

उत्पत्ति

जगाची सुरवात

पहिला दिवस-प्रकाश

1 देवाने आकाश व पृथ्वी निर्माण केली. सुरुवातीला ²पृथ्वी पूर्णपणे रिकामी होती; पृथ्वीवर काहीही नव्हते. अंधाराने जलाशय झाकलेले होते; आणि देवाचा आत्मा पाण्यावर पाखर घालीत होता ³नंतर देव बोलला, “प्रकाश होवो” आणि प्रकाश चमकू लागला. ⁴देवाने प्रकाश पाहिला आणि त्याला कळले की तो चांगला आहे. नंतर देवाने अंधारापासून प्रकाश वेगळा केला. ⁵देवाने प्रकाशाला “दिवस” व अंधाराला “रात्र” अशी नावे दिली.

संध्याकाळ झाली व नंतर सकाळ झाली. हा झाला पहिला दिवस.

दुसरा दिवस-आकाश

⁶नंतर देव बोलला, “जलांस दुभागण्याकरिता जलांच्या मध्यभागी अंतराळ होवो.” ⁷तेव्हा देवाने अंतराळ केले आणि अंतराळावरच्या व खालच्या जलांस वेगळे केले. ⁸देवाने अंतराळास “आकाश” असे नांव दिले.

संध्याकाळ झाली व नंतर सकाळ झाली. हा झाला दुसरा दिवस.

तिसरा दिवस-कोरडी भूमि व हिरवळ

⁹नंतर देव बोलला, “अंतराळाखालील पाणी एकत्र गोळा होवो व कोरडी जमीन दिसून येवो.” आणि तसे घडले, ¹⁰देवाने कोरड्या जमिनीस “भूमि” आणि एकत्र झालेल्या जलसंचयास “समुद्र” अशी नावे दिली. आणि देवाने पाहिले की हे चांगले आहे.

¹¹मग देव बोलला, “गवत, बीज देणाऱ्या वनस्पती आणि फळे देणाऱ्या वनस्पती पृथ्वीवर वाढोत. फळझाडे बिया असलेली फळे तयार करतील आणि प्रत्येक वनस्पती आपल्या जातीच्याच बिया तयार करील अशा वनस्पती पृथ्वीवर वाढोत.” आणि तसे झाले. ¹²गवत, आपापल्या जातीचे बीज देणाऱ्या वनस्पती आणि आपापल्या जातीची फळे देणारी व त्या फळातच आपापल्या जातीचे बीज असणारी फळ झाडे भूमीने उपजविली. देवाने पाहिले की हे चांगले आहे.

¹³संध्याकाळ झाली व नंतर सकाळ झाली. हा झाला तिसरा दिवस.

चौथा दिवस-सूर्य, चंद्र व तारे

¹⁴मग देव बोलला “दिवस व रात्र ही वेगळी करण्यासाठी आकाशात ज्योति होवोत व त्या विशेष चिन्हे, आणि विशेष मेळावे, ऋतू, दिवस, आणि वर्षे दाखविणाऱ्या होवोत. ¹⁵पृथ्वीला प्रकाश देण्यासाठी आकाशात त्या ज्योति होवोत.” आणि तसे झाले.

¹⁶देवाने दोन मोठ्या ज्योति निर्माण केल्या. दिवसावर सत्ता चालविण्यासाठी मोठी ज्योति सूर्य आणि रात्रीवर सत्ता चालविण्यासाठी लहान ज्योति, चंद्र, आणि त्याने तारेही निर्माण केले. ¹⁷⁻¹⁸देवाने त्या ज्योति पृथ्वीवर प्रकाश पाडण्यासाठी आणि दिवसावर व रात्रीवर सत्ता हचालविण्यासाठी आकाशात ठेवल्या. त्या ज्योतींनी प्रकाश व अंधार वेगळे केले. आणि देवाने पाहिले की हे चांगले आहे. ¹⁹संध्याकाळ झाली व नंतर सकाळ झाली. हा झाला चौथा दिवस. हे

पाचवा दिवस-मासे व पक्षी

²⁰मग देव बोलला, “जलामध्ये जीवजंतूचे थवेच्या थवे उत्पन्न होवोत. आणि पृथ्वीवर आकाशात पक्षी उडोबागडोत” – ²¹समुद्रातील प्रचंड जलचर म्हणजे पाण्यात फिरणारे व अनेक जातीचे व प्रकारचे जलप्राणी देवाने उत्पन्न केले. तसेच आकाशात उडणारे निरनिराळ्या जातीचे पक्षीही देवाने उत्पन्न केले आणि देवाने पाहिले की हे चांगले आहे.

²²देवाने त्यांना आशीर्वाद दिला, “फलद्रूप व्हा, वाढा, समुद्रातील पाणी व्यापून व भरून टाका आणि पक्षी बहुगुणित होवोत व पृथ्वी व्यापून टाकोत.”

²³संध्याकाळ झाली व नंतर सकाळ झाली हा होता पाचवा दिवस.

सहावा दिवस-जमिनीवरील प्राणी व मनुष्य प्राणी

²⁴मग देव बोलला, “निरनिराळ्या जातीचे पशू, मोठे प्राणी वेगवेगळ्या जातीचे सरपटणारे व रांगणारे लहान प्राणी असे जीवधारी प्राणी पृथ्वीवर उत्पन्न होवोत. ते आपापल्या जातीचे अनेक प्राणी निर्माण करोत.” आणि तसे सर्व झाले.

²⁵असे देवाने वनपशू, पाळीव जनावरे, सरपटत जाणारे लहान प्राणी व वेगवेगळ्या जातीचे जीवधारी प्राणी निर्माण

केले. आणि देवाने पाहिले की हे चांगले आहे. ²⁶मग देव बोलला, “आपण आपल्या प्रतिरूपाचा आपल्या सारखा मनुष्य निर्माण करू; समुद्रातील मासे, आकाशातील पक्षी, सर्व वनपशू, मोठी जनावरे व जमिनीवर सरपटणारे सर्व लहान प्राणी यांच्यावर ते सत्ता चालवतील.”

²⁷तेव्हा देवाने आपल्या प्रतिरूपाचा मनुष्य निर्माण केला; देवाचे प्रतिरूप असा तो निर्माण केला; नर व नारी अशी ती निर्माण केली. ²⁸देवाने त्यांना आशीर्वाद दिला; देव त्यांना म्हणाला, “फलद्रूप व्हा, बहुगुणित व्हा आणि पृथ्वी व्यापून टाका; ती आपल्या सत्तेखाली आणा; समुद्रातील मासे, आकाशातील पक्षी आणि पृथ्वीवर फिरणारा प्रत्येक सजीव प्राणी यांवर सत्ता चालवा.”

²⁹देव म्हणाला, “धान्य देणाऱ्या सर्व वनस्पती आणि आपापल्या फळामध्येच वृक्षाचे बीज असलेली सर्व फळझाडे मी तुम्हांस दिली आहेत. ही तुम्हांकरिता अन्न होतील. ³⁰तसेच पृथ्वीवरील सर्व पशू, आकाशातील सर्व पक्षी आणि जमिनीवर सरपटत जाणारे सर्व प्राणी यांच्याकरिता अन्न म्हणून मी हिरव्या वनस्पती दिल्या आहेत.” आणि सर्व तसे झाले. ³¹आपण केलेले सर्वकाही फार चांगले आहे असे देवाने पाहिले.

संध्याकाळ झाली व नंतर सकाळ झाली. हा झाला सहावा दिवस.

सातवा दिवस-विसावा

2 याप्रमाणे पृथ्वी, आकाश आणि त्यांतील सर्वकाही पूर्ण करून झाले. ²देवाने आपण करीत असलेले काम संपवले म्हणून सातव्या दिवशी त्याने काम करण्यापासून विसावा घेतला. ³देवाने सातवा दिवस आशीर्वाद देऊन पवित्र केला व विशेष ठरविला कारण त्या दिवशी जग निर्माण करताना त्याने केलेल्या सर्व कामापासून विसावा घेतला.

मानवाची सुरवात

⁴हा आकाश व पृथ्वी निर्माण केल्याचा इतिहास आहे. देवाने आकाश व पृथ्वी उत्पन्न केली त्या वेळी जे जे घडले त्यांच्या उत्पत्ति क्रमाविषयीचा हा वृत्तान्त आहे. ⁵त्यापूर्वी पृथ्वीवर वनस्पती नव्हती, शेतात काही उगवले नव्हते. कारण परमेश्वराने अद्याप पृथ्वीवर पाऊस पाडला नव्हता आणि जमिनीची मशागत करण्यास कोणी मनुष्य नव्हता. ⁶पृथ्वीवरून धुके वर जात असे व त्याने सर्व जमिनीवर पाणी शिंपडले व पसरले जात असे.

⁷नंतर परमेश्वर देवाने जमिनीतील मातीचा मनुष्य घडवला व त्याच्या नाकपुड्यात जीवनाचा श्वास फुंकला आणि मनुष्य जीवधारी म्हणजे जीवंत प्राणी झाला. ⁸मग परमेश्वर देवाने पूर्वेकडे एदेन नावांच्या जागेत एक बाग लावली आणि त्या बागेत आपण घडविलेल्या मनुष्याला ठेवले. ⁹परमेश्वर देवाने सुंदर दिसणारी अन्नासाठी उत्तम

अशी सर्व जातीची झाडे बागेमध्ये उगवविली आणि बागेच्या मध्यभागी जीवनाचे झाड आणि बऱ्यावाईटाचे ज्ञान देणारे झाड अशी झाडे लावली.

¹⁰एदेन बागेत एक नदी उगम पावली व तिने सर्व बागेला पाणी पुरवले. नंतर ती नदी विभागून तिच्या चार वेगळ्या नद्या झाल्या. ¹¹पहिल्या नदीचे नांव पीशोन होते. ही सर्व हवीला देशाला वेढा घालून वाहाते ¹²त्या देशात चांगल्या प्रतीचे सोने सांपडते. तेथे मोती व गोमेद ही रत्ने सापडतात ¹³दुसऱ्या नदीचे नांव गीहोन आहे, ही सगळ्या कूश म्हणजे इथिओपिया देशाभोवती वाहते. ¹⁴तिसऱ्या नदीचे नांव हिदकेल. ही अशशूर म्हणजे असीरिया देशाच्या पूर्वेस वाहत जाते. चौथ्या नदीचे नांव फरत म्हणजे युफ्रेटीस असे आहे.

¹⁵परमेश्वर देवाने मनुष्याला एदेन बागेत तिची मशागत करण्यासाठी व बागेची काळजी घेण्यासाठी ठेवले. ¹⁶परमेश्वराने मनुष्याला ही आज्ञा दिली; परमेश्वर म्हणाला, “बागेतील कोणत्याही झाडाचे फळ तू खुशाल खाऊ शकतो. ¹⁷परंतु बऱ्यावाईटाचे ज्ञान करून देणाऱ्या झाडाचे फळ तू खाऊ नको; जर त्या झाडाचे फळ तू खाशील तर तू नवकी मरशील.”

पहिली स्त्री

¹⁸नंतर परमेश्वर बोलला, “मनुष्याने एकटे असावे हे बरे नाही; मी त्याच्यासाठी योग्य मदतनीस निर्माण करीन.”

¹⁹परमेश्वराने मातीतून शेतातील सर्व जातीचे प्राणी आणि आकाशातील सर्व जातीचे पक्षी उत्पन्न केले आणि त्यांना मनुष्याकडे नेले आणि मनुष्याने म्हणजे आदामाने त्या सर्वांना नावे दिली. ²⁰आदामाने सर्व पाळीव प्राणी, आकाशातील सर्वपक्षी आणि सर्व वनपशू म्हणजे जंगलातील, रानावनातील जनावरे यांना नावे दिली. आदामाने हे सर्व पशू-पक्षी पाहिले परंतु त्याला त्यांच्यात आपणासाठी योग्य असा मदतनीस सापडला नाही. ²¹तेव्हा परमेश्वर देवाने आदामाला गाढ झोप लागू दिली. आणि तो झोपला असता परमेश्वराने आदामाच्या शरीरातून एक फासळी काढली व ती जागा चमड्याने बंद केली. तेव्हा ती मांसाने भरून आली. ²²परमेश्वराने आदामाची फासळी काढून तिची स्त्री बनवली आणि तिला आदामाकडे नेले. ²³तेव्हा आदाम म्हणाला,

“आता ही मात्र माझ्यासारखी आहे. तिची हाडे माझ्या हाडा पासून व तिचे शरीर माझ्या शरीरापासून बनवले आहे. मी तिला स्त्री म्हणजे नारी असे नांव देतो. कारण ती नरापासून बनवलेली आहे.”

²⁴म्हणून मनुष्य आपल्या आईबापांस सोडून आपल्या बायकोला जडून राहिल आणि ती दोघे एक देह होतील.

²⁵एदेन बागेत आदाम व त्याची बायको ही दोघे नग्न होती. परंतु त्यांना कसलीच लाज वाटत नव्हती.

पापाची सुरवात

3 परमेश्वर देवाने निर्माण केलेल्या सर्व वन्य प्राण्यांमध्ये सर्प हा अतिशय धूर्त आणि हुशार होता. त्याला स्त्रीची फसवणूक करायची होती. त्यावेळी सर्प त्या स्त्रीशी बोलला व तो तिला म्हणाला, “स्त्रिये, बागेतल्या कोणत्याही झाडाचे फळ खाऊ नको असे देवाने तुला खरोखरच सांगितले आहे काय?”

2 स्त्रीने सर्पाला उत्तर दिले, “नाही. देवाने तसे म्हटले नाही बागेतल्या झाडांची फळे आम्ही खाऊ शकतो. 3 परंतु असे एक झाड आहे की ज्याचे फळ आम्ही खाता कामा नये देवाने आम्हाला सांगितले, ‘बागेच्या मधोमध असलेल्या झाडाचे फळ तुम्ही मुळीच खाऊ नका. त्या झाडाला स्पर्शही करू नका. नाहीतर तुम्ही मराल.’”

4 परंतु सर्प त्या स्त्रीला म्हणाला, “तुम्ही खरोखर मरणार नाही. 5 कारण देवाला हे माहीत आहे की जर तुम्ही त्या झाडाचे फळ खाल तर बरे व वाईट काय आहे हे तुम्हांला समजेल आणि तुम्ही देवासारखे व्हाल.”

6 स्त्रीने पाहिले की ते झाड दिसण्यात सुंदर, त्याचे फळ खाण्यास चांगले व शहाणपण देणारे आहे म्हणून तिने त्या झाडाचे फळ तोडून घेतले व खाल्ले. तिचा नवरा तिच्याबरोबर तेथे होता; तेव्हा तिने त्या फळातून त्याला थोडे दिले व त्याने ते खाल्ले.

7 तेव्हा त्या दोघांचे डोळे उघडले व आपण नग्न आहो असे त्यांस समजले; तेव्हा त्यांनी अंजिराची पाने शिवून आपणासाठी काही वस्त्रे तयार केली व ती घातली.

8 संध्याकाळी परमेश्वर बागेत फिरत होता. त्यावेळी आदामाने आणि त्याच्या बायकोने परमेश्वराचा आवाज ऐकला. आणि त्याच्या नजरेस पडू नये म्हणून ती दोघे परमेश्वरापासून बागेच्या झाडात लपली. 9 तेव्हा परमेश्वराने आदामाला हाक मारून म्हटले, “तू कोठे आहेस?”

10 तो म्हणाला, “बागेत मी तुझ्या चालण्याचा आवाज ऐकला व मला भीती वाटली कारण मी नग्न होतो आणि म्हणून मी लपलो.”

11 परमेश्वर त्याला म्हणाला, “तू नग्न आहेस हे तुला कोणी सांगितले? ज्या विशेष झाडाचे फळ तू खाऊ नकोस अशी मी तुला आज्ञा दिली होती त्या झाडाचे फळ तू खाल्लेस काय?”

12 आदाम म्हणाला, “तू ही स्त्री माझ्यासाठी मदतनीस म्हणून दिलीस. तिने त्या झाडाचे फळ मला दिले आणि म्हणून मी ते खाल्ले.”

13 मग परमेश्वर त्या स्त्रीला म्हणाला, “तू हे काय केलेस?”

ती स्त्री म्हणाली, “सर्पाने मला भुरळ घालून फसविले व म्हणून मी ते फळ खाल्ले.”

14 म्हणून परमेश्वर सर्पाला म्हणाला,

“तू हे फार वाईट केलेस म्हणून तुझे पण वाईट होईल. तू हे केलेस म्हणून इतर कोणत्याही प्राण्यापेक्षा तू अधिक शापित आहेस. तू पोटांने सरपटत चालशील आणि आयुष्यभर तू माती खाशील

15 तू व स्त्री, यांस मी एकमेकांचे शत्रु करीन. तुझी संतती आणि तिची संतती एकमेकांचे शत्रू होतील तिच्या संततीच्या पायाची तू टाच फोडशील पण तो तुझे डोळे ठेचील

16 नंतर परमेश्वर स्त्रीला म्हणाला,

“तू गरोदर असताना तुला त्रास होईल आणि मुलांना जन्म देते वेळी तुला खूप वेदना होतील. तरी तुझी ओढ तुझ्या नवऱ्याकडे राहील; आणि तो तुझ्यावर अधिकार चालवील.”

17 नंतर परमेश्वर देव आदामाला म्हणाला,

“त्या विशेष झाडाचे फळ खाऊ नको अशी मी तुला आज्ञा दिली होती परंतु तू तुझ्या बायकोने सांगितलेल्या गोष्टी ऐकल्यास आणि त्या झाडाचे फळ खाल्लेस. तेव्हा मी तुझ्यामुळे भूमीला शाप देत आहे. तू तिजपासून अन्न मिळविण्यासाठी जन्मभर अतिशय कष्ट करशील;

18 जमीन तुझ्यासाठी काटेकुटे वाढवेल आणि शेतातल्या रानटी वनस्पती तुला खाव्या लागतील.

19 तू अतिशय श्रम करून निवळाच्या घामाने भाकर मिळविशील तू मरायच्या दिवसापर्यंत अतिशय काम करशील. आणि नंतर तू पुन्हा माती होशील मी तुला मातीतून उत्पन्न केले आहे; आणि तू मरशील तेव्हा परत मातीला जाऊन मिळशील.”

20 आदामाने आपल्या बायकोचे नांव हव्वा ठेवले. या जगात जन्म घेणाऱ्या सर्व माणसांची ती आई आहे म्हणून आदामाने तिला हे नांव दिले.

21 परमेश्वराने आदाम व त्याची बायको हव्वा यांच्यासाठी जनावरांच्या चामड्यांची वस्त्रे केली; आणि ती त्यांना घातली.

22 परमेश्वर म्हणाला, “पाहा, मनुष्य आपल्या सारखा झाला आहे. त्याला बरे व वाईट समजते. तर आता कदाचित जीवनाच्या झाडावरून तो फळ घेईल आणि जर का तो ते फळ खाईल तर मग सदासर्वकाळ तो जीवंत राहील.”

23 तेव्हा परमेश्वराने मनुष्याला ज्या जमिनीतून उत्पन्न केले होते तिची मशागत करण्यासाठी एदेन बागेतून बाहेर घालवून दिले.

24 परमेश्वर देवाने मनुष्याला एदेन बाग सोडण्यासाठी भाग पाडले. नंतर परमेश्वराने एदेन बागेची राखण करण्यासाठी बागेच्या पूर्वेकडे करुब देवदुतांना पहारा करण्यास ठेवले. तसेच तेथे जीवनाच्या झाडाकडे जाणाऱ्या मार्गाचे रक्षण करण्यासाठी गरगर फिरणारी अग्नीची एक तलवार ठेवली.

पहिले कुटुंब

4 आदाम आणि त्याची बायको हव्वा यांचा लैंगिक संबंध आला; हव्वा गर्भवती होऊन तिने एका बाळाला जन्म दिला. त्या मुलाचे नांव काइन असे ठेवले.

तेव्हा हव्वा म्हणाली, “परमेश्वराच्या सहाय्याने मला पुरुषसंतान लाभले आहे.”

2 त्यानंतर हव्वा ने आणखी एका बाळाला जन्म दिला. हा मुलगा म्हणजे काइनाचा भाऊ हाबेल होता. हाबेल मेंढपाळ झाला; काइन शेतकरी झाला.

पहिला खून

3 काही काळानंतर हंगामाचे वेळी काइनाने परमेश्वराला आदराने दान देण्यासाठी आपल्या शेतातील उत्पन्नातून काही अर्पण आणले. 4 हाबेलानेही आपल्या कळपातील काही मेंढरे देवाला अर्पण म्हणून आणली. त्याने मेंढरांचे सर्वात उत्तम भाग आणले.

परमेश्वराने हाबेलाचे अर्पण स्वीकारले. 5 परंतु काइन आणि त्याचे अर्पण स्वीकारले नाही. यामुळे काइन फार दुःखी झाला व त्याला फार राग आला 6 परमेश्वराने काइनाला विचारले, “तू का रागावलास? तुझा चेहरा दुःखी का दिसत आहे?” 7 तू जर चांगल्या गोष्टी करशील तर तुझे माझे संबंध चांगले राहतील मग मी तुझा स्वीकार करीन; परंतु तू जर वाईट रीतीने चालशील तर ते पाप तुझ्यात राहील व ते पाप तुझ्यावर सत्ता चालवू पाहील; पण तू त्या पापावर सत्ता चालवली पाहिजेस.”

8 काइन आपला भाऊ हाबेल यास म्हणाला, “चल, आपण जरा शेतात जाऊ या.” तेव्हा काइनाने हाबेलाला बाहेर शेतात नेले. तेव्हा काइनाने आपला भाऊ हाबेल यावर हल्ला केला व त्याला ठार मारले.

9 काही वेळाने परमेश्वर काइनास म्हणाला, “तुझा भाऊ हाबेल कोठे आहे?”

काइनाने उत्तर दिले, “मला माहीत नाही; माझ्या भावावर नजर ठेवणे व त्याची काळजी घेणे हे माझे काम आहे काय?”

10 नंतर परमेश्वर म्हणाला, “तू हे काय केलेस? 11 तू तुझ्या भावाला ठार केलेस. त्याचे रक्त मला जमिनीतून हाका मारीत आहे; त्याचे रक्त तुझ्या हातातून घेण्यास भूमीने आपले तोंड उघडले आहे. ह्याच कारणाने तू शापित आहेस. भूमी तुला नकारेल. 12 पूर्वी तू जमिनीची मशागत केलीस आणि तिने तुला चांगले पीक दिले. पण आता तू मशागत करशील तरी ती भूमी तुला पीक देणार नाही. तू पृथ्वीवर एका ठिकाणी घर करून राहणार नाहीस तर तू भटकत राहशील व परागंदा होशील.”

13 मग काइन म्हणाला, “ही शिक्षा मी सहन करू शकणार नाही इतकी भारी आहे. 14 पहा तू मला ह्या माझ्या भूमिवरून दूर पाठवीत आहेस, मी तुला पाहू शकणार नाही किंवा

तुझ्या जवळ मला येता येणार नाही; मला घरदार असणार नाही. या पृथ्वीवर तू मला ठिकठिकाणी भटकणे व परागंदा होणे लादले आहेस. मी जर कोणाच्या हाती सापडेल तर तो मला ठार मारून टाकेल.”

15 मग परमेश्वर काइनास म्हणाला, “मी असे घडू देणार नाही. कारण तुला जर कोणी ठार मारील तर त्याला मी कितीतरी अधिक पटीने शिक्षा देईन.” मग काइनाला कोणी मारू नये म्हणून परमेश्वराने त्याच्यावर एक विशिष्ट खून केली.

काइनाचे घराणे

16 काइन परमेश्वरा समोरून निघून गेला आणि एदेनाच्या पूर्वस नोद देशात जाऊन राहिला.

17 काइन आपल्या पत्नीजवळ जाऊन निजला तेव्हा ती गर्भवती होऊन तीने हनोख नांवाच्या मुलाला जन्म दिला; काइनाने एक नगर बांधले तेव्हा त्याने त्या नगराला आपल्या मुलाचेच हनोख हे नांव दिले.

18 हनोखाला इराद नांवाचा मुलगा झाला; इरादाला म्हय्याएल झाला म्हय्याएलस मथुशाएल झाला; आणि मथुशाएलस लामेख झाला.

19 लामेखाने दोन बायका केल्या. पहिलीचे नांव आदा व दुसरीचे नांव सिल्ला.

20 आदाने याबालास जन्म दिला; तो तंबूत राहाणाऱ्या व गुरेढोरे पाळणाऱ्या लोकांचा मूळ पुरुष झाला. 21 आदाला आणखी एक मुलगा झाला. (त्याचे नांव युबाल; हा याबालाचा भाऊ); युबाल तंतुवाद्ये, व वायुवाद्ये म्हणजे वीणा व बासरी वाजविणाऱ्या कलावंतांचा मूळ पुरुष झाला. 22 सिल्ला हिला तुबल-काइन झाला; तो तांब्याची व लोखंडाची कामे करणाऱ्या लोकांचा मूळ पुरुष झाला. तुबल काइनास नामा नांवाची बहीण होती.

23 लामेख आपल्या बायकांना म्हणाला,

“आदा आणि सिल्ला माझी वाणी ऐका; लामेखाच्या बायकांनो, मी ज्या गोष्टी बोलतो तिकडे कान द्या; एका माणसाने मला जखमी केले, तेव्हा मी त्याला ठार मारले, एका तरुणाने मला मारले म्हणून मी त्याला ठार केले.

24 काइनाला मारणाऱ्याला खूप खूप शिक्षा होईल तर मग मला मारणाऱ्याला त्याहीपेक्षा आधिकात अधिक शिक्षा होईल.”

25 आदाम पुन्हा पत्नीजवळ गेला. आणि तिला मुलगा झाला. त्यांनी त्याचे नांव शेथ असे ठेवले हव्वा म्हणाली, “काइनाने हाबेलास ठार केले म्हणून देवाने मला दुसरा मुलगा दिला.” 26 शेथलाही मुलगा झाला, त्याचे नांव त्याने अनोश ठेवले; त्या काळापासून लोक परमेश्वराच्या नांवाने प्रार्थना करू लागले.

आदामाच्या वंशावळीचा इतिहास

5 आदामाच्या वंशावळीची नोंद अशी आहे. देवाने मनुष्य आपल्या प्रतिरुपाचा म्हणजे आपल्या सारखा निर्माण केला. ²देवाने त्यांस नर व नारी असे उत्पन्न केले. देवाने त्यांस ज्या दिवशी उत्पन्न केले त्याच दिवशी देवाने त्यांस आशीर्वाद दिला व त्यांस "आदाम" म्हणजे मनुष्य हे नांव दिले.

³आदाम एकशेतीस वर्षांचा झाल्यावर त्याला त्याच्या प्रतिरुपाचा म्हणजे हुबेहुब त्याच्या सारखा दिसणारा मुलगा झाला. त्याने त्याचे नांव शेथ ठेवले; ⁴शेथ जन्मल्यानंतर आदाम आठशे वर्षे जगला आणि या काळात त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या. ⁵अशारीतीने आदाम एकंदर नऊशेतीस वर्षे जगला; नंतर तो मरण पावला.

⁶शेथ एकशेपाच वर्षांचा झाल्यावर त्याला अनोश नांवाचा मुलगा झाला. ⁷अनोशच्या जन्मानंतर शेथ आठशेंसात वर्षे जगला, त्या काळात त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या; ⁸शेथ एकंदर नऊशेंबारा वर्षे जगला, मग तो मरण पावला.

⁹अनोश नव्वद वर्षांचा झाल्यावर त्याला केनान नांवाचा मुलगा झाला; ¹⁰केनान जन्मल्यानंतर अनोश आठशेंपंधरा वर्षे जगला; त्या काळात त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या; ¹¹अनोश एकंदर नऊशेंपाच वर्षे जगला; त्यानंतर तो मरण पावला.

¹²केनान सत्तर वर्षांचा झाल्यावर त्याला महललेल नांवाचा मुलगा झाला; ¹³महललेल झाल्यावर केनान आठशेंचाळीस वर्षे जगला; त्या काळात त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या; ¹⁴केनान एकंदर नऊशेंदहा वर्षे जगला; नंतर तो मरण पावला.

¹⁵महललेल पासष्ट वर्षांचा झाल्यावर त्याला यारेद नांवाचा मुलगा झाला; ¹⁶यारेद जन्मल्यानंतर महललेल आठशेंतीस वर्षे जगला; त्या काळात त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या; ¹⁷महललेल एकंदर आठशें पंचाण्व वर्षे जगला; त्यानंतर तो मरण पावला.

¹⁸यारेद एकशें बासष्ट वर्षांचा झाल्यावर त्यास हनोख नावाचा मुलगा झाला; ¹⁹हनोख झाल्यावर यारेद आठशें वर्षे जगला; त्या काळात त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या; ²⁰यारेद एकंदर नऊशे बासष्ट वर्षे जगला; त्या नंतर तो मरण पावला.

²¹हनोख पासष्ट वर्षांचा झाल्यावर त्याला मथुशलह झाला; ²²मथुशलह जन्मल्यावर हनोख तीनशें वर्षे देवाबरोबर चालला व त्या काळात त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या; ²³हनोख एकंदर तीनशें पासष्ट वर्षे जगला; ²⁴एके दिवशी हनोख देवाबरोबर चालत होता; नंतर तो नाहिसा झाला कारण देवाने त्याला नेले.

²⁵मथुशलह एकशे सत्याऐंशी वर्षांचा झाल्यावर त्याला लामेख नांवाचा मुलगा झाला; ²⁶लामेखाच्या जन्मानंतर मथुशलह सातशेंब्याऐंशी वर्षे जगला; त्या काळात त्याला

आणखी मुलगे व मुली झाल्या; ²⁷मथुशलह एकंदर नऊशें एकुणसत्तर वर्षे जगला; त्यानंतर तो मरण पावला.

²⁸लामेख एकशें ब्याऐंशी वर्षांचा झाल्यावर त्याला एक मुलगा झाला; ²⁹त्याने त्याचे नांव नोहा (म्हणजे विसावा) असे ठेवले. लामेख म्हणाला, "देवाने भूमिला शाप दिल्यामुळे आपल्याला शेतकरी म्हणून खूप कष्ट करावे लागतात; परंतु नोहा आपल्याला विसावा देईल."

³⁰नोहा झाल्यावर लामेख पाचशें पंचाण्व वर्षे जगला; त्या काळात त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या; ³¹लामेख एकंदर सातशें सत्याहत्तर वर्षे जगला; नंतर तो मरण पावला.

³²नोहा पाचशें वर्षांचा झाल्यावर त्याला शेम, हाम व याफेथ नांवांचे मुलगे झाले.

माणसे दुष्ट होतात

6 पृथ्वीवरील मनुष्यांची संख्या वाढतच राहिली आणि त्यांना मुली झाल्या; ²त्या मुली सुंदर आहेत असे देवपुत्रांनी पाहिले, म्हणून आपल्या आवडी निवडी प्रमाणे त्यांनी त्यांच्याशी लग्न केले.

³या स्त्रियांनी मुलांना जन्म दिला. त्या काळी व त्यानंतर पृथ्वीवर नेफिलिम लोक राहात होते. ते फार नामांकित होते. ते प्राचीन काळापासूनचे महावीर होते.

⁴नंतर परमेश्वर म्हणाला, "मनुष्य हा देहधारी आहे, तो भ्रांत झाल्यामुळे माझ्या आत्म्याची सत्ता त्यांच्या ठायी सर्वकाळ राहणार नाही; म्हणून मी माझ्या आत्म्याला त्याच्यापासून सतत-त्रास होऊ देणार नाही; तर मी त्यांस एकशेवीस वर्षांचेच आयुष्य देईन."

⁵परमेश्वराने पाहिले की पृथ्वीवरील लोक दुष्ट आहेत; त्यांचे विचार नेंहमी वाईट असतात. ⁶म्हणून पृथ्वीवर मनुष्य निर्माण केल्याबद्दल परमेश्वराला वाईट वाटले; ⁷आणि तो मनात फार दुःखी झाला; तेव्हा तो म्हणाला, "मी उत्पन्न केलेल्या मानवास पृथ्वीतलवरून नष्ट करीन; तसेच माणसे, पशू, सरपटणारे प्राणी, व आकाशातील पक्षी या सर्वांचा मी नाश करीन कारण या सर्वांना उत्पन्न केल्याचे मला दुःख होत आहे."

⁸परन्तु परमेश्वराला आनंद देणारा एक माणूस पृथ्वीवर होता तो म्हणजे नोहा.

नोहा आणि जलप्रलय

⁹ही नोहाच्या घराण्याची कहाणी आहे. नोहा आयुष्यभर त्या पिढीतला नीतिमान माणूस होता. तो नेहमी देवाच्या आज्ञांप्रमाणे चालला ¹⁰नोहाला शेम, हाम व याफेथ नांवाचे तीन मुलगे होते.

¹¹देवाने पृथ्वीकडे पाहिले तेव्हा माणसांनी ती भ्रष्ट केली आहे असे त्याला आढळले. ¹²जिकडे तिकडे हिंसाचार चालू होते; लोक वाईट व क्रूर झाले होते; त्यांनी पृथ्वीवर आपल्या जीवनाचा नाश करून घेतला होता. ¹³म्हणून

देव नोहाला म्हणाला, “मनुष्यांनी सर्व पृथ्वी संतापांने व हिंसेने भरून टाकली आहे; म्हणून मी उत्पन्न केलेल्या सर्व प्राण्यांचा नाश करीन; त्यांचा पृथ्वी तलावरून नायनाट करीन ¹⁴तेव्हा आपणासाठी सायप्रस म्हणजे गोफेर झाडाच्या लाकडाचे एक तारू कर; त्यात खोल्या कर आणि त्याला सर्वत्र म्हणजे आतून व बाहेरून डांबर लाव.”

¹⁵देव म्हणाला, “तारवाचे मोजमाप मी सांगतो त्याप्रमाणे असावे. ते 300 क्यूबिट लांब, 50 क्यूबिट रुंद, आणि 30 क्यूबिट उंच असावे; ¹⁶तारवाला छतापासून सुमारे 18 इंचावर एक खिडकी कर; तारवाच्या एका बाजूस दार ठेव; तसेच तारवाला वरचा, मधला व खालचा असे तीन मजले कर.

¹⁷मी सांगतो ते समजून घे. मी पृथ्वीवरजलप्रलय आणीन. मी पृथ्वीवरील सर्वलोक आणि सर्व सजीव प्राण्यांना नष्ट करीन. ¹⁸मी तुझ्याशी एक विशेष करार करतो; तू आपले मुलगे, आपली बायको व आपल्या सुना यांस घेऊन तारवात जा. ¹⁹तसेच पृथ्वीवरील प्रत्येक जातीतील सजीव प्राण्यांपैकी एक नरमादीची जोडी तू तारवात ने, त्यांना तुझ्याबरोबर तारवात जिवंत ठेव.

²⁰पक्षी, पशू आणि भूमीवर रांगणारे प्राणी या पैकी प्रत्येकाच्या जातीतून नरमादी असे दोनदोन तुझ्याबरोबर तरवात ने; त्यांना तुझ्याबरोबर तारवात जिवंत ठेव. ²¹तसेच तुला व त्यांना लागणारे पृथ्वीवरील सर्व प्रकारचे अन्न तारवात साठवून ठेव.”

²²देवाने आज्ञा दिल्याप्रमाणे नोहाने सर्व काही केले.

जलप्रलयाची सुरवात

7 नंतर परमेश्वर नोहाला म्हणाला, “या काळातील दुष्ट लोकात माझ्यासमोर तूच एक नीतिमान माणूस आहेस असे मला आढळले आहे; तेव्हा तुझ्या कुटुंबातील सर्वांना घेऊन तारवात जा. ²अर्पणासाठी वरील प्रत्येक जातीच्या शुद्ध प्राण्यांपैकी नरमाद्यांच्या सात जोड्या, इतर अशुद्ध प्राण्यांपैकी नरमादी अशी एकच जोडी, ³आणि पक्षांच्या नरमादी अशा सात जोड्या तुझ्याबरोबर तारवात ने. पृथ्वीवर त्यांचे बीज राहील ⁴आतापासून सात दिवसांनी मी पृथ्वीवर चाळीस दिवस व चाळीस रात्र प्रचंड पाऊस पाडीन; त्यामुळे पृथ्वीवर मी निर्माण केलेल्या प्रत्येक गोष्टीचा नाश होईल.” ⁵परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे नोहाने सर्वकाही केले.

⁶पाऊस आला तेव्हा नोहा सहाशे वर्षांचा होता. ⁷जलप्रलयातून तरून जावे म्हणून नोहा व त्याचे सह त्याचे कुटुंब म्हणजे त्याची बायको, त्याचे मुलगे व सुना हे तारवात गेले. ⁸तसेच पृथ्वीतलावरील सर्व शुद्ध व अशुद्ध पशूपक्षी, सरपटणारे व रांगणारे प्राणी ⁹हे सर्व देवाने सांगितल्याप्रमाणे नर व मादी अशा जोडी जोडीने नोहाबरोबर तारवात गेले. ¹⁰मग सात दिवसानंतर पृथ्वीवर पाऊस पडण्यास व जलप्रलय येण्यास सुरवात झाली.

¹¹⁻¹³दुसऱ्या महिन्याच्या सतराव्या दिवशी पृथ्वीतील पाण्याचे सर्वस्वरे फुटले व पाणी उफाळून वर आले व जमिनीवरून वाहू लागले; त्याच दिवशी मुसळधार पाऊस पडण्यास सुरुवात झाली; जणू काय आकाशाच्या खिडक्या उघडल्या; चाळीस दिवस व चाळीस रात्र मुसळधार पाऊस पडला. त्याच दिवशी नोहा, त्याची बायको, त्याचे मुलगे शेम, हाम व याफेथ व त्यांच्या बायका ही सर्वमंडळी तारवात गेली. त्यावेळी नोहा सहाशे वर्षांचा होता. ¹⁴नोहाचे कुटुंब आणि पृथ्वीवरील सर्व सजीव प्राणी म्हणजे सर्व जातीची गुरेदोरे इतर पशू जमिनीवर सरपटणारे आणि आकाशात उडणारे पक्षी हे तारवात होते. ¹⁵आणि ज्यांच्या जीवात प्राण आहे असे सर्व प्रकारचे प्राणी दोन दोनच्या गटाने तारवात गेले. ¹⁶देवाने दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे हे जिवंत प्राणी जोडीने नर व मादी असे तारवात गेले आणि मग परमेश्वराने दार बंद केले पाणी वाढू लागले आणि त्याने जमिनीवरून तारू उचलले.

¹⁷चाळीस दिवस पृथ्वीवर महापुर पाणी आले; ¹⁸पाणी एक सारखे चढतच गेले आणि त्यामुळे तारू जमिनीपासून उंचावर तरंगू लागले; ¹⁹पाणी इतके वर चढत गेले की उंच उंच पर्वत देखील पाण्यात बुडून गेले; ²⁰पाणी सर्वात उंच पर्वत शिखरावर वीस फुटा पेक्षा अधिक उंच इतके वर चढले.

²¹⁻²²पृथ्वीवरील सर्व जिवंत प्राणी, म्हणजे सर्व स्त्री, पुरुष, तसेच सर्व पक्षी, गुरेदोरे, ग्रामपशू, वनपशू सरपटणारे प्राणी हे सर्व जीव जंतू मरून गेले. ²³अशा रीतीने देवाने पृथ्वीच्या पाठीवरील सर्वकाही म्हणजे मानव, पशू, सरपटणारे प्राणी आणि आकाशातील पक्षी अशा सर्व जीवधारी प्राण्यांचा नाश केला; जे वाचले ते म्हणजे नोहा, त्याचे कुटुंब आणि तारवात त्याच्या सोबत असलेले प्राणी, फक्त एवढेच. ²⁴पाण्याने एकशे पन्नास दिवस पृथ्वीला झाकून ठेवले होते.

जलप्रलयाचा शेवट

8 पण देव नोहाला विसरला नाही; त्याने नोहाची व त्याच्या सोबत तारवात असलेल्या सर्व प्राण्यांची आठवण केली; देवाने पृथ्वीवर वारा वाहवला. आणि पाणी विसनेासे होऊ लागले.

²आकाशातून मुसळधार पडणारा पाऊस थांबला; आणि पृथ्वीच्या पोटातून उफाळून वर येणारे सर्व झऱ्यांचे पाणी वाहाण्याचे थांबले. ³⁻⁴पृथ्वी भरून टाकलेले पाणी ओसरून खाली खाली जाऊ लागले. दीडशे दिवसानंतर पाणी इतके खाली आले की त्यामुळे ⁵सातव्या महिन्याच्या सतराव्या दिवशी तारू आरारात पर्वताजवळ थांबून पुन्हा जमिनीवर टेकले; पाणी सतत ओसरत राहिले आणि दहाव्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी पर्वताची शिखरे दिसू लागली.

⁶चाळीस दिवसानंतर नोहाने तयार केलेली तारवाची खिडकी उघडली ⁷आणि एक कावळा बाहेर सोडला; तो

पाणी संपून जमीन कोरडी होईपर्यंत इकडे-तिकडे उडत राहिला.⁸ जमिनीच्या पृष्ठभागावरून पाणी उतरले आहे का नाही हे जाणून घेण्याकरिता नोहाने एका कबुतरालाही बाहेर सोडले.

⁹जमीन अजून पाण्याने झाकलेली असल्यामुळे कबुतराला टेकायला जागा मिळाली नाही. म्हणून ते तारवाकडे परत आले तेव्हा नोहाने हात बाहेर काढून त्याला धरले व तारवाच्या आत घेतले.

¹⁰सात दिवसानंतर नोहाने पुन्हा कबुतराला बाहेर सोडले;

¹¹तेव्हा ते दुपारी नोहाकडे परत आले तेव्हा त्याच्या चोर्चात ऑलीव्ह वृक्षाचे (म्हणजे जैतून झाडाचे) कोवळे पान होते. यावरून जमीन सुकली असल्याचे नोहाला समजले.
¹²आणखी सात दिवसांनी नोहाने कबुतराला पुन्हा बाहेर सोडले परंतु यावेळी मात्र ते परत आले नाही.

¹³त्यानंतर नोहाने तारवाचे दार उघडले. जमीन सुकून गेली आहे असे होता नोहाला दिसले. हा वर्षाच्या पहिल्या महिन्याचा पहिला दिवस होता. नोहा तेव्हा 601 वर्षांचा होता.
¹⁴दुसऱ्या महिन्याच्या सताविसाव्या दिवसापर्यंत जमीन खडखडीत कोरडी झाली होती.

¹⁵नंतर देव नोहाला म्हणाला, ¹⁶“तू, तुझी बायको, मुले व सुना यांना घेऊन आता तारवाच्या बाहेर निघ; ¹⁷तुझ्या बरोबर सर्वपक्षी, पशू जमिनीवर रांगणारे प्राणी यां सर्वांना तारवातून बाहेर आण; ते प्राणी आपापल्या जातीची भरपूर संतती उत्पन्न करतील व पुन्हा पृथ्वी भरून टाकतील.”

¹⁸तेव्हा नोहा आपले पुत्र, बायको व सुना यांना घेऊन तारवातून बाहेर निघाला; ¹⁹त्याच्या बरोबरचे सर्व पशू, रांगणारे प्राणी व पक्षी जातवारीने जोडीजोडीने तारवातून बाहेर निघाले.

²⁰त्यानंतर नोहाने परमेश्वराकरिता एक वेदी बांधली आणि देवाने अगोदर सांगितल्याप्रमाणे सर्व शुद्ध पक्षी व सर्व शुद्ध पशू यांतून काही अर्पणासाठी घेतले आणि त्याने देवासाठी देणगी म्हणून त्यांचे वेदीवर होमार्पण केले.

²¹परमेश्वराने त्या अर्पणाचा सुवास घेतला आणि त्याने त्याला आनंद झाला; परमेश्वर स्वतःस म्हणाला, “मानवास शिक्षा करण्याकरिता मी पुन्हा कधीही भूमिला असा शाप देणार नाही; आपल्या लहानपणापासूनच मानव दुष्ट आहे; तेव्हा येथून पुढे कधीही मी पृथ्वीवरून सर्वसजीव सृष्टीचा नाश करणार नाही पुन्हा; ²²जोपर्यंत पृथ्वी राहिल तो पर्यंत पेरणी व कापणी, थंडी व ऊन, हिवाळा व उन्हाळा, दिवस व रात्र व्हावयाची थांबणार नाहीत.”

नवीन सुरवात

9 देवाने नोहाला व त्याच्या मुलांना आशीर्वाद दिला. तो त्यांना म्हणाला, “पुष्कळ मुलांबाळांना जन्म द्या; आणि तुमच्या संततीने पृथ्वी भरून टाका. ²पृथ्वीवरील सर्व पशू, आकाशातील प्रत्येक पक्षी, जमिनीवर सरपटणारा प्रत्येक प्राणी आणि समुद्रातील सर्व मासे, तुमचे भय धरतील;

ते सर्व तुमच्या सत्तेखाली असतील. ³ह्या आधी मी तुम्हाला, खाण्याकरिता हिरव्या वनस्पती दिल्या; आता सर्व प्राणीही तुमचे अन्न होतील. मी पृथ्वीवरील सर्व काही तुमच्या हाती देतो. ते सर्व तुमचे आहे. ⁴पण मी तुम्हांस एक आज्ञा देतो की रक्तासकट मांस तुम्ही खाऊ नका कारण रक्त हे त्याचे जीवन आहे; ⁵तसेच मी तुमच्या जीवाबद्दल रक्ताची मागणी करीन म्हणजे माणसाला ठार मारणाऱ्या कोणत्याही पशूच्या जीवाची मी मागणी करीन आणि माणसाचा जीव घेणाऱ्या प्रत्येक माणसाच्या जीवाची मी मागणी करीन.

⁶“देवाने माणूस आपल्या प्रतिरुपाचा उत्पन्न केला आहे. म्हणून जर एखादी व्यक्ती एखाद्या व्यक्तीद्वारे ठार मारली गेली तर ती व्यक्तीपण त्याच व्यक्तीद्वारेच ठार केली जाईल.

⁷“नोहा, तू व तुझी मुले तुम्हाला भरपूर संतती होवो व तुमच्या लोकांद्वारे पृथ्वी भरली जावो.”

⁸मग देव नोहाला व त्याच्या मुलांना म्हणाला, ⁹“मी आता तुम्हाशी व तुमच्या मागे तुमच्या संततीशी एक करार करतो; ¹⁰तसेच तुमच्या सोबत जे पक्षी, गुरेढोरे, पशू आणि इतर जे प्राणी तारवातून बाहेर आले त्यांच्याशीही एक करार करतो म्हणजे सर्व सजीव सृष्टीशी मी करार करतो; ¹¹तो करार असा: पृथ्वीवरील सर्वप्राणीमात्र जलप्रलयामुळे नष्ट झाले पण येथून पुढे तसे कधीच होणार नाही, व सर्व सजीव सृष्टीचा नाश करणारा जलप्रलय पुन्हा कधी येणार नाही.” ¹²आणि देव म्हणाला, “मी तुम्हाशी हा करार केल्याची काही तरी खूप तुम्हाला देतो त्या खुणेवरून (पुराव्यावरून) मी तुम्हाशी व सर्व सजीव सृष्टीशी करार केल्याचे दिसले. हा करार पिढ्यान्पिढ्या व युगानुयुग कायम राहील. ¹³मी दगात सप्तर्गी धनुष्य ठेवले आहे; ते सर्व पृथ्वी व माझ्यामध्ये केलेल्या कराराचा पुरावा म्हणून राहील. ¹⁴मी जेव्हा पृथ्वीवर दग आणेल तेव्हा तुम्हाला दगात सप्तर्गी धनुष्य दिसले ¹⁵जेव्हा मी ते पाहीन तेव्हा मी तुमच्याशी व पृथ्वीवरील सर्व प्राण्यांशी केलेल्या माझ्या कराराची मला आठवण होईल, ह्या कराराप्रमाणे जलप्रलय पृथ्वीवरील जीवनाचा पुन्हा कधीही नाश करणार नाही. ¹⁶आणि ते धनुष्य पाहून कराराची मला आठवण होईल मी पृथ्वीवरील प्रत्येक जिवंत प्राण्याशी चिरंतन काळासाठी केलेल्या कराराची मला आठवण होईल.”

¹⁷तेव्हा देव नोहाला म्हणाला, “ते रंगीत धनुष्य माझ्यामध्ये व पृथ्वीवरील सर्वसजीव प्राण्यामध्ये झालेल्या कराराचा पुरावा आहे.”

प्रसंगाची पुन्हा सुरुवात

¹⁸नोहाबरोबर त्याचे मुलगे तारवाबाहेर आले; त्यांची नावे शेम, हाम व याफेथ अशी होती; (हाम हा कनानाचा

बाप होता ¹⁹हे नोहाचे तीन मुलगे होते; यांच्या पासूनच पृथ्वीवर लोकवस्ती झाली.

²⁰नोहा शेतकरी झाला व त्याने एक द्राक्षमळा लावला;

²¹त्याने द्राक्षारस तयार केला व तो भरपूर प्यायला; तो द्राक्षारसाने धुंद झाला व आपल्या तंबूत उघडानागडा पडला.

²²तेव्हा कनानाचा बाप हाम याने आपला बाप उघडानागडा पडलेला असल्याचे पाहिले व त्याने तंबूच्या बाहेर येऊन ते आपल्या भावांना सांगितले; ²³मग शेम व याफेथ यांनी एक झगा घेतला व तो आपल्या पाठीवर ठेवून ते पाठमोरे तंबूत गेले. अशा प्रकारे त्यांनी आपल्या वडिलांची नग्नता झाकली; पाठमोरे असल्यामुळे ती त्यांना दिसली नाही.

²⁴नंतर नोहा जागा झाला, (तो द्राक्षारसाच्या नशेमुळे झोपला होता) तेव्हा आपला धाकटा मुलगा हाम याने काय केले हे त्याला समजले. ²⁵तेव्हा नोहा म्हणाला,

“कनान शापित होवो, तो आपल्या भावाच्या गुलामातील सर्वात खालचा गुलाम होवो.”

²⁶नोहा आणखी म्हणाला, “शेमचा परमेश्वर देव धन्यवादित असो! कनान शेमचा गुलाम होवो.

²⁷देव याफेथाला अधिक जमीन देवो! देव शेमच्या तंबूत राहो, आणि कनान त्यांचा गुलाम होवो.”

²⁸जलप्रलया नंतर नोहा साडेतीनशे वर्षे जगला; ²⁹नोहा एकूण साडे नऊशे वर्षे जगला; मग त्यानंतर तो मरण पावला.

राष्ट्रांची वाढ आणि प्रसार

10 शेम, हाम व याफेथ ह्या नोहाच्या तीन मुलांना जलप्रलयानंतर पुष्कळ मुलगे झाले; त्यांची वंशावळ येणे प्रमाणे:

याफेथाचे वंशज

²याफेथाचे मुलगे: गोमर, मागोग, मादय, यावान, तुबाल, मेशेख व तीरास हे होते.

³गोमरचे मुलगे: आष्कनाझ, रीपाथ व तोगार्मा, हे होते.

⁴यावानाचे मुलगे: अलीशा, ताश्रीश, कितीम व दोदानीम.

⁵भूमध्यसमुद्रच्या किनाऱ्याच्या आसपास जी राष्ट्रे झाली ती सर्व याफेथाच्या संततीपासून होती; प्रत्येक मुलाला स्वतःची जमीन होती ही सर्व कुळे वाढत गेली व त्यांची वेगवेगळी राष्ट्रे झाली. प्रत्येक राष्ट्राची भाषा वेगळी होती.

हामाचे वंशज

⁶हामचे मुलगे याप्रमाणे होते: कूश, मिम्राईम, फूट व कनान

⁷कुशाचे मुलगे: सबा, हवीला, साब्ता, रामा, व साव्त्का; आणि रामाचे मुलगे शबा व ददान हे होते.

⁸कुशाला निम्रोद नांवाचा मुलगा होता, तो पृथ्वीवर महाबलवान व पराक्रमी असा वीरपुरुष होता. ⁹तो परमेश्वरापुढे बलवान शिकारी झाला म्हणून इतर माणसांची निम्रोदाशी तुलना करून “तो माणूस, परमेश्वरासमोर बलवान निम्रोद शिकार्यासारखा आहे” असे म्हणण्याची प्रथा आहे.

¹⁰शिनार प्रांतातील बाबेल, एरक, अवकाद व कालहने ही निम्रोदाच्या राज्यातील सुरवातीची शहरे होती. ¹¹तेथून तो अशशुरालाही गेला व तेथे त्याने निनवे, रहोबोथ, ईरकालह व रेसन ही शहरे वसवली ¹²(रेसन हे शहर, निनवे व मोठे शहर कालह यांच्या दरम्यान आहे.)

¹³मिम्राईम याला लूद, अनामीन, लहाकीम, नाप्तुहीम ¹⁴पात्रुस कास्लूह व कफ्तोरी हे मुलगे झाले. कास्लूहपासून पलिष्ठी लोक आले.

¹⁵कनानाचा पहिला मुलगा सीदोन हा होता; कनान हा हेथचाही बाप होता. कनानापासून उदयास आलेली राष्ट्रे, ¹⁶यबूसी, अमोरी, गिर्गाशी, ¹⁷हिब्वी, आर्की, शीनी ¹⁸अर्वादी, समारी व हमथी ही होती. पुढे कनानाची कुळे जगाच्या वेगवेगळ्या भागात पसरली.

¹⁹कनान्यांची सीमा उत्तरेकडील सीदोनापासून दक्षिणेकडील गरारापर्यंत व पश्चिमेकडील गाजापासून तर पूर्वेस सवेम व गमोरा पर्यंत तसेच आदमा पासून व सबोईम पासून व लेशापर्यंत पसरली होती.

²⁰ही सर्व हाम याची वंशजे होती; हया सर्व वंशजांना स्वतःची भाषा व देश होते; ती सर्व वेगवेगळी राष्ट्रे झाली.

शेम याचे वंशज

²¹शेम हा याफेथाचा वडील भाऊ होता. एबर हा शेम यांचा वंशज होता. तो इस्री लोकांचा मूळ पुरुष होता.

²²शेम याचे मुलगे: एलाम, अशशूर, अर्पक्षद, लूद व अराम;

²³अरामाचे मुलगे: ऊस, हूल, गेतेर व मश हे होते;

²⁴अर्पक्षदास शेलह झाला, शेलहास एबर झाला: ²⁵एबर यास दोन मुलगे झाले; एकाचे नांव पेलग होते. पेलग म्हणजे वाटणी; कारण याच्याच हयातीत पृथ्वीची वाटणी झाली; त्याच्या भावाचे नांव यक्तान होते.

²⁶यक्तानास अलमोदाद, शेलफ, हसमविथ, येरह, ²⁷हदोराम, ऊजाल, दिक्ला ²⁸ओबाल, अबीमाएल, शबा, ²⁹ओफ्रीर, हवीला व योबाब असे मुलगे झाले; हे सगळे यक्तानाचे मुलगे; ³⁰ते मेशापासून पूर्वेकडील डोंगराळ भागात राहत होते. मेशा सफारच्या देशाकडे होते.

³¹हे शेमाचे वंशज होते. कुळे, भाषा, देश व राष्ट्रे याप्रमाणे त्यांची विभागणी अशी आहे.

³²ही नोहाच्या मुलांची व त्यांच्या वंशजांची, पिढ्या व कुळाप्रमाणे यादी आहे; त्यांच्या राष्ट्रांप्रमाणे ती आखलेली आहे; जलप्रलयानंतर त्यांची पृथ्वीवर वेगवेगळी राष्ट्रे झाली.

जगाचे विभाजन

11 जलप्रलयानंतर पृथ्वीवरील सर्व लोकांची एकच भाषा व एकच बोली होती, ²लोक पूर्वेकडून पुढे निघाले तेव्हा जाता जाता शिनार देशात त्यांना एक मोठे मैदान लागले आणि मग त्यांनी तेथेच वस्ती केली.

³लोक म्हणाले, “चला, आपण विटा करू व त्या विस्तवात भाजून म्हणजे त्या खूप कठीण होतील;” तेव्हा लोकांनी घरे बांधण्यासाठी दगडाऐवजी विटांचा आणि चुन्याऐवजी डांबराचा उपयोग केला.

⁴मग लोक म्हणाले, “चला, आपण आपणासाठी नगर बांधू; आणि आकाशाला भिडणारा उंचच उंच बुरुज बांधू; असे केले तर मग आपण नांवाजलेले लोक होऊ व आपण पांगले जाणार नाहीं तर एके जागी एकत्र राहू.”

⁵परमेश्वर ते नगर व तो उंच बुरुज पाहण्यासाठी खाली आला. लोक ते बांधीत आहेत असे परमेश्वराने पाहिले.

⁶तेव्हा परमेश्वर म्हणाला, “हे सर्व लोक एकच भाषा बोलतात आणि हे बांधणीचे काम करण्यासाठी ते सगळे एकत्र जमले आहेत, ते काय करू शकतात त्याची ही तर नुसती सुरवात आहे; लवकरच ते त्यांना जे पाहिजे ते करू शकतील, ⁷तेव्हा आपण खाली जाऊन त्यांच्या भाषेचा घोटाळा करून टाकू; मग मात्र त्यांना एकमेकांचे बोलणे समजणार नाहीं.”

⁸तेव्हा परमेश्वराने पृथ्वीभर त्यांची पांगापांग केली म्हणून नगर व बुरुज बांधण्याचे काम तसेच राहिले.

⁹ह्याच ठिकाणी परमेश्वराने सर्व पृथ्वीच्या भाषेचा घोटाळा केला म्हणून त्या नगराला बाबेल म्हटले आहे. अशा रीतीने परमेश्वराने त्या ठिकाणापासून इतरत्र पसरण्यास लोकांना भाग पाडले.

शेमच्या कुळाची वंशावळ

¹⁰शेमच्या कुळाची वंशावळ येणे प्रमाणे: जलप्रलयानंतर दोन वर्षांनी शेम शंभर वर्षांचा झाल्यावर त्याचा मुलगा अर्पक्षद जन्मला; ¹¹त्यानंतर शेम पाचशे वर्षे जगला, आणि त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या.

¹²अर्पक्षद पस्तीस वर्षांचा असताना त्याचा मुलगा शेलह जन्मला ¹³शेलहच्या जन्मानंतर अर्पक्षद चारशेतीन वर्षे जगला व त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या.

¹⁴शेलह तीस वर्षांचा असताना त्याला एबर झाला; ¹⁵एबर झाल्यावर शेलह चारशेतीन वर्षे जगला व त्याच्या हयातीत त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या.

¹⁶एबर चौतीस वर्षांचा झाल्यावर त्याला पेलग झाला.

¹⁷पेलग झाल्यावर एबर चारशेतीस वर्षे जगला व त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या.

¹⁸पेलग तीस वर्षांचा झाल्यावर त्याला रऊ झाला; ¹⁹रऊ झाल्यावर पेलग दोनशे नऊ वर्षे जगला व त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या.

²⁰रऊ बत्तीस वर्षांचा झाल्यावर त्याला सरुग झाला;

²¹सरुग झाल्यावर रऊ दोनशे सात वर्षे जगला व त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या.

²²सरुग तीस वर्षांचा झाल्यावर त्याला नाहोर झाला.

²³नाहोर झाल्यावर सरुग दोनशे वर्षे जगला आणि त्याला आणखी मुलगे व मुली झाल्या. ²⁴नाहोर एकूणतीस वर्षांचा झाल्यावर त्याला तेरह झाला; ²⁵तेरह झाल्यावर नाहोर आणखी एकशे एकूणतीस वर्षे जगला आणि त्याला इतर मुलगे व मुली झाल्या.

²⁶तेरह सत्तर वर्षांचा झाल्यावर त्याचे मुलगे अब्राम, हारान व नाहोर हे जन्मले.

तेरहच्या कुळाची वंशावळ

²⁷तेरहच्या कुळाची वंशावळ येणेप्रमाणे: तेरहाला अब्राम, नाहोर व हारान हे मुलगे होते. हारानाचा मुलगा लोट.

²⁸हारान, आपला बाप तेरह जिवंत असताना आपली जन्मभूमी खास्व्हांचे ऊर अथवा बाबेल गांव येथे मरण पावला. ²⁹अब्राम व नाहोर या दोघांनीही लग्न केले; अब्रामाच्या बायकोचे नांव साराय आणि नाहोरच्या बायकोचे नांव मिल्का होते; मिल्का ही हारानाची मुलगी होती; हा हारान मिल्का व इस्का यांचा बाप होता. ³⁰साराय वांझ होती, तिला मूलबाळ नव्हते.

³¹मग तेरह आपले कुटुंब घेऊन म्हणजे आपला मुलगा अब्राम, आपला नातू म्हणजे (हारानाचा मुलगा) लोट, आणि आपली सून म्हणजे (अब्रामाची बायको) साराय यांना बरोबर घेऊन बाबीलोनिया मधील म्हणजे खास्व्हांच्या ऊर येथून कनान देशास जाण्यासाठी निघाला: आणि प्रवास करीत ते हारान शहरात आले व तेथेच स्थायिक होण्याचे त्यांनी ठरविले. ³²तेरह दोनशेपाच वर्षे जगला; त्यानंतर तो हारान येथे मरण पावला.

देव अब्रामाला बोलावतो

12 परमेश्वर अब्रामाला म्हणाला, ²“तू आपला देश, आपले गणगोत व आपल्या बापाचे घर सोड; आणि मी दाखवीन त्या देशात जा.

³मी तुला आशीर्वाद देईन; तूझ्या पासून मोठे राष्ट्र निर्माण करीन; मी तुझे नांव मोठे करीन, लोक तुझ्या नांवाने इतरांना आशीर्वाद देतील,

⁴जे लोक तुला आशीर्वाद देतील त्यांना मी आशीर्वाद देईन, आणि जे लोक तुला शाप देतील त्यांना मी शाप देईन. तुझ्यामुळे पृथ्वीवरील सर्वलोक आशीर्वादित होतील.”

अब्राम कनान देशात जातो

⁴तेव्हा अब्रामाने परमेश्वराची आज्ञा मानली. त्याने हारान सोडले लोट त्याच्या बरोबर गेला. या वेळी अब्राम पंच्याहत्तर वर्षांचा होता. ⁵हारान सोडताना तो एकटा नव्हता तर त्याने आपली बायको साराय, पुतण्या लोट आणि

हारानमध्ये त्यांनी मिळवलेली मालमत्ता तसेच गुलाम या सर्वांना बरोबर घेऊन त्याने हारान सोडले व तो कनान देशाच्या प्रवासाला निघाला आणि कनान देशात आला. ⁶अब्राम कनान देशातून प्रवास करीत शबेय गावाला आला आणि मोरेच्या मोठ्या वृक्षांपर्यंत गेला. याकाळी त्या देशात कनानी लोक राहत होते.

⁷परमेश्वर अब्रामास दर्शन देऊन म्हणाला, “हा देश मी तुझ्या वंशाजांना देईन.”

ज्या जागेवर परमेश्वराने अब्रामाला दर्शन दिले त्या जागी त्याने परमेश्वराची उपासना करण्यासाठी एक वेदी बांधली. ⁸मग अब्राम तेथून निघाला आणि प्रवास करीत तो बेथेलच्या पूर्वेस डोंगराळ भागात पोहोचला व त्याने तेथे तळ दिला; तेथून बेथेल पश्चिमेस होते आणि आय शहर पूर्वेस होते; तेथे त्याने परमेश्वरासाठी दुसरी वेदी बांधली आणि देवाची उपासना केली. ⁹त्यानंतर अब्राम पुन्हा पुढच्या प्रवासाला निघाला व नेगेबकडे गेला.

मिसरमध्ये अब्राम

¹⁰त्या काळी त्या प्रदेशात मोठा दुष्काळ पडला; तेथे पाऊस पडला नाही आणि अन्नधान्य उगवले नाही म्हणून अब्राम मिसरमध्ये राहण्यास गेला. ¹¹आपली बायको साराय फार सुंदर आहे असे अब्रामाने पाहिले; तेव्हा मिसर देशाच्या हद्दीत शिरण्यापूर्वी अब्राम साराय हिला म्हणाला, “मला माहीत आहे की तू अतिशय सुंदर व रुपवान स्त्री आहेस, ¹²म्हणून मिसरचे लोक जेव्हा तुला पाहतील तेव्हा ते म्हणतील ‘ही त्याची बायको आहे.’ आणि मग तुझ्यासाठी ते मला मारून टाकतील; ¹³तर तू माझी बहीण आहेस असे तू लोकांस सांग म्हणजे मग ते मला मारणार नाहीत; ते माझ्यावर दया करतील; अशा रीतीने तू माझा जीव वाचवशील.”

¹⁴मग अब्राम मिसर देशात गेला; तेथील लोकांनी पाहिले की साराय ही फार सुंदर स्त्री आहे. ¹⁵मिसरच्या राजवाड्यातील सरदारांनी सारायला पाहिले व त्यांनी आपला राजा फारो याच्या जवळ तिच्या सौंदर्याची वाखाणणी केली; आणि त्यांनी तिला राजाच्या घरी नेऊन ठेवले.

¹⁶अब्राम सारायचा भाऊ आहे असे समजल्यावर फारो राजाने त्याजवर दया केली व त्याला मेंढरे, गुरेढोरे, व गाढवे दिली तसेच अब्रामाला दास, दासी व उंटही मिळाले.

¹⁷अब्रामाची बायको साराय हिला फारोने नेले म्हणून परमेश्वराने फारो व त्याच्या घरातील लोकाना भयंकर रोगाची पीडा भोगवयास लावली. ¹⁸तेव्हा फारोने अब्रामास बोलावले. तो म्हणाला, “तू माझ्याबाबत फार वाईट गोष्ट केलीस, साराय तुझी बायको आहे, हे तू मला सांगितले नाहीस का? ¹⁹‘तू माझी बहीण आहे’ असे तू का म्हणालास? मला बायको करण्यासाठी मी तिला नेले होते परंतु मी आता तुझी बायको तुला परत करतो; तिला घे व येथून निघून जा.” ²⁰मग अब्रामाची मिसरमधून बाहेर रवानगी

करावी अशी फारोने आपल्या सरदारांना आज्ञा दिली; तेव्हा अब्राम व त्याची बायको साराय यांनी आपले सर्व काही बरोबर घेऊन मिसर सोडले.

अब्राम कनान देशाकडे माघारे येतो

13 अशा रीतीने अब्रामाने मिसर देश सोडला व तो आपली बायको साराय, पुतण्या लोट आणि त्यांची सर्व मालमत्ता घेऊन नेगेब मधून प्रवास करीत गेला. ²त्या काळी अब्राम फार श्रृंमंत झाला होता; त्याच्याजवळ पुष्कळ गुरेढोरे, शेरडेमेंढरे, गाढवे व उंट तसेच सोने चांदी इत्यादी भरपूर होते.

³अब्राम इकडेतिकडे सतत प्रवास करीत राहिला; त्याने नेगेब सोडले व तो पुन्हा मागे बेथेलला गेला; बेथेल व आय यांच्या दरम्यान याच ठिकाणी त्याने त्याच्या कुटुंबासह तळ दिला होता व ⁴परमेश्वराची उपासना करण्याकरिता त्याने एक वेदी बांधली होती, म्हणून त्याच ठिकाणी अब्रामाने परमेश्वराची उपासना केली.

अब्राम व लोट वेगळे होतात

⁵या काळात लोट अब्रामाबरोबर प्रवास करीत होता. लोट याजकडे खूप, गुरेढोरे व तंबू होते ⁶अब्राम व लोट यांची गुरेढोरे इतकी वाढली की त्या दोघांना एकत्र राहण्यास ती जागा व तो प्रदेश पुरेना, ⁷शिवाय अब्राम व लोट यांच्या गुराड्यांची एकसारखी भांडणे होऊ लागली; त्याकाळी त्या देशात कनानी व परिजी लोकांची वस्ती होती.

⁸तेव्हा अब्राम लोटस म्हणाला, “तुझ्या माझ्यामध्ये तसेच तुझे व माझे गुराखी यांच्यामध्ये भांडणतंटा नसावा, कारण आपण सगळे भाऊबंधू आहोत. ⁹तेव्हा आपण वेगळे व्हावे हे आपल्यासाठी बरे आहे तुला पाहिजे तो प्रदेश तू निवड; तू जर डावीकडे गेलास तर मी उजवीकडे जाईन, आणि तू जर उजवीकडे गेलास तर मी डावीकडे जाईन.”

¹⁰लोटाने यार्देन दरीकडे नजर टाकली तेव्हा तेथे सर्वत्र भरपूर पाणी असल्याचे त्याला दिसले (परमेश्वराने सदोम व गमोरा या नगरांचा नाश केला त्याच्या आधीची ही घटना आहे. त्यावेळी थेट सोअरपार्यंत पसरलेले यार्देन नदीचे खोरे परमेश्वराच्या बागे सारखे सुंदर होते मिसर मधील प्रदेशाप्रमाणे ही भूमी चांगली होती.) ¹¹तेव्हा लोटाने यार्देन नदीच्या खोऱ्यात राहाणे निवडले; मग ते दोघे वेगळे झाले आणि लोटाने पूर्वेकडे प्रवास करण्यास सुरवात केली; ¹²अब्राम कनान देशातच राहिला आणि लोट यार्देनच्या तळवटीतील शहरातून राहिला; लोट दक्षिणेकडे दूर सदोमाला गेला आणि तेथेच त्याने आपला तंबू ठोकला. ¹³सदोम नगराचे लोक अतिशय दुष्ट व वाईट असल्याचे परमेश्वराला माहित होते.

¹⁴लोट निघून गेल्यावर परमेश्वर अब्रामाला म्हणाला, “तुझ्या अवतीभवती, उत्तरेकडे व दक्षिणेकडे, पूर्वेकडे व पश्चिमेकडे दूरवर नजर टाकून पाहा; ¹⁵तू पाहातोस हा

सगळा प्रदेश मी तुला आणि तुझ्यानंतर तुझ्या संततीला कायमचा देईन. ¹⁶मी तुझी संतती या पृथ्वीवरील धुळीच्या कणाइतकी करीन, ती इतकी करीन की जर कोणाला ते कण मोजता येतील तर तुझ्या संततीचीही गणना होईल. ¹⁷तर उठून जा व या तुझ्या प्रदेशातून फिरून ये; हा सर्व प्रदेश मी आता तुला देत आहे.”

¹⁸तेव्हा अब्रामाने आपले तंबू हलविले व हेब्रोन शहराजवळील मग्नेच्या मोठया वृक्षात तो राहावयास गेला; परमेश्वराची उपासना करण्यासाठी त्याने तेथे वेदी बांधिली.

लोट याला कैद केले जाते

14 शिनाराचा राजा अम्रफेल, एल्लासारचा राजा अर्योक, एलामाचा राजा कदालगोमर आणि गोयीमाचा राजा तिदाल, ²यांनी सदोमाचा राजा बेरा, गमोराचा राजा बिर्शा, अदमाचा राजा शिनाब, सबोयिमाचा राजा शमेबर आणि बेलाचा म्हणजे सोअराचा राजा यांच्याशी युद्ध केले.

³या सर्व राजांनी आपले सैन्य सिद्धीम खोऱ्यात एकत्र जमविले. (हे खोरे म्हणजे आताचा क्षार समुद्र) ⁴या सर्व राजांनी बारा वर्षे कदाला गोमर राजाची सेवा केली, परंतु तेरव्या वर्षी ते त्याच्या विरुद्ध उठले. ⁵⁻⁶तेव्हा चौदाव्या वर्षी कदालगोमर व त्याच्या बरोबरचे राजे लढाई करण्यास चालून आले आणि त्यांनी अष्टरोथ कर्णईम येथे रेफाई लोकांचा, हाम येथे लुजी लोकांचा, शावेह किर्याथाईम येथे एमी लोकांचा आणि, सेईर म्हणजे ईदोम डोंगराळ प्रदेशात होरी लोकांचा पराभव केला आणि त्यांना एलपारान (हे वाळवंटा जवळ आहे) जवळ असलेल्या रानापर्यंत पिटाळून लावले. ⁷त्यानंतर कदालगोमर राजा उत्तरेकडे वळला व एन मिशापात म्हणजे कादेश येथे जाऊन त्याने अमालेकी लोकांचा पराभव केला; तसेच हससोन-तामार येथे राहणाऱ्या अमोरी लोकांचाही पराभव केला.

⁸त्यावेळी सदोमाचा राजा, गमोराचा, राजा, अदमाचा सबोयिमाचा राजा आणि बेला म्हणजे सोअराचा राजा यांनी आपले सैन्य एकत्र केले व आपल्या शत्रूशी लढण्याकरिता ते सिद्धीम खोऱ्याकडे गेले. ⁹एलामाचा राजा कदालगोमर, गोयीमाचा राजा तिदाल, शिनाराचा राजा अम्रफेल आणि एलामाचा राजा अर्योक यांच्या विरुद्ध ते लढले; असे चार राजे पांच राजांविरुद्ध लढले.

¹⁰सिद्धीम खोऱ्यात डाबराने भरलेल्या अनेक खाणी होत्या. सदोम व गमोराचे राजे सैन्यासह पळून जाताना बरेच सैनिक खाणीत पडले परंतु बाकीचे डोंगराकडे पळून गेले.

¹¹तेव्हा त्यांच्या शत्रुनी सदोम व गमोरा येथील लोकांची सर्व मालमत्ता, अन्न व वस्त्र सामग्री लुटून नेली त्यांनी त्यांच्या सर्व वस्तू ही नेल्या. ¹²अब्रामाचा पुतण्या लोट सदोमात राहात होता. त्याला शत्रूंनी पकडले व त्याच्या मालकीच्या सर्व मालमत्तेसह त्याला कैद करून ते घेऊन

गेले. ¹³या लढाईत पकडला न गेलेला एक मनुष्य अब्राम इब्रीकडे पळून गेला व त्याने त्याला हे वर्तमान सांगितले. त्यावेळी अब्राम मग्ने अमोरी वृक्षाजवळ तळ देऊन राहिला होता; मग्ने, अष्कोल व आनेर ह्यांनी एकमेकांना व अब्रामाला मदत करण्याचा करार केला.

अब्राम लोटाची सुटका करतो

¹⁴लोटेला कैद करून नेल्याचे वर्तमान अब्रामाला समजले, तेव्हा त्याने आपल्या कुटुंबात जन्मलेल्या सर्वांना एकत्र बोलावले व त्यांच्यातून लढाईच्या कामात कसलेले असे तीनशे अठरा तरबेज लढवैव्ये घेऊन त्याने शेत दान नगरापर्यंत शत्रूंचा पाठलाग केला. ¹⁵त्या रात्री त्याने आपल्या सैनिक दासासह शत्रूंच्यावर अचानक हल्ला चढवला; त्यांनी शत्रू सैन्याचा पराभव केला व दिमिष्काच्या म्हणजे दमास्कसच्या उत्तरेस असलेल्या होबा पर्यंत त्यांचा पाठलाग केला.

¹⁶तेव्हा शत्रुने लुटलेली सगळी मालमत्ता तसेच आपला पुतण्या लोट याची मालमत्ता, स्त्रिया आणि दास अब्रामाने परत आणले.

¹⁷मग कदालगोमर व त्याच्याबरोबरचे राजे यांचा पराभव केल्यावर अब्राम आपल्या घरी गेला; तेव्हा सदोमाचा राजा शावेच्या खोऱ्यात त्याला भेटावयास गेला. (त्या खोऱ्याला आता राजाचे खोरे असे म्हणतात.)

मलकीसदेक

¹⁸आणि परात्पर देवाचा याजक असलेला शालेमाचा राजा मलकीसदेकही भाकर व द्राक्षारस घेऊन अब्रामाला भेटण्यास आला. ¹⁹मलकीसदेकाने अब्रामाला आशीर्वाद देऊन म्हटले,

“अब्रामा, आकाश व पृथ्वी यांचा उत्पन्नकर्ता परात्पर देव तुला आशीर्वाद देवो.

²⁰त्या परात्पर देवाने तुझ्या शत्रूंचा पराभव करण्यास तुला मदत केली त्या परात्पर देवाचा आम्ही धन्यवाद करतो.”

तेव्हा अब्रामाने लढाईच्या काळात त्याच्याजवळून जे जे घेतले होते त्याचा दहावा भाग मलकीसदेकाला दिला.

²¹मग सदोमाचा राजा अब्रामास म्हणाला, “मला फक्त कैद करून नेलेले माझे लोक द्या आणि त्यांची मालमत्ता तुम्ही तुमच्यासाठी ठेवा.”

²²परंतु अब्राम सदोमाच्या राजाला म्हणाला, “आकाश व पृथ्वीचा निर्माणकर्ता परमेश्वर, परात्पर देव याला मी वचन देतो की, ²³मी तुझे असलेले काहीही ठेवणार नाहीं, एखादे सूत वा जोड्याचा बंधही ठेवणार नाही ‘मी अब्रामाला श्रीमंत केले’ असे तू म्हणावे असे मला वाटत

नाही. ²⁴माझ्या या तरुण माणसांनी जे अन्न खाल्ले आहे तेवढ्याचाच मी स्वीकार करतो; परंतु इतर लोकांना लढाईतून मिळालेल्यापैकी त्यांचा वाटा घेऊ दे, आणि त्यातून काही आनेर, अष्कोल व मग्रे यांस दे, कारण त्यांनी लढाईत मला खूप मदत केली.”

देवाचा अब्रामाशी करार

15 या सर्व गोष्टी घडल्यावर अब्रामाला दृष्टान्तात परमेश्वराचे वचन आले. देव म्हणाला, “अब्रामा, भिऊ नको; मी तुझे रक्षण करीन आणि तुला आनंद होईल असे मी तुला मोठे प्रतिफळ देईन.”

²परंतु अब्राम म्हणाला, “परमेश्वर देवा, असे काहीही प्रतिफळ नाही की जेणे कडून मला आनंद होईल, कारण मला मुलगा नाही; म्हणून माझ्या मरणानंतर माझे सर्वकाही विमिष्कातील माझा गुलाम, अलिअजर यालाच मिळेल.”

³अब्राम पुढे म्हणाला, “तू मला मुलगा दिला नाहीस म्हणून माझ्या घरात जन्मलेला माझा गुलामच माझ्या सगळ्या मालमत्तेचा वारस होईल.”

⁴परमेश्वर अब्रामाशी बोलला, तो म्हणाला, “तुझे सर्वकाही त्या तुझ्या गुलामाला मिळणार नाही; तर तुला मुलगा होईल* आणि तोच तुझ्या सगळ्या मालमत्तेचा वारस होईल.”

⁵मग देवाने अब्रामाला रात्रीचे आकाश दाखविण्यासाठी बाहेर नेले. देव म्हणाला, “ह्या आकाशातील ताऱ्यांकडे पाहा, तुला मोजता येणार नाहीत इतके ते आहेत; येथून पुढच्या काळात तुझी संततीही त्या ताऱ्यांइतकी अगणित होईल.”

⁶अब्रामाने देवावर विश्वास ठेवला देवाने त्याची प्रामाणिकांत गणना केली प्रामाणिक जीवन जगण्यास योग्य असा त्याचा विश्वास होता. ⁷देव अब्रामाला म्हणाला, “हा देश तुला वतन करून देण्याकरिता खास्त्रांच्या ऊर नगरातून तुला आणणारा मीच परमेश्वर आहे.”

⁸परंतु अब्राम म्हणाला, “परमेश्वरा, माझ्या स्वामी, हा देश कायमचा वतन करून मला मिळेल, याची खात्री मला कशी यावी?”

⁹देव अब्रामाला म्हणाला, “माझ्यासाठी तीन वर्षांची एक कालवड, तीन वर्षांची एक शेळी, तीन वर्षांचा एक एडका तसेच एक होला व एक पारव्याचे पिल्लू आण.”

¹⁰अब्रामाने तीं सर्व देवाकडे आणली अब्रामाने त्यांना चिरून त्या प्रत्येकाचे दोन दोन अर्धे तुकडे केले; व ते समोरा समोर ठेवले; पक्षी मात्र त्याने दोन अर्धे चिरले नाहीत; ¹¹मग कापलेल्या प्राण्यांचे मांस खाण्याकरिता हिंस्र पक्ष्यांनी उडून त्यावर झडप घातली; परंतु अब्रामाने त्यांना हाकलून लावले.

मुलगा होईल त्याचा शब्दशः अर्थ तो जो तुझ्या स्वतःच्या देहातून जन्मेल.

¹²नंतर त्या दिवशी सूर्य मावळ लागला, तेव्हा अब्रामाला गाढ झोप लागली म्हणून तो झोपला; तो झोपेत असताना अती भयंकर अंधार त्याच्यावर पडला; ¹³मग परमेश्वर अब्रामाला म्हणाला, “तुला या गोष्टी समजल्या पाहिजेत; तुझे वंशज परक्या देशात राहतील ते तेथे परके असतील, ते तेथे गुलाम होतील आणि 400 वर्षे त्यांचा छळ होईल, त्यांच्यावर जुलूम केला जाईल; ¹⁴परंतु चारशे वर्षांनंतर ज्याने त्यांना गुलाम बनवले त्या राष्ट्राला मी शिक्षा करीन, आणि मग आपल्या बरोबर पुष्कळ धन घेऊन ते त्या देशातून निघतील.

¹⁵“तू स्वतः फार म्हातारा होऊन शांतीने मरण पावशील आणि तुझे पूर्वज जेथे पुरलेले आहेत तेथे तुला मूठमाती देतील. ¹⁶मग चार पिढ्यांनंतर तुझे लोक या देशात माघारे येतील. त्यावेळी ते येथे राहाणाऱ्या अमोरी लोकांचा पराभव करतील, अमोरी लोकांना शिक्षा करण्यासाठी मी तुझ्या लोकांचा उपयोग करीन. (हे काही काळांनंतर घडेल कारण अमोरी लोकांचा दुष्टपणा अद्याप शिगेला पोहोचला नाही.)”

¹⁷सूर्य मावळल्यानंतर गडद अंधार पडला; मारलेल्या जनावरांच्या तेथेच पडलेल्या धडांच्या दोन दोन अर्ध्या तुकड्यांमधून धुराचा लोट आणि अग्नी निघून गेला.

¹⁸म्हणून त्या दिवशी परमेश्वराने अब्रामाला वचन दिले व त्याच्याशी करार केला. परमेश्वर म्हणाला, “मिसर देशाच्या नदी पासून फरात म्हणजे युफ्रेटीस या महानदीपर्यंतचा प्रदेश मी तुझ्या वंशजांना देतो; ¹⁹केनी, कनिजी, कदमोनी, ²⁰हिती, परिजी, रफाईम, ²¹अमोरी, कनानी, गिर्गाशी व यबूसी या लोकांचा प्रदेश मी तुम्हाला देतो.”

हागार दासी

16 अब्राम व त्याची बायको साराय यांना मुलबाळ नव्हते. साराय हिची हागार नावाची एक मिसरी म्हणजे मिसर देशाची एक दासी होती. ²साराय अब्रामाला म्हणाली, “परमेश्वराने मला मुले होण्यापासून रोखले आहे तेव्हा तुम्ही माझ्या दासीपाशी जा, तिच्यापोटी जन्मलेले मूल माझेच मूल आहे असे समजून मी ते स्वीकारीन.”

अब्रामाने आपली बायको साराय हिचे म्हणणे मान्य केले. ³कनान देशात अब्राम दहा वर्षे राहिल्यावर हे झाले आणि सारायने आपली मिसरी मूलकरीण हागार आपला नवरा अब्राम याला बायको म्हणून दिली.

⁴हागार अब्रामापासून गरोदर राहिली; आपण गरोदर आहो हे पाहून आपण आपली मालकीण साराय हिच्यापेक्षा अधिक चांगल्या आहो असे हागारेला वाटू लागले व तिला गर्व झाला; ⁵परंतु साराय अब्रामाला म्हणाली, “माझी दासी हागार आता मला तुच्छ लेखते; त्या बदल मी तुम्हाला दोष देते, कारण मीच स्वतः तिला तुमची उपपत्नी होण्याचा मान दिला म्हणून ती गरोदर राहिली आणि

आता ती माझ्यापेक्षा चांगली व विशेष आहे असे तिला वाटू लागले; परमेश्वर आपल्या दोघांचा न्याय करो.”

⁶परंतु अब्राम सारायला म्हणाला, “तू हागारेची मालकीण आहेस, तुला काय पाहिजे तसे तू तिचे कर.” तेव्हा सारायने तिचा छळ केला म्हणून हागार पळून गेली.”

हागारेचा मुलगा

⁷शूर गांवाच्या वाटेवर वाळवंटातील एका पाण्याच्या झऱ्याजवळ हागार एका परमेश्वराच्या देवदूताला आढळली. ⁸देवदूत तिला म्हणाला, “सारायचे दासी हागारे, तू येथे का आलीस? तू कोठे जात आहेस?”

हागार म्हणाली, “माझी मालकीण साराय हिच्यापासून मी पळून जात आहे.”

⁹परमेश्वराचा दूत तिला म्हणाला, “साराय तुझी मालकीण आहे, तू तिच्याकडे घरी परत जा आणि तिच्या आज्ञेत राहा.” ¹⁰परमेश्वराचा दूत आणखी म्हणाला, “तुझ्यापासून इतकी संतती होईल की ती मोजणे शक्य होणार नाही.”

¹¹परमेश्वराचा दूत पुढे आणखी म्हणाला,

“तू आता गरोदर आहेस आणि तुला मुलगा होईल त्याचे नांव तू इश्माएल म्हणजे ‘परमेश्वर एकतो’ असे ठेव कारण प्रभूने तुझ्या दुःखाविषयी ऐकले आहे; (तो तुझे सहाय्य करील.)

¹²इश्माएल जंगली गाढवासारखा रानटी आणि स्वतंत्र असेल. तो सर्वांविरुद्ध व सर्व त्या विरुद्ध होतील; तो एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी आपल्या भावांच्या जवळ तळ देत फिरेल, परंतु तो त्यांच्या विरुद्ध असेल.”

¹³परमेश्वर हागारेशी बोलला; हागारने देवासाठी नवे नांव वापरायला सुरवात केली. ती म्हणाली, “तू ‘मला पाहणारा देव’ आहेस,” कारण ‘मला समजते की या ठिकाणीही देव मला भेटतो व माझी काळजी करतो.”

¹⁴तेव्हा तेथील विहिरीला बैर-लहाय-रोई* असे नांव पडले; ती विहीर कादेश व बरेद यांच्या दरम्यान आहे.

¹⁵हागारेला अब्रामापासून मुलगा झाला; अब्रामाने त्याचे नांव इश्माएल ठेवले. ¹⁶त्या वेळी अब्राम शहांशी वर्षांचा होता.

सुता-कराराची खूण

17 अब्राम नव्याण्व वर्षांचा झाला तेव्हा परमेश्वर त्याच्याशी बोलला परमेश्वर म्हणाला, “मी सर्वशक्तिमान देव आहे; माझ्यासाठी पुढील प्रमाणे गोष्टी कर: माझ्या आज्ञा पाळ, आणि योग्य मार्गाने चाल व सात्विकतेने राहा. ²तू असे करशील तर मी आपणामध्ये

एक करार करीन; मी तुला अगणित पटीत वाढवीन असे अभिवचन देतो.”

³मग अब्रामाने देवाला लवून नमन केले; देव त्याला म्हणाला, ⁴“आपल्या करारातील माझा भाग हा असा; मी तुला अनेक राष्ट्रांचा महान पिता करीन; ⁵मी तुझे नांव बदलतो; तुझे नांव अब्राम असणार नाही तर तुझे नांव अब्राहाम होईल; मी तुला हे नांव देत आहे कारण तू अनेक राष्ट्रांचा पिता होशील. ⁶मी तुला भरपूर संतती देईन; तुझ्यापासून नवीन राष्ट्रे उदयास येतील, आणि राजे उत्पन्न होतील. ⁷आणि मी तुझ्यामध्ये व माझ्यामध्ये एक करार करतो हा करार तुझ्या वंशजांनाही पिढ्यांपिढ्या कायम लागू राहील; मी तुझा व तुझ्या वंशजांचा देव होईन. ⁸ज्या प्रदेशामधून तू जात आहेस तो म्हणजे कनान देश मी तुला व तुझ्या वंशजांचा कायमचा देईन आणि मी तुमचा देव होईन.”

⁹आणि देव अब्राहामाला पुढे म्हणाला, “आता ह्या करारातील तुझा भाग हा असा: तू व तुझ्या वंशजांनी पाळवयाचा माझा करार हा ¹⁰की तुझ्या वंशजात जन्मलेल्या प्रत्येक पुरुषांची सुता करून घ्यावी. ¹¹तू हा करार पाळीत असल्याची खूण म्हणून आपली सुता करून घ्यावीस. ¹²जन्मलेला लहान मुलगा आठ वर्षांचा होईल तेव्हा तू त्याची सुता करावी; तुझ्या कुटुंबात जन्मलेल्या तसेच तुझ्या दासाच्या किंवा गुलामांच्या कुटुंबात जन्मलेल्या हराक पुरुषाची सुता करावी; ¹³अशा रीतीने तुझ्या राष्ट्रात जन्मलेल्या प्रत्येक पुरुषांची सुता करावी, मग तो तुझ्या कुटुंबातील असो किंवा विकत घेतलेल्या गुलामाच्या कुटुंबात जन्मलेला असो; तुझ्या व माझ्यामध्ये केलेला करार या खुणेवरून कायम राहील; ¹⁴ज्या कोणाची सुता झाली नाही त्याला समाजातून बाहेर टाकावे; कारण त्याने माझा करार मोडला आहे.”

इसहाक-वचनाचा पुर

¹⁵देव अब्राहामाला म्हणाला, “तुझी बायको साराय हिला मी नवीन नांव देतो, तिचे नांव सारा असे होईल. ¹⁶मी तिला आशीर्वादीत करीन; मी तिला मुलगा देईन आणि तू बाप होशील. सारा अनेक राष्ट्रांची माता होईल राष्ट्रांचे राजे तिच्या पासून निपजतील.”

¹⁷अब्राहामाने देवाला लवून नमन केले, परंतु स्वतःशीच हसून तो म्हणाला, “मी शंभर वर्षांचा आहे; मला मुलगा होणे शक्य नाही; आणि सारा नव्वद वर्षांची आहे; तिला मूल होऊ शकणार नाही.”

¹⁸मग अब्राहाम देवाला म्हणाला, “इश्माएल जगेल व तुझी सेवा करील अशी मला आशा वाटते.”

¹⁹देव म्हणाला, “नाही, मी सांगितले की तुझी बायको सारा हिला मुलगा होईल; त्याचे नांव तू इसहाक ठेव; मी त्याच्याशी करार करीन; तो करार त्याच्या वंशजांसाठी चिरंतन असेल.

बैर-लहाय-रोई म्हणजे “मला पाहणाऱ्या जिवंत देवाची विहीर.”

²⁰तू मला इश्माएल विषयी विचारलेस ते मी ऐकले; मी त्याला आशीर्वाद देईन; त्याला भरपूर संतती होईल; बारा महान सरदारांचा तो पिता होईल; त्याचे कुटुंब म्हणजे एक मोठे राष्ट्र होईल; ²¹पण मी इसहाका बरोबर माझा करार करीन, साराला मुलगा होईल तो इसहाक असेल; तो मुलगा पुढल्या वर्षी याचवेळी जन्मेला."

²²देवाचे अब्राहामाशी बोलणे संपल्यावर देव अब्राहामाला सोडून वर (स्वर्गात) गेला, व अब्राहाम तेथे एकटाच राहीला; ²³तेव्हा अब्राहामाने आपला मुलगा इश्माएल व आपल्या घरी जन्मलेल्या गुलामांना व मोल देऊन विकत घेलेल्या मुलांना एकत्र केले, आणि देवाने सांगितल्याप्रमाणेच त्याच्या घरातले सर्वपुरुष व मुलगे यांची त्याच दिवशी सुंता करण्यात आली.

²⁴अब्राहाम नव्याण्व व वर्षांचा होता तेव्हा त्याची सुंता झाली; ²⁵आणि त्याचा मुलगा इश्माएल तेरा वर्षांचा होता तेव्हा त्याची सुंता झाली. ²⁶सगळ्या गुलामांची एकाच दिवशी सुंता झाली; ²⁷आणि त्याच्या घरी जन्मलेले व त्याने विकत घेतलेले असे त्याच्या घरचे सगळे पुरुष यांचीही त्याच्या बरोबर सुंता झाली.

भेटीस आलेल्या तीन व्यक्ति

18 काही काळानंतर परमेश्वराने अब्राहामाला पुन्हा दर्शन दिले. अब्राहाम तेव्हा मस्रेच्या एलोन झाडांच्या राईत राहात होता. एके दिवशी भर दुपारी कडक उन्हाच्या वेळी अब्राहाम आपल्या तंबूच्या दाराशी बसला होता. ²अब्राहामाने वर पाहिले तों आपल्या समोर तीन पुरुष उभे असलेले त्याला दिसले; त्यांना पाहून अब्राहाम धावत त्यांना सामोरा गेला आणि त्याने त्यांना लवून नमन केले; ³अब्राहाम त्यांचे स्वागत करून म्हणाला, "माझ्या स्वामीनो, मी जो आपला सेवक त्या माझ्या सोबत कृपा करून काही वेळ राहा; ⁴तुमचे पाय धुण्यासाठी मी पाणी घेऊन येतो; तुम्ही झाडा खाली सावलीत अमळ विसावा घ्या; ⁵मी तुम्हासाठी थोडी भाकर आणतो; तुम्हाला पाहिजे तेवढे जेवा; मग पुढील प्रवास चालू करा."

ते तीन पुरुष म्हणाले, "बर, हे तर ठीक आहे आम्ही तुझ्या म्हणण्याप्रमाणे करतो."

⁶अब्राहाम लगेच घाईने पळत तंबूत गेला व साराला म्हणाला, "तिघांना तीन भाकरी पुरतील एवढे पीठ ताबडतोब मळ, त्याच्या भाकरी कर." ⁷नंतर अब्राहाम आपल्या गुरांच्या कळपाकडे पळत गेला, आणि त्यातून त्याने उत्तम कोवळे वासरू घेतले; ते दासाजवळ देऊन त्याने त्याला लवकर कापून जेवणासाठी रांधण्यास सांगितले; ⁸अब्राहामाने त्या तीन पुरुषांना वासरूचे शिजवलेले मांस, तसेच दूध व लोणी खाण्यासाठी त्यांच्यापुढे वाढले आणि त्यांचे जेवण संपेपर्यंत अब्राहाम राईत झाडाखाली त्यांच्या जवळ त्यांची सेवा करण्याकरीता उभा राहिला.

⁹ते पुरुष अब्राहामाला म्हणाले, "तुझी बायको सारा कोठे आहे?"

अब्राहाम म्हणाला, "ती तंबूत आहे."

¹⁰मग परमेश्वर म्हणाला, "मी पुढल्या वसंत ऋतूत येईन त्या वेळी तुझी बायको सारा हिला मुलगा होईल."

सारा तंबूच्या तोंडाशी उभी राहून कान देत होती म्हणून या गोष्टी तिने ऐकल्या. ¹¹अब्राहाम व सारा वयाने फार म्हातारे झाले होते. साराचे मुले होण्याजोगे वय निघून गेले होते. ¹²म्हणून साराने जे ऐकले त्यावर विश्वास ठेवला नाही. ती स्वतःशीच हसून म्हणाली, "मी म्हातारी झाली आहे, आणि माझा नवराही म्हातारा झाला आहे मी इतकी म्हातारी झाली आहे की आता मला मूल होणे शक्य नाही."

¹³तेव्हा परमेश्वर अब्राहामाला म्हणाला, "सारा का हसली? मी आता म्हातारी झाली आहे म्हणून मला मुलगा होईल काय असे ती का म्हणाली. ¹⁴परमेश्वराला काही अशक्य आहे का? येत्या वसंतऋतूत सांगितल्याप्रमाणे मी पुन्हा येईन तेव्हा तुझी बायको सारा हिला मुलगा होईल."

¹⁵परंतु सारा म्हणाली, "मी हसलेच नाही!" (ती असे म्हणाली कारण ती फार घाबरली होती.)

परंतु परमेश्वर म्हणाला, "नाही, मला माहीत आहे की हे खरे नाही; तू नक्की हसलीसच."

¹⁶नंतर ते पुरुष उठले व सदोम नगराकडे वळून ते तिकडे जाण्यास निघाले; अब्राहाम त्यांना वाटेस लावण्यासाठी त्यांच्या बरोबर थोडा रस्ता चालून गेला.

अब्राहामाने परमेश्वराबरोबर केलेला चांगला सौदा

¹⁷परमेश्वर आपणा स्वतःशीच बोलला, "मी आता जे काही करणार आहे त्या विषयी अब्राहामाला सांगावे काय?

¹⁸कारण अब्राहामापासून एक मोठे व शक्तीमान राष्ट्र नक्की निर्माण होईल, आणि पृथ्वीवरील सगळी राष्ट्रे त्याच्यामुळे आशीर्वादित होतील. ¹⁹मी अब्राहामाबरोबर एक विशेष करार केलेला आहे, तो यासाठी की त्याने आपल्या मुलांना व वंशजाना देवाच्या इच्छेप्रमाणे चालण्याची आज्ञा करावी आणि त्यांनी न्यायनीतीने चालावे; मग मी परमेश्वर त्याला मी दिलेल्या वचनप्रमाणे जे द्यायचे ते देईन."

²⁰मग परमेश्वर म्हणाला, "सदोम व गमोरा येथील लोक फार दुष्ट आहेत असे मी पुष्कळ वेळा ऐकले आहे. ²¹म्हणून मी स्वतः प्रत्यक्ष जाऊन परिस्थिती पाहीन व मग त्यांची दुष्ट करणी ऐकल्याप्रमाणे खरोखर आहे की काय हे मला नक्की समजेल."

²²मग ते पुरुष सदोमाकडे वळून चालू लागले, परंतु अब्राहाम परमेश्वरा पुढे तसाच उभा राहिला. ²³मग अब्राहामाने परमेश्वराजवळ जाऊन विचारले, "परमेश्वर तू दुष्ट लोकांचा नाश करताना चांगल्या लोकांचाही नाश करणार काय? ²⁴आणि जर कदाचित त्या नगरात पन्नास

लोटचे पाहुणे

लोक चांगले व नीतिमान असतील तर? तरी ही त्या नगराचा तू नाश करणार काय? तू खात्री ने नगरात राहाणाऱ्या पन्नास नीतिमान लोकांसाठी नगराचा बचाव करशील. ²⁵तू नक्की नगराचा नाश करणार नाहीस; दुष्ट लोकांना मारण्यासाठी तू पन्नास नीतिमान लोकांना मारणार नाहीस; आणि जर तसे झाले तर मग चांगले व वाईट अशा लोकांची गत सारखीच होणार; त्या दोन्ही प्रकारच्या लोकांना शिक्षा होणार; तू सर्व पृथ्वीचा न्यायाधीश आहेस, तू योग्य तेच करशील हे मला माहीत आहे.”

²⁶नंतर परमेश्वर बोलला, “या सदेम शहरात मला पन्नास चांगले लोक आढळले तर त्यांच्यासाठी मी संपूर्ण शहराची गाय करीन, व सर्व शहर वाचवीन.”

²⁷मग अब्राहाम म्हणाला, “हे प्रभु, तुझ्या तुलनेने मी केवळ धूळ व राख आहे, तरी तुला एक प्रश्न विचार दे, ²⁸समजा कदाचित् जर पाच लोक कमी असतील म्हणजे फक्त पंचेचाळीसच चांगले लोक असतील तर? त्या पाच कमी असलेल्या लोकांकरिता तू सर्व नगराचा नाश करशील काय?”

परमेश्वर म्हणाला, “मला पंचेचाळीस लोक चांगले आढळले तर मी नगराचा नाश करणार नाही.”

²⁹पुन्हा अब्राहाम परमेश्वराला म्हणाला, “आणि जर तेथे तुला चाळीसच चांगले लोक आढळले तर? संपूर्ण शहराचा तू नाश करशील काय?”

परमेश्वर म्हणाला, “जर मला चाळीसच लोक चांगले आढळले तर मी शहराचा नाश करणार नाही.”

³⁰मग अब्राहाम म्हणाला, “प्रभु, कृपा करून माझ्या बोलण्याचा तुला राग न यावा; मला आणखी विचारण्याची परवानगी असावी; तेथे फक्त तीसच लोक चांगले असतील तर? तू त्या नगराचा नाश करशील काय?”

परमेश्वर म्हणाला, “जर तीस चांगले लोक असतील तर मी तसे करणार नाही.”

³¹मग अब्राहाम म्हणाला, “प्रभु, थोडा त्रास देऊन पुन्हा विचार का? समजा तेथे कदाचित् वीसच लोक चांगले असतील तर?

परमेश्वराने उत्तर दिले, “जर तेथे वीसच लोक चांगले असतील तर त्या वीसा करिता मी नगराचा नाश करणार नाही.”

³²अब्राहाम म्हणाला, “प्रभु, कृपा करून माझ्यावर रागावू नकोस, परंतु शेवटी एकदाच थोडा त्रासदायक प्रश्न विचारण्यास परवानगी असावी, कदाचित् तुला तेथे दहाच लोक चांगले आढळले तर तू काय करशील?”

परमेश्वर म्हणाला, “जर मला नगरात दहाच लोक चांगले आढळले तर त्या दहाकरिता मी नगराचा नाश करणार नाही.”

³³मग अब्राहामाशी बोलणे संपविल्यावर परमेश्वर निघून गेला आणि अब्राहाम आपल्या तंबूकडे परत गेला.

19 त्या दिवशी संध्याकाळी ते दोन देवदूत सदेम नगरात आले. नगराच्या वेशी जवळ बसलेल्या लोटाने त्यांस पाहिले; लोट उठून त्यांस सामोरा गेला आणि त्याने त्यांस आदराने लवून नमन केले. ²लोट त्यांस म्हणाला, “माझे स्वामी महाराज, कृपया माझ्या घरी या; मला आपली सेवा करू द्या; तेथे तुम्ही आपले पाय धुवा, आजची रात्र रहा; मग उद्या तुमच्या पुढील प्रवासास निघा.”

त्या देवदूतांनी उत्तर दिले, “नाही नाही, आम्ही रात्री वेशीजवळील चौकात मुक्काम करू.”

³परंतु लोट त्यांना पुन्हा पुन्हा विनंती करीतच राहिला; तेव्हा देवदूतांनी त्याची विनंती मान्य केली व ते त्याच्या घरी मुक्कामास गेले. लोट याने त्यास पिण्यास पाणी दिले, त्याने त्यांच्यासाठी भाकरी केल्या व ते जेवले.

⁴त्या रात्री झोपण्याच्या वेळेपूर्वी त्या नगराच्या सर्व भागातून पुरुष तरुण आणि वृद्ध असे सर्वच पुरुष लोटाच्या घरी आले; त्या सदेमकर पुरुषांनी लोटाच्या घराला गराडा घातला व त्यांनी लोटाला हाक मारत म्हटले, ⁵“आज रात्री तुझ्या घरी आलेले ते दोन पुरुष (देवदूत) कोठे आहेत? त्यांना आमच्याकडे बाहेर आण; म्हणजे आम्ही त्यांच्याशी समागम करू.” ⁶लोट घरातून बाहेर आला व त्याने आपल्यामागे घराचे दार बंद केले. ⁷लोट त्या सदेमकर लोकांना म्हणाला, “नाही, नाही, माझ्या बंधू! मी तुम्हाला हात जोडून विनंती करतो की तुम्ही असे भयंकर वाईट काम करू नका. ⁸पाहा, माझ्या दोन मुली आहेत; त्यांचा अद्याप कोणाही पुरुषाशी संबंध आला नाही; त्या शुद्ध कुमारी आहेत; मी त्यांना तुमच्या स्वाधीन करतो. तुमच्या मर्जीस येईल तसे तुम्ही त्यांच्याशी वागा; परंतु ह्या पुरुषांना (देवदूतांना) काहीही करू नका; ते माझ्या घरी पाहुणे म्हणून आले आहेत आणि त्यांचे रक्षण करणे माझे प्रथम कर्तव्य आहे.”

⁹तेव्हा सभोंवतालचे घेरा टाकलेले लोक म्हणाले, “चल हो बाजूला.” नंतर ते आपापसात म्हणू लागले, “हा लोट आमच्या नगरात पाहुणा म्हणून आला आणि आता आम्ही काय करावे हे हा उपरा आम्हाला शिकवू पाहतो काय?” मग ते लोक लोटाला म्हणाले, “अरे, आम्ही त्या पाहुण्यांशी जेवढे दुष्टपणे वागू त्यापेक्षा अधिक दुष्टतेने व वाईट रीतीने तुझ्याशी वागू समजलास!” तेव्हा ते लोक लोटाच्या अधिक जवळ जवळ येऊ लागले व घराचा दरवाजा तोडण्यास ते पुढे सरसावले.

¹⁰परंतु लोटाच्या घरातील त्या दोन पाहुण्यांनी दार उघडले व लोटाला मागे ओढून घरात घेतले, आणि दार बंद केले.

¹¹त्या दोन पुरुषांनी दारा बाहेरील लोकांस आंधळे केले; म्हणून घरात घुसण्याचा प्रयत्न करणारे ते सर्व तरुण व म्हातारे आंधळे झाले, त्यामुळे अखेर पर्यंत त्यांना घराचे दार सापडलेच नाही.

सदोमापासून पलायन

¹²ते दोन पुरुष लोटेला म्हणाले, “तुझ्या कुटुंबातील व नात्यातील इतर कोणी लोक म्हणजे तुझे जांबई, मुलगे, मुली किंवा इतर नातेवाईक या नगरात आहेत काय? तसे कोणी असतील तर त्यांना आता ताबडतोब हे शहर सोडून बाहेर पडण्यास सांग; ¹³कारण आम्ही या नगराचा नाश करणार आहोत. हे नगर किती वाईट आहे ते परमेश्वराने ऐकले आहे आणि म्हणून त्याने आम्हाला या नगराचा नाश करण्यासाठी पाठवले आहे.”

¹⁴म्हणून मग लोट बाहेर गेला व आपल्या जावयांस भेटला. तो त्यांना म्हणाला, “चला उठा, त्वरा करा, व हे शहर सोडून लवकर बाहेर पडा; कारण परमेश्वर या नगराचा नाश करणार आहे.” परंतु लोट गंमत करीत आहे असे त्याच्या जावयांस वाटले.

¹⁵दुसऱ्या दिवशी पहाटे ते दूत लोटेला घाईकरून म्हणाले, “उठ, ह्या नगराला ताडण होणार आहे; तेव्हा तू तुझी बायको व तुझ्या जवळ असलेल्या तुझ्या दोन मुली यांस घेऊन ताबडतोब येथून निघ; म्हणजे मग या नगराबरोबर तुमचा नाश होणार नाही, तर तुम्ही आपले जीव वाचवाल.”

¹⁶परंतु लोट एकदम गोंधळून गेला व दिरंगाई करू लागला; तेव्हा त्या दोन पुरुषांनी (देवदूतांनी) लोट, त्याची बायको आणि त्याच्या दोन मुली यांचे हात धरून त्यांस सुरक्षितपणे नगराबाहेर नेले. परमेश्वराने अशा रीतीने लोट व त्याच्या कुटुंबियावर दया केली. ¹⁷नगराबाहेर आल्यावर त्या देवदूतांपैकी एक जण म्हणाला, “आता पळा व तुमचे जीव वाचवा, नगराकडे मागे वळून पाहू नका आणि या खोऱ्यात कोणत्याही ठिकाणी थांबू नका; पर्वतावर जाईपर्यंत पळत राहा जर का मध्ये कोठे थांबला, तर नगराबरोबर तुमचाही नाश होईल.”

¹⁸परंतु लोट त्या दोन देवदूतांना म्हणाला, “प्रभू! इतके दूर पळत जाण्याची माझ्यावर सक्ती करू नका,

¹⁹मी तर तुमच्या दासासारखा आहे; पण मला वांचविण्यासाठी तुम्ही माझ्यावर खूप दया केली आहे. मी डोंगरापर्यंत पळत जाऊ शकणार नाही; जर मी अगदी सावकाश पळू लागलो तर काहीतरी विपरीत व वाईट घडेल व मी मरून जाईन. ²⁰परंतु पाहा, येथे जवळच फार लहान गांव आहे; तेथे जाण्याची मला परवानगी असावी, त्या गावापर्यंत पळत जाऊन मी सुरक्षित राहू शकतो.”

²¹तेव्हा देवदूत लोटेला म्हणाला, “ठीक आहे, मी तसेही करण्यास तुला परवानगी देतो; मी त्या नगराचा नाश करणार नाही;

²²पण तेथे लवकर पळत जा. तू तेथे सुरक्षितपणे जाऊन पोहोचेल्यावेळी मला सदोम नगराचा नाश करता येणार नाही.” (लहान असल्यामुळे त्या गांवाला तेव्हापासून सोअर असे नांव पडले.)

सदोम व गमोरा नगरांचा नाश

²³लोट सोअर गांवात पाऊल टाकीत असताना सकाळ झाली व सूर्य तेजाने प्रकाशू लागला, ²⁴आणि परमेश्वराने सदोम व गमोरा या नगरांचा नाश करायला सुरुवात केली; त्याने आकाशातून त्या नगरावर गंधक व अग्नी यांचा वर्षाव केला; ²⁵अशा रीतीने परमेश्वराने सदोम व गमोरा या नगरांचा तसेच त्या सगळ्या खोऱ्याचा म्हणजे त्या तळवटीत राहाणाऱ्या सगळ्या माणसांचा, पशूंचा व वनस्पतींचा नाश केला.

²⁶लोट व त्याचे कुटुंबीय नगरातून पळून जात असताना लोटेच्या बायकोने मागे वळून जळणाऱ्या नगराकडे पाहिले तेव्हा तत्काळ ती मिठचा खांब झाली.

²⁷त्याच दिवशी पहाटे अब्राहाम उठला आणि आदल्या दिवशी तो परमेश्वरासमोर ज्या ठिकाणी उभा राहिला होता तेथे गेला. ²⁸त्याने तेथून सदोम व गमोरा नगराकडे व संबंध खोऱ्यातील तळवटीच्या प्रदेशाकडे नजर टाकली तेव्हा तो अवघा प्रदेश म्हणजे भल्यामोठ्या अग्नीच्या ज्वालांनी व धुराच्या लोटांनी भरलेला त्याला दिसला.

²⁹देवाने त्या खोऱ्यातील नगरांचा अशा रीतीने नाश केला परंतु तो करीत असताना, अब्राहामाने त्याला विचारलेल्या गोष्टींची त्याने आठवण ठेवली; लोट (अब्राहामचा पुतण्या) दरीतील नगरांत राहात होता. पण नगरांचा नाश करण्यापूर्वी देवाने लोटेला तेथून दूर पाठवून दिले होते.

लोट व त्याच्या मुली

³⁰या नंतर अधिक काळ सोअरात राहण्यास लोटेला भीती वाटली; तेव्हा तो त्याच्या मुलींना घेऊन डोंगरात एका गुहेत जाऊन राहिला. ³¹एके दिवशी वडील मुलगी धाकटीला म्हणाली, “पृथ्वीवर जिकडे तिकडे स्त्री पुरुष लग्न करून राहतात, आपले वडील म्हातारे होत राहिले आहेत; आणि या भागात आपल्याबरोबर लग्न करण्यास एकही पुरुष नाही; ³²तर आता आपणाला मुले होण्याकरिता आपण आपल्या वडिलांचा उपयोग कर, तेव्हा आपण आपल्या वडिलाकडे जाऊन त्यांना भरपूर द्राक्षमद्य पाजु आणि मग त्यांच्यापाशी निजु म्हणजे मग त्यामुळे आपला वंश चालू राहील.”

³³त्याच रात्री त्या दोघी मुली वडिलांकडे गेल्या आणि त्यांना त्यांनी द्राक्षमद्य पाजले; नंतर वडील मुलगी आपल्या वडिलांच्या बिछान्यात गेली व त्यांच्याजवळ निजली; पण द्राक्षमद्याचा नशेमुळे ती आपल्याजवळ निजली हे लोटेला कळले नाही.

³⁴दुसऱ्या दिवशी वडील बहीण धाकट्या बहिणीला म्हणाली, “मी काल रात्री आपल्या वडिलाजवळ निजले, तर आज रात्री पुन्हा आपण वडिलांना द्राक्षमद्य पाजू या, मग रात्री तू वडिलांच्या बिछान्यात जाऊन त्यांच्याजवळ निज. अशा प्रकारे आपण त्यांना मुले होऊ देऊ व आपल्या

वडिलांचा वंश चालविण्यास त्यांचा उपयोग करू.”³⁵ तेव्हा त्या रात्री त्या दोन मुलींनी आपल्या वडिलांना द्राक्षमद्य पाजला; नंतर धाकटी मुलगी आपल्या वडिलांच्या बिछान्यात गेली व त्यांच्याजवळ निजली; यावेळी ही नशेमुळे आपली मुलगी आपल्याजवळ निजली हे लोटला समजले नाही.

³⁶अशा रीतीने लोटाच्या दोन्हीही मुली गरोदर राहिल्या. त्यांचे वडीलच त्यांच्या बाळांचे वडील होते. ³⁷थोरल्या मुलीला मुलगा झाला, तेव्हा तिने त्याचे नांव मवाब ठेवले; आजतागायत राहात असलेल्या मवाबी लोकांचा हा मूळ पुरुष, ³⁸धाकट्या मुलीलाही मुलगा झाला; तिने त्याचे नांव बेनअम्मी असे ठेवले; आजमितीला जे अम्मोनी लोक आहेत त्यांचा हा मूळ पुरुष.

अब्राहाम गरास जातो

20 अब्राहामाने ते ठिकाण सोडले व तो नेगेबकडे म्हणजे यहूदा प्रांताच्या दक्षिणेकडील वाळवंटाच्या भागाकडे प्रवास करीत गेला, आणि कादेश व शूर यांच्या दरम्यान असलेल्या गरास नगरात त्याने वस्ती केली; गरासत असताना ²अब्राहामाने सारा आपली बहीण असल्याचे लोकांना सांगितले. गरासाचा राजा अबीमलेख याने हे ऐकले. त्याला सारा हवी होती म्हणून त्याने काही माणसे पाठवून तिला राजवाड्यात आणले. ³परंतु रात्री देव अबीमलेखाच्या स्वप्नात येऊन म्हणाला, “तू आता नक्की मरशील कारण तू आणलेली स्त्री विवाहित आहे.”

⁴अबीमलेखाने अद्याप साराला स्पर्श केला नव्हता. तेव्हा अबीमलेख म्हणाला, “प्रभु, मी दोषी नाही, मग एका निरपराध माणसाला तू मारुन टाकणार काय? ⁵कारण अब्राहामाने स्वतः मला सांगितले की, ‘ही स्त्री माझी बहीण आहे,’ आणि त्या स्त्रीने ही सांगितले की, ‘हा माझा भाऊ आहे,’ तेव्हा मी निरपराधी आहे; मी काय करीत होतो हे मला कळले नाही.”

⁶मग देव अबीमलेखाला स्वप्नात म्हणाला, “होय! मला माहीत की तू निरपराधी आहेस आणि तसेच तू काय करत होता हे तुला कळले नाही; म्हणूनच मी तुला वाचविले आणि माझ्या विरुद्ध तू पाप करू नयेस म्हणून मी तुला आवरले; आणि मीच तुला साराला स्पर्श करू दिला नाही. ⁷तेव्हा आता तू अब्राहामाची बायको त्याची त्याला परत दे; अब्राहाम माझ्या वतीने बोलणारा संदेष्टा आहे; तो तुझ्यासाठी प्रार्थना करील व तू वाचशील; परंतु तू साराला अब्राहामाकडे परत पाठवले नाहीस तर मग मी सांगतो की तू आणि तुझ्या बरोबर तुझे सर्व कुटुंबीय खात्रीने मराल.”

⁸दुसऱ्या दिवशी पहाटे अबीमलेखाने आपल्या सर्व सेवकांना बोलावून त्याने स्वप्नात पाहिलेल्या सर्वगोष्टी त्यांना सांगितल्या; ते सर्वजण फार घाबरले. ⁹मग अबीमलेखाने अब्राहामास बोलावून आणले व म्हटले, “तू

हे असे आम्हाला का केलेस? मी तुझे काय वाईट केले? मी तुझ्याविरुद्ध काय गैर वागलो? तू असे खोटे का बोललास की ती तुझी बहीण आहे? तू माझ्या राज्यावर मोठे संकट आणलेस; तू माझ्याशी अशा गोष्टी करायच्या नव्हत्या. ¹⁰तुला कशाची भीती वाटली? अशा रीतीने तू माझ्याशी का वागलास?”

¹¹मग अब्राहाम म्हणाला, “मला भीती वाटली येथील कोणीही लोक देवाचे भय धरीत नाहीत असे मला वाटले आणि म्हणून माझी बायको सारा मिळविण्यासाठी कोणीही मला ठार मारील असे मला वाटले. ¹²मी माझी बायको आहे हे खरे आहे, तरी पण ती माझी नात्याने बहीण लागते हे ही तितकेच खरे आहे; कारण ती माझ्या बापाची मुलगी आहे पण माझ्या आईची ती मुलगी नाही. ¹³देवाने मला माझ्या बापाच्या घरापासून दूर नेले आणि बऱ्याच वेगवेगळ्या ठिकाणी भटक्याला लावले; आणि असे झाले तेव्हा मी साराला सांगितले, ‘माझ्यासाठी एवढे कर की आपण जिकडे जाऊ तिकडे तू माझी बहीण आहेस असे लोकांना सांग.’”

¹⁴हे समजल्यावर अबीमलेखाने अब्राहामाला सारा परत दिली; तसेच त्याने त्याला मेंढरे, बैल व दास दासीही दिल्या. ¹⁵अबीमलेख म्हणाला, “तुझ्या अवती भोवती चौफेर नजर टाक; हा सर्व माझा देश आहे; तुला पाहिजे तेथे तू राहा.”

¹⁶अबीमलेख साराला म्हणाला, “तुझा भाऊ अब्राहाम याला मी एक हजार चांदीची नाणी दिली आहेत; यासाठी की तेणेकडून, ह्या ज्या गोष्टी घडल्या त्या सर्वांबद्दल मला दुःख होत आहे, हे इतरास समजावे आणि माझा न्यायीपणा व निरपराधीपणा व तुझी शुद्धता सर्व लोकांना कळवीत.”

¹⁷⁻¹⁸परमेश्वराने अबीमलेखाच्या कुटुंबातील सर्व स्त्रियांची गर्भाशये त्यांना मुले होऊ नयेत म्हणून बंद केली होती; देवाने हे केले कारण अबीमलेखाने अब्राहामाची बायको सारा हिला त्याच्या घरी नेले होते; परंतु अब्राहामाने देवाची प्रार्थना केली आणि देवाने अबीमलेख, त्याची बायको आणि त्याच्या दासी यांना मुले न होण्याच्या दोषापासून बरे केले.

शेवटी साराला मूल

21 परमेश्वराने साराला दिलेले वचन पाळले व पूर्ण केले. ²सारा गरोदर राहिली आणि अब्राहामाच्या म्हातारपणी तिने त्याला मुलगा दिला. ह्या सगळ्या गोष्टी परमेश्वराने वचन दिल्याप्रमाणे अगदी जशाच्या तशाच घडून आल्या. ³अब्राहामापासून साराला मुलगा झाला आणि त्याने त्याचे नांव इसहाक ठेवले. ⁴परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे अब्राहामाने इसहाक आठ दिवसांचा झाल्यावर त्याची सुंता केली. ⁵इसहाक जन्मला तेव्हा अब्राहाम शंभर वर्षांचा होता. ⁶आणि सारा म्हणाली, “परमेश्वर देवाने मला हास्य म्हणजे आनंदीआनंद दिला आहे. ज्या कोणाला हे समजेल

त्या प्रत्येकाला माझ्याबरोबर आनंद होईल. ⁷मला आता ह्या वयात अब्राहामापासून मूल होईल असे कोणाला वाटले असते काय? परंतु अब्राहाम म्हणतारा झाला असताना देखील मी त्यास मुलगा दिला आहे."

घरात संकट

⁸इसहाक वाढत राहिला, तो दुधाऐवजी जेवण घेण्याइतक्या वयाचा झाला तेव्हा त्याचे दूध तोडण्याच्या प्रसंगी अब्राहामाने मोठी मेजवानी दिली. ⁹ह्याच्या आधी साराची मिसर देशाची दासी हागार हिने अब्राहामापासून एका मुलाला जन्म दिला होता; अब्राहाम त्याचाही बाप होता. परंतु आता साराने पाहिले की तो आधीचा मुलगा इसहाकाला चिडवत होता. ¹⁰तेव्हा सारा अब्राहामाला म्हणाली, "त्या दासीला व तिच्या मुलाला येथून बाहेर घालवून द्या; आपल्या मरणानंतर आपल्या मालमतेचा वारस इसहाक होईल; या दासीचा मुलगा इसहाकाबरोबर आपल्या मालमतेचा वाटेकरी व तुमचा वारस होणार नाही."

¹¹ह्या गोष्टीमुळे अब्राहामाला वाईट वाटले व त्याला इश्माएलाची चिंता वाटू लागली; ¹²परंतु देव अब्राहामाला म्हणाला, "त्या मुलाबद्दल बिलकूल चिंता करू नकोस, तसेच त्या दासीचीही चिंता करू नकोस. साराच्या इच्छेप्रमाणे कर. इसहाकच तुझा एकटाच वारस होईल. ¹³परंतु मी त्या दासीच्या मुलालाही आशीर्वाद देईन; तो तुझा मुलगा आहे म्हणून त्याच्या कुटुंबापासूनही मी एक मोठे राष्ट्र निर्माण करीन."

¹⁴दुसऱ्या दिवशी सकाळी अब्राहामाने भाकरी व पाण्याची पिशवी आणून हागारेला दिली; ती शिवोरी व आपला मुलगा घेऊन हागार तेथून निघाली आणि अब्राहामाने तिची रवानगी केली; हागार तेथून निघून बैर-शेबाच्या वाळवंटात भटकत राहिली.

¹⁵काही वेळाने पिशवीतील सर्व पाणी संपले, एक थेंबही पिण्यासाठी राहिला नाही; तेव्हा हागारेने आपल्या मुलाला एका झुडपाखाली ठेवले; ¹⁶आणि तेथून काही अंतर ती चालून गेली व थांबून तिथे बसली. आपला मुलगा पाण्यावाचून मरेल असे तिला वाटले; त्याचा मृत्यू आपल्याला पाहवणार नाही असे समजून ती तिथे दूर अंतरावर बसली, व हंबरडा फोडून रडू लागली.

¹⁷देवाने मुलाच्या रडण्याचा आवाज ऐकला; आणि देवाचा दूत स्वर्गातून हागारेला हाक मारून म्हणाला, "हागारे, तुला काय झाले? भिऊ नकोस; तुझ्या मुलाचे रडणे परमेश्वराने ऐकले आहे ¹⁸ऊठ मुलाला उचलून घे; त्याचा हात धर व त्याला घेऊन पुढे चल; मी त्याच्या पासून एक मोठे राष्ट्र निर्माण करीन."

¹⁹मग देवाने हागारेला पाण्याची विहीर दिसू दिली. तेव्हा हागार त्या विहिरीपाशी गेली आणि तिने मसक पाण्याने

भरली, नंतर आपल्या तहानलेल्या मुलाला तिने पाणी पाजिले.

²⁰तो मुलगा वाढत असताना देव सतत त्याच्याबरोबर राहिला; इश्माएल वाळवंटात लहानाचा मोठा होऊन शिकारी झाला; तो धनुष्यबाण माराव्यास शिकला व तरबेज तिरंदाज झाला; ²¹नंतर त्याच्या आईने त्याला मिसर देशातील मुलगी बायको करून दिली. ते पारानच्या वाळवंटात राहिले.

अब्राहामाचा अबीमलेखाशी करार

²²त्यानंतर अबीमलेख व त्याचा सेनापति पीकोल यांनी अब्राहामाशी बोलणी केली; ते अब्राहामास म्हणाले, "तू जे काही करतोस त्यात देव तुझ्याबरोबर असतो; ²³तेव्हा आता देवासमोर येथे मला वचन दे की तू माझ्याशी व माझ्यामागे माझ्या संतानाशी न्यायनीतीने वागशील असा माझ्याशी करार कर; तू माझ्याशी व ज्या ह्या माझ्या देशात तू राहिलास त्या देशाशी दयाळूपणे राहशील, असे वचन दे, तसेच मी जसा तुझ्याशी दयाळूपणाने वागलो तसाच तूही माझ्याशी दयाळूपणाने राहशील असे वचन तू मला दे, व असा करार तू माझ्याशी कर."

²⁴आणि अब्राहाम म्हणाला, "मी असे वचन देतो की जसा तू माझ्याशी दयाळूपणे वागलास तसाच मी ही तुझ्याशी वागेन." ²⁵मग अबीमलेखाच्या सेवकांनी पाण्याची विहीर बळकावली म्हणून अब्राहामाने अबीमलेखाकडे तक्रार केली.

²⁶परंतु अबीमलेख म्हणाला, "असे कोणी केले आहे ते मला माहीत नाही. ह्या पूर्वी तू हे मला कधीही सांगितले नाहीस."

²⁷अशा रीतीने अब्राहाम व अबीमलेख यांनी आपसात करार केला. अब्राहामाने अबीमलेखाला काही मेंढरे व बैल, कराराचा पुरावा म्हणून दिले;

²⁸अब्राहामाने अबीमलेखा पुढे मेंढ्यांच्या सात माद्या ठेवल्या.

²⁹अबीमलेखाने अब्राहामाला विचारले, "या सात मेंढ्या तू अशा बाजूला का काढल्यास?"

³⁰अब्राहामाने उत्तर दिले, "जेव्हा तू ह्या मेंढ्या माझ्याकडून स्वीकारशील तेव्हा ही विहीर मी खणली असा तो पुरावा होईल."

³¹तेव्हा त्यानंतर त्या विहिरीला बैर-शेबा असे नाव पडले, कारण त्या ठिकाणी अब्राहाम व अबीमलेख यांनी एकमेकांना वचन देऊन करार केला.

³²त्यांनी बैर शेबा येथे करार केल्यानंतर अबीमलेख व त्याचा सेनापति पलिष्ठांच्या देशात परत गेले.

³³अब्राहामाने बैर-शेबा येथे एक विशेष प्रकारचे झाड लावले, आणि त्याच जागी, जो निरंतर राहतो अशा परमेश्वराची प्रार्थना केली; ³⁴आणि तो बराच काळ पलिष्ठांच्या देशात राहिला.

अब्राहामा, तुझ्या पुत्राचे माझ्यासाठी होमार्पण कर

22 या गोष्टी घडल्यानंतर देवाने अब्राहामाच्या विश्वासाची कसोटी घेण्याचे ठरवले. देवाने अब्राहामाला हाक मारली, “अब्राहाम”,

आणि अब्राहाम म्हणाला, “मी येथे आहे”

2देव म्हणाला, “तुझा एकुलता एक प्रिय पुत्र इसहाक याला घेऊन तू मोरिया देशात जा आणि तेथे, मी सांगेन त्या डोंगरावर माझ्यासाठी त्याचे होमार्पण कर.”

3तेव्हा अब्राहाम पहाटेस उठला, त्याने खोगीर घालून आपले गाढव तयार केले; इसहाकाला व दोन सेवकांना आपल्या बरोबर घेतले तसेच होमार्पणाकरिता लाकडे घेतली आणि मग ते सर्व देवाने सांगितलेल्या ठिकाणी गेले. 4तीन दिवस प्रवास केल्यानंतर अब्राहामाने वर पाहिले तेव्हा काही अंतरावर त्याला जेथे जायचे होते ते ठिकाण दिसले. 5मग अब्राहाम आपल्या सेवकांना म्हणाला, “तुम्ही येथे गाढवा जवळ थांबा; मी माझ्या मुलाला घेऊन त्या समोरच्या जागी जातो, व देवाची उपासना करून आम्ही माघारी येतो.”

6अब्राहामाने लाकडे घेऊन मुलाच्या खांद्यावर ठेवली; एक खास सुरा (बळी देण्याकरिता) आणि विस्तव घेतला. मग तो व त्याचा मुलगा असे दोघे जण देवाची उपासना करण्यासाठी होमार्पणाच्या जागेकडे संगती निघाले.

7इसहाकाने आपल्या बापास हाक मारली, “बाबा!” अब्राहामाने उत्तर दिले, “काय माझ्या प्रिय मुला?” इसहाक म्हणाला, “मला लाकडे व विस्तव दिसतात, परंतु होमार्पणासाठी कोंकरू? ते कोठे आहे?”

8अब्राहामाने उत्तर दिले, “माझ्या लाडक्या बाळा, होमार्पणासाठी लागणारे कोंकरू देव आपल्याला योग्यवेळी देईल.”

इसहाक वाचतो

तेव्हा अब्राहाम व त्याचा मुलगा संगती निघाले 9व देवाने सांगितलेल्या ठिकाणी ते जाऊन पोहोचले, तेथे अब्राहामाने एक वेदी बांधली, त्याने वेदीवर लाकडे रचली; नंतर त्याने आपला पुत्र इसहाक याला बांधून वेदीवरील लाकडावर ठेवले; 10मग अब्राहामाने आपल्या मुलाचा बळी देण्यासाठी हातातील सुरा उंचावला.

11परंतु तेवढ्यात, त्याच क्षणाला परमेश्वराच्या दूताने त्याला थांबवले; तो स्वर्गातून ओरडून त्याला म्हणाला, “अब्राहामा! अब्राहामा!”

अब्राहामाने उत्तर दिले, “मी येथे आहे.”

12देवदूत म्हणाला, “तू आपल्या मुलाला मारु नकोस, किंवा त्याला कोणत्याही प्रकारची इजा करू नकोस; कारण आता मला खात्रीने समजले की तू देवाला घाबरतोस आणि त्याचा आदर करतोस; कारण तू माझ्यासाठी आपल्या एकुलत्या एका लाडक्या पुत्रालाही, अर्पण करावयास मागेपुढे न पाहता तयार झालास.”

13आणि मग अब्राहामाने वर दृष्टि करून सभोंवार पाहिले तेव्हा त्याला एका झुडपात शिंगे अडकलेला एक एडका दिसला; मग त्याने जाऊन तो घेतला व परमेश्वराला होमार्पणासाठी त्याचा बळी दिला. अशा रीतीने अब्राहामाचा मुलगा इसहाक बांचला. 14तेव्हा अब्राहामाने त्या जागेला, “याचे थिरे” असे नांव दिले; आणि आजवर देखील, “या डोंगरावर परमेश्वर दिसू शकतो असे लोक बोलतात.”

15नंतर स्वर्गातून परमेश्वराच्या दूताने अब्राहामास दुसऱ्यांदा हाक मारली. 16तो म्हणाला, “परमेश्वर म्हणतो की तू माझ्यासाठी तुझ्या एकुलत्या एका लाडक्या मुलाचा बळी द्यावयास मागे पुढे न पाहता तयार झालास म्हणून मी परमेश्वर स्वतःची शपथ घेऊन तुला वचन देतो की 17मी खरोखर तुला आशीर्वाद देईन व तुझी वाढ करीन; मी तुला असंख्य वंशज देईन; तुझी संतती आकाशातील ताऱ्याइतकी, समुद्रकिनऱ्यावरील वाळू इतकी होईल असे मी करीन; आणि तुझी संतती आपल्या सर्व शत्रूंचा पराभव करून त्यांना जिंकेल.

18पृथ्वीवरील प्रत्येक राष्ट्र तुझ्या वंशाजाद्वारे आशीर्वाद पावेल; तू माझ्या सर्व आज्ञा पाळल्यास म्हणून मी हे करीन.”

19मग अब्राहाम आपल्या सेवकाकडे मागे आला आणि अब्राहाम, इसहाक व त्याचे सेवक असे सर्व मिळून प्रवास करीत मागे बैरशेबाला गेले; आणि अब्राहामाने बैर-शेबा येथे वस्ती केली.

20या सर्व गोष्टी घडल्यानंतर अब्राहामाला असा निरोप आला, “पाहा तुझा भाऊ नाहोर व त्याची बायको मिल्का यांनाही आता मुले झाली आहेत; 21त्यांच्या पहिल्या मुलाचे नांव ऊस, दुसऱ्याचे बूज, तिसऱ्याचे कमुवेल-हा आरामाचा बाप; 22त्यानंतर केसेद, हजो, पिलदाश, यिदलप आणि बथुवेल अशी त्यांची नांवे आहेत” 23बथुवेल रिबकाचा बाप होता. अब्राहामाचा भाऊ नाहोर याजपासून मिल्केला हे आठ मुलगे झाले;

24आणि त्याची स्त्रीगुलाम रेजुमा हिलाही त्याच्या पासून तेबाह, गहाम, लहश व माका हे चार मुलगे झाले.

सारेचा मृत्यु

23 सारा एकशें सत्तावीस वर्षे जगली; 2ती कनान देशातील किर्याथ-आरबा (म्हणजे होब्रोन) येथे मरण पावली; तेव्हा अब्राहाम फार दुःखी झाला व त्याने तिच्यासाठी रडून खूप शोक केला. 3मग अब्राहाम आपल्या मृत बायको जवळून उठला व तो हेथी लोकांस भेटण्यास गेला. तो म्हणाला, 4“मी या देशाचा रहिवासी नाही, तर परदेशी आहे; म्हणून माझ्या बायकोला पुरण्यासाठी मला जागा नाही; तेव्हा मला जागेची गरज आहे, ती मला द्या.”

5ते हेथी लोक अब्राहामाला म्हणाले, 6“स्वामी, परमेश्वराच्या महान नेत्यांपैकी आपण एक आम्हामध्ये

आहा; आम्हाकडे असलेल्या जागांपैकी चांगल्यातली चांगली जागा आपल्या मयतासाठी आपण घेऊ शकता; आमच्या कफनाच्या जागांपैकी तुम्हाला हवी ती जागा तुम्ही घेऊ शकता. अशा ठिकाणी आपल्या पत्नीला पुरण्यास आम्ही कोणीही मना करणार नाही.”

⁷अब्राहाम उठला व अदबीने त्या लोकांना नमन करून म्हणाला, ⁸“तुम्हाला जर माझ्या मयत बायकोला पुरण्यासाठी खरोखर मला मदत करावी असे वाटत असेल तर मग माझ्यातर्फे सोहराचा मुलगा एफ्रोन याच्याकडे शब्द टाका;

⁹त्याच्या मालकीच्या शेताच्या एका टोकाला असलेली मकपेला येथील गुहा विकत घेणे मला आवडेल; मी तिची पुरेपूर किंमत त्याला देतो, व ती माझ्या मालकीची स्मशानभूमि म्हणून विकत घेतो; त्या बदल तुम्ही सर्वजण साक्षी असावे.”

¹⁰त्या वेळी तेथे एफ्रोन हिची हा हेथी लोकात बसलेला होता; तो त्या सर्वांच्या देखत अब्राहामाला म्हणाला, ¹¹“नाही, नाही! माझे स्वामी, मी पैसे घेणार नाही; येथे माझ्या लोकांसमक्ष ते शेत व ती गुहा मी तुम्हाला देतो; तुम्ही तुमच्या बायकोला तेथे पुरा.”

¹²मग अब्राहामाने हेथी लोकांस नमन केले; ¹³अब्राहाम सर्व लोकांसमक्ष एफ्रोनास म्हणाला, “परंतु मला त्या शेताची पूर्ण किंमत तुला देऊन ते विकत घ्यायचे आहे; त्याचे पैसे माझ्याकडून घे आणि मग मी आपल्या मयतास तेथे मूठमाती देईन.”

¹⁴एफ्रोनाने अब्राहामास उत्तर दिले, ¹⁵“माझे स्वामी, माझे जरा ऐका; जमिनीची किंमत 10 पौंड * चांदी आहे ही किंमत तुम्हाला व मला म्हणजे काय मोठे? तेव्हा त्यापेक्षा सरळ माझे शेत ताब्यात घ्या व तेथे तुमच्या बायकोला मूठमाती द्या.”

¹⁶अब्राहामाने ही किंमतच असल्याचे समजून घेतले व त्याने एफ्रोनाला त्यांच्या पद्धतीप्रमाणे चांदीची दहा नाणी (म्हणजे चारशे शेकेल भार रुप्याची नाणी) तोलून दिली.

¹⁷या प्रमाणे मग्रेच्या पूर्वेला असलेले मकपेला येथील शेत, गुहा व त्यातील सर्व झाडी यांबरील एफ्रोनाचा मालकी हक्क बदलून तो अब्राहामाला मिळाला; ¹⁸एफ्रोन व अब्राहाम यांच्यामध्ये ही मालकी हक्काची अदलाबदल नगरातील सर्व लोकांसमक्ष झाली;

¹⁹त्यानंतर मग्रे (म्हणजे कनान देशातील हेब्रोन) जवळील त्या शेतातील गुहेत अब्राहामाने आपली बायको सारा हिला पुरले. याप्रमाणे ते शेत, गुहा इत्यादि हितीकडून विकत घेतल्यामुळे ती ²⁰अब्राहामाची मालमत्ता झाली आणि त्याने त्या जागेचा आपल्या मयतासाठी स्मशानभूमि म्हणून उपयोग केला.

इसहाकसाठी पत्नी

24 अब्राहाम आता फार म्हातारा झाला होता; परमेश्वराने अब्राहामाला व त्याने जे जे केले त्या सर्व गोष्टींना आशीर्वादित केले होते. ²अब्राहामाचा सर्वात म्हातारा सेवक होता; तो त्याच्या सर्व मालमतेचा व घरदाराचा कारभार पाहणारा मुख्य कारभारी होता. एकदा अब्राहामाने त्याला बोलावून म्हटले, “तू आपला हात माझ्या मांडीखाली ठेव ³आणि आकाश व पृथ्वी यांचा निर्माणकर्ता परमेश्वर याजसमोर मला वचन दे की माझा मुलगा इसहाक याला तू कनान देशातील कोणत्याच मुलीबरोबर लग्न करू देणार नाहीस; आपण या कनान देशात राहतो हे खरे परंतु या देशातील कोणत्याच मुलीबरोबर त्याला लग्न करू देणार नाहीस. ⁴माझ्या देशाला, माझ्या लोकांकडे जा आणि तेथून माझा मुलगा इसहाक याच्यासाठी नवरी शोधून तिला येथे आण.”

⁵त्याचा सेवक त्याला म्हणाला, “यदा कदाचित ती स्त्री माझ्याबरोबर या देशात येण्यास तयार होणार नाही, तर मग माझ्याबरोबर तुमच्या मुलास ज्या देशातून तुम्ही आला त्या देशात घेऊन जाऊ काय?”

⁶अब्राहाम त्याला बजावून म्हणाला, “नाही, नाही, माझ्या मुलास त्या देशाला घेऊन जाऊ नकोस. ⁷स्वर्गाच्या ज्या परमेश्वराने मला माझ्या बापाच्या घरातून व आमच्या वंशजांच्या जन्मभूमीतून काढून वचन देऊन येथे आणले व ही येथील नवीन भूमि मला व माझ्या वंशजास वतन म्हणून दिली तो परमेश्वर तू तेथे जाऊन पोहोचण्यापूर्वी त्याचा दूत पाठवील आणि तू तेथून माझ्या मुलाकरीता नवरी आणशील. ⁸परंतु ती मुलगी तुझ्याबरोबर येथे येण्यास कबूल झाली नाही तर मग तू माझ्या शपथेतून मोकळा होशील; परंतु काहीही झाले तरी माझ्या मुलाला तिकडे बिलकूल घेऊन जाऊ नकोस. ⁹तेव्हा त्याच्या सेवकाने आपल्या धन्याच्या मांडीखाली हात ठेवून तशी शपथ घेतली.

शोध सुरू होतो

¹⁰अब्राहामाचे दहा उंट घेऊन त्याचा सेवक निघाला; त्याने आपल्याबरोबर वेगवेगळ्या प्रकारच्या सुंदर व मोलवान वस्तू देणग्या देण्यासाठी घेतल्या; तो अराम-नहारार्डम मसोपेटेमीयातील (म्हणजे मसोपेटेम्या) नाहोर राहात असलेल्या नगरात गेला. ¹¹तो सेवक नगरबाहेरच्या विहिरीजवळ गेला संध्याकाळी पाणी नेण्यासाठी बायका तेथे येत असत. त्याने उटोना विसावा घेण्यासाठी तेथे बसवले.

¹²सेवक म्हणाला, “हे परमेश्वर देवा, तू माझा स्वामी अब्राहाम याचा परमेश्वर आहेस; आजच त्याच्या मुलासाठी मला मुलगी सापडावी असे कर; कृपया, माझा मालक अब्राहाम ह्याच्यावर एवढी दया कर. ¹³मी येथे या विहिरीजवळ उभा राहात आहे. ¹⁴मी तर इसहाकासाठी योग्य मुलगी निवडण्याकरिता काही विशेष खुणेचा शोध

करीत आहे; तर असे घडू दे, की मी ज्या मुलीस म्हणेन, 'मुली तुझी पाण्याची घागर उतरून मला प्यायला पाणी दे,' आणि ती जर असे म्हणेल, 'प्या बाबा, आणि मी तुमच्या उंटांसाठी पाणी पाजते,' जर असे घडून येईल तर मग तीच इसहाकासाठी योग्य नवरी असल्याचे तू सिद्ध केले आहेस असे होईल आणि तू माझ्या स्वामीवर दया केली आहेस असे मला कळेले."

नवरी सांपडते

¹⁵मग त्या सेवकाची प्रार्थना संपली नाही तोंच अब्राहामाचा भाऊ नाहोर याजपासून मिळलेला झालेल्या बथुवेल्लाची कन्या, रिबका नांवाची एक तरुणी खांद्यावर घागर घेऊन विहिरीपाशी आली; ¹⁶ती फार देखणी व सुंदर मुलगी होती; ती कुमारी होती; ती पुरुषाबरोबर कधीच निजली नव्हती. विहिरीत उतरून तिने घागर भरली. ¹⁷तेव्हा सेवक धावत जाऊन तिला म्हणाला, "मुली, तुझ्या घागरीतून मला थोडे पाणी पाज."

¹⁸तेव्हा ताबडतोब रिबकेने आपल्या खांद्यावरील घागर उतरून त्याला पाणी पाजले; ती म्हणाली, "प्या बाबा;" ¹⁹त्याचे पुरेसे पाणी पिऊन झाल्यावर ती म्हणाली, "तुमच्या उंटांनाही भरपूर पाणी पाजते." ²⁰मग तिने लगचे उंटांसाठी घागर डोणीत ओतली आणि आणखी पाणी आणण्याकरिता ती धावत विहिरीकडे गेली, या प्रमाणे तिने सगळ्या उंटांना भरपूर पाणी पाजले.

²¹तेव्हा तो सेवक अचंबा करून तिच्याकडे पाहात राहिला; परमेश्वराने आपल्या प्रार्थनेचे उत्तर देऊन आपला प्रवास यशस्वी केला की काय अशी खात्री करण्याकरिता तो शांतपणे विचार करीत उभा राहिला. ²²उंटांचे पाणी पिणे झाल्यावर त्या सेवकाने रिबकेला पांच औंस भाराची (म्हणजे अर्ध शकेल भाराची) सोन्याची आंगठी दिली; तसेच त्याने प्रत्येकी पाच शकेल भाराच्या दोन (म्हणजे दहा शकेल भाराच्या दोन) सोन्याच्या बांगड्या तिला दिल्या. ²³त्याने तिला विचारले, "मुली, तू कोणाची मुलगी आहेस? तुझ्या बापाचे नांव काय? तुझ्या बापाच्या घरी आम्हा सर्वांना उतरून रात्री मुक्काम करावयास जागा आहे काय?"

²⁴रिबकेने उत्तर दिले, "नाहोर व मिल्का यांचा मुलगा बथुवेल याची मी कन्या;" आणखी ती पुढे म्हणाली, ²⁵"हो, तुमच्या उंटांसाठी आमच्यापाशी भरपूर गवत व पेंडा आहे आणि तुमच्या सर्वांसाठी मुक्काम करण्यास माझ्या बापाच्या घरी भरपूर जागा आहे."

²⁶तेव्हा सेवकाने नमन करून परमेश्वराची उपासना केली. ²⁷तो म्हणाला, "माझ्या स्वामीचा, अब्राहामाचा परमेश्वर धन्यवादि आहे; त्याची माझ्या स्वामीवर प्रेमदया आणि निष्ठा आहे, माझ्या स्वामीच्या, पुत्रासाठी योग्य अशा मुलीकडेच परमेश्वराने मला नेले आहे."

²⁸नंतर रिबका धावत घरी गेली व तिने या सर्व गोष्टी आपल्या आईस व घरच्या सर्वांस सांगितल्या;

²⁹⁻³⁰रिबकेला लाबान नांवाचा भाऊ होता; सेवक तिच्याशी ज्या गोष्टी बोलला त्या तिने त्याला सांगितल्या; या सगळ्या तो शांतपणे ऐकत होता; आणि जेव्हा त्याने आपल्या बहिणीच्या बोंटातील सोन्याची आंगठी, व हातातील सोन्याच्या बांगड्या पाहिल्या तेव्हा तो घरातून निघून पळत विहिरीकडे गेला; तेव्हा उंटा जवळ उभा असलेला तो सेवक त्याला विहिरीपाशी दिसला. ³¹लाबान त्याला म्हणाला, "स्वामी येथे बाहेर याप्रमाणे उभे राहण्याची गरज नाही; परमेश्वरचे आशीर्वादित स्वामी, आम्ही तुमचे स्वागत करतो, तुम्ही सर्व आमच्या घरी या. मी तुमच्या मुक्कामासाठी खोली तयार करून ठेवली आहे; तसेच तुमच्या उंटांसाठी ही जागा केली आहे."

³²तेव्हा अब्राहामाचा सेवक त्याच्या घरी गेला; लाबानाने उंटांना सोडवीण्यास त्याला मदत केली आणि गवत व पेंडा दिले. ³³आणि त्याच्या पुढे जेवण वाढले; परंतु अब्राहामाच्या सेवकाने जेवण घेण्याचे नाकारले; तो म्हणाला, "मी येथे येण्याचे कारण तुम्हाला सांगितल्याशिवाय जेवणार नाही."

तेव्हा लाबान म्हणाला, "ठीक आहे, तुम्ही येथे कशासाठी आला ते आम्हाला सांगा."

रिबकेसाठी सौद

³⁴तो सेवक म्हणाला, "मी अब्राहामाचा सेवक आहे; ³⁵परमेश्वराने माझ्या स्वामीला सर्व बाबतीत आशीर्वाद देऊन त्याचे कल्याण केले आहे. माझा स्वामी आता एक थोर माणूस झाला आहे; परमेश्वराने त्याला मेंढरांचे कळप, गुरादोरांची खिल्लारे तसेच खूप सोने, चांदी, दासदासी, उंट व गाढवे दिली आहेत. ³⁶सारा, ही माझ्या स्वामीची पत्नी, स्वामीने त्याची सगळी मालमत्ता आपल्या मुलास दिली आहे. ³⁷माझ्या स्वामीने सक्तीने माझ्याकडून वचन घेतले; तो म्हणाला, 'आपण या कनान देशात राहतो खरे, परंतु माझ्या मुलासाठी येथील कनानी मुलीतून कोणतीच मुलगी बायको करून देऊ नकोस; ³⁸माझ्या स्वामीने मला शपथ घ्यावयास लावले व सांगितले, तू माझ्या बापाच्या देशात माझ्या आप्ताकडे, गणगोताकडे जा व तेथून माझ्या मुलाकरिता तू नवरी शोधून आण.' ³⁹मी माझ्या स्वामीला म्हणालो, 'यदा कदाचित तर नवरी मुलगी माझ्याबरोबर या देशात येण्यास कबूल झाली नाही तर?'" ⁴⁰परंतु स्वामी, म्हणाले, 'ज्या परमेश्वराची मी सेवा करतो तो त्याच्या दूताला तुझ्याबरोबर पाठवील व तो तुला मदत करील आणि तेथील माझ्या आप्तांतून तू माझ्या मुलाकरिता नवरी आणशील; ⁴¹परंतु माझ्या बापाच्या देशात त्याच्या घरी तू जाशील आणि ते माझ्या मुलाकरिता नवरी मुलगी द्यावयाचे नाकारतील तर मग तू माझ्या शपथेतून मोकळ होशील.'

⁴²"आज मी या विहिरीपाशी आलो आणि परमेश्वराला प्रार्थना केली, 'हे माझ्या स्वामीच्या अब्राहामाच्या परमेश्वरा, ही माझ्या प्रवासाची फेरी सफळ कर; ⁴³पाहा, मी येथे या

विहिरीजवळ उभा राहतो; येथे पाणी भरण्यास येणाऱ्या तरुण मुलीची वाट पाहतो; ती आल्यावर मी तिला विचारिनी, “मुली, कृपा करून तुझ्या घागरीतून मला थोडे पाणी पाज!” ⁴⁴तेव्हा ती योग्य मुलगी विशेष प्रकारे असे उत्तर देईल, “मी म्हणेल, ‘प्या बाबा! आणि मी तुमच्या उंटासाठी ही पाणी आणते.’” असे घडेल तेव्हा ती मुलगी माझ्या धन्याच्या मुलाकरिता परमेश्वराने निवडलेली नवरी आहे असे मी समजेन.’

⁴⁵माझी प्रार्थना संपण्याच्या आत रिबका खांद्यावर घागर घेऊन पाणी भरण्यास विहिरीवर आली; तिने विहिरीत उतरून पाणी आणले; मी तिला म्हणालो, ‘मुली, कृपा करून मला थोडे पाणी प्यावयाला दे.’ ⁴⁶तेव्हा तिने लगेच खांद्यावरून घागर उतरवली आणि माझ्यासाठी पाणी ओतीत ती म्हणाली, ‘बाबा, हे पाणी प्या आणि तिने माझ्या उंटांनाही पाणी पाजले.’ ⁴⁷मग मी तिला विचारिले, ‘तू कोणाची मुलगी आहेस? तुझ्या बापाचे नांव काय?’ तिने उत्तर दिले, ‘नाहोरापासून मिळकेला झालेल्या बधुवेलाची मी कन्या.’ तेव्हा मग मी तिला सोन्याची आंगठी आणि हातात घालण्यासाठी सोन्याच्या दोन बांगड्या दिल्या; ⁴⁸त्यावेळी मी मस्तक लववून माझ्या धन्याच्या परमेश्वराची उपकारस्तुति केली, कारण त्याने मला माझ्या स्वामीच्या भावाच्या मुलीला त्याच्या मुलाकडे नेण्याचा योग्य मार्ग दाखवला; ⁴⁹तेव्हा आता तुम्ही मला सांगा; तुम्ही माझ्या धन्याशी खरेपणाने आणि दयाळूपणाने वागला का? आणि तुमची मुलगी त्याला देता का? की मुलगी देण्यास नकार देता? बोला, काय करता हे मला नक्की सांगा म्हणजे मग मी काय करावे हे मला समजेल.”

⁵⁰मग लाबान व बधुवेला यांनी उत्तर दिले, “आपण परमेश्वराच्या प्रेरणेने आला आहा हे आम्ही समजतो; जे त्याच्या इच्छेप्रमाणे घडलेच पाहिजे ते आम्ही बदलू शकत नाही; ⁵¹पाहा, रिबका तुमची आहे; तिला तुम्ही घेऊन जा आणि तिला तुमच्या स्वामीच्या मुलाशी लग्न करू द्या.”

⁵²अब्राहामाच्या सेवकाने हे शब्द ऐकले आणि भूमिपर्यंत लवून परमेश्वराला नमन केले; ⁵³त्याने नवरीसाठी आणलेल्या मोलवान भेटवस्तू म्हणजे हिरेमाणे के यांनी मढवलेले सोन्याचांदीचे दागदागिने व बरीच सुंदर वस्त्रे रिबकेला दिली; त्याचप्रमाणे त्याने तिचा भाऊ व तिची आई यांना ही मोलवान देणग्या दिल्या. ⁵⁴मग त्याने व त्याच्या बरोबरच्या माणसांनी त्यांचे खाणेपिणे झाल्यावर रात्री तेथेच मुक्काम केला; दुसऱ्या दिवशी उठल्यावर ते म्हणाले, “आता आम्ही आमच्या स्वामीकडे माधारी जाण्यास निघतो.” ⁵⁵तेव्हा रिबकेची आई व भाऊही म्हणाला, “रिबकेला आमच्याजवळ थोडे दिवस म्हणजे निदान दहा दिवस तरी राहू द्या; मग ती येईल.”

⁵⁶परंतु तो सेवक त्यांना म्हणाला, “कृपा करून मला थांबवून घेऊ नका; परमेश्वराने ही माझी फेरी सफळ केली आहे, तेव्हा आता मला धन्याकडे परत जाऊ द्या.”

⁵⁷तेव्हा रिबकेचा भाऊ व आई म्हणाली, “आम्ही रिबकेला बोलावून तिची काय इच्छा आहे ते विचारतो;” ⁵⁸मग त्यांनी तिला बोलावून विचारिले, “अब्राहामाच्या या सेवकाबरोबर तू आता जाण्यास तयार आहेस काय?”

ती म्हणाली, “होय, मी तयार आहे.”

⁵⁹तेव्हा त्यांनी रिबकेला अब्राहामाचा सेवक व त्याची माणसे यांच्या सोबत जाण्यास परवानगी दिली; रिबकेचा लहानपणापासून सांभाळ करणारी तिची दाईही त्यांच्याबरोबर गेली; ⁶⁰ते सर्व जाण्यास निघाले तेव्हा त्यांनी तिला निरोप देताना आशीर्वाद देऊन म्हटले,

“आमचे भगिनी, तू लाखो लोकांची माता हो; तुझी संतती त्यांच्या शत्रूंचा बिमोड करून त्यांची नगरे जिंकून त्यांचा ताबा घेवोत.”

⁶¹मग रिबका व तिच्या दाई-दासी उंटावर बसल्या आणि अब्राहामाचा सेवक व त्याची माणसे यांच्या मागे निघाल्या; अशा रीतीने तो सेवक रिबकेला घेऊन माघारे आपल्या घराकडे प्रवासास निघाला.

⁶²ह्या वेळी इसहाक बैर-लहाय-रोई सोडून नेगेबात राहात होता. ⁶³तो एका संध्याकाळी ध्यानमग्न करण्यास शेतात गेला असता त्याने नजर वर करून पाहिले तेव्हा त्याला दूर अंतरावरून उंट येताना दिसले;

⁶⁴रिबकेने नजर वर करून इसहाकाला पाहिले तेव्हा ती उंटावरून खाली उतरली. ⁶⁵तिने सेवकाला विचारले, “शेतातून आपल्याला भेटावयास सामोरा येत असलेला तरुण पुरुष कोण आहे?”

सेवकाने उत्तर दिले, “तो माझ्या स्वामीचा पुत्र आहे.” तेव्हा रिबकेने बुरख्याने आपले तोंड झाकून घेतले.

⁶⁶सेवकाने इसहाकाला काय काय घडले त्याविषयी सविस्तर सांगितले; ⁶⁷मग इसहाकाने मुलीला आपल्या आईच्या तंबूत आणले; त्या दिवशी रिबका त्याची बायको झाली; इसहाकाचे रिबकेवर फार प्रेम जडले; त्यामुळे आपल्या आईच्या मरणानंतर रिबकेमुळे त्याला समाधान मिळाले.

अब्राहामाचे कुटुंब

25 अब्राहामाने पुन्हा लग्न केले, त्याच्या दुसऱ्या बायकोचे नांव कटूरा होते. ²कटूरेला जिब्रान, यक्षान, मदान, मिद्यान, इश्बाक व शुह ही मुले झाली; ³यक्षानास शबा व ददान ही दोन मुले होती; अशशूरी व लजमी लडूशी लोक हे ददानाचे वंशज होते; ⁴एफा, एफर, हनोख, अबीदा व एल्दा हे मिद्यानाचे मुलगे होते; ही सर्व मुले अब्राहामापासून कटूरेला झाली. ⁵परण्यापूर्वी अब्राहामाने आपल्या गुलाम स्त्रियांच्या मुलांसाठी काही देणग्या दिल्या; त्याने या मुलांना इसहाकापासून वेगळे

करून दूर पूर्वकडील देशात पाठवून दिले; नंतर त्याने आपली सगळी मालमत्ता इसहाकाला दिली.

⁷अब्राहाम एकशे पंच्याहत्तर वर्षे जगला; ⁸त्याला दीर्घकाळ सुखी व समाधानी जीवन लाभले; मग तो अश्वत होऊन मरण पावला व आपल्या पूर्वजास जाऊन मिळला; ⁹इसहाक व इश्माएल या त्याच्या मुलांनी त्याला सोहराचा मुलगा एफ्रोन हिती याच्या मग्रेच्या पूर्वकडे असलेल्या शेतातील मकपेला गुहेत सारेच्या जवळ पुरले; ¹⁰अब्राहामाने हिती लोकांकडून विकत घेतलेली हीच ती गुहा. ¹¹अब्राहामाच्या मृत्यूनंतर परमेश्वराने त्याचा मुलगा इसहाक याला आशीर्वादित केले आणि त्यानंतर ही इसहाक बैर-लहाय-रोई येथेच राहू लागला.

¹²अब्राहामापासून सारेची दासी हागार हिला झालेल्या इश्माएलाची ही वंशावळ; ¹³इश्माएलाच्या मुलांची नांवे अशी. नबायाथ हा त्याचा पहिला मुलगा; नंतर केदार जन्मला, मग अदबील, मिबसाम, ¹⁴मिशमा, दुमा, मस्सा, ¹⁵हदद, तेमा, यतूर, नापीश व केदम; ¹⁶अशी इश्माएलाच्या पुत्रांची नांवे होती; प्रत्येक मुलाच्या परिवार गटाचा एक तळ होता; पुढे त्याचेच एक गांव बनले; हे बारा पुत्र आपापल्या लोकांसहीत बारा वंशाचे संस्थापक सरदार झाले. ¹⁷इश्माएल एकशें सदतीस वर्षे जगला नंतर तो मेला आणि आपल्या पूर्वजांमध्ये गोळा झाला; ¹⁸त्याचे वंशज सर्व वाळवंट भागात तळ देत राहिले; हा भाग मिसर जवळील हवीलापासून शूरपर्यंत आहे आणि तो शूरपासून पार अश्शूरपर्यंत जातो. अश्शूर इश्माएलाचे वंशज अधूनमधून आपल्याच भाऊबंदावर हल्ला करीत असत.

इसहाकाचा वंश

¹⁹इसहाकाची घराणी अशी:- अब्राहामाला इसहाक नांवाचा मुलगा होता. ²⁰तो चाळीस वर्षांचा झाला तेव्हा त्याने पदन अराम येथील अरामी बथुवेलची कन्या व लाबान याची बहीण रिबका इजशी लग्न केले. ²¹इसहाकाच्या बायकोला मूलबाळ होईना म्हणून इसहाकाने रिबकेसाठी परमेश्वराची प्रार्थना केली; परमेश्वराने इसहाकाची प्रार्थना ऐकली आणि रिबका गर्भवती झाली.

²²ती गरोदर असताना तिच्या उदरातील दोन मुले एकमेकांशी झगडू लागली; तेव्हा परमेश्वराची प्रार्थना करून ती म्हणाली, “परमेश्वरा, मला हे असे का होत आहे?” ²³परमेश्वर तिला म्हणाला, “दोन राश्यांचे राज्यकर्ते तुझ्या उदरातून जन्म घेतील; एक मुलगा दुसऱ्यापेक्षा बलवान होईल; वडील मुलगा धाकट्याची सेवा करील.”

²⁴मग रिबकेची प्रसूतीची वेळ आली तेव्हा तिला जुळी मुले झाली; ²⁵पहिला मुलगा तांबूस रंगाचा होता, त्याचे अंग जणूकाय केसाळ झग्यासारखे होते; म्हणून त्याचे नांव एसाव (म्हणजे केसाळ) असे ठेवले. ²⁶पाठोपाठ दुसरा

मुलगा जन्मला तेव्हा त्याने एसावाची टाच हाताने घट्ट धरली होती; म्हणून त्याचे नांव याकोब असे ठेवले. रिबकेला ही जुळी मुले झाली तेव्हा इसाहक साठ वर्षांचा होता.

²⁷ही जुळी मुले वाढत जाऊन मोठी झाली तेव्हा एसाव तरबेज शिकारी झाला; शेताशेतातून व रानावनातून फिरण्याची त्याला आवड होती. पण याकोब शांत होता तो त्याच्या तंबूत राहिला. ²⁸एसाव इसहाकाचा आवडता होता; त्याने शिकार करून आणलेल्या प्राण्यांचे मांस खाणे इसहाकाला आवडत असे; परंतु याकोब रिबकेचा आवडता होता.

²⁹एके दिवशी एसाव शिकारीहून परत आला; तो फार थकलेला होता व भुकेने अगदी गळून गेला होता. याकोब मसुरीच्या लाल डाळीचे वरण शिजवीत होता. ³⁰तेव्हा एसाव याकोबाला म्हणाला, “मी भुकेने व्याकूळ झालो आहे तर मला थोडे तांबड्या डाळीचे वरण खावयास घेऊ दे;” यावरून लोक त्याला अदोम (म्हणजे तांबडा) म्हणत.

³¹परंतु याकोब म्हणाला, “त्याबद्दल तू मला आजच तुझा ज्येष्ठपणाचा हक्क दिला पाहिजेस.”

³²एसाव म्हणाला, “भुकेने माझा प्राण चालला आहे, मी जर मेलो तर माझ्या बापाची मालमत्ता मला काय उपयोगी? तेव्हा मी माझा ज्येष्ठपणाचा हक्क तुला देतो.”

³³परंतु याकोब म्हणाला, “तर प्रथम, तू तुझा ज्येष्ठपणाचा वारसा हक्क मला देशील अशी शपथ माझ्याशी वाहा.” तेव्हा एसावाने तशी शपथ वाहिली; अशा रीतीने एसावाने आपल्या बापाकडून मिळणाऱ्या सगळ्या मालमत्तेचा व ज्येष्ठपणाचा आपला वारसा हक्क आपला धाकटा भाऊ याकोब याला मोबदला म्हणून दिला. ³⁴मग याकोबाने त्याला भाकर व मसुरीच्या डाळीचे वरण दिले. एसावाने ते खाल्ले व पाणी पिऊन झाल्यावर तो तेथून निघून गेला. अशा रीतीने आपल्या बापाकडून मिळणाऱ्या ज्येष्ठपणाच्या हक्काची एसावाने बेपर्वाईने कदर केली नाही.

इसहाक अबीमलेखाशी खोटे बोलतो

26 पूर्वी अब्राहामाच्या काळात मोठा दुष्काळ पडला होता त्यासारखा दुसरा दुष्काळ आताही पडला; तेव्हा इसहाक पलिष्ठांचा राजा अबीमलेख याजकडे गराय नगरात गेला. ²परमेश्वराने त्याला दर्शन देऊन म्हटले, “तू मिसर देशात जाऊ नकोस; तर मी सांगितलेल्या देशातच राहा; ³तू तेथे राहा आणि मी तेथे तुझ्याबरोबर असेन; मी तुला आशीर्वादित करीन; ही सर्व भूमी मी तुला आणि तुझ्या वंशजांना देईन; तुझा बाप अब्राहाम याला मी जे जे देण्याचे वचन दिले आहे ते सर्व मी पूर्ण करीन. ⁴मी तुमची संतती आकाशातील ताऱ्यांइतकी करीन आणि हे सर्व देश मी तुमच्या वंशजांस देईन; तुमच्या वंशजांमुळे

पृथ्वीवरील सर्व राष्ट्रे मी आशीर्वादित करीन; ⁵कारण तुझा बाप अब्राहाम याने माझ्या आज्ञा, नियम व कायदे पाळले आणि मी सांगितलेल्या गोष्टी केल्या."

⁶म्हणून मग इसहाक गरार नगरातच वस्ती करून राहिला. ⁷इसहाकाची बायको रिबका अतिशय देखणी होती. तेथील लोकांनी रिबके विषयी इसहाकाला विचारले तेव्हा, "ती माझी बहीण आहे," असे त्याने उत्तर दिले; "ती माझी बायको आहे," असे सांगण्याची इसहाकाला भीती वाटली कारण रिबका मिळविण्यासाठी कोणीही त्याचा घात केला असता.

⁸बराच काळ तेथे राहिल्यावर एकदा खिडकीतून बाहेर पाहताना इसहाक रिबकेशी प्रेमाचे खेळ खेळण्यात रंगल्याचे अबीमलेखाला दिसले. ⁹तेव्हा त्याने इसहाकाला बोलावून विचारले, "ही स्त्री तुझी बायको आहे ना? मग ती तुझी बहीण आहे असे तू आम्हाला का सांगितलेस?"

इसहाक म्हणाला, "मला अशी भीती वाटली की तिला मिळविण्याकरिता तुम्ही कोणीही मला मारून टाकाल."

¹⁰अबीमलेख म्हणाला, "तू आम्हाशी असे वागून ही वाईट गोष्ट केलीस; कारण आमच्या लोकातून कोणीही तुझ्या बायको बरोबर निजला असता आणि त्यामुळे त्याच्या माथी मोठे पाप लागून तो अपराधी ठरला असता."

¹¹म्हणून अबीमलेखाने सर्व लोकांना हुकूम देऊन बजावून ठेवले; तो म्हणाला, "या माणसाला किंवा याच्या बायकोला कोणीही हात लावू नये आणि जर कोणी तसे करील तर त्याला जिवे मारण्यात येईल."

इसहाक श्रीमंत होतो

¹²इसहाकाने त्या देशात धन्य पेरले; आणि त्या वर्षी त्याला भरमसाट पीक आले. परमेश्वराने त्याला भरपूर आशीर्वाद दिला. ¹³इसहाकाने भरपूर संपत्ती मिळवली आणि तो खूप श्रीमंत झाला; ¹⁴त्याच्याकडे शेरड्यांमध्यांचे कळप व गुराढोरांची खिल्लारे पुष्कळ होती; तसेच त्याच्या पदरी अनेक दासदासी होत्या; त्यावरून पलिष्टी लोक त्याचा हेवा करू लागले; ¹⁵म्हणून त्याचा बाप अब्राहाम याच्या हयातीत पूर्वी त्याच्या नोकरांचाकरानी खणलेल्या सर्व विहिरी पलिष्टी लोकांनी मातीने बुजवून सपाट केल्या; ¹⁶तेव्हा अबीमलेख इसहाकास म्हणाला, "आता तू आमचा देश सोडून निघून जा कारण आमच्यापेक्षा तू अधिक शक्तीमान झाला आहेस."

¹⁷म्हणून इसहाकाने तो देश सोडला व गराराच्या एका लहान नदीजवळ त्याने तळ दिला आणि तेथेच त्याने वस्ती केली. ¹⁸याच्या बरेच वर्षे आधी अब्राहामाने आपल्या हयातीत बऱ्याच विहिरी खणल्या होत्या; परंतु अब्राहामाच्या मरणानंतर त्या पलिष्टी लोकांनी मातीने बुजविल्या होत्या; त्यामुळे इसहाकाने मागे जाऊन त्या परत खणून घेतल्या त्या विहिरींना त्याच्या वडीलांनी दिलेली नावेच पुन्हा त्याने दिली. ¹⁹त्याच्या नोकरांनी एक विहीर नदीजवळ खणली;

तेव्हा त्या विहिरीत त्यांना एक जीवंत पाण्याचा झरा लागला; ²⁰परंतु गरार खोऱ्यातील गुराख्यांनी इसहाकाच्या गुराख्यांशी हुज्जत घातली; ते म्हणाले, "हे पाणी आमचे आहे." त्या लोकांनी आपल्याशी त्या जागी भांडण केले म्हणून इसहाकाने त्या विहिरीचे नांव 'एसेक' ठेवले.

²¹मग इसहाकाच्या नोकरांनी दुसरी विहीर खणली; तेथील लोकही तिच्यावरून भांडले म्हणून इसहाकाने त्या विहिरीचे नांव 'सितना' ठेवले.

²²इसहाक तेथून पुढे गेला आणि त्याने आणखी एक विहीर खणली; तेव्हा मात्र कोणीही भांडण करावयास आले नाही म्हणून इसहाकाने तिचे नांव 'रहोबोथ' ठेवले. इसहाक म्हणाला, "आता मात्र परमेश्वराने आम्हासाठी जागा शोधून दिली आहे; आता या देशात आमची भरभराट होईल; आणि आम्हाला यश मिळेल."

²³तेथून इसहाक बैर-शेबा येथे गेला; ²⁴त्याच रात्री परमेश्वराने इसहाकाला दर्शन देऊन म्हटले, "इसहाका, तुझा बाप अब्राहाम याचा देव मी आहे; तर भिऊ नकोस, कारण मी तुझ्याबरोबर आहे; मी आपला सेवक अब्राहाम याच्याकरिता तुला आशीर्वादित करीन." आणि तुझा वंश खूप वाढवीन.

²⁵तेव्हा इसहाकाने परमेश्वरा करिता तेथे एक वेदी बांधली व परमेश्वराची उपासना व उपकार स्तुती केली; व त्याने तेथे आपला तळ दिला; तेथेच त्याच्या नोकरांनी एक विहीर खणली.

²⁶त्यानंतर एके दिवशी अबीमलेख राजा आपला सल्लागार अहुज्जाथ व आपला सेनापती पीकोल यांना बरोबर घेऊन गरार येथून इसहाकाला भेटावयास आला.

²⁷इसहाकाने विचारले, "तुम्ही या अंगोदर माझ्याशी मित्रासारखे वागला नाही, एवढेच नव्हे तर माझ्यावर जोर करून तुम्ही मला तुमचा देश सोडणे भाग पाडले; मग आता माझ्याकडे का आलात?"

²⁸त्यांनी उत्तर दिले, "परमेश्वर तुझ्याबरोबर आहे हे आम्हाला आता पूर्णपणे समजले आहे; आम्हाला असे वाटते की आपण आता आपल्यामध्ये एक करार करावा; तू आम्हाला वचन द्यावे अशी आमची इच्छा आहे; ²⁹आम्ही तुला त्रास दिला नाही त्याच प्रमाणे आता तुही आम्हाला त्रास देणार नाही असा तू आमच्याशी करार करावा; आम्ही तुला घालवून दिले हे खरे आहे, परंतु तुला आम्ही शांतीने जाला दिले; परमेश्वराने तुला आशीर्वादित केले आहे ही गोष्ट आता स्पष्ट झाली आहे."

³⁰तेव्हा इसहाकाने त्यांना मेजवानी दिली; त्यांनी आनंदाने भरपूर खाणे पिणे केले. ³¹दुसऱ्या दिवशी सकाळी त्या प्रत्येकाने वचन दिले आणि शपथ वाहिली; नंतर ते लोक शांतीने आपल्या घरी गेले.

³²त्याच दिवशी इसहाकाच्या नोकरांनी येऊन त्यांनी खणलेल्या विहिरी विषयी त्याला सांगितले. ते म्हणाले, "त्या विहिरीत आम्हांस मुबलक पाणी लागले आहे;"

³³तेव्हा इसहाकाने त्या विहिरीचे नांव 'शेबा' ठेवले; आणि त्या नगराला अजूनही 'बैर शेबा' म्हटले जाते.

एसावाच्या बायका

³⁴एसाव चाळीस वर्षांचा झाल्यावर त्याने दोन हेथी स्त्रियांशी लग्ने केली, एकीचे नांव होते यहूदीथ, ही बैरी हितीची मुलगी, आणि दुसरीचे नांव होते बासमथ, ही एलोन हितीची मुलगी; ³⁵हेथी बायकांमुळे इसहाक व रिबका दुःखाने अस्वस्थ झाले.

वारसा हक्का संबंधी प्रश्न

27 इसहाक म्हातारा झाल्यावर त्याची दृष्टि मंद झाली व त्याला स्पष्ट दिसनेसे झाले; एके दिवशी त्याने आपला वडील मुलगा एसाव याला बोलावून म्हटले, "एसावा, माझ्या मुला;,"

आणि एसाव म्हणाला, "मी येथे आहे"

²इसहाक म्हणाला, "पाहा, मी आता म्हातारा झालो आहे, कदाचित लवकरच मी मरेन; ³तेव्हा तू तुझे धनुष्य व बाणांचा भाता घेऊन शिकारीस जा आणि माझ्यासाठी शिकार घेऊन ये. ⁴आणि त्या शिकारीचे मला आवडणारे रुचकर जेवण तयार करून माझ्याकडे आण म्हणजे मग मी ते खाईन व मरण्यापूर्वी तुला आशीर्वाद देईन." ⁵त्याप्रमाणे एसाव शिकारीस गेला.

याकोब इसहाकाला युक्तीने फसवतो

इसहाक एसावाला या गोष्टी सांगत असताना रिबका ऐकत होती. ⁶ती आपला मुलगा याकोब याला म्हणाली, "नीट लक्ष देऊन ऐक; तुझा बाप एसावाशी बोलताना मी एकले; ⁷तुझा बाप म्हणाला, 'माझ्यासाठी शिकार घेऊन ये आणि त्याचे रुचकर जेवण करून माझ्याकडे घेऊन ये म्हणजे मी ते खाईन आणि मरण्यापूर्वी तुला आशीर्वाद देईन.' ⁸तेव्हा ऐक, आणि मी सांगते ते कर; ⁹चटकन आपल्या कळपाकडे जा आणि त्यातून दोन चांगले करडे घेऊन मला आणून दे; मी त्यांचे तुझ्या बापाच्या आवडीचे जेवण तयार करते, ¹⁰मग ते जेवण तुझ्या बापाकडे घेऊन जा, म्हणजे मग ते खाऊन तुझा बाप मरण्यापूर्वी तुला आशीर्वाद देईल."

¹¹परंतु याकोब आपली आई रिबका हिला म्हणाला, "माझा भाऊ केसाळ अंगाचा आहे; मी त्याच्या सारखा केसाळ अंगाचा नाही; ¹²माझ्या बापाने जर मला चाचपून पाहिले तर मग मी एसाव नाही हे त्यांना समजेल आणि मग फसवणूक केल्याबद्दल माझा बाप मला आशीर्वादाच्या ऐवजी शाप देईल."

¹³तेव्हा रिबका त्याला म्हणाली, "जर काही गडबड झाली तर त्याबद्दलचा दोष मी माझ्या स्वतःवर घेईन, मी सांगते ते कर; लवकर जाऊन दोन करडे माझ्याकडे घेऊन ये."

¹⁴तेव्हा त्याने जाऊन ते करडे आईकडे आणले; मग तिने त्यांचे त्याच्या बापाच्या विशेष आवडीचे रुचकर जेवण तयार केले; ¹⁵नंतर तिने एसावाच्या आवडीचे कपडे काढले आणि ते धाकट्या मुलाच्या म्हणजे याकोबाच्या अंगावर चढवले; ¹⁶तसेच तिने करडांचे कातडे याकोबाच्या हातावर व मानेवर लावले; ¹⁷मग तिने स्वतः इसहाकासाठी तयार केलेले विशेष रुचकर जेवण आणून याकोबाला दिले; ¹⁸ते घेऊन याकोब आपल्या बापाकडे गेला आणि त्याने बापाला हाक मारली, "बाबा!"

त्याचा बाप म्हणाला, "काय मुला; तू कोण आहेस?"

¹⁹याकोब म्हणाला, "मी तुमचा वडील मुलगा एसाव आहे; तुम्ही सांगितल्याप्रमाणे सर्वकाही करून मी तुमच्यासाठी जेवण घेऊन आलो आहे; तेव्हा आता उठून जेवावयास बसा व तुमच्यासाठी शिकार करून आणलेले मांस खा आणि मग मला आशीर्वाद द्या."

²⁰परंतु इसहाक आपल्या मुलाला म्हणाला, "एवढ्या लवकर तुला शिकार कशी काय मिळाली?"

याकोब म्हणाला, "कारण तुमच्या परमेश्वराने मला लवकर शिकार मिळविली."

²¹मग इसहाक आपल्या मुलाला म्हणाला, "माझ्या मुला, जरा माझ्याजवळ ये, म्हणजे मी तुला चाचपून पाहतो, मग चाचपण्यावरून तू खरेच एसाव आहेस का? ते मला समजेल"

²²तेव्हा याकोब आपल्या बापाजवळ गेला; त्याला चाचपून इसहाक म्हणाला, "तुझा आवाज तर याकोबाच्या आवाजासारखा आहे परंतु तुझे हात मात्र एसावाच्या हातासारखे केसाळ आहेत." ²³तो याकोब आहे असे इसहाकाला समजले नाही कारण त्याचे हात एसावाच्या हाता सारखे केसाळ होते; म्हणून त्याने याकोबाला आशीर्वाद दिला.

²⁴तो म्हणाला, "तू खरेच माझा मुलगा एसावच आहेस काय?"

याकोबाने उत्तर दिले, "होय बाबा, मी एसावच आहे."

याकोबाला दिलेला आशीर्वाद

²⁵मग इसहाक म्हणाला, "तू जेवण माझ्याकडे आण, मी ते खाईन, मग तुला आशीर्वाद देईन." तेव्हा याकोबाने आपल्या बापाला जेवण दिले; ते त्यांनी खाल्ले, त्याने त्यांना द्राक्षमूढही दिले, आणि ते ते प्यायले.

²⁶मग इसहाक त्याला म्हणाला, "माझ्या मुला जरा माझ्याजवळ ये व मला मुका दे." ²⁷मग याकोब आपल्या बापाजवळ गेला आणि त्याने बापाचे चुंबन घेतले; इसहाकाला एसावाच्या कपड्यांचा वास आला; तेव्हा त्याने त्याला आशीर्वाद दिला; तो म्हणाला,

परमेश्वराने आशीर्वाद दिलेल्या, पिकाने भरलेल्या शेताच्या सुगंधासारखा माझ्या मुलाचा सुगंध दरवळत आहे.

²⁸परमेश्वर तुला भरपूर पाऊस देवो म्हणजे हंगामाच्या वेळी तुझी सुपीक शेते तुला भरपूर धान्य व द्राक्षारस देतील.

²⁹सर्व लोक तुझी सेवा करोत; राष्ट्रे तुझ्यापुढे नमोत; तू तुझ्या भावांवर राज्य करशील; ते तुला बंदन करतील व तुझ्या आज्ञा पाळतील; तुला शाप देणारे शापित होतील आणि तुला आशीर्वाद देणारे आशीर्वादित होतील."

एसावाला दिलीला आशीर्वाद

³⁰इसहाकाने याकोबाला आशीर्वाद देण्याचे संपविले. त्यानंतर याकोब आपल्या बापापासून निघून गेला तोंच एसाव शिकारीहून आला. ³¹त्याने आपल्या बापाच्या विशेष आवडीचे रुचकर भोजन तयार केले, व तो ते घेऊन आपल्या बापाकडे आला, तो बापाला म्हणाला, "बाबा, उठा आणि तुमच्या मुलाने शिकार करून आणलेल्या मृग मांसाचे हे रुचकर जेवण खा; आणि मग मला आशीर्वाद द्या."

³²परंतु इसहाक त्याला म्हणाला, "तू कोण आहेस?" त्याने उत्तर दिले, "बाबा, मी तुमचा मुलगा, वडील मुलगा एसाव आहे."

³³मग इसहाक अतिशय अस्वस्थ झाला; तो म्हणाला, "तर मग तू येण्याअगोदर ज्याने जेवण तयार करून मला आणून दिले तो कोण होता? मी ते सर्व जेवण खाल्ले आणि त्याला आशीर्वादीही दिला. तो आशीर्वाद मागे घेण्यास आता फार उशीर झाला आहे; तो त्याला मिळणार."

³⁴एसावाने आपल्या बापाचे शब्द ऐकले तेव्हा त्याला फार राग आला व तो खिन्न झाला; हंबरडा फोडून तो बापाला म्हणाला, "तर मग मला ही आशीर्वाद द्या हो बाबा!"

³⁵इसहाक म्हणाला, "तुझ्या भावाने मला फसवले; तो आला व तुझा आशीर्वाद घेऊन गेला."

³⁶एसाव म्हणाला, "त्याचे नांव याकोब (म्हणजे युक्तीबाज, किंवा युक्तीने हिरावून घेणारा) असे आहे ते त्याला योग्यच आहे; त्याने मला दोनदा फसवले; आहे त्याने माझा ज्येष्ठपणाचा हक्क हिरावून घेतला आणि आता त्याने माझा आशीर्वादीही काढून घेतला आहे." मग एसाव पुढे म्हणाला, "बाबा माझ्याकरिता तुम्ही काही आशीर्वाद राखून ठेवला आहे काय?"

³⁷इसहाकाने उत्तर दिले, "नाही बाळ्य, आता फार उशीर झाला आहे; मी याकोबाला तुझ्यावर धनीपणा करण्याचा अधिकार दिला आहे, आणि तुझे बंधू तुझे सेवक होतील असाही आशीर्वाद दिला आहे; त्याच प्रमाणे त्याला भरपूर धान्य व द्राक्षारस मिळावा असाही आशीर्वाद दिला आहे; तेव्हा माझ्या बाळ्य, आता तुला द्यावाला काही राहिले नाही."

³⁸परंतु एसाव आपल्या बापाला विनवणी करीतच राहिला; तो म्हणाला, "बाबा तुमच्याकडे एकच आशीर्वाद

होता काय? बाबा, माझे बाबा, मलाही आशीर्वाद द्या हो!" असे म्हणत तो टाहो फोडून रडू लागला!

³⁹तेव्हा इसहाक म्हणाला,

"तुला चांगल्या सुपीक जमिनीवर राहावयास मिळणार नाही व तुला भरपूर पाऊसही मिळणार नाही;

⁴⁰जगण्यासाठी तुला झगडावे लागेल; आणि तू तुझ्या भावाचा गुलाम होशील, परंतु तू स्वतंत्र होण्यासाठी लढशील आणि तुझ्या भावाचे नियंत्रण झुगारून देशील व त्याच्या पासून वेगळा होशील."

⁴¹त्यानंतर आपला आशीर्वाद हिरावून घेतल्याबद्दल एसाव याकोबाचा द्वेष करू लागला; एसाव विचार करून स्वतःशीच म्हणाला, "लवकरच माझा बाप मरून जाईल आणि बापाच्या वियोगामुळे मला दुःख होईल; परंतु त्यानंतर मात्र मी याकोबाला ठार मारीन."

⁴²याकोबाला ठार मारण्याच्या बेताचा रिबकेला सुगावा लागला; तेव्हा तिने त्याला बोलावून घेतले; मग ती त्याला म्हणाली, "माझ्या बाळ्य, ऐक, तुझा भाऊ तुला ठार मारण्याचा बेत करीत आहे; ⁴³तेव्हा बाळ्य, मी सांगते ते कर; हारान प्रांतात माझा भाऊ लाबान राहत आहे, त्याच्याकडे जाऊन तू लपून राहा. ⁴⁴तुझ्या भावाचा राग शांत होईपर्यंत थोडा काळ त्याजकडे राहा. ⁴⁵तू त्याला काय केलेस हे थोड्या काळाने तो विसरून जाईल; मग सेवक पाठवून मी तुला मागे बोलावून घेईन एकाच दिवशी मी माझ्या दोन्हीही मुलांना अंतरावे असे न होवो."

⁴⁶मग रिबका इसहाकाला म्हणाली, "तुमचा मुलगा एसाव याने हेथी स्त्रीयांशी लग्न केले, मला त्यांच्यामुळे जीव नकोसा झाला आहे, कारण त्या काही आपल्यापैकी नाहीत; जर याकोबाने ही यांच्या सारख्या स्थानिक स्त्रीयांशी लग्न केले तर मात्र मी मेलेलीच बरी."

याकोब स्वतःसाठी बायको शोधतो

28 नंतर इसहाकाने याकोबाला बोलावून त्याला आशीर्वाद दिला; नंतर त्याने त्याला बजावून आज्ञा दिली; तो म्हणाला, "तू कनानी मुलीपैकी कोणत्याच मुलीशी लग्न करता कामा नये; ²तेव्हा तू आता येथून नीघ, व पदन अरामात बथुवेले तुझ्या आईचे वडील बथुवेले याच्या कडे जा. तुझ्या आईचा भाऊ लाबान तेथे राहातो आणि त्याच्या मुलीपैकीच एकरीशी लग्न कर. ³मी सर्वसमर्थ देव * याची प्रार्थना करतो की त्याने तुला आशीर्वादित करावे; आणि तुला खूप मुले द्यावीत तू महान राष्ट्राचा पिता व्हावे अशी प्रार्थना करतो. ⁴तसेच परमेश्वराने अब्राहामाला व त्याच्या संततीला जसा आशीर्वाद दिला तसाच आशीर्वाद त्याने तुला व तुझ्या

सर्वसमर्थ देव म्हणजे अक्षरशः "एल शद्दाय."

संततीलाही छावा अशी मी प्रार्थना करतो; आणि मी आणखी अशी ही प्रार्थना करतो की जो हा देश परमेश्वराने अब्राहामाला दिला व ज्यात तू राहातोस त्या देशाचा त्याने तुला मालक करावे.”

⁵अशी रीतीने इसहाकाने याकोबाला पदन अराम येथे पाठवले; तेव्हा याकोब पदन अराम येथील अरामी बंधुवेलचा मुलगा व आपली आई रिबका हिचा भाऊ, लाबान याच्याकडे गेला.

⁶एसावाला कळले की आपला बाप इसहाक याने याकोबाला आपला आशीर्वाद दिला, व याकोबाने कोणत्याच कनानी स्त्रिशी लग्न करू नये अशी आज्ञा दिली, तसेच बायको शोधण्यासाठी त्याने याकोबाला पदन अराम येथे पाठवून दिले; ⁷आणि याकोबही आपल्या आईबापाची आज्ञा मानून पदन अरामास गेला ह्या ही गोष्टी एसावास कळल्या; ⁸या सर्व गोष्टींवरून आपल्या बापाला आपल्या मुलांनी कोणत्याच कनानी मुलीशी लग्न करू नये असे वाटते हे एसावाला उमगले ⁹एसावाला अगोदरच दोन कनानी बायका होत्या, म्हणून तो इश्माएलाकडे गेला आणि त्याने आणखी एका स्त्रीशी म्हणजे इश्माएलाची मुलगी महलथ हिच्याशी लग्न केले, इश्माएल अब्राहामाचा मुलगा होता आणि महलथ नबायोथाची बहीण.

परमेश्वराचे निवासस्थान-बेथेल

¹⁰याकोबाने बैर-शेबा सोडले व तो हारानाला गेला; ¹¹प्रवास करताना सूर्य मावळला म्हणून त्याने एके जागी रात्रीं मुक्काम केला; तेथे रात्रीं झोपताना त्याला एक धोंडा दिसला तो उशास घेऊन तो रात्रीं तेथेच झोंपला; ¹²तेव्हा त्याला एक स्वप्न पडले; स्वप्नात एक उंच शिडी आहे, तिचे एक टोक जमिनीवर व दुसरे टोक वर स्वर्गापर्यंत पाहोचलेले आहे असे त्याने पाहिले; ¹³याकोबाने पाहिले की देवदूत शिडीवर चढत व उतरत आहेत. शिडीवरती परमेश्वर उभा असल्याचे त्याला दिसले; परमेश्वर त्याला म्हणाला, “तुझे आजोबा अब्राहाम व तुझे वडील इसहाक यांचा मी परमेश्वर व देव आहे; तू ज्या भूमिवर झोंपला आहेस ती भूमि म्हणजे तो देश मी तुला व तुझ्या वंशजांना देईन

¹⁴तसेच मी तुला भरपूर वंशज देईन; तुझे वंशज पृथ्वीवरील मातीच्या कणाइतके अगणित होतील; ते उत्तर व दक्षिण, पूर्व व पश्चिम या दिशांकडील देशात पसरतील; तुझ्यामुळे व तुझ्या वंशजांमुळे पृथ्वीवरील सर्व लोक आशीर्वादित होतील.

¹⁵“मी सतत तुझ्याबरोबर आहे आणि तू ज्या ज्या ठिकाणी जाशील त्या प्रत्येक ठिकाणी मी तुझे रक्षण करीन आणि तुला या देशात परत आणीन; मी हे माझे वचन पूर्ण करीपर्यंत तुला अंतर देणार नाही.”

¹⁶मग याकोब झोपेतून जागा झाला व म्हणाला, “खरोखर या ठिकाणी परमेश्वर आहे हे मला समजले आहे; परंतु झोपून उठेपर्यंत ते मला कळले नाही.”

¹⁷याकोबाला भीती वाटली, तो म्हणाला, “हे फार महान ठिकाण आहे, हे देवाचे निवासस्थान, त्याचे घर व स्वर्गाचे दार आहे.”

¹⁸याकोब पहाटे लवकर उठला; त्याने उशास घेतलेला धोंडा एका टोकावर उभा करून जमिनीत रोवला; मग त्याने त्यावर तेल ओतले. अशा प्रकारे त्याने त्या धोंड्याचे देवाचे स्मारक केले. ¹⁹त्या ठिकाणाचे नांव लूज होते परंतु याकोबाने त्याचे नांव बेथेल ठेवले.

²⁰मग याकोबाने शपथ वाहून नवस केला; तो म्हणाला, “जर देव माझ्याबरोबर राहील; आणि जेथे जेथे मी जाईन तेथे तो माझे रक्षण करील; आणि जर तो मला खावावयास अन्न व लवावयास वस्त्र पुरवील; ²¹आणि जर मी शांतीने माझ्या बापाच्या घरी परत येईन जर देव या सर्वगोष्टी करील तर मग तो माझा परमेश्वर होईल;

²²मी हा धोंडा या ठिकाणी स्मारकस्तंभ म्हणून उभा करून ठेवतो, त्यावरून परमेश्वराकरिता हे पवित्र ठिकाण आहे असे दिसेल आणि देवाने मला दिलेल्या सर्वाचा दशांश म्हणजे दहावा भाग मी देवाला अर्पण करीन.”

याकोब राहिलेला भेटतो

29 नंतर याकोबाने आपला प्रवास पुढे चालून ठेवला. तो पूर्वकडील प्रदेशात गेला. ²त्याने समोर पाहिले तेव्हा त्याला एका शेतात एक विहीर दिसली; त्या विहीरी जवळ शेरडामेंढराचे तीन कळप बसलेले होते; ही विहीर त्यांची पाणी पिण्याची जागा होती. या विहीरीचे तोंड एका मोठ्या दगडाने झाकलेले होते; ³जेव्हा सर्व कळप तेथे जमत तेव्हा मेंढपाळ विहीरीच्या तोंडावरील मोठा दगड ढकलून बाजूला सारीत मग सर्व कळपांचे पाणी पिऊन झाल्यावर ते तो दगड परत त्याच जागेवर ठेवीत.

⁴याकोब त्या मेंढपाळांना म्हणाला, “माझ्या बंधून्तो, तुम्ही कोठून आलात?”

ते म्हणाले, “आम्ही हारानाहून आलो आहोत.”

⁵मग याकोब म्हणाला, “नाहोराचा मुलगा लाबान याला तुम्ही ओळखता का?”

ते म्हणाले, “होय, आम्ही त्याला ओळखतो.”

⁶याकोबाने त्यांना विचारले, “तो बरा आहे काय?”

त्यांनी उत्तर दिले, “तो बरा व खुशाल आहे आणि त्याचे सर्वकाही चांगले आहे. ती पाहा त्याची मुलगी राहेल, त्याची मेंढरे घेऊन इकडे येत आहे.”

⁷याकोब म्हणाला, “हे पाहा, अद्याप दिवस बराच आहे आणि सूर्य मावळण्यास अजून बराच वेळ आहे; तसेच रात्रीसाठी कळपांना गोळा करण्यास अजून बराच अवकाश आहे; तेव्हा त्यांना पाणी पाजा, आणि चरण्यासाठी त्यांना परत शेतात जाऊदा.”

⁸परंतु ते म्हणाले, “आम्हाला तसे करता येत नाही, कारण सर्व कळप एकत्र आल्यावरच आम्ही विहिरीवरील दगड बाजूला सारतो व मग सर्व कळपांना पाणी पाजतो.”

⁹याकोब मॅडपाळंशी बोलत असतानाच राहेल आपल्या बापाची मॅडरे घेऊन आली; (कारण शेडा मॅडराना चारण्याचे व त्यांची निगा राखण्याचे काम ती करीत असे.) ¹⁰राहेल ही याकोबाच्या मामाची म्हणजेच याकोबाची आई रिबका हिचा भाऊ लाबान याची मुलगी होती. याकोबाने जेव्हा राहेलीस पाहिले तेव्हा त्याने जाऊन विहिरीच्या तोंडावरील दगड लोटला आणि आपल्या मामाच्या मॅडरस पाणी पाजले. ¹¹नंतर त्याने राहेलीचे चुंबन घेतले आणि तो खूप रडला; ¹²आपण तिच्या बापाच्या आप्तातील असल्याचे म्हणजे तिच्या बापाची धाकटी बहीण रिबका हिचा मुलगा असल्याचे त्याने राहेलीस सांगितले; तेव्हा राहेल धावत घरी गेली आणि या गोष्टी तिने आपल्या बापाला सांगितल्या.

¹³आपला भावा याकोब आल्याचे वर्तमान लाबानाने ऐकले तेव्हा लाबान धावत त्याला भेटावयास गेला; त्याने याकोबाला मिठी मारली व त्याची चुंबने घेतली आणि त्याला आपल्या घरी आणले; मग याकोबाने घडलेल्या सर्व गोष्टी आपला मामा लाबान याला सांगितल्या.

¹⁴मग लाबान म्हणाला, “हे आश्चर्य आहे की आपले रक्ताचे नाते आहे;” तेव्हा त्यानंतर याकोब एक महिनाभर लाबानापाशी राहिला.

याकोब फसवला जातो

¹⁵एके दिवशी लाबान याकोबाला म्हणाला, “तू माझ्या घरी, काही मोबदला न घेता गुलामासारखे काम करीत राहावेस हे योग्य नाही; तू माझा नातलग आहेस; तर तुला मी काय वेतन द्यावे ते सांग.”

¹⁶लाबानाला दोन मुली होत्या; थोरल्या मुलीचे नांव होते लेआ आणि धाकटीचे राहेल.

¹⁷लेआचे डोळे अधू आणि निस्तेज होते. परंतु राहेल सुडौल बांध्याची व दिसावयास सुंदर होती; ¹⁸याकोबाचे राहेलीवर प्रेम जडले होते; म्हणून याकोब लाबानमामास म्हणाला, “तुम्ही मला तुमच्या धाकट्या मुलीशी राहेलीशी लग्न करण्याची परवानगी देणार असाल तर मी तुमच्या घरी सात वर्षे तुमची सेवाचाकरी करीन.”

¹⁹लाबान म्हणाला, “परक्या कोणापेक्षा तिने तुझ्याशी लग्न करावे हे तिच्यासाठी चांगले आहे; म्हणून तू आता माझ्यापाशी राहा.” ²⁰म्हणून मग याकोब आपल्या मामापाशी राहिला आणि त्याने सात वर्षे त्याची सेवाचाकरी केली; परंतु राहेलीवरील गाढ प्रेमांमुळे ती वर्षे त्याला फार थोड्या दिवसासारखी वाटली.

²¹सात वर्षांनंतर याकोब लाबानाला म्हणाला, “आता मला राहेल द्या म्हणजे मी तिच्याशी लग्न करीन कारण तुमच्या सेवा चाकरीचा माझा वेळ संपलेला आहे.”

²²तेव्हा लाबानाने तेथील सर्वलोकांस मेजवानी दिली; ²³त्या रात्री लाबानाने आपली थोरली मुलगी लेआ याकोबाच्या स्वाधीन केली; त्या रात्री याकोब व त्याची बायको लेआ यांनी एकत्र निजून विवाहाच्या जीवनाचा आनंद उपभोगला; ²⁴(लाबानाने आपली दासी जिल्या आपल्या मुलीची दासी म्हणून तिला दिली.) ²⁵दुसऱ्या दिवशी सकाळी याकोबाने लेआला पाहिले तेव्हा आपण रात्री लेआबरोबर एकत्र निजलो असे त्याला समजले; मग याकोब लाबानाला म्हणाला, “तुम्ही मला फसवले; मला राहेलीशी लग्न करता यावे म्हणून मी अतिशय काबाडकष्ट केले; तुम्ही मला असे का फसवले?”

²⁶लाबान म्हणाला, “आमच्या देशातील रितीरिवाजा प्रमाणे आधी थोरल्या मुलीचे लग्न झाल्या शिवाय आम्ही धाकट्या मुलीचे लग्न करून देत नाहीं; ²⁷तरी परंतु हा लग्न विधी सप्ताह सोहळा साजरा करण्यात सहभागी हो म्हणजे मग मी तुला लग्न करण्यासाठी राहेलही देतो; परंतु त्यासाठी तू आणखी सात वर्षे माझी सेवाचाकरी केली पाहिजेस.”

²⁸त्याप्रमाणे याकोबाने आठवडाभर तो सर्व लग्न सोहळा पूर्ण केला; मग लाबानाने त्याची धाकटी कन्या राहेल त्याला बायको करून दिली; ²⁹(लाबानाने आपली दासी बिल्हा, आपली कन्या राहेल हिला दासी म्हणून दिली.) ³⁰तेव्हा मग याकोब राहेलीशीही एकत्र निजला; आणि याकोबाचे लेआपेक्षा राहेलीवर अधिक प्रेम होते, म्हणून लाबानाकडे याकोबाने राहेलीसाठी आणखी सात वर्षे सेवा चाकरी केली.

याकोबाची वंशावळ वाढली

³¹परमेश्वराने पाहिले की याकोबाचे लेआपेक्षा राहेलीवर अधिक प्रेम आहे, म्हणून परमेश्वराने लेआला मुले होऊ दिली परंतु राहेलीस मूलबाळ दिले नाही;

³²लेआला मुलगा झाला; तिने त्याचे नांव रजुबेन ठेवले; कारण ती म्हणाली, “परमेश्वराने माझे दुःख पाहिले आहे; कारण माझा नवरा माझ्यावर प्रेम करीत नाही; परंतु आता कदाचित तो माझ्यावर प्रेम करील.”

³³लेआ पुन्हा गरोदर राहिली आणि तिला आणखी एक मुलगा झाला; ह्या मुलाचे नांव तिने शिमोन ठेवले, कारण ती म्हणाली, “माझ्या नवऱ्याचे माझ्यावर प्रेम नाही हे परमेश्वराने ऐकले आहे म्हणून त्याने मला हा मुलगा दिला आहे.”

³⁴लेआ आणखी गर्भवती झाली व तिला मुलगा झाला; तेव्हा तिने त्याचे नांव लेवी असे ठेवले; कारण ती म्हणाली, “आता मात्र माझा नवरा माझ्यावर नक्की प्रेम करील कारण मी त्यांना तीन मुलगे दिले आहेत.”

³⁵त्यानंतर लेआला आणखी एक मुलगा झाला; तिने त्याचे नांव यहुदा ठेवले; कारण ती म्हणाली, “आता मी परमेश्वराची स्तुति करीन.” नंतर तिचे जनन थांबले.

30 याकोबापासून आपल्याला मुले होत नाहीत हे पाहिल्यावर राहेल आपली बहीण लेआ हिचा मत्सर करू लागली; तेव्हा राहेल याकोबाला म्हणाली, “मला मुले देणारी करा नाही तर मी मरेन.”

²याकोब राहेलीवर रागावला; तो म्हणाला, “तुला पुत्रवती करायला मी काय देव आहे? देवानेच तुला मुले होऊ नयेत असे करून ठेवले आहे.”

³मग राहेल म्हणाली, “तुम्ही माझी दासी बिल्हा उपपत्नी म्हणून घ्या; तुम्ही तिच्याजवळ निजा; मग ती माझ्या मांडीवर बाळंत होईल व तिजपासून मला मूल मिळेल; तिच्यामुळे मग मलाही मुलगा होईल आणि मी आई होईन.”

⁴तेव्हा राहेलीने बिल्हा आपला नवरा याकोब ह्याला उपपत्नी म्हणून दिली; आणि याकोब तिजपाशी गेला; ⁵तेव्हा बिल्हा याकोबापासून गरोदर राहिली व तिला मुलगा झाला. ⁶राहेल म्हणाली, “देवाने माझी प्रार्थना ऐकली आहे. त्याने मला मुलगा देण्याचे ठरवले;” म्हणून तिने त्याचे नांव दान ठेवले.

⁷बिल्हा पुन्हा गर्भवती झाली व तिला याकोबापासून दुसरा मुलगा झाला; ⁸राहेल म्हणाली, “मी माझ्या बहिणीशी जिद्दीने स्पर्धा करून कठीन लढा दिला आहे व जय मिळवला आहे.” तेव्हा तिने त्याचे नांव नफ्ताली ठेवले. ⁹लेआने असे पाहिले की, आता आपल्याला आणखी मुले होणार नाहीत; तेव्हा तिने आपली दासी जिल्पा हीला आपला नवरा याकोब याला उपपत्नी म्हणून दिली. ¹⁰नंतर जिल्पाला मुलगा झाला; ¹¹तेव्हा लेआ म्हणाली, “मी कितीतरी भाग्यवान आहे;” तेव्हा तिने त्याचे नांव गाद ठेवले. ¹²जिल्पाला आणखी एक मुलगा झाला; ¹³तेव्हा लेआ म्हणाली, “आता मला खूप आनंद झाला आहे! इतर स्त्रिया मला धन्य म्हणतील” मग तिने त्याचे नांव आशेर ठेवले.

¹⁴गव्हाच्या हंगामाच्या दिवसात रुबेन शेतात गेला असता त्याला काही विशेष प्रकारची फुले सांपडली * त्याने ती फुले आपली आई लेआ हिच्याकडे आणून दिली; परंतु राहेल लेआला म्हणाली, “तुझा मुलगा रुबेन याने आणलेल्या पुत्रदात्रीच्या फुलातून काही फुले कृपा करून मला दे.”

¹⁵लेआने उत्तर दिले, “अगोदरच तू माझा नवरा घेतलास तर घेतलास, आणि आता माझ्या मुलाने आणलेली पुत्रदात्रीची फुलेही तू माझ्याकडून घेण्याचा प्रयत्न करतसेस काय?”

परंतु राहेल म्हणाली, “जर तुझ्या मुलाने आणलेली पुत्रदात्रीची फुले मला देशील तर त्यांच्या मोबदल्यात आज रात्री तुला याकोबापाशी निजावयाला मिळेल.”

सांपडली ही फुले खाल्ल्यावर वांझ स्त्रियांना मुले होतात अशी लोकांची समजूत होती; त्यांनाच दुसरे नांव “प्रेमाचे रोपटे” किंवा “पुत्रदात्री.”

¹⁶याकोब शेतावरून त्या रात्री घरी आला; लेआने त्याला पाहिले व ती त्याला भेटावयास बाहेर गेली; व ती म्हणाली, “आज रात्री तुम्ही माझ्याजवळ निजणार आहात कारण माझ्या मुलाने आणलेली पुत्रदात्रीची फुले राहेलीस देऊन मी त्यांचा मोबदला भरून दिला आहे.” तेव्हा याकोब त्या रात्री लेआपाशी निजला.

¹⁷तेव्हा देवाने लेआची कूस फलदायी केली व ती पुन्हा गर्भवती होऊन तिला पाचवा मुलगा झाला; ¹⁸लेआ म्हणाली, “देवाने माझ्या कृत्याचे मला बक्षीस दिले आहे कारण मी माझी दासी माझ्या नवऱ्याला दिली.” तेव्हा लेआने आपल्या मुलाचे नांव इसाखार ठेवले.

¹⁹लेआ पुन्हा गरोदर राहिली व तिला सहावा मुलगा झाला. ²⁰ती म्हणाली, “देवाने मला उत्तम देणगी दिली आहे; आता मात्र माझा नवरा प्रेमाने माझा स्वीकार करील कारण मी त्याला सहा मुलगे दिले आहेत;” म्हणून लेआने त्याचे नांव जबुलून ठेवले. ²¹त्यानंतर लेआला एक मुलगी झाली; तिने तिचे नांव दीना ठेवले

²²मग देवाने राहेलीची प्रार्थना ऐकली; देवाने तिला मुल होणे शक्य केले; ²³म्हणून राहेल गर्भवती झाली व तिला मुलगा झाला; ²⁴राहेल म्हणाली, “देवाने माझी लाजिरवाणी स्थिती दूर करून मला मुलगा दिला आहे;” म्हणून राहेलीने त्याचे नांव योसेफ ठेवले.

याकोब लाबानास फसवितो

²⁵मग योसेफाच्या जन्मानंतर याकोब लाबानाला म्हणाला, “आता मला माझ्या स्वतःच्या घरी जाऊ द्या. ²⁶मला माझ्या बायका व माझी मुले द्या; मी कष्टाने तुमची सेवाचाकरी करून ती मिळवली आहेस, मी चौदा वर्षे तुमची चांगली सेवा केली आहे हे तुम्ही जाणता.”

²⁷लाबान म्हणाला, “थांब, तुझी इच्छा असेल तर मला थोडे बोलू दे. परमेश्वराने केवळ तुझ्यामुळे मला आशीर्वादित केले आहे हे मी जाणतो. ²⁸तर मी तुला काय वेतन देऊ हे मला सांग म्हणजे ते मी तुला देईन.”

²⁹याकोबाने उत्तर दिले, “मी अतिशय कष्टाने तुमची सेवाचाकरी केली आहे हे तुम्ही जाणता; आजपर्यंत मी काळजी घेतल्यामुळे तुमचे कळप वाढले आहेत व ते चांगले पोसलेले आहेत; ³⁰मी जेव्हा तुमच्याकडे आलो तेव्हा तुम्हापाशी फार थोडी शेरडेमेंढरे होती; परंतु आता तुम्हापाशी किती तरी कळप आहेत; ज्या ज्या वेळी मी तुमच्यासाठी काही केले त्या प्रत्येक वेळी परमेश्वराने तुम्हाला आशीर्वादित केले आहे. आता मात्र मी स्वतःसाठी काही करण्याची व माझ्यासाठी घर बांधण्याची वेळ आली आहे. ³¹लाबानेने विचारले, “तर मग मी तुला काय देऊ?”

याकोबाने उत्तर दिले, “तुम्ही मला काही द्यावे असे मला नको आहे. मला फक्त मी केलेल्या सेवाचाकरीचा मोबदला पाहिजे; एवढी एकच गोष्ट करा, म्हणजे मग मी पूर्वीप्रमाणे आपले कळप चारीन व सांभाळीन; ³²परंतु

आजच मला तुमच्या सगळ्या कळपात जाऊ द्या म्हणजे त्यांच्यात फिरून त्यातील मेंढरापैकी ठिबकेदार व पट्टे असलेली मेंढरे व बकरे आणि काळ्या रंगाची मेंढरे तसेच शेरडापैकी ठिबकेदार व पट्टे असलेली शेरडे मी बाजूला करीन; हेच माझे वेतन असेल.³³ त्यानंतर कधीही तुम्ही पाहिल तर मी प्रामाणिक आहे किंवा नाही हे सहज तुम्हाला दिसेल, तुम्ही कधीही येवून माझे कळप पाहू शकता; जर त्यात तुम्हाला ठिबकेदार व पट्टे नसलेली शेरडे व काळी नसलेली मेंढरे आढळली तर ती मी चोरली असे तुम्हाला समजेल.”

³⁴लाबानाने उत्तर दिले, “ठीक आहे, हे मी मान्य करतो; तू म्हणतोस तसे आपण करू;”³⁵परंतु त्याच दिवशी लाबानाने ठिबकेदार व बांडे एडके तसेच ठिबकेदार व बांड्या शेळ्या आणि मेंढरापैकी काळी मेंढरे कळपातून काढून लपवली; गुपचूप ती आपल्या मुलांच्या हवाली केली व त्यांवर लक्ष ठेवून त्यांना सांभाळण्यास सांगितले;³⁶तेव्हा त्याच्या मुलांनी ती ठिबकेदार व पट्टे असलेली सर्व जनावरे घेऊन मजला करीत तीन दिवसांच्या अंतरावरील दुसऱ्या जागी नेली; याकोब मात्र मागे राहून उरलेली म्हणजे ठिबके पट्टे व काळी नसलेली जनावरे सांभाळीत राहिला.

³⁷मग याकोबाने हिवर व बदाम या झाडांच्या हिरव्या कोवळ्या फांद्या कापून घेतल्या; त्याने त्यांच्या साली, त्यांचे आतील पांढरे पट्टे दिसपर्यंत त्या सोलून काढल्या;³⁸त्याने त्या पांढऱ्या काळ्या किंवा पांढरे फोक कळपांच्या समोर पाणी पिण्याच्या फन्हाळ्यात व कुंड्यात ठेवले जेव्हा शेळ्या मेंढ्या पाणी पिण्यास तेथे येत तेव्हा त्यांच्यावर त्याचे नर उडत व त्या फळत³⁹तेव्हा त्यांना ठिबकेदार, पांढऱ्या पट्ट्यांची किंवा काळी करडे कोकरे होत असत.

⁴⁰याकोब कळपातील इतर जनावरातून ठिबकेदार, पांढऱ्या पट्ट्यांची व काळी करडे कोकरे लाबानाच्या कळपापासून वेगळी करून ठेवत असे.⁴¹जेव्हा जेव्हा कळपातील चांगली पोसलेली जनावरे फळत असत तेव्हा याकोब त्या पांढऱ्या फांद्या त्यांच्या नजरे समोर ठेवी आणि मग ती जनावरे त्या फांद्या समोर फळत;⁴²परंतु जेव्हा दुर्बल, अशक्त जनावरे फळत तेव्हा याकोब त्यांच्या नजरे समोर त्या झाडांच्या फांद्या ठेवत नसे; म्हणून मग अशक्त नरमाद्यापासून झालेली करडी कोकरे लाबानाची होत; आणि सशक्त नरमाद्यापासून झालेली करडी कोकरे लाबानाची होत;⁴³अशा प्रकारे याकोब अतिशय श्रीमंत झाला; त्याच्यापाशी शेरडेमेंढरे, उंट, गाढवे व दासदासी हे सर्व भरपूर होते.

निघण्याची वेळ-याकोब पळून जातो

31 एके दिवशी लाबानाचे मुलगे आपसात बोलत असताना याकोबाने ऐकले; ते म्हणाले, “आपल्या बापाच्या मालकीचे सर्वकाही याकोबाने घेतले आहे आणि

ती धनदौलत घेतल्यामुळे तो श्रीमंत झाला आहे.”²तेव्हा लाबान पूर्वी आपल्याशी जसा मित्राप्रमाणे प्रेमाने वागत आला होत तसा तो आता वागत नसल्याचे याकोबाच्या लक्षात आले;³परमेश्वर याकोबाला म्हणाला, “तुझे पूर्वज ज्या देशात राहिले त्या तुझ्या देशास तू परत जा, आणि मी तुझ्याबरोबर असेन.”

⁴तेव्हा याकोबाने राहेल व लेआ यांना, तो आपले शेरडामेंढरांचे कळप राखीत होता तो तेथे येऊन त्याला भेटण्यास सांगितले;⁵याकोब, राहेल व लेआ यांना म्हणाला, “तुमचा बाप माझ्यावर रागावला असल्याचे मला समजले आहे; पूर्वी तुमचा बाप माझ्याशी नेहमी मित्राप्रमाणे फार प्रेमाने वागत होता, परंतु आता ते तसे वागत नाहीत; परंतु माझ्या वडिलांचा देव माझ्याबरोबर आहे.”⁶तुम्हा दोघींनाही माहीत आहे की जेवढे कष्ट घेणे मला शक्य होते तेवढे कष्ट घेऊन मी तुमच्या बापासाठी काम केलेले आहे;⁷परंतु तुमच्या बापाने मला फसवले; त्यांनी माझ्या वेतनात दहा वेळा बदल केलेला आहे; परंतु या सर्व काळात लाबानाच्या फसवणूकीच्या कारवाया पासून देवाने माझे रक्षण केले.

⁸“एकदा लाबान म्हणाला, ‘सर्व ठिबकेदार शेळ्या तू ठेवून घे, त्या तुला वेतनादाखल होतील,’ त्याने असे म्हटल्यानंतर सर्व शेळ्यांना ठिबकेदार करडे होऊ लागली; तेव्हा अर्थात् ती सर्व माझी झाली; परंतु मग लाबान म्हणाला, ‘तू बांड्या बकऱ्या घे; त्या तुला वेतना दाखल होतील;’ त्याने असे म्हटल्यानंतर सर्व बकऱ्यांना बांडी करडे होऊ लागली,⁹तेव्हा अशा रितीने देवाने तुमच्या बापाच्या कळपातून जनावरे काढून घेऊन ती मला दिलेली आहेत.

¹⁰जेव्हा माद्यावर नर उडत होते त्या ऋतूत मला स्वप्न पडले त्यात मी असे पाहिले की फक्त ठिबकेदार व बांडे असलेलेच नर उडत होते;¹¹देवदूत माझ्याशी बोलला; त्याने मला, ‘याकोब’ म्हणून हाक मारली.

मी उत्तर दिले, ‘काय आज्ञा आहे?’

¹²“देवदूत म्हणाला, ‘पाहा, फक्त ठिबकेदार व बांडे असलेलेच नर माद्यांवर उडत आहेत! हे मी घडवून आणित आहे. लाबान तुझ्याशी अन्यायाच्या गोष्टी कशा करीत आहे ते मी पाहिलेले आहे; म्हणूनच मी हे करित आहे की त्यामुळे तुला नवीन जन्मलेली सर्व करडे मिळवीत.¹³बेथेलमध्ये जो मी तुझ्याकडे आला तो मी देव; आहे; त्या ठिकाणी तू वेदी बांधलीस, तिच्यावर तेल ओतलेस आणि तू मला वचन दिलेस आता तू ज्या देशात जन्मलास त्या आपल्या मायदेशी परत जाण्यास तयार असावेस अशी माझी इच्छा आहे.”

¹⁴राहेल व लेआ यांनी याकोबाला उत्तर दिले, “आमच्या बापाच्या मरणांनंतर आम्हास वारसा म्हणून मिळण्याकरिता त्यांच्याजवळ काही नाही;¹⁵आम्ही परक्या असल्यासारखे त्यांनी आम्हाला वागवले त्याने आम्हांस तुम्हाला विकून

टाकले आहे आणि आमचे सर्व पैसे खर्च करून टाकले. ¹⁶देवाने ही सर्व संपत्ती आमच्या बापाकडून घेतली आणि आता ती आपली व आपल्या मुळाबाळांची संपत्ती झाली आहे; तेव्हा देवाने तुम्हास जे करावयास सांगितले आहे ते करा!”

¹⁷तेव्हा याकोबाने आपल्या प्रवासाची तयारी केली; त्याने आपल्या बायकामुलांना उंटावर बसवले; ¹⁸नंतर आपला बाप राहात होता त्या कनान देशास परत जाण्यासाठी त्यांनी प्रवास सुरू केला; याकोबाच्या मालकीच्या जनावरांचे कळप त्यांच्यापुढे चालले, पदन अराम येथे राहात असताना त्याने मिळवलेली सर्व मालमत्ता त्याने आपल्या बरोबर नेली.

¹⁹त्याच वेळी लाबान आपल्या मेंढरांची लोकर कातरण्यास गेला होता; तो गेला असताना राहिल त्याच्या घरात गेली आणि तिने आपल्या बापाच्या कुलदेवतांच्या मूर्ती चोरल्या.

²⁰याकोबाने अरामी लाबानास फसवले; कारण आपण येथून निघून आपल्या देशाला जात आहे हे त्याने लाबानास सांगितले नाही; ²¹याकोब आपली बायकामुले व सर्व चीजवस्तू घेऊन ताबडतोब निघाला; त्यांनी फरात नदी ओलांडली आणि ते गिलाद डोंगराळ प्रदेशाकडे निघाले.

²²तीन दिवसानंतर याकोब पळून गेल्याचे लाबानास कळाले. ²³तेव्हा त्याने आपली माणसे एकत्र जमवली आणि याकोबाचा पाठलाग सुरू केला. सात दिवसानंतर गिलादाच्या डोंगराळ प्रदेशाजवळ त्याला याकोब सापडला.

²⁴त्या रात्री देव लाबानाच्या स्वप्नात येऊन म्हणाला, “लाबाना, सावधान! तू याकोबाशी बोलताना प्रत्येक शब्द संभाळून वापर.”

चोरलेल्या कुलदेवतांचा शोध

²⁵दुसऱ्या सकाळी लाबानाने याकोबाला गाठले; याकोबाने डोंगरावर आपला तळ दिला होता म्हणून लाबानानेही आपल्या बरोबरच्या माणसांसह गिलादाच्या डोंगराळ भागात आपला तळ दिला.

²⁶लाबान याकोबाला म्हणाला, “तू मला का फसवलेस? युद्धात धरून नेलेल्या स्त्रियां प्रमाणे तू माझ्या मुलींना का घेऊन आलास? ²⁷तू मला न सांगता का पळून गेलस? तुला जायचे आहे असे तू मला सांगितले असतेस तर नाचगाणी बजावणी व संगिताची धामधूम या सहित मी तुला मेजवानी दिली असती; ²⁸अरे, तू मला माझ्या लाडक्या नातवांचा व माझ्या प्रिय मुलींचा निरोप घेण्याची संधी ही दिली नाहीस की त्यांची चुंबने घेण्यास सवड दिली नाहीस! तू हा अगदी मूर्खपणा केलास! ²⁹खरे तर अपाय करण्याची माझ्यात ताकद आहे परंतु गेल्या रात्री तुझ्या बापाचा देव माझ्या स्वप्नात आला आणि मी तुला कोणत्याच प्रकारे अपाय करू नये म्हणून त्याने मला ताकीद दिली आहे; ³⁰तुला तुझ्या बापाच्या घरी जायचे आहे हे मला माहीत

आहे आणि म्हणूनच तू जाण्यास निघालास परंतु तू माझ्या घरातील कुलदेवता का चोरल्यास?”

³¹याकोबाने उत्तर दिले, “मी तुम्हाला न सांगता निघालो कारण मला भीती वाटली; मला विचार आला की तुम्ही तुमच्या मुली माझ्यापासून घेऊन जाल; ³²परंतु मी तुमच्या कुलदेवता मुळीच चोरल्या नाहीत. जर येथे माझ्याबरोबर असणाऱ्या कोणी तुमच्या कुलदेवता घेतल्या आहेत असे तुम्हाला आढळले तर ती व्यक्ती ठार केली जाईल; तुमची माणसे या बाबतीत माझे साक्षी असतील; तुमच्या कोणत्याही चीजवस्तूसाठी तुम्ही झडती घेऊ शकता; जे काही तुमचे असेल ते घेऊन जा.” (राहेलीने लाबानाच्या कुलदेवता चोरल्या होत्या ते याकोबास माहीत नव्हते.) ³³म्हणून मग लाबानाने याकोबाच्या छावणीची झडती घेतली; त्याने याकोबाच्या तंबूची व नंतर लेआच्या तंबूची झडती घेतली; त्यानंतर त्याच्या घरातील कुलदेवता सापडल्या नाहीत. त्यानंतर लाबान राहेलीच्या तंबूत गेला. ³⁴राहेलीने त्या कुलदेवता आपल्या उंट्याच्या कंठाळीत लपवून ठेवल्या होत्या आणि ती त्यांच्यावर बसली होती. लाबानाने सगळ्या तंबू शोधून पाहिला परंतु त्या कुलदेवता कोठेही सापडल्या नाहीत. ³⁵आणि राहिल आपल्या बापाला म्हणाली, “बाबा, मी आपल्यासमोर उभी राहू शकत नाही म्हणून माझ्यावर रागावू नका, कारण माझा मासिक धर्म आला आहे.” अशी रीतीने लाबानाने तळाची कसून तपासणी केली परंतु त्याला कुलदेवता सापडल्या नाहीत.

³⁶मग याकोबाला फार राग आला. तो म्हणाला, “मी काय वाईट केले आहे? मी कोणता करार मोडला आहे? माझा पाठलाग करण्याचा आणि मला थांबविण्याचा तुम्हाला काय अधिकार आहे?” ³⁷माझ्या मालकीच्या सर्व चीजवस्तू तुम्ही तपासून पाहिल्या आहेत आणि तुम्हाला तुमच्या मालकीची एकही चीजवस्तू आढळली नाही; जर तुम्हाला तुमचे काही मिळाले असेल तर ते मला दाखवा; ते या ठिकाणी समोर ठेवा म्हणजे तुमची आमची माणसे ते बघतील. तुमच्या व माझ्यामध्ये कोण खरा आहे हे या माणसांना ठरवू द्या. ³⁸मी तुमची वीस वर्षे सेवाचाकरी केलेली आहे. त्या सर्व काळात एकही करडू किंवा कोकरू मेलेले जन्मले नाही; आणि तुमच्या कळपातील एकही एडका मी खाल्ला नाही. ³⁹एखाद्या वेळी जर एखादी मेंढी जनावरांनी ठार मारली तर ती मी नेहमीच माझ्या कळपातून भरून दिली. मी कधीही मेलेले जनावर तुमच्याकडे घेऊन आलो नाही आणि यात माझा काही दोष नाही असे म्हणालो नाही. दिवसा व रात्री मी तुमच्या कळपाची काळजी घेतली. ⁴⁰दिवसा सूर्याच्या उन्हातापाने माझी शक्ती क्षीण होई व रात्री थंडीगारवामुळे माझ्या डोळ्यातील झोंप काढून घेतली जाई. ⁴¹वीस वर्षे एखाद्या गुलामासारखी मी तुमची सेवाचाकरी केली; पहिली चौदा वर्षे तुमच्या दोन मुली जिंकण्यासाठी आणि शेवटची सहा वर्षे तुमचे कळप वाढावेत म्हणून मी कष्ट केले; आणि त्या काळात दहा वेळा तुम्ही

माझ्या वेतनात फेरबदल केला; ⁴²परंतु माझ्या पूर्वजांचा देव, अब्राहामाचा देव आणि इसाहाकाचा देव (म्हणजे 'भय') माझ्या संगती होता. जर देव माझ्याबरोबर नसता तर तुम्ही मला रिकामेच माझ्या घरी पाठवले असते; परंतु देवाने मला झालेला त्रास पाहिला; देवाने मी कष्टाने केलेले काम पाहिले आणि काल रात्री देवाने सिद्ध करून दाखवले की मी रास्त माणूस आहे."

याकोब व लाबान यांच्यामधील करार

⁴³लाबान याकोबाला म्हणाला, "ह्या मुली माझ्या कन्या आहेत आणि त्यांची मुले माझ्या ताब्यात आहेत आणि ही जनावरेही माझीच आहेत; येथे तू जे पाहतोस ते सर्व माझे आहे; परंतु माझ्या मुली व त्यांची मुले यांना ठेवून घेण्यासंबंधी मी काही करू शकत नाही. ⁴⁴म्हणून मी तुझ्याशी करार करण्यास तयार आहे. आपण करार केला आहे हे दाखविण्यासाठी खून म्हणून येथे दगडांची रास रचू."

⁴⁵तेव्हा याकोबास एक मोठा धोंडा सापडला. तो त्याने करार केला होता हे दाखविण्यासाठी तेथे ठेवला. ⁴⁶त्याने त्याच्या माणसांना आणखी काही दगड शोधून त्यांची रास करण्यास सांगितले. नंतर त्या दगडांच्या राशीशेजारी बसून ते जेवले. ⁴⁷लाबानाने त्या जागेचे नांव यगर सहादूथा ठेवले; परंतु याकोबाने त्या जागेचे नांव गलेद ठेवले. (गलेद हे गिलादाचे दुसरे नांव, हिब्रू भाषेत 'कराराची-दगडांची रास')

⁴⁸लाबान याकोबास म्हणाला, "ही दगडांची रास आपण केलेल्या कराराची आठवण ठेवण्यास आपणा दोघास मदत करील." म्हणूनच याकोबाने त्या जागेचे नांव गलेद ठेवले.

⁴⁹मग लाबान म्हणाला, "आपण एकमेकांपासून अलग होत असताना परमेश्वर आपणावर लक्ष ठेवो." म्हणून त्या जागेचे नांव मिस्या ठेवण्यात आले.

⁵⁰नंतर लाबान म्हणाला, "जर का तू माझ्या कन्यांना दुःख देशील तर देव तुला शिक्षा करील हे लक्षात ठेव. जर का तू इतर स्त्रियांशी लग्न करशील तर देव पाहात आहे हे लक्षात ठेव. ⁵¹आपणामध्ये येथे साक्षी म्हणून मी ही दगडांची रास ठेवली आहे आणि हा येथे विशेष स्तंभ आहे त्यावरून आपण येथे करार केला हे दिसेल. ⁵²ही रास व हा स्तंभ ही दोन्ही आपल्यातील कराराची आपणास आठवण देण्यास मदत करीत ही ओलांडून मी तुझ्या विरुद्ध भांडणतंटा करण्यास तुझ्याकडे कधीही जाणार नाही आणि तू ही माझ्याविरुद्ध भांडणतंटा करण्यास माझ्या बाजूकडे, ही ओलांडून कधीही येऊ नये. ⁵³जर आपण हा करार मोडल्याचा दोष करू तर अब्राहामाचा देव, नाहोराचा देव आणि त्यांच्या पितरांचा देव आमचा न्याय करो व आम्हास दोषी ठरवो."

याकोबाचा बाप, इसहाक देवाला "भय" म्हणत असे म्हणून याकोबाने "भय" हे नांव वापरून शपथ घेतली.

⁵⁴मग याकोबाने त्या डोंगरावर एक पशू मारला व तो देवाला देणगी म्हणून अर्पण केला आणि त्याने आपल्या सर्व माणसांना भोजनासाठी येऊन सहभागी होण्याचे आमंत्रण दिले. भोजन संपल्यावर त्यांनी ती रात्र डोंगरावरच घालवली. ⁵⁵दुसऱ्या दिवशी लाबान पहाटेस उठला. त्याने आपल्या कन्या व आपली नातवंदे यांची चुंबने घेऊन त्यांचा निरोप घेतला. त्याने त्यांना आशीर्वाद दिला आणि मग तो आपल्या घरी परत गेला.

एसावाशी पुनर्भेट

32 याकोबानेही ते ठिकाण सोडले. तो प्रवास करीत असताना त्याला देवदूत भेटले. ²जेव्हा याकोबाने त्यांना पाहिले तेव्हा तो म्हणाला, "हा देवाचा तळ आहे." म्हणून त्याने त्या जागेचे नांव 'महनाइम' ठेवले.

³याकोबाचा भाऊ एसाव सेडर नांवाच्या देशात राहात होता. हा देश म्हणजे अदोमाचा डोंगराळ प्रांत होता. याकोबाने एसावाकडे निरोप पाठवले. ⁴त्याने त्यांना सांगितले "तुम्ही या सर्व गोष्टी माझे स्वामी एसाव यांना सांगा, 'आपला सेवक याकोब असे म्हणतो की आजपर्यंत अनेक वर्षे मी लाबानाकडे राहिलो; ⁵माझ्यापाशी पुष्कळ गाईगुरे, गाढवे, शेरडामेंढराचे कळप आणि दास व दासी आहेत. महाराज, आपण आमचा स्वीकार करावा अशी विनंती करण्यासाठी मी आपणाकडे हा निरोप पाठवीत आहे."

⁶निरोपे याकोबाकडे मागे आले आणि म्हणाले, "आम्ही आपला भाऊ एसाव याजकडे गेलो व त्यांस भेटलो तो आपणाला भेटावयास येत आहे; त्याच्या बरोबर चारशे माणसे आहेत."

⁷त्या निरोपामुळे याकोब घाबरला. आपल्या जवळच्या लोकांच्या त्याने दोन टोळ्या केल्या. तसेच शेरडेमेंढरे, गुरेढोरे आणि उंट गाढवे यांच्याही त्याने दोन टोळ्या केल्या. ⁸त्याने विचार केला, "जर एसाव आला व त्याने एका टोळीचा नाश केला तर दुसरी टोळी पळून जाईल व वाचवली जाईल."

⁹याकोब म्हणाला, "माझे वडील अब्राहाम, इसहाक यांच्या देवा! परमेश्वरा! तू मला माझ्या देशात व माझ्या कुटुंबात परत येण्यास सांगितलेस; तसेच तू माझे कल्याण करशील असेही तू म्हणालास. ¹⁰तू माझ्यावर दया केली आहेस आणि माझ्या करिता अनेक चांगल्या गोष्टी केल्या आहेस हे मी जाणतो. मी पहिल्याच वेळी यार्देन नदी उतरून प्रवास केला तेव्हा माझ्याजवळ एका काठी शिवाय माझ्या मालकीचे काहीही नव्हते; परंतु आता माझ्या मालकीच्या, भरपूर वस्तूंच्या व माणसांच्या पूर्ण दोन टोळ्या आहेत.

¹¹मी तुझी प्रार्थना करतो की कृपाकरून तू माझा भाऊ एसाव याच्यापासून मला वाचव; मला त्याची भीती वाटते, की तो येऊन आम्हा सर्वांस ठार मारील; मुलांच्या मातांनाही लेंकरासकट तो मारून टाकील. ¹²परमेश्वरा! तू मला वचन दिलेस, 'मी तुझे भले करीन; मी तुझी संतती वाढवीन

आणि ती समुद्राच्या वाळू इतकी करीन; त्याची गणती करता येणार नाही एवढी ती करीन.”

¹³त्या रात्री याकोब त्या ठिकाणी राहिला. त्याने एसावाला देणगी म्हणून देण्यासाठी काही गोष्टींची भेट तयार केली.

¹⁴त्याने दोनशे शेळ्या व वीस बोकड, दोनशे मेंढ्या व वीस एडके, ¹⁵तसेच तीस साडणी व त्यांची बछडी, चाळीस गाई व दहा खोंड, वीस गाढवी व दहा गाढवे घेतली व एवढ्यांचे वेगवेगळे कळप केले. ¹⁶त्याने प्रत्येक कळप एकेका नोकराच्या ताब्यात दिला; मग तो नोकरांना म्हणाला, “प्रत्येक कळप वेगळा करा आणि कळपाकळपात थोडे अंतर ठेवून माझ्यापुढे चाला.” ¹⁷याकोबाने चाकरांना आज्ञा दिल्या; जनावरांच्या पहिल्याच टोळीच्या चाकराला तो म्हणाला, “जेव्हा माझा भाऊ एसाव तुझ्याकडे येईल व विचारेल, ‘ही कोणाची जनावरे आहेत? तू कोठे चाललास? तू कोणाचा नोकर आहेस?’ ¹⁸तेव्हा तू त्याला असे उत्तर दे, ‘ही जनावरे आपला सेवक याकोब याच्या मालकीची आहेत. याकोबाने ही स्वामी आपल्याला भेट म्हणून पाठवली आहेत आणि याकोब आमच्या पाठोपाठ येत आहे.”

¹⁹याकोबाने दुसऱ्या तिसऱ्या आणि इतर सर्व चाकरांना अशीच आज्ञा करून अशाच प्रकारे उत्तर देण्यास सांगितले. तो म्हणाला, “तुम्हाला जेव्हा एसाव भेटेल तेव्हा तुम्ही असेच करावे. ²⁰तुम्ही म्हणावे, ‘ही आपणाकरिता भेट आहे आणि आपला दास याकोब आमच्या मागून येत आहे.”

याकोबाने विचार केला, “जर मी ही माणसे भेटीसह पुढे पाठवली तर कदाचित एसाव मला क्षमा करील व माझा स्वीकार करील.” ²¹म्हणून त्याप्रमाणे याकोबाने भेट पुढे पाठवली परंतु तो त्या रात्री तळवकर मारणे राहिला.

²²मग याकोब रात्रीचाच उठला. त्याने आपल्या दोन्ही बायका, दोन्ही दासी आणि अकरा मुले यांस बरोबर घेतले आणि तो यब्बोक नदीच्या उतारापाशी नदी पार करून गेला. ²³त्याने आपल्या कुटुंबातील सर्वांस नदी पार करून पाठवले; नंतर त्याचे जे काही होते तेही सर्व त्याने नदी पार करून पलीकडे पाठवले.

देवाशी झोंबी

²⁴नदी उतरून पलीकडे जाण्यात याकोब सर्वात शेवटी होता; परंतु नदी उतरून जाण्यापूर्वी तो अद्याप एकटाच अस्ताना एक पुरुष त्याला व त्याने याकोबाशी झोंबी केली. सूर्य उगवेपर्यंत त्याने त्याच्याशी झोंबी केली ²⁵त्या माणसाने पाहिले की आपण याकोबावर मात करून त्याचा पराभव करू शकत नाही म्हणून त्याने याकोबाच्या जांघेस स्पर्श केला तेव्हा याकोबाचा पाय जांघेच्या सांध्यातून निखळला.

²⁶मग तो पुरुष याकोबास म्हणाला, “आता मला जाऊ दे कारण सूर्य वर येत आहे.”

परंतु याकोब म्हणाला, “तू मला आशीर्वाद दिलाच पाहिजेस नाहीतर मी तुला जाऊ देणार नाही.”

²⁷तो पुरुष त्याला म्हणाला, “तुझे नांव काय आहे?”

आणि याकोब म्हणाला, “माझे नांव याकोब आहे.”

²⁸तेव्हा तो पुरुष म्हणाला, “तुझे नांव याकोब असणार नाही. येथून पुढे तुझे नांव इस्राएल असेल. मी हे नांव तुला देत आहे कारण तू देवाशी व माणसांशी झोंबी केली आहेस आणि तू हरला नाहीस तर जिंकलास.”

²⁹मग याकोबाने त्याला विचारले, “कृपया तुझे नांव मला सांग.”

परंतु तो पुरुष म्हणाला, “तू माझे नांव का विचारतोस?” त्यावेळी तेथेच त्या पुरुषाने याकोबाला आशीर्वाद दिला.

³⁰म्हणून याकोबाने त्या जागेचे नांव पनीएल ठेवले. याकोब म्हणाला, “ह्या ठिकाणी मी देवाला तोंडोतोंड पाहिले आहे परंतु माझा जीव वाचवला गेला.” ³¹मग पनीएलहून तो पुढे निघाला तेव्हा सूर्य उगवला. याकोब आपल्या पायामुळे लंगडत चालत होता. ³²म्हणून आजपर्यंत इस्राएल लोक जनावरांच्या जांघेच्या सांध्याजवळचा स्नायू खात नाहीत कारण याच स्नायूपाशी याकोबाला दुखापत झाली होती.

याकोब आपले शौर्य दाखवितो

33 याकोबाने वर पाहिले आणि त्याला एसाव येताना दिसला; त्याच्या बरोबर चारशे माणसे होती. तेव्हा याकोबाने आपल्या कुटुंबाचे चार गट पाडले. लेआ व तिची मुले यांचा एक गट, राहेल व योसेफ यांचा आणखी एक गट, आणि त्याच्या दोन दासी व त्यांची आपली मुले यांचे वेगळे दोन गट होते. ²याकोबाने त्याच्या दासी व त्यांची मुले यांना आघाडीला त्यानंतर त्याच्यामागे लेआ व तिची मुले आणि राहेल व योसेफ यांना सर्वात शेवटी ठेवले.

³याकोब स्वतः एसावा पुढे सामोरा गेला म्हणून एसावा समोर पुढे आलेला तोच पहिला होता; आपला भाऊ एसाव याला सामोरा जात अस्ताना त्याने सात वेळ भूमिपर्यंत लवून त्याला नमन केले.

⁴एसावाने जेव्हा याकोबाला पाहिले तेव्हा त्याला भेटण्यास तो धावत गेला आणि आपल्या बाहुंचा विच्छा त्याच्या भोवती टाकून त्याने गळ्यात गळ घालून याकोबाला मिठी मारली. त्याचे चुंबन घेतले, आणि ते दोघे रडले. ⁵एसावाने आपल्या समोरील स्त्रिया व मुले पाहून विचारले, “तुझ्या बरोबर ही कोण मंडळी आहे?”

याकोबाने उत्तर दिले, “देवाने मला दिलेली ही मुले आहेत. देवाने माझे कल्याण केले आहे.”

⁶मग याकोबाच्या दोन दासी आपल्या मुलांबरोबर पुढे गेल्या आणि त्यांनी एसावाला लवून नमन केले. ⁷त्यानंतर लेआ व तिची मुले, मग राहेल व योसेफ, एसावापुढे गेली आणि त्यांनी त्याला लवून नमन केले.

^८एसावाने विचारले, “इकडे येताना मला दिसले ते लोक कोण? व त्यांच्या बरोबरची जनावारे कशासाठी?”

याकोबाने उत्तर दिले, “आपण माझा स्वीकार करावा म्हणून देणगी दाखल मी आपणाला दिलेली ही भेट आहे.”

^९परंतु एसाव म्हणाला, “माझ्या बंधो, तू मला काही भेट द्यावयाची नाही, मला माझ्याकरिता भरपूर आहे.”

^{१०}याकोब म्हणाला, “नाही नाही; मी आपणाला आग्रहाची विनंती करतो, आपण जर खरोखर माझा स्वीकार करिता तर मग कृपाकरून मी आपणाला देतो त्या भेटीचा स्वीकार करा; आपले तोंड मला पुन्हा पाहावयास मिळाले म्हणून मला फार आनंद होत आहे; जणू काय मला देवाचे मुख पाहावयास मिळाले आहे. आपण माझा स्वीकार करिता म्हणूनही मला अतिशय आनंद वाटतो;

^{११}म्हणून मी आग्रहाची विनंती करतो की मी आपणाला भेट देतो तिचा स्वीकार करा. देवाने माझे कल्याण केले आहे. माझ्यापाशी माझ्या गरजा पुरवण उरले एवढे आहे.” या प्रमाणे भेटी दाखल दिलेल्या देणग्या घेण्यासाठी याकोबाने एसावास आग्रहाची विनवणी केली म्हणून मग एसावाने त्या देणग्यांचा स्वीकार केला.

^{१२}मग एसाव म्हणाला, “आता तू वाटेस लाग व तुझा प्रवास पुढे चालू ठेव; मीही तुझ्याबरोबर चालतो.”

^{१३}परंतु याकोब त्याला म्हणाला, “माझी मुले नाजूक आहेत हे आपणाला माहीत आहे; आणि माझ्या कळ्यातली दुभती जनावरे व त्यांची कच्ची बच्ची, करडे कोंकरे, वासरे यांची मला काळजी घेतली पाहिजे. मी जर त्यांच्यावर एकाच दिवशी अधिक दौड लावली तर सगळी जनावरे मरून जातील; ^{१४}तर माझे स्वामी आपण पुढे निघा; मी माझी गायीगुरे, शेरडेमेंढरे इत्यादी जनावरांना जितके चालवेल आणि माझी लहानमुलेही थकणार नाहीत अशा चालीने चालेन व आपणास सेईर येथे येऊन भेटेन.”

^{१५}तेव्हा एसाव म्हणाला, “मग मी माझ्या माणसातून काही माणसे तुला मदत करण्यासाठी मागे ठेवितो;”

परंतु याकोब म्हणाला, “ही तर माझ्या स्वामीची माझ्यावर कृपा आहे; परंतु माणसे ठेवण्याची तशी गरज नाही.”

^{१६}तेव्हा त्याच दिवशी एसाव सेईरस परत जाण्यास निघाला.

^{१७}याकोब गांवास गेला; तेथे त्याने स्वतःसाठी घर बांधले आणि गुरांबरोबरसाठी खोपट्या बांधल्या म्हणून त्या ठिकाणाचे नांव सुक्कोथ पडले. ^{१८}याकोबाने पदन आरामपासून सुरु केलेला प्रवास कनान देशातील शखेमला सुखरूपपणे संपवला व त्या नगराजवळील एका शेतात आपला तळ दिला. ^{१९}ते शेत त्याने शखेमाचा बाप हमोर याच्या वंशजाकडून शंभर कसिटा (चांदीची नाणी) देऊन विकत घेतले;

^{२०}देवाची उपासना करण्यासाठी त्याने तेथे एक वेदी बांधली. त्याने त्या ठिकाणाचे नांव “एल, इझ्राएलचा देव ठेवले.”

दीनावर बलात्कार

34 दीना ही लेआ व याकोब यांची मुलगी होती. एके दिवशी ती त्या देशाच्या स्त्रियांना पाहाण्यास बाहेर गेली. ^२तेव्हा त्या देशाचा राजा हमोर याचा मुलगा शखेम याने दीनाला पाहिले आणि तो तिला बळजबरीने घेऊन गेला व तिच्या बरोबर निजून त्याने तिला भ्रष्ट केले. ^३शखेमाचे दीनावर प्रेम जडले आणि तिने त्याच्याशी लग्न करावे म्हणून त्याने तिची मनधरणी केली. ^४शखेमाने आपल्या बापास सांगितले, “कृपा करून ही मुलगी मला मिळवून द्या; मला तिच्याशी लग्न करावयाचे आहे.”

^५आपल्या मुलीशी त्या मुलाने भयंकर वाईट कर्म करून तिला भ्रष्ट केले हे याकोबास समजले परंतु त्याची सर्व मुले गुरांबरोबरबरोबर रानात होते म्हणून ते घरी येईपर्यंत त्याने या बाबतीत काहीही केले नाही. ^६त्याच वेळी इकडे शखेमाचा बाप हमोर संबंधीत बोलणी करण्यासाठी याकोबाकडे गेला.

^७नगरात जे काही घडले त्या विषयीची बातमी याकोबाच्या मुलांनी शेतात ऐकली तेव्हा त्यांचा राग भयंकर भडकला, इतका की ते रागाने वेढे झाले. कारण याकोबाच्या मुलीशी केलेल्या वाईट कर्मांमुळे शखेमाने इस्त्राएलची अब्रू घेतली होती; म्हणून मग ते सगळे भाऊ शेतातून घरी आले.

^८परंतु हमोर त्या भावांशी बोलला. तो म्हणाला, “माझा मुलगा शखेम दीनाशी लग्न करावयास फार आतुर झाला आहे. ^९ह्या लग्नामुळे तुमच्या आमच्यामध्ये विशेष करार झाल्याचे दिसून येईन. मग त्यामुळे आमचे पुरुष तुमच्या स्त्रियांशी व तुमचे पुरुष आमच्या स्त्रियांशी लग्ने करू शकतील. ^{१०}तसेच त्यामुळे तुम्ही ह्याच देशात आमच्या बरोबर राहू शकाल; येथील जमीनजुमला विकत घेऊन येथे वतन मिळविण्यास व येथेच व्यापार उदीम करण्यास तुम्हाला मोकळीक मिळेल.”

^{११}शखेम देखील याकोबाशी व दीनाच्या भावांशी बोलला; तो म्हणाला, “कृपा करून माझा स्वीकार करा; तुम्ही जे काही करण्यास मला सांगल ते मी जरूर करीन; ^{१२}तुम्ही मला फक्त दीनाशी लग्न करण्यास परवानगी द्या मग तुम्हाला पाहिजे ते म्हणजे रितीप्रमाणे बायको साठी द्यावयाचे ते किंवा तुम्ही जे काही मागाल ते मी जरूर देईन.”

^{१३}याकोबाच्या मुलांनी शखेम व त्याचा बाप यांच्याशी खोटेपणाने वागावयाचे ठरवले. आपल्या बहिणीला भ्रष्ट केल्यामुळे ते भाऊ अद्याप संतापाने वेढे झाले होते. ^{१४}तेव्हा ते भाऊ त्याला म्हणाले, “आम्ही तुला आमच्या बहिणीशी लग्न करू देणे शक्य नाही कारण अद्याप तुझी सुंता झालेली नाही. आमच्या बहिणीने तुझ्याशी लग्न करणे चुकीचे, अनीतीचे व कलंक लावणारे होईल; ^{१५}पण तू जर एवढी एक गोष्ट करशील तर मग आम्ही तुला तिच्याशी लग्न करू देऊ : ह्या नगरातील सगळ्या पुरुषांची आमच्या प्रमाणे सुंता झाली पाहिजे; ^{१६}मग तुमचे पुरुष आमच्या स्त्रियांशी व आमचे पुरुष तुमच्या स्त्रियांशी लग्न

करु शकतील आणि मग आपण सर्व एक राष्ट्र होऊ. ¹⁷पण जर तुम्ही सुंता करावयास नकार द्याल तर मग मात्र आम्ही दीनाला घेऊन जाऊ." ¹⁸ह्या करारामुळे हमोर व शखेम यांना फार आनंद झाला. ¹⁹दीनाच्या भावांनी जे सांगितले ते लवकर करण्यास शखेमाला तर फारच उत्साह व आनंद वाटला.

सूड

शखेम त्यांच्या घराण्यात सर्वात आदरणीय होता. ²⁰हमोर व शखेम त्या नगरातील वेशीपाशी गेले व नगरातील लोकांशी बोलले. ते म्हणाले, ²¹"ह्या इझ्राएल लोकांची आपल्याशी मैत्रीचे संबंध ठेवावयाची खरोखरच इच्छा आहे. त्यांना आपणामध्ये आपल्या देशात राहू द्यावे. व व्यापार करू द्यावा. त्यांनी आमच्याशी शांततेने राहावे असे आपल्यालाही वाटते; आपल्या सर्वांना पुरेल एवढा आपला देश मोठा आहे. त्यांच्या स्त्रियांशी लग्ने करण्यास आपणास मोकळीक आहे आणि आपल्या स्त्रिया त्यांना लग्नात देण्यात आपल्यालाही आनंद आहे. ²²परंतु त्यांची एक अट पूर्ण करण्याचे आपण सर्वांनी कबूल केले पाहिजे; ती म्हणजे आपण सगळ्या पुरुषांनी या इझ्राएल लोकांप्रमाणे सुंता करून घेण्याचे मान्य केले पाहिजे. ²³जर हे आपण करू तर मग त्यांची शेरडेमेंडरे गुरेदोरे व संपती आपल्याला मिळाल्याने आपण श्रीमंत होऊ; म्हणून आपण त्यांच्याशी असा करार केला पाहिजे मग ते आपल्या बरोबर येथेच वस्ती करून राहतील." ²⁴तेव्हा वेशीतून येणाऱ्या सर्वांनी हे ऐकले व हमोर आणि शखेम यांचे म्हणणे मान्य केले; आणि त्यावेळी तेथील सर्व पुरुषांनी सुंता करून घेतली.

²⁵तीन दिवसानंतर सुंता केलेले लोक जखमांच्या वेदनांनी बेजार झालेले असताना, याकोबाची दोन मुले शिमोन व लेवी यांना माहीत होते की ते लोक आता दुर्बल व कमकुवत असणार म्हणून मग ते नगरात गेले व त्यांनी तेथील सर्व पुरुषांना ठार मारले. ²⁶दीनाच्या त्या दोन भावांनी शिमोन आणि लेवी यांनी हमोर व त्याचा मुलगा शखेम यांनाही ठार मारले. नंतर दीनाला शखेमाच्या घरातून बाहेर काढून ते तिला घेऊन तेथून निघाले. ²⁷नंतर याकोबाची सर्व मुले नगरात गेली आणि त्यांनी तेथील सर्व चीज वस्तू लुटल्या, कारण त्यांच्या बहिणीला शखेमाने भ्रष्ट केल्याने त्यांच्या रागाचा पारा अद्याप खूपच चढलेला होता. ²⁸तेव्हा त्यांनी त्या लोकांची शेरडेमेंडरे, गुरेदोरे, गाढवे इत्यादी सर्व जनावरे आणि घरातील व शेतातील सर्व वस्तू लुटल्या; ²⁹तसेच त्यांनी तेथील लोकांच्या मालकीची धनदौलत, मालमत्ता व सर्व चीजवस्तू आणि त्यांच्या बायका व मुलेबाळे देखील घेतली. ³⁰परंतु याकोब, शिमोन व लेवी यांना म्हणाला, "तुम्ही मला खूप त्रास देऊन संकटात टाकले आहे; आता या देशाचे रहिवासी कनानी व परिजी माझा द्वेष करतील व माझ्या विरुद्ध उठतील; आपण थोडकेच लोक आहोत. या देशातील

सर्वलोक एकत्र होऊन आपल्या विरुद्ध जर लढावयास आले तर मग माझ्याजवळच्या आपल्या सर्वांचा माझ्याबरोबर नाश केला जाईल."

³¹परंतु ते भाऊ म्हणाले, "आम्ही त्या लोकांना आमच्या बहिणीशी एखाद्या वेश्येप्रमाणे वागू द्यावे काय? नाही, कदापि नाही! त्या लोकांनी आमच्या बहिणीशी असे वागणे चुकीचे व अनीतीचे होते!"

बेथेलमध्ये याकोब

35 देव याकोबाला म्हणाला, "तू बेथेल या नगरात जाऊन राहा; आणि तुझा भाऊ एसाव याजपासून तू पळून जात असताना त्या ठिकाणी ज्याने तुला दर्शन दिले त्या 'एल' (म्हणजे इझ्राएलचा देव) याची आठवण कर व त्याच देवाची उपासना करण्यासाठी तेथे एक वेदी बांध."

²तेव्हा याकोब आपल्या घरच्या मंडळीस व आपल्याबरोबरच्या सगळ्या दासांना म्हणाला, "तुमच्या जवळ असलेले लाकडांचे व धातूचे परके देव फोडून तोडून टाका; तुम्ही स्वतःला शुद्ध करा; स्वच्छ कपडे घाला; ³आपण येथून निघून बेथेलस जाऊ; मी त्रासात व संकटात असताना ज्याने मला मदत केली त्या देवासाठी मी तेथे एक वेदी बांधीन; आणि तोच देव मी जेथे जेथे गेलो तेथे तेथे माझ्याबरोबर असत आला आहे."

⁴तेव्हा त्या लोकांनी त्यांच्या जवळ असलेले सर्व परके देव आणून याकोबाला दिले आणि त्यांनी आपल्या कानातील कुंडलेही काढून दिली; तेव्हा याकोबाने त्या सर्व वस्तू शखेम नांवाच्या नगराजवळील एका एला झाडाच्या खाली पुरून टाकल्या.

⁵याकोब व त्याची मुले यांनी ठिकाण सोडले. त्या भागात राहाणाऱ्या लोकांना त्याचा पाठलाग करून त्यांना ठार मारावयास पाहिजे होते परंतु त्यांना फार भीती वाटली* म्हणून त्यांनी याकोबाचा पाठलाग केला नाही. ⁶अशा रीतीने याकोब व त्याचे लोक कनान देशात लूज येथे पोहोचले; त्यालाच आता बेथेल म्हणतात.

⁷याकोबाने तेथे एक वेदी बांधली, व त्या ठिकाणाचे नांव "एल बेथेल" असे ठेवले; याकोबाने या जागेसाठी हे नांव निवडले कारण आपला भाऊ एसाव याजपासून पळून जाताना ह्याच जागी प्रथम देवाने त्याला दर्शन दिले होते.

⁸रिबेकेची दाई दबोरा ह्या ठिकाणी मरण पावली तेव्हा त्यांनी तिला बेथेल येथे एका एला झाडाच्या खाली पुरले; त्या जागेचे नांव त्यांनी अल्लोन बाकूथ* असे ठेवले.

याकोबाचे नवे नांव

⁹पदन अराम येथून याकोब परत आल्यावर देवाने त्याला पुन्हा दर्शन देऊन आशीर्वाद दिला. ¹⁰देव याकोबाला

भीती वाटली देवाकडच्या भीतीचा त्यांच्यावर वर्षाव झाला.

म्हणाला, “तुझे नांव याकोब आहे मी ते बदलतो; तुला आता याकोब म्हणणार नाहीत तर तुझे नवे नांव इझ्राएल’ असे असेल;” आणि म्हणून देवाने त्याला इझ्राएल हे नांव दिले.

¹¹देव त्याला म्हणाला, “मी सर्व शक्तिमान देव आहे; तुला भरपूर संतती होवो आणि त्यांची वाढ होऊन त्यांचे एक महान राष्ट्र बने. तसेच तुझ्यातून इतर राष्ट्रे व राजे निर्माण होवोत; ¹²मी अब्राहाम व इसहाक यांना जो काही विशिष्ट देश दिला, तो आता मी तुला व तुझ्यामागे राहणाऱ्या तुझ्या संततीला देतो.” ¹³मग देव तेथून निघून गेला. ¹⁴⁻¹⁵मग याकोबाने तेथे स्मारक म्हणून दगडाचा एक स्तंभ उभा केला त्याने त्यावर पेयार्पण म्हणून द्राक्षारस व तेल ओतून तो पवित्र केला. तेव्हा हे एक विशेष ठिकाण झाले कारण येथेच देव याकोबाशी बोलला आणि म्हणून याकोबाने त्या ठिकाणाचे नांव बेथेल ठेवले.

प्रसूत होऊन राहिल मरते

¹⁶याकोब व त्याच्या बरोबरचा लवाजमा म्हणजे त्याची, घरची मंडळी व इतर माणसे हे सर्व बेथेल येथून निघाले, ते इफ्राथ (म्हणजे बेथलहेम) गांवाच्या अगदी जवळ आले असताना तेथे पोहोचण्यापूर्वी राहेलीस प्रसूती वेदना सुरू झाल्या. ¹⁷परंतु राहेलीस यावेळी प्रसूती वेदनांचा अतिशय त्रास होत होता; त्याचवेळी राहेलीची सुईण तिची कठीण अवस्था पाहून तिला म्हणाली, “भिऊ नकोस राहेल, तू आणखी एका मुलास जन्म देत आहेस.”

¹⁸त्या मुलास जन्म देताना राहेल मरण पावली परंतु मरण्यापूर्वी तिने त्याचे नांव बेनओनी’ असे ठेवले; परंतु याकोबाने त्याचे नांव बन्यामीन’ असे ठेवले. ¹⁹इफ्राथ (म्हणजे बेथलहेम) गांवाला जाणाऱ्या वाटेजवळ राहेलीस पुरले ²⁰आणि याकोबाने तिच्या सन्मानाकरिता तिचे स्मारक म्हणून तिच्या कबरेवर एक दगडी स्तंभ उभा केला; तो स्तंभ आजपर्यंत तेथे कायम आहे. ²¹त्यानंतर इझ्राएलाने (याकोबाने) आपला पुढचा प्रवास चालू केला; आणि एदेर बुरुजाच्या अगदी दक्षिणे कडे आपला तळ दिला.

²²इझ्राएल तेथे थोडा काळ राहिला, त्यावेळी रजबेन, इझ्राएलची म्हणजे आपल्या बापाची उपपत्नी बिल्हा हिच्यापाशी निजला या विषयी इझ्राएलाने ऐकले तेव्हा तो अतिशय संतापला.

इझ्राएलचे कुटुंब

याकोब (इझ्राएल) यास बारा मुलगे होते.

²³लेआ हिचे मुलगे-याकोबाचा पहिला मुलगा रजबेन आणि

शिमोन, लेवी, यहुदा, इसराखार व जबुलून;

²⁴राहेल हिचे मुलगे-योसेफ व बन्यामीन;

²⁵राहेलीची दासी बिल्हा हिचे मुलगे-दान व नफताली;

²⁶आणि लेआची दासी जिल्पा हिचे मुलगे गाद आशेर पदन अरामात झाले.

²⁷याकोब मग ‘किर्याथ अरबा’ (म्हणजे ‘हेब्रोन’) येथीन मग्रे या ठिकाणी आपला बाप इसहाक याजकडे गेला. येथेच अब्राहाम व इसहाक हे राहिले होते. ²⁸इसहाक एकशे ऐंशी वर्षे जगला. ²⁹आणि दीर्घ आयुष्यानंतर तो अशक्त होऊन मरण पावला. त्याचे मुलगे एसाव व याकोब यांनी त्याला त्याच्या बापाला पुरले होते त्याच जागी पुरले.

एसावाचे वंशज

36 एसाव (म्हणजे ‘अदोम’) याची वंशावळ ²एसावाने कनानी मुलींशी लग्ने केली; त्याच्या बायका येणे प्रमाणे- एलोन हिती याची मुलगी आदा; सिबोन हिच्ची याचा मुलगा अना, त्याची मुलगी ओहोलीबामा

³आणि इश्माएलाची मुलगी नबायोथाची बहीण बासमथ. ⁴एसावापासून आदला झालेल्या मुलाचे नांव अलीपाज व बासमथला झालेल्या मुलाचे नांव रेऊल होते.

⁵आणि ओहोलीबामेस, यऊश, यालाम व कोरह हे तीन मुलगे होते. हे एसावाचे मुलगे; हे त्याला कनान देशात झाले.

⁶⁻⁸याकोब व एसाव यांच्या कुटुंबांची एवढी वाढ झाली की कनान देश सर्वांना पुरेनासा झाला म्हणून एसाव आपला भाऊ याकोब याजपासून बाजूला निघाला; तो आपल्या बायका, मुले, मुली तसेच सर्व नोकर चाकर, गाईगुरे व इतर जनावरे आणि कनान देशात त्याने मिळवलेली धनसंपत्ती व मालमत्ता हे सर्व घेऊन सेईर या डोंगराळ प्रदेशाकडे गेला.

⁹एसाव हा अदोमी लोकांचा मुळ पुरुष होय. सेईरच्या डोंगराळ प्रदेशात राहणाऱ्या एसावाची वंशावळ;

¹⁰एसावाच्या मुलांची नावे-एसाव व आदा यांचा मुलगा अलीपाज आणि एसाव व बासमाथ यांचा मुलगा रेऊल.

¹¹अलीपाजाला पांच मुलगे होते; तेमान, ओमार, सपो, गाताम व कनाज; ¹²अलीपाज याची तिम्ना नांवाची एक गुलामस्त्री होती; तिम्ना व अलीपाज यांना एक मुलगा झाला; त्याचे नांव अमालेक.

¹³रेऊलस चार मुलगे होते. त्यांची नावे-नहाथ, जेरह, शाम्मा व मिज्जा ही एसावाची नातवंडे होती.

बासमाथाच्या पोटी झालेल्या रगुवेलची ही मुले.

¹⁴सिबोनाचा मुलगा अना याची मुलगी अहलीबामा ही एसावाची तिसरी बायको होती. यऊश, यालाम व कोरह हे एसाव व अहलीबामा यांचे मुलगे होते.

¹⁵एसावाचे मुलगे आपापल्या कुळांचे प्रमुख झाले ते हे-

एसावाचा पहिला मुलगा अलीपाज, त्याचे मुलगे; तेमान, ओमार, सपो, कनाज ¹⁶कोरह, गाताम व अमालेख;

हे आपापल्या कुळांचे प्रमुख एसावास त्याची बायको आदा हिच्या पोटी झाले.

¹⁷एसावाचा मुलगा रेऊल याचे मुलगे हे-नहाथ, जेरह, शाम्मा व मिज्जा;

हे सर्व कूळप्रमुख एसावास त्याची बायको बासमथ हिच्या पोटी झाले.

¹⁸एसावाची बायको अनाची मुलगी अहलीबामा हिचे मुलगे-यऊश, यालाम व कोरह; हे तिचे जण आपापल्या कुळांचे प्रमुख झाले; ¹⁹हे सर्व पुरुष एसावापासून (अदोमपासून) झालेल्या कुळांचे नेते होत.

²⁰एसावापूर्वी अदोममध्ये सेईर नांवाचा एक होरी माणूस होता. त्याचे मुलगे हे- लोटन, शोबाल, सिबोन, ²¹अना, दीशोन, एसर व दिशान; हे सेईराचे मुलगे होरी वंशातील आपापल्या कुळांचे प्रमुख झाले.

²²लोतानाचे मुलगे होते होरी व हेमाम. (तिम्ना ही लोटानाची बहीण होती.) ²³शोबालाचे मुलगे अलवान, मानहाथ, एबाल, शपे व ओनाम.

²⁴सिबोनाचे दोन मुलगे होते; अय्या व अना (आपला बाप सिबोन याची गाढवे राखीत असता ज्याला डोंगरात गरम पाण्याचे झरे सांपडले तोच हा अना.) ²⁵अनाचा मुलगा दिशोन व अनाची मुलगी अहलीबामा. ²⁶दीशोनाला चार मुलगे होते; हेमदान, एशबान, यित्रान व करान.

²⁷एसराला बिल्हान, जावान व अकान हे तीन मुलगे होते.

²⁸दीशानाला ऊस व अरान हे दोन मुलगे होते.

²⁹होरी कुळांचे जे प्रमुख झाले त्यांची नावे अशी-लोतान, शोबाल, सिबोन, अना, ³⁰दीशोन, एसर व दीशान, यहुदा प्रांताच्या पूर्वे कडील सेईर (अदोम) प्रदेशात राहाणाऱ्या आपापल्या कुळांचे हे प्रमुख झाले. ³¹इझ्राएलने राज्य करण्यापूर्वी अदोमला राजे होते.

³²बौराचा मुलगा बेला याने अद्रोमावर राज्य केले; दिन्हाबा नगर ही त्याची राजधानी होती. ³³बेला मेल्यावर बन्ना येथील जेरहाचा मुलगा योबाब हा त्याच्या जागी राजा झाला. ³⁴योबाब मेल्यावर तेमानी लोकांच्या देशाचा हुशाम याने त्याच्या जागी राज्य केले. ³⁵हुशाम मेल्यावर बदाद याचा मुलगा हदाद याने त्याच्या जागी राज्य केले. (यानेच मवाब देशात मिदानांचा पराभव केला) अवीत नगर ही त्याची राजधानी होती. ³⁶हदाद मेल्यावर माखेका येथील साम्ला याने त्या देशावर राज्य केले. ³⁷साम्ला मेल्यावर फरात (युफ्रेटीस) नदीवर असलेल्या रहोबोथ येथील शौल याने त्या देशावर राज्य केले. ³⁸शौल मेल्यावर अकबोराचा मुलगा बाल-हानान याने त्या देशावर राज्य केले.

³⁹बाल-हानान मेल्यावर हदार याने त्या देशावर राज्य केले. पाऊ हा त्याची राजधानी होती. त्याच्या बायकोचे नांव महेटबेल होते; ही मे-जाहाबाची मुलगी मात्रेद हिची मुलगी होती.

⁴⁰⁻⁴³एसावाच्या वंशातील कुळांप्रमाणे त्या त्या कुळांच्या प्रमुखांची नावे-तिम्ना, आल्वा, यतेथ, अहलीबामा, एला,

पीनोन, कनाज तेमान, मिब्सार, माग्दीएल व ईराम हयातील प्रत्येक कूळ त्या कुळांचे नांव दिलेल्या प्रदेशात राहिले.

स्वप्ने पडणारा योसेफ

37 याकोब कनान देशात वस्ती करून राहिला; येथेच त्याचा बापही राहिला होता. ²याकोबाच्या वंशाचा हा वृत्तान्त आहे.

योसेफ सतरा वर्षांचा उमदा तरुण होता. शेव्ळ्यामेढ्यांचा सांभाळ करणे हे त्याचे काम होते. आपल्या भावांबरोबर (म्हणजे आपल्या बापाच्या बायका बिल्हा व जिल्पा यांच्या मुलांबरोबर) तो हे काम करीत असे; त्या भावांनी केलेल्या वाईट गोष्टीविषयी त्याने आपल्या बापाला सांगितले. ³इझ्राएल (याकोब) सर्व मुलांपेक्षा योसेफावर अधिक प्रीती करीत असे कारण तो त्याचा म्हातारपणाचा मुलगा होता. त्याने योसेफाला एक विशेष सुंदर पायघोळ इगा दिला होता.

⁴आपला बाप आपल्या इतर भावांपेक्षा योसेफावर अधिक प्रीती करतो हे त्याच्या भावांना दिसले म्हणून ते योसेफाचा द्वेष करू लागले. यासेफाशी चांगल्या रीतीने बोलणे देखील त्यांनी सोडून दिले.

⁵एकदा योसेफास एक विशेष स्वप्न पडले; नंतर त्याने ते स्वप्न आपल्या भावांना सांगितले; त्यानंतर तर त्याचे भाऊ त्याचा अधिक द्वेष करू लागले.

⁶योसेफ, म्हणाला, “मला असे स्वप्न पडले. ⁷आपण सर्वजण शेतात गव्हाच्या पेंढ्या बांधण्याचे काम करीत होतो; तेव्हा माझी पेंढी उठून उभी राहिली आणि तुम्हा सर्वांच्या पेंढ्या तिच्या भोवती गोलकाकार उभ्या राहिल्या व त्यांनी माझ्या पेंढीला खाली वाकून नमन केले.” ⁸हे ऐकून त्याचे भाऊ त्याला म्हणाले, “याचा अर्थ तू आमचा राजा होऊन आमच्यावर राज्य करणार असे तुला वाटते काय?” त्याच्या त्यांच्याविषयीच्या या स्वप्नामुळे तर त्याचे भाऊ आता त्याचा अधिकच द्वेष करू लागले.

⁹नंतर योसेफाला आणखी एक स्वप्न पडले. तेही त्याने आपल्या भावांना सांगितले. तो म्हणाला, “मला आणखी एक स्वप्न पडले; सूर्य चंद्र व अकरा तारे यांनी मला खाली वाकून नमन केलेले पाहिले.” ¹⁰योसेफाने आपल्या बापालाही या स्वप्नाविषयी सांगितले; परंतु त्याच्या बापाने त्याबद्दल टीका करून म्हटले, “असले कसले रे स्वप्न आहे हे? तुझी आई, तुझे भाऊ व मी आम्ही भूमीपर्यंत लवून तुला नमन करू असे तुला वाटते काय?”

¹¹योसेफाचे भाऊ त्याचा हेवा करीतच राहिले; परंतु योसेफाच्या बापाने या गोष्टी संबंधी खूप विचार केला आणि या गोष्टींचा काय अर्थ असावा या विषयी आश्चर्य करीत त्याने ते विचार आपल्या मनात ठेवले.

¹²एके दिवशी योसेफाचे भाऊ आपल्या बापाची मेंदरे चारावयास शिखरे येथे गेले. ¹³याकोब योसेफाला म्हणाला,

“तुझे भाऊ शखेम येथे आपल्या मेंढराबरोबर आहेत; तू तेथे जा.”

योसेफ म्हणाला, “बर, मी जातो.”

¹⁴योसेफाचा बाप म्हणाला, “शखेमाला जा; आणि तुझे भाऊ सुखरूप आहेत का?; व माझी मेंढरे ठीक आहेत का ते पाहा व मागे येऊन मला त्यांच्या संबंधी सांग.” अशा रीतीने योसेफाच्या बापाने त्याला हेब्रोन दरीतून शखेमास पाठवले.

¹⁵शखेमाजवळ योसेफ वाट चुकला; तो शेतात इकडे तिकडे भटकताना एका माणसाला आढळला त्या माणसाने त्याला विचारले, “तू कोणाला शोधत आहेस?”

¹⁶योसेफाने उत्तर दिले, “मी माझ्या भावांना शोधत आहे; आपल्या मेंढरांबरोबर ते कोठे आहेत ते आपण मला सांगू शकाल का?”

¹⁷तो माणूस म्हणाला, “ते अगोदरच येथून गेले आहेत; आपण दोघानास जाऊ असे त्यांस बोलताना मी ऐकले.” म्हणून मग योसेफ आपल्या भावांमागे गेला व ते त्याला दोघानात सांपडले.

योसेफ गुलाम म्हणून विकला जातो

¹⁸योसेफाच्या भावांनी योसेफाला दुरुन येताना पाहिले आणि कट करून त्याला ठार मारण्याचे ठरवले. ¹⁹ते एकमेकांस म्हणाले, “हा पाहा, एकामागे एक स्वप्ने पडणारा योसेफ इकडे येत आहे. ²⁰आता आपल्याला शक्य आहे तोंवर याला आपण ठार मारून टाकावे त्याचे शरीर एका कोरड्या खाड्यात फेकून देऊ आणि त्याला कोणाएका हिंस्र पशूने मारून टाकले असे आपल्या बापाला सांगू; मग त्याची स्वप्ने काही कामाची नाहीत हे आपण त्याला दाखवून देऊ.”

²¹परंतु रजबेनास योसेफाला वाचवावयाला पाहिजे होते; म्हणून रजबेन म्हणाला, “आपण त्याला ठार मारू नये; ²²त्याला काहीही इजा न करता, त्याला आपण एखाद्या खाड्यात टाकून देऊ;” आपल्या भावांच्या हातातून सोडवून योसेफाला वाचवावयाचे व त्याच्या बापाकडे परत पाठवून द्यावयाचे असा रजबेनाचा बेत होता. ²³योसेफ त्याच्या भावाजवळ येऊन पोहोचला तेव्हा त्यांनी त्याच्यावर हल्ला केला; त्यांनी त्याचा विशेष सुंदर पायघोळ इगा फाडून टाकला. ²⁴नंतर त्यांनी त्याला एका खोल कोरड्या खाड्यात टाकून दिले. ²⁵योसेफ खाड्यात असताना त्याचे भाऊ भाकरी खावयास बसले. त्यांनी वर नजर करून पाहिले तेव्हा त्यांना दुरुन एक उंटांचा तांडा दिसला; ते आपल्या, उंटांवर मसाल्याचे अनेक पदार्थ व वनस्पती इत्यादी भारी किंमतीचे पदार्थ लादून गिलादाहून मिसरकडे चालले होते.

²⁶तेव्हा यहूदा म्हणाला, “आपल्या भावाला ठार मारून आणि त्याचा खून लपवून ठेवून आपल्याला काय फायदा? ²⁷आपण त्याला जर ह्या इश्माएली व्यापाऱ्यांना विकून टाकले तर आपल्याला अधिक लाभ होईल; आणि आपल्या

स्वतःच्या भावाला ठार मारल्याचा दोषही आपणावर येणार नाही;” इतर भावांना हे म्हणणे पटले. ²⁸ते मिद्यानी व्यापारी जवळ आल्यावर त्या भावांनी योसेफाला खाड्यातून बाहेर काढले व त्या इश्माएली व्यापाऱ्यांस वीस चांदीची नाणी घेऊन विकून टाकले. ते व्यापारी योसेफास मिसर देशास घेऊन गेले.

²⁹इतका वेळपर्यंत रजबेन आपल्या भावाबरोबर तेथे नव्हता, म्हणून त्यांनी योसेफाला विकून टाकल्याचे त्याला माहीत नव्हते; रजबेन त्या खाड्याकडे परत गेला तेव्हा त्यात त्याला योसेफ दिसला नाही; तेव्हा त्याला अतिशय दुःख झाले; अतिशोकांमुळे त्याने आपली वस्त्रे फाडली; ³⁰तो शोक करीत आपल्या भावांकडे जाऊन म्हणाला, “बंधूने, आपला धाकटा भाऊ योसेफ खाड्यात नाही, हो! तर आता मी काय करु!” ³¹त्या भावांनी एक तरुण बकरा मारून त्याचे रक्त योसेफाच्या सुंदर पायघोळ झग्याला लावले. ³²नंतर तो रक्ताने भरलेला इगा आपल्या बापाला दाखवून ते म्हणाले, “आम्हाला हा इगा सांपडला; हा इगा योसेफाचा आहे की काय?”

³³त्यांच्या बापाने तो इगा पाहिला आणि तो योसेफाचाच आहे हे ओळखले! तेव्हा त्याचा बाप म्हणाला, “होय! मुलांनो, हा त्याचाच इगा आहे! हिंस्र पशूने त्याला खाऊन टाकले असावे. माझा मुलगा योसेफ याला हिंस्र पशूने खाऊन टाकले आहे यात संशय नाही.” ³⁴याकोबाला आपल्या मुलाबद्दल अतिशय दुःख झाले, एवढे की त्याने आपली वस्त्रे फाडली आणि कंबरेस गोणताट गुंडाळले आणि कितीतरी दिवस आपल्या मुलासाठी शोक केला. ³⁵याकोबाच्या सर्व मुलांनी व मुलींनी त्याचे सांतवन करण्याचा खूप प्रयत्न केला खरा परंतु तो कधीही समाधान पावला नाही; तो म्हणाला, “मी मरेपर्यंत माझ्या मुलासाठी शोक करीत राहीन व अधोलोकात माझ्या मुलाकडे जाईन*.” असा त्याच्या बापाने योसेफाकरिता अतिशय शोक केला.

³⁶त्या मिद्यानी व्यापाऱ्यांनी योसेफास मिसर देशात नेऊन पोटीफर नांवाचा फारो राजाचा अधिकारी, गारदांचा सरदार होता त्यास विकून टाकले.

यहूदा व तामार

38 त्याच सुमारास यहूदा आपल्या भावांना सोडून अदुलाम नगरातील हीरा नांवाच्या माणसाबरोबर त्याच्या घरी राहावयास गेला. ²तेथे यहूदाला शूबा नांवाच्या एक कनानी माणसाची मुलगी भेटली. तेव्हा यहूदाने तिच्याशी लग्न केले. ³त्या कनानी मुलीला एक मुलगा झाला. त्याने त्याचे नांव एर ठेवले. ⁴त्यानंतर तिला आणखी एक मुलगा झाला त्यांनी त्याचे नांव ओनान ठेवले.

मी मरेपर्यंत ... जाईन माझ्या दुःखात मी खाली माझ्या मुलाकडे शेओलमध्ये (मृतांच्या जागी) जाईन.

⁵त्यानंतर तिला शेला नांवाचा आणखी एक मुलगा झाला. तिसरा मुलगा झाला तेव्हा यहुदा कजीब येथे राहात होता.

⁶यहुदाने आपला पहिला मुलगा एर याच्यासाठी बायको म्हणून तामार नांवाच्या स्त्रीची निवड केली. ⁷परंतु एर याने बऱ्याच वाईट गोष्टी केल्या मुळे परमेश्वर त्याच्यावर खुश नव्हता म्हणून परमेश्वराने त्याला ठार मारले. ⁸मग यहुदा, एर याचा भाऊ ओनान याला, म्हणाला, “तू जाऊन तुझ्या मरण पावलेल्या भावाच्या बायकोपाशी निज; आणि तू तिचा नवरा असल्याप्रमाणे तिच्याशी वाग जर तुझ्यापासून तिला मुले झाली तर ती तुझ्या भावाची मुले समजली जातील व त्याचा वंश पुढे चालवतील;” *

⁹आपल्या भावाजयीपाशी निजल्यावर ह्या मीलनातून होणारी मुले आपले नांव धारण करून चालणार नाहीत हे ओनानला माहीत होते म्हणून जेव्हा तो त्याच्या भावजयीपाशी निजे तेव्हा तो आपले वीर्य बाहेर जमिनीवर पाडत असे. ¹⁰परंतु त्याच्या ह्या वागण्याचा परमेश्वराला राग आला, म्हणून त्याने ओनानलाही मारून टाकले. ¹¹मग यहुदा आपली सून तामार हिला म्हणाला, “तू तुझ्या बापाच्या घरी जाऊन तेथे राहा, पण माझा मुलगा शेला लग्नाच्या वयाचा होईपर्यंत लग्न करू नको;” कारण शेलाही आपल्या दोन भावांप्रमाणे मारला जाईल अशी यहुदाला भीती वाटली; म्हणून मग तामार आपल्या बापाच्या घरी जाऊन राहिली.

¹²काही काळानंतर यहुदाची बायको म्हणजे शूवाची मुलगी मरण पावली. तिच्यासाठी शोक करण्याचे दिवस संपल्यानंतर तो अदुल्लाम येथील आपला मित्र हिरा याच्याबरोबर ¹³आपल्या मेंढरांची लोकर कातरवून घेण्याकरिता तिम्ना येथे जात होता हे तामाराला समजले. ¹⁴तामार नेहमीच आपल्या विधवादशेतील वस्त्रे घालीत असे; तेव्हा तिने आता वेगळी वस्त्रे घातली आणि बुरखा घेऊन आपले तोंड झाकले. नंतर तिम्ना जवळच्या एनाईम गांवाला जाणाऱ्या रस्त्याच्याजवळ ती बसून राहिली. यहुदाचा मुलगा शेला आता लग्न करण्याच्या वयाचा झाला आहे हे तामारला माहीत होते; परंतु त्याच्याशी तिचे लग्न लावून देण्याविषयी यहुदा काहीच योजना करीत नव्हता. ¹⁵यहुदा रस्त्याने चालला होता. त्याने तिला पाहिले परंतु ती एक वेश्या असावी असे त्याला वाटले; (कारण वेश्या जसे आपले तोंड झाकतात तसे तिने आपले तोंड बुरख्याने झाकले होते.) ¹⁶तेव्हा यहुदा तिच्या जवळ जाऊन म्हणाला, “मला तुझ्यापाशी निजू दे.” (ती तामार आहे, म्हणजे आपली सून आहे हे यहुदाला माहीत नव्हते.)

तू जाऊन ... चालवितील कारण त्या काळी इझ्राएल लोकात अशी रुढी होती की जर एखादा विवाहित माणूस मूल न होता मरण पावला तर भावापैकी एकाने त्याच्या बायकोशी लग्न करावे आणि जर तिला मुले झाली तर ती मुले त्याच्या मरण पावलेल्या भावाची समजावीत.

ती म्हणाली, “तुम्ही मला त्याबद्दल काय मोबदला द्याल?” ¹⁷यहुदा म्हणाला, “मी तुला माझ्या कळपातून एक चांगला तरणाबांड बकरा पाठवून देईन.”

ती म्हणाली, “ठीक आहे, मी मान्य करिते, परंतु तो पाठवून देई पर्यंत प्रथम माझ्याजवळ काय हडप ठेवाव?”

¹⁸यहुदा म्हणाला, “मी तुला बकरा पाठवून देईन त्यासाठी पुरावा म्हणून तुझ्यापाशी मी काय हडप ठेवावे अशी तुझी इच्छा आहे?”

तामार म्हणाली, “तुम्ही कागदपत्रे, करार वगैरेवर उमटवण्यासाठी व सीलबंद करण्यासाठी जो शिक्का व जी दोरी वापरता ती मला द्या.” तेव्हा यहुदाने त्या वस्तू तिला दिल्या. मग तो तिजपाशी जाऊन निजला. आणि त्यामुळे ती गरोदर राहिली. ¹⁹मग घरी गेल्यावर तामाराने आपले तोंड झाकण्याचा बुरखा काढून टाकला आणि पुन्हा पहिल्या सारखी विधवेची वस्त्रे घातली.

²⁰आपण कबूल केल्याप्रमाणे त्या वेश्येला बकरा देण्यासाठी यहुदाने आपला मित्र हीरा याला एनाईम गांवाला त्या वेश्येकडे पाठवले. त्याचप्रमाणे आपण तिला दिलेल्या, शिक्का, दोरी व काही वस्तू तिजकडून घेऊन येण्यास सांगितले, परंतु हीराला ती वेश्या सांपडली नाही. ²¹त्याने एनाईम गांवातील काही लोकांना विचारले, “येथे ह्या रस्त्याच्या बाजूला होती ती वेश्या कोठे आहे?”

तेव्हा लोकांनी उत्तर दिले, “येथे कधीच कोणीही वेश्या नव्हती.”

²²तेव्हा यहुदाचा मित्र त्याच्याकडे परत गेला व म्हणाला, “ती वेश्या मला काही सांपडली नाही, तेथे राहणारे लोक म्हणाले की तेथे कोणीही वेश्या कधीच नव्हती.”

²³तेव्हा यहुदा म्हणाला, “जाऊ दे, त्या वस्तू तिला ठेवून घेऊ दे. अधिक चौकशी केल्यास लोकांकडून आपलीच नालस्ती होईल आणि लोकांकडून आपले हसे व्हावे अशी माझी इच्छा नाही. मी कबूल केल्याप्रमाणे तिला बकरा देण्याचा प्रयत्न केला, परंतु ती आपणांस सापडली नाही. झाले एवढे पुरे आहे.”

तामार गरोदर राहते

²⁴या नंतर जवळ जवळ तीन महिन्यांनी कोणीतरी यहुदाला सांगितले, “तुझ्या सुनेने वेश्येप्रमाणे पापकर्म केले आणि त्या जाटकामुळे ती आता गरोदर राहिली आहे.”

तेव्हा मग यहुदा रागाने म्हणाला, “तिला खेचून बाहेर काढा व जाळून टाका.”

²⁵त्याप्रमाणे काही लोक तामारला ठार मारण्याकरिता तिजकडे गेले, परंतु तिने आपल्या ससऱ्यासाठी एक निरोप पाठवला. तामार म्हणाली, “मला गर्भवती करणारा पुरुष ह्या वस्तूंचा मालक आहे. या वस्तूंकडे नीट पाहा; कोणाच्या आहेत या वस्तू? कोणाची आहे ही मोहोर व ही दोरी? कोणाची आहे ही काठी? सांगा;” ²⁶यहुदाने त्या वस्तू

ओळखल्या आणि तो म्हणाला, “तिचे बोलणे अगदी बरोबर आहे; माझेच चुकले आहे; मी तिला वचन दिल्याप्रमाणे तिचे माझ्या मुलाशी लग्न लावून दिले नाही.” आणि त्यानंतर मात्र त्याने तिच्याशी पुन्हा कधीच शरीर संबंध केला नाही. ²⁷तामारा हिची बाळंत होण्याची वेळ जवळ आली. तिला जुळे होणार असे लोकांना वाटले. ²⁸बाळंत होते वेळी एका बाळाचा हात बाहेर आला. तेव्हा सुईणीने त्याच्या हाताला लाल धागा बांधला व ती म्हणाली, “हा आधी जन्मला;” ²⁹परंतु त्या बाळाने आपला हात आखडून घेतला. त्यानंतर मग दुसरे बाळ प्रथम जन्मले; म्हणून मग ती सुई म्हणाली, “हं! मग तू प्रथम वाट काढून जन्मलास तर!” म्हणून त्यांनी त्याचे नांव पेरेंस (म्हणजे हिब्रू भाषेप्रमाणे ‘वाट काढणारा’) असे ठेवले. ³⁰त्यानंतर हाताला लाल धागा बांधलेले ते दुसरे बाळ जन्मले. त्यांनी त्याचे नांव जेरह (म्हणजे हिब्रू भाषेप्रमाणे तेजस्वी किंवा तेजाने प्रकाशणारा) असे ठेवले.

योसेफ मिसरमध्ये पोटीफरला विकला जातो

39 योसेफाला विकत घेतलेल्या व्यापाऱ्यांनी त्याला मिसरला नेले व फारो राजाचा एक अधिकारी गारद्दांचा म्हणजे संरक्षक दलाचा सरदार पोटीफर यास विकले. ²परंतु परमेश्वराने योसेफाला सहाय्य केले म्हणून तो यशस्वी पुरुष झाला. योसेफ आपला स्वामी मिसरचा रहिवासी पोटीफर याच्याच घरी राहात असे.

³परमेश्वर योसेफा बरोबर आहे आणि म्हणून त्याच्या हर एक कामात तो त्याला यश देतो हे पोटीफरला दिसून आले. ⁴म्हणून पोटीफर योसेफावर फार खुष होता. त्याने योसेफाला आपल्या घरचा कारभार पाहण्यात मदत करण्यास सांगितले. ⁵तेव्हा पोटीफरच्या सर्व कारभाराचा अधिकारी नेमल्यावर परमेश्वराने योसेफामुळे पोटीफराचे घरदार, शेतीबाडी इत्यादी त्याच्या मालकीच्या सर्व मालमत्तेस आशीर्वाद दिला. ⁶याप्रमाणे पोटीफराने आपल्या घरादाराचा सर्व कारभार योसेफाच्या हवाली केला; म्हणून पोटीफर फक्त पुढ्यात वाढलेले भोजन घेई, त्या पलीकडे कशाचीही जबाबदारी त्याच्यावर नव्हती.

योसेफ पोटीफरच्या बायकोला नकार देतो

योसेफ फार देखणा व बांधेसूद तरुण होता. ⁷काही काळानंतर पोटीफराच्या बायकोला तो आवडू लागला. एके दिवशी ती त्याला म्हणली, “माझ्याबरोबर नीज”

⁸परंतु तसे करण्यास योसेफाने तिला नकार दिला. तो म्हणाला, “पाहा, या घराच्या सर्व कारभाराबद्दल माझ्या स्वामीचा माझ्यावर पूर्ण विश्वास आहे आणि तुम्हा खेरीज येथील सर्व गोष्टी त्याने माझ्या ताब्यात देऊन त्यांची सर्व जबाबदारी माझ्यावर सोपवली आहे. ⁹माझ्या स्वामीने मला या घरात जवळ जवळ त्याच्या समान मोठेपणा दिला आहे; असे असताना अशा उदार स्वामीच्या बायकोपाशी निजणे

मला योग्य नाही. ते चुकीचे आहे; ते परमेश्वराच्या विरुद्ध घोर पाप आहे!”

¹⁰पोटीफराची बायको दररोज योसेफाबरोबर बोलत असे परंतु त्याने तिच्याबरोबर निजण्यास स्पष्ट पणे नकार दिला. ¹¹एके दिवशी योसेफ आपले काही काम करण्याकरिता आतल्या घरात गेला. तो तेथे अगदी एकटाच होता व घरात दुसरे कोणीही नव्हते. ¹²अशावेळी त्याच्या स्वामीच्या बायकोने त्याचे वस्त्र धरून त्याला म्हटले “तू माझ्यापाशी नीज.” परंतु योसेफ ते वस्त्र तिच्या हातात सोडून आतल्या घरातून बाहेर पळून गेला. ¹³तेव्हा योसेफ आपले वस्त्र आपल्या हाती सोडून पळून गेला हे तिने पाहिले. खोटे बोलून या घटनेचा अर्थ उलट करायचा असे तिने ठरवले. ¹⁴आणि तिने आरडा ओरडा करून बाहेरील माणसांना बोलावले. ती म्हणाली, “पाहा, हा इब्री तरुण गुलाम आमच्या घरच्या माणसांची अब्रू घेण्यासाठी येथे आणून ठेवला आहे. त्याने आत येऊन माझ्यावर बळजबरी करण्याचा प्रयत्न केला. परंतु मी मोठ्याने आरडा ओरडा केला; ¹⁵त्यामुळे घाबरून हे त्याचे वस्त्र माझ्यापाशी टाकून तो पळून गेला.” ¹⁶तेव्हा तिने आपला नवरा, योसेफाचा स्वामी घरी येईपर्यंत ते वस्त्र आपल्याजवळ सांभाळून ठेवले. ¹⁷आणि आपला नवरा घरी आल्यावर तिने त्याला तीच गोष्ट सांगितली. ती म्हणाली, “तुम्ही हा जो इब्री तरुण गुलाम घरी आणून ठेवला आहे त्याने माझ्यावर बळजबरी करण्याचा प्रयत्न केला. ¹⁸परंतु तो माझ्याजवळ आल्यावर मी आरडा ओरडा केला म्हणून तो घाबरून आपले वस्त्र टाकून पळून गेला;”

योसेफ तुरुंगात टाकला जातो

¹⁹आपल्या बायकोचे बोलणे ऐकल्यावर योसेफाच्या स्वामीचा राग खूप भडकला. ²⁰राजाच्या शत्रूंना डांबण्यासाठी एक तुरुंग होता. तेव्हा पोटीफराने योसेफाला त्या तुरुंगात टाकले. योसेफ त्या तुरुंगात राहिला.

²¹परंतु परमेश्वर योसेफाबरोबर होता; आणि योसेफावर परमेश्वराची दया सतत राहिली; काही काळानंतर तुरुंगाच्या अधिकाऱ्यास योसेफ आवडू लागला. ²²त्या अधिकाऱ्याने तुरुंगातील सर्व कैद्यांना योसेफाच्या स्वाधीन केले योसेफ; त्यांचा प्रमुख होता तरी पण तोही त्यांच्या सारखेच काम करी. ²³तुरुंगाच्या अधिकाऱ्याने तुरुंगातील सर्व गोष्टीसाठी योसेफावर विश्वास ठेवला; परमेश्वर योसेफाबरोबर होता म्हणून हे सर्व काही झाले. योसेफ जे काही करी त्यात परमेश्वर त्याला यश देई.

योसेफ दोन स्वप्नांचा अर्थ सांगतो

40 काही दिवसानंतर फारोच्या नोकराकडून काही अपराध घडला. हे नोकर म्हणजे एक आचारी व दुसरा प्यालेबरदार हे होते. ²म्हणून फारो राजा त्यांच्यावर रागावला. ³तेव्हा फारोने त्यांना योसेफ ज्या तुरुंगात होता

त्यातच डांबून टाकले. फारोच्या गारदयांचा सरदार पोटीफर हा त्या तुरुंगाचा मुख्य अधिकारी होता. ⁴त्या सरदाराने त्या दोघाही अपराध्यांना योसेफाच्या ताब्यात देऊन त्यांच्यावर लक्ष ठेवण्यास सांगितले. ते दोघे काही काळपर्यंत तुरुंगात अटकेत राहिले. ⁵एके रात्री त्या दोघाही अपराध्यांना एकेक स्वप्न पडले, आणि प्रत्येकाच्या स्वप्नाचा विशेष अर्थ होता. ⁶दुसऱ्या दिवशी सकाळी योसेफ त्यांच्याकडे गेला तेव्हा ते त्याला दुःखी व चिंतेत असलेले दिसले. ⁷तेव्हा योसेफाने त्यांना विचारले, “तुम्ही आज एवढे काळजीत का दिसता?”

⁸त्या दोघांनी उत्तर दिले, “आम्हा दोघांना रात्री एक एक स्वप्न पडले; परंतु त्यांचा अर्थ आम्हाला समजत नाही; त्यांचा अर्थ सांगणारा किंवा उलगडा करणारा कोणी नाही.” योसेफ त्यांना म्हणाला, “एकच म्हणजे केवळ देवच स्वप्नांचा अर्थ सांगू शकतो किंवा उलगडा करू शकतो; म्हणून मी तुम्हाला विनंती करतो की तुम्ही मला तुमची स्वप्ने सांगा.”

प्यालेबरदाराने स्वप्न

⁹तेव्हा प्यालेबरदाराने योसेफाला आपले स्वप्न सांगितले. तो म्हणाला, “मी माझ्या स्वप्नात एक द्राक्षवेल पाहिला. ¹⁰त्याला तीन फाटे होते. त्या फाट्यांना फुले आली व नंतर त्यातून द्राक्षे तयार झाली असे मी पाहिले. ¹¹मी फारो राजाचा मद्याचा प्याला धरून उभा होतो; तेव्हा मी ती द्राक्षे घेऊन त्या प्यालात पिळली; आणि मग द्राक्षारसाचा तो प्याला मी फारोच्या हातात दिला.”

¹²नंतर योसेफ म्हणाला, “ह्या तुझ्या स्वप्नाचा अर्थ मी तुला उलगडून सांगतो; ते तीन फाटे म्हणजे तीन दिवस. ¹³हे तीन दिवस संपण्यापूर्वी फारो राजा तुझ्या अपराधाची तुला क्षमा करील व तुला पुन्हा तुझ्या पूर्वीच्या कामावर परत घेईल. तू आतापर्यंत फारोचे जे काम करित होतास तेच काम तू करशील. ¹⁴परंतु तुला तुरुंगातून सोडल्यावर माझी आठवण कर, व माझ्यावर कृपा करून मला मदत कर. माझ्या संबंधी फारोला सांग म्हणजे मग मी ह्या तुरुंगातून सुटेल. ¹⁵मला माझ्या घरातून व माझ्या मायदेशातून म्हणजे माझ्या इब्री लोकांच्या देशातून येथे बळजबरीने आणले गेले; वास्तविक मला येथे तुरुंगात अटकेत राहण्याची शिक्षा मिळवी असा मी कोणाचा काहीच अपराध केला नाही.”

आचाऱ्याला पडलेले स्वप्न

¹⁶आचाऱ्याने पाहिले की दुसऱ्या बंदीवान सेवकाचे स्वप्न चांगले आहे; म्हणून तो योसेफाला म्हणाला, “मला ही एक स्वप्न पडले, ते असे; माझ्या डोक्यावर रोत्यांच्या तीन टोपल्या होत्या. ¹⁷सगळ्यात वरच्या टोपलीत फारो राजासाठी सर्व प्रकारची पक्वाने होती; परंतु त्या पक्वान्नातील पदार्थ पक्षी खात होते.”

¹⁸योसेफाने उत्तर दिले, “तुझ्या स्वप्नाचा अर्थ मी उलटून सांगतो त्या तीन टोपल्या म्हणजे तीन दिवस. ¹⁹तीन दिवस संपण्याच्या आत फारो राजा तुला या बंदीवासातून सोडवील आणि तुझे शीर उडवून टाकील व तुझे धड झाडाला टांगील; आणि पक्षी तुझ्या धडाचे मांस तोडून खातील.”

योसेफाचा विसर पडतो

²⁰तीन दिवसानंतर फारो राजाचा वाढदिवस होता. तेव्हा त्याने आपल्या सर्व सेवक वर्गाला एक मेजवानी दिली; त्यावेळी त्याने त्या आचाऱ्याला व प्यालेबरदाराला तुरुंगातून सोडले. ²¹फारोने प्यालेबरदाराची सुटका केली व त्याला पुन्हा पूर्वीप्रमाणे त्याच्या कामावर ठेवले; आणि प्यालेबरदाराने मद्याचा प्याला फारो राजाच्या हातात दिला. ²²परंतु फारोने आचाऱ्याला फाशी दिले; तेव्हा जे होईल असे योसेफाने सांगितले होते ते थेट तसेच घडून आले. ²³परंतु त्या प्यालेबरदाराने योसेफाला मदत करण्याची आठवण ठेवली नाही; फारोजवळ योसेफासंबंधी तो काहीच बोलला नाही. अशा रीतीने त्या प्यालेबरदाराला योसेफाविषयी विसर पडला.

फारो राजाला पडलेली स्वप्ने

41 दोन वर्षांनंतर फारो राजाला स्वप्न पडले; ते असे की तो नाईल नदीच्या काठी उभा राहिला होता. ²तेव्हा त्याने सात गाई नाईल नदीतून बाहेर येताना पाहिल्या. त्या धुष्टपुष्ट व सुंदर होत्या. त्या तेथे उभ्या राहून गवत खात होत्या. ³त्यानंतर आणखी सात रोड व कुरूप गाई नदीतून बाहेर आल्या व त्या सात धुष्टपुष्ट व सुंदर गाईंच्या बाजूला उभ्या राहिल्या. ⁴आणि त्या सात दुबळ्या व कुरूप गाईंनी त्या सात सुंदर व धुष्टपुष्ट गाईंना खाऊन टाकले. त्या नंतर फारो राजा जागा झाला.

⁵मग फारो राजा पुन्हा झोपल्यावर त्याला दुसऱ्यांदा स्वप्न पडले; त्यात त्याने पाहिले की एकाच ताटाला सात भरदार कणसे आली. ⁶त्या नंतर त्या ताटाला सात खुरटलेली व करपलेली अशी सात कणसे आली. ⁷नंतर त्या सात खुरटलेल्या व करपलेल्या कणसांनी ती सात चांगली व टोप्यांच्या दाण्यांची भरदार कणसे गिळून टाकली; तेव्हा फारो पुन्हा जागा झाला आणि ते तर स्वप्न असल्याचे त्याला समजले.

⁸दुसऱ्या दिवशी सकाळ झाल्यावर फारो राजा त्या स्वप्नामुळे चिंतेत पडून बेचैन झाला व त्याने पंडितांना बोलावले; फारोने आपली स्वप्ने त्यांना सांगितली; परंतु त्यांतील कोणालाच त्या स्वप्नांचा अर्थ सांगता आला नाही किंवा त्याचा उलगडा करता आला नाही.

प्यालेबरदार योसेफाविषयी फारोला सांगतो

⁹तेव्हा प्यालेबरदाराला योसेफाची आठवण आली. तो फारोस म्हणाला, “माझ्या बाबतीत जे घडले त्याची मला

आठवण येत आहे; ¹⁰आपण माझ्यावर व आचाऱ्यावर संतापला होता आणि आपण आम्हांस तुरुंगात टाकले होते. ¹¹तेव्हा तुरुंगात असताना एकाच रात्री आम्हा दोघांना स्वप्ने पडली. प्रत्येक स्वप्नाचा अर्थ वेगळा होता.

¹²तेथे कोणी इब्री तरुण आमच्या बरोबर कैदेत होता. तो गारदयांच्या सरदाराचा दास होता. त्याला आम्ही आमची स्वप्ने सांगितली त्याने त्यांचे स्पष्टीकरण केले आणि त्याने आमच्या स्वप्नांचा अर्थ सांगितला व उलगडा केला. ¹³आणि त्याने सांगितलेला अर्थ खरा ठरला. तो म्हणाला की माझी सुटका होईल व मला पूर्वीप्रमाणे माझ्या कामावर पुन्हा घेतले जाईल आणि अगदी त्याप्रमाणे खरेच घडून आले; आणि तो म्हणाला की आचारी मरेल आणि त्याप्रमाणे तेही खरे झाले.”

योसेफाला स्वप्नांचा अर्थ सांगण्यास बोलावले जाते

¹⁴मग फारोने योसेफाला तुरुंगातून आणण्यास बोलावणे पाठवले. तेव्हा गारदयांनी योसेफाला ताबडतोब तुरुंगातून बाहेर आणले. योसेफ दाढी करून व स्वच्छ कपडे बदलून फारोपुढे येऊन उभा राहिला. ¹⁵मग फारो योसेफास म्हणाला, “मला स्वप्न पडले आहे, परंतु त्याचा अर्थ सांगणारा कोणी नाही. मी तुझ्याविषयी ऐकले की जो कोणी तुला स्वप्न सांगतो तेव्हा तू लगेच स्वप्नांचा अर्थ सांगतोस.”

¹⁶योसेफ म्हणाला, “मी माझ्या कौशल्याने किंवा हुशारीने स्वप्नांचा अर्थ सांगतो असे नाही, तर केवळ देवालाच हे सामर्थ्य आहे आणि तो देवच फारोच्या स्वप्नांचा अर्थ सांगेल.”

¹⁷मग फारो योसेफाला म्हणाला, “स्वप्नामध्ये मी नाईल नदीच्या काठी उभा होतो. ¹⁸तेव्हा नदीतून सात धष्टपुष्ट व सुंदर गाई बाहेर आल्या व गवत खाऊ लागल्या असे मी पाहिले. ¹⁹त्यानंतर सात रोड व कुरूप गाई नदीतून बाहेर येताना मी पाहिल्या. त्यांच्या सारख्या दुबळ्या व कुरूप गाई मी संबंध मिसर देशात कधीच पाहिल्या नव्हत्या. ²⁰त्या रोड व कुरूप गाईंनी आधीच्या धष्टपुष्ट व सुंदर गाई गिळून टाकल्या. ²¹तरीही त्या रोड व कुरूपच राहिल्या, त्यांच्याकडे पाहिल्यावर त्यांनी त्या सात गाई गिळून टाकल्या असे वाटत नव्हते; त्या पूर्वी इतक्याच अशक्त व रोड दिसत होत्या मग मी जागा झालो.

²²त्यानंतर दुसऱ्या स्वप्नात एकाच ताटाला सात चांगली भरदार व टपोऱ्या दाण्यांची भरगच्च कणसे आली, ²³मग त्यांच्या मागून त्या ताटाला आणखी दुसरी करपलेली, कुरूप व गरम वाऱ्याच्या झळ्यामुळे करपलेली सात कणसे आली. ²⁴व त्यांनी ती चांगली सात कणसे गिळून टाकली.

“ही माझी स्वप्ने मी माझ्या जादुगरांना, ज्योतिष्यांना व पंडितांना सांगितली; परंतु त्यांचा अर्थ कोणालाही सांगता आला नाही; तेव्हा त्यांचा अर्थ काय आहे?”

योसेफ स्वप्नांचा अर्थ सांगतो

²⁵मग योसेफ फारोला म्हणाला, “महाराज, ह्या दोन्हीही स्वप्नांचा अर्थ एकसारखाच आहे; लवकरच काय होणार आहे हे देव आपणास सांगत आहे; ²⁶त्या सात चांगल्या गाई आणि ती सात चांगली कणसे म्हणजे सात चांगली वर्षे. दोन्हीही स्वप्ने सारखीच आहेत; ²⁷त्या दुसऱ्या सात रोड गाई व ती सात रोड कणसे म्हणजे अवघ्या देशावर येणाऱ्या दुष्काळाची सात वर्षे. ती सात वर्षे चांगल्या सात वर्षांनंतर येतील. ²⁸लवकरच काय घडणार आहे हे देवाने आपणास दाखवले आहे. मी सांगितल्याप्रमाणेच हे घडून येईल. ²⁹सात वर्षांच्या सुबतेच्या काळात चांगले व भरपूर पीक येईल व मिसर देशभर भरपूर खावयास असेल.

³⁰परंतु सुकाळाच्या सात वर्षांनंतर सर्व देशभर दुष्काळाची अशी सात वर्षे येतील की त्यामुळे मिसर देशभर पिकलेले धान्य विसरले जाईल; आणि हा दुष्काळ देशाचा नाश करील. ³¹आणि भरपूर धान्य असतानाचे दिवस कसे होते याचा लोकांना विसर पडेल.

³²तेव्हा फारो महाराज, एकाच गोष्टीविषयी आपणाला दोन स्वप्ने पडली ते यासाठी की देव हे सर्व लवकरच व नक्की घडवून आणील, हे आपणास दाखवावे. ³³तेव्हा, फारो महाराज, आपण एखाद्या चतुर व शहाण्या पुरुषाची निवड करून त्याला सर्व मिसर देशावर प्रशासक म्हणून नेमावे; ³⁴त्या नंतर शेतकऱ्याकडून धान्य गोळा करण्यासाठी इतर अधिकारी निवडावेत; येत्या सात वर्षांच्या सुकाळात प्रत्येकाने आपल्या धान्याच्या उत्पन्नाचा पांचवा हिस्सा सरकारला द्यावा. ³⁵अशा रीतीने ही माणसे सुकाळाच्या सात वर्षांत पुष्कळ अन्न गोळा करतील आणि गरज पडेपर्यंत नगरात साठवून ठेवतील अशा प्रकारे, फारो, हे अन्न तुझ्या नियंत्रणात राहील. ³⁶येणाऱ्या दुष्काळातील सात वर्षांच्या काळात त्या धान्याचा उपयोग होईल. तेव्हा मग दुष्काळाच्या सात वर्षांत मिसरचा नाश होणार नाही.”

³⁷फारो राजाला ही कल्पना फार चांगली वाटली व पटली; तसेच त्याच्या सर्व सेवकांनी एकमताने तिला संमती दिली. ³⁸फारोने म्हटले, “योसेफापेक्षा अधिक चांगला व योग्य, दुसरा कोणी पुरुष सापडेल काय? देवाचा आत्मा त्याच्यात असल्यामुळे त्याला शहाणपण येते!”

³⁹तेव्हा फारो योसेफास म्हणाला, “देवाने तुला या सर्व गोष्टी दाखवल्या आहेत, म्हणून तुझ्यासारखा चतुर व शहाणा दुसरा कोणी नाही. ⁴⁰म्हणून मी तुला या देशाचा (मिसरचा) अधिपती म्हणजे सर्वात उच्च अधिकारी म्हणून नेमतो. सर्व लोक तुझ्या सर्व आज्ञा पाळतील; या देशात केवळ राजासना पुरता म्हणजे नामधारी राजा म्हणून काय तो मी एक तुझ्यापेक्षा मोठा असेन.”

⁴¹मग फारो योसेफास म्हणाला, “मी तुला आता अवघ्या मिसर देशाचा प्रशासक म्हणून नेमितो.” ⁴²मग फारोने राजमुद्रा असलेली आपल्या बाटातील अंगठी योसेफाच्या

बोटात घातली; तलम तागाच्या वस्त्राचा पोशाख त्याला घातला आणि त्याच्या गळ्यात एक सोन्याची साखळी घातली. ⁴³नंतर फारोने योसेफाला संचलनातील दुसऱ्या रथात बसण्यास सांगितले; खास नेमलेले गारदी पुढे चालले होते; ते ललकारुन जाहीरपणे सांगत होते, “लोक हो! आपल्या देशाचा प्रशासक योसेफ, याला लवून मुररा करा.”

अशी रीतीने योसेफाला मिसर देशाचा प्रशासक (प्रमुख अधिकारी) नेमले. ⁴⁴फारो योसेफाला म्हणाला, “मी मिसरचा राजा आहे खरा, परंतु तुझ्या हुकुमाशिवाय कोणी आपला हात किंवा पाय हलवू शकणार नाही.”

⁴⁵फारोने योसेफाला सापनाथ-पानेह असे दुसरे नांव दिले. फारोने ओन शहराचा याजक पोटीफरा याची मुलगी आसनथ ही योसेफाला बायको करून दिली. अशा रीतीने योसेफ सर्व मिसर देशावर प्रशासक झाला. ⁴⁶योसेफ मिसर देशाचा राजा फारो याची सेवा करू लागला तेव्हा तो अवघा तीस वर्षांचा होता; योसेफाने मिसर देशभर दौरा करून देशाची पाहणी केली. ⁴⁷सुकाळाच्या सात वर्षात सर्व देशभर भरपूर पीक आले. ⁴⁸योसेफाने सुकाळाच्या सात वर्षात अन्न गोळा करून त्या त्या शेतातले धान्य जवळच्याच नगरोनगरी साठवून ठेवले. ⁴⁹योसेफाने जणू काय समुद्राच्या वाळू इतके धान्य गोळा करून साठवून ठेवले; ते इतके होते की त्याचे मोजमाप करता येत नव्हते.

⁵⁰योसेफाची बायको ही ओन नगराचा याजक पोटीफरा याची मुलगी होती. दुष्काळाच्या सात वर्षांपैकी पहिले वर्ष येण्याअगोदर योसेफ व आसनथ यांना दोन मुलगे झाले. ⁵¹पहिल्या मुलाचे नांव मनशेशे होते; योसेफाने त्याला हे नांव दिले कारण तो म्हणाला, “देवाने मला झालेला त्रास व माझ्यावर झालेला अन्याय, तसेच माझ्या घराकडील सर्व काही यांचा मला विसर पडू दिला.” ⁵²योसेफाने दुसऱ्या मुलाचे नांव एफ्राईम असे ठेवले कारण तो म्हणाला, “माझ्यावर संकटे आली परंतु देवाने मला सर्वबाबतीत सफल केले.”

दुष्काळ पडण्यास सुरुवात होते

⁵³सात वर्षांपर्यंत मिसरमध्ये भरपूर अन्न होते पण ती वर्षे संपली. ⁵⁴परंतु सात वर्षांनंतर अगदी योसेफाने सांगितल्याप्रमाणे दुष्काळ पडण्यास सुरुवात झाली; तेव्हा कोणत्याच देशात कोठेही कसलेच पीक आले नाही; आणि लोकांना खावयास धान्य मिळना; परंतु मिसरमध्ये मात्र योसेफाने धान्य साठवल्यामुळे लोकांपाशी खावयास भरपूर अन्न होते. ⁵⁵दुष्काळ पडण्यास सुरुवात झाली, तेव्हा लोकांनी धान्यासाठी फारोकडे ओरड केली; तेव्हा फारो मिसरच्या लोकांना म्हणाला, “योसेफाला विचारा व तो सांगले ते करा.”

⁵⁶तेव्हा चोहीकडे दुष्काळ पडल्यावर योसेफाने मिसरच्या लोकांना धान्य भांडारातून धान्य विकत दिले. मिसरमध्ये

फार वार्डेट प्रकारचा दुष्काळ पडला होत. ⁵⁷मिसरच्या सभोवतालच्या देशातून लोक धान्य विकत घेण्यासाठी योसेफाकडे येऊ लागले कारण त्यावेळी जगाच्या त्या भागात दुष्काळ पडला होता.

स्वप्ने खरी होतात

42 या सुमारास कनानमध्ये ही दुष्काळ पडला होता परंतु मिसरमध्ये धान्य असल्याचे याकोबाला समजले. तेव्हा याकोब आपल्या मुलांना म्हणाला, “आपण येथे काही न करता स्वस्थ का बसलो आहो. ²मिसर देशात धान्य मिळते असे मी ऐकले आहे. तुम्ही जाऊन आपणासाठी धान्य विकत आणा म्हणजे आपण जगू मरणार नाही.”

³तेव्हा योसेफाचे दहा भाऊ धान्य विकत घेण्यासाठी मिसरला गेले. ⁴याकोबाने, योसेफाचा सख्खा भाऊ बन्यामीन याला त्याच्या भावाबरोबर पाठवले नाही; कारण योसेफाप्रमाणे बन्यामीनावरही काही वार्डेट प्रसंग ओढवेले अशी त्याला भीती वाटली. ⁵कनान देशात फारच तीव्र दुष्काळ पडला होता, म्हणून कनानातून पुष्कळ लोक धान्य विकत घ्यावयास मिसरला गेले त्या लोकांत इझ्राएलाचे मुलगेही होते.

⁶त्या वेळी योसेफ मिसरचा प्रशासक म्हणजे प्रमुख अधिकारी होता. बाहरेच्या देशातून धान्य विकत घ्यावयास मिसरमध्ये येणाऱ्या लोकांना धान्य विकण्याचा अधिकार केवळ योसेफालाच होता; म्हणून योसेफाचे भाऊ त्याजकडे आले आणि त्यांनी त्याला लवून नमन केले. ⁷योसेफाने आपल्या भावांना पाहिल्याबरोबर ओळखले परंतु ते कोण आहेत हे माहीत नसल्यासारखे दाखवून तो त्यांच्याशी कठोरपणाने बोलला त्याने त्यांना विचारले, “तुम्ही कोठून आला?”

त्याच्या भावांनी उत्तर दिले, “महाराज, आम्ही कनान देशातून धान्य विकत घेण्यासाठी आलो आहो.”

⁸योसेफाने आपल्या भावांना ओळखले परंतु त्यांनी त्याला ओळखले नाही. ⁹आणि मग योसेफाला आपल्या भावांविषयी पडलेली स्वप्ने आठवली.

योसेफ आपल्या भावांना हेर ठरवतो

योसेफ आपल्या भावांना म्हणाला, “तुम्ही हेर आहात! तुम्ही धान्य खरेदी करण्यास नव्हे तर आमच्या देशाचा कमजोरपणा हेरण्यास आला आहात.”

¹⁰परंतु त्याचे भाऊ म्हणाले, “नाही नाही, महाराज! आम्ही आपले दास खरोखर केवळ धान्य विकत घ्यावयास आलो आहोत. ¹¹आम्ही सर्व भाऊ एका पुरुषाचे मुलगे आहोत. आम्ही प्रमाणिक म्हणजे खरेपणाने बोलणारे व चालणारे सरळ माणसे आहोत. आम्ही खरेच धान्य खरेदी करण्यास आलो आहोत.”

¹²नंतर योसेफ त्यांना म्हणाला, “नाही, तुम्ही आमचा कमकुवतपणा पाहण्यास आलेले हेर आहात.”

¹³परंतु ते भाऊ म्हणाले, “नाही नाही महाराज! आम्ही सर्व भाऊच आहोत. आमच्या कुटुंबातील आम्ही एका बापाचे बारा मुलगे आहोत. आमचा सर्वात धाकटा भाऊ घरी बापाजवळ आहे. आणि आमचा दुसरा एक भाऊ फार पूर्वी मरण पावला. कनान देशातले आम्ही सर्व आपल्या दासासमान आहोत.”

¹⁴परंतु योसेफ त्यांना म्हणाला, “नाही, माझे म्हणणे अगदी बरोबर आहे. तुम्ही हेरच आहात; ¹⁵परंतु तुम्ही खरे बोलत आहा हे पटवून देण्याची मी तुम्हाला एक संधी देतो; फारोची शपथ! मी वचन देतो की तुमचा धाकटा भाऊ येथे येईपर्यंत तुम्हाला येथून जाता येणार नाही. ¹⁶तेव्हा तुम्हातील एकाने मागे घरी जाऊन तुमच्या धाकट्या भावाला येथे घेऊन यावे, आणि तो पर्यंत तुम्ही इतरांनी येथे तुरुंगात राहावे; मग तुम्ही कितपत खरे बोलता हे आम्हास कळेल. परंतु माझी खात्री आहे की तुम्ही हेरच आहात.” ¹⁷मग योसेफाने त्या सर्वांना तीन दिवस तुरुंगात अटकेत ठेवले.

शिमोनस ओलीस ठेवले जाते

¹⁸तीन दिवसानंतर योसेफ त्यांना म्हणाला, “मी देवभिरू माणूस आहे. म्हणून मी सांगतो तसेच करा, म्हणजे तुमच्या धाकट्या भावाला येथे आणून तुमचा खरेपणा पटवून द्या; मग मी तुम्हाला वाचवू शकेन. ¹⁹तुम्ही जर खरेच प्रामाणिक असाल तर मग तुम्हातील एका भावास येथे तुरुंगात ओलीस ठेवा व बाकीचे तुम्ही तुमच्या घरच्या माणसांकरिता धान्य घेऊन जा. ²⁰मग तुमच्या धाकट्या भावास येथे माझ्याकडे घेऊन या. यावरून तुम्ही माझ्याशी खरे बोलता किंवा नाही याची मला खात्री पटेल.” आणि तुम्हाला मरवे लागणार नाही.”

तेव्हा तसे करण्यास ते भाऊ कबूल झाले. ²¹ते एकमेकांस म्हणाले, “आपला धाकटा भाऊ योसेफ याच्याशी आपण वाईट रीतीने वागलो त्याचा बदला म्हणून आपणास ही शिक्षा होत आहे. त्याने त्याला सोडून द्यावे व त्याचा जीव वाचवावा म्हणून काकुळतीने रडून आपणास विनंती केली परंतु आपण त्याचे ऐकले नाही म्हणून आता आपणास हे भोगावे लागत आहे.”

²²मग रजबेन त्यांना म्हणाला, “मी तुम्हाला सांगितले की त्या लहान भावाच्या जीवाला, वाईट रीतीने वागून काही अपाय करू नका; परंतु तुम्ही ते ऐकले नाही म्हणून आता त्याच्या मृत्यूबद्दल आपण ही शिक्षा भोगीत आहोत.” ²³योसेफ दुभाग्यातर्फे आपल्या भावांशी बोलत असल्यामुळे, योसेफाला आपल्या भाषेतील बोलणे कळत असेल असे त्यांना वाटले नाही. परंतु त्यांचे सर्व बोलणे योसेफाला समजले; त्यामुळे त्याला फार दुःख झाले व ²⁴म्हणून तो त्यांच्यापासून बाजूला जाऊन रडला थोड्या

वेळाने तो परत त्यांच्याकडे आला. आणि त्यांच्याशी बोलला इतर भाऊ पाहात असताना त्याने एका भावाला शिमोनला त्यांच्यातून काढून घेतले आणि बांधले. ²⁵मग आपल्या भावांच्या पोत्यात धान्य भरण्यास तसेच त्या धान्याबद्दल त्याच्या भावांनी दिलेला परंतु योसेफाने न घेतलेला पैसा गुपचूप ज्याच्या त्याच्या पोत्यात भरण्यास व त्यांच्या परतीच्या प्रवासात वाटेत खाण्यासाठी अन्नसामग्री देण्यास योसेफाने आपल्या काही सेवकांना सांगितले.

²⁶तेव्हा त्या भावांनी ते धान्य आपापल्या गाढवावर लादले व तेथून ते माघारी जाण्यास निघाले. ²⁷ते भाऊ रात्रीच्या मुक्कामासाठी एका ठिकाणी थांबले. तेव्हा त्यांच्यापैकी एकाने त्याच्या गाढवाला थोडेसे धान्य देण्यासाठी आपली गोणी उघडली तेव्हा त्याने धान्यासाठी दिलेले पैसे त्याला त्या गोणीत आढळले. ²⁸तेव्हा तो आपल्या इतर भावांना म्हणाला, “पाहा! धान्यासाठी मी दिलेले हे पैसे कोणीतरी पुन्हा माझ्या गोणीत ठेवले आहेत!” तेव्हा ते भाऊ अतिशय घाबरले, ते एकमेकांस म्हणाले, “देव आपल्याला काय करत आहे.”

ते भाऊ याकोबाला हकीकत सांगतात

²⁹ते भाऊ कनान देशास आपला बाप याकोब याजकडे गेले आणि त्यांनी घडलेल्या सर्व गोष्टी त्याला सांगितल्या. ³⁰ते म्हणाले, “त्या देशाचा (मिसरचा) अधिपति म्हणजे प्रमुख अधिकारी आमच्याशी कठोरपणाने बोलला आम्ही हेर आहोत असे त्याला वाटले; ³¹परंतु आम्ही हेर नसून प्रामाणिक म्हणजे खरेपणाने वागणारे सरळ माणसे आहोत असे त्याला सांगितले. ³²आम्ही त्याला सांगितले की आम्ही बारा भाऊ एका माणसाचे मुलगे आहोत आमचा एक भाऊ वारला तसेच आमचा सर्वात धाकटा भाऊ कनान देशात आजपर्यंत आमच्या बापाजवळच असतो असेही सांगितले.

³³तेव्हा त्या देशाचा प्रशासक म्हणजे प्रमुख अधिकारी आम्हाला म्हणाला, ‘तुम्ही प्रामाणिक व साळसूद लोक आहात हे पटवून देण्याचा एक मार्ग आहे; तो असा की तुम्ही तुम्हातील एका भावास येथे ओलीस माझ्यापाशी ठेवा; तुम्ही इतरजण तुमच्या कुटुंबातील माणसाकरिता धान्य घेऊन जा. ³⁴आणि नंतर तुम्ही तुमच्या धाकट्या भावाला येथे माझ्याकडे घेऊन या; मग तुम्ही खरेच प्रामाणिक व साळसूद माणसे आहात हे मला पटेल; नाही तर मग तुम्ही तुमच्या सेनापतीच्या हुकुमाने आमचा नाश करावयास आला आहात असे मी समजेन; तुम्ही जर खरे बोलत असाल तर मग मी तुमचा भाऊ परत तुमच्या हवाली करीन आणि मग तुम्हाला आपणाकरिता आमच्या देशातून धान्य विकत घेण्यासाठी ये जा करण्याची परवानगी असेल.”

³⁵मग ते भाऊ आपापल्या पोत्यातून धान्य काढावयास गेले; तेव्हा प्रत्येकाच्या पोत्यात पैशाची पिशवी मिळाली.

त्या पैशाच्या पिशव्या पाहून ते भाऊ व त्यांचा बाप हे अतिशय घाबरले.

³⁶याकोब त्यांना म्हणाला, “मी माझ्या सर्व मुलांना मुकावे अशी तुमची इच्छा आहे काय? योसेफ गेला; शिमोनही गेला; आणि आता बन्यामीनालाही माझ्यापासून घेऊन जाण्याची तुमची इच्छा आहे!”

³⁷मग रऊबेन आपल्या बापास म्हणाला, “बाबा, मी जर बन्यामीनाला मागे आणले नाही तर माझे दोन मुलगे तुम्ही मारून टाका; बाबा, माझ्यावर विश्वास ठेवा! मी खरोखर बन्यामीनाला मागे तुमच्याकडे घेऊन येईन!”

³⁸परंतु याकोब म्हणाला, “मी बन्यामीनाला तुमच्याबरोबर पाठविणार नाही; त्याचा भाऊ मरण पावला आणि आता माझी बायको राहेल हिचा एवढा एकच मुलगा राहिला आहे. मिसरच्या फेरीत त्याला काही अपाय झाला तर त्यामुळे मला मरण येईल; आणि अतिशय दुःखी म्हातारा माणूस म्हणून तुम्ही मला कबरेत पाठवाल.”

याकोब बन्यामीनाला मिसरला देण्यास कबूल होतो

43 त्याकाळी कनान देशात फारच तीव्र दुष्काळ पडला होता. ²याकोबाच्या मुलांनी मिसरहून आणलेले सगळे धान्य घरातील माणसांनी खाऊन संपल्यावर याकोब आपल्या मुलांना म्हणाला, “तुम्ही पुन्हा मिसरला जा व आपल्याला खाण्यासाठी आणखी धान्य विकत आणा.”

³परंतु यहुदा याकोबास म्हणाला, “त्या देशाच्या प्रमुख अधिकाऱ्याने आम्हाला ताकीद दिली; तो म्हणाला, ‘तुम्ही जर तुमच्या धाकट्या भावाला तुमच्या बरोबर माझ्याकडे आणले नाही तर मी तुमच्याशी बोलणार देखील नाहीं.’”

⁴तेव्हा तुम्ही बन्यामीनाला आमच्याबरोबर पाठवत असाल तरच आम्ही जाऊन धान्य आणू. ⁵पण तुम्ही बन्यामीनाला पाठवणार नाही तर मग आम्ही धान्य आणावयास जाणार नाही. तुमच्या धाकट्या भावाशिवाय तुम्ही परत मागे येऊ नका असे त्या अधिकाऱ्याने आम्हास बजावून सांगितले आहे.”

⁶इझ्राएल (याकोब) म्हणाला, “पण तुम्हाला आणखी एक भाऊ आहे असे त्या प्रमुख अधिकाऱ्याला तुम्ही का सांगितले? आणि त्यामुळे तुम्ही मला पेचात का पाडले?”

⁷त्या भावांनी उत्तर दिले, “त्या प्रमुख अधिकाऱ्याने आम्हा सर्वांविषयी काळजी व चिंता दाखवून मोठ्या प्रेमाने व कळकळीने आपल्या घरच्या सर्वांविषयी विचारपूस केली, कारण त्याला आपल्या घरच्या सर्वांविषयी माहिती करून घ्यावयास पाहिजे होती. त्याने आम्हाला विचारले, ‘तुमचा बाप अजून जिवंत आहे का? तुमचा एखादा भाऊ सध्या घरी आहे का?’ आम्ही तर नुसती त्याच्या प्रश्नांची उत्तरे दिली. आम्हाला काय माहित की तो आमच्या भावाला त्याच्याकडे घेऊन यावयास सांगेल म्हणून.”

⁸मग यहुदा आपल्या बापाला म्हणाला, “बाबा बन्यामीनाला माझ्याबरोबर पाठवा. मी त्याची सगळी काळजी घेईन, कारण आम्हाला धान्य आणावयास मिसरला गेलेच पाहिजे; नाही तर आपण सर्व आपल्या मुलाबाळांसकट मरून जाऊ. ⁹त्याच्या सुरक्षिततेची हमी मी घेतो; तसेच त्याची सगळी जबाबदारीही मी घेतो. मी जर त्याला परत माघारी आणू शकलो नाही तर मग तुम्ही मला जन्माचा दोषी ठरवा. ¹⁰तुम्ही आम्हाला अगोदरच जाऊ दिले असते तर आतापर्यंत धान्य आणण्याच्या आमच्या दोन फेऱ्या झाल्या असत्या.”

¹¹मग त्यांचा बाप इझ्राएल म्हणाला, “हे जर अगदी खरे असेल तर मग तुम्ही बन्यामीनाला तुमच्याबरोबर घेऊन जा; परंतु त्या प्रमुख अधिकाऱ्याकरिता आपल्या देशातून आपण मिळवलेल्या काही किंमती वस्तू, काही पदार्थ म्हणजे थोडा मध, पिस्ते, बादाम, डिक, गंधरस वगैरे देणग्या भेट म्हणून घेऊन जा. ¹²यावेळी दुप्पटीपेक्षा पैसा बरोबर न्या. मागच्यावेळी तुम्ही दिलेला जो पैसा तुमच्या गोण्यामधून परत आला तोही परत घेऊन जा; कारण कदाचित त्या अधिकाऱ्याकडून काही चूक झाली असेल. ¹³बन्यामीनाला घेऊन त्या अधिकाऱ्याकडे परत जा. ¹⁴त्या अधिकाऱ्यापुढे तुम्ही जाऊन उभे राहाल तेव्हा सर्व समर्थ देव तुम्हाला सहाय्य करी अशी मी प्रार्थना करतो; तसेच तो बन्यामीनाला व शिमोनाला सुखरूपणे परत मागे पाठवो यासाठी ही देवाची प्रार्थना करतो. असे घडले नाही तर मग माझ्या मुलांना गमावल्याबद्दल मी शोक करीन.” ¹⁵अशा रीतीने त्या भावांनी प्रमुख अधिकाऱ्याकरिता भेट वस्तू घेतल्या व पहिल्यावेळी घेतले होते त्याच्या दुप्पट पैसे यावेळी संगती घेतले बन्यामीनाला घेऊन ते मिसर देशाला रवाना झाले.

त्या भावांना योसेफाच्या घरी जाण्याचे निमंत्रण दिले जाते

¹⁶मिसरमध्ये त्या भावांच्याबरोबर योसेफाने बन्यामीनास पाहिले; तेव्हा योसेफ आपल्या कारभाऱ्यास म्हणाला, “या लोकांना माझ्या घरी आण. एक चांगला पोसलेला पशू मारून भोजन तयार कर, कारण हे सर्वजण दुपारी माझ्याबरोबर भोजन करतील.”

¹⁷तेव्हा त्या कारभाऱ्याने त्याला सांगितल्याप्रमाणे भोजनाची सर्व तयारी केली. नंतर त्याने त्या सर्व भावांना योसेफाच्या घरी नेले.

¹⁸योसेफाच्या घरी नेल्यावर ते भाऊ फार घाबरले. ते म्हणाले, “मागच्या वेळी आपल्या पोत्यात आपण दिलेले पैसे परत ठेवण्यात आले म्हणून आपणास येथे आणले आहे, त्यावरून आपणास दोषी ठरवून ते आपली गाढवे घेतील व आपल्याला गुलाम करतील असे वाटते.”

¹⁹म्हणून मग ते भाऊ योसेफाच्या कारभाऱ्याकडे गेले. ²⁰ते म्हणाले, “महाराज, आम्ही शपथ घेऊन खरे तेच

सांगतो; मागच्या वेळी आम्ही धान्य खरेदी करण्यासाठीच आलो होतो. ²¹⁻²²आम्ही घरी परत जाताना एका मुक्कामाच्या ठिकाणी आमची पोती उघडली तेव्हा आमच्या पोत्यात पैसे कसे आले हे आम्हाला माहीत नाही. परंतु ते सगळे पैसे तुम्हाला परत देण्यासाठी आम्ही आमच्या सोबत आणले आहेत; आणि आता यावेळी आणखी धान्य विकत घेण्यासाठी अधिक पैसे आणले आहेत.”

²³परंतु योसेफाच्या घरच्या कारभाऱ्याने उत्तर दिले, “भिऊ नका; माझ्यावर विश्वास ठेवा; तुमच्या व तुमच्या पित्याच्या देवाने तुमच्या पोत्यात देणगी म्हणून ते पैसे ठेवले असतील. मागच्या खेपेच्या धान्याचे पैसे तुम्ही मला दिले याची मला पक्की आठवण आहे.”

नंतर त्या कारभाऱ्याने शिमोनाला तुरुंगातून सोडवून घरी आणले. ²⁴मग त्या कारभाऱ्याने त्या भावांना योसेफाच्या घरी आणले; त्याने त्यांना पाय धुण्यासाठी पाणी दिले व त्यांनी पाय धुले. मग त्याने त्यांच्या गाढवांस वैरण दिले. ²⁵आपण योसेफासोबत भोजन करणार आहो हे त्या भावांना समजले. तेव्हा त्यांनी दुपारपर्यंत काम करून योसेफाला देण्याच्या भेटीची तयारी केली.

²⁶योसेफ घरी आला तेव्हा त्या भावांनी त्याच्यासाठी आपल्या सोबत आणलेली भेट अर्पण केली व त्यांनी त्याला भूमिपर्यंत लवून मुजरा केला.

²⁷मग योसेफाने ते सर्व बरे खुशाल आहेत ना, याची विचारपूस केली. तो म्हणाला, “तुमचे म्हातारे वडील, ज्यांच्याबद्दल तुम्ही मागे मला सांगितले, ते बरे आहेत का? ते अजून जिवंत आहेत ना!”

²⁸त्या भावांनी उत्तर दिले, “होय महाराज! आमचे वडील सुखरूप आहेत; ते अजून जिवंत आहेत.” आणि त्यांनी पुन्हा लवून नमन केले.

योसेफ आपला भाऊ बन्यामीन यास पाहतो

²⁹मग योसेफाने आपला सख्खा भाऊ बन्यामीन यास पाहिले. (योसेफ व बन्यामीन यांची आई एकच होती) तो म्हणाला, “तुम्ही मला ज्याच्याविषयी सांगितले तो हाच का तुमचा भाऊ?” नंतर योसेफ बन्यामीनास म्हणाला, “मुला! देव तुझ्यावर कृपा करो!”

³⁰मग योसेफ घाईघाईने खोली बाहेर निघून गेला. आपला प्रिय भाऊ बन्यामीन याला प्रेमाने घट्ट मिठी मारावी असे त्याला फार वाटले आणि त्याला खूप रडू आले; म्हणून गुपचूप तो आपल्या खोलीत गेला व खूप रडला. ³¹मग तोंड धुऊन तो परत आला; मग स्वतःस सावरून तो म्हणाला, “आता आपण भोजनास बसू या.”

³²योसेफ एकटाच एका मेजावर बसला होता. त्याचे भाऊ दुसऱ्या मेजावर एकत्र बसले; मिसरचे लोक आणखी दुसऱ्या मेजावर बसले कारण इब्री लोकांबरोबर जेवणे चुकीचे आहे असे ते मानीत. ³³योसेफाचे भाऊ त्याच्या समोरील मेजावर बसले. त्यांच्या बसण्याची व्यवस्था त्यांच्या

ज्येष्ठतेप्रमाणे केली असल्यामुळे ते चकित होऊन एकमेकांकडे पाहू लागले. ³⁴वाढपी, योसेफाच्या पुढच्या मेजावरील पक्वान्ने घेऊन त्यांना वाढीत होते; परंतु त्यांनी बन्यामीनास इतरापेक्षा पांचपट अधिक वाढले. ते सर्व भाऊ योसेफाबरोबर भरपूर जेवले व मनमुराद प्यायले.

योसेफ सापळा टाकतो

44 मग योसेफाने आपल्या कारभाऱ्याला आज्ञा देऊन म्हटले, “या लोकांच्या पोत्यात जेवढे अधिक धान्य मावेल व त्यांना देता येईल तेवढे भर; आणि त्या सोबत प्रत्येकाचे पैसेही त्या पोत्यात ठेव. ²सर्वात धाकट्या भावाच्या पोत्यात पैशाबरोबर माझा विशेष चांदीचा प्यालाही ठेव.” त्याच्या कारभाऱ्याने त्याच्या आज्ञाप्रमाणे सर्वकाही केले.

³दुसऱ्या दिवशी अगदी सकाळी त्या भावांना त्यांच्या गाढवांसहित त्यांच्या देशाला रवाना करण्यात आले. ⁴त्यांनी नगर सोडल्यानंतर थोड्या वेळाने योसेफ आपल्या कारभाऱ्यास म्हणाला, “जा आणि त्या लोकांचा पाठलाग कर आणि त्यांना थांबवून असे म्हण, ‘आम्ही तुमच्याशी भलेपणाने वागलो! असे असता तुम्ही आमच्याशी अशा वाईट रीतीने का वागला.’ तुम्ही माझ्या स्वामीचा चांदीचा प्याला का चोरला? ⁵हा प्याला खास माझा धनी पिण्याकरिता वापरतात; गुप्त गोष्टी समजून घेण्यासाठी तो वापरतात. तसेच देवाला प्रश्न विचारण्याकरिता माझा धनी हयाच प्यालाचा उपयोग करतात. हा प्याला चोरून तुम्ही फार वाईट केले आहे.”

⁶तेव्हा तो कारभारी स्वार होऊन व त्यांना गाठून योसेफाने आज्ञा केल्याप्रमाणे बोलला.

⁷परंतु ते भाऊ कारभाऱ्याला म्हणाले, “स्वामी असे का बरे बोलतात? आम्ही कधीच अशा गोष्टी करित नाही! ⁸मागे आमच्या पोत्यात मिळालेले पैसे आम्ही आता येताना आठवणीने आणले; तेव्हा खात्रीने आपल्या स्वामीच्या घरातून आम्ही सोने किंवा चांदी चोरणार नाही. ⁹या उपर आम्हांपैकी कोणाच्या पोत्यात तुम्हाला जर तो चांदीचा प्याला मिळाला तर तो भाऊ मरेल; तुम्ही त्याला मारून टाकावे आणि मग आम्ही सर्वजण आमच्या स्वामीचे गुलाम होऊ.”

¹⁰कारभारी म्हणाला, “ठीक आहे, तुम्ही म्हणता त्याप्रमाणे आपण करू. जर मला चांदीचा प्याला मिळाला तर मग तो माणूस माझ्या धन्याचा गुलाम होईल; इतर जण जाण्यास मोकळे राहतील.”

सापळा उघडतो; बन्यामीन त्यात अडकतो

¹¹नंतर हर एक भावाने लगेच आपली गोणी जमिनीवर उतरून उघडली. ¹²कारभाऱ्याने थोरल्या भावापासून सुरवात करून धाकट्या भावाच्या गोणीपर्यंत तपासून पाहिले; तेव्हा त्याला बन्यामीनाच्या गोणीत तो चांदीचा

प्याला मिळाला. ¹³तेव्हा त्याभावांना भयंकर दुःख झाले; अति दुःखामुळे त्यांनी आपली कस्त्रे फाडली आणि आपल्या गोण्या गाढवांवर लादून ते परत नगरात आले. ¹⁴यहूदा व त्याचे भाऊ परत योसेफाच्या घरी गेले. योसेफ अजून घरातच होता. त्या भावांनी योसेफापुढे लोटांगण घातले. ¹⁵योसेफ त्यांना म्हणाला, "तुम्ही असे का केले? मला शकून पाहून गुप्त समजण्याचे विशेष ज्ञान आहे हे तुम्हाला माहीत नाही का? आणि या बाबतीत माझ्यापेक्षा अधिक चांगले ज्ञान इतर कोणालाही नाही!"

¹⁶यहूदा म्हणाला, "महाराज! आम्ही आता काहीच बोलू शकत नाही, व याचा उलगडा करण्याचा दुसरा मार्ग नाही. आम्ही अपराधी नाही हे पटविण्यास दुसरा कोणताच मार्ग नाही. आमच्या दुसऱ्या कोणत्यातरी अपराधाबद्दल देवाने आम्हाला दोषी ठरवले आहे. म्हणून आता बऱ्यामीनासकट आम्ही सर्वजण महाराजांचे गुलाम झालो आहोत."

¹⁷परंतु योसेफ म्हणाला, "मी तुम्हा सर्वजणांना गुलाम करणार नाही! फक्त ज्याने चांदीचा प्याला चोरला तोच माझा गुलाम होईल. बाकीचे तुम्ही शांतीने आपल्या बापाकडे जाऊ शकता."

यहूदा बऱ्यामीनाकरिता विनवणी करतो

¹⁸मग यहूदा योसेफाकडे जाऊन म्हणाला, "कृपा करून माझ्यावर रागावू नका परंतु अगदी खरेपणाने व मोकळेपणाने मला आपल्याबरोबर बोलू द्या. आपण फारो राजासमान असून इतके अधिकार आपणाला आहेत हे मी जाणतो. ¹⁹मागच्या वेळी आम्ही येथे असताना आपण आम्हाला विचारले, 'तुम्हाला बाप किंवा भाऊ आहे का?' ²⁰आणि आम्ही आपणास उत्तर दिले, 'होय! आमचा बाप आहे, परंतु तो आता फार म्हातारा झाला आहे; तसेच आम्हाला एक धाकटा भाऊही आहे. आमच्या बापाच्या म्हातारपणी हा आमचा भाऊ जन्मला म्हणून आमच्या बापाचा त्याच्यावर फार जीव आहे; आणि त्याचा तरुण भाऊ मरण पावला; तेव्हा त्या दोघांच्या आईचा ही एकच मुलगा राहिली आहे; आणि म्हणूनच तो आमच्या बापाचा फार प्रिय व लाडका मुलगा आहे.' ²¹आपण म्हणाला, 'मग त्या तुमच्या धाकट्या भावाला माझ्याकडे घेऊन या; मला त्याला पाहावयाचे आहे.' ²²आणि आम्ही आपणास म्हणालो, 'तो धाकटा भाऊ येऊ शकणार नाही, कारण तो बापाला सोडून कोठे जात नाही, जर का बापापासून त्याची ताटाटूट झाली तर मग आमचा बाप भयंकर दुःखी होईल व त्या दुःखाने तो मरून जाईल.' ²³परंतु आपण आम्हाला बजावून म्हणाला, 'तुम्ही तुमच्या धाकट्या भावाला घेऊन आलाच पाहिजे नाही तर मी तुम्हाला पुन्हा धान्य विकणार नाही.'

²⁴म्हणून मग आम्ही आमच्या बापाकडे परत गेलो व आपण जे बोलला ते त्याला सांगितले.

²⁵"काही दिवसानंतर आमचा बाप म्हणाला, 'मुलांनो, पुन्हा जाऊन आपणासाठी धान्य विकत आणा.' ²⁶आणि आम्ही म्हणालो, 'आम्ही आमच्या धाकट्या भावाला बरोबर घेतल्याशिवाय जाणार नाही कारण तुमच्या धाकट्या भावाला माझ्याकडे आणल्या खेरीज मी पुन्हा तुम्हाला धान्य विकणार नाही असे त्या प्रमुख अधिकाऱ्याने आम्हास बजावले आहे.' ²⁷मग आमचा बाप आम्हाला म्हणाला, 'मुलांनो, तुम्हाला माहीत आहे की माझी बायको राहेल हिच्या पोटी मला दोन मुलगे झाले; ²⁸आणि त्यातल्या एकाला मी पाहिले तो वन्यपशूद्वारे मारला गेला. पुन्हा तो कोणाच्या दृष्टीस पडला नाही. ²⁹आणि आता माझ्या ह्या दुसऱ्या मुलाला तुम्ही माझ्यापासून घेऊन गेला आणि त्याला जर काही अपाय झाला तर मी भयंकर दुःखी होऊन मरून जाईन.' ³⁰तो मुलगा आमच्या बापाच्या आयुष्यात फार महत्त्वाचा आहे तेव्हा आता जर का आम्ही आमच्या धाकट्या भावाशिवाय घरी गेलो आणि आमच्या बापाने हे पाहिले तर ³¹आमचा धाकटा भाऊ आमच्या बरोबर नाही असे पाहून आमचा बाप नक्की मरून जाईल; आणि आपल्या बापाला भयंकर दुःख देऊन त्याच्या मरणास आम्ही कारण झालो हा दोष सतत आमच्या माथ्यावर राहील.

³²"ह्या धाकट्या भावाबद्दल मी माझ्या बापास जागीन राहिलो आहे. मी माझ्या बापास सांगितले, 'जर मी माझ्या धाकट्या भावाला तुम्हाकडे परत घेऊन आलो नाही तर मग जन्मभर मी तुमचा दोषी राहीन.' ³³तेव्हा महाराज, मी हात जोडून तुमची काकूळ्तीने विनवणी करतो; तुम्हापाशी भिक्षा मागतो, त्या धाकट्या मुलाला त्याच्या भावांबरोबर परत जाऊ द्या. मी येथे राहातो आणि तुमचा गुलाम होतो माझे स्वामी! ³⁴आणि त्या धाकट्या भावाशिवाय माझ्या बापाकडे माघारी जाण्याची माझ्यात हिंमत नाही! माझ्या बापाचे काय होईल याची मला भयंकर भीती वाटते, हो स्वामी!"

योसेफ ओळख देतो

45 आता मात्र अधिक वेळपर्यंत योसेफाला आपले दुःख रोखून धरता येईना. तेव्हा तेथे हजार असलेल्या सर्व लोकां देखत तो मोठ मोठयाने रडू लागला. तो म्हणाला, "येथील इतर सर्व लोकांना येथून निघून जाण्यास सांगा." तेव्हा तेथील सर्वजण निघून गेले; केवळ त्याचे भाऊच त्याच्यापाशी राहिले; मग योसेफाने आपली ओळख दिली. ²तो एकसारखा रडत होता. फारोच्या वाड्यातील मिसरच्या लोकांनी व फारोच्या घराण्यातील लोकांनीही त्याचे रडणे ऐकले.

³मग योसेफ हृदके देत आपल्या भावांना म्हणाला, "प्रिय भावांनो! तुमचा भाऊ योसेफ--मीच आहे!" मग गहिंवर आवरून योसेफ पुढे म्हणाला, "माझा बाप खुशाल आहे

ना!" परंतु त्याचे भाऊ आश्चर्याने चकित झाले; ते एवढे घाबरले व गोंधळले की त्यांच्या तोंडून शब्द फुटेना!

⁴तेव्हा योसेफ आपल्या भावांना पुन्हा म्हणाला, "जरा इकडे माझ्याकडे या; कृपा करून माझ्याजवळ या अशी मी विनंती करतो." तेव्हा त्याचे भाऊ त्याच्या जवळ गेले; आणि योसेफ त्यांना म्हणाला, "तुमचा भाऊ योसेफ मीच आहे; होय! ज्या भावाला तुम्ही मिसरच्या लोकांना गुलाम म्हणून विकले तो योसेफ मीच आहे. ⁵आता त्याविषयी काही चिंता व काळजी करू नका; किंवा तुम्ही जे केले त्याबद्दल आपल्याला संताप करून घेऊ नका; मी येथे यावे व त्यामुळे आपणा सर्वांचे प्राण वाचावेत ही देवाची योजना होती. ⁶हा भयंकर दुष्काळ आता दोन वर्षे पडला आहे आणि आणखी पाच वर्षे पेरणी किंवा कापणी होणार नाही. ⁷अशारीतीने या देशात मी अगोदर येऊन तुमच्यासर्वांचे प्राण वाचावेत म्हणून देवाने मला तुमच्या आधी येथे पाठवले आहे. ⁸मला येथे पाठवण्यात तुमचा दोष नव्हता तर ही देवाची योजना होती. देवाने मला फारोच्या बापासमान केले आहे; त्यामुळे मी फारोच्या घरदाराचा स्वामी आणि सर्व मिसर देशाचा प्रशासक झालो आहे."

इझ्राएलस मिसरला जाण्याचे निमंत्रण येते

⁹योसेफ म्हणाला, "तर आता तोबडतोब माझ्या बापाकडे जाण्यास निघा; माझ्या बापाला सांगा की तुमचा मुलगा योसेफ याने तुम्हाला येणे प्रमाणे संदेश पाठवला आहे."

देवाने मला अवघ्या मिसर देशाचा प्रशासक म्हणजे अधिपति केले आहे. तर आता वेळ न वडवता माझ्याकडे निघून या. ¹⁰तुम्ही माझ्या जवळ गोशेन प्रांतात राहा; तुम्ही, तुमची मुले, नातवंदे तसेच तुमची शेरडेमेंढरे, गुरेढोरे अशा तुम्हां सर्वांचे मी स्वागत करतो. ¹¹येणाऱ्या दुष्काळाच्या पाच वर्षांत मी तुमची सर्व प्रकारची काळजी घेईन त्यामुळे तुम्हावर व तुमच्या कुटुंबावर सर्व काही गमावण्याची वेळ येणार नाही.

¹²योसेफ आपल्या भावांशी बोलतच राहिला. तो म्हणाला, "मी योसेफच आहे याची आता तुम्हाला खात्री पटली असेल; तुमचा भाऊ बन्यामीन याला खात्री पटली आहे; त्याने मला ओळखले आहे; आणि तुमच्याशी बोलणारा मी खरोखर योसेफच आहे. ¹³तेव्हा मिसर देशातील माझी धनदौलत व माझे वैभव आणि तुम्ही येथे जे जे पाहिले आहे त्या संबंधी माझ्या बापाला सांगा; आता लवकर जाऊन माझ्या बापाला माझ्याकडे घेऊन या." ¹⁴मग योसेफ आपला धाकटा भाऊ बन्यामीन याला मिठी मारून रडला; आणि बन्यामीनही त्याच्या खांद्यावर डोके ठेऊन रडला. ¹⁵मग योसेफाने आपल्या प्रत्येक भावाला मिठी मारली व त्यांचे मुके घेतले आणि तो रडला; यानंतर त्याचे भाऊ त्याज बरोबर बोलू लागले.

¹⁶योसेफाचे भाऊ त्याजकडे आहे आहेत अशी बातमी फारो, त्याच्या घरची मंडळी व त्याचे सेवक यांना समजली त्यामुळे त्या सर्वांना त्याविषयी आनंद झाला. ¹⁷तेव्हा फारो योसेफाला म्हणाला, "तुझ्या भावांना सांग की तुम्हाला गरज असेल तेवढी अन्नसामग्री घेऊन कनान देशास जा; ¹⁸तसेच तुमचा बाप आणि तुमच्या घरची सर्व मंडळी यांना घेऊन माझ्याकडे या; तुम्हाला राहावयास मिसरमधील सर्वात उत्तम प्रदेश मी देईन आणि तुमच्या घरातील मंडळी, यांना आमच्या येथे असलेले उत्तम पदार्थ खावयास मिळतील." ¹⁹मग फारो म्हणाला, "आपल्या गाड्यांपैकी सर्वात चांगल्या गाड्या तुझ्या भावांना दे व त्यांना सांग की कनान देशास जाऊन तुमचे वडील आणि तुमच्या स्त्रिया व मुले या सर्वांना गाड्यात बसवून मागे घेऊन या; ²⁰त्यांचे सामान सुमान व जे काही असेल ते सर्व घेऊन येण्यास संकोच धरू नका असे सांग. मिसरमधील उत्तम आम्ही त्यांना देऊ शकतो!"

²¹तेव्हा इझ्राएलच्या मुलांनी तसे केले; योसेफाने त्यांना फारोने वचन दिल्याप्रमाणे सर्वात चांगल्या गाड्या दिल्या; आणि त्यांच्या प्रवासाकरिता भरपूर अन्नसामग्री दिली; ²²तसेच त्याने प्रत्येक भावाला एक सुंदर पोशाख दिला; व बन्यामीनाला पाच सुंदर पोशाख आणि चांदीची तीनशे नाणी दिली. ²³त्याने आपल्या बापासाठीही देणग्या पाठवल्या. मिसरमधील चांगले पदार्थ गोण्यात लादलेली दहा गाढवी आपल्या बापाकरिता परतीच्या प्रवासासाठी पाठवल्या. ²⁴मग योसेफाने आपल्या भावांना निरोप दिला; ते निघाले तेव्हा त्याने त्यांना सांगितले, "सरळ घरी जा आणि रस्त्यात एकमेकांशी भांडू नका."

²⁵अशा रीतीने त्याचे भाऊ मिसर सोडून कनान देशास आपल्या बापाकडे गेले. ²⁶त्यांनी आपल्या बापास सांगितले, "बाबा! बाबा! तुमचा मुलगा योसेफ अजून जिवंत आहे आणि तो अवघ्या मिसर देशाचा प्रशासक म्हणजे प्रमुख अधिकारी आहे." हे ऐकून त्यांच्या बापाला भोवळ आली. त्यांच्या बोलण्यावर त्याचा विश्वास बसेना! ²⁷परंतु त्यांनी त्याला योसेफाने सांगितलेल्या सर्व गोष्टी कळवल्या; मग योसेफाने त्या सर्वांना मिसरला घेऊन जाण्यासाठी पाठवलेल्या चांगल्या गाड्या पाहिल्या तेव्हा त्याच्या जीवात जीव आला व त्याला फारच फार आनंद झाला; ²⁸इझ्राएल म्हणाला, "आता मात्र तुमच्यावर माझा विश्वास बसला आहे की माझा मुलगा योसेफ अजून जिवंत आहे; आता मी मरणपूर्वी त्याला जाऊन भेटेन!"

देव इझ्राएलस अभयवचन देतो

46 अशा रीतीने इझ्राएलाने मिसरच्या प्रवासास सुरवात केली. प्रथम तो बैरशेबास गेला. तेथे त्याने आपला बाप इसहाक याच्या देवाची उपासना केली व देवाला अर्पणे वाहिली. ²रात्री देव स्वप्नात दर्शन देऊन इझ्राएलशी बोलला, तो म्हणाला, "याकोबा, याकोबा!"

आणि इझ्राएलाने उत्तर दिले, “हा मी आहे, काय आज्ञा?”
³देव म्हणाला “मी देव आहे, तुझ्या बापाचा देव आहे; पाहा, मिसर देशास जाण्यास तू भिऊ नको ⁴जाताना मी तुझ्याबरोबर येईन, आणि तुझ्या संततीस मी मिसरमधून पुन्हा बाहेर आणीन; तू मिसरमध्ये मरण पावशील परंतु मरण्याच्या वेळी योसेफ तुझ्याजवळ असेल; तू मरण पावशील तेव्हा तो आपल्या हातांनी तुझे डोळे झाकील.”

इझ्राएल मिसर ला जातो

⁵मग इझ्राएल (याकोब) बैरशेबा सोडून मिसरच्या प्रवासाला निघाला. त्याच्या मुलांनी आपला बाप, आपल्या बायका व मुले या सर्वांना फारोने पाठवलेल्या गाडयातून मिसरला आणले. ⁶⁻⁷त्याच प्रमाणे त्यांनी आपली शेरडेमेंढरे गुरेढोरे आणि कनान देशात त्यांनी मिळवलेले सर्वकाही मिसरला नेले. अशा रीतीने इझ्राएल आपल्या कुटुंबातील सर्वांना म्हणजे आपले मुलगे व नातू, आपल्या मुली व नाती या सर्वांना घेऊन मिसरला गेला.

याकोबाची संतती

⁸इझ्राएलचे जे मुलगे आणि नातवंडे त्याच्याबरोबर मिसरला गेले त्यांची नावे अशी-

याकोबाचा पहिला मुलगा रजुबेन होता. ⁹रजुबेनाचे मुलगे: हनोक, पल्लू, हेमोन, व कार्मी

¹⁰शिमोनाचे मुलगे: यमुवेल, यामीन, ओहाद, याकोन, सोहार आणि कनानी स्त्रीपासून झालेला मुलगा शौल.

¹¹लेवीचे मुलगे: गेरॅश, कहाथ व मरारी.

¹²यहूदाचे मुलगे: एर, ओनान, शेला, पेरस व जेरह; यापैकी एर व ओनान हे कनान देशात मरण पावले; पेरसाचे मुलगे हेमोन व हामूल.

¹³इस्साखारचे मुलगे: तोला, पुवा, योब व शिम्रोन.

¹⁴जबूलूनाचे मुलगे: सेरेद, एलोन व याहलेल.

¹⁵हे सहा मुलगे व मुलगी दीना ही लेकरे याकोबापासून लेआला पदन-अरामात झाली; त्या कुटुंबात तेहतीस जण होते.

¹⁶गाद याचे मुलगे: सिफयोन, हगी, शूनी, एसबोन, एरी, अरोदी व अरेली.

¹⁷आशेराचे मुलगे: इम्ना, इश्बा, इश्वी व बरीया; आणि त्याची बहीण सेराह; बरीयाचे मुलगे हेबेर व मालकीएल.

¹⁸जिल्या ह्या बायकोपासून झालेले हे सगळे याकोबाचे मुलगे होते. (लाबानने आपली मुलगी लीआ हिला जिल्या दिली होती.) एकंदर त्या कुटुंबात सोळा माणसे होती.

¹⁹योसेफ व बन्यामीन हे याकोबाची बायको राहेल हिचे मुलगे होते.

²⁰योसेफास मिसर देशातील ओन नगराचा याजक पोटीफरा याची मुलगी आसनथ हिच्या पोटी मनश्शे व एफ्राईम हे मुलगे झाले.

²¹बन्यामीनाचे मुलगे: बेला, बेकेर, आशबेल, गेरा, नामान, एही, रोष, मुप्पीम, हुप्पीम आणि आर्व.

²²योसेफ व बन्यामीन, याकोबापासून राहेलीस झाले व त्यांना झालेली संतती मिळून ते सर्व चौदा जण ह्या कुटुंबात होते.

²³दान याचा मुलगा हुशीम होता

²⁴नफ्तालीचे मुलगे: यासहेल, गुनी, येसेर आणि शिल्लेम हे होते.

²⁵लाबानाने आपली मुलगी राहेल हिला दिलेल्या बिल्हेचे याकोबापासून झालेले मुलगे दान व नफताली आणि त्यांना झालेली संतती असे हे सात जण त्या कुटुंबात होते.

²⁶याकोबाच्या वंशातील जी माणसे मिसरमध्ये गेली ती याकोबाच्या मुलांच्या बायका सोडून सहासष्ट जण होती. ²⁷योसेफास मिसर देशात झालेले दोन मुलगे मिळून एकंदर याकोबाच्या घराण्यातले सत्तर जण मिसर देशात होते.

इझ्राएल मिसरमध्ये पोहोचतो

²⁸याकोबाने प्रथम यहूदाला योसेफाकडे पाठवले; यहूदा गोशेन प्रांतात योसेफाकडे गेला त्यानंतर याकोब व त्याच्या परिवारातील सर्व मंडळी यहूदाच्या मागे गोशेन प्रांतात गेली. ²⁹आपला बाप जवळ येत आहे असे योसेफास समजले; तेव्हा तो आपला रथ तयार करून आपला बाप इझ्राएल याच्या भेटीस गोशेन प्रांतात त्याला सामोरा गेला. योसेफाने आपल्या बापास पाहिले तेव्हा त्याने त्याच्या गळ्यास मिठी मारली व त्याच्या गळ्यातगळा घालून तो बराच वेळ रडला.

³⁰मग इझ्राएल योसेफाला म्हणाला, “आता मात्र मी शांतीने मरण पावेन; मी प्रत्यक्ष तुझे तोंड पाहिले आहे आणि तू जिवंत आहेस हे मला समजले आहे.”

³¹मग योसेफ आपल्या भावांना व आपल्या बापाच्या घरच्या सर्वांस म्हणाला, “मी जाऊन फारोला सांगतो की ‘माझे भाऊ व माझ्या बापाच्या घरातील सर्व मंडळी हे कनान देश सोडून येथे माझ्याकडे आले आहेत; ³²माझ्या बापाच्या घरचे सर्वजण मॅदपाळ आहेत. ते सतत शेरडेमेंढरे व गुरुढोरे पाळीत आले आहेत. ते त्यांची शेरडेमेंढरे, गुरेढोरे व त्यांचे तेथे जे काही होते ते सर्व घेऊन आले आहेत.’”

³³जेव्हा फारो तुम्हाला बोलावून विचारील, ‘तुम्ही काय काम धंदा करता?’ ³⁴तेव्हा तुम्ही असे सांगा, ‘आम्ही सर्व मॅदपाळ आहोत. दुभ्ती जनावरे पाळून आम्ही उपजिविका करतो. हा आमचा पिढीजात धंदा आहे. आमच्या आधी आमचे वाडवडील हाच धंदा करीत होते.’ मग फारो तुम्हाला गोशेन प्रांतात राहू देईल. मिसरच्या लोकांना मॅदपाळ आवडत नाहीत; म्हणून गोशेन प्रांतात राहणे तुमच्या फायद्याचे आहे.”

इझ्राएल गोशेन प्रांतात वस्ती करतो

47 योसेफ फारोकडे जाऊन म्हणाला, “माझा बाप माझे भाऊ व त्यांच्या कुटुंबातील सर्व मंडळी कनानातून त्यांची शेरडेमेंबरे, गुरेढोरे व त्यांचे सर्वकाही घेऊन येथे आले आहेत. ते हल्ली गोशेन प्रांतात आहेत.”² योसेफाने आपल्याबरोबर फारोसमोर जाण्यासाठी आपल्या भावांपैकी पाच जणांची निवड केली.

³ फारो त्या भावांना म्हणाला, “तुम्ही काय धंदा करता?” ते भाऊ म्हणाले, “महाराज, आम्ही आपले दास मेंढपाळ आहोत; आमच्या आधी आमचे पूर्वजही मेंढपाळच होते.”⁴ ते फारोला पुढे म्हणाले, “कनान देशात फारच भयंकर व कडक दुष्काळ पडला आहे. तेथे एकाही शेतात आमच्या कळपासाठी हिरवे गवत किंवा हिरवा चारा नाही म्हणून आम्ही ह्या देशात राहण्यास आलो आहोत; महाराज आम्ही आपणास नम्र विनंती करतो की आम्हास कृपा करून गोशेन प्रांतात राहू द्यावे.”

⁵ मग फारो योसेफाला म्हणाला, “तुझा बाप व तुझे भाऊ तुझ्याकडे आले आहेत. ⁶ त्यांना राहण्याकरिता तू मिसरमधील कोणतेही ठिकाण निवड; त्यांना उत्तम जमीन असलेला प्रदेश दे. त्यांना गोशेन प्रांतात वस्ती करून राहू दे; आणि ते जर तरबेज व कुशल मेंढपाळ असतील तर मग त्यांनी माझ्या गुराढोरांचीही काळजी घ्यावी.”

⁷ मग योसेफाने आपल्या बापाला फारोच्या समोर येण्यास सांगितले. तेव्हा याकोबाने फारोस आशीर्वाद दिला. ⁸ मग फारोने याकोबाला विचारले, “तुमचे वय किती आहे?”

⁹ याकोबाने उत्तर दिले, “मला फक्त थोडे परंतु कठिण आणि दुःखी असे जीवन लाभले आहे व ते मला त्रासदायक व दुःखदायक असे झाले; मला फक्त 130 वर्षांचे आयुष्य मिळाले परंतु माझे पूर्वज माझ्यापेक्षा अधिक वर्षांचे जीवन जगले.” ¹⁰ याकोबाने फारोला आशीर्वाद दिला व मग तो फारोपुढून निघून गेला. ¹¹ योसेफाने फारोचे म्हणणे मानले व त्याने आपल्या बापाला व भावांना मिसरमधील सर्वात उत्तम भूमीचा रामसेस नगराजवळील प्रांत त्यांना राहावयास दिला. ¹² आणि त्याने आपला बाप, आपले भाऊ व त्यांच्या घरचे सर्व यांना भरपूर अन्नसामग्री पुरवली.

योसेफ फारोसाठी जमीन खरेदी करतो

¹³ त्यावेळी दुष्काळ तर फारच कडक झाला. देशात अन्नधान्य कोठेच मिळेना; त्यामुळे मिसर व कनान देश या वाईट परिस्थितीमुळे हवालदील झाले. ¹⁴ लोकांनी अधिकांत अधिक धान्य विकत घेतले; योसेफाने धान्य विक्रीचे पैसे साठवून फारोच्या वाड्यात आणले. ¹⁵ काही काळाने मिसर व कनान देशातील लोकांचे पैसे संपून गेले. त्यांच्या जवळचे सर्व पैसे अन्नधान्य विकत घेण्यात खर्च झाल्यामुळे त्यांच्याकडे शिल्लक काहीच राहिले नाही. त्यामुळे मिसरचे लोक योसेफाकडे जाऊन म्हणाले, “महाराज! कृपा करून आम्हाला धान्य द्या! आमचे सर्व

पैसे संपले आहेत; आम्हाला जर काही खावयास मिळाले नाही तर तुमच्या डोळ्यादेखत आम्ही मरून जाऊ.”

¹⁶ परंतु योसेफ म्हणाला, “तुम्ही मला तुमची गुरेढोरे द्या म्हणजे मग मी तुम्हाला धान्य देईन.” ¹⁷ तेव्हा लोकांनी त्याच्याकडील गुरेढोरे शेरडेमेंबरे, घोडे, गाढवे आणि इतर जनावरे देऊन अन्नधान्य विकत घेतले; आणि त्या वर्षात लोकांकडून गुरेढोरे घेऊन त्यांच्या बदल्यात योसेफाने त्यांना अन्नधान्य दिले.

¹⁸ परंतु त्याच्या नंतरच्या वर्षात लोकांच्यापाशी असलेली गुरेढोरेही संपली व अन्नधान्य विकत घेण्यास त्यांच्या जवळ काहीही राहिले नाही; म्हणून मग लोक योसेफाकडे जाऊन म्हणाले, “महाराज! आपणास माहीत आहे की आमच्याकडे पैसे उरलेले नाहीत आणि आम्ही गुरेढोरेही तुमची झाली आहेत; तेव्हा आमच्याकडे आता आपणास दिसतात ती फक्त आम्ही शरीरे व आम्ही जमीन या शिवाय दुसरे काहीही राहिलेले नाही. ¹⁹ आता मात्र आपण बघत असताना आम्ही नक्की मरून जाऊ; परंतु जर आपण आम्हास अन्नधान्य द्याल तर मग आम्ही आम्ही जमीन फारोला देऊ आणि आम्ही त्याचे गुलाम होऊ; कृपा करून आम्हाला बियाणे द्या म्हणजे आम्ही ते पेरू; मग मात्र आम्ही जणू मरणार नाही; आणि आम्ही जमीन आम्हास धान्य देईल.”

²⁰ तेव्हा मिसरमधील सर्व शेतजमिनी योसेफाने फारोकरिता विकत घेतल्या; मिसरच्या लोकांनी आपल्या शेतजमिनी योसेफाला विकल्या कारण दुष्काळ भयंकर तीव्र झाला होता. ²¹ मिसरमधील सर्व लोक फारोचे गुलाम झाले. ²² योसेफाने याजकांच्या मालकीच्या जमिनी मात्र विकत घेतल्या नाहीत. फारो याजकांना त्यांच्या कामाबद्दल पगार देत होता; त्या पैशातून ते आपणासाठी अन्नधान्य विकत घेत असत म्हणून त्यांच्यावर आपल्या जमिनी विकण्याची वेळ आली नाही. ²³ तेव्हा योसेफ लोकांना म्हणाला, “पाहा, मी फारोकरिता तुम्हाला तुमच्या जमिनीसकट विकत घेतले आहे; तर मी आता तुम्हाला बियाणे देतो; ते तुम्ही शेतात पेराला; ²⁴ मग हंगामाच्या वेळी तुमच्या उत्पन्नातील पांचवा हिस्सा फारोला दिलाच पाहिजे; बाकीचे चार हिस्से तुम्ही तुमच्याकरिता घ्यावेत. त्यातून पुढच्या वर्षाकरिता तुम्ही बियाणे ठेवावे व बाकीच्या धान्याचा तुमच्या घरातील लहानथोराने खाण्यासाठी उपयोग करावा.”

²⁵ लोक म्हणाले, “महाराज, आपण आम्हाला वाचवले आहे म्हणून फारोचे गुलाम होण्यात आम्हाला आनंद आहे.”

²⁶ त्यावेळी मग योसेफाने देशासाठी एक कायदा केला, तो आजपर्यंत चालू आहे; त्या कायद्याप्रमाणे जमिनीच्या उत्पन्नाचा पाचवा भाग फारोचा आहे. फारो मिसरमधील सर्व जमिनीचा मालक आहे; फक्त याजकांची जमीन फारोच्या मालकीची नाही.

“मला मिसरमध्ये मूठमाती देऊ नको”

²⁷इझ्राएल (याकोब) मिसरमध्ये गोशेन प्रांतात राहिला. त्याची संतती खूप वाढली व त्यांची भरभराट झाली; त्यांना मिसरमधील जमीन मिळाली व त्यांनी वतने केली आणि तेथे त्यांचे सर्वकाही चांगले झाले.

²⁸याकोब मिसरमध्ये सतरा वर्षे राहिला तेव्हा तो एकशे सत्तेचाळीस वर्षाचा झाला. ²⁹दिवस वाढत गेले तसे इझ्राएलाने (याकोबाने) जाणले की आता आपण लवकर मरणार, म्हणून मग त्याने आपला मुलगा योसेफ याला आपणाजवळ बोलावले; तो म्हणाला, “तू जर माझ्यावर प्रेम करतोस तर माझ्या मांडीखाली तुझा हात ठेवून मला वचन दे की मी जे सांगतो ते तू करशील आणि तू माझ्याशी खरेपणाने वागशील. जेव्हा मी मरेन तेव्हा मला मिसरमध्ये पुरू नको; ³⁰तर मला मिसरमधून बाहेर घेऊन जा व माझ्या पूर्वजांना जेथे पुरले आहे तेथे म्हणजे आपल्या वंशजांसाठी घेतलेल्या कबरस्तानात मला मूठमाती दे.” योसेफाने उत्तर दिले, “बाबा! तुम्ही मला जे करावयास सांगितले ते मी नक्की करीन असे वचन देतो.”

³¹मग याकोब म्हणाला, “तू माझ्याशी तशी शपथ वाहा;” तेव्हा तसे करण्याबद्दल योसेफाने शपथ वाहिली; मग इझ्राएलाने (याकोबाने) आपले डोके मागे पलंगाच्या उशाकडे नम्रतेने लववून नमन केले.

मनश्शे व एफ्राईम यांना आशीर्वाद

48 मग काही काळानंतर आपला बाप फारो आजारी असल्याचे समजले म्हणून योसेफ आपले दोन मुलगे मनश्शे व एफ्राईम यांना घेऊन आपल्या बापाला भेटावयास गेला; ²“योसेफ आपणास भेटावयास आला आहे” असे समजल्याबरोबर इझ्राएल फार अशक्त झाला होता; तरीही अगदी कष्टाने प्रयत्न करून तो बिछान्यावर उठून बसला.

³मग इझ्राएल योसेफास म्हणाला, “सर्वसमर्थ देवाने मला कनानातील लूज येथे दर्शन देऊन आशीर्वाद दिला. ⁴देव म्हणाला, ‘मी तुला खूप संतती देईन व ती वाढवीन आणि तुम्ही एक मोठे राष्ट्र व्हाल; तुझी संतती या देशाची कायमची वतनदार होईल.’ ⁵आणि आता तुला दोन मुलगे आहेत. मी येथे मिसरला येण्यापूर्वी हे दोघे येथे जन्मले. तुझे हे दोन मुलगे मनश्शे व एफ्राईम मला माझ्या स्वतःच्या मुलासारखे आहेत; म्हणजे जसे मला रजुबेन व शिमोन तसेच हे दोघे आहेत. ⁶ते माझे मुलगे आहेत म्हणून माझ्या सर्व मालमत्तेत वाटेकरी होतील; परंतु तुला जर आणखी मुलगे झाले तर मग ते तुझे होतील; पण ते एफ्राईम व मनश्शे यांना, त्यांच्या मुलगांसारखे होतील म्हणजे पुढील काळात एफ्राईम व मनश्शे यांच्या मालमत्तेचे ते वारस होतील म्हणजेच त्यांचे वतन एफ्राईम व मनश्शे ह्या त्यांच्या भावांच्या नावाने चालेल. ⁷कारण पदन-अराम येथून येताना तुझी आई राहिल एफ्राथजवळ आम्ही, वाटचाल

करीत असताना कनान देशात मरण पावली; त्यामुळे मी फार दुःखी झालो; तेव्हा एफ्राथच्या म्हणजे बेथलेहेमाच्या वाटेवर मी तिला मूठमाती दिली.”

⁸मग इझ्राएलाने योसेफाच्या मुलांना पाहिले; तेव्हा इझ्राएल म्हणाला, “हे मुलगे कोणाचे आहेत?”

⁹योसेफ आपल्या बापास म्हणाला, “बाबा! हे माझे मुलगे आहेत; हे मला देवाने दिले आहेत.”

इझ्राएल म्हणाला, “तुझ्या मुलांना माझ्याकडे आण म्हणजे मी त्यांना आशीर्वाद देईन.”

¹⁰इझ्राएल अतिशय म्हातारा झाला होता आणि त्याची नजर मंद झाल्यामुळे त्याला चांगले स्पष्ट दिसत नव्हते; तेव्हा इझ्राएलाने त्या मुलांना कवटाळून त्यांचे मुके घेतले.

¹¹मग इझ्राएल योसेफास म्हणाला, “मुला तुझे तोंड पुन्हा पाहावयास मिळेल असे वाटले नव्हते, पण पाहा! देवाने तुझी व माझी भेट होऊ दिली. मला तुझी मुलेही पाहू दिली.”

¹²मग योसेफाने आपल्या मुलांना इझ्राएलच्या मांडीवरून काढून घेतले; ते मुलगे इझ्राएला समोर उभे राहिले व त्यांनी त्याला लवून नमन केले. ¹³योसेफाने मनश्शेला आपल्या डाव्या हाती म्हणजे तो इझ्राएलच्या उजव्या हाती येईल असे व एफ्राईमाला आपल्या उजव्या हाती म्हणजे तो इझ्राएलच्या डाव्या हाती येईल असे उभे केले. ¹⁴परंतु इझ्राएलाने आपल्या उजव्या डाव्या हातांची घडी टाकून अदलाबदल केली आणि आपला उजवा हात त्याने धाकट्या मुलाच्या म्हणजे एफ्राईमाच्या डोक्यावर ठेवला व डावा हात थोरल्याच्या म्हणजे मनश्शेच्या डोक्यावर ठेवला; ¹⁵आणि इझ्राएलाने योसेफाला आशीर्वाद दिला; तो म्हणाला,

“माझे पूर्वज अब्राहाम व इसहाक यांनी आपल्या देवाची उपासना केली व त्याच देवाने मला माझ्या सर्व आयुष्यभर चालवले आहे;

¹⁶तोच मला सर्व संकटातून सोडवणारा माझा देवदूत होता. त्यानेच ह्या मुलांना आशीर्वाद द्यावा अशी मी प्रार्थना करतो. आता ही मुले माझे व आपले पूर्वज अब्राहाम व इसहाक यांचे नांव चालवोत; ते वाढून त्यांची पृथ्वीवर अनेक कुटुंबे, कुळे व राष्ट्रे होवोत अशी मी प्रार्थना करतो.”

¹⁷आपल्या बापाने एफ्राईमाच्या डोक्यावर आपला उजवा हात ठेवला असे पाहिले तेव्हा योसेफाला ते आवडले नाही; त्याला तो हात एफ्राईमाच्या डोक्यावरून काढून मनश्शेच्या डोक्यावर ठेवावयास पाहिजे होता म्हणून योसेफाने आपल्या बापाचा हात धरला. ¹⁸योसेफ आपल्या बापास म्हणाला, “बाबा! तुम्ही आपला उजवा हात चुकीच्या मुलावर ठेवला आहे. मनश्शे हा प्रथम जन्मलेला म्हणजे माझा थोरला मुलगा आहे. ¹⁹परंतु त्याचा बाप आपले म्हणणे कायम ठेवत पुढे म्हणाला, “माझ्या मुला! मला

माहीत आहे; होय मला माहीत आहे की मनश्शे हा प्रथम जन्मलेला आहे; आणि तो महान होईल; तो अनेक राष्ट्रांचा पिता होईल म्हणजे त्याच्यापासून अनेक राष्ट्रे उदयास येतील, परंतु धाकटा भाऊ थोरल्या पेक्षाही अधिक महान होईल आणि त्याची कुळे वाढून त्यांचा मोठा राष्ट्रसमूह निर्माण होईल.”

²⁰तेव्हा त्या दिवशी इस्राएलाने त्या मुलांना आशीर्वाद दिला; तो म्हणाला,

“इस्राएल लोक आशीर्वाद देताना तुमची नांवे उच्चारितली; ते म्हणतील, “देव तुम्हाला एफ्राईमासारखा, मनश्शेसारखा आशीर्वाद देवो.”

अशारीतीने इस्राएलाने एफ्राईमास मनश्शेपेक्षा अधिक मोठे केले.

²¹मग इस्राएल योसेफास म्हणाला, “माझे शेवटचे दिवस आता अगदी जवळ आले आहेत, आता मी मरणार; परंतु देव सतत तुमच्या बरोबर राहील, तो तुम्हाला तुमच्या पूर्वजांच्या देशात घेऊन जाईल. ²²तुझ्या भावांना मी जे दिले नाही ते मी तुला देतो; मी स्वतः तलवारीने व धनुष्याने लढून अमोरी लोकांकडून जंकलेला पर्वत तुला देतो.”

याकोब आपल्या मुलांना आशीर्वाद देतो

49 मग याकोबाने आपल्या सर्व मुलांना आपल्याजवळ बोलावले. तो म्हणाला, “माझ्या मुलांनो, माझ्या जवळ या म्हणजे पुढील काळी तुमचे काय होईल हे मी तुम्हास सांगतो.”

² “याकोबाच्या मुलांनो! तुम्ही सर्व एकत्र या आणि तुमचा बाप इस्राएल याचे ऐका.”

रऊबेन

³“रऊबेना! तू माझा पहिलाच म्हणजे थोरला मुलगा आहेस; पुरुष म्हणून माझ्यात असलेल्या शक्तीचा तू पहिला पुरावा आहेस. तू सवपेक्षा अधिक शक्तीवान व सवपेक्षा अधिक अभिमान वाटावा असा आहेस;

⁴परंतु तुझ्या भावना पुराच्या अनावर व बेबंद लाटांप्रमाणे आहे; तू माझ्या मुलांमध्ये श्रेष्ठ किंवा सर्वात अधिक महत्त्वाचा मुलगा होणार नाहीस कारण तू आपल्या बापाच्या एका बायकोपाशी जाऊन निजलास; तू आपल्या बापाच्या अंथरुणाचा आदर करून मान राखला नाहीस.”

शिमोन व लेवी

⁵“हे भाऊ आहेत; या दोन भावांना तरवारीने लढण्याची आवड आहे.

⁶त्यांनी गुपचूप वाईट गोष्टी करण्याचे ठरवले; त्यांचे हे बेट माझ्या जीवाला मान्य नाहीत; तसेच त्यांच्या गुप्त

बैठका मला मान्य नाहीत; त्यांनी रागाच्या भरात माणसांची कत्तल केली; गंमत म्हणून त्यांनी पशूंना जखमी केले;

⁷त्यांचा राग शाप आहे; ते अति रागाने वेडे होतात तेव्हा अतिशय क्रूर बनतात; याकोबाच्या जमिनीत त्यांना वाटा मिळणार नाही. ते सर्व इस्राएल देशभर पसरतील.”

यहूदा

⁸“यहूदा, तुझे भाऊ तुझी स्तुती करतील; तू तुझ्या शत्रूंचा पराभव करशील; तुझे भाऊ तुला लवून नमन करतील.

⁹यहूदा, तू आपली शिकार मारलेल्या सिंहासारखा आहेस; माझ्या मुला, आपल्या शिकारीचा पशू मारून त्याच्यावर उभा असलेल्या सिंहासारखा तू आहेस;

यहूदा विसावा घेणाऱ्या सिंहासारखा आहे

आणि त्याला त्रास देण्याइतका शूर दूसरा कोणीही नाही.

¹⁰यहूदाचे कुटुंबीय राजे होतील

आणि योग्य राजा येईपर्यंत त्याच्या कुळातील राजवेत्र जाणार नाही मग बहुतेक जण त्याच्या आज्ञेत राहतील व त्याची सेवा करतील.

¹¹तो आपले गाढव अगदी चांगल्या

द्राक्षवेळीस बांधून ठेवील; तो उंची द्राक्षारसाने आपले कपडे धुईल;

¹²द्राक्षमद्य घेतल्याने त्याचे डोळे त्या द्राक्षमद्यापेक्षा अधिक लालबुंद होतील; त्याचे दात दूधपिण्यामुळे दूधापेक्षा अधिक सफेद होतील.”

जबुलून

¹³जबुलून समुद्र किनाऱ्याजवळ राहील; त्याचा समुद्र किनारा जहाजासाठी सुरक्षित बंदर असेल. त्याच्या जमिनीची हद्द सिडोन नगरापर्यंत असेल.”

इस्साखार

¹⁴“इस्साखार अतिशय कष्टाने काम करणाऱ्या गाढवासारखा होईल; जड वजनाचे सामान वाहून नेल्यावर तो विश्रांती घेईल.

¹⁵आपले विसावा घेण्याचे ठिकाण चांगले आहे, आपला देश आनंददायक आहे असे तो पाहील आणि मग जड बोजा वाहून नेण्यास व अगदी गुलामप्रमाणे काम करण्यास तो तयार होईल.”

दान

¹⁶“दान इस्राएलाच्या इतर वंशांप्रमाणे आपल्या लोकांचा न्याय करील.

¹⁷तो रस्त्याच्या कडेला असणाऱ्या सापाप्रमाणे, वाटेच्या कडेला पडून असलेल्या भयंकर नागाप्रमाणे होईल; तो घोड्याच्या टाचेला दंश करील; त्यामुळे घोडेस्वार घोड्यावरून खाली कोसळेल;

18“हे परमेश्वरा, तुझ्या कडून उध्दार होण्याची मी वाट पाहत आहे.”

गाद

19“लुटारुंची टोळी” गाद वर हल्ला करेल*, परंतु तो त्यांना पळवून लावील.”

आशोर

20“आशोराची जमीन उत्तम अन्न भरपूर उपजवील; राजाला योग्य असे चांगले अन्नपदार्थ त्याजकडे असतील.”

नफताली

21“नफताली मोकळ्या सुटलेल्या बागडणाऱ्या हरिणीप्रमाणे होईल; त्याचे शब्द म्हणजे त्याचे बोलणे हरिणीच्या पाडसप्रमाणे गोड व सुंदर असेल.”

योसेफ

22“योसेफ अतिशय यशस्वी झाला आहे; तो ओढ्याकाठी वाढणाऱ्या द्राक्षवेलीसारखा आहे; ती कुंपणावरही पसरते.

23पुष्कळ लोक त्याच्या विरुद्ध झाले व त्याच्याशी लढले; धनुर्धारी लोकांनी त्याचा द्वेष केला;

24परंतु आपल्या बळकट धनुष्याच्या आणि कुशल बाहुंच्या जोरावर त्याने युद्ध जिंकिले. त्याला याकोबाचा सामर्थ्यवान देव, मेंढपाळ, झम्राएलाचा खडक व तुमच्या बापाचा देव याजकडून तुम्हाला शक्ती मिळते.

25सर्वशक्तिमान देव तुला वर आकाशातून व खाली खोल दरीतून आशीर्वाद देवो तसेच स्तनांचा व गर्भाचा आशीर्वाद तो तुला देवो.

26माझ्या आईबापाच्या जीवनात अनेक चांगल्या घटना घडल्या व अनेक चांगल्या गोष्टी त्यांना मिळाल्या; आणि मी तुझा बाप, मला त्यांच्यापेक्षा अधिक आशीर्वाद मिळाला; तुझ्या भावांनी तुला काही ठेवले नाही. परंतु माझे सर्व आशीर्वाद तुझ्यावर पर्वता एवढे होतील.’

बन्यामीन

27“बन्यामीन एखाद्या भुकेलेल्या लांडग्यासारखा आहे. तो सकाळी आपले भक्ष्य मारून खाईल व राहिलेले संध्याकाळी वाटून टाकील.”

28हे सर्व झम्राएलाचे बारा वंश होत; आणि हया गोष्टी त्यांचा बाप त्यांच्याशी बोलला; त्याने प्रत्येक मुलाला ज्याच्या त्याच्या योग्यातेप्रमाणे आशीर्वाद दिला. 29मग झम्राएलाने त्यांना आज्ञा दिली. तो म्हणाला, “मी मरेन तेव्हा तुम्ही

मला माझ्या लोकात नेऊन ठेवावे. एफ्राम हिती ह्याच्या शेतातील गुहेत माझ्या पूर्वजांबरोबर मला पुरावे. 30ती गुहा कनान देशात मग्रेच्या राईजवळील मकपेला येथील शेतात आहे. आपल्या घराण्याला कबरस्तान असावे म्हणून अब्राहामाने ते शेत एफ्रामकडून विकत घेतले. 31अब्राहाम व त्याची बायको सारा, यांना त्या गुहेत पुरले आहे. इसहाक आणि त्याची बायको रिबेका यांनाही तेथेच पुरले आहे. आणि माझी बायको लेआ हिलाही मी तेथेच पुरले आहे. 32ती गुहा हेथी लोकाकडून विकत घेतलेल्या शेतात आहे.” 33आपल्या मुलांशी हे बोलणे संपल्यानंतर झम्राएल आपले पाय पलंगावर घेऊन झोपला व मरण पावला.

याकाबाची प्रतिक्रिया

50 झम्राएल मरण पावला तेव्हा योसेफ फार दुःखी झाला. तो आपल्या बापाला कवटाळून खूप रडला; त्याने बापाची चुंबने घेतली. 2योसेफाने आपल्या सेवाकांतील वैद्यांना आपल्या बापाचे प्रेत मसाला लावून, व भरून तयार ठेवण्याची आज्ञा केली. तेव्हा त्यांनी खास मिसरच्या पद्धतीने झम्राएलाचे प्रेत मसाला लावून, भरून, पुरण्यासाठी तयार केले. 3अशा खास पद्धतीने प्रेत तयार केल्यानंतर ते पुरण्या पूर्वी मिसरचे लोक चाळीस दिवस थांबत असत. त्यानंतर मिसरच्या लोकांनी त्यांच्या रीतीप्रमाणे याकोबासाठी सत्तर दिवस शोक केला.

4सत्तर दिवसानंतर शोक करण्याचा काळ संपला. तेव्हा योसेफ फारोच्या अधिकाऱ्यांना म्हणाला, “फारोला हे सांगा, 5माझा बाप मरावयास टेकला असताना मी त्याला वचन दिले होते की मी त्याला कनान देशातील त्याने स्वतःसाठी तयार केलेल्या गुहेत पुरेन. तेव्हा कृपया माझ्या बापास पुरावयास जाऊ द्या; मग मी परत आल्यावर तुम्हाला भेटेन.”

6फारोने उत्तर दिले, “तू आपल्या बापाला दिलेले वचन पूर्ण कर; तू जाऊन आपल्या बापाने सांगितल्या प्रमाणे त्याला पुरून ये.”

7तेव्हा योसेफ आपल्या बापाला पुरण्यासाठी गेला; तेव्हा फारोचे सर्व अधिकारी व मिसरचे नेते आणि सर्व वडीलजन योसेफाबरोबर गेले; 8आपले कुटुंबीय, आपले भाऊ व त्यांचे कुटुंबीय तसेच आपल्या बापाचे कुटुंबीय योसेफाबरोबर होते. (फक्त लहान मुले व पशू एवढेच गोशेन प्रांतात मागे राहिले होते.) 9तो लोकांचा खूप मोठा समूह होता. सैनिकांची एक पलटणही घोडयावर बसून मोठया संख्येने योसेफाबरोबर गेले.

10ते यार्देन (जॉर्डन) नदीच्या पूर्वेस गोरेन आताद येथील खळ्यावर गेले. या ठिकाणी झम्राएलाचा प्रतिक्रिया विधी झाला. हा प्रतिक्रियेचा विधी सात दिवस चालला.

11कनान देशात राहणाऱ्या लोकांनी गोरेन आताद येथील हे प्रतिक्रियेचे विधी व संस्कार पाहिले तेव्हा ते म्हणाले, “मिसरच्या लोकांचे प्रतिक्रिया विधी व संस्कार

लुटारुंची ... करेल “लुटारुंची टोळी” व “हल्ला” ह्या शब्दांसाठी असलेल्या इब्री भाषेतील शब्दाचा उच्चार “गाद” या शब्दाच्या उच्चारासारखा आहे.

फारच दुःखाने भरलेले आहेत.” त्यामुळे आता त्या जागेला अबेल मिम्राईम असे नांव पडले आहे. ¹²अशाप्रकारे याकोबाच्या मुलांनी आपल्या बापाने दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे केले; ¹³त्यांनी त्याचे प्रेत कनान देशात नेऊन एफ्रोन हिती याजकडून कबरस्तान म्हणून उपयोगी पडावे यासाठी अब्राहामाने विकत घेतलेल्या मग्रे येथील शेतातील मकपेला गुहेत पुरले. ¹⁴आपल्या बापाच्या प्रेतक्रियेनंतर योसेफ आणि त्याच्या बरोबर गेलेला सर्वसमुदाय मिसरला माधारी गेला.

योसेफाच्या भावांना योसेफाची भीती वाटते

¹⁵याकोब मरण पावल्यावर योसेफाचे भाऊ विंतेत पडले. फार पूर्वी आपण योसेफाबरोबर दुष्टपणाने वागलो त्यावरून आता सुद्धा आपल्यावर त्याचा राग भडकेल अशी त्यांना भीती वाटली. ते स्वतःशीच म्हणाले कदाचित “योसेफ अजूनही आपला तिरस्कार करत असेल आणि आपण त्याच्याशी वाईट वागलो त्याचा तो बदला घेईल.” ¹⁶तेव्हा त्या भावांनी योसेफाला येणे प्रमाणे निरोप पाठवला.

तुझ्या बापाने मरण्यापूर्वी आम्हाला अशी आज्ञा दिली ¹⁷तो म्हणाला, ‘योसेफाला सांगा की तुझ्या भावांनी तुझ्याशी जे वाईट वर्तन केले त्याबद्दल तू त्यांची क्षमा करावीस अशी मी विनंती करतो.’ तेव्हा हे योसेफा, आम्ही तुला अशी विनंती करतो की, आम्ही तुझ्याशी वाईट रीतीने वागलो त्याबद्दल कृपया तू आमची क्षमा कर. आम्ही देवाचे, तुझ्या बापाच्या देवाचे दास आहोत.

योसेफाचे भाऊ वरीलप्रमाणे बोलले त्यामुळे योसेफाला फार दुःख झाले व तो रडला. ¹⁸योसेफाचे भाऊ त्यांजकडे गेले व ते त्याच्या पाया पडले, मग ते म्हणाले, “आम्ही आपले दास आहोत.”

¹⁹मग योसेफ त्यांना म्हणाला, “भिऊ नका; मी देव नाही, म्हणजे शिक्षा करण्याचा मला अधिकार नाही! ²⁰तुम्ही माझे वाईट करण्याचा कट केला, पण देव माझ्यासाठी चांगली योजना करीत होता. असंख्य लोकांचे प्राण वाचविण्यासाठी माझा उपयोग करावा अशी देवाची योजना होती. आजही देवाची तीच योजना आहे. ²¹तेव्हा भिऊ नका; मी तुमची व तुमच्या मुलाबाळांची काळजी घेईन, तुमचे पोषण करीन.” योसेफ त्याच्या भावांशी ममतेने बोलला त्यामुळे त्याच्या भावांना बरे वाटले.

²²योसेफ आपल्या बापाच्या कुटुंबीयांसह मिसरमध्ये राहिला. तो एकशे दहा वर्षांचा असताना मरण पावला. ²³योसेफाच्या हयातीत एफ्राईमाला मुले व नातवंडे झाली; आणि त्याचा मुलगा मनश्शे याला माखीर नांवाचा मुलगा झाला. योसेफाने माखीराची मुले ही पाहिली.

योसेफाचे मरण

²⁴योसेफाचे मरण जवळ आले तेव्हा तो आपल्या भावांना म्हणाला, “माझी मरण्याची वेळ जवळ आली आहे; परंतु देव तुमची काळजी घेईल हे मला माहित आहे. तो देव तुम्हाला ह्या देशातून काढून अब्राहाम, इसहाक, व याकोब यांना जो देश देण्याचे वचन त्याने दिले होते त्या देशात घेऊन जाईल.”

²⁵मग योसेफाने आपल्या वंशजास वचन देण्यास सांगितले. तो म्हणाला, “देव जेव्हा तुम्हाला येथून काढून पुढे घालून त्या नवीन देशात घेऊन जाईल तेव्हा माझे शरीर तुम्ही तुमच्या बरोबर घेऊन जाल असे मला वचन द्या.”

²⁶योसेफ एकशेदहा वर्षांचा झाल्यावर मिसरमध्ये मरण पावला. वैद्यांनी त्याच्या शरीराला मसाला लावून ते पुरण्यासाठी तयार केले व ते शवपेटीत मिसरमध्ये ठेवले.

निर्गम

मिसरमधील याकोबाचे कुटुंब

1 याकोब (इझ्राएल) आपली मुले व त्यांची कुटुंबे यांच्या बरोबर मिसरला गेला. इझ्राएलची मिसरला गेलेली मुले ही; ²रुबेन, शिमोन, लेवी, यहुदा ³इस्साखार, जबुलून, बन्यामीन; ⁴दान, नफताली, गाद व आशेर. ⁵त्याच्या वंशाचे हे एकूण सत्तरजण होते. (त्याच्या बारा मुलांपैकी योसेफ हा अगोदरच मिसरमध्ये होता.)

⁶काही काळानंतर योसेफ, त्याचे भाऊ व त्या पिढीतील सर्व लोक मरण पावले. ⁷परंतु इझ्राएल लोकांना पुष्कळ मुले झाली आणि त्यांची संख्या वाढत वाढत गेली; ते लोक महाप्रबल झाले आणि सर्व मिसर देश त्यांनी भरून गेला.

इझ्राएल लोकांना त्रास

⁸नंतर मिसर देशावर नवीन राजा राज्य करू लागला. योसेफ व त्याची कर्तबगारी याची त्याला माहिती नव्हती. ⁹तो आपल्या लोकांना म्हणाला, "ह्या इझ्राएल लोकांकडे पाहा; देशात ते फार झाले आहेत! आणि ते आपल्यापेक्षा संख्येने अधिक आहेत व शक्तीमानही झाले आहेत; ¹⁰त्यांची वाढ थांबवावी म्हणून आपण काहीतरी उपाय योजना केलीच पाहिजे. जर एखादा युद्धाचा प्रसंग आला तर हे इझ्राएल लोक आपल्या शत्रुला जाऊन मिळतील; आणि मग ते आपला पराभव करून आपणापासून निसटून जातील."

¹¹तेव्हा इझ्राएल लोकांस त्रास देऊन त्यांचे जीवन कष्टमय व कठीण करावयाचे असे मिसरच्या लोकांनी ठरविले. म्हणून त्यांनी, गुलामाकडून बिगार कामे करून घेण्यासाठी जसे मुकादम नेमतात तसे इझ्राएल लोकांवर मुकादम नेमले. त्या मुकादमांनी राजाकरिता पिथोम व रामसेस ही दोन शहरे जबरदस्तीने इझ्राएल लोकांकडून बांधून घेतली; राजाने या दोन शहरांचा धान्य व इतर वस्तू साठवून ठेवण्यासाठी उपयोग केला.

¹²मिसरवासीयांनी इझ्राएल लोकांवर अधिक कठीण व कष्टाची कामे लादली; परंतु जसजसे ते त्यांच्यावर अधिक कष्टाची कामे लादू लागले तसतसे इझ्राएल लोक अधिकच संख्येने वाढत गेले व अधिकच पसरले; ¹³आणि मग मिसरवासीयांना त्यांची अधिकच भीती वाटू लागली; म्हणून त्यांनी त्यांच्यावर अधिक कष्टाची कामे लादली.

¹⁴अशा प्रकारे मिसरवासीयांनी इझ्राएल लोकांचे जीवन फारच कठीण काबाडकष्टांचे व हालअपेष्टांचे केले; त्यांनी त्यांना विटा बनविण्याची, घाण्याची तसेच शेतीची व इतर अतिशय कठीण व कष्टाची कामे बळजबरीने करायला लावली.

देवाच्या आज्ञा पाळणाऱ्या सुइणी

¹⁵इझ्राएली स्त्रिया बाळंत होताना त्यांना मदत करणाऱ्या शिप्रा व पुवा नावांच्या दोन इब्री म्हणजे इझ्राएली सुइणी होत्या. मिसरच्या राजाने त्यांना आज्ञा केली. ¹⁶तो म्हणाला, "तुम्ही इब्री स्त्रियांना बाळंतपणात सहाय्य करण्याचे काम चालू ठेवा. त्या स्त्रियांना मुलगी झाली तर तिला जिवंत ठेवा; परंतु त्यांना मुलगा झाला तर त्याला अवश्य मारून टाका."

¹⁷परंतु त्या सुइणा देवाचे भय व आदर धरून त्यांच्यावर विश्वास ठेवणाऱ्या होत्या म्हणून त्यांनी राजाची आज्ञा मानली नाही; त्यांनी जन्मणाऱ्या मुलांनाही जिवंत ठेवले.

¹⁸तेव्हा मिसरच्या राजाने त्या सुइणींना बोलावून विचारले, "तुम्ही असे का केले? तुम्ही जन्मलेल्या मुलांना का जिवंत ठेवले?"

¹⁹सुइणी म्हणाल्या, "ह्या इब्री म्हणजे इझ्राएली स्त्रिया मिसरच्या स्त्रियांपेक्षा फार ताकदवान आहेत; आम्ही सुइणी त्यांच्याकडे जाऊन पोहोचण्यापूर्वीच त्या बाळंत होतात."

²⁰त्या सुइणींच्या कामाबद्दल देवाला आनंद झाला; त्याबद्दल देवाने त्यांचे कल्याण केले व त्यांची घराणी स्थापित केली; ²¹इझ्राएल लोकांना अधिक मुले होत राहिली; ते संख्येने फार वाढले व फार बलवान झाले.

²²तेव्हा फारोने आपल्या सर्व लोकांना आज्ञा दिली, "त्या लोकांपैकी ज्यांना मुलगा होईल तो प्रत्येक मुलगा नाईल नदीत फेकून द्या पण मुलगी मात्र जिवंत ठेवा."

मोशे बाळ

2 लेवी वंशातील एक माणूस होता. त्याने लेवी वंशातीलच मुलगी बायको केली. ²ती गरोदर राहिली व तिला मुलगा झाला; तो मुलगा फार सुंदर व देखणा आहे असे पाहून त्याच्या आईने त्याला तीन महिने लपवून ठेवले. ³तो बाळ मुलगा असल्यामुळे सापडला जाईल व

मारला जाईल अशी त्याच्या आईला भीती वाटली. तीन महिन्यांनंतर तिने एक लव्हाव्याची पेटी तयार केली; ती पाण्यावर तरंगावी म्हणून तिने तिला आतून व बाहेरून डांबर लावले. तिने त्या तान्ह्या बाळाला पेटीत ठेवले; नंतर तिने ती पेटी नदीत उंच लव्हाव्यात ठेवली. ⁴त्या बाळची बहीण, त्याचे पुढे काय होते ते पाहण्यासाठी तेथून दूर बाजूला उभी राहिली.

⁵त्याच वेळी फारोची मुलगी (राजकन्या) आंधोळ करण्यासाठी नदीवर गेली. तिच्या दासी नदीच्या किनाऱ्यावर फिरत होत्या. राजकन्येने उंच लव्हाव्यात ती पेटी पाहिली; आणि एका दासीला तिकडे जाऊन ती पेटी आणण्यास सांगितले.

⁶राजकन्येने ती पेटी उघडली तेव्हा तिला तिच्यात एक लहान बाळ दिसले, ते बाळ रडत होते, म्हणून तिला त्याच्याबद्दल फार वाईट वाटले! ती म्हणाली, “हा बाळ कोणातरी इब्री म्हणजे इब्रिआलाच्या कुटुंबात जन्मलेला मुलगा आहे.”

⁷मग आतापर्यंत लपून बसलेली ती बाळची बहीण राजकन्येकडे गेली व म्हणाली, “या बाळची काळजी घेण्यासाठी मी जाऊन एखादी इब्रीदाई शोधून आणू का?”

⁸राजकन्येने उत्तर दिले, “होय कृपाकरून लवकर घेऊन ये.”

तेव्हा ती मुलगी गेली व त्या बाळच्या आईलाच घेऊन आली.

⁹राजकन्या त्या बाईला म्हणाली, “बाई, ह्या बाळाला घरी घेऊन जा, व माझ्याकरिता त्याला दूध पाज आणि त्याची चांगली काळजी घे; त्याबद्दल मी तुला मोबदला देईन.”

तेव्हा त्या बाईने ते बाळ घेतले आणि त्याची योग्य काळजी घेतली. ¹⁰ते मूल वाढले. मग काही काळानंतर एके दिवशी ती बाई त्या बाळाला घेऊन राजकन्येकडे आली; तेव्हा राजकन्येने ते बाळ घेतले आणि त्याला आपला स्वतःचा मुलगा म्हणून स्वीकारले; तिने त्याचे नांव मोशे ठेवले कारण तिने त्याला पाण्यातून उचलून घेतले होते.

मोशे आपल्या लोकांस मदत करतो

¹¹मोशे वाढत जाऊन एक तरुण माणूस झाला. तेव्हा आपल्या इब्री लोकांस फार कष्टाची कामे करावयास भाग पाडले जात आहे हे त्याने पाहिले. एके दिवशी एक मिसरचा माणूस इब्री माणसास मारत असताना त्याने पाहिले.

¹²तेव्हा आपल्याकडे पाहणारा आजूबाजूला कोणीही नाही हे जाणून मोशेने त्या मिसरच्या माणसाला जिवे मारले व वाळूत पुरून टाकले.

¹³जुसऱ्या दिवशी दोन इब्री माणसे मारामारी करत होती. मोशेने पाहिले की त्यांच्यामधील एक दोषी आहे. मोशे

त्याला म्हणाला, “तू आपल्या शेजाऱ्याला का मारत आहेस?”

¹⁴त्या माणसाने उत्तर दिले, “तुला आम्हावर अधिकारी व न्यायाधीश कोणी नेमले? मला सांग! तू काल * जसे त्या मिसरच्या माणसाला जिवे मारलेस, तसे मला मारावयास पाहातोस काय?”

तेव्हा मोशे घाबरला. तो विचार करीत स्वतःशीच म्हणाला, “मी काय केले ते आता सर्वांना माहीत झाले आहे.”

¹⁵मोशेने काय केले हे फारोला समजले तेव्हा त्याने त्याला जिवे मारावयाचे ठरवले. परंतु मोशे फारोपासून दूर पळून गेला. तो मिद्यान देशात गेला आणि तेथे एका विहिरीजवळ थांबला.

मिद्यान देशात मोशे

¹⁶मिद्यानात एक याजक होता. त्याला सात मुली होत्या; आपल्या बापाच्या शेरडामेंढरास पाणी पाजण्यासाठी त्या विहिरीवर आल्या. त्या डोणीत पाणी भरण्याचा प्रयत्न करीत होत्या; ¹⁷परंतु काही मेंढपाळांनी त्यांना पाणी भरून देता हुसकून लावले. तेव्हा मोशेने त्या मुलींना त्यांच्या शेरडामेंढरांस पाणी पाजण्यास मदत केली.

¹⁸मग त्या मुली आपला बाप रगुवेल याच्याकडे गेल्या; तेव्हा त्यांचा बाप त्यांना म्हणाला, “तुम्ही आज एवढ्या लवकर घरी कशा आला?”

¹⁹मुलींनी उत्तर दिले, “तेथील मेंढपाळांनी आम्हाला हाकलून देण्याचा प्रयत्न केला. परंतु एका मिसरच्या माणसाने आम्हाला मदत केली. त्याने आम्हासाठी पाणी काढून आपल्या शेरडेमेंढरास पाजले.”

²⁰तेव्हा रगुवेल आपल्या मुलींना म्हणाला, “तो माणूस कोठे आहे? तुम्ही त्याला सोडून का आला? त्याला आपल्या घरी जेवावयास बोलावून आण.”

²¹त्या माणसापाशी राहण्यास मोशेला आनंद वाटला. त्या माणसाने आपली मुलगी सिप्पोरा हिच्याबरोबर त्याचे लग्न करून दिले. ²²सिप्पोराला एक मुलगा झाला. मोशेने त्याचे नांव गेरशेम ठेवले.

देव इब्राल लोकांना मदत करण्याचे ठरवतो

²³बऱ्याच वर्षांनंतर मिसरचा राजा मरण पावला. अजूनही इब्राल लोकांना अतिशय कष्टाची कामे करावी लागत होती. त्यांनी मदतीकरिता हाका मारल्या व देवाने त्या ऐकल्या; ²⁴देवाने त्यांच्या प्रार्थना ऐकल्या आणि अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांच्याशी केलेल्या कराराची त्याला आठवण झाली. ²⁵देवाने इब्राल लोकांचे हाल पाहिले आणि त्यांना लगेच मदत करावयाचे ठरवले.

काल या अर्थाचा शब्द प्राचीन ग्रीक भाषांतरात आढळतो; तो मूळ इब्री भाषेतील आवृत्तीत नाही.

जळते झुडूप

3 मोशेच्या सासऱ्याचे नांव इश्रो असे होते. मोशे त्याची शेरडेमेंढरे चारणारा मेंढपाळ होता. एके दिवशी मोशे वाळवंटाच्या पश्चिमेला हारेब डोंगर म्हणजे सिनाय डोंगर ह्या देवाच्या डोंगराकडे आपली मेंढरे घेऊन गेला. 2 त्या डोंगरावर त्याने एका जळत्या झुडुपात परमेश्वराच्या दूताला पाहिले. मोशेने असे पाहिले की झुडूप जळत होते परंतु ते जळून खाक होत नव्हते तर जसेच्या तसेच होते. 3 तेव्हा मोशे स्वतःशी म्हणाला, “हे झुडूप जळत असून जळून नष्ट का होत नाही हे मी जरा जवळ जाऊन पाहोतो.”

4 मोशे झुडूपाजवळ येत होता हे परमेश्वराने पाहिले. तेव्हा झुडूपातून देवाने मोशेला हाक मारून म्हटले, “मोशे मोशे!”

आणि मोशे म्हणाला, “मी इथे आहे”

5 तेव्हा परमेश्वर म्हणाला, “तू आहेस तेथून झुडूपाजवळ येऊ नकोस, तर तुझ्या पायातले पायतण काढ; कारण तू पवित्र भूमिवर उभा आहेस. 6 मी तुझ्या पूर्वाजांचा म्हणजे अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांचा देव आहे.”

देवाकडे पाहण्यास मोशेला भीती वाटली म्हणून त्याने आपले तोंड झाकून घेतले.

7 परमेश्वर म्हणाला, “मिसरमध्ये माझ्या लोकांना कसा त्रास भोगावा लागत आहे; आणि मिसरच्या लोकांनी त्याचा कसा छळ चालविलेला आहे, हे मी पाहिले आहे; त्या लोकांच्या हाका मी ऐकल्या आहेत; लोकांचे हाल व दुःख मला समजले आहे. 8 आता मी खाली जाऊन माझ्या लोकांचा मिसरच्या लोकांपासून बचाव करीन; मी त्यांना ह्या देशातून काढून जेथे त्यांना कसलाही त्रास होणार नाही अशा चांगल्या देशात* जेथे कनानी, हिती, अमोरी, परिजी, हिक्वी व यबूसी असे विविध प्रकारचे लोक राहतात, तेथे घेऊन जाईन. 9 मी इस्राएल लोकांचे आक्रोश ऐकले आहेत आणि मिसरच्या लोकांनी त्यांचे जीवन कसे कष्टमय व कठीण केले आहे तेही पाहिले आहे. 10 तेव्हा मी आता तुला फारोकडे पाठवीत आहे! तर तू आता त्याच्याकडे जा! आणि माझ्या लोकांना म्हणजे माझ्या इस्राएल लोकांना मिसरमधून तुझ्या पुढाकाराने घेऊन ये!”

11 परंतु मोशे देवाला म्हणाला, “मी कोणी मोठा माणूस नाही! मी साधा माणूस आहे! तेव्हा फारोकडे जाऊन इस्राएल लोकांना मिसरमधून घेऊन यावाय्याचा पात्रतेचा माणूस मी नाही, तर मग मी हे कसे करू शकेन?”

12 देव म्हणाला, “हे तू करू शकशील, कारण मी तुजबरोबर असेन मी तुला पाठवीत आहे याचा पुरावा असा असेल; तू इस्राएल लोकांना मिसरमधून बाहेर आणल्यावर या डोंगरावर येऊन माझी उपासना करशील.”

13 मग मोशे देवाला म्हणाला, “परंतु मी जर इस्राएल लोकाकडे जाऊन म्हणालो, ‘तुमच्या पूर्वाजांचा देव याने

मला तुमच्याकडे पाठवले आहे;’ तर मग ते लोक विचारातील ‘त्याचे नांव काय आहे?’ मग मी त्यांना काय सांगू?” 14 मग देव मोशेला म्हणाला, “त्याचे नांव ‘जो मी आहे तो मी आहे’* असे आहे, हे त्यांना सांग. तू इस्राएल लोकांकडे जाशील तेव्हा ‘मी आहे’ ने मला पाठवले आहे असे त्यांना सांग. 15 देव मोशेला आणखी म्हणाला, याव्हे हा तुमच्या पूर्वाजांचा म्हणजे अब्राहामाचा देव, इसहाकाचा देव व याकोबाचा देव आहे असे तू त्यांना सांग. माझे नांव नेहमीच ‘याव्हे’ असेल. इस्राएल लोक पिढ्यान्पिढ्या मला त्याच नावाने ओळखतील; ‘त्याच याव्हे ने मला तुमच्याकडे पाठवले आहे’ असे त्यांना सांग!”

16 आणखी परमेश्वर म्हणाला, “तू जाऊन इस्राएल लोकांच्या वडीलधाऱ्यांना (पुढ्याऱ्यांना) एकत्र बोलव आणि त्यांना सांग की तुमच्या पूर्वाजांचा देव म्हणजे अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांचा देव ‘याव्हे’ मला दर्शन देऊन माझ्याशी बोलला आहे. परमेश्वर म्हणतो मी तुमच्याविषयी व मिसरमध्ये तुम्हाला जे जे सोसावे लागले त्याविषयी विचार केला आहे. 17 आणि मी असे ठरवले आहे की मी तुम्हाला मिसरमध्ये भोगाव्या लागत असलेल्या त्रासापासून सोडवीन व आता कनानी, हिती, अमोरी, परिजी, हिक्वी व यबूसी अशा वेगवेगळ्या लोकांच्या ताब्यात असलेल्या देशात घेऊन जाईन. मी तुम्हाला दूधामधाचे प्रवाह वाहणाऱ्या देशात नेईन. 18 ते वडीलधारे (पुढारी) तुझे ऐकतील मग तू व ते वडीलधारे (पुढारी) मिळून तुम्ही मिसरच्या राजाकडे जा व त्याला सांगा, ‘इब्री लोकांचा देव ‘याव्हे’ आम्हाकडे आला. व त्याने आम्हास वाळवंटात तीन दिवसांचा प्रवास करून जाण्यास व तेथे आमचा देव ‘याव्हे’ यासाठी बळी अर्पण करण्यास सांगितले आहे.’

19 परंतु मला माहीत आहे की मिसरचा राजा तुम्हाला जाऊ देणार नाही. केवळ महान सामर्थ्यच तुम्हाला जाऊ देण्यास त्याला भाग पाडील; 20 तेव्हा मग मीच माझे महान सामर्थ्य मिसरविरुद्ध वापरिन; मी त्या देशात महान चमत्कार करीन. मग ते केल्यावर तो तुम्हाला जाऊ देईल; 21 आणि मिसरचे लोक तुम्हा इस्राएल लोकांवर दया करतील असे मी करीन. तेव्हा तुम्ही निघताना मिसरचे लोक तुम्हाला पुष्कळ बक्षिसे व भेट वस्तू देतील.

22 प्रत्येक इब्री स्त्री म्हणजे इस्राएली स्त्री आपल्या मिसरमधील शेजारणीकडून व आपल्या घरात राहणाऱ्या मिसरच्या स्त्रीकडून भेट वस्तू मागून घेईल व ते लोक तिला भेट वस्तू देतील; तुम्हा लोकांना सोन्याचांदीचे दागिने व उंची कपडे भेट म्हणून मिळतील. मिसरमधून निघताना त्या वस्तू तुम्ही आपल्या मुलांमुलीच्या अंगावर घालाल. अशा प्रकारे तुम्ही मिसरच्या लोकांची संपत्ती घ्याल.”

मी आहे “जो मी आहे तो मी आहे” यासाठी असलेल्या हिब्रू भाषेतील शब्द “याव्हे” असा आहे; त्याचा अर्थ “परमेश्वर,” “तो आहे,” किंवा तो “सर्वास अस्तित्व देणारा.”

चांगल्या देशात म्हणजे जेथे दूध व मध वाहतात त्या देशात.

मोशेकरिता पुरावा

4 मग मोशे देवाला म्हणाला, “तू मला पाठवले आहेस असे मी इझ्राएल लोकांना सांगिते तेव्हा ते माझ्यावर विश्वास ठेवणार नाहीत; ते म्हणतील, ‘परमेश्वराने तुला दर्शन दिले नाही.’”

2 परंतु देव मोशेला म्हणाला, “तुझ्या हातात ते काय आहे?”

मोशेने उत्तर दिले, “ती माझी काठी आहे.”

3 मग देव म्हणाला, “तुझ्या हातातली तुझी काठी जमिनीवर टाक.”

तेव्हा मोशेने तसे केले; आणि त्या काठीचा साप झाला. तेव्हा मोशे घाबरला व त्यापासून बाजूला पळाला. 4 परंतु परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तुझा हात पुढे कर व त्या सापाची शेपटी धर.”

तेव्हा मोशेने तसे केल्यावर त्या सापाची पुन्हा काठी झाली. 5 मग देव म्हणाला, “ह्याप्रमाणे तुझ्या काठीचा उपयोग कर म्हणजे मग तू इझ्राएली पूर्वजांच्या परमेश्वराला म्हणजेच अब्राहामाचा देव, इसहाकाचा देव व याकोबाचा देव, याला भेटलास असा ते लोक विश्वास धरतील.”

6 मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “मी तुला आणखी एक चिन्ह किंवा पुरावा देतो. तू तुझा हात झग्याच्या आत तुझ्या छातीवर ठेव” तेव्हा मोशेने आपला हात झग्याच्या आत आपल्या छातीवर ठेवला; मग त्याने आपला हात बाहेर काढला तेव्हा त्यावर बर्फासारखे पांढरे डाग दिसले * ; असा त्याचा हात बदलून गेला.

7 मग देव म्हणाला, “आता पुन्हा तुझा हात झग्याच्या आत तुझ्या छातीवर ठेव.” तेव्हा मोशेने तसे केले. मग त्याने आपला हात तेथून काढला तेव्हा त्याच्यात बदल होऊन तो पुन्हा पूर्वी सारखा चांगला झाला.

8 मग देव बोलला, “तू तुझ्या काठीचा चमत्कार दाखवल्यावरही जर त्या लोकांनी तुझ्यावर विश्वास ठेवला नाही, तर मग हा हाताचा चमत्कार दाखवल्यावर ते तुझ्यावर विश्वास ठेवतील. 9 हे दोन्ही चमत्कार दाखवल्यावरही त्यांनी जर तुझ्यावर विश्वास ठेवला नाही तर मग नाईल नदीचे थोडे पाणी घे आणि ते जमिनीवर ओत; ओतल्याबरोबर त्याचे रक्त होईल.”

10 परंतु मोशे परमेश्वराला म्हणाला, “परंतु परमेश्वरा मी तुला खरे ते सांगतो; मी काही चांगला वक्ता नाही; मला लोकांसमोर कधीही नीट बोलता आलेले नाही. आणि आता तुझ्याबरोबर बोलल्यानंतरही नाही. तुला माहीत आहे की मी सावकाश व अडखळत बोलतो आणि बोलताना मला योग्य, परिणामकारक शब्द सापडत नाहीत;”

11 मग परमेश्वर त्याला म्हणाला, “माणसाचे तोंड कोणी केले? माणसाला बहिरा, मुका, आंधळा किंवा डोळस

कोण करतो? मीच की नाही? मी ‘याव्हे’ आहे! होय ना? 12 तेव्हा मी सांगतो, तू आता जा. तू बोलत असताना मी तुझ्याबरोबर असेन. मी योग्य शब्द तुझ्या मुखात घालीन.”

13 परंतु मोशे म्हणाला, “माझ्या परमेश्वरा! मी तुला कळकळीची विनंती करतो की तू दुसऱ्या कोणाला पाठव. मला नको.”

14 परमेश्वर मोशेवर रागावला! परमेश्वर म्हणाला, “मी तुला आणखी मदत देतो. लेवी कुटुंबातील तुझा भाऊ अहरोन याचा मी उपयोग करतो. तो पटाईत वक्ता आहे. तो अगोदरच तुझ्याकडे येण्यास निघाला आहे. तुला भेटल्यावर त्याला आनंद होईल. 15 तो तुझ्याबरोबर फारोकडे येईल. तू काय बोलोवस ते मी तुला सांगेन; मग ते तू अहरोनाला सांग, आणि मग अहरोन योग्य शब्दात फारोशी बोलेल. 16 आणि अहरोन तुझ्या तर्फे लोकांशी बोलेल; तो तुझे मुख होईल आणि त्याने काय बोलोवे हे सांगणारा तू त्याला देवासारखा होशील. 17 तर आता जा! तुझी काठी तुझ्या सोबत घे. मी तुझ्याबरोबर आहे हे लोकांना दाखवण्यासाठी त्या काठीचा व इतर चमत्कारांचा उपयोग कर!”

मोशे मिसरला परत जातो

18 मग मोशे आपला सासरा इश्रो याच्याकडे परत गेला. तो इश्रोला म्हणाला, “मला मिसरला माझ्या भाऊबंदाकडे जाऊ द्या. ते अद्याप जिवंत आहेत की नाहीत ते मला पाहू द्या.”

इश्रो म्हणाला, “तू शांततेने जा.”

19 तेव्हा मोशे अद्याप मिद्यानात असताना देव त्याला म्हणाला, “आता मिसरला परत जाणे तुझ्यासाठी सुरक्षिततेचे आहे. जे लोक तुला ठार मार पाहत होते ते आता मरण पावले आहेत.”

20 तेव्हा मोशेने आपली बायको व आपल्या मुलांना गाढवांवर बसवले व त्यांना घेऊन तो मिसरला माधारी गेला. त्याने देवाच्या सामर्थ्याने भरलेली आपली काठी बरोबर नेली.

21 मोशे मिसरचा प्रवास करत असताना देव त्याच्याबरोबर बोलला. देव म्हणाला, “तू फारोशी बोलताना मी तुला जे चमत्कार करण्याची शक्ती दिली आहे त्यायोगे ते चमत्कार त्याला दाखवण्याची आठवण ठेव. परंतु मी फारोचे मन अतिशय कठीण करीन; तो तुम्हाला जाऊ देणार नाही. 22 मग तू फारोला सांग की 23 परमेश्वर म्हणतो, ‘इझ्राएल माझा मोठा मुलगा * आहे. आणि मी तुला सांगत आहे की तू माझ्या थोरल्या मुलाला माझी उपासना करण्याकरिता जाऊ दे! जर तू माझ्या प्रथम जन्मलेल्या मुलास म्हणजे माझ्या इझ्राएल लोकांस जाऊ देण्याचे

मग ... डाग दिसले हाताला कोडसारखा काहीतरी कातडीचा रोग झाला होता.

मोठा मुलगा म्हणजे कुटुंबात जन्मलेले पहिले अपत्य पूर्वीच्या काळी मोठ्या मुलाला फार महत्त्व असे.

नाकारशील तर मी तुझ्या प्रथम जन्मलेल्या म्हणजे थोरल्या मुलास ठार मारिन.”

मोशेच्या मुलाची सुंता होते

²⁴मोशे मिसरच्या प्रवासात असताना एके ठिकाणी मुक्कामासाठी थांबला. तेव्हा परमेश्वराने मोशेला त्या ठिकाणी गाठून त्याला ठार मारण्याचा * प्रयत्न केला. ²⁵परंतु सिप्पोराने एक गारगोटीची धारदार सुरी घेतली व तिने आपल्या मुलाची सुंता केली. मग तिने मुलाची अग्रत्वाचा घेतली आणि ती मोशेच्या पायावर ठेवून ती त्याला म्हणाली, “तू माझा रक्ताने मिळवलेला नवरा आहेस.”

²⁶सिप्पोरा असे म्हणाली कारण तिला आपल्या मुलाची सुंता करावी लागली. तेव्हा देवाने मोशेला क्षमा केली व त्याला ठार मारले नाही.

देवासमोर मोशे व अहरोन

²⁷परमेश्वराने अहरोनाला सांगितले होते, “तू वाळवंटात जाऊन मोशेला भेट.” म्हणून अहरोन देवाच्या डोंगरावर म्हणजे होरेब किंवा सिनाय डोंगरावर जाऊन मोशेला भेटला. मोशे भेटल्यावर अहरोनाने त्याचे चुंबन घेतले. ²⁸परमेश्वराने मोशेला सांगितलेल्या सर्व गोष्टी मोशेने अहरोनाला सांगितल्या व देवाने त्याला का पाठवले तेही सांगितले; तसेच परमेश्वराने मोशेला जे चमत्कार करून दाखवावयाची आज्ञा दिली होती त्याविषयीही त्याने अहरोनाला सांगितले.

²⁹मग मोशे व अहरोन यांनी जाऊन इस्राएली वंशजाचे सर्व वडीलधारी एकत्र जमवले.

³⁰नंतर परमेश्वराने मोशेला सांगितलेल्या सर्व गोष्टी अहरोनाने लोकांस कळवल्या; त्यानंतर मोशेने लोकांसमक्ष चमत्कार करून दाखवले. ³¹तेव्हा देवानेच मोशेला पाठवले असल्याबद्दल त्यांची खात्री झाली. देवाने त्यांच्या हालअपेष्टा पाहिल्या आहेत व तो त्यांना भेटण्यास आला आहे हे त्यांना माहीत झाले. तेव्हा त्यांनी नमन करून देवाची उपासना केली.

फारोसमोर मोशे व अहरोन

5 मोशे व अहरोन इस्राएल लोकांशी बोलल्यानंतर फारोकडे गेले व त्याला म्हणाले, “इस्राएल लोकांचा देव * म्हणतो, ‘माझ्या लोकांना माझ्या समानाकरिता उत्सव करावयास रानात जाऊ द्यावे.”

²परंतु फारो म्हणाला, “हा परमेश्वर कोण आहे? आणि मी त्याचे का ऐकावे? मी इस्राएल लोकांना का जाऊ

द्यावे? तुम्ही परमेश्वर म्हणता तो कोण आहे हे मला माहीत नाही. म्हणून इस्राएल लोकांस मी जाऊ देत नाही.”

³मग अहरोन व मोशे म्हणाले, “इब्री लोकांचा म्हणजे इस्राएल लोकांचा देव आम्हांशी बोलला आहे. म्हणून आम्हाला रानात तीन दिवसांच्या वाटेवर जाऊ द्यावे आणि तेथे आमचा देव परमेश्वर या करिता यज्ञार्पण करू द्यावे अशी आम्ही आपणाला विनंती करतो. आणि आम्ही जर असे केले नाही तर कदाचित् त्याला फार राग येईल व तो रोगराईने किंवा तलवारीने आमचा नाश करेल.”

⁴परंतु फारो त्यांना म्हणाला, “हे मोशे, हे अहरोन, तुम्ही त्रास निर्माण करून घेत आहात! तुम्ही लोकांना काम करू देत नाही; तुम्ही त्यांच्या कामात अडथळा आणीत आहात! त्या गुलामांना आपल्या कामावर माघारी जाण्यास सांगा! ⁵येथे खूप कामगार आहेत आणि त्यांना काम करण्यापासून तुम्ही रोखत आहात!”

फारो लोकांना शिक्षा देतो

⁶त्याच दिवशी इस्राएल लोकांचे काम अधिक खडतर करण्यासाठी फारोने मुकादमांना व नायकांना आज्ञा दिली.

⁷तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही ह्या लोकांना वित्त बनविण्याकरिता आजपर्यंत सतत गवत दिलेले आहे. परंतु आता त्यांना लागणारे गवत त्यांना स्वतः शोधून आणण्यास सांगा. ⁸तरी परंतु पूर्वी इतक्याच वित्त त्यांनी बनविल्या पाहिजेत. ते आज्ञा झाले आहेत आणि म्हणूनच त्यांच्या देवाला यज्ञ करण्यासाठी त्यांना जाऊ देण्याविषयी ते मला विचारत आहेत. ⁹तेव्हा त्यांच्यावर अधिक काम लादून त्यांना सतत कामात ठेवा, म्हणजे मग मोशेच्या खोट्या गोष्टी ऐकण्यास त्यांना वेळ मिळणार नाही.”

¹⁰म्हणून मिसरचे मुकादम व इस्राएली किंवा इब्री नायक इस्राएल लोकांकडे जाऊन म्हणाले, “फारोने तुम्हाला वित्त बनविण्यासाठी लागणारे गवत न देण्याचे ठरवले आहे.

¹¹तेव्हा तुम्हाला लागणारे गवत तुम्ही स्वतःच आणले पाहिजे म्हणून आता जाऊन तुमच्यासाठी गवत आणा परंतु पूर्वी इतक्याच वित्त तुम्ही बनविल्या पाहिजेत.”

¹²म्हणून मग इस्राएल लोक गवत शोधण्याकरिता सर्व मिसर देशभर पांगले. ¹³त्यांच्यावर नेमलेले मुकादम

त्यांच्याकडून अधिक काम करवून घेऊन पूर्वी इतक्याच वित्त तयार करण्याकरिता त्यांच्या मागे सतत तगादा लावीत.

¹⁴मिसरच्या मुकादमांनी लोकांवर इब्री म्हणजे इस्राएली नायक नेमले होते. लोकांनी केलेल्या कामासाठी त्यांना जबाबदार धरले जाई. मिसरचे मुकादम इस्राएली नायकांना मारीत व म्हणत, “तुम्ही पूर्वी जेवढ्या वित्त बनवीत होता तेवढ्या आता का बनवीत नाही? तुम्ही जर त्यावेळी तेवढ्या वित्त करीत होता तर मग आताही तेवढ्याच वित्त करू शकला पाहिजे!”

¹⁵मग इस्राएली नायक तक्रार घेऊन फारोकडे गेले व म्हणाले, “आम्ही जे तुमचे सेवक त्या आमच्याशी तुम्ही

ठार मारण्याचा किंवा याचा अर्थ बहुत करून “मोशेच्या सुंते विषयी असावा.”

देव म्हणजे ‘याव्हे.’

अशाप्रकारे का वागत आहा? ¹⁶तुम्ही आम्हाला गवत देत नाही परंतु पूर्वी इतक्याच विटा बनविण्याचा हुकूम करता. आणि आता आमचे मुकादम आम्हाला मारतात. अशा रीतीने तुमचे लोक जे करीत आहेत ते चुकीचे आहे.”

¹⁷फारोने उत्तर दिले, “तुम्ही लोक आळशी आहा. तुम्हाला काम करायला नको आणि म्हणूनच तुम्हाला जाऊ देण्याविषयी तुम्ही मला विचारता आणि त्या करिताच तुम्हाला येथून निघून जायला आणि तुमच्या परमेश्वराला यज्ञ करावयास पाहिजे.” ¹⁸आता आपल्या कामावर माधारी जा. आम्ही तुम्हाला गवत देणार नाही परंतु पूर्वी इतक्याच विटा तुम्ही केल्या पाहिजेत.”

¹⁹आपण संकटात आहोत हे इस्राएली नायकांना समजले, कारण पूर्वी इतक्याच विटा करून दे त्यांना शक्य नव्हते.

²⁰फारोच्या भेटीनंतर परत जाताना त्यांना मोशे व अहरोन भेटले; ते नायकांसाठीच थांबले होते. ²¹तेव्हा ते मोशे व अहरोनास म्हणाले, “आम्हाला जाऊ द्यावे असे फारोला विचारून तुम्ही मोठे वाईट केले. फारो व त्याचे अधिकारी यांच्या मनात आमच्या विरुद्ध द्वेष निर्माण केल्याबद्दल परमेश्वर तुम्हाला शिक्षा करो. आम्हास मारून टाकण्यास तुम्ही त्यांना चांगले निमित्त दिले आहे.”

मोशे देवाकडे तक्रार करतो

²²मग मोशे परमेश्वराची प्रार्थना करीत म्हणाला, “प्रभु तुझ्या लोकांसाठी ही वाईट गोष्ट तू का केलीस? तू मला इकडे का पाठवलेस? ²³मी फारोकडे जाऊन तू मला सांगितलेल्या गोष्टी त्याला सांगितल्या. परंतु त्या वेळेपासून तो लोकांशी अधिक कठोरपणे वागत आहे. आणि त्यांच्या मदतीकरिता तू काहीच केले नाहीस!”

6 तेव्हा परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “मी आता फारोचे काय करतो ते तू बघशील; मी माझ्या महान सामर्थ्याचा त्याच्या विरुद्ध उपयोग करीन; मग तो माझ्या लोकांना जाऊ देईल. तो त्यांना जाऊ देण्यास एवढा तयार होईल की तो त्यांना बळजबरीने घालवून देईल.”

²मग देव मोशेला म्हणाला, ³“मी परमेश्वर आहे मी अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांना दर्शन दिले; त्यांनी मला ‘एल-शदाय’ असे नांव दिले; त्यांना ‘याव्हे’ (म्हणजे ‘परमेश्वर’) हे माझे नांव माहीत नव्हते. ⁴त्यांच्याशी पवित्र करार करून मी त्यांना कनान देश देण्याचे वचन दिले. ते त्या देशात राहिले परंतु तो देश त्यांचा स्वतःचा नव्हता; ते तेथे उपरे होते. ⁵आता मला इस्राएल लोकांच्या त्रासाविषयी, मिसरमधील त्यांच्या गुलामगिरी विषयी समजले आहे आणि त्यांच्याशी केलेल्या पवित्र कराराची मला आठवण आहे. ⁶तेव्हा त्यांना सांग, मी म्हणतो, ‘मी तुमचा परमेश्वर आहे; मी तुम्हास वाचवीन व तुम्हांस स्वतंत्र करीन; तुम्ही मिसरच्या लोकांचे गुलाम राहणार नाही. मी माझ्या महान सामर्थ्याचा उपयोग करून मिसरच्या लोकांना भयंकर शिक्षा करीन व मग तुम्हाला सोडवीन.

⁷तुम्ही माझे लोक व्हाल व मी तुमचा देव होईन. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे आणि मी तुम्हाला मिसरमधून सोडविले आहे हे तुम्हाला समजेल.

⁸मी अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांच्याशी मोठा करार करून त्यांना वचन दिले की मी त्यांना एक विशेष देश देईन; तेव्हा त्या देशात मी तुम्हाला नेईन व तो देश तुम्हाला कायमचे वतन करून देईन. मी परमेश्वर आहे.”

⁹तेव्हा मोशेने हे सर्व इस्राएल लोकांना सांगितले. परंतु लोकांना एवढे काम करावे लागत होते की त्यामुळे त्यांना मोशेचे म्हणणे ऐकावयास उत्सुकता नसे म्हणून ते त्याचे ऐकेनात.

¹⁰मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ¹¹“जा व फारोला सांग की त्याने इस्राएल लोकांना जाऊ दिलेच पाहिजे.”

¹²परंतु मोशेने उत्तर दिले, “इस्राएल लोकांनी माझे ऐकण्यास नाकारले! तेव्हा फारोही नक्कीच माझे ऐकणार नाही! मी अजिबात चांगला वक्ता नाही.”

¹³परंतु परमेश्वर मोशे व अहरोन यांच्याशी बोलला आणि त्याने त्यांना इस्राएल लोकांकडे जाऊन त्यांच्याशी बोलण्याची, तसेच फारोकडे जाऊन त्यांच्याशी बोलणी करण्याची आणि इस्राएल लोकांना मिसर मधून बाहेर घेऊन जाण्याची आज्ञा दिली.

इस्राएल लोकांची काही कुळे

¹⁴इस्राएल लोकांच्या पूर्वजांच्या घराण्यातील प्रमुख पुरुषांची नावे अशी: इस्राएलाचा पहिला मुलगा रजबेन. त्याची मुले हनोख, फलू, हस्त्रोन व कर्मी. ही रजबेनाची कुळे: ¹⁵शिमोनाची मुले यमुवेल यामीन, ओहद, याखीन, जोहर व (कनानी स्त्री पोटी झालेला शौल.) ही शिमोनाची कुळे. ¹⁶लेवीचे आयुष्य एकशे सदीस वर्षांचे होते. लेवीच्या वंशावळी प्रमाणे त्याच्या मुलांची नावे ही: गेरॅशन, कहाथ, व मरारी. ¹⁷गेरॅशनाचे मुलगे त्यांच्या त्यांच्या कुळाप्रमाणे हे: गेरॅशनाचे दोन मुलगे लिबनी व शिमी. ¹⁸कहाथाचे मुलगे अग्राम, इसहार, हेब्रोन व उजियेल. कहाथाचे आयुष्य एकशे तेहतीस वर्षांचे होते. ¹⁹मरारीची मुले महली व मूशी. लेवीची कुळे त्याच्या वंशावळी प्रमाणे ही होती.

²⁰अग्रामाने आपली आल्या योखबेद हिच्याशी लग्न केले तिच्या पोटी त्याला अहरोन व मोशे ही दोन मुले झाली. अग्राम एकशेसदतीस वर्षे जगला. ²¹इसहाराची मुले-कोरह, नेफेग व जिख्री. ²²उजियेलाची मुले: मिशाएल, एलसाफान व सिथ्री.

²³अहरोनने अलीशेबाशी लग्न केले. (अलीशेबा अम्मीनादाबची मुलगी व नहशोनाची बहीण होती) त्यांना नादाब, अबीहू, एलाजार व इथामार ही मुले झाले. ²⁴कोरहाची मुले: अस्सीर, एलकाना व अबीयासाफ; ही कोरहाची कुळे. ²⁵अहरोनाचा मुलगा एलाजार याने पुढीलगाच्या मुलीशी लग्न केले; तिच्या पोटी त्याला

फिनहास हा मुलगा झाला. हे सर्व लोक म्हणजे इझ्राएलाचा मुलगा लेवी याची वंशावळ होय.

²⁶इझ्राएल लोकांना मिसर देशातून बाहेर घेऊन जा असे देवाने ज्यांना सांगितले होते ते अहरोन व मोशे ह्याच कुळातले.

²⁷इझ्राएल लोकांना मिसर देशातून बाहेर जाऊ द्यावे असे मिसरचा राजा फारो याच्याशी जे बोलले तेच हे अहरोन व मोशे.

देव मोशेबरोबर पुन्हा बोलतो

²⁸मग मिसर देशात देव मोशे बरोबर बोलला. ²⁹तो त्याला म्हणाला, “मी परमेश्वर आहे. मी तुला सांगतो ते सर्व तू मिसरचा राजा फारो याला सांग.”

³⁰परंतु मोशेने उत्तर दिले, “मी तर चांगला वक्ता नाही. फारो राजा माझे ऐकणार नाही.”

7 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “मी तुझ्याबरोबर असेन मी तुला फारोसाठी देव असे केले आहे; आणि अहरोन हा तुझा संदेष्टा होईल; ²मी तुला सांगतो ते सर्व तू अहरोनाला सांग; मग माझे सर्व बोलणे तो फारोला सांगेल आणि मग फारो इझ्राएल लोकांना हा देश सोडून जाऊ देईल. ³परंतु मी फारोचे मन कठोर करीन. मग मी मिसरमध्ये अनेक चमत्कार दाखवीन. तरीही फारो ऐकणार नाही. ⁴तेव्हा मग मी मिसरच्या लोकांना जबर शिक्षा करीन आणि त्या देशातून माझ्या सर्व लोकांना मी बाहेर काढीन ⁵तेव्हा मिसरच्या लोकांना समजेल की मी परमेश्वर आहे मी मिसरच्या लोकांविरुद्ध होईन आणि मग त्यांना कळेल की मी परमेश्वर आहे मग मी माझ्या लोकांना त्यांच्या देशातून बाहेर घेऊन जाईन.”

⁶मग मोशे व अहरोन यांनी परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे केले. ⁷ते फारोबरोबर बोलले तेव्हा मोशे ऐंशी वर्षांचा व अहरोन त्र्याऐंशी वर्षांचा होता.

मोशेच्या काठीचा साप होतो

⁸परमेश्वर मोशे व अहरोन यांना म्हणाला, ⁹“फारो तुम्हाला मी पाठविल्याचा पुरावा म्हणून एखादा चमत्कार करून तुमचे सामर्थ्य दाखविण्या विषयी विचारील तेव्हा अहरोनाला आपली काठी जमिनीवर टाकण्यास सांग म्हणजे फारोच्या देखत त्या काठीचा साप होईल.

¹⁰तेव्हा मोशे व अहरोन परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे फारोकडे गेले. अहरोनाने आपली काठी जमिनीवर टाकली. तेव्हा फारो व त्याचे सेवक यांच्या देखत त्या काठीचा साप झाला.

¹¹तेव्हा फारो राजाने आपले जाणते व मांत्रिक बोलावले; तेव्हा मिसरच्या त्या जादुगरांनी आपल्या मंत्रत्रांच्या जोरावर अहरोनाप्रमाणे केले. ¹²त्यांनीही आपल्या काठ्या जमिनीवर टाकल्या तेव्हा त्यांचेही साप झाले परंतु अहरोनाच्या काठीच्या सापाने त्यांचे साप गिळून टाकले.

¹³तरीही परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे फारोचे मन कठोर झाले आणि त्याने मोशे व अहरोन यांचे ऐकले नाही व इझ्राएल लोकांना जाऊ दिले नाही.

पाण्याचे रक्त होते

¹⁴मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “फारोचे मन कठीण झाले आहे; तो इझ्राएल लोकांना जाऊ देत नाही. ¹⁵उद्या सकाळी फारो नदीवर जाईल; तू साप झालेली काठी बरोबर घे आणि नाईल नदीच्या काठी त्याला भेटावयास जा. ¹⁶त्याला असे सांग, ‘इझ्री म्हणजे इझ्राएल लोकांचा देव परमेश्वर याने मला तुझ्याकडे पाठवले आहे व त्याच्या लोकांना त्याची उपासना करावयास रानात जाऊ दे, असे तुला सांगण्यास मला बजावले आहे. आतापर्यंत तू परमेश्वराचे ऐकले नाहीस. ¹⁷तेव्हा परमेश्वर म्हणतो की मी परमेश्वर आहे हे त्याला अशावरून कळेल: मी नाईल नदीच्या पाण्यावर ह्या माझ्या हातातील काठीने तडाखा मारीन तेव्हा नदीच्या पाण्याचे रक्त होईल. ¹⁸मग पाण्यातील सर्व मासे मरतील, नदीला घाण सुटेल आणि मिसरचे लोक नदीचे पाणी पिऊ शकणार नाहीत.”

¹⁹परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “आपली काठी मिसरमधील नद्या, नाले, तलाव व जेथे पाणी भरून ठेवतात त्या जागेवर उगारण्यास अहरोनास सांग म्हणजे त्याने तसे केल्यावर सर्व पाण्याचे रक्त होईल; घरातील लाकडांच्या व दगडांच्या भांड्यात भरलेल्या पाण्याचे देखील रक्त होईल.”

²⁰तेव्हा मोशे व अहरोन यांनी परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे केले. अहरोनाने आपली काठी उगारली नाईल नदीवर मारली. त्याने हे फारो व त्याचे अधिकारी यांच्यासमोर केले. तेव्हा नदीतल्या सर्व पाण्याचे रक्त झाले. ²¹नदीतले मासे मेले व तिला घाण सुटली. त्यामुळे मिसराचे लोक नदीचे पाणी पिऊ शकेनात. अवघ्या मिसरभर रक्तच रक्त झाले.

²²मिसरच्या जादुगरांनी आपल्या मंत्रत्रांच्या जोरावर तसेच केले. तेव्हा परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे फारोचे मन कठीण झाले. ²³मोशे व अहरोन यांनी केलेल्या चमत्काराकडे फारोने लक्ष दिले नाही; तो मागे फिरला व आपल्या घरी निघून गेला.

²⁴मिसरच्या लोकांना नदीचे पाणी पिववेना म्हणून त्यांनी पिण्याच्या पाण्यासाठी झरे खणले.

बेडकांची पीडा

²⁵परमेश्वराने नाईल नदीला दिलेल्या तडाख्याला सात दिवस होऊन गेले.

8 मग परमेश्वराने मोशेला सांगितले, “जा आणि फारोला सांग, परमेश्वर म्हणतो, ‘माझ्या लोकांना माझी उपासना करण्याकरिता जाऊ दे!’ ²जर तू माझ्या लोकांना जाऊ दिले नाहीस तर मी सारा देश बेडकांनी भरून

टाकीन व सगळ्या देशाला पीडीन. ³नाईल नदीत बेडकांचा सुखसुखी होईल. बेडूक नदीतून तुझ्या वाड्यात झोपण्याच्या खोलीत, बिछान्यात तसेच तुझ्या सेवकांच्या व अधिकाऱ्यांच्या घरात, भट्ट्यात पाण्याच्या भांड्यात येतील. ⁴ते तुझ्या, तुझ्या सेवकांच्या व लोकांच्या अंगावर चढतील.”

⁵मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “अहरोनाला त्याच्या हातातील काठी नट्या, नाले, तलाव यांच्यावर उगारण्यास सांग म्हणजे मग बेडूक मिसर देशावर चढून येतील.”

⁶मग अहरोनाने मिसरमधील जलाशयांवर आपला हात उगारला तेव्हा बेडूक बाहेर आले आणि त्यांनी अवघा मिसर देश व्यापून टाकला.

⁷तेव्हा जादुगारांनी मंत्रतंत्राच्या योगे तसेच केले आणि मिसर देशावर आणखी बेडूक आणले.

⁸मग फारोने मोशे व अहरोन यांना बोलावून आणले. फारो त्यांना म्हणाला, “हे बेडूक माझ्यापासून, व माझ्या लोकांपासून दूर करण्याकरिता तुमच्या परमेश्वराला विनंति करा. मग तुमच्या परमेश्वराची उपासना करण्याकरिता मी तुम्हा लोकांना जाऊ देईन.”

⁹मोशे फारोला म्हणाला, “हे बेडूक केव्हा दूर करावेत अशी तुमची इच्छा आहे ते मला सांग. मी तुमच्यासाठी, तुमच्या लोकांसाठी व तुमच्या सेवकांसाठी प्रार्थना करीन. मग बेडूक तुम्हापासून व तुमच्या घरातून दूर होतील आणि फक्त नदीत राहतील.”

¹⁰फारोने उत्तर दिले “उद्या,”

तेव्हा मोशे म्हणाला, “तुमच्या म्हणण्याप्रमाणे होईल अशा प्रकारे तुम्हाला समजेल की आमच्या परमेश्वराला दुसरा देव नाही. ¹¹बेडूक तुम्हापासून तुमच्या घरातून, तुमचे सेवक व तुमचे लोक यांच्यापासून निघून जातील; ते फक्त नदीत राहतील.”

¹²मग मोशे व अहरोन फारोपासून निघून गेले आणि फारोवर बेडूक आणले होते त्याविषयी मोशेने परमेश्वराला प्रार्थना केली. ¹³मग परमेश्वराने मोशेच्या विनंतीप्रमाणे केले. तेव्हा घरादारात, अंगणात व शेतात होते ते सर्व बेडूक मेले. ¹⁴ते सडू लागले आणि त्यामुळे सर्व देशात घाण वास येऊ लागला.

¹⁵बेडकांची पीडा दूर झाली हे फारोने पाहिले आणि त्याचे मन पुन्हा कठीण झाले. त्याने मोशे व अहरोन यांनी विचारल्याप्रमाणे केले नाही. परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणेच हे झाले.

उवांची पीडा

¹⁶मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “अहरोनाला त्याची काठी जमिनीवरील धुळीवर मारण्यास सांग म्हणजे मग अवघ्या मिसर देशभर धुळीच्या उवा बनतील.”

¹⁷त्याने तसे केले. अहरोनाने आपल्या हातातली काठी जमिनीवरील धुळीवर मारली, आणि त्यामुळे सगळ्या

मिसर देशात धुळीच्या उवा बनल्या; त्या पशूवर व माणसांवर चढल्या.

¹⁸जादुगारांनी त्यांच्या मंत्रतंत्रांच्या जोरावर तसेच करण्याचा प्रयत्न केला परंतु धुळीतून त्यांना उवा बनविता आल्या नाहीत; त्या उवा पशूवर व लोकांच्या अंगावर राहिल्या. ¹⁹तेव्हा जादुगारांनी फारोला सांगितले की हा चमत्कार देवाच्या सामर्थ्यानेच झाला आहे. परंतु फारोने मन कठीण केले व त्यांचे म्हणणे ऐकायचे नाकारले आणि परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणेच हे झाले.

गोमाशांची पीडा

²⁰मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “सकाळी लवकर उठ; आणि फारो नदीवर जाईल तेव्हा त्याच्याकडे जा. त्याला असे सांग की परमेश्वर म्हणतो, ‘माझी उपासना करण्यासाठी माझ्या लोकांना जाऊ दे!’ ²¹जर तू त्यांना जाऊ देणार नाहीस तर मग तुझ्या घरात, तुझ्यावर, तुझ्या सेवकांवर गोमाशा येतील. अवघ्या मिसर देशातील घरे गोमाशांच्या थव्यांनी भरून जातील. गोमाशांचे थवे अंगणात व जमिनीवरही येतील. ²²परंतु मी इझ्राएल लोकांशी मिसरच्या लोकांप्रमाणे वागणार नाही. तर ज्या गोशेन प्रांतात माझे लोक राहतात तेथे एकही गोमाशी असणार नाही. अशा प्रकारे तुम्हाला समजेल की मी परमेश्वर या पृथ्वीवर आहे. ²³तेव्हा उद्या माझ्या लोकांशी वागताना आणि तुमच्या लोकांशी वागताना मी भेद करीन आणि तोच माझा पुरावा असेन.”

²⁴अशा रीतीने परमेश्वराने जे सांगितले होते त्याप्रमाणे त्याने केले. मिसर देशात गोमाशांचे थवेच्या थवे आले. ते फारोच्या वाड्यात व त्याच्या सेवकांच्या घरात शिरले; ते सगळ्या देशात पसरले, गोमाशांच्या त्या थव्यांनी देशाची नासाडी केली, ²⁵म्हणून मग फारोने मोशे व अहरोन यांना बोलावून आणले व त्यांना सांगितले, “तुम्ही तुमच्या देवाला आमच्या येथेच म्हणजे आमच्या देशातच यज्ञ करा.”

²⁶परंतु मोशे म्हणाला, “तसे करणे योग्य होणार नाही कारण आमचा देव परमेश्वर ह्याला आम्ही जो यज्ञ करणार आहो तो यज्ञ तुम्हा मिसरच्या लोकांच्या दृष्टिने किळसवाण असेल त्यामुळे आम्ही तो मिसरच्या लोकांसमोर केला तर ते आम्हावर दाडफेक करतील व आम्हाला मारून टाकतील. ²⁷तर आम्हास रानात तीन दिवसांच्या वाटेवर जाऊ द्या. व आमचा देव परमेश्वर ह्याला यज्ञ करू द्या. आमचा देव परमेश्वर ह्याने आम्हाला हे करावयास सांगितले आहे.”

²⁸तेव्हा फारो म्हणाला, “मी तुम्हाला तुमचा देव परमेश्वर ह्याला यज्ञ करण्याकरिता रानात जाऊ देतो परंतु तीन दिवसांच्या प्रवासापेक्षा जास्त पुढे जायचे नाही; तेव्हा आता जा व माझ्यासाठीही प्रार्थना करा.”

²⁹मोशे म्हणाला, “पाहा, मी जातो आणि तुझ्यापासून, तुझे लोक व सेवक या सर्वांपासून उद्या गोमाशा दूर

करण्याकरिता परमेश्वराला विनंती करतो परंतु यज्ञ करण्यास जाणाऱ्या आमच्या लोकांना तुम्ही अडवू नये.”

³⁰तेव्हा मोशे फारोपासून निघून गेला आणि त्याने परमेश्वराची प्रार्थना केली. ³¹आणि परमेश्वराने मोशेची विनंती मान्य केली व त्याने फारो, त्याचे सेवक व त्याचे लोक यांच्यापासून सर्व गोमाशा दूर केल्या. तेथे एकही गोमाशी राहिली नाही. ³²परंतु फारो पुन्हा हट्टी व कठोर बनला आणि त्याने इस्राएली लोकांना जाऊ दिले नाही.

शेती-पशूमध्ये मरीची पीडा

9 नंतर परमेश्वराने मोशेला फारोकडे जाऊन असे बोलण्यास सांगितले, “इस्राएलांचा देव परमेश्वर म्हणतो, ‘माझी उपासना करण्याकरिता माझ्या लोकांना जाऊ दे!’

²तू जर त्यांना जाण्यापासून सतत असाच अडवीत राहशील व त्यांना जाऊ देणार नाहीस; ³तर शेतावरील पशूविरुद्ध परमेश्वर आपल्या सामर्थ्याचा वापर करील. परमेश्वर तुझे घोडे, गाढवे, उंट, गुरेढोरे व शेरडेमेंढरे यांना भयंकर आजाराने त्रस्त करील ⁴परंतु तो इस्राएल लोकांच्या व मिसरच्या लोकांच्या पशूत भेद करील; इस्राएल लोकांच्या पशूपैकी एकही पशू मरणार नाही. ⁵याकरिता परमेश्वराने वेळीही नेमलेली आहे. ह्या देशात उद्या हे सर्व घडून येईल.”

⁶दुसऱ्या दिवशी सकाळी मिसरमधील शेतीवरील सर्व पशू मेले. परंतु इस्राएल लोकांच्या मालकीच्या पशूपैकी एकही मेला नाही. ⁷इस्राएल लोकांच्या पशूपैकी एखादा मेला काय हे पाहण्यासाठी फारोने माणसे पाठवली. परंतु त्यांच्या पशूपैकी एकही मेला नाही. तरीपण फारो हट्टी व कठीण मनाचाच राहिला. त्याने इस्राएल लोकांना जाऊ दिले नाही.

गळवांची पीडा

⁸नंतर परमेश्वर मोशे व अहरोन यांना म्हणाला, “मोशेने ऑजळभर भट्टीची राख घेऊन फारो देखत आकाशाकडे उधळवी. ⁹त्या राखेचा धुरळ बनेल व तो सगळ्या मिसरभर पसरेल आणि त्याच्या स्पर्शाने माणसांना व गुरांना फोड येऊन गळवे होतील.”

¹⁰तेव्हा मोशे व अहरोन यांनी भट्टीतून राख घेतली व ते फारो राजासमोर उभे राहिले. मोशेने ती राख हवेत उधळली आणि त्यामुळे माणसांना व जनावरांना फोड व गळवे येऊ लागली. ¹¹जादुगार मोशेला तसे करण्यापासून अडवू शकले नाहीत कारण त्यांनाही गळवे आली होती. सर्व मिसरभर ही गळवे आली.

¹²परंतु परमेश्वराने फारोचे मन कठीण केले आणि त्याने मोशे व अहरोन यांचे ऐकले नाही, व लोकांना

जाऊ दिले नाही. परमेश्वराने पूर्वीच सांगितले होते त्याप्रमाणे हे झाले.

गारांची पीडा

¹³मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू सकाळी उठव फारोकडे जा; आणि त्याला सांग की इस्राएल लोकांचा देव परमेश्वर म्हणतो, ‘माझी उपासना करण्याकरिता माझ्या लोकांना जाऊ दे!’ ¹⁴तू हे केले नाहीस तर मग मी माझे सारे सामर्थ्य तुझ्याविरुद्ध तुझे सेवक व तुझ्या लोकांच्याविरुद्ध वापरीन. तेव्हा मग तुला माहीत होईल की या जगात माझ्यासारखा दुसरा देव नाही. ¹⁵मी माझे सगळे सामर्थ्य वापरून असा आजार तुम्हावर पाठवू शकतो की त्यामुळे तू व तुझी प्रजा या पृथ्वीवरून नष्ट व्हाल. ¹⁶परंतु मी तुला एका हेतूने ठेवले आहे की मी तुला माझे सामर्थ्य दाखवावे. मग सर्व जगाला मी कोण आहे हे कळेल. ¹⁷तू अजूनही माझ्या लोकांविरुद्ध आहेस. तू त्यांना अजूनही मोकळे करून जाऊ देत नाहीस. ¹⁸म्हणून उद्या ह्याच वेळेस मी गारांचा असा काही वाईट वादळी वर्षाव मिसरवर आणीन की असा गारांचा वादळी वर्षाव मिसर राष्ट्राची स्थापना झाल्यापासून कधी आला नाही. ¹⁹तेव्हा आता तू तुझी गुरेढोरे सुरक्षित जागी ठेवलीच पाहिजेस; शेतात तुझ्या मालकीचे काही असल्यास ते सुरक्षित जागी ठेवलेच पाहिजेस. कारण जर एखादा माणूस किंवा पशू शेतात राहिल तर तो मारला जाईल. जे जे तुम्ही तुमच्या घरात गोळा करून ठेवणार नाही त्यांचा गारांचा भडीमार पडेल.”

²⁰फारोच्या सेवकांपैकी काहींनी परमेश्वराच्या संदेशाचा मान ठेवून लगेच आपली गुरेढोरे व गुलाम यांना आसऱ्याला घरी आणले व सुरक्षित जागी ठेवले. ²¹परंतु इतर सेवकांनी परमेश्वराच्या संदेशाकडे दुर्लक्ष केले त्यामुळे रानांतील त्यांचे सर्व दास व गुरेढोरे, शेरडेमेंढरे मरून गेली.

²²परमेश्वराने मोशेला सांगितले, “तू आपले हात आकाशाकडे उगार आणि मग सर्व मिसरभर गारांच्या वर्षावाला सुरवात होईल. गारांचा मारा सर्व लोकांवर, गुरांवर आणि मिसर देशातील सर्व शेतांवर होईल.”

²³तेव्हा मोशेने आपली काठी आकाशाकडे उगारली आणि मग परमेश्वराने मेघगर्जना, लखलखाणाच्या विजा व गारा यांचा पृथ्वीवर वर्षाव केला. अशा प्रकारे परमेश्वराने मिसर देशावर भडीमार केला. ²⁴गारांचा मारा व त्यासोबत विजांच्या अग्नीचा लोळ जमिनीवर आला. मिसर राष्ट्राची स्थापना झाल्यापासून गारांचे असे भयंकर व वाईट वादळ मिसरवर कधी आले नव्हते. ²⁵त्या गारांच्या वादळाच्या माऱ्याने मिसरमधील शेतात जे होते ते सर्व नष्ट केले. तसेच माणसे, जनावरे व झाडे झुडपे नष्ट केली; आणि मोठमोठी झाडे मोडून पडली. ²⁶गारांच्या वर्षावाच्या तडाख्यापासून वाचलेला भाग एकच आणि तो म्हणजे इस्राएली लोक राहात असलेला गोशेन प्रांत; तेथे

गारांचा वर्षाव झाला नाही. ²⁷फारोने मोशे व अहरोन यांना बोलावून आणले व त्यांना सांगितले, “ह्यावेळी मी पाप केले आहे. परमेश्वराचे खरे आहे; मी व माझे लोक, आम्ही चुकलो आहोत. ²⁸हा देवाकडून झालेला गारांचा मारा व मेघांचा गडगडाट फार भयंकर झाला! हे वादळ थांबविण्यास देवाकडे विनंती करा आणि मग मी तुम्हाला जाऊ देतो.”

²⁹मोशेने फारोला सांगितले, “जेव्हा मी हे शहर सोडून जाईन तेव्हा माझे हात पसरून मी परमेश्वरापुढे विनंती करीन आणि मग ही मेघगर्जना व हा गारांचा मारा थांबेल; तेव्हा तुला कळेल की पृथ्वी परमेश्वराची आहे. ³⁰परंतु तू व तुझे सेवक अजूनही परमेश्वराचे भय बाळगीत नाहीत हे मला माहीत आहे.”

³¹यावेळी सातूचे दाणे तयार होऊन तो कापणीला आला होता व जवसाला बोंडे आली होती. ह्या पिकांचा आता नाश झाला. ³²परंतु साधा गहू व जर्मन गहू इतर धान्यापेक्षा उशीरा पिकतात; त्यांची उशीरा पेरणी झाल्यामुळे ते अजून उगवले नव्हते, म्हणून त्यांचा नाश झाला नाही.

³³मोशे फारोपुढून निघून नगराबाहेर गेला. त्याने परमेश्वराकडे हात पसरून प्रार्थना केली. आणि मेघगर्जना व गारांचा वर्षाव थांबला आणि पृथ्वीवर पाऊस पडणे बंद झाले.

³⁴पाऊस, गारा व मेघांचा गडगडाट बंद झाल्याचे फारोने पाहिले तेव्हा फारो व त्याचे सेवक यांनी मन पुन्हा कठोर केले. ³⁵फारोने आपण दिलेल्या वचनाप्रमाणे करण्याचे नाकारले व इझ्राएल लोकांना मोकळे करून त्याने जाऊ दिले नाही. परमेश्वराने मोशेद्वारे सांगितल्याप्रमाणे हे झाले.

येळंची पीडा

10 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू फारोकडे जा. त्याचे व त्याच्या सेवकांची मने मी कठीण केली आहेत. मी हे यासाठी केले आहे की मला त्यांना माझ्या चमत्कारांचे सामर्थ्य दाखवावयाचे होते. ²तसेच तुम्ही तुमच्या मुलांना व नातवंडांना मी मिसरमध्ये केलेल्या चमत्कारांचे व अद्भुत गोष्टींचे वर्णन सांगावे. मग तुम्हा सर्वाना कळेल की मी परमेश्वर आहे.”

³मग मोशे व अहरोन फारोकडे गेले. त्यांनी त्याला सांगितले, “इझ्राएल लोकांचा देव परमेश्वर म्हणतो, ‘अजून किती दिवस तू माझे ऐकणार नाहीस? माझी उपासना करण्याकरिता माझ्या लोकांना जाऊ दे. ⁴जर तू माझ्या लोकांना जाऊ देण्याचे नाकारशील तर उद्या मी तुझ्या देशावर दोळ धाड आणिन. ⁵ते दोळ सर्व जमीन झाकून टाकतील. ते इतके असतील की तुला जमीन दिसणार नाही. गारा व पावसाच्या तडाख्यातून जे काही वाचले असेल त्याला दोळ खाऊन टाकतील. शेतातील सर्व झाडांचा पाला ते खाऊन फस्त करतील. ⁶ते दोळ तुझा वाडा,

तुझ्या सेवकांची घरे, व मिसरमधील घरे, वाडे या सर्वांत भरून जातील. तुझ्या वाडवडीलांनी आजपर्यंत पाहिले असतील त्यापेक्षा कितीतरी पटींनी अधिक ते असतील. मिसरमध्ये लोकवस्ती होऊ लागली त्या काळापासून आतापर्यंत कधीही नव्हते, तेवढे अधिक ते दोळ असतील.” नंतर फारो समोरून मोशे निघून गेला.

⁷फारोच्या सेवकांनी फारोला विचारले, “कोठवर आम्ही ह्या इझ्राएल लोकांच्या सापळ्यात अडकून राहावे? त्यांना आपल्या देव परमेश्वराची उपासना करण्याकरिता जाऊ द्यावे जर आपण त्यांना जाऊ देणार नाही तर मग आपणास समजण्यापूर्वी मिसर देशाचा नाश होईल.”

⁸तेव्हा फारोने मोशे व अहरोन यांना पुन्हा बोलावून आणण्यास आपल्या काही सेवकांना सांगितले. फारो त्यांना म्हणाला, “जा व तुमचा देव परमेश्वर याची उपासना करा. परंतु नक्की कोण कोण जाणार आहे ते मला सांगा.”

⁹मोशेने उत्तर दिले, “आमची तरूण व म्हातारी मंडळी यांना तसेच आम्ही आमची मुलं, आमच्या मुली, आमची शेरडेमेंबरे व गाईशूरे यांनाही आमच्या बरोबर घेऊन जाऊ; आम्ही झाडून सर्वजण जाऊ कारण परमेश्वराचा उत्सव सर्वांकरिता आहे.”

¹⁰फारो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही व तुमची मुलेबाळे यांना मिसरमधून जाऊ देण्यापूर्वी खरेच परमेश्वर मजपासून तुमचे रक्षण करो! हे पाहा, तुम्ही काही तरी वाईट असा कट करित आहात. ¹¹तुमच्यातील पुरुषांनी तुमच्या परमेश्वराची उपासना करावयास जावे. आणि हीच तर तुम्ही मला विनंती केली होती. तेव्हा तुम्हा सर्वाना मी जाऊ देणार नाही.” त्यानंतर फारोने मोशे व अहरोन यांना घालवून दिले.

¹²मग परमेश्वराने मोशेला सांगितले, “आपली काठी मिसर देशावर उगार म्हणजे मग मिसरवर दोळ धाड येईल! ते दोळ मिसर देशभर पसरतील आणि पाऊस व गारा यांच्या सपाट्यातून वाचलेल्या वनस्पती खाऊन टाकतील.”

¹³मग मोशेने आपल्या हातातील काठी मिसर देशावर उगारली तेव्हा परमेश्वराने एक दिवसभर व रात्रभर पूर्वेकडून वारा वाहविला, तेव्हा सकाळी वाऱ्याबरोबर दोळच दोळ आले. ¹⁴ते उडत आले व अवघ्या मिसर देशभर जमिनीवर पसरले. इतके दोळ ह्यापूर्वी मिसर देशावर कधी आले नव्हते व इतके येथून पुढेही कधी येणार नाहीत.

¹⁵त्या दोळ्यांनी सर्व जमीन झाकून टाकली, आणि त्यांच्या आकाशात उडण्यामुळे सर्व देशभर अंधार पडला. गारांच्या तडाख्यातून वाचलेल्या वनस्पती आणि झाडावरील वाचलेली फळे त्यांनी खाऊन फस्त केली; आणि मिसरमधील कुठल्याच झाडांझुडपांवर एकही पान राहिले नाही. ¹⁶फारोने तातडीने मोशे व अहरोन यांना बोलावून

आणले. तो म्हणाला, “मी तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या विरुद्ध व तुमच्या विरुद्ध पाप केले आहे. ¹⁷तेव्हा ह्या वेळी माझ्या पापांबद्दल मला क्षमा करा आणि हे मरण (येळ) माझ्यापासून दूर करण्याकरिता परमेश्वराकडे प्रार्थना करा.”

¹⁸मोशे फारोसमोरून निघून गेला व त्याने परमेश्वराची प्रार्थना केली. ¹⁹तेव्हा परमेश्वराने वाऱ्यात बदल केला. त्याने पश्चिमेकडून जोराचा वारा वाहविला तेव्हा त्या वाऱ्याने सर्व येळ वाहवून तांबड्या समुद्रात टाकले. मिसरमध्ये एकही येळ राहिला नाही. ²⁰तरी परंतु परमेश्वराने फारोचे मन पुन्हा कठीण केले आणि त्याने इझ्राएल लोकांना जाऊ दिले नाही.

अंधाराची पीडा

²¹मग परमेश्वराने मोशेला सांगितले, “तू आपला हात आकाशात उंच कर म्हणजे अवघा मिसर देश अंधारात गडप होईल तो अंधार इतका दाट असेल की तुम्हाला चाचपडत जावे लागेल.”

²²तेव्हा मोशेने तसे केले आणि अंधार्याढगाने अवघ्या मिसरदेशाला तीन दिवस गडप केले. ²³कोणालाही दुसरे काहीही दिसेना आणि म्हणून कोणीही उठून तीन दिवस कोठेही गेले नाही; परंतु इझ्राएल लोक जेथे राहात होते त्या सर्व भागावर म्हणजे गोशेन प्रांतात सर्वत्र भरपूर प्रकाश होता.

²⁴तेव्हा पुन्हा फारोने मोशेला बोलावले. तो म्हणाला, “तुम्ही जा व तुमच्या परमेश्वराची उपासना करा. तुम्ही तुमची मुलेबाळेही बरोबर न्या. परंतु तुमची शेरडेमेंबरे व गुरेढोरे येथेच राहिली पाहिजेत.”

²⁵मोशे म्हणाला, “आमचेच पशू नव्हे तर तू देखील आम्हांस यज्ञपशू व होमबळी देशील; आणि त्यांचा आम्ही आमचा देव परमेश्वर ह्याला अर्पणासाठी उपयोग करु!

²⁶यज्ञ व होमार्पणासाठी आम्ही आमचे पशूही आमच्या बरोबर नेऊ. जनावराचा एक खूरही आम्ही मागे ठेवणार नाही. आमच्या परमेश्वराला यज्ञ व होमार्पणासाठी काय लागेल हे आता येथून आम्हाला सांगता येणार नाही; परंतु तेथे गेल्यावरच आम्हाला काय हवे व काय नको हे समजेल. म्हणून ह्या सर्वगोष्टी आम्हाला आमच्या सोबत नेल्याच पाहिजेत.”

²⁷परमेश्वराने फारोचे मन पुन्हा कठीण केले. तेव्हा फारो इझ्राएली लोकांना जाऊ देईना! ²⁸मग फारो मोशेवर ओरडला व म्हणाला, “तू येथून चालता हो! आपले तोंड मला पुन्हा दाखवू नकोस! यानंतर तू आपले तोंड मला दाखवशील त्या दिवशी तू मरशील!”

²⁹मोशे म्हणाला, “तू एक गोष्ट बरोबर बोललास, मी तुझे तोंड पुन्हा कधीही पाहणार नाही!”

प्रथम जन्मलेल्यांचे मरण

11 मग परमेश्वराने मोशेला सांगितले, “मी फारोवर व मिसर देशावर आणखी एक पीडा आणणार आहे. ह्या पीडेनंतर मात्र फारो तुम्हाला मिसरमधून जाऊ देईल; खरे म्हणजे तो तुम्हाला मिसर देशातून बाहेर घालवून देईल. ²तू माझा हा निरोप इझ्राएल लोकांना सांग, ‘तुम्ही पुरुष व स्त्रिया यांनी आपल्या मिसरच्या रहिवासी शेजाऱ्या पाजाऱ्यांकडून सोन्याचांदीच्या वस्तू मागून घ्याव्यात. ³मिसरच्या लोकांनी तुम्हाशी दयाळूपणे वागावे व तुम्हाला त्या वस्तू द्याव्यात अशी परमेश्वर त्यांची मने वळवील. मिसरचे सर्व लोक आणि फारोचे सेवक देखील मोशे महान माणूस असल्याचे अगोदर पासून मानीत होते.”

⁴मोशे लोकांना म्हणाला, “परमेश्वर म्हणतो ‘आज रात्री मी मिसर देशातून फिरेन’ ⁵आणि मिसरमधील प्रत्येक प्रथम जन्मलेला मुलगा मरण पावे. (मिसर देशाचा राजा) फारो याचा प्रथम जन्मलेला मुलगा याच्यापासून तर वळण वळणाऱ्या दासीच्या प्रथम जन्मलेल्या मुलापर्यंत सर्व मुलगे मरण पावतील. प्रथम जन्मलेले पशू देखील मरतील. ⁶मिसर देशभर पूर्वी कधीही झाला नव्हता एवढा आणि भविष्यात कधीही होणार नाही एवढा धायमोकलून रडण्याचा आक्रोश होईल. ⁷परंतु इझ्राएल लोकांना किंवा त्यांच्या जनावरांना काहीच अपाय होणार नाही. कुत्रा देखील त्यांच्यावर भुंकणार नाही यावरून मी इझ्राएली लोकात व मिसरच्या लोकात कसा भेद ठेवलेला आहे हे तुम्हास कळून येईल. ⁸मग हे सर्व तुमचे दास (म्हणजे मिसरचे लोक) माझ्या पाया पडून माझी उपासना करतील. ते म्हणतील, ‘तुम्ही तुमच्या सर्व लोकांसह व परिवारासह येथून निघून जा.’ मग मी त्यानंतर रागाने संतप्त होऊन मोशे फारोला सोडून निघून गेला.”

⁹मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “फारोने तुझे ऐकले नाही. का? ते तुला माहीत आहे का? कारण की मी त्याला मिसरमध्ये माझे महान सामर्थ्य दाखवावे.” ¹⁰आणि म्हणूनच मोशे व अहरोन यांनी फारोपुढे अद्भुत चिन्ह केली; आणि म्हणूनच परमेश्वराने फारोचे मन कठीण केले आणि त्याने मिसरमधून इझ्राएल लोकांना जाऊ दिले नाही.

क्लहांडण

12 मोशे व अहरोन अद्याप मिसरमध्ये असताना परमेश्वर त्यांच्याशी बोलला. तो म्हणाला, ²‘हा तुमच्या वर्षाचा पहिला महिना असे. * ³ही आज्ञा इझ्राएलच्या सर्व जनसमूहासाठी आहे; ह्या महिन्याच्या दहाव्या दिवशी प्रत्येक माणसाने आपल्या कुटुंबातील माणसाकरिता एक कोकरा घ्यावा. ⁴जर तो संपूर्ण कोकरा, घरातील माणसांना

पहिला महिना असे अबाब हा महिना होय तो साधारणपणे असेल मार्चच्या मध्यापासून एप्रिलच्या मध्यापर्यंत येत असे.

सरणार नसेल तर त्याने आपल्या भोजनात वाटेकरी होण्यासाठी आपल्या शेजाऱ्यापाजाऱ्यांना निमंत्रण द्यावे. ⁵तो कोकरा, एक वर्षाचा नर असावा व तो पूर्णपणे निरोगी असावा तो कोकरा मेंढ्यातला किंवा बकऱ्यातला असावा. ⁶ह्या पहिल्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवसापर्यंत त्या मेंढ्याची किंवा बकऱ्याची निगा राखावी व त्यावर लक्ष ठेवावे. चौदाव्या दिवशी सर्व इझ्राएल लोकांनी कातरवेळी म्हणजे सूर्य मावळल्यानंतर व अंधार पडण्यापूर्वी आपापल्या मेंढ्याचा किंवा बकऱ्याचा वध करावा. ⁷त्याचे रक्त गोळा करून ते ज्या घरात त्याचे मांस खाणार आहेत त्याच्या दाराच्या कपाळ पट्ट्यांवर व दोन्ही बाजूंच्या चौकटींना लावावे.

⁸त्याच रात्री तो मेंढा किंवा बकरा विस्तावावर भाजावा आणि कडू भाजी व बेखमीर भाकरी बरोबर त्याचे सर्व मांस खाऊन टाकावे; ⁹तुम्ही त्याचे मांस कच्चे किंवा पाण्यात शिजवून खाऊ नये तर विस्तवावर भाजून खावे; त्याची मुंडी, पाय व आंतडी ही सुद्धा भाजून खावीत. ¹⁰त्या रात्रीच ते सर्व मांस खावे; त्यातले काहीही सकाळपर्यंत ठेवू नये आणि जर काही उरलेच तर ते आगीत जाळून टाकावे."

¹¹ते खाण्या अगोदर तुम्ही प्रवासस जाण्याच्या तयारीने अंगावर कपडे घालावेत, पायात जोडे घालावेत आणि हातात काठी घ्यावी आणि मग घाईघाईने ते मांस खावे; कारण हा परमेश्वराचा वल्हांडण सण आहे.

¹²"आज रात्री मी मिसर देशभर फिरेन आणि त्यातील प्रथम जन्मलेल्या मुलांना व जनावरांतील नरांना मी मारून टाकीन, आणि मिसरमधील सर्व दैवतांना धडा शिकवून दाखवीन की मी परमेश्वर आहे. ¹³परंतु तुमच्या घरांच्या दारावरील रक्त ही एक विशेष खूण असेल. मी जेव्हा ती पाहीन तेव्हा ते घर ओलांडून मी पुढे जाईन. मी मिसरच्या लोकांना मारीन तेव्हा कोणतीही विनाशकारी पीडा तुम्हांवर येणार नाही व तुम्हाला अपाय करणार नाही.

¹⁴"अशा रीतीने आजची रात्र कायमची तुमच्या आठवणीत राहील. हा दिवस तुम्हासाठी विशेष उत्सवाचा म्हणजे सणाचा दिवस असेल. तुमच्या वंशजांनी येथून पुढे हा सण पिढ्यान्पिढ्या कायमचा नियम म्हणून पाळावा. ¹⁵तसेच सणाच्या दिवासांत तुम्ही सात दिवस खमीर न घातलेली भाकर खावी; ह्या सणाच्या पहिल्या दिवशी तुम्ही प्रत्येकाने आपल्या घरातील सर्व खमीर काढून टाकावे व पूर्ण सात दिवस तुम्ही खमीर न घातलेली भाकर खावी. तुम्हातील जर कोणी खमीर घातलेली भाकर खाईल तर त्याला तुम्ही इझ्राएल लोकांमधून बाहेर टाकावे. ¹⁶या सणाच्या पहिल्या व शेवटल्या म्हणजे सातव्या दिवशी पवित्र मेळा भरवावा; ह्या दोन्ही दिवशी स्वयंपाकाच्या कामाशिवाय इतर कोणतेही काम करू नये. ¹⁷बेखमीर भाकरीच्या सणाची तुम्ही आठवण ठेवावी कारण याच

दिवशी मी तुम्हा सर्वांना गटगटांनी मिसरदेशातून बाहेर काढून नेले म्हणून तुमच्या सर्व वंशजांनी हा दिवस पिढ्यान्पिढ्या कायमचा नियम म्हणून पाळावा. ¹⁸तेव्हा पहिल्या महिन्यातील (निसान महिन्यातील) चौदाव्या दिवसाच्या संध्याकाळपासून ते त्या महिन्याच्या एकविसाव्या दिवसाच्या संध्याकाळपर्यंत तुम्ही बेखमीर भाकरी खाव्या. ¹⁹ह्या सात दिवसात तुमच्या घरात खमीर नसावे; कारण जो कोणी एखादी खमीराची वस्तू खाईल मग तो परदेशी असो किंवा स्वदेशी असो त्याला इझ्राएल लोकांमधून बाहेर टाकावे. ²⁰या दिवशी कोणीही खमीर खाऊ नये; तर तुम्ही कोठेही राहात असला तरी बेखमीर भाकरच खावी."

²¹म्हणून मग मोशेने इझ्राएली लोकांच्या सर्व वडीलधाऱ्या लोकांना एकत्र बोलावले. तो त्यांना म्हणाला, "तुम्ही आपापल्या घराण्याप्रमाणे एकएक कोकरू घ्यावे; आणि वल्हांडण सणाच्या यज्ञाकरिता त्याचा वध करावा. ²²मग एजोब झाडाच्या पानांच्या जुड्या घेऊन त्या पात्रातील कोकराच्या रक्तात बुचकाळ्या आणि त्याचे रक्त दाराच्या दोन्ही बाजूंच्या चौकटींना व कपाळ पट्ट्यांवर लावावे. आणि सकाळपर्यंत कोणीही घराबाहेर जाऊ नये. ²³कारण त्यावेळी परमेश्वर मिसरमधील प्रथम जन्मलेल्यांना ठार मारण्यासाठी फिरणार आहे; तो जेव्हा घराच्या दारावरील कपाळ पट्टीवर व दाराच्या चौकटीच्या दोन्ही बाजूला लावलेले रक्त पाहील तेव्हा तो त्या घराचे संरक्षण करील; नाश करणाऱ्याला तुमच्या घरात प्रवेश करू देणार नाही, व तुम्हाला काही अपाय होऊ देणार नाही. ²⁴तुम्ही या आज्ञेची आठवण ठेवली पाहिजे की तुम्ही व तुमचे वंशज यांनी पाळवण्यासाठी हा नियम कायमचा नियम आहे. ²⁵परमेश्वर त्याच्या वचनानुसार जो देश तुम्हाला देणार आहे त्यात तुम्ही गेला तर तेथेही तुम्ही हा नियम पाळण्याची आठवण ठेवावी. ²⁶जेव्हा तुमची मुलेबाळे तुम्हाला विचारतील की हा विधी आपण का करीत आहोत? ²⁷तेव्हा तुम्ही त्यांना सांगा, 'हा परमेश्वराच्या वल्हांडणाचा यज्ञ आहे; कारण आम्ही जेव्हा मिसरमध्ये होतो तेव्हा या दिवशी परमेश्वराने मिसरच्या लोकांना मारले परंतु इझ्राएल लोक राहात असलेली घरे ओलांडून तो पुढे गेला व त्या घरातील आम्हा सर्वांना त्याने वाचवले' त्यानंतर इझ्राएल लोकांनी परमेश्वरापुढे नतमस्तक होऊन त्याची उपासना केली.

²⁸परमेश्वराने मोशे व अहरोन यांना आज्ञा दिली होती म्हणून इझ्राएल लोकांनी त्यांच्या सांगण्याप्रमाणे केले.

²⁹मध्यरात्री परमेश्वराने मिसरमधील सर्व प्रथम जन्मलेले मुले, म्हणजे मिसरदेशाचा राजा फारो याच्या थोरल्या मुलापासून तर तुरुंगात पडलेल्या कैद्याच्या थोरल्या मुलापर्यंत सर्व मुलांना तसेच पशूंच्या प्रथम जन्मलेल्या सर्व नरांना मारून टाकले. ³⁰त्या रात्री अवघ्या मिसर देशातील अगदी प्रत्येक घरातून एक ना एकजण तरी

मरण पावला. फारो राजा, त्याचे सेवक आणि मिसरचे लोक मोठमोठ्याने रडून शोक करू लागले.

इझ्राएल लोक मिसर देश सोडून जातात

³¹तेव्हा रात्रीच्या रात्रीच फारोने मोशे व अहरोन यांना बोलावून आणले, फारो त्यांना म्हणाला, “आता उठा आणि आमचे लोक सोडून निघा, तुम्ही म्हळ्याप्रमाणे तुम्ही व तुमचे लोक निघून जा आणि तुमच्या परमेश्वराची उपासना करा. ³²आणि तुम्ही म्हणाल्याप्रमाणे तुमची शेरडेमेंढरे, व गुरेढोरे ही तुमच्या बरोबर घेऊन जा. येथून निघा! आणि जाताना मलाही आशीर्वाद द्या!” ³³मिसरच्या लोकांनी सुद्धा इझ्राएल लोकांना घाईकरून लवकर निघून जाण्यास सांगितले; कारण ते म्हणाले, “तुम्ही जर येथून निघून जाणार नाही तर आम्ही सर्वजण मरून जाऊ!”

³⁴इझ्राएल लोकांना आपल्या भाकरीच्या पिठात खमीर घालण्यास बिलकुल वेळ मिळाला नाही म्हणून त्यांनी मळलेल्या पिठाच्या काथवटी कापडात गुंडाळल्या आणि त्या आपल्या खांद्यावर टाकून ते घेऊन गेले. ³⁵इझ्राएल लोकांनी मोशेने त्यांना सांगितल्याप्रमाणे आपल्या मिसरच्या शेजाऱ्या पाजाऱ्यांकडे जाऊन भारी भारी कपडे, सोन्याचांदीचे दागदागिने मागून घेतले होते. ³⁶मिसरच्या लोकांनी इझ्राएल लोकांना त्या त्या वस्तू द्याव्यात म्हणून त्यांच्या मनात परमेश्वराने इझ्राएल लोकांविषयी दया निर्माण केली आणि म्हणून मिसरच्या लोकांनी इझ्राएल लोकांना मौल्यवान वस्तू दिल्या.

³⁷तेव्हा इझ्राएल लोक मिसरमधून निघून रामसेस येथून प्रवास करीत सुवकोथ येथे गेले. मुलेबाळे सोडून ते सर्वजण मिळून सुमारे सहा लाख होते; ³⁸त्यांच्या सोबत पुष्कळ शेरडेमेंढरे व गुरेढोरे होती. अनेक प्रकारचे लोक त्यांच्याबरोबर प्रवास करीत होते, ते इझ्राएली नव्हते परंतु त्यांनी त्याच्या बरोबर मिसर देश सोडला. ³⁹इझ्राएल लोकांस आपल्या भाकरीच्या पिठात खमीर घालण्यास अजिबात वेळ मिळाला नाही. तसेच आपल्याबरोबर प्रवासाकरिता खावयास काही विशेष जेवण करता आले नाही; म्हणून त्यांना बेखमीर भाकरीच भाजाव्या लागल्या.

⁴⁰इझ्राएली लोक मिसरमध्ये चारशेतीस वर्षे राहिले होते. ⁴¹मग चारशे तीसाव्या वर्षातील अगदी शेवटच्या दिवसापर्यंत राहिल्यानंतर परमेश्वराच्या सर्व सेना म्हणजे सर्व इझ्राएल लोक मिसर देशातून निघाले. ⁴²म्हणून ज्या रात्री त्यांनी मिसरदेश सोडला त्या रात्री परमेश्वराने त्यांच्या करिता काय केले त्याविषयी त्या विशेष रात्रीची त्यांना आठवण राहिल. सर्व इझ्राएल लोकांनी त्या रात्रीची आठवण अगदी पिढ्यान् पिढ्या ठेवावी.

⁴³परमेश्वराने मोशे व अहरोन यांना सांगितले, “वल्हांडण सण पाळण्याविषयीचे नियम असे आहेत. कोणाही परदेशी माणसाने वल्हांडणाचे भोजन खाऊ नये. ⁴⁴परंतु जर कोणी एखादा गुलाम विकत घेतला असेल आणि

त्याची सुंता त्याने करवून घेतली असेल तर मग त्या गुलामाने वल्हांडणाचे भोजन खावे; ⁴⁵परंतु केवळ तुमच्या देशात राहणारा उपरा माणूस किंवा मोलकरी ह्यांपैकी कोणीही ते खाऊ नये. (कारण वल्हांडण सण फक्त इझ्राएल लोकांसाठीच आहे.)

⁴⁶प्रत्येक इझ्राएली कुटुंबाने आपले वल्हांडण सणाचे भोजन एकाच घरात खाल्ले पाहिजे; ते भोजन घराबाहेर नेऊ नये. यज्ञपशूचे कोणतेही हाड मोडू नये. ⁴⁷सर्व इझ्राएल लोकांनी हा सण पाळलाच पाहिजे. ⁴⁸इझ्राएली नसलेला कोणी एक जण तुम्हांबरोबर राहात असेल व जर त्याला परमेश्वराच्या वल्हांडण सणाच्या भोजनात सहभागी होण्याची इच्छा असेल तर त्याने सुंता करून घेतलीच पाहिजे, म्हणजे मग तो इझ्राएल लोकांसारखा रहिवासी होईल, मग त्याने वल्हांडण सणाच्या भोजनात सहभागी व्हावे; परंतु त्याने सुंताकरून घेतली नाही तर त्याला वल्हांडण सणाच्या भोजनात सहभागी होता येणार नाही. ⁴⁹हे नियम सर्वांसाठी सारखेच आहेत, मग तो इझ्राएली असो किंवा तुमच्या देशात राहणारा इझ्राएली नसलेला कोणी परदेशी असो. प्रत्येकासाठी सारखेच नियम आहेत.”

⁵⁰तेव्हा परमेश्वराने मोशे व अहरोन यांना ज्या आज्ञा दिल्या त्या सर्व इझ्राएली लोकांनी पाळल्या. ⁵¹अशा रीतीने त्याच दिवशी परमेश्वराने सर्व इझ्राएल लोकांना मिसर देशातून बाहेर नेले व ते गत्ययंती गेले.

13 मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²“इझ्राएलचा प्रत्येक प्रथम जन्मलेला म्हणजे मातेच्या उदरातून बाहेर आलेला मुलगा, त्याच प्रमाणे पशूतला प्रथम जन्मलेला नर ह्यांना माझ्यासाठी पवित्र म्हणून वेगळे ठेव. ते माझे आहेत”

³मोशे लोकांना म्हणाला, “आजच्या दिवसाची आठवण ठेवा. तुम्ही मिसर देशात गुलाम म्हणून होता; परंतु ह्या दिवशी परमेश्वराने आपल्या महान सामर्थ्याने तुम्हांस गुलामगिरीतून सोडवून बाहेर आणले म्हणून तुम्ही खमीर घातलेली भाकर खाऊ नये. ⁴आज अबीब महिन्यात तुम्ही मिसर सोडून निघत आहात. ⁵परमेश्वराने तुमच्या पूर्वजांशी विशेष करार केला होता की कनानी, हिती, अमोरी, हिवी व यबूसी या लोकांचा देश मी तुम्हाला देईन; * त्यामुळे त्या देशात नेल्यानंतर तुम्ही या दिवसाची आठवण ठेवलीच पाहिजे; तुम्ही प्रत्येक वर्षाच्या पहिल्या महिन्याच्या ह्या दिवशी परमेश्वराची उपासना करण्यासाठी हा सण पाळला पाहिजे.

⁶“या सात दिवसात तुम्ही बेखमीर भाकर खावी. सातव्या दिवशी मोठी मेजवानी करून तुम्ही हा सण पाळावा; ⁷ह्या सात दिवसात तुम्ही खमीर घातलेली भाकर खाऊ नये. तुमच्या देशाच्या हद्दीत कोठे ही खमीर घातलेली भाकर नसावी. ⁸ह्या दिवशी परमेश्वराने आम्हाला मिसर देशातून

तुम्हाला देईन म्हणजे ज्यात दूध व मध वाहत आहेत असा.

बाहेर आणले म्हणून आम्ही हा सण पाळीत आहोत' असे तुम्ही आपल्या मुलाबाळांना सांगावे.

⁹हा सणाचा दिवस म्हणजे जणू काय तुम्हाला आठवण देण्याकरिता तुमच्या हाताला बांधलेल्या दोऱ्यासारखा होईल, तो तुम्हाला डोळ्यांच्या दरम्यान चिन्ह असा होईल. * त्याच्यामुळे तुम्हाला परमेश्वराच्या शिकवणुकीची आठवण होईल. तसेच परमेश्वराने आपल्या सामर्थ्याने तुम्हाला मिसरमधून बाहेर आणले याची आठवण करण्यास तो तुम्हाला मदत करील. ¹⁰म्हणून प्रत्येक वर्षी योग्य वेळी म्हणजे ह्या सणाच्यावेळी ह्या दिवसाची तुम्ही आठवण ठेवा.

¹¹परमेश्वराने तुमच्या पूर्वजांना वचन दिल्याप्रमाणे तो तुम्हाला आता कनानी लोक राहात असलेल्या देशात घेऊन जाईल व तो देश तुम्हाला देईल. तो दिल्यानंतर ¹²तुम्ही परमेश्वराला तुमचा प्रथम जन्मलेला मुलगा व पशूमधील प्रथम जन्मलेला नर देण्याची आठवण ठेवलीच पाहिजे. ¹³गाढवाच्या प्रथम जन्मलेल्या शिंगराला एक कोकरू देऊन परमेश्वराकडून सोडवून घेता येईल; परंतु तुम्हाला ते शिंगर तसे सोडवायचे नसेल तर त्याचा वध करावा. तो परमेश्वराला यज्ञ होईल तुम्ही त्याची मान मोडावी प्रत्येक प्रथम जन्मलेला मुलगा सुध्दा मोबदला देऊन सोडवून घ्यावा.

¹⁴पुढील काळी तुमची मुले बाळे विचारातील की तुम्ही असे का करिता म्हणजे हा सण का पाळिता? ते म्हणतील, 'या सर्वांचा अर्थ काय?' तेव्हा तुम्ही उत्तर द्यावे, 'आम्ही मिसरमध्ये गुलामगिरीत होतो परंतु परमेश्वराने आपल्या महान सामर्थ्याने आम्हाला मिसरमधून सोडवून येथे आणले. ¹⁵मिसरचा राजा फारो ह्याने आम्हांस मिसर सोडून जाऊ देण्याचे नाकारले; परंतु परमेश्वराने मिसरमधील प्रथम जन्मलेली मुले व पशूमधील प्रथम जन्मलेले नर मारून टाकले; आणि म्हणूनच आम्ही पशूमधील प्रथम जन्मलेले नर परमेश्वराला देऊन टाकतो आणि प्रथम जन्मलेली मुले आम्ही परमेश्वराकडून सोडवून घेतो.'

¹⁶हा सण म्हणजे जणू काय आठवणीसाठी हाताला बांधलेल्या दोरीच्या खुणे सारखा व डोळ्यांच्या दरम्यानच्या कपाळपट्टी सारखा आहे. परमेश्वराने आपल्या महान सामर्थ्याने आम्हाला मिसर देशातून बाहेर आणले त्याची आठवण देण्यास हा दिवस मदत करतो."

मिसरपासून बाहेर प्रवास

¹⁷फारोने इस्राएल लोकांना मिसर सोडून जाऊ दिले, परंतु परमेश्वराने लोकांना पलिष्टी लोकांच्या देशातून जवळची वाट असताना देखील त्यातून जाऊ दिले नाही; कारण परमेश्वर म्हणाला, "त्यांना त्यातून जाताना लढावे

लागेले आणि मग त्यामुळे आपल्या मनातले विचार बदलून ते लोक माघारे वळून मिसर देशाला परत जातील."

¹⁸म्हणून परमेश्वराने त्यांना दुसऱ्या मार्गाने तांबड्या समुद्राजवळील रानातून नेले. इस्राएल लोक मिसरमधून सशस्त्र होऊन निघाले होते.

योसेफाच्या अस्थी वचन दिलेल्या देशात नेल्या जातात

¹⁹मोशेने योसेफाच्या अस्थी आपल्याबरोबर घेतल्या, (कारण मरण्यापूर्वी योसेफाने आपणाकरिता इस्राएली पुत्रांकडून वचन घेतले होते. तो म्हणाला होता, "परमेश्वर जेव्हा तुम्हाला मिसरमधून सोडवील तेव्हा माझ्या अस्थी मिसरमधून घेऊन जाण्याची आठवण ठेवा.")

परमेश्वर आपल्या लोकांना घेऊन जातो

²⁰इस्राएल लोकांनी सुक्कोथ हे ठिकाण सोडले व रानाजवळील एश्राम या ठिकाणी त्यांनी तळ दिला. ²¹दिवसा त्यांना मार्ग दाखविण्यासाठी उंच दगाची व रात्री उंच अग्निस्तंभाची योजना करून परमेश्वर त्यांच्या पुढे चालत असे. लोकांना रात्रीही प्रवास करता यावा यासाठी तो दग त्यांना रात्री प्रकाश देत असे.

²²दिवसा तो उंच दग व रात्री तो अग्निस्तंभ सतत त्या लोकांबरोबर असत.

14नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²इस्राएल लोकांना असे सांग की, तुम्ही मागे फिरून मिग्दोल व (तांबडा) समुद्र यांच्यामध्ये व बालसफोना जवळ असलेल्या पी-हहीरोथ येथे तळ देऊन रात्री मुक्काम करावा. ³त्यामुळे इस्राएल लोक रानात वाट चुकले आहेत व गोंधळल्यामुळे राहण्यासाठी त्यांना जागा सापडत नाही असे फारोला वाटेले. ⁴मी फारोचे मन कठीण करीन व तो तुमचा पाठलाग करील परंतु मी फारो व त्याची सेना यांचा पराभव करून गौरवशाली होईन मग मिसरच्या लोकांना समजेल की मी परमेश्वर आहे." तेव्हा इस्राएल लोकांनी देवाच्या आज्ञेप्रमाणे केले.

फारो इस्राएल लोकांचा पाठलाग करितो

⁵इस्राएल लोक निसटून गेल्याचे फारोला समजले तेव्हा तो व त्याचे अधिकारी यांचे विचार बदलले व आपण हे काय केले असे त्यांना वाळे. फारो म्हणाला, "आपण इस्राएली लोकांना आपल्या हातून पळून का जाऊ दिले? आता आपण आपल्या गुलामांना मुकले आहोत!"

⁶तेव्हा फारोने आपला रथ तयार करण्यास सांगितले आणि आपल्या लोकांना घेऊन तो निघाला. ⁷त्याने सहाशे उत्तम योद्धे व सर्व रथ आपल्या बरोबर घेतले. प्रत्येक रथात एक अधिकारी होता. ⁸इस्राएल लोक तर मिसरहून मोठ्या अवसानाने चालले होते, परंतु परमेश्वराने फारोचे

तो ... होईल तुमच्या हातावस्वी खूप व डोळ्यांमधील आठवण.

मन कठीण केले आणि त्याने इझ्राएल लोकांचा पाठलाग केला.

⁹मिसरच्या लष्करात पुष्कळ घोडेस्वार व रथ होते. त्यांनी इझ्राएल लोकांचा पाठलाग करून इझ्राएलींनी लाल समुद्र व बालसफोन्याच्या दरम्यान पीहहीरोथ येथे तळ दिला होता तेथे त्यांना गाठले.

¹⁰फारो व त्याचे सैन्य आपणाकडे येताना इझ्राएल लोकांनी पाहिले, तेव्हा ते अतिशय घाबरले; आणि मदतीसाठी ते परमेश्वराचा धावा करू लागले. ¹¹ते मोशेला म्हणाले, “तू आम्हाला मिसरमधून येथे रानात मरावयास का आणले? आम्ही शांतीने मिसरमध्ये मरण पावलो असतो आणि आमच्या कबरांसाठी तेथे भरपूर जागा होती; ¹²असे होईल हे आम्ही तुला सांगितले होते! मिसरमध्ये आम्ही म्हणालो, ‘आमची चिंता करू नकोस; आम्ही येथेच राहून मिसरच्या लोकांची सेवाचकरी करू;’ मिसरमधून येथे रानात येऊन मरण्यापेक्षा, आम्ही मिसरमध्ये गुलाम म्हणून राहिलो असतो तर बरे झाले असते.”

¹³परंतु मोशेने उत्तर दिले, “भिऊ नका! स्थिर उभे राहा आणि परमेश्वर आज तुम्हाला वाचवील ते पाहा. आजच्या दिवसानंतर हे मिसरचे लोक तुम्हाला पुन्हा कधीही दिसणार नाहीत. ¹⁴शांत राहण्यावाचून तुम्हाला काहीच करावे लागणार नाही. परमेश्वर तुमच्याकरिता त्यांच्याशी लढेल.”

¹⁵मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तुला माझा धावा करण्याची काही गरज नाही! इझ्राएल लोकांना पुढे चालण्याची आज्ञा कर. ¹⁶तांबड्या समुद्रावर तुझ्या हातातली काठी उगार म्हणजे समुद्राचे दोन भाग होतील आणि इझ्राएल लोक भर समुद्रातील कोरड्या भूमीवरून चालत जाऊन समुद्र ओलांडतील. ¹⁷मी मिसरच्या लोकांची मने कठीण केली आहेत म्हणून ते तुमचा पाठलाग करतील, परंतु फारो व त्याचे सर्व सैन्य, घोडेस्वार व रथ यांच्यापेक्षा मी अधिक सामर्थ्यवान आहे, असे माझे महात्म्य मी तुम्हाला दाखवून देईन. ¹⁸मग मिसरच्या लोकांना समजेल की मी गौरवशाली परमेश्वर आहे, फारो व त्याच्या घोडेस्वारांचा व रथांचा पराभव केल्यावर मिसरचे लोक मला मान देतील.”

¹⁹इझ्राएल लोकांना घेऊन जाण्यासाठी नेहमीप्रमाणे त्यांच्या पुढे चालणारा परमेश्वराचा दूत इझ्राएल लोकांच्या मागे जाऊन उभा राहिला, तेव्हा तो उंच मेघस्तंभ इझ्राएल लोकांच्या आघाडीवरून त्यांच्या पिछाडीस गेला. ²⁰अशा रीतीने तो उंच ढग मिसरचे लोक व इझ्राएल लोक यांच्यामध्ये उभा राहिला; तेव्हा इझ्राएल लोकांना प्रकाश मिळाला परंतु मिसरच्या लोकांभोवती अंधार राहिला; त्यामुळे त्या रात्री मिसरचे लोक इझ्राएल लोकांना गाठण्यासाठी जराही त्यांच्या जवळ जाऊ शकले नाहीत.

²¹मग मोशेने तांबड्या समुद्रावर आपला हात उगारला व परमेश्वराने पूर्वेकडून जोराचा वारा वाहावयास लाविला.

तो रात्रभर वाहिला. तेव्हा समुद्र दुभंगला आणि त्यातील मार्ग वाऱ्यामुळे सुकून कोरडा झाला. ²²आणि इझ्राएल लोक कोरड्या वाटेवरून भरसमुद्रातून पार गेले. समुद्राचे पाणी त्यांच्या उजव्या व डाव्या बाजूला भिंती सारखे उभे राहिले. ²³त्यानंतर फारोचे सर्व घोडे, रथ व स्वार यांनी समुद्रातून इझ्राएल लोकांचा पाठलाग केला. ²⁴तेव्हा त्या दिवशी भल्या पहाटे परमेश्वराने मेघस्तंभातून व अग्नीस्तंभातून खाली मिसरच्या सैन्याकडे पाहिले आणि त्यांचा गोंधळ उडवून त्यांचा पराभव केला.

²⁵रथांची चाके रुतल्यामुळे रथावर ताबा ठेवणे मिसरच्या लोकांना कठीण झाले; तेव्हा ते मोठ्याने ओरडून म्हणाले, “आपण येथून लवकर निघून जाऊ या! कारण परमेश्वर इझ्राएलच्या बाजूने आम्हाविरुद्ध लढत आहे.”

²⁶नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तुझा हात समुद्रावर उगार म्हणजे भिंतीसारखे उभे राहिलेले पाणी खाली पडून एकत्र होईल व ते फारोचे घोडे, रथ व स्वार यांना बुडवून टाकील.”

²⁷म्हणून दिवस उजाडण्याच्या आत मोशेने आपला हात समुद्रावर उगारला तेव्हा पाणी पहिल्यासारखे समान पातळीवर आले; तेव्हा मिसरच्या लोकांनी पळून जाण्याचा प्रयत्न केला परंतु परमेश्वराने त्यांना पाण्यात बुडवून टाकले. ²⁸पाणी पूर्वत झाले व त्याने घोडे, रथ व स्वारांना गडप केले आणि इझ्राएल लोकांचा पाठलाग करणाऱ्या सर्व सैन्याचा नाश झाला, त्यातले कोणीही वाचले नाही.

²⁹परंतु इझ्राएली लोक कोरड्या भूमिवरून भरसमुद्र ओलांडून पार गेले. ते पाणी त्यांच्या उजव्या व डाव्या हाताला भिंतीप्रमाणे उभे राहिले. ³⁰तेव्हा अशा रीतीने त्या दिवशी परमेश्वराने मिसरच्या लोकांपासून इझ्राएल लोकांना वाचविले व त्यांनी तांबड्या समुद्राच्या किनाऱ्यावर मिसरच्या लोकांची प्रेते पडलेली पाहिली. ³¹तसेच परमेश्वराने आपल्या महान सामर्थ्याने मिसरच्या लोकांचा पराभव केला तेही त्यांनी पाहिले; तेव्हा त्यांनी परमेश्वराचे भय धरले आणि त्यांनी त्याच्यावर व त्याचा सेवक मोशे याच्यावरही विश्वास ठेवला.

मोशेचे गीत

15 नंतर मोशे व इझ्राएल लोक परमेश्वराला हे गीत गाऊ लागले.

“मी परमेश्वराला गीत गाईन कारण त्याने महान कृत्ये केली आहेत; घोडा व स्वार यांना त्याने समुद्रात फेकून दिले आहे. ²परमेश्वर माझे सामर्थ्य आहे. तो माझे रक्षण करितो. मी त्याची स्तुतिस्तोत्रे गाईन*; परमेश्वर माझा

परमेश्वर ... गाईन शब्दशः “याहवे माझे सामर्थ्य व स्तुती आहे आणि तोच माझे तारण आहे.”

देव आहे; तो माझ्या पूर्वजाचा देव आहे; मी त्याचे गौरव करीन.

³ परमेश्वर महान योद्धा आहे; त्याचे नांव याव्हे आहे.

⁴ त्याने फारोचे रथ व स्वार यांना समुद्रात फेकून दिले; त्याने फारोचे उत्तम लष्करी अधिकारी तांबड्या समुद्रात बुडविले.

⁵ खोल पाण्याने त्यांना बुडविले; ते खोल पाण्यात दगडाप्रमाणे तळापर्यंत बुडाले.

⁶ हे परमेश्वर तुझा उजवा हात आश्चर्यकारकरीत्या बलशाली आहे; त्या हाताने तू शत्रूंचा चुराडा करून टाकलास.

⁷ तुझ्या वैभवशाली सामर्थ्याने तू तुझ्याविरुद्ध बंड करून उठणाऱ्यांचा नाश करतोस; अग्नीने वाळलेल्या गवताच्या काड्या जाळव्या तसे तू त्यांना तुझ्या रागाने जाळून भस्म करतोस.

⁸ तू वाहविलेल्या जोराच्या वाऱ्याने पाणी राशी सारखे उंच उभे राहिले व जोराने वाहणाऱ्या पाण्याची टणक भिंत झाली; समुद्राचे पाणी अगदी खोलवर घट्ट टणक बनले

⁹ शत्रू म्हणाला, 'मी त्यांचा पाठलाग करीन, त्यांना गाठीन, मी त्यांची सर्व संपत्ती लुटून घेईन; त्यामुळे माझा जीव तृप्त होईल. माझ्या तलवारीने त्यांचे सर्व काही हिरावून घेईन; माझ्या हातांनी त्यांचे सर्वकाही मी स्वतः करिता घेईन.'

¹⁰ परंतु तू त्यांच्यावर फुंकर वायू सोडलास आणि समुद्राच्या पाण्याने त्यांना गडप केलेस; ते शिशाप्रमाणे समुद्रात खोल पाण्यात तळापर्यंत बुडाले.

¹¹ 'परमेश्वरसारखा, देवतांमध्ये कोण देव आहे का? नाही! परमेश्वरा तुझ्या समान कोणी देव नाही; तू आश्चर्यकारक, अति पवित्र देव आहेस! तुझे सामर्थ्य आश्चर्यकारक आहे! तू महान चमत्कार करतोस!

¹² तू तुझा उजवा हात उगारला पृथ्वीने त्यांना गिळून टाकले

¹³ तू उद्धारिलेल्या लोकांना तू तुझ्या दयाळूपणाने चालविले आहेस; तुझ्या सामर्थ्याने तू त्यांना तुझ्या पवित्र आणि आनंददायी प्रदेशात नेले आहेस.

¹⁴ इतर राष्ट्रे ही गोष्ट ऐकून भयभीत होतील; पलिष्टी लोक भीतीने थरथरा कांपतील.

¹⁵ मग अदोमाची कुटुंबे व मवाबाचे बलवान लोक भीतीने थरथरा कांपतील आणि कनानी लोकांचे धैर्य लोप पावेल

¹⁶ तुझे सामर्थ्य पाहून ते लोक घाबरतील, आणि परमेश्वराचे लोक म्हणजे तू तारलेले लोक निघून पार जाईपर्यंत ते तुझ्या लोकांना काहीही न करता, दगडासारखे एकाच जागी उभे राहतील;

¹⁷ तू तुझ्या लोकांना तुझ्या वतनाच्या पर्वतावर घेऊन जाशील; हे परमेश्वरा, तू त्यांना तुझ्या सिंहासनासाठी तयार

केलेल्या ठिकाणाजवळ राहू देशील, व तू हे परमेश्वरा तू तुझे मंदिर बांधशील.

¹⁸ परमेश्वर सदासर्वदा राज्य करो!"

¹⁹ फारोचे घोडे, घोडेस्वार व रथ समुद्रात गेले आणि परमेश्वराने त्यांना समुद्राच्या पाण्यात गडप केले; परंतु इझ्राएल लोक भरसमुद्रातून कोरड्या जमिनीवरून चालत पार गेले.

²⁰ त्यानंतर अहरोनाची बहीण मिर्याम संदेष्टी हिने डफ घेतला आणि ती व इतर स्त्रिया गाऊ व नाचू लागल्या. मिर्याम हे गीत पुन्हा पुन्हा गात होती;

²¹ "परमेश्वराला गीत गा; कारण त्याने महान कृत्ये केली आहेत. त्याने घोडा व घोडेस्वार यांना समुद्रात फेकून दिले आहे."

²² मोशे इझ्राएल लोकांना तांबड्या समुद्रापसून पुढे घेऊन गेला. ते लोक शूरच्या रानात गेले; त्यांनी तीन दिवस रानातून प्रवास केला; पण त्यांना पाणी मिळाले नाही.

²³ तीन दिवस प्रवास केल्यानंतर ते लोक मारा नांवाच्या ठिकाणी पोहोचले; तेथे पाणी होते परंतु ते फार कडू असल्यामुळे लोकांना ते पिववेना, (म्हणूनच त्या ठिकाणाचे नांव मारा पडले)

²⁴ लोक मोशेकडे कुरकुर करीत म्हणाले, "आता आम्ही काय प्यावे?"

²⁵ मोशेने परमेश्वराचा धावा केला तेव्हा परमेश्वराने त्याला एक झाड दाखवले. मोशेने ते झाड पाण्यात टाकले तेव्हा ते पाणी गोड म्हणजे पिण्यालायक झाले.

त्यावेळी परमेश्वराने इझ्राएल लोकांना विधी व नियम लावून दिला; तसेच त्याने त्यांच्या विश्वासाची कसोटी घेतली. ²⁶ परमेश्वर म्हणाला, "तुम्ही तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या आज्ञा पाळा; ज्या गोष्टी चांगल्या आहेत असे तो म्हणतो त्या तुम्ही करा; जर तुम्ही तुमच्या परमेश्वराच्या आज्ञा व विधी पाळाल तर तुम्हाला मिसरच्या लोकांप्रमाणे पीडा भोगाव्या लागणार नाहीत आणि मी जो परमेश्वर त्या मी मिसरच्या लोकांवर जे रोग पाठवले ते तुम्हांवर पाठविणार नाही; मी परमेश्वर आहे; तुम्हाला बरे करणारा मीच आहे."

²⁷ मग इझ्राएल लोक प्रवास करीत एलीम या ठिकाणी गेले; तेथे पाण्याचे बारा झरे होते व सतर खजुरीची झाडे होती; तेव्हा लोकांनी तेथे पाण्याजवळ तळ दिला.

16 मग इझ्राएल लोक प्रवास करीत एलीम या ठिकाणाहून निघाले व मिसरमधून निघाल्यानंतर दुसऱ्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी एलीम व सीनाय यांच्या दरम्यान असलेल्या सीनायच्या रानात आले. ² लोक पुन्हा, रानात मोशे व अहरोन यांच्याकडे कुरकुर करु

लागले; ³ते म्हणाले, “परमेश्वराने आम्हाला मिसरमध्येच मारून टाकले असते तर बरे झाले असते कारण तेथे आम्हास खावयास लागणारे सर्व प्रकारचे अन्न भरपूर होते; परंतु तुम्ही आम्हांस येथे रानात आणले आहे; येथे आम्ही सर्वजण भुकेने तडफडून मरून जाऊ.”

⁴मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तुम्हाला खाण्याकरिता मी आकाशातून अन्न पडावे असे करीन; दर दिवशी लोकांनी आपल्याला त्या दिवसाला पुरेल एवढे अन्न बाहेर जाऊन गोळा करावे. मी सांगतो त्याप्रमाणे लोक करतात की नाही हे पाहण्यासाठी मी हे करीन. ⁵दरदिवशी लोकांनी एक दिवस पुरेल एवढेच अन्न गोळा करावे, परंतु शुक्रवारी जेव्हा ते जेवण तयार करतील तेव्हा मात्र ते जेवण दोन दिवस पुरेल इतके करावे.”

⁶म्हणून मोशे व अहरोन लोकांना म्हणाले, “आज रात्री तुम्ही परमेश्वराचे सामर्थ्य पाहाल; तेव्हा मिसरमधून तुम्हाला वाचविणारा परमेश्वर हाच आहे हे तुम्हाला कळेल. ⁷उद्या सकाळी तुम्ही परमेश्वराचे तेज पाहाल; तुम्ही परमेश्वराकडे तक्रार केली आणि त्याने ती ऐकली; आणि तुम्ही उगीच आम्हाकडे पुन्हा पुन्हा तक्रार करीत आला आहात. आता आपण जरा आराम करू या.”

⁸आणि मोशे म्हणाला, “तुम्ही एक सारखी तक्रार करीत आहात; परमेश्वराने तर तुमची तक्रार ऐकली आहे; तेव्हा आज रात्री परमेश्वर तुम्हाला मांस देणार आहे; आणि दर दिवशी सकाळी तुम्हाला पाहिजे तेवढ्या भाकरी मिळतील; तुम्ही अहरोनाकडे व मजकडे तक्रार करीत आहात तुम्ही माझ्या किंवा अहरोनाच्याविरुद्ध कुरकुर करीत नाही तर परमेश्वराविरुद्ध तक्रार करीत आहात हे लक्षात घ्या.”

⁹मग मोशे अहरोनाला म्हणाला, “तू इझ्राएल लोकांशी बोल; त्यांना सांग, ‘तुम्ही परमेश्वराकडे एकत्र या कारण त्याने तुमच्या तक्रारी ऐकल्या आहेत.’”

¹⁰मग अहरोन सर्व इझ्राएल लोकांशी बोलला. ते सर्वजण एके ठिकाणी जमले होते; अहरोन बोलत असताना सर्व लोकांनी वळून रानाकडे पाहिले; आणि त्यांना एका ढगात परमेश्वराचे तेज दिसले.

¹¹परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ¹²“मी इझ्राएल लोकांच्या तक्रारी ऐकल्या आहेत तेव्हा त्यांना सांग, ‘रात्री तुम्ही मांस खाल आणि दररोज सकाळी तुम्हाला पाहिजे तितक्या भाकरी खाल; मग परमेश्वर मी तुमचा देव आहे हे तुम्हाला समजेल.’”

¹³त्या संध्याकाळच्या वेळी, रात्र पडण्याच्या सुमारास तेथे लावे पक्षी आले व छावणीभर ते पसरले (आणि त्यांना खाण्याकरिता इझ्राएल लोकांनी ते पकडले) आणि सकाळी छावणीच्या सभोवती जमिनीवर दंव पडले. ¹⁴सूर्य उगवल्यावर दंव विरून गेले परंतु त्या नंतर जमिनीवर खवल्यासारखे हिमकणा एवढे कण दिसले. ¹⁵ते पाहून

इझ्राएल लोकांनी एकमेकांना विचारले, “ते काय आहे?”* त्यांनी असे विचारले कारण ते काय आहे हे त्यांना माहीत नव्हते. तेव्हा मोशेने त्यांना सांगितले, “परमेश्वर हे अन्न तुम्हाला खाण्याकरिता देत आहे. ¹⁶परमेश्वर म्हणतो, ‘आपल्याला जेवढ्या अन्नाची गरज आहे तेवढे प्रत्येक जणाने घ्यावे; तुम्हापैकी प्रत्येकाने तुमच्या कुटूंबातील लोकांकरिता दर माणशी आठवाड्या म्हणजे एक ओमर गोळा करावे.’”

¹⁷तेव्हा इझ्राएल लोकांनी तसे केले, म्हणजे प्रत्येकाने हे अन्न गोळा करून घेतले; काही जणांनी इतरापेक्षा अधिक घेतले. ¹⁸लोकांनी ते आपल्या कुटूंबातील प्रत्येकास दिले; ते मोजल्यानंतर प्रत्येकासाठी पुरेसे भरले; परंतु कमी अधिक गोळा केले असले तरी ते कधीही कमी किंवा जास्त नव्हते कारण प्रत्येक जण आपल्या स्वतःसाठी व आपल्या घरातील सर्व माणसास पुरेल एवढे गोळा करी.

¹⁹मोशेने लोकांना सांगितले, “दुसऱ्या दिवसासाठी ते अन्न ठेवू नका.” ²⁰परंतु लोकांनी मोशेचे ऐकले नाही, काही लोकांनी त्या अन्नातून काही बाकी ठेवले आणि त्या ठेवलेल्या अन्नात किडे पडले व त्याची घाण येऊ लागली. तेव्हा असे करण्याच्यावर मोशे फार रागावला.

²¹दर दिवशी ते लोक आपल्याला पुरेसे अन्न गोळा करीत परंतु दुपारी सूर्याच्या उष्णतेमुळे ते अन्न वितळून जाई व नाहीसे होई. ²²शुक्रवारी लोकांनी दुप्पट अन्न म्हणजे दर माणशी सोळा वाड्या किंवा दोन ओमर अन्न गोळा केले. तेव्हा सर्व पुढारी लोक मोशेकडे आले व त्यांनी हे त्याला कळविले.

²³मोशेने त्यांना सांगितले, “हे असे होईल असे परमेश्वराने सांगितले होते; हे असे झाले कारण उद्या शब्बाथ दिवस आज तुम्हाला लागणारे सर्व अन्न शिजवून तयार ठेवावे परंतु उरलेले दुसऱ्या दिवशी सकाळसाठी ठेवावे.”

²⁴म्हणून लोकांनी उरलेले अन्न दुसऱ्या दिवसाकरिता ठेवले आणि त्यातील थोडे ही वाईट झाले नाही किंवा त्यात कोठेही किडे पडले नाहीत.

²⁵शनिवारी मोशेने लोकांना सांगितले, “आज शब्बाथ दिवस म्हणजे विसावा घेण्याचा आणि परमेश्वराची उपकार स्तुती करण्याचा विशेष दिवस आहे; तेव्हा तुम्हापैकी कोणीही बाहेर जाऊ नये तर तुम्ही काल गोळा केलेल्या अन्नातून जेवण खावे. ²⁶तुम्ही सहा दिवस अन्न गोळा करावे परंतु आठवाड्याचा सातवा दिवस हा विसाव्याचा दिवस आहे; या दिवशी अन्न मिळणार नाही.”

²⁷शनिवारी काही लोक अन्न गोळा करावयास बाहेर गेले परंतु त्यांना काहीच मिळाले नाही. ²⁸नंतर परमेश्वर

ते काय आहे? हिब्रू भाषेत या प्रश्नाचा उच्चार “मान्ना” या शब्दाच्या उच्चारसारखा वाटतो.

मोशेला म्हणाला, “माझ्या आज्ञा व माझे नियम पाळावयास तुम्ही कोठवर नाकारणार? ²⁹पाहा तुम्ही विसावा घ्यावा यासाठी परमेश्वराने शब्बाथ दिवस बनविला आहे; म्हणून शुक्रवारी परमेश्वर तुम्हाला दोन दिवस पुरेल एवढे अन्न देतो, तेव्हा शब्बाथ दिवशी तुम्ही आहात तेथे बसून विसावा घ्यावा.” ³⁰म्हणून मग लोक शब्बाथ दिवशी विसावा घेऊ लागले.

³¹लोक त्या विशेष अन्नाला “मान्ना” म्हणू लागले; ते धण्यासारखे पांढऱ्या रंगाचे होते त्याची चव मध घालून केलेल्या सपाट पोळी सारखी होती. ³²मोशे म्हणाला, “परमेश्वराने सांगितले, ‘या अन्नातील आठवाढ्या म्हणजे एक ओमर इतके किंवा एका एफाचा दहावा भाग इतके अन्न तुमच्या पुढील पिढ्यांसाठी राखून ठेवा म्हणजे मग तुम्हाला मिसर देशातून काढून नेल्यावर मी तुम्हाला रानात कसे अन्न दिले हे त्यांना समजेल.”

³³तेव्हा मोशेने अहरोनाला सांगितले, “एक मोठ्या तोंडाचे खोल भांडे घे आणि त्यात आठवाढ्या म्हणजे एक ओमर मान्ना घाल. तो परमेश्वरापुढे सादर करण्यासाठी ठेव तो आपल्या पुढील पिढ्यांसाठी राखून ठेव.”

³⁴मग अहरोनाने, परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या आज्ञे प्रमाणे केले. अहरोनाने परमेश्वराच्या आज्ञापटा पुढे मान्ना भरलेले ते भांडे ठेवले. ³⁵इझ्राएल लोक तो मान्ना चाळीस वर्षे म्हणजे वस्ती असलेल्या देशाला पोहोचंपर्यंत म्हणजे कनान देशाच्या सरहद्दीला पोहोचंपर्यंत, खात होते. ³⁶एक ओमर मान्ना म्हणजे त्यांच्या मोजमापाप्रमाणे सुमारे आठवाढ्या किंवा “एका एफाचा दहावाभाग” होता

17 सर्व इझ्राएल लोक सीनच्या रानातून एकत्र प्रवास करत गेले. परमेश्वराने त्यांना आज्ञा केल्याप्रमाणे ते ठिकठिकाणाहून प्रवास करत रफीदीम येथे गेले आणि त्यांनी तेथे तळ दिला; तेथे त्यांना प्यावयास पाणी नव्हते. ²तेव्हा इझ्राएल लोक मोशेविरुद्ध उठले व त्याच्याशी भांडू लागले. ते म्हणाले, “आम्हाला प्यावयास पाणी दे.”

मोशे त्यांना म्हणाला, “तुम्ही माझ्याविरुद्ध का उठला आहात? तुम्ही परमेश्वराची परीक्षा का पाहात आहात?”

³परंतु लोक तहानेने कासावीस झाले होते म्हणून ते मोशेकडे कुरकुर करीतच राहिले; ते म्हणाले, “तू आम्हाला मिसर देशातून बाहेर का आणलेस? आमची मुलेबाळे, गुरेढोरे यांना पाण्याबाचून मारण्यासाठी तेथून आम्हाला तू येथे आणलेस काय?”

⁴तेव्हा मोशे परमेश्वराकडे धावा करून म्हणाला, “मी ह्या लोकांना काय करू? ते मला ठार मारवयास उठले आहेत.”

⁵परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू इझ्राएल लोकांपुढे जा. त्यांच्यापैकी काही वडीलधारी म्हणजे पुढारी माणसे तुजबरोबर घे. नाईल नदीच्या पाण्यावर तू जी काठी आपटली होतीस ती तू तुझ्याबरोबर घे. ⁶होरेब डोंगरावरील एका खडकावर म्हणजे सिनाय डोंगरावरील एका खडकावर

मी तुझ्या पुढे उभा राहीन, त्या खडकावर ती आपट म्हणजे त्या खडकातून पाणी बाहेर येईल. मग लोकांनी ते प्यावे.”

मोशेने हे सर्व केले आणि इझ्राएल लोकांच्या वडिलधार्त्या माणसांनी म्हणजे पुढार्यांनी ते पाहिले. ⁷मोशेने त्या ठिकाणाचे नांव मरीबा व मरसा ठेवले; कारण या ठिकाणी इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराविरुद्ध बंड केले आणि त्यांनी त्याची परीक्षा पाहिली. परमेश्वर त्यांच्याबरोबर आहे किंवा नाही हे त्यांना पाहावयाचे होते.

⁸रफीदीम येथे अमालेकी लोक इझ्राएल लोकांवर चालून आले आणि त्यांनी त्यांच्याशी लढाई केली. ⁹तेव्हा मोशे यहोशवाला म्हणाला, “काही लोकांना निवड व त्यांना घेऊन उद्या अमालेकांशी लढाई कर; देवाने मला दिलेली काठी हातात धरून मी टेकडीच्या माथ्यावर उभा राहीन.”

¹⁰यहोशवाने मोशेची आज्ञा मानली व त्याप्रमाणे दुसऱ्या दिवशी तो अमालेकी लोकांविरुद्ध लढावयास गेला त्यावेळी मोशे, अहरोन व हूर हे टेकडीच्या माथ्यावर गेले. ¹¹जेव्हा मोशे हात वर करी तेव्हा लढाईत इझ्राएलाची सरशी होई; परंतु जेव्हा तो हात खाली करी तेव्हा पिछेहाट होई.

¹²काही वेळाने मोशेचे हात थकून गेले. [मोशे बरोबर असलेल्या लोकांना मोशेचे हात वर धरून ठेवण्यासाठी काही मार्ग शोधवायचा होता] म्हणून त्यांनी मोशेला बसण्याकरिता मोठा दगड त्याच्या खाली ठेवला; नंतर एका बाजूने अहरोन व दुसऱ्या बाजूने हूर यांनी आधार देऊन मोशेचे हात सूर्य मावळपर्यंत तसेच वर धरून ठेवले. ¹³तेव्हा यहोशवाने या लढाईत तलवारीच्या धारेने अमालेकांचा पराभव केला.

¹⁴नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “लढाई विषयीच्या ह्या सर्व गोष्टी पुस्तकात लिहून ठेव म्हणजे येथे काय झाले त्याविषयी लोकांना आठवण राहील; आणि यहोशवाला सांग कारण मी अमालेकी लोकांना पृथ्वीतलवरून नक्की पूर्णपणे नष्ट करीन.”

¹⁵मग मोशेने एक वेदी बांधली व तिला “परमेश्वर माझे निशाण,” असे नांव दिले. ¹⁶आणि तो म्हणाला, “परमेश्वराच्या सिंहासानावर हात उचलल्यामुळे परमेश्वराचे अमालेकांशी पिढ्यान्पिढ्या युद्ध होईल.”

मोशेचा सासरा सल्ला देतो

18 मोशेचा सासरा इथ्रो, मिद्यानाचा याज्ञक होता. मोशे व इझ्राएल लोक यांना देवाने अनेक मार्गांनी मदत केली तसेच त्यांना त्याने मिसर देशातून सोडवून बाहेर आणले यासंबंधी इथ्रोने ऐकले; ²तेव्हा तो देवाच्या पर्वताजवळ म्हणजे होरेब किंवा सीनाय पर्वताजवळ, जेथे मोशेने तळ दिला होता तेथे मोशेला भेटावयास गेला इथ्रोने मोशेची बायको सिप्पोरा हिलाही बरोबर आणले; (सिप्पोरा मोशे बरोबर नव्हती कारण त्याने तिला माहेरी पाठवले होते.) ³इथ्रोने मोशेच्या दोन मुलांनाही बरोबर आणले.

पहिल्या मुलाचे नांव गेर्षोम होते' कारण त्याचा जन्म झाला त्यावेळी मोशे म्हणाला होता, "मी या देशात परका आहे." ⁴दुसऱ्या मुलाचे नांव एलीएजर असे होते, कारण तो जन्मला तेव्हा मोशे म्हणाला होता, "माझ्या वडिलांचा देव याने मला मदत केली व मला मिसरच्या राजाच्या हातातून वाचविले." ⁵तेव्हा इश्रो रानात देवाच्या पर्वताजवळ म्हणजे सीनाय पर्वताजवळ जेथे मोशेने तळ दिला होता तेथे मोशेची बायको सिप्पोरा व त्याची दोन मुले यांना बरोबर घेऊन गेला.

⁶इश्रो ने मोशेला निरोप पाठवला, "मी तुझा सासरा, इश्रो, तुझी बायको व तिची दोन मुले यांना घेऊन तुझ्याकडे आलो आहे."

⁷तेव्हा मोशे आपल्या सासऱ्याला भेटावयास सामोरा गेला; त्याने त्याच्यापुढे लवून त्याला नमन केले, आणि त्याचे चुंबन घेतले. त्या दोघांनी एकमेकांची खुशाली विचारली. नंतर ते अधिक बोलणे करावयास मोशेच्या तंबूत गेले. ⁸परमेश्वराने इझ्राएली लोकांसाठी जे जे केले ते सर्व मोशेने इश्रोस सांगितले. मिसर देशाचा राजा फारो व त्याचे लोक ह्यांचे परमेश्वराने काय केले तसेच मिसरहून प्रवास करताना काय काय संकटे आली व कसा त्रास झाला आणि परमेश्वराने त्या सर्वांतून दरवेळी इझ्राएल लोकांना कसे वाचवले ती सर्व हकीकत मोशेने इश्रोस सांगितली.

⁹परमेश्वराने इझ्राएल लोकांसाठी ज्या चांगल्या गोष्टी केल्या त्या ऐकल्यावर आणि मिसरच्या लोकांपासून परमेश्वराने इझ्राएल लोकांना स्वतंत्र केले म्हणून इश्रोला फार आनंद झाला. ¹⁰तो म्हणाला,

"परमेश्वराची स्तुती असो कारण त्याने फारोच्या तावडीतून व मिसरच्या लोकांपासून तुम्हाला स्वतंत्र केले आहे.

¹¹परमेश्वर सर्व देवांहून महान आहे हे आता मला कळाले, कारण इझ्राएल लोकंपेक्षा स्वतःला चांगले मानीत असलेल्या इतर लोकांचे त्याने काय केले हे मला समजले."

¹²मग इश्रोने देवाला यज्ञ व अर्पणे केली. नंतर अहरोन व इझ्राएल लोकांमधील वडीलधारी माणसे म्हणजे पुढारी देवाची विशेष उपासना करावी म्हणून मोशेचा सासरा इश्रो याच्याबरोबर येवावयास आले.

¹³दुसऱ्या दिवशी मोशेला लोकांचा न्यायनिवाडा करण्याचे विशेष काम होते. लोक खूप असल्यामुळे त्यांना दिवसभर मोशेसमोर उभे रहावे लागले.

¹⁴मोशेला इझ्राएल लोकांचा न्यायनिवाडा करताना इश्रोने पाहिले तेव्हा त्याने त्याला विचारले, "तू असे का करीत आहेस? तू एकटाच न्यायनिवाडा का करीत आहेस? आणि लोक न्यायनिवाड्यासाठी दिवसभर तुझ्याकडे का येतात?"

¹⁵मोशे आपल्या सासऱ्यास म्हणाला, "आपल्या अडचणी

व आपले प्रश्न या संबंधी देवाचा काय निर्णय आहे ते विचारण्यासाठी लोक माझ्याकडे येतात. ¹⁶लोकांचा काही भांडणतंडा असेल तर ते माझ्याकडे येतात तेव्हा कोणत्या माणसाचे म्हणणे खरे आहे हे मी ठरवितो. ह्याप्रमाणे मी लोकांना देवाचे नियम व विधी यांचे शिक्षण देतो."

¹⁷परंतु मोशेचा सासरा त्याला म्हणाला, "हे तू करतोस ते चांगले नाही. ¹⁸तुझ्या एकट्यासाठी हे काम फार आहे त्यामुळे तू थकून जातोस व लोकही थकून जातात हे काम तुला एकट्याला करवणार नाही. ¹⁹तू लोकांची गाऱ्हाणी ऐकत असावेस व त्याचबरोबर त्यांसंबंधी देवाकडे बोलतही रहावेस असा मी तुला सल्ला देतो, त्यात देव तुझ्याबरोबर असो अशी मी प्रार्थना करतो. ²⁰तू लोकांना देवाचे नियम व विधी या संबंधी शिक्षण दे; आणि ते त्यांनी मोडू नयेत अशी ताकीद त्यांना दे; लोकांनी आपल्या जीवनात योग्य मार्गाने चालावे व त्यासाठी त्यांनी काय करावे याविषयी त्यांना तू समजावून सांग. ²¹तू लोकांमधून कर्तबगार देवाला भिणारे, व विश्वासू, पैसे खाऊन आपला निकाल बदलून अन्याय न करणारे असे लोक निवडून घे; त्यांना हजार लोकांवर, शंभर लोकांवर, पन्नास लोकांवर आणि दहा लोकांवर नायक म्हणून नेम. ²²ह्या नायक लोकांनी लोकांचा न्यायनिवाडा करावा; जर अगदी महत्वाची बाब असेल तर तिचा न्यायनिवाडा करण्याकरिता तो वाद नायकांनी तुझ्याकडे आणावा, परंतु साध्या प्रकरणांसंबंधी त्यांनी स्वतः निर्णय द्यावेत. अशा प्रकारे तुझे काम सोपे होईल तसेच तुझ्या कामात ते वाटेकरी होतील. ²³तू असे करशील व परमेश्वराची तशी इच्छा असेल तर तुझे काम करीत राहणे तुला शक्य होईल, आणि त्याचवेळी लोकांचे प्रश्न सुटून ते घरी जाऊ शकतील."

²⁴तेव्हा मोशेने इश्रोच्या म्हणण्याप्रमाणे केले. ²⁵त्याने इझ्राएल लोकांतून चांगले लोक निवडले आणि त्यांना हजार हजार, शंभर शंभर पन्नास पन्नास व दहादहावर नायक म्हणून नेमले. ²⁶ते लोकांवर न्यायाधीश झाले. लोक सतत नायकाकडे आपली गाऱ्हाणी आणू लागले व मोशेला फार महत्वाच्या प्रकरणांबद्दलच निकाल देण्याचे काम करावे लागे.

²⁷मग थोड्याच दिवसांनी मोशेने आपला सासरा इश्रो याला निरोप दिला आणि इश्रो माघारी आपल्या घरी गेला.

इझ्राएलशी देवाचा पवित्र करार

19 मिसरमधून प्रवासास निघाल्यानंतर तिसऱ्या महिन्यात इझ्राएल लोक सीनायाच्या रानात पोहोचले. ²ते लोक रफीदीम सोडून सीनायच्या रानात आले होते; त्यांनी हारेब म्हणजे सीनाय पर्वताजवळ आपला तळ दिला. ³मग मोशे पर्वतावर देवाला भेटावयास गेला तो पर्वतावर असताना देव त्याला म्हणाला, "तू या इझ्राएल लोकांना म्हणजे याकोबाच्या वंशजांना सांग, ⁴मी माझ्या

शत्रूंचे काय करतो ते तुम्ही पाहिले आहे. मिसरच्या लोकांचे मी काय केले आहे आणि गरुड पक्षी आपल्या पिल्लांना सुरक्षित जागी जसा नेतो तसेच मिसरच्या लोकांच्या तावडीतून सुरक्षितपणे तुम्हाला येथे आणले तेही तुम्ही पाहिले आहे. ⁵म्हणून मी आता तुम्हाला सांगतो की तुम्ही माझ्या आज्ञांचे व माझ्या कराराचे पालन करावे; असे तुम्ही कराल तर तुम्ही खास माझे लोक व्हाल हे सर्व जग माझे आहे परंतु त्यातील सर्व लोकांतून मी तुम्हाला निवडून घेईन आणि तुम्ही खास माझे लोक व्हाल. ⁶‘तुम्ही एक पवित्र राष्ट्र-याजक लोकांचे राज्य व्हाल’ या सर्व गोष्टी, मोशे, तू झपाएल लोकांस सांग.”

⁷तेव्हा मोशे पर्वतावरून खाली आला, व त्याने झपाएल मधील वडिलधाच्या माणसांना म्हणजे पुढाऱ्यांना एकत्र बोलावले; परमेश्वराने त्याला आज्ञा केल्याप्रमाणे सर्व गोष्टी त्याने त्यांना सांगितल्या; ⁸आणि सर्व लोकांनी एकमुखाने उत्तर दिले; ते म्हणाले, “परमेश्वराने सांगितलेल्या सर्व आज्ञा आम्ही पाळू.”

मग मोशे पुन्हा पर्वतावर देवाला भेटावयास गेला आणि लोकत्याच्या आज्ञा पाळतील असे त्याने देवाला सांगितले. ⁹आणि परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “मी दाट दगात येऊन तुझ्याशी बोलेल आणि माझे तुझ्याबरोबरचे बोलणे सर्व झपाएल लोकांना ऐकू जाईल; मी हे ह्यासाठी करीन की त्यामुळे तू सांगितलेल्या सर्व गोष्टींवर ते नेहमी विश्वास ठेवतील.”

मग मोशेने लोकांचे म्हणणे परमेश्वराला सांगितले

¹⁰परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “आज आणि उद्या माझ्या विशेष भेटीसाठी लोकांना पवित्र कर; त्यांनी कपडे स्वच्छ धुवावेत, ¹¹व तिसऱ्या दिवशी माझ्या भेटीसाठी तयार राहावे कारण तिसऱ्या दिवशी परमेश्वर सीनाय पर्वतावर उतरेल आणि सर्व लोक मला पाहतील. ¹²⁻¹³परंतु लोकांना पर्वतापासून दूर राहाण्यास तू सांग; तेथे तू एक सीमारेषा काढ आणि लोकांनी ती ओलांडू नये असे तू त्यांना बजावून सांग; जर कोणा माणसाचा किंवा जनावराचा पर्वताला स्पर्श झाला तर त्याला दगडाने किंवा बाणाने मारून टाकावे. परंतु त्याला कोणीही स्पर्श करू नये. शिंगाचा आवाज ऐकू येईपर्यंत लोकांनी थांबावे. तो आवाज ऐकल्यावर ते पर्वत चढून जाऊ शकतील.”

¹⁴मग मोशे पर्वतावरून खाली उतरला; तो लोकांकडे गेला व देवाच्या भेटीसाठी त्याने त्यांना पवित्र केले. लोकांनी आपले कपडे धुवून स्वच्छ केले.

¹⁵मग मोशे लोकांना म्हणाला, “तीन दिवस तुम्ही देवाची भेट घेण्यासाठी तयार राहा. तो पर्यंत पुरुषांनी स्त्रियांना स्पर्श करू नये.”

¹⁶तीन दिवसानंतर पर्वतावर विजांचा लखलखाट व गडगडाट झाला; पर्वतावर एक दाट दग उतरला आणि रणशिंगाचा फार मोठा आवाज झाला. तेव्हा छावणीत राहाणारे सर्व लोक घाबरले. ¹⁷नंतर मोशेने लोकांना

छावणीतून बाहेर काढून देवाला भेटावयास पर्वताजवळच्या जागी नेले. ¹⁸सीनाय पर्वत धुराने झाकून गेला. भट्टीतून येणाऱ्या धुरासारखा धूर पर्वतातून वर आला. परमेश्वर पर्वतावर अग्नीतून उतरला म्हणून असे झाले; आणि सर्व सीनाय पर्वत धरधर लागला. ¹⁹शिंगाचा आवाज मोठमोठा होऊ लागला. मोशे देवाबरोबर जेव्हा जेव्हा बोलला तेव्हा तेव्हा देवाने त्याला मेघगर्जनेसारखा आवाजाने उत्तर दिले.

²⁰याप्रमाणे परमेश्वर स्वर्गातून सीनाय पर्वताच्या शिखरावर उतरला आणि त्याने मोशेला बोलवून आपल्या बरोबर पर्वताच्या शिखरावर येण्यास सांगितले. तेव्हा मोशे पर्वतावर गेला.

²¹परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू खाली जा आणि लोकांना बजावून सांग की त्यांनी माझ्याजवळ येऊ नये व माझ्याकडे बघू नये. जर ते तसे करतील तर बरेच जण मरतील. ²²तसेच याजक लोकांनाही सांग की माझ्या भेटीस माझ्याजवळ येताना आपणांस पवित्र करून यावे; तसे केले नाही तर मी त्यांना शिक्षा करीन.”

²³मोशेने परमेश्वराला सांगितले, “परंतु लोक पर्वतावर येऊ शकणार नाहीत, कारण तू स्वतः आम्हाला एक सीमारेषा आखावयास व लोकांनी ती रेषा ओलांडून पवित्र भूमिवर येऊ नये असे सांगितलेस.”

²⁴परमेश्वर त्याला म्हणाला, “तू खाली लोकांकडे जा व मागे येताना अहरोनाला तुझ्याबरोबर परत आण, परंतु याजक किंवा इतर लोकांना इकडे येऊ देऊ नको; ते जर माझ्याजवळ येतील तर मी त्यांना शिक्षा करीन.”

²⁵तेव्हा मोशे लोकांकडे खाली गेला व त्याने त्यांना या गोष्टी सांगितल्या.

दहा आज्ञा

20 मग देव म्हणाला, ²‘मी याव्हे तुझा प्रभू, तुझा देव आहे. तुम्ही मिसरमध्ये गुलाम होता तेव्हा मीच तुम्हाला तेथून गुलामगिरीतून सोडवून आणले.

³‘माझ्या शिवाय इतर कोणत्याही दैवतांची तू उपासना करू नयेस.

⁴‘तू आपल्यासाठी कोरीव मूर्ती करू नकोस; वर आकाशातील, खाली पृथ्वीवरील व पृथ्वीखालच्या जलातील कशाचीही प्रतिमा करू नकोस; ⁵त्यांची उपासना करू नको; किंवा त्यांची सेवा करू नकोस; कारण मी परमेश्वर तुझा देव आहे; * मी ईश्यावान देव आहे, जे माझ्याविरुद्ध पाप करतात, माझा द्वेष करतात ते माझे शत्रू बनतात; मी त्यांना शिक्षा करीन; मी त्यांच्या मुलांना तिसऱ्या चौथ्या पिढीपर्यंत वडिलांच्या अपराधाबद्दल शिक्षा करतो; ⁶परंतु जे

तुझा देव आहे म्हणजे “एलकाना.”

माझ्यावर प्रेम करतात व माझ्या आज्ञा पाळतात अशांच्या हजारो पिढ्यांवर मी दया करतो.

⁷परमेश्वर देवाचे नांव तू व्यर्थ घेऊ नकोस; परमेश्वराच्या नांवाचा उपयोग तू अयोग्य गोष्टीसाठी करू नकोस; जर कोणी तसे करील तर तो दोषी ठरेल आणि परमेश्वर त्याला निर्दोष ठरविणार नाही.

⁸शब्बाथ दिवस हा पवित्र दिवस म्हणून पाळण्याची आठवण ठेव; ⁹आठवड्यातील सहा दिवस तू तुझे कामकाज करावेस; ¹⁰परंतु सातवा दिवस तुझा देव परमेश्वर याच्या सन्मानासाठी विसाव्याचा दिवस आहे म्हणून त्या दिवशी तू तुझे मुलगे तुझ्या मुली, तुझे गुलाम व तुझ्या गुलाम स्त्री यांनी तसेच तुझी गुरेढोरे व तुझ्या गावात राहाणाऱ्या परकीयांनीही कोणतेही कामकाज करू नये;

¹¹कारण परमेश्वराने सहा दिवस काम करून आकाश, पृथ्वी, समुद्र व त्यांतील सर्व काही उत्पन्न केले आणि त्यानंतर सातव्या दिवशी विसावा घेतला; याप्रमाणे परमेश्वराने शब्बाथ दिवस हा विसाव्याचा विशेष दिवस म्हणून आशीर्वाद देऊन तो पवित्र केला आहे.

¹²तू आपल्या बापाचा व आपल्या आईचा मान राख म्हणजे त्यामुळे परमेश्वर तुझा देव जो देश तुला देत आहे त्या देशात तुला दीर्घायुष्य लाभेल.

¹³कोणाचाही खून करू नकोस.

¹⁴व्यभिचार करू नकोस.

¹⁵चोरी करू नकोस.

¹⁶तू आपल्या शेजाऱ्याविरुद्ध खोटी साक्ष देऊ नकोस.

¹⁷तू आपल्या शेजाऱ्याच्या घराचा लोभ धरू नकोस; त्याच्या बायकोचा लोभ धरू नकोस; त्याचा गुलाम, त्याची स्त्री गुलाम, बैल, गाढव, किंवा त्याच्या मालकीचे जे काही असेल त्या कशाचाही लोभ धरू नकोस."

लोकांना देवाची भीती वाटते

¹⁸ह्या वेळेपर्यंत तेथील लोकांनी पर्वतावरील ढगांचा गडागडाट ऐकला, जिजांचा चकचकाट पाहिला व पर्वतातून धूर वर चढतांना पाहिला; तेव्हा लोक घाबरले व भीतीने त्यांचा धरकाप झाला. ते पर्वतापासून दूर उभे राहिले. ¹⁹नंतर लोक मोशेला म्हणाले, "तुला जर आमच्याशी बोलावयाचे असेल तर तू खुशाल बोल; आम्ही ऐकू; परंतु कृपा करून देवाला आमच्याशी बोलू देऊ नकोस; तो बोलेल तर आम्ही मरुन जाऊ."

²⁰मग मोशे लोकांना म्हणाला, "भिऊ नका! कारण परमेश्वर तुम्हावर प्रीती करतो हे दाखविण्यासाठी आणि तुम्ही त्याचा मान राखून त्याचे भय धरावे व पाप करू नये हे दाखविण्यासाठी तो आला आहे." ²¹नंतर मोशे,

ढगांच्या दाट अंधारात, जेथे देव होता तेथे त्याला भेटावयास गेला, तोपर्यंत लोक पर्वतापासून लांब उभे राहिले. ²²मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, "तू इस्राएल लोकांना असे सांग, 'मी तुमच्याशी आकाशातून बोललो हे तुम्ही प्रत्यक्ष पाहिले आहे. ²³माझ्या स्पर्धेत तुम्ही सोन्या चांदीच्या मूर्ती करू नये असे खोटे देव तुम्ही करता कामा नये."

²⁴माझ्यासाठी मातीची एक विशेष वेदी बांधा आणि तिच्यावर आपली शेरडेमेंढरे व गुरेढोरे ह्यांची होमार्पणे व शांतपणे वाहा; माझी आठवण व्हावी म्हणून मी सांगतो त्या प्रत्येक जागी हे करा मग मी येईन व तुम्हाला आशीर्वाद देईन. ²⁵तुम्ही जर दगडाची वेदी बांधणार असाल तर ती चिऱ्याच्या दगडाची नसावी; जर वापरावयाचा दगड चिऱ्याचा बनविण्यासाठी तू त्याला कसले हत्यार लावशील तर ती वेदी मी मान्य करणार नाही. ²⁶आणि वेदीकडे जाण्यासाठी तुम्ही पायऱ्या करू नका कारण पायऱ्यांवरून वेदीकडे चढून जाताना लोकांना तुमची नग्नता दिसेल."

दूसरे नियम व आज्ञा

21 मग देव मोशेला म्हणाला, "जे इतर नियम तू इस्राएल लोकांना लावून द्यावेत ते हे:

²तुम्ही जर एखादा इस्राएली गुलाम विकत घेतला तर त्याने फक्त सहा वर्षे काम करावे; सहा वर्षांनंतर सातव्या वर्षी तो मुक्त होऊन स्वतंत्र होईल; भरपाई म्हणून तो तुझे काही देणे लागणार नाही. ³जर तो सडा आला असेल तर त्याने मुक्त होताना एकटेच निघून जावे; परंतु जर तो त्याची बायको घेऊन आला असेल तर त्याने त्याच्या बायकोला घेऊन जावे. ⁴जर तो सडा आला असेल तर त्याच्या मालकाने त्याला बायको करून द्यावी; तिला मुले किंवा मुली झाल्या असतील तर त्याची बायको व तिची मुलेबाळे मालकाच्या मालकीची राहतील; आपली सेवा पूर्ण करताच त्याला एकट्याला मुक्त केले जाईल.

⁵पण जर कदाचित आपल्या मालकाबरोबर राहाण्याचे तो ठरविल तर मग 'मी माझ्या मालकावर व माझ्या बायकोमुलांवर प्रेम करतो, मी मुक्त होऊ इच्छित नाही, मी मालकाकडेच राहातो,' असे त्याने म्हटले पाहिजे. ⁶असे झाले तर त्याच्या मालकाने त्याला देवसमोर अथवा न्यायधीशसमोर आणवे; त्याने त्याला दाराजवळ किंवा दरवाजाच्या लाकडी चौकटीजवळ न्यावे आणि अरीच्या अणकुचीदार योकाने त्याचा कान दोघावा; मग तो गुलाम त्या मालकाची आयुष्यभर चाकरी करील.

⁷एखाद्या माणसाने आपली मुलगी गुलाम म्हणून विकण्याचे ठरविले तर तिच्या मुक्ततेचे नियम पुरुषगुलामाच्या मुक्तते सारखे नाहीत. ⁸जर मालक तिच्यावर खूष नसेल तर त्याने तिला परत तिच्या बापाला विकावे; जर त्याने तिच्याबरोबर लग्न करावयाचे कबूल केले असेल तर तिला परक्याला विकण्याचा त्याला अधिकार नाही. ⁹तिला आपल्या मुलाशी लग्न करून

देण्यासाठी ठेवून घ्यावयाचे असेल तर त्याने तिला गुलामस्त्रीप्रमाणे नव्हे तर मुलीप्रमाणे वागवावे.

¹⁰मालकाने दुसऱ्या स्त्रीशी लग्न केले तर त्याने पहिल्या बायकोस अन्नवस्त्र कमी पडू देऊ नये तसेच तिला लागणाऱ्या इतर वस्तू देणे व तिच्याशी बायको या नात्याने व्यवहार करणे चालू ठेवावे कारण तसा तिला त्याच्याविरुद्ध हक्क आहे. ¹¹ह्या तीन गोष्टी त्याने तिच्यासाठी कराव्यात आणि त्या केल्या नाहीत तर मग ती त्याला काही खंडणी न देता मुक्त होईल; ती त्याचे काही देणे लागणार नाही.

¹²कोणी एखाद्याला मारले व त्यामुळे तो मेलाला तर त्याला अवश्य जिवे मारावे. ¹³परंतु जाणूनबुजून न ठरविता, अपघाताने एखाद्याचे हातून कोणी मेले तर देवाने हे घडू दिले असे समजावे. लोक सुरक्षिततेसाठी जाऊ शकतील अशा काही खास जागा मी निवडीन तो माणूस आपल्या सुरक्षिततेसाठी मी निवडलेल्या विशेष ठिकाणापैकी एके जागी पळून जाऊ शकेल.

¹⁴परंतु जर कोणी एकाकाने जाणूनबुजून व ठरवून रागाने किंवा द्वेषाने दुसऱ्या माणसाला ठार मारले तर मात्र त्याला शिक्षा करावी; त्याला वेदीपासून खेचून आणून ठार मारावे.

¹⁵जो माणूस आपल्या आईबापास मारहाण करील त्याला अवश्य ठार मारावे. ¹⁶जो कोणी एखाद्याला चोरून नेऊन गुलाम म्हणून विकेल किंवा गुलाम म्हणून स्वतःकडे ठेवेल तर त्याला अवश्य जिवे मारावे.

¹⁷जो कोणी आपल्या बापाला किंवा आईला शिष्याशाप देईल त्या माणसाला अवश्य जिवे मारावे.

¹⁸दोघे जण भांडत असताना एकाकाने दुसऱ्याला दगड किंवा ठोसा मारला आणि त्यामुळे जर दुसरा मेलाला नाही तर मारणाऱ्याला जिवे मारू नये. ¹⁹जर मारलेल्या माणसाला काही दिवस बिछान्यात पडून राहावे लागले तर मारणाऱ्याने त्याला त्याच्या वाया गेलेल्या वेळेबद्दल नुकसान भरपाई द्यावी व तो माणूस बरा होईपर्यंत त्याच्यासाठी लागणारा खर्च द्यावा.

²⁰काही वेळा लोक आपल्या गुलामाला किंवा गुलाम स्त्रीला छडीने मारहाण करतात त्यामुळे जर तो गुलाम किंवा ती गुलाम स्त्री मेली तर त्यांना मारणाऱ्याला अवश्य शिक्षा करावी; ²¹आणि जर तो गुलाम किंवा गुलाम स्त्री मेली नाही आणि काही दिवसांनी तो किंवा ती बरी झाली तर त्यांना मारणाऱ्याला खुना बद्दलची शिक्षा होणार नाही कारण मालकाने त्यांना किंमत देऊन विकत घेतले आहे; आणि ते त्याचे गुलाम आहेत.

²²दोघे जर मारामारी करीत असतील व त्यांचा धक्का एखाद्या गरोदर बाईला लागला आणि त्या बाईचा गर्भपात झाला पण तिला इतर कोणतीही इजा झाली नाही तर ज्याचा धक्का तिला लागला तिचा नवरा न्यायाधीशांच्या सल्ल्याने जो दंड ठरवील तो दंड त्याने द्यावा. ²³परंतु त्या बाईला जास्त इजा झाली असेल तर त्या माणसाला शिक्षा करावी; जर एखाद्या माणसाला ठार मारण्यात आले असेल

तर त्या कृत्याला जबाबदार असणाऱ्या माणसाला ठार मारावे. म्हणजे जिवाबद्दल जीव, ²⁴डोळ्याबद्दल डोळा, दाताबद्दल दात, हाताबद्दल हात, पायाबद्दल पाय, ²⁵चटक्याबद्दल चटका, ओरखड्याबद्दल ओरखडा, व जखमेबद्दल जखम असा बदला घ्यावा.

²⁶जर एखाद्याने आपल्या गुलामाच्या किंवा गुलाम स्त्रीच्या डोळ्यावर मारल्यामुळे त्याचा किंवा तिचा डोळा गेला तर त्या मालकाने त्याला मुक्त करून जाऊ द्यावे कारण त्याने आपला डोळा देऊन खंडणी भरली आहे. गुलाम किंवा गुलामस्त्रीला हा नियम सारखाच लागू आहे. ²⁷एखाद्या मालकाने आपल्या गुलामाच्या किंवा गुलाम स्त्रीच्या तोंडावर मारल्यामुळे त्याचा किंवा तिचा दात पडला तर मारणाऱ्याने गुलामाला मुक्त करून जाऊ द्यावे कारण त्याने आपला दात देऊन खंडणी भरली आहे. गुलाम किंवा गुलामस्त्रीला हा नियम सारखाच लागू आहे.

²⁸एखाद्याच्या बैलाने एखाद्या पुरुषाला किंवा बाईला हुंदडून जिवे मारले तर त्या बैलास दगडमार करून जिवे मारावे, त्या बैलाचे मांस कोणी खाऊ नये, परंतु त्या बैलाचा मालक दोषी ठरणार नाही. ²⁹परंतु त्या बैलाने पूर्वी काहीजणांना मारले असेल आणि त्याविषयी त्याच्या मालकाला जर सूचना दिली असेल तर मग तो मालक दोषी आहे कारण त्याने त्या बैलाला बांधून ठेवले नाही किंवा गोठ्यात त्याच्या जागी बंद करून ठेवले नाही आणि म्हणून मोकळा ठेवल्यामुळे त्या बैलाने जर कोणाला जिवे मारले तर त्याबद्दल त्याचा मालक दोषी आहे, त्या बैलाला धोंडमार करून जिवे मारावे व त्याच्या मालकासही जिवे मारावे. ³⁰परंतु मेलेल्या माणसाच्या कुटुंबातील लोकांना त्या मालकाच्या जिवाबद्दल खंडणी पाहिजे असल्यास त्या बैलाच्या मालकास जिवे मारू नये पण त्याने आपला जीव वाचविण्यासाठी न्यायाधीश ठरवील ती खंडणी द्यावी.

³¹बैलाने एखाद्या मुलाला किंवा मुलीला हुंदडून जिवे मारले तर त्याबाबतीत हाच नियम लागू करावा. ³²एखाद्या बैलाने जर गुलामाला हुंदडून ठार मारले तर त्या बैलाच्या मालकाने त्या गुलामाच्या मालकाला चांदीची तीस नाणी * द्यावी आणि त्या बैलालाही दगडाने जिवे मारावे; गुलाम किंवा गुलाम स्त्री म्हणजे गुलाम पुरुष किंवा स्त्री यांना हा नियम सारखाच लागू राहील.

³³एखाद्या माणसाने विहिरीवरचे झाकण काढून घेतले असेल किंवा त्याने खड्डा खणून त्यावर झाकण ठेवले नसेल आणि जर एखाद्याचे जनावर म्हणजे बैल, गाढव वगैरे त्या खड्ड्यात पडून मेले तर खड्ड्याचा मालक दोषी आहे; ³⁴त्याने त्या जनावराच्या मालकाला भरपाई म्हणून त्याची किंमत द्यावी आणि ते मेलेले जनावर घेऊन जावे.

³⁵जर एखाद्याच्या बैलाने दुसऱ्या बैलाला हुंदडून मारून टाकले तर जिवंत राहिलेला बैल विकून आलेले पैसे

चांदीची तीस नाणी म्हणजे नवीन गुलामाची किंमत.

दोघा मालकांनी निम्मे निम्मे वाटून घ्यावेत आणि मेलेला बैलही अर्धा अर्धा वाटून घ्यावा.³⁶ परंतु त्या बैलाने पूर्वी इतर बैलांना हुंडून जिवे मारले असेल तर आपल्या मारक्या बैलाला मोकळे सोडल्याबद्दल मालक दोषी ठरेल; त्याने बैलाबद्दल बैल द्यावा व मेलेला बैल घ्यावा.

22 “एखाद्याने बैल किंवा मेंढरू चोरले तर त्याला कशी शिक्षा करावी? एखाद्याने बैल किंवा मेंढरू चोरून ते कापले किंवा विकून टाकले तर त्याला ते परत देणे शक्य होणार नाही म्हणून त्याने चोरलेल्या एका बैलाबद्दल पाच बैल व एका मेंढराबद्दल चार मेंढरे द्यावीत; चोरीबद्दल त्याने अशी भरपाई करावी.² जर चोराजवळ स्वतःचे काही नसेल तर चोरीच्या भरपाईसाठी त्याला गुलाम म्हणून विकावे.³ परंतु चोराजवळ बैल, गाढव, मेंढरू वगैरे जिवंत सापडले तर त्याने चोरलेल्या एकेका प्राण्याबद्दल दोन दोन द्यावी.

⁴जर एखादा चोर रात्री घरफोडी करताना सापडला व ठार मारला गेला तर त्याच्या मरणाबद्दल कोणीही दोषी ठरणार नाही; पण असे दिवसाढवळ्या घडले तर त्याला मारणारा खुनाबद्दल दोषी ठरेल.

⁵“कोणी आपले जनावर आपल्या शेतात किंवा द्राक्षमव्यात चरण्यासाठी मोकळे सोडले व ते भटकत जर दुसऱ्याच्या शेतात किंवा द्राक्षमव्यात जाऊन चरले तर आपल्या शेतातील किंवा द्राक्षमव्यातील चांगल्यात चांगल्या पिकातून त्याने त्याचे नुकसान भरून द्यावे.

⁶जर कोणी आपल्या शेतातील कांटेरी झुडूपे जाळण्यासाठी आग पेटवली व ती भडकल्यामुळे शेजाऱ्याच्या शेतातील धान्याच्या सुड्या किंवा शेतातील उभे पीक जळाले तर आग पेटवणाऱ्याने शेजाऱ्याकडे नुकसान भरून दिले पाहिजे.

⁷“एखाद्याने आपल्या शेजाऱ्याकडे आपला पैसा किंवा काही चीजवस्तू ठेवण्यासाठी दिल्या आणि जर ते सर्व शेजाऱ्याच्या घरातून चोरीस गेले तर तुम्ही चोर शोधून काढण्याचा प्रयत्न करावा आणि चोर सापडला तर त्याने चोरीस गेलेल्या वस्तूच्या किंमतीच्या दुप्पट किंमत भरून द्यावी.⁸ परंतु जर चोर सापडला नाही तर घरमालकाला देवासमोर किंवा न्यायाधीशासमोर न्यावे म्हणजे मग त्याने स्वतःच त्या वस्तू चोरल्याचा दोष त्याच्यावर येतो की काय याचा न्याय, देव किंवा न्यायाधीश करील.

⁹जर हरवलेला एखादा बैल, किंवा एखादे गाढव किंवा मेंढरू किंवा वस्त्र यांच्या संबंधी दोन माणसात वाद उत्पन्न झाला व एकजण म्हणाला, ‘हे माझे आहे,’ आणि दुसरा म्हणाला, ‘नाही, ते माझे आहे,’ तर त्या दोघांनी देवासमोर जावे; त्यातून कोण दोषी आहे, हे देव ठरवील; मग दोषी माणसाने दुसऱ्याला त्या वस्तूच्या किंमतीच्या दुप्पट दाम भरून द्यावे.

¹⁰एखाद्याने आपले गाढव, बैल, किंवा मेंढरू थोडे दिवस सांभाळण्याकरता आपल्या शेजाऱ्याकडे दिले परंतु ते जर

मेले, किंवा जखमी झाले किंवा कोणाचे लक्ष नसताना कोणी ते चोरून नेले तर तुम्ही काय कराल? ¹¹त्या शेजाऱ्याने ते चोरले नसेल तर त्याने परमेश्वरापुढे तसे शपथेवर सांगावे; तसे सांगितले तर त्या जनावराच्या मालकाने त्याच्या शपथेवर विश्वास ठेवावा; मग त्या शेजाऱ्याला जनावराची किंमत भरून द्यावी लागणार नाही.¹² परंतु जर शेजाऱ्यानेच ते जनावर चोरले असेल तर त्याने त्याची किंमत मालकाला भरून द्यावी.¹³ जर ते जनावर जंगली जनावरांनी मारून टाकले असेल तर शेजाऱ्याने ते पुराव्यादाखल आणून दाखवावे म्हणजे त्याला मारल्या गेलेल्या जनावरासाठी मालकास भरपाई भरून द्यावी लागणार नाही.¹⁴ जर कोणी आपल्या शेजाऱ्याकडून त्याचे जनावर घेतले तर त्याबद्दल तो जबाबदार राहील; त्या जनावराला जर काही इजा झाली किंवा ते मेले तर मग शेजाऱ्याने त्याच्या मालकाला त्याची किंमत भरून द्यावी; मालक तेथे हजर नसताना हे घडले म्हणून त्याला शेजारी जबाबदार आहे.¹⁵ जर त्यावेळी तेथे जनावराजवळ मालक असेल तर मग भरपाई करावी लागणार नाही; किंवा ते जनावर भाड्याने घेतले असेल तर मग ते जरी जखमी झाले किंवा मेले तर त्याच्या भाड्याचे पैसे त्याच्या भरपाईसाठी पुरेसे होतील.

¹⁶जर एखादा माणसाने एखादा मागणी न झालेल्या शुद्ध कुमारिकेला भ्रष्ट केले तर त्याने तिच्या बापाला नियमाप्रमाणे पूर्ण देज देऊन तिच्याशी लग्न केलेच पाहिजे;¹⁷ त्या कुमारिकेचा बाप त्याला ती लग्न करावयासाठी देण्यास तयार नसला तर भ्रष्ट करणाऱ्याने तिच्या बापाला तिच्याबद्दल पूर्ण देज द्यावे.

¹⁸“कोणत्याही स्त्रीला चेटूक करू देऊ नये कोणत्याही चेटकीणीला जिवंत ठेवू नये.

¹⁹“कोणालाही पशूबरोबर शारीरिक संबंध ठेवू देऊ नयेत पशुगमन करणाऱ्यास अवश्य जिवे मारावे.

²⁰“कोणा माणसाने खोटे दैवताला अर्पण वाहिले तर त्याला अवश्य जिवे मारावे; परमेश्वर हाच एक देव आहे आणि म्हणून तु त्यालाच अर्पणे वाहावीत.

²¹“तुमच्या देशात परका किंवा उपरा कोणी असला तर त्याला तुम्ही फसवू नये किंवा त्याचा छळ करू नये; कारण पूर्वी तुम्ही देखील मिस्र देशात परके किंवा उपरे होता याची आठवण ठेवा. ²²विधवा किंवा अनाथ यांना तुम्ही काहीही त्रास देऊ नये; ²³तुम्ही जर त्यांना त्रास दिला तर ते मला समजेल; त्यांच्या दुःखाच्या व त्रासाच्या प्रार्थना मी ऐकेन; ²⁴व माझा राग तुम्हावर भडकेल व मी तुम्हाला तलवारीने मारून टाकीन म्हणजे मग तुमच्या बायका विधवा व तुमची मुले पोरकी होतील.

²⁵“माझ्या एखाद्या गरीब इझ्राएल माणसाला तुम्ही उसने पैसे दिले तर त्याबद्दल तुम्ही व्याज आकारू नये व पैसे लवकर परत करण्यासाठी त्याच्याकडे तगादा लावू नये.

²⁶कोणी तुझ्याकडे पैसे मागितले व ते परत करण्याची

हमी म्हणून आपले पांघरून तुझ्याजवळ गहाण ठेवण्यास दिले तर दिवस मावळण्याआधी तू त्याचे पांघरून त्याला परत करावे; ²⁷जर त्याला पांघरावयास दुसरे काही नसेल तर रात्री झोपताना त्याला थंडी वाजेल आणि अशा वेळी तो माझा धावा करेल तेव्हा मी त्याची प्रार्थना ऐकेन कारण मी दयाळू आहे.

²⁸“तुम्ही आपल्या देवाला किंवा लोकनायकांना शाप देऊ नये.

²⁹“हंगामाच्या वेळी तुमच्या पहिल्या धान्यातून काही व फळफळांचा काही रस मला दान करावा, हंगामाच्या वर्षाच्या शेवटापर्यंत थांबू नये.

“तू तुझा प्रथम जन्मलेला मुलगा मला द्यावा; ³⁰तसेच प्रथम जन्मलेले वासरू (नर) मेढे, यांना जन्मल्यापासून सात दिवस त्यांच्या आईजवळ ठेवावे व आठव्या दिवशी ते मला द्यावेत.

³¹“तुम्ही माझे विशेष निवडलेले व पवित्र लोक आहात म्हणून क्रूर पर्शूनी मारून फाडून टाकलेल्या कोणत्याही जनावरांचे मांस तुम्ही खाऊ नये; ते कुत्र्यांना घालावे

सर्वाकरिता न्याय

23 “इतर लोकांविरुद्ध खोट्या अफवा पसरवू नका; जर तुम्हाला कोर्टात साक्ष द्यावयाची असेल तर खोटे बोलणाऱ्या दुष्ट माणसाच्या मदतीसाठी खोटी साक्ष देण्यात सहभागी होऊ नका.

²“सर्वजण एखादी गोष्ट करतात म्हणून तुम्हीही ती खरी मानून करू नका. जर एखादा जनसमूह चुकीची गोष्ट करीत असेल तर तुम्ही त्याच्यात सामील होऊ नका; तुम्हीही चुकीची गोष्ट करावी म्हणून त्यांनी तुमचे मन वळविण्याचा प्रयत्न केला तरी त्यांचे मुळीच ऐकू नका; तुम्ही तर जे योग्य व न्याय्य आहे तेच करावे.

³“एखाद्या गरीब माणसाचा न्याय होताना, दया येऊन वाईट वाटल्यामुळे काही जण त्याची बाजू उचलून धरतील, परंतु त्याची बाजू खरी असल्याशिवाय तुम्ही तसे करू नये.

⁴“जर तुम्हाला एखादा हरवलेला बैल किंवा एखादे गाढव दिसले तर त्याचा मालक तुमचा शत्रू असला तरी तुम्ही ते त्याच्या मालकाकडे नेऊन सोडावे.

⁵“जास्त ओझ्याच्या भारामुळे एखाद्या जनावराला चालता येत नसल्याचे तुम्ही पाहिले तर ते जनावर तुमच्या शत्रूचे असले तरी तुम्ही थांबून त्या जनावराला मदत करावी.

⁶“तुम्ही एखाद्या गरीब माणसावर अन्याय होऊ देऊ नका; त्या गरीबाचा न्याय इतर कोणत्याही सामान्य माणसासारखाच होऊ द्यावा.

⁷“कोणाला दोष देण्याअगोदर फार काळजीपूर्वक विचार करा; कोणावरही खोटे दोषारोप करू नका; एखाद्या निष्ठाप वा निरपराधी माणसाला मरणाची शिक्षा होऊ देऊ नये;

जे कोणी निरपराधी माणसाला ठार मारतो तो दुष्ट आहे; अशा दुष्टास मी कधीच क्षमा करणार नाही.

⁸“एखादा अपराधी माणूस, खोटी साक्ष देण्याकरता तुम्हाला लाच देण्याचा प्रयत्न करील, तर ती तुम्ही मुळीच घेऊ नये; लाच घेतल्यामुळे न्यायाधीश आंधळे बनतात; त्यांना सत्य दिसत नाही आणि अशा लाचलुचपतीमुळे चांगले सज्जन लोकही खोटे बोलू लागतात.

⁹“तुम्ही परक्याला कधीही छळू नये; परक्याला कसे वाटते हे तुम्हाला चांगले माहीत आहे कारण तुम्ही देखील एकेकाळी मिसरदेशात परके होता.

विशेष सुट्यां

¹⁰“सहा वर्षे जमिनीची मशागत करा; पेरणी करा; धान्य पिकवा; चांगला हंगाम येऊ द्या. ¹¹परंतु सातव्या वर्षी जमीन पडीक ठेवा; सातवे वर्ष हे जमिनीसाठी खास विसाव्या वर्ष ठेवा. त्यावर्षी शेतात काहीही पेरू नये. जर शेतात काही उगवले तर ते गरीबांना घेऊ द्या; व राहिलेले वनपशूंना खाऊ द्या; तुमचे द्राक्षमळे व जैतुनाची बने यांच्या बाबतीतही असेच करावे.

¹²“तुम्ही सहा दिवस काम करावे, व सातव्या दिवशी विसावा घ्यावा; त्यामुळे तुमच्या गुलामांना व इतर कामकऱ्यांनाही विसावा मिळेल व त्यांना मोकळे मोकळे वाटेल; तुमच्या बैलांना व गाढवांनाही विसावा मिळेल.

¹³“हे सर्व नियम तुम्ही अवश्य व कटाक्षाने पाळावेत; इतर दैवतांची उपासना करू नका; त्यांची नावेही तुमच्या तोंडांने उच्चारू नका.

¹⁴“दरवर्षी तुम्हाला तीन विशेष सुट्ट्या असतील; ह्या सुट्ट्यांच्या दिवसात तुम्ही माझी उपासना करण्याकरता विशेष ठिकाणी तुम्ही माझ्याकडे यावे. ¹⁵पहिली सुट्टी बेखमीर भाकरीच्या सणाची होय. मी आधी आज्ञा दिल्याप्रमाणे तुम्ही हा सण पाळावा; त्यात सात दिवस खमीर न घातलेली भाकर तुम्ही खावी; हा सण तुम्ही अबीब महिन्यात पाळावा, कारण याच महिन्यात तुम्ही मिसरमधून बाहेर निघून आला; या सणाच्या वेळी प्रत्येक माणसाने माझ्यासाठी अर्पण आणावे.

¹⁶“दुसरी सुट्टी साधारणपणे उन्हाळ्याच्या सुरवातीस असेल; यावेळी तुम्ही शेतात पेरलेल्या पहिल्या पिकाच्या कापणीचा किंवा हंगामाचा सण पाळावा.

तिसरी सुट्टी ‘मंडपाचा सणाच्या’ वेळी असेल—हा सण वर्षाच्या अखेरीस म्हणजे सुगीच्या दिवसात जेव्हा तुम्ही शेतातील धान्य गोळा करता तेव्हा पाळावा.

¹⁷“अशा रीतीने वर्षातून तीन वेळा माझ्या उपासनेच्या विशेष ठिकाणी तुम्ही सर्वांनी माझ्याकडे म्हणजे याव्हे कडे म्हणजेच आपल्या प्रभूकडे यावे.

¹⁸“तुम्ही यज्ञपशूंचे रक्त मला अर्पण करावयाचे वेळी खमीर घातलेल्या भाकरीसोबत अर्पण करू नये; आणि

मला अर्पण केलेल्या यज्ञपशूची चरबी दुसऱ्या दिवसापर्यंत राह देऊ नये.

¹⁹“हंगामाच्या वेळी जेव्हा तुम्ही धान्य गोळा करता तेव्हा त्या प्रत्येक प्रथम उपजातील उत्तम तुम्ही आधी परमेश्वराच्या मंदिरात आणवे

“करडू त्याच्या आईच्या दुधात शिजवून खाऊनये.”

देव इझ्राएलला त्यांचा देश घेण्यासाठी मदत करतो

²⁰देव म्हणाला, “मी एका दूताला तुमच्याकडे पाठवीत आहे तो तुमच्यापुढे चालून, मी तुमच्यासाठी जे ठिकाण तयार केले आहे तेथे तुम्हांस घेऊन जाईल; तो तुमचे संरक्षण करील. ²¹तुम्ही त्याच्या आज्ञा पाळा आणि त्याच्या विरुद्ध काही चुकीच्या गोष्टी कराल तर तो तुम्हांला क्षमा करणार नाही; माझे सामर्थ्य त्याच्यापाशी आहे. ²²तो जे जे सांगेल ते ते सर्व तुम्ही ऐकेले पाहिजे; मी सांगतो ते सर्व तुम्ही केले पाहिजे असे तुम्ही कराल तर मी तुम्हांबरोबर राहीन; मी तुमच्या सर्व शत्रूंचा शत्रू व विरोधकांचा विरोधक होईन.”

²³देव म्हणाला, “माझा दूत तुमच्यापुढे चालून, अमोरी, हिती, परिजी, कनानी, हिक्वी व यबूसी अशा निरनिराळ्या लोकांच्या देखत त्या देशात तुम्हाला घेऊन जाईल.

²⁴परंतु या सर्व लोकांच्या दैवतांची पूजा करू नका; त्यांना नमन करू नका; त्यांच्या चालीरीतीप्रमाणे तुम्ही कधीही वागू नये; त्यांच्या मूर्तींचा तुम्ही नाश करावा, आणि त्यांच्या मूर्तींच्या स्मारकांचे दगड व स्तंभ तोडून फोडून टाकावे. ²⁵तुम्ही आपला देव परमेश्वर याचीच उपासना करावी; तुम्ही असे कराल तर माझ्या कृपेने तुम्हाला भरपूर अन्नपाणी मिळेल मी तुमच्या मधून रोगराई काढून टाकीन. ²⁶तुमच्या सर्व स्त्रिया मुलेबाळे प्रसवतील कोणीही वांझ असणार नाही; जन्म देताना त्यांचे एकही बाळ मरणार नाही. आणि मी तुम्हाला दीर्घायुषी करीन.

²⁷“तुम्ही जेव्हा तुमच्या शत्रूविरुद्ध लढाल तेव्हा मी माझे महान सामर्थ्य तुमच्यापुढे पाठवीन-माझ्या महान सामर्थ्याची नुसती बातमी तुमच्या पुढे जाईल आणि तुमचे शत्रू घाबरून जातील; त्यांचा पराभव करण्यास मी तुम्हास मदत करीन; तुमच्याविरुद्ध लढणाऱ्या सैन्यात राणाणावर गोधळ उडेल व ते लोक पळून जातील. ²⁸मी तुमच्या पुढे गांधील माशा पाठवीन; त्यामुळे त्या गांधील माशा* हिक्वी, कनानी, व हिती लोकांना तुमच्या देशातून निघून जावयास भाग पाडतील. ²⁹परंतु त्या सगळ्या लोकांना मी लगेच तुमच्या देशातून घालवून देणार नाही आणि एका वर्षभरात मी हे करणार नाही; कारण मी तसे फार लवकर केले

तर देश एकदम ओस पडेल आणि मग जंगली जनावरांची वाढ होऊन देशात ते बरचढ होतील आणि त्यामुळे तुम्हाला त्रास होईल.

³⁰तेव्हा मी त्या लोकांना तुमच्या देशातून हळूहळू घालवून देईन; तेव्हा तुम्ही देश व्यापण्यास पुढे चालावे, आणि तुम्ही जसे पुढे जाल तसे मी तेथील इतर लोकांना तुमच्यापुढून घालवून देईन.

³¹“मी तुम्हाला तांबडा समुद्र ते थेट युफ्रेटीस नदी एवढा सारा प्रदेश देईन; तुमची पश्चिमेकडील सीमा पलिष्ट्यांच्या समुद्रापर्यंत म्हणजे भूमध्यसमुद्रापर्यंत व पूर्वेकडील सीमा अरबी वाळवंटापर्यंत, अशा तुमच्या प्रदेशाच्या सीमा असतील. मी तुम्हाला तेथे राहाणाऱ्या लोकांचा पराभव करावयास लावीन व तुम्ही त्या सर्वांना तेथून घालवून दाल. ³²तुम्ही त्या लोकांच्या बरोबर किंवा त्यांच्या दैवतांबरोबर कोणताही करार करू नये. ³³तुम्ही त्यांना तुमच्या देशात राहू देऊ नका; तुम्ही जर त्यांना तुमच्यात राहू द्याल तर ते पुढे तुम्हाला सापळ्यासारखे अडकविणारे होतील ते तुम्हाला माझ्याविरुद्ध पाप करावयास लावतील व तुम्ही त्यांच्या दैवतांची उपासना करण्यास सुरवात कराल.”

देव आणि इझ्राएल लोक यांचा करार

24 देवाने मोशेला सांगितले, “तू, अहरोन, नादाब, अबीहू आणि इझ्राएल लोकांमधील सत्तर वडीलधारी माणसे पर्वतावर येऊन दुरुनच माझी उपासना करा; ²मग मोशे एकटाच परमेश्वरा जवळ येईल; इतरांनी परमेश्वराजवळ येऊ नये, आणि इतर लोकांनी तर पर्वत चढून वरही येऊ नये.”

³मोशेने लोकांना परमेश्वराचे सर्व नियम व आज्ञा सांगितल्या; मग सर्व लोक एकमुखाने म्हणाले, “परमेश्वराने सांगितलेल्या सर्व आज्ञा आम्ही पाळू.”

⁴तेव्हा मोशेने सर्व आज्ञा लिहून काढल्या दुसऱ्या दिवशी सकाळी मोशेने उठून पर्वताच्या पायथ्याशी एक वेदी बांधली व त्याने इझ्राएलच्या बारा वंशासाठी, प्रत्येक वंशास एक याप्रमाणे बारा दगड तेथे रोवून स्तंभ उभे केले. ⁵मग मोशेने काही तरुणांना यज्ञार्पण वाहण्यासाठी पाठवले व त्यांनी परमेश्वराला बैलांची होमार्पण व शांतार्पण वाहिली.

⁶मोशेने त्या अर्पणातून अर्धे रक्त राखून काही भांड्यात ठेवले आणि दुसरे अर्धे रक्त त्याने वेदीवर ओतले.

⁷मग मोशेने गुंडाळी पत्रात लिहिलेला विशेष करार सर्वांनी ऐकावा म्हणून वाचून दाखविला आणि मग लोक म्हणाले, “परमेश्वराने दिलेल्या आज्ञा आम्ही ऐकल्या आहेत; त्या आम्ही पाळू असे आम्ही कबूल करतो.”

⁸मग मोशेने भांड्यातील अर्पणाचे रक्त लोकावर शिंपडले, तो म्हणाला, “परमेश्वराने तुमच्याशी विशेष करार केला आहे असे हे रक्त दर्शविते; त्याचे स्पष्टीकरण देवाने दिलेल्या नियमांमध्ये आहे.” ⁹नंतर मोशे, अहरोन,

गांधीलमाशा किंवा ह्याचा अर्थ कदाचित देवदूत वा देवाचे प्रचंड सामर्थ्य असा असावा.

नादाब, अबीहू, व इझ्राएल लोकांमधील सत्तर वडीलधारी माणसे पर्वतावर चढून गेले. ¹⁰तेथे त्यांनी इझ्राएलाच्या देवाला पाहिले; नीलमण्यांच्या चौथऱ्यासारखे तेथे काही होते, ते आकाशाप्रमाणे स्वच्छ व निळेभोर होते त्यावर देव उभा होता! ¹¹इझ्राएल मधील सगळ्या वडिलधऱ्या माणसांनी देवाला पाहिले परंतु त्याने त्यांचा नाश केला नाही. * मग त्यांनी तेथे एकत्र खाणेपिणे केले."

देवाचे नियम आणण्याकरता मोशे जातो

¹²परमेश्वर मोशेला म्हणाला, "पर्वतावर मला भेटावयास ये; मी दोन दगडी पाट्यांवर इझ्राएल लोकांसाठी नियम व आज्ञा लिहिलेल्या आहेत; त्या मी तुला देतो." ¹³तेव्हा मोशे व त्याचा मदतनीस यहोशवा देवाच्या पर्वतावर चढून गेले. ¹⁴मोशे इझ्राएलाच्या वडीलधऱ्या माणसांना म्हणाला, "तुम्ही येथे आम्हासाठी थांबा, मी परत येईपर्यंत अहरोन व हूर हे तुम्हावर अधिकारी म्हणून राहतील; कोणाचे काही प्रकरण असेल तर त्याने त्यांच्याकडे जावे."

मोशे देवाला भेटतो

¹⁵मग मोशे पर्वतावर चढून गेला आणि ढगाने पर्वत झाकून टाकला; ¹⁶परमेश्वराचे तेज सीनाय पर्वतावर उतरले; ढगाने सहा दिवस पर्वताला झाकून टाकले; सातव्या दिवशी परमेश्वर मोशेबरोबर दगातून बोलला. ¹⁷इझ्राएल लोकांनी पर्वतावर परमेश्वराचे तेज पाहिले; ते पर्वताच्या शिखरावर भस्म करणाऱ्या धगधगत्या अग्नीसारखे होते. ¹⁸मोशे पर्वतावर चढून आणखी वर दगात गेला; मोशे चाळीस दिवस व चाळीस रात्र तेथे होता.

पवित्र वस्तूची अर्पणे

25 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²इझ्राएल लोकांना माझ्यासाठी अर्पणे आणावयास सांग. प्रत्येक माणसाने माझ्यासाठी काय अर्पण आणावयाचे ते मनापासून ठरवून आणावे; ही अर्पणे तू माझ्यासाठी स्वीकारावी. ³लोकांकडून तू माझ्याकरता घ्यावयाच्या वस्तूंच्या अर्पणाची यादी अशी: सोने, चांदी, पितळ; ⁴निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाचे सूत आणि तलम सणाचे कापड; बकऱ्यांचे केस; ⁵लाल रंगविलेली मेंढ्यांची कातडी; तहशाची कातडी बाभळीचे लाकूड; ⁶दिव्यासाठी जैतूनाचे तेल; अभिषेकाच्या तेलसाठी आणि सुगंधी धुपासाठी मसाले;

⁷एफोद ह्यांच्यामध्ये खोचण्यासाठी गोमेद नांवाचे रत्न व इतर रत्ने."

नाश केला नाही देवाला कोणी मानवप्राणी पाहू शकत नाही, असे बायबल म्हणजे देवाचे वचन सांगते; परंतु आपले स्वरूप कसे आहे हे लोकांना समजावे यासाठी देवाने लोकांना त्याच्या या विशेष स्वरूपात पाहू दिले.

पवित्र निवास मंडप

⁸परमेश्वर म्हणाला, "इझ्राएल लोकांनी माझ्यासाठी एक पवित्र निवास मंडप बांधावा म्हणजे मग मी इझ्राएल लोकांबरोबर राहीन. ⁹तो पवित्र निवास मंडप कसा असावा त्याचा नमुना व त्यातील वस्तू कशा असाव्यात त्यांचा नमुना मी तुम्हास दाखवीन. मग तुम्ही, अगदी मी दाखविलेल्या नमुनाप्रमाणेच तो बांधावा.

आज्ञापटाचा कोश

¹⁰बाभळीच्या लाकडाची एक पेटी किंवा पवित्रकोश तयार करावा; त्याची लांबी पंचेचाळीस इंच, रुंदी सत्तावीस इंच व उंची सत्तावीस इंच असावी. ¹¹तो आतून बाहेरून सोन्याने मढवावा आणि त्याच्यावर सभोवती शुद्ध सोन्याचा काठकरावा. ¹²पवित्रकोश उचलून नेण्यासाठी त्याला सोन्याच्या चार गोल कड्या कराव्यात त्या पवित्रकोशाच्या प्रत्येक बाजूला दोन अशा चारही कोपऱ्यांच्या पायावर घट्ट बसवाव्यात ¹³मग पवित्रकोश वाहून नेण्याकरता बाभळीच्या लाकडाचे दांडे करावेत व तेही सोन्याने मढवावेत ¹⁴पवित्रकोशाच्या कोपऱ्यांवरील गोल कड्यांमध्ये दांडे घालून मग तो वाहून न्यावा. ¹⁵पवित्रकोशाचे हे दांडे कड्यात कायम तसेच राहू द्यावेत, ते काढून घेऊनयेत."

¹⁶देव म्हणाला, "मी तुला पवित्रकराराचा साक्षपट देईन तो तू पवित्रकोशात ठेवावा. ¹⁷मग शुद्ध सोन्याचे एक झाकण बनवावे; ते पंचेचाळीस इंच लांब, सत्तावीस इंच रुंद असावे; ¹⁸मग सोन्याचे घडीव काम करून दोन करूब देवदूत करून ते झाकणाच्या म्हणजे दयासनाच्या दोन्ही येकांना ठेवावेत. ¹⁹एक देवदूत एका बाजूला व दुसरा, दुसऱ्या बाजूला असे दयासनाशी एकत्र जोडून अखण्ड सोन्याचे घडवावेत.

²⁰त्या दूतांचे पंख आकाशाकडे वर पसरलेले असावेत व त्यांच्या पंखांनी दयासन झाकलेले असावे; त्याची तोंडे समोरासमोर असावीत व त्यांची दृष्टी दयासनाकडे लागलेली असावी.

²¹"मी तुला पवित्र कराराचा आज्ञापट देईन तो तू पवित्रकोशामध्ये ठेवावा; आणि दयासन त्याच्यावर ठेवावे. ²²मी जेव्हा तुला भेटेन तेव्हा कराराच्या कोशावर ठेवलेल्या देवदूतांच्यामधून मी तुझ्याशी बोलेन; आणि तेथूनच मी इझ्राएल लोकांसाठी माझ्या सर्व आज्ञा देईन.

पवित्र मेज

²³बाभळीच्या लाकडाचे एक मेज बनवावे; ते छतीस इंच लांब आठरा इंच रुंद व सत्तावीस इंच उंचीचे असावे. ²⁴ते शुद्ध सोन्याने मढवावे, व त्याच्या भोवती सोन्याचा काठकरावा. ²⁵मग तीन इंच रुंदीची एक चौकट बनवावी व सोन्याचा काठ तिच्यावर ठेवावा. ²⁶मग सोन्याच्या चार गोल कड्या बनवून त्या मेजाच्या चार पायांच्या कोपऱ्यांवर

घट्ट बसवाव्यात. ²⁷ह्या कड्या मेजाच्या वरच्या भागाभोवती चौकटीच्या जवळ ठेवाव्यात. मेज वाहून नेण्यासाठी ह्या कड्यांमध्ये दांडे घट्ट बसतील. ²⁸मेज वाहून नेण्यासाठी बाभळींच्या लाकडाचे दांडे बनवावेत व ते सोन्याने मढवावेत. ²⁹मेजावरची तबके, चमचे, धूपपात्र, सुरया व कटोरे शुद्ध सोन्याचे बनवावेत; सुरयांचा व कटोऱ्यांचा पेयापणे ओतण्यासाठी उपयोग होईल. ³⁰माझ्यापुढे मेजावर समक्षतेची भाकर ठेवावी व ती नेहमी माझ्यापुढे असावी.

सोन्याचा दीपवृक्ष

³¹“मग तू एक दीपवृक्ष तयार कर. शुद्ध सोने वापर व ते ठोकून बैठक व दांडा घडव शुद्ध सोन्यापासून फुले, कळ्या व पाकळ्या तयार कर. व हे सर्व एकत्र जोडून एकसंध कर. ³²त्या दीपवृक्षाला एका बाजूला तीन व दुसऱ्या बाजूला तीन अशा सहा शाखा असाव्यात. ³³प्रत्येक शाखेला तीन फुले असावीत; ही फुले, ह्या कळ्या व पाकळ्या बदामाच्या झाडावर असतात तशा असाव्यात. ³⁴ह्या दीपवृक्षावर आणखी चार फुले बनवावीत; ती बदामाच्या झाडावरील, कळ्या पाकळ्यासहित असलेल्या फुलाप्रमाणे असावीत. ³⁵ह्या दीपवृक्षावर दांड्याच्या एका बाजूला तीन व दुसऱ्या बाजूला तीन अशा सहा शाखा असाव्यात; जेथे शाखा मुख्य दांड्याला जोडलेली आहे त्या प्रत्येक जोडाखाली कळ्या व पाकळ्या सहित एक फूल बनवावे. ³⁶हे दीपवृक्ष, फुले व फांद्या यांच्या सहीत शुद्ध सोन्याचे घडविले पाहिजे हे सर्व ठोकून व एकत्र जोडून एकसंध केले पाहिजे. ³⁷मग ह्या दीपवृक्षावर सात दिवे बसवावेत म्हणजे त्या दिव्यातून दीपवृक्षाच्या समोरील भागावर प्रकाश पडेल.

³⁸दिवे मालवण्याचे चिमटे व त्यांच्या ताटल्या ही सर्व शुद्ध सोन्याची असावीत. ³⁹ह्या दीपवृक्ष व त्याच्या बरोबरची सर्व उपकरणे एक किक्कार म्हणजे सुमारे पन्नास शेर शुद्ध सोन्याची करावी; ⁴⁰आणि मी तुला पर्वतावर दाखविलेल्या नमुन्याप्रमाणेच ह्या सर्व वस्तू बनविण्याकडे तू लक्ष दे.”

पवित्र निवास मंडप

26 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “पवित्र निवास मंडप कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाच्या दहा पडद्यांपासून व निव्व्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुतापासून तयार करावा. एखाद्या शिवणकाम करणाऱ्या कुशल कारागिराकडून त्या पडद्यांवर, पसरलेल्या पंखांच्या करुब देवदूतांची चित्रे शिवावीत. ²प्रत्येक पडद्याचे मोजमाप एक सारखेच असावे म्हणजे तो चौदा वार किंवा चौदा गज लांब व दोन वार किंवा दोन गज रुंद असावा; ³त्यापैकी पाच पडदे एकत्र जोडून एक भाग करावा व दुसऱ्या पाचांचा जोडून दुसरा भाग करावा; ⁴त्या दोन्हीही भागांच्या

शेवटाच्या किनारीवर निव्व्या सुताची बिरडी करावीत. ⁵पहिल्या भागाच्या शेवटच्या कडेला पन्नास बिरडी असावीत व दुसऱ्या भागातही ती तशीच असावीत; ⁶पडद्यांचे ते दोन भाग जोडण्यासाठी सोन्याच्या पन्नास गोल कड्या बनवून त्यांच्या सहाय्याने ते दोन भाग एकत्र जोडावेत म्हणजे त्या दोन्ही भागांचे मिळून एकच सलग कापड होईल आणि मग त्यापासून पवित्र निवास मंडप तयार करता येईल.

⁷“त्यानंतर ह्या पवित्र निवास मंडपाला झाकून टाकणारा असा दुसरा मंडप बकऱ्याच्या केसापासून तयार केलेल्या अकरा पडद्यांच्या सहाय्याने तयार करावा. ⁸हे सर्व पडदे एकसारख्या मोज मापाचे म्हणजे पंधरा वार लांब व दोन वार रुंद अशा मापाचे बनवावेत. ⁹त्यातून पाच पडदे एकत्र जोडून एक सलग भाग करावा; मग दुसरे सहा पडदे जोडून दुसरा भाग करावा; मंडपाच्या पुढच्या बाजूला सहाव्या पडद्याचा अर्धा भाग मागे दुमडावा. ¹⁰पहिल्या भागाच्या कडेखाली पन्नास बिरडी करावीत व दुसऱ्या भागाच्या कडेलाही तसेच करावे; ¹¹नंतर पडदे जोडण्यासाठी पितळेच्या पन्नास गोल कड्या काराव्यात; त्यामुळे दोन भागांना जोडून तंबूसाठी सलग एकच भाग होईल. ¹²ह्या तंबूच्या शेवटच्या पडद्याचा अर्धाभाग पवित्र निवास मंडपाच्या मागच्या टोकाखाली लोंबत राहील. ¹³त्या तंबूच्या बाजूचे पडदे पवित्र निवास मंडपाच्या खालच्या कडेच्या खाली अठरा इंच लोंबत राहतील; त्यामुळे पवित्र निवास मंडपाला पूर्ण आच्छादान मिळेल. ¹⁴बाहेरचा तंबू झाकण्याकरिता दोन आच्छादने करावीत; एक मेंढ्याच्या लाल रंगविलेल्या कातड्याचे व दुसरे तहशाच्या-एका प्रकारच्या जनावराच्या कातड्याचे करावे.

¹⁵“पवित्र निवास मंडपाला बाभळीच्या लाकडापासून केलेल्या फळ्यांचा आधार द्यावा. ¹⁶ह्या फळ्या पंधरा फूट उंच व स्तावीस इंच रुंद असाव्यात. ¹⁷प्रत्येक फळीच्या दोन बाजूला दोन कुसे करावीत; दोन फळ्या उभ्या आडव्या तुकड्यांनी जोडव्यात. पवित्र निवासमंडपाच्या सर्व फळ्या एक सारख्याच असाव्यात. ¹⁸पवित्र निवास मंडपाच्या दक्षिण बाजूसठी वीस फळ्या काराव्यात; ¹⁹फळ्यासाठी चांदीच्या चाळीस बैठका- खुर्च्या- काराव्यात. प्रत्येक फळीला आत खोल जाण्यासाठी प्रत्येक बाजूस एक बैठक या प्रमाणे दोन, चांदीच्या बैठका असाव्यात. ²⁰पवित्र निवास मंडपाच्या दुसऱ्या म्हणजे उत्तर बाजूसठी वीस फळ्या काराव्यात; ²¹आणि त्यांच्यासाठी प्रत्येक फळीखाली दोन बैठका या प्रमाणे चांदीच्या चाळीस बैठका-खुर्च्या काराव्यात. ²²पवित्र निवास मंडपाच्या मागच्या बाजूसठी म्हणजे पश्चिम बाजूसठी आणखी सहा फळ्या काराव्यात; ²³आणि मागील बाजूला कोपऱ्यासाठी दोन फळ्या काराव्यात. ²⁴कोपऱ्याच्या फळ्या खालच्या बाजूस जोडव्यात; त्यांच्या वरील भागांची कडी त्यांना जोडून ठेवील दोन्ही कोपऱ्यांसाठी असेच करावे. ²⁵पवित्र निवास मंडपाच्या पश्चिम टोकास एकूण आठफळ्या असतील आणि त्या

प्रत्येक फळीच्या खाली दोन याप्रमाणे सोळा, चांदीच्या बैठका असतील. ²⁶त्यांच्या फळ्यांसाठी बाभळीच्या लाकडाचे अडसर करावेत; त्यांच्या पहिल्या बाजूस पाच अडसर व ²⁷दुसऱ्या बाजूस पाच अडसर असावेत; आणि त्यांच्या पाठीमागच्या म्हणजे पश्चिम बाजूस पाच अडसर असावेत. ²⁸मध्यभागावरील अडसर लाकडाच्या फळ्यातून एका टोकापासून दुसऱ्या टोकापर्यंत जावा.

²⁹फळ्या आणि अडसर सोन्याने मढवावेत आणि त्यांना जोडणाऱ्या कड्याही सोन्याच्या कराव्यात. ³⁰मी तुला पर्वतावर दाखविल्याप्रमाणे पवित्र निवास मंडप बांधावा.

पवित्र निवास मंडपाची आतील बाजू

³¹“तलम सणाच्या कापडाचा व निळ्या जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा मिळून पवित्र निवास मंडपाच्या आतील विशेष पडदा-अंतरपट बनवावा आणि त्यावर करूब दूतांची चित्रे कारागिराकडून काढून घ्यावीत. ³²बाभळीच्या लाकडाचे चार खांबे बनवून ते सोन्याने मढवावेत, त्यावर सोन्याच्या आकड्या लावाव्यात आणि चांदीच्या चार खुर्च्या त्या खांबांखाली ठेवाव्यात; मग तो पडदा खांबांच्या आकड्यावर लटकत ठेवावा. ³³सोन्याच्या आकड्याखाली हा पडदा ठेवावा मग त्याच्यामागे आज्ञापट्याचा कोश-ठेवावा; हा अंतरपट पवित्र स्थान व परमपवित्र स्थान यांना अलग करील; ³⁴परमपवित्र स्थानातील आज्ञापट्याचा कोशावर दयासन ठेवावे.

³⁵“अंतरपट्याच्या दुसऱ्या बाजूला तू बनविलेला विशेष मेज ठेवावा; तो पवित्र निवास मंडपाच्या उत्तर बाजूस असावा व दक्षिण बाजूला मेजासमोर दीपवृक्ष ठेवावा.

पवित्र निवास मंडपाचे दार

³⁶“पवित्र निवास मंडपाच्या दारासाठी निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा पडदा करावा व त्यावर भरतकाम करावे. ³⁷हा पडदा लावण्यासाठी बाभळीच्या लाकडाचे पाच खांबे करावेत व ते सोन्याने मढवावेत; त्यांच्या साठी पितळेच्या पाच बैठका बनवाव्यात; हा पडदा अडकविण्यासाठी सोन्याच्या आकड्या कराव्यात.”

होमार्पणाकरता वेदी

27 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “होमार्पणाकरता बाभळीच्या लाकडाची साडेसात फूट लांब, साडेसात फूट रुंद व साडे चार फूट उंच* अशी चौरस वेदी तयार कर. ²वेदीच्या चार कोपऱ्यांना प्रत्येकी एक अशी चार शिंगे बनवावी; प्रत्येक शिंग त्याच्या कोपऱ्यास

जोडावे म्हणजे ते सर्व सलग व अखंड दिसेल; मग वेदी पितळेने मढवावी.

³“वेदीवरील राख काढण्यासाठी लागणारी भांडी, फावडी, कटोरे, काटे व अग्नीपात्रे ही सर्व उपकरणे पितळेची बनवावी ⁴तिच्यासाठी पितळेच्या जाळीची एक चाळण बनवावी. ⁵ही चाळण वेदीच्या कंगोऱ्याखालील, वेदीच्या तळापासून अर्ध्या उंची इतकी येईल अशा अंतरावर लावावी.

⁶“वेदीसाठी बाभळीच्या लाकडाचे दांडे करावेत व ते पितळेने मढवावेत. ⁷ते वेदीच्या दोन्ही बाजूच्या कड्यांत घालावेत म्हणजे वेदी उचलून नेण्यासाठी त्यांचा उपयोग होईल. ⁸वेदीच्या बाजूंना फळ्या बसवाव्यात; पर्वतावर मी तुला दाखविल्याप्रमाणे ती तयार करावी.

पवित्र निवास मंडपाच्याभोवतीचे अंगण

⁹“पवित्र निवास मंडपाला अंगण तयार कर; त्याच्या दक्षिणेला कातलेल्या तलम सणाच्या पडद्यांची पन्नास याई* (वार) लांबीची कनात बनवावी. ¹⁰तिच्याकरिता वीस खांबे करावेत व त्यांच्यासाठी पितळेच्या वीस बैठका बनवाव्यात; खांबांच्या आकड्या व पडद्याचे गज चांदीचे करावेत. ¹¹वेदीच्या उत्तर बाजूसही दक्षिण बाजूप्रमाणे पन्नास याई(वार) लांबीची कनात, तिच्यासाठी वीस खांबे, पितळेच्या वीस बैठका आणि चांदीच्या आकड्या व गज हे सर्व असावे.

¹²“अंगणाच्या पश्चिम बाजूस पडद्यांची पंचवीस याई* (वार) लांबीची एक कनात असावी; तिला दहा खांबे व खांबांना दहा खुर्च्या असाव्यात. ¹³अंगणाची पूर्वेकडील म्हणजे प्रवेश द्वाराकडील बाजूही पंचवीस याई(वार) असावी. ¹⁴अंगणाच्या फाटकाच्या एका बाजूला साडे सात याई* (वार) लांबीची पडद्याची कनात असावी; ह्या बाजूस तीन खांबे व तीन खुर्च्या असाव्यात; ¹⁵फाटकाच्या दुसऱ्या बाजूलाही तेवढ्याच लांबीची पडद्याची कनात, व तिलाही तीन खांबे व तीन खुर्च्या हे सर्व असावे.

¹⁶“अंगणाच्या फाटकासाठी निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा दहा याई (वार) लांबीचा पडदा असावा व त्यावर नक्षीचे विणकाम असावे; पडद्यासाठी चार खांबे व चार खुर्च्या असाव्यात. ¹⁷अंगणाभोवतीचे सर्व खांबे चांदीच्या बांधपट्ट्यांनी जोडलेले असावेत; त्यांच्या आकड्या चांदीच्या व खुर्च्या पितळेच्या असाव्यात. ¹⁸अंगण पन्नास गज लांब व पंचवीस गज रुंद असावे; अंगणाभोवतीची पडद्याची कनात अडीच गज उंच असावी व ती कातलेल्या तलम सणाच्या सुताची बनविलेली असावी; आणि तिच्या

पन्नास याई शंभर हात लांबीची.

पंचवीस याई पन्नास हात.

साडे सात याई पंधरा हात.

साडे चार फूट उंच म्हणजे दोन पूर्णांक दोन दशांश मीटर लांब, तेवढीच रुंद व एक पूर्णांक तीन दशांश मीटर उंच.

खांबाच्या खुर्च्या पितळेच्या असाव्यात. ¹⁹पवित्र निवास मंडपातील सर्व उपकरणे, तंबूच्या मेखा आणि इतर वस्तू आणि अंगणाभोवतीच्या कनातीच्या मेखा पितळेच्या असाव्यात.

दिव्यासाठी तेल

²⁰“इझ्राएल लोकांनी दीपवृक्ष सतत जळत ठेवण्यासाठी जैतुनाचे उत्तम तेल रोज संध्याकाळी आणावे अशी तू त्यांना आज्ञा कर; ²¹अहरोन व त्याची मुले यांनी दिवा जळत ठेवण्याची काळजी घ्यावी; अंतरपटातील पडद्यामागील आज्ञापटाच्या बाहेर असलेल्या दर्शन मंडपात त्यांनी जावे; आणि तो दीपवृक्ष संध्याकाळपासून सकाळपर्यंत परमेश्वरासमोर जळत ठेवण्याची खातरीने सोय करावी; हा इझ्राएल लोकांसाठी व त्यांच्या वंशासाठी पिढ्यान्पिढ्या कायमचा विधी आहे; तो त्यांनी पाळलाच पाहिजे.”

याजकांसाठी वस्त्रे

28 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “याजक म्हणून माझी सेवा करण्यासाठी तुझा भाऊ अहरोन व त्याचे मुलगे नादाब, अबीहू, एलजार व इथामार यांना इझ्राएल लोकांतून वेगळे होऊन तुजकडे यावयास सांग.

²तुझा भाऊ अहरोन याच्यासाठी विशेष वस्त्रे तयार कर त्यामुळे त्याला मान व आदर मिळेल ³ही वस्त्रे बनविणारे कारागीर इझ्राएल लोकात आहेत; ही विशेष कला मीच त्यांना दिलेली आहे; ह्या वस्त्रांमुळे अहरोन माझी याजकीय सेवा करण्यासाठी पवित्र होईल मग त्याने याजक या नात्याने माझी सेवा करावी.

⁴तुझा भाऊ अहरोन व त्याची मुले ह्यांनी याजक या नात्याने माझी सेवा करावी म्हणून कारागिरांनी त्यांच्यासाठी ही वस्त्रे बनवावीत: न्यायाचा ऊरपट, एफोद, झगा, चौकड्याचा अंगरखा, मंदिल किंवा फेटा व कमरबंद; ⁵त्या कारागिरांनी सोन्याची जर आणि निव्व्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाचे सूत व तलम सणाचे कापड वापरून ही वस्त्रे तयार करावीत.

एफोद व कमरबंद

⁶“सोन्याची जर व निव्व्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाचे सूत तसेच कातलेल्या तलम सणाचे कापड घेऊन कुशल कारागिराकडून त्यांचे एफोद तयार करून घ्यावेत;

⁷एफोदाच्या दोन्ही खांद्यावर दोन खांदपट्ट्या असाव्यात, या खांदपट्ट्या एफोदाच्या दोन्ही कोपऱ्यांना जोडल्यात.

⁸“एफोद बांधण्यासाठी कारागिरांनी फार काळजीपूर्वक एक पट्टी विणावी; ही एफोदप्रमाणेच म्हणजे सोन्याची जर,

व निव्व्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाचे सूत व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाने विणावी.

⁹“मग दोन गोमेद रत्ने घेऊन त्यांच्यावर इझ्राएलच्या मुलांची बारा नावे कोरावीत. ¹⁰एकावर सहा नावे व दुसऱ्यावर सहा अशी त्यांच्या जन्माच्या क्रमाप्रमाणे कोरावीत. ¹¹कोरीव काम करणारा कारागीर ज्याप्रमाणे कुशलतेने एखादी मुद्रा कोरतो त्याप्रमाणे दोन्ही रत्नावर इझ्राएलच्या मुलांची नावे कोरावी आणि ती सोन्याच्या कोंदणात बसवावीत. ¹²ती दोन्ही रत्ने एफोदाच्या दोन्ही खांदपट्ट्यांवर लावावीत; परमेश्वरासमोर उभे राहताना अहरोन हा खास रत्ने जडलेला एफोद घालून जाईल आणि त्या रत्नावर कोरलेल्या नांवांमुळे देवाला इझ्राएल लोकांची आठवण होईल. ¹³एफोदावर ती रत्ने पक्की रहावीत म्हणून त्यांच्यासाठी शुद्ध सोन्याची कोंदणे बसवावीत; ¹⁴पीळ घातलेल्या दोरी सारख्या शुद्ध सोन्याच्या दोन साखळ्या कराव्यात व त्या कोंदणात बसवाव्यात.

न्यायाचा ऊरपट

¹⁵“न्यायाचा ऊरपटही तयार करून घ्यावा; कुशल कारागिरांनी जसा एफोद तयार केला, तसाच तो करावा. तो सोन्याच्या जरीचा, आणि निव्व्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा करावा; ¹⁶तो चौरस दुमडलेला दुहेरी असावा; व त्याची लांबी व रुंदी एक एक वीत म्हणजे नऊ नऊ इंच असावी. ¹⁷त्यात सुंदर रत्ने खोचलेल्या चार रांगा असाव्यात; पहिल्या रांगेत लाल, पुष्कराज व माणिक; ¹⁸दुसऱ्या रांगेत पाचू, नीलमणी व हिरा;

¹⁹तिसऱ्या रांगेत तृणमणी, सूर्यकांत व पद्माराग; ²⁰आणि चौथ्या रांगेत लसणा, गोमेद व यास्फे; ही सर्व रत्ने सोन्याच्या कोंदणात खोचवीत. ²¹न्यायाच्या ऊरपटावर इझ्राएलच्या प्रत्येक मुलामागे एक या प्रमाणे बारा रत्ने, प्रत्येक मुलाचे नांव कोरलेली अशी असावीत.

²²“न्यायाच्या ऊरपटावर लावण्यासाठी दोरीसारखा पीळ घातलेल्या शुद्ध सोन्याच्या साखळ्या कराव्यात. ²³न्यायाच्या ऊरपटावर सोन्याच्या दोन कड्या कराव्यात; त्या न्यायाच्या ऊरपटाच्या दोन्ही टोकास लावाव्यात; ²⁴ह्या दोन कड्यात पीळ घातलेल्या सोन्याच्या साखळ्या घालाव्यात. ²⁵पीळ घातलेल्या दोन्ही साखळ्यांची दुसरी टोके दोन्ही कोंदणात खोचून त्या एफोदाच्या दोन्ही खांदपट्ट्यांवर पुढल्या बाजूस लावाव्यात. ²⁶सोन्याच्या आणखी दोन गोल कड्या करून न्यायाच्या ऊरपटाच्या आतल्या दोन्ही कोपऱ्यांना एफोदाच्या बाजूला लावाव्यात. ²⁷सोन्याच्या आणखी दोन गोल कड्या करून त्या खांदपट्ट्यांखालील एफोदाच्या समोर त्याच्या जोडाजवळील पट्टीवर लावाव्यात. ²⁸न्यायाच्या ऊरपटाच्या कड्या एफोदाच्या कड्यांना निव्व्या फितींनी

बांधाव्यात; त्यामुळे ऊरपट एफोदाच्या पट्टीवर घट्ट धरून राहिल, घसरणार नाही.

²⁹“अहरोन पवित्र स्थानात प्रवेश करील तेव्हा त्याच्या न्यायाच्या ऊरपटावर म्हणजे आपल्या हृदयावर त्याने इझ्राएलच्या मुलांची नावे कोरलेली असतील त्यामुळे परमेश्वराला इझ्राएलच्या बारा पुत्रांची सतत आठवण राहिल. ³⁰न्यायाच्या ऊरपटात तू उरीम व थुम्मीम ठेव अहरोन परमेश्वरासमोर जाईल तेव्हा ते त्याच्या हृदयावर असतील, त्यामुळे इझ्राएल लोकांचा न्याय करण्याचा मार्ग तो नेहमी आपल्या हृदयावर घेऊन जाईल.

याजकासाठी इतर वस्त्रे

³¹“एफोदाबरोबर घालावयाचा झगा संपूर्ण निळ्या रंगाचा करावा; ³²त्याच्या मध्यभागी डोके घालण्यासाठी एक भोक असावे आणि त्याच्या भोंवती कापडाचा गोट शिवावा म्हणजे झग्याचा तो भाग फाटणार नाही. ³³निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताच्या कापडाची डाळिंबे काढून ती त्या झग्याच्या खालच्या घेराभोवती लावावीत आणि दोन डाळिंबाच्या मधील जागेत सोन्याची घुंगरे लावावीत; ³⁴त्यामुळे झग्याच्या घेराच्या खालच्या बाजूला एक डाळिंब व एक घुंगरु अशी क्रमावर ती असावीत. ³⁵याजक या नात्याने माझी सेवा करताना अहरोनाने हा झगा घालावा; जेव्हा जेव्हा तो पवित्रस्थानात परमेश्वरासमोर जाईल किंवा तेथून बाहेर पडेल तेव्हा त्या घुंगरांचा आवाज ऐकू येईल; त्यामुळे तो मरावयाचा नाही.

³⁶“शुद्ध सोन्याची एक पट्टी बनवावी आणि मुद्रा कोरतात त्याप्रमाणे तिच्यावर ‘परमेश्वरासाठी पवित्र’ ही अक्षरे कोरावीत. ³⁷ही सोन्याची पट्टी अहरोनाच्या मंदिलाला (फेद्याला) समोरील बाजूस निळ्या फितीने बांधावी; ³⁸ती अहरोनाच्या कपाळावर सतत असावी ह्यासाठी की ज्या भेटी इझ्राएल लोक परमेश्वराला अर्पण करतील त्यात जर काही दोष असेल तर तो त्याने काढावा; त्यामुळे ती दाने परमेश्वराला मान्य ठरतील व अर्पण्यास ती पात्र होतील.

³⁹“कातलेल्या तलम सणाच्या पांढऱ्या कापडाचा एक अंगरखा विणावा एक मंदिल-फेटा-व एक वेलबुट्टीदार कमरबंद करावा. ⁴⁰अहरोनाच्या मुलांसाठीही अंगरखे, कमरबंद व फेटे करावेत; त्यामुळे त्या मुलांचा मान व आदर राखला जाईल. ⁴¹तुझा भाऊ अहरोन ह्याला व त्याच्या मुलांना ही वस्त्रे घाल, त्यांच्या डोक्यावर विशेष प्रकारचे तेल ओतून त्यांना अभिषेक करून त्यांना पवित्र कर म्हणजे मग याजक या नात्याने ते माझी सेवा करतील.

⁴²“त्यांच्यासाठी सणाच्या कापडाचे चोळणे कर म्हणजे कमरेपासून मांडीपर्यंत त्यांचे अंग झाकलेले राहिल

⁴³आणि अहरोन व त्याचे मुलगे ज्या ज्या वेळी दर्शनमंडपात पवित्रस्थानापुढे याजक म्हणून सेवा करण्यास जातील त्या त्या वेळी त्यांनी हे चोळणे घातलेच

पाहिजेत; तसे न केल्यास, दोषी ठरून ते मरतील; अहरोनाला व त्याच्यानंतर त्याच्या वंशाला हा कायमचा नियम आहे.”

याजक नेमण्याचा विधी

29 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “अहरोन व त्याची मुले याजक या नात्याने विशेष प्रकारे माझी सेवा करावी यासाठी त्यांना पवित्र करण्यासाठी तू काय करावेस ते मी तुला सांगतो: अहरोन व त्याची मुले यांनी माझ्या सेवेसाठी याजक या नात्याने त्यांचे समर्पण करण्यासाठी याप्रमाणे विधी करावा: एक गोच्छा व दोन निर्दोष मेंढे घ्यावेत; ²मग मेंढ्यांच्या बेखमीर भाकरी, तेलत मळलेल्या बेखमीर पोळ्या व जैतुनाचे तेल लावलेल्या बेखमीर चपात्या कराव्यात; ³त्या सर्व एका टोपलीत घालून ती टोपली त्याच प्रमाणे तो गोच्छा व ते दोन मेंढे त्याचवेळी अहरोन व त्याची मुले यांच्याकडे द्यावीत;

⁴“अहरोन व त्याचे पुत्र यांना दर्शन मंडपाच्या दारासमोर घेऊन यावे; त्यांना आंधोळ घालावी; ⁵याजकाच्या विशेष प्रकारच्या वस्त्रातून अहरोनाला त्याचा अंगरखा व एफोदाबरोबरचा झगा घालावा, त्याला एफोद व न्यायाचा ऊरपट बांधावा आणि वेलबुट्टीदार पट्टा त्याच्या कमरेला बांधावा; ⁶त्याच्या डोक्याला मंदिल किंवा फेटा बांधावा आणि फेद्यावर पवित्र मुकुट ठेवावा. ⁷नंतर अभिषेकाचे तेल घेऊन ते अहरोनाच्या डोक्यावर ओतावे व त्याला अभिषेक करावा; यावरून अहरोनाला याजकाच्या सेवेसाठी निवडले आहे असे दिसून येईल.

⁸“मग त्याच्या मुलांना तेथे आणून त्यांना अंगरखे घालावेत; ⁹मग त्यांना कमरबंद बांधावेत व त्यांच्या डोक्यांना फेटे बांधावेत; अशा प्रकारे या विधीने त्यांना याजकपद मिळेल व ते कायम राहिल. ह्याप्रमाणे अहरोन व त्याची मुले यांच्यावर संस्कार करून तू त्यांना याजक बनवावेस.

¹⁰“नंतर तो गोच्छा दर्शन मंडपासमोर आणावा आणि अहरोन व त्याची मुले यांनी आपले हात त्याच्या डोक्यावर ठेवावेत—¹¹मग तेथेच परमेश्वरासमोर दर्शन मंडपाच्या दारापाशी त्या गोच्छ्याचा वध करावा; परमेश्वर हे सर्व पाहील. ¹²मग गोच्छ्याचे थोडे रक्त घेऊन ते आपल्या बोट्यांनी तू वेदीच्या शिंगांना लावावेस व बाकीचे सगळे रक्त वेदीच्या पायथ्याशी ओतावे. ¹³मग त्याच्या आतड्यांवरील सर्व चरबी, काळजाभोवतीची चरबी आणि दोन्ही गुरदे व त्यांच्या भोवतीची चरबी अशी त्या गोच्छ्याच्या शरीरातील सर्व चरबी काढून घ्यावी व गुरदे व तिचा वेदीवर होम करावा. ¹⁴नंतर गोच्छ्याचे मांस, कातडे व बाकी राहिलेले शरीर छावणी बाहेर नेऊन आगीत जाळून टाकावे; हा याजकाच्या पाप निवारण्याचा यज्ञ होय.

¹⁵“मग अहरोन व त्याच्या मुलांनी आपले हात एका मेंढ्याच्या डोक्यावर ठेवावेत; ¹⁶आणि त्या मेंढ्याचा वध

करावा; त्याच्या रक्तातून थोडेसे रक्त घेऊन वेदीच्या चारही बाजूस शिंपडावे. ¹⁷मेंढा कापल्यानंतर त्याचे तुकडे करावेत; मग त्याची आतडी व पाय धुऊन ते, त्याचे तुकडे व डोके ह्यांच्या बरोबर ठेवावेत; ¹⁸मग मेंढ्याच्या सर्व भागांचा वेदीवर होम करावा; हे परमेश्वराकरिता विशेष होमार्पण होय; हे परमेश्वराप्रीत्यर्थ सुवासिक हव्य होय; त्यामुळे परमेश्वराला संतोष होईल.

¹⁹नंतर अहरोन व त्याच्या मुलांनी दुसऱ्या मेंढ्याच्या डोक्यावर आपले हात ठेवावेत; ²⁰मग तो मेंढा वधावा व त्याच्या रक्तातून थोडे रक्त घेऊन ते अहरोनाच्या व त्याच्या मुलांच्या उजव्या कानांच्या पाळ्या व त्यांच्या उजव्या हातांच्या व उजव्या पायांच्या आंगठ्यांना लावावे आणि बाकीचे रक्त वेदीवर चार बाजूस शिंपडावे. ²¹नंतर वेदीवरील थोडे रक्त घेऊन ते अभिषेकाच्या तेलाला मिसळावे, व त्यातले काही घेऊन अहरोनावर व त्याच्या वस्त्रावर तसेच त्याच्या मुलांवर व त्यांच्या वस्त्रावरही शिंपडावे; त्यामुळे तो व त्याची वस्त्रे आणि त्याच्या बरोबर त्याची मुले व त्यांची वस्त्रे शुद्ध होतील, यावरून अहरोन व त्याची मुले माझे याजक आहेत व ते विशेष वस्त्रे घालून माझी सेवा करतात हे दिसेल.

²²तो मेंढा अहरोनाच्या समर्पण विधीसाठी असल्यामुळे त्याची चरबी, आणि त्याच्या शेषटावरील व आतड्यावरील चरबी ही घ्यावीत; ²³त्याचप्रमाणे परमेश्वरासमोर ठेवलेल्या बेखमीर भाकरीच्या टोपलीतून एक भाकर, तेलाला मळलेल्या सपिठाची एक पोळी व एक चपाती घ्यावी ²⁴आणि ते सर्व अहरोन व त्याच्या मुलांच्या हातावर ठेवावे व ते अर्पण म्हणून परमेश्वरासमोर वर धरण्यास त्यांना सांगावे.

²⁵मग त्या सर्व वस्तू अहरोन व त्याच्या मुलांच्या हातातून घेऊन मेंढ्यासह परमेश्वरासमोर व वेदीवर त्यांचा होम करावा; ते परमेश्वराला अर्पिलेले सुवासिक हव्य होय.

²⁶मग त्या मेंढ्याचे ऊर घेऊन परमेश्वरासमोर विशेष अर्पण म्हणून वर धरावे; मग ते तुड्याकरिता तुड्याजवळ ठेव. ²⁷नंतर अहरोन व त्याची मुले ह्यांच्या समर्पण विधीसाठी मारलेल्या मेंढ्याचे अर्पिलेले ऊर व मांडी ही अहरोन व त्याच्या मुलांना द्यावी; हे अर्पण त्यांच्यासाठी पवित्र होईल. ²⁸इझ्राएल लोकांनी अहरोन व त्याचे मुलगे यांना अर्पणाचा हा हिस्सा नेहमी द्यावा; ते जेव्हा परमेश्वराला अर्पण आणतील तेव्हा अर्पणाचा हा भाग याजकाच्या हक्काचा म्हणून राहील; आणि इझ्राएल लोक जेव्हा अर्पणाचा हा भाग याजकाला देतील तेव्हा ते परमेश्वराला दिलेल्या समर्पणासारखे होईल.

²⁹अहरोनाची पवित्र वस्त्रे त्याच्यानंतर सांभाळून ठेवावीत; ती त्याच्या पुत्रपौत्रांसाठी असावीत, जेव्हा त्यांची याजक म्हणून निवड होईल तेव्हा त्यांनी ती घालावीत. ³⁰अहरोनाच्या जागी त्याचा जो मुलगा याजक होईल त्याने

पवित्रस्थानात सेवा करण्यासाठी दर्शनमंडपात जातांना ती वस्त्रे सात दिवस घालावीत. ³¹महान याजक म्हणून अहरोनाच्या समर्पण विधीसाठी वध केलेल्या मेंढ्याचे मांस घेऊन ते पवित्र जागी शिजवावे; ³²अहरोन व त्याच्या मुलांनी त्या मेंढ्याचे मांस आणि टोपलीतील भाकर दर्शनमंडपाच्या दारापाशी खावी; ³³ही अर्पणे त्यांची पवित्र याजकासाठी निवड होण्याच्या वेळी, त्यांचे पाप नाहीसे व्हावे म्हणून वाहिलेली होती, म्हणून ती अर्पणे त्यांनीच खावीत.

³⁴समर्पित केलेल्या मांसातले किंवा भाकरीतले जर काही सकाळपर्यंत उरले तर ते जाळून टाकावे, ते खाऊ नये कारण ते पवित्र आहे; ते फक्त पवित्र ठिकाणी व विशेष वेळी खाण्यासारखे आहे.

³⁵अहरोन व त्याच्या मुलांनी समर्पण विधीच्या सात दिवसात मी तुला आज्ञा केलेल्या ह्या सर्व गोष्टी कराव्यात. ³⁶त्या सात दिवसात दर दिवशी एक गोऱ्या मारून अर्पण करावा. अहरोन व त्याच्या मुलांनी केलेल्या पापांच्या प्रायश्चितासाठी-भरपाईसाठी हा होम होय, वेदी शुद्ध करण्यासाठी ह्या अर्पणाचा उपयोग करावा आणि ती पवित्र करण्यासाठी तिच्यावर जैतुनाचे तेल ओतावे ³⁷सातही दिवस वेदी शुद्ध व पवित्र करावी; ती ह्या दिवसात जास्तीत जास्त पवित्र होईल, इतकी पवित्र की तिला कशाचाही स्पर्श झाला तर तेही पवित्र होईल.

³⁸दररोज वेदीवर एक एक वर्षाची दोन कोकरे ठार मारावीत व त्यांचा होम करावा.

³⁹एका कोकराचा सकाळी व दुसऱ्या कोकराचा संध्याकाळी होम करावा. ⁴⁰पहिल्या कोकराच्या अर्पणासोबत आठमापे सपीठपाव हीन-(द्रव पदार्थ मोजण्याचे माप)-द्राक्षारसात मळून अर्पण करावे. ⁴¹आणि संध्याकाळी दुसऱ्या कोकराबरोबरही सकाळच्या अर्पणाप्रमाणे आठमापे सपीठअर्पण करावे व पाव हीन द्राक्षारसाचे पेयार्पण करावे; ह्या हव्याच्या मधुर सुवासाने परमेश्वराला संतोष होईल.

⁴²ह्या सर्व गोष्टीचे अर्पण दर्शनमंडपाच्या दारापाशी दररोज परमेश्वरासमोर करित राहावे; ह्या अर्पणानंतर मी परमेश्वर त्या ठिकाणी भेट देईन व तुमच्याशी बोलन. ⁴³त्याठिकाणी मी इझ्राएल लोकांना भेटेन आणि माझ्या महानतेने मंडप पवित्र होईल.

⁴⁴ह्याप्रमाणे मी दर्शनमंडप व वेदी पवित्र करीन आणि अहरोन व त्याच्या मुलांना याजक या नात्याने माझी सेवा करावी म्हणून मी त्यांनाही पवित्र करीन. ⁴⁵मी इझ्राएल लोकांमध्ये राहीन आणि त्यांचा देव होईन. ⁴⁶आणि लोकांना समजेल की मी त्यांचा देव परमेश्वर आहे; मला त्यांच्याबरोबर राहाता यावे म्हणून मीच त्यांना मिसर देशातून सोडवून आणले आहे हे त्यांना कळेल; मीच परमेश्वर त्यांचा देव आहे."

धूप जाळण्यासाठी वेदी

30 देव मोशेला म्हणाला, “धूप जाळण्यासाठी बाभळीच्या लाकडाची एक वेदी करावी. ²ती चौरस असावी; ती आठरा इंच* लांब व आठरा इंच रुंद असावी, आणि ती छत्तीस इंच* उंच असावी; तिच्या चारही कोपऱ्यांना शिंगे असावीत; ती वेदीच्या एकाच अखंड लाकडाची करावी. ³वेदीचा वरचा भाग व तिच्या चारही बाजू शुद्ध सोन्याने मढवाव्यात आणि वेदीभोवती सोन्याचा कंगोरा करावा. ⁴त्या कंगोऱ्याखाली वेदीच्या एकमेकींच्या विरुद्ध बाजूंना सोन्याच्या दोन दोन गोल कड्या असाव्यात; त्यांच्यात दांडे घालून वेदी उचलून नेण्याकरता त्यांच्या उपयोग होईल. ⁵हे दांडे बाभळीच्या लाकडाचे करून ते सोन्याने मढवावेत. ⁶वेदी अंतरपटासमोर ठेवावी; आज्ञापटाचा कोश अंतरपटाच्या मागे असेल; आज्ञापटाच्या कोशावर असणाऱ्या दयासनासमोर वेदी असेल; ह्याच ठिकाणी मी तुला भेटत जाईन.

⁷“अहरोन दिव्याची तेलवात करण्यासाठी येईल त्या प्रत्येक सकाळी दररोज त्याने वेदीवर सुगंधी धूप जाळावा; ⁸पुन्हा संध्याकाळी अहरोन दिवे लावण्यासाठी येईल तेव्हा त्याने वेदीवर सुगंधी धूप जाळावा; याप्रमाणे दररोज परमेश्वरापुढे सुगंधी धूप सतत पिढ्यानपिढ्या जाळावा. ⁹तिच्यावर दुसऱ्या कोणत्याही प्रकारचा धूप जाळू नये किंवा हव्य अर्पण करू नये; तसेच अन्नार्पण किंवा पेयार्पण अर्पण करू नये.

¹⁰“अहरोनाने वर्षातून एकदा वेदीच्या शिंगावर प्रायश्चित्त करावे; लोकांच्या पापांची भरपाई करण्यासाठी अहरोनाने पापार्पणातील रक्त घेऊन ते वेदीवर अर्पण करावे. ह्या दिवसाला ‘प्रायश्चित्त दिवस’ म्हणावे. हे परमेश्वरासाठी परम पवित्र आहे.”

मंदिरावरील खंडणी

¹¹परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ¹²“एकूण इझ्राएल लोक किती आहेत याची तुला माहिती असावी म्हणून तू त्यांची शिरगणती करावीस; अशा प्रत्येक शिरगणतीच्या वेळी प्रत्येक इझ्राएलाने स्वतःच्या जिवाबद्दल परमेश्वराला खंड द्यावा; जो कोणी असा खंड देईल त्याच्यावर भयंकर संकट येणार नाही. ¹³शिरगणती झालेल्या प्रत्येक इझ्राएल व्यक्तीने पवित्र निवास मंडपातील अधिकृत मापाने अर्धा शेकेल खंडणी द्यावी. (एका शेकेलाचे वजन वीस ‘गेरा’ अस्ते) हा अर्धा शेकेल म्हणजे परमेश्वराला दिलेले अर्पण होय. ¹⁴वीस वर्षे व त्याहून जास्त वयाच्या शिरगणती झालेल्या प्रत्येक इझ्राएली माणसाने परमेश्वराला हे अर्पण करावे. ¹⁵श्रीमंत माणसाने अर्धा शेकेलापेक्षा जास्त देऊ नये व

आठरा इंच म्हणजे एक क्युबिट.

छत्तीस इंच म्हणजे दोन क्युबिट.

गरीबाने अर्धा शेकेलापेक्षा कमी देऊ नये; सर्व जणांनी परमेश्वराला सारखेच अर्पण करावे; हे तुम्हाला आपल्या जिवाबद्दल प्रायश्चित्ताची खंडणी असे होईल. ¹⁶हा पैसा इझ्राएल लोकांकडून गोळा करावा आणि त्याचा दर्शनमंडपातील सेवेसाठी उपयोग करावा; हा पैसा म्हणजे परमेश्वराला आपल्या लोकांची आठवण राहण्याचा एक मार्ग होईल; लोक आपल्या जिवाबद्दल खंडणी देत राहतील.”

गंगाळ

¹⁷परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ¹⁸“पितळेचे एक गंगाळ बनवून ते पितळेच्या बैठकीवर ठेवावे, त्यातील पाण्याचा हात पाय धुण्यासाठी उपयोग करावा; ते दर्शनमंडप व वेदी यांच्यामध्ये ठेवावे व ते पाण्याने भरावे. ¹⁹या गंगाळातील पाण्याने अहरोन व त्याच्या मुलांनी आपले हात पाय धुवावेत; ²⁰दर्शनमंडपात व वेदीजवळ जाताना प्रत्येक वेळी त्यांनी आपले हात पाय धुवावेत; असे केल्यास ते मरणार नाहीत. ²¹त्यांनी आपले हात पाय धुतलेच पाहिजेत नाहीत ते मरतील; हा अहरोन व त्याच्या लोकांसाठी कायमचा नियम होय; अहरोनाच्या मागे त्याच्या पुत्रपौत्रांसाठी पिढ्यानपिढ्या हा नियम लागू राहील.”

अभिषेकाचे तेल

²²मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²³“उत्तमात उत्तम मसाले घे; अधिकृत मापाप्रमाणे बारा पौंड म्हणजे पाचशे शेकेल प्रवाही गंधरस; त्याच्या निम्मे म्हणजे सहा पौंड म्हणजेच अडीचशे शेकेल सुगंधी दालचिनी, बारा पौंड म्हणजे पाचशे शेकेल सुगंधी बच, ²⁴आणि बारा पौंड म्हणजे पाचशे शेकेल तज आणि एक हीनभर जैतुनाचे तेल घे

²⁵“व या सर्वांच्या मिश्रणाने अभिषेकासाठी पवित्र, सुगंधी तेल तयार कर; ²⁶हे पवित्र तेल दर्शन मंडपावर व आज्ञापटाच्या कोशावर ओतून त्यांना पवित्र कर; या गोष्टींना विशेष महत्त्व आहे हे यावरून दिसून येईल. ²⁷तसेच मेज व त्यावरील सर्व समान, दीपवृक्ष व त्याची उपकरणे, धूपवेदी, ²⁸तसेच होमवेदी व तिचे सर्वसामान आणि गंगाळ व त्याची बैठक ह्यासर्वांवर तेल ओतावे. ²⁹त्यांना पवित्र करावे म्हणजे ती परमेश्वराला परमपवित्र होतील; ज्याचा त्यांना स्पर्श होईल ते पवित्र होईल.

³⁰“अहरोन व त्याच्या मुलांना तेलचा अभिषेक कर म्हणजे ते पवित्र होतील, मग याजक या नात्याने ते माझी सेवा करतील; ³¹इझ्राएल लोकांना तू सांग की अभिषेकाचे तेल पवित्र आहे, पिढ्यानपिढ्या ते केवळ माझ्यासाठीच वापरावे. ³²ह्या तेलाना, ते साधे सुवासिक तेल असल्यासारखा कोणीही वापर करू नये; हे पवित्र तेल ज्याप्रकारे तयार केले तसे तेल कोणीही तयार करू नये; हे तेल पवित्र आहे आणि तुम्हालाही ते अगदी पवित्रच वाटले पाहिजे. ³³ह्या पवित्र तेलसारखे सुवासिक तेल जर

कोणी तयार करील किंवा ते कोणा परकीयाला देईल तर त्याला आपल्या लोकांतून बाहेर काढून टाकावे.”

धूप

³⁴नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू हे सुवासिक मसाले म्हणजे उत्तम गंधरस, जवामांसी, गांधा बिरूजा व शुद्ध धूप आणावेस. ह्या सर्व वस्तू समभाग घ्याव्यात; ³⁵आणि गांध्याच्या कसबाप्रमाणे मिसळून त्यांचे सुवासिक धूप द्रव्य तयार करावे; तसेच त्यात मीठमिसळावे म्हणजे ते मिश्रण केलेले धूप द्रव्य शुद्ध व पवित्र होईल. ³⁶त्यातले काही कुटून त्याचे चूर्ण करावे, व ते दर्शन मंडपात पवित्र करारापुढे ठेवावे; ह्याच कोशापुढे मी तुला दर्शन देत जाईन; हे चूर्ण तुम्ही परमपवित्र लेखावे. ³⁷या धूपद्रव्याचा फक्त परमेश्वरासाठीच उपयोग करावा; त्याच्या सारखे दुसरे धूप द्रव्य तुम्ही करू नये. ³⁸सुवासाचा आनंद घ्यावा म्हणून कोणी आपल्या स्वतःसाठी असे धूप द्रव्य तयार करील तर त्याला आपल्या लोकांतून बाहेर काढून टाकावे.”

बसालेल आणि अहलियाब

31नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²“यहुदा वंशातील उरी याचा मुलगा बसालेल याला मी निवडून घेतले आहे. (उरी हूर याचा मुलगा होता.) ³देवाच्या आत्म्याने त्याला भरले आहे; आणि सर्व प्रकारची कामे करण्यासाठी मी त्याला कसब, बुद्धी व ज्ञान ही दिली आहेत. ⁴बसालेल फार चांगला कसबी कारागीर आहे, तो सोने, चांदी व पितळ यांच्या कलाकुसरीच्या वस्तू तयार करील. ⁵तो हिच्यांना सुंदर पैलू पाडील व हिरे जडवून देईल; तो लाकडावरील कोरीव कामही करील; आणि अशा सर्व प्रकारची कलाकुसरीची कामे करील. ⁶त्याच्या बरोबर काम करण्याकरता दान याच्या वंशातील अहिसामाख याचा मुलगा अहलियाब यालाही मी निवडले आहे; बाकीच्या कारागिरांना मी कौशल्य दिले आहे त्यामुळे ते सर्व मिळून मी तुला सांगितलेली सर्व कामे बरोबर करतील.

⁷दर्शनमंडप आज्ञापटाचा कोश, त्यावरील दयासन आणि तंबूचे सर्व सामान;

⁸मेज व त्यावरील सर्व समान, शुद्ध सोन्याचा दीपवृक्ष व त्याची उपकरणे;

⁹होमवेदी व तिची उपकरणे, गंगाळ व त्याची बैठक;

¹⁰अहरोन व त्याच्या मुलांनी याजक या नात्याने माझी सेवा करताना घालावयाची, विणिलेली तलम व पवित्र वस्त्रे;

¹¹अभिषेकाचे सुवासिक तेल आणि पवित्र स्थानी जाळावयाचा सुगंधी द्रव्याचा धूप.

ह्या सर्व वस्तू मी तुला सांगितल्याप्रमाणे हे कारागिर तयार करतील.”

शब्बाथ दिवस

¹²नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ¹³“इझ्राएल लोकांना हे सांग की विश्रांतीच्या पवित्र दिवसासंबंधी मी सांगितलेले नियम तुम्ही अवश्य पाळावेत, ते या करता की त्यावरून ते पिढ्यान्पिढ्या तुमच्या माझ्यामध्ये खूण म्हणून राहतील आणि त्यामुळे मी जो परमेश्वर त्या मी तुम्हाला माझे पवित्र लोक केले आहे हे तुम्हाला कळेल;

¹⁴म्हणून शब्बाथ दिवस तुम्ही पवित्रपणे पाळावा; शब्बाथ दिवसाला जर कोणी इतर दिवसासारखा लेखून तो भ्रष्ट करील तर त्याला अवश्य जिवे मारावे; जो कोणी शब्बाथ दिवशी काम करील, त्याला आपल्या लोकांतून बाहेर काढून टाकावे. ¹⁵काम करण्याकरता आठवड्याचे इतर सहा दिवस आहेत; परंतु सातवा दिवस विसावा घेण्यासाठी पवित्र दिवस आहे हा परमेश्वराला मान देण्याचा पवित्र दिवस आहे; जर कोणी शब्बाथ दिवशी काम करील तर त्याला अवश्य ठार मारावे.

¹⁶इझ्राएल लोकांनी शब्बाथ दिवसाची आठवण ठेवून तो पवित्रपणे पाळावा; त्यांनी तो निरंतर पाळावा कारण हा त्यांच्या माझ्यामध्ये पिढ्यान्पिढ्या चालणारा करार आहे. ¹⁷शब्बाथ दिवस इझ्राएल लोकामध्ये व माझ्यामध्ये कायमची खूण आहे. परमेश्वराने सहा दिवस काम करून आकाश व पृथ्वी निर्माण केल्यावर सातव्या दिवशी विसावा घेतला व त्याचा थकवा गेला.”

¹⁸या प्रमाणे परमेश्वराने सीनाय पर्वतावर मोशे बरोबर आपले बोलणे संपविले व मग त्याने आपल्या बोटांनी लिहिलेल्या दोन सपाट दगडी पाट्या (आज्ञापट) मोशेला दिल्या.

सोन्याचे वासर

32इझ्राएल लोकांनी असे पाहिले की बराच वेळ होऊन गेला तरी मोशे पर्वतावरून खाली आला नाही; तेव्हा सर्व लोक अहरोनाभोवती जमले व त्याला म्हणाले, “पाहा, मोशेने आम्हाला मिसर देशातून बाहेर आणले परंतु मोशेचे काय झाले ते आम्हांस कळत नाही, म्हणून आमच्यापुढे चालतील असे देव आमच्यासाठी तयार कर; आम्ही त्यांच्या मागे जाऊ.”

²अहरोन लोकांना म्हणाला, “तुम्ही तुमच्या बायका मुले व मुली यांच्या कानातील सोन्याची कुंडले मजकडे आणा”

³मग सर्व लोकांनी त्यांच्या कडील सोन्याची कुंडले गोळा करून अहरोनाकडे आणली. ⁴अहरोनाने लोकांकडून ते सोने घेतले; आणि ते ओतून व कोरणीने कोरून त्यापासून वासराची मूर्ती केली.

मग लोक म्हणाले, "हे इझ्राएल, पाहा; हा तुमचा देव! यानेच तुला मिसर देशातून बाहेर आणले."

⁵अहरोनाने हे सर्व पाहिले तेव्हा त्याने त्या वासरापुढे एक वेदी बांधली आणि जाहीर करून तो म्हणाला, "तुमच्या परमेश्वराच्या सन्मानाकरता उद्या मोठा उत्सव होणार आहे."

⁶लोक दुसऱ्या दिवशी पहाटेच उठले; त्यांनी जनावरांचा वध केला व होमार्पणे व शांत्यर्पणे वाहिली. मग ते खाण्यापिण्यास बसले; नंतर उठून ते खेळायला लागले.

⁷त्याच वेळी परमेश्वर मोशेला म्हणाला, "तू पर्वत उतरून लवकर खाली जा, कारण ज्या तुझ्या लोकांना तू मिसर देशातून बाहेर आणले त्यांनी महाभयंकर पाप केले आहे.

⁸मी त्यांना करावयास सांगितलेल्या गोष्टीपासून किती लवकर ते दूर गेले आहेत! त्यांनी आपल्यासाठी सोने वितळवून वासराची मूर्ती केली आहे; ते त्याची पूजा करीत आहेत व त्याला अर्पणे वाहत आहेत; ते म्हणत आहेत, 'हे इझ्राएल, द्याच देवांनी तुला मिसर देशातून बाहेर आणले आहे.'"

⁹परमेश्वर मोशेला म्हणाला, "ह्या लोकांना मी पाहिले आहे; ते फार ताडमानेचे लोक आहेत; ते नेहमी मजविरुद्ध उठतात. ¹⁰तर आता मला त्यांना माझ्या रागाच्या तडाख्याने नष्ट करू दे! नंतर मी तुझ्यापासून एक महान राष्ट्र निर्माण करीन."

¹¹परंतु काकुळतीने विनंती करून मोशे आपला देव परमेश्वर ह्याला म्हणाला, "परमेश्वरा, तुझ्या रागाने तुझ्या लोकांचा नाश न होवो; तू तुझ्या महान शक्तीने व सामर्थ्याने त्यांना मिसर देशातून बाहेर आणलेस. ¹²आणि आता तू त्यांचा नाश केलास तर मिसर देशाचे लोक म्हणतील, 'परमेश्वराने त्यांचे वाईट करण्यासाठी, डोंगरावर त्यांना ठार मारण्यासाठी व पृथ्वीवरून त्यांचा नायनाट करण्यासाठी त्यांना मिसर देशातून बाहेर नेले' म्हणून तू त्यांच्यावर रागावू नकोस; तुझा राग तू सोडून टाक; तुझ्याच लोकांचा तू नाश करू नयेस; ¹³तुझे सेवक अब्राहाम, इसहाक व याकोब, यांची आठवण कर; तू तुझ्या नांवाने शपथ वाहिली होतीस; तू म्हणाला होतास, 'मी तुमची संतती आकाशातील ताऱ्या इतकी करीन, मी वचन दिलेला देश त्यांना देईन व तो कायमचेच त्यांचे वतन होईल.'"

¹⁴तेव्हा परमेश्वराला लोकांबद्दल वाईट वाटले आणि आधी म्हटल्याप्रमाणे त्याने त्यांचा नाश केला नाही.

¹⁵मग मोशे पर्वतावरून खाली उतरला; कराराच्या दोन सपाट पाऱ्या त्याच्या जवळ होत्या; त्या पाऱ्यावर पुढे व मागे अशा दोन्ही बाजूंना आज्ञा लिहिलेल्या होत्या. ¹⁶देवाने स्वतःच त्या पाऱ्या तयार केल्या होत्या व त्याने स्वतःच त्यांच्यावर कोरून आज्ञा लिहिलेल्या होत्या. ¹⁷यहोशवाने लोकांचा गोंगाट ऐकला व तो मोशेला म्हणाला, "छावणीत लोकांच्या लढाईसारखा आवाज ऐकू येत आहे." ¹⁸मोशेने उत्तर दिले, "एखाद्या सैन्याच्या विजयाचा हा आवाज नाही

किंवा एखाद्या सैन्याच्या पराभवाचा हा आक्रोश नाही; मला जो आवाज ऐकू येत आहे तो नाचगाण्यांचा आहे."

¹⁹मोशे छावणीजवळ येऊन पोहोचल्यावर त्याने ते सैन्याचे वासरू व लोकांच्या नाच गाण्यांचा धिंगाणा पाहिला आणि तो भयंकर संतापला; त्याने आपल्या हातातल्या दगडी पाऱ्या खाली फेकून दिल्या; तेव्हा त्या डोंगराच्या पायथ्यावर पडून फुटल्या व त्यांचे तुकडे तुकडे झाले. ²⁰नंतर लोकांनी बनविलेले ते सैन्याचे वासरू मोशेने तोडून फोडून टाकले व ते अग्नीत वितळवले; त्याचा कुटून त्याने भुगाभुगा केला; मग तो त्याने पाण्यात टाकला व ते पाणी त्याने इझ्राएल लोकांस प्यावयास लावले.

²¹मोशे अहरोनास म्हणाला, "ह्या लोकांनी तुझे असे काय केले होते की तू त्यांना असे भयंकर पाप करावयास लावलेस?"

²²अहरोन मोशेला म्हणाला, "स्वामी, असे माझ्यावर रागावू नका; हे लोक जे वाईट ते करावयास तत्पर असतात, हे आपणास माहीत आहे. ²³लोक मला म्हणाले, 'मोशेने आम्हाला मिसर देशातून काढून बाहेर आणले; परंतु आता त्यांचे काय झाले हे आम्हाला माहीत नाही; तेव्हा आमच्यापुढे चालतील असे देव तू आमच्यासाठी करून दे.'"

²⁴तेव्हा मी त्यांना सांगितले, 'जर तुम्हाकडे सैन्याची कुंडले असतील तर ती मला द्या.' तेव्हा लोकांनी मला त्यांच्याकडील सोने दिले; मी सोने भट्टीत टाकले आणि तिच्यातून हे वासरू बाहेर आले!"

²⁵मोशेने पाहिले की अहरोनाने लोकांवरचे नियंत्रण ढिले केले त्यामुळे ते बेभान होत गेले आणि त्यांच्या मूर्खपणाच्या आचरणाचा तमाशा त्यांच्या शात्रूंनी पाहिला. ²⁶तेव्हा मोशे छावणीच्या दाराजवळ उभा राहिला आणि म्हणाला, "ज्या कोणाला परमेश्वराच्या मागे यावयाचे असेल, त्याने मजकडे यावे," आणि लगेच लेवी वंशाचे सर्व लोक मोशेकडे पळत गेले.

²⁷मग मोशे त्यांना म्हणाला, "इझ्राएलचा देव परमेश्वर काय म्हणतो ते मी तुम्हांस सांगतो, 'प्रत्येक माणसाने आपली तलवार घ्यावी आणि छावणीच्या एका टोकापासून दुसऱ्या टोकापर्यंत अवश्य जावे आणि प्रत्येक माणसाने आपला भाऊ, मित्र व शेजारी यांना अवश्य जिवे मारावे.'"

²⁸लेवी वंशाच्या लोकांनी मोशेची आज्ञा पाळली आणि त्या दिवशी सुमारे तीन हजार इझ्राएल लोक मेले. ²⁹मग मोशे म्हणाला, "आपली मुले व आपले भाऊ यांच्याविरुद्ध तुम्ही उठला आणि स्वतःला कृपापात्र केलेत"

³⁰दुसऱ्या दिवशी सकाळी मोशेने लोकांना सांगितले, "तुम्ही भयंकर पाप केले आहे! परंतु आता मी परमेश्वराकडे पर्वतावर जातो; काही तरी करून कदाचित् परमेश्वराकडून मला तुमच्या पापांची क्षमा मिळविता येईल." ³¹तेव्हा मोशे माघारी परमेश्वराकडे जाऊन म्हणाला, "परमेश्वरा, कृपा करून माझे ऐक; ह्या लोकांनी

आपणासाठी सोन्याचे देव केले हे फार वाईट पाप केले; ³²तरी आता तू त्यांच्या ह्या पापांची क्षमा कर! परंतु जर तू त्यांच्या पापांची क्षमा करणार नसशील तर मग तू लिहिलेल्या जीवनी पुस्तकातून माझे नांव काढून टाक. ³³परंतु परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “जे मजविरुद्ध पाप करतात केवळ त्या लोकांचीच नांवे मी माझ्या पुस्तकातून काढून टाकतो. ³⁴तेव्हा तू आता खाली जा आणि मी सांगतो तेथे लोकांना घेऊन जा; माझा दूत तुजपुढे चालेल व तुला मार्ग दाखवील जेव्हा पाप केलेल्या लोकांना शिक्षा करण्याची वेळ येईल तेव्हा त्यांना शिक्षा केली जाईल.” ³⁵लोकांनीच आपल्यासाठी अहरोनाला सोन्याचे वासरु बनवावयास सांगितले म्हणून परमेश्वराने लोकांवर भयंकर रोगराई आणली.

“मी तुमच्या बरोबर येणार नाही”

33 मग परमेश्वराने मोशेला सांगितले, “तू आणि तुझ्या बरोबर मिसर देशातून तू आणलेले लोक, तुम्ही येथून पुढच्या प्रवासास निघा; आणि जो देश मी तुझ्या संततीला देईन अशी मी अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांना शपथ वाहिली होती त्या देशाला तुम्ही जा. ²तुमच्यापुढे चालण्यास मी माझ्या दूताला पाठवीन आणि कनानी, अमोरी, हिती, परिजी, हिथ्वी व यक्सी लोकांचा मी पराभव करीन व त्यांना तुमचा देश सोडावयास भाग पाडीन. ³तेव्हा तुम्ही दुधामधाच्या देशास जा; मी तुमच्याबरोबर येणार नाही कारण तुम्ही फार ताठमानेचे लोक आहात जर मी तुमच्या बरोबर आलो तर तुम्ही मला रागाला आणाल. कदाचित मी जर मी आलो तर रस्त्यातच तुम्हाला नष्ट करीन.”

⁴ही वाईट बातमी ऐकल्यावर लोक फार दुःखी झाले आणि त्यानंतर कोणीही आपल्या अंगावर दागदागिने घातले नाहीत; ⁵कारण परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू इझ्राएल लोकांस असे सांग, ‘तुम्ही फार ताठमानेचे लोक आहात; मी तुमच्या बरोबर थोडा वेळ जरी प्रवास केला तरी मी तुम्हाला नष्ट करीन; म्हणून तुम्ही तुमचे दागदागिने काढून ठेवा; मग तुमचे काय करावयाचे ते मी ठरवीन.’” ⁶म्हणून हारेब पर्वतापासून (सीनाय पर्वतापासून) पुढे इझ्राएल लोकांनी दागदागिने घालणे बंद केले.

दर्शन मंडप

⁷मोशे छावणी बाहेर बऱ्याच अंतरावर तंबू लावत असे. मोशेने त्याला ‘दर्शन मंडप’ असे नांव दिले होते; ज्या कोणाला परमेश्वराला काही विचारावयाचे असेल तो छावणीबाहेरील दर्शन मंडपाकडे जाई. ⁸ज्या ज्या वेळी मोशे छावणीतून दर्शन मंडपाकडे जाई त्या त्यावेळी सर्व लोक आपापल्या तंबूच्या दारात उभे राहात आणि मोशे दर्शन मंडपात जाईपर्यंत त्याला बघत. ⁹जेव्हा मोशे तंबूत जाई तेव्हा उंच ढग खाली उतरून येई आणि दर्शन मंडपाच्या

दारापाशी तो उभा राही; ह्याप्रमाणे परमेश्वर मोशेशी बोलत असे. ¹⁰जेव्हा लोक दर्शन मंडपाच्या दारात ढग बघत तेव्हा ते आपापल्या तंबूच्या दारात उभे राहून देवाला नमन करीत.

¹¹ज्याप्रमाणे एखादा माणूस आपल्या मित्राशी बोलतो त्याप्रमाणे परमेश्वर मोशेबरोबर समोरासमोर बोलत असे. परमेश्वराशी बोलल्यानंतर मोशे नेहमी आपल्या छावणीत माधारी जाई तरी मोशेचा मदतनीस, नूनाचा मुलगा यहोशवा हा तरुण पुरुष मंडप सोडून बाहेर येत नसे.

मोशे परमेश्वराचे तेज पाहतो

¹²मोशे परमेश्वराला म्हणाला, “ह्या लोकांना घेऊन जाण्यास तू मला सांगितलेस, परंतु तू माझ्याबरोबर कोणाला पाठविणार ते तू सांगितले नाहीस; तू मला म्हणालास, ‘मी तुला तुझ्या नांवाने ओळखतो आणि तुझ्याविषयी मी संतुष्ट आहे.’” ¹³जर मी तुला खरोखर संतोष दिला असेल तर तू मला तुझे मार्ग शिकव. तुला जाणून घेण्याची माझी इच्छा आहे मग तुला सतत संतोष देणे मला जमेल. हे सर्व लोक तुझे आहेत याची तू आठवण ठेव.”

¹⁴परमेश्वराने उत्तर दिले, “मी स्वतः तुझ्या बरोबर येईन व तुला विसवा देईन.”

¹⁵मग मोशे परमेश्वराला म्हणाला, “जर तू आमच्याबरोबर येणार नाहीस तर मग आम्हाला या ठिकाणापासून पुढे पाठवू नकोस. ¹⁶तसेच तू माझ्या विषयी व लोकांविषयी संतुष्ट आहेस ते आम्हाला कसे कळेल? जर तू आमच्याबरोबर येशील तर मग मात्र आम्हाला खातरीने कळेल! जर तू आमच्याबरोबर येणार नाहीस तर मग मी व हे लोक त्यांच्यात आणि पृथ्वीवरील कोणत्याही लोकात काही फरक राहणार नाही.”

¹⁷मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू मागतेस त्याप्रमाणे मी करीन, कारण मी तुजवर संतुष्ट आहे आणि मी तुला तुझ्या नांवाने ओळखतो.”

मोशे परमेश्वराचे तेज पाहतो

¹⁸नंतर मोशे म्हणाला, “आता कृपा करून मला तुझे तेज दाखव.

¹⁹मग परमेश्वराने मोशेला उत्तर दिले, “मी माझे सर्व चांगुलपण तुझ्यापुढे चालवीन; मी परमेश्वर आहे आणि हे माझे नांव मी जाहीर करीन म्हणजे तू ते ऐकशील कारण मी निवडलेल्या कोणावरही दया करीन व त्यांच्यावर प्रेम करीन. ²⁰परंतु तू माझा चेहरा पाहू शकणार नाहीस, कारण माझा चेहरा पाहिलेला कोणीही माणूस जगणार नाही.

²¹“माझ्याजवळ ह्या ठिकाणी एक खडक आहे; तू त्यावर उभा राहा. ²²माझे तेज त्या जगेजवळून पुढे जाईल तेव्हा मी तुला त्या खडकातील मोठ्या भेगेत ठेवीन; आणि मी निघून जाईपर्यंत माझ्या हाताने तुला झाकून; ²³नंतर मी

माझा हात काढून घेईन आणि तू माझी पाठपाहाशील; परंतु तू माझा चेहेरा पाहणार नाहीस.”

नवीन दगडी पाट्या

34 मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “पहिल्या तुटलेल्या दोन पाट्याप्रमाणे आणखी दोन दगडी पाट्या तयार कर म्हणजे पहिल्या दोन पाट्यांवर लिहिलेलीच अक्षरे मी त्या पाट्यांवर लिहीन.

²उद्या सकाळीच तयार हो व सीनाय पर्वतावर चढून ये आणि तेथे पर्वताच्या शिखरावर माझ्या समोर हजर राहा. ³तुझ्याबरोबर कोणालाही चढून वर येण्याची परवानगी नाही; पर्वतावरील कोणत्याच ठिकाणी कोणी माणूस देखील दिसू नये; तसेच तुझ्या जनावरांच्या खिल्लारांना व मेंढ्यांच्या कळपांना पर्वताच्या पायथ्याशी देखील चरू देऊ नयेस.”

⁴तेव्हा मोशेने पहिल्या पाट्यांसारख्याच आणखी दोन दगडी पाट्या तयार केल्या; दुसऱ्या दिवशी सकाळीच तो सीनाय पर्वतावर गेला; परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे सर्वकाही करून त्याने त्या दोन दगडी पाट्या आपल्याबरोबर नेल्या; ⁵मोशे पर्वतावर आल्यावर परमेश्वर एका ढगातून त्याच्याकडे खाली उतरला व तो मोशेपाशी उभा राहिला; तेव्हा मोशेने परमेश्वराचे नाव घेतले*

⁶परमेश्वर मोशेपुढून गेला व म्हणाला, “मी याव्हे म्हणजे प्रभु आहे; मी दयाळू, कनवाळू, मंदक्रोध (लवकर राग न येणारा), महान प्रेमाने पुरेपूर भरलेला व विश्वास ठेवण्यास पात्र असा देव आहे. ⁷परमेश्वर हजारो लोकांवर दया करतो; तो लोकांच्या वाईट कर्मांची त्यांना क्षमा करतो; परंतु तो दोषी लोकांना शिक्षा करावयास विसरत नाही; परमेश्वर फक्त लोकांनाच शिक्षा करतो असे नाही परंतु त्यांची मुले, त्यांची नातवंडे व पतवंडे ह्यांना म्हणजे त्यांच्या तिसऱ्या चौथ्या पिढीपर्यंत, त्यांच्या पूर्वजांच्या अपराधाबद्दल शिक्षा भोगावयास लावतो.”

⁸मग मोशेने ताबडतोब भूमिपर्यंत वाकून परमेश्वराला नमन केले. मोशे म्हणाला, ⁹“परमेश्वरा तू जर मजवर खूप असशील तर कृपा करून आमच्याबरोबर चाल! हे लोक ताठमानेचे आहेत हे मला माहीत आहे; परंतु आम्ही केलेल्या पापाबद्दल तू आम्हाला क्षमा कर! आणि तुझे लोक म्हणून आमचा स्वीकार कर.”

¹⁰मग परमेश्वर म्हणाला, “मी तुझ्या सर्व लोकांबरोबर हा करार करीत आहे; आतापर्यंत पृथ्वीवरील कोणत्याही राष्ट्रासाठी या पूर्वी कधीही केलेले नाहीत ते चमत्कार मी करीन; तुझ्याबरोबर असलेले सर्व लोक पाहातील की मी जो परमेश्वर आहे तो महान सामर्थ्यवान आहे;

मी तुझ्यासाठी जे चमत्कार करीन ते पाहून सर्व लोकांना माझे सामर्थ्य कळेल. ¹¹मी आज तुला ज्या आज्ञा देतो त्या तू पाळ म्हणजे मग मी तुझ्या शत्रूंना तुझ्या पुढून घालवून देईन म्हणजे अमोरी, कनानी, हिती, परिजी, हिब्वी व यबूसी ह्यांना तुझ्या देशातून घालवून देईन. ¹²सावध राहा! तू ज्या देशात जात आहेस त्यात राहणाऱ्या लोकांबरोबर कोणत्याही प्रकारे करारमदार करू नकोस; जर तसे करशील तर तुमच्यावर संकट येईल. ¹³परंतु त्यांच्या वेद्या नष्ट करा; ते उपासना करीत असलेले दगडधोंडे तोडून टाका; त्यांच्या मूर्ती फोडून टाका. ¹⁴दुसऱ्या कोणत्याही दैवतांची पूजा करू नका; मी ‘याव्हे’ (कानाह) आहे; हे माझे नांव आहे; मी ईश्यावान देव’ आहे.

¹⁵“सावध राहा! या देशातील रहिवाशांबरोबर कोणत्याही प्रकारचे करारमदार करू नका; जर तुम्ही ते कराल तर ते लोक त्यांच्या दैवतांना नमन करताना कदाचित तुम्ही त्यांना साथ देऊन त्यांच्या दैवतांना नमन कराल; ते लोक त्यांच्या पूजेच्या वेळी तुम्हाला भाग घेण्यासाठी बोलावतील आणि तुम्ही त्यांच्या बलिदानातले काही खाल. ¹⁶त्या लोकातील मुलींची तुम्ही आपल्या मुलांसाठी बायका म्हणून कदाचित निवड कराल; त्या मुली तर खोट्या दैवतांची उपासना करत असतील तर, त्या कदाचित तुमच्या मुलांना देखील त्यांची उपासना करावयास लावतील.

¹⁷“तुम्ही आपल्यासाठी ओतीव मूर्ती करू नका.

¹⁸“बेखमीर भाकरीचा सण पाळ, मी पूर्वी दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे नेमलेल्या वेळी अबीब महिन्यातील सात दिवस पर्यंत तुम्ही बेखमीर भाकर खावी कारण ह्याच महिन्यात मिसर देशातून तुम्ही बाहेर आलात.

¹⁹“स्त्रीपासून जन्मलेला प्रथम पुत्र माझा आहे; तसेच तुमच्या गुराबोरापैकी गायीचे व मेंढराचे प्रथम जन्मलेले नर माझे आहेत. ²⁰गाढवीचे पहिले शिंगर खंडणी दाखल एक कोकरू देऊन सोडवून घ्यावे पण त्याला तसे सोडवले नाही तर त्याची मान मोडावी. तुझ्या मुलांपैकी प्रत्येक पहिला जन्मलेला मुलगा मोबदला देऊन सोडवून घ्यावा. कोणी रिकाम्या हाताने माझ्यासमोर येऊ नये.

²¹“सहा दिवस तू आपले कामकाज कर परंतु सातव्या दिवशी अवश्य विसावा घे; नांगरणीच्या व कापणीच्या हंगामातही सातव्या दिवशी तू अवश्य विसावा घे.

²²“तू सप्ताहाचा, म्हणजे गव्हाच्या कापणीच्या प्रथम पिकाचा सण पाळ. गव्हाच्या पिकाचे पहिले धान्य या सणासाठी वापर. आणि वर्ष परिवर्तनाच्या काळात सुगीचा सण पाळ;

²³“तुमच्या सर्व पुरुषांनी वर्षातून तीनदा प्रभु परमेश्वर म्हणजे झपाएलाचा देव याच्यासमोर हजर राहावे.

²⁴“तुझ्या देशात जाशील तेव्हा तुझ्या शत्रूंना मी तुझ्या देशातून घालवून देईन; मी तुझ्या देशाच्या सीमा वाढवीन; आणि वर्षातून तीनदा तू आपला देव परमेश्वरासमोर

मोशेने ... घेतले शब्दशः “तो परमेश्वराच्या नावाने भेटला” ह्याचा अर्थ कदाचित त्याने परमेश्वराची उपासना केली असा असावा.

हजर राहावयास जाशील त्यावेळी तुझ्यापासून तुझा देश घेण्याचा कोणीही प्रयत्न करणार नाही.

²⁵“माझ्या यज्ञबलीचे रक्त खमीराच्या भाकरीबरोबर अर्पू नये;” आणि वल्हांडण सणाच्या यज्ञपशूच्या मांसापैकी काहीही दुसऱ्या दिवशी सकाळपर्यंत राहू देऊ नये.

²⁶“हंगामाच्या वेळी तुझ्या जमिनीच्या उत्पन्नातील प्रथम पीक, तुझा जो देव परमेश्वर, याच्या मंदिरात आण; “करडू त्याच्या आईच्या दुधात कधीच शिजवू नये.”

²⁷“मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “मी तुला सांगितलेल्या सर्व गोष्टी लिहून ठेव कारण त्या, मी तुझ्याशी व इस्राएल लोकांशी केलेल्या कराराच्या त्या गोष्टी आहेत.”

²⁸मोशे तेथे परमेश्वराजवळ चाळीस दिवस व चाळीस रात्री राहिला; त्या दिवसात त्याने अन्न किंवा पाणी घेतले नाही; आणि मोशेने त्या पवित्रकराराची वचने-दहा आज्ञा-त्या दोन दगडी पाट्यांवर लिहिली.

मोशेचा सतेज चेहरा

²⁹मग मोशे, पवित्रकरार लिहिलेल्या त्या दोन दगडी पाट्या घेऊन सीनाय पर्वतावरून खाली उतरला; परमेश्वराशी बोलल्यामुळे त्याचा चेहरा तेजाने तळपत होता, परंतु ते त्याला ठाऊक नव्हते. ³⁰अहरोन व सर्व इस्राएल लोक यांनी मोशेच्या चेहऱ्यावरील तेजस्वी किरणे पाहिली तेव्हा ते त्याच्या जवळ जाण्यास घाबरले; ³¹परंतु मोशेने त्यांना बोलावले तेव्हा अहरोन व इस्राएल लोकांचे वडीलजन त्याच्याकडे गेले तेव्हा तो त्यांच्याशी बोलला. ³²त्यानंतर सर्व इस्राएल लोक मोशेकडे आले आणि त्याने त्यांना परमेश्वराने त्याला सीनाय पर्वतावर दिलेल्या आज्ञा दिल्या.

³³लोकांशी आपले बोलणे संपविल्यावर मोशेने आपला चेहरा आच्छादनाने झाकला. ³⁴जेव्हा कधीही मोशे परमेश्वराबरोबर बोलवयास त्याच्या समोर जाई, तेव्हा तो आपल्या चेहऱ्यावरील आच्छादन काढीत असे; मग तो इस्राएल लोकांकडे येऊन परमेश्वराने दिलेल्या आज्ञा त्यांना सांगत असे. ³⁵मोशेचा तेजाने तळपणारा चेहरा इस्राएल लोक पाहत तेव्हा तो पुन्हा आपला चेहरा झाकून घेई; आणि तो बोलावयास पुन्हा परमेश्वराकडे जाईपर्यंत आपला चेहरा झाकून ठेवी.

शब्बाथ दिवसाविषयी नियम

35 मग मोशेने सगळ्या इस्राएल लोकांना एकत्र केले; तो त्यांना म्हणाला, “ज्या आज्ञा तुम्ही पाळल्या म्हणून परमेश्वराने तुम्हाला दिल्या आहेत त्या मी तुम्हाला सांगतो;

²“कामकाजासाठी सहा दिवस आहेत परंतु सातवा दिवस विसाव्यासाठी पवित्र दिवस आहे, तो पाळून विसावा घेतल्यामुळे तुम्ही परमेश्वराचा सन्मान कराल. सातव्या

दिवशी-शब्बाथ दिवशी काम करणाऱ्या कोणत्याही माणसास अवश्य जिवे मारावे. ³शब्बाथ दिवशी तुम्ही राहात असलेल्या जागेत कोठेही तुम्ही विस्तव देखील पेटवू नये.”

पवित्र मंडपात आणावयाची अर्पणे

⁴मोशे सर्व इस्राएल लोकांस म्हणाला, “परमेश्वराने दिलेल्या आज्ञा अशा. ⁵परमेश्वरासाठी पवित्र अर्पणे गोळा करा; काय द्यावे ह्याविषयी तुम्ही प्रत्येकाने आपल्या मनात ठरवावे आणि मग मनापासून ठरविलेले ते अर्पण परमेश्वराकडे आणावे; सोने, चांदी, पितळ; ⁶निळे, जांभळे व किरमिजी रंगाचे सूत, व तलम सणाचे कापड, बकऱ्याचे केस; ⁷लाल रंगविलेली मेंढ्याची कातडी व तहशाची कातडी, बाभळीचे लाकूड; ⁸दिव्यासाठी तेल, अभिषेकाच्या तेलसाठी आणि सुगंधी धुपासाठी मसाले; ⁹तसेच एफोद व न्यायाचा करपट ह्यात खोचण्यासाठी गोमेद मणी आणि इतर रत्ने आणावी.

¹⁰“जे तुम्ही कारागरी आहात त्या तुम्ही परमेश्वराने आज्ञा केलेल्या सर्व वस्तू तयार कराव्यात म्हणजे, ¹¹पवित्र निवास मंडप, त्याचा बाहेरील तंबू व त्यावरील आच्छादन, त्याचे आकडे, फळ्या, अडसर, खांब, व खुर्च्या; ¹²पवित्र कोश, त्याचे दांडे, दयासन व अंतरपाट, ¹³मेज व त्याचे दांडे, त्यावरील सर्व पात्रे व समक्षतेची पवित्र भाकर; ¹⁴प्रकाशाकरीता दीपवृक्ष, त्याची उपकरणे व दिवे, आणि दिव्यासाठी तेल; ¹⁵धूपवेदी व तिचे दांडे, अभिषेकासाठी तेल, सुगंधी धूप, पवित्र निवास मंडपाच्या दारासाठी पडदा; ¹⁶होमवेदी व तिची पितळेची जाळी, दांडे व तिचे इतर साहित्य, पितळेचे गंगाळ व त्याची बैठक; ¹⁷अंगणाभोवतीच्या कनातीचे पडदे, त्यांचे खांब व त्यांच्या खुर्च्या, आणि अंगणाचे दार झाकण्यासाठी पडदा; ¹⁸निवासमंडप व अंगण ह्यांच्यासाठी आधार देणाऱ्या मेखा व तणावासाठी लागणाऱ्या दोऱ्या; ¹⁹पवित्र स्थानात सेवाकरण्यासाठी कुशलतेने विणलेली वस्त्रे आणि याजक ह्या नात्याने सेवाकरण्यासाठी अहरोन याजकाची व त्याच्या मुलांची पवित्र वस्त्रे.”

लोकांनी आणलेली महान अर्पणे

²⁰मग सर्व इस्राएल लोक मोशेपुढून निघून गेले. ²¹नंतर ज्या लोकांना मनापासून इच्छा झाली त्या सर्वांनी दर्शनमंडपाच्या कामासाठी, त्यातील सगळ्या सेवेसाठी आणि पवित्र वस्त्रासाठी परमेश्वराला अर्पणे आणली. ²²ज्यांना मनापासून देण्याची इच्छा झाली त्या सगळ्या स्त्री पुरुषांनी नथा, कुंडले, अंगठ्या, बांगड्या असे सर्व प्रकारचे सोन्याचे दागिने आणले; ही सोन्याची पवित्र अर्पणे परमेश्वरासाठी आणली.

²³ज्यांच्याकडे निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाचे सूत व तलम सणाचे कापड, बकऱ्याचे केस, लाल

रंगविलेली मेंढ्याची कातडी व तहशाची कातडी होती त्यांनी ते ते आणले. ²⁴चांदी व पितळ अर्पण करणाऱ्या प्रत्येकाने ती अर्पणे परमेश्वरासाठी आणली आणि ज्यांच्याकडे बाभळीचे लाकूड होते त्यांनी ते परमेश्वराला अर्पण केले. ²⁵ज्या स्त्रिया शिवणकाम व विणकाम ह्यात तरबेज होत्या त्यांनी निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाचे कातलेले सूत व तलम सणाचे कापड आपल्या हातांनी विणून आणले. ²⁶ज्या इतर स्त्रियांना मदत करण्याची इच्छा झाली त्या सर्वांनी आपले कौशल्य दाखवून बकऱ्याच्या केसाचे कापड आणले.

²⁷अधिकाऱ्यांनी याजकाचे एफोद व न्यायाचा ऊरपट ह्यांत जडवण्यासाठी गोमेदमणी व इतर रत्ने आणली. ²⁸लोकांनी सुगंधी मसाले व जैतुनाचे तेल देखील आणले त्यांचा उपयोग सुगंधी धूप अभिषेकाचे तेल आणि दिव्याचे तेल यासाठी करण्यात आला.

²⁹ज्या इझ्राएल लोकांना मदत करण्याची मनापासून इच्छा झाली त्या सर्वांनी आपल्या खुषीने परमेश्वरासाठी अर्पणे आणली; परमेश्वराने मोशेला व लोकांना आज्ञा केल्याप्रमाणे वस्तू बनविण्यास त्यांचा उपयोग झाला.

बसालेल आणि अहलियाब

³⁰तेव्हा मोशे इझ्राएल लोकांना म्हणाला “पहा परमेश्वराने यहूदा वंशातील उरी (उरी हा हूरचा पुत्र होता) ह्याचा मुलगा बसालेल ह्याची निवड केली आहे. ³¹परमेश्वराच्या आत्म्याने बसालेल याला भरले आहे त्याला सर्व प्रकारच्या वस्तू बनवण्यासाठी कसब आणि ज्ञान दिले आहे. ³²तो सोने, चांदी आणि पितळ ह्यांच्यापासून कलाकुसरीच्या वस्तू तयार करील. ³³तो हिऱ्यांना पैलू पाडून हिरे आणि रत्ने जडवून देईल. बसालेल लाकूड कामही करून त्यापासून सर्व प्रकारच्या वस्तू बनवील. ³⁴परमेश्वराने त्याला आणि दान वंशातील अहिसामाख याचा मुलगा अहलियाब, याला ह्या विशेष कला इतरांना शिकविण्याचे सामर्थ्य दिले आहे. ³⁵कोरीव काम करणारे कुशल सुतार, धातू काम करणारे कारागीर, निळ्या, जांभळ्या ज्ञान व किरमिजी रंगाच्या सुताच्या कापडावर व तलम सणाच्या कापडावर कशिदा काढणारे, विणकाम करणारे, सर्व प्रकारचे कसबी काम करणारे व कुशल कामाची योजना करणारे अशा सारख्या, सर्व कारागिरीची कामे ते करू शकतात कारण परमेश्वराने त्यासाठी ह्या दोघांना ज्ञान व कसब दिले आहे.”

36 “तेव्हा बसालेल व अहलियाब यांनी आणि परमेश्वराने ज्या इतर कारागिरांना ह्या कामाच्या कसबाचे ज्ञान व समज दिली आहे त्यांनी परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे पवित्र मंडपाचे हे बांधकाम करावे.”

²नंतर बसालेल व अहलियाब यांना आणि ज्या कारागिरांना परमेश्वराने विशेष कसब व ज्ञान दिले होते

त्यांना मोशेने बोलवले, ह्या कामात मदत व सेवा करण्याची त्या लोकांची इच्छा होती म्हणून तेही खुषीने आले. ³इझ्राएल लोकांनी जी जी अर्पणे आणली होती त्यांचा देवाचे पवित्रस्थान बांधण्यासाठी त्यांनी उपयोग केला. रोज सकाळी इझ्राएल लोकांनी अर्पणे आणणे चालूच ठेवले. ⁴शेवटी मग सर्व कसबी कारागीर पवित्रस्थानाचे करीत असलेले आपले काम सोडून मोशेकडे आले व म्हणाले, ⁵“लोकांनी खूप अर्पणे आणली आहेत! अम्हाला ह्या पवित्रस्थानाचे बांधकाम पूर्ण करावयास लागणाऱ्या साहित्यापेक्षा कितीतरी अधिक आमच्यापाशी आले आहे!”

“तेव्हा मोशेने सर्व छावणीभर असा हुकूम सोडला की, “कोणाही स्त्रीने किंवा पुरुषाने आता पवित्रस्थानाच्या सेवेसाठी अधिक अर्पणे आणू नयेत.” तेव्हा अशा रीतीने आणखी अर्पणे आणावयास बंदी घालण्यात आली.

⁷लोकांनी हे काम पूर्ण करण्याकरता लागणाऱ्या साहित्यापेक्षा कितीतरी अधिक साहित्य अर्पण केले होते!

पवित्र निवास मंडप

⁸मग त्या कसबी कारागिरांनी पवित्र निवास मंडप बांधण्याचे काम सुरू केले; त्यांनी कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचे आणि निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचे दहा पडदे तयार केले व त्यांच्यावर त्यांनी, पसरलेल्या पंखाच्या, करुब दूतांची चित्रे शिवली. ⁹प्रत्येक पडद्याचे मोजमाप सारखेच होते म्हणजे तो चौदावार-गज-लांब व दोन वार-गज-रुंद असे होते. ¹⁰त्या कारागिरांनी त्यापैकी पांच पडदे जोडून एक भाग व दुसरे पांच पडदे जोडून दुसरा भाग असे दोन भाग तयार केले. ¹¹नंतर त्यांनी त्या दोन्हीही भागांच्या शेवटच्या किनारीवर निळ्या सुताची बिरडी केली; तसेच दुसऱ्या पडद्याच्या किनारीवर ही तशीच बिरडी केली. ¹²त्यांनी एका पडद्याखाली किनारीवर पन्नास बिरडी व दुसऱ्या पडद्याच्या किनारीवरही पन्नास बिरडी केली; ती बिरडी समोरसमोर होती. ¹³नंतर ते दोन पडदे एकत्र जोडण्यासाठी त्यांनी सोन्याच्या पन्नास गोल कड्या केल्या; त्या कड्यांनी ते पडदे एकत्र जोडल्यावर त्या सर्वांचा मिळून अखंड पवित्र निवास मंडप तयार झाला.

¹⁴नंतर पवित्र निवास मंडप झाकण्यासाठी त्या कारागिरांनी बकऱ्याच्या केसांच्या अकरा पडद्यांचा एक तंबू बनविला. ¹⁵ह्या सर्व पडद्यांचे मोजमाप सारखेच होते म्हणजे पंधरा वार लांब व दोन वार रुंद होते. ¹⁶त्या कारागिरांनी त्यापैकी पाच पडदे जोडून एक भाग व दुसरे सहा पडदे जोडून दुसरा भाग तयार केला. ¹⁷नंतर त्यांनी एका कनातीच्या बाहेरील शेवटच्या पडद्याच्या किनारीवर पन्नास बिरडी व तशीच दुसऱ्या कनातीच्या बाहेरील शेवटच्या पडद्याच्या किनारीवर पन्नास बिरडी केली. ¹⁸हे दोन पडदे जोडून एक तंबू करण्यासाठी त्यांनी पितळेच्या पन्नास गोल कड्या केल्या. ¹⁹मग त्यांनी पवित्र निवास

मंडप झाकण्यासाठी लाल रंग दिलेल्या, मेंढ्याच्या कातड्याचे व दुसरे तहाशाच्या कमावलेल्या कातड्याचे अशी दोन आच्छादने केली.

²⁰मग पवित्र निवास मंडपाला आधार देण्यासाठी त्यांनी बाभळीच्या लाकडाच्या फळ्या तयार केल्या. ²¹प्रत्येक फळी पंधरा फूट लांब व सतावीस इंच रुंद होती. ²²त्यांनी प्रत्येक फळीच्या दोन बाजूला दोन कुसे केली व उभ्या आडव्या तुकड्यांनी त्या दोन फळ्या जोडल्या; त्यांनी पवित्र निवास मंडपाच्या सर्व फळ्या एकासारख्याच केल्या. ²³त्यांनी पवित्र निवास मंडपाच्या दक्षिण बाजूस लावण्यासाठी वीस फळ्या केल्या; ²⁴मग त्या वीस फळ्यांच्या खाली लावण्यासाठी त्यांनी चांदीच्या चाळीस खुर्च्या केल्या, एका फळी खाली दोन म्हणजे प्रत्येक कुसाखाली एक याप्रमाणे त्या केल्या. ²⁵त्याचप्रमाणे पवित्र निवास मंडपाच्या दुसऱ्या म्हणजे उत्तर बाजूस लावण्यासाठी त्यांनी वीस फळ्या केल्या.

²⁶त्यांनी त्या वीस फळ्यासाठी एकेका फळीखाली दोन या प्रमाणे चांदीच्या चाळीस खुर्च्या केल्या. ²⁷पवित्र निवास मंडपाच्या मागील बाजूस म्हणजे पश्चिम बाजूस लावण्यासाठी सहा फळ्या, ²⁸आणि त्याचप्रमाणे निवास मंडपाच्या कोपऱ्यासाठी दोन फळ्या त्यांनी केल्या.

²⁹ह्या फळ्या खालच्या बाजूला जोडलेल्या होत्या आणि वरच्या भागी एकत्र गोल कडीला त्या अडकवल्या होत्या; दोन्ही कोपऱ्यासाठी त्यांनी अशाच फळ्या केल्या. ³⁰तेव्हा पवित्र निवास मंडपाच्या पश्चिमबाजूस एकूण आठफळ्या व प्रत्येक फळी खाली चांदीच्या दोन खुर्च्या अशा सोळा खुर्च्या झाल्या.

³¹त्यांनी बाभळीच्या लाकडाचे अडसर तयार केले-पवित्र निवास मंडपाच्या एका बाजूच्या फळ्यासाठी पाच, ³²दुसऱ्या बाजूच्या फळ्यासाठी पाच आणि पश्चिमेच्या म्हणजे मागल्या बाजूस पांच; ³³आणि त्यांनी फळ्याच्या मध्यभागी लावावयाचा अडसर एका टोकापासून दुसऱ्या टोकापर्यंत पोहोचेल असा केला.

³⁴त्या फळ्या त्यांनी सोन्याने मढविल्या, अडसर लावण्याच्या कड्या सोन्याच्या बनविल्या आणि अडसरही सोन्याने मढविले.

³⁵मग त्यांनी निव्व्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा आणि तलम सणाच्या कापडाचा एक अंतरपट बनविला व त्यावर करूब दातांची चित्रे शिवून घेतली.

³⁶आणि त्यासाठी त्यांनी बाभळीच्या लाकडाचे चार खांब केले व ते सोन्याने मढविले; त्याच्या आकड्या सोन्याच्या केल्या आणि त्यांच्यासाठी चांदीच्या चार खुर्च्या बनविल्या, ³⁷मग त्यांनी पवित्र निवास मंडपाच्या प्रवेशद्वारासाठी निव्व्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा नक्षीदार पडदा बनविला. ³⁸व त्या पडद्यासाठी त्यांनी पाच खांब व त्यांच्या आकड्या

बनविल्या; त्यांचा वरचा भाग व त्यांच्या बांधपट्ट्या सोन्याने मढविल्या; आणि खांबासाठी पितळेच्या पाच खुर्च्या बनविल्या.

अज्ञापका कोश

37 मग बसलेल्याने बाभळीच्या लाकडाचा एक पवित्र कोश (पेटी) बनविला; तो पंचेचाळीस इंच लांब, सतावीस इंच रुंद व सतावीस इंच उंच होता. ²त्याने तो आतून बाहेरून शुद्ध सोन्याने मढविला आणि त्याच्या सभोवती सोन्याचा काठकेला. ³त्याने सोन्याच्या चार कड्या केल्या व त्या चारी कोपऱ्यांना लावल्या पेटी उचलून नेण्यासाठी त्यांचा उपयोग झाला प्रत्येक बाजूला दोन कड्या होत्या. ⁴मग कोश वाहून नेण्याकरता त्याने बाभळीच्या लाकडाचे दांडे करून ते शुद्ध सोन्याने मढविले. ⁵ते दांडे कोशाच्या दोन्ही बाजूंच्या कड्यात घातले. ⁶नंतर त्याने शुद्ध सोन्याचे दयासन बनविले; ते पंचेचाळीस इंच लांब व सतावीस इंच रुंद होते. ⁷मग त्याने सोने घडवून दयासनाच्या दोन्ही टोकासाठी दोन करूब दूत बनविले. ⁸त्याने एक करूब दूत एका टोकासाठी व दुसरा करूब दूत दुसऱ्या टोकासाठी बनवून असे जडविले की करूब दूत व दयासन हे सोन्याच्या एकाच अखंड तुकड्यापासून बनविलेले दिसू लागले. ⁹करूबांचे पंख वर आकाशाकडे पसरवलेले होते व त्या पंखांनी दयासन झाकले होते; करूब दातांची तोडे समोरासमोर असून त्यांची दृष्टी दयासनाकडे लागलेली होती.

पवित्र (विशेष) मेज

¹⁰त्याने बाभळीच्या लाकडाचे मेज बनविले, ते छत्तीस इंच लांब, अठरा इंच रुंद व सतावीस इंच उंच होते. ¹¹त्याने ते शुद्ध सोन्याने मढविले व त्याच्या सभोवती सोन्याचा काठकेला; ¹²आणि त्याने त्याच्यासाठी तीन इंच रुंदीची एक पाळ केली व त्या पाळीस सभोवती सोन्याचा काठकेला. ¹³त्याच्यासाठी सोन्याच्या चार गोल कड्या करून त्याच्या चारही पायावरच्या चार कोपऱ्यांना त्या लावल्या. ¹⁴ह्या गोल कड्या त्या पाळीजवळ ठेवल्या, त्या मेज उचलावयाच्या दांड्यासाठी होत्या. ¹⁵मग मेज उचलण्यासाठी त्याने बाभळीच्या लाकडाचे दांडे केले व ते सोन्याने मढविले; ¹⁶नंतर त्याने मेजावरची पात्रे म्हणजे तबके, चमचे, धूपपात्रे व पेयार्पणे ओतण्यासाठी कटोरे व सुर्या ही सर्व शुद्ध सोन्याची बनविली.

दीपवृक्ष

¹⁷मग त्याने शुद्ध सोन्याचा एक दीपवृक्ष बनविला; हा दीपवृक्ष, त्याची बैठक, त्याचा दांडा, त्याच्या फुलसारख्या वाट्या, त्याच्या कळ्या व पाकळ्या ही सर्व एकाच अखंड तुकड्याची घडविली. ¹⁸त्या दीपवृक्षाला एका बाजूला तीन व दुसऱ्या बाजूला तीन अशा सहा शाखा होत्या. ¹⁹प्रत्येक

शाखेला बदामाच्या फुलंसारख्या तीन तीन वाट्या, कव्या व पाकव्यासहित होत्या. ²⁰दीपवृक्षाच्या दांड्याला आणखी चार, बदामाच्या फुलंसारखी फुले, कव्या पाकव्या होत्या. ²¹ह्या दीपवृक्षावर दांड्याच्या एका बाजूला तीन व दुसऱ्या बाजूला तीन अशा सहा शाखा होत्या; जेथे शाखा मुख्य दांड्याला जोडलेली होती त्या प्रत्येक जोडाखाली कव्या व पाकव्यासहित एक फूल होते. ²²शाखा व फूले असलेला हा संपूर्ण दीपवृक्ष शुद्ध सोन्याच्या एकाच अखंड तुकड्यातून घडविलेला होता. ²³ह्या दीपवृक्षावर त्याने सात दिवे बनविले; मग त्याने दिवे मालवण्याचे चिमटे व त्यांच्या ताटल्या ही सर्व शुद्ध सोन्याची बनविली. ²⁴हा दीपवृक्ष व त्याच्या बरोबरची सर्व उपकरणे एक किवकार म्हणजे सुमारे चौतीस किलोग्रॅम शुद्ध सोन्याची त्याने बनविली.

धूप जाळवण्याची वेदी

²⁵मग त्याने बाभळीच्या लाकडाची एक चौरस वेदी केली; ती अठरा इंच लांब, अठरा इंच रुंद व छत्तीस इंच उंच होती; वेदीवर प्रत्येक कोपऱ्याला एक याप्रमाणे चार शिंगे होती. ती वेदीला अशी जोडली होती की वेदी व शिंगे एका अखंड तुकड्याची बनविलेली दिसत होती. ²⁶त्याने त्या वेदीचा वरचा भाग, तिच्या चारही बाजू व तिची शिंगे सोन्याने मढविली व तिला सभोवती सोन्याचा काठकेला; ²⁷त्या काठाच्याखाली तिच्या दोन्ही बाजूस, त्याने वेदी वाहून नेण्यासाठी दांडे घालण्याकरता सोन्याच्या दोन दोन गोल कड्या केल्या. ²⁸त्याने बाभळीच्या लाकडाचे दांडे केले व ते सोन्याने मढविले.

²⁹नंतर त्याने अभिषेकाचे पवित्र तेल तसेच सुगंधी शुद्ध धूप सुगंधीलोक बनवितात त्या प्रमाणे बनविला.

होमार्पणाकरता वेदी

38 मग बसालेलाने बाभळीच्या लाकडाची एक चौरस होमवेदी बनविली; ती साडेसात फूट लांब, साडेसात फूट रुंद व साडेचार फूट उंच अशी केली. ²त्याने तिच्या प्रत्येक कोपऱ्यास एक, याप्रमाणे चार शिंगे बनविली व ती कोपऱ्यांना अशी जोडली की वेदी व शिंगे एकाच अखंड तुकड्याची बनविलेली दिसू लागली; त्याने ती पितळेने मढविली. ³मग त्याने वेदीची सर्व उपकरणे म्हणजे हंड्या फावडी, कटोरे, काटे व अग्निपात्रे ही सर्व पितळेची बनविली. ⁴मग त्याने वेदीसाठी पितळेची पडद्यासारखी जाळी बनविली व ती वेदी भोवतीच्या काठाखाली अशी बसवली की ती खालपासून वेदीच्या तळाच्या अर्ध्या अंतरापर्यंत वर आली. ⁵मग त्याने पितळेच्या जाळीच्या चारही कोपऱ्यांना दांडे घालण्यासाठी चार गोल कड्या केल्या; त्यांच्यात दांडे घालून वेदी वाहून नेण्याकरता त्या उपयोगी होत्या. ⁶मग त्याने बाभळीच्या लाकडाचे दांडे केले व ते पितळेने मढविले. ⁷वेदी उचलून वाहून नेण्याकरता तिच्या बाजूच्या गोल कड्यात त्याने दांडे घातले; वेदीच्या चारही

बाजूस फव्या लावून ती मध्यभागी पोकळ ठेवली. ⁸दर्शन मंडपाच्या दारापाशी सेवा करणाऱ्या स्त्रियांनी अर्पण म्हणून आणलेल्या पितळी आरशांचे पितळ घेऊन त्याने गंगाळ व त्याची बैठक बनवली.

पवित्र निवास मंडपाभोवतीचे अंगण

⁹मग त्याने अंगण तयार केले; त्याच्या दक्षिण बाजूला कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाच्या पडद्यांची पन्नास वार लांबीची एक कनत त्याने केली. ¹⁰तिला वीस पितळी बैठका असलेल्या वीस खांबांचा आधार दिलेला होता; खांबांच्या आकड्या व त्यांच्या बांधपट्ट्या चांदीच्या होत्या. ¹¹अंगणाच्या उत्तर बाजूलाही पन्नास वार लांबीची पडद्यांची कनत होती व तीही वीस पितळी बैठका असलेल्या वीस खांबांवर आधारलेली होती; खांबांच्या आकड्या व त्यांच्या बांधपट्ट्या चांदीच्या होत्या.

¹²अंगणाच्या पश्चिम बाजूला पडद्यांची पंचवीस वार लांबीची कनत होती; तिच्यासाठी दहा खांब व दहा खुर्च्या होत्या; ह्या खांबांच्या आकड्या व त्यांच्या बांधपट्ट्या चांदीच्या होत्या; ¹³पूर्वेकडील रुंदीची बाजू पंचवीस वार लांब होती; ¹⁴अंगणाच्या फाटकाच्या एका बाजूला साडे सात वार लांबीची कनत होती; तिच्या करता तीन खांब व तीन खुर्च्या होत्या; ¹⁵अंगणाच्या फाटकाची दुसरी बाजूही अगदी तशीच होती. ¹⁶अंगणाच्या सभोवतालचे सर्व पडदे कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचे होते. ¹⁷खांबांच्या खुर्च्या पितळेच्या आणि आकड्या व बांधपट्ट्या चांदीच्या होत्या; खांबांची वरची टोके चांदीने मढविली होती; अंगणाचे सर्व खांब चांदीच्या बांधपट्ट्यांनी जोडले होते.

¹⁸अंगणाच्या फाटकाचा पडदा निव्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा आणि कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा होता; त्यावर नक्षी विणलेली होती; तो दहा वार लांब व अडीच वार उंच होता; ही उंची अंगणाच्या सभोवतीच्या कनातीच्या उंचीइतकी होती. ¹⁹तो पडदा पितळेच्या चार खुर्च्या असलेल्या चार खांबांवर आधारलेला होता; खांबांवरील आकड्या व बांधपट्ट्या चांदीच्या बनविलेल्या होत्या; खांबांची वरची टोके चांदीने मढविली होती. ²⁰पवित्र निवास मंडपाच्या आणि अंगणाच्या सभोवती असलेल्या सर्व मेखा पितळेच्या होत्या.

²¹मोशेने लेवी लोकांना, पवित्र निवास मंडप म्हणजे कराराचा मंडप तयार करण्याकरता लागलेल्या सर्व सामानाची यादी करण्यास सांगितले होते; अहरोनाचा मुलगा इथामार त्याच्यावर ती जबाबदारी प्रमुख म्हणून सोपविलेली होती.

²²ज्या ज्या वस्तू करण्याविषयी परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिली होती त्या सर्व वस्तू यहुदा वंशातील हराचा नातू म्हणजे उरीचा मुलगा बसालेल याने बनविल्या; ²³तसेच त्याला मदतनीस म्हणून दान वंशातील अहिसामाख याचा मुलगा अहलियाब हा होता; तो सर्व प्रकारचे कोरीव

काम करणारा कुशल कारागीर होता; तो विणकाम व निव्व्या, व जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या तलम कापडावर कशिदा काढण्याच्या कामात तरबेज होता.

²⁴लोकांनी पवित्रस्थानाकरता परमेश्वराला अर्पण केलेले सोने सुमारे दोन टनाहून जास्त होते *

²⁵लोकांपैकी ज्यांची नोंद करण्यात आली त्या एकूण लोकांनी अर्पण केलेली चांदी पावणेचार टनाहून * अधिक होती. ²⁶वीस वर्षे व त्याहून अधिक वयाच्या पुरुषांची गणती केली तेव्हा ते सहा लाख, तीन हजार, पाचशे पन्नास भरले आणि प्रत्येकाला एक बेका चांदी (म्हणजे पवित्र स्थानाच्या अधिकृत मापाप्रमाणे “अर्धा शेकेल” चांदी) कर म्हणून द्यावी लागली. ²⁷त्यांनी ती चांदी पवित्रस्थानाकरिता शंभर खुर्या व अंतरपटाच्या खुर्या करण्यासाठी वापरली; त्यांनी प्रत्येक खुर्यासाठी पंचाहत्तर पौंड चांदी * वापरली. ²⁸बाकीची पन्नास पौंड चांदी * आकड्या बांधपट्ट्या आणि खांबांना मढविण्यासाठी लागली.

²⁹साडे सव्वीस टनाहून अधिक * पितळ परमेश्वरसाठी देण्यात आले. ³⁰त्या पितळेचा दर्शनमंडपाच्या प्रवेश दाराजवळील खुर्या, वेदी, तिची उपकरणे व तिची जाळी ह्या करता;

³¹त्याचप्रमाणे अंगणाच्या कनातीच्या खांबांच्या खुर्या, प्रवेशद्वारावरील पडद्यांच्या खांबांच्या खुर्या, तसेच पवित्र निवास मंडप अंगणाच्या चारही बाजूस लागणाऱ्या मेखा बनविण्यासाठी उपयोग झाला.

याजकांची खास पवित्र वस्त्रे

39 पवित्र स्थानात सेवा करताना याजकांनी घालवयाची, निव्व्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताची पवित्र वस्त्रे कारागिरांनी तयार केली; अहरोनासाठीही परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्यांनी पवित्र वस्त्रे बनविली.

एफोद

²त्यांनी सोन्याच्या जरीचा आणि निव्व्या, जांभळ्या, किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या

जास्त होते म्हणजे शब्दशः ते पवित्र स्थानाच्या वजनाच्या चलनाप्रमाणे, “एकोणतीस किवकार व सातशे तीस शेकेल” एवढे होते.

पावणेचार टनाहून म्हणजे ती “पवित्र स्थानाच्या अधिकृत मापाप्रमाणे” शंभर किवकार व एक हजार सातशे पंचाहत्तर शेकेल भरली.”

पंचाहत्तर पौंड चांदी म्हणजे “एक किवकार” चांदी.

पन्नास पौंड चांदी म्हणजे पवित्र स्थानाच्या अधिकृत मापाप्रमाणे “एक हजार सातशे पंचाहत्तर शेकेल” चांदी.

साडे सव्वीस टनाहून अधिक म्हणजे “सत्तर किवकार व दोन हजार चारशे शेकेल” एवढे.

कापडाचा एफोद तयार केला. ³त्यांनी सोने ठोकून त्याचे पातळ पत्रे केले व ते पत्रे कापून त्याची तार केली आणि ती कुशल कारागिराकडून निव्व्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुतात व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडात भरली. ⁴त्यांनी एफोदसाठी खांदपट्ट्या केल्या व त्या एफोदाच्या दोन्ही टोकांना जोडल्या ⁵त्यांनी कमरपट्टा विणला व तो एफोदाला अडकवला. हा पट्टाही एफोदाप्रमाणेच म्हणजे सोन्याच्या जरीचा, निव्व्या, जांभळ्या, किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा त्यांनी तयार केला.

⁶कारागिरांनी झ्राएलच्या मुलांची नावे गोमेद रत्नावर कोरली व ती रत्ने सोन्याच्या कोंदणात बसविली. ⁷मग देवाला झ्राएल लोकांची आठवण राहावी म्हणून त्यांनी ती रत्ने एफोदाच्या खांदपट्ट्यावर लावली; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे हे केले.

न्यायाचा ऊरपट

⁸नंतर त्यांनी कुशल कारागिराकडून एफोदाप्रमाणेच सोन्याच्या जरीचा, निव्व्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा न्यायाचा ऊरपट बनवून घेतला. ⁹न्यायाचा ऊरपट चौरस व्हावा म्हणून तो दुमडला; तो नऊइंच लांब व नऊइंच रुंद असा चौरस होता. ¹⁰मग कारागिरांनी त्या न्यायाच्या ऊरपटावर सुंदर रत्नांच्या चार रांगा बसविल्या; पहिल्या रांगेत लाल, पुष्कराज व माणिक; ¹¹दुसऱ्या रांगेत पाचू नीलमणी व हिरा; ¹²तिसऱ्या रांगेत तृणमणी, सूर्यकांत व पद्मराग; ¹³आणि चौथ्या रांगेत लसणा, गोमेद व यास्फे, ही सर्व रत्ने सोन्याच्या कोंदणात बसविली. ¹⁴झ्राएलच्या (याकोबाच्या) प्रत्येक मुलासाठी एक या प्रमाणे ती बारा रत्ने न्यायाच्या ऊरपटावर होती; एकेका रत्नावर एकेका मुलाचे नांव मुद्रा कोरतात त्याप्रमाणे त्यांनी कोरले होते.

¹⁵दोरीसारखा पीठ घातलेल्या शुद्ध सोन्याच्या साखळ्या त्यांनी न्यायाच्या ऊरपटावर लावल्या. ¹⁶कारागिरांनी सोन्याची दोन कोंदणे व सोन्याच्या दोन गोल कड्या बनवून त्या न्यायाच्या ऊरपटाच्या दोन्ही टोकास लावल्या. ¹⁷मग त्यांनी न्यायाच्या ऊरपटाच्या टोकांस लावलेल्या दोन्ही गोल कड्यात पीठ घातलेल्या सोन्याच्या साखळ्या घातल्या. ¹⁸पीठ घातलेल्या दोन्ही साखळ्यांनी दुसरी दोन टोके सोन्याच्या कोंदणात खोचून त्या त्यांनी एफोदाच्या दोन्ही खांदपट्ट्यांवर समोरच्या बाजूला लावल्या. ¹⁹मग त्यांनी सोन्याच्या आणखी दोन गोल कड्या करून त्या न्यायाच्या ऊरपटाच्या दोन्ही टोकांवर एफोदाच्या आतील बाजूच्या कडेला एफोदाजवळ लावल्या. ²⁰त्यांनी सोन्याच्या आणखी दोन कड्या खांदपट्ट्यांच्या तळाला एफोदाच्या समोर लावल्या. ²¹त्यांनी नंतर न्यायाच्या ऊरपटाच्या गोल कड्या एफोदाच्या गोल कड्यांनी निव्व्या, फितीने अशा बांधल्या की ऊरपट एफोदाच्या पट्ट्यांवर राहावा व तो एफोदावर

घट्ट बसावा; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्यांनी हे सर्व केले.

याजकांसाठी इतर वस्त्रे

²²नंतर त्यांनी एफोदाबरोबर घालावयाचा निव्व्या रंगाच्या सुताचा झगा कारागिराकडून विणून घेतला. ²³त्यांनी झग्याच्या मध्यभागी एक भोक ठेवले व त्या दरम्यान झगा फाटू नये म्हणून त्या भोकाच्या किनारीला सभोवती कापडाचा गोट शिवाला.

²⁴मग त्यांनी त्या झग्याच्या खालच्या घेराभोवती कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाची व निव्व्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या कापडाची डाळीबे काढली. ²⁵नंतर त्यांनी शुद्ध सोन्याची घुंगरे केली व ती झग्याच्या खालच्या घेराभोवती डाळीबाच्यामध्ये लावली. ²⁶झग्याच्या खालच्या घेराभोवती घुंगरं मग डाळीब, पुन्हा घुंगरु मग डाळीब याप्रमाणे दोन डाळीबामध्ये एक घुंगरं अशी ती झाली; हा झगा याजकाने परमेश्वराची सेवा करताना घालावयासाठी होता; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे हे केले.

²⁷कारागिरांनी अहरोन व त्याच्या मुलांसाठी तलम सणाच्या विणलेल्या कापडाचे कुडते केले. ²⁸आणि त्यांनी तलम सणाचे मंदिर, फेटे व चोळणे केले. ²⁹मग त्यांनी तलम सणाच्या कापडाचा व निव्व्या जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा कमरपट्टा बनविला व त्यावर नक्षी काढली; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे हे केले.

³⁰मग त्यांनी पवित्र मुकुटासाठी शुद्ध सोन्याची पट्टी केली व तिच्यावर "परमेश्वरासाठी पवित्र" अशी अक्षरे कोरली.

³¹त्यांनी ती सोन्याची पट्टी निव्व्या फिन्तीवर लावली व ती निळी फीत मंदिरा भोवती समोर बांधली; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे हे केले.

मोशे पवित्र निवास मंडपाची पहिली करतो

³²अशा प्रकारे पवित्र निवास मंडपाचे म्हणजे दर्शनमंडपाचे सर्व काम पूर्ण झाले. परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिली होती अगदी त्याप्रमाणे इझ्राएल लोकांनी सर्व काही केले. ³³मग त्यांनी मोशेला सर्व सामान दाखवले; म्हणजे पवित्र निवास मंडप आणि तंबू व त्याचे सर्व सामान म्हणजे गोल कड्या, आकड्या फळ्या, अडसर, खांबे खांब्यांच्या खुर्च्या (बैठका); ³⁴आणि लाल रंगविलेली मंडप झाकाण्याची मेंढ्यांची कातडी व तहशाची कातडी, व अंतरपट; ³⁵आज्ञापटाचा कोश, तो वाहून नेण्याचे दांडे आणि दयासन; ³⁶मेज, त्यावरील सर्व सामान व पवित्र समक्षतेची भाकर; ³⁷शुद्ध सोन्याचा दीपवृक्ष त्यावरील दिवे व त्याची सर्व उपकरणे व दिव्यासाठी तेल; ³⁸सोन्याची वेदी, अभिषेकाचे तेल, सुगंधी धूप आणि तंबूच्या दारासाठी पडदा; ³⁹पितळेची वेदी व तिची पितळेची जाळी, वेदी वाहून नेण्याचे दांडे व तिची सर्व पात्रे, गंगाळ व त्याची बैठक;

⁴⁰अंगणाचे पडदे व कनाती, खांबे व त्याच्या खुर्च्या (बैठका), अंगणाच्या प्रवेश दाराचा पडदा तणावे, मेखा व पवित्र निवास मंडपाच्या व दर्शनमंडपाच्या सेवेसाठी लागणारे सर्व साहित्य;

⁴¹पवित्र निवास मंडप, म्हणजे दर्शन मंडप सेवा करण्यासाठी विणलेली वस्त्रे, अहरोन याजकाची पवित्र वस्त्रे आणि याजक या नात्याने सेवा करण्यासाठी त्याच्या मुलांची वस्त्रे;

⁴²परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिली होती अगदी त्याप्रमाणे इझ्राएल लोकांनी सगळे काम केले. ⁴³लोकांनी काम केले ते सर्व मोशेने बारकाईने पाहिले; ते त्यांनी अगदी परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे केले होते म्हणून मोशेने त्यांना आशीर्वाद दिला.

मोशे पवित्र निवास मंडप उभा करतो

40 मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²पहिल्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी दर्शनमंडपाचा पवित्र मंडप उभा कर. ³आज्ञापटाचा कोश त्या पवित्र मंडपात ठेव व तो अंतरपटाने झांक. ⁴मग मेज आणून आत ठेव व त्याच्यावरील सामान व्यवस्थित ठेव; नंतर दीपवृक्ष मंडपात आण व त्यावरील दिवे योग्य ठिकाणी ठेव. ⁵सोन्याची धूपवेदी मंडपात आण व ती आज्ञापटाच्या कोशापुढे ठेव आणि पवित्र निवास मंडपाच्या दाराचा पडदा लाव.

⁶दर्शन मंडपाच्या म्हणजे पवित्रनिवास मंडपाच्या दारापुढे होमार्पणासाठी वेदी ठेव. ⁷दर्शनमंडप व वेदी ह्यांच्यामध्ये गंगाळ ठेव व त्यात पाणी भर. ⁸सभोवती अंगण कर व मग त्याच्या प्रवेशदारापाशी पडदा लाव.

⁹अभिषेकाचे तेल घेऊन पवित्र निवास मंडपाला व त्यातल्या सर्व वस्तूंना अभिषेक कर व त्याचे सर्व सामान पवित्र कर म्हणजे तो पवित्र होईल. ¹⁰होमवेदी व तिची सर्व उपकरणे यांना अभिषेक करून पवित्र कर म्हणजे ती परम पवित्र होईल. ¹¹गंगाळ व त्याच्या खालची बैठक ह्यांस अभिषेक कर व त्यांना पवित्र कर.

¹²अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांना दर्शनमंडपाच्या दारापाशी नेऊन त्यांना आंघोळ घाल. ¹³मग अहरोनाला पवित्र वस्त्रे घाल व त्याला तेलाने अभिषेक करून पवित्र कर मग तो याजक या नात्याने माझी सेवा करील.

¹⁴मग त्याच्या मुलांना अंगरखे घाल. ¹⁵त्याच्या बापाला जसा अभिषेक करशील त्याप्रमाणेच त्यांना कर म्हणजे याजक या नात्याने ते माझी सेवा करतील; तू त्यांना अभिषेक केल्यावर ते याजक होतील; ते घराणे पिढ्यान्पिढ्या निरंतरचे याजकपण करीत राहिल."

¹⁶मोशेने परमेश्वराची आज्ञा पाळली व परमेश्वराने त्याला सांगितल्याप्रमाणे सर्वकाही त्याने केले.

¹⁷योग्य वेळी म्हणजे दुसऱ्या वर्षातील पहिल्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी पवित्र निवास मंडपाची उभारणी झाली.

¹⁸परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे मोशेने पवित्र निवास मंडप

उभा केला; प्रथम त्याने खुर्च्या (बैठका) बसवून घेतल्या, मग त्याने त्यांच्यावर फळ्या लावल्या, अडसर लावले व त्यांचे खांब उभे केले; ¹⁹त्यानंतर पवित्र निवास मंडपावरचा तंबू केला, मग वरच्या तंबूवर त्याने आच्छादन घातले; परमेश्वराने आज्ञा केल्याप्रमाणे मोशेने हे सर्व केले.

²⁰मोशेने करार घेऊन आज्ञापटाच्या कोशात ठेवला व कोशाला दांडे लावून त्याच्यावर दयासन ठेवले. ²¹मग मोशेने तो कोश पवित्र निवास मंडपात नेला आणि योग्य ठिकाणी अंतरपट लावून आज्ञापटाचा कोश झाकला; अशा रीतीने त्याने पवित्र कोश सुरक्षित केला; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्याने हे केले. ²²मग मोशेने पवित्र निवास मंडपाच्या उत्तर बाजूस दर्शन मंडपात अंतरपटाच्या समोर मेज ठेवले; ²³मग त्याने त्याच्यावर परमेश्वरासमोर समर्पित भाकर ठेवली; परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्याने हे केले. ²⁴मग त्याने पवित्र निवास मंडपाच्या दक्षिण बाजूस दर्शनमंडपात मेजासमोर दीपवृक्ष ठेवला. ²⁵नंतर त्याने परमेश्वरासमोर दीपवृक्षावर दिवे ठेवले; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्याने हे केले.

²⁶मग त्याने दर्शनमंडपात अंतरपटासमोर सोन्याची वेदी ठेवली. ²⁷नंतर त्याने तिच्यावर सुगंधी धूप जाळला; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे हे झाले. ²⁸मग त्याने पवित्र निवास मंडपाच्या दाराला पडदा लावला.

²⁹त्याने पवित्र निवास मंडपाच्या दर्शन मंडपाच्या दारापाशी होमवेदी ठेवली व तिच्यावर होमार्पणे व अन्नार्पणे

वाहिली; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्याने हे केले.

³⁰मग त्याने दर्शनमंडप आणि वेदी ह्यांच्यामध्ये गंगाळ ठेवले व धुण्यासाठी त्यात पाणी भरले. ³¹मोशे, अहरोन व अहरोनाची मुले त्यात आपापले हातपाय धूत असत; ³²ते दर्शनमंडप व वेदीपाशी जाताना प्रत्येक वेळेस आपले हातपाय तेथे धूत असत; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे त्यांनी हे केले. ³³मग त्याने पवित्र निवास मंडपाभोवती अंगणाची कनात उभी केली व अंगणात वेदी बसवली आणि अंगणाच्या फाटकास पडदा लावला; ह्या प्रकारे परमेश्वराने सांगितल्या प्रमाणे मोशेने सर्व काम संपविले.

परमेश्वराचे तेज

³⁴मग दर्शन मंडपावर मेघाने छाया केली व पवित्र निवास मंडप परमेश्वराच्या तेजाने भरून गेला. ³⁵दर्शनमंडपावर मेघ राहिला व परमेश्वराच्या तेजाने पवित्र निवास मंडप भरून गेला म्हणून मोशेला आत जाता येईना.

³⁶पवित्र निवास मंडपावरील मेघ वर जाई तेव्हा इझ्राएल लोक आपला पुढील प्रवास सुरू करीत; ³⁷परंतु तो मेघ पवित्र निवास मंडपावर असे पर्यंत लोक तेथून हलत नसत; तो वर जाई पर्यंत ते तेथेच थांबत. ³⁸परमेश्वराचा मेघ दिवसा पवित्र निवास मंडपावर राही आणि रात्री त्यात अग्नी असे त्यामुळे सर्व इझ्राएल लोकांना आपल्या प्रवासात तो दिसत असे.

लेवीय

यज्ञ व अर्पणे

1 परमेश्वर देव दर्शनमंडपातून मोशेला हाक मारून म्हणाला, ²“इझ्राएल लोकांना असे सांग: की जेव्हा तुम्ही परमेश्वराला पशूबली अर्पिता तेव्हा तो प्राणी तुमच्या पाळीव गुराढोरांच्या खिल्लारांतील किंवा शेरडांमेढरांच्या कळपातील असावा.

³“जेव्हा एखाद्या माणसाला गुरांढोरांतले होमार्पण अर्पवयाचे असेल तेव्हा त्याने दोष नसलेला नर अर्पवा; तो त्याने दर्शनमंडपाच्या दारापाशी आणून अर्पवा म्हणजे परमेश्वर ते अर्पण मान्य करील. ⁴त्या माणसाने यज्ञपशूच्या डोक्यावर आपला हात ठेवावा म्हणजे तो पशू त्याच्याबद्दल प्रायश्चित्त म्हणून मान्य होईल.

⁵त्याने परमेश्वरासमोर तो गोऱ्हा वधावा आणि अहरोनाचे मुलगे जे याजक आहेत त्यांनी त्याचे रक्त दर्शनमंडपाच्या दारापाशी असलेल्या वेदीवर व वेदीच्या सभोंवती शिंपडावे. ⁶याजकाने त्या यज्ञपशूचे कातडे काढावे व मग त्याच्या शरीराचे तुकडे करावे. ⁷नंतर अहरोन याजकाच्या मुलांनी वेदीवर विस्तव ठेवावा व नंतर त्याच्यावर लाकडे रचावी; ⁸त्यांनी वेदीवरच्या विस्तवावरील लाकडावर त्या पशूचे तुकडे, डोके व चरबी रचावी; ⁹त्याचे पाय व आंतडी पाण्याने धुवावी, मग याजकाने सर्व भागांचा वेदीवर होम करावा; हे होमार्पण परमेश्वरासाठी आहे; त्याच्या सुवासामुळे परमेश्वराला आनंद होतो.

¹⁰“कोणाला कळपामधून शेरडू वा मेंढर होमार्पण करावयाचे असल्यास त्याने दोष नसलेला नर अर्पवा.

¹¹त्याने वेदीच्या उत्तरेस परमेश्वरासमोर तो वधावा; मग अहरोनाचे मुलगे जे याजक आहेत त्यांनी त्याचे रक्त वेदीवर व वेदीच्या सभोंवती शिंपडावे. ¹²मग याजकाने त्या पशूचे कापून तुकडे करावेत व त्याने ते तुकडे, डोके व चरबी वेदीवरील विस्तवाच्या लाकडावर रचावी. ¹³त्याचे पाय व आंतडी पाण्याने धुवावी; मग याजकाने त्या सर्व भागांचा वेदीवर होम करावा; हे होमार्पण परमेश्वरासाठी सुवासिक हव्य होय; त्याच्यामुळे परमेश्वराला संतोष होतो.

¹⁴“जेव्हा कोणाला परमेश्वरासाठी पक्ष्याचे होमार्पण करावयाचे असेल तेव्हा त्याने होले किंवा पारव्याची पिले आणावी. ¹⁵याजकाने तो पक्षी वेदीजवळ आणावा, त्याचे

मुंडके मुरगाळून उपटून काढावे व वेदीवर त्याचा होम करावा आणि त्याचे रक्त वेदीच्या बाजूवर निचरून टाकावे. ¹⁶त्याने त्याचा चुनाळ व पिसे काढून वेदीच्या पूर्वेस वेदीवरील राख टाकण्याच्या जागी फेकून द्यावी. ¹⁷त्याने तो पक्षी पंखाच्या तेथून फाडावा, परंतु त्याने त्याचे दोन भाग वेगळे करू नयेत; मग याजकाने त्या पक्षाचा वेदीवरील जळत्या लाकडावर होम करावा; हे पण होमार्पण आहे. त्याच्या सुवासामुळे परमेश्वराला आनंद होतो.

अन्नार्पणे

2 “जेव्हा एखाद्याला परमेश्वरदेवासाठी अन्नार्पण करावयाची इच्छा असेल, तेव्हा त्याने मैदा आणावा; त्याने त्यात तेल ओतावे व त्यावर धूप ठेवावा; ²मग त्याने ते अर्पण अहरोनाचे मुलगे जे याजक त्यांच्याकडे आणावे; त्यातून मूठभर मैदा, तेल व सगळा धूप घेऊन स्मरणासाठीचे अर्पण म्हणून वेदीवर त्याचा होम करावा. हे परमेश्वरासाठी सुवासिक हव्य होय. त्याच्या गंधाने परमेश्वराला आनंद होतो.

³“अन्नार्पणातून जे काही उरेल ते अहरोनाचे व त्याच्या मुलांचे होईल. परमेश्वरासाठी केलेले हे अर्पण अति पवित्र आहे.

भाजलेले अन्नार्पण

⁴“जेव्हा भट्टीत भाजलेले अन्नार्पण करावयाचे असेल, तर ते तेलत मळलेल्या मैद्याचे बेखमीर भाकरीचे वा वरुन तेल ओतलेल्या बेखमीर चपात्याचे असले पाहिजे. ⁵जर तुला तव्यावर भाजलेल्या भाकरीचे अन्नार्पण करावयाचे असेल तर ते तेलत मळलेल्या बेखमीर मैद्याचे असावे. ⁶त्याचे लहान लहान तुकडे करून त्यांच्यावर तेल ओतावे; हे अन्नार्पण होय. ⁷कढईत तळलेल्यातले अन्नार्पण असेल तर ते तेलत मळलेल्या उत्तम मैद्याचे असावे.

⁸“अशाप्रकारचे अन्नार्पण तू परमेश्वरासमोर आणावे; ते याजकाकडे द्यावे व त्याने ते वेदीवर अर्पवे. ⁹मग याजकाने अन्नार्पणातून स्मारकाचा भाग घेऊन वेदीवर त्याचा होम करावा. हे अग्नीद्वारे द्वारे केलेले अर्पण आहे; त्याच्या सुवासाने परमेश्वराला आनंद होतो.

¹⁰अन्नार्पणातून जे काही उरेल ते अहरोन व त्याच्या

मुलांचे असेल; अग्नीद्वारे परमेश्वराला केलेले हे अर्पण अतिपवित्र आहे.

¹¹“खमीर असलेले कोणतेही अर्पण परमेश्वराला अपूर्ण नये कारण होमाग्नीमध्ये खमीर किंवा मध हे परमेश्वराला अर्पण म्हणून अर्पविण्याचे नाही. ¹²प्रथम उत्पन्न म्हणून त्यांचे अर्पण परमेश्वराला करावे; पण ते सुवासिक अर्पण म्हणून वेदीवर अपूर्ण नये. ¹³तू करशील ते प्रत्येक अन्नार्पण मिठाने रुचकर कर; तू आपल्या देवाशी केलेल्या कराराचे मीठ आपल्या अन्नार्पणात घालाव्यास चुकू नको; तुझ्या सर्व अर्पणाबरोबर मीठ पण अर्पवि.

पहिल्या हंगामाचे धान्यार्पण

¹⁴“परमेश्वराकरिता तुला धान्यार्पण म्हणून पहिल्या हंगामाचा उपज अर्पविण्याचा असेल तर विस्तवावर भाजलेल्या हिरव्या कणसातले चोळून काढलेले ताजे दाणे आण; हे हंगामातील तुझ्या प्रथम पिकाचे धान्यार्पण होय. ¹⁵त्यावर तेल ओत आणि धूप ठेव; हे धान्यार्पण होय. ¹⁶चोळून काढलेले दाणे व तेल ह्यांपैकी काही व सर्व धूप ह्यांचा याजकाने स्मारकभाग म्हणून होम करावा; हे परमेश्वरासाठी अग्नीद्वारे केलेले अर्पण आहे.

शांत्यर्पण

3 “कोणाला शांत्यर्पणाचा यज्ञ करावयाचा असेल तर त्याने गुरांडोरापैकी दोष नसलेला नर किंवा मादी यांचा करावा. ²त्याने त्या पशूच्या डोक्यावर आपला हात ठेवावा व दर्शनमंडपाच्या दारापाशी त्याचा वध करावा; मग अहरोनाचे मुलगे जे याजक आहेत त्यांनी त्याचे रक्त वेदीवर व सभोवती शिंपडावे. ³शांत्यर्पण हे अग्नीद्वारे केलेले अर्पण होय. याजकाने पशूच्या आंतड्यावरील चरबी व त्यास लागून असलेली सर्व चरबी अर्पण करावी. ⁴दोन्ही गुरादे, त्यांच्यावरची कमरेजवळची चरबी आणि काळजाच्या पडद्यावरील चरबी हे सर्व अर्पवि. ⁵ह्या सर्वांचा अहरोनाच्या मुलांनी वेदीवरील विस्तवावर रचलेल्या लाकडावरील होमार्पणावर त्याचा होम करावा; हे अग्नीद्वारे केलेले अर्पण आहे. त्याच्या सुवासाने परमेश्वराला आनंद होतो.

⁶“परमेश्वराकरिता कोणाला शांत्यर्पणासाठी शेरडामेंढरांचे अर्पण आणावयाचे असेल तर ते दोष नसलेल्या नराचे किंवा मादीचे असावे. ⁷जर त्याला कोकरु अर्पण करावयाचे असेल तर त्याने ते परमेश्वरासमोर आणावे. ⁸त्याने त्या पशूच्या डोक्यावर आपला हात ठेवावा व दर्शनमंडपासमोर तो वधावा आणि अहरोनाच्या मुलांनी त्याचे रक्त वेदीसभोवती शिंपडावे. ⁹अर्पण करणाऱ्याने शांत्यर्पणाचा काही भाग परमेश्वराला हव्य म्हणून अर्पण करण्यासाठी द्यावा. त्याने त्या पशूची चरबी व पाठीच्या कण्यातून कापून काढलेले चरबीदार शेणूट, आंतड्यावरील भोवतालची चरबी, ¹⁰दोन्ही गुरादे, त्यांच्यावरची

कमरेजवळील चरबी व गुरद्वारपर्यंतचा चरबीचा पडदा हे सर्व अर्पवि. ¹¹मग याजकाने त्या सर्वांचा वेदीवर होम करावा; हे शांत्यर्पण अग्नीद्वारे परमेश्वराला केलेले अर्पण आहे. परंतु हे लोकांसाठी अन्नसुध्दा होईल.

बकऱ्याचे शांत्यर्पण

¹²“कोणाला जर बकऱ्याचे अर्पण करावयाचे असेल तर त्याने तो बकरा परमेश्वरासमोर आणावा. ¹³त्याने त्या बकऱ्याच्या डोक्यावर आपला हात ठेवावा व दर्शनमंडपासमोर त्याचा वध करावा; मग अहरोनाच्या मुलांनी त्याचे रक्त वेदीवर व सभोवती शिंपडावे. ¹⁴त्याने त्या शांत्यर्पणाचा काही भाग परमेश्वरासाठी होम करण्याकरिता द्यावा; तसेच त्याने त्याच्या बलीच्या आंतड्यावरील व त्यास लागून असलेली चरबी, ¹⁵दोन्ही गुरादे, त्यांवरील कमरेजवळची चरबी आणि गुरद्वारपर्यंतचा काळजावरील चरबीचा पडदा हे सर्व अर्पवि. ¹⁶मग याजकाने वेदीवर त्या सर्वांचा होम करावा ह्या सुवासिक शांत्यर्पणाने परमेश्वराला आनंद होतो; हे अग्नीद्वारे केलेले अर्पण आहे. हे लोकांसाठी अन्न होईल. परंतु त्यातील उत्तम भाग म्हणजे चरबी परमेश्वराची आहे. ¹⁷तुम्ही चरबी व रक्त मुळीच खाऊ नये; तुम्ही जेथे कोठे राहाल तेथे तुमच्यासाठी हा नियम पिढ्यान्पिढ्या कायमचा चालू राहील.”

चुकून केलेल्या पापांसाठी अर्पण

4 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²“इझ्राएल लोकांना असे सांग: जर कोणी परमेश्वराने मना केलेल्या कृत्यापैकी एखादे कृत्य केले व चुकून त्याच्या हातून पाप घडले तर त्याने पुढील गोष्टी कराव्यात:

³“जर अभिषेक झालेल्या याजकाने लोकांवर दोष येईल असे पाप केले तर आपल्या पापाबद्दल त्याने पापार्पण म्हणून कोणताही दोष नसलेला एक गोऱ्हा परमेश्वरासाठी अर्पवा. ⁴त्याने तो गोऱ्हा परमेश्वरासमोर दर्शनमंडपाच्या दारापाशी आणावा, त्याच्या डोक्यावर त्याने आपला हात ठेवावा आणि परमेश्वरासमोर त्याचा वध करावा. ⁵मग अभिषेक झालेल्या याजकाने गोऱ्हाचे थोडे रक्त घ्यावे व ते दर्शनमंडपात न्यावे; ⁶त्याने आपले बोट त्या रक्तात बुडवावे व परमेश्वरासमोर, परमपवित्र स्थानातील अंतरपटासमोर ते सात वेळा शिंपडावे. ⁷मग त्याने त्यातले काही रक्त घेऊन दर्शनमंडपापुढे परमेश्वरासमोर असलेल्या धूपवेदीच्या शिंगांना ते लावावे; मग त्या गोऱ्हाचे राहिलेले सगळे रक्त दर्शनमंडपाच्या दारापाशी असलेल्या होमवेदीच्या पायथ्यावर ओतावे; ⁸आणि त्याने पापार्पणाच्या गोऱ्हाच्या आंतड्यावरील चरबी, त्यास लागून असलेली सर्व चरबी; ⁹दोन्ही गुरादे, त्यांच्यावरची कमरेजवळची चरबी आणि गुरद्वारपर्यंतचा काळजावरील पडद्याची चरबी वेगळी करावी; ¹⁰शांत्यर्पणात जसे हे भाग अर्पण करतात तसेच

ते अर्पण करून याजकाने त्यांचा होमवेदीवर होम करावा. ¹¹गोऱ्याचे कातडे, आंतडी, सर्व मांस, डोके, पाय व शेण, ¹²असा सर्व गोऱ्याचा छावणी बाहेरील विधीपूर्वक नेमलेल्या व स्वच्छ केलेल्या ठिकाणी राख टाकण्याच्या जागेवर नेऊन लाकडाच्या विस्तारवावर जाळून टाकावा.

¹³इझ्राएलाच्या सर्व राष्ट्राकडून चुकून काही पाप घडले आणि ते मंडळीच्या लक्षात आले नाही, म्हणजे परमेश्वराने मना केलेले एखादे कर्म केले तर ते सर्वजण दोषी ठरतील.

¹⁴आणि मग जर ते त्यांच्या लक्षात आले तर त्यांनी सर्व इझ्राएल लोकांकरिता पापार्पण म्हणून एक गोऱ्या दर्शनमंडपाजवळ आणून अर्पवा. ¹⁵मंडळीच्या वडिलांनी परमेश्वरासमोर त्या गोऱ्याच्या डोक्यावर आपले हात ठेवावे व परमेश्वरासमोर एकाने त्याचा वध करावा.

¹⁶नंतर अभिषेक झालेल्या याजकाने त्या गोऱ्याचे थोडे रक्त घ्यावे व ते दर्शनमंडपात न्यावे; ¹⁷मग याजकाने त्या रक्तात आपले बोट बुडवून परमेश्वरासमोर, अंतरपटासमोर ते सात वेळा शिंपडावे. ¹⁸मग त्याने दर्शनमंडपातील परमेश्वरासमोर असलेल्या वेदीच्या शिंगांना थोडे रक्त लावावे, व बाकीचे सर्व रक्त दर्शनमंडपापाशी असलेल्या होमवेदीच्या पायथ्यावर ओतावे. ¹⁹त्या गोऱ्याची सर्व चरबी याजकाने काढून तिचा वेदीवर होम करावा; ²⁰पापार्पणाच्या गोऱ्याच्या भागांचे जसे अर्पण करावयाचे तसेच ह्याच्याही भागांचे अर्पण करावे; अशा प्रकारे याजकाने इझ्राएल लोकांसाठी प्रायश्चित्त करावे म्हणजे परमेश्वर देव त्यांच्या पापांची क्षमा करील. * ²¹आधीचा गोऱ्या जसा जाळून टाकावयाचा तसा हाही गोऱ्या याजकाने छावणीच्या बाहेर नेऊन जाळून टाकावा. हे सर्व इझ्राएल लोकांकरिता पापार्पण होय.

²²“एखाद्या अधिपतीने परमेश्वराने मना केलेले कर्म केले व चुकून पाप घडले तर तो दोषी ठरेल. ²³त्याने केलेले पाप जेव्हा त्याला कळून येईल तेव्हा त्याने एक दोष नसलेला बकरा अर्पण्यासाठी आणावा; ²⁴त्याने त्या बकऱ्याच्या डोक्यावर आपला हात ठेवावा आणि परमेश्वरासमोर जेथे यज्ञपशूचा वध करतात तेथे त्याचा वध करावा. हे पापार्पण होय. ²⁵मग याजकाने त्या पापार्पणातील काही रक्त घेऊन ते आपल्या बोटाने होमवेदीच्या शिंगांना लावावे व बाकीचे रक्त होमवेदीच्या पायथ्यावर ओतावे. ²⁶उपकारस्तुतीच्या अर्पणातील यज्ञपशूच्या चरबी प्रमाणे याजकाने ह्या बकऱ्याच्याही सर्व चरबीचा वेदीवर होम करावा; अशा प्रकारे त्या अधिपतीच्या पापाबद्दल याजकाने प्रायश्चित्त करावे, म्हणजे देव त्या अधिपतीला क्षमा करील.

²⁷“एखादा सामान्य माणूस परमेश्वराने मना केलेले एखादे कर्म केल्यामुळे चुकून पाप घडल्यामुळे दोषी ठरला;

²⁸आणि त्याने केलेले पाप त्याला कळून आले तर त्याने त्या पापाबद्दल अर्पण म्हणून एक दोष नसलेली बकरी आणावी; ²⁹त्याने त्या बकरीच्या डोक्यावर आपला हात ठेवावा आणि होमबलीचा वध करतात तेथे तिचा वध करावा; ³⁰मग याजकाने त्या अर्पणातील काही रक्त घेऊन आपल्या बोटाने ते होमवेदीच्या शिंगांना लावावे आणि बाकीचे सर्व रक्त वेदीच्या पायथ्यावर ओतावे; ³¹आणि याजकाने त्या बकरीच्या चरबीचा शांत्यर्पणाच्या यज्ञपशूच्या चरबी प्रमाणे परमेश्वरासाठी सुवासिक हव्य म्हणून वेदीवर होम करावा; अशा प्रकारे याजकाने त्या सामान्य माणसाकरिता प्रायश्चित्त करावे म्हणजे परमेश्वर त्याला क्षमा करील.

³²त्याने आपल्या अर्पणासाठी पापबली म्हणून कोंकर आणले तर ती दोष नसलेली मादी असावी. ³³त्याने त्या कोंकराच्या डोक्यावर आपला हात ठेवावा व जेथे होमबलीचा वध करतात तेथे पापार्पणाकरिता त्याला वधावे. ³⁴याजकाने त्या पापार्पणातील काही रक्त घेऊन ते आपल्या बोटाने होमवेदीच्या शिंगांना लावावे व बाकीचे वेदीच्या पायथ्याशी ओतावे. ³⁵त्याने शांत्यर्पणाच्या कोंकराच्या चरबी प्रमाणे त्याची सर्व चरबी काढून घ्यावी आणि होमवेदीवर तिचा परमेश्वरासाठी होम करावा. ह्याप्रमाणे त्याने केलेल्या पापाबद्दल याजकाने प्रायश्चित्त करावे म्हणजे देव त्याला क्षमा करील.

चुकून घडलेली वेगळी पापे

5 “एखाद्याने इतरांस सांगण्यासारखी सूचना ऐकली किंवा त्याने काही पाहिले किंवा ऐकले तर त्या बाबीसंबंधी त्याने साक्ष द्यावी; तो जर साक्ष द्यावयाचे नाकारील तर पाहिलेले किंवा माहीत असलेले न सांगण्याचे पाप केल्यामुळे तो दोषी ठरेल; ²किंवा कोणी अशुद्ध वस्तूला किंवा मेलेल्या वनपशूला किंवा अशुद्ध मानलेल्या पाळीव प्राण्याला वा अशुद्ध सरपटणाऱ्या गोष्टींना जरी न कळत शिवल्यामुळे अशुद्ध झाला तरीही तो दोषी ठरेल. ³माणसाच्या आंतून बाहेर पडणाऱ्या म्रव इत्यादि अनेक गोष्टी अशुद्ध असतात; एखादा माणूस दुसऱ्या माणसाच्या अशा अशुद्ध गोष्टीला न कळत शिवला व आणून अशुद्ध झालो आहो असे त्याला नंतर कळले तर तो दोषी ठरेल. ⁴किंवा एखादी बरी किंवा वाईट गोष्ट करण्यासंबंधी कोणी घाईघाईने शपथ घेतली आणि नंतर ती पूर्ण करण्यास तो विसरला; परंतु नंतर त्याला ती आठवली तर आपली शपथ पूर्ण न केल्यामुळे तो दोषी होईल. ⁵तो अशा कोणत्याही गोष्टीविषयी दोषी ठरला तर त्याने पाप केलेली बाब कबूल करावी; ⁶आणि केलेल्या पापाबद्दल परमेश्वरासमोर त्याने दोषार्पण म्हणून मेंढी आणावी; आणि मग याजकाने त्या माणसाच्या पापाबद्दल प्रायश्चित्त करावे.

⁷“त्याला कोंकर देण्याची ऐत नसेल तर आपण केलेल्या पापाबद्दल त्याने दोषार्पण म्हणून दोन होले किंवा पारव्याची

त्यांच्या पापांची क्षमा करील किंवा “प्रायश्चित्त करणे” हिब्रू शब्दाचा अर्थ “झाकणे” “लपवणे” किंवा “पापे खोडणे.”

दोन पिले परमेश्वरासमोर आणावी; त्यापैकी एकाचे पापार्पण व दुसऱ्याचे होमार्पण करावे. ⁸त्याने ती याजकापाशी आणावी; मग याजकाने पहिल्याने त्यातील पापार्पण अर्पवे; त्याने पक्ष्याची मुंडी मुरगाळून मोडावी परंतु त्याचे दोन भाग करू नयेत. ⁹पापार्पणाचे काही रक्त वेदीच्या भोंवती शिंपडावे व बाकीचे रक्त वेदीच्या पायथ्याशी ओतावे; हे पापार्पण होय. ¹⁰मग याजकाने दुसऱ्या पक्ष्याचा विधीप्रमाणे होम करावा; ह्याप्रमाणे त्याने केलेल्या पापाबद्दल याजकाने त्या माणसाकरिता प्रायश्चित्त करावे; आणि मग देव त्याला क्षमा करील.

¹¹जर दोन होले किंवा पारव्याची दोन पिले देखील देण्याची त्याला ऐत नसेल तर आपल्या पापाबद्दल त्याने एका एफाचा दहावा भाग मैदा त्याचे पापार्पण म्हणून आणावा; ते पापार्पण असल्यामुळे त्याने त्यावर तेल घालू नये किंवा त्याच्यावर धूप ठेवू नये. ¹²त्याने तो मैदा याजकाकडे आणावा आणि याजकाने त्याच्यातून मूठभर मैदा घेऊन त्याचा स्मारक भाग म्हणून परमेश्वराकरिता होम करावा; हे पापार्पण होय. ¹³अशा प्रकारे याजकाने त्याच्यासाठी प्रायश्चित्त करावे; आणि मग देव त्याला क्षमा करील; अन्नार्पणाप्रमाणे पापार्पणाचा उरलेला मैदा याजकाचा होईल. ¹⁴परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ¹⁵परमेश्वराची कोणतीही पवित्र वस्तू* चुकून दूषित करुन कोणी पापी ठरला तर त्याने दोषार्पण म्हणून तू ठरवशील तितक्या किमतीचा दोष नसलेला मेंढा आणावा; ¹⁶ज्या पवित्र वस्तूची विटंबना करुन त्याने पाप केले असेल तिची त्याने भरपाई करावी आणि तिच्या किमतीचा पांचवा हिस्सा रक्कम त्याने याजकाला द्यावी; ह्याप्रकारे याजकाने हा दोषार्पणाचा मेंढा अर्पून त्या माणसाकरिता प्रायश्चित्त करावे; आणि मग देव त्याला क्षमा करील.

¹⁷परमेश्वराने मना केलेली एखादी गोष्ट करुन कोणाकडून चुकून किंवा न कळत पाप घडले तर तो दोषी ठरेल; त्या पापाबद्दल त्याने शिक्षा भोगावी. ¹⁸त्याने दोष नसलेला एक मेंढा दोषार्पणासाठी याजकापाशी आणावा; हे दोषार्पण होय. अंशा रीतीने याजकाने त्या माणसाकडून नकळत घडलेल्या पापाबद्दल प्रायश्चित्त करावे; आणि मग देव त्याला क्षमा करील. ¹⁹तो माणूस जरी त्याच्या हातून नकळत पाप घडले तरी तो दोषी आहे म्हणून परमेश्वरासाठी त्याने दोषार्पण अर्पवे."

इतर पापांकरिता अर्पवयाची दोषार्पणे

6 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²कोणी परमेश्वरविरुद्ध खालीलपैकी एखादी गोष्ट करुन पाप केले म्हणजे एखाद्याने गहाण ठेवलेली वस्तू किंवा

परमेश्वराच्या कोणतीही पवित्र वस्तू परमेश्वराला देण्यासाठी आश्वास केलेली परंतु प्रत्यक्षात देण्यास विसरून गेलेली ही कदाचित विशेष दाने असावीत.

ठेव म्हणून ठेवलेली वस्तू परत करण्यास खोटे बोलून नकार दिला किंवा एखाद्याची चोरी केली किंवा कोणाला फसविले" ³किंवा एखाद्याची हरवलेली वस्तू सापडली असता सापडली नाही अशी लबाडी केली किंवा एखादे काम करण्याचे वचन दिले, पण मग ते काम करणार नाही किंवा एखादे वाईट काम केले; ⁴जर कोणी वरील प्रमाणे काही केले तर त्याच्यावर पाप केल्याचा दोष येईल; त्याने चोरलेली वस्तू माघारी आणावी; किंवा फसवून काही घेतलेले किंवा गहाण ठेवलेली वस्तू किंवा ठेव किंवा जिच्याबद्दल त्याने लबाडी केली अशी सापडलेली वस्तू किंवा ⁵खोटे वचन देऊन न केलेले काम त्या प्रत्येकाबद्दल त्याने पूर्ण भरपाई करावी आणि त्या त्या वस्तूच्या किमतीचा पांचवा हिस्सा अधिक भरावा. त्याने खऱ्या मालकाला पैसे द्यावेत; दोषार्पण आणण्याच्या दिवशीच त्याने हे करावे.

⁶त्याने परमेश्वरासाठी याजकाने सांगितलेल्या किमतीचा एक निर्दोष मेंढा दोषार्पण म्हणून याजकापाशी आणावा; ⁷मग याजकाने तो मेंढा घेऊन परमेश्वरासमोर जावे व त्या माणसासाठी प्रायश्चित्त करावे; आणि मग ज्या अपराधामुळे तो दोषी ठरला असेल त्याची त्याला देव क्षमा करील."

होमार्पणे

⁸परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ⁹अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांना आज्ञा कर की होमार्पणाचे असे नियम आहेत. होमबली अग्नीकुंडावर रात्रभर ठेवून तो सकाळपर्यंत राहू द्यावा; आणि वेदीवरील अग्नी तिच्यावर जळतच ठेवावा. ¹⁰मग याजकाने आपला सणाचा झगा व चोळणा अंगात घालून होमार्पणामुळे वेदीवर राहिलेली राख उचलावी व ती वेदी जवळ ठेवावी. ¹¹मग याजकाने आपली वस्त्रे बदलावी व दुसरी वस्त्रे घालून ती राख छावणी बाहेर एखाद्या स्वच्छ ठिकाणी त्यावी;

¹²परंतु वेदीवरील अग्नी तिच्यावर जळतच ठेवावा, तो विझू देऊ नये; याजकाने रोज सकाळी त्या अग्नीवर जळवू लाकडे ठेवून तो पेटत ठेवावा व त्याच्यावर शांत्यर्पणाच्या अर्पणातील चरबीचा होम करावा. ¹³वेदीवरील अग्नी सतत जळत ठेवावा, तो विझू देऊ नये.

अन्नार्पणे

¹⁴अन्नार्पणाचा नियम असा आहे: अहरोनाच्या मुलांनी परमेश्वरासमोर वेदीपुढे ते आणावे; ¹⁵याजकाने त्या अन्नार्पणातून मूठभर मैदा, थोडे तेल व सगळा धूप घ्यावा व त्याचा वेदीवर होम करावा; ते परमेश्वरासाठी स्मारक अर्पण होईल; त्याच्या सुवासाने परमेश्वराला संतोष होतो.

¹⁶त्यातून उरलेले, खमीर नसलेले हे अन्नार्पण अहरोन व त्याच्या मुलांनी दर्शनमंडपाच्या अंगणात पवित्र ठिकाणी बसून खावे. ¹⁷ते खमीर घालून भाजू नये; माझ्या अर्पणातून

याजकाचा वाटा म्हणून मी ते त्यांना दिलेले आहे; पापार्पण व दोषार्पण ह्या सारखेच हेही परमपवित्र आहे. ¹⁸ह्या अर्पणातून अहरोनाच्या संतानातील प्रत्येक पुरुष हे खाऊ शकतो परमेश्वराच्या अर्पणातून हा त्यांचा वाटा पिब्यानपिब्या सतत चालू राहावा; ह्या अर्पणास स्पर्श झाल्याने ते पवित्र होतील.”

याजकांचे अन्नार्पण

¹⁹परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²⁰“अहरोन व त्याच्या मुलांनी अहरोनाच्या अभिषेकाच्या दिवशी परमेश्वराला अर्पण आणावयाचे ते हे: आठ वाट्या म्हणजे एक दशांश एफा मैदा रोजच्या अर्पणाच्यावेळी आणावा, व त्यापैकी अर्धा सकाळी व अर्धा संध्याकाळी अर्पावा.

²¹“तो तेलत चांगला मळवा आणि तव्यावर चांगला भाजल्यावर व तेलत परतल्यावर आत आणावा व परतलेल्या त्या अन्नार्पणाचे तुकडे करावेत; त्यांचा सुवास परमेश्वराला आनंद देईल.

²²“अहरोनाच्या मुलांपैकी त्याच्या जागी अभिषिक्त याजक म्हणून ज्याची निवड होईल त्यानेही असेच अर्पण आणावे. कायमचा विधी म्हणून ह्या अन्नार्पणाचा परमेश्वरासाठी पूर्णपणे होम करावा. ²³याजकाच्या प्रत्येक अन्नार्पणाचा संपूर्ण होम करावा; ते अन्नार्पण खाऊ नये.”

पापार्पणाचा विधी

²⁴परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²⁵“अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांना सांग की पापार्पणाचा विधी असा. ज्या ठिकाणी होमबलीचा वध करतात त्याच ठिकाणी परमेश्वरासमोर पापबलीचाही वध करावा; तो परमपवित्र आहे.

²⁶“जो याजक पापबली अर्पील त्याने तो दर्शनमंडपाच्या अंगणात पवित्र ठिकाणी खावा. ²⁷ज्या माणसाला किंवा वस्तूला त्या मांसाचा स्पर्श होईल तो माणूस किंवा ती वस्तू पवित्र होईल;

“त्याचे रक्त जर कोणाच्या वस्त्रावर उडाले तर ते वस्त्र तू पवित्र स्थानीं धुवावे. ²⁸पापार्पणाचे मांस जर मडक्यात शिजवले असेल तर ते मडके फोडून टाकावे; पण ते जर पितळेच्या भांड्यात शिजवले असेल तर ते भांडे घासून पाण्याने धुवावे.

²⁹“याजकाच्या घराण्यातील प्रत्येक पुरुषाला पापार्पणाचे मांस खाण्याचा हक्क आहे; ते परमपवित्र आहे; ³⁰पण ज्या पापबलीचे थोडे रक्त दर्शनमंडपात पवित्र ठिकाणी प्रायश्चित्तासाठी * आणले जाईल त्याचे मांस खाऊ नये; ते अग्नीत जाळवे.”

दोषार्पण

⁷“दोषार्पणाविषयी जे नियम आहेत, ते हे: हे अर्पण परमपवित्र आहे. ²ज्या जागी होमबलीचा वध करावयाचा त्याच जागी दोषार्पणाच्या बळीचा वध करावा, आणि याजकाने त्या बळीचे रक्त वेदीवर सभोवती शिंपडावे.

³“त्याची सर्व चरबी याजकाने अर्पावी; त्याचे चरबीदार शेपूट, आंतड्यावरील चरबी, ⁴दोन्ही गुरदे, त्यांच्यावरील कमरेजवळील चरबी व गुरद्यापर्यंतचा काळजावरील चरबीचा पडदा, ⁵ह्या सर्वांचा याजकाने होम करावा; हे परमेश्वरासाठी होमार्पण आहे. हेच दोषार्पण होय.

⁶“याजकवर्गातील प्रत्येक पुरुषाला हे दोषार्पण बळी खाण्याचा अधिकार आहे; ते परमपवित्र आहे म्हणून ते पवित्र स्थानींच बसून खावे. ⁷दोषार्पण पापार्पणासारखेच आहे; त्या दोघांचे विधि एकच आहेत; जो याजकह्या होमबलीच्याद्वारे प्रायश्चित्त करील त्याचा त्या अर्पणावर हक्क राहील. ⁸प्रायश्चित्त करणाऱ्या याजकाचा त्या बळीच्या कातड्यावरही अधिकार असेल. ⁹भट्टीत भाजलेले कढईत किंवा तव्यावर तळलेले सर्व अन्नार्पण, ते अर्पण करणाऱ्या याजकाचे होईल. ¹⁰प्रत्येक तेल मिश्रित किंवा कोरडे अन्नार्पण ते अर्पण करणाऱ्या याजकाचे-अहरोनाच्या मुलांचे-आहे; त्या सर्वांचा त्यांच्यावर सारखाच अधिकार आहे.

शांत्यर्पण

¹¹“परमेश्वरासाठी कोणाला शांत्यर्पणाचा यज्ञ करावयाचा असेल तर त्याचा विधि असा: ¹²त्याला तो शांत्यर्पणाचा यज्ञ उपकारस्तुतीसाठी करावयाचा असेल तर त्याने तेलत मळलेल्या, बेखमीर पोळ्या तेल लावलेल्या बेखमीर चपात्या आणि तेलत मळलेल्या मैद्याच्या तळलेल्या पोळ्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञासोबत अर्पाव्या. ¹³शांत्यर्पण हे देवाकरिता शांत्यर्पणाच्या यज्ञासारखेच आहे म्हणून त्यासोबत त्याने खमीर घातलेल्या भाकरीही अर्पाव्या ¹⁴ह्या प्रत्येक अर्पणातून परमेश्वरासाठी एक एक पोळी अर्पावी; शांत्यर्पणाचे रक्त शिंपडणाऱ्या याजकाचा त्या पोळीवर हक्क आहे. ¹⁵शांत्यर्पणासाठी केलेल्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञबलीचे मांस त्याने अर्पण करणाऱ्याच्या दिवशीच खावे; त्यातील काहीही सकाळपर्यंत ठेवू नये.

¹⁶“यज्ञबलीचे अर्पण स्वखुशीचे किंवा नवसाचे असेल तर ज्या दिवशी तो ते अर्पील त्या दिवशी त्याने ते खावे आणि जर त्यातून काही उरले तर ते त्याने दुसऱ्या दिवशी खावे. ¹⁷परंतु त्या यज्ञबलीचे काही मांस तिसऱ्या दिवसापर्यंत उरले तर ते अग्नीत जाळून टाकावे. ¹⁸शांत्यर्पणाच्या यज्ञबलीच्या मांसातून तिसऱ्या दिवशी मांस जर तो खाईल तर परमेश्वराला ते आवडणार नाही, व तो ते अर्पण मान्य करणार नाही; ते अर्पण अमंगळ होईल; त्या पापाबद्दल भोगाव्या लागणाऱ्या शिक्षेस तो स्वतः जबाबदार राहील.

प्रायश्चित्तासाठी किंवा पवित्र करणे हिब्रू शब्दचा अर्थ झाकणे किंवा लपवणे किंवा पाप नाहीसे करणे असा आहे.

¹⁹“त्याचप्रमाणे ज्या मांसाला कोणत्याही अशुद्ध वस्तूचा स्पर्श झाला असेल ते कोणी खाऊ नये; ते अग्नीत जाळून टाकावे. शुद्ध असणाऱ्यानेच शांत्यर्पण खावे; ²⁰परंतु जर कोणी अशुद्ध असून परमेश्वराला अर्पिलेल्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञबलीचे मांस खाईल तर त्याला आपल्या लोकांतून बाहेर टाकावे.

²¹“एखादा माणूस जर एखाद्या अशुद्ध वस्तूला स्पर्श करील मग ती अशुद्धता माणसाची, पशूची किंवा दुसऱ्या कोणत्या अमंगळ पदार्थाची असो, तर तो अशुद्ध होईल आणि परमेश्वराला अर्पण केलेल्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञबलीचे जर तो मांस खाईल तर त्याला स्वजनातून बाहेर टाकावे.”

²²परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²³“इझ्राएल लोकांना असे सांग: तुम्ही बैलाची, मेंढराची किंवा बकऱ्याची चरबी खाऊ नये. ²⁴मेलेल्या जनावराची चरबी किंवा इतर पशूंनी फाडून टाकलेल्या जनावराची चरबी तुम्ही इतर कामासाठी वापरू शकता पण ती मुळीच खाऊ नये. ²⁵परमेश्वराला अर्पिलेल्या पशूची चरबी जर कोणी खाईल तर त्याला स्वजनातून बाहेर टाकावे.

²⁶“तुम्ही कोठेही राहात असला तरी आपल्या घरात पक्ष्याचे किंवा जनावराचे रक्त तुम्ही कधीही खाऊ नये. ²⁷जर कोणी कोणतेही रक्त खाईल तर त्याला स्वजनातून बाहेर टाकावे.”

ओवाळणीच्या अर्पणाचे नियम

²⁸परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²⁹“इझ्राएल लोकांना असे सांग: जर कोणी परमेश्वरसमोर आपल्या शांत्यर्पणाचा यज्ञबली अर्पिल तर त्याने त्या अर्पणातून काही भाग परमेश्वराकडे आणावा. ³⁰त्याने आपल्या हाताने परमेश्वरासाठी अर्पणे आणावी; त्याने चरबी व ऊर याजकाकडे आणावा; ते ऊर परमेश्वरसमोर ओवाळले जाईल; हे ओवाळणीचे अर्पण होय. ³¹मग याजकाने त्या चरबीचा होम करावा परंतु ऊर अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांचा होईल. ³²तसेच तुम्ही आपल्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञबलीची उजवी मांडीही समर्पित केलेला अंश म्हणून याजकाला द्यावी. ³³अहरोनाच्या मुलांपैकी जो कोणी शांत्यर्पणाचे रक्त व चरबी अर्पिल त्याचा त्या मांडीवर हक्क असावा. ³⁴मी परमेश्वर इझ्राएल लोकांच्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञबलीतून ओवाळणीचा ऊर व उजवी मांडी काढून घेऊन अहरोन याजक व त्याचे मुलगे ह्यांना दिली आहे; हा इझ्राएल लोकांकडून त्यांना मिळणारा नेहमीचा हिस्सा आहे. इझ्राएल लोकानी हा निरंतरचा विधी म्हणून पिढ्यान्पिढ्या पाळावा.”

³⁵परमेश्वरा करिता अर्पिलेल्या अर्पणातून हे भाग अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांना देण्यात आलेले आहेत; जेव्हा जेव्हा ते याजक म्हणून परमेश्वराची सेवा करतात तेव्हा तेव्हा त्या समर्पणातून ते भाग त्यांना मिळावेत. देवाची

सेवा करणारे याजक म्हणून ज्या दिवशी त्यांची नेमणूक करण्यात आली त्याच दिवसापासून असे ठरले आहे. ³⁶परमेश्वराने ज्या दिवशी त्यांना अभिषेक केला त्या दिवशी त्याने इझ्राएल लोकांकडून हा भाग त्यांना मिळावा अशी आज्ञा दिली म्हणून पिढ्यान्पिढ्या हा त्यांचा कायमचा हक्क ठरला आहे.

³⁷होमार्पण, अन्नार्पण, पापार्पण, दोषार्पण, याजकाच्या समर्पणाच्या वेळेचे अर्पण आणि शांत्यर्पण ह्या विषयींचे विधि असे: ³⁸इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराकरिता काय काय अर्पणे आणावीत ह्या विषयी त्याने त्यांना सीनाय रानात आज्ञा दिली त्यावेळी त्याने मोशेला ह्याप्रमाणे सीनाय पर्वतावर हे विधीनियम लावून दिले.

मोशे याजकांना तयार करतो

8 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²“तू अहरोन व त्याच्याबरोबर त्याचे मुलगे ह्यांना आणि त्यांची वस्त्रे, अभिषेकाचे तेल, पापार्पणाचा गोऱ्हा, दोन मेंढे आणि बेखमीर भाकरीची टोपली घेऊन, ³दर्शनमंडपाच्या दाराजवळ सर्व मंडळीला एकत्र जमवून आण.”

⁴परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे मोशेने केले. लोक दर्शनमंडपाच्या प्रवेशद्वाराशी जमले. ⁵मग मोशे लोकांना म्हणाला, “परमेश्वराने जे करावयाची आज्ञा दिली आहे, ते हे.” ⁶मग मोशेने अहरोन व त्याच्या मुलांना आणवून पाण्याने आंघोळ घातली. ⁷मग त्याने अहरोनाला विणलेला सदरा घातला, त्याच्या कमरेला कमरबंद बांधला; मग त्याला झगा घातला, नंतर त्याच्यावर एफोद चढवला आणि अहरोनावर नक्षीदार सुंदर पट्टी आवळून बांधली. ⁸मग मोशेने त्याच्यावर न्यायाचा ऊरपट बांधला आणि त्याच्यात उरीम व थुम्मीम ठेवले; ⁹नंतर त्याच्या डोक्यावर फेटा ठेवला; आणि फेट्याच्या पुढल्या भागावर सोन्याची पट्टी म्हणजे पवित्र मुकुट ठेवला; परमेश्वराने जसे करण्यास सांगितले होते, तसेच मोशेने केले.

¹⁰मग मोशेने अभिषेकाचे तेल घेतले आणि पवित्र निवास मंडपावर व त्यातील सर्व वस्तूंवर ते शिंपडून त्यांना पवित्र केले. ¹¹अभिषेकाच्या तेलातून थोडे घेऊन त्याने ते वेदीवर सात वेळा शिंपडले आणि वेदी, तिची सर्व उपकरणे, गंगाळ व त्याची बैठक यांच्यावरही त्याने अभिषेकाचे तेल शिंपडले. अशा रीतीने त्याने ते सर्व अभिषेकाने पवित्र केले. ¹²मग मोशेने थोडे अभिषेकाचे तेल अहरोनाच्या डोक्यावर ओतले व अशा प्रकारे त्याने अभिषेक करून त्याला पवित्र केले. ¹³मग मोशेने अहरोनाच्या मुलांना आणले, त्यांना विणलेले सदरे घातले, कमरेस कमरबंद घातले व त्यांच्या डोक्यांना फेटे बांधले; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्याने हे केले.

¹⁴मग मोशेने पापार्पणाचा गोऱ्हा आणला आणि अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांनी त्या गोऱ्हाच्या डोक्यावर आपले हात ठेवले. ¹⁵मग मोशेने तो वधला व त्याचे रक्त घेऊन

आपल्या बोटाने वेदीच्या सर्व शिंगांना ते लावले, अशाप्रकारे त्याने वेदी शुद्ध केली आणि ते रक्त वेदीच्या पायथ्यावर ओतले, अशा रीतीने लोकांनी यज्ञे अर्पण करावीत म्हणून ती पवित्र करण्यासाठी त्याने प्रायश्चित्त केले. ¹⁶गो-ह्याच्या आंतड्यावरील सर्व चरबी, काळजावरील चरबीचा पडदा आणि चरबीसहित दोन्ही गुरदे घेऊन मोशेने वेदीवर त्यांचा होम केला. ¹⁷परंतु गो-ह्या, त्याचे कातडे, त्याचे मांस व त्याचे शेण ही सर्व छावणीबाहेर नेऊन अग्नीत जाळून टाकली, परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे मोशेने हे केले.

¹⁸मग त्याने होमार्पणाचा मेंढा आणला. अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांनी त्याच्या डोक्यावर आपले हात ठेवले. ¹⁹मग मोशेने तो वधला व त्याचे रक्त त्याने वेदीवर व सभोवती शिंपडले. ²⁰⁻²¹मग त्याने त्या मेंढ्याचे कापून तुकडे केले, मग त्याची आंतडी व पाय पाण्याने धुतले व ते घेऊन, तसेच त्याचे डोके, तुकडे व चरबी हे सर्व घेऊन संपूर्ण मेंढ्याचा त्याने वेदीवर होम केला. ते परमेश्वराकरिता अग्नीद्वारे केलेले अर्पण झाले. त्याच्या सुवासाने परमेश्वराला आनंद झाला. परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्याने हे केले.

²²मग मोशेने दुसरा मेंढा आणला; तो अहरोन व त्याची मुले यांची याजक म्हणून नेमणूक झाली हे दाखवण्याकरिता होता. अहरोन व त्याच्या मुलांनी आपले हात त्या मेंढ्याच्या डोक्यावर ठेवले. ²³मोशेने त्याचा वध केला व त्याचे थोडे रक्त घेऊन अहरोनाच्या उजव्या कानाच्या पाळीला; उजव्या हाताच्या अंगठ्याला व उजव्या पायाच्या अंगठ्याला लावले. ²⁴मग मोशेने अहरोनाच्या मुलांना आणून त्याच्या उजव्या कानाच्या पाळीला, उजव्या हाताच्या अंगठ्याला व उजव्या पायाच्या अंगठ्याला, काही रक्त लावले व मग ते रक्त त्याने वेदीवर व सभोवती शिंपडले. ²⁵मोशेने चरबी, चरबीदार शोपूट, आंतड्यावरील सर्व चरबी काळजावरील चरबीचा पडदा, दोन्ही गुरदे, त्यांच्यावरील चरबी व उजवी मांडी घेतली; ²⁶दररोज एक बेखमीर भाकरीची टोपली देवासमोर ठेवली जात असे मोशेने त्यातून एक बेखमीर पोळी, तेल लावलेली एक भाकर व एक पापडी घेऊन त्या, चरबीवर व मागच्या बाजूच्या उजव्या मांडीवर ठेवल्या. ²⁷हे सर्व त्याने अहरोन व त्याच्या मुलांच्या हातावर ठेवले आणि परमेश्वरासमोर ओवाळणीचे अर्पण म्हणून ते ओवाळले. ²⁸मग मोशेने ते त्यांच्या हातातून घेऊन वेदीवरील होमार्पणासहित त्यांचा होम केला; अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांचे याजक म्हणून समर्पण करण्यासाठी हे अर्पण केले. हे होमार्पण होते परमेश्वराला त्यामुळे संतोष झाला. ²⁹मोशेने मेंढ्याच्या उराचा भाग घेऊन ओवाळणीचे अर्पण म्हणून तो परमेश्वरासमोर ओवाळला; याजकाच्या समर्पणासाठी असलेल्या मेंढ्याचा हा भाग मोशेच्या वाट्याचा होता; परमेश्वराने दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे मोशेने हे केले. ³⁰मग मोशेने अभिषेकाचे काही तेल व वेदीवरील काही रक्त

घेऊन अहरोन व त्याची वस्त्रे, व त्याच्यासहित त्याचे मुलगे व त्यांची वस्त्रे ह्यांच्यावर शिंपडले आणि अहरोन व त्याची वस्त्रे व त्याच्याबरोबर त्याचे मुलगे व त्यांची वस्त्रे पवित्र केली.

³¹मोशे अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांना म्हणाला, “मी सांगितल्याप्रमाणे, ‘अहरोन व त्याच्या मुलांनी हे मांस खावे;’ तेव्हा ही भाकरीची टोपली व याजकाच्या समर्पणासाठीचे हे मांस घ्या; दर्शनमंडपाच्या दारापाशी ते शिजवा आणि मी सांगितल्याप्रमाणे मांस व भाकर तेथेच खा. ³²मांस व भाकर ह्यातून काही उरले तर ते अग्नीत जाळून टाका; ³³तुमच्या समर्पणाचा विधी सात दिवस चालेल; ते सात दिवस पूर्ण होईपर्यंत तुम्ही दर्शनमंडपाच्या बाहेर जाऊ नये. ³⁴परमेश्वराने आज्ञा केली आहे की आज केल्याप्रमाणे तुमच्यासाठी प्रायश्चित्त करावे. ³⁵तेव्हा दर्शनमंडपाच्या दारापाशी तुम्ही सात दिवस व रात्री राहा, ही परमेश्वराची आज्ञा तुम्ही पाळली नाही तर तुम्ही मराल; कारण परमेश्वराने मला तशी आज्ञा दिली आहे.”

³⁶तेव्हा मोशेच्याद्वारे परमेश्वराने ज्या गोष्टीविषयी आज्ञा दिली होती त्या सर्व अहरोन व त्याच्या मुलांनी केल्या.

याजक आपले काम सुरू करतात

9 आठव्या दिवशी मोशेने अहरोन, त्याचे मुलगे तसेच इझ्राएलचे वडील ह्यांना (पुढाऱ्यांना) बोलावले. ²मोशे अहरोनाला म्हणाला, “पापार्पणासाठी एक निर्दोष गो-ह्या व होमार्पणासाठी निर्दोष मेंढा आण आणि त्यांना परमेश्वराला अर्पण कर; ³आणि इझ्राएल लोकांना असे सांग, ‘तुम्ही पापार्पणासाठी एक बकरा आणा व होमार्पणासाठी एक गो-ह्या व एक कोकरू आणा; ही दोन्ही एक एक वर्षाची व निर्दोष असावीत; ⁴आणि परमेश्वरासमोर शांतपणे करण्यासाठी बली म्हणून एक बैल, एक मेंढा व तेलत मळलेले अन्नार्पण आणा कारण आज परमेश्वर तुम्हाला दर्शन देणार आहे.”

⁵मग मोशेने आज्ञा दिल्याप्रमाणे सर्व लोक आले व त्यांनी ते सर्व दर्शनमंडपाच्या दारापाशी आणले मग सर्वजण येऊन परमेश्वरासमोर उभे राहिले. ⁶तेव्हा मोशे म्हणाला, “परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे तुम्ही सर्वकाही करावे; मग परमेश्वराचे तेज तुम्हाला दिसेल.”

⁷मग मोशेने अहरोनाला सांगितले, “जा व परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे सर्व काही कर; वेदीजवळ जाऊन आपला पापबली व होमबली ह्यांचे अर्पण कर आणि स्वतःसाठी व लोकांसाठी प्रायश्चित्त कर आणि लोकाकडील बळीही अर्पण करून त्यांच्यासाठी प्रायश्चित्त कर.”

⁸तेव्हा अहरोन वेदीजवळ गेला व त्याने स्वतःसाठी पापार्पणाचा गो-ह्या वधला. ⁹मग अहरोनाचे मुलगे रक्त घेऊन त्याच्यापाशी गेले. तेव्हा त्याने आपले बोट त्यात बुडवून ते वेदीच्या शिंगांना लावले मग ते वेदीच्या पायथ्याशी

ओतले. ¹⁰त्याने पापार्पणाची चरबी, गुरदे व काळजावरील चरबीचा पडदा घेऊन त्यांचा वेदीवर परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या आज्ञेप्रमाणेच होम केला. ¹¹मग अहरोनाने मांस व कातडे छावणीबाहेर नेऊन अग्नीत जाळून टाकले.

¹²नंतर त्याने होमबली वधला व त्याचे तुकडे केले; अहरोनाच्या मुलांनी त्या होमबलीचे रक्त अहरोनाकडे आणले तेव्हा त्याने ते वेदीवर व सभोवती शिंपडले. ¹³मग अहरोनाच्या मुलांनी होमबलीचे तुकडे व त्याचे डोके अहरोनाकडे दिले आणि त्याने त्यांचा वेदीवर होम केला. ¹⁴त्याने त्याची आंतडी व पाय धुवून त्यांचाही वेदीवर होम केला.

¹⁵मग त्याने लोकांकडचे अर्पण जवळ नेले व त्यांच्यासाठी आणलेला पापार्पणाचा बकरा वधला आणि पहिल्याप्रमाणेच तोही पापार्पण म्हणून अर्पिला. ¹⁶त्याने होमबलीही जवळ नेऊन परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे तो अर्पिला. ¹⁷मग त्याने अन्नार्पण वेदीजवळ नेले व त्यातले मूठभर घेऊन दररोज सकाळच्या होमार्पणासह तेही अर्पण केले.

¹⁸लोकांसाठी शांत्यर्पणे म्हणून आणलेला बैल व मेंढा हे त्याने वधले आणि त्याच्या मुलांनी त्या बलींचे व मेंढ्याचे रक्त अहरोनाकडे आणले तेव्हा त्याने ते वेदीवर व सभोवती शिंपडले. ¹⁹अहरोनाच्या मुलांनी बैलाची व मेंढ्याची चरबी, चरबीदार शेंपूट, आंतड्यावरील चरबी, गुरदे आणि काळजावरील चरबीचा पडदा ही सर्व अहरोनाकडे आणली. ²⁰त्यांनी ती सर्व चरबी त्या बलींच्या ऊराच्या भागावर ठेवली; मग अहरोनाने त्या सर्वांचा वेदीवर होम केला. ²¹अहरोनाने बलींचे ऊर व उजवी मांडी ही मोशेच्या सांगण्याप्रमाणे परमेश्वरासमोर ओवाळणीचे अर्पण म्हणून ओवाळली.

²²मग अहरोनाने लोकांकडे वळून, हात वर करून त्यांना आशीर्वाद दिला आणि ज्या वेदीवर त्याने पापार्पण होमार्पण व शांत्यर्पणे केली होती तेथून तो खाली आला.

²³मोशे व अहरोन दर्शन मंडपात गेले आणि बाहेर आल्यावर त्यांनी लोकांना आशीर्वाद दिला; तेव्हा परमेश्वराचे तेज सर्व लोकांना दिसले; ²⁴तेव्हा परमेश्वरासमोरून अग्नी निघाला व त्याने वेदीवरील होमार्पण व चरबी भस्म केली; हे पाहून सर्व लोकांनी जयजयकार केला व दंडवत घातले.

देव अहरोनाच्या देन मुलांचा नाश करतो

10 मग अहरोनाचे मुलगे नादाब व अबीहू ह्यांनी आपआपली धुपाटणी घेतली व त्यात वेगळ्या अग्नीने धूप पेटवला; परंतु मोशेने आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्यांनी अग्नीचा उपयोग न करता वेगळ्याच अग्नीचा उपयोग केला;

²म्हणून परमेश्वरासमोरून अग्नी निघाला व त्याने त्यांना भस्म केले; ते परमेश्वरासमोर मरण पावले. ³मग मोशे अहरोनाला म्हणाला, "परमेश्वर म्हणतो, 'जे याजक

माझ्याजवळ येतील त्यांनी माझा मान राखलाच पाहिजे; मी पवित्र आहे हे त्यांना व सर्व लोकांना समजलेच पाहिजे.'" तेव्हा अहरोन, नादाब व अबीहू ह्यांच्या विषयी काहीही न बोलता गप्प राहिला.

⁴अहरोनाचा चुलता उजिएल ह्याला मिशाएल व एलसाफान असे दोन मुलगे होते. मोशे त्या मुलांना म्हणाला, "ह्या पवित्र स्थानाच्या पुढच्या भागाकडे जा व तुमच्या बांधवांची प्रेते पवित्र स्थानासमोरून उचलून छावणीबाहेर घेऊन जा."

⁵तेव्हा मोशेने सांगितल्याप्रमाणे मिशाएल व एलसाफान यांनी त्यांना उचलून छावणीबाहेर नेले; त्यावेळी परमेश्वराची सेवा करताना घालवयाचे विणलेले विशेष अंगरखे नादाब व अबीहू ह्यांच्या अंगात अद्याप तसेच होते.

⁶मोशेने अहरोन व त्याचे मुलगे एलाजार व इथामार यांना सांगितले, "तुम्ही तुमचे केस मोकळे सोडू नका तर ते विंचरा, आणि तुमची वस्त्रे फाडू नका! तुमचे दुःख दाखवू नका! म्हणजे मग तुम्ही मारले जाणार नाही आणि परमेश्वराचा राग सर्व मंडळीवर भडकणार नाही; सर्व झग्राएल घराणे तुमचे बांधव आहेत; नादाब व अबीहू ह्यांना परमेश्वराने अग्नीने भस्म केल्याबद्दल त्यांनी शोक करावा; ⁷पण तुम्ही दर्शनमंडपाच्याबाहेर जाऊ नये; जर बाहेर जाल तर मराल! कारण परमेश्वराच्या अभिषेकाच्या तेलाने तुमचा अभिषेक झाला आहे." तेव्हा अहरोन, एलाजार व इथामार ह्यांनी मोशेची आज्ञा मानली.

⁸मग परमेश्वर अहरोनाला म्हणाला, ⁹जेव्हा तू व तुझे मुलगे तुम्ही दर्शनमंडपात जाल तेव्हा तुमच्यापैकी कोणीही द्राक्षारस किंवा मद्य पिऊ नये; प्याल तर मराल! हा तुमच्यासाठी पिब्यानुपिब्या कायमचा विधि आहे. ¹⁰तुम्ही परमेश्वराच्या दृष्टीने पवित्र व सामान्य तसेच शुद्ध व अशुद्ध ह्यामधील भेद जाणावा; ¹¹आणि परमेश्वराने मोशेद्वारे नेमून दिलेले सर्व विधीनियम अहरोनाने सर्व झग्राएल लोकांना शिकवावे."

¹²मग मोशे अहरोनाला आणि एलाजार व इथामार ह्या ह्यात असलेल्या त्याच्या मुलांना म्हणाला, "परमेश्वराच्या अर्पणापैकी उरलेले अन्नार्पण घ्या व ते वेदीपाशी खमीराशिवाय खा, कारण ते परमपवित्र आहे; ¹³परमेश्वरासाठी अर्पिलेल्या अर्पणाचा तो भाग आहे आणि मी दिलेल्या विधीनियमांच्या शिकवणुकीप्रमाणे तो भाग तुझा व तुझ्या मुलांच्या हक्काचा आहे; परंतु तो तुम्ही पवित्र जागी खावा.

¹⁴त्याप्रमाणे तू, तुझे मुलगे, व तुझ्या मुली ह्यांनी, ओवाळलेला ऊर व मागचा पाय स्वच्छ ठिकाणी खावा; कारण झग्राएल लोकांनी केलेल्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञापैकी तुला तो हक्क म्हणून दिला आहे. ¹⁵ओवाळणीचा ऊर व समर्पणाची मांडी ही चरबीच्या हव्याबरोबर ओवाळणीचे अर्पण म्हणून लोकांनी परमेश्वरासमोर ओवाळण्यासाठी

आणावी; ओवाळून झाल्यावर परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे हा भाग तुझा व तुझ्या मुलाबाळांचा कायमच्या हक्काचा आहे.”

¹⁶मोशेने पापार्पणाच्या बकऱ्याची बारकाईने विचारपूस केली असता तो जाळून टाकल्याचे त्याला कळाले; तेव्हा अहरोनाचे मुलगे एलाजार व इथामार ह्यांच्यावर मोशे भयंकर रागावला; तो म्हणाला, ¹⁷“तुम्ही पापार्पणाच्या बलीचे मांस पवित्रस्थानी खावयास पाहिजे होते; कारण ते परमपवित्र आहे! तुम्ही ते परमेश्वरासमोर का खाल्ले नाही? मडळीचा अन्याय वाहून त्यांच्यासाठी परमेश्वरासमोर प्रायश्चित्त करावे म्हणून परमेश्वराने ते तुम्हांला दिले होते; ¹⁸त्याचे रक्त पवित्रस्थानात आणण्यात आले नव्हते; माझ्या आज्ञेप्रमाणे तुम्ही त्याचे मांस पवित्र जागी बसून अवश्य खावयाचे होते.”

¹⁹परंतु अहरोन मोशेला म्हणाला, “पाहा, आज त्यांनी आपले पापार्पण व होमार्पण परमेश्वरासमोर अर्पण केले, आणि तरी आज माझ्यावर कशी संकटे आली आहेत हे तू जाणतोस; तेव्हा आज मी पापबली खाल्ला असता तर परमेश्वराला ते आवडले असते, असे तुला वाटते काय? नाही ना!”

²⁰मोशेने हे ऐकले, तेव्हा त्याचे समाधान झाले.

मांस खाण्यासंबंधीचे नियम

11 परमेश्वर मोशे व अहरोन ह्यांना म्हणाला : ²“इझ्राएल लोकांना असे सांगा की पृथ्वीवरील ज्या प्राण्यांचे मांस तुम्ही खावे ते हे : ³ज्या प्राण्यांचे खूर दुभंगलेले आहेत व जे रवंथ करतात त्यांचे मांस तुम्ही खावे.

⁴⁻⁶“काही प्राणी रवंथ करतात परंतु त्यांचे खूर दुभंगलेले नाहीत, ते तुम्ही खाऊ नयेत, उंट, शाफान-सशासारखा खडकात राहणारा एक प्राणी, ससा हे असे प्राणी आहेत, ते तुम्हांकरिता अशुद्ध प्राणी आहेत. ⁷डुकराचे खूर दुभंगलेले आहे पण तो रवंथ करत नाही म्हणून तो तुम्हांकरिता अशुद्ध आहे. ⁸ह्या प्राण्यांचे मांस तुम्ही खाऊ नये व त्यांच्या शवाला शिवू नये; ते तुमच्यासाठी अशुद्ध आहेत.

जलचर प्राणी खाण्यासंबंधी नियम

⁹“जलाशयात, समुद्रात व नद्यात संचार करणाऱ्या ज्या प्राण्यांना पंख व खवले आहेत ते तुम्ही खावे. ¹⁰

¹¹जलचरापैकी समुद्रात व नद्यात संचार करणाऱ्या ज्या प्राण्यांना पंख आणि खवले नाहीत असे प्राणी तुम्ही खाऊ नये; परमेश्वराच्या दृष्टिने ते अयोग्य आहेत. ते तुम्ही अयोग्य समजावे; त्यांचे मांस खाऊ नये; त्यांच्या शवांना देखील शिवू नये. ¹²जलाशयातल्या ज्या प्राण्यांना पंख व खवले नाहीत ते देवाच्या दृष्टिने खाण्यास योग्य नाहीत ते ओंगळ समजावे.”

खाण्यास मना केलेले पक्षी

¹³“देवाच्या दृष्टिने अशुद्ध प्राण्यांप्रमाणेच अशुद्ध असलेले व म्हणून खाऊ नयेत ते पक्षी असे: गरूड, गिधाडे, कुरर, ¹⁴घार, निरनिराळ्या जातीचे ससाणे, ¹⁵निरनराळ्या जातीचे कावळे, ¹⁶शहामृग, गवळण, कोकोळ, निरनिराळ्या जातीचे बहिरी ससाणे, ¹⁷पिंगळा, करढोक, मोठे घुबड, ¹⁸पांढरे घुबड, पाणकोळी, गिधाड, ¹⁹करकोचा, निरनिराळ्या जातीचे बगळे, टिटवी आणि वटवाघूळ.

खाण्याच्या कीटकासंबंधी नियम

²⁰“जितके पंख असलेले कीटक प्राणी चार पायावर चालतात तितके परमेश्वराच्या दृष्टिने खाण्यास योग्य नाहीत; ते खाऊ नये! ²¹परंतु पायावर चालणाऱ्या व पंख असलेल्या प्राण्यांपैकी ज्यांना जमिनीवर उड्या मारण्यासाठी पायाबरोबर तंगड्या असतात ते तुम्ही खावे. ²²त्याच प्रमाणे निरनिराळ्या जातीचे टोळ, निरनिराळ्या जातीचे नाकतोडे, निरनिराळ्या जातीचे खरपुडे व निरनिराळ्या जातीचे गवत्ये टोळ तुम्ही खावे.

²³“परंतु चार पायाचे पंख असलेले इतर प्राणी परमेश्वराच्या दृष्टिने ओंगळ आहेत ते खाऊ नये. ²⁴त्यांच्यामुळे तुम्ही अशुद्ध व्हाल; जो कोणी त्यांच्या शवाला शिवेल तो संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध होईल; ²⁵जो कोणी मेलेल्या कीटकांना उचलील, त्याने आपली वस्त्रे धुवावी व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे.

प्राण्यांविषयी आणखी नियम

²⁶⁻²⁷“ज्या प्राण्यांचे खूर दुभंगलेले आहेत पण ते दोन अगदी सारखे भाग करीत नाहीत व जे रवंथ करीत नाहीत ते तुम्ही अशुद्ध समजावेत; चार पायावर चालणाऱ्या सर्व पशूपैकी जे आपल्या पंजावर चालतात ते सर्व तुम्ही अशुद्ध समजावे; त्यांच्या शवांना जो कोणी शिवेल त्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे. ²⁸जो कोणी त्यांची शवे उचलील त्याने आपली वस्त्रे धुवून संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे; ते प्राणी तुम्ही अशुद्ध समजावे.

रांगणाऱ्या प्राण्यांविषयी नियम

²⁹“जमिनीवर रांगणाऱ्या प्राण्यांपैकी तुम्ही अशुद्ध समजावे ते हे: मुंगूस, उंदीर, निरनिराळ्या जातीचे सरडे, ³⁰चौपई, घोरपड, पाल, सोडा व गुहिन्या सरडा. ³¹हे प्राणी तुम्हांकरिता अशुद्ध समजावे. त्यांच्या शवांना जो कोणी शिवेल त्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे.

अशुद्ध प्राण्यांविषयी नियम

³²“त्यांच्यापैकी कोणी मरून एखाद्या वस्तूवर पडला तर ती वस्तूही अशुद्ध समजावी; लाकडी पात्र, वस्त्र, कातडे, तरट किंवा कोणत्याही कामाचे हत्यार असो, ते पाण्यात टाकावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध समजावे; मग ते

धुतल्यावर शुद्ध समजावे. ³³त्यांच्यापैकी एखादा मरुन मातीच्या पात्रात पडला तर त्या पात्रात जे काही असेल ते अशुद्ध समजावे व ते पात्र फोडून टाकावे. ³⁴अशुद्ध खापराने पाणी अन्नावर पडल्यास ते अन्नही अशुद्ध होते. अशुद्ध भांड्यातील कोणतेही पेय अशुद्ध होईल. ³⁵त्यांच्या शवांचा एखादा भाग एखाद्या भट्टीवर किंवा चुलीवर पडला तर ती अशुद्ध समजून, तिचे तुकडे तुकडे करुन ती मोडून तोडून टाकावी, ती पुन्हा शुद्ध होणार नाही; म्हणून तुम्ही ती अशुद्ध समजावी.

³⁶झरा किंवा विहीर, ज्यांच्यात सतत पाणी असते ते शुद्धच राहतात; परंतु त्यांच्यातील शवांना जो शिवेल तो अशुद्ध होईल. ³⁷त्यांच्या शवाचा काही भाग पेरण्याच्या बियाणावर पडला तरी ते बियाणे शुद्ध समजावे; ³⁸परंतु जर बियाणे पाण्याने भिजल्यावर त्या प्राण्याच्या शवाचा काही भाग त्यांवर पडला तर ते तुम्ही अशुद्ध समजावे.

³⁹खाण्यास योग्य अशा प्राण्यांपैकी एखादा मेला आणि त्याच्या शवास कोणी शिवला तर त्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे. ⁴⁰कोणी त्याच्या शवाचा काही भाग खाल्ला तर त्याने आपली कस्त्रे धुवावी व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे; जो त्याचे शव उचलील त्यानेही आपली कस्त्रे धुवावी व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे.

⁴¹जमिनीवर रांगणारे सर्व प्राणी ओंगळ आहेत; परमेश्वराच्या सांगण्याप्रमाणे ते खाऊ नयेत. ⁴²जमिनीवर जे आपल्या पोटावर सरपटतात, किंवा चार पायावर चालतात, किंवा ज्यांना फार पाय आहेत असे सरपटणारे प्राणी तुम्ही खाऊ नयेत, कारण ते ओंगळ आहेत. ⁴³कोणत्याही जातीच्या रांगणाऱ्या प्राण्यामुळे तुम्ही स्वतःला अशुद्ध करुन घेऊ नका, किंवा त्यांच्यामुळे स्वतःला अशुद्ध करुन विटाळू नका!

⁴⁴कारण मी परमेश्वर, तुमचा देव आहे! मी पवित्र आहे! म्हणून तुम्ही ही आपणांस पवित्र असे ठेवावे! म्हणून जमिनीवर रांगणाऱ्या कोणत्याही जातीच्या प्राण्यामुळे तुम्ही आपणास विटाळू नका! ⁴⁵मी तुम्हाला मिसर देशातून यासाठी बाहेर आणले की तुम्ही माझे पवित्र लोक व्हावे व मी तुमचा देव असावे; मी पवित्र आहे म्हणून तुम्हीही पवित्र असावे!"

⁴⁶प्राणी, पक्षी, सर्व जलचर व जमिनीवर रांगणारे सर्व प्राणी ह्यांच्याविषयी हे नियम आहेत. ⁴⁷ह्या नियमावरून शुद्ध प्राणी व अशुद्ध प्राणी तसेच खाण्यास योग्य असे प्राणी व जे खाऊ नयेत असे प्राणी ह्यांच्यातील भेद तुम्हांस समजावा.

बाळंत झालेल्या मातांच्या शुद्धीकरणाविषयी नियम

12 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²इब्राएल लोकांना सांग, जर स्त्री गर्भवती होऊन तिला मुलगा झाला तर तिने सात दिवस अशुद्ध राहावे; मासिक पाळीच्या वेळी जशी ती असते तशीच ती अशुद्ध समजावी. ³आठव्या

दिवशी त्या मुलाची सुंता करावी. ⁴नंतर त्या स्त्रीला आपल्या रक्त स्त्रावापासून शुद्ध होण्यासाठी तेहतीस दिवस काढावे लागतील; त्या मुदतीत तिने कोणत्याही पवित्र वस्तूला शिवू नये व पवित्र स्थानात जाऊ नये. ⁵परंतु जर तिला मुलगी झाली तर मासिक पाळीच्या काळात जशी ती असते तसेच तिने चौदा दिवस अशुद्ध राहावे; तिला आपल्या रक्त स्त्रावापासून शुद्ध होण्यासाठी सहासष्ट दिवस लागतील.

⁶तिला मुलगा किंवा मुलगी झाल्यावर तिची शुद्धीहोण्याची मुदत पुरी झाली म्हणजे तिने होमार्पणासाठी एक वर्षाचे कोंकरु आणि पापार्पणासाठी पारव्याचे पिल किंवा होला आणून दर्शनमंडपापाशी याजकाकडे द्यावीत. ⁷तिला कोंकरु अर्पण्याची ऐत नसेल तर तिने दोन होले किंवा पारव्याची दोन पिले. एक होमार्पणासाठी व दुसरा एक पापार्पणासाठी आणावी. ⁸मग याजकाने ते होले किंवा ती पिले परमेश्वरासमोर अर्पून तिच्यासाठी प्रायश्चित्त करावे म्हणजे ती आपल्या रक्तस्त्रावापासून शुद्ध होईल; मुलगा किंवा मुलगी झालेल्या स्त्री विषयी हे नियम आहेत."

त्वचारोगाविषयी नियम

13 परमेश्वर मोशे व अहरोन यांना म्हणाला, ²एखाद्या माणसाच्या अंगावरील कातडीला सूज, खवंद किंवा तक्ततकीत डाग असेल व तो महारोगाच्या चट्ट्यासारखा दिसत असेल तर त्याला अहरोन याजकाकडे किंवा त्याच्या याजक मुलांपैकी एकाकडे न्यावे. ³मग याजकाने त्याच्या अंगाच्या कातडीवरील तो चट्टा तपासावा व त्या चट्ट्यावरील केस पांढरे झाले असल्यास व तो चट्टा कातडीपेक्षा खोल गेलेला दिसल्यास तो महारोगाचा चट्टा समजावा; मग त्या माणसाची तपासणी झाल्यावर याजकाने त्याला अशुद्ध ठरवावे.

⁴त्या माणसाच्या अंगाच्या कातडीवरील डाग पांढरा असेल पण त्याच्या कातडीपेक्षा तो खरोखर खोल गेलेला नसेल व त्यावरील केस पांढरे झालेले नसतील तर याजकाने त्या चट्टा पडलेल्या माणसाला सात दिवस इतर माणसापासून वेगळे ठेवावे. ⁵सातव्या दिवशी याजकाने परत त्याची तपासणी करावी आणि तो चट्टा जसाच्या तसाच असून कातडीत पसरला नाही असे झाला दिसून आले तर याजकाने त्याला आणखी सात दिवस इतरापासून वेगळे ठेवावे. ⁶सातव्या दिवसानंतर याजकाने पुन्हा त्याची तपासणी करावी आणि चट्टा जर बुजत चालला असेल व तो कातडीत पसरला नसेल तर याजकाने त्याला शुद्ध ठरवावे; ते साधे खवंद होय; त्या माणसाने आपली कस्त्रे धुवावी आणि पुन्हा शुद्ध व्हावे.

⁷परंतु त्या माणसाने स्वतःला शुद्ध ठरविण्यासाठी याजकाला दाखविल्यानंतर त्याच्या कातडीवरील ते खवंद पसरत गेले असेल तर मग त्याने पुन्हा याजकापुढे हजर व्हावे. ⁸याजकाने त्याची तपासणी करावी आणि ते खवंद

कातडीत पसरल्याचे दिसून आल्यास त्याने त्याला अशुद्ध ठरवावे; तो महारोग होय.

⁹एखाद्या माणसाला महारोगाचा चट्टा असेल तर त्याला याजकाकडे न्यावे. ¹⁰याजकाने त्याला तपासावे; आणि जर त्याच्या कातडीला पांढऱ्या चट्ट्यावर सूज आली असेल व तेथील केस पांढरे झाले असतील व सुजेच्या जागेवरील मांस हुळहुळे झाले असेल तर ¹¹त्याच्या कातडीतला तो जुनाट महारोग होय; याजकाने त्याला अशुद्ध ठरवावे; अधिक तपासणीसाठी त्याला काही काळसाठी इतरापासून वेगळे ठेवू नये, कारण तो अशुद्धच आहे.

¹²एखाद्या माणसाच्या कातडीला कोड फुटून तो डोक्यापासून पायापर्यंत अंगभर सर्व कातडीवर पसरला असेल तर याजकाने त्याला अंगभर तपासावे, ¹³त्याचा कोड अंगभर पसरल्याचे त्याला दिसून आले तर त्याने त्याला शुद्ध ठरवावे; त्याचे सर्व अंग पांढरे झाले आहे म्हणजे तो शुद्ध आहे. ¹⁴पण त्याच्या अंगावर काही मांस कोवळे असेल तर तो अशुद्ध समजावा.

¹⁵याजकाने कोवळे मांस पाहून त्याला अशुद्ध ठरवावे; असले कोवळे मांस अशुद्धच असे; तो महारोग होय.

¹⁶परंतु ते कोवळे मांस जर परत पांढरे झाले तर त्याने परत याजकाकडे यावे; ¹⁷याजकाने पुन्हा त्याला तपासावे आणि जर त्याचा चट्टा परत पांढरा झाला असेल तर त्याने त्या माणसाला शुद्ध ठरवावे; तो शुद्ध आहे.

¹⁸कोणाच्या कातडीला फोड येऊन तो बरा झाला ¹⁹व फोडाच्या जागी पांढरी सूज आली किंवा पांढरा तक्तकीत लाल रेषा असलेला डाग पडला तर त्याने तो याजकाला दाखवावा. ²⁰याजकाने त्याला तपासावे आणि जर ती जागा कातडीपेक्षा खोल गेलेली दिसली व त्यावरील केस पांढरे झाले असले तर त्याने त्याला अशुद्ध ठरवावे; फोडातून बाहेर पडलेला हा महारोगाचा चट्टा आहे. ²¹पण तपासणी केल्यावर त्यावरचे केस पांढरे झालेले नाहीत व ती जागाकातडीपेक्षा खोल गेलेली नाही तसेच ती बुजून पुसट होत चाललेली आहे असे याजकाला दिसून आले तर त्याने त्याला सात दिवस वेगळे ठेवावे. ²²तो कातडीवर पसरत गेला आहे असे दिसले तर याजकाने त्या माणसाला अशुद्ध ठरवावे; तो चट्टा आहे. ²³पण तो तक्तकीत डाग तेथल्या तेथेच राहून पसरला नाही तर तो फोडाचा वण आहे, म्हणून याजकाने त्या माणसाला शुद्ध ठरवावे.

²⁴एखाद्याच्या कातडीत जळल्याचा वण असेल व त्या वणाच्या कोवळ्या मांसात पांढरा तक्तकीत पण त्यावर लाल रेषा असलेला किंवा नुसता पांढरा डाग दिसून येईल. ²⁵तर याजकाने त्याला तपासावे; त्या तक्तकीत डागावरील केस पांढरे झाले असतील व कातडीपेक्षा ती जागा खोल गेलेली दिसत असेल तर त्या जळलेल्या जागी महारोग फुटला आहे; मग याजकाने त्याला अशुद्ध ठरवावे; तो महारोगाचा चट्टा होय. ²⁶पण तपासल्यावर त्या तक्तकीत डागावरचे केस पांढरे झालेले नाहीत व ती जागा कातडीपेक्षा

खोल गेलेली नाही आणि ती पुसट होत चालली आहे असे याजकाला दिसून आले तर त्याने त्याला सात दिवस वेगळे ठेवावे. ²⁷सातव्या दिवशी त्याने त्याला तपासावे व त्याचा डाग कातडीवर पसरत गेला आहे असे दिसले तर याजकाने त्या माणसाला अशुद्ध ठरवावे; तो महारोगाचा चट्टा होय; ²⁸परंतु तो तक्तकीत डाग तेथल्या तेथेच असून कातडीवर पसरला नाही व तो पुसट होत चालला आहे असे दिसून आल्यास ती जळलेल्या जागेची सूज आहे म्हणून याजकाने त्याला शुद्ध ठरवावे; तो त्या जळलेल्या जागेवरचा वण होय.

²⁹एखाद्या पुरुषाच्या किंवा स्त्रीच्या डोक्यावर किंवा हनुवटीवर चट्टा असला, ³⁰तर याजकाने त्याची तपासणी करावी आणि ती जागा कातडीपेक्षा खोल दिसली व तिच्यावर काही पिंगट बारीक केस असले तर त्याने त्या व्यक्तीला अशुद्ध ठरवावे; ती चाई डोक्याचा किंवा हनुवटीचा महारोग होय. ³¹तो चाईचा चट्टा कातडीपेक्षा खोल नसला व त्याच्यावर काळे केस नसले तर चाईचा चट्टा असलेल्या व्यक्तीला त्याने सात दिवस वेगळे ठेवावे; ³²सातव्या दिवशी त्याने त्या चट्ट्याची तपासणी करावी; ती चाई पसरली नाही, त्या जागी पिंगट केस नाहीत व ती जागा कातडीपेक्षा खोल गेलेली दिसली नाही, ³³तर त्या माणसाने आपल्या डोक्याचे केस काढावेत; पण चाईवरचे केस काढू नयेत; याजकाने चाई असलेल्या त्या माणसाला आणखी सात दिवस वेगळे ठेवावे. ³⁴सातव्या दिवशी याजकाने ती चाई पुन्हा तपासून पाहवी आणि चाई कातडीवर पसरलेली नसली व कातडीपेक्षा ती खोल गेलेली नसली तर त्याने त्याला शुद्ध ठरवावे; त्या माणसाने आपले कपडे धुवावे व शुद्ध व्हावे. ³⁵परंतु तो शुद्ध ठरल्यानंतर ती चाई पसरत गेली ³⁶तर याजकाने त्याला तपासावे व ती चाई कातडीवर पसरलेली दिसली तर पिंगट केस शोधित न बसता त्या माणसाला अशुद्ध ठरवावे. ³⁷परंतु ती चाई होती तेवढीच असेल व तिच्यावर काळे केस येत आहेत असे त्याला दिसून आले तर ती चाई बरी झाली आहे व तो माणूस शुद्ध झाला आहे; याजकाने त्याला शुद्ध ठरवावे.

³⁸कोणा पुरुषाच्या किंवा स्त्रीच्या अंगावर तक्तकीत पांढरे डाग असतील ³⁹तर याजकाने ते तपासावे व त्या व्यक्तीच्या अंगावरील ते तक्तकीत डाग करडे असतील तर ती कातडीवर फुटलेली दाद-अपाय न करणारा त्वचेचा रोग-होय. ती व्यक्ती शुद्ध होय.

⁴⁰कोणा माणसाचे केस गळून पडू लागले तर ते केवळ टक्कल आहे; तो माणूस शुद्ध होय. ⁴¹त्याच्या डोक्याच्या बाजूचे केस गळू लागले तरी ते एक प्रकारचे टक्कल होय; तो माणूस शुद्ध आहे. ⁴²परंतु त्या टक्कल पडलेल्या डोक्यावरील चामडीवर तांबूस पांढरा चट्टा पडलेला असेल तर त्याच्या डोक्यावर महारोग फुटत आहे. ⁴³मग याजकाने

त्याला तपासावे आणि त्याच्या टक्कल पडलेल्या डोव्याच्या भागावर, अंगावरील कातडीच्या महारोगासारखा तांबूस पांढरा चट्टा पडलेला असल्याचे दिसले, ⁴⁴तर त्या माणसाच्या डोव्यावर पडलेला चट्टा महारोगाचा होय; तो माणूस अशुद्ध होय; याजकाने त्याला अशुद्ध ठरवावे.”

⁴⁵“ज्याला महारोग झालेला आहे त्याचे कपडे फाटके असावे; त्याने आपले केस मोकळे सोडावे, आपले तोंड झाकावे व इतर लोकांना इशारा देण्यासाठी ‘अशुद्ध अशुद्ध’ असे ओरडत जावे. ⁴⁶जोपर्यंत त्याच्या अंगावर चट्टा असेल तितक्या दिवसापर्यंत त्याने अशुद्ध राहावे; तो अशुद्ध होय; त्याने एकटे राहावे; त्याची वस्ती छावणीबाहेर असावी.

⁴⁷⁻⁴⁸“एकाद्या लोकराच्या किंवा सणाच्या वस्त्राला महारोगाचा चट्टा पडला, किंवा तो सणाच्या किंवा लोकराच्या ताण्याला किंवा बाण्याला, चामड्याला किंवा चामड्याच्या वस्तूला पडला, ⁴⁹आणि तो चट्टा हिरवट किंवा तांबूस असला तर तो महारोगाचा चट्टा होय; तो याजकाला दाखवावा; ⁵⁰याजकाने तो चट्टा तपासावा; चट्टा पडलेली ती वस्तू त्याने सात दिवस वेगळी करून ठेवावी. ⁵¹⁻⁵²त्याने सातव्या दिवशी तो चट्टा तपासावा आणि चामड्यावर किंवा वस्त्राच्या ताण्यावर किंवा बाण्यावर अथवा चामड्याच्या कोणत्याही वस्तूवर तो चट्टा पसरलेला दिसला तर ते वस्त्र किंवा चामडे अशुद्ध आहे, चरत जाणारे कुष्ठ आहे. याजकाने ते वस्त्र किंवा चामडे जाळून टाकावे;

⁵³परंतु तो चट्टा पसरला नाही असे याजकाला दिसून आले तर ते वस्त्र किंवा चामडे अवश्य धुतले पाहिजे. ⁵⁴याजकाने लोकांना ते वस्त्र किंवा चामडे धुण्यास सांगावे. मग धुवून झाल्यावर ते त्याने आणखी सात दिवस वेगळे ठेवावे. ⁵⁵त्यानंतर याजकाने पुन्हा त्याची तपासणी करावी, आणि जर तो आहे तसाच असला व जरी पसरलेला नसला तरी तो अशुद्ध समजावा आणि ते वस्त्र किंवा चामडे अग्नीत जाळून टाकावे.

⁵⁶परंतु धुतल्यावर तो चट्टा पुसट झाला आहे असे याजकाला दिसून आले तर त्याने त्या वस्त्राचा किंवा चामड्याचा अथवा ताण्याचा किंवा बाण्याचा भाग फाडून टाकावा. ⁵⁷इतके केल्यावरही जर त्या वस्त्रावर, त्याच्या ताण्यावर किंवा बाण्यावर अथवा चामड्याच्या कोणत्याही वस्तूवर तो चट्टा पुन्हा आला तर तो चट्टा चरत व पसरत आहे असे समजून ते चामडे किंवा वस्त्र अवश्य जाळून टाकावे. ⁵⁸परंतु तो चट्टा धुतल्यानंतर पुन्हा आला नाही तर मग ते चामडे किंवा वस्त्र शुद्ध समजावे, ते शुद्ध आहे.”

⁵⁹लोकराच्या किंवा सणाच्या वस्त्रावर, त्याच्या ताण्यावर किंवा बाण्यावर अथवा चामड्याच्या कोणत्याही वस्तूवर महारोगाचा चट्टा दिसून आला तर ती शुद्ध किंवा अशुद्ध ठरविण्याचे हे नियम आहेत.

शुद्ध झालेल्या महारोग्याकरिता नियम

14 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²“महारोग बरा झालेल्या लोकांना शुद्ध करून घेण्याविषयीचे नियम असे: याजकाने महारोग्याला तपासावे. ³त्याने छावणीच्या बाहेर जाऊन त्या महारोग्याला तपासावे व त्याचा महारोग बरा झाला आहे किंवा नाही ते पाहावे. ⁴तो बरा झाला असल्यास त्याने त्याला शुद्ध होण्यासाठी दोन जिवंत शुद्ध पक्षी, गंधसरुचे लाकूड, किरमिजी रंगाचे कापड व एजोब घेऊन येण्यास सांगावे. ⁵मग वाहत्या पाण्यावर मातीच्या पात्रात त्यातला एक पक्षी मारण्याची याजकाने त्याला आज्ञा द्यावी. ⁶याजकाने जिवंत पक्षी, गंधसरुचे लाकूड, किरमिजी रंगाचे कापड व एजोब ही सामग्री घेऊन जिवंत पक्षांसह वाहत्या पाण्यावर मारलेल्या पक्ष्याच्या रक्तात बुडवावी; ⁷आणि ते रक्त महारोगापासून शुद्ध ठरवावयाच्या माणसावर सात वेळा शिंपडावे; मग तो शुद्ध झाला आहे असे सांगावे व त्यानंतर याजकाने माळरानात जाऊन त्या जिवंत पक्ष्याला सोडून द्यावे;

⁸“मग शुद्ध ठरवावयाच्या माणसाने आपले कपडे धुवावे, आपले मुंडन करून घ्यावे आणि पाण्याने स्नान करावे म्हणजे तो शुद्ध ठरेल; त्यानंतर त्याने छावणीत यावे; तरी त्याने सात दिवस आपल्या तंबूबाहेर राहावे; ⁹सातव्या दिवशी त्याने आपले डोके, दाढी, भुवया व अंगावरील एकंदर सर्व केस मुंडवावे; आपले कपडे धुवावे व पाण्याने स्नान करावे, म्हणजे तो शुद्ध होईल.

¹⁰“आठव्या दिवशी त्या माणसाने दोन निर्दोष कोकरे, एक वर्षाची निर्दोष मेंढी, अन्नापर्णासाठी तेलाला मळलेला चोवीस* वाट्या-तीन दशांश एफा-मैदा, व दोन तृतीय अंश पिट-एक लोगभर तेल ही सामग्री याजकाकडे आणावी; ¹¹आणि शुद्ध ठरविणाऱ्या याजकाने शुद्ध ठरवावयाच्या माणसाला, त्या अर्पण करावयाच्या सामग्रीसह परमेश्वरासमोर दर्शनमंडपाच्या दारापाशी उभे करावे. ¹²मग याजकाने दोषार्पणासाठी एक कोकरू व एक लोगभर तेल अपवि; ते ओवाळणीचे अर्पण म्हणून ओवाळावे; ¹³मग याजकाने पवित्र स्थानात जेथे पापबली व होमबली ह्यांचा वध करतात तेथे ते कोकरू वधावे कारण पापबली प्रमाणेच दोषबलीवरही याजकाचा हक्क आहे; हे अर्पण परमपवित्र आहे.

¹⁴“मग याजकाने दोषबलीचे काही रक्त घेऊन शुद्ध ठरवावयाच्या माणसाच्या उजव्या कानाच्या पाळीला, उजव्या हाताच्या अंगठ्याला व उजव्या पायाच्या अंगठ्याला लावावे. ¹⁵याजकाने लोगभर तेलाला थोडेसे तेल आपल्या डाव्या तळ हातावर ओतावे; ¹⁶मग त्याने आपल्या उजव्या हाताचे बोट आपल्या डाव्या तळहातावरील तेलाला बुडवून त्यातले काही परमेश्वरासमोर सात वेळा बोटांने शिंपडावे. ¹⁷त्याच्या तळहातावर जे तेल उरेल त्यातले काही घेऊन

याजकाने शुद्ध ठरवावयाच्या माणसाच्या उजव्या कानाच्या पाळीवरील, उजव्या हाताच्या अंगठ्यावरिल दोषार्पणाच्या रक्तावर लावावे, ¹⁸तळहातावर उरलेले तेल याजकाने शुद्ध ठरवावयाच्या माणसाच्या डोक्याला लावावे आणि अशा प्रकारे त्या माणसासाठी याजकाने परमेश्वरासमोर प्रायश्चित्त करावे.

¹⁹“मग याजकाने पापबली अर्पावा आणि शुद्ध ठरवावयाच्या माणसासाठी प्रायश्चित्त करावे; त्यानंतर त्याने होमबलीचा वध करावा; ²⁰मग याजकाने होमबली व अन्नबली वेदीवर अर्पून त्या माणसासाठी प्रायश्चित्त करावे म्हणजे तो शुद्ध ठरेल.

²¹“परंतु तो माणूस गरीब असून एवढे आणण्याची त्याला ऐत नसेल तर त्याने आपल्या प्रायश्चित्तासाठी ओवाळणीचे एक कोंकरु दोषार्पण म्हणून आणावे आणि अन्नार्पणासाठी तेलात मळलेला, आठ वाट्या-एक दशांश एफा-मैदा आणि दोन तृतीय अंश पिटभर-एक लोगभर-तेल आणावे; ²²आणि ऐपतीप्रमाणे दोन होले किंवा पारव्याची दोन पिले त्याने आणावी; त्यातील एक पापबली व एक होमबली व्हावा.

²³“आठव्या दिवशी आपल्या शुद्धीकरणासाठी त्याने ही सामग्री घेऊन दर्शनमंडपाच्या दारापाशी याजकाकडे परमेश्वरासमोर जावे. ²⁴मग याजकाने ते दोषार्पणाचे कोंकरु व लोगभर तेल घेऊन ओवाळणीचे अर्पण म्हणून परमेश्वरासमोर ओवाळावे. ²⁵त्यानंतर याजकाने दोषार्पणाच्या कोंकराचा वध करावा आणि त्याने त्याचे काही रक्त घेऊन शुद्ध ठरवावयाच्या माणसाच्या उजव्या कानाच्या पाळीला, उजव्या हाताच्या व उजव्या पायाच्या अंगठ्यांना लावावे. ²⁶याजकाने त्या तेलाले काही आपल्या डाव्या तळहातावर ओतावे; ²⁷मग त्याने उजव्या हाताच्या बोटाने त्यातील काही तेल परमेश्वरासमोर सात वेळा शिंपडावे. ²⁸मग याजकाने आपल्या तळहातावरील काही तेल घेऊन शुद्ध ठरवावयाच्या माणसाच्या उजव्या कानाच्या पाळीवर, उजव्या हाताच्या व उजव्या पायाच्या अंगठ्यांवर, दोषबलीचे रक्त लावलेल्या जागेवर लावावे; ²⁹याजकाने तळहातावर उरलेले तेल शुद्ध ठरवावयाच्या माणसाच्या डोक्याला परमेश्वरासमोर त्या माणसासाठी प्रायश्चित्त म्हणून लावावे.

³⁰“मग त्याच्या ऐपतीप्रमाणे त्याला मिळालेले होले किंवा पारव्याची पिले ह्यांच्यापैकी एकाचे त्याने अर्पण करावे; ³¹त्यांच्यापैकी एकाचे पापार्पण करावे व दुसऱ्याचे होमार्पण करावे; पक्ष्यांची ही अर्पणे त्याने अन्नार्पणासहित करावी; ह्या प्रकारे याजकाने शुद्ध ठरवावयाच्या माणसाकरिता परमेश्वरासमोर प्रायश्चित्त करावे; मग तो माणूस शुद्ध होईल.”

³²अंगावरील महारोगाचा चट्टा बरा झालेल्या माणसाला आपल्या शुद्धीकरणासाठी साहित्य मिळण्याची ऐत नसेल्ल्या माणसाच्या शुद्धीकरणासंबंधी हे नियम आहेत.

घराला पडलेल्या महारोगाच्या चट्टासंबंधी नियम

³³परमेश्वर मोशे व अहरोन ह्यांना असेही म्हणाला, ³⁴“कनान देश मी तुम्हाला वतन म्हणून देत आहे. तुमचे लोक त्यात जाऊन पोहोचतील त्यावेळी तुमच्या वतनाच्या देशातील एखाद्या घराला मी महारोगाचा चट्टा पाडला, ³⁵तर त्या घराच्या मालकाने याजकाला जाऊन सांगावे की, ‘माझ्या घरात चट्ट्यासारखे काही तरी दिसते.’

³⁶“मग याजकाने लोकांना घर रिकामे करण्याची आज्ञा द्यावी; लोकांनीही घरातील सर्व वस्तू याजक, चट्टा तपासण्यासाठी घरात जाण्याच्या अगोदर बाहेर काढाव्या नाही तर घरातील सर्व वस्तू अशुद्ध ठरावयाच्या. मग याजकाने रिकाम्या घरात जाऊन ते तपासावे. ³⁷तो चट्टा त्याने तपासावा, आणि घराच्या भिंतीवर हिरवट किंवा तांबूस रंगाची छिद्रे किंवा खळगे असतील व ती भिंतीच्या पृष्ठभागाच्या आत गेली असतील, ³⁸तर मग याजकाने घराबाहेर दारापाशी यावे व ते घर सात दिवस बंद करून ठेवावे.

³⁹“मग सातव्या दिवशी याजकाने पुन्हा जाऊन ते घर तपासावे आणि तो चट्टा घराच्या भिंतीवर पसरला असल्यास, ⁴⁰चट्टा असलेले दगड काढून नगराबाहेर एखाद्या अशुद्ध जागी टाकून देण्याची त्याने लोकांना आज्ञा द्यावी. ⁴¹मग त्याने घर लोकांकडून आतून खरडवून घ्यावे आणि खरडवून काढलेला चुना नगराबाहेर अशुद्ध ठिकाणी लोकांनी टाकून द्यावा. ⁴²त्या माणसाने त्या दगडांच्या ऐवजी भिंतीत दुसरे दगड बसवावे आणि त्या घराला नव्या चुन्याचा गिलावा करावा.

⁴³“जुने दगड काढून नवीन दगड बसविल्यावर व घर खरडवून नवीन गिलावा केल्यावर जर तो चट्टा घरात पुन्हा उद्भवला, ⁴⁴तर याजकाने आत जाऊन तो तपासावा; घरात तो चट्टा पसरला असल्यास तो घरात चरत जाणारा महारोगाचा चट्टा होय; ते घर अशुद्ध आहे. ⁴⁵मग त्या माणसाने ते घर खणून पाडावे; त्याचे दगड, लाकूड व सगळा चुना त्याने तेथून काढून नगराबाहेर एखाद्या अशुद्ध ठिकाणी फेकून द्यावा.

⁴⁶आणि घर बंद असताना त्यात कोणी शिरला तर त्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे; ⁴⁷त्या घरात कोणी काही खाल्ले किंवा कोणी त्या घरात निजला तर त्याने आपले कापडे धुवावे.

⁴⁸“घराला नवीन दगड बसविल्यावर व नवीन गिलावा केल्यावर याजकाने आत जाऊन ते घर तपासावे आणि घरात चट्टा परत उद्भवला नसेल तर त्या घरातला चट्टा गेल्यामुळे त्याने ते शुद्ध ठरावे.

⁴⁹“त्या घराच्या शुद्धीकरणासाठी दोन पक्षी, गंधसरुचे लाकूड, किरमिजी रंगाचे कापड व एजोब ही त्याने आणावी; ⁵⁰त्याने एक पक्षी वाहात्या पाण्यावर मातीच्या पात्रात मारावा; ⁵¹मग त्याने गंधसरुचे लाकूड, एजोब, किरमिजी रंगाचे कापड व जिवंत पक्षी घेऊन त्या मारलेल्या पक्ष्याच्या

रक्तात व वाहात्या पाण्यात बुडवून त्या घरावर सात वेळा शिंपडावे;

⁵²ह्या सर्व सामग्रीचा उपयोग करून ह्या प्रकारे याजकाने ते घर शुद्ध करावे. ⁵³मग त्याने तो जिवंत पक्षी नगराबाहेर जाऊन माळरानात सोडून द्यावा; ह्या प्रकारे त्याने घरासाठी केले म्हणजे ते शुद्ध होईल."

⁵⁴सर्व प्रकारचे महारोगाचे चट्टे, चाई, ⁵⁵कपड्यावरील किंवा घराचा महारोग, ⁵⁶सूज, खवंद, तक्तकीत डाग ह्या सर्वासंबंधीचे हे नियम आहेत; ⁵⁷हे केव्हा शुद्ध व केव्हा अशुद्ध हे ठरविण्याचे शिकवतात; हे महारोगासंबंधीचे नियम आहेत.

शरीरातून वाहणाऱ्या अशुद्ध स्त्रावासंबंधी नियम

15 परमेश्वर मोशे व अहरोन ह्यांना आणखी म्हणाला, ²"इझ्राएल लोकांना सांगा की एखाद्या पुरुषाच्या शरीरातून स्त्राव होत असल्यास तो पुरुष अशुद्ध होय. ³त्याचा स्त्राव वाहात असो किंवा बंद पडो, ती त्याची अशुद्धताच होय.

⁴"स्त्राव होणारा माणूस ज्या बिछान्यावर झोपेल तो अशुद्ध होय आणि ज्या वस्तूवर तो बसेल तीही अशुद्ध होय. ⁵जो कोणी त्याच्या बिछान्याला शिवेल त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे. ⁶स्त्राव होणारा माणूस बसलेल्या वस्तूवर कोणी बसेल तर त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे. ⁷स्त्राव होणाऱ्या माणसाच्या अंगाला कोणी शिवला तर त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे.

⁸"स्त्राव होणारा माणूस जर एखाद्या शुद्ध माणसावर थुंकला तर त्या शुद्ध माणसाने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे. ⁹स्त्राव होणारा माणूस ज्या खोगीराचा उपयोग करील ते खोगीर अशुद्ध होय. ¹⁰त्याच्या अंगाखालच्या कोणत्याही वस्तूला कोणी शिवला तर त्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे, व त्या वस्तू जो उचलील त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे आणि संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे.

¹¹"स्त्राव होणारा माणूस पाण्याने हात न धुता कोणाला शिवला तर त्या त्या दुसऱ्या माणसाने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे.

¹²"परंतु स्त्राव होणारा माणूस एखाद्या मातीच्या पात्राला शिवला तर ते पात्र फोडून टाकावे, मात्र प्रत्येक लाकडी पात्र पाण्याने धुवावे.

¹³"स्त्राव होणारा माणूस आपल्या स्त्रावापासून बरा झाल्यावर त्याने आपल्या शुद्धीकरणासाठी सात दिवस थांबावे आणि मग आपले कपडे धुऊन वाहत्या पाण्यात आपले अंग धुवावे म्हणजे तो शुद्ध ठरेल. ¹⁴आठव्या

दिवशी त्याने दोन होले किंवा पारव्याची दोन पिले घेऊन दर्शनमंडपाच्या दारापाशी परमेश्वरासमोर जावे व याजकाकडे ती द्यावी. ¹⁵मग याजकाने त्यातील एकाचे पापार्पण व दुसऱ्याचे होमार्पण करावे आणि त्या माणसाच्या स्त्रावाबद्दल परमेश्वरासमोर त्याच्यासाठी प्रायश्चित्त करावे.

पुरुषासाठी नियम

¹⁶"एखाद्या पुरुषाचा वीर्यपात झाला तर त्याने आपले सर्वांग पाण्याने धुवून संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे. ¹⁷ज्या कपड्याला किंवा चामड्याला वीर्य लागले असेल तेही पाण्याने धुऊन संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध समजावे. ¹⁸स्त्री बरोबर निजला असताना पुरुषाचा वीर्यपात झाला तर त्या दोघांनी पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे.

स्त्रीसाठी नियम

¹⁹"एखादी स्त्री ऋतुमती झाली तर तीने सात दिवस दूर बसावे; जो कोणी तिला शिवेल त्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे; ²⁰ती दूर असेपर्यंत ज्यावर ती झोपेल वा बसेल तेही अशुद्ध होय. ²¹जो कोणी तिच्या अंथरुणाला शिवेल, त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे. ²²ती ज्यावर बसली असेल त्याला जो कोणी शिवेल त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे. ²³तिच्या अंथरुणाला किंवा ज्यावर ती बसली असेल त्याला शिवणाऱ्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे.

²⁴"अशा स्त्रीबरोबर लैंगिक संबंध केलेला पुरुषाने सात दिवस अशुद्ध राहावे व ज्या अंथरुणावर तो झोपेल तेही अशुद्ध समजावे.

²⁵"एखाद्या स्त्रीचा ऋतुकाल नसताना जर अनेक दिवस तिला रक्तस्त्राव होत असेल किंवा मुदतीच्या बाहेर ती ऋतुमती राहिली तर तिचे स्त्रावाचे सर्व दिवस तिच्या ऋतुकालाच्या दिवसाप्रमाणे समजावे. ती अशुद्ध होय. ²⁶तिला स्त्राव होत असतानाच्या सर्व काळात ती ज्या अंथरुणावर झोपेल, ते अंथरुण तिच्या मासिक पाळीच्या वेळच्या अंथरुणप्रमाणे समजावे. ती ज्यावर बसेल ती प्रत्येक गोष्ट तिच्या मासिक पाळीच्या काळात समजते, तशी अशुद्ध समजावी. ²⁷जर कोणी त्या वस्तूंना शिवेल तर तो अशुद्ध होईल. त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे आणि संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे. ²⁸त्या स्त्रीचा स्त्राव बंद झाल्यावर तिने सात दिवस थांबावे; त्यानंतर ती शुद्ध होईल. ²⁹मग आठव्या दिवशी तिने दोन होले किंवा पारव्याची दोन पिले घेऊन दर्शनमंडपाच्या दारापाशी याजकाकडे जावे. ³⁰मग याजकाने एकाचे पापार्पण व दुसऱ्याचे होमार्पण करावे. अशाप्रकारे याजकाने तिच्या अशुद्धतेकरिता परमेश्वरासमोर प्रायश्चित्त करावे. ³¹"ह्या प्रकारे तुम्ही इझ्राएल लोकांना अशुद्धतेबद्दल बजावून

ठेवावे; नाहीतर ते माझा पवित्र निवासमंडप भ्रष्ट करतील आणि मग त्याच्याबद्दल त्यांना मरावेच लागेल।”

³²स्त्राव होऊन किंवा वीर्यपात होऊन जो पुरुष अशुद्ध होतो; ³³आणि जी स्त्री ऋतुमती होते आणि जो कोणी पुरुष, ऋतुमती असल्यामुळे अशुद्ध झालेल्या स्त्रीशी लैंगिक संबंध करून अशुद्ध होतो, त्यांच्या संबंधीचे हे नियम आहेत.

प्रायश्चित्ताचा दिवस

16 अहरोनाचे दोन मुलगे परमेश्वरासमोर धूप दाखविण्यासाठी गेले असताना मरण पावले. त्यानंतर परमेश्वर मोशेशी बोलला. ²तो म्हणाला, “तुझा भाऊ अहरोन ह्याला सांग की त्याने वाटेला त्यावेळी परमपवित्रस्थानात अंतरपटाच्या आत पवित्र कोशावर असलेल्या दयासनापुढे जाऊ नये; तेथे दयासनावरील ढगात मी दर्शन देत असतो; अहरोन जर तेथे जाईल तर तो मरेल!

³परमपवित्रस्थानात जाण्यापूर्वी त्याने पापार्पणासाठी एक गोच्छा व होमार्पणासाठी एक मेंढा आणावा. ⁴त्याने पाण्याने स्नान करावे मग तागाचा पवित्र सदरा व तागाचे चोळणे आपल्या अंगात घालावे; तागाच्या कमरपट्ट्याने आपली कमर कसावी आणि तागाचा फेटा बांधावा; ही पवित्र वस्त्रे आहेत.

⁵अहरोनाने झम्राएलाच्या मंडळीकडून पापार्पणाकरिता दोन बकरे व होमार्पणाकरिता एक मेंढा घ्यावा. ⁶त्याने पापार्पणाचा गोच्छा अर्पण करून स्वतःसाठी व आपल्या घराण्यासाठी प्रायश्चित्त करावे.

⁷मग त्याने ते दोन बकरे घेऊन दर्शनमंडपाच्या दारापाशी परमेश्वरासमोर उभे करावेत. ⁸अहरोनाने त्या दोन बकऱ्यावर चिट्ठ्या टाकाव्या; एक चिट्ठी परमेश्वरासाठी व अजाजेलासाठी.

⁹परमेश्वरासाठी म्हणून, चिट्ठी निघालेला बकरा अहरोनाने पापार्पण म्हणून अर्पण करावा; ¹⁰पाप वाहून नेण्यासाठी अशी चिट्ठी निघालेला बकरा परमेश्वरासमोर जिवंत उभा करावा व तो लोकांकरिता प्रायश्चित्त म्हणून पाप वाहून नेण्यासाठी रानात सोडून द्यावा.

¹¹मग अहरोनाने पापार्पणाच्या गोच्छाचा वध करून स्वतःसाठी व स्वतःच्या घराण्यासाठी प्रायश्चित्त करावे. ¹²नंतर त्याने परमेश्वरासमोर असलेल्या वेदीवरील निखाऱ्यांनी भरलेले धुपाटे घ्यावे आणि कुटून बारीक केलेला ओंजळभर सुगंधी धूप अंतरपटामागील आतल्या खोलीत आणावा. ¹³त्याने तो परमेश्वरासमोर अग्नीवर, इतका घालावा की त्याच्या धुराने आज्ञापटावरील दयासन व्यापून टाकावे म्हणजे मग तो मरणार नाही; ¹⁴त्याचप्रमाणे त्याने गोच्छाचे काही रक्त घेऊन ते दयासनाच्या पूर्वबाजूला बोटाने शिंपडावे आणि काही रक्त दयासनासमोर बोटाने सात वेळा शिंपडावे.

¹⁵मग अहरोनाने लोकांसाठी आणलेला पापार्पणाचा बकरा वधावा; त्याचे रक्त अंतरपटाच्या आतल्या दालनात आणावे आणि त्याने गोच्छाच्या रक्ताचे जसे केले तसेच बकऱ्याच्या रक्ताचे करावे म्हणजे ते दयासनावर व दयासनासमोर शिंपडावे. ¹⁶ह्या प्रकारे त्याने झम्राएल लोकांची अशुद्धता, त्यांचे अपराध व त्यांची पापे ह्या सर्वांबद्दल परमपवित्रस्थान पवित्र करावे; आणखी अशुद्ध लोकांच्या परिसरात मध्यभागी वसत असलेल्या दर्शनमंडपासाठीही त्याने असेच करावे. ¹⁷अहरोन प्रायश्चित्त करण्यासाठी जेव्हा परमपवित्रस्थानात जाईल तेव्हापासून, तो स्वतःसाठी, स्वतःच्या घराण्यासाठी आणि झम्राएल लोकांसाठी प्रायश्चित्त करून बाहेर येईपर्यंत दर्शनमंडपात कोणी नसावे व कोणी तेथे जाऊ नये. ¹⁸मग त्याने तेथून निघून परमेश्वरासमोरील वेदीपाशी जावे व तिच्यासाठी प्रायश्चित्त करावे, त्याने गोच्छाचे काही रक्त व बकऱ्याचे काही रक्त घेऊन त्या वेदीच्या चारही बाजूच्या शिंगांना लावावे. ¹⁹मग त्याने काही रक्त घेऊन आपल्या बोटाने ते सात वेळा तिच्यावर शिंपडावे; अशा प्रकारे त्याने झम्राएल लोकांच्या अशुद्धतेपासून ती शुद्ध व पवित्र करावी.

²⁰तेव्हा परमपवित्रस्थान, दर्शनमंडप आणि वेदी ह्यांच्याकरिता प्रायश्चित्त करण्याचे संपविल्यावर त्याने जिवंत बकरा सादर करावा. ²¹अहरोनाने आपले दोन्ही हात त्या जिवंत बकऱ्याच्या डोक्यावर ठेवून झम्राएल लोकांची सर्व पापे व अपराध ह्यांचा अंगिकार करावा; व ती त्या बकऱ्याच्या डोक्यावर ठेवून त्याला घेऊन जाण्यासाठी तयार असलेल्या माणसाच्या हाती रानात पाठवून द्यावे. ²²तेव्हा तो बकरा त्या लोकांच्या सर्व पापकर्मांचा भार घेऊन निर्जन रानात वाहून नेईल; त्या माणसाने त्या बकऱ्याला रानात सोडून द्यावे.

²³मग अहरोनाने दर्शनमंडपात येऊन परमपवित्र स्थानात जाण्यापूर्वी घातलेली तागाची वस्त्रे उतरून तेथे ठेवावी. ²⁴मग त्याने एखाद्या पवित्र ठिकाणी पाण्याने आंघोळ करावी, आपली वस्त्रे घालावी व तेथून बाहेर येऊन स्वतःसाठी होमार्पण करावे, लोकांसाठी होमार्पण करावे आणि स्वतःसाठी व लोकांसाठी प्रायश्चित्त करावे. ²⁵मग त्याने पापार्पणाच्या चरबीच्या वेदीवर होम करावा.

²⁶ज्या माणसाने पाप वाहून नेण्यासाठी निवडलेला बकरा रानात सोडून दिला त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने आंघोळ करावी व त्यानंतर छावणीत यावे.

²⁷पापार्पणाच्या ज्या गोच्छाचे व बकऱ्याचे रक्त अहरोनाने प्रायश्चित्तासाठी पवित्रस्थानात नेले होते त्या दोन्ही पशूंना छावणीच्या बाहेर न्यावे आणि त्यांचे कातडे, मांस व शेण ही अग्नीत जाळून टाकावीत. ²⁸ती जाळून टाकणाऱ्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने आंघोळ करावी व मग छावणीत यावे.

²⁹“तुमच्यासाठी हा एक कायमचा विधीनियम असावा: सातव्या महिन्याच्या दशमीस तुम्ही अन्न न घेता, * जिवांस दंडन करावे—तुम्ही नम्र व्हावे; त्या दिवशी तुम्ही तसेच तुमच्या देशात राहणारे परके किंवा परदेशी ह्यांपैकी कोणीही कसलेच काम करू नये; ³⁰कारण त्या दिवशी तुम्ही पापापासून शुद्ध व्हावे म्हणून याजक तुमच्यासाठी प्रायश्चित्त करील, मग परमेश्वरासमोर तुम्ही पापापासून शुद्ध ठराल. ³¹तुमच्यासाठी हा फार महत्वाचा व पूर्ण विसाव्याचा शब्बाथ दिवस आहे; तुम्ही अन्न न घेता आपल्या जिवास दंडन करावे. तुम्ही नम्र व्हावे; हा कायमचा विधी नियम होय.

³²तेव्हा आपल्या पित्याच्या जागी मुख्या याजक म्हणून ज्याची निवड होऊन ज्याचा अभिषेक होईल त्याने तागाची पवित्र वस्त्रे घालून प्रायश्चित्त करावे. ³³त्याने परमपवित्रस्थान, दर्शनमंडप व वेदी तसेच याजकवर्ण आणि सर्व इम्राएल लोक ह्यांच्यासाठी प्रायश्चित्त करावे. ³⁴इम्राएल लोकांसाठी त्यांच्या पापाबद्दल वर्षातून एकदा प्रायश्चित्त करण्याकरिता हा कायमचा विधीनियम होय.”

परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे त्यांनी ते सर्व केले.

प्राण्यांना मारून त्यांचे मांस खाण्याविषयीचे नियम

17 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²“अहरोन त्याचे मुलगे आणि सर्व इम्राएल लोक ह्यांना सांग की परमेश्वराने आज्ञा दिली आहे ती ही: ³इम्राएल घराण्यातील एखाद्या माणसाने, छावणीत किंवा छावणीबाहेर एखादा बैल; कोकरू किंवा बकरा मारला, ⁴तर त्या माणसाने तो प्राणी परमेश्वराला अर्पण करण्यासाठी दर्शनमंडपापाशी आणावा; त्याने त्या प्राण्याचा वध करून रक्त सांडले आहे म्हणून त्याने तो परमेश्वराच्या निवासमंडपापाशी आणावा; त्याने जर तसे केले नाही तर त्या माणसाला आपल्या लोकांतून बाहेर टाकावे. ⁵ह्या नियमाचा हेतू असा की इम्राएल लोक आपले पशू खुल्या शेतात मारतात ते त्यांनी दर्शनमंडपाच्या दारापाशी याजकाकडे परमेश्वरासमोर आणावे, व परमेश्वराकरिता शांतपणे म्हणून अर्पित. ⁶याजकाने त्यांचे रक्त दर्शन मंडपाच्या दारापाशी परमेश्वराच्या वेदीवर टाकावे आणि परमेश्वराला सुवास म्हणून त्यांच्या चरबीचा होम करावा म्हणजे त्या सुवासाने त्याला आनंद होईल. ⁷आणि यापुढे त्यांनी ‘अजमूर्तीना’ अजिबात बळी अर्पण करू नयेत. ते त्या दुसऱ्या देवांच्या मागे लागले व अशारीतीने त्यांनी वेश्प्रेमाणे आचरण केले. हे तुम्हाला पिढ्यान् पिढ्या कायमचे विधी नियम आहेत!

⁸“तू त्यांना सांग की इम्राएल घराण्यापैकी किंवा त्यांच्यामध्ये राहाणाऱ्या परकीय किंवा परदेशीय

लोकांपैकी कोणी होमार्पण अथवा यज्ञ केला, ⁹तर त्याने तो परमेश्वराला अर्पण करण्यासाठी दर्शनमंडपाच्या दारापाशी आणावा; त्याने तसे न केल्यास आपल्या लोकांतून त्याला बाहेर टाकावे.

¹⁰“इम्राएल घराण्यापैकी किंवा त्यांच्यामध्ये राहाणाऱ्या परदेशीय लोकांपैकी कोणी रक्त खाईल! तर मी देव त्या माणसापासून आपले तोंड फिरवीन व त्याला आपल्या लोकांतून बाहेर टाकीन. ¹¹कारण शरीराचे जीवन रक्तात असते आणि ते वेदीवर ओतण्याविषयी मी विधीनियम लावून दिले आहेत; तुम्ही घेतलेल्या जिवाच्या भरपाईबद्दल ते रक्त वेदीवर मला दिले पाहिजे; तुमच्या जिवाबद्दल प्रायश्चित्तासाठी ते वेदीवर ओतले पाहिजे. ¹²म्हणून मी इम्राएल लोकांना सांगतो की तुमच्यातील कोणीही, तसेच तुमच्यामध्ये राहाणाऱ्या परदेशीयांनीही रक्त सेवन करू नये.

¹³“इम्राएलापैकी असो किंवा त्यांच्यामध्ये राहाणाऱ्या परदेशीयापैकी असो! कोणी खाण्यालायक पशूची किंवा पक्ष्याची शिकार केली तर त्याने त्याचे रक्त जमिनीवर ओतून मातीने झाकावे. ¹⁴कारण मांसांमध्ये जर अद्याप रक्त आहे तर त्या प्राण्याचा जीव अद्याप त्याच्या मांसात आहे, म्हणून मी इम्राएल लोकांना ही आज्ञा देतो की ज्या मांसात अद्याप रक्त आहे ते मांस खाऊ नका! जर कोणी माणूस रक्त खाईल, तर त्याला आपल्या लोकांतून बाहेर टाकावे.

¹⁵“त्याचप्रमाणे कोणी इम्राएल माणूस असो किंवा त्यांच्यामध्ये राहणारा परदेशीय असो! तो जर आपोआप मेलेल्या किंवा जंगली जनावराने मारलेल्या प्राण्याचे मांस खाईल तर त्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे; त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे म्हणजे मग तो शुद्ध होईल. ¹⁶त्याने आपले कपडे धुतले नाहीत किंवा स्नान केले नाही तर तो आपल्या अपराधाबद्दल दोषी राहील, त्याने त्याबद्दल शिक्षा भोगावी.”

शरीरसंबंधाविषयी नियम

18 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²इम्राएल लोकांना सांग: मी परमेश्वर तुमचा देव आहे. ³तुम्ही ज्या मिसर देशात राहात होता त्या देशातील रितीरिवाजाप्रमाणे चालू नका! तसेच ज्या कनान देशात मी तुम्हाला घेऊन जात आहे त्या देशातील चालीरीती प्रमाणेही तुम्ही चालू नका! त्यांचे विधी पाळू नका. ⁴“तुम्ही माझ्याच नियमाप्रमाणे चाला व माझेच विधी कसोशीने पाळा! कारण मी तुमचा देव परमेश्वर आहे. ⁵म्हणून तुम्ही माझे विधी व माझे नियम पाळावे; ते जो पाळील तो त्यांच्यामुळे जिवंत राहील! मी परमेश्वर आहे!

⁶“तुम्ही कधीही आपल्या जवळच्या नातलगशी शरीरसंबंध करू नये! मी परमेश्वर आहे. ⁷“तुम्ही तुमच्या

आईवडिलांबरोबर शारीरिक संबंध ठेवू नयेत. ती तुमची आई आहे. म्हणून तिच्याबरोबर शारीरिक संबंध असता कामा नये.

⁸तू तुझ्या सावत्र आईशी शारीरिक संबंध ठेवू नको, त्यामुळे तुझ्या बापाची * लाज जाईल.

⁹तू तुझ्या बहिणीशी शारीरिक संबंध ठेवू नको, ती बहीण सख्खी असो किंवा सावत्र असो; ती तुझ्या घरात जन्मलेली असो किंवा तुझ्या घराबाहेर दुसऱ्याच्या घरी जन्मलेली असो, * तू तिच्यापाशी जाऊ नको.

¹⁰तू तुझ्या नातीशी शारीरिक संबंध ठेवू नको, मग ती तुझ्या मुलाची मुलगी असो किंवा मुलीची मुलगी असो; त्यामुळे तुझीच लाज जाईल!

¹¹जर तुझ्या बापाच्या बायकोला तुझ्या बापापासून मुलगी झाली असेल तर ती तुझी बहीणच आहे; म्हणून तू तिच्याशी शारीरिक संबंध ठेवू नको.

¹²तुझ्या आत्याशी शारीरिक संबंध ठेवू नको. ती तुझ्या बापाची जवळची नातलग आहे. ¹³तुझ्या मावशीशी शारीरिक संबंध ठेवू नको, ती तुझ्या आईची जवळची नातलग आहे. ¹⁴तू तुझ्या चुलत्याची लाज उघडी करू नको, म्हणजे त्याच्या बायकोशी शारीरिक संबंध ठेवू नको; ती तुझी चुलती आहे.

¹⁵तुझ्या सुनेशी शारीरिक संबंध ठेवू नको, ती तुझ्या मुलाची बायको आहे.

¹⁶तुझ्या भावज्याशी शारीरिक संबंध ठेवू नको, त्यामुळे तुझ्या भावाची लाज जाईल.

¹⁷एखाद्या स्त्रीशी व तिच्या मुलीशी म्हणजेच दोघींशी अथवा तिच्या नातीशी मग ती तिच्या मुलाची मुलगी असो किंवा मुलीची मुलगी असो शारीरिक संबंध ठेवू नको. कारण त्या तिच्या जवळच्या नातलग आहेत; असे करणे अति दुष्टपणाचे आहे.

¹⁸तुझी बायको जिवंत असताना तिच्या बहिणीला बायको करून तिला सवत करून घेऊ नको; त्यामुळे त्या एकमेकींच्या शत्रू होतील; तू तिच्या बहिणीशी शारीरिक संबंध ठेवू नको.

¹⁹स्त्री ऋ तुमती झाली असताना तिच्यापाशी जाऊ नको; कारण ऋ तुकालात ती अशुद्ध असते.

²⁰तू आपल्या शेजाऱ्याच्या बायकोशी शारीरिक संबंध ठेवू नको. त्यामुळे तू अमंगळ होशील!

लैंगिक संबंध ... बापाची शब्दशः “ती तुझ्या वडीलांची नम्रता आहे. पती व पत्नी एक व्यक्ति आहेत. पाहा उत्पत्ती 2:24

तुमच्या बहीण ... घरी जन्मलेली असो किंवा “घराणे” जर एखाद्याला पुष्कळ बायका असतील तर प्रत्येक बायकोसाठी व तिच्या मुलासाठी स्वतंत्र तंबू किंवा घराचा काही भाग असे. ते कुटुंबातील एक लहान कुटुंबीय गट असल्याप्रमाणे होते. ह्याचा कदाचित असा अर्थ असावा की स्वतःच्या वडीलांच्या मुलींबरोबर म्हणजेच बहिणींबरोबर एखाद्या व्यक्तीला लैंगिक संबंध ठेवता येत नसे.

²¹“तू तुझ्या लहान मुलांमुलीपैकी कोणाचाही मौलख दैवतासाठी होम करू नको; असे करशील तर तू आपल्या देवाच्या नांवाचा अवमान करून त्याच्या नांवाला कलंक लावशील! मी परमेश्वर आहे.

²²“स्त्रीगमनाप्रमाणे पुरुषगमन करू नको! ते भयंकर पाप आहे!

²³“कोणत्याही पशूशी गमन करू नको; त्यामुळे तू मात्र अमंगळ होशील! त्याचप्रमाणे स्त्रीने पशूशी गमन करावयासाठी त्याच्यापाशी जाऊ नये; ते कृत्य निसर्गाविरुद्ध आहे!

²⁴“असल्याप्रकारच्या पाप कर्मांमुळे स्वतःला अशुद्ध करून घेऊ नका! कारण मी राष्ट्रांना त्यांच्या देशातून बाहेर घालवून देत आहे, आणि तो देश मी तुम्हाला देत आहे! कारण तेथील लोकांनी असली भयंकर पापकर्म केली!

²⁵म्हणून त्यांचा देश भयंकर भ्रष्ट झाला आहे! आणि आता तो तेथील रहिवाशांना, ओकून बाहेर टाकीत आहे!

²⁶“ह्याकरिता तुम्ही माझे विधी व नियम पाळावे; हे नियम इस्राएल लोकांकरिता आणि त्यांच्यामध्ये राहणाऱ्या परदेशीय लोकांकरिताही आहेत; तुम्हांपैकी कोणीही असली भयंकर अमंगळ पापकर्म करू नये. ²⁷कारण तुमच्या पूर्वी ह्या देशात राहणाऱ्या लोकांनी असली भयंकर अमंगळ पापकृत्ये केल्यामुळे हा देश अमंगळ झाला आहे. ²⁸जर तुम्ही या गोष्टी केल्या तर तुम्ही हा देश भ्रष्ट कराल आणि तुमच्या पूर्वीच्या राष्ट्रांचा जसा त्याने त्याग केला तसा तो तुमचाही त्याग करील. ²⁹जे कोणी ह्यातील कोणतेही अमंगळ पापी कृत्य करतील त्या सर्वांना आपल्या लोकांतून बाहेर टाकावे. ³⁰इतर लोकांनी असली भयंकर अमंगळ पापकृत्ये केली, परंतु तुम्ही माझे विधी व नियम पाळावेत; तसली भयंकर अमंगळ पापकृत्ये करून तुम्ही आपणाला अमंगळ करून घेऊ नये! मी तुमचा देव परमेश्वर आहे.”

इस्राएल देवाचा आहे

19 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²“सर्व इस्राएल लोकांना सांग की मी तुमचा देव परमेश्वर आहे! मी पवित्र आहे, म्हणून तुम्हीही पवित्र असलेच पाहिजे.

³तुमच्यातील प्रत्येकाने आपली आई व आपला बाप ह्यांचा मान राखलाच पाहिजे आणि माझे शब्दाथ पाळलेच पाहिजेत; मी तुमचा देव परमेश्वर आहे!”

⁴“तुम्ही मूर्तीपूजा करू नका; आपल्यासाठी ओतीव देव करू नका. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे!

⁵“तुम्ही परमेश्वरासाठी शांत्यर्पणाचा यज्ञ कराल तेव्हा तो असा करा की त्यामुळे तुम्ही मला मान्य व्हाल. ⁶त्या अर्पणाचे मांस यज्ञाच्या दिवशी व त्याच्या दुसऱ्या दिवशी

खावे, पण तिसऱ्या दिवशी जर त्यातून काही उरले तर ते अग्नीत जाळून टाकावे. ⁷तिसऱ्या दिवशी त्यातील खाणे भयंकर पाप आहे; ते अर्पण मान्य होणार नाही. ⁸कोणी तसे करील तर ते पाप केल्यामुळे तो अपराधी ठरेल, कारण त्याने परमेश्वराच्या पवित्र वस्तूचा मान न राखता ती दूषित केली असे होईल; त्या माणसाला आपल्या लोकातून बाहेर टाकावे.

⁹“तुम्ही हंगामाच्या वेळी आपल्या शेतातील पिकाची कापणी कराल तेव्हा, आपल्या शेताच्या कोनाकोपऱ्यातील झाडून सारेच पीक कापू नका व पीक काढून घेतल्यावर सरवा वेचू नका.

¹⁰आपला द्राक्षमळाही झाडून सारा खुडू नका, तसेच द्राक्षमळात खाली पडलेली फळे गोळा करू नका; गोरगरीबांसाठी व तुमच्या देशातून प्रवास करणाऱ्या उपरी लोकांसाठी ती राहू द्यावी; मी तुमचा देव परमेश्वर आहे!

¹¹“तुम्ही चोरी करू नये, कोणाला फसवू नये व एकमेकांशी खोटे बोलू नये. ¹²तुम्ही माझ्या नांवाने खोटी शपथ वाहू नये; तसे कराल तर तुम्ही माझे भय न धरता माझ्या नांवाला कलंक लावाल. मी परमेश्वर आहे!

¹³“आपल्या शेजाऱ्यावर जुलूम करू नका व त्याला लुबाडू नका; मजुराची मजुरी रात्रभर दिवस उजाडेपर्यंत आपल्याजवळ ठेवू नका.

¹⁴“बहिऱ्याला शिऱ्याशाप देऊ नका; आंधळ्याने ठोकल लावून पडावे म्हणून एखाद्या वस्तूचे अडखळण त्याच्या वाटेत ठेवू नका; पण आपल्या देवाचा मान राखा—त्याचे भय बाळगा, मी परमेश्वर आहे!

¹⁵“न्यायनिवाडा करताना कोणावर अन्याय करू नका तर योग्य न्याय द्या. न्यायदान करताना गरीब लोक व वजनदार लोक ह्यांना विशेष मर्जी दाखवू नका. आपल्या शेजाऱ्याचा न्याय करताना योग्य तोच न्याय द्या. ¹⁶इतर लोकाविषयी खोट्यानाट्या गोष्टी सांगत इकडे तिकडे फिरू नका; आपल्या शेजाऱ्याचा जीव धोक्यात येईल असे काही करू नका. मी परमेश्वर आहे.

¹⁷“आपल्या मनात आपल्या भावाचा द्वेष बाळगू नका; आपल्या शेजाऱ्याने चुकीचे काही कृत्य केल्यास त्याची कान उघाडणी करावी, परंतु त्याच्या अपराधांमध्ये सहभागी होऊ नये. ¹⁸लोकांनी तुमचे वाईट केलेले विसरून जावे, त्याबद्दल सूड घेण्याचा प्रयत्न करू नका तर आपल्या शेजाऱ्यावर स्वतः सारखी प्रीती करा. मी परमेश्वर आहे!

¹⁹“तुम्ही माझे नियम पाळा. आपल्या पशूंचा भिन्न जातीच्या पशूंशी संकर करू नका; दोन जातीचे बी मिसळून ते आपल्या शेतात पेरू नका; भिन्न सूत एकत्र करून विणलेला कपडा अंगात घालू नका.

²⁰“एकाद्या पुरुषाची स्त्री गुलाम, ती विकत घेतलेली नसेल किंवा खंडणी भरून मुक्त झाली नसेल, अशा

स्त्रीशी कोणी शरीर संबंध केल्यास त्या दोघांना शिक्षा व्हावी; परंतु तिची मुक्तता झाली नसल्यामुळे त्यांना जिवे मारू नये; ²¹हे पाप केलेल्या माणसाने आपले दोषार्पण म्हणून एक मेंढा दोषार्पणासाठी, दर्शनमंडपाच्या दारापाशी परमेश्वरासमोर आणावा; ²²आणि त्याने केलेल्या पापाबद्दल दोषार्पणाच्या मेंढ्याद्वारे त्याच्यासाठी याजकाने परमेश्वर समोर प्रायश्चित्त करावे; म्हणजे त्याने केलेल्या पापाची त्याला क्षमा होईल.

²³“तुम्ही आपल्या देशात जाऊन पाहोंचल्यावर खाण्यासाठी निरनिराळ्या प्रकारची फळ झाडे लावाल, तेव्हा फळ झाडे लावल्यावर तुम्ही तीन वर्षे थांबावे, त्यांची फळे खाऊ नयेत. ²⁴पण चौथ्या वर्षी त्यांची सर्व फळे परमेश्वराची होतील; ती परमेश्वराच्या उपकारस्मरणाच्या यज्ञासाठी पवित्र समजावी. ²⁵मग पाचव्या वर्षी तुम्ही त्यांची फळे खावी. असे केल्याने त्यांना तुमच्यासाठी अधिकात अधिक फळे येतील. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे!

²⁶“तुम्ही कोणतेही मांस रक्तासह खाऊ नका;

“तुम्ही काही जादू—टोणा, मंत्रतंत्र व शकूनमुहूर्त ह्यांच्याद्वारे भविष्य पाहण्याचा प्रयत्न करू नका.

²⁷“आपल्या डोक्याला घेर ठेवू नका; आपल्या दाढीचे कोपरे छाटू नका. ²⁸मृताची आठवण म्हणून अंगावर जखम करून घेऊ नका. आपले अंग गोंदवून घेऊन नका. मी परमेश्वर आहे!

²⁹“तू आपल्या मुलीला वेश्या बनून भ्रष्ट होऊ देऊ नको, त्यामुळे तू तिच्या पावित्र्याचा मान राखित नाहीस असे दिसेल. तुमच्या देशात वेश्या होऊ देऊ नका त्या प्रकारच्या पापाने तुमचा देश भ्रष्ट होऊ देऊ नका.

³⁰“तुम्ही माझे शब्दाथ, काम न करिता विसाव्याचे दिवस म्हणून पाळावे. तुम्ही माझ्या पवित्रस्थानाविषयी आदर बाळगावा. मी परमेश्वर आहे!

³¹सल्लामसलत विचारण्यासाठी पंचाक्षऱ्याकडे किंवा चेटक्याकडे जाऊ नका; त्यांच्या मागे लागू नका; ते तुम्हाला अशुद्ध करतील. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे!

³²वडीलधाऱ्यामाणसांना मान द्या; वृद्ध माणूस घरात आल्यास उठून उभे राहा; आपल्या देवाचे भय बाळगा. मी परमेश्वर आहे!

³³“कोणी परदेशीय तुमच्या देशात तुमच्याबरोबर राहात असेल तर त्याच्याशी वाईट वागू नका. ³⁴तुमच्याबरोबर राहणाऱ्या परदेशीय माणसाला स्वदेशीय माणसासारखेच माना; आणि त्याच्यावर स्वतः सारखीच प्रीती करा; कारण तुम्हीही एके काळी मिसरदेशात परदेशीय होता. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे!

³⁵लोकांचा न्याय करताना तुम्ही योग्य न्याय करावा; मोजण्यामापण्यात व तोलण्यात तुम्ही अन्याय करू नका. ³⁶तुमच्यापाशी खरी मापे, खरी वजने, खरे तराजू, खरा एफा व खरा हिन असावा. मी परमेश्वर

तुमचा देव आहे! मीच तुम्हाला मिसर देशातून बाहेर आणले!

³⁷“म्हणून तुम्ही माझे विधी व नियम ह्यांची आठवण ठेवून ते पाळावे. मी परमेश्वर आहे.”

मूर्तीची पूजा करण्याविरुद्ध ताकीद

20 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²“तू इस्राएल लोकांना आणखी असे सांग की इस्राएल लोकांपैकी किंवा इस्राएल लोकांमध्ये राहणाऱ्या परदेशीयांपैकी कोणी आपल्या मुलाबाळांतून एखादे मूल मोलख दैवतास अर्पिल तर त्या माणसाला जिवे मारावे! आपल्या देशाच्या लोकांनी त्याला धोंडमार करावा! ³मीही त्या माणसाच्या विरुद्ध होईन! आणि त्याला आपल्या लोकांतून बाहेर टाकीन! कारण त्याने आपले मूल मोलख दैवतास अर्पून माझे पवित्रस्थान भ्रष्ट केले व माझ्या पवित्र नांवाला कलंक लावला!

⁴मोलख दैवताला आपले मूल अर्पण्याकडे देशाचे इतर सामान्य लोक डोळेझांक करून त्याला जिवे मारणार नाहीत,

⁵तर मी त्या माणसाच्या व त्याच्या कुटुंबाच्या विरुद्ध होईन! आणि त्याला व मजवर अविश्वास दाखवून जे कोणी मोलख दैवताच्या नादी लागून त्याच्या मागे जातील त्यांना आपल्या लोकांतून बाहेर टाकीन!

⁶“जो माणूस सल्लामसलत विचारण्यास पंचाक्षऱ्याकडे व चेटक्याकडे जातो तो माझ्याशी विश्वासघात करीत आहे.* मी त्याच्या विरुद्ध होईन व त्याला आपल्या लोकांतून बाहेर टाकीन.

⁷“म्हणून पावन व्हा! आपणास पवित्र करा! कारण मी तुमचा देव परमेश्वर आहे! ⁸तुम्ही माझ्या नियमांची आठवण ठेवून ते पाळा; तुम्हाला पवित्र करणारा मीच परमेश्वर आहे!

⁹“जो माणूस आपल्या बापाला किंवा आपल्या आईला शिष्याशाप देईल त्याला अवश्य जिवे मारावे;* त्याने आपल्या बापाला व आपल्या आईला शिष्याशाप दिला आहे म्हणून त्याच्या रक्तपाताची जबाबदारी त्याच्याच माथी राहील.

व्यभिचाराच्या पापाबद्दल शिक्षा

¹⁰“जो माणूस आपल्या शेजाऱ्याच्या बायकोपाशी जातो तो माणूस व ती स्त्री, ती दोघेही व्यभिचाराच्या पापाचे अपराधी आहेत; त्या जाराला व जारिणीला अवश्य जिवे मारावे. ¹¹जो आपल्या बापाच्या बायकोपाशी जातो तो आपल्या बापाची लाज उघडी करतो! तो माणूस व त्याच्या

बापाची बायको त्या दोघांनाही अवश्य जिवे मारावे; त्यांच्या रक्तपाताची जबाबदारी त्यांच्याच माथी राहील.

¹²“एखादा पुरुष आपल्या सुनेशी शारीरिक संबंध ठेवेल तर त्या दोघांनाही अवश्य जिवे मारावे; त्यांनी शरीरसंबंधाचे भयंकर पाप केले आहे! त्यांच्या रक्तपाताची जबाबदारी त्यांच्याच माथी राहील.

¹³“एखाद्या पुरुषाने स्त्रीगमनाप्रमाणे पुरुषगमन केले तर ते भयंकर पाप त्या दोघांनी केले आहे म्हणून त्या दोघांनाही अवश्य जिवे मारावे; त्यांच्या रक्तपाताची जबाबदारी त्यांच्याच माथी राहील.

¹⁴“कोणा पुरुषाने एखादी स्त्री व तिची मुलगी ह्या दोघींबरोबर विवाह केला तर तो अतिदुष्टपणा होय. त्या पुरुषाला व त्या दोन्ही स्त्रीयांना अग्नीत जाळून टाकावे! तुमच्यामध्ये असे अतिदुष्टपणाचे पाप होऊ देऊ नये!

¹⁵कोणा पुरुषाने पशूगमन केले तर त्याला अवश्य जिवे मारावे आणि त्या पशूलाही मारून टाकावे. ¹⁶कोणी स्त्री पशूगमन करील तर त्या स्त्रीला व त्या पशूला जिवे मारावे; त्यांना अवश्य मारून टाकावे; त्यांच्या रक्तपाताची जबाबदारी त्यांच्याच माथी राहील.

¹⁷“कोणी आपल्या बहिणीला, मग ती त्याच्या बापाची मुलगी असो किंवा त्याच्या आईची मुलगी असो, आपली बायको करून घेईल व ती दोघे शरीरसंबंध करतील तर ते लाजिरवाणे कर्म आहे! त्या दोघांना आपल्या भाऊबंदादेखत शिक्षा व्हावी! त्यांना आपल्या लोकांतून बाहेर टाकावे. त्याने आपल्या बहिणीबरोबर केलेल्या वाईट कर्माबद्दल शिक्षा भोगावी.*

¹⁸“तुमती स्त्रीशी कोणी पुरुषाने शरीर संबंध केला तर तो पुरुष व ती स्त्री ह्या दोघांनाही त्यांच्या लोकांतून बाहेर टाकावे; कारण त्याने तिच्या रक्ताचा झरा उघडा करून पाप केले आहे. ¹⁹आपली मावशी किंवा आपली आत्या ह्यांच्याशी शारीरिक संबंध ठेवू नयेत व तसे करणाऱ्याच्या हातून मात्रागमनाचे पाप घडेल, त्यांनी आपल्या दुष्कर्माबद्दल शिक्षा भोगावी.*

²⁰“कोणी आपल्या चुलतीशी शारीरिक संबंध ठेवेल तर त्याने आपल्या चुलत्याची लाज उघडी केली असे होईल; ते आपल्या पापाची शिक्षा भोगतील व संतती न होता मरतील. ²¹आपल्या भावज्येयीशी शारीरिक संबंध ठेवणे हे पापी कृत्य आहे; जो कोणी असे करील त्याने आपल्या भावाची लाज उघडी केली असे होईल! त्यांना संतती* होणार नाही.

त्याने आपल्या ... शिक्षा भोगावी शब्दशः “तो त्याचे अपराध वाहून नेईल.”

त्यांनी आपल्या ... शिक्षा भोगावी शब्दशः “तुम्ही तुमचे अपराध वाहाल.”

त्याने आपल्या ... संतती (मुले) शब्दशः “त्यांनी त्यांचे निःस्तानत्व सहन करावे ते मरतील.”

विश्वासघात करीत आहे शब्दशः “त्यांचे अनुकरण करून स्वतः व्यभिचार करीत आहे.

जो माणूस ... मारावे शब्दशः “त्याचे रक्त त्याच्यावर आहे.”

²²“म्हणून तुम्ही माझे सर्व विधी व माझे सर्व नियम ह्यांची आठवण ठेवून ते पाळवे म्हणजे ज्या देशात मी तुम्हाला घेऊन जात आहे त्यात तुमची वस्ती होईल; तो देश तुमचा त्याग करणारा नाही. ²³ज्या राष्ट्रांना मी तुमच्या पुढून घालवून देत आहे त्यांनी असली सर्व पापी कृत्ये केली म्हणून मला त्यांचा वीट आला! तुम्ही त्यांच्या रितीरीवाजप्रमाणे चालू नका.

²⁴“मी तुम्हास सांगितले आहे की त्यांचा देश * तुमचे वतन होईल! तो मी तुमच्या ताब्यात देत आहे,

“त्यात दुधामधाचे प्रवाह वाहात आहेत; इतर राष्ट्रांपासून वेगळे करून मी तुम्हाला माझे विशेष लोक म्हणून चालविले आहे. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे! ²⁵म्हणून तुम्ही शुद्ध व अशुद्ध पशू व शुद्ध व अशुद्ध पक्षी ह्यांच्यातील भेद पाळावा, आणि जे पशू, पक्षी व जमिनीवर रांगणारे प्राणी मी अशुद्ध ठरविले आहेत ते तुम्ही खाऊ नये. ²⁶तुम्ही माझेच असावे म्हणून मी तुम्हाला इतर राष्ट्रांपासून वेगळे केले आहे; तुम्ही माझ्याकरिता पवित्र व्हावे! कारण मी तुमचा परमेश्वर आहे आणि मी पवित्र आहे! ²⁷कोणी पंचाक्षरी किंवा चेटूक करणारा असला, मग तो पुरुष असो किंवा स्त्री असो, त्यांना अवश्य जिवे मारावे; लोकांनी त्यांना धोंडमार करावा; त्यांच्या रक्तपाताची जबाबदारी त्यांच्याच माथी राहील.”

याजकांकरिता विधीनियम

21 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “अहरोनाचे मुलगे, जे याजक त्यांना असे सांग की मेलेल्या माणसाला स्पर्श करून याजकाने स्वतःला अशुद्ध करून घेऊ नये. ²परंतु आपले जवळचे नातलग म्हणजे आपली आई, बाप, मुलगा, मुलगी, भाऊ, ³आणि आपल्या जवळ असलेली आपली अविवाहित बहीण ह्यांच्या प्रेताला स्पर्श केल्यास हरकत नाही. ⁴याजक आपल्या लोकांचा प्रमुख असल्यामुळे त्याने सामान्य माणसाप्रमाणे स्वतःला अपवित्र करून घेऊ नये.

⁵“याजकांनी आपल्या डोक्याचे मुंडण करू नये; आपल्या दाढीचे कोपरे छाटू नयेत किंवा आपल्या शरीरावर घाव करू नयेत; ⁶त्यांनी आपल्या देवासाठी पवित्र राहावे आणि आपल्या देवाच्या नांवाचा मान राखावा. त्याचे भय धरावे. आणि त्याच्या नांवाला काळिमा लावू नये; ते अग्नीद्वारे परमेश्वराला अर्पण म्हणजे अन्नार्पण अर्पित असतात म्हणून त्यांनी अवश्य पवित्र राहावे. ⁷याजक पवित्रपणे देवाची सेवा करतात म्हणून त्यांनी भ्रष्ट झालेल्या स्त्रीला, वेश्येला, किंवा नवऱ्याने टाकलेल्या स्त्रीला आपली बायको करून घेऊ नये. ⁸याजक पवित्रपणे देवाला अन्नार्पण करतो म्हणून तुम्ही त्याला पवित्र मानावे; कारण तो पवित्र वस्तू

देवाकडे घेऊन जातो! तो देवाला पवित्र अन्नार्पण करतो आणि मी पवित्र आहे.

⁹“एखाद्या याजकाची मुलगी वेश्याकर्म करील तर ती भ्रष्ट होईल, व आपल्या पावित्र्याचा नाश करून घेईल; आणि त्यामुळे ती आपल्या बापाच्या पावित्र्याला काळिमा लावील; तिला अग्नीत जाळून टाकावे.

¹⁰“आपल्या भावांतून मुख्य याजक निवडला गेला, त्याच्या मस्तकावर अभिषेकाचे तेल ओतले गेले आणि पवित्र वस्त्रे परिधान कराव्यास त्याच्यावर संस्कार झाला; अशा रितीने याजक ह्या नात्याने पवित्र सेवा करण्यासाठी त्याची निवड झाली आहे, म्हणून त्याने आपल्या डोक्याचे केस मोकळे सोडू नयेत व लोकांच्यात शोकप्रदर्शनार्थ आपली वस्त्रे फाडू नयेत, ¹¹त्याने आपणाला अशुद्ध करून घेऊ नये; त्याने प्रेताजवळ जाऊ नये; आपल्या बापाच्या किंवा आईच्या प्रेताजवळही जाऊ नये. ¹²त्याने पवित्रस्थानाबाहेर जाऊ नये, त्याने अशुद्ध होऊ नये व आपल्या देवाचे पवित्रस्थान भ्रष्ट करू नये; त्याच्या डोक्यावर अभिषेकाचे तेल ओतल्यामुळे त्याच्यावर संस्कार झाला आहे व त्यामुळे इतर लोकांपासून तो वेगळा झाला आहे. मी परमेश्वर आहे!

¹³“त्याने कुमारिकेशीच लग्न करावे, ¹⁴भ्रष्ट झालेली स्त्री, वेश्या किंवा टाकलेली स्त्री अथवा विधवा स्त्री ह्यांपैकी कोणाही स्त्रीला त्याने बायको करून घेऊ नये; तर त्याने आपल्या लोकांतील एखाद्या कुमारिकेशीच लग्न करावे. ¹⁵अशा प्रकारे त्याने आपल्या लोकांत आपली संतती भ्रष्ट होऊ देऊ नये; * कारण मी जो परमेश्वर त्या मी त्याला पवित्र सेवेसाठी पवित्र केले आहे.”

¹⁶परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ¹⁷“अहरोनाला असे सांग की पुढील पिढ्यामध्ये, तुझ्या वंशात जर कोणाला काही व्यंग-शारीरिक दोष-निघाले तर त्याने आपल्या देवाकरिता अन्न अर्पण्यासाठी वेदीजवळ जाऊ नये. ¹⁸शारीरिक व्यंग असलेल्या कोणत्याही माणसाने मला अर्पण आणू नये; याजक ह्या नात्याने माझी सेवा करण्यास पात्र नसलेली माणसे अशी:

आंध्र्य, लंगडा, चेहऱ्यावर विद्रूप वण असलेला, हातपाय प्रमाणाबाहेर लांब असलेला,

¹⁹मुंडक्या पायावा, थोटा,

²⁰कुबडा, ठेंगू, डोळ्यात दोष असलेला, पुरळ किंवा त्वचेचे इतर वाईट रोग झालेला अथवा भग्नान्ड असलेला;

²¹अहरोन याजकाच्या वंशापैकी कोणास असे व्यंग असेल तर त्याने परमेश्वराला अर्पण किंवा अन्न अर्पण्यास वेदीजवळ जाऊ नये; ²²तो याजकाच्या कुटुंबापैकी

असल्यामुळे त्याने पवित्र अन्न तसेच परमपवित्र अन्न खावे;

²³परंतु त्याला व्यंग असल्यामुळे त्याने अंतरपटाच्या आत आणि वेदीजवळ जाऊ नये व माझी परम पवित्र स्थाने भ्रष्ट करू नये; कारण त्यांना पवित्र करणारा मी परमेश्वर आहे!"

²⁴तेव्हा मोशेने अहरोन, त्याचे मुलगे व सगळे इझ्राएल लोक ह्यांना हे सर्व सांगितले.

22 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²"अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांना सांग की इझ्राएल लोक ज्या वस्तू मला समर्पण करतात त्या पवित्र होतात; त्या माझ्या आहेत; म्हणून त्या याजकांनी घेऊ नयेत; त्या पवित्र वस्तू घेऊन जर तुम्ही वापरल्या तर तुम्ही माझा मान न राखता-माझे भय न धरता-माझ्या नांवाला कलंक लावाल. मी परमेश्वर आहे!" ³तुझ्या वंशजापैकी कोणी जर त्या पवित्र वस्तूंना हात लावील, तर तो अपवित्र ठरेल; त्याला मजसमोरून दूर करावे! इझ्राएल लोकांनी त्या वस्तू मला अर्पण केल्या आहेत. मी परमेश्वर आहे.

⁴"अहरोनाच्या वंशापैकी कोणी महारोगी किंवा स्त्राव होणारा असला तर त्याने शुद्ध होईपर्यंत पवित्र केलेले पदार्थ खाऊ नयेत. हा नियम अशुद्ध झालेल्या प्रत्येक याजकाला लागू आहे. प्रेताला स्पर्श केल्यामुळे किंवा वीर्यपातामुळे अशुद्ध झालेला माणूस, ⁵किंवा जमिनीवर सरपटणाऱ्या कोणत्याही अशुद्ध प्राण्याला स्पर्श केल्यामुळे किंवा कोणत्याही इतर कारणामुळे अशुद्ध झालेल्या माणसास स्पर्श केल्यामुळे याजक अशुद्ध होईल. ⁶याजकाने अशा कोणालाही स्पर्श केला तर त्याने संस्थाकाळपर्यंत अशुद्ध राहावे. त्याने पवित्र पदार्थ खाऊ नयेत; त्याने पाण्याने स्नान केले तरी पवित्र पदार्थ खाऊ नयेत. ⁷सूर्य मावळल्यावरच तो माणूस शुद्ध ठरेल; त्यानंतर त्याने पवित्र पदार्थ खावे; कारण ते त्याचे अन्न आहे.

⁸"आपोआप मेलेल्या किंवा जंगली जनावरांनी मारून टाकलेल्या जनावराचे मांस याजकाने खाऊ नये, जर तो ते खाईल तर तो अशुद्ध होईल; मी परमेश्वर आहे!"

⁹त्यांनी माझी आज्ञा पाळवी व पवित्र पदार्थ अपवित्र होणार नाहीत याची काळजी घ्यावी; ती ते घेतील तर आज्ञाभंगाच्या पापामुळे ते मरणार नाहीत. मी परमेश्वराने त्यांना ह्या पवित्र कामासाठी वेगळे केले आहे. ¹⁰फक्त याजकाच्या कुटुंबातील लोकांनी पवित्र अन्न खावे; त्याच्याकडील पाहुण्याने किंवा त्या याजकाने कामाला लावलेल्या मजुराने पवित्र अन्न खाऊ नये; ¹¹परंतु याजकाने स्वतःचे पैसे देऊन एखादा गुलाम विकत घेतला असेल तर त्या गुलामाने व याजकाच्या घरात जन्मलेल्या त्याच्या मुलाबाळांनी त्या पवित्र अन्नातून खावे. ¹²याजकाच्या मुलीने याजक वंशाच्या बाहेरच्या माणसाबरोबर लग्न केले असेल तर तिने पवित्र पदार्थ खाऊ नयेत.

¹³याजकाची मुलगी विधवा झाली असेल किंवा तिच्या नवऱ्याने तिला सोडून दिले असेल, तिला एकही मूल झालेले नसेल व परत ती तरुणपणी होती तशीच आपल्या बापाच्या घरी राहात असेल तर मग आपल्या बापाच्या म्हणजे याजकाच्या घरातील पवित्र अन्नातून तिने खावे, परंतु याजकाच्या घरचे पवित्र अन्न फक्त त्याच्या कुटुंबातील लोकांनीच खावे.

¹⁴एखाद्याने चुकून पवित्र पदार्थ खाल्ला तर त्याने त्या खाल्लेल्या पदार्थाइतकी व त्या पदार्थाच्या पाचव्या हिश्याइतकी किंमत भरपाई म्हणून त्यात घालून याजकास द्यावी.

¹⁵"इझ्राएल लोक परमेश्वराला अर्पण देतात तेव्हा ती अर्पण पवित्र होतात, म्हणून ती पवित्र अर्पण याजकाने अपवित्र करू नयेत; ¹⁶जर याजकांनी त्यांना पवित्र अर्पण खाण्याची परवानगी दिली तर ते स्वतःवर अपराध ओढवून घेतील. आणि त्या अपराधाबद्दल त्यांना पैसे भरावे लागतील. मी परमेश्वर त्यांना पवित्र करणारा आहे!"

¹⁷मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ¹⁸"अहरोन, त्याचे मुलगे व सर्व इझ्राएल लोक ह्यांना सांग की तुम्हांइझ्राएल लोकांपैकी किंवा तुम्हांमध्ये राहाणाऱ्या उपरी लोकांपैकी कोणाला आपल्या नवसाचा किंवा काही विशेष कारणासाठी स्वखुषीचा परमेश्वरासाठी यज्ञबली अर्पवाचा असेल, ¹⁹⁻²⁰व तो गुरे, मेंढरे किंवा बकरे ह्यांपैकी असेल तर तो त्यांच्यातील नर असावा, व त्याच्यात काहीही दोष नसावा! परंतु दोष असलेली कोणतीही अर्पण तू स्वीकारू नये; त्या अर्पणामुळे मला संतोष होणार नाही!

²¹"एखाद्या माणसाला आपला नवस फेडण्यासाठी किंवा खुषीच्या अर्पणासाठी परमेश्वराला गुरांबोरातून किंवा शेरडांमेंढरातून शांत्यर्पण करावयाचे असेल तर ते दोषहीन असावे म्हणजे ते मान्य होईल. ²²आंधळा, हाड मोडलेला, लुळा, वाहती जखम असलेला किंवा अंगवार मस, चाई, खरुज असा त्वचेचा रोग असलेला असा कोणताही प्राणी परमेश्वराला अर्पू नये, किंवा परमेश्वराकरिता वेदीवर त्याचा अर्पण म्हणून होम करू नये.

²³"गोऱ्या किंवा मेंढा ह्याचा एखादा पाय आखुड-पूर्णपणे न बाढलेला-किंवा प्रमाणाबाहेर लांब असेल तर तो खुषीच्या अर्पणाकरिता चालेल, पण नवस फेडण्याकरिता त्याचा स्वीकार होणार नाही.

²⁴"ज्याचे अंड ठेचलेले, चिरडलेले किंवा फाटलेले असेल असा प्राणी परमेश्वराला अर्पण करू नये अशा गोष्टी तुम्ही तुमच्या देशात करू नयेत.

²⁵"परमेश्वराला अर्पण करण्यासाठी म्हणून कोणतेही प्राणी तुम्ही विदेशी लोकांकडून घेऊ नये कारण त्या प्राण्यांना काही इजा झालेली असेल किंवा त्यांच्यात काही दोष असले तर; ते प्राणी स्वीकारले जाणार नाहीत!"

²⁶परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²⁷"वासर, कोकरु किंवा करडू जन्मल्यावर सात दिवस त्याच्या आईजवळ असले

पाहिजे; आठव्या दिवशी व त्यानंतर ते परमेश्वराला अर्पण म्हणून अर्पण करण्यासाठी स्वीकारावयास योग्य ठरेल. ²⁸परंतु गाय व तिचे वासरू, मेंढी व तिचे कोकरू ह्या प्रमाणे एखादा प्राणी व त्याची आई ह्यांचा एकाच दिवशी वध करू नये.

²⁹परमेश्वराकरिता तुम्हाला उपकारस्तुतीचा यज्ञबली अर्पाव्याचा असल्यास तो देवाला संतोष देईल अशाप्रकारे तुम्ही अर्पावा.

³⁰अर्पण केलेल्या पशूचे मांस त्याच दिवशी तुम्ही खाऊन टाकावे; त्यातील काहीही दुसऱ्या दिवशी सकाळपर्यंत शिल्लक ठेवू नये. मी परमेश्वर आहे!

³¹तुम्ही माझ्या आज्ञांची आठवण ठेवून त्या पाळव्या; मी परमेश्वर आहे! ³²माझ्या पवित्र नांवाचा मान राखावा-माझे भय धरावे-! इझ्राएल लोकांमध्ये मला पवित्र मानण्यात येईल; मी तुम्हाला माझे पवित्र लोक केले आहे. मी परमेश्वर आहे! ³³मी तुम्हाला मिसर देशातून बाहेर आणले, आणि मी तुमचा देव झालो. मी परमेश्वर आहे!"

पवित्र सण

23 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²इझ्राएल लोकांना असे सांग. परमेश्वराने नेमलेले सण, पवित्र मेळे भरवण्यासाठी म्हणून तुम्ही जाहीर करावे; ते माझे नेमलेले पवित्र सण असे.

शब्बाथ दिवस

³सहा दिवस कामकाज करावे, परंतु सातवा दिवस, विसाव्याचा शब्बाथ दिवस व पवित्र मेळ्याचा दिवस होय; ह्या दिवशी तुम्ही कसलेही काम करू नये; तुमच्या सर्व घराघरात हा परमेश्वरचा शब्बाथ असावा.

वल्हांडण सण

⁴परमेश्वराने ठरविलेले सणाचे दिवस तुम्ही पवित्र मेळ्याचे दिवस म्हणून जाहीर करावे; ते हे, ⁵पहिल्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी संध्याकाळपासून परमेश्वरचा वल्हांडण सण आहे.

बेखमीर भाकरीचा सण

⁶त्याच निसान महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी बेखमीर भाकरीच्या सणाचा दिवस येतो. तेव्हा तुम्ही सात दिवस बेखमीर-खमीर न घातलेली-भाकर खावी. ⁷सणाच्या पहिल्या दिवशी तुम्ही पवित्र मेळा भरवावा; त्या दिवशी तुम्ही कसलेही काम करू नये. ⁸सात दिवस तुम्ही परमेश्वराकरिता अग्नित हव्य अपवि आणि सातव्या दिवशी आणखी दुसरा पवित्र मेळा भरवावा; त्या दिवशी काही काम करू नये."

पहिल्या हंगामाचा सण

⁹परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ¹⁰इझ्राएल लोकांना सांग: मी तुम्हाला देत असलेल्या देशात तुम्ही जाऊन पोहोचाल व हंगामाच्या वेळी कापणी कराल त्यावेळी पिकाच्या पहिल्या उपजातील पेंढी तुम्ही याजकाकडे आणावी; ¹¹याजकाने ती पेंढी शब्बाथाच्या दुसऱ्या दिवशी परमेश्वरासमोर ओवाळावी म्हणजे ती तुमच्यासाठी स्वीकारण्यात येईल.

¹²पेंढी ओवाळाल त्या दिवशी निर्दोष अशा एक वर्षाच्या मेंढ्याचे होमार्पण करावे; ¹³तुम्ही त्याच बरोबर तेलाल मळलेल्या दोन दशमांश मैद्याच्या पिठाचे अन्नार्पण अपवि. त्याच्या सुवासाने परमेश्वराला संतोष होतो; आणि त्या बरोबरचे पेयार्पण म्हणून एकचतुर्थांश हिन द्राक्षारस अर्पावा. ¹⁴तुम्ही आपल्या देवाला हे सर्व अर्पण आणाल, त्या दिवसापर्यंत नव्या पिकाची भाकर, किंवा हुरडा किंवा हिरव्या धान्याची भाकर खाऊ नये; तुम्ही जेथे कोठे राहाल तेथे तुमच्याकरिता हा नियम पिब्यान्पिब्या कायमचा चालू राहील.

पन्नासाव्या दिवसाचा-हंगामाचा-सण

¹⁵तुम्ही शब्बाथ दिवसाच्या दुसऱ्या दिवशी सकाळी-रविवारी सकाळी-जेव्हा ओवाळणीची पेंढी आणाल, त्या दिवसापासून सात शब्बाथ दिवस मोजावे; ¹⁶सातव्या शब्बाथ दिवसानंतर दुसऱ्या दिवशी येणाऱ्या रविवारी म्हणजे पन्नासाव्या दिवशी तुम्ही परमेश्वराकरिता नवे अन्नार्पण आणावे. ¹⁷त्या दिवशी तुम्ही आपल्या घरातून दोन दशांश एकाभर मैद्याच्या, खमीर घालून भाजलेल्या दोन भाकरी ओवाळण्यासाठी आणाव्या; परमेश्वराकरिता हे पहिल्या उपजाचे अर्पण होय.

¹⁸एक गोऱ्हा, दोन मेंढे व एक एक वर्षाची सात नर कोंकरे ही सर्व निर्दोष अशी घेऊन त्यांचा परमेश्वरासमोर अन्नार्पणासोबत परमेश्वरासाठी हव्य म्हणून होम करावा. त्या सुवासिक अर्पणामुळे परमेश्वराला संतोष होईल. ¹⁹आणि पापार्पणासाठी एक बकरा व शांतार्पणासाठी एक एक वर्षाची दोन नर कोंकरे अपवि.

²⁰याजकाने ती अर्पण प्रथम उपजाच्या भाकरीबरोबर त्या मेंढ्यांसह परमेश्वरासमोर ओवाळावी; ती परमेश्वराकरिता पवित्र आहेत; ती याजकाच्या वाढ्याची व्हावी. ²¹त्याच दिवशी तुम्ही पवित्र मेळा भरवावा; तुम्ही कोणतेही काम करू नये; तुमच्या प्रत्येक घरासाठी हा तुम्हाला पिब्यान्पिब्या निरंतरचा नियम होय.

²²तसेच तुम्ही आपल्या जमिनीतील पिकाची कापणी कराल तेव्हा तुमच्या शेताच्या कोनाकोपऱ्यातील साऱ्या पिकाची कापणी करू नका आणि सरवा वेचू नका; गरीब व तुमच्या देशातून प्रवास करणाऱ्या उपरी लोकांसाठी तो राहू द्या. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे!"

कर्णे वाजविण्याचा सण

²³आणखी परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²⁴“इझ्राएल लोकांना सांग: सातव्या महिन्याचा पहिला दिवस हा विसाव्याचा पवित्र दिवस असावा; त्या दिवशी पवित्र मेळा भरवावा व पवित्र स्मरणासाठी तुम्ही कर्णे फुंकावी; ²⁵तुम्ही कोणतही काम करू नये; तर तुम्ही परमेश्वराला अर्पण अपवि.”

प्रायश्चिताचा दिवस

²⁶परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²⁷“सातव्या महिन्याचा दहावा दिवस हा प्रायश्चिताचा दिवस म्हणून पाळावा; त्या दिवशी पवित्र मेळा भरवावा; काही न खाता आपल्या जिवांस दंडन करून नम्र व्हावे व परमेश्वराला अर्पण अपवि. ²⁸त्या दिवशी तुम्ही कसलेही कामकाज करू नये कारण तो प्रायश्चिताचा दिवस आहे; त्या दिवशी तुमच्या परमेश्वरसमोर तुमच्यासाठी प्रायश्चित्त करण्यात येईल.

²⁹“त्या दिवशी जो माणूस काही न खाता आपल्या जिवास दंडन करून आपणाला नम्र करणार नाही त्याला आपल्या लोकांतून बाहेर टाकावे. ³⁰त्या दिवशी कोणाही माणसाने जर कसलेही काम केले तर मी देव त्याला त्याच्या लोकातून नाहीसा करीन. ³¹तुम्ही अजिबात कसलेही काम करू नये; तुम्ही जेथे कोठे राहात असाल तेथे तुमच्या सर्व घराघरात तुम्हाला हा पिढ्यान्पिढ्या कायमचा नियम होय. ³²तो दिवस तुम्हाला पवित्र विसाव्याचा शब्बाथ दिवस व्हावा; त्या दिवशी तुम्ही काही न खाता आपल्या जिवास दंडन करावे व नम्र व्हावे; त्या महिन्याच्या नवव्या दिवसाच्या संध्याकाळपासून सुरवात करून दुसऱ्या दिवशी संध्याकाळपर्यंत तुम्ही हा विसाव्याचा दिवस पाळावा.”

मंडपाचा सण

³³परमेश्वर मोशेला पुन्हा म्हणाला, ³⁴“इझ्राएल लोकांना सांग: सातव्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवसापासून पुढे सात दिवसपर्यंत परमेश्वराकरिता मंडपाचा सण पाळावा; ³⁵पहिल्या दिवशी पवित्र मेळा भरवावा; त्या दिवशी कसलेही काम करू नये. ³⁶सात दिवस परमेश्वराला अर्पण अपवि; आठव्या दिवशी दुसरा पवित्र मेळा भरवावा व त्या दिवशीही परमेश्वराला अर्पण अपवि; त्या दिवशी तुम्ही कसलेही काम करू नये.

³⁷“परमेश्वराने हे सण नेमलेले आहेत; त्या दिवशी पवित्र मेळे भरवावेत; त्यांत योग्य वेळी हव्य म्हणजे होमार्पण, अन्नार्पण, शांत्यर्पण व पेयार्पण परमेश्वराला अर्पवि.

³⁸परमेश्वराच्या नेहमीच्या शब्बाथ पालना शिवाय अधिक म्हणून हे सणाचे दिवस तुम्ही साजरे करावेत; तुमची सणाची अर्पणे ही तुमची नवस फेडीची अर्पणे, तुम्ही परमेश्वराला अर्पवायच्या भेटी व इतर अर्पणे, ह्यांच्यात भर घालणारी अर्पणे असावीत.

³⁹जमिनीचा उपज गोळा केल्यावर त्याच सातव्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवसापासून पुढे सात दिवस पर्यंत परमेश्वराकरिता सण पाळावा; त्यातील पहिला दिवस व आठवा दिवस हे विसाव्याचे दिवस म्हणून पाळावे. ⁴⁰पहिल्या दिवशी तुम्ही झाडांची चांगली फळे, खजुरीच्या झावळ्या दाट पालवीच्या झाडांच्या डहाळ्या आणि ओहळालगतचे वाळूज ही घेऊन परमेश्वरसमोर सात दिवस उत्सव करावा. ⁴¹प्रत्येक वर्षी सात दिवस परमेश्वराकरिता हा सण पाळावा; तुमचा हा पिढ्यान्पिढ्या कायमचा नियम होय; सातव्या महिन्यात हा सण पाळावा. ⁴²तुम्ही सात दिवस तातपुरत्या उभारलेल्या मांडवात राहावे; जन्मापासून जे इझ्राएल आहेत त्या सर्वांनी मांडवात राहावे, ⁴³म्हणजे तुमच्या पुढील पिढ्यांना कळेल की मी इझ्राएल लोकांना मिसर देशातून बाहेर आणले तेव्हा त्यांना तातपुरत्या उभारलेल्या मांडवात राहावयास लावले. मी परमेश्वर तुमचा देव आहे!”

⁴⁴तेव्हा ह्याप्रमाणे परमेश्वराने नेमिलेले सण मोशेने इझ्राएल लोकांना कळवले.

दीपवृक्ष आणि पवित्र भाकर

24 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²इझ्राएल लोकांना आज्ञा कर की, दीप सतत तेवत राहून प्रकाश मिळावा म्हणून जैतुनाच्या हातकुटीचे शुद्ध तेल त्यांनी तुझ्याकडे घेऊन यावे;

³अहरोनाने दर्शनमंडपात साक्षपटासमोरील अंतरपटाबाहेर परमेश्वरसमोर संध्याकाळपासून सकाळपर्यंत दीप सतत तेवत ठेवावा; हा तुमचा पिढ्यान्पिढ्या कायमचा नियम होय. ⁴त्याने परमेश्वरसमोर शुद्ध सोन्याच्या दीपवृक्षावरील दिवे सतत तेवत ठेवावे. ⁵तुम्हाला घेऊन त्याच्या बारा पोळ्या भाज; एक पोळी दोन दशमांश एकाभर मैद्याचा करावा. ⁶त्यांच्या दोन रांगा करून एका रांगेत सहा सहा पोळ्या शुद्ध सोन्याच्या मेजावर परमेश्वरसमोर ठेवाव्यात. ⁷प्रत्येक रांगेवर धूप ठेव ह्यामुळे देवाला अग्नीतून केलेल्या अर्पणाचे ते प्रतीक असेल. ⁸दर शब्बाथ दिवशी अहरोनने त्या, परमेश्वरसमोर मांडाव्या; इझ्राएल लोकांच्या वतीने हा सर्वकाळचा करार होय. ⁹ती भाकर अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांचा कायमचा वाटा होय; त्यांनी ती पवित्र ठिकाणी खावी; कारण कायमच्या नियमाप्रमाणे परमेश्वराला अर्पिलेल्या अर्पणांपैकी ती त्याला परमपवित्र होय.”

देवाला शिब्याशाप देणारा माणूस

¹⁰त्याकाळी कोणा एका इझ्राएल स्त्रीला मिसरी-पुरुषापासून झालेला एक मुलगा होता; तो इझ्राएली होता व इझ्राएल लोकांप्रमाणे वागत होता. तो छावणीत एका इझ्राएल माणसाशी भांडू लागला. ¹¹तो इझ्राएल स्त्रीचा

मुलगा परमेश्वराच्या नांवाची निंदा करुन शिष्याशाप देऊ लागला म्हणून लोकांनी त्याला मोशेकडे आणले; त्याच्या आईचे नांव शलोमीथ होते; ती दान वंशातील दिव्री ह्याची मुलगी होती; ¹²त्याच्या संबंधी परमेश्वराची आज्ञा स्पष्टपणे कळावी म्हणून त्यांनी त्याला अटकेत ठेवले.

¹³मग परमेश्वरदेव मोशेला म्हणाला, ¹⁴“तुम्ही त्या शिष्याशाप देणाऱ्या माणसाला छावणीबाहेर न्या; मग जितक्यांनी ती निंदा ऐकली तितक्यांना एकत्र बोलावा; त्यांनी आपले हात त्या माणसाच्या डोक्यावर ठेवावे; आणि मग सर्व लोकांनी त्याला दगडमार करुन मारुन टाकावे. ¹⁵तू इस्राएल लोकांना अवश्य सांग की जो कोणी आपल्या देवाला शिष्याशाप देईल त्याने आपल्या पापाची शिक्षा भोगावी. ¹⁶जो कोणी परमेश्वराच्या नावाची निंदा करील त्याला अवश्य जिवे मारावे; सर्व मंडळीने त्याला दगडमार करावा; तो परदेशीय असो किंवा स्वदेशीय असो, त्याने परमेश्वराच्या नावाची निंदा केली तर त्याला अवश्य जिवे मारावे.

¹⁷जर एखादा माणूस दुसऱ्या माणसाला ठार मारील तर त्याला अवश्य जिवे मारावे. ¹⁸जर कोणी दुसऱ्याच्या पशूस ठार मारील तर त्याने त्याच्या बदली दुसरा पशू देऊन भरपाई करावी.

¹⁹जो कोणी एखाद्याला दुखापत करील त्याला उलट त्याच प्रकारची दुखापत करावी. ²⁰हाड मोडल्याबद्दल हाड मोडणे, डोळ्याबद्दल डोळ्या, दाताबद्दल दात; ह्याप्रमाणे एखाद्याने कोणा माणसाला जी इजा केली असेल त्याच प्रकारची इजा त्याला केली जावी. ²¹पशूला ठार मारणाऱ्याने त्याची भरपाई करावी, पण मनुष्य हत्या करणाऱ्याला अवश्य जिवे मारावे.

²²“परदेशीयांना व स्वदेशीयांना एकच नियम लागू असावा; कारण मी परमेश्वर तुमचा देव आहे.”

²³मोशेने इस्राएल लोकांना ह्याप्रमाणे सांगितल्यावर त्यांनी त्या शिष्याशाप देणाऱ्या माणसाला छावणीबाहेर नेऊन दगडमार केला; अशाप्रकारे परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे इस्राएल लोकांनी केले.

इस्राएल लोकांच्या देशासाठी विसाव्याचा समय

25 सोनाय पर्वतावर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²“इस्राएल लोकांना असे सांग: मी तुम्हाला देत असलेल्या देशात तुम्ही जाऊन पोहोचाल त्यावेळी त्या देशाने परमेश्वरासाठी पवित्र शब्बाथ म्हणजे पवित्र विसाव्याचा समय पाळावा.

³सहा वर्षे आपली शेती करावी आणि सहा वर्षे आपल्या द्राक्षमळ्याची छाटणी करावी आणि त्याचे पीक जमा करावे; ⁴पण सातव्या वर्षी देशाला विसावा द्यावा म्हणजे परमेश्वराकरिता हा पवित्र शब्बाथाचा विसावा असावा, त्यावर्षी शेते पेरू नयेत आणि द्राक्षमळ्याची छाटणी करू नये. ⁵तुमचा हंगाम संपल्यानंतर आपोआप

उगवलेले धान्य कापू नये; आणि न छाटलेल्या द्राक्षवेळीची फळे गोळा करू नयेत; देशाला ते वर्ष विसाव्याचे वर्ष असावे.

⁶“तरी तुम्हाला भरपूर अन्न मिळेल व तुमच्या दसदासींना, तुमच्या मजुरांना व तुमच्याबरोबर राहाणाऱ्या परदेशीयांनाही भरपूर अन्न मिळेल; ⁷आणि तुमची गाथीगुरे व इतर पशू ह्यांनाही भरपूर खाद्य मिळेल.

योबेल वर्ष

⁸“तसेच तुम्ही सात वर्षांचे सात गट मोजा—सात शब्बाथ वर्षे—म्हणजे सात गुणिले सात इतकी वर्षे मोजा; तो एकोणपन्नास वर्षांचा काळ होईल. ⁹मग सातव्या महिन्याच्या दहाव्या दिवशी म्हणजे प्रायश्चित्ताचा दिवशी मोठ्या आवाजाचे मेंढ्याचे शिंग देशभर सर्वत्र फुंकावे; ¹⁰त्या पन्नासाव्या वर्षाला पवित्र मानावे, आणि देशातील सर्व रहिवासी मुक्त झाल्याची घोषणा करावी; ह्या वर्षाला तुम्ही “योबेल” म्हणावे; ह्या वर्षी तुम्ही आपापल्या वतनात व आपापल्या कुटुंबात परत जावे. ¹¹हे पन्नासावे वर्ष तुमच्यासाठी “योबेल” वर्ष होय; त्या वर्षी तुम्ही काही पेरू नये, आपोआप उगवलेले कापू नये आणि छाटणी न केलेल्या द्राक्षवेळीची फळेही गोळा करू नयेत; ¹²कारण ते “योबेल” वर्ष होय; ते तुम्हांकरिता पवित्र वर्ष असावे; शेतात सांपडेल तो उपज तुम्ही खावा. ¹³ह्या “योबेल” वर्षी तुम्ही सर्वांनी आपापल्या वतनात परत जावे.

¹⁴“तुम्ही आपल्या शेजाऱ्याला जमीन विकाल किंवा त्याच्याकडून जमीन विकत घ्याल तेव्हा एकमेकांवर अन्याय करू नका. ¹⁵तुम्हाला तुमच्या शेजाऱ्याकडून जमीन विकत घ्यावयाची असेल तर गेल्या “योबेल” वर्षापासून किती वर्षे झाली ती मोजा; तुम्हाला जमीन विकावयाची असेल तर “योबेल” वर्ष येईपर्यंत ती किती वर्षे पीक देईल ती मोजा; त्या वर्षावरून खरेदी विक्रीची किंमत ठरविता येईल का? कारण तो फक्त पुढच्या योबेल वर्षापर्यंत पीक घेण्याचे अधिकार तुम्हाला विकत आहे. ¹⁶जर वर्षे खूप असतील, तर किंमत जास्त असेल. जर वर्षे कमी असतील तर किंमतही कमी असेल. का? कारण तुमचा शेजाऱी तुम्हाला खरोखरी फक्त काही पिकेच विकत आहे. पुढच्या योबेलच्या वर्षी जमीन पुन्हा त्याच्या कुटुंबाच्या मालकीची होईल. ¹⁷तुम्ही एकमेकांवर अन्याय करू नये; तुम्ही परमेश्वराचे भय धरावे; मी परमेश्वर तुमचा देव आहे! ¹⁸माझ्या विधी नियमांची आठवण ठेवून ते पाळा! म्हणजे मग तुम्ही आपल्या देशात सुरक्षित राहाल; ¹⁹आणि भूमी तुम्हाकरिता चांगले पीक देईल; मग तुम्हाकरिता भरपूर अन्न असेल व तुम्ही देशात सुरक्षित राहाल. ²⁰तुम्ही कदाचित् म्हणाल, ‘आम्ही पेरावयाचे नाही व पीक गोळा करावयाचे नाही तर मग सातव्या वर्षी खाण्याकरिता आम्हास काहीच राहणार नाही.’ ²¹चिंता करू नका! सहाव्या वर्षी मी

तुमच्यावर कृपा करीन व मी तुम्हाला अशी बरकत देईन की जमीन तुम्हाला तीन वर्षांचे पीक देईल. ²²मग आठव्या वर्षी तुम्ही पेराल तो पर्यंत तुम्ही जुना साठा खात राहाल, नवव्या वर्षाचे पीक हाती येईपर्यंत तुम्ही जुना साठा खात राहाल.

मालमतेविषयी नियम

²³जमीन खरोखर माझी आहे; म्हणून ती तुम्हाला कायमची विकता येणार नाही; तुम्ही परके व उपरी म्हणून माझ्या आश्रयाला आला आहा; ²⁴म्हणून लोक आपली जमीन विकतील खरी परंतु ती नेहमी त्यांच्या घराण्यातील कुळाला परत मिळणार. ²⁵तुझा कोणी भाऊबंद कंगाल झाला आणि त्याने आपल्या वतनातील मालमत्तेचा काही भाग विकला तर त्याच्या सगळ्यात जवळच्या नातलगाने पुढे येऊन आपल्या नातलगाकरिता खंडणी भरून ती मालमत्ता परत विकत घेऊन सोडवावी. ²⁶आपल्या वतनाचा भाग सोडवून घ्यावयास एखाद्या माणसाला आपला जवळचा नातलग नसेल परंतु तो भाग सोडवून घ्यावयास त्याची स्वतःची ऐत वाढली असेल, ²⁷तर त्याने जमीन विकल्यापासूनची वर्षे मोजावीत आणि त्यांची संख्या पाहून त्या जमिनीसाठी किती किंमत द्यायची ते ठरवावे आणि त्याला त्याने जमीन विकली असेल त्याला शिल्लक राहिलेली रक्कम म द्यावी. ²⁸पण ते वतन परत मिळविण्याची त्याला ऐत नसेल तर आपली जमीन त्याने योबेल वर्षापर्यंत विकत घेणाऱ्याच्या ताब्यात राहू द्यावी; योबेल वर्षी ती सुटेल आणि मग ते वतन परत योग्य मालकाकडे जाईल.

²⁹एखाद्या माणसाने तटबंदीच्या नगरात असलेले आपले घर विकले, तर ते विकल्यावर एक वर्षाच्या आत सोडवून परत घेण्याचा त्याला हक्क आहे, व तो हक्क एक वर्षभर राहील;

³⁰परंतु वर्ष संपण्याच्या आत त्याने ते सोडविले नाही तर तटबंदीच्या नगरातले ते घर विकत घेणाऱ्याचे होईल व पिढ्यान्पिढ्या त्याच्या वंशात कायम राहील; योबेल वर्षी ते आपल्या पहिल्या मालकाकडे परत जाणार नाही. ³¹तटबंदी नसलेली नगरे उघड्या शेतासमान समजली जावी; म्हणून त्यांतील घरे योबेल वर्षी त्यांच्या पहिल्या मालकाकडे जातील.

³²परंतु लेव्यांच्या नगराविषयी म्हणावयाचे झाले तर त्यांतील घरे लेव्यांना पाहिजे तेव्हा सोडविता येतील.

³³एखाद्या लेव्याच्या वतनाच्या नगरातले घर जर कोणी विकत घेतले तर ते घर योबेल वर्षी परत त्या लेव्याचेच होईल; कारण लेव्यांच्या वतनाच्या नगरातली घरेच काय ती लेवी वंशाची वतने होत; ती इझ्राएल लोकांनी त्यांना दिलेली आहेत.

³⁴लेवी लोकांच्या नगराभोंवतीच्या शिवारातल्या जमिनी व कुरणे विकता येणार नाहीत; ती कायमची त्यांच्या मालकीची होत.

गुलामांच्या मालकांकरिता नियम

³⁵तुझा एखादा भाऊबंद, त्याचे स्वतःचे* पोट देखील भरता येऊ नये, इतका कंगाल झाला तर तू त्याला परक्या किंवा उपज्याप्रमाणे तुझ्याजवळ राहू द्यावे; ³⁶त्याला तू पैसे देशील तर त्यावर व्याज घेऊ नको. परमेश्वरदेवाचे भय धर व आपल्या भाऊबंदाला* आपल्यापाशी राहू दे. ³⁷तू त्याला उसने दिलेल्या पैशावर व्याज घेऊ नको आणि त्याला विकलेल्या अन्न धान्यावर नफा काढण्याचा प्रयत्न करू नको. ³⁸मी परमेश्वर तुमचा देव आहे; तुम्हाला कनान देश द्यावा व तुमचा देव व्हावे म्हणून मी तुम्हाला मिसर देशातून बाहेर आणले.

³⁹तुझा एखादा भाऊबंद तुझ्यासमोर इतका कंगाल झाला की त्याने स्वतःला तुला दास म्हणून विकले तर त्याला गुलामाप्रमाणे राबवून घेऊ नको; ⁴⁰योबेल वर्षापर्यंत त्याने मजुराप्रमाणे किंवा उपज्याप्रमाणे तुझ्यापाशी राहावे व तुझी सेवाचाकरी करावी. ⁴¹त्या वर्षी त्याने आपल्या मुलाबाळांसह तुझ्यापासून निघून आपल्या वाढवडिलांच्या वतनात परत जावे; ⁴²कारण ते माझे दास आहेत! मी त्यांना मिसर देशातून सोडवून बाहेर आणले; त्यांनी पुन्हा दास होऊ नये. ⁴³तू धनी म्हणून त्याच्यावर कठोरपणाने अधिकार चालवू नको; आपल्या देवाचे भय धर.

⁴⁴तुमच्या दास दासी विषयी: तुमच्या देशासभोंवतीच्या राष्ट्रातून तुम्ही आपणासाठी गुलाम आणावे; ⁴⁵तसेच तुमच्या देशात राहणाऱ्या परदेशीय किंवा उपज्या लोकांच्या कुटुंबात जन्मलेली मुले तुम्ही गुलाम म्हणून विकत घ्यावी; ती तुमची मालमत्ता होतील; ⁴⁶तुम्ही त्यांचा ताबा आपल्यामागे आपल्या मुलांना द्यावा म्हणजे ते तुमच्या मुलांचे दासदासी होतील; त्या लोकांना तुम्ही कायमचे गुलाम करून घ्यावे; पण तुमच्या इझ्राएल भाऊबंदांनी आपला अधिकार एकमेकांवर कठोरपणाने चालवू नये.

⁴⁷तुझा एखादा परदेशीय किंवा उपरी शेजारी धनवान झाला व त्याच्यापाशी असलेला तुझा एखादा बंधू कंगाल होऊन त्याने स्वतःस तुम्हामध्ये राहात असणाऱ्या त्या परदेशीयाला किंवा परदेशीयाच्या कुटुंबातील एखाद्याला गुलाम म्हणून विकले असेल; ⁴⁸तर त्यांची विक्री झाल्यावरही त्याला स्वतःला सोडवून घेण्याचा हक्क राहील; त्याच्या भाऊबंदांपैकी कोणासही त्याला सोडवता येईल; ⁴⁹किंवा त्याचा चुलता, चुलत भाऊ अथवा त्याच्या कुळापैकी कोणी जवळचा नातलग ह्यांना त्याला सोडवता येईल किंवा तो स्वतःच धनवान झाला तर त्याला स्वतः पैसे भरून स्वतःची सुटका करून घेता येईल.

⁵⁰त्याला विकत घेणाऱ्या परदेशीयाच्या बरोबर त्याने आपल्या विक्रीच्या वर्षापासून योबेल वर्षापर्यंत हिशोब करावा आणि वर्षाच्या संख्येप्रमाणे विक्रीची किंमत

तुझ्या ... स्वतःचे शब्दशः "तुमच्या भावांपैकी एक."

आपल्या भाऊ किंवा "तुमच्या स्वतःच्या प्रदेशातील एक व्यक्ति."

ठरवावी; कारण खरे पाहता त्या मालकाने त्याला फक्त थोडी वर्षे मजुराच्या रोजाप्रमाणे लावल्यासारखेच आहे!
⁵¹योबेलास बरीच वर्षे असतील तर विक्रीच्या रकमेतून आपल्या मुक्तेचे मोल त्या वर्षांच्या संख्येच्या प्रमाणात त्याला परत द्यावे; ते वर्षांच्या संख्येवर अवलंबून राहील.
⁵²योबेलास थोडीच वर्षे असतील तर त्याने मूळ किंमतीपैकी थोडाच भाग परत करावा.
⁵³त्याने आपल्या मालकापाशी प्रत्येक वर्षी साळकरू प्रमाणे राहावे; तुमच्यासमोर त्याच्या मालकाचा अधिकार कठोरपणाने तुम्ही त्याच्यावर चालू देऊ नये.

⁵⁴जरी त्या माणसाला पुन्हा कोणी विकत घेतले नाही, तरी तो स्वतंत्र होईल. योबेल वर्षी तो व त्याची मुलबाळे मुक्त होतील.
⁵⁵कारण झेफ्राएल लोक माझे दास आहेत; त्या माझ्या दासांना मी मिसर देशातून बाहेर आणले आहे. मी देव आहे!

देवाच्या आज्ञापालनाबद्दल मिळणारी आशीर्वादाची फळे

26 “तुम्ही आपणासाठी मूर्ती करू नका; तसेच कोरीव मूर्ती किंवा स्मारक स्तंभ-आठवणींचा बुरुज-उभारू नका अथवा पूजा करण्यासाठी आपल्या देशात, कोरीव पाषाण स्थापन करू नका; कारण मी परमेश्वर तुमचा देव आहे!

²“तुम्ही माझ्या पवित्र विसाव्याच्या दिवसांची-पवित्र शब्दांसाठी- आठवण ठेवून ते पाळावे आणि माझ्या पवित्र स्थानाविषयी आदर बाळगावा. मी परमेश्वर आहे!

³“तुम्ही आठवण ठेवून माझ्या नियमाप्रमाणे चालावे व माझ्या आज्ञा पाळाव्या! ⁴तुम्ही असे कराल तर मी तुमच्यासाठी योग्य वेळी पाऊस पाडीन; जमीन आपले पीक देईल व मळ्यातील झाडे आपापली फळे देतील.
⁵तुम्ही द्राक्षांच्या हंगामापर्यंत धान्याची मळणी करीत राहाल आणि पेरणीच्या दिवसापर्यंत द्राक्षांची तोडणी करीत राहाल. मग खाण्याकरिता तुम्हाजवळ भरपूर अन्न असेल, आणि तुम्ही आपल्या देशात सुरक्षित राहाल.
⁶मी तुमच्या देशाला शांतता देईन; तुम्ही शांतीने झोपी जाल; तुम्हाला कोणाची भीती वाटणार नाही. मी हिंस्त्र पशूंना तुमच्या देशाबाहेर ठेवीन आणि तुमच्या देशावर कोणी सैन्य चाल करू नयेणार नाही.

⁷“तुम्ही तुमच्या शत्रूंचा पाठलाग कराल व त्यांचा पराभव कराल. तुम्ही तुमच्या तलवारींनी त्यांचा वध कराल.
⁸तुमच्यातील पांच जण शंभरांना व शंभरजण दहा हजारांना पळवून लावतील. तुम्ही तुमच्या शत्रूंचा पराभव कराल, व तुमच्या तलवारीने त्यांना ठार माराल.

⁹“मग मी तुमच्याकडे वळेल व तुम्हाला भरपूर संतती देईन आणि तुमच्याशी केलेला माझा करार पक्का करीन:

¹⁰तुम्हाला मुबलक धान्य मिळेल व ते वर्षभर पुरून उरेल. तुम्हाला नवीन धान्य आल्यावर जुने बाहेर काढावे

लागेले! म्हणजे नवीन धान्य ठेवावयास जागा मिळेल.
¹¹आणखी मी तुम्हांमध्ये माझा पवित्र मंडप टाकून वस्ती करीन; तुम्हापासून मी जाणार नाही! ¹²मी तुमच्याबरोबर चालेल आणि तुमचा देव होईन, आणि तुम्ही माझे लोक व्हाल.
¹³मी परमेश्वर तुमचा देव आहे. मिसर देशात तुम्ही गुलाम होता. मी तुम्हाला मिसर देशातून बाहेर काढले; गुलाम म्हणून काम करताना जड वजनाचा भार वाहून तुम्ही वाकून गेला होता, परंतु तुमच्या खांद्यावरील जोखड मोडून मी तुम्हाला पुन्हा ताठ चालवले आहे!

देवाच्या आज्ञाभांगाबद्दल मिळणारी शिक्षा

¹⁴“परंतु जर तुम्ही माझे ऐकले नाही व माझ्या आज्ञा पाळल्या नाहीत तर मग ह्या वाईट गोष्टी तुम्हावर येतील.
¹⁵तुम्ही जर माझे नियम मानण्यास व माझ्या आज्ञा पाळण्यास नकार द्याल तर मग तुम्ही माझा करार मोडाल.
¹⁶तुम्ही तसे कराल तर मग तुम्हावर भयंकर संकटे येतील असे मी करीन; क्षयरोग व ताप ह्यांनी मी तुम्हाला पीडीन; ती तुमची दृष्टी नष्ट करतील, व तुमचा जीव घेतील; तुम्ही बियाणे पेराल पण तुम्हाला यश मिळणार नाही-तुम्हाला पीक मिळणार नाही-आणि तुमचे शत्रू तुमचे धान्य खाऊन टाकतील.
¹⁷मी तुमच्याविरुद्ध होईन, म्हणून तुमचे शत्रू तुमचा पराभव करतील; तुमचा द्वेष करणारे तुमचे शत्रू तुम्हावर राज्य करतील; आणि कोणी तुमचा पाठलाग करत नसतानाही तुम्ही पळाल.

¹⁸“ह्या नंतरही जर तुम्ही माझ्या आज्ञा पाळणार नाही; तर तुमच्या पापाबद्दल मी तुम्हाला सातपट शिक्षा करीन.
¹⁹मी तुमच्या बळाचा गर्व मोडून टाकीन; तुमचे आकाश लोखंडासारखे व तुमची जमीन पितळेसारखी करीन.
²⁰तुम्ही खूप कष्ट कराल पण त्याचा काही उपयोग होणार नाही; कारण तुमची जमीन पीक * देणार नाही व तुमची झाडे फळे देणार नाहीत.

²¹“तरी सुद्धा अद्याप तुम्ही माझ्याविरुद्ध वागाल व माझ्या आज्ञा पाळण्यास नकार द्याल तर मी तुम्हाला तुमच्या पापांच्या मानाने सातपट अधिक ताडण करीन! तुम्ही जेवढी अधिक पापे कराल तेवढी अधिक शिक्षा पावाल!
²²मी तुमच्यावर हिंस्त्र पशू पाठवीन आणि ते तुमच्या मुलांबाळांना तुमच्यापासून घेऊन जातील; ते तुमच्या गुरादोरांचा नाश करतील; ते तुमच्या अनेक लोकांना मारून टाकतील, व त्यामुळे तुमचे रस्ते ओस पडतील!

²³“एवढे करूनही तुम्हाला अद्दल घडली नाही आणि तुम्ही माझ्याविरुद्धच वागलात, ²⁴तर मीही तुमच्याविरुद्ध होईन आणि मी, होय मी परमेश्वर तुमच्या पापाबद्दल तुम्हाला सातपट ताडण करीन.
²⁵तुम्ही माझा करार मोडला म्हणून मी तुम्हाला शिक्षा करीन; तुमच्यावर सैन्ये चालून

आकाश ... पिक शब्दशः “तुमची आकाशे लोखंडासारखी, तुमची जमीन पितळेसारखी.”

येतील असे मी करीन; सुरक्षिततेसाठी तुम्ही तुमच्या नगरात जाल पण तेव्हा मी तुमच्यावर मरीचा रोग पसरवीन; तुमचे शत्रू तुमचा पराभव करतील. ²⁶मी तुम्हाला धान्याचा फार थोडा वाटा देईन; तेव्हा दहा स्त्रीया एकाच चुलीवर तुमची भाकर भाजतील व ती तुम्हाला तोलून देतील; ती तुम्ही खाल तरी तुमचे पोटा भरणार नाही-तुम्ही भुकेलेच राहाल!

²⁷“एवढे सर्व करुनही तुम्ही माझे ऐकले नाही व तुम्ही माझ्याविरुद्ध वागला, ²⁸तर मात्र खरोखर मी माझा राग तुम्हाला दाखवीन! मी, होय मी परमेश्वर तुमच्या पापाबद्दल तुम्हाला सातपट शिक्षा करीन! ²⁹तुमच्या मुलांचे व मुलींचे मांस खाण्याची तुम्हावर पाळी येईल. ³⁰तुमच्या पूजेची उच्चस्थाने मी नष्ट करीन; तुमच्या धूपवेद्या फोडून टाकीन आणि तुमच्या मूर्तीच्या मळ्यांवर तुमची मढी टाकीन; मला तुमचा वीट येईल.

³¹मी तुमची नगरे नष्ट करीन, तुमची पवित्र स्थळे ओसाड करीन. तुमच्या सुवासिक अर्पणांचा वास घेणे मी बंद करीन. ³²मी तुमचा देश ओसाड करीन; हे पाहून तुमच्या देशात राहाण्यास येणारे तुमचे शत्रू चकित होतील. ³³परराष्ट्रांमध्ये मी तुमची पांगापांग करीन; मी माझी तलवार उपसून तुमचा नायनाट करीन; तुमचा देश ओसाड होईल आणि तुमच्या शहरांचा नाश होईल.

³⁴“तुम्हाला तुमच्या शत्रूंच्या देशात नेतील; तुमचा देश ओसाड होईल. तेव्हा अखेरीस तुमच्या देशाला विसावा मिळेल, तो शब्बाथाचा विसावा उपभोगील. ³⁵देश ओसाड असेपर्यंत तुम्ही राहात असताना तुमच्या शब्बाथांनी त्याला दिला नाही इतका विसावा त्याला मिळेल. ³⁶तुमच्यातील जे जगूनवाचून उरतील त्यांचे धैर्य आपल्या शत्रूंच्या देशात खचेल; त्यांना प्रत्येक गोष्टीची भीती वाटे; वाऱ्याने उडविल्या जाणाऱ्या पानाप्रमाणे ते इकडे तिकडे सभोंवार पळतील; कोणी तलवार घेऊन पाठीस लागल्याप्रमाणे ते पळतील. कोणी पाठीस लागले नसतानाही ते पळतील. ³⁷कोणी तलवार घेऊन पाठीस लागल्याप्रमाणे ते पळतील व कोणी त्यांच्यामागे लागले नसतानाही पळल्यामुळे ते अडखळून एकमेकांवर पडतील.

“तुमच्या शत्रूविरुद्ध उभे ठाकण्याइतके बळ तुमच्यात नसणार. ³⁸राष्ट्रांमध्ये पांगून तुमच्या शत्रूंच्या देशात तुम्ही नाहीसे व्हाल. ³⁹तेव्हा जगूनवाचून उरलेले त्यांच्या शत्रूंच्या देशात आपल्या पापामुळे खंगत जातील आणि त्यांचे वाडवडील ज्याप्रमाणे त्यांच्या पापात खंगले त्याप्रमाणे ते आपल्या पापात खंगत जातील.

माणसाला नेहमी आशा अस्ते

⁴⁰“परंतु कदाचित् ते आपली पापे व आपल्या वाडवडीलांची पापे कबूल करतील. ते माझ्याविरुद्ध गेले हेही ते कदाचित् कबूल करतील, त्यांनी माझ्याविरुद्ध

पाप केले हेही ते कदाचित् मान्य करतील. ⁴¹मी, त्यांच्याविरुद्ध होऊन, त्यांना त्यांच्या शत्रूंच्या देशात आणले असे ते कबूल करतील आणि त्यांचे अशुद्ध-बेसुनत-हृदय लीन होऊन ते आपल्या पापाबद्दलची शिक्षा मान्य करतील. ⁴²तेव्हा मग मी याकोब, इसहाक व अब्राहाम ह्यांच्याशी केलेल्या कराराची आठवण करीन व त्या देशाचीही आठवण करीन.

⁴³“त्यांचा देश त्यांच्यावाचून ओस पडेल आणि ओस असेपर्यंत तो आपल्या शब्बाथांचा विसावा उपभोगीत राहील; मग जगूनवाचून राहिलेले आपल्या पापाबद्दलची शिक्षा मान्य करतील; त्यांनी माझ्या नियमांना व विधींना तुच्छ लेखून ते पाळले नाहीत म्हणून त्यांच्या दुष्टतेबद्दल त्यांना शिक्षा झाली हे त्यांना समजेल. ⁴⁴त्यांनी खरोखर पाप केले; पण त्यांच्यापासून मी आपले तोंड फिरवणार नाही; ते आपल्या शत्रूंच्या देशात असले तरी मी त्यांचे ऐकेन. मी त्यांना समूळ नष्ट करणार नाही. त्यांच्याशी केलेला करार मी मोडणार नाही, कारण मी परमेश्वर त्यांचा देव आहे! ⁴⁵त्यांच्याकरिता मी त्यांच्या वाडवडिलांशी केलेल्या कराराची आठवण करीन, कारण मी त्यांचा देव व्हावे म्हणून त्यांच्या वाडवडिलांना मिसर देशातून बाहेर आणले आणि हे सर्व इतर राष्ट्रांनी पाहिले आहे. मी परमेश्वर आहे!”

⁴⁶हे विधी, नियम व निर्बंध परमेश्वराने इस्राएल लोकांसाठी दिले. हे नियम परमेश्वर व इस्राएल लोक ह्यांच्यामधील करार आहे. हे नियम परमेश्वराने सीनाय पर्वतापाशी मोशेला दिले ते हेच होत मोशेने हे नियम इस्राएल लोकांना सांगितले.

नवस महत्वाचे आहेत

27 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²“इस्राएल लोकांना सांग: एखाद्या माणसाने परमेश्वराला मानवाचा विशेष नवस केला तर त्या माणसाचे मोल याजकाने येणेप्रमाणे ठरवावे: ³वीस ते साठ वर्षे वयाच्या आतील पुरुषाचे मोल पवित्रस्थानातील शेकेलाच्या चलनाप्रमाणे पन्नास शेकेल रुपये असावे, ⁴आणि त्याच वयाच्या स्त्रीचे मोल तीस शेकेल रुपये असावे; ⁵मुलगा पांच वर्षे ते वीस वर्षाच्या आतील वयाचा असेल तर त्याचे मोल वीस शेकेल रुपये व मुलीचे दहा शेकेल रुपये असावे. ⁶मुलगा एक महिन्याहून मोठा व पांचवर्षाहून लहान असला तर त्याचे मोल पांच शेकेल रुपये व मुलीचे तीन शेकेल रुपये असावे. ⁷साठ वर्षे वा साठ वर्षाहून अधिक वर्षे वयाच्या पुरुषाचे मोल पंधरा शेकेल रुपये व स्त्रीचे दहा शेकेल रुपये असावे.

⁸“परंतु तू ठरविलेले मोल न देण्याइतका कोणी गरीब असेल तर त्याला याजकापुढे आणावे; आणि याजकाने नवस करणाऱ्याच्या ऐपतीप्रमाणे नवसाच्या मानवाचे मोल ठरवावे.

परमेश्वराला द्यावयाच्या देणगा

⁹“काही पशू परमेश्वराला अर्पण करता येतात त्यापैकी कोणी एखाद्या पशूचा नवस केला तर परमेश्वराला अपाविद्याचा असा प्रत्येक प्राणी पवित्र समजावा. ¹⁰त्याने तो बदलू नये किंवा त्याच्या ऐकजी दुसरे काही देण्याचा प्रयत्न करू नये. त्याने वाईट पशू ऐकजी चांगला किंवा चांगल्याबद्दल वाईट असा बदल करू नये त्याने जर तसा बदल करण्याचा प्रयत्न केला तर मग ते दोन्ही पवित्र होतील व दोन्ही परमेश्वराच्या मालकीचे होतील.

¹¹“काही पशू परमेश्वराला अर्पण करावयास योग्य नसतात-ते अशुद्ध असतात-कोणी अशुद्ध पशूंपैकी एखादा परमेश्वराला अर्पण करावयास आणला तर त्याने तो याजकाकडे आणावा. ¹²तो पशू चांगला असो किंवा वाईट असो याजकाने त्याचे मोल ठरवावे; याजक ठरवील ते त्याचे मोल समजावे. ¹³पण नवस करणाऱ्याला तो पशू सोडवावयाचा असला तर त्या किंमतीत आणखी एकपंचमांश भर घालून त्याने तो सोडवावा.

घराचे मोल

¹⁴“एखाद्याने आपले घर परमेश्वराला वाहिले तर ते चांगले असो किंवा वाईट असो याजकाने त्या घराचे मोल ठरवावे; याजक ठरवील ते त्याचे मोल समजावे. ¹⁵परंतु घर वाहणाऱ्याला ते सोडवून परत घ्यावयाचे असेल तर त्याने, याजकाने ठरविलेल्या किंमतीत एकपंचमांश भर घालून ते सोडवावे; मग ते घर त्याचे होईल.

मालमत्तेचे मोल

¹⁶“एखाद्याने आपल्या शेतीचा काही भाग परमेश्वराला वाहिला तर त्यात किती बियाणे पेरले जाते त्यावरून त्याचे मोल ठरेल; एक होमर * सुमारे सहा बुशेल जवासाठी पन्नास शेकेल * रुपये अशी किंमत असावी. ¹⁷योबेल वर्षापासून त्याने आपले शेत देवाला वाहिले तर याजक ठरविले त्याप्रमाणे त्याचे मोल होईल. ¹⁸परंतु योबेल वर्षानंतर जर एखाद्याने आपले शेत परमेश्वराला वाहिले तर पुढच्या योबेल वर्षापर्यंत जितकी वर्षे उरली असतील तितक्या वर्षांचा हिशोब करून याजकाने त्याचे नक्की मोल ठरवावे. ¹⁹शेत वाहणाऱ्याला, मोल देऊन आपले शेत सोडवून परत घ्यावयाचे असेल तर त्याच्या ठरविलेल्या किंमतीत एकपंचमांश भर घालून त्याने ते सोडवावे. मग ते शेत परत त्याच्या मालकीचे होईल. ²⁰त्याने ते शेत सोडविले नसेल किंवा दुसऱ्या कोणाला ते विकले असेल तर त्या पहिल्या मालकाला ते सोडवून घेता येणार नाही; ²¹पण योबेल वर्षी ते शेत परत विकत घेतले नाही तेव्हा पूर्णपणे समर्पित केलेल्या शेतप्रमाणे परमेश्वराकरिता ते

पवित्र ठरेल, अर्थात ते याजकाचे कायमचे वतन होईल! ²²“स्वतःच्या कुळीचे नसलेले म्हणजे एखाद्याने स्वतः खरेदी केलेले शेत त्याला परमेश्वराकरिता अर्पण करावयाचे असेल, ²³तर याजकाने योबेल वर्षापर्यंत त्याचा हिशोब करावा व जितके मोल ठरेल तितके परमेश्वराकरिता पवित्र समजून त्याने त्याच दिवशी ते देऊन टाकावे. ²⁴ज्याच्याकडून त्याने ते शेत पहिल्यांदा खरेदी केलेले असेल म्हणजे ज्याच्या वतनाचे ते असेल त्याच्या ताब्यात ते योबेल वर्षी परत जावे.

²⁵“मोल देताना ते पवित्रस्थानातील चलनाप्रमाणे ठरविलेले असावे. शेकेल म्हणजे वीस गेरा* ”

पशूचे मोल

²⁶“लोकांना गुरेदोरे, शेरडेमेदरे विशेष देणगा म्हणून अर्पण करता येतील परंतु त्यापैकी प्रथम जन्मलेला नर परमेश्वराचा ठरलेला आहेच; त्याला, ते विशेष भेट म्हणून वाहू शकणार नाहीत. ²⁷तो प्रथम जन्मलेला नर अशुद्ध पशूंपैकी असला तर याजकाने ठरविलेल्या मोलात एकपंचमांश भर घालून अर्पण करणाऱ्याने तो सोडवावा; पण तो सोडवीत नसला तर याजकाने ठरविलेल्या किंमतीला तो विकून टाकावा.

विशेष देणगी

²⁸“लोक परमेश्वराला काही विशेष देणगी देतात, ती देणगी माणसे, पशू किंवा वतनांची शेते ह्या प्रकारची असेल; ती देणगी परमेश्वराचीच आहे; ती सोडवून परत घेता येणार नाही किंवा विकता येणार नाही.

²⁹“ती वाहिलेली विशेष देणगी मानव प्राण्यांपैकी असेल तर त्या मानवाला सोडवून घेता येणार नाही; त्याचा अवश्य वध करावा.

³⁰“भूमीच्या सर्व उत्पन्नाचा एकदशांश भाग म्हणजे शेतातील सर्व उपज आणि झाडे वेली ह्यांची फळे ह्यांचा एकदशांश भाग परमेश्वराकरिता आहे. ³¹म्हणून एखाद्याला आपला एकदशांश भाग सोडवून घ्यावयाचा असला तर त्याच्या किंमतीत एकपंचमांशाची भर घालून त्याने तो सोडवावा.

³²“गुरेदोरे किंवा शेरडेमेदरे अशा प्रत्येक दहापैकी एक पशू याजक घेईल. प्रत्येक दहावे जनावर परमेश्वराचे असेल. ³³निवडलेला पशू चांगला आहे किंवा वाईट आहे ह्या विषयी त्याच्या धन्याने चिंता करू नये किंवा त्याला बदलू नये; त्याने बदल करावयाचे ठरविले तर मग तो पशू व त्याच्या बदलीचा पशू असे दोन्ही पशू परमेश्वराकरिता पवित्र होतील; किंमत देऊन ते सोडविता येणार नाहीत.” ³⁴परमेश्वराने इझ्राएल लोकांकरिता सीनायपर्वतावर मोशेला दिलेल्या आज्ञा ह्याच होत.

होमर 6 बुशेल एवढे एक कोरडे माप.

शेकेल किंवा औसाच्या 2/5.

एक गेरा म्हणजे एकपन्नासांश औंस.

गणना

मोशे इझ्राएल लोकांची शिरगणती करतो

1 इझ्राएल लोक मिसर देशातून निघाल्यावर दुसऱ्या वर्षाच्या दुसऱ्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी सीनाय रानातील दर्शनमंडपात परमेश्वर मोशेशी बोलला; तो म्हणाला, ²“सर्व इझ्राएल लोकांची शिरगणती कर; प्रत्येक पुरुषाचे नांव, त्याचे कूळ आणि त्याच्या वाडवडिलांचे घराणे ह्यांच्यासह त्यांच्या नावांची यादी कर. ³वीस वर्षांचे किंवा त्याहून अधिक वयाचे जितके पुरुष युद्धास लायक असतील त्या सर्वांची त्यांच्या दलाप्रमाणे तू आणि अहरोन मिळून गणती करा. ⁴प्रत्येक वंशातला एकजण तुम्हाला मदत करील तो त्या वंशाचा प्रमुख असेल. ⁵तुमच्याबरोबर राहून तुम्हाला मदत करणाऱ्यांची नावे ही:

- रऊबेन वंशातला शदेयुराचा मुलगा अलीसूर;
- ⁶ शिमोन वंशातला सुरीशादैचा मुलगा शलूमियेल;
- ⁷ युहुदा वंशातला अम्मीनादाबाचा मुलगा नहशोन;
- ⁸ इस्साखार वंशातला सुवाराचा मुलगा नथनेल;
- ⁹ जबुलून वंशातला हेलोनाचा मुलगा अलीयाब;
- ¹⁰ योसेफ पुत्राच्या वंशात म्हणजे एफ्राइम वंशातला अम्मीहूदाचा मुलगा अलीशामा, आणि मनशे वंशातला पदाहसुराचा मुलगा गमलीयेल.
- ¹¹ बन्यामीन वंशातला गवोनीचा मुलगा अबीदान;
- ¹² दान वंशातला आम्मीशहैचा मुलगा अहीएजर;
- ¹³ आशेर वंशातला आक्रानाचा मुलगा पागीयेल;
- ¹⁴ गाद वंशातला दगुवेलाचा मुलगा एल्यासाप;
- ¹⁵ नफताली वंशातला एनानाचा मुलगा अहीरा;”

¹⁶हे सर्वजण आपापल्या घराण्याचे प्रमुख होते; लोकांनीही त्यांना आपापल्या कुळाचे सरदार म्हणून निवडले. ¹⁷प्रमुख म्हणून निवडलेल्या ह्या सर्वांना मोशे व अहरोन ह्यांनी आपल्याबरोबर घेतले; ¹⁸आणि त्यांनी सर्व इझ्राएल लोकांना एकत्र जमविले; मग त्यांच्या कुळांप्रमाणे व त्यांच्या घराण्यांप्रमाणे त्यांची नोंद करण्यात आली. वीस किंवा त्यापेक्षा जास्त वय असलेल्यांची यादी करण्यात आली. ¹⁹परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिली होती अगदी त्याप्रमाणे त्याने सीनाय रानात त्यांची गणती केली.

²⁰इझ्राएलचा ज्येष्ठ पुत्र-थोरला मुलगा-रऊबेन ह्याच्या वंशाचे लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची

घराणी त्यांची गणना करण्यात आली. ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्यापेक्षा अधिक वयाचे असून सैन्यात दाखल होण्यास लायक होते त्यांची यादी करण्यात आली; त्यांची यादी घराणी आणि कुळे ह्यांच्याप्रमाणे करण्यात आली. ²¹ती मोजदाद एकूण शेहेचाळीस हजार पाचशे भरली.

²²शिमोन वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्यापेक्षा अधिक वयाचे असून सैन्यात दाखल होण्यास लायक होते त्यांची यादी करण्यात आली; ²³ती मोजदाद एकूण एकुणसाठ हजार तीनशे भरली.

²⁴गाद वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्यापेक्षा अधिक वयाचे असून सैन्यात दाखल होण्यास लायक होते त्यांची यादी करण्यात आली; ²⁵ती मोजदाद एकूण पंचेचाळीसहजार सहाशे पन्नास भरली.

²⁶युहुदा वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्यापेक्षा अधिक वयाचे असून सैन्यात सेवा करण्यास लायक होते, त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; ²⁷ती मोजदाद एकूण चौऱ्याहत्तर हजार सहाशे भरली.

²⁸इस्साखार वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून सैन्यात सेवा करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; ²⁹ती मोजदाद एकूण चोपन्न हजार चारशे भरली.

³⁰जबुलून वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून सैन्यात सेवा करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; ³¹ती मोजदाद एकूण सत्तावन्न हजार चारशे भरली.

³²योसेफ पुत्रांपैकी एफ्राइम वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून सैन्यात सेवा करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; ³³ती मोजदाद एकूण चाळीस हजार पाचशे भरली.

³⁴मनशे वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे

व त्याहून अधिक वयाचे असून सैन्यात सेवा करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; ³⁵ती मोजदाद एकूण बत्तीस हजार दोनशे भरली. ³⁶बन्यामीन वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून सैन्यात सेवा करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; ³⁷ती मोजदाद एकूण पस्तीस हजार चारशे भरली.

³⁸दान वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून सैन्यात सेवा करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; ³⁹ती मोजदाद एकूण बासष्ट हजार सातशे भरली.

⁴⁰आशेर वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून सैन्यात सेवा करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; ⁴¹ती मोजदाद एकूण एकेचाळीस हजार पाचशे भरली. ⁴²नफताली वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून सैन्यात सेवा करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली. ⁴³ती मोजदाद एकूण त्रेपन्न हजार चारशे भरली. ⁴⁴मोशे, अहरोन आणि इझ्राएलच्या प्रत्येक घराण्यातील एक प्रमुख असे बारा नेते, ह्यांनी ही मोजदाद केली. ⁴⁵त्यांनी वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून सैन्यात सेवा करण्यास लायक असलेल्या प्रत्येक पुरुषाची त्याच्या वाडवडिलांच्या घराण्याप्रमाणे नोंद केली. ⁴⁶ती मोजदाद एकूण सहा लाख तीन हजार पाचशे पन्नास भरली.

⁴⁷इझ्राएल लोकांबरोबर लेवी कुळांच्या दलतील लोकांची गणती करण्यात आली नाही. ⁴⁸परमेश्वराने मोशेला सांगितले होते की, ⁴⁹"लेवी कुळांच्या दलतील लोकांची गणती करू नको किंवा इतर इझ्राएल लोकांच्या गणतीत त्यांचा समावेश करू नको; ⁵⁰लेवी लोकांना सांग की आज्ञापट्याचा पवित्र निवास मंडपाबद्दल ते जबाबदार आहेत; पवित्र निवासमंडप व त्याबरोबर त्यातील सर्व सामानाची त्यांनी काळजी घ्यावी. पवित्रनिवास मंडप व त्यातील सर्व सामान त्यांनी वाहून न्यावे. त्यांनी आपले तंबू पवित्र निवास मंडपाभोवती ठोकावेत आणि त्याची निगा राखावी. ⁵¹जेव्हा जेव्हा पवित्र निवास मंडप हलवावयाचा असेल तेव्हा तेव्हा तो लेवी लोकांनीच उतरावा व तो उभारताना लेवी लोकांनीच तो उभा करावा; त्याची निगा राखणे हे त्यांचे काम आहे; लेवी कुळापैकी नसलेला कोणी जर पवित्रनिवास मंडपाच्या सेवेचा प्रयत्न करू लागला तर त्याला जिवे मारावे. ⁵²इझ्राएल लोकांपैकी प्रत्येकाने आपापले तंबू आपापल्या दलाप्रमाणे आपापल्या छावणीत आपापल्या कुळांच्या निशाणाजवळ ठोकावेत.

⁵³परंतु लेवी लोकांनी आपले तंबू पवित्रनिवास मंडपाच्या सभोवती ठोकावेत; त्यांनी आज्ञापट असलेल्या पवित्र निवासमंडपाचे रक्षण करावे म्हणजे इझ्राएल लोकांवर संकट येणार नाही." ⁵⁴परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे इझ्राएल लोकांनी सर्व काही केले.

छावणीची व्यवस्था

2 परमेश्वर, मोशे व अहरोन यांना म्हणाला, ²"इझ्राएल लोकांनी दर्शनमंडपाभोवती आपापले तंबू ठोकावेत; प्रत्येक दलाला आपले स्वतःचे निशाण असावे आणि प्रत्येकाने आपापल्या दलाच्या निशाणाजवळ आपला तंबू ठोकावा.

³"यहुदावंशाच्या छावणीचे निशाण उगवत्या सूर्याच्या दिशेला म्हणजे पूर्व दिशेला असावे. यहुदावंशातील सर्व लोकांनी आपली छावणी त्या निशाणाजवळ ठोकावी. अम्मीनादाबाचा मुलगा नहशोन हा यहुदावंशाचा प्रमुख सरदार असावा. ⁴त्याच्या दलात चौथ्याहत्तर हजार सहाशे लोक होते.

⁵"इस्साखार वंशाच्या लोकांनी यहुदावंशाच्या छावणी शेजारी आपली छावणी ठोकावी. सुवाराचा मुलगा नथनेल हा इस्साखारवंशाचा प्रमुख सरदार असावा. ⁶त्याच्या दलात चोपन्न हजार चारशे लोक होते.

⁷"जबुलून वंशाच्या लोकांनीही यहुदावंशाच्या छावणीनंतर जवळच आपली छावणी उभारावी. हेलोनाचा मुलगा अलीयाब हा जबुलून वंशाचा प्रमुख सरदार असावा. ⁸त्याच्या दलात सत्तावन्न हजार चारशे लोक होते.

⁹"यहुदावंशाच्या छावणीत एकूण एक लाख शहाऐंशी हजार चारशे लोक होते. ते त्यांच्या कुळांप्रमाणे विभागलेले होते. इझ्राएल लोकांनी एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणाकडे प्रवास करिताना यहुदावंशाच्या दलाने सर्वात पुढे चालावे.

¹⁰"पवित्रनिवास मंडपाच्या दक्षिण बाजूस रजबेन वंशाच्या छावणीचे निशाण असावे. प्रत्येक गटाने आपापल्या निशाणाजवळ आपली छावणी उभारावी. शदेउराचा मुलगा अलीसूर हा रजबेन वंशाचा प्रमुख सरदार असावा. ¹¹त्याच्या दलात शेहेंचाळीस हजार पाचशे लोक होते.

¹²"शिमोन वंशातल्या कुळांनी रजबेन वंशाच्या छावणी शेजारी आपली छावणी उभारावी. सुरीशादैचा मुलगा शलूमियेल हा शिमोन वंशाचा प्रमुख सरदार असावा. ¹³त्याच्या दलात एकोणसाठ हजार तीनशे लोक होते.

¹⁴"गादवंशाच्या कुळांनीही रजबेन वंशाच्या छावणी जवळ आपली छावणी उभारावी. रगुवेलचा मुलगा एल्यासाप हा गाद वंशाचा प्रमुख सरदार असावा. ¹⁵त्याच्या दलात पंचेचाळीस हजार सहाशे पन्नास लोक होते.

¹⁶"रजबेनच्या छावणीत कुळांप्रमाणे एकंदर एक लाख एकावन्न हजार चारशे पन्नास लोक होते. इझ्राएल लोकांचा

मुक्काम हलविताना रऊबेनच्या दलातील लोकांनी दुसऱ्या क्रमांकावर चालावे.

¹⁷त्यानंतर इझ्राएलचे लोक हालल्यावर लेवीच्या लोकांनी मुक्काम हलवावा (यहूदा आणि रऊबेन नंतर) दर्शनमंडप त्यांच्याबरोबर असावा व तो इतर छावण्याच्या लोकांच्या मध्ये असावा. प्रवास करताना छावण्या ज्या क्रमाने निघतात त्याच क्रमाने मुक्काम करताना त्यांनी आपापल्या छावण्या ठोकाव्यात. प्रत्येक माणसाने आपल्या कुळाच्या निशाणाजवळ राहावे.

¹⁸एफ्राइम वंशाच्या छावणीचे निशाण पश्चिम बाजूस असावे व त्याच्या कुळातल्या लोकांनी आपली छावणी तेथे उभारावी. अम्मीहूदाचा मुलगा अलीशामा एफ्राइम वंशाचा प्रमुख सरदार असावा. ¹⁹त्याच्या दलात चाळीस हजार पाचशे लोक होते.

²⁰मनश्शेवंशाच्या दलाने एफ्राइम वंशाच्या छावणी शेजारी आपली छावणी ठोकावी. पदासुराचा मुलगा गमलीयेल हा मनश्शेवंशाचा प्रमुख सरदार असावा. ²¹त्याच्या दलात बत्तीस हजार दोनशे लोक होते.

²²बन्यामीन वंशाच्या दलानेही एफ्राइमाच्या दलशेजारी आपली छावणी ठोकावी. बन्यामीन वंशाचा प्रमुख सरदार गिदोनीचा मुलगा अबीदान हा असावा. ²³त्याच्या दलात पस्तीस हजार चारशे लोक होते.

²⁴एफ्राइम वंशाच्या छावणीत एकूण एक लाख आठ हजार शंभर लोक होते. इझ्राएल लोकांचा मुक्काम हलविताना एफ्राइम वंशाचा तिसरा क्रमांक असावा.

²⁵दान वंशाच्या छावणीचे निशाण उत्तरेकडील बाजूस असावे. त्यांच्या कुळातल्या लोकांनी आपल्या दलाची छावणी तेथे उभारावी. अम्मीशादैचा मुलगा अहीयेजर हा दानवंशाचा सरदार असावा. ²⁶त्याच्या दलात बासष्ट हजार सातशे लोक होते.

²⁷आशेर वंशाच्या दलाने दान वंशाच्या छावणी शेजारी आपली छावणी उभारावी. आक्रानाचा मुलगा फगीयेल हा आशेर वंशाचा सरदार असावा. ²⁸त्याच्या दलात एकेचाळीस हजार पाचशे लोक होते.

²⁹नफताली वंशाच्या कुळांनीही दान वंशाच्या छावणीजवळ आपली छावणी उभारावी. एनानाचा मुलगा अहीरा हा नफताली वंशाचा पुढारी असावा. ³⁰त्याच्या दलात त्रेपन्न हजार चारशे लोक होते.

³¹दान वंशाच्या छावणीत एक लाख सत्तावन्न हजार सहाशे लोक होते. इझ्राएल लोकांचा तळ ठिकठिकाणाहून हलविताना दानवंशाच्या कुळांनी सर्वात शेवटी चालावे. प्रत्येक माणसाने आपल्या कुळाच्या निशाणाजवळ राहावे."

³²अशी ही इझ्राएल लोकांची मंडळी होती. त्यांच्या वंशात त्यांच्या कुळाप्रमाणे व त्यांच्या वाडवडिलांच्या घराण्याप्रमाणे त्यांची गणती केली तेव्हा त्यांची एकूण संख्या सहा लाख तीन हजार पाचशे पन्नास होती. ³³मोशेने परमेश्वराच्या

आज्ञेप्रमाणे इझ्राएल लोकांबरोबर लेवी लोकांची गणती केली नाही.

³⁴तेव्हा परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या आज्ञाप्रमाणे सर्वकाही इझ्राएल लोकांनी केले. प्रत्येक दलाने आपल्या निशाणापाशी तळ दिला आणि प्रत्येक जण आपापल्या कुळात व आपापल्या वाडवडिलांच्या घराण्यांच्या छावणीत राहिला.

अहरोनाचे कुटुंब याजक घराणे

3 परमेश्वर सीनाय पर्वतावर मोशेशी बोलला त्याकाळी अहरोन व मोशे ह्यांची वंशावळ अशी:

²अहरोनाला चार मुलगे होते. नादाब हा थोरला मुलगा, त्यानंतरचे अबीहू, एलजार व इथामार. ³अहरोनाचे हे मुलगे याजक ह्या नात्याने परमेश्वराची पवित्र सेवा करण्यासाठी निवडले होते व त्यांचा अभिषेक करण्यात आला होता;

⁴परंतु नादाब व अबीहू परमेश्वराची सेवा करिताना सीनाय रानात मरण पावले. त्यांनी परमेश्वराकरिता यज्ञ अर्पण केला परंतु त्यासाठी त्यांनी परमेश्वराला मान्य नसलेल्या प्रकारे अग्नीचा उपयोग केला. त्यांना मुलगे नव्हते म्हणून एलजार व इथामार हे आपला बाप अहरोन हयात असताना याजक होऊन परमेश्वराची सेवा करित असत.

लेवी याजकांचे मदतनीस

⁵परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ⁶लेवी वंशातील सर्व लोकांना अहरोन याजकाकडे आण म्हणजे ते त्याचे मदतनीस होतील. ⁷अहरोन दर्शनमंडपात सेवा करताना लेवी लोक त्याला मदत करतील आणि इझ्राएल लोक परमेश्वराची सेवा करण्यास दर्शनमंडपात येतील तेव्हा त्या लोकांना मदत करतील. ⁸इझ्राएल लोकांनी दर्शनमंडपातील सर्व वस्तूंचे रक्षण करावे. ते त्यांचे काम आहे. परंतु त्या वस्तूची निगा राखण्यामुळे लेवी लोक इझ्राएल लोकांची मदत करतील. पवित्रनिवास मंडपात त्यांनी ह्याप्रकारे सेवा करावी.

⁹लेवी लोकांना अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांच्या ताब्यात दे. त्यांना सर्व इझ्राएल लोकांनी अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांची मदत करण्यासाठी निवडले आहे.

¹⁰अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांची याजक म्हणून नेमणूक कर. त्यांनी याजक म्हणून आपले सेवेचे काम करावे. कोणी दुसरा पवित्र वस्तूच्याजवळ येऊन सेवा करण्याचा प्रयत्न करू लागला तर त्याला जिवे मारावे."

¹¹परमेश्वर मोशेला आणखी म्हणाला, ¹²इझ्राएल लोकांतील प्रथम जन्मलेल्यांच्या ऐवजी मी आता माझी सेवा करण्यासाठी लेवी वंशातील लोकांना निवडून घेत आहे. लेवी माझेच असतील तेव्हा आता इतर इझ्राएल

लोकांना त्यांचे प्रथम जन्मलेले मुलगे मला दावे लागणार नाहीत.

¹³जेव्हा तुम्ही मिसर देशात होता तेव्हा त्या मिसरच्या लोकांचे प्रथम जन्मलेले मुलगे मी मारून टाकले. त्याच दिवशी इब्राएल लोकांतील पुरुषांपैकी व पशूंपैकी प्रथम जन्मलेले सर्व मी आपणासाठी घेतले. ते माझेच आहेत. परंतु तुमची प्रथम जन्मलेली मुले तुमचीच राहातील व फक्त लेवी माझे होतील. मी परमेश्वर आहे.”

¹⁴परमेश्वर सीनाय रानात पुन्हा मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, ¹⁵“लेवी वंशातील जितके पुरुष व एक महिन्याचे किंवा त्याहून अधिक वयाची मुले असतील त्यांची, त्यांच्या कुळाप्रमाणे व त्यांच्या वाडवडिलांच्या घराण्याप्रमाणे गणती कर.” ¹⁶म्हणून मोशेने देवाची आज्ञा मानून त्यांची गणती केली.

¹⁷लेवीला गेर्षोन, कहाथ व मरारी नांवाचे तीन मुलगे होते. ¹⁸प्रत्येक मुलगा अनेक कुळांचा पुढारी होता. गेर्षोनाचे मुलगे त्यांच्या कुळाप्रमाणे; लिब्नी व शिमी.

¹⁹कहाथाचे मुलगे त्यांच्या कुळाप्रमाणे हे: अग्राम, इसहार, हेब्रोन व उजीयेल. ²⁰मरारीचे मुलगे त्यांच्या कुळाप्रमाणे हे: माहली व मूशी. ही लेवी कुळातील घराणी होत.

²¹गेर्षोनापासून लिब्नी व शिमी ही कुळे चालू झाली ही गेर्षोनी कुळे. ²²ह्या दोन कुळात एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे मुलगे व पुरुष मिळून सात हजार पाचशे होते. ²³गेर्षोनी कुळांनी त्यांना सांगितल्याप्रमाणे पश्चिमेच्या बाजूस पवित्र निवासस्थानाच्या मागे आपले डेरे ठोकले. ²⁴लायेलाचा मुलगा एल्यासाप हा गेर्षोनी घराण्याचा सदावर होता.

²⁵दर्शन मंडपातील पवित्र निवास मंडप, बाह्य मंडप, आणि आच्छादन यांची निगा राखण्याचे काम गर्षोनी लोकांवर सोपविण्यात आले. दर्शन मंडपाच्या प्रवेश दारावरील पडद्याचीही निगा त्यांच्यावर सोपवली होती. ²⁶पवित्र निवास मंडप व वेदी ह्यांच्या सभोवतीच्या अंगणाचे पडदे, अंगणाच्या दाराचा पडदा, त्यांच्यासाठी लागणारे तणावे व इतर सामान ह्यांची निगा राखण्याची जबाबदारी त्यांनी घेतली.

²⁷कहाथापासून अग्राम, इसहार, हेब्रोन व उजीयेल ही कुळे चालू झाली; ही कहाथी कुळे. ²⁸ह्या कुळात एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे मुलगे व पुरुष आठ हजार सहाशे होते. पवित्रस्थळातील वस्तूची निगा राखण्याचे काम कहाथी कुळांना देण्यात आले. ²⁹त्यांना पवित्र निवास मंडपाचा दक्षिणेकडचा भाग देण्यात आला, तेव्हा तेथे त्यांनी आपली छावणी उभारली.

³⁰उजीयेलाचा मुलगा अलीसापाण हा कहाथी घराण्याचा पुढारी होता. ³¹पवित्र कराराचा कोश, मेज, दीपवृक्ष, वेदा, पवित्र मंडपात सेवेसाठी असलेली पात्रे, पडदा व इतर सर्व सामान ह्यांची देखभाल करण्याची जबाबदारी त्यांनी घेतली.

³²अहरोनाचा मुलगा एलाजार याजक हा लेवी लोकांच्या पुढऱ्यांचा पुढारी होता. पवित्र वस्तूचे रक्षण करण्याचे काम ज्यांच्यावर सोपविले होते त्या सर्वांवर देखरेख करणारा तो प्रमुख होता.

³³मरारीपासून माहली व मुशी ही घराणी चालू झाली ही मरारी कुळे. ³⁴ह्या कुळात एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे मुलगे व पुरुष सहा हजार दोनशे होते. ³⁵अबीहाईलाचा मुलगा सूरीएल हा मरारी घराण्याचा पुढारी होता. ह्या कुळांना पवित्र निवास मंडपाच्या उत्तरेकडचा भाग दिला होता तेव्हा त्यांनी तेथे आपली छावणी ठोकली.

³⁶मरारीवंशातील लोकांना पवित्र निवास मंडपाच्या फळा व त्यांचे सर्व अंडसर, खांब व उथळ्या आणि पवित्र निवास मंडपाच्या फळांशी निगडित अशा सर्व सामानाची निगा राखण्याचे काम देण्यात आले; ³⁷तसेच पवित्र निवास मंडपाच्या अंगणासभोवतीचे सर्व खांब, त्यांच्या बैठका-उथळ्या-मेखा आणि तणाव्याचे दोर ह्यांची ही देखभाल करण्याचे काम त्यांनी घेतले.

³⁸मोशे, अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांची छावणी दर्शनमंडपाच्या समोर असलेल्या पवित्र निवास मंडपाच्या पूर्वेस होती. इब्राएल लोकांच्यावतीने पवित्र निवासस्थानाच्या रक्षणाचे काम त्यांना देण्यात आले. सर्व इब्राएलाकरिता त्यांनी हे काम केले. कोणी दुसरा पवित्र निवासस्थानाजवळ आल्यास त्याला जिवे मारावे असा त्यांना आदेश होता.

³⁹लेवी वंशातील एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे मुलगे व पुरुष ह्यांची गणती करण्यास परमेश्वराने मोशे व अहरोन ह्यांना सांगितले. तेव्हा पुरुष लेवीयांची एकूण संख्या बावीस हजार भरली.

लेवी लोक इब्राएलाच्या प्रथम जन्मलेल्या मुलांची जागा घेतात

⁴⁰परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “इब्राएल लोकांपैकी जितके प्रथम जन्मलेले, एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे मुलगे व पुरुष असतील त्यांच्या नांवांची एक यादी तयार कर; ⁴¹आता मी इब्राएलाचे प्रथम जन्मलेले मुलगे व पुरुष घेणार नाही, त्या ऐवजी मी परमेश्वर, लेवी वंशाचे लोक घेईन, तसेच इब्राएल लोकांच्या प्रथम जन्मलेल्या पशूंच्या ऐवजी लेवी लोकांच्या पशूंचे प्रथम जन्मलेले घेईन.”

⁴²तेव्हा मोशेने परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे केले. त्याने इब्राएल लोकांच्या प्रथम जन्मलेल्या सर्वांची गणती केली. ⁴³मोशेने प्रथम जन्मलेले एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे जे इब्राएल मुलगे व पुरुष होते त्यांच्या नांवांची यादी केली. त्या यादीत बावीस हजार दोनशे त्र्याहत्तर नावे होती.

⁴⁴परमेश्वर मोशेला आणखी म्हणाला, ⁴⁵“मी परमेश्वर तुला अशी आज्ञा देतो की इब्राएलाच्या प्रथम जन्मलेल्या

ऐवजी तू लेवी लोक घे; आणि इझ्राएलांच्या पशू ऐवजी मी लेवी लोकांचे पशू घेतो, कारण लेवी माझे लोक आहेत. ⁴⁶लेवी लोक बावीस हजार आहेत आणि इझ्राएल लोकांच्या कुळात प्रथम जन्मलेले बावीस हजार दोनशे व्याहत्तर आहेत. म्हणजे इझ्राएलातील प्रथम जन्मलेल्यांपैकी दोनशे व्याहत्तर मुलगे अधिक शिल्लक राहातात. ⁴⁷त्यांना सोडवून घेण्यासाठी प्रत्येकाकडून पवित्र स्थानातील अधिकृत चलनाप्रमाणे पाच शेकेल चांदी प्रत्येकी ²⁷³ जणांसाठी घे. (एक शेकेल म्हणजे वीस गेरा) इझ्राएल लोकांकडून ही चांदी घे, ⁴⁸व ती अहरोन व त्याच्या मुलांना दे. इझ्राएल लोकांनी सोडविलेल्या दोनशे व्याहत्तर प्रथम जन्मलेल्या लोकांनी दिलेले ते सोडवणुकीचे पैसे होत."

⁴⁹तेव्हा मोशेने त्या दोनशे व्याहत्तर लोकांकडून पैसे गोळा केले. ह्या दोनशेव्याहत्तर लोकांची जागा घेण्यास लेवी लोकाकडे कोणी उरले नव्हते. ⁵⁰इझ्राएलांच्या प्रथम जन्मलेल्या ह्या लोकांकडून अधिकृत पवित्र स्थानातील चलनाप्रमाणे मोशेने एकूण एक हजार तीनशे पसष्ट शेकेल चांदी गोळा केली. ⁵¹परमेश्वराने सांगितलेले मोशेने ऐकले व त्याच्या आज्ञेप्रमाणे त्याने ती चांदी-ते पैसे-अहरोन व त्याच्या मुलांना दिले.

कहाथी कुळाची कामे

4 परमेश्वर मोशे व अहरोन यांना म्हणाला, ²लेवी लोकांपैकी कहाथी कुळाच्या लोकांची त्यांच्या वाडवडिलांच्या घराण्याप्रमाणे गणती कर. (हे लोक लेवीच्या कुळापैकीच होते) ³सैन्यात सेवा केलेल्या तीस ते पन्नास वर्षांच्या पुरुषांची दर्शनमंडपात सेवा करण्यासाठी गणती कर. ⁴दर्शनमंडपातील परमपवित्र वस्तूची त्यांनी काळजी घ्यावी.

⁵इझ्राएल लोक आपला तळ नवीन जागी हलवितील तेव्हा अहरोन व त्याच्या मुलांनी दर्शनमंडपात जाऊन अंतरपट खाली काढावा व त्याने पवित्र कराराचा कोश झाकावा. ⁶मग त्यांनी ह्या सर्वांवर तहशाच्या कातड्याचे आच्छादन घालावे व त्यावर संपूर्ण निळ्या रंगाचे कापड पसरावे व मग कराराच्या कोशाला दांडे लावावे.

⁷मग त्यांनी पवित्र मेजावर निळ्या रंगाचे कापड पसरावे व त्यावर तबके, धूपपात्रे, वाट्या व पेयार्पणे ओतण्याचे पेले ठेवावे; त्याचप्रमाणे पवित्र भाकरही त्यावर ठेवावी.

⁸मग त्या सर्वांवर किरमिजी रंगाचे कापड पसरावे व नंतर ते सर्व तहशाच्या उत्तम कातड्याने झाकून टाकावे; त्यानंतर मेजाला दांडे बसवावे. ⁹मग त्यांनी दीपवृक्ष आणि त्यावरील दिवे, तसेच दिवे सतत तेवत ठेवण्याकरिता लागणारी सर्व उपकरणे चिमटे, ताटल्या- आणि दिव्यासाठी लागणाऱ्या तेलालाची सर्व पात्रे ही सर्व निळ्या कापडाने झाकावी. ¹⁰मग ह्या सर्व वस्तू त्यांनी तहशाच्या उत्तम

कातड्याने लपेटून घ्याव्यात आणि हे सर्व वाहून न्यावयाच्या खांबांवर त्यांनी ठेवावे.

¹¹त्यांनी सोन्याच्या वेदीवर निळे कापड पसरावे. ते तहशाच्या उत्तम कातड्याने झाकावे व मग वेदीला वाहून नेण्याचे दांडे बसवावे.

¹²मग पवित्र स्थानातील उपासनेसाठी लागणारी सर्व उपकरणे त्यांनी गोळा करावीत व ती निळ्या कापडात गुंडाळवीत; त्यावर तहशाच्या उत्तम कातड्याचे आच्छादन टाकावे आणि मग हे सर्व त्यांनी वाहून नेणाऱ्या चौकटीवर ठेवावे.

¹³मग त्यांनी वेदीवरील सर्व राख काढून ती स्वच्छ करावी व तिच्यावर जांभळ्या रंगाचे कापड पसरावे. ¹⁴नंतर त्यांनी वेदीच्या सेवेची सर्व उपकरणे म्हणजे अग्निपात्रे, काटे, फावडी व कटोरे हे वेदीचे सर्व सामान गोळा करून ते वेदीवर ठेवावे; मग तिच्यावर तहशाच्या उत्तम कातड्याचे आच्छादन घालावे व मग तिला वाहून नेण्याचे दांडे बसवावेत.

¹⁵अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांनी पवित्रस्थानातील सर्व पवित्र वस्तूवर आच्छादन टाकण्याचे पूर्ण करावे; मग कहाथी लोकांनी आत जावे आणि त्या वस्तू वाहून नेण्याचे काम सुरू करावे; अशा प्रकारे ते पवित्र वस्तूंना स्पर्श करणार नाहीत आणि मरणार नाहीत.

¹⁶पवित्र निवासमंडप व त्यातील सर्व सामान व उपकरणे म्हणजे पवित्रस्थान व त्यातील दिव्यांना लागणारे तेल, सुगंधी धूप, रोजची अन्नार्पणे व अभिषेकाचे तेल ह्या सर्वांची जबाबदारी अहरोन याजकाचा मुलगा एलाजार ह्याने घ्यावी."

¹⁷परमेश्वर मोशे व अहरोन ह्यांना म्हणाला, ¹⁸"सावध राहा! कहाथी लोकांचा नाश होऊदेऊ नका; ¹⁹तुम्ही ही कामे करावीत म्हणजे मग कहाथी लोक परम पवित्र स्थानाजवळ जातील तेव्हा ते मरणार नाहीत; अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांनी परमपवित्रस्थानात जाऊन कहाथी लोकांतील एकेका माणसाला त्याने कोणकोणत्यावस्तू वाहून न्याव्यात ते सांगावे व ते दाखवावे. ²⁰जर तुम्ही असे करणार नाही तर मग कहाथी लोक कदाचित आत जातील व पवित्र वस्तू त्यांच्या नजरेस पडतील आणि त्यांनी तसे क्षणभर जरी पाहिले तरी ते मरतील."

गेर्शोनी कुळाची कामे

²¹परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²²"गेर्शोनी वंशातील पुरुषांची गणना कर आणि त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्यांच्याप्रमाणे त्यांची यादी कर; ²³म्हणजे तीस ते पन्नास वर्षे वयाच्या ज्या लोकांनी सैन्यात सेवा केली आहे अशा लोकांची गणती कर; दर्शनमंडपाची देखभाल करण्याचे काम त्यांच्याकडे राहील.

²⁴"गेर्शोनी कुळांनी करावयाची सेवा व वाहावयाची ओझी ही अशी: ²⁵त्यांनी पवित्र निवासमंडपाचे पडदे, दर्शनमंडप

व त्याचे आच्छादन आणि तलमशा उत्तम कातड्याचे आच्छादन तसेच दर्शनमंडपाच्या प्रवेशद्वाराचा पडदा, ²⁶पवित्रनिवासमंडप व वेदी ह्यांच्या भोंवतीच्या अंगणाच्या कनातीचे पडदे, तसेच अंगणाच्या प्रवेश दाराचा पडदा, सर्व तणावे व त्यांच्याबरोबर लागणारी उपकरणे, हे सर्व सामान गर्बेर्नी कुळ्यांनी वहावे; आणि ह्या सामानासंबंधी जे काही काम पडेल ते त्यांनी करावे; ²⁷अहरोन आणि त्याचे मुलगे यांनी झालेल्या सर्व कामाची पाहणी करावी. त्यांनी गर्बेर्नी लोक जे जे वाहून नेतील आणि इतर जे काही काम करतील त्यावरही नजर ठेवावी. तुम्ही त्यांनी वाहावयाच्या वस्तूची कल्पना त्यांना द्यावी. ते वाहून नेत असलेल्या वस्तूची जबाबदारी त्यांच्यावर आहे असे त्यांना सांगावे ²⁸गर्बेर्नी कुळ्यातील लोकांची दर्शनमंडपातली ही सेवा आहे. अहरोन याजकाचा मुलगा इथामार ह्याच्यावर त्यांच्या कामाची जबाबदारी राहिल."

मरारी कुळ्याची कामे

²⁹"मरारी वंशजांचीही, त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्या प्रमाणे गणती कर. ³⁰म्हणजे तीस ते पन्नास वर्षेच्या वयाच्या दलात सेवा केलेल्या पुरुषांची गणती कर. हे लोक दर्शनमंडपातील विशेष सेवा करतील. ³¹तुम्ही जेव्हा पुढील प्रवासासाठी निघाल तेव्हा दर्शनमंडपाचा सांगाडा वाहून नेण्याचे काम त्यांनी करावे. ³²तसेच सभोवतीच्या अंगणाचे खांब, उथळ्या, तंबूच्या मेखा, तणावे आणि अंगणाच्या खांबासाठी लागणारी इतर उपकरणे, इत्यादी सर्वसामान वाहून नेण्याचे काम मरारी लोकांचे आहे. त्या माणसांच्या नावांची यादी करा व प्रत्येकाने नेमके काय वाहून न्यायचे ते त्याला सांगा. ³³दर्शनमंडपाची कामे करिताना मरारी कुळ्यातील पुरुषांनी ही सेवा करावी त्यांच्या कामासाठी अहरोन याजकाचा मुलगा इथामार हा जबाबदार राहिल."

लेवी वंशाची कुळे

³⁴मोशे, अहरोन व इझ्राएल लोकांचे पुढारी ह्यांनी कहाथी लोकांची, त्यांची कुळे व वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे गणती केली. ³⁵त्यांनी, सैन्यात सेवा केलेल्या तीस ते पन्नास वर्षे वयाच्या पुरुषांची गणती केली. दर्शनमंडपासाठी त्यांना खास काम दिले गेले होते.

³⁶हे काम करण्यास दोन हजार सातशे पन्नास कहाथी लोक पात्र ठरले. ³⁷तेव्हा त्यांना दर्शनमंडपात पवित्र सेवा करण्याचे काम देण्यात आले. मोशे व अहरोन ह्यांनी, परमेश्वराने मोशेला सांगितल्या प्रमाणे हे केले.

³⁸तसेच गर्बेर्नी वंशजांचीही, त्यांची कुळे व वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे गणती करण्यात आली; ³⁹म्हणजे सैन्यात सेवा केलेल्या तीस ते पन्नास वर्षे वयाच्या सर्व पुरुषांची गणती करण्यात आली. त्यांना दर्शनमंडपासाठी करण्यासाठी विशेष काम दिले गेले होते. ⁴⁰तेव्हा

दर्शनमंडपात काम करण्यास दोन हजार सहाशे तीस गर्बेर्नी लोक पात्र ठरले. ⁴¹तेव्हा त्यांना दर्शनमंडपात पवित्र काम देण्यात आले. मोशे व अहरोन ह्यांनी, परमेश्वराने मोशेला सांगितल्याप्रमाणे हे केले. ⁴²त्याचप्रमाणे मरारी वंशजांचीही, त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे गणती करण्यात आली, ⁴³म्हणजे सैन्यात सेवा केलेल्या तीस ते पन्नास वर्षे वयाच्या सर्व पुरुषांची गणती करण्यात आली. ⁴⁴तेव्हा तीन हजार दोनशे मरारी लोक दर्शनमंडपात काम करण्यास पात्र ठरले. ⁴⁵तेव्हा त्यांना त्यांचे विशेष काम देण्यात आले. मोशे व अहरोन ह्यांनी, परमेश्वराने मोशेला सांगितल्याप्रमाणे हे केले. ⁴⁶तेव्हा मोशे, अहरोन व इझ्राएलचे पुढारी ह्यांनी सर्व लेवी लोकांची गणती, त्यांची कुळे व वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे केली.

⁴⁷तीस ते पन्नास वर्षे वय असलेल्या व सैन्यात सेवा केलेल्या पुरुषांची गणती करण्यात आली; त्यांना दर्शनमंडपासाठी खास काम देण्यात आले. इझ्राएल लोकांचे प्रवासात दर्शनमंडप वाहून नेण्याचे विशेष सेवेचे काम त्यांना देण्यात आले. ⁴⁸त्यांची एकूण संख्या आठ हजार पांचशे ऐंशी होती.

⁴⁹तेव्हा परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे प्रत्येक माणसाची गणती करण्यात आली; प्रत्येक माणसाला त्याने स्वतः करावयाचे काम नेमून देण्यात आले व त्याने काय वाहून न्यावयाचे ते सांगण्यात आले. हे सर्व परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे करण्यात आले.

स्वच्छतेसंबंधीचे नियम

5 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²इझ्राएल लोकांनी आपली छावणी आजारापासून रोगराईपासून स्वच्छ ठेवावी अशी मी आज्ञा देतो: त्यांना सांग की कोणी महारोगी, कोणाला कसल्याही प्रकारचा स्त्राव होत असेल व कोणी प्रेताला शिवल्यामुळे अशुद्ध झालेला असल्यास अशा लोकांना त्यांनी छावणीच्या बाहेर घालवून द्यावे; ³मग तो पुरुष असो किंवा ती स्त्री असो त्यांना छावणीच्या बाहेर काढावे म्हणजे मग छावणी आजार व विटाळापासून शुद्ध स्वच्छ राहील; कारण मी छावणीत तुमच्याबरोबर राहात आहे."

⁴तेव्हा परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराची आज्ञा मानून त्या लोकांना छावणी बाहेर काढून टाकिले.

अपराधाची भरपाई

⁵परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ⁶इझ्राएल लोकांना हे सांग की एखादा पुरुष वा स्त्री दुसऱ्याचा अपराध करील तर खरे पाहता तो परमेश्वराविरुद्धच पाप करील व म्हणून तो दोषी ठरेल. ⁷तेव्हा त्या माणसाने आपला अपराध कबूल करावा. मग ज्याचा त्याने अपराध केला आहे त्याची त्याने पूर्णपणे भरपाई करावी व त्या भरपाईत

आणखी एक पंचमांशाची भर घालून ज्याचा त्याने अपराध केला आहे त्याला ती सर्व द्यावी. ⁸पण ज्याच्यावर अपराध घडला आहे तो मेला आणि अपराधाबद्दलची भरपाई घेण्यास त्याचे जवळचे कोणी नातलग नसतील तर त्या अपराधी माणसाने ती भरपाई परमेश्वराला अर्पण करावी. त्याने ती पूर्ण भरपाई याजकाकडे द्यावी. याजकाने त्या अपराध्याच्या प्रायश्चित्तासाठी प्रायश्चित्ताचा मेंढा अर्पण करावा परंतु राहिलेली भरपाई याजकाने ठेवावी.

⁹जर कोणी इझ्राएल परमेश्वराला समर्पित करण्याकरिता काही विशेष देणगी याजकाकडे देईल तर ती याजकाने ठेवून घ्यावी; ती त्याचीच होईल. ¹⁰कोणी अशा देणग्या द्याव्यात असे नाही परंतु जर त्याने त्या आणिल्या तर त्या याजकाच्या होतील."

संशयी नवरे

¹¹मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ¹²इझ्राएल लोकांना असे सांग की एखाद्या माणसाच्या बायकोने त्याचा विश्वासघात केला. ¹³म्हणजे तिने दुसऱ्या माणसाशी कुकर्म केले व ही गोष्ट तिने आपल्या नवऱ्यापासून लपवून ठेविली तर कोणी साक्षीदार नसल्यामुळे हे कुकर्म तिच्या नवऱ्याला कधीच कळणार नाही; ती स्वतः तर आपल्या नवऱ्याला ही गोष्ट सांगणारच नाही; ¹⁴परंतु आपल्या बायकोने आपल्या विरुद्ध पाप केले आहे अशी शंका कदाचित तिच्या नवऱ्याला येऊ लागेल व तो तिचा द्वेष करील; ती शुद्ध नाही व आपल्याशी विश्वासू नाही असे त्याला वाटू लागेल; ¹⁵जर असे झाले, तर त्या माणसाने आपल्या बायकोला याजकाकडे घेऊन जावे. तसेच त्याने अर्पण म्हणून आठ वाट्या-एक दशांश एफा-जवाचे पीठ घेऊन जावे; त्या पिठावर त्याने तेल ओतून नये किंवा धूप ठेवू नये; हे जवाचे पीठ म्हणजे परमेश्वराकरिता अन्नार्पण होय. हे द्वेषामुळे त्या माणसाने परमेश्वराला दिले आहे. आपली बायको आपल्याशी विश्वासू राहिली नाही असा त्याचा विश्वास आहे असे ह्या अन्नार्पणामुळे दिसेल.

¹⁶याजकाने त्या स्त्रीला परमेश्वरासमोर उभे करावे. ¹⁷मग याजकाने मातीच्या पात्रात पवित्र पाणी घ्यावे व पवित्र निवास मंडपाच्या जमिनीवरील थोडीशी धूळ त्यात टाकावी. ¹⁸याजकाने त्या स्त्रीला परमेश्वरासमोर उभे रहावयास सांगे. मग त्याने तिच्या डोक्याचे केस सोडावे, आणि द्वेषामुळे अर्पण करण्यासाठी आणिलेले सातूचे पीठ तिच्या हातावर ठेवावे. त्याचवेळी त्याने पवित्र पाण्याचे पात्र आपल्या हातात घ्यावे; स्त्रिला पीडा देऊ शकणारे असे ते विशेष प्रकारचे पाणी आहे.

¹⁹मग त्या याजकाने त्या स्त्रीला खोटे न बोलण्याबद्दल सुचना द्यावी. तसेच तिने खरे सांगण्याचे वचन द्यावे. याजकाने तिला म्हणावे; 'तू लग्न झालेल्या तुझ्या नवऱ्याविरुद्ध पाप करून दुसऱ्या पुरुषाबरोबर कुकर्म केले नसेल तर मग ह्या अतिशय पीडा देणाऱ्या पवित्र

पाण्यापासून तुला काही अपाय होणार नाही. ²⁰परंतु तू जर तुझ्या नवऱ्या विरुद्ध पाप केले असेल-तू दुसऱ्या पुरुषाबरोबर संबंध केला असशील तर मग तू शुद्ध नाहीस. ²¹म्हणून तू हे पाणी पिशील तेव्हा तुला अनेक प्रकारचा त्रास होईल तुला मूल होऊ शकणार नाही; तू गरोदर असशील तर तुझे मूल मरून जाईल; तुझे लोक तुला बाहेर टाकतील व तुझी निंदा करतील.'

"मग याजकाने त्या स्त्रीला परमेश्वरापुढे विशेष शपथ घ्यावयास सांगे; तिने जर लबाडी केली तर ह्या सर्व वाईट गोष्टी तिच्यावर येतील असे तिने कबूल करावे; ²²याजकाने म्हणावे, 'तुला त्रास देणारे हे पाणी तू प्यालीच पाहिजेस; जर तू पाप केले असशील तर तुला मुले होऊ शकणार नाहीत आणि जर तुझ्या उदरात मूल असेल तर ते जन्मण्यापूर्वीच मरून जाईल.' मग त्या स्त्रीने म्हणावे 'आमेन' म्हणजे आपण म्हणता तसे मला होवो.

²³मग याजकाने दिलेल्या सुचनेचे शब्द आणि त्या स्त्रीने उच्चारलेल्या शपथेचा शब्द गुंडाळी कागदावर लिहावेत व गुंडाळीवरील ते शब्द त्या पाण्यात धुवावेत. ²⁴मग पीडा देणारे ते शापित पाणी त्या स्त्रीने प्यावे. हे पाणी तिच्या पोटात जाईल आणि ती अपराधी असेल तर त्या पाण्यामुळे तिला खूप त्रास व दुःख सोसावे लागेल.

²⁵नंतर याजकाने ते (द्वेषाबद्दलचे अन्नार्पण) त्या स्त्रीच्या हातातून घ्यावे व परमेश्वरासमोर उंच धरावे आणि मग ते वेदी जवळ घेऊन जावे. ²⁶मग त्यातील मूठभर अन्नार्पण घेऊन ते वेदीवर ठेवावे व त्याचा होम करावा. त्या नंतर याजकाने त्या स्त्रीला हे पाणी पिण्यास सांगे-²⁷जर त्या स्त्रीने आपल्या नवऱ्याविरुद्ध पाप केले असेल तर त्या पाण्यामुळे तिला खूप त्रास व दुःख सोसावे लागेल. ते तिच्या पोटात जाईल आणि तिच्या खूप त्रास होईल. तिच्या पोटात मूल असेल तर तें जन्मण्याआधीच मरेल आणि तिला कधीही मुले होणार नाहीत. सर्व लोक तिला शाप देतील. ²⁸परंतु त्या स्त्रीने आपल्या नवऱ्याविरुद्ध पाप केले नसेल व ती शुद्ध असेल तर ती स्त्री अपराधी नाही असे याजकाने तिला सांगे. मग ती पूर्वासारखीच होईल व गर्भधारणेस पात्र ठरेल. ²⁹तेव्हा द्वेषासंबंधी हा नियम आहे. एखाद्या स्त्रीने आपल्या नवऱ्याविरुद्ध जर पाप केले तर तू ही अशी कारवाई करावी. ³⁰किंवा एखाद्या पुरुषाने आपल्या बायकोने आपल्या विरुद्ध पाप केले आहे असा संशय व द्वेष धरला तर त्या माणसाने अशी कारवाई करावी; याजकाने त्या स्त्रीला परमेश्वरासमोर उभे करावे व सांगितलेल्या नियमाप्रमाणे तिच्याविरुद्ध कारवाई करावी.

³¹मग नवरा अधर्म करण्यापासून मुक्त होईल परंतु जर स्त्रीने* पाप केले असेल तर तिला त्रास भोगावा लागेल."

जर स्त्रीने नवऱ्याविरुद्ध काही पाप केले नसेल, तर त्याचा द्वेष पाप मानला जाणार नाही.

नाजीरसंबंधी नियम

६ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ^२“इझ्राएल लोकांस असे सांग की कोणा पुरुषाने किंवा स्त्रीने आपणास इतरापासून वेगळे होऊन काही काळपर्यंत पूर्णपणे परमेश्वरास वाहून घ्यावयाचा नवस केला तर त्याने किंवा तिने सर्वकाळ परमेश्वराच्या सेवेसाठी वाहून घ्यावे. त्यांना नाजीर म्हणावे. ^३त्या काळात नाजीराने द्राक्षारस किंवा मद्य पिऊ नये; द्राक्षारसाचा किंवा कडक मद्याचा शिरकाही पिऊ नये; द्राक्षाचा कसलाही रस पिऊ नये; तसेच ताजी किंवा सुकी द्राक्षेही खाऊ नयेत. ^४त्या वेगळेपणाच्या विशेष काळात त्याने द्राक्षापासून बनविलेला कोणताच पदार्थ खाऊ नये. एवढेच नव्हे तर त्याने द्राक्षाच्या बिया किंवा द्राक्षाचे सालपट देखील खाऊ नये.

^५“स्वतःला वेगळे केलेल्या त्या काळात नाजीराने आपले केस कापू नयेत. त्याच्या नवसाचा काळ संपेपर्यंत त्याने पवित्र राहावे. त्याने आपले केस लांब वाढू द्यावेत; ते केस त्याने देवाला केलेल्या विशेष नवसाची खूण आहे. स्वतःला वाहवून घेतलेल्या नवसाचा काळ संपेपर्यंत त्याने आपले केस लांब वाढू द्यावेत.

^६“वेगळेपणाच्या त्या काळात नाजीराने परमेश्वराला वाहून घेतल्यामुळे प्रेताजवळ जाऊ नये. ^७त्याचा स्वतःचा बाप, आई, भाऊ किंवा बहीण ह्यातून कोणी मरण पावल्यास त्याने त्यांनाही शिवू नये; तो शिवेल तर तो अपवित्र होईल. आपण पूर्णपणे परमेश्वराच्या सेवेसाठी स्वतःला वेगळे केले आहे, हे त्याने दाखवावे ^८व वेगळे राहाण्याचा पूर्णकाळ त्याने परमेश्वराला संपूर्णपणे वाहून घ्यावे. तोपर्यंत त्याने परमेश्वराचीच सेवा करावी.

^९“एखाद्या वेळी असे होईल की नाजीराबरोबर असलेला एखादा माणूस एकाएकी मरण पावला; आणि जर नाजीराने त्याला स्पर्श केला तर तो अशुद्ध होईल जर असे झाले तर नाजीराने आपल्या नवसाची खूण असलेल्या आपल्या डोक्याचा केसांचे मुंडण करावे. ते मुंडण त्याने सातव्या दिवशी करावे कारण त्या दिवशी तो पवित्र होईल.

^{१०}आठव्या दिवशी त्याने दोन होले किंवा पारव्याची दोन पिले आणून दर्शनमंडपाच्या दारापाशी ती याजकाला द्यावीत.

^{११}मग याजकाने एकाचा पापार्पण म्हणून व दुसऱ्याचा होमार्पण करावा. हे पापार्पण म्हणजे त्याच्या पापाबद्दलचे प्रायश्चित होय; कारण तो प्रेताजवळ गेला होता. त्याचवेळी त्या नाजीराने फुहा नव्याने देवाची सेवा करण्यासाठी विशेष नवस म्हणून आपल्या डोक्याचे केस देवाला अर्पण करावेत.

^{१२}याचा अर्थ त्या माणसाने परमेश्वराच्या सेवेसाठी वेगळे होण्यासाठी स्वतःला परमेश्वराला द्यावे. त्याने एक वर्षाचा मेंढा दोषार्पणासाठी आणून द्यावा. तरी पण त्याचे नाजीरपणाचे आधीचे दिवस वाया जातील. त्याने आता नव्याने नवस करून नाजीरपणाचा वेगळा वेळ द्यावा कारण नाजीरपणाच्या पहिल्या काळात त्याचा प्रेताला स्पर्श झाला होता.

^{१३}“मग त्याच्या नाजीरपणाच्या नवसाचे दिवस पूर्ण झाल्यावर त्याने दर्शनमंडपाच्या दारापाशी जावे. ^{१४}तेथे त्याने पुढीलप्रमाणे अर्पणे करावीत.

त्याने एक वर्षाचा निर्दोष मेंढा होमबली म्हणून आणावा; एक वर्षाची निर्दोष मेंढी पापबली म्हणून आणावी; आणि शांत्यार्पणासाठी एक दोषहीन मेंढा आणावा.

^{१५}एक टोपलीभर बेखमीर भाकरी म्हणजे तेलत मळलेल्या मैद्याच्या पोळ्या व वरून तेल लाविलेल्या चपात्या त्याच प्रमाणे त्या बरोबर अर्पणाचा भाग म्हणून अन्नार्पणे व पेयार्पणे आणावीत.

^{१६}“मग ही सर्व अर्पणे याजकाने परमेश्वराला अर्पण करावीत; त्याने पापबली व होमबली परमेश्वराला अर्पवित; ^{१७}तशीच बेखमीर भाकरीची टोपलीही परमेश्वराला अर्पण करावी; मग शांत्यार्पणासाठी परमेश्वराकरिता मेंढा अर्पावा व त्या बरोबरचे अन्नार्पण व पेयार्पण अर्पण करावे.

^{१८}“मग नाजीराने निवास मंडपाच्या दारापाशी जावे; तेथे त्याने परमेश्वरासाठी नवस म्हणून वाढविलेल्या आपल्या केसांचे मुंडण करावे. ते केस त्याने शांत्यार्पणाच्या खाली असलेल्या जाळवर टाकावेत.

^{१९}“नाजीराने आपल्या केसांचे मुंडण केल्यावर याजकाने त्याला मेंढ्याचा शिजविलेला फरा व टोपलीतून एक बेखमीर पोळी व एक बेखमीर चपाती द्यावी. ^{२०}मग याजकाने ते ओवाळणीचे अर्पण म्हणून परमेश्वरासमोर ओवाळावे. हे सर्व पदार्थ पवित्र आहेत व ते याजकासाठी आहेत. त्याच प्रमाणे मेंढ्याचे ऊर व मांडीही परमेश्वरासमोर ओवाळावी; हे सर्व पदार्थ पवित्र आहेत व ते याजकासाठी आहेत. त्या नंतर नाजीर झालेला होता तो माणूस द्राक्षारस पिण्यास मोकळा आहे.

^{२१}“जर एखादा माणूस नाजीर होऊन परमेश्वराची सेवा करण्यास वेगळा होण्याचा नवस करावयाचे ठरवील तर त्याने ही सर्व अर्पणे परमेश्वरासाठी अवश्य द्यावीत; पण एखादा माणूस ह्याही पेक्षा अधिक अर्पणे देऊ शकत असेल व जर त्याने काही अधिक द्यावयाची शपथ घेतली असेल तर मग त्याने आपली शपथ पूर्ण करावी. नाजीर होण्याच्या नवसाची शपथ घेण्याविषयी हा नियम आहे.”

याजकांनी द्यावयाचे आशीर्वाद

^{२२}परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ^{२३}“अहरोन व त्याच्या मुलांना इझ्राएल लोकांना ह्याप्रमाणे आशीर्वाद देण्यास सांग; त्यांनी म्हणावे:

^{२४}परमेश्वर तुला आशीर्वाद देवो व तुझे संरक्षण करो;

^{२५}परमेश्वर आपला मुख प्रकाश तुजवर पाडो व तुजवर दया करो;

^{२६}परमेश्वर आपले मुख तुजकडे करो व तुला शांति देवो.”

²⁷मग परमेश्वर म्हणाला, "इझ्राएल लोकांना आशीर्वाद देताना अहरोन व त्यांच्या मुलांनी अशा प्रकारे माझ्या नांवाचा उपयोग करावा; म्हणजे मी त्यांना आशीर्वाद देईन."

पवित्र निवास मंडपाचे समर्पण

7 मोशेने पवित्र निवास मंडप उभा करण्याचे काम संपविले व त्याच दिवशी परमेश्वराला तो समर्पित केला. त्याने पवित्र निवास मंडप, त्यातील सर्व सामान तसेच वेदी व तिच्या सोबत वापरावयाची उपकरणे ही सर्व तेलाच्या अभिषेकाने पवित्र केली. त्यावरून त्या वस्तू फक्त परमेश्वराच्या उपासनेकरिताच वापरावयाच्या आहेत हे दिसले.

²त्यानंतर जे इझ्राएल लोकांचे आपापल्या वंशाचे प्रमुख व कुळांचे पुढारी होते त्यांनी अर्पणे आणिली; हेच लोक शिरगणतीच्या कामात प्रमुख होते. ³त्यांनी परमेश्वरासाठी झाकलेल्या सहा गाड्या भरून व बारा बैलांनी त्या ओढीत आणिलेली आपापली अर्पणे आणिली. प्रत्येक पुढाऱ्याने एक बैल दिला व दोघांनी मिळून एक गाडी दिली. ही अर्पणे परमेश्वराला देण्यासाठी त्यांनी पवित्र निवास मंडपासमोर आणिली.

⁴परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ⁵"तू त्यांच्या देणग्या घे; दर्शनमंडपाच्या कामासाठी त्यांचा उपयोग होईल; त्या लेवी लोकांना दे. त्यांच्या कामात त्यांची मदत होईल."

⁶मोशेने त्या गाड्या व बैल घेऊन लेवी लोकांना दिले. ⁷त्याने दोन गाड्या व चार बैल गेरॅशनी वंशाच्या लोकांना दिले; त्यांच्या कामासाठी त्यांना त्यांची गरज होती. ⁸त्याने चार गाड्या व आठ बैल मरारी वंशाच्या लोकांना दिले; त्यांच्या कामासाठी त्यांना त्यांची गरज होती. अहरोन याजकाचा मुलगा इथामर हा ह्या सर्व लोकांच्या कामाबद्दल जबाबदार होता. ⁹मोशेने कहाथी वंशाच्या लोकांना बैल किंवा गाड्या दिल्या नाहीत; कारण पवित्र वस्तू आपल्या खांद्यावर वाहून नेण्याचे काम त्यांना देण्यात आले होते.

¹⁰मोशेने वेदीला तेलाने अभिषेक केला. त्याच दिवशी इझ्राएल लोकांच्या प्रमुखांनी वेदीला समर्पण करण्यासाठी आपली अर्पणे आणिली; त्यांनी आपली अर्पणे परमेश्वराला वेदीपाशी दिली.

¹¹परमेश्वराने मोशेला सांगितले, "प्रत्येक दिवशी एका प्रमुखाने आपले अर्पण वेदीला समर्पण करण्यासाठी आणावे."

¹²⁻⁸³बारा प्रमुखांपैकी प्रत्येकाने ह्याप्रमाणे अर्पणे आणिली: प्रत्येक प्रमुखाने पवित्रस्थानाच्या चलनाप्रमाणे एकशे तीस शेकेल वजनाचे चांदीचे एक ताट व सतर शेकेल वजनाचा चांदीचा एक कटोरा आणिला. ती दोन्ही धान्यार्पणाकरिता उपयोगी असलेल्या, तेलात मळलेल्या मैद्याच्या पिठाने भरलेली होती. तसेच प्रत्येकाने धुपाने भरलेले दहा शेकेल वजनाचे एक मोठे सोन्याचे धूपपात्र आणिले. प्रत्येक प्रमुखाने एक गोच्छा, एक मेंढा, एक

वर्षाचे नर असलेले एक कोकरू ही होमार्पणासाठी, तसेच पापार्पणासाठी एक बकरा; शांत्यार्पणासाठी दोन बैल, पाच मेंढे, पाच बकरे आणि एक एक वर्षाची नर असलेली पाच कोकरे आणिली. पहिल्या दिवशी यहुदा वंशाचा प्रमुख अम्मीनादाबाचा मुलगा नहशोन ह्याने आपली अर्पणे आणिली.

दुसऱ्या दिवशी इस्साखार वंशाचा सूवाराचा मुलगा नथनेल ह्याने आपली अर्पणे आणिली.

तिसऱ्या दिवशी जबूलून वंशाचा प्रमुख हेलोनाचा मुलगा अलीयाब ह्याने आपली अर्पणे आणिली.

चौथ्या दिवशी रजबेन वंशाचा प्रमुख शदेयुराचा मुलगा अलीसूर ह्याने आपली अर्पणे आणिली.

पांचव्या दिवशी शिमोन वंशाचा प्रमुख सुरीशदैचा मुलगा शलुमियेल ह्याने आपली अर्पणे आणिली.

सहाव्या दिवशी गद वंशाचा प्रमुख दगुवेलाचा मुलगा एत्यसाप ह्याने आपली अर्पणे आणिली.

सातव्या दिवशी एफ्राईम वंशाचा प्रमुख अम्मीहुदाचा मुलगा अलीशामा ह्याने आपली अर्पणे आणिली.

आठव्या दिवशी मनशे वंशाचा प्रमुख पदाहसुराचा मुलगा गमलीयेल ह्याने आपली अर्पणे आणिली.

नवव्या दिवशी बन्यामीन वंशाचा प्रमुख गिदोनीचा मुलगा अबीदान ह्याने आपली अर्पणे आणिली.

दहाव्या दिवशी दान वंशाचा प्रमुख अम्मीशदैचा मुलगा अहीएजर ह्याने आपली अर्पणे आणिली.

अकराव्या दिवशी आशेर वंशाचा प्रमुख आक्रानाचा मुलगा पगीयेल ह्याने आपली अर्पणे आणिली.

बाराव्या दिवशी नफ्ताली वंशाचा प्रमुख एनानाचा मुलगा अहीरा ह्याने आपली अर्पणे आणिली.

⁸⁴मोशेने वेदीला तेलाने अभिषेक करून तिचे समर्पण करण्याच्या वेळी इझ्राएल लोकांच्या प्रमुखांनी ही अर्पणे आणिली: चांदीची बारा ताटे, चांदीचे बारा कटोरे, सोन्याची बारा धूपपात्रे. ⁸⁵प्रत्येक चांदीच्या ताटाचे वजन एकशेतीस शेकेल व प्रत्येक चांदीच्या कटोऱ्याचे वजन सतर शेकेल होते. पवित्र स्थानाच्या चलनाप्रमाणे चांदीची ताटे व चांदीचे कटोरे मिळून त्यांचे एकूण वजन जवळ जवळ 'दोन हजार चारशे' शेकेल होते. ⁸⁶अधिकृत वजनाप्रमाणे, प्रत्येकी चार औंस वजन असलेले, धुपाने भरलेले 12 सोन्याचे चमचे या 12 चमच्यांचे एकूण वजन सुमारे 3 पौंड होते.

⁸⁷होमार्पणासाठी बारा गोच्छे, बारा मेंढे व एक एक वर्षाची बारा नर असलेली कोकरे एवढे पशू होते; आणि त्यांच्या बरोबर अर्पण्यासाठी अन्नार्पणेही होती; आणि परमेश्वराला पापार्पण वाहण्यासाठी बारा बकरे होते;

⁸⁸इझ्राएलांच्या प्रमुखांनी शांत्यार्पणासाठीही पशू अर्पण केले. त्यांची एकूण संख्या, चोवीस गोच्छे, साठ मेंढे, साठ बकरे व एक एक वर्षाची साठ नर असलेली कोकरे एवढी होती. मोशेने वेदीला तेलाचा अभिषेक केल्यावर त्यांनी अशा प्रकारे समर्पणे केली.

⁸⁹मोशे परमेश्वराशी बोलण्यासाठी दर्शनमंडपात गेला त्यावेळी त्याने परमेश्वराची वाणी त्याच्याशी बोलताना ऐकली. ती, पाणी आज्ञापटाच्या कोशावरील पवित्र दयासनावरून दोन करुब दूतांच्या दरम्यान असलेल्या भागातून येत होती. अशा प्रकारे देव मोशेबरोबर बोलला.

दीपवृक्ष

8 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²⁴“मी तुला दाखविलेल्या जागेवर सात दिवे ठेवण्यास अहरोनास सांग, म्हणजे त्यांचा प्रकाश दीपवृक्षा समोरच्या जागेवर पडेल.”

³परमेश्वराने मोशेद्वारे दिलेली आज्ञा अहरोनाने मानून त्याने तसे केले; त्याने त्या दिव्यांची तोंडे योग्य दिशेकडे करून ते योग्य ठिकाणी ठेविले, त्यामुळे दीपवृक्षासमोरील भागावर त्यांचा उजेड पडला. ⁴परमेश्वराने मोशेला दाखविल्याप्रमाणे दीपवृक्ष त्यांच्या बैठकीपासून तर त्याच्या सोनेरी पानापर्यंत घडीव सोन्याचा केला होता.

लेवी लोकांचे समर्पण

⁵परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ⁶“लेवी लोकांना इतर इझ्राएल लोकांपासून वेगळे कर; व त्यांना शुद्ध कर. ⁷त्यांना शुद्ध करण्यासाठी पापार्पणातील पवित्र पाणी त्यांच्यावर शिंपड म्हणजे त्या पाण्यामुळे ते शुद्ध होतील. मग त्यांनी आपल्या अंगावरील केस काढावेत आणि आपले कपडे धुवावेत; त्यामुळे ते शुद्ध होतील.

⁸“लेवी लोकांनी एक गोन्हा घ्यावा; त्या सोबत अर्पण्यासाठी तेलात मळलेल्या पिठाचे अन्नार्पण घ्यावे; मग त्यांनी पापार्पणासाठी आपण्वी एक गोन्हा घ्यावा. ⁹तू लेवी लोकांना दर्शनमंडपासमोरील अंगणात आण व मग सर्व इझ्राएल लोकांना तेथे एकत्र जमव ¹⁰मग लेवी लोकांना परमेश्वरासमोर आण; तेव्हा इझ्राएल लोकांनी त्यांच्या डोक्यावर आपले हात ठेवावे. ¹¹नंतर अहरोनाने त्यांना परमेश्वराला समर्पित करावे. अशा रितीने लेवी लोक पवित्र परमेश्वराची सेवा करण्यास पात्र होतील.

¹²“मग लेवी लोकांना आपले हात गोन्हाच्या डोक्यावर ठेवण्यास सांग एक गोन्हा परमेश्वरासाठी पापार्पण म्हणून व दुसरा होमार्पण म्हणून होईल. ह्या अर्पणामुळे ते लेवी लोक शुद्ध होतील. ¹³मग लेवी लोकांना अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांच्या समोर उभे राहण्यास सांग. मग त्यांचे ओवाळणीचे अर्पणा प्रमाणे ते परमेश्वराला अर्पण कर. ¹⁴त्यामुळे ते लेवी पवित्र होतील. ते इतर इझ्राएल लोकांपेक्षा वेगळे असतील, व ते माझे लोक होतील.

¹⁵“तेव्हा तू लेवी लोकांना शुद्ध कर आणि ओवाळणीचे अर्पणा प्रमाणे परमेश्वराला त्यांना समर्पित कर. तू हे केल्यानंतर त्यांनी दर्शनमंडपात येऊन आपले काम करावे. ¹⁶इझ्राएल लोकांनी लेवी

लोक मला द्यावेत. ते माझे होतील. पूर्वी मी प्रत्येक इझ्राएलास सांगितले होते की प्रत्येक घरातून प्रथम

जन्मलेला मुलगा मला द्यावा. परंतु आता इतर इझ्राएलातील प्रथम जन्मलेल्या मुलांच्या ऐवजी मी लेवी लोक घेत आहे. ¹⁷इझ्राएलत प्रथम जन्मलेला प्रत्येक नर माझा आहे; मग तो माणसापैकी असो किंवा पशूपैकी असो, तो माझाच आहे; कारण मी मिसर देशातील सर्व प्रथम जन्मलेली मुले व पशू मारून टाकिले आणि म्हणून प्रथम जन्मलेले मुलगे मी माझ्याकरता निवडून घेतले. ¹⁸परंतु आता इझ्राएल लोकातील सर्व प्रथम जन्मलेल्या ऐवजी मी लेवी लोक घेतले आहेत. ¹⁹इझ्राएल लोकातून मी लेवी लोक निवडले आहेत आणि अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांना मी ते दान म्हणून देत आहे. दर्शनमंडपात लेवी लोकांनी सर्व इझ्राएल लोकाकरिता काम करावे अशी माझी इच्छा आहे. ते इझ्राएल लोकांसाठी असलेली प्रायश्चिताची अर्पणे करतील त्यामुळे इझ्राएल लोक शुद्ध होतील. मग इझ्राएल लोक पवित्रस्थानाजवळ आले तरी त्यांना भारी आजार किंवा त्रास होणार नाही.”

²⁰तेव्हा मोशे, अहरोन आणि सर्व इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराची आज्ञा मानून परमेश्वराने मोशेला सांगितल्याप्रमाणे त्यांनी लेवी लोकाकरिता सर्वकाही केले. ²¹लेवी लोकांनी स्नान केले व, आपले कपडे धुले. तेव्हा अहरोनाने त्यांना ओवाळणी च्या अर्पणाप्रमाणे परमेश्वराला अर्पिले, आणि त्यांच्या पापाबद्दल प्रायश्चित्त करून त्याने त्यांना शुद्ध केले.

²²त्यानंतर लेवी लोक सेवा करण्यास दर्शनमंडपात आले. अहरोन व त्याच्या मुलांनी त्यांच्यावर देखरेख केली; कारण ते लेवी लोक करीत असलेल्या सेवेबद्दल जबाबदार होते. परमेश्वराने मोशेकडून अहरोन व त्याचे मुलगे ह्यांना सांगितल्याप्रमाणे त्यांनी लेवी लोकांचे सर्व काही केले.

²³मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²⁴“लेवी लोकासाठी विशेष आज्ञा अशी आहे की पंचवीस वर्षे किंवा त्यापेक्षा अधिक वयाच्या प्रत्येक लेवी माणसाने दर्शनमंडपातील सेवा करण्यात भाग घ्यावा. ²⁵परंतु लेवी माणूस पन्नास वर्षाचा होईल तेव्हा त्याने आपल्या सेवेतून मोकळे व्हावे; त्याने सेवा करण्याची गरज नाही. ²⁶त्या वर्षाच्या अथवा त्याहून मोठे असलेल्या लेवी माणसांनी पाहिजे तर दर्शनमंडपात सेवा करणाऱ्या आपल्या बंधूंना त्यांच्या कामात मदत करावी; परंतु त्यांनी स्वतः सेवा कर नये. लेवी लोकांना सेवा करण्यास निवडून घेताना तू हा नियम पाळावा.”

वल्हांडण सण

9 मिसरमधून इझ्राएल लोक बाहेर आल्यानंतर दुसऱ्या वर्षाच्या पहिल्या महिन्यात परमेश्वर सीनायच्या रानात मोशेबरोबर बोलला. परमेश्वर म्हणाला, ²“इझ्राएल लोकांना ठरलेल्या वेळी वल्हांडण सण पाळण्यास सांग. ³ह्या महिन्यात चौदाव्या दिवशी सूर्य मावळल्यानंतर अंधार

पडण्या अगोदर-संधी प्रकाशात-त्यांनी वल्हांडण सणाचे भोजन करावे. त्यांनी ते ठरलेल्यावेळी आणि वल्हांडण सण पाळण्याच्या नियमाप्रमाणे करावे."

⁴तेव्हा मोशेने इझ्राएल लोकांना वल्हांडण सण पाळवयास सांगितले. ⁵तेव्हा परमेश्वराने मोशेद्वारे दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे इझ्राएल लोकांनी सीनायच्या वाळवंटात संधीप्रकाशात पहिल्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी हा सण पाळला; परमेश्वराने मोशेकडून दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे इझ्राएल लोकांनी सर्वकाही केले.

⁶परंतु काही लोकांना त्या दिवशी वल्हांडण सण पाळता येईना कारण प्रेताला शिवल्यामुळे ते अशुद्ध झाले होते, म्हणून ते त्या दिवशी मोशे व अहरोन ह्यांच्याकडे गेले. ⁷ते लोक मोशेला म्हणाले, "एका माणसाच्या प्रेताला आमचा स्पर्श झाला व आम्ही अशुद्ध झालो. त्यामुळे ठरलेल्या वेळी परमेश्वराला अर्पण करण्यास याजकांनी आम्हाला बंदी केली. तेव्हा इतर इझ्राएल लोकाबरोबर आम्हाला अर्पण करिता येत नाहीत!"

⁸मोशे त्यांना म्हणाला, "ह्या संबंधी परमेश्वराचे काय म्हणणे आहे, हे मी त्याला विचारितो."

⁹मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ¹⁰"तू इझ्राएल लोकांना हे सर्व सांग की हा नियम तुम्हा करिता व तुमच्या वंशजाकरिता आहे; प्रेताला स्पर्श झाल्यामुळे एखादा माणूस अशुद्ध झाला असेल किंवा एखादा माणूस त्यावेळी दूरच्या प्रवासात असेल व म्हणून त्याला ठरलेल्यावेळी वल्हांडण सण पाळता येत नसेल तरी; ¹¹त्याला वल्हांडण सण पाळता येईल; त्याने तो दुसऱ्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी संध्याकाळी संधी प्रकाशात साजरा करावा. त्यावेळी त्याने अर्पण केलेले कोंकर, बेखमीर भाकर व कडू भाजीपाला हे खावे; ¹²त्याने भोजनातील काहीही दुसऱ्या दिवशी सकाळपर्यंत शिल्लक ठेवू नये; तसेच त्याने कोंकऱ्याचे कोणतेही हाड मोडू नये. त्याने वल्हांडण सणाचे सर्व नियम पाळवेत. ¹³परंतु जर कोणी शुद्ध आहे आणि दूरच्या प्रवासात नाही व तो सण पाळू शकतो तर अशा माणसाने वल्हांडण सण ठरलेल्या वेळी पाळला नाही तर त्याला आपल्या लोकातून काढून टाकावे. तो अपराधी आहे म्हणून त्याला अवश्य शिक्षा व्हावी! कारण त्याने योग्य वेळी परमेश्वराला दान दिले नाही. ¹⁴तुमच्यामध्ये राहाणाऱ्या एखाद्या विदेशी माणसाला तुमच्याबरोबर वल्हांडण सण पाळण्याची व परमेश्वराला अर्पण देण्याची इच्छा असेल तर त्याला तसे करण्यास परवानगी आहे. परंतु तो त्याने वल्हांडण सणाचे सर्व नियम पाळून साजरा करावा. प्रत्येकासाठी स्वदेशी किंवा परदेशी सणाचे नियम सारखेच आहेत."

दग व अग्नि

¹⁵ज्या दिवशी पवित्र निवास मंडप म्हणजे कराराचा कोश असलेला तंबू उभा करण्यात आला त्या दिवशी

परमेश्वराच्या दगाने त्याच्यावर छाया केली; रात्री तो पवित्र निवास मंडपावरील दग अग्नि सारखा दिसला. ¹⁶तो दग सतत पवित्र निवास मंडपावर असे आणि रात्री तो अग्निसारखा दिसे. ¹⁷जेव्हा तो दग पवित्र निवास मंडपावरील जागेवरून हलत असे तेव्हा इझ्राएल लोकही तळ हलवून त्याच्यामागे जात असत आणि जेव्हा तो थांबत असे तेव्हा त्याच ठिकाणी ते आपला तळ ठोकीत असत. अशा प्रकारे ते तळ ठोकीत असत. ¹⁸अशा प्रकारे तळ कधी हलवावा व कधी थांबून तळ कोठे ठोकावा हे परमेश्वर इझ्राएल लोकांना दाखवीत असे. जोपर्यंत दग पवित्र निवास मंडपावर राही तोपर्यंत इझ्राएल लोक आपला मुक्काम तेथेच ठेवीत. ¹⁹कधी कधी दग पवित्र निवास मंडपावर बरेच दिवस राही तेव्हा इझ्राएल लोक परमेश्वराची आज्ञा पाळून मुक्काम हलवीत नसत.

²⁰कधी कधी दग थोडेच दिवस पवित्र निवास मंडपावर राही, तेव्हा इझ्राएल लोक परमेश्वराची आज्ञा पाळीत. दग हालला की ते दगामागे जात असत. ²¹कधी कधी दग फक्त रात्रीचाच पवित्र निवास मंडपावर राही व सकाळी तो हाले. तेव्हा इझ्राएल लोक आपले सामान घेऊन त्याच्यामागे जात असत. ²²दग जर पवित्र निवास मंडपावर दोन दिवस, किंवा महिनाभर किंवा वर्षभर राहिला तर लोक परमेश्वराची आज्ञा मानून तेथेच राहात असत आणि दग हाले पर्यंत तेथून हालत नसत, मग दग जेव्हा आपल्या जागेवरून हाले तेव्हा लोकही तळ हलवीत.

²³तेव्हा इझ्राएल लोक परमेश्वराची आज्ञा मानीत, परमेश्वर दाखवी तेथेच ते तळ ठेवत आणि परमेश्वर जेव्हा हालण्यास आज्ञा देई तेव्हा लोक तळ हलवून दगाच्या मागे जात. लोक लक्ष देऊन परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या आज्ञा पाळीत.

चांदीचे कर्णे

10 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²"चांदीचे दोन घडीव कर्णे बनव. लोकांना एकत्र जमविण्यासाठी आणि तळ कधी हलवावा हे सांगण्यासाठी त्यांचा उपयोग होईल. ³तू जर दोन्ही कर्ण बराच वेळपर्यंत वाजविले तर मग सर्व लोकांनी दर्शन मंडपासमोरील अंगणात जमावे. ⁴परंतु बराच वेळ एकच कर्णा वाजविला तर मग फक्त इझ्राएलच्या बारा वंशांच्या प्रमुखांनीच तुला भेटावयास यावे.

⁵"कर्ण्याचा थोडा गजर झाला म्हणजे लोकांनी आपला तळ हलवावा हे सांगण्याचा तो एक मार्ग होईल. पहिल्याच वेळी जेव्हा तू कर्ण्याचा थोडा गजर करशील तेव्हा दर्शनमंडपाच्या पूर्वेकडील छावण्यातील वंशानी पुढे चालण्यास सुरवात करावी. ⁶दुसऱ्या वेळी थोडाच वेळ तू कर्णा वाजवशील तेव्हा दक्षिणेकडील छावण्यातील वंशानी पुढे निघण्यास सुरवात करावी. ⁷परंतु विशेष कारणासाठी मंडळी एकत्र जमावावयाची असेल तर कर्णे वेगळ्या प्रकारे

म्हणजे एकाच सरळ सारख्याच सुरात वाजवावेत. ⁸फक्त अहरोनाच्या याजक असलेल्या मुलांनीच कर्णे वाजवावीत. तुम्हाला पिढ्यान्पिढ्याचा कायमचा विधीनियम आहे.

⁹जर तुम्ही तुमच्या देशातच शत्रूशी लढत असाल, तर त्यांच्याशी लढावयास जाण्यापूर्वी तुम्ही मोठमोठ्याने कर्णे वाजवावेत. परमेश्वर तुमचा कर्ण्याचा आवाज ऐकेल आणि तो तुमच्या शत्रूपासून तुमचे रक्षण करील.

¹⁰तसेच तुम्ही सणाच्या व इतर आनंदाच्या प्रसंगी व नवीन चंद्राच्या दिवशी पौर्णिमेच्या दिवशी किंवा महिन्याच्या पहिल्या दिवशी-तुमची होमार्पणे, शांत्यार्पणे वाहताना तुम्ही कर्णे वाजवावेत; तुमच्या परमेश्वराला तुमची आठवण करून देण्याचा हा एक विशेष मार्गच आहे; हे तुम्ही करावे अशी मी तुम्हास आज्ञा देतो. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे."

इझ्राएल लोक आपला तळ हलवितात

¹¹इझ्राएल लोकांनी मिस्रदेश सोडल्यानंतर दुसऱ्या वर्षी दुसऱ्या महिन्याच्या विसाव्या दिवशी कराराचा कोश असलेल्या पवित्र निवास मंडपावरील ढग वर गेला. ¹²तेव्हा इझ्राएल लोकांनी आपला प्रवास सुरू केला. त्यांनी सीनायचे रान सोडले आणि ढग पारानाच्या रानात थांबेपर्यंत ते प्रवास करीत गेले. ¹³छावणी हलवण्याची इझ्राएल लोकांची ही पहिलीच वेळ होती. परमेश्वराने त्यांना मोशेकडून दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे त्यांनी हे केले.

¹⁴यहुदाच्या छावणीतील तीन गट पहिल्याने निघाले. त्यांच्या निशाणा मागे ते चालले. पहिला गट यहुदाच्या कुळाचा होता. अम्मीनादाबाचा मुलगा नहशोन त्यांचा सेनानायक होता. ¹⁵त्यानंतर इस्राएलराचे कूळ निघाले. सुवाराचा मुलगा नथनेल त्यांचा नेता होता. ¹⁶आणि मग जबुलूनाचे कूळ निघाले. हेलोनाचा मुलगा अलीयाब त्यांचा नेता होता.

¹⁷मग पवित्र निवास मंडप उत्तरविण्यात आला आणि गेरॅशन व मरारी वंशाचे लोक पवित्र निवास मंडप घेऊन निघाले. तेव्हा ह्या वंशाचे लोक नंतरच्या रांगेत होते.

¹⁸त्यानंतर रजुबेन वंशाच्या छावणीतील तीन गट निघाले. लोक त्यांच्या निशाणामागे चालले होते. त्यातील पहिला गट रजुबेन कुळाचा होता. शबेयुराचा मुलगा अलीसूर त्यांचा सेनानायक होता. ¹⁹त्यानंतर शिमोन कुळाचे लोक निघाले. सुरीशदैचा मुलगा शलमीयेल हा त्यांचा सेनानायक होता. ²⁰नंतर गाद वंशाच्या दलाचे लोक निघाले. रगुवेलचा मुलगा एल्यासाप त्यांचा सेनानायक होता. ²¹मग कहाथी लोक पवित्र स्थानातील पवित्र वस्तू घेऊन निघाले. ते अशावेळी जाऊन पोहोचले की त्यांच्या येण्याअगोदर इतर लोकांनी पवित्र निवास मंडप उभा करून तयार ठेवला होता.

²²त्यानंतर एफ्राइम वंशाच्या छावणीतील तीन गट निघाले. लोक त्यांच्या निशाणामागे चालले होते. त्यात

पहिला गट एफ्राइम कुळाचा होता. अम्मीहूदाचा मुलगा अलीशामा त्यांचा सेनानायक होता. ²³त्यानंतर मनश्शे कुळाचे लोक निघाले. पदाहसुराचा मुलगा गमलीयेल त्यांचा सेनानायक होता. ²⁴मग बन्यामीन कुळाचे लोक निघाले. गिदोनीचा मुलगा अबीदान त्यांचा सेनानायक होता.

²⁵छावण्यांच्या रांगेतील सर्वात शेवटची तीन दले दान वंशाची होती. ती पुढे गेलेल्या दलांचे संरक्षण करणारी पिछाडीची तुकडी होती. तिच्यात पहिले दान कुळाचे लोक होते. ते त्यांच्या निशाणामागे चालले होते. अम्मीशदैचा मुलगा अहीएजर त्यांचा सेनानायक होता. ²⁶त्यानंतर आशेर कुळाचे लोक निघाले. आक्रानाचा मुलगा पगीयेल त्यांचा सेनानायक होता. ²⁷मग नफताली कुळाचे लोक निघाले. एनानाचा मुलगा अहीरा त्यांचा सेनानायक होता. ²⁸इझ्राएल लोक ठिक ठिकाणाहून प्रवास करिताना ह्या क्रमाने निघत.

²⁹मोशेचा सासरा रगुवेल ह्याचा मुलगा होबाब ह्याला मोशे म्हणाला, "देवाने आम्हाला वचन दिलेल्या देशात आम्ही जात आहोत. तू आमच्याबरोबर चला. आम्ही तुझ्याशी चांगले वागू; इझ्राएल लोकांना उत्तम गोष्टी देण्याचे परमेश्वराने वचन दिले आहे."

³⁰परंतु होबाबाने उत्तर दिले, "नाही, मी तुमच्याबरोबर येणार नाही. मला माझ्या देशात व माझ्या लोकात परत गेले पाहिजे."

³¹मग मोशे त्याला म्हणाला, "मी विनंती करितो की तू आम्हाला सोडून जाऊ नको; कारण ह्या रानाची आमच्यापेक्षा तुला अधिक माहिती आहे. तू आमचा वाटाड्या होऊ शकतोस. ³²तू आमच्याबरोबर येशील तर परमेश्वर आम्हाला ज्या ज्या चांगल्या गोष्टी देईल त्यात आम्ही तुला वाटा देऊ"

³³मग होबाब मान्य झाला. आणि परमेश्वराच्या पर्वतापासून ते प्रवास करीत निघाले. याजकांनी परमेश्वराचा पवित्र कराराचा कोश घेतला व ते लोकांच्यापुढे चालले. मुक्कामासाठी जागा शोधताना तीन दिवस तो पवित्र कोश त्यांनी वाहिला. ³⁴प्रत्येक दिवशी परमेश्वराचा ढग त्यांच्यावर राहून त्यांना मार्ग दाखवीत असे.

³⁵लोक जेव्हा पवित्र कराराचा कोश उचलून मुक्काम हलवीत तेव्हा मोशे म्हणत असे,

"हे परमेश्वरा, ऊठ तुझ्या शत्रूंची सर्व दिशांना पांगपांग होवो, तुझे सर्व शत्रू तुजपासून पळून जावोत,"

³⁶आणि जेव्हा पवित्र कराराचा कोश त्याच्या जागी ठेवला जाई तेव्हा मोशे म्हणत असे,

"हे परमेश्वरा, इझ्राएलच्या लाखो लोकांकडे परत ये."

इझ्राएल लोक पुन्हा तक्रार करतात

11 मग इझ्राएल लोक आपल्या त्रासाबद्दल परत तक्रार करू लागले. ती परमेश्वराने ऐकली व ती ऐकल्यावर त्याचा राग भडकला. परमेश्वरापासूनचा अग्नि त्यांच्यात पेटला आणि त्याने छावणीच्या कडेचा काही भाग जाळून टाकिला. ²तेव्हा लोकांनी मोशेकडे मदतीसाठी आरडाओरड केली. मोशेने परमेश्वराला विनंती केली तेव्हा अग्नि शमला. ³त्यामुळे त्या ठिकाणाचे नांव तबेरा असे पडले. लोकांनी त्या ठिकाणाला तसे नांव दिले कारण परमेश्वराच्या अग्निमुळे छावणीचा भाग जळून गेला.

अधिक वयाचे सतर नेते

⁴जे विदेशी इझ्राएल लोकांबरोबर राहात होते, त्यांना इतर काही पदार्थ खावेसे वाटू लागले. लवकरच इझ्राएल लोकांनी पुन्हा कुरकुर करण्यास सुरवात केली. लोक म्हणाले, “आम्हांला मांस खावयास पाहिजे. ⁵मिसरमध्ये असताना खाललेल्या माश्यांची आम्हाला आठवण येते; तेथे ते आम्हाला फुकट खावयास मिळत. त्याचप्रमाणे तेथे आम्हाला काकड्या, खरबूजे, भाजी, कांदे, लसूण असा चांगला भाजीपाला मिळत असे. ⁶परंतु आता आम्ही कमजोर झालो आहोत. मान्याशिवाय आम्हाला येथे काही ही खावयास मिळत नाही!” ⁷(हा मान्ना लहान धण्यासारखा होता, आणि तो झाडाच्या डिकसारखा दिसे. ⁸लोक तो गोळा करीत, तो उखळत कुटीत, किंवा भांड्यात शिजवीत किंवा दळीत व त्याच्या भाकरी करी. उत्तम तेलात भाजलेल्या गोड पुऱ्या सारखी त्याची चव लागे. ⁹रात्री दव पडल्यामुळे जमीन ओली झाल्यावर मान्ना जमिनीवर पडत असे.)

¹⁰मोशेने लोकांची कुरकुर ऐकली. प्रत्येक कुटुंबातील लोक आपापल्या तंबूसमोर बसून कुरकुर करीत होते. त्यामुळे परमेश्वराचा राग भयंकर भडकला आणि त्यामुळे मोशे खिन्न झाला. ¹¹मोशेने परमेश्वराला विचारले, “परमेश्वरा, तू माझ्यावर हे संकट का आणिले? मी तुझा दास आहे. माझे काय चुकले? तुला एवढे रागावण्यासारखे मी काय केले? ह्या सर्व लोकांची जबाबदारी तू माझ्यावर का टाकलीस? ¹²तुला माहीत आहे की मी काही ह्या सर्व लोकांचा बाप नाही, की मी ह्यांना जन्म दिला नाही. परंतु परिचारिका-जशी लहान बाळाला छातीशी धरते तशी मी त्यांची काळजी घेतली पाहिजे अशी सक्ति तू माझ्यावर का करतोस? तू आमच्या वाडवडिलांना वचन दिलेल्या देशात त्यांना घेऊन जाण्याची सक्ति माझ्यावर का करतोस? ¹³एवढ्या लोकांना पुरेल एवढे मांस माझ्याजवळ नाही! आणि त्यांची तर माझ्यामागे कुरकुर चालूच आहे. ते म्हणतात, ‘आम्हाला खावयास मांस दे!’ ¹⁴मी एकटा ह्या सर्वांची काळजी घेऊ शकत नाही. हे ओझे माझ्यासाठी फारच जड आहे. ¹⁵त्यांचा त्रास मी सहन करण्याचे काम चालू ठेवावे असा जर तुझा विचार असेल तर मग तू

आजच मला मारून टाक. तू मला दास समजत असशील तर मग आता मला मरू दे. मग माझ्या मागचा सर्व त्रास संपून जाईल!”

¹⁶तेव्हा परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “इझ्राएल मंडळीतील सतर वडील मजकडे आण, मंडळीचे नेते असलेल्या ह्या लोकांना दर्शनमंडपाच्या दारापाशी आण; व तुझ्याबरोबर त्यांना उभे कर. ¹⁷मग मी खाली येऊन तेथे तुझ्याशी बोलून. मग तुझ्यावर असलेल्या आत्म्यातून काही भाग मी त्यांनाही देईन. मग लोकांची काळजी घेण्यास ते तुला मदत करतील. ह्या प्रकारे इझ्राएल लोकांची जबाबदारी केवळ तुझ्या एकट्यावर राहणार नाही.

¹⁸तू ह्या गोष्टी लोकांना सांग: उद्या तुम्ही स्वतः शुद्ध राहा म्हणजे तुम्हाला मांस खावयास मिळेल. परमेश्वराने तुमचे रडगाणे ऐकले आहे. ‘आम्हाला मांस खाण्यास पाहिजे! आम्ही मिसरमध्ये होतो ते बरे होते,’ असे तुम्ही म्हणाला ते शब्दही परमेश्वराने ऐकले आहेत. तेव्हा आता परमेश्वर तुम्हाला मांस देईल आणि तुम्ही ते खाल. ¹⁹तुम्ही ते एक, किंवा दोन, किंवा पाच, किंवा दहा दिवसच नव्हे तर वीस दिवस देखील खाल. ²⁰येवढेच नव्हे तर तुम्ही ते पूर्ण महिनाभर खाल. तुम्हाला त्याचा तिटकारा येईपर्यंत ते खाल. हे असे होईल कारण तुम्ही आपल्या परमेश्वराविरुद्ध कुरकुर केली. परमेश्वर तुम्हामध्ये राहतो आणि तुम्हाला काय पाहिजे ते त्याला माहीत आहे; परंतु तुम्ही त्याच्या विरुद्ध ओरड केली आणि म्हणाला, ‘आम्ही का बरे मिसर सोडले?’”

²¹मोशे म्हणाला, “परमेश्वरा येथे सहा लाख लोक आहेत आणि तू म्हणतोस की ‘ह्यांना पूर्ण महिनाभर पुरेल एवढे मांस मी खावयास देईन!’ ²²आम्ही जरी सर्व शेरडेमेंबरे व गुरेबरे कापली तरी ह्या सर्व लोकांना महिनाभर खाण्यास तेवढेही पुरे पडणार नाहीत.”

²³परंतु परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “परमेश्वराचा हात असमर्थ तोकडा पडला आहे काय? मी माझे म्हणणे खरे करून दाखवीन हे तुला दिसेल.”

²⁴तेव्हा मोशे लोकांशी बोलण्याकरिता बाहेर गेला. परमेश्वर जे बोलला ते त्याने त्यांना सांगितले. मग मोशेने मंडळीच्या सतर वडिलांना (नेत्यांना) एकत्र जमविले; त्याने त्यांना तंबू भोवती उभे राहण्यास सांगितले. ²⁵मग परमेश्वर दगातून खाली आला आणि मोशेशी बोलला. मोशेवर परमेश्वराचा आत्मा होता. त्यातून काही घेऊन परमेश्वराने तो त्या सतर वडिलावर (नेत्यावर) ठेवला. तो आत्मा आल्यावर ते संदेश सांगू लागले. परंतु त्यानंतर मात्र त्यांनी पुन्हा संदेश सांगितला नाही.

²⁶त्यातील दोन वडील (नेते) एलदाद व मेदाद छावणीच्या बाहेर गेले नाहीत. त्यांची नावे वडीलांच्या (नेत्यांच्या) यादीत होती. परंतु ते छावणीतच राहिले; त्यामुळे आत्मा त्यांच्यावरही आला आणि ते छावणीतच संदेश सांगू लागले. ²⁷तेव्हा एका तरुणाने पळत जाऊन मोशेला हे सांगितले.

तो म्हणाला, “एलदाद व मेदाद हे छावणीत संदेश सांगत आहेत.”

²⁸तेव्हा नूनाचा मुलगा यहोशवा मोशेला म्हणाला, “मोशे, माझे स्वामी तुम्ही त्यांना बंदी घाला.” (यहोशवा तरुण असल्यापासून मोशेचा मदतनीस होता)

²⁹मोशेने त्याला उत्तर दिले, “ह्याच्या योगाने माझ्या नेतेपणाला कमीपणा येईल असे तुला वाटते काय? परमेश्वराचे सर्वच लोक संदेष्टे असते आणि परमेश्वराने त्या सर्वांवर आपला आत्मा ठेविला असता तर किती बरे होते.” ³⁰मग मोशे व झम्राएलांचे नेते छावणीमध्ये परत गेले.

परमेश्वर लावे पक्षी पाठवितो

³¹मग परमेश्वराने समुद्रावरून जोरदार वारा वाहावयास लाविला. त्या वाऱ्याने लावे पक्षी त्या भागात वाहून आणिले. ते लावे पक्षी सर्व छावणीच्या भोंवती उडत राहिले. ते इतके होते की छावणीचे अंगण व सारा परिसर त्यांनी भरून गेला. त्यांचा जमिनीपासून तीन फूट वरपर्यंत थर साचला. माणूस एक दिवसभरत जितका दूर चालत जाईल तेथ पर्यंत तो थर होता. ³²लोक बाहेर पडले व त्यांनी दिवसभर व रात्रभर लावे पक्षी गोळा केले आणि त्यांनी पूर्ण दुसरा दिवसभरही ते गोळा केले. कोणत्याही माणसाने गोळा केलेले पक्षी कमीत कमी साठ बुशेल भरले. मग लोकांनी लावे पक्षांचे मांस सर्व छावणी सभोंवती पसरवले.

³³लोकांनी मांस खाण्यास सुरवात केली परंतु परमेश्वराचा राग भयंकर भडकला. ते मांस त्यांच्या तोंडात होते तोच म्हणजे ते पूर्ण खाऊन होण्यापूर्वी परमेश्वराने त्यांना भयंकर आजारी पाडले व मारून टाकिले. ³⁴म्हणून लोकांनी त्या ठिकाणाला किब्रोथ-हत्तव्वा असे नांव दिले, कारण ह्याच ठिकाणी, ज्या लोकांना मांस खाण्याची अतिशय कडक इच्छा झाली होती त्यांना पुरण्यात आले.

³⁵किब्रोथ हत्तव्वापासून लोकांनी हसरोथपर्यंत प्रवास केला व तेथे त्यांनी मुक्काम केला.

मिर्याम व अहरोन मोशेविषयी तक्रार करतात

12 मिर्याम व अहरोन मोशेविरुद्ध बोलू लागले. त्यांनी त्याच्यावर टीका केली कारण त्याने एका इथिओपीयन-कुशी-स्त्रीशी लग्न केले. मोशेने त्या इथिओपीयन-कुशी-स्त्रीशी लग्न केले ते योग्य केले नाही असे त्यांना वाटले. ²ते स्वतःशीच म्हणाले, “परमेश्वराने लोकांशी बोलण्यासाठी मोशेचा उपयोग केला. पण मोशे काय असा एकच नव्हे. परमेश्वर आमच्याद्वारेही बोलला आहे!”

परमेश्वराने हे ऐकले. ³(मोशे फार नम्र माणूस होता. त्याने कधी अभिमान धरला नाही किंवा बडाई मारली नाही पृथ्वीवरील कोणत्याही माणसापेक्षा मोशे अधिक नम्र होता.) ⁴तेव्हा परमेश्वर आला आणि मोशे, अहरोन

व मिर्याम ह्यांच्याशी बोलला. परमेश्वर म्हणाला, “तुम्ही तिचे आताच्या आता दर्शनमंडपापाशी या!”

तेव्हा मोशे, अहरोन व मिर्याम दर्शनमंडपापाशी गेले. ⁵परमेश्वर एका उंच दगातून खाली आला दर्शनमंडपाचा दारापाशी उभा राहिला. परमेश्वराने हाक मारली, “अहरोन व मिर्याम!” तेव्हा अहरोन व मिर्याम त्याच्याकडे गेले. ⁶परमेश्वर म्हणाला, “माझे ऐका!” तुमच्यातील संदेष्ट्यांना मी परमेश्वर दृष्टांततून दर्शन देतो, मी त्यांच्याशी स्वप्नात बोलतो ⁷परंतु मोशेचे तसे नाही. मोशे माझ्या सर्व घरण्यात विश्वासू आहे. ⁸मी त्यांच्याशी बोलताना समोरासमोर बोलतो. मी त्यांच्याशी दाखल्याने किंवा गुप्त अर्थ असलेल्या गोष्टींनी बोलत नाही-त्याला समजाव्यात अशा गोष्टी मी त्याला स्पष्टपणे दाखवितो. आणि मोशे परमेश्वराचे रूप स्पष्टपणे बघतो. तर असे असताना माझा सेवक मोशे ह्याच्या विरुद्ध बोलण्याची हिंमत तुम्हाला कशी झाली?”

⁹परमेश्वराचा राग त्यांच्यावर खूप भडकला आणि तो त्यांना सोडून निघून गेला. ¹⁰दग पक्कं निवास मंडपापासून वर गेला. तेव्हा अहरोनाने वळून मिर्यामकडे पाहिले. तिचे अंग बर्फासारखे पांढरे झाले होते. तिला भयंकर त्वचेचा रोग झाला होता!

¹¹म्हणून अहरोन मोशेला विनंती करून म्हणाला, “माझे स्वामी, आम्ही केलेल्या मूर्खपणाच्या पापाबद्दल आमची क्षमा करा. ¹²मेलेल्या जन्मलेल्या बाळाच्या चामड्यासारखे तिचे चामडे होऊ देऊ नका.” (कधी कधी आपले अर्धे चामडे खाऊन टाकल्याप्रमाणे एकादे बाळ जन्मते.)

¹³म्हणून मोशेने परमेश्वराला विनंती केली, “देवा, तिला ह्या रोगापासून बरे कर.”

¹⁴परमेश्वराने मोशेला उत्तर दिले, “जर तिचा बाप तिच्या तोंडावर थुंकला असता तर तिला सात दिवस लाज वाटली असती ना! तेव्हा सात दिवस तिला छावणीच्या बाहेर काढ मग ती बरी होईल; मग तिने परत छावणीत यावे.

¹⁵म्हणून त्यांनी तिला सात दिवस छावणीच्याबाहेर काढले आणि ती छावणीत परत येईपर्यंत लोकांनी आपला मुक्काम हलविला नाही. ¹⁶त्यानंतर लोकांनी हसरोथ सोडले आणि पारानाच्या रानापर्यंत त्यांनी प्रवास केला आणि तेथे रानातच त्यांनी आपला तळ ठोकला.”

हेर कनान देशात जातात

13 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²“कनान देश हेरण्यासाठी काही लोकांना पाठव. हाच देश मी झम्राएल लोकांना देणार आहे. त्यांच्या बारा वंशानुसार प्रत्येकी एका नेत्याला पाठव”

³तेव्हा मोशेने परमेश्वराची आज्ञा मानून, लोक पारानच्या वाळवंटात असताना हे नेते पाठविले. ⁴त्यांची नावे अशी आहेत:

रऊबेन वंशातला जक्कुराचा मुलगा शम्मुवा.
 5 शिमोन वंशातला होरीचा मुलगा शाफाट.
 6 यहुदा वंशातला यफुन्नेचा मुलगा कालेब.
 7 इस्साखार वंशातला योसेफाचा मुलगा इगाल.
 8 एफ्राईम वंशातला नूनाचा मुलगा होशा.
 9 बन्यामीन वंशातला राफूचा मुलगा पलटी,
 10 जबुलून वंशातला सोदीचा मुलगा गदीयेल,
 11 योसेफ वंशातला (मनश्शे) - सूसीचा मुलगा गदी,
 12 दान वंशातला गमल्लीचा मुलगा अम्मीयेल,
 13 आशेर वंशातला मीकाएलचा मुलगा सतूर,
 14 नफताली वंशातला बाप्सीचा मुलगा नहब्बी.
 15 आणि गाद वंशातला माकीचा मुलगा गऊवेल.

¹⁶मोशेने देश हेरावयास पाठविलेल्या लोकांची ही नावे होती. "(मोशेने नूनाचा मुलगा होशा ह्याचे नांव यहोशवा असे ठेविले.)

¹⁷मोशेने कनान देश हेरण्यास पाठविताना लोकांना सांगितले की तुम्ही येथून नेगेबमधून निघा आणि मग डोंगराळ प्रदेशात जा. ¹⁸देश कसा आहे? तेथील लोक कसे आहेत! ते बलवान आहेत किंवा दुबळे आहेत? ते थोडे आहेत किंवा फार आहेत? ते पाहा व समजून घ्या. ¹⁹ते राहतात तो देश कसा आहे? तो चांगला आहे किंवा वाईट आहे? ते लोक कशा प्रकारच्या नगरात राहतात? संरक्षणासाठी त्या नगरांभोवती कोट आहेत का? त्या नगरांची संरक्षण व्यवस्था बलवान आहे का? ह्या सर्व गोष्टी पाहा व समजून घ्या. तेथील जमीन पीक घेण्यास ²⁰योग्य आहे का? त्या प्रदेशात झाडे आहेत का? तेथील काही फळे बरोबर घेऊन या." (हे पहिली द्राक्षे पिकण्याच्या वेळी घडले.)

²¹म्हणून ते तो प्रदेश शोधायला निघाले. त्यांनी सीन वाळवंटापासून रहोब आणि लेबोहामाथपर्यंतच्या प्रदेशाचा शोध घेतला. ²²त्यांनी नेगेबमधून त्या प्रदेशात प्रवेश केला आणि ते हेब्रोनला गेले. (हेब्रोन शहर मिसर देशातल्या सोअन शहराच्या सात वर्षे आधी बांधले होते.) अहीमन शेशय आणि तलमय हे अनाकाचे वंशज तेथे राहात होते. ²³नंतर ते लोक अष्कोलच्या खोऱ्यात गेले. तेथे त्यांनी द्राक्षाच्या वेलीची एक फांदी तोडली. त्या फांदीला द्राक्षाचा घड लागला होता. त्यांनी ती फांदी एका खांबावर ठेवली आणि दोघे जण ती आपल्या मधोमध ठेवून घेऊन गेले. त्यांनी बरोबर काही डाळींबे व अंजीर ही घेतली. ²⁴त्या जागेला अष्कोल खोरे असे म्हणतात कारण तिथे इझ्राएल लोकांनी द्राक्षाचा घड तोडला होता.

²⁵त्या लोकांनी त्या प्रदेशाचा 40 दिवस शोध घेतला. नंतर ते आपल्या छावणीत परत गेले. ²⁶इझ्राएल लोकांची छावणी पारानच्या वाळवंटात कादेशजवळ होती ते लोक मोशे, अहरोन आणि इझ्राएलच्या सर्व लोकांजवळ गेले. त्यांनी मोशे, अहरोन आणि इतर लोकांना त्यांनी पाहिलेल्या

गोष्टीविषयी सांगितले आणि त्या प्रदेशातली फळे त्यांना दाखवली.

²⁷ते लोक मोशेला म्हणाले, "तू आम्हाला पाठवलेस त्या प्रदेशात आम्ही गेलो. तो प्रदेश अनेक चांगल्या गोष्टींनी भरलेला* आहे. त्या प्रदेशात होणारी ही काही फळे पाहा. ²⁸पण तेथे राहणारे लोक खूप शक्तिशाली आहेत. शहरे खूप मोठी आहेत. शहरांचे रक्षण चांगल्या प्रकारे होते. काही अनाकांच्या वंशजानाही आम्ही पाहिले. ²⁹अमालेकी लोक नेगेबमध्ये राहतात. हिती, यबूसी आणि अमोरी डोंगराळ भागात राहतात. आणि कनानी लोक समुद्रजवळ आणि यार्दन नदीच्या काठावर राहतात."

³⁰मोशेजवळच्या लोकांना गप्प बसायला सांगून कालेब म्हणाला, "परत जाऊन तो प्रदेश आपण घ्यायला पाहिजे. आपण तो प्रदेश सहज घेऊ शकू."

³¹पण जे लोक त्याच्याबरोबर तेथे गेले होते ते म्हणाले, "आपण त्यांच्याशी लढू शकणार नाही. ते आपल्यापेक्षा खूप शक्तिशाली आहेत. ³²आणि त्या माणसांनी इझ्राएलच्या सर्व लोकांना सांगितले की त्या प्रदेशातल्या लोकांचा पराभव करण्याइतके शक्तिशाली आपण नाहीत. ते म्हणाले, "आम्ही जो प्रदेश पाहिला तो शक्तिशाली लोकांनी भरलेला आहे. ते लोक तिथे जाणाऱ्या कुठल्याही माणसाचा सहज पराभव करण्याइतके शक्तिमान आहेत. ³³आम्ही तिथे खूप नेफीलीम लोक पाहिले. (अनाकाचे वंशज नेफीलीम लोकांपासून आलेले आहेत) त्यांनी आमच्याकडे आम्ही जणू नाकतोडे आहेत अशा नजरेने पाहिले. होय! त्यांच्या दृष्टीने आम्ही नाकतोडेच होतो."

लोक पुन्हा तक्रार करतात

14 त्या रात्री छावणीतले सगळे लोक जोरजोरात आक्रोश करायला लागले. ²इझ्राएल लोकांनी मोशे आणि अहरोन विरुद्ध तक्रारी केल्या. सगळे लोक एकत्र आले आणि मोशेला व अहरोनाला म्हणाले, "आम्ही मिसरमध्ये किंवा वाळवंटात मरुन जायला हवे होते. या नवीन प्रदेशात मारले जाण्यापेक्षा ते अधिक चांगले झाले असते. ³या नवीन प्रदेशात युद्धात जाण्यासाठीच परमेश्वराने आम्हाला इथे आणले का? शत्रू आम्हाला मारून टाकील आणि आमच्या बायका मुलांना घेऊन जाईल. मिसर देशात परत जाणेच आमच्या दृष्टीने जास्त बरे आहे."

⁴नंतर लोक एकमेकांना म्हणाले, "आपण आता दुसरा नेता निवडू आणि मिसर देशात परत जाऊ."

⁵तिथे जमलेल्या सर्व लोकांसमोर मोशे आणि अहरोन पालथे पडले. ⁶यहोशवा आणि कालेब यांनी आपले कपडे फाडले (तक्रारी ऐकून झालेल्या दुःखप्रदर्शनासाठी) नूनाचा मुलगा यहोशवा आणि यफुन्नेचा मुलगा कालेब हे ही या प्रदेशाच्या शोधात गेलेल्या लोकांपैकी होते. ⁷या दोघांनी

चांगल्या गोष्टींनी भरलेला शब्दशः दूध आणि मध यांनी वहाणार.

तिथे जमलेल्या इझाएल लोकांना सांगितले, “आम्ही जो प्रदेश बंदिताला तो खूप चांगला आहे. ⁸तो प्रदेश चांगल्या चांगल्या गोष्टींनी संपन्न आहे. आणि जर परमेश्वर आपल्यावर प्रसन्न झाला तर तो आपल्याला त्या प्रदेशात नेईल आणि तो प्रदेश आपल्याला देईल. ⁹म्हणून परमेश्वराविरुद्ध जाऊ नका. त्या प्रदेशातल्या लोकांची भीती बाळगू नका. आपण त्यांचा पराभव करू शकू. त्यांच्याकडे कसलेही संरक्षण नाही. सुरक्षित राहण्यासाठी काहीही नाही. परंतु आपल्याजवळ परमेश्वर आहे. म्हणून घाबरू नका.”

¹⁰सर्व लोक यहोशवाला आणि कालेबला दगडांनी ठार मारण्याची भाषा बोलू लागले. परंतु परमेश्वराची प्रभा दर्शन मंडपावर दिसू लागली. तेथून ती सर्व लोकांना दिसली. ¹¹परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “हे लोक किती वेळ माझ्याविरुद्ध जाणार आहेत? त्यांचा माझ्यावर विश्वास नाही असे ते दाखवितात ते माझ्या सामर्थ्यावर विश्वास ठेवायला नकार देतात. मी त्यांना खूप शक्तिशाली चिन्हे दाखवली तरीही ते माझ्यावर विश्वास ठेवत नाहीत. मी त्यांच्या मध्ये खूप मोठमोठ्या गोष्टी केल्या आहेत. ¹²मी त्यांना एखाद्या भयानक आजाराने मारून टाकीन. मी त्यांचा नाश करीन. मी तुझा उपयोग करून दुसरे राष्ट्र निर्माण करीन. तुझा देश या लोकांपेक्षा मोठा आणि शक्तिमान असेल.”

¹³नंतर मोशे परमेश्वराला म्हणाला, “जर तू असे केलेस तर ते मिसर मधील लोक ऐकतील तुझ्या लोकांना मिसरमधून बाहेर आणण्यासाठी तू तुझ्या महान शक्तीचा उपयोग केलास हे त्यांना माहीत आहे. ¹⁴मिसरमधल्या लोकांनी कनानच्या लोकांना हे सांगितले आहे. तू परमेश्वर आहेस हे त्यांना अगोदरच माहीत झालेले आहे. तू आपल्या लोकांबरोबर असतोस हे त्यांना माहीत झालेले आहे. लोकांनी तुला पाहिले हे त्यांना माहीत आहे. लोकांना खास ढगाविषयी माहिती आहे. तुझ्या लोकांना मार्ग दाखविण्यासाठी तू त्या ढगाचा उपयोग करतोस हे त्या लोकांना माहीत आहे. रात्री त्या ढगाचा अग्नी होतो आणि तुझ्या लोकांना मार्ग दाखवतो हे ही त्यांना माहीत आहे. ¹⁵म्हणून आता तू या लोकांना मारू नकोस. जर तू त्यांना मारलेस तर सर्व देशांना ही बातमी कळेल व ते म्हणतील. ¹⁶परमेश्वर त्या लोकांना त्याने वचन दिलेल्या प्रदेशात आणू शकत नव्हता म्हणून परमेश्वराने त्यांना वाळवंटात मारून टाकले.”

¹⁷“प्रभू, म्हणून आता तू तुझी शक्ती दाखव. तू, ‘मी ती दाखवीन’ असे म्हणाला होतास त्याप्रमाणे दाखव. ¹⁸तू म्हणालास, ‘परमेश्वराला रागावायला वेळ लागतो. तो महान प्रीतिने भरलेला आहे. परमेश्वर अपराधांची व अधर्माची क्षमा करतो * पण जे लोक अपराधी आहेत त्यांना परमेश्वर

नेहमी शिक्षा करतो. त्यांच्या मुलांना व नातवंडांना शिक्षा करतो आणि पंतवंडाना देखील त्या वाईट गोष्टी * बदल शिक्षा करतो.’ ¹⁹आता तुझे दिव्य प्रेम या लोकांना दाखव. त्यांच्या पापाची क्षमा कर. त्यांनी मिसर सोडल्यापासून आतापर्यंत तू जसा त्यांना क्षमा करीत आला आहेत तशीच आताही क्षमा कर.”

²⁰परमेश्वराने उत्तर दिले, “तू सांगितलेस त्याप्रमाणे मी लोकांना क्षमा करीन.” ²¹पण मी तुला सत्य सांगतो. मी नक्कीच जिवंत आहे आणि माझी प्रभा नक्कीच साऱ्या पृथ्वीवर भरून आहे. हे जसे खरे आहे तसेच खरेपणाने मी तुला वचन देतो. ²²मी मिसर देशातून ज्या लोकांना बाहेर काढले त्यांच्यापैकी कोणीही कनान देश कधीही बघणार नाही. त्या लोकांनी मिसर देशात माझा पराक्रम आणि मी केलेल्या महान गोष्टी पाहिल्या. आणि वाळवंटात ज्या महान गोष्टी मी केल्या त्याही त्यांनी बघितल्या. परंतु त्यांनी माझी आज्ञा पाळली नाही आणि माझी दहावा परीक्षा पाहिली. ²³मी त्यांच्या पूर्वजांना वचन दिले. मी त्यांना तो प्रदेश देण्याचे वचन दिले. पण त्यांच्यापैकी जे लोक माझ्याविरुद्ध गेले ते कधीही त्या प्रदेशात पाऊल टाकणार नाहीत. ²⁴पण माझा सेवक कालेब वेगळा होता. तो माझे अनुकरण पूर्णपणे करतो. म्हणून मी त्याला त्याने आधी पाहिलेल्या प्रदेशात घेऊन जाईन. आणि त्याच्या वंशजांना तो प्रदेश मिळेल. ²⁵अमालेकी आणि कनानी लोक खोऱ्यात रहात आहेत. म्हणून उद्या तुम्ही ही जागा सोडली पाहिजे. तांबड्या समुद्राकडे रस्त्यावरच्या वाळवंटात परत जा.”

परमेश्वर लोकांना शिक्षा करतो

²⁶परमेश्वर मोशेला आणि अहरोनला म्हणाला, ²⁷“हे वाईट लोक किती काळ माझ्याविरुद्ध तक्रार करीत राहणार आहेत? मी त्यांच्या तक्रारी आणि कुरकुरी ऐकलेल्या आहेत. ²⁸म्हणून तू त्यांना सांग, ‘ज्याविषयी तुम्ही तक्रार करत. त्या सर्व गोष्टी परमेश्वर तुम्हाला करील. तुम्हाला पुढील गोष्टी होतील. ²⁹तुम्ही या वाळवंटात मराल. वीस वर्षांचा किंवा त्याहून मोठा असलेला आणि माझ्या लोकांपैकी असलेला प्रत्येक जण मरेल. तुम्ही माझ्याविरुद्ध, परमेश्वराविरुद्ध तक्रार केली आहे. ³⁰म्हणून जो प्रदेश देण्याचे वचन मी तुम्हाला दिले त्या प्रदेशात तुमच्यापैकी कोणीही प्रवेश करणार नाही आणि कोणीही राहणार नाही. फक्त यफुन्नेचा मुलगा कालेब आणि नूनाचा मुलगा यहोशवा त्या प्रदेशात जातील. ³¹त्या प्रदेशातील लोक तुमची मुले नेतील अशी भीती तुम्हाला वाटली आणि त्याविरुद्ध तुम्ही तक्रार केली. पण मी तुम्हाला सांगतो की

आणि पंतवंडाना ... वाईट गोष्टी किंवा परमेश्वर वडिलांच्या अपराधची शिक्षा त्याच्या मुलांना आणि नातवंडांना तिसऱ्या किंवा चौथ्या पिढीला सुद्धा देतो.

क्षमा करतो किंवा सोडून देतो.

मी ती मुले त्या प्रदेशात आणीन. तुम्ही ज्या गोष्टींचा स्वीकार करायला नकार दिला त्या गोष्टींचा ते उपभोग घेतील. ³²आणि तुमच्याबद्दल बोलायचे तर तुम्ही या वाळवंटात मराल

³³“तुमची मुले इथे या वाळवंटात 40 वर्षे भटकणारे मेंढपाळ असतील. त्यांना दुःख भोगावे लागेल कारण तुम्ही माझ्याशी इमानदार नव्हता. या वाळवंटात जोपर्यंत तुम्ही मरणार नाही तोपर्यंत त्यांना दुःख भोगावे लागेल. ³⁴तुम्हाला तुमच्या पापाबद्दल 40 वर्षे दुःख भोगावे लागेल. (त्या माणसांना तो प्रदेश शोधायला 40 दिवस लागले. त्या प्रत्येक दिवसासाठी एक वर्ष) मी तुमच्या विरोधात असणे ही किती भयानक गोष्ट आहे हे तुम्हाला समजेल.

³⁵“मी परमेश्वर आहे आणि मी बोललो आहे. मी वचन देतो की या दुष्ट माणसांना मी या सर्व गोष्टी करीन. माझ्याविरुद्ध जाण्यासाठी ते लोक एकत्र आले म्हणून ते सर्व या वाळवंटात मरतील.”

³⁶मोशेने ज्या लोकांना नवीन प्रदेश शोधण्यासाठी पाठवले होते त्याच लोकांनी परत येऊन इस्राएल लोकांमध्ये तक्रारी पसरवायला सुरुवात केली. ते लोक म्हणाले की त्या प्रदेशात जाण्याइतके आपले लोक शक्तिवान नाहीत. ³⁷इस्राएल लोकांमध्ये संकट पसरविण्यास तेच लोक जबाबदार होते म्हणून परमेश्वराने त्या लोकांना मारण्यासाठी आजार निर्माण केला. ³⁸यफुन्नेचा मुलगा कालेब आणि नूनाचा मुलगा यहोशवा हे ही तो प्रदेश शोधायला पाठवलेल्या लोकांत होते परंतु परमेश्वराने त्या दोघांना वाचवले. ज्या आजाराने इतर सर्वजण मेले, तो आजार त्या दोघांना झाला नाही.

लोक कनानमध्ये जाण्याचा प्रयत्न करतात

³⁹मोशेने या सर्व गोष्टी इस्राएल लोकांना सांगितल्या. लोक खूप दुःखी झाले. ⁴⁰दुसऱ्या दिवशी पहाटे लोकांनी डोंगरावर असलेल्या त्या प्रदेशात जायला सुरुवात केली. लोक म्हणाले, “आम्ही पाप केले आहे. आम्ही परमेश्वरावर विश्वास ठेवला नाही याचे आम्हाला वाईट वाटते. परमेश्वराने वचन दिलेल्या प्रदेशात आम्ही जाऊ.”

⁴¹पण मोशे म्हणाला, “तुम्ही परमेश्वराची आज्ञा का पाळत नाही? तुम्हाला यश मिळणार नाही. ⁴²त्या प्रदेशात जाऊ नका. परमेश्वर तुमच्याबरोबर नाही म्हणून तुमचा सहज पराभव होऊ शकेल. ⁴³अमालेकी आणि कनानी लोक तेथे तुमच्याविरुद्ध लढतील. तुम्ही परमेश्वरापासून दूर गेला आहात म्हणून युद्धाच्या वेळी तो तुमच्याबरोबर नसेल आणि तुम्ही सर्व युद्धात मारले जाऊ.”

⁴⁴परंतु लोकांनी मोशेवर विश्वास ठेवला नाही. ते उंच डोंगरावरच्या प्रदेशात गेले. परंतु मोशे आणि परमेश्वराचा आज्ञापटाचा कोश त्यांच्याबरोबर गेला नाही. ⁴⁵डोंगरावरच्या प्रदेशात राहणारे अमालेकी आणि कनानी लोक खाली आले आणि त्यांनी इस्राएल लोकांवर हल्ला

केला. त्यांनी इस्राएल लोकांचा सहज पराभव केला आणि हर्मापर्यंत त्यांचा पाठलाग केला.

यज्ञासंबंधीचे नियम

15 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²“इस्राएल लोकांबरोबर बोल आणि त्यांना सांग.” मी तुम्हाला एक प्रदेश वस्ती करण्यासाठी देत आहे. तुम्ही जेव्हा तिथे प्रवेश कराल तेव्हा ³तुम्ही परमेश्वराला खास होमार्पण द्या. त्याच्या सुवासाने परमेश्वरास आनंद होईल. तुम्ही तुमच्या गायी, मेंढ्या आणि बकऱ्या यांचा उपयोग होमार्पण यज्ञ नवस स्वखुशीने द्यावयाच्या देणग्या किंवा नेहमीच्या यज्ञातला भाग म्हणून उपयोग कराल.

⁴“एखादा माणूस जेव्हा त्याची अर्पण आणतो तेव्हा त्याने परमेश्वराला धान्यसुद्धा अर्पण केले पाहिजे. हे धान्यार्पण आठ कप* सपीठ 1/4 हिनभर* तेलत मिसळून केलेले असले पाहिजे. ⁵प्रत्येक वेळी जेव्हा तुम्ही छोटी बकरी/कोकरु अर्पण कराल तेव्हा त्याच्याबरोबर 1/4 कप द्राक्षारस पेयार्पण केला पाहिजे.

⁶“जर तुम्ही मेंढा अर्पण करणार असाल तर त्याच्या बरोबर धान्यार्पणही केले पाहिजे. हे धान्यार्पण सोळा कप* सपीठ 1/3 हिन* तेलत मिसळून दिले पाहिजे. ⁷आणि तुम्ही 1/4 कप द्राक्षारस पेयार्पण केला पाहिजे. त्याचा सुवास परमेश्वराला आनंदित करेल.

⁸“जेव्हा तुम्ही लहान बैल होमार्पण म्हणून अर्पण कराल किंवा शांत्यार्पण म्हणून द्याल किंवा परमेश्वराला दिलेले खास वचन म्हणून अर्पण कराल. ⁹तेव्हा त्या गोऱ्या बरोबर तुम्ही धान्यार्पणसुद्धा आणले पाहिजे. हे धान्यार्पण 24 कप* सपीठ 2 कप तेलत मिसळलेले असले पाहिजे. ¹⁰त्याच्याबरोबर 2 कप* द्राक्षारस पेयार्पण केला पाहिजे. हे अर्पण होमार्पण असेल त्याचा सुवास परमेश्वराला आनंदित करील. ¹¹तुम्ही परमेश्वराला जो बैल, मेंढा, मेंढी किंवा बकरी यांचे अर्पण कराल ते याप्रमाणे तयार करायला पाहिजे. ¹²तुम्ही जो प्राणी अर्पण कराल त्या प्रत्येका बरोबर हे ही अर्पण करा.

¹³“अशाप्रकारे इस्राएलच्या प्रत्येक नागरिकाने परमेश्वराला आनंदित करण्यासाठी होमार्पण केले पाहिजे. ¹⁴परदेशी लोक तुमच्यातच राहतील. परमेश्वराला प्रसन्न करण्यासाठी त्यांनीही या प्रमाणेच होमार्पण केले पाहिजे. ¹⁵हेच नियम सर्वांना लागू आहेत. इस्राएलचे लोक आणि

आठ कप शब्दशः एफाचे 1/10.

1/4 हिन शब्दशः 1 क्वार्ट.

सोळा कप शब्दशः एफाचे 2/10.

1/3 हिन 1 1/4 क्वार्ट.

24 कप एफाचे 3/10.

2 कप 1/2 हिन.

परदेशी लोक तुमच्या देशात राहतात. त्यांना हे नियम सर्वकाळ लागू राहतील. तुम्ही आणि तुमच्याबरोबर राहणारे इतर लोक परमेश्वरापुढे समान आहात. ¹⁶याचा अर्थ असा की तुम्ही सारख्याच नियमांचे व विधींचे पालन केले पाहिजे. हे नियम व विधी इझ्राएल लोकांसाठी आणि तुमच्यात राहणाऱ्या इतर लोकांसाठी आहेत.”

¹⁷परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ¹⁸“इझ्राएल लोकांना या गोष्टी सांग: मी तुम्हाला दुसऱ्या प्रदेशात नेत आहे. ¹⁹जेव्हा तुम्ही तेथे पिकणारे अन्न खाल तेव्हा त्यातला थोडा भाग परमेश्वराला अर्पण करा. ²⁰तुम्ही धान्य गोळा करून ते दळाल आणि त्याचे भाकरीसाठी पीठ कराल. त्या पीठाचा पहिला भाग तुम्ही नेहमी परमेश्वराला अर्पण केला पाहिजे. हे मळणीच्या वेळी धान्यार्पण करतात त्याप्रमाणे हे अर्पण केले पाहिजे. ²¹हा नियम सर्वकाळ राहील. त्या पीठाचा पहिला भाग तुम्ही नेहमी परमेश्वराला अर्पण केला पाहिजे.

²²“जर तुम्ही काही चूक केली आणि परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या एखाद्या आज्ञेचे पालन करायला विसरलात तर तुम्ही काय कराल? ²³परमेश्वराने त्या आज्ञा तुम्हाला मोशे मार्फत दिल्या आहेत ज्या दिवसापासून त्या दिल्या तेव्हापासून त्या लागू आहेत. आणि त्या सदैव राहतील. ²⁴तेव्हा जर तुम्ही चूक केलीत आणि या आज्ञांचे पालन करायला विसरलात तर तुम्ही काय कराल? जर इझ्राएलच्या सर्व लोकांनी मिळून चूक केली तर त्यांनी सर्वांनी मिळून एक गोष्टा परमेश्वराला होमार्पण केला पाहिजे. त्याचा सुवास परमेश्वराला आनंदित करील. गोष्ट्याबरोबर धान्यार्पण आणि पेयार्पण करायला पाहिजे. तुम्ही पापार्पणासाठी बकराही अर्पण केला पाहिजे.

²⁵“म्हणून याजकाने लोकांना शुद्ध करण्यासाठी काही गोष्टी केल्या पाहिजेत. त्याने या गोष्टी इझ्राएलच्या सर्व लोकांसाठी केल्या पाहिजेत. ते पाप करीत आहेत हे लोकांना माहित नव्हते. पण जेव्हा ते त्यांना समजले तेव्हा त्यांनी परमेश्वरसाठी भेट आणली. त्यांनी होमार्पण आणि पापार्पण आणले म्हणून लोकांना क्षमा केली जाईल. ²⁶इझ्राएलच्या सर्व लोकांना आणि त्यांच्यात राहणाऱ्या इतर लोकांना क्षमा केली जाईल. त्यांना क्षमा करण्यात येईल. कारण आपण चूक करीत आहोत हे त्यांना माहीत नव्हते.

²⁷“पण जर फक्त एकाच माणसाने चूक केली तर त्याने एक वर्ष वयाची बकरी आणली पाहिजे. ती बकरी पापासाठी अर्पण केली जाईल. ²⁸याजक त्या माणसाला शुद्ध करण्यासाठी काही गोष्टी करील. त्या माणसाने चूक केली आणि परमेश्वरापुढे पाप केले. पण याजकाने त्याला शुद्ध केले तर त्याला क्षमा केली जाईल. ²⁹जो माणूस चूक करतो आणि पाप करतो त्याच्यासाठी हा नियम आहे. इझ्राएलच्या कुटुंबात जन्मलेल्या लोकांसाठी व तुमच्या घरात राहणाऱ्या परदेशी लोकांसाठी सारखेच नियम आहेत.

³⁰“पण जर एखाद्याने पाप केले आणि आपण चूक करीत आहो हे त्याला कळत असले, तर तो माणूस परमेश्वराविरुद्ध आहे. त्या माणसाला त्याच्या लोकांपासून वेगळे काढून टाकले पाहिजे. इझ्राएलच्या वंशात जन्मलेल्या माणसासाठी किंवा तुमच्यात राहणाऱ्या परदेशी माणसासाठी सारखाच नियम आहे.

³¹परमेश्वराचा शब्द महत्वाचा आहे असा विचार त्या माणसाने केला नाही आणि त्याने परमेश्वराची आज्ञा मोडली. तर त्या माणसाला तुमच्या समूहापासून वेगळे केलेच पाहिजे. तो माणूस अपराधी आहे आणि त्याला शिक्षा झालीच * पाहिजे.”

माणूस विव्रंतीच्या दिवशी काम करतो

³²या वेळी इझ्राएल लोक अजून वाळवंटात राहत होते. एका माणसाला जळणासाठी लाकूड सापडले म्हणून तो ते गोळा करीत होता. परंतु तो शब्बाथचा दिवस होता. इतरांनी त्याला ते करताना पाहिले. ³³ज्या लोकांनी त्याला लाकडे गोळा करताना पाहिले त्यांनी त्याला मोशे व अहरोनाकडे आणले आणि सर्व लोक भोवती गोळा झाले. ³⁴त्यांनी त्या माणसाला तिथेच ठेवले कारण त्याला काय शिक्षा द्यायची ते त्यांना माहीत नव्हते. ³⁵नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तो माणूस मेलाल पाहिजे. तेव्हा सर्व लोकांनी त्याच्यावर छावणीबाहेर दगडमार करावा.” ³⁶म्हणून लोक त्याला छावणीबाहेर घेऊन गेले आणि त्याला दगडमार करून मारले. परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केली त्याप्रमाणे त्यांनी हे केले.

नियम लक्षात ठेवण्यासाठी परमेश्वर त्याच्या लोकांना मदत करतो

³⁷परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ³⁸“इझ्राएल लोकांशी बोल. त्यांना या गोष्टी सांग: माझ्या आज्ञा तुमच्या लक्षात राहण्यासाठी मी तुम्हाला काहीतरी देईन. दोन्याचे खूपसे तुकडे एकत्र बांधा आणि ते तुमच्या कपड्यांच्या एका टोकाला बांधून ठेवा. त्या प्रत्येक गोड्याला एक निळा दोरा बांधा. या गोष्टी तुम्ही नेहमी अंगावर बाळगा. ³⁹तुम्ही या गोड्याकडे बघून परमेश्वराने दिलेल्या सगळ्या आज्ञा लक्षात ठेवू शकाल. म्हणजे तुम्ही आज्ञा पाळाल. तुम्ही आज्ञा विसरून काहीही चूक करणार नाही आणि तुमच्या शरीराला व डोळ्यांना हव्या असलेल्या गोष्टी करणार नाही. ⁴⁰माझ्या सगळ्या आज्ञा पाळायच्या आहेत हे तुम्ही लक्षात ठेवाल. म्हणजे तुम्ही परमेश्वराचे खास लोक व्हाल. ⁴¹मी तुमचा देव परमेश्वर आहे. तुम्हाला मिसर देशातून आणणारा मीच आहे. तुमचा देव होण्यासाठी मी हे केले. मीच तुमचा देव परमेश्वर आहे.”

त्याला शिक्षा झालीच शब्दशः त्याचा अपराध त्याच्यावर आहे.

कोणी नेते मोशेविरुद्ध उठले

16 कोरह, दाथान, अबीराम आणि ओन मोशेच्या विरुद्ध गेले. (कोरह इसहारचा मुलगा होता. इसहार कहाथचा मुलगा होता आणि कहाथ लेवीचा मुलगा होता. दाथान आणि अबीराम भाऊ होते आणि ती अलीयाबाची मुले होती. ओन पेलेथचा मुलगा होता. दाथान, अबीराम आणि ओन रजुबेन वंशातील होते.) ²या चार माणसांनी इस्राएल मधून 250 माणसे एकत्र जमविली आणि ते मोशेविरुद्ध उठले. ते लोकांनी निवडलेले नेते होते, हे सर्व लोकांना माहीत होते. ³ते मोशे विरुद्ध बोलण्यासाठी समुहाने आले. ते लोक मोशेला आणि अहरोनला म्हणाले, “तुम्ही फारच अधिकार दाखवता आता पुरे झाले! इस्राएलचे इतर लोक ही पवित्र आहेत. त्यांच्यात अजूनही परमेश्वर राहतो. तुम्ही परमेश्वराच्या इतर लोकांपेक्षा स्वतःला अधिक महत्वाचे समजत आहात.”

⁴जेव्हा मोशेने या गोष्टी ऐकल्या तेव्हा त्याने त्याचे तोंड जमिनीपर्यंत लवविले. तो गर्विष्ठ नाही हे त्याला दाखवायचे होते. ⁵मग मोशे कोरह व त्याच्या सर्व अनुयायांना म्हणाला, “उद्या सकाळी परमेश्वर कोण खरोखर त्याचा माणूस आहे ते दाखवील. कोण खरा पवित्र आहे ते परमेश्वर दाखवील आणि परमेश्वर त्या माणसाला त्याच्या जवळ आणिल. परमेश्वर त्या माणसाची निवड करील आणि त्याला स्वतः जवळ आणिल. ⁶म्हणून कोरह तू आणि तुझ्या अनुयायांनी हे करायला हवे:

⁷उद्या अग्नी आणि ऊद-धूप काही खास भांड्यात ठेवा. नंतर ती भांडी परमेश्वरासमोर आणा. खरोखरच जो पवित्र असेल त्याची परमेश्वर निवड करील. लेवीच्या वंशजांनो तुम्ही फार पुढे गेलात. तुम्ही चूक केलीत.”

⁸मोशे कोरहला आणखी म्हणाला, “लेवीच्या वंशजांनो तुम्ही माझे ऐका ⁹तुमची निवड इस्राएलच्या देवाने केली आहे आणि तुम्हाला खास दर्जा दिला आहे म्हणून तुम्ही आनंदी असायला हवे. तुम्ही इस्राएलच्या इतर लोकांपेक्षा वेगळे आहात. परमेश्वराने तुम्हाला खास कामासाठी, इस्राएल लोकांना परमेश्वराची भक्ती करायला मदत व्हावी म्हणून त्याच्या पवित्र निवास मंडपात त्याच्या जवळ आणले. हे पुरेसे नाही का? ¹⁰परमेश्वराने लेवीच्या वंशजांना याजकांच्या मदतीसाठी जवळ आणले. परंतु आता तुम्हीच याजक व्हायचा प्रयत्न करीत आहात. ¹¹तुम्ही आणि तुमचे अनुयायी एकत्र आलात आणि परमेश्वराच्या विरुद्ध गेलात. अहरोनाने काही चूक केली का? नाही. मग तुम्ही अहरोनाविरुद्ध का तक्रार करीत आहात.”

¹²नंतर मोशेने दाथान, अबीराम, ह्या अलियावाच्या मुलांना बोलावले पण ते दोघे म्हणाले, “आम्ही येणार नाही. ¹³तू आम्हाला वाळवंटात दूध आणि मध असलेल्या प्रदेशातून आणले आहेस. तू आम्हाला वाळवंटात ठार मारायला आणले आहेस. आणि आता आमच्यावर तुझी अधिक सत्ता आहे हे तुला दाखवायचे आहे. ¹⁴आम्ही

तुझ्या मागे का यावे? तू आम्हाला चांगल्या गोष्टींनी समृद्ध असलेल्या नवीन प्रदेशात आणले नाहीस. देवाने कबूल केलेला प्रदेश तू आम्हाला दिला नाहीस. तू आम्हाला शेते व द्राक्षमळे दिले नाहीस तू ह्या लोकांना गुलाम करणार आहेस का? नाही. आम्ही येणार नाही.”

¹⁵म्हणून मोशेला खूप राग आला. तो परमेश्वराला म्हणाला, “मी या लोकांच्या बाबतीत काहीही वाईट केले नाही. मी त्यांच्या कडून काहीही घेतले नाही-साधा गाढव देखील नाही! परमेश्वरा, त्यांची अपर्णे स्विकारू नकोस.”

¹⁶नंतर मोशे कोरहला म्हणाला, “उद्या तू आणि तुझे अनुयायी परमेश्वरापुढे उभे राहतील. तिथे तू अहरोन आणि तुझे अनुयायी असतील. ¹⁷तुम्ही प्रत्येकाने एक भांडे आणवे त्यात ऊद-धूप टाकावा आणि ते परमेश्वराला द्यावे. नेत्यांसाठी 250 भांडी असतील आणि एकेक भांडे तुझ्यासाठी व अहरोनासाठी असेल.”

¹⁸म्हणून प्रत्येकाने भांडे आणले आणि त्यात उद धूप जाळला. नंतर ते दर्शन मंडपाच्या दारात उभे राहिले. मोशे आणि अहरोनसुद्धा तिथे उभे राहिले. ¹⁹कोरहनेसुद्धा तंबूच्या दारात लोक जमा केले. नंतर प्रत्येकाला परमेश्वराची प्रभा दिसली.

²⁰परमेश्वर मोशेला आणि अहरोनाला म्हणाला, ²¹“या लोकांपासून दूर जा. मला आता त्यांचा नाश करायचा आहे.”

²²पण मोशे आणि अहरोन जमिनीवर पालथे पडले आणि ओरडले, “कृपा करून या सगळ्यांवर रागावू नकोस, सर्वांच्या आत्म्यांच्या देवा! फक्त एका माणसाने पाप केले आहे!”

²³नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²⁴“सर्व लोकांना कोरह, दाथान, व अबीराम यांच्या तंबूपासून दूर जायला सांग.”

²⁵मोशे उभा राहिला आणि दाथान व अबीराम यांच्याकडे गेला. इस्राएलचे सर्व वडिलधारी त्याच्या मागे गेले. ²⁶मोशेने सर्व लोकांना बजावले, “या दुष्टांच्या तंबू पासून दूर जा. त्यांच्या कोणत्याही वस्तूला हात लावू नका. जर तुम्ही हात लावला तर त्यांच्या पापामुळे तुमचाही नाश होईल.”

²⁷म्हणून लोक कोरह, दाथान, व अबीराम यांच्या तंबू पासून दूर गेले. दाथान आणि अबीराम त्यांच्या तंबूकडे गेले. ते त्यांच्या तंबू बाहेर आपल्या बायका, मुले आणि तहान्या मुलांबरोबर उभे राहिले.

²⁸नंतर मोशे म्हणाला, “परमेश्वराने मला मी तुम्हाला सांगितलेल्या गोष्टी करायला पाठवले आहे या बदलचा पुरावा मी तुम्हांला दाखवीन. या गोष्टी करण्याची कल्पना माझी नव्हती हेही मी तुम्हांला दाखवीन. ²⁹हे इथले लोक मरतील. पण ते जर सामान्य रीतीने मेले-जशी माणसे नेहमी मरतात-तर त्यावरून असे दिसेल की परमेश्वराने मला खरंच पाठवलं नाही. ³⁰पण जर परमेश्वराने या लोकांना वेगळ्या नव्या रीतीने मारले-तर तुम्हांला कळेल

की त्यांनी परमेश्वराविरुद्ध पाप केले होते. हा पुरावा आहे: धरती दुभागेल आणि त्या लोकांना आपल्या पोटात घेईल. ते जिवंतपणीच त्यांच्या कबरेत जातील. आणि त्यांची सर्व चीजवस्तू त्यांच्याबरोबर जाईल.”

³¹जेव्हा मोशेचे बोलणे संपले तेव्हा त्या लोकांच्या पायाखालची जमीन दुभागली. ³²धरतीने जणू आपले तोंड उघडून त्यांना गिळून टाकले. कोरहची सगळी माणसे, त्याचे संपूर्ण घराने आणि त्यांची सर्व चीजवस्तू त्यांच्याबरोबर जमिनीत गेली. ³³ते लोक जिवंतपणी कबरेत गेले आणि त्यांची सगळी चीजवस्तूही त्यांच्या बरोबर गेली. नंतर जमीन पूर्ववत झाली. ते नष्ट झाले-लोकांतून नाहीसे झाले.

³⁴इझ्राएल लोकांनी नाश होत असलेल्या लोकांचे आक्रोश ऐकले म्हणून ते सर्व सैरावैरा धावू लागले आणि म्हणाले, “पृथ्वी आपल्यालासुद्धा गिळून टाकील.”

³⁵नंतर परमेश्वराकडून अग्नी आला. त्याने उद-धूप जाळणाऱ्या 250 लोकांचा नाश केला.

³⁶परमेश्वर मोशेला म्हणाला: ³⁷⁻³⁸“याजक अहरोन याचा मुलगा एलाजार याला उदा-धूपाची सगळी भांडी अग्नी जवळून घ्यायला सांग. त्याला कोळसा आणि राख पसरावयाला सांग. त्या लोकांनी माझ्याविरुद्ध पाप केले आणि त्यांच्या पापामुळे त्यांना प्राण गमवावे लागले. पण उदा-धूपाची भांडी अजूनही पवित्र आहेत. ही भांडी पवित्र आहेत कारण ती परमेश्वराला अर्पण केली होती. भांडी ठोकून त्याचा पत्रा कर. या पत्र्याचा उपयोग वेदी झाकायला कर. इझ्राएलच्या सर्व लोकांना हा ताकीदीचा इशारा असेल.”

³⁹म्हणून याजक एलाजारने लोकांनी आणलेली काशाची* सर्व भांडी गोळा केली. ते सगळे लोक जळून गेले पण त्यांची भांडी मात्र होती. नंतर एलाजारने काही माणसांना भांडी ठोकून त्यांचा पत्रा करायला सांगितले. नंतर त्याने धातूचा पत्रा वेदीवर ठेवला. ⁴⁰परमेश्वराने मोशेला जशी आज्ञा केली होती तसेच त्याने केले. अहरोनच्या वंशातीलच कोणी तरी परमेश्वरासमोर उद-धूप जाळू शकतो, दुसऱ्या कोणी परमेश्वरासमोर उद-धूप जाळला तर तो कोरह आणि त्याच्या अनुयायांप्रमाणे मरेल, हे इझ्राएल लोकांनी लक्षात ठेवायची ही एक खूण होती.

अहरोन लोकांचे रक्षण करतो

⁴¹दुसऱ्या दिवशी इझ्राएलच्या सर्व लोकांनी मोशे आणि अहरोनविरुद्ध तक्रार केली. ते म्हणाले, “तुम्ही परमेश्वराची माणसे मारली.”

⁴²मोशे आणि अहरोन दर्शन मंडपाच्या दारात उभे होते. लोक मोशे आणि अहरोन विरुद्ध तक्रार करायला एकत्र जमले. पण जेव्हा त्यांनी दर्शन मंडपाकडे पाहिले

तेव्हा दगांनी त्याला झाकून टाकले आणि तिथे परमेश्वराचे तेज दिसू लागले. ⁴³नंतर मोशे आणि अहरोन तंबूच्या पुढच्या भागात आले.

⁴⁴परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ⁴⁵“त्या लोकांपासून दूर जा म्हणजे मी त्यांचा नाश करीन ताबोडतोब. मोशे आणि अहरोन यांनी त्यांचे चेहरे जमिनीपर्यंत लववून दंडवत घातले.”

⁴⁶नंतर मोशे अहरोनला म्हणाला, “तुझे तांब्याचे भांडे आणि थोडासा अग्नी वेदीवरून घे. नंतर त्यावर उद-धूप टाक. लवकर लोकांकडे जा आणि त्यांना शुध्द करण्यासाठी काहीतरी कर. परमेश्वर त्यांच्यावर रागावला आहे. आजार पसरायला सुरुवात झाली होती.”

⁴⁷⁻⁴⁸म्हणून अहरोनाने मोशेने जे सांगितले ते केले. अहरोनाने अग्नि व धूप घेतला आणि मग तो लोकांमध्ये धावत गेला. परंतु लोकात आजाराची लागण झाली होती म्हणून अहरोन मेलेल्या आणि अजून जिवंत असलेल्या लोकांच्या मध्ये जाऊन उभा राहिला अहरोनाने लोकांना पवित्र करण्यासाठी प्रायश्चित्त केले. आणि आजार तिथेच थांबला. ⁴⁹पण त्या आजारामुळे 14,700 लोक मेले. यात कोरहमुळे मृत्युमुखी पडलेल्यांचा समावेश नाही. ⁵⁰भयानक आजार थांबला आणि अहरोन दर्शन मंडपाच्या दाराशी असलेल्या मोशेकडे गेला.

अहरोन मुख्य याजक असल्याचे परमेश्वर सिध्द करतो

17 परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “इझ्राएल लोकांशी बोल. त्यांच्या कडून चालण्यासाठी वापरतात ²तशा बारा काठ्या घे. बारा वंश प्रमुखांकडून प्रत्येकी एक काठी घे. प्रत्येक माणसाचे नाव त्याच्या त्याच्या काठीवर लिही. ³लेवीच्या काठीवर अहरोनचे नाव लिही. प्रत्येक वंश प्रमुखासाठी एकेक काठी असलीच पाहिजे. ⁴या काठ्या दर्शन मंडपात आज्ञापटाचा कोशाच्या वेदीजवळ ठेव. हीच मी तुला भेटण्याची जागा आहे. ⁵खरा याजक म्हणून मी एका माणसाची निवड करीन. मी कोणाची निवड केली ते तुला कळेल कारण त्याच्या काठीला पालवी फुटायला लागेल. याप्रमाणे मी लोक तुझ्या आणि माझ्याविरुद्ध तक्रारी करतात ते बंद पाडीन.”

⁶म्हणून मोशे इझ्राएलच्या लोकांशी बोलला. प्रत्येक वंश प्रमुखाने त्याला काठी दिली. त्या 12 काठ्या होत्या. प्रत्येक वंश प्रमुखाकडून एकेक काठी आली. एक काठी अहरोनची होती. ⁷मोशेने त्या काठ्या कराराच्या मंडपात परमेश्वरा पुढे ठेवल्या.

⁸दुसऱ्या दिवशी मोशेने मंडपात प्रवेश केला. लेवी वंशाकडून आलेल्या अहरोनच्या काठीला पाने फुटली असल्याचे त्याला दिसले. त्या काठीला फांद्याही फुटल्या होत्या आणि बदामही लागले होते. ⁹म्हणून मोशेने परमेश्वराच्या जागेतून सगळ्या काठ्या आणल्या. मोशेने

त्या काठ्या इझ्राएल लोकांना दाखवल्या. त्या सर्वांनी काठ्यांकडे पाहिले आणि प्रत्येकाने आपली काठी परत घेतली.

¹⁰नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “अहरोनची काठी परत मंडपात आज्ञापटावा कोशाजवळ ठेव. जे लोक नेहमी माझ्याविरुद्ध जातात त्यांच्यासाठी ही ताकिदीची खूण असेल. मी त्यांचा नाश करू नये म्हणून माझ्या विरुद्ध तक्रारी करणे यामुळे बंद होईल.” ¹¹मोशेने परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे केले.

¹²इझ्राएलचे लोक मोशेला म्हणाले, “आम्ही मरणार आहोत हे आम्हाला माहित आहे आम्ही हरवलो आहोत. आमचा सगळ्यांचा नाश होणार आहे. ¹³जे कोणी माणूस नुस्ता परमेश्वराच्या पवित्र स्थानाजवळ येईल त्याचा नाश होईल. आम्ही मरणार हे खरे आहे का?”

याजकांचे आणि लेवीच्या वंशजांचे काम

18 परमेश्वर अहरोनला म्हणाला, “या पवित्र जागेविरुद्ध काही वाईट गोष्टी केल्या तर तू तुझी मुले, तुझ्या वडिलांच्या कुटुंबातले सगळे लोक त्याला जबाबदार राहाल. तू आणि तुझी मुले याजकांविरुद्ध केलेल्या वाईट गोष्टींबद्दल जबाबदार राहाल. ²तुझ्या कुळातील इतर लेवी लोकांना आण. तुझ्याबरोबर आणि कराराच्या मंडपात काम करण्यासाठी ते तुला आणि तुझ्या मुलांना मदत करतील. ³लेवी वंशातील लोक तुझ्या सत्तेखाली आहेत. मंडपात जे जे काम करायचे आहे ते ते लोक करतील. परंतु त्यांनी पवित्र स्थानाजवळ आणि वेदीजवळ जाता कामा नये. जर ते गेले तर ते मरतील आणि तू सुध्दा मरशील. ⁴ते तुझ्या बरोबर असतील आणि तुला मदत करतील. ते दर्शन मंडपाची काळजी घ्यायला जबाबदार असतील. मंडपात जे काही काम करायचे असेल ते सर्व ते करतील. तू जेथे असशील तेथे दुसरा कोणीही येऊ नये.

⁵पवित्र जागेची आणि वेदीची काळजी घेण्याची जबाबदारी तुझ्यावर आहे. इझ्राएल लोकांवर मला पुन्हा रागवायचे नाही. ⁶इझ्राएल मधल्या सर्व लोकांतून मीच लेवी लोकांना निवडले. ते तुझ्यासाठी एक भेट आहे. त्या लोकांना मी तुला दिले. ते परमेश्वराची सेवा करतील आणि दर्शन मंडपात काम करतील. ⁷पण अहरोन फक्त तू आणि तुझ्या मुलांनीच याजकाचे काम केले पाहिजे. वेदीजवळ फक्त तुम्हीच जाऊ शकता. अति पवित्र स्थानाच्या पडद्याआड फक्त तुम्हीच जाऊ शकता. मी तुला एक भेट देत आहे—याजक म्हणून तू करावयाची सेवा. माझ्या पवित्र स्थानाजवळ दुसरा कोणी आला तर त्याला मारून टाकले जाईल.”

⁸नंतर परमेश्वर अहरोनला म्हणाला, “लोक मला ज्या खास भेटी देतात त्यांची जबाबदारी मी स्वतः तुझ्यावर टाकली आहे. इझ्राएलचे लोक ज्या पवित्र भेटी मला

देतात त्या सर्व मी तुला दिल्या आहेत. तू आणि तुझी मुले त्या वाटून घेऊ शकता. त्या नेहमीच तुमच्या राहतील.

⁹लोक होमार्पण, धान्यार्पण, पापार्पण आणि अपराधासाठी करावयाची अर्पणे इत्यादी बऱ्याच गोष्टी आणतील. ती अर्पणे पवित्र आहेत. सर्वात पवित्र अर्पणातला न जळलेला भाग तुझा असेल. त्या सगळ्या गोष्टी फक्त तुझ्यासाठी आणि तुझ्या मुलांसाठी असतील. ¹⁰त्या गोष्टी फक्त पवित्र जागेतच खा. तुझ्या कुटुंबातला प्रत्येक पुरुष ते खाऊ शकतो. पण ती अर्पणे पवित्र आहेत हे तू लक्षात ठेव.

¹¹आणि इझ्राएलचे लोक ओवाळणीची अर्पणे म्हणून जी अर्पणे देतील ती सुध्दा तुझीच असतील. मी ती तुला, तुझ्या मुलांना आणि मुलींना देत आहे. हा तुझा वाटा आहे. तुझ्या कुटुंबातला प्रत्येक शुद्ध माणूस ती खाऊ शकेल.

¹²आणि मी तुला सर्वात चांगले जैतूनाचे तेल, नवीन द्राक्षारस आणि धान्य देत आहे. या गोष्टी इझ्राएलचे लोक मला परमेश्वराला देतात. कापणीच्या वेळी या गोष्टी ते प्रथम गोळा करतात. ¹³लोक जेव्हा कापणीच्या वेळी धान्य गोळा करतात तेव्हा प्रथम गोळा केलेले धान्य ते परमेश्वराकडे आणतात. म्हणून मी या गोष्टी तुला देतो आणि तुझ्या कुटुंबातील शुद्ध माणसे ते खाऊ शकतात.

¹⁴इझ्राएलमधून ज्या ज्या गोष्टी परमेश्वराला देण्यात * येतात त्या तुझ्या आहेत.

¹⁵स्त्रिचे पहिले मूल आणि जनावराचे पहिले पाडस परमेश्वराला अर्पण केलेच पाहिजे. ते मूल तुझे असेल. जन्माला आलेले पहिले पाडस जर अशुद्ध असेल तर ते परत मागे विकत घेतले पाहिजे. जर ते मूल असेल तर ते परत मागे विकत घेतले पाहिजे. ते मूल परत त्या कुटुंबाचे होईल. ¹⁶मूल एक महिन्याचे झाल्यानंतर त्यांनी पैसे दिले पाहिजेत. त्याची किंमत दोन औंस * चांदी इतकी असेल. तू चांदी मोजायला अधिकृत मोजमापच वापरले पाहिजेस. अधिकृत मोजमापानुसार एक शेकेल म्हणजे 20 गेरा *

¹⁷परंतु तू प्रथम जन्मलेल्या गाय, मेंढी आणि बकरीसाठी पैसे देऊ नकोस. ते प्राणी पवित्र आहेत. त्यांचे रक्त वेदीवर शिंपड आणि त्यांची चरबी जाळून टाक. ही अग्नीत दिलेली अर्पणे आहेत. त्यांचा सुवास परमेश्वराला संतोष देतो. ¹⁸पण या प्राण्यांचे मांस तुझे असेल. ओवाळणीचा ऊर तुझा असेल आणि इतर अर्पणातली उजवी मांडी तुझीच असेल. ¹⁹लोक ज्या पवित्र गोष्टी मला अर्पण करतात त्या मी परमेश्वर तुला देतो. तो तुझा वाटा आहे. मी तो तुला, तुझ्या मुलांना व मुलींना देत आहे. हा नियम सदैव अस्तित्वात राहील. तो परमेश्वराबरोबर केलेला पवित्र

परमेश्वराला देण्यात देवाला दिलेल्या वस्तू त्या परत आणता येत नाहीत.

दोन औंस शब्दशः पाच शेकेल.

20 गेरा किंवा औसाच्या 2/5.

करार आहे. तो मोडता* येणार नाही. मी तुला आणि तुझ्या वंशजांना असे वचन देतो.”

²⁰परमेश्वर अहरोनाला आणखी म्हणाला, “तुला कुठलीही जमीन मिळणार नाही आणि जे दुसऱ्या लोकांचे आहे ते तुला मिळणार नाही. मी परमेश्वर तुझा हिस्सा आहे. इस्राएल लोकांना मी वचन दिल्याप्रमाणे जमीन मिळेल. पण मी मात्र तुझी भेट आहे.

²¹“इस्राएलचे लोक त्यांच्या जवळच्या सर्व गोष्टीतला दहावा हिस्सा देतील. म्हणून तो दहावा भाग मी लेवीच्या सर्व वंशजांना देतो. ते दर्शन मंडपात जे काम करतील त्याचा हा मोबदला आहे. ²²परंतु इस्राएलच्या इतर लोकांनी कधीही दर्शन मंडपाजवळ जाता कामा नये. ते जर गेले तर त्यांना मारून टाकण्यात यावे. ²³लेवीचे जे वंशज दर्शन मंडपात काम करतात ते त्याच्याविरुद्ध केलेल्या पापाला जबाबदार असतील. हा नियम नेहमी अस्तीत्वात राहील. मी इस्राएल लोकांना जी जमीन देण्याचे वचन दिले आहे ती जमीन लेवींना मिळणार नाही. ²⁴परंतु इस्राएल लोकांजवळ जे आहे त्याचा दहावा भाग ते मला देतील. आणि तो दहावा भाग मी लेवी लोकांना देईन. म्हणून मी लेवी लोकांबद्दल असे बोललो: त्या लोकांना मी इस्राएल लोकांना जी जमीन देणार आहे ती मिळणार नाही.”

²⁵परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²⁶“तू लेवी लोकांशी बोल आणि त्यांना सांग: इस्राएलचे लोक त्यांच्या जवळ जे जे आहे त्या सगळ्यांचा दहावा भाग परमेश्वराला देतील. तो दहावा भाग लेवी लोकांचा असेल. पण त्याचा दहावा भाग तू परमेश्वराला अर्पण केला पाहिजेस.

²⁷पिक काढल्यानंतर तुला धान्य देण्यात येईल आणि द्राक्षारसही देण्यात येईल. म्हणून ती तुझी परमेश्वराला देण्यात येणारी अर्पणे असतील. ²⁸याप्रमाणे तू सुद्धा इस्राएलचे लोक देतात तशी परमेश्वराला अर्पणे देशील. इस्राएलचे लोक परमेश्वराला जे देतात त्याच्या दहावा भाग ते तुला देतील आणि त्यातला दहावा भाग तू याजक अहरोनाला देशील. ²⁹इस्राएलचे लोक जेव्हा त्यांच्याकडे असलेल्या गोष्टीतील दहावा भाग तुला देतील तेव्हा तू त्यातला सर्वात चांगला आणि पवित्र भाग निवडायला पाहिजेस आणि तो दहावा भाग तू परमेश्वराला अर्पण केला पाहिजेस.

³⁰“मोशे लेवी लोकांना सांग: इस्राएलचे लोक त्यांच्या कापणीचा आणि द्राक्षरसाचा दहावा भाग त्यांना देतील. तेव्हा तुम्ही त्यातला सर्वात चांगला भाग परमेश्वराला द्यावा. ³¹उरलेले तुम्ही आणि तुमचे कुटुंबीय ह्यांनी खावा. तुम्ही दर्शन मंडपात जे काम करता त्याबद्दलची ही मजुरी आहे. ³²आणि जर तुम्ही सर्वात चांगला दहावा भाग

परमेश्वराला द्याल तर तुम्ही कधीही अपराधी होणार नाही. तुम्हाला हे नेहमी आठवेल की त्या भेटी म्हणजे इस्राएल लोकांकडून पवित्र अर्पणे होत आणि तुम्ही मरणार नाही.”

लाल गायीची राख

19 परमेश्वर मोशेशी आणि अहरोनाशी बोलला. तो म्हणाला, ²“परमेश्वराने इस्राएल लोकांना जी शिकवण दिली तिचे हे नियम आहेत. काहीही दोष नसलेली एक लाल गाय घ्या. त्या गायीला कसलीही इजा झालेली नसावी आणि त्या गायीने मानेवर कधीही जू घेतलेले नसावे. ³ती गाय याजक एलाजारला द्या. एलाजार ती गाय छावणी बाहेर नेईल आणि तिथे तिला मारील. ⁴नंतर एलाजार, हा याजक थोडे रक्त आपल्या बोंटावर घेईल आणि काही रक्त दर्शनमंडपाकडे शिंपडेल. त्याने असे सात वेळा केले पाहिजे. ⁵नंतर संपूर्ण गाय त्याच्या समोर जाळली पाहिजे. कातडी, मास रक्त आणि आतडे सर्वकाही जळले पाहिजे. ⁶नंतर याजकाने गंधसरूची एक काठी, एजोबाची फांदी व लाल दोरी घ्यावी. याजकाने या गोष्टी गाय जळत असलेल्या जाळत फेकाव्या. ⁷याजकाने स्वतःला आणि त्याच्या कपड्यांना स्वच्छ पाण्याने धुवावे. आणि मगच छावणीत परत यावे. याजक संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध असेल. ⁸ज्या माणसाने गायीला जाळले असेल त्याने स्वतःला धुवावे. स्वतःचे कपडेही पाण्याने स्वच्छ धुवावे. तो संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध असेल.

⁹नंतर जो माणूस शुद्ध असेल तो गायीची राख गोळा करेल. तो ती राख छावणीच्या बाहेर स्वच्छ जागी ठेवील. शुद्ध होण्याचा जेव्हा लोक खास विधी करतात त्यावेळी त्यांना या राखेचा उपयोग करता येईल. एखाद्याचे पाप नाहीसे करण्यासाठी सुद्धा या राखेचा उपयोग करण्यात येईल.

¹⁰“ज्या माणसाने गायीची राख गोळा केली असेल त्याने त्याचे कपडे धुवावे. तो संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहील. हे नियम नेहमी अस्तित्वात असतील.”

हा नियम इस्राएलच्या सर्व नागरिकांसाठी आहे आणि तुमच्या बरोबर जे परदेशी लोक रहात आहेत त्यांच्यासाठीही हा नियम आहे. ¹¹जर एखाद्याने प्रेताला हात लावला तर तो सात दिवस अशुद्ध राहील. ¹²त्याने स्वतःला तिसऱ्या दिवशी व नंतर सातव्या दिवशी खास पाण्याने धुवावे. जर त्याने असे केले नाही तर तो अशुद्धच राहील. ¹³जर एखाद्याने प्रेताला हात लावला तर तो अशुद्ध होईल. जर माणूस अशुद्ध असताना पवित्र निवास मंडपात गेला तर मंडपही अशुद्ध होईल. म्हणून त्या माणसाला इस्राएल लोकांपासून दूर ठेवावे. जर अशुद्ध माणसावर खास पाणी शिंपडले नाही तर तो अशुद्ध राहील.

¹⁴“जे लोक त्यांच्या मंडपात मरतात त्यांच्यासाठी हा कायदा आहे. जर एखादा माणूस त्याच्या मंडपात मेलाला तर

त्या मंडपातले सगळे लोक आणि सगळ्या वस्तू अशुद्ध होतील. ते सात दिवस अशुद्ध राहतील. ¹⁵आणि झाकण नसलेले प्रत्येक भांडे अशुद्ध होईल. ¹⁶जर एखाद्याने प्रेताला हात लावला तर तो सात दिवस अशुद्ध राहील. जर ते प्रेत बाहेर उघड्यावर असेल किंवा तो माणूस युद्धात मारला गेला असेल तरच हे लागू आहे. आणि जर एखाद्याने मेलेल्या माणसाच्या अस्थींना हात लावला तरी तो माणूस सात दिवस अशुद्ध होईल.

¹⁷त्या माणसाला पुन्हा स्वच्छ करण्यासाठी जाळलेल्या गायीची राख तुम्ही वापरली पाहिजे. एखाद्या भांड्यात राखेवर ताजे पाणी * टाका. ¹⁸शुद्ध माणसाने एजोबाची काठी घेऊन ती पाण्यात बुडवावी. नंतर ते पाणी तंबूवर, भांड्यावर आणि मंडपातल्या माणसांवर शिंपडावे. जो प्रेताला हात लावील त्याच्या बाबतीत हे करावे. तुम्ही हे प्रत्येकाला करा. जो युद्धात कबरेला हात लावील किंवा मेलेल्या माणसाच्या हाडांना हात लावील त्याच्या बाबतीत हे करा.

¹⁹नंतर शुद्ध माणसाने हे पाणी तिसऱ्या व सातव्या दिवशी अशुद्ध माणसाच्या अंगावर शिंपडावे. तो माणूस सातव्या दिवशी शुद्ध होईल. त्याने त्याचे कपडे पाण्यात धुवावे. तो संध्याकाळी शुद्ध होईल.

²⁰एखादा माणूस अशुद्ध झाल्यानंतर पुन्हा शुद्ध झाला नाही तर त्याला इझ्राएल लोकांपासून वेगळे ठेवावे. त्या माणसावर ते खास पाणी शिंपडले नाही आणि तो शुद्ध झाला नाही तर तो पवित्र निवास मंडपही अशुद्ध करील. ²¹तुमच्यासाठी हा नियम सदैव असेल. ज्या माणसावर पाणी शिंपडणे त्या माणसाने स्वतःचे कपडे सुद्धा धुतले पाहिजेत. कुठल्याही माणसाने त्या खास पाण्याला स्पर्श केला तर तो संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहील. ²²जर त्या अशुद्ध माणसाने दुसऱ्या कोणाला स्पर्श केला तर तो माणूस सुद्धा अशुद्ध होईल. तो माणूस संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहील.

मिर्याम मरण पावते

20 इझ्राएलचे लोक सीनच्या वाळवंटात पहिल्या महिन्यात आले. त्यांनी कादेशला मुक्काम केला. मिर्याम तेथे मरण पावली आणि तिला तेथेच पुरण्यात आले.

मोशे चूक करतो

²त्या ठिकाणी लोकांना पुरेसे पाणी नव्हते. म्हणून ते मोशे आणि अहरोनजवळ तक्रार करण्यासाठी एकत्र आले. ³लोकांनी मोशेशी वाद घातला. ते म्हणाले, “आमचे भाऊ जसे परमेश्वरा समोर मेले तसेच आम्हीही मरायला हवे होते. ⁴तू परमेश्वराच्या लोकांना या वाळवंटात का आणलेस? आम्ही आणि आमची जनावरे इथे मरावी असं

तुला वाटतं का? ⁵तू आम्हाला मिसर देशातून का आणलेस? तू आम्हाला या वाईट ठिकाणी का आणलेस? इथे धान्य नाही. इथे अंजीर, द्राक्षे किंवा डाळिंबही नाहीत आणि इथे पिण्यास पाणीही नाही.”

⁶म्हणून मोशे आणि अहरोन लोकांची गर्दी सोडून दर्शन मंडपाच्या प्रवेशद्वाराशी गेले. त्यांनी जमिनीपर्यंत लवून नमस्कार केला आणि त्यांना परमेश्वराचे तेज दिसले.

⁷परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला: ⁸“चालण्याची खास काठी घे. तुझा भाऊ अहरोन याला आणि त्या लोकांना बरोबर घे आणि खडकाजवळ जा. लोकांसमोर खडकाशी बोल. नंतर त्या खडकातून पाणी वाहू लागेल आणि तू ते पाणी त्या लोकांना आणि त्यांच्या जनावरांना देऊ शकशील.

⁹चालण्याची काठी पवित्र निवास मंडपात परमेश्वरासमोर होती. परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे मोशेने काठी घेतली.” ¹⁰मोशे आणि अहरोन यांनी लोकांना त्या खडकासमोर भेटायला सांगितले. नंतर मोशे म्हणाला, “तुम्ही लोक नेहमी तक्रारी करीत असता. आता माझे ऐका. मी आता या खडकातून पाणी काढीन.” ¹¹मोशेने आपला हात वर उचलला आणि काठीने खडकावर दोन वार केले. खडकातून पाणी बाहेर वाहू लागले आणि माणसे व जनावरे ते पाणी पिऊ लागली.

¹²पण परमेश्वर मोशेला आणि अहरोनला म्हणाला, “इझ्राएलचे सगळे लोक एकत्र जमले होते. पण तू मला मान दिला नाहीस. पाणी निर्माण करण्याची शक्ती माझ्यामुळे आली हे तू लोकांना दाखवले नाहीस. तुझा माझ्यावर विश्वास आहे हे तू लोकांना दाखवले नाहीस. मी वचन दिल्याप्रमाणे त्या लोकांना तो प्रदेश देईन. पण तू त्यांना तिथे घेऊन जाणार नाहीस.”

¹³त्या जागेला मरीबा असे नांव पडले. इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराबरोबर जिथे वाद घातला तीच ती जागा होती. याच जागेवर परमेश्वराने त्यांना तो किती पवित्र आहे ते दाखवले होते.

अदोम इझ्राएल लोकांना आपल्या

हद्दीतून जाऊ देत नाही.

¹⁴मोशे कादेशला होता तेव्हा त्याने अदोमच्या राजाकडे काही लोकांना एक निरोप देऊन पाठवले. तो निरोप होता: “तुझे भाऊ, इझ्राएलचे लोक तुला म्हणतात: आमच्यावर जी जी संकटे आली त्याबद्दल तुला माहिती आहेच. ¹⁵खूप खूप वर्षांपूर्वी आमचे पूर्वज मिसर देशात गेले. आणि तिथे आम्ही अनेक वर्षे राहिलो. मिसर देशाचे लोक आमच्याशी फार दुष्टपणे वागले. ¹⁶पण आम्ही परमेश्वराकडे मदतीची याचना केली. परमेश्वराने आमची प्रार्थना ऐकली आणि आमच्या मदतीसाठी देवदूताला पाठविले. परमेश्वराने आम्हाला मिसर देशातून बाहेर आणले.

“आता आम्ही कादेशमध्ये आहोत. इथे तुझा प्रदेश सुरू होतो. ¹⁷कृपा करून आम्हाला तुझ्या प्रदेशातून जाऊ दे. आम्ही कोठल्याही शेतातून वा द्राक्षांच्या मळ्यातून जाणार नाही. आम्ही तुझ्या विहिरीचे पाणी पिणार नाही. आम्ही राजरस्त्यांच्या बाजूने फक्त जाऊ. आम्ही रस्ता सोडून डावीकडे अथवा उजवीकडे वळणार नाही. तुझ्या देशातून बाहेर येईपर्यंत आम्ही रस्त्यावरच राहू.”

¹⁸परंतु अदोमच्या राजाने उत्तर दिले, “तुम्ही आमच्या देशातून जाणार नाही. जर तुम्ही आमच्या देशातून जायचा प्रयत्न केला तर आम्ही येऊन तुमच्याशी तलवारीने युद्ध करू.

¹⁹इझ्राएल लोकांनी उत्तर दिले, “आम्ही मुख्य रस्त्यावरून जाऊ. जर आमची जनावरे तुमचे पाणी प्यायले तर आम्ही तुम्हाला त्याचा मोबदला देऊ. आम्हाला फक्त तुमच्या देशातून जायचे आहे. आम्हाला तो प्रदेश आमच्यासाठी घ्यायची इच्छा नाही.”

²⁰पण अदोमने पुन्हा उत्तर दिले, “आम्ही तुम्हाला आमच्या देशातून जाण्याची परवानगी देणार नाही.”

नंतर अदोमच्या राजाने मोठी आणि शक्तिशाली सेना गोळा केली आणि तो इझ्राएल लोकांशी लढण्यासाठी गेला. ²¹अदोमाने इझ्राएल लोकांना त्याच्या देशातून जाण्याची परवानगी दिली नाही. आणि इझ्राएलचे लोक तोंड फिरवून दुसऱ्या रस्त्याने निघून गेले.

अहरोन मरतो

²²इझ्राएलचे सर्व लोक कादेशहून होर पर्वताकडे गेले. ²³होर पर्वत अदोमच्या सरहद्दीजवळ होता. परमेश्वर मोशेला आणि अहरोनला म्हणाला, ²⁴“अहरोनची मरण्याची आणि त्याच्या पूर्वाजांजवळ जाण्याची वेळ आली आहे. मी इझ्राएल लोकांना ज्या प्रदेशात नेण्याचे वचन दिले होते तिथे अहरोन जाणार नाही. मोशे मी हे सांगत आहे कारण तुम्ही मी मरिबाच्या पाण्याजवळ दिलेल्या आज्ञा पूर्णपणे पाळल्या नाहीत.

²⁵आता अहरोनला आणि त्याचा मुलगा एलाजार यांना घेऊन होर पर्वतावर जा. ²⁶अहरोनाचे खास कपडे त्याच्या जवळून घे आणि ते कपडे त्याचा मुलगा एलाजार याला घाल. अहरोन तिथे त्या पर्वतावर मरून पडेल आणि तो त्याच्या पूर्वाजांकडे जाईल.”

²⁷मोशेने परमेश्वराची आज्ञा पाळली. मोशे, अहरोन आणि एलाजार होर पर्वतावर गेले. इझ्राएलाच्या सर्व लोकांनी त्यांना जाताना पाहिले. ²⁸मोशेने अहरोनाचे खास कपडे काढले व ते एलाजारला घातले. नंतर अहरोन पर्वतावर मेलाला. मोशे आणि एलाजार पर्वतावरून खाली आले.

²⁹इझ्राएलाच्या सर्व लोकांना अहरोन मेलाला हे कळले. म्हणून त्यांनी 30 दिवस दुःखवटा पाळला.

कनानच्या लोकांबरोबर युद्ध

21 अरादचा कनानी राजा नेगेबमध्ये राहात होता. इझ्राएल लोक अथारीम वरून जात आहेत हे त्याने ऐकले. म्हणून राजा त्यांच्यावर हल्ला करण्यासाठी बाहेर पडला आणि त्याने त्यांच्यातील काही लोकांना कैद केले. ²नंतर इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराला खास वचन दिले: “परमेश्वरा या लोकांचा पराभव करायला आम्हाला मदत कर. जर तू हे केले तर आम्ही तुला त्यांची शहरे देऊ. आम्ही त्यांचा संपूर्ण नाश करू.”

³परमेश्वराने इझ्राएल लोकांचे म्हणणे ऐकले आणि त्याने इझ्राएल लोकांना कनानी लोकांचा पराभव करायला मदत केली. इझ्राएल लोकांनी कनानी लोकांचा व त्यांच्या शहरांचा संपूर्ण नाश केला. म्हणून त्या प्रदेशाला हर्मा असे नाव पडले.

पितळेचा साप

⁴इझ्राएल लोकांनी होर पर्वत सोडला व ते तांबड्या समुद्राकडे जाणाऱ्या रस्त्याला लागले. अदोम देशाला वळखा घालून जाण्यासाठी त्यांनी असे केले. परंतु लोक अधीर झाले. ⁵त्यांनी मोशेविरुद्ध व देवविरुद्ध तक्रार करायला सुरुवात केली. लोक म्हणाले, “तू आम्हाला ह्या वाळवंटात मरण्यासाठी मिसर देशातून बाहेर का आणलेस? इथे भाकरी नाही, पाणी नाही आणि ह्या हलक्या अन्नाला आम्ही कंटाळलो आहोत.”

⁶तेव्हा परमेश्वराने लोकांमध्ये विषारी साप सोडले. साप लोकांना चावले आणि बरेच इझ्राएल लोक मेलाले. ⁷लोक मोशेकडे आले आणि म्हणाले, “आम्ही तुझ्या विरुद्ध आणि परमेश्वराविरुद्ध बोललो तेव्हा आम्ही पाप केले हे आम्हाला माहीत आहे. तू परमेश्वराची प्रार्थना कर. हे साप आमच्या मधून काढून टाक.” तेव्हा मोशेने लोकांसाठी परमेश्वराची प्रार्थना केली.

⁸परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “एक पितळेचा साप कर आणि तो खांबावर ठेव. साप चावल्यानंतर जर एखाद्याने खांबावरच्या पितळेच्या सापाकडे पाहिले तर तो माणूस मरणार नाही.” ⁹मोशेने परमेश्वराची आज्ञा पाळली त्याने पितळेचा साप बनवला व तो खांबावर ठेवला. नंतर जेव्हा एखाद्या साप चावलेल्या माणसाने त्या खांबावरच्या पितळेच्या सापाकडे पाहिले तेव्हा तो जिवंत राहिला.

मवाबाचा प्रवास

¹⁰इझ्राएल लोक तो प्रदेश सोडून ओबोथ येथे आले. ¹¹नंतर ओबोथ सोडून त्यांनी इथे-आबारीमला मवाबाच्या पूर्वेकडे वाळवंटात तळ दिला. ¹²तो सोडून ते जरेद खोऱ्यात आले व तिथे तळ दिला. ¹³ते तेथूनही निघाले आणि आर्णोन नदीच्या पैलतीरावरच्या वाळवंटात त्यांनी तळ दिला. या नदीचा उगम आमोन्याच्या सरहद्दीवर आहे. या नदीचे खोरे हीच मवाब आणि अमोरी यांची सरहद्द होती.

¹⁴म्हणून 'परमेश्वराचे युद्ध' या पुस्तकात त पुढील शब्द लिहिले आहेत:

“... आणि सुफातला वाहेब व आर्णोनची खोरी.

¹⁵आणि आर व रस्त्यांपर्यंतचे दऱ्यांजवळचे डोंगर हे प्रदेश मवाबच्या सरहद्दीवर आहेत.”

¹⁶इझ्राएल लोकांनी तो प्रदेश सोडला व ते बाएर * येथे गेले. ही जागा विहिरीने युक्त होती. या ठिकाणी परमेश्वराने मोशेला सांगितले, “इथे लोकांना एकत्र आण. व मी त्यांना इथे पाणी देईन.” ¹⁷नंतर इझ्राएलचे लोक हे गाणे गाऊ लागले:

“विहिरींनो पाण्याने भरून जा. त्या संबंधी गाणे गा.

¹⁸म्हान लोकांनी ही विहीर खणली. त्यांनी ही विहीर त्यांच्या राजदंडानी व काठ्यांनी खणली. ही वाळवंटातील भेट * आहे.”

म्हणून लोकांनी त्या विहिर असलेल्या प्रदेशाला “मत्ताम” म्हटले. ¹⁹लोक मत्तानहून नाहलीयेलला गेले. नंतर ते नाहलीयेलसाहून बामोथला गेले. ²⁰लोक बामोथहून मवाबाच्या खोऱ्यात गेले. या जागी पिसगा पर्वताच्या उंच माथा वाळवंटाकडे जातो. (पिसगा पर्वताच्या उंच माथ्यावरून वाळवंट दिसते)

सिहोन आणि ओग

²¹इझ्राएल लोकांनी काही माणसे आमोच्या राजा सीहोन याच्याकडे पाठवली. ते राजास म्हणाले, ²²“आम्हाला तुमच्या देशातून जाण्याची परवानगी द्या. आम्ही कुठल्याही शेतातून वा द्राक्षाच्या मळ्यातून जाणार नाही. आम्ही तुमच्या कुठल्याही विहिरीचे पाणी पिणार नाही. आम्ही केवळ राजमार्गावरूनच जाऊ.”

²³पण सिहोन राजाने इझ्राएल लोकांना त्याच्या देशातून जाण्याची परवानगी दिली नाही. राजाने आपले सैन्य गोळा केले आणि तो वाळवंटाकडे कूच करीत निघाला. तो इझ्राएल लोकांबरोबर युद्ध करण्यासाठी निघाला होता. याहसला राजाच्या सैन्याने इझ्राएल लोकांशी युद्ध केले.

²⁴पण इझ्राएल लोकांनी राजाला मारले. नंतर त्यांनी अर्णोन आणि यब्बोक नद्यांच्या मधला प्रदेश घेतला. त्यांनी अम्मोनी लोकांच्या सरहद्दीपर्यंतचा प्रदेश घेतला. ते त्या सरहद्दीवर थांबले कारण अम्मोनी लोक तिचे रक्षण करीत होते. ²⁵इझ्राएल लोकांनी सगळी अम्मोनी शहरे घेतली आणि तिथे रहायला सुरुवात केली. त्यांनी हेशबोन शहराचा व आजुबाजूच्या लहान शहरांचाही पराभव केला.

बाएर- या हिब्रू शब्दाचा अर्थ विहिर असा आहे.

वाळवंटातील भेट हिब्रू भाषेत हा “माताना” शब्दाचा अर्थ आहे.

²⁶हेशबोनमध्ये अमोच्या राजा सीहोन रहात होता. पूर्वी सीहोनने मवाबच्या राजाशी युद्ध केले होते. सीहोनने आर्णोन नदीपर्यंतचा प्रदेश घेतला होता. ²⁷त्यावरून गायक हे गाणे गातात:

“जा व हेशबोन पुन्हा बांधा सीहोनचे शहर भवकम करा.

²⁸हेशबोनमधून आग निघाली आहे. आग सीहोनच्या शहरातून निघाली आहे. त्या आगीत मवाबमधले आर शहर बेचिराख झाले. अर्णोन नदीच्या वरचे डोंगर आगीत जळले.

²⁹मवाब, तुझ्या दृष्टीने हे वाईट आहे. कमोशचे लोक नष्ट झाले. त्याची मुले पळून गेली. त्याच्या मुलींना अमोच्या राजा सीहोन याने कैद करून पकडून नेले.

³⁰पण आम्ही अमोरी लोकांचा पराभव केला. आम्ही त्यांची शहरे उध्वस्त केली. हेशबोन पासून दीबोनपर्यंत. नाशीम पासून मेदबाजवळच्या नोफापर्यंत.”

³¹तेव्हा इझ्राएल लोकांनी अमोरी लोकांच्या प्रदेशात तळ ठोकला.

³²मग मोशेने याजेर शहर बघण्यासाठी काही लोकांना पाठवले. मोशेने हे केल्यानंतर इझ्राएल लोकांनी ते शहर जिंकले. त्यांनी त्या शहरालगतची छोटी शहरेही घेतली. जे अमोरी लोक तिथे रहात होते त्यांना इझ्राएल लोकांनी तिथून जायला भाग पाडले.

³³नंतर इझ्राएल लोक बाशानच्या रस्त्याला लागले. बाशानचा राजा ओग याने त्याचे सैन्य घेतले व तो इझ्राएल लोकांशी लढण्यासाठी निघाला. तो त्यांच्याबरोबर एवई येथे लढला.

³⁴पण परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “त्या राजाची भीती बाळगू नकोस. मी तुला त्याचा पराभव करायची परवानगी देईन. तू त्याचे सगळे सैन्य व त्याचा सगळा प्रदेश घेशील. तू हेशबोनमध्ये राहणाऱ्या अमोच्या राजा सीहोन ह्याचे जे केलेस तेच याचेही कर.”

³⁵म्हणून इझ्राएल लोकांनी ओगचा व त्याच्या सैन्याचा पराभव केला. त्यांनी त्याला व त्याच्या मुलांना आणि त्याच्या सैन्याला मारून टाकले. इझ्राएल लोकांनी त्याचा सर्व प्रदेश घेतला.

बालाम आणि मवाबचा राजा

22 नंतर इझ्राएल लोक मवाबमधल्या यार्देन नदीच्या खोऱ्याकडे निघाले. यरिहोच्या पलिकडे असलेल्या यार्देन नदीजवळ त्यांनी तळ दिला.

²⁻³सिप्पोराच्या मुलाने, बालाक याने इझ्राएल लोकांनी अमोरी लोकांचे काय केले ते पाहिले होते. मवाबचा राजा खूप घाबरला कारण इझ्राएलचे लोक खूप होते. मवाब त्यांना खरोखरच भीत होता.

⁴मवाबचा राजा मिद्यानींच्या नेत्यांना म्हणाला, “गाय जशी शेतातले सगळे गवत खाऊन टाकते तसेच हे लोक आपला नाश करतील.”

त्यावेळी सिप्पोराचा मुलगा बालाक मवाबचा राजा होता. ⁵त्याने बौराचा मुलगा बलाम ह्याला बोलवायला काही माणसे पाठवली. बलाम फरात नदीकाठी पथोर शहरात रहात होता. इथेच बलामचे लोक रहात असत. बालाकाचा निरोप हा होता: “एका नवीन राष्ट्राचे लोक मिस्र मधून आले आहेत. ते इतके आहेत की ते सगळा प्रदेश व्यापून टाकतात. त्यांनी माझ्याजवळच तळ ठोकला आहे. ⁶ये आणि मला मदत कर. मला एकट्याला हे लोक खूप भारी आहेत. तुझ्याजवळ खूप शक्ति आहे हे मला माहीत आहे. जर तू एखाद्याला आशीर्वाद दिलास तर त्याच्या बाबतीत चांगल्या गोष्टी घडतात. आणि जर एखाद्याला शाप दिलास तर त्याच्या बाबतीत वाईट गोष्टी घडतात. म्हणून ये आणि या लोकांविरुद्ध बोल. कदाचित त्यानंतर मी त्यांचा पराभव करू शकेन. मी त्यांना माझा देश सोडायला भाग पाडू शकेन.”

⁷मवाब आणि मिद्याने पुढारी बलामशी बोलायला गेले. त्याच्या कामाचा * मोबदला म्हणून त्यांनी बरोबर पैसे नेले. नंतर त्यांनी बालाक काय म्हणाला ते बलामाला सांगितले. ⁸बलाम त्यांना म्हणाला, “रात्री इथे रहा. मी परमेश्वराशी बोलून आणि तो काय उत्तर देतो ते तुम्हाला सांगेन.” मवाबचे पुढारी त्या रात्री बलामबरोबर राहिले.

⁹देव बलामकडे आला आणि त्याने विचारले, “तुझ्याकडे हे कोण लोक आले आहेत?”

¹⁰बलाम देवाला म्हणाला, “सिप्पोराचा मुलगा बालाकने, मवाबच्या राजाने यांना माझ्याकडे एक निरोप देऊन पाठवले आहे. ¹¹तो निरोप हा: एका नवीन राष्ट्राचे लोक मिस्रमधून आले आहेत. ते इतके आहेत की ते सगळा प्रदेश व्यापून टाकतात. म्हणून ये आणि त्या लोकांविरुद्ध बोल. नंतर कदाचित मी त्या लोकांचा पराभव करू शकेन. आणि त्यांना माझ्या देशातून जायला भाग पाडू शकेन.”

¹²पण देव बलामला म्हणाला, “त्यांच्याबरोबर जाऊ नकोस. तू त्या लोकांविरुद्ध बोलू नकोस. ती माझा आशीर्वाद मिळालेली माणसे आहेत.”

¹³दुसऱ्या दिवशी बलाम उठला आणि बालाकच्या पुढाऱ्यांना म्हणाला, “तुम्ही तुमच्या देशात परत जा. परमेश्वर मला तुमच्या बरोबर जाऊ देणार नाही.”

¹⁴त्यामुळे मवाबचे पुढारी बालाकाकडे परत गेले आणि त्यांनी त्याला हे सांगितले. ते म्हणाले, “बलामने आमच्या बरोबर यायला नकार दिला.” ¹⁵म्हणून बालाकने

त्याच्या कामाचा किंवा शाप देण्यासाठी त्याला लागणाऱ्या गोष्टीसाठी प्राचीन काळी लोक इतरांचे वाईट चिंतीत असत आणि या गोष्टी ते बऱ्याच पूर्वीच्या खास भांड्यावर लिहित आणि ते समारंभात वापरीत. वाईट गोष्टी खरोखरच घडल्या म्हणून ते असे करीत.

बलामकडे दुसरे पुढारी पाठवले. यावेळी त्याने पहिल्या वेळेपेक्षा खूप जास्त पुढारी पाठवले. हे पुढारी पहिल्या पुढाऱ्यापेक्षा अधिक महत्त्वाचे होते. ¹⁶ते बलामकडे गेले आणि म्हणाले, “बालाक, सिप्पोराचा मुलगा तुला हे सांगतो: तुझ्या इथे येण्याच्या आड कुठलीही गोष्ट येऊ देऊ नको. ¹⁷मी जे सांगतो ते तू केलेस तर मी तुला नक्कीच मान देईन आणि तू मला जे काही विनवशिल ते मी करीन* पण तू ये व या लोकांविरुद्ध माझ्यासाठी बोल.”

¹⁸बलामने बालाकाच्या पुढाऱ्यांना उत्तर दिले. तो म्हणाला, “मी माझ्या देवाची, परमेश्वराची आज्ञा पाळली पाहिजे. मी त्याच्या आज्ञे विरुद्ध काहीही करू शकत नाही. परमेश्वराने सांगितल्या खेरीज मी कुठलीही लहान-मोठी गोष्ट करणार नाही. बालाकाने मला त्याचे सुंदर घर सोन्या-चांदीने भरून दिले तरीही मी काही करणार नाही. ¹⁹परंतु आजच्या रात्रीपुरते तुम्ही इथे मागच्या सारखे राहू शकता. आणि परमेश्वर मला काय सांगतो ते मला रात्रीतून कळू शकेल.”

²⁰त्या रात्री देव बलामकडे आला. देव म्हणाला, “तुला घेऊन जाण्यासाठी हे लोक पुन्हा आले आहेत. म्हणून तू त्यांच्या बरोबर जाऊ शकतोस. पण मी जे सांगेन तेवढेच तू कर.”

बलाम आणि त्याचे गाढव

²¹दुसऱ्या दिवशी सकाळी बलाम उठला आणि त्याने आपल्या गाढवीवर खोगीर घातले. नंतर तो मवाबच्या पुढाऱ्यांबरोबर चालला. ²²बलाम त्याच्या गाढवीवर बसला होता. त्याचे दोन नोकर त्याच्याबरोबर होते. बलाम प्रवास करीत होता तेव्हा देव त्याच्यावर रागावला. परमेश्वराचा दूत रस्त्यावर बलामपुढे येऊन उभा राहिला. देवदूत बलामला थांबवणार * होता.

²³बलामच्या गाढवीने परमेश्वराच्या दूताला रस्त्यात उभे असलेले पाहिले. देवदूताने हातात तलवार घेतली होती. म्हणून गाढवी रस्ता सोडून शेतात गेली. बलामला देवदूत दिसू शकला नाही. म्हणून तो गाढवीवर खूप रागावला. त्याने गाढवीला मारले आणि जबरदस्तीने रस्त्यावर आणले.

²⁴नंतर परमेश्वराचा दूत रस्ता जिथे अरुंद होता तिथे थांबला. हा दोन द्राक्षांच्या मळ्यांच्या मधला भाग होता. रस्ताच्या दोन्ही बाजूला भिंती होत्या. ²⁵गाढवीने पुन्हा परमेश्वराच्या दूताला पाहिले म्हणून ती एका भिंतीला चिकटून चालू लागली त्यामुळे बलामचा पाय भिंतीला लागून चिरडला गेला. म्हणून बलामने गाढवीला पुन्हा मारले.

मी जे सांगतो ... मी करीन किंवा मी तुला खूप मान देईन.

थांब विरोध कर किंवा आळ घालणे.

²⁶नंतर परमेश्वराचा दूत दुसऱ्या ठिकाणी उभा राहिला. अरुंद रस्ता असलेले हे दुसरे ठिकाण होते. येथे वळायला सुध्दा मुळीच जागा नव्हती. गाढवीला त्याला वळसा घालून जाणे शक्य नव्हते. ²⁷गाढवीने परमेश्वराच्या दूताला पाहिले म्हणून बलाम तिच्यावर बसला असतानाच ती खाली बसली त्यामुळे बलाम खूप रागावला आणि त्याने गाढवीला त्याच्या चालण्याच्या काठीने मारायला सुरुवात केली.

²⁸नंतर परमेश्वराने गाढवीला बोलते केले. गाढवी बलामला म्हणाली, “तू माझ्यावर का रागावला आहेस? मी तुला काय केले आहे? तू मला तीन वेळा मारलेस.”

²⁹बलामने गाढवीला उत्तर दिले, “तू मला मूर्ख बनवलेस. जर माझ्या हातात तलवार असती तर मी तुला मारून टाकले असते.”

³⁰पण गाढवी बलामला म्हणाली, “बघ मी तुझीच गाढवी आहे. खूप वर्षे तू माझ्यावर बसत आला आहेस. आणि या पूर्वी मी असे काही केले नाही हे तुला माहीत आहे.”

हे खरे आहे’ बलाम म्हणाला.

³¹नंतर परमेश्वराने बलामाचे डोळे उघडले, तेव्हा त्याला परमेश्वराचा दूत दिसला. तो रस्त्यात तलवार घेऊन उभा होता. त्याने परमेश्वराच्या दूताला रस्त्यात जमिनीपर्यंत वाकून नमस्कार केला.

³²परमेश्वराच्या दूताने बलामला विचारले, “तू तुझ्या गाढवीला तीनदा का मारलेस? तुला शांबवण्यासाठी मी आलो आहे. पण अगदी ऐनवेळी* ³³तुझ्या गाढवीने मला पाहिले आणि ती दूर गेली. असे तीन वेळा घडले. जर गाढवी वळली नसती तर आतापर्यंत मी तुला मारले असते आणि तुझ्या गाढवीला जिवंत राहू दिले असते.”

³⁴तेव्हा बलाम परमेश्वराच्या दूताला म्हणाला, “मी पाप केले आहे. तू रस्त्यात उभा आहेस हे मला माहीत नव्हते. मी जर चूक करीत असेन तर मी घरी परत जाईन.”

³⁵तेव्हा परमेश्वराचा दूत बलामला म्हणाला, “नाही! तू या लोकांबरोबर जाऊ शकतोस. पण सावध रहा. मी जे सांगेन तेच शब्द बोल.” म्हणून बलाम बालाकाने पाठवलेल्या पुढाऱ्यांबरोबर गेला.

³⁶बलाम येत असल्याचे बालाकाला समजले. म्हणून तो बलामला भेटायला अर्पान नदी जवळच्या मवाबच्या शहरात गेला. ते त्याच्या देशाच्या उत्तर सरहद्दीवर होते. ³⁷जेव्हा बालाकाने बलामला पाहिले तेव्हा तो त्याला म्हणाला, “मी तुला आधीच यायला सांगितले होते. हे खूप खूप महत्त्वाचे आहे असे मी तुला सांगत होतो. तू माझ्याकडे का आला नाहीस? आता मी तुला कदाचित पैसे देऊ शकणार नाही.”

पण अगदी ऐनवेळी शब्दशः माझ्या समोरचा रस्ता जणू नाहीसा झाला किंवा कारण तू योग्य रीतीने करत नाही हे हिब्रू समजायला अवघड आहे.

³⁸बलामने उत्तर दिले, “पण आताच मी येथे आलो आहे. मी आलो आहे पण तू सांगितलेल्या गोष्टी मला कदाचित करता येणार नाहीत. परमेश्वर देव जेवढे सांगेत तेवढेच मी बोलू शकतो.”

³⁹नंतर बलाम बालाकाबरोबर किर्याथ-हसोथ येथे गेला. ⁴⁰बालाकाने काही गुरे व मेंढ्या बळी म्हणून मारल्या. त्याने थोडे मास बलामला दिले आणि थोडे त्याच्याबरोबर असलेल्या पुढाऱ्यांना दिले.

⁴¹दुसऱ्या दिवशी सकाळी बालाक बलामला घेऊन बामोथबाल शहरी गेला. तेथून त्यांना इम्राएल लोकांच्या तळाचा शेवटचा भाग दिसू शकत होता.

बलामचा पहिला संदेश

23 बलाम म्हणाला, “इथे सात वेद्या बांधा आणि माझ्यासाठी सात बैल आणि सात मेंढे तयार ठेवा.”

²बलामने एक मेंढा व एक बैल प्रत्येक वेदीवर मारला.

³नंतर बलाम बालाकाला म्हणाला, “या वेदीजवळ थांब. मी दुसरीकडे जातो. नंतर परमेश्वर माझ्याकडे येईल आणि मी काय बोलायचे ते मला सांगेल” नंतर बलाम उंच जागी गेला.

⁴देव त्या जागी बलामकडे आला आणि बलाम म्हणाला, “मी सात वेद्या तयार केल्या आहेत. आणि प्रत्येक वेदीवर मी एकेक मेंढा व बैल बळी दिला आहे.”

⁵नंतर परमेश्वराने काय बोलायचे ते बलामला सांगितले. परमेश्वर म्हणाला, “बालाकाकडे परत जा आणि मी सांगतो तेच त्याला जाऊन सांग.”

⁶तेव्हा बलाम बालाकाकडे परत गेला. बालाक अजूनही वेदीजवळ उभा होता. आणि मवाबचे सर्व पुढारी तेथे त्याच्याजवळ उभे होते. ⁷नंतर बलामने हे सांगितले:

पूर्वेकडच्या अराम पर्वतावरून मवाबचा राजा बालाक याने मला येथे आणले. बालाक मला म्हणाला, “ये, माझ्यासाठी याकोब विरुद्ध बोल. ये इम्राएल लोकांविरुद्ध बोल.”

⁸पण देव त्या लोकांच्या विरुद्ध नाही. म्हणून मी देखील त्यांच्या विरुद्ध बोलू शकत नाही. परमेश्वराने त्यांचे काही वाईट व्हावे असे म्हटले नाही म्हणून मी सुध्दा तसे करू शकत नाही.

⁹मी त्या लोकांना पर्वतावरून बघू शकतो. मी त्यांना उंच डोंगरावरून बघतो. ते लोक एकटे राहतात. ते दुसऱ्या देशाचा भाग नाहीत.

¹⁰याकोबची माणसे कोण मोजू शकेल? ते धुळीच्या कणांइतके असंख्य आहेत. त्यांचा चौथा हिस्सा देखील कोणी मोजू शकणार नाही. मला चांगल्या माणसाप्रमाणे मरू दे. त्यांच्या प्रमाणेच माझ्या आयुष्याचा शेवट सुखी होऊ दे.

¹¹बालाक बलामला म्हणाला, “तू हे काय केलेस? माझ्या शत्रूविरुद्ध बोलण्यासाठी मी तुला येथे आणले. पण तू तर त्यांना आशीर्वाद दिलास.”

¹²पण बलाम म्हणाला, “परमेश्वर जे सांगेल तेच मी बोलायला पाहिजे.”

¹³नंतर बालाक त्याला म्हणाला, “म्हणून माझ्याबरोबर दुसऱ्या जागी ये. तिथून तुला ह्यातील आणखी बरेच लोक दिसू शकतील. तू त्या सगळ्यांना बघू शकणार नाहीस. पण त्यांचा काही भाग तुला दिसू शकेल. कदाचित त्या जागेवरून तू त्यांच्याविरुद्ध माझ्यासाठी काही बोलू शकशील.” ¹⁴तेव्हा बालाक बलामला पिसगाच्या माथ्यावरील सोकिमाच्या माळ्यावर * घेऊन गेला. तेथे बालाकाने सात वेढा बांधल्या. नंतर बालाकाने प्रत्येक वेदीवर एक बैल आणि एक मेंढा बळी दिला.

¹⁵तेव्हा बलाम बालाकाला म्हणाला, “या वेदीजवळ थांब. मी तिकडे जाऊन देवाला भेटून येतो.”

¹⁶परमेश्वर बलामकडे आला आणि काय बोलायचे ते त्याने त्याला सांगितले. नंतर परमेश्वराने बलामला बालाकाकडे जायला सांगितले. आणि त्याने सांगितलेलेच बोलायला सांगितले. ¹⁷म्हणून बलाम बालाकाकडे परत गेला. बालाक वेदीजवळच उभा होता. मवाबचे पुढारी त्याच्या जवळ होते. बालाकाने बलामला येताना पाहिले. आणि तो म्हणाला, “परमेश्वराने काय सांगितले?”

बलामचा दुसरा संदेश

¹⁸नंतर बलाम या गोष्टी म्हणाला,

“बालाका उभा रहा आणि मी काय सांगतो ते ऐक. सिप्पोरेच्या मुला, बालाका, मी सांगतो ते ऐक:

¹⁹देव माणूस नाही. तो खोटे बोलणार नाही. देव म्हणजे काही माणूस नाही. त्याचे निर्णय बदलणार नाहीत. जर परमेश्वराने सांगितले की तो एखादी गोष्ट करील. तर तो ती करीलच. जर परमेश्वराने वचन दिले तर तो ते वचन दिलेली गोष्ट करीलच.

²⁰परमेश्वराने मला त्या लोकांना आशीर्वाद द्यायला सांगितले, परमेश्वराने त्यांना आशीर्वाद दिला. म्हणून मी तो बदलू शकत नाही.

²¹देवाला याकोबाच्या माणसात काही चूक दिसली नाही. इझ्राएल लोकांमध्ये देवाला पाप दिसले नाही. परमेश्वर त्यांचा देव आहे आणि तो त्यांच्या बरोबर आहे. थोर राजा त्यांच्या बरोबर आहे.

²²देवाने त्या लोकांना मिसर देशातून आणले. ते रानबैला इतके शक्तिमान आहेत.

²³याकोबाच्या माणसांचा पराभव करू शकेल अशी कोणतीही शक्ति नाही. इझ्राएल लोकांना थोपवू शकेल

अशी कोणतीही जादू नाही. लोक याकोबाबद्दल आणि इझ्राएल लोकांबद्दल असे म्हणतील: ‘देवाने केलेल्या महान गोष्टी बघा.’

²⁴ते लोक सिंहसारखे शक्तिमान आहेत. ते सिंहसारखे उठत आहेत. तो सिंह शत्रूला खाऊन टाकल्या खेरीज विश्रांती घेणार नाही. तो सिंह त्याच्याविरुद्ध असलेल्या लोकांचे रक्त प्यायल्या खेरीज विश्रांती घेणार नाही.”

²⁵नंतर बालाक बलामला म्हणाला, “त्या लोकांच्या बाबतीत चांगल्या गोष्टी व्हाव्यात असे तू म्हटले नाहीस. पण त्यांच्या बाबतीत वाईट घडवे असेही तू म्हटले नाहीस.”

²⁶बलाम उत्तरला, “मी तुला आधीच सांगितले होते की परमेश्वर जे सांगेल तेच मला बोलता येईल.”

²⁷नंतर बालाक बलामला म्हणाला, “तेव्हा माझ्याबरोबर दुसऱ्या ठिकाणी ये. कदाचित देव आनंदी होईल आणि तुला त्या लोकांना शाप द्यायची परवानगी देईल.” ²⁸म्हणून बालाक बलामला घेऊन पौर पर्वताच्या माथ्यावर गेला. या पर्वतावरून वाळवंट दिसते.

²⁹बलाम म्हणाला, “इथे सात वेढा बांध. नंतर सात बैल आणि सात मेंढे बळी देण्यासाठी तयार कर.” ³⁰बलामने सांगितल्याप्रमाणे बालाकाने साऱ्या गोष्टी केल्या. बालाकाने वेदीवर बैल आणि मेंढे बळी दिले.

बलामचा तिसरा संदेश

24 इझ्राएलला आशीर्वाद द्यायची परमेश्वराची इच्छा आहे हे बलामने पाहिले. म्हणून त्याने ते कुठल्याही प्रकारची जादू वापरून थांबवायचा प्रयत्न केला नाही. पण तो वळला आणि त्याने वाळवंटाकडे पाहिले. ²बलामने वाळवंटाच्या कडे पाहिले आणि त्याला इझ्राएलचे सगळे लोक दिसले. त्यांनी आपापल्या भागात आपापल्या गटांसह तळ दिला होता. नंतर देवाचा आत्मा बलामावर आला. ³आणि बलामने हे शब्द उच्चारले:

“हा निरोप बौराचा मुलगा बलाम याच्याकडून आहे. मला ज्या गोष्टी स्पष्ट दिसतात त्याविषयी मी बोलतो.

⁴मी हा निरोप देवाकडून ऐकला. सर्वशक्तिमान देवाने मला जे दाखविले ते मी पाहिले. मला जे दिसले त्याबद्दल मी नतमस्तक होऊन सांगत आहे.

⁵“याकोबाच्या माणसांनी तुमचे तंबू सुंदर आहेत. इझ्राएल लोकांनी तुमची घरे सुंदर आहेत.

⁶तुम्ही झऱ्याच्या काठी लावलेल्या बागेसारखे आहात. नदीकाठी वाढणाऱ्या बागे प्रमाणे तुम्ही आहात. तुम्ही परमेश्वराने लावलेल्या, गोड सुगंध असणाऱ्या झुडपाप्रमाणे आहात. पाण्याजवळ वाढणाऱ्या सुंदर झाडाप्रमाणे तुम्ही आहात.

⁷तुमच्याकडे नेहमी भरपूर पाणी असेल. तुमचे बी वाढण्यासाठी लागणारे पाणी तुमच्याकडे भरपूर असेल.

तुमचा राजा अगागच्या राजापेक्षा थोर असेल. तुमचे राज्य खूप महान असेल.

⁸“देवाने त्या लोकांना मिसरमधून आणले. ते रानटी बैलसारखे शक्तिशाली आहेत. ते त्यांच्या सर्व शत्रूंचा पराभव करतील. ते त्यांची हाडे मोडतील आणि त्यांचे बाण तोडतील.

⁹“इझ्राएल सिंहासारखा आहे. तो वेढोळे करून झोपला आहे. होय. तो लहान सिंहांप्रमाणे आहे आणि त्याला उठवायची कोणीही इच्छा धरत नाही. जो माणूस तुला आशीर्वाद देईल त्याला आशीर्वाद मिळेल. जो माणूस तुझ्या विरुद्ध बोलेल त्याच्यावर संकटे येतील.”

¹⁰बालाक बलामवर खूप रागावला. तो बलामला म्हणाला, “मी तुला माझ्या शत्रूविरुद्ध बोलण्यासाठी बोलावले, पण तू त्यांना आशीर्वाद दिलास. तू त्यांना तीन वेळा आशीर्वाद दिलास. ¹¹आता इथून जा. घरी जा. मी तुला चांगला मोबदला देईन असे म्हटले होते. परंतु परमेश्वराने तुझे इनाम हिरावून घेतले.”

¹²बलाम बालाकाला म्हणाला, “तूच माझ्याकडे माणसे पाठविलीस. त्या माणसांनी मला येण्याबद्दल विचारले. पण मी त्यांना म्हणालो, ¹³‘बालाक मला त्याचे सोन्या-चांदीने भरलेले घर देऊ शकेल. पण मी परमेश्वराने आज्ञा केलेल्या गोष्टीच बोलून. मी स्वतः काहीही चांगले अथवा वाईट करू शकत नाही. परमेश्वर जेवढी आज्ञा देईल तेव्हाढीच मी बोलतो.’ तुला या गोष्टी नक्कीच आठवत असतील की मी हे तुझ्या माणसांना सांगितले होते. ¹⁴आता मी माझ्या माणसांकडे परत जात आहे. पण मी तुला एक इशारा देतो. इझ्राएलचे हे लोक भविष्यात तुला आणि तुझ्या लोकांना काय करतील ते सांगतो.”

बलामचा शेवटचा संदेश

¹⁵नंतर बलामने या गोष्टी सांगितल्या:

“हा निरोप बौरचा मुलगा बलाम याचा आहे. मला ज्या गोष्टी स्पष्ट दिसतात त्याबद्दल मी बोलतो.

¹⁶मी हा निरोप देवाकडून ऐकला. परात्पर देवाने मला जे शिकविले ते मी शिकलो. सर्वशक्तिमान देवाने मला जे दाखविले ते मी पाहिले. मला जे स्पष्ट दिसते ते मी नतमस्तक होऊन सांगतो.

¹⁷“मला परमेश्वर येताना दिसतो, पण एवढ्यात नाही. तो मला एवढ्या लवकर येताना दिसत नाही. याकोबच्या घराण्यातून एक तारा उदय पावेल इझ्राएल मधून एक राजा निघेल. तो राजा मवाबच्या लोकांना चिरडून टाकील. सेथच्या सर्व मुलांचा तो चुराडा करील.

¹⁸इझ्राएल सर्वशक्तिमान बनेल. त्याला अदोमचा प्रदेश मिळेल. त्याला सेईरचा, त्याच्या शत्रूचा प्रदेश मिळेल.

¹⁹“याकोबच्या घराण्यातून नवा राजा येईल. त्या शहरात जे लोक जिवंत राहिले असतील त्यांचा तो नाश करील.”

²⁰नंतर बलामने अमालेकी लोकांना पाहिले आणि तो हे म्हणाला:

“सर्व अमालेकी बलिष्ठ आहेत. पण अमालेकचा सुद्धा नाश होईल.”

²¹नंतर बलामने केनी लोकांना पाहिले आणि तो म्हणाला:

“उंच पर्वतावर असलेल्या पक्ष्याच्या घरट्याप्रमाणे* तुमचा प्रदेश सुरक्षित आहे असे तुम्हाला वाटते.”

²²पण केनी लोकांचासुद्धा नाश होईल. परमेश्वराने काईनांचा जसा नाश केला त्याप्रमाणे. अशशूर तुला बंदिवान करील.”

²³नंतर बलाम हे शब्द बोलला:

“देव जेव्हा असे करतो तेव्हा कोणीही जिवंत रहात नाही.

²⁴कित्तीच्या किनाऱ्यावरून बोटी येतील. त्या अशशूर आणि एवेर यांचा नाश करतील. पण त्या बोटींचासुद्धा नाश होईल.”

²⁵नंतर बलाम उठला आणि त्याच्या घरी परत गेला आणि बालाकही मार्गस्थ झाला.

इझ्राएल लोक पौरला जातात

25 इझ्राएल लोक शिदीमात रहात असताना त्यांनी मवाबच्या बायकांबरोबर लैंगिक पाप करायला सुरुवात केली.

²⁻³मवाबच्या स्त्रियांनी पुरुषांना आमंत्रण दिले आणि त्यांच्या खोट्या देवतेच्या अर्पणात त्यांना भाग घ्यायला सांगितले. म्हणून इझ्राएलचे लोक त्या खोट्या देवतेच्या उपासनेत भाग घेऊ लागले. त्या जागेत, इझ्राएल लोकांनी बआल पौरट्ट्या खोट्या देवताची उपासना करायला सुरुवात केली आणि परमेश्वर त्यांच्यावर खूप रागावला.

⁴परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “त्या सर्व लोकांच्या पुढाऱ्यांना आण, नंतर त्यांना मारून टाक म्हणजे सर्व लोकांना दिसेल.* त्यांची प्रेते परमेश्वरासमोर ठेव. नंतर परमेश्वर सर्व इझ्राएल लोकांना त्याचा राग दाखवणार नाही.”

घरटे केनिट, केन शब्दांचा खेळ केन किंवा केनिट या शब्दाचा हिब्रू अर्थ घरटे असा आहे

लोकांना दिसेल शब्दशः सूर्या समोर.

⁵मोशे इझ्राएलच्या न्यायधिशाना म्हणाला, “तुमच्यापैकी प्रत्येकाने अशा कुटुंब प्रमुखांला शोधले पाहिजे की ज्याने लोकांना बआलपौरट्या खोऱ्या देवताची उपासना करायला भाग पाडले. नंतर तुम्ही त्या माणसांना मारून टाका.”

⁶त्यावेळी मोशे आणि इझ्राएलची वडीलधारी मंडळी (पुढारी) दर्शन मंडपाच्या प्रवेशद्वाराशी जमले होते. एका इझ्राएली माणसाने एक मिद्यानी स्त्री त्यांच्यासमोर आपल्या भाऊंच्या घरी आणली. मोशे आणि इतर वडील धारी (पुढारी) यांनी ते पाहिले आणि ते खूप दुःखी झाले. ⁷फिनहास हा एलाजारचा मुलगा आणि याजक अहरोन याचा नातू होता. फिनहासने या माणसाला त्या स्त्रीला आणताना पाहिले. म्हणून फिनहासने तंबू सोडला व त्याने त्याची बरची घेतली ⁸त्याने त्या इझ्राएली माणसाचा त्याच्या तंबूपर्यंत पाठलाग केला. नंतर त्याने त्या इझ्राएली माणसाला व मिद्यानी स्त्रीला तिच्या मंडपात * मारण्यासाठी बरचीचा उपयोग केला. त्याने बरची त्या दोघांच्या शरीरात खुपसली. त्यावेळी इझ्राएल लोकांमध्ये खूप मोठा आजार पसरला होता. पण फिनहासने त्या दोघांना मारल्यानंतर त्या आजाराचा प्रसार थांबला. ⁹या आजारामुळे एकूण 24000 लोक मेले.

¹⁰परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ¹¹“माझ्या लोकांविषयी माझ्या भावना तीव्र आहेत. ते फक्त माझेच असावेत असे मला वाटते. एलाजारच्या मुलांने, याजक अहरोनच्या नातवाने इझ्राएल लोकांना माझ्या रागापासून वाचवले, माझ्या लोकांबद्दलच्या त्या भावना दाखवून त्याने हे केले म्हणून मला आधी वाटत होते त्याप्रमाणे मी आता त्या लोकांना मारणार नाही. ¹²फिनहासला सांग की मी त्याच्याबरोबर शांतिचा करार करीत आहे. ¹³तो करार हा आहे: तो आणि त्याच्या नंतरचे त्याचे वंशज याजक होतील. कारण आपल्या देवाबद्दलच्या त्याच्या भावना खूप तीव्र होत्या. आणि त्याने ज्या गोष्टी केल्या त्यामुळे इझ्राएलचे लोक शुध्द झाले.

¹⁴मिद्यानी स्त्री बरोबर जो इझ्राएली माणूस मारला गेला होता त्याचे नाव जिफ्री होते. तो सालूचा मुलगा होता. तो शिमोनी वंशातील एका घराण्याचा प्रमुख होता.” ¹⁵आणि मारल्या गेलेल्या मिद्यानी स्त्रीचे नाव कजबी * होते. ती सूरची मुलगी होती. सूर मिद्यानी कुटुंबाचा प्रमुख होता व पुढारी होता.

¹⁶परमेश्वर मोशेला म्हणाला: ¹⁷“तू त्यांना ठार मारले पाहिजेस. मिद्यानचे लोक तुझे शत्रू आहेत. ¹⁸तू त्यांना ठार मारले पाहिजेस. त्यांनी अगोदरच तुम्हाला त्यांचे शत्रू केले आहे त्यांनी तुला पिओर येथे फसवले आहे. आणि त्यांनी तुला कजबीच्या बाबतीतही नीचपणाने फसवले. ती

तिच्या मंडप वेश्या असलेल्या एका स्त्रीचा खास तंबू तेथे तो बाल पेआरे या खोऱ्या देवाची सेवा करीत असे.

कजबी माझे असत्य असा या हिब्रू शब्दाचा अर्थ आहे.

मिद्यानच्या पुढाऱ्याची मुलगी होती. पण इझ्राएल लोकांमध्ये आजार पसरला तेव्हा ती मारली गेली. बआल पौर या खोऱ्या देवतेची लोकांना फसवून उपासना करायला लावली म्हणून तो आजार इझ्राएल लोकांमध्ये पसरला होता.”

लोकांची मोजणी (गणना) केली

26 मोठ्या आजारानंतर परमेश्वर मोशे आणि अहरोनचा मुलगा याजक एलाजार यांच्याशी बोलला: ²तो म्हणाला, “इझ्राएल लोकांची मोजणी करा, 20 वर्षांचे आणि 20 वर्षांवरील सगळ्या पुरुषांची मोजणी करा आणि त्यांची वंशाप्रमाणे यादी करा. तेच पुरुष इझ्राएलच्या सैन्यात काम करू शकतील.”

³त्या वेळी लोकांनी मवाबमधील यार्देन नदीच्या खोऱ्यात तळ दिला होता. तो यरीहोच्या पलिकडे यार्देन नदीजवळ होता. तेव्हा मोशे आणि याजक एलाजार लोकांशी बोलले, ते म्हणाले, ⁴“20 वर्षांवरील प्रत्येक माणूस तुम्ही मोजा. परमेश्वराने मोशेला ही आज्ञा केली आहे.” मिसरमधून आलेल्या इझ्राएल लोकांची ही यादी आहे.

⁵जे लोक रजबेनच्या कुळातून आले (रजनबेन हा इझ्राएलचा (याकोब) पहिला मुलगा होता.)

ती कुळे म्हणजे: हनोखचे हनोखी कूळ, पल्लूचे पल्लूवी कूळ.

⁶हेमोनचे हेमोनी कूळ, कर्मीचे कर्मी कूळ.

⁷रजबेनच्या वंशातील ही कुळे. त्यात एकूण 43,730 पुरुष होते.

⁸पल्लूचा मुलगा अलियाब. ⁹अलीयाबाची मुले नमुवेल, दाथान व अबीराम. दाथान व अबीराम हे दोन पुढारी मोशेच्या आणि अहरोनाच्या विरुद्ध गेले होते. कोरह जेव्हा परमेश्वराच्या विरुद्ध गेला तेव्हा त्यांनी कोरहला पाठींबा दिला. ¹⁰त्यावेळी धरती दुभंगली आणि तिने कोरह आणि त्याचे पाठिराखे यांना गिळकृत केले. आणि 250 माणसे मेली. तो इझ्राएलच्या इतर लोकांना इशारा होता. ¹¹परंतु कोरहाच्या कुळातले इतर लोक मात्र मेले नाहीत.

¹²शिमोनाच्या कुळातलीही काही कुळे

नमुवेलचे नमुवेली कूळ. यामीनाचे यामीनी कूळ. याकीनाचे याकीनी कूळ.

¹³जेरहाचे जेरही कूळ. शौलाचे शौली कूळ.

¹⁴ही शिमोनी कुळातील कुळे. ते एकूण 22,200 पुरुष होते.

¹⁵गाद कुळातून जी कुळे निर्माण झाली ती अशी: सफोनाचे सफोनी कूळ. हग्गीचे हग्गी कूळ. शूनीचे शूनी कूळ.

¹⁶आजनीचे आजनी कूळ. एरीचे एरी कूळ.

¹⁷अरोदचे अरोदी कूळ. अरलीचे अरली कूळ.

¹⁸गादच्या कुळातील ही कुळे. त्यात एकूण 40,500 पुरुष होते.

¹⁹⁻²⁰यहुदाच्या कुळातून जी कुळे निर्माण झाली ती अशी:

शेलाचे शेलांनी कूळ, पेरेसाचे पेरेसी कूळ, जेरहाचे जेरही कूळ. (यहुदाची दोन मुले एर आणि ओनान हे कनान मध्ये मरण पावले.)

²¹पेरेसच्या कुळातील ही कुळे: हेप्नोनचे हेप्नोनी कूळ, हामूलचे हामूली कूळ.

²²ही यहुदाच्या कुळातील कुळे. त्यात एकूण 76,500 पुरुष होते.

²³इस्साखारच्या कुळातील काही कुळे अशी:

तोलाचे तोलाई कूळ पूवाचे पुवाई कूळ.

²⁴याशूबचे याशुबी कूळ, शिमोनचे शिमोनी कूळ.

²⁵इस्साखारच्या कुळातील ही कुळे. त्यांत एकूण 64,300 पुरुष होते.

²⁶जुबूलूनच्या कुळातील कुळे:

सेरेदचे सेरेदी कूळ, एलोनचे एलोनी कूळ, याहल्लेच येाहल्लेली कूळ.

²⁷जुबूलूनच्या कुळातील ही कुळे. त्यांत एकूण 60,500 पुरुष होते.

²⁸योसेफची मुले मनशशे व एफ्राईम. या प्रत्येकापासून कुळे निर्माण झाली. ²⁹मनशशेच्या कुळातील कुळे:

माखीरचे माखीरी कूळ (माखीर गिलादचा बाप होता.) गिलादचे गिलादी कूळ.

³⁰गिलादची कुळे होती: इयेजेराचे इयेजेरी कूळ, हेलेकचे हेलेकी कूळ.

³¹अम्रियेलाचे अम्रियेली कूळ. शेखेमाचे शेखेमी कूळ.

³²शमीदचे शमीदाई कूळ व हेफेरचे हेफेरी कूळ.

³³हेफेरचा मुलगा सलाफहाद याला मुले नव्ही-फवत मुली होत्या. त्याच्या मुलींची नावे महला, नोआ, होग्ला, मिल्का व तिरसा.

³⁴ही मनशशेच्या कुळातील कुळे होती ते एकूण 52,700 पुरुष होते.

³⁵एफ्राइमच्या कुळातील घराणी पुढीलप्रमाणे होती:

शूथेलाहाचे शूथेलाही कूळ. बेकेराचे बेकेरी कूळ व तहनाचे तहनी कूळ.

³⁶एरान शूथेलाहाच्या कुटुंबातील होता. एरानचे कूळ एरानी.

³⁷ही एफ्राइमच्या कुळातील कुळे: त्यात 32,500 पुरुष होते. ते सगळे योसेफच्या कुळातील होते.

³⁸बन्यामीनच्या कुळातील कुळे होती:

बेलाचे बेलाई कूळ. आशबेलाचे आशबेली कूळ. अहीरामचे अहीरामी कूळ.

³⁹शफूफामचे शफूफामी कूळ. हुफामचे हुफामी कूळ.

⁴⁰बेलाची कुळे होती: अर्दचे अदी कूळ नामानचे नामानी कूळ.

⁴¹ही सगळी कुळे बन्यामीनच्या कुळातील. त्यांतील पुरुषांची संख्या 45,600 होती.

⁴²दानच्या कुळातील कुळे होती:

शूहामचे शूहामी कूळ.

हे कूळे दानच्या कुळातील होते. ⁴³शूहामीच्या कुळात अनेक कुळे होती. त्यातील पुरुषांची संख्या 64,400 होती.

⁴⁴आशरच्या कुळातील कुळे होती:

इम्नाचे इम्नाई कूळ. इशवीचे इशवी कूळ. बरीयाचे बरीयाई कूळ.

⁴⁵बरीयाच्या कुळातील कुळे होती:

हेबेरचे हेबेराई कूळ. मलकीएलचे मलकीएली कूळ.

⁴⁶(आशेरला सेरा नावाची मुलगी होती) ⁴⁷ही सगळे लोक आशेरच्या कुळातील होते. त्यातील पुरुषांची संख्या 53,400 होती.

⁴⁸नफतालीच्या कुळातील कुळे होती:

यहसेलचे यहसेली कूळ. गूनीचे गूनी कूळ.

⁴⁹येसेरचे येसेरी कूळ व शिल्लेमचे शिल्लेमी कूळ.

⁵⁰ही नफतालीच्या कुळातील कुळे. त्यातील पुरुषांची संख्या 45,400 होती.

⁵¹म्हणजे इझ्राएलमधील एकूण पुरुषांची संख्या सहा लाख एक हजार सातशे तीस होती.

⁵²परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ⁵³जमिनीचे भाग करून ते लोकांना दिले जातील. प्रत्येक कुळातील गणती केलेल्या सर्व लोकांना पुरेशी इतकी जमीन मिळेल. ⁵⁴मोठ्या कुळाला जास्त जमीन मिळेल आणि लहान कुळाला कमी जमीन मिळेल. त्यांना जी जमीन मिळेल ती त्या कुळात मोजलेल्या माणसांच्या समप्रमाणात असेल. ⁵⁵पण तू कुठल्या कुळाला कुठली जमीन द्यायची ते ठरवण्यासाठी चिट्ठाफासे टाक. प्रत्येक कुळाला त्याच्या जमिनीचा भाग मिळेल

आणि त्या जमिनीला त्या कुळाचे नाव दिले जाईल.⁵⁶ प्रत्येक लहान आणि मोठ्या कुळाला जमीन मिळेल आणि निर्णय करण्यासाठी तू चिट्ठा टाकशील.

⁵⁷ त्यांनी लेव्याच्या कुळातील कुळांचीही गणती केली. लेव्याच्या कुळातील कुळे ही होती:

गेर्षोनाचे गेर्षोनी कूळ. कहाथचे कहाथी कूळ मरारीचे मरारी कूळ.

⁵⁸ लेव्याच्या कुळात ही कुळे सुद्धा होती:

लीब्नी कूळ. हेब्रोनी कूळ. महली कूळ. मूशी कूळ. कोरही कूळ.

अग्राम कोहाथच्या कुळातील होता.⁵⁹ अग्रामच्या बायकोचे नाव योखबेद होते. ती सुद्धा लेव्याच्या कुळातील होती. ती मिसर देशात जन्मली. अग्राम आणि योखाबेदला दोन मुले: अहरोन आणि मोशे. त्यांना एक मुलगीही होती. तिचे नाव मिर्याम.

⁶⁰ नादाब, अबीहू, एलाजार व इथामार यांचे अहरोन वडील होते. ⁶¹ पण नादाब व अबीहू मेले. ते मेले कारण त्यांनी परमेश्वराने परवानगी न दिलेल्या अग्नीने अर्पणे केली.

⁶² लेव्याच्या कुळातील एकूण पुरुषांची संख्या 23000 होती. परंतु यांची गणती इस्राएलच्या इतर लोकांबरोबर केली नाही. परमेश्वराने इतर लोकांना जमीन दिली त्यात यांना हिस्सा मिळाला नाही.

⁶³ मोशे आणि याजक एलाजार यांनी ते यार्देन नदीच्या खोऱ्यात मवाब येथे होते तेव्हा लोक मोजले. हे यरीहोच्या पलिकडे यार्देन नदीजवळ होते. ⁶⁴ खूप वर्षांपूर्वी सीनायाच्या वाळवंटात मोशे आणि याजक अहरोन यांनी इस्राएल लोकांची गणती केली होती. पण ते सगळे लोक आता मेले होते. त्यापैकी कोणीही आता जिवंत नव्हते. ⁶⁵ कारण इस्राएल लोकांना तुम्ही वाळवंटात मराल असे परमेश्वराने सांगितले होते. फक्त दोन पुरुषांना परमेश्वराने जिवंत ठेवले होते. ते होते यफुन्नेचा मुलगा कालेब व नूनचा मुलगा यहोशवा.

सलाफहाद्वी मुलगी

27 सलाफहाद हेफरचा मुलगा होता. हेफर गिलादचा मुलगा होता. गिलाद माखिरचा मुलगा होता. माखिर मनश्शेचा मुलगा होता. मनश्शे योसेफचा मुलगा होता. सलाफहादला पाच मुली होत्या. त्यांची नावे महला, नोआ, होगला, मिल्का व तिरसा. ² या पाच स्त्रिया दर्शन मंडप प्रवेशद्वारापाशी गेल्या आणि मोशे, याजक एलाजार, पुढारी आणि इस्राएलचे लोक यांच्यासमोर जाऊन उभ्या राहिल्या.

त्या पाच मुली म्हणाल्या, ³ "आम्ही वाळवंटातून प्रवास करीत असताना आमचे वडील गेले. त्यांना नैसर्गिक मरण आले. ते कोरहाच्या समूहाला मिळण्यापैकी नव्हते (कोरह हा परमेश्वराच्या विरुद्ध जाणाऱ्यापैकी होता.) पण आमच्या वडिलांना एकही मुलगा नव्हता. ⁴ याचा अर्थ असा की आमच्या वडिलांचे नाव पुढे चालू राहणार नाही. आमच्या वडिलांचे नाव पुढे चालू राहणार नाही हे योग्य नाही. त्यांचे नाव संपून जाईन कारण त्यांना मुले नाहीत. म्हणून आम्ही तुम्हाला विनंती करायला आलो की आमच्या वडिलांच्या भावांना जी जमीन मिळेल त्यातली थोडी आम्हाला द्या."

⁵ तेव्हा मोशेने परमेश्वराला त्याने काय करायला हवे ते विचारले. ⁶ परमेश्वर त्याला म्हणाला, ⁷ "सलाफहादच्या मुलींचे म्हणणे बरोबर आहे. त्यांच्या वडिलांच्या भावांना मिळणाऱ्या जमिनीत त्यांचाही वाटा असायला पाहिजे. म्हणून त्यांच्या वडिलांना जी जमीन मिळाली असती ती त्यांना दे."

⁸ इस्राएल लोकांसाठी हा नियम कर: 'जर एखाद्याला मुलगा नसला आणि तो मेला तर त्याच्या मुलींना त्याचे सर्व काही मिळावे. ⁹ जर त्याला मुलीही नसल्या तर त्याची मिळकत त्याच्या भावांना मिळावी. ¹⁰ जर त्याला भाऊही नसला तर त्याच्या वस्तू त्याच्या वडिलांच्या भावाला मिळाव्या.

¹¹ जर त्याच्या वडिलांना भाऊ नसेल तर त्याची सगळी मिळकत घरातल्या सगळ्यात जवळच्या नातेवाईकाला मिळावी." इस्राएल लोकांमध्ये हा कायदा असावा अशी आज्ञा परमेश्वराने मोशेला केली. हा इस्राएली लोकांचा कायदा व्हावा.

यहोशवा नवीन पुढारी झाला

¹² नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, "यार्देन नदीच्या पूर्वेकडच्या वाळवंटातील डोंगरावर जा. मी इस्राएल लोकांना जी जमीन देणार आहे ती तुला तेथे दिसेल. ¹³ तू ही जागा बघितल्यानंतर तू तुझ्या भावाप्रमाणे, अहरोनाप्रमाणे मरशील. ¹⁴ जेव्हा लोक त्सीनच्या वाळवंटात पाण्यासाठी रागावले होते तेव्हा तुम्ही दोघांनी, तू आणि अहरोनाने माझ्या आज्ञा पाळायला नकार दिला. तुम्ही मला मान दिला नाही आणि लोकांना मी पवित्र आहे असे दाखवले नाही." (हे त्सीनच्या वाळवंटात कादेश जवळ मरिबाच्या पाण्याजवळ घडले.)

¹⁵ मोशे परमेश्वराला म्हणाला: ¹⁶ "लोक काय विचार करतात ते परमेश्वर देवाला कळते. ¹⁷ परमेश्वरा, मी प्रार्थना करतो की तू या लोकांसाठी * नेता निवडशील." ¹⁸ तेव्हा परमेश्वर मोशेला म्हणाला, "नूनचा मुलगा

ते ... लोकांसाठी शब्दशः परमेश्वर सर्व लोकांच्या आत्म्याचा देव या समाजासाठी एका माणसाची नेमणूक करी.

यहोशवा. तो खूप शहाणा* आहे. त्याला नवीन नेता कर. ¹⁹त्याला याजक एलाजार आणि इतर लोकांसमोर उभे रहायला सांग आणि नंतर त्याला नेता कर.

²⁰लोकांना असे दाखव की तू त्याला नेता करीत आहेस. नंतर सर्व लोक त्याच्या आज्ञा पाळतील. ²¹जर यहोशवाला काही निर्णय घ्यायचे असतील तर तो याजक एलाजारकडे जाईल. एलाजार उरीमचा उपयोग करून परमेश्वराचे उत्तर माहीत करून घेईल. नंतर यहोशवा आणि इझ्राएलचे सर्व लोक देवाच्या सांगण्याप्रमाणे करतील. जर तो म्हणेल की, 'युद्ध करा', तर ते युद्ध करतील. आणि त्याने सांगितले की 'घरी जा', तर ते घरी जातील."

²²मोशेने परमेश्वराची आज्ञा पाळली. त्याने यहोशवाला एलाजारच्या आणि लोकांच्या पुढे उभे राहाण्यास सांगितले. ²³नंतर मोशेने तो नवीन नेता आहे हे दाखवण्यासाठी त्याच्या डोक्यावर आपले हात ठेवले. परमेश्वराने त्याला जसे सांगितले होते तसेच त्याने केले.

रोजची अर्पणे

28 नंतर परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, ²इझ्राएल लोकांना ही आज्ञा दे. योग्यवेळी धन्यार्पणे आणि बळी न विसरता मला अर्पण करायला त्यांना सांग. अग्नी बरोबर देण्याची ती अर्पणे आहेत. त्यांचा सुवास परमेश्वराला आनंदित करतो. ³अग्नीबरोबरची अर्पणे त्यांनी परमेश्वराला दिलीच पाहिजेत. त्यांनी रोज एक वर्षाची दोन कोकरे दिली पाहिजेत. ती दोषरहित असली पाहिजेत. ⁴एक कोकरू सकाळच्या वेळी आणि दुसरे संधिप्रकाशाच्या वेळी अर्पण करावे.

⁵शिवाय आठ कप पीठ पाव कप हीन तेलत मिसळून केलेले धन्यार्पणही द्यावे."

⁶(ही रोजची अर्पणे देणे त्यांनी सीनाय पर्वतावर सुरू केले. ही अग्नी बरोबर दिलेली अर्पणे होती. त्यांचा सुवास परमेश्वराला प्रसन्न करीत असे.) ⁷लोकांनी धन्यार्पणाबरोबरच दिली जाणारी पेयाअर्पणेसुद्धा द्यावीत. त्यांनी एक पाव द्राक्षाचा रस प्रत्येक मेंढी बरोबर द्यावा. हे पेय वेदीवर एका पवित्र जागेवर ओतावे. ती परमेश्वराला द्यावयाची भेट आहे.

⁸दुसरी मेंढी संधिप्रकाशाच्या वेळी अर्पणे करावी. ही शिजवलेली असावी हे अर्पण सकाळच्या अर्पणाप्रमाणेच द्यावे. तसेच त्याबरोबरची पेयाअर्पणेही करावीत. हे होमार्पण असेल. त्याचा सुवास परमेश्वराला आनंद देतो."

तेव्हा ... शहाणा शब्दशः तुमचा मुलगा यशया याला घे तो आत्मा असलेला माणूस आहे याचा अर्थ यशया खूप राहाणा होता असा असेल किंवा देवाचा आत्मा त्याच्यात होता असाही असू शकेल.

शब्बाथची अर्पणे

⁹"शब्बाथच्या वेळी तुम्ही एक वर्षाच्या दोन मेंढ्या दिल्या पाहिजेत. त्या दोषरहित असाव्यात. तुम्ही 16 कप पीठ हीन तेलत मिसळून केलेले धान्याचे अर्पण आणि पेयाचे अर्पणही दिले पाहिजे. ¹⁰विश्रांतीच्या दिवसाचे हे खास अर्पण आहे. रोज देण्यात येणारे अर्पण आणि पेयाअर्पण व्यतिरिक्त हे अर्पण आहे."

महिन्याच्या सभा

¹¹"प्रत्येक महिन्याच्या पहिल्या दिवशी तुम्ही परमेश्वराला खास होमार्पणे द्याल. या अर्पणात दोन बैल, 1 मेंढा आणि 1 वर्षाच्या सात मेंढ्या असतील. त्या मेंढ्या दोषरहित असाव्यात. ¹²प्रत्येक बैलाबरोबर तुम्ही 24 कप पीठ हीन तेलत मिसळून अर्पण करा. आणि मेंढ्याबरोबर 16 कप पीठ हीन तेलत मिसळून द्या. ¹³प्रत्येक मेंढीबरोबर आठ कप पीठ हीन तेलत मिसळून अर्पण करा. ही अग्नीबरोबर द्यायची अर्पणे असतील. त्याचा सुवास परमेश्वराला आनंदित करतो. ¹⁴तसेच प्रत्येक बैलाबरोबर 2 हिन द्राक्षारस, 1 1/2 हिन द्राक्षारस प्रत्येक मेंढ्याबरोबर आणि 1 हिन प्रत्येक कोकराबरोबर अर्पण करा. ही होमार्पणे प्रत्येक वर्षाच्या प्रत्येक महिन्याला अर्पण केली पाहिजेत. ¹⁵प्रत्येक दिवशी करण्यात येणाऱ्या अर्पणा व्यतिरिक्त तुम्ही 1 बकरा परमेश्वराला अर्पण केला पाहिजे. तो पापाअर्पण म्हणून द्यावा.

वल्हंडण

¹⁶परमेश्वराचा वल्हंडण महिन्याच्या 14 व्या दिवशी असेल. ¹⁷बेखमीर भाकरीचा सण महिन्याच्या 15 व्या दिवशी सुरू होतो. हा सण सात दिवस असेल. खमीराशिवाय (यीस्ट) केलेली भाकरीच फक्त तुम्ही खाऊ शकता. ¹⁸या सणाच्या पहिल्या दिवशी तुम्ही खास सभा बोलावली पाहिजे. त्या दिवशी तुम्ही कुठलेही काम करायचे नाही. ¹⁹तुम्ही परमेश्वराला होमार्पणे द्याल. या अर्पणात दोन बैल, 1 मेंढा आणि 1 वर्षाची सात कोकरे असतील. ती दोषरहित असावीत.

²⁰⁻²¹या बरोबरच 24 कप पीठ तेलत मिसळून केलेले धन्यार्पण प्रत्येक बैलाबरोबर, 16 कप पीठ मेंढ्याबरोबर व आठ कप पीठ प्रत्येक कोकरा बरोबर द्या. ²²तुम्ही एक बकराही अर्पण केला पाहिजे. तुम्हाला शुद्ध करण्यासाठी देण्यात येणारे ते पापाअर्पण असेल. ²³ही अर्पणे नेहमीच्या सकाळच्या अर्पणाव्यतिरिक्त करायची आहेत.

²⁴"त्याचबरोबर सात दिवस दररोज ही होमार्पणे आणि पेयाअर्पणे तुम्ही परमेश्वराला दिली पाहिजेत. त्यांच्या सुवासाने परमेश्वराला आनंद होईल. ही अर्पणे म्हणजे लोकांचे अन्न असेल. ही अर्पणे नेहमीच्या होमार्पणाव्यतिरिक्त असतील.

²⁵नंतर या सणाच्या सातव्या दिवशी तुम्ही एक खास सभा घ्याल. तुम्ही त्या दिवशी काहीही काम करणार नाही.

सप्ताहांचा सण

²⁶“पहिल्या फळाच्या हंगामाच्या सणाला (सप्ताहांचा सण) परमेश्वराला धान्यापणे देण्यासाठी नवीन धान्य वापरा. त्यावेळी तुम्ही एक खास सभाही बोलवा त्या दिवशी तुम्ही काहीही काम करायचे नाही. ²⁷तुम्ही होमार्पणे द्यावे. अग्नीबरोबर दिलेली ही अर्पणे असतील. तुम्ही दोन बैल, एक मेंढा व 1 वर्षाची सात कोकरे अर्पण करा. हि सर्व दोषरहित असावीत. ²⁸तुम्ही प्रत्येक बैलाबरोबर 24 कप पीठ तेलत मिसळून द्यावे. 16 कप पीठ मेंढ्याबरोबर ²⁹व आठ कप पीठ प्रत्येक कोकर्या बरोबर द्यावे. ³⁰स्वतःला शुद्ध करण्यासाठी तुम्ही एक बकरा बळी द्या. ³¹रोजच्या होमार्पणाशिवाय व धान्यापणाशिवाय तुम्ही ही अर्पणे द्या. प्राणी आणि पेय दोषरहित आहेत याची खात्री करा.

कर्ण्याचा सण

29“सातव्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी खास सभा असेल. त्या दिवशी तुम्ही काहीही काम करणार नाही. हा कर्णा* वाजवण्याचा दिवस आहे. ²तुम्ही होमार्पणे द्याल. त्याचा सुवास परमेश्वराला आनंदित करील. तुम्ही एक बैल, 1 मेंढा आणि 1 वर्षाची सात कोकरे अर्पण करा. ती सर्व दोषरहित असावीत. ³तुम्ही 24 कप पीठ तेलत मिसळून बैलाबरोबर, 16 कप पीठ ⁴मेंढ्याबरोबर व आठ कप पीठ प्रत्येक कोकराबरोबर अर्पण कराल. ⁵एक बकरासुद्धा पापापण म्हणून द्या. त्यामुळे तुम्ही शुद्ध व्हाल. ⁶अमावास्याचे होमार्पण आणि धान्यापण ही नेहमीच्या अर्पणांव्यतिरिक्त असतील. आणि ही रोजच्या धान्यापणे व पेयापणे यांच्या व्यतिरिक्त असतील. हे सर्व नियमाप्रमाणे केले पाहिजे. ही सर्व अग्नीबरोबर करावयाची अर्पणे आहेत. त्यांचा सुवास परमेश्वराला आनंदित करील.

प्रायश्चिताचा दिवस

⁷“सातव्या महिन्याच्या दहाव्या दिवशी एक खास सभा बोलावण्यात येईल. त्या दिवशी तुम्ही अन्न घ्यायचे नाही आणि काही कामही करायचे नाही. ⁸तुम्ही होमार्पणे द्यावी. त्यांचा सुवास परमेश्वराला आनंदित करील. तुम्ही एक बैल, एक मेंढा आणि एक वर्ष वयाचे सात कोकरे अर्पण करावेत. ते दोषरहित असले पाहिजेत. ⁹त्याबरोबर तुम्ही 24 कप पीठ तेलत मिसळून बैलाबरोबर, 16 कप पीठ ¹⁰मेंढ्या बरोबर आणि आठ कप पीठ प्रत्येक कोकरा बरोबर अर्पण केले पाहिजे. ¹¹पापापण म्हणून तुम्ही एक

बकराही अर्पण कराल. प्रायश्चिताच्यादिवशी करावयाच्या पापापणाबरोबरच ही अर्पणे द्यावी. तसेच रोजच्या बळीच्या, धान्याच्या व पेयाच्या अर्पणाबरोबर ही अर्पणे करावीत.

मंडपाचा सण

¹²“सातव्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी एक खास सभा असेल. तो मंडपाचा सण असेल. त्या दिवशी तुम्ही काहीही काम करायचे नाही आणि परमेश्वराला सात दिवसांची खास सुट्टी साजरी करायची. ¹³तुम्ही होमार्पणे करावीत. ही अग्नीबरोबर करावयाची अर्पणे आहेत. त्यांचा सुवास परमेश्वराला आनंदित करील. तुम्ही 13 बैल, 2 मेंढे, 14 कोकरे अर्पण कराल. ते सर्व दोषरहित असले पाहिजेत. ¹⁴तुम्ही 24 कप पीठ तेलत मिसळून प्रत्येक बैलाबरोबर, 16 कप पीठ प्रत्येक मेंढ्याबरोबर व ¹⁵आठ कप पीठ प्रत्येक कोकरा बरोबर अर्पण करावे. ¹⁶तुम्ही एक बकराही अर्पण केला पाहिजे. रोजच्या अर्पणाव्यतिरिक्त आणि त्याबरोबरच्या धान्य व पेय यांच्या अर्पणाव्यतिरिक्त ही अर्पणे असतील.

¹⁷“या सुट्टीच्या दुसऱ्या दिवशी तुम्ही 12 बैल, 2 मेंढे आणि 1 वर्षाचे 14 कोकरे अर्पण करावेत. ती दोषरहित असावी. ¹⁸बैल, मेंढे आणि कोकरे यांच्याबरोबर तुम्ही योग्य प्रमाणात धान्यापण आणि पेयापण केले पाहिजे. ¹⁹एक बकरा पापापण म्हणून द्यावा. ही सर्व रोजच्या बळीच्या व धान्य व पेय यांच्या अर्पणाव्यतिरिक्त असली पाहिजे.

²⁰“या सुट्टीच्या तिसऱ्या दिवशी तुम्ही 11 बैल, 2 मेंढे आणि एक वर्षाचे 14 कोकरे अर्पण करावेत. ते दोषरहित असले पाहिजेत. ²¹बैल, मेंढे आणि कोकरे यांच्याबरोबर तुम्ही योग्यप्रमाणात धान्यापण व पेयापण केले पाहिजे. ²²पापापण म्हणून एक बकराही द्यावा. हे सर्व रोजच्या बळीच्या व धान्य व पेय यांच्या अर्पणाव्यतिरिक्त असले पाहिजे. ²³“सुट्टीच्या चौथ्या दिवशी तुम्ही 10 बैल, 2 मेंढे व 1 वर्षाचे 14 कोकरे अर्पण करावेत. ते निर्दोष असले पाहिजेत.

²⁴बैल, मेंढे व कोकरे यांच्याबरोबर तुम्ही योग्यप्रमाणात धान्यापण व पेयापणही केले पाहिजे. ²⁵एक बकरा पापापण म्हणून दिला पाहिजे. हे सर्व रोजच्या बळी, धान्य व पेय यांच्या अर्पणाव्यतिरिक्त असले पाहिजे.

²⁶“सुट्टीच्या पाचव्या दिवशी तुम्ही 9 बैल, 2 मेंढे व एक वर्षाचे 14 कोकरे अर्पण केले पाहिजे. ते दोषरहित असावेत. ²⁷बैल, मेंढे व कोकरे यांच्याबरोबर तुम्ही योग्यप्रमाणात धान्यापण व पेयापण ही केले पाहिजे. ²⁸एक बकरा पापापण म्हणून दिला पाहिजे. हे सर्व रोजच्या बळी, धान्य व पेय यांच्या अर्पणा व्यतिरिक्त असले पाहिजे.

²⁹“सुट्टीच्या सहाव्या दिवशी तुम्ही 8 बैल, 2 मेंढे व एक वर्षाचे 14 कोकरे अर्पण केले पाहिजेत. ते दोषरहित असावेत. ³⁰बैल, मेंढे व कोकरे यांच्याबरोबर तुम्ही योग्यप्रमाणात धान्यापण, व पेयापणही केले पाहिजे. ³¹एक

हा कर्णा किंवा ओरडणे हा ओरडण्याचा व आनंदी असण्याचा दिवस आहे असा याचा अर्थ असू शकेल.

बकरा पापार्पण म्हणून द्यावा. हे सर्व रोजच्या बळी, धान्य व पेय यांच्या अर्पणाव्यतिरिक्त असले पाहिजे.

³²सुट्टीच्या सातव्या दिवशी तुम्ही 7 बैल, 2 मेंढे व एक वर्षाचे 14 कोकरे अर्पण करावेत. ते दोषरहित असावेत. ³³बैल, मेंढे व कोकरे यांच्याबरोबर तुम्ही योग्यप्रमाणात धान्यार्पण व पेयार्पणही केले पाहिजे. ³⁴एक बकरा पापार्पण म्हणून द्यावा. हे सर्व रोजच्या बळी, धान्य व पेय यांच्या अर्पणाव्यतिरिक्त असले पाहिजे.

³⁵या सुट्टीच्या आठव्या दिवशी तुमच्यासाठी एक खास सभा भरवावी. त्या दिवशी तुम्ही कोणतेही काम करू नये. ³⁶तुम्ही होमार्पण करावे. ते अग्नीबरोबर करायचे अर्पण असेल. त्याचा सुवास परमेश्वराला आनंदित करील. तुम्ही एक बैल, 1 मेंढा व एक वर्षाचे सात कोकरे अर्पण करावेत. ते दोषरहित असावेत. ³⁷प्रत्येक बैल, मेंढा व कोकरा यांच्याबरोबर तुम्ही योग्यप्रमाणात धान्यार्पण व पेयार्पण दिले पाहिजे. ³⁸एक बकरा पापार्पण म्हणून दिला पाहिजे. हे सर्व रोजच्या बळी, धान्य व पेय यांच्या अर्पणाव्यतिरिक्त असले पाहिजे.

³⁹या खास सुट्टीत तुम्ही होमार्पण व पेयार्पण ही नवस व शांत्यर्पणाची अर्पणे म्हणून आणली पाहिजेत. ही सर्व अर्पणे तुम्ही परमेश्वराला करावीत. ही सर्व अर्पणे तुम्हाला परमेश्वराला खास भेट द्यायची असेल किंवा परमेश्वराला काही खास वचन दिले आहे म्हणून द्यावयाच्या अर्पणाव्यतिरिक्त असतील."

⁴⁰मोशेने परमेश्वराच्या या सर्व आज्ञा इझ्राएल लोकांना सांगितल्या.

खास वचने

30 मोशे इझ्राएलच्या सर्व वंशप्रमुखांशी बोलला. त्याने त्यांना परमेश्वराकडून आलेल्या आज्ञांबद्दल सांगितले:

²जर एखाद्याला देवाला काही खास वचन द्यायचे असेल किंवा त्याने देवाला खास वस्तू द्यायचे वचन दिले असेल तर त्याला ती गोष्ट करू द्या. पण त्या माणसाने जे वचन दिले असेल तेच नेमके केले पाहिजे. ³एखादी तरुण स्त्री असून तिच्या वडिलांच्या घरात रहात असेल आणि तिने परमेश्वराला खास वस्तू देण्याचे वचन दिले असेल. ⁴जर तिच्या वडिलांनी या वचनाबद्दल ऐकले आणि ते सहमत झाले तर त्या स्त्रीने वचनाप्रमाणे केले पाहिजे.

⁵पण जर तिच्या वडिलांनी वचनाबद्दल ऐकले आणि ते सहमत झाले नाहीत तर ती तिच्या वचनातून मुक्त होईल. तिने जे वचन दिले ते तिला पूर्ण करावे लागणार नाही.

⁶"तिला तिच्या वडिलांनी तिला मना केले म्हणून परमेश्वर तिला माफ करील.

⁷तिच्या नवऱ्याने त्या वचनाबद्दल ऐकले आणि तो त्याच्याशी सहमत झाला तर त्या स्त्रीने वचनाची पूर्तता केली पाहिजे. ⁸पण जर नवऱ्याने वचनाबद्दल ऐकले

आणि तो सहमत झाला नाही तर तिला वचन पूर्ण करण्याची गरज नाही. तिच्या नवऱ्याने वचन मोडले-तिने जे सांगितले ते पूर्ण करण्याची त्याने परवानगी दिली नाही-म्हणून परमेश्वर तिला क्षमा करील.

⁹विधवा किंवा घटस्फोटिता स्त्रीने परमेश्वराला वचन दिले असेल तर तिने वचनाप्रमाणे केले पाहिजे. ¹⁰लग्न झालेल्या स्त्रीने परमेश्वराला काही वचन दिले असेल.

¹¹तिच्या नवऱ्याने त्यावचनाबद्दल ऐकले आणि त्याची पूर्तता करण्याची त्याने तिला परवानगी दिली तर तिने त्याप्रमाणे केले पाहिजे. ¹²पण जर तिच्या नवऱ्याने वचनाबद्दल ऐकले आणि त्याने तिला त्याप्रमाणे करण्याची परवानगी दिली नाही तर तिने वचनाप्रमाणे वागण्याची गरज नाही. तिने काय वचन दिले होते त्याला महत्त्व नाही. तिचा नवरा वचन मोडू शकतो. तिच्या नवऱ्याने वचन मोडले तर परमेश्वर तिला क्षमा करील. ¹³लग्न झालेल्या स्त्रीने परमेश्वराला काही वचन दिले असेल किंवा काही गोष्टी सोडण्याचे* वचन तिने दिले असेल किंवा तिने देवाला काही खास वचन दिले असेल. ¹⁴नवरा यापैकी कुठल्याही वचनाला मनाई करू शकतो. किंवा त्यापैकी कुठल्याही वचनाची पूर्तता करण्याची परवानगी तो देऊ शकतो. ¹⁵पण जर नवऱ्याने वचनांबद्दल ऐकले आणि त्यांच्यावर त्याने बंदी आणली तर तिने दिलेले वचन मोडण्याला तो जबाबदार असेल.*"

¹⁶परमेश्वराने मोशेला या आज्ञा दिल्या. या एक पुरुष आणि त्याची बायको यांच्याबद्दलच्या आज्ञा आणि वडील व वडीलांच्या घरी राहणारी मुलगी यांच्याबद्दलच्या या आज्ञा आहेत.

इझ्राएल मिद्यान्यांच्या विरुद्ध लढतात

31 परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला: ²"मी इझ्राएल लोकांना मिद्यान्यांचा सूड घ्यायला मदत करीन. मोशे, तू त्यानंतर मरशील.*"

³तेव्हा मोशे लोकांशी बोलला. तो म्हणाला, "तुमच्यातल्या काहींची सैनिक म्हणून निवड करा. परमेश्वर त्यांचा उपयोग मिद्यान्यांचा सूड घेण्यासाठी करील. ⁴इझ्राएलच्या प्रत्येक वंशातून 1000 लोक निवडा. ⁵म्हणजे इझ्राएलमधून 12,000 सैनिक होतील."

⁶मोशेने त्या 12,000 लोकांना लढाईवर पाठवले. त्याने त्यांच्याबरोबर याजक एलाजारचा मुलगा फिनहास याला पाठवले. फिनहासने बरोबर पवित्र गोष्टी, रणशिंगे आणि तुताच्या घेतल्या. ⁷लोक परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे

काही गोष्टी सोडण्याचे शब्दशः तिचा आत्मा विनम्र होईल सामान्यतः याचा अर्थ शरीराला काहीही करून उदा. उपास करून कष्टविणे असा आहे.

तो ... असेल शब्दशः तो तिचा अपराध वागवतो.

तू त्यानंतर मरशील शब्दशः लोक तुझ्यासाठी गोळा होतील.

मिद्यान्यांबरोबर लढले. त्यांनी सर्व मिद्यानी पुरुषांना मारले. ⁸त्यांनी जे लोक मारले त्यांत अवी, रेकेम, सूर, हूर व रेबा हे मिद्यानचे राजे होते. त्यांनी बौराचा मुलगा बलाम्लही तलवारीने मारले.

⁹इझ्राएल लोकांनी मिद्यानाच्या स्त्रियांना व मुलांना कैद करून नेले. त्यांनी त्यांच्या गायी, मेंढ्या व इतर गोष्टीही नेल्या. ¹⁰त्यांनी त्यांची सर्व शहरे व खेडीही जाळली.

¹¹त्यांनी त्यांची सर्व माणसे, पशू घेतले आणि त्यांना ¹²मोशे, याजक एलाजार आणि इझ्राएलच्या इतर लोकांकडे आणले. त्यांनी युद्धात ज्या गोष्टी घेतल्या त्या सर्व इझ्राएलींच्या तळावर आणल्या. इझ्राएलाचा एक तळ यार्दन नदीच्या खोऱ्यात मवाबमध्ये होता. हा तळ यार्दन नदीच्या पूर्वेला यरीहोपलीकडे होता. ¹³नंतर मोशे, याजक एलाजार आणि लोकांचे पुढारी सैनिकांना भेटण्यासाठी छावणीबाहेर गेले. ¹⁴मोशे सैनिकांच्या प्रमुखावर खूप रागावला. तो युद्धावरून परतलेल्या 1000 सैनिकांच्या प्रमुखावर आणि 100 सैनिकांच्या प्रमुखावर खूप रागावला. ¹⁵मोशे त्यांना म्हणाला, "तुम्ही स्त्रियांना जिवंत का ठेवले?" ¹⁶या स्त्रिया इझ्राएलच्या पुरुषांसाठी वाईट आहेत. लोक परमेश्वरा पासून दूर जातील. बलामच्या वेळी झाले तसे होईल. परमेश्वराच्या लोकांना पुन्हा रोगराई येईल. ¹⁷आताच मिद्यानाच्या सर्व मुलांना ठार मारा आणि पुरुषाबरोबर राहिलेल्या सर्व स्त्रियांना मारून टाका. कुठल्याही पुरुषाबरोबर लैंगिक संबंध असलेल्या सर्व स्त्रियांना मारून टाका.

¹⁸आणि नंतर तुमच्या पैकी ज्यांनी दुसऱ्यांना मारले असेल त्यांनी सात दिवस तळाच्या बाहेर राहावे. ¹⁹तुम्ही प्रेताला केवळ हात जरी लावला असला तरीही तुम्ही बाहेर राहावे. तिसऱ्या दिवशी तुम्ही स्वतःला आणि तुमच्या कैद्यांना शुद्ध करा. हीच गोष्ट पुन्हा सातव्या दिवशीही करा.

²⁰तुम्ही तुमचे सर्व कपडे धुवा. लाकूड, लोकर आणि चामडे यांपासून बनवलेल्या वस्तू धुवा. तुम्ही शुद्ध झालेच पाहिजे."

²¹नंतर याजक एलाजार सैनिकांशी बोलला. तो म्हणाला, "परमेश्वराने मोशेला सांगितले ते हे नियम आहेत. युद्धावरून परत आलेल्या सैनिकांसाठी हे नियम आहेत. तुम्ही सोने, चांदी, तांबे, ²²⁻²³लोखंड, पत्रा किंवा शिसे अग्नीत टाकले पाहिजे. नंतर त्या वस्तू खास पाण्याने धुवाव्यात म्हणजे त्या शुद्ध होतील. जर काही वस्तू अग्नीत टाकता येत नसतील तर त्या तुम्ही विशिष्ट पाण्याने धुवाव्यात. ²⁴सातव्या दिवशी तुम्ही तुमचे सर्व कपडे धुवा. नंतर तुम्ही शुद्ध व्हाल त्यानंतर तुम्ही तळावर येऊ शकता."

²⁵नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ²⁶"सैनिकांनी जे कैदी, प्राणी आणि इतर गोष्टी युद्धावरून आणल्या आहेत त्यांची मोजदाद एलाजार याजक, तू आणि नेत्यांनी करावी.

²⁷नंतर युद्धावर गेलेल्या सैनिकांत आणि इझ्राएलच्या इतर

लोकांत त्यांची वाटणी करा. ²⁸युद्धावर गेलेल्या सैनिकांच्या हिश्यातून काही भाग वेगळा करा. तो भाग परमेश्वराचा आहे. परमेश्वराचा 500 वस्तूत 1 वस्तू असा भाग आहे. त्यांत माणसे, गायी, गाढवे व मेंढ्या यांचा समावेश आहे. ²⁹युद्धावरून सैनिकांनी आणलेल्या लुटीचा त्यांच्याला अर्धा भाग घ्या. नंतर त्या वस्तू याजक एलाजारला द्या. तो भाग परमेश्वराचा आहे. ³⁰नंतर लोकांच्या अर्ध्या भागातील प्रत्येक 50 वस्तू मधील एक वस्तू घ्या. त्यात माणसे, गायी, गाढवे, बकऱ्या व इतर प्राणी यांचा समावेश आहे. तो भाग लेवी लोकांना द्या. कारण लेवी लोक परमेश्वराच्या पवित्र निवास मंडपाची काळजी घेतात."

³¹म्हणून मोशे आणि एलाजारने परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे केले. ³²सैनिकांनी 675000 बकऱ्या, ³³72000 गायी, ³⁴81,000 गाढवे ³⁵आणि 32000 स्त्रियां आणल्या. (यांत कोणत्याही पुरुषाबरोबर लैंगिक संबंध न आलेल्या स्त्रियांचाच फक्त समावेश आहे) ³⁶युद्धावर गेलेल्या सैनिकांना 337500 मेंढ्या मिळाल्या.

³⁷त्यांनी 675 मेंढ्या परमेश्वराला दिल्या. ³⁸सैनिकांना 36,000 गायी मिळाल्या. त्यांतील 72 गायी त्यांनी परमेश्वराला दिल्या. ³⁹सैनिकांना 30,500 गाढवे मिळाली. त्यांतील 61 गाढवे त्यांनी परमेश्वराला दिले. ⁴⁰सैनिकांना 16,000 स्त्रीया मिळाल्या. त्यांपैकी 32 त्यांनी स्त्रीया परमेश्वराला दिल्या. ⁴¹मोशेने परमेश्वराच्या या सर्व भेटी त्याच्या आज्ञेनुसार याजक एलाजारला दिल्या.

⁴²नंतर मोशेने लोकांतल्या हिश्याच्या अर्ध्या भागाची मोजणी केली. हा युद्धावर गेलेल्या सैनिकांकडून मोशेने घेतलेला अर्धा भाग होता. ⁴³लोकांना 337,500 मेंढ्या, ⁴⁴36,000 गायी, ⁴⁵गाढवे 30,500 ⁴⁶आणि 16,000 स्त्रिया मिळाल्या. ⁴⁷प्रत्येक 50 वस्तूमागे मोशेने एक वस्तू परमेश्वरासाठी घेतली. त्यांत पशू आणि माणसे याचा समावेश होता. नंतर त्याने या वस्तू लेवींना दिल्या. कारण त्यांनी परमेश्वराच्या पवित्र निवास मंडपाची काळजी घेतली.

⁴⁸नंतर सैनिकांचे पुढारी (1000 सैनिकांचे व 100 सैनिकांचे पुढारी) मोशेकडे आले. ⁴⁹त्यांनी मोशेला सांगितले, "आम्ही तुझ्या सेवकांनी आमचे सैनिक मोजले. आम्ही एकही सैनिक सोडला नाही.

⁵⁰म्हणून आम्ही प्रत्येक सैनिकाकडून परमेश्वराची भेट आणत आहोत. आम्ही सोन्याच्या वस्तू आणत आहोत-बाजुबंद, बांगड्या, आंगठ्या, कुड्या आणि हार. आम्हाला शुद्ध करण्यासाठी या परमेश्वराच्या भेटी आहेत."

⁵¹मोशेने सोन्याच्या सर्व वस्तू घेतल्या आणि त्या याजक एलाजारला दिल्या. ⁵²हजार आणि शंभर सैनिकावरच्या प्रमुखांनी जे सोने परमेश्वराला दिले त्याचे वजन 420 पौंड * होते. ⁵³सैनिकांनी त्यांना युद्धात मिळालेल्या इतर वस्तू स्वतःजवळ ठेवल्या.

⁵⁴मोशे आणि एलाजार यांनी हजार आणि शंभर सैनिकांवरच्या प्रमुखांकडून सोने घेतले. नंतर त्यांनी ते सोने दर्शन मंडपात ठेवले. ही भेट म्हणजे इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराला आठवणी खातर दिलेली भेट होती.

यार्देन नदीच्या पूर्वेकडची घराणी

32 रजबेन आणि गाद या घराण्यांकडे खूप गायी होत्या. त्यांनी याजेर व गिलाद येथील जमिनी पाहिल्या. ही जमीन आपल्या गायींसाठी चांगली आहे असे त्यांना वाटले. ²म्हणून रजबेन व गाद यांच्या घराण्यातील लोक मोशेकडे आले. ते मोशे, याजक एलाजार आणि लोकांचे पुढारी यांच्याशी बोलले. ³⁻⁴ते म्हणाले, “आम्ही तुमचे गुलाम आहोत. आमच्याकडे खूप गायी आहेत आणि इझ्राएलच्या लोकांसाठी देवाने जी जमीन जिंकली ती खूप चांगली आहे. या जमिनीत अतारोध, दीबोन, याजेर, निम्रा, हेशबोन, एलाले, सबाम, नबो व बौन यांच्या आसपास असलेल्या प्रदेशाचा समावेश होतो. ⁵जर तुम्हाला योग्य वाटत असेल तर तो प्रदेश आम्हाला देण्यात यावा असे आम्हाला वाटते. आम्हाला यार्देन नदीच्या पलिकडे नेऊ नका.”

⁶रजबेन आणि गादच्या घराण्यातील लोकांना मोशे म्हणाला, “स्वतः इथे राहून तुम्ही तुमच्या भावाना लढायला पाठवाल का? ⁷तुम्ही इझ्राएल लोकांना का निरुत्साहित करीत आहात? तुम्ही त्यांना नदी पार करण्याच्या इच्छेपासून परावृत्त कराल आणि परमेश्वराने त्यांना दिलेली जमीन तुम्ही घ्याल. ⁸तुमच्या वाडवडिलांनी हीच गोष्ट माझ्याबाबतीत केली होती. कादेश-बर्ण्याला मी काही हेरांना जमीन बघण्यासाठी पाठवले. ⁹ते लोक अष्कोल खोऱ्यापर्यंत गेले. त्यांनी जमीन बघितली आणि त्या लोकांनी इझ्राएल लोकांना परमेश्वराने दिलेल्या प्रदेशात जाण्याच्या इच्छेपासून परावृत्त केले. ¹⁰परमेश्वर त्या लोकांवर खूप रागावला. परमेश्वराने ही शपथ घेतली: ¹¹मिसर देशातून आलेल्या 20 वर्षांवरील कुठल्याही माणसाला हा प्रदेश बघू दिला जाणार नाही. मी अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांना वचन दिले होते. त्यांना मी ही जमीन द्यायचे कबूल केले होते. परंतु त्यांनी मला मनापासून अनुसरले नाही. म्हणून त्यांना हा प्रदेश मिळणार नाही. ¹²फक्त यफुन्नेचा मुलगा कालेब आणि नूनाचा मुलगा यहोशवा हे मनापासून परमेश्वराला अनुसरले.”

¹³परमेश्वर इझ्राएल लोकांवर खूप रागावला होता. म्हणून परमेश्वराने त्यांना 40 वर्षे वाळवंटात ठेवले. ज्या लोकांनी परमेश्वराविरुद्ध पाप केले त्या लोकांना परमेश्वराने मरण येईपर्यंत तिथे ठेवले. ¹⁴आणि आता तुमच्या वाडवडिलांनी जी गोष्ट केली तीच तुम्ही करीत आहात. पाण्याने, परमेश्वराने त्याच्या लोकांवर आणखी रागावावे अशी तुमची इच्छा आहे का? ¹⁵जर तुम्ही

परमेश्वराची भक्ति करायचे सोडले तर परमेश्वर इझ्राएल लोकांना अधिक काळ वाळवंटात ठेवील आणि नंतर तुम्ही त्या सर्व लोकांचा नाश कराल.”

¹⁶पण रजबेनच्या आणि गादच्या घराण्यातील लोक मोशेकडे गेले. ते म्हणाले, “आम्ही या जागेवर आमच्या मुलांसाठी शहरे आणि आमच्या जनावरांसाठी गोठे उभारू. ¹⁷त्यामुळे आमची मुले या ठिकाणी राहाणाऱ्या इतर लोकांपासून सुरक्षित राहतील. पण आम्ही इझ्राएलच्या इतर लोकांना मदत करण्यासाठी आनंदाने येऊ. आम्ही त्यांना त्यांच्या प्रदेशात आणू. ¹⁸इझ्राएलमधल्या प्रत्येकाने त्याच्या वाट्याची जमीन घेतल्याशिवाय आम्ही परत येणार नाही.

¹⁹यार्देन नदीच्या पश्चिमेकडची कुठलीही जमीन आम्ही घेणार नाही. आमच्या वाट्याची जमीन यार्देन नदीच्या पूर्वेला आहे.”

²⁰तेव्हा मोशे त्यांना म्हणाला, “जर तुम्ही या सर्व गोष्टी केल्या तर हा प्रदेश तुमचा होईल. परंतु तुमच्या सैनिकांनी परमेश्वरासमोर लढाईत उतरले पाहिजे. ²¹तुमच्या सैन्याने यार्देन नदी पार करून शत्रु सैन्याला या प्रदेशातून हाकलले पाहिजे. ²²सगळा प्रदेश घेण्यासाठी परमेश्वराने आपल्याला मदत केली की तुम्ही घरी जाऊ शकता. नंतर परमेश्वराला आणि इझ्राएलला तुम्ही पापी आहात असे वाटणार नाही. नंतर परमेश्वर तुम्हाला ही जमीन देईल. ²³पण जर तुम्ही या गोष्टी केल्या नाहीत तर तुम्ही परमेश्वराविरुद्ध पाप कराल आणि तुमच्या पापाबद्दल तुम्हाला शासन होईल याची खात्री बाळगा. ²⁴तुमच्या मुलांसाठी शहरे बसवा आणि जनावरांसाठी गोठे बांधा. पण तुम्ही वचन दिल्याप्रमाणे सारे काही करा.”

²⁵नंतर रजबेन आणि गादच्या कुटुंबातील लोक मोशेला म्हणाले, “आम्ही तुझे नोकर आहोत. तू आमचा मालक आहेस म्हणून तू जे सांगतोस ते आम्ही करू. ²⁶आमच्या बायका, मुले आणि आमची सर्व जनावरे गिलाद शहरात राहतील. ²⁷पण आम्ही, तुझे नोकर यार्देन नदी पार करू. आम्ही परमेश्वरपुढे लढाईस जाऊ, जसे आमचा धनी सांगत आहे.”

²⁸याप्रमाणे त्यांनी वचन दिले. ते मोशे, याजक एलाजार, नूनाचा मुलगा यहोशवा आणि इझ्राएलचे सर्व कुटुंबप्रमुख या सर्वांनी ते ऐकले. ²⁹मोशे त्यांना म्हणाला, “गाद आणि रजबेनचे लोक यार्देन नदी पार करतील. ते लढाईत परमेश्वराच्या पुढे चालतील. ते तुम्हाला प्रदेश जिंकायला मदत करतील आणि तुम्ही गिलादचा प्रदेश त्यांच्या वाटेचा भाग म्हणून द्याल. ³⁰पण ते तुमच्या सैन्याबरोबर जाण्यात अपयशी ठरले तर कनानमध्ये तुमच्यामध्ये त्यांना जमीन मिळेल.”

³¹गाद आणि रजबेनच्या लोकांनी उत्तर दिले, “आम्ही परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे सर्वकाही करण्याचे वचन देतो.

³²आम्ही यार्देन नदी पार करू आणि लढाईत परमेश्वरापुढे

कनानच्या प्रदेशात जाऊ. आमच्या देशाचा प्रदेश यार्देन नदीच्या पूर्वेला आहे.”

³³तेव्हा मोशेने ती जमीन गादच्या, रऊबेनच्या लोकांना आणि मनश्शेच्या कुटुंबातील अर्ध्या लोकांना दिली. (मनश्शे योसेफचा मुलगा होता.) त्या प्रदेशात अमोन्याचा राजा सीहोन आणि बाशानाचा राजा ओग यांच्या राज्याचा त्या भूमीत समावेश होता. त्यांत आजुबाजूच्या प्रदेशातील शहरे होती.

³⁴गादच्या लोकांनी दीबोन, अतारोथ, अरोएर. ³⁵अतारोथ-शोफान, याजेर, यागबहा, ³⁶बेथनिम्ना आणि बेथ-हारान ही शहरे वसवली. त्यांनी शहराभोवती तटबंदी उभारली आणि त्यांच्या जनावरांसाठी गोठे बांधले.

³⁷रऊबेनच्या लोकांनी हेशबोन, एलाले, किर्याथाईम. ³⁸नबो व बाल-मौन आणि सिबमाह ही शहरे वसवली. त्यांनी पुन्हा वसवलेल्या शहरांना जुनीच नावे दिली. पण नेबो आणि बाल-मोनचे नांव त्यांनी बदलले.

³⁹माखीरच्या कुटुंबातील लोक गिलादला गेले (माखीर मनश्शेचा मुलगा होता.) त्यांनी त्या शहराचा पराभव केला. तेथे राहणाऱ्या आमोरी लोकांचा त्यांनी पराभव केला. ⁴⁰मोशेने गिलाद मनश्शेच्या कुटुंबातील माखीरला दिले. म्हणून त्याचे कुटुंब तेथे राहिले. ⁴¹मनश्शेच्या कुटुंबातील यार्ईर याने छोट्या शहरांचा पराभव केला. नंतर त्याने त्यांना यार्ईरची शहरे असे म्हटले.

⁴²नोबहने कनाथ व त्याच्या आसपासच्या छोट्या शहरांचा पराभव केला. नंतर त्याने त्या जागेला आपले नाव दिले.

इझ्राएलचा मिसरपासूनचा प्रवास

33 मोशे आणि अहरोन यांनी इझ्राएल लोकांना मिसरामधून लहान लहान टोळ्यांनी बाहेर काढले. त्यांनी ज्या ज्या देशांतून प्रवास केला ते या प्रमाणे: ²त्यांनी जेथे जेथे प्रवास केला त्याबद्दल मोशेने लिहिले आहे. परमेश्वराला जे हवे होते तेच मोशेने लिहिले. ते ज्या ठिकाणी गेले ती ठिकाणे आणि तेथून ते कधी गेले त्या वेळ या प्रमाणे:

³पहिल्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी त्यांनी रामसेस सोडले. वल्हाडणाच्या दुसऱ्या दिवशी इझ्राएलचे लोक विजयंत्सवात हात वर करून बाहेर पडले. मिसर देशाच्या सगळ्या लोकांनी त्यांना पाहिले. ⁴मिसर देशाचे लोक परमेश्वराने मारलेल्या लोकांचे दफन करीत होते. ते त्यांच्या पहिल्या मुलांचे दफन करीत होते. परमेश्वराने मिसर देशाच्या देवतांना कडक शासन केले.

⁵इझ्राएल लोकांनी रामसेस सोडले आणि ते सुक्कोथला गेले. ⁶ते सुक्कोथहून एथामला गेले. लोकांनी तेथे वाळवंटाच्या काठावर तंबू ठोकले. ⁷त्यांनी एथाम सोडले आणि ते पीहहीरोथला गेले. ते बाल-सफोन जवळ होते. लोकांनी मिगदोलसमोर तंबू ठोकले.

⁸लोकांनी पीहहीरोथ सोडले आणि ते समुद्रामधून चालत गेले. ते वाळवंटाकडे गेले. नंतर ते तीन दिवस वाळवंटातून चालत होते. लोकांनी मारा येथे तळ दिला.

⁹लोकांनी मारा सोडले व ते एलिमला जाऊन राहिले. तिथे 12 पाण्याचे झरे होते आणि 70 खजुराची झाडे होती.

¹⁰लोकांनी एलिम सोडले व त्यांनी तांबड्या समुद्राजवळ तंबू ठोकले.

¹¹त्यांनी तांबडा समुद्र सोडला आणि त्सीन वाळवंटात तळ दिला.

¹²त्सीन वाळवंट सोडून ते दफकाला आले.

¹³लोकांनी दफका सोडले व ते आलश येथे राहिले.

¹⁴लोकांनी आलश सोडले व रफिदिमला तळ दिला. त्या जागी पिण्यासाठी पाणी नव्हते.

¹⁵लोकांनी रफिदिम सोडले व त्यांनी सीनाय वाळवंटात तळ दिला.

¹⁶त्यांनी सीनाय वाळवंट सोडले व किन्नोथ-हत्तवा येथे तळ दिला.

¹⁷किन्नोथ-हत्तवा येथून ते हसेरोथला राहिले.

¹⁸हसेरोथ येथून त्यांनी रिथमाला तंबू ठोकले.

¹⁹रिथमा सोडून ते रिम्मोन-पेरसला आले.

²⁰रिम्मोन-पेरस सोडल्यावर त्यांनी लिब्नाला तळ दिला.

²¹लोकांनी लिब्ना सोडले व रिस्सा येथे तळ दिला.

²²रिस्सा सोडून ते कहेलाथा येथे तळ दिला.

²³लोकांनी कहेलाथा सोडले व त्यांनी शेफेर पर्वतावर तंबू ठोकले.

²⁴शेफेर पर्वत सोडून लोक हरादांत आले.

²⁵लोकांनी हरादा सोडले व मकहेलोथ येथे तळ दिला.

²⁶मकहेलोथ सोडून ते तहथाला आले.

²⁷लोकांनी तहथा सोडले व ते तारहला आले.

²⁸तारह सोडून त्यांनी मिथकाला तळ दिला.

²⁹लोकांनी मिथका सोडले व हशमोना येथे तंबू ठोकले.

³⁰हशमोना सोडून ते मोसेरोथला आले.

³¹त्यांनी मोसेरोथ सोडले व बनेयाकानला तळ दिला.

³²बनेयाकान सोडून ते होर-हागिदगादला आले.

³³होर-हागिदगाद सोडून त्यांनी याटबाथाला तंबू ठोकले.

³⁴याटबाथा येथून ते अब्रोनाला आले.

³⁵अब्रोनाहून त्यांनी एसयोन-गेबेर येथे तळ दिला.

³⁶लोकांनी एसयोन-गेबेर सोडले व त्यांनी त्सीन वाळवंटात कादेश येथे तंबू ठोकले.

³⁷लोकांनी कादेश सोडले व त्यांनी होरला तंबू ठोकले. अदोम देशाच्या सीमेवरील हा एक पर्वत होता.

³⁸याजक अहरोनने परमेश्वराची आज्ञा पाळली व तो होर पर्वतावर गेला. अहरोन त्याजागी मरण पावला. हा इझ्राएल लोकांनी मिसर देश सोडल्याचा चाळीसाव्या वर्षाच्या पाचव्या महिन्याचा पहिला दिवस होता.

³⁹अहरोन होर पर्वतावर मेला तेव्हा तो 123 वर्षांचा होता.

⁴⁰कनान देशातील नेगब जवळ अराद शहर होते. अर्द येथे असलेल्या कनानी राजाने इझ्राएलचे लोक येत असल्याबद्दल ऐकले. ⁴¹लोकांनी होर पर्वत सोडला व सलमोनाला तंबू ठोकले.

⁴²त्यांनी सलमोना सोडले व ते पुनोनला आले.

⁴³पुनोन सोडून त्यांनी ओबोथला तळ दिला.

⁴⁴लोकांनी ओबोथ सोडले व ते इये-अबारिमला आले. हे मवाब देशाच्या सीमेवर होते.

⁴⁵मग ईयीमाहून (इये-अबारिम) ते दीबोन-गादला आले.

⁴⁶लोकांनी दीबोन-गाद सोडले व अलमोन-दिबलाथाईमला आले.

⁴⁷अलमोन-दिबलाथाईमहून त्यांनी नबोजवळच्या अबारीम पर्वतावर तंबू ठोकले.

⁴⁸लोकांनी अबारीम पर्वत सोडला व ते यार्देन खोऱ्यातल्या मवाब येथे आले. हे यरीहोच्या समोर यार्देन नदीजवळ होते. ⁴⁹त्यांनी यार्देन नदीच्या यार्देन खोऱ्यात तंबू ठोकले. त्यांचे तंबू बेथ-यारीमोथापासून अकाशीयाच्या शेतापर्यंत होते.

⁵⁰त्या ठिकाणी परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, ⁵¹"इझ्राएल लोकांशी बोल. त्यांना या गोष्टी सांग: तुम्ही यार्देन नदी पार कराल. तुम्ही कनान देशात जाल. ⁵²तिथे जे लोक तुम्हाला आढळतील त्यांच्यापासून तुम्ही तो प्रदेश घ्याल. तेव्हा तुम्ही त्यांच्या कोरीव पुतळ्यांचा आणि मूर्तीचा नाश करा. त्यांच्या उंचावरच्या पुजेच्या ठिकाणांचा नाश करा. ⁵³तुम्ही तो प्रदेश घ्या आणि तिथेच रहा. कारण मी हा प्रदेश तुम्हाला देत आहे. तो तुमच्या कुटुंबाचा होईल. ⁵⁴तुमच्यातील प्रत्येक कुळाला जमिनीचा काही भाग मिळेल. तुम्ही चिट्ठा टाकून कोणाला कुठली जमीन मिळते ते ठरवाल. मोठ्या कुळाला जमिनीचा मोठा भाग मिळेल. लहान कुळाला लहान भाग मिळेल. चिट्ठा कुठल्या कुळाला कुठली जमीन मिळाली ते कळेल. प्रत्येक कुळाला त्याचा स्वतःचा जमिनीचा तुकडा मिळेल.

⁵⁵"तुम्ही त्या लोकांना जबरदस्तीने बाहेर काढा. जर तुम्ही त्यांना तिथेच राहू दिले तर ते तुमच्यावर अनेक संकटे आणतील. ते तुमच्या डोळ्यातील कुसळ्यासारखे आणि शरीरातल्या काढ्यासारखे बोंबतील. तुम्ही ज्या देशात रहाल त्या देशात ते अनेक संकटे आणतील. ⁵⁶मी तुमच्याबाबत काय करणार आहे ते मी तुम्हाला दाखवले आहे. आणि जर तुम्ही त्यांना त्या देशात राहू दिले तर मी ते सर्व तुमच्याबाबतीत करीन."

कनानच्या सीमा

34 परमेश्वर मोशेशी बोलला, तो म्हणाला, ²"इझ्राएल लोकांना ही आज्ञा दे: तुम्ही कनान देशात येत आहात. तुम्ही त्या देशाचा पराभव करा. तुम्ही सर्व कनान

देश घ्या. ³दक्षिणे कडे अदोमजवळच्या त्सीन वाळवंटाचा काही भाग तुम्हाला मिळेल. तुमची दक्षिणेकडची सीमा मृत समुद्राच्या दक्षिण टोकापासून सुरू होईल. ⁴तेथून अक्रब्बीम चढावाचे दक्षिण टोक पार करून ती त्सीन वाळवंटातून कादेश-बर्ण्याला जाईल. आणि नंतर हसर-अह्वारपर्यंत जाऊन असमोनाला पोहोचेल. ⁵असमोनहून ती मिसर देशाच्या नदीपर्यंत जाईल आणि भूमध्यसमुद्रात तिची समाप्ती होईल. ⁶तुमची पश्चिमेकडची सीमा म्हणजे भूमध्य समुद्र (महासमुद्र). ⁷तुमची उत्तरेकडची सीमा भूमध्यसमुद्रात सुरू होईल व होर पर्वताकडे जाईल (लेबानान मध्ये). ⁸होर पर्वतावरून ती लेबो-हमासला जाईल व तेथून सदादला. ⁹नंतर ती सीमा जिप्रोनला जाईल व हसर-एनानला ती संपेल. तेव्हा ती तुमची उत्तर सीमा. ¹⁰तुमची पूर्व सीमा एनानजवळ सुरू होईल व ती शफामपर्यंत जाईल. ¹¹शफामपासून ती अर्दनच्या पूर्वेकडे रिबलाला जाईल. ती सीमा गालीली तलावाजवळच्या पर्वतांच्या रांगांपर्यंत जाईल. ¹²आणि नंतर ती यार्देन नदीच्या काठाने जाऊन मृतसमुद्रात तिची समाप्ती होईल. तुझ्या देशाच्या या सीमा आहेत."

¹³तेव्हा मोशेने इझ्राएल लोकांना या आज्ञा दिल्या, "तुम्हाला हा प्रदेश मिळेल. तुम्ही नऊ कुळात आणि मनश्शेच्या अर्ध्या कुळात जमिनीची विभागणी करण्यासाठी चिट्ठा टाकाल. ¹⁴रुबेन आणि गादची कुळे आणि मनश्शेच्या अर्ध्या कुळांनी आधीच त्यांची जमीन घेतली आहे. ¹⁵त्या अडीच कुळांनी यरीहोजवळ यार्देन नदीच्या पूर्वेकडची जागा घेतली आहे."

¹⁶नंतर परमेश्वर मोशेशी बोलला, तो म्हणाला, ¹⁷"जमिनीची विभागणी करण्यासाठी तुला या माणसांची मदत होईल: याजक एलाजार आणि नूनाचा मुलगा यहोशवा. ¹⁸आणि सर्व कुळांचे प्रमुख. प्रत्येक कुळाचा एक प्रमुख असेल. ते लोक जमिनीची विभागणी करतील. ¹⁹प्रमुखांची ही नावे आहेत:

यहुदाच्या वंशातला यफुन्नेचा मुलगा कालेब.

²⁰ शिमोनेच्या कुटुंबातील अम्मीहुदाचा मुलगा शमुवेल.

²¹ बन्यामिनच्या कुटुंबातील किसलोनच्या मुलगा अलीदाद.

²² दानी कुटुंबातील यागलीचा मुलगा बुवकी.

²³ योसेफच्या वंशातील मनश्शेच्या कुटुंबातील एफोदचा मुलगा हन्नीएल.

²⁴ एफ्राईम कुटुंबातील शिफतानचा मुलगा कमवेले.

²⁵ जबूल वंशातील पर्नाकचा मुलगा अलीसाफान.

²⁶ इससाखार वंशातील अजानचा मुलगा पलटियेल.

²⁷ आशेरी वंशातील शलोमीचा मुलगा अहीहूद.

²⁸ आणि नफताली वंशातील अम्मीहुदाचा मुलगा पदाहेल."

²⁹परमेश्वराने कनानच्या भूमीची इझ्राएल लोकांमध्ये वाटणी करण्यासाठी या माणसांची निवड केली.

लेवीची शहरे

35 परमेश्वर मोशेशी बोलला. हे मवाबमधील यार्दनच्या खोऱ्यात यरीहोसमोर यार्दन नदीजवळ घडले. परमेश्वर म्हणाला, ²“इझ्राएल लोकांना सांग की त्यांनी त्यांच्या भागातील काही शहरे लेवी लोकांना दिली पाहिजेत. इझ्राएल लोकांनी काही शहरे आणि त्याच्या आजूबाजूची कुरणे लेवी लोकांना दिली पाहिजेत. ³लेवी लोक त्या शहरात राहू शकतील आणि लेवी लोकांच्या गायी आणि इतर जनावरे शहराभोवतालच्या कुरणात चरू शकतील.

⁴तुम्ही तुमच्या प्रदेशातील किती भाग लेवी लोकांना देणार? ⁵शहरांच्या तटबंदीपासून 1500 फूट भाग लेवी लोकांच्या मालकीचा असेल. 3000 फूट पूर्वेला आणि 3000 हात दक्षिणेला, 3000 हात पश्चिमेला आणि 3000 हात उत्तरेपर्यंतची जागा लेवींना मिळेल. (शहर या सर्व प्रदेशाच्या मध्यभागी असेल.) ⁶त्यापैकी सहा शहरे शरणपुरे असतील. जर एखाद्या माणसाने चुकून कुणाला मारले तर तो माणूस संरक्षणासाठी त्या शहरात जाऊ शकतो. त्या सहा शहरांखेरीज आणखी 42 शहरे तुम्ही लेवींना द्या. ⁷म्हणजे तुम्ही एकूण 48 शहरे लेवींना द्या. त्या शहराभोवतालची जमीनही तुम्ही लेवींना द्या. ⁸इझ्राएलच्या मोठ्या कुटुंबांना जमिनीचे मोठे तुकडे मिळतील आणि लहान कुळांना लहान तुकडे मिळतील. म्हणून मोठी कुळे जास्त शहरे आणि लहान कुळे थोडी शहरे लेवींना देतील.”

⁹नंतर परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, ¹⁰“लोकांना या गोष्टी सांग: तुम्ही लोक यार्दन नदी पार करून कनानच्या प्रदेशात जाल. ¹¹तेव्हा तुम्ही शरणपुरे निवडा. जर एखाद्याने चुकून कुणाला ठार मारले तर तो संरक्षणासाठी त्यापैकी एखाद्या शहरात जाऊ शकतो. ¹²तेथे तो माणूस बदला घेणाऱ्या मृत माणसाच्या कुटुंबियांपासून सुरक्षित राहू शकतो. त्या माणसाचा कोर्टात न्याय होईपर्यंत तो तेथे सुरक्षित राहू शकतो.

¹³अशी 6 संरक्षक शहरे असतील. ¹⁴यापैकी तीन शहरे यार्दन नदीच्या पूर्वेला असतील आणि तीन शहरे कनानच्या प्रदेशात यार्दन नदीच्या पश्चिमेला असतील. ¹⁵ही शहरे इझ्राएलच्या नागरिकांसाठी, परदेशी नागरिकांसाठी आणि प्रवाशांसाठी शरणपुरे असतील. यांच्यापैकी कुणीही चुकून कुणाला ठार मारले तर ते संरक्षणासाठी या शहरात जाऊ शकतात.

¹⁶जर एखादा माणूस कुणाला मारण्यासाठी लोखंडी शस्त्राचा उपयोग करत असेल तर त्याने मेले पाहिजे. ¹⁷आणि जर एखाद्याने दगड घेऊन कुणाला मारले तर त्यानेसुद्धा मेले पाहिजे. (पण त्या दगडाचा आकार एखाद्याला

मारण्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या दगडाएवढा असला पाहिजे.) ¹⁸आणि जर एखादा माणूस कुणाला मारण्यासाठी लाकडाच्या तुकड्याचा उपयोग करीत असेल तर तो माणूस सुद्धा मेला पाहिजे. (हा लाकडाचा तुकडा म्हणजे सामान्यतः कोणाला तरी मारण्यासाठी उपयोगात आणतात तसे लाकडाचे शस्त्र असेल पाहिजे.) ¹⁹मेलेल्या माणसाच्या कुटुंबातील कुणीही त्या खुऱ्याचा पाठलाग करून त्याला ठार मारू शकतो.

²⁰⁻²¹“माणूस एखाद्याला हाताने मारून सुद्धा ठार मारू शकतो. किंवा एखाद्याला ढकलून देऊन सुद्धा ठार मारू शकतो, किंवा कुणाला काही फेकून मारून सुद्धा त्याला ठार करू शकतो. जर कुणी ते हेतुपूर्वक द्वेषबुद्धीने केले असेल तर तो खुनी ठरतो. त्या माणसाला ठार मारलेच पाहिजे. मेलेल्या माणसाच्या कुटुंबातील कुणीही त्या खुऱ्याचा पाठलाग करून त्याला मारू शकतो.

²²“एखादा माणूस अपघाताने दुसऱ्याला मारू शकेल. मेलेल्या माणसाचा त्याने द्वेष केला नाही—त्याला त्याने चुकून मारले असेल. किंवा त्याने एखादी वस्तू चुकून फेकली असेल आणि ती चुकून एखाद्याला लागून तो मेला—तर त्याने ते विचारपूर्वक केले असे नाही. ²³किंवा एखाद्या माणसाने दगड फेकला आणि तो त्याला न दिसलेल्या माणसाला लागला व तो मेला तर त्या माणसाने योजनापूर्वक मारले असे नाही. तो माणूस मेलेल्या माणसाचा द्वेष करत नव्हता. तो केवळ योगायोगाने मेला. ²⁴जर असे घडले तर काय करायचे ते समाजाने ठरवायचे. मेलेल्या माणसाच्या कुटुंबातील एखादा माणूस त्याला मारू शकतो की नाही ते लोक न्यायालयाने ठरवायचे. ²⁵जर लोकांनी खुऱ्याचे त्या कुटुंबापासून रक्षण करायचे असे ठरवले तर समाजाने खुऱ्याला संरक्षक शहरात परत न्यावे आणि जोपर्यंत मुख्य याजक मरत नाही तोपर्यंत खुऱ्याने तिथेच रहावे.

²⁶⁻²⁷“त्या माणसाने संरक्षक शहराच्या बाहेर जायचे नाही. जर त्याने त्या सीमा ओलांडल्या आणि मृत माणसाच्या कुटुंबाने त्याला पकडले आणि मारले तर त्या कुटुंबातील तो माणूस खुनाचा अपराधी ठरणार नाही. ²⁸एखाद्या माणसाने चुकून कोणाला मारले असेल तर त्याने मुख्य याजक मरेपर्यंत शरणपुरातच राहिले पाहिजे. मुख्य याजक मेल्यानंतर तो माणूस त्याच्या स्वतःच्या प्रदेशात जाऊ शकतो.

²⁹तुम्हा लोकांच्या सर्व शहरांमध्ये हाच नियम सदैव लागू राहील.

³⁰“मारणाऱ्याला मरणाची शिक्षा जर साक्षीदार असेल तरच दिली जाईल. जर एकच साक्षीदार असेल तर कोणालाही मरणाची शिक्षा दिली जाणार नाही.

³¹जर एखादा माणूस खुनी असेल तर त्याला मारलेच पाहिजे. जैस घेऊन त्याची शिक्षा बदलू नका. त्या खुऱ्याला मारलेच पाहिजे.

³²“जर एखाद्याने कुणाला मारले आणि तो संरक्षक शहरात पळून गेला तर घरी जाण्यासाठी त्याच्याकडून पैसे घेऊ नका. मुख्य याजक मरेपर्यंत त्याने शरणपुरातच राहिले पाहिजे.

³³“तुमच्या प्रदेशाला निष्पाप रक्ताने भ्रष्ट करू नका जर एखाद्याने कुणाचा खून केला तर त्या अपराधासाठी असलेली एकमेव शिक्षा म्हणजे त्या खुन्याला ठार मारणे. त्याशिवाय त्याप्रदेशाची त्या अपराधापासून सुटका होऊच शकत नाही. ³⁴मी परमेश्वर आहे. मी तुमच्या देशांत इझ्राएल लोकांबरोबर राहीन. मी तिथे राहणार आहे. म्हणून ती जागा निष्पाप लोकांच्या रक्ताने अशुद्ध करू नका.”

सलाफहादच्या मुलींची जमीन

36 मनश्शे योसेफचा मुलगा होता. माखिर मनश्शेचा मुलगा होता. गिलाद माखिरचा मुलगा होता. गिलादच्या कुटुंबातील प्रमुख लोक मोशेशी व इझ्राएलच्या कुटुंबातील प्रमुखांशी बोलायला गेले. ²ते म्हणाले, “परमेश्वराने आम्हाला चिठ्ठा टाकून आमची जमीन घेण्याची आज्ञा केली आहे. आणि परमेश्वराने सलाफहादची जमीन त्याच्या मुलींना द्यायची आज्ञा केली आहे. सलाफहाद आमचा भाऊ होता. ³कदाचित दुसऱ्या कुटुंबातील एखादा माणूस सलाफहादच्या एका मुलीशी लग्न करील तर ती जमीन आमच्या कुटुंबातून जाईल. ती जमीन त्या दुसऱ्या कुटुंबाकडे जाईल का? चिठ्ठा टाकून मिळालेली आमची जमीन आम्हाला दुरावणार

का? ⁴लोक त्यांची जमीन विकतील सुद्धा. पण पन्नासव्या वर्षात सर्व जमीन ज्या कुटुंबाची होती त्या कुटुंबाला परत केली जाते त्यावेळी सलाफहादची जमीन कोणाला मिळेल? ती जमीन आमच्या कुटुंबाकडून कायमचीच जाईल का?”

⁵मोशेने इझ्राएल लोकांना ही आज्ञा केली: ही परमेश्वराची आज्ञा होती, “योसेफच्या कुटुंबातील ह्या लोकांचे म्हणणे बरोबर आहे. ⁶सलाफहादच्या मुलींसाठी परमेश्वराची ही आज्ञा आहे: “जर तुम्हाला कोणाशी लग्न करायचे असेल तर तुम्ही तुमच्या कुळातील कोणाशी तरी लग्न करा. ⁷यामुळे इझ्राएल लोकांमध्ये जमीन एका कुळाकडून दुसऱ्या कुळाकडे जाणार नाही. आणि प्रत्येक इझ्राएली माणसाला त्याच्या पूर्वजांकडून मिळालेली जमीन ठेवता येईल. ⁸आणि जर एखाद्या स्त्रीला तिच्या वडिलांकडून जमीन मिळाली तर तिने तिच्या कुळातील एखाद्याशीच लग्न केले पाहिजे. यामुळे प्रत्येकाला पूर्वजांकडून मिळालेली जमीन ठेवता येईल. ⁹तेव्हा इझ्राएल लोकांमध्ये जमीन एक कुळाकडून दुसऱ्या कुळाकडे जाऊ शकणार नाही. प्रत्येक इझ्राएली माणूस त्याच्या पूर्वजांकडून मिळालेली जमीन जवळ बाळगू शकेल.” ¹⁰सलाफहादच्या मुलींनी परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या आज्ञांचे पालन केले.

¹¹म्हणून सलाफहादच्या महाला, तिरसा, होगला, मिल्का व नोआ यांनी त्यांच्या चुलत भावांशी लग्न केले. ¹²त्यांचे नवरे मनश्शेच्या कुळातील होते. म्हणून त्याची जमीन त्यांच्या वडिलांच्या कुळाकडेच राहिली. ¹³परमेश्वराने यार्देन नदीजवळ मवाबमधील यार्देन खोऱ्यात यरीहोच्या पलीकडे मोशेला दिलेल्या या आज्ञा आहेत.

अनुवाद

इझ्राएल लोकांसमोर मोशेचे प्रवचन

1 मोशेने इझ्राएल लोकांना हा संदेश दिला. तेव्हा ते सर्व यार्देन नदीच्या पूर्वेकडील रानात सूफाच्या समोर एकीकडे पारान आणि दुसरीकडे तोफेल, लाबान, हसेरोथ व दी-जाहाब या नगरांच्या मध्ये होते.

²होरेबा (सिनाई) पासून कादेश-बर्ण्यापर्यंतची वाट सेईर डोंगरांच्या मागे फक्त अकरा दिवसांची आहे. ³पण इझ्राएलांनी मिसर सोडले आणि ते या जागी आले याला चाळीस वर्षे लागली. तेव्हा चाळीसाव्या वर्षाच्या अकराव्या महिन्यातील पहिल्या दिवशी मोशे इझ्राएल लोकांशी हे बोलला. परमेश्वराने जे जे काही सांगायची आज्ञा केली होती; ते सर्व त्याने सांगितले. ⁴अमोच्यांचा राजा सीहोन आणि बाशानचा राजा ओग यांना परमेश्वराने ठार मारल्यानंतरची ही गोष्ट आहे. (सीहोन अमोरी लोकांचा राजा होता. तो हेशबोनमध्ये राहत असे. ओग बाशानचा राजा होता. तो अष्टेरोथ व एद्रई येथे राहणारा होता.) ⁵परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे मोशे आता यार्देनच्या पूर्वेला मवाबच्या देशात नियमशास्त्राचे विवरण करू लागला.

⁶‘मोशे म्हणाला, आपला देव परमेश्वर होरेबात (सिनाई) आपल्याशी बोलला. त्याने सांगितले, ‘या डोंगरातील तुमचे वास्तव्य आता पुरे झाले. ⁷आता तुम्ही इथून अमोच्यांच्या डोंगराळ प्रदेशात जा. आसपासच्या सर्व प्रदेशात प्रवास करा. यार्देनच्या खोऱ्यात, अराबांच्या पहाडी प्रदेशात, पश्चिमेकडील उतारावर, नेगेवमध्ये समुद्रकिनारी जा. कनान आणि लबानोन मार्गे फरात या महानदीपर्यंत जा. ⁸पाहा हा प्रदेश मी तुम्हाला देऊ करत आहे. जा आणि त्यावर ताबा मिळवा. अब्राहाम, इसहाक आणि याकोब या तुमच्या पूर्वजांना व त्यांच्यानंतर त्यांच्या वंशजांना हा प्रदेश देण्याचे मी वचन दिले होते.’”

अधिकाऱ्यांची नेमणूक

⁹मोशे पुढे म्हणाला, “तेव्हा मी तुम्हाला सांगितले होते की मी एकदा तुमचा सांभाळ करू शकणार नाही. ¹⁰आणि आता तर तुमची संख्या कितीतरी वाढली आहे. परमेश्वर देवाच्या कृपेने ती वाढून आकाशातील ताऱ्यांइतकी झाली आहे. ¹¹तुमच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर ह्याच्या कृपेने ती आणखी वाढून आताच्या हजारपट होवो आणि त्याने कबूल केल्याप्रमाणे त्याचा आशीर्वाद तुम्हाला मिळे. ¹²पण मी

एकदा तुमचा सांभाळ करायला तसेच तुमची आपापसांतली भांडणे सोडवायला असमर्थ आहे. ¹³म्हणून मी तुम्हाला सांगितले, ‘आपापल्या वंशातून अनुभवी, ज्ञानी व समजस व्यक्तींची निवड करा. मी त्यांना प्रमुख म्हणून नेमतो.’

¹⁴‘त्यावर ‘हे चांगलेच झाले’ असे तुम्ही म्हणालात.

¹⁵‘म्हणून मी त्या ज्ञानी व अनुभवी व्यक्तींना तुमचे प्रमुख म्हणून नेमले. हजारोंच्या समूहावर एक अधिकारी, शंभरांवर एक, पन्नासंवर, दहावर तसेच घराण्यावर अशा या अधिकाऱ्यांच्या नेमणुका केल्या.

¹⁶‘या न्यायाधीशांना मी त्यावेळी सांगितले की तुमच्या भाऊबंधूंना वाद नीट ऐकून घ्या. निवाडा करताना पक्षपात करू नका. मग तो वाद दोन इझ्राएलींमधला असो की एक इझ्राएली व एक उपरा यांच्यातील असो. नीतीने न्याय करा. ¹⁷कोणालाही कमी अधिक लेखू नका. सर्वांना समान लेखा. कोणाचीही भीती बाळगू नका. कारण तुम्ही दिलेला न्याय हा देवाचा आहे. एखादे प्रकरण तुम्हाला विशेष अवघड वाटले तर ते माझ्याकडे आणा. मी त्याचा निवाडा करीन.

¹⁸‘तुमच्या इतर कर्तव्यांबद्दलही मी तेव्हाच तुम्हाला सांगितले होते.

कनानात पाठवलेले हेर

¹⁹‘मग आपला देव परमेश्वर ह्याच्या आज्ञेनुसार आपण होरेबहून पुढे अमोच्यांच्या डोंगराळ प्रदेशाकडे निघालो. तेव्हा वाटेत आपल्याला ते विस्तीर्ण आणि भयंकर वाळवंट लागले. ते ओलांडून आपण कादेश-बर्ण्याला पोचलो. ²⁰तिथे मी तुम्हाला म्हणालो की पाहा, अमोच्यांच्या पहाडी प्रदेशात तुम्ही पोचलात. आपला देव परमेश्वर तुम्हाला हा प्रदेश देणार आहे. ²¹हा प्रदेश तुमचाच आहे. तुमच्या पूर्वजांचा परमेश्वर ह्याच्या आज्ञेनुसार तो हस्तगत करा. कचरू नका व कशाचीही भीती बाळगू नका.

²²पण तेव्हा तुम्ही सगळे मला म्हणालात की, आधी आपण काही जणांना त्या प्रदेशाच्या पाहणीसाठी पुढे पाठवू. म्हणजे ते त्या देशाची माहिती मिळवून आपल्याला कोणत्या मार्गाने जावे लागेल, कोणकोणती नगरे तेथे लागतील याची खबर आणतील.

²³‘मलाही ते पटले. म्हणून प्रत्येक घराण्यातून एक अशी बारा माणसे मी निवडली. ²⁴ते लोक मग निघाले व

पहाडी प्रदेशात जाऊन अश्कोल ओढ्यापर्यंत पोचले. त्यांनी तो देश हेरला. ²⁵येताना त्यांनी तिकडे होणारी काही फळे बरोबर आणली. त्या प्रदेशाची माहिती सांगितली व ते म्हणाले की, आपला देव परमेश्वर देत असलेला हा भूभाग उत्तम आहे.

²⁶‘पण तुम्ही तेथे जायचे नाकारलेत. आपला देव परमेश्वर याच्या आज्ञेविरुद्ध बंड केलेत. ²⁷तुम्ही आपापल्या तंबूत जाऊन कुरकुर करत म्हणालात की परमेश्वर आमचा द्वेष करतो. अमोज्यांच्या हातून आमचा नाश व्हावा म्हणूनच आम्हाला त्याने मिसर देशातून बाहेर काढले. ²⁸आता आम्ही कुठे जाणार? आमच्या या भावांच्या (12 हेरांच्या) बातम्यांमुळे घाबरून आमच्या तोंडचे पाणी पळाले आहे. त्यांच्या खबरीनुसार हे लोक धिप्पाड व आमच्यापेक्षा उंच आहेत. तेथील नगरे मोठी असून त्यांची तटबंदी आकाशाला भिडली आहे. आणि तेथे अनाक वंशी महाकाय आहेत.

²⁹‘तेव्हा मी तुम्हाला म्हणालो की हताश होऊ नका. त्या लोकांना घाबरू नका. ³⁰स्वतः परमेश्वर देव तुमचा पाठिराखा आहे. मिसर देशात तुमच्यादेखत त्याने जे केले तेच तो येथेही करील. तुमच्यासाठी लढेल. ³¹तिकडे तसेच या रानातल्या वाटचालीतही, माणूस आपल्या मुलाला जपून नेतो तसे त्याने तुम्हांला येथपर्यंत सांभाळून आणले.

³²‘तरीही तुम्ही आपल्या परमेश्वर देवावर विश्वास ठेवला नाही. ³³प्रवासात तो तुमच्यासाठी मुक्कामाचे ठिकाण शोधायला तसेच रात्री अग्नीत व दिवसा मेघात प्रकट होऊन तुम्हाला मार्गदर्शन करायला तुमच्यापुढे चालत असे.

लोकांना कनानात प्रवेश बंदी

³⁴‘परमेश्वराने तुमचे बोलणे ऐकले व तो संतापला. कठोरपणे शपथपूर्वक तो म्हणाला, ³⁵‘तुमच्या पूर्वजांना कबूल केलेला हा उत्तम प्रदेश या कृतन्ध पिढीतील एकांच्याही दृष्टीस पडणार नाही. ³⁶यफुन्नेचा मुलगा कालेब मात्र तो पाहील. त्याचे पाय या भूमीला लागले आहेत. त्याला व त्याच्या वंशजांना मी ही भूमी देईन. कारण तो परमेश्वराचा खरा अनुयायी आहे.’

³⁷‘तुमच्यामुळे परमेश्वराचा माझ्यावरही कोप झाला. तो म्हणाला, ‘मोशे, तूही या प्रदेशात प्रवेश करणार नाहीस. ³⁸पण तुझ्या सेवेस हजर राहणारा, नूनाचा मुलगा यहोशवा तेथे जाईल. त्याला तू प्रोत्साहन दे कारण इस्राएलांना तोच देश वतन म्हणून मिळवून देईल.’

³⁹‘परमेश्वर पुढे आपल्याला म्हणाला, ‘शिवाय आपले शत्रू आपल्या मुलाबाळांना पळवतील असे तुम्ही म्हणालात. ती मात्र या देशात जातील. मी मुलांवर तुमच्या चुकांचे खापर फोडत नाही. कारण बरे वाईट ठरविण्याइतकी ती मोठी नाहीत. ⁴⁰पण तुम्ही-तुम्ही मात्र परत फिरून तांबड्या समुद्राच्या वाटेने रानाकडे कूच करा.’

⁴¹‘मग तुम्ही मला म्हणालात की आमच्या हातून पाप घडले आहे. आपल्या परमेश्वर देवाच्या आज्ञेनुसार आम्ही वर जाऊन लढू. मग तुम्ही शस्त्रास्त्रे घेऊन सज्ज झालात. तो डोंगराळ भाग सर करणे सहज जमेल असे तुम्हांला वाटले.

⁴²‘पण परमेश्वर मला म्हणाला, ‘त्यांना तेथे जाऊन युद्ध करण्यापासून परावृत्त कर. कारण मी त्यांच्या बाजूचा नाही. शत्रू त्यांना पराभूत करेल.’

⁴³‘त्याप्रमाणे मी त्यांना सांगितले. पण तुम्ही ऐकले नाही. तुम्ही परमेश्वराची आज्ञा पाळली नाहीत. आणि धिटाई करून त्या डोंगराळ प्रदेशात चढून गेलात. ⁴⁴तेव्हा तेथील अमोरी तुमच्याशी सामना करायला सामोरे आले. आणि चवताळलेल्या मधमाश्यांप्रमाणे त्यांनी सेईर देशातील हर्मापर्यंत तुम्हाला पिटाळून लावले. ⁴⁵मग तुम्ही परत येऊन परमेश्वराकडे मदतीसाठी याचना केलीत. पण त्याने तुमचे काहीही ऐकले नाही. ⁴⁶तेव्हा तुम्ही कादेश येथे बरेच दिवस राहिलात.

रानात इस्राएलांनी कंठलेली वर्षे

2 ‘मग परमेश्वराच्या सांगण्याप्रमाणे आपण मागे फिरून तांबड्या समुद्राच्या वाटेने रानात निघालो आणि बरेच दिवस सेईर डोंगराभोवती फिरत राहिलो. ²परमेश्वर तेव्हा मला म्हणाला, ³‘या डोंगराभोवती तुम्ही फार दिवस फिरत राहिला आहात. आता उत्तरेकडे वळा. ⁴आणि लोकांना आणखी एक सांग. म्हणावे, की तुम्हाला वाटेत सेईर लागेल. ती भूमी एसावच्या वंशाजांची, तुमच्या भाऊबंधांची आहे. त्यांना तुमची भीती वाटेल. तेव्हा सांभाळा. ⁵त्यांच्याशी भांडू नका. त्यांच्यातली तसभरही जमीन मी तुम्हाला देणार नाही. कारण सेईर डोंगर मी एसावला वतन म्हणून दिला आहे. ⁶तुमच्या अन्नपाण्याचा खर्च तुम्ही त्यांना द्या. ⁷तुमच्या सर्व कार्यात तुमचा देव परमेश्वर याचे तुम्हाला आशीर्वाद आहेत. तुमच्या या रानातील वाटचालीकडे त्याचे लक्ष आहे. गेली चाळीस वर्षे तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुम्हाला साथ दिली आहे. तुम्हाला कशाचीही वाण पडली नाही.

⁸‘तेव्हा एसावचे वंशज राहात असलेल्या सेईर वरून आपण गेलो. एलाथ आणि एसयोन-गेबर वरून येणारा अराबाचा मार्ग आपण सोडला आणि मवाबच्या रानातल्या रस्त्याला आपण वळलो.

इस्राएल लोक आर येथे येतात

⁹‘परमेश्वराने मला सांगितले, ‘मवाबाला उफवव पोचू देऊ नका. त्यांना युद्धाला प्रवृत्त करू नका. त्यांच्यातली जमीन मी तुम्हाला देणार नाही. कारण आर नगर मी लोटच्या वंशजांना इनाम दिले आहे.’”

(¹⁰ पूर्वी तेथे एमी लोक राहात असत. ते बहुसंख्य, धिप्पाड व अनाकी लोकांप्रमाणे महाकाय होते. ¹¹या एमींना

लोक अनाकी यांच्यासारखे रेफाई समजत असत. पण मवाबी लोक त्यांना एमी म्हणतात. ¹²पूर्वी सेईरात होरी लोकही राहात असत. पण एसावांनी त्यांची जमीन बळकावली, होरींचा संहार केला व तेथे स्वतः वस्ती केली. परमेश्वराने त्यांना दिलेल्या देशाचे इझ्राएलांनी जसे केले तसेच त्यांनी इथे केले.)

¹³“मग परमेश्वराने मला जेरेद ओढ्यापलीकडे जायला सांगितले. त्याप्रमाणे आपण जेरेद ओढ्यापलीकडे गेलो. ¹⁴कादेश-बर्ण्या सोडून जेरेद ओढ्यापलीकडे पोहोचपर्यंत अडतीस वर्षे उलटली होती. तोपर्यंत आपल्या गोटातील सर्व लढवय्ये मरण पावले होते. परमेश्वराने हे भाकित केलेच होते. ¹⁵त्यांचे समूह उच्चाटन होईपर्यंत परमेश्वराचा त्यांच्यावर कोप होता.

¹⁶“ती पिढी नामशेष झाल्यावर ¹⁷परमेश्वर मला म्हणाला, ¹⁸तुला आज मवाबची सीमा ओलांडून आर नगरापलीकडे जायचे आहे. ¹⁹तेथे अम्मोनी लोक भेटतील. त्यांना उपद्रव देऊ नको. त्यांच्याशी युद्ध करू नको. त्यांच्या जमिनीतील वाय मी तुला देणार नाही. कारण ते लोटाचे वंशज असून त्यांना मी ती वतन दिली आहे.”

²⁰त्या भागाला रेफाई देश असेही म्हणतात. पूर्वी तेथे रेफाई लोकांची वस्ती होती. अम्मोनी त्यांना जमजुम्मी म्हणत. ²¹जमजुम्मी संख्येने पुष्कळ व सशक्त होते. अनाकी लोकांप्रमाणे ते धिप्पाड होते. पण त्यांचा संहार करायला अम्मोनी लोकांना परमेश्वराचे साहाय्य होते. आता त्या जमिनीचा ताबा घेऊन अम्मोनी तेथे राहतात. ²²एसावाच्या वंशजांनाही देवाचे असेच पाठबळ होते. पूर्वी सेईर येथे होरी लोक राहात असत. पण एसावाच्या वंशजांनी होरींचा संहार केला व आजतागायत ते तेथे राहतात. ²³कफतोरी लोकांबद्दलही हेच म्हणता येईल. गाजाच्या आसपासच्या गावांमध्ये अक्वी लोक राहात होते. त्यांचा कफतोराहून आलेल्या लोकांनी उच्छेद करून त्यांची भूमी बळकावली आणि आता ते तेथे राहात आहेत.

अमोरींशी सामना

²⁴“पुढे परमेश्वर मला म्हणाला, ‘आता उठा व आर्णोनचे खोरे ओलांडून जा. हेशबोनचा अमोरी राजा सीहोन याच्याबरोबरच्या युद्धात मी तुम्हाला यश देईन. त्याचा देश ताब्यात घ्या. ²⁵तुमच्याविषयी मी सर्व लोकांच्या मनात दहशत निर्माण करीन. तुमचे नाव ऐकताच ते भयभीत होतील.’

²⁶“मग मी कदमोथच्या रानातून हेशबोनचा राजा सीहोन याच्याकडे दूताकरवी सलोख्याचा निरोप पाठवला की, ²⁷तुमच्या देशातून आम्हाला जाऊ दे. आमची वाट सोडून आम्ही डावी उजवीकडे वळणार नाही. आम्हाला खायला प्यायला लागेल ते आम्ही चांदीच्या मुद्रा देऊन विकत घेवू. ²⁸आम्हाला फक्त इथून पलीकडे जाऊ दे. ²⁹यार्दनपलीकडे आमचा देव परमेश्वर आम्हाला देणार

असलेल्या जमिनीपर्यंत आम्हाला जायचे आहे. सेईरच्या एसाव लोकांनी आणि आर येथील मवाबी लोकांनी आम्हाला जाऊ दिले तसेच तूही कर.

³⁰“पण हेशबोनचा राजा सीहोन आपल्या देशातून जाऊ देईना. आपण त्याला पराभूत करावे म्हणूनच तुमचा देव परमेश्वर ह्याने त्याला अडेलतट्ट केले. आज तुम्ही पाहातच आहात की तो देश आपल्या हाती आहे.

³¹“परमेश्वर मला म्हणाला, ‘सीहोन राजा आणि त्याचा देश हे मी तुमच्या हवाली करत आहे. त्यांचा ताबा घ्या.

³²आणि अशा वेळी सीहोन व त्याची प्रजा याहस येथे लढाईसाठी सज्ज झाले. ³³पण आमच्यावर परमेश्वर देवाची कृपा होती म्हणून आम्ही त्याचा, त्याच्या मुलांचा व प्रजेचा पराभव करू शकलो. ³⁴त्याच्या कक्षेतील सर्व नगरांचा आम्ही ताबा घेतला. आणि तेथील पुरुष, बायका, मुले सर्वच बळी घेतले. कोणालाही जिवंत ठेवले नाही. ³⁵तेथील पशुधन आणि मौल्यवान चिजा मात्र आम्ही आमच्यासाठी घेतल्या. ³⁶आर्णोन खोऱ्याच्या कडेला वसलेले अरोएर नगर, खोऱ्याच्या मध्यावरील एकनगर तसेच आर्णोन खोरे ते गिलाद या टापूतील सर्व नगरे, परमेश्वर आमच्या पाठीशी असल्यामुळे आम्ही जिंकून घेतली. आम्हाला दुर्गम असे एकही नगर नव्हते. ³⁷अम्मोऱ्यांचा प्रदेश वगळता फक्त यब्बोक नदीच्या किनाऱ्यावर तसेच डोंगराळ प्रदेशातील नगरांकडे आम्ही मोर्चा वळवला नाही. कारण आमच्या परमेश्वराने तेथे जाण्यास बंदी केली होती.

बाशानातील लोकांशी संघर्ष

3“मग आपण वळसा घेऊन बाशानच्या वाटेने निघालो. तेव्हा एद्राई येथे बाशानचा राजा ओग आणि त्याची सेना युद्धासाठी सामोरी आली. ²परमेश्वर मला म्हणाला, ‘ओगला भिऊ नका. तो, त्याची प्रजा आणि त्याची भूमी मी तुमच्याच हाती सोपवणार आहे. हेशबोनवर राज्य करणारा अमोऱ्यांचा राजा सीहोन याचा पराजय केलात तसाच याचाही कराल.’

³“आमचा देव परमेश्वर ह्याने बाशानचा राजा ओग आणि त्याची प्रजा आमच्या हाती दिली. आम्ही त्यांचा असा समाचार घेतला की त्यांच्यापैकी कोणीही जिवंत राहिले नाही. ⁴“मग ओगच्या अखत्यारीतील सर्वच्या सर्व साठ नगरे म्हणजे अर्गीबचा सारा प्रदेश घेतला. बाशानातले ओगचे राज्य ते हेच. ⁵या सर्व नगरांना भवकम तटबंदी होती. त्यांना उंच भिंती, वेशी, मजबूत अडसर होते. याशिवाय तट नसलेली गावे पुष्कळच होती. ⁶हेशबोनच्या सीहोन राजाच्या नगरांप्रमाणेच येथेही आम्ही संहार केला. पुरुष, बायका, मुलबाळ-कोणालाही म्हणून शिल्लक ठेवले नाही. ⁷गुरबोर आणि किमती लूट मात्र घेतली.

⁸अशाच पद्धतीने अमोऱ्यांच्या दोन राजांच्या ताब्यातला प्रदेशही आपण घेतला. तो म्हणजे यार्दनच्या पूर्वेकडचा, आर्णोन खोऱ्यापासून हर्मोन पर्वतापर्यंतचा. ⁹(सीदोनी लोक

या हर्मीन पर्वताला सिर्योन म्हणतात. पण अमोरी लोक सनीर म्हणतात.) ¹⁰माळावरील सर्व नगरे, सगळा गिलाद प्रांत तसेच बाशानच्या ओगच्या राज्यातील सलका व एद्रई सकट सर्व प्रांत आपण काबीज केला.”

¹¹रेफाई लोकांपैकी बाशानचा राजा ओग तेवढा अजून जिवंत होता. त्याचा पलंग लोखंडाचा होता. तो पलंग तेरा फूट लांब आणि सहा फूट रुंद होता. अम्मोन्यांच्या रब्बा नगरात तो अजूनही आहे.)

यार्देन नदीच्या पूर्वेकडील वस्ती

¹²“तेव्हा ती जमीन आम्ही काबीज केली. रजुबेनी आणि गादी यांना त्यातील काही भाग मी दिला. तो असा-आर्णोन खोऱ्यातल अरोएर नगरापासून गिलादाच्या डोंगराळ प्रदेशाचा अर्धा भाग व त्यातील नगरे. ¹³गिलादाचा उरलेला अर्धा भाग आणि संपूर्ण बाशान मनश्शेच्या अर्ध्या वंशाला दिले.”

(बाशान म्हणजे ओगचे राज्य. त्याच्या एका भागाला अर्गीब म्हणतात. ह्यालाच रेफाईचा देशही म्हणतात. ¹⁴मनश्शेचा मुलगा यार्ईर याने गशूरी आणि माकाथी ह्यांच्या सीमेपर्यंत अर्गीबचा सर्व प्रदेश हस्तगत केला. त्याच्या नावानेच तो भाग ओळखला जात असे. म्हणून आजही लोक त्याला यार्ईरची नगरेच म्हणतात.)

¹⁵आणि गिलाद मी माखीराला दिला. ¹⁶त्याचा पुढचा प्रदेश रजुबेनी आणि गादी यांना दिला. आर्णोन खोऱ्याच्या मध्यभागापासून अम्मोन्यांच्या सीमेवरील यब्बोक नदीपर्यंत त्याची सरहद्द ठरवली. ¹⁷पश्चिमेला यार्देन नदी. उत्तरेला गालिल सरोवर, पूर्वेला पिसागाची उतरण व त्याच्या तळाशी दक्षिणेला मृत समुद्र म्हणजेच क्षार समुद्र. ¹⁸त्यावेळी मी त्या सर्वांना आज्ञा दिली की यार्देन नदीच्या अलीकडचा हा प्रदेश तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुमच्या हवाली केला आहे. पण तुमच्यापैकी सर्व लढाऊ पुरुषांनी पुढाकार घेऊन, हत्यारबंद होऊन आपल्या झप्राएली भाऊबंदाना पलीकडे घेऊन जावे. ¹⁹तुमच्या बायका, मुलेबाळे आणि गाथीगुरे (ती बरीच आहेत हे मला माहीत आहे) इथेच मी दिलेल्या प्रदेशात राहतील. ²⁰यार्देन नदी पलीकडचा प्रदेश झप्राएली बांधवांनी ताब्यात घेईपर्यंत त्यांना मदत करा. परमेश्वराच्या कृपेने ते तुमच्या प्रमाणे स्थिरस्थावर झाले की मग तुम्ही आपापल्या प्रदेशात परत या.

²¹“मग मी यहोशवाला सांगितले, ‘या दोन राजांचे तुमचा देव परमेश्वर ह्याने काय केले हे तू पाहिलेच. पुढेही ज्या ज्या राज्यात तू जाशील त्या सर्वांचे परमेश्वर असेच करील. ²²तेथील राजांना घाबरू नका. कारण युद्धात तुमचा देव परमेश्वर तुमच्या बाजूने लढणार आहे.’

कनानमध्ये मोशेला प्रवेशबंदी

²³“मग मी माझ्यासाठी काहीतरी विशेष करण्यासाठी परमेश्वराची आज्ञावणी केली. मी म्हणालो, ²⁴परमेश्वरा,

मी तुझा दास आहे. तुझ्या थक्क करून टाकणाऱ्या पराक्रमाची तू मला फक्त चुणूक दाखवली आहेस. तुझ्यासारखे थोर प्रताप करणारा स्वर्गात किंवा पृथ्वीवर दुसरा कोण आहे? ²⁵तेव्हा कृपा करून मला यार्देन नदी पलीकडची सुपीक भूमी, चांगला डोंगराळ प्रदेश आणि लबानोन पाहू दे. ²⁶“पण तुमच्यापायी परमेश्वर माझ्यावर रुष्ट झाला होता. त्याने माझे म्हणणे ऐकले नाही. तो म्हणाला, ‘पुणे, आता एक शब्दही बोलू नको. ²⁷पिसागाच्या शिखरावर जा. आणि तेथून पूर्व, पश्चिम, उत्तर, दक्षिण अशा चारी दिशांना बघ. तेथून तुला सर्व काही दिसेल पण यार्देनच्या पलीकडे तू पाऊल ठेवू शकणार नाहीस.

²⁸यहोशवा मात्र तू सूचना दे. त्याला उत्तेजन देऊन समर्थ कर. कारण तीच लोकांना पलीकडे नेईल. तू तो देश पाहशील पण यहोशवाच त्यांना ती जमीन राहण्यासाठी मिळवून देईल.’

²⁹“आणि म्हणून आम्ही बेथ-पौराच्या समोरच्या खोऱ्यात राहिलो.”

परमेश्वर देवाच्या आज्ञा पाळण्याविषयी मोशेला लोकांना उपदेश

4 “झप्राएल लोकहो, आता मी जे नियम आणि आज्ञा सांगतो ते नीट ऐकून घ्या. त्यांचे पालन केलेत तर जिवंत राहाल आणि तुमच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर जो देश तुम्हाला देणार आहे त्याचा ताबा घ्याल. ²माझ्या आज्ञांमध्ये तुम्ही अधिक-ऊणे करू नका. या तुमचा देव ह्याच्या आज्ञा मी तुम्हाला देत आहे. त्या तुम्ही पाळा.

³“बाआल पौराच्या जे नादी लागले त्यांना परमेश्वराने नष्ट केले. ⁴पण परमेश्वराशी एकनिष्ठ राहिलेले तुम्ही आज जिवंत आहा.

⁵“परमेश्वराने आज्ञा दिली त्याप्रमाणे विधी आणि नियम मी तुम्हाला शिकवले. तुम्ही जो देश ताब्यात घ्यायला जात आहात तेथे तुम्ही ते पाळावेत म्हणून मी ते सांगितले. ⁶त्यांचे काटेकोरपणे पालन करा. म्हणजे तुम्ही सृष्ट व समजूनदार आहात हे इतर देशवासियांना कळेल. ते हे नियम ऐकून म्हणतील, ‘खरंच, हे महान राष्ट्र (झप्राएल) बुद्धिमान व समजस लोकांचे आहे.’

⁷“आपण आपला देव परमेश्वर ह्याचा धावा करतो तेव्हा तो आपल्या जवळच असतो. असे कोणत्या राष्ट्राचे आहे बरे? ⁸ज्या विधी आणि नियमांची शिकवण मी तुम्हाला दिली तसे नियमशास्त्र असणारे दुसरे राष्ट्र तरी कोठे आहे? ⁹पण तुम्ही हे डोळ्यांत तेल घालून जपले पाहिजे. नाही तर तुम्ही ज्या गोष्टी पाहिल्या आहेत त्या विसरून जाल. आपल्या मुला नातवंदांना त्याची माहिती द्या. ¹⁰तुम्ही सर्व हरेब पर्वतापाशी परमेश्वरसमोर उभे होतात तो दिवस आठवा. परमेश्वर मला म्हणाला होता, ‘मला काही सांगायचे आहे तेव्हा सर्वांना एकत्र बोलाव. म्हणजे आयुष्यभर ते माझ्याबद्दल आदर बाळगतील. आपल्या मुलबाळांनाही

तशीच शिकवण देतील.' ¹¹मग तुम्ही जवळ आलात व पर्वताच्या पायथ्याशी उभे राहिलात. तेव्हा डोंगर उभा पेटला होता व त्याच्या ज्वाळा आकाशाला भिडल्या होत्या. सर्वत्र काळेकुट्ट दग आणि अंधार पसरला होता. ¹²परमेश्वर त्या अग्नीतून तुमच्याशी बोलला. तुम्हाला आवाज ऐकू आला पण दिसले काहीच नाही. फक्त वाणी ऐकू आली. ¹³परमेश्वराने आपला पवित्र करार तुम्हाला सांगितला. त्याने तुम्हाला दहा आज्ञा सांगितल्या व त्यांचे पालन करण्याविषयी तुम्हाला आज्ञा दिली. त्याने त्या आज्ञा दोन दगडी पाट्यांवर लिहून दिल्या. ¹⁴त्याचवेळी तुम्ही ज्या देशात वस्ती करणार होतात तेथे पाळण्यासाठी आणखीही काही विधी नियम परमेश्वराने मला तुम्हाला शिकवण्यास सांगितले.

¹⁵"होरेब पर्वतावरून अग्नीतून परमेश्वर तुमच्याशी बोलला. त्या दिवशी तो तुम्हाला दिसला नाही. कारण त्याला कोणताही आकार नव्हता. ¹⁶तेव्हा जपून असा. कोणत्याही सजीवाची प्रतिमा किंवा खोटी दैवते उभारण्याचे पाप करून स्वतःला बिघडवू नका. स्त्री किंवा पुरुषासारखी दिसणारी मूर्ती करू नका. ¹⁷जमिनीवरील प्राणी किंवा आकाशात उडणारा पक्षी, ¹⁸जमिनीवर सरपटणारा जीव किंवा समुद्रातील मासा अशासारखीही मूर्ती करू नका. ¹⁹तसेच आकाशातील सूर्य, चंद्र, तारे आणि इतर गोष्टी पाहतांना सावध राहा. त्यांच्यापुढे लोटांगण घालून त्यांची उपासना करू नका. या गोष्टी तो जगातील इतरांना करू देतो. ²⁰पण तुम्हाला त्याने मिस्र देशाबाहेर आणले आणि तुम्हाला स्वतःचे खास लोक केले. जणू तापलेल्या लोखंडी भट्टीतून त्याने तुम्हाला बाहेर काढले आणि तुम्ही आता त्याचे खास लोक आहा!

²¹"तुमच्यामुळे परमेश्वराचा माझ्यावर कोप झाला व त्याने निश्चयाने सांगितले की मी यार्देन नदीपलीकडे पाऊल ठेवू शकणार नाही. परमेश्वराने तुम्हाला दिलेल्या ज्या सुपीक भूमीत तुम्ही प्रवेश करणार आहात, तेथे मला मज्जाव आहे. ²²त्यामुळे मी येथेच देह ठेवणार आहे. मी यार्देन नदीपलीकडे येऊ शकत नसलो तरी तुम्ही तो चांगला प्रदेश ताब्यात घ्या व राहा. ²³तेथे तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुमच्याशी केलेला पवित्रकरार विसरू नका व त्याच्या आज्ञा पाळा. कुठल्याही प्रकारे कोणत्याही आकाराची मूर्ती करू नका. ²⁴कारण मूर्तीपूजेचा त्याला तिटकारा आहे. परमेश्वर देव ईश्यावान् असून तो क्षणात भस्म करणारा अग्नी आहे.

²⁵"त्या देशात तुम्ही दीर्घकाळ राहाल. तुमचा वंश वाढेल. तुम्ही म्हातारे व्हाल. आणि मग तुम्ही स्वतःचा नाश ओढवून घ्याल तुम्ही सर्व तऱ्हेच्या मूर्ती कराल. या तुमच्या कृत्यामुळे देव क्रुद्ध होईल. ²⁶म्हणून मी आताच तुम्हाला सावध करत आहे. स्वर्ग आणि पृथ्वी याला साक्ष आहेत. ही नीच गोष्ट कराल तर तुमचा नाश त्वरीत होईल. तुम्ही त्या प्रदेशात वस्ती करायला यार्देन नदी पार करत आहात.

पण मूर्ती केल्यात तर मात्र तुम्ही तेथे फार काळ राहणार नाही. नव्हे, तुमचा सर्वस्वी नायनाट होईल. ²⁷परमेश्वर देव तुम्हाला वेगवेगळ्या राष्ट्रात विखरून टाकील. आणि जेथे जेथे तो पाठवील तेथे तुमची संख्या अगदीच अल्प राहील. ²⁸तेथे तुम्ही माणसांनी घडवलेल्या दगडी, लाकडी देवातांची-जे पाहू शकत नाहीत, ऐकत नाहीत, खात नाहीत की वास घेत नाहीत अशांची सेवा कराल. ²⁹परंतु तेथूनही तुम्ही परमेश्वराला, आपल्या देवाला कायावाचामने शरण गेलात तर तो तुम्हाला पावेल. ³⁰या सर्व गोष्टी घडतील, तुम्ही संकटात असाल तेव्हा तुम्ही पुन्हा त्याच्या कडेच परतून याल व त्याला शरण जाल. ³¹आपला परमेश्वर देव दयाळू आहे. तो तुम्हाला अंतर देणार नाही. तो तुमचा सर्वनाश होऊ देणार नाही. तो तुमच्या पूर्वजांशी त्याने केलेला पवित्रकरार तो विसरणार नाही.

परमेश्वराच्या महान लीलांचे स्मरण करा

³²"असा चमत्कार कधी घडला आहे का? कधीच नाही. पूर्वीचे आठवून बघा. तुमच्या जन्माआधीपासूनच्याही सर्व गोष्टी आठवा. देवाने पृथ्वीवर माणूस निर्माण केला. तेव्हापासून आजपर्यंत जगाच्या कानाकोपऱ्यात घडलेल्या सर्व गोष्टी पाहा. असा महान चमत्कार कोणाच्या ऐकित नाही तरी आहे का? ³³साक्षात अग्नीमधून देव तुमच्याशी बोलला, ते तुम्ही ऐकले आणि तरीही तुम्ही जिवंत आहात. असे कधी दुसऱ्या राष्ट्राच्या बाबतील घडले आहे? ³⁴दुसऱ्या राष्ट्रात जाऊन त्यातून एक राष्ट्र आपलेसे करायचे असा दुसऱ्या कुठल्या परमेश्वराने प्रयत्न तरी केला आहे का? नाही ना? पण आपल्या परमेश्वर देवाने या महान गोष्टी केल्याचे तुम्ही स्वतः पाहिले आहे. त्याने आपले सामर्थ्य व प्रताप तुम्हाला दाखवले आहेत. कसोटी पाहणाऱ्या प्रसंगातून तुम्ही गेलात. तुम्ही अनेक चमत्कार व नवलपूर्ण गोष्टी पाहिल्यात. तसेच युद्ध आणि भयानक घटनाही पाहिल्यात. ³⁵परमेश्वर हाच खरा देव आहे हे तुम्हाला कळावे म्हणून त्याने तुम्हाला हे दाखवले. त्याच्यासारखा दुसरा देव नाही. ³⁶तुम्हाला शिकवण द्यावी म्हणून त्याने आकाशातून आपली वाणी ऐकवली. पृथ्वीवर आपला महान अग्नी त्याने दाखवला व त्यातून त्याचे शब्द तुम्ही ऐकले.

³⁷"त्याचे तुमच्या पूर्वजांवर प्रेम होते. म्हणून त्याने तुमची निवड केली. त्यामुळेच त्याने तुम्हाला आपल्या महान सामर्थ्याने मिस्र देशातून बाहेर आणले. तो तुमच्या पाठीशी राहिला. ³⁸तुम्ही जसे पुढे जाल तसे त्याने तुमच्यापेक्षा मोठ्या व समर्थ राष्ट्रांना हुसकून लावले आणि तेथे तुमचा शिरकाव करून दिला. त्यांचा प्रदेश त्याने तुम्हाला राहाण्यासाठी दिला. आजही तो हे करत आहे. ³⁹तेव्हा, वर आकाशात आणि खाली पृथ्वीवर परमेश्वर हाच देव आहे, दुसरा कोणीही नाही. हे आज तुम्ही नीट समजून घ्या व लक्षात ठेवा. ⁴⁰आज मी तुम्हाला त्याचे नियम व आज्ञा

सांगणार आहे, त्या पाळा. त्याने तुमचे व तुमच्या मुलाबाळांचे भले होईल. तुमच्या परमेश्वर देवाने दिलेल्या प्रदेशात तुमचे वास्तव्य दीर्घकाळ राहील. तो प्रदेश कायमचा तुमचाच होईल.

सुरक्षितेसाठी तीन नगरांची निवड

⁴¹मग मोशेने यार्देन नदीच्या पूर्वेला तीन नगरांची निवड केली. ⁴²अशासाठी की, पूर्वी काही वेर नसताना, नजाणता एखाद्याने कोणाची चुकून हत्या केली तर त्याला ह्यातल्या एखाद्या नगराचा आसरा घेता यावा. मृत्युदंडाला सामोरे जावे लागू नये. ⁴³ती नगरे अशी: रजबेनीसाठी रानातील माळावरचे बेसेर. गार्दीसाठी गिलादमधील रामोथ आणि मनश्शे लोकांसाठी बाशान मधील गोलान.

परमेश्वराने घालून दिलेल्या नियमांची मोशेने करून दिलेली तोंड ओळख

⁴⁴⁻⁴⁵ इझ्राएल लोक मिसर देशातून बाहेर पडल्यावर मोशेने त्यांना हे नियमशास्त्र, शिकवण दिली. ⁴⁶मोशेने हे निर्बंध त्यांना सांगितले तेव्हा ते बेथपौरच्या समोरच्या खोऱ्यात यार्देन नदीच्या पूर्वेला होते. म्हणजेच हेशबोनचा अमोन्यांचा राजा सीहोन याला पराजित केले त्याच्या देशात. (मोशे आणि इझ्राएलच्या लोकांनी मिसरातून बाहेर पडल्यावर सीहोनचा पराभव केला होता. ⁴⁷त्यांनी हा देश आणि बाशानचा राजा ओग याचाही देश ताब्यात घेतला. अमोन्यांचे हे दोन्ही राजे यार्देन नदीच्या पूर्वेकडे राहात असत. ⁴⁸अर्णोन खोऱ्याच्या सीमेवरील अरोएर नगरापासून थेट सिर्योन (म्हणजेच हर्मोन) पर्वतापर्यंत हा प्रदेश पसरलेला आहे. ⁴⁹यार्देन नदीच्या पूर्वेकडील संपूर्ण खोरे, दक्षिणेला अराबा (मृत) समुद्रापर्यंतचा विस्तार, आणि पूर्वेला पिसगा पर्वताच्या पायथ्यापर्यंत एवढा हा प्रदेश त्यांनी काबीज केला होता.)

दहा आज्ञा

5 मोशेने सर्व इझ्राएल लोकांना एकत्र बोलवून सांगितले, “इझ्राएल लोकहो, आज मी जे विधी आणि नियम सांगतो ते ऐका. ते नीट समजून घ्या आणि त्यांचे काटेकोरपणे पालन करा. ²होरेब पर्वताजवळ असताना तुमचा देव परमेश्वर ह्याने आपल्याबरोबर करार केला होता. ³हा पवित्र करार आपल्या पूर्वाजांशी नव्हता तर आपल्याशीच-आज ह्यात असणाऱ्या आपल्या सर्वांशी केला होता. ⁴त्या पर्वतावर प्रत्यक्ष आपल्यासमोर उभे राहून, अग्नीतून त्याने आपल्याशी संवाद केला. ⁵पण त्या अग्नीच्या भीतीने तुम्ही तो पर्वत चढला नाहीत. तेव्हा त्याचे म्हणणे तुमच्यापर्यंत पोचवायला मी तुम्हा दोघांच्यामध्ये उभा राहिलो. परमेश्वर तेव्हा म्हणाला, ⁶मी परमेश्वर, तुमचा देव आहे. मिसरमध्ये तुम्ही गुलामीत होतात तेथून मी तुम्हाला बाहेर काढले. तुम्ही आता या आज्ञा पाळा.

⁷माझ्याखेरीज दुसऱ्या कोणाचीही तुम्ही उपासना करता कामा नये.

⁸तुम्ही कोणतीही मूर्ती करू नका. आकाश, पृथ्वी किंवा पाणी यातील कोणाचीही प्रतिमा किंवा मूर्ती करू नका. ⁹कोणत्याही प्रकारच्या मूर्तीची पूजा किंवा सेवा करू नका. कारण मी तुमचा देव परमेश्वर आहे. माझ्या लोकांनी इतर देवांची पूजा करावी ह्याचा मला द्वेष आहे. * जे माझ्याविरुद्ध पाप करतात ते माझे शत्रू बनतात. त्यांना मी शासन करीन. एवढेच नव्हे तर त्यांची मुले, नातवंदे अशा व पतवंदे चार पिढ्यांना शासन करीन. ¹⁰पण जे माझ्यावर प्रेम करतील आणि माझ्या आज्ञा पाळतील त्यांच्यावर मी दया करीन. त्यांच्या हजारो पिढ्यांवर माझी कृपा राहील. *

¹¹तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या नावाचा तुम्ही गैरवापर करू नका. जो गैरवापर करील तो दोषी ठरेल. मग परमेश्वर त्याची गय करणार नाही.

¹²शब्बाथ दिवस तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या आज्ञेप्रमाणे विशेष दिवस म्हणून पाळा.

¹³आठवड्यातील सहा दिवस काम करा. ¹⁴पण सातवा दिवस हा तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या सन्मानार्थ विश्रांतीचा दिवस आहे. म्हणून त्या दिवशी कोणीही काम करता कामा नये. तुम्ही तुमची मुलं, मुली, अतिथी किंवा दास-दासी, एवढेच नव्हे तर तुमचे बैल, गाढव इत्यादी पशू यांनी सुद्धा काम करू नये. तुमच्या गुलामांनाही तुमच्या सारखाच विसावा घेता आला पाहिजे. ¹⁵मिसर देशात तुम्ही गुलाम होता याचा विसर पडू देऊ नका. तुमचा देव परमेश्वर ह्याने आपल्या सामर्थ्याने तुम्हाला तेथून बाहेर आणले, त्याने तुम्हाला मुक्त केले. म्हणून शब्बाथ नेहमी विशेष दिवस म्हणून पाळा, ही तुमचा देव परमेश्वर ह्याचा आज्ञा आहे. ¹⁶आपल्या आईवडलांचा आदर ठेवा. ही तुमचा देव परमेश्वर ह्याची आज्ञा आहे. हिचे पालन केले तर तुम्हाला दीर्घायुष्य मिळेल. तुम्हाला दिलेल्या प्रदेशात तुमचे कल्याण होईल.

¹⁷कोणाचीही हत्या करू नका.

¹⁸व्यभिचार करू नका.

¹⁹चोरी करू नका.

²⁰आपल्या शेजाऱ्याविरुद्ध खोटी साक्ष देऊ नका.

माझ्या लोकांनी ... द्वेष आहे: किंवा “मी एलकाना इर्ष्यावान देव.”

हजारो पिढ्यांवर माझी कृपा राहील “जे माझ्यावर प्रीति करतात आणि माझ्या आज्ञा पाळतात अशा हजारो जणावर मी दया दाखवितो.”

खोटी साक्ष “तु तुझ्या शेजाऱ्याविरुद्ध खोटी साक्ष देऊ नये.”

²¹“दुसऱ्याच्या पत्नीची अभिलाषा बाळगू नका. दुसऱ्याचे घर, शेत, दास दासी, गुरे-गाढवे, कशाचीही हाव बाळगू नका.”

लोकांना देवाची दहशत

²²पुढे मोशे, म्हणाला, “ही वचने परमेश्वराने अग्नी, मेघ आणि घनदाट अंधार यातून तुम्हाला मोठ्या आवाजात सांगितली. तेव्हा तुम्ही त्या पर्वताशी एकत्र जमला होता. एवढे सांगितल्यावर अधिक न बोलता त्याने ती दोन दगडी पाट्यांवर लिहून माझ्याकडे दिली.

²³“पर्वत धगधगून पेटलेला असताना तुम्ही त्याची वाणी काळोखातून ऐकलीत. तेव्हा तुमच्या वंशातील वडिलधारे आणि प्रमुख माझ्याकडे आले. ²⁴आणि म्हणाले, ‘आमचा देव परमेश्वर ह्याने आम्हाला त्याचे तेज आणि महानता दाखवली आहे. त्याला प्रत्यक्ष अग्नीतून बोलताना आम्ही ऐकले. देव माणसाशी बोलला तरी माणूस जगू शकतो हे आम्ही पाहिले आहे. ²⁵पण पुन्हा परमेश्वर देव आमच्याशी बोलला तर आम्ही नक्की मरू. तो भयंकर अग्नी आम्हाला बेचिराख करील. आणि आम्हाला मरायचे नाही. ²⁶साक्षात देवाला अग्नीतून बोलताना ऐकूनही नंतर जिवंत राहिला आहे. असा आमच्याखेरीज कोणी ही नाही. ²⁷तेव्हा मोशे, तूच आपला देव परमेश्वर ह्याच्या जवळ जाऊन त्याचे म्हणणे ऐकून घे. आणि मग ते आम्हाला सांग. आम्ही ते ऐकून त्याप्रमाणे वागू’

परमेश्वराचा मोशेशी संवाद

²⁸“हे तुमचे बोलणे परमेश्वराने ऐकले. तो मला म्हणाला, ‘मी सर्व ऐकलेले आहे आणि ते ठीकच आहे. ²⁹ते माझ्याशी आदराने वागले, माझ्या आज्ञा मनापासून पाळल्या तर त्यांचे व त्यांच्या वंशाजांचे निरंतर कल्याण होईल. एवढेच मला त्यांच्याकडून हवे आहे.’

³⁰“त्यांना म्हणावे तुम्ही परत आपापल्या जागी जा. ³¹पण मोशे तू इथेच थांब. त्यांना द्यायच्या सर्व आज्ञा, विधी नियम मी तुला सांगतो. त्यांना मी जो देश वतन म्हणून देत आहे तेथे त्यांनी ते पाळावे.’

³²“तेव्हा परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे आपले आचरण राहिल याची खबरदारी घ्या. त्यालाच अनुसरा. ³³तुमचा देव परमेश्वर ह्याने दाखवलेल्या मार्गाचेच चाला. म्हणजे तुम्हाला वतन दिलेल्या प्रदेशात तुम्ही सुखाने व दीर्घकाळ राहाल.

परमेश्वराची आज्ञा पाळा व परमेश्वरावर प्रेम करा

6 “तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुम्हाला सांगण्यासाठी सांगितलेले विधी, नियम व आज्ञा त्या ह्याच. ज्या प्रदेशात तुम्ही राहण्यासाठी जात आहात तेथे हे नियम पाळा. ²तुम्ही व तुमची मुले नातवंडे-सर्वांनी आमरण

आपल्या परमेश्वराचा आदर बाळगा. त्याने घालून दिलेल्या नियमांप्रमाणे वागा. म्हणजे दीर्घायुषी व्हाल. ³इझ्राएल लोकही, काळजीपूर्वक ऐका व हे नियम पाळा. मग तुमचे भले होईल. तुम्हाला भरपूर संतती होईल आणि तुमच्या देशात दुधामधाचे पाट वाहतील. परमेश्वर देवाने कबूल केल्याप्रमाणे सर्वकाही मिळेल.

⁴“हे इझ्राएल लोकही, ऐका! परमेश्वर हाच आपला देव आहे. परमेश्वर एकच आहे. ⁵आणि आपला देव परमेश्वर ह्यावर संपूर्ण अंतःकरणाने, संपूर्ण मनाने व संपूर्ण शक्तीने प्रेम करा. ⁶मी आज दिलेल्या आज्ञा तुमच्या कायम लक्षात असू द्या. ⁷त्या आपल्या मुलाबाळांनाही शिकवा. घरी, दारी, झोपता-उठताना, त्याविषयी बोलत राहा. ⁸त्या लिहून आठवणीसाठी हाताला बांधा व कपाळावर चिकटवा. ⁹दरवाजाच्या खांब्यांवर व फाटकांवर त्या लिहून ठेवा.

¹⁰“अब्राहाम, इसहाक आणि याकोब या तुमच्या पूर्वाजांना तुम्हांला हा देश देण्याचे तुमचा देव परमेश्वर ह्याने वचन दिले होते. तो तुम्हांला मिळेल. तुम्ही स्वतः वसवलेली नाहीत अशी मोठी, समृद्ध नगरे तो तुम्हाला देईल. ¹¹उत्तम वस्तूंनी भरलेली घरे परमेश्वर तुम्हाला देईल. तुम्हाला खोदांच्या न लागलेल्या विहिरी परमेश्वर तुम्हांला देईल. तुम्ही लागवड न केलेले द्राक्षांचे आणि जैतून वृक्षांचे मळे तुम्हाला देईल. आणि मुबलक अन्नधान्याने तुम्ही तृप्त व्हाल.

¹²“पण सावध राहा! परमेश्वराला विसरू नका. मिसरमध्ये तुम्ही गुलाम होता पण तेथून त्याने तुम्हांला बाहेर आणले. ¹³त्याचा आदर ठेवा व त्याचीच सेवा करा. शपथ घेताना त्याच्या नावाने शपथ वाहा, खोट्या देवांच्या नावाने घेऊ नका. ¹⁴तुमच्या आसपासच्या राष्ट्रातील लोकांच्या दैवतांच्या नादी लागू नका. ¹⁵तुमचा देव परमेश्वर सतत तुमच्या बरोबर आहे. त्याच्या लोकांनी इतर दैवतांची पूजा केलेली परमेश्वराला आवडत नाही. भलत्याच दैवतांची तुम्ही पूजा केल्यास त्याचा कोप होईल. त्या क्रोधाने तो तुम्हाला पृथ्वीच्या पाठीवरून नष्ट करील.

¹⁶“मस्सा येथे तुम्ही आपला देव परमेश्वर याची परीक्षा पाहिलीत, तसे इथे करू नका. ¹⁷त्याच्या आज्ञा कदाक्षाने पाळा. त्याच्या शिकवणीचे व नियमांचे पालन करा. ¹⁸उचित आणि चांगले आहे तेच करा. त्यानेच परमेश्वर प्रसन्न होतो. त्याने तुमचे कल्याण होईल. परमेश्वराने जो चांगला प्रदेश तुम्हाला द्यायचे तुमच्या पूर्वाजांना कबूल केले आहे, त्यात तुमचा प्रवेश होईल. ¹⁹परमेश्वराने कबूल केल्याप्रमाणे, तुम्ही आपल्या शत्रूंना हुसकावून लावाल.

देवाने जे केले ते मुलांना शिकवा

²⁰“आपल्या परमेश्वर देवाने जी शिकवण दिली, विधी नियम सांगितले त्याचा अर्थ काय असे पुढे तुमची मुले विचारातील. ²¹तेव्हा त्यांना सांगा की आम्ही मिसरमध्ये

फारोचे गुलाम होतो. परंतु परमेश्वराने आपल्या प्रचंड सामर्थ्याने आम्हाला तेथून बाहेर आणले. ²²त्याने मिसरी लोक, फारो व त्याचे कुटुंब यांच्याविरुद्ध मोठे प्रभावी चमत्कार करून दाखवले ते आम्ही प्रत्यक्ष पाहिले आहेत. ²³आपल्या पूर्वजांना कबूल केलेला प्रदेश आपल्याला द्यायला त्याने आम्हांला मिसरमधून बाहेर आणले. ²⁴ही सर्व शिकवण पाळायची आज्ञा परमेश्वराने आम्हांला दिली आहे. आपण आपला देव परमेश्वर ह्याचा आदर बाळगला पाहिजे. मग तो आपल्याला कायम जीवंत ठेवील व भले करील. ²⁵जर आपण काळजीपूर्वक परमेश्वराचे सर्व नियम पाळले तर आपण फार चांगली गोष्ट * केली आहे असे तो म्हणेल.

इझ्राएल म्हणजे देवाची पवित्र प्रजा

7 “जो देश वतन करून घ्यायला तुम्ही निघाला आहात तेथे तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला नेईल. आणि हिती, गिगांशी, अमोरी, कनानी, परिजी, हिक्वी, यबूसी अशा तुमच्यापेक्षा मोठ्या आणि बलाढ्य अशा सात राष्ट्रांना तेथून घालवून देईल.

²तुमचा देव परमेश्वर त्यांना तुमच्या अधिपत्याखाली आणेल आणि तुम्ही त्यांचा पराभव कराल तेव्हा तुम्ही त्यांचा समूळ विध्वंस करा. त्यांच्याशी कुठलाही करार करू नका. त्यांना दया दाखवू नका.

³त्यांच्याशी सोयरीक जुळवू नका. आपल्या मुली त्यांना देऊ नका. त्याच्या मुली आपल्या मुलांना करून घेऊ नका. ⁴कारण हे लोक तुमच्या मुलांना माझ्यापासून विचलीत करतील. त्यामुळे तुमची मुले अन्य दैवतांचे भजनपूजन करतील. अशाने परमेश्वराचा तुमच्यावर कोप होईल व तो तात्काळ तुमचा नाश करील.

खोऱ्या देवांचा नाश करा

⁵“त्या देशात तुम्ही असे करा. त्यांच्या वेद्या पाडून टाका. त्यांचे स्मारकस्तंभ फोडून टाका. अशेरा दैवताचे स्तंभउपटून टाका, मूर्ती जाळून टाका. ⁶कारण तुम्ही परमेश्वराची पवित्र प्रजा आहात. जगाच्या पाठीवरील सर्व लोकांमधून त्याने आपली खास प्रजा म्हणून तुमचीच निवड केली आहे. ⁷परमेश्वराने प्रेमाने तुम्हालाच का निवडले? तुम्ही एखाद्या मोठ्या राष्ट्रातील होता म्हणून नव्हे. उलट तुम्ही संख्येने सगळ्यात कमी होता. ⁸पण सर्व सामर्थ्यानिशी तुम्हाला दास्यातून मुक्त करून परमेश्वराने तुम्हाला मिसर बाहेर आणले. फारोच्या अंमलातून सुटका केली. याचे कारण हेच की तुमच्यावर त्याचे प्रेम आहे आणि तुमच्या पूर्वजांना दिलेले वचन त्याला पाळायचे होते.

चांगली गोष्ट किंवा “जर आपण त्याने आज्ञा दिल्याप्रमाणे सर्व नियम काळजीपूर्वक पाळले तर परमेश्वर आपला देव आपल्याला नीतिमान ठरवेल.”

⁹“तेव्हा लक्षात ठेवा तुमचा देव परमेश्वर हाच एक देव आहे. त्यावर विश्वास ठेवा. तो आपला करार पाळतो. त्याच्यावर प्रेम करणाऱ्या आणि त्याच्या आज्ञा पाळणाऱ्या लोकांवर व त्यांच्या पुढच्या हजारा पिढ्यांवर तो दया करतो. ¹⁰पण त्याचा द्वेष करणाऱ्यांना तो शासन करतो. तो त्यांचा नाश करील. त्याचा द्वेष करणाऱ्यांना शासन करण्यास तो विलंब करणार नाही. ¹¹जेव्हा ज्या आज्ञा व विधी, नियम आज मी सांगितले त्यांचे काळजीपूर्वक पालन करा.

¹²“हे नियम तुम्ही नीट ऐकून त्यांचे काटेकोर पालन केलेत तर तुमच्या पूर्वजांशी केलेला प्रेमाचा पवित्र करार तो पाळेल. ¹³तो तुमच्यावर प्रेम करील, तुम्हाला आशीर्वाद देईल. तुमच्या राष्ट्राची तो वाढ करील. तो तुमच्या मुलाबाळांना आशीर्वाद देईल. तुमची शेते पिके तो आशीर्वादीत करील. तो तुम्हाला धान्य, नवीन द्राक्षारस व तेल देईल. तुमची गाया बैले, वासरे, मेंढ्या व कोंकरे ह्यांना तो आशीर्वाद देईल. तुमच्या पूर्वजांना वचन दिलेल्या प्रदेशात हे सर्व आशीर्वाद तो तुम्हाला देईल.

¹⁴इतरांपेक्षा तुम्ही जास्त आशीर्वादीत व्हाल. प्रत्येक दांपत्याला मुलंबाळं होतील. गाई वासरांना जन्म देतील.

¹⁵परमेश्वर सर्व आजार काढून टाकील. मिसर देशात तुम्हाला माहीत असलेली कोणतीही भयंकर रोगराई इथे होणार नाही. हे रोग परमेश्वर तुमच्या शत्रूंवर आणील.

¹⁶तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुमच्या हाती सोपवलेल्या सर्वांचा तुम्ही पराभव करून विध्वंस करा. त्यांच्याबाबतीत वाईट वाटून घेऊ नका. त्यांच्या दैवतांची पूजा करू नका. कारण ती दैवते म्हणजे तुम्हाला अडकवणारा सापळा आहे. त्याने तुमच्या आयुष्याचा नाश होईल.

परमेश्वराचे मदतीचे वचन

¹⁷“हे देश आपल्यापेक्षा बलवान आहेत, त्यांना आम्ही कसे घालवून देऊ असा विचारही मनात आणू नका. ¹⁸त्यांची मुळीच भीती बाळगू नका. आपल्या परमेश्वर देवाने फारोचे आणि मिसर देशाचे काय केले ते आठवा. ¹⁹त्यांच्यावर कशी भयंकर संकटे आणली, काय चमत्कार केले हे तुम्ही पाहिलेले आहे. तुम्हाला मिसरबाहेर काढतानाचे त्याचे प्रताप व सामर्थ्य तुम्हाला माहीत आहेत. ज्या लोकांची तुम्हाला भीती वाटते आहे त्यांच्याविरुद्ध तुमचा देव परमेश्वर असेच सामर्थ्य वापरील.

²⁰“याशिवाय, जे तुमच्या तावडीतून निस्सृतील, लपून बसतील त्यांच्या मागावर परमेश्वर आपला देव गांधील माश्या पाठवील. त्यामुळे त्यांचाही नाश होईल. ²¹तेव्हा त्यांना धाबरू नका. कारण परमेश्वर आपला देव तुमच्या बरोबर आहे. तो महान आणि भययोग्य देव आहे. ²²त्या राष्ट्रांना आपला देव परमेश्वर हळूहळू घालवून देईल. त्यांचा तुम्ही एकाच वेळी विध्वंस करणार नाही. कारण तसे झाले तर वन्यपशूंची संख्या प्रमाणाबाहेर वाढेल. ²³पण त्या राष्ट्रांचा बिमोड करण्यात तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला

साहाय्य करील. युद्धात त्यांच्यात गोंधळ माजवील आणि शेवटी त्यांचा नाश होईल. ²⁴परमेश्वराच्या मदतीने तुम्ही त्यांच्या राजांचा पराभव कराल, त्यांना ठार कराल आणि जगाच्या आठवणीतूनही ते पुसले जातील. कोणीही तुम्हांला अडवू शकणार नाही. तुम्ही सर्वांचा विध्वंस कराल!

²⁵त्यांच्या दैवतांच्या मूर्ती तुम्ही आगीत टाकून जाळून टाका. त्या मूर्तींवरच्या चांदीसोऱ्याचा मोह धरू नका, ते घेऊ नका. कारण तो सापळाच आहे. त्याने तुमचे आयुष्य बरबाद होईल. परमेश्वर आपला देव मूर्तिद्विष्ट आहे. ²⁶त्या अमंगळ, हानिकारक मूर्ती तुम्ही घरीही आणू नका. त्यांची घृणा बाळगा आणि त्या नष्ट करून टाका.

परमेश्वराची आठवण करा

8 “आज मी दिलेल्या सर्व आज्ञांचे पालन करा. कारण त्याने तुम्ही जगाल, आणि वाढून एक महान राष्ट्र बनाल. तुमच्या राष्ट्राची भरभराट होईल. तुमच्या पूर्वजांना परमेश्वराने कबूल केलेला प्रदेश तुम्ही ताब्यात घ्याल. ²तसेच गेली चाळीस वर्षे आपल्या परमेश्वर देवाने तुम्हाला रानावनातून कसे चालवले, त्या प्रवासाची आठवण ठेवा. परमेश्वर तुमची परीक्षा पाहत होता. तुम्हाला नम्र करावे, तुमच्या अंतःकरणातील गोष्टी जाणून घ्याव्या, तुम्ही त्याच्या आज्ञा पाळता की नाही ते बघावे म्हणून त्याने हे केले. ³परमेश्वराने तुम्हाला लीन केले, तुमची उपासमार होऊ दिली आणि मग, तुम्ही अन् तुमचे पूर्वज यांना माहीत नसलेला मान्ना तुम्हाला खाऊ घातला. माणूस फक्त भाकरीवर जगत नाही तर परमेश्वराच्या मुखातील वचनाने जगतो हे तुम्हाला कळावे म्हणून त्याने हे सर्व केले. ⁴गेल्या चाळीस वर्षात तुमचे कपडे झिजले-फाटले नाहीत की तुमचे पाय सुजले नाहीत. का बरे? कारण परमेश्वराने तुमचे रक्षण केले. ⁵तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुमच्यासाठी ह्या सर्व गोष्टी केल्या आहेत ह्याची आठवण तुम्ही ठेवलीच पाहिजे. बाप आपल्या मुलाला शिकवतो, त्याच्यावर संस्कार करतो तसा तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला आहे.

⁶‘तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या आज्ञा पाळा, त्याला अनुसरा आणि त्याच्याबद्दल आदर बाळगा. ⁷तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला उत्तम देशात घेऊन जात आहे. ती भूमी सुजला, सुफला आहे. तेथे डोंगरात उगम पावून जमिनीवर वाहणारे नद्यानाले आहेत. ⁸ही जमीन गहू, जव, द्राक्षामळे, अंजीर, डाळिंब यांनी समृद्ध आहे. येथे जैतून तेल, मध यांची रेलचेल आहे. ⁹येथे मुबलक धान्य आहे. कोणत्याही गोष्टीची तुम्हाला उणीव नाही. येथील दगड लोहयुक्त आहेत. तुम्हाला डोंगरातील तांबे खणून काढता येईल.

¹⁰तेव्हा तुम्ही खाऊन तृप्त व्हावे आणि असा चांगला प्रदेश दिल्याबद्दल तुमचा देव परमेश्वर ह्याचे गुणगान गावे.

परमेश्वराची कृत्ये विसरू नका

¹¹‘सावध असा! तुमचा देव परमेश्वर याचा विसर पडू देऊ नका! मी दिलेल्या आज्ञा नियम, विधी, यांचे कटाक्षाने पालन करा. ¹²त्यामुळे तुम्हाला अन्न धान्याची कमतरता पडणार नाही. चांगली घरे बांधून त्यात राहाल. ¹³तुमची गायीगुरे आणि शेळ्या मंढ्या यांची संख्या वाढेल. सोनेरुपे आणि मालमत्ता वाढेल. ¹⁴या भरभराटीने उन्मत्त होऊ नका. आपला देव परमेश्वराला विसरू नका. मिसरमध्ये तुम्ही गुलाम होता. परंतु मिसरमधून परमेश्वराने तुमची सुटका केली व बाहेर आणले. ¹⁵विषारी नाग आणि विंचू असलेल्या निर्जल, रखरखीत अशा भयंकर रानातून त्याने तुम्हाला आणले. त्याने तुमच्यासाठी खडकातून पाणी काढले. ¹⁶तुमच्या पूर्वजांनी कधीही न पाहिलेला मान्ना तुम्हाला खायला घालून पोषण केले. परमेश्वराने तुमची परीक्षा पाहिली. शेवटी तुमचे भले व्हावे म्हणून परमेश्वराने तुम्हाला नम्र केले. ¹⁷हे धन मी माझ्याच बळावर आणि कुवतीवर मिळवले असे चुकूनसुद्धा मनात आणू नका.’ ¹⁸तुमचा देव परमेश्वर याचे स्मरण ठेवा. त्यानेच तुम्हाला हे सामर्थ्य दिले हे लक्षात ठेवा. त्याने तरी हे का केले? कारण आजच्याप्रमाणेच त्याने तुमच्या पूर्वजांशी पवित्रकरार केला होता, तोच तो पाळत आहे.

¹⁹‘तेव्हा आपला देव परमेश्वर ह्याला विसरू नका. इतर दैवतांना अनुसरू नका. त्यांची पूजा किंवा सेवा करू नका. तसे केलेत तर तुमचा नाश ठरलेलाच ही ताकीद मी आताच तुम्हाला देऊन ठेवतो. ²⁰त्याचे म्हणणे तुम्ही ऐकले नाही तर तुमच्या देखत इतर राष्ट्रांचा नाश परमेश्वराने केला तसाच तो तुमचाही करील!

परमेश्वर इस्राएलांचा पाठिराखा

9 “हे इस्राएलांनो ऐका, तुम्ही आज यार्दन नदी पलीकडे जाणार आहात. तुमच्यापेक्षा मोठी आणि शक्तिशाली अशी राष्ट्रे ताब्यात घेणार आहात. तेथील नगरे मोठी आहेत. त्यांची तटबंदी आकाशाला भिडलेली आहे. ²तेथील अनाकी वंशाचे लोक उंच आणि धिप्पाड आहेत. हे तुम्हाला माहीत आहेत. त्यांचा पाडाव कोणी करू शकणार नाही असे त्यांच्याबद्दल आपल्या हेरांनी म्हटलेले तुम्ही ऐकलेले आहे. ³पण तुमचा देव परमेश्वर नदी उतरून आधी तुमच्यापुढे जाणार आहे ह्याची खात्री बाळगा. आणि विध्वंस करणाऱ्या अर्नीसारखा तो आहे. हे तो राष्ट्रांचा विध्वंस करील. त्या राष्ट्रांना तुमच्यापुढे नमवेल. मग तुम्ही त्यांना घालवून द्याल, त्यांचा तात्काळ पराभव कराल. हे घडणार आहे, असे परमेश्वराने वचनच दिले आहे.

⁴‘तुमचा देव परमेश्वर त्या राष्ट्रांना तुमच्यापुढून हुसकावून लावेल. पण ‘आमच्या पुण्याईमुळेच परमेश्वराने हा प्रदेश आमच्या ताब्यात दिला’ असे मनात आणू नका. कारण ते खोटे आहे. परमेश्वराने त्यांना घालवले ते त्यांच्या दुष्टपणामुळे, तुमच्या सात्विकपणामुळे नव्हे. ⁵तुम्ही

फार चांगले आहा आणि योग्य मार्गाने जगता म्हणून तुम्ही येथे राहायला जाणार आहात असे नाही. त्यांच्या दुष्टपणामुळे तुमचा देव परमेश्वर त्यांना घालवून देत आहे आणि अब्राहाम, इसहाक व याकोब या पूर्वजाना दिलेला शब्द तो पाळत आहे. ⁶तेव्हा तुमचा चांगूलपणा याला कारणीभूत नाही. उलट, खरे सांगायचे तर तुम्ही फार हट्टी लोक आहात.

परमेश्वराची राग आठवा

⁷रानात असताना तुम्ही तुमच्या परमेश्वर देवाचा कोप ओढवून घेतला होता. मिसर सोडल्या दिवसापासून ते इथे येईपर्यंत तुम्ही परमेश्वराच्या आज्ञेविरुद्ध बंड करीत आलेले आहात. ⁸होरेबात तुम्ही त्याला क्रुद्ध केलेत. तेव्हाच तो तुमचा नाश करणार होता. ⁹त्याचे असे झाले. परमेश्वराने तुमच्याशी केलेला पवित्र करार दगडी पाठ्यांवर खोदून शब्दबद्ध केला होता. त्या पाठ्या अणायला मी डोंगरावर चढून गेलो. तेथे मी चाळीस दिवस अन् चाळीस रात्री अन्नप्राणी न घेता राहिलो. ¹⁰परमेश्वराने त्या पाठ्या माझ्या हवाली केल्या. परमेश्वराने आपल्या हाताने त्या पाठ्यांवर त्याच्या आज्ञा लिहिल्या. तुम्ही पर्वतापाशी जमलेले असताना देव अग्नीतून तुमच्याशी जे बोलला ते सर्व त्याने लिहिले.

¹¹‘चाळीस दिवस, चाळीस रात्रीअखेर त्याने त्या आज्ञापटाच्या पाठ्या मला दिल्या. ¹²तो म्हणाला, ‘ऊठ आणि तांबडतोब खाली जा. मिसरहून तू आणलेले लोक बिघडले आहेत. इतक्यातच ते माझ्या आज्ञांपासून ढळले आहेत. त्यांनी सोने वितळवून मूर्ती केली आहे.’

¹³‘तो असेही म्हणाला, ‘त्यांचे मी एक पाहून ठेवले आहे. ते फार हट्टी आहेत. ¹⁴त्यांची नावनिशाणीही राहणार नाही असा मला त्यांचा नाश करू दे. मग मी तुझे, त्यांच्याहून श्रेष्ठ आणि समर्थ असे दुसरे राष्ट्र उभारीन.’

सोन्याचे वासरू

¹⁵‘मग मी मागे फिरून डोंगर उतरून आलो. डोंगरावर आग धगधगत होती. माझ्या हातात आज्ञापटाच्या दोन पाठ्या होत्या. ¹⁶मी पाहिले की तुमचा देव परमेश्वराच्या इच्छेविरुद्ध वागून तुम्ही पाप केले होते. तुम्ही वासराची सोन्याची ओतीव मूर्ती केली होती. तुम्ही परमेश्वर देवाच्या आज्ञा पाळण्याचे थांबविलेत! ¹⁷तेव्हा मी धरलेल्या त्या आज्ञापटाच्या पाठ्या हातातून फेकून दिल्या आणि तुमच्या समोर त्यांच्या ठिकाऱ्या ठिकाऱ्या केल्या. ¹⁸मग मी परमेश्वरापुढे जमिनीवर डोके टेकून पूर्वीप्रमाणेच चाळीस दिवस अन् चाळीस रात्र पालथा पडून राहिलो. तुमच्या घोर पापामुळे मी हे केले. परमेश्वराच्या दृष्टिने तुम्ही हे फार वाईट केले आणि परमेश्वराचा कोप ओढवून घेतलात. ¹⁹परमेश्वराच्या कोपाची मला भीती वाटत होती कारण संतापाच्या भरात त्याने तुमचा संहार केला असता. पण या ही वेळी परमेश्वराने माझे ऐकले. ²⁰अहरोनला तर तो

संतापाने ठारच करणार होता. पण मी त्याच्यासाठी प्रार्थना केली. ²¹मग तुमचे ते पापीकृत्य-तुम्ही केलेली वासराची मूर्ती-मी आगीत जाळून टाकली. नंतर तिचे तुकडे तुकडे करून भस्म करून टाकले व डोंगरावरून वाहाणाऱ्या ओढ्यात फेकून दिले.

झाएल लोकांना क्षमा करणे बाबत मोशे देवाला विनंती करतो

²²‘नंतर तबेरा, मस्सा व किब्रोथ-हतव्वा येथेही तुम्ही परमेश्वराला संतप्त केलेत. ²³परमेश्वराने तुम्हाला कादेश-बर्ण्या सोडण्यास सांगितले तेव्हाही तुम्ही त्याचे ऐकले नाहीत. त्याने तुम्हाला तो देत असलेला प्रदेश काबीज करायला सांगितले पण त्याचे सांगणे ऐकले नाहीत. त्याच्यावर भरक्सा ठेवला नाहीत. त्याची आज्ञा पाळली नाहीत. ²⁴जेव्हापासून मी तुम्हाला ओळखतो तेव्हापासून तुम्ही परमेश्वराचे ऐकण्यासाठी नेहमीच नकार दिलेला आहे.

²⁵‘तेव्हा मी त्याच्या पायाशी चाळीस दिवस अन् चाळीस रात्री पडून राहिलो. कारण तुमचा नाश करीन असे तो म्हणाला होता. ²⁶मी त्याची विनवणी केली की हे प्रभो तुझ्या प्रजेचा नाश करू नकोस. ती तुझीच आहे. तुझ्या सामर्थ्याने तू त्यांना मिसरमधून मुक्त करून बाहेर आणले आहेस. ²⁷अब्राहाम, इसहाक आणि याकोब या तुझ्या सेवाकांना तू शब्द दिला आहेस तो आठव. त्यांचा ताठरपणा विसरून जा. त्यांची पापे किंवा दुराचार यांच्याकडे दुर्लक्ष कर.

²⁸‘तू त्यांना शासन केलेस तर मिसरमधील लोक म्हणतील, ‘परमेश्वर त्यांना स्वतःच कबूल केलेल्या प्रदेशात नेऊ शकला नाही. त्यांचा तो द्वेष करत होता. म्हणून मारून टाकण्यासाठीच त्याने त्यांना रानात आणले.’ ²⁹पण हे लोक तुझेच आहेत. तू त्यांना महासामर्थ्याने आपण होऊन मिसर मधून बाहेर आणले आहेस.

नवीन दगडी पाठ्या

10 ‘तेव्हा दुबेहूब पहिल्यासारख्या दोन सपाट दगडी पाठ्या परमेश्वराने मला घडवायला सांगितल्या. ‘त्या घेऊन माझ्याकडे डोंगरावर ये आणि एक लाकडी पेटीही कर’ असे ही सांगितले. ²तो पुढे म्हणाला, ‘तू फोडून टाकलेल्या पाठ्यांवर होता तोच मजकूर मी या पाठ्यांवर लिहीन. मग तू या नवीन पाठ्या पेटीत ठेव.’

³‘मग मी बाभळीच्या लाकडाची पेटी केली. पहिल्यासारख्याच दोन दगडी पाठ्या केल्या आणि डोंगरावर गेलो. पाठ्या माझ्या हातातच होत्या. ⁴मग, डोंगरावर सर्व जमले होते तेव्हा ज्या दहा आज्ञा परमेश्वराने अग्नीतून तुम्हाला दिल्या त्याच त्याने पहिल्या लेखाप्रमाणे या पाठ्यांवर लिहिल्या आणि त्या माझ्या स्वाधीन केल्या. ⁵मी डोंगर उतरून खाली आलो. त्या पाठ्या मी केलेल्या पेटीत ठेवल्या.

त्या तशा ठेवायला मला परमेश्वराने सांगितले होते. आणि अजूनही त्या तिथे आहेत.”

(⁶इझ्राएल लोक प्रवास करत बनेयाकान विहिरींवरून मोसेरा येथे आले. तेथे अहरोन मरण पावला. त्याला तेथेच दफन केले. त्याच्या जागी त्याचा मुलगा एलाजार याजकाचे काम करू लागला. ⁷इझ्राएल लोक मग मोसेराहून गुदगोधा येथे आणि तेथून पुढे थाटबाधा या नद्यांच्या प्रदेशात आले. ⁸त्यावेळी परमेश्वराने एका खास कामगिरीसाठी लेवीचा वंश इतरांपेक्षा वेगळा केला. परमेश्वराच्या आज्ञापटीची ती पेटी वाहून नेण्याची जबाबदारी त्यांच्यावर सोपवली. याजक म्हणून परमेश्वराची सेवा करणे, परमेश्वराच्या वतीने लोकांना आशीर्वाद देणे ही त्यांची कामे होती. ती ते अजूनही करतात. ⁹त्यामुळेच लेवींना इतरांसारखा जमिनीत वाटा मिळाला नाही. परमेश्वराने कबूल केल्याप्रमाणे त्यांची मालमत्ता म्हणजे खुद्द परमेश्वरच आहे.)

¹⁰“मी पहिल्यावेळेप्रमाणेच चाळीस दिवस आणि रात्र डोंगरावर राहिलो. याहीवेळी परमेश्वराने माझे ऐकले. व तुमचा नाश न करायचे ठरविले. ¹¹त्याने मला सांगितले, ‘ऊठ आणि लोकांना पुढच्या प्रवासाला घेऊन जा. म्हणजे मी त्यांच्या पूर्वजांना जो प्रदेश द्यायचे वचन दिले तेथे ते जाऊन राहतील.’

परमेश्वराला खरंच काय पाहिजे

¹²“आता, हे इझ्राएल लोकांही तुमच्या परमेश्वराची तुमच्याकडून काय अपेक्षा आहे ते आता ऐका. परमेश्वराची अशी इच्छा आहे की तुम्ही त्याचा मान राखावा आणि तो म्हणतो त्याप्रमाणे करावे तुम्ही त्याच्यावर प्रेम करावे आणि संपूर्ण अतःकरणाने व जीवाने त्याची सेवा करावी. ¹³तेव्हा तुमच्या भल्यासाठीच मी आज परमेश्वराचे नियम आणि आज्ञा सांगतो, ते ऐका व पाळा.

¹⁴“सर्वकाही तुमचा देव परमेश्वर ह्याचे आहे. आकाश, आकाशापलीकडचे आकाश, पृथ्वी व पृथ्वीवरचे सर्व काही परमेश्वर देवाचे आहे. ¹⁵त्याचे तुमच्या पूर्वजांवर फार प्रेम होते. त्या प्रेम्खातर त्याने इतरांना वाळून तुम्हांला आपले मानले. आजही वस्तुस्थिती तीच आहे.

¹⁶“तेव्हा हट्टीपणा सोडा. आपली अंतःकरणे परमेश्वराला द्या. ¹⁷कारण परमेश्वर तुमचा देव आहे तो देवांचा देव व प्रभुंचा प्रभु आहे. तो महान परमेश्वर आहे. तो विस्मयकारी आहे. त्याला सर्व जण सारखेच आहेत. तो पक्षपात करत नाही की लच घेत नाही. ¹⁸अनाथांना, विधवांना इतकेच काय शहरात आलेल्या नवख्यांनाही साहाय्य करतो. त्यांना अन्न वस्त्र पुरवतो. ¹⁹म्हणून तुम्ही परक्यांशी प्रेमाने वागले पाहिजे. कारण मिसर देशात तुम्हीही उपरेच होतात. ²⁰तुम्ही फक्त तुमचा देव परमेश्वर याचीच सेवा करा. त्याच्याबद्दल आदर बाळगा. त्याला धरून राहा. शपथ वाहतांना त्याच्याच नावाने शपथ घ्या. ²¹फक्त परमेश्वराची स्तुती करा. तो

तुमचा देव आहे. त्याने केलेले चमत्कार आणि थोर कृत्ये तुम्ही प्रत्यक्ष पाहिली आहेत. ²²तुमचे पूर्वज खाली मिसरमध्ये गेले तेव्हा ते फक्त सतराजण होते. आता तुमच्या परमेश्वराच्या कृपेने तुम्ही त्याच्या कितीतरी पट, आकाशातील ताऱ्यांइतके आहात.

परमेश्वराची आठवण ठेवा

11 “म्हणून तुमचा देव परमेश्वर ह्यावर प्रेम करा. त्याच्या आज्ञेप्रमाणे वागा. त्याने घालून दिलेल्या नियमांचे, आज्ञांचे पालन करा. ²त्याने तुमच्यासाठी केलेले सर्व प्रताप आज आठवा. हे मी तुम्हांलाच सांगत आहे. तुमच्या मुलाबाळांना नव्हे. कारण त्यांनी यापैकी काहीच पाहिले, अनुभवले नाही. त्याची थोरवी, त्याचे सामर्थ्य व पराक्रम तुम्ही पाहिलेले आहे. ³मिसरचा राजा फारो व त्याचा सर्व देश यांच्या विरुद्ध त्याने कोणती कृत्ये केली हे तुम्ही पाहिलेच आहे. ⁴मिसरचे सैन्य, त्यांचे घोडे, रथ यांची कशी दैना झाली, तुमचा ते पाठलाग करत असताना त्यांच्यावर तांबड्या समुद्राच्या पाण्याचा लोंढा कसा आणला हेही तुम्ही पाहिले. परमेश्वराने त्यांना पूर्ण नेस्तनाबूत केले. ⁵तुम्ही येथे येईपर्यंत रानावनातून तुम्हाला त्याने कसे आणले हे तुम्हाला माहीत आहेच. ⁶त्याचप्रमाणे रजबेनाचा मुलगा अलीयाब याच्या दाधान व अबीराम या मुलांचे देवाने काय केले ते तुम्हांला माहीत आहे. त्यांना आणि त्यांचे कुटुंबिय, त्यांचे तंबू, नोकरचाकर व गाथीगुरे यांना सर्व इझ्राएलीदेखत पृथ्वीने आपल्या पोटात घेतले. ⁷परमेश्वराची ही महान कृत्ये तुमच्या मुलांनी नाही, तर तुम्ही पाहिलीत.

⁸“तेव्हा आज मी देतो ती प्रत्येक आज्ञा कटक्याने पाळा. त्यामुळे तुम्ही बलशाली व्हाल, यार्देन ओलांडून जो देश ताब्यात घ्यायला तुम्ही सिद्ध झाला आहात तो हस्तगत कराल. ⁹त्या देशात तुम्ही चिरकाल राहाल. तुमच्या पूर्वजांना व त्यांच्या वंशजांना हा प्रदेश द्यायचे परमेश्वराने वचन दिले आहे. या प्रदेशात सुबत्ता आहे. ¹⁰तुम्ही जिथे जाणार आहात तो प्रदेश तुम्ही सोडून आलेल्या मिसरसारखा नाही. तेथे तुम्ही पेरेणी झाल्यावर भाजीचा मळा शिंपावा तसे पायाने कालव्याचे पाणी ओढून देत होता. ¹¹पण आता मिळणारी जमीन तशी नाही. इझ्राएलमध्ये डोंगर आणि खोरी आहेत. आकाशातून पडणाऱ्या पावसाचे पाणी या भूमीला मिळते. ¹²तुमचा देव परमेश्वर या जमिनीची काळजी राखतो. वर्षाच्या सुरुवातीपासून शेवटपर्यंत त्याची या जमिनीवर कृपादृष्टी असते.

¹³“परमेश्वर म्हणतो, ‘ज्या आज्ञा मी आज तुम्हांला देत आहे त्यांचे तुम्ही काटेकोरपणे पालन करा. मनःपूर्वक तुमचा देव परमेश्वर याची सेवा करा. त्याच्यावर प्रेम करा. ¹⁴तसे वागलात तर तुमच्या भूमिवर मी योग्य वेळी पाऊस पाडीन. म्हणजे तुम्हाला धान्य, नवीन द्राक्षारस, तेल यांचा साठा करता येईल. ¹⁵माझ्यामुळे तुमच्या

गुराबोरांना कुरणात गवत मिळेल. तुम्हाला खाण्याकरीता पुष्कळ असेल.'

¹⁶पण सांभाळा, गाफील राहू नका. या देवापासून परावृत्त होऊन इतर दैवतांचे भजन पूजन करू नका. ¹⁷तसे केलेत तर परमेश्वरचा कोप होईल. तो आकाश बंद करील आणि मग पाऊस पडणार नाही. जमिनीत पीक येणार नाही. जो चांगला देश परमेश्वर तुम्हांला देत आहे त्यात तुम्हांला लौकरच मरण येईल.

¹⁸म्हणून सांगतो या आज्ञा लक्षात ठेवा. त्या हृदयात साठवून ठेवा. त्या लिहून ठेवा. आणि लक्षात राहण्यासाठी हातावर बांधा व कपाळावर लावा. ¹⁹आपल्या मुलाबाळांना हे नियम शिकवा. घरीदारी, झोपताना, झोपून उठताना त्याविषयी बोलत राहा. ²⁰घराच्या फाटकावर, आणि दारांच्या खांबांवर ही वचने लिहा. ²¹म्हणजे जो देश परमेश्वराने तुमच्या पूर्वजांना शपथपूर्वक देऊ केला त्या देशात तुम्ही आणि तुमची मुलेबाळे पृथ्वीवर आकाशाचे छप्पर असेपर्यंत राहाल.

²²मी सांगतो त्या सर्व आज्ञा नीट पाळा. परमेश्वर तुमचा देव ह्याजवर प्रेम करा. त्याने सांगितलेल्या मार्गाने जा. त्याच्यावरच निष्ठा ठेवा. ²³म्हणजे तुम्ही जाल तेव्हा तेथील इतर राष्ट्रांना तो तेथून हुसकावून लावेल. तुमच्यापेक्षा मोठ्या आणि सामर्थ्यवान राष्ट्रांवर तुम्ही ताबा मिळवाल. ²⁴जेथे जेथे तुम्ही पाय ठेवाल ती जमीन तुमची होईल. दक्षिणेतील वाळवंटापासून उत्तरेला लबानोन पर्यंत आणि पूर्वेला फरात नदीपासून पश्चिमेला समुद्रापर्यंत एवढा प्रदेश तुमचा होईल. ²⁵कोणीही तुमचा सामना करू शकणार नाही. परमेश्वर देवाने तुम्हाला सांगितल्याप्रमाणे, तुम्ही जेथे जेथे जाल तेथे लोकांना तुमची दहशत वाटे.

इब्राएल पुढचे पर्याय: आशीर्वाद किंवा शाप

²⁶आज मी तुमच्यापुढे आशीर्वाद आणि शाप हे पर्याय ठेवत आहे. त्यातून निवड करा. ²⁷आज मी तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या ज्या आज्ञा तुम्हाला सांगितल्या त्या नीट लक्षपूर्वक पाळल्यात तर तुम्हाला आशीर्वाद मिळेल. ²⁸पण या आज्ञा न ऐकता भलतीकडे वळालत तर शाप मिळेल. तेव्हा आज मी सांगितलेल्या मार्गानेच जा. इतर दैवतांच्या मागे लागू नका. परमेश्वराला तुम्ही ओळखता पण इतर दैवतांची तुम्हाला ओळख नाही.

²⁹तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला त्या प्रदेशात घेऊन जाईल. तुम्ही लौकरच तो प्रदेश ताब्यात घ्याल. तेथे गेल्याबरोबर तुम्ही गरिजीम डोंगरावर जा, व आशीर्वाद उच्चार. मग तेथून एबाल डोंगरावर जाऊन शापवाणीचा उच्चार करा. ³⁰हे डोंगर यार्देन नदीच्या पलीकडे, अराबत राहाणाऱ्या कनानी लोकांच्या प्रदेशात, पश्चिमेकडे गिलगाल शहराजवळच्या मोरे येथील ओक वृक्षाजवळ आहेत. ³¹तुम्ही यार्देन नदी पार करून जाल. तुमचा देव परमेश्वर देत असलेली जमीन तुम्ही ताब्यात घ्याल. ती

तुमची असेल. त्यात वस्ती कराल तेव्हा ³²मी आज सांगितलेले नियम, विधी यांचे पालन करा.

देवाच्या उपासनेसाठी स्थळ

12 "परमेश्वर हा तुमच्या पूर्वाजांचा देव आहे. त्याने दिलेल्या प्रदेशात तुम्ही हे विधी व नियम यांचे पालन काटेकोरपणे करा. ²आता तेथे असलेल्या राष्ट्रांना घालवून तुम्ही ती जमीन ताब्यात घेणार आहात. तेथील लोकांची सर्व पूजास्थळे तुम्ही नेस्तनाबूत करून टाका. उंच पर्वत, टेकड्या, हिरवीगार झाडी अशा बऱ्याच ठिकाणी ही पूजास्थळे विखुरलेली आहेत. ³तुम्ही तेथील वेद्या मोडून टाका, दगडी स्मारकस्तंभांचा विध्वंस करा. अशेरा मूर्ती जाळा, त्यांच्या दैवतांच्या मूर्तीची मोडतोड करा. म्हणजे त्या ठिकाणी त्यांची नावनिशाणीही उरणार नाही.

⁴ते लोक करतात तशी तुम्ही आपला देव परमेश्वर ह्याची उपासना करू नका. ⁵तुमचा देव परमेश्वर तुमच्या सर्व वसाहतीतून एक विशिष्ट स्थान निवडून घेईल. आपल्या नावाची स्थापना तेथे करील. ते त्याचे खास निवासस्थान असेल. तेथे तुम्ही उपासनेसाठी जात जा. ⁶तेथे तुम्ही आपापले होमबली, यज्ञबली, आपल्या पिकांचा व जनावरांचा एक दशांश हिस्सा, काही खास भेटी, नवस फेडण्याच्या वस्तू, खुशीने अर्पण करायच्या वस्तू तसेच आपल्या पाळीव प्राण्यांना झालेला पहिला गोऱ्या तुम्ही आणा. ⁷आपल्या कुटुंबियांसमवेत तुमचा देव परमेश्वर याच्या सान्निध्यात तुम्ही तेथे भोजन करा. तुम्ही कष्ट करून जे मिळवलेत त्याच्या आनंदात तेथे तुम्ही सर्वजण सामील व्हा. तुमचा देव परमेश्वर याच्या आशीर्वादाने तुम्हाला सर्व गोष्टी मनासारख्या मिळत आहेत याची आठवण ठेवा.

⁸आतापर्यंत आपण सगळे जशी उपासना करत आलो तशी आता करू नका. इतके दिवस आपण प्रत्येकाच्या मनाला येईल त्याप्रमाणे देवाची उपासना करत आलो. ⁹कारण तुमचा देव परमेश्वर देत असलेले हे विसाव्याचे ठिकाण अजून मिळाले नव्हते. ¹⁰पण आता तुम्ही यार्देन नदी पलीकडे परमेश्वर देणार असलेल्या देशात जाऊन राहणार आहात. तेथे तुम्हाला सर्व शत्रूपासून अभय मिळेल. तुम्हाला स्वस्थता लाभेल. ¹¹मग परमेश्वर एक ठिकाणी आपले खास निवासस्थान निवडेल. त्याला तो आपले नाव देईल. तिथे तुम्ही मी सांगतो त्या सर्व वस्तू घेऊन जा-होमबली, यज्ञबली, धान्याचा व प्राण्यांचा दहावा हिस्सा,* परमेश्वराला अर्पण करायच्या वस्तू, नवस फेडण्याच्या वस्तू, आणि पाळीव पशुपक्षी यांचा पहिला गोऱ्या. ¹²येताना आपली मुलेबाळे, नोकरचाकर, या सर्वांना या ठिकाणी घेऊन या. तुमच्या वेशींच्या आत राहणाऱ्या लेवींनाही बरोबर आणा (कारण त्यांना जमिनीत तुमच्याबरोबर वाटा नाही.) सर्वांनी मिळून तुमचा देव

परमेश्वर याच्या सान्निध्यात आनंदात वेळ घालावा. ¹³आपले होमबली निष्काळजीपणाने वाटेल त्या ठिकाणी अर्पण करू नका. ¹⁴परमेश्वर तुमच्या वसाहतीत कुठेतरी एक पवित्र जागा निवडील. तेथेच तुम्ही हे होमबली अर्पण करा व ज्या इतर गोष्टी करायला सांगितल्या त्या करा.

¹⁵“तथापी, तुम्ही राहता तेथे हरीण, सांबर असे कोणतेही चांगले प्राणी मारून खाऊ शकता. देवदयेने मिळतील तितके आणि हवे तितके खा. हे मांस शुद्ध, अशुद्ध अशा कोणत्याही लोकांनी खावे. ¹⁶फक्त त्यातले रक्त तेवढे खाऊ नका. ते पाण्यासारखे जमीनीवर ओतून टाका.

¹⁷आपण राहतो तेथे काही गोष्टी खाणे निषिद्ध आहे. त्या म्हणजे, देवाच्या वाट्याचे धान्य, नवीन द्राक्षारस, तेल, कळपातील पहिला गोन्हा, देवाला अर्पण करायच्या वस्तू नवस फेडण्याच्या गोष्टी, आणखी काही देवाला अर्पण करायच्या खास गोष्टी वगैरे. ¹⁸या गोष्टी तुमचा देव परमेश्वर जे स्थान निवडील तेथेच आणि त्याच्या समवेत खाव्या. आपली मुलेबाळे, दासदासी, वेशीच्या आतील लेवी यांना बरोबर घेऊन तिथे जाऊन त्या खा. जी कामं पार पाडली त्याबद्दल तुमचा देव परमेश्वर याच्या सान्निध्यात आनंद व्यक्त करा. ¹⁹या देशात राहाल तितके दिवस या सगळ्यात लेवींना न चुकता सामील करून घ्या.

²⁰⁻²¹“तुमच्या देशाच्या सीमा वाढवायचे तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुम्हाला वचन दिले आहे. तसे झाले की त्याने निवडलेली जागा तुमच्या राहत्या घरापासून लांब पडेल. तेव्हा मांसाची गरज पडली की जे मिळेल ते मांस तुम्ही खा. परमेश्वराने दिलेल्या पशुपक्ष्यांच्या कळपातील कोणताही प्राणी मारलात तरी चालेल. मी आज्ञा दिल्याप्रमाणे तुम्ही राहत्या जागी हे मांस हवे तेव्हा खा. ²²हरीण किंवा सांबर यांच्याप्रमाणेच हे खा. शुद्ध, अशुद्ध कोणीही व्यक्तित्वे ते खावे. ²³पण रक्त मात्र खाण्यात येऊ देऊ नका. कारण रक्त म्हणजे जीवन आहे. ज्या मांसात जीवनाचा अंश आहे ते खाणे कटाक्षाने टाळा. ²⁴रक्त सेवन करू नका. ते पाण्यासारखे जमीनीवर ओतून टाका. ²⁵परमेश्वराच्या दृष्टिने जे योग्य तेच तुम्ही करावे म्हणजे तुमचे व तुमच्या वंशजांचे कल्याण होईल.

²⁶“देवाला काही विशेष अर्पण करायचे ठरवले तर तुमचा देव परमेश्वर याने निवडलेल्या त्याच्या जागी तुम्ही जावे. नवस बोललात तर तो फेडायलाही तेथे जा. ²⁷आपले होमबली म्हणजे मांस व रक्त तेथे वेदीवर अर्पण करा. इतर बळींचे रक्त वेदीवर वाहा. मग त्याचे मांस खा. ²⁸मी दिलेल्या या सर्व आज्ञांचे पालन काळजीपूर्वक करा. जे तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या दृष्टिने चांगले व उचित आहे ते केल्याने तुमचे व तुमच्या मुलाबाळांचे निरंतर कल्याण होईल.

²⁹“तुम्ही दुसऱ्यांच्या जमिनीवर ताबा मिळवणार आहात. तुमचा देव परमेश्वर तुमच्यासाठी त्यांचा पाडाव करील. तेव्हा तेथील लोकांना हुसकावून तुम्ही तेथे राहाल. ³⁰एवढे

झाल्यावर एक खबरदारी घ्या. त्यांचा पाडाव झाल्यावर तुम्हालाच त्यांचे अनुकरण करण्याचा मोह होईल. आणि त्यांच्या देवांच्या भजनी लागाल. तेव्हा सावध. त्यांच्या दैवतांच्या नादी लागू नका. ‘या लोकांनी ज्याप्रकारे पूजा केली तशीच मी आता करतो’ असे मनात आणू नका. ³¹तुमचा देव परमेश्वर याच्या बाबतीत तसे करू नका. कारण परमेश्वराला ज्या गोष्टींचा तिटकारा आहे त्या सर्व गोष्टी हे लोक करतात. ते देवाप्रीत्यर्थ आपल्या मुलाबाळांचा होमसुद्धा करतात.

³²“तेव्हा मी सांगतो तेच कटाक्षाने करा. त्यात अधिक उणे करू नका.

भोंदू संदेष्टे

13 “स्वप्नांचे अर्थ सांगणारा एखादा भोंदू संदेष्टा तुमच्याकडे एखाद्या वेळी येईल. आपण काही चिन्ह, किंवा चमत्कार दाखवतो असे तो म्हणेल. ²कदाचित् त्या चिन्हाचा तुम्हाला पडताळा येईल किंवा चमत्कार खराही ठरेल. मग तो, तुम्हाला अपरिचित अशा इतर दैवतांची सेवा करायला सुचवेल. ³पण त्याचे ऐकू नका. कारण तुमचा देव परमेश्वर तुमची परीक्षा पाहत असेल. हे लोक आपल्यावर मनापासून प्रेम करतात की नाही हे परमेश्वराला पाहायचे असेल. ⁴तेव्हा तुम्ही आपल्या परमेश्वर देवालाच अनुसरा. त्याच्याविषयी आदर बाळगा. त्याच्या आज्ञा पाळा. आणि त्याने सांगितलेले ऐका. त्याची सेवा करा. त्याचा त्याग करू नका. ⁵तसेच त्या संदेष्ट्याला किंवा स्वप्न सांगणाऱ्याला ठार मारा. कारण तो तुम्हाला तुमच्या परमेश्वर देवापासून विचलीत करतो आहे. तुम्ही मिसर देशात गुलाम होतात तेव्हा आपल्या परमेश्वरानेच तुम्हाला तेथून सोडवले आहे. परमेश्वर देवाने आज्ञा देऊन नेमून दिलेल्या जीवनमार्गापासून हा माणूस तुम्हाला दूर नेतो म्हणून आपल्यामधून तुम्ही त्याचे निर्मूलन करा.

⁶“तुमच्या निकटवी एखादी व्यक्ती हळूच तुम्हाला दुसऱ्या दैवताच्या भजनी लावायचा प्रयत्न करील. ही व्यक्ती म्हणजे तुमचा सख्खा भाऊ, मुलगा, मुलगी, प्रिय पत्नी, किंवा जिवलग मित्रही असू शकतो. तो म्हणेल, ‘चल आपण या दुसऱ्या दैवताची पूजा करू.’ (तुझ्या किंवा तुझ्या पूर्वजांच्या ऐकितवाही नसलेले हे दैवत असेल ⁷तुमच्या भोवताली जवळपास किंवा लांब राहणारे जे लोक आहेत त्यांचे हे दैवत होत.) ⁸त्या व्यक्तीच्या म्हणण्याला मान्यता देऊ नका. त्याचे ऐकू नका. त्याची कणव येऊ देऊ नका. त्याला मोकळा सोडू नका. तसेच त्याला संरक्षण देऊ नका. ⁹⁻¹⁰त्याला ठार करा. त्याला दगडांनी मारा. पहिला दगड तुम्ही उचला आणि मारायला सुरुवात करा. मग इतर जण त्याला दगडांनी मारतील. कारण मिसरमधून ज्याने तुम्हाला दास्यातून सोडवले त्या परमेश्वर देवापासूनच हा तुम्हाला बहकवायचा प्रयत्न करत आहे. ¹¹ही गोष्ट

सर्व इम्राएलांच्या कानावर गेली की ते ही धास्ती घेतील, आणि अशी दुष्कृत्ये करायला धजावणार नाहीत.

नगरे उध्वस्त करण्याविषयी

¹²“तुम्हाला राहाण्याकरता तुमचा देव परमेश्वर नगरे देईल. त्यापैकी एखाद्या नगरातून तुमच्या कानावर वाईट बातमी येईल. ती अशी की ¹³तुमच्यापैकीच काही नीच माणसे आपल्यापैकी काही जणांना कुमार्गाला लावत आहेत. ‘आपण अन्य दैवतांची सेवा करू या’ असं म्हणून ते इतरांना बहकवत आहेत. (ही दैवते तुम्हाला अपरिचित असतील.) ¹⁴असे काही कानावार आल्यास ते खरे आहे की नाही याचा आधी पूर्ण शहानिशा करून घ्या. ते खरे निघाले, असे काही भयंकर घडल्याचे सिद्ध झाले ¹⁵तर त्या नगरातील लोकांना त्याचे शासन द्या. त्या सर्वांचा वध करा. त्यांच्या जनावरांनाही शिल्लक ठेवू नका. ते शहर पूर्णपणे उध्वस्त करा. ¹⁶मग तेथील सर्व मौल्यवान वस्तू गोळा करून शहराच्या मध्यभागी आणा. आणि त्याचबरोबर सर्व शहर बेचिराख करून टाका. तो आपल्या परमेश्वराचा होमार्पण असेल. ते शहर पुन्हा कधी ही वसवता कामा नये. ¹⁷ते नगर नाश करायला परमेश्वराच्या हवाली केले जावे. म्हणून त्यातील कोणतीही वस्तू स्वतःसाठी ठेवून घेऊ नका. ही आज्ञा ऐकलीत तर परमेश्वराचा तुमच्यावरचा क्रोध ओसरेल. त्याला तुमची दया येईल तुमच्याबद्दल प्रेम वाटेल तुमच्या पूर्वजांना त्याने कबूल केल्याप्रमाणे त्याच्याकृपेने तुमच्या देशाची भरभराट होईल. ¹⁸तुमचा देव परमेश्वर याचे ऐकलेत, त्याच्या आज्ञा पाळल्यात तरच हे घडेल. तेव्हा तुमचा देव परमेश्वर याच्या दृष्टिने जे योग्य तेच तुम्ही करा.

देवाची पवित्र प्रजा: इम्राएल लोक

14 “तुम्ही आपला देव परमेश्वर ह्याची मुले आहात. तेव्हा कोणी मरण पावले तर शोक प्रदर्शित करायला अंगावर वार करून घेणे, क्षौर करणे असे करू नका. ²कारण इतरांपेक्षा तुम्ही वेगळे आहात. तुम्ही परमेश्वराची पवित्र प्रजा आहात. आपली खास प्रजा म्हणून त्याने जगभरातून तुमची निवड केली आहे.

काय खावे, काय खाऊ नये याचे संकेत

³“परमेश्वराला ज्यांची घृणा वाटते असे काही खाऊ नका. ⁴⁻⁵गाय-बैल, शेळ्या, मेंढ्या, सांबर, हरीण, भेकर, चितळ, रोही, गवा, रानमेंढा हे खाऊ शकता. ⁶दुभंगलेल्या खुरांचा* आणि रवंथ करणारा कोणताही प्राणी खाण्यास योग्य आहे. ⁷पण उंट, ससा व शाफान खाऊ नका. कारण ते रवंथ करणारे असले तरी त्यांचे खूर दुभंगलेले नाहीत. तेव्हा ते खाण्यास अशुद्ध समजावेत. ⁸डुकरही खाऊ

नये. त्याचे खूर दुभंगलेले आहेत पण तो रवंथ करत नाही. तेव्हा तोही अशुद्ध होय. त्याचे मांस खाऊ नका, तसेच मेलेल्या डुकराला स्पर्शही करू नका.

⁹“जलचरांपैकी पंख आणि खवले असलेला कोणताही मासा खा. ¹⁰पण ज्यांना पंख आणि खवले नाहीत असा मासा खाऊ नका. ते अशुद्ध अन्न होय.

¹¹“कोणताही शुद्ध पक्षी खा. ¹²पण गरुड, लोळणारा गीध, मत्स्यमान्या, ¹³गीध, ससाणा, वेगवेगळ्या जातीच्या घारी, ¹⁴कोणत्याही जातीचा कावळा, ¹⁵शहामृग, गवळणा, कोकीळ, बहिरी ससाणा, ¹⁶पिंगळा, मोठे घुबड व पांढरे घुबड, ¹⁷पाणकोळी, गिधाड, करदोख, ¹⁸बगळा, सर्व प्रकारचे करकोचे, टिटवी, वाघूळ यापैकी कोणताही पक्षी खाऊ नये.

¹⁹“पंख असलेले कीटक खाण्यास अशुद्ध होत. तेव्हा ते खाऊ नयेत. ²⁰पण कोणताही शुद्ध पक्षी खायला हरकत नाही.

²¹“नैसर्गिक मृत्यू आलेला कोणताही प्राणी खाऊ नका. तो तुम्ही नगरात आलेल्या परक्या पाहुण्याला देऊ शकता. त्याला तो खायला हरकत नाही. किंवा त्याला तुम्ही तो विकू शकता. पण तुम्ही मात्र तो खाऊ नका. कारण तुम्ही परमेश्वर तुमचा देव ह्याची पवित्र प्रजा आहात.

“करडू त्याच्या आईच्या दुधात शिजवू नका.

दहावा हिस्सा देण्याविषयी नियम

²²“दरवर्षी तुमच्या शेतात पिकवलेल्या धान्याचा एक दशांश हिस्सा काढून ठेवा. ²³मग परमेश्वराने निवडलेल्या त्याच्या वस्तीच्या ठिकाणी, त्याचा सहवास मिळावा म्हणून जा. धान्य, नवी, द्राक्षारस, तेल यांचा दहावा भाग, गुराबोरांचा पहिला गोऱ्या यांचे तेथे सेवन करा. असे केल्याने तुमच्या परमेश्वर देवाबद्दल तुमच्या मनात सतत आदर राहील. ²⁴पण एखादेवेळी हे ठिकाण फार दूर असेल तर हे सर्व तेथपर्यंत वाहन नेणे तुम्हाला शक्य होणार नाही. असे झाले तर, ²⁵तेवढा भाग तुम्ही विकून टाका. तो पैसा गाठिला बांधून परमेश्वराने निवडलेल्या जागी जा. ²⁶त्या पैशाने तुम्ही गायीगुरे, शेळ्या मेंढ्या, द्राक्षारस, मद्य किंवा कोणताही खाद्यपदार्थ विकत घ्या. आणि सहकुटुंब सहपरिवार त्याचा आनंदाने उपभोग घ्या. ²⁷हे करताना तुमच्या नगरातील लेवींना वगळू नका. त्यांनाही यात सामील करून घ्या. कारण तुमच्याप्रमाणे त्यांना जमिनीत वाटा मिळालेला नाही.

²⁸दर तीन वर्षांनी त्या वर्षाच्या उत्पन्नातील दहावा भाग काढून ठेवा. गावातील इतरांसाठी म्हणून हे धान्य गावात वेगळे साठवून ठेवा. ²⁹लेवींना तुमच्यासारखे वतन नाही म्हणून त्यांनी तसेच इतर गरजूंनीही यातून धान्य घ्यावे. नगरात आलेले परकीय, विधवा, अनाथ मुले यांच्यासाठीही ते आहे. असे वागलात तर तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला सर्व कार्यात आशीर्वाद देईल.

खूर काही प्राण्यांच्या पायाचा कठीण भाग.

कर्जमाफीचे ठराविक वर्ष

15 "दर सात वर्षांच्या शेवटी तुम्ही कर्ज माफ करून टाकावे. ²त्याची पद्धत अशी: प्रत्येकाने आपल्या झिम्मा बांधवाला दिलेले कर्ज रद्द करून टाकावे. त्याला परतफेड करावला सांगू नये. कारण परमेश्वरानेच त्यावर्षी कर्जमुक्ती जाहीर केली आहे. ³परक्याकडून वसुली करावी, पण झिम्माला कर्जमाफी द्यावी. ⁴तुमच्या देशात कोणी गरीब असता कामा नये. कारण ही भूमी तुम्हाला परमेश्वराने दिली आहे आणि तो तुम्हाला भरभरून आशीर्वाद देणार आहे. ⁵पण त्यासाठी तुम्ही तुमचा देव परमेश्वर याच्या आज्ञेत राहिले पाहिजे. मी आज सांगितलेल्या सर्व आज्ञा काळजीपूर्वक पाळा. ⁶मग तुमचा देव परमेश्वर आपल्या वचनानुसार तुमचे कल्याण करील. तुम्ही इतर राष्ट्रांना उसने द्याल पण उसने घ्यायची तुमच्यावर वेळ येणार नाही. तुम्ही इतर राष्ट्रांवर सत्ता चालवाल पण तुमच्यावर इतरांची सत्ता चालणार नाही.

⁷"तुमचा देव परमेश्वर तुम्हांला देणार असलेल्या या देशात एखादा माणूस गरीब असेल, त्याला मदत करायला हात आखडता घेऊ नका, स्वार्थीपणाने वागू नका. ⁸त्याच्यासाठी हात सैल सोडा आणि त्याच्या गरजेपुरते उसने द्या.

⁹"कर्जमाफीचे वर्ष (सातवे वर्ष) आता जवळच आले आहे अशा मतलबी विचाराने कुणाला मदत नाकारू नका. गरजूंच्या बाबतीत असे क्षुद्र विचार मनात आणू नका. त्याच्या बाबतीत अनुदार राहू नका. तसे केले तर ते तुमच्याविरुद्ध परमेश्वराकडे गाऱ्हाणे गातील. आणि तुम्हांला पाप लागेल.

¹⁰"तेव्हा तुम्हांला शक्य आहे ते त्यांना द्या. उदार अंतःकरणाने द्या. या सत्कृत्याबद्दल तुम्हांला परमेश्वर देवाचा आशीर्वाद मिळेल. तुम्ही जे काम हाती घ्याल त्यात तुम्हांला यश मिळेल. ¹¹गरीब लोक तर देशात नेहमीच असणार म्हणून मी म्हणतो की त्यांना मदत करायला तयार राहा. आपल्या देशातील गरजवंतांना सडळ हाताने मदत करा.

दासांची सुटका

¹²"एखादी इब्री बाई किंवा पुरुष तुम्ही दास म्हणून विकत घेतलेला असेल तर सहा वर्षे चाकरी झाल्यावर, सातव्या वर्षी त्याला मुक्त करा. ¹³पण त्याला रिक्त हस्ताने जाऊ देऊ नका. ¹⁴त्याला आपल्यातील काही गुरं, धान्यधुन्य, द्राक्षारस द्या. तुमचा देव परमेश्वर याच्या आशीर्वादाने तुम्हाला भरभरून मिळाले आहे. तेव्हा तुमच्या दासालाही सडळ हाताने द्या. ¹⁵आपणही मिसरमध्ये दास होतो व तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हाला मुक्त केले हे लक्षात ठेवा. त्यासाठीच मी तुम्हाला आज ही आज्ञा देत आहे.

¹⁶"तुमच्या कुटुंबाचा लळा लागल्यामुळे आणि आनंददात असल्यामुळे तुमचा एखादा दास तुम्हाला सोडून जायला

तयार होणार नाही. ¹⁷तेव्हा दरवाजा जवळ धरून आरिने त्याचा कान येचा. तो तुमचा कायमचा दास आहे हे त्यावरून कळेल. दासीच्या बाबतीतही असेच करा.

¹⁸"दासांना मुक्त करून जाऊ देताना तुम्हाला जड वाटू नये. पगारी नोकराला तुम्हाला द्यावे लागले असते त्याच्या निम्म्या पैशातच याने तुमची सेवा केली आहे हे लक्षात ठेवा. असे केलेत तर तुम्ही जे जे कराल त्यात देव तुम्हाला आशीर्वाद देईल.

पहिल्या गोऱ्हाबद्दलचे नियम

¹⁹"तुमच्या कळपातील सर्व जनावरांचा पहिला गोऱ्हा पवित्र मानून तो परमेश्वराला अर्पण करा. पहिल्या गोऱ्हाला कामाला जुपू नका. पहिल्या मेंढराची लोकर कातरु नका. ²⁰दरवर्षी या सगळ्या गोऱ्हांना तुमचा देव परमेश्वर याने निवडलेल्या जागी घेऊन जा. तेथे सर्व कुटुंबियां समवेत परमेश्वरासमोर त्याचे मांस खा.

²¹"पण यापैकी एखाद्या जनावरात लंगडेपणा, आंढळेपणा असे काही व्यंग असेल तर तुमचा देव परमेश्वर ह्याला त्याचा बळी देऊ नका. ²²वाटल्यास घरीच त्याचे मांस खा. हरणाचे किंवा सांबराचे मांस खातात त्याप्रमाणे अशुद्ध व शुद्ध कोणीही ते खावे. ²³फक्त त्याचे रक्तसेवन करू नये. ते तेवढे पाण्याप्रमाणे जमिनीवर ओतून टाकावे.

वल्हांडण सण

16 "अबीब महिन्यात लक्षात ठेवून तुमचा देव परमेश्वराप्रित्यर्थ वल्हांडण हा सण साजरा करा. कारण याच महिन्यात तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हाला रात्रीच्या वेळी मिसरमधून बाहेर काढले. ²परमेश्वराने आपल्या निवाससाठी निवडलेल्या जागी जा. तेथे वल्हांडणाचा यज्ञपशू परमेश्वराला अर्पण करा. शेळ्या मेंढ्या किंवा गाय बैल यापैकी हा पशू असावा. ³त्यावेळी खमीर घातलेली भाकर खाऊ नका. बेखमीर भाकरी तुम्ही सात दिवस खावी. ही भाकरी म्हणजे 'संकटाची भाकर' होय. त्याने तुम्हाला मिसरमधील संकटांची जन्मभर आठवण राहील. किती गडबडीने तुम्हाला तो देश सोडावा लागला होता! त्याचा तुम्ही आमरण विसर पडू देऊ नका. ⁴तेव्हा या सात दिवसात देशभर कुणाच्याही घरी खमीर असता कामा नये. तसेच पहिल्या दिवशी संध्याकाळी जो बळी द्याल तो उज्याड्याच्या आत खाऊन संपवून टाका.

⁵"वल्हांडणाच्या पशूचे यज्ञार्पण तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हाला वस्तीसाठी दिलेल्या कोणत्याही नगराच्या आत करू नका. ⁶देव आपले निवासस्थान निवडील तेथेच व सुर्य अस्त होण्याच्या वेळीच ते केले पाहिजे. मिसरमधून परमेश्वराने तुम्हाला बाहेर काढल्याप्रित्यर्थ हा सण आहे. ⁷परमेश्वर जे स्थान निवडील तेथेच हा यज्ञपशू शिजवून खा. मग सकाळी आपापल्या घरी परत जा. ⁸सहा दिवस खमीर विरहीत भाकर खा. सातव्या

दिवशी कोणतेही कामकाज करू नये. या दिवशी सर्वांनी एकत्र येऊन तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्याप्रित्यर्थ पवित्र मेळा भरवावा.

सप्ताहांचा (किंवा पन्नासाव्या दिवसाचा) सण

⁹“पीक काढल्यापासून सात आठवडे मोजा. ¹⁰मग, आपल्या इच्छेनुसार एखादी विशेष भेटवस्तू आणून आपला देव परमेश्वर याच्यासाठी सप्ताहांचा सण साजरा करा. आपल्याला परमेश्वर देवाच्या कृपेने किती मिळाले याचा अंदाज घेऊन किती द्यायचे ते ठरवा. ¹¹परमेश्वराने निवडलेल्या त्याच्या विशेष निवासस्थानी जा. तेथे तुमचा देव परमेश्वर याच्या सान्निध्यात सहकुटुंब सहपरिवार आनंदात वेळ घालवा. आपली मुलेबाळे, दास, लेवी गावातील पांथस्थ, अनाथ, विधवा या सर्वांना बरोबर घ्या. ¹²तुम्ही मिसरमध्ये दास होता हे विसरू नका. तेव्हा हे नियम न चुकता पाळा.

मंडपाचा सण

¹³“खळ्यातील आणि द्राक्षकुंडांमधील उत्पन्न जमा केल्यावर सात दिवसांनी मंडपाचा सण साजरा करा. ¹⁴हा सणही मुलंबाळ, नोकरचाकर, लेवी, शहरातील वाटसरू, अनाथ, विधवा, यांच्यासह साजरा करा. ¹⁵तुमचा देव परमेश्वर याने निवडलेल्या निवासस्थानी, त्याच्या सन्मानार्थ सात दिवस हा सण साजरा करा. तुमच्या पिकांवर आणि तुम्ही घेतलेल्या कष्टांवर तुमचा देव परमेश्वर याची कृपादृष्टि आहे. तेव्हा आनंदात राहा.

¹⁶“तुमचा देव परमेश्वर याच्या पवित्र निवासस्थानी तुम्हातील सर्व पुरुषांनी वर्षातून तीनदा एकत्र जमले पाहिजे. बेखमीर भाकरीचा सण, सप्ताहांचा सण आणि मंडपाचा सण हे ते तीन प्रसंग होत. येताना प्रत्येकाने भेटवस्तू आणली पाहिजे. ¹⁷प्रत्येकाने यथाशक्ति दिले पाहिजे परमेश्वराने आपल्याला काय दिले याचा विचार करून आपण काय द्यायचे ते ठरवावे.

लोकांसाठी न्यायाधीश व अधिकारी

¹⁸“तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हाला दिलेल्या नगरांमध्ये आपापल्या वंशाप्रमाणे न्यायाधीश व अधिकारी यांच्या नेमणुका कराव्यात. या व्यक्तींनी नीतीने न्यायदान करावे. ¹⁹त्यांनी नेहमी निःपक्षपाती असले पाहिजे. त्यांनी लाच घेऊन न्यायनिवाडा करता कामा नये. पैसे पाहून भल्या भल्यांचेही डोळे फिरतात व ते निरपराध लोकांच्या म्हणण्याचा विपर्यास करतात. ²⁰चांगुलपणा आणि निःपक्षपातीपणा यांचीच नेहमी कास धरावी. म्हणजे तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हाला दिलेला हा प्रदेश संपादन करून तेथे तुम्ही सुखाने राहाल.

परमेश्वर मूर्तीचा तिरस्कार करतो

²¹“जेव्हा तुमचा देव परमेश्वर यासाठी तुम्ही वेदी उभाराल तेव्हा तिच्याशेजारी अशेरा देवीच्या सन्मानार्थ लाकडी स्तंभ उभारू नका. ²²कोणत्याही खोट्या दैवतांसाठी स्तंभ उभारू नका. तुमचा देव परमेश्वर ह्याला अशा गोष्टींचा तिरस्कार वाटतो.

यज्ञपशू निर्दोष असावा

17 “यज्ञात अर्पण करायचा गोऱ्हा किंवा मेंढर यांच्यात कोणतेही व्यंग असता कामा नये. कारण तुमचा देव परमेश्वर ह्याला त्याचा तिटकारा आहे.

मूर्तीपूजकांना शासन

²“तुमचा देव परमेश्वर ह्याने दिलेल्या प्रदेशात राहायला लागल्यावर एखाद्या नगरात दृष्टकृत्ये घडल्याचे तुमच्या कानावर येईल. परमेश्वराच्या कराराचा भंग केल्याचे पाप एखाद्या बाईच्या किंवा पुरुषाच्या हातून झाल्याचे कळेल. परमेश्वराच्या आज्ञेविरुद्ध ³त्याने इतर दैवतांची पूजा केली, किंवा सूर्य, चंद्र, तारे यांना देवपण दिले अशा स्वरूपाचे ते असेल. मी जी परमेश्वराची आज्ञा तुम्हाला दिली त्याच्या हे विरुद्ध आहे. ⁴अशी बातमी कानावर आली की तुम्ही त्याबाबतीत कसून चौकशी करा. हे भयंकर कृत्ये झाल्यामध्ये खरोखर घडले आहे याबद्दल तुमची बालंबाल खात्री झाली पाहिजे. हे खरे असल्याचे सिद्ध झाले ⁵तर ही दृष्टकृत्ये करणाऱ्याला स्त्री असो वा पुरुष तुम्ही शिक्षा करा. नगराच्या वेशीजवळ भर चौकात त्या व्यक्तीला आणून तिला दाड धोंड्यांनी मरेपर्यंत मारा. ⁶त्या व्यक्तीच्या दृष्टकृत्याला दोन किंवा तीन साक्षीदार असले पाहिजेत. एकच साक्षीदार असेल तर मात्र अशी शिक्षा करू नका. ⁷प्रथम साक्षीदारांनी मारायला हात उचलावा, मग इतरांनी मारावे. अशाप्रकारे आपल्यामधून अमंगळपणा निपटून काढावा.

अवघड न्यायनिवाडे

⁸“एखादे खुनाचे प्रकरण, दोन व्यक्तीमधील वाद, किंवा मारामारीत एखादा जखमी होणे अशा सारख्या काही खटल्यांमध्ये न्यायानिवाडा करणे तुम्हाला आवाक्या बाहेरचे वाटेल. या वादांची सुनावणी चाललेली असताना उचित काय ते ठरवणे न्यायाधीशांना जड जाईल. अशा वेळी परमेश्वराने निवडलेल्या पवित्र निवासस्थानी जावे. ⁹तेथे लेवी वंशातील याजक व त्यावेळी कामावर असलेला न्यायाधीश यांचा सल्ला घ्या. या समस्येची सोडवणूक ते करतील. ¹⁰परमेश्वराच्या पवित्र निवासस्थानी ते आपला निर्णय तुम्हाला सांगतील. त्यांचे म्हणणे ऐकून तसे करा. ते जे जे करायला सांगतील ते ते सर्व कुचुराई न करता अंमलात आणा. ¹¹त्यांचा निवाडा शिरोधार्य मानून त्यांच्या सूचनांमध्ये काडीमात्र बदल न करता त्यांच्या सूचना पाळा.

¹²“जो याजकाचे व न्यायाधीशाचे ऐकणार नाही त्याला चांगले शासन करा. त्याला मृत्युदंड द्या. इझ्राएलमधून या नीच माणसाचे उच्चाटन करा. ¹³हे ऐकून इतरांना दहशत बसेल व घाबरून ते पुढे उन्मत्तपणा करणार नाहीत.

राजाची निवड

¹⁴“तुमचा देव परमेश्वर देत असलेल्या प्रदेशात तुम्ही जात आहात. त्याचा ताबा घेऊन तुम्ही तेथे राहाल. मग इतर राष्ट्रांप्रमाणे आपणही आपल्यावर राजा नेमावा असे तुम्हाला वाटे. ¹⁵तेव्हा परमेश्वराने निवड केलेल्या व्यक्तीची तुम्ही राजा म्हणून नेमणूक करा. राजा हा तुमच्यापैकीच असला पाहिजे, परदेशी असता कामा नये. ¹⁶त्याने स्वतःसाठी अधिकाधिक घोडे बाळगता कामा नयेत. घोडदळ वाढवण्यासाठी त्याने मिसरमध्ये माणसे पाठवता कामा नयेत. कारण, ‘तुम्ही पुन्हा माधारी फिरता कामा नये,’ असे परमेश्वराने बजावले आहे. ¹⁷तसेच त्याला बऱ्याच बायका असू नयेत. कारण त्याने तो परमेश्वरापासून परावृत्त होईल. सोन्या-रुप्याचाही फार साठा त्याने करू नये.

¹⁸“राज्य करायला लागल्यावर त्याने स्वतःसाठी नियमशास्त्राची एक नक़ल वहीत लिहून ठेवावी. याजक, लेवी यांनी आपल्या जवळ ठेवलेल्या पुस्तकातून ती करावी व जन्मभर त्याचे अध्ययन करावे. ¹⁹नियमशास्त्रातील सर्व आज्ञांचे त्याने पालन करावे व अशा रीतीने परमेश्वर देवाचा आदर ठेवावा. ²⁰म्हणजे आपल्या प्रजेपेक्षा, भाऊवंदापेक्षा आपण कोणी उच्च आहोत अशी जाणीव त्याला स्पर्श करणार नाही. तो नियमांपासून विचलीत होणार नाही. अशाप्रकारे वागल्यास तो व त्याचे वंशज इझ्राएलांवर दीर्घकाळ राज्य करतील.

याजक लेवींचा निर्वाह

18 “लेवी वंशातील लोकांना इझ्राएलमध्ये जमिनीत वाटा मिळणार नाही. ते याजक म्हणून काम करतील. परमेश्वरसाठी अर्गनीत अर्पण केलेल्या बर्लीवर त्यांनी निर्वाह करावा. तोच त्यांचा वाटा. ²इतर वंशांप्रमाणे लेवींना जमिनीत वाटा नाही. परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे खुद्द परमेश्वरच त्यांचा वाटा आहे.

³“यज्ञासाठी गोऱ्या किंवा मेंढर मारताना त्या जनावराचा खांद्याचा भाग, गालफडे व कोथळा याजकाला द्यावा. ⁴धान्य, नवीन द्राक्षारस व तेल या आपल्या उत्पन्नातील पहिला वाटाही त्यांना द्यावा. तसेच मेंढरांची पहिल्यांदा कातरलेली लोकरही लेवींना द्यावी.

⁵कारण तुम्हा सर्वांमधून लेवी व त्याच्या वंशांना तुमचा देव परमेश्वर ह्याने आपल्या निरंतर सेवेसाठी निवडून घेतले आहे.

⁶“प्रत्येक लेवीच्या मंदिरातील सेवेच्या ठराविक वेळा असतील. पण दुसऱ्या कुठल्या वेळेला त्याला काम करायचे

असल्यास तो करू शकतो. इझ्राएलमध्ये कुठल्याही नगरात राहणारा कुणीही लेवी घर सोडून परमेश्वराच्या पवित्र निवासस्थानी येऊ शकतो. हे केव्हाही करायची त्याला मुभा आहे. ⁷आपल्या इतर बांधवांप्रमाणे त्यानेही तेथे सेवा करावी. ⁸त्याला इतरांप्रमाणेच वाटा मिळेल. शिवाय आपल्या कुटुंबाच्या उत्पन्नात त्याचा वाटा असेलच.

इतर राष्ट्रांचे अनुकरण नको

⁹“तुमचा देव परमेश्वर ह्याने दिलेल्या या प्रदेशात राहायला जाल तेव्हा तिकडच्या राष्ट्रांतील लोकांप्रमाणे भयंकर कृत्ये करू नका. ¹⁰आपल्या पोटाच्या मुलाबाळांचा यज्ञाची वेदीवर बळी देऊ नका. ज्योतिषी, चेटूक करणारा, मांत्रिक यांच्या नादी लागू नका. ¹¹वंशीकरण करणाऱ्याला थारा देऊ नका. मध्यस्थ, मांत्रिक तुमच्यापैकी कोणी बनू नये. मृतांत्याशी संवाद करणारा असू नये. ¹²अशा गोष्टी करणाऱ्यांचा तुमचा देव परमेश्वर ह्याला तिरस्कार आहे. म्हणून तर तो इतर राष्ट्रांना तुमच्या वाटेतून बाजूला करत आहे. ¹³तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्याशी विश्वासू असा.

परमेश्वराचा विशेष संदेष्टा

¹⁴“इतर राष्ट्रांना आपल्या भूमीतून हुसकावून लावा. ते लोक मांत्रिक, चेटूककरणारे अशांच्या नादी लागणारे आहेत. पण तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला तसे करू देणार नाही. ¹⁵तो तुमच्यासाठी संदेष्ट्याला पाठवील. तुमच्यामधूनच तो उदयाला येईल. तो माझ्यासारखा असेल. त्याचे तुम्ही ऐका. ¹⁶तुमच्या सांगण्यावरूनच देव असे करत आहे. हारेब पर्वताशी तुम्ही सर्व जमलेले असताना तुम्हाला या पर्वतावरील अग्नीची आणि देववाणीची भीती वाटली होती. तेव्हा तुम्ही म्हणालात, ‘पुन्हा हा आमचा देव परमेश्वर ह्याचा आवाज आमच्या कानी न पडो. तसा अग्नीही पुन्हा दृष्टीस न पडो, नाहीतर खचितच आम्ही मरु!’

¹⁷“तेव्हा परमेश्वर मला म्हणाला, ‘यांचे म्हणणे ठीकच आहे. ¹⁸मी यांच्यामधूनच तुझ्यासारखा एक संदेष्टा उभा करीन. माझी वचने त्यांच्या मुखाने ऐकवीन. माझ्या आज्ञेप्रमाणे तो लोकांशी बोलेल. ¹⁹हा संदेष्टा माझ्या वतीने बोलेल. तेव्हा जो कोणी ते ऐकणार नाही त्याला मी शासन करीन.’

भोंदू संदेष्ट्याची पारख

²⁰“पण हा संदेष्टा मी न सांगितलेले ही काही माझ्या वतीने बोलला. तर त्याला मृत्युदंड दिला पाहिजे. इतर दैवतांच्या वतीने बोलणारा संदेष्टाही कदाचित् निपजेल. त्यालाही ठार मारले पाहिजे. ²¹तुम्ही म्हणाल की अमुक वचन परमेश्वराचे नव्हे हे आम्हाला कसे कळणार? ²²तर, परमेश्वराच्या वतीने म्हणून तो संदेष्टा काही बोलला व ते प्रत्येकात उतरले नाही तर समजा की ते परमेश्वराचे

बोलणे नव्हे तो संदेष्टा स्वतःचेच विचार बोलून दाखवत होता. त्याला तुम्ही घाबरायचे कारण नाही.

आश्रय घेण्याची शहरे

19 “इतर राष्ट्रांच्या मालकीचा प्रदेश तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला देत आहे. परमेश्वर त्या राष्ट्रांना नष्ट करेल. मग त्यांच्या जागी तुम्ही वस्ती कराल. त्यांची नगरे आणि घरे तुम्ही ताब्यात घ्याल. तेव्हा ²⁻³त्या प्रदेशाचे तुम्ही तीन भाग करा. मग प्रत्येक भागात सर्वांना जवळ पडेल असे एक नगर निवडा. त्या नगरांना रस्त्यांची सोय करा. म्हणजे कोणाच्या हातून मनुष्यवध झाल्यास त्याला आश्रयासाठी या नगराकडे धाव घेता येईल.

⁴“मनुष्यवध करून या तीनपैकी एका नगरात आश्रयाला येणाऱ्याबद्दल नियम असा: पूर्वीचे वैर नसताना ज्याच्या हातून चुकून आपल्या शेजाऱ्याचा वध झाला आहे त्याने येथे जावे. ⁵उदाहरणार्थ, दोन माणसे लाकडे तोडायला जंगलात गेली. तेथे झाडावर कुऱ्हाड चालवत असताना चूकून कुऱ्हाडीचे पाते दांड्यापासून निसटले आणि ते नेमके दुसऱ्यावर पडून तो मेल. अशावेळी कुऱ्हाड चालवणाऱ्याने या तीनपैकी एखाद्या नगराच्या आश्रयाला जाऊन आपले प्राण वाचवावे.

⁶हे नगर फार दूर असेल तर त्याला तेथपर्यंत पोचता येणार नाही. मृताचा जवळचा नातेवाईक * त्याचा पाठलाग करील व त्याला त्या नगरात पोचण्यापूर्वीच गाठेल. आणि रागाच्या भरात त्याचा वध करील. यास्तव मुळात त्या माणसाच्या हातून वैर नसताना मनुष्य हत्या झाली होती तेव्हा तो प्राणदांडाला पात्र नव्हता. ⁷म्हणून ही नगरे सर्वांना जवळ पडायला हवीत. तेव्हा अशी तीन नगरे राखून ठेवा. ⁸“तुमच्या प्रदेशाचा विस्तार करण्याचे तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुमच्या वाडवडिलांना वचन दिले होते. त्यांच्याजवळ कबूल केलेला सर्वप्रदेश तो तुम्हाला देईल.

⁹तुमचाच देव परमेश्वर ह्याजवर प्रेम करा व त्याने दाखवलेल्या जीवनमार्गाने जा. या मी दिलेल्या आज्ञा तुम्ही पूर्णपणे पाळल्यात तर तुम्हाला हे सर्व मिळेल. मग परमेश्वराने तुमच्या प्रदेशाचा विस्तार केला की तुम्ही पहिल्या तीन नगरांच्या भरीला आश्रयासाठी आणखी तीन नगरे निवडा.

¹⁰म्हणजे तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला देणार असलेल्या भूमीवर निर्दोष माणसांची हत्या होणार नाही. आणि अशा हत्येचे पाप तुम्हांला लागणार नाही.

¹¹“पण द्वेषापोटीही एखादा माणूस संधीची वाट पाहत लपून छपून दुसऱ्याच्या जिवावर उठेल, त्याच्यावर

प्राणघातक हल्ला करून या नगरात आश्रयाला येईल. ¹²अशावेळी त्याच्या नगरातील वडिलधाऱ्यांनी माणसे पाठवून त्याला तेथून बाहेर काढवे व मृताच्या आमांश्यां हवाली करावे. त्याला मृत्यूची सजा झाली पाहिजे. ¹³त्याच्याबद्दल कळवळा वाटू देऊ नका. कारण त्याने निरपराध माणसाचा खून केला आहे. इझ्राएलमधून हा कलंक दूर करा. मग सर्व काही ठीक होईल.

जमिनीची हद्द

¹⁴“शेजाऱ्याच्या जमिनीची हद्द दाखवणारे दगड दूर करू नका. पूर्वीच्या लोकांनी त्या सीमा आखलेल्या आहेत. हे दगड म्हणजे तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुमच्या वाट्याला जेवढी जमीन दिली त्याच्या खुणा होत.

साक्षीदार

¹⁵“नियमाविरुद्ध वागल्याचा, अपराधाचा आरोप कुणावर असेल तर त्याला दोषी ठरवायला एक साक्षीदार पुरेसा नाही. त्याने खरेच गुन्हा केला आहे हे ठरवायला दोन किंवा तीन साक्षीदार तरी हवेतच.

¹⁶“अमक्याच्या हातून अपराध घडला आहे असे एखादा साक्षीदार द्वेषबुद्धीने, मुद्दाम खोटे सांगू शकतो. ¹⁷अशावेळी त्या दोघांनी परमेश्वराच्या पवित्र निवासस्थानी जावे आणि तेथे जे याजक व न्यायाधीश त्यावेळी असतील त्यांनी निवाडा करावा. ¹⁸न्यायाधीशांनी कौशल्याने चौकशी केली पाहिजे. त्यातून साक्षीदाराचा खोटारडेपणा उघडकीला आला तर ¹⁹मग तुम्ही त्याला शिक्षा करा. तथाकथित अपराध्याला जे शासन द्यावे असे त्याला वाटत होते तेच याला करा. अशा रीतीने आपल्यामधून नीच वृत्तीचा नायनाट करा. ²⁰इतरांच्या कानावर हे गेले की त्यांनाही दहशत बसेल आणि असे प्रकार करायला ते धजावणार नाहीत.

²¹“गुन्हा जितका गंभीर स्वरूपाचा तितकीच शिक्षाही कडक असावी. अपराध्याला शासन करताना दया दाखवण्याचे कारण नाही. कोणी कोणाचा जीव घेतल्यास त्यालाही देहांताचे शासन द्यावे. डोळ्याबद्दल डोळा, दाताबद्दल दात, हाताच्या बदल्यात हात आणि पायाच्या बदल्यात पाय असा दंड करावा.

युद्धनीती

20 “तुम्ही शत्रूवर चाल करून जाल तेव्हा त्यांचे घोडे, रथ आणि तुमच्यापेक्षा मोठे सैन्य पाहून घाबरून जाऊ नका. कारण ज्याने तुम्हाला मिसरमधून बाहेर काढले तो परमेश्वर देव तुमचा पाठीराखा आहे.

²“तुम्ही युद्धावर जाल तेव्हा तुमच्या याजकाने आपल्या सैन्याशी बातचीत करावी. ³ती अशी, ‘इझ्राएल लोकहो, ऐका. तुम्ही आज शत्रूवर चाल करून जात आहात. तेव्हा आपले धैर्य गमावू नका. भयभीत होऊ नका. उभारी कायम ठेवा. शत्रूला घाबरू नका. ⁴कारण तुम्हाला देव

जवळचा नातेवाईक शब्दशः “रक्ताचा सूड घेणारा” जेव्हा एखादी व्यक्ति मारली जाते तेव्हा तिच्या जवळच्या नातेवाईकांनी खूनी व्यक्तीला शासन झाले किंवा नाही याची खात्री करणे आवश्यक आहे.

परमेश्वर ह्याची साथ आहे. शत्रू विरुद्ध लढाई करायला तसेच विजय मिळवायला तो तुम्हाला मदत करणारा आहे.'

⁵'मग लेवी अधिकाऱ्यांनी सैन्याला उद्देशून असे सांगवे, 'नवीनघर बांधून अजून गृह प्रवेश केला नाही असा कोणी तुमच्यात आहे का? त्याने परत जावे. कारण तो युद्धात प्राणाला मुकल्यास दुसरा कोणी गृहप्रवेश करील. ⁶'द्राक्षमळा लावून अजून त्याची तोडणी केली नाही, फळ चाखले नाही असा कोणी आहे काय? त्याने माधारी जावे कारण तो युद्धात मरण पावल्यास दुसराच कोणी त्याच्या मळ्यातील फळे खाईल. ⁷तसेच, वाड निश्चय होऊन अजून लग्न झालेले नाही असा कोणी असल्यास त्याने परत जावे. कारण तो युद्धात कामी आल्यास त्याच्या वागूत वधूशी दुसरा कोणी लग्न करील.'

⁸'त्या लेवी अधिकाऱ्यांनी पुढे हेही सांगवे की युद्धाच्या भीतीने कोणी गलितगात्र झालेला असल्यास त्याने घरी परत जावे. नाहीतर त्याच्यामुळे इतरांचेही अवसान गळे. ⁹अशाप्रकारे सैन्याशी संभाषण केल्यानंतर अधिकाऱ्यांनी सेनापतींची नेमणूक करावी.

¹⁰'तुम्ही एखाद्या नगरावर चाल करून जाल तेव्हा प्रथम शांततेच्या तहाची बोलणी करून पाहा. ¹¹त्यांनी तुमच्या बोलण्याला मान्यता देऊन नगराचे दरवाजे उघडले तर तेथील सर्व प्रजा तुमची गुलाम होईल व तुमची सेवाचाकरी करील. ¹²पण त्यांनी तुमची तहाची बोलणी फेटाळून लावली आणि ते युद्धाला सज्ज झाले तर मग नगराला वेढा घाला. ¹³आणि तुमचा देव परमेश्वर ते तुमच्या हाती देईल तेव्हा तेथील सर्व पुरुषांना ठार करा. ¹⁴पण तेथील बायका, मुले, गुरेबरे इत्यादी लूट स्वतःसाठी घ्या. तुमचा देव परमेश्वर ह्याने दिलेल्या या लुटीचा उपभोग घ्या. ¹⁵तुमच्यापासून फार लांब असणाऱ्या व तुमच्या प्रदेशाबाहेर असणाऱ्या नगरांबाबत असे करण्यात यावे.

¹⁶'पण तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला देणार असलेल्या प्रदेशातील नगरे तुम्ही ताब्यात घ्याल तेव्हा तिथे मात्र कोणालाही जिवंत ठेवू नका. ¹⁷हत्ती, अमोरी, कनानी, परिज्जी, हिक्वी, यबूसी अशा एकूण एक सर्वांचा तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या आज्ञेप्रमाणे समूळ नाश करा. ¹⁸नाहीतर आपापल्या दैवतांची पूजा करताना ते ज्या अमंगळ गोष्टी करतात त्या ते तुम्हाला शिकवतील आणि तसे करणे आपला देव परमेश्वर ह्याच्या दृष्टीने पाप आहे.

¹⁹'युद्धात एखाद्या नगराला तुम्ही फार काळ वेढा घालून राहिला तर तेथील फळझाडांवर कुऱ्हाड चालवू नका. त्यांची फळे अवश्य खा पण झाडे तोडू नका. त्यांच्याशी युद्ध पुकारायला ती झाडे काही तुमची शत्रू नाहीत. ²⁰पण ज्यांना फळ येत नाहीत ती झाडे तोडलीत तरी चालतील. युद्ध चालू असेपर्यंत युद्धासाठी लागणारी शस्त्रे बनवायला त्या लाकडाचा उपयोग हवा तर करा.

अज्ञात व्यक्तीची हत्या

21 'तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला देणार असलेल्या प्रदेशात एखाद्याचा उघड्यावर खून झालेला आढळला आणि मारेकऱ्याचा पत्ता लागला नाही ²तर तुमच्यापैकी वडीलधारे आणि न्यायाधीश यांनी पुढे येऊन मृतदेहापासून सभोवार पसरलेल्या गावांचे अंतर मोजावे. ³मग जो गाव प्रेताच्या सर्वात जवळचा असेल तेथील वडिलधार्त्यांनी आपल्या कळपातील एक गाय निवडावी. कधीही कामाला न जुंपलेली व अजून न व्यायलेली अशी ती गाय असावी. ⁴मग तिला वाहता झरा असलेल्या खोऱ्यांत आणावी. हे खोरे कधी पेरणी, नांगरणी न झालेले असावे. अशा ठिकाणी त्या गायीची मान कापावी. ⁵लेवी वंशातील याजकांनी या वेळी तिथे असावे. (आपली सेवा करून घ्यायला आणि आपल्या क्तीने लोकांना आशीर्वाद द्यायला तुमचा देव परमेश्वर ह्याने त्यांची याजक म्हणून निवड केली आहे. प्रत्येक वादात किंवा मारामारीत ते निवाडा करतील.) ⁶त्या खोऱ्यात, मृताच्या जवळच्या नगरातील वडील माणसांनी, गाय मारल्यावर तिच्या मानेतून वाहणाऱ्या रक्ताने आपले हात धुवावे. ⁷व म्हणावे 'या व्यक्तीला आमच्या हातून मरण आले नाही. ही घटना घडताना आम्ही पाहिली नाही. परमेश्वरा तू झपाएलाल वाचवले आहेस.

⁸आम्हाला तू आपलस केल आहेस. आमचा उद्धार केला आहेस. आम्हाला शुद्ध कर. एका निरपराध व्यक्तीच्या हत्येबद्दल आम्हाला दोषी धरू नकोस. असे केले असता त्या निरपराध व्यक्तीच्या हत्येचे पाप या लोकांना लागणार नाही. ⁹याप्रमाणे परमेश्वराच्या दृष्टिने जे योग्य ते करून तुम्ही आपल्यामधून या पापाचा निचरा करा.

युद्धकैदी स्त्रिया

¹⁰'शत्रूशी युद्ध करायला गेल्यावर तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या साहाय्याने तुम्ही शत्रूला पराभूत कराल व त्याच्या सैनिकांना बंदीवान कराल. ¹¹तेव्हा बंदीवानात एखादी सुंदर स्त्री पाहून तिच्याशी लग्न करावे असे एखाद्याला वाटे.

¹²तेव्हा त्याने तिला आपल्या घरी आणावे. तिने आपले केशवपन करावे व नखे कापावी. ¹³तिचे पहिले, युद्धकैदीचे द्योतक असलेले वस्त्रही काढून टाकावे. आपल्या आईवडलांपासून दुरावल्याबद्दल तिने पूर्ण महिनाभर त्याच्या घरी शोक करावा. मग त्याने तिच्याजवळ जावे. म्हणजे तो तिचा पती व ती त्याची पत्नी होईल. ¹⁴पुढे त्याला ती आवडली नाही तर त्याने घटस्फोट देऊन तिला मुक्त करावे. पण तिची विक्री करू नये. तिला गुलाम म्हणू नही त्याने वागवता कामा नये. कारण त्याने तिच्याशी शरीरसंबंध ठेवला होता.

ज्येष्ठ मुलगा

¹⁵“एखाद्याला दोन बायका असतील आणि त्याचे एकीवर दुसरीपेक्षा जास्त प्रेम असेल. दोघींना मुले असतील. पण नावडतीचा मुलगा सगळ्यात मोठा असेल. ¹⁶अशा परिस्थितीत, आपल्या मालमतेची वाटणी करताना ज्येष्ठ मुलाच्या वाटणीचे, आवडतीच्या मुलाला देऊ नये. ¹⁷त्याने आपल्या ज्येष्ठ पुत्राचा नावडतीचा मुलगा असला तरी स्वीकार केला पाहिजे. तसेच आपल्या एकंदर मालमतेतील दुप्पट वाटा त्याला दिला पाहिजे. कारण तो ज्येष्ठ पुत्र आहे. व त्यालाच ज्येष्ठपणाचा हक्क आहे.

बंडखोर मुलगा

¹⁸“एखाद्याचा मुलगा हट्टी अजिबात न ऐकणारा, आईबापांना न जुमानणारा निघतो. शिक्षा केली तरी काही फरक पडत नाही. ¹⁹अशावेळी आईवडलांनी त्याला गावच्या चावडीवर वडीलधाऱ्यांपुढे न्यावा. ²⁰त्यांनी सांगावे की, हा उद्दाम आहे. आमचे ऐकत नाही. तसेच तो खादाड व मद्यपी आहे. ²¹यावर त्या गावातील माणसांनी या मुलाला दगडांनी मरेपर्यंत मारावे. असे केल्याने तुम्ही हे पाप आपल्यामधून काढून टाकाल. इझ्राएलमधील इतर लोकांच्या कानावर ही गोष्ट गेली की ते घाबरून राहतील.

गुहेगारांची झाडावर टांगलेली प्रेते

²²“एखाद्याचा अपराध मृत्युदंड मिळण्याइतका मोठा असेल. अशावेळी त्याच्या देहान्ता नंतर लोक त्याचे प्रेत झाडाला टांगतील. ²³तेव्हा ते रात्रभर झाडावर टांगलेले राहू देऊ नका. त्याचदिवशी कटाक्षाने त्याचे दफन करा. कारण झाडाला टांगलेल्या त्या मृतदेहाला देवाचा शाप असतो. तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला देणार असलेली भूमी अशी विटाळू नका.

इतर नियम

22 “आपल्यापैकी कोणाचा बैल किंवा मेंढर मोकट सुटलेले आढळले तर तिकडे दुर्लक्ष न करता ते त्याच्या मालकाकडे पोचते करा. ²तो मालक जवळपास राहात नसला किंवा कोण ते माहीत नसला तर त्या जनावराला आपल्या घरी आणा. त्याचा मालक शोध करत आला की त्याचे त्याला परत करा. ³कोणाचे गाढव, कपडे किंवा इतर कोणतीही वस्तू अशी इकडे तिकडे दिसली तरी असेच करा, व त्या शेजाऱ्याला मदत करा.

⁴“कोणाचे गाढव किंवा बैल रस्त्यात पडलेले आढळले तर तिकडे दुर्लक्ष करू नका. त्याला उठवून उभे राहायला मदत करा.

⁵“बायकांनी पुरुषांचा किंवा पुरुषांनी बायकोचा पेहेराव करू नये. तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या दृष्टीने ते निंद्य आहे.

⁶“वाटेत तुम्हाला झाडावर किंवा जमिनीवर पक्ष्याचे घरटे आढळले आणि मादी अंडी उबवत किंवा पिल्लांवर बसलेली दिसली तर पिल्लांसकट तिला नेऊ नका. ⁷हवी तर फक्त पिल्ले घ्या पण आईला सोडा. हे नियम पाळलेत तर तुमचे कल्याण होईल व तुम्ही चिरायु व्हाल.

⁸“नवीन घर बांधलेत तर त्याच्या छताला कठडा* अवश्य करा. म्हणजे वरून तोल जाऊन कोणी पडल्यास त्याच्या हत्येचे पातक तुम्हाला लागणार नाही.

यांची सांगड घालू नये

⁹“द्राक्षमळ्यात इतर धान्याचे बियाणे पेरू नये. पेरलेत तर सारेच वाया जाईल. धान्य आणि द्राक्ष यापैकी काहीच तुम्हाला वापरता येणार नाही.

¹⁰“बैल आणि गाढव एका नांगराला जुंपू नका.

¹¹“लोकूर आणि ताग यांच्या मिश्र विणीचे वस्त्र वापरू नका.

¹²“वेपवेगळे धागे एकत्र करून त्यांचे गोडे* आपल्या पांघरायच्या वस्त्राला चारीही टोकांना लावा.

विविधविषयक नियम

¹³“एखाद्या माणसाला लग्न केल्यावर बायकोशी शरीरसंबंध ठेवल्यावर काही काळानंतर बायको आवडेनाशी झाली आणि ¹⁴‘मी या बाईशी लग्न केले पण ती कुमारी नसल्याचे आमच्या शरीरसंबंधाच्या वेळी मला आढळून आले’ असा खोटा आरोप त्याने तिच्यावर ठेवला तर लोकांमध्ये तिची बदनामी होईल. ¹⁵अशा वेळी त्या मुलीच्या आईवडिलांनी तिच्या कौमार्त्याचा पुरावा घेऊन गावच्या चावडीवर वडीलधाऱ्या पंचाकडे जावे. ¹⁶‘मी या पुरुषाशी माझ्या मुलीचे लग्न लावून दिले आहे. पण आता ती त्याला नकोशी झाली आहे. ¹⁷त्याने तिच्यावर भलते सल्ले आरोप केले आहेत. आणि हा म्हणतो की कौमार्त्याची लक्षणे तिच्या ठायी आढळली नाहीत. पण हा घ्या माझ्या मुलीच्या कौमार्त्याचा पुरावा,’ असे मुलीच्या वडलांनी तेथे सांगून, त्या मंडळींना ती चादर दाखवावी. ¹⁸यावर गावच्या पंचांनी त्या नवऱ्याला धरून शिक्षा करावी. ¹⁹त्याला चाळीस औंस चांदी* दंड करावा. एका इझ्राएल कन्येवर ठपका ठेवून तिची बदनामी केल्याबद्दल

छताला कठडा प्राचिन इझ्राएलमध्ये धाब्याची घरे होती त्यामुळे धाब्याचा उपयोग अतिरिक्त खोलीसारखा करण्यात येत असे. ह्या नियमामुळे छप्पर ही एक सुरक्षित जागा झाली होती.

गोडे हे गोडे निरनिराळ्या कापडांचे बनविलेले असून ते पवित्र मानलेले असत. त्यांचा उपयोग देव व त्याच्या आज्ञा ह्यांची आठवण राहाण्यासाठी केला जात असे.

चाळीस औंस चांदी लग्नाचा करार पक्का करण्यासाठी मुलगा नवरीच्या पित्याला नेहमी देतो त्यापेक्षा ही जवळ जवळ दुप्पट रक्कम आहे.

ही रक्कम त्याने मुलीच्या वडीलांना द्यावी. त्याने बायको म्हणून तिचा स्वीकार केला पाहिजे. तसेच जन्मभर त्याने तिचा त्याग करता कामा नये.

²⁰पण बायकोबद्दल नवऱ्याने केलेला आरोप खराही असू शकतो. तिच्या कौमार्त्याचा पुरावा तिचे आईवडील दाखवू शकले नाहीत तर ²¹गावातील ज्येष्ठ मंडळींनी तिला आपल्या वडिलांच्या घराच्या दारापाशी आणावी आणि गावकऱ्यांनी तिला मरेपर्यंत दगडांनी मारावे. कारण तिने इम्राएलमध्ये ही लाजिरवाणी गोष्ट केली आहे. आपल्या वडलांच्या घरी असतानाचे तिचे वर्तन वेश्येसमान आहे. हा कलंक आपल्यामधून तुम्ही धुवून काढलाच पाहिजे.

स्वैर वर्तन

²²एखाद्या पुरुषाचे दुसऱ्या विवाहित स्त्री बरोबर लैंगिक संबंध असतील तर दोघांनाही मृत्युदंड द्यावा. आणि इम्राएलमधून या दुराचाराचे निर्मूलन करावे.

²³एखाद्या कुमारीकेचा वाडनिश्चय झालेला असताना गावातील दुसऱ्या एखाद्या पुरुषाने तिच्याशी लैंगिक संबंध ठेवलेले आढळले तर ²⁴त्या दोघांना गावाच्या वेशीपाशी भर चौकात आणून दगडांनी मरेपर्यंत मारावे—ती दुसऱ्याची बायको होणार होती. तिच्याशी शरीरसंबंध ठेवल्याबद्दल पुरुषाला आणि गावांत असून मदतीसाठी आरडाओरडा केला नाही म्हणून त्या मुलीला मरेपर्यंत दगडांनी मारावे. अशाप्रकारे आपल्या लोकांमधून हा दुराचार निपटून टाकावा.

²⁵पण अशा वागूत मुलीला एखाद्याने रानात गाठले आणि तिच्यावर बलात्कार केला तर मात्र फक्त त्या पुरुषाला मारावे. ²⁶त्या मुलीला काही करू नये. देहान्तशासन व्हावे असे तिने काही एक केले नाही. कोणी आपल्या शेजाऱ्यावर चालून जाऊन त्याचा जीव घ्यावा तसेच हे झाले. ²⁷त्याला ही मुलगी रानात आढळली. त्याने तिच्यावर हात टाकला. कदाचित् तिने मदतीसाठी हाका मारल्याही असतील पण तिच्या बचावासाठी तिथे कोणी नव्हते. तेव्हा तिला शिक्षा करू नये.

²⁸जिचा वाडनिश्चय झालेला नाही अशी कुमारीका कोणाला आढळली आणि त्याने तिच्यावर बलात्कार केला हे लोकांनी पाहिल्यास ²⁹त्याने मुलीच्या वडीलांना वीस औंस चांदी * द्यावी. आता ती त्याची बायको झाली. कारण त्याने तिच्याशी शरीरसंबंध ठेवल्याचे पाप केले आहे. तो आता तिचा जन्मभर त्याग करू शकत नाही.

³⁰आपल्या वडलांच्या बायकोशी गमन करून कोणी त्यांच्या तोंडाला काळे फासू नये."

उपासनेत सहभागी होण्याविषयी

23 "जो भगनांड किंवा छिन्नेंद्रिय आहे त्याला परमेश्वराच्या उपासनेत सहभागी होण्यास मनाई आहे. ²ज्यांच्या आईवडीलांचा रीतसर विवाह झालेला नाही त्यानेही उपासनेत सहभागी होऊ नये. त्याच्या दहाव्या पिढीपर्यंत ही मनाई आहे.

³अम्मोनी आणि मवाबी यांनी व त्यांच्या पुढच्या दहा पिढ्यांनीही इम्राएलांबरोबर उपासनेत सामील होवू नये. ⁴कारण तुमच्या मिसरपासूनच्या प्रवासात तुम्हाला अन्नपाणी देण्यास त्यांनी नकार दिला होता. तसेच बलामला पैसे चारून त्यांनी त्याला तुम्हांला शाप द्यायला लावले. (मेसोपोटेमियातील पथोर नगरामधला बौर याचा बलाम हा मुलगा.) ⁵तुमचा देव परमेश्वर ह्याने मात्र बलामचे ऐकले नाही. उलट त्या शापाचे रूपांतर आशीर्वादात केले. कारण तुमचा देव परमेश्वर याचा तुमच्यावर लोभ आहे. ⁶या अम्मोनी किंवा मवाबी लोकांबरोबर कधीही सलोखा करू नका. तुम्ही जिवंत असेपर्यंत त्यांच्याशी मैत्री करू नका.

इम्राएलींनी कोणाला आपले म्हणावे?

⁷अदोमी लोकांचा कधीही तिरस्कार करू नका. कारण ते तुमचे आप्त आहेत. तसेच मिसरींचा द्वेष करू नका. कारण त्यांच्या देशात तुम्ही उपरे होतात. ⁸अदोमी आणि मिसरी यांच्या तिसऱ्या पिढीपासूनच्या लोकांना इम्राएलांबरोबर परमेश्वराच्या प्रार्थनेत सहभागी व्हायला हरकत नाही.

सैन्यातील शुचिता

⁹युद्धावर छावणीत असताना जे जे म्हणून अशुद्धकारक त्यापासून दूर राहा. ¹⁰एखाद्याला रात्री स्वप्नावस्था झाल्यास त्याने छावणीच्या बाहेर जावे. छावणीत राहू नये. ¹¹मग संध्याकाळी स्नान करावे. आणि सूर्यास्त झाल्यावरच परत छावणीत यावे.

¹²प्रातर्विधीसाठी छावणीच्या बाहेर एक जागा असावी. ¹³आपल्या शस्त्रास्त्रांबरोबरच खणण्यासाठी म्हणून एक कुदळ असावी. प्रातर्विधीस बसण्यापूर्वी एक खड्डा खणावा व विधी आटोपल्यावर त्यावर माती पसरून तो झाकून टाकावा. ¹⁴कारण तुमच्या संरक्षणासाठी आणि तुमच्याहातून शत्रूचा पराभव करण्यासाठी तुमचा देव परमेश्वर तुमच्या बरोबरच राहणार आहे. तेव्हा छावणी पवित्र असावी. नाहीतर काही किडसवाण्या गोष्टी पाहून तो तुम्हांला सोडून जायचा.

इतर नियम

¹⁵एखाद्या गुलाम कधी त्याच्या मालकाकडून पळून जाऊन तुमच्याकडे आला तर त्याला त्याच्या मालकाच्या स्वाधीन करू नका. ¹⁶त्याला तुमच्या वेशीमध्ये हव्या त्या गावात राहू द्या. त्याला जाच करू नका.

वीस औंस चांदी सदर रक्कम हुंड्याच्या स्वरूपात मुलगा नवरीच्या पित्याला लग्नाचा करार पक्का करण्यासाठी देत असे. नवरीचा पिता सदर रक्कम मुलीच्या पतीला जर काही झालेच तर तिची काळजी घेण्यासाठी जपून ठेवत असे.

¹⁷“इझ्राएलच्या स्त्रीपुरुषांपैकी कोणीही देवळातील वेश्या होऊ नये. ¹⁸पुरुष किंवा स्त्रीवेश्येच्या कमाईचा पैसा तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या पवित्र निवासस्थानी, नक्स फेडण्याच्या कामासाठी वापरला जाणार नाही याची दक्षता घ्या. कारण तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या दृष्टीने अशा व्यक्ती तिरस्करणीय आहेत.

¹⁹“आपल्या इझ्राएल बांधवांपैकी कोणाला काही उसने दिल्यास त्यावर व्याज लावू नका. पैसा, अन्नधान्य किंवा कोणत्याही व्याजी लावता येण्यासारख्या गोष्टीवर व्याज आकारू नका. ²⁰परक्याकडून व्याज घेतले तरी चालेल. पण आपल्याच बांधवाला व्याज लावू नका. हे नियम पाळलेत तर, ज्या प्रदेशात तुम्ही राहणार आहात तेथे हाती घेतलेल्या प्रत्येक कार्यात तुम्हांला तुमचा देव परमेश्वर ह्याचा आशीर्वाद मिळेल.

²¹“तुमचा देव परमेश्वर ह्याला नक्स बोललात तर तो फेडायला उशीर करू नका. कारण तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला त्याचा जाब विचारील. नक्स फेडला नाहीत तर पाप लागेल. ²²पण नक्स बोललाच नाहीत तर पाप लागणार नाही. ²³जे वचन तुम्ही देता ते पाळत जा. देव काही तुम्हाला ‘नक्स बोला’ असे म्हणत नाही. तुम्ही स्वखुशीने तो बोलता तेव्हा त्याप्रमाणे वागा.

²⁴“दुसऱ्याच्या द्राक्षमळ्यातून जात असताना वाटल्यास हवी तितकी द्राक्षे खा पण टोपलीत घालून बरोबर घेऊन जाऊ नका. ²⁵कोणाच्या शेतातून जाताना धान्याची कणसे खुडून खाऊ शकता पण विड्याने कापून नेऊ नका.

24 “एखाद्याला लग्नानंतर आपल्या बायकोच्या संबंधाने एखादी न आवडणारी गुप्त गोष्ट कळली व ती त्याला आवडेनाशी झाली तर त्याने तिला घटस्फोट लिहून द्यावा. मग तिला घराबाहेर काढावे. ²त्याच्या घरातून बाहेर पडल्यावर हवे तर तिने दुसरे लग्न करावे. ³त्यातून समजा असे झाले की या नवऱ्याचीही तिच्यावर इतराजी झाली आणि त्याने तिला घटस्फोट दिला तर मात्र त्याने तिला सोडल्यावर पुन्हा पहिल्या नवऱ्याने तिच्याशी लग्न करू नये. किंवा हा दुसरा नवरा वारला तरी पहिल्या नवऱ्याने पुन्हा तिच्याशी लग्न करू नये. कारण ती आता भ्रष्ट झालेली आहे. तिच्याशी पहिल्या नवऱ्याने पुन्हा लग्न करणे हे तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या दृष्टीने निंद्य आहे. तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला देणार असलेल्या या प्रदेशात असे पाप करू नका.

⁵“एखाद्याचे नुकतेच लग्न झाले असेल तर त्याला सैन्यात मोहिमेवर पाठवू नये. तसेच त्याच्यावर विशेष कामगिरी सोपवू नये. नववधूला सुखी ठेवण्यासाठी वर्षभर घरीच राहण्याची मोकळीक त्याला द्यावी.

⁶“कोणाला काही उसने दिल्यास त्याबद्दल जाते किंवा जात्याची तळी तारण म्हणून ठेवून घेऊ नये. नाहीतर त्याच्या तोंडचा घासच काढून घेतल्यासारखे होईल.

⁷“कोणी आपल्या इझ्राएली बांधवाला पळवले आणि गुलाम म्हणून त्याची विक्री केली तर त्या पळवणाऱ्या माणसाला ठार करावे व आपल्यामधून अशा दुष्कृत्याचे निर्मूलन करावे.

⁸“कोणाला महारोग झाल्याचे आढळले तर लेवी याजकाने सांगितलेल्या सर्व गोष्टींचे काटेकोर पालन करा. माझ्या आज्ञेप्रमाणे याजक सांगतील, ते ऐका. ⁹मिसरमधून बाहेर पडल्यावर पुढच्या प्रवासात मिर्यामेचे तुमचा देव परमेश्वर ह्याने काय केले ते चांगले लक्षात असू द्या.

¹⁰“तुम्ही कोणाला कर्ज द्याल तेव्हा तारण मिळवायला त्याच्या घरात शिरू नका. ¹¹बाहेरच थांबा. मग तो आत जाऊन गहाण ठेवण्याची वस्तू घेऊन येईल. ¹²तो फार गरीब असला तर दुसरे काहीच त्याच्याजवळ गहाण ठेवण्यासारखे नसल्यामुळे आपले गरम कपडे आणील. तर ते रात्रभर तुम्ही स्वतःजवळ ठेवू नका. ¹³त्याला रोजच्या रोज संध्याकाळ झाली की देत जा म्हणजे त्याला पुरेसे अंथरून पांघरुण मिळेल. त्याबद्दल तो तुम्हाला दुवा देईल. तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या दृष्टीने हे तुमचे वागणे न्यायीपणाचे व उचित होय.

¹⁴“तुमच्याकडे काम करणाऱ्या गरीब आणि गरजू नोकरांचे शोषण करू नका. मग तो इझ्राएली बांधव असो की तुमच्या गावात राहणारा कोणी परकीय असो. ¹⁵त्याला रोज सूर्यास्तापूर्वी त्याचा रोजगार देत जा. कारण हातावर पोटा असल्यामुळे त्याचा उदरनिर्वाह या पैशावरच होतो. तुम्ही मजुरी दिली नाहीत तर तो परमेश्वराकडे आपले गाव्हाने सांगेल आणि तुम्ही पापाचे धनी व्हाल.

¹⁶“मुलांच्या वागणुकीची शिक्षा म्हणून आईवडलांना देहान्तशासन होऊन नये. तसेच आईवडलांच्या दुष्कृत्याची सजा म्हणून मुलांना ठार करू नये. ज्याच्या त्याच्या दुष्कृत्याची सजा ज्याला त्याला मिळावी.

¹⁷“गावातील परकीय आणि अनाथ यांना उचित वागणूक मिळावी. विधवेचा कपडालात्ता गहाण ठेवून घेऊ नये. ¹⁸मिसरमध्ये तुम्ही गरीब गुलाम होतात आणि तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुम्हाला तेथून सोडवून मुक्त केले हे लक्षात ठेवा. दीन दुबळ्यांशी असे वागा हे मी एवढ्याचसाठी तुम्हाला सांगत आहे.

¹⁹“शेतातील पीक कापताना एखादी पेंढी तिथेच राहिली तर ती आपणायला परत जाऊ नका. अनाथ, उपरे विधवा ह्यांच्यासाठी ती राहू द्या. त्यांना थोडे धान्य मिळाले तर तुम्हांला तुमच्या प्रत्येक कार्यात तुमचा देव परमेश्वर ह्याचा आशीर्वाद मिळेल. ²⁰जैतून वृक्षांची फळांसाठी झाडणी कराल तेव्हा डहाळ्यांमध्ये कुठे फळे राहिली आहेत का हे पुन्हा पुन्हा तपासू नका. उरलेली फळे अनाथ, परकीय, विधवा यांच्यासाठी राहू द्या. ²¹द्राक्षमळ्यातून द्राक्षे खुडताना उरली सुरली द्राक्षेही त्यांच्यासाठीच राहू द्या. ²²तुम्हीही मिसरमध्ये गरीब गुलाम. होता म्हणून मी तुम्हाला हे

करायला सांगत आहे. त्याची आठवण ठेवा आणि गरिबांसाठी एवढे करा.

25 “दोन व्यक्तित्वंमध्ये वाद झाल्यास त्यांनी न्याय मागण्यासाठी न्यायाधीशांकडे जावे. वादाचा निवाडा न्यायाधीश करील. ²दोषी व्यक्ति फटक्यांच्या शिक्षेला पात्र ठरल्यास न्यायाधीशाने त्याला पालथे पाडावे व आपल्या समक्ष त्याला फटके मारून घ्यावेत. फटक्यांची संख्या गुन्ह्याच्या प्रमाणात असावी. ³चाळीस फटक्यांच्यावर कोणालाही शिक्षा होऊ नये. त्याच्यापेक्षा अधिक मारल्यास त्याचा जीव तुमच्या लेखी, महत्वाचा नाही असा त्याचा अर्थ होईल. ⁴धान्याची मळणी करताना बैल धान्यात तोंड घालील या भीतीने त्याच्या मुसक्या बांधू नका.

⁵“दोन भाऊ एकत्र राहात असले आणि त्यातला एक मूलबाळ व्हायच्या आधीच वारला तर त्याच्या बायकोने कुटुंबाबाहेरच्या कोणा परपुरुषाशी लग्न करू नये. दिरानेच तिच्याशी लग्न करावे व दिराचे कर्तव्य बजावावे. ⁶यानंतर तिला जो पहिला मुलगा होईल त्याने तिच्या मृत पतीचे नाव पुढे चालवावे. म्हणजे त्याचे नाव इस्राएलमधून नामशेष होणार नाही. ⁷त्या मृत व्यक्तीच्या भावाने आपल्या विधवा भावजयीशी लग्न करण्याचे नाकारले तर तिने गावाच्या वेशीपाशी वडीलधाऱ्या पंचांकडे जावे व सांगावे की आपला दिर त्याच्या भावाचे नाव इस्राएलमध्ये राखायला राजी विसत नाही. दिराच्या कर्तव्याला अनुसरून तो माझ्याशी वागत नाही. ⁸अशावेळी पंचांनी त्याला बोलवून त्याच्याशी बोलवावे. यावरही तो ऐकायला तयार नसेल, तिच्याशी लग्न करायला तयार नसेल ⁹तर सर्वासमोर त्याच्यापुढे येऊन तिने त्याच्या पायातला जोडा काढावा. त्याच्या तोंडावर थुकावे. आणि म्हणावे, ‘जो कोणी आपल्या भावाचा वंश वाढवत नाही त्याचे असेच करावे.’ ¹⁰जोडा काढून घेतलेल्याचे घराणे,’ अशी मग त्याची इस्राएलभर ख्याती होईल.

¹¹“दोन पुरुषांच्या मारामारीमध्ये त्यातील एकाची बायको आपल्या नवऱ्याच्या मदतीसाठी मध्ये पडली असता तिने दुसऱ्याचे नाजूक इंद्रिय पकडू नये. ¹²तेसे केल्यास दयामाया न दाखवता तिचा हात तोडावा.

¹³“बनावट तराजू वापरून लोकांची फसवणूक करू नये. वजन अती जड किंवा अती हलकी नसावीत. ¹⁴आपल्या जवळची मापे फार मोठी किंवा फार लहान असू नयेत. ¹⁵आपली वजनने मापे अचूक आणि योग्य असावीत. म्हणजे तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला देणार असलेल्या प्रदेशात तुम्ही दीर्घकाळ राहाल. ¹⁶खोट्या वजनमापांनी लोकांची फसवणूक करणाऱ्यांचा, अनुचित वागणाऱ्यांचा तुमचा परमेश्वर देव तिरस्कार करतो.

अमालेकांचा नाश करावा

¹⁷“तुम्ही मिसरमधून येत असताना अमालेक येथील लोक तुमच्याशी कसे वागले ते आठवा. ¹⁸त्यांना देवाविषयी

आदर नव्हता. तुम्ही दमले भागलेले असताना त्यांनी तुमच्यावर हल्ला केला. दमून मागे पडलेल्या तुमच्यातील दुर्बळांना त्यांनी ठार केले. ¹⁹म्हणून अमालेकांची आठवण सुद्धा तुम्ही पृथ्वीच्या पाठीवरून पुसून टाकली पाहिजे. देव तुम्हाला देणार असलेल्या प्रदेशात प्रवेश केल्यावर तुम्ही हे अंमलत आणा. इतर शत्रूंपासून तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुम्हाला विसावा दिल्यावर अमालेकांचा न विसरता समाचार घ्या.

पहिले उत्पन्न

26 “लौकरच तुम्ही तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला देणार असलेल्या प्रदेशात पाऊल टाकून तेथील जमिनीचा ताबा घेऊन, तेथे राहाल. ²तेथील परमेश्वराने दिलेल्या शेतजमिनीचे सर्व उत्पन्न गोळा कराल. तेव्हा पहिले पीक तोपल्यात भरून त्या घेऊन तुमचा देव परमेश्वर ह्याने निवडलेल्या त्याच्या पवित्र निवासस्थानी जा. ³त्यावेळी जो याजक असेल त्याच्याकडे जाऊन सांगा की परमेश्वराने आमच्या पूर्वजांना आम्हाला जमीन देण्याचे वचन दिले होते. त्याप्रमाणे मी येथे पोहोचलो आहे, हे सांगायला मी तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या दारी आलो आहे!

⁴“मग तो याजक तुमच्या हातून ती तोपली घेईल. तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या वेदीसमोर तो ती खाली ठेवील. ⁵तेव्हा तुम्ही तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्यासमोर असे म्हणावे, ‘आमचा पूर्वज हा भटकणारा अरामी होता, तो खाली मिसरमध्ये जाऊन राहिला. तिथे पोहोचला तेव्हा त्याचा परिवार लहान होता. पण मिसरमध्ये त्याचे महान व सामर्थ्यशाली राष्ट्र बनले. ⁶तेथे मिसरी लोकांनी आम्हाला वाईट वागणूक दिली. आम्हाला गुलाम बनवले. जबरदस्तीने कष्टाच्या कामाला जुंपले व छळ केला. ⁷मग आम्ही परमेश्वर जो आमच्या पूर्वजांचा देव ह्याचा धावा केला. त्यांच्या बद्दलची गाव्हाणी सांगितली. परमेश्वराने आमचे ऐकले. त्याने आमचा त्रास, आमचे कष्ट आणि छळ त्याने पाहिले.

⁸मग त्याने आपल्या प्रचंड सामर्थ्याने आम्हाला मिसरमधून बाहेर आणले. तेव्हा त्याने मोठे चमत्कार प्रताप दाखवले आणि उत्पात घडवले. ⁹आणि येथे आम्हाला आणून ही दुष्प्रमाध्याचे पाट वाहणारी भूमी आम्हाला दिली. ¹⁰आता हे परमेश्वरा, त्या भूमीतील पहिले उत्पन्न आम्ही आणले आहे.’

“मग तो उत्पन्नाचा वाटा परमेश्वरासमोर ठेवून परमेश्वराला वंदन करा. ¹¹त्यानंतर सर्वजण एकत्र भोजन करा. तुम्हाला व तुमच्या कुटुंबियांना तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या कृपेने जे जे चांगले मिळाले त्याबद्दल आनंद व्यक्त करा. यात लेवी आणि गावातील परकीय यांनाही सामील करून घ्या.

¹²“दर तिसरे वर्ष हे दशांश देण्याचे वर्ष होय. यावर्षी आपल्या उत्पन्नाचा दहावा हिस्सा लेवी, गावातील परकीय

विधवा अनाथ यांना द्या. म्हणजे तेही तृप्त होतील. ¹³या वेळी तुमचा देव परमेश्वर ह्याला सांगा की माझ्या घरातून मी हा उत्पन्नाचा पवित्र हिस्सा आणला आहे. लेवी, परकीय, विधवा, अनाथ या सर्वांना द्यायचे ते मी दिले आहे. तुझ्या सर्व आज्ञांचे न चुकता पालन केले आहे. कोणत्याही आज्ञेचे उल्लंघन केलेले नाही. ¹⁴मी दुःखी * मनःस्थितीत यातील काही खाल्लेले नाही. तसेच अशुद्ध असताना यातील काही खाल्लेले नाही. मृतांना यातील काही अर्पण केले नाही. मी तुझे ऐकले आहे. तुझ्या आज्ञांप्रमाणे वागलो आहे. ¹⁵आता तू तुझ्या पवित्र निवासस्थानातून, स्वर्गातून आम्हा इझ्राएल लोकांना आशीर्वाद दे. आम्हाला दिलेल्या भूमिला आशीर्वाद दे. ही दुधामधाची रेलचेल असलेली भूमी आम्हाला द्यायचे तू आमच्या पूर्वजांना कबूल केले होतेस.

परमेश्वराच्या आज्ञांचे पालन करा

¹⁶“तुम्ही हे सर्व नियम व विधी पाळावे अशी तुमचा देव परमेश्वर ह्याची तुम्हाला आज आज्ञा आहे. ते सर्व तुम्ही मनःपूर्वक पाळा. ¹⁷परमेश्वर हाच तुमचा देव असे आज तुम्ही म्हणाला आहात. त्याच्या मार्गाने चालायचे तुम्ही मान्य केले आहे. त्याच्या शिकवणीनुसार वागायचे त्याचे नियम व आज्ञा पाळायचे तुम्ही वचन दिले आहे. तो जे जे सांगेल त्याप्रमाणे आचरण ठेवायचे तुम्ही कबूल केले आहे. ¹⁸परमेश्वराने आज तुम्हाला पूर्वी सांगितल्याप्रमाणे आपली खास प्रजा म्हणून आपलेसे केले आहे. माझ्या सर्व आज्ञा पाळाव्या असेही तुम्हाला त्याने सांगितले आहे. ¹⁹इतर सर्व राष्ट्रांपेक्षा तो तुम्हाला महान करणार आहे. तो तुम्हाला प्रशंसा, नावलौकिक, सन्मान बहाल करील. आणि त्याच्याच सांगण्याप्रमाणे तुम्ही त्याची खास प्रजा व्हाल.”

लोकांसाठी स्मारक शिला

27 मोशे आणि इझ्राएलमधील वडीलधारे लोकांशी बोलले. मोशे म्हणाला, “आज मी देणार असलेल्या सर्व आज्ञा पाळा. ²तुमचा देव परमेश्वर देणार असलेल्या प्रदेशात तुम्ही लौकरच यार्देन नदी ओलांडून जाणार आहात. त्यादिवशी मोठ्या शिला उभारा. त्यांना गिलावा करा. ³त्यावर या आज्ञा आणि शिकवण लिहून काढा. यार्देन नदी उतरून जाल त्या दिवशी हे करा. नंतरच परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे, तो देणार असलेल्या त्या धनधान्यसंपन्न भूमीत पाऊल टाका. परमेश्वर, तुमच्या पूर्वजांचा देव ह्याने हा प्रदेश तुम्हाला देण्यासाठी वचन दिले आहे.

मी दुःखी : देवाने दिलेल्या पुष्कळ गोष्टींबद्दल आनंद व्यक्त करण्यासाठी लोक हे अन्न खात असत. त्यामुळे दुःखाच्या वेळी खाण्यात येणारे हे अन्न नसावे.

⁴“यार्देन नदी ओलांडून गेल्यावर माझ्या आज्ञ्या आज्ञा पाळा. एबाल पर्वतावर या गिलावा केलेल्या शिला उभारा. ⁵तसेच तुमचा देव परमेश्वर ह्यासाठी दगडी वेदी तयार करा. दगड फोडण्यासाठी लोखंडी हत्यार वापरू नका. ⁶वेदी अखंड, न घडलेल्या दगडाची असावी. आणि त्यावर होमवली अर्पण करा. ⁷तेथे शांत्यापर्णांचे यज्ञ करून भोजन करा. सर्वजन आनंदाने एकत्र जमून हे करा. ⁸मग शिलांवर ही वचने सुवाच्य अक्षरात लिहा.”

शापवाणीला लोकांची मान्यता

⁹मोशे आणि याजक इझ्राएल लोकांशी बोलले. मोशे म्हणाला, “हे इझ्राएल, शांत रहा! आणि ऐक! आज तू तुझा देव परमेश्वर ह्याच्या प्रजेतील झालास. ¹⁰तेव्हा तो सांगतो त्याप्रमाणे वागा. मी आज देतो त्या त्याच्या आज्ञा आणि नियम पाळा. ¹¹त्याच दिवशी मोशेने लोकांना हे ही सांगितले, ¹²ते यार्देन नदी पार करून जातील तेव्हा शिमोन, लेवी, यहुदा, इसराखार, योसेफ व बन्यामीन यांनी आशीर्वाद देण्यासाठी गरिज्जीम डोंगरावर उभे राहावे. ¹³तसेच रजबेन, गाद, आशेर, जबुलून, दान व नफताली यांनी शाप वाचून दाखवण्यासाठी एबाल डोंगरावर उभे राहावे.

¹⁴“लेवींनी सर्वांना मोठ्याने असे सांगावे, ¹⁵मूर्ती घडवून तिची गुप्तपणे स्थापना करणारा शापित असो. या मूर्ती म्हणजे कोणा कारागिराने लाकूड, दगड किंवा धातू यांच्यापासून घडवलेल्या असतात. परमेश्वराला अशा गोष्टींचा तिटकारा आहे! “तेव्हा सर्व लोकांनी ‘आमेन’ म्हणावे.

¹⁶“नंतर लेवींनी लोकांना सांगावे ‘आपल्या आईवडीलांचा अनादर दाखवणारी कृत्ये करतो तो शापित असो.’ “तेव्हा सर्व लोकांनी ‘आमेन’ म्हणावे.

¹⁷“परत लेवींनी म्हणावे, ‘शेजाऱ्याच्या शेताची हद्द दाखवणारी खूण जो सरकवतो तो शापित असो.’ “तेव्हा सर्व लोकांनी ‘आमेन’ म्हणावे.

¹⁸“लेवींनी म्हणावे, ‘आंधळ्याला फसवून त्याचा रस्ता चुकवणारा शापित असो.’ “तेव्हा सर्व लोकांनी ‘आमेन’ म्हणावे.

¹⁹“लेवींनी म्हणावे ‘परकीय, अनाथ, आणि विधवा यांच्याबाबतीत न्यायीपणाने न वागणारे शापित असो.’ “तेव्हा सर्व लोकांनी ‘आमेन’ म्हणावे.

²⁰“लेवींनी म्हणावे ‘वडीलांच्या बायकोशी (सखड्या किंवा सावत्र आईशी) शरीरसंबंध ठेवून वडीलांच्या तोंडाला काळे फासणारा शापित असो.’ “तेव्हा सर्व लोकांनी ‘आमेन’ म्हणावे.

²¹“लेवींनी म्हणावे ‘पशूशी लैंगिक संबंध ठेवणारा शापित असो.’ “तेव्हा सर्व लोकांनी ‘आमेन’ म्हणावे.

²²“लेवींनी म्हणावे, ‘सखड्या अथवा सावत्र बहिणीशी लैंगिक संबंध ठेवणारा शापित असो.’ “तेव्हा सर्व लोकांनी ‘आमेन’ म्हणावे.

²³“लेवींनी म्हणावे, ‘सासूशी लैंगिक संबंध ठेवणारा शापित असो.’ ‘तेव्हा सर्व लोकांनी म्हणावे ‘आमेन.’”

²⁴“लेवींनी म्हणावे, ‘दुसऱ्याचा खून करणारा तो जरी पकडला गेला नाही तरी शापित असो.’ ‘तेव्हा सर्व लोकांनी म्हणावे ‘आमेन.’”

²⁵“लेवींनी म्हणावे, ‘निरपराध व्यक्तीला ठार मारण्यासाठी जो पैसे घेतो तो शापित असो.’ ‘तेव्हा सर्व लोकांनी म्हणावे ‘आमेन.’”

²⁶“लेवींनी म्हणावे, ‘जो ही नियमशास्त्राची वचने मान्य करित नाही, आचरणात आणत नाही तो शापित असो.’ ‘तेव्हा सर्व लोकांनी म्हणावे ‘आमेन.’”

आज्ञापालनाबद्दल आशीर्वाद

28 “आज, मी दिलेल्या सर्व आज्ञा तुम्ही काळजीपूर्वक पाळल्यात तर तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला पृथ्वीवरील सर्व राष्ट्रांपेक्षा उच्चस्थानी नेईल. ²तुमचा देव परमेश्वर ह्याचे ऐकलेत तर तुम्हांला हे आशीर्वाद मिळतील:

³ “तुम्हाला तुमच्या नगरात आणि शेतात परमेश्वराचे आशीर्वाद मिळतील.

⁴ परमेश्वराच्या आशीर्वादाने तुम्हाला भरपूर मुलेबाळे होतील. त्याच्या आशीर्वादाने तुमची भूमी सफल होईल. तुमच्या पाळीव प्राण्यांना परमेश्वराच्या आशीर्वादाने भरपूर पिल्ले होतील व ह्या वासरा-करडांवर परमेश्वराचे आशीर्वाद राहतील.

⁵ तुमच्या धान्याच्या दोपल्या आणि पिठाच्या पराती परमेश्वराच्या आशीर्वादाने सदेवित भरलेल्या राहतील.

⁶ तुम्ही आत याल आणि बाहेर जाल तेव्हा तुम्हाला सदासर्वकाळ परमेश्वराचा आशीर्वाद मिळेल.

⁷ “तुमच्यावर चाल करून येणाऱ्या शत्रूला पराभूत करण्यास तुम्हाला परमेश्वराचे साहाय्य होईल. एका वाटेने आलेला शत्रू सात वाटांनी सैरावैरा पळत सुटेल.

⁸ “परमेश्वराच्या कृपेने तुमची कोठारे भरलेली राहतील. तुम्ही हाती घेतलेल्या कार्यात त्याचे आशीर्वाद मिळतील. तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला जो देश देत आहे त्यात तुमची भरभराट होईल. ⁹परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे आचरण ठेवलेत आणि त्याच्या आज्ञा पाळल्यात तर आपल्या वचनाला जागून तो तुम्हाला आपली पवित्र प्रजा करून घेईल. ¹⁰परमेश्वराच्या नावाने तुम्ही ओळखले जाता हे पाहिल्यावर इतर राष्ट्रातील लोकांना तुमचा धाक वाटे.

¹¹ “परमेश्वराने द्यायचे कबूल केलेल्या या देशात तुम्हाला भरपूर संतती होईल. गाईचे खिल्लार वाढेल. पीक चांगले येईल. ¹²आपले आशीर्वादाचे भांडार तो तुमच्यासाठी खुले करील. योग्यवेळी तुमच्या भूमीवर पाऊस पडेल. तुमच्या सर्व कामात त्याचे आशीर्वाद मिळतील. तुम्ही इतर राष्ट्रांना

कर्ज द्याल पण तुम्हाला कर्ज काढावे लागणार नाही. ¹³आज मी सांगितलेल्या तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या आज्ञांप्रमाणे वागलात तर तुम्ही नेते व्हाल, अनुयायी होणार नाही, उच्चस्थानी जाल, तळाळा जाणार नाही. तेव्हा काळजीपूर्वक या नियमांचे पालन करा.

¹⁴या शिकवणीपासून परावृत्त होऊ नका. डावी उजवी कडे वळू नका. इतर देवतांची उपासना करू नका.

आज्ञाभंगाबद्दल शाप

¹⁵ “पण तुमचा देव परमेश्वर ह्याचे ऐकले नाहीत, त्याच्या ज्या आज्ञा आणि विधी मी आज सांगत आहे त्यांचे पालन केले नाहीत तर पुढील सर्व वाईट गोष्टी तुमच्याबाबतीत घडतील.

¹⁶ “नगरात आणि शेतात तुम्ही शापित व्हाल.

¹⁷ तुमच्या धान्याच्या दोपल्या आणि पिठाच्या पराती शापित होतील आणि त्या रिकाम्या राहतील.

¹⁸ परमेश्वराच्या शापाने तुम्हाला फार संतती होणार नाही, जमिनीत पीक चांगले येणार नाही, गुराबोरांचे खिल्लार फार वाढणार नाही. वासरे-करडे शापित होतील.

¹⁹ बाहेर जाताना आणि आत येताना परमेश्वर तुम्हाला शाप देईल.

²⁰ “तुम्ही दुष्कृत्ये करून परमेश्वरापासून परावृत्त झालात तर तुमच्यावर संकटे कोसळतील. हाती घेतलेल्या प्रत्येक कामात अडचणी येतील व तुम्ही हताश व्हाल. तुमचा विनाविलंब समूळ नाश होईपर्यंत हे चालेल. परमेश्वराच्या मार्गापासून विचलित होऊन तुम्ही भलतीकडे गेल्यामुळे असे होईल. ²¹जो प्रदेश काबीज करायला तुम्ही जात आहात तेथून तुम्ही पूर्णपणे नष्ट होईपर्यंत परमेश्वर तुम्हाला भयंकर रोगाईने ग्रस्त करील. ²²परमेश्वर तुम्हाला रोग, ताप, सूज यांनी शिक्षा करील. उष्णता भयंकर वाढेल आणि अवर्षण पडेल. पिके होरपळून आणि कीड पडून करपून जातील. तुमचा नाश होईपर्यंत ही संकटे तुमच्या पाठीस लागतील. ²³आकाशात ढग दिसणार नाही. आकाश लखलखीत पितळेसारखे तप्त आणि पायाखालची जमीन लोखंडासारखी घट्ट होईल. ²⁴परमेश्वर पाऊस पाडणार नाही. आकाशातून फक्त धूळ आणि वाळू यांचा वर्षाव होईल. तुमचा नाश होईपर्यंत हे चालेल.

²⁵ “शत्रू तुम्हांला पराभूत करतील. शत्रूवर तुम्ही एका दिशेने चढाई कराल आणि सात दिशांनी पळ काढाल. तुमच्यावरील संकटे पाहून पृथ्वीवरील इतर लोक भयभीत होतील. ²⁶तुमच्या प्रेतांवर जंगली श्वापदे आणि पक्षी ताव मारतील आणि त्यांना हुसकावून लावायला कोणी असणार नाही.

²⁷ “परमेश्वराने पूर्वी मिसरच्या लोकांना गळवांनी पीडित केले तसेच तो यावेळी तुम्हाला करील. गळवे, वाहणारी

खरुज, सतत कंड सुटणारा नायक अशा गोष्टींनी तो तुम्हाला शासन करील. ²⁸वेड, अंधत्व, भांबावलेपण यांनी तुम्ही ग्रस्त व्हाल. भर ²⁹दिवसा आंधळ्यासारखे चाचपडत चालाल. प्रत्येक कामात अपयशाचे धनी व्हाल. लोक तुम्हाला एकसारखे नागवतील, दुखावतील. आणि तुम्हाला कोणी त्राता राहणार नाही.

³⁰“तुमचे जिच्याशी लग्न ठरले आहे, तिचा उपभोग दुसरा कोणी घेईल. तुम्ही घर बांधाल पण त्यात राहणार नाही. द्राक्षमळा लावाल पण त्याचे फळ तुम्हाला मिळणार नाही. ³¹लोक तुमच्यादेखत तुमच्या गायी कापतील पण त्याचे मांस तुम्हाला खायला मिळणार नाही. तुमची गाढवे लोक पळवून नेतील आणि परत करणार नाही. तुमच्या शेळ्या मेंढ्या शत्रूच्या हाती जातील आणि तुम्हाला कोणी सोडवणारा नाही.

³²“तुमच्या मुला-मुलींचे इतर लोक अपहरण करतील. दिवसामागून दिवस तुम्ही त्यांचा शोध घ्याल. वाट पाहता पाहता तुमचे डोळे शिणतील. पण ती सापडणार नाहीत. आणि देव तुमच्या मदतीला येणार नाही.

³³“तुमच्या जमिनीचे उत्पन्न आणि तुमच्या सत्त्या श्रमाचे फळ एखादे अपरिचित राष्ट्र बळकावेल. लोक तुमची उपेक्षा करतील. ³⁴जे दृष्टीस पडेल त्याने तुम्ही चक्रावून जाल. ³⁵तुमच्या गुडघ्यांवर, पायांवर, पावलांपासून डोक्यापर्यंत सर्व शरीरावर ठसठसणारी बरी न होणारी गळवे उठतील. अशा रीतीने परमेश्वर तुम्हाला शासन करील.

³⁶“तुम्ही तुमच्या पूर्वजांनी कधी न पाहिलेल्या अशा देशात तुमची व तुमच्या राजाची रवानगी परमेश्वर करील. तुम्ही तेथे काष्ठ पाषाणाच्या अन्य देवतांची पूजाअर्चा कराल. ³⁷तुमच्यावर येणारी संकटे पाहून तेथील लोक विस्मयचकित होतील. त्यांच्या चेष्टेचा आणि निंदेचा तुम्ही विषय व्हाल.

अपयशाचा शाप

³⁸“तुमच्या शेतात भरपूर पीक येईल पण त्यातले तुमच्या पदरात थोडेच पडेल. कारण बरेचसे दोळधाड फस्त करील. ³⁹तुम्ही द्राक्षमळा लावून त्यात खूप मेहनत कराल. पण द्राक्ष किंवा द्राक्षारस तुम्हाला मिळणार नाही. कारण कीड ते खाऊन टाकील. ⁴⁰तुमच्या जमिनीत जैतून वृक्ष जिकडे तिकडे येतील पण त्यांचे तेल मात्र तुम्हाला मिळणार नाही. कारण फळ जमिनीवर गळून, तेथेच सडून जातील. ⁴¹तुम्हाला मुलं-बाळं होतील पण ती तुम्हाला लाभणार नाहीत. त्यांचे अपहरण होईल. ⁴²दोळधाडीने तुमच्या झाडांचे, शेतातील उभ्या पिकाचे नुकसान होईल. ⁴³तुमच्या गावात राहाणाऱ्या परकीयांची उन्नती होईल आणि तुमची अधोगती होईल. ⁴⁴ते तुम्हाला कर्ज देतील, तुमच्याजवळ त्यांना उसने द्यायला काही असणार नाही. सर्व शरीरावर मस्तकाचे

नियंत्रण असते त्याप्रमाणे ते तुमच्यावर नियंत्रण ठेवतील. तुम्ही जणू तूच्छ बनून राहाल.

⁴⁵“तुमचा देव परमेश्वर ह्याने जे सांगितले ते तुम्ही ऐकले नाही, त्याच्या आज्ञा आणि नियम यांचे पालन केले नाही तर हे सर्वशाप तुमचा नायनाट होईपर्यंत तुमचा पिच्छा पुरवतील. ⁴⁶तुम्हाला व तुमच्या वंशजांना हे परमेश्वराचे शाप कायमचे भोवतील. ते पाहून इतर लोक आश्चर्यचकित होतील.

⁴⁷“सर्व तऱ्हेची समृद्धी असताना तुम्ही आनंदाने व उत्साहित मनाने तुमचा देव परमेश्वर ह्याची सेवा केली नाही म्हणून ⁴⁸परमेश्वराने पाठविलेल्या शत्रूसमोर तुम्हाला नतमस्तक व्हावे लागेल. तुम्ही तहान भूकेने गांजलेले दीन, सर्व तऱ्हेने वंचित असे व्हाल. परमेश्वर तुमच्या मानेवर जोखंड ठेवील. ते तुम्हाला बाजूला करता येणार नाही. तुमच्या अंतापर्यंत ते तुम्हाला वागवावे लागेल.

शत्रू राष्ट्राचा शाप

⁴⁹“दूरच्या राष्ट्रातील शत्रूला परमेश्वर तुमच्यावर पाठवील. त्यांची भाषा तुम्हाला समजणार नाही. गरुडासारखे ते झेपावत येतील. ⁵⁰ते क्रूर असतील. वृद्धांचा ते मान राखणार नाहीत. लहानांना दया दाखवणार नाहीत. ⁵¹तुमची जनावरे आणि तुम्ही काढलेले पीक ते नेतील. तुम्ही नष्ट होईपर्यंत ते तुमची लूट करतील. धान्य, द्राक्षारस, तेल, गुरेबरे, शेळ्यांमंढ्या काही म्हणता काही तुम्हाला उरणार नाही.

⁵²“ते राष्ट्र तुमच्या नगरांना वेढा घालून हल्ला करील. आपल्या नगराभोवती असणारी उंच आणि भक्कम तटबंदी आपले रक्षण करील असे तुम्हाला वाटेल. पण ती तटबंदी कोसळून पडेल. तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला देणार असलेल्या प्रदेशातील तुमच्या सर्व नगरांना शत्रू वेढा घालेल. ⁵³“तुम्हाला फार यातना भोगाव्या लागतील. शत्रू वेढा घालून तुमची रसद तोडेल. त्यामुळे तुमची उपासमार होईल. तुम्ही भुकेने व्याकुळ होऊन, तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुमच्या पोटी घातलेल्या मुलाबाळांनाच तुम्ही खाल.

⁵⁴“तुमच्यामधील अत्यंत संवेदनशील आणि हळव्या मनचा माणूससुद्धा क्रूर बनेल, मग इतरांची काय कथा! क्रौर्याने त्याची नजर इतरांकडे वळेल. आपली प्रिय पत्नी, अजून जिवंत असलेली मुले ही त्यातून सुटणार नाहीत. ⁵⁵खायला काहीच शिल्लक उरणार नाही तेव्हा तो आपल्या मुलांचाच घास करेल. आणि त्या मांसात तो कोणालाही-अगदी आपल्या घरातल्यांनाही-वाटेकरी होऊ देणार नाही. शत्रूच्या वेळामुळे आणि छळामुळे असे विपरीत घडेल.

⁵⁶“तुमच्यामधील अतिशय कोमल हृदयाची आणि नाजूक बाईसुद्धा क्रूर बनेल. नाजूकपणाची कमाल म्हणजे आजतागायत तिने चालायला जमिनीवर पावलेही टेकवली नसतील. पण आता आपला प्राणप्रिय पती, आपली लाडकी

मुले यांच्याबद्दलही ती निष्ठुर होईल. ⁵⁷पण लपूनछपून मुलाला जन्म देऊन ते नवजात बालक व प्रसूतिसमयी बाहेर पडणारे सर्व काही ती भुकेने व्याकुळ झाल्यामुळे खाऊन टाकील. जेव्हा तुमचा शत्रू तुमच्या शहरांना वेढा घालील आणि यातना सहन करायला लावील, त्यावेळी वरील सर्व वाईट गोष्टी घडून येतील.

⁵⁸“या ग्रंथातील सर्व शिकवण व आज्ञा तुम्ही पाळा. प्रतापी आणि विस्मयकारी तुमचा देव परमेश्वर ह्याचा आदर करा. याप्रमाणे आचरण ठेवले नाहीत तर ⁵⁹तुमच्यावर व तुमच्या वंशाजांवर संकटे कोसळतील, भयंकर रोगराई पसरेल. ⁶⁰अशा रोगराईला आणि उपद्रवांना तुम्ही मिसरमध्ये तोंड दिलेले आहे. त्यांची तुम्हाला धास्ती वाटत असे. त्या सगळ्यातून तुम्हाला पुन्हा जावे लागेल. ⁶¹या ग्रंथात नसलेले उपद्रव आणि रोगसुद्धा परमेश्वर तुमच्या मागे लावील. तुमचा समूळ नाश होईपर्यंत तो हे करील. ⁶²आकाशातील ताऱ्यांइतके तुम्ही संख्येने विपुल असलात तरी तुमचा देव परमेश्वर ह्याचे न ऐकल्यामुळे त्यापैकी फारच थोडे शिल्लक राहाल.

⁶³“तुमची भरभराट करायला आणि तुमची संख्या वाढवायला जसा त्याला आनंद वाटत होता तसाच आनंद त्याला तुमचा नाश करायला आणि तुम्हांला रसातळाला न्यायला वाटेल. तुम्ही जो देश काबीज करायला जात आहात तेथून तुम्हाला हुसकावून लावले जाईल. ⁶⁴परमेश्वर तुम्हाला पृथ्वीच्या या येकापासून त्या येकापर्यंत सर्व लोकांमध्ये विखरून टाकील. तेथे तुम्ही काष्ठपाषाणाच्या मूर्तीची उपासना कराल. तुम्हाला आणि तुमच्या पूर्वजांना माहीत नसलेल्या खोड्यानाट्या देवांची उपासना कराल.

⁶⁵“या इतर राष्ट्रांमध्ये तुम्हाला शांती लाभणार नाही. परमेश्वर तुमचे मन काळजीने पोखरून टाकील. तुमचे डोळे शीणतील तुम्ही वेचून व्हाल. ⁶⁶तुम्ही नेहमी संकटग्रस्त आणि धास्तावलेले राहाल. तुम्हाला जिवाची खात्री वाटणार नाही. रात्रंदिवस तुम्ही झुरणीला लागाल. ⁶⁷सकाळी तुम्ही म्हणाल, ‘ही रात्र असती तर बरे!’ आणि रात्री म्हणाल, ‘ही सकाळ असती तर किती बरे!’ तुमच्या मनातील भीती आणि डोळ्यांना दिसणाऱ्या गोष्टी यामुळे असे होईल. ⁶⁸परमेश्वर तुम्हाला जहाजातून पुन्हा मिसरला पाठवील. जेथे तुम्हाला पुन्हा कधी परतून जावे लागणार नाही असे मी म्हणालो होतो तेथे परमेश्वर तुमची रवानगी करील. मिसरमध्ये तुम्ही शत्रूंचे दास म्हणून स्वतःची विक्री करू बघाल पण कोणीही तुम्हाला विकत घेणार नाही.

मवाबातील करार

29 इझ्राएलंशी हारेब पर्वताजवळ परमेश्वराने पवित्र करार केला होता. त्याखेरीज, मवाबात आणखी एक पवित्र करार करायची परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिली. तो हा पवित्र करार होय.

²मोशेने सर्व इझ्राएलांना जवळ बोलावले. तो त्यांना म्हणाला, “मिसरमध्ये परमेश्वराने जे जे केले ते सर्व तुम्ही पाहिले आहे. फारो, त्याचे सेवक आणि त्याचा देश यांचे परमेश्वराने काय केले ते तुम्ही पाहिले आहे. ³ती संकटे, चमत्कार आणि विस्मयकारक गोष्टी तुम्ही पाहिल्या आहेत. ⁴पण नेमके काय झाले हे तुम्हांला आजही समजू शकलेले नाही. तुम्ही जे पाहिलेत आणि ऐकलेत त्याचे खरे आकलन परमेश्वराने तुम्हाला होऊ दिलेले नाही.

⁵परमेश्वराने तुम्हांला वाळवंटातून चाळीस वर्षे चालवले. पण एवढ्या कालावधीत तुमचे कपडे विरले नाहीत की जोडे झिजले नाहीत. ⁶तुम्हीं भाकरी खाल्ली नाही की द्राक्षारस अथवा मद्य प्यायले नाही. पण परमेश्वराने तुमची काळजी वाहिली. हा परमेश्वरच तुमचा देव आहे हे तुम्हांला कळावे म्हणून त्याने असे केले. ⁷“तुम्ही येथे आलात आणि हेशबोनचा राजा सीहोन आणि बाशानचा राजा ओग आपल्यावर चढाई करून आले. पण आपण त्यांचा पराभव केला. ⁸त्यांचा देश आपण घेऊन तो रजबेनी, गादी व मनश्शेचे अर्धे घरणे यांना ते इनाम म्हणून दिला. ⁹या करारातील सर्व आज्ञा तुम्ही पाळल्यात तर तुम्हाला सर्व कार्यात असेच यश मिळत राहील.

¹⁰“आज तुम्ही सर्वजण म्हणजेच तुमच्यातील अंमलदार वडीलधारे, प्रमुख आणि सर्व इझ्राएल तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्यासमोर उभे आहात. ¹¹तुमची बायकामुले तसेच लाकूड तोड्यापासून पाणव्यापर्यंत तुमच्यातील सर्व उपरे हे ही इथे आहेत. ¹²तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्याशी करारबद्ध व्हायला तुम्ही इथे जमलेले आहात. परमेश्वर तुमच्याशी पवित्र करार करणार आहे. ¹³त्याद्वारे तो तुम्हांला आपली खास प्रजा करणार आहे आणि तो तुमचा परमेश्वर बनणार आहे. त्याने हे तुम्हांला आणि अब्राहाम, इसहाक व याकोब या तुमच्या पूर्वजांना कबूल केले आहे. ¹⁴¹⁵हा शपथपूर्वक पवित्र करार फक्त आपल्याशी-आज इथे उपस्थित असलेल्यांबरोबरच नव्हे तर आज आपल्यामध्ये या ठिकाणी हजार नसलेल्या आपल्या वंशजांसाठीही आहे. ¹⁶आपण मिसरमध्ये कसे राहात होतो ते तुम्हांला आठवत आहेच. वेगवेगळ्या राष्ट्रांतून येथपर्यंतचा आपण प्रवास कसा केला याचीही तुम्हांला आठवण आहे. ¹⁷त्या लोकांच्या लाकूड, पाषाण, चांदी, सोने यापासून बनवलेल्या आपल्याला तिरस्करणीय असलेल्या मूर्तीही पाहिल्यात. ¹⁸आपल्या परमेश्वर देवापासून परावृत्त होऊन त्यांच्या दैवतांच्या भजनी लागलेला कोणी पुरुष, बाई, एखादे कुटुंब किंवा कूळ येथे नाही ना याची खात्रीकरण घ्या. अशी माणसे विषवल्लीसमान असतात. ¹⁹“एखादा हे बोलणे ऐकूनही, ‘मी मला हवे तेच करणार. माझे काहीही वाकडे होणार नाही’ असे स्वतःचे समाधान करून घेत असेल. पण त्याने हे लक्षात ठेवावे की त्याचा त्याला त्रास तर होईलच पण सुक्याबरोबर ओले ही जळते या न्यायाने निरपराध्यांनाही त्रास होईल. ²⁰⁻²¹परमेश्वर अशा माणसाला क्षमा करणार

नाही. परमेश्वराचा त्याच्यावर कोप होईल. इतर सर्व इझ्राएलांपासून अलग करून परमेश्वर त्याची नावनिशाणी पुसून टाकील. या ग्रंथातील सर्व शापांचा प्रत्यय त्या माणसाला स्वतःच्या बाबतीत येईल. या नियमशास्त्राच्या ग्रंथातील कराराचा हा एक भाग आहे.

²²“या देशाची कशी वाट लागली हे पुढे तुमचे वंशज आणि दूरदूरच्या देशातील परकीय पाहतील. या देशातील विपत्ती आणि परमेश्वराने पसरवलेले रोग ते पाहतील. ²³येथील भूमी गंधक आणि खार यांच्यामुळे जळून वैराण होईल. तिच्यात गवताचे पाते देखील उगवणार नाही. सदेम, गमोरा, अदमा व सबोयीम ही शहरे परमेश्वराच्या कोपाने उद्ध्वस्त झाली तसेच या देशाचे होईल.

²⁴“परमेश्वराने या देशाचे असे का केले? त्याचा एवढा कोप का झाला?’ असे इतर राष्ट्रातील लोक विचारतील. ²⁵त्याचे उत्तर असे की, आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याच्याशी केलेला करार इझ्राएलांनी धुडकावून लावल्यामुळे परमेश्वराचा त्यांच्यावर कोप झाला. मिस्रमधून या लोकांना बाहेर आणल्यावर परमेश्वराने त्यांच्याशी पवित्र करार केला होता तो यांनी मोडला. ²⁶हे इझ्राएल इतर दैवतांची पूजा करू लागले. यापूर्वी त्यांना हे देव माहीत नव्हते. तसेच इतर दैवतांची पूजा करू नये असे परमेश्वराने त्यांना बजावले होते. ²⁷म्हणून त्यांच्यावर तो क्रुद्ध झाला व या ग्रंथातील शापवाणी त्यांच्या बाबतीत खरी करून दाखवली. ²⁸क्रोधाग्रस्त होऊन परमेश्वराने त्यांचे या देशातून उच्चाटन केले व आज ते जेथे आहेत तेथे त्यांची रवानगी केली?

²⁹“काही गोष्टी आमचा देव परमेश्वर ह्याने गुप्त ठेवलेल्या आहेत. त्या फक्त त्यालाच माहीत. पण हे बाकी सर्व त्याने उघड केले आहे. आपल्याला व आपल्या पुढील पिढ्यांसाठी शिकवण देऊन ती नित्य पाळायला सांगितले आहे.

इझ्राएलांचे आपल्या भूमीत पुनरागमन

30 “मी सांगितलेल्या या सर्व गोष्टी तुमच्याबाबतीत घडतील. आशीर्वाद तसेच शापही खरे होतील. तुमचा देव परमेश्वर तुम्हांला इतर राष्ट्रांमध्ये हद्दपार करील. तेव्हा तुम्हांला या सर्व गोष्टींची आठवण होईल. ²तेव्हा तुम्ही तुमचे वंशज तुमचा देव परमेश्वर ह्याचा धावा कराल. त्याला मनःपूर्वक शरण जाल. आणि मी आज दिलेल्या सर्व आज्ञांचे नीट पालन कराल. ^{3,4}तेव्हा तुमचा देव परमेश्वर तुमच्यावर प्रसन्न होईल, आणि तो तुम्हांला मुक्त करील. तुमची त्याने जेथे जेथे पांगापांग करून टाकली होती तेथून तो तुम्हाला परत आणील. मग ते देश किती का लांबचे असेनात! पुन्हा आपल्या पूर्वजांच्या देशात तुम्ही याल आणि तो देश तुमचा होईल. परमेश्वर तुमचे कल्याण करील आणि पूर्वजांना मिळाले त्यापेक्षा कितीतरी अधिक तुम्हांला मिळेल. पूर्वी कधी नव्हती

एवढी तुमची लोकसंख्या वाढेल. ⁶तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला व तुमच्या पूर्वजांना आपल्याकडे वळवील आणि त्याच्यावर तुम्ही मनःपूर्वक प्रेम कराल व सुखाने जगाल.

⁷“मग त्या संकटांनी तुमचा देव परमेश्वर तुमच्या शत्रूंना जेरीला आणील. कारण ते तुमचा द्वेष करून तुम्हाला अडवणीत आणायचा प्रयत्न करतील. ⁸आणि तुम्ही पुन्हा परमेश्वराचे ऐकाल. आज मी देत असलेल्या सर्व आज्ञा तुम्ही पाळाल. ⁹मी तुम्हाला सर्व कार्यात यश देईल. त्याच्या आशीर्वादाने तुम्हाला भरपूर संतती होईल. गायांना भरपूर वासरे होतील. शेतात भरघोसपीक येईल. तुमचा देव परमेश्वर तुमचे भले करील. तुमच्या पूर्वजांप्रमाणेच तुमचे कल्याण करण्यात त्याला आनंद वाटे.

¹⁰पण तुम्ही तुमचा देव परमेश्वर ह्याने सांगितल्याप्रमाणे आचरण ठेवले पाहिजे. नियमशास्त्रातील ग्रंथात सांगितलेल्या आज्ञा व नियम यांचे कसोशीने पालन केले पाहिजे. संपूर्ण अंतःकरणाने व संपूर्ण जीवाने तुमचा देव परमेश्वर ह्याला अनुसरले पाहिजे. तर तुमचे कल्याण होईल.

जीवन की मरण

¹¹“जी आज्ञा मी आता तुम्हांला देत आहे ती पाळायला फारशी अवघड नाही. ती तुमच्या आवाक्याबाहेर नाही. ¹²ती काही स्वर्गात नाही, की आम्ही ती पाळावी म्हणून कोण स्वर्गात जाऊन ती आमच्यापर्यंत आणील व आम्हांला ऐकवील? असे तुम्हांला म्हणावे लागणार नाही. ¹³ती समुद्रापलीकडे नाही. ‘आम्ही ती पाळावी म्हणून कोण समुद्र पार करून जाईल व तेथून आणून आम्हांला ऐकवील?’ असे म्हणावे लागणार नाही. ¹⁴हे वचन तर अगदी तुमच्याजवळ आहे. ते तुमच्याच मुखी आणि मनी वसत आहे. म्हणून तुम्हांला ते पाळता येईल.

¹⁵“आज मी तुमच्यापुढे जीवन आणि मृत्यू चांगले आणि वाईट हे पर्याय ठेवले आहेत. ¹⁶तुमच्या परमेश्वर देवावर प्रेम करा, त्याच्या मार्गाने जा व त्याच्या आज्ञा, नियम पाळा अशी माझी तुम्हांला आज्ञा आहे. म्हणजे तुम्ही जो प्रदेश आपलासा करायला जात आहात तेथे दीर्घकाळ राहाल, तुमच्या देशाची भरभराट होईल, तुम्हांला तुमचा देव परमेश्वर ह्याचे आशीर्वाद मिळतील. ¹⁷पण तुम्ही परमेश्वराकडे पाठ फिरवलीत, त्याचे ऐकले नाहीत, इतर दैवतांचे भजनपूजन केलेत तर ¹⁸मात्र तुमचा नाश ठरलेलाच हे मी तुम्हांला बजावून सांगतो. यार्देन नदी पलीकडच्या प्रदेशात मग तुम्ही फार काळ राहणार नाही.

¹⁹“आज स्वर्ग आणि पृथ्वीच्या साक्षीने मी तुम्हाला जीवन आणि मृत्यू या दोहोतून एकाची निवड करायला सांगत आहे. जीवनाचा पर्याय स्वीकारालात तर आशीर्वाद मिळेल. दुसऱ्याची निवड केलीत तर शाप मिळेल. तेव्हा जीवनाची निवड करा म्हणजे तुम्ही व तुमची मुलेबाळे जिवंत राहातील. ²⁰तुमचा देव परमेश्वर ह्याजवर प्रेम

करा. त्याच्या आज्ञा पाळा. त्याला सोडू नका. कारण परमेश्वर म्हणजेच जीवन. तसे केलेत तर अब्राहाम, इसहाक, व याकोब या तुमच्या पूर्वजांना वचन दिल्याप्रमाणे परमेश्वर तुम्हांला त्या प्रदेशात दीर्घायुष्य देईल.”

नवा नेता यहोशवा

31 मग मोशेने सर्व इझ्राएलांना ह्या गोष्टी सांगितल्या. ²तो म्हणाला, “मी आता एकशेवीस वर्षाचा आहे. माझ्याने आता तुमचे नेतृत्व होत नाही. शिवाय ‘यावेन नदीपलीकडे जायचे नाही असे,’ परमेश्वरानेही मला सांगितले आहे. ³तुमचा देव परमेश्वर हा तुम्हांला साथ देईल. तुमच्यासाठी तो इतर राष्ट्रांना पराभूत करील. त्यांच्याकडून तुम्ही त्या प्रदेशाचा ताबा घ्याल. पण परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे यहोशवा तुमचे नेतृत्व करील.

⁴“अमोच्यांचे राजे सीहोन आणि ओग यांचा परमेश्वराने संहार केला. तसेच तो याही वेळी तुमच्यासाठी करील. ⁵या राष्ट्रांचा पराभव करण्यात परमेश्वराचे तुम्हाला साहाय्य होईल. पण त्यावेळी, मी सांगितले तसे तुम्ही वागले पाहिजे. ⁶‘शौर्य दाखवा. खंबीर पणाने वागा. त्या लोकांची भीती बाळगू नका! कारण प्रत्यक्ष तुमचा देव परमेश्वर तुमच्या बरोबर आहे. तो तुम्हाला अंतर देणार नाही, तुमची साथ सोडणार नाही”

⁷मग मोशेने यहोशवाला बोलावले. सर्वासमक्ष त्याला सांगितले, “खंबीर राहा आणि शौर्य गाजव. या लोकांच्या पूर्वजांना परमेश्वराने जी भूमी द्यायचे कबूल केले आहे, तेथे तू त्यांना नेणार आहेस. ती काबीज करायला या इझ्राएलांना तू मदत कर. ⁸परमेश्वर तुमच्या सोबतील तुमच्यापुढेच चालणार आहे. तो तुम्हाला सोडून जाणार नाही, तुम्हाला अंतर देणार नाही. तेव्हा खचून जाऊ नका आणि निर्भय व्हा.”

मोशे शिकवण लिहून काढतो

⁹नंतर मोशेने सर्व नियमशास्त्र लिहून याजकांना दिले. हे याजक लेवी वंशातील होते. परमेश्वराच्या कराराचा पवित्र कोश वाहण्याचे काम त्यांचे होते. इझ्राएलच्या वडिलधाऱ्या लोकांनाही मोशेने हे नियमशास्त्र दिले. ¹⁰मग मोशे वडिलधाऱ्या लोकांशी बोलला, “दर सात वर्षांच्या अखेरीला म्हणजेच कर्ज माफीच्या ठरविक वर्षी मंडपाच्या सणाच्या वेळी ही शिकवण तुम्ही सर्वांना वाचून दाखवा. ¹¹यावेळी सर्व इझ्राएलांनी तुमचा देव परमेश्वर ह्याने त्याच्यासाठी निवडलेल्या पवित्र निवासस्थानी जमावे. तेव्हा त्यांना ऐकू जाईल अशा पद्धतीने तुम्ही हे नियमशास्त्र वाचून दाखवावे. ¹²युरुष, बायका, लहान मुले, गावातील परकीय अशा सर्वांना यावेळी एकत्र आणावे. त्यांनी ही शिकवण ऐकावी, परमेश्वर देवाचा आदर करावा. शिकवणीचे जीवनात आचरण करावे.

¹³ज्या पुढच्या पिढीला ही शिकवण माहीत नव्हती त्यांना ती माहीत होईल. लोकरच तुम्ही जो देश आपलासा करायला चालला आहात तेथे ही मुलेबाळेही तुमचा देव परमेश्वर ह्याच विषयी आदर बाळगतील.”

परमेश्वराचे मोशे व यहोशवाला बोलावतो

¹⁴परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तुझा मृत्यू आता समीप आला आहे. यहोशवाला घेऊन दर्शनमंडपात ये. म्हणजे मी त्याला आज्ञा देईन.” तेव्हा मोशे व यहोशवा दर्शन मंडपात गेले.

¹⁵दर्शन मंडपाच्या प्रवेशद्वारी असलेल्या मेघस्तंभात परमेश्वर प्रगट झाला. ¹⁶तो मोशेला म्हणाला, “तू आता लोकरच मरण पावशील व आपल्या पूर्वजांना भेटशील. तेव्हा हे लोक माझ्यापासून परावृत्त होतील. ते माझ्याशी केलेला पवित्र करार मोडतील. माझी साथ सोडून त्या देशातील इतर खोऱ्या दैवतांची पूजा करायला लागतील. ¹⁷तेव्हा माझा त्यांच्यावर कोप होऊन मी त्यांना सोडून जाईन. मी त्यांना मदत करायचे नाकारल्याने त्यांचा नाश होईल. त्यांना अनेक अडचणींना सामोरे जावे लागेल. त्यांच्यावर संकटे कोसळतील. तेव्हा ते म्हणतील की आपल्याला परमेश्वराची साथ नाही म्हणून आपल्यावर आपत्ती येत आहेत. ¹⁸पण त्यांनी इतर दैवतांची पूजा केल्याने, दुष्कृत्ये केल्यामुळे मी त्यांना मदत करणार नाही.

¹⁹“तेव्हा तुम्ही हे गीत लिहून घ्या व इझ्राएल लोकांना शिकवा. त्यांच्याकडून ते तोंडपाठ करून घ्या. म्हणजे इझ्राएल लोकांविरुद्ध ही माझ्याबाजूने साक्ष राहील. ²⁰त्यांच्या पूर्वजांना कबूल केलेल्या भूमीत मी त्यांना नेणार आहे. ही भूमी दुधामधाने समृद्ध आहे. तेथे त्यांची अन्नधान्याची चंगळ होईल. ते संपन्न जीवन जगतील. पण मग ते इतर दैवतांकडे वळतील व त्यांची पूजा करतील. माझ्यापासून ते परावृत्त होतील व कराराचा भंग करतील. ²¹त्यामुळे त्यांच्यावर आपत्ती कोसळतील. त्यांना अनेक अडचणी येतील. त्याही वेळी हे गीत त्यांच्यामुखी असेल आणि त्यांच्या चुकीची साक्ष त्यांना पटे. मी त्यांना त्या भूमीत अजून नेलेले नाही. पण त्यांच्या मनात तेथे गेल्यावर काय काय करायचे या बद्दल जे विचार चालू आहेत ते मला अगोदरच माहीत आहेत.”

²²तेव्हा त्याचदिवशी मोशेने ते गीत लिहून काढले, आणि इझ्राएल लोकांना ते शिकवले.

²³मग नूनचा मुलगा यहोशवा याला परमेश्वर म्हणाला, “हिंमत धर, खंबीर राहा. मी वचनपूर्वक देऊ केलेल्या प्रदेशात तू या इझ्राएलांना घेऊन जाशील. मी तुझ्याबरोबर राहील.”

मोशे इझ्राएलांना सावध करतो

²⁴मोशेने सर्व शिकवण काळजीपूर्वक लिहून काढल्यावर ²⁵लेवींना आज्ञा दिली. (लेवी म्हणजे परमेश्वर

कराराचा कोश वाहणारे लोक.) मोशे म्हणाला, ²⁶“हा नियमशास्त्राचा ग्रंथ घ्या आणि परमेश्वराच्या कराराच्या कोशात ठेवा. तुमच्याविरुद्ध हा साक्ष राहील. ²⁷तुम्ही फार ताठर आहात हे मला माहीत आहे. तुम्ही आपलाच ठेका चालवता. मी तुमच्याबरोबर असतानाही तुम्ही परमेश्वराविरुद्ध बंड केले आहे. तेव्हा माझ्यामागेही तुम्ही तेच कराल. ²⁸तुमच्या कुळातील अंमलदार व महाजन यांना येथे बोलवा. स्वर्ग आणि पृथ्वीच्या साक्षीने त्यांना मी चार गोष्टी सांगीन. ²⁹माझ्या मृत्यूनंतर तुम्ही दुराचरण करणार आहात हे मला माहीत आहे. मी सांगितलेल्या मार्गापासून तुम्ही ढळणार आहात. त्यामुळे भविष्यात तुमच्यावर संकटे कोसळतील. कारण परमेश्वराने निषिद्ध म्हणून सांगितलेल्या गोष्टी तुम्ही करणार आहात. तुमच्या दुष्कृत्याने तुम्ही परमेश्वराचा राग ओढवून घ्याल.”

मोशेचे गीत

³⁰सर्व इझ्राएल लोक एकत्र जमल्यावर मोशेने हे संपूर्ण गीत त्यांच्यासमोर म्हटले.

32 “हे आकाशा, ऐक मी काय म्हणतो ते. वसुंधरे ऐक शब्द माझ्या मुखातले.

²पर्जन्याप्रमाणे माझ्या बोधाचा वर्षाव होईल. तो बोध असेल जमिनीवरून खळाळणाऱ्या पाण्यासारखा. हिरवळीवर झिमझिमणाऱ्या पावसासारखा. झाडाझुडुपांवर पडणाऱ्या पावसाच्या सरीसारखा.

³घोषणा * करीन मी परमेश्वराच्या नावाची. तुम्हीही परमेश्वराची म्हती गा!

⁴“तो आहे दुर्ग आणि त्याची कृती परिपूर्ण! कारण चोखाळतो तो उचित मार्ग! देवच खरा आणि विश्वासू न्यायी आणि सरळ.

⁵तुम्ही त्याची मुले नाहीत. तुमची पापे त्याला मळीन करतील. तुम्ही लबाड आहात.

⁶मूर्ख आणि निर्बुद्ध जन हो, परमेश्वराशी असे वागता? तो तर तुमचा पिता, निर्माता कर्ता आणि धर्ता तोच.

⁷“आठवा पूर्वी काय घडले ते अनेक वर्षा पूर्वी काय काय झाले ते ध्यानात आणा आपल्या बापाला विचारा, तो सांगेल. महाजनांना विचारा, ते सांगतील.

⁸परास्तर देवाने लोकांची विभागणी केली, राष्ट्रा राष्ट्रांमध्ये. प्रत्येक राष्ट्राला स्वतंत्र भूभाग दिला. देवाने त्यांच्या सीमा आखल्या. देवदूतांतकी राष्ट्रे त्याने बनविली.

⁹परमेश्वराचा वाटा त्याचे लोक होय. याकोब परमेश्वराचा आहे.

¹⁰“याकोब (इझ्राएल) सापडला त्याला वाळवंटात भणभणत्या वाऱ्याच्या वैराण प्रदेशात. परमेश्वराने त्याला

आपल्या कवेत घेतले आणि डोळ्यात तेल घालून त्याला सांभाळले.

¹¹इझ्राएलला परमेश्वर गरुडासारखा आहे. गरुड पक्षीण आपल्या पिलांना उडायला शिकवताना घरट्यातून ढकलते. त्यांच्या संरक्षणार्थ त्यांच्याबरोबर तीही उडते. पिले पडली झडली तर धरता यावे म्हणून पंख पसरते आणि पंखावर बसवून त्यांना सुरक्षित जागी आणते. तसा परमेश्वर इझ्राएलला जपतो.

¹²“परमेश्वरानेच इझ्राएलला पुढे आणले. दुसरा कोणी देव मदतीला नव्हता.

¹³परमेश्वराच्याच पुढाकाराने त्याने या डोंगराळ प्रदेशाचा ताबा घेतला. मग याकोबाने शेतात भरपूर पीक घेतले. परमेश्वराने त्याला खडकातून मध दिला, त्या कठीण खडकातून त्याच्यासाठी तेलही काढले.

¹⁴गाईंम्हशींचे, शेळ्यांमध्याचे लोणी, आणि दूध, पुष्ट मेंढ्या व कोकरे, बाशानचे उत्तम प्रतीचे बकरे, उत्कृष्ट गहू हे परमेश्वराने त्यांना दिले. द्राक्षाची लाल मदिराही इझ्राएलाने, तुम्ही प्यायलात.

¹⁵“पण यशुरून (इझ्राएल) माजला आणि उन्मत्त बैलासारखा लाथा झाडू लागला. खाऊन पिऊन तो धष्ट पुष्ट झाला! आणि त्याने आपल्या कर्त्या देवाचा त्याग केला! आपले तारण करणारा दुर्गासारखा परमेश्वर तुच्छ मानला.

¹⁶परमेश्वराच्या या प्रजेने इतर दैवतांची पूजा करायला सुरुवात केली आणि परमेश्वराची इर्ष्या जागवली. मूर्ती त्याला मान्य नाहीत, तर या लोकांनी मूर्ती केल्या व परमेश्वराचा कोप ओढवला.

¹⁷खरे देव नव्हेत अशा दैवतांना त्यांनी यज्ञार्पणे केली. अपरिचित दैवतांची पूजा केली. आपल्या पूर्वजांना पूर्वी कधी माहीत नसलेल्या दैवतांची पूजा केली.

¹⁸आपल्या निर्माणकर्त्याचा दुर्गाचा त्यांनी त्याग केला. जीवनदायी परमेश्वराला ते विसरले.

¹⁹“परमेश्वराने हे पाहिले व आपल्या प्रजेचा धिक्कार केला. कारण प्रजेनेच त्याला क्रुद्ध केले होते!

²⁰तो म्हणाला, ‘मी आता त्यांच्यापासून तोंड फिरवतो. त्यांचा शेवट कसा होणार आहे ते मला माहीत आहे. ही माणसे बंडखोर आहेत. अभ्यास न करणाऱ्या मुलांप्रमाणे आहेत.

²¹मूर्तिपूजा करून यांनी माझा कोप ओढवला. मूर्ती म्हणजे देव नव्हेत. शुल्लक मूर्ती करून त्यांनी मला क्रुद्ध केले. तेव्हा त्यांना मत्सर वाटेल असे मी करीन. जे एकसंध राष्ट्र नाही अशा लोकांमार्फत, मूढ राष्ट्राच्या योगे मी यांना इर्थ्येस पेटवीन.

²²माझा क्रोध धगधगणाऱ्या अग्नीप्रमाणे आहे. अधोलोकाच्या तळापर्यंत तो जाळत जातो. पृथ्वी व तिच्यावरील वनस्पती, पर्वतांचे पायथे यांनाही तो भस्मसात करतो.

घोषणा किंवा “देवाला मान द्या” किंवा “देवाच्या महानेविषयी बोला.”

²³“मी इझ्राएलांवर संकटे आणील. त्यांच्यावर मी माझ्या बाणांचा नेम धरीन.

²⁴भुकेने ते कासावीस होतील. भयंकर रोगराईने ते नेस्तनाबूत होतील. वन्यपशू त्यांच्यावर सोडीन. विषारी साप व सरपटणारे प्राणी त्यांना दंश करतील.

²⁵रस्त्यावर सैन्य त्यांना मारेल व घरात ते भयभीत होतील. तरुण पुरुष, स्त्रिया, लहानमुले व वृद्ध सर्वांना सैन्य ठार करेल.

²⁶लोकांच्या स्मृतीतून ते पुसले जातील इतका मी या इझ्राएलांचा नाश केला असता.

²⁷पण त्यांचा शत्रू काय म्हणेल हे मला माहीत आहे. ‘आम्ही आमच्या सामर्थ्याने जिंकलो. इझ्राएलांचा नाश काही परमेश्वरामुळे झाला नाही,’ अशी ते बढई मारतील.”

²⁸इझ्राएल राष्ट्र विचारशून्य आहे, त्याला समज म्हणून नाहीच.

²⁹ते शहाणे असते तर त्यांना समजले असते. त्यांनी पुढच्या परिणामांचा विचार केला असता.

³⁰एक माणूस हजारांचा पाठलाग करू शकेल काय? दोघेजण दहाहजारांना सळो की पळो करून सोडू शकतील का? परमेश्वरानेच या जमावाला आपल्या शत्रूच्या हवाली केले तरच ते शक्य आहे. खंडा दुर्गासमान असणाऱ्या परमेश्वराने त्यांना गुलामांसारखे विकले तरच असे घडेल.

³¹आपल्या शत्रूंचा दुर्ग म्हणजे परमेश्वर आपल्या अभेद्य किल्ल्यासारखा परमेश्वराच्या तोंडीचा नाही हे तेही कबूल करतात.

³²सदोम आणि गमोरा येथल्याप्रमाणे शत्रूंचे द्राक्षमळे आणि शेते जमिनदेस्त केली जातील.

³³त्यांची द्राक्षे कडू जहर आणि द्राक्षारस सापाच्या विषारी गरळासमान आहे.

³⁴परमेश्वर म्हणतो अर्थात ही शिक्षा सध्या मी राखून ठेवली आहे. माझ्या भांडारात ती बंदिस्त ठेवली आहे.

³⁵अनवधानाने त्यांच्याहातून काही दुष्कृत्ये घडायची मी वाट पाहत आहे. त्यांनी काही वावगे केले की त्यांचा संकटकाळ आलाच म्हणून समजा मीत्यांना शिक्षा करीन.’

³⁶परमेश्वर आपल्या प्रजेची कसोटी पाहील. आपल्या सेवकांवर दया दाखवील. पण गुलाम तसेच स्वतंत्र यांना तो सताहीन, असहाय्य करून सोडील.

³⁷परमेश्वर म्हणेल, ‘कोठे आहेत ते खोटे देव? तुम्ही आश्रयासाठी ज्याच्याकडे धाव घेतलीत तो कुठे आहे तुमचा ‘दुर्ग’?

³⁸त्या खोट्या दैवतांनी तुमच्या यज्ञातील लोणी तेवढे गट्ट केले, तुम्ही अर्पण केलेल्यातील द्राक्षारस प्राशन केला. तेव्हा त्या दैवतांनीच उठून यावं तुमच्या रक्षणांला!

³⁹‘तेव्हा आता पाहा, मीच खरा आणि एकमेव देव आहे. अन्य कोणी नाही. लोकांचा तारक मी आणि मारकही मीच, त्यांना घायाळ करणारा मी आणि त्यातून बरे

करणाराही मीच. माझ्या समर्थ हातांमधून कोणीही कोणालाही सोडवू शकत नाही!

⁴⁰आकाशाकडे बाहू उभारून मी हे वचन देत आहे. मी सनातन आहे हे सत्य असेल तर या गोष्टी ही खऱ्या होतील.

⁴¹माझी लखलखती तलवार परजून मी शत्रूंना शासन करीन. ते याच शिक्षेला पात्र आहेत.

⁴²माझे शत्रू ठार होतील. त्यांचा पाडाव होईल ते कैद होतील. माझ्या बाणांची टोके त्यांच्या रक्ताने माखतील आणि माझे तलवारीचे पाते शत्रू सैन्याचा शिरच्छेद करील.

⁴³‘समस्त राष्ट्रांनो, देवाचा प्रजेचा जयजयकार करा. कारण हा देव आपल्या सेवकांच्या बाजूने उभा राहतो. आपल्या सेवकांचा संहार करू पाहणाऱ्यांना शासन करतो. शत्रूला योग्य अशी सजा देतो. आणि आपली प्रजा आणि प्रदेश निर्मळ करतो.”

मोशे गीत शिकवतो

⁴⁴मोशेने या गीताचे शब्द सर्व इझ्राएलांना ऐकू जातील असे ऐकवले. नूनचा पुत्र यहोशवाही मोशेबरोबर होता.

⁴⁵ही शिकवण देऊन झाल्यावर ⁴⁶मोशे लोकांना म्हणाला, “मी ज्या गोष्टी आज सांगतो त्या लक्षपूर्वक ऐका. आपल्या मुलाबाळांनाही या नियमशास्त्राचे काटेकोरपणे पालन करायला सांगा. ⁴⁷त्यांचे महत्त्व कमी लेखू नका. या आज्ञांवरच तुमचे जीवन अंवलंबून आहे. त्यायोगेच तुम्ही आपल्याला मिळणार असलेल्या त्या यार्देन नदीपलीकडच्या प्रदेशात दीर्घकाळ वास्तव्य कराल.”

नबो पर्वतावर मोशे

⁴⁸त्याच दिवशी परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला,

⁴⁹‘मवाब देशात, यरीहो शहराच्या समोर अबारीम पर्वतांमध्ये जो नबो डोंगर आहे त्या डोंगरावर जा. मी इझ्राएलांना जो कनान देश देणार आहे तो तू तेथून पाहू शकशील. ⁵⁰या डोंगरावर तुझे निधन होईल. तुझा भाऊ अहरोन हा जसा होर डोंगरावर मृत्यू पावल्यावर स्वजनांना मिळाला तसेच तुझे होईल. ⁵¹कारण तुम्ही दोघांनीही माझ्याविरुद्ध पाप केले आहे. कादेश जवळच्या मरीबा झऱ्यापाशी तुम्ही होता. सीन वाळवंटातील ही गोष्ट आहे. तेथे इझ्राएलांसमोर तुम्ही माझा मान राखला नाही तसेच मला पवित्र मानले नाही. ⁵²तेव्हा मी इझ्राएलांना देणार असलेली भूमी तू पाहू शकतोस पण तुझे तेथे जाणे होणार नाही.”

मोशेचे आशीर्वाद

33 देवाचा भक्त मोशे याने इझ्राएल लोकांना आपल्या मृत्यूपूर्वी असा आशीर्वाद दिला, मोशे म्हणाला.

²⁴परमेश्वर सीनाय येथून आला. उषःकालच्या प्रकाशाप्रमाणे तो सेईर वरून आला, पारान डोंगरावरून

प्रकाशला दहाहजार देवदूतांसमवेत आला देवाचे समर्थ सैनिक * त्याच्याबरोबर होते.

³परमेश्वराचे आपल्या लोकांवर खरंच फार प्रेम आहे. त्याची पवित्र प्रजा त्याच्या हातात आहे. ते लोक त्याच्या पायाशी बसून त्याच्याकडून शिकवण घेतात.

⁴मोशेने आम्हाला नियमशास्त्र दिले. ती शिकवण याकोबच्या लोकांची ठेव आहे.

⁵इझ्राएलचे सर्व लोक आणि त्यांचे प्रमुख आले तेव्हा परमेश्वर यशुरुनचा राजा झाला.

रऊबेनला आशीर्वाद

⁶“रऊबेनचे लोक मोजकेच असले तरी ते जगोत, त्यांना मरण न येवो.”

यहूदासाठी आशीर्वाद

⁷मोशेने यहूदाला हा आशीर्वाद दिला:

“परमेश्वरा, यहूदा तुझ्याकडे मदत मागेल तेव्हा त्याचे ऐक. त्याच्या लोकांची व त्यांची गाठभेट करून दे. त्याला शक्तिशाली कर आणि शत्रूला पराभूत करण्यात त्याला साहाय्यकारी हो.”

लेवींना आशीर्वाद

⁸लेवींविषयी मोशे असे म्हणाला,

“लेवी तुझा खरा अनुयायी आहे. तो धुम्मीम व उरीम बाळगतो. मरसा येथे तू लेवींची कसोटी पाहिलीस. मरीबाच्या झऱ्याजवळ, ते तुझेच आहेत याची तू कसोटी करून घेतलीस.

⁹हे परमेश्वरा, आपल्या कुटुंबियांपेक्षाही त्यांनी तुला आपले मानले. आपल्या आईवडीलांची कदर केली नाही. भाऊबंदांना ओळख दाखवली नाही. पोटच्या पोरांची पर्वा केली नाही. पण तुझ्या आज्ञांचे पालन केले. तुझा पवित्र करार पाळला.

¹⁰ते तुझे विधी याकोबाला, नियमशास्त्र इझ्राएलला शिकवतील. तुझ्यापुढे धूप जाळतील. तुझ्या वेदीवर होमबली अर्पण करतील.

¹¹परमेश्वरा, जे जे लेवींचे आहे त्याला आशीर्वाद दे. ते जे करतील त्याचा स्वीकार कर. त्यांच्यावर हल्ला करणाऱ्यांचा संहार कर. त्यांच्या शत्रूंना पार नेस्तनाबूत करून टाक.”

बन्यामीनला आशीर्वाद

¹²बन्यामीन विषयी मोशे म्हणाला, “बन्यामीन परमेश्वराला प्रिय आहे. तो परमेश्वरापाशी सुरक्षित राहील.

देव त्याचे सदैव रक्षण करील. आणि परमेश्वराचे वास्तव्य त्याच्या प्रदेशात राहील.”*

योसेफला आशीर्वाद

¹³योसेफा विषयी तो म्हणाला,

“योसेफच्या भूमीवर परमेश्वराची कृपादृष्टी असो. परमेश्वरा, त्यांच्या देशात आकाशातून पावसाचा वर्षाव कर आणि त्यांच्या भूमीतून मुबलक पाणी दे.

¹⁴सूर्यामुळे उत्कृष्ट फलित त्यांच्या पदरात पडो. आणि प्रत्येक महिना आपली उत्कृष्ट फळे त्याला देवो.

¹⁵टेकड्या आणि पुरातन पर्वत यांच्यातील अमूल्य जिनस त्यांना मिळोत.

¹⁶धरतीचा उत्तमातील उत्तम ठेवा योसेफला मिळो. योसेफची आपल्या भाऊबंदापासून टाटातूट झाली होती. तेव्हा जळत्या झुडुपांतून, परमेश्वराचा दुवा त्याला मिळो.

¹⁷योसेफ माजलेल्या बैलासारखा आहे. त्याचे दोन पुत्र बैलाच्या शिंगांप्रमाणे आहेत. ते लोकांवर चढाई करून त्यांना पृथ्वीच्या सीमेपर्यंत ढकलतील. असे मनश्शेचे हजारो आणि एफ्राइमचे लाखो आहेत.”

जबुलून आणि इस्साखार यांना आशीर्वाद

¹⁸मोशे जबुलूनबद्दल म्हणाला,

“जबुलून, बाहेर जाल तेव्हा आनंद करा. इस्साखारा आपल्या डेऱ्यात आनंदाने राहा.

¹⁹ते लोकांना आपल्या डोंगरावर बोलावतील. तेथे ते योग्य यज्ञ करतील. समुद्रातील धन आणि वाळूतील खजिना हस्तगत करतील.”

गादला आशीर्वाद

²⁰गादविषयी मोशे म्हणाला,

“गादाचा विस्तार करणारा देव धन्य होय. गाद सिंहसारखा आहे. तो आधी दबा धरून बसतो. आणि सावजावर हल्ला करून त्याच्या चिंधड्या करतो.”

²¹स्वतःसाठी तो उत्तम भाग ठेवतो. राजाचा वाटा स्वतःला घेतो. लोकांचे प्रमुख त्याच्याकडे येतात. जे परमेश्वराच्या दृष्टीने न्यायाने, ते तो करतो. इझ्राएलच्या लोकांसाठी जे उचित तेच करतो.”

दानला आशीर्वाद

²²दान विषयी मोशे म्हणाला, “दान म्हणजे सिंहाचा छावा. तो बाशान मधून झेप घेतो.”

देवाचे समर्थ सैनिक किंवा “जेथे त्याच्या पलटणी त्याच्या उजव्या बजूला होत्या अशा 10,000 दवदूतांपासून परमेश्वर आला.”

त्याच्या प्रदेशात राहील. शब्दशः “आणि तो त्याच्या स्कंधप्रदेशी राहील.” याचा अर्थ कदाचित असा असावा की बन्यामीन व यहूदा प्रांतांच्या सिमेच्या मधोमध यरुशलैमात देवाचे मंदिर असेल.

नफतालीला आशीर्वाद

²³नफताली विषयी मोशेने सांगितले, नफताली, तुला सर्व चांगल्या गोष्टी “भर भरून मिळतील. तुझ्यावर परमेश्वराचा आशीर्वाद राहील. गालील तलावाजवळचा प्रदेश तुला मिळेल.”

आशेरला आशीर्वाद

²⁴आशेर विषयी मोशेने असे सांगितले, “आशेरला सर्वात अधिक आशीर्वाद मिळेल. तो आपल्या बांधावांना प्रिय होवो. त्याचे पाय तेलाने माखलेले राहोत.

²⁵तुमच्या दरवाजांचे अडसर लोखंडाचे व पितळेचे असोत. तुमचे सामर्थ्य आयुष्यभर राहो.”

मोशे देवाची स्तुती करतो

²⁶“हे यशुरुना! देवासारखा कोणी नाही. तुझ्या साहाय्यासाठी, मेंढांवर आरूढ होऊन तो आपल्या प्रतापाने आकाशातून तुझ्या मदतीला येतो.

²⁷देव सनातन आहे. तो तुझे आश्रयस्थान आहे. देवाचे सामर्थ्य सर्वकाळ चालते!. तो तुझे रक्षण करतो. तुझ्या शत्रूंना तो तुझ्या प्रदेशातून हुसकावून लावेल. ‘शत्रूंना नष्ट कर’ असे तो म्हणतो.

²⁸“म्हणून इझ्राएल सुरक्षित राहील. याकोबची विहीर त्यांच्या मालकीची आहे. धान्याने व द्राक्षारसाने संपन्न अशी भूमी त्यांना मिळेल. त्या प्रदेशावर भरपूर पाऊस पडेल.

²⁹इझ्राएला, तू आशीर्वादीत आहेस. इतर कोणतेही राष्ट्र तुझ्यासारखे नाही. परमेश्वराने तुला वाचवले आहे. भवकम दालीप्रमाणे तो तुझे रक्षण करतो. परमेश्वर म्हणजे तळपती तलवार. शत्रूंना तुझी दहशत वाटे. त्यांची पवित्र स्थाने तू तुडवशील!”

मोशेचा मृत्यू

34 मवाबातील यार्देन खोऱ्यातून पिसगा पर्वताच्या माथ्यावरील नबो नामक शिखरावर मोशे चढून गेला. यरीहो समोरील यार्देन पलीकडचा हा भाग.

परमेश्वराने मोशेला गिलादपासून दानपर्यंत सर्व प्रदेश दाखवला. ²नफताली, एफ्राईम व मनश्शेचा सर्व प्रदेश दाखवला. पश्चिमेकडल्या भूमध्य समुद्रापर्यंतचा यहूदाचा सर्व प्रदेश दाखवला.

³तसेच नेगेव आणि सोअरा पासून यरीहो या खजुराच्या झाडांच्या नगरापर्यंतचे खोरे हे ही दाखवले. ⁴परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “अब्राहाम, इसहाक आणि याकोब यांना कबूल केलेला हाच तो प्रदेश. त्यांच्या वंशजांना तो द्यायचे मी त्यांना वचन दिले आहे. तुला मी तो पाहू दिला पण तू तेथे जाणार नाहीस.”

⁵मग परमेश्वराचा सेवक मोशे त्या मवाबाच्या प्रदेशात मरण पावला. असे घडणार हे परमेश्वराने त्याला सांगितले होतेच. ⁶मवाबात मोशेचे परमेश्वराने दफन केले. बेथ-पौरासमोरच्या खोऱ्यात हा भाग आला. पण मोशेची कबर नेमकी कोठे आहे हे आजतागायत कोणाला कळलेले नाही. ⁷मोशे वारला तेव्हा एकशेवीस वर्षाचा होता. तेव्हाही त्याची तब्येत ठणठणीत होती व दृष्टी चांगली होती. ⁸इझ्राएल लोकांनी त्याच्यासाठी तीस दिवस शोक केला. त्या काळात ते मवाबातील यार्देन खोऱ्यात राहिले.

नवा नेता यहोशवा

⁹मोशेने यहोशवावर आपले हात ठेवून त्याला नवा नेता म्हणून नेमले होते. त्यामुळे नूनचा पुत्र यहोशवा याला ज्ञानाचा आत्मा प्राप्त झाला होता. म्हणून इझ्राएल लोक त्याच्या आज्ञेत वागू लागले. परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे त्यांनी आचरण ठेवले.

¹⁰इझ्राएलला मोशे सारखा दुसरा संदेश मिळाला नाही. परमेश्वराला मोशेचा प्रत्यक्ष परिचय होता. ¹¹मिसरमध्ये महान चमत्कार करून दाखवायला परमेश्वराने मोशेला पाठवले. मिसरमध्ये फारो, त्याचे सेवक व सर्व लोकांनी हे चमत्कार पाहिले. ¹²मोशेने करून दाखवले तसे चमत्कार व आश्चर्यकारक गोष्टी दुसऱ्या कोणा संदेशाने करून दाखवल्या नाहीत. इझ्राएलच्या सर्व लोकांनी त्याची ही कृते पाहिली.

यहोशवा

देव यहोशवाची नेमणूक करतो

१ मोशे परमेश्वराचा सेवक होता. नूनाचा पुत्र यहोशवा मोशेचा मदतनीस होता. मोशेच्या निधनानंतर परमेश्वर यहोशवाशी बोलला. परमेश्वर म्हणाला, ^२“माझा सेवक मोशे मरण पावला आहे आता तू आणि हे लोक यार्देन नदी पलीकडे जा. मी इस्राएल लोकांना देणार असलेल्या प्रदेशात तू गेले पाहिजेस. ^३तुम्हाला हा प्रदेश द्यायचे मी मोशेला कबूल केले आहे. तेव्हा ज्याठिकाणी तुमचे पाऊल पडेल ते ठिकाण मी तुम्हाला दिले. ^४वाळवंट व लबानोन पासून फरात महानदीपर्यंतचा हिती यांचा सर्व प्रदेश तुमचाच होईल. तसेच येथेपासून पश्चिमेकडील भूमध्य समुद्रापर्यंत म्हणजेच मावळतीपर्यंतचा देश तुमच्या हद्दीत असेल. ^५मोशेला दिली तशीच तुलाही मी साथ देईन. तुला आता कोणी तुझे आयुष्य असेपर्यंत अटकाव करू शकणार नाही. मी तुला सोडणार नाही, तुला अंतर देणार नाही.

^६“यहोशवा, तू खंबीर हो, हिमत धर. या लोकांचे नेतृत्व कर म्हणजे ते तो देश घेऊ शकतील. हा देश त्यांना द्यायचे मी त्यांच्या पूर्वजांना कबूल केले आहे. ^७पण आणखी एका गोष्टीबद्दल तू खंबीर आणि समर्थ असले पाहिजेस. माझा सेवक मोशे याने तुला दिलेल्या आज्ञा कटाक्षाने पाळ. त्यांचे तंतोतंत पालन केलेस तर तू हाती घेतलेल्या सर्व कार्यात यशस्वी होशील. ^८नियमशास्त्राच्या त्या ग्रंथात लिहिलेल्या सर्व गोष्टी नेहमी लक्षात ठेव. रात्रंदिवस त्या ग्रंथाचे मनन कर म्हणजे तुझ्या हातून त्याचे पालन होईल. असे वागलास तर अंगिकारलेल्या सर्व गोष्टीत सफल होशील. ^९खंबीर आणि निर्भय राहण्याची मी तुला आज्ञा केली आहे ना? तेव्हा कचरू नकोस. परमेश्वर तू जेथे जाशील तेथे तुझ्या बरोबर आहे.”

यहोशवा नेतृत्व स्वीकारतो

^{१०}तेव्हा यहोशवाने लोकांमधील अधिकाऱ्यांना आज्ञा दिल्या. तो म्हणाला, ^{११}“छावणीतून फिरून लोकांना अन्न वगैरेची तयारी करून सज्ज व्हायला सांगा. तीन दिवसांच्या आत आपल्याला यार्देन नदी पार करायची आहे. परमेश्वर देव देत आहे तो देश ताब्यात घ्यायला आपण निघत आहोत.”

^{१२}मग रऊबेनी, गादी आणि मनश्शेच्या अर्ध्या कुळांच्या या लोकांशी यहोशवा बोलला. तो म्हणाला, ^{१३}“परमेश्वराचा

सेवक मोशे याने काय सांगितले त्याची आठवण करा परमेश्वर देव तुम्हाला विसाव्याचे स्थान देणार असल्याचे त्याने सांगितले. परमेश्वर तो देश तुम्हाला देणार आहे. ^{१४}यार्देन नदीच्या पूर्वेकडील ही जमीन खरे तर परमेश्वराने तुम्हाला आधीच दिली आहे. तुमच्या बायकामुलांना व जनावरांना येथेच राहू द्या. पण सर्व योद्ध्यांनी सशस्त्र होऊन, आपल्या बांधवांबरोबर यार्देन पलीकडे जावे. तुम्ही युद्धाची तयारी करून तो देश घ्यायला त्यांना मदत करावी. ^{१५}तुम्हाला परमेश्वराने विसाव्याची जागा दिली आहेच. आता तुमच्या या बांधवांनाही तो ती देईल. पण परमेश्वर देव देणार असलेली ती जमीन त्यांच्या ताब्यात येईपर्यंत त्यांच्या मदतीला थांबा. मग तुम्ही यार्देनच्या पूर्वेकडील या तुमच्या देशात परत येऊ शकता. परमेश्वराचा सेवक मोशे याने तो तुम्हाला दिला आहे.”

^{१६}तेव्हा लोक म्हणाले, “तू आज्ञा केली आहेस त्याप्रमाणे आम्ही वागू. तू म्हणशील तेथे आम्ही जाऊ. ^{१७}मोशेचे म्हणणे ऐकले तसेच तुझेही सर्व ऐकू परमेश्वर देवाकडे फक्त आम्ही एक मागतो. तो मोशे बरोबर राहिला तसाच तुझ्या बरोबरही राहो. ^{१८}म्हणजे एखाद्याने तुझी आज्ञा पाळायला नकार दिला किंवा तुझ्याविरुद्ध बंड केले तर तो मारला जाईल. तू मात्र बलवान व खंबीर राहा.”

यरीहो मध्ये हेर

२ नूनाचा मुलगा यहोशवा आणि सर्व लोक यांचा तळ शिटीम (अकेशिया) येथे होता. तेव्हा कोणाच्याही नकळत यहोशवाने दोन हेर पाठवले. “तुम्ही जाऊन तो देश व विशेषतः यरीहो पाहून या.” असे सांगून त्याने त्या दोन हेरांना पाठवले.

त्या प्रमाणे ती माणसे यरीहोला गेली. रहाब नावाच्या एका वेश्येच्या घरी ते जाऊन राहिले.

^२यरीहोच्या राजाला कोणीतरी सांगितले की, आज रात्री इस्राएलमधून काही माणसे येथे आपल्या देशातील दुर्बलता शोधण्यासाठी व टेहेळणीसाठी आली आहेत.

^३तेव्हा राजाने रहाबला निरोप पाठवला “तुझ्याकडे कस्तीला आलेल्या त्या व्यक्तींना लपवून नकोस त्यांना बाहेर काढ. ते हेर म्हणून आलेले आहेत.”

^४तिने खरे तर त्या दोघांना लपवले होते. पण ती म्हणाली, “दोघेजण इथे आले होते खरे, पण कुठून आले हे मला

माहीत नाही. ⁵संध्याकाळी वेशीचे दरवाजे बंद व्हायच्या सुमाराला ते निघून गेले. लगेच पाठलाग केलात तर ते सापडू शकतील.” ⁶(पण प्रत्यक्षात तिने त्यांना घराच्या छपरावर नेऊन अंबाडीच्या गंजीत लपवले होते.)

⁷त्यांच्या मागावर गेलेली माणसे वेशीच्या बाहेर पडली आणि लोकांनी वेशीचे दरवाजे लावून घेतले. त्या दोघांचा तपास करत ही माणसे यार्देन नदीपर्यंत गेली आणि नदी ओलांडायच्या सर्व जागांचा तपास करू लागली.

⁸इकडे हे दोन हेर झोपायची तयारी करत होते, पण रहाब वर जाऊन ⁹त्यांना म्हणाली, “परमेश्वराने हा देश तुम्हाला दिला आहे हे मला माहीत आहे. तुमची आम्हांला भीती वाटते. या देशातील सर्व लोक घाबरून गेले आहेत.

¹⁰कारण परमेश्वराने तुम्हाला कशी कशी मदत केली हे आम्ही ऐकले आहे. तुम्ही मिसरदेशामधून बाहेर पडताना त्याने तांबड्या समुद्राचे पाणी कसे आटवले हे आम्ही ऐकून आहोत. यार्देनच्या पूर्वेकडे असलेल्या त्या सीहोन आणि ओग या दोन अमोरी राजांचा नाश तुम्ही कसा केलात हे आमच्या कानावर आले. ¹¹हे सर्व ऐकून आम्ही फार घाबरून गेलो आहोत. आता तुमच्याशी लढण्याचे शौर्य आमच्या कोणातच नाही. कारण वर स्वर्गात आणि खाली पृथ्वीवर तुमच्या परमेश्वर देवाची सत्ता आहे. ¹²तेव्हा तुम्ही मला एक वचन द्या. मी तुमच्यावर दया दाखवली आणि तुमच्या मदतीला आले. तेव्हा माझ्या कुटुंबाच्या बाबतीत तुम्ही दया दाखवा. तशी परमेश्वराची शपथ घ्या मला तसे वचन द्या. ¹³माझे वडील, आई, बहीण, भावंडे आणि त्यांचे परिवार आम्हा सर्वांना तुम्ही जिवंत ठेवाल, जिचे मारणार नाही असे वचन द्या.”

¹⁴याला ते तयार झाले. ते म्हणाले, “तुमच्या करता आम्ही प्राणही देऊ. कोणालाही आम्ही काय करत आहोत हे सांगू नका. परमेश्वराने आमचा देश आम्हाला दिला की आम्ही तुमच्याशी दयाळूपणाने वागू. आमच्यावर विश्वास ठेव.”

¹⁵या स्त्रीचे घर तटबंदीच्या भिंतीतच बांधलेले होते. तेव्हा तिने दोराच्या साहाय्याने या दोघांना खिडकीतून खाली उतरवले. ¹⁶मग ती म्हणाली, “आता पश्चिमेला जाऊन टेकड्यांमध्ये तीन दिवस लपून राहा. म्हणजे राजांच्या तपास करणाऱ्या माणसांच्या हाती तुम्ही लागणार नाही ती माणसे परतली की तुम्ही आपल्या वाटेने जा.”

¹⁷यावर ते म्हणाले, “आम्ही तुला वचन दिले आहे पण एक गोष्ट कर. नाहीतर दिलेला शब्द पाळायची जबाबदारी आमच्यावर नाही. ¹⁸आमच्या सुटकेसाठी तू हा लाल दोर वापरला आहेस. आम्ही येथे परत येऊ तेव्हा खिडकीला हाच लाल दोर बांधून ठेव. तसेच तुझे आई-वडील, भावंडे वगैरे सर्व कुटुंबिय यांना या घरी एकत्र बोलाव. ¹⁹या घरात राहणाऱ्या सर्वांचे आम्ही रक्षण करू. त्यांच्यापैकी कोणालाही काही इजा झाल्यास त्याची जबाबदारी आमच्यावर राहिल. पण येथून कोणी बाहेर पडल्यास तो

मारला जाऊ शकेल मग आम्ही त्याला जबाबदार राहणार नाही. ती त्याचीच चूक असेल. ²⁰तुझ्याशी आम्ही हा करार करत आहोत. पण तू आम्ही काय करत आहोत हे कोणाला सांगितलेस तर आम्ही या करारातून मुक्त होऊ.”

²¹यावर ती म्हणाली, “तुमच्या सांगण्याप्रमाणेच होईल.” मग तिने त्यांना निरोप दिला. ते बाहेर पडले त्यानंतर तिने तो लाल दोर खिडकीला बांधला.

²²ती माणसे बाहेर पडून टेकड्यांमध्ये गेली. तेथे त्यांनी तीन दिवस मुकुंम केला. त्यांचा तपास करणाऱ्यांनी सर्वत्र शोध केला. व तीन दिवसांनंतर तपास सोडून देऊन ते लोक नगरात परत आले. ²³मग हे दोन हेर टेकड्यांमधून बाहेर पडून नदी ओलांडून नूनाचापुत्र यहोशवाकडे आले. आपल्याला समजलेले सर्व काही त्यांनी यहोशवाच्या कानावर घातले. ²⁴व ते म्हणाले, “परमेश्वराने हा प्रदेश खरोखरच आपल्याला दिला आहे. तेथील सर्वांची गाळण उडाली आहे.”

यार्देन नदीकाठचा चमत्कार

3 दुसऱ्या दिवशी भल्या पहाटे उठून यहोशवा सर्व इस्राएल लोकांसह अकाशियाहून (अथवा शिट्टिमाहून) निघून यार्देन नदीपर्यंत आला. नदी पार करण्यापूर्वी त्यांनी तेथे मुकुंम केला. ²तीन दिवसांनंतर अधिकारी छावणीतून फिरले. ³त्यांनी लोकांना आज्ञा दिल्या. ते म्हणाले, “लेवी याजक तुमच्या परमेश्वर देवाच्या कराराचा कोश वाहून नेताना तुम्हाला दिसतील तेव्हा त्यांच्या पाठोपाठ जा. ⁴पण फार जवळून जाऊ नका. त्यांच्या पासून सुमारे एक हजार यार्ड अंतर ठेवा. या पूर्वी कधी या वाटेने तुम्ही गेला नाहीत. तेव्हा ती कळावी म्हणून त्यांच्या मागून जा.”

⁵मग यहोशवा लोकांना म्हणाला, “शुचिर्भूत आणि पवित्र व्हा कारण उद्या परमेश्वर तुमच्यामार्फत अद्भुत गोष्टी करणार आहे.”

⁶मग याजकांना यहोशवाने कराराचा कोश घेऊन सर्वांच्या आधी जायला सांगितले. तेव्हा याजकांनी कोश उचलला व ते सर्वांचे घालत निघाले.

⁷परमेश्वर तेव्हा यहोशवाला म्हणाला, “आज मी सर्व इस्राएल लोकांच्या दृष्टीने तुझी थोरवी वाढविण्यास सुरुवात करीन. म्हणजे मग मोशेला मी साथ दिली तशीच तुलाही देणार आहे हे लोकांना कळेल. ⁸याजक कराराचा कोश वाहून नेतील. त्यांना सांग यार्देन नदीच्या किनाऱ्यापर्यंत जा आणि प्रवाहात थांबा.”

⁹यहोशवा मग इस्राएल लोकांना म्हणाला, “इकडे या आणि आपल्या परमेश्वराची वचने लक्षपूर्वक ऐका. ¹⁰देव आपल्या संगती आहे याची ती साक्ष होय. तो कनानी, हित्ती, हिक्वी, परिज्जी, गिर्गाशी अमोरी व यबूसी या आपल्या शत्रूंचा खात्रीने पराभव करील. त्यांना त्या प्रदेशातून

हुसकावून लावील. ¹¹तुम्ही यादैन पार करत असताना या परमेश्वराच्या कराराचा कोश तुमच्या समोर असेल. ¹²आता, प्रत्येक कुळातील एक याप्रमाणे इझ्राएल लोकांच्या बारा कुळातून बारा जणांची निवड करा. ¹³याजक परमेश्वराच्या कराराचा कोश वाहतील. परमेश्वर म्हणजे सऱ्या विश्वाचा मालक होय. यादैन नदीतून तुमच्यापुढे तो कोश नेतील. जेव्हा त्यांच्या टाचा नदीच्या प्रवाहाला स्पर्श करतील तेव्हा प्रवाह वाहायचा थांबेल. पाणी आहे त्याठिकाणी थांबून मागच्या मागे धरणप्रमाणे अडवले जाईल.”

¹⁴कराराचा कोश वाहणारे याजक निघाले आणि नदी पार करून जाण्यासाठी सर्व लोकांनी मुक्काम हलवला. त्या लोकांनी यादैन नदी पार करायला सुरुवात केली. ¹⁵(सुग्रीवा दिवसात यादैन दुथडी भरून वाहात असते त्याप्रमाणे तिचा प्रवाह फुगलेला होता.) कोश वाहणारे याजक नदीकाठी आले. त्यांनी पाण्यात पाऊल टाकले. ¹⁶आणि लगेच पाणी वाहायचे थांबले. पाण्याची जणू भिंत होऊन ते मागे अडवले गेले. थेट आदाम (सारतान जवळचे एक नगर) नगरापर्यंत पाणी सर्वदूर साठून राहिले. यरीहोजवळ लोकांनी नदी पार केली. ¹⁷तेथील जमीन कोरडी झाली. याजक परमेश्वराच्या कराराचा कोश घेऊन नदीच्या मध्यावर आले व थांबले. सर्व इझ्राएल लोक कोरड्या जमिनीवरून यादैन पलीकडे निघून जाईपर्यंत ते तिथेच थांबले.

आठवण म्हणून घेतलेले दगड

4 सर्वजण नदी पार करून गेल्यानंतर परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, ²“आता बाराजणांची निवड कर. प्रत्येक कुळातून एकेक घे. ³याजक नदीत जेथे उभे होते त्या जागेवरचे बारा दगड त्यांना निवडायला सांग. ते बारा दगड उचलून, आज रात्री तुम्ही जेथे मुक्काम कराल तिथे ठेवा.”

⁴यहोशवाने मग प्रत्येक कुळातून एक याप्रमाणे बाराजण निवडले. त्यांना जवळ बोलावून ⁵तो म्हणाला, “तुमच्या परमेश्वर देवाच्या पवित्र करार कोशासमोर नदीच्या मध्यभागी जा. तेथून प्रत्येकाने एकएक दगड उचलून आणा. इझ्राएल मधील आपापल्या कुळाचे प्रतीक म्हणून तो राहील. तेव्हा असा दगड खांद्यावर घेऊन जा. ⁶हा दगड म्हणजे एक चिन्ह होय. ‘या दगडाचा अर्थ काय?’ असे पुढे तुमची मुले तुम्हाला विचारतील. ⁷परमेश्वराच्या कराराचा पवित्र कोश वाहून नेत असताना नदी दुभंगली व परमेश्वराने यादैनचा प्रवाह रोखला ही गोष्ट इझ्राएलच्या कायम स्मरणात राहावी म्हणून हे दगड आहेत असे त्यांना सांगा.”

⁸इझ्राएल लोकांनी यहोशवाचे ऐकले. त्यांनी नदीच्या प्रवाहातून इझ्राएलच्या प्रत्येक कुळासाठी एक याप्रमाणे बारा दगड उचलून आणले. परमेश्वराने यहोशवाला आज्ञा केली त्याप्रमाणे ते वागले. ते दगड वाहून आणून त्यांनी

आपल्या मुक्कामाच्या ठिकाणी नेऊन ठेवले. ⁹परमेश्वराच्या कराराचा पवित्र कोश घेऊन याजक ज्या ठिकाणी थांबले तेथे यहोशवाने बारा दगड ठेवले. ते आजही त्याठिकाणी आहेत.

¹⁰लोकांनी आता काय करावे हे सांगण्याची परमेश्वराने यहोशवाला आज्ञा दिली. मोशेनेही यहोशवाला याच गोष्टी सांगितल्या होत्या. हे सर्व होईपर्यंत परमेश्वराच्या कराराचा कोश घेऊन याजक नदीच्या मध्यभागी उभे राहिले. आणि लोकांनी भराभर नदी पार केली. ¹¹लोक नदी ओलांडून गेल्यावर मग याजक पवित्र करारकोश घेऊन लोकांच्या पुढे गेले.

¹²रऊबेनी, गादी आणि मनश्शाचा अर्धा वंशातील लोक मोशेच्या सांगण्याप्रमाणे हत्यारबंद होऊन, नदी ओलांडून इतरांच्यापुढे गेले. परमेश्वराने द्यायचा कबूल केलेला प्रदेश मिळवून द्यायला ते उर्वरित इझ्राएल लोकांना मदत करणार होते. ¹³सुमारे चाळीस हजार लोक युद्धाच्या तयारीने परमेश्वरसमोर यरीहोच्या मैदानाकडे चालून गेले.

¹⁴सर्व इझ्राएल लोकांच्या मनात त्या दिवशी परमेश्वराने यहोशवाबद्दल थोर असे महत्त्व बिंबवले. तेव्हापासून पुढे त्याचे आयुष्य असेपर्यंत त्यांनी मोशे प्रमाणेच यहोशवाविषयी आदर बाळगला.

¹⁵याजक तो कोश घेऊन नदीच्या पात्रात उभे असताना परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, ¹⁶“याजकांना नदीतून बाहेर यायला सांग.”

¹⁷त्याप्रमाणे यहोशवाने याजकांना यादैनबाहेर येण्याची आज्ञा केली.

¹⁸यहोशवाचे ऐकून याजक करारकोश घेऊन नदीच्या पात्रातून बाहेर आले. याजकांचे पाय जमिनीला लागताच पाणी पुन्हा पूर्ववत वाहू लागले. नदी पुन्हा पहिल्यासारखी दुथडी भरून वाहू लागली.

¹⁹पहिल्या महिन्याच्या दहाव्या दिवशी नदी ओलांडून लोकांनी यरीहोच्या पूर्वेकडील गिलगाल येथे तळ दिला. ²⁰नदीतून उचललेले बारा दगड त्यांनी आणले होतेच. ते यहोशवाने गिलगाल येथे रचून ठेवले. ²¹यहोशवा म्हणाला, “या दगडांचे महत्त्व काय? ते येथे कशासाठी?” असे उद्या तुमची मुले तुम्हाला विचारतील. ²²तेव्हा त्यांना सांगा, ‘यादैन नदीच्या कोरड्या पात्रातून इझ्राएल लोक कसे आले त्याची ही आठवण आहे. ²³“तेव्हा तुमच्या परमेश्वर देवाने नदीचा प्रवाह रोखला होता. आम्ही तांबडा समुद्र ओलांडला त्यावेळी झाले तसेच येथेही लोकांनी नदी ओलांडेपर्यंत नदीचे पात्र कोरडे होते. तांबडा समुद्रही परमेश्वराने असाच आटवला होता.’ ²⁴आपला परमेश्वर अतिशय प्रतापी आहे हे जाणून येथील लोकांना त्याचा धाक वाटावा म्हणून तुमच्या परमेश्वर देवाने असे केले.”

5 तेव्हा इझ्राएल लोक नदी ओलांडून येईपर्यंत परमेश्वराने यादैनचे पात्र कोरडे ठेवले ही हक्कीकत यादैनच्या पश्चिमेकडील अमोन्यांच्या सर्व राजांनी तसेच

भूमध्य समुद्राजवळील सर्व कनानी राजांनी ऐकली. आणि भीतीने त्यांचा थरकाप उडाला. त्यानंतर इस्राएल लोकांचा सामना करण्याचे धैर्य त्यांच्यात उरले नाही.

इस्राएल लोकांची सुंता

²यावेळी परमेश्वराने यहोशवाला सांगितले, “गारेच्या दगडाच्या सुऱ्या करून इस्राएल लोकांची सुंता कर.”

³तेव्हा यहोशवाने गारेच्या सुऱ्या केल्या आणि गिबअथ हा-अरालोथ येथे इस्राएल लोकांची सुंता केली.

⁴यहोशवाने त्यांची सुंता करण्याचे कारण असे : इस्राएल लोकांनी मिसर सोडले तेव्हा सर्व लढवऱ्या पुरुषांची सुंता झालेली होती. वाळवंटात असताना यापैकी बऱ्याच जणांनी परमेश्वराचे ऐकले नाही. तेव्हा धान्याने संपन्न असा हा देश या लोकांना पाहायला मिळणार नाही असे परमेश्वराने शपथपूर्वक सांगितले हा देश आपल्याला देण्याचे परमेश्वराने आपल्या पूर्वजांना वचन दिले होते. पण या लोकांमुळे परमेश्वराने सर्वांना या वाळवंटात चाळीस वर्षे रखडवले. या काळात ही माणसे मरून जावीत म्हणून अशा प्रकारे त्या लढण्यास पात्र अशा माणसांचा त्या काळात मृत्यू झाला आणि त्यांच्या मुलांनी त्यांची जागा घेतली. पण त्या प्रवासात, वाळवंटात जन्मलेल्या मुलांपैकी कोणाचीच सुंता झाली नव्हती म्हणून यहोशवाने हे काम केले. ⁵यहोशवाने सर्वांची सुंता केल्यावर जखम भरून येईपर्यंत सर्वजण तेथेच राहिले.

कनानमधील पहिला वल्हांडणाचा सण

⁹तेव्हा परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, “तुम्ही मिसरमध्ये गुलाम होतात. आणि या गोष्टीची तुम्हाला लाज वाटत असे. पण आज मी हा कलंक धुवून काढला आहे.” म्हणून यहोशवाने त्या जागेचे नामकरण ‘गिलगाल’ असे केले. आजही गिलगाल म्हणूनच तो भाग ओळखला जातो.

¹⁰यरीहोच्या पठारावर गिलगाल येथे मुक्काम असताना इस्राएल लोकांनी वल्हांडणाचा सण साजरा केला. ती त्या महिन्याची चतुर्दशीची संध्याकाळ होती. ¹¹वल्हांडणाच्या दुसऱ्या दिवशी तेथे त्यांनी पिकलेल्या धान्याचा हुरडा खाल्ला. तसेच बेखमीर भाकर त्यांनी खाल्ली. ¹²दुसऱ्या दिवसापासून स्वर्गातील खास अन्न म्हणजेच मान्न येणे बंद झाले. कनानातील भूमीत पिकलेले अन्न लोकांनी खाल्ल्यानंतर हे झाले त्यावेळेपासून इस्राएलांना स्वर्गातील खास अन्न मिळाले नाही.

¹³यरीहोजवळ असताना यहोशवाने समोर पाहिले तर एक माणूस पुढे उभा असलेला त्याला दिसला. त्या माणसाच्या हातात तलवार होती. यहोशवाने पुढे होऊन त्याला विचारले, “तू आमच्या बाजूचा आहेस की शत्रूच्या गोटातील?” ¹⁴त्यावर तो उत्तरला, “मी तुमचा शत्रू नव्हे. परमेश्वराच्या सैन्याचा सेनापती या नात्याने नुकताच येथे तुझ्यासमोर आलो आहे.”

यावर यहोशवाने त्याला जमिनीवर डोके टेकवून आदरपूर्वक अभिवादन केले आणि विचारले, “स्वामीची काय आज्ञा आहे? मी आपला सेवक आहे.”

¹⁵परमेश्वराच्या सैन्याचा सेनापती म्हणाला, “तुझी पादत्राणे काढ कारण जेथे तू आता उभा आहेस ती जागा पवित्र आहे.” यहोशवाने त्याचे ऐकले.

यरीहो काबीज

6 यरीहो शहराच्या वेशी बंद होत्या. इस्राएल लोक जवळ आल्यामुळे नगरातील लोक घाबरले होते. कोणी नगराच्या बाहेर पडत नव्हते की आत येत नव्हते.

तेव्हा परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, “तुमच्या हातून मी यरीहो शहराचा पराभव करवीन. या शहराचा राजा आणि सर्व योद्धे याचा तुम्ही पराभव कराल. ³रोज एकदा सर्व सैन्यासह शहराभोवती फेऱ्या घाला. असे सहा दिवस करा. ⁴सात याजकांनी मेंढ्यांच्या शिंगापासून केलेली रणशिंगे घेऊन पवित्र करार कोशापुढे चालत जायला सांग. सातव्या दिवशी शहराभोवती सात फेऱ्या घाला. सातव्या दिवशी याजकांना रणशिंगे फुकीत फेरी घालायला सांग. ⁵याजक रणशिंगांचा एकच कर्णकट ध्वनी करतील तेव्हा तो ध्वनी ऐकताच लोकांनाही मोठ्याने आरोळ्या मारायला सांगावे. तसे केल्याने शहराची तटबंदी कोसळून पडेल आणि लोक सरळ आत घुसतील.”

⁶तेव्हा नूनाचा पुत्र यहोशवाने सर्व याजकांना बोलावले त्यांना तो म्हणाला, “परमेश्वराचा पवित्र करारकोश घेऊन चला. तसेच सात याजकांना रणशिंगे घेऊन करार कोशापुढे चालायला सांगा.”

⁷म्ग तो लोकांना म्हणाला, “आता निघा आणि शहराला फेऱ्या घाला. सशस्त्र सैनिकांनी परमेश्वराच्या करार कोशापुढे चालावे.”

⁸यहोशवाचे सांगून झाल्यावर सात याजकांनी परमेश्वरापुढे चालायला सुरुवात केली. आपली सात रणशिंगे फुकीत ते चालले होते. परमेश्वराचा पवित्र करारकोश वाहणारे याजक त्यांच्यामागून चालले होते. ⁹सशस्त्र सैन्य सर्व सतत वेळ याजकांच्या पुढे चालत होते आणि पवित्र करार कोशामागून पृष्ठरक्षक चालले होते आणि रणशिंगे फुकीत लोकांनी जात होती. ¹⁰यहोशवाने लोकांना युध्दगर्जना न करण्यास बजावले होते. तो म्हणाला, “आरडा ओरडा करू नका. मी सांगेपर्यंत एक चकार शब्दही तोडातून काढू नका. सांगेन तेव्हाच गर्जना करा.”

¹¹म्ग यहोशवाने याजकांना परमेश्वराचा करारकोश घेऊन नगराभोवती एक फेरी मारायला लावली. नंतर सर्वांनी छावणीत परतून ती रात्र काढली.

¹²यहोशवा पहाटे उठला. याजकांनी परमेश्वराचा पवित्र करारकोश उचलला. ¹³सात याजक सात रणशिंगे घेऊन सज्ज झाले. परमेश्वराच्या पवित्र करारकोशापुढे रणशिंगे वाजवत ते पुढे चालू लागले. सशस्त्रधारी सैनिक

त्यांच्यापुढून चालू लागले. परमेश्वराच्या पवित्र कोशामागून पृष्ठ संरक्षक निघाले आणि सर्व सतत वेळ रणशिगे फुंकली जात होती. ¹⁴दुसऱ्या दिवशी त्या सर्वांनी नगराभोवती एकदा फेरी मारली. मग ते छावणीत परतले. असे त्यांनी ओळीने सहा दिवस केले.

¹⁵सातव्या दिवशी ते पहाटे उठले. त्यांनी नगराला सात वेळा फेऱ्या घातल्या. त्यांनी सर्व पूर्वी प्रमाणेच केले. फक्त फेऱ्या तेवढ्या सात घातल्या. ¹⁶सातव्यांदा नगराभोवती फेरी घालताना याजकांनी रणशिगे वाजवली. ती ऐकताच यहोशवाने आज्ञा केली, “गर्जना करा हे शहर परमेश्वराने तुम्हाला दिले आहे. ¹⁷हे शहर आणि यातील सर्वकाही परमेश्वराचे आहे.* फक्त रहाब ही वेश्या आणि तिच्या घरातील मंडळी यांना धक्का लावू नका. रहाबने आपल्या दोन हेरांना लपविले तेव्हा तिच्या घरातल्यांना मारू नका. ¹⁸बाकी सर्व गोष्टींचा नाश करा. लक्षात ठेवा त्यातील काहीही घेऊ नका. तेथील एखादी वस्तू घेतलीत आणि तळावर आणलीत तर तुमचा नाश होईल. सर्व इस्राएल लोकांचाही त्यामुळे नाश होईल. ¹⁹सोन्याचांदीच्या तसेच तांब्या-लोखंडाच्या सर्व वस्तू परमेश्वराच्या आहेत. त्या परमेश्वराच्या भांडारात जमा केल्या पहिजेत.”

²⁰याजकांनी रणशिगे वाजवली. लोकांनी ती ऐकून मोठ्याने जयघोष केला. त्याने तटबंदी कोसळली आणि इस्राएल लोक सरळ नगरात घुसले. त्यांनी नगराचा पाडाव केला. ²¹लोकांनी शहरातील सर्व गोष्टींचा नाश केला. तरुण आणि वृद्ध पुरुष, तरुण आणि वृद्ध स्त्रिया, जनावरे, शेव्ऱ्या मेंढ्या, गाढवे अशा सर्व सजीवांची त्यांनी हत्या केली.”

²²यहोशवा त्या दोन हेरांशी बोलला, तो त्यांना म्हणाला, “त्या वेश्येच्या घरी जा आणि तिला व तिच्या घरातल्यांना घेऊन या. तिला तुम्ही तसे वचन दिले आहे तेव्हा त्यांना तेथून बाहेर काढा.”

²³तेव्हा ते दोन हेर रहाब कडे गेले आणि त्यांनी तिला तसेच तिचे आईवडील भावंडे, घरातील इतर माणसे यांना बाहेर काढले इस्राएल लोकांच्या छावणीबाहेर या सर्वांना त्यांनी सुरक्षित जागी ठेवले.

²⁴मग इस्राएल लोकांनी त्या नगराला आग लावली. फक्त सोने, चांदी, तांबे व लोखंड यांच्या वस्तू परमेश्वराप्रीत्यर्थ वागळून सर्व काही भस्मसात केले आणि त्या वस्तू परमेश्वराच्या खजिन्यात जमा केल्या. ²⁵यहोशवाने रहाब तिचे कुटुंबीय व तिच्या बरोबर असलेली इतर माणसे यांना संरक्षण दिले. कारण यरीहोला त्याने पाठवलेल्या दोन हेरांना तिने मदत केली होती. रहाबच्या कुटुंबाचे वास्तव्य आजही इस्राएल लोकांमध्ये आहे.

परमेश्वराचे आहे ह्याचा प्रचलित अर्थ असा आहे की मंदिराच्या खजिन्यात ठेवलेल्या वस्तू किंवा दुसऱ्या लोकांनी वापरू नयेत म्हणून नाश करण्यात आलेल्या वस्तू

²⁶यावेळी यहोशवाने एक महत्वाची शपथ घातली. तो म्हणाला:

“जो कोणी यरीहो पुन्हा उभारण्याचा प्रयत्न करील त्याला परमेश्वराचा शाप भोगावा लागेल. जो या नगराची पायाभरणी करेल त्याचा ज्येष्ठ पुत्र मरण पावेल. जो याच्या वेशी उभारील त्याचा कनिष्ठ पुत्र मरेल.”

²⁷याप्रमाणे परमेश्वराने यहोशवाला साथ दिली आणि यहोशवाची सर्व देशात ख्याती पसरली.

आखान चे पातक

7 पण इस्राएल लोकांनी परमेश्वराचे ऐकले नाही. यहूदाच्या वंशातील झिम्रीचा नातू व कर्मीचा मुलगा आखान याने काही वस्तू स्वतःसाठी ठेवून घेतल्या. त्या नष्ट करून टाकल्या नाहीत. तेव्हा परमेश्वराचा इस्राएल लोकांवर कोप झाला.

²यरीहोचा पाडाव केल्यावर यहोशवाने काही माणसे आय येथे पाठवली. आय नगर बथेलच्या पूर्वेला बथ-आवेन जवळ होते. तेथे जाऊन त्या प्रांतातील कच्चे दुवे हेरायला त्याने त्यांना सांगितले. त्याप्रमाणे हेर तिकडे गेले.

³नंतर ते यहोशवाकडे परतून आले. ते म्हणाले, “आय हा दुर्बल प्रांत आहे. तेव्हा सर्वांनी तेथे जाण्याची गरज नाही दोन-तीन हजार माणसे तेथे लढायला पुरेशी होतील. सर्व सैन्य लागणार नाही. कारण ते लोक थोडे आहेत.”

⁴⁻⁵तेव्हा सुमारे तीन हजार माणसे आय येथे गेली. आयच्या लोकांनी इस्राएलची सुमारे छत्तीस माणसे ठार केली. आणि इस्राएल लोकांनी पळ काढला. त्यांचा आयच्या लोकांनी गावाच्या वेशीपासून ते दगडाच्या खाणीपर्यंत पाठलाग केला. आयच्या लोकांनी त्यांना चांगले चोपून काढले.

इस्राएल लोकांनी हे पाहिले तेव्हा घाबरून त्यांच्या तोंडचे पाणी पळाले. ⁶यहोशवाने हे ऐकले तेव्हा दुःखाने त्याने आपली वस्त्रे फाडली. पवित्र करार कोशापुढे त्याने लोटांगण घातले. संध्याकाळपर्यंत तो तसाच पडून राहिला. इस्राएलच्या प्रमुखांनीही तसेच केले. दुःखाने, त्यांनीही आपल्या डोक्यात माती घालून घेतली.

⁷यहोशवा म्हणाला, “हे प्रभू परमेश्वरा आम्हाला तू यार्देन पार करून आणलेस. अमोऱ्यांच्या हातून आमचा नाश व्हायला का आम्हाला येथपर्यंत आणलेस? नदीच्या त्या तीरावरच आम्ही सुखासमाधानाने राहिलो असतो. ⁸परमेश्वरा मी माझ्या जिवाची शपथ घेतो. मला आता बोलण्यासारखे काही उरले नाही. इस्राएल शत्रूला शरण गेला आहे. ⁹“आता कानानी तसेच या देशातील इतर लोक हे ऐकतील. आणि आमच्यावर हल्ला करून आम्हाला ठार करतील. तेव्हा आपले नाव राखण्यासाठी तू काय करणार आहेस?”

¹⁰परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, “तू असा जमिनीवर पालथा का पडला आहेस? ऊठ उभा राहा. ¹¹इझ्राएल लोकांनी पाप केले आहे. त्यांनी आज्ञाभंग करून माझ्याशी केलेला करार मोडला आहे. मी नष्ट करून टाकायला सांगितलेल्या वस्तूंपैकी काही त्यांनी ठेवून घेतल्या आहेत. त्यांनी चोरी केली आहे. खोटे बोलून त्यांनी त्या स्वतःसाठी ठेवल्या आहेत. ¹²म्हणून इझ्राएलच्या सैन्याने युद्धात पाठ फिरवून पळ काढला. त्यांच्या हातून चूक घडल्यामुळे ते असे वागले. त्यांचा संहारच केला पाहिजे. मी आता तुम्हाला मदत करणार नाही. मी सांगितले ते सर्व नष्ट करून टाकल्याशिवाय मी तुम्हाला साथ देणार नाही.

¹³आता जा आणि लोकांना शुध्द कर. त्यांना सांग ‘शुध्द व्हा. उद्याची तयारी करा. नष्ट करायला सांगितलेल्या वस्तू काही जणांनी ठेवून घेतल्या आहेत असे इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाचे म्हणणे आहे. त्या वस्तूंचा त्याग केल्याखेरीज तुम्हाला शत्रूचा पराभव करता येणार नाही.”

¹⁴“उद्या सकाळी सर्वजण परमेश्वरासमोर उभे राहा. सर्व वंशांच्या लोकांनी परमेश्वरासमोर यावे. मग परमेश्वर एका वंशातील लोकांना निवडील. तेव्हा त्यांनीच फक्त पुढे यावे त्यातील एका कुळाची निवड करील. तेव्हा फक्त त्या कुळातील लोकांनी परमेश्वराला सामोरे जावे. मग त्या कुळातील प्रत्येक कुटुंबावर परमेश्वर दृष्टिक्षेप टाकील आणि एका कुटुंबाला निवडील. मग त्या कुटुंबातील प्रत्येक व्यक्तीकडे परमेश्वर पाहील. ¹⁵नष्ट करून टाकायला पाहिजे होती अशी वस्तू त्याच्याकडे सापडल्यास तो पकडला जाईल. तेव्हा त्या माणसाला जाळून टाकावे. तसेच त्याच्याकडे असलेले सर्व काही त्याच्याबरोबर आगीत टाकावे. या माणसाने परमेश्वराचा करार मोडून इझ्राएल लोकांना कलंक लावणारी गोष्ट केली आहे.”

¹⁶सुसच्या दिवशी पहाटे यहोशवाने सर्व इझ्राएल लोकांना परमेश्वरासमोर आणले. सर्व वंशांचे लोक परमेश्वरापुढे उभे राहिले. परमेश्वराने यहूदाच्या वंशाची निवड केली.

¹⁷तेव्हा यहूदाचे एकेक कूळ परमेश्वरापुढे हजर झाले. त्यातून परमेश्वराने जेरहाचे कूळ निवडले. जेरहाच्या कुळातील सर्व कुटुंबे परमेश्वरापुढे आली तेव्हा झिम्मीचे कुटुंब पकडले गेले. ¹⁸मग यहोशवाने या कुटुंबातील सर्व पुरुषांना परमेश्वरापुढे हजर व्हायला सांगितले. परमेश्वराने कर्मीचा मुलगा आखान याला पकडले (कर्मी झिम्मीचा मुलगा आणि झिम्मी जेरहाचा)

¹⁹मग यहोशवा आखानला म्हणाला, “मुला, आता प्रार्थना कर. इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाचा मान राखून आपली पापे त्याच्यापुढे कबूल कर. आता काहीही लपवून न ठेवता तू काय केलेस ते मला सांग.”

²⁰आखान म्हणाला, “हे खरे आहे. इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाविरुद्ध वागून मी पाप केले आहे. मी केले ते असे. ²¹यरीहो नगर आणि त्यातील सर्व मालमत्ता काबीज केल्यावर मी एक सुंदर शिनारी (बबिलोनियन) अंगरखा,

अंदाजे पाच पौंड चांदी आणि जवळपास एक पौंड सोन्याची वीट पाहिली. त्याचा मला मोह पडला आणि त्या वस्तू मी घेतल्या. माझ्या तंबूत या गोष्टी जमिनीत पुरून ठेवलेल्या तुम्हाला सापडतील. चांदी अंगरख्याखाली दडवलेली आहे.”

²²तेव्हा यहोशवाने काही माणसे तंबूकडे पाठवली. ती धावतच तेथे गेली आणि त्यांना तंबूत लपवून ठेवलेल्या या वस्तू मिळाल्या. चांदी अंगरख्याच्या खाली होती. ²³त्या माणसांनी या वस्तू तेथून बाहेर काढल्या त्या यहोशवा व सर्व इझ्राएल लोक ह्यांच्यापर्यंत आणून परमेश्वरापुढे ठेवल्या.

²⁴नंतर यहोशवा व समस्त इझ्राएल लोकांनी जेरहाचा मुलगा आखान याला आखोर खोऱ्यात नेले. चांदी, सोने, अंगरखा, आखानची मुलेबाळे, जनावरे, गाढवे, शेळ्यांमध्या, त्याचा तंबू आणि होती नव्हती ती चीजवस्तू हे ही नेले. ²⁵तेव्हा यहोशवा म्हणाला, “तुझ्यामुळे आम्हाला फार त्रास झाला आहे. पण आता परमेश्वरच तुला संकटात टाकील” मग सर्व लोकांनी आखान आणि त्याचे कुटुंबीय यांच्यावर ते मरेपर्यंत दगडांचा मारा केला. मग त्यांना सर्व चीजवस्तूंसह जाळून टाकले. ²⁶त्यानंतर आखानाच्या जळून गेलेल्या शरीरावर त्यांनी दगडांची रास रचली. हे दगड आज ही तेथे आहेत. अशा तऱ्हेने परमेश्वराने आखानावर आपली आणली म्हणूनच त्या ठिकाणाचे नाव आखोर ची दरी असे पडले. यानंतर परमेश्वराचा कोप झाला नाही.

आय नगराचा संहार

8 मग परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, “भिऊ नको, हात पाय गाळू नको. सर्व योद्ध्यांना घेऊन आय वर चाल करून जा. आयच्या राजाचा पराभव करायला मी मदत करीन. तेथील प्रजा, ते नगर आणि ती भूमी मी तुमच्या हाती देईन. ²यरीहो नगर आणि त्यांचा राजा यांचा तुम्ही पाडाव केलत तसाच आय नगराचा आणि राजाचाही कराल. फक्त यावेळी सर्व संपत्तीची लूट तुम्ही स्वतःसाठी ठेवू शकता. येथील गुरेढोरे व संपत्ती तुम्ही आपापसात वाटून घ्या. आता आपल्या सैन्याला नगराच्या पिछाडीला दबा धरून बसण्यास सांग.”

³तेव्हा यहोशवाने सर्व सैन्यासह आय नगराकडे मोहरा वळवला. आपल्या सैन्यातील तीस हजार उत्कृष्ट योद्ध्यांची निवड केली व त्यांना रातोरात पाठवले. ⁴त्यांना आज्ञा केली, “मी काय सांगतो ते लक्षपूर्वक ऐका. नगराच्या मागील बाजूस दबा धरून बसा. हल्ल्याच्या योग्य वेळेची वाट पाहा. फार लांब जाऊ नका. देहेळणी करत तयारीत राहा. ⁵नगरावर हल्ला करायला लोकांना घेऊन मी पुढे जाईन. नगरातील लोक आमचा सामना करायला समोर येतील. तेव्हा आम्ही माघार घेऊन मागील वेळेप्रमाणे पळत सुटू. ⁶हे लोक आमचा पाठलाग करत नगरापासून दूर येतील. पूर्वीप्रमाणेच आपल्याला भिऊन हे पळ काढत

आहेत असे त्यांना वाटेल (त्यांचा हा समज कायम ठेवायला) आम्ही पळत सुटू. ⁷तेव्हा तुम्ही आपल्या लपण्याच्या जागा सोडून बाहेर या आणि नगराचा ताबा घ्या. तुमचा देव परमेश्वर तुम्हाला जिंकण्याचे सामर्थ्य देईल.

⁸परमेश्वराच्या सांगण्याप्रमाणे वागा. माझ्याकडे लक्ष असू द्या नगरावर हल्ला करण्याची मी आज्ञा देईन. तेव्हा नगर काबीज करून त्याला आग लावा."

⁹मग यहोशवाने त्यांना रवाना केले. ते आयच्या पश्चिमेस बथेल व आय यांच्या दरम्यान एका जागी दबा धरून बसले. आणि यहोशवा आपल्या इतर माणसांबरोबर त्या रात्री राहिला.

¹⁰दुसऱ्या दिवशी पहाटे यहोशवाने सर्व लोकांना एकत्र आणले यहोशवा व इझ्राएलाच्या पुढार्यांनी या लोकांसह आय कडे मोर्चा वळवला. ¹¹सर्व सैन्य आयवर चाल करून गेले. नगराजवळ पोचल्यावर त्यांनी उत्तरेस तळ दिला. हे सैन्य आणि आय यांच्यामध्ये एक दरी होती.

¹²यहोशवाने मग जवळजवळ पाच हजार माणसांना आयच्या पश्चिमेस बथेल व आय यांच्या मध्ये दबा धरून बसण्यास पाठवले. ¹³अशाप्रकारे त्याने आपल्या सैन्याला सज्ज ठेवले होते. मुख्य छावणी शहराच्या उत्तरेला होती. इतर माणसे पश्चिमेला दबा धरून बसली होती. रात्री यहोशवा त्या दरीत राहिला.

¹⁴आयच्या राजाने इझ्राएलाचे सैन्य पाहिले तेव्हा तो व नगरातील माणसे इझ्राएलाशी युद्ध करण्यास लगबगीने निघाली. राजा नगराच्या पूर्वेला गेला. त्यामुळे नगराच्या पिछाडीला लपलेले सैन्य त्याला दिसले नाही.

¹⁵आयच्या सैन्यापुढे आपली पीछेहाट होते आहे असे यहोशवा व इझ्राएलच्या लोकांनी भासवले आणि ते वाळवंटाच्या दिशेला पूर्वेकडे पळत सुटले. ¹⁶आयच्या सैन्याने आरडाओरडा करत त्यांचा पाठलाग करायला सुरुवात केली. नगरातील सर्व लोक यात सामील झाले. नगरातील सगळे लोक नगर सोडून बाहेर पडले. ¹⁷आय आणि बथेल मधील एकूण एक माणसे इझ्राएल सैन्याच्या पाठलागावर गेली. नगर मोकळे झाले. त्याचे रक्षण करायला कोणी उरला नाही.

¹⁸तेव्हा परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, "आता तुझ्या हातातील शस्त्र आय नगरावर उगार. मी हे नगर तुझ्या हवाली करत आहे." तेव्हा यहोशवाने आयवर आपली बरची उगारली. ¹⁹दबा धरून बसलेल्या इझ्राएलांनी हे पाहताच आपल्या जागा सोडल्या आणि ते तात्काळ नगरावर चालून गेले. नगरात शिरून त्यांनी त्याचा ताबा घेतला. लगेचच त्यांनी नगरात जाळपोळ सुरू केली.

²⁰आयचे लोक मागे वळून पाहतात तो त्यांना नगर जळताना दिसले. धूर आकाशात चढत होता. हे पाहून त्यांचे अवसान गळाले. इझ्राएलांचा पाठलाग त्यांनी सोडून दिला. त्याबरोबर इझ्राएल लोकांनी धावायचे थांबले. माघारे फिरून ते आयच्या लोकांवर तुटून पडले. आता आयच्या

लोकांना पळता भुई थोडी झाली. ²¹आपल्या माणसांनी नगराचा ताबा घेतला आहे आणि नगरातून धूर निघत आहे हे पाहताच यहोशवाने व इझ्राएल लोकांनी मागे वळून आयच्या लोकांवर हल्ला केला. ²²ते पाहून लपून राहिलेली आणखी माणसे त्यांच्यावर चाल करू आली. अशाप्रकारे दोन्ही बाजूंनी चाल करून येऊन इझ्राएलांनी आयच्या लोकांची चांगलीच कोंडी केली. त्यांनी आयचा पराभव केला. आय वासियांपैकी एकहीजण जिवंत राहिला नाही की निसटून जाऊ शकला नाही. ²³आयच्या राजाला मात्र जीवदान मिळाले. त्याला पकडून यहोशवापुढे हजर करण्यात आले.

युद्धाचे सारांशवर्णन

²⁴या लढाईत इझ्राएलाच्या सैन्याने आयच्या लोकांचा मोकळ्या मैदानात तसेच वाळवंटात पाठलाग करत त्या साऱ्यांची कत्तल केली. नंतर ते नगरात परतले व तेथे उरलेल्या सर्वांची हत्या केली. ²⁵अशाप्रकारे आय मधील सर्वजण त्यादिवशी मरण पावले. बायकापुरुष मिळून ती बारा हजार माणसे होती. ²⁶हे नगर उध्वस्त करायचा इशारा म्हणून यहोशवाने आपली बरची आयवर उगारलेली होती आणि सर्वांचा संहार होईपर्यंत त्याने ती तशीच उगारलेली ठेवली. ²⁷शहरातील गुरेढोरे आणि इतर मालमत्ता इझ्राएल लोकांनी स्वतःसाठी ठेवली. परमेश्वराने यहोशवाला आज्ञा दिल्या तेव्हा यासाठी अनुमती दिलेलीच होती.

²⁸यहोशवाने नंतर हे शहर बेचिराख करून टाकले. तेथे निव्वळ दगडधोड्यांची रास उरली. आजही तेथे तशीच स्थिती आहे. ²⁹आयच्या राजाला यहोशवाने एका झाडावर फाशी दिले आणि संध्याकाळपर्यंत त्याचे प्रेत तसेच तेथे टांगत ठेवले. सूर्यास्ताच्या वेळी त्याने ते लोकांना उतरवायला सांगितले. त्यांनी ते झाडावरून काढून नगराच्या वेशीपाशी टाकले. व तो मृतदेह दगडाधोड्यांनी झाकून टाकला. तीही रास आज तशीच आहे.

आशीर्वाद आणि शाप यांचे वाचन

³⁰मग यहोशवाने एबाल पर्वतावर इझ्राएल लोकांच्या परमेश्वर देवासाठी वेदी बांधली. ³¹परमेश्वराचा सेवक मोशे याने वेद्या कशा बांधाव्यात हे इझ्राएल लोकांना सांगितले होते. तेव्हा, मोशेच्या नियमशास्त्रात लिहून ठेवल्या बरहुकूम यहोशवाने ती बांधली. त्यासाठी कोणत्याही हत्याराचा स्पर्श न झालेले अखंड पाषाण वापरले. अशा वेदीवर त्यांनी होमापणे तसेच शांत्यापणे वाहिली.

³²त्याठिकाणी समस्त इझ्राएल लोकांसाठी म्हणून यहोशवाने मोशेच्या नियमशास्त्राची पाषाणांवर नक्कल करून ठेवली. ³³यावेळी सर्व वडीलधारी माणसे, अंमलदार, न्यायाधीश व इतर इझ्राएल लोक पवित्र करारकोशाभोवती उभे होते. हा परमेश्वराचा पवित्र करारकोश वाहून नेणाऱ्या

लेवी याजकांसमोर ते उभे होते. उपस्थितात मूळचे इझ्राएल लोक तसेच परकेही होते. त्यांच्यापैकी निम्मे एबाल पर्वतासमोर तर निम्मे गरिज्जीम पर्वतासमोर उभे राहिले. परमेश्वरचा सेवक मोशे याने आशीर्वादाच्या वाचनासाठी त्यांना तसे उभे राहायला सांगितले होते.

³⁴मग यहोशवाने नियमशास्त्रातील आशीर्वचने आणि शापवाणी वाचून दाखवली त्यात एका शब्दाचाही फेरफार केला नाही. ³⁵स्त्रिया, मुले, परकीय यांच्यासह सर्व इझ्राएल लोक तेथे हजर होते. त्यांना मोशेच्या सर्व आज्ञा यहोशवाने वाचून दाखवल्या.

गिबोनाच्या रहिवाश्यांचे यहोशवाशी कपट

9 यादेन नदीच्या पश्चिमेकडील हिती, अमोरी, कनानी, हिवी तसेच यवूसी लोकांच्या राजांनी या आयवरील चढाई विषयी ऐकले. या लोकांची राज्ये डोंगराळ भागात तसेच मैदानी प्रदेशात थेट लबानोनपर्यंत भूमध्य समुद्राच्या किनाऱ्या किनाऱ्याने पसरली होती. ²हे सर्व राजे एक झाले आणि त्यांनी यहोशवा व इझ्राएल लोक यांच्यावर चढाई करण्याचा बेत केला.

³यरीहो आणि आय या नगरांचा पाडाव यहोशवाने कसा केला हे गिबोनाच्या लोकांनी ऐकले. ⁴तेव्हा त्यांनी इझ्राएलांना चकवण्याचा डाव आखला. त्यांची युक्ती अशी होती, प्रथम त्यांनी द्राक्षारसाचे जुने, झिजलेले, चामडी बुधले* घेतले आणि ते गाढवाच्या पाठीवर लादले. आपण फार दुरून आलो आहोत असे भासवायला जुनी गोणपाटेही गाढवांवर लादली. ⁵स्वतः झिजलेले जोडे आणि फाटकेतुटके कपडे घातले. विटलेल्या वाळलेल्या भाकरीची शिदोरी बांधून घेतली. अशाप्रकारे ते फार दुरून मजल दरमजल करत आल्यासारखे दिसू लागले.

⁶मग ते गिलगाल जवळच्या इझ्राएल लोकांच्या छावणीपाशी आले. तेथे जाऊन ते यहोशवा आणि इझ्राएल लोकांना म्हणाले, “आम्ही दूर देशाहून आलो आहोत आणि आम्हाला तुमच्याशी शांततेच्या कराराची बोलणी करायची आहेत.”

⁷त्यावर इझ्राएल लोक या हिवी लोकांना म्हणाले, “कदाचित् तुम्ही खोटे बोलत असाल. आमच्या जवळपासच राहणारे असाल. तुम्ही कोण कुठले याची खातरजमा केल्याखेरीच आम्ही तुमच्याशी शांतीचा करार करणार नाही.”

⁸तेव्हा यहोशवाला हिवी म्हणाले, “आम्ही तुमचे दास आहोत”

पण यहोशवाने विचारले, “तुम्ही कोण? कोठून आलात?”

⁹त्या लोकांनी सांगितले, “आम्ही तुमचे दास आहोत. तुमच्या परमेश्वर देवाच्या सामर्थ्याची कीर्ती ऐकून आम्ही

फार दूरवरून आलो आहोत. त्याने ज्या गोष्टी केल्या त्याबद्दल आम्ही ऐकले. मिसरमध्ये त्याने जे जे केले ते आमच्या ऐकण्यात आले. ¹⁰हेशबोनचा राजा सीहोन आणि अष्टारोथ मधील बाशाणचा राजा ओग, या यादेनच्या पूर्वेकडील अमोन्यांच्या दोन राजांचा त्याने पराभव केला हे ही आम्हाला माहीत आहे. ¹¹तेव्हा आमच्या प्रदेशातील रहिवासी आणि आमचे पुढारी म्हणाले, ‘प्रवासासाठी पुरेशी शिदोरी घ्या आणि इझ्राएल लोकांची भेट घ्या त्यांना म्हणावे, “आम्ही तुमचे दास असून आमच्याबरोबर शांततेचा करार करा.”’

¹²“ही आमची भाकर बघा. आम्ही घरून निघालो तेव्हा ती ताजी आणि नरम होती. आता कशी विटलेली आणि वाळून गेली आहे ते तुम्ही बघतच आहा. ¹³“हे द्राक्षारसाचे बुधले पाहो. निघालो तेव्हा ते नवेकोरे आणि द्राक्षारसाने भरलेले होते. आता ते तडकलेले आणि जुने झाले आहेत. पाहा आमचे कपडे आणि जोडे एवढ्या लांबच्या प्रवासाने त्यांची कशी वाट लागली आहे.”

¹⁴हे लोक सांगत आहेत त्याचा खरेपणा पडताळून बघण्यासाठी इझ्राएल लोकांनी भाकर चाखून बघितली पण परमेश्वराचा सल्ला घेतला नाही. ¹⁵यहोशवाने त्यांच्याशी शांततेचा करार करण्याचे मान्य केले, त्यांना जीवदान दिले. यहोशवाने दिलेल्या वचनाशी इझ्राएलांची वडीलधारी मंडळीही सहमत झाली.

¹⁶ही माणसे आपल्या छावणीजवळच राहात असल्याचा इझ्राएल लोकांना तीन दिवसांनंतर पत्ता लागला. ¹⁷तेव्हा इझ्राएल लोक या लोकांच्या नगराला निघाले. गिबोन, कफोरा, बैराथ व किर्याथ-यारीम या त्यांच्या नगरांस ते तिसऱ्या दिवशी पोचले. ¹⁸पण या लोकांशी शांततेचा करार केलेला असल्यामुळे इझ्राएली सैन्याने या नगरावर हल्ला केला नाही. तसे त्यांनी आपल्या परमेश्वर देवासमोर या लोकांना वचन दिले होते.

ज्या वडीलध्याऱ्या पंच मंडळीनी हा करार केला त्यांच्याविरुद्ध इतर लोकांनी कुरकुर केली. ¹⁹पण पंच म्हणाले, “आम्ही खुद्द इझ्राएलाच्या परमेश्वर देवासमोर त्यांना आपला शब्द दिला आहे. तेव्हा आता त्यांच्याविरुद्ध लढता येणार नाही. ²⁰आता आपल्याला त्यांना धक्का लावता येणार नाही त्यांना जीवदान दिले पाहिजे. आता त्यांना इजा केल्यास, त्यांना आपण दिलेला शब्द मोडला म्हणून देवाचा आपल्यावर कोप होईल. ²¹त्यांना जिवंत राहू द्या, पण आपले दास म्हणून ते आपले लाकूडतोडे, पाणक्ये म्हणून राहतील.” अशातऱ्हेने पंचांनी त्या लोकांना दिलेले शांततेचे अभिवचन पाळले.

²²यहोशवाने गिबोनच्या लोकांना बोलावले व तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही आमच्याशी खोटे का बोललात? तुमचा प्रदेश तर आमच्या छावणीच्या जवळच आहे. पण आपण दूर देशाहून आल्याचे तुम्ही आम्हाला सांगितलेत. ²³“तेव्हा आता तुम्हाला अडचणींना तोंड द्यावे लागेल. तुम्हा सर्वांना

द्राक्षारसाचे ... बुधले द्राक्षारस ठेवण्यासाठी जनावराच्या कातड्यापासून बनविलेला बुधला.

आमचे दास व्हावे लागेल. तुम्हाला देवाच्या घरासाठी लाकूडतोडे व पाणक्ये म्हणून काम करावे लागेल.”

²यावर गिबोनचे लोक म्हणाले, “तुम्ही आम्हाला ठार कराल या भीतीने आम्ही खोटे बोललो. आम्ही असे ऐकले की हा देश तुम्हाला द्यायची परमेश्वराने मोशे या आपल्या सेवकाला आज्ञा केली आहे, तसेच येथे राहाणाऱ्या सर्वांना ठार करायला ही देवाने तुम्हाला सांगितले आहे. म्हणून आम्ही खोटे बोललो. ²⁵आता आम्ही तुमचे दास आहोत. आमच्याबाबतीत तुम्हाला योग्य वाटेल ते करा.”

²⁶अशाप्रकारे गिबोनचे लोक दास झाले पण यहोशवाने त्यांना जीवदान दिले. इस्राएल लोकांपासून त्यांना वाचवले. ²⁷यहोशवाने त्यांना इस्राएल लोकांचे दास केले. लाकडे फोडणे आणि पाणी भरणे ही कामे ते इस्राएल लोकांसाठी आणि परमेश्वराच्या वेदीसाठी करत राहिले. परमेश्वर जे ठिकाण वेदीसाठी निवडील तेथे तेथे त्यांनी हे केले. आजतागायत ते तसेच दास आहेत.

सूर्य स्थिर राहिला तो दिवस

10 त्यावेळी यरुशलेमचा राजा अदोनीसदेक हा होता. यहोशवाने आय चा पाडाव करून ते पूर्ण उध्वस्त केल्याचे त्याने ऐकले. यरीहो आणि त्याच्या राजाचेही असेच झाल्याचे त्याला समजले. गिबोनच्या रहिवाश्यांनी इस्राएलांशी शांतीचा करार केल्याचे ही त्याच्या कानावर आले. आणि ते तर यरुशलेमच्या जवळच होते. ²तेव्हा अदोनीसदेक व त्याचे लोक फार घाबरले. कारण गिबोन काही आसपास खेे छेे नगर नव्हते. ते एखाद्या राजधानीचे असावे तसे मोठे शहर * होते. तेथील लोक चांगले लढवय्ये होते. साहाजिकच राजा अदोनीसदेक घाबरला. ³त्याने हेब्रोनचा राजा होहाम, यर्मूथचा राजा पिराम, लाखीशचा राजा याफीय आणि एग्लोनचा राजा दबीर यांना निरोप पाठवला, ⁴“गिबोन ने यहोशवा व इस्राएल लोक यांच्याशी शांतीचा करार केला आहे. तेव्हा गिबोनवर हल्ला करण्यासाठी माझ्या बरोबर चला आणि मला मदत करा.” अशी मदतीची याचना त्याने केली.

⁵तेव्हा यरुशलेमचा राजा, हेब्रोनचा राजा, यर्मूथचा राजा, लाखीशचा राजा तसेच एग्लोनचा राजा या अमोच्यांच्या पाच राजांनी आघाडी केली आणि आपले सैन्य घेऊन ते गिबोनवर चढाई करून गेले. सैन्याने त्या शहराला वेढा दिला आणि लढाईला सुरुवात केली.

⁶ते पाहून गिबोनच्या लोकांनी गिलगालच्या छावणीत यहोशवाला निरोप पाठवला, “आम्हा दासांना एकटे पडू देऊ नका आमच्या मदतीला या. विनाविलंब आमचे रक्षण करा. डोंगराळ प्रदेशातील सर्व अमोरी राजांनी एकत्र येऊन आमच्यावर हल्ला केला आहे.”

राजधानीचे असावे तसे मोठे शहर भवकम, अतिसुरक्षित शहरे. ही शहरे आजूबाजूच्या लहान गांवांचे पण संरक्षण करीत.

⁷तेव्हा यहोशवा आपल्या सर्व सैन्यानिशी गिलगालमधून बाहेर पडला. त्याच्याबरोबर खंदे लढवय्ये होते. ⁸परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, “या सैन्याची भीती बाळगू नका. त्यांचा पराभव करण्याची मी तुम्हाला आनुज्ञा देत आहे. यांच्यापैकी कोणीही तुमचा पराभव करू शकणार नाही.”

⁹यहोशवा आणि त्याचे सैन्य रातोरात निघून गिबोनला पोहोचले. यहोशवा येईल अशी शत्रूला सुराराम कल्पना नव्हती. म्हणून त्याने हल्ला केला तेव्हा ते चकित झाले.

¹⁰परमेश्वराने इस्राएलच्या हल्ल्यामुळे त्या सैन्याची त्रेधा तिरपीट केली. इस्राएल लोकांनी त्यांचा पराभव करून घवघवीत विजय मिळवला. गिबोनपासून बेथ-होरोनच्या वाटेपर्यंत इस्राएलांच्या सैन्याने शत्रूचा पाठलाग केला, आणि अजेका व मक्के दा पर्यंत त्यांचा पाठलाग करून त्यांना ठार केले. ¹¹इस्राएल सैन्य बेथ-होरोनपासून अजेकापर्यंत पाठलाग करत असताना परमेश्वराने शत्रूवर आकाशातून मोठमोठ्या गारांचा वर्षाव केला. त्या मारानेच अनेकजण ठार झाले. इस्राएल सैन्याच्या तलवारीने जितके शत्रूसैन्य प्राणाला मुकले त्यापेक्षा कितीतरी जास्त या गारांच्या वर्षावाला बळी पडले.

¹²इस्राएल लोकांच्या हातून परमेश्वराने त्यादिवशी अमोच्यांचा पराभव केला तेव्हा यहोशवा सर्व इस्राएल लोकांसमोर उभा राहून म्हणाला,

“हे सूर्या, गिबोनावर स्थिर राहा. हे चंद्रा, स्थिर राहा तू. अयालोनच्या खोऱ्यावर.”

¹³तेव्हा लोकांनी शत्रूचा पराभव करीपर्यंत सूर्य स्थिर राहिला, चंद्र ही थांबून राहिला. याशाऱच्या पुस्तकात हे लिहिलेले आहे. सूर्य पूर्ण दिवसभर आकाशाच्या मध्यभागी थांबलेला होता. ¹⁴असे पूर्वी कधी घडले नव्हते आणि नंतर ही कधी घडले नाही. परमेश्वराने त्या दिवशी माणसाचे ऐकले. परमेश्वर खरोखरच त्यादिवशी इस्राएलच्या बाजूने लढत होता.

¹⁵यानंतर सर्व सैन्यासह यहोशवा गिलगालच्या छावणीत परतला. ¹⁶भर युध्दात त्या पाचही राजांनी पळ काढून मक्के दा जवळच्या गुहेत आसरा शोधला होता. ¹⁷पण कोणी तरी त्यांना तेथे लपलेले पाहिले. ते यहोशवाच्या कानावर आले. ¹⁸तो म्हणाला, “गुहेचे तोंड प्रचंड दगड लावून बंद करा. तिथे माणसांचा पाहारा बसवा ¹⁹पण तुम्ही स्वतः तेथे थांबून राहू नका. शत्रूचा पाठलाग करून त्यांच्यावर मागून हल्ला करत राहा. शत्रूला त्यांच्या नगरात परतू देऊ नका. कारण तुमच्या परमेश्वर देवाने तुम्हाला विजय मिळवून दिला आहे.”

²⁰यहोशवा व इस्राएल लोक यांनी शत्रूला ठार केले पण त्यातील काही कसेबसे सुटून नगरात जाऊन लपले. त्यामुळे त्यांना जीवदान मिळाले. ²¹लढाई थांबल्यावर सर्व लोक मक्के दा येथे यहोशवाकडे परत आले. पण इस्राएल

लोकांविरुद्ध एकही शब्द काढण्याचे धैर्य कोणाचे झाले नाही.

²²यहोशवा म्हणाला, “आता ते गुहेच्या तोंडावरचे दगड हलवून त्या पाच राजांना माझ्याकडे आणा.” ²³तेव्हा यरुशलम, हेब्रोन, यर्मूथ, लाखीश व एग्लोनच्या त्या राजांना यहोशवाच्या माणसांनी बाहेर काढले. ²⁴व यहोशवासमोर हजर केले. यहोशवाने आपल्या सर्व लोकांना त्या ठिकाणी बोलावले. आपल्या सैन्यातील अधिकाऱ्यांना तो म्हणाला, “पुढे व्हा आणि या राजांच्या मानेवर पाय द्या.” तेव्हा अधिकाऱ्यांनी जवळ येऊन त्यांच्या मानेवर पाय दिले.

²⁵यहोशवा आपल्या लोकांना म्हणाला, “खंबीर राहा आणि हिंमत धरा, घाबरू नका इथून पुढे तुम्ही ज्यांच्याशी लढाल त्या शत्रूचे परमेश्वर काय करून टाकील ते मी तुम्हाला दाखवतो आहे.”

²⁶मग यहोशवाने त्या पाच राजांना ठार केले. त्यांची प्रेते पाच झाडांना लटकावली. संध्याकाळपर्यंत ती तशीच लटकत ठेवली. ²⁷सूर्यास्ताच्या वेळी त्याने ती झाडावरून उतरविण्यास सांगितली. ज्या गुहेत ते राजे लपले होते तिथे ती यहोशवाच्या माणसांनी टाकून दिली आणि गुहेचे तोंड मोठमोठे दगड लोटून बंद केले. ती प्रेते त्या गुहेत आजतागायत आहेत.

²⁸त्या दिवशी यहोशवाने मक्के दाचा पराभव केला. तेथील राजा आणि नगरातील लोक यांना यहोशवाने ठार केले. कोणीही वाचला नाही. यरीहोच्या राजाची केली तीच गत यहोशवाने मक्के दाच्या राजाचीही केली.

दक्षिणे कडील नगरांचा पाडाव

²⁹मग सर्व इस्राएल लोकांसह यहोशवा मक्के दाहून निघाला. ते सर्व लिब्ना येथे पोहोचले व त्या नगरावर त्यांनी हल्ला केला. ³⁰परमेश्वराच्या कृपेने, हे नगर आणि त्याचा राजा यांचा इस्राएल लोकांनी पराभव केला. तेथील सर्वजण प्राणाला मुकले. कोणीही त्यातून जिवंत राहिला नाही. आणि यरीहोच्या राजाचे केले तसेच इस्राएल लोकांनी या राजाचेही केले.

³¹मग यहोशवा व सर्व इस्राएल लोक लिब्ना येथून निघून लाखीशला आले. त्या नगराभोवती वेढा देऊन मग त्यांनी चढाई केली. ³²परमेश्वराने त्यांच्या हातून लाखीशचाही पाडाव केला. दुसऱ्या दिवशी त्यांनी त्या शहराचा पराभव करून सर्व लोकांना ठार केले. लिब्नाचीच पुनरावृत्ती येथे झाली. ³³जेजेरचा राजा होराम लाखीशच्या मदतीला आला होता पण यहोशवाने त्याच्या सैन्यासही पराभूत केले. त्यांच्यापैकीही कोणी वाचू शकला नाही.

³⁴मग लाखीशहून निघून सर्व इस्राएल लोक व यहोशवा एग्लोन येथे आले. एग्लोन भोवती तळ देऊन त्यांनी त्या शहरावर हल्ला केला. ³⁵त्याच दिवशी त्यांनी ते शहर काबीज करून सर्व लोकांना ठार केले. लाखीशमध्ये जसे झाले तसेच येथेही झाले.

³⁶एग्लोनहून ते पुढे हेब्रोनला गेले व हेब्रोनवर चढाई केली. ³⁷हेब्रोन शहर आणि त्याच्या भोवतालची छोटी गावे त्यांनी काबीज केली. नगरातील सर्वांचा इस्राएल लोकांनी संहार केला. एकूण एक लोक प्राणाला मुकले. एग्लोन प्रमाणेच येथेही त्यांनी शहर उध्वस्त केले व लोकांना ठार केले.

³⁸मग यहोशवा व सर्व इस्राएल लोक मागे वळून दबीर येथे आले व तेथील लोकांशी लढाई केली. ³⁹त्यांनी ते नगर व त्याच्या आसपासची गावे घेतली तसेच राजाचा पराभव केला. नगरातील एकूण एक जणांना ठार केले. हेब्रोन आणि लिब्ना ही नगरे व तेथील राजे यांची जी गत केली तशीच दबीर व त्याच्या राजाचीही केली.

⁴⁰अशाप्रकारे यहोशवाने डोंगराळ प्रदेश नेगेव, पश्चिमेकडील व पूर्वेकडील डोंगर उताराचा भाग येथील सर्व शहरांचा व राजांचा धुव्वा उडवला. इस्राएलच्या परमेश्वर देवाने यहोशवाला सर्व लोकांचा संहार करण्यास सांगितले होते. त्याप्रमाणे यहोशवाने कोणालाही जिवंत ठेवले नाही.

⁴¹कादेश बर्पापासून गज्यापर्यंत सर्व नगरे यहोशवाने काबीज केली. मिसरमधील गोशेन प्रांतापासून गिबोन पर्यंतच्या कक्षेतील सर्व नगरे जिंकून घेतली. ⁴²एकाच मोहिमेत सर्व राजे व सर्व नगरे काबीज केली. इस्राएलचा देव परमेश्वर इस्राएलच्या बाजूने लढत असल्यामुळेच यहोशवाने हे केले. ⁴³त्यानंतर यहोशवा सर्व इस्राएलसह आपल्या गिलगालच्या छावणीत परतला.

उत्तरेकडील शहरांचा पराभव

11 या सर्व घटना हासोरचा राजा याबीन याने ऐकल्या. तेव्हा त्याने अनेक राजांच्या फौजा एकत्र आणण्याचे ठरवले. मादोनाचा राजा योबाब, शिम्रोनाचा राजा, अक्षाफाचा राजा. ²तसेच उत्तरेत डोंगराळ प्रदेशात व वाळवंटी भागात राज्य करीत असलेले राजे यांना याबीनने त्याप्रमाणे कळवले. किन्नेरोथ, नेगेव येथील व पश्चिमेकडील डोंगर उतरणीच्या भागातील राजांनाही निरोप पाठवले. पश्चिमेकडील नाफोत दोंर येथील राजाला तसेच ³पूर्व व पश्चिमेच्या कनानी लोकांच्या राजांनाही कळवले. अमोरी, हिती, परिजी व डेंगराळ प्रदेशातील यबूसी लोकांना तसेच हर्मोन डोंगराच्या पायथ्याशी असलेल्या मिस्या जवळील हिच्वी लोकांनाही खबर दिली. ⁴तेव्हा या सर्व राजांच्या फौजा एकत्र आल्या. अगणित योद्धे जमा झाले. घोडे, रथ बहुसंख्य होते. ती एक अतिविशाल सेना होती असंख्य माणसांचा समुदाय समुद्रकिनार्यावरील वाळूच्या कणांसारखा पसरला होता. ⁵हे सर्व राजे मेरोम या लहानशा नदीजवळ भेटले. त्या सर्वांनी तेथेच तळ ठोकला आणि ते इस्राएलविरुद्ध लढाईची आखणी करू लागले.

⁶तेव्हा परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, “या सैन्याला घाबरू नको. मी तुमच्याहातून त्यांचा पराभव करवीन. उद्या या वेळेपर्यंत तुम्ही त्या सर्वांचा संहार केलेला असेल. त्यांच्या घोड्यांचे पाय तोडा व रथांना आगी लावा.”

⁷यहोशवा व त्याचे सैन्य यांनी शत्रूला विस्मयचकित केले. मेरोम नदीपाशीच त्यांनी शत्रूवर हल्ला केला. ⁸इझ्राएलच्या सैन्याने त्यांचा पराभव केला परमेश्वरानेच त्यांना हे बळ दिले. इझ्राएलने त्यांचा सीदोन महानगरापर्यंत तसेच मिस्त्रपोथ-माईमापर्यंत व पूर्वेकडील मिस्पाच्या खोऱ्यापर्यंत पाठलाग केला. शत्रूसैन्यातील सर्वांचा संहार होईपर्यंत इझ्राएल लोकांनी लढा दिला. ⁹परमेश्वराने सांगितले होते तसेच यहोशवाने केले. त्यांच्या घोड्यांचे पाय तोडले व रथ अग्नीच्या भक्ष्यस्थानी टाकले.

¹⁰मग मागे वळून यहोशवाने हासोर घेतले. हासोरच्या राजाला त्याने ठार केले. (इझ्राएलविरुद्ध लढणाऱ्या सर्व राज्यांचे नेतृत्व हासोरने केले होते.) ¹¹इझ्राएल सैन्याने या नगरातील सर्वांना ठार केले. सर्वांचा समूळनाश केला. जिवंतपणाची खूण म्हणून शिल्लक ठेवली नाही. नंतर नगराला आग लावली.

¹²यहोशवाने ही सर्व नगरे घेतली तेथील सर्व राजांना ठार केले. या नगरांमधील सर्वच्या सर्व गोष्टींचा विध्वंस केला. परमेश्वराचा सेवक मोशे याच्या आज्ञेप्रमाणे त्याने हे केले. ¹³पण टेकड्यांवर वसवलेली कोणतीही नगरे इझ्राएल सैन्याने जाळली नाहीत. हासोर हे टेकडीवर वसलेले व त्यांनी जाळलेले एकमेव नगर ते यहोशवाने जाळले. ¹⁴या नगरांमध्ये मिळालेली लूट इझ्राएल लोकांनी स्वतःकरता ठेवली. तसेच तेथील जनावरेही घेतली. पण तेथील लोकांना मारले कोणालाही जिवंत ठेवले नाही. ¹⁵परमेश्वराने आपला सेवक मोशे याला फार पूर्वीच ही आज्ञा दिली होती. नंतर मोशेने हे यहोशवाला सांगितले होते. यहोशवाने परमेश्वराचे ऐकले. परमेश्वराने मोशेला सांगितले ते ते सर्व यहोशवाने न चुकता केले.

¹⁶अशाप्रकारे यहोशवाने त्या संपूर्ण प्रदेशातील सर्व लोकांचा पराभव केला. डोंगराळ प्रदेश, नेगेव, गोशेनचा सर्व प्रांत, पश्चिमेकडील डोंगरपायथा, यार्देनचे खोरे, इझ्राएलचा व त्याच्या आसपासचा डोंगराळ प्रदेश यावर त्याने ताबा मिळवला. ¹⁷सेईर जवळच्या हालाक डोंगरापासून हर्मोन पर्वताच्या पायथ्याशी असलेल्या लबानोनच्या खोऱ्यातील बालगाद पर्यंतचा सर्व प्रदेशही यहोशवाने हस्तगत केला. तेथील सर्व राजांना बंदी करून त्यांना ठार केले. ¹⁸अनेक दिवस या राजांशी त्याने हा लढा दिला होता. ¹⁹या सर्व प्रदेशातील फक्त एकाच नगराने इझ्राएल लोकांशी शांततेचा करार केला. ते म्हणजे गिबोन मधील हिक्वी. इतर सर्व नगरांचा युद्धात पाडाव झाला. ²⁰आपण समर्थ आहोत असे त्यांना वाटावे अशी परमेश्वराचीच इच्छा होती. जेव्हा ते इझ्राएलविरुद्ध लढायला उभे राहतील, तेव्हा त्यांच्यावर दया न दाखवता

संहार करता येईल. मोशेला परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे, यहोशवा त्यांचा धुव्वा उडवेल (अशीच ती योजना होती) ²¹हन्नोन, दबीर, अनाब व यहुदा या डोंगराळ प्रदेशातील भागात अनाकी लोक राहात असत. यहोशवाने त्यांच्याशी लढाई करून तेथील लोकांचा व नगरांचा संपूर्ण संहार केला. ²²इझ्राएलच्या देशात एकही अनाकी माणूस शिल्लक उरला नाही. गज्जा, गथ व अशदोद येथे मात्र काही अनाकी लोक जिवंत राहिले. ²³परमेश्वराने मोशेला फार पूर्वीच सांगून ठेवल्याप्रमाणे यहोशवाने सर्व इझ्राएल देश ताब्यात घेतला. परमेश्वराने कबूल केल्या प्रमाणे हा प्रदेश इझ्राएल लोकांना दिला. यहोशवाने इझ्राएलच्या वंशांप्रमाणे त्यांची हिश्यांमध्ये वाटणी केली. अखेर युद्ध संपले आणि शांतता नांदू लागली.

इझ्राएलने पराभूत केलेले राजे

12 यार्देन नदीच्या पूर्वेकडील प्रदेशाचा इझ्राएल लोकांनी ताबा घेतला होता. आर्णोन खोऱ्यापासून हर्मोन पर्वतापर्यंत आणि यार्देन खोऱ्याच्या पूर्वेकडील सर्व भूभाग त्यांचा होता. त्यासाठी इझ्राएल लोकांनी ज्या ज्या राजांचा पराभव केला ते असे.

²हेशबोन नगरात राहणारा अमोरी लोकांचा राजा सीहोन. आर्णोन खोऱ्याजवळच्या अरोएर पासून यब्बोक नदीपर्यंतच्या प्रदेशावर त्याची सत्ता होती. त्या खोऱ्याच्या मध्यापासून त्याची हद्द सुरू होत असे. अम्मोन्यांची सीमा याला लागून होती. गिलादच्या अर्ध्या प्रदेशावर सीहोनची सत्ता होती. ³यार्देन नदीच्या पूर्वेला गालिली सरोवरापासून अराबाच्या समुद्रापर्यंत (मृत समुद्र) एवढ्या भागावर त्याचे राज्य होते. तसेच बेथ-यशिमोथपासून दक्षिणेस पिसगा टेकड्याच्या उत्तरीपर्यंतचा भाग त्याच्याच हद्दीत होता.

⁴बाशानाचा राजा ओग यांचाही त्यांनी पराभव केला. ओग हा रेफाई लोकांपैकी होता. अष्टारोथ व एद्रई येथे तो राहात होता ⁵तसेच, हर्मोन पर्वत, सलका, बाशानाचा सर्व भाग ही त्याच्याच आधिपत्याखाली होता. गशरी व माकाशी लोक राहात तेथपर्यंत त्याची सीमा भिडलेली होती. अर्ध्या गिलादावर ही ओगची सत्ता होती. हेशबोनाचा राजा सीहोन याच्या प्रदेशाशी हा भाग थांबत होता.

⁶परमेश्वराचा सेवक मोशे आणि इझ्राएल लोक यांनी या सर्व राजांचा पराभव केला होता. नंतर तो देश रजबेनी, गादी आणि मनश्शाचा अर्धा वंश यांना वतन म्हणून दिला होता.

⁷यार्देनच्या पश्चिमेकडील देशांतील राजांचा पराभव इझ्राएल लोकांनी यहोशवाच्या नेतृत्वाखाली केला. मग तो देश बारा वंशांमध्ये विभागून यहोशवाने इझ्राएल लोकांना दिला. परमेश्वराने द्यायी कबूल केलेली हीच ती भूमी. लबानोन खोऱ्यातील बालगाद आणि सेईर जवळचा हालाक डोंगर यांच्या मधला हा भाग होय. ⁸डोंगराळ भाग, पश्चिमेकडील पर्वतपायथा, यार्देनचे खोरे पूर्वेकडील डोंगर

वाळवंट आणि नेगेव एवढा भाग यात येतो. हित्ती, अमोरी, कनानी, परिज्जी, हिक्वी आणि यवूसी लोकांचे वास्तव्य या प्रदेशात होते. इझ्राएल लोकांनी पराभूत केलेल्या राजांची यादी अशी:

9	यरीहोचा राजा बेथेल	1
	जवळील आयचा राजा	1
10	यरुशलैमचा राजा	1
	हेब्रोनाचा राजा	1
11	यर्मूथाचा राजा	1
	लाखीशाचा राजा	1
12	एल्लोचा राजा	1
	गेजेराचा राजा	1
13	दबीराचा राजा	1
	गेदेराचा राजा	1
14	हर्माचा राजा	1
	अरादाचा राजा	1
15	लिब्नाचा राजा	1
	अदुल्लामाचा राजा	1
16	मक्के दाचा राजा	1
	बेथेलचा राजा	1
17	तप्पूहाचा राजा	1
	हेफेराचा राजा	1
18	अफेकाचा राजा	1
	लशारोनाचा राजा	1
19	मादोनाचा राजा	1
	हासोराचा राजा	1
20	शिम्मोन-मरोनाचा राजा	1
	अक्षाफाचा राजा	1
21	तानखाचा राजा	1
	मगिहोचा राजा	1
22	केदेशाचा राजा	1
	कर्मेल जवळच्या यकनामाचा राजा	1
23	दोर पर्वतावरील दोराचा राजा	1
	गिलगाल येथील गोयीमचा राजा	1
24	तिरसाचा राजा	1
	असे एकंदर राजे.	31

काबीज करायचा राहिलेला प्रदेश

13 यहोशवा आता वृद्ध झाला होता तेव्हा परमेश्वर त्याला म्हणाला, “तुझे आता वय झाले आहे पण अजून बराच प्रदेश काबीज करायचा राहिला आहे. ²पलिष्टी आणि गश्शरी यांचा प्रांत अजून घ्यायचा आहे. ³मिसरमधील शीहोर नदीपासून उत्तरेस एक्रोनच्या सीमेपर्यंतचा भागही अजून काबीज केलेला नाही. त्या भूमीवर अजूनही कनानी लोकांचा ताबा आहे. गजा, अशदोद, अष्कलोन, गथ व एक्रोन या पलिष्ट्यांच्या पाच नेत्यांचा तुला पराभव करायचा

आहे. ⁴कनानी भूमीच्या दक्षिणेकडील अक्वी लोकांनाही पराभूत करायचे आहे. ⁵गिबली लोकही अजून राहिले आहेत. पूर्वेकडील, हर्मोन डोंगराखालच्या बाल-गादापासून हम्माथ येथे जायच्या ठिकाणापर्यंत सर्व लबानोन हा सुध्दा आहेच.

⁶“लबानोनापासून मिश्रपोथ-माईमपर्यंत पसरलेल्या डोंगराळ भागात सीदोनी राहतात. पण इझ्राएल लोकांसाठी मी या सर्वांना तेथून हुसकावून लावीन. इझ्राएल लोकांमध्ये तू जमिनीची वाटणी करशील तेव्हा या भागाचेही लक्षात असू दे मी सांगितल्याप्रमाणे वाटे कर. ⁷आता, नऊ वंश आणि मनश्शाचा अर्धा वंश यांच्यात या देशाचे भाग कर.”

जमिनीची वाटणी

⁸रुबेनी, गादी आणि मनश्शाच्या उरलेल्या अर्द्या वंशातील लोक यांना त्यांचा जमिनीतील वाटा पूर्वीच मिळालेला आहे. परमेश्वराचा सेवक मोशे याने यादेंनच्या पूर्वेकडील भाग त्यांना दिला. ⁹आर्पोन खोऱ्या नजीकच्या अरोएर पासून त्यांचा प्रदेश सुरू होतो. तो खोऱ्याच्या मध्यावरील गावापर्यंत मेदबापासून दिबोनपर्यंतचे सलग पठार त्यात मोडते. ¹⁰अमोऱ्यांचा राजा सीहोन याच्या आधिपत्याखाली असलेली सर्व गावे या प्रदेशात होती. हा राजा हेशबोनहून राज्य करत होता. अम्मोन्यांच्या हद्दीपर्यंतची सर्व नगरे ¹¹तसेच गिलादांचे नगर व गश्शरी आणि माकाथी यांचा प्रदेश येथपर्यंत ही जमीन भिडलेली होती. हर्मोन पर्वत, सलकापर्यंतचा सर्व बाशान त्यांच्या हद्दीत होता. ¹²बाशानमध्ये राज्य करीत असलेल्या ओगवी राजधानीही त्यात येत होती. पूर्वी तो अष्टारोथ व एद्रई येथे राज्य करत असे ओग रेफाई लोकांपैकी होय. मोशेने पूर्वी या लोकांचा पराभव करून त्यांची भूमी काबीज केली होती. ¹³तरी इझ्राएल लोकांनी गश्शरी आणि माकाथी यांना घालवून दिले नाही. ते लोक आजही इझ्राएल लोकांमध्ये राहात आहेत.

¹⁴फक्त लेवी वंशाला तेवढा जमिनीत वाटा मिळालेला नाही त्याऐवजी, इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाला अग्नीतून केलेली अन्नाणें त्यांना मिळतात. परमेश्वरानेच त्यांना तसे कबूल केले आहे.

¹⁵रुबेनी वंशाला त्यांच्यातील कुळप्रमाणे मोशेने जमीन दिली. त्यांना मिळालेली जमीन अशी. ¹⁶आर्पोन खोऱ्यानजीकच्या अरोएर पासून मेदबा नगरापर्यंत. खोऱ्यामधले नगर व पठारी प्रदेश यात येतो. ¹⁷तसेच हेशबोनपर्यंतची जमीन व पठारावरील सर्व नगरे या मुलखात मोडतात. ही नगरे म्हणजे दीबोन, बामोथ-बाल बेथ-बालमोन, ¹⁸याहस, कदेमोथ, मेफाथ, ¹⁹किर्या-थईम, सिन्मा व खोऱ्यातील पहाडावरील सरेथ शहर, ²⁰बेथ-पौर, पिसगाची उतरणी आणि बेथ-यशिमोथ. ²¹म्हणजेच हेशबोन येथील, अमोऱ्यांचा राजा सीहोन याच्या अखत्यारीतील सर्व मुलुख व पठारावरील सर्व शहरे या

हद्दीत होती. मोशेने सीहोन राजाचा व मिद्यानचे मांडलीक आवी, रेकेम, सूर, हूर व रेबा यांचा पराभव केला होता. (हे सर्व मांडलीक राजे सीहोनच्या बाजूने लढले होते.) ते तेथेच राहणारे होते. ²²बौराचा पुत्र बलाम यालाही इम्राएल लोकांनी पराभूत केले. (हा बलाम जादूटोणा करून भविष्य सांगत असे.) इम्राएल लोकांनी लढाईत पुष्कळ लोकांना ठार मारले. ²³रुबेनींना दिलेल्या जमिनीची हद्द यार्देन नदीच्या किनाऱ्यापर्यंत होती. तेव्हा ही नगरे व त्यांचे प्रदेश हीच रुबेनी कुळातील लोकांना दिलेली भूमी होय. ²⁴गाद वंशालाही त्याच्या कुळाप्रमाणे मोशेने जमिनीत वाटा दिला तो असा:

²⁵यजेर आणि गिलादातील सर्व शहरे राब्बा जवळच्या अरोएरापर्यंतचा अम्मोनी लोकांचा अर्धा प्रदेशही मोशेने त्यांना दिला. ²⁶हेशबोनपासून रामाथ मिस्यापर्यंत व बतोनीम आणि महनाईमापासून दबीर पर्यंत, ²⁷बेथहाराम, बेथ-निम्रा, सुक्कोथ, साफोन, हेशबोनाचा राजा सीहोन याच्या राज्याचा बाकीचा भाग. एवढा यार्देनच्या पूर्वेकडील खोऱ्याचा भाग त्यांचा होता. गालील सरोवराच्या टोकापर्यंत या जमिनीची हद्द होती. ²⁸गाद वंशातील सर्व कुळांना मोशेने वर वर्णन केलेली नगरे व गावे यांच्यासकटचा प्रदेश दिला.

²⁹मनश्शाच्या अर्ध्या वंशाला मोशेने दिलेली जमीन अशी;

³⁰महनाईमापासून बाशानचा राजा ओग याच्या अधिपत्याखालील सर्व भूभाग, यार्दराची बाशानमधील सर्व नगरे (सगळी मिळून ती साठ होती.) ³¹अर्धा गिलाद, अष्टारोथ व एद्रई (ओग राजाने या तिन्ही शहरात वास्तव्य केले होते.) मनश्शेचा मुलगा माखीर याच्या कुळाला ही जमीन मिळाली. म्हणजेच त्या अर्ध्या वंशाला ही जमीन मिळाली.

³²यार्देनच्या पलीकडे, यरीहोच्या पूर्वेला मवाबाच्या पठारावर या सर्वांचा तळ असताना मोशेने त्यांना हा प्रदेश दिला. ³³लेवींना मोशेने जमिनीत वाटा दिला नाही. खुद्द इम्राएलाचा देव परमेश्वर हेच त्यांचे इनाम, हा परमेश्वराचा शब्द होता.

14 एलाजार याजक, नूनाचा पुत्र यहोशवा आणि इम्राएलमधील सर्व वंशांचे प्रमुख यांनी जमिनीच्या वाटण्या कशा करायच्या ते ठरविले. ²परमेश्वराने मोशेला याविषयी पूर्वीच आज्ञा दिली होती. तिला अनुसरूनच साडेनऊ वंशांच्या लोकांनी चिट्ट्या टाकून वाटे केले. ³अडीच वंशातील लोकांना मोशेने आधीच यार्देन नदीच्या पूर्वेकडील जमीन दिली होती. पण लेवींना इतरांप्रमाणे जमिनीत वाटा नव्हता. ⁴अशाप्रकारे बारा वंशातील लोकांना आपापल्या हिस्श्याची जमीन मिळाली. योसेफच्या वंशाची विभागणी मनश्शे व एफ्राईम अशा दोन वंशात झाली होती. त्यांनाही प्रत्येकी काही जमीन मिळाली. परंतु लेवीच्या वंशातील लोकांना जमिनीत हिस्सा मिळाला नाही. त्यांना

राहण्याकरता काही गावे दिली गेली. प्रत्येक वंशाच्या वाट्याच्या जमिनीत वस्तीसाठी गावे आणि गुराढोरांसाठी गायराने असा हिस्सा त्यांना मिळाला. ⁵परमेश्वराने मोशेला जशी आज्ञा दिली तसेच याबाबतीत इम्राएल लोकांनी केले.

कालेबला त्याची जमीन मिळते

⁶एकदा यहूदा वंशातील काही लोक गिलगाल येथे यहोशवाकडे आले. कनिजी यफुन्नेचा मुलगा कालेब हाही त्यांच्यात होता. तो यहोशवाला म्हणाला, “कादेश-बर्ण्या येथे परमेश्वर काय म्हणाला ते तुला आठवते ना? तो आपला सेवक मोशे याच्याशी बोलत होता. आपल्या दोघाविषयी ते बोलणे होते. ⁷परमेश्वराचा सेवक मोशे याने देशाची टेहेडणी करायला मला पाठवले होते. मी तेव्हा चाळीस वर्षांचा होतो. मला त्या देशाविषयी काय वाटते ते मी परत आल्यावर मोशेला सांगितले. ⁸माझ्याबरोबर आलेल्यांनी लोकांना असे काही सांगितले की लोक घाबरून गेले. पण परमेश्वर आपल्याला हा देश देणार आहे यावर माझा पूर्ण विश्वास होता. ⁹तेव्हा मोशेने मला त्यादिवशी वचन दिले. मोशे म्हणाला, ‘तु जेथे पाऊल ठेवलेस ती भूमी तुला मिळेल. तुझी मुलेबाळे तेथे कायमची राहतील. तू परमेश्वरावर निष्ठा ठेवलीस म्हणून तो प्रदेश मी तुला देईन.’

¹⁰आता परमेश्वराने शब्द दिल्याप्रमाणे मलाही पंचेचाळीस वर्षे जिवंत ठेवले आहे. एवढ्या कालावधीत आपण वाळवंटात भटकलो. आज मी पंच्याऐशी वर्षांचा आहे. ¹¹पण मोशेने मला पूर्वी कामगिरीवर पाठवले तेव्हा इतकाच आजही मी धडधाकट आहे. लढण्याची माझ्यात ताकद आहे. ¹²तेव्हा परमेश्वराने त्यावेळी कबूल केलेला डोंगराळ प्रदेश आता मला दे. मजबूत बांध्याचे अनाकी लोक तेथे राहतात, त्याची शहरे खूप मोठी असून चांगली सुरक्षित आहेत हे तू ऐकले आहेसच. पण परमेश्वराची साथ मला असेल तर त्याने सांगितल्याप्रमाणे मी त्यांना आजही हुसकावून लावू शकेन.”

¹³यहोशवाने यफुन्नेचा मुलगा कालेब याला आशीर्वाद दिला. तसेच हेब्रोन हे शहर त्याला दिले. ¹⁴आजही ते शहर कनिजी यफुन्नेचा मुलगा कालेब याच्या वंशजांचेच आहे. कारण त्याने इम्राएलच्या परमेश्वर देवाची आज्ञा पाळली व त्याच्यावर विश्वास ठेवला. ¹⁵पूर्वी या शहराचे नाव किर्याथ-आर्बा असे होते. आर्बा हा अनाकी लोकांमधील सर्वात थोर पुरुष. त्याच्यावरून हे नाव पडले होते.

नंतर या देशात शांतता नांदू लागली.

यहूदाचा प्रदेश

15 यहूदाला मिळालेल्या प्रदेशाच्या, त्या वंशातील कुळांप्रमाणे वाटण्या झाल्या. हा प्रदेश अदोमाच्या सीमेपर्यंत आणि तेमानलगतच्या सीने वाळवंटापर्यंत पार

दक्षिणेपर्यंत पसरला होता. ²दक्षिणेची सीमा क्षारसमुद्राच्या दक्षिणे कडील टोकाशी सुरु होत होती. ³ती तशीच पुढे अक्काब्बीमच्या चढणीकडून सीन वाळवंटावरून कादेश-बर्ण्याच्या दक्षिणेस जाऊन मग हेझोन वरून अह्रा पर्यंत जाते. तिथे एक वळण घेऊन कर्काकडे जाते. ⁴तेथून ती सीमा असमोनास जाऊन मिसरच्या ओढ्यापर्यंत निघते. तिचा शेवट भूमध्यसमुद्रापाशी होतो. ही झाली दक्षिण सीमा.

⁵यार्देन नदी समुद्राला मिळते तेथून क्षारसमुद्राच्या संपूर्ण (पश्चिम) किनाऱ्यापर्यंत पूर्वेकडील हद्द.

यार्देन क्षार समुद्राला मिळते तेथे या प्रदेशाची उत्तरेकडील हद्द सुरु होते. ⁶बेथ-हागलाच्या चढणीवरून बेथ-अराबाच्या उत्तरेकडे रऊबेनी बोहनच्या खडकापर्यंत ती जाते. ⁷तेथून ती सीमा आखोर खोऱ्यापासून दबीरापर्यंत जाऊन उत्तरेला गिलगालकडे वळते. हे गिलगाल अदुम्मीमाच्या चढणीसमोर नदीच्या दक्षिणेला आहे. एन-शेमेश नावाच्या झऱ्याजवळून गेल्यावर या सीमेचा शेवट एन रोगेल येथे होतो. ⁸तेथून ती सीमा हिन्नोम पुत्राच्या खोऱ्यातून यबूसी म्हणजेच यरुशलैमच्या दक्षिणेकडून पश्चिमेकडे हिन्नोमाच्या खोऱ्यासमोर आणि रेफाईम खोऱ्याच्या उत्तर टोकाला असलेल्या, पहाडाच्या माथ्यावर गेली आहे. ⁹तेथून ती सीमा नफतोहाच्या झऱ्यापर्यंत जाते आणि एफ्रेन डोंगरातील नगरांवरून निघून बाला म्हणजेच किर्याथ-यारीम येथपर्यंत पोचते. ¹⁰मग बालापासून ही सीमा पश्चिमेला सेईर डोंगराकडे वळून यारीम डोंगर (म्हणजेच कसालोन) याच्या उत्तरेकडल्या भागाजवळून जाते आणि बेथ-शेमेशकडे उत्तरून तिम्नाकडे जाते. ¹¹मग एक्रोनच्या उत्तरेकडे असलेल्या टेकडीकडे आणि तेथून शिक्रोनापर्यंत पुढे जाऊन बाला डोंगराजवळून यबनेलास पर्यंत जाऊन भूमध्यसमुद्रापाशी तिचा शेवट होतो. ¹²भूमध्यसमुद्र ही यहूदाच्या भूमीची पश्चिमेकडील हद्द. तेव्हा या चतुःसीमेच्या आतील प्रदेशात यहूदाचे वंशज राहिले.

¹³यफुन्नेचा मुलगा कालेब याला यहूदाच्या प्रदेशातील काही भूमी द्यायची परमेश्वराने यहोशवाला आज्ञा केली होती. त्या आज्ञेप्रमाणे यहोशवाने कालेबला किर्याथ-अर्बा (हेझोन) हे नगर दिले. (अर्बा हा अनाकचा पिता) ¹⁴शेशय, अहीमाम आणि तलमय या हेझोन मध्ये राहणाऱ्या तीन अनाकी कुटुंबांना कालेबने तेथून घालवून दिले. ¹⁵मग दबीरा येथे राहणाऱ्यांवर कालेब चढाई करून गेला. (दबीराला पूर्वी किर्याथ-सेफर असेही म्हणत.) ¹⁶कालेब म्हणाला, "किर्याथ-सेफरचा मला पाडाव करायचा आहे. जो कोणी या शहरावर चढाई करून त्याचा पराभव करील त्याला मी माझी मुलगी अखसा देईन. त्यांचे लग्न लावून देईन."

¹⁷कनाज याचा मुलगा अथनिएल याने हे शहर घेतले. तेव्हा कालेबने त्याचा अखसाशी विवाह करून दिला. ¹⁸अखसा अथनिएलकडे आली. तेव्हा अथनिएलने अखसाला आपल्या वडीलांजवळ आणखी जमीन मागायला

सांगितले. अखसा वडीलांकडे निघाली. ती गाढवावरून उतरली तेव्हा कालेबने तिला विचारले "तुला काय हवे?"

¹⁹अखसा म्हणाली, "मला एक भेट द्या. तुम्ही मला नेगेव मधील रखरखीत वाळवंटी जमीन दिलीत. आता पाणी असलेली जमीन द्या" तेव्हा कालेबने तिच्या मनाप्रमाणे केले. त्याने तिला त्या प्रदेशातील वरच्या व खालच्या बाजूचे झरे दिले.

²⁰यहूदाच्या वंशातील लोकांना परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे भूमी मिळाली. त्यांच्यातील प्रत्येक कुळाला वतन मिळाले. ²¹नेगेवच्या दक्षिणभागातील, अदोमच्या सीमेजवळची सर्व नगरे त्यांना मिळाली. त्यांची यादी खालीलप्रमाणे; कबसेल, एदेर, यागूर, ²²कीना, दीमोना, अवादा, ²³केदेश, हासोर, इथनान, ²⁴जीफ, टेलेम, बालोथ, ²⁵हासोर-हदता, करीयोथ-हझोन म्हणजेच हासोर, ²⁶अमाम, शमा, मोलादा, ²⁷हसर-गादा, हेष्मोन व बेथ-पेलेट, ²⁸हसर-शुवाल, बैर-शेबा, बिजोथा, ²⁹बाला, ईयीम, असेम, ³⁰एल्लोलाद, कसील व हर्मा, ³¹सिकलाग, मन्नाना, सन्सन्ना, ³²लावावोथ, शिलहीम, अईन, रिम्मोन. सर्व मिळून ही एकोणतीस नगरे व त्या भोवतालची शेतजमीन. पश्चिमेकडील डोंगरपायथ्यावरची नगरेही यहूदाच्या कुळातील लोकांना मिळाली. ती नगरे अशी.

³³एष्टावोल, सरा, अषणा. ³⁴जानोह, एन-गन्नीम, तप्पूहा, एनाम, ³⁵यर्मूथ अदुल्लाम, सोखो, अजेका, ³⁶शारईम, अदीथईम, गदेरा किवा गदेरोथईम ही चौदा गावे व भोवतालची शेतजमीन.

³⁷शिवाय ही गावे सनान, हदाशा, मिगदल गाद, ³⁸दिलान, मिस्या, यकथेल, ³⁹लाखीश, बसकाथ, एलोन, ⁴⁰कब्बोन, लहमाम, किथलीश, ⁴¹गदेरोथ, बेथ-दागोन, नामा व मक्के दा ही सोळा नगरे व भोवतालचे वावर.

⁴²लिब्ना, एथेर, आशान ⁴³इफताह, आषणा, नसीब, ⁴⁴कईला, अकजीब आणि मारेशा ही नऊ नगरे व आसपासची जमीन ही मिळाली.

⁴⁵⁻⁴⁶एक्रोन, त्या भोवतालची खेडी व जमीन तसेच एक्रोनच्या पश्चिमेकडील भाग आणि आशदोद जवळची सर्व गावे व जमीन यहूदाच्या वंशजांना मिळाली. ⁴⁷आशदोदच्या भोवतालचा प्रदेश व गावे याबरोबरच त्यांना गजा भोवतालचा प्रदेश व त्याच्या जवळची गावे ही मिळाली. मिसरची नदी व भूमध्य समुद्र किनाऱ्यालगतचा प्रदेश येथपर्यंत त्यांचा भूभाग पसरला होता.

⁴⁸आणि डोंगराळ प्रदेशातील शामीर, यतीर, सोखो, ⁴⁹दन्ना, किर्याथ-सन्ना (म्हणजेच दबीर) ⁵⁰अनाब, एष्टमो, अनीम, ⁵¹गोशेन, होलेन व गिलो ही अकरा नगरे व आसपासची गावे त्यांना मिळाली.

⁵²अराब, दूमा, एशान, ⁵³यानीम, बेथ-तप्पूहा, अफेका, ⁵⁴हुमटा, किर्याथ-अर्बा (म्हणजेच हेझोन) व सियोर ही नऊ नगरे व त्या भोवतालची खेडी त्यांना मिळाली.

⁵⁵मावोन कर्मेल जीफ, यूटा, ⁵⁶इझेल, यकदाम, जानोह,

⁵⁷काइन, गिबा, तिम्ना ही दहा नगरे व आसपासची गावे,
⁵⁸हल्हूल, बेथ-सूर, गदोर, ⁵⁹माराथ, बेथ-अनोथ,
एलतकोन ही सहा नगरे व त्या जवळची गावे ही सुध्दा
मिळाली.

⁶⁰राब्बा व किर्याथ-बाल (म्हणजेच किर्याथ-यारीम)
ही दोन शहरेही त्यांना मिळाली.

⁶¹त्याचप्रमाणे वाळवंटातील काही गावेही. त्यांची यादी:
बेथ-अराबा, मिद्दीन व सखाबा, ⁶²निबशान, क्षारनगर
व एन-गेदी ही सहानगरे व त्यांच्या भोवतालची खेडी.

⁶³तथापि, यरुशलेममधील यबूसी लोकांना यहूदाचे सैन्य
बाहेर काढू शकले नाही. म्हणून यरुशलेम मध्ये आजही
यहूदांबरोबर यबूसी लोक राहतात.

एफ्राईम आणि मनश्शे यांचा वाटा

16 योसेफच्या वंशांच्या बाब्याची जमीन अशी: तिची
हद्द यरीहो जवळ यार्देन नदी पासून सुरू होते व
यरीहोच्या पूर्वेकडील जलाशयापर्यंत जाते. तेथून ती
बेथेलच्या डोंगराळ प्रदेशापर्यंत चढत जाते. ²मग ती बेथेल
(लूज) पासून अर्कालोकांची सीमा अटारोथ येथपर्यंत जाते.
³मग ती पश्चिमेला वळून यफलेटी लोकांच्या सीमेजवळून
लोअर बेथ-होरोन जवळ व तेथून गेजेर कडून भूमध्य
समुद्राशी येऊन ठेपते.

⁴योसेफची मुले : मनश्शे व एफ्राईम यांच्या वंशजांना
मिळालेली जमीन अशी :

⁵एफ्राईमचा वाटा; अप्पर-बेथ-होरोन जवळच्या
अटारोथ अद्दर येथे पूर्वेकडील हद्द सुरू होते. ⁶मिखथाथ
जवळ पश्चिम हद्द सुरू होते. पूर्वेला ती तानथशिलोजवळ
वळून तशीच पुढे पूर्वेकडे यानोहा येथपर्यंत जाते.
⁷यानोहापासून अटारोथ व नारा येथपासून खाली येऊन
यरीहोला पोचून यार्देन नदीशी थांबते. ⁸तपूहापासून ही
सीमा पश्चिमेला काना ओढ्यापर्यंत जाते व समुद्राशी तिचा
शेवट होतो. ही एफ्राईमच्या लोकांना दिलेली जमीन सर्व
कुळांना त्यात वाटा मिळाला. ⁹एफ्राईमाची हद्दीलगतची
बरीचशी गावे तशी मनश्शेच्या हद्दीतील होती. पण एफ्राईम
लोकांना ती मिळाली. ¹⁰तथापि, गेजेर मध्ये राहणाऱ्या
कनानी लोकांना ते घालवू शकले नाहीत. तेव्हा कनानी
लोक अजूनही एफ्राईम लोकांमध्ये राहतात. व ते एफ्राईम
लोकांचे दास झाले.

17 मनश्शेच्या वंशजांनाही जमिनीत वाटा मिळाला.
मनश्शे हा योसेफचा मोठा मुलगा. आणि गिलादचा
पुढारी माखीर म्हणजे मनश्शेचा मोठा मुलगा. माखीर हा
मोठा लढवऱ्या होता. तेव्हा गिलाद आणि बाशान हे प्रदेश
माखीर कुटुंबाला मिळाले. ²मनश्शेच्या वंशातील इतर
कुळांनाही जमिनीत वाटा मिळाला. अबीयेजेर, हेलेक,
अस्त्रियेल, शेखेम, हेफेर व शमीदा हे ते योसेफ पुत्र
मनश्शे याच्या वंशातील पुरुष होते. यांच्या कुटुंबांना जमिनीत
हिस्से होते.

³सलाफहाद हा हेफेरचा पुत्र; आणि हेफेर गिलादचा.
गिलाद माखीरचा पुत्र आणि माखीर मनश्शे याचा.
सलाफहादला मुलगा नव्हता त्याला पाचही मुलीच होत्या.
महला, नोआ, हागला, मिल्का व तिरसा ही त्यांची नावे.
⁴या मुली एलाजार हा याजक व नूनाचा पुत्र यहोशवा
तसेच पंच यांच्याकडे येऊन त्यांना म्हणाल्या, “आम्हाला
आमच्या पुरुष नातेवाईकांइतकाच वाटा द्यायला
परमेश्वराने मोशेला सांगितले होते.” तेव्हा एलाजारने
परमेश्वराची आज्ञा प्रमाण मानून त्यांनाही जमिनीत हिस्सा
दिला. त्यांच्या वडीलांच्या भावांना मिळाला असता तसाच
हिस्सा या मुलींना मिळाला.

⁵अशाप्रकारे मनश्शेच्या वंशाला यार्देन नदीच्या
पश्चिमेकडे दहा वाटे मिळाले. शिवाय नदीच्या दुसऱ्या
बाजूला गिलाद आणि बाशान हे दोन प्रांत होतेच. ⁶मनश्शेच्या
मुलींना मुलांप्रमाणेच वाटा मिळाला. मनश्शेच्या बाकीच्या
वंशजांना गिलाद प्रांत मिळाला. ⁷मनश्शेच्या जमिनी
आशेरपासून मिखमथाथपर्यंत पसरलेल्या होत्या. हा भूभाग
शखेम जवळचा. त्याची सीमा दक्षिणेला एन-तपूहा
भागापर्यंत गेलेली होती. ⁸तपूहा भोवतालची जमीन
मनश्शेची होती, पण खुद्द तपूहा गाव त्याच्या अखत्यारीत
नव्हते. ते मनश्शेच्या जमिनीच्या सीमेवर असून
एफ्राईमाच्या वंशजाचे होते. ⁹मनश्शेची हद्द तशीच पुढे
दक्षिणेला काना नदीपर्यंत जात होती. हा भाग मनश्शेच्या
वंशजांचा असला तरी नगरे एफ्राईमाच्या वंशजांच्या ताब्यात
होती. नदीच्या उत्तरेला मनश्शेच्या जमिनीची हद्द असून
ती पश्चिमेला भूमध्य समुद्रापर्यंत जात होती. ¹⁰दक्षिणेकडील
जमीन एफ्राईमची व उत्तरेकडील मनश्शेची होती. भूमध्य
समुद्र ही पश्चिमेकडील सीमा. ही सीमा उत्तरेकडील
मनश्शेची होती भूमध्य समुद्र ही पश्चिमेकडील सीमा. ही
सीमा उत्तरेला आशेरच्या जमिनीला आणि पूर्वेला
इस्साखारच्या जमिनीला भिडलेली होती.

¹¹आशेर आणि इस्साखारच्या प्रांतातही मनश्शेच्या
वंशजांची काही नगरे होती. बेथ-शान, इब्लाम आणि त्या
भोवतालची खेडी मनश्शेच्या वंशजांची होती. ते दोर,
एन-दोर, तानख, मगिदो ही शहरे व त्यांच्या भोवतालची
छोटी गावे यात राहात होते. ते नफाथच्या तोज शहरात
देखील राहात होते. ¹²मनश्शेचे वंशज या शहराचा पाडाव
करू शकले नाहीत. तेव्हा कनानी लोक बाहेर न पडता
तेथेच राहिले. ¹³पण इझ्राएल लोकांचे सामर्थ्य वाढले.
तेव्हा त्यांनी कनानी लोकांना आपल्या कामाला जुंपले.
असे असले तरी त्यांना इझ्राएल लोकांनी घालवून दिले
नाही.

¹⁴योसेफाचे वंशज यहोशवाला म्हणाले, “तू आम्हाला
जमिनीत एकच वाटा दिलेला आहेस पण आमची संख्या
बरीच जास्त आहे. परमेश्वराने आम्हाला एवढी सगळी
जमीन दिलेली असताना तू आम्हाला एकच हिस्सा का
दिलास?”

¹⁵यहोशवा त्यावर म्हणाला, “तुमची संख्या वाढली असेल तर मग त्या डोंगराळ प्रदेशात जा. सध्या ती जमीन परिज्जी व रेफाई यांच्या मालकीची आहे. पण एफ्राईमाचा डोंगराळ प्रदेश तुम्हाला अपुरा पडत असेल तर त्या जमिनीचा ताबा घ्या.”

¹⁶योसेफचे वंशज म्हणाले, “एफ्राईसचा डोंगराळ प्रदेश फारसा मोठा नाही हे खरेच, पण तेथील कनानी लोकांकडे सामर्थ्यवान आयुधे आहेत, लोखंडी रथ आहेत. इज्जेलचे खोरे, बेथ-शान आणि आसपासची गावे यांवर त्यांची हुकमत आहे.” ¹⁷तेव्हा योसेफ पुत्र एफ्राईम व मनशशे यांना यहोशवा म्हणाला, “पण तुम्ही तर संख्येने केवढे तरी आहात आणि तुमचे सामर्थ्यही मोठे आहे. तेव्हा तुम्हाला एका हिश्यापेक्षा जास्त भाग मिळायलाच हवा. ¹⁸तुम्ही तो डोंगराळ प्रदेश काबीज करा. ते जंगलच आहे. पण झाडे तोडून तुम्ही राहायला चांगली सपाट जागा करून घ्या. तो प्रदेश तुमच्या मालकीचा होईल. कनानी लोकांना तुम्ही तेथून घालवून द्याल. ते लोक दणकट असले आणि सशस्त्र सज्ज असले तरी तुम्ही त्यांना पराभूत कराल.”

उर्वरित प्रदेशाची वाटणी

18 सर्व इझ्राएल लोक शिला येथे एकत्र जमले. तेथे त्यांनी सभामंडप उभारला. आता देश इझ्राएल लोकांच्या हाती आला होता. त्यांनी त्या भागातील शत्रूंना नामोहरण केले होते. ²देवाने वचन दिल्या प्रमाणे इझ्राएल वंशजातील सात कुळांना जमिनीचा हिस्सा अजून मिळाला नव्हता.

³तेव्हा यहोशवा इझ्राएल लोकांना म्हणाला, “तुम्ही आपली जमीन ताब्यात घ्यायला कोठवर थांबणार? तुमच्या पूर्वजांच्या परमेश्वर देवाने ती तुमच्या हवाली केली आहे.

⁴आता प्रत्येक वंशातून तीन तीन जणांची निवड करा. त्यांना मी जमिनीची पाहणी करायला पाठवतो. त्यावरून ते त्या जमिनीचे वर्णन काढतील व माझ्याकडे परत येतील.

⁵त्यांनी जमिनीचे सात वाटे करावेत. दक्षिणे कडील भाग यहूदाच्या लोकांकडे आहे. तो तसाच राहील. आणि उत्तरेकडील जमीन योसेफच्या लोकांकडे आहे ती तशीच राहील.

⁶पण तुम्ही फक्त जमिनीचे वर्णन लिहून आणा आणि सात भाग पाडून माझ्याकडे या. कोणी कुठला वाटा घ्यायचा ते आपल्या परमेश्वर देवाच्या म्हणण्यानुसार ठरेल* ⁷लेवींना जमिनीत वाटा नाही. याजक म्हणून परमेश्वराची सेवा करणे हाच त्यांचा वाटा. गादी, रजबेनी आणि मनशशाच्या अर्धा वंशातील लोक यांना त्यांचा वाटा मिळालेला आहेच. यार्दनच्या पूर्वेकडील भाग परमेश्वराचा सेवक मोशे याने त्यांना यापूर्वीच दिलेला आहे.” ⁸तेव्हा या कामासाठी निवडलेली मंडळी जमिनीच्या पाहणीसाठी

बाहेर पडली. त्या प्रदेशाचे वर्णन लिहून काढले व तो यहोशवाकडे परत आणण्यासाठी ती निघाली. यहोशवा त्या लोकांना म्हणाला, “जमिनीचे नीट निरीक्षण करून त्यांचे वर्णन तयार करा. मग ते घेऊन शिलो येथे मला येऊन भेटा. तेथे मी चिटुघा टाकीन. म्हणजे परमेश्वराच्या इच्छेनुसार जमिनीचे वाटप होईल.”

⁹तेव्हा हे लोक तिकडे गेले. त्यांनी नीट पाहणी करून यहोशवासाठी तिचे वर्णन लिहून काढले. प्रत्येक नगराचा अभ्यास करून त्यांनी त्या प्रदेशाच्या सात वाटण्या केल्या. वर्णन घेऊन मग ते शिलो येथे यहोशवाला भेटायला आले. ¹⁰यहोशवाने शिलोला परमेश्वरासमोर चिटुघा टाकल्या. अशा प्रकारे जमिनीची विभागणी होऊन प्रत्येक वंशाला जमिनीत आपापला वाटा मिळाला.

बन्यामीनचा वाटा

¹¹यहूदा आणि योसेफ यांच्या मधला जमिनीचा हिस्सा बन्यामीनच्या वंशाला मिळाला. त्याच्या वंशातील प्रत्येक कुळाचा त्यात हिस्सा होता. त्यांना मिळालेली जमीन अशी.

¹²तिची उत्तरेकडील हद्द यार्दन नदीशी सुरू होऊन यरीहोच्या उत्तर बाजूने जाते. मग ती पश्चिमेला डोंगराळ प्रदेशात जाऊन बेथ-आवेनच्या पूर्वेला भिडते. ¹³तेथून ती दक्षिणेला लूज (म्हणजेच बेथेल) कडे वळते व खाली अटारोथ अद्दार येथवर जाते. अटारोथ-अद्दार हे बेथ-होरोनच्या दक्षिणेकडील टेकडीवर आहे. ¹⁴तेथे ही हद्द दक्षिणेला वळून टेकडीच्या पश्चिम बाजूने जाते. किर्याथ-बाल (म्हणजेच किर्याथ-यारीम) येथे तिचा शेवट होतो. हे यहूदाच्या वंशजांचे नगर ही झाली पश्चिम बाजू.

¹⁵दक्षिणेकडील हद्द किर्याथ-यारीम येथे सुरू होऊन नप्तोह नदीपर्यंत जाते. ¹⁶रेफाई खोऱ्याच्या उत्तरेकडील बेन हिन्नोमच्या खोऱ्यानजीकच्या डोंगर पायथ्याकडे ती उतरत जाते. तेथून यबूसी नगराच्या दक्षिणेला हिन्नोम खोऱ्यात उतरून एन-रोगेल कडे जाते. ¹⁷तेथे उत्तरेला वळून एन-शेमेश कडे जाते. तशीच ती गलीलोथ पर्यंत जाते. (गलीलोथ हे पर्वतांमधल्या अदुम्मीम खिंडीजवळ आहे) रजबेवाचा पुत्र बोहन याचे नाव दिलेल्या मोठ्या थोरल्या खडकाकडे ही सीमा उतरते. ¹⁸बेथ-अराबाच्या उत्तरेकडील प्रदेशात जाऊन मग ती अराबात खाली उतरते.

¹⁹बेथ-हाल्लाच्या उत्तरेला जाऊन क्षार समुद्राच्या उत्तर किनाऱ्याशी तिचा शेवट होतो. येथे यार्दन नदी समुद्राला मिळते. ही झाली दक्षिण हद्द.

²⁰यार्दन नदी ही पूर्वेकडील हद्द. बन्यामिनाचा वंशजांना मिळाला तो भाग हा. आता सांगितली ती तिची सीमारेषा.

²¹प्रत्येक कुटुंबाला जमीन मिळाली. त्यांची नगरे म्हणजे यरीहो, बेथ होगला, एमेक-केसास, ²²बेथ अराबा, समाराईम व बेथेल, ²³अब्बीम, पारा, आफ्रा, ²⁴कफर-अम्मोनी, अफनी, गेबा ही बारा नगरे व आसपासची गावे.

देवाच्या म्हणण्यानुसार ठरेल प्रदेश शब्दशः “येथे मी आपला देव परमेश्वर ह्याच्यासमोर चिटुघा टाकीन.”

²⁵गिबोन, रामा, बैरोथ, ²⁶मिस्या, कफीरा, मोजा ²⁷रेकेम, इपैल, तरला, ²⁸सेला, ऐलेफ, यबूसी (म्हणजेच यरूशलेम गिबाथ आणि किर्याथ ही चौदा नगरे आणि आसपासची गावे सुद्धा बऱ्यामीनाच्या वंशजांना मिळाली.

शिमोनचा वाटा

19 नंतर शिमोन वंशजांच्या सर्व कुळांतील लोकांना यहोशवाने जमिनीतील हिस्सा दिला. यहूदाच्या वाटणीची जमिनी मध्येच यांचाही वाटा होता. ²त्यांना मिळालेला भाग असा; बैरशेबा (म्हणजेच शेबा), मोलादा, ³हसर-शुवाल, बाला, असेम, ⁴एलतोलद, बधूल, हर्मा, ⁵सिकलाग, बेथ-मकाबोध, हसर-सुसा ⁶बेथ-लबबोध, शारुहेन ही तेरा नगरे व आसपासचा भाग.

⁷अईन, रिम्मोन एतेर व आशान ही चार नगरे व भोवतालची गावेही त्यांना मिळाली. ⁸तसेच बालथ-बैर (म्हणजेच नेगेवमधील रामा) येथपर्यंत या नगरांच्या चहूकडची गावेही त्यांना मिळाली शिमोनच्या वंशजांना मिळालेला हा भूभाग. प्रत्येक कुळाला त्यात वाटणी मिळाली. ⁹शिमोनचा प्रदेश यहूदाच्या वाटच्या जमिनीच्या अंतर्गतच होता. यहूदाच्या लोकांची जमीन त्यांच्या गरजेच्या मानाने खूपच जास्त होती, म्हणून शिमोनच्या लोकांना त्यातच हिस्सा दिला.

जबुलूनचा वाटा

¹⁰जबुलून हा आपणखी एक वंश त्यांनाही कुळांप्रमाणे वाटा मिळाला. त्यांच्या जमिनीची हद्द सारीद पर्यंत होती. ¹¹ती पश्चिमेकडे वर मरल कडे जाऊन दब्वेशेथपर्यंत जेमतेम पोचली. मग यकनाम झऱ्याच्या बाजूबाजूने गेली. ¹²तेथून पूर्वेला वळून सारीद पासून किसलोथ-ताबोर पर्यंत गेली. तेथून दाबरथ व पुढे याफीय येथपर्यंत गेली. ¹³त्यानंतर ती सीमा पूर्वेकडे गथ-हेफेर आणि इजा-कासीनकडे गेली. आणि ती रिम्मोन येथे थांबली त्यानंतर ती वळण घेऊन नेया कडे गेली. ¹⁴नेया येथे वळसा घालून उत्तरेला हन्नथोनपर्यंत गेली व तिचा शेवट इफ्ता एलाच्या खिंडीपाशी झाला. ¹⁵कट्राथ, नहलाल, शुमोन इकला आणि बेथलहेम ही नगरे या हद्दीच्या आत येत होती. ती एकंदर बारा नगरे व आसपासची खेडी होती.

¹⁶जबुलूनच्या वाटणीची शहरे व भोवतालचा प्रदेश तो हाच त्याच्या कुळातील सर्वांना यात वाटा मिळाला.

इस्साखारचा वाटा

¹⁷चौथा हिस्सा इस्साखाराच्या वंशजांना त्यांच्या कुळांप्रमाणे मिळाला. ¹⁸त्यांना मिळालेली जमीन या प्रमाणे: इज्रेल, कसुल्लोथ, शूनेम, ¹⁹हफरईम, शियोन, अनाहराथ ²⁰रब्बीथ, किशोन, अबेस, ²¹रिमेथ, एन-गन्नीम, एन-हदा आणि बेथ-पसेस.

²²त्यांच्या प्रदेशाची हद्द ताबोर, शहसुमा व बेथ शेमेश यांना लागून होती. यार्दन नदीशी ती थांबत होती. सर्व मिळून सोळा नगरे व त्यांच्या आसपासची खेडी एवढा त्यांचा भाग होता. ²³इस्साखाराच्या वंशजांना, त्यांच्यातील सर्व कुळांना मिळालेला हिस्सा तो हाच.

आशेरचा वाटा

²⁴पाचवा हिस्सा आशेरच्या वंशजांना मिळाला. त्याच्यातील सर्व कुळांचे त्यात वाटे होते. ²⁵त्यांना मिळालेली जमीन ही; हेलकथ, हली, बटेन, अक्षाफ ²⁶अल्लामेलेख, अमाद, मिशाल पश्चिमेला त्यांची हद्द कर्मेल व शिहोर-लिब्नाथ येथपर्यंत जाऊन ²⁷पुढे पूर्वेला वळली. बेथ दागोनकडे जाऊन जबुलूनला स्पर्श केला. आणि इफ्ताह-एलच्या खोऱ्याला भिडली. नंतर बेथ एमेक आणि नियेल यांच्या उत्तरेला गेली काबूलच्या उत्तरेला गेली. ²⁸पुढे एन्नोन, रहोब, हम्मोन व काना येथपर्यंत जाऊन मोठ्या सीदेन पर्यंत गेली. ²⁹मग दक्षिणेला रामा व तिथून सोर नामक भक्क म तटबंदीच्या नगराकडे वळली. तेथून होसकडे जाऊन तिचा शेवट अकजीब, ³⁰उम्मा व अफेक व रहोब यांच्या जवळ समुद्रानजीक झाला. नगरे व भोवतालचा प्रदेश मिळून ही बावीस होतात. ³¹हा भाग आशेरच्या वंशजांना त्यांच्या कुळांवरहुकूम मिळाला.

नफ्तालीचा वाटा

³²सहावा हिस्सा नफ्तालीच्या वंशजांना, त्यांच्यातील कुळांना मिळाला. ³³त्यांची सीमा साननीम जवळच्या विशालवृक्षा पासून सुरू होते. हा हेलेफच्या जवळ आहे. मग ही सीमा अदामी नेकेब व यबनेल यांच्यामधून लव्कु म वरून यार्दन नदीला भिडते. ³⁴मग पश्चिमेला अजरीथ ताबोर यांच्यातून हुक्कोकशी थांबते. दक्षिणेची हद्द जबुलूनला लागून आहे आणि पश्चिम हद्द आशेरला. पूर्वेला ही सीमा यार्दन नदीपासच्या यहूदापर्यंत आहे. ³⁵या हद्दीच्या आत काही मजबूत तटबंदीची शहरे आहेत. ती म्हणजे, सिद्दीम, सेर, हम्मथ, रक्कथ, किन्नेरेथ, ³⁶अदामा, राम, हासोर, ³⁷कदेश, एद्वई, एन-हासोर,

³⁸हरोन, मिगदल-एल, हरेम, बेथ-अनाथ व बेथ-शेमेस. ही शहरे व त्यांच्या आसपासचा भाग मिळून ही एकोणीस नगरे झाली. ³⁹नफ्तालीला त्यांच्या कुळांप्रमाणे ही सर्व शहरे व भोवतालची खेडी मिळाली.

दानचा वाटा

⁴⁰सातवा वाटा दानच्या वंशजांचा त्यांच्यातील प्रत्येक कुळाला जमिनीत हिस्सा मिळाला. ⁴¹त्यांना मिळालेला ⁴²शालब्बीन, अयालोन, इथला, ⁴³एलोन, तिम्ना, एक्रोन, ⁴⁴एलतके गिब्बथोन, बालाथ, ⁴⁵यहूद, बने-बराक, गथ रिम्मोन, ⁴⁶मीयकोन, रक्कोन आणि याफोच्या समोरचा प्रदेश.

⁴⁷आपल्या वाटणीचा प्रदेश ताब्यात घ्यायला दानच्या वंशजांना त्रास झाला. त्यांच्या शत्रूंचे सामर्थ्य अधिक होते. दानच्या लोकांना त्यांचा सहजासहजी पराभव करता आला नाही. तेव्हा दानच्या लोकांनी इझ्राएलच्या उत्तर भागाकडे जाऊन लेशेमशी त्यांनी लढाई केली. लढाईत लेशेमला हरवून त्यांचे लोक मारले. अशाप्रकारे दानचे लोक लेशेममध्ये राहू लागले. त्यांनी लेशेम हे नाव बदलून त्या शहराला आपल्या पूर्वजांचे दान हे नाव दिले. ⁴⁸ही सर्व शहरे व भोवतालची खेडी दान वंशजांना मिळाली. त्यांच्यातील प्रत्येक कुटुंबाला हिस्सा मिळाला.

यहोशवाचा वाटा

⁴⁹अशाप्रकारे जमिनीची विभागणी आणि सर्व वंशांच्या लोकांना करायच्या वाटण्या हे काम प्रमुखांनी पार पाडले. ते झाल्यावर नूनाचा पुत्र यहोशवाला ही काही जमीन द्यायचे इझ्राएलच्या लोकांनी ठरवले. तशी परमेश्वराची आज्ञा होती. ⁵⁰त्याला ही जमीन मिळाली अशी परमेश्वराने आज्ञा दिली होती. तेव्हा त्यांनी एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशातील तिप्पाथ-सेरह हे नगर यहोशवाला दिले. यहोशवाने ते नगर मागितले होते. तेव्हा ते नगर आणखी बळकट करून तो तेथे राहू लागला.

⁵¹अशाप्रकारे या जमिनीच्या वाटण्या इझ्राएलच्या सर्व वंशांच्या लोकांमध्ये झाल्या. एलाजार हा याजक, नूनाचा पुत्र यहोशवा आणि वडीलधारी मंडळी या कामासाठी शिलो येथे जमली होती. परमेश्वरासमोर सभामंडपाच्या प्रवेशद्वारात ते एकत्र जमले. अशाप्रकारे हे वाटपाचे काम समाप्त झाले.

आश्रयाची नगरे

20 मग परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, ²इझ्राएल लोकांना सांग “मोशे मार्फत मी माझी आज्ञा तुमच्यापर्यंत पोचवली. मोशेने तुम्हाला सुरक्षिततेसाठी खास नगरे उभारायला सांगितले. ³एखाद्याच्या हातून चुकून मनुष्यवध झाला, व त्याचा खुनाचा उद्देश नसेल तर तो माणूस या नगरात आश्रयाला जाऊ शकतो.

⁴त्याने असे करावे. पळून जाऊन अशा नगराशी पोचल्यावर वेशीपाशी थांबावे. तेथे गावातील वडीलधाऱ्यांना झालेली हकीकत सांगावी. मग त्यांनी त्याला आत येऊ द्यावे. त्याला आपल्यात राहण्यासाठी जागा द्यावी ⁵पण त्याचा पाठलाग करत येणारा माणूसही तेथे येऊन पोचेल तर तेव्हा या वडीलधाऱ्यांनी त्याला थोपवून धरावे. आश्रयासाठी आलेल्या व्यक्तीला त्यांच्या ताब्यात देऊ नये, त्यांनी त्याला संरक्षण द्यावे. कारण ज्याला मृत्यू आला त्याला या व्यक्तीने जाणून बुजून मारलेले नाही. ती चुकून योगायोगाने घडलेली गोष्ट होती. रागाच्या भरात, मारायचे ठरवून त्याने काही केले नाही. त्यावेळी ते चुकून झाले, इतकेच. ⁶न्यायनिवाडा होईपर्यंत त्याने

त्या नगरात राहावे. किंवा तेथील मुख्य याजक हयात असेपर्यंत राहावे. नंतर जेथून आला त्या आपल्या स्वतःच्या नगरात, आपल्या घरी त्याने परत जावे.”

⁷तेव्हा “आश्रयस्थाने” म्हणून इझ्राएल लोकांनी काही नगरांची निवड केली. ती नगरे अशी;

नफतालीच्या डोंगराळ प्रदेशातील, गालील मधले केदेश, एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशातील शखेम, यहूदाच्या डोंगराळ प्रदेशातील किर्याथ-आर्बा (म्हणजेच हेब्रोन)

⁸यार्दनच्या पूर्वेला रजुबेनीच्या प्रदेशापैकी वाळवंटातील यरीहो जवळचे बेसेर, गाद वंशाच्या विभागापैकी गिलादमधील रामोथ. मनश्शेच्या वंशातील बाशानमधील गोलान.

⁹इझ्राएल लोक किंवा त्यांच्यात राहणारे परकीय यांच्यापैकी कोणाच्याही हातून चुकून मनुष्यवध झाल्यास त्याने पळून जाऊन आश्रय घ्यावा म्हणून ही नगरे नेमली. म्हणजे त्या व्यक्तीला संरक्षण मिळेल व तिचा पाठलाग करणाऱ्याच्या हातून ती व्यक्ती मारली जाणार नाही. मग त्या नगरातील न्यायसभेने निवाडा करावा.

याजक आणि लेवी यांच्यासाठी नगरे

21 मग लेवी घराण्याचे प्रमुख हे एलाजार याजक, नूनाचा पुत्र यहोशवा आणि इझ्राएल लोकांच्या वेगवेगळ्या वंशाचे प्रमुख यांच्याशी बोलायला आले. ²ही भेट कनान देशातील शिलो येथे झाली. लेवी प्रमुख त्यांना म्हणाले, “आम्हाला राहण्यासाठी नगरे आणि आमच्या गुराढोरांना चरण्यासाठी कुरणे द्यावीत अशी आज्ञा परमेश्वराने मोशेला केली आहे.” ³तेव्हा इझ्राएल लोकांनी ही परमेश्वराची आज्ञा पाळली. त्यांनी पुढील नगरे आणि गायराने लेवींना दिली.

⁴कहाथी हे लेवी वंशातील एक कूळ, त्याच्यातील अहरोन याजकाच्या वंशजांना यहूदा शिमोन आणि बन्यामीन यांच्या वाटणीच्या प्रदेशातील तेरा नगरे मिळाली.

⁵एफ्राईम, दान आणि मनश्शाचा अर्धा वंश यांच्या मालकीच्या प्रदेशातील दहा नगरे उरलेल्या कहाथी कुळांना मिळाली.

⁶इस्साखार, आशेर, नफताली आणि बाशानमधील मनश्शेचा अर्धा वंश यांच्या भूभागातून गर्बोनच्या वंशजांना तेरा नगरे मिळाली.

⁷मरारीच्या वंशजांना रजुबेन गाद आणि जबुलून यांच्या वाटच्या प्रांतातून बारा नगरे मिळाली.

⁸परमेश्वराने मोशेला दिलेली आज्ञा इझ्राएल लोकांनी पाळली व लेवी लोकांना पुढील नगरे व त्याभोवतालची शिवारे दिली.

⁹यहूदा आणि शिमोनच्या वाटच्या प्रदेशातील नगरे दिली त्यांची नावे पुढे दिली आहेत. ¹⁰चिद्रुया टाकल्या त्यात

पहिली चिट्ठी कहाथी कुळातील लेवींची निघाल्यामुळे ही नगरे त्यांची. ¹¹कियाथ-आर्बा त्यांना मिळाले (म्हणजेच हेब्रोन. अनाकचा पिता आर्बा याचे नाव या नगराला मिळाले होते.) त्याच्या आसपासची थोडी जमीनही गायरान म्हणून त्यांना मिळाली. ¹²पण कियाथ-आर्बाच्या भोवतालची शेते व खेडी यफुन्नेचा पुत्र कालेब याची होती. ¹³तेव्हा त्यांनी हेब्रोन नगर अहरोनच्या वंशजांना दिले. (हेब्रोन हे आश्रयाचे नगर होते.) त्याखेरीज लिब्ना ¹⁴यतीर, एष्टमोवा, ¹⁵होलोन, दबीर, ¹⁶अईन, युष्टा, आणि बेथ-शेमेश ही नगरे व गुरांसाठी शिवारे दिली. अशाप्रकारे ही नऊ नगरे त्या दोन वंशांना दिली.

¹⁷बन्यामीनच्या प्रदेशातील नगरे अहरोनच्या वंशजांना मिळाली. ती म्हणजे, गिबोन, गेबा, ¹⁸अनाथोथ, अलमोन ही चार नगरे व भोवतालची गायराने. ¹⁹अहरोनच्या वंशातील याजकांना त्यांनी ही तेरा नगरे व शिवारे दिली.

²⁰एफ्राईमच्या वाटच्या जमिनीतील नगरे कहाथी वंशातील उर्वरित लोकांना मिळाली. ती अशी : ²¹एफ्राईमाच्या डोंगराळ प्रदेशातील शखेम हे आश्रयाचे नगर, गेजेर, ²²किबसाईम व बेथ-होरोन ही चार नगरे व भोवतालची गायराने.

²³दानच्या हिश्यातून एलएतके, गिबबथोन, ²⁴अयालोन, गथ-रिम्मोन ही चार गावे व गुरांसाठी शिवार दिले.

²⁵मनश्शाच्या अर्ध्या वंशाच्या मालकीच्या प्रदेशातून तानख व गथ-रिम्मोन ही दोन नगरे व शिवारे दिली.

²⁶कहाथी वंशाला अशी एकंदर दहा नगरे व आसपासची गायराने मिळाली.

²⁷लेवी वंशातील गेर्षोन कुळाला ही काही नगरे मिळाली. ती अशी:

मनश्शाच्या अर्ध्या वंशातील लोकांनी त्यांना बाशान मधील गोलान दिले (गोलान हे आश्रयस्थान होते.) बैशतरा देखील दिले. म्हणजेच एकंदर दोन नगरे व शिवार दिली.

²⁸इस्साखारच्या वंशजांनी किशशोन, दाबरथ ²⁹यर्मूथ, एलगज़ीम ही चार नगरे भोवतालची शिवारे दिली.

³⁰आशेरच्या वंशाजांनी मिशाल, अब्दोन, ³¹हेलाकाथ, रहोब, ही चार नगरे गुरांसाठी भोवतालचे थोडे गायरान दिले.

³²नफतालीच्या कुळातील लोकांनी गालील मधले केदेश दिले. (केदेश हे आश्रयाचे नगर) नफतालींनी हम्मोथ दोर आणि कर्तान ही ही दिली. म्हणजे एकंदर तीन नगरे व गुरांना चरण्यासाठी भोवतालची शिवारे दिली.

³³गेर्षोन वंशजांना अशी एकंदर तेरा नगरे व गायराने मिळाली.

³⁴मरारी हे लेवी वंशातील एक कूळ, त्यांना मिळालेली नगरे अशी;

जबुलूनच्या वंशजांनी यकनाम, कर्ता ³⁵दिम्ना नहलाल ही चार नगरे व शिवार दिली.

³⁶रुबेनींनी बेसेर, याहस ³⁷कदेमोथ, मेफाथ ही चार नगरे व गायराने दिली.

³⁸गाद वंशातील लोकांनी गिलादमधील रामोथ (हे आश्रयाचे नगर) दिले. शिवाय महनाईम, ³⁹हेशबोन, याजेर अशी एकंदर चार नगरे व शिवारे दिली.

⁴⁰अशाप्रकारे मरारी या लेवी वंशातील शेवटच्या कुळाला बारा नगरे मिळाली.

⁴¹म्हणजे लेवी वंशाजांना सर्व मिळून अठेचाळीस नगरे व गुरांना चारायला शिवारे मिळाली. इझ्राएल लोकांमधील इतर सर्व वंशांच्या लोकांच्या मालकीतील ही शहरे आणि जमीन होती. ⁴²प्रत्येक गावाला गायरान होते. सर्वच नगराच्या बाबतीत हे खरे होते.

⁴³अशाप्रकारे इझ्राएल लोकांना दिलेला शब्द परमेश्वराने खरा केला. कबूल केल्याप्रमाणे सर्व जमीन त्याने लोकांना दिली. लोकांनी ती ताब्यात घेतली व ते तेथे राहू लागले. ⁴⁴तसेच परमेश्वराने त्यांच्या पूर्वजांना शब्द दिल्याप्रमाणे, सगळीकडे सर्वत्र शांतता नांदू लागली. यांना कोणताही शत्रू नामोहरण करू शकला नाही. उलट परमेश्वराच्या करणीने शत्रूच इझ्राएल लोकांच्या हाती आला. ⁴⁵अशाप्रकारे परमेश्वराने दिलेले प्रत्येक वचन पुरे झाले. काहीही पुरे व्हावयाचे शिल्लक राहिले नाही. प्रत्येक शब्द प्रत्यक्षात आला.

तीन वंशांचे लोक स्वस्थानी परततात

22 यहोशवाने मग रुबेनी, गादी आणि मनश्शाच्या अर्ध्या वंशातील लोक यांना एकत्र बोलवले. ²त्यांना तो म्हणाला, “परमेश्वराचा सेवक मोशे याने तुम्हाला जे जे सांगितले त्याप्रमाणे तुम्ही वागलात. माझ्याही सर्व आज्ञा तुम्ही पाळल्यात. ³आजपर्यंत तुम्ही आपल्या इझ्राएल बांधवांनाही पाठिंबा दिल्यात. तुमच्या परमेश्वर देवाने दिलेल्या सर्व आज्ञा तुम्ही काटेकोरपणे पाळल्या आहेत. ⁴सर्व कठीण प्रसंगातून शांतता देण्याचे तुमच्या परमेश्वर देवाने इझ्राएल लोकांना वचन दिले होते. आणि परमेश्वराने आपला शब्द खरा केला आहे. तेव्हा आता तुम्ही आपल्या घरी जाऊ शकता. याईनच्या पूर्वेकडील प्रदेश परमेश्वराचा सेवक मोशेने तुम्हाला दिल्या आहे. तेथे तुम्ही आता जाऊ शकता. ⁵पण एक गोष्ट लक्षात ठेवा मोशेचे नियम पाळत चला. परमेश्वर देवावर प्रेम करा आणि त्याच्या आज्ञा पाळा. परमेश्वराच्या मार्गाने जा आणि मनोभावे त्याची सेवा करा.”

⁶एवढे बोलून यहोशवाने त्यांना निरोप दिला आणि ते निघाले. ते आपल्या घरी परतले ⁷बाशानची भूमी मोशेने मनश्शेच्या अर्ध्या वंशाला दिली होती. उरलेल्या दुसऱ्या अर्ध्या वंशाला याईनच्या पश्चिमेकडील काही जमीन यहोशवाने दिली. त्यांना आशीर्वाद देऊन यहोशवाने निरोप दिला. ⁸तो म्हणाला, “तुम्हाला सर्व ऐश्वर्य मिळाले आहे.

भरपूर गुरेढोरे आहेत सोने, रुपे, मौल्यवान दागदागिने तुमच्याकडे आहेत. सुंदर, तलम वस्त्रे आहेत. शत्रूच्या लुटीतील अनेक वस्तू तुम्ही घेतल्या आहेत. त्यांची आपापसात वाटणी करून आता आपापल्या ठिकाणी परत जा."

⁹तेव्हा रजबेनी, गादी आणि मनश्शेच्या वंशातील लोक यांनी इझ्राएल लोकांचा निरोप घेऊन प्रस्थान केले. ते कनान देशातील शिलो येथे होते. तेथून निघून ते गिलाद कडे गेले. मोशेने परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे जो प्रांत त्यांना द्यायला सांगितला होता तेथे म्हणजेच आपल्या वतनाकडे ते परत गेले.

¹⁰रजबेन, गाद आणि मनश्शे या वंशातील लोक गलिलोथ ठिकाणी आले. कनान देशातील यार्दन नदीच्या जवळ हे आहे. या ठिकाणी त्यांनी एक मोठी वेदी बांधली. ¹¹या तीन वंशांच्या लोकांनी ही वेदी बांधल्याची बातमी शिलो येथे असलेल्या इतर इझ्राएल लोकांनी ऐकली. कनान देशाच्या सीमेजवळ गलिलोथ येथे ही वेदी बांधल्याचे त्यांच्या कानावर आले. इझ्राएलच्या भागात यार्दन नदी जवळ हे ठिकाण होते. ¹²या बातमीने क्रुध्द होऊन सर्व इझ्राएल लोकांनी एक होऊन या तीन वंशांच्या लोकांवर चढाई करण्याचे ठरवले.

¹³इझ्राएल लोकांनी रजबेन, गाद व मनश्शे यांच्या वंशजांशी बोलणी करण्यास काही जणांना पाठवले. एलाजार याजकाचा मुलगा फिनहास हा त्यांचा प्रमुख होता. ¹⁴त्याखेरीज, शिलो येथे असलेल्या इझ्राएलच्या प्रत्येक कुळातून एक अशा दहा जणांनाही पाठवले. हे दहाजण आपापल्या कुळाचे प्रमुख होते.

¹⁵अशी अकरा माणसे गिलाद येथे गेली. रजबेन, गाद आणि मनश्शेच्या वंशातील लोक यांच्याशी बोलणी करताना ते म्हणाले, ¹⁶"सर्व इझ्राएल लोकांची विचारणा आहे की, परमेश्वराविरुद्ध असलेली ही गोष्ट तुम्ही का केलीत? तुम्ही हे बंड का केलेत? परमेश्वराच्या शिकवणी विरुद्ध ही वेदी तुम्ही का बांधलीत? ¹⁷पौराला काय झाले ते आठवते ना? त्या पापाचे फळ आपण अजून भोगत आहोत. त्या भयंकर पापाची शिक्षा म्हणून आपल्यावर आजारपण ओढवले. त्यातून आपण अजूनही पूर्णतः बरे झालो नाही. ¹⁸आणि तरी तुम्ही तेच करताना! हे परमेश्वराविरुद्ध बंड आहे. तुम्ही परमेश्वराला अनुसरण्याचे सोडून देणार आहात काय? तुम्ही हे थांबवले नाहीत तर सर्व इझ्राएल लोकांवर परमेश्वराचा कोप होईल.

¹⁹"परमेश्वराच्या उपासनेला तुमची भूमी तुम्हाला चांगली वाटत नसेल तर आमच्या भागात या. आमच्या भागात परमेश्वराचे निवासस्थान आहे आमच्या वाढ्याची थोडी जमीन घेऊन हवे तर राहू शकता. पण परमेश्वराच्या शिकवणुकी विरुद्ध वागू नका. आता आणखी वेदी बांधू नका. परमेश्वर देवाच्या निवासमंडपात आमच्या येथे एक वेदी आहेच.

²⁰"जेरहाचा मुलगा आखान आठवतो का? त्याने, नष्ट करून टाकायच्या वस्तू विषयीची आज्ञा पाळायचे नाकारले. देवाची आज्ञा त्याने एकट्याने मोडली पण शिक्षा मात्र सर्व इझ्राएल लोकांना झाली. आखान, त्याच्या पापामुळे मेल्या पण आणखीही बरीच माणसे मरण पावली."

²¹तेव्हा रजबेन गाद आणि मनश्शेच्या वंशातील लोक यांनी या अकरा जणांना उत्तर दिले. ते म्हणाले, ²²"परमेश्वर हाच आमचा देव आहे.* परमेश्वर हाच आमचा समर्थ परमेश्वर आहे. आणि आम्ही हे का केले हे देवाला माहीत आहे. तुम्हीही समजून घ्या. आम्ही केले ते उचितच आहे हे तुमच्या लक्षात येईल. आम्ही चुकलो अशी तुमची खात्री पटली तर आम्हाला जिवंत ठेवू नका. ²³आम्ही देवाचा नियम मोडला असेल तर परमेश्वरानेच आम्हाला शिक्षा करावी. ²⁴आम्ही ही वेदी होमार्पण धान्यार्पण किंवा शांति-अर्पण करण्यासाठी बांधली असे तुम्हाला वाटते का? नाही, आम्ही ती त्यासाठी बांधली नाही. मग का बांधली बरे? उद्या कदाचित् तुमचे वंशज आम्हाला आपल्यापैकीच एक म्हणून ओळखणार नाहीत अशी आम्हाला भीती वाटली. तुम्ही कोण इझ्राएल लोकांच्या परमेश्वर देवाची आराधना करणारे? असे कदाचित् ते विचारतील. ²⁵देवाने आम्हाला यार्दनच्या पलीकडच्या तीरावरची जमीन दिली आहे. नदीमुळे आपण वेगळे पडलो आहोत. उद्या तुमची मुले मोठी होऊन तुमच्या प्रदेशावर सत्ता गाजवू लागली की, आम्हीही तुमच्यापैकीच आहोत हे ती विसरतील मग ते म्हणतील, 'हे रजबेन आणि गाद इझ्राएलपैकी नव्हेत' आणि तुमचे वंशज आमच्या वंशजांना परमेश्वराची आराधना करायला प्रतिबंध करतील.

²⁶"म्हणून आम्ही ही वेदी बांधायचे ठरवले. पण यज्ञार्पणे किंवा होमार्पणे करण्याच्या हेतूने ती बांधली नाही. ²⁷तुमचा आणि आमचा परमेश्वर एकच आहे हे दाखवणे हा वेदी बांधण्यामागचा उद्देश होता. तुम्हा आम्हाला व पुढच्या पिढ्यांना ही वेदी साक्ष राहिल की हा आपला परमेश्वर आहे. आम्ही परमेश्वराला यज्ञार्पणे, अन्नार्पणे, शांतिअर्पणे करू. तुमच्याप्रमाणेच आम्हीही इझ्राएल लोकांपैकी आहोत हे तुमच्या वंशजांना कळावे अशी आमची इच्छा आहे. ²⁸आम्ही इझ्राएल नाही असे उद्या तुमची मुले म्हणाली तर आमची मुले म्हणतील, 'ही पाहा आमच्या वाडवडिलांनी बांधलेली वेदी. ही वेदी दीर्घकाल परमेश्वराच्या पवित्र निवासस्थानामधील वेदीसारखीच आहे. ही आम्ही यज्ञासाठी वापरत नाही. आम्ही ही इझ्राएलचाच एक भाग आहोत याची ही साक्ष आहे.'

²⁹"परमेश्वराविरुद्ध बंड करावे असे खरोखरच आम्हाला वाटत नाही. त्याच्या मार्गाने जायचे आम्ही

परमेश्वर ... आमचा देव आहे किंवा "याचे खरा देव आहे! याचे खरा देव आहे!" शब्दशः "एल-एलोहिम याचे! एल-एलोहिम याचे!"

थांबवणार नाही. परमेश्वराच्या निवासस्थानासमोरची वेदी हीच खरी हे आम्हाला माहीत आहे. तीच परमेश्वर देवाची आहे.”

³⁰रजबेनी, गादी आणि मनश्शेचे लोक काय म्हणाले ते फिनहास याजक व त्याच्या बरोबर आलेले इतर प्रमुख यांनी ऐकले. त्यांना ते पटले. या लोकांचे म्हणणे खरे आहे असे त्यांचे समाधान झाले. ³¹तेव्हा फिनहास याजक त्यांना म्हणाला, “परमेश्वराची आपल्याला साथ आहे हे आता आपण जाणतो. तुम्ही त्याच्याविरुद्ध बंड केले नाही हे आम्हाला कळले. आता परमेश्वर इझ्राएल लोकांना शिक्षा करणार नाही, म्हणून आम्हाला आनंद वाटतो.”

³²मग फिनहास आणि सर्व प्रमुख आपल्या घरी परतले. रजबेनी आणि गादी यांना गिलाद मध्ये सोडून कनान येथे आले. त्यांनी इझ्राएल लोकांना सर्व हकीकत सांगितली. ³³इझ्राएल लोकांचेही त्याने समाधान झाले. आनंद वाटून त्यांनी परमेश्वराचे आभार मानले. रजबेनी, गादी आणि मनश्शे या लोकांविरुद्ध चढाई न करण्याचे त्यांनी ठरवले. ते लोक जेथे राहात होते तो प्रदेश नष्ट न करण्याचे त्यांनी ठरवले.

³⁴रजबेनी आणि गादी यांनी या वेदीला नाव दिले, ते असे, “परमेश्वर हाच देव आहे असा आमचा विश्वास आहे ह्याची ही साक्ष.”

यहोशवाचे लोकांना प्रोत्साहन

23 परमेश्वराने इझ्राएल लोकांना भोवतालच्या शत्रूंपासून विसावा दिला. त्यांना सुरक्षित केले. अशी अनेक वर्षे लोटली, आता यहोशवा बराच वृद्ध झाला होता. ²तेव्हा एकदा, इझ्राएल लोकांमधील वडीलधारी मंडळी, कुटुंबप्रमुख, न्यायाधीश, अंमलदार या सर्वांना यहोशवाने भेटीसाठी एकत्र बोलावले. तो त्यांना म्हणाला, “मी आता म्हातारा झालो. ³परमेश्वराने आपल्या शत्रूंची काय परिस्थिती करून टाकली ते तुम्ही पाहिले. आपल्याला मदत करण्याच्या उद्देशाने त्याने ते केले. तुमचा परमेश्वर देव तुमच्यासाठी लढला. ⁴यार्दन नदी आणि पश्चिमेला भूमध्य समुद्र यांच्या मधली जमीन तुम्ही काबीज करू शकता हे मी तुम्हाला सांगितल्याचे तुमच्या लक्षात असेलच. ही भूमी तुम्हाला द्यायचे मी वचन दिले आहे, पण अजून तुम्ही ती ताब्यात घेतली नाही. ⁵तेथील रहिवाश्यांना तुमचा परमेश्वर देव घालवून देईल. तुम्ही ती आपल्या ताब्यात घ्याल. तेथील लोकांना परमेश्वर हुसकावून लावील. तुमच्यासाठी त्याने हे करायचे कबूल केले आहे.

⁶“परमेश्वराने दिलेल्या आज्ञा तुम्ही कटाक्षाने पाळल्या पाहिजेत. मोशेच्या नियमशास्त्राने जे जे लिहिले आहे त्या सर्वांचे पालन करा. त्याच्याकडे पाठ फिरवू नका. ⁷इझ्राएल नसलेलीही काही माणसे अजून आपल्यात आहेत. ती त्यांच्या दैवतांची पूजा करतात. अशा लोकांशी मैत्री करू नका. त्यांच्या दैवतांची सेवा किंवा पूजा करू नका.

⁸आपल्या परमेश्वर देवाचीच उपासना करा. पूर्वी तुम्ही हे केले आहे व पुढेही करत राहा.

⁹“परमेश्वराने तुम्हाला तुमच्यापेक्षा बलाढ्य राष्ट्रांचा पराभव करायला मदत केली आहे. त्याने त्या लोकांना बाहेर पडायला भाग पाडले. कोणीही तुम्हाला आतापर्यंत पराभूत करू शकले नाही. ¹⁰परमेश्वराच्या साहाय्याने, एक इझ्राएल माणूस शत्रूच्या हजार सैनिकांना सळो की पळो करू शकतो. कारण खुद्द तुमचा परमेश्वर देवच तुमच्या वतीने लढतो. असे करायचा परमेश्वराने शब्द दिला आहे. ¹¹तेव्हा तुम्ही आपल्या परमेश्वरावरच प्रेम करत राहा.

¹²“आपल्या परमेश्वराच्या उपासनेत खंड पडू देऊ नका. इझ्राएली, खेरीज इतर लोकांशी मैत्री करू नका. त्यांच्याशी लग्न संबंध ठेवू नका. पण या लोकांशी मैत्री ठेवलीत तर ¹³शत्रूला पराभूत करायला तुमचा परमेश्वर देव तुम्हाला मदत करणार नाही. हे लोक तुमच्यासाठी सापळा ठरतील डोळ्यांत धूर आणि धूळ जाऊन त्रास व्हावा तसा तुम्हाला या लोकांमुळे त्रास होईल. मग तुम्हाला ही चांगली भूमी सोडावी लागेल. परमेश्वराने तुम्हाला ती दिली, पण त्याच्या आज्ञा पाळल्या नाहीत तर तुम्ही देशोधडीला लागाल.

¹⁴“माझी अखेर आता जवळ येऊन ठेपली आहे. परमेश्वराने तुमच्यासाठी बऱ्याच महान गोष्टी केल्या हे तुम्ही जाणता व खरोखरच त्यावर विश्वास ठेवता. त्याने दिलेला शब्द पाळण्यात कुठेही कसूर केली नाही हे तुम्हाला माहीत आहेच. आपल्याला दिलेले प्रत्येक वचन त्याने पुरे केले. ¹⁵परमेश्वर देवाने आपल्याला जी काही चांगली वचने दिली ती सर्व प्रत्यक्षात आली. पण तसेच त्याचे दुसरे वचनही प्रत्यक्षात आल्याखेरीज राहणार नाही. आपण चुकीने वागलो तर आपल्यावर संकटे ओढवतील असाही त्याने शब्द दिला आहे. त्याने दिलेली ही चांगली सुपीक जमीन सोडून आपल्याला जावे लागेल असेही त्याने शपथपूर्वक उच्चारले आहे. ¹⁶तुम्ही तुमच्या परमेश्वर देवाशी केलेल्या कराराचा भंग केल्यात तर असे घडेल. इतर दैवतांच्या भजनी लागलात तर तुम्ही या जमीनीला मुकाल. तेव्हा त्या इतर दैवतांची चुकूनसुध्दा पूजा करू नका. तसे केलेत तर आपल्या परमेश्वराचा तुमच्यावर कोप होईल. आणि मग त्याने दिलेल्या या चांगल्या प्रदेशातून तो तुमची हकालपट्टी करेल.”

यहोशवाचा अखेरचा निरोप

24 यहोशवाने इझ्राएल लोकांच्या सर्व वंशांना शखेम येथे एकत्र बोलावले. इझ्राएली पैकी वडीलधारी मंडळी, न्यायाधीश, प्रमुख, अधिकारी या सर्वांना पुढे बोलावले. ही मंडळी परमेश्वरासमोर उभी राहिली.

²मग यहोशवा सर्वांशी बोलला. तो म्हणाला, “इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाचे तुम्हाला काय सांगणे आहे ते आता मी तुम्हाला कळवतो.

फार पूर्वी तुमचे पूर्वज फरात नदीच्या पलीकडे राहात होते. अब्राहाम आणि नाहोर यांचा बाप तेरह याच्या काळातील लोकांविषयी मी बोलत आहे. त्यावेळी हे लोक इतर दैवतांची पूजा करत होते. ³पण मी, परमेश्वराने, तुमचा पूर्वज अब्राहाम याला नदीपलीकडल्या प्रदेशातून बाहेर काढले. कनान देशात त्याला बराच प्रवास घडवला आणि त्याला बरीच मुलेबाळे दिली. त्याला मी इसहाक हा त्याचा पुत्र दिला. ⁴मग याकोब आणि एसाव हे दोन पुत्र इसहाकाला दिले. सेईर डोंगरा भोवतालची जमीन मी एसावला दिली. याकोब आणि त्याची मुलेबाळे येथे राहिली नाहीत. ती मंडळी मिसर देशात गेली.

⁵मग मी मोशे आणि अहरोन यांना मिसरला पाठवले. त्यांच्यामार्फत मला माझ्या लोकांना मिसरमधून बाहेर काढायचे होते. त्यासाठी मी मिसरमधील लोकांना भयंकर त्रासदायक गोष्टींनी पिडले. आणि तुमच्या पूर्वजांना मिसरमधून बाहेर आणले. ⁶अशाप्रकारे तेथून सुटका झाल्यावर ते समुद्रापर्यंत आले तरी मिसरमधील लोक त्यांचा पाठलाग करत होते. रथ, घोडेस्वार यांच्यासह त्यांनी पाठलाग केला. ⁷तेव्हा त्यांनी माझा म्हणजे परमेश्वराचा धावा केला. म्हणून मी मिसरमधील लोकांना अनेक संकटांनी हैराण केले. समुद्राला त्यांना आच्छादून टाकायला लावले आणि त्यांना त्याने बुडवले. मिसरच्या सैन्याची मी काय स्थिती केली ती तुम्ही डोळ्यांनी पाहिलीच आहे.

त्यानंतर तुम्ही बरेच दिवस वाळवंटात काढलेत. ⁸मग मी तुम्हाला यार्देन नदीच्या पूर्वेकडील अमोरी लोकांच्या प्रदेशात आणले. त्यांनी तुमच्याशी युद्ध केले पण मी तुमच्यामार्फत त्यांचा पराभव केला. त्यांचा संहार करायचे सामर्थ्य मी तुम्हाला दिले. मग तुम्ही त्या प्रदेशाचा ताबा घेतलात.

⁹त्यानंतर मवाबाचा राजा आणि सिप्पोरचा मुलगा बालाक याने झम्राएल लोकां विरुद्ध लढण्याची तयारी केली. त्याने बौराचा मुलगा बलाम याला बोलावणे

पाठवून तुम्हाला शाप द्यायला सांगितले. ¹⁰पण मी परमेश्वराने, बलामाचे म्हणणे ऐकायचे नाकारले. तेव्हा बलामाने तुम्हाला आशीर्वाद दिला. आणि मी तुमचे रक्षण करून तुम्हाला संकटातून बाहेर काढले.

¹¹मग तुम्ही यार्देन नदी पार करून यरीहो येथे आलात. यरीहो मधील लोकांनी तुमच्याशी लढाई केली. अमोरी, परिज्जी, कनानी, हिती, गिराशी, हिच्वी, यबूसी यांनीही लढाई केली. पण माझ्यामुळे तुम्ही त्यांचा पराभव करू शकलात. ¹²तुमचे सैन्य चाल करून गेल्यावर मी त्याच्यापुढे गांधील माश्या

पाठवल्या. त्यांनी हैराण होऊन ते लोक चालते झाले. तेव्हा तलवार किंवा धनुष्य न वापरताच तुम्ही त्या प्रदेशाचा ताबा घेतलात.

¹³मी परमेश्वराने, तुम्हाला ती जमीन दिली. तुम्हाला ती मिळवायला परिश्रम करावे लागले नाहीत. माझ्यामुळे ती तुम्हाला मिळाली. ती शहरे तुम्ही बांधली नाहीत-ती मी दिली. आता त्या जमिनीवर आणि त्या नगरांमध्ये तुम्ही राहात आहात. द्राक्षमळे आणि जैतून वृक्षांच्या बागा तुम्हाला मिळाल्या पण त्या तुम्हाला लावाव्या लागलेल्या नाहीत."

¹⁴मग यहोशवा लोकांना म्हणाला, "तुम्ही आताच परमेश्वराचे शब्द ऐकलेत. तुम्ही त्याची आदरपूर्वक उपासना केली पाहिजे आणि प्रामाणिक पणने त्याची सेवा केली पाहिजे. तुमच्या पूर्वजांनी ज्या खोव्या दैवतांची पूजा केली त्यांचा त्याग करा. फरात नदीच्या पलीकडे आणि मिसरमध्ये ते फार पूर्वी घडून गेले. आता फक्त या परमेश्वराचीच सेवा करा.

¹⁵"पण कदाचित् या परमेश्वराची सेवा करणे तुमच्या मनात नसेल, तर ती निवड आजच करा. कोणाची उपासना करायची ते ठरवा. फरात नदीच्या पलीकडच्या तीरावर तुमचे पूर्वज राहात असताना त्यांनी ज्या दैवतांची पूजा केली त्यांना तुम्ही भजणार का? की या प्रदेशात राहणाऱ्या अमोऱ्यांचे दैवत आपले मानणार? तुमचे तुम्हीच ते ठरवा. मी आणि माझे कुटुंबीय यांच्यापुरते बोलायचे तर आम्ही याच परमेश्वराची सेवा करू."

¹⁶मग लोकांनी उत्तर दिले, "हाच आमचा परमेश्वर त्याच्या सेवेत खंड पडणार नाही आम्ही इतर दैवतांची पूजा करण्यासाठी आपल्या परमेश्वराला सोडणार नाही. ¹⁷आमच्या पूर्वजांना याच परमेश्वर देवाने मिसरमधून बाहेर आणले. ते आम्ही जाणतो. तेथे आम्ही दस होतो. पण परमेश्वराने तेथे आमच्यासाठी चमत्कार घडवले. आम्हाला तेथून बाहेर आणले, एवढेच नव्हे तर इतर प्रदेशांतून आम्ही प्रवास करताना त्यानेच आमचे रक्षण केले. ¹⁸तेथील रहिवाश्यांना पराभूत करायला त्यानेच आम्हाला साहाय्य केले. आता आम्ही आहोत त्या भूमीवरील अमोरी लोकांचा पराभव करायलाही परमेश्वराचीच आम्हाला मदत झाली. तेव्हा आम्ही याच परमेश्वराची सेवा करणार. तोच आमचा देव आहे."

¹⁹त्यावर यहोशवा म्हणाला, "हे खरे नाही. सतत या परमेश्वराची सेवा करत राहणे तुम्हाला जमणार नाही. हा परमेश्वर देव पवित्र आहे. आपल्या लोकांनी इतर दैवतांची पूजा करण्याचा त्याला तिरस्कार वाटतो. तुम्ही त्याच्याकडे पाठ फिरवलीत तर तो तुम्हाला क्षमा करणार नाही. ²⁰तुम्ही या परमेश्वराचा त्याग करून इतर दैवतांच्या भजनी लागलात तर तुमच्यावर संकटे कोसळतील.

परमेश्वर तुमचा नाश करील. आजवर त्याने तुमचे भले केले आहे पण त्याच्या विरुद्ध गेलात तर तो तुमचा नाश करील.”

²¹तेव्हा लोक यहोशवाला म्हणाले, “नाही! आम्ही या परमेश्वराचीच सेवा करू.”

²²यहोशवा त्यांना म्हणाला, “एकदा प्रत्येकाने स्वतः कडे आणि येथे जमलेल्या लोकांकडे पाहावे. या परमेश्वराचीच सेवा करायचे ठरवले आहे याबद्दल तुमच्या सर्वांच्या मनात खात्री आहे का? तुम्ही सर्वजण याला साक्षी आहात का?”

लोक उत्तरले, “होय, निःसंशय! आम्ही सर्वांनी याच परमेश्वराची सेवा करायचे ठरवले आहे.”

²³तेव्हा यहोशवाने त्यांना सांगितले, “तर मग तुमच्यापैकी कोणाजवळ खोटे दैवत असतील तर ते टाकून द्या. इझ्राएलाच्याच परमेश्वर देवावर मनोभावे निष्ठा ठेवा.”

²⁴लोक यहोशवाला म्हणाले, “आम्ही या परमेश्वर देवालाच मानतो. आम्ही त्याचेच फक्त ऐकू.”

²⁵मग यहोशवाने त्या दिवशी शखेम या नगतरात लोकांशी करार केला. त्यांनी पाळायचे नियम सांगितले. ²⁶त्याने ही वचने परमेश्वराच्या नियमशास्त्रात लिहिली. मग एक मोठा दगड निवडून तो परमेश्वराच्या निवासस्थाना जवळच्या एला वृक्षाखाली उभा केला. हा दगड या कराराची साक्ष होय.

²⁷मग यहोशवा सर्वांना उद्देशून म्हणाला, “आज आपण जे बोललो ते सर्व या दगडामुळे तुमच्या लक्षात राहील. परमेश्वर आज आमच्याशी बोलला तेव्हा हा दगड येथेच होता. तेव्हा आजच्या घटनेचे स्मरण म्हणून हा दगड

राहिल. तुमच्याविरुद्ध हा साक्ष राहील. तुम्ही परमेश्वर देवाकडे पाठ फिरवायला लागलात तर हा तुम्हाला शोपवील.”

²⁸एवढे झाल्यावर यहोशवाने लोकांना घरी परतायला सांगितले. तेव्हा सर्वजण आपापल्या ठिकाणी परत गेले.

यहोशवाचा मृत्यू

²⁹यानंतर नूनाचा पुत्र यहोशवा मरण पावला. त्याचे वय तेव्हा एकशेदहा वर्षे होते. ³⁰तिम्राथ सेरह या आपल्या वतनाच्या गावी त्याचे दफन करण्यात आले. गाश डोंगराच्या उत्तरेला एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशात हे ठिकाण आहे.

³¹यहोशवाच्या हयातीत आणि त्याच्या निधनानंतरही इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराची सेवा केली. परमेश्वराने इझ्राएलासाठी काय केले हे पाहिलेली वडीलधारी माणसे जिवंत असताना लोक परमेश्वराची उपासना करत राहिले.

योसेफ घरी परततो

³²इझ्राएल लोकांनी मिसरमधून बाहेर पडताना योसेफच्या अस्थी बरोबर बाळगल्या होत्या. त्या त्यांनी शखेम येथे पुरल्या. शखेम नावाच्या माणसाचे वडील हमोर याच्या मुलाबाळांकडून याकोबने हा भूभाग शंभर रौप्यमुद्रांना विकत घेतला होता. हा प्रदेश योसेफच्या मुलाबाळांच्या मालकीचा झाला.

³³अहरोनाचा मुलगा एलाजार हाही मरण पावला. एफ्राईमाच्या डोंगराळ प्रदेशातील गिबा येथे त्याचे दफन करण्यात आले. एलाजारचा पुत्र फिनहास याला गिबा हा प्रदेश मिळाला.

शास्ते

यहूदाची कनान्यांवर चढाई

1 यहोशवा वारला. त्यानंतर इस्राएल लोकांनी परमेश्वराची प्रार्थना केली. ते म्हणाले, “कनानी लोकांशी लढाई करण्यासाठी आमच्यापैकी कोणत्या वंशाच्या लोकांनी प्रथम चढाई करावी?”

2 परमेश्वर इस्राएल लोकांना म्हणाला, “यहूदाच्या वंशातील लोकांनी प्रथम जावे. हा प्रदेश ताब्यात घेण्यास मी त्यांना मदत करीन.”

3 यहूदाच्या लोकांनी शिमोनच्या वंशातील आपल्या बांधवांकडे मदतीची मागणी केली. ते म्हणाले, “परमेश्वराने आपल्या सर्वांना जमिनीत हिस्सा द्यायचे अभिवचन दिले आहे. आमची जमीन ताब्यात घेण्यासाठी तुम्ही आम्हाला मदत केली तर तुमची जमीन ताब्यात घ्यायला आम्ही तुमच्या मदतीला येऊ.” तेव्हा शिमोनचे लोक या लढाईत यहूदी लोकांना साथ द्यायला तयार झाले.

4 परमेश्वराच्या मदतीने यहूदाच्या लोकांनी कनानी आणि परिज्जी यांचा पराभव केला. बेजेक नगरात यहूदाच्या लोकांनी दहा हजार माणसे मारली. 5 बेजेकचा राजा त्यांच्या हाती आला. त्याच्याशी ते लढले. तसेच कनानी व परिज्जी यांना पराभूत केले.

6 बेजेकच्या राजाने पळून जायचा प्रयत्न केला. पण यहूदाच्या लोकांनी त्याचा पाठलाग करून त्याला पकडले. त्याच्या हातापायांचे अंगठे तोडले. 7 तेव्हा तो राजा म्हणाला, “मी आतापर्यंत सत्तर राजांच्या हातापायांचे अंगठे कापले आहेत. मी ताटाबाहेर टाकलेले अन्न त्यांना वेचून खावे लागत होते. त्या राजांबरोबर मी ज्या गोष्टी केल्या त्याबद्दल परमेश्वराने मला परतफेड केली आहे.” यहूदाच्या लोकांनी मग त्या बेजेकच्या राजाला यरुशलेम येथे नेले. तेथेच तो मरण पावला.

8 यहूदाच्या लोकांनी यरुशलेमचाही युध्दात पाडाव केला. ते ताब्यात घेतले. तलवारींचा वापर करून त्यांनी तेथील लोकांना कापून काढले. नंतर शहराला आग लावली. 9 यहूदाचे लोक पुढे डोंगराळ प्रदेशात, नेगेबमध्ये तसेच पश्चिमेकडील डोंगर पायथ्याशी राहणाऱ्या आणखी काही कनानी लोकांवर चढाई करून गेले. 10 मग हेब्रोन (म्हणजेच पूर्वीचे किर्याथ-आर्बा) या शहरात राहणाऱ्या कनानी लोकांशी यहूदांनी लढाई केली. शोशय, अहीमन आणि तलमय या तिघांना यहूदांनी पराभूत केले.

कालेब आणि त्याची मुलगी

11 येथून निघून यहूदाचे लोक पुढे दबीर येथे राहणाऱ्यांवर चाल करून गेले (दबीरचे नाव पूर्वी किर्याथ-सेफर असे होते.) 12 यहूदाच्या लोकांनी उठाव करण्यापूर्वी कालेब त्यांना म्हणाला, “किर्याथ सेफरचा पाडाव व्हावा अशी माझी इच्छा आहे. जो कोणी युध्दात हे नगर घेईल त्याला मी माझी मुलगी अखसा देईन. ती त्याची पत्नी होईल.”

13 कालेबला कनाज नावाचा धाकटा भाऊ होता. त्याचा मुलगा अथनिएल. अथनिएलने किर्याथ-सेफर नगर काबीज केले. तेव्हा कालेबने अथनिएलशी अखसाचा विवाह करून दिला.

14 ती अथनिएल जवळ राहायला गेली. अथनिएलने अखसाला आपल्या वडीलांजवळ आणखी थोडी जमीन मागायला सांगितले. ती आपल्या वडीलांकडे गेली. ती जेव्हा गाढवावरून उतरली तेव्हा कालेबने तिला विचारले, “काय झाले?”

15 अखसा वडीलांना म्हणाली, “मला आशीर्वाद द्या. मला तुम्ही नेगेबमधील कोरडे वाळवंट असलेली जमीन दिली आहे. तेव्हा पाणी असलेली अशी काही जमीन मला द्या.” तेव्हा कालेबने तिला हवेतसे वरच्या व खालच्या बाजूचे झरेही दिले.

16 केनी लोकांनी खजुरीच्या झाडांचे नगर (म्हणजेच यरीहो) सोडले. ते यहूदा लोकांना सामील झाले. ते यहूदाच्या वाळवंटात तेथील लोकांबरोबर राहू लागले. अराद नगराजवळ नेगेबमध्ये हे ठिकाण आहे. (केनी हे मोशेच्या सासऱ्याच्या वंशातील लोक होते.)

17 काही कनानी लोक सफात नगरात राहात होते. तेव्हा यहूदा आणि शिमोनच्या लोकांनी या कनान्यांवर हल्ला केला. त्यांनी ते नगर पूर्णपणे उध्वस्त केले आणि त्या नगराचे नाव हर्मा ठेवले.

18 मग गज्जा व त्याभोवतालची खेडी तसेच अष्कलोन व एक्रोन ही नगरे व त्यांच्या भोवतालची खेडी हा सर्व प्रदेश यहूदांनी काबीज केला.

19 या लढाईत परमेश्वर यहूदांच्या बाजूचा होता. त्यांनी डोंगराळ प्रदेशातील जमीन घेतली पण खोऱ्यांमधील जमीन घेण्यास ते असमर्थ ठरले. कारण तेथील लोकांकडे लोखंडी रथ होते. 20 हेब्रोन जवळची जमीन कालेबला द्यायची असे मोशेने वचन दिले होते. त्याप्रमाणे ती जमीन कालेबच्या

वंशजांना मिळाली. अनाकच्या तिन्ही मुलांना कालेबच्या लोकांनी तेथून हद्दपार केले.

बन्यामीनचे वंशज यरुशलेममध्ये स्थायिक

²¹बन्यामीनचे वंशज यबूसी लोकांना यरुशलेममधून हुसकावून लावू शकले नाहीत. त्यामुळे आजतागायत ते यरुशलेममध्ये बन्यामीनी लोकां बरोबर राहात आहेत.

योसेफचे वंशज बेथेल ताब्यात घेतात

²²⁻²³योसेफच्या वंशातील लोक बेथेल नगरावर हल्ला करायला चाल करून गेले. (बेथेलचे नांव पूर्वी लूज असे होते.) योसेफच्या लोकांना परमेश्वराची साथ होती. योसेफच्या लोकांनी आधी काही हेर बेथेलला पाठवले. बेथेलचा पाडाव करण्याच्या दृष्टीने त्यांनी टेहेळणी केली. ²⁴ती करत असताना त्यांना एक माणूस नगराबाहेर येताना दिसला. त्याला ते म्हणाले, “आम्हाला या नगरात जायची गुप्त वाट दाखव आम्ही या नगरावर हल्ला करणार आहोत. तू आम्हाला एवढी मदत केलीस तर आम्ही तुला धक्का लावणार नाही.”

²⁵तेव्हा त्या माणसाने हेरांना एक गुप्त वाट दाखवली. योसेफच्या लोकांनी बेथेलमधील लोकांना तलवारीने कापून काढले. पण या माणसाला कोणतीही इजा पोचू दिली नाही. तसेच त्याच्या कुटुंबियांनाही त्रास दिला नाही. त्या सर्वांना त्यांनी कोठेही निघून जायला मोकळीक दिली. ²⁶तेव्हा तो माणूस त्याच्या कुटुंबासह हिती लोकांच्या प्रदेशात गेला व तेथे त्याने एक नगर उभे केले. त्याने त्या नगराचे नाव लूज असे ठेवले आजही ते त्याच नावाने ओळखले जाते.

इतर वंशाच्या लोकांची कनान्यांशी लढाई

²⁷बेथ-शान, तानख, दोर, इब्लाम आणि मगिदो ही नगरे आणि त्यांच्या भोवतालची खेडी यातही कनानी लोक राहात होते. मनश्शेच्या वंशातील लोक या सर्वांना नगर सोडून द्यायला भाग पाडू शकले नाहीत. आणि त्यामुळे कनानी लोक तिथेच राहिले. त्यांनी आपला प्रदेश सोडायचे नाकारले. ²⁸पुढे इझ्राएल लोक समर्थ बनले तेव्हा त्यांनी या लोकांना आपले गुलाम म्हणून काम करायला लावले. पण कनानी लोकांना शहर सोडून जायला ते भाग पाडू शकले नाहीत.

²⁹एफ्राईमच्या वंशाच्या बाबतीतही असेच घडले. गेजेर मध्ये कनानी राहात होते. त्यांना एफ्राईमचे वंशज देशातून बाहेर काढू शकले नाहीत. तेव्हा हे कनानी लोक एफ्राईम लोकांबरोबर गेजेरमध्ये राहू लागले.

³⁰हीच गोष्ट जबुलूनच्या वंशाच्या बाबतीतही घडली. कित्रोन आणि नहलोल या शहरांमध्ये ही काही कनानी राहात होते. त्यांना जबुलूनचे लोक बाहेर घालवू शकले नाहीत. तेव्हा हे कनानी जबुलून लोकांबरोबरच राहिले.

जबुलून लोकांनी त्यांना आपल्या कामांसाठी गुलाम केले.

³¹आशेर लोकांच्या बाबतीतही हेच झाले. अक्को, सीदेन, अहलाब, अकजीब, हेलबा, अफीक व राहोब या नगरांमधील लोकांना आशेर यांनी बाहेर काढले नाही.

³²कनान्यांना त्यांनी सक्तीने देश सोडायला लावला नाही. तेव्हा कनानी त्यांच्या बरोबरच राहिले.

³³नफतालींच्या बाबतीत हेच झाले. बेथ-शोमेश आणि बेथ-अनाथ येथील लोकांना त्यांनी जबरदस्तीने बाहेर घालवले नाही. नफताली त्या नगरांमधील लोकांबरोबर राहू लागले. तेथील कनानी लोक नफतालींचे गुलाम झाले.

³⁴अमोरी लोकांनी दानच्या वंशजांना डोंगराळ भागातच राहाणे भाग पाडले. त्यांना तेथेच राहावे लागले कारण अमोरी त्यांना खाली खोऱ्यात उतरून वस्ती करू देईनात.

³⁵अमोरी लोकांनी हेरेस, अयालोन व शालबीम या डोंगरांमध्ये राहायचे ठरवले. पुढे योसेफचे वंशज जसे आणखी समर्थ बनले तसे त्यांनी अमोच्यांना आपले दास म्हणून कामाला जुंपले. ³⁶अमोच्यांची सीमा अक्रब्बीम खिंडीपासून सेलापर्यंत व सेलावरून पुढे डोंगराळ प्रदेशापर्यंत होती.

बोखीम येथे परमेश्वराचा दूत

2 परमेश्वराचा दूत गिलगाल नगरातून बोखीम या नगरात आला. इझ्राएल लोकांना त्याने परमेश्वराचा संदेश सांगितला. संदेश असा होता; “मी तुम्हाला मिसरमधून बाहेर आणले. तुमच्या पूर्वजांना वचन दिलेल्या प्रदेशापर्यंत तुम्हाला आणले. तुमच्याशी केलेला करार मी मोडणार नाही असे मी तुम्हाला सांगितले होते. ²त्यामुळे तुम्ही त्या प्रदेशात राहणाऱ्या लोकांशी करार करू नका. त्यांच्या वेद्यां उध्वस्त करा असे मी तुम्हाला स्पष्ट सांगितले होते, पण तुम्ही माझे ऐकले नाही.”

³म्हणून मी म्हणतो, ‘आता या लोकांना त्यांचा देश सोडून जायला मी भाग पाडणार नाही. तुमच्यापुढे ते समस्या निर्माण करतील. त्यांचा पाश तुमच्याभोवती पडेल. त्यांच्या खोट्या देवता जाव्यांप्रमाणे तुम्हाला अडकवून टाकतील.’”

⁴देवदूताने परमेश्वराचा हा संदेश इझ्राएल लोकांना ऐकवल्यावर ते आक्रोश करू लागले. ⁵म्हणून त्या ठिकाणाचे नाव त्यांनी बोखीम असे ठेवले. बोखीम येथे त्यांनी परमेश्वरासाठी यज्ञ केले.

आज्ञाभंग आणि पराभव

⁶मग यहोशवाने सर्वांना घरी जायला सांगितले. तेव्हा सर्व वंशांचे लोक आपापल्या वतनाचा ताबा घ्यायला परतले. ⁷यहोशवाच्या हयातीत आणि त्याच्या मृत्यूनंतर, वडीलधारी मंडळी जिवंत असे पर्यंत इझ्राएलचे लोक परमेश्वराची उपासना करत होते. या वृद्ध मंडळींनी परमेश्वराने इझ्राएल

लोकांसाठी केलेल्या महान गोष्टी पाहिल्या होत्या. ⁸परमेश्वराचा सेवक नूनपुत्र यहोशवा एकशेदहा वर्षांचा होऊन वारला. ⁹इझ्राएल लोकांनी त्याचे दफन केले. तिन्नाथ-हेरेस येथे, गाश डोंगराच्या उत्तरेस एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशात त्याला मिळालेल्या जमिनीत त्याला त्यांनी पुरले.

¹⁰जुन्या पिढीतील सर्व जण मृत्यू पावल्यानंतर नवीन पिढी पुढे आली. त्यांना परमेश्वराविषयी आणि परमेश्वराने इझ्राएल लोकांसाठी काय केले याविषयी काहीही माहिती नव्हती. ¹¹तेव्हा या इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट अशी दुष्कृत्ये केली आणि बआल या दैवताच्या भजनी लागले. हे निंद कृत्य करताना त्यांना परमेश्वराने पाहिले. ¹²परमेश्वराने इझ्राएल लोकांना मिसरमधून बाहेर आणले होते. आणि त्यांच्या पूर्वजांनी परमेश्वराची उपासना केली होती. पण आता या इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराचे अनुसरण करण्याचे सोडून दिले होते, आणि त्यांच्या अवती भोवतीच्या लोकांच्या खोड्या दैवतांची पूजा करायला सुरुवात केली होती. याचा परमेश्वराला संताप आला. ¹³इझ्राएल लोकांनी आता परमेश्वराला सोडून बआल आणि अष्टारोथ यांची उपासना करायला सुरुवात केली.

¹⁴परमेश्वराचा इझ्राएल लोकांवर कोप झाल्यामुळे त्यांच्यावर शत्रू चाल करून येऊ लागला व त्यांना लुटू लागला. भोवताली राहणाऱ्या शत्रूंकडून ते पराभूत होऊ लागले. इझ्राएल लोकांना शत्रूपासून आपले रक्षण करता येईना. ¹⁵लढाईत त्यांना नेहमी अपयश येऊ लागले. परमेश्वराची साथ आता त्यांना नसल्यामुळे ते पराजित होऊ लागले. त्यांच्या भोवती राहणाऱ्या लोकांच्या दैवतांची सेवा केल्यास इझ्राएल लोकांना पराभव पत्करावा लागेल हे परमेश्वराने आधीच बजावले होते.

¹⁶तेव्हा परमेश्वराने न्यायाधीश म्हणून, ओळखल्या जाणाऱ्या नेत्यांची नेमणूक केली. हे नेते इझ्राएलचा ताबा घेणाऱ्या शत्रूंपासून त्यांची सुटका करीत. ¹⁷इझ्राएल लोक या न्यायाधीशांनाही जुमानीतनासे झाले. आपल्या परमेश्वराशी इझ्राएल लोक निष्ठावंत राहिले नाहीत ते इतर दैवतांच्या भजनी लागले. * पूर्वी या इझ्राएल लोकांचे पूर्वज परमेश्वराच्या आज्ञा पाळत असत. पण आता त्यांच्या वागणुकीत बदल झाला आणि परमेश्वराने सांगितलेला मार्ग त्यांनी सोडून दिला.

¹⁸अनेकदा शत्रु इझ्राएलचा जाच करत. अशावेळी ते मदतीसाठी परमेश्वराचा धावा करीत आणि तेव्हा त्यांची दया येऊन परमेश्वर त्यांच्या सुटकेसाठी न्यायाधीशाला पाठवी. परमेश्वर या न्यायाधीशांच्या बरोबर होता. म्हणून इझ्राएल लोकांचे दरवेळी शत्रूपासून रक्षण झाले. ¹⁹पण

प्रत्येक न्यायाधीशाच्या मृत्यूनंतर ते पुन्हा पुन्हा पापाकडे झुकत आणि अन्य दैवतांची उपासना करत आणि त्यांची सेवा करत असत. त्यांच्या पूर्वजांपेक्षाही ते अधिक वाईट वागत असत. त्यांच्या आडमुठ्या स्वभावामुळे आपल्या दुर्बतनात फरक करायला त्यांनी नकार दिला.

²⁰तेव्हा परमेश्वराचा इझ्राएल लोकांवर अतिशय संताप झाला व तो म्हणाला, "मी यांच्या पूर्वजांशी केलेला करार या राष्ट्रांने मोडला आहे. त्यांनी माझे ऐकले नाही. ²¹तेव्हा मी यापुढे त्यांच्या शत्रूंचा पराभव करून इझ्राएल लोकांचा मार्ग मोकळा करत जाणार नाही. यहोशवा वारला तेव्हा जी राष्ट्रे या भूमीत होती त्यांना मी येथेच राहू देईन. ²²इझ्राएल लोकांच्या कसोटीसाठी मी या राष्ट्रांचा वापर करीन. आपल्या पूर्वजांप्रमाणे आताचे इझ्राएल लोक परमेश्वराची आज्ञा पाळतात का ते बघू." ²³तेव्हा परमेश्वराने इतर राष्ट्रांना त्या त्या ठिकाणी राहू दिले. त्यांना तो देश लगेच सोडून जायची बळजबरी केली नाही. त्यांचा पराभव करायला परमेश्वराने यहोशवाच्या सैन्याला साहाय्य केले नाही.

3 ¹⁻²परमेश्वराने इतर राष्ट्रांतील त्या लोकांना इझ्राएलचा प्रदेश सोडण्यास भाग पाडले नाही. परमेश्वराला इझ्राएल लोकांची परीक्षा घ्यायची होती. या पिढीतील इझ्राएल लोकांनी कनानातील देश काबीज करण्यासाठी लढाईत भाग घेतला नव्हता. तेव्हा त्या राष्ट्रांमधील लोकांना परमेश्वराने तेथेच राहू दिले. (कधी युद्ध माहीत नसलेल्या या इझ्राएल लोकांना धडा शिकवण्यासाठी परमेश्वराने असे केले.) तेथे राहू दिलेल्या राष्ट्रांची नावे अशी. ³पलिष्ठांचे पाच राजे, सर्व कनानी लोक, सीदोनी, व बआल-हर्मीनच्या डोंगरापासून ते लेबे हमाथपर्यंतच्या लबानोन डोंगरावर राहणारे हिक्वी. ⁴या योगे इझ्राएल लोकांची परीक्षा पाहावी आणि मोशेमार्फत त्यांच्या पूर्वजांना दिलेल्या आज्ञा ते पाळतात की नाही हे पाहावे म्हणून परमेश्वराने असे केले.

⁵कनानी, हिती, अमोरी, परिज्जी, हिक्वी आणि यबूसी या लोकांबरोबर इझ्राएल लोक राहिले. ⁶इझ्राएल लोकांनी त्यांच्याशी बेटीव्यवहार केला. त्यांच्या मुलींशी लग्ने केली, तसेच आपल्या मुली त्यांच्या मुलांना दिल्या. तसेच त्यांच्या दैवतांची इझ्राएल लोक उपासना करू लागले.

पहिला न्यायाधीश अथनिएल

⁷इझ्राएल लोक दुर्बर्तन करत आहेत हे परमेश्वराने पाहिले. ते त्यांचा देव परमेश्वर ह्याला विसरले आणि बआल हे दैवत व अशेरा देवी यांची उपासना करू लागले. ⁸त्यामुळे परमेश्वर इझ्राएल लोकांवर संतप्त झाला. मेसोपोटेमियाचा राजा कुशन-रिशाथईम याचे करवी परमेश्वराने इझ्राएल लोकांचा पराभव होऊ दिला व त्याची सत्ता त्यांच्यावर आणली. इझ्राएल लोक आठ वर्षे त्याच्या अंमलाखाली होते. ⁹तेव्हा इझ्राएल लोकांनी मदतीसाठी

आपल्या परमेश्वराशी ... भजनीलागले शब्दशः, "वेश्येप्रमाणे इतर दैवतांकडे वळले."

परमेश्वराचा धावा केला. तेव्हा परमेश्वराने अथनिएलला त्यांच्या रक्षणासाठी पाठवले. कालेबचा धाकटा भाऊ कनाज याचा अथनिएल मुलगा होता. त्याने इझ्राएल लोकांचे रक्षण केले. ¹⁰अथनिएलावर परमेश्वराचा आत्मा आला आणि तो इझ्राएल लोकांचा न्यायाधीश झाला. त्याने इझ्राएली सैन्याला लढाईस नेले. परमेश्वराच्या मदतीने अथनिएल ने कुशन-रिशार्थमचा पराभव केला. ¹¹आणि कनाजपुत्र अथनिएलच्या मृत्यूपर्यंत चाळीस वर्षे त्या प्रदेशात शांतता होती.

दुसरा न्यायाधीश एहूद

¹²पुन्हा इझ्राएल लोक परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट असे आचरण करू लागले. ते परमेश्वराने पाहिले. तेव्हा मवाबचा राजा एग्लोन याला इझ्राएल लोकांना पराभूत करण्याचे सामर्थ्य परमेश्वराने दिले. ¹³अम्मोनी आणि अमालेकी लोकांची मदत त्याला मिळाली. त्यांनी इझ्राएल लोकांवर एकत्रित हल्ला केला. एग्लोनच्या सैन्याने इझ्राएलवर विजय मिळवला व त्यांना यरीहो हे खजुरीच्या झाडांचे नगर सोडायला भाग पाडले. ¹⁴पुढे एग्लोन या मवाबच्या राजाने इझ्राएलींवर अठरा वर्षे राज्य केले.

¹⁵त्यांनी पुन्हा परमेश्वराचा धावा केला तेव्हा परमेश्वराने एहूदला लोकांच्या रक्षणासाठी पाठवले. एहूद हा डावरा असून, बन्यामीनच्या वंशातील गेरा याचा मुलगा होता. इझ्राएल लोकांनी एहूदला नजराणा घेऊन एग्लोनकडे पाठवले. ¹⁶एहूदने एक अठरा इंच * लांबीची दुधारी तलवार बनवून घेतली आणि ती उजव्या मांडीवर कपड्यांखाली झाकली जाईल अशी बांधली.

¹⁷मग मवाबचा राजा एग्लोन याच्याकडे तो नजराणा घेऊन गेला. (एग्लोन हा अतिशय लठ्ठ होता.) ¹⁸एहूदने एग्लोनला नजराणा दिला व तो बरोबर घेऊन आलेल्यांना त्याने पाठवून दिले. ¹⁹[त्यांनी राजवाडा सोडला] जेव्हा एहूद गिलगालमधील मुर्तीजवळ आला तेव्हा तो मागे फिरला आणि राजाला भेटण्यासाठी परत गेला. एहूद राजा एग्लोनला म्हणाला, "हे राजा, मी तुझ्यासाठी एक गुप्त संदेश आणला आहे."

राजाने त्याला गप्प बसायची खूण करून सर्व नोकरचाकरांना दालनाच्या बाहेर जायला सांगितले. ²⁰एहूद राजाच्या अगदी जवळ गेला. एग्लोन आता आपल्या राजवाड्याच्या दालनात अगदी एकटा होता.

तेव्हा एहूद म्हणाला, "तुला देवाकडून एक संदेश आहे." राजा सिंहासनावरून उठला आता तो एहूदच्या अगदी निकट होता. ²¹राजा उठल्याबरोबर उजव्या मांडीवर बांधलेली तलवार एहूदने डाव्या हाताने उपसली आणि राजाच्या पोटात खुपसली. ²²तलवारीचे पाते थेट मुठीपर्यंत राजाच्या शरीरात घुसले. राजाच्या अंगातील

चरबीने पाते बरबटले. तेव्हा एहूदने ती तशीच तेथे राहू दिली.

²³मग तो बाहेर पडला आणि दालनाचे दरवाजे बंद करून त्याने त्यांना कुलूप लावले. ²⁴एहूद बाहेर पडल्याबरोबर सेवक आत शिरले. पाहतात तो दरवाजे बंद केलेले. ते पाहून, राजा स्वच्छतागृहात असेल असे त्यांना वाटले. ²⁵ते तसेच बाहेर बराच वेळ थांबले. शेवटी त्यांना काळजी वाटायला लागली. किल्ली आणून त्यांनी कुलूप उघडून दार उघडले. आत शिरतात तर जमिनीवर त्यांना राजाचा मृतदेह पसरलेला दिसला.

²⁶नोकर राजाच्या दालनाबाहेर वाट पाहत होते तेवढ्या वेळात एहूद निसटून जाऊ शकला. मुर्तीवरून पुढे जाऊन तो सेईराकडे निघाला. ²⁷तो सेईरा येथे पोचला तेव्हा लगेच त्याने एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशात रणशिंग फुंकले. इझ्राएल लोकांनी तो आवाज ऐकला आणि ते खाली उतरले. एहूद त्यांच्या पुढे निघाला. ²⁸तो म्हणाला, "माझ्या मागोमाग या आपला शत्रू मवाब यांना पराभूत करायला परमेश्वराने आपल्याला मदत केली आहे."

तेव्हा इझ्राएल लोक त्याच्या पाठोपाठ निघाले. यार्देन नदी सहजगत्या पार करून जिथून मवाब प्रदेशात जाता येते अशा सर्व जागांचा त्यांनी ताबा घेतला. कोणालाही त्यांनी यार्देन पार करू दिली नाही. ²⁹मवाबांपैकी जवळजवळ दहाहजार शूर आणि कणखर लोकांना इझ्राएल लोकांनी ठार केले. एकही मवाब व्यक्ती पळून जाऊ शकला नाही. ³⁰त्या दिवसापासून इझ्राएल लोकांचे मवाबांवर राज्य सुरू झाले. पुढे ऐंशी वर्षे त्या प्रदेशात शांतता नांदली.

तिसरा न्यायाधीश शमगार

³¹एहूदनंतर आणखी एक जण इझ्राएल लोकांच्या रक्षणासाठी आला तो म्हणजे अनाथचा मुलगा शमगार. त्याने बैलाच्या आरीने पलिष्ट्यांपैकी सहाशे जणांना मारले.

दबोरा, स्त्री न्यायाधीश

4 एहूदच्या मृत्यूनंतर पुन्हा लोकांनी परमेश्वराच्या दृष्टीने निंद वर्तन करायला सुरुवात केली. ²तेव्हा परमेश्वराने कनानी राजा याबीन याला इझ्राएल लोकांचा पराभव करू दिला. हासोर नावाच्या नगरात हा राजा राज्य करत होता. सीसरा हा त्याचा सेनापती होता. हरोशेथ या नगरात सीसरा राहत होता. ³सीसराकडे नऊशे लोखंडी रथ होते. त्याच्या जुलमी राजवटीत इझ्राएल लोक वीस वर्षे होते. तेव्हा त्यांनी परमेश्वराकडे मदतीची याचना केली.

⁴तेव्हा दबोरा नांवाची एक संदेष्टी होती. ती लप्पिदोथ नांवाच्या माणसाची पत्नी होती. ती इझ्राएल लोकांची न्यायाधीश होती. ⁵एक दिवस ती खजुरीच्या झाडाखाली बसलेली असताना सीसराबद्दल विचार विनिमय

करण्यासाठी इम्राएल लोक तिच्याकडे आले. एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशात रामा व बेथेल यांच्यामध्ये हे खजुरीचे झाड होते. ⁶तिने बाराक नामक माणसाला बोलावणे पाठवले. बाराक हा अबीनवामचा मुलगा होता. तो नफतालीच्या भागातील केदेश या नगरात राहत असे. दबोरा त्याला म्हणाली, “इम्राएल लोकांच्या परमेश्वराची तुला आज्ञा आहे की, नफताली आणि जबुलून यांच्या वंशातील दहाहजार पुरुषांना गोळा कर. त्यांना घेऊन ताबोर डोंगराकडे जा. ⁷मी सेनापती सीसरा याला रथ आणि सैन्य यासह किशोन नदीकडे तुझ्या दिशेला यायला लावीन. तेथे सीसराचा पराभव करायला मी तुला मदत करीन.

⁸त्यावर बाराक दबोराला म्हणाला, “तूही माझ्याबरोबर येणार असलीस तर मी हे करीन. तू नसलीस तर मात्र करणार नाही.”

⁹दबोरा म्हणाली, “अर्थातच मी येणार आहेच पण तुझ्या अशा वृत्तीमुळे सीसराचा पराभव होईल तेव्हा तुझी प्रतिष्ठा राहणार नाही. परमेश्वर एका स्त्रीच्या हातून सीसराचा पराभव करणार आहे.”

आणि दबोरा बाराक बरोबर केदेश नगराला गेली. ¹⁰तेथे बाराकने जबुलून आणि नफताली यांच्या वंशातील लोकांना बोलावून दहाहजार जणांना घेतले. दबोराही बाराक बरोबर होती.

¹¹हेबेर नावाचा एक माणूस केनी लोकांमध्ये होता. तो आपल्या लोकांपासून वेगळा झाला होता. (केनी लोक होबाबचे वंशज होते. होबाब म्हणजे मोशेचा सासरा) केदेशजवळच्या साननीम येथे एलोन वृक्षाजवळ हेबेरने तळ दिला होता.

¹²अबीनवामचा मुलगा बाराक ताबोर डोंगरापाशी आला असल्याचे कोणीतरी सीसराला सांगितले. ¹³तेव्हा सीसराने आपले नऊशे लोखंडी रथ आणि सर्व सैन्य एकत्र केले. हरोशेथपासून त्या सर्वांनी किशोन नदीच्या दिशेने मोर्चा वळवला.

¹⁴तेव्हा दबोरा बाराकला म्हणाली, “आज सीसराचा पराभव करायला परमेश्वर तुला मदत करणार आहे. त्याने आधीच तुझा मार्ग मोकळा केला आहे हे तुला माहीतच आहे.” तेव्हा बाराक ताबोर डोंगरावरून दहाहजार माणसांसह निघाला. ¹⁵त्यांनी सीसरावर हल्ला चढवला. लढाईत सीसरा, त्याचे रथ, सैन्य यांच्यामध्ये परमेश्वराने गोंधळ माजवला त्यांना काय करावे हे सुचेना. बाराक व त्याचे सैन्य यांनी सीसराच्या सैन्याचा पराभव केला. सीसरा रथ सोडून पळाला. ¹⁶बाराकने सीसराच्या सैन्याशी लढाई चालूच ठेवली. त्याने व त्याच्या सैन्याने सीसराच्या रथांचा व सैन्याचा हरोशेथपर्यंत पाठलाग केला. तलवारीने ते सैन्य कापून काढले. एकालाही जिवंत ठेवले नाही.

¹⁷पण सीसरा पळून गेला होता. तो हेबेरची बायको याएल हिच्या तंबूकडे आश्रयाला गेला. केनी हेबेर आणि

हासोरचा राजा याबीन यांच्यात सलोग्याचे संबंध होते. म्हणून सीसरा तेथे गेला. ¹⁸याएलने त्याला येताना पाहिले, तेव्हा त्याला भेटायला ती पुढे झाली व म्हणाली, “आत या, व निर्धास्त राहा.” सीसरा आत आला. तिने त्याच्यावर जाजम टाकून त्याला लपवले.

¹⁹सीसरा याएलला म्हणाला, “मला खूप तहान लागली आहे. आधी मला थोडे पाणी प्यायला दे.” याएलने त्याला, चामड्याच्या बुधल्यात ती दूध भरून ठेवत असे ते प्यायला दिले. मग तिने त्याला पुन्हा लपवले.

²⁰ती तिला म्हणाला, “तू तंबूच्या दारात जाऊन उभी राहा आणि “आत कोणी आहे का?” असे कोणी विचारले तर “नाही” म्हणून सांग.”

²¹मग याएलने तंबू ठोकायची मोठी मेख व हातोडी घेतली. व हळूच त्याच्याजवळ गेली. सीसरा खूप थकून गाढ झोपला होता. तिने ती मेख त्याच्या कानशिलाजवळ ठेवून हातोडीने ठोकली. त्याच्या डोक्यातून ती आरपार घुसून पार जमिनीत रुतली. सीसरा मरण पावला.

²²तेवढ्यात सीसराला शोधत बाराक याएलच्या तंबूपाशी पोहोचला. याएल त्याला पाहून बाहेर गेली व म्हणाली, “आत या तुम्हाला हवा असलेला माणूस मी दाखवते.” तेव्हा याएल बरोबर बाराक आत शिरला तेथे त्याला मेख मारलेल्या अवस्थेत मरून पडलेला सीसरा दिसला.

²³त्या दिवशी परमेश्वराने इम्राएल लोकांसाठी कनान्यांचा राजा याबीन याचा पराभव केला.

²⁴या याबीनला नामोहरम करत शेवटी त्याचा नाश करीपर्यंत इम्राएल लोकांचे सामर्थ्य उत्तरोत्तर वाढत गेले.

दबोराचे गीत

5 इम्राएल लोकांनी सीसराचा पराभव केला त्या दिवशी दबोरा आणि अबीनवामचा मुलगा बाराक यांनी हे गीत गायले

²इम्राएलचे लोक युध्दाला तयार झाले * ते स्वेच्छेने युध्दासाठी सज्ज झाले. परमेश्वराचा धन्यवाद करा.

³राजांनी ऐका, लक्ष द्या अधिपतींनो, मी परमेश्वराचे, इम्राएल लोकांच्या परमेश्वराचे गीत स्वतः गाईन. त्याचे स्तुति स्तोत्र म्हणीन.

⁴परमेश्वर, पूर्वी जेव्हा तू सेईरमधून आलास, अदोम भूमीतून तू कूच केलेस. तेव्हा पृथ्वी थरारली, आकाशाने वर्षाव केला दगातून वृष्टी झाली.

⁵पर्वतांचाही थरकाप झाला परमेश्वरापुढे, सीनाय पर्वताच्या देवापुढे, इम्राएलांचा देव परमेश्वरापुढे.

लोक युध्दाला तयार झाले “ने त्यांनी इम्राएलला मार्ग दाखवला” किंवा “इम्राएलमध्ये पुरुषांनी आपले केस लांब वाढवले” असाही अर्थ होऊ शकतो. सैनिक अनेकदा परमेश्वराखातर केस वाढवत.

⁶अनाथचा मुलगा शमगार याच्या आणि याएलच्या कारकिर्दीत राजमार्ग ओस पडले वाटसरूचे तांडे आडवाटेने जाऊ लागले.

⁷दबोरा तू येईपर्यंत इझ्राएलची माता म्हणून तू उभी राहीपर्यंत * इझ्राएलमध्ये सैनिक नव्हते, नावालाही सैनिक नव्हते.

⁸नगराच्या वेशीपाशी युध्द करायला परमेश्वराने नवे नेते निवडले.* तेव्हा चाळीस हजार इझ्राएल लोकांत कोणाकडेही भाला किंवा दाल नव्हती.

⁹ज्यांनी स्वेच्छेने युध्दावर जाण्याचे पत्करले त्या इझ्राएल लोकांच्या सेनाधिपती बरोबर माझे हृदय आहे. परमेश्वराचा धन्यवाद करा.

¹⁰पांढऱ्या गाढवांवर बसणाऱ्यांना, खोगिराच्या बिछायावर बसणाऱ्यांना आणि वाटेने चालणाऱ्यांना इकडे लक्ष द्या.

¹¹गुरांच्या पाणवठ्यावर आम्हाला झांजांचा नाद ऐकू येतो. जेव्हा नगराच्या वेशीपाशी परमेश्वराच्या लोकांनी लढाई केली आणि ते जिंकले तेव्हा लोक परमेश्वराच्या पराक्रमाची गाथा गातात, आणि इझ्राएलच्या सैनिकांचे स्तुतिस्तोत्र म्हणतात.

¹²ऊठ दबोरा, जागी हो, गाणे म्हण! बाराका ऊठ, अबीनवामाच्या मुला शत्रूंना बंदिवान कर.

¹³उरलेल्या मानकऱ्यांनी आता आपल्या नेत्यांकडे जा. परमेश्वराचे लोकहो, तुम्ही माझ्यासाठी सैनिकांबरोबर जा. परमेश्वराने इझ्राएलच्या वीरांना विजय मिळवून दिला. इझ्राएलमधील जिवंत राहिलेले लोक बलवान लोकांवर विजयी झाले.

¹⁴अमालेकच्या डोंगराळ प्रदेशातून एफ्राईमचे लोक आले. हे बन्यामीन तुमच्या पाठोपाठ ते आले माखीरच्या वंशातूनही सेनापती आले. जबुलूनच्या लोकांतील सरदार तांब्याचा अधिकारदंड घेऊन आले.

¹⁵इस्साखारच्या नेत्यांचा दबोराला पाठिंबा होता, तसेच ते बाराकशीही प्रामाणिक होते. ते खोऱ्यात पायी चालत आले. रजबेनी, तुमच्याही सैन्यात अनेक शूर सैनिक आहेत.

¹⁶मग तुमच्या मेंढवाड्याच्या कुंपणाजवळ* बसून का राहिलात? शूर रजबेनी टोळीच्या सैनिकांनी युध्दाचा गांभीर्याने विचार केला. पण तरी शेवट्यामेंढ्यांसाठी वाजवलेला पावा ऐकत ते घरीच थांबले.

इझ्राएलची ... राहीपर्यंत किंवा “येईपर्यंत, दबोरा, मी येईपर्यंत” किंवा “मी तुला, दबोरा, इझ्राएलची माता म्हणून स्थान देईपर्यंत.”

नेवे नेते निवडले किंवा “ते इतर परमेश्वरांची उपासना करू लागले, म्हणून वेशीपाशी लढावे लागले.” येथे मूळ हिब्रूचा अर्थ लागत नाही.

मेंढवाड्याच्या कुंपणाजवळ किंवा “शेकोटीजवळ” किंवा “खोगिराशेजारी.”

¹⁷गिलाद लोक यार्देन नदीपलीकडल्या आपल्या छावणीत तसेच बसून राहिले. आणि दान लोकांनी, तुम्ही आपल्या गलबतांजवळ नुसते बसून का राहिलात? आशेर लोक समुद्रकाठी, सुरक्षित बंदरात तळ ठोकून राहिले.

¹⁸पण जबुलून आणि नफताली यांनी मात्र डोंगरावरच्या त्या युध्दात प्राणांची पर्वा न करता पराक्रम केला.

¹⁹कनानी राजेही लढाईत उतरले. कनानच्या राजांनी तनाखमध्ये, मगिदोच्या जलाशयाजवळ लढाई केली. पण कोणतीही लूट बरोबर घेऊन ते गेले नाहीत.

²⁰स्वर्गातून आकाशातील तारे आपल्या कक्षेतून सीसराशी लढले.

²¹किशोन या प्राचीन नदीने सीसराच्या सैन्याला वाहून नेले. चला, प्राणपणाने झुंजू या.

²²घोड्यांचे खूर जमिनीवर आपटले. सीसराच्या दणकट घोड्यांना पळता भुई थोडी झाली.

²³परमेश्वराच्या दूताने सांगितले, “मेरोज शहराला, त्यातील रहिवाश्यांना शाप द्या, ते सैनिकांबरोबर परमेश्वराच्या मदतीला धावून आले नाहीत.”

²⁴याएल ही केनी हेबेरची पत्नी सर्व स्त्रियांमध्ये तिचा धन्यवाद होईल.

²⁵सीसराने पाणी मागितले याएलने त्याला दूध दिले राजाला साजेशा पात्रात तिने त्याला साय दिली

²⁶मग याएलने आपला हात पुढे केला आणि तंबूची मेख घेतली. कारागिराची हातोडी उजव्या हातात घेतली. सीसरावर तिचा प्रयोग केला. त्याच्या डोक्यावर आरपार घाव घातला.

²⁷याएलच्या पायांमध्ये तो कोसळला. तो पडला तिथेच तो राहिला याएलच्या पायाशी तो कोसळला तिथेच तो पडला. तिथे तो आडवा झाला तिथेच गतप्राण झाला.

²⁸सीसराच्या आईने खिडकीतून पाहिले आणि तिने आकांत केला. सीसराची आई पडद्याआडून पाहू लागली “सीसराच्या रथाला एवढा उशीर का? त्याच्या रथांचा आवाज अजून कसा ऐकू येत नाही?”

²⁹तिच्या चाणाक्ष दासीने, होय दासीने, तिला उत्तर दिले.

³⁰“माझी खात्री आहे. त्यांनी युध्द जिंकले. आता ते पराभूत लोकांकडून लूट गोळा करत आहेत ती आपसात वाटून घेत आहेत. प्रत्येक सैनिकाला एक-दोन मुली ही मिळाल्या आहेत. बहुधा सीसराला भरतकाम केलेल्या रंगीत वस्त्रांची लूट मिळाली. होय, सीसराला बहुमोल कापडच मिळाले असावे, पराक्रमी सीसराला पांघरण्यासाठी.”

³¹परमेश्वरा, तुझ्या शत्रूंची अशीच अखेर होवो! आणि तुझ्यावर प्रेम करणारे लोक उगवल्या सूर्याप्रमाणे उत्तरोत्तर सामर्थ्यवान होवोत!

अशाप्रकारे त्या प्रदेशात चाळीस वर्षे शांतता नांदली.

मिद्यानचे झप्राएल लोकांशी युध्द

६ नंतर पुन्हा झप्राएल लोकांनी परमेश्वराने निषिध्द म्हणून सांगितलेल्या गोष्टी केल्या. तेव्हा परमेश्वराने मिद्यानच्या लोकांच्या अंमलाखाली त्यांना सलग सात वर्षे ठेवले.

^२मिद्यानचे लोक बलशाली होतेच, पण झप्राएल लोकांशी क्रौर्यानेही वागत. तेव्हा झप्राएल लोकांनी लपून बसण्यासाठी डोंगरांमध्ये गुहा केल्या. गुहांमध्ये आणि दुर्गम अशा ठिकाणी ते अन्नधान्य ठेवत. ^३कारण मिद्यानी आणि पूर्वेकडील अमालेकी वारंवार त्यांच्या पिकांची नासधूस करत. ^४ते या प्रदेशात तळ देत आणि झप्राएल लोकांनी पेरलेल्या पिकांचा नाश करत. थेट गज्या पर्यंतच्या जमिनीतील उत्पन्नाची त्यांनी वाट लावली. त्यामुळे झप्राएल लोकांसाठी काहीच शिल्लक राहिले नाही. ^५शब्दामध्ये, गुरेढोरे, गाढवे देखील त्यांना राहिली नाहीत. ^६आपला कुटुंब कबिला आणि जनावरे यांच्या सकट मिद्यानी लोकांनी येऊन तेथे तळ ठोकला. टोळधाडीसारखे ते घुसले. ते लोक व त्यांचे उंट यांची संख्या अक्षरशः अगणित होती. त्यांनी या प्रदेशात येऊन त्याची नासधूस करायला सुरुवात केली. ^७त्यामुळे झप्राएल लोक कंगाल झाले. त्यांनी मदतीसाठी परमेश्वराच्या नावाने आक्रोश करायला सुरुवात केली.

^८मिद्यानी लोकांच्या छळणुकीमुळे झप्राएल लोकांनी परमेश्वराचा धावा केला. ^९तेव्हा परमेश्वराने एका संदेष्ट्याला त्यांच्याकडे पाठवले. तो संदेष्टा झप्राएल लोकांना म्हणाला, "झप्राएलच्या परमेश्वर देवाचे म्हणणे असे आहे, 'मिसरमध्ये तुम्ही गुलाम होता. तेथून मी तुम्हाला सोडवून बाहेर आणले. ^{१०}मिसरच्या समर्थ लोकांपासून तुमची सुटका केली. नंतर कनानी लोकांनी तुम्हाला जाच केला. पुन्हा मी तुम्हाला वाचवले. त्यांना मी तो देश सोडायला लावला, आणि त्यांची भूमी तुम्हाला दिली.' ^{११}मग मी तुम्हाला सांगितले, 'मी तुमचा देव परमेश्वर आहे. तुम्ही अमोरी लोकांच्या देशात राहाल पण त्यांच्या दैवतांची उपासना करू नका.' पण तुम्ही माझे ऐकले नाही."

परमेश्वराच्या दूताची गिदेनशी भेट

^{१२}याच सुमाराला गिदेन नावाच्या माणसाकडे परमेश्वराचा दूत आला. आणि अफ्रा येथे योवाशच्या मालकीच्या ओक वृक्षाखाली बसला. योवाश अबियेजरच्या कुळातील होता. गिदेन योवाशचा मुलगा होता. गिदेन द्राक्षकुंडात गव्हाची झोडणी करत होता. परमेश्वराचा दूत गिदेनच्या शेजारी बसला. गिदेन मिद्यानांपासून गहू लपवून ठेवत होता. ^{१३}त्याला दर्शन देऊन परमेश्वराचा दूत म्हणाला, "हे वीरा, परमेश्वर तुझ्याबरोबर असो."

^{१४}तेव्हा गिदेन म्हणाला, "परमेश्वर आमच्याबरोबर आहे तर मग आमच्यावर ही वेळ का यावी? आमच्या पूर्वजांसाठी त्याने मोठे चमत्कार केले असे ऐकले आहे. परमेश्वराने आमच्या पूर्वजांना मिसरमधून सोडवले असे

ते सांगतात. पण परमेश्वराने तर आमची साथ सोडली आहे. मिद्यानी लोकांच्या तावडीत आम्ही सापडलो आहोत." ^{१५}मग परमेश्वर गिदेनकडे वळला व म्हणाला, "तुझ्या शक्तीचा वापर कर. मिद्यानी लोकांपासून झप्राएल लोकांची सोडवणूक कर. त्यांना वाचवण्यासाठी मी तुला पाठवत आहे."

^{१६}पण गिदेन उत्तरादाखल म्हणाला, "मला क्षमा कर कारण मी झप्राएल लोकांना कसा काय वाचवू शकणार? मनश्शेच्या वंशात सगळ्यात दुबळे माझे कूळ आहे आणि मी घरातला सर्वात धाकटा"

^{१७}तेव्हा परमेश्वर गिदेनला म्हणाला, "मी तुझ्या बरोबर आहे तू मिद्यानी लोकांचा पराभव करू शकशील आपण एकाच माणसाशी लढत आहोत असे तुला वाटेल."

^{१८}गिदेन परमेश्वराला म्हणाला, "तुझी माझ्यावर कृपादृष्टी असली तर तू खरोखरच परमेश्वर असल्याची मला खात्री पटवून दे. ^{१९}आणि कृपा करून येथेच थांब. तुला अर्पण करायला मी भेट घेऊन येतो. तोपर्यंत येथून निघून जाऊ नको."

तेव्हा परमेश्वर म्हणाला, "तू परत येईपर्यंत मी थांबतो. ^{२०}मग गिदेन गेला आणि त्याने एक करडू शिजवले. शिवाय, वीस पौड पीठ घेऊन त्याचे बेखमीर भाकरी केल्या मग शिजवलेले मांस एका टोपलीत आणि त्याचा रस्सा एका पातेल्यात घेतला. मग बेखमीर भाकरींसह ते सर्व अन्न ओक वृक्षाखाली येऊन परमेश्वराला दिले."

^{२१}परमेश्वराचा दूत तेव्हा गिदेनला म्हणाला, "ते मांस आणि बेखमीर भाकरी त्या खडकावर ठेव आणि त्यावर रस्सा ओत." गिदेनने त्याप्रमाणे केले.

^{२२}परमेश्वराचा दूताच्या हातात एक काठी होती. तिच्या टोकाने त्याने मांसाला व बेखमीर भाकरींना स्पर्श केला. तत्क्षणी खडकातून अग्नी प्रकट झाला. मांस व भाकरी जळून भस्मसात झाले आणि परमेश्वराचा दूत अदृश्य झाला.

^{२३}तेव्हा गिदेनच्या लक्षात आले की इतका वेळ आपण परमेश्वराच्या दूताशी बोलत होतो. तेव्हा तो चित्कारला, "सर्व शक्तिमान परमेश्वरा! मी परमेश्वराच्या दूताला समोरसमोर पाहिले!"

^{२४}तेव्हा परमेश्वर त्याला म्हणाला, "शांत हो! घाबरू नकोस. तू मरणाार नाहीस."

^{२५}त्याठिकाणी गिदेनने परमेश्वराच्या उपासनेसाठी वेदी बांधली. तिचे नाव "परमेश्वर म्हणजे शांती" असे ठेवले अफ्रा येथे ही वेदी अजूनही आहे. अफ्रा म्हणजे अबियेजेर कुटुंबाचे वसतिस्थान आहे.

गिदेन बाल दैवताची वेदी उध्वस्त करतो

^{२६}त्याच रात्री परमेश्वर गिदेनशी बोलला. तो म्हणाला, "तू तुझ्या वडीलांचा, सात वर्षांचा पूर्ण वाढलेला बाल घे.

तुझ्या वडीलांनी बआल या खोट्या दैवताची वेदी बांधली आहे. तिच्या शेजारी लाकडी स्तंभही आहे. अशेरा या देवीच्या समनार्थी तो आहे. बैलाकरवी तू तुझ्या वडीलांच्या मालकीची ती वेदी नष्ट कर आणि अशेरा स्तंभाची मोडतोड कर. ²⁶मग परमेश्वर देवासाठी योग्य अशा वेदीची उंचवट्यावर उभारणी कर. त्या वेदीवर या बैलाचा बळी देऊन त्याला जाळ. या यज्ञार्पणासाठी अशेरा स्तंभाच्या लाकडांचा वापर कर."

²⁷तेव्हा आपल्या दहा सेवकांच्या मदतीने गिदोनने परमेश्वराच्या सांगण्याप्रमाणे केले. त्याने ते केले खरे पण घरातील आणि नगरातील माणसे बघतील या भीतीने हे काम त्याने दिवसाढवळ्या न करता रात्री केले.

²⁸सकाळी लोक उठून बघतात तर बआलची वेदी उध्वस्त झोलेली! वेदीच्या शेजारचा अशेरा स्तंभ मोडून पडलेला. गिदोनने बांधलेली वेदी आणि तिच्यावर अर्पण केलेल्या बैलालाही त्यांनी पाहिले.

²⁹नगरातील लोक मग एकमेकांना विचारू लागले. "आपली वेदी कोणी पाडली? आपला अशेरा स्तंभ कोणी मोडला? या नवीन वेदीवर बैलाचे यज्ञार्पण कोणी केले?" असे अनेक प्रश्न ते आपले कुतूहल शमवायला विचारू लागले.

कोणीतरी त्यांना सांगितले, "योवाशचा मुलगा गिदोन याने हे केले आहे."

³⁰तेव्हा नगरवासी योवाशकडे येऊन त्याला म्हणाले, "तुझ्या मुलाला बाहेर आण. त्याने बआल वेदीची आणि तिच्या शेजारच्या अशेरा स्तंभाची मोडतोड केलेली आहे. तेव्हा त्याला मृत्युदंड दिलाच पाहिजे."

³¹तेव्हा भोवतालच्या जमावाला योवाश म्हणाला, "तुम्ही बआलची बाजू घेणार का? त्याला तारणार का? जो बआलची बाजू घेईल त्याला सकाळपर्यंत मृत्युदंड दिला जावा. बआल जर खरा देव असेल तर जेव्हा लोक वेदीची मोडतोड करायचा प्रयत्न करतील तेव्हा स्वतःचे रक्षण त्याने स्वतःच करून दाखवावे." ³²योवाश पुढे म्हणाला, "जर गिदोनने बआलच्या वेदीचा विध्वंस केला आहे तर बआलाच त्याच्याशी वाद करू द्या." त्या दिवसापासून योवाशने गिदोनला नवे नाव दिले ते म्हणजे यरुब्बाल.

गिदोनकडून मिद्यानी लोक पराभूत होतात

³³मिद्यानी, अमालेकी आणि पूर्वकडील इतर लोक एकत्र येऊन इझ्राएल लोकांविरुद्ध लढण्यास सज्ज झाले. यार्देन पलीकडे जाऊन त्यांनी एझ्रीलच्या खोऱ्यात तळ दिला. ³⁴गिदोनच्या ठायी परमेश्वराच्या आत्म्याचा संचार झाला आणि गिदोन सामर्थ्यवान बनला. अबियेजर कुटुंबातील लोकांना आपल्या मागोमाग येण्याचे आवाहन करण्यासाठी त्याने रणशिंग फुंकले. ³⁵मनश्शेच्या वंशातील सर्व लोकांकडे त्याने दूत रवाना केले. दूतांनी

त्या लोकांना शस्त्रास्त्रे घेऊन युद्धासाठी सज्ज राहायला सांगितले. आशेर, जबूलून आणि नफताली यांच्या कडेही गिदोनने आपल्या दूतांकरवी असाच निरोप पाठवला. तेव्हा तेही सर्व लोक गिदोनला येऊन मिळाले.

³⁶मग गिदोन परमेश्वराला म्हणाला, "माझ्या हातून तू इझ्राएल लोकांना वाचवणार आहेस, याची मला साक्ष पटव. ³⁷मी आता खवळ्यात कातरलेली लोकर ठेवतो. सर्व जमीन कोरडी राहून फक्त लोकरीवर दव पडलेले आढळले तर मला समजेल की इझ्राएल लोकांचा बचाव करण्यासाठी म्हटल्याप्रमाणे तू माझा उपयोग करणार आहेस."

³⁸आणि नेमके तसेच घडले. गिदोन दुसऱ्या दिवशी भल्या पहाटे उठला आणि त्याने लोकर दाबून पाहिली तर त्यातून वाटीभर पाणी निघाले.

³⁹ते पाहून गिदोन परमेश्वराला म्हणाला, "माझ्यावर रागवू नको. मला आणखी एक गोष्ट विचारू दे. लोकरीद्वारे मला आणखी एकदा तुझी परीक्षा घ्यायची आहे. ह्या वेळी आजूबाजूची जमीन दवाने भिजलेली असताना लोकर मात्र कोरडी राहू दे."

⁴⁰परमेश्वराने त्या रात्री तसेच करून दाखवले. फक्त लोकर तेवढी कोरडी राहून भोवतालची जमीन दवाने ओली झाली होती.

7 यरुब्बाल (म्हणजेच गिदोन) आणि त्याच्या बरोबरचे सर्व लोक यांनी सकाळी लौकर उठून हरोद झऱ्याजवळ तळ दिला. आणि मिद्यानी लोकांचा तळ मोरे नावाच्या डोंगराच्या पायथ्याजवळ एका खोऱ्यात होता. हे ठिकाण गिदोनच्या तळाच्या उत्तरेस होते.

²तेव्हा परमेश्वर गिदोनला म्हणाला, "माझ्या मदतीने तुम्ही मिद्यानी लोकांचा पराभव करू शकाल पण तुझ्या सैन्यात जरुरीपेक्षा जास्त माणसे आहेत उद्या कदाचित हे इझ्राएल लोक मला विसरतील आणि आमचे रक्षण आम्ही स्वतःच केले अशी प्रौढी मिरवतील. ³तेव्हा आता एक गोष्ट जाहीर कर. त्यांना सांग, "कोणी लढाईला घाबरत असेल तर त्याने आताच गिलाद डोंगर सोडून घरी परत जावे."

त्यावेळी बावीस हजार माणसे गिदोनला सोडून गेली. तरी दहाहजार राहिली.

⁴तेव्हा परमेश्वर गिदोनला म्हणाला, "ही देखील फार आहेत. त्यांना घेऊन खाली झऱ्याशी जा मी त्यांची परीक्षा पाहतो. "याने तुझ्या बरोबर यावे" असे मी म्हणून त्याच माणसाने तुझ्याबरोबर जावे. ज्याने जाऊ नये असे सांगीन तो तुझ्याबरोबर येणार नाही."

⁵तेव्हा गिदोन त्या लोकांना झऱ्यापाशी घेऊन आला. तेथे गिदोनला परमेश्वर म्हणाला, "आता या लोकांची मी सांगतो त्याप्रमाणे विभागणी कर. जे कुत्र्याप्रमाणे जिभेने लपलप करत पाणी पितील त्यांचा एक गट कर. जे गुडघे टेकून वाकून पाणी पितील त्यांना दुसऱ्या गटात टाक."

⁶पाण्याची ओंजळ तोंडाशी नेऊन कुत्र्याप्रमाणे लपक लपक करीत पिणारे तीनशेजण निघाले बाकी सर्व वाकून पाणी प्यायले ⁷परमेश्वर गिदोनला म्हणाला, “ही तीनशे माणसे मी निवडतो मिद्यानींच्या शत्रूंचा पराभव करण्यासाठी जे लपक लपक करत पाणी प्यायले त्यांचा मी उपयोग करून घेईन मी त्यांच्या मार्फत इझ्राएल लोकांचा बचाव करीन. इतरांना परत जाऊ दे.”

⁸तेव्हा गिदोनने बाकीच्यांना परत पाठवून तीनशे जणांना आपल्या बरोबर राहू दिले. जे परत गेले त्यांची शस्त्रसामग्री आणि रणवाद्ये तीनशे जणांनी ठेवून घेतली.

गिदोनच्या तळाच्या खालच्या खोऱ्यातच मिद्यानी लोकांचा तळ होता. ⁹रात्री परमेश्वर गिदोनशी बोलला तो म्हणाला “ऊठ मिद्यानी सैन्य मी आताच तुझ्या हाती सोपवतो. त्यांच्या तळावर जा. ¹⁰तुला एकट्याला भीती वाटत असली तर तुझा सेवक पुरा याला बरोबर घेऊन जा. ¹¹तेथे जाऊन ते लोक काय बोलतात ते नीट लक्ष देऊन ऐक म्हणजे मग तुला त्यांच्यावर हल्ला चढवायला भीती वाटणार नाही.”

तेव्हा गिदोन आपल्या पुरा या सेवकासह शत्रूच्या शिबिराच्या कडेशी गेला. ¹²मिद्यानी, अमालेकी आणि पूर्वकडील सर्व लोक त्या खोऱ्यात होते. त्यांचा जमाव टोळधाडीसारखा दिसत होता. किनाऱ्यावरील वाळुकणांइतके असंख्य उंट त्यांच्याबरोबर होते.

¹³शत्रूतळाशी येताच गिदोनला एकाचे बोलणे ऐकू आले. आपल्याला काय स्वप्न पडले ते तो आपल्या मित्राला सांगत होता. “पावाची एक गोल लादी मिद्यानी लोकांच्या तळापाशी घरंगळत आली. आणि तंबूला तिने इतक्या जोरात धक्का दिला की तंबू उलटला आणि पार आडवा झाला.”

¹⁴त्या मित्राला या स्वप्नाचा अर्थ माहीत होता. तो म्हणाला, “याचा अर्थ एकच असू शकतो योवाशचा मुलगा गिदोन या इझ्राएल लोकांबद्दल हे स्वप्न आहे. परमेश्वर त्याच्या करवी मिद्यानी सैन्याचा पाडाव करणार आहे.”

¹⁵गिदोनने हा संवाद ऐकला तेव्हा त्याने परमेश्वरापुढे दंडवत घातले. मग तो आपल्या तळावर परत आला. लोकांना हाका मारून तो म्हणाला, “चला, तयार व्हा. मिद्यान्यांचा पराभव करायला परमेश्वर आता मदत करणार आहे.”

¹⁶मग गिदोनने आपल्या तीनशे माणसांचे तीन गट केले. प्रत्येकाला एक रणशिंग आणि एक रिकामा घडा दिला. घड्यामध्ये पेटती मशाल होती. ¹⁷मग गिदोनने सांगितले, “माझ्याकडे सर्वांचे लक्ष असू द्या. मी करतो तसे करा. शत्रूच्या तळापर्यंत माझ्या मागोमाग चला. तेथे पोचल्यावर मी करीन तसेच करा ¹⁸तुम्ही शत्रूच्या शिबिराला वेढा घाला. मी आणि माझ्या बरोबरची माणसे रणशिंग फुंकू तेव्हा तुम्हीही तसेच करा नंतर ‘परमेश्वराचा जय असो, गिदोन्चा जय असो’ अशी गर्जना करा.”

¹⁹त्याप्रमाणे गिदोन आणि त्याच्या बरोबर शंभरजण शत्रूच्या शिबिरापर्यंत गेले. ते पोहोचले तेव्हा नुकताच शत्रूपक्षाने पहारा बदलला होता. रात्रीचा तो मधला प्रहर होता. गिदोन आणि त्याच्या बरोबरचे लोक यांनी आपली रणशिंगे फुंकली आणि घडे फोडले. ²⁰त्याबरोबर तीनही गटातील लोकांनीही तसेच केले. त्यांच्या डाव्या हातात मशाली आणि उजव्या हातात रणशिंगे होती. ती फुंकत ते “परमेश्वराची तलवार, गिदोनची तलवार” अशा आरोव्या मारत होते.

²¹गिदोनची माणसे होती तेथेच थांबली. पण आत मिद्यानी लोकांच्या तळावर पळापळ सुरू झाली. ²²ही तीनशे माणसे रणवाद्ये वाजवत असताना, परमेश्वराने मिद्यानी लोकांना एकमेकांना तलवारीने ठार मारायला लावले. त्यांनी पळ काढला. सेरा कडे बेथ-शिद्रा आणि टब्बाथ जवळच्या आबेल महोल नगराच्या सीमेपर्यंत हे शत्रूसैन्य पळून गेले.

²³मग नफ्ताली, आशेर आणि मनशे यांच्या वंशातील सैनिकांना मिद्यानी लोकांचा पाठलाग करायला सांगितले गेले. ²⁴एफ्राईमच्या डोंगराळ भागात गिदोनने सर्वत्र आपले दूत पाठवले. निरोप असा होता “खाली या आणि मिद्यान्यांवर हल्ला करा. बेथ-बारा आणि यार्देन नदीपर्यंतचा प्रदेश रोखून धरा. मिद्यानी लोकांना निसटू देऊ नका.”

तेव्हा एफ्राईमच्या वंशातील लोकांना त्यांनी बोलवले. त्यांनी बेथ-बारापर्यंत नदीलगतच्या प्रदेशाचा ताबा घेतला. ²⁵एफ्राईम लोकांनी दोन मिद्यानी नेत्यांना पकडले. ओरेब आणि जेब हे दोन नेते होत. ओरेबचा खडक या ठिकाणापाशी त्यांनी ओरेबला मारले. जेबला जेबचे दाक्षकुंड येथे मारले. एफ्राईम लोकांनी मिद्यान्यांचा पाठलाग सुरू ठेवला. ओरेब आणि जेब यांची मुंडकी त्यांनी गिदोनला दाखवायला नेली. यार्देन नदीपलीकडे गिदोन होता.

8 एफ्राईम लोक गिदोनवर चिडले होते. त्यामुळे गिदोनला भेटले तेव्हा त्यांनी विचारले, “तू मिद्यान्यांवर चढाई केलीस तेव्हा आम्हाला का बोलवले नाहीस? आम्हाला तू अशी वागणूक का दिलीस?”

²गिदोनने तेव्हा एफ्राईम लोकांना सांगितले, “माझे तुमच्या इतके चांगले चाललेले नाही. आमच्यापेक्षा तुम्ही कितीतरी जास्त पीक देता. आम्ही अबियेजर जितकी दाक्षे काढतो त्यापेक्षा जास्त दाक्षे तर तुम्ही तशीच मळवत पडू देता, हे खरे नाही काय? ³याही वर्षी तुम्ही चांगले पीक घेतले आहे. ओरेब आणि जेब या दोन मिद्यानी नेत्यांना तर परमेश्वराने तुमच्या हाती सोपवले. तुम्ही जे केलेत त्याच्याशी मी माझ्या यशाची तुलना कशी करू?” गिदोनचे हे उत्तर ऐकून एफ्राईम लोकांचा राग बराच निवळला.

गिदोन मिद्यानचे दोन राजे कैद करतो

⁴मग गिदोन आपल्या तीनशे माणसांसह यार्देन नदी उतरून पलीकडे गेला. पाठलाग करताना ते सर्व थकलेले आणि भुकेलेले होते. ⁵गिदोन सुक्रीथ नगरातील लोकांना

म्हणाला, “माझे सैनिक फार थकले आहेत. त्यांना काहीतरी खायला द्या अजूनही आम्हाला जेबह आणि सलमुन्ना या मिद्यानी राजांचा पाठलाग करायचा आहे.”

⁶तेव्हा सुक्कोथ येथील अधिकारी म्हणाले, “आम्ही त्यांना खाण्या का द्यावे? अजून तर तुम्ही त्या दोन राजांना पकडलेलेही नाही.”

⁷त्यावर गिदोन म्हणाला, “तुम्ही आम्हाला अन्न देत नाही तर जेबह आणि सलमुन्ना यांना ताब्यात घ्यायला परमेश्वरच आमच्या मदतीला येईल. मग मी परत इथे येईन. तेव्हा वाळवंटातील काटेरी झुडुपांनी मी तुमची चामडी लोळवीन.”

⁸गिदोन मग सुक्कोथहून पनुएल शहराकडे निघाला. तेथील लोकांकडेही त्याने अन्नाची मागणी केली. पण पनुएल येथील लोकांनीही सुक्कोथ येथील लोकांनी दिले तसेच उत्तर दिले. ⁹तेव्हा गिदोन त्या लोकांना म्हणाला, “विजयी होऊन परत आल्यावर मी येथील मनोरा उध्वस्त करीन.”

¹⁰जेबह, सलमुन्ना आणि त्यांचे सैन्य कर्कोर नगरात होते. त्यांच्या सैन्यात पंधरा हजार माणसे होती. पूर्वेकडच्या लोकांमधून जगले वाचले ते एवढेच त्यांचे एक लाख वीस हजार शूर योद्धे मारले गेले. ¹¹मग गिदोन आणि त्याचे लोक नोबह आणि यागबहा या शहरांच्या पूर्वेकडील राहुत्यांचा रस्ता धरून कर्कोर येथे आले व त्यांनी शत्रूवर हल्ला चढवला. शत्रू बेसावध होता. ¹²मिद्यान्यांचे राजे जेबह व सलमुन्ना पळून गेले. गिदोनने त्यांचा पाठलाग करून त्यांना पकडले. शत्रूसैन्याचा गिदोनच्या सैन्याने पाडाव केला.

¹³त्यानंतर हेरेसच्या घाटातून योवाशपुत्र गिदोन आणि त्याच्याबरोबरचे सैन्य परत फिरले. ¹⁴गिदोनने सुक्कोथमधील एका तरुणाला पकडले आणि त्याला काही प्रश्न विचारले. त्या तरुणाने सुक्कोथ नगरातील अधिकारी आणि वडीलधारी अशा सत्याहतर जणांची नावे गिदोनला लिहून दिली.

¹⁵त्यानंतर गिदोन सुक्कोथला आला. नगरवासीयांना तो म्हणाला, “हे पाहा जेबह आणि सलमुन्ना. तुझ्या दमलेल्या सैनिकांना आम्ही अन्न का द्यावे? तुम्ही अजून जेबह आणि सलमुन्ना यांना कुठे पकडले आहे? असे म्हणून माझी चेष्टा करत होतात नाही का?” ¹⁶नंतर गिदोनने शहरातील वडील धात्यांना शिक्षा करण्यासाठी वाळवंटातील काटेरी झुडुपांनी फोडून काढले. ¹⁷पनुएल मधील मनोऱ्याचीही त्याने मोडतोड केली. नंतर नगरात राहणाऱ्या लोकांना ठार केले.

¹⁸मग गिदोन, जेबह आणि सलमुन्ना यांना म्हणाला, “तुम्ही ताबोर डोंगरावर काही माणसे मारलीत. ती दिसायला कशी होती?”

जेबह आणि सलमुन्ना म्हणाले, “ती तुझ्याप्रमाणेच चांगली राजबिंडी दिसत होती.”

¹⁹गिदोन म्हणाला, “ती माझी भावंडे होती. माझ्या आईची पोटीची मुले. परमेश्वराशपथ, तुम्ही त्यांना मारले नसते तर मीही आता तुम्हाला मारले नसते”

²⁰मग गिदोन आपल्या येथेर या ज्येष्ठ पुत्राला म्हणाला, “या राजांना मारून टाक” पण येथेर पोरसवदा असल्यामुळे घाबरला. त्याला त्यांच्यावर तलवार चालवायचा धीर होईना.

²¹तेव्हा ते राजे गिदोनला म्हणाले, “चल पुढे हो आणि तूच आमच्यावर प्रहार कर. तू पुरुष आहेस. तूच हे कृत्य करू शकशील.” तेव्हा गिदोनने त्यांना ठार केले. त्यांच्या उंटांच्या गळ्यातील चंद्रकोरीच्या आकाराचे दागिने त्याने काढून घेतले.

गिदोन एफोद करतो

²²मग इस्राएल लोक गिदोनला म्हणाले, “तू आम्हाला मिद्यानी लोकांच्या तावडीतून सोडवले आहेस तेव्हा आता तू आमच्यावर राज्य कर. तू तुझा मुलगा, तुझा नातू यांनीही आमच्यावर राज्य करावे.”

²³पण गिदोन त्यांना म्हणाला, “खुद्द परमेश्वरच सताधीश आहे. मी किंवा माझा मुलगा तुमच्यावर राज्य करणार नाही.”

²⁴इस्राएल लोकांनी ज्या अनेकांचा पराभव केला त्यात इश्माएलीही होते. हे इश्माएली पुरुष सोन्याची कुंडले घालत. गिदोन इश्माएलींना म्हणाला, “तुम्ही जी लूट मिळवली आहे त्यातून तुमच्यापैकी प्रत्येकाने मला अशी सोन्याची कुंडले करून द्या.”

²⁵त्याला इस्राएल लोक आनंदाने कबूल झाले त्यांनी जमिनीवर एक अंगरखा पसरला. त्यावर प्रत्येकाने कुंडले टाकले. ²⁶नंतर त्या सर्वांचे वजन केले ते त्रेचाळीस पौंड भरले. इस्राएल लोकांनी गिदोनला दिलेल्या इतर भेटवस्तू वेगळ्याच त्यांचे वजन यात धरलेले नाही. चंद्रकोरी, लोलक या आकारांची भूषणे, मिद्यानी राजांच्या अंगावरील जांभळी वस्त्रे, त्यांच्या उंटांच्या गळ्यातील साखळ्या अशा विविध भेटीही त्यांनी दिल्या.

²⁷या सोन्यातून गिदोनने एफोद बनवला तो त्याने आपल्या अफ्रा या गावी ठेवला. सर्व इस्राएल लोक त्याची पूजा करू लागले. परमेश्वरावरची त्यांची निष्ठा ढळून ते एफोदच्या नादी लागले. गिदोन आणि त्याचे कुटुंब यांना हा एफोद सापळ्याप्रमाणे ठरून त्यांना पापाचरणासाठी प्रवृत्त करायला कारणीभूत झाला.

गिदोनचा मृत्यू

²⁸मिद्यान अशाप्रकारे इस्राएलाचा अंकित झाला. त्यांनी पुन्हा डोके वर काढले नाही. गिदोन जिवंत असेपर्यंत, पुढे चाळीस वर्षे त्या प्रदेशात शांतता नांदत होती.

²⁹योवाशपुत्र यरुबबाल गिदोन आपल्या घरी परतला.

³⁰त्याला सत्तर मुलगे होते. कारण त्याला अनेक

बायका होत्या. ³¹शखेम शहरात त्याला एक उपपत्नी होती. तिच्यापासून त्याला अबीमलेख नावाचा मुलगा झाला.

³²पुढे गिदोन बराच वृद्ध होऊन मरण पावला. योवाशच्या कबरीत त्याला पुरण्यात आले. अबियेजर लोक राहतात त्या अफ्रा या गावात ही कबर आहे. ³³गिदोनच्या मृत्यूनंतर लगेचच इझ्राएल लोक पुन्हा बआलच्या मागे लागले त्यांनी बआल-बरीथ याला परमेश्वर मानले. ³⁴भोवतालच्या सर्व शत्रूपासून परमेश्वराने त्यांना वाचवले असले तरी देखील इझ्राएल लोकांना आपल्या परमेश्वराचा विसर पडला. ³⁵यरूबाल (गिदोन) याने त्यांच्यासाठी इतके केले तरीसुद्धा त्याच्या कुटुंबीयांशी इझ्राएल लोक एकनिष्ठ राहिले नाहीत.

अबीमलेखची कारकीर्द

9 यरूबाल (गिदोन) याचा अबीमलेख हा मुलगा. शखेम येथे तो आपल्या आजोळी गेला आणि मामांना व सर्व नातेवाईकांना म्हणाला, ²“शखेम नगरातील वडीलधाऱ्यांना विचारा की, यरूबालच्या सत्तर मुलांच्या सत्तेखाली राहणे चांगले की एकाच माणसाच्या आधिपत्याखाली असणे चांगले? मी तुमचा नातेवाईक आहे हे लक्षात ठेवा.”

³अबीमलेखच्या मामांनी शखेम नगरातील अधिकारी मंडळींना हा प्रश्न विचारला. त्यांनीही अबीमलेखला आपला पाठिंबा द्यायचे ठरवले. ते म्हणाले, “हा तर आमचा बंधू आहे.” ⁴शखेमच्या या अधिकाऱ्यांनी बआल-बरीथच्या मंदिरातून सत्तर रौप्यमुद्रा अबीमलेखला दिल्या. त्यातून अबीमलेखने काही रिकामटेकडी कसलाही मुलाहिजा नसलेली माणसे आपल्या पदरी बाळगली. ती सतत अबीमलेख बरोबर राहात असत.

⁵अबीमलेख अफ्रा येथे आपल्या वडीलांच्या गावी आला व त्याने आपल्या सत्तर भावांची एकाचवेळी कत्तल केली. फक्त त्यातला सगळ्यात धाकटा लपून बसल्यामुळे बचावला. त्याचे नाव योथाम होते.

⁶मग शखेम आणि मिल्लो येथील नेते एकत्र आले. शखेममधील स्तंभाजवळच्या एका वृक्षाखाली जमून त्यांनी अबीमलेखला आपला राजा म्हणून घोषित केले.

योथामची कहाणी

⁷हे वर्तमान योथामने ऐकले तेव्हा तो गेला आणि गरिजीम डोंगरावर उभा राहून मोठ्याने लोकांशी बोलू लागला.

“शखेम नगरातील अधिकाऱ्यांनो ऐका. मग परमेश्वरही तुमचे ऐकले.”

⁸एक दिवस, आपल्याला कोणीतरी राजा असावा असे सर्व झाडांच्या मनात आले. तेव्हा जैतून वृक्षाला ती झाडे म्हणाली, “तू आमचा राजा हो.”

⁹जैतून वृक्ष त्यांना म्हणाला, “सर्व माणसे आणि परमेश्वर माझ्यापासून जे तेल मिळते त्यासाठी माझी स्तुती करतात. ते तेल करायचे सोडून मी नुसता इतर झाडांवर डोलत राहू काय?”

¹⁰मग ती झाडे अंजीराच्या झाडाकडे गेली व म्हणाली, “तू आमचा राजा हो.”

¹¹पण अंजीराच्या झाडाने उत्तर दिले, “माझी गोड आणि रसाळ फळे करायचे थांबवून मी इतर झाडांवर डोलत राहायला जाऊ की काय?”

¹²तेव्हा ती झाडे द्राक्षवेळीकडे जाऊन म्हणाली, “तू आम्हावर राज्य कर.”

¹³पण द्राक्षवेळीने उत्तर दिले, “माझ्या द्राक्षसामुळे माणसे, राजेलोक संतुष्ट होतात. ते करायचे सोडून मी इतर झाडांवर हालत डोलत राहू का?”

¹⁴शेवटी ती सर्व झाडे काटेरी झुडुपाकडे जाऊन म्हणाली, “तू ये आणि आम्हावर राज्य कर.”

¹⁵ते काटेरी झुडूप त्यांना म्हणाले, “तुम्हाला खरोखरच मला राजा करायचे असेल तर माझ्या सावलीत आश्रयाला या. तसे केले नाहीत तर काटेरी झुडुपातून अग्नी निघून तो लबानोचने गंधसर भस्मसात करील.”

¹⁶आता, अबीमलेखला आपला राजा म्हणून घोषित करताना तुम्ही पूर्णपणे प्रमाणिक राहिला असलात तर त्याच्या कारकीर्दीत सुखात असा. यरूबाल आणि त्याचे कुटुंबीय यांच्याशी तुमचे वर्तन योग्य असेल तर ठीकच आहे. ¹⁷पण माझ्या वडीलांनी तुमच्यासाठी काय केले ते आठवा ते तुमच्यासाठी झुंजले. मिद्यानापासून तुमचे रक्षण करताना त्यांनी स्वतःचा जीव धोक्यात घातला. ¹⁸पण आता तुम्ही त्यांच्या कुटुंबीयांकडे पाठ फिरवली आहे. तुम्ही माझ्या वडालांच्या सत्तर मुलांना एकाच वेळी * ठार केले आहे. अबीमलेखला तुम्ही शखेमचा राजा केले आहे. तो तुमचा नातेवाईक म्हणून तुम्ही असे केलेत पण तो निव्वळ दासीपुत्र आहे. ¹⁹यरूबाल आणि त्याचे कुटुंबीय यांच्याशी तुम्ही खरोखरच प्रमाणिक असाल तर अबीमलेखच्या राज्यात सुखी असा. तो ही तुमच्यावर आनंदाने राज्य करी. ²⁰पण तुमचे हे वागणे बरोबर नसेल तर मात्र अबीमलेखच्या हातून शखेम आणि मिल्लो यांचा नाश होवो. तसेच अबीमलेखचाही नाश होवो!”

²¹एवढे बोलून योथाम बैर या शहराला पळून गेला. अबीमलेखाच्या भीतीने तो तेथेच राहिला.

अबीमलेखची शखेमशी लढाई

²²अबीमलेखने इझ्राएल लोकांवर तीन वर्षे राज्य केले. ²³⁻²⁴अबीमलेखने यरूबालाच्या सत्तर मुलांची म्हणजे

एकाच वेळी शब्दशः, “एकाच पाषाणावर.”

आपल्याच भावंडांची हत्या केली होती. या दुष्कृत्यात त्याला शखेमच्या अधिकाऱ्यांची साथ होती. तेव्हा अबीमलेख आणि हे अधिकारी यांच्यात परमेश्वराने वैमनस्य निर्माण केले. अबीमलेख विरुद्ध या अधिकाऱ्यांनी कपट कारस्थान करायला सुरुवात केली. ²⁵आता त्यांना अबीमलेख आवडेनासा झाला होता. त्यांनी वाटमारी करायला डोंगरांवर माणसे ठेवली. या लूटमारीच्या बातम्या अबीमलेखपर्यंत येऊन पोचल्या. ²⁶याच सुमाराला एबेदचा मुलगा गाल आपल्या भाऊ बंदांसह शखेम शहरी राहायला आला. तेव्हा शखेमच्या वडीलधाऱ्यांनी गालवर विश्वास टाकून राहायचे ठरवले.

²⁷एक दिवस शखेममधील लोक द्राक्ष खुडणीसाठी मळ्यामध्ये गेले. त्यांनी द्राक्षरस काढला आणि त्यांच्या दैवतांच्या देवळात उत्सव केला. खाद्यपेयांची मेजवानी केली आणि अबीमलेखला शिष्यांशप दिले.

²⁸तेव्हा एबेदपुत्र गाल म्हणाला, “आपण शखेमचे लोक आपण त्याच्या राजवटीत का राहावे? तो कोण समजतो स्वतःला? यरुबालाच्या मुलांपैकी तो एक, बरोबर? जबूलला अबीमलेखने अधिकारी केले आहे, खरे ना? आपण अबीमलेखला जुमानता कामा नये. आपण आपल्याच लोकांचे, हमोरच्या लोकांचे ऐकले पाहिजे. (हमोर हा शखेमचा मूळ पुरुष)

²⁹तुम्ही मला या लोकांचा सेनापती नेमले तर मी अबीमलेखला नेस्तनाबूत करीन. “आपल्या सैन्याची जमवाजमव कर आणि युध्दाला सज्ज हो, असे मी त्याला आवाहन देईन.” ³⁰जबूल शखेम नगराचा अधिकारी होता त्याने हे ऐकले आणि तो संतापला. ³¹त्याने अरूमा येथे दूत पाठवून अबीमलेखला हे वर्तमान पोचवले. तो संदेश असा:

एबेदचा मुलगा गाल आणि त्याचे भाऊबंद शखेम शहरात येऊन राहिले आहेत. ते तुला त्रास देण्यासाठी कारस्थान करत आहेत. त्यांनी सगळ्या शहरवासियांना तुड्याविरुद्ध फितवले आहे. ³²तेव्हा तू आणि तुझी माणसे रातोरात येऊन नगराच्या बाहेर शेतात लपून राहा.

³³सकाळी सूर्य वर येताच शहरावर हल्ला चढवा. गाल आणि त्याची माणसे तुझा प्रतिकार करायला येतील तेव्हा त्यांचा चांगला समाचार घ्या.

³⁴तेव्हा अबीमलेख आणि त्याचे सैनिक रात्रीच निघून नगराकडे आले. चार तुकड्या करून ते सैन्य शखेम बाहेर दबा धरून बसले. ³⁵इकडे एबेद पुत्र गाल बाहेर पडून नगराच्या वेशीपाशी उभा राहिला तेव्हा अबीमलेख आणि त्याचे सैन्य दबा धरून बसले होते ते एकदम बाहेर आले.

³⁶गालने ते पाहिले व तो जबूलला म्हणाला, “ते पाहा डोंगरमाथ्यावरून लोक उतरत आहेत.”

जबूल त्याला म्हणाला, “तू पाहातोस त्या डोंगराच्या सावळ्या आहेत त्या तुला माणसांसारख्या वाटत आहेत.”

³⁷पण गाल पुन्हा म्हणाला, “ती पाहा तिकडून काही माणसे प्रदेशाची नाभी नानक जागा उतरून येत आहेत. आणि जादूगाराच्या वृक्षाजवळही कोणाचे तरी डोके मी पाहिले आहे.”

³⁸तेव्हा जबूल गालला म्हणाला, “मग आता तुझे बढाया मारणे कुठे गेले? ‘अबीमलेख कोण? आम्ही त्याचे का ऐकावे’ असे तू म्हणत होतास नाही का? त्यांना तू हसण्यावारी नेलेस. आता जा आणि त्यांचा सामना कर.”

³⁹तेव्हा गाल शखेमच्या लोकांचे नेतृत्व करून लढाईला बाहेर पडला. ⁴⁰अबीमलेखच्या सैन्याने त्यांचा पाठलाग केला. ते मागे आपल्या नगराच्या वेशीच्या दिशेने पळत सुटले. गालची पुष्कळ माणसे तर तेथे पोहोचायच्या आधीच मारली गेली.

⁴¹तेव्हा अबीमलेख अरूमा या नगराला परतला. जबूलने गाल आणि त्याचे भाऊबंद यांना शखेम सोडून जायला भाग पाडले.

⁴²दुसऱ्या दिवशी शखेमचे लोक आपापल्या शेतीवाडीवर कामाला गेले असे अबीमलेखला कळले. ⁴³त्याने आपल्या सैन्याच्या तीन तुकड्या केल्या. शखेमच्या लोकांवर त्याला गनिमी काव्याने हल्ला करायचा होता म्हणून त्याने आपल्या सैन्याला शेतात दबा धरून बसायला सांगितले. लोक गावातून शेतावर जायला निघतात तोच त्याने त्यांच्यावर हल्ला चढवला. ⁴⁴अबीमलेख एका तुकडी बरोबर शखेमच्या वेशीपाशी गेला. राहिलेल्या दोन तुकड्यांनी शेतातील लोकांवर हल्ला करून त्यांना ठार केले.

⁴⁵दिवसभर लढाई चालली. अबीमलेखच्या सैन्याने शखेम शहरावर ताबा मिळवला. तेथील लोकांना ठार मारले. मग त्याने शहराची पूर्ण नासधूस करून त्यावर मीठ पसरले.

⁴⁶शखेमच्या गढीमध्ये काही माणसे अजूनही होती. त्यांनी हे ऐकले तेव्हा एल-बरीथ परमेश्वराच्या मंदिराच्या सर्वात सुरक्षित खोलीमध्ये ती एकत्र जमली.

⁴⁷हे ही अबीमलेखच्या कानावर आले. ⁴⁸तेव्हा तो आपल्या माणसांना घेऊन सलमोन डोंगरावर गेला. तेथे त्याने कुऱ्हाडीने झाडांच्या काही फांद्या छाटल्या. त्या फांद्या खांद्यावर घेतल्या. बरोबरच्या लोकांनाही त्याने वेळ न दवडता तसेच करायला सांगितले. ⁴⁹तेव्हा त्यांनीही फांद्या तोडून घेतल्या व अबीमलेखच्या पाठोपाठ ते चालू लागले. एल-बरीथच्या तळघरासमोर त्या रचून ठेवल्या मग त्यांनी त्या ढिगाला आग लावली. त्या आगीत आतील सर्व माणसे जळून खाक झाली. शखेमच्या मनोऱ्याजवळ राहाणारी बायकापुरुष मिळून जवळ जवळ हजार माणसे त्या आगीच्या भक्ष्यस्थानी पडली.

अबीमलेखचा मृत्यू

⁵⁰नंतर अबीमलेख आपल्या बरोबरच्या लोकांसह तेवसे या नगरी गेला. तेही नगर त्यांनी काबीज केले. ⁵¹पण त्या

नगराच्या आत एक मजबूत गढी होती. तिच्यात नगरातील बायका, पुरुष, अधिकारी आश्रयाला गेले. आत जाताच त्यांनी दरवाजा पक्कू बंद केला. मग ते गढीच्या छतावर चढून बसले. ⁵²अबीमलेख व त्याची माणसे हल्ला करायला गढीपर्यंत आली. त्यांना गढीला आग लावायची होती. ⁵³पण अबीमलेख गढीच्या दरवाजाशी थांबलेला असताना, वर चढून बसलेल्या एका बाईने त्याच्या डोक्यावर जाते टाकले. अबिमलेखच्या डोक्याला त्यामुळे भयंकर मार लागला. ⁵⁴अबीमलेख आपल्या सशस्त्र नोकराला तेवढ्यात म्हणाला, “तुझी तलवार उपस आणि मला ठार कर ‘एका बाईने’ अबीमलेखला मारले असे लोकांनी म्हणता कामा नये म्हणून तुझ्या हातून मला मरण येऊ दे.” तेव्हा त्याची शस्त्रे वाहून नेणाऱ्या सेवकाने त्याला तलवारीने भोसकले व अबीमलेख मरण पावला. ⁵⁵ते पाहिल्यावर इझ्राएल लोक आपापल्या घरी परतले.

⁵⁶अशाप्रकारे, अबीमलेखला त्याच्या दुष्कृत्यांबद्दल परमेश्वराने सजा केली. आपल्या सत्तर भावांना ठार करून त्याने आपल्या वडीलांचा घोर अपराध केला होता.

⁵⁷शस्त्रेमच्या लोकांनाही त्यांच्या दुर्वर्तनाबद्दल परमेश्वराने शिक्षा केली. एकंदरीत योथामचा शाप खरा ठरला. (गिदोन यरुबालाचा योथाम हा सर्वात धाकटा मुलगा.)

सातवा न्यायाधीश तोला

10 अबीमलेखच्या मृत्यूनंतर इझ्राएल लोकांच्या रक्षणासाठी देवाने तोला या न्यायाधीशाची योजना केली. तोला हा पुवाचा मुलगा आणि पुवा दोदोचा. तोला इस्साखारच्या वंशातील होता व एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशातील शामीर या नगरात राहात असे. ²तोला नेतेवीस वर्षे इझ्राएल लोकांमध्ये काम केले. त्याच्या मृत्यूनंतर त्याला शामीरमध्ये पुरण्यात आले.

पुढचा न्यायाधीश याईर

³तोलानंतर देवाने याईरची नेमणूक केली. तो गिलाद भागात राहणारा होता. त्याने बावीस वर्षे न्यायाधीश म्हणून काम पाहिले. ⁴याला तीस मुलगे होते आणि ते तीस गाढवांवर * बसून गिलादमधील तीस गावांचा कारभार पाहत असत. या गावांना अजूनही याईरची गावे म्हणून ओळखले जाते. ⁵याईरच्या मृत्यूनंतर त्याचे कामोन नगरात दफन करण्यात आले.

अम्मोनी लोकांची इझ्राएल लोकांबरोबर लढाई

⁶इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराला अमान्य असलेल्या गोष्टी पुन्हा करायला सुरुवात केली. बआल, अष्टारोथ,

या दैवतांची तसेच अरामी, सीदोनी, मवाबी, अम्मोनी तसेच पलिष्टी या लोकांच्या दैवतांची त्यांनी उपासना करायला सुरुवात केली. आपल्या परमेश्वरापासून ते दूर गेले, त्याची सेवा करणे त्यांनी थांबले.

⁷तेव्हा परमेश्वराचा त्यांच्यावर कोप झाला. त्याने अम्मोनी आणि पलिष्टी या लोकांच्या हातून त्यांचा पराभव करवला. ⁸त्याच वर्षी गिलादाच्या प्रदेशात, यार्देन नदीच्या पूर्वेला राहणाऱ्या इझ्राएल लोकांचा त्या लोकांनी संहार केला. हा प्रदेश अमोरी लोकांचा होता. या भागातील इझ्राएल लोकांना अठरा वर्षे हाल अपेष्टा काढाव्या लागल्या. ⁹अम्मोनी लोक मग यार्देनच्या पलीकडे गेले. यहुदा, बन्यामीन आणि एफ्राईम यांच्या वंशजांशी त्यांनी लढाया केल्या. अम्मोनी लोकांमुळे इझ्राएल लोकांना फार त्रास भोगावा लागला.

¹⁰तेव्हा इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराचा धावा केला. ते म्हणाले, “परमेश्वरा, आम्ही दुष्कृत्य केले आहे. देवाला सोडून आम्ही बआल या भलत्या दैवताची उपासना केली आहे.”

¹¹परमेश्वर इझ्राएल लोकांना म्हणाला, “मिसरी, अमोरी, अम्मोनी, पलिष्टी अशा वेगवेगळ्या लोकांकडून जेव्हा जेव्हा तुम्हाला जाच झाला तेव्हा तेव्हा तुम्ही माझ्याकडे गाऱ्हाणे आणलेत. मी तुमची सुटका करत गेले. ¹²सीदोनी, अमालेकी, मिदानी यांनीही तुम्हाला छळले तेव्हा तुम्ही माझ्याकडे आलात. तेव्हा ही मी तुम्हाला वाचवले. ¹³पण मला सोडून तुम्ही भलत्या दैवतांच्या पाठीमागे लागलात. तेव्हा आता पुन्हा मी तुमच्या मदतीला येणार नाही. ¹⁴त्या दैवतांची उपासना करायला तुम्हाला आवडते, तेव्हा आता त्यांनाच बोलवा आणि मदतीसाठी विनंती करा. त्यांनाच तुमचे संकटातून रक्षण करू द्या.”

¹⁵पण इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराची विनवणी केली. ते म्हणाले, “आमचे चुकले आम्हाला हवी ती शिक्षा दे, पण आता आम्हाला वाचव.” ¹⁶मग इझ्राएल लोकांनी त्या परक्या दैवतांचा त्याग केला. परमेश्वराकडे ते पुन्हा एकदा वळले. त्यांचे हाल पाहून परमेश्वराला त्यांची दया आली.

इप्ताहताहची नेता म्हणून निवड

¹⁷अम्मोनी लोक युद्धासाठी एकत्र जमले. गिलाद प्रदेशात त्यांची छावणी होती. इझ्राएल लोकही एकत्र आले. मिस्र्या येथे त्यांनी तळ दिला. ¹⁸गिलाद प्रदेशातील लोकांचे नेते म्हणाले, “अम्मोनी लोकांवरील हल्ल्याचे जो कोणी नेतृत्व करील तो गिलाद प्रदेशातील आम्हा लोकांचा मुख्य होईल.”

11 इप्ताह हा खंबीर लढवऱ्या असून तो गिलाद वंशातील होता. पण तो एका वेश्येचा मुलगा होता. याच्या वडीलांचे नाव गिलाद. ²गिलादच्या बायकोला खूप मुले झाली. ही मुले मोठी झाल्यावर त्यांना इप्ताह आवडेनासा झाला त्यांनी त्याला आपले गाव सोडायला लावले. ते म्हणाले, तुला आमच्या वडीलांच्या मिळकतीतील

तीस मुलगे ... तीस गाढवांवर ते जबाबदार अधिकारी होते हे यातून सुचवायचे आहे. बहुधा ते नगरपति असावेत.

हिस्सा मिळणार नाही. तू दुसऱ्या बाई पासून झालेला आहेस.”³ भावांच्या या वर्तणुकीमुळे त्याला दूर जावे लागले. तो दोब देशात जाऊन राहिला. तेव्हा तेथील काही रांगडी माणसेही त्याला येऊन मिळाली.

⁴काही काळानंतर अम्मोनी लोकांची इझ्राएल लोकांबरोबर लढाई झाली. ⁵यावेळी गिलादमधील वडीलधारे नेते इफ्ताह कडे आले. दोब सोडून त्याने गिलाद मध्ये परत यावे असे त्यांना वाटत होते.

⁶म्हणून ते त्याला म्हणाले, “अम्मोनी लोकांचा सामना करायला तू आमचे नेतृत्व कर.”

⁷पण इफ्ताह त्यांना म्हणाला, “तुम्हीच तर मला माझ्या वडीलांचे घर सोडायला लावलेत. तुम्ही माझा तिरस्कार करता. आता अडचणीत आल्यावर माझ्याकडे का येता?”

⁸त्यावर ही वडीलधारी मंडळी म्हणाली, “अडचण आहे म्हणून तर आम्ही तुझ्याकडे आलो आहोत. आता कृपा करून अम्मोन्यांच्या विरुद्ध उठाव करायला आमच्या बरोबर चल. गिलादातील सर्वांचा तू सेनापती होशील.”

⁹तेव्हा इफ्ताह त्यांना म्हणाला, “या लढ्यासाठी माझी तुम्हाला गरज आहे हे ठीक आहे. पण परमेश्वराच्या मदतीने मी जिंकलो तर मी तुमचा नेता होईन.”

¹⁰तेव्हा गिलादचे अधिकारी पुरुष इफ्ताहाला म्हणाले, “आमचे सर्व बोलणे परमेश्वर ऐकत आहे. तू आम्हाला जे जे करायला सांगशील ते ते आम्ही करू आम्ही हा शब्द दिला आहे.

¹¹तेव्हा इफ्ताह त्यांच्या बरोबर गेला. त्यांचा तो नेता आणि सेनापती बनला. मिस्र्या नगरात परमेश्वरासमोर इफ्ताहने आपल्या सर्व शब्दांची उजळणी केली.”

अम्मोनी राजाला इफ्ताहा संदेश

¹²इफ्ताहने अम्मोनी लोकांच्या राजाकडे दूता करवी संदेश पाठवला तो असा; “अम्मोनी लोक आणि इझ्राएल लोक यांच्यामध्ये कोणताही तंटा बखेडा नसताना तू आमच्यावर चढाई का करतोस?”

¹³त्यावर त्या राजाने इफ्ताहाच्या दूतांना सांगितले, “इझ्राएल लोक मिसरमधून आले तेव्हा त्यांनी आमचा प्रदेश बळकावला. अर्णोन नदीपासून थेट याब्बोक आणि यार्दन नदीपर्यंतचा प्रदेश घेतला. म्हणून आम्ही लढत आहोत. त्यांना आमची भूमी सलोख्याने परत करायला सांगा.”

¹⁴हा निरोप दूतांनी इफ्ताहाकडे येऊन सांगितला.* तो ऐकल्यावर इफ्ताहने पुन्हा अम्मोनी राजाला संदेश पाठवला.

¹⁵संदेश असा होता:

हा निरोप ... सांगितला हिब्रू साहित्ये हे वाक्य नाही. प्राचीन ग्रीक भाषांतरातून हे घेतले आहे.

इफ्ताहाचे म्हणणे असे, मवाब किंवा अम्मोनी लोकांची भूमी इझ्राएल लोकांनी बळकावलेली नाही. ¹⁶मिसरमधून बाहेर पडल्यावर इझ्राएल लोक प्रथम वाळवंटात गेले तेथून ते लाल समुद्राकडे गेले त्यानंतर ते कादेश येथे आले. ¹⁷त्यांनी अदोमच्या राजाकडे संदेश पाठवला. संदेश घेऊन जाणाऱ्या दूतांनी त्या देशामधून जाऊ देण्याची राजाला विनंती केली. पण अदोमच्या राजाने ती मानली नाही. तेव्हा असाच संदेश आम्ही मवाबच्या राजालाही पाठवला. त्यानेही ते झिडकारले. तेव्हा इझ्राएल लोक कादेश येथे राहिले.

¹⁸अदोम आणि मवाब या देशांना वळसा घालून इझ्राएल लोक वाळवंटामधून गेले. मवाबच्या पूर्वेकडे त्यांनी अर्णोन नदीच्या पलीकडच्या तीरावर तळ ठोकला. त्यांनी मवाबची सीमा ओलांडली नाही. (अर्णोन नदी हीच मवाबची सीमा.)

¹⁹नंतर इझ्राएल लोकांनी अमोन्यांचा राजा सीहोन याच्याकडे दूत पाठवले. सीहोन हा हेशबोनचा राजा. दूत सीहोनला म्हणाले, “आम्हा इझ्राएल लोकांना तुझ्या भूमीतून जाऊ दे आम्हाला आमच्या प्रदेशात पोहोचायचे आहे.” ²⁰पण अमोन्यांचा राजा सीहोन इझ्राएल लोकांना आपल्या हद्दीतून जाऊ देईना. उलट त्याने आपले सैन्य गोळा केले आणि याहस येथे तळ दिला. इझ्राएल लोकांशी अमोन्यांनी युद्ध केले. ²¹यावेळी इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाने सीहोन आणि त्याचे सैन्य यांचा पराभव करायला इझ्राएल लोकांना मदत केली. त्यामुळे अमोन्यांची भूमी ही इझ्राएल लोकांची मालमत्ता बनली. ²²अर्णोन नदीपासून याब्बोक नदीपर्यंत आणि वाळवंटापासून यार्दन नदीपर्यंत अमोन्यांचा सर्व प्रदेश इझ्राएल लोकांच्या ताब्यात आला.

²³इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाने अमोन्यांना आपला प्रदेश सोडून घ्यायला भाग पाडले आणि तो प्रदेश इझ्राएल लोकांना दिला. आता इझ्राएल लोकांना तो प्रदेश सोडायला लावणे तुला जमेल असे तुला वाटते? ²⁴कमोश या तुमच्या देवाने दिलेल्या भूमीत तुम्ही खुशाल राहू शकता. म्हणजे आमच्या परमेश्वराने दिलेल्या भूमीत आम्ही राहू. ²⁵मवाबचा राजा सिप्पोर पुत्र बालाक याच्या पेक्षा तू चांगला आहेस का? तो कोठे वाद घालत बसला? तो कधी इझ्राएल लोकांशी युद्ध करायला सरसावला का? ²⁶हेशबोन शहर आणि त्याच्या आसपासची गावे यात इझ्राएल लोक गेली तीनशे वर्षे राहात आहेत. अरोएर आणि त्याच्या भोवतालची गावे, अर्णोन नदीच्या काठावरची गावे या सर्व ठिकाणी इझ्राएल लोक गेली तीनशे वर्षे आहेत. त्या काळात तुम्ही कधी ती परत मिळवायचा प्रयत्न का केला नाहीत? ²⁷इझ्राएल लोकांनी तुमचे

कधी वाकडे केले नाही पण तुम्ही मात्र त्यांच्यावर अन्याय करत आहात. आता, इझ्राएल लोकांची बाजू न्यायाची आहे की अम्मोनी लोकांची याचा निर्णय खुद्द तो न्यायाधीश परमेश्वरच करो!”

²⁸पण इप्ताहच्या या संदेशाकडे अम्मोनी लोकांच्या राजाने सरळसरळ दुर्लक्ष केले.

इप्ताहचे नवस

²⁹मग परमेश्वराचा आत्मा इप्ताहमध्ये संचारला. इप्ताह गिलाद आणि मनश्शे यांच्या प्रदेशातून गिलादमधील मिस्या नगरात आला. तेथून तो अम्मोनी लोकांच्या प्रदेशात घुसला.

³⁰इप्ताह परमेश्वराला नवस बोलला तो म्हणाला, “तू जर मला अम्मोनीयांचा पराभव करू दिलास तर, ³¹विजयी झाल्यावर मी परत येईन तेव्हा माझ्या घरातून जो कोणी मला सामोरा येईल त्याला मी तुला होमबली म्हणून अर्पण करीन”

³²मग इप्ताहने अम्मोनीयांवर हल्ला चढवला. त्यांचा पराभव करण्यात त्याला परमेश्वराचे साहाय्य झाले.

³³अरोएर नगरापासून मिन्नीथ नगरापर्यंत वीस नगरे त्याने काबीज केली. आंबेल करामीम येथपर्यंत त्याने अम्मोनीयांचा बीमोड केला. इझ्राएल लोकांनी अम्मोनीयांचा पराभव केला. अम्मोनीयांचा हा पराभव प्रचंड होता.

³⁴इप्ताह मिस्या येथे परतला. तो घरी पोचतो तो त्याची मुलगी त्याला सामोरी आली. त्याची ही एकुलती एक मुलगी खंजिरी घेऊन नृत्य करत पुढे आली. इप्ताहचे तिच्यावर जिवपाड प्रेम होते तिच्याखेरीज त्याला दुसरे मूलबाळ नव्हते. ³⁵तिलाच प्रथम आलेली पाहताच दुःखावेगाने तो अंगावरची वस्त्रे फाडू लागला. तो म्हणाला, “मुली, सत्यानाश झाला. मला तू दुःखाच्या खाईत लोटले आहेस. मी तर परमेश्वराला नवस बोललो आहे आणि मला आता माझा शब्द फिरवता येणार नाही.”

³⁶तेव्हा ती त्याला म्हणाली, “बाबा, तुम्ही नवस बोलला आहात तर तो फेडायलाच हवा. कबूल केलेत त्याप्रमाणे आता वागा. परमेश्वराने ही अम्मोनीयांचा पराभव करायला तुम्हाला साहाय्य केलेच की नाही?”

³⁷पुढे ती आपल्या वडीलाना म्हणाली, “पण माझ्यासाठी एक करा. दोन महिने मला एकटीला राहू द्या. डोंगरांमध्ये मी राहीन. आता माझे लग्न होणार नाही की मला मुलेबाळे होणार नाहीत. तेव्हा मला आणि माझ्या सख्यांना गवव्यात गळे घालून शोक करू द्या.” ³⁸इप्ताह म्हणाला, “खुशाल तसे कर” त्याने दोन महिन्यांसाठी तिची रवानगी केली. ती आणि तिच्या मैत्रिणी डोंगरांमध्ये राहिल्या. कुमारिका म्हणूनच तिला मरण येणार म्हणून त्यांनी शोक केला.

³⁹दोन महिने असे गेल्यावर ती आपल्या बापाकडे परत आली. इप्ताहने परमेश्वराला नवस बोलल्याप्रमाणे सर्व काही केले. इप्ताहची मुलगी कुमारिकाच राहिली.

तेव्हा इझ्राएलामध्ये एक प्रथा पडून गेली. ⁴⁰गिलादमधील इप्ताहच्या मुलीचे सर्व इझ्राएल स्त्रिया स्मरण ठेवतात दरवर्षी चार दिवस त्या तिच्या प्रीत्यर्थ शोक करतात.

इप्ताह आणि एफ्राईम

12 एफ्राईमच्या लोकांनी सैन्याची जमवाजमव केली आणि नदी ओलांडून ते साफोन येथे गेले. ते इप्ताहला म्हणाले, “अम्मोनीयांशी लढायला गेलास तेव्हा तू आम्हाला मदतीसाठी का बोलवले नाहीस? आता आम्ही तुझ्यासकट तुझ्या घराला आग लावतो.”

²इप्ताह म्हणाला, “अम्मोनी लोक आपल्याला वरचेवर त्रास देत होते. म्हणून मी माझ्या सैन्यासह त्यांच्यावर चालून गेलो. तेव्हा मी तुम्हाला बोलवले होते पण तुम्ही कुमक पाठवली नाही. ³तुमची मदत मिळण्याची चिन्हें दिसनात तेव्हा मी माझा जीव धोक्यात घातला. नदी उतरून मी अम्मोनीयांशी लढायला गेलो. त्यांना नेस्तनाबूत करण्यात परमेश्वराचे मला साहाय्य झाले. आता तुम्ही आज माझ्याशी लढायला का आला आहात?”

⁴मग इप्ताहने गिलादमधील लोकांना एकत्र केले. त्यांनी एफ्राईमशी युद्ध केले. ते युद्धात उतरले कारण एफ्राईम लोकांनी गिलादांचा अपमान केला होता. ते म्हणाले होते, “गिलादांनो, तुम्ही म्हणजे एफ्राईमांनी जीवदान दिलेले पळपुटे आहात. तुम्हाला स्वतःचा प्रदेश सुध्दा नाही. तुमच्यातील काही भाग एफ्राईमांचा तर काही मनश्शेचा आहे.” गिलादांनी एफ्राईमांचा पराभव केला. ⁵एफ्राईम देशाकडे जाणारे यार्दन नदीचे उतार गिलादांनी ताब्यात घेतले. कोणीही जिवंत राहिलेला एफ्राईम माणूस आला आणि नदी ओलांडून जाऊ देण्याची विनंती करायला लागला की गिलाद विचारत, “तू एफ्राईमचा आहेस का?” तो म्हणे, “नाही” ⁶मग ते त्याला “शिब्बोलेथ” हा शब्द उच्चारायला सांगत. एफ्राईम लोकांना तो नीट म्हणता येत नसे. तो म्हणे, “सिब्बोलेथ” तेव्हा हा माणूस एफ्राईम असल्याचे त्यांच्या ध्यानात येई. नदीच्या उतारापाशी त्याला मारून टाकत. अशाप्रकारे त्यांनी बेचाळीस हजार एफ्राईम माणसे मारली. ⁷इप्ताह सहा वर्षे इझ्राएल लोकांचा न्यायाधीश होता. त्याचे निधन झाल्यावर गिलादमधील त्याच्या गावी त्याचे दफन करण्यात आले.

नंतरचा न्यायाधीश इब्सान

⁸मग बेथलहेममधील इब्सान याने न्यायाधीश म्हणून इझ्राएल लोकांचे काम पाहिले. ⁹त्याला तीस मुलगे आणि तीस मुली होत्या त्याने आपल्या तीसही मुलींना गोत्राबाहेर लग्ने जमवण्यास सांगितले आणि सर्व मुलांसाठी तशाच बाहेरच्या मुली केल्या. इब्सान सात वर्षे न्यायाधीश होता. ¹⁰त्याच्या निधनानंतर बेथलहेममध्ये त्याचे दफन करण्यात आले.

न्यायाधीश एलोन

¹¹त्यानंतर जबुलून वंशातील एलोन इझ्राएलांचा न्यायाधीश झाला. तो त्या जागी दहा वर्षे होता. ¹²मग तो वारला तेव्हा जबुलूनमधील अयालोन येथे त्याच्यावर अंत्यसंस्कार करण्यात आले.

न्यायाधीश अब्दोन

¹³एलोन नंतर हिल्लेलचा मुलगा अब्दोन न्यायाधीश झाला. तो पिराथोनचा होता. ¹⁴त्याला चाळीस मुलगे आणि तीस नातू होते. ते सत्तर गाढवांवर स्वार होत. अब्दोन आठ वर्षे इझ्राएलांचा न्यायाधीश होता. ¹⁵पुढे त्याच्या मृत्यूनंतर पिराथोन येथे त्याला पुरण्यात आले. एफ्राइम प्रांतातील अमालेक्यांच्या डोंगराळ प्रदेशात पिराथोन हे ठिकाण आहे.

शमशोनचा जन्म

13 इझ्राएल लोकांनी दुष्कृत्ये करायला सुरुवात केली आहे असे पुन्हा परमेश्वराच्या लक्षात आले. तेव्हा त्याने चाळीस वर्षे पलिष्ट्यांच्या हातात सत्ता दिली. ²सरा नगरामध्ये मानोहा नावाचा एक माणूस होता. तो दान वंशातील होता. त्याच्या बायकोला मूलबाळ होत नव्हते. ³एकदा परमेश्वराच्या दूताने तिला दर्शन दिले. तो तिला म्हणाला, “तुला आजतागायत मूल झाले नाही पण आता तू गरोदर राहशील आणि तुला मुलगा होईल. ⁴मात्र द्राक्षारस किंवा मद्य पिऊ नको. तसेच कोणताही अशुद्ध पदार्थ खाऊ नकोस. ⁵कारण तू गर्भवती राहून पुत्राला जन्म देशील. तो परमेश्वराचा असेल. तो नाजीर होईल. त्याचे जावळ काढू नको. जन्माला येण्याअगोदर पासूनच परमेश्वराची त्याच्यावर कृपादृष्टी असेल. पलिष्ट्यांपासून तो इझ्राएलांचे रक्षण करील.”

⁶तिने आपल्या नवऱ्याला सर्व काही सांगितले. ती म्हणाली, “देवाकडून एक माणूस माझ्याकडे आला होता. त्याचे रूप देवाच्या देवदूताप्रमाणे भिती आणि आदर निर्माण करणारे होते. त्याला पाहून मी भयभीत झाले. त्याचा ठावठिकाणा मी विचारला नाही. त्यानेही त्याचे नाव सांगितले नाही. ⁷पण तो मला म्हणाला, ‘तुला विवस राहातील आणि मुलगा होईल. मद्य किंवा द्राक्षारस पिऊ नको. तसेच कोणतेही अशुद्ध अन्न खाऊ नको. कारण हा मुलगा जन्माला यायच्या आधीपासून मरेपर्यंत देवाचा नाजीर असाणार आहे.”

⁸हे ऐकून मानोहाने परमेश्वराची प्रार्थना केली. तो म्हणाला, “हे परमेश्वरा, त्या दूताला परत आमच्याकडे पाठव या जन्माला येणाऱ्या मुलाचे संगोपन आम्ही कसे करावे हे आम्हाला त्याच्याकडून पुन्हा ऐकू दे.”

⁹परमेश्वराने मानोहाची ही विनवणी ऐकली. परमेश्वराचा दूत पुन्हा तिच्याकडे आला. ती शेतात बसली होती आणि तिचा नवरा तिच्याजवळ पास नव्हता. ¹⁰तो

पुन्हा आलाय त्यादिवशी आलेला माणूस आज परत येथे आला आहे” असे सांगत ती धावतच नवऱ्याला बोलवायला गेली. ¹¹मानोहा उठून बायकोच्या मागोमाग गेला. त्या माणसाजवळ आल्यावर त्याला म्हणाला, “पूर्वी माझ्या बायकोशी बोलून गेलास तो तूच का?”

दूत म्हणाला, “हो, तोच मी”

¹²तेव्हा मानोहा म्हणाला, “आपल्या म्हणण्याप्रमाणे घडून येवो त्या मुलाचा जीवनक्रम कसा असेल? तो काय काय करील? आम्हाला सर्व काही सांग.”

¹³तेव्हा मानोहाला तो परमेश्वराचा दूत म्हणाला, “तुझ्या बायकोला मी जे सांगितले त्याप्रमाणे तिने वागवे. ¹⁴द्राक्षवेलाचा कोणताही भाग तिने खाऊ नये. द्राक्षारस किंवा मद्य पिऊ नये. अशुद्ध अन्नाचे सेवन करू नये. माझ्या आज्ञा कसोशीने पाळाव्यात.”

¹⁵मानोहा त्यावर परमेश्वराच्या दूताला म्हणाला, “तुम्ही थोडावेळ आमच्यात राहा तुमच्या पाहुणचारासाठी आम्ही करडू शिजवतो.”

¹⁶परमेश्वराचा दूत म्हणाला, “तुम्ही मला ठेवून घेतलेत तरी मी तुमचे काही खाणार नाही. पण तुम्हाला काही करायचेच असेल तर परमेश्वरासाठी होमार्पण करा.” (हा खरच परमेश्वराचा दूत आहे याची मानोहाला कल्पना नव्हती.)

¹⁷मानोहाने त्याला विचारले, “तुमचे नाव काय? तुमच्या म्हणण्याप्रमाणे सर्व घडून आल्यावर आम्ही तुमचा सन्मान करू.”

¹⁸परमेश्वराचा दूत म्हणाला “माझे नाव कशाला विचारता? ते अति आश्चर्यकारक * आहे. तुमचा त्यावर विश्वास बसणार नाही.”

¹⁹मानोहाने मग एका करडाचा खडकावर बळी दिला तो बली आणि धान्यार्पण परमेश्वराला व आश्चर्यकारक कृत्ये करणाऱ्या त्या माणसाला अर्पण केले. ²⁰मग जे जे घडले ते मानोहा व त्याची पत्नी यांनी पाहिले वेदीवरून ज्वाळा आकाशाकडे झेपावत असताना त्यातूनच तो परमेश्वर दूत स्वर्गस्थ झाला.

हे पाहताच उभयतांनी जमिनीवर लोटंगण घातले. ²¹तो परमेश्वराचाच दूत असल्याची मानोहाची खात्री पटली. पुन्हा मानोहा आणि त्याची पत्नी यांना त्याने दर्शन दिले नाही. ²²मानोहा बायकोला म्हणाला, “आपण आज खात्रीने नरणार. कारण आपण प्रत्यक्ष देवाला पाहिले आहे.”

²³पण ती नवऱ्याला म्हणाली, “आपण मरावे असे परमेश्वराच्या मनात नाही. तसे असते तर त्याने आपले होमार्पण, धान्यार्पण स्वीकारले नसते. आपल्याला जे दिसले ते दाखवले नसते किंवा ज्या गोष्टी सांगितल्या त्या सांगितल्या नसत्या”

अति आश्चर्यकारक अगम्य विस्मयकारक, नवलपूर्ण. पाहा यशय 9:6.

²⁴यथावकाश तिला मुलगा झाला. तिने त्याचे नाव शमशोन ठेवले. तो मोठा होऊ लागला. त्याला परमेश्वराचा आशीर्वाद मिळाला. ²⁵सरा आणि अष्टाबोल या नगरांमधल्या महने-दान नगरात तो असताना परमेश्वराच्या आत्म्याने शमशोनमध्ये आपल्या कार्याला सुरुवात केली.

शमशोनचा विवाह

14 शमशोन तिम्ना येथे गेला असताना तिथे त्याने एक पलिष्ठी तरुणी पाहिली. ²घरी परतल्यावर तो आपल्या आईवडीलांना म्हणाला, “तिम्ना येथे मी एक पलिष्ठी मुलगी पाहिली आहे. मला तिच्याशी लग्न करायचे आहे.”

³पण त्याचे आईवडील त्याला म्हणाले, आपल्या नातेवाईकांच्या आणि इझ्राएल लोकांच्या मुलींमध्ये तुझी पत्नी होण्यासारखी स्त्री नाही का? पलिष्ठ्यांमधील मुलीशीच कशाला तुला लग्न करायला हवे? त्या लोकांची सुंताही झालेली नसते.”

पण शमशोन म्हणाला, “तीच मुलगी मला हवी मला तिच्याशीच लग्न करायचे आहे.” ⁴(परमेश्वराच्या मनात तसेच आहे हे शमशोनच्या आईवडीलांना ठाऊक नव्हते. पलिष्ठी तेव्हा इझ्राएलींवर सत्ता गाजवत होते. त्यांच्या विरुद्ध काहीतरी करायची संधी परमेश्वर पाहात होता.)

⁵शमशोन आपल्या आईवडीलांबरोबर तिम्ना येथे गेला. शहराजवळच्या द्राक्षमळ्यापर्यंत ते पोहोचले. तिथे अचानक एका तरुण सिंहाने शमशोनवर झेप घेतली. ⁶त्या क्षणी शमशोनमध्ये परमेश्वराच्या आत्म्याचा संचार झाला आणि करडू फाडावे तसे त्याने लीलया त्या सिंहाला नुसत्या हातांनी फाडून काढले. मात्र आपल्या या कृत्याचा त्याने आईवडीलांना सुगावा लागू दिला नाही.

⁷शमशोनने पुढे जाऊन त्या पलिष्ठी तरुणीची भेट घेतली. तिच्याशी बोलणे केले. त्याला ती फार आवडली. ⁸काही दिवसांनी तो तिच्याशी लग्न करायला परत जात असताना, त्या तरुण सिंहाचे कलेवर पाहायला बळाला. त्याला त्याच्यावर मधमाश्यांनी पोळे केलेले दिसले. त्यात थोडा मधही होता. ⁹तो हाताने काढून घेऊन वाटेने खात खात तो गेला. त्यातील थोडा त्याने घरी पोहोचल्यावर आपल्या आईवडीलांनाही दिला. त्यांनीही तो चाखला. पण तो मध त्याने मृत सिंहाच्या शरीरावरून काढून घेतला आहे हे त्याने त्यांना सांगितले नाही.

¹⁰मग शमशोनचे वडील त्या पलिष्ठी मुलीला पाहायला गेले. तेव्हा वराने मेजवानी द्यायची पध्दत होती त्याप्रमाणे शमशोनने मेजवानी दिली. ¹¹पलिष्ठी लोकांनी हे पाहिले तेव्हा त्यांनी त्याच्या दिमतीला तीस माणसे पाठवली.

¹²त्यांना शमशोन म्हणाला, “मला तुम्हाला एक गोष्ट सांगायची आहे. ही मेजवानी सात दिवस चालणार आहे.

मी तुम्हाला एक कोडे घालतो, त्याचे उत्तर त्या कालावधीत शोधून काढा तुम्हाला या कोड्याचा अर्थ सांगता आला तर मी तुम्हाला तीस सुती अंगरखे आणि तीस पोशाख देईन. ¹³मात्र तुम्ही हरलात तर तीस सुती अंगरखे आणि तीस पोशाख तुम्ही मला द्यायचे.” तेव्हा ती तीस माणसे म्हणाली, “ठीक आहे सांग तर तुझे कोडे.”

¹⁴शमशोनने कोडे घातले ते असे;

भक्षकातून भक्ष्य निघाले आणि उग्रामधून मधुर निघाले तर ते काय?

त्या तीस जणांनी तीन दिवस उत्तर शोधायचा प्रयत्न केला, पण त्यांना काही अर्थ उमगेना.

¹⁵तेव्हा चौथ्या दिवशी * ते सगळे शमशोनच्या बायकोकडे आले. तिला म्हणाले, “आमची फजिती करायला इथे बोलावून घेतले आहे काय? काहीतरी युक्ती लढवून तू आपल्या नवऱ्याकडून या कोड्याचा अर्थ काढून घे. तसे केले नाहीस तर तुला आणि तुझ्या वडीलांच्या घरातील सर्वांना आम्ही घराबारासकट जाळून टाकू.”

¹⁶तेव्हा शमशोनची बायको रडत शमशोनकडे गेली आणि त्याला म्हणाली, “तुझे माझ्यावर प्रेम नाही. तू माझा तिरस्कार करतोस. माझ्या लोकांना कोडे घालून त्याचे उत्तर मात्र तू मला सांगत नाहीस.” शमशोनने उत्तर दिले, “मी माझ्या आईवडीलांनाही उत्तर सांगितलेले नाही, ते मी तुला का सांगवे?”

¹⁷मेजवानीच्या काळात पुढील सातही दिवस तिने आक्रोश केला तेव्हा अखेर सातव्या दिवशी त्याने तिला कोड्याचा अर्थ सांगितला. तिने त्याचा पिच्छाच पुरवला म्हणून त्याला सर्व सांगवे लागले. मग ती आपल्या माणसात परतली आणि त्यांना तिने उत्तर सांगितले.

¹⁸सातव्या दिवशी सूर्यास्तापूर्वी अशाप्रकारे पलिष्ठ्यांना उत्तर मिळाले. ते शमशोनकडे येऊन म्हणाले,

“मधापेक्षा मधुर ते काय? सिंहापेक्षा उग्र ते काय?”

तेव्हा शमशोन त्यांना म्हणाला,

“तुम्ही माझी कालवड नांगराला जुंपली नसती तर तुम्हाला हे कोडे कधीच उलगडले नसते.”

¹⁹मग शमशोन खूप संतापला. परमेश्वराचा आत्मा प्रचंड सामर्थ्यानिशी त्याच्यात संचारला. आणि अष्कलोनवर चालून जाऊन त्याने तीस पलिष्ठ्यांचा वध केला. मृतांचे

चौथ्या दिवशी हिब्रू साहित्ये प्रमाणे “सातव्या दिवशी” हे प्राचीन ग्रीक भाषांतरप्रमाणे आहे.

कपडे आणि मालमत्ता त्याने काढून घेतली. ते सर्व त्याने ज्यांनी कोडे उलगाडले त्या सर्वां देऊन टाकले. मग तो आपल्या वडीलांच्या घरी परतला.

²⁰बायकोला मात्र त्याने आपल्याबरोबर घेतले नाही. विवाह सोहळ्यातील एका माणसाला तिला देऊन टाकण्यात आले.

शमशोन पलिष्ट्यांना भस्म करतो

15 गव्हाच्या कापणीच्या हंगामात शमशोन आपल्या बायकोच्या भेटीला निघाला. एक करडूही त्याने भेटीदाखल घेतले. माझ्या पत्नीच्या दालनात मी जातो असे तो म्हणाला.

पण तिच्या वडीलांनी त्याला आत जायला मज्जाव केला. ²ते त्याला म्हणाले, “तुला तर ती नकोशी झाली आहे असे मला वाटले. म्हणून तुमच्या विवाहातील सोबत्याशी मी तिचे लग्न लावून दिले. तिची धाकटी बहीण तिच्यापेक्षा देखणी आहे. तेव्हा तू तिच्याशी लग्न कर.”

³पण शमशोन म्हणाला, “आता पलिष्ट्यांचे नुकसान करायला मला चांगले निमित्त मिळाले आहे. मला आता त्याबद्दल कोणी दोष देणार नाही.”

⁴मग बाहेर पडून त्याने तीनशे कोल्हे धरले दोन दोन कोल्ह्यांच्या शेंपट्या एकत्र बांधून तिथे एक एक मशाल बांधली. ⁵त्याने त्या मशाली पेटवून दिल्या आणि सर्व कोल्ह्यांना पलिष्ट्यांच्या धान्याच्या उभ्या पिकात धावायला सोडले. त्यामुळे शेतातील कापणी झालेले, न झालेले असे सर्व पीक भस्मसात झाले. एवढेच नव्हे तर द्राक्षाचे आणि जैतुनाचे मळेही बेचिराख झाले.

⁶“कोणी केले हे सगळे?” पलिष्टी विचारू लागले. कोणी तरी म्हणाले, “तिम्ना येथील एकाचा जावई शमशोन हा या सगळ्याच्या पाठीमागे आहे. कारण त्याच्या सासऱ्याने आपली मुलगी शमशोन ऐवजी त्यांच्या विवाहातील सोबत्याला दिली.” हे ऐकल्यावर पलिष्ट्यांनी शमशोनची बायको आणि तिचे वडील यांना जिवंत जाळले.

⁷तेव्हा शमशोन पलिष्ट्यांना म्हणाला, “तुम्ही माझ्याशी वाईट वागलात. आता मी ही तुमच्याशी वाईट वागेन त्यानंतरच मी थांबेन.”

⁸शमशोनेने मग पलिष्ट्यांवर हल्ला चढवला. त्यात अनेक जण ठार झाले. त्यानंतर शमशोन एटाम खडकांमधील गुहेत राहिला.

⁹इकडे पलिष्टी लोक यहुदात गेले आणि लेही या ठिकाणी त्यांनी तळ दिला. तेथून त्यांनी युध्दाची तयारी सुरू केली. ¹⁰तेव्हा यहुदांनी त्यांना विचारले, “तुम्ही आमच्यावर हल्ला करण्यासाठी आलात काय?”

ते म्हणाले, “आम्ही शमशोनला ताब्यात घ्यायला आलो आहोत. त्याला आम्हाला कैद करायचे आहे. त्याने आमच्या लोकांशी केलेल्या वर्तणुकीची सजा त्याला द्यायची आहे.”

¹¹हे ऐकल्यावर तीन हजार यहुदी एटाम खडकातील गुहेपाशी शमशोनला भेटायला गेले. ते त्याला म्हणाले, “तू हे काय केलेस? आपल्यावर पलिष्ट्यांचे राज्य आहे हे तुला समजत नाही का?”

शमशोन म्हणाला, “ते माझ्याशी जसे वागले तशीच त्यांना मी शिक्षा दिली आहे.”

¹²त्यावर ते लोक शमशोनला म्हणाले, “आम्ही तुझ्या मुसक्या बांधून तुला पलिष्ट्यांच्या स्वाधीन करायला आलो आहोत.”

शमशोन म्हणाला, “तुम्ही स्वतः मला इजा करणार नाही एवढा शब्द तुम्ही मला द्या.”

¹³यहुदी म्हणाले, “मान्य आहे, आम्ही फक्त तुला बांधून पलिष्ट्यांच्या हवाली करतो तुझ्या जिवाला धक्का लावणार नाही.” त्याप्रमाणे त्यांनी शमशोनला दोन नवीन दोरखंडांनी बांधून गुहेतून वर आणले.

¹⁴शमशोन लेही या ठिकाणी आला तेव्हा पलिष्टी लोक त्याला सामोरे आले. ते आनंदाने आरोव्या मारत होते त्याच वेळी शमशोनमध्ये परमेश्वराच्या आत्म्याचा प्रचंड सामर्थ्यानिशी संचार झाला. तेव्हा शमशोनेचे दोरखंड जसे काही वाखाच्या जळलेल्या दोरीप्रमाणे कुचकामी झाले आणि त्यामुळे ते त्याच्या डंडांवरून आपोआप गळून पडले. ¹⁵तेव्हा शमशोनला तिथे एका मृत गाढवाचे जबड्याचे हाड सापडले. त्याच्या साहाय्याने त्याने एक हजार पलिष्टी लोकांना ठार केले.

¹⁶तेव्हा शमशोन म्हणाला,

गाढवाच्या जबड्याच्या हाडाने मारली मी माणसे हजार!
गाढवाच्या जबड्याच्या हाडाने रचली मी त्यांची उंच रास. *

¹⁷बोलणे संपल्यावर शमशोनेने ते हाड तिथेच खाली टाकले. म्हणून त्या जागेचे नाव पडले, ‘रामथ-लेही’ म्हणजेच जबड्याच्या हाडाची टेकडी.

¹⁸शमशोन तहानेने व्याकुळ झाला. तेव्हा त्याने परमेश्वराचा धावा केला. तो म्हणाला, “तुझा मी दास आहे. हा एवढा मोठा विजय तू मला मिळवून दिलास तेव्हा आता मला तहानेने तू खचितच मरू देणार नाहीस? ज्यांची सुताही झालेली नाही अशा लोकांच्या ताबडीत मी सापडू नये.”

¹⁹तेव्हा देवाने लेहीत खडक फोडून एक भेग पाडली आणि त्यातून पाणी बाहेर उसळले शमशोन ते पाणी पिऊन ताजातवाना झाला. पुन्हा त्याच्या अंगात जोर आला. त्या झऱ्याचे नाव त्याने एन-हक्कुरे म्हणजे “धावा करणाऱ्याचा झरा” असे ठेवले. लेही शहरात हा झरा अजूनही आहे.

रास हिब्रू मध्ये “रास” आणि “गाढव” यासाठी असलेल्या शब्दाचा उच्चार एकसारखा आहे.

²⁰पलिष्ट्यांच्या अमदानीत शमशोन वीस वर्षे इम्राएलचा न्यायाधीश होता.

गज्जा नगरात शमशोन

16 एक दिवस शमशोन गज्जा या नगरात गेला. तेथे त्याने एका वेश्येला पाहिले. ती रात्र त्याने तिच्याकडे घालवली. ²कोणीतरी हे पाहून शमशोन आला असल्याचे गज्जाच्या लोकांना सांगितले. तेव्हा ते त्याला मारायला निघाले. त्या ठिकाणाला वेढा घालून ते शमशोनची वाट पाहात दबा धरून बसले. शहराच्या वेशीपाशी त्यांनी पूर्ण रात्र काढली गप्प राहून रात्र भर त्यांनी आपला सुगावा लागू दिला नाही. ते एकमेकांना म्हणाले, “उजाडताच आपण त्याला मारू”

³पण शमशोन त्या वेश्येकडे मध्यरात्रीपर्यंतच राहिला. अर्ध्या रात्रीच तो उठला. वेशीचे दरवाजे त्याने खिळखिळे केले. ते दरवाजे, त्यांच्या चौकटी आणि अडसर हे सगळे त्याने उचकटून काढले, खांद्यावर टाकले आणि हे सगळे घेऊन तो हेब्रोन जवळच्या डोंगरमाथ्यावर गेला.

शमशोन आणि दलीला

⁴पुढे शमशोन दलीला नामक स्त्रीच्या प्रेमात पडला. ती सोरेक खोऱ्यातील होती. ⁵पलिष्ट्यांचे अधिकारी तिच्याकडे जाऊन तिला म्हणाले, “शमशोनच्या अचाट शक्तीचे रहस्य काय ते आम्हाला जाणून घ्यायचे आहे. तू ते त्याच्याकडून युक्तीने काढून घे. म्हणजे मग त्याला जेरबंद कसे करायचे ते पाहता येईल. त्याला कद्दात आणता येईल. एवढे केलेस तर आम्ही तुला प्रत्येकी अठ्ठावीस पौंड चांदी देऊ.”

⁶मग दलीला शमशोनला म्हणाली, “तुझ्या सामर्थ्याचे रहस्य तरी काय? तुला ठाणबंद करून हतबल करायचे तरी कसे एखाद्याने?”

⁷शमशोन म्हणाला, “नव्या कोऱ्या, पुरत्या न वाळलेल्या अशा सात धनुष्याच्या दोऱ्यांनी मला बांधले तरच ते शक्य आहे कोणी हे केले तर मीही चार चौथांसारखा दुर्बळ होईन.”

⁸तेव्हा पलिष्टी अधिकाऱ्यांनी दलीलाला सात नव्या प्रत्यंचा आणून दिल्या. त्या अजून पुरत्या वाळल्या देखील नव्हत्या. दलीलाने त्यांनी शमशोनला जखडून टाकले.

⁹शेजारच्या खोलीत काही माणसे लपून बसली होती. दलीला शमशोनला म्हणाली, “शमशोन, पलिष्टी लोक आता तुला ताब्यात घेणार आहेत.” पण शमशोनने त्या प्रत्यंचा सहजगत्या तोडून टाकल्या जळलेल्या सुतळीची राख पडावी इतक्या सहजपणे त्या गळून पडल्या. अशाप्रकारे पलिष्ट्यांना काही शमशोनच्या सामर्थ्याचे रहस्य समजले नाही.

¹⁰तेव्हा दलीला त्याला म्हणाली, “तू माझ्याशी खोटे बोललास. मला फसवलेस, खरे काय ते मला सांग तुला कसे बांधून घालता येईल?”

¹¹शमशोन म्हणाला, “नव्या, कधीही उपयोगात न आणलेल्या दोरखंडांनी मला जखडायला हवे. तसे केले तर मी अगदीच हतबल होऊन जाईन.”

¹²तेव्हा दलीलाने नवेकोरे दोरखंड आणून त्याला बांधले. दुसऱ्या खोलीत काही जण लपलेले होतेच. दलीला मोठ्याने म्हणाली, “शमशोन, पलिष्टी लोक तुला पकडायला आले आहेत!” पण याही वेळी शमशोनने ते दोरखंड सुतळीसारखे तटकन तोडून टाकले.

¹³यावर ती त्याला म्हणाली, “बघ, पुन्हा तू खोटे बोललास! मला बावळट ठरवलेस. आता तरी सांग तुला जखडून टाकायची युक्ती.”

शमशोनने सांगितले, “माझ्या केसांचे सात पेड करून ते मागाच्या ताण्यावर करकचून आवळले तरच ते शक्य आहे.”

शमशोनला झोप लागल्यावर दलीलाने हातमाग वापरून त्याच्या डोक्यावरील सात पेड विणून तिने. ¹⁴तंबूची खुंदी ठोकून माग जमिनीवर पक्क 1 रोवला. मग ती त्याला म्हणाली, “शमशोन, पलिष्टी लोक तुझा ताबा घ्यायला सज्ज आहेत.” त्यावर शमशोनने खुंदी, माग हे सगळे सहजगत्या उपटून टाकले.

¹⁵तेव्हा दलीला त्याला म्हणाली, “माझ्यावर तुझे प्रेम आहे असे म्हणतोस आणि एवढाही विश्वास टाकत नाहीस ना? आपले गुपित तू फोडायला तयार नाहीस. माझी फज्जती करायची ही तुझी तिसरी वेळ तुझ्या प्रचंड सामर्थ्याचे गुपित तू अजूनही मला सांगितलेले नाहीस.” ¹⁶तिने मग त्याच्या मागे लकडाच लावला. तिच्या या रोजच्या कटकटीमुळे मरण बरे असे त्याला वाटू लागले. ¹⁷शेवटी त्याने तिला सर्व काही सांगून टाकले. तो म्हणाला, “आजतागायत कधीही माझे केस कापलेले नाहीत. माझ्या जन्माआधीच मला परमेश्वराला वाहिलेले आहे. तेव्हा आता माझे मुंडन केले तर माझा शक्तिपात होईल व मी चार चौथांसारखा सामान्य होईन.”

¹⁸आता त्याने खरंच आपले मन मोकळे केले आहे हे दलीलाच्या लक्षात आले. म्हणून पलिष्टी अधिकाऱ्यांना तिने निरोप पाठवला, “आता शमशोनने आपले रहस्य मला नक्की सांगितले आहे.” तेव्हा ते आले. येताना तिला वचन केलेले पैसेही घेऊन आले.

¹⁹आपल्या मांडीवर पडल्या पडल्या शमशोनला झोप लागली आहे याची खात्री पटल्यावर तिने एकाला बोलावले. त्याच्या कडून शमशोनच्या डोक्यावरील सात बटांचे तिने मुंडन करवले. अशारितीने तिने त्याला अगदी हतबल करून टाकले. शमशोन गलितगात्र आणि पराभवास योग्य झाला. त्याची शक्ती त्याला सोडून गेली. ²⁰मग ती त्याला म्हणाली, “शमशोन, पलिष्टी लोक तुला जेरबंद करायला आले आहेत.” तेव्हा तो जागा झाला. त्याला वाटले, “पूर्वीप्रमाणेच याही वेळी मी माझी सुटका करून घेऊ शकेन.” पण परमेश्वर

आपल्याला सोडून गेला आहे याची त्याला कल्पना नव्हती.

²¹माग पलिष्ट्यांनी शमशोनला पकडले. त्यांनी त्याचे डोळे फोडले. ते त्याला गज्या शहरात घेऊन गेले. तो निसटून जाऊ नये म्हणून त्याला त्यांनी साखळदंडांनी आवळून बांधले. तसेच त्याला तुरुंगात ठेवले व जात्यावर धान्य दळायला लावले. ²²परंतु शमशोनचे केस पुन्हा वाढ लागले.

²³पलिष्ट्यांचे अधिकारी मोठा आनंदोत्सव साजरा करायला एकदा एकत्र जमले. आपला देव दागोन याच्या प्रीत्यर्थ ते मोठा यज्ञ करणार होते. कारण त्यांना वाटत होते की शमशोन या शत्रूचा पाडाव करायला त्यांच्या ह्या दैवताने त्यांना मदत केली होती. ²⁴शमशोनची दशा पाहून ते त्यांच्या दैवताची स्तुती करू लागले. ते म्हणाले,

“याने आमच्या देशाचा नाश केला आमची पुष्कळ माणसे मारली परंतु आमच्या देवाच्या मदतीनेच आम्ही त्याला ताब्यात घेऊ शकलो.”

²⁵उत्सवाच्या ठिकाणी मौजमजा करण्यात लोक दंग होते. ते म्हणाले, “शमशोनला समोर आणा. त्याची थोडी चेष्टा करु.” तेव्हा शमशोनला तुरुंगातून बाहेर काढले आणि लोक आपली करमणूक करून घेऊ लागले. देवळातील खांबांमध्ये त्यांनी त्याला उभे केले होते. ²⁶एका सेवकाने शमशोनचे हात घट्ट धरून ठेवले होते. शमशोन त्याला म्हणाला, “या देवळाला आधार देणाऱ्या दोन खांबांमध्ये मला उभे कर. म्हणजे मला हातानी चाचपडून पाहता येईल. त्यांना रेलून मला उभे राहता येईल.”

²⁷देवळात बायका-पुरुष सगळ्यांची एकच गर्दी उसळली होती. पलिष्ट्यांचे सर्व अधिकारी तेथे हजर होते. शिवाय छपरावर तीन एक हजार माणसे होती. सर्वजण शमशोनची गंमत पाहण्यात दंग होते. ²⁸तेव्हा शमशोनने देवाचा धावा केला. तो म्हणाला, “हे सर्वशक्तिमान परमेश्वरा, माझी आठवण कर एकदा, फक्त एकदाच माझी शक्ती मला परत दे. माझे डोळे फोडल्याबद्दल शिक्षा म्हणून एकदाच या पलिष्ट्यांना मला धडा शिकवू दे.” ²⁹एवढे म्हणून देवळाच्या मधोमध असलेले ते दोन खांबे शमशोनने धरले. पूर्ण देवळाचा डोलारा या दोन स्तंभांवर उभा होता. आपल्या सर्व शक्तीनिशी त्या स्तंभांना त्याने जोराचा रेटा दिला. ³⁰“या पलिष्ट्यांच्या बरोबरच माझीही अखेर होईल.” एवढे म्हणून त्याने जबरदस्त ताकद लावली. त्याबरोबर पूर्ण देऊळ जमीनदोस्त झाले. अधिकाऱ्यांसह सर्व माणसे त्याखाली सापडली. जिवंतपणी मारली त्यापेक्षा कितीतरीपट माणसे शमशोनने अशाप्रकारे मरता मरता मारली.

³¹शमशोनचे भाऊ बंद आणि घरातील सर्व परिवार तेथे जमा झाला. त्याचा मृतदेह त्यांनी घेतला आणि त्याच्या वडीलांच्या कबरीतच त्याचाही अंत्यसंस्कार केला. सरा

आणि अष्टावोल यांच्या दरम्यान हे कबरस्थान आहे. शमशोनाने वीस वर्षे इझ्राएलसाठी न्यायनिवाडा केला.

मीखाची मूर्तिपूजा

17 एफ्राइमच्या डोंगराळ प्रदेशात मीखा नामक एक माणूस राहात होता. ²तो एकदा आपल्या आईला म्हणाला, “तुझ्याजवळचे अठ्ठावीस पौंड रुपये कोणी तरी चोरले होते, आठवते ना? तू त्याला शापही दिला होतास. खर तर ते मीच घेतले होते. माझ्याकडे ते आहे.”

त्याची आई त्याला म्हणाली, “मुला, परमेश्वर तुझे भले करी.”

³मीखाने ते सर्व रुपये आपल्या आईला परत केले ती म्हणाली, “हे मी आता परमेश्वरालाच अर्पण करते. मी ते तुझ्या हवाली करते. तू देवाची एक मूर्ती करून ती या चांदीने मढव तेव्हा आता हे रुपये तूच घे.”

⁴पण त्याने ते न घेता आईलाच परत केले. तेव्हा तिने त्यातील पाच पौंड रुपये सोनाराला दिले. सोनाराने एक मूर्ती घडवून ती चांदीने मढवली. मूर्तीची प्रतिष्ठापना मीखाच्या घरात करण्यात आली. ⁵त्याच्याकडे देवघर होते. त्याने एफोद आणि आणखी काही मूर्ती केल्या. आपल्या एका मुलाला पुरोहित म्हणून नेमले. ⁶(त्याकाळी इझ्राएलावर राजा नव्हता तेव्हा प्रत्येकजण आपल्याला योग्य वाटेल तसे करीत असे.)

⁷बेथलहेम येथे यहुदा कुळामध्ये एक तरुण लेवी होता.

⁸इतरत्र स्थायिक होण्याच्या विचाराने त्याने बेथलहेम सोडले. असाच प्रवास करत करत तो मीखाच्या घरी येऊन पोहोचला. एफ्राइमच्या डोंगराळ प्रदेशातील मीखाच्या घरी तो आल्यावर

⁹मीखाने त्याला विचारले, “बाबा रे, तू कोण? कोठून आलास?”

या तरुणाने उत्तर दिले, “मी यहुदा बेथलहेम येथील लेवी आहे. मी कोठेतरी आसरा शोधतोय”

¹⁰मीखा त्याला म्हणाला, “मग इथेच राहा. माझे वडील आणि माझे पुरोहित म्हणून सेवा कर. वर्षाला मी तुला चार आस रुपये तसेच अन्नवस्त्रही देईन.”

त्या लेवीने मीखाचे म्हणणे मानले. ¹¹मीखाबरोबर राहण्यास त्याने होकार दिला. मीखाच्या पोटच्या मुलापैकीच तो एक होऊन गेला. ¹²मीखाने त्याच्यावर पुरोहितत्व सोपवले. तेव्हा तो त्याप्रमाणे मीखाच्या घरी राहू लागला.

¹³मीखा म्हणाला, “लेवी कुळातील माणूसच माझ्याकडे पुरोहित म्हणून असल्यामुळे परमेश्वर माझे कल्याण करील.”

दान लोकांचा लईश नगरावर ताबा

18 त्याकाळी इझ्राएलवर कोणी राजा नव्हता. त्या सुमारास दान वंशातील लोक वस्ती करण्याच्या उद्देशाने जागा पाहत होते. त्यांना अजून स्वतःची अशी

भूमी नव्हती. इतर इझ्राएलांप्रमाणे त्यांना त्यांचे वतन मिळाले नव्हते.

²तेव्हा दानवंशजांनी जागा हेरण्यासाठी पाच शूर माणसे निवडली ती सरा आणि अष्टावोल या प्रांतातली होती. सर्व कुळांचे प्रतिनिधित्व ती करत होती. जागा पाहण्याचा आदेश मिळाल्यावर चांगल्या जागेच्या शोधार्थ हे पाचजण निघाले.

एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशात आल्यावर मीखाच्या घराजवळ त्यांनी रात्रीपुरता मुक्काम केला. ³मीखाच्या घरापाशी ते आले तेव्हा त्यांना एका तरुण लेवी माणसाचा आवाज ऐकू आला. आवाज ओळखून ते घरापाशी थांबले, त्यांनी लेवीला विचारले, “तू इथे कसा आलास? कोणी आणले तुला इथे? इथे तू काय करतोस?”

⁴मीखाने जे जे केले ते त्याने या लोकांना सांगितले तो म्हणाला, “मला त्याने वेतन देऊन नेमले आहे. मी त्याचा पुरोहित आहे.” ⁵तेव्हा ते त्याला म्हणाले, “परमेश्वराजवळ तू आमच्यासाठी काहीतरी माग वस्ती करण्यास योग्य अशी जागा शोधण्यात आम्हाला यश येईल का, हे जाणण्याची आम्हांला इच्छा आहे.”

⁶तो पुरोहित त्या पाच जणांना म्हणाला, “तुम्ही शांततेने जा. परमेश्वर तुम्हाला मार्ग दाखवेल.”

⁷तेव्हा ते पाचजण तेथून निघाले. लईश या नगराशी ते आले. येथील लोकांचे जीवन सिदोनी लोकांसारखे आहे. ते निश्चित आहेत, सुखा समाधानात आहेत हे त्यांनी पाहिले. सर्व गोष्टींची तिथे सुबत्ता होती, शत्रूचा उपद्रव नव्हता. सीदोन पासून हा भाग लांब होता, तसेच अरामी लोकांशीही त्यांचा काही संबंध नव्हता.

⁸हे पाहून हे पाचजण सरा आणि अष्टावोल या आपल्या शहरांमध्ये परतले. तेथील भाऊबंधांनी त्यांना विचारले, “तुम्हांला काय आढळले?” ⁹ते म्हणाले, “आम्ही एक जागा हेरून ठेवली आहे. ती फार सोयीची आहे. आता वेळ न दवडता आपण त्यांच्यावर हल्ला करू. जाऊन तिथला ताबा मिळवू.” ¹⁰तेथे जागा भरपूर आहे, अन्नधान्य मुबलक आहे. तेथे गेल्यावर तुमच्या ते लक्षात येईलच. शिवाय, हल्ल्याची लोकांना कल्पनाही नसल्याने ते निर्धस्त आहेत. खरोखर परमेश्वराने ही जमीन आपल्याला दिली आहे.”

¹¹तेव्हा सरा आणि अष्टावोल येथून हल्ल्याच्या तयारीने दान वंशातील सहाशे जण निघाले. ¹²लईशच्या वाटेवर असताना त्यांनी यहूदातील किर्याथ-यारीम येथे तळ ठोकला. म्हणूनच किर्याथ-यारीमच्या पश्चिमेकडील या भागाला अजूनही महाने दान म्हणजेच दान लोकांची छावणी म्हणून ओळखले जाते. ¹³येथून पुढे ते प्रवास करत एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशात मीखाच्या घरापाशी येऊन पोचले.

¹⁴यापूर्वी येऊन लईश भोवतालचा प्रदेश पाहून गेलेले ते पाच जण आपल्या बरोबरच्या बाकीच्या लोकांना म्हणाले,

“इथल्या एका घरात एफोद आहे. शिवाय काही मूर्ती, एक कोरीव आणि चांदीची मूर्ती एवढे सगळे आहे. काय करायचे माहीत आहे ना? जाऊन आपल्या ताब्यात घ्यायचे” ¹⁵आणि ते पाचजण मीखाच्या घराशी थांबले. तेथे तो तरुण लेवी होताच त्यांनी “तू कसा आहेस?” म्हणून विचारले. ¹⁶बाकीची दान वंशातील सहाशे हत्यारबंद माणसे वेशीजवळ उभी होती. ^{17,18}हे पाच जण घरात घुसले. त्यांनी सर्व कोरीव मूर्ती, घरातील बाकीच्या मूर्ती आणि चांदीची मूर्ती, एफोद हे सर्व लुटले तेव्हा तो लेवी पुरोहित बाहेर त्या सहाशे जणांच्या जमावाबरोबर होता. तो म्हणाला, “तुम्ही हे काय करत आहात?”

¹⁹ते पाच जण म्हणाले, “गप्प राहा, एक शब्दही काढू नकोस. आमच्या बरोबर चल. आमच्यातील वडीलधारा आणि याजक हो. आता तूच निवड कर. फक्त एका माणसाचा पुरोहित होऊन राहणे बरे की, इझ्राएलाच्या एका आखड्या वंशाचे याजक होणे बरे?”

²⁰याने त्या लेवी तरुणाला आनंद झाला. त्याने तो एफोद, मूर्ती इत्यादी सर्व घेतले आणि दान वंशातील लोकांबरोबर निघाला.

²¹माग ही सहाशे दान माणसे, या लेवी तरुणाबरोबर निघाली. मीखाचे घर मागे टाकून ते आपल्या वाटेने गेले. लहान मुले, गुरेढोरे, सामानसुमान असा सर्व लवाजमा त्यांनी आपल्या पुढे ठेवला होता.

²²ते बरेच पुढे गेल्यावर इकडे मीखाच्या जवळ राहणारे सर्व लोक एकत्र आले. त्यांनी दान लोकांचा पाठलाग केला व त्यांना गाठले. ²³मीखाचे लोक दान लोकांच्या नावाने गर्जना करत होते. ते ऐकून दान लोक मागे वळून मीखाला म्हणाले, “काय गडबड आहे? तुम्ही का ओरडताय?”

²⁴मीखा म्हणाला, “तुम्ही माझ्या मूर्ती पळवल्यात. मी त्या स्वतः घडवल्या आहेत. माझ्या पुरोहितालाही तुम्ही घेऊन चालला आहात. माझे आता काय राहिले? “काय गडबड आहे?” असे वर आणखी मलाच विचारता?”

²⁵दान लोकांनी सांगितले, “तू वाद न घातलेला बरा. आमच्या पैकी काही फार रागीष्ट आहेत. तू ओरडलास तर ते तुझ्यावर हल्ला करतील. तू आणि तुझे कुटुंबीय उगीचच जिवला मुकाल.”

²⁶एवढे बोलून दान लोक परत फिरले आणि आपल्या मार्गाला लागले. हे लोक आपल्याला भरी आहेत हे लक्षात घेऊन मीखाही घरी परतला.

²⁷अशाप्रकारे मीखाच्या मूर्ती, पुरोहित हे सर्व मिळवून ते लईश येथे पोहोचले. त्यांनी लईश येथील रहिवाश्यांवर हल्ला चढवला. सर्वत्र शांतता नांदत असताना, हल्ला होईल हे त्यांच्या ध्यानीमनीही नव्हते. लोकांना तरवारीने कापून काढून दान लोकांनी शहराला आग लावली.

²⁸लईश येथील लोकांच्या मदतीला धावून येणारे कोणी नव्हते. सिदोन शहरापासून ते फार लांब होते तेव्हा तेथील

लोकांना मदतीसाठी तेथे येणे शक्य नव्हते आणि अरामी लोकांशी त्यांचा कुठला करार झालेला नसल्याने तेही आले नाहीत. बेथ-रहोबच्या ताब्यात असलेल्या खोऱ्यात लईश हे शहर होते. दान लोकांनी तेथे नवे शहर वसवले आणि तेथे ते राहू लागले. ²⁹पूर्वीचे लईश हे नाव बदलून त्यांनी त्याला दान हे नाव दिले. इस्राएलाचा एक वंशज दान हा त्यांचा पूर्वज होता, त्याच्यावरून हे नाव मिळाले.

³⁰दान लोकांनी या मूर्तीची दान शहरात स्थापना केली. गर्भोमचा मुलगा योनाथन याला याजक म्हणून नेमले. गर्भोम हा मोशेचा मुलगा. इस्राएल लोकांचा पाडाव होऊन त्यांनी बाबिलोनला बंदी म्हणून नेईपर्यंत योनाथन व त्याची मुले दान वंशजांचे याजक म्हणून पौरोहित्य करत होती. ³¹मंदिर शिलो येथे असेपर्यंत दानचे लोक मीखांने केलेल्या मूर्तीची पूजाअर्चा करत होते.

एक लेवी आणि त्याची उपपत्नी

19 त्या काळी इस्राएल लोकांवर कोणी राजा नव्हता. एफ्राइमच्या डोंगराळ प्रदेशात अगदी आडबाजूला एक लेवी राहात असे.

यहूदातील बेथलहेम नगरातील एक बाई त्याची दासी म्हणून त्याच्याजवळ राहात असे. ²एकदा त्या दोघांमध्ये काही तरी वादावादी झाली आणि ती त्याला सोडून बेथलहेमला आपल्या वडीलांकडे परत गेली. तिला जाऊन चार महिने झाले. ³तेव्हा तिची समजूत घालून तिला परत आणावे या उद्देशाने तिचा नवरा तेथे जायला निघाला. एक नोकर आणि दोन गाढवे ही त्याने बरोबर घेतली होती. तिच्या वडीलांच्या घरी तो पोहोचला त्याला आलेले पाहताच तिचे वडील आनंदाने त्याच्या स्वागताला पुढे आले. ⁴त्यांनी या लेवीला आपल्याकडे राहायचा आग्रह केला. तेव्हा त्यांच्या आदरातिथ्याचा स्वीकार करत तो तीन दिवस तेथे राहिला.

⁵चौथ्या दिवशी सकाळी लौकर उठून त्याने निघायची तयारी सुरु केली. पण मुलीचे वडील त्याला म्हणाले, “काही तरी खाऊन घ्या आणि मगच निघा.” ⁶सासरे जावयांनी एकत्र बसून न्याहारी केली. पुन्हा मुलीचे वडील म्हणाले, “आता आजच्या दिवस राहा, आराम करा. मग दुपारनंतर निघा.” मग दोघांची जेवणे झाली. ⁷लेवी जायच्या तयारीत होता पण सासऱ्याच्या आग्रहामुळे पुन्हा त्याला एक रात्र मुक्काम वाढवावा लागला.

⁸पाचव्या दिवशी सकाळी लौकर उठून लेवी जायला निघाला. पण पुन्हा सासरा जावयाला म्हणाला, “न्याहारी करून घ्या ताजेतवाने व्हा दुपारपर्यंत थांबा.” मग दोघांची जेवणे झाली.

⁹लेवी, त्याची उपपत्नी आणि नोकर आता जायला निघाले. पण तिचे वडील म्हणाले, “आता तर अंधारून आले आहे. दिवस मावळला. रात्री इथेच राहा आणि सकाळी लौकर उठून आपल्या मार्गाला लागू.”

¹⁰पण लेवीच्या मनातून आता तिथे मुक्काम करायचा नव्हता. आपली गाढवे आणि उपपत्नी यांच्यासह तो निघाला. वाटचाल करत तो यबूस (म्हणजेच यरुशलम) पर्यंत आला. ¹¹यबूसपर्यंत ते आले तेव्हा दिवस मावळत आला होता. तेव्हा नोकर आपल्या मालकाला म्हणाला, “आज रात्रीचा मुक्काम आपण या यबूसी लोकांच्या नगरात करू.”

¹²पण हा लेवी मालक त्याला म्हणाला, “हे शहर आपल्याला परके आहे. येथील लोक इस्राएल वंशाचे नाहीत. तेव्हा इथे राहायला नको. आपण गिबा येथे जाऊ.”

¹³तो पुढे म्हणाला, “चला तर, गिबा किंवा रामा यापैकी एखादे शहर गाठू त्यापैकी एका शहरात रात्र काढू.”

¹⁴आणि ते सगळे पुढे निघाले. गिबात शिरताशिरताच सूर्यास्त होत होता. गिबा हा प्रदेश बन्यामीनच्या हद्दीत येत होता.

¹⁵तेथे मुक्काम करायच्या उद्देशाने ते त्या शहराच्या भर चौकात येऊन उभे राहिले. पण कोणीच त्यांना रात्रीपुरता आसरा द्यायला पुढे आले नाही.

¹⁶एक म्हातारा माणूस तेव्हा शेतावरून शहराकडे परतत होता. एफ्राइमच्या डोंगराळ भागात त्याचे घर होते. पण सध्या तो गिबा येथे राहात होता. (गिबा मधील लोक बन्यामीनच्या वंशातील होते.) ¹⁷या वाटसरुना पाहून त्याने विचारले, “तुम्ही कोण? कुठून आलात? कोठे निघालात?”

¹⁸तेव्हा लेवीने उत्तर दिले, “मी यहूदा मधील बेथलहेमला गेलो होतो. आता मी परत माझ्या घराकडे चाललो आहे. पण आज रात्री कोणीही आम्हाला राहायला बोलावले नाही. एफ्राइमच्या डोंगराळ भागात अगदी एका टोकाला मी राहातो. यहूदा बेथलहेमला गेलो होतो. आता घरी निघालो आहे. ¹⁹गाढवासाठी दाणावैरण, तसेच आम्हाला तिघांपुरते खायचे प्यायचे जिन्नस आमच्या जवळ आहेत. तशी आम्हाला कशाची जरूरी नाही.”

²⁰यावर तो म्हातारा माणूस म्हणाला, “माझ्या घरी तुम्ही खुशाल मुक्कामाला येऊ शकता. काही लागले सवरले तर मी तुम्हाला देईन. पण या चौकात मात्र रात्रीचे राहू नका.” ²¹आणि त्याने त्या सर्वांना आपल्या घरी नेले. गाढवांना वैरण दिले. या तिघांनी हातपाय धुतले आणि थोडेफार खाऊन घेतले.

²²हे सगळे मजेत गप्पागोष्टी करत बसले आहेत तितक्यात गावातल्या काही वाढ्यात गुंडांनी घराभोवती गर्दी केली. दार वाजवायला सुरुवात केली. म्हाताऱ्या घरमालकावर ते ओरडू लागले. “तुझ्याकडच्या पाहुण्याला बाहेर काढ. लैंगिक मौजमजेसाठी तो आम्हाला हवा आहे.” असा एकच ओरडा त्यांनी चालवला.

²³म्हाताऱ्याने बाहेर येऊन गुंडांना विनवले, “अरे बाबांनो असे भलते सलते करू नका. तो आज माझा पाहुणा आहे. असले दुष्ट पाप करू नका. ²⁴घरात माझी मुलगी आहे ती अजून कुमारी आहे. मी तिला व ह्या माणसाच्या उपपत्नीला बाहेर काढून तुमच्या स्वाधीन करतो. त्यांचे

तुम्हाला काय हवे ते करा, परंतु या माणसाबरोबर असले भयंकर पाप करू नका.”

²⁵पण ती माणसे काही केल्या ऐकेनात. शेवटी लेवीने आपल्या उपपत्नीला बाहेर काढले आणि त्यांच्या हवाली केले. त्या गुंडांनी रात्रभर तिला छळले, तिच्यावर बलात्कार केला आणि पहाटे पहाटे तिला तिथे टाकून निघून गेले. ²⁶पहाटे ती कशीबशी त्या घरात आपल्या धन्याजवळ आली आणि पुढच्या दाराशीच पडली उजाडेपर्यंत ती तशीच तिथे होती.

²⁷सकाळी लेवी जायच्या तयारीसाठी म्हणून लौकर उठला. बाहेर पडायला म्हणून त्याने दार उघडले तर बाहेर ती पडली होती. तिचा हात उंबरठ्यावर पडला होता. ती त्याच्या दारात पडलेली त्याची उपपत्नी होती. ²⁸“चल ऊठ, आता जायचे आहे” असे तो तिला म्हणाला, पण ती कुठून उत्तर देणार? ती केव्हाच गतप्राण झाली होती.

त्याने तिला गाढवावर लादले आणि तो घरी निघाला. ²⁹घरी पोहोचल्यावर सुरीने त्याने तिचे बारा तुकडे केले. इस्राएलच्या सर्व प्रदेशात त्याने ते पाठवून दिले.

³⁰जो तो हे पाहून म्हणाला, “इस्राएलमध्ये कधीच असे घडले नव्हते. मिसर सोडल्यापासून आजतागायत असे झालेले कधीच आम्ही पाहिले नाही. तेव्हा यावर नीट विचार करून, व चर्चा करून, काय करायचे ते सांगा.”

इस्राएल आणि बऱ्यामीन यांच्यामध्ये युद्ध

20 तेव्हा इस्राएलमधील लोक मिस्रपा येथे परमेश्वरासमोर गोळा झाले. गिलादमधील लोकांसह झाडून सर्व लोक हजर होते. ²इस्राएलाच्या सर्व वंशातील वडिलधाऱ्या मंडळींनी या सभेत आपापल्या जागा घेतल्या. चार लाखांचे सैन्य तलवारी घेऊन सज्ज होते. ³इस्राएल लोक मिस्रपा येथे जमा झाल्याची बातमी बऱ्यामीन लोकांच्या कानावर आली. आता ही भयंकर घट्या घडली कशी याची इस्राएलांनी विचारणा सुरू केली.

⁴तेव्हा त्या अत्याचाराला बळी पडलेल्या बाईचा नवरा सर्व हकीकत सांगू लागला. तो म्हणाला, “बऱ्यामीनांच्या अखत्यारीतील गिबा येथे मी आणि माझी उपपत्नी रात्रीच्या मुक्कामासाठी राहिलो. ⁵रात्री तेथील लोकांनी आम्ही उतरलो होतो त्या घराला गराडा घातला. त्यांना माझा जीव घ्यायचा होता. त्यांनी तिच्यावर बलात्कार केला आणि ती मेली. ⁶तेव्हा तिला येथपर्यंत आणून मी तिचे तुकडे केले आणि तुम्हाला ते सर्व प्रांतात एकेक पाठवून दिले. बऱ्यामीनी लोकांनी किती अघोर पाप केले आहे हे कळावे म्हणून आपल्या वाटणीच्या बारा भागात ते मी पाठवले. ⁷तेव्हा इस्राएलच्या लोकहो, तुम्हीच सांगा. आता आपण कोणते पाऊल उचलायचे ते ठरवा.”

⁸तेव्हा सर्व जण एकदिलाने उठून उभे राहिले आणि एकमुखाने म्हणाले, “आता मागे फिरणे नाही. या कृत्याचा

बदला घेतल्याखेरीज कोणीही घराचे तोंड पाहणार नाही. ⁹आता असे करू गिबातील लोकांना धडा शिकवण्यासाठी आधी चिटूचा टाकून परमेश्वराचा कौल घेऊ. ¹⁰मग सर्व इस्राएल वंशातील शंभर पुरुषांमागे दहा, हजारामागे शंभर आणि दहा हजाराला हजारजण निवडू. ते सैन्याला रसद पोचवतील. आपले सैन्य बऱ्यामीनांच्या गिबा शहरावर तुटून पडेल. या बेशरम कृत्याबद्दल त्यांचे पारिपत्य करील.”

¹¹याबद्दल एकमत होऊन सर्व इस्राएल लोक गिबा शहरापाशी जमा झाले. आपण काय करायला निघालो आहोत याबद्दल त्यांचे एकमत होते. ¹²त्यांनी बऱ्यामीन लोकांकडे संदेश पाठवला की तुमच्यापैकी काही जण या अधम, लाजिरवाण्या कृत्याला जबाबदार आहेत. ¹³तेव्हा त्यांना गिबा शहरातून बाहेर काढून आमच्या हवाली करा. ते लोक आम्हाला द्या म्हणजे आम्ही त्यांना ठार मारू. इस्राएलींमधून ही कीड नाहीशी केली पाहिजे.

¹⁴पण इस्राएल मधील आपल्या भाऊबंदांच्या या दूताचे म्हणणे बऱ्यामीनांनी ऐकले नाही. ¹⁵आणि बऱ्यामीनच्या वंशातील लोकांनी आपली शहरे सोडली आणि ते गिबा शहराकडे इस्राएलींशी लढण्यासाठी गेले. ¹⁶बऱ्यामीनांकडे युद्धाचे खास प्रशिक्षण घेतलेले सव्वीस हजारांचे सैन्य होते. शिवाय गिबाचे सातशे सैनिक होते.

¹⁷याखेरीज सातशे निवडक डावखुरे सैनिक होते. त्यांचे वैशिष्ट्य असे की गोफणीने अचूक नेमबाजी करण्यात त्यांचा हात धरणारे कुणी नव्हते. ¹⁸बऱ्यामीन वगळता, इस्राएल लोकांच्या सर्व दोळ्यांनी चार लाख लढव्ये जमा केले त्या चार लाखांपैकी प्रत्येकाकडे तलवारी होत्या त्यातील प्रत्येक जण प्रशिक्षित सैनिक होता. ¹⁹हे इस्राएल लोक बघेल येथे गेले बऱ्यामीनांवर आपल्यापैकी कोणी आधी हल्ला करावा याबाबत त्यांनी परमेश्वराचा कौल घेतला.

प्रथम युद्धाने जावे असे परमेश्वराने सांगितले

²⁰दुसऱ्या दिवशी पहाटे इस्राएलांनी गिबा समोर तळ ठोकला. ²¹सर्व तयारीनिशी बऱ्यामीनांवर हल्ला करायला ते गिबा नगराशी चालून गेले. ²²बऱ्यामीनांचे सैन्य त्यांच्यावर हल्ला करायला बाहेर पडले. लढाईच्या पहिल्या दिवशी त्यांनी इस्राएलांच्या बावीस हजार जणांना ठार केले.

²³⁻²⁴यावर इस्राएल लोकांनी संध्याकाळ होईपर्यंत परमेश्वराची करुणा भाकली. आपल्याच बांधवांवर पुन्हा हल्ला करावा का, अशी त्यांनी विचारणा केली.

परमेश्वराने त्यांना पुन्हा निर्धाराने चालून जाण्यास सांगितले. तेव्हा एकमेकांना धीर देत आदल्या दिवसाप्रमाणेच ते बऱ्यामीनांवर चाल करून गेले.

²⁵लढाईच्या दुसऱ्या दिवशी दोन्ही सैन्ये एकमेकांना भिडली. ²⁶बऱ्यामीनांनी इस्राएलांचा हल्ला परतवला आणि त्यांनी आणखी अठरा हजार माणसांना ठार मारले. युद्धात कामी आलेले सर्व सैनिक चांगले तरवारबहादूर होते.

²⁷पुन्हा सर्व इस्राएल लोक बेथेल येथे आले. तेथे बसून त्यांनी रडकुंडीला येऊन परमेश्वरापुढे गाऱ्याने मांडले. दिवसभर त्यांच्यापैकी कोणीही अन्न घेतले नाही. परमेश्वराला यज्ञार्पणे आणि शांति अर्पणे वाहिली. ²⁸इस्राएल लोकांनी परमेश्वराला प्रश्न विचारला (त्या काळी परमेश्वराच्या कराराचा कोश बेथेल येथे होता)

²⁹अहरोन पुत्र एलजार याचा मुलगा फिनहास हा तेव्हा याजक होता. इस्राएलांनी विचारले, “बन्यामीन आमचे बांधवच आहेत. पुन्हा आम्ही त्यांच्यावर चाल करून जावे की ही लढाई संपुष्टात आणायची?” परमेश्वराने सांगितले, “चाल करून जा. उद्या मी तुमच्या हातून त्यांचा पराभव करवतो.” ³⁰मग इस्राएलांनी काही जणांना गिबा शहराभोवती विखरून दबा धरून बसायला सांगितले. अशी मांडणी केल्यावर तिसऱ्या दिवशी पूर्वीप्रमाणेच ते गिबावर हल्ला करायला चाल करून गेले. ³¹बन्यामीनांचे सैन्यही गिबा शहराबाहेर पडून इस्राएलीसमोर युद्धाला सामोरे आले. यावर इस्राएल लोकांनी एकाएकी लढाईतून पाठ फिरवली आणि ते पळ काढू लागले. बन्यामीन त्यांचा पाठलाग करत त्यांना ठार मारण्यासाठी त्यांच्या मागे गेले. या युक्तीने इस्राएल लोकांनी बन्यामीन सैन्याला आपल्या शहरापासून पार दूरवर पळवत नेले.

बन्यामीनांनी पूर्वी प्रमाणेच या हल्ल्यात इस्राएलाचे सैन्य कापून काढायला सुरुवात केली. रस्त्यात, शेतात अशी जवळपास तीस माणसे त्यांनी ठार केली. येथून एक रस्ता बेथेल शहराकडे आणि एक गिबाकडे जात होता. ³²पूर्वीप्रमाणेच आपला जय होत आहे असे बन्यामीनांना वाटले. इस्राएल पळ काढत होते. पण ती त्यांची एक चाल होती. बन्यामीनांना शहरापासून लांब रस्त्यावर यायला लावायचे असा त्यांचा डाव होता. ³³असे करत ते बआल-तामार येथे थांबले. गिबाच्या पश्चिमेला काही इस्राएल लपून राहिले होते. त्यांनी गिबावर हल्ला केला.

³⁴इस्राएलच्या दहाहजाराच्या निवडक सैन्याने गिबावर चढाई केली. तेथे चांगलेच तुंबळ युध्द झाले. या भीषण हल्ल्याची बन्यामीनांना आधी जराही चाहूल लागली नव्हती.

³⁵परमेश्वराने इस्राएलांकडून बन्यामीनाचा पाडाव करवला. त्यादिवशी बन्यामीनांचे पंचवीस हजार एकशे सैनिक लढाईत कामी आले. ते सर्व चांगले खंदे लढवय्ये होते. ³⁶तेव्हा आपण हरलो आहोत हे बन्यामीनांच्या लक्षात आले.

इस्राएल लोकांचे सैन्य आता मागे हटले. कारण गनिमी काव्याने छाप घालण्यावर त्यांची भिस्त होती. त्यांची माणसे गिबा येथे लपून बसली होती. ³⁷दडून राहिलेले लोक गिबात घुसले आणि त्यांनी शहरातील एकूण एक सर्वाना तलवारीने कापून काढले. ³⁸हे काम झाल्यावर मोठ्ठा धूर करायचा असे त्यांचे ठरले होते. धुराचा लोट पाहून काम फत्ते झाल्याचे बाकी इस्राएलांना कळले असा संकेत ठरला होता.

³⁹⁻⁴¹बन्यामीनांनी इस्राएलांच्या तीस सैनिकांना मारले तेव्हा त्यांना वाटले आपली दरवेळेप्रमाणेच जीत होत आहे. पण मग त्यांनी शहरातून धुराचा लोट येताना पाहिले. मागे पाहतात तर सर्व शहरात आग लागलेली. इस्राएल सैन्याने पळ थांबवला. पाठ फिरवून ते युद्धाला भिडले. बन्यामीनी लोक घाबरले भयंकर संकटाची आत्ता कुठे त्यांना कल्पना आली.

⁴²त्यांनी इस्राएलांच्या तावडीतून सुटका करून घेऊन पळ काढला. वाळवंटाच्या दिशेने ते पळू लागले पण लढाईतून त्यांची सुटका होईना. आता शहरातून इस्राएल लोक बाहेर पडले आणि त्यांचा धुव्वा उडवला. ⁴³बन्यामीनांना वेढा घालून त्यांना कोडीत पकडले. अशाप्रकारे सर्व बाजूंनी हैराण करून, गिबाच्या पूर्वेला त्यांना पुर्ण नेस्तनाबूत करून टाकले.

⁴⁴बन्यामीनांचे अठरा हजार खंदे योधे या लढाईत मरण पावले.

⁴⁵जे वाचले त्यांतील काही रिम्मोन खडकाकडे पळून गेले. पण या वाटेवर इस्राएल लोकांनी त्यांचे पाच हजार सैनिक टिपले. गिदोमपर्यंत त्यांनी पाठलाग चालूच ठेवला. या ठिकाणी आणखी दोन हजार जणांना ठार मारले.

⁴⁶या दिवशी बन्यामीनांची पंचवीस हजार माणसे मारली गेली. लढाईत त्यांनी शौर्य गाजवले. ⁴⁷पण बन्यामीनांची सहाशे माणसे वाळवंटात निसटून गेली. ती पळ काढून रिम्मोन खडकापर्यंत पोचली आणि तिथे त्यांनी चार महिने तळ दिला.

⁴⁸इस्राएल लोकांनी बन्यामीनाच्या प्रदेशात फिरून तेथील प्रत्येक गावातील एकूणएक लोकांना ठार केले. सर्व गुरेढोरे मारली. नासधूस केली. सर्व शहरे भस्मसात केली.

उरलेल्या बन्यामीन पुरुषांच्या लग्नाचा प्रश्न

21 आपल्यापैकी कोणीही बन्यामीनांना आपल्या मुली द्यायच्या नाहीत अशी इस्राएल लोकांनी मिस्या येथे प्रतिज्ञा केली होती.

²इस्राएल लोक मग बेथेल येथे गेले. संध्याकाळपर्यंत ते तिथे परमेश्वरसमोर बसून राहिले. दुःखाने ते मोठमोठ्याने ओरडत होते. ³ते म्हणाले, “परमेश्वरा, तूच आमचा इस्राएलाचा परमेश्वर आहेस. आमच्यावर हे भयंकर संकट का ओढावले? आज आमच्यातला एक वंश का बरे नष्ट व्हावा?”

⁴दुसऱ्या दिवशी सकाळी त्यांनी एक वेदी बांधली आणि यज्ञार्पणे, शांति अर्पणे केली. ⁵या मेळाव्याला हजर नाही असा इस्राएलांपैकी कुठला वंश आहे का अशी चौकशी त्यांनी सुरु केली. मिस्या येथे या मेळाव्याला जे कोणी येणार नाहीत अशांचा वध केला जाईल अशी गंभीर प्रतिज्ञा त्यांनी केली होती म्हणून त्यांनी कसोशीने हा शोध सुरु केला.

⁶आपल्या बऱ्यामीन बांधवांबहुल त्यांना पुन्हा एकदा वाईट वाटले. ते म्हणाले, “इझ्राएलचा एक वंश आज जवळपास नष्ट झाला आहे. ⁷बऱ्यामीनांना आपल्या मुली द्यायच्या नाहीत अशी आपण परमेश्वरामोर प्रतिज्ञा केली आहे. मग उरलेल्या बऱ्यामीन पुरुषांची लग्ने व्हायची कशी?”

⁸पुढे ते म्हणाले, “मिस्या येथे आज इझ्राएलाच्या कोणत्या वंशाची गैरहजेरी आहे? येथे जमलेल्यात एक कोणीतरी दिसत नाहीत एवढे खरे!” मग त्यांच्या लक्षात आले की याबेश-गिलाद या शहरातून कोणीही आलेले नाही. ⁹त्यांनी सर्वांची मोजदाद करून याबेश-गिलाद मधून कोणीही न आल्याची खात्री करून घेतली. ¹⁰आणि इझ्राएल लोकांनी बाराहजारचे सैन्य याबेश-गिलादवर पाठवले. त्यांनी सैन्याला हुकूम केला, “तेथे जा आणि प्रत्येकाला तलवारीने कापून काढा अगदी बायका मुलांना सुद्धा सोडू नका. ¹¹हे तुम्ही केलेच पाहिजे. त्यांच्यातील कोणीही पुरुष शिल्लक राहता कामा नये आणि अविवाहित कुमारीका वगळता सर्व स्त्रियांनाही ठार करा.” सैनिकांनी या आदेशाची अमलबजावणी केली. ¹²या बाराहजार सैनिकांना याबेश-गिलादमध्ये चारशे तरुण कुमारीका आढळल्या त्यांना त्यांनी कनानातील शिलो येथील छावणीत आणले.

¹³मग इझ्राएल लोकांनी रिम्मोन खडकाजवळ राहात असलेल्या बऱ्यामीन लोकांना निरोप पाठवून शांतीचा संदेश दिला. ¹⁴त्यामुळे ते इझ्राएलमध्ये परत आले. इझ्राएल लोकांनी याबेश-गिलादमधील मुलींशी त्यांची लग्ने लावून दिली. पण तरीही मुली कमीच पडल्या.

¹⁵इतर वंशांपासून परमेश्वराने त्यांना अशाप्रकारे वेगळे केले म्हणून इझ्राएल लोकांना या बऱ्यामीनाविषयी फारच वाईट वाटले. ¹⁶इझ्राएलच्या वडिलधाऱ्यांना वाटले, “बऱ्यामीनांच्या सर्व स्त्रिया तर मारल्या गेल्या मग आता या मागे राहिलेल्या काही बऱ्यामीनांची लग्ने व्हायची कशी? ¹⁷त्यांचा वंश पुढे चालू राहिला पाहिजे. त्यांचे संसार पुढे

चालू राहिले नाहीत तर हा इझ्राएल लोकांचा वंशच खुटेल. ¹⁸पण आपण तर आपल्या मुलींची लग्ने त्यांच्याशी लावून देऊ शकत नाही “जो कोणी आपली मुलगी बऱ्यामीनाला देईल तो शापित असो” अशी आपण शपथ वाहिली आहे. ¹⁹यातून एक मार्ग आहे. शिलो नगरात दरवर्षी परमेश्वराचा उत्सव असतो. तो आता आलाच आहे.” (शिलो हे नगर बेथेलच्या उत्तरेला, बेथेलहून शखेमकडे जाणाऱ्या रस्त्याच्या पूर्वेला आणि लबोनाच्या दक्षिणेला वसलेले आहे.)

²⁰तेव्हा आपल्याला सुचलेली युक्ती वडिलधाऱ्यांनी बऱ्यामीन लोकांना सांगितली. ते म्हणाले, “तुम्ही द्राक्षमळ्यात लपून बसा. ²¹या उत्सवात शिलोच्या तरुण मुली नृत्य करायला येतील. तिकडे लक्ष ठेवा त्या आल्या की बाहेर पडा आणि यातील एकेकीला पळवा मग आपल्या प्रांतात जाऊन त्यांच्याशी लग्न करा. ²²यामुलींचे बाप किंवा भाऊ आमच्याकडे तक्रारी घेऊन येतील पण आम्ही म्हणू, ‘बऱ्यामीनाविषयी सहानुभूती बाळगा. करू द्या त्यांना लग्न. त्यांनी मुली नेल्या खऱ्या पण युद्ध तर केले नाही आपल्याशी. शिवाय यात आपली शपथ मोडायचे पापही लागत नाही. कारण मुलींना त्यांनी आपणहून नेले. आम्ही मुली देणार नाही अशी तुमची प्रतिज्ञा होती. तिला धक्का लागलेला नाही. तुम्ही कोठे आपल्या मुलींची त्यांच्याशी लग्ने लावून दिलीत? बऱ्यामीनांनीच त्यांना तुमच्यातून उचलून नेले. तेव्हा तुमची शपथ मोडलेली नाही.”

²³बऱ्यामीनांनी तात्काळ तसे केले. मुलींचे नृत्य चाललेले असताना प्रत्येकाने स्वतःसाठी एकेक मुलगी घेतली आणि आपल्या प्रांतात परतले. त्यांच्याशी लग्न केले. आपल्या प्रदेशात त्यांनी नगरे वसवली आणि तेथे ते राहू लागले. ²⁴मग इझ्राएल लोकही आपापल्या प्रदेशात, कुळत, घरोघरी परतले.

²⁵त्या काळी त्यांच्यावर कोणी राजा राज्य करत नव्हता. त्यामुळे ज्याला जे योग्य वाटेल ते तो करी.

रूथ

यहूदांमध्ये दुष्काळ

१ फारपूर्वी शास्त्रांच्या अमदानीत एकदा दुष्काळ पडला आणि अन्नधान्याची टंचाई निर्माण झाली. तेव्हा अलीमलेख नावाचा गृहस्थ आपली बायको आणि दोन मुले यांच्यासह यहूदा बेथलेहेम सोडून मवाब या डोंगराळ प्रांतात राहायला आला. ^२त्याच्या बायकोचे नाव नामी आणि मुलांची नावे महलोन आणि खिल्योन अशी होती. हे लोक बेथलेहेम यहूदातील एफ्राथा कुळातील होते. मवाबात येऊन ते राहू लागले.

^३पुढे अलीमलेख वारला आणि त्याची बायको नामी व दोन मुले मागे राहिली. ^४नामीच्या मुलांनी मवाबातील दोन मुलींशी लग्न केली. एकाच्या बायकोचे नाव होते अर्पा आणि दुसरीचे नाव रूथ. जवळपास दहा वर्षे ते तिथे राहिले. ^५आणि महलोन व खिल्योन दोघेही मरण पावले. नामी तिचा नवरा आणि मुलं यांच्यावाचून एकटीच राहिली.

नामी स्वगृही परततात

^६यहूदात आता दुष्काळ राहिलेला नाही परमेश्वर आपल्या लोकांच्या मदतीला धावून आला आहे, आणि त्याने त्यांना अन्न पुरवलेले आहे असे मवाबात नामीच्या कानावर आले. तेव्हा तिने घरी परत जायचे ठरवले तिच्या सुनाही तिच्याबरोबर जायला तयार झाल्या. ^७तेव्हा त्या ज्या ठिकाणी राहात होत्या ते ठिकाण सोडून त्या यहूदाला परत जायला निघाल्या.

^८तेव्हा नामीने आपल्या सुनांना सांगितले, “तुम्ही आपल्या माहेरी परत जा. मला आणि माझ्या मुलांना तुम्ही प्रेम दिलेत. तुम्ही जशा आमच्याशी दयाळू आणि प्रेमळ राहिलात तसाच परमेश्वरही तुमच्याशी राहो. ^९परमेश्वर कृपेने तुम्हाला नवरा, सुखाचे घरदार मिळो” एवढे म्हणून नामीने त्यांचे चुंबन घेतले आणि तिघींना रडू कोसळले.

^{१०}आम्हाला तुमच्याबरोबर आणि तुमच्याच लोकात यायचे आहे” असे त्या दोघी नामीला म्हणू लागल्या.

^{११}पण नामी त्यांना म्हणाली, “नाही मुलींनो तुम्ही आपापल्या घरी जा. माझ्याबरोबर येऊन तरी काय फायदा? मी ही अशी. माझ्या पोटी आणखी मुलगे नाहीत. नाहीतर तुम्ही त्यांच्याशी लग्न केले असते. ^{१२}तेव्हा तुम्ही परत गेलेले बरे. पुन्हा लग्न करायचेही माझे वय राहिले नाही आणि अजून माझे लग्न झाले तरी त्याचा तुम्हाला काय

उपयोग? मला अगदी या घटकेला दिवस राहून दोन मुले झाली तरी काय फायदा? ^{१३}ते वाढून लग्नाचे होई पर्यंत तुम्हाला थांबावे लागेल. पतिप्राप्तीसाठी मी तुम्हाला एवढे थांबवून ठेवू शकत नाही. माझ्या मनाला त्यामुळे फार यातना होतील. आधीच मी खूप सोसले आहे. परमेश्वराने माझी खूप परीक्षा पाहिली आहे.”

^{१४}पुन्हा एकदा त्यांना रडू फुटले, मग अर्पाने चुंबन घेऊन नामीचा निरोप घेतला. पण रूथ मात्र तिला बिलगली.

^{१५}नामी तिला म्हणाली, “तुझी जाऊ बघ कशी आपल्या लोकांत, आपल्या देवाकडे गेली, तूही तसेच केले पाहिजेस.”

^{१६}पण रूथ हटून बसली आणि म्हणाली, “तुम्हाला सोडून जायची माझ्यावर जबरदस्ती करू नका. मला माहेरी जायला लावू नका. मी तुमच्याबरोबर येईन. जिथे तुम्ही जाल तिथे मी येईन. जिथे तुम्ही पथारी टाकाल तिथेच मीही पडेन. तुमचे लोक ते माझे लोक. तुमचा देव तो माझा देव. ^{१७}तुम्ही जिथे मराल, तिथेच मी ही मरेन. जिथे तुम्हाला तिथेच मला पुरावे. हा शब्द मी पाळला नाही तर परमेश्वराने मला खुशाल शिक्षा करावी. आता आपली ताटातूट फक्त मरणानेच.”*

घरी परततात

^{१८}रूथचा आपल्या बरोबरच यायचा निर्धार आहे हे पाहिल्यावर नामीने तिचे मन वळवायचा प्रयत्न सोडून दिला. ^{१९}त्या दोघी मजल दरमजल करत बेथलेहेमपर्यंत आल्या. बेथलेहेममध्ये त्यांना पाहून लोकांना एकदम भरून आले. “ही नामी की काय” असे ते म्हणू लागले.

^{२०}पण नामी म्हणाली, “मला नामी (आनंदी) का म्हणता? ‘मारा’ (म्हणजे कधी दुःखी) म्हणा. सर्वशक्तिमान देवाने मला फार दुःख दिले आहे. ^{२१}‘येथून मी गेले तेव्हा सर्व काही माझ्याकडे पुष्कळ होते. आता परमेश्वराने मला रिकाम्या हाताने परत आणले आहे. परमेश्वरानेच मला दुःखी केले. तेव्हा मला ‘आनंदी’ कशाला म्हणता? सर्वशक्तिमान देवाने मला फार वाईट दिवस दाखवले.”

तिथेच मीही ... मरणानेच शब्दशः “मृत्यूनेच सुटका केली तर, नाहीतर खुशाल याहीपेक्षा जास्त शिक्षा परमेश्वराने करावी.”

²²अशा प्रकारे सातूच्या पिकाच्या हंगामाच्या सुरुवातीला नामी आणि तिची मवाबातील सून रुथ या दोघी मवाबातून बेथलेहेम यहुदा येथे परतल्या.

रुथ आणि बवाज यांची भेट

२ बेथलेहेममध्ये बवाज नावाचा एक श्रीमंत गृहस्थ राहात असे. तो अलीमलेखच्या कुळातला म्हणजे नामीचा जवळचा नातलगच होता. ^१एकदा रुथ नामीला म्हणाली, “मी आज शेतावर जाऊ का? कोणी दयाळू माणूस भेटला तर त्याच्या शेतात राहिलेले धान्य वेचून आणीन”

^३नामीने तिला बरं म्हणून अनुमती दिली.

रुथ शेतावर गेली कापणी करणाऱ्यांच्या मागे फिरत उरले सुरले धान्य ती वेचू लागली योगायोग असा की हे शेत अलीमलेखाचा नातेवाईक बवाज याच्याच मालकीचे होते.

^४थोड्या वेळाने बवाज बेथलेहेमहून शेतावर आला. परमेश्वर तुमच्याबरोबर असो असे म्हणून त्याने आपल्या मजुरांचा समाचार घेतला. मजुरांनीही परमेश्वर तुमचे भले करो असे म्हणून त्याचे उलट अभिष्टचिंतन केले.

^५मजुरांवर देखरेख करणाऱ्या मुकादमाजवळ मग बवाजने ही मुलगी कोण म्हणून चौकशी केली.

^६मुकादम म्हणाला, “नामीबरोबर मवाबातून आलेली तरुणस्त्री ती हीच. ^७“ती आज सकाळी इथे आली आणि कापणी करणाऱ्यांच्या मागून धान्य वेचायची परवानगी तिने मागितली. सकाळपासून ती येथे आहे. तिचे घर त्या तिकडे आहे.”*

^८हे ऐकून बवाज तिला म्हणाला, “मुली, माझ्या शेतात राहून तुझ्यासाठी धान्य गोळा कर. दुसऱ्या कोणाच्या शेतावर जायची तुला गरज नाही. इथल्या कामावरच्या बायकांना धरून. ^९त्यांच्या मागोमाग जा. तुला त्रास द्यायचा नाही असे मी माझ्या माणसांना बजावले आहे. तहान लागेल तेव्हा या लोकांसाठी पाणी भरून ठेवले आहे त्यातूनच पी.”

^{१०}रुथने यावर बवाजला वाकून अभिवादन केले आणि ती म्हणाली, “माझ्याकडे तुमचे लक्ष गेले हे आश्चर्यच म्हणायचे, मी खरे तर परकी बाई पण तुम्ही माझ्यावर मोठीच दया केलीत.”

^{११}बवाज तिला म्हणाला, “तू आपल्या सासूला कशी मदत करतेस हे मी ऐकले आहे. आपला नवरा वारल्यावरही तू तिला धरून राहिली आहेस. आपले आई वडील आपला देश सोडून तू इथे, या देशात आलीस. इथले लोक तुला परकेच, पण नामी बरोबर तू आलीस ^{१२}तुझ्या या वागणुकीचे तुला चांगले फळ मिळेल.

झापालाचा परमेश्वर देव तुझ्यावर कृपादृष्टी ठेवील. त्याच्या आश्रयाला* तू आली आहेस तेव्हा तो तुझा सांभाळ करील.”

^{१३}रुथ म्हणाली, “माझ्यावर तुमची मोठीच कृपा आहे. मी निव्वळ एक दासी. तुमच्या नोकराएवढीही माझी लायकी नाही. असे असूनही गोड बोलून तुम्ही माझ्या मनावर फुंकर घातली आहे.”

^{१४}जेवायची वेळ झाली तेव्हा बवाज रुथला म्हणाला, “चल, थोडी भाकर आमच्या बरोबर खाऊन घे. या रसात बुडवून खा.”

तेव्हा रुथ सर्व मजुरांबरोबर बसली. बवाजने तिला हुरडाही दिला. तिने पोटभर खाल्ले. अगदी ताटात उरपर्यंत खाल्ले. ^{१५}मग ती उठली आणि राहिलेले धान्य गोळा करू लागली.

बवाज आपल्या मजुरांना म्हणाला, “कापलेल्या पेंड्या मधूनही रुथला धान्य गोळा करू द्या आडकाठी करू नका. ^{१६}तसेच मुद्दाम तिच्यासाठी दाणे भरलेली कणसेही टाकत जा. तिला हवे तेवढे घेऊ द्या, पुरे म्हणू नका.”

नामी बवाजबद्दल ऐकते

^{१७}रुथ संध्याकाळपर्यंत शेतात होती. गोळा केलेल्या धान्याची तिने झोडणी केली. भुश्रयातून दाणे बाहेर काढले. अर्धा बुशले सातू निघाले. ^{१८}घरी आणून तिने ते सासूला दाखवले. उरलेले दुपारचे जेवणही तिला दिले.

^{१९}सासूने तिला विचारले, “कुठून एवढे धान्य गोळा केलेस? काम कोठे केलेस? तुझी दखल घेणाऱ्याचे भले होवो.”

मग रुथने तिला सर्व हकीकत सांगितली. बवाज नावाच्या माणसाकडे आपण काम केल्याचे तिने सांगितले.

नामी सुनेला म्हणाली, “परमेश्वर त्याचे भले करो. मेलेल्यांना आणि हयात असलेल्यांना दया दाखवायचे त्याने चालू ठेवलेले आहे.” ^{२०}बवाज आपल्या नातेवाईकांपैकी असून आपला त्राता असल्याचे तिने रुथला सांगितले.

^{२१}तेव्हा रुथ म्हणाली, “त्याने मला पुन्हा यायला सांगितले आहे. कापणी होईपर्यंत मजुरांबरोबर राहून धान्य गोळा कर असे तो म्हणाला आहे.”

^{२२}नामी आपल्या सुनेला म्हणाली, “त्याच्याच कडल्या बायकांबरोबर तू शेतात गेलीस तर बरे. इतर कुठे गेलीस तर पुरुषांचा तुला उपद्रव होईल.” ^{२३}अशा प्रकारे रुथ बवाजकडे तिथल्या बायकांबरोबर काम करत राहिली. सातूचा हंगाम संपेपर्यंत तिने धान्य गोळा केले. पुढे गव्हाच्या हंगामातही ती तेथे जात राहिली. अशा तऱ्हेने ती आपल्या सासूबरोबर म्हणजे नामी बरोबरच राहिली.

तिचे घर ... आहे किंवा त्या ठिकाणी तिने थोडा वेळ आराम केला.

आश्रयाला शब्दशः “तू त्याच्या पंखाखाली आश्रयाला आला आहेस.”

धान्याचे खडे

३ काही दिवसांनी रुथची सासू नामी रूथला म्हणाली, “मुली, आता मला तुझ्यासाठी नवरा आणि चांगले घर शोधून काढायला हवे. त्यातच तुझे भले आहे. ^२बवाज त्यासाठी योग्य आहे तो आपला जवळचा आसच * आहे. त्याच्याकडच्या कामकरी बायकांबरोबर तू काम केले आहेस. आज रात्री तो खव्यात मळणीसाठी मुक्कामला असेल. ^३तू न्हाऊन माखून तयार हो. चांगले ठेवणीतले कपडे घाल आणि रात्री खव्यावर जा. बवाजचे जेवणखाण होईपर्यंत त्याच्या नजरेला पडू नको. ^४जेवण झाल्यावर तो विश्रांती घ्यायला आडवा होईल. तुझे लक्ष असू दे म्हणजे तो कुठे आहे ते तुला कळेल. तेव्हा तू पुढे हो आणि त्याच्या पायावरचे पांथरून काढून * तिथेच त्याच्याजवळ पड लगेच काय करायचे ते तोच मग तुला सांगेल.”

^५तेव्हा रूथने सासूच्या म्हणण्याप्रमाणे वागायचे कबूल केले. ^६ती खव्याकडे गेली. सासूने सांगितले होते त्याप्रमाणे वागली.

^७जेवणखाण झाल्यावर बवाज समाधानाने सुस्तावला. धान्याच्या राशीजवळच झोपायला गेला. तेव्हा अजिबात चाहूल लागून देता रूथ तिथे गेली आणि त्याच्या पायावरचे पांथरून तिने दूर सारले. मग त्याच्या पायाशी पडून राहिली.

^८मध्यरात्रीच्या सुमाराला बवाज झोपेतच कुशीवर वळला आणि जागा झाला. आपल्या पायाजवळ एका बाईला पाहून तो डचकला. ^९ती कोण, काय हे त्याने विचारले.

ती म्हणाली, “मी रूथ तुमची दासी. तुम्ही आपले पंख माझ्यावर पसरा * तुम्हीच माझे त्राते * आहात.” ^{१०}तेव्हा बवाज म्हणाला, “परमेश्वर तुझे भले करो. माझ्यावर तुझ्या प्रेमाची पाखर तू घातली आहेस. तू नामीशी आधी वागलीस त्यापेक्षाही भलेपणाने तू माझ्याशी वागते आहेस. तू तुझ्या जोगा गरीब, श्रीमंत अशा कोणत्याही तरूण मनुष्याबरोबर गेली असतीस. पण तू तसे केले नाहीस. ^{११}तेव्हा आता घाबरू नकोस. तू म्हणशील तसे मी करतो. तू एक चांगली बाई आहेस हे गावातील लोकांना ठाऊक आहे. ^{१२}शिवाय, मी तुमचा जवळचा नातलग आहे हेही खरे. पण माझ्याहीपेक्षा जवळचा असा तुमचा एक आस आहे. ^{१३}आजची रात्र तू इथेच राहा. तो तुला मदत करतो

जवळचा आस रूथला मुलेढावीत म्हणून हा तिच्याशी लग्न करू शकतो. याने त्या कुटुंबाची काळजी घेतली तरी मालमतेवर त्याचा हक्क नसतो. ती मृताच्या नावावर राहते.

पायावरचे पांथरून काढून आपला त्राता होण्याबद्दल ती बवाजला विनंती करते असे यातून सूचित होते.

पंख माझ्यावर पसरा किंवा “मला आपल्या पंखाखाली घ्या” रूथला मदत आणि रक्षण हवे आहे असा याचा अर्थ.

त्राते रूथशी, तिला मुलेढावे व्हावीत म्हणून, लग्न करणारा. कुटुंबाची जबाबदारी घेतली तरी त्या कुटुंबावर व मालमतेवर त्याचा हक्क नाही ते हक्क रूथच्या मृत नवऱ्याचेच.

का ते मी सकाळी त्याला विचारून बघतो. तो तयार झाला तर उत्तमच. पण त्याने नकार दिला तर परमेश्वराची शपथ मी तुझ्याशी लग्न करीन. अलीमलेखची गेलेली जमीन तुम्हाला परत मिळवून देईन. * तेव्हा सकाळपर्यंत इथेच थांब.”

^{१४}त्याप्रमाणे रूथ सकाळपर्यंत बवाजच्या पायाजवळ पडून राहिली. फटफटायच्या आधीच अजून अंधार असतानाच लोक एकमेकांना ओळखायला लागण्यापूर्वीच ती उठली. बवाज तिला म्हणाला, “कालची रात्र तू इथे होतीस हे कोणाला कळू द्यायचे नाही.” ^{१५}पुढे तो म्हणाला, “तू पांघरलेला रूमाल काढ आणि समोर पसर.” तिने तो पसरल्यावर त्याने एक बुशेल माप सातू त्यात टाकले. तिच्या सासूसाठी ती भेट होती. नीट गाठोडे बांधून त्याने ते तिच्या हवाली केले. मग तो शहरात निघून गेला.

^{१६}रूथ सासूकडे गेली. सासूने दाराशी येऊन कोण आहे ते पाहिले.

रूथने घरात येऊन बवाज बरोबर जे जे घडले ते सांगितले. ^{१७}ती म्हणाली, “त्याने तुमच्यासाठी भेट म्हणून हे सातू दिले आहे. रिकाम्या हाताने तुमच्याकडे यायचे नाही असे त्याने मला बजावले.”

^{१८}नामी म्हणाली, “मुली, पुढे काय होणार आहे हे आपल्याला कळेपर्यंत धीर धर. अंगावर घेतलेले काम पार पडेपर्यंत तो स्वस्थ बसणार नाही. दिवस मावळायच्या आतच काय ते आपल्याला कळेल.”

बवाज आणि दुसरा आस

४ बवाज मग वेशीजवळ चावडीपाशी गेला. तो नातलग दिसपर्यंत तिथे थांबला. त्याला पाहिल्यावर बवाजने त्याला प्रेमाने बोलावले. आणि जवळ बसायला सांगितले, तो माणूस आला आणि बवाजच्या जवळ बसला.

^२बवाजने मग काही साक्षीद्वारानाही गोळा केले. गावातील दहा ज्येष्ठ मंडळींना बोलावले. त्यांनाही बसवून घेतले.

^३मग बवाज त्या नातेवाईकाला म्हणाला, “हे पाहा, नामी मवाबच्या डोंगराळ प्रदेशातून आली आहे. अलीमलेखच्या मालकीची जमीन तिने विकायला काढली आहे. ^४हे पंच आणि ज्येष्ठ मंडळी यांच्या साक्षीने तुला हे मी सांगायचे ठरवले आहे. ही जमीन तुला परत विकत घ्यायची असल्यास तू घेऊ शकतोस. पण नसेल तर तसे मला सांग ही जमीन परत विकत घेण्याचा तुझ्यानंतर माझाच हक्क आहे. तेव्हा तू ती विकत घेणार नसलास तर मी घेईन.”

^५पुढे बवाज म्हणाला, “नामीची जमीन घेतलीस तर मवाबहून आलेली विधवा रूथसुद्धा तुझी पत्नी होईल. तिला मूल झाले की जमीन त्याच्या ताब्यात जाईल. म्हणजे जमीनीचा ताबा तिच्या मृत पतीच्याच कुटुंबात राहील.”

अलीमलेखची ... देईन शब्दशः, मी तुला मुक्त करीन, तुझी सोडवणूक करीन.

⁶यावर तो आप्त म्हणाला, “मी काही ती जमीन घेत नाही. मीच खरे तर ती घ्यायला हवी, पण मला ते शक्य नाही कारण त्यामुळे कदाचित् मी माझ्या स्वतःच्या जमिनीला मुकेन. * तेव्हा तू ती खुशाल घेऊ शकतोस.”

⁷(पूर्वी इझ्राएलमध्ये गहाण टाकलेल्या जमिनीची ती सोडवून घेण्याचे व्यवहार करताना खरेदीचा पुरावा म्हणून तो माणूस पायातला जोडा काढून दुसऱ्याला देत असे.)

⁸त्यानुसार तो नातलग म्हणाला, “जमीन तूच विकत घे” आणि आपला जोडा काढून त्याने बवाजला दिला.

⁹बवाज मग तेथील सर्व श्रेष्ठवडीलधाऱ्या साक्षीदारांना म्हणाला, “आज तुमच्या साक्षीने मी अलीमलेख, खिल्योन, महलोन यांच्या मालकीचे सर्व काही नामीकडून विकत घेत आहे. ¹⁰रूथलाही बायको म्हणून मी विकत घेतो. म्हणजे या मृत व्यक्तींची मिळकत त्यांच्याच घराण्यात राहील. त्यांचे नाव त्यांच्या कुळातून, वतनातून पुसले जाणार नाही. तुम्ही या सगळ्याला साक्षी आहात.”

¹¹अशाप्रकारे वेशीपाशी जमलेले सर्व लोक आणि वडीलधारी माणसे म्हणाले,

परमेश्वर कृपेने तुझ्याकडे येणारी स्त्री, इझ्राएल घराण्याची स्थापना करणाऱ्या राहेल व लेआ यांच्यासारखी होवो. एफ्राथा येथे तू कर्ता पुरुष हो. बेथलेहेममध्ये प्रख्यात हो

¹²तामारने यहूदापासून पेरेंसला जन्म दिला त्याचे कूळ थोर झालेतशीच तुलाही परमेश्वराच्या कृपेने रूथपासून भरपूर संतती होवो. त्याच्यासारखेच तुझे घराणे मोठे होवो.

¹³त्यानंतर बवाजने रूथशी लग्न केले. तिला परमेश्वराच्या दयेने दिक्स राहून मुलगा झाला. ¹⁴गावातील बायका नामीला म्हणाल्या,

परमेश्वर धन्य आहे त्याने तुला हा मुलगा * दिला तो इझ्राएलमध्ये कीर्तिवंत होईल.

¹⁵तुमचे तो पुनरुज्जीवन करेल वृद्धापकाळी तो तुमची काळजी घेईल तुझ्या सुनेमुळे हे झाले तिने तुला हा मुलगा दिला तिचे तुझ्यावर प्रेम आहे. सात मुलांपेक्षाही तिची थोरवी अधिक आहे.

¹⁶नामीने बाळाला घेतले, आपल्या कुशीत घेतले. त्याचे संगोपन केले. ¹⁷शेजाऱ्यांनी त्याचे नाव ठेवले. बायका म्हणाल्या, “नामीलाच हा मुलगा झाला आहे.” मग शेजारणींनी त्याचे नाव ओबेद ठेवले. ओबेद इशायचा पिता झाला. इशाय राजा दावीदचा पिता झाला.

रूथ आणि बवाजची वंशावळ

¹⁸पेरेंसची वंशावळ खालील प्रमाणे:

हस्तोनचा पिता पेरेंस.

¹⁹हस्तोन रामचा पिता. राम अम्मीनादाबचा पिता

²⁰अम्मीनादाब नहशोनचा पिता नहशोन सल्मोनचा पिता.

²¹सल्मोन बवाजचा पिता बवाज ओबेदचा पिता

²²ओबेद इशायचा पिता इशाय दावीदचा पिता.

जमिनीला मुकेन याचा अर्थ असा रूथशी लग्न केल्यामुळे त्याची पहिली बायको आणि मुले यांचा त्याच्या जमिनीतील हिस्सा कमी होईल.

मुलगा रक्षण करणारा किंवा सोडवणूक करणारा या अर्थाने इथे हा शब्द वापरला आहे. आता हा मुलगा नामीच्या घरादाराची काळजी घेईल आणि अलीमलेखचे नाव पुढे चालवील असा त्या बायकांच्या म्हणण्याचा अर्थ.

1 शमुवेल

एलकाना आणि त्याचे कुटुंबीय यांची शिलो येथे भक्ती

1 एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशातील रामा येथला, एलकाना नावाचा एक गृहस्थ होता. हा एलकाना सूफ घराण्यातला असून यरोहाम (किंवा यरामील) याचा मुलगा. यरोहाम एलिहूचा मुलगा आणि एलिहू तोहूचा. तोहू, एफ्राईम घराण्यातील सूफचा मुलगा होय.

²एलकानाला दोन बायका होत्या. एकीचे नाव हन्ना आणि दुसरीचे पनिन्ना. पनिन्नाला मुलंबाळ होती, पण हन्नाला मात्र अजून मूल झाले नव्हते.

³एलकाना दरवर्षी रामा या आपल्या गावाहून शिलो येथे जात असे. तेथे तो यज्ञ आणि सर्वशक्तीमान परमेश्वराची भक्ती करत असे. तेथे हफनी आणि फिनहास हे एलीचे मुलगे याजक म्हणून पौरोहित्य करीत होते. ⁴एलकाना दर यज्ञाच्या वेळी पनिन्ना आणि तिची मुले यांना त्यांच्या वाटचे अन्न देई. ⁵हन्नालाही तो समान वाटा देई. परमेश्वराने तिची कूस उजवेलेली नसतानाही तो देई, कारण हन्नावर त्याचे खरेखुरे प्रेम होते.

हन्नाचा पाण उतारा

⁶पनिन्ना दर वेळी काहीतरी बोलून हन्नाला दुखवी. मूलबाळ नसल्यावरून दूषणे देई. ⁷असे दरवर्षी चालायचे. शिलो येथील परमेश्वराच्या मंदिरात सर्व कुटुंबीय जमले की पनिन्नाच्या बोलण्यामुळे हन्ना कष्टी होई. एकदा असेच एलकाना यज्ञ करीत असताना हन्ना दुःखीकष्टी होऊन रडू लागली. ती काही खाईना. ⁸एलकाना ते पाहून म्हणाला, “तू का रडतेस? तू का खात नाहीस? तू का दुःखी आहेस? तुला मी आहे—मी तुझा नवरा आहे. तू असा विचार कर की मी दहा मुलांपेक्षा अधिक आहे.”

हन्नाची प्रार्थना

⁹सर्वांचे खाणे पिणे झाल्यावर हन्ना गूपचूप उठली आणि परमेश्वराची प्रार्थना करायला गेली. एली हा याजक तेव्हा परमेश्वराच्या पवित्रस्थानाच्या दरवाजाजवळ आपल्या आसनावर बसला होता. ¹⁰हन्ना अतिशय खिन्न होती. परमेश्वराची प्रार्थना करताना तिला रडू कोसळले. ¹¹परमेश्वराला ती एक नवस बोलली. ती म्हणाली, “हे सर्वशक्तिमान परमेश्वरा, माझे दुःख तू बघतोच आहेस.

माझा विसर पडू देऊ नकोस. तू मला मुलगा दिलास तर मी तो तुलाच अर्पण करीन. तो परमेश्वराचा नाजीर होईल. तो मद्यपान करणार नाही. त्याचे आम्ही जावळ काढणार नाही.”

¹²हन्नाची प्रार्थना बराच वेळ चालली होती. त्यावेळी एलीचे तिच्या तोंडाकडे लक्ष होते. ¹³ती मनोमन प्रार्थना करत होती त्यामुळे तिचे ओठ हलत होते पण शब्द बाहेर फुटत नव्हते. त्यामुळे ती दारूच्या नशेत आहे असे एलीला वाटले. ¹⁴एली तिला म्हणाला, “तू फार प्यायलेली दिसतेस. आता मद्यापासून दूर राहा.”

¹⁵हन्ना म्हणाली, “महाशय, मी कोणतेही मद्य घेतलेले नाही. मी अतिशय त्रासलेली आहे. परमेश्वराला मी माझी सर्व गाव्हाणी सांगत होते. ¹⁶मी वार्ईट बाई आहे असे समजू नका. मी फार व्यथित आहे, मला फार दुःख आहेत म्हणून मी खूप वेळ प्रार्थना करीत होते इतकंच.”

¹⁷तेव्हा एली म्हणाला, “शांती ने जा. झग्राएलच्या देवाकडे जे मागणे तू केले आहे ते तो तुला देवो.”

¹⁸“तुम्ही माझ्यावर प्रसन्न आहात अशी आशा आहे.” असे त्याला म्हणून हन्ना निघाली. तिने नंतर थोडे खाल्लेही. आता तिला उदास वाटत नव्हते.

¹⁹दुसऱ्या दिवशी पहाटे उठून परमेश्वराची भक्ती करून एलकानाचे कुटुंबीय रामा येथे आपल्या घरी परतले.

शमुवेलचा जन्म

पुढे एलकाना आणि हन्नाचा संबंध आला तेव्हा परमेश्वराला तिचे स्मरण झाले. ²⁰यथावकाश तिला दिवस राहिले व मुलगा झाला. हन्नाने त्याचे नाव शमुवेल ठेवले. ती म्हणाली, “मी परमेश्वराकडे त्याला मागितले म्हणून त्याचे नाव शमुवेल.”

²¹एलकाना त्या वर्षी यज्ञ करण्यासाठी आणि देवाला बोललेले नवस फेडण्यासाठी शिलो येथे सहकुटुंब गेला ²²हन्ना मात्र गेली नाही. ती म्हणाली, “मुलगा जेवण खाऊ शकेल इतपत मोठा झाला की मी त्याला शिलोला घेऊन जाईन. त्याला परमेश्वराला वाहीन. तो नाजीर होईल. मग तो तिथेच राहील.”

²³हन्नाचा पती एलकाना त्यावर म्हणाला, “तुला योग्य वाटेल तसे कर. तो खायला लागेपर्यंत तू हवी तर घरीच

राहा. परमेश्वराने दिलेला आशीर्वाद खरा ठरो *”. तेव्हा हन्ना घरीच राहिली कारण शमुवेल अंगावर पीत होता. त्याचे दूध तुतेपर्यंत ती राहिली.

हन्ना शमुवेलला घेऊन शिलो येथे एलीकडे जाते

²⁴तो पुरेसा मोठा झाल्यावर हन्ना त्याला शिलो येथे परमेश्वराच्या मंदिरात घेऊन आली. तिने तीन वर्षांचा एक गोन्हा वीस पौंड पीठ आणि द्राक्षरसाचा बुधला हे ही आणले.

²⁵ते सर्व परमेश्वरासमोर गेले. एलकानाने नेहमी प्रमाणे परमेश्वरासमोर गोन्हाचा

बळी दिला. * मग हन्नाने मुलाला एलीच्या स्वाधीन केले. ²⁶ती एलीला म्हणाली “महाशय, माझ्यावर कृपादृष्टी असू द्या मी खरे तेच सांगते. मीच इथे तुमच्याजवळ बसून पूर्वी परमेश्वराजवळ याचना केली होती. ²⁷परमेश्वराकडे मी मुलगा मागितला आणि परमेश्वराने माझी इच्छा पूर्ण केली. परमेश्वराने हा मुलगा मला दिला. ²⁸आता मी तो परमेश्वराला अर्पण करते. तो आयुष्यभर परमेश्वराची सेवा करील.” हन्नाने मग मुलाला तिथेच ठेवले * आणि परमेश्वराची भक्ती केली.

हन्नाचे धन्यवाद

2 हन्नाने परमेश्वराला धन्यवाद देणारे गीत म्हटले; “परमेश्वराबद्दल माझ्या मनात आनंद मावत नाही. त्याच्यामुळे मला सामर्थ्य आले * माझ्या शत्रूंना मी हस्ते. * माझ्या विजयाचा मला आनंद आहे!

²परमेश्वरासारखा पवित्र कोणी देव नाही. देवा, तुझ्यावाचून कोणी नाही. आमच्या देवासारखा अभेद्य दुर्ग दुसरा नाही.

³लोकहो, बढाया मारु नका. गर्वाने बोलू नका. कारण परमेश्वर सर्वज्ञ आहे. तोच लोकांचे नेतृत्व करतो आणि त्यांना न्याय देतो.

⁴शूरांची धनुष्यं भंगतात आणि दुर्बळ लोक शक्तीशाली होतात.

⁵पूर्वी ज्यांच्याकडे अन्नधान्याचे मुबलक साठे होते त्यांना आज अन्नासाठी मोल मजुरी करावी लागत आहे.

आशीर्वाद खरा ठरो हन्नाला जो आशीर्वाद दिला होता त्याचा संदर्भ बहुधा एलकानाच्या या बोलण्याला असावा.

ते सर्व ... बळीदिला प्राचीन ग्रीक अनुवादात आणि कुमरानची एक हिब्रू प्रत यात हा भाग आहे. प्रमाण हिब्रू साहित्य नाही.

मुलाला तिथेच ठेवले प्रमाण हिब्रू साहित्य आढळत नाही. कुमरानच्या एका प्राचीन हिब्रू प्रतीतून हा भाग घेतला आहे.

सामर्थ्य आले शब्दशः “परमेश्वरापुढे माझे शृंग उभारले आहे.” शृंग हे सामर्थ्याचे प्रतीक मानले जाते.

माझ्याशत्रूंना मी हस्ते शब्दाशः “शत्रुवर माझे तोंड वासलेले आहे.”

आणि जे पूर्वी भुकेकंगाल होते ते आता आराम करत आहेत. ..अजपर्यंत निःसंतान होती तिला आज सात मुलं आहेत. पण मुलबाळ असलेली दुःखी आहे. कारण तिची मुलं तिच्यापासून लांब गेली आहेत.

⁶परमेश्वर लोकांना मरण देतो आणि परमेश्वरच त्यांना जीवन देतो. तोच अधोलोकांना नेतो आणि वरही आणतो.

⁷परमेश्वरच काहींना दरिद्री तर काहींना श्रीमंत करतो. काही लोकांना लाचार करतो तर काहींचा सन्मान परमेश्वरच करतो.

⁸गरीबांना धुळीतून उचलून त्यांचे दुःख हरण * करतो. त्यांचा गौरव करून त्यांना राजपुत्रांच्या बरोबरीने बसवतो. मानाचे स्थान देतो. जगाची निर्मिती परमेश्वरानेच केली. सर्वजगावर त्याचीच सत्ता आहे. *

⁹सज्जनांना तो आधार देतो. त्यांना लटपटू देत नाही. पण दुर्जनांचा संहार करतो. त्यांना गर्तेत ढकलतो दुर्जनांचे बळ अशा वेळी कुचकामी ठरते.

¹⁰शत्रूंचा तो नाश करून त्यांच्यावर गर्जेल. दूरदूरच्या प्रदेशांचाही तो न्याय करील. राजाला सामर्थ्य देईल. आपल्या खास राजाला बलवान करील.”

¹¹एलकाना आणि त्याचे कुटुंबीय रामा येथे परतले. मुलगा मात्र शिलो येथे एली याजकाच्या हाताखाली परमेश्वराच्या सेवेत राहिला.

एलीचे कुपुत्र

¹²एलीची मुले वाईट होती. त्यांना परमेश्वराची पर्वा नव्हती. ¹³याजकांनी लोकांना जशी वागणूक द्यावी तशी ते देत नव्हते. खरी रीत अशी होती की लोकांनी यज्ञासाठी बळी आणल्यावर याजकांनी ते मांस शिजत ठेवायचे. याजकाच्या नोकराने तीन काटे असलेली आकडी आणायची. ¹⁴तपेल्यात तो त्रिशूल खुपसून त्यावर येईल तेव्हाच मांस याजकाने स्वीकारायचे. शिलो येथे यज्ञासाठी येणाऱ्या सर्व झुजाएलीच्या बाबतीत याजकांनी असेच करायला हवे होते.

¹⁵पण एलीची मुले मात्र असे करत नसत. वेदीवर चरबीचे हवन करण्याआधीच त्यांचा नोकर लोकांजवळ येऊन म्हणे, “याजकांसाठी म्हणून थोडे मांस भाजायला द्या. शिजलेले मांस ते घेणार नाहीत.”

¹⁶“हवन तर होऊ दे, मग हवे तेव्हा त्यातून काढून घे,” असे कोणी म्हणालेच तर तो नोकर म्हणे, “नाही, आताच द्या नाहीतर मी जबरदस्तीने काढून घेईन.”

¹⁷परमेश्वराला देण्यात येणाऱ्या यज्ञबली विषयी हफनी आणि फिनेहास यांना कोणताही आदरभाव नव्हता हेच

दुःखहरण शब्दशः “तो गरीबांना राखेतून वर काढतो.”

सर्वजगावर त्याचीच सत्ता आहे शब्दशः “आधारस्तंभासकट सर्वजण परमेश्वराचे आहे परमेश्वराने या स्तंभावर जग वसवले.”

यातून विसून येई. हे परमेश्वराविरुद्ध असलेले मोठे पाप होते.

¹⁸पण शमुवेल मात्र परमेश्वराची सेवा करत असे. एफोद घालून तो मदत करी. ¹⁹त्याची आई दरवर्षी त्याच्यासाठी लहानसा अंगरखा शिवत असे. दरवर्षी नवव्याबरोबर शिलो येथे यज्ञासाठी जाताना ती तो घेऊन जाई.

²⁰एलकाना आणि त्याची बायको यांना एली मनापासून आशीर्वाद देई. तो म्हणे, "हन्नापासून तुला आणखी संतती होवी. परमेश्वराच्या आशीर्वादाने झालेला मुलगा तुम्ही परमेश्वराला दिलात, तेव्हा तुम्हाला आणखी मुले होवोत."

हन्ना आणि एलकाना मग घरी परतत. ²¹परमेश्वराने हन्नावर कृपा केली आणि तिला नंतर तीन मुलगे आणि दोन मुली झाल्या. शमुवेल परमेश्वराच्या पवित्र सान्निध्यात वाढत होता.

एली आपल्या नीच मुलांवर नियंत्रण ठेवण्यात अयशस्वी

²²एली आता म्हतारा होत चालला. शिलो येथे येणाऱ्या इझ्राएलींशी होणारे आपल्या मुलांचे वर्तन पुन्हा पुन्हा त्याच्या कानावर येऊ लागले. दर्शन मंडपाच्या दाराशी सेवेत असलेल्या बायकांशी त्यांनी कसा अतिप्रसंग केला हेही त्याने ऐकले.

²³तेव्हा तो मुलांना म्हणाला, "तुमचे प्रताप माझ्या कानावर आले आहेत. अशी नीच कृत्ये तुम्ही का करता? ²⁴मुलांनो, असे करत जाऊ नका. परमेश्वराचे लोक तुमच्याविषयी फार वाईट बोलत आहेत. ²⁵एका माणसाने दुसऱ्या माणसाचा काही अपराध केला तर परमेश्वर एकवेळ त्याच्या मदतीला येईल. पण परमेश्वराविरुद्ध पातक केले तर त्याच्या मदतीला कोण धावून येणार?"

पण एलीच्या मुलांनी वडिलांच्या सांगण्याकडे साफ दुर्लक्ष केले. तेव्हा परमेश्वराने या मुलांना मारायचे ठरवले.

²⁶शमुवेल मोठा होत चालला. परमेश्वर आणि लोक त्याच्यावर प्रसन्न होते.

एलीच्या घराण्याविषयी अरिष्ट सूचक भविष्य

²⁷एकदा परमेश्वरचा संदेश एलीकडे आला आणि म्हणाला, "परमेश्वराने हा निरोप दिला आहे; 'तुझे पूर्वज फारोच्या घराण्यात दास होते. तेव्हा मी त्यांच्या पुढे प्रगट झालो. ²⁸इझ्राएलच्या सर्व घराण्यांमधून तुमच्याच घराण्याची मी माझे याजक होण्यासाठी म्हणून निवड केली. वेदीवर यज्ञबली अर्पण करावा, धूप जाळावा, एफोद घालावा म्हणून मी तुम्हाला निवडले. इझ्राएलचे लोक यज्ञ करतात त्यातील मांस मी तुम्हाला घेऊ दिले. ²⁹तेव्हा तुम्ही त्या यज्ञाचा आणि देणग्यांचा आदर ठेवत नाही हे कसे? माझ्यापेक्षा तू आपल्या मुलांचाच मान ठेवतोस? इझ्राएल

लोक मला जे मांस वाहतात, त्यातील उत्कृष्ट भाग स्वतःसाठी घेऊन तू पुष्ट झाला आहेस.'

³⁰तुझे घराणेंच निरंतर त्याची सेवा करील असे इझ्राएलचा देव जो परमेश्वर याने म्हटले होते खरे. पण आता त्याचे म्हणणे असे आहे की, 'इथून पुढे असे होणार नाही. माझा आदर ठेवतात त्यांचा मी मान राखीन. पण जे अन्याय करतात त्यांच्यावर संकटे कोसळतील. ³¹तुझ्या सर्व वंशजांचा संहार करायची वेळ येऊन ठेपली आहे. तुझ्या घराण्यातील कोणीही आता दीर्घायुषी होणार नाही. ³²इझ्राएलमध्ये सर्व चांगले घडेल. पण तुझ्या घरात मात्र सगळी दुर्दशा होईल. * तुझ्या घरातले कोणी म्हातारा होई पर्यंत जगणार नाही. ³³माझ्या वेदीजवळ याजक म्हणून सेवा करायला फक्त एकाला मी शिल्लक ठेवीन. त्याला दीर्घायुष्य लाभेल. तो जराजर्जर होईपर्यंत जगेल. तुझे वंशज मात्र तलवारीला बळी पडतील. ³⁴हे सर्व खरेच घडणार आहे याची प्राचीती मी तुला दाखवीन. तुझे दोनही मुलगे हफनी आणि फिनहास, एकाच दिवशी मरतील. ³⁵मी एका विश्वासू याजकाची माझ्यासाठी निवड करीन. तो माझे ऐकेल आणि माझ्या मनाप्रमाणे काम करील. या याजकाच्या घराण्याला मी स्थिरस्थावर करीन. मी निवडलेल्या राजापुढे तो सेवेत राहील.

³⁶मग तुझ्या घरातील उरले सुरले लोक येऊन या याजकापुढे नतमस्तक होतील. किरकोळ रक्कम किंवा भाकरतुकडा याच्यासाठी ते पदर पसरतील आणि म्हणतील, "माझ्या भाकरीची सोय व्हावी म्हणून याजकपदातील एखादे काम मला द्या."

परमेश्वराची शमुवेलला हाक

3 लहानगा शमुवेल एलीच्या हाताखाली परमेश्वराच्या सेवेत मग्न होता. त्या काळी परमेश्वराने लोकांशी प्रत्यक्ष बोलण्याचे प्रसंग फार क्वचित येत असत. तो सहसा दृष्ट्यंत देत नसे.

²एलीची दृष्टी आता अधू झाल्यामुळे तो जवळजवळ आंधळाच झाला होता. एकदा तो रात्री झोपला होता. ³परमेश्वराचा पवित्र कोश परमेश्वराच्या पवित्र मंदिरात होता, तेथे शमुवेल झोपलेला होता. परमेश्वरापुढचा दिवा अजून जळत होता. ⁴तेव्हा परमेश्वराने शमुवेलला हाक मारली. शमुवेल म्हणाला, "मी येथे आहे" ⁵एली आपल्याला बोलवत आहे असे वाटल्याने तो लगबगीने एलीजवळ गेला. त्याला म्हणाला, "मला बोलवत ना? हा मी आलो."

पण एली म्हणाला, "मी नाही हाक मारली जा, जाऊन झोप." शमुवेल झोपायला गेला. ⁶पुन्हा परमेश्वराने हाक मारली. "शमुवेल." शमुवेल परत धावत एलीकडे गेला

पण तुझ्या घरात... होईल हा भाग प्रचीन ग्रीक अनुवाद किंवा कुमरानची एक हिब्रू प्रत यात नाही.

आणि आपण आल्याचे त्याने सांगितले. एली म्हणाला, “मी कोठे बोलवलं तुला? जा, झोप.”

⁷परमेश्वर अजून शमुवेलशी कधी प्रत्यक्ष बोलला नव्हता, त्याला त्याने दर्शन दिले नव्हते. त्यामुळे शमुवेलने परमेश्वराला ओळखले नाही.

⁸परमेश्वराने शमुवेलला तिसऱ्यांदा हाक मारली. शमुवेल पुन्हा उठून एलीकडे गेला. मला बोलवलेत म्हणून मी आलो असे त्याने सांगितले.

परमेश्वरच या मुलाला हाक मारत आहे हे आता एलीच्या लक्षात आले. ⁹तो शमुवेलला म्हणाला, “जाऊन झोप. पुन्हा हाक आली तर म्हण, ‘हे परमेश्वरा, बोल हा तुझा सेवक ऐकत आहे.’” तेव्हा शमुवेल परत जाऊन झोपला. ¹⁰परमेश्वर आला आणि तिथे उभा राहिला. पहिल्या सारखीच त्याने “शमुवेल, शमुवेल”, म्हणून हाक मारली.

शमुवेल म्हणाला, “बोल, मी तुझा दास ऐकत आहे.”

¹¹तेव्हा परमेश्वराने शमुवेलला सांगितले, “इझ्राएलामध्ये मी आता लौकरच काहीतरी करणार आहे. ते ऐकून लोकांना धक्का बसेल. ¹²एली आणि त्याच्या कुटुंबियाबद्दल मी जे बोललो होतो ते सर्व मी अथ पासून इतिपर्यंत करून दाखवणार आहे. ¹³त्याच्या घराण्याचे पारिपत्य करीन असे मी एलीला म्हणालो होतो. आपल्या बहकलेल्या मुलांचे वागणे बोलणे परमेश्वराविरुद्ध आहे हे त्याला माहीत असून त्यांना तो ताळ्यावर आणू शकलेला नाही, म्हणून मी हे करणार आहे. ¹⁴आता यज्ञ आणि अर्पण यांनी त्याच्या घरच्यांची पापे धुतली जाणार नाहीत अशी मी शपथ वाहिली आहे.”

¹⁵रात्र सरेपर्यंत शमुवेल आपल्या बिछान्यावर पडून राहिला. सकाळ होताच उठून त्याने मंदिराची दारे उघडली. आपल्याला झालेल्या दृष्ट्यांतीची हकीकत एलीला सांगायची त्याला भीती वाटली. ¹⁶पण एलीनेच शमुवेलला प्रेमाने हाक मारून जवळ बोलावले. तेव्हा शमुवेल आज्ञाधारकपणे जवळ उभा राहिला.

¹⁷एली म्हणाला, “परमेश्वर तुझ्याशी काय बोलला?”

मोकळेपणाने सर्व सांग. काही लपवलेस तर परमेश्वर तुला शिक्षा करील.” ¹⁸तेव्हा काहीही न लपवता एलीला शमुवेलने सर्व काही सांगितले. एली म्हणाला, “तो परमेश्वर आहे. त्याला योग्य वाटेल ते तो करे.”

¹⁹शमुवेल वाढत होता. तेव्हा परमेश्वर त्याच्या बरोबर होता. शमुवेलचे कुठलेही वचन त्याने खोटे ठरू दिले नाही. ²⁰परमेश्वराचा खरा संदेष्टा म्हणून दान पासून बैर शोबापर्यंत सर्व इझ्राएलमध्ये शमुवेलची ख्याती पसरली. ²¹शिलो येथे परमेश्वर त्याला दर्शन देत राहिला. म्हणजेच आपल्या वचनाच्याद्वारे तो शमुवेलसमोर प्रगट झाला.

4 इझ्राएलभर शमुवेलचे नाव झाले. एली आता फार वृद्ध झाला होता. त्याच्या मुलांचे दुर्बर्तन चालूच होते.

इझ्राएलचा पलिष्ट्यांकडून पराभव

याच सुमारास सर्व पलिष्टी इझ्राएल लोकांविरुद्ध एकत्र आले. इझ्राएल लोक त्यांच्याशी लढण्यास निघाले. त्यांचा तळ एबन एजर येथे तर पलिष्ट्यांचा अफेक येथे होता.

²पलिष्टी इझ्राएल लोकांवर चालून जायला सज्ज झाले. अशाप्रकारे युद्धाला तोंड लागले.

पलिष्ट्यांनी इझ्राएल लोकांचा पराभव केला. त्यांचे चार हजार सैनिक मारले. ³इझ्राएली सैनिक आपल्या तळावर परतले तेव्हा वडीलधऱ्यांनी त्यांना विचारले, “परमेश्वराने का बरे पलिष्ट्यांमार्फत आपला पराभव करवला? आपण शिलोहून परमेश्वराच्या कराराचा कोश येथे आणू या. म्हणजे या लढाईत परमेश्वर आपल्याबरोबर राहील आणि शत्रू पासून आपले संरक्षण करील.”

⁴मग त्यांनी शिलो येथे माणसे पाठवली. त्यांनी तो सर्वशक्तिमान परमेश्वराच्या कराराचा कोश आणला. त्या कोशाच्या वरच्या बाजूला करुबांची बैठक होती. परमेश्वराचे ते सिंहासन होते. कोश आणला तेव्हा त्या बरोबर हफनी आणि फिनहस हे एलीचे दोन पुत्रही होते.

⁵सैन्याच्या तळावर जेव्हा परमेश्वराच्या कराराचा कोश आणला तेव्हा सर्व इझ्राएल लोकांमध्ये एकच जल्लोष झाला. या जयघोषाने भूमीही दणाणली. ⁶पलिष्ट्यांपर्यंत हा आवाज पोहोचला तेव्हा इब्रींच्या छावणीत हा जल्लोष कसला म्हणून ते विचारात पडले.

⁷परमेश्वराच्या पवित्र कराराचा कोश छावणीत आणला गेल्याचे त्यांना काळले तेव्हा त्यांची भीतीने गाळण उडाली. ते म्हणू लागले, “त्यांच्या तळावर परमेश्वर आला आहे. आता आपले कसे होणार? असे यापूर्वी कधी झालेले नाही. ⁸या शक्तिमान परमेश्वरापासून आता आपल्याला कोण वाचवील, याची धास्ती पडली आहे. मिसरच्या लोकांना नाना तऱ्हेच्या पीडांनी हैराण केले ते याच परमेश्वराने. ⁹पण पलिष्ट्यांना, धीर धरा. मर्दासारखे लढा. पूर्वी हेच इझ्राएल लोक आपले गुलाम होते. तेव्हा शौर्य दाखवा, नाहीतर तुम्ही त्यांचे गुलाम व्हाल.”

¹⁰तेव्हा पलिष्ट्यांनी पराक्रमाची शर्थ करून इझ्राएल लोकांचा पाडाव केला. सर्व इझ्राएली सैनिकांनी घाबरून आपल्या छावणीकडे पळ काढला. त्यांचा तो दारून पराभव होता. तीस हजार इझ्राएली सैनिक मारले गेले. ¹¹पलिष्ट्यांनी परमेश्वराच्या कराराचा कोश घेतला आणि हफनी आणि फिनहस या एलीच्या मुलांचा वध केला.

¹²त्या दिवशी एक बन्यामीन माणूस युद्धातून धावत निघाला. दुःखाने तो कपडे फाडत होता, डोक्यात धूळ घालून घेत होता. ¹³तो शिलो येथे पोहोचला तेव्हा एली वेशीजवळ आपल्या आसनावर बसला होता. त्याला कराराच्या कोशाची काळजी वाटत होती म्हणून तो वाट पाहत होता. त्याचवेळी या बन्यामीनाने तेथे येऊन सर्व वृत्तांत सांगितला. लोक तो ऐकून आकांत करू लागले. ¹⁴⁻¹⁵एली आता अठ्ठ्याणव वर्षांचा झाला होता. आंधळा

झाल्यामुळे त्याला काय घडतेय हे दिसत नव्हते. पण त्याला हा आक्रोश ऐकू येत होता. तेव्हा त्याने त्याबद्दल विचारले.

तेव्हा त्या बऱ्यामीन माणसाने एलीजवळ जाऊन सर्व सांगितले ¹⁶तो म्हणाला, “मी नुकताच तेथून आलो आहे मी आज युद्धातून पळून आलो आहे.”

एलीने त्याला सर्व हकीकत सांगायला सांगितले.

¹⁷तेव्हा तो म्हणाला, “इझ्राएलींनी पळ काढला आहे. इझ्राएली सैन्यातील अनेक सैनिक प्राणाला मुकले. तुमची दोन्ही मुले मेली आहेत. आणि परमेश्वराचा पवित्र करारकोश पलिष्ट्यांनी ताब्यात घेतला आहे.

¹⁸करारकोशाचे वृत्त समजताच वेशीजवळ आसनावर बसलेला एली तिथेच मागच्यामागे पडला आणि त्याची मान मोडली. तो वृद्ध आणि स्थूल झाला होता. तात्काळ त्याचा प्राण गेला. वीस वर्षे तो इझ्राएलचा शास्ता होता.

वैभव गेले

¹⁹एलीची सून, फिनहासची बायको त्यावेळी गरोदर होती. ती प्रसूत व्हायची वेळ येऊन ठेपली होती. कराराचा कोश पळवल्याचे तसेच सासरा व नवरा यांचे निधन झाल्याचे वृत्त तिच्या कानावर आले. ते ऐकताच त्या धक्क्याने तिला कळा येऊ लागल्या आणि ती प्रसूत झाली.

²⁰तिच्या मदतीला आलेल्या बायका म्हणाल्या, “आता काळजी करू नको तुला मुलगा झालाय.” पण तिने लक्ष दिले नाही की काही उत्तर दिले नाही. ती फक्त एवढेच म्हणाली, “इझ्राएलचे वैभव

मावळले.” तिने मुलाचे नाव ईखाबोद असे ठेवले आणि ती गतप्राण झाली. ²¹करारकोशाचे हरण झाले, सासरा व नवरा यांना मृत्यू आला म्हणून तिने मुलाचे नाव ईखाबोद (हरपलेले वैभव) असे ठेवले. ²²पलिष्ट्यांनी परमेश्वराचा पवित्र करारकोश हस्तगत केला म्हणून “इझ्राएलचे वैभव गेले” असे ती म्हणाली.

पवित्र कोशामुळे पलिष्ट्यांवर संकटे

5 पलिष्ट्यांनी परमेश्वराचा कोश घेतला. तो एबन-एजर येथून अश्वदोद येथे नेला. ²तो त्यांनी दागोनच्या मंदिरात दागोनच्या जवळ ठेवला. ³दुसऱ्या दिवशी अश्वदोदचे लोक उठून पाहतात तो, दागोनची मूर्ती करारकोशा जवळ जमीनीवर पालथी पडलेली आढळली. ⁴पण दुसऱ्या दिवशी पुन्हा त्यांना ती जमिनीवर पडलेली आढळली अश्वदोदच्या लोकांनी ती मूर्ती उचलून पूर्ववत ठेवली.

यावेळी परमेश्वराच्या पवित्र करारकोशा जवळ पडताना दागोनचे शिर आणि हात तुटून उंबरठ्यावर पडले होते. धड तेवढे शाबूत होते. ⁵त्यामुळे अजूनही पुरोहित किंवा इतर लोक अश्वदोदला दागोनच्या देवळात शिरतात तेव्हा उंबरठ्यावर पाऊल ठेवत नाही.

⁶अश्वदोद आणि त्याच्या आसपासचा प्रदेश यातील लोकांना परमेश्वराने सळो की पळो केले. त्यांना हर

प्रकारे त्रास दिला. लोकांच्या अंगावर गाठी, गळवे आले. शिवाय परमेश्वराने उंदीर सोडून त्यांना हैराण केले. जमीन, गलबत यावर उंदरानी उच्छाद मांडला. गावातील लोक भयभीत झाले होते. ⁷या घटना पाहून अश्वदोदचे लोक म्हणाले, “इझ्राएलच्या परमेश्वराचा पवित्र करारकोश येथे ठेवण्यात अर्थ नाही. आपल्यावर आणि आपल्या देवावर त्या परमेश्वराचा कोप झाला आहे.”

⁸अश्वदोदच्या लोकांनी पलिष्ट्यांच्या पाचही अधिकाऱ्यांना एकत्र बोलावून या पवित्र कोशाचे काय करावे याविषयी सल्लामसलत केली.

अधिकाऱ्यांनी हा पवित्र कोश गथ येथे हलवायला सांगितला. त्यानुसार पलिष्ट्यांनी तो पवित्र करारकोश हलवला.

⁹गथ येथे तो नेऊन ठेवल्यावर त्या शहरावर परमेश्वराचा कोप ओढवला. त्यामुळे तेथील लोक भयभीत झाले. लहान मोठी सगळी माणसे वेगवेगळ्या व्याधींनी हैराण झाली. तेथील लोकांच्या अंगावर गळवे उठली.

¹⁰तेव्हा पलिष्ट्यांनी हा पवित्र कोश एक्रोन येथे हलवला.

एक्रोन येथे हा पवित्र कोश येताच तेथील लोक तक्रार करू लागले. “इझ्राएलच्या परमेश्वराचा हा पवित्र कोश आमच्या एक्रोनमध्ये आणून आमचा जीव द्यायचा आहे का?” असे ते विचारू लागले. ¹¹एक्रोनच्या लोकांनी सर्व पलिष्टी अधिकाऱ्यांना एकत्र बोलावून सांगितले “तो पवित्र कोश आमचे बळी घ्यायच्या आधी तो कोश होता तेथे परत पाठवा.”

एक्रोनचे लोक फार घाबरले. परमेश्वराने त्यांना त्रास करून सोडले. ¹²अनेक लोक मरण पावले. जे जगले त्यांच्या अंगावर गळवे आली. एक्रोनच्या लोकांचा आक्रोश आकाशाला भिडला.

परमेश्वराच्या पवित्र कोशाची पाठवणी

6 पलिष्ट्यांनी हा पवित्र कोश आपल्या प्रदेशात सात महिने ठेवला. ²त्यांनी याजकांना आणि शकुन पाहणाऱ्यांना बोलावून विचारले “या कोशाचे आता काय करायचे? तो परत कसा पाठवायचा ते सांगा.”

³याजक आणि शकुन पाहणारे म्हणाले, “तुम्ही हा कोश परत पाठवणार असाल तर तो तसाच पाठवू नका. त्याच्या बरोबर देणगीदाखल काही अर्पण पाठवा म्हणजे इझ्राएलांचा देव तुमच्या पापांचे हरण करील. तुम्ही बरे व्हाल. शुध्द व्हाल. त्याचा क्रोध मावळावा म्हणून तुम्ही एवढे करा.”*

⁴पलिष्ट्यांनी विचारले, “इझ्राएलच्या परमेश्वराने क्षमा करावी म्हणून आम्ही कोणत्या भेदी अर्पण कराव्यात?”

त्याचा क्रोध ... एवढे करा प्राचीन ग्रीक अनुवाद व कुमरानची एक हिब्रूत यातून. प्रमाण हिब्रूमध्ये असे आहे. “परमेश्वर तुम्हाला शिक्षा करतच का राहिला हे मग तुम्हाला कळेल.”

याजक आणि शकुन पाहणारे यांनी सांगितले, “प्रत्येक नगराचा एक असे तुम्ही पाच पलिष्ठी अधिकारी आहात. तुम्ही सर्व सारखेच हैराण झालेले आहात. तेव्हा, गळवांसारख्या दिसणाऱ्या पाच सोन्याच्या प्रतिमा आणि पाच सोन्याचे उंदीर करा. ⁵अशा पाच पाच प्रतिमा करून त्या इझ्राएलींच्या देवाला भरपाई म्हणून द्या. मग कदाचित् तुमच्या प्रदेशाला, तुमच्या परमेश्वराला, व तुम्हाला होणारा त्रास तो थांबवेल. ⁶मिसरचे लोक आणि फारो यांच्यासारखा आडमुठेपणा करू नका. मिसरच्या लोकांना देवाने शिक्षा केली. म्हणूनच इझ्राएल लोक मिसर सोडून जाऊ शकले.

⁷“एक नवीन गाडी तयार करून नुकत्याच व्यायलेल्या दोन गाई तिला जुंपा त्या गाईंनी शेतात कधीच काम केलेले नसावे. त्यांच्यावर जू चढवून मग त्यांची वासरे माघारी गोठ्यात आणून बांधा. त्यांना आपल्या आईच्या मागे जाऊ देऊ नका. ⁸आता परमेश्वराचा पवित्र करारकोश गाडीत ठेवा. त्याच्याशेजारी एका थैलीत त्या सुवर्ण प्रतिमा ठेवा. तुमच्या पापक्षालनासाठी त्या परमेश्वराला अर्पण केलेल्या आहेत. मग गाडी सरळ जाऊ द्या. ⁹ती कशी जाते ते पाहा. गाडी बेथशेमेश कडे इझ्राएलच्या प्रदेशात गेली तर या व्याधी, हे अरिष्ट परमेश्वरामुळेच ओढवले होते असे समजू. पण गाई सरळ त्या दिशेने गेल्या नाहीत, तर हा इझ्राएलच्या परमेश्वराचा कोप नव्हता, हे अरिष्ट असेच कोसळले असे आपण समजू.”

¹⁰पलिष्ठांनी हा सल्ला मानून त्या प्रमाणे सर्व काही केले. नुकत्याच व्यायलेल्या दोन गाई त्यांनी मिळवल्या. त्यांना गाडीला जुंपून वासरे गोठ्यात ठेवली. ¹¹मग करार कोश गाडीत चढवला. गळवे आणि उंदीर यांच्या सुवर्ण प्रतिमांची थैलीही त्याशेजारी ठेवली. ¹²गाई सरळ बेथशेमेश कडे निघाल्या. त्या हंबरत चालल्या होत्या व मुख्य रस्ता सोडून इकडे तिकडे वळल्या नाहीत. बेथशेमेशच्या हद्दीपर्यंत पलिष्ठांचे अधिकारी गाईच्या मागोमाग होते.

¹³बेथशेमेशमधले शेतकरी त्या खोऱ्यात गव्हाची कापणी करत होते. समोर पाहतात तो पवित्र करारकोश. कोशाचे दर्शन झाल्यावर त्यांना अतिशय आनंद झाला आणि ते धावतच जवळ गेले. ¹⁴⁻¹⁵बेथशेमेश येथील यहोशवाच्या शेतात येऊन एका मोठ्या खडकापाशी गाडी थांबली. स्थानिक लोकांनी त्या गाडीची लाकडे फोडली आणि गाईचा बळी दिला. परमेश्वराला तो अर्पण केला. लेवींनी मग परमेश्वराचा पवित्र कोश उतरवला. तसेच सुवर्ण प्रतिमांची थैली घेतली. कोश आणि ती थैली त्या

प्रचंड खडकावर ठेवली. बेथशेमेशच्या लोकांनी त्या दिवशी परमेश्वराला यज्ञार्पणे वाहिली.

¹⁶त्या पाच पलिष्ठी अधिकाऱ्यांनी हे सर्व नीट पाहिले आणि ते त्याच दिवशी एक्रोन येथे परतले.

¹⁷अशाप्रकारे पलिष्ठांनी आपल्या पापक्षालनार्थ परमेश्वराला गळवांच्या पाच सुवर्ण प्रतिमा दिल्या. प्रत्येक पलिष्ठी गावातर्फे एक अशा त्या होत्या. अशदोद, गज्जा, अष्कलोन, गथ, एक्रोन ही ती पाच गावे होत. ¹⁸सोन्याचे उंदीरही करून पाठवले. पाच पलिष्ठी अधिकाऱ्यांच्या अखत्यारीत जेवढी गावे येत होती त्यांच्या संख्येच्या प्रमाणात ते होते. या प्रत्येक गावाभोवती तटबंदी असून सभोवार खेडी होती.

बेथशेमेशच्या लोकांनी परमेश्वराचा पवित्र कोश त्या खडकावर ठेवला. यहोशवाच्या शेतात तो खडक अजूनही आहे. ¹⁹पण हा कोश दृष्टीस पडला तेव्हा तेथे याजक नव्हते. तेव्हा बेथशेमेश मधली स्तर माणसे परमेश्वराने मारली. परमेश्वराने अशी कठोर शिक्षा करावी याबद्दल बेथशेमेशच्या लोकांनी आक्रोश केला. ²⁰ते म्हणाले, “त्या कोशाचे जतन करील असा याजक कोठे आहे? इथून हा कोश कोठे जायला पाहिजे?”

²¹किर्याथ-यारीम येथे एक याजक होता. लोकांनी त्याच्याकडे संदेश पाठवला. “पलिष्ठांनी परमेश्वराचा पवित्र कोश पाठवला आहे. तरी येऊन तो आपल्या नगरात घेऊन जा” असा त्याला निरोप पाठवला.

7 किर्याथ यारीमचे लोक आले आणि परमेश्वराचा तो पवित्र कोश घेऊन गेले. त्यांनी तो डोंगरावरील अबीनादाबच्या घरात ठेवला. त्या परमेश्वराच्या कोशाची जपणूक करण्यासाठी त्यांनी अबीनादाबचा मुलगा एलजाजर याला विधिवत पवित्र केले. ²पुढे हा कोश किर्याथ यारीम येथे वीस वर्षे होता.

परमेश्वर इझ्राएलचे रक्षण करतो

इझ्राएली लोक पुन्हा परमेश्वराची भक्ती करू लागले. ³शमुवेलने तेव्हा लोकांना सांगितले, “तुम्ही खरोखरच मनःपूर्वक परमेश्वराकडे वळला असाल तर इतर देव-देवता, अष्टरोथ यांना निग्रहाने दूर सारा. परमेश्वराचीच एकचिंताने उपासना करा. केवळ त्याचीच सेवा करा. मग परमेश्वर तुमची पलिष्ठांच्या ताबडीतून सोडवणूक करील.”

⁴तेव्हा मग इझ्राएली लोकांनी बाल आणि अष्टरोथच्या मूर्तींचा त्याग करून फक्त परमेश्वराची सेवा करायला सुरुवात केली.

⁵शमुवेल त्यांना म्हणाला, “सर्व इझ्राएली मिसपा येथे एकत्र या. मी परमेश्वराकडे तुमच्यासाठी प्रार्थना करीन.”

⁶मग सर्व इझ्राएल लोक मिसपा येथे जमले. त्यांनी पाणी आणून परमेश्वरापुढे ओतले. मग त्यांच्या उपासाला सुरुवात झाली. अन्नपाणी कर्ज करून त्यांनी परमेश्वरापुढे आपल्या

त्यांना ... देऊनका गाई आपल्या वासरांच्या पाठोपाठ गेल्या नाहीत म्हणजे परमेश्वर त्यांना मार्गदर्शन करत आहे व परमेश्वराने आपली भेट स्वीकारली आहे असा पलिष्ठे त्याचा अर्थ लावीत.

पातकांची कबुली दिली. शमुवेल त्या वेळी इझ्राएलमध्ये न्याय निवाडा करत असे.

⁷मिस्या येथील इझ्राएलींच्या या मेळाव्याबद्दल पलिष्ठांनी ऐकले. त्यांनी इझ्राएली विरुद्ध लढण्याची तयारी केली. पलिष्टे येत आहेत ही बातमी ऐकून इझ्राएलमध्ये घबराट पसरली. ⁸ते शमुवेलला म्हणाले, “आमच्यासाठी परमेश्वराकडे कारायाच्या प्रार्थनेत खंड पडू देऊ नकोस. पलिष्ठांपासून आमचे रक्षण व्हावे असे परमेश्वराकडे मागणे माग.”

⁹तेव्हा शमुवेलने एक आखवे कोकरु परमेश्वराला यज्ञात अर्पण केले. इझ्राएलासाठी परमेश्वराकडे प्रार्थना केली. परमेश्वराने त्याच्या प्रार्थनेला ओ दिली. ¹⁰हा होम चालू असताना पलिष्ठांनी इझ्राएलवर हल्ला केला. त्यावेळी प्रंचड गडगडाट करून परमेश्वराने पलिष्ठांमध्ये गोंधळ माजवला. प्रंचड गर्जनेमुळे घाबरून ते गोंधळले. सेनापतीचा सैन्यावरचा ताबा सुटला. त्यामुळे इझ्राएलींनी त्यांचा पराभव केला. ¹¹मिस्यापासून पलिष्ठांचा पाठलाग करत बेथ-कारपर्यंत नेले आणि सैन्याला कापून आणले.

इझ्राएलमध्ये शांतता

¹²देवाने ही जी मदत केली तिचे स्मरण लोकांना राहवे म्हणून शमुवेलने मिस्या आणि शेन यांच्या दरम्यान एका दगडाची स्थापना केली. “परमेश्वराने आपल्याला येथवर सहाय्य केले” असे म्हणून त्याने “सहाय्य दगड असे त्याचे नामकरण केले. ¹³पराभूत झाल्यावर पुन्हा म्हणून पलिष्ठांनी इझ्राएलच्या भूमीत पाऊल टाकले नाही. शमुवेलच्या उर्वरित आयुष्यात परमेश्वर पलिष्ठांच्या विरुद्ध होता. ¹⁴पलिष्ठांनी इझ्राएलची काही नगरे काबीज केली होती. एक्रोन पासून गथपर्यंतची ही नगरे आणि त्याच्या आसपासची गावे इझ्राएलींनी पुन्हा ताब्यात घेतली.

इझ्राएल आणि अमोरी यांच्यातही शांततेचा करार झाला

¹⁵शमुवेलने आयुष्यभर इझ्राएलसाठी न्यायनिवाडा केला.

¹⁶त्यासाठी तो जागोजाग हिंडला. बेथेल, गिलगाल, मिस्या या सर्व ठिकाणी तो दरवर्षी जाई त्या ठिकाणच्या लोकांचा न्यायनिवाडा करी. ¹⁷पण रामा येथे त्याचे घर असल्यामुळे तेथे त्याचे वारंवार जाणे होई. तेथूनच तो सर्व कारभार पाही. रामा येथे त्याने परमेश्वरासाठी वेदी बांधली.

इझ्राएलींची राजासाठी मागणी

8 शमुवेल खूप म्हतारा झाला तेव्हा त्याने आपल्या मुलांना इझ्राएलचे न्यायाधिष म्हणून नेमले. ²मोठ्या मुलाने नाव योएल आणि दुसऱ्याचे नाव अबीया. बैर-शीबा येथे राहून ते काम करू लागले. ³पण ते त्यांच्या वडिलांसारखे वागले नाही. पैशाच्या लोभाने लाच खाऊन ते न्यायनिवाड्यात फेरफार करीत. लोकांना फसवीत. ⁴तेव्हा इझ्राएलची सर्व वडीलधारी मंडळी एकत्र जमून रामा येथे शमुवेलला भेटायला गेली. ⁵शमुवेलला ते लोक

म्हणाले, “तुम्ही तर वृद्ध झालात. तुमच्या मुलांचे वागणे बरोबर नाही. ती तुमच्यासारखी नाहीत. तेव्हा इतर राष्ट्रांप्रमाणेच आमच्यावर ही राज्यकारभार करण्यासाठी राजा नेमा.”

⁶आपल्यावर शासन करण्यासाठी त्यांनी राजाची मागणी करावी हे शमुवेलला ठीक वाटले नाही. तेव्हा त्याने परमेश्वराची प्रार्थना केली. ⁷परमेश्वर त्याला म्हणाला, “लोक म्हणतात तसे कर. त्यांनी काही तुला नाकारलेले नाही. त्यांनी माझा धिक्कार केला आहे. त्यांना मी राजा म्हणून नको आहे. ⁸हे त्यांचे वागणे नेहमीचेच आहे. मी त्यांना मिसरमधून बाहेर आणले पण मला सोडून ते इतर दैवतांच्या मागे लागले. आता ते तुझ्याशीही तसेच वागत आहेत. ⁹त्यांचे ऐक आणि त्यांना हवे तसे कर. पण त्या आधी त्यांना इशारा दे. राजाचा कारभार कसा असतो, तो कशी सत्ता गाजवतो ते त्यांना सांग.”

¹⁰लोकांनी राजा मागितला, तेव्हा, शमुवेलने, परमेश्वराने सांगितले ते सर्व त्यांना ऐकवले. ¹¹तो म्हणाला, “राजा आपली सत्ता कशी गाजवेल ते ऐका. तुमच्या मुलांना तो तुमच्यापासून हिरावून घेईल. त्यांना बळजबरीने सैन्यात दाखल करील. रथावर, घोड्यांवर स्वार व्हायला लावून तो त्यांना युद्धाला जुंपील. तुमची मुले राजाच्या रथा पुढे रक्षक म्हणून धावतील.”

¹²काहीजण हजारहजारारवर तर काही पन्नास-पन्नास सैनिकांवर नायक म्हणून नेमली जातील. काही मुलं शेतीच्या कामात राबतील तर काहींना शस्त्रास्त्रे, रथाचे भाग बनविणे या कामाला लावले जाईल.

¹³“राजा तुमच्या मुलींनाही कामाला लावील. अत्तरे करणे, स्वयंपाक पाणी, भटारखान्यात राबणे ही कामे त्यांच्याकडून करून घेईल.

¹⁴“तुमची उत्तम शेती, द्राक्षामळे, जैतुनांच्या बागा तुमच्या कडून काढून घेऊन तो त्या आपल्या अधिकाऱ्यांच्या हवाली करील. ¹⁵धान्यातील आणि द्राक्षांतील एकदशांश हिस्सा तुमच्या कडून घेऊन राजा आपल्या अधिकाऱ्यांना आणि नोकरांना देईल.

¹⁶तुमचे नोकर, दासी, दुभती जनावरे, गाढवे तुमच्याकडून काढून स्वतःच्या ताब्यात घेईल. ¹⁷तुमच्या शेरडामंदरांचा एक दशांश हिस्साही घेईल.

¹⁸“तुम्ही त्याचे दास व्हाल. ¹⁹तुमच्यावर अशी वेळ आली की मग असा राजा निवडल्याबद्दल परमेश्वराकडे गाज्हाणे न्याल. पण तेव्हा परमेश्वर तुमचे ऐकणार नाही.”

¹⁹पण लोक शमुवेलचे ऐकायला तयार नव्हते ते म्हणाले, “आम्हाला राजा हवाच आहे. ²⁰मग आम्ही इतर राष्ट्रांच्या बरोबरीला येऊ. तो आमचे नेतृत्व करील. आमच्यासाठी लढाया करील.”

²¹शमुवेलने लोकांचे ऐकून घेतले आणि परमेश्वराला त्यांचे म्हणणे जसेच्या तसे सांगितले. ²²परमेश्वर म्हणाला, “तू त्यांचे ऐकायलाच हवेस. त्यांच्यावर राजा नेम.”

मग शमुवेल इझ्राएली लोकांना म्हणाला, “ठीक तर! तुम्हाला राजा मिळेल. आता सर्वजन आपापल्या गावी परत जा.”

शौल आपल्या वडीलांच्या गाढवांच्या शोधात

१ अबीएलचा मुलगा कीश हा बन्यामीन घराण्यातील एक ख्यातनाम गृहस्थ होता. अबीएलचे वडील सरोर, सरोरचे वडील बखोरथ आणि बखोरथचे वडील अफीया अशी ही परंपरा होती. ^२कीशला शौल नावाचा मुलगा होता. हा देखणा आणि तरुण असून देखणेपणात आणि उंचीच्या बाबतीत इझ्राएलत त्याच्याशी बरोबरी करणारे कोणीही नव्हते. प्रत्येक इझ्राएल मनुष्य त्याच्या खांद्याला लागे.

^३एकदा कीशची गाढवे वाट चुकली. तेव्हा कीश शौलाला म्हणाला, “नोकारांपैकी कोणाला तरी बरोबर घेऊन गाढवांचा शोध घे.” ^४शौल त्याप्रमाणे आपल्या वडीलांच्या गाढवांच्या शोधार्थ निघाला. एफ्राईमचा डोंगराळ प्रदेश, शलीशाच्या भोवतालचा प्रांत पालथा घातला तरी त्याला आणि त्याच्या नोकराला गाढवे सापडेनात. तेव्हा ते शालीम प्रांतात गेले. पण तिथेही शोध लागला नाही. म्हणून पुढे ते बन्यामीन प्रदेशातून हिंडले. पण गाढवे मिळाली नाहीतच.

^५शेवटी ते दोघे सूफ या नगराशी आले. तेव्हा शौल आपल्या नोकराला म्हणाला, “आता आपण परतीच्या वाटेला लागलेले बरे. कारण गाढवांचा विचार सोडून देऊन वडील आता आपल्याच चिंतेत पडतील.”

^६पण नोकर म्हणाला, “या गावात एक परमेश्वराचा माणूस संदेष्टा आहे. लोक त्याला मानतात. तो बोललेले खरे उरते. तेव्हा आपण या गावात जाऊ. कदाचित् तो आपल्याला पुढचा मार्ग दाखवील.”

^७शौल म्हणाला, “तर मग आपण जाऊच या पण त्याला द्यायचे काय? त्याला देण्यासारखे तर आपल्याजवळ काहीच नाही. आपल्याजवळचे फराळाचे सुद्धा संपले. मग त्याला काय देणार?”

^८तेव्हा पुन्हा नोकाराने सांगितले, “माझ्याकडे थोडे पैसे* आहेत. तेच आपण त्या परमेश्वराच्या माणसाला देऊ. मग तो आपल्याला पुढची वाट दाखवेल.”

^{९-११}शौल नोकराला म्हणाला, “ठीक आहे, चल जाऊ.” आणि ते तिकडे निघाले. चढण चढून जात असताना वाटेत त्यांना पाण्याला चाललेल्या काही तरुण मुली भेटल्या. त्यांना त्यांनी संदेष्ट्याचा पत्ता विचारला.

^{१२}तेव्हा त्या म्हणाल्या, “तो आताच पुढे गेला आहे. लौकर पुढे जा. तो आजच या गावी आला आहे कारण लोक उच्च स्थानी शान्त्यर्पण करणार आहेत. ^{१३}पुढे गेल्यावर तुम्हाला तो दिसेल. घाई केलीत तर भोजनासाठी तो भक्ती

स्थळापाशी पोचायच्या अगावेर तुम्ही त्याला भेटू शकाल. तो यशाला आशीर्वाद देतो म्हणून तो तिथे पोहोचू पर्यंत लोक जेवायला सुरूवात करत नाहीत. म्हणून लौकर जा.” पूर्वी कोणी असे परमेश्वराला प्रश्न विचारायला निघाले, “चला, संदेष्ट्याकडे जाऊ” असे म्हणत असत. कारण तेव्हा परमेश्वराच्या माणसाला संदेष्टा म्हणत.

^{१४}तेव्हा शौल आणि त्याचा नोकर वर नगराच्या दिशेने जाऊ लागले. नगरात शिरतात तो त्यांना शमुवेल त्यांच्या दिशेने येताना दिसला. तो त्या यज्ञाच्या ठिकाणी जायला निघालाच होता.

^{१५}आदल्या दिवशी परमेश्वराने शमुवेलला सांगितले होते, ^{१६}“उद्या यावेळी मी तुझ्याकडे बन्यामीन घराण्यातील एकाला पाठवीन. त्याला तू अभिषेकपूर्वक इझ्राएलवर राजा म्हणून नेम. पलिष्ठ्यांपासून तो माझ्या लोकांना वाचवील. लोकांचे गाव्हाणे माझ्याकडे आले आहे. ते मी ऐकून घेतले आहे.”

^{१७}शौल शमुवेलच्या दृष्टीस पडताक्षणीच परमेश्वर म्हणाला, “हाच तो मी सांगितलेला माणूस. तो माझ्या लोकांवर राज्य करील.”

^{१८}शौलने शमुवेलला वेशीजवळ गाठले आणि तो म्हणाला, “संदेष्ट्यांचे घर कोठे आहे ते कृपा करून मला सांगाल का?”

^{१९}शमुवेल म्हणाला, “मीच तो तू पुढे हो आणि भक्तीच्या ठिकाणी जा. तुम्ही दोघेजण आज माझ्याबरोबर भोजन करा. उद्या सकाळी मी तुझी रवानगी करीन. तुझ्या सर्व प्रश्नांची उत्तरे देईन. ^{२०}आणि तीन दिवसांपूर्वी हरवलेल्या त्या गाढवांची काळजी करू नकोस. ती सापडली आहेत. आता इझ्राएलला तुझी गरज आहे. इझ्राएलला तू आणि तुमच्या घराण्यातील सर्व हवे आहेत.”

^{२१}शौल म्हणाला, “मी बन्यामीन घराण्यातला आहे. आमचे घराणे इझ्राएल मधले सर्वात लहान घराणे आहे आणि बन्यामीन घराण्यात आमचे कुटुंब सगळ्यात छोटे आहे. मग इझ्राएलला मी कशासाठी हवा आहे बरे?”

^{२२}शमुवेलने मग त्यांना आणि त्याच्या नोकराला भोजनाच्या ठिकाणी नेले. तेथे तीस एक लोकांना भोजनासाठी आणि यज्ञात सहभागी होण्यासाठी आमंत्रित केले होते. शमुवेलने या दोघांना पंगतीतल्या मानाच्या ठिकाणी बसवले. ^{२३}शमुवेल आचाऱ्याला म्हणाला, “मांसाचा मी तुला राखून ठेवायला सांगितलेला वाटा आण.”

^{२४}आचाऱ्याने मांडीचा भाग आणून शौलच्या पुढे ठेवला. शमुवेल म्हणाला, “तुझ्यासाठी मी हा राखून ठेवला आहे. या विशेष प्रसंगासाठी मी तो ठेवला होता. तो तू खा.” तेव्हा शौल शमुवेलच्या पंगतीला बसून जेवला.

^{२५}भोजन आटोपल्यावर ते उपासना स्थळाहून खाली नगरात आले. शमुवेलने शौलसाठी घराच्या गव्तीत बिछाना घातला. शौल तेथे झोपला. ^{२६}दुसऱ्या दिवशी भल्या पहाटे

शमुवेलने शौलला जोरात हाक मारून उठवले. तो म्हणाला, “ऊठ आता मी तुझी रवानगी करतो.” शौल उठला आणि शमुवेल बरोबर घराच्या बाहेर पडला.

²⁷शौल त्याचा नोकर आणि शमुवेल गावाच्या सीमेपाशी आले. तेव्हा शमुवेल शौलला म्हणाला, “तुझ्या नोकराला पुढे व्हायला सांग तुझ्यासाठी परमेश्वराचा संदेश आहे.” तेव्हा नोकर पुढे चालू लागला.

शौलचा राज्याभिषेक

10 शमुवेलने मग एका खास तेलची कुपी घेतली आणि शौलच्या मस्तकावर ती ओतली. शौलचे चुंबन घेऊन तो म्हणाला, “परमेश्वराने त्याच्या प्रजेचा नेता म्हणून तुला अभिषिक्त केले (निवडले) आहे. त्यांचा तू अधिपती होशील. भोवतालच्या शत्रूंपासून त्यांचे रक्षण करशील. त्यासाठीच परमेश्वराने तुझा अभिषेक केला आहे हे खरे आहे. याची साक्ष पटवणाऱ्या या खुणा ऐक *²येथून निघालास की तुला बऱ्यामीनांच्या हद्दीत सेल्सह येथे राहिलीच्या कबरीजवळ दोन माणसे भेटतील. तुला ती म्हणतील, ‘तुमची गाढवे मिळाली. तेव्हा तुमच्या वडिलांची काळजी मिटली, पण आता ते तुमच्या काळजीत पडले आहेत. आता माझ्या मुलाला कुठे शोधू असे ते म्हणत आहेत.’”

³शमुवेल पुढे म्हणाला, “पुढे गेल्यास की तुला ताबोरचा एला ओक वृक्ष लागेल. तिथे तुला देवाच्या भक्तीसाठी बथेलकडे निघालेली तीन माणसे भेटतील. त्यातल्या एकाजवळ तीन तान्ही करंडे दुसऱ्याजवळ तीन भाकरी आणि तिसऱ्याकडे द्राक्षरसाचा बुधला असेल. ⁴ती माणसे तुझी विचारपूस करतील. त्यांच्याजवळच्या दोन भाकरी ते तुला देतील आणि तू त्या घेशील. ⁵मग तू गिबाथ एलोहिम येथे पोचशील. या ठिकाणी पलिष्ठांचा किल्ला आहे. या नगरात तू गेल्यावर भक्तीच्या उच्चस्थानाहून खाली येणारे संदेष्टे तुला भेटतील. भविष्य कथन करतील ते चालू असतानाच, परमेश्वराचा संचार झाल्याप्रमाणे ते नृत्य गायनात मशगुल असतील. ते सतार, संबळ, सनई, वीणा ही वाद्ये वाजवत असतील. ⁶तुझ्यात त्यावेळी परमेश्वराच्या आत्म्याचा जोरदार संचार होऊन तू तू राहणार नाहीस. अगदी वेगळाच होशील. त्यांच्याबरोबर तूही भविष्यकथन करू लागशील. ⁷असे झाले की तुला जे हवे ते तू साध्य करू शकशील. कारण परमेश्वराचीच तुला साथ असेल.

⁸गिलगाल येथे तू माझ्याआधी जा. मग मी तिथे येईन. यज्ञात होमार्पण आणि शांत्यर्पणे करीन. माझी तू सात दिवस वाट पाहा. मग मी तुला भेटेन आणि काय करायचे ते सांगेन.”

शौल संदेष्ट्यासारखा वागतो.

⁹शमुवेलला निरोप देऊन शौल जायला निघताच परमेश्वराने त्याचे आयुष्यच बदलून टाकले. सर्व खुणांचा प्रत्यय त्याला त्या दिवशीच आला. ¹⁰शौल आपल्या नोकरासह गिबाथ एलोहिम या टेकडीवर आला. तिथे त्याला इतर संदेष्टे भेटले. परमेश्वराच्या आत्म्याचा जोरदार संचार होऊन तो ही इतर संदेष्ट्यां प्रमाणे भविष्य करू लागला. ¹¹त्याला आधीपासून ओळखणाऱ्या लोकांनी हे पाहिले. तेव्हा ते आपापसात याची चर्चा करू लागले. “कीशच्या मुलाला काय झाले? तो ही संदेष्ट्यांपैकीच आहे की काय?” असे म्हणू लागले. ¹²तिथे राहणारा एक माणूस म्हणाला, “हो ना! हा यांचा नेता आहे असे दिसते.”* तेव्हापासून “शौल संदेष्ट्यांपैकीच आहे की काय” अशी म्हणूच पडली.

शौल घरी परत येतो

¹³यानंतर शौल आपल्या घराजवळच्या भक्तीस्थळापाशी पोचला.

¹⁴त्याला व त्याच्या नोकराला शौलच्या काकाने इतके दिवस तुम्ही कोठे होतात म्हणून विचारले.

शौल म्हणाला, “आम्ही आपली गाढवे शोधायला गेलो होतो. ती मिळाली नाहीत तेव्हा शमुवेलला भेटायला आम्ही गेलो.”

¹⁵तेव्हा काका म्हणाला, “मग काय म्हणाला शमुवेल ते सांग ना!”

¹⁶शौलने सांगितले, “गाढवांचा शोध लागला आहे असे शमुवेल म्हणाला.” शमुवेलच्या इतर वक्तव्याबद्दल, राज्याबद्दल त्याने काकाला काहीही सांगितले नाही.

शमुवेल शौलला राजा म्हणून घोषित करतो

¹⁷शमुवेलने सर्व इझ्राएली लोकांना मिस्पा येथे परमेश्वराजवळ बोलावले. ¹⁸शमुवेल त्यांना तेव्हा म्हणाला, “इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाचे म्हणणे असे आहे: इझ्राएलला मी मिसरमधून बाहेर काढले. मिसर आणि इतर राष्ट्रे यांच्या जाचातून मुक्त केले. ¹⁹सर्व आपत्तीतून तुम्हाला सोडवणाऱ्या परमेश्वराचाच आज तुम्ही त्याग करायला निघालेला आहात. राजा हवा अशी तुमची मागणी आहे. तेव्हा आता आपापल्या वंशांप्रमाणे, घराण्यांसकट परमेश्वरापुढे हजर व्हा.”

²⁰सर्व वंशातील लोकांना त्याने आपल्या जवळ बोलावले, आणि राजाची निवड करायला सुरुवात केली. सर्वांत आधी शमुवेलने बऱ्यामीन वंशाची निवड केली. ²¹व त्यापैकी प्रत्येक कुळाला क्रमाक्रमाने समोर बोलावले. त्यातून मात्रीच्या कुळाची निवड केली. मग त्यांच्यापैकी

हे खरे ... ऐक हा भाग प्राचीन ग्रीक अनुवादातून घेतला आहे. हिब्रूसंहितेत नाही.

हो ना ... दिसते शब्दशः “आणि यांचा पिता कोण?” जो इतर संदेष्ट्यांचे नेतृत्व करतो व त्यांना शिकवतो त्याला पिता म्हणत.

प्रत्येकाला समोरून जायला सांगितले. अशा रीतीने कीशचा मुलगा शौल याची निवड केली.

पण लोकांना शौल कुठे दिसना. ²²त्यांनी परमेश्वराला विचारले, “शौल इथे आला आहे का?”

परमेश्वर म्हणाला, “शौल कोठारामागे लपून बसला आहे.”

²³लोकांनी धावत जाऊन त्याला तिथून बाहेर आणले. तो सर्वांच्या घोळक्यात उभा राहिला. सगळ्यांपेक्षा तो उंच होता. ²⁴शमुवेल तेव्हा सर्व लोकांना उद्देशून म्हणाला, “परमेश्वराने निवडलेला माणूस पाहा. याच्यासारखा तुमच्यात कोणीही नाही.”

तेव्हा लोकांनी “राजा चिरायु होवो” म्हणून जयजयकार केला. ²⁵शमुवेलने राज्याचे सर्व नियम लोकांना समजावून सांगितले. राजनीतीचा ग्रंथ लिहून परमेश्वरापुढे ठेवला आणि लोकांना घरोघरी परतायला सांगितले.

²⁶शौलही गिबा येथे आपल्या घरी गेला. शूर सैनिकांना परमेश्वराकडून प्रेरणा मिळाली आणि त्यांनी शौलचे अनुयायित्व पत्करले. ²⁷पण काही कुरापती काढणारे मात्र म्हणालेच, “हा काय आमचे रक्षण करणार?” शौलवर टीका करत त्यांनी नजराणेही आणले नाहीत. पण शौल काही बोलला नाही.

अम्मोन्यांचा राजा नाहाश

अम्मोन्यांचा राजा नाहाश गादी आणि रूबेनी लोकांचा छळ करत होता. त्याने प्रत्येक इझ्राएल माणसाचा उजवा डोळा काढला. कोणालाही त्यांच्या मदतीला जाऊ दिले नाही. यार्देन नदीच्या पूर्वेकडील एकाही इझ्राएली पुरुषाची यातून सुटका झाली नाही. पण सात हजार इझ्राएली माणसे मात्र अम्मोन्यांच्या तावडीतून कशीबशी सुटली आणि याबेश गिलाद येथे आली

11 साधारण महिन्याभरांतर अम्मोनी राजा नाहाश याने आपल्या सैन्यासह याबेश गिलादला वेढा दिला. तेव्हा याबेशच्या लोकांनी नाहाशला निरोप पाठवला की तू आमच्याशी करार केल्यास तुझ्या आधिपत्याखाली आम्ही राहू. ²पण नाहाशने उत्तर दिले, “तुम्हा सर्वांचा उजवा डोळा फोडून इझ्राएलची नाचकूरी करीन तेव्हाच तुमच्याशी मी करार करीन.”

³तेव्हा याबेशमधील वडीलधारी मंडळी त्याला म्हणाली, “आम्हाला सात दिवसाची मुदत दे. तेव्हा वेळात आम्ही इझ्राएलभर आमचा संदेश देऊन माणसे पाठवतो. आमचा बचाव करायला कोणीच आले नाही तर आम्ही आपण होऊन तुझ्या स्वाधीन होऊ.”

शौल याबेश-गिलादचे रक्षण करतो

⁴शौल राहात होता तेथे म्हणजे गिबा येथे याबेशचे दूत येऊन पोचले. त्यांनी लोकांना हे सर्व सांगितले. तेव्हा लोकांनी रडून आकांत मांडला. ⁵शौल तेव्हा आपली

गुरे चरायला घेऊन गेला होता. कुरणातून येतांना त्याने लोकांचा आक्रोश ऐकला. तेव्हा त्याने विचारले, “हे काय चालले आहे? लोकांना शोक करायला काय झाले?”

तेव्हा लोकांनी त्याला दूताचे म्हणणे सांगितले. “शौलने ते ऐकून घेतले. त्याच वेळी त्याच्यात देवाच्या आत्म्याचा संचार होऊन तो संतप्त झाला.

⁷त्याने एक बैलांची जोडी घेऊन तिचे तुकडे तुकडे केले आणि दूतांना ते इझ्राएलच्या सर्व प्रांतात फिरवायला सांगितले. त्याचबरोबर ही दवंडी पिटायला सांगितली, “सर्वजण शौल आणि शमुवेल यांच्या पाठीशी राहा. यात हयगय झाल्यास त्याच्या गुरांचीही अशीच गत होईल.”

परमेश्वराच्या धास्तीने लोक एकदिलाने एकत्र आले. ⁸शौलने बेजेक येथे या सर्वांना एकत्र बोलावले. तेथे इझ्राएल मधून तीन लाख आणि यहुदातून प्रत्येकी तीस हजार माणसे होती.

⁹या सर्वांनी शौलच्या सुरात सूर मिसळून याबेशच्या दूतांना सांगितले, “उद्या दुपारपर्यंत तुमच्या बचावासाठी आम्ही येत आहोत असे याबेश गिलाद मधील लोकांना सांगा.”

शौलचा हा निरोप दूतांनी पोचवल्यावर याबेशच्या लोकांमध्ये आनंदी आनंद झाला. ¹⁰ते अम्मोनी राजा नाहाश याला म्हणाले, “उद्या आम्ही तुमच्याकडे येतो मग आमचे हवे ते कर.

¹¹दुसऱ्या दिवशी सकाळी शौलने आपल्या सैन्याची तीन गटात विभागणी केली. त्यांच्यासह शौलने दिवस उजाडताच अम्मोन्यांच्या छावणीत प्रवेश केला. पहारा बदलत असताना त्यांच्यावर हल्ला केला. दुपार व्हायच्या आधीच अम्मोन्यांचा त्यांनी पराभव केला. अम्मोनी सैन्याची दाणादाण उडाली. ते वाट सापडेल तिकडे पळत सुटले. प्रत्येक जण वेगळ्या दिशेला गेला. कोणी दोन सैनिक एका ठिकाणी नव्हते.

¹²एवढे झाल्यावर लोक शमुवेलला म्हणाले, “शौलला विरोध करणारे, त्याचे राज्य नको असलेले कुठे आहेत ते लोक? त्यांना आमच्या समोर आणा. त्यांनाही मारून टाकतो.”

¹³पण शौल म्हणाला, “नाही आज कोणाचीही हत्या आता करायची नाही. परमेश्वराने इझ्राएलला तारले आहे.”

¹⁴तेव्हा शमुवेल लोकांना म्हणाला, “चला आता आपण सगळे गिलगाल येथे जाऊ. तेथे पुन्हा नव्याने शौलला राजा म्हणून घोषित करू.”

¹⁵त्याप्रमाणे सर्वजण गिलगाल येथे जमले. परमेश्वरासमोर त्यांनी शौलला राजा केले. परमेश्वरासमोर शान्त्यर्पणे केली. शौल आणि सर्व इझ्राएली यांनी उत्सव साजरा केला.

शमुवेलचे राजाबद्दल लोकांसमोर भाषण

12 शमुवेल सर्व इस्राएलांना उद्देशून म्हणाला, “मी सर्व काही तुमच्या म्हणण्याप्रमाणे केले आहे. तुमच्यावर राजा नेमला आहे. ²तो आता तुमचे नेतृत्व करील. मी आता म्हातारा झालो, थकलो पण माझी मुलं तुमच्या बरोबर आहेत. मी अगदी लहान असल्यापासून तुमचे नेतृत्व केले. ³हा मी इथे आहे. माझ्या हातून काही चुकलेले असेल तर ते परमेश्वराला आणि तुम्ही निवडलेल्या राजाला सांगा. मी कोणाचा बैल किंवा गाढव चोरले आहे का? कोणाला दुखवले किंवा फसवले का? कोणाकडून मी कधी पैसाच काय पण जोडा तरी लाच म्हणून घेतला का? तसे असेल तर मी त्याची भरपाई करीन.”

⁴यावर सर्व इस्राएलांनी उत्तर दिले, “नाही तुमच्या हातून कोणतेही कुकर्म झालेले नाही. तुम्ही कधी आम्हाला फसवले नाहीत की लाच घेतली नाहीत.”

⁵तेव्हा शमुवेल सर्वांना म्हणाला, “आज या घटनेला परमेश्वर आणि त्याने निवडलेला राजा साक्षी आहेत. तुमचे म्हणणे त्यांनी ऐकले आहे. माझ्याहातून काहीही वावगे घडले नसल्याचे तुमचे मत त्यांना माहीत आहे.” तेव्हा लोक एकमताने म्हणाले, “होय! परमेश्वर त्याला साक्षी आहे.”

⁶मग शमुवेल म्हणाला, “काय काय घडले ते परमेश्वराला माहीत आहे. मोशे आणि अहरोन यांना त्यानेच नेमले. तुमच्या पूर्वजांनाही त्यानेच मिसरमधून सोडवले. ⁷आता सर्वजण येथे शांत उभे राहा म्हणजे परमेश्वराने तुमच्यासाठी आणि तुमच्या पूर्वजांसाठी कोणकोणती सत्कृत्ये केली ती मी तुम्हाला सांगतो.

⁸याकोब मिसरमध्ये गेल्यावर तेथील लोकांनी त्याच्या वंशजांचे जिणे कठीण केले तेव्हा त्यांनी परमेश्वराची करुणा भाकली. म्हणून परमेश्वराने मोशे आणि अहरोन यांना पाठवले. त्यांनी मग त्या तुमच्या पूर्वजांना मिसरमधून सोडवले आणि या ठिकाणी आणले.

⁹पण तुमचे पूर्वज आपला स्वामी जो परमेश्वर त्याला विसरले. तेव्हा परमेश्वराने त्यांना सीसराचे गुलाम बनू दिले. सीसरा हा हासोर येथील सैन्याचा सेनापती होता. त्यानंतर परमेश्वराने त्यांना पलिष्टी आणि मवाबचा राजा यांचे गुलाम बनवले. हे सर्व तुमच्या पूर्वजांबरोबर घडले. ¹⁰तेव्हा तुमच्या पूर्वजांनी परमेश्वराकडे मदतीची याचना केली. ते म्हणाले, “आमच्या हातून पातक घडले. परमेश्वराला सोडून बाल, अष्टारोध या भलत्या दैवतांची आम्ही भक्ती केली. पण आता आमची शत्रूच्या तावडीतून सुटका कर म्हणजे आम्ही फक्त तुझीच सेवा करू.”

¹¹तेव्हा मग परमेश्वराने यरुबाबेल (गिदोन), बदान, इफताह आणि शमुवेल यांना पाठवून शत्रूंपासून तुमची सुटका केली. तेव्हा तुम्हाला स्वस्थता लाभली. ¹²पण मग अम्मोन्यांचा राजा नाहाश याला तुमच्यावर चाल करून

येताना तुम्ही पाहिले आणि तुम्हाला संरक्षणासाठी राजा असाव असे वाटले. प्रत्यक्ष परमेश्वर तुमचा देव राजा असतानाही तुम्हाला असे वाटले. ¹³तेव्हा तोही तुम्हाला मिळाला. परमेश्वरानेच त्याची निवड केली. ¹⁴परमेश्वर तुमचे सतत रक्षण करील पण तुम्ही मात्र त्यासाठी खालील गोष्टी पाळल्या पाहिजेत; सन्मानपूर्वक परमेश्वराची सेवा करा. त्याच्या आज्ञेविरुद्ध जाऊन कोणाशी लडू नका. तुम्ही व तुमचा राजा यांनी परमेश्वर देवालाच मानावे. असे वागल्याने परमेश्वर तुमचे रक्षण करील. ¹⁵पण त्याचा अवमान केल्यात, त्याच्या आज्ञेविरुद्ध बंड केलेत तर तो तुमच्याकडे पाठ फिरवील. तुमचा व तुमच्या राजाचा नाश करील.

¹⁶“आता स्तब्ध उभे राहा आणि परमेश्वराचे महान कृत्य आपल्या डोळ्यांदेखत पाहा. ¹⁷सध्या गव्हाच्या कापणीचे दिवस* आहेत. मी परमेश्वराची प्रार्थना करतो. त्याने दगांच्या गडाडायसह पाऊस पाडवा अशी मी विनंती करतो तेव्हा, राजाची मागणी करून आपण परमेश्वराच्या दृष्टीने दुष्कृत्य केले आहे हे तुम्हाला कळेल.” ¹⁸आणि शमुवेलने परमेश्वराची प्रार्थना केली. त्याच दिवशी मेघगर्जनेसह जोरदार वृष्टी झाली. त्यामुळे लोकांनी परमेश्वराची आणि शमुवेलची धास्ती घेतली.

¹⁹ते शमुवेलला म्हणाले, “आम्हा दासांच्या वतीने तुम्ही परमेश्वराची प्रार्थना करा. आम्हाला मरू देऊ नका. आमच्या हातून अनेक पातके घडली आहेत. राजाची मागणी करून तर आम्ही त्यात आणखी भरच घातली आहे.”

²⁰शमुवेल त्यांना म्हणाला, “तुमच्या हातून पापे घडली आहेत हे खरे पण घाबरून जाऊ नका. परमेश्वराला अनुसरायचे सोडू नका. मनोभावाने त्याची सेवा करा. ²¹मूर्ती म्हणजे निरर्थक वस्तू. निव्वळ पुतळे. तेव्हा त्यांची पूजा करू नका. मूर्ती तुमचे रक्षण करत नाहीत की मदतीला येत नाहीत. त्या व्यर्थ होत.

²²पण परमेश्वर आपल्या लोकांचा त्याग करत नाही. उलट त्याने मोठ्या प्रेमाने तुम्हाला आपले मानले आहे. तेव्हा त्याच्या मोठ्या नावाखातर तो तुम्हाला सोडून देणार नाही. ²³आणि माझे म्हणाल, तर मी तुमच्या वतीने नेहमीच प्रार्थना करत राहीन. तसे मी केले नाही तर परमेश्वराच्या दृष्टीने ते मोठे पाप ठरेल चांगले आयुष्य जगायचा योग्य मार्ग मी तुम्हाला दाखवत राहीन. ²⁴पण तुम्ही परमेश्वराला मानले पाहिजे. मनापासून त्याचीच सेवा केली पाहिजे. त्याने तुमच्यासाठी जे चमत्कार केले ते आठवले पाहिजेत. ²⁵पण तुम्ही आडमुठेपणा आणि दुष्टपणा दाखवल्यात तर मात्र केरसुणीने केर झटकावा तसा, तुम्हाला तुमच्या राजासह परमेश्वर नष्ट करून टाकील.”

गव्हाच्या कापणीचे दिवस या दिवसात पाऊस नसतो पाऊस पडल्यास नुकसान होते.

शौलची पहिली चूक

13 आता शौलला राजा होऊन वर्ष झाले होते. इझ्राएलवरील त्याच्या सत्तेला दोन वर्षे झाल्यावर * त्याने इझ्राएलमधून तीन हजार माणसे निवडली. त्यापैकी दोन हजार मिखमाश येथे त्याच्या बरोबर बेथेलच्या डोंगराळ प्रदेशात राहिली. हजार जण योनाथान बरोबर बन्यामीनमधील गिबा येथे राहिले. सैन्यातील इतर सर्वांना त्याने घरोघरी पाठवले.

3 गिबा येथील छावणीतील पलिष्ट्यांचा योनाथानने पराभव केला. ते पलिष्ट्यांच्या सेनापतीच्या कानावर गेले. ते म्हणाले, “इब्री लोकांनी बंड केले आहे.”

शौल म्हणाला, “नेमके काय घडले ते इब्रींना ऐकू द्या” आणि त्याने आपल्या लोकांना इझ्राएलभर रणशिंग फुकून ही बातमी सांगायला सांगितली. 4 सर्व इझ्राएलांच्या हे कानावर आले. त्यांना वाटले, “शौलने पलिष्ट्यांच्या नेत्याला मारले. तेव्हा पलिष्ट्यांना आता इझ्राएलांबद्दल द्वेष वाटतो.”

सर्व इझ्राएलांना गिलगाल येथे शौलजवळ एकत्र जमायचा निरोप गेला. 5 इझ्राएलांशी सामना करायला पलिष्टे ही सिध्द झाले. पलिष्ट्यांचा सेनासागर किनाऱ्यावर जेवढे वाळूचे कण असतील तेवढे सैनिक त्यांच्याकडे होते. सेनासागर विशाल होता. त्यांच्याकडे तीन हजार रथ * आणि सहा हजारांचे घोडदळ होते. त्यांनी बेथ-आवेनच्या पूर्वेला मिखमाश येथे तळ दिला.

6 आता आपण संकटात सापडले आहोत, पुरते पलिष्ट्यांच्या कचाट्यांत सापडलो आहोत हे इझ्राएलांच्या लक्षात आले. ते गुहांमध्ये आणि खडकांच्या कपारीत लपून बसले. विवरं, विहिरी यात त्यांनी आश्रय घेतला. 7 काही तर यार्देन नदी पलीकडे गाद, गिलाद या प्रांतात पळाले. शौल या वेळी गिलगाल येथेच होता. त्याच्या सैन्याचा भीतीने थरकाप उडाला होता.

8 शमुवेलने गिलगाल येथे भेटतो असे शौलला सांगितले होते. त्याप्रमाणे शौलने सात दिवस त्याची वाट पाहिली. पण शमुवेल पोचला नाही तेव्हा सैन्य शौलला सोडून जायला लागले. 9 तेव्हा शौल म्हणाला, “होमार्पणे आणि शांत्यर्पणे आणून द्या.” ती आणल्यावर शौलने यज्ञार्पणे केली. 10 त्याचे हे आटोपते आहे तोच शमुवेल तेथे पोचला. शौल त्याला भेटायला पुढे झाला.

11 शमुवेलने विचारले, “तू काय केलेस?” शौल म्हणाला, “माझे सैन्य पांगले. तुम्हीही दिलेल्या वेळेत आला नाहीत. पलिष्ट्यांची सेना मिखमाश येथे जमली. 12 तेव्हा मी विचार

केला, पलिष्टी इथे गिलगाल मध्ये येऊन माझ्यावर हल्ला करतील आणि मी तर अजून परमेश्वराला मदतीचे आवाहनही केले नाही. तेव्हा मी हे होमार्पण करण्याचे घाडस केले आहे.”

13 शमुवेल म्हणाला, “तुझा हा मूर्खपणा आहे. परमेश्वर तुझा देव याची आज्ञा तू पाळली नाहीस. त्याचे म्हणणे ऐकले असतेस तर इझ्राएलवर तुझ्या वंशाचे राज्य निरंतर राहिले असते. 14 पण आता तुझे राज्य सतत राहाणार नाही. परमेश्वराला त्याचा शब्द मानणारा माणूस हवा आहे आणि तसा तो मिळाला आहे. तो आता नवा नेता बनेल. तू परमेश्वराची अवज्ञा केलीस म्हणून त्याने नवीन अधिपती नेमला आहे.” आणि शमुवेल गिलगाल सोडून चालता झाला.

मिखमाश येथे युद्ध

15 शौल आपल्या उर्वरित सैन्यासह गिलगाल सोडून बन्यामीन मधील गिबा येथे गेला. त्याने बरोबरची माणसे मोजली. ती जवळपास सहाशे भरली. 16 आपला मुलगा योनाथान आणि हे सैन्य यांसह तो गिबा येथे राहिला. मिखमाश येथे पलिष्ट्यांचा तळ होता. 17 त्यांनी त्या भागातील इझ्राएल रहिवाश्यांना धडा शिकवायचे ठरवले आणि निवडक सैन्याने हल्ला सुरू केला. पलिष्ट्यांच्या सैन्याच्या तीन तुकड्या होत्या. पहिली तुकडी उत्तरेला अफ्राच्या वाटेने शुवाल जवळ गेली. 18 दुसरी बेथ-होरोनच्या वाटेने आग्नेय दिशेला गेली आणि तिसरी येथी वाळवंटाच्या दिशेला असलेल्या सबोईम दरी कडील वाटेने गेली.

19 इझ्राएलमध्ये लोहार नव्हते. त्यामुळे त्यांना लोखंडाच्या वस्तू करता येत नसत. पलिष्ट्यांनीही त्यांना ही विद्या शिकवली नाही कारण ते लोखंडी भाले, तलवारी करतील ही त्यांना धास्ती होती. 20 पलिष्टी फक्त त्यांना धार लावून देत असत. तेव्हा इझ्राएलांना फाळ, कुदळी, कुऱ्हाडी यांना धार लावायची असेल तेव्हा ते पलिष्ट्यांकडे जात. 21 फाळ आणि कुदळीला धार लावण्यासाठी पलिष्टी लोहार 1/3 औंस रुपे घेत तर कुऱ्हाडी, दाताळे, अरी, पराण्या यांना धार लावायचा आकार 1/6 औंस रुपे एवढा होता. 22 अशाप्रकारे युद्धाच्या दिवशी शौलच्या सैन्यातील एकाच्याही जवळ तलवार किंवा भाला नव्हता. शौल आणि त्याचा मुलगा योनाथान यांच्याजवळ तेवढी लोखंडी हत्यारे होती.

23 पलिष्टी सैन्याच्या एका तुकडीने मिखमाशची खिंड रोखून धरली होती.

आता शौलला ... वर्षे झाल्यावर दुसरा अर्थ असा, “शौल राजा झाला तेव्हा 1 वर्षाचा होता. त्याने 2 वर्षे राज्य केले” हिब्रूमधील हा भाग अर्थ लावण्याच्या दृष्टीने अतिशय अवघड आहे. कदाचित् यातील आकडे वेगळे असू शकतील. प्राचीन ग्रीक अनुवादात हा भाग नाही.

तीन हजार रथ हिब्रू प्रमाणे “तीस हजार.”

योनाथानचा पलिष्ट्यांवर हल्ला

14 त्यादिवशी शौलचा मुलगा योनाथान आपल्या शस्त्रवाहक तरुण सेवकाला म्हणाला, “चल, आपण खिंडीपलीकडील पलिष्ट्यांच्या छावणीकडे जाऊ.

आपल्या वडीलांना मात्र त्याने हे सांगितले नाही.” ²शौल तेव्हा गिबाच्या सीमेपाशी मिग्रोन येथील डाळिंबाच्या झाडाखाली बसला होता. जवळच धान्याचे खळे होते. शौल सोबत सहाशे माणसे होती. ³त्यातील एकाचे नाव अहीया. शिलो येथे एली म्हणून परमेश्वराचा याजक होता. त्याच्या जागी आता हा होता. अहीयाने एफोद घातला होता. ईखाबोदचा भाऊ अहीदूब याचा हा मुलगा. ईखाबोद फिनहासचा आणि फिनहास एलीचा मुलगा. योनाथान निघून गेला हे लोकांना माहीत नव्हते.

⁴खिंडीच्या दोन्ही बाजूला मोठमोठे सुळके होते. योनाथानने त्यांच्या मधून

पलिष्ठांच्या ठाण्यावर जायचे ठरवले. एका सुळक्याचे नाव बोसेस व दुसऱ्याचे सेने असे होते. ⁵एक सुळका उत्तरेला मिखमाशच्या दिशेने तर दुसरा दक्षिणेला गिबाकडे वळलेला होता. ⁶योनाथान आपल्या शस्त्रावहक सेवकाला म्हणाला, “चल त्या परकीयांच्या ठाण्यावर जाऊ. कदाचित परमेश्वर आपल्या हातून त्यांचा पराभव करील. सैन्य कमी की जास्त याचा परमेश्वराला काय फरक पडतो?” ⁷तेव्हा तो सेवक म्हणाला, “तुम्ही म्हणाल तसे करू. मी आपल्याबरोबरच आहे.”

⁸योनाथान म्हणाला, “चल तर! ही खिंड ओलांडून त्यांच्या पहारेकऱ्यांपर्यंत जाऊ. त्यांना आपल्याला पाहू दे. ⁹आहात तिथेच थांबा, आम्ही तेथे येतो’ असे ते म्हणाले तर आपण तिथेच थांबू. आपण पुढे जायचे नाही. ¹⁰पण त्यांनी पुढे यायला सांगितले तर मात्र पुढे व्हायचे. तसे झाले तर ती देवाची खूण समजायची. याचा अर्थ असा की त्यांचा पराभव करण्याची परमेश्वराने आपणास मुभा दिली आहे.”

¹¹हे दोघे, पलिष्ठी सैनिकांच्या नजरेच्या टप्प्यात आले. ते सैनिक म्हणाले, “पाहा, ते बिळात लपून राहिलेले इब्री आता बाहेर पडत आहेत.” ¹²त्या छावणीतील पलिष्ठांनी या दोघांना “वर या म्हणजे चांगला धडा शिकवतो’ असे धमकावले. योनाथान आपल्या सेवकाला म्हणाला, “चल माझ्या मागोमाग. परमेश्वर आता आपल्या हातून पलिष्ठांना नेस्तनाबूत करील.”

¹³⁻¹⁴योनाथान मग हाता पायांनी आधार घेत घेत तो कडा चढून गेला. त्याचा सेवक त्याच्या पाठोपाठ होताच. दोघांनी मिळून पलिष्ठांवर हल्ला चढवला. त्यांनी त्या एक बिंदा जमिनीवर पहिल्या चढाईत वीसजणांना ठार केले. समोरून येणाऱ्यांवर योनाथानने हल्ला केला आणि त्यात जखमी झालेल्यांना योनाथानच्या सेवकाने मागोमाग येऊन ठार केले.

¹⁵तेव्हा छावणीत, शेतात, किल्ल्यावर पसरलेल्या सर्व पलिष्ठांमध्ये घबराट पसरली. चांगल्या शूर सैनिकांनीही धास्ती घेतली. त्यांच्या पायाखालची

भूमी कंपायमान झाली आणि पलिष्ठी भयभीत झाले.

¹⁶इकडे बन्यामीनच्या भूमीतील गिबा येथे असलेल्या शौलच्या रक्षकांनी पलिष्ठांना सैरावैरा पळताना पाहिले. ¹⁷शौल आपल्या रक्षकांना म्हणाला, “आपली माणसे मोजा. कोण छावणी सोडून गेले ते पाहू.”

मोजणीतून योनाथान आणि त्याचा सेवक गेल्याचे लक्षात आले.

¹⁸शौल अहीयाला म्हणाला, “परमेश्वराचा पवित्र करारकोश आण” (त्यावेळी देवाचा हा पवित्र करारकोश इम्राएलजवळ होता.) ¹⁹अहीयाशी बोलत असताना शौल परमेश्वर काही सल्ला देईल म्हणून वाट पाहत होता. इकडे पलिष्ठांच्या ठाण्यावरील गलबला व गोंधळ वाढत चालला. शौलचा धीर सुटत चालला. शेवटी तो याजक अहीया याला म्हणाला, “आता प्रार्थना पुरे. तु थांब.”

²⁰शौलने सैन्य जमा केले आणि तो युद्धाला भिडला. पलिष्ठांची आता दाणादाण उडाली. इतकी की ते आपापसातच लढू लागले. ²¹पूर्वी पलिष्ठांचे सेवक असलेले काही इब्री सध्या पलिष्ठांच्या छावणीत होते. ते आता शौल आणि योनाथान यांना जाऊन मिळाले. ²²एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशात दडून राहिलेल्या इम्राएलांनी पलिष्ठांच्या पलायनाची बातमी ऐकली. तेव्हा तेही युद्धात उतरले आणि त्यांनी पलिष्ठांचा पाठलाग सुरू केला.

²³अशाप्रकारे परमेश्वराने त्यादिवशी इम्राएलांचा बचाव केला. युद्ध बेथ-आवेन कडे सरकले. जवळ जवळ दहा हजारचे सर्व सैन्य शौलच्या पाठीशी होते. एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशातील सर्व नगरांमध्ये युद्ध पसरले.

शौलची दुसरी चूक

²⁴पण शौलच्या हातून त्या दिवशी मोठी चूक झाली. सर्व इम्राएल लोक दमले भागलेले आणि भुकेले होते. शौलने त्यांच्याकडून सक्तीने एक शपथ घेतली होती. “संध्याकाळ व्हायच्या आत आणि शत्रूचा पाडाव करण्यापूर्वी कोणी काही खाल्ले तर त्याला शासन होईल,” अशा त्या शपथमुळे कोणीही अन्नग्रहण केले नव्हते.

²⁵⁻²⁶लढत लढत लोक रानात शिरले. तिथे त्यांना जमिनीवर मधाचे पोळे दिसले पण ते पाहूनही लोकांनी त्यातील मधाला हात लावला नाही कारण शपथचा धाक त्यांच्या मनात होता. ²⁷आपल्या वडीलांनी सर्वांना बळजबरीने अशी शपथ घ्यायला लावली आहे याबद्दल योनाथानला काहीच माहीत नव्हते. तेव्हा त्याने आपल्या हातातील काठी पोळ्यात खुपसली आणि मध काढला. थोडा मध खाल्यावर त्याला चांगली तरतरी आली.

²⁸एक सैनिक योनाथानला म्हणाला, “तुमच्या वडीलांनी लोकांना शपथ घालून बजावले आहे की आज कोणी

काही खाल्ले तर त्याला शाप लागेल. म्हणून लोकांनी काही खाल्ले नाही. ते भुकेने व्याकुळ झाले आहेत.”
²⁹योनाथान म्हणाला, “माझ्या वडीलांनी देशावर खूप संकटे आणली आहेत. थोडासा मध खाताच मला पाहा कसे ताजेतवाने वाटू लागले! ³⁰लोकांनीही शत्रूच्या लूटीतून थोडे खाल्ले असते तर बरे झाले असते. आपण यापेक्षा जास्त पलिष्ट्यांना गारद करू शकलो असतो.”

³¹मिखमाशपासून अयालोन पर्यंत पलिष्ट्यांचा पाडाव करता करता इझ्राएल लोक फार थकून गेले होते. ते भुकेलेही होते. ³²त्यांनी पलिष्ट्यांची मेंढरे गुरे, वासरे लुटून आणली होती. आता ते भुकेने इतके कासावीस झाले होते की त्यांनी ती गुरे तिथेच जमिनीवर मारून खाल्ली. त्यांचे रक्तसुद्धा चाटले.

³³तेव्हा एक जण शौलला म्हणाला, “पाहा, हा परमेश्वराच्या दृष्टीने अपराध आहे. ही माणसे तर रक्तासकट मांस खात आहेत.”

शौल म्हणाला, “तुम्ही पाप केले आहे. आता एक मोठा दगड लोटून येथे आणा.” ³⁴पुढे तो म्हणाला, “जा, त्या लोकांना जाऊन सांगा की प्रत्येकाने बैल मेंढरे माझ्यासमोर आणावी आणि मगच त्यांनी ती इथे कापावी. असे पाप करू नका. रक्ताने भरलेले मांस खाऊ नका.”

मग सर्वांनी आपापली जनावरे तेथे आणली आणि मारली. ³⁵तेव्हा शौलने स्वतःहून परमेश्वरासाठी वेदी बांधली.

³⁶तो म्हणाला, “आज रात्री आपण पलिष्ट्यांवर हल्ला करू. त्यांचे सर्व हिरावून घेऊन त्या सर्वांना कापून काढू.” सर्व सैन्याने त्याच्या म्हणण्याला साथ दिली.

पण याजक म्हणाला, “आपण परमेश्वराचा कौल मागू.”

³⁷म्हणून शौलने परमेश्वराला विचारले, “आम्ही आज पलिष्ट्यांवर चालून जाऊ का? तू आम्हाला त्यांचा पराभव करू देशील का?” पण त्यादिवशी परमेश्वराने शौलला उत्तर दिले नाही.

³⁸तेव्हा शौल म्हणाला, सर्व अधिकाऱ्यांना, लोकनायकांना माझ्यासमोर बोलवा. आज कोणाच्या हातून पाप घडले आहे ते पाहू. ³⁹इझ्राएलला तारणाऱ्या परमेश्वराची शपथ घेऊन मी सांगतो की अगदी माझा पोटाचा मुलगा योनाथान याच्याहातून अपराध घडला असेल तरी त्याला देहान्त शासन होईल.” यावर कोणीही चकार शब्द ही काढला नाही.

⁴⁰मग शौल सर्व इझ्राएलांना म्हणाला, “तुम्ही सर्व एका बाजूला उभे राहा. मी आणि माझा मुलगा योनाथान दुसऱ्या बाजूला होतो.”

सर्वांनी ते मानले.

⁴¹मग शौलाने प्रार्थना केली, “इझ्राएलच्या परमेश्वरा, देवा, आज तू माझी प्रार्थना का ऐकली नाहीस? मी किंवा माझा मुलगा योनाथान याच्या हातून पाप घडले असेल तर

उरीम टाक आणि लोकांच्या हातून पाप घडले असेल तर शुम्मीम टाक”

शौल आणि योनाथानच्या नावाने दान पडले आणि लोक सुटले. ⁴²शौल म्हणाला, “पुन्हा त्या टाका व दाखवा की मी व माझा मुलगा योनाथान पैकी कोण दोषी आहे.” मग योनाथान पकडला गेला.

⁴³शौल त्याला म्हणाला, “तू काय केलेस ते सांग.”

योनाथान म्हणाला, “काठीच्या टोकावर मावेल एवढाच मध तेवढा मी चाखला त्यासाठी मी प्राणार्पण करायला हवे का?”

⁴⁴शौल म्हणाला, “माझा शब्द पाळला गेला नाही तर शासन करायला मी परमेश्वराला सांगितले आहे. तेव्हा तुला मेलच पाहिजे.”

⁴⁵पण सर्व सैनिक शौलला म्हणाले, “योनाथानने आज इझ्राएलकडे विजय खेचून आणला आहे. तेव्हा त्याने मेलच पाहिजे का? खाचितच नाही. आम्ही परमेश्वरापुढे शपथ घेऊन सांगतो की त्याच्या केसालाही धक्का लागणार नाही. पलिष्ट्यांविरुद्ध लढायला परमेश्वराने योनाथानला मदत केली आहे.” अशाप्रकारे लोकांनी योनाथानला वाचवले. त्याला मृत्यूची सजा झाली नाही.

⁴⁶शौलने पलिष्ट्यांचा पाठलाग केला नाही. पलिष्टी आपल्या जागी परतले.

शौलचा इझ्राएलच्या शत्रूशी लढा

⁴⁷शौलने सर्व अधिकार आपल्या हाती घेऊन राज्य स्थापित केले. मवाबी, अम्मोनी, अदोमी, सोबाचे राजे, पलिष्टी इत्यादी इझ्राएलच्या भोवतालच्या सर्व शत्रूशी युद्ध केले. शौल जेथे जेथे गेला तेथे तेथे त्याने शत्रूंचा पाडाव केला. ⁴⁸पराक्रम गाजवला. इझ्राएलची लूट करणाऱ्या सर्व शत्रूंपासून इझ्राएलची सुटका केली. अमालेकांचाही त्याने पराभव केला.

⁴⁹योनाथान, इश्वी, आणि मलकीशुवा हे शौलचे मुलगे. शौलच्या मोठ्या मुलीचे नाव मेरब आणि धाकटीचे मीखल.

⁵⁰अहीनवाम ही त्याची पत्नी. ती अहीमासची मुलगी. शौलचा काका नेर याचा मुलगा अबनेर त्याचा सेनापती होता. ⁵¹शौलचे वडील कीश आणि काका नेर. ही अबियेलची मुले.

⁵²शौलने आयुष्यभर पराक्रम गाजवले. पलिष्ट्यांचा त्याने कडवा प्रतिकार केला. त्याला कुठेही शूर, पराक्रमी माणूस आढळला की त्याला तो सैनिकात भरती करून घेई आणि अंगरक्षक म्हणून नेमी.

शौल अमालेकांना नेस्तनाबूत करतो

15 एक दिवस शमुवेल शौलला म्हणाला, “इझ्राएलचा राजा म्हणून तुला राज्याभिषेक करायला परमेश्वराने मला पाठवले. आता परमेश्वर काय म्हणतो ते ऐक. ²सर्व शक्तिमान परमेश्वराचे म्हणणे आहे. “इझ्राएल

लोक मिसर मधून बाहेर पडले तेव्हा अमालेकींनी त्यांना कनानच्या वाटेवर अडवले. अमालेक्यांचे हे कृत्य मी पाहिले आहे. ³तेव्हा आता त्यांच्याशी जाऊन लढ. त्यांचा आणि त्यांच्या मालमत्तेचा पूर्णपणे बीमोड कर. काहीही शिल्लक ठेवू नकोस. पुरुष, बायका, मुले, अगदी तान्ही बाळेसुद्धा मारून टाक. त्याची गुरे, मेंढरे, उंट, गाढवे या सर्वांचा संहार कर.”

⁴तलाईम येथे शौलने सर्व सैन्याची जमवाजमव केली. दोन लाखाने पायदळ आणि यहुदातील दहा हजार माणसे त्यात होती. ⁵मग शौल अमालेक नगरापाशी जाऊन एका खोऱ्यात दबा धरून बसला. ⁶केनी लोकांना तो म्हणाला, “तुम्ही अमालेक्यांची संगत सोडून दूर निघून जा, म्हणजे मग आम्ही अमालेक्यांच्या बरोबर तुमचा नाश करणार नाही. कारण मिसरमधून इझ्राएल बाहेर पडले तेव्हा तुम्ही त्यांच्याशी प्रेमाने वागला होता.” तेव्हा केनी लोक अमालेक्यांना सोडून निघून गेले.

⁷शौलने अमालेक्यांचा पराभव केला. हवीलापासून मिसरच्या हद्दीजवळच्या शूरपर्यंत त्याने अमालेक्यांचा पाठलाग केला. ⁸अगाग हा अमालेक्यांचा राजा होता. त्याला शौलने ताब्यात घेतले. त्याला जिवंत ठेवून बाकी अमालेकी लोकांना त्याने कापून आणले. ⁹सर्वच गोष्टींचा संहार करायचे शौलच्या आणि त्याच्या सैन्याच्या जवावर आले. म्हणून त्यांनी अगागला जिवंत ठेवले. तसेच धष्टपुष्ट गुरे, उत्तम मेंढरे, कोकरे आणि काही चांगल्या ठेवण्यायोग्य गोष्टी त्यांनी ठेवल्या, जे टाकाऊ आणि कुचकामी त्याचा नाश केला.

शमुवेल शौलला त्याच्या पापांची जाणीव करून देतो

¹⁰यानंतर शमुवेलला परमेश्वरा कडून संदेश आला. ¹¹परमेश्वर त्याला म्हणाला, “शौल आता मला अनुसरत नाही. त्याला राजा केले याचे मला दुःख होते. माझ्या सांगण्याप्रमाणे तो आता वागत नाही. शमुवेलला हे ऐकून फार खेद वाटला. रात्रभर त्याने अश्रू ढाळत परमेश्वराची प्रार्थना केली.

¹²दुसऱ्या दिवशी पहाटे लौकर उठून तो शौलला भेटायला गेला. पण तिथे गेल्यावर त्याला कळले की शौल यहुदातील कर्मेल येथे गेला आहे. तिथे स्वतःच्या सन्मानार्थ एक दगडी स्तंभ उभारून अनेक गावे फिरून तो गिलगाल येथे येणार आहे.

तेव्हा शौल होता त्या ठिकाणी शमुवेल गेला. तिथे अमालेक्यांच्या लुटीतील पहिला भाग परमेश्वरा साठी शौलने नुकताच यज्ञार्पण केला होता.

¹³शमुवेल शौलजवळ पोचला तेव्हा शौलने त्याला अभिवादन केले. तो म्हणाला, “परमेश्वर तुमचे कल्याण करो. मी परमेश्वराच्या आज्ञेत आहे.” ¹⁴तेव्हा शमुवेल

म्हणाला, “मग मला हा कसला आवाज ऐकायला येत आहे? शेरडामेंढरांचे केकारणे आणि गुरांचे हंबरणे याचा अर्थ काय?” ¹⁵शौल म्हणाला, “सैनिकांनी ती गुरे अमालेक्यांकडून लुटीत आणली आहेत. प्रभु परमेश्वरासाठी यज्ञ अर्पण करायला म्हणून त्यांनी उत्तमोत्तम गुरेमेंढरे बाजूला ठेवली आहेत. बाकीच्या सगळ्यांचा मात्र आम्ही संहार केला.” ¹⁶यावर शमुवेल शौलला म्हणाला, “बस्स कर! काल रात्री परमेश्वर माझ्याशी काय बोलला ते सांगतो.”

शौल म्हणाला, “बरे तर, सांगा.”

¹⁷शमुवेल सांगायला लागला, “पूर्वी तू स्वतःला मोठा समजत नव्हतास. पण तू सर्व इझ्राएलांचा प्रमुख बनलास. परमेश्वराने तुला राजा म्हणून नेमले. ¹⁸परमेश्वराने तुला विशेष कामगिरीवर पाठवले. तो म्हणाला, ‘सर्व अमालेक्यांचा संहार कर. ते नीच असल्याने त्यांना शिल्लक ठेवू नको. त्यांची नावनिशाणीही उरू देऊ नको. ¹⁹पण तू परमेश्वराचे ऐकले नाहीस. तुला या गोष्टी ठेवायच्या होत्या म्हणून परमेश्वराने जे करू नको म्हणून सांगितले ते तू केलंस.”

²⁰शौल म्हणाला, “पण मी तर परमेश्वराची आज्ञा पाळली आहे. त्याने पाठवले तिकडे मी गेलो. सर्व अमालेक्यांना नष्ट केले. राजा अगाग याला तेवढे मी परत आणले. ²¹आणि सैनिकांनी जी निवडक गुरेमेंढरे घेतली ती गिलगाल येथे यज्ञार्पण तुमचा देव परमेश्वर ह्याला अर्पण करण्यासाठी.”

²²पण शमुवेल म्हणाला, “परमेश्वर जास्त प्रसन्न कशामुळे होईल? यज्ञ आणि होमार्पण देऊन की त्याच्या आज्ञा पाळल्याने? त्याच्यासाठी यज्ञ करण्यापेक्षा परमेश्वराची आज्ञा पाळणे केव्हाही श्रेयस्कर. मेंढराची चरबी त्याला वाहण्यापेक्षा त्याचे ऐकणे चांगले. ²³परमेश्वराची अवज्ञा करणे हे जादूटोण्याची पाप करण्या इतकेच वाईट. आडमुठेपणाने आपल्याला हवं ते करणं हे मूर्तिपूजेसारखंच पातक आहे. तू परमेश्वराचा आज्ञाभंग केलस. तेव्हा परमेश्वरालाही तू राजा असणे आता मान्य नाही.”

²⁴तेव्हा शौल शमुवेलला म्हणाला, “माझ्या हातून पाप झाले आहे. मी परमेश्वराचे वचन पाळले नाही. तुम्ही सांगितले तसे वागलो नाही. लोकांचा मला धाक वाटला आणि त्यांच्या म्हणण्याप्रमाणे मी वागलो. ²⁵पण आता या पापाबद्दल मला क्षमा करा. मी तुम्हाला ही विनवणी करतो. माझ्या बरोबर चला. मी परमेश्वराची उपासना करीन.”

²⁶पण शमुवेल म्हणाला, “मी आता तुझ्याबरोबर परत येणार नाही. तू परमेश्वराचा शब्द मोडलास तेव्हा परमेश्वरही तुला इझ्राएलच्या राजेपदावरून झुगारून देत आहे.”

²⁷एवढे बोलून शमुवेल जायला निघाला तेव्हा शौलने त्याच्या अंगरख्याचे टोक धरून त्याला थोपवायचा प्रयत्न केला. यात अंगरखा फाटला. ²⁸शमुवेल म्हणाला, “तू हा

अंगरखा फाडलास तसे इझ्राएलचे राज्य तुझ्याकडून परमेश्वराने हिसकावून घेतले आहे. तुझ्याच एका मित्राकडे ते सोपवले आहे. तो तुझ्या पेक्षा भला आहे. ²⁹परमेश्वर इझ्राएलचा देव असून तो सर्वकाळ आहे. परमेश्वर आपला शब्द फिरवत नाही की विचार बदलत नाही. माणसासारखा तो चंचल नव्हे.” ³⁰शौल म्हणाला, “ठीक आहे माझ्याहातून पाप झाले आहे. पण कृपाकरून माझ्या बरोबर परत चल. इझ्राएलचे लोक आणि अधिकारी मंडळी यांच्यासमोर माझा अवमान करू नको. तू बरोबर चल. मग मी प्रभु परमेश्वराची उपासना करतो.”

³¹शमुवेल त्या प्रमाणे शौलबरोबर गेला. शौलने परमेश्वराची उपासना केली.

³²शमुवेल म्हणाला, “आता अमालेक्यांचा राजा अगाग याला माझ्या समोर आणा.”

अगाग आला. त्याला साखळदंडांनी बांधले होते. त्याला वाटले, “हा काही आपला जीव घेणार नाही.”

³³पण शमुवेल अगागला म्हणाला, “तुझ्या तलवारीने तू मुलांना आई वेगळे केलेस. आता तुझ्या आईची गतीही तशीच होईल.” आणि त्याने गिलगल येथे परमेश्वरासमोर अगागचे तुकडे तुकडे केले.

³⁴मग शमुवेल तिथून निघाला. तो रामा येथे गेला. शौल आपल्या गिबा येथील घरी परतला. ³⁵पुढे आयुष्यभर शमुवेलला शौलचे दर्शन झाले नाही. शौलबद्दल त्याला फार वाईट वाटले. शौलला इझ्राएलचा राजा केल्याबद्दल परमेश्वरालाही खेद झाला.

शमुवेल बेथलहेमला जातो

16 परमेश्वर शमुवेलला म्हणाला, “शौलसाठी तू किती दिवस शोक करत बसणार आहेस? राजा म्हणून मी त्याला झिडकारले तरी तू त्याच्याबद्दल वाईट वाटून घेत आहेस? आपल्या शिंगात तेल भरून घे आणि बेथलहेमला जायला नीघ. तुला मी इशाय नावाच्या माणसाकडे पाठवतो. इशाय बेथलहेमला राहतो. त्याच्या एका मुलाची मी राजा म्हणून निवड केली आहे.”

²तेव्हा शमुवेल म्हणाला, “मी कसा जाऊ? ही गोष्ट शौलने ऐकली तर तो माझा जीव घ्यायचा प्रयत्न करील.” परमेश्वर त्यावर त्याला म्हणाला, “तू बेथलहेमला जायला नीघ, बरोबर एक वासरू घे. “मी परमेश्वराला यज्ञ करायला चाललो आहे” असे म्हण.

³इशायला यज्ञसाठी बोलाव. मग मी काय करायचे ते सांगीन. मी सांगेन त्या व्यक्तीला अभिषेक कर.”

⁴शमुवेलने मग परमेश्वराच्या सांगण्याप्रमाणे केले. तो बेथलहेम येथे आला. तेव्हा तेथील वडीलध्यांच्यांना धास्ती वाटली. ते शमुवेलला भेटले. “आपली ही सलोक्याचीच भेट आहे ना”, असे त्यांनी शमुवेलला विचारले.

⁵शमुवेल म्हणाला, “होय, मी स्नेहभावाने आलो आहे. मला परमेश्वरासाठी यज्ञ करायचा आहे. तयारीला लाग

आणि माझ्याबरोबर यज्ञासाठी या.” शमुवेलने इशायला व त्याच्या मुलांना तयार केले. त्यांनाही यज्ञात आमंत्रित करून त्यात भाग घ्यायला सांगितले.

⁶इशाय आणि त्याची मुले आली तेव्हा शमुवेलने अलियाबला पाहिले. शमुवेलला वाटले, “हाच तो परमेश्वराने निवडलेला माणूस!”

⁷तेव्हा परमेश्वर शमुवेलला म्हणाला, “अलियाब उंचापुरा आणि देखणा आहे. पण रूपावर जाऊ नको. परमेश्वराची नजर माणसांसारखी नसते. तुम्ही बाह्यरूपाला भाळता पण परमेश्वर अंतरंग पाहतो. अलियाब ही योग्य व्यक्ती नव्हे.”

⁸मग इशायने आपला दुसरा मुलगा अबीनादाब याला बोलावले. तो शमुवेल समोरून गेला. शमुवेल म्हणाला, “हीही परमेश्वराची निवड नव्हे.”

⁹मग इशायने शम्माला शमुवेलच्या समोर यायला सांगितले. तेव्हाही शमुवेल म्हणाला, “हाही तो नव्हे.”

¹⁰इशायने आपल्या सातही मुलांना शमुवेल पुढे हजर केले. पण शमुवेल म्हणाला, “यापैकी कोणालाही परमेश्वराने निवडलेले नाही.”

¹¹त्याने पुढे इशायला विचारले, “इथे तुझी सगळी मुलं हजर आहेत ना?” इशाय म्हणाला, “नाही आणखी एक आहे सगळ्यात धाकटा तो रानात मेंढरे राखायला गेला आहे.”

शमुवेल म्हणाला, “त्याला बोलावणे पाठवून इथे आण. तो येईपर्यंत आपण जेवायला सुरुवात करायची नाही.

¹²इशायने मग कोणालातरी पाठवून आपल्या धाकट्या मुलाला यायला सांगितले. तो अतिशय देखणा, तांबूस वर्णाचा तरुण होता. परमेश्वर आता शमुवेलला म्हणाला, “ऊठ आणि याला अभिषेक कर. हाच तो.”

¹³शमुवेलने आपले तेलाने भरलेले शिंग उचलले आणि इशायच्या या धाकट्या मुलावर सर्व भावंडांसमोर त्या खास तेलाने अभिषेक केला. तेथून पुढे दावीदवर परमेश्वराच्या आत्म्याचा जोरदार संचार होऊ लागला. एवढे झाल्यावर शमुवेल रामा येथे परतला.

शौलला दुष्ट आत्म्याचा त्रास

¹⁴इकडे परमेश्वराच्या आत्म्याने शौलची साथ सोडली. परमेश्वराने पाठवलेला एक दुरात्मा त्याला त्रस्त करू लागला. ¹⁵शौलचे नोकर त्याला म्हणाले “हा परमेश्वराकडचा दुरात्मा तुम्हाला त्रास देत आहे.

¹⁶आम्हाला आज्ञा द्या आम्ही कोणी चांगला वीणा वाजवणारा शोधतो. तुम्ही त्या दुरात्म्याने त्रस्त व्हाल तेव्हा हा वादक वीणा वाजवेल. म्हणजे तो दुष्ट आत्मा तुम्हाला सोडून जाईल आणि तुम्हाला बरे वाटेल.”

¹⁷तेव्हा शौल आपल्या सेवकांना म्हणाला, “शोधा तर असा कुणीतरी आणि त्याला माझ्याकडे आणा.” ¹⁸यावर एक चाकर म्हणाला, “इशाय नावाचा एक माणूस बेथलहेम

येथे राहतो. त्याचा मुलगा मला माहीत आहे. त्याला वीणा वाजवता येते. तो चांगला लढवऱ्या सुध्दा आहे. तो तरतरीत, देखणा असून परमेश्वराची त्याला साथ आहे.” ¹⁹तेव्हा शौलने इशायकडे संदेश पाठवला. निरोप्यांनी इशायला सांगितले, “तुला दावीद म्हणून मुलगा आहे. तुझी मेंदरे तो राखतो. त्याला माझ्याकडे पाठव.”

²⁰तेव्हा इशायने शौलसाठी काही भेटवस्तू घेतल्या. एक गाढव, थोडी भाकरी, द्राक्षारसाचा एक बुधला आणि एक करडू या वस्तू दावीदजवळ देऊन त्याला शौलकडे पाठवले. ²¹दावीद शौलकडे गेला आणि त्याच्या समोर उभा राहिला. शौलला तो फारच आवडला. दावीद त्याचा शस्त्रवाहक बनला.

²²शौलने इशायला निरोप पाठवला, “दावीदला माझा सेवक म्हणून इथेच राहू दे. त्याच्यावर माझा फार लोभ आहे.” ²³मग जेव्हा जेव्हा शौल दुरात्म्या मुळे हैराण होई तेव्हा तेव्हा दावीद वीणावादन करी. त्यामुळे दुरात्मा पळून जाऊन शौलला दिलासा मिळे.

गल्याथचे इझ्राएलला आव्हान

17 पलिष्ठांनी आपापल्या सैन्यांची जमवाजमव केली आणि ते यहुदामधील सोखो येथे जमले. सोखो आणि अजेका यांच्यामध्ये अफस्सदम्मीन येथे त्यांनी छावणी दिली.

²शौल आणि इझ्राएलचे सैन्यही एकत्र आले. त्यांचा तळ एलाच्या खोऱ्यात होता. पलिष्ठांशी लढायला शौलचे सैन्य सज्ज झाले. ³खोऱ्याच्या दुतर्फा असलेल्या टेकड्यांवर ही दोन्ही सैन्ये समोरामसोर ठाकली होती.

⁴पलिष्ठांकडे गल्याथ नावाचा कुशल योद्धा होता. तो गथ येथील होता. त्याची उंची नऊ फुटांपेक्षा* जास्त होती. पलिष्ठांच्या छावणीतून तो बाहेर आला. ⁵पितळी शिरस्त्राण आणि खवल्या खवल्यांचे चिलखत त्याने परिधान केले होते. हे चिलखतही पितळी असून त्याचे वजन जवळजवळ एकशेपंचवीस पौंड होते. ⁶त्याच्या पायांवरही पितळी कवच असून पाठीवर पितळी बरची होती. ⁷त्या बरचीचा लाकडी भाग विणकराच्या दांडक्याएवढा होता. आणि बरचीचं पातं पंधरा पौंड वजनाचं होतं एक ढाल वाहणारा सेवक गल्याथच्या समोर चालला होता.

⁸गल्याथ रोज बाहेर पडे आणि इझ्राएली सैनिकांना ओरडून आव्हान देई. तो म्हणे, “तुम्ही येथे येऊन युध्दासाठी का उभे आहात? तुम्ही शौलचे सेवक आहात. मी पलिष्ठी आहे. तुमच्यापैकी एकाला निवडा आणि माझ्याकडे पाठवा. ⁹त्याने मला मारले तर आम्ही पलिष्ठी तुमचे दास बनू.

नऊ फुटांपेक्षा शब्दशः हात व 1 स्पन प्राचीन ग्रीक भाषांतरात आणि एका हिब्रू लेखात हे “4 हात व 1 स्पन” किंवा 6 फूट नऊ इंच एवढे आहे.

पण मी त्याला मारले तर मी जिंकलो आणि मग तुम्ही आमचे दास व्हाल. तुम्हाला आमची चाकरी करावी लागेल.”

¹⁰तो असेही म्हणे, “आज मी इझ्राएल सैन्याला तुच्छ लेखतो. तुम्ही एकाला तरी पाठवा आणि आम्हाला लढू द्या.”

¹¹गल्याथची हे आव्हान ऐकून शौल व त्याचे सैन्य यांच्यात घबराट निर्माण झाली.

दावीद आघाडीवर जातो

¹²यहुदातील बेथलहेम येथील इफ्राथ वंशामधल्या इशायचा दावीद हा मुलगा. इशायला एकंदर आठ मुलगे होते. शौलच्या कारकीर्दीत इशाय एक वयस्क गृहस्थ होता. ¹³इशायचे तीन मोठे मुलगे शौलबरोबर युध्दाला गेले होते. पहिला अलीयाब, दुसरा अबीनादाब आणि तिसरा शम्मा. ¹⁴दावीद सागळ्यात धाकटा होता. मोठी तीन मुलं शौलच्या सैन्यात असली तरी ¹⁵दावीद अनेकदा बेथलहेमला आपल्या वडिलांची मेंदरं राखायला शौलकडून येत जात असे.

¹⁶इकडे हा पलिष्ठी गल्याथ रोज सकाळ संध्याकाळ इझ्राएल सैन्यासमोर उभे राहून आव्हान देत होता. हा त्याचा क्रम चाळीस दिवस चालला होता. ¹⁷एक दिवस इशाय दावीदला म्हणाला, “आपल्या भावांसाठी एवढं टोपलंभर शिजवलेले धान्य आणि हे दहा पावाच्या लाढा छावणीवर घेऊन जा. ¹⁸तसंच, तुझ्या भावांच्या छावणीवरच्या हजारी अधिकाऱ्याला या पनीरच्या दहा वड्या दे. भावांची खुशाली विचार. ते सुखरूप आहेत याची पावती म्हणून माझ्यासाठी काहीतरी खूप आण. ¹⁹तुझे भाऊ शौल आणि इतर इझ्राएली सैनिक यांच्या बरोबर एलाच्या खोऱ्यात आहेत. पलिष्ठांबरोबर त्यांची लढाई आहे.”

²⁰दुसऱ्या दिवशी दावीदाने आपली मेंदरे दुसऱ्या एका मेंढपाळाच्या हाती सोपवली आणि तो इशायच्या म्हणण्याप्रमाणे सर्व सामान घेऊन निघाला. दावीद आपली गाडी घेऊन तळाशी पोचला तेव्हा सर्व सैनिक रणगर्जना करत आपापल्या युध्दव्यूहातल्या जागांवर चालले होते. ²¹इझ्राएलचे सैन्य आणि पलिष्ठी समोरामसोर उभे होते.

²²आपले सामान रसदीच्या राखणदारावर सोपवून दावीद सैन्याकडे धावला. भावांचा शोध घेऊन. ²³त्याने त्यांच्याशी बोलायला सुरुवात केली.

तेवढ्यात पलिष्ठांचा गथ येथील झूंजार सैनिक गल्याथ आपल्या सैन्यातून बाहेर येऊन नेहमी प्रमाणे इझ्राएलला आव्हान देऊ लागला. ते सर्व दावीदाने ऐकले. ²⁴गल्याथला पाहून इझ्राएल सैनिकांनी भीतीने पळ काढला.

²⁵त्यातला एक इझ्राएली म्हणाला, “बघितलंस त्याला? पाहून चे. हा गल्याथ पुन्हा पुन्हा येऊन इझ्राएलची निर्भत्सना करतो. जो कोणी त्याला ठार करील त्याला शौल राजा

भरपूर द्रव्य देईल. आपल्या मुलीचे त्याच्याशी लग्न लावून देईल. शिवाय इझ्राएलमध्ये त्याचे घराणे स्वतंत्र करील.”

²⁶दावीदाने आपल्या आसपासच्या लोकांना विचारले, “काय म्हणाला तो? या पलिष्ठ्याला ठार करून इझ्राएलवरचा कलंक पुसून टाकणाऱ्याला इनाम काय आहे? आणि हा गल्याथ तरी एवढा कोण? बोलूनचालून परका. * एक पलिष्ठी आमच्या जीवंत परमेश्वराच्या सैन्याविरुद्ध बोलतो म्हणजे काय?” ²⁷तेव्हा इझ्राएली सैनिकांनी पुन्हा एकदा दावीदला इनाम काय ते सांगितले. ²⁸अलीयाबने दावीदला सैनिकांशी बोलत असताना पाहिले. त्याला दावीदचा राग आला. अलीयाबने दावीदला रागाने विचारले, “तू इथे का आलास? आणि वाळवंटात आपली मेंढरे कोणापाशी सोडून आलास? मला माहीत आहे तू इथे का आलास ते! तुला जे करायला सांगितले ते करायला नको. नुसती लढाई बघत बसायला आलास.”

²⁹दावीद म्हणाला, “माझं काय चुकलं? मी फक्त बोलत होतो.”

³⁰दावीदाने मग इतरांनाही तेच विचारले. पूर्वीसारखीच उत्तरे त्याला मिळाली.

³¹काहींनी दावीदला बोलताना ऐकले. त्यांनी त्याला शौल कडे नेले आणि दावीदचे शब्द त्याच्या कानावर घातले. ³²दावीद शौलला म्हणाला, “गल्याथच्या बोलण्याने लोकांनी खचून जाता कामा नये. मी तुमच्या सेवेला हजर आहे. त्या पलिष्ठ्याचा मी सामना करतो.”

³³शौल त्याला म्हणाला, “तू त्याला युद्धात पुढे पडू शकणार नाहीस. तू साधा सैनिकसुद्धा नाहीस. * गल्याथ तर लहानपणापासून लढाईवर जातो आहे.”

³⁴पण दावीद म्हणाला, “मी माझ्या वडिलांची शेरडे-मेंढरे राखतो. एकदा एक सिंह आणि अस्वल येऊन कळपातील कोकरु उचलून घेऊन गेले. ³⁵मी त्यांचा पाठलाग केला. त्यांच्यावर हल्ला करून कोकराला त्याच्या तोंडातून सोडवले. त्या हिंस्र पशूंनी माझ्यावर झेप घेतली पण त्याच्या जबड्याखाली धरून त्याला आपटून मी ठार केले.

³⁶सिंह आणि अस्वल दोघांना मी मारले. त्या परक्या गल्याथचीही मी तशीच गत करीन. आपल्या जीवंत परमेश्वराच्या सैन्याची टर उडवतो. त्याला मृत्यूला सामोरे जायलाच पाहिजे.

³⁷परमेश्वराने मला सिंह आणि अस्वल यांच्या तावडीतून सोडवले. तो मला या पलिष्ठ्यांच्या हातूनही सोडवील.”

तेव्हा शौल दावीदला म्हणाला, “ठीक तर! देव तुझे रक्षण करो.” ³⁸शौलने आपली स्वतःची वस्त्रे दावीदला

दिली. पितळी शिरस्त्राण आणि चिलखत त्याच्या अंगावर चढवले.

³⁹दावीदाने मग तलवार लावली आणि तो चालून पाहू लागला. पण त्याला हालचाल जमेना कारण त्याला अशा अवजड गोष्टींची सवय नव्हती.

तेव्हा तो म्हणाला, “हे सर्व चढवून मला लढता येणार नाही. याची मला सवय नाही.” आणि त्याने ते सगळे उतरवले. ⁴⁰एक काठी तेवढी हातात घेऊन तो वाहत्या झऱ्यातले गुळगुळीत गोटे शोधायला बाहेर पडला. आपल्या धनगरी बटव्यात त्याने पाच गोटे घेतले आणि हातात गोफण घेऊन तो गल्याथच्या समाचाराला निघाला.

दावीद गल्याथला ठार करतो

⁴¹गल्याथ हळू हळू पावले टाकत दावीद कडे येऊ लागला. गल्याथचा मदतनीस ढाल धरून त्याच्या पुढे चालला होता. ⁴²दावीदकडे बघून गल्याथला हसू फुटले. हा देखणा, तांबूस वर्णाचा तरुण सैनिक नव्हे हे त्याच्या लक्षात आले.

⁴³तो दावीदला म्हणाला, “ही काठी कशाला? कुत्र्याला हाकलतात तसे मला हाकलणार आहेस की काय?” मग गल्याथने आपल्या दैवतांची नावे घेऊन दावीदला शिव्याशाप द्यायला सुरुवात केली. ⁴⁴दावीदला तो म्हणाला, “जवळ ये आज पक्ष्यांना आणि वन्य, प्राण्यांना तुझे मांस खाऊ घालतो.”

⁴⁵यावर दावीद त्या पलिष्ठी गल्याथला म्हणाला, “तुझी तलवार, भाला-बरची यांच्या बळावर तू माझ्याकडे आला आहेस. पण मी मात्र इझ्राएलच्या सैन्याच्या सर्व शक्तिमान परमेश्वराचे नाव घेऊन तुला सामोरा येत आहे. तू त्याला दूषणे दिली होतीस. ⁴⁶आज आमचा देव तुझा पराभव करील. मी तुला ठार करीन. तुझे मुंडके छाटीन आणि धड पशुपक्ष्यांना खायला टाकीन. सगळ्या पलिष्ठ्यांची आम्ही अशीच अवस्था करून टाकू. मग इझ्राएलमधील परमेश्वराचे अस्तित्व सगळ्या जगाला कळेल. ⁴⁷लोकांचे रक्षण करायला परमेश्वराला तलवार, भाल्यांची गरज नसते हे इथे जमलेल्या सगळ्यांना कळून चुकेल. हे परमेश्वराचे शुद्ध आहे. तुम्हा पलिष्ठ्यांचा पराभव करायला देव आमचा पाठिराखा आहे.”

⁴⁸गल्याथ तेव्हा दावीदवर हल्ला करायला सरसावला. संथपणे तो जवळ जवळ सरकू लागला. तेव्हा दावीद चपळपणे त्याला सामोरा गेला.

⁴⁹थ्रेलीतून एक दाड कानून गोफणीत घातला आणि गोफण फिरवली. त्याबरोबर गल्याथच्या दोन डोळ्यांच्या बरोबर मध्यभागी त्या दगडाचा नेम लागला. कपाळात दगड घुसला आणि गल्याथ जमिनीवर पालथा पडला.

⁵⁰अशा प्रकारे निव्वळ गोफण धोंड्याच्या साहाय्याने त्याने पलिष्ठ्याला ठार केले. दावीदकडे तलवार नव्हती.

⁵¹चपळाईने तो गल्याथच्या बाजूला जाऊन उभा राहिला. गल्याथचीच तलवार म्यानातून काढून त्याने त्याचे

परका शब्दाशः अर्थ “सुंता न झालेला” त्यामुळे इझ्राएलांबरोबर परमेश्वराने जो करार केला त्यात हा नव्हता म्हणून परका.

सैनिकसुद्धा नाहीस किंवा “तू एक पोर आहेस” हिब्रूमध्ये पोर”चा अर्थ “सेवक” किंवा “सैनिकांची शस्त्रे घरणारा मदतनीस” असाही होतो.

शिर धडावेगळे केले. पलिष्ट्याचा वध शेवटी असा झाला.

आपला खंदा वीर गतप्राण झाल्याचे पाहताच इतर पलिष्टे पळून गेले. ⁵²तेव्हा यहुदा आणि इझ्राएलच्या सैनिकांनी गर्जना करत त्यांचा पाठलाग करायला सुरुवात केली. गथच्या वेशीपर्यंत तसेच एक्रोनाच्या दिंडीदरवाजापर्यंत ते पाठलाग करत गेले. अनेक पलिष्ट्यांना त्यांनी ठार केले. शारईमच्या वाटेवर थेट गथ आणि एक्रोनपर्यंत त्यांचे मृतदेह विखुरलेले होते. ⁵³या पाठलागानंतर इझ्राएल लोक पलिष्ट्यांच्या छावणीवर आले आणि छावणी लुटली.

⁵⁴दावीदाने या पलिष्ट्यांचे शिर यरुशलेमला आणले आणि त्याची शस्त्रास्त्रे आपल्या तंबूत ठेवली.

शौलला दावीदची धास्ती

⁵⁵शौलने दावीदला गल्याथशी लढायला जाताना पाहिले आणि आबनेर या आपल्या सेनापतीला विचारले, “हा तरुण कोणाचा मुलगा?”

आबनेर म्हणाला, “मला काहीच कल्पना नाही, धनी.”

⁵⁶शौल राजा म्हणाला, “याच्या वडीलांचा ठावाठिकाणा शोधून काढा.”

⁵⁷गल्याथला ठार करून परत आल्यावर दावीदला आबनेर ने शौलकडे नेले. गल्याथचे मुंडके अजूनही दावीदाच्या हातातच होते.

⁵⁸शौलने त्याला विचारले, “तरुण मुला तुझे वडील कोण आहेत? दाविद म्हणाला, “बेथलहेम येथील आपला दास इशाय यांचा मी मुलगा.”

दावीद आणि योनाथान यांची घनिष्ठ मैत्री

18 शौलशी चाललेले दावीदचे बोलणे झाल्यावर योनाथान मनाने दावीदाच्या निकट आला. दावीदवर तो स्वतःइतकेच प्रेम करू लागला.

²त्या दिवसापासून शौलने दावीदला आपल्याजवळच ठेवून घेतले. त्याला तो आपल्या वडीलांकडे परत जाऊ देईना. ³योनाथानचे दावीदवर अपार प्रेम होते. त्याने दावीदशी एक करार केला. ⁴योनाथानने आपल्या अंगावरचा अंगरखा काढून दावीदला दिला. आपला गणवेश इतकेच नव्हे तर धनुष्य, तलवार कमरबंद हेही दिले.

दावीदचे यश शौल पाहतो

⁵शौलने मग दावीदला अनेक लढायांवर पाठवले. सगळीकडे त्याने विजय मिळवला. तेव्हा शौलने दावीदला सेनापतिपद दिले. याने शौलच्या अधिकाऱ्यांसह सर्वजण खूश झाले. ⁶दाविद पलिष्ट्यांचा सामना करायला लढाईवर जाई तेव्हा मुक्कामावर परतताना इझ्राएलमधल्या सर्व गावातल्या स्त्रिया त्याच्या स्वागताला समोर येत. त्या आनंदाने गात नाचत, डफ, वीणा वाजवत. शौलच्या समोरच हे चाले. ⁷त्या म्हणत,

“शौलने हजार शत्रूंना ठार केले तर, दावीदाने लाखो मारले.”

⁸या गीतामुळे शौलची मर्जी फिरली आणि त्याला संताप आला. “दाविद लाखो शत्रूंना ठार करतो आणि मी फक्त हजारोंना मारतो असे या म्हणतात काय” ⁹तेव्हा पासून तो दावीदकडे असूयने आणि ईर्ष्येने पाहू लागला.

शौलला दावीदचे भय

¹⁰दुसऱ्याच दिवशी शौल मध्ये दुष्ट आत्म्याचा संचार झाला. शौल बेफाम होऊन बडबड करू लागला. दाविद तेव्हा नित्याप्रमाणे वीणा वाजवत होता. ¹¹शौलच्या हातात तेव्हा भाला होता. शौलला वाटले, “याला आपण भिंतीशी खिळवावे.” शौलने मग दोनदा भाला नेम धरून मारला पण दोन्ही वेळा दाविद निसटला.

¹²दावीदला परमेश्वराची साथ होती. आणि शौलचा त्याने त्याग केला होता. तेव्हा दाविदबद्दल शौलच्या मनात धास्ती होती. ¹³शौलने दावीदला दूर पाठवले. हजार सैनिकांचा अधिकारी म्हणून त्याला नेमले. दावीदाने या सैन्याचे लढाईत नेतृत्व केले. ¹⁴परमेश्वर दावीदाच्या पाठीशी होता. तेव्हा दावीदला सर्व ठिकाणी यश मिळाले.

¹⁵जिकडे तिकडे त्याची सरशी होताना पाहून शौलला दावीदची आणखीच धास्ती वाटू लागली.

¹⁶पण इझ्राएल आणि यहुदामधील सर्व लोकांचे मात्र दावीदवर प्रेम होते. युध्दात त्यांच्या पुढे राहून त्यांच्यासाठी त्याने लढाया केल्यामुळे त्यांचा दावीदवर जीव होता.

आपल्या मुलीचे दावीदशी लग्न करून देण्याची शौलची इच्छा

¹⁷शौल मात्र दावीदाच्या जिव्यावर उठला होता. त्याला पेचात पकडण्यासाठी शौलने एक योजना आखली. तो दावीदला म्हणाला, “ही मेरब माझी मोठी मुलगी. तू हवे तर हिच्यशी लग्न कर. मग तू आणखीच सामर्थ्यवान होशील. तू माझ्या मुलासारखाच होशील. मग तू परमेश्वराच्या वतीने लढाया कर.” ही एक युक्ती होती. प्रत्यक्षात शौलचा विचार वेगळाच होता. ‘आता मला त्याचा जीव घ्यायला नको. परस्पर पलिष्टीच त्याचा काटा काढतील’ असा त्याचा बेत होता.

¹⁸पण दाविद म्हणाला, “माझे घराने तुमच्या तोलामोलाचे नाही. मीही काही मोठा माणूस नव्हे. तेव्हा मी राजकन्येशी कसा विवाह करु?”

¹⁹त्यामुळे जेव्हा मेरबचा विवाह दावीदशी व्हायचा तो महोलाच्या अद्रीएलशी झाला.

²⁰शौलची दुसरी मुलगी मीखल हिचे दावीदवर प्रेम होते. लोकांनी ही गोष्ट शौलच्या कानावर घातली. तेव्हा त्याला फारच आनंद झाला. ²¹त्याने विचार केला. “आता मीखलमुळे माझा बेत सफल होईल. तिचे लग्न मी दावीदशी

करून देतो. मग पलिष्टी त्याचा वध करतील.” आणि दुसऱ्यांदा शौलने दावीदला लग्नाची अनुमती दिली.

²²शौलने आपल्या अधिकाऱ्यांना आज्ञा दिल्या. त्यांना तो म्हणाला, “त्याला विश्वासता घेऊन हळूच सांगा, ‘राजाला तू आवडतोस तू त्याच्या अधिकाऱ्यांच्या मर्जीतला आहेस. तेव्हा राजाच्या मुलीशी तू लग्न कर.’”

²³शौलच्या अधिकाऱ्यांनी दावीदला हे सर्व सांगितले. पण तो म्हणाला, “राजाचा जावई होणं सोपं आहे असं तुम्हाला वाटतं का? मी सामान्य, निर्धन माणूस तिच्यासाठी खर्च कुठून करणार?” ²⁴दावीदचे मनोगत शौलच्या अधिकाऱ्यांनी शौलला सांगितले.

²⁵शौल त्यांना म्हणाला, “त्याला सांगा, राजाला तुझ्याकडून हुंडा नको आहे. फक्त शत्रूंचा सूड उगवावा म्हणून त्याला पलिष्ट्यांच्या शंभर अग्रत्वाचा तेवढ्या हव्या आहेत.” हे अर्थात कपट होते. अशांने पलिष्टी दावीदचा काटा काढतील असे त्याला वाटले.

²⁶अधिकाऱ्यांनी हे सर्व दावीदला सांगितले. दावीदला राजाचा जावई होणे पसंत पडले. तेव्हा त्याने भराभर पावले उचलली. ²⁷तो काही लोकांना बरोबर घेऊन पलिष्ट्यांवर चालून गेला. त्याने दोनशे * पलिष्ट्यांना मारले. त्यांच्या अग्रत्वाचा काढून दावीदाने त्या शौलला दिल्या. कारण राजाचा जावई व्हायचे त्याच्या मनात होते.

²⁸शौलने दावीदशी मीखलचे लग्न करून दिले. दावीदला परमेश्वराची साथ आहे आणि आपल्या मुलीचे, मीखलचे, त्याच्यावर प्रेम आहे हे शौलच्या लक्षात आले. ²⁹तेव्हा तो मनातून आणखी धास्तावला. तो दावीदला सतत पाण्यात पाहत होता.

³⁰पलिष्ट्यांचे सरदार सतत इझ्राएलींवर चालून जात. पण दावीद दरवेळी त्यांना पराभूत करी. शौलचा तो एक यशस्वी अधिकारी होता. त्यामुळे दावीदची ख्याती पसरली.

योनाथान्वी दावीदला मदत

19 शौलने आपला मुलगा योनाथान आणि इतर अधिकारी यांना दावीदचा वध करायला सांगितले. पण योनाथानला दावीद अतिशय आवडत असे. ²⁻³त्याने दावीदला सावध केले. त्याला सांगितले, “जपून राहा. शौल तुला मारायची संधी शोधत आहे. सकाळी तू शेतात जाऊन लप. मी ही वडीलांना घेऊन शेतात येतो. तू लपला असशील तेथे येऊन थांबतो. तुझ्याबद्दल मग मी वडीलंशी बोलेन. त्यांच्याकडून काही कळले की तुला सांगीन.”

⁴योनाथान आपल्या वडीलंशी बोलला. दावीदबद्दल त्याने चांगले उद्गार आणले. तो म्हणाला, “तुम्ही राजे आहात. दावीद तुमचा सेवक. त्याने तुमचे काहीच वाकडे केलेले नाही. तेव्हा तुम्हीही त्याला इजा पोचू देऊ नका. तो तुमच्याशी चांगलाच वागत आलेला आहे. ⁵गेल्याथ पलिष्ट्यांचा वध

करताना त्याने आपले प्राण पणाला लावले. परमेश्वराने इझ्राएलला विजय मिळवून दिला. तुम्हालाही ते पाहून आनंद झाला. मग तुम्ही त्याला का दुखावता? तो निरपराध आहे. त्याला कशासाठी मारायचे?”

⁶शौलने योनाथानचे म्हणणे ऐकले आणि त्याला वचन दिले. तो म्हणाला, “परमेश्वर असेपर्यंत दावीदाच्या जिवाला धोका नाही.”

⁷तेव्हा योनाथानने दावीदला बोलवून सर्व काही सांगितले. मग त्याला तो शौलकडे घेऊन गेला. पूर्वीप्रमाणेच तो त्याच्याकडे राहू लागला.

पुन्हा दावीदला मारायचा शौलचा प्रयत्न

⁸पुन्हा युध्द सुरू झाले आणि दावीद पलिष्ट्यांशी लढायला गेला. पलिष्ट्यांचा त्याने पराभव केला. त्यांनी पळ काढला.

⁹पण शौलवर परमेश्वराच्या दुष्ट आत्म्याचा संचार झाला. शौल आपल्या घरात बसला होता. त्याच्या हातात भाला होता. दावीद वीणा वाजवत होता. ¹⁰शौलने हातातील भाला फेकून दावीदला भिंतीत चिणाचचा प्रयत्न केला. पण दावीद उडी मारून निसटला. भाल्याचा नेम चुकून तो भिंतीत गेला. त्या रात्री दावीद पळून गेला.

¹¹शौलने काही जणांना दावीदाच्या घरी पाठवले. त्यांनी त्याच्या घरावर पहारा दिला. रात्रभर ते बसून राहिले. सकाळी त्याला मारावे असा त्यांचा बेत होता. पण दावीदाच्या बायकोने, मीखलने, दावीदाला सावध केले. तिने त्याला रातोरात पळून जाऊन जीव वाचवायला सांगितले. नाही तर उद्या तुझा खून होईल असे ती त्याला म्हणाली. ¹²तिने त्याला खिडकीतून पळून जायला मदत केली. दावीद निसटला आणि पळाला. ¹³मीखलने घरातील देवतेची मूर्ती घेतली आणि पलंगावर ठेवून त्यावर पांघरुण घातले. बकरीचे केस डोक्याच्या ठिकाणी लावले.

¹⁴दावीदला पकडून आणण्यासाठी शौलने जासूद पाठवले. पण मीखलने दावीद आजारी असल्याचे सांगितले.

¹⁵जासूद परतले. त्यांनी राजाला वर्तमान सांगितले. राजाने त्यांना दावीदला पाहून यायला फर्मावले. शौल म्हणाला, “त्याला माझ्यापुढे हजर करा. त्याला शक्य नसेल तर पलंगावर झोपवूनच आणा. मग मीच त्याला मारतो.”

¹⁶जासूद परत गेले त्याच्या शोधार्थ आत शिरतात तर त्यांना पलंगावर पुतळा आढळला. बकरीचे केस लावल्यावेही त्यांच्या लक्षात आले. ¹⁷शौल मीखलला म्हणाला, “तू मला असे का फसवलेस? तू माझ्या शत्रूला दाविदला पळून जायला मदत केलीस.”

मीखल म्हणाली, “मी त्याला पळून जायला मदत केली नाही तर तो माझा जीव घेईल असे म्हणाला.”

दावीद रामा येथे जातो

¹⁸दावीद जो पळाला तो रामा येथे शमुवेल कडे गेला. शमुवेलला त्याने शौलने जे जे केले ते सर्व सांगितले. मग

शमुवेल आणि दावीद संदेष्ट्यांच्या राहण्याच्या ठिकाणी गेले. दावीद तेथे राहिला.

¹⁹दावीद रामा नजीकच्या छावणीवर असल्याचे शौलला कळले. ²⁰त्याने दावीदाच्या अटकेसाठी माणसे पाठली. पण ती माणसे तिथे पोहोचली तेव्हा संदेष्टे संदेश देत होते. शमुवेल त्यांचे नेतृत्व करत उभा होता. शौलच्या निरोप्यांवर ही परमेश्वराच्या आत्म्याचा संचार होवून ते ही संदेश देऊ लागले.

²¹शौलच्या हे कानावर आल्यावर त्याने दुसरे दूत पाठवले. त्यांचीही तीच गत झाली. तेव्हा शौलने तिसऱ्यांदा जासूद पाठवले. तेही तसेच करू लागले. ²²शेवटी शौल स्वतःच रामा येथे आला. सेखू येथील खळ्या जवळच्या मोठ्या विहिरीशी तो आला तेव्हा त्याने शमुवेल आणि दावीदाचा ठावठिकाणा विचारला.

लोक म्हणाले, “ते रामाजवळच्या तळावर आहेत.”

²³तेव्हा शौल तेथे पोचला. परमेश्वराच्या आत्म्याचा संचार शौलमध्येही होऊन तोही संदेश देऊ लागला. रामा येथे पोचेपर्यंत त्याचे तेच चालले होते. ²⁴नंतर त्याने अंगावरची वस्त्रे उतरवली. शमुवेलच्या समोर तो संदेश देऊ लागला. दिवसभर आणि रात्रभर तो विस्त्र अवस्थेत होता. म्हणून लोक म्हणू लागले, “शौलही संदेष्ट्यांपैकी आहे की काय?”

योनाथान आणि दावीद यांच्या मधला करार

20 दावीद रामा येथील शिबिरापासून दूर फळून गेला. योनाथानकडे येऊन तो म्हणाला, “माझा काय चुकला? माझा अपराध तरी काय? तुझे वडील का माझ्या जिवावर उठले आहेत?”

²योनाथान म्हणाला, “हे काय भलतेच? ते कशाला तुझ्या जिवावर उठतील? मला सांगितल्या शिवाय ते कधीच कुठली गोष्ट करत नाहीत. कोणतीही महत्वाची किंवा क्षुल्लक गोष्ट असो, ते ती मला सांगतातच. मग तुझा वध करायची बाब ते कशी माझ्यापासून लपवून ठेवतील? तेव्हा हे काही खरं नव्हे!”

³तेव्हा दावीद म्हणाला, “आपण मित्र आहोत ही गोष्ट तुझे वडील चांगली जाणून आहेत. ते स्वतःशी म्हणाले, “योनाथानला हे कळता कामा नये. त्याला कळले तर तो हे दावीदला सांगेल.” पण परमेश्वराची आणि तुझ्या जीविताची शपथ घेवून सांगतो, मृत्यू माझ्याभोवती घोटायतो आहे.”

⁴योनाथान मग दावीदला म्हणाला, “तू काय म्हणशील ते करायला मी तयार आहे.

⁵मग दावीद म्हणाला, “उद्या अमावस्ये निमित्त मेजवानी आहे. तेव्हा राजाच्या पंक्तीला मी असायला हवे. पण संध्याकाळपर्यंत मी शेतात लपून बसतो ⁶मी नसल्याचे तुझ्या वडीलांच्या लक्षात आले तर त्यांना सांग, ‘दावीदला बेथलहेमला तातडीने जायचे होते. त्याच्या सगळ्या कुटुंबाचा

मासिक यज्ञ तेथे आहे. त्यात हजर राहायला जाण्यासाठी त्याने माझी परवानगी मागितली.’” ⁷तुझ्या वडीलांनी हे सहजगत्या मान्य केले तर मला काही धोका नाही. पण ते संतापले तर मात्र माझ्या जिवाला धोका आहे हे तू ओळख. ⁸योनाथान, माझ्यावर कृपा कर. मी तुझा दास आहे. परमेश्वराच्या साक्षीने तू माझ्याशी करार केला आहेस. मी अपराधी आढळल्यास खुशाल तू माझा वध कर. पण मला तुझ्या वडीलांकडे नेऊ नको.”

⁹यावर योनाथान म्हणाला, “अस घडणार नाही. ते तुझ्या वाईटवर आहेत. असं माझ्या लक्षात आलं तर मी तूला तसं सांगिन.”

¹⁰दावीद म्हणाला, “तुझ्याशी ते कठोरपणे वागले तर मला कोण खबर देईल?”

¹¹तेव्हा योनाथानने सुचवले, “चल आपण शेताकडे जाऊ.” आणि ते दोघे ही शेतात गेले.

¹²तिथे योनाथान दावीदला म्हणाला, “देव जो, इझ्राएलचा परमेश्वर या समोर मी तुला वचन देतो. माझ्या वडीलांच्या तुझ्याबद्दल काय भल्याबुऱ्या भावना आहेत ते मी जाणून घेईन. मग तीन दिवसात तुला तसं इथे याच शेतात कळवीन.

¹³त्यांच्याकडून तुला काही घातपात होणार असेल तर तुला त्याची कल्पना देईन. तुला सुखरूप निसटू देईन. माझ्याहातून यात हयगय झाल्यास परमेश्वर मला त्याची शिक्षा देवो. माझ्या वडीलांना परमेश्वराची साथ आहे तशीच तुला मिळो. ¹⁴मी हयात असेपर्यंत तुझा माझ्यावर लोभ असू दे. मी गेल्यावरही ¹⁵माझ्या कुटुंबावरील तुझ्या लोभात खंड न पडो. परमेश्वर तुझ्या वैज्यांचा पृथ्वीतलावरून निःपात करील. ¹⁶मग त्या वेळी योनाथानच्या कुटुंबाला दावीदापासून वेगळे व्हावे लागले तरी बेहतर. देव दावीदाच्या शत्रूंना शासन करो.” मग योनाथानने दावीदाच्या घराण्याशी करार केला.

¹⁷योनाथानने मग दावीदला परस्परान्वरील प्रेमाच्या आणाभाका परत घ्यायला लावल्या. दावीदावर त्याचे स्वतः इतकेच प्रेम होते म्हणून त्या प्रेमापोटी त्याने असे केले.

¹⁸योनाथान दावीदला म्हणाला, “उद्या अमावस्येची मेजवानी आहे. पंक्तीतील तुझे आसन रिकामे असेल त्यामुळे तुझी अनुपस्थिती माझ्या वडीलांच्या लक्षात येईल. ¹⁹या सगळ्यांला सुरुवात झाली तेव्हा तू जिथे लपला होतास त्याच ठिकाणी तू तिसऱ्या दिवशी थांब. त्या ठेकडी जवळ माझी वाट पाहा. ²⁰तिसऱ्या दिवशी मी तिथे येईन आणि नेमबाजी चालली आहे असे भासवीन. काही बाण मी मारीन. ²¹आणि हाताखालच्या मुलाला बाण शोधून आणायला पाठवीन. सर्वकाही ठीक असेल तर त्या मुलाला मी म्हणेंन, ‘तू खूप लांब गेलस बाण माझ्या जवळ आहेत. तर ये व तो घे.’ जर मी असा म्हणालो तर तू खुशाल बाहेर ये मग, परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, तुझ्या सुरक्षिततेची हमी माझ्यावर. कोणताही धोका तेव्हा नसेल.

²²पण काही धोका असल्यास मी म्हणेन, 'बाण आणखी पुढे आहेत. जा, जाऊन आण.' तसे मी म्हटले तर मात्र तू निघून जा. प्रत्यक्ष परमेश्वरच तुला लांब पाठवत आहे असे समज. ²³आपल्या दोघांमधला हा करार लक्षात ठेव. परमेश्वर याला साक्ष आहे."

²⁴त्यानंतर दावीद शेतात लपून बसला.

मेजवानीच्या प्रसंगी शौलचा दृष्टिकोन

अमावास्येच्या मेजवानीची वेळ झाली आणि राजा भोजनासाठी बसला. ²⁵भिंती जवळच्या आपल्या नेहमीच्या आसनावर राजा बसला. त्याच्या समोर योनाथान होता. आबनेर शौलजवळ होता. दावीदाचे आसन मात्र रिकामे होते. ²⁶त्यादिवशी शौल काहीच बोलला नाही. त्याला वाटले, "काही कारणाने आज तो शुचिर्भूत नसेल."

²⁷दुसऱ्या दिवशी पुन्हा दावीदाचे आसन रिकामेच राहिले. तेव्हा मात्र शौल योनाथानला म्हणाला, "इशायचा मुलगा या प्रसंगी दिसत नाही. कालही नव्हता, आजही नाही. असे का?"

²⁸योनाथानने सांगितले, "त्याने माझ्याजवळ बेथलहेमला जायची परवानगी मागितली." ²⁹तो म्हणाला, "मला जायला हवे. बेथलहेमला आमच्या कुटुंबात यज्ञ आहे. माझ्या भावाने मला यायची आज्ञा केली आहे. आपल्या मैत्रीला स्मरून तू मला भावांना भेटायला जायची परवानगी दे." दावीद आज राजाच्या पंक्तीला नाही याचे हे कारण आहे."

³⁰शौल योनाथानवर संतापला. तो म्हणाला, "अरे दासीपुत्रा, तू माझी अवज्ञा करतोस? आणि तू तिच्यासारखाच निपजलास. तू दावीदाच्या बाजूचा आहेस हे मला माहीत आहे. तू तुला आणि तुझ्या आईला लाज आणली आहेस. ³¹हा इशायचा मुलगा जिवंत असेपर्यंत तू राज्यावर येणार नाहीस. आताच्या आता दावीदला आणून हजर कर. त्याला मेलेच पाहिजे."

³²योनाथान आपल्या वडीलांना म्हणाला, "त्याने काय केले? का म्हणून त्याने मेले पाहिजे?"

³³यावर शौलने योनाथान वर आपला भाला फेकला आणि त्याचा जीव घ्यायचा प्रयत्न केला. तेव्हा, दावीदला मारायचा आपल्या वडीलांनी निश्चय केला आहे हे योनाथानच्या लक्षात आले. ³⁴संतापाने तो पंक्तीतून चालता झाला. त्या रागात त्याने अन्नाला स्पर्शसुद्धा केला नाही. शौलने आपल्याला शरमिंदे केले आणि दावीदला मारायचे ठरवले म्हणून त्याला फार राग आला.

दावीद आणि योनाथान निरोप घेतात

³⁵दुसऱ्या दिवशी सकाळी योनाथान शेतावर आला. ठरल्याप्रमाणे दावीदला भेटायला तो आला. आपल्याबरोबर त्याने मदतनीस मुलाला पण आणले. ³⁶त्याला तो म्हणाला, "धावत पुढे हो. मी बाण मारतो तो आण." मुलगा धावत जायला लागल्यावर योनाथानने त्याच्या डोक्यावरून बाण

मारले. ³⁷बाण पडले त्या ठिकाणी तो मुलगा पोचल्यावर योनाथान म्हणाला, "बाण आणखी पुढेच आहेत." ³⁸मग तो म्हणाला, "जा धावत जा, लौकर आणि नुस्ता उभा राहू नको." मुलाने मग बाण उचलून गोळा करून आणले. ³⁹काय चालले आहे याची त्या मुलाला अजिबात कल्पना नव्हती. फक्त योनाथान आणि दावीदला ते कळत होते. ⁴⁰योनाथानने धनुष्यबाण त्या मुलाकडे दिले आणि त्याला तो म्हणाला, "आता तू गावात परत जा."

⁴¹मुलगा दिसेनासा झाल्यावर दावीद डोंगराच्या पलीकडे लपला होता तिथून बाहेर आला. त्याने योनाथानला तीनदा वाकून अभिवादन केले. मग त्यांनी परस्परचे मुके घेतले. दोघेही रडू लागले. पण दावीदाचा आक्रोश योनाथानपेक्षा जास्त होता. ⁴²योनाथान दावीदला म्हणाला, "शांत चित्ताने जा. परमेश्वराची शपथ घेऊन आपण मैत्रीच्या आणाशपथा घेतल्या आहेत. आपण आणि आपले वंशज यांना परमेश्वर, चिरंतन साक्षी आहे."

दावीद अहीमलेख याजकाकडे जातो

21 मग दावीद निघून गेला आणि योनाथान आपल्या गावी परत आला. ²दावीद नोब नामक गावी अहीमलेख या याजकाला भेटायला गेला.

अहीमलेख त्याला भेटायला चार पावले पुढे चालून गेला. अहीमलेखला भीतीने कापरे भरले होते. दावीदला त्याने विचारले, "तू एकटाच का? तुझ्याबरोबर कोणीच नाही हे कसे?"

³दावीदाने सांगितले, "राजाच्या खास आज्ञेवरून मी आलो आहे. त्यानुसार हे काम गुप्त ठेवायचे आहे. त्याबद्दल कोणालाही काही कळू द्यायचे नाही. माझी माणसे विशिष्ट संकेतस्थळी मला भेटणार आहेत. ⁴आता आधी तुझ्या जवळ खायला द्यायला काय आहे ते सांग. पाच भाकरी किंवा जे असेल ते दे." ⁵तेव्हा याजक म्हणाला, "साधी भाकर तर आता नाही पण पवित्र भाकर आहे. तुझ्या अधिकाऱ्यांचा बायकांशी संबंध आला नसेल तर त्यांना ती चालेल." ⁶दावीद म्हणाला, "आमचा बायकांशी संपर्क आलेला नाही. युध्दावरच काय पण अगदी सामान्य मोहिमेवर निघाले तरी आमची माणसे शुचिर्भूत अस्तात. मग या खास कामाबद्दल तर बोलायलाच नको."

⁷पवित्र भाकरी खेरीज दुसरी भाकर नव्हतीच. तेव्हा याजकाने दावीदला तीच दिली परमेश्वरपुढच्या पवित्र मेजावर याजक रोजच्या रोज ताजी भाकर ठेवत, त्यातली ही होती. ⁸दवेग नावाचा शौलचा एक अधिकारी त्या दिवशी तेथे होता. तो अदोमी असून शौलच्या मेंढपाळांचा प्रमुख होता. परमेश्वरासमोर त्याला थांबवून ठेवलेले *

थांबवून ठेवलेले होते कोणत्यातरी धार्मिक कारणासाठी दवेग तिथे होता किंवा अज्ञानता मनुष्य वधासारख्या एखाद्या गुन्हाबद्दल त्याला तिथे डांबून ठेवले होते.

होते. ⁹दावीदाने अहीमलेखला विचारले, “इथे भाला किंवा तलवार आहे का? राजाचे काम फार निकडीचे असल्यामुळे मला तातडीने निघावे लागले. त्यामुळे मी माझे शस्त्र बरोबर आणू शकलो नाही.”

¹⁰पुरोहित म्हणाला, “गल्याथ या पलिष्ठ्याला तू एलाच्या खोऱ्यात मारलेस तेव्हा त्याची तलवार काढून घेतलीस. तीच काय ती इथे आहे. एफोदच्या मागे एका कापडात ती गुंडाळून ठेवलेली आहे. हवीतर ती घे.”

दावीद म्हणाला, “तीच दे. तिच्यासारखी दुसरी तलवार नाही.”

गथ येथील शत्रुकडे दावीद पळ काढतो

¹¹शौलकाडून दावीद पळाला, तो गथचा राजा आखीश याच्या कडे आला. ¹²आखीशच्या अधिकाऱ्याला हे आवडले नाही. त्याचे अधिकारी म्हणाले, “हा दावीद, इझ्राएल भूमीचा राजा. इझ्राएल याचे गुणगान गातात. नाचत गात ते याच्याविषयी म्हणतात, “शौलने हजार शत्रूंना मारले तर दावीदाने लाखोंचा वध केला.”

¹³दावीदाने त्यांचे बोलणे लक्षपूर्वक ऐकले. गथचा राजा आखीश याला सामोरे जायची त्याला भीती वाटली. ¹⁴म्हणून राजा व त्याचा दरबार यांच्यापुढे त्याने वेड्याचे सोंग ठेवले. प्रवेशद्वारावर थुंकला, दावीदवर लाळ ओघळू दिली.

¹⁵आखीश हे पाहून आपल्या अधिकाऱ्यांना म्हणाला, “पाहा, हा माणूस वेडा आहे. याला इथे कशाला येऊ दिलेत? ¹⁶वेड्यांची इथे कमतरता आहे की काय? माझ्यासमोर याचे वेडेचार चालायचे नाहीत. त्याला पुन्हा इथे येऊ देऊ नका.”

दावीदाची भटकंती

22 दावीद मग गथहून निघाला तो अदुल्लाम गुहेत पोचला. दावीदाच्या भावांनी आणि नातलग्नांनी हे ऐकले तेव्हा ते त्याला तिथे भेटायला गेले. ²वेगवेगळ्या प्रकारे अडचणीत सापडलेले, कर्जबाजारी झालेले, आयुष्याला त्रासलेले असे बरेच जण दावीदकडे आले. त्याच्या भोवती अशी चारशे माणसे जमली. त्यांचा तो नेता होता.

³अदुल्लामहून तो मवाबातील मिस्या येथे गेला. मवाबच्या राजाला तो म्हणाला, “परमेश्वराने माझे काय करायचे ठरवले हे मला कळेपर्यंत कृपया माझ्या आईवडिलांना तुमच्या आश्रयाने राहू द्या.” ⁴एवढे बोलून आपल्या आईवडिलांना त्याने तिथे सोडले आणि स्वतः किल्ल्याकडे परतला. ⁵पण गाद हा संदेष्टा दावीदला म्हणाला, “इथे राहू नको. यहूदा प्रांतात जा.” तेव्हा दावीद निघाला आणि हरेथ नामक वनात आला.

अहीमलेखच्या कुटुंबियांचा शौलकाडून वध

⁶दावीद आणि त्याच्या बरोबरचे लोक यांचा इतरांना पता लागला आहे हे शौलला कळले. तो गिबा येथे एका टेकडीवर झाडाखाली बसला होता. हातात भाला होता. सर्व अधिकारी त्याच्या भोवती उभे होते. ⁷शौल त्यांना उद्देशून म्हणाला, “बन्यामीन लोकहो, ऐका हा इशायपुत्र दावीद तुम्हाला शेत आणि द्राक्षमळे देईल असे तुम्हाला वाटते का? तो तुम्हाला बढत्या देऊन शंभरांवर, हजारांवर अधिकारी नेमील असे तुम्ही समजता का? ⁸माझ्याविरुद्ध तुम्ही कटकारस्थाने रचत आहात. योनाथान बद्दल तुमच्या पैकी एकानेही मला विश्वासात घेतले नाही. या इशायच्या मुलाबरोबर त्याचा करार झालेला आहे हे कोणी मला सांगितले नाही. तुमच्या पैकी कोणी माझी काळजी घेत नाही. योनाथानने दावीदला प्रोत्साहन दिले हे तुमच्यापैकी कोणीही मला कळू दिले नाही. लपून राहून माझ्यावर हल्ला करायला योनाथानने दावीदला, माझ्या सेवकाला सांगितले. दावीदाचे सध्या तेच चालले आहे.”

⁹अदोमी दवेग तेव्हा तिथेच होता. तो म्हणाला, “मी दावीदला नोब येथे पाहिले. अहिटूबचा मुलगा अहीमलेख याला भेटायला तो आला होता. ¹⁰अहीमलेखने दावीदासाठी परमेश्वरापुढे प्रार्थना केली, दावीदला खायला दिले. शिवाय त्याला गल्याथ या पलिष्ठ्याची तलवार सुध्दा दिली.”

¹¹हे ऐकून शौलने या याजकाला आपल्यापुढे हजर करायची आज्ञा दिली. त्याच्या सर्व नातेवाईकांनाही आणायला सांगितले. अहीमलेखचे नातेवाईक नोब येथे पुरोहित होते. ते सर्व जण राजासमोर आले. ¹²शौल अहीमलेखला म्हणाला, “अहिटूबच्या मुला, आता ऐक.”

अहीमलेख म्हणाला, “आज्ञा. सरकार.”

¹³शौल अहीमलेखला म्हणाला, “तू आणि इशायचा मुलगा दावीद यांनी माझ्याविरुद्ध कट का केलात? दावीदला तू भाकर दिलीस व तलवारही पुरवलीस. त्याच्यासाठी परमेश्वराजवळ प्रार्थना केलीस आणि आता दावीद हल्ला करायला सज्ज आहे.”

¹⁴अहीमलेख म्हणाला, “दावीद अतिशय भरवशाचा आहे. तुमच्या अधिकाऱ्यांमध्ये त्याच्याइतका विश्वासू कोणी नाही. तो तुमचा जावईही आहे. तुमच्या अंगरक्षकांचा तो प्रमुख आहे. तुमचे कुटुंबीय त्याला मान देतात. ¹⁵त्याच्यासाठी मी परमेश्वराजवळ प्रार्थना करायची ही पहिलीच वेळ नव्हे. मला किंवा माझ्या नातेवाईकांना बोल लावू नका. आम्ही तुमचे सेवक आहोत. काय चालले आहे याची आम्हाला अजिबात कल्पना नाही.”

¹⁶पण राजा त्याला म्हणाला, “तू आणि तुझे नातेवाईक यांना मृत्युदंड दिला पाहिजे.” ¹⁷राजाने मग आपल्या जवळच्या रक्षकांना हुकूम केला, “परमेश्वराच्या याजकांना ठार करा. त्यांनी दावीदाची बाजू घेतली म्हणून

त्यांना ही सजा आहे. दावीदाच्या पलायनाची त्यांना खबर असून त्यांनी मला तसे कळवले नाही.”

पण राजाच्या सेवकांनी परमेश्वराच्या याजकांवर शस्त्र उगारायला नकार दिला.

¹⁸तेव्हा शौल राजाने दवेगला आज्ञा केली, “याजकांना तू ठार कर.” तेव्हा अदोमी दवेगाने ती आज्ञा अंमलात आणली. दवेगने त्यादिवशी पंच्याऐंशी याजकांना जिवे मारले.

¹⁹नोब ही याजकांची नगरी होती. दवेगने तेथील सर्वांना ठार केले. पुरुष बायका, मुले, तान्ही बाळे, इतकेच नव्हे तर गायीगुरे, गाढवे, मेंढरे सुद्धा त्याने तलवारीने कापून काढली.

²⁰पण त्यातून अब्याथार हा अहीमलेखचा मुलगा निसटला. अहीमलेख हा अहीतूबचा मुलगा. अब्याथार पळून जाऊन दावीदाला मिळाला. ²¹परमेश्वराच्या याजकांना शौलने ठार केल्याचे त्याने दावीदाला सांगितले. ²²तेव्हा दावीद अब्याथारला म्हणाला, “मी नोब येथे त्यादिवशी त्या अदोमी दवेगला पहिले होते. तो शौलला ही खबर देईल हेही मला माहीत होते. तुझ्या वडीलांच्या कुटुंबाच्या मृत्यूला मीच जबाबदार आहे. ²³शौल तुझ्या जिवावर उठला आहे तसा माझ्याही जीवावर उठला आहे. माझ्याजवळ राहा. भिऊ नको. माझ्याजवळ तू सुरक्षित राहशील.”

कईला येथे दावीद

23 लोकांनी दावीदला सांगितले, पलिष्टी कईला विरुद्ध लढत आहेत. तेथील खड्यावरचे धान्य ते लुटून नेत आहेत.

²दावीदाने परमेश्वराला विचारले, “पलिष्ट्यांवर मी हल्ला करू का?”

परमेश्वराने सांगितले, “जरूर पलिष्ट्यांवर हल्ला कर आणि कईलाचे रक्षण कर.”

³पण दावीद बरोबरचे लोक त्याला म्हणाले, “जरी आपण यहुदात आहोत, तरी किती भीतीच्या वातावरणात आपण इथे आहोत. मग प्रत्यक्ष पालिष्टी सैन्याजवळ गेल्यावर आपले काय होईल?”

⁴दावीदाने पुन्हा परमेश्वराला विचारले, परमेश्वराने पुन्हा सांगितले, “कईला येथे जा. पलिष्ट्यांचा पाडाव करायला मी तुम्हाला मदत करतो.” ⁵तेव्हा दावीद आपल्या लोकांबरोबर कईला येथे गेला. त्यांनी पलिष्ट्यांशी युद्ध केले. पलिष्ट्यांचा पराभव करून त्यांची गुरे पळवली. अशाप्रकारे कईलाच्या लोकांचे त्यांनी रक्षण केले. ⁶(अब्याथार दावीदाकडे पळून आला तेव्हा त्याने आपल्याबरोबर एफोद आणला होता.)

⁷दावीद कईला येथे असल्याचे लोकांनी शौलला सांगितले. शौल म्हणाला, “परमेश्वरानेच दावीदला माझ्या

हाती दिले आहे. दावीद आता चांगला अडकला आहे. दरवाजे आणि अडसर असलेल्या नगरात तो आता कोंडला गेला आहे.” ⁸शौलने मग युध्दासाठी आपल्या सैन्याला पुकारले. दावीदला आणि त्याच्या लोकांना घेरण्यासाठी ते कईलाला जायला निघाले.

⁹शौलची आपल्याविरुद्ध मसलत चाललेली आहे हे दावीदला कळले. तेव्हा दावीदाने अब्याथार याजकाला एफोद आणण्यास सांगितले.

¹⁰मग दावीदाने प्रार्थना केली, “परमेश्वरा, इझ्राएलच्या देवा! कईला येथे येऊन माझ्यामुळे संपूर्ण नगराचा विध्वंस करायचा शौलचा बेत आहे असे मी ऐकले. ¹¹खरोखरच शौल येथे येईल का? येथील लोक मला शौलच्या हवाली करतील का? इझ्राएलच्या परमेश्वर देवा, तुझ्या सेवकाला नीट सांग.”

परमेश्वराने शौल येणार असल्याचे सांगितले

¹²पुन्हा दावीदाने विचारले, “कईलाचे लोक मला आणि माझ्या साथीदारांना शौलच्या ताब्यात देतील का?” परमेश्वराने याचेही होय असे उत्तर दिले.

¹³तेव्हा दावीद आणि त्याच्या बरोबर आलेली सुमारे साहशे माणसे यांनी कईला सोडले. ते गावोगाव भटकत राहिले. दावीद निसटल्याचे शौलला कळले. त्यामुळे तो तेथे आलाच नाही.

दावीदाचा शौलकडून पाठलाग

¹⁴दावीद मग वाळवंटातील गब्बा, किल्ले यांच्या आश्रयाने राहू लागला. झीफच्या वाळवंटातील डोंगराळ भागातही तो राहिला. शौल दावीदाचा माग काढायचा प्रयत्न करत होता. पण परमेश्वराने दावीदला त्याच्या हाती लागू दिले नाही. ¹⁵झीफच्या वाळवंटात होरेश येथे असताना शौल आपल्या पाठलागावर येत आहे हे पाहून दावीद घाबरला.

¹⁶शौलचा मुलगा योनाथान दावीदला होरेश येथे भेटायला गेला. त्याने दावीदची परमेश्वरावरची श्रद्धा आणखी दृढ केली. ¹⁷योनाथान दावीदला म्हणाला, “घाबरू नको. माझ्या वडीलांकडून तुला दुखापत होणार नाही. तू इझ्राएलचा राजा होशील. मी तुझ्या खालोखाल असेन. माझ्या वडीलांनाही हे माहीत आहे.” ¹⁸मग त्या दोघांनी परमेश्वरासमोर करार केला. तिथून योनाथान आपल्या घरी गेला. दावीद होरेश येथेच राहिला

झीफचे लोक शौलला दावीद बद्दल सांगतात

¹⁹झीफचे लोक गिबा येथे शौल कडे येऊन म्हणाले, “दावीद आमच्या भागात लपून बसलेला आहे. यशीमोनच्या दक्षिणेला हकीला पर्वतावरील होरेशच्या गढीत तो आहे. ²⁰हे राजा तू आता केव्हाही तिकडे ये दावीदला तुझ्या हवाली करणे हे आमचे कर्तव्यच आहे.” ²¹शौल त्यांना म्हणाला, “या मदतीबद्दल परमेश्वर तुमचे भले करे. ²²आता त्याच्या बद्दल अधिक माहिती काढा. तो कुठे

आहे, त्याला कोणीकोणी पाहिले आहे याचा पत्ता लावा.” शौलने विचार केला, ‘दावीद फार धूर्त आहे, तो माझ्यावर कुरघोडी करायचा प्रयत्न करत आहे.’²³ पुढे तो म्हणाला, त्याच्या दबा धरून बसायच्या सर्व जागा हेरून ठेवा आणि मग इथे येऊन मला सगळ्याची खबर द्या. मी मग तुमच्याबरोबर येईन. त्या भागात दावीद असेल तर त्याला शोधून काढीन. मग यहुदातील घराघरात शोधायची वेळ आली तरी बेहतर.”

²⁴ झीफचे लोक मग परत गेले. शौल तेथे नंतर गेला. दावीद आणि त्याच्या बरोबरचे लोक यशिमोनच्या दक्षिणेला मावोनच्या वाळवंटात होते. ²⁵ शौल आणि त्याची माणसे दावीदचा मागोवा काढत निघाली. पण लोकांनी त्याबद्दल दावीदला सावध केले. तेव्हा तो मावोनच्या वाळवंटातील खडका कडे गेला. शौलला तो मावोनच्या वाळवंटात असल्याचे कळले म्हणून शौल तिकडे गेला.

²⁶ शौल डोंगराच्या एका बाजूला तर दावीद आणि त्याची माणसे त्याच डोंगराच्या दुसऱ्या बाजूला होती. दावीद शौलपासून निसटून जाण्याच्या घाईत होता. शौल आणि त्याचे सैनिक दावीदला पकडण्यासाठी डोंगराला वेढा घालत होते.

²⁷ तेवढ्यात एक निरोप्या शौलकडे आला. “पलिष्टी आपल्यावर हल्ला करायला आले आहेत. ताबडतोब चला” असा त्याने निरोप आणला.

²⁸ तेव्हा शौलने दावीदचा पाठलाग थांबवून पलिष्ट्यांकडे कूच केले. म्हणून त्या खडकाला “निसटून जाण्याचा खडक” (सेला हम्मालकोथ) असे नाव पडले. ²⁹ दावीद मग मावोनचे वाळवंट सोडून एन गेदीच्या गडावर राहिला.

दावीदाने शौलला लजित केले

24 शौलने पलिष्ट्यांचा पाठलाग करून त्यांना घालवल्यावर लोक त्याला म्हणाले, “दावीद एन गेदीजवळच्या वाळवंटात आहे.”

² तेव्हा शौलने सर्व इझ्राएलमधून तीन हजार माणसे निवडली. त्यांना घेऊन तो दावीदाच्या शोधार्थ निघाला. रानबकऱ्याच्या खडकाजवळ त्यांनी टेहेळणी केली. ³ रस्त्यालगतच्या मेंढवाड्याजवळ शौल आला. तिथे एक गुहा होती. शौल तिथे बहिर्दिशेकरता गेला. दावीद आणि त्याच्या बरोबरचे लोक गुहेत पार आतल्या बाजूला होते. ⁴ ते लोक दावीदला म्हणाले, “परमेश्वराने वर्तवलेला हाच तो दिवस. तो म्हणाला होता, “मी शत्रूला तुमच्या ताब्यात देईन मग तुम्ही त्याचे काहीही करा.”

दावीद मग हळूच सरकत शौलजवळ पोचला. शौलच्या अंगरख्याचा एक तुकडा त्याने हळूच कापून घेतला. शौलने दावीदला पाहिले नाही. ⁵ दावीदला नंतर आपल्या कृत्याबद्दल फार वाईट वाटले. ⁶ तो आपल्या सोबत्यांना म्हणाला, “माझ्या धन्याच्या विरुद्ध अशी गोष्ट परमेश्वराने माझ्या हातून पुन्हा होऊ देऊ नये. शौल हा परमेश्वराने निवडलेला

राजा आहे. त्या अभिषिक्त राजाच्या विरुद्ध मी असे काही करता कामा नये.” ⁷ आपल्या माणसांना थोपवण्यासाठी, त्यांनी शौलला इजा करू नये म्हणून तो असे म्हणाला. शौल गुहेतून बाहेर पडून चालायला लागला. ⁸ दावीद गुहेतून बाहेर आला आणि त्याने शौलला साद घातली, “महाराज, माझे स्वामी!”

शौलने मागे वळून पाहिले. दावीदाने मान लववून त्याला अभिवादन केले. ⁹ शौलला तो म्हणाला, “दावीद आपला घात करील असे लोक म्हणतात तेव्हा तुम्ही त्यांच्याकडे का लक्ष देता? ¹⁰ मी तुमच्या केसाला धक्का लावणार नाही. आता तुम्हीच पाहा. आज गुहेत परमेश्वराने तुम्हाला माझ्या समक्ष आणले होते. पण मी तुमची गय केली. तुमचा वध केला नाही. ‘हे माझे धनी आहेत शौल हा परमेश्वराचा अभिषिक्त राजा आहे. त्याला मी धक्का लावणार नाही’ असे मी म्हणालो. ¹¹ हा तुकडा पाहा तुमच्या अंगरख्याचा हा तुकडा मी कापून घेतला. मी तुमचा जीव घेऊ शकलो असतो पण मी तसे केले नाही. हे तुम्ही समजून घ्यावे अशी माझी इच्छा आहे. तुमच्याविरुद्ध माझे कसलेही कारस्थान चाललेले नाही हे कृपया घ्यानात घ्या मी तुमचे काहीही वाकडे केलेले नाही. पण तुम्ही मात्र माझा जीव घेण्यास सारखे टपलेले आहात. ¹² परमेश्वरानेच याचा न्याय करावा. माझ्याशी तुम्ही असे वागलात याचे परमेश्वराने शासन खुशाल करावे, पण मी तुमच्या विरुद्ध लढणार नाही. ¹³ एक जुनी म्हण आहे,

‘वाईट लोकांपासून वाईटच निपजते.’

माझ्या हातून काहीच वाईट झालेले नाही. मी दुष्ट नाही. मी तुमचा घात करणार नाही. ¹⁴ तुम्ही कोणाचा पाठलाग करत आहात? कोणाविरुद्ध इझ्राएलचा हा राजा युद्धासाठी सज्ज आहे? तुम्ही ज्याचा पाठलाग करताय तो तुमच्या वाईटावर नाही. हा तर निव्वळ मेलेल्या कुत्र्याचा किंवा पिसवेचा पाठलाग झाला. ¹⁵ परमेश्वरालाच या गोष्टीचा न्याय करू द्या. आपल्या दोघांमध्ये निवाडा करू द्या. मला पठिंबा देवून माझेच खरे असल्याचे तो दाखवील. माझे तुमच्यापासून रक्षण करील.”

¹⁶ दावीदचे बोलून झाले तेव्हा शौलने विचारले, ‘दावीद, माझ्या मुला, तुच हे बोलतो आहेस का?’ शौलला रडू फुटले. तो हम्मसाहमशी रडला.

¹⁷ तो पुढे म्हणाला, “तुझे खरे आहे. माझे चुकले. तू माझ्याशी नेहमी चांगलाच वागलास. पण मी मात्र वाईट वागलो. ¹⁸ तू काय चांगले केलेस ते आता सांगितलेस. परमेश्वराने तुझ्यासमोर मला आणूनही तू मला मारले नाहीस. ¹⁹ मी तुझा शत्रू नव्हे हे यावरून दिसतेच. शत्रू आपल्या तावडीत सापडल्यावर त्याला कोणी असे जाऊ देत नाही. शत्रूशी कोणी असे चांगले वागत नाही. आज तू

माझ्याशी ज्या चांगुलपणाने वागलास त्याचे तुला देव चांगले फळ देईल. ²⁰तू आता राजा होणार आहेस हे मला माहीत आहे. तू इझ्राएलवर राज्य करशील.

²¹आता मला एक वचन दे. परमेश्वराची शपथ घेऊन तू माझ्या मुलाबाळांना मारणार नाहीस असे कबूल कर. माझी नावनिशाणी नाहीशी करणार नाहीस असे कबूल कर."

²²तेव्हा दावीदाने त्याला तसे वचन दिले. शौलच्या कुटुंबाचा संहार न करण्याचे कबूल केले. तेव्हा शौल घरी परतला. दावीद आणि त्याची माणसे गडावर परतली.

दावीद आणि मूर्ख नाबाल

25 शमुवेल मरण पावला. तेव्हा सर्व इझ्राएल लोकांनी एकत्र जमून दुखवटा व्यक्त केला. शमुवेलचे दफन त्यांनी रामा येथील त्याच्या घराजवळ केले. नंतर दावीद पारानच्या वाळवंटाकडे गेला.

²मावोन येथे तेव्हा एक धनाढ्य माणूस राहात असे. त्याच्याकडे तीन हजार मेंढरे आणि हजार बकऱ्या होत्या. हा एकदा आपल्या मेंढरांची लोकर कातरायला कर्मेल येथे गेला. ³हा कालेब वंशातला असून त्याचे नाव नाबाल होते. त्याची बायको अबीगईल. ती हुशार तसेच सुंदर होती. पण नाबाल मात्र नीच आणि दुष्ट होता.

⁴नाबाल त्याचे लोकर कातरण्याचे काम करत होता तेव्हा दावीद वाळवंटात होता. त्याला काही नाबालची गोष्ट कळली. ⁵तेव्हा दावीदाने दहा तरुणांना त्याच्याशी बोलायला पाठवले. तो म्हणाला, "कर्मेलला जा. नाबालला भेटा आणि माझ्यातर्फे त्याला नमस्कार सांगा." ⁶दावीदाने याखेरीज नाबालसाठी निरोपही दिला. तो असा, "तुझे आणि तुझ्या कुटुंबियांचे कुशल आहेना? तुझे सर्व व्यवस्थित चालले आहेना? ⁷तुझ्याकडे लोकर कातरण्याचे काम चालले आहे असे मी ऐकले. तुझ्याकडेच धनगर नुकतेच इथे आले होते. त्यांना आमच्याकडून काहीही उपद्रव झालेला नाही. कर्मेल येथे ते असताना त्यांच्याकडून आम्ही काही घेतलेले नाही. ⁸तू त्यांनाही विचार तेही हेच सांगतील. मी पाठवलेल्या या तरुणांवर लोभ असू दे. तुझ्या या भरभराटीच्या काळात आम्ही तुझ्याकडे आलो आहोत. तेव्हा या तरुणांना तू यथाशक्ती काही तरी द्यावेस. माझ्यासाठी, तुझ्या या मित्र दावीदासाठी म्हणून एवढे कर."

⁹दावीदाच्या सांगण्याप्रमाणे ते तरुण नाबाल कडे गेले. त्यांनी दावीदाचा निरोप नाबालला सांगितला. ¹⁰पण नाबाल त्यांच्याशी अतिशय क्षुद्रपणे वागला. तो म्हणाला, "कोण हा दावीद? हा इशायचा मुलगा कोण? आजकाल बरेच दास आपल्या मालकांकडून पळून जातात. ¹¹भाकर आणि पाणी माझ्याकडे आहे. तसेच या लोकर कातरणाऱ्या माझ्या नोकरांसाठी काही मांस आहे. पण असल्या अनेकखी लोकांना मी काहीही देणार नाही." ¹²हे ऐकून ते सगळे

दावीदकडे परत आले आणि नाबाल बोलला ते सर्व त्यांनी त्याला सांगितले. ¹³तेव्हा दावीद त्यांना म्हणाला, "आता तलवारी हाती घ्या" आणि दावीदसकट या सर्वांनी शस्त्र उचलले. जवळजवळ चारशे जण दावीद बरोबर होते. दोनशे माणसे तेथेच सामानसुमानाजवळ राहिली.

अबीगईल हे संकट दळते

¹⁴नाबालच्या एका सेवकाने अबीगईलला ही खबर दिली. तो म्हणाला, "दावीदाने आपल्या धन्याकडे काही तरुणांना भेटायला पाठवले होते. पण नाबाल त्यांच्याशी क्षुद्रपणे वागला. ¹⁵त्या माणसांची वागणूक मात्र चांगली होती. मेंढरांबरोबर आम्ही उघड्यावर होतो. दावीदची माणसेही तेथेच वावरत होती. पण त्यांनी आमचे काहीही वाकडे केले नाही. आमची कुठलीही गोष्ट चोरीला गेली नाही. ¹⁶दावीदाच्या लोकांनी आमचे दिवस रात्र रक्षण केले. जणू त्यांनी आमच्या भोवती तटच उभारला होता. आम्ही मेंढरांमागे असतांना त्यांचे आम्हाला संरक्षण होते.

¹⁷आता तुम्हीच विचार करून काय ते ठरवा. नाबालचे कृत्य अविचारीपणाचे आहे. त्या मुळे आमच्या धन्यावर आणि त्याच्या कुटुंबावर संकट ओढवणार आहे."

¹⁸अबीगईलने तेव्हा वेळ न गमावता दोनशे भाकरी, द्राक्षारसाचे दोन बुधले, पाच मेंढरांचे रांधलेले मांस, पाच मापे धान्य, द्राक्षाचे शंभर घड, आणि सुक्या अंजिराच्या दोनशे ढेपा एवढे सामान गाढवांवर लादले. ¹⁹आपल्या नोकरांना तिने सांगितले, "तुम्ही हे घेऊन पुढे व्हा. मी आलेच." नवऱ्याला तिने ही गोष्ट सांगितली नाही. ²⁰आपल्या गाढवावर बसून ती डोंगराच्या दुसऱ्या बाजूकडून जायला लागली. तेव्हा तिला समोरून दावीद आणि त्याच्या बरोबरची माणसे येताना दिसली.

²¹ती भेटायच्या आधी दावीद म्हणत होता, "वाळवंटात मी नाबालच्या मालमत्तेचे रक्षण केले. त्याची मेंढरे चुकू दिली नाहीत. मी काहीही अपेक्षा न ठेवता हे केले. त्याच्याशी चांगले वागूनीही तो आता असे वाईट वागत आहे. ²²आता मात्र त्याच्या कुटुंबातील एकजण जरी उद्यापर्यंत शिल्लक राहिला तरी देव मला शिक्षा करील."

²³तेव्हात अबीगईल तेथे पोचली. दावीदला पाहताच ती लगबगीने गाढवावरून उतरली. दावीदला तिने वाकून अभिवादन केले. ²⁴त्याच्या पायाशी लोळण घेत ती त्याला म्हणाली, "कृपया मला बोल द्या. मी काय म्हणते ते ऐकून घ्या. जे झाले त्याबद्दल दोष माझा आहे. ²⁵तुमच्या माणसांना मी पाहिले नाही. त्या नीच नाबालकडे लक्ष देऊ नका. तो त्याच्या नावाप्रमाणेच आहे. त्याच्या नावाचा अर्थच नीच असा आहे. आणि तो खरोखर तसाच आहे. ²⁶निर्दोष लोकांची हत्या तुमच्याहातून होण्यापासून परमेश्वराने तुम्हाला वाचवले आहे. परमेश्वर जिवंत असेपर्यंत तुम्ही येथे असेपर्यंत, तुमच्या वाईटवर असलेले लोक, तुमचे शत्रु यांची गत नाबाल प्रमाणेच होईल असे वाटते. ²⁷मी

आता तुमच्यासाठी हे भेट म्हणून आणले आहे. तुमच्या बरोबरच्या लोकांना हे सर्व द्या.²⁸ माझ्याहातून घडलेल्या चुकीबद्दल मला क्षमा करा. परमेश्वर तुमच्या घराण्यावर कृपादृष्टी ठेवील. तुमच्या घराण्यातील खुप लोक राज्य करतील. तुम्ही परमेश्वराच्या कृतीने युद्ध करता म्हणून परमेश्वर हे घडवून आणील. तुमच्या हयातीत तुमच्या बद्दल लोकांच्या मनात कधीही किंतु उदभवणार नाही.²⁹ कोणी तुमच्या जिव्यावर उठले तर परमेश्वर तुमचे रक्षण करील. पण गोफणीतील धोंड्याप्रमाणे त्या मारकऱ्याचा मात्र जीव घेईल.³⁰ परमेश्वराने तुमच्या भल्याचे आशवासन दिले आहे. आणि त्याचे वचन तो प्रत्यक्षात आणेल. परमेश्वर तुम्हाला इझ्राएलचा प्रमुख म्हणून नेमेल.³¹ निर्दोष लोकांच्या हत्येचे पाप तुम्हाला लागणार नाही. तुम्ही असा सूड उगवणार नाही. तुमची भरभराट होईल तेव्हा माझी आठवण असू द्या.”

³²तेव्हा दावीद अबीगईलला म्हणाला, “परमेश्वराचे, इझ्राएलच्या परमेश्वराचे आभार मान. मला भेटायला पाठवल्या बद्दल परमेश्वराची स्तुतीकर.³³ तुझ्या निर्ण्याबद्दल देव तुझे भले करे. आज निरपराध लोकांच्या हत्येपासून तू मला वाचवलेस.³⁴ खरोखर परमेश्वराची शपथ, तू लगबगीने आता मला भेटायला आली नसतीस तर उद्या सकाळपर्यंत नाबालच्या कुटुंबातील एकही जण वाचला नसता.”

³⁵दावीदाने मग तिच्या भेटी स्वीकारल्या. तो तिला म्हणाला, “तू आता निर्धास्तपणे जा. तुझी विनंती मी ऐकली आहे. मी त्या प्रमाणे वागिन.”

नाबालचा मृत्यु

³⁶अबीगईल नाबालकडे गेली. तो घरीच होता. राजाच्या इतमामात खात पीत होता. मद्याच्या नशेत झिंगला होता व मजेत होता. तेव्हा दुसऱ्या दिवशीपर्यंत ती त्याच्याशी या विषयावर काहीच बोलली नाही.³⁷ सकाळी नशा उतरल्यावर तो पूर्ण भानावर आला. तेव्हा त्याच्या बायकोने त्याला सर्व काही सांगितले. हे ऐकून त्याला हृदयविकाराचा झटका आला आणि तो दगडासारखा कडक बनला.³⁸ जवळपास दहा दिवसांनंतर परमेश्वराने त्याला मृत्युमुखी लोटले.³⁹ नाबालच्या मृत्युची बातमी दावीदाने ऐकली. तेव्हा तो म्हणाला, परमेश्वर धन्य होय. नाबालने माझा अपमान करायचा प्रयत्न केला. पण परमेश्वरानेच मला वाचवले. माझ्या हातून अपराध घडणार होता. पण नाबालच्या चुकीबद्दल परमेश्वराने त्याला मृत्युदंड दिला.”

दावीदाने मग अबीगईल कडे निरोप पाठवला. तिला आपली पत्नी होण्याविषयी विनंती केली.⁴⁰ दावीदचे सेवक कर्मेल येथे गेले आणि तिला म्हणाले, “दावीदाने आम्हाला पाठवले आहे. तू त्याच्याशी लग्न करवेस अशी त्याची इच्छा आहे.”⁴¹ तिने नतमस्तक होऊन अभिवादन केले. ती म्हणाली, “मी तुमची दासी आहे. तुमच्या सेवेला

तत्पर आहे. माझ्या धन्याच्या सेवकांचेही चरण धुण्यास माझी तयारी आहे.” *

⁴²मग ती तात्काळ गाढवावर बसून, त्या सेवकांबरोबर दावीदकडे निघाली. आपल्याबरोबर तिने पाच दासी घेतल्या. दावीदची ती पत्नी झाली.

⁴³इज्बेल येथील अहीनवाम ही सुध्दा दावीदची बायको होती. तेव्हा अबीगईल आणि अहीनवाम अशा त्याच्या दोन बायका झाल्या.⁴⁴ शौलची मुलगी मीखल हिच्याशीही त्याचे लग्न झाले होते, पण शौलने आपल्या मुलीला माहेरी आणून तिचे पालती याच्याशी लग्न लावले. हा पालती गल्लीम येथील असून लइश याचा मुलगा होता.

दावीद आणि अबीशय शौलच्या छावणीवर

26 जीफचे रहिवासी गिबा येथे शौलला भेटायला गेले. त्याला ते म्हणाले, “यशीमोन जवळच्या हकीला डोंगरात दावीद लपून बसलेला आहे.”

²शौल जीफच्या वाळवंटात गेला. त्याच्याबरोबर तेव्हा इझ्राएलचे निवडक तीन हजाराचे सैन्य होते. दावीदचा त्या सर्वांनी जीफच्या वाळवंटात शोध घेतला.³ यशीमोन समोरच्या मार्गावर हकीला डोंगरावरच शौलने तळ ठोकला.

दावीद वाळवंटातच होता. त्याला शौलच्या या पाठलागाचे वृत्त समजले.⁴ तेव्हा त्याने काही हेर नेमले. त्यांच्याकडून त्याला शौल हकीला येथे आल्याचे समजले.⁵ तेव्हा शौलच्या तळावरच तो गेला. शौल आणि अबनेर त्याला झोपलेले आढळले. (नेरचा मुलगा अबनेर हा शौलच्या सैन्याचा प्रमुख होता.) शौल मध्यभागी झोपलेला असून बाकी सर्वजण त्याच्याभोवती झोपलेले होते.

⁶दावीद हिची, अहीमलेख, आणि सरुचेचा मुलगा अहीशय यांच्याशी बोलला. (अबीशय हा याबाचा भाऊ.) या दोघांना दावीदाने विचारले, “माझ्याबरोबर शौलच्या तळावर यायला कोण तयार आहे?”

अबीशय म्हणाला, “मी येतो.”

⁷रात्र झाली दावीद आणि अबीशय छावणीवर पोचले. शौल मध्यभागी झोपलेला होता. त्याचा भाला उशाकडे जमिनीत रोवलेला होता. अबनेर आणि इतर सैनिक भोवताली झोपलेले होते.⁸ अबीशय दावीदला म्हणाला, “आज परमेश्वराने शत्रुला तुमच्या हवाली केले आहे. शौलच्याच भाल्याने मला त्याचा वध करू द्या. एकच वार मी करीन.”⁹ पण दावीद त्याला म्हणाला, “त्याला ठार करू नको. परमेश्वराच्या अभिषिक्त राजावर हल्ला करणाऱ्याला देव करील.¹⁰ परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, तोच शौलला शासन करील. शौलला नैसर्गिक मृत्यू येईल किंवा युद्धात मरण येईल.¹¹ पण परमेश्वराने निवडलेल्या राजाला मारायची वेळ परमेश्वर माझ्यावर

सेवकांचेही ... आहे त्या काळात, कोणाचे पाय धुवायची तयारी असणे यातून त्या माणसाची नम्रता दिसू येते.

आणणार नाही. तू फक्त त्याच्या उशाजवळचा भाला आणि पाण्याचा तांब्या उचल आणि मग आपण जाऊ”

¹²तेवढा भाला आणि पाण्याचा तांब्या घेऊन दावीद आणि अबीशय छावणीबाहेर पडले. घडलेली गोष्ट कोणालाही समजली नाही. कोणी पाहिले नाही. कोणी जागे झाले नाही. परमेश्वरामुळेच सर्वजण गाढ झोपेच्या अमलाखाली होते.

दावीद शौलला पुन्हा शरमिंदे करतो

¹³दावीद नंतर खोरे ओलांडून पलीकडे गेला. शौलच्या छावणी समोरच्या डोंगर माथ्यावर तो उभा राहिला. दावीद आणि शौल यांच्या छावण्यांमध्ये बरेच अंतर होते. ¹⁴दावीदाने तेथून सैन्याला आणि अबनेरला हाका मारल्या. “अबनेर, ओ दे” असा पुकारा केला.

अबनेर म्हणाला, “तू कोण आहेस? राजाला हाका मारणारा तू कोण?”

¹⁵दावीद म्हणाला, “तू मर्द आहेस ना? इझ्राएल मध्ये तुझ्या तोडीचा दुसरा कोणी आहे का? मग तू आपल्या धन्याचे रक्षण कसे केले नाहीस? एक सामान्य माणूस तुमच्या छावणीत शिरतो, धन्याला, राजाला मारायला येतो.

¹⁶आणि तुम्ही गाफील राहण्याची चूक करता. परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, तुम्ही मृत्युदंडाला पात्र आहात. परमेश्वराच्या अभिषिक्त राजाला, तुमच्या स्वामीला तुम्ही संरक्षण देऊ शकत नाही. शौलच्या उशालगतचा भाला आणि पाण्याचा तांब्या याचा शोध घ्या बरे! कुठे आहेत या वस्तू?”

¹⁷शौलला दावीदचा आवाज ओळखू आला. तो म्हणाला, “दावीद मुला, तुझाच का हा आवाज?”

दावीद म्हणाला, “स्वामी मीच बोलतोय.” ¹⁸तो पुढे म्हणाला, “धनी, तुम्ही माझा पाठलाग का करत आहात? मी काय केले? माझा अपराध कोणता? ¹⁹राजेसाहेब, माझे ऐका. तुमच्या माझ्यावरील क्रोधाचे कारण परमेश्वर असेल तर तो माझ्या अर्पणाचा स्वीकार करील. पण माणसांनी तुम्हाला माझ्याविरुद्ध भडकवले असेल तर परमेश्वर त्यांचा सत्यानाश करो. या लोकांमुळेच मला परमेश्वराने दिलेल्या भूमीतून काढता पाय घ्यावा लागला. “दुसऱ्या कुठल्या परमेश्वराची उपासना कर, इथून चालता हो” असे यांनीच मला सांगितले. ²⁰आता मरताना तरी परमेश्वराचे सान्निध्य मला लाभू द्या. इझ्राएलचा राजा तर जणू क्षुल्लक पिसवेच्या शिकारीला निघालाय. डोंगरात तितराची पारध करतोय!”* ²¹यावर शौल म्हणाला, “मी

डोंगरात तितराची पारध करतोय डोंगराळ भागात तितराची शिकार करताना त्या पक्षांची दमछाक होईपर्यंत पाठलाग करत असत. मग त्यांना मारत. शौलने दावीदचा असाच पाठलाग चालवला होता. येथे शब्दिक कोटीही अभिप्रेत आहे. “तितर” आणि “हाका मारणे” (23-14) यासाठी असलेल्या हिब्रू शब्दांमध्ये नादसाम्य आहे.

पापी आहे. तू परत ये. दावीद, माझ्या मुला, माझ्या जिवाचे तुला मोल वाटते हे तू तुझ्या कृतीतून आज दाखवले आहेस तेव्हा आता तुला मी उपद्रव देणार नाही. मी अविचाराने वागलो. फार मोठी चूक केली.”

²²दावीद त्याला म्हणाला, “हा राजाचा भाला इथे आहे. तुमच्यापैकी एखाद्या सेवकाने येऊन घेऊन जावा. ²³आपल्या करणीचे फळ परमेश्वर आपल्याला देतो. आपल्या योग्य वागण्याचे बक्षीस मिळते, तसंच चुकीचीही शिक्षा भोगावी लागते. तुझा पराभव करायची संधी आज मला परमेश्वराने दिली होती. पण परमेश्वराच्या अभिषिक्त राजाला मी इजा पोचू दिली नाही. ²⁴तुझ्या आयुष्याचे मला किती महत्त्व वाटते ते मी आज दाखवले. तसाच माझा जीव परमेश्वराला मोलाचा वाटतो हे तो दाखवून देईल. तो माझी संकयतून मुक्तता करील.”

²⁵तेव्हा दावीदला शौल म्हणाला, “देव तुझे कल्याण करो. दावीद, माझ्या मुला, तुझ्या हातून मोठी कार्ये होतील आणि तू यशस्वी होशील.”

मग दावीद आपल्या मार्गाने गेला आणि शौल स्वगृही आला.

दावीद पलिष्ट्यांचा आश्रय घेतो

27 पण दावीद मनात म्हणाला, “कधीतरी शौल मला पकडेल आणि ठार मारे. त्यापेक्षा पलिष्ट्यांच्या भूमीत आश्रय घेणे उत्तम. तेव्हाच इझ्राएलमध्ये माझा शोध घ्यायचे शौल थांबवेल. माझी त्याच्या तावडीतून सुटका होईल.

²मग दावीद आपल्या बरोबरच्या सहाशे माणसांना घेऊन इझ्राएल सोडून गेला. मवोखचा मुलगा आखीश याच्याकडे ते सगळे आले. आखीश गथचा राजा होता. ³दावीद मग आपल्या बरोबरचे लोक आणि त्यांचा परिवार यांच्यासह गथ येथे आखीशच्या राज्यात राहिला. इज्बेलची अहीनवाम आणि कर्मेलची अबीगईल या दावीदाच्या दोन बायकाही त्याच्यासह होत्या. अबीगईल म्हणजे नाबालची विधवा.

⁴दावीद गथ येथे पळून गेला असल्याचे लोकांकडून शौलला कळले. तेव्हा त्याने दावीदचा पाठलाग सोडून दिला.

⁵दावीद आखीशल म्हणाला, “माझ्यावर तुझी मेहेरनजर असेल तर या मुलखातील एखाद्या ठिकाणी मला राहायला जागा दे. मी केवळ एक सेवक आहे. मी असेच कुठेतरी राहायला पाहिजे, तुझ्याबरोबर इथे राजधानीच्या शहरी नव्हे.”

⁶तेव्हा आखीशने त्याला सिकलगा हे नगर वस्तीला दिले. ते तेव्हापासून आजतागायत यहूदांच्या राजांच्या ताब्यात आहे. ⁷दावीद त्या पलिष्ट्यांच्या मुलखात एक वर्ष चार महिने राहिला.

दावीद आखीशला फसवतो

⁸शूर जवळच्या तेलेमपासून पार मिसरपर्यंत जे अमालेकी आणि गशरी लोक राहात त्यांच्यावर दावीदाने आपल्या माणसांसह हल्ले केले. त्यांचा पराभव करून त्यांना लुटले. ⁹त्या भागातील सर्वांना दावीदाने नेस्तनाबूत केले. त्यांची मेंढरे, गाई गुरे, गाढवे, उंट, कापड चोपड लुटून आखीशच्या स्वाधीन केले. पण त्याने या लोकांपैकी कोणालाही जिवंत ठेवले नाही.

¹⁰हे दावीदाने अनेकदा केले. कोणत्या लढाईवरून ही लूट आणली असे आखीशने दरवेळी विचारल्यावर दावीद प्रत्येक वेळी सांगत असे, “यहूदाच्या दक्षिण भागावर हल्ला केला.” किंवा “यरहमेलीच्या दक्षिण प्रांतात लढाई केली” किंवा “केनीच्या दक्षिण प्रदेशावर चढाई केली” *

¹¹पराभूतांपैकी कोणालाही त्याने गथला जिवंत येऊ दिले नाही. दावीदला वाटायचे, “त्यांच्यापैकी कोणी इथे आले तर प्रत्यक्षात काय आहे ते आखीशला कळायचे.” पलिष्ठांच्या भूमीत असेपर्यंत दावीदाने असेच केले. ¹²दावीदाने आखीशचा विश्वास संपादन केला. आखीश मनात म्हणाला, “इझ्राएलचे लोक आता दावीदचा द्वेष करतात. त्याच्याशी त्यांचा उभा दावा आहे. तेव्हा दावीद आता चिरकाल माझीच सेवा करील.”

पलिष्ठी युध्दाला सज

28 तेव्हा पुढे पलिष्ठांनी इझ्राएलवर स्वारी करायला सैन्याची जमवाजमव केली. आखीश दावीदला म्हणाला, “इझ्राएलशी युद्ध करायला तू आणि तुझे लोक यांना माझ्या बाजूला असले पाहिजे हे लक्षात ठेव.”

²दावीद म्हणाला, “निश्चितच माझी कामगिरी पाहालच तुम्ही.” आखीश म्हणाला, “उत्तम. मी तुला माझा अंगरक्षक म्हणून नेमतो. तू माझ्या संरक्षणाची काळजी घेशील.”

शौल आणि एन-दोर येथील एक बाई

³शमुवेल मरण पावला होता. सर्व इझ्राएलांनी निधनाबद्दल शोक व्यक्त करून त्याच्या गावी रामा येथे शमुवेलचे दफन केले होते. शौलने मान्त्रिक आणि दैवज्ञ यांना इझ्राएल मधून घालवून दिले होते. ⁴पलिष्ठांनी युद्धाच्या तयारीने शूनैम येथे तळ दिला. शौलने सर्व इझ्राएलांना एकत्र आणून गिलबोबा येथे तळ दिला. ⁵पलिष्ठांचे सैन्य पाहून शौल घाबरला. त्याची छाती धडधडू लागली. ⁶त्याने परमेश्वराची प्रार्थना केली पण परमेश्वराने त्याला उत्तर दिले नाही. स्वप्न, संदेष्टे किंवा उरीम यांपैकी कोणत्याही माध्यमातून देव त्याच्याशी बोलला नाही. ⁷शेवटी शौल आपल्या

अधिकाऱ्यांना म्हणाला, एखाद्या भूतविद्याप्रवीण बाईला गाठा. तिलाच या युध्दविषयी प्रश्न विचारतो. ते अधिकारी म्हणाले, “अशी एक बाई एन-दोर येथे आहे.” ⁸आपणच शौल आहीत हे ओळखू देऊ नये म्हणून वेष पालटून शौल दोन सेवकांना सोबतीला घेऊन रात्रीच त्या बाईकडे गेला. तिला म्हणाला, “पुढे काय होणार हे मला जाणून घ्यायचे आहे. तेव्हा आपल्या भूतविद्येचा प्रयोग करून, मी ज्याचे नाव घेईन त्याला इथे हजर कर.”

⁹तेव्हा ती बाई शौलला म्हणाली, “शौलने काय केले माहीत आहेना? त्याने सर्व भूतविद्याप्रवीण आणि भविष्यवादी लोकांना इझ्राएलमधून हद्दपार केले आहे. मलाही त्यात अडकवून मारायचा तुझा विचार दिसतो.”

¹⁰शौलने परमेश्वराची शपथ घेऊन तिला वचन दिले की परमेश्वर जिवंत असेतो तुला शिक्षा होणार नाही.

¹¹तेव्हा कोणाला समोर आणू असे तिने त्याला विचारले. शौल म्हणाला, शमुवेलला आण.

¹²आणि तसे झाले. शमुवेलला पाहताच ती मोठ्याने किंचाळली. शौलला ती म्हणाली, “तू मला फसवलेस तू शौल आहेस.”

¹³तेव्हा राजा म्हणाला, “घाबरू नकोस. तुला काय दिसते ते सांग.” ती म्हणाली, “मला एक आत्मा भूमीतून वर येताना दिसतोय.”

¹⁴शौलने विचारले, “तो दिसायला कोणासारखा आहे?”

ती म्हणाली, “एक विशिष्ट प्रकारचा अंगरखा घातलेला एक वृद्ध आहे.” तो शमुवेलच असल्याचे शौलच्या लक्षात आले. जमिनीपर्यंत वाकून त्याने त्याला अभिवादन केले.

¹⁵शमुवेल शौलला म्हणाला, “मला तू त्रास का दिलास? मला का उठवलेस?”

शौल म्हणाला, “मी अडचणीत सापडलो आहे. पलिष्ठी माझ्यावर हल्ला करायला आले आहेत. परमेश्वराने माझी साथ सोडली आहे. त्याच्याकडून मला प्रतिसाद मिळत नाही. स्वप्न किंवा संदेष्टे यांच्यामार्फत मला उत्तरे मिळत नाहीत. म्हणून मी तुला बोलावले. मी काय करू ते तू सांग.”

¹⁶शमुवेल म्हणाला, “परमेश्वराने तुझा त्याग केला आहे. तो आता दावीद या तुझ्या शेजाऱ्याच्या बाजूचा आहे. तेव्हा मला का त्रास देतोस? ¹⁷परमेश्वराने माझ्या द्वारे जेजे सांगितले होते तेच तो आता करत आहे. तुझ्या हातातून राज्य खेचून घेऊन ते तो तुझ्या लगतच्या दुसऱ्याच्या हाती सोपवत आहे हा शेजारी म्हणजे दावीद. ¹⁸तू परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे वागला नाहीस. परमेश्वराचा क्रोध किती आहे ते दाखवायला तू अमालेकांचा नाश करायला हवा होतास, तसा तू केला नाहीस. म्हणून परमेश्वर आज तुझ्याशी असे वागत आहे. ¹⁹पलिष्ठांच्या हातून प्रभु तुझा आणि इझ्राएल सैन्याचा पराभव करील आणि उद्या तू आणि तुझी मुले इथे माझ्याबरोबर असाल.”

²⁰हे ऐकून शौलने जमिनीवर लोळण घेतली. शमुवेलच्या

केनीच्या ... चढाई केली यरहमेली, केनी हे सर्व प्रांत इझ्राएलमधील होत. आपण आपल्याच लोकविरुद्ध इझ्राएलविरुद्ध लढलो असा दावीदाने आखीशचा ग्रह करून दिला.

भाकिताने त्याला कापरे भरले. त्याआधी दिवसभर आणि रात्र भर त्याने काही खाल्ले नव्हते म्हणून त्याच्या अंगात त्राण उरले नव्हते. ²¹तेव्हा ती बाई शौलजवळ आली. तो घाबरल्याचे तिने पाहिले आणि त्याला ती म्हणाली, “पाहा, मी तुझ्या सेवेत आहे. तुझे म्हणणे मी ऐकले आहे. मला जे करायला सांगितले ते मी जीव धोक्यात घालून केले आहे.

²²आता कृपा करून माझे ऐक. मी खायला देते ते खा तरच तुला वाटचाल करायला तरतरी येईल.”

²³पण शौलने खाण्याचा आग्रह निग्रहाने धुडकावून लावला. शेवटी शौल बरोबरच्या सेवकांनीही तिच्याच सारखी त्याला खावची विनंती केली. तेव्हा अखेर शौलने त्यांचे म्हणणे मानले. जमिनीवरून उठून तो पलंगावर बसला. ²⁴एक चांगले धष्टपुष्ट वासरू त्या बाईकडे होते ते तिने पटकून मारले. मग पीठ मळून त्याची खमीर विरहित भाकर भाजली. ²⁵शौल आणि त्याचे सेवक यांना खायला दिले. त्या सर्वांनी ते खाऊन त्याच रात्री तिचा निरोप घेतला.

“दावीद आमच्या बरोबर येत नाही!”

29 पलिष्ट्यांनी आपल्या सर्व सैन्याला अफेक येथे एकत्र आणले. इज्रेल येथे एका झऱ्याजवळ इझ्राएलांनी छावणी टाकली. ²आपल्या शंभर शंभर आणि हजार हजार माणसांच्या समूहा बरोबर पलिष्टी अधिकारी चालले होते. दावीद आणि त्याची माणसे आखीश बरोबर पिछाडीला होती.

³तेव्हा पलिष्ट्यांच्या सरदारांनी विचारले, “या इब्रींचे येथे काय काम?” आखीशने त्यांना सांगितले, “हा दावीद हा शौलच्या अधिकाऱ्यांपैकी एक होता. आता माझ्या बरोबर तो बराच काळ आहे. शौलला सोडून तो येथे आल्यापासून त्याच्यात मला काही वावगे आढळले नाही.”

⁴पण त्या सरदारांना आखीशचा फार राग आला. ते म्हणाले, “या दावीदला परत पाठवा. त्याला दिलेल्या नगरात त्याने परत जावे. आमच्या बरोबर तो युद्धावर येता कामा नये. तो इथे राहिला तर शत्रूलाच आपल्या छावणीत घेतल्यासारखे होईल. आपली माणसे मारून तो त्यांच्या राजाला, शौलला, खूश ठेवील.

⁵शौलने हजार शत्रू मारले, तर या दावीदाने लाखोंचा वध केला अस एका गाणे गात इझ्राएल लोक जल्लोष करतात तोच हा दावीद.

⁶तेव्हा आखीश दावीदला बोलावून म्हणाला, “परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, तू माझ्याशी सचोटीने वागला आहेस. माझ्या सैन्यात तुला भरती करून घेणे मला आवडले असते. तू मला सामील झाल्यापासून मला तुझ्यात आक्षेपार्ह काही आढळले नाही. पण पलिष्टी अधिकाऱ्यांचे तुझ्याबद्दल चांगले मत नाही. ⁷तेव्हा तू

शांतपणे माघारी फीर. पलिष्टी अधिकाऱ्यांना काहीही उपद्रव देऊ नको.”

⁸तेव्हा दावीदाने विचारले, “माझे काय चुकले? मी तुमच्याकडे आलो त्या दिवसापासून आजतागायत माझ्यात तुम्हाला काही दोषास्पद आढळले का? माझे स्वामी महाराज यांच्या शत्रूंचा मुकाबला मी का करू नये?”

⁹आखीशने त्याला सांगितले, “मला तू आवडतोस. तू देवाने पाठवलेल्या दूतासारखाच आहेस. पण दावीदाने आमच्या बरोबर युद्धावर येऊ नये असे पलिष्टी सरदारांचे म्हणणे आहे. ¹⁰उद्या सकाळी लौकर उठून तू आणि तुझ्या बरोबरची माणसे परत जा. तुम्हाला दिलेल्या नगरात जा. या सरदारांच्या म्हणण्याकडे दुर्लक्ष कर. तू भला माणूस आहेस उद्या उजाडताच निघून जा.”

¹¹तेव्हा दावीद आपल्या बरोबरच्या लोकांसह पहाटेच पलिष्ट्यांच्या देशात परतला आणि पलिष्ट्यांनी इज्रेलवर चढाई केली.

अमालेक्यांची सिकलागवर स्वारी

30 दावीद आणि त्याची माणसे तिसऱ्या दिवशी सिकलाग येथे आली. अमालेक्यांनी सिकलाग आणि नेगेव भागावर हल्ला चढवून सिकलाग शहर भस्मसात केलेले त्यांनी पाहिले. ²अमालेक्यांनी बायका, गावातील तरुण आणि वृद्ध लोक यांना कैदी म्हणून नेले होते. त्यांनी कोणाला ठार केले नाही. पण धरून मात्र नेले.

³दावीद आणि त्याच्या बरोबरची माणसे सिकलाग येथे येऊन पोचतात तो त्यांना शहर जळत असलेले दिसले. त्यांच्या बायका मुलेबाळे यांना नेण्यात आले होते. अमालेक्यांनी सर्वांना उचलून नेले होते. ⁴दावीद आणि त्याच्या बरोबरचे लोक यांनी खूप आक्रोश केला. आक्रोश करून करून त्यांची शक्ती संपुष्टात आली. ⁵इज्रेलची अहीनवाम आणि कर्मेल येथील नाबालची बायको आबीगईल या दावीदाच्या बायकांनाही नेले होते.

⁶आपल्या सर्व मुलाबाळांना कैदी म्हणून धरून नेलेले पाहून सर्व सैन्याला दुःख आणि संतापाने घेरले. दावीदला दगडांनी ठेचून मारावे असा विचार लोक बोलून दाखवू लागले. त्यामुळे दावीद फार व्याथित झाला. पण त्याच्या परमेश्वराने भरवंसा ठेवून खंबीर राहिला. ⁷अव्याथार या याजकाला त्याने आपला एफोद आणण्यास सांगितले.

⁸दावीदाने मग परमेश्वराला विचारले, “आमच्या कुटुंबियांना धरून नेणाऱ्या शत्रूंचा पाठलाग करू का? शत्रू आमच्या तावडीत सापडेल का?” यावर परमेश्वराने सांगितले, “अवश्य त्यांच्या पाठलागावर जाऊन त्यांना पकड. आपल्या घराच्याची तू सोडवणूक करशील.”

दावीद व त्याचे लोक यांना मिसरी गुलाम भेटतो

⁹⁻¹⁰दावीदाने मग आपल्याबरोबर सहाशे जणांना घेतले आणि ते सर्व बसोर नदीजवळ पोचले. त्यांच्यापैकी दोनशेजण इतके थकले की त्यांना पुढे जाववेना. ते तिथेच राहिले. तेव्हा उरलेली चारशे माणसे दावीद बरोबर पुढे अमालेक्यांच्या पाठलागावर गेली. ¹¹त्यांना एका शेतात एक मिसरी आढळली. त्याला त्यांनी दावीदकडे नेले. त्याला खाऊ पिऊ घातले. ¹²अंजिराच्या ढेपेचा एक तुकडा आणि द्राक्षाचे दोन घड त्यांनी त्याला दिले. तेव्हा त्याला बरे वाटू लागले. तीन दिवस आणि रात्री त्याच्या पोटात अन्न पाणी गेले नव्हते. ¹³दावीदाने त्याला विचारले, “तुझा मालक कोण? तू आलास कुठून?”

तो मिसरी म्हणाला, “मी मिसरी असून एका अमालेक्यांचा गुलाम आहे. तीन दिवसांपूर्वी मी आजारी पडलो तेव्हा माझ्या धन्याने मला सोडून दिले. ¹⁴करेशी राहतात त्या नेगेव प्रदेशावर, यहुदा प्रांतावर व कालेब लोकांच्या दक्षिण भागावर आम्ही हल्ले केले होते. सिकलागही आम्ही जाळले.”

¹⁵दावीद त्याला म्हणाला, “आमच्या बायकामुलांना तुम्ही नेलेत तिथे मला घेऊन जाशील का?”

तेव्हा तो मिसरी दास म्हणाला, “तुम्ही परमेश्वरापुढे शपथ घेतलीत तर मी तुम्हाला मदत करीन. पण तुम्ही मला मारणार नाही किंवा माझ्या धन्याकडे देणार नाही असे मला वचन द्या.”

दावीद अमालेक्यांचा पराभव करतो

¹⁶त्या मिसरी माणसाने दावीदला अमालेक्यांच्या तळापर्यंत नेले. तेथे ते लोक खात पित आणि मौजमजा करत इतस्ततः पसरले होते. पलिष्ठी आणि यहुदा प्रांतातून आणलेल्या लुदीचा ते मनसोक उपभोग घेत होते. ¹⁷दावीदाने त्यांच्यावर हल्ला करून त्यांना मारले. सूर्योदयापासून दुसऱ्या दिवशी संध्याकाळपर्यंत त्यांच्यात लढाई झाली. अमालेक्यांपैकी चारशे तरुण आपापल्या उंटांवर स्वार होऊन पळून गेले. ते वगळता कोणीही वाचले नाही.

¹⁸आपल्या दोन बायकांसकट अमालेक्यांनी जे जे पळवले होते ते सर्व दावीदाने परत मिळवले. ¹⁹कोणीही गहाळ झाले नाही. मुलं, वृद्ध, माणसं, मुलगे, मुली सर्व मैल्यावान वस्तू ज्याच्या त्याला मिळाल्या. अमालेक्यांच्या लुदीतील सर्व काही दावीदाने परत आणले. ²⁰त्यांची सर्व शेरडे मेंढरे आणि गुरे दावीदाने आणली. दावीदाच्या माणसांनी त्यांना पुढे घातले आणि ते म्हणाले, “हे दावीदाने मिळवलेले बक्षीस आहे.”

सर्वांचे वाटे समान

²¹जे दमले भागलेले लोक दावीद बरोबर पुढे जाऊ शकले नाहीत आणि बसोर नदीपाशीच थांबले होते तेथे,

त्या दोनशे जणांकडे दावीद आला. दावीद आणि त्याचे सैन्य येताना पाहून ते त्यांना सामोरे आले. त्यांनी दावीदाच्या सैन्याचे आगत स्वागत केले. दावीदाने त्यांचे क्षेम कुशल विचारले. ²²दावीद बरोबर गेलेल्यांमध्ये काही विघ्नसंतोषी माणसे होती. ती म्हणाली, “ही दोनशे माणसे आपल्या बरोबर पुढे आली नाहीत. तेव्हा त्यांना आपल्या लुदीतील हिस्सा मिळणार नाही. त्यांची बायका मुले तेवढी ज्याची त्याने घ्यावीत.”

²³दावीद त्यांना म्हणाला, “नाही, असे वागू नका. परमेश्वराने आपल्याला काय दिले त्याचा विचार करा. परमेश्वरामुळे शत्रूचा पराभव आपण करू शकलो. ²⁴तुम्ही म्हणता ते कोणी ऐकणार नाही. जे इथे सामानसुमानाजवळ थांबले ते आणि युद्धावर आले ते अशा सर्वांना सारखाच वाटा मिळेल. वाटण्या समान होतील.” ²⁵तेव्हापासून इझ्राएलसाठी हीच वहिवाट पडली; हाच नियम झाला. आजतागायत तो चालू आहे.

²⁶दावीद सिकलाग येथे आला. त्याने अमालेक्यांकडून आणलेल्या लुदीतील काही वस्तू आपले मित्र, यहुदातील वडीलधारी मंडळी यांना पाठवल्या. त्याने सांगितले, “परमेश्वराच्या शत्रूकडून आणलेल्या लुदीतील ही भेट”

²⁷बेथेल, दक्षिणेकडील रामोथ, यत्तोर, ²⁸अरोएर, सिफमोथ, एष्टमो, ²⁹राखाळ, येरहमेतील नगरे तसेच केनीची नगरे, ³⁰हर्मा, कोर आशान, अथाख, ³¹आणि हेब्रोन अशा ज्या ज्या ठिकाणी दावीद आपल्या साथीदारांसह फिरत असे तेथील वडीलधाऱ्यांनाही त्याने या लुदीतील वस्तू पाठवल्या.

शौलचा मृत्यू

31 पलिष्ठांची इझ्राएलांशी लढाई झाली तेव्हा इझ्राएलांनी शत्रूपासून पळ काढला. बरेच इझ्राएल लोक गिलबोवा डोंगरात मारले गेले. ²शौल आणि त्याची मुले यांच्याशी पलिष्ठी निकराने लढले. योनाथान, अबीनादाब आणि मलकीशुवा या शौलच्या मुलांचा पलिष्ठांनी वध केला.

³युद्ध शौलच्या हाताबाहेर जाऊ लागले. तिरंदाजांनी शौलवर बाणांचा वर्षाव केला आणि शौल चांगलाच घायाळ झाला. ⁴तो आपल्या शस्त्रवाहक सेवकाला म्हणाला, “तुझी तलवार उचल आणि माझ्यावर चालव. नाहीतर हे परकीय मला भोसकून भाडूी टिंगल टवाळी करतील.” पण त्या शस्त्रवाहकाने भेदरून या गोष्टीला नकार दिला.

तेव्हा शौलने आपली तलवार उपसली व स्वतःला भोसकले. ⁵शस्त्रवाहकाने शौल मेला हे पाहून आपली तलवार काढली आणि आत्महत्या केली. शौल बरोबरच त्याने देह ठेवला.

⁶अशा प्रकारे त्या दिवशी शौल, त्याची तीन मुले आणि त्याचा शस्त्रवाहक असे सर्व एकदम मृत्युमुखी पडले.

शौलच्या मरणाचा पलिष्ट्यांना आनंद

⁷खोऱ्याच्या दुसऱ्या बाजूला राहणाऱ्या इस्राएली लोकांनी, इस्राएली सैन्याला पळ काढताना पाहिले. शौल आणि त्याची मुले मरण पावल्याचे त्यांना आढळले. तेव्हा त्यांनी ही आपापली गावे सोडून पलायन केले. त्या ठिकाणी मग पलिष्ट्यांनी वस्ती केली.

⁸दुसऱ्या दिवशी हे पलिष्टी मृतांच्या अंगावरील चीजवस्तू लुबाडायला आले. त्यांना शौल आणि त्याची तीन मुले गिलबोवा डोंगरात मरून पडलेली आढळली.

⁹पलिष्ट्यांनी शौलचे मुंडके कापले आणि चिलखत, शस्त्रे पळवली सर्व देशभरच्या लोकांना आणि देवळांमधून

त्यांनी हे वर्तमान कळवले. ¹⁰शौलची शस्त्रे त्यांना अष्टारोथच्या देवळात ठेवली आणि त्याचा मृतदेह बेथ-शानच्या गावकुसावर टांगला.

¹¹पलिष्ट्यांनी शौलची काय गत केली ते याबेश-गिलाद येथील रहिवाश्यांनी ऐकले. ¹²तेव्हा तेथील सैनिक रातोरात तेथून निघून बेथ-शान येथे पोचले. तेथे गावकुसावर टांगलेला शौलचा मृतदेह त्यांनी काढला. शौलच्या मुलांची प्रेते ही काढली. याबेश येथे त्यांनी हे सर्व मृतदेह आणले आणि याबेश येथील सर्वांनी त्यांचे दहन केले. ¹³मग त्यांच्या अस्थी काढून याबेश मधील झाडाखाली पुरल्या. सर्व लोकांनी सात दिवस उपास करून शोक प्रगट केला.

2 शमुवेल

शौलाच्या निधनाचे वृत्त दावीदाला समजते

1 अमालेक्यांचा पाडाव करून दावीद सिकलगा येथे परतला. शौलाच्या मृत्यूनंतर लगेचची ही घटना आहे. दावीदाला सिकलगा येथे येऊन दोन दिवस झाले होते. 2 तिसऱ्या दिवशी तिथे एक तरुण सैनिक आला. तो शौलाच्या छावणीतला होता. त्याचे कपडे फाटलेले आणि डोके धुळीने माखलेले होते. सरळ दावीदापाशी येऊन त्याने लोटगण घातले.

3 दावीदाने त्याला "तू कोठून आलास?" म्हणून विचारले. त्याने आपण नुकतेच इस्राएलांच्या छावणीतून आल्याचे सांगितले.

4 तेव्हा दावीद त्याला म्हणाला, "मग युध्दात कोणाची सरशी झाली ते सांग बरे!"

तो म्हणाला, "लोकांनी लढाईतून पळ काढला. बरेच जण युध्दात कामी आले. शौल आणि त्याचा मुलगा योनाथान दोघेही प्राणाला मुकले."

5 दावीद त्या तरुणाला म्हणाला, "हे दोघे मेले हे तुला कसे कळले?"

6 यावर तो तरुण सैनिक म्हणाला, "योगायोगाने मी गिलबोवाच्या डोंगरावरच होतो. तिथे शौल आपल्या भाल्यावर पडलेला मला दिसला. पलिष्ठांचे रथ आणि घोडेस्वार त्याच्या अगदी नजीक येऊन ठेपले होते. 7 शौलाने मागे वळून पाहिले तेव्हा त्याला मी दिसलो. त्याने मला बोलावले आणि मी ओ दिला. 8 त्याने माझी चौकशी केली. मी अमालेकी असल्याचे त्याला सांगितले. 9 तेव्हा शौल म्हणाला, 'मला जबर दुखापत झाली आहे. तेव्हा मला मारून टाक. एवीतेवी मी मरणाच्या दारातच उभा आहे.'

10 त्याची जखमी अवस्था पाहता तो वाचणार नाही हे दिसतच होते तेव्हा मी त्याचा वध केला. मग त्याचा मुकुट आणि दंडावरचे आभूषण काढून घेतले. स्वामी महाराज, त्याच वस्तू येथे तुमच्यासाठी मी आणल्या आहेत."

11 हे ऐकून दावीदाला इतके दुःख झाले की त्या भरत त्याने आपले कपडे फाडले. त्याच्या सोबतच्या लोकांनीही त्याचे अनुसरण केले. 12 दुःखाने त्यांनी आक्रोश केला. संध्याकाळ पर्यंत त्यांनी काही खाल्ले नाही. शौल, त्याचा मुलगा योनाथान त्याचप्रमाणे परमेश्वराचे लोक म्हणजे इस्राएलाचे लोक मृत्यु मुखी पडले या बदल त्यांनी शोक केला.

दावीद त्या अमालेक्याच्या वधाचा हुकूम सोडतो

13 शौलाच्या मृत्युची बातमी आणणाऱ्या त्या तरुण सैनिकाशी दावीद बोलला. त्याला दावीदाने विचारले, "तू कुठला?" त्याने सांगितले, "मी अमालेकी असून एका परदेशी माणसाचा मुलगा आहे."

14 दावीदाने त्याला विचारले, "देवाने निवडलेल्या राजाचा वध करताना तुला भीती कशी वाटली नाही?"

15-16 पुढे दावीद त्याला म्हणाला, "तुझ्या मृत्यूला तूच जबाबदार आहेस. परमेश्वराच्या अभिषिक्त राजाला आपण मारले असे तू बोलून चुकला आहेस. तू अपराधी आहेस याची तूच आपल्या तोंडाने साक्ष दिली आहेस." दावीदाने मग आपल्या एका तरुण सेवकाला बोलावून या अमालेक्याचा वध करण्यास फर्मावले. त्याप्रमाणे त्या इस्राएली तरुणाने अमालेक्याला मारले.

शौल आणि योनाथानला उद्देशून दावीदचे शोकगीत

17 शौल आणि त्याचा पुत्र योनाथान यांना उद्देशून दावीदाने एक शोकपूर्ण गीत म्हटले. 18 त्याने यहुद्यांना एक शोकगीत शिकवायला सांगितले हे शोकगीत धनुर्विलाप या नावाने ओळखले जाते. याशारच्या पुस्तकात हे गीत लिहिलेले आहे.

19 "हे इस्राएला, तुझे सौंदर्य तुझ्या डोंगरावर नष्ट झाले पाहा, हे शूर कसे धारतीर्थी पडले!

20 ही बातमी गद्य मध्ये सांगू नका अष्कलोनच्या रस्त्यांवर जाहीर करू नका. नाहीतर पलिष्ठांच्या त्या मुली (शहरे) आनंदित होतील. नाहीतर (सुंता न केलेल्या) त्या परकीयांच्या मुलींना (शहरांना) आनंद होईल.

21 गिलबोवाच्या डोंगरावर पाऊस किंवा दव न पडो! तिथल्या शेतातून यज्ञात अर्पण करण्यापुरतेही काही न उगवो! कारण शूरच्या ढालींना तिथे गंज चढला शौलची ढाल तेलपाण्यावाचून तशीच पडली

22 योनाथानच्या धनुष्याने आपल्या वाटच्या शत्रूंचे पारिपत्य केले शौलच्या तलवारीने ही आपले बळी घेतले. रक्ताचे पाट वाहवून त्यांनी लोकांना वधिले, बलदंडांची हत्या केली.

23 शौल आणि योनाथान यांनी आयुष्यभर परस्परान्वर प्रेम केले, एकमेकांना आनंद दिला मृत्युनेही त्यांची ताटातूट

केली नाही. गरुडांहुन ते वेगवान् आणि सिंहापेक्षा बलवान् होते!

²⁴इझ्राएली कन्यांनी, शौलसाठी शोक करा. किरामिजी वस्त्रे त्याने तुम्हाला दिली वस्त्रांवरचे सोन्याचे जरीकाम त्याने दिले.

²⁵युधदात शूर पुरुष कामी आले गिलबोवाच्या डोंगरावर योनाथानला मरण आले.

²⁶बंधो, योनाथान, मी अतिशय दुःखी असून तुझ्यासाठी फार अस्वस्थ आहे. तुझ्या सहवासाचा लाभ मला मिळाला. स्त्रियांच्या प्रेमापेक्षाही तुझे माझ्यावरील प्रेम अधिक होते

²⁷या युधदात पराक्रमी पुरुषांचे पतन झाले त्यांची शस्त्रे नष्ट झाली."

दावीद आणि त्याचे लोक हेब्रोनला जातात

2 दावीदाने मग परमेश्वराला विचारले, "मी यहुदातील एखाद्या नगरात जाऊ का?"

तेव्हा परमेश्वर म्हणाला, "हो खुशाल जा" दावीदाने विचारले, "कुठे जाऊ?" देवाने सांगितले, "हेब्रोनला जा."

²तेव्हा दावीद आपल्या दोन्ही बायकांसह हेब्रोनला गेला. (इज्रेलची अहीनवाम आणि कर्मेलच्या नाबालची विधवा अबीगईल या त्याच्या दोन बायका) ³ आपल्या बरोबरच्या लोकांनाही दावीदाने त्यांच्या त्यांच्या परिवारासकट सोबत घेतले. हेब्रोन येथे आणि आसपासच्या गावांमध्ये या सर्वांनी वस्ती केली.

दावीदाचे याबेशच्या लोकांना धन्यवाद

⁴यहुदा येथील लोक मग हेब्रोनला आले आणि त्यांनी दावीदाला अभिषेक करून यहुदाचा राजा म्हणून घोषित केले. मग त्याला ते म्हणाले, "याबेश गिलादच्या लोकांनी शौलचा दफनविधी केला." ⁵तेव्हा दावीदाने याबेश गिलादच्या लोकांकडे दूत पाठवून संदेश दिला, "आपला स्वामी शौल याचा दफनविधी करून तुम्ही जो दयाभाव दाखवला आहे त्याबद्दल परमेश्वर तुमचे भले करो. ⁶देव तुमच्याशी प्रामाणिक राहील, तुमच्यावर प्रेमाची पाखर घालील. मीही तुमच्याशी दयाळूपणाने वागेन. कारण तुम्ही हे काम केलेले आहे. ⁷आता खंबीर राहा आणि धैर्याने वागा. आपला स्वामी शौल मरण पावला असला तरी यहुदा वंशातील लोकांनी मला राज्याभिषेक केला आहे."

ईश-बोशेथ राजा बनतो

⁸नेरचा मुला अबनेर हा शौलचा सेनापती होता. इकडे तो शौलचा मुलगा ईश-बोशेथ याला घेऊन महनाईम याठिकाणी आला. ⁹आणि त्याने ईश-बोशेथला गिलाद, अशेर, इज्रेल, एफ्राईम, बन्यामीन आणि सर्व इझ्राएल *

यांच्यावर राजा म्हणून नेमले. ¹⁰हा शौलचा पुत्र ईश-बोशेथ इझ्राएलवर राज्य करू लागला तेव्हा चाळीस वर्षांचा होता. त्याने दोन वर्षे कारभार पाहिला. पण यहुदा वंशाचा पाठिंबा दावीदाला होता. ¹¹दावीद हेब्रोनमध्ये राज्य करत होता. त्याने यहुदाच्या घराण्यावर साडेसात वर्षे राज्य केले.

भयंकर झुंज

¹²नेरचा मुलगा अबनेर आणि शौलपुत्र ईश-बोशेथचे सेवक महनाईम सोडून गिबोन येथे आले. ¹³सरुवेचा मुलगा यवाब आणि दावीदचे सेवकही बाहेर पडून गिबोनला आले. गिबोनच्या तलावाशी या दोन गटांची गाठ पडली. तलावाच्या दोन बाजूला दोन्ही सैन्ये उतरली.

¹⁴अबनेर यवाबाला म्हणाला, "आपल्यातील तरुण सैनिकांनी उठून समोरासमोर येऊन दोन हात करावे." यवाब म्हणाला, "ठीक आहे होऊन जाऊ दे."

¹⁵तेव्हा दोन्ही बाजूचे तरुण सैनिक उठले. त्यांनी आपापली संख्या पाहिली. शौलपुत्र ईश-बोशेथ याच्या बाजूने झुंज द्यायला त्यांनी बन्यामीनच्या वंशातील बाराजण निवडले आणि दावीदाच्या सैन्यातील बाराजणांना घेतले.

¹⁶प्रत्येकाने आपल्या प्रतिस्पर्ध्याचे मस्तक धरून त्याच्या कुशीत तलवार खुपसली. तेव्हा सर्व एकदम पडले. म्हणून त्या जागेचे नाव हेलकथहसूरीम म्हणजेच "धारदार सुन्याचे क्षेत्र" असे पडले हे स्थळ गिबोनमध्ये आहे. ¹⁷त्या दिवशी तेथे तुंबळ युध्द झाले. दावीदाच्या सैन्याने त्या दिवशी अबनेर आणि इझ्राएल लोक यांचा पराभव केला.

अबनेरकडून असाएलचा धव

¹⁸यवाब, अबीशय आणि असाएल हे सरुवेचे तीन पुत्र. त्यापैकी असाएल हा वेगवान धावपटू होता, अगदी रानातल्या हरणासारखा चपळ होता. ¹⁹त्याने अबनेरचा पाठलाग सुरू केला. अबनेरचा पाठलाग करताना त्याने डावीकडे अथवा उजवीकडे वळून सुद्धा पाहिले नाही. ²⁰अबनेर ने मागे वळून विचारले, "तू असाएल ना?"

असाएलने होकार भरला

²¹[असाएलला इजा होऊ नये असे अबनेरला वाटत होते.] म्हणून तो असाएलला म्हणाला, "माझा पाठलाग थांबव. एखाद्या तरुण सैनिकाला धर. त्याचे चिलखत स्वतःसाठी घे." पण असाएलने त्याचे न ऐकता अबनेरचा पाठलाग चालूच ठेवला.

²²पुन्हा अबनेर त्याला म्हणाला, "हा पाठलाग थांबव नाहीतर मला तुला मारावे लागेल आणि तसे झाले तर तुझा भाऊ यवाब याला मी तोंड दाखवू शकणार नाही." ²³तरीही असाएल ऐकेना. तेव्हा अबनेरने आपल्या भाल्याचे

इझ्राएल कधी याचा अर्थ देशवाचक असतो इथे वंशवाचक म्हणून घ्यायच आहे.

मागचे टोक असाएलच्या पोटात खुपसले. भाला सरळ त्याच्या पोटात घुसून पाठीतून निघाला. असाएलला तिथे तात्काळ मृत्यू आला.

यवाब आणि अबीशय अबनेरच्या मागावर

असाएलचा मृतदेह तिथेच जमिनीवर पडलेला होता. लोकांनी ते पाहिले आणि ते तिथेच थांबले. ²⁴पण यवाब आणि अबीशय यांनी अबनेरचा पाठलाग चालू ठेवला. ते अम्मा टेकडीपाशी पोहोचले तेव्हा सूर्य नुकताच मावळत होता. (ही टेकडी गिबोन वाळवंटाच्या रस्त्यावरील गिहा गावासमोर आहे.) ²⁵बन्यामीनच्या घराण्यातील लोक अबनेरकडे आले आणि या डोंगराच्या शिखरावर उभे राहिले. ²⁶तेव्हा यवाबाला हाक मारून अबनेरने त्याला विचारले, “आपापसातील या प्राणघातक लढाया अशाच चालू ठेवायच्या आहेत का? याचे पर्यक्सान दुःखात होणार आहे हे तू जाणतोसच. आपल्याच भाऊबंदांचा पाठलाग थांबवायला तुझ्या लोकांना सांग.” ²⁷तेव्हा यवाब म्हणाला, “तू हे सुचवलेस ते चांगले झाले. नाहीतर, देवाच्या जीविताची शपथ, हे लोक सकाळच्या वेळी आपल्याच बांधवांचा पाठलाग करत राहिले असते.” ²⁸आणि यवाबाने रणशिंग फुंकले. त्याच्या बाजूच्या लोकांनी इम्राएल लोकांचा पाठलाग थांबवला. एवढेच नव्हे तर त्यांनी पुढे इम्राएलांशी युद्धही केले नाही.

²⁹अबनेर आणि त्याच्या बरोबरची माणसे यांनी मग रातोरात यार्देन खोऱ्यातून कूच केले. नदी पार करून महनाइमला पोचेपर्यंत ते वाटचाल करत होते.

³⁰यवाबाने अबनेरचा पाठलाग थांबवला आणि तो परतला. आपल्या लोकांना त्याने एकत्र केले तेव्हा असाएल धरून दावीदाच्या सेवकांपैकी एकोणीस जण बेपत्ता असल्याचे त्याला आढळून आले. ³¹पण दावीदाच्या लोकांनी बन्यामीनच्या कुळातील अबनेरची तीनशे साठ माणसे मारली होती. ³²दावीदाच्या लोकांनी असाएलचे दफन बेथलहेम येथे त्याच्या वडीलांच्या थडग्यातच केले.

यवाब आणि त्याची माणसे रात्रभर प्रवास करून उजाडता उजाडता हेब्रोन येथे पोचली.

इम्राएल आणि यहूदा यांच्यात लढाई

3 दावीद आणि शौल यांच्या घराण्यांमध्ये दीर्घकाळ युद्ध चालू राहिले. दिवसेंदिवस दावीदाची ताकद वाढत चालली तर शौलचे घराणे कमकुवत बनत गेले.

हेब्रोन येथे दावीदाच्या सहा मुलांचा जन्म

²हेब्रोन येथे दावीदाला मुलगे झाले, त्यांचा क्रम असा इज्रेलची अहीनवाम हिच्यापासून पहिला मुलगा झाला तो अम्मोन. ³दुसरा मुलगा किलाब, हा कर्मेलेची नाबालची विधवा अबीगईल हिचा मुलगा. अबशालोम तिसरा, गशूरचा राजा तलमय याची मुलगी माका ही याची आई. ⁴अदोनीया

चवथा, हग्गीथ ही त्याची आई. शफाट्या पाचवा, त्याची आई अबीटल. ⁵दावीदाची बायको एरला हिच्यापासून सहावा इथ्राम झाला. हेब्रोनमध्ये जन्मलेले हे त्याचे सहा पुत्र.

अबनेर दावीदाला येऊन मिळण्याचे ठरवतो

⁶शौल आणि दावीद यांच्या घराण्यात चाललेल्या लढायांमध्ये शौलाच्या सैन्यातील अबनेरचे बळ वाढत चालले. ⁷शौलची रिप्पा नामक उपपत्नी होती. ती अथ्याची मुलगी. ईश-बोशेथ अबनेरला म्हणाला, “माझ्या वडिलांच्या दासीशी तू शरीर संबंध का ठेवतोस?”

⁸या बोलण्याचा अबनेरला संताप आला. तो म्हणाला, “शौलशी आणि त्याच्या घराण्याशी मी एकानिष्ठ राहिलेला आहे. दावीदाच्या हातून मी तुमचा पराभव होऊ दिला नाही. मी विश्वासघात केला नाही. * पण आता तू मला या बाईच्या संदर्भात दूषण देत आहेस.

⁹⁻¹⁰आता मात्र मी निर्धाराने सांगतो की, देवाने भाकित केल्याप्रमाणे सर्व घडेल. शौलाच्या घराण्याकडून राज्य काढून घेऊन ते दावीदाकडे सोपवण्याचे भाकित परमेश्वराने केले आहे. परमेश्वर दावीदाला इम्राएल आणि यहूदा यांचा राजा करणार आहे. दानपासून बैर-शेब्यापर्यंत त्याचे राज्य असेल. माझ्याहातून आता हे सर्व प्रत्यक्षात आले नाही तर देव खुशाल माझे वाईट करी.”

¹¹ईश-बोशेथ हे ऐकून इतका घाबरला की त्याने काहीही प्रत्युत्तर केले नाही.

¹²अबनेरने दूतांकरवी दावीदाला निरोप पाठवला, “ह्या प्रदेशांवर कोणी राज्य करावे असे तुला वाटते? माझ्याबरोबर करार कर. म्हणजे इम्राएलचा राजा म्हणून तुला मान्यता मिळवून द्यायला मी मदत करीन.”

¹³यावर दावीद म्हणाला, “हे छान झाले, मी करार करायला तयार आहे. आता माझे एक मागणे आहे. शौलची मुलगी मीखल हिला आपल्याबरोबर आणलेस तरच मी तुला भेटिन.”

पत्नी मीखलशी दावीदाची पुनर्भेट

¹⁴शौलचा मुलगा ईश-बोशेथ याच्याकडे दावीदाने जासूदांकरवी निरोप पाठवला, “माझी पत्नी मीखल हिला माझ्याकडे पाठवून द्यावे. ती मला देण्यात आलेली आहे. तिच्या प्राप्तीसाठी मी शंभर पलिष्ट्यांचा वध केला होता.”

¹⁵तेव्हा ईश-बोशेथने लईशवा मुलगा पालटीयेल याच्याकडून मीखलला आणण्यास माणसे पाठवली.

¹⁶पालटीयेल हा मीखलचा नवरा. तो तिच्यामागोमाग बहूरीम पर्यंत रडतरडत गेला. पण अबनेरने त्याला परत जाण्यास सांगितले तेव्हा तो मागे फिरला.

विश्वासघात केला नाही शब्दशः अर्थ “मी यहूदाच्या कन्याचे डोके आहे काय?”

अबनेरचे दावीदाला मदतीचे आश्वासन

¹⁷अबनेरने इझ्राएलच्या वडीलध्याच्या मंडळीकडे निरोप पाठवला, “दावीदाला राजा करावे असे तुमच्या मनात होते. ¹⁸आता ते प्रत्यक्षात आणा. परमेश्वराने दावीद विषयी म्हटले आहे ‘पलिष्टी लोक आणि इतर शत्रू यांच्यापासून मी माझ्या इझ्राएल लोकांचे संरक्षण करीन. माझा सेवक दावीद याच्यामार्फत मी हे करीन.”

¹⁹अबनेरने हे सर्व हेब्रोन येथे दावीदाच्या कानावर घातले. बन्यामीन घराण्यातील लोकांशीही तो या विषयी बोलला. त्यांना आणि इझ्राएल लोकांना ते चांगले वाटले.

²⁰एवढे झाल्यावर तो आपल्या बरोबर वीस जणांना घेऊन हेब्रोन येथे दावीदाकडे आला. दावीदाने अबनेर आणि त्याच्या बरोबरचे हे सर्वलोक यांना मेजवानी दिली.

²¹अबनेर दावीदाला म्हणाला, “महाराज, सर्व इझ्राएल लोकांना मी आता आपल्या पायाशी एकत्र आणतो. ते तुमच्याशी करार करतील. मग आपल्या इच्छेप्रमाणे तुम्ही इझ्राएलवर राज्य करा.”

तेव्हा दावीदाने अबनेरला निरोप दिला. अबनेर शांततेने परत गेला.

अबनेरचा मृत्यू

²²इकडे यवाब आणि दावीदाचे लोक युध्दावरून परत आले. त्यांनी शत्रूकडून बऱ्याच मौल्यवान वस्तू लुटून आणल्या. दावीदाने निरोप दिल्यावर अबनेर नुकताच शांतचित्ताने तेथून गेला होता. तेव्हा हेब्रोन येथे दावीदाजवळ तो अर्थातच नव्हता. ²³यवाब सर्वसैन्यासह हेब्रोन येथे आला. सैन्यातील लोक यवाबाला म्हणाले, “नेरचा मुलगा अबनेर दावीदाराजाकडे आलेला होता आणि दावीदाने त्याला शांत मनाने जाऊ दिले होते.”

²⁴तेव्हा यवाब राजाकडे आला आणि म्हणाला, “हे आण काय केलेत? अबनेर येथे आलेला असताना तुम्ही त्याला तसेच जाऊ दिलेत! असे का? ²⁵या नेरच्या मुलाला तुम्ही ओळखताच. त्याचा यात कावा आहे. तो येथील बितंबातमी काढायला आला होता.” ²⁶मग दावीदाकडून निघून यवाबाने आपले दूत अबनेरच्या मागावर पाठवले. त्यांनी त्याला सिरा विहिरीजवळ गाठले आणि परत आणले. दावीदाला याची काहीच कल्पना नव्हती. ²⁷हेब्रोन येथे त्याला आणल्यावर यवाबाने त्याला गुप्त मसलत करण्यासाठी म्हणून वेशीच्या आत घेतले आणि अबनेरच्या पोटात वार केला. अबनेर गतप्राण झाला. यवाबाचा भाऊ असाएल याला अबनेरने मारले होते त्याचा यवाबाने सूड उगवला.

दावीदाचा अबनेर करता शोक

²⁸दावीदाला हे वृत्त समजले तेव्हा तो म्हणाला, “नेरचा मुलगा अबनेर याच्या खुनाच्या बाबतीत मी आणि माझे राज्य निर्दोष आहोत. परमेश्वर हे जाणतो. ²⁹यवाब आणि

त्याचे कुटुंबीय या कृत्याला जबाबदार आहेत. तेव्हा अपराधी ते आहेत. [याचे फळ त्यांना भोगावे लागेल] त्याच्या वंशातील लोक महारोग, पंगुत्व यांनी ग्रासले जातील, युध्दात मारले जातील. त्याची अन्नान्नदशा होईल.”

³⁰गिबोनच्या लढाईत अबनेरने असाएलला मारले. आपल्या भावाच्या वधाचे प्रत्युत्तर म्हणून यवाब आणि अबीशय यांनी अबनेरला मारले.

³¹⁻³²दावीदाने यवाब व त्याच्या बरोबरचे सर्व लोक यांना सांगितले, “तुमची ही वस्त्रे फाडा आणि शोक झाला असल्याचे दाखवणारी वस्त्रे घाला. अबनेरच्या मृत्युबद्दल दुःख व्यक्त करा.” त्यांनी हेब्रोन येथे अबनेरचे दफन केले. दावीद अत्यंविधीला हजर होता. अबनेरच्या कबरीपाशी राजा आणि इतर सर्व जण यांनी विलाप केला.

³³तेथे दावीद राजाने हे शोकगीत म्हटले

“एखाद्या मूढ गुन्हेगारप्रमाणे अबनेर मेल्या नाही का?

³⁴अबनेर, अरे, तुझ्या हातात वेड्या नव्हत्या, पाय साखळवंडांनी बांधले नव्हते नाही रे, तुला कपटी लोकांनी मारले.”

मग पुन्हा सर्वांनी अबनेरसाठी शोक व्यक्त केला.

³⁵दावीदाने काही तरी खाऊन घ्यावे म्हणून दिवसभर लोकांनी त्याची मनधरणी केली. पण दावीदाने एक निर्धार केला होता. “सूर्यास्तापूर्वी मी भाकर किंवा तत्सम काहीही खाल्ले तरी देव मला शासन करी, मला संकटात टाको ‘असे तो बोलला होता.” ³⁶लोकांनी हे सर्व पाहिले आणि दावीद राजाची वर्तणूक पाहून त्यांना आनंद झाला. ³⁷दावीदाने अबनेरला मारलेले नाही याबद्दल यहूदा आणि इझ्राएल लोकांची खात्री पटली.

³⁸दावीद राजा आपल्या सेवकांना म्हणाला, “आज एक महत्वाचा पुढारी इझ्राएलमध्ये मारला गेला हे तुम्ही जाणताच. ³⁹त्याच दिवशी राजा म्हणून माझा राज्यभिषेक झाला. सरुवेच्या मुलांचे हे वर्तन मला फार त्रासदायक झाले आहे. परमेश्वर त्यांच्या गुन्हाबद्दल त्यांना तसेच शासन करी.”

शौलाच्या घराण्यावर संकट

4 हेब्रोन येथे अबनेर मरण पावल्याचे शौलाचा मुलगा ईश-बोशेथ याला कळले. तेव्हा तो आणि इतर सर्व लोक भयभीत झाले. ²तेव्हा दोन माणसे ईश-बोशेथला भेटायला आले. ते दोघे सेनानायक असून रेखाब आणि बाना ही त्यांची नावे. हे रिम्मोनचे मुलगे (रिम्मोन हा बैरोथवा बैरोथ नगर बन्यामिन वंशाचे, म्हणून हे ही बन्यामिनी होत. ³पण बैरोथ येथील सर्व लोक गितईम येथे पळून गेले. अजूनही ते तिथेच आहे.)

⁴शौलाचा मुलगा योनाथान याला मफीबोशेथ नावाचा मुलगा होता. इज्रेलहून शौल आणि योनाथान यांच्या निधनाची बातमी आली तेव्हा हा मफीबोशेथ पाच वर्षांचा होता. शत्रूच्या भीतीने त्याची दाई त्याला घेऊन पळाली.

पळापळीत तिच्या हातून तो खाली पडला आणि दोन्ही पायांनी अधू झाला.

⁵बैरोथच्या रिम्मोनीची मुले, रेखाब आणि बाना ही दुपारच्या वेळी ईश-बोशेथच्या घरी गेली. ऊन असल्यामुळे ईश-बोशेथ तेव्हा आराम करत होता. ⁶⁻⁷गहू घेण्याच्या मिषाने रेखाब आणि बाना घरात घुसले. आपल्या शयनगृहात तेव्हा ईश-बोशेथ झोपला होता. त्याच्यावर हल्ला करून या दोघांनी त्याला ठार मारले. त्याचे शिर धडावेगळे करून ते बरोबर घेतले. मग यार्देनच्या खोऱ्यातून रात्रभर वाटचाल करत. ⁸ते हेब्रोन येथे पोचले. आणि दावीदाला त्यांनी ईश-बोशेथचे मस्तक अर्पण केले.

रेखाब आणि बाना दावीद राजाला म्हणाले, “शौल पुत्र ईश-बोशेथ या आपल्या शत्रूचे हे मस्तक. त्याने तुमच्या वधाचा प्रयत्न केला. त्याबद्दल आज परमेश्वरानेच शौलला आणि त्याच्या कुटुंबियांना तुमच्यासाठी शिक्षा केली.”

⁹पण दावीद त्या दोघांना म्हणाला, “देवाशपथ परमेश्वरानेच मला आजपर्यंत सर्व संकटांतून सोडवले आहे.

¹⁰यापूर्वीही एकदा आपण चांगली बातमी आणली आहे असे वाटून एकाने मला सांगितले, पाहा शौल मेला त्याला वाटले या बातमीबद्दल मी त्याला बक्षीस देईन पण मी त्याला धरून सिकलाम येथे ठार केले. ¹¹तुम्हालाही आता ठार करून या भूमीवरून नष्ट केले पाहिजे. कारण, आपल्या घरात, आपल्या बिछान्यावर झोपलेल्या एका चांगल्या माणसाला तुम्ही दुष्टाव्याने ठार केलेत.”

¹²असे म्हणून दावीदाने आपल्या तरुण सैनिकांना रेखाब आणि बाना यांना ठार करायची आज्ञा दिली. तेव्हा या तरुणांनी त्यांचे हात पाय तोडून त्यांना हेब्रोन येथील तळ्यापाशी टांगले. मग हेब्रोन येथे अबनेरच्या कबरीजवळ त्यांनी ईश-बोशेथच्या मस्तकाचे दफन केले.

इझ्राएल लोक दावीदाला राजा करतात

5 इझ्राएलच्या सर्व घराण्यांमधील लोक हेब्रोन येथे दावीद पाशी एकत्र आले आणि त्याला म्हणाले, “आपण इझ्राएल लोकांना एकाच कुटुंबातले, एकाच रक्तामांसाचे आहोत.

²शौल राज्यावर होता तेव्हा सुध्दा तूच युध्दात आमचे नेतृत्व करत होतास इझ्राएलांना युध्दावरून तूच परत आणत होतास. खुद्द परमेश्वर तुला म्हणाला, “माझ्या इझ्राएल प्रजेचा तू मंडपाळ होशील. इझ्राएलवर राज्य करशील.”

³मग इझ्राएल मधील सर्व वडीलधारी मंडळी दावीद राजाला भेटायला हेब्रोन येथे आली. दावीदाने या सर्वांबरोबर परमेश्वरासमक्ष करार केला. त्यानंतर दावीदाला त्या सर्वांनी इझ्राएलचा राजा म्हणून अभिषेक केला.

⁴दावीद राज्य करायला लागला तेव्हा तीस वर्षांचा होता. त्याने चाळीस वर्षे राज्य केले. ⁵हेब्रोनमध्ये यहुदावर त्याने

साडेसात वर्षे राज्य केले आणि तेहतीस वर्षे सर्व इझ्राएल आणि यहुदावर यरुशलेम मधून राज्य केले.

दावीद यरुशलेम नगर जिंकतो

⁶राजाने आपले लोक बरोबर घेऊन यरुशलेम येथे राहणाऱ्या यबूसी लोकांवर स्वारी केली तेव्हा ते यबूसी दावीदाला म्हणाले, “तू आमच्या नगरात* प्रवेश करू शकणार नाहीस. आमच्या येथील आंधळे आणि पांगळे सुध्दा तुम्हाला थोपवतील.” (दावीदाला आपल्या नगरात प्रवेश करणे जमणार नाही असे त्यांना वाटले म्हणून ते असे म्हणाले. ⁷तरीपण दावीदाने सियोन किल्ला घेतला. दावीद नगर असे त्याचे नाव पडले.)

⁸दावीद त्यादिवशी आपल्या लोकांना म्हणाला, “यबूसी लोकांचा पराभव करायचा असेल तर खंदकमार्गे जा आणि त्या आंधळ्या पांगळ्या दावीदाच्या शत्रूंना गाठा.”

यावरूनच, “आंधळे पांगळे यांना या घरात येता यायचे नाही” अशी म्हण पडली.

⁹दावीदाचा मुकुटाम किल्ल्यात होता व त्याचे नाव “दावीदनगर” असे दिले. मिल्लो नामक भाग त्याने उभारला. नगराच्या आत त्याने आणखी बऱ्याच इमारती उभारल्या. ¹⁰सर्वशक्तिमान परमेश्वर त्याच्या बाजूचा होता म्हणून दावीद अधिकाधिक समर्थ होत गेला.

¹¹सोरोचा राजा हीराम याने आपले दूत दावीदाकडे पाठवले. गंधसंरूची झाडे, सुतार, गवंडी हे ही त्याने पाठवले. त्यांनी दावीदासाठी निवासस्थान उभारले. ¹²तेव्हा, परमेश्वराने आपल्याला खरोखरच इझ्राएलाचा राजा केले आहे हे दावीदाला पटले. तसेच देवाने आपल्या लोकांसाठी, इझ्राएल राष्ट्रासाठी, त्याच्या (दावीदाच्या) राज्याला महत्त्व दिले आहे हे ही त्याला उमगले. ¹³हेब्रोनहून आता दावीद यरुशलेम येथे आला. तेथे त्याने आणखी लगे केली आणि त्याच्याकडे आता अधिक दासी आणि बायका होत्या. यरुशलेम येथे त्याच्या आणखी काही मुलांचा जन्म झाला. ¹⁴त्याच्या या यरुशलेम येथे जन्मलेल्या मुलांची नावे अशी. शम्मुवा, शोबाब, नाथान, शलमोन, ¹⁵इभार, अलीशवा, नेफग, याफीय, ¹⁶अलीशामा, एल्यादा आणि अलीफलेट.

दावीदाचे पालिष्ठांशी युध्द

¹⁷दावीदाला इझ्राएल लोकांनी राज्याभिषेक केल्याचे पालिष्ठांनी ऐकले. तेव्हा त्याला शोधून त्याचा वध करण्यासाठी म्हणून ते निघाले. पण हे वृत्त समजल्यावर दावीद यरुशलेम येथील किल्ल्यात आला. ¹⁸पालिष्ठांनी रेफाईमच्या खोऱ्यात तळ दिला. ¹⁹दावीदाने परमेश्वराला विचारले, “मी पालिष्ठांवर चढाई करू का? तुझे साहाय्य मला लाभेल का?”

तू ... नगर यरुशलेम नगर डोंगरावर वसवलेले असून त्याच्या भोवती उंच तटबंदी आहे. म्हणून ते दुर्गम आहे.

परमेश्वर उत्तरला, “होय, पलिष्ठ्यांच्या पराभवात मी तुला खात्रीने मदत करील.”

²⁰तेव्हा दावीद बाल-परासीम येथे गेला आणि त्याने पलिष्ठ्यांचा पराभव केला. दावीद तेव्हा म्हणाला, “खिंडार पडलेल्या धरणातून पाणी घुसावे तसा परमेश्वर माझ्यादेखत शत्रूवर तुटून पडला.” म्हणूनच दावीदाने त्या जागेचे नाव “बाल परासीम” म्हणजेच खिंडार पाडणारा प्रभू असे ठेवले. ²¹पलिष्ठ्यांनी आपल्या देवांच्या मूर्ति त्या ठिकाणीच टाकून दिल्या. दावीदाने आणि त्याच्या माणसांनी त्या तेथून हलवल्या. ²²पलिष्ठ्यांनी पुन्हा एकदा रेफाईमच्या खोऱ्यात तळ दिला. ²³दावीदाने प्रार्थना केली. यावेळी परमेश्वराने सांगितले, “तेथे जाऊ नको त्यांना वळसा घालून पाठीमागे जा. मग तुतीच्या झाडाजवळ त्यांच्यावर हल्ला कर. ²⁴तुम्ही झाडावर चढून बसा. त्यांच्या सैन्याच्या चढाईचा आवाज तुम्हाला झाडाच्या शेंड्यावरून ऐकू येईल. तेव्हा मात्र झटपट उठाव करा कारण परमेश्वराच पलिष्ठ्यांच्या पाडावाला पुढे होईल.”

²⁵दावीदाने मग परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे हालचाली केल्या. पलिष्ठ्यांचा पराभव केला. गोबापासून गेजेरपर्यंत त्यांचा पाठलाग करून त्यांना घालवून दिले.

देवाचा करारकोश यरुशलेममध्ये आणतात

6 दावीदाने पुन्हा इझ्राएलमधून निवडक तीस हजार माणसे निवडून सैन्य तयार केले. ²त्यासह तो पवित्र करार कोश यरुशलेमला आणण्यासाठी यहुदातील बाला येथे गेला. देवाची उपासना करायची असली म्हणजे हा कोश जेथे असेल तेथे लोकांना जावे लागे. हा पवित्र करार कोश म्हणजे देवाचे सिंहासन आहे. करुब देवदूतांच्या प्रतिकृती त्यावर होत्या. त्यावर परमेश्वर राजासारखा बसलेला होता. ³अबीनादाबच्या डोंगरावरील घरातून दावीदाच्या लोकांनी हा पवित्र कोश आणला. मग तो एका नव्या गाडीवर ठेवला. अबीनादाबचे मुलगे उज्या आणि अह्यो हे ती गाडी हाकीत होते.

⁴अबीनादाबच्या डोंगरावरील घरातून हा पवित्र कोश त्यांनी वाहून आणला. अह्यो पवित्र कोशापुढे चालू लागला.

⁵तेव्हा देवदाराच्या लाकडापासून केलेली नानाविध वाद्ये आणि वीणा, सारंगी, डफ, डमरू, झांजा वाजवत दावीद आणि त्याच्या बरोबरचे सर्व इझ्राएल लोक नाचत कोशापुढे चालू लागले.

⁶ते सर्व नाखोनाच्या खळ्यापाशी आले तेव्हा बैल अडखळल्याने कोश गाडीतून पडायला लागला. तेव्हा उज्याने तो सावरला. ⁷परमेश्वराचा त्याच्यावर कोप होऊन उज्जाला मरण आले. पवित्र कोशाला स्पर्श करून त्याने देवाविषयी अनादर दाखवला. तेव्हा करार कोशाशेजारीच उज्या गतप्राण झाला. ⁸या घटनेमुळे दावीद फार खिन्न झाला आणि त्याने या जागेचे नाव “पेरस-उज्या”

म्हणजेच “उज्जाला शासन” असे ठेवले. आजही ते नाव प्रचलित आहे.

⁹मात्र दावीदाला त्या दिवशी परमेश्वराचा धाक वाटू लागला. तो मनात म्हणाला, “आता मी हा पवित्र कोश माझ्याकडे कसा आणू?” ¹⁰परमेश्वराचा पवित्र कोश (पवित्र कोशाची पेटी) आपल्याबरोबर दावीद नगरात आणण्याची दावीदाची इच्छा नव्हती आणि त्याने तो कोश (दावीदानगरात न हलवता) एका बाजूस नेऊन गथच्या ओबेद-अदोम याच्या घरी ठेवला. ¹¹तिथे तो कोश तीन महिने होता. ओबेद-अदोमच्या कुटुंबाला देवाने आशीर्वाद दिला. ¹²पुढे लोक दावीदाला म्हणाले, “ओबेद अदोमच्या कुटुंबाला आणि त्याच्या सर्व मालमतेला परमेश्वराचा आशीर्वाद आहे. कारण पवित्र करार कोश तेथेच आहे.” तेव्हा दावीदाने तो पवित्र कोश त्याच्या घरातून आपल्याकडे आणला. यावेळी दावीदाचा आनंद गगनात मावत नव्हता. ¹³कोश वाहून नेणारे लोक सहा पावले चालून गेल्यावर दावीदाने एक बैल आणि एक धष्टपुष्ट गोऱ्या यांचा बळी दिला. ¹⁴सुती एफोद घालून दावीद परमेश्वरापुढे नाच करत होता.

¹⁵दावीद आणि सर्व इझ्राएल लोक आनंदाने बेभान झाले होते. नगरात कोश आणताना ते जयजयकार करत होते, शिंग वाजवत होते. ¹⁶शौलाची मुलगी मीखल हे सर्व खिडकीतून पाहत होती. कोश नगरात आणत असताना दावीद त्यापुढे नाचत, उड्या मारत होता. मीखलने हे पाहिले तेव्हा तिला खेद वाटला. दावीद स्वतःचे हसे करून घेत आहे असे तिला वाटले.

¹⁷या करार कोशासाठी दावीदाने राहुटी उभारली होती. त्यात योग्य जागी इझ्राएली लोकांनी तो ठेवला. मग दावीदाने परमेश्वरापुढे होमापणे आणि शांतपणे वाहिली.

¹⁸हे झाल्यावर दावीदाने सर्वांना सर्वशक्तिमान परमेश्वराच्या वतीने आशीर्वाद दिले. ¹⁹शिवाय इझ्राएलच्या प्रत्येक स्त्री पुरुषांस त्याने भाकरीचा तुकडा, किसमिसाच्या ढेपेचा तुकडा आणि खजूर मिश्रित भाकरीचा तुकडा दिला. मग सर्वजण आपापल्या घरी गेले.

मीखलचा दावीदावरील राग

²⁰दावीद मग घरातील सर्वांना आशीर्वाद द्यायला घरात आला. तेव्हा शौलकन्या मीखल हिने त्याला गाठले आणि ती म्हणाली, “इझ्राएलच्या राजाने आज आपला मान राखला नाही. नोकरा चाकरांसमोर, दासी समोर त्या मूर्खपैकीच एक असल्याप्रमाणे तुम्ही आपले कपडे काढलेत.” ²¹तेव्हा दावीद तिला म्हणाला, “तुझे वडील किंवा तुझ्या घराण्यातील दुसरे कोणी या सर्वांना वगळून

नोकरा चाकरा ... काढलेत एफोद हे वस्त्र फक्त दावीदाच्या अंगावर होते. त्याने अंग किती झाकले जाते याची आज आपल्याला कल्पना नाही.

परमेश्वराने मला निवडले आहे. सर्व इस्राएलांचा मी नेता आहे. तेव्हा मी परमेश्वरापुढे असाच नाचतगात जाणार. ²²मी याच्याही पुढची पायरी गाठीन. तुला आदर नसेल कदाचित् पण ज्या दासींचा तू उल्लेख केलास त्यांना माझ्याबद्दल आभिमान वाटतो."

²³शौलाची कन्या मीखल हिला मूलबाळ झाले नाही. ती तशीच विनापत्य वारली.

दावीदाचा मंदिर बांधायचा बेत

7 राजा दावीद आपल्या नवीन घरात राहू लागला आणि परमेश्वराने त्याला भोवतालच्या सर्व शत्रूपासून विसावा दिला. ²एकदा नाथान या संदेष्ट्यास दावीद म्हणाला, "इथे मी गंधसरूच्या लाकडापासून केलेल्या डौलदार घरात राहतोय आणि परमेश्वराचा पवित्र कोश मात्र अजूनही राहूटीतच आहे. त्या पवित्र कोशासाठी आता चांगला निवारा बांधायला हवा."

³नाथान राजाला म्हणाला, "आपल्या मनात आहे तसे करा. परमेश्वराची तुम्हाला साथ आहे."

⁴पण त्यादिवशी रात्री नाथानला परमेश्वराचे वचन ऐकू आले. परमेश्वर म्हणाला, ⁵"दावीद या माझ्या सेवकाला जाऊन सांग. 'परमेश्वराचा निरोप असा आहे. माझ्यासाठी निवासस्थान बांधणारा तू नव्हेस. ⁶इस्राएल लोकांना मिसरमधून बाहेर काढले मी त्यावेळी कुठल्या ही घरात राहात नव्हतो मी राहूटीतच फिरलो. तेच माझे घर. ⁷इस्राएल लोकांबरोबर मी जेथे जेथे गेलो, त्या त्या ठिकाणी, माझ्या इस्राएल लोकांचे मेंढपाळ व्हा म्हणून ज्यांना मी सांगितले त्या इस्राएल वंशातील कोणालाही मी कधीही, माझ्यासाठी तू गंधसरूचे, घर का बांधले नाहीस? असे विचारले नाही.'

⁸"शिवाय दावीदाला हे ही सांग 'सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणतो. तू कुरणात मेंढरांमागे फिरत होतास तेव्हाच मी तुला निवडले आहे. तेथून तुला काढून मी तुला इस्राएल लोकांचा नेता केले. ⁹तू जेथे जेथे गेलास तेथे तेथे तुला साथ दिली. तुझ्या शत्रूंचा तुझ्यासाठी पाडाव केला. पृथ्वीवरील इतर महान लोकांप्रमाणे मी तुला सुप्रसिद्ध करीन. ¹⁰⁻¹¹माझ्या इस्राएल लोकांसाठी मी जागेची निवड केली. त्यांना राहायला हक्क ाची जागा दिली. त्यांना रुजवले. त्यांना जागोजाग भटकंती करायला लागू नये म्हणून मी हे केले. पूर्वी मी त्यांच्यावर शास्ते नेमले पण दुर्जनांनी त्यांना त्रास दिला. आता तसे घडणार नाही. तुझ्या सर्व शत्रूपासून मी तुला शांती देतो. मी तुला असे अभिवचन देतो की तुझे घराणे कायमचे राजघराणे होईल.)

¹²तुझे जीवन संपुष्टात आले म्हणजे मृत्यूनंतर तुझ्या पूर्वजांशेजारी तुझे दफन होईल. पण मी तुझ्या मुलांपैकीच कोणालातरी राजा करीन. ¹³तो माझ्या नावाप्रतिर्थ घर (मंदिर) बांधील. त्याचे राज्य मी नेहमीसाठी मजबूत करीन. ¹⁴मी त्याचा पिता आणि तो माझा पुत्र असेल. त्याच्या

हातून पाप घडले तर लोकांकडून मी त्याला शासन घडवीन. तेच माझे चाबूक ¹⁵पण माझे त्याच्यावरचे प्रेम खंडित होणार नाही. त्याच्यावर माझी कृपादृष्टी राहील. शौलावरील माझा लोभ आणि प्रेम संपुष्टात आले. मी तुझ्याकडे वळलो तेव्हा तुझ्यासमोर मी त्याला दूर ढकलले. पण तुझ्या घराण्याच्या बाबतीत मी असे करणार नाही. ¹⁶राजसत्ता तुझ्याच वंशात चालू राहील याचा विश्वास बाळग. तुझे राज्य अबाधित राहील. तुझे सिंहासन टिकून राहील."

¹⁷नाथानने दावीदाला हा दृष्टांत आणि देवाचे सर्व बोलणे ऐकवले.

दावीदाची प्रार्थना

¹⁸यानंतर दावीद आत जाऊन परमेश्वरासमोर बसला आणि म्हणाला, "हे प्रभो, परमेश्वरा, मला एवढी किंमत तू का देतोस? माझे घराणे तुला महत्वाचे का वाटते? तू मला एवढे मोठे का केलेस? ¹⁹मी केवळ तुझा सेवक आहे. [तुझ्या माझ्यावर किती लोभ आहे!] पुढे माझ्या वंशजांबद्दलही तू असाच लोभ दाखवला आहेस. सर्वांशी तुझा व्यवहार नेहमी असाच असतो का? ²⁰मी आणखी काय बोलणार? प्रभु परमेश्वरा, तू तुझ्या सेवकाला जाणतोसच. ²¹तू करणार म्हणालास आणि तुला तसे करायची इच्छा आहे तेव्हा या अद्भुत गोष्टी खरोखरच घडतील. मला, तुझ्या सेवकाला, तू त्याची पूर्णकल्पनाही द्यायचे ठरवलेस. ²²माझ्या प्रभो परमेश्वरा, तू खरोखरच महान आहेस. तुझ्यासारखा कोणी नाही. तुझ्याखेरीज अन्य कोणी देव नाही. तुझ्या लीला आम्ही ऐकल्या आहेत म्हणून आम्ही हे जाणतो.

²³पृथ्वीच्या पाठीवर इस्राएलसारखे राष्ट्र नाही. इस्राएलाची प्रजा ही खास प्रजा आहे. [ती गुलाम होती] तिला तू मिसरमधून सोडवलेस आणि मुक्त केलेस. तिला आपली प्रजा मानलेस. इस्राएलासाठी तू महान आणि अद्भुत चमत्कार केलेस.

²⁴तू निरंतर त्यांना स्वतःच्या कवेत घेतलेस. तू त्यांचा देव झालास.

²⁵"आता तर, परमेश्वर देवा, या तुझ्या सेवकासाठी काही गोष्टी सिध्दीस नेणार आहेस. तुझ्या वचनाप्रमाणे कृपा करून तसेच होऊ दे. माझा वंश सतत राज्य करू दे. ²⁶मग तुझ्या नावाचा महिमा वाढेल. लोक म्हणतील, 'सर्वशक्तिमान परमेश्वर देवाची इस्राएलवर सत्ता आहे. तुझी सेवा करायला सेवक दावीद याच्या घराण्याला बळ मिळू दे.'

²⁷"सर्वशक्तिमान परमेश्वरा, इस्राएलाच्या देवा, तूच हे मला दाखवले आहेस. तू म्हणालास, 'मी तुझ्यासाठी घर बांधीन' म्हणून मी, तुझा सेवक तुझ्यापुढे ही प्रार्थना करण्याचे साहस करत आहे. ²⁸प्रभो, परमेश्वरा तूच आमचा देव आहेस. तुझ्या सांगण्यावर माझा पूर्ण भरंवसा

आहे. या सर्व चांगल्या गोष्टी माझ्याबाबतीत तुझ्या या सेवकाच्या बाबतीत घडणार आहेत असे तू म्हणालास. ²⁹आता माझ्या घराण्याला आशीर्वाद दे. माझा वंश सातत्याने चालू दे. हे प्रभो परमेश्वरा तूच तसे म्हणाला आहेस आमच्यावर तुझ्या आशीर्वादाचे छत्र कायमचे राहील असा तुझा आशीर्वाद आहे.”

दावीद अनेक युद्धे जिंकतो

8 यानंतर दावीदाने पलिष्ठांचा पराभव केला. आणि त्यांच्या राजधानीच्या शहरावरील त्यांची सत्ता त्यांच्या हातून काढून घेतली. ²मवाबातील लोकांचाही त्याने पराभव केला. त्या सर्वांना त्याने जमिनीवर पडून राहयला लावले आणि दोरीच्या सहाय्याने त्यांच्या रांगा केल्या त्यापैकी दोन रांगांतील लोकांना ठार केले आणि तिसऱ्या रांगेतील लोकांना जीवदान दिले. अशाप्रकारे मवाबातील हे लोक दावीदाचे अंकित बनले. त्यांनी दावीदाला खंडणी दिली.

³रहोबचा मुलगा हजर हा सोबाचा राजा होता. फरत नदीजवळच्या आपल्या जमिनीचा ताबा घ्यायला, तिची हद्द निश्चित करायला दावीद तिकडे गेला तेव्हा त्याने या हद्देजरचा पराभव केला. ⁴सतराशे घोडेस्वार आणि वीसहजारांचे पायदळ त्याने हद्देजर कडून बळकावले. रथाचे शंभर घोडे वगळता सर्व घोड्यांना त्याने कुचकामी करून टाकले.

⁵दिमिष्कामधील अरामी लोक हद्देजरच्या मदतीला आले. त्या बावीस हजार अरामींनाही दावीदाने ठार केले. ⁶मग त्याने दिमिष्कातील अरामात आपली ठाणी बसवली. हे अरामी लोकही दावीदाचे अंकित झाले आणि त्यांनी खंडणी आणली. दावीदाला परमेश्वराने तो जाईल तेथे यश दिले. ⁷हद्देजरच्या सैनिकांकडील सोन्याच्या ढाली दावीदाने ताब्यात घेऊन त्या यरुशलेमला आणल्या ⁸हद्देजरच्या ताब्यातील बेटा आणि बेरोथा (हद्देजरची नगरे) येथील अनेक पितळी वस्तुही दावीदाने आणल्या. ⁹हमाथचा राजा तोई याने, दावीदाने हद्देजरच्या संपूर्ण सैन्याचा पाडाव केल्याचे ऐकले. ¹⁰तेव्हा त्याने आपला मुलगा योराम याला राजा दावीद याच्याकडे पाठवले. हद्देजरशी लढाईकरून त्याचा पाडाव केल्याबद्दल योरामने त्याचे अभिनंदन करून त्याला आशीर्वाद दिले. (हद्देजरने यापूर्वी तोईशी लढाया केल्या होत्या) योरामने सोने, चांदी आणि पितळेच्या भेटवस्तू दावीदासाठी आणल्या होत्या. ¹¹दावीदाने त्या स्वीकारून परमेश्वराला अर्पण केल्या. या आधीच्या समर्पित वस्तूंबरोबरच त्या ठेवून दिल्या. आपण पराभूत केलेल्या राष्ट्रांमधून दावीदाने लूट आणलेली होती. ¹²दावीदाने अरामी, मवाबी, अम्मोनी, पलिष्ठी आणि अमालेकी यांचा पराभव केला. रहोबचा मुलगा, सोबाचा राजा हद्देजर याचा पराभव केला. ¹³क्षार खोऱ्यातील अठरा हजार अरामींचा पाडाव करून तो परत आला तेव्हा त्याचा जयजयकार झाला. ¹⁴अदोम

मध्ये त्याने शिपायांची ठाणी बसवली. अदोमच्या सर्व प्रांतात अशी ठाणी बसवली. अदोमलोक त्याचे अंकित झाले. जेथे जाईल तेथे परमेश्वराने दावीदाला विजय मिळवून दिला.

दावीदाचे राज्य

¹⁵दावीदाची सत्ता सर्व इस्राएलवर होती. त्याने प्रजेला न्यायाने धर्माने वागवले ¹⁶सरूवेचा मुलगा यवाब सेनापती होता. अहीलुदाचा मुलगा यहोशाफाट हा अखबारनवीस होता. ¹⁷अहीटुबाचा मुलगा सादोक आणि अब्थाथारचा मुलगा अहीमलेख हे याजक होते. सराया कार्यवाह होता. ¹⁸यहोयादचा मुलगा बनाया हा करेथी आणि पलेथी * यांचा प्रमुख होता. दावीदाची मुले महत्वाचे नेते होते.

शौलाच्या कुटुंबियांवर दावीदाची मेहेरनजर

9 दावीदाने विचारले, “शौलाच्या घराण्यातील कोणी व्यक्ती अजून राहिली आहे का? योनाथान साठी मला तिच्यावर दया दाखवली पाहिजे” ²सीबा नावाचा एक चाकर शौलाच्या घराण्यातला होता. दावीदाच्या सेवकांनी त्याला दावीदासमोर पाचारण केले. दावीदाने त्याला विचारले, “तूच सीबा काय?” सीबा म्हणाला, “होय, मीच तुमचा दास सीबा.”

³तेव्हा राजा म्हणाला, “शौलाच्या घराण्यातील कोणी आहे काय? देवाच्या कृपेचा लाभ त्याला मिळाला पाहिजे.” सीबा राजाला म्हणाला, “योनाथानचा मुलगाच आहे. तो दोन्ही पायांनी पांगळ्या झाला आहे.” ⁴तेव्हा दावीदाने सीबाला त्याचा ठाबाठिकाणा विचारला. सीबाने सांगितले, “तो लो-दबार येथे, अम्मीएलचा मुलगा माखीर याच्या घरी आहे.” ⁵तेव्हा राजा दावीदाने योनाथानच्या मुलाला आणण्यासाठी तेथे माणसे पाठवली. ⁶योनाथानचा मुलगा मफीबोशेथ आला आणि राजापुढे नतमस्तक होऊन उभा राहिला. “मफीबोशेथ?” राजाने विचारले.

मफीबोशेथ म्हणाला, “होय, मीच तुमचा सेवक मफीबोशेथ.”

⁷त्याला दावीद म्हणाला, “भिऊ नको. माझा तुझ्यावर लोभ आहे. तुझ्या वडीलांसाठी मी एवढे करीन. तुझे आजोबा शौल यांची सर्व जमीन मी तुला परत देईन. माझ्या पंक्तीला नेहमी बसण्याचा मान तुला मिळेल.”

⁸मफीबोशेथने फुहा दंडवत घातले. तो म्हणाला, “मेलेल्या कुत्र्याला एवढीही माझी किंमत नाही. पण आपण या सेवकावर कृपादृष्टी करत आहात.” ⁹दावीदाने मग शौलाचा सेवक सीबा याला बोलवले. त्याला तो म्हणाला, “शौलाच्या

करेथी आणि पलेथी हे दावीदाचे खास अंगरक्षक. जुन्या आर्मेक भाषांतरात यांचा उल्लेख “धनुर्धर आणि दगडफेक करणारे” असा आहे. अचूक शिरसंधान करणारे, नेमबाजी करणारे असा अर्थ घेता येईल.

मालकीचे जे जे काही आहे ते मी या तुझ्या मालकांच्या नातवाला, मफीबोशेथला दिले आहे. ^{१०}त्याची जमीन तू कसायची. तुझी मुले आणि सेवक यांनी एवढे केले पाहिजे. तुम्ही शेतात पीक काढा म्हणजे तुझ्या मालकांच्या नातवाचा त्यावर निर्वाह होईल. पण तो नेहमी माझ्या पंक्तीला जेवेल.”

सीबाला पंधरा मुलगे आणि वीस नोकर होते. ^{११}सीबा दावीदाला म्हणाला, “मी तुमचा दास आहे. माझ्या धन्याच्या, राजाच्या हुकुमाप्रमाणेच मी वागेन.” तेव्हा मफीबोशेथ दावीदाच्या मुलांप्रमाणेच दावीदाच्या पंक्तीला बसून जेवू लागला. ^{१२}मफीबोशेथला मीखा नावाचा लहान मुलगा होता. सीबाच्या परिवारातील सर्व लोक मफीबोशेथचे चाकर झाले. ^{१३}मफीबोशेथ दोन्ही पायांनी पांगळ्या होता. यरुशलेम येथे त्याचे वास्तव्य होते. तो नित्य राजाच्या टेबलावर भोजन करीत असे.

दावीदाच्या दूतांचा हानून कडून अपमान

१० पुढे अम्मोन्यांचा राजा नाहाश मरण पावला. त्याच्यानंतर त्याचा मुलगा हानून राज्यावर आला. ^२दावीदाने विचार केला, “नाहाशचा माझ्यावर लोभ होता तेव्हा त्याचा मुलगा हानून याच्याशी मी सौजन्याने वागेन.” दावीदाने मग हानूनला पितृशोक झाला म्हणून त्याच्या सांत्वनसाठी आपल्या सेवकांना पाठवले.

तेव्हा ते सेवक अम्मोन्यांच्या प्रांतात आले. ^३पण अम्मोनी अधिकारी हानूनला, आपल्या धन्याला म्हणाले, “तुमच्या सांत्वनसाठी माणसे पाठवून दावीद तुमच्या वडीलांचा मान राखतोय, असे तुम्हाला वाटते का? उलट गुप्तपणे तुमच्या प्रांतातील खबर काढायला त्याने या लोकांना पाठवले आहे. त्यांचा तुझ्याविरुद्ध उठाव करायचा बेत आहे.”

^४तेव्हा हानूनने दावीदाच्या त्या सेवकांना ताब्यात घेतले, आणि त्यांच्या दाढ्या अर्ध्या छाटल्या त्यांची कंबरेखालची वस्त्रे मध्यभागी फाडून ठेवली. एवढे करून त्यांना त्याने परत पाठवले.

^५लोकांकडून हे दावीदाला कळले तेव्हा त्याने आपल्या या सेवकांची गाठ घेण्यास माणसे पाठवली. हे सेवक खूप शरमिंदे झाले होते. दावीदाने त्यांना सांगितले, “तुमच्या दाढ्या वाढून पूर्ववत होईपर्यंत यरीहो येथेच राहा. मग यरुशलेम येथे या.”

अम्मोन्यांवर चढाई

^६आपण दावीदाचे शत्रुत्व ओढवले आहे हे अम्मोन्यांच्या लक्षात आले. तेव्हा त्यांनी बेथ-रहोब आणि सोबा येथील अरामी माणसे मोलाने घेतली. अराम्यांचे पायदळ वीस हजारचे होते. शिवाय माका राजाची एक हजार माणसे तसेच तोबचे बारा हजार सैनिक घेतले.

^७दावीदाने हे ऐकले तेव्हा आपल्या लढाऊ सैन्यासह यवाबाला पाठवले. ^८अम्मोनी बाहेर पडून युध्दाला सज्ज झाले. नगराच्या वेशीपाशी त्यांनी व्यूह रचला. सोबा आणि

रहोब येथील अरामी, तसेच माकाचे व तोबचे सैनिक हे सर्व मिळून स्वतंत्रपणे युद्धासाठी उभे राहिले.

^९अम्मोन्यांनी पुढून तसेच मागून आपल्याला घेरले आहे हे यवाबाने पाहिले. तेव्हा त्याने झग्राएलतील उत्तम योद्ध्यांची निवड केली. त्यांना अराम्यांच्या विरुद्ध लढायला सज्ज केले. ^{१०}मग आपला भाऊ अबीशाय याच्या हवाली आणखी काही माणसांना करून अम्मोन्यांचा सामना करायला सांगितले. ^{११}यवाब अबीशायला म्हणाला, “अरीमी मला भारी पडत आहेत असे दिसले तर तू माझ्या मदतीला ये. जर अम्मोनी प्रबल आहेत असे लक्षात आले तर मी तुझ्या मदतीला येईन. ^{१२}हिंमत बाळग आपल्या लोकांसाठी, देवाच्या नगरासाठी आपण पराक्रमाची शिकस्त करू. परमेश्वर त्याला योग्य वाटेल तसे करील.”

^{१३}यानंतर यवाबाने आपल्या लोकांसह अराम्यांवर चढाई केली. अरामी लोकांनी त्यांच्या समोरून पळ काढला.

^{१४}अराम्यांनी पलायन केलेले पाहताच अम्मोनीही अबीशाय समोरून पळून गेले आणि आपल्या नगरात परतले. अम्मोन्यांबरोबरच्या या लढाई नंतर यवाब यरुशलेमला परतला.

पुन्हा युध्द करण्याचा अराम्यांचा निर्णय

^{१५}झग्राएलानी आपला पराभव केला हे अराम्यांनी पाहिले. तेव्हा ते सर्व एकत्र आले आणि त्यांनी [मोठे सैन्य उभारले]

^{१६}हदरेजरने (फरात) नदीच्या पलीकडे राहाणाऱ्या अराम्यांना एकत्र आणण्यासाठी माणसे पाठवली. हे अरामी हेलाम येथे आले. हदरेजरचा सेनापती शोबख याने त्यांचे नेतृत्व केले.

^{१७}हे दावीदाच्या कानावर आले. तेव्हा त्याने सर्व झग्राएलींना एकत्र आणले. यार्देन नदी पार करून ते हेलाम येथे गेले.

तेथे अराम्यांनी सर्व तयारीनिशी हल्ला केला. ^{१८}पण दावीदाने अराम्यांचा पराभव केला. अराम्यांनी झग्राएल लोकां समोरून पळ काढला. दावीदाने सातशे रथांवरील माणसे आणि चाळीस हजार घोडेस्वार यांना ठार केले. अरामी सैन्याचा प्रमुख शोबख यालाही दावीदाने ठार केले.

^{१९}हदरेजरच्या मांडलीक राजांनीही झग्राएलानीं केलेला हा पराभव पाहिला. तेव्हा त्यांनी झग्राएलशी तह केला व झग्राएलांचे ते चाकर झाले. पुन्हा अम्मोन्यांना मदत करायची अम्मोन्यांनी धास्ती घेतली.

दावीद बथशेबाला भेटतो

११ वसंत ऋतूमध्ये ज्यावेळी राजे युध्द मोहिमांवर जातात त्यावेळी दावीदाने यवाबाला सर्व नोकरा चाकरांचा लवाजमा आणि समस्त झग्राएलंना अम्मोन्यांच्या संहारासाठी पाठवले. यवाबाच्या सैन्याने अम्मोन्यांच्या राब्या या राजधानीच्या शहराला वेढा घातला.

दावीद मात्र यरूशलेम येथेच राहिला. ²संध्याकाळी तो आपल्या पलंगावरून उठला आणि राजमहालाच्या छतावरून फिरू लागला. तिथून त्याला एक बाई स्नान करताना दिसली. ती अतिशय रुपवान होती. ³तेव्हा दावीदाने आपल्या सेवकवर्गाला बोलवून तिची माहिती काढली. सेवकाने सांगितले, “ती अलीयमची मुलगी बथशेबा उरीया हिती याची ती पत्नी.”

⁴तिला आपल्याकडे घेऊन यायला दावीदाने निरोप्याला पाठवले. ती आल्यावर दावीदाने तिच्याशी शरीरसंबंध केला. नंतर स्नान करून शुध्द होऊन ती पुन्हा आपल्या घरी परतली. ⁵पण बथशेबा गर्भवती राहिली. दावीदाला तिने निरोप पाठवला. तिने सांगितले, “मी गरोदर आहे.”

दावीद पाप लपवायचा प्रयत्न करतो

⁶दावीदाने यवाबाला निरोप पाठवला की उरीया हितीला माझ्याकडे पाठवा. तेव्हा यवाबाने उरीया हितीला दावीदकडे पाठवले. ⁷उरीया आल्यावर दावीद त्याच्याशी बोलला. उरीयाला त्याने यवाब, सर्व सैन्य, लढाई यांचे वर्तमान विचारले. ⁸मग म्हणाला, “घरी जा आणि आराम कर.” उरीया महालातून बाहेर पडला त्यानंतर त्याच्यासाठी राजातर्फे भेट पाठवण्यात आली ⁹पण उरीया घरी गेला नाही. तो महालाच्या बाहेरच दाराशी झोपून राहिला. राजाच्या सेवकवर्गा प्रमाणेच तो तिथे झोपला. ¹⁰उरीया घरी परतला नसल्याचे सेवकांनी दावीदाला सांगितले.

तेव्हा दावीद उरीयाला म्हणाला, “तू लांबून प्रवास करून आला आहेस तू घरी का गेला नाहीस?”

¹¹उरीया दावीदाला म्हणाला, “पवित्र करारकोश, झप्पाएलचे सैनिक आणि यहूदा हे राहूच्यामध्ये राहात आहेत. माझा धनी यवाब आणि महाराजांचे (दावीदाचे) सेवक ही खुल्या मैदानात तळ देऊन आहेत. अशा वेळी मीच तेवढे घरी जाऊन खाणे-पिणे, बायकोच्या सहवासात झोपणे योग्य होणार नाही.”

¹²दावीद उरीयाला म्हणाला, “आजच्या दिवस इथे राहा. उद्या मी तुला युध्दभूमीवर पाठवतो.”

उरीयाने त्या दिवशी यरूशलेममध्येच मुक्काम केला. ¹³दुसऱ्या दिवशी सकाळी दावीदाने त्याला भेटायला बोलवले. दावीदाबरोबर उरीयाने जेवणखाण केले. दावीदाने त्याला बेहोश होईपर्यंत मद्य पाजले. पण तरी उरीया घरी गेला नाही. त्या संध्याकाळी तो राजाच्या सेवकांबरोबरच महालाच्या दाराशी झोपायला गेला.

दावीदाचा उरीयाला मारण्याचा कट

¹⁴दुसऱ्या दिवशी सकाळी दावीदाने यवाबासाठी एक पत्र लिहून ते उरीयाला न्यायला सांगितले. ¹⁵त्या पत्रात दावीदाने लिहिले होते, “आघाडीवर जेथे तुंबळ युध्द चालले

असेल तेथे उरीयाला पाठव. त्याला एकट्याला तेथे सोडा म्हणजे तो युध्दात कामी येईल.”

¹⁶यवाबाने नगराची टेहेळणी करून सर्वात लढवय्ये अम्मोनी कोठे आहेत ते पाहिले आणि उरीयाला तेथे नेमले. ¹⁷राब्बा नगरातील लोक यवाब विरुद्ध चालून आले. दावीदाची काही माणसे मारली गेली. उरीया हिती हा त्यापैकी एक होता. ¹⁸नंतर यवाबाने युध्दातील हकिकतीचे साद्यंत वृत्त दावीदाला पाठवले. ¹⁹युध्दात जे जे झाले ते सर्व सांगायला त्याने आपल्या नोकऱ्याला सांगितले. ²⁰यवाब सेवकाला म्हणाला, “कदाचित राजा संतापून म्हणेल, ‘यवाबाचे सैन्य नगराच्या इतके जवळ भिडले कसे? शत्रू तटाच्या भितीवरून शिरसंधान करतील हे त्याला ठाऊक असायला हवे. ²¹तेबेसमध्ये यरुब्बेशेथचा मुलगा अबीमलेख याला एका बाईने मारले हे आठवते ना? तिने तटबंदीवरून जात्याची तळी उचलून अबीमलेखवर टाकली. असे असताना हा इतक्या जवळ का गेला?’ राजा दावीद असे काही म्हणाला तर त्याला हे ही म्हणावे, ‘उरीया हिती हा तुमचा सेवकही यात मारला गेला.’”

²²निरोप्याने दावीदाकडे जाऊन यवाबाने जे जे सांगयला सांगितले ते सर्व कथन केले. ²³तो म्हणाला, “अम्मोन्यांनी आमच्यावर मैदानात हल्ला केला. आम्ही त्यांचा सामना करून त्यांना नगराच्या वेशीपर्यंत पळवून लावले. ²⁴मग तटबंदीवरील काही लोकांनी आपल्या शिपायांवर बाणांचा वर्षाव केला. त्यात काही जण ठार झाले. उरीया हिती हा तुमचा सेवकही त्यात प्राणाला मुकला.”

²⁵दावीद त्या निरोप्याला म्हणाला, “यवाबाला सांग, ‘निराश होऊ नको, हिंमत सोडू नको. तलवारीने कोणाचाही संहार होऊ शकतो. राब्बावर आणखी जोरदार हल्ला चढवा. तुम्ही जिंकाल.’ यवाबाला माझा हा निरोप सांगून प्रोत्साहन दे.”

दावीदाचा बथशेबाशी विवाह

²⁶उरीया मरण पावल्याचे बथशेबाला कळले. तिने पतिनिधनाबद्दल शोक केला. ²⁷काही काळाने तिचे दुःख ओसरल्यावर दावीदाने सेवकांकरवी तिला आपल्याकडे आणवले. ती त्याची पत्नी झाली आणि त्याच्या मुलाला तिने जन्म दिला. पण दावीदाचे हे नीच कृत्य परमेश्वराला पसंत पडले नाही.

नाथान दावीदाशी बोलतो

12 परमेश्वराने नाथानला दावीदाकडे पाठवले. तेव्हा नाथान दावीदाकडे आला. नाथान म्हणाला, “एका नगरात दोन माणसे होती. एक श्रीमंत होता आणि एक गरीब. ²श्रीमंत माणसाकडे मेंढरे आणि गुरे भरपूर होती. ³पण गरीबाकडे त्याने विकत घेतलेल्या एका लहान मेंढी खेरीज काही नव्हते. त्याने त्या मेंढीला खाऊपिऊ घातले. या गरीब माणसाच्या मुलाबाळांबरोबर ती वाढली. त्याच्याच

अन्नातला घास ती खाई, त्याच्याच कपातले पाणी ती पिई. त्याच्याच छातीवर डोके ठेवून झोपे, त्या गरीबाला ती मेंढी मुलीसारखीच होती

⁴“एकदा एक प्रवासी श्रीमंत माणसाकडे आला. त्या प्रवाश्याला खाऊपिऊ घालायची श्रीमंत माणसाची इच्छा होती. पण आपल्या गुरांमंदरांमधून त्याला काही काढून घ्यायचे नव्हते. तेव्हा त्याने त्या गरीब माणसाची मेंढी घेतली. तिला मारले आणि त्या प्रवाश्यासाठी अन्न शिजवले.”

⁵दावीदाला या श्रीमंत माणसाचा फारच राग आला. तो नाथानला म्हणाला, “परमेश्वराची शपथ, या माणसाला प्राणदंड मिळाला पाहिजे ⁶त्या मेंढीच्या चौपट पैसे त्याने भरले पाहिजेत. कारण त्याचे हे भयंकर कृत्य करताना त्याला दया आली नाही.”

नाथान दावीदाला त्याच्या पापाबद्दल सांगतो

⁷तेव्हा नाथान दावीदाला म्हणाला, “तूच तो माणूस आहेस. इझ्राएलचा देव परमेश्वर म्हणतो, ‘इझ्राएलचा राजा म्हणून मी तुला अभिषेक केला. तुला शौलापासून वाचवले.’ ⁸त्याचे घरदार आणि बायका तुझ्या स्वाधीन केल्या. इझ्राएल आणि यहूदाचा तुला राजा केले. एवढे पुरेसे नव्हते म्हणून तुला आणखीही देत राहिले. ⁹असे असताना तू परमेश्वराची आज्ञा का मोडलीस? त्याच्या दृष्टीने वाईट असे कृत्य का केलेस? उरीया हितीला तू तलवारीने मारलेस आणि त्याच्या बायकोचा स्वतःची बायको म्हणून स्वीकार केलास. होय, अम्मोन्यांच्या तलवारीने तू त्याचा वध करवलास. ¹⁰तेव्हा आता ही तलवार तुझ्या कुटुंबाचा पिच्छा सोडणार नाही. तू उरीया हितीच्या बायकोचे हरण केलेस. तुला माझी पर्वा नाही हेच यातून दिसते.’

¹¹“परमेश्वर म्हणतो, ‘आता तुझ्यावर संकटे कोसळतील. अडचणींना सुरुवात तुझ्या घरातूनच होईल. तुझ्या बायका तुझ्यापासून मी हिरावून घेऊन त्या तुझ्या एका आत्माच्याच हवाली करीन. तो तुझ्या बायका बरोबर झोपेल आणि ही गोष्ट सर्वासमक्ष घडेल. ¹²बथशेबाचा उपभोग तू गुपचूप घेतलास पण हे मात्र सूर्याच्या साक्षीने, सर्व इझ्राएलां देखत होईल.’”

¹³मग दावीद नाथानला म्हणाला, “माझ्याहातून परमेश्वराचा मोठाच अपराध घडला आहे.”

नाथान तेव्हा दावीदाला म्हणाला, “परमेश्वराने हा तुझा अपराध पोटात घातला आहे. तू मरणार नाहीस. ¹⁴पण परमेश्वराच्या शत्रूंना तू त्याचा उपहास करायला मोठेच निमित्त दिलेस. तेव्हा हा तुझा मुलगा मरेल.”

दावीद आणि बथशेबा यांच्या मुलाचा मृत्यू

¹⁵यानंतर नाथान घरी परतला. उरीयाची पत्नी बथशेबा आणि दावीद यांना झालेला मुलगा परमेश्वराच्या कोपामुळे खूप आजारी पडला. ¹⁶दावीदाने बाळासाठी देवाची प्रार्थना

केली. दावीदाने अन्नपाण्याचा त्याग केला. घरात जाऊन रात्रभर जमिनीवर पडून राहिला.

¹⁷घरातील वडीलधाऱ्या माणसांनी येऊन दावीदाला जमिनीवरून उठवायचा खूप प्रयत्न केला. पण काही केल्या दावीद तिथून हलेना. त्यांच्याबरोबर खायला प्यायलाही त्याने नकार दिला. ¹⁸सातव्या दिवशी ते मूल मरण पावले. मुलाच्या मृत्यूची बातमी दावीदाला द्यायला त्याचे नोकर कचरू लागले. ते म्हणाले, “मुलगा जिवंत असतानाही आम्ही दावीदशी बोलायला गेलो तरी तो ऐकत नसे. मग आता तर मूल मरण पावले असे आम्ही सांगितले तर तो आपल्या जिवाचे काही बरेवाईट करून घेईल.”

¹⁹पण आपल्या नोकरांची कुजबुज दावीदाने ऐकली. त्यावरून मूल गेल्याचे तो मनोमन उमजला. त्याने नोकरांना विचारले, “मूल गेले का?” नोकरांनी “होय” म्हणून उत्तर दिले.

²⁰तेव्हा दावीद जमिनीवरून उठला त्याने आंधोळ केली, कपडे बदलून तयार झाला. मग आराधना करण्यासाठी परमेश्वराच्या मंदिरात गेला. त्यानंतर घरी जाऊन त्याने खायला मागितले. सेवकांनी त्याला वाढले आणि तो जेवला.

²¹दावीदाचे सेवक त्याला म्हणाले, “तुम्ही असे का वागत आहात? मूल जिवंत असताना तुम्ही अन्नत्याग केलत. शोक केलत पण मुलगा वारल्यावर मात्र तुम्ही उठलात आणि खाललेत.”

²²दावीदाने सांगितले, “मूल जिवंत होते तेव्हा मी अन्न वर्ज्य केले आणि शोक केला कारण मला वाटले, न जाणो, परमेश्वराला माझी दया येईल आणि बाळ जगेल ²³पण आता ते गेलेच तेव्हा आता मी कशासाठी उपास करू? मुलाचे तर प्राण मी परत आणू शकत नाही. ते गेलेच. एक दिवस मीच त्याच्या भेटीला जाईन पण तो आता परत येणे नाही.”

शलमोनचा जन्म

²⁴दावीदाने मग आपली बथशेबा हिचे सात्वन केले तिच्याशी त्याने शरीर संबंध केला. बथशेबा पुन्हा गरोदर राहिली. तिला दुसरा मुलगा झाला. दावीदाने त्याचे नाव शलमोन ठेवले. शलमोनावर परमेश्वराचा लोभ होता. ²⁵त्याने नाथान या संदेष्ट्यामार्फत दावीदाला निरोप पाठविला नाथानने त्याचे नांव यदीद्या, म्हणजेच देवाला प्रिय असे ठेवले. देवाच्या कृतीने नाथानने हे केले.

दावीद राब्बा काबीज करतो

²⁶अम्मोन्यांच्या राब्बावर हल्ला करून यवबाने हे राजधानीचे नगर काबीज केले. ²⁷यवबाने निरोप्यामार्फत दावीदाला निरोप पाठवला “राब्बाशी झुंज देऊन मी हे जलनगर हस्तगत केले आहे. ²⁸आता इतर लोकांना एकत्र आणून या शहराचा ताबा घ्या. मी येण्यापूर्वी हे

करा. मी जर आधी ताबा घेतला तर ते नगर माझ्या नावाने ओळखले जाईल.”

²⁹दावीद मग सर्व लोकांना घेऊन राब्बाकडे गेला. राब्बा येथे लढाई करून त्याने त्याचा ताबा घेतला. ³⁰त्यांच्या राजाच्या मस्तकावरचा मुकुट * दावीदाने काढला हा मुकुट सोन्याचा असून त्याचे वजन सुमारे पंचाहतर पौंड होते. त्यात मौल्यवान रत्ने जडवलेली होती. तो मुकुट लोकांनी दावीदाच्या मस्तकावर ठेवला. दावीदाने बऱ्याच किंमती वस्तू आपल्याबरोबर आणल्या.

³¹राब्बा नगरातील लोकांनाही त्याने बाहेर नेले. त्यांना कुन्हाडी, करवती, लोखंडी दाताळी यांनी काम करायला लावले. त्यांच्याकडून जबरदस्तीने वीटकामही करून घेतले. सर्व आम्मीनी नगरांमध्ये दावीदाने असेच केले. नंतर दावीद आपल्या सैन्यासह यरुशलेमला परतला.

अम्नोन आणि तामार

13 दावीदाचा मुलगा अबशालोम फार तामार नावाची बहीण होती. ती दिसायला फार सुरेख होती. दावीदाला अम्नोन नावाचा आणखी एक मुलगा होता. ²त्याचे तामारवर प्रेम होते. तामार कुमारिका होती. तिच्याशी वावगे वागण्याची त्याची छती नव्हती. पण तिच्याविषयी त्याच्या मनात अभिलाषा होती. तिच्याविषयी विचार करून करून तो आजारी पडला.

³अम्नोनला योनादाब नावाचा मित्र होता. दावीदाचा भाऊ शिमा याचा हा मुलगा. योनादाब धूर्त होता. ⁴तो अम्नोनला म्हणाला, “दिवसेंदिवस तू क्षीण होत चालला आहेस. तू तर राजपुत्र! खाद्यची प्यायची रेलचेल असताना तू असा अशक्त का होत आहेस? माझ्यापाशी मनमोकळे कर.”

तेव्हा अम्नोन योनादाबला म्हणाला, “माझे तामार वर प्रेम आहे, पण ती माझा सावत्र भाऊ अबशालोमची बहीण आहे.”

⁵योनादाब यावर अम्नोनला म्हणाला, “आता तू आजारी पडल्याचे सांग कर आणि झोपून जा. मग वडील भेटायला आले की त्यांना सांग, ‘तामारला माझ्याकडे येऊ द्या. तिने मला खायला घालू द्या. माझ्या समोरच तिला एखादा खाद्य पदार्थ तयार करू द्या. मग तो तिच्या हातून मी खाईन’

⁶तेव्हा अम्नोन आजारी असल्याचे भासवून बिछान्यावर झोपून राहिला. राजा दावीद त्याच्या समाचाराला आला. त्याला तो म्हणाला, “तामारला माझ्याकडे पाठवा. तिला इथे माझ्यादेखत दोन पोळ्या करू द्या. आणि मला भरवू द्या. मग मी त्या खाईन.”

⁷दावीदाने तामारच्या दालनात तसा निरोप पाठवायची व्यवस्था केली. तामारला नोकराने निरोप दिला, “आपला

भाऊ अम्नोन याच्या घरी जाऊन त्याच्यासाठी खायला कर.”

तामार अम्नोन्साठी खायला करते

⁸तामार तेव्हा आपला भाऊ अम्नोन कडे गेली. तो पलंगावरच होता. तिने थोडी कणीक घेऊन ती चांगली मळून पोळ्या केल्या अम्नोन हे सर्व पाहत होता. ⁹पोळ्या तयार झाल्यावर तव्यावरून काढून तिने त्या अम्नोन्साठी ताटात मांडल्या पण अम्नोन ते काही केल्या खाईना. मग आपल्या नोकरांना त्याने बाहेर निघून जाण्याची आज्ञा देऊन तिथून घालवले. सर्व नोकर बाहेर पडले.

अम्नोनचा तामारवर बलात्कार

¹⁰यानंतर अम्नोन तामारला म्हणाला, “ताट घेऊन शयनगृहात ये आणि तिथे मला तू भरव.”

तेव्हा ती ताट घेऊन भावाच्या शयनगृहात गेली. ¹¹त्याला ती भरवू लागली तोच त्याने तिचा हात धरला. तिला तो म्हणाला, “हे बाहिणी, ये आणि माझ्याजवळ झोप.”

¹²तामार त्याला म्हणाली, “भाऊ नको! अशी बळजबरी तू माझ्यावर करू नकोस. ही मोठी शरमेची गोष्ट आहे. असल्या भयंकर गोष्टी झग्न्यामध्ये कदापि घडता कामा नयेत. ¹³मला कायम या लाजिरवाण्या गोष्टीचा कलंक लागेल. लोकांच्या दृष्टीने तू झग्न्यामधल्या अनेक मूखापैकी एक ठरशील. तू कृपा करून राजाशी बोल. तो तुला माझ्याशी लग्न करायला अनुमती देईल.”

¹⁴पण अम्नोनने तिच्या बोलण्याकडे साफ दुर्लक्ष केले. शारीरिक दृष्ट्याही तो तिच्यापेक्षा शक्तीवान होता. तिला न जुमानता त्याने तिच्यावर बलात्कार केला. ¹⁵मग तिच्याबद्दल त्याच्या मनात तिटकारा निर्माण झाला. पूर्वी त्याचे तिच्यावर जेवढे प्रेम होते त्यापेक्षा अधिक तो आता तिचा द्वेष करू लागला. त्याने तिला तात्काळ तिथून निघून जायला सांगितले. ¹⁶तामार त्याला म्हणाली, “नाही, आता माझी अशी रवानगी करू नकोस. ते तर तुझ्या या आताच्या कृत्यापेक्षाही वाईट होईल.”

पण त्याने तिचे म्हणणे झिटकारून टाकले. ¹⁷नोकरांना बोलावून तो म्हणाला, “हिला आताच्या आता इथून बाहेर काढा आणि दार बंद करून टाका.”

¹⁸तेव्हा अम्नोनच्या नोकराने तिला तेथून बाहेर काढले आणि दरवाजा लावून घेतला.

तामारने रंगीबेरंगी, पट्ट्यापट्ट्यांचा पायघोळ अंगरखा घातला होता. राजकन्या लग्नापूर्वी असा पोषाख करत असत.

¹⁹तामारने उद्दिग्ध मनःस्थितीत आपले कपडे फाडले आणि डोक्यात राख घालून घेतली. डोक्यावर हात आपटून ती शोक करू लागली.

²⁰तेव्हा अबशालोम या तिच्या भावाने तिला विचारले, “तू अम्नोनकडे गेली होतीस का? त्याने तुला त्रास दिला

का? आता तू शांत हो. तो तुझा भाऊ आहे. तेव्हा त्याचे काय करायचे ते आम्ही पाहू. तू याचा त्रास करून घेऊ नकोस.” यावर तामार काही बोलली नाही. ती शांतपणे अबशालोमच्या घरी राहायला गेली.

^{२१}हे सर्व राजा दावीदाच्या कानावर गेले. तो संतापला. ^{२२}अबशालोमला अम्मोनचा तिरस्कार वाटू लागला. तो अम्मोनशी एक चकार शब्द बोलेना. अम्मोनने आपल्या बहिणीशी जो अतिप्रसंग केला त्याने अबशालोम द्वेषाने पेटून उठला होता.

अबशालोमचा सूड

^{२३}दोन वर्षांनंतर, मेंढरांची लोकर कातरणारे अबशालोमचे काही लोक एफ्राइम जवळील बालहासोरमध्ये आलेले होते. अबशालोमने राजाच्या सर्व मुलांना ते पाहायला बोलावले. ^{२४}अबशालोम राजाकडे जाऊन म्हणाला, “मेंढ्यांची लोकर कातरायला माझी माणसे आलेली आहेत. आपल्या नोकरासहित येऊन हे दृश्य पाहा.” ^{२५}तेव्हा राजा दावीद त्याला म्हणाला, “मुला, आम्ही सर्व जण येणं काही शक्य नाही. तुझ्यावरही त्याचा भार पडेल.” अबशालोमने दावीदाची खूप आर्जवे केली. दावीद गेला नाही पण त्याने आपले आशीर्वाद दिले.

^{२६}अबशालोम म्हणाला, “तुम्ही नाही तर निदान माझा भाऊ अम्मोन याला तरी पाठवा.” राजा दावीद म्हणाला, “तो तरी तुला कशासाठी बरोबर यायला हवा आहे?” ^{२७}पण अबशालोमने आपला हट्ट सोडला नाही. शेवटी, अम्मोन आणि इतर सर्व मुले यांना अबशालोम बरोबर जायला राजा दावीदाने संमती दिली.

अम्मोनची हत्या

^{२८}अबशालोमने आपल्या नोकरांना आज्ञा दिली. तो म्हणाला, “अम्मोनवर नजर ठेवा. मद्याचा आनंद घेत घेत त्याला जेव्हा त्याची नशा चढेल तेव्हा मी तुम्हाला संकेत करीन. मग त्याच्यावर हल्ला करून तुम्ही त्याला ठार करा. शिक्षेची भीती बाळगू नका. अखेर तुम्ही माझ्या आज्ञेचे पालन करत आहात. धैर्याने आणि खंबीरपणाने वागा.”

^{२९}तेव्हा अबशालोमच्या नोकरांनी त्याचा शब्द पाळला. अम्मोनला त्यांनी ठार केले. पण दावीदाची बाकीची सर्व मुले निसटली. आपापल्या खेचरावर बसून ती पळाली.

अम्मोनच्या वधाची बातमी दावीदाला समजते

^{३०}राजाचे मुलगे नगराच्या वाटेवर असतानाच राजा दावीदाला या घडामोडीची खबर मिळाली, ती अशी, “अबशालोमने राजाच्या सर्व मुलांना ठार केले. कोणालाही त्यातून वगळले नाही.” ^{३१}राजा दुःखाने आपले कपडे फाडून जमिनीवर पडून राहिला. राजाच्या जवळ असणाऱ्या इतर अधिकाऱ्यांनीही आपली वस्त्रे फाडली. ^{३२}पण,

दावीदाचा भाऊ शिमा याचा मुलगा योनादाब राजाला म्हणाला, “सर्व मुले गेली असे समजू नकोस. फक्त अम्मोन मरण पावला आहे. अम्मोनने तामार या आपल्या बहिणीवर बलात्कार केला तेव्हा पासूनच अबशालोमच्या डोक्यात ही योजना तयार होत होती. ^{३३}स्वामी, सर्व मुले मरण पावली असे कृपा करून समजू नका. फक्त अम्मोन गेला.”

^{३४}अबशालोमने पळ काढला नगराच्या वेशीवर एक पहारेकरी उभा होता. त्याने डोंगरापलीकडून बऱ्याच लोकांना येताना पाहिले. ^{३५}तेव्हा योनादाब राजाला म्हणाला, “बघा, मी म्हटले ते खरे आहे की नाही? हे पाहा राजपुत्र येत आहेत.”

^{३६}योनादाबचे बोलणे संपत आले तोच राजपुत्र समोर आले. ते सुध्दा मोठ्याने आक्रोश करत होते. दावीद आणि त्याचे आधिकारीही शोक करू लागले. रडण्याचा हलकल्लोळ उडाला. ^{३७}दावीद अम्मोनसाठी रोज अश्रू दाढे.

अबशालोम गशूरला येतो

अम्मीहूरचा मुलगा तलमय गशूरचा राजा होता. अबशालोम त्याच्याकडे आश्रयाला आला. ^{३८}गशूर येथे तो तीन वर्षे राहिला. ^{३९}राजा दावीद अम्मोनच्या दुःखातून सावरला. पण अबशालोमच्या आठवणीने तो व्याकुळ होत असे.

यवाब दावीदाकडे एका चतुर बाईला पाठवतो

१४ अबशालोमच्या ओढीमुळे राजा बेचैन झालेला आहे हे सुरुवेचा मुलगा यवाब याला कळले. ^२तेव्हा तक्रोवा येथे निरोप्याला पाठवून त्याने तेथील एका चतुर बाईला बोलावणे पाठवले. तिला तो म्हणाला, “तू खूप दुःखात असल्याचे ढोंग कर. त्याला शोभेसे कपडे कर. नटू सजू नको. अनेक दिवस मृताचा शोक करीत असलेल्या बाईसारखी तू दिसली पाहिजेस. ^३राजाकडे जा आणि मी सांगतो तसे त्याच्याशी बोल.” यवाबाने मग तिला काय बोलायचे ते सांगितले. ^४मग तक्रोवा येथील बाई राजाशी बोलली. तिने स्वतःला जमिनीवर लवून व राजापुढे नतमस्तक होऊन ती म्हणाली, “कृपाकरून मला मदत करा.”

^५राजाने तिची विचारपूस करून तिची अडचण जाणून घेतली. ती म्हणाली, “मी एक विधवा बाई ^६मला दोन मुलगे होते. एकदा शेतात त्यांचे भांडण जुंपले, त्यांना थोपवायलाही कोणी नव्हते. तेव्हा एकाने दुसऱ्याचा जीव घेतला.

^७आता सगळे घर माझ्याविरुद्ध आहे. सगळे मला म्हणतात ‘आपल्या भावाचा जीव घेणाऱ्या त्या मुलाला आमच्या स्वाधीन कर. त्याला आम्ही मारून टाकतो. कारण त्याने आपल्या भावाला मारले.’ माझा मुलगा हा आगीतल्या

शेवटच्या ठिणगी सारखा आहे. त्यांनी माझ्या मुलाचा जीव घेतला तर ती आग नष्ट होईल. आपल्या वडिलांच्या मालमतेचा तो एकुलता एक वारस आहे. तोही गेला तर माझ्या मृत पतीची मालमता दुसरा कोणी हडप करील आणि या भूमीवर नावनिशाणीही राहणार नाही.”

⁸हे ऐकून राजा तिला म्हणाला, “मी यात लक्ष घालतो. तू घरी जा.”

⁹तेव्हा ती बाई राजाला म्हणाली, “माझे स्वामी या सगळ्याला मी जबाबदार आहे, मी दोषी आहे, तुम्ही आणि तुमचे आसन निर्दोष आहेत.”

¹⁰राजा दावीद म्हणाला, “तुझ्याविरुद्ध कोणी काही बोलले तर त्याला माझ्याकडे आण तुला पुन्हा कोणी त्रास देणार नाही.”

¹¹ती तकोवा येथील बाई पुन्हा राजाला म्हणाली, “परमेश्वरा देवाच्या नावाची शपथ वाहून सांगा की या लोकांचा तुम्ही बंदोबस्त कराल. त्यांना भावाचा खून केल्याबद्दल माझ्या मुलाला शासन करायचे आहे. तेव्हा त्याला धक्का पोहचणार नाही याचे मला आश्वासन द्या.”

दावीद म्हणाला, “परमेश्वर असे पर्यंत कोणीही तुझ्या मुलाला इजा करणार नाही. त्याच्या केसालाही धक्का पोचणार नाही.”

¹²मग ती म्हणाली, “माझे स्वामी, मला तुमच्याशी आणखी काही बोलायचे आहे परवानगी असावी.”

राजा म्हणाला, “बोल”

¹³त्यावर ती म्हणाली, “तुम्ही देवाच्या लोकांच्या विरुद्ध योजना का केली आहे? होय, तुम्ही असे म्हणालात तेव्हा तुम्ही स्वतः दोषी ठरता. कारण तुम्ही आपल्या घराबाहेर घालवलेल्या मुलाला पुन्हा परत आणलेले नाही. ¹⁴आपण सर्वच कधीना कधी मरण पावणार आहोत. जमिनीवर पडलेल्या पाण्यासारखी आपली स्थिती होणार आहे. सांडलेले पाणी पुन्हा भरता येत नाही. देव क्षमाशील आहे हे तुम्ही जाणता. स्वसंरक्षणासाठी पळालेल्याच्या बाबतीतही देवाची काही योजना असते. देव त्याला आपल्यापासून पळायला लावत नाही. ¹⁵स्वामी, हेच सांगायला मी येथपर्यंत आले. लोकांमुळे मी भयभीत झाले होते. मी मनाशी म्हणाले, ‘राजाशी मी बोलेन. कदाचित् तोच मला मदत करील.’ ¹⁶तो माझे ऐकून घेईल. मला आणि माझ्या मुलाला मारायला निघालेल्या माणसापासून माझा बचाव करील. देवाने आपल्याला जे दिले त्यापासून हा माणूस आम्हाला वंचित करू पाहत आहे.’ ¹⁷स्वामी, तुमच्या शब्दांनी मला दिलासा मिळेल हे मी जाणून होते. कारण तुम्ही देवदूतसारखेच आहात. बरेवाईट तुम्ही जाणता. आणि देव परमेश्वराची तुम्हाला साथ आहे.”

¹⁸राजा दावीद त्या बाईला म्हणाला, “आता मी विचारतो त्याचे उत्तर दे. माझ्यापासून काही लपवून ठेवू नकोस.”

ती म्हणाली, “माझेस्वामी, विचारा” ¹⁹राजा म्हणाला, “तुला हे सर्व बोलायला यवाबाने सांगितले का?”

ती म्हणाली, “होय महाराज तुमचे सेवक यवाब यांनीच मला हे सर्व बोलायला सांगितले. ²⁰अलिप्तपणे सर्व गोष्टी न्याहाळता याव्यात म्हणूनच, स्वरूप बदलून सांगायची युक्ती यवाबाने केली. तुम्ही देवदूता सारखेच चाणाक्ष आहात. तुम्हाला या पृथ्वीवरील सर्व घटना समजतात.”

अबशालोम यरुशलेमला परततो

²¹राजा यवाबाला म्हणाला, “माझे वचन मी खरे करीन, आता अबशालोमला परत आणा.” ²²यवाबाने राजाला वाकून अभिवादन केले. राजाचे अभीष्ट चिंतून तो म्हणाला, “तुम्ही माझ्यावर प्रसन्न आहात हे मी जाणतो. माझी विनंती तुम्ही मान्य केलीत यावरून मी ताडले.”

²³मग यवाब गशूर येथे गेला आणि अबशालोमला यरुशलेमला घेऊन आला. ²⁴पण राजा दावीद म्हणाला, “अबशालोमला त्याच्या घरी जाऊ दे. त्याला मला भेटता मात्र येणार नाही.” तेव्हा राजाचे तोंड न पाहताच अबशालोम आपल्या घरी परतला.

²⁵अबशालोमच्या देखणेपणाची लोक तोंड भरून प्रशंसा करत होते. इझ्राएलमध्ये त्याचा रुपाला तोड नव्हती. त्याचा देह नखशिखान्त निर्दोष, नितळ होता. ²⁶दरवर्षाच्या अखेरीस अबशालोम आपल्या माथ्यावरील केस कापून त्याचे वजन करीत असे. ते पाच पौंड भरत. ²⁷त्याला तीन मुलगे आणि एक मुलगी होती. या मुलीचे नाव तामार होते. तामार दिसायला सुंदर होती.

अबशालोम यवाबाला भेटायला बोलावण्याची सक्ती करतो

²⁸यरुशलेम मध्ये अबशालोम पूर्ण दोन वर्षे राहिला. पण त्या कालावधीत राजा दावीदाला मात्र तो एकदाही भेटू शकला नाही. ²⁹तेव्हा अबशालोमने यवाबाकडे आपल्या सेवकाला पाठवले. आपली राजाशी भेट घडवून आणावी असा निरोप दूतांकरवी यवाबाला दिला. पण यवाब अबशालोमकडे आला नाही. अबशालोमने त्याला पुन्हा बोलावणे पाठवले तरीही तो येईना.

³⁰तेव्हा मात्र अबशालोम आपल्या सेवकांना म्हणाला, “माझ्या शेताला लागूनच यवाबाचे शेत आहे. त्यात जवाचे पीक आले आहे ते पेटवून द्या”

अबशालोमच्या सेवकांनी त्याप्रमाणे यवाबाच्या शेतात आग लावली. ³¹तेव्हा यवाबा उठून अबशालोमकडे आला आणि त्याला म्हणाला “तुझ्या सेवकांनी माझ्या शेतात जाळपोळ का केली?”

³²अबशालोम यवाबाला म्हणाला, “मी निरोप पाठवून तुला बोलावणे धाडले होते. तुला मी राजाकडे पाठवणार होतो. गशूरहून त्याने मला का बोलावले ते मी तुला त्याला विचारायला सांगणार होतो. मी त्याचे दर्शन घेऊ शकत नसेन तर गशूरहून मी इथे येण्यात काय मतलब?

तेव्हा मला त्याला भेटू दे. माझा काही अपराध असला तर त्याने मला खुशाल मारून टाकावे.”

अबशालोमची राजा दावीदाशी भेट

³³तेव्हा यवाब राजाकडे आला आणि त्याने अबशालोमचे मनोगत राजाला सांगितले. राजाने अबशालोमला बोलावले. अबशालोम आला. त्याने राजाला वाकून अभिवादन केले. राजाने त्याचे चुंबन घेतले.

अबशालोमची अनेकांशी मैत्री

15 यानंतर अबशालोमने स्वतःसाठी रथ आणि घोड्यांची तजवीज केली. तो रथातून जात असताना पन्नास जणांचा ताफा त्याच्यापुढे धावत असे. ²रोज लौकर उठून सकाळीच तो वेशीपाशी जाई आपल्या अडचणी घेऊन निवाड्यासाठी राजाकडे जायला निघालेल्या लोकांना भेटून त्यांच्याशी बोले. चौकशी करुन तो विचारी, “तू कोणत्या शहरातून आलास?” तो सांगत असे.

“मी इस्राएलच्या अमुक अमुक वंशातला” ³तेव्हा अबशालोम म्हणे, “तुमचे म्हणणे खरे आहे, पण राजा तुमच्या अडचणीत लक्ष घालणार नाही.”

⁴अबशालोम पुढे म्हणे, “मला कोणी येथे न्यायाधीश म्हणून नेमले तर किती बरे होईल. तसे झाले तर फिर्याद घेऊन येणाऱ्या प्रत्येकाला मी मदत करू शकेन. यांच्या प्रकरणांना मी न्याय देऊ शकेन.”

⁵अशावेळी कोणी त्याच्याजवळ येऊन त्याला अभिवादन करू लागला तर अबशालोम त्या माणसाला मित्रासारखी वागणूक देई. आपला हात पुढे करुन तो त्याला स्पर्श करी. त्याचे चुंबन घेई. ⁶“राजा दावीदाकडे न्याय मागण्यासाठी आलेल्या सर्व इस्राएलांना तो असेच वागवी. असे वागून त्याने सर्व इस्राएलांची मने जिंकली.

दावीदाचे राज्य हस्तगत करण्याची

अबशालोमची योजना

⁷पुढे चार वर्षांनी* अबशालोम राजा दावीदाला म्हणाला, “हेब्रोनमध्ये मी परमेश्वराला नवस बोललो होतो. तो फेडण्यासाठी मला जाऊ दे. ⁸अराममधील गशूर येथे राहात असताना मी तो बोललो होतो. परमेश्वराने मला पुन्हा यरुशलेमला नेले तर मी परमेश्वराच्या सेवेला वाहून घेईन असे मी बोललो होतो”

⁹तेव्हा राजा दावीदाने त्याला निश्चित होऊन जाण्यास सांगितले. अबशालोम हेब्रोन येथे आला. ¹⁰पण त्याने इस्राएलच्या सर्व वंशामध्ये हेर पाठवून लोकांना कळवले “रणशिंग फुंकल्याचे ऐकल्यावर ‘अबशालोम हेब्रोनचा राजा झाला आहे’ असा तुम्ही घोष करा.” ¹¹अबशालोमने

स्वतःबरोबर दोनशे माणसे घेतली. यरुशलेम सोडून ती त्याच्या बरोबर निघाली. पण त्यांना त्याच्या बेताची कल्पना नव्हती. ¹²अहिथोफेल हा तेव्हा दावीदाचा एक सल्लागार होता. हा गिलो या गावाचा होता. यज्ञ करत असताना अबशालोमने अहिथोफेलला गिलोहून बोलावून घेतले. सर्व काही अबशालोमच्या योजने प्रमाणे सुरळीत चालले होते. त्याला अधिकाधिक पाठिंबा मिळत होता.

अबशालोमच्या बेताचा राजाला

सुगावा लागतो

¹³एकाने दावीदाकडे येऊन वर्तमान सांगितले की इस्राएलच्या लोकांचा कल अबशालोमकडे झुकत आहे.

¹⁴तेव्हा यरुशलेममध्ये आपल्या भोवती असलेल्या सर्व सेवकांना दावीद म्हणाला, “आता आपण पळ काढला पाहिजे. आपण येथून निसटलो नाही तर अबशालोमच्या तावडीत सापडू. त्याने पकडायच्या आतच आपण तातडीने निघून जाऊ. नाही तर तो आपल्यापैकी कोणालाही शिल्लक ठेवणार नाही. यरुशलेमच्या लोकांना तो मारुन टाकेल.”

¹⁵तेव्हा राजाचे सेवक त्याला म्हणाले, “तुम्ही म्हणाल ते करायला आम्ही तयार आहोत.”

दावीद आपल्या लोकांसह निसटतो

¹⁶आपल्या कुटुंबातील सर्वांसह राजा बाहेर पडला. आपल्या दहा उपपत्त्यांना त्याने घराचे रक्षण करायला म्हणून मागे ठेवले. ¹⁷राजा आणि त्याच्यामागोमाग सर्व लोक निघून गेले. अगदी शेवटच्या घरापाशी ते थांबले ¹⁸त्याचे सर्व सेवक तसेच एकूणएक करेथी, पलेथी आणि (सहाशे गिती) राजामागोमाग चालत गेले. ¹⁹गथ येथील इतयला राजा म्हणाला, “तू ही आमच्याबरोबर कशाला येतोस? मागे फिर आणि नवीन राजा अबशालोम याला साथ दे. तू परकाच आहेस ही तुझी माय भूमी नव्हे. ²⁰तू कालच येऊन मला मिळालस. आम्ही वाट फुटले तिकडे जाणार. तू कशाला भटकत फिरतोस? तेव्हा तुझ्या बांधवांसह परत फिर. तुला प्रेमाची आणि न्यायाची वागणूक मिळो.”

²¹पण इतय राजाला म्हणाला, “परमेश्वराची शपथ, तुम्ही जिवंत असेपर्यंत मी तुमची साथ सोडणार नाही. आता जगणे, मरणे तुमच्याबरोबरच.”

²²दावीद इतयला म्हणाला, “मग चल तर किद्रोन ओहोळा पलीकडे आपण जाऊ.”

तेव्हा इतय आपल्या बरोबरच्या सर्व मुलां-माणसांसह किद्रोन ओहोळा पलीकडे गेला. ²³सर्व लोक मोठ्याने आकांत करत होते. राजाने ही किद्रोन झरा ओलांडला. मग सर्व जण वाळवंटाकडे निघाले. ²⁴सादोक आणि त्याच्या बरोबरचे सर्व लेवी देवाचा करारकोश घेऊन निघाले

होते. त्यानी देवाचा पवित्रकोश खाली ठेवला. यरुशलेममधून सर्व लोक बाहेर पडेपर्यंत अब्याथार कोशाजवळ उभा राहून प्रार्थना म्हणत होता.*

²⁵राजा दावीद सादोकला म्हणाला, “हा देवाचा पवित्र कोश यरुशलेमला परत घेऊन जा. परमेश्वराची कृपा असेल तर तो मला पुन्हा येथे आणेल. यरुशलेम आणि हे त्याचे मंदिर मला पुन्हा पाहता येईल.” ²⁶पण तो माझ्यावर प्रसन्न नसेल तर त्याच्या मनात असेल ते माझे होईल.”

²⁷पुढे राजा सादोक याजकाला म्हणाला, “तू द्रष्टा आहेस तू सुखरूप नगरात परत जा. तुझा मुलगा अहीमास आणि अब्याथारचा मुलगा योनाथान यांनाही घेऊन जा. ²⁸हा प्रदेश ओलांडून वाळवंट लागते त्याठिकाणी मी तुझा संदेश येईपर्यंत थांबतो.”

²⁹तेव्हा देवाचा पवित्र करारकोश घेऊन सादोक आणि अब्याथार यरुशलेमला परतले आणि तिथेच राहिले.

दावीदाचे अहिथोफेल विरुद्ध गाऱ्हाणे

³⁰दावीद शोक करत जैतूनच्या डोंगरावर गेला. मस्तक झाकून, अनवाणी तो चालत राहिला. त्याच्याबरोबरच्या लोकांनीही त्याचे अनुकरण केले. तेही रडत होते.

³¹एकाने दावीदाला सांगितले, “अहिथोफेल हा अबशालोम बरोबर कारस्थाने करणाऱ्यांपैकी आहे.” तेव्हा दावीदाने देवाची करुणा भाकली. तो म्हणाला, “परमेश्वरा, अहिथोफेलचा सल्ला निष्फळ ठरू दे.”

³²दावीद डोंगरमाथ्यावर पोहोचला. येथे तो अनेकदा देवाची आराधना करत असे त्या वेळी हूशय अर्की त्याला भेटायला आला. त्याचा अंगरखा फाटलेला होता, त्याने डोक्यात माती घालून घेतलेली होती.

³³दावीद हूशयला म्हणाला, “तू माझ्याबरोबर आलास तर एवढे लोक आहेत त्यात आणखी तुझा भार. ³⁴पण तू यरुशलेमला परलास तर अहिथोफेलची मसलत तू धुळीला मिळवू शकशील. अबशालोमला सांग, ‘महाराज, मी तुमचा दास आहे. मी तुमच्या वडीलांच्या सेवेत होतो, पण आता तुमची सेवा करीन.’” ³⁵सादोक आणि अब्याथार हे याजक तुझ्याबरोबर असतील. राजाच्या घरी जे ऐकशील ते सगळे त्यांच्या कानावर घालत जा. ³⁶सादोकचा मुलगा अहीमास आणि अब्याथारचा योनाथान हे ही त्यांच्या बरोबर आहेत. त्यांच्या मार्फत तू मला खबर कळवत जा.”

³⁷तेव्हा दावीदाचा मित्र हूशय नगरात परतला. अबशालोम ही यरुशलेममध्ये आला.

सीबा दावीदाला भेटतो

16 जैतूनच्या डोंगरमाथ्याच्या थोडे पुढे गेल्यावर, सीबाजवळ खोगीर घातलेली दोन गाढवे होती. दोनशे पाव, किसमिसाचे शंभर घड, अंजिरांच्या शंभर देपा आणि द्राक्षारसाचा बुधला एवढे सामान गाढवांवर लादलेले होते. ²राजा दावीदाने “हे सर्व कशासाठी?” म्हणून सीबाला विचारले

सीबा म्हणाला, “राजाच्या कुटुंबियांना बसण्यासाठी म्हणून ही गाढवे आहेत. पाव आणि फळे नोकरांना खाण्यासाठी आणि वाळवंटात चालून थकलेल्यांसाठी हा द्राक्षारस आहे.”

³राजाने त्याला मफिबोशेथाचा ठावाठिकाणा विचारला सीबाने सांगितले, “मफिबोशेथ यरुशलेममध्येच आहे. कारण ‘आता माझ्या आजोबांचे राज्य मला इझ्राएली परत देतील’ असे त्याला वाटते.” ⁴तेव्हा राजा सीबाला म्हणाला, “ठीक आहे, जे जे मफिबोशेथच्या मालकीचे होते ते मी आता तुला देत आहे.”

सीबा म्हणाला, “मी आपल्या पाया पडतो. मी तुम्हाला आनंद देण्यास समर्थ होईन अशी मी आशा करतो.”

शिमी दावीदाला शाप देतो

⁵पुढे दावीद बहूरीमला आला. तेव्हा शौलच्या घराण्यातील एकजण बाहेर आला. हा गेराचा मुलगा शिमी. तो दावीदाला पुन्हा पुन्हा शिव्याशाप देत चालला होता.

⁶त्याने दावीदावर आणि त्याच्या सेवकांवर दगडफेक करायला सुरवात केली. पण इतर लोकांनी आणि सैनिकांनी चहूकडून दावीदाला वेढा घातला. ⁷शिमी दाविदाला शाप देतच होता, “चालता हो, तोंड काळं कर इथून. तू खूनी आहेस! ⁸देव तुला शासन करीत आहे. कारण शौलच्या घरातील लोकांना तू मारलेस. त्याचे राज्य बळकावलेस. पण ते राज्य परमेश्वराने तुझा मुलगा अबशालोम याच्या हवाली केले आहे. तुझे आता हाल होत आहेत कारण तू खूनी आहेस.”

⁹सरुवेचा मुलगा अबीशय राजाला म्हणाला, “या मेलेल्या कुत्र्यासारख्या नगण्य माणसाने तुम्हाला शिव्याशाप द्यावेत म्हणजे काय? स्वामी, मला त्याचा शिरच्छेद करू द्या.”

¹⁰पण राजा त्याला म्हणाला, “सरुवेच्या मुलानो, मी काय करू? शिमी मला शाप देत आहे. पण परमेश्वरानेच त्याला तसे करायला सांगितले आहे.”

¹¹अबीशयला आणि इतर सर्व सेवकांना राजा पुढे म्हणाला, “माझा पोटचा मुलगा अबशालोमच माझ्या जिवावर उठला आहे. बऱ्यामीनच्या वंशातील या शिमीला तर मला मारायचा हक्क च आहे. त्याला हवे ते म्हणू द्या. देवानेच त्याला तशी बुद्धी दिली आहे. ¹²माझ्याबाबतीत घडणारे हे अन्याय कदाचित् परमेश्वर पाहील आणि

प्रार्थना म्हणत होता शब्दाशः अर्थ “वर गलेला” त्याचा अर्थ “धूप जाळणे”, “आहुती असा होतो देणे असा होऊ शकतो” किंवा तो पवित्र कोशाच्या बाजूला इतर लोक निघून जाईपर्यंत उभा राहिला.

शिमीच्या या शिष्याशापाच्या बदल्यात उद्या तो माझे भलेच करील.”

¹³दावीद आणि त्याच्या बरोबरचे लोक मग आपल्या वाटेने तसेच पुढे गेले. शिमी त्यांच्या मागोमाग जात राहिला. डोंगराच्या कडेने तो दुसऱ्या बाजूने जात होता. तो दाविदाबद्दल खूप वाईट गोष्टी बोलत होता. दावीदावर तो दगड आणि मातीही फेकत होता.

¹⁴राजा दावीद आणि बरोबरचे सर्व लोक यार्देन नदीजवळ आले. दमल्यामुळे ते तेथे विश्रांतीला थांबले. म्हणून त्यांनी विसावा घेतला व ते ताजेतवाने झाले.

¹⁵अबशालोम, अहिथोफेल आणि इम्राएलचे सर्व लोक यरुशलेम येथे आले. ¹⁶दावीदाचा मित्र अर्की हूशय अबशालोमकडे आला आणि त्याने अबशालोमची स्तुती केली. तो म्हणाला, “राजा चिरायु होवो, राजा चिरायु होवो”

¹⁷अबशालोम त्याला म्हणाला, “तू आपल्या मित्राची, दावीदाची साथ का सोडलीस? तुही त्याच्याबरोबर यरुशलेम का सोडले नाहीस?”

¹⁸हूशय म्हणाला, “परमेश्वर ज्याची निवड करेल त्याला माझा पाठिंबा आहे. या आणि इम्राएल लोकांनी आपली निवड केली आहे. म्हणून मी तुमच्या बाजूचा आहे. ¹⁹पूर्वी मी तुमच्या वडीलांच्या सेवेत होतो. आता त्यांच्या मुलाची सेवा केली पाहिजे. मी तुमची सेवा करीन.”

अबशालोम अहिथोफेलचा सल्ला मागतो

²⁰अबशालोमने अहिथोफेलला विचारले “आम्ही काय करावे ते सांग.”

²¹अहिथोफेल त्याला म्हणाला, “घराची राखण करायला तुझ्या वडीलांनी त्यांच्या दासी येथेच ठेवल्या आहेत. त्यांच्याशी तू संबंध ठेव मग तुझ्या वडीलांना तुझा तिरस्कार वाटतो ही गोष्ट सर्व इम्राएलामध्ये पसरेल. त्यामुळे त्या सर्वांचा तुला पाठींबा मिळेल.”

²²मग सर्वांनी घराच्या धाब्यावर अबशालोमसाठी राहुटी ठोकली. अबशालोमने आपल्या वडीलांच्या दासींशी लैंगिक संबंध ठेवले. ही गोष्ट सर्व इम्राएलांनी पाहिली.

²³अहिथोफेलचा सल्ला दावीद आणि अबशालोम या दोघांनाही उपयोगी पडला. लोकांना त्याचे म्हणणे देवाच्या शब्दा इतके महत्वाचे वाटले.

अहिथोफेलचा दावीद विषयी सल्ला

17 शिवाय अहिथोफेलने अबशालोमला सांगितले, “मला आता बाराहजार माणसांची निवड करू दे म्हणजे आज रात्रीच मी दावीदाचा पाठलाग करतो. ²तो थकला भागलेला असताना, भयभीत झालेला असतानाच मी त्याला पकडीन. हे पाहून त्याचे लोक पळ काढतील फक्त राजा दावीदाचा मी वध करीन. ³बाकीच्यांना तुझा

समक्ष हजर करीन. तो मेल्याची खात्री झाली की सगळे लोक बिनतक्रार परत येतील.”

⁴अबशालोम आणि इम्राएलमधील सर्व वडीलधारी मंडळी यांना हा बेत पसंत पडला. ⁵पण तरीसुद्धा अबशालोम म्हणाला, “हूशय अर्की यालाही बोलवून द्या. त्याचे म्हणणेही मला ऐकून घ्यायचे आहे.”

हूशय अहिथोफेलचा सल्ला धुडकावतो

⁶मग हूशय अबशालोमकडे आला. अबशालोम त्याला म्हणाला, “अहिथोफेलची योजना अशी अशी आहे. तुला त्यावर काय वाटते? तसे करावे की नाही ते सांग.”

⁷हूशय अबशालोमला म्हणाला, “अहिथोफेलचा सल्ला आता या घटकेला तरी रास्त नाही.” ⁸तो पुढे म्हणाला, “तुमचे वडील आणि त्यांच्या बाजूचे लोक चांगले बळकट आहेत हे तुम्ही जाणताच. त्यातून ते आता पिल्लं हिरावून नेलेल्या रानातल्या अस्वला सारखे चिडलेले आहेत. तुमचे वडील एक कुशल योद्धा आहेत. ते भरवस्तीत रात्रभर मुक्काम करणार नाहीत. ⁹एखाद्या गुहेत किंवा निर्जन ठिकाणी ते कदाचित गेले सुद्धा अस्तील त्यांना तुमच्या लोकांवर आधी हल्ला केला तर लोक ते ऐकून म्हणतील, ‘अबशालोमचे लोक हरत चाललेले दिसत आहेत.’ ¹⁰मग तर सिंहसारख्या शूरलोकांचेही धैर्य खचेल. कारण तुमचे वडील पराक्रमी आहेत आणि त्यांच्या बाजूची माणसे शूर आहेत हे सर्वच इम्राएल लोकांना ठाऊक आहे.

¹¹तेव्हा मी असे सुचवतो. तुम्ही दानपासून बैरशेबापर्यंत समस्त इम्राएल लोकांना एकत्र आणा. म्हणजे वाळवंटाप्रमाणे विशाल सैन्य तयार होईल मग तुम्ही स्वतः युध्दात उतरा. ¹²दावीद जेथे लपला असेल तेथून आम्ही त्याला धरून आणू. जमिनीवर दब पडावे तसे आम्ही त्याच्यावर तुटून पडू. दावीदाला त्याच्या बरोबरच्या माणसांसहित आम्ही ठार करू. कुणालाही सोडणार नाही. ¹³पण दावीदाने एखाद्या नगरात आश्रय घेतलेला असेल तर दोरखंड आणून आम्ही सर्व इम्राएल लोकांचे ते नगर ओढून दरीत ढकलू. मग एक धोंडासुद्धा त्याठिकाणी शिल्लक राहणार नाही.”

¹⁴अबशालोम आणि सर्व इम्राएल लोक म्हणाले, “अहिथोफेलपेक्षा हूशय अर्कीचा सल्ला च्रेयस्कर आहे.” ती म्हणून सर्वांना पसंत पडली कारण ती परमेश्वराची योजनाच होती. अबशालोमला अद्दल घडावी म्हणून अहिथोफेलचा चांगला सल्ला थोपवून कुचकामी ठरवण्याचा तो परमेश्वराचा बेत होता. अशा प्रकारे तो अबशालोमला अद्दल घडवणार होता.

हूशयचा दावीदाला सावधगिरीचा इशारा

¹⁵हूशयने हे सर्व सादक आणि अब्याथार या याजकांच्या कानावर घातले. अबशालोम आणि इम्राएलमधील वडील मंडळी यांना अहिथोफेलने जे सुचवले ते हूशयने या दोघांना

सांगितले. तसेच आपण काय सुचवले तेही साविस्तर सांगितले. हूशय म्हणाला, ¹⁶“आता त्वरा करा ताबडतोब दावीद कडे निरोप जाऊ द्या. नदीच्या उताराजवळ राहून नका असे त्यांना सांगा. ताबडतोब यार्देन नदी ओलांडून जायला सांगा म्हणजे ते आणि त्यांच्या बरोबरची माणसे पकडली जाणार नाहीत.”

¹⁷योनाथान आणि अहीमास ही याजकांची मुले एन-रोगेल येथे थांबली. त्यांना गावात शिरताना कुणी पाहू नये म्हणून एक दासी त्यांच्या कडे आली. तिने त्यांना निरोप सांगितला तो त्यांनी राजा दावीदाकडे पोचवला.

¹⁸पण एका मुलाने योनाथान आणि अहीमास यांना पाहिलेच. हे अबशालोमला सांगायला तो धावत निघाला. योनाथान आणि अहीमास तेथून चटकन निघाले. ते बहूरीम येथे एकाच्या घरी पोचले. त्याच्या घराच्या अंगणात एक विहीर होती. त्यात उतरून ते लपले. ¹⁹त्या माणसाच्या बायकोने आडावर एक चादर पसरून वर धान्य ओतले. त्यामुळे तिथे धान्याची रास आहे असे दिसू लागले. तेव्हा तिथे योनाथान आणि अहीमास लपले असतील अशी शंकाही कोणाला आली नाही. ²⁰अबशालोमकडचे नोकर त्या घरातल्या बाईकडे आले. त्यांनी योनाथान आणि अहीमासचा ठावाठिकाणा विचारला.

ते थोड्या वेळापूर्वीच ओहळ ओलांडून गेल्याचे तिने त्यांना सांगितले.

मग अबशालोमचे ते नोकर योनाथान आणि अहीमास यांच्या शोधार्थ निघाले. पण ते कुठेच न सापडल्यामुळे हे नोकर यरुशलैमला परत गेले. ²¹इकडे अबशालोमचे नोकर निघून जातात, तो योनाथान आणि अहीमास विहीरतीन बाहेर पडले. तडक राजा दावीदाकडे जाऊन ते त्याला म्हणाले, “असल तसे निघा आणि नदी ओलांडून पलीकडे जा. अहिथोफेलने तुमच्याविरुद्ध असे असे सांगितले आहे.” ²²तेव्हा दावीदाने आपल्या बरोबरच्या लोकांसह यार्देन नदी ओलांडली. सूर्य वर यायच्या आत सर्वजण पलीकडे पोहोचले होते.

अहिथोफेलची आत्महत्या

²³इझ्राएल लोकांनी आपला सल्ला मानला नाही हे अहिथोफेलच्या लक्षात आले. त्याने गाढवावर खोगीर टाकले आणि आपल्या गावाकडे प्रयाण केले. घरच्यांची पुढली तरतूद केली आणि स्वतःला फास लावून घेतला. त्याच्या मृत्यूनंतर लोकांनी त्याचे त्याच्या वडीलांच्या कबरीतच दफन केले.

अबशालोम यार्देन पार करतो

²⁴दावीद महनाइम येथे आला.

अबशालोमने सर्व इझ्राएलींसमवेत यार्देन नदी ओलांडली.

²⁵अबशालोमने अमासा याला सेनापती केले. यवाबाची

जागा अमासाने घेतली.* अमासा इझ्राएली इश्राचा मुलगा. अमासाची आई अबीगल. सरुवेची बहीण नाहाश हिची ही अबीगल मुलगी. (सरुवे यवाबाची आई.)

²⁶अबशालोम आणि त्याच्या बरोबरचे इझ्राएल लोकांनी यांनी गिलाद प्रांतात मुक्काम केला.

शोबी, माखीर आणि बर्जिल्लय

²⁷दावीद महनाइम येथे आला. शोबी, माखीर आणि बर्जिल्लय तेथेच होते. (नाहाशाचा मुलगा शोबी हा अम्मोन्यांच्या राब्बा नगरातला होता. अम्मोएलचा मुलगा माखीर हा लो-दबार मधील तर बर्जिल्लय गिलादमधील रोगलीमचा होता)

²⁸⁻²⁹ते म्हणाले, “हे वाळवंटातील लोक थकले भागलेले आणि तहानलेले भुकेलेले असे आहेत.” त्यांनी दावीद आणि इतर सर्व जणांसाठी बरेचसे खायचे प्यायचे पदार्थ आणले. तसेच बिछाने, भांडीकुंडी सुध्दा ते घेऊन आले. गहू जव, कणीक, हुरडा, शेंगा, डाळी, वटाणे, मध, लोणी, मेंढरे तसेच गाईच्या दुधाचे पनीर याही वस्तू त्यांनी आणल्या.

दावीदाची युध्दाची तयारी

18 दावीदाने आपल्या बरोबरच्या लोकांची शिरगणती केली. मग, शंभर-शंभर, हजार हजार माणसांवर अधिकारी, सरदार नेमले. ²सर्वांची त्याने तीन गटात विभागणी केली. यवाब, अबीशय (यवाबाचा भाऊ आणि सरुवेचा मुलगा) आणि गथ येथील इतय या तिघांना एकेक गटाचे प्रमुख म्हणून नेमले आणि सर्वांची रवानगी केली. तेव्हा राजा दावीद त्यांना म्हणाला, “मी ही तुमच्याबरोबर येतो.” ³पण लोक म्हणाले, “नाही, तुम्ही आमच्याबरोबर येता कामा नये. कारण आम्ही युध्दातून पळ काढला किंवा आमच्यातले निम्मे लोक या लढाईत कामी आले तरी अबशालोमच्या लोकांना त्याची फिकीर नाही. पण तुम्ही एकटे आम्हा दहाहजारांच्या ठिकाणी आहात. तेव्हा तुम्ही शहरात राहावे हे बरे. शिवाय गरज पडली तर तुम्ही आमच्या मदतीला यालच.”

⁴तेव्हा राजा लोकांना म्हणाला, “मी तुमच्या म्हणण्याप्रमाणे करीन.”

राजा मग वेशीपाशी उभा राहिला. सैन्य बाहेर पडले, शंभर आणि हजारच्या गटात ते निघाले.

“तरुण अबशालोमशी सौम्यपणाने वागा”

⁵यवाब, अबीशय आणि इतय यांना राजाने आज्ञा दिली, “माझ्यासाठी एक करा. अबशालोमशी सौम्यपणाने वागा.” राजाची ही आज्ञा सर्वांच्या कानावर गेली.

यवाबची ... घेतली यवाबचा पाठिंबा दावीदाला होता दावीदाने अबशालोमपासून पळ काढला तेव्हा यवाब दावीदच्या सैन्यातील तीन सेनापतींपैकी होता.

**दावीदाच्या सैन्याकडून
अबशालोमच्या सैन्याचा पराभव**

^६अबशालोमच्या इम्राएल सैन्यावर दावीदाचे सैन्य चालून गेले. एफ्राईमच्या अरण्यात ते लढले. ^७दावीदाच्या सैन्याने इम्राएलाचा पराभव केला. त्यांची वीस हजार माणसे त्यादिवशी मारली गेली. ^८देशभर युद्ध पेटले. त्या दिवशी तलवारीला बळी पडली त्यापेक्षा जास्त माणसे जंगलामुळे मेली.

^९अबशालोमचा दावीदाच्या अधिकाऱ्यांशी सामना झाला तेव्हा अबशालोम खेचरावर बसून निसटायचा प्रयत्न करू लागला. ते खेचर एका मोठ्या एला वृक्षाच्या खालून जात असताना त्याच्या जाडजूड फांद्यांमध्ये अबशालोमचे डोके अडकले. खेचर निघून गेले आणि अबशालोम अधांतरी लोंबकळत राहिला.

^{१०}एकाने हे पाहिले आणि यवाबाला सांगितले, “अबशालोमला मी एला वृक्षावरून लोंबकळताना पाहिले.”

^{११}यवाब त्या माणसाला म्हणाला, “मग तू त्याचा वध करून त्याला जमिनीवर का पाडले नाहीस? मी तुला दहा रौप्यमुद्रा आणि एक पट्टा इनाम दिला असता.”

^{१२}तो माणूस म्हणाला, “तुम्ही हजार रौप्यमुद्रा देऊ केल्या असत्या तरी मी राजकुमाराला इजा पोचू दिली नसती. कारण तुम्ही, अबीशय आणि इतय यांना राजाने केलेला हुकूम आम्ही ऐकला आहे. राजा म्हणाला होता, ‘लहान अबशालोमला घातपात होणार नाही याची काळजी घ्या.’” ^{१३}अबशालोमला मी मारले असते तर राजाला ते समजलेच असते. आणि तुम्ही मला शिक्षा केली असती.”

^{१४}यवाब म्हणाला, “इथे वेळ दवडण्यात काही अर्थ नाही.”

अबशालोम अजून जिवंत असून एलावृक्षात अजून तसाच लटकत होता. यवाबाने तीन भाले घेतले आणि ते अबशालोमवर फेकले. भाले अबशालोमच्या हृदयातून आरपार गेले. ^{१५}यवाबाजवळ दहा तरुण सैनिक त्याचे लढाईतील मदतनीस म्हणून होते. त्यांनी भोवती जमून अबशालोमचा वध केला.

^{१६}यवाबाने रणशिंग फुंकले आणि लोकांना अबशालोमच्या इम्राएली सैन्याचा पाठलाग थांबवायला सांगितले. ^{१७}यवाबाच्या माणसांनी अबशालोमचा मृतदेह अरण्यातील एका खंदकात नेऊन टाकला. वर दगडांची रास रचून तो खंदक भरून टाकला.

अबशालोमबरोबर आलेल्या इम्राएलानी पळ काढला आणि ते घरी परतले.

^{१८}अबशालोमने राजाच्या खोऱ्यात पूर्वीच एक स्तंभ उभारलेला होता. आपले नाव चालवायला मुलगा नाही म्हणून त्याने त्या स्तंभाला स्वतःचेच नाव दिले होते. आजही तो “अबशालोम स्मृतिस्तंभ” म्हणून ओळखला जातो.

यवाब दावीदाकडे हे वृत्त पाठवतो

^{१९}सादोकचा मुलगा अहीमास यवाबाला म्हणाला, “मला धावत जाऊन ही बातमी राजाला सांगू दे. परमेश्वराने त्याच्या शत्रूचा निःपात केला आहे हे मी त्याला सांगतो.”

^{२०}यवाब त्याला म्हणाला, “आज तुला दावीदाकडे ही बातमी घेऊन जाता येणार नाही. नंतर जाऊन तू सांग पण आज नको. कारण खुद्द राजाचा मुलगा मरण पावला आहे.”

^{२१}मग यवाब कूश येथील एकाला म्हणाला, “तू पाहिलेस त्याचे वर्तमान राजाला जाऊन सांग.”

त्या माणसाने यवाबाला अभिवादन केले मग तो दावीदाकडे निघाला. ^{२२}सादोकचा मुलगा अहीमास याने पुन्हा यवाबाकडे विनवणी केली “काय होईल ते होईल, पण मलाही त्या कूशीच्या पाठोपाठ धावत जाऊ दे.”

यवाब म्हणाला, “मुला, तू ही बातमी नेऊन काय करणार? त्यासाठी काही तुला इनाम मिळायचे नाही.”

^{२३}अहीमास म्हणाला, “त्याची मला पर्वा नाही मला जाऊ द्या.” तेव्हा यवाबाने त्याला परवानगी दिली.

अहीमास मग यार्देनच्या खोऱ्यातून धावत निघाला. त्याने त्या कूशीला मागे टाकले.

दावीद बातमी ऐकतो

^{२४}राजा वेशीच्या दोन दरवाजांमध्येच बसला होता. तेव्हा पहारेकरी तटबंदीवरील छपरावर चढला. त्याने इकडे तिकडे पाहिले तेव्हा त्याला एक माणूस धावत येताना दिसला. ^{२५}पहारेकऱ्याने हे राजाला ओरडून मोठ्याने सांगितले.

राजा दावीद म्हणाला, “तो एकटाच असेल तर त्याचा अर्थ तो काहीतरी बातमी घेऊन येत आहे.”

धावता धावता तो माणूस शहराच्या जवळ येऊन पोचतोय तोच

^{२६}पहारेकऱ्याने आणखी एकाला धावत येताना पाहिले. पहारेकरी द्वारक्षकाला म्हणाला, “तो पाहा, आणखी एक माणूस एकटाच धावत येतोय.”

तेव्हा राजा म्हणाला, “तो ही बातमी आणतोय.”

^{२७}पहारेकरी म्हणाला, “पहिल्याचे धावणे मला सादोकचा मुलगा अहीमास याच्यासारखे वाटते.”

राजा म्हणाला, “अहीमास चांगला गृहस्थ आहे. त्याच्याजवळ चांगलीच बातमी असणार”

^{२८}अहीमासने “सर्व कुशल असो” असे म्हणून राजाला वाकून अभिवादन केले. पुढे तो म्हणाला, “देव परमेश्वराला धन्यवाद द्या. धनीस्वामी, तुमच्याविरुद्ध ज्यांनी उठाव केला त्यांना परमेश्वराने पराभूत केले आहे.”

^{२९}राजाने विचारले, “अबशालोमचे कुशल आहे ना?” अहीमास म्हणाला, “यवाबाने मला पाठवले तेव्हा मोठी

धांदल उडालेली दिसलेली पण ती कशाबद्दल हे मला कळले नाही.” ³⁰राजाने मग त्याला बाजूला उभे राहून थांबायला सांगितले. अहीमास त्याप्रमाणे पलीकडे झाला आणि थांबला.

³¹मग तो कूशी आला तो म्हणाला, “माझ्या स्वामीसाठी ही बातमी आहे. तुमच्या विरुद्ध पक्षाच्या लोकांना परमेश्वराने चांगली अद्दल घडवली.”

³²राजाने त्याला विचारले, “अबशालोम ठीक आहे ना?”

त्यावर कूशीने सांगितले, “तुमचे शत्रू आणि तुमच्या वाईटावर असलेले लोक या सगळ्यांची त्या तरुण माणसासारखीच (अबशालोमसारखी) गत होवो.”

³³[यावरून अबशालोम मरण पावला हे राजाला उमगले] तो फार शोकाकुल झाला. वेशीवर बांधलेल्या खोलीत तो गेला. तेथे त्याला रडू कोसळले. आपल्या दालनात जाताना तो म्हणाला, “अबशालोम, माझ्या मुला, तुझ्या ऐवजी मीच मरायला हवे होते रे पोरा!”

यवाब दावीदाला खडसावतो

19 लोकांनी ही बातमी यवाबाला सांगितली. ते त्याला म्हणाले, “राजा अबशालोमसाठी शोक करत आहे. तो फार दुःखात आहे.”

²दावीदाच्या सैन्याने त्या दिवशीची लढाई जिंकली होती. पण लोकांसाठी मात्र तो दुःखाचा दिवस ठरला. राजा आपल्या मुलाच्या मृत्यूमुळे दुःखात आहे हे ऐकून लोक फार खिन्न झाले.

³ते शांतपणे नगरात परतले. युध्दात पराभूत होऊन तिथून पळ काढलेल्या लोकांप्रमाणे ते दिसत होते. ⁴राजा आपला चेहरा झाकून घेऊन आपला मुलगा अबशालोम याच्या नावाने “अरे माझ्या मुला अबशालोम” असा मोठ्याने आक्रोश करत होता.

⁵यवाब राजाच्या निवासस्थानी आला आणि त्याला म्हणाला, “आपल्या सेवकांना तू आज मान खाली घालायला लावली आहेस. तुझ्या सेवकांनी तुझा जीव वाचवला. तुझी मुले, मुली, बायका दासी यांचे प्राण वाचवले. ⁶ज्यांनी तुझा द्वेष केला त्यांच्यावर तू प्रेम दाखवतो आहेस आणि ज्यांनी तुझ्यावर लोभ केला त्यांना तू दूर सारतो आहेस. तुझी माणसे, तुझे सेवक यांना तुझ्या दृष्टीने काही किंमत नाही हे तुझ्या वागण्यावरून स्पष्ट झाले आहे. आज अबशालोम जगला असता आणि आम्ही सर्व मेले असतो तर तुला फार आनंद झाला असता असे दिसते. ⁷आता ऊठ आणि आपल्या सेवकांशी बोल. त्यांना प्रोत्साहन दे. आताच उठून तू हे ताबडतोब केले नाहीस तर आज रात्रीपर्यंत तुझ्या बाजूला एकही माणूस उरणार नाही याची मी परमेश्वरासमक्ष ग्वाही देतो आणि हा तुझ्या बालपणापासूनच्या आयुष्यातला सर्वात मोठा आघात असेल.”

⁸तेव्हा राजा उठून वेशीपाशी गेला. राजा तेथे आल्याची खबर सर्वत्र पसरली. तेव्हा सर्व जण राजाच्या दर्शनाला जमले.

दावीद पुन्हा राजा होतो

अबशालोमला पाठिंबा देणारे सर्व इझ्राएल लोक आपापल्या ठिकाणी पळून गेले होते. ⁹इझ्राएलच्या सर्व घराण्यातील लोक आता बोलू लागले “पलिष्ठी आणि आपले इतर शत्रू यांच्यापासून राजा दावीदाने आपल्याला संरक्षण दिले. पण तो अबशालोमपासून पळून गेला. ¹⁰म्हणून अबशालोमची आपण राज्य करण्यासाठी निवड केली. पण तो आता लढाईत मरण पावला आहे. तेव्हा आपण आता पुन्हा दावीदाला राजा करू.”

¹¹सादोक आणि अब्याथार या याजकांना राजा दावीदाने निरोप पाठवला, “यहूदातील वडीलधाऱ्यांशी बोला. त्यांना सांगा, राजा दावीदाला गादीवर आणायला तुम्ही शेवटचे घराणे का आहा? राजाने पुन्हा परतण्याविषयी सर्वच इझ्राएल लोकांची बोलणी चाललेली आहेत. ¹²तुम्ही माझे बांधव, माझ्या कुटुंबातीलच आहात. मग राजाला परत आणणारे तुम्ही शेवटचे घराणे का आहात? ¹³आणि अमासाला सांगा, तुम्ही माझ्या कुटुंबाचाच भाग आहात. यवाबाच्या जागी सेनापती म्हणून मी तुमची नेमणूक केली नाही तर देव मला शासन करो.”

¹⁴दावीदाने यहूदातील सर्व लोकांच्या हृदयाला हात घातला त्यामुळे ते सर्व एकदिलाने राजी झाले. यहूदी लोकांनी राजाला संदेश पाठवला की तुम्ही आणि तुमचे अधिकारी, सेवक यांनी माघारे यावे.

¹⁵मग राजा दावीद यार्देन नदीपाशी आला. यहूदातील लोक त्याला भेटायला गिलगाल येथे आले. राजाला यार्देन नदी पार करून आणण्याचा त्यांचा मानस होता.

शिमीची क्षमायाचना

¹⁶गेराचा मुलगा शिमी हा बन्यामीनच्या घराण्यातील होता. तो बहरीम येथे राहात असे. यहूदातील लोकांसह राजाची भेट घ्यायला तो लगबगीने आला. ¹⁷बन्यामीनच्या वंशातील हजार माणसेही त्याच्याबरोबर आली. शौलाच्या घराण्यातील सेवक सीबा हाही आला. आपले पंधरा मुलगे आणि वीस नोकर यांनाही त्याने बरोबर आणले. राजा दावीदाला भेटायला हे सर्व यार्देन नदीजवळ तात्काळ पोहोचले.

¹⁸राजाच्या कुटुंबियांना उतरून घ्यायला ते यार्देनच्या पलीकडे गेले. राजाला हवे ते करायला ते तयार होते. राजा नदी ओलांडत असताना गेराचा मुलगा शिमी त्याच्या भेटीला आला. शिमीने राजाला जमिनीपर्यंत लवून अभिवादन केले. ¹⁹तो राजाला म्हणाला, “स्वामी, माझ्या हातून घडलेल्या अपराधांचा विचार करू नका. महाराज,

तुम्ही यरुशलेम सोडून गेलात तेव्हाची माझी कृत्ये विसरून जा. ²⁰मी पापी आहे हे तुम्ही जाणता. म्हणूनच योसेफच्या घराण्यातून तुमच्या भेटीला आलेली मी पहिलीच व्यक्ती आहे."

²¹पण सरुवेचा मुलगा अबीशय म्हणाला, "परमेश्वराने निवडलेल्या राजाविषयी शिमीने शिब्याशाप दिले. तेव्हा त्याला ठारच करायला हवे."

²²दावीद म्हणाला, "सरुवेच्या मुलानो. मी तुमच्या बरोबर कसे वागावे? तुमचे हे बोलणे आज माझ्या विरुद्ध आहे. इस्राएलमध्ये कोणालाही ठार केले जाणार नाही कारण आज मी इस्राएलचा राजा आहे."

²³मग राजा शिमीला म्हणाला, "तू मरणार नाहीस." आपण शिमीचा वध करणार नाही असे राजाने शिमीला वचन दिले. *

मफीबोशेथ दावीदाला भेटायला येतो

²⁴शौलचा नातू मफीबोशेथ राजा दावीदाला भेटायला आला. राजा यरुशलेम सोडून गेला तेव्हा पासून तो सुखरूप परतेपर्यंत मफीबोशेथने स्वतःकडे फार दुर्लक्ष केले होते. त्याने दाढी केली नाही, पायांची निगा राखली नाही की कपडे धुतले नाहीत. ²⁵मफीबोशेथ यरुशलेमहून आला तेव्हा राजा त्याला म्हणाला, "मी तेथून निघालो तेव्हा तूही माझ्याबरोबर का बाहेर पडला नाहीस?"

²⁶मफीबोशेथने सांगितले, "महाराज, माझ्या नोकरीने, सीबाने, मला फसवले, त्याला मी म्हणालो, 'मी पांगळा आहे तेव्हा गाढवावर खोगीर चढव म्हणजे त्यावर बसून मी राजाबरोबर जाईन' ²⁷पण त्याने माझ्याशी लबाडी केली. माझ्याविरुद्ध तुझे कान फुंकले पण स्वामी, तुम्ही देवदूतासारखे आहात. आपल्याला योग्य वाटले ते करा. ²⁸माझ्या आजोबांच्या घराण्याचा तुम्ही समूळ नाश करू शकला असता पण तसे तुम्ही केले नाही. तुम्ही मला आणखी काही जणाबरोबर आपल्या पंक्तीला बसवलेत. तेव्हा मला काहीही तक्रार करायचा हक्क नाही."

²⁹तेव्हा राजा मफीबोशेथला म्हणाला, "आता आपल्या अडचणीविषयी आणखी काही सांगू नकोस. आता माझा निर्णय ऐक. तू आणि सीबा जमीन विभागून घ्या."

³⁰मफीबोशेथ राजाला म्हणाला, "महाराज ती सगळी जमीन खुशाल घेऊ सीबाला द्या माझे धनी सुखरूप परत आला यात सगळे आले."

दावीद बर्जिल्ल्याला बोलवून घेतो

³¹गिलादचा बर्जिल्लय रोगलीमहून आला. दावीदाला तो यार्देन नदीच्या पलीकडे पोचवायला आला. ³²बर्जिल्लयचे

वय झाले होते. तो ऐंशी वर्षांचा होता. राजा दावीदाचा मुक्काम महनाईम येथे असताना त्याने दावीदाला अन्नधान्य आणि इतर गोष्टी पुरवल्या होत्या. श्रीमंत असल्यामुळे तो एवढे करू शकला. ³³दावीद त्याला म्हणाला, "नदी उतरून माझ्याबरोबर चल. तू यरुशलेममध्ये माझ्याबरोबर राहिलस तर मी तुझा सांभाळ करीन."

³⁴पण बर्जिल्लय राजाला म्हणाला, "तुला माझे वय माहीत आहे का? यरुशलेमपर्यंत मी तुझ्याबरोबर येऊ शकेन असे तुला वाटते का? ³⁵मी ऐंशी वर्षांचा आहे. वार्धाक्यामुळे मी आता बऱ्यावाईदीची पारख करू शकत नाही. खातोपि तो त्याची चव सांगू शकत नाही. गाणाऱ्या स्त्री पुरुषांच्या आवाजाला दाद देऊ शकत नाही. राजा, माझ्या राजा तुझ्यामागे माझे लोढणे कशाला लावून देऊ? ³⁶आता मला तुझ्याकडून अनुग्रहाची अपेक्षा नाही. मी तुझा सेवक. यार्देन नदी मी उतरून तुझ्याबरोबर येतो. राजाने अशाप्रकारे या बक्षिसाने परतफेड का करावी?" ³⁷पण मला पुन्हा परत घरी जाऊ दे. म्हणजे माझ्या गावात मी देह ठेवीन आणि माझ्या आईवडीलांच्या कबरीतच माझे दफन होईल. पण किम्हनाला आपला चाकर म्हणून बरोबर घेऊन जाऊ शकतोस. महाराज आपल्या मर्जीप्रमाणे त्याला वागव.

³⁸तेव्हा राजा म्हणाला, "तर किम्हाम माझ्याबरोबर येईल. तुला स्मरून मी त्याचे भले करीन. तुझ्यासाठी मी काहीही करायला तयार आहे."

दावीद घरी परततो

³⁹राजाने बर्जिल्लयचे चुंबन घेऊन त्याला आशीर्वाद दिले. बर्जिल्लय आपल्या घरी परतला. राजा इतर लोकांबरोबर नदी ओलांडून पलीकडे गेला.

⁴⁰नदी ओलांडून राजा गिलगाल येथे आला. किम्हाम त्याच्याबरोबर होता. यहुदाचे सर्व लोक आणि निम्मे इस्राएल लोक राजाला नदी ओलांडून पोचवायला आले.

इस्राएलाचा यहुदांशी वाद

⁴¹सर्व इस्राएल लोक राजाकडे आले. ते म्हणाले, "आमचे बांधव यहुदी यांनी तुमचा ताबा घेऊन तुम्हाला आणि तुमच्या कुटुंबियांना यार्देन पार करून आणले असे का?"

⁴²तेव्हा सर्व यहुदी लोकांनी त्या इस्राएल लोकांना सांगितले, "कारण राजा आमचा जवळचा आप्त आहे. तुम्हाला एवढा राग का यावा? आम्ही राजाच्या अन्नावे मिंधे नाही. त्याने आमहाला बक्षीसांची लालचही दाखवली नाही."

⁴³इस्राएल लोक म्हणाले, "आमच्याकडे दावीदाचे दहा हिस्से* आहेत. तेव्हा तुमच्यापेक्षा आमचा त्याच्यावर जास्त

मग राजा शिमीला ... वचन दिले दावीदाने शिमीला मारले नाही, पण पुढे काही वर्षांनी दावीदाचा मुलगा शलमोन याने शिमीचा वध करण्याची आज्ञा दिली. पाहा 1 राजे 2:44-46.

दहा हिस्से राज्य विभागणीनंतर यहुदा आणि बऱ्यामीन मिळून यहुदांचे राज्य झाले उरलेले दहा घराणी इस्राएलाच्या राज्यात होती.

हक्क आहे. असे असून तुम्ही आमच्याकडे दुर्लक्ष केलेत. असे का? राजाला पुन्हा गादीवर बसवायचे आम्हीच आधी बोललो होतो.”

पण यहूदींनी इझ्राएल लोकांना यावर अतिशय तुच्छतेने उत्तर दिले. इझ्राएल पेशाही यहूदींची भाषा कठोर होती.

शबा दावीद विषयी इझ्राएलांचे मन कुलक्षित करतो

20 शबा नावाचा एक माणूस तेथे होता. हा बिक्रीचा मुलगा. बन्यामीन घराण्यातील हा शबी अगदी कुचकामी पण खोडसाळ प्रवृत्तीचा होता. त्याने एकदा रणशिंग फुंकले आणि लोकांना गोळा केले आणि त्यांना म्हणाला,

“दावीदाकडे आपला भाग नाही. या इशायच्या मुलात आपला वाटा नाही इझ्राएलींनी, चला आपापल्या डेऱ्यात परत.”

²हे ऐकून सर्व इझ्राएल लोक दावीदाला सोडून बिक्रीचा मुलगा शबा याच्या मागे गेले. पण यहूदी लोक मात्र यार्देन नदीपासून यरुशलेमपर्यंत राजाच्या पाठीशी राहिले.

³दावीद यरुशलेममधील आपल्या घरी परतला. आपल्या दहा दासींना त्याने घराच्या निगराणीसाठी मागे ठेवले होते. त्यांना त्याने एका खास घरांत* ठेवले. त्यांच्यावर पहारा ठेवला. मरेपर्यंत या बायका तेथेच राहिल्या दावीदाने त्यांच्या उदरनिर्वाहाची सगळी नीट व्यवस्था केली पण पुन्हा त्यांच्याशी संबंध ठेवले नाहीत. त्यामुळे शेवटपर्यंत त्यांची स्थिती विधवेसारखी होती.

⁴राजा अमासाला म्हणाला, “यहूदाच्या लोकांना तीन दिवसात येऊन मला भेटायला सांग. त्यावेळी तूही बरोबर राहा.”

⁵तेव्हा अमासा यहूदांना बोलवून आणायला रवाना झाला. पण राजाने सांगितल्यापेक्षा त्याला जास्त वेळ लागला.

शबाला मारायची दावीदाची अबीशयला सूचना

⁶दावीद अबीशयला म्हणाला, “अबशालोमपेक्षाही हा बिक्रीचा मुलगा शबा आपल्या दृष्टीने धोकादायक आहे. तेव्हा माझ्या हाताखालच्यांना घेऊन त्याचा पाठलाग कर. तटबंदी असलेल्या नगरात तो जायच्या आधीच त्याला गाठायला हवे. एकदा तो मजबूत बंदोबस्त असलेल्या नगरात शिरला की त्याला पकडणे अवघड जाईल.”

⁷तेव्हा यवाब, बिक्रीचा मुलगा शबा याच्या पाठलागासाठी यरुशलेमहून निघाला. त्याने बरोबर आपली माणसे, करेथी, पलथी तसेच इतर सैनिक घेतले.

यवाब अमासाचा वध करतो

⁸यवाब आणि त्याचे सैन्य गिबोनजवळच्या मोठ्या पहाडाशी आले तेव्हा अमासा त्यांना सामोरा आला. यवाबाच्या अंगावर चिलखत होते. त्याने कमरबंद बांधला होता आणि म्यानात तलवार होती. यवाब अमासाच्या दिशेने चालू लागला तेव्हा त्याची तलवार म्यानातून निसटून पडली. यवाबाने ती उचलली आणि हातात धरली. ⁹त्याने अमासाला विचारले, “तुझे सर्व कुशल आहेना?”

आणि अमासाचे चुंबन घेण्यास यवाबाने आपला उजव्या हाताने अमासाची दाढी धरून त्याला पुढे खेचले. ¹⁰यवाबाच्या डाव्या हातातील तलवारीकडे अमासाचे लक्ष नव्हते. पण तेवढ्यात यवाबाने अमासाच्या पोटात तलवार खुपसली, आणि त्याचा कोथळा बाहेर काढला. यवाबाला पुन्हा वार करायला लागलाच नाही. अमासा गतप्राण झाला.

शबाचा शोध चालूच

यवाब आणि त्याचा भाऊ अबीशय यांनी बिक्रीचा मुलगा शबा याचा शोध चालूच ठेवला. ¹¹यवाबाच्या सैन्यातील एक तरुण सैनिक अमासाच्या मृतदेहाजवळ उभा राहिला आणि म्हणाला, “यवाब आणि दावीदाला ज्यांचा पाठिंबा आहे त्यांनी यवाबामागे जावे.”

¹²अमासा रस्त्याच्या मध्याभागी रक्ताच्या थारोळ्यात पडला होता. येणारा जाणारा प्रत्येकजण थांबून हे दृश्य पाहतोय हे त्या तरुण सैनिकाच्या लक्षात आले. तेव्हा त्याने ते प्रेत रस्त्यावरून ढकलत शेतात नेऊन टाकले. त्याच्यावर एक कापड अंधारले. ¹³अमासाचा देह तिथून हलवल्यावर लोक ते सरळ ओलांडून यवाबाच्या मागे चालू लागले. मग त्यांनी यवाबाबरोबर शबाचा पाठलाग सुरू केला.

आबेल बेथ व माका येथे शबाचे पलायन

¹⁴इझ्राएलांच्या सर्व वंशांमधून जात शबा आबेल व बेथ माका येथे गेला. सर्व बेरीही एकत्र येऊन शबाला मिळाले.

¹⁵यवाब आपल्या माणसांसहित आबेल बेथ माका येथे पोचला. त्याच्या सैन्याने नगराला वेढा दिला. तटबंदीभोवती त्यांनी माती कचऱ्याचा ढीग रचला. त्याच्यावरून भिंत पार करणे त्यांना सोयीस्कर ठरले असते. त्याचबरोबर त्यांनी भिंत पाडण्यासाठी भिंतीतील दाड फोडायला सुरुवात केली. ¹⁶नगरात एक चाणाक्ष बाई राहात होती. तिने नगरातून मोठ्याने ओरडून सांगितले, “माझे ऐका. यवाबाला येथे यायला सांगा. मला त्याच्याशी काही बोलायचे आहे.”

¹⁷यवाब तिच्याशी बोलायला गेला. तिने त्याला तूच यवाब का म्हणून विचारले.

यवाबाने होकार भरला. तेव्हा ती म्हणाली, “माझे ऐक.” यवाब म्हणाला, “सांग मी ऐकतोय.” ¹⁸मग ती बाई म्हणाली, “पूर्वी लोक म्हणत गरज पडली की आबेलमध्ये यावे म्हणजे मागाल ते मिळते. ¹⁹इझ्राएलमधील शांतताप्रिय,

विश्वासू लोकांपैकी मी एक आहे. इझ्राएलच्या एका महत्वाच्या शहराची तुम्ही नासधूस करत आहात. परमेश्वराच्या मालकीच्या वस्तुची तुम्ही मोडतोड का करता?" ²⁰यवाब म्हणाला, "मला कशाचाच नाश करायची इच्छा नाही. तुमच्या नगराची नासधूस मी करू इच्छित नाही. ²¹पण एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशातील शबा नावाचा एक माणूस तुमच्या नगरात आहे. दावीद राजाविरुद्ध त्याने बंड केले आहे. त्याला माझ्यापुढे हजर केले तर नगराला धक्का लावणार नाही."

तेव्हा ती बाई यवाबाला म्हणाली, "ठीक आहे. त्याचे मुंडके भिंतीवरून तुझ्याकडे टाकण्यात येईल."

²²मग तिने गावातील लोकांना शहाणपणाने आपले म्हणणे पटवून दिले. तेव्हा लोकांना शबाचे मुंडके धडावेगळे करून ते यवाबाकडे तटबंदी पलीकडे फेकले.

यवाबाने रणशिंग फुंकले आणि सैन्याने नगर सोडले. जो तो आपल्या घरी परतला आणि यवाब यरुशलेम येथे राजाकडे आला.

दावीद कडील लोक

²³यवाब इझ्राएलचा सेनापती होता. यहोयादाचा मुलगा बनया हा करेथी आणि पलेथी यांचा प्रमुख होता. ²⁴अदोराम हा कष्टकरीलोकांचा प्रमुख होता. अहीलुदाचा मुलगा यहोशाफाट हा अखबारनवीस होता. ²⁵शवा कार्यवाह होता. सादोक आणि अब्याधार हे याजक होते. ²⁶आणि याईरी ईरा हा दावीदाचा मुख्य सेवक होता.

शौलाच्या कुटुंबीयांना शासन

21 दावीदाच्या या कारकिर्दीत एकदा दुष्काळ पडला. हा दुष्काळ तीन वर्षे टिकला. तेव्हा दावीदाने परमेश्वराची प्रार्थना केली. परमेश्वराने सांगितले, "शौल आणि त्याचे खुनी (रक्तपिपासू) घराणे यावेळच्या दुष्काळाला जबाबदार आहेत. शौलने गिबोन्यांना मारले म्हणून हा दुष्काळ पडला." ²(गिबोनी म्हणजे इझ्राएली नव्हेत. ते अमोरी होत. इझ्राएलींनी त्यांना दुखापत न करण्याचे वचन दिले होते.* तरी शौलने गिबोन्यांच्या वधाचा प्रयत्न केला. इझ्राएली आणि यहूदा लोकांविषयीच्या अति उत्साहामुळे त्याने तसे केले.)

गिबोन्यांना एकत्र बोलावून राजा दावीदाने त्यांच्याशी बोलणे केले. ³दावीद त्यांना म्हणाला, "तुमच्या साठी मी काय करू?"

"इझ्राएलचा कलंक पुसला जाईल आणि तुम्ही या परमेश्वराच्या प्रजेला आशीर्वाद द्याल यासाठी मी काय करू शकतो?"

इझ्राएल लोकांना ... दिले होते गिबोन्यांनी इझ्राएल लोकांना फसवले, तेव्हाची यहोशवाच्या वेळची ही गोष्ट आहे. पाहा यहोशवा 9:3-15.

⁴तेव्हा गिबोनी दावीदाला म्हणाला, "शौलाच्या घराण्याने जे केले त्याची सोन्यारुप्याने भरपाई होऊ शकत नाही. पण त्यासाठी इझ्राएलींना जिवे मारण्याचाही आम्हाला हक्क नाही."

दावीद म्हणाला, "ठीक तर, तुमच्यासाठी मी आता काय करावे?"

⁵ते राजाला म्हणाले, "त्या माणसाने (शौलने) आमच्याविरुद्ध कट केला. इझ्राएली प्रदेशात राहणाऱ्या आमच्या सर्व लोकांचा त्याने निःपात करण्याचा प्रयत्न केला. ⁶तेव्हा शौलची सात मुले आमच्या हवाली कर. शौलला परमेश्वराने राजा म्हणून निवडले होते. तेव्हा शौलाच्या गिबा डोंगरावर त्याच्या मुलांना आम्ही देवासमक्षच फाशी देऊ."

राजा दावीद म्हणाला, "मला हे मान्य आहे. त्यांना मी तुमच्या हवाली करतो." ⁷पण योनाथानचा मुलगा मफीबोशेथ याला राजाने अभय दिले. योनाथान हा शौलचा मुलगा. पण दावीदाने त्याला त्याच्या कुटुंबियांच्या सुरक्षिततेचे वचन दिले होते. म्हणून मफीबोशेथला राजाने इजा पोचू दिली नाही. ⁸अरमोनी आणि मफीबोशेथ (हा मफीबोशेथ वेगळा) ही शौलला रिस्पा या पत्नीपासून झालेली मुले. शौलला मखिल नावाची मुलगीही होती. अद्रिएलशी तिचे लग्न झाले होते. महोलाथी येथील बर्जिल्ल्यचा हा मुलगा. या दांपत्याची पाच मुलेही दावीदाने ताब्यात घेतली. ⁹या सात जणांना त्याने गिबोन्यांच्या स्वाधीन केले. गिबोन्यांनी त्यांना गिबा डोंगरावर परमेश्वरासमोर फाशी दिले. ते सातजण एकदमच प्राणाला मुकले. त्यांना ठार केले गेले ते दिवस हंगामाच्या सुरुवातीचे होते. जवाच्या पिकाच्या सुरुवातीचा तो [वसंतातील] काळ होता.

दावीद आणि रिस्पा

¹⁰अय्याची मुलगी रिस्पा हिने शोकाकुलहोऊन एक मोठे कापड त्या गिबाच्या खडकावर अंथरले. तेव्हापासून पावसाला सुरुवात होईपर्यंत ते तसेच राहू दिले. रिस्पाने रात्रंदिवस त्या मृत देहांची निगाराणी केली. दिवसा पक्ष्यांनी आणि रात्री जंगली जनावरांनी त्याचे लचके तोडून नयेत म्हणून राखण केली.

¹¹शौलाची दासी रिस्पा काय करत आहे हे लोकांनी दावीदाच्या कानावर घातले. ¹²तेव्हा दावीदाने याबेश गिलाद मधील लोकांकडून शौल आणि योनाथान यांच्या अस्थी आणवल्या (शौल आणि योनाथान यांचा गिलबोबा येथे वध झाल्यावर याबेश गिलादच्या लोकांनी त्या नेल्या होत्या. बेथशान मधील भिंतीवर पलिष्ट्यांनी या दोघांचे देह टांगले होते. पण बेथशानच्या लोकांनी येऊन भरवस्तीतील ती प्रेते चोरून नेली)

¹³याबेश-गिलाद मधून शौल आणि त्याचा पुत्र योनाथान या दोघांच्या अस्थी दावीदाने आणल्या. तसेच त्या फाशी दिल्या गेलेल्या सात जणांचे मृतदेहही आणले. ¹⁴शौल

आणि योनाथानच्या अस्थी त्यांनी बन्यामीनच्या प्रदेशात पुरल्या. शौलचे वडील कीश यांच्या कबरीत त्या पुरल्या. राजाच्या आज्ञेवरहुकूम लोकांनी हे सर्व केले. तेव्हा देवाने लोकांची प्रार्थना ऐकली आणि तिला त्याने प्रतिसाद दिला.

पलिष्ठांशी युध्द

¹⁵पलिष्ठांनी पुन्हा इझ्राएलीशी युध्द पुकारले. तेव्हा दावीद आपल्या लोकांबरोबर पलिष्ठांशी युध्द करायला निघाला. पण यावेळी दावीद फार थकून गेला. ¹⁶त्यावेळी तेथे रेफाई वंशातला इशबी-बनोब हा एक बलाढ्य माणूस होता. त्याच्या भाल्याचे वजनच सोडेसात पौंड होते. त्याच्याजवळ नवी कोरी तलवार होती. दावीदाला मारायचा त्याने प्रयत्न केला. ¹⁷पण सरुवेचा मुलगा अबीशय याने या पलिष्ठााला मारले आणि दावीदाचे प्राण वाचवले.

तेव्हा दावीद बरोबरच्या लोकांनी दावीदाला शपथ घालून सांगितले "तुम्ही आता लढाईवर यायचे नाही. नाहीतर इझ्राएल एका मोठ्या नेत्याला मुकेल."

¹⁸यानंतर गोब येथे पलिष्ठांशी आणखी एकदा लढाई झाली. तेव्हा हूशाथी सिब्वखय याने रेफाई वंशातील सफ याचा वध केला. ¹⁹गोब येथेच पुन्हा पलिष्ठांशी युध्द झाले. तेव्हा बेथलहेमचा यारे ओरगीम याचा मुलगा एलहानान याने गथचा गल्याथ याला ठार केले. विणकराच्या तुरीएवढा त्याचा भाला होता.

²⁰गथ येथे आणखी एक युध्द झाले. तेथे एक धिप्पाड पुरुष होता. त्याच्या हातापायांना सहा सहा बोटे होती. म्हणजे एकंदर चौवीस. हाही रेफाई वंशातला होता. ²¹त्याने इझ्राएलला आव्हान दिले पण योनाथानने या माणसाचे प्राण घेतले. (हा योनाथान म्हणजे दावीदाचा भाऊ शिमी याचा मुलगा.)

²²ही माणसे गथ येथील रेफाई वंशातील होती. दावीद आणि त्याचे लोक यांनी त्यांना ठार केले.

दावीदाचे देवाप्रीत्यर्थ स्तुतिगीत

22 शौल आणि इतर शत्रू यांच्या हातून देवाने सोडवल्याबद्दल दावीदाने हे स्तुतिगीत म्हटले.

²परमेश्वर हा माझा दुर्ग माझा गड माझ्या सुरक्षिततेचा आधार

³तो माझा देव माझ्या संरक्षणासाठी मी या दुर्गाच्या, देवाच्या आश्रयाला जातो देव म्हणजे माझी संरक्षक ढाल आहे त्याचे सामर्थ्य माझे रक्षण करते. परमेश्वर म्हणजे माझी लपण्याची जागा माझ्या सुरक्षिततेचे ठिकाण उंच डोंगरात असलेले. क्रूर शत्रूपासून तो मला वाचवतो

⁴त्यांनी माझी चेष्टा केली. पण मी मदतीसाठी परमेश्वराचा धावा केला. आणि शत्रूपासून माझा बचाव करण्यात आला.

⁵[शत्रूंना माझा जीव घ्यायचा होता] मृत्यूच्या लाटा माझ्याभोवती थैमान घालत होत्या मृत्युसदनाला नेणाऱ्या पुराच्या लोंब्यात मी सापडलो होतो.

⁶कबरीचे पाश माझ्या भोवती आवळले होते. मृत्यूचा सापळा माझ्यासमोर तयार होता.

⁷तेव्हा मी परमेश्वराचा धावा केला. होय, मी त्यालाच शरण गेलो. देव त्याच्या मंदिरात होता त्याने माझा धावा ऐकला. मदतीसाठी केलेला माझा आक्रोश त्याने ऐकला.

⁸तेव्हा धरती डळमळली, हादरली स्वर्गाचा पाया धरधरला कारण देवाचा कोप झाला होता.

⁹त्याच्या नाकपुड्यांतून धूर निघत होता मुखातून अग्निज्वाळा बाहेर पडत होत्या ठिणग्या बरसत होत्या.

¹⁰आकाश फाडून परमेश्वर खाली अवतरला. काव्याकुट्ट ढगावर उभा राहिला.

¹¹करुबावर आरुढ होऊन तो उडत होता. वाऱ्यावर स्वार झाला होता.

¹²परमेश्वराने दाट काळे ढग स्वतःभोवती तंबू सारखे वेढून घेतले होते. त्याने त्या दाट गडगडणाऱ्या मेघामध्ये पाणी भस्म ठेवले होते.

¹³त्याचा एवढा प्रखर प्रकाश पडला की निखारे धगधगू लागले.

¹⁴परमेश्वर आकाशातून गरजला त्याचा आवाज सर्वत्र दुमदुमला

¹⁵त्याने विजांचे बाण सोडले आणि शत्रूची दाणादाण उडाली परमेश्वराने विजा पाठवल्या आणि लोक भीतीने सैरावैरा पळाले

¹⁶परमेश्वरा, तुझ्या घनगंभीर आवाजात तू बोललास तेव्हा तुझ्या नाकपुड्यातील सोसाट्याच्या उच्छ्वासाने [समुद्राचे पाणीही मागे हटले] समुद्राचा तळ दिसू लागला, पृथ्वीचा पाया उघडा पडला.

¹⁷मला परमेश्वराने आधार दिला वरुन तो खाली आला. मला धरून त्याने संकटांच्या खोल पाण्यातून बाहेर काढले.

¹⁸शत्रू मला वरचढ होता त्यांना माझा मत्सर वाटला शत्रू बलाढ्य होता पण परमेश्वराने मला वाचवले

¹⁹मी अडचणीत होतो तेव्हा शत्रूने माझ्यावर हल्ला केला. पण देवाने मला आधार दिला.

²⁰परमेश्वराचा माझ्यावर लोभ आहे म्हणून त्याने मला सोडवले. मला त्याने सुरक्षित स्थळी नेले.

²¹मी केले त्याचे फळ परमेश्वर मला देईल कारण मी योग्य तेच केले. मी गैर काही केले नाही, तेव्हा त्याचे चांगले फळ तो मला देईल.

²²कारण मी परमेश्वराचे आज्ञापालन केले. देवाविरुद्ध कोणताही अपराध मी केला नाही.

²³परमेश्वराचे निर्णय मी नेहमी ध्यानात ठेवतो त्याच्या नियमांचे पालन करतो.

²⁴माझे आचरण शुध्द आणि निर्दोष आहे.

^{२५}तेव्हा परमेश्वर त्याचे फळ मला देणारच. कारण माझी वर्तणूक योग्य आहे. त्याच्या दृष्टीने मी वावगे केलेले नाही. तेव्हा तो माझे भले करील.

^{२६}एखाद्याचे आपल्यावर खरे प्रेम असेल तर आपणही त्याची भरपाई खऱ्या प्रेमाने करू तो आपल्याशी प्रामाणिक असेल तर आपणही प्रामाणिक राहू.

^{२७}परमेश्वरा, जे लोक चांगले आणि शुद्ध आचरणाचे आहेत त्यांच्याशी तूही तसाच वागतोस. पण दुष्ट आणि बदमाशांशी तूही कुटिलतेने वागतोस.

^{२८}परमेश्वरा, दीनांना तू मदत करतोस, गर्विष्ठांना धडा शिकवतोस

^{२९}परमेश्वरा, तू माझा दीप आहेस माझ्या भोवतीचा अंधकार तू उजळवून टाकतोस

^{३०}परमेश्वरा, तुझ्या मदतीनेच मी सैन्यावर चाल करू शकतो. देवाच्या मदतीनेच मी शत्रूंची भिंतसुद्धा पार करू शकतो.

^{३१}देवाची सत्ता सर्वकष आहे. देवाचे वचन कसोटीला उतरलेले आहे. जे त्याच्यावर भरवसा टाकतात त्यांचे तो रक्षण करतो.

^{३२}या परमेश्वरा खेरीज दुसरा देव कोणता? याच्याखेरीज भक्क मी दुर्ग कोण?

^{३३}देव माझा मजबूत दुर्ग आहे. सात्विक लोकांना तो आपल्या मार्गाने नेतो.

^{३४}देव मला हरणासारखे वेगाने पळण्यास मदत करतो. तो मला आत्मविश्वास देतो आणि उच्च स्थानावर तो मला अढळ ठेवतो.

^{३५}युद्धकलेत तो मला तरबेज बनवतो त्यामुळे माझे बाहू भक्क म धनुष्याने शिरसंधान करू शकतात.

^{३६}देवा, तूच मला वाचवलेस आणि जिंकायला मदत केलीस. शत्रूचा पाडाव करण्यात मला हात दिलास.

^{३७}माझ्या पायांत बळ दे म्हणजे मी न अडखळता ताठ चालू शकेन.

^{३८}शत्रूंचा निःपात होईपर्यंत मला त्यांचा पाठलाग करायचा आहे. त्यांचा उच्छेद होई पर्यंत मी परतणार नाही.

^{३९}त्यांचा मी नाश केला. त्यांचा पराभव केला. आता ते शत्रू डोके वर काढू शकणार नाहीत. होय, ते माझ्या पायदळी तुडवले गेले.

^{४०}देवा, युद्धात तू मला वरचढ केलेस. शत्रूचा पाडाव केलास.

^{४१}त्यांना मला पाठ दाखवायला लावलेस, म्हणजे मी त्यांच्यावर वार करू शकेन.

^{४२}शत्रू मदतीसाठी याचना करू लागले पण कोणीही त्यांच्या मदतीला आले नाही. त्यांनी देवाचा धावाही केला त्यानेही त्यांच्याकडे पाठ फिरवली.

^{४३}माझ्या शत्रूंची मी खांडोळी केली. जमिनीवरच्या धुळीसारखे ते कःपदार्थ बनले. त्यांचा मी चेंदामेंदा केला. चिखल तुडवावा तसे मी त्यांना तुडवले.

^{४४}माझ्यावर जे चाल करून आले त्यांच्यापासून तू मला संरक्षण दिलेस. त्यांच्यावर राज्यकर्ता म्हणून मला नेमलेस. ज्यांना मी कधी बघितले नव्हते ती राष्ट्रे माझे दास झाली.

^{४५}आता दूर देशचे लोक माझे ऐकतात जेव्हा ते माझी आज्ञा ऐकतात. तात्काळ माझा शब्द मानतात. माझा त्यांना धाक वाटतो.

^{४६}भीतीने ते गर्भगळीत होतात. हे परदेशी लोक जिथे लपून बसले होते ती जागा सोडून भीतीने थरथर कापत बाहेर येतात.

^{४७}परमेश्वर जिवंत आहे. माझ्या दुर्गाची मी स्तुती करतो देव महान आहे. तो माझा रक्षणकर्ता दुर्ग आहे.

^{४८}त्यानेच माझ्या शत्रूंना धडा शिकवला. लोकांना माझ्या शासनामध्ये ठेवले.

^{४९}देवा, तू माझे वैज्यांपासून रक्षण केलेस. मला विरोध करणाऱ्यांचा पाडाव करण्याचे सामर्थ्य मला दिलेस. दुष्टांपासून मला वाचवलेस.

^{५०}म्हणून मी राष्ट्रांमध्ये आभारपूर्वक तुझी स्तुतिस्तोत्रे गाईन. तुझे नामसंकीर्तन करीन.

^{५१}परमेश्वर राजाला युद्धात विजयी करतो. आपल्या अभिषिक्त राजाबद्दल परमेश्वर खरे प्रेम दाखवतो. दावीद आणि त्याचे वंशज यांचे तो निरंतर कल्याण करील.

दावीदाचे अखेरचे बोल

२३

दावीदाची ही अखेरची वचने;

इशायपुत्र दावीदाचा हा संदेश देवामुळे ज्याला थोरवी प्राप्त झाली त्याचा हा संदेश याकोबच्या देवाचा हा अभिषिक्त राजा इझ्राएलचा गोड गळ्याचा गायक

^२परमेश्वराचा आत्मा माझ्या मार्फत बोलला त्याचे शब्द माझ्या मुखी होते.

^३इझ्राएलचा देव हे बोलला इझ्राएलचा दुर्ग मला म्हणाला, “जो न्यायाने राज्य करतो, जो देवाविषयी आदर बाळगून राज्य करतो

^४तो माणूस उषः कालच्या प्रभे सारखा असेल, निरभ्र सकाळ असावी तसा असेल, पावसानंतर येणाऱ्या उन्हासारखा असेल पाऊस कसा तर ज्याच्यामुळे जमिनीतून कोवळे गवत तरारून येतं असा.”

^५देवाने माझे घराणे बळकट व सुरक्षित केले. देवाने माझ्याबरोबर एक कायमचा करार केला. तो सर्व दृष्टींनी माझ्या भल्याकरताच आहे याची त्याने खातरजमा करून घेतली. त्याने असा मजबूत करार केला आणि आता तो त्याचा भंग करणार नाही. हा करार म्हणजे माझा उध्दारच होय. हा करार म्हणजेच मला हवे होते ते सर्व काही होय परमेश्वर माझ्या घराण्याची. भरभराट करील.

^६पण दुष्ट माणसे काढ्यांसारखी असतात लोक काटा धरून ठेवत नाहीत, फेकून देतात.

⁷त्याचा स्पर्श झाला तर लाकडी आणि पंचदातूचा भाला टोचावा तशा वेदना होतात. [होय, असा माणूस काढ्यासारखा असतो] त्यांना आगीच्या भक्ष्य स्थानी टाकतील आणि ती जळून खाक होतील.

दावीदाचे सैन्य

⁸दावीदाच्या पदरी असलेल्या वीरांची नावे अशी; योशेब-बशशेबेथ तखमोनी. हा रथावरच्या सेवकांचा मुख्य होता. असनी अदीनो म्हणूनही त्याला ओळखतात. त्याने एका वेळी आठशे जणांना ठार केले.

⁹त्याच्या खालोखाल. अहोही येथील दोदय याचा मुलगा एलाजार. पलिष्ठ्यांना आव्हान दिले त्यावेळी दावीदाबरोबर असलेल्या तीन वीरांपैकी एक. ते युद्धाच्या तयारीने आले, पण इझ्राएल सैनिक पळून गेले होते. ¹⁰थकून अंगात त्राण राहिलं नाही तोपर्यंत एलाजार पलिष्ठ्यांशी लढत राहिला. तलवार घट्ट पकडून त्याने लढा चालू ठेवला. परमेश्वराने त्या दिवशी मोठा विजय घडवून आणला. एलाजारची युद्धात सरशी झाल्यावर मग लोक तिथे आले. पण शत्रू सैनिकांच्या मृतदेहावरच्या वस्तू गोळा करायला तेवढे ते आले.

¹¹हरार येथील आगे याचा मुलगा शम्मा हा ही होता. पलिष्ठी चालून आले तेव्हा एका कडधान्याच्या शेतात हे युद्ध झाले. लोकांना पलिष्ठ्यांसमोरून पळ काढला. ¹²पण शम्मा शेताच्या ऐन मध्यावर उभा राहिला आणि त्याने एकट्याने त्यांना तोंड दिले. त्याने पलिष्ठ्यांचा पराभव केला. परमेश्वराने इझ्राएलला त्यादिवशी मोठा विजय मिळवून दिला.

तीन शूर योद्धे

¹³दावीद एकदा अदुल्लामच्या गुहेत होता आणि पलिष्ठी सैन्याचा तळ खाली रेफाईच्या खोऱ्यात होता. त्यावेळी तीस शूरांपैकी तिघेजण दावीदाकडे जायला म्हणून थेट गुहेपर्यंत अक्षरशः सरपटत गेले.

¹⁴नंतर एकदा दावीद गडावर असताना पलिष्ठ्यांची टोळी बेथलहेम येथे होती. ¹⁵दावीद आपल्या गावाचे पाणी पिण्यासाठी व्याकुळ झाला होता तो म्हणाला, "बेथलहेमच्या वेशीजवळच्या विहरीतले पाणी मला कुणी आणून दिले तर किती बरे होईल." खरोखरच कोणी तसे करावे म्हणून तो बोलत नव्हता. तो आपला उगाच तसे म्हणाला.

¹⁶पण या तीन शूरांनी पलिष्ठ्यांच्या ठाण्यातून धाडसाने तोंड देत मार्ग काढला. आणि बेथलहेमच्या वेशीजवळच्या विहरीतले पाणी काढून दावीदाला प्यायला आणून दिले. दावीदाने ते प्यायचे नाकारले. त्याने ते परमेश्वराला अर्पण म्हणून जमिनीवर ओतून टाकले. ¹⁷दावीद म्हणाला, "परमेश्वरा, हे पाणी मी कसे पिऊ? हे पाणी मी प्यायलो तर ज्यांनी आपले प्राण माझ्यासाठी धोक्यात घातले त्यांचे

रक्तच मी प्राशन केल्यासारखे होईल." म्हणून तो ते पाणी प्याला नाही. त्या तीन शूर वीरांनी यासारखी अनेक धाडसे केली.

इतर शूर योद्धे

¹⁸सरूवेचा मुलगा यवाब याचा भाऊ म्हणजे अबीशय. अबीशय या तीन वीरांचा नायक होता. आपल्या भाल्याने त्याने तीनशे शत्रू सैनिकांना ठार केले, आणि त्या तिघांमध्ये नाव मिळवले. ¹⁹त्या तिघांमध्ये तो सर्वाधिक प्रसिद्ध होता. त्यांचा तो नायकही होता. पण तो त्यांच्यापैकी नव्हता.

²⁰यहोयादा याचा मुलगा बनाया हाही एक होता. तो एका पराक्रमी माणसाचा पुत्र होता. तो कबसेल इथून आलेला होता. बनायाने बरेच पराक्रम गाजवले. मवाबमधील अरीएलच्या दोन मुलांना त्याने मारले. एकदा बर्फ पडत असताना त्याने गुहेत शिरून सिंह मारला. ²¹एका धिप्पाड मिसरी माणसालाही त्याने मारले. या मिसरी माणसाच्या हातात भाला होता तर बनायाच्या हातात फक्त काठी. बनायाने त्याचा भाला हिसकावून घेतला आणि त्याच्याच भाल्याने त्या मिसरी माणसाचा जीव घेतला. ²²बनायाने अशी बरीच कृत्ये केली. त्यानेही या तिघांइतकाच नावलौकिक मिळवला. ²³तो तीस वीरांच्या (तीस वीर-दावीदाच्या अतिशय शूर सैनिकांचा गट म्हणजे हे लोक होत.) पेक्षा अधिक प्रसिद्ध होता. पण तरी पहिल्या तिघांच्या पदाला तो पोचला नाही. दावीदाने त्याला आपल्या अंगरक्षकांचा प्रमुख म्हणून नेमले.

तीस शूर वीर

²⁴यवाबाचा भाऊ असाएल हा त्या तिसातला एक होता. बाकीच्या वीरांची नावे पुढीलप्रमाणे: बेथलहेममधील दोदो याचा मुलगा एलहानान, ²⁵शम्मा हरोदी, अलीका हरोदी, ²⁶हेलस पलती, इक्शे श तकोई याचा मुलगा ईरा, ²⁷अबीयेजर अनाथोथी, मबुन्नय हुशाथी, ²⁸सलमोन अहोही, महरय नदोफाथी, ²⁹बाना नदोफाथी याचा मुलगा हेलेब, बन्यामीनच्या वंशातील, गिबामधला रीबय याचा मुलगा इत्तय, ³⁰बनाया पिराथोनी, गाश झन्याजवळचा हिदय, ³¹अबी-अलबोन अवाथी, अजमावेथ बरहूमी, ³²अलीहाबा शालबोनी, यारोन घराण्यातला योनानथान, ³³शम्मा हारारी, शारार अरारी याचा मुलगा अहीयाम, ³⁴माकाथीचा मुलगा अहसबय याचा मुलगा अलीफलेट, अहिथोफेल गिलोनी याचा मुलगा अलीयम, ³⁵हेझी कर्मेली, पारय अर्बी ³⁶सोबा मधील नाथोन याचा मुलगा इगाल, बानी यादी, ³⁷सेलक अम्मोनी, सरूवेचा मुलगा यवाब याचा शस्त्रवाहक नहरय बैरोथी, ³⁸ईरा इथ्री, गारेब इथ्री, ³⁹उरीया हित्ती, असे एकंदर सद्दीस.

दावीद सैन्याची शिरगणती करायचे ठरवतो

24 इझ्राएलवर परमेश्वराचा पुन्हा एकदा कोप झाला. आणि त्याने दावीदाला इझ्राएलविरुद्ध चेतवले. दावीद म्हणाला, “आधी इझ्राएल आणि यहूदा यांची शिरगणती करा.”

2 राजा दावीद सेनापती यवाबाला म्हणाला, “दानपासून बैरशेबापर्यंत इझ्राएलच्या झाडून सर्व वंशातील लोकांची मोजदाद करा. म्हणजे मग मला लोकसंख्या किती आहे ते कळेल.”

3 पण यवाब राजाला म्हणाला, “आपले लोक कितीही असोत देव परमेश्वर त्यांना शतगुणित करो. तुम्हाला हे सर्व पाहायला मिळो पण तुम्हाला असे का करावेसे वाटते?”

4 पण राजा दावीदाचे शब्द यवाबाच्या शब्दांपेक्षा प्रभावी ठरले आणि त्यांनी यवाबाला आणि इतर सैन्याधिकाऱ्यांना इझ्राएल प्रजेची मोजदाद करण्यास सांगितले. तेव्हा ते सर्व या कामाला लागले. 5 यार्देन ओलांडून त्यांनी आरोएर येथे तळ दिला. ही जागा नगराच्या उजवीकडे होती. (नगर याजेरच्या वाटेवर, गादच्या खोऱ्याच्या मध्यावर आहे.)

6 तेथून ते गिलादला आणि पुढे तहतीम होदशी या प्रदेशात गेले. दान्यात आणि तिथून वळसा घेऊन सीदोन येथे गेले. 7 सोर (तायर) हा गड आणि हिक्वी व कनानी यांची नगरे इकडे ते गेले. तेथून यहूदा देशाच्या दक्षिण दिशेला बैर-शेबा इथपर्यंत गेले. 8 सगळा प्रदेश पालथा घालून ते नऊ महिने वीस दिवसांनी यरुशलेम येथे पोचले.

9 यवाबाने प्रजेच्या मोजदादीची यादी राजाला दिली. इझ्राएलमध्ये तलवारधारी पुरुष आठ लक्ष होते. यहूदात ही संख्या पाच लक्ष होती.

दावीदाला परमेश्वराकडून शिक्षा

10 हे काम पार पाडल्यावर मात्र दावीदाला मनोमन लाज वाटली. तो परमेश्वराला म्हणाला, “माझ्याहातून हे मोठे पाप घडले आहे. या माझ्या अपराधाबद्दल मला क्षमा कर. माझा हा मोठाच मूर्खपणा झाला आहे.”

11 दावीद सकाळी उठला तेव्हा दावीदाचा संदेष्टा गाद याला देववाणी ऐकू आली. 12 परमेश्वर त्याला म्हणाला, “दावीदाला जाऊन सांग, ‘परमेश्वर म्हणतो, तुझ्यापुढे मी तीन गोष्टी ठेवतो त्यापैकी एकीची निवड कर.’”

13 गादने दावीदाकडे येऊन त्याला हे सर्व सांगितले. तो दावीदाला म्हणाला, “तिन्हीपैकी एकीची निवड कर. तुझ्या देशात सात वर्षे दुष्काळ पडावा, किंवा शत्रूंनी तीन महिने तुझा पाठलाग करावा की तीन दिवस रोगराई पसरवावी? निचार कर आणि मी परमेश्वराला काय सांगावे ते सांग.”

14 दावीद गादला म्हणाला, “मी पेचात सापडलो आहे

खरा! पण परमेश्वर दयाळू आहे. परमेश्वरच मला शिक्षा देवो. लोकांच्या हाती मी पडू नये.”

15 तेव्हा परमेश्वराने इझ्राएलवर रोगराई ओढवू दिली. सकाळी तिची सुरुवात होऊन नेमलेल्या काळपर्यंत ती राहिली. दान पासून बैरशेबापर्यंत सतर हजार माणसे मृत्युमुखी पडली. 16 यरुशलेमच्या संहारासाठी देवदूताचा हात उंचावला पण झाल्या गोष्टीबद्दल परमेश्वराला फार वाईट वाटले. लोकांचा संहार करणाऱ्या देवदूताला परमेश्वर म्हणाला, “आता पुरे तुझा हात खाली घे.” तेव्हा हा देवदूत अरवना यबूसी याच्या खब्बाजवळ होता.

अरवनाचे खळे दावीद विकत घेतो

17 लोकांना मारणाऱ्या देवदूताला दावीदाने पाहिले. दावीद परमेश्वराला म्हणाला, “माझे चुकले माझ्या हातून पाप घडले आहे. पण हे लोक मेंढरांसारखे माझ्या मागून आले. त्यांचे काहीच चुकले नाही. तेव्हा तू मला आणि माझ्या कुटुंबियांना शिक्षा कर.”

18 त्या दिवशी गाद दावीद कडे आला. तो म्हणाला, “अरवना यबूसीच्या खब्बावर परमेश्वराप्रित्यर्थ एक वेदी बांध” 19 दावीदाने मग परमेश्वराच्या इच्छेनुसार गादच्या म्हणण्याप्रमाणे केले. तो अरवनाला भेटायला गेला. 20 अरवनाने राजाला आणि त्याच्या सेवकांना येताना पाहिले. त्याने पुढे होऊन जमिनीपर्यंत लवून नमस्कार केला. 21 अरवना म्हणाला, “माझे स्वामी का बरे आले आहेत?”

दावीद म्हणाला, “तुझे खळे विकत घ्यायला. म्हणजे मग मी परमेश्वरा प्रित्यर्थ इथे एक वेदी बांधीन. मग रोगराई संपुष्टात येईल.”

22 अरवना म्हणाला, “स्वामीनी मनाला येईल ते अर्पण करण्यासाठी घ्यावे. होमबलीसाठी हे बैल आहेत. इंधनासाठी मळणीची औते आणि बैलांचे सामान आहे. 23 महाराज, हवे ते मी तुम्हाला देईन.” महाराजांवर परमेश्वराची मर्जी असावी अशीही कामना त्याने पुढे व्यक्त केली.

24 पण राजा अरवनाला म्हणाला, “नाही, तुला मी खरे सांगतो, मी ही जमीन विकतच घेणार आहे. फुकटात मिळालेले मी होमबली म्हणून परमेश्वर देवाला अर्पण करणार नाही.”

तेव्हा दावीदाने खळे आणि बैल पन्नास शेकेल चांदी देऊन विकत घेतले. 25 मग तेथे परमेश्वराप्रित्यर्थ वेदी बांधली. होमबली आणि शांत्यार्पणे केली.

परमेश्वराने त्याची प्रार्थना ऐकली. इझ्राएलवरील रोगराई परमेश्वराने संपुष्टात आणली.

1 राजे

अदोनीयाची राजा होण्याची इच्छा

1 आता राजा दावीद फार वृद्ध झाला होता. वयोमानामुळे त्याला गारठा सहन होईना. नोकरांनी कितीही पांघरुणे घातली तरी त्याला ऊब येईना. ²तेव्हा त्याचे सेवक त्याला म्हणाले, “तुमच्या सेवेसाठी आम्ही एखादी तरुण मुलगी बघतो. ती तुमच्या निकट झोपेल आणि तुम्हाला ऊब देईल.” ³आणि सेवकांनी या कामासाठी इझ्राएलभर सुंदर तरुण मुलीचा शोध सुरु केला. तेव्हा त्यांना शुनेम या नगरात अबीशग नावाची मुलगी सापडली. त्यांनी तिला राजाकडे आणले. ⁴ती अतिशय देखणी होती. तिने अतिशय काळजीपूर्वक राजाची शुश्रूषा केली. असे असले तरी राजाने तिच्याशी लैंगिक संबंध ठेवले नाहीत.

⁵अदोनीया हा दावीद आणि त्यांची पत्नी हग्गीथ यांचा मुलगा. गर्वाने फुगून जाऊन त्याने स्वतः राजा व्हायचे ठरवले. राजा व्हायच्या प्रबळ इच्छेने त्याने स्वतःसाठी एक रथ, घोडे आणि रथापुढे धावायला पन्नास माणसे तयार केली. ⁶अदोनीया हा दिसायला सुंदर होता. अबशालोम पेक्षा हा धाकटा. पण राजा दावीदने मात्र अदोनीयाला ‘हे तू काय चालवले आहेस?’ म्हणून कधी समज दिली नाही.

⁷सुरुचेचा मुलगा यवाब आणि याजक अब्याथार यांच्याशी अदोनीयाने बोलणे केले. त्याला नवीन राजा करण्यात मदत करायचे त्यांनी ठरविले. ⁸पण पुष्कळांना अदोनीयाच्या या हालचाली पसंत नव्हत्या. ते दावीदशी एकनिष्ठ राहिले. सादोक हा याजक, यहोयादाचा मुलगा बनाया, नाथान हा संदेष्टा, शिमी रेई आणि दावीदच्या पदरी असलेले वीर हे ते लोक होत. ते राजाच्याच बाजूला राहिले, हे लोक अदोनीयाला मिळाले नाहीत.

⁹एकदा एन-रोगेलजवळ जोहेल हा खडकापाशी अदोनीयाने मेंढरे, गुरे, पुष्ट वासरे यांचा शान्त्यर्पण म्हणून यज्ञ केला. आपले भाऊ, राजाची इतर मुले आणि यहुदातील सर्व अधिकारी यांना बोलावणे पाठवले. ¹⁰पण राजाच्या पदरचे खास शूर वीर, आपला भाऊ शलमोन, बनाया आणि संदेष्टा नाथान यांना मात्र वगळले.

शलमोनासाठी नाथान व बथशेबा मध्यस्ती करतात

¹¹नाथान संदेष्ट्यांच्या हे कानावर गेले तेव्हा तो शलमोनाची आई बथशेबा हिच्याकडे गेला. त्याने तिला

विचारले, “हग्गीथेचा मुलगा अदोनीया याचे काय चालले आहे याचा तुला पत्ता आहे का? त्याने स्वतःला राजा म्हणून घोषित केले आहे आणि इकडे आपले स्वामी दावीद यांना त्याचा पत्तासुद्धा नाही. ¹²तू आणि तुझा मुलगा शलमोन यांच्या जिवाला धोका पोहोचू शकतो. यातून वाचायचा मार्ग मी तुला दाखवतो ¹³अशीच राजा दावीदकडे जा आणि त्याला सांग, ‘स्वामी तुम्ही मला वचन दिले आहे.’ त्याप्रमाणे माझा मुलगा शलमोन तुमच्यानंतर गादीवर बसेल पण अदोनीया राजा होत आहे हे कसे काय?’ ¹⁴तुझे राजाशी बोलणे चाललेले असतानाच मी तेथे येईन. तू तिथून निघून गेल्यावर मी राजाला सर्व हकीगत सांगीन. म्हणजे तू बोललीस त्यात तथ्य आहे हे राजाला पटेल.”

¹⁵तेव्हा राजाला भेटायला बथशेबा त्याच्या शयनगृहात गेली. राजा फारच थकला होता. शुनेमची अबीशग त्याची सेवा करत होती. ¹⁶बथशेबाने राजाला लवून अभिवादन केले. राजाने तिची चौकशी केली.

¹⁷बथशेबा त्याला म्हणाली, “महाराज, तुम्ही आपल्या परमेश्वर देवासमक्ष मला वचन दिले आहे. ‘माझ्यानंतर शलमोन राजा होईल. तो या गादीवर बसेल’ असे तुम्ही म्हणाला आहात. ¹⁸आता तुमच्या नकळत अदोनीया स्वतःच राजा व्हायच्या खटपटीत आहे. ¹⁹त्याने अनेक गुरे आणि उत्तम मेंढरे कापून शान्त्यर्पणाचा यज्ञ केला आहे. त्याने सर्वांना आमंत्रित केले आहे. तुमची मुले, याजक अब्याथार, सेनापती यवाब यांना त्याने बोलावले आहे. पण तुमचा एकनिष्ठ पुत्र शलमोन याला मात्र बोलावणे पाठवले नाही. ²⁰महाराज, आता सर्व इझ्राएल लोकांचे तुमच्याकडे लक्ष लागले आहे. स्वतःनंतर तुम्ही कोणाला राजा म्हणून घोषित करता याची ते वाट बघत आहेत. ²¹आपण प्राण सोडण्यापूर्वी नीट व्यवस्था केली पाहिजे. तसे तुम्ही केले नाहीत तर तुमचे आपल्या वाडवडीलांच्या शेजारी दफन झाल्यावर मी आणि शलमोन लोकांच्या दृष्टीने गुन्हेगार ठरू.”

²²बथशेबा हे राजाशी बोलत असतानाच नाथान संदेष्टा राजाला भेटायला आला. ²³राजाच्या सेवकांनी त्याच्या आगमनाची राजाला वर्दी दिली. “तेव्हा नाथान राजाच्या समोर आला व खाली लवून अभिवादन केले. ²⁴मग नाथान म्हणाला, “महाराज, तुमच्यानंतर अदोनीया

राज्यावर येणार असे तुम्ही घोषित केले काय? आता राज्य अदोनीयाचे आहे असे तुम्ही ठरवले आहे काय? ²⁵कारण आजच त्याने खाली खोऱ्यात जाऊन गुरे मेंढरे कापून शांतपणाचा यज्ञ केला आहे तुमची मुले, सेनापती, अब्याथार याजक यांना त्याचे आमंत्रण आहे. ते सगळे आता त्याच्याबरोबर खाण्यापिण्यात दंग आहेत. 'राजा अदोनीया चिरायु होवो' म्हणून घोषणा देत आहेत. ²⁶'पण मी, सादोक याजक यहोयादाचा मुलगा बनाया आणि तुमचा मुलगा शलमोन यांना मात्र त्याने बोलावलेले नाही. ²⁷माझे स्वामी, राजाने आम्हाला विश्वासात न घेता हे सर्व केले आहे का? आपला वारस तुम्ही कृपा करून जाहीर करा."

²⁸तेव्हा राजा दावीद म्हणाला, "बथशेबाला आत यायला सांगा" त्याप्रमाणे बथशेबा राजासमोर आली.

²⁹मग राजाने शपथपूर्वक वचन दिले: "परमेश्वर देवाने आतापर्यंत मला सर्व संकटातून सोडवले आहे. देवाला स्मरून मी हे वचन देतो. ³⁰पूर्वी मी जे वचन तुला दिले त्याप्रमाणे मी आज करणार आहे. इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाने हे वचन द्याचे मला सामर्थ्य दिले, त्याप्रमाणे मी कबूल करतो की माझ्यानंतर तुझा पुत्र शलमोन राजा होईल. या सिंहासनावर माझ्यानंतर तो आरूढ होईल. मी दिलेला शब्द खरा करीन."

³¹बथशेबाने हे ऐकून राजाला वंदन केले व म्हणाली "राजा चिरायु होवो".

³²मग दावीद राजा म्हणाला, "सादोक हा याजक, नाथान संदेष्टा आणि यहोयादाचा मुलगा बनाया यांना येथे बोलावून घ्या" तेव्हा ते तिघेजण राजाच्या भेटीला आले. ³³राजा त्यांना म्हणाला, "माझ्या अधिकाऱ्यांना सोबत घ्या. माझा पुत्र शलमोन याला माझ्या स्वतःच्या खेचरावर बसवून गीहोन झऱ्याकडे जा. ³⁴तेथे सादोक याजक आणि नाथान संदेष्टा यांनी त्याला इझ्राएलचा नवा राजा म्हणून अभिषेक करावा. रणशिंग फुंकून जाहीर करावे की शलमोन हा आता नवा राजा आहे. ³⁵मग त्याला घेऊन माझ्याकडे या. तो या सिंहासनावर बसेल आणि नवा राजा म्हणून माझी जागा घेईल. इझ्राएल आणि यहूदाचा राजा म्हणून मी शलमोनला निवडले आहे."

³⁶यहोयादाचा मुलगा बनाया राजाला म्हणाला, "आमेन! स्वामी, खुद्द परमेश्वर देवक याला मान्यता देईल. ³⁷महाराज, आपल्याला परमेश्वराची साथ आहे. तो परमेश्वर असाच शलमोनाच्याही पाठीशी उभा राहील अशी मला आशा आहे. राजा शलमोनच्या राज्याची भरभराट होवो आणि माझे स्वामी, आपल्यापेक्षा ते अधिक बळकट होवो."

³⁸सादोक, नाथान, बनाया आणि राजाचे सेवक यांनी राजा दावीदाच्या सांगण्याप्रमाणे केले. दावीदाच्या खेचरावर शलमोनाला बसवून ते गीहोन येथे गेले. ³⁹सादोक याजकाने पवित्र मंडपातून तेल आणले. आणि त्या तेलाचे सादोकने

शलमोनाच्या मस्तकावर अभिषेक केला. त्यांनी कर्णा फुंकला आणि सर्वांनी "शलमोन राजा चिरायु होवो" असा एकच जयजयकार केला. ⁴⁰मग शलमोनाबरोबर सर्वजण नगरात आले. येताना ते पावा वाजवत आले. लोकांना उत्साहाचे, आनंदाचे भरते आले होते. त्यांच्या जल्लोषाने धरणी कंप पावली.

⁴¹हे चाललेले असताना इकडे अदोनीया आणि त्याची पाहुणे मंडळी यांचे भोजन आटपत आलेले होते. त्यांनी हा कर्ण्याचा आवाज ऐकला. यवाबाने विचारले, "हा कसला आवाज? नगरात काय चालले आहे?"

⁴²यवाबाचे बोलणे संपत नाही तोच अब्याथार याजकाचा मुलगा योनाथान तिथे आला. अदोनीया त्याला म्हणाला, "ये तू भला माणूस आहेस. तेव्हा माझ्यासाठी तू चांगलीच बातमी आणली असशील."

⁴³पण योनाथान म्हणाला, "नाही, तुम्हाला ही बातमी चांगली वाटणार नाही. राजा दावीदाने शलमोनाला राजा केले आहे. ⁴⁴दावीदाने सादोक याजक, नाथान संदेष्टा, यहोयादाचा मुलगा बनाया आणि आपले सेवक यांना शलमोनाबरोबर पाठवले. त्यांनी शलमोनाला खुद्द राजाच्या खेचरावर बसवले. ⁴⁵मग सादोक याजक आणि नाथान संदेष्टा यांनी गीहोन झऱ्याजवळ शलमोनाला अभिषेक केला. यानंतर ते सर्वजण नगरात परतले. लोक त्यांच्या मागोमाग गेले. नगरातील लोक त्यामुळे फार आनंदात आहेत. हा जल्लोष त्यांचाच आहे. ⁴⁶शलमोन आता गादीवर बसला आहे. ⁴⁷राजाचा सेवकवर्ग दावीदाचे अभिनंदन करत आहे. ते म्हणत आहेत, 'राजा दावीद थोर आहे. शलमोन त्याच्यापेक्षा थोर व्हावा अशी देवाजवळ आमची प्रार्थना आहे. देव शलमोनाला दावीदापेक्षाही कीर्तिवंत करो. त्याच्या राज्याची दावीदापेक्षाही भरभराट होवो.'

दावीद राजा तेथे जातीने हजर होता. पलंगावरच तो वाकून अभिवादन करत होता. ⁴⁸आणि म्हणत होता, 'इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाचे गुणगान करा. परमेश्वराने माझ्या मुलांपैकीच एकाला सिंहासनावर बसवले आणि माझ्या डोळ्यादेखत हे झाले.'

⁴⁹हे ऐकून अदोनीयाची पाहुणेमंडळी घाबरली आणि त्यांनी तिथून पळ काढला. ⁵⁰अदोनीयाही शलमोन काय करील या धास्तीने घाबरला. तात्काळ तो वेदीपाशी गेला आणि वेदीचे दोन्ही शिंगे घट्ट पकडून बसला. * ⁵¹कोणीतरी शलमोनाला सांगितले, 'अदोनीया तुमच्या धास्तीने पवित्र मंडपात वेदीची शिंगे धरून बसला आहे. तो तिथून हलायला तयार नाही. 'शलमोन राजाने मला अभय द्यावे' असे तो म्हणत आहे.' ⁵²तेव्हा शलमोन म्हणाला, "एक भला गृहस्थ असल्याचे अदोनीयाने सिध्द केले तर त्याच्या

तात्काळतो ... बसला दयेची याचना करत बसणे. आपले निरपराधित्व सिध्द करायला, पवित्र स्थानाजवळ जाऊन वेदीचे कोपरे धरून बसल्यास त्याला शिक्षा होत नसे.

केसालाही इजा होणार नाही. पण त्याने आगळीक केल्यास त्याची गय केली जाणार नाही. तो मरण पावेल. ⁵³मग राजा शलमोनाने अदोनीयाकडे आपल्या माणसांना पाठवले. ते त्याला राजाकडे घेऊन आले. अदोनीयाने राजा शलमोनाला वाकून अभिवादन केले. शलमोनाने त्याला घरी परत जाण्यास सांगितले.”

दावीद राजाचा मृत्यू

2 दावीद राजाचा मरणकाळ जवळ येऊन ठेपला होता. तेव्हा त्याने शलमोनाला जवळ बोलवून सांगितले, ²⁴“आता मी जाणार. मरण सगळ्यांनाच अटळ आहे. तूही आता चांगला खंबीर, जबाबदार पुरुष झाला आहेस. ³आता परमेश्वर देवाच्या सर्व आज्ञांचे काळजीपूर्वक पालन कर. मोशेच्या नियमशास्त्रात लिहिलेल्या परमेश्वराच्या सर्व आज्ञा, नियम व निर्णय काटेकोरपणे पाळ. त्यामुळे तू जिथे जाशील तिथे, व जे कार्य हातात घेशील त्यात यशस्वी होशील. ⁴तू परमेश्वराचे म्हणणे ऐकल्याने तो ही मला दिलेली वचने पाळील. परमेश्वराने मला सांगितले आहे ‘जर मी सांगितलेल्या मार्गाने मनापासून आणि प्रामाणिकपणाने तुझी मुले चालली तर इझ्राएलचा राजा हा नेहमी तुझ्याच वंशातला असेल.”

⁵दावीद पुढे म्हणाला, “सरुवेचा मुलगा यवाब याने काय केले ते लक्षात आहे ना? त्याने इझ्राएल सैन्याच्या दोन सेनापतींना, नेराचा मुलगा अबनेर आणि येथेरचा मुलगा अमासा यांना ठार केले आणि मुख्य म्हणजे हे शांततेच्या काळात केले. त्याचा तलवार खोचायचा कमरबंद आणि पायातले सैनिकी जोडे यांवर त्यांचे रक्त शिंपडले आहे. त्याला मीच शासन करायला हवे होते. ⁶पण आता तू राजा आहेस. तेव्हा तुला योग्य वाटेल तसा तू त्यांना धडा शिकवू शकतोस. तो मारला जाईल याची तू खात्री करून घे. त्याला शांततेने म्हातारपणी मरण येता कामा नये.

⁷“गिलादच्या बर्जिल्लय याच्या मुलांवर लोभ असू दे. त्यांच्याशी सख्य ठेव आणि तुझ्या पंगतीला त्यांना बसू दे. तुझा भाऊ अबशालोम याच्यापासून मी पळ काढला तेव्हा त्यांनीच मला मदत केली.

⁸“गेराचा मुलगा शिमी इकडे आसपासच आहे हे लक्षात ठेव. तो बहुरीम मध्यला बन्यामीन वंशातला आहे. मी महनाइमासला पळ काढला तेव्हा त्याने माझ्याविषयी फार वाईट उद्गार काढले. पुढे तो मला यार्देन नदीजवळ भेटायला आला. त्याला मी परमेश्वरासमक्ष वचन दिले की मी त्याला ठार करणार नाही. ⁹पण आता त्याला तसा सोडू नकोस. तू सुप्त आहेस. काय करायचे ते तुला समजते. त्याला म्हातारपणी शांततेने मरू देऊ नकोस.”

¹⁰मग दावीद मरण पावला. दावीद नगरात त्याचे दफन झाले. ¹¹हेड्रोनवर सात वर्ष आणि यरुशलेम येथे तेहतीस वर्ष असे एकंदर चाळीस वर्षे त्याने इझ्राएलवर राज्य केले.

शलमोन राज्यावर ताबा मिळवितो

¹²आता शलमोन राजा होता. तो आपल्या वडीलांच्या दावीदाच्या सिंहासनावर बसला. त्याच्या राजेपणाविषयी आता कोणताही किंतु नव्हता.

¹³यानंतर हग्रीथेचा मुलगा अदोनीया शलमोनाची आई बथशेबा हिच्याकडे गेला. बथशेबाने त्याला विचारले, “तू सद्देतूनने आला आहेस ना?”

अदोनीया म्हणाला, “हो, ही शांतता भेट आहे. ¹⁴मला तुमच्याशी काही बोलायचे आहे.”

बथशेबा म्हणाली, “मग बोल.”

¹⁵अदोनीया म्हणाला, “एक काळ असा होता की हे राज्य माझे होते. तुम्हाला हे माहीत आहे. मी राजा आहे अशीच इझ्राएलच्या सर्व लोकांची भावना होती. पण पुढे सगळे बदलले. आता माझा भाऊ गादीवर आहे. परमेश्वरानेच त्याची निवड केली आहे. ¹⁶आता माझे एक मागणे आहे. कृपा करून नाही म्हणू नकोस.”

बथशेबाने “तुला काय हवे?” असे विचारले.

¹⁷अदोनीया म्हणाला, “राजा शलमोन तुला नाही म्हणणार नाही, तू सांगशील ते काहीही करील तेव्हा शुनेममध्यल्या त्या अबीशग नावाच्या तरुणीशी मला लग्न करायची संमती हवी आहे.”

¹⁸बथशेबा म्हणाली, “ठीक आहे, मी राजाशी बोलते.”

¹⁹मग बथशेबा राजा शलमोनाकडे गेली. तिला पाहिल्यावर तो उठून उभा राहिला. मग तिला वंदन करून तो सिंहासनावर बसला. सेवकांना सांगून त्याने आईसाठी दुसरे सिंहासन आणवले. ती त्याच्या उजव्या हाताला बसली.

²⁰बथशेबा त्याला म्हणाली, “मला एक छोटीशी गोष्ट तुझ्याजवळ मागायची आहे. कृपाकरून नाही म्हणू नकोस.”

राजा म्हणाला, “आई, तुला काय हवे ते माग मी नकार देणार नाही.”

²¹तेव्हा बथशेबा म्हणाली, “तुझा भाऊ अदोनीया त्याला शुनेमच्या अबीशगेशी लग्न करू दे.”

²²राजा शलमोन आपल्या आईला म्हणाला, “अदोनीयासाठी अबीशगेचीच मागणी कशाला करतसे? त्याच्यासाठी हे राज्यच का मागत नाहीस? बोलून चालून तो माझा मोठा भाऊ आहे. याजक अब्याथार आणि यवाब त्याला पाठिंबा देतीलच.”

²³मग परमेश्वराची शपथ घेऊन शलमोन म्हणाला, “अदोनीयाला मी याची अहल घडवीन. त्याला आता प्राणाला मुकावे लागेल. ²⁴इझ्राएलचा राजा म्हणून परमेश्वराने माझी निवड केली आहे. माझ्या वडीलांच्या गादीवर त्याने मला बसवले आहे. आपण दिलेला शब्द पाळून राज्याची सत्ता परमेश्वराने आमच्या घराण्यात ठेवली आहे. तेव्हा आता त्याची शपथ घेऊन सांगतो की अदोनीयाला आज मृत्युदंड होईल.” ²⁵राजा शलमोनाने मग बनायला आज्ञा दिली आणि बनायाने बाहेर जाऊन अदोनीयाला ठार केले. ²⁶मग राजा शलमोन

अब्याथार याजकाला म्हणाला, “तुलाही मी मारायला हवे पण अनाथोथ येथल्या आपल्याघरी मी तुला जाऊ देतो. माझ्या वडीलांबरोबर मार्गक्रमण करताना परमेश्वराचा पवित्र करारकोश उचलून न्यायला तू मदत केलीस म्हणून तुला मी यावेळी जिवे मारत नाही. शिवाय त्यांच्या कठीण काळातही तू त्यांना साथ दिली आहेस”²⁷ परमेश्वराचा याजक म्हणून त्याला यापुढे काम करता येणार नाही असे शलमोनाने अब्याथार याजकाला सांगितले. असे होणार हे परमेश्वराने सांगितलेच होते. शिलो येथील याजक एली आणि त्याचे कुटुंब यांच्याविषयी देवाने असेच सांगितले होते. अब्याथार याजक एलीच्या कुटुंबातील होता.

²⁸हे सर्व यवाबाच्या कानावर गेल्यावर तो भयभीत झाला. त्याने अबशालोमला न देता अदोनीयाला पाठिंबा दिला होता. म्हणून तो त्वरीत परमेश्वराच्या पवित्र मंडपात गेला आणि वेदीची शिंगे घट्ट धरून बसला. ²⁹कोणीतरी यवाब हा परमेश्वराच्या मंडपात वेदीपाशी आहे हे राजा शलमोनाला सांगितले. तेव्हा शलमोनाने बनायाला यवाबाला मारण्यासाठी पाठवले.

³⁰बनाया परमेश्वराच्या पवित्र मंडपात जाऊन यवाबाला म्हणाला, “तेथून बाहेर पड ही राजाची आज्ञा आहे.”

पण यवाबाने तेथेच मरण पत्करायला तयार असल्याचे सांगितले.

तेव्हा बनायाने राजाकडे जाऊन त्याला हे सांगितले. ³¹तेव्हा राजाने बनायाला हुकूम केला, “तो म्हणतो तसे कर त्याला तिथेच ठार कर. मग त्याचे दफन कर. म्हणजे मग आमच्या घराण्यावरचा यवाबाचा कलंक पुसला जाईल. यवाबाने निरपराधांची हत्या केली तो हा कलंक होय. ³²नेराचा मुलगा अबनेर आणि येथेरचा मुलगा अमासा या आपल्यापेक्षा चांगल्या अशा दोन माणसांना त्याने मारले होते. अबनेर झप्राएल सैन्याचा सेनापती तर अमासा यहुदा सैन्याचा सेनापती होता. माझे वडील दावीद यांना त्यावेळी या हत्येची कल्पना नव्हती. तेव्हा परमेश्वरच यवाबाला त्याच्या कृत्यांबद्दल शासन करत आहे. ³³त्यांच्या हत्येबद्दल यवाब अपराधी आहे. त्याच्या कुटुंबालाही हे ओझे कायमचे वागवावे लागेल. पण दावीद, त्यांचे वंशज, त्याच्या घराण्यातील राजे आणि त्याचे राज्य यांना देवाच्या कृपेने निरंतर शांतता लाभेल.”

³⁴तेव्हा यहोयादाचा मुलगा बनाया याने यवाबाला ठार केले व वाळवंटातील त्याच्या घराजवळ त्याचे दफन करण्यात आले. ³⁵यवाबाच्या जागी मग शलमोनाने बनायाची सेनापती म्हणून नेमणूक केली आणि अब्याथारच्या जागी मुख्य याजक म्हणून साबोकेची केली. ³⁶मग त्याने शिमीला बोलावणे पाठवले. त्याला सांगितले, “इथे यरुशलेममध्ये स्वतःसाठी घर बांधून राहा. हे नगर सोडू नको. ³⁷हे नगर सोडून किद्रोन झऱ्यापलीकडे गेलास

तर त्या गुन्ह्याबद्दल तुला जीव गमवावा लागेल. तो तुझा अपराध असेल.”

³⁸तेव्हा शिमी म्हणाला, “ठीक आहे, महाराज मी तुमच्या आज्ञेत आहे.” शिमी मग यरुशलेममध्येच बराच काळ राहिला. ³⁹पण तीन वर्षांनंतर शिमीचे दोन नोकर पळून गेले. गथचा राजा आणि माकाचा मुलगा आखीश याच्याकडे ते गेले. आपले चाकर गथ येथे असल्याचे शिमीला कळले.

⁴⁰तेव्हा त्याने आपल्या गाढवावर खोगीर चढवले आणि तो आखीश राजाकडे आपले नोकर शोधायला निघाला. तिथे ते मिळाल्यावर त्यांना त्याने परत घरी आणले.

⁴¹शिमी यरुशलेमहून गथला जाऊन आल्याचे कोणीतरी शलमोनाला सांगितले. ⁴²तेव्हा शलमोनाने त्याला बोलावून घेतले. शलमोन त्याला म्हणाला, “यरुशलेम सोडलेस तर तुझा वध होईल हे मी तुला देवाची शपथ घेऊन सांगितले होते. तू हे गाव सोडून इतरत्र गेलस तर तुझ्या मृत्यूला तूच जबाबदार राहशील असे मी तुला बजावले होते. आणि तू त्याला कबूल झाला होतास. माझा शब्द पाळायचे तू मान्य केले होतेस. ⁴³मग तू आज्ञाभंग का केलस? तू वचन का मोडलेस? ⁴⁴माझे वडील दावीद यांचे तू बरेच अपराध केले आहेस त्याबद्दल आता परमेश्वरच तुला शासन करील. ⁴⁵पण मला परमेश्वराचे आशीर्वाद राहतील. दावीदाचे राज्य तो सदासर्वकाळ सुरक्षित ठेवील. ⁴⁶मग राजाने बनायाला शिमीचा वध करायची आज्ञा दिली आणि बनायाने ती अंमलात आणली. आता शलमोनाची आपल्या राज्यावर पूर्ण पकड बसली.”

राजा शलमोन सूत्रता मागतो

3 मिसरचा राजा फारो याच्या मुलीशी लग्न करून शलमोनाने फारोशी करार केला. शलमोनाने तिला दावीद नगरात आणले. त्याच्या महालाचे आणि परमेश्वराचे मंदिर बांधण्याचे काम तेव्हा चालू होते. यरुशलेमभोवती तटबंदी उभारायचे कामही शलमोनाने हाती घेतले होते. ²मंदिर अजून बांधून पुरे झाले नव्हते त्यामुळे लोक यज्ञात बली अर्पण करायला डोंगरमाथ्यासारख्या उंच ठिकाणी जात. ³शलमोनही आपले वडील दावीद यांनी सांगितलेल्या सर्व गोष्टींचे मनःपूर्वक पालन करून परमेश्वराबद्दल आपले प्रेम प्रकट करित असे. दावीदाने सांगितलेल्या गोष्टींखेरीज आणखीही एक गोष्ट तो करत असे. यज्ञ करायला आणि धूप जाळायला तो उंच ठिकाणी जात असे.

⁴गिबोन हे एक महत्वाचे उंचावरील ठिकाण असल्यामुळे शलमोन एकदा यज्ञासाठी तिकडे गेला. तेथे त्याने एक हजार होमार्पणे वाहिली. ⁵तो गिबोन येथे असतानाच परमेश्वराने एका रात्री त्याला स्वप्नात दर्शन दिले देव म्हणाला, “तुला काय हवे ते माग मी ते देईन.”

⁶शलमोन तेव्हा म्हणाला, “तुझा सेवक म्हणजेच माझे वडील यांच्यावर तुझी कृपा होती. ते तुझ्या म्हणण्याप्रमाणे

वागले. ते भलेपणाने आणि योग्य मागिने जगले. त्याच्यानंतर त्याच्या मुलालाच गादीवर बसवून तू मोठव दयाळूपणा दाखवला आहेस. ⁷माझ्या वडीलानंतर, परमेश्वर देवा, तू मला राजा केले आहेस. पण मी अजाण मुलासारखाच आहे. माझे कर्तव्य बजावायला योग्य ते शहाणपण माझ्याजवळ नाही. ⁸मी तुझा सेवक तू निवडलेल्या अक्षरशः अगणित अशा लोकांपैकी एक आहे. शासकाला तर अनेक निर्णय करावे लागतात. ⁹तेव्हा राज्य करायला आणि लोकांशी न्यायबुद्धीने वागायला आवश्यक ते शहाणपण तू मला दे. त्यामुळे मला बऱ्यावाईटामधील फरक समजेल. त्याखेरीज एवढ्या लोकांवर राज्य करता येणे अशक्य आहे.”

¹⁰शलमोनाने हे मागितले याचा परमेश्वराला फार आनंद झाला. ¹¹म्हणून देव त्याला म्हणाला, “तू स्वतःसाठी दीर्घायुष्य किंवा सुखसमृद्धी मागितली नाहीस. तसेच शत्रूंचा निःपात व्हावा असे म्हणाला नाहीस. तू फक्त न्यायबुद्धी आणि विवेक याची मागणी केलीस. ¹²तेव्हा तुझे मागणे मी मान्य करतो. तू ज्ञानी आणि चाणाक्ष होशील तुला एवढे शहाणपण लाभेल की तुझ्यासारखा भूतकाळात कधी झाला नाही आणि पुढे कधी होणार नाही. ¹³शिवाय तू न मागितलेल्या गोष्टीही बक्षीस म्हणून मी तुला देईन. आयुष्यभर तुला मानसन्मान आणि वैभव मिळेल. या जगात तुझ्या हयातीत तुझ्यासारखा थोर राजा कोणी असणार नाही. ¹⁴मी दाखवलेल्या मागिने चाल आणि माझ्या आज्ञा आणि नियम पाळ. आपल्या वडीलांप्रमाणेच वाग. असे वागलस तर तुलाही मी दीर्घायुषी करीन.”

¹⁵शलमोन जागा झाला. परमेश्वर स्वप्नात येऊन आपल्याशी बोलला हे त्याच्या लक्षात आले. त्यानंतर शलमोन यरुशलेमला जाऊन परमेश्वराच्या करारकोशापुढे उभा राहिला. शलमोनाने परमेश्वरासाठी होमार्पण केले. त्यात त्याने परमेश्वराला शांतीअर्पणे वाहिली. मग आपल्या राज्यकारभारात ज्यांची मदत झाली त्या सर्व वडिलधाऱ्यांना आणि सेवकांना मेजवानी दिली.

¹⁶एकदा दोन वेश्या शलमोनाकडे आल्या. राजापुढे त्या दोघी उभ्या राहिल्या. ¹⁷त्यातली एक म्हणाली, “महाराज, ही आणि मी एकाच घरात राहोते. आम्ही दोघी गर्भवती होतो आणि आमचे दिवस भरत आले होते. मी बाळाला जन्म दिला तेव्हा ही माझ्या जवळच होती.

¹⁸तीन दिवसांनंतर ही पण प्रसूत झाली. आमच्याखेरीज घरात आणखी कोणी नव्हते. आम्ही दोघीच काय त्या राहात होतो. ¹⁹एका रात्री ही बाळाला घेऊन झोपलेली असताना तिचे बाळ तिच्याखाली चेंगरून मेले. ²⁰तेव्हा मी झोपेत असताना त्या रात्रीच तिने माझे बाळ माझ्या कुशीतून घेतले आणि ते स्वतःकडे ठेवून आपले मृत बालक माझ्या अंथरुणावर ठेवले.

²¹दुसऱ्या दिवशी सकाळी उठून मी बाळाला पाजयला घेतले तर बाळ मृत असल्याचे माझ्या लक्षात आले.

म्हणून मी बारकाईने न्याहाळले असता हे बाळ माझे नाही असे मला आढळले.” ²²पण तेवढ्यात ती दुसरी बाई म्हणाली, “नाही, जिवंत मूलच माझे आहे, मेलेले बाळ तुझे आहे.”

पहिली त्यावर म्हणाली, “तू खोटे बोलतेस, मेले ते तुझे बाळ आणि जिवंत आहे ते माझे.” अशाप्रकारे दोघींचाही राजासमोर कडाक्याचा वाद झाला.

²³तेव्हा राजा शलमोन म्हणाला, “जिवंत मूल आपले आणि मेलेले बाळ दुसरीचे असे तुम्ही दोघीही म्हणता.”

²⁴राजाने मग आपल्या सेवकाला एक तलवार घेऊन यायला सांगितले. ²⁵राजा शलमोन म्हणाला, “आता आपण असे कर. त्या जिवंत बाळावर वार करून त्याचे दोन तुकडे कर आणि दोघींना एक एक देऊ.”

²⁶दुसरी बाई म्हणाली, “फार छान! बाळाचे दोन तुकडे करा. म्हणजे आमच्यापैकी कोणालाही ते मिळणार नाही.”

पण पहिल्या बाईला, खऱ्या आईला, वात्सल्याचा उमाळा आला. ती राजाला म्हणाली, “नको, बाळाला मारू नका ते तिच्याकडेच राहू द्या.”

²⁷तेव्हा हे ऐकून राजा म्हणाला, “बाळाला मारू नका. त्याला पहिल्या बाईच्या हवाली करा. तीच खरी आई आहे. ²⁸राजाचा हा निवाडा झग्न्यालच्या लोकांच्या कानावर गेला. राजाच्या चाणाक्षपणाबद्दल त्यांना आदर वाटला. योग्य निर्णय घेण्याचे उच्च कोटीचे परमेश्वरी शहाणपण त्याच्याकडे आहे हे त्यांच्या लक्षात आले.”

शलमोनाने साम्राज्य

4 समस्त झग्न्याल लोकांवर राजा शलमोनाची सत्ता होती. ²त्याला शासनात मदत करणाऱ्या प्रमुख अधिकाऱ्यांची नावे अशी

सादोकचा मुलगा अजऱ्या हा याजक होता

³शिशाचे मुलगे अलिहोरेफ आणि अहीया. न्यायालयातील घडामोडींची टिपणे ठेवणे हे त्यांचे काम होते. अहीलूदाचा मुलगा यहोशाफाट हा बखरकार होता.

⁴बनाया हा यहोयादाचा मुलगा सेनापती होता.

सादोक आणि अब्द्याथार याजक होते

⁵नाथानचा मुलगा अजऱ्या हा जिल्हाधिकाऱ्यांचा प्रमुख होता.

नाथानचा मुलगा जाबूद याजक असून राजाचा सल्लागार होता.

⁶अहीशार हा राजाच्या महालातील सर्व गोष्टींचा प्रमुख होता.

अब्द्याचा मुलगा अदोनीराम गुलामांच्या खात्याचा प्रमुख होता.

⁷झग्न्यालचे कारभाराच्या सोयीसाठी बारा भाग पाडलेले होते. प्रत्येक भागावर शलमोनाने कारभारी नेमले होते.

त्या त्या भागातून अन्नधान्य गोळा करून राजाच्या कुटुंबियांना देण्याची त्यांची जबाबदारी होती. बारा कारभाऱ्यांपैकी प्रत्येकावर प्रतिवर्षी एक महिना ही पाळी येई.⁸ त्या बारा कारभाऱ्यांची नावे अशी:

बेन-हूर हा एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशावर अधिकारी होता.

⁹माकस, शालबीम, बेथ-शेमेश व एलोन बेथ-हानान यांच्यावर बेन-देकेर हा कारभारी.

¹⁰अरुबोध, सीखो आणि हेफेर या प्रांतावर बेन-हेसेद हा कारभाही होता.

¹¹बेन-अबीनादाब पूर्ण दोर प्रांतावर होता. शलमोनाची मुलगी टाफाथ ही याची पत्नी.

¹²तानख, मगिदो व पूर्ण बेथ-शान म्हणजेच सारतानाजवळ इज्रैलच्या खाली बेथ-शानापासून अबेल-महोला पर्यंत व यकमामाच्या उतारापर्यंत अहीलूदाचा मुलगा बाना हा होता.

¹³रामोथ-गिलादवर बेन-गेबेर हा प्रमुख होता. गिलादमधील मनश्शेचा मुलगा यार्ईर याची सर्व गावे, बाशानमधील अर्गाब प्रांत हे भाग त्याच्याकडे होते. या भागात भक्कम तटबंदीची आणि दिंडी दरवाजावर पंच धातूचा आगळा असलेली साठ नगरे होती.

¹⁴इदोचा मुलगा अहीनादाब महानाईम प्रांतावर होता.

¹⁵नफ्तालीवर अहीमास होता. त्यानेही शलमोनाची मुलगी बासमथ हिच्याशी लग्न केले होते.

¹⁶हूश्याचा मुलगा बाना हा आशेर आणि आलोथ यांच्यावर कारभारी होता.

¹⁷पारुहाचा मुलगा यहोशाफाट इस्राखारवर होता.

¹⁸एलचा मुलगा शिमी बन्यामीनचा कारभारी होता.

¹⁹उरीचा मुलगा गेबेर गिलाद प्रांतावर होता. अमोन्यांचा राजा सिहोन आणि बाशानचा राजा ओग हे या प्रांतात राहात होते. गेबेर मात्र त्या प्रांताचा एकमेव कारभारी होता.

²⁰यहूदा आणि इझ्राएलमध्ये समुद्रतीरावरील वाळूकणांसारखी अगणित माणसे होती. ती खात, पीत व मजकूरत आनंदाने जगत होती.

²¹युफ्राटिस नदीपासून पलिष्ठ्यांच्या भूमीपर्यंत शलमोनाची सत्ता होती. मिसरच्या सीमेला त्याची हद्द भिडली होती. या देशांकडून शलमोनाला नजराणे येत आणि ते आयुष्यभर त्याचा आदर करीत.

²²⁻²³शलमोनाला त्याच्या पंगतीला बसून जेवणाच्या सर्वासाठी दररोजच खालील अन्नपदार्थ लागत दीडशे बुशेल मैदा तीनशेबुशेल कणीक दहा पुष्ट गुरे कुरणावर चरलेली वीस गुरे, शंभर मेंढरे, हरण, सांबर, भेकर, खाण्यायोग्य पक्षी. ²⁴युफ्राटिस नदीच्या पश्चिमेकडील सर्व देशांवर त्याची सत्ता होती. तिफ्रसाहापासून गज्यापर्यंतचा हा प्रदेश होय सर्वत्र शांतता नांदत होती. ²⁵दान पासून

बैरशेबापर्यंतचे यहूदा आणि इझ्राएलमधील सर्व लोक निर्धास्तपणे व शांततेने राहात होते. आपापल्या अंजीर वृक्षांखाली आणि द्राक्षबागांमध्ये ते निवांत होते.

²⁶रथाच्या चारहजार घोड्यांसाठी पागा होत्या. तसेच शलमोनाकडे बारा हजार घोडेस्वार होते. ²⁷शिवाय ते बारा कारभारी दर महिन्याला शलमोनाला सर्व जीवनावश्यक गोष्टी पुरवत होते. राजाच्या पंगतीला बसून जेवणाच्या सर्वांना ते पुरेसे होते. ²⁸रथाच्या आणि स्वारीच्या घोड्यांसाठी पुरेसा पेंढा आणि सातूही ते कारभाशी पुरवीत. नेमलेल्या ठिकाणी प्रत्येकजण हे धान्य आणून टाकी.

शलमोनाची सूत्रता

²⁹देवाने शलमोनाला भरपूर शहाणपण दिले होते. त्यामुळे त्याला अनेक गोष्टी समजत. त्याची हुशारी कल्पनातीत होती. ³⁰पूर्वेकडील सर्वांपेक्षा शलमोनाचे शहाणपण अधिक होते. मिसरमधल्यापेक्षा ते थोर होते. ³¹पृथ्वीच्या पाठीवर त्याच्याइतका सूत्र कोणी नव्हता. एज्राही एथान तसेच माहोलची मुले हेमान व कल्कोल व दर्दा यांच्यापेक्षा तो शहाणा होता. त्याचे नाव इझ्राएल राष्ट्रा बाहेर सर्वत्र दुमदुमत होते. ³²आपल्या आयुष्यात त्याने तीनहजार बोध वचने आणि पंधराशे गीते लिहिली.

³³निसर्गाविषयीही त्याला ज्ञान होते. लबानोनमधल्या गंधसरुपासून भिंतीतून उगवणाऱ्या वनस्पतीपर्यंत सर्व तऱ्हेच्या झाडांचे त्याला ज्ञान होते. प्राणी, पक्षी आणि सरपटणारे प्राणी यांचेही त्याने वर्णन केले आहे. ³⁴देशेदेशीचे लोक त्याच्याकडे ज्ञानार्जनासाठी येत. सर्व राष्ट्रांचे राजे आपल्या पदरच्या हुशार माणसांना शलमोनाकडून ज्ञान घ्यायला पाठवत.

शलमोन मंदिर उभारतो

5 हिराम हा सोराचा (तायरचा) राजा होता. त्याचे दावीदाशी सख्य होते. त्यामुळे त्याने शलमोन राज्यावर आल्याचे कळताच आपल्या सेवकांना शलमोनाकडे पाठवले. ²शलमोनाने राजा हिरामला असा निरोप पाठवला. ³माझे वडील सतत युद्धात गुंतलेले असल्यामुळे त्यांना परमेश्वर देवसाठी मंदिर बांधता आले नाही. सर्व शत्रूंचा पाडाव होईपर्यंत ते थांबले होते. ⁴परंतु आता परमेश्वराने सर्व बाजूंनी माझ्या राज्याला शांतता दिली आहे. मला आता शत्रू नाहीत. माझ्या लोकांना कोणताही धोका नाही.

⁵परमेश्वराने माझ्या वडीलांना एक वचन दिले होते. परमेश्वराने सांगितले होते, 'तुझ्यानंतर मी तुझ्या मुलाला राजा करीन. तो माझ्या सन्मानार्थ मंदिर बांधील' त्याप्रमाणे माझ्या परमेश्वर देवाच्या सन्मानार्थ एक मंदिर उभारण्याची माझी योजना आहे. ⁶त्यासाठी मला तुमची मदत हवी आहे. तुम्ही तुमची माणसे लबानोन येथे पाठवा. तेथील गंधसरुची झाडे त्यांना माझ्यासाठी कापायला सांगा. माझेही

चाकर मी त्यांच्याबरोबर पाठवीन. तुम्ही तुमच्या नोकरांची जी मजुरी ठरवाल ती मी देईन. पण मला तुमची मदत हवी आहे. आमचे सुतार तुमच्या सिदोनी सुतारांइतके कुशल नाहीत.”

⁷हिरामला शलमोनाचा निरोप ऐकून फार आनंद झाला. तो म्हणाला, “दावीदाला एवढा ज्ञानी मुलगा या मोठ्या देशावर राज्य करण्यासाठी दिल्याबद्दल मी परमेश्वराचे आभार मानतो.” ⁸मग हिरामने शलमोनाला असा संदेश पाठवला “तुझे म्हणणे मला कळले. देवदार आणि गंधसरुची तुला हवी तितकी झाडे मी तुला देईन. ⁹माझे नोकर ती लबानोनपासून समुद्रापर्यंत वाहून आणतील मग त्याचे तराफे करून तुला हव्या त्या ठिकाणी समुद्रावरून ते आणतील. तेथे ते तराफे सोडवले जातील. मग तू ती झाडे घे.”

^{10,11}हिरामने शलमोनाला त्याच्या गरजेप्रमाणे सर्व गंधसरू व देवदारुची झाडे दिली. आणि शलमोनाने हिरामला त्याच्या कुटुंबासाठी दरवर्षी 1,20,000 बुशेल गहू आणि 1,20,000 गॅलन निर्भळ तेल दिले. ¹²परमेश्वराने कबूल केल्याप्रमाणे शलमोनाला शहाणपण दिले. आणि हिराम व शलमोन या दोघांमध्ये सख्य निर्माण झाले. या दोन राजांनी आपसात शांततेचा करार केला.

¹³शलमोनाने वेतबिगारीवर इझ्राएलची 30,000 माणसे या कामासाठी नेमली. ¹⁴अदोनीराम नावाच्या माणसाला त्यांचा प्रमुख म्हणून नेमले. शलमोनाने या लोकांचे तीन गट केले. प्रत्येक गटात 10,000 माणसे होती. प्रत्येक गट लबानोनमध्ये एक महिना काम करी आणि घरी परतून दोन महिने आराम करत. ¹⁵एशी हजार लोकांना शलमोनाने डोंगराळ भागात कामाला लावले. त्यांना पाथरवटाचे काम होते. दगड वाहून नेणारी माणसे सतर हजार होती. ¹⁶या कामकऱ्यांवर देखरेख करणारी तीन हजार तीनशे माणसे होती. ¹⁷त्यांना शलमोनाने मोठे, मौल्यवान चिरे मंदिराच्या पायासाठी म्हणून कातायला सांगितले. ते फार काळजीपूर्वक कापण्यात आले. ¹⁸मग शलमोन आणि हिरामच्या बांधकाम करणाऱ्यांनी आणि गिबलोस येथल्या लोकांनी ते चांगले घडवले. मंदिर उभारणीसाठी घडीव चिरे आणि ओंडके त्यांनी तयार केले.

मंदिराची बांधणी

6 अशा तऱ्हेने शलमोनाने मंदिर बांधायला सुरुवात केली. इझ्राएल लोकांनी मिसर देश सोडल्याला 480 झाली होती. इझ्राएलचा राजा म्हणून शलमोनाच्या कारकीर्दीचे हे चौथे वर्ष होते. वर्षाचा दुसरा महिना जिव चालू होता. ²मंदिराची लांबी 90 फूट, रुंदी 30 फूट आणि उंची 45 फूट होती. ³मंदिराची देवडी 30 फूट लांब आणि 15 फूट रुंद होती. मंदिराच्या रुंदीइतकीच या देवडीची लांबी असून ती मंदिराच्या मुख्य भागाला लागूनच होती. ⁴मंदिराला अरूंद खिडक्या होत्या त्या बाहेरच्या बाजूने

अरूंद आणि आतल्या बाजूने रुंद होत्या. ⁵मंदिराच्या भोवती अनेक खोल्या एका रांगेत बांधल्या होत्या. हे बांधकाम तीनमजली होते. ⁶खोल्या मंदिराच्या भिंतीला लागून असल्या तरी त्यांच्या तुळ्या या भिंतीत नव्हत्या. मंदिराच्या भिंतीची रुंदी तळाकडे जास्त असून वर त्या निमुळत्या होत होत्या. त्यामुळे या खोल्यांच्या एका बाजूची भिंत तिच्या खालच्या भिंतीपेक्षा पातळ होती. तळमजल्यावरील खोल्यांची रुंदी साडेसात फूट, पहिल्या मजल्यावरच्या खोल्यांची 9 फूट तर त्यावरच्या खोल्यांची साडे दहा फूट होती. ⁷भिंतीच्या बांधकामात कामगारांनी चांगले मोठे चिरे वापरले होते. खाणीतूनच ते योग्य मापाने कातून काढले होते. त्यामुळे मंदिरात ते बसवताना हातोड्या, कुऱ्हाडी किंवा अन्य कुठल्या लोखंडी हत्याराचा आवाज झाला नाही.

⁸तळमजल्यावरील खोल्यांना मंदिराच्या दक्षिणेकडून आत जायला वाट होती. तिथून वरच्या मजल्यांवर जायला आतून जिने होते.

⁹शेवटी शलमोनाचे मंदिराचे बांधकाम संपले. मंदिराचा संपूर्ण अंतर्भाग गंधसरूच्या लाकडाने आच्छादलेला होता.

¹⁰मंदिराभोवतालच्या खोल्यांचेही काम झाले. प्रत्येक मजल्याची उंची साडेसात फूट होती. त्यातील गंधसरूच्या लाकडाचे खांब मंदिराला भिडले होते.

¹¹यावेळी परमेश्वर शलमोनाला म्हणाला, ¹²“माझ्या सर्व आज्ञा आणि नियम तू पाळलेस तर तुझे वडील दावीद यांना कबूल केले ते सर्व मी तुझ्यासाठी करीन. ¹³तू बांधत असलेल्या या मंदिरात इझ्राएलपुत्रांमध्ये माझे वास्तव्य राहील. इझ्राएलच्या लोकांना सोडून मी जाणार नाही.”

मंदिराबद्दलचा तपशील

¹⁴शलमोनाने मंदिर बांधण्याचे काम पूर्ण केले.

¹⁵मंदिराच्या दगडी भिंतींना जमिनीपासून छतापर्यंत गंधसरूच्या लाकडाचे आतून आच्छादन होते. दगडी जमीन देवदारुच्या लाकडाने मढवलेली होती. ¹⁶मंदिराच्या आत मागच्या बाजूला तीस फूट लांबीचा अत्यंतपवित्र गाभारा होता. त्याच्याही भिंती खालपासून वरपर्यंत गंधसरूच्या लाकडाने मढवलेल्या होत्या. ¹⁷मंदिराचा मुख्य दर्शनीभाग या पवित्र गाभाऱ्यासमोर होता. हा साठ फूट लांब होता. ¹⁸हा भाग सुध्दा गंधसरूने मढवलेला होता. त्यातून भिंतीच्या दगडाचे नखभरही दर्शन होत नव्हते. या लाकडावर फुले आणि रानकाकड्या यांचे कोरीवकाम केलेले होते.

¹⁹आणखी मागे मंदिराच्या अंतर्भागात शलमोनाने परमेश्वराच्या करारकोशासाठी गाभारा करवून घेतला होता. ²⁰याची लांबी, रुंदी आणि उंची प्रत्येकी तीस तीस फूट होती. ²¹शलमोनाने हा गाभारा शुद्ध सोन्याने मढवला होता. खोलीसमोर त्याने धूप जाळायला चौथरा बांधला तोही सोन्याने मढवून त्याभोवती सोन्याच्या साखळ्या लावल्या. ²²अतिपवित्र गाभाऱ्यासमोरच्या वेदीसह सर्व

मंदिर सोन्याने मढवले होते. ²³कारागिरांनी जैतून लाकडाचे दोन करुब देवदूत बनवले. त्यांना पंख होते. करुब देवदूतांची उंची प्रत्येकी 15 फूट होती. ते अतिपवित्र गाभाऱ्यात ठेवले. ²⁴⁻²⁶हे दोन्ही करुब तंतोतंत एकाच आकाराचे, एकाच मोजमापाचे होते. त्यांना प्रत्येकी दोन पंख असून प्रत्येक पंख साडेसात फूट लांबीचा होता. पसरलेल्या दोन्ही पंखांची रूंदी 15 फूट भरत होती. आणि प्रत्येक करुब पंधरा फूट लांबीचा होता. ²⁷हे करुब देवदूत आतल्या अतिपवित्र गाभाऱ्यात बसवले होते. ते एकमेकांना लागून असे ठेवले होते की त्यांचे पंख खोलीच्या बरोबर मध्यभागी एकमेकांना भिडत होते. आणि बाहेरच्या बाजूला भिंतीच्या कडेला स्पर्श करत होते. ²⁸हे दोन करुब देवदूतही सोन्याने मढवले होते.

²⁹दर्शनी भाग आणि गाभारा यांच्या भिंतींवरही करुबांची चित्रे कोरलेली होती. खजुरीची झाडे आणि फुलेही कोरली होती. ³⁰दोन्ही खोल्यांची जमीन सोन्याने मढवली होती. ³¹जैतूनाच्या लाकडाचे दोन दरवाजे कारागिरांनी करून ते अतिपवित्र गाभाऱ्याचे प्रवेशद्वार म्हणून लावले. दारांभोवतालच्या महिरपीला पाच बाजू होत्या. ³²जैतून लाकडाच्या या दारांवर करुब देवदूत, खजुरीची झाडे आणि फुले कोरलेली असून ती सोन्याने मढवली होती.

³³मुख्य भागालाही त्यांनी दरवाजे केले. जैतून लाकडाची चौकट उभारून ³⁴फरच्या लाकडाचे दरवाजे केले. ³⁵कारागिरांनी दोन दरवाजे केले आणि प्रत्येक दर दोन झडपांचे होते त्यामुळे ते दुमडले जात असे. त्यावरही पुन्हा करुब देवदूत, खजुरीची झाडे, फुले यांचे कोरीव काम असून ती दारे सोन्याने आच्छादली होती. ³⁶मग आतला चौक बांधला. त्याभोवती भिंत बांधली. दगडी चिऱ्यांच्या तीन ओळी आणि देवदाराची एक ओळ अशा त्या भिंती होत्या.

³⁷वर्षाचा दुसरा महिना जिव तेव्हापासून त्यांनी मंदिराच्या कामाला सुरुवात केली. इझ्राएलचा राजा म्हणून शलमोनाच्या कारकीर्दीचे ते चौथे वर्ष होते. ³⁸बुल महिन्यात म्हणजेच वर्षाच्या आठव्या महिन्यात मंदिराचे बांधकाम पूर्ण झाले. पण शलमोनाचे ते सत्तेवरचे अकरावे वर्ष होते. म्हणजेच मंदिर बांधायला सात वर्षे लागली. मंदिराचे बांधकाम नियोजित नमुन्या प्रमाणे तंतोतंत झाले.

शलमोनाचा राजवाडा

7 राजा शलमोनाने स्वतःसाठी महालही बांधला. त्याला तेरा वर्षे लागली. ²लबानोनचे वनातील घरही त्याने बांधले. ते 150 फूट लांब, 95 फूट रूंद आणि 45 फूट उंच होते. देवदाराच्या स्तंभांच्या त्याला चार रांगा असून प्रत्येक स्तंभावर नक्षीदार घुमटी होती. ³या स्तंभांवरून देवदाराच्या तुळ्या घातलेल्या असून त्यावर छत म्हणून देवदाराच्या लाकडाची पाटण होती. प्रत्येक ओळीत पंधरा खांबे अशा पंचेचाळीस खांबांवर तुळ्या होत्या. ⁴भिंतींवर

समोरासमोर येतील अशा खिडक्यांच्या तीन ओळी होत्या. ⁵दोन्ही टोकांना तीन तीन दरवाजे होते. दाराची कवाडे आणि चौकटी काटकोन चौकोनात होत्या.

⁶शलमोनाने एक द्वारमंडपही उभारला होता. हा राजासनाचा मंडप 75 फूट लांब आणि 45 फूट रूंद होता. दर्शनी बाजूला आधार देणाऱ्या स्तंभांची रांग होती.

⁷न्यायनिवाडा करण्यासाठीही त्याने एक दालन बांधून घेतले. त्याला त्याने "न्यायासनाचा मंडप" असे नाव दिले होते. हे दालनही जमिनीपासून छतापर्यंत गंधसरुच्या लाकडाचे आच्छादलेले होते.

⁸याच्याच आतल्या बाजूला त्याचे घर होते. त्याची बांधणी न्यायासनाच्या मंडपासारखीच होती. मिसरच्या राजाची मुलगी म्हणजे शलमोनाची बायको हिच्यासाठीही त्याने असाच महाल बांधून घेतला.

⁹या सर्व इमारतींच्या बांधकामात किंमती दगडी चिरे वापरले होते. पुढून मागून घासून ते करवतीने योग्य मापाने कातले होते. पायापासून वळचणीपर्यंत त्यांचाच वापर केला होता. अंगणाभोवतालच्या भिंतीही याच बहुमूल्य दगडांनी बांधल्या होत्या. ¹⁰पायासाठी वापरलेले चिरेही असेच प्रशस्त व भारी होते. काहींची लांबी 15 फूट व इतरांची बारा फूट होती. ¹¹त्यांच्यावर आणखी चांगल्या प्रतीचे चिरे आणि गंधसरुचे वासे होते. ¹²महाल, मंदिर आणि द्वारमंडप यांच्या भोवताली भिंत होती. तिला दगडांच्या तीन ओळी आणि गंधसरुच्या लाकडाची एक ओळ होती.

¹³राजा शलमोनाने सोराहून (तायरहून) हिराम नावाच्या माणसाला निरोप पाठवून यरुशलेम येथे बोलावून घेतले. ¹⁴हिरामची आई नफताली वंशातील होती. त्याचे वडील सोराचे (तायरचे) होते. ते चांगले तांबट होते पण ते मरण पावले होते. हिराम हा एक अनुभवी आणि कसबी तांबट होता. म्हणून राजाने त्यालाच बोलावून घेतले. त्यानेही हे आमंत्रण स्वीकारले. राजाने हिरामला सर्व पितळी कारागिरीवरील प्रमुख म्हणून नेमले. हिरामने पितळेपासून बनवलेल्या सर्व वस्तू घडविल्या.

¹⁵हिरामने दोन पितळी स्तंभ घडवले. प्रत्येक स्तंभ सत्तावीस फूट उंचीचा आणि अठरा फूट परिघाचा होता. हे स्तंभ पोकळ असून पन्थाची जाडी तीन इंच होती.

¹⁶शिवाय त्याने साडेसात फूट उंचीचे दोन पितळी महिरपदार खांबही बांधले. ¹⁷या खांबाच्या घुमट्यांना आच्छादयला म्हणून दोन जाळीदार, साखळीची आच्छादने केली. ¹⁸मग त्याने पितळेचे, डाळिंबांच्या आकाराचे शोभिवंत कळस केले. घुमट्यांच्या जाळ्यांवर या कळसांच्या दोन रांगा बसवल्या. ¹⁹साडेसात फूट उंचीचे जे स्तंभ होते त्याच्या घुमट्या फुलाच्या आकाराच्या होत्या. ²⁰या घुमट्या स्तंभांवर बसवलेल्या होत्या. परडीच्या आकाराच्या जाळीवर त्या बसवलेल्या होत्या. या सगळ्या कळसांच्या भोवती रांगेने वीस डाळिंबे लावली होती. ²¹हे

दोन पितळी स्तंभ हिरामने द्वारमंडपाशी लावले. दाक्षिणेकडील खांबाला यारखीन आणि उत्तरे कडील खांबाला बवाज असे नाव ठेवले. ²²फुलाच्या आकाराचे कळस या खांबांवर चढवले आणि या दोन स्तंभांचे काम संपले.

²³यानंतर हिरामने पंच धातूचा एक गोल हौद केला. याला त्याने "समुद्र" असे नाव दिले. याचा परिघ पंचेचाळीस फूट होता. या काठापासून त्या काठापर्यंत त्याची लांबी पंधरा फूट होती आणि खोली साडेसात फूट.

²⁴या हौदाच्या कडेला बाहेरच्या बाजूला एक पट्टी बसवली होती. तिच्या खाली पितळी रानकाकड्यांच्या दोन रांगा होत्या. या काकड्या हौदाचाच एक भाग म्हणून एकसंधपणे करून घेतल्या होत्या. ²⁵बारा पितळी बैलांच्या पाठीवर हा हौद विसावलेला होता. बैलांची तोंडे बाहेरच्या बाजूला होती. तिघांची तोंडे उत्तरेला, तिघांची दाक्षिणेला, तिघांची पूर्वेला आणि तिघांची पश्चिमेला होती. ²⁶हौदाची जाडी तीन इंच रूंदीची होती. आणि वरची कड कटोऱ्याच्या कडेसारखी अथवा फुलासारखी उमललेली होती. यात अकरा हजार गॅलन पाणी मावत असे.

²⁷मग हिरामने दहा पितळी पालख्या केल्या. प्रत्येक पालखी सहा फूट लांब, सहा फूट रूंद आणि साडे चार फूट उंच होती. ²⁸चौकटीत बसवलेल्या चौकोनी पत्र्यांनी या पालख्या केल्या होत्या. ²⁹पत्रे आणि चौकट यांच्यावर पितळी सिंह, बैल व करुब देवदूत यांचे कोरीव काम होते. सिंह आणि बैल यांच्याखाली फुलांची वेलबुट्टी बसवलेली होती. ³⁰प्रत्येक पालखीला पितळी धुन्यांवर पितळेची चार चार चाके लावलेली होती आणि चारही कोपऱ्यातून प्रशस्त घंगाळासाठी पितळी आधार दिलेले होते. त्यांनाही फुलांचे सुबक काम केलेले होते. ³¹बैठकीला वरच्या बाजूला चौकट होती. बैठकीपासून ती अठरा इंच वर होती. घंगाळाचे वाटोळे तोंड सत्तावीस इंच व्यासाचे होते. चौकटीवरही पुन्हा पितळेत कोरीवकामाची नक्षी होती. चौकट मात्र गोल नसून चौकोनी होती. ³²सांगाड्याच्या खालची चार चाके सत्तावीस इंच व्यासाची होती. आणि चाकांच्या धुन्या पालखीबरोबरच घडलेल्या, एकसंध होत्या. ³³रथाच्या चाकासारखी ही चाके होती. आणि त्याच्या धुन्या धावा, आरे आणि तुंबे असे सर्व काही ओतीव पितळेचे होते.

³⁴प्रत्येक पालखीच्या चारही कोपऱ्यांना आधार दिलेले होते. तेही एकसंध होते. ³⁵प्रत्येक पालखीला वरून एक पितळेची पट्टी होती. तीही अंगवीच होती.

³⁶पालखीची बाहेरची बाजू आणि चौकट यांच्यावर करुब देवदूत, सिंह, खजूरीची झाडे यांचे कोरीवकाम पितळेत केलेले होते. ही नक्षी अगदी भरगच्च असून त्यात कुठेही मोकळी जागा नव्हती. शिवाय भोवताली फुलांची नक्षी होती. ³⁷हिरामने अशाप्रकारे अगदी

एकसारख्या एक अशा दहा पितळी पालख्या घडवल्या. हे सर्व ओतीव काम होते त्यामुळे त्या तंतोतंत एकसारख्या होत्या.

³⁸हिरामने अशीच दहा गंगाळी केली. ती या दहा पालख्यांसाठी प्रत्येकी एक याप्रमाणे होती. प्रत्येक गंगाळ सहाफुटी होते. त्यात दोनशेतीस गॅलन पाणी मावू शकत असे. ³⁹मंदिराच्या उत्तरेला आणि दाक्षिणेला त्याने पाच-पाच पालख्या ठेवल्या. मंदिराच्या दाक्षिणपूर्व कोपऱ्यात म्हणजेच आग्नेय दिशेला हौदाची योजना केली.

⁴⁰⁻⁴⁵याखेरीज हिरामने वाडगी, पावडी, लहान गंगाळी बनवली. शलमोनाने सांगितले ते सर्व हिरामने केले. परमेश्वराच्या मंदिरासाठी हिरामने ज्या वस्तू घडवल्या त्यांची यादी पुढीलप्रमाणे:

दोन स्तंभ स्तंभांच्या कळसांवर बसवायच्या दोन घुमट्या त्यांच्या भोवतीच्या दोन जाळ्या या दोन जाळ्यांची चारशे डाळिंबे. स्तंभांवरील घुमट्या आच्छादण्यासाठी प्रत्येक जाळीला डाळिंबांच्या दोन-दोन रांगा. गंगाळासहित पालख्या दहा पायातळी बारा बैल असलेला विशाल हौद याखेरीज हंडे, पातेली, पावडी अशी परमेश्वराच्या मंदिरासाठी वेगवेगळी पात्रे.

राजाच्या इच्छेखातर हिरामने हे केले. ते सर्व लखलखीत पितळेचे होते. ⁴⁶⁻⁴⁷या सगळ्यासाठी किती पितळ लागले ते राजाने बघितले नाही. वजन करायचे म्हटले तरी ते खूपच होते. त्यामुळे या सर्व चीजवस्तूंचे नक्की वजन कधीच माहीत झाले नाही. सुकृथे आणि सारतान यांच्यामध्ये यार्देन नदीच्या तीरावर राजाने हे काम करायला सांगितले. पितळ वितळवून मातीच्या साच्यात हे ओतकाम करण्यात आले.

⁴⁸⁻⁵⁰शलमोनाने मंदिरासाठी सोन्याच्याही कितीतरी वस्तू करवून घेतल्या. त्या अशा:

सोन्याचे मेज (देवाची सोन्याची वेदी समर्पित भाकर ठेवण्यासाठी)

चोख सोन्याच्या दीपमाळा. (या अतिपवित्र गाभाऱ्यासमोर डावीउजवीकडे पाच-पाच लावलेल्या होत्या)

सोन्याची फुले, दिवे आणि चिमटे वाडगे दिवे लखलखीत, उजळलेले ठेवायची साधने. पेले ताम्हने शुद्ध सोन्याची रक्षापात्रे मंदिराची प्रवेशद्वारे.

⁵¹परमेश्वराच्या मंदिराचे हे काम शलमोनाने स्वतःच्या पसंतीप्रमाणे करवून घेतले. मग आपले वडील दावीद यांनी या हेतूने राखून ठेवलेल्या सर्व वस्तू बाहेर काढल्या. त्या सर्व मंदिरात आणल्या. परमेश्वराच्या मंदिराच्या खजिन्यात ही सोन्यारुप्याची चीजवस्तू जमा केली.

करारकोशाची मंदिरात स्थापना

८ इझ्राएलमधील सगळी वडीलधारी मंडळी, सर्व घराण्यांचे प्रमुख आणि कुटुंबातील मुख्य यांना राजा शलमोनाने आपल्याबरोबर यरुशलेम येथे यायला सांगितले. दावीद नगरातून करारकोश मंदिरात आणण्यासाठी त्यांना त्याने बोलावले. ^२तेव्हा इझ्राएलाची सर्व मंडळी एकत्र आली. तेव्हा एथानीम हा वर्षाचा सातवा महिना चालू होता आणि ते दिवस मंडपाचा सण ह्या विशेष उत्सवाचे होते.

^३इझ्राएलची सर्व वडीलधारी मंडळी एकत्र जमली. मग याजकांनी परमेश्वराचा पवित्र करारकोश उचलला.

^४त्याबरोबरच सभामंडप आणि तिथली सर्व पवित्र उपकरणेही त्यांनी घेतली. या कामात याजकांना लेवींनी मदत केली. ^५राजा शलमोन व इझ्राएलचे सर्व लोक करार कोशाच्या समोर आले. तेथे त्यांनी अनेक बळी अर्पण केले. तेथे त्यांनी इतकी गुरे मेंढरे अर्पिली की त्यांची मोजदाद करता येणे शक्य नव्हते. ^६मग याजकांनी परमेश्वराचा तो करारकोश योग्य जागी ठेवला. मंदिरातील अतिपवित्र गाभाऱ्याच्या आत करूबांच्या पंखाखाली तो ठेवला. ^७करूबांचे पंख पवित्र करारकोशावर पसरलेले होते. पवित्र कोश आणि त्याचे दांडे पंखांनी झाकलेले होते. ^८हे दांडे इतके लांब होते की अतिपवित्र गाभाऱ्यापुढच्या भागात उभे राहणाऱ्यालाही त्यांची टोके दिसत. बाहेरून पाहणाऱ्याला मात्र ती दिसत नसत. हे दांडे अजूनही तेथे आहेत.

^९करारकोशाच्या आत दोन शिलालेख होते. होरेब येथे मोशेने हे पेटीच्या आत ठेवले होते. इझ्राएली लोक मिस्र देशातून बाहेर पडल्यावर होरेब या ठिकाणी परमेश्वराने त्यांच्याबरोबर करार केला होता. ^{१०}अतिपवित्र गाभाऱ्यात * हा पवित्र करारकोश ठेवल्यावर याजक तेथून बाहेर पडले. त्याबरोबर मंदिर मेघाने व्यापले. ^{११}परमेश्वराच्या तेजाने मंदिर भरून गेल्यामुळे याजकांना आपले काम चालू ठेवता येईना. ^{१२}तेव्हा शलमोन म्हणाला,

“आकाशात सूर्य तळपतो तो परमेश्वरामुळे, पण तो स्वतःमात्र काळोख्या दगात राहत

^{१३}तुला युगानुयुग राहणाऱ्यासाठी हे मंदिर मी तुझ्यासाठी बांधले आहे.”

^{१४}सर्व इझ्राएल लोक तेथे उभे होते. त्या समुदायाकडे वळून शलमोनाने देवाला त्यांना आशीर्वाद द्यायला सांगितले.

^{१५}शलमोन राजाने मग एक दीर्घ प्रार्थना म्हटली. ती अशी;

गाभाऱ्यात मेघ दाटून आल्यासारखे झाले इझ्राएलींना परमेश्वराची साथ आहे असा याचा अर्थ.

“इझ्राएलचा परमेश्वर देव महान आहे. माझे वडील दावीद यांना दिलेल्या वचनाप्रमाणे त्याने सर्व काही केले. परमेश्वर माझ्या वडीलांना म्हणाला,

^{१६}माझ्या इझ्राएली प्रजेला मी मिस्रमधून बाहेर आणले. पण या वंशातील कुठलेही नगर मी अजून माझे नाव राखण्यासाठी माझे मंदिर उभारण्यासाठी निवडले नाही. तसेच इझ्राएल लोकांचा नेता म्हणूनही अजून कोणाची निवड केली नाही. पण आता माझा जेथे सन्मान होईल असे यरुशलेम हे नगर मी निवडले आहे आणि इझ्राएल लोकांचा अधिपती म्हणून मी दावीदाची निवड केली आहे.’

^{१७}इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाच्या सन्मानार्थ मंदिर बांधावे असे माझे वडील दावीद यांच्या फार मनाना होते.

^{१८}पण परमेश्वर त्यांना म्हणाला, ‘मंदिर उभारण्याची तुझी तीव्र इच्छा मी जाणून आहे. अशी इच्छा तू बाळगलीस ते चांगले आहे. ^{१९}पण तुझ्या हातून हे काम होणार नाही. तुझा मुलगा हे मंदिर उभारून दाखवील.’

^{२०}परमेश्वराने अशा पद्धतीने आपले वचन खरे करून दाखवले आहे. आता माझ्या वडीलांच्या गादीवर मी आलो आहे. परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे इझ्राएल लोकांवर माझी सत्ता आहे. इझ्राएलच्या परमेश्वर देवासाठी हे मंदिरही मी बांधले आहे. ^{२१}त्यात पवित्र करारकोशासाठी एक गाभारा करवून घेतला आहे. त्या कोशामध्ये परमेश्वराने आपल्या पूर्वजांशी केलेला करार आहे. परमेश्वराने आपल्या पूर्वजांना मिस्रमधून बाहेर आणले तेव्हा केलेला तो करार यात आहे.”

^{२२}एवढे बोलून शलमोन परमेश्वराच्या वेदीपुढे उभा राहिला. सर्व लोक त्याच्या समोर होते. दोन्ही हात आकाशाच्या दिशेने पसरून वर पाहत ^{२३}शलमोन म्हणाला,

“हे इझ्राएलच्या परमेश्वर देवा, तुझ्या सारखा दुसरा कोणी आकाशात किंवा पृथ्वीतलावर नाही. तू हा करार केलस कारण तुझे आमच्यावर प्रेम आहे. तू आपला करार पाळतोस. जे तू दाखवलेल्या मार्गाने जातात त्यांच्याविषयी तू दयाळू आणि एकनिष्ठ असतोस. ^{२४}माझे वडील दावीद या आपल्या सेवकाला तू वचन दिलेस आणि ते खरे करून दाखवलेस. आपल्या मुखाने तू वचन दिलेस आणि तुझ्याच सामर्थ्यामुळे ते आज प्रत्यक्षात आले आहे. ^{२५}माझ्या वडीलांना दिलेली इतर वचनेही. हे, इझ्राएलच्या परमेश्वर देवा, तू खरी करून दाखव तू म्हणाला होतास, ‘दावीद, तुझ्याप्रमाणेच तुझ्या मुलांनीही माझे काटेकोर आज्ञापालन केले पाहिजे. तसे झाले तर तुमच्याच घराण्यातील कोणीतरी एकजण नेहमी इझ्राएल लोकांवर राज्य करील.’ ^{२६}परमेश्वरा, इझ्राएलच्या देवा, हा माझ्या वडीलांना दिलेला शब्दही खरा ठरू दे अशी माझी प्रार्थना आहे.

^{२७}पण परमेश्वरा, तू खरोखरच इथे पृथ्वीवर आमच्यामध्ये कायम राहाशील का? हे विस्तीर्ण आकाश

आणि स्वर्ग यांतही तू मावत नाहीस. तेव्हा हे मी बांधलेले मंदिरही तुझ्यासाठी अपुरेच आहे. ²⁸पण कृपाकरून माझी प्रार्थना व कळकळीची विनंती ऐक. मी तुझा सेवक आणि तू माझा परमेश्वर देव आहेस. आजची ही माझी प्रार्थना ऐक. ²⁹पूर्वी तू म्हणाला होतास, 'येथे माझा सन्मान होईल.' तेव्हा रात्रंदिवस या मंदिराकडे नजर असू दे. या मंदिरातील माझी ही प्रार्थना ऐक. ³⁰परमेश्वरा, इझ्राएलचे सर्व लोक आणि मी इथे येऊन तुझी प्रार्थना करू तेव्हा त्या प्रार्थना ऐक. तुझे वास्तव्य स्वर्गात असते हे आम्हाला माहीत आहे. तेथे त्या तुझ्या कानावर पडो आणि तू आम्हाला क्षमा कर.

³¹"कोणाच्या हातून कुणाच्या विरुद्ध काही अपराध घडल्यास त्याला या वेदीपुढे आणण्यात येईल. तो दुखावलेला माणूस त्याच्यावर अन्याय करणाऱ्या माणसाविरुद्ध शापवाणी उच्चारिल तो निरपराध असेल तर तो तशी ग्वाही देईल. आपण निर्दोष असल्याचे तो शपथपूर्वक सांगेल. ³²तेव्हा तू ते स्वर्गातून ऐकून निवाडा कर. जर तो अपराधी असेल तर त्याला त्याप्रमाणे शिक्षा कर. तो जर निरपराध असेल तर त्याच्या चांगुलपणाच्या प्रमाणात त्याला बक्षीस देऊन त्याचे समर्थन कर.

³³"कधी इझ्राएलच्या लोकांच्या हातून पाप घडले तर शत्रू त्यांचा पराभव करील. अशा वेळी हे लोक पुन्हा तुझ्याकडे येऊन या मंदिरात प्रार्थना करतील, तुझी स्तोत्रे गातील. ³⁴तेव्हा स्वर्गातून ती ऐकून त्यांच्या पापांची क्षमा कर. जो देश त्यांच्या पूर्वजांना तू दिलास तो त्यांना परत दे.

³⁵"कधी त्यांच्या पापाचा दंड म्हणून तू त्यांच्या भूमीवर दुष्काळ पाडशील तेव्हा ते या ठिकाणाकडे येऊन तुझी प्रार्थना करतील व तुझ्या नावाची स्तुती करतील. ते त्यांच्या पापांपासून परावृत्त होतील. ³⁶तेव्हा स्वर्गातून त्यांची विनवणी ऐकून त्यांना क्षमा कर. त्यांना योग्य मार्गाने चालायला शिकव. आणि परमेश्वरा, तू त्यांना दिलेल्या भूमीवर पुन्हा पहिल्यासारखाच पाऊस पडू दे.

³⁷"कधी जमीन ओसाड होऊन त्यावर कोणतेही पीक येणार नाही. किंवा एखादा साथीचा रोग पसरेल. कधी टोळधाड येऊन सगळे पीक फस्त करील. कधी शत्रूच्या हल्ल्याला काही ठिकाणचे लोक बळी पडतील. किंवा एखाद्या दुखण्याने लोक हैराण होतील. ³⁸असे कधी झाल्यास, एकाने जरी आपल्या पापाची कबुली दिली व मंदिराकडे हात पसरून क्षमा याचना केली. ³⁹तरी त्याची प्रार्थना ऐक. आपल्या स्वर्गातील निवासस्थानातूनच ती ऐकून त्यांना क्षमा कर आणि मदत कर. लोकांच्या मनात काय आहे हे तूच फक्त जाणतोस. तेव्हा प्रत्येकाचा योग्य न्यायनिवाडा कर. ⁴⁰आमच्या पूर्वजांना तू जी भूमी दिलीस तिथे लोकांनी त्यांचे वास्तव्य तिथे असेपर्यंत तुझा आदर ठेवून व भय धरून राहावे म्हणून एवढे कर. ⁴¹⁻⁴²"तुझी थोरवी आणि सामर्थ्य इतर लोकांच्याही कानावर जाईल.

मग ते दूरदूरच्या ठिकाणांहून या मंदिरात प्रार्थनेसाठी येतील. ⁴³तर तू स्वर्गातून त्यांचीही प्रार्थना ऐक. त्यांच्या मनासारखे कर. म्हणजे इझ्राएली लोकांप्रमाणेच या लोकांनाही तुझ्याबद्दल भय आणि आदर वाटेला. तुझ्या सन्मानार्थ हे मंदिर मी बांधले आहे हे मग सर्व लोकांना कळेल.

⁴⁴"कधी तू आपल्या लोकांना शत्रूवर चढाई करायचा आदेश देशील. तेव्हा तुझे लोक तू निवडलेल्या या नगराकडे आणि तुझ्या सन्मानार्थ मी बांधलेल्या मंदिराकडे वळतील. आणि ते तुझी प्रार्थना करतील. ⁴⁵तेव्हा तू आपल्या स्वर्गातील निवासस्थानातून त्यांची प्रार्थना ऐक आणि त्यांना मदत कर.

⁴⁶"लोकांच्या हातून काही पापही होईल. मी असं म्हणतो, कारण माणसाचा तो स्वभावच आहे. अशावेळी त्यांच्यावर संतापून तू त्यांचा शत्रूकडून पराभव करवशील. शत्रू मग त्यांना कैदी करून दूरदेशी नेतील. ⁴⁷तिथे गेल्यावर मग हे लोक झाल्या गोष्टी विचारात घेतील. त्यांना आपल्या पापांचा पश्चात्ताप होईल आणि ते प्रार्थना करतील, 'आम्ही चुकलो, आमच्या हातून पाप घडले' अशी ते कबुली देतील. ⁴⁸ते कोठे तरी दूरच्या देशात असतील पण ते जर परराज्यात असताना अंतःकरणपूर्वक तुझ्याकडे वळले आणि तू त्यांच्या पूर्वजांना बहाल केलेल्या या भूमीच्या दिशेने, तू निवडलेल्या या नगराच्या दिशेने आणि तुझ्या सन्मानार्थ मी बांधलेल्या या मंदिराच्या दिशेने त्यांनी प्रार्थना केली तर ⁴⁹तू ती आपल्या स्वर्गातील ठिकाणाहून त्यांची प्रार्थना ऐक. ⁵⁰त्यांच्या सर्व पापांची क्षमा कर. तुझ्या विरुद्ध गेल्याबद्दल त्यांना क्षमा कर. त्यांच्या शत्रूंमध्ये त्यांच्या बद्दल दया उत्पन्न कर. ⁵¹ते तुझे लोक आहेत हे आठव तू त्यांना मिसरमधून बाहेर आणलेस तापलेल्या भट्टीतून बाहेर काढावे तसे त्यांना सोडवलेस हे लक्षात असू दे. ⁵²"परमेश्वर देवा, माझी आणि या इझ्राएल लोकांची प्रार्थना कृपाकरून ऐक. त्यांनी केव्हाही याचना केली तरी त्यांच्या हाकेला प्रतिसाद दे. ⁵³पृथ्वीतलावरील सर्व माणसांमधून निवड करून तू यांना आपले म्हटले आहेस. तू आम्हाला एवढे कबूल केले आहेस. मिसरमधून तू आमच्या पूर्वजांना बाहेर नेलेस तेव्हा आपला सेवक मोशे याच्याकडून हे कार्य करवून घेतलेस. ⁵⁴शलमोनाने देवापुढे ही प्रार्थना केली तेव्हा तो वेदीसमोर गुडघे टेकून बसला होता आणि त्याने हात स्वर्गाच्या दिशेने उंच केले होते. प्रार्थना संपवून तो उभा राहिला. ⁵⁵मग त्याने इझ्राएल लोकांना आशीर्वाद द्यावेत अशी मोठ्या आवाजात देवाला विनंती केली. शलमोन पुढे म्हणाला."

⁵⁶"परमेश्वराचे स्तवन करा. इझ्राएल लोकांना विसावा देण्याचे त्याने कबूल केले होते. त्याप्रमाणे त्याने केले आहे. आपला सेवक मोशे याच्यामार्फत त्याने आपल्या फायद्याची अनेक वचने दिली होती. ती परमेश्वराने सर्वच्यासर्व खरी करून दाखवली आहेत. ⁵⁷आपल्या

पूर्वजांना त्याने साथ दिली तशीच तो पुढे आपल्यालाही देवा. त्याने आम्हाला कधीही अंतर देऊ नये. ⁵⁸आम्ही त्याला अनुसरावे. त्याच्या मार्गाने जावे. म्हणजेच आपल्या पूर्वजांना त्याने दिलेल्या आज्ञा, सर्व नियम, निर्णय यांचे आम्ही पालन करावे. ⁵⁹आजची माझी प्रार्थना आणि माझे मागणे परमेश्वर सतत लक्षात ठेवो. हा राजा त्याचा सेवक आहे. त्याच्यासाठी आणि इझ्राएल लोकांसाठी त्याने एवढे करावे. एकदिवसही त्यात खंड पडू देऊ नये. ⁶⁰परमेश्वराने एवढे केले तर हा एकच खरा देव आहे हे जगभरच्या लोकांना कळेल. ⁶¹तुम्ही सर्वांनीही आपल्या परमेश्वर देवाशी एकनिष्ठ आणि प्रामाणिक असले पाहिजे. त्याच्या सर्व आज्ञा आणि नियम यांचे पालन केले पाहिजे. आताप्रमाणेच पुढेही हे सर्व चालू ठेवले पाहिजे.”

⁶²मग राजासहित सर्व इझ्राएल लोकांनी परमेश्वरा समोर यज्ञबली अर्पण केले. ⁶³शलमोनाने 22,000 गुरे आणि 1,20,000 मेंढरे मारली. ही शांत्यर्पणासाठी होती. अशाप्रकारे राजा आणि इझ्राएल लोकांनी मंदिर परमेश्वराला अर्पण केले.

⁶⁴मंदिरा समोरचे अंगणही राजा शलमोनाने त्या दिवशी अर्पण केले. त्याने तेथे होम बली, धान्य आणि आधी शांत्यर्पणासाठी अर्पण केलेल्या जनावरांची चरबी हे सर्व तेथे अर्पण केले. परमेश्वरापुढील पितळेची वेदी त्या मानाने लहान असल्यामुळे त्याने हे अंगणात केले.

⁶⁵शलमोनाने आणि त्याच्याबरोबर सर्वांनी त्यादिवशी मंदिरात उत्सव साजरा केला. हमाथ खिंडीपासून मिसरच्या सीमेपर्यंतच्या भागातील सर्व इझ्राएल लोक तेथे हजर होते. हा समुदाय प्रचंड होता. सात दिवस त्यांनी परमेश्वराच्या सान्निध्यात खाण्या-पिण्यात आणि मजेत घालवले. आणखी सात दिवस त्यांनी आपला मुक्काम लांबवला. अशाप्रकारे हा सोहळा चौदा दिवस चालला. ⁶⁶नंतर शलमोनाने सर्वांना घरोघरी परतायला सांगितले. राजाला धन्यवाद देऊन, त्याचा निरोप घेऊन सर्वजण परतले. परमेश्वराचा सेवक दावीद आणि इझ्राएलचे सर्व लोक यांचे परमेश्वराने कल्याण केले म्हणून ते आनंदात होते.

शलमोनाला पुन्हा देवाचे दर्शन

9 शलमोनाच्या मनात होते त्याप्रमाणे त्याने परमेश्वराचे मंदिर आणि महाल यांचे काम पूर्ण केले. ²यापूर्वी गिबोनमध्ये परमेश्वराने शलमोनाला दर्शन दिले होते त्याप्रमाणे पुन्हा दुसऱ्यांदा परमेश्वराने त्याला दर्शन दिले. ³परमेश्वर त्याला म्हणाला, “मी तुझी प्रार्थना ऐकली. तू मला केलेली विनंती ऐकली. तू हे मंदिर बांधलेस. मी आता ते स्थान पवित्र केले आहे. येथे माझा निरंतर सन्मान होत राहील. हे स्थान माझ्या ध्यानीमनी राहील. ⁴तुझे वडील दावीद यांच्या प्रमाणेच तू तुझी वर्तणूक ठेव.

ते न्यायी आणि प्रामाणिक होते. तूही माझ्या आज्ञा पाळ, मी सांगितलेले सर्व करत राहा.

⁵तू त्याप्रमाणे वागलस तर तुमच्या घराण्यातील व्यक्तीच नेहमी राजासनावर येईल. तुझ्या वडीलांना मी तसे वचन दिले होते. त्यांच्या वंशजांचीच सत्ता इझ्राएलवर राहील असे मी म्हटले होते.

⁶⁻⁷“पण तू किंवा तुझी मुलेबाळे यांचा मार्ग भरकटला, माझ्या आज्ञांचे पालन झाले नाही, तुम्ही इतर दैवतांच्या भजनी लागलात तर मात्र मीच दिलेल्या या भूमीतून इझ्राएलांना मी हुसकावून लावीन. इतर लोक तुमच्याकडे कुचेष्टेने बोट दाखवतील. तुमची टर उडवतील. मंदिर मी पवित्र केले आहे. येथे येऊन लोक माझे आदराने स्मरण करतील. पण माझे आज्ञापालन केले नाहीत तर ते मी जमीनदोस्त करीन. ⁸हे मंदिर नामशेष होईल. ते पाहणारे स्तब्ध होतील आणि म्हणतील, ‘परमेश्वराने या देशाचा आणि या मंदिराचा असा विध्वंस का बरे केला?’ ⁹यावर इतर जण सांगतील, ‘याला कारण या लोकांनी परमेश्वर देवाचा त्याग केला. परमेश्वराने यांच्या पूर्वजांना मिसरमधून सोडवले. पण या लोकांनी इतर देव आपलेसे केले. त्या दैवतांच्या हे भजनी लागले. म्हणून परमेश्वराने हे अरिष्ट त्यांच्यावर आणले.’”

¹⁰परमेश्वराचे मंदिर आणि महाल यांचे बांधकाम पूर्ण होण्यास राजा शलमोनाला वीस वर्षे लागली. ¹¹त्यानंतर शलमोनाने सोराचा (तायर) राजा हिराम याला गालील प्रांतातील वीस नगरे दिली. कारण हिरामने मंदिर व राजमहाल या दोन्हीच्या बांधकामामध्ये शलमोनला खूपच मदत केली होती. देवदार, गंधसरुचे लाकूड तसेच सोनेही हिरामने शलमोनाला लागेल तसे पुरवले होते. ¹²हिराम मग सोराहून (तायर) ही नगरे पाहण्यासाठी म्हणून आला. पण त्याला ती तितकीशी पसंत पडली नाहीत. ¹³राजा हिराम म्हणाला, “काय ही तू दिलेली नगरे?” या भूभागाला हिरामने काबूल प्रांत असे नाव दिले. आजही तो भाग काबूल म्हणूनच ओळखला जातो. ¹⁴हिरामने शलमोनाला मंदिराच्या बांधकामासाठी नऊहजार पौंड सोने पाठवले होते.

¹⁵शलमोनराजाने मंदिर आणि महाल यांच्या बांधकामासाठी वेठबिगारीवर मजूर लावले होते. त्यांच्याकडून राजाने आणखीही वास्तू बांधून घेतल्या. मिल्लो, यरुशलेमभोवतीचा कोट तसेच हासोर, मगिदो व गेजेर या नगरांची पुनर्बांधणी त्याने करवून घेतली.

¹⁶मिसरच्या राजाने पूर्वी गेजेर हे शहर युद्धात घेऊन मग ते जाळून टाकले होते. तेथे राहणाऱ्या कनानी लोकांना त्याने ठार केले होते. या फारोच्या मुलीशी शलमोनाने लग्न केले होते. तेव्हा फारोने हे नगरही शलमोनाला लग्नातील आहारादाखल दिले होते. ¹⁷शलमोनाने ते पुन्हा बांधून काढले. तसेच खालचे बेथ-होरोनही बांधले. ¹⁸तसेच बालाथ, तामार ही वाळवंटातील नगरे, ¹⁹अन्थन्या

आणि इतर वस्तूंची गोदामे, त्याचे रथ आणि घोडे यांच्यासाठी वेगळ्या जागा बांधल्या. यरुशलैममध्ये, लबानोनमध्ये आणि आपल्या अधिपत्याखालील इतर प्रदेशात जे जे त्याला हवे ते ते बांधले.

²⁰इझ्राएल लोकांखेरीज त्या प्रदेशात अमोरी, हिती, परिज्जी, हिक्वी, यबूसी हेही लोक होते. ²¹इझ्राएल लोकांना त्यांचा पाडाव करता आलेला नव्हता. पण शलमोनाने त्यांना आपले गुलाम केले. आजही त्यांची स्थिती तशीच आहे. ²²इझ्राएल लोकांना मात्र शलमोनाने आपले गुलाम केले नाही. इझ्राएली लोक सैनिक, सरकारी अधिकारी, कारभारी, सरदार, रथाधिपती आणि चालक अशा पदांवर होते.

²³शलमोनाने हाती घेतलेल्या कामांवर साडेपाचशे अधीक्षक होते. मजूरांवर ते देखरेख करीत. ²⁴फारोची मुलगी आपला महाल पूर्ण झाल्यावर दावीद नगरातून तेथे राहायला गेली. नंतर शलमोनाने मिळले बांधले.

²⁵शलमोन वर्षातून तीनदा वेदीवर होमबली आणि शांतीबली अर्पण करीत असे. ही वेदी त्याने परमेश्वरसाठी बांधली होती. तो परमेश्वरापुढे धूपही जाळी. तसेच मंदिरासाठी लागणाऱ्या वस्तु पुरवत असे.

²⁶एस्योन गेबेर येथे शलमोनाने गलबतेही बांधली. हे नगर अदोम देशात तांबड्या समुद्राच्या काठी एलोथजवळ आहे. ²⁷समुद्राबद्दल चांगली जाण असलेले लोक राजा हिरामच्या पदरी होते. हे खलाशी बरेचदा समुद्रावर जात. हिरामने त्यांना शलमोनाच्या आरमारात, शलमोनाच्या खलाश्यांबरोबर पाठवले. ²⁸शलमोनाची गलबते ओफिर येथे गेली आणि त्यांनी तेथून एकतीसहजार पाचशे पौंड सोने शलमोनाकडे आणले.

शलमोनाच्या भेटीस शबाची राणी

10 शबाच्या राणीने शलमोनाची ख्याती ऐकली तेव्हा अवघड प्रश्न विचारून त्याची कसोटी पाहायला ती आली. ²नोकरा चाकरांचा लवाजमा आणि मसाल्याचे पदार्थ, रत्ने, सोनेनाणे अशा बऱ्याच गोष्टी उंटंवर लादून ती यरुशलैमला आली. शलमोनाला भेटल्यावर तिने सुचतील ते सर्व प्रश्न विचारले. ³शलमोनाने तिच्या सगळ्या प्रश्नांची उत्तरे दिली. त्याला कुठलाच प्रश्न अवघड वाटला नाही. ⁴शलमोन अतिशय हुषार असल्याचे तिच्या लक्षात आले. त्याने बांधलेला सुंदर महालही तिने बघितला. ⁵त्याच्या मेजावरचे खाणे, त्याच्या सेवकांचा वावर, शलमोनाच्या कारभाऱ्यांची उठबस आणि त्यांचा पोषाख, त्याने दिलेल्या मेजवाऱ्या आणि मंदिरात केलेले यज्ञ हे सर्व शबाच्या राणीने पाहिले आणि ती आश्चर्याने थक्क झाली.

⁶ती राजाला म्हणाली, “तुझ्या चातुर्याबद्दल आणि कारभाराबद्दल मी माझ्या देशात बरेच ऐकले होते. ते वस्तुस्थितीला धरूनच होते. ⁷पण हे सर्व माझ्या डोळ्यांनी

बघेपर्यंत माझा त्यावर विश्वास बसत नव्हता. आता असे वाटते की ऐकले ते कमीच होते. तुझे ऐश्वर्य आणि बुद्धिमत्ता मला लोकानी सांगितली त्यापेक्षा जास्तच आहे. ⁸तुझ्या बायका* आणि कारभारी खरेच फार भाग्यवान आहेत. तुझ्या सेवेचे भाग्य त्यांना लाभते आणि तुझ्या ज्ञानाचा लाभ त्यांना होतो.

⁹परमेश्वर देव थोर आहे. तुझ्यावर प्रसन्न होऊन त्याने तुला इझ्राएलचा राजा केले. परमेश्वराचे इझ्राएलवर प्रेम आहे. म्हणूनच त्याने तुला राजा केले. तू निमशास्त्राचे पालन करतोस आणि लोकांना न्यायाने वागवतोस.”

¹⁰मग शबाच्या राणीने राजाला जवळजवळ 9,000 पौंड सोने नजर केले. शिवाय मसाल्याचे सुगंधी पदार्थ आणि मौल्यवान हिरेही दिले. इझ्राएलमध्ये यापूर्वी कोणी आणले नसतील इतके मसाल्याचे पदार्थ एकट्या शबाच्या राणीने शलमोन राजाला दिले.

¹¹हिरामच्या गलबतामधून ओफिरहून सोने आले. तसेच रक्तचंदनाचे लाकूड आणि भारी रत्नेही आली. ¹²शलमोनाने या लाकडाचा वापर मंदिरात आणि महालात आधाराचे कठडे उभारायला केला. शिवाय वादकांसाठी वीणा, सतारीही त्यातून करवून घेतल्या. तसे लाकूड परत कोणी कधी इझ्राएलमध्ये आणले नाही की त्यानंतर कोणी तसे लाकूड पाहिले नाही.

¹³दुसऱ्या देशाच्या राज्यकर्त्याला जे रीतीप्रमाणे भेटीदाखल द्यावे ते सर्व शलमोन राजाने शबाच्या राणीला दिले. शिवाय तिला काय हवे ते विचारून तेही दिले. यानंतर राणी आपल्या लवाजम्यासहित मायदेशी निघून गेली. ¹⁴शलमोन राजाला दरसाल जवळपास एकोणऐशी हजार नऊशेवीस पौंड सोने मिळत राहिले. ¹⁵या मालवाहू जहाजांखेरीज व्यापारी, सौदागर, अरबस्तानचे राजे तसेच नेमलेले सुभेदार यांच्याकडूनही सोने येत राहिले.

¹⁶शलमोन राजाने घडीव सोन्याच्या दोनशे मोठ्या ढाली केल्या. प्रत्येक ढालीचे वजन पंधरा पौंड होते. ¹⁷तशाच पण जरा लहान तीनशे घडीव सोन्याच्या ढाली केल्या. त्यात चार पौंड सोने होते. “लबानोनचे वन” नामक वास्तूमध्ये त्याने या ठेवल्या.

¹⁸शिवाय शलमोनाने हस्तिदंताचे एक प्रशस्त सिंहासन करवले. ते सोन्याने मढवले होते. ¹⁹सिंहासनाला सहा पायऱ्या होत्या. त्याची पाठ कमानदार होती. दोन्ही बाजूला हात होते. हातांच्या खाली दोन्ही बाजूला सिंह होते. ²⁰तसेच सहाही पायऱ्यांवर दोन-दोन सिंह होते. असे सिंहासन दुसऱ्या कोणत्याही राज्यात नव्हते.

²¹शलमोनाचे सर्व पेले आणि चषक सोन्याचे होते. “लबानोनचे वन” नामक वास्तूमधली सर्व शस्त्रास्त्रे आणि सामग्री शुद्ध सोन्याची होती. चांदीचे काहीही नव्हते. सोने

बायका बायका हा शब्द ग्रीक भाषांतरात आहे. हिब्रू मध्ये “पुरुष” असे आहे.

इतक्या मुबलक प्रमाणात होते की शलमोनानाच्या कारकिर्दीत लोकांच्या लेखी चांदीला काही किंमत नव्हती.

²²राजाकडे अनेक मालवाहू जहाजांचा ताफा होता. त्यांचा इतर देशांशी व्यापार चाले. ही जहाजे हिरामची होती. दर तीन वर्षांनी ही जहाजे सोने, चांदी, हस्तिदंत आणि जनावरे यांचा नवा साठा घेऊन येत.

²³शलमोन हा पृथ्वीतलावरील सर्वात महान राजा होता. त्याच्याकडे सर्वाधिक वैभव आणि बुध्दि चातुर्य होते.

²⁴लोक त्याला पाहायला उत्सुक असत. देवाने त्याला दिलेले बुध्दीचे वैभव त्यांना अनुभवायचे असे.

²⁵ठिकठिकाणाहून दरवर्षी लोक त्याच्या भेटीला येत. येताना प्रत्येकजण नजराणा आणी. सोन्या चांदीच्या वस्तू कपडे, शस्त्रे, मसाल्याचे पदार्थ, घोडे, खेचरे अशा अनेक गोष्टी ते भेटीदाखल आणत.

²⁶शलमोनाने खूप रथ आणि घोडे होते. त्याच्याकडे चौदाशे रथ आणि बाराहजार घोडे यांचा संग्रह होता. रथांसाठी त्याने खास नगरे उभारली आणि त्यात रथ ठेवले. काही रथ त्याच्या जवळ यरुशलेममध्येही होते.

²⁷राजाने इझ्राएलला वैभवाच्या शिखरावर नेले. यरुशलेम नगरात चांदी दगडधोंड्यासारखी आणि गंधसरुचे लाकूड डोंगरटेकड्यांवर उगवणाऱ्या उंबराच्या झाडासारखे विपुल होते.

²⁸मिस्र आणि क्यू येथून शलमोन घोडे आणवत असे. त्याचे व्यापारी क्यूमध्ये ते खरेदी करत आणि तेथून ते इझ्राएल मध्ये आणत. ²⁹मिस्रचा एक रथ साधारण 15 पौंड चांदीला पडे, आणि घोड्याची किंमत पावणेचार पौंड चांदी इतकी पडे. हिती आणि अरामी राजांना शलमोन हे रथ आणि घोडे विकत असे.

शलमोन आणि त्याचा जनानखाना

11 स्त्रियांबद्दल शलमोनाला आकर्षण होते. इझ्राएल देशाच्या बाहेरच्याही अनेक स्त्रिया त्याच्या आवडत्या होत्या. फारोच्या मुलीखेरिज, हिती, मवाबी, अम्मोनी, अदोमी, सिदोनी अशा परक्या देशातील स्त्रियांनाही त्याने आपलेसे केले. ²परमेश्वराने पूर्वीच इझ्राएल लोकांना सांगितले होते "परक्या देशातील लोकांशी निवाह संबंध ठेवू नका. तसे केलेत तर ते तुम्हाला त्यांच्या दैवतांच्या भजनी लावील." असे असूनही शलमोन या बायकांच्या प्रेमात पडला. ³त्याला सातशे बायका होत्या. (त्या सर्व इतर देशांच्या प्रमुखांच्या मुली होत्या) उपपत्नी म्हणून त्याला आणखी तीनशे दासीही होत्या. ह्या बायकांनी त्याला देवापासून दूर जाण्यास भाग पाडले. ⁴तो वृध्द झाला तेव्हा त्याच्या बायकांनी त्याला इतर दैवतांकडे वळवले. आपले वडील दावीद याच्या प्रमाणे शलमोन परमेश्वराशी एकनिष्ठ राहिला नाही. ⁵सिदोनी लोकांच्या अष्टोरेथ देवाची त्याने पूजा केली. तसेच अम्मोन्यांचे अमंगळ दैवत मिलकोम यालाही त्याने भजले. ⁶अशाप्रकारे त्याने

परमेश्वराचा अपराध केला. आपले वडील दावीद यांच्याप्रमाणे तो परमेश्वराला पूर्णपणे अनुसरला नाही.

⁷कमोश या मवाबी लोकांच्या भंयकर दैवताच्या पूजेसाठी शलमोनाने एक पूजास्थळ बांधले. हे यरुशलेम नजीकच्या टेकडीवर होते. त्याच टेकडीवर मोलख या अम्मोनी लोकांच्या भंयकर दैवतासाठीही एक स्थळ केले. ⁸आपल्या इतर, प्रत्येक देशातल्या बायकांसाठीही त्याने अशीच सोय केली. त्या आपापल्या ठिकाणी धूप जाळत आणि आपापल्या दैवतांसाठी यज्ञ करत.

⁹इझ्राएलचा देव परमेश्वर याच्यापासून शलमोन परावृत्त झाला. तेव्हा परमेश्वराचा शलमोनावर कोप झाला. परमेश्वराने शलमोनाला दोनदा दर्शन दिले होते. ¹⁰इतर दैवतांच्या मागे त्याने जाऊ नये असे बजावले होते. पण शलमोनाने परमेश्वराच्या या आज्ञेचे उल्लंघन केले.

¹¹तेव्हा परमेश्वर त्याला म्हणाला, "तू आपण होऊन आपल्या कराराचा भंग केला आहेस. माझी आज्ञा तू पाळली नाहीस. तेव्हा तुझ्या कडून राज्य हिसकावून घेण्याची मी प्रतिज्ञा करतो. तुझ्या एखाद्या सेवकाला मी ते देईन. ¹²पण तुझे वडील दावीद यांच्यावर माझे प्रेम होते. त्याखातर तू हयात असेपर्यंत मी तुलाच राज्यावर ठेवीन तुझा मुलगा गादीवर बसेपर्यंत वाट पाहीन. मग त्याच्याकडून ते घेईन. ¹³तरी सगळेच राज्य हिसकावून घेणार नाही. एकाच घराण्यावर त्याची सत्ता ठेवीन. दावीदासाठी मी एवढे करीन. तो माझा आवडता सेवक होता. तसेच यरुशलेमसाठी मला एवढे केले पाहिजे कारण ते नगर मी निवडले आहे."

शलमोनाचे शत्रू

¹⁴आणि मग परमेश्वराने अदोममधल्या हदादला शलमोनाचा शत्रू केले. हदाद अदोमच्या राजघराण्यातला होता. ¹⁵त्याचे असे झाले दावीदाने पूर्वी अदोमचा पराभव केला होता. यवाब तेव्हा दावीदाचा सेनापती होता. तो अदोम येथे मृतांचे दफन करायला गेला. त्याने सर्वांची कत्तल केली होती. ¹⁶यवाब आणि सर्व इझ्राएल लोक यांनी अदोममध्ये सहा महिने मुकाम मग केला. त्या काळात त्यांनी अदोममध्ये कुणाही पुरुषाला जिवंत ठेवले नाही. ¹⁷हदाद त्यावेळी अगदी लहान होता. तेव्हा तो मिस्र येथे पळून गेला. त्याच्या वडीलांचे काही सेवकही त्याच्याबरोबर गेले. ¹⁸मिद्यानहून पुढे ते सर्व पारान येथे गेले. तिथे त्यांना आणखी काही जण येऊन मिळाले. मग हा सगळा जथा मिस्रला गेला. मिस्रचा राजा फारो याच्याकडे त्यांनी आश्रय घेतला. फारोने हदादला राहायला एक घर आणि थोडी जमीन देऊ केली. त्याच्या अन्नवस्त्राची सोय केली.

¹⁹फारोची हदादवर मर्जी बसली. तेव्हा त्याने आपल्या मेहुणीशी त्याचे लग्नही लावून दिले. (तहपनेस ही राजाची राणी होती) ²⁰या तहपनेसच्या बहिणीचे हदादशी लग्न झाले. त्यांना गनुबथ नावाचा मुलगा झाला. राणी

तहपनेसच्या संमतीने तो राजवाड्यात फारोच्या मुलां बरोबरच वाढला.

²¹दावीदाच्या मृत्यूची खबर हदादने मिसरमध्ये ऐकली. सेनापती यवाब मरण पावल्याचेही त्याला कळले. तेव्हा हदाद राजा फारोला म्हणाला, “मला माझ्या मायदेशी परत जाऊ दे.”

²²तेव्हा फारो त्याला म्हणाला, “येथे तुला हवे ते सर्व काही मी दिले आहे. असे असताना तू परत का जातोस?” तेव्हा हदादने पुन्हा जाऊ देण्याबद्दल विनंती केली.

²³देवाने शलमोनासाठी आणखी एक शत्रू निर्माण केला. तो म्हणजे रजोन. हा एल्यादाचा मुलगा. सोबाचा राजा हद्देजर याचा रजोन हा सेवक होता. त्याच्याकडून तो पळाला. ²⁴दावीदाने सोबाच्या सैन्याचा पाडाव केल्यानंतर रजोनने काही माणसे जमवली आणि त्या टोळीचा तो नायक बनला. विमिश्रकामध्ये जाऊन मग तो राहिला. तिथला राजा झाला ²⁵अरामवर रजोनने राज्य केले. इझ्राएलबद्दल त्याला चीड होती, तेव्हा शलमोनाच्या संपूर्ण कारकिर्दीत त्याचे इझ्राएलशी वैरच होते. हदाद आणि रजोन यांनी मिळून इस्राएलला बराच त्रास दिला.

²⁶नबाट याचा मुलगा यराबाम हा शलमोनाचा एक सेवक. हा एफ्राईम घराण्यातला असून सरेदा नगरातील होता. याच्या आईचे नाव सरुवा. त्याचे वडील वारले होते. हा यराबाम पुढे राजाच्या विरुद्ध गेला. ²⁷त्याची कथा अशी. मिल्लोचे बांधकाम आणि दावीदनगराच्या तटबंदीला पडलेली खिंडारे बुजवण्याचे काम शलमोन करून घेत होता.

²⁸यराबाम हा अंगापिडाने मजबूत होता. हा या कामाला चांगला असल्याचे शलमोनाने हेरले आणि त्याला योसेफ घराण्यातील कामगारांचा अधीक्षक म्हणून नेमले. ²⁹एकदा यराबाम यरुशलेमच्या बाहेर गेला होता. तेव्हा त्याला शिलो येथील अहीया नावाचा संदेष्टा वाटेत भेटला. अहीयाने नवीन अंगरखा घातला होता. या दोघांखेरीज तेव्हा त्या भागात आणखीकोणी नव्हते. ³⁰अहीयाने आपला अंगरखा काढला आणि त्याचे फाडून बारा तुकडे केले.

³¹मग अहीया यराबामला म्हणाला, “यातले दहा तुकडे तू स्वतःजवळ ठेव. इझ्राएलचा देव परमेश्वर याने सांगितले आहे ‘शलमोनाच्या हातातून राज्य काढून घेऊन त्यातील दहा वंशाचा अधिकार मी तुला देईन.’ ³²आणि दावीदाच्या घराण्यात फक्त एकाच वंशाची मालकी शिल्लक ठेवीन. माझा सेवक दावीद आणि हे यरुशलेम नगर यांच्या खातर मी एवढे करीन. इझ्राएलच्या सर्व वंशांतून मी यरुशलेम नगराची निवड केली आहे. ³³शलमोनाने माझा त्याग केला म्हणून मी त्याच्याकडून राज्य काढून घेणार आहे. सिदोन्यांची देवी अष्टोरेथ, मवाबचा कमोश, अम्मोन्यांचा मिलकोम या खोट्यानाट्या दैवतांचे तो भजनपूजन करतो. जे योग्य आणि न्याय्य ते आता तो करत नाही. माझ्या आज्ञा आणि नियम तो पाळत नाही.

त्याचे वडील दावीद ज्या पध्दतीने जगले तसे याचे नाही. ³⁴तेव्हा आता त्याच्या घराण्यातून मी सत्ता काढून घेत आहे. मात्र शलमोन जिवंत असेपर्यंत तोच गादीवर राहील. माझा सेवक दावीद याच्या लोभाखातर मी एवढे करीन. माझे सर्व नियम आणि आज्ञा दावीदाने पाळल्या म्हणून मी त्याला निवडले. ³⁵पण त्याच्या मुलाच्या हातून मी राज्य काढून घेणार आहे आणि यराबाम, दहा घराण्यांवरील सत्ता मी तुझ्या हाती सोपवीन. ³⁶शलमोनाच्या मुलाला एका वंशावरील सत्ता तशीच अबाधित ठेवीन. म्हणजे यरुशलेममध्ये माझा सेवक दावीद याचा वंशजच सतत राज्य करील. यरुशलेम हे नगर मी आपले स्वतःचे म्हणून निवडले. ³⁷बाकी तुला हवे तेथे तू राज्य करशील. सर्व इझ्राएलवर तुझी सत्ता चालेल.

³⁸“माझ्या आज्ञांचे पालन करत तू योग्य मार्गाने आयुष्य घालवलेस तर मी हे तुला देईन. दावीदाप्रमाणे माझी सर्व आज्ञा आणि नियम पाळलेस तर माझी तुला साथ असेल. दावीदा प्रमाणेच तुझ्याही घराण्याला मी राजघराणे करीन. इझ्राएल तुला देईन. ³⁹शलमोनाच्या वर्तणुकीची शिक्षा मी त्याच्या मुलांना करीन. पण काही काळापुरती, सर्वकाळ नव्हे.”

शलमोनाचा मृत्यू

⁴⁰शलमोनाने यराबामच्या वधाचा प्रयत्न केला. पण यराबामने मिसरला पलायन केले. मिसरचा राजा शिशक याच्याकडे तो गेला. शलमोनाच्या मृत्यूपर्यंत यराबाम तिथेच राहिला. ⁴¹शलमोनाने सत्तेवर असताना बऱ्याच मोठमोठ्या आणि सुज्ञपणाच्या गोष्टी केल्या. शलमोनचा इतिहास या पुस्तकात त्या सर्व लिहिलेल्या आहेत. ⁴²यरुशलेममधून त्याने सर्व इझ्राएलवर चाळीस वर्षे राज्य केले ⁴³मग तो वारला तेव्हा त्याच्या पूर्वजांशेजारी दावीदनगरामध्ये त्याचे दफन करण्यात आले.

नागरी युद्ध

12 ¹⁻²शलमोनाकडून पळाल्यावर नबाटाचा मुलगा यराबाम मिसरमध्ये गेला. तो अजून तिथेच होता. शलमोनाच्या मृत्यूची बातमी ऐकल्यावर एफ्राईमच्या डोंगराळ भागातील जेरेदा या आपल्या नगरात तो परतला. शलमोन मरण पावला आणि आपल्या पूर्वजांना जाऊन मिळाला. त्यानंतर त्याचा मुलगा रहबाम हा पुढचा राजा झाला. ³त्याला राज्याभिषेक करायला सर्व इझ्राएल लोक शेखेम येथे जमले. रहबाम तिथे आला. लोक त्याला म्हणाले, ⁴“तुझ्या वडीलांनी कामाच्या ओझ्याखाली आम्हाला भरडून काढले. आता आमचे ओझे थोडे हलके कर. आमच्यावर लादलेले मेहनतीचे जू काढ म्हणजे आम्ही तुझी सेवा करू.” ⁵रहबाम म्हणाला, “तीन दिवसांनंतर मला भेटा. तेव्हा मी तुमच्या प्रश्नाचे उत्तर देईन.” मग लोक निघून गेले. ⁶शलमोन ज्यांच्याशी

सल्लामसलत करत असे अशी काही वृद्ध मंडळी होती. त्यांनाच राजा रहबामने याबाबतीत सल्ला विचारला. तो म्हणाला, “या लोकांना मी काय सांगू?”

⁷यावर ही वयोवृद्ध मंडळी म्हणाली, “तू आज यांचा सेवक बनलास तर तेही तुझी सेवा करतील. त्यांच्याशी प्रेमाने, समजुतीने बोललास तर तेही आयुष्यभर तुझे काम करतील.”

⁸पण रहबामने हा सल्ला मानला नाही. आपल्या समवयस्क मित्रांना त्यांचे मत विचारले. ⁹रहबाम त्यांना म्हणाला, “माझ्या वडीलांच्या कारकिर्दीतल्यापेक्षा “या लोकांना कामाचा भार कमी करून हवा आहे. त्यांना आता मी काय सांगू. त्यांच्याशी काय बोलू?”

¹⁰तेव्हा ते तरुण मित्र म्हणाले, “ते लोक येऊन असे म्हणत आहेत, ‘तुझ्या वडीलांनी आमच्याकडून बेदम कष्ट करवून घेतले, तर आता आमचे काम कमी करा,’ तर तू त्यांना बदाई मारून सांग, ‘माझ्या वडीलांच्या अखड्या शरीरापेक्षा या माझ्या करंगळीत जास्त जोर आहे. ¹¹माझ्या वडीलांनी तुम्हाला कामाला जुंपले. मी ते काम आणखी वाढवीन. त्यांनी तुम्हाला चाबकाचे फटकारे मारले असतील तर मी असा झोडपीन की विंचू डसल्यासारखे तुम्हाला वाटेल.”

¹²रहबामने त्या लोकांना “तीन दिवसांनी यायला” सांगितले होते. त्याप्रमाणे सर्व इस्राएल लोक तीन दिवसांनी रहबामकडे आले. ¹³त्यावेळी राजा रहबाम त्यांच्याशी अतिशय कठोरपणे बोलला. वडीलधार्त्यांच्या सल्ल्याकडे त्याने दुर्लक्ष केले. ¹⁴मित्रांच्या म्हणण्याप्रमाणे तो बोलला. तो म्हणाला, “माझ्या वडीलांनी तुमच्यावर कष्टाचे काम लावले. मी तर तुम्हाला आणखीच कामाला लावीन. त्यांनी तुमच्यावर आसूड उगवले, पण मी तर असा मारीन की विंचवाच्या डंकासारख्या तुम्हाला वेदना होतील.”

¹⁵हे अर्थातच लोकांच्या मनासारखे नव्हते. परमेश्वरानेच हे घडवून आणले होते. नबाटाचा मुलगा यराबाम याला दिलेले वचन पूर्ण करण्यासाठी परमेश्वराने हे केले. शिलो येथील संदेष्टा अहिया याच्यामार्फत परमेश्वराने हे वचन दिले.

¹⁶नवा राजा आपले म्हणणे मानत नाही हे इस्राएली लोकांच्या लक्षात आले. तेव्हा ते राजाला म्हणाले, “आम्ही दावीदाच्या घराण्यातील थोडेच आहोत. काय? नाही! इशायच्या जमिनीत आम्हाला थोडाच वाटा मिळणार आहे काय? नाही! तेव्हा इस्राएलींनी, जा आपापल्या घरी. करू दे या दावीदाच्या मुलाला आपल्या घराण्यापुरतेच राज्य.” एवढे बोलून ते निघून गेले. ¹⁷तरीही यहुदा नगरांमध्ये राहणाऱ्या इस्राएलींवर त्याची सत्ता होतीच. ¹⁸अदोनीराम नावाचा एक माणूस सर्व कामगारांवर देखरेख करत असे. तेव्हा राजा रहबामने त्याला लोकांशी बोलणी करायला पाठवले. पण इस्राएल लोकांनी त्याच्यावर इतकी दगडफेक केली की तो प्राणाला मुकला. तेव्हा

राजाने आपल्या रथात बसून पळ काढला आणि तो यरुशलैम येथे आला. ¹⁹इस्राएल लोकांनी दावीदच्या घराण्याविरुद्ध बंड पुकारले. आजही त्या घराण्याशी त्यांचे वैर आहे.

²⁰यराबाम परत आला आहे असे इस्राएल लोकांना कळले. तेव्हा त्यांनी सगळ्यांची सभा भरवून त्याला इस्राएलचा राजा म्हणून घोषित केले. फक्त एका यहुदाच्या घराण्याने तेवढा दावीदाच्या घराण्याला आपला पठिंबा दिला.

²¹रहबाम यरुशलैमला परतला. यहुदा आणि बन्यामीन यांच्या वंशातील सर्वांना त्याने एकत्र केले. एकंदर एकलक्ष ऐंशी हजारचे सैन्य जमले. इस्राएल लोकांशी लढून आपले राज्य परत मिळवायचा रहबामचा विचार होता.

²²शेमाया नामक देवाच्या माणसाशी या सुमारास परमेश्वर बोलला. तो म्हणाला, ²³“शलमोनाचा मुलगा आणि यहुदाचा राजा रहबाम, तसेच यहुदा आणि बन्यामीन लोक यांना जाऊन सांग, ²⁴आपल्या बांधवांशी तुम्ही लढू नये अशी परमेश्वराची इच्छा आहे. सर्वजण आपापल्या ठिकाणी परत जा. या सगळ्यांचा करता करविता मीच होतो.” या आदेशानुसार रहबामचे सैन्य माघारी गेले.

²⁵शेखेम हे एफ्राइमच्या डोंगराळ प्रदेशातील नगर होते. ते चांगले मजबूत आणि सुरक्षित करून यराबाम तेथे राहिला. पुढे त्याने पनुएल याही नगराची उभारणी केली. ²⁶⁻²⁷यराबाम मनाशीच म्हणाला, “लोक यरुशलैम इथल्या परमेश्वराच्या मंदिरात असेच जात राहिले तर मग दावीदाच्याच घराण्याची सत्ता त्यांना हवीशी वाटू लागेल. यहुदाचा राजा रहबाम याच्याच मागे ते जातील. मग ते माझा वध करतील.” ²⁸त्याने मग आपल्या सल्लागारांबरोबर विचार विनिमय केला. त्यांनी त्याला एक तोड सुचवली. त्यानुसार यराबामने सोन्याची दोन वासरे करवून घेतली. मग तो लोकांना म्हणाला, “तुम्हाला यरुशलैमला उपासनेसाठी जायची गरज नाही. तुम्हाला मिसरबाहेर ज्यांनी काढले तेच हे देव.” * ²⁹राजाने मग एक सोन्याचे वासरू बेथेल येथे आणि दुसरे दान या शहरात बसवले. ³⁰पण त्याने हे मोठे पाप केले होते. इस्राएलचे लोक बेथेल आणि दान येथे वासरांच्या पूजेसाठी जाऊ लागले. पण हेही मोठेच पाप होते. ³¹उंचवट्याच्या ठिकाणीही यराबामने देऊळे बांधली. त्यासाठी पुरोहितही त्याने फक्त लेवी वंशातले न निवडता इस्राएलच्या वेगवेगळ्या वंशांमधून निवडले ³²याख्वेरीज त्याने एक नवा सणही सुरू केला. यहुदामधील लव्हांडाण्या सणासारखाच हा होता. पण पहिल्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवसाऐवजी हा आठव्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी त्याने ठेवला.

तुम्हाला ... हे देव आहोरानाने वाळवंटांमध्ये सोन्याचे वासरू केले तेव्हा त्याने ही नेमके हेच सांगितले होते. पाहा निर्गम 32:4.

या दिवशी हा राजा बथेल नगरातील वेदीवर यज्ञ करत असे. तसेच त्याने केलेल्या वासरांना बळी अर्पण करत असे. त्याने उंच ठिकाणी बांधलेल्या देवळांसाठी बथेल मधले पुरोहितही नेमले.

³³अशाप्रकारे यराबामने इम्राएल लोकांसाठी आठव्या महिन्याचा पंधरावा दिवस सण म्हणून ठरवला. त्यादिवशी बथेलमधल्या वेदीवर तो यज्ञ करत असे आणि धूप जाळत असे.

बथेलविरुद्ध देववाणी

13 परमेश्वराने आपल्या एका संदेष्ट्याला (देवाच्या माणसाला) यहुदाहून बथेल नगरीला पाठवले. तो तेथे पोहोचला तेव्हा राजा यराबाम वेदी पुढे धूप जाळत होता. ²परमेश्वराने या संदेष्ट्याला वेदीविरुद्ध बोलायची आज्ञा केली होती त्याप्रमाणे तो म्हणाला,

“हे वेदी, परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे. ‘दावीदाच्या कुळात योशीया नावाचा मुलगा जन्माला येईल. हे याजक सध्या उंचवट्यावरील ठिकाणी पूजा करत आहेत. पण हे वेदी, योशीया त्यांचेच देह तुला अर्पण करील. योशीया त्या याजकांचा वध करील. आता ते तुझ्यावर धूप जाळत आहेत खरे पण योशीया, मानवी अस्थी तुझ्यावर जाळील. मग तू निरुपयोगी ठरशील.’”

³हे निश्चित घडेल याचीही संदेष्ट्याने लोकांना चुणूक दाखवली. तो म्हणाला, “परमेश्वराने सांगितले त्याची ही साक्ष ही वेदी तडकेल आणि तिच्यावरची राख खाली ओघवेल, असे परमेश्वराने सांगितले आहे.”

⁴यराबाम राजाने संदेष्ट्याचे हे वेदीबद्दलचे बोलणे बथेलमध्ये ऐकले. तेव्हा वेदीवरील आपला हात उचलून राजाने त्या माणसाकडे निर्देश करत म्हटले, “पकडा त्याला!” पण हे बोलत असताना राजाचाच हात लूळा पडला. त्याला तो हलवता येईना ⁵तसेच, वेदी भंग पावली. त्यावरील राख जमिनीवर पडली. संदेष्ट्याच्या तोंडून देवच बोलत होता याचा तो पुरावाच होता. ⁶तेव्हा राजा यराबाम त्या संदेष्ट्याला म्हणाला, “माझा हात बरा व्हावा म्हणून तू कृपया तुझ्या परमेश्वर देवाची प्रार्थना कर.”

तेव्हा त्याने देवाजवळ तशी विनंती केली आणि राजाचा हात बरा झाला. राजाचा हात मग पूर्ववत झाला. ⁷राजा त्या संदेष्ट्याला म्हणाला, “माझ्या बरोबर घरी चल. काहीतरी खा मग मी तुला इनाम देईन.”

⁸पण हा संदेष्ट्या म्हणाला, “अर्थ राज्य मला देऊ केलेस तरी मी तुझ्याबरोबर घरी येणार नाही. इथे मी अन्नप्राणी घेणार नाही. ⁹काहीही न खाण्यापिण्याबद्दल परमेश्वराने मला बजावले आहे. तसेच, येताना ज्या रस्त्याने आलो त्याने परत जायचे नाही अशीही त्याची आज्ञा आहे.”

¹⁰त्या प्रमाणे तो वेगळ्या रस्त्याला लागला. बथेलला येताना ज्या रस्त्याने आला त्याने तो गेला नाही. ¹¹बथेल नगरात एक वृद्ध संदेष्टा राहात होता. त्याच्या मुलांनी त्याला या

संदेष्ट्याने बथेल मध्ये काय केले ते येऊन सांगितले. यराबामला तो संदेष्टा काय म्हणाला तेही त्यांनी सांगितले. ¹²तेव्हा वृद्ध संदेष्टा म्हणाला, “कोणत्या रस्त्याने तो परतला?” तेव्हा मुलांनी आपल्या वडीलांना यहुदाच्या संदेष्ट्याचा मार्ग दाखवला.

¹³त्या वृद्ध संदेष्ट्याने मुलांना गाढवावर खोगीर चढवायला सांगितले. त्याप्रमाणे त्यांनी केल्यावर संदेष्टा गाढवावरून निघाला.

¹⁴हा वृद्ध संदेष्टा त्या देवाच्या माणसाच्या मागावर निघाला. तेव्हा तो एका वृक्षाखाली बसलेला आढळला. वृद्ध संदेष्ट्याने त्याला विचारले, “तूच का तो यहुदाहून आलेला देवाचा माणूस?” (संदेष्टा)

यावर त्याने होकार दिला.

¹⁵तेव्हा वृद्ध संदेष्टा म्हणाला, “माझ्याबरोबर घरी चल आमच्याकडे जेव.”

¹⁶पण हा देवाचा माणूस म्हणाला, “तुझ्याबरोबर मी येऊ शकणार नाही. तसेच तेथे खाऊपिऊ शकणार नाही ¹⁷तेथे काही खायचे प्यायचे नाही आणि गेलास त्या रस्त्याने परतायचे नाही असे परमेश्वराने मला सांगितले आहे.”

¹⁸यावर तो वृद्ध संदेष्टा म्हणाला, “मीही तुझ्याप्रमाणेच एक संदेष्टा आहे.” आणि पुढे त्याने खोटेच सांगितले, “मला नुकतेच परमेश्वराच्या दूताचे दर्शन झाले. त्याने तुला माझ्या घरी घेऊन यायला आणि खाऊपिऊ घालायला मला सांगितले आहे.”

¹⁹तेव्हा तो देवाचा माणूस वृद्ध संदेष्ट्याच्या घरी गेला आणि तेथे त्याने जेवणखाण केले. ²⁰ते मेजावर बसलेले असताना परमेश्वर वृद्ध संदेष्ट्याशी बोलला. ²¹वृद्ध संदेष्टा या यहुदातील देवाच्या माणसाला म्हणाला, “तू परमेश्वराच्या आज्ञेचे उल्लंघन केले आहेस असे परमेश्वर म्हणाला, तू त्याच्या आज्ञेप्रमाणे वागला नाहीस.

²²येथे काहीही खायला प्यायला परमेश्वराने तुला सक्त, मनाई केली होती. तरी तू इथे आलास आणि जेवलास. तेव्हा तुझे आता तुझ्या कुटुंबियाबरोबर दफन होणार नाही.”

²³या देवाच्या माणसाचे खाणे पिणे झाल्यावर वृद्ध संदेष्ट्याने त्याच्या गाढवावर खोगीर घातले आणि हा यहुदाचा संदेष्टा (देवाचा माणूस) निघाला. ²⁴परतीच्या वाटेवर एका सिंहाने त्याच्यावर हल्ला चढवला आणि त्याला मारून टाकले. देवाच्या माणसाचा मृतदेह रस्त्यातच पडला होता. गाढव आणि सिंह त्याच्या प्रेतांशेजारीच होते.

²⁵इतर वाटसरूंनी ते प्रेत आणि जवळ उभा राहिलेला सिंह हे पाहिले. तेव्हा ती माणसे गावात आली आणि त्यांनी आपल्या डोळ्यांनी पाहिलेली ही घटना वृद्ध संदेष्ट्याला सांगितली.

²⁶वृद्ध संदेष्ट्याने या देवाच्या माणसाला फसवून आणले होते. तेव्हा हे सर्व ऐकून तो म्हणाला, “असा हा देवाचा माणूस. त्याने परमेश्वराचे म्हणणे ऐकले नाही. तेव्हा परमेश्वरानेच त्याला मारायला सिंहाची

योजना केली. असे होणार असे परमेश्वराने सांगितले होते.”

²⁷मग हा संदेष्टा आपल्या मुलांना म्हणाला, “माझ्या गाढवावर खोगीर घाला.” मुलांनी त्याचे ऐकले. ²⁸तेव्हा तो निघाला आणि वादेवरच्या मृतदेहापाशी आला. सिंह आणि गाढव अजूनही तिथेच होते. सिंहाने आपल्या भक्ष्याला तोंड लावले नव्हते की गाढवाला इजा केली नव्हती.

²⁹वृद्ध संदेष्ट्याने तो मृतदेह गाढवावर ठेवला आणि मृत्यूबद्दल शोक करायला आणि देहाचे दफन करायला तो गावात आणला. ³⁰त्याने तो आपल्याच घराण्याच्या दफनभूमीत पुरला. त्याच्यासाठी शोक प्रकट केला. तो म्हणाला, “माझ्या भावासारखाच तू मला होतास. मला फार वाईट वाटते.” ³¹मग त्याने त्याचे दफन केले. आपल्या मुलांना तो म्हणाला, “मी मरण पावल्यावर माझेही याच ठिकाणी दफन करा. माझ्या अस्थी याच्याशेजारीच विसावू द्या. ³²परमेश्वराने त्याच्या तोंडून वदवलेले सर्व प्रत्यक्षात येईल. बेथेलची वेदी आणि शोमरोनच्या नगरातील उंच देवळांबद्दल त्याने सांगितलेले खरे होईल.”

³³राजा यराबाममध्ये काहीही फरक पडला नाही. तो दुष्कृत्ये करतच राहिला. वेगवेगळ्या कुळांमधल्या माणसांची तो पुरोहित म्हणून निवड करत राहिला. हे पुरोहित उंच देवळांमध्ये पूजा करत. ज्याला हवे त्याला पुरोहित बनता येई. ³⁴या पापामुळेच त्याच्या राज्याचा सर्वनाश ओढवला.

यराबामच्या मुलाचा मृत्यू

14 याच सुमारास यराबामचा मुलगा अबीया आजारी पडला. ²तेव्हा यराबाम आपल्या बायकोला म्हणाला, “तू शिलो येथे जाऊन तिथल्या अहीया या संदेष्ट्याला भेट. मी इस्राएलचा राजा होणार हे भाकित त्यानेच केले होते. तसेच वेष पालटून जा म्हणजे लोक तुला माझी पत्नी म्हणून ओळखणार नाहीत. ³संदेष्ट्याला तू दहा भाकरी, काही गोड पुऱ्या आणि मधाचा बुधला दे. मग आपल्या मुलाबद्दल विचार. अहीया तुला काय ते सांगेल.”

⁴मग राजाने सांगितल्यावरून त्याची बायको शिलोला अहीया या संदेष्ट्याच्या घरी गेली. अहीया खूप वृद्ध झाला होता आणि म्हातारपणामुळे त्याला अंधत्वही आले होते. ⁵पण परमेश्वराने त्याला सूचना केली, “यराबामची बायको आपल्या मुलाबद्दल विचारायला तुझ्याकडे येते आहे. तिचा मुलगा फार आजारी आहे.” मग अहीयाने तिला काय सांगायचे तेही परमेश्वराने त्याला सांगितले.

यराबामची बायको अहीयाच्या घरी आली. लोकांना कळू नये म्हणून तिने वेष पालटला होता. ⁶अहीयाला दारात तिची चाहूल लागली तेव्हा तो म्हणाला, “यराबामची बायको ना तू? आत ये आपण कोण ते लोकांनी ओळखू नये म्हणून का धडपड करतेस? मला एक वाईट गोष्ट

तुझ्या कानावर घालायची आहे. ⁷परत जाशील तेव्हा इस्राएलचा परमेश्वर देव काय म्हणतो ते यराबामला सांग. परमेश्वर म्हणतो, ‘अरे यराबाम, इस्राएलच्या समस्त प्रजेतून मी तुझी निवड केली. तुझ्या हाती त्यांची सत्ता सोपवली. ⁸याआधी इस्राएलवर दावीदाच्या घराण्याचे राज्य होते. पण त्यांच्या हातून ते काढून घेऊन मी तुला राजा केले. पण माझा सेवक दावीद याच्यासारखा तू निघाला नाहीस तो नेहमी माझ्या आज्ञेप्रमाणे वागत असे. मनःपूर्वक मलाच अनुसरत असे. मला मान्य असलेल्या गोष्टीच तो करी. ⁹पण तुझ्या हातून अनेक पातके घडली आहेत. तुझ्या आधीच्या कोणत्याही सत्ताधीशापेक्षा ती अधिक गंभीर आहेत. माझा मार्ग तू केव्हाच सोडून दिला आहेस. तू इतर देवदेवतांच्या मूर्ती केल्यास याचा मला खूप राग आला आहे.

¹⁰तेव्हा यराबाम, तुझ्या घरात मी आता संकट निर्माण करीन. तुझ्या घरातील सर्व पुरुषांचा मी वध करीन. आगीत गवताची काडीही शिल्लक राहात नाही त्याप्रमाणे मी तुझ्या घराण्याचा समूळ उच्छेद करीन. ¹¹तुझ्या घरातल्या ज्याला गावात मरण येईल त्याला कुत्री खातील आणि शेतात, रानावनात मरणारा पक्षांचे भक्ष्य होईल. परमेश्वर हे बोलला आहे.”

¹²अहीया संदेष्टा मग यराबामच्या बायकोशी बोलत राहिला. त्याने तिला सांगितले, “आता तू घरी परत जा. तू गावात शिरल्याबरोबर तुझा मुलगा मरणार आहे. ¹³सर्व इस्राएल लोक त्याच्यासाठी शोक करतील आणि त्याचे दफन करतील. ज्याचे रीतसर दफन होईल असा यराबामच्या घराण्यातला हा एवढाच कारण फक्त त्याच्यावरच इस्राएलचा देव परमेश्वर प्रसन्न आहे. ¹⁴परमेश्वर इस्राएलवर नवीन राजा नेमील. तो यराबामच्या कुळाचा सर्वनाश करील. हे सगळे लौकरच घडेल. ¹⁵मग परमेश्वर इस्राएलला चांगला तडाखा देईल. इस्राएल लोक त्याने भयभीत होतील. पाण्यातल्या गवतासारखे कापतील. इस्राएलच्या पूर्वजांना परमेश्वराने ही चांगली भूमी दिली. तिच्यातून या लोकांना उपटून परमेश्वर त्यांना युफ्राटिस नदीपलीकडे विखरून टाकील. परमेश्वर आता त्यांच्यावर भयंकर संतापलेला आहे, म्हणून तो असे करील. अशेरा देवीचे स्तंभ त्यांनी उभारले याचा त्याला संताप आला.

¹⁶आधी यराबामच्या हातून पाप घडले. मग त्याने इस्राएल लोकांना पापाला उद्युक्त केले. तेव्हा परमेश्वर त्यांना पराभूत करील.”

¹⁷यराबामची बायको तिरसा येथे परतली. तिने घरात पाऊल टाकताक्षणीच तिचा मुलगा वारला. ¹⁸सर्व इस्राएल लोकांना त्याच्या मृत्यूचे दुःख झाले. त्यांनी त्याचे दफन केले. या गोष्टी परमेश्वराच्या भाकिताप्रमाणेच घडल्या. हे वर्तवण्यासाठी त्याने त्याचा सेवक अहीया या संदेष्ट्याची योजना केली होती. ¹⁹राजा यराबामने आणखीही बऱ्याच

गोष्टी केल्या लढाया केल्या, लोकांवर तो राज्य करत राहिला. इझ्राएलच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात, त्याने जे जे केले त्याची नोंद आहे. ²⁰बावीस वर्षे तो राजा म्हणून सत्तेवर होता. नंतर तो मृत्यू पावला आणि आपल्या पूर्वजांबरोबर त्याचे दफन झाले. त्याचा मुलगा नादाब त्याच्यानंतर सत्तेवर आला.

²¹शलमोनाचा मुलगा रहबाम यहूदाचा राजा झाला तेव्हा तो एवढे चाळीस वर्षांचा होता. यरुशलेममध्ये त्याने सतरा वर्षे राज्य केले. परमेश्वराने स्वतःच्या सन्मानासाठी या नगराची निवड केली होती. इझ्राएलमधल्या इतर नगरांमधून त्याने हेच निवडले होते. रहबामच्या आईचे नाव नामा. ती अम्मोनी होती.

²²यहूदाच्या लोकांच्या हातूनही अपराध घडले आणि परमेश्वराने जे कर नका म्हणून सांगितले ते त्यांनी केले. परमेश्वराचा कोप होईल अशा चुका त्यांच्या हातून होतच राहिल्या. त्यांच्या पूर्वजांच्या पापांपेक्षाही त्यांची पापे वाईट होती. ²³या लोकांनी उंचवट्यावरील देऊळे, दगडी स्मारके आणि स्तंभ उभारले. खोद्यानाट्या दैवतासाठी हे सारे होते. प्रत्येक टेकडीवर आणि हिरव्यागार वृक्षाखाली त्यांनी या गोष्टी बांधल्या.

²⁴परमेश्वराच्या पूजेचा एक भाग म्हणून लैंगिक उपभोगासाठी शरीरविक्रय करणारेही होते. अशी अनेक दुष्कृत्ये यहूदाच्या लोकांनी केली. या प्रदेशात याआधी जे लोक राहात असत तेही अशाच गोष्टी करत. म्हणून देवाने त्यांच्याकडून तो प्रदेश काढून घेऊन इझ्राएलच्या लोकांना दिला होता.

²⁵रहबामच्या कारकिर्दीचे पाचवे वर्ष चालू असताना मिसरचा राजा शिशक याने यरुशलेमवर स्वारी केली.

²⁶त्याने परमेश्वराच्या मंदिरातील आणि महालातील खजिना लुटला. अरामचा राजा हददेजर याच्या सैनिकांकडून दावीदाने ज्या सोन्याच्या ढाली आणल्या होत्या त्याही त्याने पळवल्या. दावीदाने त्या यरुशलेममध्ये ठेवल्या होत्या. सोन्याच्या सगळ्या ढाली शिशकने नेल्या. ²⁷मग रहबामने त्यांच्या ऐवजी दुसऱ्या ढाली केल्या, पण या मात्र पितळी होत्या, सोन्याच्या नव्हत्या. महालाच्या दरवाजावर रखवाली करणाऱ्यांना त्याने त्या दिल्या. ²⁸राजा परमेश्वराच्या मंदिरात जात असे तेव्हा प्रत्येक वेळी हे शिपाई बरोबर असत. ते या ढाली वाहात आणि काम झाल्यावर त्या ढाली ते परत आपल्या ठाण्यात भिंतीवर लटकवून ठेवत.

²⁹यहूदाच्या राजांचा इतिहास' या ग्रंथात राजा रहबामच्या सर्व गोष्टींची नोंद आहे. ³⁰रहबाम आणि यराबाम यांचे परस्परांत अखंड युद्ध चाललेले होते.

³¹रहबाम वारला आणि त्याचे आपल्या पूर्वजांबरोबर दफन झाले. दावीद नगरात त्याला पुरले. (याची आई नामा ती अम्मोनी होती)

रहबामचा मुलगा अबीया नंतर राज्यावर आला.

यहूदाचा राजा अबीया

15 नबाटाचा मुलगा यराबाम इझ्राएलवर राज्य करत होता. त्याच्या राजेपणाच्या कारकिर्दीचे अठरावे वर्ष चालू असताना, त्याचा (रहबामचा) मुलगा अबीया यहूदाचा पुढचा राजा झाला. ²अबीयाने तीन वर्षे राज्य केले. याच्या आईचे नाव माका ही अबीशालोमची मुलगी.

³आपल्या वडीलांच्याच पापांची उजळणी याने केली. आपले आजोबा दावीद यांच्याप्रमाणे तो परमेश्वर देवाशी एकनिष्ठ नव्हता. ⁴दावीदावर परमेश्वराचे प्रेम होते. त्याखातर त्याने अबीयाला यरुशलेमचे राज्य दिले. परमेश्वराच्या कृपेने त्याला मुलगाही झाला यरुशलेमला परमेश्वर द्याने सुरक्षितताही लाभली. हे सर्व दावीदासाठीच परमेश्वराने केले. ⁵दावीदाचे वर्तन परमेश्वराच्या इच्छेनुसार, योग्य असेच होते. त्याने परमेश्वराच्या आज्ञांचे नेहमीच पालन केले. उरीया हितीबद्दल घडलेले चुकीचे वर्तन एवढाच काय तो अपवाद.

⁶रहबाम आणि यराबाम नेहमीच एकमेकांविरुद्ध लढत असत. ⁷अबीयाने आणखी जे काही केले त्याची नोंद 'यहूदाच्या राजांचा इतिहास' या पुस्तकात आहे.

अहीयाच्या संपूर्ण कारकिर्दीत अहीया आणि यराबाम यांच्यात लढाई चालू असे. ⁸अबीयाला त्याच्या मृत्यूनंतर दावीद नगरात पुरले. त्याचा मुलगा आसा राज्य करू लागला.

यहूदाचा राजा आसा

⁹यराबामच्या इझ्राएलवरील राज्याच्या विसाव्या वर्षी आसा यहूदाचा राजा झाला. ¹⁰आसाने यरुशलेमवर एवढे चाळीस वर्षे राज्य केले. त्याच्या आजीचे नाव माका. ती अबीशालोमची मुलगी.

¹¹आपला पूर्वज दावीद याच्या प्रमाणेच परमेश्वराच्या मते जे योग्य तेच आसाने केले. ¹²त्याकाळी दैवतांच्या नावाखाली शरीरविक्रय करणारे पुरुष होते. आसाने त्यांना देशत्याग करायला लावले. तसेच त्याने आपल्या वाडवडीलांनी केलेल्या मूर्तीही हलवल्या. ¹³आपली आजी माका हिला आसाने राणी, होण्यापासून दूर केले. अंमगळ दैवत अशेरा हिची एक मूर्ती या आजीनेही केली होती. आसाने त्या मूर्तीची मोडतोड केली. किद्रोन खोऱ्यात ती जाळून टाकली. ¹⁴उंचवट्यावरील पूजास्थळांची त्याने नासधूस केली नाही, मात्र आयुष्यभर तो परमेश्वराशी एकनिष्ठ राहिला.

¹⁵आसा आणि त्याचे वडील यांनी परमेश्वरासाठी काही वस्तू करून घेतल्या होत्या. सोन्याचांदीच्या वस्तू आणि आणखी काही गोष्टी त्यात होत्या. त्या सर्व त्याने व्यवस्थित मंदिरात जमा केल्या.

¹⁶आसा यहूदावर राज्य करीत असेपर्यंत इझ्राएलचा राजा बाशा याच्याशी त्याच्या लढाया चालत. ¹⁷बाशाने यहूदावर चढाया केल्या. आसाच्या प्रदेशातील लोकांचे

येणेजेणे त्याला थांबवायचे होते. त्यामुळे रामा नगर त्याने चांगले मजबूत केले. ¹⁸आसाने मग परमेश्वराच्या मंदिराच्या खजिन्यातले आणि महालातले सोनेनाणे काढून घेतले. आपल्या सेवकांच्या हाती ते सोपवून त्यांना त्याने अरामचा राजा बेन हदाद यांच्याकडे पाठवले. बेनहदाद हा तब्रिमोनचा मुलगा आणि तब्रिमोन हेज्योनचा. बेनहदादची राजधानी दिमिष्क होती. ¹⁹आसाने आपल्या संदेशात म्हटले होते, “माझे वडील आणि तुझे वडील यांच्यात शांततेचा करार झाला होता. आता मला तुझ्याशी करार करायचा आहे. तुला मी हा सोन्याच्याचा नजरणा पाठवत आहे. इस्राएलचा राजा बाशा याच्याशी झालेल्या कराराचा तू भूग कर म्हणजे तो माझ्या प्रदेशातून निघून जाईल.”

²⁰राजा बेनहदाद याने आसाशी करार केला आणि इयोन, दान, आबेल-बेथ माका, गालिल सरोवरालगतची गावे आणि नफतालीचा प्रांत यांच्यावर चढाई करायला आपले सैन्य पाठवले. ²¹या हल्ल्याची बातमी बाशाच्या कानावर गेली. तेव्हा त्याने रामा नगराच्या मजबुतीचे काम सोडले, ते गाव सोडले आणि तिरसा या ठिकाणी तो परतला. ²²मग आसा राजाने यहुदातील सर्व प्रजेला मदतीसाठी पाचारण केले एकही जण त्यातून सुटला नाही. ते सर्व रामा येथे गेले. तिथून त्यांनी बाशाची दगड, लाकूड वगैरे सर्व बांधकामसामग्री आणली. बन्यामीनमधील मेबा आणि मिस्या येथे हे सर्व सामान त्यांनी वाहून नेले. आसाने ही नगरे चांगली भक्कम केली.

²³आसाबहुलच्या इतर गोष्टी, त्याचे पराक्रम, त्याने बांधलेली नगरे या सगळ्यांची माहिती ‘यहुदाच्या राजांच्या इतिहास’ या पुस्तकात लिहिलेली आहे. म्हातारपणी आसा पायाच्या दुखण्याने बेजार झाला. ²⁴त्याचे निधन झाल्यावर त्याच्या पूर्वजांच्या दावीदनगरात त्याचे दफन झाले. त्याच्यानंतर त्याचा मुलगा यहोशाफाट राज्य करू लागला.

इस्राएलचा राजा नादाब

²⁵यहुदाचा राजा म्हणून आसाचे दुसरे वर्ष चालू असताना यराबामचा मुलगा नादाब इस्राएलचा राजा झाला. त्याने इस्राएलवर दोन वर्षे राज्य केले. ²⁶नादाबने परमेश्वरविरोधी कृत्ये केली. आपले वडील यराबाम यांच्यासारखीच दुष्कृत्ये त्याने केली यराबामने इस्राएल लोकांनाही पाप करायला लावले होते.

²⁷बाशा हा अहीयाचा मुलगा. हे इस्राएलचा वंशातले. बाशाने नादाब राजाला मारण्याचा कट केला. नादाब आणि इस्राएल लोक गिब्बथोन या पलिष्ठ्यांच्या नगराला वेढा घालत होते तेव्हाची ही गोष्ट आहे. बाशाने या ठिकाणी नादाबला ठार केले. ²⁸आसाचे हे यहुदाचा राजा म्हणून तिसरे वर्ष होते. मग बाशा इस्राएलचा राजा झाला.

इस्राएलचा राजा बाशा

²⁹बाशा राजा झाल्यावर त्याने यराबामच्या कुळातील सर्वांना ठार केले. कोणाचीही त्याने गय केली नाही. शिलोचा संदेष्टा अहीया याच्यामार्फत परमेश्वराने जी भविष्यवाणी केली होती तसेच हे झाले. ³⁰राजा यराबामने बरीच पापे केली होती, तसेच इस्राएल लोकांनाही ती करायला लावली म्हणून हे घडले. इस्राएलचा परमेश्वर देव याचा यराबामवर कोप झाला.

³¹‘इस्राएलच्या राजांचा इतिहास’ या पुस्तकात नादाबचे इतर पराक्रम नोंदलेले आहेत. ³²बाशा इस्राएलवर राज्य करत असताना यहुदाचा राजा आसा याच्याशी त्याचे सर्वकाळ युद्ध चालले होते.

³³आसाच्या कारकिर्दीच्या तिसऱ्या वर्षी अहीयाचा मुलगा बाशा हा इस्राएलचा राजा झाला. तिरसामध्ये राहून त्याने चोवीस वर्षे राज्य केले. ³⁴पण परमेश्वराच्या मते जे गैर ते त्याने केले. आपले वडील यराबाम यांनी केली तीच पातके बाशानेही केली. यराबामने इस्राएल लोकांनाही पापे करायला लावली होती.

16 यानंतर परमेश्वर हनानीचा मुलगा येहू याच्याशी बोलला. हे बोलणे राजा बाशा याच्याविरुद्ध होते. ²‘तुला मी मोठे केले. माझ्या इस्राएली लोकांचा नायक म्हणून तुला मी नेमले. पण तू यराबामच्या वाटेनेच गेलस. इस्राएलींच्या पापाला कारणीभूत झालस. त्यांच्या पातकांनी माझा क्रोध जागा झाला आहे. ³तेव्हा बाशा, मी तुझा आणि तुझ्या कुटुंबाचा नाश करणार आहे. नबाटाचा मुलगा यराबाम याच्या घराण्याचे केले तसेच मी तुझ्या बाबतीत करीन. ⁴तुझ्या कुटुंबातील लोक नगरातल्या रस्त्यावर मरतील. कुडी त्यांची प्रेते खातील. जे रानावनात मरतील ते पक्ष्यांचे भक्ष्य होतील.”

⁵इस्राएलच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात बाशाच्या इतर पराक्रमांची हकीकत लिहीली आहे. ⁶बाशाच्या मृत्यूनंतर तिरसा येथे त्याचे दफन झाले. त्याचा मुलगा एला हा त्याच्यानंतर राज्य करू लागला.

⁷तेव्हा परमेश्वराने येहू या संदेष्ट्याला संदेश दिला. हा संदेश बाशा आणि त्याचे कुटुंबीय यांच्या विरुद्ध होता. बाशाने परमेश्वरविरुद्ध बरीच पापे केली होती. त्याचा परमेश्वराला फार संताप आला होता. आधी यराबामच्या कुटुंबाने केले तेच बाशाने केले. बाशाने यराबामच्या कुळाचा संहार केला म्हणूनही परमेश्वराचा कोप झाला होता.

इस्राएलचा राजा एला

⁸यहुदाचा राजा म्हणून आसाचे सव्विसावे वर्ष चालू असताना एला हा राजा झाला. एला हा बाशाचा मुलगा तिरसामध्ये त्याने दोन वर्षे राज्य केले.

⁹जिम्नी हा एला राजाचा अधिकारी होता. एलाच्या एकूण रथांपैकी अर्धे जिम्नीच्या ताब्यात होते. तरीही त्याने

एलाविरुद्ध कट केला. एला राजा तिरसा येथे अरसाच्या घरी मढाच्या धुंदीत होता. अरसा हा तिरसा येथील महालावरचा मुख्य अधिकारी होता. ¹⁰जिम्नीने सरळ घरात घुसून एला राजाला ठार केले. आसाचे हे यहुदाचा राजा म्हणून सत्ताविसावे वर्ष होते. एलानंतर हा जिम्नी इम्राएलचा राजा झाला.

इम्राएलचा राजा जिम्नी

¹¹जिम्नीने राज्यावर आल्याबरोबर बाशाच्या घरातील सर्वांची हत्या केली. कोणालाही जिवंत ठेवले नाही. बाशाच्या मित्रांनाही त्याने ठार केले. ¹²बाशाबद्दल येहू या संदेष्ट्यामार्फत परमेश्वराने जी भविष्यवाणी उच्चारली त्याप्रमाणेच बाशाच्या घराण्याचा उच्छेद झाला. ¹³बाशा आणि त्याचा मुलगा एला यांच्या पापांमुळे हे झाले. त्यांनी स्वतः पापे केली आणि लोकांच्या पापांनाही ते कारण झाले. त्यांनी अनेक मूर्ती केल्यामुळे परमेश्वराचा कोप झाला.

¹⁴इम्राएलच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात एलाच्या बाकीच्या गोष्टी आलेल्या आहेत.

¹⁵आसाचे यहुदाचा राजा म्हणून सत्ताविसावे वर्ष असताना जिम्नी इम्राएलचा राजा झाला. जिम्नीने तिरसा येथे सात दिवस राज्य केले. त्याचे असे झाले, इम्राएलच्या सैन्याने पलिष्ठ्यांच्या गिबथोन येथे तळ दिला होता. ते चढाई करण्याच्या तयारीत होते. ¹⁶जिम्नीने राजाविरुद्ध केलेल्या कारस्थानाची माहिती छावणीतल्या लोकांनी ऐकली. त्याने राजाचा वध केल्याचे त्यांना कळले. तेव्हा त्यांनी अम्मी याला तिथल्या तिथे राजा केले. अम्मी सेनापती होता. ¹⁷तेव्हा अम्मी आणि सर्व इम्राएली यांनी गिबथोन सोडून तिरसावर हल्ला केला. ¹⁸नगर कब्जात घेतलेले जिम्नीने पाहिले. तेव्हा तो महालात घुसला आणि त्याने आग लावली. महाल आणि तो, दोघेही आगीत भस्मसात झाले. ¹⁹आपल्या पापांमुळेच तो मेला. परमेश्वराच्या दृष्टीने जे गैर ते त्याने केले. यानेही यराबामप्रमाणेच दुष्कृत्ये केली. इम्राएलच्या लोकांच्या पापांनाही यराबाम कारणभूत झाला.

²⁰इम्राएलच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात जिम्नीच्या कारस्थानांची आणि बाकीच्या गोष्टींची माहिती आहे. एला राजाविरुद्ध तो बंड करून उठला तेव्हाची हकीकतही या पुस्तकात आहे.

इम्राएलचा राजा अम्मी

²¹इम्राएलच्या लोकांमध्ये दोन गट पडलेले होते. अर्धे लोक गिनथचा मुलगा तिन्नी याच्या बाजूचे असून त्याला राजा करावे अशा मताचे होते. उरलेले अम्मीचे चाहते होते. ²²तिन्नीच्या बाजूला असलेल्या गटापेक्षा अम्मीला पाहिंबा देणाऱ्यांचा गट वरचढ होता. त्यामुळे तिन्नी मारला गेला आणि अम्मी राजा झाला. ²³यहुदाचा राजा आसा याला सत्तेवर आल्यावर एकतिसावे वर्ष चालू असताना

अम्मी इम्राएलचा राजा झाला. अम्मीने इम्राएलवर बारा वर्षे राज्य केले. त्यापैकी सहा वर्षे तो तिरसामध्ये होता. ²⁴त्याने शोमरोन टेकडी शोमर याच्याकडून सुमारे दीडशे पौंड चांदी देऊन विकत घेतली. या टेकडीवर त्याने नगर बांधले. शोमर या नावावरूनच त्याने नगराचे नाव शोमरोन ठेवले.

²⁵अम्मीच्या हातूनही परमेश्वराच्या दृष्टीने गैर गोष्टी घडल्या. आपल्या आधीच्या सर्व राजांपेक्षा हा वाईट होता. ²⁶नबायचा मुलगा यराबाम याने जी पापे केली तीच यानेही केली. यराबामने इम्राएल लोकांनाही पापे करायला लावली. त्यामुळे इम्राएलवर परमेश्वर देवाचा कोप ओढवला. दीडदमडीच्या दैवतांची त्याने पूजा केली म्हणून परमेश्वर संतापला.

²⁷अम्मीच्या इतर गोष्टी आणि त्याचे पराक्रम याची हकीकत इम्राएलच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात लिहिलेली आहे.

²⁸अम्मी मरण पावल्यावर त्याचे शोमरोन येथे दफन झाले. त्याच्यानंतर त्याचा मुलगा अहाब हा राज्य करू लागला.

इम्राएलचा राजा अहाब

²⁹यहुदाचा राजा आसा याच्या काराकिर्दीच्या अडतिसाव्या वर्षी अम्मीचा मुलगा अहाब इम्राएलचा राजा झाला. शोमरोन या नगरातून त्याने इम्राएलवर बावीस वर्षे राज्य केले. ³⁰परमेश्वराने जे चुकीचे म्हणून सांगितले होते, ते सर्व अहाबने केले. आपल्या आधीच्या राजांपेक्षाही हा दुर्वर्ती होता. ³¹नबायचा मुलगा यराबाम याने केले ते तर अहाबने केलेच, पण ते पुरेसे वाटले नाही म्हणून की काय त्याने आणखी ही दुष्कृत्ये केली. एथबाल याची मुलगी ईजबेल हिच्याशी त्याने लग्न केले. एथबाल हा सिदोन्यांचा राजा होता. त्यानंतर अहाब बाल या दैवताच्या भजनी लागला. ³²शोमरोन येथे त्याने बालच्या पूजेसाठी देऊळ बांधले. वेदीही बांधली. ³³अशोराच्या पूजेसाठी स्तंभ उभारला. आपल्या आधीच्या राजापेक्षा याच्यावर इम्राएलच्या परमेश्वर देवाचा कोप जास्त झाला.

³⁴याच काळात बेथेलच्या हिंएलने यरीहो नगर पुन्हा बांधले. हे काम त्याने सुरु केले तेव्हा त्याचा मोठा मुलगा अबीराम वारला. आणि नगराचे दरवाजे बांधून होत आले तेव्हा त्याचा सर्वात धाकटा मुलगा सगूब हा वारला. नूनचा मुलगा यहोशवा याच्यामार्फत परमेश्वराने जे भाकित केले त्यानुसार हे घडले. *

नूनचा मुलगा ... हे घडले यहोशवाने यरीहोचा विध्वंस केला तेव्हा तो म्हणाला होता की, जो पुन्हा हे नगर बांधील त्याचा सर्वात मोठा आणि सर्वात धाकटा अशी मुले प्राणाला मुकतील. पाहा यहोशवा 6:26.

एलीया आणि दुष्काळ

17 गिलादमधील तिश्बी या गावात एलीया हा संदेष्टा होता. एलीया अहाब राजाला म्हणाला, “मी इस्राएलच्या परमेश्वर देवाचा सेवक आहे. त्याच्या सामर्थ्यावर मी हे सांगतो की येती काही वर्षे पाऊसच काय दंवसुध्दा पडणार नाही. पाऊस पडलाच तर माझ्या आत्तेने पडेल.”

²मग परमेश्वर एलीयाला म्हणाला, ³“हा भाग सोड आणि पूर्वेला जा. करीथ या ओहोळापाशी लपून राहा. यार्देन नदीच्या पूर्वेला हा ओहोळ आहे. ⁴त्या ओहोळाचे पाणी तू पी. कावळे तिथे तुला अन्न आणून देतील. त्यांना मी तसे सांगितले आहे.” ⁵तेव्हा एलीया परमेश्वराच्या सांगण्याप्रमाणे यार्देन नदीच्या पूर्वेला असलेल्या करीथ या ओहोळा जवळ राहायला गेला. ⁶रोज सकाळ संध्याकाळ त्याला कावळे जेवण आणून देत. ओहोळाचे पाणी एलीया पीत असे.

⁷पाऊस नव्हताच, तेव्हा काही काळानंतर ओहोळ सुकला. ⁸तेव्हा परमेश्वर एलीयाला म्हणाला, ⁹“सिदोनमधील सारफथ येथे जाऊन राहा तेथे एक विधवा राहते. तिला मी तुला अन्न द्यायला सांगितले आहे.”

¹⁰तेव्हा एलीया सारफथ येथे गेला. तो वेशीजवळ जातो तर त्याला एक बाई भेटली. ती विधवा होती. ती सरपण गोळा करत होती. एलीया तिला म्हणाला, “मला थोडे पाणी प्यायला मिळेल का?” ¹¹ती पाणी आणायला निघाली तेव्हा एलीया तिला म्हणाला, ‘मला एखादा भाकरीचा तुकडाही दिलास तर बरे!’

¹²तेव्हा ती बाई म्हणाली, “परमेश्वर देवाची शपथ सांगते, माझ्याकडे भाकर अजिबात नाही. थोडेसे पीठ शिल्लक आहे. आणि बरणीच्या तळाला थोडेसे तेल आहे. इथे मी सरपण गोळा करायला आले. ते घेऊन मी घरी जाईन, स्वयंपाक करीन तो शेवटचाच. माझा मुलगा आणि मी जेवू आणि मग भुकेने मरू.”

¹³तेव्हा एलीया तिला म्हणाला, “काही काळजी करू नकोस. घरी जा आणि आता म्हणालीस त्याप्रमाणे स्वयंपाक कर. पण आधी जे पीठ शिल्लक आहे त्याची लहानशी भाकर करून मला आणून दे मग तुमच्या दोघांचा स्वयंपाक कर. ¹⁴इस्राएलचा परमेश्वर देव म्हणाला आहे, “तुझ्या डब्यातील पीठ कधी सरणार नाही. तुझ्या बरणीत नेहमीच तेल असेल. पुन्हा परमेश्वर पृथ्वीवर पाऊस पाडपर्यंत असे चालेल.”

¹⁵तेव्हा ती घरी गेली. एलीयाच्या सांगण्याप्रमाणे तिने केले. एलीया, ती आणि तिचा मुलगा यांना बरेच दिवसपर्यंत पुरेसे खायला मिळत गेले. ¹⁶पीठ आणि तेल कधीच संपले नाही. एलीयाला परमेश्वराने जे सांगितले त्याप्रमाणेच हे घडत गेले.

¹⁷काही दिवसांनंतर या बाईचा मुलगा आजारी पडला. त्याचे दुखणे वाढत गेले शेवटी त्याचा श्वास थांबला. ¹⁸तेव्हा

ती बाई म्हणाली, “एलीया, तू तर संदेष्टा आहेस मला तुझी काही मदत होईल का? की माझ्या पापांची आठवण द्यायलाच तू आला आहेस? की माझ्या मुलाला मारायला आला आहेस?”

¹⁹एलीया तिला म्हणाला, “तुझ्या मुलाला माझ्याकडे आण.” मग त्याने त्या मुलाला घेतले आणि वरच्या मजल्यावर तो गेला. आपल्या खोलीत, आपल्या बिछान्यावर त्याने त्याला ठेवले. ²⁰एलीयाने मग प्रार्थना केली, “परमेश्वर देवा, या विधवेने मला तिच्या घरी आश्रय दिला आहे. तिच्यावर ही वेळ का आणतोस? तिच्या मुलाला तू मारणार का?” ²¹मग एलीयाने तीनदा त्याच्यावर पाखर घातल्यासारखे करून प्रार्थना केली, “परमेश्वर देवा याला वाचव.”

²²एलीयाच्या हाकेला परमेश्वराने उत्तर दिले. मुलाचा श्वासोच्छवास पुन्हा सुरू झाला तो जिवंत झाला. ²³एलीयाने मुलाला खाली आणले. त्याच्या आईकडे त्याला सोपवून एलीया म्हणाला, “बघ, तुझा मुलगा जिवंत आहे.”

²⁴ती बाई म्हणाली, “तू खरोखरच परमेश्वर तुझ्यामार्फत बोलतो हे आता मला कळले.”

एलीया आणि बालचे संदेष्टे

18 लागोपाठ तिसऱ्या वर्षी पाऊस पडला नाही तेव्हा परमेश्वर एलीयाला म्हणाला, “अहाब राजाला जाऊन भेट मी लौकरच पाऊस पाडणार आहे.” ²तेव्हा एलीया अहाबला भेटायला गेला.

शोमरोनमध्ये तेव्हा अन्नधान्याचे दुर्भिक्ष्य होते. ³अहाब राजाने आपल्या महालाचा प्रमुख ओबद्या याला बोलावणे पाठवले. (ओबद्या परमेश्वराचा खरा अनुयायी होता. ⁴एकदा ईजबेल परमेश्वराच्या सर्व संदेष्ट्यांना दार करायला निघाली होती. तेव्हा ओबद्याने शंभर संदेष्ट्यांचे जीव वाचवले. पन्नास जण एका गुहेत, असे दोन गुहांमध्ये त्याने त्यांना लपवले. त्यांच्या अन्नपाण्याची तरतूद केली.)

⁵अहाब राजा ओबद्याला म्हणाला, “माझ्याबरोबर चल आपण सगळ्या ओहोळझऱ्यांचा शोध घेऊ. आपली खेचरे, घोडी तग धरून राहतील इतपत चारा शोधून काढू म्हणजे मग आपल्याला आपले पशू मारावे लागणार नाहीत.” ⁶त्या दोघांनी मग आपापसात पाहणी करायच्या प्रदेशाची वाटणी केली आणि सगळा प्रदेश पाण्यासाठी पायखाली घातला. दोघेजण दोन वाटांनी गेले. ⁷ओबद्याला वाटेत एलीया भेटला. ओबद्याने त्याला ओळखून अभिवादन केले. ओबद्या त्याला म्हणाला, “एलीया? स्वामी, खरोखर तुम्हीच आहात का?”

⁸एलीया म्हणाला, “होय, मीच आहे. आता मी इथे असल्याचे आपल्या राजाला जाऊन सांग.”

⁹तेव्हा ओबद्या म्हणाला, “तुमचा ठावठिकाणा मी अहाबला सांगितला तर तो मला मारूनच टाकील. मी

आपला काही अपराध केला नाही, मग तुम्ही माझ्या जिवावर का उठलात? ¹⁰परमेश्वर देवाशपथ, राजा सर्वत्र तुमचा शोध घेत आहे. त्यासाठी त्याने गावोगाव माणसे पाठवली आहेत. जेथे जेथे तुम्ही सापडला नाहीत असे कळले तिथे तिथे त्याने तिथल्या राजांना एलीया इथे नाही असे शपथेवर सांगायला सांगितले. ¹¹आणि आता तुम्ही मला म्हणता, जा त्याला जाऊन सांग म्हणून! ¹²तुम्ही इथे आहात म्हणून मी अहाब राजाला सांगितले तर परमेश्वराचा आत्मा तुम्हाला दुसऱ्या एखाद्या ठिकाणी घेऊन जाईल. अहाब राजाला मग इथे तुम्ही सापडणार नाही. मग तो माझा जीव घेईल. मी लहानपणापासून देवाविषयी आदर बाळगून आहे. ¹³मी काय केले ते तुम्हाला माहीत आहे ना? ईजबेल परमेश्वराच्या संदेष्ट्यांना मारायला निघाली होती तेव्हा मी एकेका गुहेत पन्नास असे शंभर संदेष्ट्यांना दोन गुहांमध्ये लपवले होते. त्यांना खायला प्यायला दिले. ¹⁴आणि आता तुम्ही मला राजाला आपली खबर द्यायला सांगत आहात. तो निःसंशय मला मारणार!”

¹⁵यावर एलीया त्याला म्हणाला, “सर्वशक्तिमान परमेश्वराची शपथ घेऊन सांगतो, आज मी राजासमोर उभा राहणार आहे, असे मी वचन देतो.”

¹⁶तेव्हा ओबद्या राजाकडे गेला. त्याने अहाब राजाला एलीयाचा ठावठिकाणा सांगितला. राजा एलीयाला भेटण्यासाठी आला.

¹⁷अहाबने एलीयाला पाहिले तेव्हा अहाब त्याला म्हणाला, “इझ्राएलला त्रस्त करून सोडणारा तूच का तो?”

¹⁸एलीया यावर म्हणाला, “माझ्यामुळे इझ्राएलवर संकट आलेले नाही. ते तुम्ही आणि तुमचे वडील यांच्यामुळे उद्भवलेले आहे. परमेश्वराच्या आज्ञा पाळायचे सोडून तुम्ही इतर अमंगळ दैवतांच्या नादी लागलात तेव्हा हा त्रास सुरू झाला. ¹⁹आता कर्मेल पर्वतावर समस्त इझ्राएलींना जमायला सांग. बालच्या साडेचारशे संदेष्ट्यांनाही तेथे घेऊन ये. तसेच अशेरा देवीच्या चारशे संदेष्ट्यांनाही. ईजबेल राणीचा त्या संदेष्ट्यांना पाठिंबा आहे.”

²⁰तेव्हा, सर्व इझ्राएलींना आणि संदेष्ट्यांना अहाबने कर्मेल पर्वतावर बोलावून घेतले. ²¹एलीया तेथे सर्वसमोर आला आणि म्हणाला, “कोणाच्या मागे जायचे हे तुम्ही केव्हा ठरवणार? जर परमेश्वरच खरा देव असेल तर तुम्ही त्याला अनुसरायला हवे. पण बाल खरा देव असेल तर त्याला तुम्ही अनुसरा.”

लोक यावर काहीच बोलले नाहीत. ²²तेव्हा एलीया म्हणाला, “परमेश्वराचा संदेष्ट्या असा इथे मी अगदी एकटाच आहे. दुसरा कोणीही नाही. पण बालचे चारशेपन्नास संदेष्टे आहेत. ²³तेव्हा दोन गोऱ्हे आणा. बालच्या संदेष्ट्यांनी त्यातला एक घ्यावा. त्याला मारून त्याचे तुकडे-तुकडे करावे. मग ते मांस लाकडे रचून त्यावर ठेवावे. विस्तव मात्र पेटवू नका. दुसऱ्या गोऱ्हाचे मी तसेच करीन. मीही विस्तव पेटवणार नाही. ²⁴तुम्ही बालचे संदेष्टे मिळून तुमच्या

देवाची प्रार्थना करा. मी परमेश्वराची प्रार्थना करीन. ज्याच्या प्रार्थनेने विस्तव पेटेल तोच खरा देव.”

ही कल्पना सर्व लोकांना पटली.

²⁵मग एलीया बालच्या संदेष्ट्यांना म्हणाला, “तुम्ही बरेचजण आहात, तेव्हा तुम्हीच आधी सुरुवात करा. एक गोऱ्हा निवडा आणि आपल्या देवाची नावे घ्यायला लाग. फक्त विस्तव लावू नका.”

²⁶तेव्हा त्या संदेष्ट्यांनी एक गोऱ्हा घेतला आणि ते तयारीला लागले. दुपारपर्यंत त्यांनी बालची प्रार्थना केली. “बाल आमच्या हाकेला ओ दे” अशी त्यांनी विनवणी केली. पण कसलाही आवाज आला नाही किंवा उत्तर दिले नाही. आपण रचलेल्या वेदीभोवती ते संदेष्टे नाचले तरी अग्नी काही प्रज्वलित झाला नाही.

²⁷दुपारी एलीया त्यांची थट्टा करायला लागला. तो त्यांना म्हणाला, “बाल खरंच देव असेल तर तुम्ही आणखी मोठ्याने प्रार्थना करा. कदाचित् तो अजून विचारात असेल. किंवा कदाचित् कामात गुंतलेला असेल. एखादेवेळी प्रवासात किंवा झोपेत असेल. तेव्हा आणखी मोठ्याने प्रार्थना करून त्याला उठवा.” ²⁸तेव्हा त्या संदेष्ट्यांनी मोठमोठ्याने प्रार्थना केली. भाल्यांनी आणि सुऱ्यांनी स्वतःवर वार करून घेतले. (ही त्यांची पूजेची पद्धत होती) त्यांचे अंग रक्ताळले. ²⁹दुपार उलटली पण लाकडे पेटली नाहीत. संध्याकाळच्या यज्ञाची वेळ होत आली तोपर्यंत ते अंगात आल्यासारखे वागत राहिले. पण काहीही घडले नाही बालकडून प्रतिसाद मिळाला नाही. कुठलाही आवाज आला नाही. कारण ऐकणारेच कोणी नव्हते!

³⁰मग एलीया सर्व लोकांना उद्देशून म्हणाला, “आता सगळे माझ्याजवळ या.” तेव्हा सगळे त्याच्याभोवती जमले. परमेश्वराच्या वेदीची मोडतोड झालेली होती. तेव्हा एलीयाने आधी ते सर्व नीट केले. ³¹त्याला बारा दगड मिळाले. प्रत्येकाच्या नावाचा एकेक याप्रमाणे बारा वंशांचे ते बारा दगड होते. याकोबच्या बारा मुलांच्या नावाचे ते वंश होते. याकोबलाच परमेश्वराने ‘इझ्राएल’ या नावाने संबोधले होते. ³²परमेश्वराच्या सन्मानार्थ हे दगड वेदीच्या डागडुजीसाठी एलीयाने वापरले. मग त्याने वेदीभोवती एक चार खणला. सात गॅलन पाणी मावण्याइतकी त्याची खोली आणि रूंदी होती. ³³एलीयाने मग वेदीवर लाकडे रचली. गोऱ्हा कापला. त्याचे तुकडे लाकडावर ठेवले. ³⁴मग तो म्हणाला, “चार घागरी भरून पाणी घ्या आणि ते मांसाच्या तुकड्यावर आणि खालच्या लाकडांवर ओता.” ते झाल्यावर दुसऱ्यांदा आणि मग तिसऱ्यांदा त्याने तसेच करायला सांगितले. ³⁵वेदीवरून वाहात जाऊन ते पाणी खालच्या चरात साठले.

³⁶दुपारच्या यज्ञाची वेळ झाली. तेव्हा संदेष्ट्या एलीया वेदीपाशी गेला आणि त्याने प्रार्थना केली, “परमेश्वरा, अब्राहाम, इसहाक आणि याकोब यांच्या देवा, तूच इझ्राएलचा देव आहेस हे तू आता सिध्द करून दाखवावेस अशी माझी

तुला विनंती आहे. हे सर्व तूच माझ्याकडून करवून घेतलेस हे यांना कळू दे. मी तुझा सेवक आहे हे ही कळू दे. ³⁷हे परमेश्वरा, माझ्या विनवणीकडे लक्ष दे. तूच खरा परमेश्वर देव आहेस हे यांना दाखव. म्हणजे तू त्यांना पुन्हा स्वतःजवळ घेत आहेस हे त्यांना पटेल."

³⁸तेव्हा परमेश्वराने अग्नी पाठवला. यज्ञ, लाकडे, दगड, वेदीभोवतीची जमीन हे सर्व पेटले. भोवतीच्या चरातले पाणी सुध्दा त्या अग्नीने सुकून गेले. ³⁹सर्वांच्या देखतच हे घडले. तेव्हा लोकांनी जमिनीवर पालथे पडून "परमेश्वर हाच देव आहे, परमेश्वर हाच देव आहे" असे म्हटले.

⁴⁰एलीया म्हणाला, "त्या बालच्या संदेष्ट्यांना पकडून आणा. त्यांना निसटू देऊ नका!" तेव्हा लोकांनी त्या सगळ्यांना धरले एलीयाने मग त्यांना किशोर झऱ्याजवळ नेले आणि तेथे सर्व संदेष्ट्यांची हत्या केली.

पावसाचे आगमन

⁴¹एलीया मग अहाब राजाला म्हणाला, "जा, आता तू तुझे खाणेपिणे उरकून घे कारण खूप जोराचा पाऊस पडणार आहे" ⁴²तेव्हा अहाब राजा त्यासाठी निघाला. त्याचवेळी एलीया कर्मेळ डोंगराच्या माथ्यावर चढून गेला. तेथे पोहोचल्यावर ओणवून, गुडघ्यांत डोके घालून बसला. ⁴³आणि आपल्या बरोबरच्या सेवकाला म्हणाला, "समुद्राकडे पाहा."

समुद्र दिसले अशा जागी हा सेवक गेला पण परत येऊन म्हणाला, "तिथे काहीच दिसले नाही" एलीयाने त्याला पुन्हा जाऊन पाहायला सांगितले. असे सातवेळा झाले. ⁴⁴सातव्यांदा मात्र सेवक परत येऊन म्हणाला, "एक लहानसा, मुठीएवढा ढग मला दिसला. समुद्रावरून तो येत होता."

तेव्हा एलीयाने त्या सेवकाला सांगितले, "अहाब राजाकडे जाऊन त्याला रथात बसून ताबडतोब घरी जायला सांग. कारण तो आता निघाला नाही तर पावसामुळे त्याला थांबावे लागेल."

⁴⁵पाहता पाहता आकाश ढगांनी भरून गेले. वारा सुटला आणि मुसळधार पाऊस सुरू झाला. अहाब आपल्या रथात बसून इज्रेलला परत जायला निघाला. ⁴⁶यावेळी एलीयात परमेश्वरी शक्ती संचारली. धावता यावे म्हणून त्याने आपले कपडे सावरून घट्ट खोचले आणि थेट इज्रेलपर्यंत तो अहाबच्या पुढे धावत गेला.

सिनाय पर्वतावर एलीया

19 अहाब राजाने घडलेली सर्व हकीकत ईजबेलला सांगितली. सर्व संदेष्ट्यांना एलीयाने कसे तलवारीने कापून काढले तेही सांगितले. ²तेव्हा ईजबेलने एलीयाला दूताकरवी निरोप पाठवला. तो असा, "तू त्या संदेष्ट्यांना मारलेस तसे मी तुला उद्या या वेळेपर्यंत मारणार

आहे. यात मला यश आले नाही तर देवतांनीच मला मारावे."

³एलीया हे ऐकून घाबरला. आपला जीव वाचवायला त्याने पळ काढला. बरोबर त्याने आपल्या नोकराला घेतले होते. यहुदामधील बैरशेबा येथे ते गेले. आपल्या नोकराला तिथेच सोडून ⁴तो पुढे दिवसभर वाळवंट तुडवत गेला. एका झुडुपाखाली तो बसला. आता मरण यावे असे त्याला वाटले. एलीया म्हणाला, "आता हे पुरे झाले, परमेश्वरा! मला आता मरू दे माझ्या पूर्वजापेक्षा माझ्यात काय बरे आहे?"

⁵एका झाडाखाली तो आडवा झाला आणि त्याला झोप लागली. तेव्हा एक देवदूत तिथे आला आणि एलीयाला स्पर्श करून म्हणाला, "उठ खाऊन घे." ⁶एलीया उठून पाहतो तर निखाऱ्यावर भाजलेली गोड भाकर आणि पाण्याचे मडके शेजारी ठेवलेले होते. एलीयाने ते खाल्ले, पाणी प्याला आणि तो पुन्हा झोपी गेला.

⁷आणखी काही वेळाने तो देवदूत पुन्हा त्याच्याजवळ आला त्याने त्याला स्पर्श केला आणि त्याला म्हणाला, "ऊठ आणि थोडे खाऊन घे, नाहीतर पुढचा मोठा प्रवास करायला तुला शक्ती राहणार नाही." ⁸तेव्हा एलीया उठला त्याने खाल्ले आणि पाणी प्याला. त्याबळावर पुढे तो चाळीस दिवस आणि रात्री चालत राहिला. देवाचा डोंगर होरेब येथपर्यंत तो चालला. ⁹तिथे एका गुहेत शिरून त्याने रात्र काढली.

तेव्हा परमेश्वर एलीयाशी बोलला. तो म्हणाला, "एलीया, तू येथे का आला आहेस?"

¹⁰एलीया म्हणाला, "सर्व शक्तिमान परमेश्वर देवा, मी आतापर्यंत तुझीच सेवा करत आलेलो आहे. माझ्याकडून होईल तितके मी केले पण इझ्राएलच्या लोकांनी तुझ्याशी केलेल्या कराराचा भंग केलेला आहे. त्यांनी तुझ्या वेदीचा विध्वंस केला. तुझ्या संदेष्ट्यांना मारले. मीच एकटा काय तो अजून जिवंत आहे. पण आता ते माझ्याही जिवावर उठले आहेत."

¹¹यावर परमेश्वर एलीयाला म्हणाला, "जा, या डोंगरावर माझ्यासमोर उभा राहा. मी तुझ्या जवळून जातो" मग जोराचा वारा सुटला. त्या सैसाऱ्याच्या वाऱ्याने डोंगरालाही तडे जाऊन मोठ मोठे खडक परमेश्वरसमोर पडले. पण त्या वाऱ्यात परमेश्वर नव्हता. त्यानंतर धरणीकंप झाला, पण त्यातही परमेश्वर नव्हता. ¹²धरणीकंपानंतर अग्नी प्रकटला. पण त्यातही परमेश्वर नव्हता. अग्नी शमल्यावर मात्र शांत, मंजुळ स्वर ऐकू आला.

¹³एलीयाने हा ध्वनी ऐकला तेव्हा अंगरख्याने चेहरा झाकून घेऊन तो गुहेच्या दाराशी जाऊन उभा राहिला. "एलीया, तू इथे का आला आहेस?" अशी वाणी त्याला ऐकू आली.

¹⁴एलीया म्हणाला, "सर्व शक्तिमान परमेश्वर देवा, आतापर्यंत मी तुझ्याच सेवेत आयुष्य घालवले आहे. पण

इझ्राएल लोकांनी आपला करार मोडला आहे. त्यांनी तुझ्या वेदीचा विध्वंस केला. तुझ्या संदेष्ट्यांना ठार केले. मीच काय तो अजून जिवंत आहे. आणि आता ते माझ्या जिवावर उठलेत.”

¹⁵तेव्हा परमेश्वर त्याला म्हणाला, “आता मागे जा आणि वाळवंटातून जाणाऱ्या रस्त्याने दिमिष्काला पोहोचपर्यंत चालत जा. दिमिष्कामध्ये जा आणि अरामचा राजा म्हणून हजाएलला अभिषेक कर. ¹⁶निमशीचा मुलगा येहू याला इझ्राएलचा राजा म्हणून अभिषेक कर. आणि आबेल महोला इथला शाफाटाचा मुलगा अलीशा याला पुढे तुझी जागा घेणारा संदेष्टा म्हणून अभिषेक कर. ¹⁷हजाएल अनेक पापी माणसांना ठार करेल. त्याच्या तावडीतून जे सुटतील त्यांना येहू मारील. आणि यातूनही कोणी निसटले तर त्याला अलीशा मारील. ¹⁸एलीया, इझ्राएलमध्ये तूच काही एकटा निष्ठावान नाहीस. तेही बरेच जणांना मारील. आणि तरीही, बालपुढे कधी वाकले नाहीत असे सातहजार लोक अजूनही आहेत. यांना मी जगू देईन. त्यांनी आयुष्यात कधी बालमूर्तीचे चुंबन घेतलेले नाही.”

अलीशा संदेष्टा होतो

¹⁹तेव्हा एलीया तिथून निघाला आणि शाफाटाचा मुलगा अलीशा याच्या शोधात निघाला. अलीशा तेव्हा आपली बारा एकरांची जमीन नांगरत होता. एलीया आला तेव्हा अलीशा अगदी शेवटच्या एकरात होता. एलीया अलीशा जवळ आला. एलीयाने मग आपला संदेष्ट्याचा खास अंगरखा अलीशावर पांघरला. * ²⁰अलीशाने लगेच बैल सोडून दिले आणि तो एलीयाच्या मागे धावत गेला. अलीशा त्याला म्हणाला, “मला माझ्या आईवडीलांचा निरोप घेऊ दे. मग मी तुझ्याबरोबर येतो.”

एलीया म्हणाला, “ठीक आहे, जा माझी काही हरकत नाही.”

²¹अलीशाने मग आपल्या आईवडीलांसमवेत सणासुदीसारखे जेवण घेतले. त्याने आपली बैलांची जोडी कापली. त्यांच्या मानेवरचे जू सरपण म्हणून वापरले त्यावर बैलांचे मांस शिजवले. सर्व लोकांना जेवायला बोलावले. मग अलीशा एलीयाच्या पाठोपाठ गेला. एलीयाचा तो मदतनीस झाला.

बेन-हदाद आणि अहाब यांच्यात लढाई

20 बेन-हदाद अरामचा राजा होता. त्याने आपल्या सर्व सैन्याची जमवाजमव केली. त्याच्या बाजूला बत्तीस राजे होते. त्यांच्याकडे घोडे आणि रथ होते. त्यांनी शोमरोनला वेढा घातला आणि युद्ध पुकारले. ²इझ्राएलचा

राजा अहाब याच्याकडे बेन-हदादने दूतांकरवी निरोप पाठवला. ³संदेश असा होता, “बेन-हदादचे म्हणणे आहे, ‘तुमच्याकडील सोने रुपे तुम्ही मला द्यावे. तसेच तुझ्या बायका आणि मुलेही माझ्या हवाली करावी.’”

⁴यावर इझ्राएलच्या राजाचे उत्तर असे होते, “महाराज मी तर आता तुमच्याच ताब्यात आहे, हे मला मान्य आहे. त्यामुळे जे माझे ते सर्व तुमचेच आहे.”

⁵अहाबकडे हे दूत पुन्हा एकदा आले आणि म्हणाले, “बेनहदादचे म्हणणे असे आहे, ‘तुझ्याजवळचा सोन्याचांदीचा ऐकज तसेच बायकामुले तू माझ्या स्वाधीन केली पाहिजेस. ⁶उद्याच मी माझ्या माणसांचे एक शोधपथक तिकडे पाठवणार आहे. ते तुझ्या तसेच तुझ्या कारभाऱ्यांच्या घराची झडती घेतील. तुमच्याजवळच्या सर्व मौल्यवान चीजा त्या माणसांच्या हवाली करा. ती माणसे त्या वस्तू मला आणून देतील.’”

⁷तेव्हा राजा अहाबने आपल्या देशातील सर्व वडीलधऱ्यांच्या माणसांची सभा घेतली. अहाब त्यांना म्हणाला, “हे पाहा, बेन-हदाद हा विघ्न आणत आहे. आधी त्याने माझ्या जवळचे सोने-चांदी तसेच माझी बायका मुले मागितली. त्याला मी कबूल झालो. आणि आता त्याला सर्वच हवे आहे.”

⁸यावर ती वडीलधारी मंडळी आणि इतर लोक म्हणाले, “त्याच्या म्हणण्याला मान तुकवू नको. तो म्हणतो तसे करू नको.”

⁹तेव्हा अहाबने बेन-हदादकडे निरोप पाठवला. अहाबने सांगितले, “तुझी पहिली मागणी मला मान्य आहे. पण तुझ्या दुसऱ्या आज्ञेचे मी पालन करू शकत नाही.”

बेनहदादला त्याच्या दूतांनी हा निरोप सांगितला. ¹⁰तेव्हा बेन-हदादकडून दुसरा निरोप आला. त्या निरोपात म्हटले होते, “शोमरोनचा मी पूर्ण विध्वंस करीन. तिथे काहीही शिल्लक उरणार नाही. आठवणी दाखल काही घेऊन यावे असेही माझ्या माणसांना काही राहणार नाही. असे झाले नाही तर देवाने माझे वाटोळे करावे.”

¹¹अहाब राजाचे त्याला उत्तर गेले. त्यात म्हटले होते. “बेनहदादला जाऊन सांगा की, जो चिलखत चढवतो त्याने, जो ते उतरवण्याइतक्या दीर्घ काळापर्यंत जगतो त्याच्या इतके फुशारुन जाऊ नये.”

¹²राजा बेन-हदाद इतर राजांच्या बरोबर आपल्या तंबूत मद्यपान करत बसला होता. त्यावेळी हे दूत आले आणि राजाला हा संदेश दिला. त्याबरोबर बेनहदादने आपल्या माणसांना चढाईचा व्यूह रचायला सांगितले. त्याप्रमाणे लोकांनी आपापल्या जागा घेतल्या.

¹³त्याच वेळी इकडे एक संदेष्टा अहाब राजाकडे आला. राजाला तो म्हणाला, “अहाब राजा, परमेश्वराचे तुला सांगणे आहे की, ‘एवढी मोठी सेना बघितलीस? मी, प्रत्यक्ष परमेश्वर, तुझ्या हातून या सैन्याचा पराभव करवीन.

अलीशावर पांघरला आपल्याला प्रेषित म्हणून निवडले आहे हे या कृतीवरून अलीशाला कळले.

म्हणजे मग मीच परमेश्वर असल्याबद्दल तुझी खात्री पटेल.”

¹⁴अहाबने विचारले. “या पराभवासाठी तू कोणाला हाताशी धरशील?”

तेव्हा तो संदेष्टा म्हणाला, “प्रांत अधिकाऱ्यांच्या हाताखालच्या तरुणांची परमेश्वर मदत घेईल.”

यावर राजाने विचारले, “या सैन्याचे नेतृत्व कोण करील?”

“तुच ते करशील” असे संदेष्ट्याने सांगितले.

¹⁵तेव्हा अहाब राजाने अधिकाऱ्यांच्या हाताखालच्या तरुणांची कुमक गोळा केली. त्या तरुणांची संख्या दोनशे बत्तीस भरली. मग राजाने इस्राएलच्या सर्व फौजेला एकत्र बोलावले. तेव्हा ते एकंदर सात हजार होते.

¹⁶राजा बेन-हदाद आणि त्याच्या बाजूचे बत्तीस राजे दुपारी आपापल्या तंबूमध्ये मद्यपान करण्यात आणि नशेत गुंग होते. त्यावेळी अहाबने हल्ला चढवला. ¹⁷तरुण मदतनीस आधी चालून गेले. तेव्हा शोमरोनमधून सैन्य बाहेर आल्याचे राजा बेनहदादच्या माणसांनी त्याला सांगितले. ¹⁸तेव्हा बेनहदाद म्हणाला, “ते हल्ला करायला आले असतील किंवा सलोख्याची विनंती करायला आले असतील. त्यांना जिवंत पकडा.”

¹⁹राजा अहाबच्या तरुणांची तुकडी पुढे होती आणि इस्राएलचे सैन्य मागोमाग येत होते. ²⁰प्रत्येक इस्राएलीने समोरून येणाऱ्याला ठार केले. त्याबरोबर अराममधली माणसे पळ काढू लागली. इस्राएलच्या सैन्याने त्यांचा पाठलाग केला. राजा बेनहदाद तर एका रथाच्या घोड्यावर बसून पळाला.

²¹राजा अहाबने सेनेचे नेतृत्व करून अरामच्या फौजेतील सर्व घोडे आणि रथ पळवले. अरामचा दारुन पराभव झाला. ²²यानंतर तो संदेष्टा राजा अहाबकडे गेला आणि म्हणाला, “अरामचा राजा बेनहदाद पुढच्या वसंत ऋतुत पुन्हा तुझ्यावर चालून येईल. तेव्हा तू आता परत जा आणि आपल्या सैन्याची ताकद आणखी वाढव. काळजीपूर्वक आपल्या बचावाचे डावपेच आख.”

बेन हदादची आणखी एक स्वारी

²³राजा बेन-हदादचे अधिकारी त्याला म्हणाले, “इस्राएलचे देव हे पर्वतराजीतले देव आहेत. आपण डोंगराळ भागात लढलो. म्हणून इस्राएलांचा जय झाला. तेव्हा आता आपण सपाटीवर लढू म्हणजे जिंकू. ²⁴आता तुम्ही असे करायला हवे त्या 32 राजांकडे सैन्याचे नेतृत्व न देता त्यांच्या जागी सेनापती नेमा.

²⁵जेवढ्या सेनेचा संहार झाला तेवढी पुन्हा उभी करा. घोडे आणि रथ मागवा. मग आपण सपाटीवर इस्राएल लोकांचा सामना करू म्हणजे जय आपलाच.” बेनहदादने हा सल्ला मानला आणि सर्व तजवीज केली. ²⁶वसंत ऋतुत बेनहदादने अराममधील लोकांना एकत्र आणले

आणि तो इस्राएलवरील हल्ल्यासाठी अफेक येथे आला. ²⁷इस्राएलही युध्दाला सज्ज झाले. अरामी सैन्याविरुद्ध लढायला गेले. अराम्यांच्या समोरच त्यांनी आपला तळ दिला. शत्रूसैन्याशी तुलना करता, इस्राएल म्हणजे शेरडांच्या दोन लहान कळणांसारखे दिसत होते. अरामी फौजेने सगळा प्रदेश व्यापला होता.

²⁸एक देवाचा माणूस (संदेष्टा) इस्राएलच्या राजाकडे एक निरोप घेऊन आला. निरोप असा होता. “परमेश्वर म्हणतो, ‘मी डोंगराळ भागातला देव आहे असे या अरामी लोकांचे म्हणणे आहे. सपाटीवरचा मी देव नव्हे असे त्यांना वाटते. तेव्हा या मोठ्या सेनेचा मी तुमच्या हातून पराभव करवणार आहे. म्हणजे संपूर्ण प्रदेशाचा मी परमेश्वर आहे हे तुम्ही जाणाल. ²⁹दोन्ही सेना सात दिवस समोरासमोर तळ देऊन बसल्या होत्या. सातव्या दिवशी लढाईला सुरुवात झाली. इस्राएल लोकांनी अरामचे एकलक्ष सैनिक एका दिवसात ठार केले.”

³⁰जे बचावले ते अफेक येथे पळून गेले. यातील सत्तावीस हजार सैनिकांवर शहराची भिंत कोसळून पडली. बेनहदादनेही या शहरात पळ काढला होता. तो एका खोलीत लपला होता. ³¹त्याचे सेवक त्याला म्हणाले, ‘इस्राएलचे राजे दयाळू आहेत असे आम्ही ऐकून आहो. आपण जाडे भरडे कपडे घालून आणि डोक्याभोवती दोरखंड आवळून * इस्राएलच्या राजाकडे जाऊ कदाचित् तो आपल्याला जीवदान देईल सुद्धा.”

³²त्या सर्वांनी मग भरडे कपडे घातले. डोक्याभोवती दोरी बांधली आणि ते इस्राएलच्या राजाकडे आले. त्याला म्हणाले, “तुमचा दास बेनहदाद तुमच्याकडे जीवदान मागत आहे.”

अहाब म्हणाला, “म्हणजे तो अजून जिवंत आहे? तो माझा भाऊच * आहे.”

³³बेनहदादला अहाब ठार करणार नाही अशा अर्थाने त्याने काहीतरी आशवासक बोलवे अशी बेनहदादच्या बरोबरच्या लोकांची इच्छा होती. तेव्हा अहाबने बेनहदादला भाऊ म्हटल्यावर ते ताबडतोब म्हणाले, “हो, बेनहदाद तुमचा भाऊच आहे.”

अहाबने बेनहदादला “आपल्यासमोर बोलवून घेतले.” त्याप्रमाणे तो आला. मग राजा अहाबने त्याला “आपल्याबरोबर रथात बसायला सांगितले.

³⁴बेनहदाद अहाबला म्हणाला, “माझ्या वडीलांनी तुझ्या वडीलांकडून जी गावे घेतली ती मी तुला परत करीन. मग, माझ्या वडीलांनी शोमरोन मध्ये बाजारपेठा वसवल्या तशा तुला दिमिष्कात करता येतील”

जोडेभरडे ... आवळून लीन होऊन ते शरणागती पत्करायला आले आहेत असा याचा अर्थ होतो.

भाऊ आपापसात शांतेचा करार करणारे एकमेकांना “भाऊ” म्हणून संबोधत. एकमेकांना एका कुटुंबातील मानत.

अहाब त्यावर म्हणाला, “या करारावर मी तुला मुक्त करायला तयार आहे.” तेव्हा या दोन राजांनी आपसात शांतिचा करार केला. मग राजा अहाबने राजा बेन-हदादला मुक्त केले.

अहाबला संदेष्ट्यांचा विरोध

³⁵एका संदेष्ट्याने दुसऱ्या संदेष्ट्याला सांगितले, “मला एक फटका मार.” परमेश्वराचीच तशी आज्ञा होती म्हणून तो असे म्हणाला, पण दुसऱ्या संदेष्ट्याने तसे करायचे नाकारले. ³⁶तेव्हा पहिला संदेष्ट्या म्हणाला, “तू परमेश्वराची आज्ञा पाळली नाहीस. तेव्हा तू इथून बाहेर पडशील तेव्हा सिंह तुझा जीव घेईल” तो दुसरा संदेष्ट्या तेथून निघाला तेव्हा खरोखरच सिंहाने त्याला ठार मारले.

³⁷मग हा पहिला संदेष्ट्या एका माणसाकडे गेला. त्याला त्याने स्वतःला “फटका मारायला” सांगितले. त्या माणसाने तसे केले आणि संदेष्ट्याला घायाळ केले. ³⁸त्या संदेष्ट्याने मग स्वतःच्या तोंडाभोवती एक फडके गुंडाळून घेतले. त्यामुळे तो कोण हे कोणालाही ओळखू येऊ शकत नव्हते. हा संदेष्ट्या मग वाटेवर राजाची वाट पाहत बसला. ³⁹राजा तिथून जात होता. तेव्हा संदेष्ट्या त्याला म्हणाला, “मी लढाईवर गेलो होतो. आपल्यापैकी एकाने एका शत्रू सैनिकाला माझ्यापुढे आणले आणि मला सांगितले, “याच्यावर नजर ठेव. हा पळाला तर याच्या जागी तुला आपला जीव द्यावा लागेल किंवा पंचाहत्तर पौंड चांदीचा दंड भरावा लागेल. ⁴⁰पण मी इतर कामात गुंतलो होतो. तेव्हा तो माणूस पळून गेला.”

यावर झुप्पाएलचा राजा म्हणाला, “त्या सैनिकाला तू निसट दिलेस हा तुझा गुन्हा तुला मान्य आहे. तेव्हा निकाल उघडच आहे. तो माणूस म्हणाला ते तू केले पहिजेस.”

⁴¹आता त्या संदेष्ट्याने तोंडावरचे फडके काढले. राजाने त्याला पाहिले आणि तो संदेष्ट्या असल्याचे त्याने ओळखले.

⁴²मग तो संदेष्ट्या राजाला म्हणाला, “परमेश्वर म्हणतो, ‘मी ज्याचा वध करावा म्हणून सांगितले त्याला तू मोकळे सोडलेस. तेव्हा आता त्याच्या जागी तू आहेस. तू मरशील. तुझ्या शत्रूच्या ठिकाणी तुझे लोक असतील तेही जिवाला मुक्तील.’”

⁴³यानंतर राजा शोमरोनला आपल्या घरी परतला. तो अतिशय चिंताग्रस्त आणि खिन्न झाला होता.

नाबोथचा द्राक्षमळा

21 अहाब राजाचा राजवाडा शोमरोनमध्ये होता. त्याच्या महलाशेजारी एक द्राक्षाचा मळा होता. तो नाबोथ नावाच्या माणसाचा होता. ²एकदा अहाब नाबोथला म्हणाला, “तुझा मळा मला दे. तिथे मला भाजीचा मळा करायचा आहे. तुझा मळा माझ्या महलाला लागूनच आहे. त्याच्या ऐकजी मी तुला आणखी चांगला द्राक्षमळा

देईन. किंवा तुला हवे असेल तर याचा मोबदला मी पैशात देईन.” ³नाबोथ म्हणाला, “माझी जमीन मी देणार नाही. ती माझ्या कुटुंबाचे वतन आहे.”

⁴तेव्हा अहाब घरी परतला. पण तो नाबोथवर रागावलेला होता. ईज्रेलचा हा माणूस जे बोलला ते त्याला आवडले नाही. (नाबोथ म्हणाला होता, “माझ्या कुटुंबाची जमीन मी तुम्हाला देणार नाही.) अहाब अंशरुणावर पडला त्याने तोंड फिरवून घेतले आणि अन्नपाणी नाकारले.

⁵अहाबची पत्नी ईजबेल त्याच्याजवळ गेली.” त्याला म्हणाली, “तुम्ही असे खिन्न का? तुम्ही जेवत का नाही?”

⁶अहाब म्हणाला, “ईज्रेल येथल्या नाबोथला मी त्याचा मळा मला द्यायला सांगितला. त्याची पूर्ण किंमत मी मोजायला तयार आहे किंवा हवे तर दुसरी जमीन द्यायला तयार आहे हे ही मी त्याला सांगितले. पण नाबोथ त्याचा मळा द्यायला कबूल होत नाही.”

⁷ईजबेल त्याला म्हणाली, “पण तुम्ही तर झुप्पाएलचे राजे आहात. उठा, काही तरी खा म्हणजे तुम्हाला बरे वाटेल. त्याचा मळा मी आपल्याला मिळवून देईन.”

⁸ईजबेलने मग काही पत्रे लिहिली. पत्रांवर तिने अहाबची सही केली. अहाबचा शिक्का वापरून पत्रांवर तो शिक्का उमटवला. मग तिने ही पत्रे नाबोथच्या गावच्या वडीलधाऱ्या मंडळींना आणि थोरामोठ्यांना पाठवली. ⁹पत्रातला मजकूर असा होता:

“एक दिवस उपवासाची घोषणा करा. मग गावातल्या लोकांना एकत्र बोलवा. तिथे नाबोथविषयी बोलणे होईल.

¹⁰नाबोथबद्दल खोट्या गोष्टी सांगणारी काही माणसे जमवा. नाबोथ राजाविरुद्ध आणि देवाविरुद्ध बोलला, हे आम्ही ऐकले, असे त्या माणसांनी म्हणावे. एवढे झाल्यावर नाबोथला गावाबाहेर घालवून दगडांनी ठेचून मारा.”

¹¹ईज्रेलमधल्या वयाने आणि मानाने वडीलधाऱ्या (पुढ्याऱ्यांनी) अशा मंडळींनी ही आज्ञा मानली. ¹²त्यांनी उपवासाचा म्हणून एक दिवस घोषित केला. त्या दिवशी सर्व लोकांना सभेत बोलावले. नाबोथला सर्वासमोर खास आसनावर बसवले. ¹³मग, नाबोथ देवाविरुद्ध आणि राजाविरुद्ध बोलल्याचे आपण ऐकले आहे असे दोन माणसांनी सांगितले. तेव्हा लोकांनी नाबोथला गावाबाहेर घालवले आणि तो मरेपर्यंत त्याच्यावर दगडांचा वर्षाव केला.

¹⁴मग त्या प्रतिष्ठित माणसांनी ईजबेलकडे निरोप पाठवला. “नाबोथचा वध झाला आहे.” असा तो निरोप होता.

¹⁵ईजबेलने हे ऐकले तेव्हा ती अहाबला म्हणाली, “नाबोथ मेलाला. आता तुम्हाला हवा होता तो मळा तुम्ही जाऊन ताब्यात घेऊ शकता” ¹⁶यावर अहाबने तो द्राक्षमळा आपल्या ताब्यात घेतला. ¹⁷यावेळी परमेश्वर एलीयाशी बोलला. (एलीया हा तिश्बी येथील संदेष्ट्या) परमेश्वर म्हणाला, ¹⁸“शोमरोनमधल्या राजा अहाबकडे जा तो

नाबोथाच्या द्राक्षमळ्यात असेल. तो त्या मळ्यावर कब्जा करायला तिथे गेला आहे.

¹⁹अहाबला जाऊन सांग की परमेश्वर म्हणतो, 'अहाब, नाबोथला तू मारलेस. आता त्याचा मळा घ्यायला निघालास तेव्हा आता मी सांगतो ते ऐक. नाबोथ मेला त्याच जागी तू सुध्दा मरशील ज्या कुत्र्यांनी नाबोथाचे रक्त चाटले तीच कुत्री त्याच ठिकाणी तुझे रक्त चाटतील.'"

²⁰तेव्हा एलीया अहाबकडे गेला. अहाबने एलीयाला पाहिले आणि तो म्हणाला, "तुला मी पुन्हा सापडलो. तू नेहमीच माझ्याविरुद्ध आहेस."

एलीया म्हणाला, "हो, तुला मी पुन्हा शोधून काढले आहे. तुझे आयुष्य तू परमेश्वराचे अपराध करण्यातच घालवलेस. ²¹तेव्हा परमेश्वर तुला काय सांगतो ते ऐक, 'मी तुझा नाश करीन. मी तुला आणि तुझ्या कुटुंबातील सर्व पुरुषांना ठार करीन. ²²नबाटाचा मुलगा यराबाम याच्या कुटुंबासारखीच तुझ्या घराचीही वाताहत होईल. बाशाच्या कुटुंबासारखीच तुझी दशा होईल. या दोन्ही घराण्यांचा समूळ नाश झाला. तू माझा क्रोध जागा केलास. इझ्राएल लोकांनाही पाप करायला लावलेस.' ²³शिवाय परमेश्वर असे म्हणतो, 'तुझी बायको ईजबेल हिच्या शरीरावर इज्रेल मध्ये कुत्री तुटून पडतील. ²⁴तुझ्या घरातल्या ज्याला कुणाला गावात मरण येईल त्याला कुत्री खातील आणि जो कोणी शेतत मरेल तो पक्ष्यांचे भक्ष्य होईल.'"

²⁵अहाबने जितकी पापे केली, जितके अपराध केले तेवढे कोणीच केले नाहीत. त्याची बायको ईजबेल हिने त्याला हे सर्व करायला लावले. ²⁶अहाबने आणखी एक पातक केले ते म्हणजे त्या लाकडी ठोकळ्यांची, मूर्तींची पूजा केली. अमोरी लोकांनीही हेच केले तेव्हा परमेश्वराने त्यांच्याकडून हा प्रदेश काढून घेऊन इझ्राएल लोकांना दिला.

²⁷एलीयाचे बोलून झाल्यावर अहाबला फार दुःख झाले. दुःखाने त्याने अंगावरचे कपडे फाडले. मग विशेष शोकवस्त्रे परिधान केली. त्याने अन्नत्याग केला. त्याच कपड्यात तो झोपला. तो अतिशय दुःखी आणि खिन्न झाला होता.

²⁸परमेश्वर एलीया संदेष्ट्याला म्हणाला, ²⁹"अहाब माझ्यापुढे नतमस्तक झाला आहे असे दिसते. तेव्हा तो जिवंत असेपर्यंत मी त्याला संकटात लोटणार नाही. त्याचा मुलगा राज्यावर येईपर्यंत मी थांबेन. मग त्याच्या घराला मी उपद्रव देईन."

मीखायाचा अहाबला सावधगिरीचा इशारा

22 पुढील दोन वर्षे इझ्राएल आणि अराम यांच्यामध्ये शांततेची गेली. ²तिसऱ्या वर्षी, यहूदाचा राजा यहोशाफाट इझ्राएलचा राजा अहाब याला भेटायला गेला. ³यावेळी अहाबने आपल्या अधिकाऱ्यांना विचारले,

"अरामच्या राजाने गिलाद मधील रामोथ आपल्याकडून घेतले होते ते आठवते ना? ते परत मिळवण्यासाठी आपण काहीच का केले नाही? रामोथ आपले असायला हवे." ⁴आणि अहाब राजा यहोशाफाटला म्हणाला, "तुम्ही आमच्या बाजूने रामोथला अरामी सैन्याशी लढाल का?"

यहोशाफाट म्हणाला, "अवश्य माझे सैन्य आणि घोडे तुमचेच आहेत. ⁵पण प्रथम आपण परमेश्वराचा सल्ला घेतला पाहिजे."

⁶तेव्हा अहाबने संदेष्ट्यांची एक सभा घेतली. तेव्हा तिथे चारशे संदेष्टे हजर होते. अहाबने त्यांना विचारले, "आपण आताच रामोथ येथे अरामी फौजेवर चालून जावे का? की काही काळ थांबावे?"

संदेष्टे म्हणाले, "तुम्ही खुशाल आताच हल्ला करा. परमेश्वर तुम्हाला जय मिळवून देईल."

⁷पण यहोशाफाटने शंका काढली, "परमेश्वराचा आणखी कोणी संदेष्टा यांच्या खेरीज इथे आहे का? तसा असेल तर त्यालाही देवाचे मत विचारलेले बरे."

⁸राजा अहाब म्हणाला, "तसा आणखी एक संदेष्टा आहे. इम्ला याचा मुलगा मीखाया. पण मी त्याचा द्वेष करतो. कारण तो काही सांगतो तेव्हा माझ्याबद्दल कधीच चांगले भविष्यकथन करत नाही. त्याचे बोलणे मला अप्रिय वाटते."

यहोशाफाट म्हणाला, "अहाब राजा, तुझे असे बोलणे बरोबर नव्हे."

⁹तेव्हा अहाब राजाने आपल्या एका सेवकाला मीखायाला घेऊन येण्यास सांगितले.

¹⁰यावेळी दोन्ही राजे राजवस्त्रे घालून सिंहासनावर बसले होते.

शोमरोनच्या वेशीजवळ न्यायदान चालते त्या ठिकाणी ते होते. सर्व संदेष्टे त्यांच्या समोर उभे होते. त्यांचे भविष्यकथन चालले होते. ¹¹त्यांच्यापैकी एक कनानाचा मुलगा सिद्कीया हा होता. त्याने प्रचंड शक्तीचे प्रतीक अशी लोखंडाची शिंगे केली होती. तो अहाबला म्हणाला, "परमेश्वराचे म्हणणे, 'ही शिंगे तू अरामी सैन्याविरुद्ध द लढताना वापरावीस' असे देवाचे म्हणणे आहे. म्हणजे तू शत्रूचा पराभव करशील, त्याचा संहार करशील." ¹²सिद्कीयाचे हे म्हणणे इतर सर्व संदेष्ट्यांना पटले. पुढे सिद्कीया म्हणाला, "आता तुझ्या सैन्याने चढाई करावी. रामोथ येथे अरामी सैन्यावर हल्ला करावा. विजय तुमचाच आहे. परमेश्वर तुम्हाला यश देईल."

¹³हे चाललेले असतानाच एक सेवक मीखायाच्या शोधात गेला. त्याला भेटून म्हणाला, "राजा या युद्धात विजयी होईल असे सर्व संदेष्ट्यांचे म्हणणे आहे. तेव्हा तूही तसेच म्हणणे श्रेयस्कर ठरेल व ते सुरक्षितपणाचे होईल."

¹⁴पण मीखाया म्हणाला, "नाही, कादापि नाही. जे परमेश्वर

माझ्याकडून वदवतो तेच मी सांगीन. माझी तशी प्रतिज्ञाच आहे.”

¹⁵मीखाया मग राजाकडे आला. राजाने त्याला विचारले, “मीखाया, मी आणि राजा यहोशाफाट हातमिळवणी करु ना? रामोथला अरामच्या सैन्यावर आता चढाई करु का?”

मीखाया म्हणाला, “हो तुम्ही आताच ही लढाई करा. परमेश्वर तुम्हाला यश देईल.”

¹⁶पण अहाब त्याला म्हणाला, “तू हे परमेश्वराच्या शक्तीने सांगत नाहीस. आपल्या मनचे सांगतो आहेस. तेव्हा खरे काय ते सांग परमेश्वराचे म्हणणे सांग. कितीदा मी तुला तेच सांगू?”

¹⁷तेव्हा मीखायाने सांगितले, “काय होणार ते मला दिसते आहे. इस्राएलचे सैन्य डोंगरांवर इतस्ततः पसरले. मेंढपाळ नसलेल्या मेंढरांसारखी त्यांची अवस्था होईल. परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे, ‘यांना कोणी नेता नाही. यांनी घरी जावे. लढाईच्या भानगडीत पडू नये.’”

¹⁸मग अहाब यहोशाफाटला म्हणाला, “पाहा, हेच बोललो होतो ना मी! हा संदेष्टा कधीही माझ्याबद्दल चांगले भविष्यकथन करत नाही. हा नेहमी अप्रिय गोष्टीच मला ऐकवतो.”

¹⁹इकडे परमेश्वराचे म्हणणे काय आहे ते मीखाया सांगतच होता. मीखाया म्हणाला, “एका परमेश्वर काय म्हणतो ते पाहा परमेश्वर स्वर्गात सिंहासनावर बसलेला मी पाहिला. त्याचे दूत त्याच्या शेजारी उभे आहेत. ²⁰देव म्हणाला, ‘अहाब राजाची कोणी फसगत करेल का? त्याने रामोथला अरामवर हल्ला करावा असे मला वाटते. त्यात त्याला मरण येईल.’ तेव्हा आता काय करावे याबद्दल देवदूतांमध्ये एकमत होईना. ²¹मग त्यापैकी एकजण परमेश्वराकडे गेला आणि म्हणाला, ‘मी हे काम करीन.’ ²²परमेश्वर त्याला म्हणाला, ‘तू अहाबची फसगत कशी करशील?’ यावर तो देवदूत म्हणाला, ‘मी अहाबच्या संदेष्ट्यांमध्ये गोंधळ माजवून देईन. त्यांना मी राजाशी खोटे बोलायला प्रवृत्त करीन संदेष्टे राजाला सांगतील ते खोटे असेल.’ यावर परमेश्वर म्हणाला, ‘हे चांगले झाले जा आणि अहाब राजाला या मोहात पाड तुला यश येईन.’”

²³मीखायाचे सांगून झाले. मग तो म्हणाला, “तेव्हा खरी हकीकत अशी आहे. परमेश्वरानेच तुमच्या संदेष्ट्यांना खोटे बोलायला लावले आहे. तुमच्यावर मोठे संकट ओढवावे असे परमेश्वरालाच वाटते.”

²⁴मग सिद्कीया हा संदेष्टा मीखायाजवळ गेला. मीखायाला त्याने एक थापड मारली. सिद्कीया म्हणाला, “माझ्यातली परमेश्वराची शक्ती संपली आहे आणि तो आता तुझ्या मार्फतच बोलतो आहे अशी खरेच तुझी समजूत आहे?”

²⁵मीखाया म्हणाला, “लवकरच आपली येणार आहे. तेव्हा तू एका लहानशा खोलीत दडून बसशील तेव्हा माझे म्हणणे खरे असल्याचे तुझ्या लक्षात येईल.” ²⁶तेव्हा अहाब

राजाने आपल्या एका सेवकाला मीखायाला पकडायचा हुकूम केला. राजा म्हणाला, “याला धरा आणि नगराधिकारी आमोन व राजपुत्र योवाश यांच्याकडे घेऊन जा. ²⁷मीखायाला तुरुंगात घालायला त्यांना सांगा. त्याला फक्त भाकर आणि पाणी द्या. युध्दावरून मी परत येईपर्यंत त्याला तिथेच राहू द्या.”

²⁸मीखाया मोठ्याने म्हणाला, “मी काय म्हणतो ते सर्व लोकहो ऐका. राजा, तू युध्दावरून जिवंत परत आलास तर परमेश्वरमाझ्या मार्फत बोलला नाही असे खुशाल समजा.”

²⁹नंतर राजा अहाब आणि राजा यहोशाफाट रामोथ येथे अरामच्या सैन्याशी लढायला गेले. गिलाद प्रांतात हे युध्द झाले. ³⁰अहाब यहोशाफाटला म्हणाला, “आपण आता युध्दाचा व्यूह रचू. मला राजा म्हणून कोणी ओळखणार नाही असे कपडे मी घालीन. पण तू मात्र राजाला शोभेल असाच पोषाख कर.” अशाप्रकारे इस्राएलच्या राजाने अगदी चारचौघांसारखे कपडे करून युध्दाला सुरुवात केली.

³¹अरामच्या राजाकडे बत्तीस रथाधिपती होते. त्या राजाने या बत्तीस जणांना इस्राएलच्या राजाचा शोध घ्यायला सांगितले. राजाला ठार करण्याबद्दल त्याने त्यांना बजावले. ³²तेव्हा युध्द चालू असताना या रथाधिपतींनी राजा यहोशाफाटला पाहिले. तोच इस्राएलचा राजा असे त्यांना वाटले. त्यामुळे त्याचा ते वध करायला निघाले. यहोशाफाट आरडाओरडा करू लागला. ³³हा अहाब राजा नव्हे हे त्या रथाधिपतींच्या लक्षात आल्यावर त्यांनी त्याला मारले नाही. ³⁴तेव्हा एका सैनिकाने, कोणावर नेम धरून नव्हे असा हवेतच एक बाण सोडला. हा बाण नेमका इस्राएलचा राजा अहाब याला लागला. शरीराचा जो छोटा भाग चिलखताने झाकलेला नव्हता तिथे बाण लागला. तेव्हा राजा अहाब आपल्या सारथ्याला म्हणाला, “मला बाण लागला आहे. रथ येथून हलव. आपण या लढाईपासून दुर जाऊ.”

³⁵युध्द मात्र चालूच राहिले. राजा अहाब आपल्या रथात बसून राहिला. रथात टेकून बसून तो अरामच्या सैन्याकडे पाहत होता. त्याला एवढा रक्तस्त्राव झाला की रथाच्या बैठकीच्या भागात रक्ताचे थारोळे झाले. संध्याकाळच्या सुमारास राजाला मृत्यू आला. ³⁶सूर्यास्ताच्या वेळी इस्राएलच्या सर्वसैन्याला आपापल्या प्रांतात घरोघरी जायचा आदेश मिळाला.

³⁷राजा अहाबला अशा तऱ्हेने मरण आले. काही जणांनी त्याचा देह शोमरोनला आणला. त्याला त्यांनी तिथे पुरले.

³⁸शोमरोनमधल्या तळ्यावर या लोकांनी अहाबचा रथ धुतला. रथातील रक्त कुत्र्यांनी चाटले आणि त्या तळ्यातील पाण्याने वेश्या स्नान करीत असत. परमेश्वराने जे जे होईल असे सांगितले होते तसेच नेमके घडले.

³⁹इझ्राएलच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात राजा अहाबच्या सर्व गोष्टींची नोंद केलेली आहे. आपला महाल सुशोभित करण्यासाठी त्याने हस्तिदंत कसे वापरले, त्याने नगरे उभारली याबद्दलही या ग्रंथात सांगितलेले आहे. ⁴⁰अहाब मरण पावला व त्याला त्याच्या पूर्वजंशेजारी दफन करण्यात आले. त्याचा पुत्र अहज्या त्याच्या जागी राजा झाला.

यहूदाचा राजा यहोशाफाट

⁴¹अहाब इझ्राएलचा राजा झाल्यावर चौथे वर्ष चालू असताना यहोशाफाट यहूदाचा राजा झाला. यहोशाफाट * हा आसाचा मुलगा. ⁴²यहोशाफाट वयाच्या पस्तिंसाव्या वर्षी राजा झाला आणि यरुशलैममध्ये त्याने पंचवीस वर्षे राज्य केले. याच्या आईचे नाव अजूबा. ती शिल्हीची मुलगी. ⁴³यहोशाफाट चांगला राजा होता. हा आपल्या वडीलांप्रमाणेच होता. परमेश्वराच्या दृष्टीने जे योग्य ते त्याने केले. पण यहोशाफाटने उंचावरील पूजास्थळे काढली नाहीत. लोक त्या ठिकाणी होम करणे, धूप जाळणे वगैरे करत राहिले. ⁴⁴इझ्राएलच्या राजांशी त्याने शांततेचा करार केला. ⁴⁵राजा यहोशाफाट शूर होता. त्याने बऱ्याच लढाया केल्या. त्याने जे केले त्याची हकीकत यहूदाच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात आहे. ⁴⁶धर्माच्या नावाखाली देह विक्रय करणाऱ्या स्त्रीपुरुषांना यहोशाफाटने प्रार्थनास्थळांमधून हाकलून लावले. यहोशाफाटचे वडील आसा राज्य करीत असताना हे लोक त्या ठिकाणी होते.

⁴⁷याच काळात अदोम प्रदेशाला राजा नव्हता. एक कारभारीच इथला कारभार पाहत असे. त्याची नेमणूक यहूदाचा राजा करी.

यहोशाफाटचे आरमार

⁴⁸राजा यहोशाफाटने काही मालवाहू गलबते बांधली. त्यात त्याचा हेतू ओफीरहून सोने आणण्याचा होता. पण ती तेथपर्यंत कधी पोहोचू शकली नाहीत कारण एसयोन गेबेरच्या बंदरात त्यांची नासधूस करण्यात आली. ⁴⁹इझ्राएलचा राजा अहज्या याने यहोशाफाटला मदतीचा हात दिला. त्याच्या माणसांबरोबर आपले खलाशी देण्याची तयारी दर्शवली. पण अहज्याची कुमक स्वीकारण्यास यहोशाफाटने नकार दिला.

⁵⁰यहोशाफाट मरण पावला त्या नंतर दावीद नगरात आपल्या पूर्वजांबरोबर त्याचे दफन करण्यात आले. त्याच्या जागी त्याचा मुलगा यहोराम राज्य करू लागला.

इझ्राएलचा राजा अहज्या

⁵¹अहज्या अहाबचा मुलगा होता. यहोशाफाटच्या यहूदावरील सत्तेच्या सतराव्या वर्षी अहज्या इझ्राएलचा राजा झाला. शोमरोन मध्ये त्याने दोन वर्षे राज्य केले. ⁵²अहज्याने परमेश्वराचे अनेक अपराध केले. आपले वडील अहाब, आई ईजबेल आणि नबाटाचा मुलगा यरोबाम या सगळ्यांनी केले तेच याने केले. या सर्व राज्यकर्त्यांनी इझ्राएली लोकांना आणखी पापात लोटले. ⁵³आपल्या वडीलांप्रमाणेच अहज्यानेही बाल या अमंगळ दैवताची पूजा केली. त्यामुळे इझ्राएलचा देव परमेश्वर याचा कोप ओढवला. परमेश्वर अहाबवर संतापला होता तसाच अहज्यावर संतापला.

अहज्या, यहोशाफाट, गलबते यहोशाफाटची एसयोन गेबेर बंदरावर सत्ता होती. पण, लाल समुद्र, आफ्रिकेचे किनारे, अशबी द्वीपकल्प, पर्शियन आखात, आणि भारताचे किनारे या ठिकाणी जायला इझ्राएलला तो एकमेव मार्ग होता. यहोशाफाटला "मदत" करून इकडच्या या प्रदेशाचा ताबा मिळवता येईल असा अहज्याचा मनसुबा होता.

2 राजे

अहज्यासाठी संदेश

1 अहाबच्या मृत्यूनंतर मवाब इम्राएल पासून वेगळा झाला. ²एकदा अहज्या आपल्या शोमरोनमधल्या घराच्या माडीवर बसला होता. तेव्हा तिथल्या लाकडी कठडयावरून तो खाली पडला आणि जबर जखमी झाला. अहज्याने मग आपल्या सेवकांना बोलावले आणि सांगितले. “एक्रोनचे दैवत बाल-जबूब याच्या पुरोहितांना मी या दुखण्यातून बरा होईन का ते विचारून या.”

³पण एलीया तिश्बी याला परमेश्वराचा दूत म्हणाला, “राजा अहज्याने शोमरोनहून आपले काही दूत रवाना केले आहेत. त्यांना जाऊन भेट त्यांना म्हण, ‘इम्राएलचा देव परमेश्वर आहे. तेव्हा एक्रोनचे दैवत बाल-जबूब याला विचारायला का जाता?’ ⁴राजा अहज्याला हा निरोप सांगा तू बाल-जबूब कडे आपले दूत पाठवलेस याबद्दल परमेश्वर काय म्हणतो ते ऐक तू आता अंथरूणावरून उठणार नाहीस. तुला मरण येईल.” मग एलीया उठला आणि अहज्याच्या सेवकांना त्याने जाऊन हा निरोप सांगितला.

⁵तेव्हा ते दूत अहज्याकडे आले. अहज्याने त्यांना विचारले, “तुम्ही एवढ्या लौकर कसे आलात?”

⁶ते अहज्याला म्हणाले, “आम्हाला एकजण भेटायला आला होता. त्याने आम्हाला तुमच्याकडे परत येऊन परमेश्वराचा हा निरोप सांगायला सांगितले, ‘इम्राएलत परमेश्वर आहे. तरी तू एक्रोनचे दैवत बाल-जबूब याच्याकडे आपल्या सेवकांना का पाठवलेस? ज्या अर्थी तू असे केलेस त्या अर्थी तू आता बरा होणार नाहीस. तू मृत्यू पावशील.”

⁷अहज्या आपल्या दूतांना म्हणाला, “ज्याने तुम्हाला भेटून हे सांगितले तो दिसायला कसा होता?”

⁸तेव्हा ते दूत म्हणाले, “तो एक केसाळ माणूस होता आणि त्याने कातड्याचा कंबरपट्टा बांधला होता.

तेव्हा अहज्या म्हणाला, “म्हणजे तो एलीया तिश्बी होता.”

अहज्याने पाठवलेले सरदार आगीत भस्मसात

⁹अहज्याने आपला एक सरदार पन्नास माणसांसह एलीयाकडे पाठवला. हा सरदार एलीयाकडे गेला. एलीया तेव्हा एका डोंगराच्या माथ्यावर बसला होता. तो सरदार एलीयाला म्हणाला, “हे देवाच्या माणसा (संदेष्ट्या), राजाने तुला खाली बोलावले आहे.”

¹⁰एलीयाने या सरदाराला उत्तर दिले, “मी खरेच देवाचा माणूस (संदेष्टा) असेन तर आकाशातून अग्नी प्रकट होऊन तुला आणि या पन्नास जणांना भस्मसात करू दे.”

तेव्हा आकाशातून अग्नी खाली आला आणि त्यात सरदारसह ती पन्नास माणसे जळून खाक झाली.

¹¹अहज्याने दुसऱ्या सरदाराला पन्नास जणांसह पाठवले. तो सरदार एलीयाला म्हणाला, “हे देवाच्या माणसा, खाली ये असा राजाचा निरोप आहे.”

¹²एलीयाने त्या सर्वांना सांगितले “मी परमेश्वराचा माणूस असेन तर आकाशातून अग्नी उतरून त्यात तुम्ही सर्व जळून जाल.”

तेव्हा आकाशातून परमेश्वराचा अग्नी उत्पन्न झाला आणि त्यात ते सर्वजण जळून गेले.

¹³अहज्याने तिसऱ्या सरदाराला पन्नास जणांसह पाठवले. तो ही सरदार आपल्या बरोबरच्या लोकांसह एलीयाकडे आला. हा सरदार गुडघे टेकून बसला आणि एलीयाची त्याने विनवणी केली. तो म्हणाला, “हे देवाच्या माणसा, मी आणि माझ्याबरोबरचे हे पन्नासजण यांच्या प्राणांचे मोल तू जाणावेस. ¹⁴आधीचे दोन सरदार आणि त्यांच्या बरोबरची पन्नास पन्नास माणसे आकाशातून आलेल्या अग्नीत नष्ट झाली. पण आता आमच्यावर दया कर आणि आम्हाला जीवदान दे.”

¹⁵तेव्हा परमेश्वराचा दूत एलीयाला म्हणाला, “या सरदाराबरोबर जा व त्याला भिऊ नकोस.”

तेव्हा एलीया त्या सरदाराबरोबर राजा अहज्याला भेटायला गेला.

¹⁶एलीया अहज्याला म्हणाला, “इम्राएलचा देव परमेश्वर आहे. तरी तू एक्रोनच्या बाल-जबूबकडे माणसे का पाठवलीस? तू असे केलेस म्हणून तू आता अंथरूणावरून उठणार नाहीस. तुला मरण येईल.”

अहज्याच्या जागी यहोराम

¹⁷अहज्या मरण पावला. परमेश्वराने एलीयाला सांगितले होते तसेच झाले. अहज्याला मुलगा नव्हता. तेव्हा अहज्यानंतर यहोराम राजा झाला. यहोशाफाटचा मुलगा यहोराम यहुदावर राज्य करत असताना दुसऱ्या वर्षी हा यहोराम राज्य करू लागला. ¹⁸इम्राएलच्या राजांचा

इतिहास' या ग्रंथात अहज्या ने केलेली बाकीची कृत्ये लिहिलेली आहेत.

एलीयाला घेऊन जाण्याची परमेश्वराची योजना

२ एका वावटळीद्वारे एलीयाला स्वर्गास परमेश्वराने घेऊन जाण्याची वेळ जवळ येऊन ठेपली होती. एलीया अलीशाबरोबर गिलगालला गेला.

३ एलीया अलीशाला म्हणाला, “तू येथेच थांब कारण परमेश्वराने मला बेथेलला जायला सांगितले आहे.”

पण अलीशा म्हणाला, “परमेश्वराची शपथ घेऊन सांगतो की मी तुम्हाला अंतर देणार नाही.” तेव्हा ते दोघेही जण बेथेल येथे गेले.

४ तेव्हा संदेष्ट्यांचा बेथेलमधला एक गट अलीशाला येऊन भेटला. आणि म्हणाला, “आज तुझ्या स्वामीला परमेश्वर घेऊन जाणार आहे हे तुला माहीत आहे ना?”

अलीशा म्हणाला, “होय, मला माहीत आहे, पण ह्या विषयासंबंधी बोलू नका.”

५ एलीया अलीशाला म्हणाला, “तू येथेच थांब, कारण परमेश्वराने मला यरीहो येथे जायला सांगितले आहे.”

पण अलीशा म्हणाला, “परमेश्वराची शपथ, मी तुम्हाला सोडून राहणार नाही.” तेव्हा ते दोघे यरीहोला गेले.

६ तेव्हा यरीहोचे संदेष्टे अलीशाकडे आले आणि म्हणाले, “परमेश्वर तुझ्या स्वामीला आज घेऊन जाणार आहे हे तुला माहीत आहे का?”

अलीशा म्हणाला, “हो, मला कल्पना आहे, पण त्याबद्दल आता बोलू नका.”

७ एलीया अलीशाला म्हणाला, “तू येथेच थांब कारण परमेश्वराने मला यार्देन नदीवर जायला सांगितले आहे.”

अलीशा म्हणाला, “परमेश्वराची आणि तुमच्या आयुष्याची शपथ, मी तुम्हाला अंतर देणार नाही.” तेव्हा ते दोघे तसेच पुढे निघाले.

८ संदेष्ट्यांपैकी पन्नास जण त्यांच्या मागोमाग निघाले. एलीया आणि अलीशा यार्देन नदीजवळ थांबले. ते पन्नास जण मात्र बरेच लांब उभे राहिले. ९ एलीयाने आपला अंगरखा अंगातून काढला त्याची घडी घातली आणि पाण्यावर आपटली. त्याबरोबर पाणी मधोमध उजवीकडे आणि डावीकडे दुभंगले. अलीशा आणि एलीया मधल्या कोरड्या वाटेने नदी पार करून गेले.

१० नदी ओलांडल्यावर एलीया अलीशाला म्हणाला, “परमेश्वराने मला येथून घेऊन जायच्या अगोदर तुला माझ्याकडून काही हवे असल्यास सांग.”

अलीशा म्हणाला, “तुमच्या ठायी असलेल्या आत्म्याचा दुप्पट वाटा मला मिळावा.”

११ एलीया म्हणाला, “ही तर फारच कठीण गोष्ट तू मागितलीस. मला तुझ्या जवळून घेऊन जातील तेव्हा तुला मी दिसलो तर हे शक्य आहे. नाहीतर नाही.”

परमेश्वर एलीयाला स्वर्गात नेतो

११ एलीया आणि अलीशा बोलत बोलत पुढे चालले होते. तेवढ्यात अचानक काही घोडे आणि एक रथ तेथे अवतीर्ण झाले आणि त्यांनी एलीया आणि अलीशाला एकमेकांपासून दूर केले. तो रथ आणि घोडे अग्नीप्रमाणे होते नंतर एका वावटळीमधून एलीया स्वर्गात गेला.

१२ अलीशाने ते पाहिले आणि तो ओरडू लागला, “माझ्या बापा! माझ्या बापा! काय हा झग्राएलचा रथ आणि हे स्वर्गीय घोडे स्वार!”

अलीशाला एलीयाचे पुन्हा कधीच दर्शन झाले नाही. अलीशाने दुःखाच्या भरात आपले कपडे फाडले.

१३ एलीयाचा अंगरखा जमिनीवर पडला होता तो अलीशाने उचलला. अलीशाने पाण्यावर तडाका देऊन म्हटले, “एलीयाचा परमेश्वर देव कुठे आहे?”

१४ अलीशाने पाण्यावर वार केल्याबरोबर पाणी डावीउजवीकडे दुभंगले. मग अलीशा नदी पार करून गेला.

संदेष्ट्यांकडून एलीयाची चौकशी

१५ यरीहो येथील संदेष्ट्यांनी अलीशाला पाहिल्यावर ते म्हणाले, “एलीयाच्या आत्म्याचा आता अलीशात प्रवेश झाला आहे.” ते सर्वजण अलीशाला भेटायला आले. त्याला त्यांनी जमिनीपर्यंत लवून अभिवादन केले. १६ मग त्याला ते म्हणाले, “हे बघ, आमच्याकडे पन्नास एक चांगली माणसे आहेत. त्यांना जाऊन तुझ्या स्वामीचा शोध घेऊ दे. कदाचित् परमेश्वराच्या आत्म्याने एलीयाला वर नेऊन पुन्हा कोठेतरी डोंगर-दऱ्यांमध्ये टाकले असेल.”

पण अलीशा म्हणाला, “नाही, आता एलीयाचा शोध घ्यायला माणसे पाठवू नका.”

१७ पण त्या संदेष्ट्यांनी खूप मिनतवाऱ्या करून अलीशाची पंचाईत करून टाकली. शेवटी अलीशा म्हणाला, “ठीक आहे, पाठवा त्यांना एलीयाच्या शोधात.”

मग त्या संदेष्ट्यांनी पन्नास जणांना एलीयाच्या शोधार्थ पाठवले. त्यांनी एलीयाचा तीन दिवस शोध घेतला पण त्यांचा प्रयत्न निष्फळ ठरला. १८ शेवटी ती माणसे यरीहो येथे अलीशा राहात होता तेथे आली. एलीयाचा शोध लागत नाही असे त्यांनी अलीशाला सांगितले. तेव्हा आपण या गोष्टीला नको म्हणत होतो असे अलीशाने त्यांना सांगितले.

अलीशाकडून पाण्याचे शुध्दीकरण

१९ एकदा त्या नगरातील माणसे अलीशाला म्हणाली, “हे नगर फार चांगल्या ठिकाणी वसले आहे हे तुम्ही पाहताच आहात पण इथले पाणी खराब आहे. त्यामुळे या जमिनीत पिके निघू शकत नाहीत.” २० अलीशा त्यांना

म्हणाला, “एक नवीन पात्र घेऊन या आणि त्यात मीठ घाला.”

तेव्हा लोकांनी एक पात्र त्याला दिले. ^{२१}अलीशा ते घेऊन त्या झऱ्याच्या उगमापाशी गेला. तिथे त्याने मीठ टाकले. मग तो म्हणाला, “परमेश्वर म्हणतो, ‘आता हे पाणी मी शुध्द करत आहे. आता या पाण्याने मृत्यू ओढवणार नाही की पिकाची वाढ खुंटणार नाही.’”

^{२२}अशाप्रकारे पाणी शुध्द झाले ते पाणी अजूनही चांगले आहे. अलीशा म्हणाला होता तसेच झाले.

अलीशाची मुलांकडून चेष्टा

^{२३}अलीशा मग त्या नगरातून बथेलला आला. तो डोंगर चढून जात होता आणि काही मुले गावातून डोंगर उतरत होती. त्यांनी अलीशाची टिंगल करायला सुरूवात केली. ती म्हणाली, “अरे टकल्या वर जा, ए टकल्या, वर जा.” ^{२४}अलीशाने मागे वळून त्यांच्याकडे पाहिले आणि शापवाणी उच्चारली. त्याबरोबर जंगलातून दोन अस्वले बाहेर आली आणि त्यांनी या मुलांवर हल्ला केला. बेचाळीस मुलांच्या त्या अस्वलांनी चिंधडया केल्या.

^{२५}अलीशाने बथेल सोडून कर्मेल डोंगराचा रस्ता धरला. आणि तिथून मग तो शोमरोनला गेला.

इझ्राएलचा राजा यहेराम

३ अहाबाचा मुलगा यहेराम हा शोमरोन मध्ये इझ्राएलचा राजा म्हणून सत्तेवर आला. यहेशाफाटचे ते यहुदाचा राजा म्हणून अठरावे वर्ष होते. यहेरामने बारा वर्षे राज्य केले. ^२यहेरामने परमेश्वराच्या दृष्टीने गैर अशी कृत्ये केली. पण आपल्या आईवडीलांसारखे त्याने केले नाही. आपल्या वडीलांनी बाल मूर्तीच्या पूजेसाठी जो स्तंभ उभारला होता तो त्याने काढून टाकला. ^३पण नवाटचा मुलगा यराबाम याने केली तीच पापे यहेरामनेही केली. शिवाय इझ्राएल लोकांनाही ती करायला लावली. यराबामच्या पापात त्याने खंड पाडला नाही.

मवाब इझ्राएलपासून वेगळ होतो

^४मेशा हा मवाबचा राजा होता. त्याच्याकडे मेंढयांचे बरेच कळप होते. एक लक्ष मेंढया आणि एक लक्ष एडके यांची लोकर तो इझ्राएलच्या राजाला देत असे. ^५पण अहाबच्या मृत्यूनंतर तो इझ्राएलच्या सत्तेपासून फुटून वेगळ झाला.

^६यहेराम मग शोमरोन मधून बाहेर पडला आणि त्याने सर्व इझ्राएल लोकांना एकत्र केले. ^७यहुदाचा राजा यहेशाफाट याच्याकडे त्याने आपले दूत पाठवले. यहेरामने निरोप पाठवला, “मवाबच्या राजाने बंड केले आहे तेव्हा त्याच्यावर हल्ला करायला तुम्ही माझ्या बाजूने याल का?”

यहेशाफाटने सांगितले, “होय, मी जरूर येईन तुझ्या माझ्यात काही भेदभाव नाही. माझे सैन्य, ते तुझे सैन्य माझे घोडे ते तुझे घोडे.”

तीन राजांची अलीशाकडे विचारणा

^८“कोणत्या वाटेने हल्ला करायला जायचे” यहेशाफाटने यहेरामला विचारले.

यावर, “अदोमच्या वाळवंटाच्या दिशेने” असे यहेरामने सांगितले.

^९इझ्राएलचा राजा, यहुदा आणि अदोम यांच्या राजांबरोबर निघाला. सात दिवस त्यांनी वाटचाल केली. त्यांचे सैन्य, तसेच त्यांच्याबरोबरची जनावरे यांच्यासाठी पुरेसे पाणी नव्हते. ^{१०}तेव्हा इझ्राएलचा राजा यहेराम म्हणाला, “मवाबांच्या हातून पराभव पत्करावा लागवा म्हणून का परमेश्वराने आम्हा तीन राजांना एकत्र आणले आहे.?” ^{११}यावर यहेशाफाट म्हणाला, “येथे एखादा परमेश्वराचा संदेष्टा नक्कीच असला पाहिजे. आपण काय करावे असे परमेश्वराला वाटते ते आपण त्यालाच विचारू या.”

यहेरामचा एक सेवक म्हणाला, “शाफाटचा मुलगा अलीशा इथेच आहे. एलीयाच्या हातावर तो पाणी घालत असे, त्याचा तो सेवक होता.”

^{१२}यहेशाफाट म्हणाला, “अलीशाच्या मुखातून परमेश्वरच बोलतो.”

मग इझ्राएलचा राजा यहेराम, यहेशाफाट आणि अदोमचा राजा असे तिघे जण अलीशाकडे गेले.

^{१३}अलीशा यहेरामला म्हणाला, “माझ्याकडून तुला काय पाहिजे? तू आपल्या वडीलांच्या किंवा आईच्या संदेष्ट्यांकडे जा.”

तेव्हा इझ्राएलचा राजा अलीशाला म्हणाला, “नाही, आम्ही तुझ्याकडे आलो आहोत कारण मवाबांचा पराभव करायला आम्हा तीन राजांना परमेश्वराने एकत्र आणले आहे. आम्हाला तुझ्या मदतीची गरज आहे.”

^{१४}अलीशा म्हणाला, “मी यहुदाचा राजा यहेशाफाट याचा आदर करतो व सर्वशक्तिमान परमेश्वराचा मी सेवक आहे. त्याला स्मरून मी सांगतो की यहुदाचा राजा यहेशाफाट याच्यामुळे मी येथे आलो आहे. मी तुम्हाला खरे सांगतो जर यहुदाचा राजा यहेशाफाट इथे नसता तर मी तुझी देखलही घेतली नसती. ^{१५}तेव्हा आता एखाद्या वीणावादकाला इथे बोलावून आणा.”

एक वादक येऊन वीणा वाजवू लागला तेव्हा परमेश्वराचे सामर्थ्य अलीशात आले. ^{१६}मग अलीशा म्हणाला, “परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे: या खोऱ्यात जागोजाग खणून ठेवा ^{१७}परमेश्वर म्हणतो तुम्हाला वारा, पाऊस काही दिसणार नाही पण तरीही हे खोरे पाण्याने भरून जाईल. तुम्हाला आणि तुमच्या जनावरांना पाणी मिळेल. ^{१८}परमेश्वराला एवढे करणे सोपे आहे. मवाबांचाही तुम्हाला तो पराभव करू देईल. ^{१९}प्रत्येक तटबंदीच्या व चांगल्या बंदोबस्त आणि निवडक नगरांवर तुम्ही हल्ला कराल. प्रत्येक चांगला वृक्ष तुम्ही तोडून टाकाल, पाण्याचे झरे,

विहिरी बुजवून टाकाल. दगडफेक करून चांगल्या शेतांची नासाडी कराल.”

^{२०}नंतर सकाळी, सकाळच्या यज्ञाच्या वेळी, अदोमच्या बाजूने पाण्याचा लोंढा आला आणि सगळे खोरे पाण्याने भरले.

^{२१}राजे आपल्यावर हल्ला करायला आले आहेत हे मवाबच्या लोकांनी ऐकले तेव्हा त्यांनी आपल्याकडच्या युध्दात उतरता येण्याजोग्या सर्व पुरूषांना एकत्र केले. युध्दासाठी सज्ज होऊन ते सीमेवर जाऊन थांबले. ^{२२}मवाबचे लोक त्या दिवशी भल्या पहाटे उठले. उगवत्या सूर्याची लाली खोऱ्यातल्या पाण्यात प्रतिबिंबित होऊन चमकत होती. तेव्हा मवाबी लोकांना ते रक्ताचे पाटच वाटले. ^{२३}ते म्हणाले, “ते बघा रक्त! या राजांची आपापसात लढाई झालेली दिसते. त्यांनी परस्पराना मारले आहे. चला, आपण त्या मृतदेहांवरील मौल्यवान वस्तू लुटून आणू.”

^{२४}मवाबी लोक इझ्राएलाच्या छावणीपाशी आले. तेव्हा इझ्राएल लोकांनी बाहेर येऊन मवाबी सैन्यावर हल्ला केला. मवाबी लोक पळत सुटले. इझ्राएल लोकांनी त्यांचा पाठलाग करत त्यांच्या प्रदेशात शिरकाव केला. ^{२५}इझ्राएल लोकांनी त्यांची नगरे उध्वस्त केली. पिके उभी असलेल्या त्यांच्या शेतात दगडांचा मारा केला. झरे, विहिरी बुजवल्या. झाडे आडवी केली. कीर हरेसेथ येथपर्यंत इझ्राएल लोकांनी चढाई केली. कीर हरेसेथला वेढा घालून या नगराचाही पाडाव केला. ^{२६}या लढाईला तोंड देणे आपल्याला जड जात आहे हे मवाबच्या राजाने जाणले. तेव्हा त्याने तलवारधारी सातशे निवडक माणसे बरोबर घेतली आणि वेढा फोडून अदोमच्या राजाला तो मारायला निघाला पण त्याला ते जमले नाही.

^{२७}मग मवाबच्या राजाने आपल्या थोरल्या मुलाला बरोबर घेतले. हा मुलगा त्याच्यानंतर गादीवर बसणार होता. नगराच्या तटबंदीच्या भिंतीवर या राजाने आपल्या मोठ्या मुलाचा यज्ञात बळी दिला. इझ्राएल लोकांना या गोष्टीचा धक्का बसला. मवाबच्या राजाला सोडून ते आपल्या देशात चालते झाले.

एका संदेष्ट्याच्या विधवेची अलीशाकडे

मदतीसाठी याचना

४ संदेष्ट्यांपैकी एकजण वारला तेव्हा त्याची बायको विधवा झाली. ती अलीशाकडे रडत रडत आली, आणि म्हणाली, “माझा नवरा तुझा सेवक असल्यासारखा होता. परंतु आता तो मरण पावला आहे. परमेश्वराचा तो मान राखत असे हे तुला माहीत आहे. पण तो एका माणसाचे देणे लागत होता. तो माणूस आता माझ्या मुलांना गुलाम करून घ्यायला येतो आहे.”

^२अलीशा म्हणाला, “मी तुला काय मदत करू? घरात तुझ्या जवळ काय आहे ते सांग.”

तेव्हा ती बाई म्हणाली, “एका तेलाचा बुधला सोडला तर माझ्याजवळ काहीही नाही.”

^३यावर अलीशाने तिला सांगितले, “आता जा आणि सगळ्या शेजाऱ्यांकडून रिकामी भांडी मागून आण. चांगली बरीचशी आण. ^४मग घराचे दार आतून लावून घे. फक्त तू आणि तुझी मुलेच घरात राहा. ते सगळे तेल या रिकाम्या भांड्यांमध्ये ओत. आणि ती सगळी भरलेली भांडी एका बाजूला ठेव.”

^५मग ती बाई अलीशाकडून निघून आपल्या घरी आली आणि तिने दार आतून लावून घेतले. फक्त ती आणि तिची मुलेच काय ती घरात होती. मुलांनी रिकामी भांडी आणली आणि ती त्यात तेल ओतत गेली. ^६अशी अनेक भांडी भरली शेवटी ती आपल्या मुलाला म्हणाली, “आणखी एक भांडे घेऊन ये.”

पण एकही भांडे शिल्लक नव्हते तिचा एक मुलगा तिला म्हणाला, “आता एकही भांडे उरले नाही” त्यावेळी बुधल्यातले तेल संपले. ^७मग ती अलीशाकडे आली आणि तिने त्या परमेश्वराच्या माणसाला हे सांगितले. अलीशा तिला म्हणाला, “आता हे तेल वीक आणि कर्जफेड कर. उरेल त्या पैशावर तुझा आणि तुझ्या मुलांचा निर्वाह चालेल.”

शूनेममधली बाई अलीशाला एक खोली देते

^१एकदा अलीशा शूनेम येथे गेला. तेथे एक प्रतिष्ठित बाई राहात होती. तिने अलीशाला आपल्या घरी येऊन जेवायचा आग्रह केला. त्यामुळे अलीशा जेव्हा जेव्हा तिकडून जाई तेव्हा तेव्हा या बाईकडे जेवणासाठी मुक्काम करत असे.

^२एकदा ही बाई आपल्या नवऱ्याला म्हणाली, “पाहा आपल्या इथे नेहमी येतो तो अलीशा परमेश्वराचा पवित्र माणूस आहे, तो नेहमी आपल्या घरारवून जातो. ^३तेव्हा त्याच्यासाठी वर एक लहानशी खोली बांधू या आणि एक पलंग, एक टेबल खुर्ची आणि दिव्याची सोय पण करू. म्हणजे तो जेव्हा येईल तेव्हा त्याला उतरायला ही खोली होईल.”

^४मग एक दिवशी अलीशा त्या घरी आला. तेव्हा त्याने त्या खोलीत आराम केला. ^५अलीशाने तेव्हा आपला सेवक गेहजी त्याला त्या शूनेमच्या बाईला बोलावून आणायला सांगितले.

त्याप्रमाणे गेहजीने त्या बाईला बोलावले. ती येऊन अलीशा पुढे उभी राहिली. ^६अलीशा आपल्या नोकराला म्हणाला, “तिला सांग, “तू आमची चांगली बडदास्त ठेवली आहेस. तेव्हा मी तुझ्यासाठी काय करू? राजाशी किंवा सेनापतीशी बोल का?”

ती बाई म्हणाली, “मी सुखासमाधानाने माझ्या माणसांमध्ये राहात आहे.” ^७अलीशा गेहजीला म्हणाला, “आपण तिच्यासाठी काय करू शकतो?”

गेहजी म्हणाला, “मला माहीत आहे की तिला मूलबाळ नाही आणि तिचा नवरा वृद्ध आहे.”

^{१५}मग अलीशा म्हणाला, “बोलाव तिला”

गेहजीने पुन्हा तिला बोलावले ती येऊन दाराशी उभी राहिली. ^{१६}अलीशा तिला म्हणाला, “पुढील वसंत ऋतुत याच सुमारास तू आपल्या पोटच्या मुलाला कुशीत घेऊन बसलेली असशील.”

ती म्हणाली, “नाही, माझे स्वामी, तुम्ही परमेश्वराचे माणूस आहात, माझ्याशी खोटे बोलू नका.”

शूनेमच्या बाईला मुलगा होतो

^{१७}या बाईला दिवस राहिले. अलीशा म्हणाला त्याप्रमाणेच वसंतात तिने एका मुलाला जन्म दिला.

^{१८}मुलगा मोठा होत होता. एकदा हा मुलगा शेतात कापणी चाललेली असताना वडीलांना आणि इतर लोकांना भेटायला गेला. ^{१९}तो वडीलांना म्हणाला, “माझे डोके पाहा किती भयंकर दुखत आहे.”

यावर त्याचे वडील आपल्या नोकराला म्हणाले, “याला त्याच्या आईकडे घेऊन जा.”

^{२०}नोकराने मुलाला त्याच्या आईकडे पोचवले. दुपारपर्यंत हा मुलगा आईच्या मांडीवर बसला होता. मग तो मेला.

ही बाई अलीशाला भेटायला जाते

^{२१}या बाईने आपल्या मुलाला परमेश्वराचा माणूस अलीशाच्या पलंगावर ठेवले. खोलीचे दार लावून घेतले आणि ती बाहेर पडली.

^{२२}नवऱ्याला हाक मारून ती म्हणाली, “एक नोकर आणि एक गाढव माझ्याबरोबर रू. म्हणजे मी ताबडतोब, परमेश्वराच्या माणसाला (अलीशाला) भेटून येते.”

^{२३}त्या बाईचा नवरा तिला म्हणाला, “आजच त्याच्याकडे कशाला जातेस? आज अमावस्या नाही की शब्बाथ नाही.”

ती म्हणाली, “काही काळजी करू नका. सगळे ठीक होईल.”

^{२४}मग गाढवावर खोगीर चढवून ती नोकराला म्हणाली, “आता चल आणि भरभर जाऊ मी सांगितल्या शिवाय वेग कमी करू नको!”

^{२५}परमेश्वराच्या माणसाला (अलीशाला) भेटायला ती कर्मेल डोंगरावर गेली.

अलीशाने तिला दुरूनच येताना पाहिले. तो गेहजी या आपल्या नोकराला म्हणाला, “बघ, ती शूनेमची बाई येतेय ^{२६}पटकन धावत पुढे जा आणि तिची खबरबात विचार. तिचा नवरा, तिचा मुलगा यांचे कुशल विचार.”

गेहजीने तिला सर्व विचारले. तिने सर्व काही ठीक असल्याचे सांगितले.

^{२७}पण ती डोंगर चढून वर गेली. अलीशाला वंदन करून त्याचे पाय धरले. तिला दूर करायला गेहजी पुढे

झाला. पण अलीशा त्याला म्हणाला, “तू मधे पडू नको, ती काळजीत आहे. परमेश्वराने मला याबद्दल सांगितले नाही. या बाबतीत त्याने मला अंधारात ठेवले.” (त्याने ही बातमी माझ्यापासून लपवली)

^{२८}मग ती शूनेमची बाई म्हणाली, “माझे स्वामी, मी मुलगा मागितला नव्हता. ‘मला खोटी आशा दाखवू नका’ असे मी म्हणाले होते.”

^{२९}तेव्हा अलीशा गेहजीला म्हणाला, “चल, निघायची तयारी कर. माझी काठी बरोबर घे. कुणाशीही बोलत थांबू नको. कोणी तुला भेटले तर नमस्कार करण्यापुरताही थांबू नको. कोणाच्या अभिवादानाला उत्तर देऊ नको. माझ्या काठीने त्या मुलाच्या चेहऱ्याला स्पर्श कर.”

^{३०}पण ती मुलाची आई म्हणाली, “परमेश्वरा शपथ आणि तुमची शपथ मी तुमच्या वाचून इथून हलणार नाही!”

तेव्हा अलीशा उठला आणि तिच्याबरोबर निघाला.

^{३१}अलीशा आणि ती बाई यांच्याअगोदरच गेहजी त्या घरी जाऊन पोचला. त्याने काठी त्या मुलाच्या चेहऱ्यावर टेकवली. पण ते मूल बोलले नाही की कसली चाहूल त्याला लागल्याचे दिसले नाही. तेव्हा गेहजी परत फिरला आणि अलीशाला म्हणाला, “मूल काही उठत नाही.”

शूनेमच्या बाईचे मूल जगते

^{३२}अलीशा घरात आला. ते मूल त्याच्या अंथरूणावर मृतावस्थेत पडले होते. ^{३३}अलीशाने खोलीत शिरून दार लावून घेतले. आता खोलीत ते मूल आणि अलीशा अशी दोघंघ होती. अलीशाने मग परमेश्वराची प्रार्थना केली.

^{३४}अलीशा पलंगाजवळ आला आणि मुलाच्या अंगावर पालथा पडला. त्याने आपले तोंड मुलाच्या तोंडावर आणि डोळे मुलाच्या डोळ्यावर टेकवले. आपले हात त्याच्या हातावर ठेवले. अशा प्रकारे अलीशाने त्याला अंगाशी घेतल्यावर त्या मुलाच्या अंगात ऊब निर्माण झाली.

^{३५}अलीशा मग खोलीतून बाहेर पडला आणि घरातल्या घरात एक चक्कर मारली. मग पुन्हा खोलीत शिरून मुलाच्या अंगावर पालथा पडला. मुलाला एकापाठोपाठ सात शिंका आल्या आणि त्याने डोळे उघडले. ^{३६}अलीशाने गेहजीला हाक मारून त्या शूनेमच्या बाईला बोलवायला सांगितले.

गेहजीने तिला तसे सांगितल्यावर ती अलीशासमोर येऊन उभी राहिली. अलीशा तिला म्हणाला, “घे आता मुलाला उचलून.”

^{३७}यावर त्या शूनेमच्या बाईने खोलीत शिरून अलीशाचे पाय धरले, मुलाला उचलून घेतले आणि बाहेर आली.

अलीशा आणि विषारी शाकभाजी

^{३८}अलीशा गिलगाल येथे परत आला. तेव्हा त्या प्रदेशात दुष्काळ पडलेला होता. संदेष्ट्यांचा गट अलीशासमोर बसला

होता. अलीशा आपल्या सेवकाला म्हणाला, “एक मोठे पातेले अग्निवर ठेव आणि या संदेष्ट्यांसाठी शाकभाजी कर.”

^{३९}यावर एकजण रानात पाला गोळा करून आणायला गेला. तेव्हा त्याला एक रानवेल दिसली. त्याची फळे तोडून त्याने अंगरख्याच्या खिशात भरली. परत येऊन त्याने ती फळे कापून अग्निवरच्या भांड्यात टाकली. परंतु ती फळे कशाची आहेत ते काही त्या संदेष्ट्यांना माहीत नव्हते.

^{४०}मग ही शाकभाजी सर्वांना खायला दिली. खायला लागल्यावर सर्वजण अलीशाला ओरडून सांगायला लागले. “परमेश्वराच्या माणसा, या भांड्यात तर विष आहे.” शाकभाजी अपायकारक असल्याने त्यांना ते खाता येईना.

^{४१}तेव्हा अलीशा म्हणाला, “थोडे पीठ आणा.” पीठ आणून दिल्यावर अलीशाने ते मोठ्या भांड्यात घातले. मग अलीशा म्हणाला, “आता हे सगळ्यांना वाढा.”

आता त्या शाक भाजीत काही दोष राहिला नव्हता.

अलीशा संदेष्ट्यांना खाऊ घालतो

^{४२}बाल-शालीश येथून एकदा एक माणूस आपल्या नव्या पिकाची भाकर परमेश्वराच्या माणसासाठी घेऊन आला. त्याने सातूच्या वीस भाकऱ्या आणि पोतेभरून कोवळी कणसे आणली होती. तेव्हा अलीशा म्हणाला, “हे सर्व या लोकांना खायला दे.”

^{४३}अलीशाचा सेवक म्हणाला, “काय? इथे तर शंभर माणसे आहेत. एवढ्या सगळ्यांना हे कसे पुरेल?”

पण अलीशाने त्याला सांगितले, “तू खुशाल ते आहे तेवढे या सर्वांना दे. ‘ते पोटभर खातील आणि शिवाय त्यातून उरले,’ असे परमेश्वर म्हणतो.”

^{४४}मग अलीशाच्या नोकराने त्या संदेष्ट्यांसमोर सर्व अन्न ठेवले. त्यांनी ते पोटभर खाल्यावरही काही अन्न शिल्लक उरलेच. परमेश्वर म्हणाला तसेच झाले.

नामानची समस्या

५ नामान हा अरामच्या राजाचा सेनापती होता. तो राजाच्या लेखी फार महत्वाचा माणूस होता कारण त्याच्या मार्फतच परमेश्वर अरामाच्या राजाला विजय मिळवून देत असे. नामान चांगला शूरवीर होता खरा, पण त्याला कोड होते.

^२अरामी सैन्याच्या बऱ्याच फौजा इझ्राएलमध्ये लढाईवर गेल्या होत्या, तेथून त्या सैनिकांनी बरेच लोक गुलाम म्हणून धरून आणले होते. एकदा त्यांनी इझ्राएलमधून एक लहान मुलगीही आणली. ती पुढे नामानच्या बायकोची दासी झाली. ^३ती नामानच्या बायकोला म्हणाली, “आपल्या मालकांनी शोमरोनमधला संदेष्टा अलीशा

याला भेटावे असे मला वाटते. तो यांचे कोड बरे करू शकेल.” ^४नामान मग अरामच्या राजाकडे गेला. त्याने राजाला ही इझ्राएलची मुलगी काय म्हणाली ते सांगितले.

^५त्यावर राजा म्हणाला, “तू आताच जा. इझ्राएलच्या राजासाठी मी पत्र देतो.”

तेव्हा नामान इझ्राएलला निघाला. आपल्याबरोबर त्याने नजराणा घेतला. साडेसातशे पौंड चांदी, सहा हजार सुवर्णमुद्रा आणि दहा वस्त्रांचे जोड घेतले. ^६आपल्या राजाकडून त्याने इझ्राएलच्या राजासाठी पत्रही घेतले. पत्रात म्हटले होते. “... आणि पत्रास कारण की माझ्या सेवेतील नामान याला तुमच्याकडे पाठवत आहे. त्याचे कोड बरे करावे.”

^७इझ्राएलच्या राजाने हे पत्र वाचले तेव्हा आपण दुःखी आणि हतबल झालो आहोत हे दाखवण्यासाठी त्याने आपले कपडे फाडून घेतले. तो म्हणाला, “मी परमेश्वर आहे की काय? छे छे! जीवन आणि मृत्यू यावर माझी सत्ता नाही. असे असताना अरामच्या राजाने कोड असलेल्या माणसाला उपचारासाठी माझ्याकडे का बर पाठवावे? तसा विचार केला तर यात काही तरी कारस्थान दिसते. अरामचा राजा काही तरी कुरबुर सुरू करायच्या विचारात आहे!”

^८राजाचे हे दुःखाने कपडे फाडणे आणि अस्वस्थ होणे संदेष्टा अलीशाच्या कानावर गेले. त्याने मग राजाला निरोप पाठवला, “तू कपडे का फाडलेस? (तू एवढा दुःखी का होतोस?) नामानला माझ्याकडे येऊ दे म्हणजे इझ्राएलमध्ये संदेष्टा असल्याचे त्याला कळेल.”

^९तेव्हा नामान आपले रथ, घोडे यांसह अलीशाच्या घराशी आला आणि दाराबाहेर थांबला. ^{१०}अलीशाने नोकरा मार्फत नामानला निरोप पाठवला, “तू जाऊन यार्देन नदीच्या प्रवाहात सात वेळा स्नान कर म्हणजे तुझी त्वचा रोगमुक्त होईल. तू निर्मळ, नितळ होशील.”

^{११}नामान हे ऐकून खूप रागावला आणि निघून गेला. तो म्हणाला, “मला वाटले, अलीशा निदान बाहेर येईल, माझ्या समोर येऊन उभा राहील. त्याच्या परमेश्वर देवाचे नाव घेऊन आपला हात माझ्या अंगावरून फिरवील आणि मला बरे करील.” ^{१२}अबाना आणि परपर या दिमिष्कातील नरू इझ्राएलमधील पाण्यापेक्षा निश्चितच चांगल्या आहेत. मग त्यातच स्नान करून मी शुध्द का होऊ नये?” एवढे बोलून संतापाने नामान तोंड फिरवून निघून गेला.

^{१३}पण नामानचे नोकर त्याच्या पाठोपाठ गेले आणि त्यांनी त्याला समजावले. ते म्हणाले. “स्वामी, संदेष्ट्याने तुम्हाला एखादी मोठी गोष्ट करायला सांगितली असती तर तुम्ही ती केली असती नाही का? मग एखादी साधीशी बाब तुम्ही ऐकायलाच हवी नाही का? ‘आंधोळ कर.’ त्याने तू स्वच्छ, निर्दोष होशील एवढेच तर त्याने सांगितले.”

^{१४}तेव्हा नामानने अलीशाच्या म्हणण्याप्रमाणे केले. यार्देन

नदीत त्याने सात वेळा बुडी मारून स्नान केले. त्याने तो स्वच्छ, नितळ झाला. त्याची त्वचा लहान बाळासारखी कोमल झाली.

^{१५}नामान आणि त्याच्या बरोबरचे लोक अलीशा संदेष्ट्याकडे आले. त्याच्यासमोर उभे राहून म्हणाले, “इझ्राएल मधल्या खेरीज दुसरा कोणी परमेश्वर पृथ्वीतलावर नाही हे आता मला कळले. माझ्याकडून कृपया, ही भेट घ्यावी.”

^{१६}पण अलीशा त्यांना म्हणाला, “मी परमेश्वराचा सेवक आहे. आणि त्याची शपथ घेऊन सांगतो, मी कोणतीही भेट वगैरे घेणार नाही.”

आपल्या भेटीचा स्वीकार करावा म्हणून नामानने अलीशाला परीपरीने विनवले पण अलीशाचा नकारच होता. ^{१७}तेव्हा नामान म्हणाला, “माझ्या कडून तुम्ही भेट तर घेत नाहीच. मग एवढे करावे. माझ्या दोन खेचरावर लादून नेता येईल इतकी इझ्राएलची माती नेण्याची मला मुभा द्यावी. * म्हणजे मी यापुढे दुसऱ्या कोणत्याही दैवतांना होमबली अर्पण करणार नाही. फक्त परमेश्वरासाठीच यज्ञ करीन. ^{१८}आणखी एका गोष्टीसाठी परमेश्वराने मला क्षमा करावी अशी माझी कळकळीची विनंती आहे. अरामचा राजा माझा स्वामी, रिम्मोनच्या खोऱ्या दैवतांच्या पूजेला जातील. ते माझा आधार मागतील तेव्हा मला ही तिथे नमन करावे लागेल. असे झाले असता परमेश्वराने मला क्षमा करावी, माझी ही विनंती आहे. ^{१९}तेव्हा अलीशाने नामानला निधास्तपणे जायला सांगून निरोप दिला.”

मग नामान तिथून निघाला आणि थोडा पुढे गेला असेल तेवढ्यात ^{२०}अलीशाचा नोकर गेहजी याला वाटले, “पाहा, माझ्या धन्याने या अरामच्या नामानला तसेच, त्याच्या कडून भेट न स्वीकारता जाऊ दिले. मीच आता धावत जाऊन त्याला गाठतो आणि काहीतरी पदरात पाडून घेतो.” ^{२१}आणि गेहजी नामानच्या मागे निघाला.

नामानने आपल्या मागून कोणाला तरी पळत येताना पाहिले. तेव्हा तो रथातून उतरला. त्याला गेहजी दिसला. नामान म्हणाला, “सगळे ठीक आहे ना?”

^{२२}गेहजी म्हणाला, “हो, तसे सगळे ठीक आहे. माझे स्वामी अलीशा यांनी मला पाठवले आहे. त्यांनी सांगितले आहे, ‘एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशातून संदेष्ट्यांची दोन तरूण मुले आमच्याकडे आली आहेत. तेव्हा त्यांना पंचाहत्तर पौंड चांदी आणि दोन वस्त्रांचे जोड रू.’”

^{२३}नामान म्हणाला, “जरूर, ही घ्या दीडशे पौंड चांदी.” नामानने गेहजीला ती चांदी घ्यायला लावली. नामानने ती

दीडशे पौंड चांदी दोन थैल्यांमध्ये भरली आणि दोन वस्त्रांचे जोड घेतले. मग या वस्तू आपल्या दोन नोकरांच्या हवाली करून गेहजीकडे त्या पोचवायला सांगितल्या.

^{२४}डोंगराशी आल्यावर गेहजीने नोकरांकडून ते सर्व घेतले आणि त्यांना परत पाठवले. नोकर माधारी आले. गेहजीने मग हा ऐवज आपल्या घरात लपवला.

^{२५}गेहजी आला आणि आपले स्वामी अलीशा यांच्यासमोर उभा राहिला अलीशाने गेहजीला विचारले, “तू कुठे गेला होतास?”

गेहजी म्हणाला, “मी कुठेच गेलो नव्हतो.”

^{२६}अलीशा त्याला म्हणाला, “हे खरे नव्हे, नामान तुला भेटायला आपल्या रथातून उतरला तेव्हा माझे हृदय तुझ्यापाशीच होते. पैसाअडका, कपडेलते जैतूनाची फळे, द्राक्षे, शेव्व्या, गायी, किंवा दास दासी भेटी दाखल घेण्याची ही वेळ नव्हे. ^{२७}नामानचा रोग आता तुला आणि तुझ्या मुलांना होईल. तुमच्यावर हे कोड सतत राहिल.”

अलीशाकडून गेहजी निघाला तेव्हा त्याची त्वचा बर्फासारखी पांढरी शुभ्र झाली होती. गेहजीला कोड उठले होते.

अलीशा आणि कुऱ्हाड

६ एकदा संदेष्ट्याची मुले अलीशाला म्हणाली, “आम्ही राहतो ती जागा आम्हाला अपुरी पडते. ^२यार्देन नदीवर जाऊन आम्ही लाकूड तोडून आणतो. एकेकजण एकेक ओंडका आणू आणि आमच्यासाठी तिथे राहायला घर बांधू.”

अलीशा म्हणाला, “छान, जा आणि कामाला लाग.”

^३एकजण म्हणाला, “आमच्याबरोबर चला.”

अलीशा म्हणाला, “ठीक आहे, येतो.”

^४तेव्हा अलीशा त्या संदेष्ट्यांच्या मुलांबरोबर गेला. ते यार्देन नदी जवळ आले आणि झाडे तोडायला लागले. ^५झाड पाडत असताना एकाचे लोखंडी कुऱ्हाडीचे पाते निसटले आणि पाण्यात पडले. तेव्हा तो ओरडला, “स्वामी, मी तर ही कुऱ्हाड उसनी मागून आणली होती.”

^६अलीशाने विचारले, “ती पडली कुठे?”

तेव्हा त्याने, लोखंडी कुऱ्हाडीचे पाते पडले ती जागा दाखवली. अलीशाने मग एके काठी घेतली आणि ती त्या जागी पाण्यात टाकली. त्याबरोबर ते पाते काठीबरोबर तरंगत वर आले. ^७अलीशा म्हणाले, “घे ते पाते उचलून.” मग त्या माणसाने पुढे होऊन पाते उचलले.

आरामच्या राजाचा इझ्राएलच्या राजावर

कुरघोडी करण्याचा प्रयत्न

^८आरामच्या राजाची इझ्राएलशी लढाई चाललेली असताना त्याने आपल्या सैन्याच्या अधिकाऱ्यांची एक सभा बोलावली. राजा म्हणाला, “अमुक ठिकाणी दबा

इथली माती ... द्यावी इझ्राएलची माती पवित्र आहे तेव्हा आपल्या देशात गेल्यावर देवाच्या पूजेसाठी ती न्यावी अशी नामानची समजूत असावी.

धरून बसा आणि इझ्राएली लोक येतील तेव्हा त्यांच्यावर हल्ला करा.”

^९पण संदेष्टा अलीशा याने इझ्राएलच्या राजाला निरोप पाठवून सांगितले, “सावधगिरीने वागा. त्या ठिकाणी जाऊ नका. तेथे अरामी सैन्य लपून बसले आहे. ^{१०}ज्या जागेबद्दल अलीशाने सावधगिरीचा इशारा दिला त्या ठिकाणच्या आपल्या माणसांना इझ्राएलच्या राजाने तसा निरोप पाठवला आणि बऱ्याच जणांचे प्राण वाचवले.”

^{११}या गोष्टीचा अरामच्या राजाला धक्का बसला. त्याने पुन्हा आपल्या अधिकाऱ्यांना बोलवून घेतले आणि त्यांना तो म्हणाला, “इझ्राएलच्या राजासाठी कोण हेरगिरी करत आहे ते सांगा.”

^{१२}तेव्हा त्या अधिकाऱ्यांपैकी एकजण म्हणाला, “स्वामी, आमच्यापैकी कोणीही हेर नाही. इझ्राएलचा तो संदेष्टा अलीशाच त्यांच्या राजाला अनेक गुपिते सांगतो. अगदी तुमच्या शयनगृहात चाललेले बोलणे देखील!”

^{१३}तेव्हा अरामचा राजा म्हणाला, “कुठे आहे तो अलीशा. त्याला पकडायला मी माणसे पाठवतो!”

तेव्हा अरामच्या राजाच्या सेवकांनी त्याला, अलीशा दोथानमध्ये असल्याचे सांगितले.

^{१४}मग अरामच्या राजाने घोडे, रथ आणि बरेचसे सैन्य दोथान कडे रवाना केले. ते रात्री तेथे पोचले आणि त्यांनी नगराला वेढा घातला. ^{१५}अलीशाचा सेवक पहाटे उठला आणि बाहेर येऊन पाहतो तो, रथघोडे यांसह नगराभोवती सैन्य पसरलेले.

अलीशाचा सेवक अलीशाला म्हणाला, “स्वामी, आता आपण काय करायचे?”

^{१६}अलीशा म्हणाला, “घाबरू नको! अरामच्या सैन्यापेक्षा आपले सैन्य किती तरी मोठे आहे!”

^{१७}आणि अलीशाने प्रार्थना केली. तो म्हणाला, “परमेश्वरा, माझ्या सेवकाचे डोळे उघड म्हणजे त्याला नीट दिसले.”

परमेश्वराने त्या सेवकाचे डोळे उघडले. तेव्हा त्याला अलीशाच्या भोवती अग्नीचे घोडे आणि रथ डोंगरावर पसरलेले दिसले.

^{१८}हे अग्नीरथ आणि अग्नीचे घोडे खाली अलीशाजवळ उतरले. अलीशाने परमेश्वराची प्रार्थना करून म्हटले, “तू या लोकांना आंधळे करून टाकावेस अशी मी तुला विनंती करतो.”

अलीशाच्या या विनंतीनुसार परमेश्वराने अरामी सैन्याला आंधळे केले. ^{१९}अलीशा त्या अरामी सैन्याला म्हणाला, “हा रस्ता बरोबर नाही तसेच तुम्हाला हवे ते नगरही हे नव्हे. माझ्या मागोमाग या म्हणजे तुम्ही ज्याच्या मागावर आहात तो माणूस मी तुम्हाला दाखवतो.” अलीशाने मग त्या अरामी सैन्याला शोमरोनला नेले.

^{२०}ते शोमरोन येथे आले तेव्हा अलीशा म्हणाला, “परमेश्वरा, आता यांना दिसू दे. त्यांचे डोळे उघड.”

परमेश्वराने मग त्यांचे डोळे उघडले. तेव्हा त्या सैन्याला आपण शोमरोनमध्ये असल्याचे कळले. ^{२१}इझ्राएलच्या राजाने हे अरामी सैन्य पाहिले. राजा अलीशाला म्हणाला, “बाबा, मी यांना मारू का? त्यांना ठार करू का?”

^{२२}अलीशा म्हणाला, “नाही, यांना मारू नको. लढाईत ज्यांना पकडून आणले त्यांना तलवारीने किंवा धनुष्यबाणाने मारायचे नसते. या अरामी सैन्याला खायला प्यायला दे. थोडी भाकर आणि पाणी दे मग त्यांना आपल्या धन्याकडे परत जाऊ दे. ^{२३}इझ्राएलच्या राजाने या सैन्याच्या जेवणाची व्यवस्था केली. मग त्या अरामी सैन्याचे खाणे पिणे झाल्यावर राजाने त्यांना परत पाठवले. ते सैन्य आपल्या राजाकडे परत आले. मग पुन्हा अरामी सैन्याची धाड इझ्राएलवर आली नाही.”

शोमरोन मधील भयंकर दुष्काळ

^{२४}या नंतर, अरामचा राजा बेन-हदाद याने आपल्या सर्व सैन्याची जमवाजमव केली आणि शोमरोन नगराला वेढा दिला. ^{२५}या सैन्याने नगरात अन्न धान्य जाऊ देण्यास बंदी घातली. त्यामुळे शोमरोनमध्ये लोकांची अन्नान्न दशा झाली. गाढवाचे मुंडके ऐंशी रौप्यमुद्रांना आणि कबुतराची विष्टा पाच रौप्यमुद्रांना विकली जाऊ लागली इतकी लोकांवर वाईट वेळ आली.

^{२६}असे चाललेले असताना इझ्राएलचा राजा एकदा शहराच्या तटबंदीवरून चालला होता. तेव्हा एका बाईने त्याला मोठ्याने हाक मारली आणि सांगितले, “माझे स्वामी व प्रभू कृपाकरून मला मदत करा!”

^{२७}इझ्राएलचा राजा तिला म्हणाला, “जर परमेश्वर तुला मदत करत नाही तरी मी कशी तुला मदत करू? माझ्या जवळ तुला देण्यासारखे काहीच नाही ना खव्व्यांतले धान्य, ना द्राक्षकुंडातील द्राक्षारस.” ^{२८}मग त्याने तिच्या समस्येविषयी विचारपूस केली. ती म्हणाली, “ही बाई मला म्हणाली, ‘तुझा मुलगा दे म्हणजे आज आपण त्याला मारून खाऊ मग उरू आपण माझा मुलगा खाऊ.’ ^{२९}तेव्हा माझ्या मुलाला मारून त्याचे मांस शिजवून आम्ही खाल्ले. दुसऱ्या दिवशी मी तिला म्हणाले, ‘आता तुझ्या मुलाला आण म्हणजे त्याला आपण खाऊ.’ पण तिने आपल्या मुलाला लपवून ठेवले आहे.”

^{३०}बाईचे हे बोलणे ऐकून राजा इतका व्यथित झाला की दुःखाच्या भरात त्याने आपले कपडे फाडले. तो तिथून पुढे गेला तेव्हा त्याने आतून जोडेभरडे कपडे घातलेले लोकांनी पाहिले. तेव्हा तो दुःखी आणि उदास आहे हे लोकांच्या लक्षात आले.

^{३१}राजा म्हणाला, “आज दिवस मावळे पर्यंत शाफाटचा मुलगा अलीशा याचे मस्तक त्याच्या धडावर राहिले तर परमेश्वर मला हवे ते शासन करो!”

^{३२}राजाने अलीशाकडे एक दूत पाठवला. अलीशा आपल्या घरात बसला होता आणि गावातील वडीलधारी

मंडळी त्याच्या बैठकीत बसली होती. हा दूत तेथे पोचण्यापूर्वी अलीशा त्या लोकांना म्हणाला, “हे बघा, तो इम्राएलचा घातकी राजा माझा शिरच्छेद करण्यासाठी माणसे पाठवत आहे. तेव्हा आता दूत येईल तेव्हा दार लावून घ्या. त्याला अजिबात आत येऊ देऊ नका. त्याच्या मागोमाग त्याच्या स्वामीच्या पावलांची चाहूल मला लागली आहे!”

^{३३}अलीशा हे बोलत असतानाच दूत त्याच्या जवळ आला. त्याने निरोप दिला “हे संकट परमेश्वराकडूनच आले आहे. आता मी त्याची आणखी वाट कशासाठी पाहू?”

७ अलीशा म्हणाला, ‘परमेश्वराचा हा संदेश लक्षपूर्वक ऐका, परमेश्वर म्हणतो ‘उरू या वेळेपर्यंत अन्नधान्याची रेलचेल होईल. शिवाय ते स्वस्तही असेल. शोमरोनच्या वेशीजवळच्या बाजारपेठेत एका शेकेलला मणभर मैदा किंवा दोन मण सातू सहज मिळेल.”

^२तेव्हा राजाच्या अगदी निकट असलेला एक अधिकारी अलीशाला म्हणाला, “परमेश्वराने आकाशाला खिंडारे पाडली तरी असे घडणे शक्य नाही.”

अलीशा त्याला म्हणाला, “आपल्या डोळ्यांनी तू ते बघशीलच पण तू मात्र त्यातले काही खाऊ शकणार नाहीस.”

अरामी छावणी रिकामी असल्याच कोडग्रस्त माणसांना आढळते

^३वेशीजवळ कोड झालेली चार माणसे बसलेली होती. ती आपापसात बोलताना म्हणाली, ‘आपण मृत्यूची वाट पाहत इथे कशाला बसलो आहोत?’ ^४शोमरोनमध्ये अन्नाचे दुर्भिक्ष आहे. आपण तिथे गेलो तरी मरणारच आहोत. इथे थांबलो तरी मरणार आहोत. तेव्हा आपण अरामी छावणीवरच जावे. त्यांनी जीवदान दिले तर जगू. त्यांनी मारले तर मरून जाऊ.’

^५तेव्हा ते चौघेजण संध्याकाळी अरामी सैन्याच्या तळाजवळ आले. आणि अगदी टोकाशी जाऊन पाहतात तर तिथे कोणाचाच पत्ता नाही. ^६परमेश्वराच्या करणीने अरामी लोकांना आपल्यावर घोडे, रथ, विशाल सेना चालून येत आहे असा भास झाला तेव्हा ते आपापसात म्हणाले, “इम्राएलच्या राजाने हिती आणि मिसरी राजांना द्रव्य देऊ करून आपल्यावर चाल करून पाठवलेले दिसते.”

^७आणि अरामी लोकांनी फार उशीर व्हायच्या आत संध्याकाळीच तेथून पळ काढला. आपले तंबू, घोडे, गाढवे सगळे जसेच्या तसेच टाकून ते प्राणभयाने तिथून पळाले.

शत्रूच्या छावणीत कुष्ठरोगी

^८शत्रूच्या छावणीजवळ आल्यावर, कोड झालेली ती चार माणसे एका तंबूत शिरली. तिथे त्यांनी खाणे-पिणे केले. तिथले कपडे -लत्ते आणि सोने चांदी त्यांनी उचलली. सगळ्या गोष्टी त्यांनी लपवून ठेवल्या. मग

ते दुसऱ्या तंबूत शिरले. तिथली चीजवस्तू बाहेर काढली, दुसरीकडे नेऊन ती लपवली. ^९आणि मग ते एकमेकांना म्हणाले, “आपण करतो ते बरे नाही. आज आपल्याजवळ चांगली बातमी असून आपण गप्प आहोत. सकाळी उजाडे पर्यंत जर आपण हे कुणाला सांगितले नाही तर आपल्याला नक्कीच शासन होईल. तेव्हा आपण आता राजवाड्यात राहणाऱ्या लोकांना या गोष्टीची वर्दी देऊ.”

ही कुष्ठग्रस्त माणसे शुभवर्तमान देतात

^{१०}मग कोड झालेली ही माणसे आली आणि नगराच्या रखवालदाराला हाक मारून म्हणाली, “आम्ही अराम्यांच्या छावणीवर गेलो होतो, पण तिथे कुणाचीच चाहूल लागली नाही. एकही माणूस तिथे नव्हता. तंबू मात्र तसेच उभे होते. आणि घोडे, गाढवे जशीच्या तशी बांधून ठेवली होती. माणसांचा मात्र पत्ता नव्हता.”

^{११}तेव्हा रखवालदारांनी मोठ्याने पुकारा करून महालातील लोकांना ही खबर दिली. ^{१२}रात्रीची वेळ होती, पण राजा अंधरूणावरून उठला आणि आपल्या कारभाऱ्यांना म्हणाला, “या अरामी सैन्याचा डाव काय आहे ते मी तुम्हाला सांगतो. आपण भुकेले आहोत हे त्यांना माहीत आहे. म्हणून ते छावणी सोडून शेतात दडून बसले आहेत. आपण नगर सोडून बाहेर पडलो की आपल्याला जिवंत पकडायचे आणि त्यांनी नगरात घुसायचे असा त्यांचा मनसुबा दिसतोय.”

^{१३}यावर एक कारभारी राजाला म्हणाला, “गावात पाच घोडे अजून कसेबसे जिवंत आहेत. त्यांच्यावर बसून काहीजणांना तिथे जाऊन प्रत्यक्ष परिस्थिती पाहून येऊ रू. गावात माणसे कशीबशी तग धरून आहेत, तसेच हे घोडे एवीतेवी मरणारच आहेत.”

^{१४}तेव्हा दोन रथ जोडून काही माणसे निघाली. राजाने त्यांना अरामी सैन्याच्या छावणीत पाठवून प्रत्यक्ष परिस्थिती पाहून यायला सांगितले.

^{१५}हे लोक अरामी सैन्याच्या मार्गावर यार्देन नदी पर्यंत गेले. वाटेवर सर्वत्र कपडे आणि शस्त्रे पडलेली त्यांना आढळली. घाई घाईने पळून जाताना अरामी लोक या वस्तूटाकून गेले होते. दुतांनी शोमरोनला परत येऊन हे राजाला सांगितले.

^{१६}तेव्हा लोक अरामी छावणीकडे पळत सुटले आणि त्यांनी तेथील मौल्यवान चीजवस्तू पळवल्या. प्रत्येकाला भरपूर वस्तू मिळाल्या परमेश्वर म्हणाला होता तसेच झाले. लोकांना एका शेकेलला मणभर मैदा किंवा दोन मण सातू सहज घेता आला.

^{१७}आपल्या निकटच्या कारभाऱ्याला राजाने वेशीवर द्वारपाल म्हणून नेमले पण लोक शत्रूच्या छावणीवर अन्नासाठी तुटून पडले तेव्हा या द्वारपालाला तुडवून पुढे गेले. त्यामुळे तो मरण पावला. अलीशा या संदेशाकडे

राजा आला होता तेव्हा त्याने जे जे सांगितले त्या बरहुकूमच हे घडले. ¹⁸अलीशाने सांगितले होते, “लोकांना मणभर मैदा किंवा दोन मण सातू शोमरोनच्या वेशीजवळच्या बाजार पेठेत एका शेकेलला घेता येईल.” ¹⁹पण या कारभाऱ्याने तेव्हा अलीशाला सांगितले, “परमेश्वराने आकाशाला खिंडार पाडले तरी हे होणार नाही!” यावर अलीशा त्या कारभाऱ्याला म्हणाला, “तू हे सर्व आपल्या डोळ्यादेखत पाहशील पण तुला त्यातले काहीही खाता येणार नाही.” ²⁰त्या कारभाऱ्याच्या बाबतीत नेमके तसेच झाले. लोक वेशीपाशी त्याला तुडवून त्याच्या अंगारून गेले आणि तो मेलाला.

अलीशा त्या शूनैमच्या बाईला स्थलांतर करायला सांगतो

8 अलीशामुळे जो मुलगा जीवंत झाला होता त्या मुलाच्या आईशी अलीशा बोलला. अलीशा म्हणाला, “तू आपल्या कुटुंबियांसह दुसऱ्या देशात जा. कारण परमेश्वर या प्रदेशात दुष्काळ पाडणार आहे. आणि तो सात वर्षे चालेल.”

²तेव्हा अलीशाच्या म्हणण्याप्रमाणे तिने केले. पलिष्ठांच्या देशात ती आपल्या कुटुंबियांसमवेत जाऊन सात वर्षे राहिली. ³सात वर्षे उलटल्यावर ती पलिष्ठांच्या देशातून परत आली.

मग ती राजाला भेटायला निघाली. आपले घरदार आणि जमीन आपल्याला पुन्हा परत मिळावी यासाठी तिला राजाची मदत हवी होती.

⁴अलीशा संदेष्ट्याचा सेवक गेहजी याच्याशी राजा बोलत बसला होता. राजा गेहजीला म्हणाला, “अलीशाने जी मोठमोठी कृत्ये केली ती कृपा करून मला सांग.”

⁵अलीशाने एका मृताला पुन्हा जिवंत कसे केले याविषयी गेहजी राजाला सांगत असतानाच जिच्या मुलाला अलीशाने जिवंत केले होते ती बाई राजासमोर आली. आपली जमीन आणि घर परत मिळावे यासाठी राजाची मदत मागायला ती आली होती. गेहजी म्हणाला, “स्वामी, हीच ती बाई आणि अलीशाने जीवदान दिले तो हाच मुलगा.”

⁶राजाने त्या बाईची विचारपूस केली आणि ती राजाशी बोलली.

राजाने मग एका कारभाऱ्याला तिच्या मदतीला दिले आणि सांगितले, “तिच्या मालकीचे आहे ते सर्व तिला परत रू. तसेच, ती हा देश सोडून गेली तेव्हापासून आतापर्यंतचे तिच्या शेतातले उत्पन्न तिला रू.”

बेन-हदाद हजाएलला अलीशाकडे पाठवतो

⁷अलीशा दिमिष्क येथे गेला. आरामचा राजा बेन-हदाद तेव्हा आजरी होता. एकाने त्याला सांगितले, “आपल्या इथे एक संदेष्टा आला आहे.” ⁸तेव्हा बेन-हदाद हजाएलला म्हणाला, “नजराणा घेऊन त्या संदेष्ट्याच्या भेटीला जा.

मी या दुखण्यातून बरा होईन की नाही ते परमेश्वराला विचारायला त्याला सांग.”

⁹तेव्हा हजाएल अलीशाच्या भेटीला गेला. दिमिष्कातील उत्तमोत्तम पदार्थांचा नजराणा तो अलीशासाठी घेऊन गेला. या गोष्टी त्याने चाळीस उंटांवर लादल्या होत्या. हजाएल अलीशाकडे जाऊन म्हणाला, “तुमचा शिष्य आरामचा राजा बेनहदाद याने मला तुमच्याकडे पाठवले आहे. या दुखण्यातून आराम पडेल का असे त्यांनी विचारले आहे.”

¹⁰तेव्हा अलीशा हजाएलला म्हणाला, “बेन-हदादला जाऊन सांग, ‘तू खात्रीने बरा होशील.’” * पण तो मरणार आहे असे खरे म्हणजे परमेश्वराने मला सांगितले आहे.”

अलीशाचे हजाएलबद्दल भविष्यकथन

¹¹एवढे बोलून मग देवाच्या माणसाने, हजाएल शरमिंदा होईपर्यंत त्याच्याकडे टक लावून पाहिले. नंतर अलीशाला रडू फुटले. ¹²हजाएलने त्याला विचारले, “तुम्ही का रडत आहात?”

अलीशाने सांगितले, “इझ्राएलवर तू अत्याचार करणार आहेस हे मला माहीत आहे म्हणून मला वाईट वाटते. त्यांची मजबूत नगरे तू जाळशील. आपल्या तलवारीने त्यांची तरूण माणसे कापून काढशील.

त्यांच्या लहान मुलांना ठार करशील त्यांच्या गरोदर बायकांना चिरशील.”

¹³हजाएल म्हणाला, “मी पडलो कुत्र्यासारखा क्षुद्र माणूस एक दुबळ्यामाणूस या मोठ्या गोष्टी मी कसल्या करणार!”

अलीशा म्हणाला, “तू आरामचा राजा होणार असे परमेश्वराने मला वर्तवले आहे.”

¹⁴मग हजाएल तिथून निघाला आणि आपल्या धन्याकडे आला. बेन-हदाद हजाएलला म्हणाला, “अलीशा तुला काय म्हणाला?”

हजाएल म्हणाला, “तुम्ही जगणार आहात असे अलीशाने मला सांगितले.”

हजाएलकडून बेन-हदादचा वध

¹⁵पण दुसऱ्या दिवशी हजाएलने एक रजई घेतली आणि पाण्यात ती भिजवली मग ती बेनहदादच्या तोंडावर टाकली. त्याने बेन-हदाद गुदमरला आणि मरण पावला. अशा प्रकारे हजाएल नवा राजा झाला.

यहोरामच्या कारकीर्दीची सुरवात

¹⁶यहोशाफाटचा मुलगा यहोराम यहूदाचा राजा होता. इझ्राएलचा राजा अहाब याचा मुलगा योराम याच्या कारकिर्दीचे पाचवे वर्ष चालू असताना यहोराम इझ्राएलच्या राज्यावर आला. ¹⁷त्यावेळी यहोराम बत्तीस वर्षांचा होता.

तू खात्रीने बरा होशील काही जुन्या हिब्रू प्रतीनुसार “तू यातून उठणार नाहीस” असे आहे.

यरूशलेमवर त्याने आठ वर्षे राज्य केले. ^{१८}पण इझ्राएलच्या इतर राजांप्रमाणेच यहोराम वागला. परमेश्वराच्या दृष्टीने गैर अशी कृत्ये त्याने केली. अहाबच्या घरचे लोक बागत तसाच तो वागला. त्याची बायको अहाबची मुलगी होती म्हणून त्याने तसे केले. ^{१९}पण परमेश्वराने आपला सेवक दावीद याला वचन दिलेले असल्यामुळे परमेश्वराने यहरूांचा नाश केला नाही. दावीदाच्या वंशातीलच कोणीतरी सतत गादीवर येईल असे वचन परमेश्वराने दावीदाला दिले होते.

^{२०}यहोरामच्या कारकिर्दीत अदोम यहूदापासून वेगळा झाला. अदोमी लोकांनी स्वतःच राजाची निवड केली.

^{२१}तेव्हा यहोराम आपले सर्व रथ घेऊन साईर येथे गेला. अदोमी सैन्याने त्याला वेढा घातला. यहोराम आणि त्याच्या बरोबरचे लोक यांनी त्यांच्यावर हल्ला चढवला आणि आपली सुटका केली. यहोरामचे लोक पळाले आणि घरी परतले. ^{२२}अशाप्रकारे अदोमी यहूदांच्या सत्ते पासून वेगळे झाले आणि अजूनही ते तसेच मुक्त आहेत.

सुमारस लिब्नानेही बंड केले आणि यहूदापासून ते मुक्त झाले.

^{२३}“यहूदाच्या राजांचा इतिहास” या ग्रंथात यहोरामने जे जे केले त्याची नोंद आहे. ^{२४}यहोराम मरण पावला आणि दावीद नगरात आपल्या पूर्वाजांसोबत त्याचे दफन झाले. यहोरामचा मुलगा अहज्या मग राज्य करू लागला.

अहज्याच्या कारकिर्दीची सुरवात

^{२५}इझ्राएलचा राजा अहाब याचा मुलगा योराम याच्या कारकिर्दीच्या बाराव्या वर्षी यहोरामचा मुलगा अहज्या यहूदाचा राजा झाला. ^{२६}त्यावेळी अहज्या बावीस वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेममध्ये एक वर्ष राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव अथल्या. इझ्राएलचा राजा अम्री याची ती मुलगी. ^{२७}परमेश्वराने जे करू नये म्हणून सांगितले ते ते अहज्याने केले. तो अहाबचा जावई होता. त्यामुळे अहाबच्या घराण्यातल्या लोकांसारखीच त्याची वागणूक होती.

हजाएलशी झालेल्या लढाईत योराम जखमी होतो

^{२८}अहाबचा मुलगा योराम याच्या बरोबर अहज्या रामोथ गिलाद येथे अरामचा राजा हजाएल याच्यावर चढाई करून गेला. अराम्यांनी योरामला जखमी केले. तेथे झालेल्या दुखापतीतून बरे होण्यासाठी म्हणून राजा योराम इझ्राएलला परत गेला. इज्रेलच्या प्रदेशात तो गेला. त्याला भेटायला यहोरामचा मुलगा अहज्या ही इज्रेलला गेला.

येहूचा अभिषेक करण्याचा अलीशाचा

एका संदेष्ट्याच्या मुलाला आदेश

९ अलीशाने, एका तरुण संदेष्ट्याला बोलावले अलीशा त्याला म्हणाला, “तयार हो आणि ही तेलालाची कुप्री बरोबर घे. रामोथ गिलाद येथे जा. ^२तेथे पोचल्यावर

निमशीचा मुलगा यहोशाफाट याचा मुलगा येहू याला शोधून काढ. मग आत जाऊन त्याला त्याच्या भावांमधून उठवून आतल्या खोलीत ने. ^३त्यानंतर ही तेलालाची कुप्री घेऊन त्याच्या मस्तकावर तेल ओत. तेव्हा ‘परमेश्वर म्हणतो की इझ्राएलचा राजा म्हणून मी तुला अभिषेक केला आहे,’ असे म्हण. एवढे झाले की धावत परत ये. तेथे थांब नकोस!”

^४तेव्हा हा तरुण संदेष्टा रामोथ गिलाद येते आला ^५तेथे पोचल्यावर त्याला सैन्यातील सरदार बसलेले आढळले. त्यांना तो म्हणाला, “तुमच्यासाठी एक निरोप आहे.”

येहू म्हणाला, “आम्ही सर्वच इथे आहोत. निरोप नक्की कुणासाठी आहे?”

तेव्हा तो तरुण म्हणाला, “हे सरदारा, तुझ्याशीच; माझे काम आहे.” ^६यावर येहू उठून घरात आला. त्या तरुण संदेष्ट्याने त्याच्या मस्तकावर तेलालाचा अभिषेक केला. येहूला तो म्हणाला, “इझ्राएलचा परमेश्वर देव म्हणतो, “इझ्राएलचा पुढचा राजा म्हणून मी तुला अभिषेक करत आहे. ^७तुमचा राजा अहाब याच्या घराण्याचा तू संहार करायस. अशा तऱ्हेने मी माझे सेवक, संदेष्टे, परमेश्वराचे सर्व सेवक यांच्या वधाचा सूड घेऊन ईजबेलला शासन करणार आहे. ^८म्हणजे अहाबचे घराणे नष्ट होईल. अहाबच्या घराण्यात एकही पुरुष संतान जिवंत राहणार नाही. मग ती इझ्राएलमधील मुक्त व्यक्ती असो की गुलाम. ^९नबाटचा मुलगा यराबाम तसेच अहीयाचा मुलगा बाशा यांच्या घराण्यासारखी अहाबच्या घराण्याची मी गत करून टाकीन. ^{१०}ईजबेलला इज्रेल भागात कुत्री खातील. तिचे दफन होणार नाही. एवढे बोलून हा तरुण संदेष्टा दार उघडून पळून गेला.”

येहूला राजा म्हणून सेवक घोषित करतात

^{११}येहू पुन्हा राजाच्या सरदारंमध्ये आला. तेव्हा त्यांच्यातला एकजण म्हणाला, “येहू, सर्व कुशल आहे ना? तो वेडा तुझ्याकडे कशाला आला होता?”

येहू त्यांना म्हणाला, “तो माणूस आणि त्याचं वेडपट बोलण तुम्हाला माहीत आहेच.”

^{१२}तेव्हा ते सर्व म्हणाले, “नाही, नाही खर काय झालं ते सांग. काय म्हणाला तो?” तेव्हा मग तो तरुण संदेष्टा काय म्हणाला ते येहूने सरदारांना सांगितले. येहू म्हणाला, “तो मला म्हणाला, ‘इझ्राएलचा राजा म्हणून परमेश्वराच्या सांगण्यावरून मी तुला अभिषेक करत आहे.’” ^{१३}हे ऐकून मात्र त्यांनी ताबडतोब आपले अंगरखे उतरवले, येहूच्या समोरच्या पायऱ्यांवर ते ठेवले आणि शिंग फुंकून येहू राजा झाला असल्याची घोषणा केली.

येहू इज्रेल येथे जातो

^{१४}निमशीचा मुलगा यहोशाफाट याचा मुलगा येहू याने योरामविरुद्ध कट रचला.

यावेळी, अरामचा राजा हजाएल याच्यापासून रामोथ-गिलादचे संरक्षण करण्यासाठी योराम सर्व इम्राएलसह झटत होता. ¹⁵राजा योरामने हजाएलशी झुंज घेतली होती. पण अरामी लोकांनी योरामला जायबंदी केले होते तेव्हा जखमा भरून येण्यासाठी तो इज्रेलला गेला होता.

तेव्हा येहू त्या सगळ्या सरदारांना म्हणाला, “नवीन राजा म्हणून मला तुमची मान्यता असेल तर ही बातमी नगरातून इज्रेलमध्ये जाऊ देऊ नका.”

¹⁶योराम इज्रेलमध्ये आराम करत होता. येहू रथात बसून इज्रेलला गेला. यहुदाचा राजा अहज्या देखील तेव्हा योरामला भेटायला इज्रेलला आला होता.

¹⁷इज्रेलमध्ये बुरुजावर एक पहारेकरी होता. त्याने येहूला मोठ्या जमावानिशी येताना पाहिले. तो म्हणाला, “मोठाच जमाव दिसतोय”

योरामने त्याला सांगितले, “कोणाला तरी घोड्यावरून त्यांच्याकडे पाठव. ते सद्भावाने येत आहेत का ते त्या स्वाराला विचारायला सांग.”

¹⁸तेव्हा एक सेवक घोड्यावरून येहूला सामोरा गेला. राजा योरामच्या वतीने त्याने येहूला विचारले, “तुमचे येणे शांततेचे आहे ना?”

येहू त्याला म्हणाला, “शांतीशी तुला कर्तव्य नाही. असा माझ्या मागेमाग ये.”

पहारेकऱ्याने योरामला सांगितले, “आपला तिकडे पाठवलेला माणूस अजून परत आलेला नाही.”

¹⁹तेव्हा योरामने दुसऱ्या घोडेस्वाराला पाठवले. तो येहूकडे आला आणि राजा योरामच्या वतीने सलोख्याचे अभिवादन केले.

येहू म्हणाला, “तुला सलोख्याशी काय करायचे आहे? असा माझ्या मागेमाग ये?”

²⁰पहारेकऱ्याने योरामला सांगितले, “संदेश घेऊन गेलेला दुसरा माणूसही परत आलेला नाही. रथ चालवणारा तर वेड्यासारखा भरधाव रथ हाकतो आहे. निमशीचा मुलगा येहू याच्यासारखीच पद्धत आहे. ²¹योरामने मग स्वतःचा रथ तयार ठेवण्यास सांगितले.”

तेव्हा सेवकाने योरामचा रथ आणला. इम्राएलचा राजा योराम आणि यहुदाचा राजा अहज्या या दोघांनी आपापले रथ येहूच्या दिशेने पळवले. इज्रेलचा नाबोथ याच्या शेतात त्यांची येहूशी गाठ पडली.

²²येहूला पाहून योरामने त्याला विचारले, “येहू तू शांततेसाठीच आला आहेस ना?” येहू म्हणाला, “तुझी आई ईजबेल हिचे व्यभिचार आणि चेटके चालू असेपर्यंत कसली आली आहे शांतता?”

²³योरामने ताबडतोब आपले घोडे वळवले आणि पळ काढण्याच्या तयारीत तो अहज्याला म्हणाला, “अहज्या, दगा आहे.” ²⁴पण येहूने सर्व शक्तीनिशी धनुष्य ओढून योरामचा बरोबर दोन बाहूंच्यामध्ये वेध घेतला. बाण

योरामच्या हृदयातून आरपार गेला. योराम रथात मरून पडला.

²⁵येहूने आपल्या रथाचा सारथी बिदकर याला सांगितले, “योरामचा मृतदेह उचल आणि तो इज्रेलचा नाबोथह्याच्या शेतात फेकून दे आपण दोघे, योरामचा बाप अहाब याच्याबरोबर बसून चाललो होतो तेव्हा हे असे घडणार असे परमेश्वराने सांगितले होते, ते आठवते ना? ²⁶परमेश्वर म्हणाला होता, ‘नाबोथ आणि त्याची मुले यांचे रक्त काल मला दिसले तेव्हा या शेतात मी अहाबला शिक्षा करीन.’ प्रत्यक्ष परमेश्वरच असे म्हणाला. तेव्हा उचल तो मृतदेह आणि परमेश्वराच्या म्हणण्याप्रमाणे दे टाकून त्या शेतात!”

²⁷यहुदाचा राजा अहज्या याने ते पाहिले आणि तेथून पळ काढला. मळ्यातल्या एका घराच्या बाजूने तो गेला. येहूने त्याचा पाठगाल केला. येहू म्हणाला, “अहज्याचाही वध करा.”

तेव्हा येहूच्या माणसांनी अहज्याला इब्राम जवळच्या गुराच्या रस्त्यावर जखमी केले. तेव्हा अहज्या मगिदोकडे पळाला पण तिथेच मरण पावला. ²⁸अहज्याच्या चाकरांनी त्याचा मृतदेह रथातून यरूशलेम येथे आणला. त्याचे त्यांनी दावीद नगरात त्याच्या पूर्वजांशेजारी दफन केले.

²⁹योरामचे इम्राएलचा राजा म्हणून अकरावे वर्ष चालू असताना अहज्या यहुदाचा राजा झाला होता.

ईजबेलचा निघून वध

³⁰येहू इज्रेलला आला ते ईजबेलने ऐकले. तिने चांगले प्रसाधन केले, केशभूषा केली आणि खिडकीत बसून बाहेर बघू लागली. ³¹येहूने नगरात प्रवेश केला. ईजबेल म्हणाली, “काय रे जिन्नी? त्याच्या सारखेच तू ही आपल्या स्वामीला मारलेस!”

³²येहूने वर खिडकीकडे पाहात म्हटले, “माझ्या बाजूने कोण आहे? बोला!”

तेव्हा खिडकीतून दोन तीन खोजांनी त्याच्याकडे पाहिले.

³³येहू त्यांना म्हणाला, “त्या ईजबेलला खाली फेका.”

तेव्हा त्या खोजांनी ईजबेलला खाली फेकून दिले. भिंतीवर आणि घोड्यांवर तिचे रक्त उडाले. घोडे तिच्यावरून चालून गेले. ³⁴येहू घरत शिरला आणि त्याने फराळाच्या पदार्थांचा समाचार घेतला. मग तो म्हणाला, “आता त्या शापित बाईला घ्या व तिचे दफन करा कारण ती राजकन्या होती.”

³⁵लोक तिला पुरायला पुढे झाले पण त्यांना तिच्या देहाचा पत्ता लागला नाही. फक्त तिचे शिर, पाय आणि हाताचे तळवे सापडले. ³⁶तेव्हा लोकांनी येऊन येहूला हे सांगितले. येहू त्यांना म्हणाला, “आपला सेवक एलिया तिथी याच्या मार्फत परमेश्वराने हेच सांगितले होते. एलिया म्हणाला होता, ‘इज्रेलच्या परिसरात ईजबेलचा देह कुन्नी खातील. ³⁷शेणखता सारखा तिचा देह

इज्रेलच्या भूमीवर पडेल. लोकांना तिचे प्रेत ओळखू येणार नाही.”

शोमरोनच्या वडीलध्यांच्यांना येहूचे पत्र

१० शोमरोनमध्ये अहाबला सत्तर मुलगे होते. शोमरोनमधील अधिकारी आणि वडीलधारी मंडळी यांना येहूने पत्रे पाठवली. तसेच ज्यांनी या अहाबच्या मुलाना वाढवले त्यांनाही पाठवली. पत्रात त्याने लिहिले. ^{२-३}“हे पत्र मिळाल्यावर तुमच्या धन्याच्या मुलांपैकी जो सगळ्यात गुणी आणि लायक मुलगा असेल त्याची निवड करा. रथ, घोडे इत्यादी तुमच्या जवळ आहेत. तुमचे वास्तव्यही मजबूत शहरात आहे. तुमच्याकडे शस्त्रास्त्रे आहेत. तुम्ही ज्या मुलाची निवड कराल त्याला त्याच्या बापाच्या सिंहासनावर बसवा. मग आपल्या धन्याच्या घराण्यासाठी लढा रू.”

^४पण हे वाचून ती अधिकारी आणि वडीलधारी मंडळी फारच घाबरली. ते सर्व म्हणाले, “योराम आणि अहज्या हे दोन राजे सुध्दा येहूला रोखू शकले नाहीत, तेव्हा आम्ही काय त्याला अडवणार?”

^५मग, अहाबच्या घराची देखभाल करणारा अधिकारी, नगराधिकारी, वडीलधारी मंडळी आणि त्या मुलांचे पालक यांनी येहूला खालील प्रमाणे संदेश पाठवला, “आम्ही तुझे सेवक आहोत. तू म्हणशील ते आम्ही करू. आम्ही कोणालाच राजा करत नाही. तुला योग्य वाटेल ते कर.”

शोमरोनच्या अधिकाऱ्यांकडून अहाबच्या मुलांची हत्या

^६येहूने मग त्या अधिकाऱ्यांना आपखी एक पत्र पाठवले. त्यात त्याने लिहिले, “तुमचा मला पाठिंबा असेल आणि तुम्ही माझ्या आज्ञेत असाल तर अहाबच्या मुलांचा शिरच्छेद करा. उरू साधारण याच वेळेला त्यांना माझ्याकडे आणा.”

अहाबला सत्तर मुले होती आणि नगरातील अधिकाऱ्यांकडे ती होती. त्या अधिकाऱ्यांनी त्यांना वाढवले होते. ^७या अधिकाऱ्यांना हे पत्र मिळाले तेव्हा त्यांनी या सर्वच्यासर्व सत्तर जणांना एकत्र आणून ठार केले. मग त्यांची मस्तके टोपल्यांमध्ये भरली. या टोपल्या इज्रेलला येहूकडे पाठवल्या. ^८निर्रोप्याने येऊन येहूला सांगितले, “या लोकांनी राजपुत्रांची मुंडकी आणली आहेत.”

त्याला येहू म्हणाला, “नगराच्या वेशीजवळ त्या मुंडक्यांचे दोन ढीग करून सकाळपर्यंत तिथे ठेवा.”

^९सकाळी येहू निघाला आणि लोकांपुढे उभा राहून त्यांना म्हणाला, “तुम्ही निरपराध आहात. मी माझ्या धन्याविरूद्ध कट रचून त्याला ठार केले. पण अहाबच्या या मुलांची हत्या कोणी केली? तुम्हीच त्यांना मारलेत. ^{१०}परमेश्वर बोलतो त्याप्रमाणेच सर्व घडते हे तुम्ही जाणून घेतले पाहिजे. अहाबच्या कुटुंबाबद्दल परमेश्वराने एलीयाकडून वदविले होते. आता परमेश्वराने आपण ज्या

गोष्टी करू म्हणून सांगितले होते त्या सर्व करून दाखवल्या आहेत.”

^{११}आणि येहूने इज्रेलमधल्या अहाबच्या सर्व कुटुंबियांना ठार केले. सर्व प्रतिष्ठित माणसे, जिवलग मित्र याजक यांची त्याने हत्या केली. अहाबच्या नातलगपैकी कोणीही जिवंत राहिले नाही.

अहज्याच्या नातलगांचा वध

^{१२}इज्रेल सोडून येहू शोमरोनला आला. वाटेत तो मेंढपाळांच्या तळावर थांबला. मेंढपाळ लोकर कातरतात त्या ठिकाणच्या एका घरत तो गेला. ^{१३}येहूदाचा राजा अहज्या याच्या नातेवाईकांना तो भेटला. येहूने त्यांची चौकशी केली, “तुम्ही कोण आहात?” ते म्हणाले, “आम्ही येहूदाचा राजा अहज्या याचे नातेवाईक. राजाची मुले आणि राजमातेची मुले यांची विचारपूस करायला आम्ही जात आहोत.”

^{१४}तेव्हा येहू आपल्या बरोबरच्या लोकांना म्हणाला, “यांना जिवंत ताब्यात घ्या.” तेव्हा येहूच्या लोकांनी त्यांना ताब्यात घेतले. ते सगळे मिळून बेचाळीस होते. बेथ एकेद जवळच्या विहिरीपाशी येहूने त्या सर्वांना ठार केले. येहूने कोणालाही जिवंत ठेवले नाही.

येहूची यहोनादाबशी भेट

^{१५}तिथून निघाल्यावर येहूला रेखाबचा मुलगा यहोनादाब भेटला. तो येहूला भेटायलाच निघाला होता. येहूने त्याचे कुशल विचारून म्हटले, “मी तुझा विश्वासू मित्र आहे, तसाच तूही आहेस ना?”

यहोनादाब म्हणाला, “होय, मी तुझा विश्वासू मित्र आहे.”

येहू म्हणाला, “तसे असेल तर मला तुझा हात दे.”

आणि येहूने त्याचा हात धरून त्याला आपल्या रथात घेतले.

^{१६}येहू यहोनादाबला म्हणाला, “चल माझ्या बरोबर. परमेश्वराबद्दल मला किती उत्कटता आहे ती बघ.”

तेव्हा यहोनादाब येहूबरोबर त्याच्या रथातून निघाला.

^{१७}शोमरोनला पोचल्यावर येहूने अहाबचे जे कोणी कुटुंबीय अजून जिवंत होते त्या सर्वांना मारले. एलीयाला परमेश्वराने सांगितले होते ते सर्व येहूने केले.

बाल देवतेच्या पूजकांना येहू बोलावतो

^{१८}येहूने मग सर्वांना एकत्र बोलावले. त्यांना तो म्हणाला, “अहाबने बालची थोडी सेवा केली. पण येहू मात्र बालची बरीच सेवा करणार आहे. ^{१९}आता बालच्या सर्व पुरोहितांना आणि संदेष्ट्यांना बोलावून घ्या. तसेच जे जे बालची पूजा करतात त्यांनाही बोलावा. यात कोणीही गैरहजर असता कामा नये. बालसाठी मला मोठा यज्ञ करायचा आहे. इथे जो येणार नाही त्याला मी ठार करीन हे नक्की.”

येहूची ही सर्व बतावणी होती. त्याला बालच्या पूजकांचा संहार करायचा होता. ²⁰येहू म्हणाला, “बालसाठी पवित्र मेळ्याची तयारी करा.” तेव्हा पुरोहितांनी त्याची घोषणा केली. ²¹येहूने मग इझ्राएलभर संदेश पाठवला. बालचे समस्त पूजक जमले. एकही मागे राहिला नाही. बालच्या देवळात ते आल्यावर देऊळ भरून गेले.

²²वस्त्र भांडार सांभाळणाऱ्याला येहू म्हणाला, “बालच्या या सर्व पूजकांसाठी वस्त्रे दे.” तेव्हा त्याने सर्वांसाठी वस्त्रे दिली.

²³मग येहू आणि रेखाबचा मुलगा यहोनादाब बालच्या देवळात शिरले. येहू तेथे जमलेल्या बालच्या सर्व पूजकांना म्हणाला, “तुमच्यात कोणी परमेश्वराचा सेवक नाही ना ते एकदा पाहून खात्री करून घ्या. बालची पूजा करणारेच सर्व इथे आहेत ना ते पाहा.” ²⁴यज्ञ आणि होमार्पणे करण्यासाठी बालचे सर्व पूजक बालच्या देवळात शिरले.

बाहेर येहूने ऍशीजणांना तयार ठेवले होते. त्यांना येहूने सांगितले होते, “कोणालाही आतून निसटू रूयचे नाही. एखादा कोणी गेलाच तर त्याला जाऊ देणाऱ्याला आपला जीव गमवावा लागेल.”

²⁵स्वतः यज्ञात होमबली अर्पण केल्यावर लगेच हुज्यांना आणि सरदारंना येहूने सांगितले, “आता, आत जा आणि बालची पूजा करणाऱ्यांना ठार करा. कोणालाही देवळातून जिवंत बाहेर येऊ देऊ नका.”

तेव्हा सरदारांनी धारदार तलवारींनी सर्व पूजकांना ठार केले. त्यांनी आणि हुज्यांनी बाल देवतेच्या पूजकांचे मृतदेह बाहेर टाकले ते बालदेवळाच्या गर्भगृहात गेले. ²⁶स्मृतिस्तंभ त्यांनी उखडून टाकले आणि देऊळ जाळले. ²⁷बालच्या स्मृतिस्तंभाचा त्यांनी चुराडा केला बालच्या देवळाचाही विध्वंस केला. त्या देवळाचे त्यांनी प्रसाधनगृह करून टाकले. अजूनही लोक त्याचा तसाच वापर करतात.

²⁸अशा प्रकारे इझ्राएलमधली बालची पूजा येहूने मोडून काढली. ²⁹पण नबाटचा मुलगा यराबाम याने जी पापे इझ्राएलला करायला लावली त्यापासून येहू पूर्णपणे परावृत्त झाला नाही. बेथेल आणि दान इथली सोन्याची वासरे त्याने उध्वस्त केली नाहीत.

इझ्राएलवर येहूचे राज्य

³⁰परमेश्वर येहूला म्हणाला, “तू चांगली कामगिरी केलीस. माझ्या मते जे उचित तसेच तू वागलास. अहाबच्या कुटुंबाचा मला हव्या त्या पध्दतीने तू विध्वंस केलास. तेव्हा आता तुझ्या पुढच्या चार पिढ्या इझ्राएलवर राज्य करतील. ³¹पण परमेश्वराच्या नियमांना अनुसरून मनःपूर्वक वर्तन ठेवणे येहूला जमले नाही. यराबामच्या ज्या दुष्कृत्यांमुळे इझ्राएल पापाच्या गर्तेत गेला ते करण्यापासून तो स्वतःला थोपवू शकला नाही.”

हजाएलकडून इझ्राएलचा पराभव

³²याचवेळी परमेश्वराने इझ्राएल प्रदेशाचे लचके तोडायला सुरुवात केली. अरामचा राजा हजाएल याने इझ्राएलच्या सर्व सीमांवर पराभव केला. ³³यार्देन नदीच्या पूर्वेकडील प्रदेश त्याने जिंकला गाद, रऊबेन आणि मनश्शे यांच्या कुटुंबांच्या ताब्यांतील प्रदेशासकट सगळा गिलाद त्यात आला. तसेच अर्णोन खोऱ्यातील अरोएर पासून गिलाद आणि बाशानपर्यंतचा प्रदेश हजाएलने जिंकला.

येहूचा मृत्यू

³⁴“इझ्राएलच्या राजांचा इतिहास” या पुस्तकात येहूच्या इतर पराक्रमांची नोंद आहे. ³⁵येहू मरण पावला आणि आपल्या पूर्वजांना मिळाला. लोकांनी त्याचे दफन शोमरोनमध्ये केले. येहूचा मुलगा यहोआहाज त्यानंतर इझ्राएलचा राजा झाला. ³⁶येहूने शोमरोन मधून इझ्राएलवर अठ्ठावीस वर्षे राज्य केले.

अथल्या यहूदामध्ये राजाच्या सर्व मुलांचा वध करणे

11 अथल्या ही अहज्याची आई. आपला मुलगा मरण पावला हे पाहिल्यावर ती उठली आणि सर्व राजघराण्याची तिने हत्या केली.

²यहोशेबा ही राजा योरामची मुलगी आणि अहज्याची बहीण. योवाश हा राजाच्या अनेक मुलांपैकी एक. इतर मुलांची हत्या होत असताना यहोशेबाने योवाशला बाजूला घेतले आणि आपल्या झोपायच्या खोलीत लपवून ठेवले. तिने योवाश आणि त्याची दाई यांना लपवले. यहोशेबा आणि ती दाई यांनी योवाशला अथल्याच्या तावडीतून सोडवले म्हणून तो मारला गेला नाही.

³योवाश आणि यहोशेबा मग परमेश्वराच्या मंदिरात लपून राहिले. योवाश तिथे सहा वर्षे राहिला. यहूदावर अथल्याचे राज्य होते.

⁴सातव्या वर्षी महायाजक यहोयादाने अधिकाऱ्यांना बोलावून घेतले. परमेश्वराच्या मंदिरात त्या सगळ्यांना बोलावले आणि यहोयादाने त्यांच्याशी एक करार करून त्यांच्याकडून शपथ घेतली मग योवाश या राजपुत्राला त्यांच्यापुढे आणले.

⁵यहोयादाने त्यांना एक आज्ञा केली. तो म्हणाला, “तुम्हाला आता मी सांगतो तसे करायचे आहे. प्रत्येक शब्बाथला तुमच्यापैकी एकतृतीयांश लोकांनी आत यायचे. राजाचे त्याच्या घरात तुम्ही संरक्षण करायचे. ⁶दुसऱ्या एकतृतीयांश लोकांच्या गटाने सूर्य वेशीवर थांबायचे. आणि तिसऱ्या एकतृतीयांश गटाने पहारेकऱ्यांच्या मागे राहायचे. योवाशच्या मागे तुमची अशी संरक्षक भिंत होईल. ⁷प्रत्येक शब्बाथ दिवसाच्या अखेरीला तुमच्यापैकी दोनतृतीयांश लोक परमेश्वराच्या मंदिराचे रक्षण करतील आणि राजा योवाशला संरक्षण देतील. ⁸राजा योवाश जिथे जिथे जाईल

तिथे तिथे सर्ववेळ तुम्ही त्याच्याबरोबर राहिले पाहिजे. तुम्ही त्याच्याभोवती कडे करावे. प्रत्येक पहारेकऱ्याच्या हातात शस्त्र असेल आणि कोणीही आपल्या फार जवळ आल्यास तुम्ही त्याला मारून टाकावे.”

^९याजक यहोयाद याने ज्या ज्या आज्ञा दिल्या त्या सर्वांचे त्या अधिकाऱ्यांनी पालन केले. प्रत्येक अधिकाऱ्याने आपल्या माणसांना बरोबर घेतले. एका गटाने शनिवारी राजाचे रक्षण करायचे होते. आठवड्यात इतर दिवस बाकीचे गट ते काम करणार होते. हे सर्व लोक यहोयादाकडे गेले. ^{१०}यहोयादाने भाले आणि ढाली अधिकाऱ्यांच्या हवाली केल्या. दावीदाने परमेश्वराच्या मंदिरात ठेवलेली शस्त्रे ती हीच. ^{११}मंदिराच्या डाव्या टोकापासून उजव्या टोकापर्यंत हे रखवालदार हातात आपापली शस्त्रे घेऊन उभे राहिले. ते वेदी आणि मंदिर यांच्याभोवती तसेच राजा मंदिरात येई तेव्हा त्याच्या भोवती उभे राहात.

^{१२}या सर्वांनी योवाशला बाहेर काढले. त्याला त्यांनी मुकुट घातला आणि राजा व देव यांच्यातील करारलेख त्याला दिला. मग त्यांनी त्याला अभिषेक केला व राजा केले मग टाव्यां वाजवून त्यांनी “राजा चिरायु होवो” म्हणून जयघोष केला. ^{१३}हुज्यांचा आणि लोकांचा हा गलबला राणी अथल्याच्या कानावर गेला. तेव्हा ती परमेश्वराच्या मंदिरापाशी गेली.

^{१४}राजाची रीतीप्रमाणे स्तंभाजवळ उभे राहायची जी जागा तिथे अथल्याने राजाला उभे असलेले पाहिले. नेते आणि लोक कर्ण वाजवीत आहेत हे ही तिने पाहिले. लोकांना खूप आनंद झालेला आहे हे तिच्या लक्षात आले. कर्ण्यांचा आवाज ऐकून तिने नाराजी प्रदर्शित करण्याकरता आपली वस्त्रे फाडली आणि ती “फितुरी! फितुरी!” म्हणून ओरडू लागली.

^{१५}हुज्यांवरील अधिकाऱ्यांना याजक यहोयादाने आज्ञा दिली, “अथल्याला मंदिराच्या आवाराबाहेर काढावे. तिच्या अनुयायांचा वध करावा. मात्र परमेश्वराच्या मंदिरात तो करू नये.”

^{१६}पहारेकऱ्यांनी मग तिला पकडले आणि घोडे ज्या दारातून आत येत असत त्या दाराने तिला बाहेर काढून तिच्या त्यांनी वध केला.

^{१७}यहोयादाने नंतर परमेश्वर, राजा आणि लोक यांच्यात करार केला. राजा आणि लोक या दोघांवरही परमेश्वराची सत्ता आहे असे त्या करारात होते. यहोयादाने या खेरीज राजा आणि लोक यांच्यातही एक करार केला. राजाची लोकांबाबत असलेली कर्तव्ये त्यात होती. तसेच लोकांनी राजाचे आज्ञापालन आणि अनुयायित्व करावे असे ही त्यात म्हटले होते.

^{१८}या नंतर सर्व लोक बाल या देवतेच्या देवळात गेले. त्यांनी बालच्या मूर्तीची तसेच तेथील वेरूंची नासधूस, मोडतोड केली. त्यांचे तुकडेतुकडे केले बालचा याजक मत्तान याला वेरूंसमोरच लोकांनी ठार केले.

याजक यहोयाद याने परमेश्वराच्या मंदिरावर पहारेकरी नेमले. ^{१९}सर्व लोकांना घेऊन तो परमेश्वराच्या मंदिराकडून राजाच्या निवासस्थानी गेला. राजाचे विशेष सुरक्षा सैनिक आणि अधिकारी राजाबरोबर होते. त्यांच्यापाठोपाठ बाकीचे लोक गेले. राजमहालाच्या प्रवेशद्वारापर्यंत ते गेले. राजा योवाश मग सिंहासनावर बसला. ^{२०}लोक आनंदात होते आणि नगरात शांतता नांदत होती. महालाजवळच राणी अथल्या तलवारीने मारली गेली.

^{२१}योवाश राजा झाला तेव्हा सात वर्षांचा होता.

योवाशच्या सत्तेची सुरुवात

१२ येहू इम्राएलचा राजा झाल्याच्या सातव्या वर्षी योवाश (म्हणजेच यहोआश) याच्या सत्तेला सुरुवात झाली. योवाशने येरूशलेममध्ये चाळीस वर्षे राज्य केले. योवाशच्या आईचे नाव सिब्या, ती बैर-शेबा इथली होती. ^२योवाशचे वर्तन परमेश्वराच्या दृष्टीने उचित असेच होते. त्याने आयुष्यभर परमेश्वराचे ऐकले. याजक यहोयाद याने शिकवले तसे तो वागत होता. ^३पण उंचवट्यावरील पुजास्थळांना त्याने धक्का लावला नाही. लोक यज्ञ करायला, धूप जाळायला तिथे जातच राहिले.

मंदिर दुरुस्तीची योवाशची आज्ञा

^{४-५}योवाश याजकांना म्हणाला, “परमेश्वराच्या मंदिराची आर्थिक स्थिती चांगली आहे. लोकांनी मंदिराला बरेच काही दिले आहे. शिरगणती झाली तेव्हा लोकांनी कर भरला. केवळ इच्छेखातरही लोकांनी पैसे दिले. तुम्ही याजकांनी आता त्या पैशाचा विनियोग परमेश्वराच्या मंदिराच्या दुरुस्तीसाठी करायला हवा. प्रत्येक याजकाने आपापल्या यजमानांकडून मिळालेले पैसे या कामी वापरले पाहिजेत. परमेश्वराच्या मंदिरात काही मोडतोड झाली असेल तर या पैशातून तिची दुरुस्ती व्हावी.”

^६तरीही याजकांनी काहीही सुरू केले नाही. योवाशचे राजा म्हणून तेविसावे वर्ष चालू होते तोपर्यंत याजकांनी मंदिराची दुरुस्ती केलेली नव्हती. ^७तेव्हा मात्र योवाशने यहोयाद आणि आपणखी काही याजक यांना बोलावणे पाठवले. त्यांना तो म्हणाला, “अजूनही तुमच्या हातून मंदिराची दुरुस्ती का झाली नाही? आता आपापल्या लोकांकडून पैसे घेणे आणि ते पैसे वापरणे बंद करा. त्या पैशाचा विनियोग मंदिराच्या दुरुस्तीसाठीच झाला पाहिजे.”

^८याजकांनी लोकांकडून पैसे घेण्याचे थांबवण्याबद्दल आपली सहमती दर्शवली खरी पण मंदिराची दुरुस्ती करायची नाही असेही ठरविले. ^९तेव्हा यहोयाद या याजकाने एक पेटी घेतली आणि तिच्या झाकणाला एक भोक ठेवले. ही पेटी त्याने वेदीच्या दक्षिण बाजूला ठेवली. लोक परमेश्वराच्या मंदिरात शिरल्याबरोबर ती पेटी दाराशीच होती. काही याजक उंबरठ्यापाशीच असत आणि

लोकांनी परमेश्वराला वाहिलेले पैसे ते उचलून या पेटीत टाकत.

¹⁰मग लोकही मंदिरात आल्यावर पेटीतच पैसे टाकत. राजाचा चिटणीस आणि मुख्य याजक अधून मधून येत आणि पेटीत बरेच पैसे साठलेले दिसले की ते पैसे काढून घेत. थैल्यांमध्ये भरून ते मोजत. ¹¹मग दुरुस्तीचे काम करणाऱ्या मजुरांना ते पैसे देत. त्यात सुतार होते तसेच परमेश्वराच्या मंदिराचे काम करणारे इतर गवंडीही होते.

¹²दगड फोडणारे, दगडाचे घडीव चिरे बनवणारे यांना देण्यासाठी तसेच लाकूड विकत घेणे दगड घडणे आणि दुरुस्तीचे इतर सामान विकत घेण्यासाठी हे पैसे वापरले जात.

¹³⁻¹⁴लोक परमेश्वराच्या मंदिरासाठी पैसे देत. पण याजकांना ते चांदीची उपकरणी, कातऱ्या, वाडगे, कर्णे, सोन्या-चांदीची तबके यासाठी वापरता येत नव्हते, तर कारागिरांनाच ते पैसे दिले जात. त्या पैशाने ते मंदिराची दुरुस्ती करत.

¹⁵कोणीही त्या पैशाची मोजदाद केली नाही की त्या पैशाचा हिशेब कारागिरांना विचारला नाही इतके ते कारागीर विश्वासू होते.

¹⁶आपल्याहातून घडलेल्या अपराधांचे, पापांचे परिमार्जन व्हावे यासाठी अर्पणे करण्यासाठी लोक येत तेव्हा ते पैसे देत, पण हा पैसा कारागिरांना देण्यासाठी वापरला जात नसे. तो याजकांचा होता.

योवाश हजाएलपासून यरूशलेमचे रक्षण करतो

¹⁷हजाएल अरामचा राजा होता. तो गथवर स्वारी करून गेला. गथचा त्याने पाडाव केला आणि तो यरूशलेमवर चढाई करायचा विचार करू लागला.

¹⁸योवाशच्या आधी त्याचे पूर्वज यहोशाफाट, यहोराम आणि अहज्या हे यहुदाचे राजे होते. त्यांनी परमेश्वराला बऱ्याच गोष्टी अर्पण केल्या होत्या. त्या मंदिरातच होत्या. योवाशनेही बरेच काही परमेश्वराला दिले होते. योवाशने ती सर्व चीजवस्तू, घरातील तसेच मंदिरातील सोने बाहेर काढले. या मौल्यवान गोष्टी त्याने अरामचा राजा हजाएल याला पाठवल्या. यरूशलेमला त्यांची भेट झाली. हजाएलने त्या शहराविरुद्ध लढाई केली नाही.

योवाशचा मृत्यू

¹⁹“यहुदाच्या राजांचा इतिहास” या ग्रंथात योवाशच्या थोर कृत्यांची नोंद आहे.

²⁰योवाशच्या कारभार्यांनी योवाशविरुद्ध कट केला. शिल्ला येथे जाणाऱ्या रस्त्यावरील मिल्लोच्या घरात त्यांनी योवाशचा वध केला. ²¹शिमाथचा मुलगा योजारवार आणि शोमरचा मुलगा यहोजाबाद हे योवाशचे कारभारी होते. त्यांनी हे कृत्य केले.

दावीद नगरात लोकांनी योवाशला त्याच्या पूर्वजांसमवेत पुरले. योवाशचा मुलगा अमस्या त्याच्यानंतर राज्य करू लागला.

यहोआहाजच्या कारकिर्दीला सुरुवात

13 येहुदाचा मुलगा यहोआहाज शोमरोन मधून इझ्राएलवर राज्य करू लागला. अहज्याचा मुलगा योवाश यहुदात राज्यावर आल्याला तेविसावे वर्ष चालू होते तेव्हाची ही हकीकत. यहोआहाजने सतरा वर्षे राज्य केले.

²परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट अशा गोष्टी यहोआहाजने केल्या. नबाटचा मुलगा यराबाम याने इझ्राएलला जी पापे करायला लावली तीच यहोआहाजने केली, त्यात खंड पडू दिला नाही. ³मग परमेश्वराचा इझ्राएलवर कोप झाला. अरामचा राजा हजाएल आणि हजाएलचा मुलगा बेनहदाद यांच्या हाती परमेश्वराने इझ्राएलची सत्ता सोपवली.

इझ्राएली लोकांवर परमेश्वराची दया

⁴तेव्हा यहोआहाजने मदतीसाठी परमेश्वराची याचना केली. देवानेही त्याची विनंती ऐकली. अरामच्या राजाने इझ्राएली लोकांचा केलेला छळ आणि इझ्राएलच्या हाल अपेष्टा परमेश्वराने पाहिल्या होत्या.

⁵त्यातून इझ्राएलला तारण्यासाठी परमेश्वराने एकाला पाठवले. तेव्हा मग अराम्यांच्या हातून इझ्राएलींची मुक्तता झाली आणि इझ्राएली लोक पूर्वीप्रमाणेच आपापल्या मुक्कामी परतले. ⁶तरीही यराबामच्या घराण्याने जी पापे इझ्राएल लोकांना करायला लावली ती करायचे काही त्यांनी सोडले नाही. यराबामची सर्व पापाचरणे त्यांनी चालूच ठेवली शोमरोनमध्ये अशेरा देवतेचे स्तंभ त्यांनी ठेवलेच.

⁷अरामच्या राजाने यहोआहाजच्या सैन्याचा पराभव केला. सैन्यातील बहुतेक लोकांना त्याने ठार केले. फक्त पन्नास घोडेस्वार, दहा रथ आणि दहा हजारांचे पायदळ एवढेच शिल्लक ठेवले. खव्व्यातील धान्याच्या मळणीच्या वेळी उडून जाणाऱ्या फोलकटाप्रमाणे यहोआहाजच्या सैनिकांची अवस्था होती. ⁸“इझ्राएलच्या राजांचा इतिहास” या पुस्तकात यहोआहाजने केलेली थोर कृत्ये लिहून ठेवली आहेत. ⁹पुढे यहोआहाज मरण पावला आणि पूर्वजांसमवेत त्याचे दफन झाले. शोमरोनमध्ये लोकांनी त्याला पुरले. त्याचा मुलगा योवाश (किंवा यहोआश) त्याच्या जागी राज्य करू लागला.

योवाशची इझ्राएलचा राजा म्हणून कारकीर्द

¹⁰यहोआहाजचा मुलगा योवाश शोमरोनमध्ये इझ्राएलचा राजा झाला. यहुदाचा राजा योवाश याचे ते सदतिसावे वर्ष होते. योवाशने इझ्राएलवर सोळा वर्षे राज्य केले. ¹¹परमेश्वराने जे जे करू नका म्हणून सांगितले ते सर्व

त्याने केले. नबाटचा मुलगा यराबाम याने इझ्राएलला जी पापे करायला लावली ती करण्याचे योवाशने सोडले तर नाहीच, उलट तोही त्याच मार्गाने गेला. ¹²इझ्राएलच्या राजांचा इतिहास या पुस्तकात, योवाशने केलेले पराक्रम आणि यहूदाचा राजा अमस्या याच्याशी झालेल्या लढाया यांची हकीकत आलेली आहे. ¹³योवाशच्या निधनानंतर त्याचे आपल्या पूर्वजांशेजारी दफन झाले. यराबाम सिंहासनावर आला आणि योवाशचे शोमरोनमध्ये इझ्राएलच्या राजांबरोबर दफन झाले.

योवाश अलीशाला भेटतो

¹⁴अलीशा आजारी पडला. त्या आजारातच पुढे तो मरण पावला. इझ्राएलचा राजा योवाश त्याला भेटायला गेला. अलीशाबद्दल दुःखातिश्याने त्याला रडू आले. योवाश म्हणाला, “माझ्या बापा, माझ्या बापा, ही इझ्राएलच्या रथांची आणि घोड्यांची वेळ आहे का?” *

¹⁵अलीशा योवाशाला म्हणाला, “धनुष्य आणि काही बाण घे.”

तेव्हा योवाशने धनुष्य व काही बाण घेतले ¹⁶अलीशा मग राजाला म्हणाला, “धनुष्यावर हात ठेव.” योवाशने त्याप्रमाणे केले. अलीशाने मग आपले हात राजाच्या हातांवर ठेवले. ¹⁷अलीशा त्याला म्हणाला, “पूर्वेकडची खिडकी उघड.” योवाशने खिडकी उघडली. तेव्हा अलीशाने त्याला बाण मारायला सांगितले.

योवाशने बाण सोडला. अलीशा त्याला म्हणाला, “परमेश्वराचा हा विजयाचा तीर होय. अरामवरील विजयाचा बाण. अफेक येथे तू अराम्यांचा पाडाव करशील, त्यांना नेस्तनाबूत करशील.”

¹⁸अलीशा पुढे म्हणाला, “बाण घे.” योवाशने ते घेतले. अलीशाने मग इझ्राएलच्या राजाला भूमीवर बाण मारायला सांगितले.

योवाशने जमिनीवर तीन बाण मारले. मग तो थांबला. ¹⁹अलीशा संदेष्टा योवाशवर रागावला. तो त्याला म्हणाला, “तू पाच सहावेळा तरी मारायला हवे होतेस. तरच तू अराम्यांना पुरते नेस्तनाबूत करू शकला असतास. आता तू फक्त तीनदाच त्यांचा पराभव करशील.”

अलीशाच्या कबरवरचा चमत्कार

²⁰अलीशाने देह ठेवला आणि लोकांनी त्याला पुरले.

पुढे वसंतात मवाबी सैन्यातील काहीजण इझ्राएलला आले. लढाईनंतर लूट करायला ते आले होते. ²¹काही इझ्राएली लोक एका मृताला पुरत असताना त्यांनी या सैनिकांना पाहिले. तेव्हा त्या लोकांनी अलीशाच्या कबरीतच तो मृतदेह टाकला आणि पळ काढला. अलीशाच्या अस्थींना

त्या देहाचा स्पर्श होताच तो मृत पुन्हा जिवंत झाला आणि आपल्या पायावर उभा राहिला.

योवाश अराम्यांकडून इझ्राएल नगरे जिंकून घेतो

²²यहोआहाजच्या कारकिर्दीमध्ये अरामचा राजा हजाएल याने इझ्राएलचा छळ केला होता. ²³पण परमेश्वरालाच इझ्राएलची दया आली. इझ्राएलवर त्याने आपली कृपादृष्टी वळवली. अब्राहाम, इसहाक आणि याकोब यांच्याशी त्याने केलेल्या करारामुळे त्याने हे केले. परमेश्वराला इझ्राएल लोकांचा समूळ नाश करायचा नव्हता. त्याला त्यांना अरूप टाकून रूपाचे नव्हते.

²⁴अरामचा राजा हजाएल मरण पावला. त्याच्यानंतर बेन-हदाद राज्य करू लागला. ²⁵मृत्यूपूर्वी हजाएलने योवाशचे वडील यहोआहाज ह्यांच्या कडून युध्दात काही नगरे हस्तगत केली होती. पण योवाशने ती आता हजाएलचा मुलगा बेन-हदाद याच्याकडून परत मिळवली. योवाशने बेनहदादचा तीनदा पराभव केला आणि इझ्राएलची नगरे जिंकून घेतली.

अमस्याचे यहूदावर राज्य

14 योवाशचा मुलगा अमस्या यहूदाचा राजा झाला. तेव्हा इझ्राएलचा राजा यहोआहाज याचा मुलगा योवाश गादीवर आल्याला दुसरे वर्ष होते. ²अमस्या राज्य करू लागला तेव्हा पंचवीस वर्षांचा होता. अमस्याने यरूशलेममध्ये एकोणतीस वर्षे राज्य केले. अमस्याच्या आईचे नाव यहोअदान. ही यरूशलेमची होती. ³परमेश्वराच्या दृष्टीने जे उचित तेच अमस्याने केले. पण त्याबाबतीत तो आपला पूर्वज दावीद याच्या इतका पूर्णत्वाला गेला नाही. आपले वडील योवाश यांनी केले तेच अमस्याने केले.

⁴त्याने उंचवट्यावरील पुजास्थळे नष्ट केली नाहीत. त्या ठिकाणी अजूनही लोक यज्ञ करीत तसेच धूप जाळीत.

⁵राज्यावर त्याची चांगली पकड असातानाच, आपल्या वडीलांचे मारेकरी असलेल्या अधिकाऱ्यांचा त्याने वध केला. ⁶पण त्या मारेकऱ्यांच्या मुलांना त्याने मारले नाही कारण मोशेच्या नियमशास्त्रात याबद्दलचे नियम सांगितलेले आहेत. मोशेच्या नियमशास्त्रात परमेश्वराने पुढील आज्ञा सांगितलेली आहे: “मुलांच्या गुन्ह्या करिता आईवडिलांना मृत्युदंड देता कामा नये. तसेच, आईवडिलांनी जे केले त्याबद्दल मुलांना मारले जाऊ नये. अपराधाचे शासन अपराध करणाऱ्यालाच व्हावे.”

⁷मिठाच्या खोऱ्यात अमस्याने दहाहजार अदोम्यांना मारले. या लढाईत सेला नगर त्याने घेतले आणि त्याचे नाव “यकथेल” ठेवले अजूनही ते त्याच नावाने ओळखले जाते.

माझ्या बापा ... वेळ आहे का? “देवाने तुम्हाला हिरावून नेण्याची काही वेळ आहे?” असा याचा अर्थ पाहा 1 राजे 2:12.

अमस्याची योवाशवर चढाई करण्याची इच्छा

⁸इझ्राएलचा राजा येहू याचा मुलगा यहोआहाज त्याचा मुलगा योवाश याच्याकडे अमस्याने संदेश पाठवला. संदेशात म्हटले होते, “ऊठ, समोरसमोर एकमेकांना भिडून आपण लढू.”

⁹तेव्हा योवाशने यहुदाचा राजा अमस्या याला उत्तर पाठवले की, “लबानोनमधल्या काटेरी झुडुपाने लबानोनमधल्या गंधसरूच्या वृक्षाला निरोप पाठवला, “तुझ्या मुलीला माझ्या मुलाची बायको करून घ्यायचे आहे.” पण लबानोनमधला एक वन्यपशू वाटेने जाताना त्या काटेरी झुडुपाला तुडवून पुढे गेला. ¹⁰अदोमचा तू पराभव केलास हे खरे पण त्या विजयाने तू उन्मत्त झाला आहेस. पण आहेस तिथेच राहून बढाया मार. स्वतःला संकटात लोटून नको. हे ऐकले नाहीस तर तुझा आणि तुझ्याबरोबर यहुदाचाही पाडाव होईल.”

¹¹योवाशच्या या इश्याकडे अमस्याने दुर्लक्ष केले. तेव्हा यहुदातील बेथ-शेमेश या ठिकाणी इझ्राएलचा राजा योवाश यहुदाचा राजा अमस्या याच्या समोर लढाईला उभा ठाकला. ¹²इझ्राएलने यहुदाचा पराभव केला. यहुदातील एकूण एक सर्व माणसांनी आपापल्या तंबूत पळ काढला. ¹³अहज्यापुत्र योवाशचा मुलगा यहुदाचा राजा अमस्या याला इझ्राएलचा राजा योवाश याने बेथशेमेश येथे अटक केले. योवाशने अमस्याला यरूशलेम येथे आणले. तेथे पोचल्यावर यरूशलेमच्या तटबंदीला योवाशने एफ्राईमच्या दरवाज्यापासून कोपण्यातील दरवाजापर्यंत जवळ जवळ सहाशे फुटांचे खिंडार पाडले.

¹⁴पण परमेश्वराच्या मंदिरातील आणि राजवाड्याच्या खजिन्यातील सोने, चांदी आणि सर्व पात्रे योवाशने लुटली. तसेच तेथील सर्व माणसांना बंदिवान केले. मगच तो शोमरोनला परतला.

¹⁵यहुदाचा राजा अमस्या याच्याशी झालेल्या या लढाईतील पराक्रमाबरोबरच योवाशने केलेल्या इतर महान कृत्यांचीही नोंद “इझ्राएलच्या राजांचा इतिहास” मा पुस्तकात केलेली आहे. ¹⁶योवाश मरण पावला आणि आपल्या पूर्वजांना जाऊन मिळाला. इझ्राएलच्या राजांशेजारी शोमरोनमध्ये त्याचे दफन झाले. योवाशनंतर त्याचा मुलगा यराबाम गादीवर आला.

अमस्याचा मृत्यू

¹⁷इझ्राएलचा राजा यहोआहाज याचा मुलगा योवाश याच्या मृत्यूनंतर अमस्या पंधरा वर्षे जिवंत होता. ¹⁸त्याने केलेल्या सर्व थोर कृत्यांची नोंद “यहुदाच्या राजांचा इतिहास” या पुस्तकात केलेली आहे. ¹⁹अमस्याविरूद्ध यरूशलेममध्ये लोकांनी कट केला. तेव्हा अमस्या लाखीश येथे पळाला. पण लोकांनी माणसे पाठवून त्याचा लाखीशपर्यंत पाठलाग केला. आणि त्यांनी अमस्याचा तेथे वध केला. ²⁰लोकांनी अमस्याचा मृतदेह घोड्यावर लादून परत आणला.

दावीदनगरात यरूशलेम येथे आपल्या पूर्वजांच्या समवेत त्याचे दफन झाले.

यहुदावर अजण्याचा अंमल

²¹मग यहुदाच्या सर्व लोकांनी अजण्याला राजा केले. अजण्या तेव्हा सोळा वर्षांचा होता. ²²राजा अमस्याच्या निधनानंतर त्याला त्याच्या पूर्वजांशेजारी दफन करण्यात आले. अजण्याने एलाथची पुन्हा उभारणी केली आणि एलाथ यहुदाच्या स्वाधीन केले.

दुसरा यराबाम याची इझ्राएलवर सत्ता

²³इझ्राएलचा राजा योवाश याचा मुलगा यराबाम शोमरोनमध्ये राज्य करू लागला तेव्हा यहुदाचा राजा योवाश याचा मुलगा अमस्या याच्या कारकिर्दीचे पंधरावे वर्ष होते. यराबामने एके चाळीस वर्षे राज्य केले. ²⁴यराबामने परमेश्वराच्या दृष्टीने गैर अशी कृत्ये केली. नबाटचा मुलगा यराबाम याने इझ्राएलला जी पापे करायला लावली तीच या यराबामने चालू ठेवली. ²⁵लेबो-हमाथपासून अराबाच्या समुद्रापर्यंतची इझ्राएलची भूमी यराबामने पुन्हा संपादन केली. गथ-हेफेर मधला संदेष्टा अमितयचा मुलगा योना याला इझ्राएलच्या परमेश्वराने सांगितले त्या प्रमाणेच हे घडले. ²⁶इझ्राएलचे दास काय किंवा स्वतंत्र माणसे काय, सर्वच अडचणीत आलेले आहेत, हे परमेश्वराने पाहिले. यातला कोणीच इझ्राएलला वर आणण्याच्या पात्रतेचा नाही हे त्याने ओळखले ²⁷इझ्राएलचे नाव जगाच्या पाठीवरून पुसून टाकू असे काही परमेश्वर म्हणाला नव्हता. तेव्हा योवाशचा मुलगा यराबाम याच्यामार्फत परमेश्वराने इझ्राएलला तारले.

²⁸“इझ्राएलच्या राजांचा इतिहास” या पुस्तकात यराबामच्या पराक्रमांची नोंद आहे. दिमिष्क आणि हमाथ त्याने इझ्राएलच्या भूमीला पुन्हा जोडले याचीही नोंद त्यात आहे. (ही नगरे यहुदाच्या ताब्यात होती) ²⁹यराबाम मरण पावला आणि आपल्या पूर्वजांना जाऊन मिळाला. यराबामचा मुलगा जखन्या राजा म्हणून गादीवर आला.

अजण्याची यहुदातील कारकिर्दी

15 इझ्राएलचा राजा यराबाम याच्या कारकिर्दीच्या सताविसाव्या वर्षी यहुदाचा राजा अमस्या याचा मुलगा अजण्या राजा झाला. ²तेव्हा अजण्या सोळा वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेममध्ये बावत्र वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव यखल्या ती यरूशलेममधली होती. ³अजण्याचे वर्तन आपल्या वडीलप्रमाणेच परमेश्वराने सांगितले तसे उचित होते. आपले वडील अमस्या जसे वागले तसाच हाही वागला. ⁴परंतु उंचस्थानावरील पूजास्थळे त्याने नष्ट केली नाहीत. त्या ठिकाणी लोक यज्ञ करीत तसेच धूप जाळीत. ⁵परमेश्वराच्या अवकृपेने राजा अजण्या याला

कुष्ठरोग झाला. मरेपर्यंत तो त्यातून बरा झाला नाही. तेव्हा तो वेगळा राहू लागला. त्याचा मुलगा योथाम याने राजाच्या या घराची देखभाल केली आणि तोच लोकांचा न्यायनिवाडा करू लागला.

⁶अजण्याने जे केले ते सर्व 'यहूदाच्या राजांचा इतिहास' या पुस्तकात लिहून ठेवलेले आहे. ⁷अजण्याचे निधन झाले. दावीदनगरात त्याचे पूर्वजांशेजारी दफन झाले. त्याचा मुलगा योथाम त्याच्यानंतर राज्यावर आला.

जखऱ्याची इझ्राएलवर अल्पजीवी कारकीर्द

⁸यराबामचा मुलगा जखऱ्या याने इझ्राएलवर शोमरोनमध्ये सहा महिने राज्य केले. यहूदाचा राजा अजण्या याच्या कारकिर्दीचे तेव्हा अडतिसावे वर्ष होते. ⁹जखऱ्याने परमेश्वराच्या दृष्टीने निषिद्ध अशी कृत्ये केली. याबाबतीत तो आपल्या पूर्वजांप्रमाणेच वागला. नबाटचा मुलगा यराबाम याने इझ्राएलला जी पापे करायला लावली तीच याने केली.

¹⁰मग याबेशाचा मुलगा शल्लूम याने जखऱ्याविरुद्ध कट केला. इब्रलमध्ये त्याने जखऱ्याला ठार केले. आणि स्वतः राज्यावर आला. ¹¹जखऱ्याने ज्या काही इतर गोष्टी केल्या त्या 'इझ्राएलच्या राजांचा इतिहास' या पुस्तकात लिहिलेल्या आहेत. ¹²अशा रीतीने परमेश्वराचा शब्द खरा ठरला. येहूच्या चार पिढ्या इझ्राएलवर राज्य करतील असे परमेश्वराने येहूला सांगितले होते.

शल्लूमची इझ्राएलवर अल्प कारकीर्द

¹³याबेशाचा मुलगा शल्लूम इझ्राएलचा राजा झाला तेव्हा उज्जीया यहूदाचा राजा झाल्याला एकोणचाळिसावे वर्ष चालू होते. शल्लूमने शोमरोनमध्ये एक महिना राज्य केले.

¹⁴गादीचा मुलगा मनहेम तिरसाहून शोमरोनमध्ये आला त्याने शल्लूमला ठार केले. मग मनहेम स्वतः राजा झाला.

¹⁵शल्लूमने जे केले ते सगळे, तसेच त्याने जखऱ्याविरुद्ध केलेला कट 'इझ्राएलच्या राजांचा इतिहास' या पुस्तकात लिहिलेले आहे.

इझ्राएलमध्ये मनहेमचे राज्य

¹⁶शल्लूमच्या मृत्यूनंतर मनहेमने तिफसाहचा तसेच त्याच्या भोवतालच्या प्रदेशाचा पाडाव केला. लोकांनी नगराची वेस उघाडायला विरोध केला तेव्हा त्यांनाही नेस्तनाबुत करून त्याने गर्भवती स्त्रियांनाही कापून काढले.

¹⁷यहूदाचा राजा अजण्या याच्या एकोणचाळिसाव्या वर्षात गादीचा मुलगा मनहेम इझ्राएलवर राज्य करू लागला. मनहेमने शोमरोनमध्ये दहा वर्षे राज्य केले. ¹⁸मनहेमने परमेश्वराच्या दृष्टीने गैर अशी कृत्ये केली. नबाटचा

मुलगा यराबाम याच्या ज्या पापांमुळे इझ्राएलचा अधःपात झाला तीच पापे मनहेमने केली.

¹⁹अशशूरचा राजा पूल इझ्राएलवर चाल करून आला. तेव्हा पूलने आपल्याला पाठिंबा रूबा आणि आपले राज्य बळकट करावे या इराकाने मनहेमने पूलला पंचाहत्तर पौंड चांदी भेट दिली. ²⁰हा पैसा उभा करायला मनहेमने श्रीमंत आणि वजनदार लोकांवर कर बसवला. प्रत्येकाला त्याने वीस औंस चांदी कररूपाने रूयला लावली. मग ही रक्कम म त्याने अशशूरच्या राजाला दिली. तेव्हा अशशूरचा राजा परत फिरला. इझ्राएलमध्ये तो राहिला नाही. ²¹मनहेमच्या पराक्रमांची नोंद 'इझ्राएलच्या राजांचा इतिहास' या पुस्तकात आहे.

²²मनहेम मरण पावला आणि आपल्या पूर्वजांना मिळाला. त्याच्यानंतर त्याचा मुलगा पेकह्या नवीन राजा झाला.

पेकह्याची इझ्राएलवर कारकीर्द

²³अजण्याच्या यहूदावरील राज्याच्या पन्नासाव्या वर्षी मनहेमचा मुलगा पेकह्या शोमरोन मधून इझ्राएलवर राज्य करू लागला. त्याने दोन वर्षे राज्य केले. ²⁴परमेश्वराने जे करू नका म्हणून सांगितले ते पेकह्याने केले. नबाटचा मुलगा यराबाम याच्या ज्या पापांमुळे इझ्राएलचे अधःपात झाले तीच पापे पेकह्याने केली.

²⁵रमाल्या याचा मुलगा पेकह हा पेकह्याच्या सैन्याचा सरदार होता. पेकहने पेकह्याला मारले. शोमरोन मध्ये राजवाड्यातच त्याने हा बध केला. वधाच्या वेळी पेकह बरोबर गिलादमधली पन्नास माणसे होती. यानंतर पेकह राजा झाला. ²⁶पेकह्याच्या सर्व पराक्रमांची नोंद 'इझ्राएलच्या राजांचा इतिहास' या पुस्तकात आहे.

पेकह्याची कारकीर्द

²⁷रमाल्याचा मुलगा पेकह इझ्राएलवर राज्य करू लागला तेव्हा यहूदाचा राजा अजण्या याचे बावन्नावे वर्ष होते. पेकहाने वीस वर्षे राज्य केले. ²⁸पेकहाने परमेश्वराच्या दृष्टीने गैर अशी कृत्ये केली. नबाटचा मुलगा यराबाम याच्या पापांनी इझ्राएलचा अधःपात झाला. पेकह त्याच मार्गाने गेला.

²⁹अशशूरचा राजा तिग्लथ-पिलेसर हा इझ्राएलवर चाल करून आला. पेकह इझ्राएलचा राजा होता तेव्हा हे घडले. तिग्लथ-पिलेसरने इयोन, आबेल, बेथ माका, यानोह, केदेश, हासोर, गिलाद, गालील आणि सर्व नफताली प्रांत घेतला. तसेच तेथील सर्व लोकांना कैद करून अशशूरला नेले. ³⁰एला याचा मुलगा होशे याने रमाल्याचा मुलगा पेकह याच्याविरुद्ध कट केला. होशेने पेकहला ठार केले. पेकह नंतर मग होशे राजा झाला. उज्जीयाचा मुलगा योथाम यहूदावर राज्य करीत असल्याच्या विसाव्या वर्षी हे झाले. ³¹पेकहने जे पराक्रम केले त्याची नोंद 'इझ्राएलच्या राजांचा इतिहास' या पुस्तकात आहे.

योथामचे यहुदावर राज्य

³²उज्जीयाचा मुलगा योथाम यहुदावर राज्य करू लागला तेव्हा रमाल्याचा मुलगा पेकह इझ्राएलमध्ये राज्यावर आल्याला दुसरे वर्ष चालू होते. ³³योथाम तेव्हा पंचवीस वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेममध्ये सोळा वर्षे राज्य केले. सादोकची मुलगी यरूशा ही त्याची आई. ³⁴आपले वडील उज्जीया यांच्या प्रमाणेच योथामही परमेश्वराच्या दृष्टीने योग्य अशी कृत्ये करत होता. ³⁵पण त्यानेही उंचस्थानावरील पूजास्थळे नष्ट केली नाहीत. लोक तेथे यज्ञ करत, धूप जाळत. परमेश्वराच्या मंदिराला योथामने एक वरचा दरवाजा बांधला. ³⁶यहुदांच्या राजाचा इतिहास' या पुस्तकात योथामने केलेल्या पराक्रमांची नोंद आहे.

³⁷अरामचा राजा रसीन आणि रमाल्याचा मुलगा पेकह यांना याच वेळी परमेश्वराने यहुदावर चालून जायला उरुक्त केले.

³⁸योथाम मरण पावला आणि आपल्या पूर्वजांशेजारी त्याचे दफन झाले. दावीद नगर या आपल्या पूर्वजांच्या नगरात त्याला पुरले. त्याच्या नंतर त्याचा मुलगा आहाज नवा राजा झाला.

यहुदाचा राजा आहाज

16 रमाल्याचा मुलगा पेकह इझ्राएलचा राजा होता. त्याच्या सतराव्या वर्षी योथामचा मुलगा आहाज यहुदाचा राजा झाला. ²आहाज तेव्हा वीस वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेममध्ये सोळा वर्षे राज्य केले. परमेश्वराने जी कृत्ये निषिद्ध म्हणून सांगितली ती त्याने केली. आपला पूर्वज दावीद याच्यासारखे तो परमेश्वराचे आज्ञापालन करत नसे. ³त्याची वागणूक इझ्राएलच्या राजांसारखी होती. आपल्या मुलालाही त्याने अग्नीतून चालायला लावले. इझ्राएली आले तेव्हा परमेश्वराने ज्या लोकांना त्या प्रदेशातून जबरदस्तीने हद्दपार केले त्यांच्यासारखी भीषण कृत्ये आहाजने केली. ⁴उंचस्थानातील पुजास्थळे, टेकड्यांवर तसेच प्रत्येक हिरव्यादग वृक्षाखाली त्याने यज्ञ केले, धूप जाळला.

⁵अरामचा राजा रसीन आणि इझ्राएलचा राजा रमाल्याचा मुलगा पेकह यरूशलेमवर स्वारी करून आले. रसीन आणि पेकह यांनी आहाजला घेरले. पण ते त्याचा पराभव करू शकले नाहीत. ⁶अरामचा राजा रसीन याने यावेळी एलाथ हा भूभाग परत मिळवला. तेथून त्याने सर्व यहुदांना हुसकावून लावले. मग अरामी लोक त्याठिकाणी स्थायिक झाले. अजूनही त्यांची तिथे वस्ती आहे.

⁷अशशूरचा राजा तिगलथ-पिलेसर याच्याकडे आहाजने दूतामार्फत संदेश पाठवला की, "मी तुझा दास आहे. तुझ्या मुलासारखाच आहे. अराम आणि इझ्राएलचे राजे माझ्यावर चाल करून आले आहेत. तेव्हा माझ्या मदतीला ये आणि मला वाचव." ⁸आहाजने याखेरीज परमेश्वराच्या मंदिरातले आणि राजवाड्याच्या खजिन्यातले सोनेरूपे बाहेर

काढले. ते त्याने अशशूरच्या राजाला नजराणा म्हणून पाठवले.

⁹अशशूरच्या राजानेही आहाजच्या हाकेला प्रतिसाद दिला आणि दिमिष्कावर स्वारी केली. दिमिष्क सर करून तेथील लोकांना त्याने कीर येथे पकडून नेले. रसीनलाही त्याने ठार केले.

¹⁰अशशूरचा राजा तिगलथ-पिलेसर याला भेटायला आहाज दिमिष्काला गेला. तेथील वेदी त्याने पाहिली. तेव्हा तिचा नमुना आणि आराखडा त्याने उरीया या याजकाला पाठवला. ¹¹दिमिष्काहून आहाजने पाठवलेल्या त्या नमुन्याबद्दल उरीया याजकाने वेदी उभारली. राजा आहाज दिमिष्काहून परत येण्यापूर्वी त्याने काम पूर्ण केले.

¹²राजाने दिमिष्काहून येताच वेदी पाहिली. तिच्यावर यज्ञ अर्पण केला. ¹³होमार्पण आणि धान्यार्पणही केले. पेयार्पण केले तसेच शांतिअर्पणाचे रक्तही वेदीवर शिंपडले.

¹⁴आताची वेदी आणि परमेश्वराचे प्रार्थनामंदिर यांच्यामध्ये परमेश्वरासमोर जी पितळी वेदी होती ती आहाजने तिथून हलवली आणि आपल्या वेदीच्या उत्तरेला आणून ठेवली.

¹⁵मग उरीया याजकाला त्याने आज्ञा केली, "मोठ्या वेदीवर सकाळचे होमार्पण, संध्याकाळचे धान्यार्पण, देशातील सर्व लोकांचे पेयार्पण करीत जा. तसेच होमार्पणाचे आणि यज्ञाचे रक्त त्या वेदीवर शिंपडत जा. पितळेची वेदी देवाला प्रश्न विचारण्याकरता माझ्यासाठी असावी."

¹⁶उरीया याजकाने राजाची आज्ञा मानून त्याप्रमाणे सर्वकाही केले.

¹⁷आहाजने मग बैठकी कापून त्याचे नक्षीदार कठडे काढून टाकले. बैठकीची स्नान पात्रे काढून टाकली. पितळी बैलांवरचा हौद काढून तो खाली फरसबंदीवर ठेवला. ¹⁸शब्बाथ दिवसासाठी मंदिराच्या आत बांधलेली आच्छादित जागा काढून टाकली. राजासाठी असलेले बाहेरचे प्रवेशद्वारही आहाजने काढून टाकले. परमेश्वराच्या मंदिरातून हे सर्व काढून त्याने अशशूरच्या राजाला दिले.

¹⁹यहुदाच्या राजांचा इतिहास' या पुस्तकात आहाजचे सर्व पराक्रम लिहिलेले आहेत.

²⁰आहाजच्या निधनानंतर त्याचे दावीदनगरात पूर्वजांशेजारी दफन करण्यात आले. आहाजनंतर त्याचा मुलगा हिष्कीया नवा राजा झाला.

होशेचे इझ्राएलवर राज्य

17 एलाचा मुलगा होशे हा शोमरोनमधून इझ्राएलवर राज्य करू लागला. तेव्हा यहुदावर आहाजच्या सत्तेचे ते बारावे वर्ष होते. होशेने नऊ वर्षे राज्य केले. ²परमेश्वराने ज्या कृत्यांचा निषेध केला होता तीच कृत्ये होशेने केली. पण या पूर्वीच्या इझ्राएलच्या राजांइतकी होशेची कारकीर्द वाईट नव्हती. ³अशशूरचा राजा

शल्मनेसर होशेवर चाल करून आला. तेव्हा होशे शल्मनेसरचा मांडलीक बनला. त्याला होशेने आपले रक्षण करावे म्हणून कर दिला.

⁴पण होशेचे आपल्याविरूद्ध कटकारस्थान चालू आहे हे अशशूरच्या या राजाच्या लक्षात आले, कारण होशेने मिसरचा राजा सो याच्याकडे आपले दूत पाठवले होते. तसेच दरवर्षीप्रमाणे त्या वर्षी होशेने करही भरला नव्हता. तेव्हा अशशूरच्या राजाने त्याला अटक करून कैदेत टाकले.

⁵मग अशशूरचा राजा इझ्राएलमधून चाल करत शोमरोनमध्ये येऊन ठेपला. त्याने शोमरोनशी तीन वर्षे लढा दिला. ⁶होशेच्या कारकिर्दीच्या नवव्या वर्षी अशशूरच्या राजाने शोमरोन हस्तगत केले. इझ्राएल लोकांना त्याने कैद करून अशशूरला नेले. त्यांना त्याने हलहा येथे तसेच गोजानमधील हाबोर नदीजवळ आणि मेदीलोकांच्या नगरात ठेवले. ⁷परमेश्वर देवाच्या इच्छेविरूद्ध इझ्राएल लोकांनी पापे केली होती. म्हणून असे घडले.

मिसरचा राजा फारो याच्या जाचातून परमेश्वराने इझ्राएल लोकांची सुटका केली होती. तरी इझ्राएली लोकांनी इतर दैवतांचे भजनपूजन सुरू केले. ⁸इतर लोकांचे ते अनुकरण करू लागले. त्या लोकांना परमेश्वराने इझ्राएलीखातर तेथून हुसकावून लावले होते. शिवाय देवाऐवजी इझ्राएल लोकांनी राजाची सत्ता पत्करली. ⁹इझ्राएल लोकांनी परमेश्वर देवाविरूद्ध ज्या गोष्टी चोरून केल्या त्या निषिद्ध होत्या.

लहान गावापासून मोठ्या शहरापर्यंत सर्व ठिकाणी त्यांनी उंचस्थानावरील पुजास्थळे बांधली. ¹⁰प्रत्येक टेकडीवर आणि हिरव्यागार झाडाखाली त्यांनी स्मृतिस्तंभ आणि अशेराचे खांब उभारले.

¹¹या सर्व ठिकाणी ते धूप जाळत. इझ्राएली लोकांनी तेथे येण्याआधी परमेश्वराने ज्या राष्ट्रांना त्या भूमीतून घालवून दिले होते त्यांच्यासारखेच वर्तन इझ्राएल लोकांनी केले. त्या नीच कृत्यांनी परमेश्वर कुध्द झाला. ¹²त्यांनी मूर्तिपूजा आरंभली. "ती कधीही करू नये" म्हणून परमेश्वराने त्यांना बजावले होते.

¹³इझ्राएल आणि यहूदा यांना समज देण्यासाठी परमेश्वराने सर्व संदेष्टे आणि द्रोष्टे यांचा उपयोग केला. त्यांच्यामार्फत लोकांना सांगितले, "या गैरकृत्यांपासून मागे फिरा. माझ्या आज्ञा आणि नियम पाळा. तुमच्या पूर्वजांना जे नियम मी घालून दिले त्यांचे पालन करा. ते नियमशास्त्र मी माझे सेवक असलेले संदेष्टे यांच्यामार्फत तुम्हांला सांगितले आहे."

¹⁴पण लोकांनी या सांगण्याकडे दुर्लक्ष केले. आपल्या पूर्वजांसारखाच आडमुठेपणा त्यांनी केला. त्यांच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर ह्यावर त्यांचा विश्वास नव्हता. ¹⁵या लोकांनी परमेश्वराने पूर्वजांशी केलेले करार आणि नियम

धुडकावून लावले. परमेश्वराने बजावून सांगितले तिकडे दुर्लक्ष केले. क्षुद्र दैवतांच्या नादी लागून त्यांनी काहीच साधले नाही. आपल्या भोवतालच्या राष्ट्रांचे त्यांनी अनुकरण चालवले. परमेश्वराने इझ्राएल लोकांना जे करू नका म्हणून सांगितले होते तेच ही राष्ट्रे करत होती.

¹⁶परमेश्वर देवाच्या आज्ञा पाळणे इझ्राएल लोकांनी अजिबातच थांबवले. त्यांनी वासरांच्या दोन सुवर्णमूर्ती केल्या, अशेराचे खांब उभारले, आकाशातील सर्व ताऱ्यांची आणि बालदेवतेची त्यांनी पूजा केली. ¹⁷आपल्या पोटच्या मुलामुलींचा अग्नीत बळी दिला. भविष्याचे कुतूहल शमवण्यासाठी जादूटोणा आणि मंत्रतंत्र यांचा अवलंब केला. परमेश्वराने ज्या कृत्यांचा धिक्कार केला तेच करण्यापायी स्वतःलाही विकले आणि परमेश्वराचा कोप ओढवून घेतला. ¹⁸या गोष्टींनी परमेश्वर कुध्द झाला आणि त्याने यहूदाचे घराणे वगळता सर्व इझ्राएलांना नामशेष करून टाकले.

यहूदा लोकांचेही अपराध

¹⁹पण यहूदातील लोकांनीही परमेश्वराच्या आज्ञा मानल्या नाहीत. त्यांनी इझ्राएल लोकांचा किता गिरवला.

²⁰परमेश्वराने सर्व इझ्राएल लोकांचा धिक्कार केला. त्यांना संकटात लोटले. इतरांकरवी त्यांचा नाश केला. आणि अखेर इतरत्र हाकलून वृष्टीआड केले. ²¹दावीदाच्या घराण्यापासून परमेश्वराने इझ्राएल लोकांना तोडले. तेव्हा इझ्राएल लोकांना नबाटचा मुलगा यराबाम याला राजा केले. यराबामने लोकांना परमेश्वरापासून आणखी दूर ओढले यराबामने त्यांना मोठ्या पातकाचे धनी केले. ²²यराबामच्या पावलांवर पाऊल ठेवून इझ्राएल लोकांनी पापे केली.

²³परमेश्वराने त्यांना नजरेआड करीपर्यंत त्यांनी पापे करणे सोडले नाही. परमेश्वराने असे होणार हे भाकीत वर्तवले होतेच. ते सांगायला त्याने संदेष्ट्यांनाही पाठवले होते. तेव्हा इझ्राएल लोकांची त्यांच्या प्रदेशातून अशशूरमध्ये हकालपट्टी करण्यात आली. आजतागायत ते तिथेच आहेत.

शोमरोनी लोकांची सुरुवात

²⁴अशशूरच्या राजाने इझ्राएल लोकांना शोमरोनमधून बाहेर काढले. त्यानंतर या राजाने बाबेल, कूथा, अव्वा, हामाथ आणि सफरवाईम येथून लोक आणून शोमरोनमध्ये त्यांना वसवले. या लोकांनी शोमरोनचा ताबा घेतला आणि त्या भोवतालच्या गावांमध्ये ते राहू लागले. ²⁵या लोकांनी त्या प्रदेशात राहू लागल्यावर परमेश्वराचा मान राखला नाही. तेव्हा त्यांच्यावर हल्ला करायला परमेश्वराने त्यांच्यावर सिंह सोडले. या सिंहांनी काहीजणांचा बळी घेतला. ²⁶काही लोक अशशूरच्या राजाला म्हणाले, "तू ज्या लोकांना शोमरोनमध्ये आणून ठेवलेस त्यांना या

देशातील परमेश्वराचे नियम माहित नाहीत. म्हणून परमेश्वराने त्यांच्यावर सिंह सोडले. या लोकांना त्या परमेश्वराच्या नियमांचे ज्ञान नसल्यामुळे ते लोक मारले गेले.”

^{२७}तेव्हा अशशूरच्या राजाने आज्ञा दिली, “शोमरोनमधून काही याजकांना तुम्ही आणले आहे. तरी अटक करून आणलेल्यांपैकी एका याजकाला तिथे पाठवा. त्याला तिथे राहू रू. तो मग लोकांना परमेश्वराचे नियमशास्त्र शिकवेल. ^{२८}तेव्हा, अशशूरांनी शोमरोनमधून नेलेल्या याजकांपैकी एकजण बेथेल येथे राहायला आला. त्याने लोकांना परमेश्वराचा मान कसा राखावा ते शिकवले.”

^{२९}पण या लोकांनी स्वतःच्या दैवतांच्या मूर्ती बनवल्या आणि शोमरोन मधील लोकांनी बांधलेल्या उंचस्थानावरील पुजास्थळांमध्ये त्या ठेवल्या. सर्वत्र त्यांनी असेच केले. ^{३०}बाबेलमधल्या लोकांनी सुक्रीथ बनोथ ही दैवते केली. कूथातील लोकांनी नेरगल केला. हमाथमधील लोकांनी अशीमा केली, ^{३१}अब्बी या लोकांनी निभज आणि तर्ताक केले. सफरबी यांनी आपले दैवत अद्रम्मलेक आणि अनम्मलेक यांच्याप्रित्यर्थ आपल्या मुलांचा बळी दिला. ^{३२}पण तरी त्यांनी परमेश्वराविषयी आदर बाळगला. उंचस्थानातील पुजास्थळांसाठी त्यांनी आपल्यातूनच याजक निवडले. तिथे हे याजक यज्ञ करीत. ^{३३}परमेश्वराविषयी आदर बाळगून ते आपापल्या दैवतांचीही पूजा करीत. आपल्या पूर्वीच्या राष्ट्रांत ते करीत तसेच इथेही करीत.

^{३४}आजही हे लोक पूर्वीप्रमाणेच वागतात. ते परमेश्वराला मानत नाहीत. इझ्राएलांचे नियमशास्त्र ते पाळत नाहीत. याकोबचे वंशज म्हणजे इझ्राएल यांना परमेश्वराने ज्या आज्ञा दिल्या त्या ते मानत नाहीत. ^{३५}परमेश्वराने इझ्राएल लोकांशी करार केला होता. त्यात परमेश्वर म्हणाला होता, “इतर दैवतांची पूजा सेवा तुम्ही करताना कामा नये त्यांच्यासाठी यज्ञ करताना कामा नयेत. ^{३६}फक्त परमेश्वर देवालाच मानले पाहिजे त्यानेच तुम्हाला मिसरमधून बाहेर काढले तुमच्या रक्षासाठी परमेश्वराने आपले सामर्थ्य पणाला लावले. तेव्हा परमेश्वराची उपासना करा आणि त्याच्यासाठी यज्ञ करा. ^{३७}त्याने तुम्हाला ज्या आज्ञा, नियम, करार, शिकवण लिहून दिली ती तुम्ही पाळलीच पाहिजे. त्या सर्वांचे तुम्ही सर्व वेळ पालन केले पाहिजे इतर देवीदेवतांच्या नादी लागता कामा नये. ^{३८}मी तुमच्याशी केलेल्या कराराचा विसर पडू देऊ नका. इतर दैवतांच्या भजनी लागू नका. ^{३९}फक्त परमेश्वर देवालाच भजा. तरच तो तुम्हाला सर्व संकटांतून सोडवेल.” ^{४०}पण इझ्राएल लोकांनी हे ऐकले नाही. ते पूर्वीप्रमाणेच वागत राहिले. ^{४१}आता ती इतर राष्ट्रे परमेश्वराचा आदर ठेवतात पण स्वतःच्या देवतांच्या मूर्तींचीही पूजा करतात. त्यांची मुले बाळे, नातवंडे आपल्या पूर्वजांचेच अनुकरण करत राहिली. ती आजतागायत तशीच वागत आहेत.

यहूदात हिज्कीया याच्या कारकिर्दीचा प्रारंभ

१८ अहाजचा मुलगा हिज्कीया हा यहूदाचा राजा झाला. एलाचा मुलगा होशे याच्या इझ्राएलवरील सत्तेचे तेव्हा तिसरे वर्ष होते. ^२हिज्कीया पंचवीस वर्षांचा असताना राज्यावर आला आणि त्याने यरूशलेममध्ये एकोणतीस वर्षे राज्य केले. याच्या आईचे नाव अबी. * ही जखऱ्याची मुलगी.

^३आपला पूर्वज दावीद याच्याप्रमाणेच हिज्कीयाचे वर्तनही परमेश्वराच्या दृष्टीने उचित असेच होते.

^४हिज्कीयाने उंचस्थानावरील पुजास्थळे नष्ट करून टाकली. तसेच स्मृतिस्तंभ, आणि अशेराचे खांबही पाडून टाकले. इझ्राएलचे लोक तेव्हा मोशेने केलेल्या पितळी सापापुढे धूप जाळत असत. या पितळी सापाला “नहुशतान” * म्हणत. लोक याची पूजा करत म्हणून हिज्कीयाने त्याचे तुकडे तुकडे केले.

^५इझ्राएलचा देव परमेश्वर याच्यावरच हिज्कीयाचा विश्वास होता. हिज्कीयासारखा राजा यहूदात त्याच्या आधी किंवा नंतरही झाला नाही. ^६त्याची परमेश्वरावर निष्ठा होती. त्यात त्याने खंड पडू दिला नाही. मोशेला परमेश्वराने दिलेल्या आज्ञांचे हिज्कीयाने पालन केले. ^७परमेश्वर हिज्कीयाच्या बाजूचा होता. त्यामुळे त्याने जे जे केले त्यात त्याला यश आले.

अशशूरच्या राजाविरूद्ध बंड करून हिज्कीयाने त्याचे मांडलिकत्व नाकारले. ^८थेट गज्जा आणि त्याच्या भोक्तालाच्या प्रदेशापर्यंत त्याने पलिष्ठ्यांचा पराभव केला. लहान खेड्यांपासून मोठ्या नगरापर्यंत सर्व पलिष्ठी गावे त्याने जिंकली.

अशशूरांचा शोमरोनला वेढा

^९अशशूरचा राजा शल्मनेसर याने शोमरोनवर हल्ला केला. त्याच्या सैन्याने नगराला वेढा दिला. हिज्कीयाच्या यहूदावरील सत्तेच्या चौथ्या वर्षी (म्हणजेच एलाचा मुलगा होशे याचे इझ्राएलवरच्या अधिपत्याचे सातवे वर्ष असताना) हे झाले.

^{१०}तीन वर्षांनी शल्मनेसरने शोमरोन घेतले. यहूदाचा राजा हिज्कीया याच्या सहाव्या वर्षी हे झाले. (आणि अर्थातच इझ्राएलचा राजा होशे याच्या नवव्या वर्षी) ^{११}अशशूरच्या राजाने इझ्राएल लोकांना कैद करून अशशूरला नेले. त्यांना त्याने हलहा येथे, गोजानमधील हाबोर नदीजवळ आणि मेदी नगरांमध्ये ठेवले.

^{१२}इझ्राएल लोकांनी त्यांच्या परमेश्वर देवाची आज्ञा पाळली नाही, परमेश्वराच्या कराराचा भंग केला. परमेश्वराचा सेवक मोशे याचे करार पाळले नाहीत म्हणून

अबी किंवा “अबिया.”

नहुशतान “पतिळ” आणि “साप” या शब्दांच्या अर्थाशी “नहुशतान” या हिब्रू शब्दाचे साधर्म्य आहे.

हे सर्व झाले. लोकांनी परमेश्वराचा करार जुमानला नाही, त्याची शिकवण ऐकली नाही.

यहूदा घेण्याची अशशूरची तयारी

¹³हिज्कीयाच्या चौदाव्या वर्षी अशशूरचा राजा सन्हेरीब याने यहूदातील सर्व मजबूत नगरांवर हल्ला चढवला. सर्व नगरांचा त्याने पाडाव केला. ¹⁴तेव्हा यहूदाचा राजा हिज्कीया याने अशशूरच्या राजाला लाखीश येथे निरोप पाठवला. निरोपात हिज्कीयाने म्हटले, “माझ्या हातून चूक झाली आहे. तुम्हाला हवे ते रूयला मी तयार आहे. पण माझ्यावर हल्ला करू नये.”

यावर अशशूरच्या राजाने यहूदाचा राजा हिज्कीया याला अकरा टन चांदी आणि एक टन सोने अशी खंडणी मागितली. ¹⁵हिज्कीयाने परमेश्वराच्या मंदिरातील आणि राजावाड्याच्या खजिन्यातील सर्व चांदी बाहेर काढली.

¹⁶परमेश्वराच्या मंदिराचे दरवाजे आणि खांब सोन्याच्या पल्याने मढवले होते ते सर्व काढून हिज्कीयाने घेतले आणि हे सोने अशशूरच्या राजाला दिले.

अशशूरचा राजा यरूशलेमला माणसे पाठवतो

¹⁷अशशूरच्या राजाने मोठ्या सैन्यासोबत आपले तीन महत्वाचे सेनापती यरूशलेममध्ये राजा हिज्कीयाकडे पाठवले. तेव्हा ते लाखीश येथून यरूशलेमला निघाले. वरच्या तलावाच्या पाटापाशी ते उभे राहिले. (परिटाच्या शेताकडे जो रस्ता जातो त्या वाटेवर हा वरचा तलाव आहे)

¹⁸तेथून त्यांनी राजाला निरोप पाठवला. राजाचा खानगीकडील कारभारी एल्याकिम (हा हिज्कीयाचा मुलगा) चिटणीस शेबना आणि नोंदणी लेखक व आसाफचा मुलगा यवाह हे त्यांना भेटायला तेव्हा पुढे आले.

¹⁹तेव्हा एक सेनापती त्यांना म्हणाला, “अशशूरचा महान राजा काय म्हणतो ते हिज्कीयाला सांगा:

तू कशाचा भरवंसा धरतो आहेस? ²⁰तुझ्या तोंडचे शब्द पोकळ, अर्थहीन आहेत. तू म्हणालास, “लढाईसाठी पुरेशी मसलत आणि सामर्थ्य माझ्याजवळ आहे.” पण माझ्यापासून फुटून निघाल्यापासून तुला कोणाचा आधार आहे? ²¹काठी म्हणून तू ज्याच्यावर रेलला आहेस तो तर मोडका बांबू आहे. ही काठी म्हणजे मिसर. माणूस अशा काठीवर विसंबून राहिला तर ती मोडून पडेल हातात रूतेल आणि क्लेश देईल लोक विश्वास ठेवतात तो मिसरचा राजा हा असा आहे. ²²तू कदाचित् असे म्हणशील, “आम्ही परमेश्वर देवावर भरवसा ठेवतो.” पण हिज्कीयाने परमेश्वराची उंचावरील पूजास्थळे आणि वेदी काढून टाकल्या आणि “फक्त यरूशलेममधील वेदीपुढेच आराधना करावी” असे

यहूदा आणि यरूशलेम येथील लोकांना सांगितले हे मला माहित आहे.

²³आता माझा स्वामी अशशूरचा राजा याच्याशी हा करार कर. तुझ्याकडे घोड्यांवर स्वार व्हायला माणसे असतील तर मी तुला दोन हजार घोडे रूयचे कबूल करतो. ²⁴माझ्या स्वामीच्या सर्वात कनिष्ठ सेवकाचा देखील तू पराभव करू शकणार नाहीस. रथ आणि घोडेस्वार यांच्यासाठी तू मिसरवर अवलंबून आहेस. ²⁵मी यरूशलेमचा संहार करायला चाल करून आलोय तो काही परमेश्वराचा पाठिंबा असल्याशिवाय नव्हे. परमेश्वर मला म्हणाला, “या देशावर स्वारी करून त्याचा पूर्ण पाडाव कर.”

²⁶तेव्हा हिज्कीयाचा मुलगा एल्याकीम, शेबना आणि यवाह हे सेनापतीला म्हणाले, “आमच्याशी तू कृपया अरामी भाषेत बोल. आम्हाला ती भाषा कळते. यहूदी भाषेत बोलू नको. कारण नाही तर तटबंदीवरील लोक आपले बोलणे ऐकतील.”

²⁷पण रब-शाके त्यांना म्हणाला, “परमेश्वराने काही मला फक्त तुझ्याशी आणि तुझ्या राजाशी बोलायला पाठवलेले नाही तटबंदीवरील लोकांशीही मी बोलतो आहे. तुमच्याबरोबरच त्यांनाही स्वतःचे मलमूत्र चाटायची वेळ येणार आहे.”*

²⁸मग रबशाके यहूदी भाषेत मोठ्याने ओरडून म्हणाला, “अशशूरचा धोर राजा काय म्हणतो ते ऐका ²⁹राजाचे म्हणणे आहे, ‘हिज्कीयाच्या भूलथापांना बळी पडू नका. माझ्यापासून तो तुम्हाला वाचवू शकणार नाही.’ ³⁰तो म्हणतो तसे परमेश्वरावर विसंबून राहू नका. हिज्कीया तुम्हाला सांगतो, ‘परमेश्वर आपल्याला वाचवील. अशशूरचा राजा आपल्या शहराचा पराभव करू शकणार नाही.’ ³¹पण हिज्कीयाचे ऐकू नका.

“कारण अशशूरचा राजा म्हणतो ‘माझ्याशी तह करा आणि माझ्याकडे या. तसे केलेत तर आपापल्या द्राक्षवेळीवरची, अंजिराच्या झाडावरची फळे तुम्हाला खावला मिळतील. स्वतःच्या विहिरीचे पाणी प्यायला मिळेल. ³²तुमच्या भूमीसारख्याच दुसऱ्या भूमीत मी तुम्हाला घेऊन जाईपर्यंत तुम्ही असे वागा. तरच तुम्ही जगाल; मरणार नाही. आणि हिज्कीयाचे ऐकू नका. तो तुमचे हृदयपरिवर्तन करू पाहत आहे. ‘परमेश्वर आपल्याला वाचवेल’ असे तो म्हणतो. ³³इतर दैवतांनी आपले देश अशशूरच्या राजाच्या तावडीतून सोडवले आहेत असे अजून झाले आहे काय? कधीच नाही. ³⁴कुठे आहेत

तुमच्याबरोबरच ... येणार आहे यरूशलेमला वेढा घालायचा अशशूरच्या सैन्याचा बेत होता. लोकांना मग शहरात दाणागोटा आणि पाणी आणता आले नसते. अन्नान्नदशा झाल्यावर त्यांना आपले मलमूत्रच खावची वेळ आली असती.

हमाथ आणि अर्पद यांची दैवतं? सफरवाईम, हेना, इव्वा यांची दैवते कुठे गेले? त्यांनी शोमरोनचे माइयापासून रक्षण केले का? नाही. ³⁵इतर राष्ट्रांच्या दैवतांनी आपापली भूमी माइयापासून सुरक्षित ठेवली का? नाही माइयाहातून परमेश्वर यरूशलेम वाचवणार का? नाही.”

³⁶पण लोक गप्पच होते. ते सेनापतीला काहीही बोलले नाहीत. कारण “त्यांनी काहीही उत्तर रूचवले नाही” अशी राजा हिज्कीयाची त्यांना आज्ञा होती.

³⁷हिज्कीयाचा मुलगा एल्याकीम (एल्याकीम राजवाड्याचा कारभारी होता) चिटणीस शोबना आणि आसाफचा मुलगा यवाह (हा नोंदी करणारा होता.) हिज्कीयाकडे आले. शोकाकुल होऊन त्यांनी वस्त्रे फाडली होती. अशशूरचा सेनापती काय म्हणाला ते त्यांनी हिज्कीयाला सांगितले.

हिज्कीया यशया या भविष्यवाऱूशी बोलतो

19 राजा हिज्कीयाने सर्व हक्कीकत ऐकली. दुःख आणि उद्देग यांच्या भरात त्याने अंगावरची वस्त्रे फाडली आणि जाडेभरडे कपडे घालून तो परमेश्वराच्या मंदिरात गेला.

²कारभारी एल्याकीम, चिटणीस शोबना आणि वडीलधारे याजक यांना हिज्कीयाने आमोजचा मुलगा यशया या संदेशाकडे पाठवले. त्यांनीही दुःख प्रदर्शित करणारे जाडेभरडे कपडे घातले होते. ³ते यशयाला म्हणाले, “हिज्कीया म्हणतो, ‘हा संकटाचा मानहानीचा दिवस आहे. मूल जन्माला येत आहे पण आईला प्रसूतीची शक्ती नसावी तसे झाले आहे. ⁴त्या सेनापतीचा स्वामी अशशूरचा राजा याने त्याला आपल्या जिवंत देवाची निंदा करायला पाठवले होते. कदाचित् हे सर्व आपल्या परमेश्वर देवाच्या कानावर जाईल. शत्रूचा अंदाज चुकीचा आहे हे तो दाखवूनही देईल. तेव्हा अजून जे लोक आहेत त्यांच्यासाठी प्रार्थना कर.”

⁵राजा हिज्कीयाचे अधिकारी यशयाकडे गेले. ⁶यशया त्यांना म्हणाला, “हिज्कीयाला हा निरोप रू. ‘परमेश्वर म्हणतो माइया टवाळीचे जे उद्गार अशशूरच्या राजाच्या सेनापतींनी काढले त्याने घाबरून जाऊ नका. ⁷मी आता त्याच्यात एका आत्म्याचा संचार करतो. एक अफवा तो ऐकेल आणि त्यामुळे तो स्वदेशी पळून जाईल आणि आपल्या देशातच त्याला तलवारीने मरण येईल असे मी करतो.”

अशशूरच्या राजाचा पुन्हा हिज्कीयाला निरोप

⁸अशशूरचा राजा लाखीश सोडून गेल्याचे सेनापतीने ऐकले. यहुदातील एक नगर लिब्ना याच्याविरूद्ध तो लढत असल्याचे त्या सेनापतीला आढळले.

⁹कूशाचा राजा तिन्हाका आपल्याशी लढायला येत आहे अशी अफवा अशशूरच्या राजाने ऐकली. तेव्हा

अशशूरच्या राजाने हिज्कीयाकडे पुन्हा निरोप घेऊन दूत पाठवले. निरोप असा होता.

¹⁰यहुदाचा राजा हिज्कीयाला सांगा

“तुम्ही ज्या परमेश्वरावर विसंबून आहात त्याच्याकडून फसगत करून घेऊ नका. तो म्हणतो, ‘अशशूरचा राजा यरूशलेमचा पराभव करणार नाही.’ ¹¹अशशूरच्या राजाने इतर देशांचे काय केले ते तुम्ही ऐकलेच आहे. आम्ही ते पूर्ण धुळीला मिळवले. तेव्हा तुम्हीच तेवढे वाचणार का? नाही. ¹²त्या राष्ट्रांच्या देवतांनी त्यांचे रक्षण केले नाही. माइया पुर्वजांनी त्यांची धूळधाण केली. गोजान, हारान, रेसफ आणि तलस्सरातील एदेन हे त्यांनी नष्ट केले. ¹³हमाथ, अर्पद, सफरवाईम, हेना आणि इव्वा यांचे राजे कुठे आहेत? त्यांचा पार धुव्वा उडाला आहे.”

हिज्कीयाची परमेश्वराजवळ प्रार्थना

¹⁴हिज्कीयाने जासूदांच्या हातून पत्र घेऊन ते वाचले. मग परमेश्वराच्या मंदिरात जाऊन परमेश्वरापुढे ते उघडून ठेवले. ¹⁵परमेश्वराची प्रार्थना करून हिज्कीया म्हणाला. “परमेश्वर देवा, करूबांच्यावर राजासनी बसणारा तूच इझ्राएलचा देव आहेस. पृथ्वीच्या पाठीवरील सर्व राज्यांचा तू आणि एकमेव तूच नियंता आहेस आकाश आणि पृथ्वीचा तू निर्माता आहेस ¹⁶परमेश्वरा, माझे म्हणणे ऐक आपले डोळे उघड आणि हे पत्र पाहा. सन्हेरीबची जिवंत परमेश्वराचा अवमान करणारी वचने पाहा. ¹⁷खरोखरच परमेश्वरा असे घडले आहे. अशशूरच्या राजाने ही सर्व राष्ट्रे नामशेष केली आहेत. ¹⁸तिथले दैवत त्याने आगीच्या भक्षस्थानी टाकले. पण ते काही खरे देव नव्हते. माणसाने केलेल्या त्या लाकडाच्या आणि दगडाच्या मूर्ती होत्या. म्हणून तर अशशूरच्या राजाला त्या नष्ट करता आल्या. ¹⁹तेव्हा परमेश्वर देवा आता आम्हाला या राजापासून वाचव. म्हणजे तूच खरा परमेश्वर आहेस हे जगातील सर्व राज्यांना कळेल.”

²⁰आमोजचा मुलगा यशया याने हिज्कीयाला निरोप पाठवला की, “इझ्राएलचा परमेश्वर देव असे म्हणतो, ‘अशशूरचा राजा सन्हेरीब याच्या विषयी तू केलेले गांढहणे मी ऐकले आहे.’

²¹“सन्हेरीबबद्दल परमेश्वराचा असा निरोप आहे

सीयोनच्या (म्हणजेच यरूशलेमच्या) कुमारी कन्येने तुला तुच्छ लेखून तुझा अपमान केला आहे. यरूशलेम कन्या तुझी पाठ वळली की तुझा उपहास करते.

²²पण तू कोणाचा अपमान केलस? कोणाला कःपदार्थ लेखलेस? तू हे कोणाविरूद्ध बोललेस? इझ्राएलच्या पवित्र

परमेश्वराविरूद्ध तू गेलस. त्याच्यापेक्षा वरचढ असल्याच्या आवेशात तू असा वागलस.

²³परमेश्वराचा अवमान करायला तू दूत पाठवलेस. तू म्हणालस, “माझे बहुसंख्य रथ घेऊन मी या उंच पर्वतावर, लबानोनच्या अंतर्भागात आलो आहे. त्यांचे उंच गंधसरू आणि उत्तम देवदारू मी तोडीन लबानोन मध्ये सर्वात उंचावर असलेल्या घनदाट अरण्यात मी पोचलो आहे.

²⁴मी विहिरी खणल्या आणि नव्या नव्या ठिकाणांचे पाणी प्यालो. मिसरमधील नव्या सुकवून तो प्रदेश मी पादाक्रांत केला.” ²⁵तू असे म्हणालस खरा, पण परमेश्वर काय म्हणाला ते तू ऐकले नाहीस काय? “पूर्वी, फार फार पूर्वीच मी हे सर्व योजले होते आणि आता त्याप्रमाणेच घडत आहे. मजबूत नगर उद्ध्वस्त होऊन तिथे नुसती दगडांची रास उरली आहे, हे तुझ्याहातून घडले ते माझ्यामुळेच. ²⁶तेथील लोक समर्थ नव्हते. ते घाबरलेले आणि गोंधळलेले होते. शेतातले गवत आणि पीक सरसकट कापले जावे तसे ते होते. घराच्या धाब्यावरच गवत पूर्ण वाढण्याआधीच करपून जावे तशी त्यांची स्थिती होती.

²⁷तू कधी स्वस्थ बसतोस, कधी लढाईवर जातोस आणि कधी घरी परततोस, तसेच माझ्याविरूद्ध कधी उठतोस ते मला माहीत आहे.

²⁸माझ्या विरूद्ध तू उठलस, तुझे उन्मत्त बोलणे मी ऐकले. तेव्हा, मी आता तुझ्या नाकात वेसण घालतो आणि तोंडात लगाम अडकवतो. मग तुला माघारे वळवून ज्या रस्त्याने आलस त्याच वाटेने तुला परत फिरवतो.”

हिज्कीयासाठी परमेश्वराचा संदेश

²⁹“मी तुझ्या साहाय्यासाठी येणार आहे याची खात्री पटावी म्हणून हे चिन्ह देतो. या वर्षी आपोआप धान्य उगवेल ते तुम्ही खाल. दुसऱ्या वर्षी त्याच्या बियाणातून उगवेल ते खाल. पण तिसऱ्या वर्षी मात्र तुम्ही स्वतः पेरणी कराल त्यातून धान्य काढा. द्राक्षाची लागवड करा आणि द्राक्षे खा. ³⁰यहदाच्या घराण्यातील उरल्यासुरल्या लोकांचा वंश वाढेल. ³¹कारण काही जण बचावतील. ते यरूशलेममधून बाहेर पडतील. सीयोन डोंगरातून काहीजण येतील. परमेश्वराच्या तीव्र आवेशामुळे असे घडेल.

³²“अशूरच्या राजाबद्दल परमेश्वर असे म्हणतो,

तो या शहरात पाऊल टाकणार नाही या नगरावर तो बाण सोडणार नाही आपल्या ढाली तो येथे आणणार नाही. या शहराच्या तटबंदीवर हल्ला करण्यासाठी तो कचऱ्याचे ढीग रचणार नाही.

³³तो आल्या वाटेने परत जाईल. या शहरात तो येणार नाही असे परमेश्वर म्हणतो.

³⁴या नगराचे रक्षण करून त्याला मी वाचवीन. माझ्यासाठी आणि माझा सेवक दावीद याच्यासाठी मी हे करीन. ”

अशूरच्या सेनेचा संहार

³⁵त्या रात्री परमेश्वराचा दूत बाहेर पडला आणि त्याने अशूरचा छावणीतली एक लक्ष पंच्याऐशी हजार माणसे मारली. सकाळी लोक उठून पाहतात तर सर्वत्र प्रेतांचा खच पडलेला.

³⁶तेव्हा अशूरचा राजा सन्हेरीब निनवे येथे, जिथे तो अगोदर होता तिथे निघून गेला. ³⁷एक दिवस सन्हेरीब आपले दैवत निम्रोख याच्या देवळात पूजा करत होता. तेव्हा त्याचीच मुले अद्रम्मलेक आणि शरिसर यांनी त्याला तलवारीने मारले. मग ते अराराट* या देशात निघून गेले. सन्हेरीबच्या जागी त्याचा मुलगा एसर-हदोन राज्य करू लागला.

हिज्कीया मरणासन्न अवस्थेत

20 याच सुमारास हिज्कीया आजारी पडून जवळ जवळ मृत्युशय्येवरच होता. आमोजचा मुलगा यशया हा संदेष्टा त्याच्याकडे गेला. तो हिज्कीयाला म्हणाला, “परमेश्वराचे म्हणणे आहे, ‘तू आता घराच्या कारभाराची निरवानिरव करावीस कारण तू फार काळ जगणार नाहीस तुझा मृत्यू समीप आला आहे.’”

²तेव्हा हिज्कीयाने आपले तोंड भिंतीकडे वळवले.* परमेश्वराची प्रार्थना करून तो म्हणाला, ³“परमेश्वरा, मी तुझी मनःपूर्वक सेवा केली आहे हे लक्षात असू दे. तुझ्या दृष्टीने जे उचित तेच मी केले.” एवढे बोलून तो ओक्साबोवशी रडला.

⁴यशया मधला चौक ओलांडून जाण्यापूर्वीच पुन्हा त्याला परमेश्वराचे शब्द ऐकू आले. परमेश्वर म्हणाला, ⁵“पुन्हा मागे फिर आणि माझ्या प्रजेचा नेता हिज्कीया याच्याशी बोल. त्याला म्हणावे, ‘तुझा पूर्वज दावीद याचा परमेश्वर देव म्हणतो: तू करूणा भाकलीस ती मी ऐकली आणि तुझी अश्रू पाहिले. तेव्हा मी तुला बरे करतो तिसऱ्या दिवशी तू परमेश्वराचे मंदिर चढून जाशील’

⁶तुला मी आणखी पंधरा वर्ष आयुष्य दिले आहे. अशूरच्या राजाच्या हातून तुझी आणि या नगराची मी सोडवावूक करीन. या नगराचे मी रक्षण करीन. स्वतःसाठी तसेच माझा सेवक दावीद याला मी दिलेल्या वचनासाठी मी हे करीन.”

⁷मग यशया म्हणाला, “अंजीराचे मिश्रण* करून ते याच्या दुखऱ्या भागावर लावा.”

तेव्हा त्यांनी अंजीरांचे मिश्रण करून हिज्कीयाच्या दुखऱ्या भागावर त्याचा लेप दिला. तेव्हा हिज्कीया बरा झाला.

अराराट पूर्व तुर्कस्थानातील उरार्तु प्राचीन नगर.

तेव्हा ... वळवले ही भिंत बहुधा देवळाचा दिशेला असावी.

अंजीराचे मिश्रण अंजीराचा हा औषधी उपयोग होता.

हिज्कीयाला झालेला संकेत

⁸हिज्कीया यशयाला म्हणाला, “परमेश्वराच्या कृपेने माझ्या प्रकृतीला उतार पडेल आणि तिसऱ्या दिवशी मी परमेश्वराचे मंदिर चढू शकेन याबद्दल काही खूप देता येईल का?”

⁹यशया म्हणाला, “तुला काय हवे बोल. सावली दहा पावले पुढे जाऊ दे* की मागे येऊ दे? परमेश्वराने तुझ्या बाबतीत जे घडेल असे कबूल केले आहे त्याची ही खूप आहे.”

¹⁰हिज्कीया म्हणाला, “सावली दहा पावले पुढे जाणे स्वाभाविक आहे. तेव्हा तसं नको, ती दहा पावले मागे यावी.”

¹¹मग यशयाने परमेश्वराची प्रार्थना केली आणि परमेश्वराने सावली दहा पावले मागे घेतली. जिथून ती पुढे गेली होती तिथेच ती पूर्ववत आली.

हिज्कीया आणि बाबेलचे लोक

¹²यावेळी बलदानचा मुलगा बरोदख-बलदान हा बाबेलचा राजा होता. त्याने हिज्कीयाकडे संदेश आणि भेटवस्तू पाठवल्या. हिज्कीया आजारी असल्याचे ऐकून त्याने हे पाऊल उचलले. ¹³हिज्कीयाने त्याच्याकडून आलेल्या माणसांचे आगतस्वागत केले. त्यांना आपल्या घरातील सर्व मौल्यवान वस्तु दाखवल्या. सोने, चांदी, मसाल्याचे पदार्थ, किंमती अत्तरे, शस्त्रास्त्रे असा आपला सर्व खजिना त्यांना दाखवला. आपल्या घरातील आणि राज्यातील कोणतीही गोष्ट त्याने त्यांना दाखवायची शिल्लक ठेवली नाही.

¹⁴तेव्हा यशया संदेष्टा राजाकडे येऊन म्हणाला, “हे लोक कोण? त्यांचे काय म्हणणे आहे?”

हिज्कीया म्हणाला, “हे फार लांबच्या प्रांतातून बाबेलमधून आले आहेत.”

¹⁵यशयाने विचारले, ‘त्यांनी या घरातले काय काय पाहिले?’ हिज्कीयाने सांगितले, ‘त्यांनी सगळेच पाहिले. माझे सगळे भांडार मी त्यांच्यापुढे उघडे केले.’

¹⁶तेव्हा यशया म्हणाला, “आता परमेश्वराचा हा निरोप ऐक. ¹⁷तुझ्या घरातील सर्व चीजवस्तू आणि तुझ्या पूर्वजांनी जमवलेले सर्व धन आता बाबेलला नेण्यात येईल. ती वेळ आता येऊन ठेपली आहे. काही म्हणता काही मागे उगणार नाही. ही परमेश्वराची वाणी आहे. ¹⁸बाबेलचे लोक तुझ्या मुलांना घेऊन जातील. ती मुले बाबेलच्या राजावाड्यात खोजे बनून राहतील.” ¹⁹तेव्हा हिज्कीया यशयाला म्हणाला, ‘परमेश्वराचे म्हणणे योग्यच आहे.’ तो पुढे

म्हणाला, “निदान माझ्या कारकिर्दीत तरी शांतता लाभेल ना?”

²⁰शहराला पाणीपुरवठा करणारी तळी आणि कालवे यांच्यासकट हिज्कीयाने जी कामगिरी बजावली तिची नोंद ‘यहूदाच्या राजांचा इतिहास’ या पुस्तकात आहे. ²¹हिज्कीया निधन पावला आणि त्याच्या पूर्वजांशेजारी त्याचे दफन झाले. त्याचा मुलगा मनश्शे गादीवर आला.

मनश्शेची यहूदावरील कलंकित कारकीर्द

21 मनश्शे राज्य करू लागला तेव्हा तो बारा वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेमवर पंचावन्न वर्षे, राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव हेफसीबा.

²परमेश्वराने जे करू नका म्हणून सांगितले तेच त्याने केले. इतर राष्ट्रे करत तसे अमंगळ आचरण मनश्शेने केले (आणि इझ्राएली आले त्यावेळी याच राष्ट्रांना परमेश्वराने तेथून हुसकून लावले होते.) ³हिज्कीयाने नष्ट केलेली उंचस्थानावरील पुजास्थळे मनश्शेने पुन्हा बांधली तसेच त्याने बालदेवतेसाठी वेदी बांधली आणि इझ्राएलचा राजा अहाब याच्याप्रमाणे अशेरा देवीचे स्तंभ उभारले. मनश्शे नक्षत्रांची पूजाही करत असे. ⁴परमेश्वराच्या मंदिरात त्याने इतर देवतांच्या पूजेसाठी वेरू बांधल्या. (आपल्या नावाप्रित्यर्थ परमेश्वराने हे मंदिर केले होते.) ⁵याखेरिज या मंदिराच्या दोन्ही चौकांत मनश्शेने आकाशातील नक्षत्रांसाठी वेरू बांधल्या. ⁶आपल्या मुलाचाच बळी देऊन मनश्शेने त्याला वेदीवर जाळले. * जादूटोणा, मंत्रतंत्र, भुतंखेतं यांच्यामाफत भविष्य जाणून घ्यायचा मनश्शेला नाद होता.

परमेश्वराने जे जे गैर म्हणून सांगितले ते ते मनश्शे करत गेला. त्याने परमेश्वराचा कोप झाला. ⁷मनश्शेने अशेराचा कोरीव पुतळा करून तो मंदिरात ठेवला. या मंदिराविषयी दावीद आणि दावीदचा मुलगा शलमोन यांना परमेश्वर म्हणाला होता, “इझ्राएलमधील सर्व नगरांमधून मी यरूशलेमची निवड केली आहे. यरूशलेममधील मंदिरात मी माझे नाव कायमचे ठेवीन. ⁸इझ्राएल लोकांना या भूमीतून बाहेर पडावे लागू नये याची मी दक्षता घेईन. माझ्या सर्व आज्ञा तसेच मोशेची शिकवण त्यांनी तंतोतंत पाळली तर त्यांची इथेच या भूमीत वसती राहील.” ⁹पण लोकांनी परमेश्वराचे ऐकले नाही. इझ्राएल लोक इथे येण्यापूर्वी कनानमधील राष्ट्रांनी जी वाईट वर्तणूक केली त्यापेक्षाही मनश्शेचे वर्तन निरु होतं. इझ्राएल लोक या भूमीत आले तेव्हा त्या राष्ट्रांना परमेश्वराने नष्ट केले होते.

¹⁰तेव्हा परमेश्वराने आपल्या सेवक संदेष्ट्यांना हे सांगायला सांगितले, ¹¹“यहूदाचा राजा मनश्शे याने अत्यंत

सावली ... जाऊ दे हिज्कीयाने बांधलेले सूर्यघंटी यंत्र असावे. या इमारतीच्या पायऱ्यांवर ऊन पडले असता वेळ सांगता येत असावी.

त्याला वेदीवर जाळले अग्निदिव्य करायला लावले.

निरू कृत्ये केली आहेत. त्याच्या आधीच्या अमोन्यापेक्षाही याचे वागणे भयंकर आहे. त्याच्या त्या मूर्तीमुळे त्याने यहूदालाही पाप करायला लावले आहे. ¹²तेव्हा इस्राएलचा परमेश्वर म्हणतो, 'यरूशलेम आणि यहूदा यांना मी आता अशा संकटाच्या खाईत लोटीन की ते ऐकूनच लोकांना धक्का बसेल. ¹³शोमरोनचे मापनसूत्र आणि अहाबच्या घराण्याचा ओळंबा मी यरूशलेमवर धरीन. थाळी घासूनपुसून पालथी करून ठेवावी तशी मी यरूशलेमची गत करीन. ¹⁴त्यातूनही काहीजण बचावतील, पण त्यांना मी तसेच सोडीन. त्यांना मी त्यांच्या शत्रूच्या ताब्यात देईन. ते त्यांना युद्धातील लुटीप्रमाणे कैदी करून नेतील. ¹⁵मी जे जे करू नका म्हणून बजावले ते ते त्यांनी केले त्याचे हे फळ होय. यांचे पूर्वज मिसरमधून बाहेर पडले त्या दिवसापासूनच यांनी मला संताप आणला आहे. ¹⁶शिवाय मनश्शेने अनेक निरपराध्यांची हत्या केली. संपूर्ण यरूशलेम त्याने रक्तलांछित केले. यहूरूना त्याने जी पापे करायला लावली ती वेगळीच. परमेश्वराने जे करू नका म्हणून सांगितले ते मनश्शेने यहूदाला करायला लावले.'"

¹⁷मनश्शेची पापे आणि इतर कृत्ये 'यहूदाच्या राजांचा इतिहास' या पुस्तकात लिहिलेली आहेत. ¹⁸मनश्शे मरण पावला आणि त्याचे आपल्या पूर्वजांच्या शेजारी दफन झाले. आपल्या घराच्या बगीच्यात त्याला पुरले. या बागेचे नाव "उज्जावी बाग" त्याच्या जागी त्याचा मुलगा आमोन राज्य करू लागला.

आमोनची छोटी कारकीर्द

¹⁹आमोन राज्य करू लागला तेव्हा बावीस वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेमवर दोन वर्षे राज्य केले. याच्या आईचे नाव मशुल्लेमथ ही यतबा येथील हारूस याची मुलगी.

²⁰आपले वडील मनश्शे यांच्याप्रमाणेच आमोननेही परमेश्वराच्या दृष्टीने गैर कृत्ये केली. ²¹तो आपल्या वडीलांसारखाच होता. वडीलांनी ज्या देवतांची पूजाअर्चा केली त्यांचीच पूजा आमोननेही आरंभली. ²²आपल्या पूर्वजांचा परमेश्वर देव याचा मार्ग त्याने सोडला आणि परमेश्वराच्या इच्छेविरुद्ध वागला.

²³आमोनच्या सेवकांनी त्याच्याविरुद्ध कट करून त्याच्या घरातच त्याला ठार केले. ²⁴आणि ज्यांनी आमोनशी फितुरी केली त्या सेवकांना देशातील लोकांनी जिवे मारले. मग आमोनचा मुलगा योशीया याला लोकांनी राजा केले.

²⁵आमोनने जी इतर कृत्ये केली ती सर्व "यहूदाच्या राजांचा इतिहास" या पुस्तकात लिहून ठेवलेली आहेत. ²⁶उज्जाच्या बागेत आमोनचे दफन करण्यात आले. आमोनचा मुलगा योशीया राजा झाला.

योशीयाचे यहूदावर राज्य

22 योशीया राज्य करू लागला तेव्हा आठ वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेममध्ये एकतीस वर्षे राज्य केले. याच्या आईचे नाव यदीदा. ती बसकथमधील अदाया याची मुलगी.

²योशीयाचे वर्तन परमेश्वराला पटेल असेच होते. आपला पूर्वज दावीद याच्याप्रमाणे तो चालला. परमेश्वराच्या शिकवणुकी प्रमाणेच वागला. देवाला जसे पाहिजे तेच त्याने केले..

मंदिराच्या दुरूस्तीचा आदेश

³मशुल्लामचा मुलगा असल्या याचा मुलगा शाफान चिटणीस याला योशीया राजाने आपल्या कारकिर्दीच्या अठराव्या वर्षी परमेश्वराच्या मंदिरात पाठवले आणि सांगितले. ⁴"तिथे तू महायाजक हिल्कीया याच्याकडे जा. द्वारपालांनी लोकांकडून गोळा केलेले पैसे या याजकाकडे जमा व्हायला हवेत. हा परमेश्वराच्या मंदिरात जमा झालेला पैसा आहे.

⁵परमेश्वराच्या मंदिराच्या कामावर देखरेख करणाऱ्यांना याजकांनी यातील पैसे रूवेत. मंदिराची दुरूस्ती करणाऱ्या कारागिरांना देण्यासाठी या पैशाचा विनियोग व्हावा. ⁶सुतार, गवंडी, पाथरवट यांना तसेच लाकूड घेणे, चिरे घडवणे यासाठी पैसे रूवेत. ⁷दिलेल्या पैशाचा हिशेब मागू नये कारण ही मंडळी विश्वसनीय आहे."

मंदिरात नियमशास्त्राचे पुस्तक

⁸महायाजक चिटणीस शाफान याला म्हणाला, "मला परमेश्वराच्या मंदिरात नियमशास्त्राचे पुस्तक सापडले आहे." मग ते पुस्तक याजक हिल्कीयाने शाफानला दिले. शाफानने ते वाचले.

⁹शाफानने परत येऊन राजाला सर्व वर्तमान सांगितले. तो म्हणाला, "तुझ्या सेवकांनी मंदिरातील सर्व पैसा एकत्र करून तो परमेश्वराच्या मंदिराच्या कामावर देखरेख करणाऱ्यांना त्यांनी दिला आहे." ¹⁰पुढे शाफान राजाला म्हणाला, "याजक हिल्कीया याने हे पुस्तकही मला दिले." शाफानने ते राजाला वाचून दाखवले.

¹¹नियमशास्त्रातील वचने ऐकून राजाने अतीव दुःख प्रदर्शित करण्यासाठी आपली वस्त्रे फाडली. ¹²मग त्याने याजक हिल्कीया, शाफानचा मुलगा अहीकाम, मिखायाचा मुलगा अश्वबोर, शाफान चिटणीस आणि सेवक असाया यांना आज्ञा केली की, ¹³"आता जाऊन परमेश्वराचा कौल घ्या. मी, आपले लोक आणि सर्व यहूदा यांच्या वतीने त्याला या पुस्तकातील वचनांविषयी विचारा. परमेश्वराचा आपल्यावर कोप झाला आहे. कारण आपल्या पूर्वजांनी या पुस्तकातील वचनांचा भंग केला आहे.

आपल्यासाठी लिहून ठेवलेल्या सर्व गोष्टी त्यांनी आचरणात आणल्या नाहीत.

योशीया आणि संदेष्टी हुल्दा

¹⁴मग हिल्कीया याजक, अहीकाम, अखबोर, शाफान, असाया हे सर्व हुल्दा या संदेष्टीकडे गेले. हरहसचा मुलगा तिकवा याचा मुलगा शल्लूम याची ती बायको शल्लूम याजकांच्या कपड्यांचे खाते सांभाळी हुल्दा यरूशलेममध्ये दुसऱ्या भागात राहात होती. हे सर्वजण तिच्याकडे गेले आणि तिच्याशी बोलले.”

¹⁵तेव्हा हुल्दा त्यांना म्हणाली, “इझ्राएलचा देव परमेश्वर म्हणतो: तुम्हाला माझ्याकडे ज्याने पाठवले त्याला सांगा

¹⁶परमेश्वराचे म्हणणे आहे की, हा प्रदेश आणि तेथे राहणारे लोक यांच्यावर आता मी अरिष्ट आणणार आहे. यहुदाच्या राजाने त्या पुस्तकात वाचली तीच संकटे येतील.

¹⁷यहुदाच्या लोकांनी माझा त्याग केला. इतर दैवतांपुढे त्यांनी धूप जाळली, त्यांनी मला संताप आणला. त्यांनी अनेक मूर्तीही केल्या. म्हणून या प्रदेशावर माझा राग आहे. न विझवता येणाऱ्या अग्नीसारखा माझा संताप असेल.”

^{18,19}“यहुदाचा राजा योशीया याने तुम्हाला परमेश्वराचा कौल घ्यायला पाठवले. योशीयाला हे सांगा: ‘इझ्राएलचा देव परमेश्वराची वचने तू ऐकलीस. हा प्रदेश आणि येथील लोक यांच्याविषयी मी सांगितले ते ऐकलेस. तू मृदू मनाचा आहेस. या गोष्टी ऐकून तुला दुःख झाले. यरूशलेमवर अरिष्ट येईल असे मी म्हणालो तेव्हा शोकाने तू वस्त्रे फाडलीस आणि रडलास. म्हणून मीही तुझे ऐकले आहे.” हे परमेश्वराचे शब्द आहेत. ²⁰मी तुझी तुझ्या पूर्वजांशी भेट करून देईन. तुला मरण येईल आणि तू सुखाने कबरीत पडशील. यरूशलेमवर येणारे अरिष्ट तुला आपल्या डोळ्यांनी पाहावे लागणार नाही.”

मग याजक हिल्कीया, अहीकाम, अखबोर, शाफान, असाया यांनी हा संदेश राजाला सांगितला.

लोक नियमशास्त्र ऐकतात

23 राजा योशीया याने यहुदा आणि यरूशलेम येथील सर्व वडिलधाऱ्यांना निरोप पाठवून बोलावून घेतले. ²मग राजा परमेश्वराच्या मंदिरात गेला. त्याच्या मागोमाग यहुदा आणि यरूशलेम येथे राहणारे लोकही गेले. अगदी सामान्य माणसापासून याजक, संदेष्टे यांच्यासारख्या महत्त्वाच्या व्यक्तीपर्यंत झाडून सर्वजण राजाच्या बरोबर गेले. मग राजाने परमेश्वराच्या मंदिरात सापडलेले कराराचे पुस्तक काढून त्यातील सर्व वचने सगळ्यांना ऐकू जातील अशी वाचली.

³स्तंभाजवळ उभे राहून राजाने परमेश्वराशी करार केला. त्याने परमेश्वराची सर्व वचने, करार, नियम पाळायचे कबूल केले. पुस्तकात लिहिलेले सर्व मनोभावे पाळायचे त्याने आश्वासन दिले. राजाने केलेल्या या

कराराला पाठिंबा दर्शविण्यासाठी सर्वजण उठून उभे राहिले.

⁴मग बालदैवत, अशेरा, नक्षत्रे यांच्या पूजेसाठी केलेली सर्व पात्रे परमेश्वराच्या मंदिरातून बाहेर काढण्यात यावीत अशी आज्ञा राजाने हिल्कीया, इतर याजक आणि द्वारपाल यांना दिली. मग त्याने ती यरूशलेम बाहेरच्या किद्रोनच्या शेतात जाळली. त्यांची राख बथेल येथे नेली.

⁵यहुदाच्या राजांनी याजक म्हणून जी माणसे निवडली होती ती सामान्य माणसे होती, आहरोन कुळातली नव्हती! हे भोंदू याजक यहुदाच्या सर्व नगरामध्ये तसेच यरूशलेमभोवतीच्या गावांतून उंचस्थानावरील पूजास्थळांपुढे सरास धूप जाळत होते. बाल, सूर्य, चंद्र, नक्षत्रे आणि आकाशातील इतर तारे यांच्यासाठी ते धूप जाळत. मग हिज्कीयाने या याजकांवर बंदी घातली.

⁶योशीयाने परमेश्वराच्या मंदिरातून अशेराचा स्तंभ हलवला. तो गावाबाहेर किद्रोन खोऱ्यात नेऊन जाळून टाकला. नंतर त्याने जळलेल्या भागाच्या तुकड्यांची राख केली. ती सामान्य लोकांच्या थडग्यांवर विखरून टाकली.

⁷परमेश्वराच्या मंदिरातील पुरुषवेश्यांची घरे योशीयाने उद्ध्वस्त केली. बायकाही या घरांचा वापर करत आणि अशेरा या देवतेच्या सन्मानार्थ लहान तंबू आच्छादने करत असत.

^{8,9}याजक या काळात यरूशलेमला यज्ञबळी आणून मंदिरातील वेदीवर वाहात नव्हते. यहुदातील वेगवेगळ्या शहरामध्ये हे याजक राहात होते. त्या त्या ठिकाणच्या उंचस्थानावरील ठिकाणी ते धूप जाळत आणि यज्ञ करत. गेबापासून बैर-शेब्यापर्यंत अशी उंचस्थाने होती. आणि हे याजक आपली बेखमीर भाकर यरूशलेममधील मंदिरात विशिष्ट ठिकाणी न खाता त्या त्या गावांमध्ये सामान्य लोकांबरोबर बसून खात. पण राजाने ही उंचस्थाने मोडली आणि याजकांना यरूशलेमला आणले. नगराधिकारी यहोशवा याच्या वेशीजवळची डावीकडील उंचस्थानेही योशीयाने उद्ध्वस्त केली.

¹⁰हिन्नोमच्या मुलाचे खोरे या ठिकाणी तोफेत हे एक ठिकाण होते. तेथे लोक मोलख या दैवताला आपल्या मुलांचा बळी देत आणि वेदीवर त्यांना जाळत. योशीयाने हे स्थान पुन्हा वापरता येऊ नये अशातऱ्हेने भ्रष्ट करून टाकले. ¹¹पूर्वीच्या राजांनी परमेश्वराच्या मंदिराच्या प्रवेशद्वाराशी एक रथ आणि काही घोडे ठेवलेले होते. नाथान-मेलेक या अधिकाऱ्याच्या खोलीजवळ ही जागा होती. हे घोडे आणि रथ सूर्य दैवतांच्या सन्मानार्थ* होते. योशीयाने हे घोडे तेथून हलवले आणि रथ जाळून टाकला.

¹²आहाजच्या इमारतीच्या गच्चीत पूर्वी यहुदाच्या राजांनी वेरू बांधल्या होत्या. परमेश्वराच्या मंदिराच्या दोन्ही

सूर्य दैवतांच्या सन्मानार्थ सूर्य हा रथ आकाशातून रोज नेतो अशी लोकांची समजूत होती.

चौकातही मनशशेने वेरू बांधल्या होत्या. योशीयाने या सर्व वेरूंची मोडतोड करून किद्रोनच्या खोऱ्यात त्यांचे भग्नावशेष टाकून दिले.

¹³यरूशलेमजवळच्या विध्वंसगिरी नावाच्या पहाडावर राजा शलमोनने काही उच्चस्थाने पूर्वी बांधली होती. पहाडाच्या ती दक्षिणेला होती. सिदोन्यांची अमंगळ दैवत अष्टोरेथ, मवाब्बांची अमंगळ दैवत कमोश आणि अम्मोन्यांची अमंगळ देवता मिलकोम यांच्यासाठीही उच्चस्थाने त्याने बांधली होती. पण ही सर्व स्थाने राजा योशीयाने भ्रष्ट केली. ¹⁴त्याने सर्वच्या सर्व स्मृतिस्तंभ आणि अशेराचे खांब यांची पार मोडतोड केली आणि त्या ठिकाणावर मृत माणसांच्या अस्थी पसरून टाकल्या.

¹⁵नबाट्या मुलगा यराबाम याने बांधलेली बेथेलमधली वेदी आणि उच्चस्थानेही योशीयाने उध्वस्त केली. या यराबामने इझ्राएलला पाप करायला लावले होते. योशीयाने त्या बांधकामांची मोडतोड करून त्याची अगदी माती केली. अशेरा स्तंभही त्याने जाळून टाकला. ¹⁶योशीयाने डोंगरावर इकडे तिकडे पाहिले तेव्हा त्याला काही कबरी दिसल्या. तेव्हा त्याने माणसे पाठवून त्यांतील हाडे आणली. ती हाडे त्याने वेदीवर जाळली आणि ते स्थान अपवित्र केले. संदेष्ट्याने जो परमेश्वराचा संदेश घोषित केला होता त्या प्रमाणेच हे झाले. यराबाम वेदीजवळ उभा असताना संदेष्ट्याने हे सांगितले होते.

पुन्हा पाहिले तेव्हा योशीयाला संदेष्ट्याची कबर दिसली.

¹⁷योशीयाने विचारले, “हे थडगे कोणाचे?”

तेव्हा गावातील लोकांनी त्याला सांगितले, “हे यहुदातून आलेल्या संदेष्ट्याचे थडगे. तू बेथेलच्या वेदीची जी दशा करून टाकलीस त्याबद्दल त्याने फार पूर्वीच भाकित केले होते.”

¹⁸तेव्हा योशीया म्हणाला, “या थडग्याला धक्का लावू नका तेथील अस्थी हलवू नका.”

¹⁹शोमरोनच्या नगरामधील उच्चस्थानांवरील सर्व दैवतेही योशीयाने उध्वस्त केली. ही दैवते इझ्राएलच्या राजांनी बांधली होती आणि त्या मुळे परमेश्वराचा कोप झाला होता. बेथेलमधील वेदीप्रमाणेच योशीयाने ह्या दैवतांची गत करून टाकली.

²⁰शोमरोन मधील उच्चस्थानांच्या सर्व याजकांना योशीयाने ठार केले. त्या वेदीवरच त्याने त्यांना मारले. वेदीवर माणसांची हाडे जाळली. अशाप्रकारे सर्व पूजास्थळांची मोडतोड करून मग तो यरूशलेमला परतला.

यहुदाचे लोक वल्हांडण साजरे करतात

²¹राजा योशीयाने सर्व लोकांना आज्ञा केली, “करारात लिहिले आहे त्या पध्दतीने तुमच्या परमेश्वर देवासाठी वल्हांडण सण साजरा करा.”

²²इझ्राएलवर न्यायाधीश राज्य करत होते तेव्हापासून लोकांनी वल्हांडण सण अशा पध्दतीने साजरा केला नव्हता.

यहुदाच्या किंवा इझ्राएलच्या कोणत्याही राजाने त्यानिमित्त उत्सव केला नव्हता. ²³योशीयाचे राजा म्हणून अठरावे वर्ष चालू असताना लोकांनी परमेश्वरसाठी हा सण साजरा केला.

²⁴यहुदा आणि यरूशलेममध्ये लोक पुजत असलेल्या मांत्रिक (भूतसंचारी) चेटकी, गृहदेवता आणि अनेक अमंगळ गोष्टींचा नाश योशीयाने केला. परमेश्वराच्या मंदिरात याजक हिल्कीयाला जे नियमशास्त्राचे पुस्तक सापडले त्या बरहुकूम योशीयाने हे केले. ²⁵योशीयासारखा राजा यापूर्वी झाला नव्हता. योशीया पूर्णपणे परमेश्वराचा उपासक बनला मोशेच्या कराराचे पालन योशीयाइतक्या काटेकोरपणे कुठल्याच राजाने केले नव्हते. आणि त्यानंतरही तसा राजा झाला नाही.

²⁶पण तरीही यहुदावरील परमेश्वराचा राग ओसरला नाही. मनशशेच्या वर्तनाबद्दल अजूनही त्याला राग होता. ²⁷परमेश्वर म्हणाला, “मी इझ्राएलाना हुसकावून लावले तसेच यहुदांना करीन त्यांना मी नजरपुढून घालवीन. यरूशलेमचाही मी त्याग करीन. मीच ते नगर निवडले हे खरे पण तेथील मंदिराची मी मोडतोड करीन “माझे नाव राखणारी जागा” असे याच स्थळाबद्दल मी म्हणत होते.”

²⁸यहुदाच्या राजांचा इतिहास' या पुस्तकात योशीयाच्या इतर गोष्टींची हकीकत आहे.

योशीयाचा मृत्यू

²⁹योशीयाच्या कारकिर्दीत, मिसरचा राजा फारो-नखो याने फरत नदीजवळ अश्वरूच्या राजावर स्वारी केली. तेव्हा योशीया फारो-नखोवर चाल करून गेला. पण मगिदो येथे फारो-नखोने त्याला पाहिले आणि ठार केले. ³⁰योशीयाच्या सेवकांनी त्याचा मृतदेह रथात घालून मगिदोहून यरूशलेमला आणला. त्याला त्याच्या कबरीत पुरले.

मग देशातील लोकांनी त्याचा मुलगा यहोआहाज याला अभिषेक केला आणि त्याला पुढचा राजा केले.

यहुदाचा राजा यहोआहाज

³¹यहोआहाज तेव्हा तेवीस वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेमवर तीन महिने राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव हमूळ. लिब्नाच्या यिर्मया याची ती मुलगी. ³²यहोआहाज परमेश्वराच्या दृष्टीने गैर वागला. त्याचे वर्तन आपल्या पूर्वजांसारखेच होते.

³³फारो-नखोने हमाथ देशातील रिब्ला येथे यहोआहाजला बेड्या घातल्या. त्यामुळे यहोआहाजला यरूशलेममध्ये राज्य करता येईना. फारो-नखोने यहुदाकडून साडेसात हजार पौंड चांदी आणि पंचाहत्तर पौंड सोने जबरदस्तीने वसूल केले.

³⁴फारो-नखोने योशीयाचा मुलगा एल्याकीम याला राजा केले एल्याकीम गादीवर आला. एल्याकीमचे नाव

फारो-नखोने बदलून यहोयाकीम केले; आणि यहोआहाजला मिसरला नेले. यहोआहाज तेथे मरण पावला. ^{३५}यहोयाकीमने फारोला सोने चांदी दिले तरी फारो-नखोला देण्यासाठी सामान्य लोकांवर कर बसवला. तेव्हा प्रत्येकाला आपल्या वाटचे थोडे थोडे सोने रूपे रूावे लागले. यहोयाकीमने मग फारोनखोला पैसे दिले.

^{३६}यहोयाकीम राजा झाला तेव्हा पंचवीस वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेमवर अकरा वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव जबूदा. ती रूमा येथील पदाया याची मुलगी. ^{३७}यहोयाकीमचे वर्तन परमेश्वराला न पटणारे होते. आपल्या पूर्वजांप्रमाणेच तो गैर वागला.

राजा नबुखदनेस्सरची यहूदावर स्वारी

२४ यहोयाकीमच्या काळात बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर यहूदात आला. यहोयाकीमने तीन वर्षे त्याचे मांडलिकत्व पत्करले आणि नंतर फितूर होऊन त्याने बंड केले. ^२यहोयाकीमविरूद्ध परमेश्वराने बाबेल, अरामी, मवाबी आणि अम्मोनी लोकांच्या टोळ्या पाठवल्या. आपल्या संदेशांकरवी परमेश्वराने जे जे घडेल म्हणून सांगितले होते त्याप्रमाणेच घडत होते. यहूदाच्या संहारासाठी या टोळ्या होत्या.

^३यहूदा आपल्या नजरेसमोरून नाहीसे व्हावा म्हणून परमेश्वराच्या आज्ञेने हे झाले. मनश्शेची पापे याला कारणीभूत होती. ^४मनश्शेने अनेक निरपराध्यांची हत्या केली. सारे यरूशलेम त्यांच्या रक्ताने माखले. या पापांना परमेश्वराजवळ क्षमा नव्हती.

^५यहोयाकीमने बाकी जे काही केले त्याची नोंद "यहूदाच्या राजांचा इतिहास" या पुस्तकात आहे. ^६यहोयाकीमच्या मृत्यूनंतर त्याचे आपल्या पूर्वजांशेजारी दफन झाले. त्याचा मुलगा यहोयाखीन राज्य करू लागला.

^७मिसरच्या नदीपासून फरात नदीपर्यंत पूर्वी मिसरच्या ताब्यात असलेला सगळा प्रदेश बाबेलच्या राजाने बळकावल्यामुळे मिसरचा राजा मिसरसोडून आला नाही.

नबुखदनेस्सर यरूशलेम बळकावतो

^८यहोयाखीन राजा झाला तेव्हा तो अठरा वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेमवर तीन महिने राज्य केले. याच्या आईचे नाव नेहूष्ठा. ती यरूशलेमच्या एलनाथानची मुलगी. ^९यहोयाखीनने आपल्या वडीलांप्रमाणेच परमेश्वराच्या दृष्टीने गैर वर्तन केले.

^{१०}थोडेवी बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर याच्या कारभार्यांनी यरूशलेमला वेढा दिला. ^{११}नंतर नबुखदनेस्सर या नगरात आला. ^{१२}यहूदाचा राजा यहोयाखीन बाबेलच्या या राजाच्या भेटाला आला. यहोयाखीनची आई, त्याचे कारभारी, वडीलधारी मंडळी, सरदार हेही लोक त्याच्याबरोबर होते. तेव्हा बाबेलच्या राजाने यहोयाखीनला आपल्या ताब्यात

घेतले. नबुखदनेस्सरच्या कारकिर्दीच्या आठव्या वर्षी हे झाले.

^{१३}यरूशलेमच्या परमेश्वराच्या मंदिरातली आणि राजवाड्यातली सर्व मौल्यवान चीजवस्तू नबुखदनेस्सरने हस्तगत केली. राजा शलमोनने परमेश्वराच्या मंदिरात ठेवलेली सर्व सुवर्णपात्रे त्याने मोडून तोडून टाकली. हे परमेश्वराच्या भाकिताप्रमाणेच झाले.

^{१४}नबुखदनेस्सरने यरूशलेममधली सगळी वडीलधारी मंडळी आणि धनवान लोक यांना कैद केले. दहाहजार लोकांना त्याने कैद केले. कुशल कामगार आणि कारागिर यांनाही त्याने पकडले. अगदी गरीबातला गरीब माणूस वागळता कोणालाही मोकळे ठेवले नाही. ^{१५}यहोयाखीनला नबुखदनेस्सरने बाबेलला कैदी म्हणून नेले. राजाची आई, बायका, सेवक, आणि गावातील प्रतिष्ठित लोक यांनाही त्याने नेले. हे सर्व त्याचे कैदी होते. ^{१६}सात हजाराचे सैन्य, एक हजार कुशल कामगार आणि कारागीर यांनाही त्याने नेले. हे सर्व लोक युद्धात वाकबगार, तयार होते. त्यांना त्याने बाबेलला कैदी म्हणून नेले.

राजा सिद्कीया

^{१७}बाबेलच्या राजाने मतन्या याला राजा केले. हा यहोयाखीनचा काका. त्याचे नाव बदलून सिद्कीया असे ठेवले. ^{१८}सिद्कीया राज्य करू लागला तेव्हा एकवीस वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेमवर अकरा वर्षे राज्य केले. याच्या आईचे नाव हमूटल. ती लिब्ना येथील यिर्मया याची मुलगी. ^{१९}सिद्कीया यहोयाखीनप्रमाणेच वर्तनाने वाईट होता. परमेश्वराच्या आज्ञेविरुद्ध तो वागला. ^{२०}तेव्हा परमेश्वराने संतापाने यरूशलेम आणि यहूदा यांची हकालपट्टी केली.

सिद्कीयाच्या राज्याची अखेर

२५ सिद्कीयाने बाबेलच्या राजाविरुद्ध बंड केले आणि त्याच्या आज्ञा पाळण्याचे त्याने नाकारले. त्यामुळे बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर आपल्या सैन्यासह यरूशलेमवर चाल करून गेला. सिद्कीया राज्यावर आल्याचे ते नवे वर्ष, दहावा महिना, दहावा दिवस होता. नबुखदनेस्सरच्या सैन्याने यरूशलेमला वेढा देऊन लोकांची ये जा रोखली. मग त्याने नगराभोवती कचऱ्याचे अडसर निर्माण केले. ^२सिद्कीयाच्या कारकिर्दीचे अकरावे वर्ष उजाडेपर्यंत हा वेढा चालू राहिला. ^३दुष्काळाने परिस्थिती बिकट झाली होती. चौथ्या महिन्याच्या नवव्या दिवसापर्यंत नगरातील सामान्य माणसाची अन्नान्नदशा झाली.

^४नबुखदनेस्सरच्या सैन्याने शेवटी तटाला खिंडार पाडले. त्या रात्री राजा सिद्कीया आणि त्याचे सैन्य यांनी पलायन केले. त्यांनी पळून जाण्यासाठी दुहेरी तटबंदीमधल्या गुप्त वाटेचा आश्रय घेतला. ही वाट राजाच्या बागेजवळ होती. नगराभोवती शत्रूसैन्याचा वेढा होता पण सिद्कीया आणि

त्याचे सैन्य वाळवंटाच्या दिशेने निसटले. ^५बाबेलच्या सैन्याने त्यांचा पाठलाग केला. आणि त्यांना यरीहोजवळ गाठले. तेव्हा सिद्वीयाचे सैन्य त्याला एकटा सोडून पळून गेले.

^६बाबेलच्या लोकांनी राजा सिद्वीयाला धरून रिब्ला येथे आपल्या राजाकडे नेले. या लोकांनी सिद्वीयाला जबर शासन करण्याचे ठरवले. ^७त्यांनी सिद्वीयाच्या मुलांना त्याच्या नजरेसमोर जिवे मारले. नंतर सिद्वीयाचे डोळे काढले आणि त्याला जेरबंद करून बाबेलला नेले.

यरूशलेमचा विध्वंस

^८बाबेलचा राजा नबुखद्नेस्सर याच्या कारकिर्दीच्या एकोणिसाव्या वर्षी, पाचव्या महिन्यात सातव्या दिवशी नबुखद्नेस्सर यरूशलेमवर चाल करून आला. नबुजरदान हा राजाच्या उत्तम, निवडक सैन्याचा नायक होता. ^९या नबुजरदानने परमेश्वराचे मंदिर, राजवाडा आणि यरूशलेममधील सर्व घरे जाळून टाकली. मोठमोठे वाडेही त्याने उद्ध्वस्त केले.

^{१०}मग बाबेलच्या सैन्याने यरूशलेमची तटबंदी पाडली. ^{११}नगरात अजून असलेले लोक नबुजरदानने ताब्यात घेतले आणि त्यांच्यापैकी जे शरण यायला तयार होते त्यांच्यासह सर्वांना कैदी म्हणून नेले. ^{१२}अगदीच दरिद्री लोकांना तेवढे त्याने तेथेच राहू दिले. द्राक्षमळे आणि शेतीची देखभाल करण्यासाठी त्याने त्यांना तिथे ठेवले.

^{१३}परमेश्वराच्या मंदिरातील सर्व पितळी पात्रांची बाबेलच्या सैन्याने मोडतोड केली. पितळी खांब, ढकलगाड्या, मोठमोठी पितळी घंगाळी यांची मोडतोड करून ते पितळ त्यांनी बाबेलला नेले. ^{१४}इतर पात्रे, फावडी, वाती कापण्याच्या कात्र्या, पळ्या, पितळी थाळ्या ही परमेश्वराच्या मंदिरातली सर्व उपकरणेही त्यांनी घेतली. ^{१५}अग्निपात्रे, वाडगे, सोने-चांदीच्या लोभापायी सोन्यारूप्याची भांडीही नबुजरदानने हस्तगत केली.

^{१६-१७}अशाप्रकारे, नबुजरदानने बळकावलेल्या वस्तू:

दोन पितळी स्तंभ (प्रत्येक स्तंभाची उंची सत्तावीस फूट त्यावरील कळस साडेचार फूट उंचीचे तेही पितळी असून त्यावर जाळीकाम आणि डाळिंबाची नक्षी होती) दोन्ही स्तंभ अगदी सारखेच होते.)

एक मोठे पितळी घंगाळ परमेश्वराच्या मंदिरासाठी शलमोनने करवून घेतलेल्या ढकलगाड्या यांत इतके पितळ होते की त्याचे वजन करणे शक्य नव्हते.

यहूदी लोकांना कैदी बनवण्यात येते

^{१८}नबुजरदानने मंदिरातून खालील लोकांना नेले मुख्य याजक सराया दुय्यम याजक सफन्या आणि तीन द्वारपाल

^{१९}आणि शहरातून एक सैन्याधिकारी अजूनही नगरात असलेले राजाचे पांच सल्लागार सैन्याधिकार्यांचा सचिव. हा जनगणना प्रमुख असून सैनिकांची निवड करत असे. शहरात सापडलेली साठ माणसेही त्याने घेतली.

^{२०-२१}हमाथ प्रदेशातील रिब्ला येथे नबुजरदानने या सर्वांना राजासमोर हजर केले. राजाने त्या सर्वांची तेथे हत्या केली. अशाप्रकारे यहूदींना आपल्या भूमीतून बंदीवान म्हणून जावे लागले.

यहूदाचा अधिकारी गदल्या

^{२२}नबुखद्नेस्सरने काही लोकांना यहूदातच राहू दिले. त्यात एकजण होता त्याचे नाव गदल्या. हा अहीकामचा मुलगा आणि अहीकाम शाफानचा. या गदल्याला नबुखद्नेस्सरने यहूदा प्रांतावर अधिकारी म्हणून नेमले.

^{२३}नथन्याचा मुलगा इश्माएल, कोरहाचा मुलगा यहोहानान आणि नटोफाथी तन्हुमेथाचा मुलगा सराया व माकाथीचा मुलगा याज्या हे सैन्यातील सरदार होते. त्यांनी बाबेलच्या राजाने गदल्याला अधिकारी केल्याचे ऐकले म्हणून ते त्याला भेटायला मिस्पा येथे आले. ^{२४}गदल्याने या सर्वांना अभय दिले आणि तो त्यांना म्हणाला, “बाबेलच्या अधिकाऱ्यांचे भय बाळगू नका. या देशातच राहून बाबेलच्या राजाशी एकनिष्ठ राहा. म्हणजे तुमचे भले होईल.”

^{२५}अलीशामचा मुलगा नथन्या याचा मुलगा इश्माएल हा राजसंतानांपैकी होता. त्याने आणखी दहाजणांसमवेत सातव्या महिन्यात गदल्यावर हल्ला केला आणि सर्व यहूदी तसेच खासदी यांना मिस्पा येथे ठार केले. ^{२६}मग सर्व सैन्याधिकारी आणि लोक मिसरला पळून गेले. बाबेलच्या लोकांच्या धास्तीने कनिष्ठ पदावर असलेल्यापासून श्रेष्ठ पदावर असलेल्यांपर्यंत सर्व पळाले.

^{२७}पुढे अबील मरोदख हा बाबेलचा राजा झाला. त्याने यहूदाचा राजा यहोयाखीन याची कैदेतून सुटका केली. यहोयाखीनला तोपर्यंत तुरुंगात पडून सदतीस वर्षे झाली होती. अबील मरोदखने सत्तेवर आल्यावर बाराव्या महिन्याच्या सत्ताविसाव्या दिवशी हे सुटकेचे काम केले. ^{२८}यहोयाखीनच्या बाबतीत त्याचे धोरण मवाळपणाचे होते. त्याने यहोयाखीनला इतर राजांपेक्षा दरबारात उच्चासन दिले. ^{२९}अबील मरोदखने त्याला तुरुंगातले कपडे बदलायला लावले. पुढे आयुष्यभर यहोयाखीन अबील मरोदखच्या शेजारी मेजावर बसून जेवत असे. ^{३०}अबील मरोदखने त्याला पुढे त्याच्या आयुष्यभर रोज जेवण दिले.

1 इतिहास

आदामापासून अब्राहामापर्यंतची वंशावळ

1 ¹⁻³आदाम, शेथ, अनोश, केनान, महललेल, यारेद, हनोख, मथुशलह, लामेख नोहा. *
⁴शेम, हाम आणि याफेथ ही नोहाची मुले.

याफेथची मुले

⁵गोमर, मागोग, मादय, यावान, तुबाल, मेशेख, तीरास

⁶गोमरचे मुलगे: आश्कनाज, रीफाथ, तोगार्मा

⁷यावानचे मुलगे: अलीशा, तार्शीश, कित्तिम, रोदानीम

हामचे मुलगे

⁸कूश, मिस्त्राईम (मिसर) पूट व कनान

⁹कूशचे मुलगे असे: सबा, हवीला, सब्ता, रामा, साब्तका, रामाचे मुलगे शबा आणि ददान.

¹⁰कूशचा वंशज निम्रोद हा जगातील सर्वात सामर्थ्यवान आणि शूर सैनिक झाला.

¹¹मिस्त्राईमने लूदीम, अनामीम, लहाबीम, नाफुहीम

¹²पात्रुसीम, कास्लूहीम (याच्यापासून पलिष्टी झाले) व कफ्तोरीम यांना जन्म दिला.

¹³आणि कनानाचा ज्येष्ठ मुलगा सीदोन व त्यानंतर हेथ; ¹⁴यबूसी, अमोरी, गिर्गाशी, ¹⁵हिक्वी, अर्की, शीनी

¹⁶आर्वाही, समारी, हमाथी हे होत.

शेमचे मुलगे

¹⁷एलाम, अश्शूर, अर्पक्षद, लूद आणि अराम हे शेमचे मुलगे. ऊस, हूल, गेतेर आणि मेशेख हे अरामचे मुलगे.

¹⁸शेलहचे वडील अर्पक्षद आणि एबरचे वडील शेलह.

¹⁹एबरला दोन मुलगे झाले. एकाचे नाव पेलेग (म्हणजे विभागणी) त्याला हे नाव पडायचे कारण याच्या हयातीत पृथ्वीवरील लोकांची भाषावार विभागणी झाली. पेलेगच्या भावाचे नाव यक्तान. ²⁰यक्तानने अलमोदाद, शेलफ, हसमाविथ, येरह, ²¹हदोराम, ऊजाल, दिक्ला, ²²एबाल, अबीमाएल, शबा, ²³ओफीर, हवीला, योबाब यांना जन्म दिला.

आदाम ते नोहा ही यादी वंशजांची आहे, म्हणजे आदामाचा मुलगा शेथ, शेथचा अनोश याप्रकारे.

अब्राहामची वंशावळ

²⁴अर्पक्षद, शेलह, ²⁵एबर, पेलेग, रऊ ²⁶सरुग, नाहोर, तेरह, ²⁷अब्राम (म्हणजेच अब्राहाम) ही सर्व शेमची मुले.

²⁸इसहाक आणि इश्माएल ही अब्राहामची मुले. ²⁹त्यांचे वंशज पुढीलप्रमाणे:

हागार ची मुले

नबायोथ हा इश्माएलचा पहिला मुलगा. इश्माएलची इतर मुले म्हणजे केदार, अदबेल, मिबसाम, ³⁰मिशमा, दुमा, मस्सा, हदद, तेमा ³¹यतूर, नापीश, केदमा. हे सर्व इश्माएलचे मुलगे.

कटूराचे मुलगे

³²कटूरा ही अब्राहामची दासी होती. तिने जिम्नान, यक्षान, मदान, मिद्यान, इश्बाक, शूह यांना जन्म दिला. यक्षानला सबा व ददान हे मुलगे झाले.

³³एफा, एफर, हनोख, अबीदा, एल्दा हे मिद्यानचे मुलगे. या सर्वांना कटूराने जन्म दिला.

साराचे मुलगे

³⁴इसहाक हा अब्राहामचा मुलगा. एसाव आणि इझ्माएल (याकोब) हे इसहाकचे मुलगे.

³⁵एसावाचे मुलगे पुढीलप्रमाणे: अलीपाज, रगुवेल, यऊश, यालाम, कोरह.

³⁶अलीपाजचे मुलगे असे: तेमान, ओमार, सपी, गाताम, कनाज. याखेरीज अलीपाज आणि तिम्ना यांना अमालेक नावाचा मुलगा होता.

³⁷नहाथ, जेरह, शम्मा, मिजा हे रगुवेलचे मुलगे होत.

सेईरचे अवोमी

³⁸लोयान, शोबाल, सिबोन, अना, दीशोन, एसर व दीशान हे सेईराचे मुलगे.

³⁹होरी आणि होमाम हे लोयानचे मुलगे. लोयानला तिम्ना नावाची बहीणही होती.

⁴⁰आल्यान, मानहाथ, एबाल, शपी आणि ओनाम हे शोबालचे मुलगे. अय्या आणि अना हे सिबोनचे मुलगे.

⁴¹दीशोन हा अनाचा मुलगा आणि हमदान, एश्वान, यित्राण, करान हे दीशोनचे मुलगे.

⁴²बिल्हान, जावान, याकान हे एसेराचे मुलगे. ऊस व अरान हे दीशानाचे मुलगे.

अदोमचे राजे

⁴³इझ्राएलमध्ये राजांनी राज्य केले त्याच्या कितीतरी आधी अदोममध्ये राजे होते. त्यांची नावे अशी: बौराचा मुलगा बेला, बेलाच्या नगराचे नाव दीन्हाबा.

⁴⁴बेलाच्या निधनानंतर जेरहचा मुलगा योबाब राजा झाला. योबाब बप्ता येथील होता.

⁴⁵योबाब मरण पावल्यानंतर त्याच्या जागी हूशाम गादीवर आला. हा तेमानी देशातील होता.

⁴⁶हूशामच्या मृत्यूनंतर बदादचा मुलगा हदाद याने राज्य केले. त्याने मवाबच्या देशात मिद्यानचा पराभव केला. हदादच्या नगराचे नाव अवीत होते.

⁴⁷हदाद मरण पावल्यावर साम्ला राजा झाला. हा माप्नेका येथील होता. ⁴⁸साम्ला मरण पावल्यावर त्याच्या जागी शौल राज्यावर आला. हा युफ्राटिस नदीवरल्या रहोबोथचा होता.

⁴⁹शौल वारल्यावर अकबोरचा मुलगा बाल-हानान राजा झाला.

⁵⁰बाल-हानान वारल्यावर हदाद राजा झाला. त्याच्या नगराचे नाव पाई असे होते. हदादच्या बायकोचे नाव महेटाबेल. ही मात्रेद हिची मुलगी. मात्रेद मे-जाहाबची मुलगी. ⁵¹पुढे हदाद वारला. नंतर तिम्ना, आल्या, यतेथ, ⁵²अहलीबामा, एला, पीनोन, ⁵³कनाज, तेमान मिब्सार, ⁵⁴माग्दीएल, ईराम. हे अदोमचे नेते झाले.

इझ्राएलची मुले

२ रऊबेन, शिमोन, लेवी, यहूदा, इस्राखार, जबुलून, ²दान, योसेफ, बन्यामीन, नफताली, गाद व आशेर हे इझ्राएलचे मुलगे होत.

यहूदाचे मुलगे

³एर, ओनान व शेला, ही यहूदाची मुले. बथ-शूवा या कनानी स्त्रीपासून ही त्याला झाली. यहूदाचा पहिला मुलगा एर वाईट प्रवृत्तीचा आहे हे परमेश्वराने जाणले होते त्यामुळे एरला त्याने मारून टाकले. ⁴यहूदाची सून तामार हिला पेरस आणि जेरह हे मुलगे झाले. असे यहूदाचे हे पाच मुलगे.

⁵हेस्त्रोन आणि हामूल हे पेरस चे मुलगे

⁶जेरहला पाच मुलगे होते. ते म्हणजे जिम्नी, एथान, हेमान, कल्कोल व दारा (दारदा).

⁷जिम्नीचा मुलगा कर्मी. कर्मीचा मुलगा आखार. आखार ने युध्दात बळकावलेल्या वस्तू देवाला अर्पण करण्याऐवजी ती लूट स्वतः

जवळ ठेवली. आणि इझ्राएल लोकांवर पुष्कळ संकटे आणली.

⁸एथानाचा मुलगा अजय्या.

⁹यरहमेल, राम आणि कालेब हे हेमोनचे मुलगे.

रामचे वंशज

¹⁰अम्मीनादाब हा रामचा मुलगा. अम्मीनादाब हा नहशोनचा पिता. नहशोन हा यहूदाच्या लोकांचा नेता होता. ¹¹नहशोनचा मुलगा सल्मा. बवाज हा सल्माचा मुलगा. ¹²बवाजचा मुलगा ओबेद. आणि ओबेदचा मुलगा इशाय. ¹³इशायचा मुलगा अलीयाब. अलीयाब हा इशायचा पहिला पुत्र. दुसरा अबीनादाब आणि तिसरा शिमा. ¹⁴चवथा नथनेल, पाचवा रदाय. ¹⁵सहावा ओसेम, सातवा दावीदा.

¹⁶सरुवा आणि अबीगईल या त्यांच्या बहिणी अबीशाय, यवाब आणि असाएल हे तिचे सरुवाचे मुलगे. ¹⁷अमासाची आई अबीगईल अमासाचे वडील येथेर हे इश्माएली होते.

कालेबचे वंशज

¹⁸हेमोनचा मुलगा कालेब. यरियोथची मुलगी अजूबा ही कालेबची बायको. * या दोघांना मुले झाली. येशेर, शोबाब आणि अर्दोन हे अजूबाचे मुलगे. ¹⁹अजूबा वारल्यानंतर कालेबने एफ्राथ हिच्याशी लग्न केले. त्यांना मुलगा झाला. त्याचे नाव हूर. ²⁰हूरचा मुलगा उरी. ऊरीचा मुलगा बसलेल.

²¹पुढे, वयाच्या साठव्या वर्षी हेमोनने माखीरच्या मुलीशी लग्न केले. माखीर म्हणजे गिलादचे वडील. हेमोन आणि माखीरची मुलगी यांच्या शरीरसंबंधातून तिने सगूब याला जन्म दिला. ²²सगूबचा मुलगा याईर. याईरची गिलाद प्रांतात तेबीस नगरे होती. ²³पण गशूर आणि अराम यांनी ती सर्व बळकावली. कनाथ आणि आसपासची खेडीपाडी ही त्यापैकीच. अशी एकंदर साठ खेडी होती. ती सर्व, गिलादचा बाप माखीर याच्या मुलांची होती.

²⁴एफ्राथमधील कालेब येथे हेमोन मरण पावला. त्याची बायको अबीया हिला त्याच्या मृत्यूनंतर त्याच्यापासून झालेला अशहूर हा मुलगा होता. हा अशहूर म्हणजे तकोवाचा बाप.

यरहमेलची वंशज

²⁵यरहमेल हा हेमोनचा पहिला मुलगा. राम, बुना, ओरेन, ओसेम व अहीया ही यरहमेलची मुले. राम हा त्यातला मोठा. ²⁶यरहमेलला दुसरी बायको होती, तिचे नाव अटरा. ती ओनामची आई.

²⁷यरहमेलचा थोरला मुलगा राम याचे मुलगे मास, यामीन आणि एकर हे होत.

²⁸शम्मय व यादा हे ओनामचे मुलगे. नादाब आणि अबीशूर हे शम्मयचे मुलगे.

यरियोथची ... बायको किंवा "अजूबा ही बायको आणि यरियोथ या दोघीपासून कालेबला मुले झाली."

²⁹अबीशूराच्या बायकोचे नाव अबीहाईल. त्यांना दोन मुलगे झाले ते म्हणजे अहवान आणि मोलीद.

³⁰सलेद आणि अप्पईम हे नादाबचे मुलगे. यापैकी सलेद निपुत्रिकच वारला.

³¹अप्पईमचा मुलगा इशी. इशीचा मुलगा शेशान. शेशानचा मुलगा अहलय.

³²शम्मयचा भाऊ यादा याला येथेर आणि योनाथान हे दोन मुलगे होते. पैकी येथेर मुले बाळे न होताच वारला.

³³पेलेथ आणि जाजा हे योनाथानचे मुलगे. ही झाली यरहमेलची वंशावळ.

³⁴शेशानला मुलगे नव्हते, फक्त मुली होत्या. शेशानकडे मिसरचा एक नोकर होता. त्याचे नाव यरहा. ³⁵त्याच्याशी शेशानने आपल्या मुलीचे लग्न लावून दिले. त्यांना मुलगा झाला, त्याचे नाव अताय.

³⁶अतायास नाथान नावाचा मुलगा झाला. त्याचा मुलगा जाबाद.

³⁷जाबादचा मुलगा एफलाल, एफलाल हा ओबेदचा बाप. ³⁸ओबेदचा मुलगा येहू, येहूचा मुलगा अजज्या.

³⁹अजज्याने हेलसला जन्म दिला. आणि हेलसाने एलासा याला जन्म दिला. ⁴⁰एलासाचा मुलगा सिस्माया, सिस्मायाचा मुलगा शल्लूम, ⁴¹शल्लूमचा मुलगा यकम्या, यकम्याचा मुलगा अलीशामा.

कालेबचे घराणे

⁴²कालेब हा यरहमेलचा भाऊ. कालेबलाही मुलगे झाले. त्यापैकी मेशा हा थोरला. मेशाचा मुलगा जीफ. मोरेशाचा मुलगा हेब्रोन.

⁴³कोरह, तप्पूर, रेकेम आणि शमा हे हेब्रोनचे मुलगे.

⁴⁴शमाने रहम याला जन्म दिला, रहमचा मुलगा यर्काम. रेकेमचा मुलगा शम्मय, ⁴⁵शम्मयचा मुलगा मावोन. मावोन हा बेथसूरचा बाप. ⁴⁶कालेबला एफा नावाची दासी होती. तिला हारान, मोसा, गाजेज ही मुले झाली. हारान हा गाजेजचा पिता. ⁴⁷रेगेम, योथाम, गेशान, पेलेट, एफा व शाफ हे यहदायचे मुलगे. ⁴⁸माका ही कालेबची आणखी एक दासी. शेबेर आणि तिज्हेना हे तिचे मुलगे. ⁴⁹शाफ आणि शवा हे ही तिला झाले. शाफचा मुलगा मदान आणि शवाचे मुलगे मखबेना आणि गिबा. अखसा ही कालेबची मुलगी.

⁵⁰कालेबची वंशावळ ही अशी आहे. होर हा कालेबचा थोरला मुलगा. हा एफाथला झाला. हूरचे मुलगे पुढीलप्रमाणे: किर्याथ-यारीमाचा संस्थापक शोबाल, ⁵¹बेथलहेमचा संस्थापक सल्मा आणि बेथ-गादेरचा संस्थापक हारेफ.

⁵²किर्याथ-यारीमची मुहूर्त मेढ रोवणारा शोबाल याचे वंशज असे: हारोवे, मनुहोथमथील अर्थे लोक, ⁵³आणि किर्याथ-यारीममधील घराणी (कुळे). इथ्री, पूथी, शमाथी

आणि मिश्राई ही ती घराणी होत. त्यापैकी मिश्राईपासून सराथी आणि एष्टबुली हे झाले.

⁵⁴सल्माचे वंशज याप्रमाणे: बेथलेहेम व नतोपाथी, अटरोथ-बेथयवाब, अर्थे मानहतकर आणि सारी लोक. ⁵⁵शिवाय तिराथी, शिमाथी, सुकाथी ही याबेसमध्ये राहणारी लेखनिकांची घराणी. हे नकलनवीस म्हणजे रेखाबचा संस्थापक हम्माथ याच्यापासून उत्पन्न झालेले केनी लोक होते.

दावीदाची मुलगे

3 दावीदाच्या काही मुलांचा जन्म हेब्रोन नगरात झाला. त्यांची यादी अशी: अमोन हा त्यातला थोरला. इज्रेल नगरातील अहीनवाम ही त्याची आई.

दानीएल हा दुसरा. कर्मेल यहूदा येथील अबीगईल ही त्याची आई.

²तिसरा मुलगा अबशालोम. गशशूरचा राजा तलमय याची मुलगी माका हिचा हा मुलगा.

हगीथचा मुलगा अदोनीया हा चवथा.

³अबीटलचा मुलगा शफाट्या हा पाचवा.

दावीदाची पत्नी एला हिचा इश्म हा सहावा. ⁴दावीदाच्या या सहा मुलांचा जन्म हेब्रोन येथे झाला. दावीदाने तेथे साडेसात वर्षे राज्य केले.

यरुशलेम येथे त्याने तेहतीस वर्षे राज्य केले. ⁵तिथे जन्मलेली दावीदाची मुले खालीलप्रमाणे:

बथशूवाला चार मुलगे झाले. बथशूवा अम्मीएलची मुलगी. शिमा, शोबाब, नाथान आणि शलमोन हे तिचे मुलगे. ⁶⁻⁸इतर नऊ मुलगे असे: इभार, अलीशामा, एलीफलेट नोगा, नेफेग, याफीय, अलीशामा, एल्यादा, एलीफलेट. ⁹ही सर्व दावीदाची मुले. दासीपासून झालेले आणखीही मुलगे त्याला होते. तामार ही दावीदाची मुलगी.

दावीद नंतरचे यहूदाचे राजे

¹⁰शलमोनाचा मुलगा रहाबाम. त्याचा मुलगा अबीया, त्याचा मुलगा आसा. आसाचा मुलगा यहोशाफाट, ¹¹त्याचा मुलगा योराम, योरामचा मुलगा अहज्या, अहज्याचा योवाश, ¹²योवाशचा मुलगा अमस्या, अमस्याचा मुलगा अजज्या, त्याचा मुलगा योथाम. ¹³योथामचा मुलगा आहाज, त्याचा मुलगा हिज्कीया, त्याचा मुलगा मनश्शे. ¹⁴मनश्शेचा मुलगा आमोन, आमोन्चा योशीया.

¹⁵योशीयाचे मुलगे: थोरला योहानान, दुसरा यहोयाक़ीम. तिसरा सिदकीया, चवथा शल्लूम. ¹⁶यहोयाक़ीमचे मुलगे: यखन्या आणि त्याचा मुलगा सिदकीया.

बाबिलोनने यहूदाचा पाडाव केल्यानंतरची दावीदाची वंशावळ

¹⁷यखन्याला बाबिलोनमध्ये कैद केल्यानंतर त्याला झालेल्या मुलांची नावे: शलतीएल, ¹⁸मल्कीराम, पदाया,

शेनस्सर, यकम्या, होशामा व नदब्या. ¹⁹पदायाचे मुलगे याप्रमाणे: जरुब्बाबेल, शिमी. जरुब्बाबेलचे मुलगे मशुल्लाम आणि हनन्या. या दोघांची बहीण शलोमीथ. ²⁰जरुब्बाबेलाला आणखीही पाच मुले होती. हशूबा, ओहेल, बरेख्या, हसद्या, यूशब-हेसेद ही ती होत.

²¹पलट्या हा हनन्याचा मुलगा आणि पलट्याचा मुलगा यशया, यशयाचा रफाया, रफायाचा अर्णान. अर्णानचा मुलगा ओबद्या, ओबद्याचा मुलगा शखन्या.

²²शखन्याचे वंशज याप्रमाणे: शमाया, शमायाला सहा मुलगे: शमाया, हटूश, इगाल, बारीहा, नान्या आणि शाफाट.

²³नान्याला तीन मुलगे: एल्योवेनय, हिज्कीया आणि अज्जिकाम. ²⁴एल्योवेनयला सात मुलगे होते. त्यांची नावे अशी: होदव्या, एल्याशीब, पलाया, अक्बू, योहानान, दलाया, अनानी.

यहूदाची आणखी काही घराणी

4 यहूदाच्या मुलांची नावे अशी: पेरेस, हेझोन, कर्मी, हूर आणि शोबाल.

²शोबालचा मुलगा राया: त्याचा मुलगा यहथ. यहथाची मुले अहमय आणि लहद. सराथी लोक म्हणजे या दोघांचे वंशज होत.

³इजेर, इश्मा व इद्बाश ही एयामाची मुले. त्यांच्या बहिणीचे नाव हस्सलेलपोनी.

⁴पनुएलचा मुलगा गदोर आणि एजेरचा मुलगा हुशा ही हूरची मुले. हूर हा एफ्राथाचा मुलगा आणि एफ्राथा ही बेथलेहेमची संस्थापक होती.

⁵अशूरचा मुलगा तकोवा. तकोवाला दोन बायका होत्या. हेला आणि नारा. ⁶नाराला अहुज्जाम, हेफेर, तेमनी आणि अहष्यारी हे मुलगे झाले. ⁷सरथ, इसहार, एश्रान आणि कोस हे हेलाचे मुलगे. ⁸कोसने आनूब आणि सोबेबा यांना जन्म दिला. हारुमचा मुलगा अहरहेल याच्या घराण्याचा प्रवर्तकही कोसच होता.

⁹याबेस एक फार चांगला माणूस होता. आपल्या भावांपेक्षा तो भला होता. त्याची आई म्हण, "याचे नाव याबेस ठेवले कारण याच्यावेळी मला असह्य प्रसववेदना झाल्या."

¹⁰याबेसने इझ्राएलाच्या देवाची प्रार्थना केली. याबेस म्हणाला, "तुझा माझ्यावर वरदहस्त असू दे. माझ्या प्रदेशाच्या सीमा वाढू देत. तू माझ्यासमीप राहा आणि कोणाकडूनही मला इजा पोहोचू देऊ नकोस. म्हणजे मी सुखरूप राहीन." देवानेही त्याला त्याने जे मागितले ते दिले. ¹¹शूहाचा भाऊ कलूब. कलूबचा मुलगा महीर. महीरचा मुलगा एष्येन. ¹²बेथ-राफा, पासेहा आणि तहिन्ना ही एष्येनची मुले. तहिन्नाचा मुलगा ईर-नाहाश. हे रेखा येथील लोक होत.

¹³अथनिएल आणि सराया ही कनाजची मुले. हथथ आणि म्योनोथाय ही अथनिएलची मुले. ¹⁴म्योनोथायने अप्राला जन्म दिला.

आणि सरायाने यवाबला जन्म दिला. यवाब हा गे-हराशीमचा संस्थापक. तेथील लोक कुशल कारागीर असल्यामुळे त्यांनी हे नाव घेतले.

¹⁵यफुन्ने याचा मुलगा कालेब. कालेबची मुले म्हणजे इरू, एला आणि नाम. एलाचा मुलगा कनन.

¹⁶जीफ, जीफा, तीन्या आणि असरेल हे यहललेलचे मुलगे.

¹⁷⁻¹⁸एझाचे मुलगे येथेर व मरद, येफेर व यालोन. मिर्याम, शम्माय आणि इशबह ही मरदाची मुले. इशबहचा मुलगा एष्टमोवा. मरदाची बायको मिसरची होती. तिने येरेद, हेबेर आणि यकूथीएल यांना जन्म दिला. येरेदचा मुलगा गदोर. सोखोचे वडील हेबेर. आणि यकूथीएल हे जानोहाचे वडील. ही बिथ्याची मुले. बिथ्या ही फारोची मुलगी. ही मिसरची असून मरदाची बायको होती.

¹⁹मरदाची बायको ही नहमची बहीण होती. मरदाची ही बायको यहूदाकडील होती. मरदच्या बायकोच्या मुलांनी कईला आणि एष्टमोवा यांना जन्म दिला. कईला गर्मी लोकांपैकी होता आणि एष्टमोवा माकाथी होता. ²⁰अम्मोन, रिन्ना, बेन-हानान, तिलोन हे शिमोनचे मुलगे. इशीचे मुलगे जोहेथ आणि बेन-जोहेथ.

²¹⁻²²यहूदाचा मुलगा शेला. एर, लावा, कोजेबा योकीम, योवाश आणि साराफ ही शेलाची संतती. एर हा लेखाचा पिता. लावा मारेशाचा आणि बेथ-अशबेच्या विणकर घराण्याचा संस्थापक योवाश आणि साराफ यांनी मवाबी बायकांशी लग्ने केली. त्यानंतर ते बेथलहेमला परतले. या घराण्याच्या या नोंदी फार जुन्या आहेत. ²³शेलाचे वंशज हे कुंभार असून ते नेताईम आणि गदेरा येथे राजाच्या चाकरीत होते.

शिमोनाची संतती

²⁴नमुवेल, यामीन, यारिब, जेरह, शौल हे शिमोनचे मुलगे. ²⁵शौलचा मुलगा शल्लूम. शल्लूमचा मुलगा मिससाम. मिससामचा मुलगा मिश्मा.

²⁶मिश्माचा मुलगा हम्मूएल. हम्मूएलचा मुलगा जक्कूर. जक्कूरचा मुलगा शिमी. ²⁷शिमीला सोळा मुलगे आणि सहा मुली होत्या. पण शिमीच्या भावांना फार मुले बाळगे झाली नाहीत. त्यांची (कुटुंबे) मर्यादितच होती.

यहूदातील इतर काही घराण्यांप्रमाणे त्यांचा विस्तार नव्हता.

²⁸शिमीच्या वंशजातील लोक बैर-शेबा, मोलादा व हसर-शुवाल, ²⁹बिल्हा, असेम, तोलाद, ³⁰बथुवेल, हर्मा, सिकलाग, ³¹बेथमर्काबोथ, हसर-सुसीम, बेथ-बिरी व शाराइम येथे राहत होते. दावीदराजा होईपर्यंत त्यांची तेथे वस्ती होती. ³²एयम, अईन, रिम्मोन, तोखेन आणि आशान ही या पाच गावांची नावे. ³³बालापर्यंत पसरलेल्या खेड्यापाड्यांमधूनही ते राहत होते. आपल्या वंशावळीची नोंदही त्यांनीच ठेवली.

³⁴⁻³⁸त्यांच्या घराण्यातील वडिलधाऱ्या मंडळींच्या नावांची यादी अशी आहे: मेशोबाब, यम्लेक, अमस्याचा मुलगा योशा, योएल, येहू (योशिब्बाचा मुलगा) सरायाचा मुलगा योशिब्बा, असिएलचा मुलगा सराय, एल्योवेनाय, याकोबा, यशोहाया, असाया, अदिएल, यशीमिएल, बनाया, जीजा हा शिफीचा मुलगा. शिफी हा अल्लोनचा मुलगा, अल्लोन यदायाचा मुलगा, यदाया शिमीचा मुलगा, आणि शिमी शमायाचा मुलगा.

या सर्वांच्या कुटुंबांचा विस्तार चांगला झाला. ³⁹ते खोऱ्याच्या पूर्वेला गदोरच्या सीमेबाहेरही जाऊन पोहोचले. आपल्या गुरामेंढरांना चरायला कुरण हवे म्हणून जमिनीच्या शोधात ते गेले. ⁴⁰त्यांना चांगली गवताळ कुरणे मिळाली. तेथील जमीन विस्तीर्ण होती. ही भूमी शांत व स्वस्थ होती. हामचे वंशज पूर्वी या भागात राहत असत. ⁴¹हिज्कीया यहूदाचा राजा होता त्यावेळची ही हकीकत. ते लोक गदोरपर्यंत आले आणि हामच्या लोकांशी त्यांनी लढाई केली. हामच्या लोकांच्या राहुट्या त्यांनी उद्ध्वस्त केल्या. तेथे राहणाऱ्या मूनी लोकांनाही त्यांनी ठार केले. आजही या भागात मूनीलोक आढळत नाहीत. तेव्हा या लोकांनी तेथे वस्ती केली. मेंढरांसाठी कुरण असल्याने ते तेथे राहिले.

⁴²शिमोनच्या घराण्यातील पाचशे माणसे सेईर डोंगरावर गेली. इशीचे मुलगे पलट्या, नाऱ्या, रफाया आणि उज्जियेल यांनी त्यांना मार्गदर्शन केले. शिमोनी लोकांनी त्या ठिकाणी वस्ती अस्पणाऱ्या लोकांशी चकमकी केल्या. ⁴³काही अमालेकी लोकांचा त्यातूनही निभाव लागला ते तेवढे अजून आहेत. त्यांना शिमोऱ्यांनी ठार केले. तेव्हा पासून सेईरमध्ये अजूनही शिमोनी लोक राहत आहेत.

रजबेनचे वंशज

5 ¹⁻³रजबेन इझ्राएलचा थोरला मुलगा होता. तेव्हा थोरल्या मुलाला मिळणारे सगळे विशेषाधिकार त्याला मिळायला हवे होते. पण रजबेनने आपल्या वडीलांच्या पत्नीशीच शरीरसंबंध ठेवले त्यामुळे हे अधिकार योसेफच्या मुलांना दिले गेले. या घराण्याच्या वंशावळीच्या नोंदीत रजबेनची थोरला मुलगा म्हणून नोंद नाही. यहूदा आपल्या भावंडांपेक्षा पराक्रमी निघाला म्हणून पुढारीपण त्याच्या घराण्यात गेले. मोठ्या मुलाला मिळायचे ते इतर सर्व अधिकार मात्र योसेफाच्या घराण्याला मिळाले. हनोख, पल्लू, हम्मोन आणि कर्मी हे रजबेनचे मुलगे.

⁴योएलचे वंशज असे: योएलचा मुलगा शमाया, शमायाचा मुलगा गोग. गोगचा शिमी. ⁵शिमीचा मुलगा मीखा. मीखाचा मुलगा राया. रायाचा मुलगा बाल. ⁶बालचा मुलगा बैरा. अशशूरचा राजा तिलगथ-पिलनेसर याने बैराला आपल्या घरातून पिटवून लावले. आणि कैद केले. बैरा हा रजबेनी घराण्याचा अधिकारी पुरुष होता. ⁷योएलचे भाऊ आणि त्यांची त्यांची घराणी यांची नोंद वंशावळीच्या नोंदीवरूनच

येथे केली आहे: ईयेल सर्वात मोठा, मग जखऱ्या ⁸आणि बेला. बेला हा आज्ञाजचा मुलगा. आज्ञाज हा शमाचा मुलगा. शमा योएलचा मुलगा. नबो आणि बाल मौन येथपर्यंत ते अरोएर प्रांतात राहत होते. ⁹फरात नदीच्या जवळ अगदी पूर्वेला वाळवंटाच्या कडेपर्यंत बेलाच्या लोकांची वस्ती होती. गिलाद प्रांतात आपली गाई-गुरे फार झाल्यामुळे त्यांना या बाजूला सरकावे लागले. ¹⁰शौलच्या कारकीर्दीत बेलाच्या लोकांनी हग्री लोकांशी लढाई करून त्यांचा पाडाव केला. त्यांच्याच तंबूत बेलाच्या लोकांनी मुक्काम केला. तेथे राहून त्यांनी गिलादच्या पूर्वेकडील सर्व प्रदेश पालथा घातला.

गादचे वंशज

¹¹रजबेनी लोकांच्या शेजारीच गाद घराण्यातील लोकांची वस्ती होती. बाशान प्रांतात सलका नगरापर्यंत गाद घराण्यातील लोक राहत होते. ¹²योएल हा बाशान मधला पहिला नायक. शाफाम दुसरा. मग यानयने त्याची जागा घेतली. ¹³मीखाएल, मशुल्लाम, शबा, योरय, याकान, जीया आणि एबर हे त्यांच्या घराण्यातील सात भाऊ. ¹⁴हे अबीहर्डलचे वंशज. अबीहर्डल हुरीचा मुलगा. हुरी यारोहाचा मुलगा आणि यारोहा गिलादचा. गिलाद मीखाएलचा. मीखाएल यशीशायाचा मुलगा. यशीशाया यहूदाचा मुलगा. यहूदा बूजाचा मुलगा. ¹⁵अही हा अब्दीएलचा मुलगा. अब्दीएल गूनीचा मुलगा. अही हा त्या घराण्याचा प्रमुख.

¹⁶गाद घराण्यातील लोक गिलाद प्रांतात राहत होते. बाशान, बाशानच्या आसपासची खेडी, शारोनच्या आसपासची शिवारे एवढ्या भागात थेट सीमेपर्यंत राहत होते.

¹⁷योथाम आणि यराबाम यांच्या काळात या लोकांच्या नावांच्या नोंदी गाद वंशावळीमध्ये केल्या गेलेल्या आहेत. योथाम यहूदाचा आणि यराबाम इझ्राएलचा राजा होता.

युधनपुन सैनिक

¹⁸मनश्शेच्या वंशातील अर्धे लोक आणि रजबेनी व गादी लोकांमधून 44,760 शूर सैनिक युध्दाला सज्ज असे होते. लढाईमध्ये ते प्रवीण होते. बली, तलवारी ते बाळगून होते. एवढेच नव्हे तर धनुष्य-बाण चालवणेही त्यांना अवगत होते. ¹⁹हगरी, यतर, नाफीश, नोदाब या लोकांशी त्यांनी लढाया केल्या. ²⁰मनश्शे, रजबेन आणि गाद वंशातील लोक लढाईच्या वेळी देवाची प्रार्थना करीत. देवावर भरवंसा असल्यामुळे ते मदतीची याचना करीत. देव त्यांना साहाय्य करी. त्यामुळे त्यांना हग्री लोकांचा पराभव करता आला. या लोकांबरोबरच्या इतर लोकांचाही त्यांनी पाडाव केला. ²¹50,000 उंट, 2,50,000 शेळ्यांमध्या, 2,000 गाढवे आणि 1,00,000 माणसे एवढे त्यांनी हग्री लोकांकडून बळकावले. ²²बरेच हग्री लोक

मारले गेले कारण देवाने रऊबेनींना लढाई जिंकायला मदत केली. यानंतर मनश्शे, रऊबेन आणि गाद लोक हप्ती लोकांच्या भूप्रदेशात राहू लागले. बाबिलोन लोकांनी इम्राएलावर विजय मिळवून त्यांना कैद करून नेईपर्यंत हे लोक तिथेच राहिले.

²³बाशानपासून बाल-हर्मोन, सनीर आणि हर्मोन डोंगर येथपर्यंत मनश्शेच्या अर्ध्या वंशातील लोकांनी वस्ती केली. तेथे त्यांची संख्या बरीच वाढली.

²⁴मनश्शेच्या अर्ध्या [वंशातील घराण्याचे] प्रमुख पुढीलप्रमाणे: एफेर, इशी, अलीएल, अझीएल, यर्मिया, होदव्या, यहदीएल, हे सर्व शूर, वीर आणि नामांकित होते. आपापल्या घराण्यांचे ते प्रमुख होते. ²⁵पण आपल्या पूर्वजांनी ज्याची उपासना केली त्या देवाशी त्यांनी गैरवर्तन केले. देवाने ज्यांना नेस्तनाबूत केले होते त्या लोकांच्याच खोऱ्या देवतांची त्यांनी उपासना केली.

²⁶इम्राएलाच्या देवाने अशूरचा राजा पूल याच्या मनात लढाईवर जाण्याची इच्छा जागवली. पूल म्हणजेच तिलगथ-पिलनेसर. त्याने मनश्शे, रऊबेन आणि गाद घराण्यातील लोकांशी लढाई केली. त्यांना त्याने ते होते तिथून हुसकावून लावले आणि कैदी केले. पूलने मग त्यांना हलह, हाबोर, हारा आणि गोजान नदीजवळ आणले. तेव्हा पासून आजतागायत इम्राएलाच्या त्या घराण्यांतील लोक तेथे राहत आहेत.

लेवीचे वंशज

6 गेर्षोन, कहाथ आणि मरारी हे लेवीचे मुलगे. ²अग्राम, इसहार, हेब्रोन आणि उज्जियेल हे कहाथचे मुलगे.

³अहरोन, मोशे, मिर्याम हे अग्रामचे मुलगे. नादाब, अबीहू, एलाजार व इथामार हे अहरोनचे मुलगे. ⁴एलाजारचा मुलगा फिनहास, फिनहासचा अबीशूवा. ⁵अबीशूवाचा मुलगा बुक्की. बुक्कीचा मुलगा उज्जी. ⁶उज्जीने जरह्या याला जन्म दिला आणि जरह्याने मरायोथला. ⁷मरायोथ हा अमन्या याचा बाप. आणि अमन्या अहीतूबचा. ⁸अहीतूबचा मुलगा सादोक. सादोकचा मुलगा अहीमास. ⁹अहीमासचा मुलगा अजन्या. अजन्याचा मुलगा योहानन. ¹⁰योहाननचा मुलगा अजन्या (शलमोनाने यरुशलैममध्ये मंदिर बांधले तेव्हा हा अजन्याच याजक होता.) ¹¹अजन्या याने अमन्या याला जन्म दिला. अमन्याने अहीतूबला. ¹²अहीतूबचा मुलगा सादोक. सादोकचा मुलगा शल्लूम. ¹³शल्लूमचा मुलगा हिलकीया. हिलकीयाचा मुलगा अजन्या. ¹⁴अजन्या म्हणजे सराय्याचे वडील. सराय्याने यहोसादाकला जन्म दिला.

¹⁵यहूदा आणि यरुशलैम यांचा परमेश्वराने पाडाव केला तेव्हा यहोसादाकला परांगदा व्हावे लागले. या लोकांना युद्धकैदी म्हणून दुसऱ्या देशात जावे लागले. परमेश्वराने हे सर्व नबुखदनेस्सरच्या हातून घडवले.

लेवीचे इतर वंशज

¹⁶गेर्षेम, कहाथ आणि मरारी हे लेवीचे मुलगे.

¹⁷लिब्नी आणि शिमी हे गेर्षेमचे मुलगे.

¹⁸अग्राम, इसहार, हेब्रोन, उज्जियेल हे कहाथचे मुलगे.

¹⁹महली आणि मूशी हे मरारीचे मुलगे.

लेवी कुळातील घराण्यांची ही नावे. वडलांच्या घराण्यांप्रमाणे त्यांची वंशावळ दिलेली आहे.

²⁰गेर्षेमचे वंशज असे: गेर्षेमचा मुलगा लिब्नी. लिब्नीचा मुलगा यहथ. यहथचा मुलगा जिम्मा. ²¹जिम्माचा मुलगा यवाह. यवाहचा इदो. इदोचा मुलगा जेरह. जेरहचा यात्राय.

²²कहाथचे वंशज असे: कहाथचा मुलगा अम्मीनादाब. अम्मीनादाबचा कोरह. कोरहचा मुलगा अस्सीर. ²³अस्सीरचा मुलगा एलकाना आणि एलकानाचा मुलगा एव्यासाफ. एव्यासाफचा मुलगा अस्सीर. ²⁴अस्सीरचा मुलगा तहथ. तहथचा मुलगा उरीएल. उरीएलचा उज्जीया. उज्जीयाचा शौल.

²⁵अमासय आणि अहीमोथ हे एलकानाचे मुलगे.

²⁶एलकानाचा मुलगा सोफय. सोफयचा मुलगा नहथ.

²⁷नहथचा मुलगा अलीयाब. अलीयाबचा यरोहाम. यरोहामचा एलकाना. एलकानाचा मुलगा शमुवेल.

²⁸थोरला योएल आणि त्याच्या पाठीवरचा अबीया हे शमुवेलचे मुलगे.

²⁹मरारीचे मुलगे याप्रमाणे: मरारीचा मुलगा महली. महलीचा लिब्नी. लिब्नीचा मुलगा शिमी. शिमीचा उज्जा.

³⁰उज्जाचा मुलगा शिमा शिमाचा हग्गीया आणि त्याचा असाया.

मंदिरातील गायक

³¹कराराचा कोश तंबूत ठेवल्यावर दावीदाने परमेश्वराच्या घरात गायनासाठी काही जणांची नेमणूक केली. ³²पवित्र निवास मंडपात हे लोक गायनसेवा करीत. यरुशलैममध्ये शलमोनाने परमेश्वराचे मंदिर उभारले तोपर्यंत त्यांनी ही सेवा केली. आपल्या कामाच्या नियमानुसार ते वागत.

³³गायनसेवा करणाऱ्यांची नावे अशी:

कहाथ घराण्यातील वंशज: हेमान हा गर्वई. हा योएलचा मुलगा. योएल शमुवेलचा मुलगा. ³⁴समुवेल एलकानाचा मुलगा. एलकाना यरोहामचा मुलगा. यरोहाम अलीएलचा मुलगा. अलीएल तोहाचा मुलगा. ³⁵तोहा सूफचा मुलगा. सूफ एलकानाचा मुलगा. एलकाना महथचा मुलगा. महथ अमासयचा मुलगा. ³⁶अमासय एलकानाचा मुलगा. एलकाना योएलचा मुलगा. योएल अजन्याचा मुलगा. अजन्या सफन्याचा मुलगा. ³⁷सफन्या तहथचा मुलगा. तहथ अस्सीरचा मुलगा. अस्सीर एव्यासाफचा मुलगा. एव्यासाफ कोरहचा मुलगा. ³⁸कोरह इसहारचा मुलगा. इसहार कहाथचा मुलगा. कहाथ लेवीचा आणि लेवी इम्राएलाचा मुलगा.

³⁹आसाफ हेमानचा नातलग होता. हेमानच्या उजवीकडे आसाफ उभा राहून सेवा करीत असे. आसाफ हा बरेख्या याचा मुलगा. बरेख्या शिमाचा मुलगा. ⁴⁰शिमा मिखाएलचा मुलगा. मिखाएल बासेया याचा मुलगा. बासेया मल्कीया याचा मुलगा. ⁴¹मल्कीया एथनीचा मुलगा. एथनी जेरहचा मुलगा. जेरह हा अदाया याचा मुलगा. ⁴²अदाया एतानाचा मुलगा. एताना हा जिम्मा याचा मुलगा. जिम्मा शिमीचा मुलगा. ⁴³शिमी यहथ याचा मुलगा. यहथ हा गर्षीम याचा मुलगा. गर्षीम लेवीचा मुलगा.

⁴⁴मरारीचे वंशज हेमान आणि आसाफ यांचे नातलग होते. गाताना त्यांचा गट हेमानच्या डावीकडे उभा राहत असे. एतान हा किशीचा मुलगा. किशी अब्दीचा मुलगा. अब्दी मल्लूखचा मुलगा. ⁴⁵मल्लूख हशब्बाचा मुलगा. हशब्बा अमस्याचा मुलगा. अमस्या हा हिल्कीया याचा मुलगा. ⁴⁶हिल्कीया अमसीचा मुलगा. अमसी बानीचा मुलगा. बानी शेमेर मुलगा. ⁴⁷शेमेर महलीचा मुलगा. महली मूशीचा मुलगा. मूशी मरारीचा मुलगा. मरारी हा लेवीचा मुलगा.

⁴⁸हेमान आणि आसाफ यांचे नातलग हे लेवी घराण्यातील होते. मंदिराच्या पवित्र निवासमंडपात काम करायला लेवींची निवड झाली होती. पवित्र निवासमंडप म्हणजे देवाचे घरच. ⁴⁹होम करायच्या आणि धूप जाळायच्या वेदींवर धूप जाळायची परवानगी मात्र फक्त अहरोनच्या वंशजातील लोकांनाच होती. अहरोनचे हे वंशज देवाच्या अत्यंत पवित्र गाभाऱ्यात नेमलेले सर्व काम करत. इझ्राएली लोकांना प्रायश्चित देऊन शुध्द करण्याचे समारंभही ते करत. मोशे याने सांगितलेले नियम आणि विधी ते पाळत. मोशे देवाचा सेवक होता.

अहरोनचे वंशज

⁵⁰अहरोनचे वंशज पुढीलप्रमाणे: अहरोनचा मुलगा एलाजार. एलाजारचा मुलगा फिनहास. फिनहासचा मुलगा अबीशूवा. ⁵¹अबीशूवाचा मुलगा बुक्की. बुक्कीचा मुलगा उज्जी. उज्जीचा मुलगा जरह्या. ⁵²जरह्याचा मुलगा मरायोथ. मरायोथचा मुलगा अमन्या. अमन्याचा मुलगा अहीतूब. ⁵³अहीतूबचा मुलगा सादोक आणि सादोकचा मुलगा अहीमास.

लेवी कुटुंबांची घरे

⁵⁴अहरोनचे वंशज राहत त्या ठिकाणांची माहिती अशी. त्यांना दिलेल्या जमिनीवर त्यांनी त्यांच्या वस्त्या उभारल्या. कथथ कुटुंबांना त्या जमिनीतील पहिला वाटा मिळाला. ⁵⁵हेब्रोण नगर आणि त्याच्या आसपासचे शिवार त्यांना मिळाले. ⁵⁶त्यापुढची जागा आणि हेब्रोण नगराजवळची खेडी यफूननेचा मुलगा कालेब याला मिळाली. ⁵⁷अहरोनच्या वंशजांना हेब्रोण हे नगर मिळाले. हेब्रोण हे आश्रयनगर होते. याखेरीज त्यांना लिब्ना, यतीर, एष्टमोवा,

⁵⁸हीलेन, दबीर, ⁵⁹आशान, युता, आणि वेथ-शेमेश ही नगरे त्यांच्या आसपासच्या शिवारांसकट मिळाली. ⁶⁰बन्यामीनच्या वंशातील लोकांना गिबा, अल्लेमेथ, अनाथोथ ही नगरे त्यांच्या आसपासच्या शिवारांसकट मिळाली.

कथथच्या वंशजांना तेरा नगरे मिळाली.

⁶¹कथथच्या उरलेल्या काही वंशजांना मनश्शेच्या अर्ध्या वंशातून दहा नगरे मिळाली.

⁶²गर्षीमच्या वंशजातील कुळ्यांना तेरा नगरे मिळाली. ही त्यांना इसाखार, आशेर, नफताली आणि बाशान मधील काही मनश्शे या वंशांच्या घराण्यांकडून मिळाली.

⁶³मरारीच्या वंशजांतील कुळ्यांना बारा नगरे मिळाली. रऊबेनी, गाद आणि जबुलून यांच्या घराण्यांतून, चिटुया याकून त्यांना ती मिळाली.

⁶⁴ही नगरे व भोवतालची जमीन इझ्राएल लोकांनी मग लेवींना दिली. ⁶⁵यहूदा, शिमोन आणि बन्यामीन यांच्या घराण्यातून, चिटुया याकून, लेवी वंशजांना ती ती नगरे देण्यात आली. ⁶⁶एफ्राईमच्या वंशजांनी काही नगरे कथथच्या वंशजांना दिली. ती ही चिटुया याकून ठरवण्यात आली. ⁶⁷त्यांना शखेम नगर मिळाले. शखेम हे आश्रयनगर होय. गेजेर, ⁶⁸यकमाम, वेथ-होरोन, ⁶⁹अयालोन आणि गथ-रिम्मोन हीही नगरे आसपासच्या जमिनीसकट त्यांना मिळाली. एफ्राईमच्या डोंगराळ भागातील ही गावे होत. ⁷⁰मनश्शेच्या अर्ध्या वंशातून इझ्राएलींनी आनेर आणि बिलाम ही गावे शिवारांसकट कथथच्या वंशाच्या लोकांना दिली.

इतर लेवी कुटुंबांना मिळालेली घरे

⁷¹गर्षीमच्या वंशजांना बाशानमधील गोलान आणि अष्टारोथ हे त्यांच्या भोवतालच्या शिवारासकट, मनश्शेच्या अर्ध्या वंशाकडून मिळाले.

⁷²⁻⁷³त्याखेरीज गर्षीमच्या वंशजांना केदेश, दाबरथ, रामोथ, आनेम ही नगरे भोवतालच्या शिवारासकट इसाखारच्या वंशजांकडून मिळाली.

⁷⁴⁻⁷⁵माशाल, अब्दोन, हूकोक, रहोब ही नगरे, शिवारासकट, आशेर घराण्याकडून गर्षीम कुटुंबांना मिळाली. ⁷⁶गालीलमधले केदेश, हम्मोन, किर्याथईम ही शिवारासकट नगरे नफतालीच्या वंशातून गर्षीम वंशाला मिळाली.

⁷⁷आता उरलेले लेवी म्हणजे मरारी लोक त्यांना योकनीम, कर्ता, रिम्मोनो आणि ताबोर ही नगरे जबुलूनच्या घराण्याकडून मिळाली. नगराभोवतीची जमिनही अर्थातच मिळाली.

⁷⁸⁻⁷⁹या खेरीज मरारींना वाळवंटातील बेसेर, याजा, कदेमोथ, मेकाथ ही नगरे भोवतालच्या शिवारांसकट, रऊबेनी लोकांकडून मिळाली. हे रऊबेनी यार्देन नदीच्या पूर्वेला, यरीहोजवळ, राहत असत. ⁸⁰⁻⁸¹मरारी कुटुंबांना

गाद वंशाकडून गिलादमधील रामोथ, महनाइम, हेशबोन, याजेर ही नगरे देखील आसपासच्या शिवारासकट मिळाली.

इस्साखारचे वंशज

7 इस्साखारला चार मुलगे होते. त्यांची नावे अशी: तोला, पुवा, याशूब आणि शिम्मोन.

2 उज्जी, रकाया, यरीएल, यहमय, इक्साम आणि शमुवेल हे तोलाचे मुलगे. ते सर्व आपापल्या घराण्यातली प्रमुख होते. ते आणि त्यांचे वंशज हे शूर लढवय्ये होते. त्यांची संख्या वाढून दावीदाच्या कारकिर्दीपर्यंत 22,600 इतकी झाली.

3 इज्रह्या हा उज्जीचा मुलगा. मिखाएल, ओबद्या, योएल आणि इश्शीया हे इज्रह्याचे मुलगे. हे ही आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख पुरुष होते. 4 त्यांच्या घराण्यात 36,000 सैनिक युध्दाला तयार होते असे त्यांच्या वंशावळीच्या नोंदीवरून दिसते. बायका आणि मुले पुष्कळ असल्यामुळे यांचे घराणे मोठे होते.

5 इस्साखारच्या सर्व घराण्यांमध्ये मिळून 87,000 लढवय्ये होते असे वंशावळीच्या नोंदीवरून दिसते.

बन्यामीनचे वंशज

6 बन्यामीनला तीन मुलगे: बेला, बेकर आणि यदीएल.

7 बेलाला पाच मुलगे होते: एस्बोन, उज्जी, उज्जियेल, यरीमोथ आणि ईरी हे ते पाच होत. ते आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख होते. त्यांच्यात 22,034 सैनिक होते असे घराण्याच्या नोंदीवरून दिसते.

8 जमीरा, योवाश, अलियेजर, एल्योवेनय, अम्री, यरेमोथ, अबीया, अनाथोथ व अलेमेथ हे बेकेरचे मुलगे.

9 आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख कोण ते त्यांच्या वंशावळीच्या नोंदीवरून कळते. त्यांच्याकडे 20,200 सैनिक होते, हे ही त्यावरून कळते.

10 यदीएलचा मुलगा बिल्हान. बिल्हानची मुले, यकश, बन्यामीन, एहूद, कनाना, जेथान, ताशीश व अहीशाहर.

11 यदीएलचे मुलगे हे त्यांच्या घराण्याचे प्रमुख होते. त्यांच्याकडे 17,200 सैनिक युध्दाला तयार होते. 12 शुप्पीम आणि हुप्पीम हे ईरचे वंशज आणि अहेरचा मुलगा हुशीम.

नफतालीचे वंशज

13 यहसिएल, गूनी, येसर आणि शल्लूम हे नफतालीचे मुलगे.

हे सर्व बिल्हेचे वंशज.

मनश्शेचे वंशज

14 मनश्शेचे वंशज खालील प्रमाणे :

मनश्शे आणि त्याची अरामी दासी यांना अम्रीएल नावाचा मुलगा होता. माखीर हाही आणखी एक मुलगा होता. माखीर म्हणजे गिलादचा बाप. 15 हुप्पीम आणि शुप्पीम या

लोकांपैकी एका बाईशी माखीरने लग्न केले. तिचे नाव माका. माखीरच्या बहिणीचे ही नाव माका होते. या माकाचे दुसरे नाव सलाफहाद होते. हिला फक्त मुलीच झाल्या.

16 माखीरची बायको माका हिला मुलगा झाला. तिने त्याचे नाव पेरेस ठेवले. त्याच्या (माखीरच्या) भावाचे नाव शेरेश. शेरेशचे मुलगे कलाम आणि रेकेम.

17 कलामचा मुलगा बदान.

हे झाले गिलादचे वंशज. गिलाद हा माखीरचा मुलगा. माखीर मनश्शेचा मुलगा. 18 माखीरची बहीण हम्मोलेखेथ हिला इशाहोद, अबीयेजर आणि महला हे मुलगे झाले.

19 अह्यान, शेखेम, लिखी आणि अनीयाम हे शमीदचे मुलगे.

एफ्राईमचे वंशज

20 एफ्राईमची वंशावळ पुढीलप्रमाणे. एफ्राईमचा मुलगा शुथेलह. शुथेलहचा मुलगा बरेद. बरेदचा मुलगा तहथ. तहथचा एलादा. 21 एलादाचा मुलगा तहथ. तहथचा मुलगा जाबाद. जाबादचा मुलगा शुथेलह.

गथ नगरात वाढलेल्या काही लोकांनी एजेर एलद यांना ठार मारले. कारण ते दोघे गथच्या लोकांची गुरे मेंढरे चोरून नेत होते. 22 एजेर आणि एलद हे एफ्राईमचे मुलगे होते. एजेर आणि एलद यांच्या निधनाचा शोक त्याने बरेच दिवस केला. त्याच्या बांधवांनी त्याचे सांतवन केले. 23 मग एफ्राईमचा बायकोशी संबंध येऊन त्याची बायको गर्भवती राहिली आणि तिने एका मुलाला जन्म दिला. एफ्राईमने या मुलाचे नाव बरीया ठेवले. घरात आधी वाईट घडून गेल्यामुळे त्याने हे नाव ठेवले. 24 एफ्राईमच्या मुलीचे नाव शेरा. हिने खालचे आणि वरचे बेथ-होरोन आणि खालचे आणि वरचे उज्जनशेरा ही बांधली.

25 रेफह हा एफ्राईमचा मुलगा. रेफहचा मुलगा रेशेफ. त्याचा मुलगा तेलह. तेलहचा मुलगा तहन. 26 तहनचा मुलगा लादान. लादानचा मुलगा आम्मीहूद. आम्मीहूदचा अलीशामा. 27 त्याचा मुलगा नून आणि नूनचा मुलगा यहोशवा.

28 एफ्राईमच्या वंशजांची वतने आणि गावे पुढीलप्रमाणे त्या त्या ठिकाणी ते राहत होते: बेथेल व त्याच्या जवळपासची गावे, पूर्वला नारान; पमिला गेजेर आणि आसपासची खेडी, शखेम आणि त्याच्या आसपासची खेडी अगदी थेट अय्या व त्या भोवतालच्या प्रदेशापर्यंत. 29 मनश्शेच्या सीमेलाला लागून असलेली बेथ-शान, तानख, मगिदो, दोर ही नगरे व त्यांच्या भोवतालचा प्रदेश एवढ्या भागात इम्राएलचा मुलगा योसेफ याचे वंशज राहत होते.

आशेरचे वंशज

30 इम्रा, इश्वा, इश्वी, बरीया हे आशेरचे मुलगे. त्यांची बहीण सेराह. 31 हेबेर, मालकीएल, हे बरीयाचे मुलगे. मालकीएलचा मुलगा बिर्जीवथ.

³²यफलेट, शोमर, होथाम हे मुलगे आणि शूबा ही बहीण यांच्या हेबेर हा बाप होता.

³³यासख, बिहमाल, अश्वथ हे यफलेटचे मुलगे.

³⁴अही, राहागा, यहूबा व अराम हे शोमेरचे मुलगे.

³⁵शोमेरचा भाऊ हेलेम. त्याचे मुलगे सोफह, इम्ना, शेलेश आणि आमाल.

³⁶सोफहचे मुलगे सूहा, हर्नेफेर, शूवाल, बेरी व इम्ना,

³⁷बेसेर, होद, शम्मा, शिलशा, इश्नान, बैरा.

³⁸यफुन्ने पिस्पा, अरा हे येथेरचे मुलगे.

³⁹आरह, हन्निएल व रिस्सा हे उल्लाचे मुलगे.

⁴⁰हे सर्व आशेरचे वंशज. ते आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख होते. ते गुणसंपन्न शूर योद्धे होते. त्यांच्या वंशावळीच्या नोंदीप्रमाणे 26,000 लढव्ये पुरुष त्यांच्यात होते.

राजा शौलच्या घराण्याचा इतिहास

8 बेला हा बन्यामीनचा ज्येष्ठ पुत्र, आशबेल हा दुसरा आणि अहरह हा तिसरा. ²चौथा नोहा व पाचवा राफा.

³⁻⁵अद्दार, गेरा, अबीहूद, अबीशूबा, नामान, अहोह, गेरा, शफूफान आणि हुराम हे बेलाचे मुलगे.

⁶⁻⁷एहूदचे वंशज खालील प्रमाणे: नामान, अहीया आणि गेरा. हे गेबातील घराण्यांचे प्रमुख होते. त्यांना आपापली गावे सोडायला लावून सक्तीने मानाहथ येथे नेण्यात आले. गेराने त्यांना कैद केले. गेराने उज्जा आणि अहीहूद यांना जन्म दिला.

⁸शहरयिमाने मवाबात आपल्या बायका हुशीम आणि बारा यांना घटस्फोट दिला. यानंतर त्याला दुसऱ्या एका बायकोपासून मुले झाली. ⁹⁻¹⁰ही त्याची बायको होदेश हिच्यापासून त्याला योबाब, सिब्बा, मेशा, मल्काम, यऊस, शख्या, मिर्मा हे मुलगे झाले. ते आपल्या वडलांच्या घराण्यांचे प्रमुख होते. ¹¹हुशीम पासून शहरयिमाला अबीटूब आणि एल्याल हे मुलगे झाले.

¹²⁻¹³एबर, मिशाम, शमेद, बरीया आणि शमा हे एल्पाचे मुलगे. शमेदने ओनो आणि लोद व त्या आसपासची गावे वसवली. बरीया आणि शमा हे अयालीनमधील घराण्यांचे प्रमुख होते. त्यांनी गद्य येथील रहिवाश्यांना हुसकावून लावले.

¹⁴अह्यो, शाशक, यरेमोथ, ¹⁵जबद्या, अराद, एदर, ¹⁶मीखाएल, इश्पा, योहा हे बरीयाचे मुलगे. ¹⁷जबद्या, मशुल्लाम, हिज्की, हेबेर, ¹⁸इश्मरय, इज्लीया, योबाब हे एल्यालचे मुलगे.

¹⁹याकीम, जिखरी, जब्दी, ²⁰एलीएनय, सिलथय, अलीएल, ²¹अदाया, बराया, शिम्राथ हे शिमीचे मुलगे.

²²इश्पान, एबर, अलीएल, ²³अब्दोन, जिख्री, हानान,

²⁴हनन्या, एलाम, अनथोथीया, ²⁵इफदया, पनुएल हे शाशकचे मुलगे होत.

²⁶शम्शरय, शहन्या, अथल्या, ²⁷यारेस्या, एलीया, जिख्री हे यरोहामचे मुलगे.

²⁸हे सर्व आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख होते. तशी त्यांची वंशावळीमध्ये नोंद आहे. ते यरुशलेम येथे राहत होते.

²⁹गिबोनचा बाप यडूएल. तो गिबोनमध्ये राहत होता. त्याची बायको माका. ³⁰त्याचा ज्येष्ठ पुत्र अब्दोन. सूर, कीश, बाल, नादाब, ³¹गदोर, अह्यो, जेखर आणि मिकलोथ ही इतर मुले. ³²शिमा हा मिकलोथचा मुलगा. आपल्या यरुशलेममधील बांधवांच्या जवळच हे सर्व राहत होते.

³³कीशचा बाप नेर. कीश शौलचा बाप. आणि शौल योनाथान, मलकीशूबा, अबीनादाब, एशबाल यांचा.

³⁴योनाथानचा मुलगा मरीब्बाल. मरीब्बाल मीखाचा बाप.

³⁵पीथोन, मेलेख, तरेया आणि आहाज हे मीखाचे मुलगे.

³⁶यहोअदाचे वडील आहाज. यहोअदा आलेमेथ, अजमाबेथ व जिम्री यांचा बाप होता. जिम्री हा मोसाचा बाप होता. ³⁷बिनाचा पिता मोसा. बिनाचा मुलगा राफा. राफाचा एलसा. एलसाचा आसेल.

³⁸आसेलला सहा मुलगे होते. ते म्हणजे अज्रीकाम, बोखरू, इश्माएल, शाऱ्या, ओबद्या, हान.

³⁹आसेलचा भाऊ एशेक. त्याचे मुलगे: ज्येष्ठ मुलगा ऊलाम, दुसरा यऊष आणि तिसरा अलिफलेत. ⁴⁰ऊलामचे मुलगे शूर आणि उत्तम धनुर्धर होते. त्यांची वंशवेळ चांगली विस्तारली. मुले, नातवंडे मिळून 150 जण होते.

हे सर्व बन्यामीनचे वंशज.

9 इस्राएलच्या सर्व लोकांची नोंद वंशावळीमध्ये केलेली आहे. इस्राएलच्या राजाचा इतिहास या पुस्तकात ती ग्रंथित केलेली आहे.

यरुशलेममधील लोक

देवाशी एकनिष्ठ न राहिल्याने यहूदाच्या लोकांना बाबेल येथे कैद करून नेण्यात आले. ²त्यापैकी जे सगळ्यात आधी आपल्या, गावात येऊन राहिले ते म्हणजे इस्राएल लोक याजक, लेवी आणि मंदिरातील कामकरी वर्ग.

³यरुशलेममध्ये राहणाऱ्या यहूदा, बन्यामीन, एफ्राईम आणि मनश्शे घराण्यातील लोक पुढीलप्रमाणे:

⁴ऊथय हा अस्मीहूदचा मुलगा. अस्मीहूद हा अम्रीचा मुलगा. अम्री इम्रीचा मुलगा. इम्री बानीचा मुलगा. बानी पेरसच्या वंशजांपैकी. पेरस हा यहूदाचा मुलगा.

⁵यरुशलेममध्ये राहणारे शिलोनी लोक असे: ज्येष्ठ पुत्र असाया आणि त्याचे मुलगे.

⁶यरुशलेममधील जेरह चे वंशज म्हणजे यऊबेल आणि त्याचे एकंदर 690 भाऊबंध.

⁷यरुशलेममधील बन्यामीन घराण्यातील लोक पुढीलप्रमाणे: सल्लू हा मशुल्लामचा मुलगा. मशुल्लाम होदव्याचा मुलगा. होदवा हस्सनुवाचा मुलगा. ⁸इबनया हा यरहोरामचा मुलगा. एला उज्जीचा मुलगा. उज्जी मिख्रीचा

मुलगा. मशुल्लाम शफाट्याचा मुलगा. शफाट्या रगुवेलचा मुलगा रगुवेल इबनीया याचा मुलगा. ⁹बन्यामीनच्या वंशाबळीवरून असे दिसते की यरुशलेममध्ये हे एकंदर 256 होते. हे सर्व आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख होते.

¹⁰यरुशलेममधील याजक पुढीलप्रमाणे: यदया, यहोयारीब, याखीन, ¹¹अजण्या. अजण्या हा हिल्कीयाचा मुलगा. हिल्कीया मशुल्लामचा मुलगा. मशुल्लाम सादोकचा. सादोक मरायोथचा आणि मरायोथ अहीटूबचा मुलगा. अहीटूब हा देवाच्या मंदिरावरील प्रमुख अधिकारी होता. ¹²यहोरामचा मुलगा अदाया होता. यहोराम हा पशहूरचा मुलगा. पशहूर मल्कीयाचा, आणि अदीएलचा मुलगा मसय. अदीएल यहजेराचा मुलगा, यहजेरा मशुल्लामचा मुलगा, मशुल्लेम मशिल्ले मीथचा, मशिल्लेमीथ इम्मरेराचा मुलगा.

¹³असे एकंदर 1,760 याजक होते. ते आपापल्या घराण्यांचे मुख्य होते. देवाच्या मंदिरातील सेवेच्या कामाची जबाबदारी त्यांच्यावर होती.

¹⁴यरुशलेममधील लेवी घराण्यातले लोक याप्रमाणे: हश्शूबचा मुलगा शमाया. हश्शूब अज्रीकामचा मुलगा. अज्रीकाम हशब्याचा मुलगा. हशब्या हा मरारीच्या वंशातला. ¹⁵याखेरीज बकूबकर, हेरेश, गालाल आणि मतन्या हे ही यरुशलेममध्ये राहत होते. मतन्या मीखाचा मुलगा. मीखा जिख्रीचा मुलगा. जिख्री आसाफचा मुलगा. ¹⁶ओबद्या शमाया याचा मुलगा. शमाया गालालचा मुलगा. गालाल यदूथूनचा मुलगा. याखेरीज आसा याचा मुलगा बरेख्या हाही तेथे राहत होता. आसा एल्कानाचा मुलगा. एल्काना हा नयेफाथी लोकांच्या जवळच्या छोट्या गावांमध्ये राहत होता.

¹⁷यरुशलेममधील द्वाररक्षक पुढीलप्रमाणे: शल्लूम, अक्बूब, टल्मोन, अहीमान आणि त्यांचे नातलग. शल्लूम हा त्यांच्यावरचा मुख्य. ¹⁸हे लोक आता राजाच्या पूर्वेकडच्या प्रवेशद्वारापाशी उभे असतात. हे लेवीच्या वंशातले होते. ¹⁹शल्लूम हा कोरे याचा मुलगा. कोरे हा एब्बासाफचा मुलगा. एब्बासाफ कोरहचा मुलगा. शल्लूम आणि त्याचे भाऊबंद हे द्वारपाल होते. ते कोरहच्या वंशातले होते. पवित्र निवासमंडपाच्या द्वाररक्षणाचे काम त्यांच्याकडे होते. आपल्या पूर्वजांप्रमाणेच ते हे काम पार पाडत होते. त्यांच्या पूर्वजांकडेही हीच जबाबदारी होती.

²⁰पूर्वी फिनहास द्वारपालाचा प्रमुख होता. फिनहास हा एलाजारचा मुलगा. परमेश्वर फिनहासचा पाठीराखा होता. ²¹जखण्या पवित्र निवासमंडपाचा द्वारपाल होता.

²²पवित्र निवासमंडपाचे रक्षण करणारे असे एकंदर 292 निवडक द्वाररक्षक होते. आपापल्या गावांच्या वंशाबळ्यांमध्ये त्यांची नावे लिहिलेली आहेत. त्यांचा विश्वासूणा पाहून दावीद आणि शमुवेल संदेष्टा यांनी त्यांची नेमणूक केली होती ²³परमेश्वराच्या मंदिराच्या, पवित्र निवासमंडपाच्या प्रवेशद्वारांवर राखण करण्याची

जबाबदारी या द्वारपालांची आणि त्यांच्या वंशजांची होती. ²⁴पूर्व, पश्चिम, उत्तर, दक्षिण अशी चार दिशांना प्रवेशद्वारे होती. ²⁵आसपासच्या गावांमध्ये राहणारे द्वारपालांचे नातेवाईक वेळेवेळी त्यांच्या मदतीला येत. आले की सलग सात दिवस मदतीला राहत.

²⁶या सर्व द्वारपालांचे नायकत्व चार लेवी द्वारपालांकडे होते. देवाच्या मंदिरातील खोल्या आणि खजिना यांची जपणूक करण्याचे काम त्यांचे होते. ²⁷देवाच्या मंदिरावर पहारा करत ते रात्रभर जागे राहत. दररोज सकाळी मंदिराचे दरवाजे उघडण्याचे काम त्यांच्याकडे होते.

²⁸मंदिरात वापरायच्या पात्रांची देखभाल काही द्वारपाल करत. ती पात्रे बाहेर काढताना आणि पुन्हा आत ठेवताना ते ती मोजून ठेवत. ²⁹लाकडी सामान, विशेष उपकरणे यांच्यावर इतर काही द्वारपाल नेमलेले होते. पीठ, द्राक्षारस, तेल, धूप, सुवासिक द्रव्य यांच्यावरही ³⁰त्यांचीच देखरेख होती. हे सुवासिक द्रव्य सिध्द करण्याचे काम याजकांचे होते.

³¹अर्पणाच्या भाकरी भाजण्याच्या कामगिरीवर मत्थिया नावाचा लेवी होता. मत्थिया हा शल्लूमचा थोरला मुलगा. शल्लूम कोरा कुटुंबातील होता. ³²कोरा कुटुंबातील काही द्वार रक्षकांना शब्बाथच्या दिवशी मेजावर मांडायचा पाव तयार करण्याचे काम सोपवलेले होते.

³³लेवीपैकी जे घराण्यांचे प्रमुख आणि गायक होते ते मंदिरातील खोल्यांत राहत असत. मंदिरातील कामाची जबाबदारी रात्रंदिवस त्यांच्यावर असल्याने अमुकच असे काम त्यांच्यावर सोपवलेले नव्हते. ³⁴हे सर्व लेवी आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख होते. तशी वंशावळ्यांमध्ये नोंद आहे. ते यरुशलेममध्ये राहत असत.

शौल राजाच्या घराण्याचा इतिहास

³⁵ईयेल म्हणजे गिबोनचे वडील. ईयेल गिबोन मध्येच राहत होता. त्याच्या बायकोचे नाव माका. ³⁶ईयेलच्या ज्येष्ठ मुलाचे नाव अब्दोन. सूर, कीश, बाल, नेर आणि नादाब त्याची आणखी मुले. ³⁷शिवाय गदोर, अहो, जखण्या आणि मिकलोथ ही त्याचीच मुले. ³⁸मिकलोथने शिमा मला जन्म दिला. ईयेलचे कुटुंब यरुशलेममध्ये आपल्या भाऊबंदाजवळच राहत होते.

³⁹नेर हे कीशाचे वडील. कीश शौलाचे वडील. योनातान, मलकी शुवा, अबीनादाब आणि एशबाल ही शौलाची मुले.

⁴⁰मरीबबाल हा योनाथानचा मुलगा. मीखा हा मरीबबालाचा मुलगा.

⁴¹पीथोन, मेलेख आणि तरहेया हे मीखाचे मुलगे.

⁴²आहाजने यारा याला जन्म दिला. * आलेमेथ, अजमावेथ आणि जिप्रीयांना याराने जन्म दिला. जिप्रीने मोसा याला जन्म दिला. ⁴³मोसाचा मुलगा बिना. बिनाचा मुलगा

आहाजने ... दिला हिब्रूमध्ये असेच आहे.

रफाया. रफायाचा मुलगा एलसा आणि एलसाचा मुलगा आसेल.

⁴⁴आसेलला सहा मुलगे झाले. त्यांची नावे अशी: अज़ीकाम, बोखरू, इश्माएल, शाच्या, ओबद्या आणि हानान. ही झाली आसेलची मुले.

शौल राजाचा मृत्यू

10 पलिष्ठी इझ्राएल लोकांशी लढले. इझ्राएल लोकांनी पळ काढला. गिलबोवा डोंगरात बरेच इझ्राएल लोक मारले गेले. ²पलिष्थ्यांनी शौल आणि त्याचे मुलगे यांचा पाठलाग चालूच ठेवला. त्यांना पकडले आणि ठार केले. योनाथान, अबीनादाब आणि मलकीशुवा या शौलच्या मुलांना पलिष्थ्यांनी मारले. ³शौलाच्या त्यांनी तीव्र मारा केला. धनुष्यबाणांनी वेध घेऊन त्याला सैन्याने जायबंदी केले.

⁴तेव्हा आपल्या शस्त्रवाहकाला शौल म्हणाला, “तुझी तलवार उपस आणि ती माझ्यावर चालव. नाहीतर हे उपरे येऊन माझी विटंबना करतील.”

पण शौलाच्या या शस्त्रवाहकाचा धीर झाला नाही. त्याने शौलाला मारण्यास नकार दिला. तेव्हा शौलाने स्वतःची तलवार स्वतःला मारण्यासाठी वापरली. तो स्वतः तलवारीच्या टोकावर पडला. ⁵शौल मरण पावलेला पाहून शस्त्रवाहकाने तलवार उपसून त्यावर पडला व स्वतःचा जीव घेतला. ⁶अशाप्रकारे शौल आणि त्याचे तीन मुलगे यांना मरण आले. शौलाच्या कुटुंबाला एकदमच मृत्यू आला.

⁷आपल्या सैन्याने पळ काढला आहे. तसेच शौल आणि त्याचे मुलगे मेले हे खोऱ्यात राहणाऱ्या इझ्राएल लोकांनी पाहिले तेव्हा त्यांनीही आपली घरेदारे सोडून पळ काढला. इझ्राएल लोकांनी सोडलेल्या त्या नगरामध्ये पलिष्ठी आले आणि तेथेच राहू लागले.

⁸दुसऱ्या दिवशी हे पलिष्ठी मृतांच्या अंगावरील मौल्यवान चीजवस्तू लुटायला आले. तेव्हा गिलबोवा डोंगरावर त्यांना शौल आणि त्याचे मुलगे यांचे मृतदेह सापडले. ⁹शौलाच्या देहावरील वस्तू त्यांनी घेतल्या. त्याचे मस्तक आणि चिलखत लांबवले. हे वर्तमान आपल्या दैवतांना आणि लोकांना कळवायला त्यांनी देशभर दूत रवाना केले. ¹⁰पलिष्थ्यांनी शौलाचे चिलखता आपल्या देवळात आणि शिर दागोन्च्या देवळात टांगले.

¹¹पलिष्थ्यांच्या या कृत्याची वार्ता याबेश गिलाद नगरातील लोकांच्या कानावर गेली. ¹²तेव्हा त्यांच्यातील शूर माणसे शौल आणि त्याची मुले यांचे मृतदेह आणायला निघाली. ते मृतदेह त्यांनी याबेश गिलाद येथे आणले. तेथे एका मोठ्या वृक्षाखाली त्यांनी त्यांच्या अस्थी पुरल्या आणि सात दिवस उपवास केला.

¹³परमेश्वराशी प्रामाणिक नसल्याने शौलाला मरण आले. शौलाने परमेश्वराच्या आज्ञेचे उल्लंघन केले.

¹⁴शिवाय परमेश्वराला विचारण्याऐवजी भूतविद्या जाणणाऱ्या बाईकडे जाऊन त्याने सल्ला विचारला. म्हणून परमेश्वराने शौलाला मृत्युदंड दिला आणि इशायाचा मुलगा दावीद याला राज्य दिले.

दावीद इझ्राएलचा राजा होतो

11 सर्व इझ्राएल लोक हेब्रोन येथे दावीदाकडे जमले. ते त्याला म्हणाले, “आम्ही तुझे भाऊबंद आहोत. तुझ्याच रक्तामांसाचे आहोत. ²पूर्वी लढाईत तू आमचे नेतृत्व केले आहेस. शौल राजा असतानाही तू ते केले आहेस. परमेश्वर तुला म्हणाला, ‘दावीद, तू माझ्या इझ्राएल लोकांचा मेंढपाळ होशील. माझ्या लोकांचे नेतृत्व करशील.’”

³इझ्राएल लोकांमधील सर्व वडीलधारी मंडळी दावीद राजाकडे हेब्रोन येथे आली. परमेश्वरासमोर दावीदाने त्यांच्याशी करार केला. तेव्हा त्या पुढाऱ्यांनी दावीदास अभिषेक केला. आता दावीद इझ्राएलचा राजा झाला. शमुवेल मार्फत परमेश्वराने असे होणार असे वचन दिले होते.

दावीद यरुशलेम घेतो

⁴सर्व इझ्राएल लोकांबरोबर दावीद यरुशलेम नगराकडे गेला. यरुशलेमला त्याकाळी यबूस असे म्हणत असत; आणि तेथे राहणाऱ्यांना यबूसी. ते नगरवासी ⁵दावीदाला म्हणाले, “तू आमच्या नगरात पाऊल टाकू शकणार नाहीस.” तरीही दावीदाने त्यांचा पाडाव केलाच. दावीदाने सियोन्चा किल्ला घेतला. यालाच दावीदानगर हे नाव पडले.

⁶दावीद म्हणाला, “यबूसी लोकांवरील हल्ल्याचे जो नेतृत्व करील तो माझा सेनापती होईल.” यवाबने हे नेतृत्व केले. हा सरुवेचा मुलगा. यवाब सेनापती झाला.

⁷दावीदाने किल्ल्यातच आपला मुक्काम केला म्हणून त्याला दावीद नगर नाव पडले. ⁸या किल्ल्याभोवती दावीदाने नगराची उभारणी केली. मिल्लो पासून नगराच्या तटबंदीपर्यंत त्याने ते बांधले. जेथे पडझड झाली होती तिथे दुरुस्ती केली. ⁹दावीदाच्या मोठेपणात भर पडत गेली. सर्वशक्तिमान परमेश्वर त्याच्या बाजूचा होता.

दावीदाची फौज

¹⁰दावीदाच्या, खास सैनिकांच्या पुढाऱ्यांची नावे या यादीत आहेत. दावीदाच्या राज्यात त्यांचेही बळ वाढले. त्यांनी आणि समस्त इझ्राएल लोकांनी दावीदाला पाठिंबा दिला आणि त्याला राजा केले. देवाने कबूल केल्याप्रमाणेच हे घडले

¹¹दावीदाकडील खास सैनिकांची नावे अशी : याशबाम हखमोनी. हा रथचालकांचा प्रमुख होता. याशबाम एकावेळी तीनशे जणांना आपल्या भाल्याने ठार करू शकत असे.

¹²त्यानंतर दोदय अहोही याचा मुलगा एलाजार. एलाजार तिघा पराक्रमीपैकी एक होता. ¹³पसदम्मीम येथे हा दावीदाबरोबर होता. पलिष्टे त्या ठिकाणी लढायला आले होते. तेथे शेतात जवाचे पीक उभे होते. इझ्राएल लोक तेव्हा पळून गेले. ¹⁴पण तीन शूरवीर तिथेच पाय रोवून उभे राहिले आणि त्यांनी बचाव करायचा प्रयत्न केला. पलिष्ट्यांचा त्यांनी पराभव केला. परमेशवराने इझ्राएल लोकांना मोठा विजय मिळवून दिला.

¹⁵एकदा, दावीद अदुल्लामच्या गुहेत होता. पलिष्ट्यांचे सैन्य तिथून खाली रेफाईमच्या खोऱ्यात होते. त्यावेळी तीस वीरपैकी तिघेजण गुहेत असलेल्या दावीदाकडे जायला जमिनीवरून सरपटत रांगत निघाले. ¹⁶आणखी एकदा दावीद किल्ल्यांत असताना पलिष्ट्यांचे सैन्य बेथलहेममध्ये होते. ¹⁷तेव्हा आपल्या गावचे पाणी प्यावे असे दावीदाला फार वाटले. तो म्हणाला, “बेथलहेमच्या वेशीजवळ विहीर आहे तिच्यातले पाणी मला कोणी आणून दिले तर किती बरे होईल.” त्याला पाणी हवे होते असे नाही पण तरी तो हे म्हणाला.

¹⁸यावर त्या तिघांनी पलिष्ट्यांच्या छावणीतून मोठ्या हिकमतीने वाट काढली, बेथलहेमच्या वेशीजवळच्या विहिरीतील पाणी काढले आणि ते त्या तिघांनी दावीदाला आणून दिले. दावीदाने ते पाणी प्यायला नकार दिला. त्याने ते जमिनीवर ओतून परमेशवराला अर्पण केले. ¹⁹दावीद म्हणाला, “देवा, हे पाणी मी कसे पिऊ? हे मी प्यायलो तर ते इथपर्यंत आणायला ज्यांनी आपला जीव धोक्यात घातला त्यांचे रक्तच प्यायल्यासारखे होईल.” त्याने ते पाणी न प्यायचे कारण हे होय. त्या तीन शूरांनी असे बरेच पराक्रम केले.

दावीदाकडील आणखी शूर वीर.

²⁰यवाबचा भाऊ अबीशय हा या तिघांचा प्रमुख होता. त्याने आपल्या भाल्याने तीनशे जणांचा प्रतिकार केला आणि त्यांना ठार केले. अबीशय त्या तिघांएवढाच प्रसिध्द होता. ²¹त्या तीन शूरांपेक्षा जास्त याने नाव कमावले. तो त्या तिघांमधला नसला तरी त्यांचा नायक झाला.

²²यहोयादा हा एका बलाढ्य माणसाचा मुलगा होता. यहोयादाचा मुलगा बनाया. हा कबसेल येथला होता. बनायाने खूप पराक्रम केले. मवाबातील दोन अग्रगण्य माणसांना त्याने ठार केले. एकदा बर्फ पडत असताना गुहेत शिरून त्याने सिंहाचा वध केला. ²³मिसरच्या एका मजबूत सैनिकालाही त्याने मारले. हा सैनिक साडेसात फूट उंचीचा होता. त्याच्याजवळ चांगला लांब आणि भक्कम भाला होता. विणकराच्या मागावरील तुळईएवढा हा भाला होता. बनायाजवळ फक्त गदा होती. बनायाने त्या सैनिकाच्या हातून भाला हिसकावून घेतला आणि त्यानेच त्या मिसर सैनिकाला ठार केले. ²⁴यहोयादाचा मुलगा बनाया याने

असे बरेच पराक्रम केले. तीन शूरांप्रमाणेच त्याने नाव मिळवले. ²⁵तीस शूरांपेक्षा बनायाचा बोलबाला जास्त झाला. पण तो त्या तिघापैकी नव्हता. दावीदाने बनायाला आपल्या अंगरक्षकांचे प्रमुख म्हणून नेमले.

तीस पराक्रमी वीर

²⁶सैन्यातील शूर सैनिक (तीस वीर) पुढीलप्रमाणे: यवाबचा भाऊ असाएल, बेथलहेमच्या दोदोचा मुलगा एलहानान, ²⁷हरोरी शम्मोथ, हेलस पलोनी, ²⁸तकोइच्या इक्के शचा मुलगा ईरा, अनाथोथचा अबियेजेर ²⁹शिब्वखाय हूशाथी, ईलाय अहोही, ³⁰महरय नयोफाथी, बाना नयोफाथी याचा मुलगा हेलेद, ³¹बन्यामीनांच्या संतानांमधला गिबोधकर रीबय याचा मुलगा इतय, बनाया पिराथोनी, ³²गाशच्या इज्यांजवळचा हूरय, अबीएल अर्बाथी, ³³अजमावेथ बहरूमी, अलीहबा शालबोनी, ³⁴हामेश गिजोनी याचे मुलगे, शागे हरारी याचा मुलगा योनाथान, ³⁵साखार हरारी याचा मुलगा अहीयाम, ऊरचा मुलगा अलीफल, ³⁶हेफेर मखेराथी, अहीया पलोनी, ³⁷हेस्त्री कर्मेली, एजबयचा मुलगा नारय, ³⁸नाथानचा भाऊ योएल, हथ्रीचा मुलगा मिभार, ³⁹सेलक अम्मोनी, सरुवेचा मुलगा यवाब याचा शस्त्रवाहक नहरय बैरोथी, ⁴⁰ईरा, इथ्री, गारेब, इथ्री, ⁴¹उरीया हिती, अहलयाचा मुलगा जाबाद, ⁴²शीजा रउबेनी याचा मुलगा अदीना हा रउबेन्यांचा अधिकारी व तीस शूरांपैकी एक, ⁴³माकाचा मुलगा हानान आणि योशाफाट मिथनी, ⁴⁴उज्जीया अष्टराथी, होथाम अरोएरी याचे मुलगे शामा इयेल ⁴⁵शिम्मीचा यदोएल योहा तीसी आणि त्याचा भाऊ योहा ⁴⁶अलीएल महवी व एलानामचे मुलगे यरीबय आणि योशव्या व इथ्मा मवाबी, ⁴⁷अलीएल, ओबेद न यासीएल मसोबावी.

दावीदाला येऊन मिळालेले शूर वीर

12 दावीद सिकलागला असताना त्याच्याकडे आलेल्यांची ही यादी. दावीद तेव्हा कीशचा मुलगा शौल याच्या भयाने लपून राहत होता. या लोकांनी दावीदाला लढाईत मदत केली. ²धनुष्यबाण चालवणे किंवा गोफगुंडा मारणे या गोष्टी ते डाव्या उजव्या दोन्ही हातांनी सराईतपणे करीत. बन्यामीनेच्या वंशात जे शौलचे नातेवाईक होते त्यांच्यापैकी हे होत. त्यांची नावे अशी:

³अहीएजर हा त्यांच्यातला प्रमुख. मग योबाश (गिबा येथील शमा याचे हे मुलगे) त्यानंतर यजिएल आणि पलेट. हे अजमावेथ याचे मुलगे. अनाथोथ येथील बराका व येहू. ⁴गिबोन येथील इश्माया (हा तीन वीरांपैकी एक आणि त्या तीन वीरांचा प्रमुख.) गेदेराथ लोकामधून यर्म्या, यहजिएल, योहानान आणि योजाबाद. ⁵एलजय, यरीमोथ, बाल्या, शमन्या, हरूपी शफत्या ⁶एलकांना, इश्शीया, अजरेल, योबेजर आणि याशबाम हे कोरही, ⁷त्सेच यहोहाम गदेरी याचे मुलगे योएल आणि जबदा.

गाद वंशातील लोक

⁸गादी यांच्यातील काही लोक दावीदाकडे तो वाळवंटातील गढीत अस्ताना आले. ते चांगले शूर लढव्ये होते. ढाल वापरणे, भालाफेक यात ते वाकबगार होते. ते सिंहासारखे उग्र आणि डोंगरातल्या हरणासारखे चपळ होते. ⁹गाद वंशातील एजेर हा सैन्याचा प्रमुख होता. ओबद्या दुसरा, अलीयाब तिसरा. ¹⁰मिशमन्ना चवथा क्रमाकांवर तर यर्मिया पाचव्या वर होता. ¹¹अतय सहावा, एलीएल सातवा, ¹²योहानन आठवा, एलजाबाद नववा, ¹³यर्मिया दहावा, मखबन्नय अकरावा.

¹⁴हे गादी सैन्यातील सरदार होते. त्यांच्यातला कनिष्ठसुध्दा शत्रूच्या शंभर जणांना भारी होता आणि त्यांच्यातला खंदा वीर हजारो सैन्याशी एकटा लढू शकत असे. ¹⁵गादच्या घराण्यातील हेच सैनिक, वर्षाच्या पहिल्या महिन्यात यार्देन नदी पार करून गेले. नदीला तेव्हा पूर आलेला होता. खोऱ्यात राहणाऱ्या लोकांना त्यांनी पार पूर्वेला आणि पश्चिमेला पळवून लावले.

इतर सैनिक दावीदाला येऊन मिळतात

¹⁶बन्यामिन आणि यहूदा वंशातील लोकही दावीदाला गढीत येऊन मिळाले. ¹⁷दावीदाने त्यांचे स्वागत केले व त्यांना तो म्हणाला, “मला मदत करायला तुम्ही सद्भावनेने आला असाल तर तुमचे स्वागत असो. तुम्ही माझ्याकडे या पण माझ्या हातून काही अपराध झालेला नसताना कपट करायला आला असला तर आमच्या पूर्ज्यांचा देव ते पाहून तुम्हाला शासन करो.”

¹⁸अमासय हा तीस वीरांचा सरदार होता. त्याच्यात परमेश्वरी आत्म्याचा साक्षात्कार झाला आणि तो म्हणाला,

“दावीदा, आम्ही तुझ्या बाजूचे आहोत इशाय्याच्या मुला, आम्ही तुझ्या पाठीशी आहोत शांती असो! तुला साहाय्य करणाऱ्यांनाही शांती असो. कारण देव तुझा पाठीराखा आहे.”

तेव्हा दावीदाने त्यांना आपल्यात सामावून घेतले आणि त्यांना सैन्याचे अधिकारी केले.

¹⁹मनश्शेच्या वंशातील काहीजणही दावीदाला येऊन मिळाले. दावीद पलिष्ट्याबरोबर शौलाशी लढायला गेला तेव्हा ते आले. पण दावीदाने आणि त्याच्या सैन्याने पलिष्ट्यांना फारशी मदत केली नाही. पलिष्ट्यांच्या पुढाऱ्यांनी दावीदाची मदत घेण्याचा विचार केला पण मग त्यांनी त्याला परत पाठवले. त्यांनी विचार केला, “दावीद जर आपला स्वामी शौल याच्याकडे परत गेलाच तर आपला शिरच्छेद होईल.”

²⁰दावीद सिकलगाळा गेला. त्याच्या बरोबर आलेले मनश्शेचे लोक याप्रमाणे: अदनाह, योजाबाद, यदीएल, मीखाएल, योजाबाद, अलीहू, आणि सिलथय. हे सर्व मनश्शे

वंशातील सरदार होते. ²¹लुटारूंना तोंड द्यायला त्यांनी दावीदाला मदत केली. या लुटारूंच्या टोळ्या देशभर लोकांना त्रस्त करत होत्या. मनश्शे वंशातील लोक मात्र शूर होते. दावीदाच्या सैन्यात ते अधिकारपदावर चढले.

²²दावीदाच्या मदतीला येणाऱ्यांत रोजच्यारोज भर पडत गेली. त्यामुळे त्याचे सैन्य वरचढ होत गेले.

हेब्रोन येथे दावीदाला येऊन मिळालेले

आणखी काही लोक

²³हेब्रोन नगरात दावीदाकडे आणखी बरेच लोक आले. ते लढाईला तयार होते. शौलचे राज्य त्यांना दावीदाला द्यायचे होते. असे घडणार हे परमेश्वराने सांगितलेच होते. त्या लोकांची संख्या अशी:

²⁴यहूदाच्या घराण्यातील 6,800 हत्यारबंद सैनिक ढाल आणि भाले यांसह ते सज्ज होते.

²⁵शिमोनच्या कुळातून 7,100 जण लढाईला तयार असे शूर सैनिक होते.

²⁶लेवीच्या कुळातून 4,600 जण. ²⁷यहोयादा यांच्यात होता. हा अहरोनच्या घराण्याचा पुढारी होता. यहोयादाबरोबर 3,700 चे सैन्य होते. ²⁸सादोक ही त्यांच्यात होता. तो तरुण लढव्या होता. आपल्या घराण्यातील बाविस सरदार त्याने बरोबर आणले.

²⁹बन्यामीनच्या वंशातील 3,000 जण होते. ते शौलचे नातेवाईक होते. तो पर्यंत ते बहुतेक शौलच्या घराण्याशी एकनिष्ठ होते.

³⁰एफ्राइमच्या घराण्यातील 20,800 शूर सैनिक ते सर्व आपापल्या कुळात नावाजलेले होते.

³¹मनश्शेच्या वंशातील निम्मे म्हणजे 18,000 लोक आले. दावीदाला राजा करण्यासाठी म्हणून त्यांना नावानिशी बोलवून आणले होते.

³²इस्साखारच्या घराण्यातील 200 जाणती, जबाबदार माणसे आली. इझ्राएलने केव्हा काय करणे योग्य आहे याचे त्यांना चांगले भान होते. त्यांचे भाऊबंद त्यांच्या सोबत, त्यांच्या अज्ञेत होते.

³³जबलून घराण्यातले 50,000 अनुभवी सैनिक तयार होते. सर्व शस्त्रे ते कुशलतेने हाताळू शकत. दावीदाशी ते एकनिष्ठ होते.

³⁴नफतालीच्या घराण्यातून 1,000 सरदार आले. त्यांच्याबरोबर ढाली आणि भाले बाळगणारे 37,000 लोक होते.

³⁵दानच्या वंशातून 28,000 जण युध्दाला तयार होते.

³⁶आशेर मधले 40,000 सैनिक युध्दावर जायला तयार असे होते.

³⁷यार्देन नदीच्या पूर्वेकडील रजुबेनी, गादी आणि मनश्शेच्या अर्ध्या वंशातील 1,20,000 लोक सर्व प्रकारच्या हत्यारांसह सज्ज होते. ³⁸हे सर्व जण पराक्रमी होते. दावीदाला इझ्राएलचा राजा करायचे याबाबतीत इतर इझ्राएल लोकांची

एकवाक्यता होती. म्हणूनच ते हेब्रोन येथे एकत्र आले. इझ्राएलमधील इतर लोकांचीही दावीदाने राजा व्हावे हीच इच्छा होती. ³⁹या लोकांनी हेब्रोन येथे दावीद बरोबर तीन दिवस घालवले. खाद्यपेयांचा आस्वाद घेतला कारण त्यांच्या नातलग्नांनी सर्व सिध्दा केली होती. ⁴⁰याखेरीज इस्साखार, जबुलून, नफताली अशा आसपासच्या भागात राहणाऱ्यांनी गाढव, उंट, खेचरं, गुरं यांच्या पाठीवर लादून अनेक खाद्यपदार्थ आणले. कणीक, अंजीराच्या ढेपा, मनुका, द्राक्षारस, तेल, गुरे-मेंढरे असे बरेच काही आणले. इझ्राएलमध्ये आनंदीआनंद पसरला होता.

करारकोश माधारी आणणे

13 दावीद आपल्या सैन्यातील अधिकाऱ्यांशी बोलला. ²मग दावीदाने इझ्राएलमधील सर्व लोकांना एकत्र बोलावले. तो त्यांना म्हणाला, “तुम्हाला जर हे योग्य वाटत असेल आणि परमेश्वराचीही ती इच्छा असेल तर इझ्राएलच्या सर्व भागात पसरलेल्या आपल्या बांधवांसाठी आणण एक संदेश पाठवू. आपापल्या नगरांत आणि खेड्यांत त्यांच्याबरोबर जे याजक आणि लेवी आहेत त्यांनाही आपण निरोप पाठवू. त्या सर्वांना आपण इकडे यायला सांगू. ³आपला करारकोश आपण पुन्हा यरुशलेममध्ये आणू. शौल राजा असताना आपण करारकोशाची नीट देखभाल केलेली नाही.” ⁴दावीदाच्या या बोलण्याशी सर्व इझ्राएल लोक सहमत झाले. सर्वांना त्याचे म्हणणे पटले.

⁵मिसरमधील शीहोर नदीपासून लेबो हामाथच्या प्रवेशापर्यंत पसरलेल्या सर्व इझ्राएल लोकांना मग दावीदाने एकत्र केले. किर्याथ यारीमहून हा कोश आणण्यासाठी ते सर्व जमले. ⁶किर्याथ-यारीम म्हणजेच यहूदातील बाला येथे दावीदासह सर्व इझ्राएली पोचले. करारकोश म्हणजे करूबांवरती राहणाऱ्या परमेश्वराचा करार कोश. तो आणावा म्हणून ते आले.

⁷लोकांनी अबीनादाबच्या घरातून हा करारकोश हलवला. तो नव्या गाडीवर चढवला. उज्जा आणि अहो हे दोघेजण ही गाडी हाकत होते.

⁸दावीद आणि इझ्राएल लोक देवापुढे जल्लोष करत चालले. देवाची स्तुतिगीते गात, वीणा, सतार, डफ झांजा, कर्ण इत्यादी वाद्ये वाजवत ते चालले होते.

⁹तेकीनच्या खड्यापर्यंत ते पोचले. तेव्हा गाडी ओढणारे बैल जरा अडखळले. त्यामुळे करारकोश अगदी पडायला आला. तेवढ्यात उज्जाने कोशाला हात दिला.

¹⁰परमेश्वराचा उज्जावर कोप झाला. उज्जाने कोशाला हात लावला म्हणून देवाने त्याला ठार केले. उज्जा तत्क्षणी देवासमोर मरण पावला. ¹¹देवाने उज्जावर असा राग काढावा याचे दावीदाला वाईट वाटले. तेव्हा पासून आजतागायत त्या ठिकाणाचे नाव “पेरेस-उज्जा” असे आहे.

¹²दावीदाला त्यादिवशी देवाची धास्ती वाटली. दावीद म्हणाला, “आपल्या इथे मी परमेश्वराचा कोश

कसा आणू?” ¹³त्यामुळे त्याने दावीदानगराला तो करारकोश आणला नाही. तेथेच त्याने करार कोश ओबेद-अदोम याच्या घरी नेला. ओबेद-अदोम हा गथ नगरातील होता. ¹⁴हा करारकोश त्याच्या घरात तीन महिने होता. ओबेद-अदोमच्या घराला आणि त्याचे जे काही होते त्या सगळ्याला परमेश्वराने आपले आशीर्वाद दिले.

दावीदाच्या राज्याची भरभराट

14 हिराम सोराचा राजा होता. त्याने दावीदाकडे दूत पाठवले. याखेरीज त्याने गंधसरुचे ओंडके, गवंडी, सुतार हे देखील पाठवून दिले. दावीदासाठी घर बांधायला म्हणून त्याने ही मदत केली. ²तेव्हा, परमेश्वराने आपल्याला खरोखरच इझ्राएलचा राजा केले आहे हे दावीदाच्या लक्षात आले. दावीदावर आणि इझ्राएलच्या लोकांवर प्रेम असल्यामुळे देवाने दावीदाचे साम्राज्य विशाल आणि मजबूत केले.

³यरुशलेम नगरातल्या आणखी काही स्त्रियांशी दावीदाने लग्ने केली. त्याला आणखी मुले-मुली झाली. ⁴यरुशलेममध्ये जन्मलेल्या त्याच्या या मुलांची नावे अशी: शम्मुबा, शोबाब, नाथान, शलमोन, ⁵इभार, अलीशवा, एल्पलेट.

⁶नोगा, नेफेग, याफीय, ⁷अलीशामा, बेल्यादा, अलीफलेट.

दावीदाकडून पलिष्ठांचा पाडाव

⁸दावीदाला इझ्राएलचा राजा केले आहे हे पलिष्ठांना कळले तेव्हा ते दावीदाच्या मागावर निघाले. दावीदाला ही बातमी कळली तेव्हा तो पलिष्ठांशी लढायला निघाला. ⁹पलिष्ठांनी रेफाईमच्या खोऱ्यात राहणाऱ्या लोकांवर चढाई करून त्यांना लुटले.

¹⁰दावीद देवाला म्हणाला, “पलिष्ठांवर मी प्रतिहल्ला करू काय? मला तू त्यांचा पराभव करू देशील काय?”

परमेश्वराने दावीदाला सांगितले, “जरूर जा. मी तुझ्या हातून पलिष्ठांचा पराभव करवीन.”

¹¹मग दावीद आणि त्याची माणसे बाल-परासीम येथपर्यंत जाऊन पोचली. त्यांनी पलिष्ठांचा पराभव केला. दावीद म्हणाला, “धरणाळा खिंडार पाडून पाणी घुस्ते त्याप्रमाणे देवाने माझ्या शत्रूला मागे सारले आहे. माझ्या कडून देवाने हे करवून घेतले.” म्हणून आता त्या ठिकाणाचे नाव बाल-परासीम-देवाने पाडलेले खिंडार-असे पडले आहे.

¹²पलिष्ठांनी आपली दैवते तिथेच टाकून दिली. दावीदाने आपल्या माणसांना त्या मूर्ती जाळून टाकायला सांगितल्या.

पलिष्ठांवर आणखी एक विजय

¹³रेफाईमच्या खोऱ्यात राहणाऱ्या लोकांवर पलिष्ठांनी पुन्हा एकदा हल्ला केला. ¹⁴दावीदाने पुन्हा देवाची प्रार्थना केली. देवाने त्या प्रार्थनेला ओ दिली. तो म्हणाला, “दावीदा, तू पलिष्ठांवर हल्ला करायला जाशील तेव्हा समोरून न जाता पाठीमागून जा. तुत्तीच्या झाडांमागे लपून बस. त्या झाडांवर चढून बस. ¹⁵तिथे तुला सैन्य चाल करून जात आहे याची चाहूल लागेल. तेव्हा पलिष्ठांवर हल्ला चढव. मी (म्हणजे देव) पलिष्ठांवर हल्ला करायला पुढे होईन आणि त्यांचा पराभव करीन.” ¹⁶दावीदाने देवाच्या सांगण्याप्रमाणे केले. दावीदाने आपल्या लोकांसह पलिष्ठांचा पाडाव केला. गिबोनपासून गेजेरपर्यंत त्यांनी पलिष्ठांच्या सैन्याला झोडपून काढले. ¹⁷त्यामुळे दावीदाची कीर्ती सर्वदूर पसरली. देवाने सर्व राष्ट्रांत दावीदाची दहशत निर्माण केली.

करारकोश यरुशलेममध्ये

15 दावीदाने दावीदानगरात स्वतःसाठी घरे बांधली. तसेच करारकोश ठेवण्यासाठी एक स्थान उभारले. ते एका तंबूसारखे होते. ²मग दावीद म्हणाला, “फक्त लेवींनाच करारकोश वाहून आणण्याची परवानगी आहे. या कामासाठी आणि सर्वकाल परमेश्वराची सेवा करण्यासाठीच लेवींची निवड झाली आहे.”

³या जागेपाशी करारकोश आणायला म्हणून दावीदाने यरुशलेममधील सर्व इझ्राएल लोकांना एकत्र बोलावले. ⁴अहरोनाचे वंशज आणि लेवी यांनाही यायला सांगितले. ⁵कहाथच्या घराण्यातील 120 माणसे होती. उरीयेल त्यांचा प्रमुख होता. ⁶मरारीच्या कुळातले, 220 जण होते. असाया हा त्यांचा नेता होता. ⁷गर्षीमच्या घराण्यातली 130 लोक असून, योएल हा त्यांचा प्रमुख होता. ⁸अलीसाफानच्या घराण्यापैकी 200 लोक होते. त्यांचा नेता शमाया होता. ⁹हेब्रोनच्या वंशातले 80 लोक होते. अलीएल त्यांचा नेता होता. ¹⁰उजियेलच्या घराण्यातले 112 जण असून अमीनादाब हा प्रमुख होता.

याजक आणि लेवी यांच्याशी

दावीदाची बातचीत

¹¹दावीदाने मग सादोक आणि अब्याथार याजकांना बोलावले. तसेच उरीयेल, असाया, योएल, शमाया, अलीएल आणि अम्मीनादाब या लेवींनाही बोलावून घेतले. ¹²दावीद त्यांना म्हणाला, “तुम्ही लेवी घराण्यांचे प्रमुख आहात. तुम्ही आणि सर्व लेवींनी शुचिर्भूत झाले पाहिजे. त्यानंतर मी तयार केलेल्या जागेत तुम्ही तो करारकोश आणा. ¹³गेल्या वेळी हा कोश कसा आणावा याबद्दल आपण परमेश्वराला विचारले नाही. तुम्हा लेवींनी तो आणला नाही. म्हणून परमेश्वराने आपल्याला ती शिक्षा दिली.” ¹⁴इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाचा करारकोश आणता यावा

यासाठी मग सर्व याजक आणि लेवी शुचिर्भूत झाले. ¹⁵मोशेने सांगितले होते त्याप्रमाणे करारकोश खांद्यावरून आणण्यासाठी लेवींनी विशेष प्रकारच्या काठ्या घेतल्या. परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणेच त्यांनी तो करारकोश आणला.

गायक

¹⁶दावीदाने लेवी प्रमुखांना आपल्या गायकबंधूंना बोलावून घ्यायला सांगितले. सतार, वीणा, झांजा ही वाद्ये आणून त्यांना मंगलगीते म्हणायला सांगितले.

¹⁷लेवींनी मग हेमान आणि त्याचे भाऊ आसाफ आणि एथान यांना नेमले. हेमान हा योएलचा मुलगा. आसाफ बरेख्याचा मुलगा. एथान कुसायाचा मुलगा. हे सर्वजण मरारीच्या घराण्यातले होते. ¹⁸याखेरीज लेवींचा आणखी एक गट होता. जखन्या, बेन, यजीएल, शमीरामोथ, यहीएल, उन्नी, अलीयाब, बनाया, मासेमा, मतिथ्या, अलीफलेह, मिकनेया, ओबेद-अदोम आणि ईयेल हे ते होत. हे द्वारपाल होते.

¹⁹हेमान, आसाफ आणि एथान यांनी पितळी झांजा वाजवल्या. ²⁰जखन्या, अजीएल, शमीरामोथ, यहीएल, उन्नी, अलीयाब, मासेया, बनाया हे उच्च स्वरात सतारी वाजवत होते. ²¹मतिथ्या, अलीफलेह, मिकनेया, ओबेद-अदोम, ईयेल आणि अजज्या हे मंदसुरात वीणा वाजवण्याच्या कामावर होते. त्यांचे हे नेहमीचेच काम होते. ²²लेवींचा प्रमुख कनन्या हा मुख्य गायक होता. गायनात निपुण असल्यामुळे त्याच्यावर ही कामगिरी होती.

²³बरेख्या आणि एलकाना हे करार कोशाचे रक्षक होते. ²⁴शबन्या, योशाफाट, नथानेल, अमासय, जखन्या, बनाया आणि अलियेजर हे याजक करारकोशापुढे चालताना कर्णे वाजवत होते. ओबेद-अदोम आणि यहीया हे करार कोशाचे आणखी दोन रक्षक होते.

²⁵दावीदा, इझ्राएलमधील वडीलधारी मंडळी, सरदार करार कोश ओबेद-अदोमच्या घरातून आणायला पुढे गेले. सर्वजण अत्यंत आनंदात होते. ²⁶करार कोश उचलून आणणाऱ्यांना देवाने साहाय्य केले. त्यांनी सात गोऱ्हे आणि सात मेंढे यांचे यज्ञार्पण केले.

²⁷करारकोश वाहून नेणाऱ्या सर्व लेवींनी तलम वस्त्राचे अंगरखे घातले होते. गायकप्रमुख कनन्या आणि इतर सर्व गायक यांनी तलम झगे घातले होते. दावीदाचा अंगरखा देखील तलम कापडाचा होता. शिवाय त्याने तशाच कापडाचा एफोद सुद्धा घातला होता.

²⁸अखेर सर्व इझ्राएल लोकांनी करार कोश आणला. जयघोष करत रण-शिंंगाच्या नादांत, कर्णे, झांजा, सतारी, वीणा वाजवत त्यांनी तो आणला.

²⁹करार कोश दावीदनगरात पोहंयला तेव्हा शौलची मुलगी मीखल हिने खिडकीतून पाहिले. दावीद राजाला नाचताना, जल्लोष करताना पाहून त्याच्याबद्दलचा

तिचा आदर नाहीसा झाला. तिला त्याचा तो वेडगळपणा वाटला.

16 लेवींनी करारकोश आत आणून दावीदाने उभारलेल्या तंबूमध्ये तो ठेवला. मग त्यांनी देवाला होमार्पणे आणि शांती अर्पणे वाहिली. ²हे झाल्यावर दावीदाने परमेश्वराच्या नावाने लोकांना आशीर्वाद दिला. ³मग त्याने एकूणएक इझ्राएल स्त्री-पुरुषांना एकएक भाकर, खजूर आणि किसमिस एवढे दिले.

⁴दावीदाने मग काही लेवींची करार कोशाच्या सेवेसाठी निवड केली. इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाचे गुणगान गाणे, त्याचे आभार मानणे, स्तुती करणे हे त्यांचे काम होते. ⁵आसाफ हा पहिल्या गटाचा मुख्य होता. त्याचा गट झांजा वाजवीत असे. जखच्या दुसऱ्या गटाचा प्रमुख होता. इतर लेवी पुढीलप्रमाणे: उज्जियेल, शमिरामोथ, यझिएल, मत्थ्या, अलीयाब, बनाया, ओबेद-अदोम, आणि ईयेल. हे सतारी आणि वीणा वाजवत असत

⁶बनाया आणि याहजिएल हे याजक नेहमी करार कोशापुढे रणशिंंगे वाजवत. ⁷परमेश्वराची स्तुतिगीते गाण्याचे काम दावीदाने आसाफला आणि त्याच्या भावांना दिले.

दावीदाचे आभारगीत

⁸परमेश्वराचे स्तवन करा. त्याला हाक मारा. परमेश्वराने केलेली महान कृत्ये लोकांना सांगा.

⁹परमेश्वराची स्तोत्रे गा. त्याचे स्तवन म्हणा. त्याचे चमत्कार इतरांना सांगा.

¹⁰परमेश्वराच्या पवित्र नावाचा अभिमान धरा. परमेश्वराकडे येणाऱ्या तुम्हा सर्वांना आनंद मिळो.

¹¹परमेश्वराकडे पाहा त्याचे सामर्थ्य बघा. मदतीसाठी त्याला शरण जा.

¹²देवाच्या अद्भूत कृत्यांची आठवण ठेवा. त्याने केलेले न्याय आणि चमत्काराची कृत्ये यांचे स्मरण करा.

¹³इझ्राएलचे लोक परमेश्वराचे सेवक आहेत. याकोबाचे वंशज हे परमेश्वराने निवडलेले खास लोक आहेत.

¹⁴परमेश्वर आमचा देव आहे. त्याच्या सामर्थ्याची साक्ष सर्वत्र आहे.

¹⁵त्याच्या कराराचे स्मरण असू द्या. त्याने दिलेल्या आज्ञा पुढील हजारो पिढ्यांसाठी आहेत.

¹⁶परमेश्वराने अब्राहामाशी केलेल्या कराराची आठवण ठेवा. इसहाकाला त्याने दिलेल्या वचनाची आठवण असू द्या.

¹⁷याकोबासाठी परमेश्वराने तोच नियम केला. इझ्राएलशी त्याने तसाच निरंतर करार केला.

¹⁸इझ्राएलला परमेश्वर म्हणाला, “मी तुम्हाला कनानचा प्रदेश देईन. ते वतन तुमचे असेल.”

¹⁹त्यावेळी तुम्ही संख्येने अगदी थोडे होता, परक्या प्रदेशात उपरे होता.

²⁰तुम्ही एका प्रदेशातून दुसऱ्या प्रदेशात भटकत होता. एका राज्यातून दुसऱ्या राज्यात जात होता.

²¹पण परमेश्वराने कोणाकडूनही त्यांना दुःख होऊ दिले नाही. परमेश्वराने राजांना तशी ताकीद दिली.

²²परमेश्वराने या राजांना सांगितले, “माझ्या मर्जीतील लोकांना दुखवू नका. माझ्या संदेश्यांना दुखवू नका.”

²³पृथ्वीवरील समस्त लोकहो, परमेश्वराचे स्तवन करा. परमेश्वराने आपल्याला वाचवल्याची शुभवार्ता रोज सर्वांना सांगा.

²⁴परमेश्वराच्या गौरवाची कृत्ये सर्व राष्ट्रांना कळवा तो किती अद्भूत आहे ते सर्वांना सांगा.

²⁵परमेश्वर थोर आहे. त्याची स्तुती केली पाहिजे इतर दैवतांपेक्षा परमेश्वराचा धाक अधिक आहे.

²⁶का बरे? कारण जगातले इतर सगळी दैवते म्हणजे नुसत्या क्षुद्र मूर्ती पण परमेश्वराने आकाश निर्माण केले.

²⁷परमेश्वराला महिमा आणि सन्मान आहे. देव तेजस्वी लखलखीत प्रकाशाप्रमाणे आहे.

²⁸लोक हो, सहकुटुंब परमेश्वराच्या महिम्याची आणि सामर्थ्याची स्तुती करा.

²⁹त्याचे माहात्म्य गा. त्याच्या नावाचा आदर करा. त्याच्यापुढे आपली अर्पणे आणा. त्याची आराधना करा आणि त्याच्या सात्विक सौंदर्याचे गुणगान करा.

³⁰परमेश्वरासमोर सर्व पृथ्वीचा भीतीने थरकाप होतो पण त्याने पृथ्वीला खंबीरपणा दिला. हे जग असे हलणार नाही.

³¹पृथ्वी आणि आकाश आनंदी असो सर्वत्र लोक म्हणोत, “हे परमेश्वराचे साम्राज्य आहे.”

³²समुद्र आणि त्यात सामावलेले सर्व काही आनंदाने गर्जना करो शेतमळ्यांची सृष्टी उल्हासित होवो.

³³अरण्यातील वृक्ष परमेश्वरासमोर हर्षभरित होऊन गातील कारण साक्षात परमेश्वरच जगाला न्याय देण्यासाठी आलेला असेल.

³⁴लोक हो, परमेश्वराचे कृतज्ञतेने स्मरण करा, कारण तो चांगला आहे. त्याचे प्रेम चिरंतन आहे.

³⁵परमेश्वराला सांगा, “देवा, तूच आमचा त्राता आहेस. आमचे रक्षण कर, आम्हाला संघटित ठेव आणि इतर राष्ट्रांपासून आमचा बचाव कर. मग आम्ही तुझे नामसंकीर्तन करू. तुझा महिमा गाऊ.”

³⁶इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाचे अनादी काळापासून स्तवन केले जाते. त्याची स्तुतिस्तोत्रे अखंड गायिली जावोत.

सर्व लोकांनी ‘आमेन’ म्हणून परमेश्वराचे स्तवन केले.

³⁷आसाफ आणि त्याचे भाऊबंध यांना करार कोशाच्या नित्य दैनंदिन सेवेसाठी दावीदाने नेमले. ³⁸त्या कामात त्यांना मदत करण्यासाठी दावीदाने ओबेद-अदोम आणि आणखी 68 लेवी यांना ठेवले. ओबेद-अदोम आणि होसा हे द्वाररक्षक होते. ओबेद-अदोम यद्भूतनाचा मुलगा.

³⁹सादोक हा याजक आणि त्याच्याबरोबरचे इतर याजक यांना दावीदाने गिबोन येथील उच्च स्थानी असलेल्या परमेश्वराच्या निवासमंडपासमोर नेमले. ⁴⁰दररोज सकाळी आणि संध्याकाळी सादोक आणि इतर याजक होमार्पणासाठी असलेल्या वेदीवर होमार्पणे करत असत. परमेश्वराने इझ्राएलला जे नियमशास्त्र दिले होते त्यातील नियमांचे पालन करण्यासाठी ते असे करत होते. ⁴¹परमेश्वराची कृपा निरंतर राहावी म्हणून त्याचे स्तुतिस्तोत्र गाण्यासाठी हेमान, यदूथून व इतर लेवी यांची नेमणूक केली. ⁴²हेमान आणि यदूथून यांना झांजा वाजवणे व कर्णे पुंकणे हे काम होते. देवाची स्तुतिगीते गाईली जात असताना इतर वाद्ये वाजवण्याचेही काम त्यांच्याकडे होते. यदूथूनचे मुलगे द्वाररक्षक होते.

⁴³हा कार्यक्रम संपल्यावर सर्व लोक घरोघरी गेले. दावीदही आपल्या घराण्याला आशीर्वाद द्यायला घरी परतला.

देवाचे दावीदाला वचन

17 दावीद आपल्या घरी राहायला गेल्यावर एकदा नाथान या संदेष्ट्यास म्हणाला, “मी गंधसरूच्या लाकडाच्या घरात राहत असलो तरी परमेश्वराचा करारकोश मात्र अजूनही एका तंबूतच आहे. देवासाठी मंदिर बांधावे असा माझा विचार आहे.”

²तेव्हा नाथान म्हणाला, “तुझ्या मनात आहे ते कर, देवाची तुला साथ आहे.”

³पण त्याच रात्री देवाचे वचन नाथानच्या स्वप्नात आले.

⁴देव त्याला म्हणाला, “माझा सेवक दावीद याला सांग: ‘परमेश्वर म्हणतो दावीदा, मला घर बांधून देण्याचे काम तुझे नव्हे.’ ⁵इझ्राएल लोकांना मी मिसरमधून बाहेर काढले तेव्हापासून आजतागायत मी घरात राहिलेलो नाही. माझा मुक्कम तंबूतच पडलेला आहे. इझ्राएलच्या लोकांचे पुढारी म्हणून मी काही जणांना निवडले. त्यांनी माझ्या लोकांचा मेंढपाळ करतात तसा काळजीपूर्वक सांभाळ केला. इझ्राएलच्या प्रदेशात मी फिरत असताना मी या पुढाऱ्यांना कधीही असे म्हटले नाही की माझ्यासाठी तुम्ही गंधसरूचे निवासस्थान का बांधले नाहीत!’

⁷“शिवाय, माझा सेवक दावीद याला हे ही सांग की, सर्वशक्तिमान परमेश्वराचे असे म्हणणे आहे की, ‘तू कुरणात मेंढपाळ होतास त्यातून मी तुला मुक्त केले हे तू माझ्या इझ्राएल लोकांचा राजा व्हावेस म्हणून. ⁸तुला मी सर्वत्र साथ दिली. तुझ्या पुढे जाऊन तुझ्या शत्रूंचे परिपत्य केले. आता मी तुला थोर लोकांच्या रांगेत नेऊन बसवणार आहे. ⁹माझ्या इझ्राएल लोकांना मी एक कायमची जागा देणार आहे. म्हणजे झाडांनी मुळे पसरावीत त्याप्रमाणे ते त्या ठिकाणी पाय रोवून राहतील. त्यांना कसलाही त्रास होणार नाही. दुष्ट लोकांपासून त्यांना आता कुठलीही पीडा होणार नाही. ¹⁰पूर्वी काही तापदायक गोष्टी घडल्या,

पण मी माझ्या इझ्राएल लोकांच्या रक्षणासाठी पुढारी नेमले होते. आता मी सर्व शत्रूंचा बीमोड करीन.

“मी सांगतो की परमेश्वर तुझे घराणे चिरस्थायी करील. * ¹¹तुझ्या मृत्यूनंतर तू आपल्या पूर्वजांच्या रांगेत जाऊन बसलास की तुझ्या मुलालाच मी राजा करीन. तुझाच मुलगा राजा होईल. त्याचे राज्य मी बळकट करीन. ¹²तुझा मुलगा माझ्यासाठी मंदिर बांधेल. त्याचे धराणे सर्वकाळ राज्य करील. ¹³मी त्याचा पिता होईन आणि तो माझा पुत्र होईल. तुझ्याआधी शौल राजा होता. पण मी त्याला दिलेला पाठिंबा काढून घेतला. तुझ्या मुलावरचे माझे प्रेम मात्र कधीच आटणार नाही. ¹⁴माझे राज्य आणि निवासस्थान यांचा तोच उत्तराधिकारी राहील. त्याची सत्ता निरंतर चालेल.”

¹⁵देवाची ही सर्व वचने आणि साक्षात्कार याविषयी नाथानने दावीदाला सर्व काही सांगितले.

दावीदाची प्रार्थना

¹⁶राजा दावीद नंतर पवित्र निवासमंडपात जाऊन परमेश्वरासमोर बसला, आणि म्हणाला, “परमेश्वरदेवा, मी आणि माझे घराणे यांच्यासाठी तू खूप केलेस. ते का हे मला अजिबात समजत नाही. ¹⁷शिवाय, माझ्या घराण्याचा भविष्यकाळही तू माझ्यापुढे उभा केला आहेस. महत्वाच्या व्यक्ती प्रमाणे तू मला लेखित आहेस. ¹⁸आणखी काय म्हणू? तू माझ्यासाठी खूप केलेस. मी आपला तुझा एक सेवक आहे, हे तू जाणतोसच. ¹⁹परमेश्वरा तुझ्या मनोदयाखातर तू हा आश्चर्यकारक गोष्ट माझ्यासाठी घडवून आणलीस. ²⁰परमेश्वरा तुझ्यासारखा खरोखरच कोणी नाही. तुझ्याशिवाय कोणीच देव नाही. अशा अद्भुत गोष्टी दुसऱ्या कुठल्या दैवताने केल्याचे आमच्या ऐकित नाही. ²¹इझ्राएलसारखे दुसरे कुठले राष्ट्र असेल का? जगाच्या पाठीवर फक्त इझ्राएल साठीच तू या महान गोष्टी घडवून आणल्यास. आम्हाला मिसरमधून बाहेर काढून तू मुक्त केलेस. तुझ्या कीर्तीत तू भर घातलीस. आपल्या लोकांच्या अग्रभागी राहून तू इतरांना या भूमीतून हुसकून लावलेस. ²²इझ्राएल लोकांना आपल्या छत्राखाली सर्वकाळासाठी घेऊन, परमेश्वरा तू त्यांचा देव झालास.

²³“परमेश्वरा, मला आणि माझ्या घराण्याला तू हे वचन दिले आहेस. ते सर्वकाल अबाधित राहो. तुझ्या म्हणण्याप्रमाणे होवो. ²⁴तुझ्यावरचा विश्वास सार्थ ठरो. तुझ्या नावाबद्दल लोकांना आदर राहो. म्हणजे मग लोक म्हणतील, ‘सर्वशक्तिमान परमेश्वर इझ्राएलचा देव आहे.’ मी तुझा सेवक आहे. माझा वंश वाढून तुझ्या सेवेत मग असो : हे माझे मागणे आहे.

मी सांगतो ... करील दावीदाच्या घराण्यातील लोकांना यहोवा पिढ्यान्पिढ्या राजेपद बहाल करील असा त्याचा अर्थ.

²⁵“देवा, तू आपल्या सेवकाशी हे बोललास. माझे घराणे हे राजघराणे ठरेल असे तू स्पष्ट केलेस. त्यामुळेच धीर येऊन मी हे मागणे मागत आहे. ²⁶परमेश्वरा, तूच खरा देव आहेस आणि माझे भले व्हावे म्हणून तू स्वतः अभिवचन दिले आहे. ²⁷परमेश्वरा माझ्या घराण्याला तू दयाळूपणे आशीर्वादित केलेस. तसेच माझे घराणे सर्वदा तुझी सेवा करेल असे तूच अभिवचन दिले आहे. तू स्वतः माझ्या घराण्याला आशीर्वाद दिला आहेस. त्यामुळे माझे घराणे सदैव आशीर्वादित होईल.”

दावीदाचा साम्राज्यविस्तार

18 पुढे दावीदाने पलिष्ठ्यांवर स्वारी करून त्यांचा पराभव केला. पलिष्ठ्यांकडून त्याने गंध आणि त्याच्या आसपासची गावे काबीज केली.

²मग त्याने मवाबवर हल्ला केला. मवाबी लोक दावीदाचे अंकित झाले आणि त्याला खंडणी देऊ लागले.

³हदरेजरच्या सैन्याशीही दावीद लढला. हदरेजर हा सोबचा राजा. दावीदाने त्या सैन्याशी हमाथ नगरापर्यंत दोन हात केले. हदरेजर आपल्या राज्याची सीमा फरात नदीपर्यंत वाढवू पाहत होता म्हणून दावीदाने हे केले.

⁴हदरेजरकडून त्याने 1,000 रथ, 7,000 सारथी, आणि 20,000 सैन्य एवढे घेतले. हदरेजरच्या रथांचे जवळपास सर्व घोडेही दावीदाने जायबंदी केले. 100 रथांपुरते घोडे मात्र त्याने शाबूत ठेवले.

⁵दिमिष्क नगरातील अरामी लोक हदरेजर याच्या मदतीला आले, पण त्यांच्यापैकी 22,000 जणांनाही दावीदाने जिवे मारले. ⁶अराममधील दिमिष्कात दावीदाने ठाणी बसवली. अरामीलोक दावीदाचे अंकित होऊन त्याला करभार देऊ लागले. अशाप्रकारे दावीद जाईल तेथे परमेश्वराने त्याला विजयी केले.

⁷हदरेजरच्या सैन्यातील अधिकाऱ्यांच्या सोन्याच्या ढाली दावीदाने काढून घेतल्या आणि यरुशलेमला आणल्या.

⁸टिमथ आणि कून या नगरांमधील पितळही हस्तगत केले. ही नगरे देखील हदरेजरच्याच आधिपत्याखाली होती. पुढे हे पितळ वापरून शलमोनाने मंदिरासाठी गंगाळ स्तंभ आणि इतर वस्तू करवल्या.

⁹तोवू हा हमाथ नगराचा राजा होता आणि हदरेजर सोबाचा. दावीदाने हदरेजरच्या सैन्याचा पाडाव केल्याची बातमी तोवूच्या कानावर आली. ¹⁰तेव्हा त्याने हदोराम या आपल्या मुलाला दावीदाचे क्षेमकुशल विचारण्यासाठी आणि त्याचे अभिनंदन करण्यासाठी त्याच्याकडे पाठवले. दावीदाने हदरेजरचा पराभव केल्यामुळे तोवूने पाऊल उचलले. तोवू आणि हदरेजर यांच्यात लढाया होतच असत. हदोरामने दावीदाला सोने, रुपये, पितळ यांपासून बनवलेल्या वस्तूंचा नजराणा दिला. ¹¹राजा दावीदाने त्या वस्तू शुध्दीकरण करून परमेश्वराला अर्पण केल्या. अदोम, मवाब, अम्मोनी, पलिष्ठी आणि अमालेकी

लोकांकडून आलेल्या वस्तूही त्याने अशाच परमेश्वराला वाहिल्या.

¹²सरुवेचा मुलगा अबीशय याने क्षार खोऱ्यात अठरा हजार अदोमी लोकांना मारले. ¹³अदोममध्ये अबीशयने मजबूत ठाणी बसवली आणि सर्व अदोमी दावीदाचे सेवक झाले. परमेश्वराने दावीदाला सर्वत्र जय मिळवून दिला.

दावीदाचे प्रमुख कारभारी

¹⁴दावीदाने सर्व इझ्राएलवर राज्य केले. त्याने प्रत्येक नागरीकाला उचित अशी न्यायाची वागणूक दिली.

¹⁵सरुवेचा मुलगा यवाब हा दावीदाच्या सैन्याचा मुख्य अधिकारी होता. अहीलुदाचा मुलगा यहोसाफाट दावीदाचा वृत्तांत लेखक होता. ¹⁶सादोक आणि अबीमलेख याजक होते. सादोक हा अहीतूबचा मुलगा आणि अबीमलेख हा अब्याथारचा. शवूशा हा लेखनिक होता. ¹⁷यहोयादाचा मुलगा बनाया हा करेथी व पलेथी लोकांवरील जबाबदार अधिकारी होता. दावीदाचे मुलगे त्याच्याजवळ राहून महत्वाचे कारभार सांभाळत.

अम्मोन्याकडून दावीदाच्या लोकांचा अपमान

19 नाहाश हा अम्मोन्याचा राजा होता. त्याच्या मृत्यूनंतर त्याचा मुलगा गादीवर आला. ²तेव्हा दावीदाने विचार केला, “नाहाशचे माझ्याशी सलोख्याचे संबंध होते. म्हणून त्याचा मुलगा हानून याच्याशी मी प्रेमाचे संबंध ठेवीन.” असे म्हणून दावीदाने हानूनच्या सांत्वनासाठी आपले दूत पाठवले. दावीदाचे हे सेवक अम्मोनला हानूनकडे घेऊन गेले.

³तेव्हा अम्मोन्यांचे सरदार हानूनला म्हणाले, “या देखाव्याने फसू नकोस. तुझे सांत्वन करणे किंवा तुझ्या मृत वडीलांचा मान ठेवणे हा दावीदाचा हेतू नाही. दावीदाने या लोकांना तुझा प्रदेश पाहून ठेवायला आणि हेरगिरी करायला पाठवले आहे. त्याला तुझा प्रांत उद्ध्वस्त करायचा आहे.” ⁴हे ऐकून हानून ने दावीदाच्या दूतांना अटक केली आणि त्यांचे मुंडन केले.* त्यांची कमरेपर्यंतची वस्त्रेही फाडली आणि त्यांना वाटेला लावले.

⁵दावीदाचे सेवक या गोष्टींमुळे इतके शर्मिंदे झाले की त्यांच्याने घरी जाववेना. लोकांकडून दावीदाला ही बातमी समजली तेव्हा दावीदाने त्यांच्यासाठी पुढीलप्रमाणे निरोप पाठवला: “दावी वाढेपर्यंत तुम्ही यरीहो येथे रहा मग इकडे या.”

⁶आपण दावीदाचे वैर ओढवून घेतले आहे हे अम्मोनी लोकांच्या लक्षात आले तेव्हा हानून आणि अम्मोनी लोक यांनी मेसोपेटम्या येथून रथ आणि सारथी आणवण्यासाठी

मुंडन केले इझ्राएल माणसाने मुंडन करणे हे मोशेच्या नियमाविरुद्ध होते.

75,000 पौंड चांदी खर्च केली. माका व सोबा या अराममधील नगरांमधूनही त्यांनी रथ आणि स्वार यांची खरेदी केली. ⁷अम्मोन्यांनी 32,000 रथ विकत घेतले. माकाच्या राजालाही त्यांनी आपल्या सैन्यासह मदतीला बोलावले व त्याचे मोल देऊ केले. तेव्हा त्यांनी येऊन मेदबा नगराजवळ तळ ठोकला. खुद्द अम्मोनीही नगराबाहेर पडून वेशीजवळ लढायला आले.

⁸अम्मोनी लढाईला सज्ज झाले आहेत हे ऐकून दावीदाने यवाबाला इझ्राएलच्या सर्व सैन्यासकट युद्धावर पाठवले. ⁹अम्मोनी लढायच्या ज्यत्त तयारीनिशी वेशीजवळ आले. त्यांच्या मदतीला आलेले राजे मैदानात स्वतंत्रपणे उभे होते.

¹⁰सैन्याच्या दोन तुकड्या आपल्याविरुद्ध उभ्या ठाकलेल्या असून त्यातली एक आपल्या मागे व एक पुढे आहे हे यवाबने पाहिले. तेव्हा त्याने इझ्राएली फौजेतील निवडक लढवक्यांना अरामी सैन्यासमोर नियुक्त केले. ¹¹उरलेल्या इझ्राएली फौजेला अबीशयच्या हाताखाली सोपवले. अबीशय हा यवाबचा भाऊ. हे सैन्य अम्मोन्याशी लढायला गेले.

¹²यवाब अबीशयला म्हणाला, 'अरामचे सैन्य जर मला भारी ठरले तर तू माझ्या मदतीला ये. आणि अम्मोनी तुझ्यापेक्षा प्रबळ ठरले तर मी तुला सहाय्य करीन. ¹³आपल्या लोकांसाठी आणि देवाच्या या नगरांसाठी लढताना आपण प्रयत्नांची शिकस्त करू, शौर्य गाजवू. मग परमेश्वराला जे योग्य वाटेल ते तो करो."

¹⁴यवाब आपल्या सैन्यासह अरामी फौजेवर चालून गेला. तेव्हा अरामच्या सैन्याने त्यांच्यापुढून पळ काढला. ¹⁵अरामचे सैन्य माघार घेऊन पळून जात आहे हे पाहताच अम्मोन्यांनीही पलायन केले. अबीशय आणि त्याचे सैन्य यांच्याकडे त्यांनी पाठ फिरवली. अम्मोनी आपल्या नगरात परतले आणि यवाब यरुशलेमला परत आला.

¹⁶इझ्राएलपुढे आपला पराभव झाला आहे हे अरामी सरदारांनी पाहिले तेव्हा त्यांनी जासूद पाठवून फरात नदीपलीकडील आपल्या लोकांना बोलवून घेतले. शोफन हा हदरेजरच्या अरामी फौजेचा सेनापती होता. त्याच्या नायकत्वाखाली ते आले.

¹⁷अरामी लढाईची जमवाजमव करत आहेत हे दावीदाने ऐकले तेव्हा त्याने सर्व इझ्राएल लोकांना एकत्र जमवले आणि यार्दन नदीपलीकडे जाऊन अराम्यांच्या समोर व्यूह रचला. सर्व तयारीनिशी त्यांनी अराम्यांवर हल्ला केला.

¹⁸इझ्राएल लोकांसमोरून अराम्यांनी पळ काढला. दावीदाने व त्याच्या सैन्याने सात हजार अरामी सारथी आणि चाळीस हजार अरामी सैन्य यांना ठार केले. अरामी सैन्याचा नेता शोफन यालाही त्यांनी मारून टाकले.

¹⁹इझ्राएलाने आपला पाडाव केला आहे हे हदरेजरच्या अधिकाऱ्यांच्या लक्षात आल्यावर त्यांनी दावीदाशी तह

केला. ते दावीदाच्या अधिपत्याखाली आले. अराम्यांनी पुन्हा अम्मोनी लोकांना मदत केली नाही.

यवाबकडून अम्मोन्यांचा संहार

20 राजे लढाईच्या मोहिमेवर बाहेर पडतात अशावेळी म्हणजे वर्षारंभी यवाब इझ्राएलचे सैन्य घेऊन युद्धासाठी निघाला. पण दावीद यरुशलेममध्येच राहिला. इझ्राएलचे सैन्य अम्मोन्यांच्या नगरात शिरले आणि त्यांनी तो मुलूख उद्ध्वस्त केला. मग त्यांनी राब्बा नगराकडे आपला मोर्चा वळवला. त्यांनी नगराला वेढा घातला आणि लोकांची नाकेबंदी केली. राब्बा नगर पडेपर्यंत यवाबने इझ्राएली सैन्यासह नगरावर हल्ला चालू ठेवला, व राब्बा उद्ध्वस्त केले.

²दावीदाने, त्या लोकांच्या राजाच्या मस्तकावरील मुकुट काढला. त्या सोन्याच्या रत्नजडित मुकुटाचे वजन पंचेचाळीस पौंड होते. तो दावीदाच्या मस्तकावर ठेवण्यात आला. राब्बा नगरातून आणखीही पुष्कळ लूट दावीदाला मिळाली. ³राब्बातील लोकांना बाहेर काढून दावीदाने त्यांच्याकडून करवती, कुऱ्हाडी, पहारी या हत्यारांनी करायच्या कष्टाच्या कामाला जुंपले. अम्मोन्यांच्या सर्व नगरांमध्ये दावीदाने हेच केले. मग दावीद आणि त्याचे सैन्य यरुशलेमला परतले.

धिप्पाड पलिष्ट्यांचा वध

⁴पुढे गेजेर येथे इझ्राएल लोकांचे पलिष्ट्यांशी युद्ध झाले. या लढाईत सिब्वखय हूशथी याने सिप्पय याला ठार मारले. सिप्पय हा अत्यंत धिप्पाड व रेफाई वंशातला होता. तेव्हा हे पलिष्ट लोक इझ्राएलींना शरण आले.

⁵इझ्राएलींची पुढे पुन्हा एकदा पलिष्ट्यांशी लढाई झाली. त्यावेळी यार्दरचा मुलगा एलहानान याने गथच्या गल्याथचा भाऊ लहमी याला ठार केले. लहमीचा भाला चांगला लांबलचक आणि जाडजूड होता. हातमागाच्या तुरीसारखा तो मोठा होता.

⁶गथ येथे पलिष्ट्यांशी इझ्राएल लोकांची आणखी एकदा लढाई झाली. या गावात तेव्हा एक प्रचंड आकारमानाचा माणूस होता. त्याच्या हातापायांना प्रत्येकी सहासहा, अशी एकंदर चोवीस बोटे होती. तो राक्षसपुत्रच होता. ⁷अशा माणसाने इझ्राएल लोकांचा उपहास केल्यावर योनाथानने त्याला ठार केले. योनाथान हा शिमीचा मुलगा. शिमी दावीदाचा भाऊ.

⁸पलिष्टे ही गथ नगरातील बलाढ्य लोकांची संतती. दावीद व त्याचे सेवक यांनी त्यांचे पारिपत्य केले.

इझ्राएलच्या जनगणनेचे पातक

21 सैतान इझ्राएल लोकांच्या विरुद्ध होता. त्याने दावीदाला इझ्राएल लोकांची जनगणना करण्यास प्रवृत्त केले. ²दावीद यवाबला आणि अधिकाऱ्यांना म्हणाला,

“इझ्राएलमधील सर्व लोकांच्या मोजणीला लागू. बैरशेव्यापासून दानपर्यंत सर्व प्रदेश पालथा घाला. कोणीही वगळले जाता कामा नये. मग मला एकंदर संख्या किती आहे ते येऊन सांगा.”

³यावर यवाब म्हणाला, “परमेश्वर आपले राष्ट्र आहे त्यापेक्षा शंभर पटीने वाढवो. इझ्राएलमधील सर्व लोक आपले दास आहेत, तेव्हा माझे स्वामीराज, आपण ही गोष्ट कशासाठी करता? त्याने इझ्राएलचे लोक दोषी आणि पातकी ठरतील.”

⁴पण राजा दावीद काहीही ऐकून घेण्यास तयार नव्हता. तेव्हा यवाबला राजाज्ञेप्रमाणे वागणे भाग पडले. यवाब निघाला आणि लोकांची मोजणी करत त्याने सर्व प्रदेश तुडवायला सुरुवात केली. मग यरुशलेमला परत येऊन दावीदाला त्याने एकंदर लोकसंख्या सांगितली. इझ्राएलमध्ये 11,00,000 तलवारधारी पुरुष होते आणि यहुदात 4,70,000. ⁶यवाबाने लेवी आणि बन्यामीन यांच्या घराण्यांची मोजदाद केली नव्हती कारण राजा दावीदाचा हुकूम त्याला मान्य नव्हता. ⁷देवाच्या दृष्टीने दावीदाची ही चूक होती म्हणून देवाने इझ्राएलला शासन केले.

इझ्राएलला शासन

⁸मग दावीद देवाला म्हणाला, “माझ्या हातून हा मूर्खपणा झाला आहे. इझ्राएलमधील लोकांची मोजणी करून मी पाप केले आहे. या अपराधाबद्दल या तुझ्या सेवकाला तू या पापाची क्षमा करावीस अशी मी विनवणी करतो.”

⁹⁻¹⁰गाद हा दावीदाचा संदेष्टा होता. त्याला परमेश्वर म्हणाला, “जा, जाऊन दावीदाला सांग ‘परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे: तीन गोष्टीमधून निवड करायची संधी मी तुला देतो. तू त्यांतील एक निवड. तू निवडशील ती शिक्षा मी तुला करीन.”

¹¹⁻¹²मग गाद दावीदाकडे गेला. दावीदाला तो म्हणाला, “परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे, ‘दावीद तुझ्या शिक्षेची निवड तूच कर: अन्नधान्याच्या टंचाईची तीन वर्षे, किंवा शत्रू तलवारीने तुझा पाठलाग करत आहे आणि तुला पळता भुई थोडी झाली आहे असे तीन महिने किंवा परमेश्वराच्या शिक्षेचे तीन दिवस. या काळात देशभर भयंकर रोगराई पसरले आणि परमेश्वराचा दूत इझ्राएल लोकांचा संहार करील.’ दावीद मला देवाने पाठवले आहे. आता मी त्याला काय उत्तर देऊ ते तू ठरव आणि मला सांग.”

¹³दावीद गादला म्हणाला, “मी भलत्याच संकटात सापडलो आहे. माझ्या शिक्षेच्या बाबतीत माणूस काय ठरवणार? परमेश्वर दयाघन आहे. मला शासन कसे करायचे ते त्यालाच ठरवू दे.”

¹⁴तेव्हा परमेश्वराने इझ्राएलभर रोगराई पसरवली. त्यात 70,000 लोक मृत्युमुखी पडले. ¹⁵यरुशलेमचा नाश करायला देवाने दूत पाठवला. पण त्याने यरुशलेमच्या

संहाराला सुरुवात केली तेव्हा परमेश्वराला ते अरिष्ट पाहून वाईट वाटले. परमेश्वराने हा संहार थांबवायचे ठरवले. परमेश्वर त्या संहारक दूताला म्हणाला, “थांब, पुरे झाले त्या वेळी” परमेश्वराचा दूत अर्णान यबूसी याच्या खळ्याजवळ होत.

¹⁶दावीदाने वर पाहिले तेव्हा त्याला परमेश्वराचा दूत आकाशात उभा असलेला दिसला. त्याने आपली तलवार यरुशलेम नगरावर उपसलेली होती. दावीद आणि पुढाऱ्यांनी नम्रपणे वाकून अभिवादन केले. या सर्वांनी दुखवट्याच्या वेळी घालतात तसे शोक प्रदर्शित करणारे कपडे घातलेले होते. ¹⁷दावीद देवाला म्हणाला, “पाप माझ्या हातून घडले आहे लोकांच्या मोजणीचा हुकूम मी दिला. माझे चुकले. इझ्राएल लोक निरपराध आहेत. परमेश्वरा, देवा शासन करायचे ते मला आणि माझ्या कुटुंबियांना कर. पण तुझ्या लोकांचा जीव घेणारी ही रोगाची साथ थांबव.”

¹⁸मग परमेश्वराचा दूत गादला म्हणाला, “परमेश्वराच्या उपासनेसाठी दावीदाला एक वेदी बांधायला सांग. अर्णान यबूसीच्या खळ्या जवळ त्याने ती बांधावी.” ¹⁹गादाने हे दावीदाला सांगितले. दावीद अर्णानच्या खळ्याकडे गेला.

²⁰अर्णान तेव्हा गव्हाची मळणी करत होता. तो मागे वळून पाहतो तर त्याला देवदूत दिसला. अर्णानचे चारही मुलगे त्याला पाहून लपून बसले. ²¹दावीद अर्णान कडे गेला. अर्णान खळ्यातून राजाजवळ गेला आणि त्याने राजाला डोके जमिनीपर्यंत लववून नमस्कार केला.

²²राजा त्याला म्हणाला, “तुझे हे खळे मला विकत दे. त्याची पूर्ण किंमत मी तुला देईन. तेथे मला परमेश्वराच्या उपासने करिता वेदी बांधायची आहे. म्हणजे ही जीवघेणी मरी थांबेल.”

²³अर्णान दावीद राजाला म्हणाला, “हे खळे मी तुम्हाला दिले. तुम्ही आमचे स्वामी आणि पोशिते आहात. तुम्ही त्याचे हवे ते करा. यज्ञात अर्पण करण्यासाठी मी बैलही देईन. तसेच वेदीवरील होमात घालण्यासाठी लाकडी फळ्या, आणि धन्यापर्णासाठी गहू हे ही सर्व मी तुम्हाला देईन.”

²⁴तेव्हा राजा दावीद अर्णानला म्हणाला, “मी तुला त्याची पूर्ण किंमत देईन. तुझ्याकडून काढून घेऊन मी ते परस्पर परमेश्वराला वाहणार नाही. फुकट मिळालेला होमबळी मी अर्पण करणार नाही.”

²⁵आणि दावीदाने खळ्याचे मूल्य म्हणून अर्णानला 25 पौंड सोने दिले. ²⁶दावीदाने त्या जागी परमेश्वराच्या उपासनेकरिता वेदी बांधली. तेथे त्याने होम आणि शांती-अर्पणे केली. दावीदाने परमेश्वराची प्रार्थना केली. त्याला उत्तर म्हणून परमेश्वराने स्वर्गातून अग्नी पाठवला. तो दिव्य अग्नी नेमका होमार्पणाच्या वेदीवर पडला. ²⁷मग परमेश्वराने देवदूताला आपली तलवार म्यान करायला सांगितले. ²⁸अर्णानच्या खळ्यावर परमेश्वराने आपल्याला उत्तर दिलेले पाहून दावीदाने परमेश्वरासाठी यज्ञ केले.

²⁹(पवित्र निवासमंडप आणि होमार्पणाची वेदी, त्याकाळी गिबोनमध्ये उच्च स्थानावर होती. इझ्राएल लोक वाळवंटात असताना मोशेने तो पवित्र निवासमंडप बांधला होता.

³⁰परमेश्वराच्या दूताच्या तलवारीच्या धाकाने दावीद देवापुढे पवित्र निवासमंडपाकडे जाण्यास घाबरत होता.)

22 दावीद म्हणाला, “हेच ते परमेश्वर देवाचे मंदिर. इझ्राएल लोकांनी होमबली अर्पण करण्याची वेदीही इथेच बांधली जाईल.”

दावीदाची मंदिर उभारणीची योजना

²इझ्राएलमध्ये जे परदेशी लोक राहत होते त्या सर्वांना दावीदाने एक फर्मान काढून बोलवून घेतले. पाथरवटांची निवड त्याने त्यांच्यातून केली. देवाच्या मंदिरासाठी दगडाचे चिरे घडवण्याचे काम त्यांचे होते. ³दरवाजासाठी लागणारे खिळे आणि बिजागच्या यांच्यासाठी दावीदाने लोखंड आणवले. पितळेचाही फार मोठा साठा त्याने केला. ⁴सीदोन आणि सोर या नगरांतील लोकांनी गंधससूचे लाकूड दावीदाला दिले. ते ओंडके तर एवढे आले की त्यांची मोजदाद करणे कठीण.

⁵दावीद म्हणाला, “आपण परमेश्वरासाठी भव्य

मंदिर उभारले पाहिजे. पण माझा मुलगा शलमोन अजून लहान आहे. त्याचे शिक्षणही अद्याप पुरे झालेले नाही. परमेश्वराचे मंदिर मात्र उत्कृष्ट झाले पाहिजे. असे देखणे आणि भव्य की सगळ्या राष्ट्रांमध्ये त्याची कीर्ती व्हायला हवी. त्यादृष्टीनेच मी परमेश्वराच्या मंदिराची योजना आखीन.” असे म्हणून दावीदाने आपल्या मृत्यूपूर्वी मंदिर उभारणीची बरीच तयारी केली.

⁶मग त्याने आपला मुलगा शलमोन याला जवळ बोलावले. इझ्राएलचा परमेश्वर देव याच्यासाठी मंदिर बांधण्याची दावीदाने त्याला आज्ञा केली. ⁷दावीद शलमोनला म्हणाला, “मुला, परमेश्वर देवासाठी मंदिर बांधायची मला फार इच्छा होती. ⁸पण परमेश्वर मला म्हणाला, ‘दावीदा, तू बऱ्याच लढाया केल्यास आणि त्यात अनेक लोक मारले गेले. तेव्हा तुला माझ्यासाठी मंदिर बांधता येणार नाही. ⁹मात्र तुझा मुलगा शांतताप्रिय आहे. मी त्याच्या कारकिर्दीत शांतता लाभू देईन. त्याचे शत्रू त्याला त्रास देणार नाहीत. त्याचे नाव शलमोन म्हणजे शांतताप्रिय असेल. इझ्राएलला त्याच्या काळात शांतता आणि स्वस्थता लाभेल. ¹⁰तो माझ्याप्रित्यर्थ मंदिर उभारील. तो माझा पुत्र आणि मी त्याचा पिता होईन त्याचे राज्य मी बळकट करीन. इझ्राएलवर त्याच्या वंशजा पैकी एकजण सर्वकाळ राज्य करील.”

¹¹दावीद म्हणाला, “मुला, तुला परमेश्वराची अखंड साथ लाभो. तुला यश मिळो. परमेश्वर देवाने भाकीत केल्याप्रमाणे तुझ्याहातून त्याचे मंदिर बांधून होवो. ¹²तो तुला इझ्राएलचा राजा करील. लोकांचे नेतृत्व करायला आणि परमेश्वर देवाचे नियम पाळायला तो

तुला ज्ञान आणि शहाणपण देवो. ¹³इझ्राएलसाठी परमेश्वराने मोशेला जे नियमशास्त्र सांगितले ते तू कसोशीने पाळ म्हणजे तू यशस्वी होशील. घाबरू नको. दृढ राहा. हिंमत बाळगा.

¹⁴शलमोन, परमेश्वराच्या मंदिराच्या वास्तूसाठी मी खूप मेहनत घेतली आहे. 3,750 टन सोने आणि 37,500 टन चांदी मी जमवली आहे. लोखंड आणि पितळ, तर मोजदाद करणे कठीण इतके आहे. दगड, लाकूड यांचाही साठा मी केलाच आहे. शलमोन, त्यात तू भर घालू शकतोस. ¹⁵पाथरवट आणि सुतार तुझ्या दिमतीला आहेत. खेरीज प्रत्येक कामात कुशल अशी माणसे आहेत. ¹⁶सोने, चांदी, पितळ, लोखंड यांच्या कारागिरीत ते निपुण आहेत. शिवाय हे कारागिर काही थोडे थोडेक नाहीत. असंख्य आहेत. तेव्हा आता कामाला सुरवात कर. तुला परमेश्वराची साथ मिळो.”

¹⁷दावीदाने मग इझ्राएलमधील सर्व पुढारी मंडळींना शलमोनला सहकार्य करण्याची आज्ञा केली. ¹⁸दावीद त्यांना म्हणाला, “खुद्द परमेश्वर देवच तुमच्याबरोबर आहे. त्याच्या कृपेने तुम्हाला शांतता लाभली आहे. आपल्या भोवतालच्या शत्रूंना पराभूत करण्यात परमेश्वराने मला साहाय्य केले. आता हा देश परमेश्वराच्या आणि तुमच्या ताब्यात आहे. ¹⁹तेव्हा अंतःकरणपूर्वक तुम्ही तुमच्या परमेश्वर देवाला शरण जा आणि त्याचे ऐका. परमेश्वर देवाचे पवित्र मंदिर बांधा. मग मंदिरांत पवित्र करारकोश आणि इतर पवित्र वस्तू आणून ठेवा.”

लेवींची मंदिरातील सेवाकार्य

23 आता दावीदाचे बरेच वय झाले होते. तेव्हा त्याने आपला मुलगा शलमोन याला इझ्राएलचा राजा केले. ²इझ्राएलमधील सर्व पुढारी मंडळी, याजक आणि लेवी यांना दावीदाने बोलवून घेतले. ³तीस आणि त्याहून अधिक वय असलेल्या लेवींची त्याने गणना केली. तसे एकंदर 38,000 लेवी होते. ⁴दावीद म्हणाला, “यांच्यापैकी 24,000 लेवी परमेश्वराच्या मंदिराच्या कामावर देखरेख करतील. 6,000 अंमलदार आणि न्यायाधीश म्हणून काम करतील. ⁵4,000 द्वारपाल होतील आणि 4,000 देवांची स्तुतिगीते गातील. त्यांच्यासाठी मी खास बाहे करवून घेतली आहेत. त्यांच्या साथीवर ते देवाची स्तुती करतील.”

⁶लेवीचे मुलगे गेर्षोन, कहाथ आणि मरारी यांच्या घराण्यानुसार त्याने सर्व लेवींची तीन गटांमध्ये विभागणी केली.

गेर्षोन्चे कुळ

⁷गेर्षोन घराण्यात लादान आणि शिमी हे दोघे होते. ⁸लादान याला तीन मुले. यहीएल हा थोरला. नंतर जेथाम व योएल. ⁹शिमीचे मुलगे असे शलोमोथ, हजिएल व हरान. लादानच्या घराण्यांचे हे प्रमुख होते.

¹⁰शिमीला चार मुलगे. यहथ, जीजा, यऊश आणि बरीया.
¹¹यहथ हा त्यांपैकी मोठा, दुसरा जीजा. यऊश आणि बरीया यांना मात्र फार संतती नव्हती त्यामुळे त्यांचे दोघांचे मिळून एकच घराणे धरले जाई.

कहाथचे कुळ

¹²कहाथला चार मुलगे होते: अग्राम, इसहार, हब्रोन आणि उजियेल. ¹³अहरोन आणि मोशे हे अग्रामचे मुलगे: अहरोन आणि त्याच्या वंशजाची खास कामाकरता निवड केली गेली होती. परमेश्वराच्या उपासनेच्या पवित्र कामाच्या तयारीसाठी त्यांना कायमचे वेगळे काढले गेले होते. परमेश्वरापुढे धूप जाळणे, परमेश्वराचे याजक म्हणून सेवा करणे, परमेश्वराच्या कतीने लोकांना आशीर्वाद देणे अशी त्यांची कामे होती.

¹⁴मोशे हा देवाचा संदेष्टा होता. त्याचे मुलगे लेवीच्या वंशातच गणले जात. ¹⁵गेषीम आणि अलियेजर हे मोशेचे मुलगे. ¹⁶शबुएल हा गेषीमचा मोठा मुलगा. ¹⁷रहब्या हा अलियेजरचा मोठा मुलगा. हा एकुलता एक होता. रहब्याला मात्र बरीच मुले झाली.

¹⁸शलोमीथ हा इसहारचा पहिला मुलगा.

¹⁹हेब्रोनचे मुलगे याप्रमाणे: यरीया मोठा, अमच्या दुसरा, यहजिएल तिसरा, यकमाम चौथा.

²⁰उजियेलचे मुलगे: पहिला मीखा आणि नंतरचा इशिया.

मरारीचे कुळ

²¹महली आणि मूशी हे मरारीचे मुलगे. एलाजार आणि कीश हे महलीचे मुलगे. ²²एलाजारला मुलीच झाल्या. त्याला पुत्र नव्हता. या मुलींचे विवाह नात्यातच झाले. त्या लग्न होऊन कीशच्या घराण्यात गेल्या. ²³मूशीचे मुलगे: महली, एदर आणि यरेमोथ.

लेवीची कर्तव्ये

²⁴हे झाले लेवीचे वंशज आपापल्या घराण्यांप्रमाणे त्यांची शिरगणती झाली. ते घराण्यांचे प्रमुख होते. त्यांच्यापैकी प्रत्येकाच्या नावाची नोंद झालेली आहे. जे वीस किंवा त्याहून अधिक वयाचे होते त्यांनी परमेश्वराच्या मंदिरात सेवा करणे हे त्यांचे काम.

²⁵दावीद म्हणाला, "इझ्राएलचा देव परमेश्वर याच्यामुळे लोकांना शांती लाभली आहे. परमेश्वर यरुशलैमला कायमच्या वास्तव्यासाठी आला आहे. ²⁶तेव्हा लेवींना पवित्र निवासमंडप आणि उपासनेतील इतर उपकरणे सतत बाळगण्याची गरज नाही."

²⁷लेवी कुळातील वंशजांची मोजदाद करणे ही दावीदाची इझ्राएल लोकांना अखेरची आज्ञा होती. त्यानुसार वीस वर्षे आणि त्यापुढील वयाच्या माणसांची शिरगणती झाली.

²⁸अहरोनच्या वंशजांना परमेश्वराच्या मंदिरातील सेवेत

मदत करणे हे लेवींचे काम होते. मंदिराचे आवार आणि बाजूच्या खोल्या यांची देखभाल ही त्यांच्याकडे होती. मंदिरातील सर्व पवित्र गोष्टी शुचिर्भूत ठेवणे ही त्यांची जबाबदारी होती. देवाच्या मंदिरातील हे काम ते करत असत. ²⁹मंदिरातील विशेष भाकरी मेजावर ठेवणे, पीठ, धान्यापण करण्याच्या वस्तू बेखमीर भाकरी यावर त्यांची देखरेख होती. याखेरीज, तव्यावर भाजलेले, मळलेले सर्व काही सिध्द करणे, मोजून मापून त्या वस्तूंची तयारी करणे हे ही काम त्यांच्याकडे होते. ³⁰ते रोज सकाळ-संध्याकाळ परमेश्वराचे आभार मानायला आणि त्याची स्तुती करायला उभे राहत. ³¹शब्बाथच्या दिवशी, नवचंद्र दर्शन आणि सणावाराला देवाची होमापणे ते तयार करत. नित्य आराधनाही त्यांच्याकडेच होती. एका वेळी किती लेवींनी हे करायचे याचे नियम घालून दिलेले होते. ³²त्यांना नेमून दिल्याप्रमाणे ते वागत. पवित्र निवासमंडपाची देखभाल करत, पवित्र स्थानाचा संभाळ करत, आपले आप, याजक आणि अहरोनचे वंशज यांना ते सहाय्य करत. याजकांना ते परमेश्वराच्या मंदिराच्या सेवेत मदत करत.

याजकांचे गट

24 अहरोनच्या मुलांची वर्गवारी अशी: नादाब, अबीहू एलाजर व इथामार हे अहरोनचे मुलगे. ²पण नादाब आणि अबीहू हे दोघे आपल्या वडीलांच्या आधीच वारले. शिवाय त्यांना मुलेही झाली नव्हती. तेव्हा एलाजर आणि इथामार हेच याजक झाले. ³प्रत्येकाला नेमून दिलेली कर्तव्ये पार पाडता यावीत म्हणून दावीदाने एलाजर आणि इथामार यांच्या वंशजांची स्वतंत्र गटांत विभागणी करून टाकली. त्यासाठी दावीदाने सादोक आणि अहीमलेख यांची मदत घेतली. सादोक हा एलाजारच्या वंशातला आणि अहीमलेख इथामारच्या ⁴इथामारपेक्षा एलाजारच्या घराण्यात वडीलधारी प्रमुख मंडळी अधिक निघाली. एलाजारच्या घराण्यात सोळा जण प्रमुख होते तर इथामारच्या घराण्यात आठ जण. ⁵दोन्ही घराण्यातील पुरुषांची निवड चिट्ठा टाकून केली गेली. काहीजणांना पवित्रस्थानाच्या देखभालीचे मुखत्यार म्हणून नेमले तर काहींना याजक म्हणून सेवेसाठी नेमले. हे सर्वजण एलाजर आणि इथामार यांच्या घराण्यातलेच होते.

⁶शमाया लेखनिक होता. हा नथनेलचा मुलगा. याचे घराणे लेवीचे होते सर्व वंशजांची नावे लिहिण्याचे काम शमायाने केले. राजा दावीद आणि इतर प्रमुख मंडळी-उदाहरणार्थ सादोक हा याजक, अहीमलेख, याजक आणि लेवी यांच्या घराण्यातील प्रमुख-यांच्यासमोर त्याने या नोंदी केल्या. अहीमलेख हा अब्याथारचा मुलगा. दरवेळी चिट्ठा टाकून त्यातून एकाची निवड करण्यात येई. आणि शमाया त्या माणसाचे नाव लिहून ठेवी. अशाप्रकारे एलाजर आणि इथामार

यांच्या कुळातील लोकांमध्ये कामाची वाटणी करण्यात आली.

- 7 यहोयारीबचा गट पहिला होता. दुसरा गट यदायाचा.
- 8 हारीमचा गट तिसरा. सोरीमचा गट चौथा.
- 9 मलकीयाचा पाचवा गट. सहावा गट मयामिनचा.
- 10 हक्क़ेसाचा सातवा गट. आठवा गट अबीयाचा.
- 11 नववा गट येशूवाचा. दहावा गट शकन्याचा.
- 12 अकरावा गट एल्याशिबाचा. बारावा गट याकीमचा.
- 13 तेरावा गट हुप्पाचा. चवदावा गट येशेबाबाचा.
- 14 पंधरावा गट बिल्गाचा. सोळावा गट इम्मैराचा.
- 15 सतरावा गट हेजीराचा. अठरावा गट हप्पिसेसाचा.
- 16 पथह्याचा गट एकोणिसावा. विसावा गट येहेजकेलाचा.
- 17 एकविसावा गट याखीनचा. बाविसावा गट गामूलचा.
- 18 तेविसावा गट दलायाचा. आणि चोविसावा गट माज्याचा.

¹⁹परमेश्वराच्या मंदिरात सेवा करण्यासाठी या सर्वांची क्रमाने नेमणूक करण्यात आली. इझ्राएलचा परमेश्वर देव याने अहरोनला जे नियम घालून दिले त्याच नियमांचे पालन त्यांनी मंदिराच्या सेवेसाठी केले.

इतर लेवी

²⁰लेवीच्या इतर वंशजांची नावे खालीलप्रमाणे:

- अग्रामच्या वंशातील मुलेबाळे: शूबाएल. शूबाएलचे वंशज: यहदाया.
- 21 रहब्याचे वंशज: इशिया. (हा सर्वात थोरला.)
- 22 इसहार घराण्यापैकी: शलोमोथ. शलोमोथच्या घराण्यातून: यहथ.
- 23 हेब्रोन्चा मोठा मुलगा यरीया. हेब्रोन्चा दुसरा मुलगा अमन्या. यहजियेल तिसरा आणि चौथा यकमाम.
- 24 उज्जियेलचा मुलगा मीखा. मीखाचा मुलगा शामीर.
- 25 इशिशया हा मीखाचा भाऊ. इशिशयाचा मुलगा जखन्या.
- 26 मरारीचे वंशज: महली मूशी आणि याजीया.
- 27 मरारीचा मुलगा याजीया याची मुले: शोहम व जक्कूर.
- 28 एलाजार हा महलीचा मुलगा. पण एलाजारला पुत्रसंतती नव्हती.
- 29 कीशाचा मुलगा यरहमेले.

³⁰ महली, एदर आणि यरीमोथ हे मूशीचे मुलगे.

लेवी घराण्यातील हे प्रमुख होत. आपापल्या घराण्याप्रमाणे त्यांची नोंद करण्यात आली. ³¹खास कामगिरीकरता त्यांची निवड करण्यात आली. अहरोनचे वंशज असलेले त्यांचे याजक नातलग यांच्याप्रमाणेच चिटुघा टाकून ही निवड झाली. राजा दावीदा, सादोक, अहीमलेख आणि याजक व लेवी घराण्यातील प्रमुख यांच्यासमोर त्यांनी चिटुघा टाकल्या. कामाच्या नेमणुकीमध्ये घराण्यातील श्रेष्ठ आणि कनिष्ठ बांधव असा भेदभाव नव्हता.

गायक वर्ग

25 दावीद आणि सैन्यातील अधिकारी यांनी मिळून आसाफच्या मुलांना एका खास कामासाठी निवडले. हेमान व यदूथून ही ती मुले. वीणा, सतारी आणि झांजा ही वाद्ये, वाजवून देवाचा संदेश देणे असे त्यांच्या कामाचे स्वरूप होते. हे काम करणाऱ्या लोकांची यादी पुढीलप्रमाणे:

²आसाफाच्या कुटुंबातून जक्कूर, योसेफ, नथन्या आणि अशेराला. दावीदाने आसाफला संदेश कथनासाठी निवडले आणि आसाफने आपल्या या मुलांना.

³यदूथूनच्या घराण्यातून गदल्या, सारी, यशया, हशब्या व मतिथ्या हे सहाजण. यदूथूनने यांना आपल्या हाताखाली घेतले. यदूथून वीणा वाजवून संदेश देऊन, परमेश्वराचे उपकारस्मरण आणि स्तवन करत असे.

⁴सेवा करायला हेमानचे वंशज होते ते असे बुक्कीया: मतन्या, उजियेल, शबएल, यरीमोथ, हनन्या, हनानी, अलियाथा, गिदल्ली, रोममती एजेर, याशबकाशा, मल्लोथी, होथीर आणि महजियोथ. ⁵हे सर्व हेमानचे मुलगे. हेमान हा राजा दावीदाचा दृष्टा होता. देवाने हेमानला वंशवृद्धीचे वचन दिले होते. त्यानुसार हेमानला भरपूर मुलेबाळे झाली. देवाने हेमानला चौदा मुलगे आणि तीन मुली दिल्या. ⁶परमेश्वराच्या मंदिरात गीते गाण्यासाठी हेमानने आपल्या सर्व मुलांना हाताशी धरले. ही मुले झांजा, सतारी आणि वीणा वाजवत, आणि देवाची सेवा करत. राजा दावीदाने यांना निवडले होते. ⁷लेवी घराण्यातील हे लोक आणि त्यांचे नातेवाईक गायनकलेत निपुण होते. परमेश्वराची स्तुती गीते गाणारी अशी 288 माणसे होती. ⁸प्रत्येकाने कोणते काम करायचे हे ठरवायला चिटुघा टाकल्या जात. त्यांना एकसारखीच वागणूक मिळेल. लहान थोर, गुरू-शिष्य असा त्यांच्यात भेदभाव नव्हता. ⁹पहिली चिट्टी आसाफ (योसेफ) याची निघाली. त्याची मुले आणि नातलग यांच्यातून बारा जणांची निवड झाली.

दुसरी गादल्याची त्याची मुले आणि भाऊबंद यांच्यातून बाराजणांना घेतले.

¹⁰जक्कूरचे मुलगे आणि भाऊबंद यांच्यामधून, तिसऱ्या चिट्टीनुसार बाराजण घेतले.

¹¹चवथी चिठ्ठी इस्त्रीची. त्याचे मुलगे आणि आप्त यांच्यामधून बारा.

¹²पाचवी नथन्याची. त्याच्या मुलां-नातलगामधून बारा.

¹³सहावी चिठ्ठी बुक्कीयाची. त्याचे मुलगे आणि भाऊबंद यांमधून बारा.

¹⁴सातवी यशरेलाची. त्याचे मुलगे आणि भाऊबंद यांमधून बारा.

¹⁵यशयाची आठवी. या चिठ्ठीनुसार मुलगे आणि भाऊबंद यांमधून बारा.

¹⁶नववी मत्तन्याची. त्याचे मुलगे आणि आप्त यांमधून बारा.

¹⁷दहावी शिमोची. त्याचे मुलगे आणि नातलग यांमधून बारा.

¹⁸अकरावी अजरेलाची. त्याचे मुलगे आणि नातलग यांमधून बारा.

¹⁹बारावी हशब्बाची. त्याचे मुलगे आणि त्याचे नातलग यांमधून बारा.

²⁰तेरावी शूबाएलाची. त्याचे मुलगे आणि नातलग यांमधून बारा.

²¹चौदावी मतिथ्याची. त्याचे मुलगे आणि आप्त यांमधून बारा.

²²पंधरावी यरेमोथची. त्याचे मुलगे आणि नातेवाईक यांमधून बारा.

²³सोळावी हनन्याची. त्याचे मुलगे आणि भाऊबंद यांमधून बारा.

²⁴सतरावी याशबाकाशाची. त्याचे मुलगे आणि नातलग यांमधून बारा.

²⁵अठरावी हनानीची. त्याचे मुलगे आणि नातलग यांमधून बारा.

²⁶एकुणिसावी मल्लोथीची. त्याचे मुलगे आणि आप्त यांमधून बारा.

²⁷विसावी अलीयाथची. त्याचे मुलगे आणि नातलग यांमधून बारा.

²⁸एकविसावी होथीरची. त्याचे मुलगे आणि नातलग यांमधून बारा.

²⁹बाविसावी गिदल्लीची. त्याचे मुलगे आणि आप्त यांमधून बारा.

³⁰तेविसावी महजियाथची. त्याचे मुलगे आणि भाऊबंद यांमधून बारा.

³¹चोविसावी रोममती एजेरची. त्याचे मुलगे आणि नातलग यांमधून बारा.

द्वारपालांची व्यवस्था

26 द्वारपालांचे गट: हे पहारेकरी कोरहाच्या घराण्यातील होते. त्यांची नावे अशी: मेशेलेम्या आणि त्याची मुलेबाळे. (आसाफच्या कुळातील कोरहा हा मुलगा.) ²मेशेलेम्या याला मुलगे होते. जखच्या हा त्यांतला मोठा. यदिएल दुसरा, जबदा तिसरा, यथनिएल चौथा ³अलाम पाचवा, यहोहानान सहावा, एल्योवेनय सातवा.

⁴आता ओबेद-अदोम, याची मुले. शामाया थोरला, अहोजाबाद दुसरा, यवाह तिसरा, साखार चौथा, नथनेल पाचवा, ⁵अम्मोएल सहावा, इस्साखार सातवा, पउलथय आठवा. देवाची ओबेद-अदोमवर खरोखर कृपादृष्टी होती.

⁶शमाया हा ओबेद-अदोमचा मोठा मुलगा. त्यालाही पुत्रसंतती होती. हे मुलगे चांगले कणखर योद्धे असल्यामुळे त्यांची आपल्या पितृकुळावर सत्ता होती. ⁷अथनी, रफाएल, ओबेद एलजाबाद, अलीहू आणि समख्या हे शमायाचे पुत्र. एलजाबादचे भाऊबंद सर्व प्रकारच्या कामात कुशल होते. ⁸हे सर्व ओबेद-अदोमचे वंशज त्याची मुले, नातेवाईक असे सर्वच पुरुष पराक्रमी होते. ते सावध पहारेकरी होते. ओबेद-अदोमचे एकंदर 62 वंशज होते.

⁹मेशेलेम्याचे पुत्र आणि भाऊबंद मिळून अठराजण होते. ते सर्व पराक्रमी होते.

¹⁰मरारीच्या वंशातले द्वारपाल पुढीलप्रमाणे : त्यापैकी एक होसा. शिम्री या त्याच्या मुलाला ज्येष्ठपद दिले होते. खरे म्हणजे हा जन्माने थोरला नव्हे, पण त्याच्या वडीलांनी त्याला तो मान दिला होता. ¹¹हिल्कीया दुसरा. टबल्या तिसरा. जखच्या चौथा. होसाला मुलगे आणि भाऊबंद मिळून तेराजण होते.

¹²द्वारपालांच्या गटांवर प्रमुख नेमलेले होते. आपल्या इतर भाऊबंदांप्रमाणेच द्वारपालांनाही परमेश्वराच्या मंदिरातील सेवेचे काम नेमून दिलेले होते. ¹³एकेका दरवाजाच्या रक्षणाची जबाबदारी एकेका घराण्याकडे दिलेली होती. एकेका दारासाठी चिठ्ठी टाकून हे काम सोपवले गेले. त्यात वयाने लहान मोठा असा भेदभाव नव्हता.

¹⁴मेशेलेम्याच्या वाटणीला पूर्वेकडचे दार आले. त्याचा मुलगा जखच्या याच्यासाठी नंतर चिठ्ठी टाकण्यात आली. हा सूत्र मंत्री होता. उत्तरेच्या दारासाठी त्याची निवड झाली. ¹⁵ओबेद-अदोमच्या वाटणीला दक्षिण दरवाजा आला. मौल्यवान चीजवस्तू ठेवलेल्या भांडाराचे रक्षण करण्याचे काम ओबेद-अदोमच्या मुलांकडे आले. ¹⁶शुप्पीम आणि होसा यांची निवड पश्चिम दरवाजासाठी आणि शल्लेकेथची, चढणीच्या वाटेवरील दरवाजासाठी झाली.

पहारेकरी एकमेकांलगत उभे असत. ¹⁷पूर्व दरवाजावर सहा लेवी, उत्तर दरवाजावर चार लेवी, दक्षिण दरवाजावर चार जण, भांडाराच्या रक्षणासाठी दोन लेवी दिवसभर सतत पहारा देत. ¹⁸पश्चिमेकडील शिवावर चारजण पहारा देत. आणि त्या दिशेने जाणाऱ्या रस्त्यावर दोन रक्षक असत.

¹⁹कोरह आणि मरारी यांच्या घराण्यातील द्वाररक्षकांच्या गटांची यादी पुढीलप्रमाणे:

खजिणदार आणि दुसरे अधिकारी

²⁰अहिया हा लेवी घराण्यातील होता. देवाच्या मंदिरातील मौल्यवान चीजवस्तूंच्या कोठारावर तो प्रमुख होता.

पवित्र उपकरणे ठेवलेल्या जागेची जबाबदारी अहीयावर होती.

²¹लादान हा गर्शेनच्या वंशातील. यहीएली हा लादानच्या घराण्यातील प्रमुखांपैकी एक. ²²जेथाम आणि त्याचा भाऊ योएल हे यहीएलीचे मुलगे. परमेश्वराच्या मंदिरातील मौल्यवान चीजवस्तूंच्या रक्षणाची जबाबदारी त्यांच्यावर होती.

²³अग्रामी, इसहारी, हेब्रोनी आणि उजियेली यांच्या कुळामधून आणखी काही प्रमुखांची नेमणूक करण्यात आली. ²⁴अबुएल हा परमेश्वराच्या मंदिरातील भांडारावरचा नायक म्हणून नेमला गेला. अबुएल गर्शेनचा मुलगा. गर्शेन मोशेचा मुलगा.

²⁵अबुएलाचे भाऊबंद पुढीलप्रमाणे: अलीयेजार कडून: रहब्या हा अलीयेजाचा मुलगा. रहब्याचा मुलगा यशया. यशयाचा मुलगा योराम. योरामचा मुलगा जिख्री. आणि जिख्रीचा मुलगा शलोमोथ. ²⁶दावीदाने मंदिरासाठी जे जे जमवले होते त्या सगळ्यांवर शलोमोथ आणि त्याचे भाऊबंद यांची देखरेख होती.

सैन्यातील सरदारांनीही मंदिरासाठी वस्तू दिल्या होत्या. ²⁷यापैकी काही युद्धात मिळालेली लूट होती. ती त्यांनी परमेश्वराच्या मंदिराच्या कामासाठी देऊन टाकली.

²⁸शमुवेल हा द्रष्टा, कीशचा मुलगा शौल आणि नेरचा मुलगा अबनेर, सरुवेचा मुलगा यवाब यांनी परमेश्वराला दिलेल्या पवित्र वस्तूंची देखभालही शलोमोथ आणि त्याचे भाऊबंद करत असत.

²⁹कनन्या हा इसहार घराण्यातील होता. कनन्या आणि त्याची मुले यांना मंदिराबाहेरचे काम होते. इझ्राएलच्या वेगवेगळ्या भागांमध्ये सुरक्षाव्यवस्था आणि न्यायदान करणे ही कामे ते सांभाळत. ³⁰हशब्या हा हेब्रोन घराण्यातला. यार्दन नदीच्या पश्चिमेकडे पसरलेल्या इझ्राएलच्या भूमीवरील परमेश्वराचे कार्य आणि राज्याचा कारभार हशब्या आणि त्याचे भाऊबंद पाहता असत. या गटात 1,700 शूर वीर होते. ³¹हेब्रोन घराण्याच्या इतिहासावरून असे दिसते की यरीया हा त्यांचा प्रमुख होता. चाळीस वर्षे राज्य केल्यावर दावीदाने जेव्हा शूर आणि कसबी पुरुषांचा शोध घेतला तेव्हा गिलाद मधल्या याजेर नगरात त्याला हेब्रोन घराण्यांत अशी माणसे आढळली.

³²आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख आणि पराक्रमी असे असे 2,700 नातलग यरीयाला होते. परमेश्वराचे कार्य आणि राज्याचे कामकाज यांसाठी, रजबेनी, गादी आणि मनश्शेचा अर्धवंश यांच्यावर देखरेख करणारे असे हे 2,700 जण दावीदाने नेमले.

सैन्याची व्यवस्था

27 राजाच्या सैन्यात नोकरीला असलेल्या इझ्राएल लोकांची गणना अशी: त्यांचा प्रत्येक गट दर वर्षी एक महिना कामावर असे. राजाकडे चाकरीला

असलेल्या लोकांमध्ये वेगवेगळ्या घराण्यांचे प्रमुख, सरदार, अधिकारी, सुरक्षा-अधिपती असे सर्वजण होते. प्रत्येक सैन्यगटात 24,000 माणसे होती.

²पहिल्या महिन्याच्या पहिल्या गटाचा प्रमुख याशबाम हा होता. याशबाम जब्दीएलचा मुलगा. याशबामच्या गटात 24,000 जण होते. ³तो पेरसच्या वंशातला होता. पहिल्या महिन्याच्या सर्व सेनाधिकाऱ्यांचा याशबाम प्रमुख होता.

⁴अहोह इथल दोदय दुसऱ्या महिन्याच्या सैन्याचा मुख्य असून त्याच्या गटात 24,000 माणसे होती.

⁵तिसऱ्या महिन्याचा तिसरा सेनापती बनाया. हा यहोयादाचा मुलगा. यहोयादा हा मुख्य याजक होता. बनायाच्या अधिपत्याखाली 24,000 माणसे होती. ⁶तिस प्रसिद्ध शूरामधला पराक्रमी सैनिक तो हाच. त्यांचा नायकही हाच होता. त्याचा पुत्र अम्मीजाबाद बनायाच्याच गटात प्रमुख होता. ⁷चौथ्या महिन्याचा चौथा सेनापती असाएल. हा यवाबचा भाऊ. असाएलचा मुलगा जबद्या हा पुढे आपल्या वडिलांनंतर सेनापती झाला. असाएलचा तुकडीत 24,000 जण होते.

⁸शमूथ हा पाचवा सेनापती. पाचव्या महिन्याचा हा सेनापती इज्राही होता. त्याच्या तुकडीत 24,000 जण होते.

⁹इरा हा सहाव्या महिन्याचा सहावा सेनापती. हा इक्के शचा मुलगा असून तको नगरातला होता. त्याच्या तुकडीत 24,000 लोक होते.

¹⁰सातव्या महिन्याचा सातवा सेनापती हेलेस पलोनी हा होता. हा एफ्राइमच्या वंशातला होता. त्याच्या तुकडीत 24,000 लोक होते.

¹¹आठव्या महिन्याचा आठवा सरदार जेरह वंशातला सिबबख्य हुशारी हा होता. त्याच्या तुकडीत 24,000 जण होते. ¹²नवव्या महिन्याचा नववा सरदार बन्यामिनी वंशातला अबियेजर अनाथोथी हा होता. त्याच्या गटात 24,000 सैनिक होते.

¹³दहाव्या महिन्याचा दहावा सेनापती महरय. हा जेरह कुळातला असून नटोफा इथला होता. त्याच्या तुकडीत 24,000 लोक होते.

¹⁴अकराव्या महिन्याचा अकरावा सेनापती बनाया. हा पिराथोनचा असून एफ्राइमच्या वंशातला होता. त्याच्या गटात 24,000 लोक होते. ¹⁵बाराव्या महिन्याचा बारावा प्रमुख हेल्दय. या अथनिएल कुळातला आणि नटोफा इथला होता. त्याच्या तुकडीत 24,000 लोक होते.

वेगवेगळ्या घराण्यांचे प्रमुख

¹⁶इझ्राएलच्या घराण्यांचे प्रमुख असे:

रजबेन:

जिख्रीचा मुलगा अलीयेजर. शिमोन: माकाचा मुलगा शफव्या.

¹⁷लेवी: कमुवेलचा मुलगा हशब्या. अहरोन: सादोक.

- 18 यहूदा: अलीहू. (हा दावीदाचा एक भाऊ).
इस्साखार: मीखाएलचा मुलगा अग्रि.
19 जबुलून: ओबद्याचा मुलगा इश्माया. नफताली:
अझिएलचा मुलगा यरीमोथ.
20 एफ्राईम: अजण्याचा मुलगा होशेश. पश्चिम
मनशेश: पदायाचा मुलगा योएल.
21 पूर्व मनशेश: जखण्याचा मुलगा इदो. बन्यामीन:
अबनेरचा मुलगा यासिएल.
22 दान: यरोहामचा मुलगा अजरेल.

हे झाले इझ्राएलींच्या घराण्यांचे प्रमुख

दावीदाने केलेली इझ्राएल लोकांची जनगणना

²³दावीदाने इझ्राएलमधील पुरुषांची मोजदाद करायचे ठरवले. इझ्राएलच लोकसंख्या आकाशातील ताऱ्यांपेक्षाही कमी नसे देवाने आश्वासन दिलेले असल्यामुळे इझ्राएलमध्ये लोकांसंख्या वाढली होती. तेव्हा दावीदाने वीस वर्षे वयाचे आणि त्या पुढच्या वयाचे पुरुष गणतीसाठी विचारात घ्यायचे ठरवले. ²⁴सुरुवेचा मुलगा यवाब याने मोजदाद करायला सुरुवात केली पण तो ते काम पूर्ण करू शकला नाही. देवाचा इझ्राएलच्या लोकांवर कोप झाला. त्यामुळे ही गणती दावीद राजाच्या बखरीत नोंदलेली नाही.

राजाने नेमलेले व्यवस्थापक

²⁵राजाच्या मालमत्तेची जपणूक करणारे अधिकारी पुढीलप्रमाणे:

- अदीएलचा मुलगा अज्मावेथ हा राजाच्या भांडाराचा प्रमुख होता. शेतीवाडी, नगरे, गावे आणि किल्ले इथे असलेल्या भांडारांचा प्रमुख योनाथान हा होता. हा उज्जियाचा मुलगा.
26 कलूबचा मुलगा एज़ी हा शेतात राबणाऱ्यांवरचा प्रमुख होता.
27 रामा येथील शीमी हा द्राक्षमळ्यांवरचा अधिकारी होता. शिफम येथील जब्दी हा द्राक्षमळ्यातून निष्पणारा द्राक्षारस आणि त्याची साठवण यावरचा अधिकारी होता.
28 गेदेरचा बाल-हानान हा जैतूनची झाडे आणि पश्चिमे कडच्या डोंगराळ भागातली उंबराची झाडे याचा प्रमुख होता. योवाश जैतूनच्या तेलाच्या कोठाराचा प्रमुख होता.
29 शारोनचा शिमय हा शारोन भोवतालच्या गार्डगुरांचा मुख्य होता. अदलयाचा मुलगा शाफाट हा दऱ्याखोऱ्यातील गुरांवरचा मुख्य होता.
30 इश्माएली ओबील हा उंटांवरचा प्रमुख होता. येहदा मेरोनोथी गाढवांचा मुख्य होता.

³¹ याजीज हाग्री मेंढरांचा मुख्य होता.

राजा दावीदाच्या मालमत्तेचे हे सर्व रक्षणकर्ते होते.

³²योनाथान हा सूत्र मंत्री आणि लेखनिक होता. हा दावीदाचा काका. हखमोनी याचा मुलगा यहोएल याच्यावर राजपुत्रांच्या लालनपालनाची जबाबदारी होती. ³³अहीथोफेल राजाचा मंत्री आणि हुशय राजाचा मित्र होता. हा अर्का लोकांपैकी होता. ³⁴अहीथोफेलची जागा पुढे यहोयादा आणि अब्याथार यांनी घेतली. यहोयादा हा बनायाचा मुलगा. यवाब हा राजाचा सेनापती होता.

मंदिर बांधणीची राजाची योजना

28 राजाने इझ्राएल लोकांमधील सर्व पुढाऱ्यांना एकत्र बोलावले. त्यांना त्याने यरुशलैमला येण्यास सांगितले. घराण्यांचे प्रमुख, राजाचे सेनापती, अधिकारी, अंमलदार, कोठारांची गुरांची, राजपुत्रांची जबाबदारी उचलणारे राजाचे सर्व महत्वाचे अधिकारी, शूरवीर आणि लढवय्ये या सर्वांना त्याने बोलावले.

²राजा दावीद त्यांच्यापुढे उभा राहून म्हणाला, “माझ्या बांधवांनो आणि लोकांनो, माझे ऐका परमेश्वराचा करारकोश ठेवण्यासाठी एक विश्रामधाम बांधावे असा माझा मानस होता. देवाच्या पादासनासाठी एक मंदिर बांधायचा माझा विचार होता. त्या मंदिराच्या इमारतीचा आराखडाही मी तयार केला. ³पण देव मला म्हणाला, ‘नाही दावीद, तू माझ्यासाठी मंदिर उभारू नयेस. तू एक लढवय्या असून तू अनेकांना ठार मारले आहेस.’

⁴इझ्राएलचा परमेश्वर देव याने इझ्राएलचा बारा घराण्यांची धुरा सांभाळण्यासाठी यहूदा घराण्याची निवड केली. आणि मग त्यातून परमेश्वराने माझ्या वडीलांच्या घराण्याला अग्रणी केले. आता या कुटुंबातून देवाने माझी इझ्राएलचा कायमचा राजा म्हणून निवड केली. मला इझ्राएलचा राजा करावे अशी परमेश्वराची इच्छा होती. ⁵देवाने मला भरपूर पुत्रसंतती दिली आहे. या मुलांमधून परमेश्वराने शलमोनला माझा उत्तराधिकारी म्हणून निवडले आहे. पण खरे पाहता इझ्राएल हे परमेश्वराचेच राज्य आहे. ⁶परमेश्वर मला म्हणाला, ‘दावीद, माझे मंदिर आणि त्या भोवतालचे आवार याची उभारणी तुझा पुत्र शलमोन याच्या हातून होईल. कारण पुढे राजासनावर तो बसणार आहे. त्यासाठी मी त्याची पुत्र म्हणून निवड केली आहे आणि मी त्याचा पिता आहे. ⁷माझ्या आज्ञा आणि नियम यांचे पालन करायला शलमोनाने सुरुवात केली आहे. त्याने कसोशीने हे आज्ञापालन असेच पुढे चालू ठेवले तर त्याच्या राज्याला मी सर्वकाळ स्थैर्य देईन.”

⁸दावीद म्हणाला, “तर आता सर्व इझ्राएल बांधवांनो, परमेश्वरासमोर आणि तुमच्यासमोर मी सांगतो की परमेश्वर देवाच्या सर्व आज्ञा काटेकोरपणे पाळा. तरच

या सुपीक भूमीवर तुम्ही नांदाल. तुमच्यानंतर तुमचे वंशजही इथेच निर्वेधपणे राहू शकतील.

⁹“आणि शलमोना, माझ्या मुला, आपल्या वडीलांच्या देवाला जाणून घे. शुध्द मनाने देवाची सेवा कर. देवाच्या सेवेत मनोमन आनंद मान. कारण परमेश्वरच सर्वांच्या अंतःकरणाचा ठाव घेतो. आपले सर्व विचार त्याला कळतात. आपण मदतीसाठी परमेश्वराकडे गेलो तर आपल्याला उत्तर मिळते. पण परमेश्वराकडे पाठ फिरवली तर मात्र तो आपल्याला कायमचा सोडून जातो. ¹⁰शलमोन, परमेश्वराने त्याचे पवित्र स्थान म्हणजे मंदिर बांधून घेण्यासाठी तुझी निवड केली आहे हे चांगले लक्षात ठेव. हिंमत बाळग आणि हे कार्य पूर्णत्वाला ने.” ¹¹दावीदाने मग मंदिराचा आराखडा, आपला मुलगा शलमोन याच्या स्वधीन केला. मंदिराभोवतालचे आवार, त्यातील इमारती, कोठाराच्या खोल्या, वरच्या मजल्यावरची आणि आतल्या बाजूची दालने, दयासनाचे स्थान यांचाही त्या आराखड्यात समावेश होता. ¹²मंदिराच्या सर्व भागांची योजना दावीदाने केली होती, ती त्याने शलमोनाला दिली. मंदिरा भोवतीचे अंगण आणि इतर बांधकामे यांच्या योजना दावीदाने त्याला दिल्या. मंदिराच्या कोठाराच्या खोल्या आणि मंदिराची पवित्र उपकरणे ठेवण्यासाठी असलेली भांडारगृहे यांचेही नकाशे त्यात होते. ¹³याजक आणि लेवी यांच्या गटांची माहिती दावीदाने शलमोनाला दिली तसेच मंदिरातील सेवेचे काम आणि त्यात वापरायची उपकरणे याबद्दलही त्याने शलमोनाला सांगितले. ¹⁴मंदिरातील सर्व वस्तूसाठी किती सोने-चांदी वापरायची हे सांगितले. ¹⁵सोन्या चांदीचे दिवे आणि दिवठणी यांचे नमुने केलेले होते. त्यातील प्रत्येक दिवा आणि दिवठण यासाठी नेमके किती चांदीसोने वापरायचे याची दावीदाने शलमोनाला कल्पना दिली. वेगवेगळ्या ठिकाणी गरजेप्रमाणे या दीपमाळा वापरायच्या होत्या. ¹⁶पवित्र भाकरी ठेवायच्या मेजासाठी किती सोने-चांदी लागेल त्याचे वजन शलमोनाला दावीदाने सांगितले. ¹⁷काटे, कटोरे, सुरया यांना लागणारे निर्भळ सोने, तबकांसाठी लागणारे सोने-चांदी यांचे वजन दिले. ¹⁸धूप जाळण्यासाठी जी वेदी करायची तिला लागणारे सोने किती हे ही त्याने सांगितले. परमेश्वराच्या करारकोशावर जे करूब देवदूत आपले पंख पसरून धरत होते त्यासह असलेले दयासन म्हणजेच देवाचा रथ याचा नमुनाही शलमोनाला त्याने दिला. हे करूब सोन्यात करायचे होते.

¹⁹दावीद म्हणाला, “हे सर्व नमुने परमेश्वराच्या मार्गदर्शनाप्रमाणे लिहून ठेवलेले आहेत. त्या नमुन्यांतील सर्व गोष्टी परमेश्वराने मला समजावून सांगितलेल्या आहेत.”

²⁰दावीद शलमोनाला पुढे म्हणाला, “धीर धर आणि न भिता या कामाची सांगता कर. प्रत्यक्ष परमेश्वर, माझा देव तुझ्या सोबत आहे, तेव्हा घाबरू नको. सर्व काम पुरे

होईपर्यंत तो तुला साथ देईल. ही साथ तो अर्धवट सोडणार नाही. मंदिराचे बांधकाम तू पूर्णत्वाला नेशील. ²¹याजक आणि लेवी यांचे वर्ग नेमले आहेत. ते देवाच्या मंदिराच्या कामाला सज्ज आहेत. सर्वप्रकारच्या कामासाठी कुशल कारागिर तुझ्याबरोबर आहेत. तुझी प्रत्येक आज्ञा अधिकारी आणि सर्व लोक मानतील.”

मंदिराच्या बांधकामासाठी दाने

29 राजा दावीद सर्व इझ्राएल समुदायाला म्हणाला, “देवाने शलमोनाला निवडले आहे. शलमोन अजून कोवळा तरुण आहे. या कामासाठी काय करायला लागेल त्याची त्याला पूर्ण कल्पना नाही. पण हे काम फार महत्वाचे आहे. हे घर काही सामान्य माणसाचे नव्हे; ते परमेश्वराचे देवाचे निवासस्थान आहे. ²माझ्या देवाच्या मंदिराची योजना करण्यात मी प्रयत्नांची पराकाष्ठा केलेली आहे. सर्व वस्तूसाठी लागणारे सोने-चांदी, पितळ मी दिलेले आहे. एवढेच नव्हे तर लोखंडाच्या वस्तूसाठी लोखंड, लाकडी सामानासाठी लाकूड जडावाच्या कामासाठी गोमेद, पाषाण, विविधरंगी मौल्यवान रत्ने आणि शुभ्र संगमरवर हे ही देऊ केले आहे. परमेश्वराच्या मंदिरासाठी अशा अनेकविध गोष्टी मी दिल्या. ³हे देवाचे मंदिर बांधून व्हावे असे मला मनापासून वाटते म्हणून सोन्या चांदीची माझी ठेवही मी देत आहे. पवित्र मंदिरासाठी मी हे करत आहे. ⁴110 टन ओफीरचे शुध्द सोने, 260 टन निर्भळ चांदी मी दिली. मंदिराच्या भिंती या चांदीने मढवायच्या आहेत. ⁵कुशल कारागिरांनी मंदिरातील तऱ्हेतऱ्हेच्या वस्तू कराव्या म्हणून त्यासाठी लागणारे सोनेरूपे मी दिले. आता तुम्हा इझ्राएलपैकी किती जण आज परमेश्वरासाठी काही दायला तयार आहात?”

⁶तेव्हा, वडीलधारी मंडळी, इझ्राएल घराण्यांचे प्रमुख सरदार, अधिकारी, राजसेवेतील कारभारी यासर्वांनी आपापल्या बहुमोल वस्तू देणगीदाखल दिल्या. ⁷देवाच्या निवासस्थानासाठी त्यांनी दिलेल्या वस्तू पुढीलप्रमाणे: 190 टन सोने, 375 टन चांदी, 675 टन पितळ, आणि 3,750 टन लोखंड. ⁸ज्यांच्याकडे मौल्यवान रत्ने होती त्यांनी ती परमेश्वराच्या मंदिरासाठी दिली. गोर्षेन घराण्यातील यहीएल याच्याकडे त्यांनी ती सुपूर्द केली. ⁹या सर्व प्रमुख मंडळींनी अगदी मनापासून आणि खुशीने, मुक्तहस्ताने दिले. त्यामुळे सर्व लोकांमध्ये आनंद पसरला. राजा दावीदालाही आनंद वाटला.

दावीदाची भावपूर्ण प्रार्थना

¹⁰त्या समुदायापुढे दावीदाने परमेश्वराचे स्तुतिगीत म्हटले. ते असे:

“हे परमेश्वर, इझ्राएलच्या देवा, आमच्या पित्या, सदासर्वकाळ तू धन्य आहेस.

¹¹महिमा, पराक्रम, शोभा, विजय आणि सन्मान ही सर्व तुझीच आहेत कारण स्वर्ग-पृथ्वीवर जे जे काही आहे ते तुझेच आहे. परमेश्वरा, हे राज्य तुझेच आहे. या सगळ्यांचा शास्ता आणि मुकुटमणी तूच आहेस.

¹²वैभव आणि सन्मान यांचा स्रोत तूच. सर्वांवर तुझा अधिकार आहे. सत्ता आणि सामर्थ्य तुझ्या हातांत एकवटले आहे. कोणालाही थोर आणि बलवान करणे तुझ्याच हातात आहे.

¹³देवा, आम्ही तुझे आभार मानतो आणि तुझ्या प्रतापी नावाची स्तुती करतो.

¹⁴या सगळ्या गोष्टी देणारा मी कोण? किंवा हे लोक तरी कोण? तुझ्यामुळेच त्या आमच्याकडे आल्या. तुझ्याकडून मिळालेलेच आम्ही तुला परत करत आहोत.

¹⁵आमच्या पूर्वजांप्रमाणेच आम्ही सुध्दा या भूतलावरचे तात्पुरते प्रवासी आहोत. आमचे अस्तित्व ओझरत्या सावलीसारखे. ते थांबवणे आमच्या हाती नाही.

¹⁶हे परमेश्वर देवा, तुझे मंदिर उभारायला या सगळ्या गोष्टी आम्ही जमा केल्या. तुझ्या सन्मानार्थ आम्ही हे मंदिर बांधत आहोत पण ही सामग्री तुझ्यामुळेच प्राप्त झालेली आहे. जे आहे ते सगळे तुझेच आहे.

¹⁷हे देवा, लोकांची तू पारख करतोस आणि त्यांच्या भलेपणाने तुला आनंद होतो हे मी जाणतो. मी शुध्द आणि प्रामाणिक मनाने हे सगळे तुला सानंद अर्पण करत आहे. हे सगळे तुझे लोक इथे हजर आहेत आणि या सर्व वस्तू ते खुशीने तुला देत आहेत; हे मी पाहतो आहे.

¹⁸अब्राहाम, इसहाक आणि इझ्राएल या आमच्या पूर्वजांचा, हे परमेश्वरा, तूच देव आहेस. त्यांनी उचित तेच करावे म्हणून तू सर्वतोपरी सहाय्य कर. त्यांची मने तुझ्याठायी एकनिष्ठ आणि प्रामाणिक राहावीत याची तू काळजी घे.

¹⁹शलमोन तुझ्याशी एकनिष्ठ राहावा म्हणून त्याचे मन तुझ्याठायी स्थिर कर. तुझ्या आज्ञा, नियम आणि विधी यांचे पालन त्याने करावे, या सर्व गोष्टी कराव्या आणि माझ्या नियोजित मंदिराची उभारणी त्याने करावी म्हणून त्याला सात्विक मन दे."

²⁰तेथे जमलेल्या सर्व लोकांना उद्देशून दावीद पुढे म्हणाला, "आता आपल्या परमेश्वर देवाला धन्यवाद द्या." तेव्हा आपल्या पूर्वजांनी ज्याची उपासना केली त्या

परमेश्वराला लोकांनी धन्यवाद दिले. राजाच्या आणि परमेश्वराच्या सन्मानार्थ ते नतमस्तक झाले.

शलमोन गादीवर येतो

²¹दुसऱ्या दिवशी लोकांनी परमेश्वराला यज्ञ अर्पण केले. त्यांनी होमार्पणे वाहिली. 1,000 गोऱ्हे, 1000 एडके, 1,000 कोकरे आणि त्याबरोबर पेयार्पणे त्यांनी अर्पण केली. शिवाय सर्व इझ्राएलींसाठी त्यांनी आणखीही पुष्कळ यज्ञ केले. ²²मग परमेश्वरसमोर सर्व लोकांनी खाद्यपेयांचा मनमुराद आस्वाद लुटला.

दावीदाचा मुलगा शलमोन याला त्यांनी दुसऱ्यांदा राज्याभिषेक केला. * राजपदासाठी शलमोनाला आणि याजक म्हणून सादोकला अभिषेक केला गेला. हे सर्व परमेश्वरसमोर झाले.

²³त्यानंतर परमेश्वराच्या राजासनावर शलमोन स्थानापन्न झाला. शलमोनाने आपल्या वडीलांची जागा घेतली. राजा म्हणून तो यशस्वी ठरला. इझ्राएलचे सर्व लोक शलमोनाचे आज्ञापालन करत. ²⁴एकूण एक सरदार, सैनिक आणि राजा दावीदाची मुले यांना तो राजा म्हणून मान्य होता आणि ते सगळे त्याच्या आज्ञेत होते. ²⁵परमेश्वराने शलमोनाची भरभराट केली. परमेश्वराच्या कृपेने तो मोठा होत आहे हे इझ्राएलींना ठाऊक होते. राजाला शोभेल असा दरारा परमेश्वराने त्याला प्राप्त करून दिला. इझ्राएलच्या या आधीच्या कोणाही राजाच्या वाढ्याला असे भाग्य आले नव्हते.

दावीदाचा मृत्यू

²⁶⁻²⁷इश्रायाचा मुलगा दावीद याने संपूर्ण इझ्राएलवर चाळीस वर्षे राज्य केले. दावीद हेब्रोन नगरात सात वर्षे राजा होता. मग यरुशलेममध्ये त्याची कारकीर्द 33 वर्षांची होती. ²⁸पुढे वृध्द झाल्यावर दावीदाला मृत्यू आला. त्याला सफल आणि दीर्घ आयुष्य लाभले. वैभव आणि सन्मान यांची त्याला कमतरता नव्हती. त्याच्यानंतर त्याचा मुलगा शलमोन राजा झाला.

²⁹राजा दावीदाचे साद्यंत वृत्त संदेष्टा शमुवेल याच्या ग्रंथात, संदेष्टा नाथानच्या ग्रंथात तसेच गाद या संदेष्ट्याचा ग्रंथात नमूद केलेले आहे. ³⁰इझ्राएलचा राजा म्हणून त्याने जे जे केले ते सर्व या लेखनात आलेले आहेत. त्याचे पराक्रम आणि त्याची कारकीर्द, इझ्राएल आणि अवतीभवतीचे सर्व देश यांच्यावर या काळात गुदरलेले प्रसंग याची हकीकत या ग्रंथांमध्ये आहे.

दावीदाचा ... राज्याभिषेक केला शलमोनाचा सावत्र भाऊ अदोनिया याने जेव्हा स्वतः गादीवर येण्याचा प्रयत्न केला तेव्हा शलमोनाला पहिल्यांदा राजा केले होते.

2 इतिहास

विवेकबुद्धीसाठी शलमोनाची प्रार्थना

1 परमेश्वर देवाची शलमोनाला साथ असल्यामुळे दाविदाचा पुत्र शलमोन एक बलाढ्य राजा झाला. परमेश्वराने शलमोनाला थोर केले.

2 शलमोन सर्व इझ्राएल लोकांशी म्हणजेच, सरदार, अधिकारी, न्यायाधीश, इझ्राएलमधील प्रमुख मंडळी या सर्वांशी बोलला. 3 मग तो आणि त्याच्या बरोबरची ही सर्व मंडळी गिबोन येथील उच्चस्थानी गेली. परमेश्वराचा सभामंडप तेथे होता. परमेश्वराचा सेवक मोशे आणि इझ्राएल लोक वाळवंटात असताना मोशेने तो बनवला होता. 4 दावीदाने परमेश्वराचा करारकोश किर्याथ यारीमाहून यरुशलेम येथे आणला होता. यरुशलेममध्ये तो ठेवण्यासाठी दावीदाने जागा तयार केली होती. करारकोशासाठी त्याने यरुशलेममध्ये तंबू उभारला होता. 5 उरीचा मुलगा बसलेल याने पितळी वेदी केली होती. ती वेदी गिबोन येथील परमेश्वराच्या निवासमंडपासमोर होती. म्हणून शलमोन आपल्या बरोबरच्या इझ्राएल लोकांसह गिबोन येथे परमेश्वराचा सल्ला घेण्यासाठी गेला. 6 परमेश्वराच्या निवासमंडपासमोरील पितळी वेदी वर शलमोनाने 1,000 होमार्पणे केली.

7 त्यारात्री देवाने शलमोनाला दर्शन दिले. तो म्हणाला, “शलमोन, मी तुला काय द्यावे अशी तुझी इच्छा आहे ते मला माग.”

8 शलमोन परमेश्वराला म्हणाला, “माझे वडील दावीद यांच्यावर तुझी फार कृपा दृष्टी होती. त्यांच्याजागी तू मला नवीन राजा म्हणून निवडलेस. 9 आता, हे परमेश्वर देवा, त्यांना तू दिलेले वचन पूर्ण कर. एका फार मोठ्या राष्ट्राचा तू मला राजा केले आहेस. त्यातील प्रजेची संख्या धरतीवरील रजःकणांसारखी विपुल आहे. 10 एवढ्या लोकांना उचित मार्गाने नेण्यासाठी मला शहाणपण आणि ज्ञान दे. तुझ्या मदतीखेरीज एवढ्या बहुसंख्य लोकांवर राज्य करणे कोणालाच जमणार नाही.”

11 तेव्हा परमेश्वर शलमोनाला म्हणाला, “तुझे म्हणणे बरोबर आहे. तू धनसंपत्ती, ऐश्वर्य किंवा मानसन्मान यांची मागणी केली नाहीस. शत्रूंचा निःपात व्हावा असेही मागितले नाहीस. स्वतःसाठी दीर्घायुष्य मागितले नाहीस. यापैकी काहीही न मागता ज्यांचा मी तुला राजा केले त्या प्रजेसाठी धोरणीपणाने निर्णय घेता यावेत म्हणून तू शहाणपण आणि

ज्ञान मागितलेस. 12 तेव्हा ते मी तुला देईनच पण त्याखेरीज मालमत्ता, ऐश्वर्य आणि मानसन्मानही देईन. तुझ्या आधीच्या कोणाही राजाला मिळाले नसेल एवढी संपत्ती व मानसन्मान देईन. पुढेही तुझ्याएवढे कोणत्याही राजाला मिळणार नाही.”

13 तेथून शलमोन गिबोन येथे उच्चस्थानी गेला. सभामंडपाकडून तो पुन्हा राजाची कर्तव्ये पार पाडण्यासाठी यरुशलेम येथे गेला.

शलमोनाचे सैन्यबल आणि संपत्ती

14 शलमोनाने सैन्यासाठी घोडे आणि रथ यांची जमवाजमव सुरू केली. त्याच्याकडे 1,400 रथ आणि 12,000 घोडेस्वार जमा झाले. त्यांना त्याने पागा आणि रथांसाठी जागा असलेल्या नगरांमध्ये ठेवले. काहींना त्याने आपल्याजवळ यरुशलेम येथेच ठेवून घेतले.

15 यरुशलेममध्ये त्याने चांदीसोऱ्याचा भरपूर साठा केला. सोने चांदी सामान्य दगडांसारखी विपुल होती तर गंधस्रुचे लाकूड पश्चिमेकडच्या डोंगराळ भागात उंबराचे लाकूड असे तितके विपुल होते. 16 मिसर आणि क्यू येथून शलमोनाने घोडे आणवले होते. राजाचे व्यापारी क्यू येथे घोड्यांची खरेदी करत. 17 या व्यापाऱ्यांनी मिसरमधून 600 शेकेल चांदीला एकेक रथ आणि 150 शेकेल चांदीला घोडा या प्रमाणे ही खरेदी केली. हिती आणि अरामी राजांना मग ते हे रथ आणि घोडे विकत.

शलमोनाचे मंदिराचे बांधकाम

2 परमेश्वराच्या नावाच्या सन्मानार्थ एक मंदिर तसेच स्वतःसाठी एक राजमहालही बांधायचे शलमोनाने ठरवले. 2 डोंगरातून दगडाचे चिरे काढायला 80,000 पाथरवट आणि 70,000 मजूर त्याने नेमले. मजुरांच्या कामावर देखरेख करण्यासाठी शलमोनाने 3600 मुकादम नेमले.

3 सोराचा राजा हिराम याला शलमोनाने निरोप पाठवला, “माझे वडील दावीद यांना केलीत तशीच मला मदत करा. त्यांचे निवासस्थान बांधायला उपयोगी पडावे म्हणून तुम्ही गंधस्रुचे लाकूड पाठवले होते. 4 मी माझ्या परमेश्वर देवाच्या नावाच्या सन्मानार्थ एक मंदिर बांधणार आहे. तेथे आम्ही रोज परमेश्वरासमोर सुगंधी धूप जाळू तसेच एका खास मेजावर पवित्र भाकर ठेवू. शिवाय, रोज सकाळ

संध्याकाळ, शब्बाथच्या दिवशी, दर नव चंद्रदर्शनी आणि आमचा देव परमेश्वराने नेमून दिलेल्या सहभोजनाच्या दिवशी आम्ही होमार्पणे वाहू. इझ्राएल लोकांनी सर्वकाळ पाळायचा हा नियमच आहे.

⁵“आमचा परमेश्वर हा सर्व देवतांपेक्षा श्रेष्ठ आहे. म्हणून मी त्याच्यासाठी भव्य मंदिर उभारणार आहे. ⁶“खरं म्हणजे परमेश्वरासाठी निवासस्थान बांधणे कोणालाही झालं तरी कसं शक्य आहे? स्वर्ग किंवा संपूर्ण विश्वही त्याला सामावून घ्यायला अपुरे आहे. तेव्हा त्याच्यासाठी म्हणून मंदिर बांधणे मलाही शक्य नाही. मी आपला त्याच्या प्रीत्यर्थ धूप जाळण्यासाठी फक्त एक ठिकाण बांधू शकतो. एवढेच

⁷“तर, सोने, चांदी, पितळ आणि लोखंड या धातुकामात प्रवीण असा कारागिर तुम्ही माझ्याकडे पाठवून दिला तर बरे. त्याला जांभळे, किरमिजी आणि निळे वस्त्र करता यावे. कोरीव कामाचेही त्याला चांगले शिक्षण मिळालेले असावे. माझ्या वडलांनी निवडलेल्या इतर कारागिरांबरोबर तो इथे यहुदा आणि यरुशलेममध्ये काम करील. ⁸लबानोनमधून माझ्यासाठी गंधसरू, देवदार आणि रक्तचंदन यांचे लाकूडही पाठवावे. लबानोनमधले तुझे लाकूडतोड्ये चांगले अनुभवी आहेत हे मला माहीत आहे. त्या तुमच्या सेवकाना माझे सेवक मदत करतील. ⁹मी बांधायला घेतलेले मंदिर चांगले विशाल आणि सुंदर होणार असल्यामुळे मला लाकूड मोठ्या प्रमाणावर लागणार आहे. ¹⁰लाकडासाठी वृक्षतोड करणाऱ्या तुमच्या सेवकांना मी पुढीलप्रमाणे मेहनताना देईन: 1,25,000 बुशेल गहू, 1,25,000 बुशेल जव, 115,000 गॅलन द्राक्षारस आणि 1,15,000 गॅलन तेल.”

¹¹हिरामने मग शलमोनाला उत्तर पाठवले. त्यात त्याने असा निरोप पाठवला की, “शलमोन, परमेश्वराचे आपल्या प्रजेवर प्रेम आहे. म्हणून तर त्याने तुला त्यांचा राजा म्हणून नेमले.” ¹²हिराम पुढे म्हणाला, “इझ्राएलचा परमेश्वर देव धन्य असो. स्वर्ग आणि पृथ्वीची निर्मिती त्यानेच केली. राजा दावीदाला त्याने सूनू पुत्र दिला आहे. शलमोन, तू सूनू आणि विचारी आहेस. तू परमेश्वरासाठी मंदिर तसेच स्वतःसाठी राजवाडा बांधायला निघाला आहेस. ¹³हिराम अबी नावाचा एक कुशल कारागिर मी तुझ्याकडे पाठवतो. ¹⁴त्याची आई दान वंशातील असून त्याचे वडील सोर नगरातले होते. हा कारागिर सोने, चांदी, पितळ, लोखंड, दगड आणि लाकूड यांच्या कामात तरबेज आहे. जांभळे, निळे आणि अत्यंत तलम असे उंची किरमिजी वस्त्र करण्यातही तो निपुण आहे. त्याला सांगितलेली कोणतीही गोष्ट तो तिचे योग्य रेखाटन करून कोरून काढू शकतो. तो तुझ्या आणि तुझ्या वडलांच्या, माझ्या स्वामी दाविदाच्या कसबी कारागिरांबरोबर काम करील.

¹⁵“तुम्ही गहू, जव, तेल आणि द्राक्षारस देण्याचे कबूल केले आहे ते सर्व आमच्या नोकरांना द्यावे. ¹⁶आणि

लबानोनमधून आम्ही तुम्हाला हवे तितके लाकूड झाडे तोडून पाठवू. ओडक्यांचे तराफे करून आम्ही ते इथून समुद्रमार्गे यापो येथे पोचते करू. तेथून ते तुम्ही यरुशलेमला न्यावे.”

¹⁷शलमोनाने यानंतर इझ्राएलमधल्या सर्व उपज्या लोकांची गणना केली. दावीदाने गणती केली होती त्यानंतरची ही गणती. दावीद हा शलमोनाचा पिता. या गणनेत त्यांना 1,53,600 उपरे लोक मिळाले. ¹⁸शलमोनाने त्यापैकी 70,000 जणांना ओझी वाहायला निवडले आणि 80,000 लोकांना डोंगरातून दगड काढायच्या कामासाठी निवडले. उरलेल्या 3,600 उपज्यांना या काम करण्याच्यावर देखरेख करणारे मुकादम म्हणून नेमले.

शलमोन मंदिर बांधतो

3 यरुशलेममधील मोरिया पर्वतावर शलमोनाने परमेश्वराचे मंदिर बांधायला सुरुवात केली. शलमोनाचे वडील दावीद याला परमेश्वराने याच मोरिया पर्वतावर दर्शन दिले होते. दावीदाने तयार करून ठेवलेल्या या जागेवर शलमोनाने मंदिर बांधले. ही जागा म्हणजेच ते अर्णान यबूसीचे खळे. ²आपल्या कारकिर्दीच्या चौथ्या वर्षातल्या दुसऱ्या महिन्याच्या दुसऱ्या दिवशी शलमोनाने कामाला सुरुवात केली.

³शलमोनाने बांधायला घेतलेल्या परमेश्वराच्या मंदिराच्या पायाची मोजमापे अशी: हा पाया 60 हात लांब आणि 20 हात रुंद होता. तेव्हा प्रचलित असलेले जुने क्युबिट परिमाण त्याने वापरले होते. ⁴मंदिराच्या समोरचा द्वारमंडप 20 हात लांब आणि वीस हात उंच होता. त्याची आतील बाजू शलमोनाने शुध्द सोन्याने मढवली होती. ⁵मोठ्या खोलीला सर्वबाजूंनी त्याने देवदाराच्या फळ्या बसवल्या. त्यांवर शलमोनाने सोन्याचा पत्रा चढवला आणि त्यावर खजुरीची झाडे व साखळ्या कोरून काढल्या ⁶मौल्यवान रत्ने जडवून त्याने मंदिराच्या सौंदर्यात भर घातली. यात वापरलेले सोने पर्वाइमचे होते. ⁷तुळ्या, दाराचे खांब, भिंती, दरवाजे हे मंदिराचे आतले भागही शलमोनाने सोन्याने मढवले. भिंतींवर त्याने करूब कोरून काढले.

⁸यानंतर शलमोनाने मंदिरातला अत्यंत पवित्र गाभारा बांधला. हे अत्यंत पवित्र स्थान 20 हात लांब आणि वीस हात रुंद होते. मंदिराइतकीच त्याची रुंदी होती. गाभार्याच्या भिंतीही शलमोनाने सोन्याने मढवल्या. हे एकंदर 23 टन सोने होते. ⁹सोन्याच्या खिळ्यांचे वजन 1 1/4 पौंड एवढे होते. वरच्या मजल्यावरची दालने ही शलमोनाने सोन्याने मढवली. ¹⁰अत्यंत पवित्र गाभार्यात बसवण्यासाठी शलमोनाने दोन करूब घडवले. हे करूबही कारागिरांनी सोन्याने मढवले. ¹¹करूबांच्या एकेका पंखाची लांबी 5 हात होती. त्यांची एकंदर लांबी 20 हात एवढी होती. पाहिल्या करूबाचा एक पंख दालनाच्या एका बाजूच्या

भिंतीला स्पर्श करत होता तर दुसरा पंख दुसऱ्या करुबाच्या एका पंखाला.

¹²आणि दुसऱ्या करुबाचा दुसरा पंख दालनाच्या दुसऱ्या भिंतीला स्पर्श करत होता. ¹³अशाप्रकारे करुबांच्या पंखांनी वीस हात एवढे अंतर व्यापलेले होते. हे करुब पवित्र गाभाऱ्याकडे तोंड करून उभे होते.

¹⁴निव्व्या, जांभळ्या आणि उंची किरमिजी वस्त्राचा पडदा करून घेऊन शलमोनाने त्यावरही करुब करवून घेतले.

¹⁵मंदिरासमोर शलमोनाने दोन स्तंभ उभे केले. हे स्तंभ 35 हात उंच होते. त्यांच्यावरचे कळस प्रत्येकी 5 हात उंचीचे होते. ¹⁶शलमोनाने साखळ्या करून त्या कळसांवर ठेवल्या. या साखळ्यांना त्याने 100 शोभिवंत डाळिंबे कलाकुसर म्हणून लावली. ¹⁷हे स्तंभ मंदिरासमोर डाव्याउजव्या हाताला उभे केले. उजव्या बाजूच्या खांबाला शलमोनाने याखीम (संस्थापक) आणि डावीकडच्या खांबाला बवाज (सामर्थ्यवान) अशी नावे दिली.

मंदिरातील बांधकाम आणि सामान

4 शलमोनाने वेदी पितळेची केली. ती 30 फूट लांब, 30 फूट रुंद आणि 18 फूट उंच होती. ²त्याने ओतीव पितळेचे एक गंगाळदेखील केले. हे गोल असून त्याचा व्यास 10 हात होता. त्याची उंची 5 हात आणि त्याचा कडेचा परीघ 30 हात होता. ³या गंगाळाच्या खालच्या बाजूस सभोवार कडेला बैलांच्या चित्रकृती घडवलेल्या होत्या. त्यांची लांबी 10 हात होती. गंगाळ बनवतानाच या बैलांच्या दोन रांगा ओतल्या होत्या. ⁴बारा घडीव बैलांनी हे प्रशस्त गंगाळ तोललेले होते. तीन बैल पूर्वाभिमुख, तीन पश्चिमाभिमुख, तीन उत्तराभिमुख तर तीन दक्षिणाभिमुख होते. आणि गंगाळ त्यांच्यावर होते. सर्व बैलांचा मागील भाग एकमेकांकडे आणि मध्यभागी आलेला होता. ⁵या पितळी गंगाळची जाडी 3 इंच होती. त्याची कड उमललेल्या कमलपुष्पासारखी होती. त्यात 17,500 गॅलन पाणी मावू शकत असे.

⁶याखेरीज शलमोनाने दहा तस्ते बनवली. ती त्याने या गंगाळाच्या उजव्या बाजूला पाच आणि डाव्या बाजूला पाच अशी बसवली. होमार्पणात वाहयच्या वस्तू धुवून घेण्यासाठी ही दहा तस्ते होती. पण मुख्य पितळी गंगाळ मात्र याजकांच्या वापरासाठी, होमार्पणाच्या वस्तू वाहण्यापूर्वी धुण्यासाठी होते.

⁷शलमोनाने सोन्याच्या दहा दीपवृक्षही केले. हे त्याने त्यांचे विधीनुसार बनविले, आणि मंदिरात ठेवले. डावीकडे पाच आणि उजवीकडे पाच असे ते ठेवले. ⁸दहा मेजेही शलमोनाने मंदिरात ठेवली. ती ही पाच डावीकडे आणि पाच उजवीकडे अशी ठेवली. शिवाय सोन्याचे शंभर वाडगे केले. ⁹याखेरीज शलमोनाने याजकांसाठी एक आवार

केले, एक प्रशस्त आवार आणि त्यांना दरवाजे केले. आवारांत उघडणारे दरवाजे मढवण्यासाठी पितळ वापरले. ¹⁰एवढे झाल्यावर आग्नेयला मंदिराच्या उजवीकडे त्याने ते मोठे पितळी गंगाळ ठेवले.

¹¹हिराम या कारागिराने हंडे, फावडी व वाडगे बनवले. शलमोनासाठी हे देवाच्या मंदिराचे काम त्याला करायचे होते ते त्याने पूर्ण केले. ¹²दोन स्तंभ, स्तंभावरचे कळस, त्यावरील जाळ्यांची दोन सुशोभने हे काम हिरामने केले होते. ¹³त्या जाळीदार आच्छादनांवरील चारशे शोभिवंत डाळिंबे हिरामनेच केली होती. प्रत्येक जाळीवर डाळिंबांच्या दोन रांगा होत्या. स्तंभांवरचे कळस या जाळ्यांनी आच्छादलेले होते. ¹⁴तिवया आणि तिवांवरची गंगाळी त्याने घडवली होती. ¹⁵मोठे पितळी गंगाळ आणि त्याला आधार देणारे बारा बैल हिरामनेच केले. ¹⁶शलमोनासाठी त्याने हंडे, फावडी, काटे इत्यादी मंदिरातली उपकरणे केली. त्यासाठी लखलखीत, उजळ पितळ वापरलेले होते. ¹⁷या सर्व गोष्टीसाठी शलमोनाने आधी चिकणमातीचे नमुने बनविले. त्यासाठी सुक्रेथ आणि सरेदा यांच्यामधली, यार्देन खोऱ्यातली माती वापरली. ¹⁸शलमोनाने इतक्या अगणित गोष्टी करवून घेतल्या की त्यांना पितळ किती लागले याची मोजदाद कोणी केली नाही.

¹⁹याखेरीज आणखी काही गोष्टी शलमोनाने देवाच्या मंदिरासाठी केल्या. सोन्याची वेदी, समर्पित भाकर ठेवण्याची मेजे केली. ²⁰सोन्याचे दीपवृक्ष आणि दिवे करवून घेतले. आतल्या सर्वात पवित्र गाभाऱ्याच्या समोर योजना केल्याप्रमाणे लावण्यासाठी हे दिवे होते. ²¹याशिवाय फुले, दिवे आणि निखारे उचलण्याचे चिमटे शुद्ध सोन्याचे होते. ²²कातऱ्या, वाडगे, कटोरे, अग्निपात्रे, या गोष्टीही शलमोनाने सोन्यात घडवल्या. मंदिराची दारे, अत्यंत पवित्र गाभाऱ्यातली दारे, आणि मुख्य दालनाचे दरवाजे हे ही सोन्याचे होते.

5 मग शलमोनाने काढलेले परमेश्वराच्या मंदिराचे सर्व काम समाप्त झाले. आपले वडील दावीद यांनी मंदिरासाठी दिलेल्या सर्व वस्तू त्याने मग आत आणल्या. सोन्या-रुप्याच्या सर्व वस्तू आणि इतर सामानसुमान त्याने आणले. मंदिराच्या कोषागारात त्याने या सर्व वस्तू ठेवल्या.

पवित्र करारकोश मंदिरात आणण्यात येतो

²पुढे शलमोनाने परमेश्वराचा करारकोश दावीदनगराहून म्हणजेच सीयोनमधून आणण्यासाठी इझ्राएल मधील सर्व वडीलधारी मंडळी, आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख, यांना यरुशलेम येथे बोलावून घेतले. ³सातव्या महिन्यातील मंडपाच्या सणाच्या दिवशी सर्व इझ्राएल लोक शलमोनाकडे आले.

⁴सर्व इझ्राएलाचे वडीलधारे जमल्यावर लेवींनी करारकोश उचलून घेतला. ⁵याजक आणि लेवी यांनी

मिळून तो यरुशलैमला आणला. दर्शन मंडप आणि तेथे असलेली सर्व पवित्र उपकरणेही त्यांनी बरोबर आणली. ^६राजा शलमोन आणि इझ्राएलाचे लोक करारकोशाला सामोरे गेले. कोशासमोर त्यांनी मंदरांचे आणि गुराढोरांचे बळी अर्पण केले. मोजदाद करता येऊ नये इतके प्राणी त्यांनी बळी दिले. ^७एवढे झाल्यावर, मंदिराच्या आतल्या मुद्दाम तयार करवून घेतलेल्या सर्वात पवित्र गाभाऱ्यात याजकांनी तो परमेश्वराचा करारकोश आणला. करुबांच्या पखांच्या बरोबर खाली तो त्यांनी ठेवला. ^८कोशावरती करुबांच्या पखांनी आपले छत्र धरले होते. कोश आणि त्याचे दांडे त्यांनी झाकले. ^९हे दांडे सर्वात पवित्र गाभाऱ्यासमोरून दिसतील इतके लांब होते. पण मंदिराच्या बाहेरून ते दिसत नसत. आजपर्यंत ते तेथे आहेत. ^{१०}दोन दगडी पाट्यांखेरीज या करार कोशात काहीही नव्हते. होरेब पर्वतावर मोशेने त्या दोन पाट्या या करार कोशात ठेवल्या होत्या. इझ्राएल लोक मिसरमधून बाहेर पडल्यावर परमेश्वराने त्यांच्याशी जो करार केला तो या होरेब पर्वतावरच.

^{११}एवढे झाल्यावर याजक गाभाऱ्यातून बाहेर आले. ते सर्व शुचिर्भूत झाले होते. ते सर्व नेमके कोणकोणत्या गटातले होते हे यावेळी महत्वाचे नव्हते. आतून बाहेर आल्यावर ते पुन्हा पवित्र झाले. ^{१२}मग सर्व लेवी गायक वेदीच्या पूर्वेला उभे राहिले. आसाफ, हेमान आणि यदुथूनचे सर्व गायक वर्ग हजर होते. त्यांची मुले आणि भाऊबंधूही आले होते. यासर्बानी शुभ्र तलम वस्त्रे घातली होती. झांजा, सारंग्या आणि वीणा ही वाद्ये त्यांनी हातात घेतली होती. या लेवी गायकांबरोबर १२० याजक होते आणि ते कर्ण वाजवत होते.

^{१३}गायन आणि वादन एका सुरात चालले होते. एका सुरात त्यांनी परमेश्वराचे स्तवन केले आणि त्याला धन्यवाद दिले. कर्णे, झांजा इत्यादी वाद्यांचा एक जल्लोष उडाला. त्यांच्या गाण्याचा आशय असा होता: *परमेश्वराची स्तुती कारण तो चांगला आहे. त्याची खरी प्रीति सर्वकाळ राहाते.*

तेव्हा परमेश्वराचे सर्व मंदिर मेघाने भरून गेले. ^{१४}त्या मेघामुळे याजकांना तेथे सेवेला उभे राहता येईना, इतके परमेश्वराच्या तेजाने देवाचे मंदिर भरून गेले होते.

६ मग शलमोन म्हणाला, “मी मेघासारख्या अंधकारात वास करीन असे परमेश्वर म्हणाला आहे. ^२परमेश्वरा, तुझ्या निवाससाठी मी हे घर बांधले आहे. तू येथे चिरकाल राहावेस म्हणून हे उच्च कोटीचे घर आहे.”

शलमोनाचे भाषण

^३मग शलमोनाने मागे वळून सर्व इझ्राएल समुदायांना आशीर्वाद दिला. आणि ते सर्व उभे राहिले. ^४शलमोन पुढे म्हणाला, “इझ्राएलाच्या परमेश्वर देवाचे स्तवन करा.

माझे वडील दावीद यांच्याशी तो जे बोलला ते त्याने खरे करून दाखवले आहे. परमेश्वर देवाने असे वचन दिले होते ^५माझ्या लोकांना मी मिसरमधून बाहेर आणल्यानंतर इझ्राएल वंशातील कोणतेही नगर मी माझ्या नावाचे घर तिथे बांधले जावे म्हणून निवडले नाही. तसेच, माझ्या इझ्राएल लोकांचे अधिपत्य करण्यासाठी कोणाएकाची निवडही केली नाही. ^६पण आता यरुशलैम हे स्थान मी माझ्यासाठी निवडले आहे आणि दावीदाला इझ्राएल लोकांवर नेमले आहे.’

^७“इझ्राएलचा देव परमेश्वर याच्या प्रीत्यर्थ माझे वडील दावीद यांना मंदिर बांधायचे होते. ^८पण परमेश्वर त्यांना म्हणाला, ‘दावीद, माझ्या नावाने मंदिर बांधायचा विचार तुझ्या मनात आला हे चांगले झाले. ^९पण ते तू बांधू शकत नाहीस पण तुझा मुलगा हे काम करील.’ ^{१०}आता परमेश्वराने कबूल केले तसे झाले आहे. माझे वडील दावीद यांच्या जागी मी नवीन राजा झालो आहे. मी इझ्राएलचा राजा आहे. असे होईल हे वचन परमेश्वराने दिले होते. आणि मी इझ्राएलचा देव परमेश्वर याच्या नावाने मंदिर बांधले आहे ^{११}मी करारकोश मंदिरात ठेवला आहे. इझ्राएलच्या लोकांशी परमेश्वराने केलेला करार या कोशात आहे.”

शलमोनाची प्रार्थना

^{१२}शलमोन परमेश्वराच्या वेदीसमोर उभा राहिला. तेथे जमलेल्या सर्व इझ्राएल लोकांपुढे तो उभा होता. त्याने आपले बाहू पसरले. ^{१३}बाहेरच्या आवारात प्रत्येकी ७ १/२ फूट लांबी, रुंदी आणि उंची असलेला एक पितळी चौरंग शलमोनाने बसवला होता. त्यावर चढून तो समस्त इझ्राएल लोकांसमोर गुडघे टेकून बसला आणि त्याने आकाशाकडे हात पसरले ^{१४}शलमोन म्हणाला,

“हे इझ्राएलच्या परमेश्वर देवा, स्वर्गात किंवा पृथ्वीवर तुझ्यासारखा दुसरा कोणीही देव नाही. तुझे जिवाभावाने अनुसरण करणाऱ्या आणि योग्य आचरण करणाऱ्या तुझ्या सेवकांना तुझे प्रेम आणि तुझी कृपा यांचे दिलेले वचन पाळणारा तू परमेश्वर आहेस. ^{१५}आपला सेवक दावीद याला दिलेले वचन तू पाळलेस. दावीद माझे वडील होते. तू आपल्या मुखानेच त्यांना वचन दिलेस आणि आज आपल्या हाताने ते प्रत्यक्षात आणले आहेस. ^{१६}तसेच आता, हे इझ्राएलच्या परमेश्वर देवा, दावीद या सेवकाला दिलेले हे वचनही खरे कर. तू असे म्हणाला होतास: ‘माझ्यासमक्ष इझ्राएलच्या गादीवर न चुकता तुझ्या वंशातीलच कोणीतरी येत जाईल. मात्र तुझ्या मुलांनी काटेकोर वर्तन केले पाहिजे. तुझ्याप्रमाणेच त्यांनीही माझा करार पाळला पाहिजे.’ ^{१७}तेव्हा आता, हे इझ्राएलच्या परमेश्वर देवा, हे ही शब्द खरे होऊ देत. आपला सेवक दावीद याला तू तसा शब्द दिला आहेस. ^{१८}परमेश्वर पृथ्वीवर लोकांमध्ये वस्ती करू शकत नाही ही गोष्ट, हे

देवा, आम्हाला माहीत आहे. आकाश आणि त्या पुढचे अवकाशही तुला सामावून घ्यायला असमर्थ आहेत. या मी बांधलेल्या मंदिरातही तू मावू शकत नाहीस हे आम्ही जाणतो ¹⁹पण माझी एवढी प्रार्थना ऐक. मी करुणा भाकतो तिच्याकडे लक्ष दे. परमेश्वर देवा, माझी आर्त हाक ऐक. मी तुझा एक दास आहे. ²⁰या मंदिराकडे अहोरात्र तुझी दृष्टी असो असे मी तुला कळकळीने विनवतो. तुझे नाव इथे राहील असे तू म्हणाला होतास. मी या मंदिराकडे तोंड करून प्रार्थना करीन तेव्हा ती तू ऐक. ²¹तुझ्या इम्राएल लोकांनी तसेच मी केलेल्या प्रार्थना तू ऐक. या प्रार्थनास्थलाकडे तोंड करून आम्ही प्रार्थना करू तेव्हा तिच्याकडे तू लक्ष दे. तुझ्या आकाशातील स्थानावरून तुझे इथे लक्ष असू दे. आमच्या प्रार्थना ऐक आणि आम्हाला क्षमा कर.

²²एखाद्याने दुसऱ्याची काही आगळीक केल्याचा आरोप त्याच्यावर आला आणि तो तुझे नाव घेऊन आपण निर्दोष आहोत असे सांगू लागला तर तो वेदीसमोर तसे शपथ घेऊन सांगत असताना, ²³तू स्वर्गातून ऐक. तुझ्या सेवकाचा योग्य न्यायनिवाडा कर. ज्याच्या हातून आगळीक घडली असेल त्याला शासन कर. त्याच्यामुळे इतरांना जसा त्रास झाला तसाच याला होऊ दे. ज्याचे वागणे उचित होते तो निर्दोष असल्याचे सिद्ध कर.

²⁴इम्राएल लोकांनी तुझ्याविरुद्ध पाप केल्यामुळे जर शत्रूंनी तुझ्या इम्राएल लोकांचा पराभव केला आणि अशावेळी इम्राएल लोक तुझ्याकडे येऊन तुझ्या नावाने क्षमायाचना करू लागले, या मंदिरात येऊन विनवणी करू लागले तर ²⁵तू स्वर्गातून ते ऐकून इम्राएल लोकांना क्षमा कर. तू त्यांना आणि त्यांच्या पूर्वजांना दिलेल्या भूमीवर त्यांना पुन्हा परत आण. ²⁶इम्राएल लोकांनी पाप केल्यामुळे आकाश बंद होऊन पर्जन्यवृष्टी झालीच नाही आणि त्यावेळी पश्चात्तापाने इम्राएल लोकांनी मंदिराच्या दिशेने पाहात क्षमायाचना केली, तू केलेल्या शिक्षेमुळे पापाचरण थांबवले, ²⁷तर स्वर्गातून त्यांचे ऐकून घे. त्याचे ऐक आणि त्यांना माफ कर. इम्राएल लोक तुझे दास आहेत. त्यांना जगण्याचा सन्मार्ग दाखव. तुझ्या भूमीवर पाऊस पाड. ती तूच तुझ्या लोकांना दिलेली जमीन आहे.

²⁸कदाचित् एखादेवेळी दुष्काळ, भयानक सार्थीचा रोग, किंवा पिकांवर रोग अथवा टोळ, नाकतोडे यांची धाड अशी काही आपत्ती किंवा लोकांच्या राहत्या नगरांवर शत्रूंचा हल्ला झाला, असे काही झाल्यास ²⁹तुझे इम्राएल लोक तुझी करुणा भाकतील आणि प्रार्थना करतील. जो तो आपले क्लेश किंवा दुःख ओळखून, या मंदिराच्या दिशेने बाहू उभारून प्रार्थना करू लागेल. ³⁰तेव्हा तू ते स्वर्गातून ऐक. तू स्वर्गात राहातोस. तू ऐकून त्यांना क्षमा कर. प्रत्येकाचा मनोदय तुला माहीत असल्यामुळे ज्याला जे योग्य असेल त्याला ते दे. मानवाचे मन फक्त तूच ओळखतोस. ³¹असे झाले म्हणजे तू

आमच्या पूर्वजांना दिलेल्या या भूभागावर त्यांची वसती असेपर्यंत लोक तुझा धाक बाळगतील आणि तुझे ऐकतील.

³²तुझ्या इम्राएल प्रजेपेक्षा वेगळा असा कोणी उपराही कदाचित् दूर देशाहून इथे आलेला असेल. तुझ्या नावाची महती, आणि तुझे समर्थ बाहू यांच्यामुळे तो आलेला असेल. त्याने येऊन या मंदिराकडे पाहात प्रार्थना केली तर ³³तू ती स्वर्गातून ऐक. त्याची मागणी पुरव. म्हणजे इम्राएल लोकांप्रमाणेच पृथ्वीवरील इतर लोकांनाही तुझ्या नावाचा महिमा कळेल आणि त्यांना तुझ्याविषयी आदर वाटेल. हे मी बांधलेले मंदिर तुझ्या नावाचे आहे हे पृथ्वीवरील सर्व लोकांना कळेल.

³⁴शत्रूंनी लडण्यासाठी जेव्हा तू आपल्या लोकांना दुसऱ्या ठिकाणी पाठवशील आणि तिथून ते तू निवडलेल्या या नगराच्या आणि मी बांधलेल्या मंदिराच्या दिशेने पाहात प्रार्थना करू लागतील. ³⁵तर तू स्वर्गातून त्यांची प्रार्थना ऐक आणि त्यांच्या विनंती प्रमाणे त्यांना मदत कर.

³⁶पाप कोणाच्या हातून होत नाही? तेव्हा लोक तुझ्या विरुद्ध पाप करतील तेव्हा तुझा त्यांच्यावर कोप होईल. तू शत्रूकरवी त्यांचा पाडाव करशील, बंदी म्हणून त्यांना बळनवरीने इथून दूरच्या किंवा एखाद्या जवळच्या ठिकाणी नेले जाईल. ³⁷पण तिथे त्यांचे हृदयपरिवर्तन होऊन, परभूमीत कैदी होऊन पडलेले ते म्हणतील, 'आम्ही चुकलो, आमच्या हातून पाप घडले आहे. आम्ही दुराचरण केले आहे.' ³⁸असतील तिथून ते अंतरीच्या उमाळ्याने तुला शरण येतील. या देशाच्या तू त्याच्या पूर्वजांना दिलेल्या देशाच्या दिशेने आणि तू निवडलेल्या नगराच्या दिशेने पाहात ते प्रार्थना करतील. तुझ्या नावाखातर मी बांधलेल्या या मंदिराच्या दिशेने पाहात ते प्रार्थना करतील. ³⁹असे होईल तेव्हाही तू तुझ्या स्वर्गातील निवासस्थानातून ऐक. त्यांच्या विनवणीला कान दे, त्यांना मदत कर. ज्यांनी तुझ्या विरुद्ध पाप केले आहे अशा तुझ्या लोकांना क्षमा कर. ⁴⁰आता, हे परमेश्वरा, माझी तुला विनवणी आहे की तू तुझे कान आणि डोळे उघड. आम्ही इथे बसून जी प्रार्थना करणार आहोत ती लक्षपूर्वक ऐक.

⁴¹आता, हे परमेश्वर देवा, तुझे सामर्थ्य मिरवणाऱ्या या करारकोशाजवळ, आपल्या विश्रामस्थानी ये. तुझे याजक उध्दारांने भूषित होवोत. तुझे भक्त या सुजनतेने सुखी होवोत

⁴²हे परमेश्वर देवा, तुझ्या अभिषिक्त राजाचा स्वीकार कर. तुझा एकनिष्ठ सेवक दावीद याचे स्मरण असू दे."

मंदिराचे परमेश्वराला समर्पण

7 शलमोनाची प्रार्थना संपल्याबरोबर स्वर्गातून अग्नी खाली उतरला आणि त्याने होमबली आणि यज्ञापणे भस्मसात केली. परमेश्वराच्या लखलखीत तेजाने मंदिर भरून गेले. ²त्या तेजाने दिपून याजकांनाही परमेश्वराच्या

मंदिरात जाता येईना. ³थेट स्वर्गातून अग्नी खाली येणे आणि परमेश्वराचे तेज मंदिरावर पसरणे या गोष्टी इझ्राएलच्या समस्त लोकांनी पाहिल्या. तेव्हा त्यांनी जमिनीपर्यंत लवून नमन केले, परमेश्वराला धन्यवाद दिले आणि ते म्हणाले, “परमेश्वर चांगला आहे त्याची कृपा सर्वकाळ राहाते.”

⁴मग शलमोनाने आणि सर्व इझ्राएल लोकांनी परमेश्वरापुढे यज्ञ केले. ⁵राजा शलमोनाने 22,000 बैल आणि 1,20,000 मेंढरे वाहिली. राजा आणि प्रजा यांनी देवाच्या मंदिराची प्रतिष्ठापना केली. ते फक्त उपासनेसाठी वापरायचे होते. ⁶याजक आपल्या कामाला सिध्द झाले. परमेश्वराच्या भजनाची वाढे घेऊन लेवी ही उभे राहिले. राजा दावीदाने ही वाढे परमेश्वराच्या स्तवनासाठी करून घेतली होती. “परमेश्वराचे स्तवन करा कारण त्याची कृपा चिरंतन आहे” असे याजक आणि लेवी गात होते. लेवींच्या समोर उभे राहून याजक कर्णे वाजवत होते. सर्व इझ्राएल लोक तिथे उभे होते.

⁷मंदिरासमोरचे मधले आवार शलमोनाने पवित्र केले. या जागी त्याने होमार्पणे आणि शांतिअर्पणांची वपा वाहिली. होमार्पणे, अन्नार्पणे आणि वपा यांचे प्रमाण एवढे प्रचंड होते की पितळी वेदीवर ते सर्व मावेना म्हणून मधले आवार त्याने वापरले.

⁸शलमोन आणि इझ्राएल लोक यांनी सात दिवस हा सण साजरा केला. हामाथच्या वेशीपासून ते मिसरच्या झच्या पर्यंतच्या भागातले सगळे इझ्राएल लोक इथे आल्यामुळे शलमोनबरोबरचा जमाव खूपच मोठा होता. ⁹आठव्या दिवशी त्यांनी पवित्र सभा घेतली कारण त्या आधी सात दिवस त्यांनी सण साजरा केला होता. वेदी पवित्र करून ती परमेश्वराला समर्पण केली. ती फक्त परमेश्वराच्या उपासनेसाठी वापरायची होती. सात दिवस त्यांनी सण साजरा केला. ¹⁰सातव्या महिन्याच्या तेविसाव्या दिवशी शलमोनाने लोकांना घरोघरी परतायला सांगितले. दावीद, शलमोन आणि इझ्राएल लोक यांच्यावर परमेश्वराने कृपा केल्यामुळे लोक आनंदी झाले होते. त्यांची अंतःकरणे आनंदाने भरून गेली होती.

शलमोनाला परमेश्वराचे दर्शन

¹¹परमेश्वराचे मंदिर आणि राजगृह बांधण्याचे काम शलमोनाने पार पाडले. परमेश्वराचे मंदिर आणि आपले निवासस्थान यांच्याबाबतीत योजलेल्या सर्व गोष्टी त्याने यशस्वीपणे पूर्ण केल्या. ¹²नंतर एकदा रात्री परमेश्वराने शलमोनाला दर्शन दिले. तो शलमोनाला म्हणाला, “शलमोना तुझी प्रार्थना मी ऐकली आहे. हे स्थळ यज्ञगृह म्हणून मी निवडले आहे. ¹³कधी जर मी पर्जन्यवृष्टी होऊ नये म्हणून आकाशमार्ग बंद केला, धान्य फस्त करायला टोळधाड पाठवली किंवा रोगराईचा प्रसार केला ¹⁴आणि अशावेळी लोकांनी नम्र होऊन माझा धावा

करून माझ्या दर्शनाची इच्छा बाळगली, दुराचाराचा त्याग केला तर मी स्वर्गातून त्यांच्या हाकेला ओ देईन. त्यांना त्यांच्या पापाची क्षमा करीन आणि त्यांची भूमी संकटमुक्त करीन.

¹⁵आता माझी दृष्टी या ठिकाणी वळलेली आहे. इथे होणाऱ्या प्रार्थना ऐकायला माझे कान उत्सुक आहेत.

¹⁶हे मंदिर मी माझे म्हणून निवडले आहे. माझे नाव इथे सदासर्वकाळ राहावे म्हणून मी हे स्थान पवित्र केले आहे. माझी दृष्टी आणि माझे चित नेहमी या मंदिराकडे लागलेले असेल.

¹⁷“शलमोना, तुझे वडील दावीद यांच्याप्रमाणेच तू माझ्याशी वागलास, माझ्या आज्ञांचे पालन केलेस, माझे विधी आणि नियम पाळलेस,

¹⁸तर मी तुला समर्थ राजा बनविल आणि तुझे राज्य महान होईल. तुझे वडील दावीद यांना मी तसे वहन दिले आहे. त्यांना मी म्हणालो होतो, ‘दावीद तुझ्या घराण्यातील पुरुषच इझ्राएलच्या राजपदावर आरुढ होईल.’

¹⁹पण जर माझ्या आज्ञा आणि नियम तू पाळले नाहीस. इतर दैवतांची उपासना व सेवा केलीस, ²⁰तर मात्र मी दिलेल्या या भूमीतून इझ्राएल लोकांना मी हुसकावून लावीन. माझ्या नावाप्रित्यर्थ असलेले हे पवित्र मंदिर मी सोडून जाईन. इतकेच नव्हे तर ते इतर देशांमध्ये निंदेचा विषय करीन. ²¹एकेकाळी पूज्य मानल्या गेलेल्या या मंदिरावरून जाणाऱ्या येणाऱ्या प्रत्येकाला आता आश्चर्य वाटेल. ते लोक म्हणतील, ‘हा प्रदेश आणि हे मंदिर यांची अशी अवस्था परमेश्वराने का केली बरे?’ ²²तेव्हा त्यांना इतर लोक सांगतील, ‘कारण आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याचे या इझ्राएल लोकांनी ऐकले नाही. या लोकांना या परमेश्वरानेच मिसरमधून बाहेर आणले. तरी हे इतर दैवतांच्या भजनी लागले. त्यांनी त्यांची उपासना व सेवा केली. त्यांनी मूर्तिपूजा सुरू केली. म्हणून इझ्राएल लोकांवर परमेश्वराने हे अरिष्ट आणले.’”

शलमोनाने बांधलेली नगरे

8 मंदिर आणि आपले घर बांधायला शलमोनाला वीस वर्षे लागली. ²मग हिरामने दिलेली नगरे शलमोनाने वसवली. त्या नगरांमध्ये काही इझ्राएल लोकांना वसती करण्यास मुभा दिली. ³पुढे शलमोनाने हमाथ सोबा हे नगर जिंकून घेतले. ⁴वाळवंटातील तदमोर हे नगरही त्याने वसवले. कोठारांसाठी म्हणून त्याने हमाथमधली नगरे बांधली. ⁵वरचे बेथ-होरोन आणि खालचे बेथ-होरोन यांची उभारणीही शलमोनाने केली. ती त्याने भक्कम तटबंदीची नगरे केली. त्यांना मजबूत कोट, वेशी आणि अडसर करवले. ⁶बालाथ आणि अन्य कोठारे असलेली गावे यांची शलमोनाने पुनर्रचना केली. रथ ठेवण्यासाठी तसेच घोडेस्वारांच्या वस्तीसाठीही त्याने गावे वसवली. यरुशलैम, लबानोनसकट आपल्या

आधिपत्याखालील सर्व प्रदेशात शलमोनाने आपल्या गरजेनुसार बांधकामे केली.

⁷⁻⁸इझ्राएल लोक राहात असलेल्या प्रदेशात अनेक परकी लोकही होते. ते म्हणजे हिती, अमोरी, परिजी, हिक्वी आणि यबूसी. त्यांना शलमोनाने वेढबिगार केले. हे लोक मूळचे इझ्राएल नव्हते. या प्रदेशात राहून गेलेल्या लोकांचे ते वंशज होते आणि इझ्राएल लोकांनी त्यांना अजून नष्ट केले नव्हते. ते अजूनही आहेत. ⁹इझ्राएल लोकांपैकी कोणालाही शलमोनाने वेढबिगारिसाठी सक्ती केली नाही. ते त्याचे योद्धे होते. ते सैन्याधिकारी, रथाधिपती, स्वारांचे अधिकारी असे होते. ¹⁰काही इझ्राएलीजण तर शलमोनाच्या अधिकाऱ्यांवर अमल गाजवणारे होते. असे प्रमुख अधिकारी 250 होते. ¹¹शलमोनाने फारीच्या मुलीला, तिच्यासाठी बांधलेल्या महालगत दावीद नगराहून आणले. शलमोन म्हणाला, “ज्या ज्या ठिकाणी परमेश्वराचा करारकोश ठेवण्यात आला, ती सर्व स्थाने पवित्र आहेत. तेव्हा माझ्या बायकोने दावीद नगरात राहू नये.”

¹²मग शलमोनाने वेदीवर परमेश्वराला होमार्पणे वाहिली. मंदिराच्या प्रवेशमंडपासमोरच शलमोनाने ती वेदी बांधली होती. ¹³मोशेच्या आज्ञेप्रमाणे शलमोन रोज होमार्पणे करी. शब्बाथच्या दिवशी, नवचंद्र दर्शनीला, वर्षभरातल्या तीन सणांना होमार्पणे करायची असत. बेखमीर भाकरीचा सण, सप्ताहांचा सण, आणि मंडपांचा सण हे तीन वार्षिक सण होत. ¹⁴आपल्या वडलांच्या सूचना शलमोनाने तंतोतंत पाळल्या. परमेश्वराच्या सेवेसाठी त्याने याजकवर्गाच्या नेमणुका केल्या. लेवींना त्यांची कामे पार पाडायला नेमले. स्तुतिगीते म्हणणे आणि मंदिराच्या चाकरीतील रोजची सेवाकार्ये बजावण्यात याजकांना मदत करणे ही लेवींची कामे होती. याखेरीज शलमोनाने प्रत्येक प्रवेशद्वाराशी द्वारपालांच्या गटांच्या नेमणुका केल्या. परमेश्वराला मानणाऱ्या दावीदाने अशाच सूचना दिल्या होत्या. ¹⁵याजक आणि लेवी यांना शलमोनाने ज्या सूचना दिल्या त्यात इझ्राएल लोकांनी बदल केला नाही की आज्ञाभंग केला नाही. मौल्यवान वस्तू जतन करण्याविषयीच्या आज्ञांचाही त्यांनी बदल केला नाही.

¹⁶शलमोनाची सगळी कामे सिध्दीला गेली. मंदिराच्या कामाला सुखवत केल्यापासून ते संपेपर्यंत त्यांचे व्यवस्थित नियोजन केले होते. अशा रीतीने मंदिराचे काम तडीला गेले.

¹⁷यानंतर शलमोन लाल समुद्रानजीकच्या अदोम देशातील एस्थोन-गेबेर आणि एलोथ या नगरांना गेला. ¹⁸हिरामने त्याच्याकडे आपली गलबते पाठवली. समुद्रपर्यटनात तरबेज अशा हिरामच्या सेवकांनीच ती नेली. शलमोनाच्या चाकरीतील लोकांबरोबर हे सेवक ओफिर येथे गेले आणि तेथून 17 टन सोने आणून त्यांनी ते शलमोनाला दिले.

शबाच्या राणीची शलमोनाशी भेट

⁹शलमोनाची कीर्ती शबाच्या राणीच्या कानावर गेली. तेव्हा त्याची परीक्षा पाहायला म्हणून ती यरुशलेमला आली. तिच्याबरोबर मोठा लवाजमा होता. मसाल्याचे पदार्थ, सोनेनाणे, मौल्यवान रत्ने या गोष्टी उंटोवर लादून तिने आणल्या होत्या. शलमोनाची भेट घेऊन ती त्याच्याशी बोलली. तिला शलमोनाला बरेच प्रश्न विचारायचे होते. ²शलमोनाने तिच्या सर्व प्रश्नांची उत्तरे दिली. त्याला त्यातले काहीच अवघड वाटले नाही. ³शबाच्या राणीने त्याच्या सूत्रपणाचा प्रत्यय घेतला, त्याचा महाल पाहिला. ⁴त्याच्या मेजावरील अन्नपदार्थ तिने पाहिले, त्याच्या प्रमुख कारभाऱ्यांची बैठक पाहिली. त्यांची कार्यपद्धती आणि त्यांचे पोशाख पाहिले. शलमोनाचे मद्यपरिचारक आणि त्यांचे पोशाख, परमेश्वराच्या मंदिरातील शलमोनाने केलेली होमार्पणे हे सर्व तिने पाहिले आणि या दर्शनाने ती थक्क झाली. ⁵मग ती राजा शलमोनाला म्हणाली, “तुझ्या कामगिरीची आणि शहाणपणाची जी वर्णने मी माझ्या देशात ऐकली ती खरीच आहेत. ⁶इथे येऊन स्वतः अनुभव घेईपर्यंत मला त्या गोष्टी खऱ्या वाटत नव्हत्या. खरे तर तुझ्या सूत्रपणाची थोरवी निम्म्यानेही माझ्यापर्यंत पोचली नव्हती. तुझ्याबद्दल जे ऐकले त्यापेक्षाही तू महान आहेस. ⁷तुझ्या बायका, तुझी माणसे आणि अधिकारी फार भाग्यवान आहेत. तुझ्या सेवेत असतानाच त्यांना तुझ्या शहाणपणाचा लाभ होतो. ⁸तुझा देव परमेश्वर ह्याची स्तुति असो. तो तुझ्यावर प्रसन्न आहे आणि आपल्या वतीने त्याने तुला राजा म्हणून सिंहासनावार बसवले आहे. परमेश्वराचे इझ्राएलवर प्रेम आहे आणि इझ्राएल वर त्याचा कायमचा वरदस्त आहे. जे उचित आणि न्याय्य ते करण्यासाठी त्याने तुला राजा केले आहे.”

⁹शबाच्या राणीने मग राजा शलमोन याला 4 1/2 टन सोने, अनेक मसाल्याचे पदार्थ आणि किंमती रत्ने यांचा नजरणा दिला. तिने दिले तसे मसाल्याचे जिन्नस शलमोनाला कधीच कुणाकडून मिळाले नाहीत.

¹⁰हिराम आणि शलमोन यांच्या सेवकांनी ओफिरहून सोने आणले. रक्तचंदनाचे लाकूड आणि मौल्यवान रत्नेही त्यांनी आणली. ¹¹परमेश्वराच्या मंदिराच्या आणि राजमहालाच्या पायऱ्या तसेच गायकांच्या वीणा व सतारी यासाठी शलमोनाने हे रक्तचंदन वापरले. रक्तचंदनाचा वापर करून बनवलेल्या इतक्या सुंदर वस्तू यापूर्वी यहुदात कधी कोणी पाहिल्या नव्हत्या. ¹²शबाच्या राणीला जे हवे ते राजा शलमोनाने देऊ केले. त्याने जे देऊ केले ते तिने आणलेल्या नजराण्यापेक्षा जास्तच होते. मग शबाची राणी आपल्या लव्वाज्म्यासाहित आपल्या देशात परतली.

शलमोनाची अवाढव्य संपत्ती

¹³शलमोनाला वर्षभरात जेवढे सोने मिळे त्याचे वजन 25 टन एवढे असे. ¹⁴याखेरीज, फिरस्ते व्यापारी आणि

विक्रेते खूप सोने आणत. अरबस्तानचे राजे आणि वेगवेगळ्या प्रदेशांचे सुभेदार सोने-चांदी आणत, ते वेगळेच ¹⁵सोन्याचे पत्रे ठोकून 200 मोठ्या ढाली राजा शलमोनाने केल्या. अशाप्रत्येक ढालीला 7 1/2 पौंड वजनाचा सोन्याचा पत्रा लागला. ¹⁶याखेरीज अशा घडीव सोन्याच्या तीनशे ढाली त्याने केल्या. त्यांना प्रत्येकी 3 3/4 पौंड सोने लागले. या सोन्याच्या ढाली त्याने लबानोनच्या अरण्यमहालात ठेवल्या.

¹⁷राजा शलमोनाने हस्तिदंताचे मोठे सिंहासन केले. ते शुद्ध सोन्याने मढवले. ¹⁸या सिंहासनाला सहा पायऱ्या होत्या आणि सोन्याचे पादासन होते. दोन्ही बाजूला हात टेकवता येतील अशी सिंहासनाला सोय होती. आणि त्याला लागून एक एक सिंहाचा पुतळा होता. ¹⁹सहा पायऱ्यांपैकी प्रत्येक पायरीच्या दोन्ही बाजूला एकेक असे एकंदर 12 सिंह होते. दुसऱ्या कोणत्याही राज्यात असे सिंहासन नव्हते. ²⁰राजाची सर्व पेयपात्रे सोन्याची होती. लबानोनच्या अरण्यमहालातील सर्व घरगुती वापरायच्या वस्तू शुद्ध सोन्याने घडवलेल्या होत्या. शलमोनाच्या काळात चांदी फारशी मौल्यवान मानली जात नसे. ²¹तार्शीश येथे जाणारी गलबते त्याच्याकडे होती. हिरामची माणसे त्याच्या गलबतांतून मालाची ने-आण करीत. सोन-रुपे, हस्तिदंत, वानर आणि मोर यांनी भरलेली ही गलबते दर तीन वर्षांनी तार्शीशहून शलमोनाकडे येत.

²²वैभव आणि ज्ञान या बाबतीत पृथ्वीच्या पाठीवरील कोणत्याही राजापेक्षा शलमोन महान झाला. ²³त्याच्या सल्लामसलतीचा लाभ घ्यायला सर्व ठिकाणचे राजे शलमोनाकडे येऊ लागले. परमेश्वरानेच शलमोनाला जो सज्जपणा दिला होता तो पाहायला ते येत असत. ²⁴हे राजे दरवर्षी येताना शलमोनासाठी नजराणे घेऊन येत. त्यात सोन्यारुप्याच्या वस्तू, कपडे, चिलखते, मसाले, घोडे आणि खेचरे ह्यांचा समावेश असे.

²⁵घोडे आणि रथ यांच्यासाठी शलमोनाकडे 4,000 ठाणी होती. त्याच्यापदरी 12,000 रथचालक होते. त्यांची सोय त्याने मुद्दाम वसवलेल्या नगरात आणि स्वतःला लागतील तेवढ्यांची यरुशलेममध्ये केली होती. ²⁶फरात नदीपासून पलिष्ट्यांचा देश आणि मिसरची सीमा येथपर्यंतच्या सर्व राजांवर शलमोनाचा अधिकार होता. ²⁷राजा शलमोनाकडे चांदी ही दगडधोंडे असावे इतकी आणि गंधसरूची झाडे, डोंगराळ देशातल्या उंबराच्या झाडांइतकी विपुल होती. ²⁸मिसर आणि इतर देशांमधून लोक शलमोनासाठी घोडे आणत.

शलमोनाचा मृत्यू

²⁹शलमोनाने सुरुवातीपासून शेवटपर्यंत ज्यागोष्टी केल्या त्या नाथान या संदेश्याच्या इतिहासात तसेच, अहीया शिलोनी याच्या संदेशलेखात आणि इहो या

भविष्यवत्याच्या 'इहोची दर्शने' यात नोंदवलेल्या आहेत. नबाटाचा मुलगा यराबाम याविषयीही इहोने लिहिलेले आहे. ³⁰शलमोनाने यरुशलेममधून इझ्राएलवर चाळीस वर्षे राज्य केले. ³¹मग तो आपल्या पूर्वजांना मिळाला. लोकांनी त्याचे दावीदनगरात दफन केले. शलमोनाचा मुलगा रहबाम हा पुढे शलमोनाच्या जागी राज्य करू लागला.

रहबामचे अविचारी वर्तन

10 रहबाम शखेम येथे गेला कारण त्याला राजा करण्यासाठी सर्व इझ्राएल लोक तेथे गेले होते. ²यावेळी यराबाम मिसरमध्ये होता कारण त्याने राजा शलमोनापुढून पळ काढला होता. यराबाम हा नबाटाचा मुलगा. रहबाम राजा होणार हे त्याने ऐकले म्हणून तो मिसरहून आला. ³तेव्हा इझ्राएल लोकांनी यराबामलाही आपल्याबरोबर येण्यास सांगितले. अशा तऱ्हेने यराबाम आणि सर्व इझ्राएल लोक रहबामकडे आले. त्याला ते म्हणाले, "रहबाम, ⁴तुमच्या वडलांनी आमचे आयुष्य फार जिकिरीचे केले होते. त्यांनी जणू आमच्या मानेवर जू ठेवले होते. ते आता हलके करा म्हणजे आम्ही तुमच्या आज्ञेत राहू."

⁵यावर रहबाम त्यांना म्हणाला, "तुम्ही तीन दिवसांनी परत या." तेव्हा लोक निघून गेले.

⁶राजा रहबामने मग आपल्या वडलांच्या पदरी असणाऱ्या वडीलधाऱ्या मंडळींशी चर्चा केली. रहबाम त्यांना म्हणाला, "मी या लोकांशी काय बोलावे? मला या बाबतीत तुमचा सल्ला हवा आहे."

⁷तेव्हा ती वयोवृद्ध मंडळी रहबामला म्हणाली, "तू या लोकांशी प्रेमाने वागलस, त्यांना संतुष्ट केलेस आणि त्यांच्याशी गोड बोललास तर ते चिरकाल तुझी सेवा करतील."

⁸पण रहबामने त्यांचा हा सल्ला मानला नाही. तो मग आपल्या पदरी असलेल्या आणि आपल्या बरोबर लहानाचे मोठे झालेल्या तरुण मंडळींशी बोलला. ⁹रहबाम त्यांना म्हणाला, "तुम्ही मला काय सल्ला द्याल? आपण लोकांना काय सांगावे? त्यांना आपले ओझे हलके करून हवे आहे. माझ्या वडलांनी त्यांच्या मानेवर ठेवलेले जू आता त्यांना मी हलके करायला हवे आहे."

¹⁰तेव्हा त्याच्या पिढीची ती तरुण मुले रहबामला म्हणाली, "तुमच्याकडे आलेल्या लोकांना तुम्ही असे सांगावे. लोक तुम्हाला म्हणाले की, 'मानेवर जू ठेवल्याप्रमाणे तुमच्या वडलांनी आम्हाला कठोर जिणे जगायला लावले. तुम्ही आता ते हलके करावे असे आम्हाला वाटते.' पण रहबाम, तुम्ही त्यांना असे सांगावे, 'माझी करंगळी माझ्या वडीलांच्या कमरेपेक्षा जाड असेल.' ¹¹माझ्या वडीलांनी तुमच्यावर फार ओझे लादले ना! मी तर ते अधिकच भारी करणार

आहे. माझ्या वडलांनी तुम्हाला चाबकांचे फटकारे मारले. मी त्या चाबकांना धातूची अणकुचीदार टोके लावून शासन करीन.”

¹²“यराबाम आणि सर्व लोक तीन दिवसांनी रहबामकडे आले.” राजा रहबामने त्यांना तसेच सांगितले होते. ¹³रहबाम त्यांच्याशी यावेळी अविचारीपणाने बोलला. मोठ्यांचा सल्ला त्याने मानला नाही. ¹⁴तरुणांनी दिलेल्या सल्ल्याप्रमाणे तो बोलला. तो लोकांना म्हणाला, “माझ्या वडीलांनी तुमच्यावर फार ओझे लादले ते मी अधिकच भारी करीन. त्यांनी तुम्हाला चाबकाने शासन केले असेल पण मी टोकदार धातूची टोके जोडलेल्या चाबकांनी शासन करीन.” ¹⁵राजा रहबामने लोकांचे ऐकून घेतले नाही. तो असे बोलला कारण हा बदल परमेश्वरानेच घडवून आणला होता. अहीया मार्फत परमेश्वर यराबामशी जे बोलला होता ते प्रत्यक्षात यावे म्हणूनच त्याने अशी वेळ येऊ दिली. अहीया हा शिलोनी लोकांपैकी होता आणि यराबाम नबाटाचा मुलगा होता.

¹⁶राजा रहबामने आपल्या म्हणण्याकडे दुर्लक्ष केले हे इस्राएल लोकांच्या लक्षात आले. ते राजाला म्हणाले, “आम्ही काय दावीदाच्या घराण्यातले आहोत का? मुळीच नाही! इशायच्या जमिनीत आमचा वाटा आहे का? नाही! तेव्हा इस्राएल लोकांनी, आपण आपले आपापल्या घरी जाऊ या. दावीदाच्या मुलाला आपल्या घराब्यांवरच राज्य करू द्या.” सर्व इस्राएल लोक मग घरोघर गेले. ¹⁷पण यहुदाच्या नगरांमध्ये राहणारे काही इस्राएल लोक होते. रहबाम त्यांच्यावर राज्य करत राहिला.

¹⁸हदोराम हा वेथबिगारांवरचा मुकादम होता. रहबामने त्याला इस्राएल लोकांकडे पाठवले. पण इस्राएल लोकांनी त्याच्यावर दगडफेक करून त्याला मरेपर्यंत मारले. इकडे रहबामने रथाचा आश्रय घेतला आणि त्वरेने पळ काढला. तो यरुशलैमला पळून गेला. ¹⁹तेव्हापासून आजतागायत इस्राएलचे दावीदाच्या घराण्याशी वैर आहे.

11 यरुशलैमला आल्यावर रहबामने 1,80,000 उत्तम योद्धे जमवले. यहुदा आणि बन्यामिन या घराण्यांमधून त्याने ही निवड केली. इस्राएलशी युद्ध करून स्वतःकडे राज्य खेचून आणण्यासाठी त्याने ही जमवाजमव केली. ²पण परमेश्वराचा माणूस शमाया याच्याकडे परमेश्वराचा संदेश आला. परमेश्वर त्याला म्हणाला, ³“शमाया, यहुदाचा राजा, शलमोनपुत्र रहबाम याच्याशी तू बोल. तसेच यहुदा आणि बन्यामिन इथल्या इस्राएल लोकांशीही बोल. त्यांना म्हणावे. ⁴परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे ‘आपल्या बांधवांशीच लढू नका. प्रत्येकाने घरी जावे. मीच हे सर्व व्हायला कारणीभूत आहे.’” तेव्हा राजा रहबाम आणि त्याचे सैन्य यांनी परमेश्वराचा संदेश मानला आणि ते परतले. यराबामवर त्यांनी हल्ला केला नाही.

रहबाम यहुदाचे सामर्थ्य वाढवतो

⁵रहबाम यरुशलैममध्ये राहिला. हल्ल्यांचा प्रतिकार करायला सज्ज अशी भक्कम नगरे त्याने यहुदात उभारली. ⁶बेथलेहेम, एटाम, तकोवा, ⁷बेथ-सूर, शोखो, अदुल्लाम, ⁸गथ, मारेशा, सीफ, ⁹अदोरइम, लाखीश, अजेका, ¹⁰सोरा, अयालोन व हेब्रोन या नगरांची डागडुजी केली. यहुदा आणि बन्यामिन मधली ही गावे चांगली भक्कम करण्यात आली. ¹¹नगरे मजबूत झाल्यावर रहबामने त्यांच्यावर नायक नेमले. अन्नसामग्री, तेल, द्राक्षारस यांचा साठा त्याने तेथे केला. ¹²प्रत्येक नगरात ढाली आणि भाले यांचा पुरवठा करून गावे अधिकच मजबूत केली. यहुदा आणि बन्यामिन मधील ही नगरे आणि तेथील लोक यांना रहबामने आपल्या नियंत्रणाखाली ठेवले.

¹³समस्त इस्राएलमधील याजक आणि लेवी रहबामशी सहमत होते. ते त्याला येऊन मिळाले. ¹⁴लेवींनी आपली शेती आणि शिवारे सोडली आणि ते यहुदा व यरुशलैम येथे आले. परमेश्वराप्रीत्यर्थ याजकाचे काम करायला यराबाम आणि त्याचे मुलगे यांनी लेवींना प्रतिबंध केला म्हणून ते आले. ¹⁵यराबामने बोकड आणि वासरे यांच्या मूर्ती उच्चस्थानी स्थापन केल्या आणि त्यांच्या पूजेसाठी आपले याजक निवडले.

¹⁶इस्राएलच्या सर्व वंशातील जे लोक इस्राएलचा देव परमेश्वर याच्याशी एकनिष्ठ होते ते ही, लेवींनी इस्राएल सोडल्यावर, परमेश्वराला यज्ञार्पणे करण्यासाठी यरुशलैमला आले. ¹⁷त्यामुळे यहुदाचे राज्य बळकट झाले. त्यांनी शलमोनाचा पुत्र रहबाम याला तीन वर्षे पाठिंबा दिला. या काळात त्यांनी दावीद आणि शलमोन यांच्यासारखेच आचरण ठेवले.

रहबामचे घराणे

¹⁸रहबामने महलथशी विवाह केला. तिचे वडील यरीमोथ आणि तिची आई अबीहईल. यरीमोथ हा दावीदाचा मुलगा. अबीहईल अलीयाबची मुलगी आणि अलीयाब हा इशायचा मुलगा. ¹⁹महलथपासून रहबामला यरुश, शमच्या आणि जाहम हे मुलगे झाले. ²⁰मग रहबामने माकाशी विवाह केला. माका ही अबशालोमची नात. माकाला रहबामपासून अबीया, अत्थय, जीजा आणि शलोमीथ ही मुले झाली. ²¹रहबामचे आपल्या इतर पत्नी आणि उपपत्नी यांच्यापेक्षा माकावर अधिक प्रेम होते. माका अबशालोमची नात. रहबामला अठरा पत्नी आणि साठ उपपत्नी होत्या. त्याला अठ्ठावीस मुलगे आणि साठ मुली होत्या. ²²अबीयाला रहबामने सर्व भावडामध्ये अग्रक्रम दिला. कारण त्याला राजा करावे असा त्याचा मानस होता. ²³रहबामने मोठ्या चतुराईने आपल्या सर्व मुलांना यहुदा आणि बन्यामिनमधील नगरांमध्ये विखरून ठेवले. त्यांना उत्तम रसद पुरवली. त्यांची लग्ने लावून दिली.

मिसरचा राजा शिशक याची यरुशलेमवर स्वारी

12 रहबामचे सामर्थ्य वाढले. त्याने आपले राज्य बळकट केले. पण त्याचबरोबर त्याने आणि इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराच्या नियमशास्त्राचे पालन करण्याचे थांबवले. ²रहबामच्या कारकिर्दीच्या पाचव्या वर्षी शिशकने यरुशलेमवर हल्ला चढवला. शिशक हा मिसरचा राजा होता. रहबाम आणि यहुदाचे लोक यांनी परमेश्वराचा मार्ग सोडल्यामुळे असे झाले. ³शिशककडे 12,000 रथ, 60,000 घोडेस्वार आणि अगणित पायदळ होते. त्याच्या सैन्यात लुबी, सुक्की व कुशी हे लोक होते. ⁴यहुदातील भक्क म नगरांचा पाडाव केल्यावर शिशकने आपले सैन्य यरुशलेमला आणले.

⁵तेव्हा शमाया हा संदेष्टा रहबाम आणि वडीलधारी मंडळी यांच्याकडे आला. शिशकच्या धास्तीने ही सर्व वडीलधारी मंडळी यरुशलेमला जमली होती. शमाया रहबामला आणि या सर्वांना म्हणाला, “परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे ‘रहबाम, तू आणि यहुदाचे लोक यांनी माझा त्याग केला आहे. तुमचे आचरण माझ्या नियमांच्या विरुद्ध आहे. तेव्हा मीही तुम्हाला सोडून शिशकच्या हाती दिले आहे.’”

⁶तेव्हा यहुदाची ती वडीलधारी मंडळी आणि रहबाम यांना पश्चात्ताप झाला आणि ते विनम्र झाले. “परमेश्वर म्हणतो ते खरे आहे.” असे त्यांनी उद्गार काढले.

⁷ते नम्र झाले आहेत हे परमेश्वराने पाहिले. तेव्हा पुन्हा शमायाला परमेश्वराचा संदेश आला. परमेश्वर त्याला म्हणाला, “राजा आणि ही मंडळी माझ्यापुढे नम्र झाल्यामुळे मी त्यांचा नाश करणार नाही. त्यांना तारीन. शिशक मार्फत त्यांना मी माझ्या कोपाचे लक्ष्य करणार नाही. ⁸पण यरुशलेमचे लोक शिशकचे चाकर होतील. माझी सेवा आणि इतर देशांतील राजाची सेवा यामधला भेद त्यांना कळावा म्हणून ते त्याचे अंकित होतील.”

⁹शिशकने यरुशलेमवर स्वारी केली आणि परमेश्वराच्या मंदिरातील खजिना लुटून नेला. शिशक हा मिसरचा राजा होता. राजमहालतील खजिनाही त्याने लुटला. शलमोनाने केलेल्या सोन्याच्या ढाली त्याने हस्तगत केल्या. ¹⁰त्या सोन्याच्या ढालीऐवजी रहबामने पितळेच्या ढाली केल्या. त्या त्याने महालाचे संरक्षण करणाऱ्या द्वारपालांना दिल्या. ¹¹राजा परमेश्वराच्या मंदिरात जात असे तेव्हा ते ढाली घेऊन पुढे होत. नंतर त्या पहारेदारांच्या खोलीत ठेवून देत.

¹²रहबाम असा नम्र झाल्यामुळे परमेश्वराचा त्याच्यावरील कोप शमला. त्याचा परमेश्वराने पूर्ण नायनाट केला नाही. शिवाय यहुदात थोडा चांगुलपणाही शिल्लक होता.

¹³रहबामने यरुशलेममध्ये आपले सामर्थ्य वाढवले. तो राज्यावर आला तेव्हा एकूण चाळीस वर्षांचा होता. त्याने

यरुशलेममध्ये सतरा वर्षे राज्य केले. इझ्राएलच्या सर्व वंशांमधून परमेश्वराने यरुशलेमची निवड केली होती. आपले नाव राहावे म्हणून त्याने यरुशलेम निवडले होते. रहबामच्या आईचे नाव नामा; नामा अमोनीन नगरातली होती. ¹⁴रहबामने वाईट गोष्टी केल्या कारण परमेश्वराच्या आज्ञांचे पालन करण्याविषयी त्याने मनात निश्चय केला नव्हता.

¹⁵शमाया हा संदेष्टा आणि इदो हा द्रष्टा यांच्या इतिहासात रहबामने आपल्या कारकीर्दीत केलेल्या सर्व गोष्टींची सादंत हकीकत आहे. शमाया आणि इदो वंशाळीचा इतिहास लिहीत. रहबाम आणि यराबाम या दोघांमध्ये नित्य लढाया होत. ¹⁶रहबामने मृत्यूनंतर आपल्या पूर्वजांबरोबर विश्रांती घेतली. दावीदनगरात त्याचे दफन झाले. त्याचा मुलगा अबीया गादीवर आला.

यहुदाचा राजा अबीया

13 इझ्राएलचा राजा यराबामच्या कारकीर्दीच्या अठराव्या वर्षी अबीया यहुदाचा राजा झाला. ²त्याने यरुशलेममध्ये तीन वर्षे राज्य केले. मीखाया ही अबीयाची आई. गिबा नगरातील उरीएलची ती मुलगी. अबीया आणि यराबाम यांच्यामध्ये लढाई जुंपली. ³अबीयाच्या सैन्यात 400,000 शूर योद्धे होते. अबीयाने लढाईत त्यांचे नेतृत्व केले. यराबामकडे 800,000 सैनिक होते. यराबाम अबीयाशी युद्ध करायला सज्ज झाला.

⁴एफ्राइमच्या डोंगराळ प्रदेशातील समाराइम पर्वतावर उभे राहून अबीया म्हणाला, “यराबाम आणि समस्त इझ्राएल लोकांनी, ऐका, ⁵दावीद आणि त्याची मुले यांनी इझ्राएलवर सर्वकाळ राज्य करावे असा इझ्राएलच्या परमेश्वर देवानेच त्यांना अधिकार दिला आहे हे ध्यानात घ्या. देवाने दावीदाशी तसा मिठाचा करारच केला आहे. * ⁶पण यराबामने त्याचा स्वामी जो राजा त्याच्याकडे पाठ फिरवली. यराबाम नबाटाचा मुलगा. नबाट हा दावीदाचा पुत्र शलमोनानेच सेवकांपैकी एक. शलमोन दावीदाचा मुलगा. ⁷मग कुचकामी आणि वाईट माणसांशी यराबामशी दोस्ती झाली. यराबाम आणि ही वाईट माणसे शलमोनाचा मुलगा रहबाम याच्या विरुद्ध होती. रहबाम तरुण आणि अनुभवी होता. त्याला यराबाम आणि त्याचे अधम मित्र यांच्यावर वचक बसवता आला नाही. ⁸आता तुम्ही लोकांनी परमेश्वराचे राज्य म्हणजे दावीदाच्या मुलांची सत्ता असलेल्या राज्याचा पराभव करण्याचा निश्चय केला आहे. तुम्ही संख्येने वरचढ आहात आणि यराबामने तुमच्यासाठी देव म्हणून बनवलेली सोन्याची वासरे तुमच्याकडे आहेत. ⁹परमेश्वराचे याजक आणि लेवी यांना तुम्ही हाकलून

परमेश्वराने ... केला आहे एकत्र मीठ खाणे याचा अर्थ मैत्रीचा करार आजन्म पाळणे. परमेश्वराने दावीदाशी केलेला करार हा असा अतूट आहे असे इथे अबीयाला सांगायचे आहे.

लावले आहे. हे याजक अहरोनचे वंशज आहेत त्यांच्या जागी तुम्ही आपले याजक नेमले आहेत. अशा गोष्टी इतर देशातले लोक करतात. कोणीही उठून एक गोन्हा किंवा सात एडके आपणून स्वतःवर संस्कार केला की तो जे खरे परमेश्वरच नव्हेत त्यांचा याजक बनतो.

¹⁰पण आमच्यासाठी परमेश्वर हाच आमचा देव आहे. आम्ही त्याच्याकडे पाठ फिरवलेली नाही. त्याचा त्याग केलेला नाही. परमेश्वराची सेवा करणारे याजक अहरोनचे वंशज आहेत. लेवी त्यांना परमेश्वराच्या सेवेत मदत करतात. ¹¹परमेश्वराला ते होमापणे वाहतात, तसेच दररोज सकाळ संध्याकाळ सुवासिक धूप जाळतात. मंदिरातील मुद्राम करवून घेतलेल्या मेजावर सर्पित भाकर मांडतात. रोज संध्याकाळी ते सोन्याच्या दीपवृक्षावरील दिवे लावतात. आम्ही आपल्या परमेश्वर देवाची काळजीपूर्वक सेवा करतो. पण तुम्ही परमेश्वराला सोडले आहे. ¹²खुद्द परमेश्वर आमच्या बाजूचा आहे. तोच आमचा शास्ता असून त्याचे याजक आमच्या बाजूला आहेत. तुम्ही जागे व्हावे व परमेश्वराकडे यावे म्हणून देवाचे याजक कर्णे वाजवत आहेत. इझ्राएल लोकांनी, आपल्या पूर्वजांचा परमेश्वर ह्याच्या विरुद्ध लढू नका, कारण त्यात तुम्हाला यश येणार नाही.”

¹³पण यराबामने सैन्याच्या एका तुकडीला अबीयाच्या सैन्यामागे दबा धरून राहायला सांगितले. त्यांनी अबीयाच्या सैन्याला पाठीमागून वेढा घातला. ¹⁴यहूदातील या सैन्याने जेव्हा आपल्या भोवताली पाहिले तेव्हा यराबामच्या सैन्याने आपल्याला मागून पुढून वेढल्याचे त्यांच्या लक्षात आले. तेव्हा यहूदा लोकांनी परमेश्वराचा धावा सुरू केला आणि याजकांनी कर्णे वाजवले. ¹⁵मग अबीयाच्या सैन्यातील लोकांनी आरोव्या ठोकल्या. त्याबरोबर देवाने यराबामच्या सैन्याचा पराभव केला. अबीयाच्या यहूदा सैन्याने यराबामच्या इझ्राएली सैन्याचा पाडाव केला. ¹⁶इझ्राएल लोकांनी यहूदासमोरून पळ काढला. देवाने यहूदांच्या हातून इझ्राएल लोकांचा पराभव केला. ¹⁷अबीयाने केलेल्या या दारुण पराभवात इझ्राएलचे 5,00,000 योद्धे मारले गेले. ¹⁸अशाप्रकारे त्यावेळी इझ्राएल लोक हरले आणि यहूदा जिंकले. आपल्या पूर्वजांच्या परमेश्वर देवावर विसंबून राहिल्यामुळेच यहूदा सैन्याने विजय मिळवला.

¹⁹अबीयाच्या सैन्याने यराबामच्या सैन्याचा पाठलाग केला. बेथेल, यशाना आणि एफ्रेन ही नगरे आणि त्यांच्या आसपासची खेडी एवढा प्रदेश यराबामकडून अबीयाच्या सैन्याने बळकावला.

²⁰अबीयाच्या हयातीत पुन्हा यराबाम डोके वर काढू शकला नाही. परमेश्वराने यराबामवर प्रहार केला आणि तो मेलाला. ²¹अबीयाचे सामर्थ्य मात्र वाढले. त्याने चौदा बायका केल्या. त्याला बावीस मुलगे आणि सोळा मुली झाल्या. ²²इदो या भविष्यवाद्याच्या नोंदवह्यांमध्ये अबीयाने केलेल्या इतर सर्व गोष्टी लिहून ठेवलेल्या आहेत.

14 अबीयाला पुढे आपल्या पूर्वजांसोबत चिरविश्रांती मिळाली. दावीदनगरात लोकांनी त्याचे दफन केले. त्याचा मुलगा आसा हा त्याच्यानंतर राज्य करू लागला. आसाच्या कारकिर्दीत लोकांना दहा वर्षे शांतता लाभली.

यहूदाचा राजा आसा

²आसाने परमेश्वर देवाच्या दृष्टीने न्याय्य आणि उचित असा कारभार केला. ³त्याने मूर्तिपूजेसाठी वापरात येणाऱ्या चमत्कारिक वेद्या काढून टाकल्या. उच्च स्थाने पाडली आणि पवित्र मानले जाणारे स्तंभ फोडून टाकले. आसाने अशेरा देवीचे खांबही उद्ध्वस्त केले. ⁴त्याने यहूदी लोकांना परमेश्वर देवाला अनुसरायची आज्ञा केली. त्याच्या पूर्वजांचा देव तोच. त्या परमेश्वराने घालून दिलेल्या आज्ञा आणि नियम पाळायला फर्मावले. ⁵यहूदाच्या सगळ्या नगरांमधली उच्च स्थाने आणि धूप जाळायच्या वेद्या आसाने काढून टाकल्या. आसाच्या कारकिर्दीत त्यामुळे राज्यात शांतता नांदत होती. ⁶या काळात आसाने यहूदात भक्क म तटबंदीची नगरे बांधली. परमेश्वराने शांतता दिल्यामुळे या काळात आसा युध्दमुक्त राहिला.

⁷आसा यहूदातील लोकांना म्हणाला, “ही नगरे बांधून त्याभोवती तटबंदी करू. त्यांना कोट, बुरुज, वेशी आणि अडसर करू. या प्रदेशात आपण राहात आहोत, तेव्हाच हे करू. परमेश्वर देवाला अनुसरल्यामुळे हा देश आपल्याला मिळाला आहे. त्याने आपल्याला स्वास्थ्यही दिले आहे.” तेव्हा त्यांनी ते बांधले व यश मिळविले.

⁸आसाच्या सैन्यात यहूदाच्या वंशातील 3,00,000 जण आणि बन्यामिन वंशातील 2,80,000 लोक होते. यहूदा लोकांकडे मोठ्या ढाली आणि भाले होते. बन्यामिनाकडे लहान ढाली होत्या. तसेच धनुष्य-बाण होते. हे सर्व पराक्रमी आणि बलवान लढवय्ये होते.

⁹पुढे जेरहने आसावर स्वारी केली. जेरह हा कूशी होता. त्याच्या कडे 1,000,000 सैनिक आणि 300 रथ होते. जेरह आपल्या सैन्याला घेऊन थेट मारेशा नगरापर्यंत आला. ¹⁰आसा त्याच्याशी सामना करायला निघाला. मारेशा जवळच्या सफाथ्याच्या खोऱ्यात त्याने आपले सैन्य उभे केले.

¹¹आसा आपल्या परमेश्वर देवाला हाक मारून म्हणाला, “परमेश्वरा, या बलाढ्य सेनेपुढे आम्हा दुर्बलांना तूच मदत करू शकतोस. तूच आमच्या मदतीला उभा राहा. आम्ही तुझ्यावर भरवसा ठेवून आहोत. तुझे नाव घेऊनच आम्ही या विशाल सेनेला तोंड देणार आहोत. परमेश्वर देवा, तुझ्यावर कोणी विजय मिळवू नये.” ¹²मग परमेश्वराने आसाच्या यहूदा सेनेकडून कूशी सैन्याचा पराभव करवला. कूशी सैन्याने पळ काढला. ¹³आसाच्या सैन्याने गारारपर्यंत कुशीचा पाठलाग केला. त्यात कुशीची एवढी प्राणहानी

झाली की पुन्हा लढाईला उभे राहायचे बळ त्यांच्यात राहिले नाही. परमेश्वरापुढे आणि त्याच्या सैन्यापुढे ते पार धुळीस मिळाले. आसाच्या लोकांनी कूशीच्या मौल्यवान वस्तू लुटल्या. ¹⁴गरारच्या आसपासच्या सर्व गावांचा आसाच्या सैन्याने पराभव केला. तिथल्या लोकांनी परमेश्वराची धास्ती घेतली. या गावांमध्ये लुटण्यासारखे बरेच काही होते. ते आसाच्या सैन्याने घेतले. ¹⁵मॅदपाळांच्या वस्त्यांवर आसाच्या सैन्याने धाड घातली. तेथून त्यांनी बरीच मॅदरे आणि उंट घेतले आणि ते यरुशलेमला परतले.

आसाने केलेले बदल

15 ओबेदचा मुलगा अजच्या याच्यात परमेश्वराच्या आत्म्याचा संचार झाला. ²अजच्या आसाच्या भेटीला गेला आणि म्हणाला, “आसा मी काय म्हणतो ते ऐक. यहुदा आणि बन्यामिन लोकही, तुम्हीही ऐका. जर तुम्ही परमेश्वराबरोबर राहिलात तर तो तुमच्याबरोबर राहील. जर तुम्ही त्याचा शोध केलात तर तो तुम्हाला भेटेल. पण तुम्ही त्याला सोडलेत तर तो ही तुम्हाला सोडेल. ³इझ्राएलला दीर्घकाळ पर्यंत खरा देव असा नव्हता, तसेच शिकवायला याजक किंवा नियमशास्त्र नव्हते ⁴पण अडचणीत सापडल्यावर इझ्राएल लोक पुन्हा परमेश्वर देवाकडे वळले, तो इझ्राएलचा देव आहे. त्यांनी देवाचा शोध घेतला आणि त्यांना तो सापडला.

⁵त्या धकाधकीच्या काळात कोणीही सुरक्षितपणे प्रवास करू शकत नव्हता. सगळ्याच देशांमध्ये अराजकाची स्थिती होती. ⁶देश असोत की नगरे सगळी एकमेकांविरुद्ध लढत होती. कारण परमेश्वराने सर्व प्रकारच्या संकटांनी त्यांना त्रस्त केले होते. ⁷पण आसा, तू व इझ्राएल लोकही तुम्ही हतबल होऊ नका, धीर सोडू नका. यहुदांनो बन्यामिनांनो हिंमतीने वागा. तुमच्या सद्वर्तनाचे फळ तुम्हाला मिळेल.”

⁸आसाला या शब्दांनी आणि ओबेद या संदेशाच्या संदेशाने धीर आला. त्याने यहुदा आणि बन्यामिनमधील अमंगल मूर्ती हटवल्या. एफ्राइमचा जो डोंगराळ प्रदेश त्याने ताब्यात घेतला होता त्या प्रदेशातल्या गावांमधल्या मूर्तीही काढून टाकल्या. मंदिराच्या प्रवेशद्वारातील परमेश्वराच्या वेदीची डागडुजी केली.

⁹मग त्याने यहुदा आणि बन्यामिनमधील सर्व लोक तसेच एफ्राइम, मनशे व शिमोन वंशातील जे लोक इझ्राएल राष्ट्रातून यहुदांत आले होते त्यांना एकत्र बोलावले. आसाचा देव परमेश्वर याची त्याला साथ आहे हे पाहून लोक मोठ्या संख्येने आले.

¹⁰आसाच्या कारकिर्दीच्या पंधराव्या वर्षाच्या तिसऱ्या महिन्यात आसा आणि हे सर्व लोक यरुशलेममध्ये एकत्र जमले. ¹¹त्यांनी 700 गुरे, 7,000 मॅदरे यांचे बली परमेश्वराला अर्पण केले. ही गुरे आणि लूट त्यांनी शत्रू कडून आणली होती. ¹²तिथे त्यांनी जिवाभावाने परमेश्वर

देवाची सेवा करण्याचा निर्धार व्यक्त केला. त्यांच्या पूर्वजांचाही देव हाच होता.

¹³जो परमेश्वर देवाची सेवा करणार नाही त्याला ठार करण्याचे ठरवले. मग अशी व्यक्ती लहान असो की मोठी, स्त्री असो की पुरुष ¹⁴आसा आणि हे सर्व लोक यांनी परमेश्वरापुढे शपथ वाहिली. त्यांनी मोठ्याने जयघोष केला. कर्णे आणि रणशिंगे या वाद्यांचा नाद केला. ¹⁵मनोभावे शपथ घेतल्यामुळे सर्व यहुदा लोकांना मनापासून आनंद झाला. एकचित्ताने ते परमेश्वराला शरण गेले. त्यांनी देवाचा शोध घेतला असता तो त्यांना सापडला होता. परमेश्वराने त्यांना चहूबाजूंनी स्वास्थ्य दिले.

¹⁶आसा राजाने आपली आई माका हिलाही राजमाता पदावरून दूर केले. कारण तिने अमंगळ अशा अशेरा देवीच्या स्तंभाची स्थापना केली होती. त्याने तो स्तंभ मोडून तोडून टाकला आणि किद्रोन खोऱ्यात जाळून टाकला. ¹⁷यहुदातील उच्च स्थाने त्याने काढून टाकली नाहीत तरी पण तो आमरण परमेश्वराशी एकनिष्ठ राहिला.

¹⁸मग त्याने व त्याच्या वडलांनी परमेश्वरासाठी करवून घेतलेल्या सोन्याचांदीच्या पवित्र वस्तू पुन्हा मंदिरात आणल्या. ¹⁹आसाच्या पस्तिस वर्षांच्या कारकीर्दीत मग पुन्हा युद्ध झाले नाही.

आसाची अखेरची वर्षे

16 आसाच्या राज्याच्या छत्तिसाव्या वर्षी बाशाने यहुदावर स्वारी केली. बाशा हा इझ्राएलचा राजा. रामा हे नगर निवडून त्याने त्याची मजबुती केली. यहुदाचा राजा आसा याच्याकडे कोणालाही येण्याजाण्याला प्रतिबंध व्हावा हा त्याचा त्यामागचा हेतू होता.

²तेव्हा आसाने परमेश्वराच्या मंदिरातील आणि राजमहालातील सोने आणि चांदी काढून घेतली. अरामचा राजा बेन-हदाद दिमिष्काला राहात होता. आसाने त्याच्याकडे सोने, आणि चांदी पाठवून त्याला निरोप पाठवला.

³“आपण आपसात एक करार करू. आपल्या दोघांच्या वडीलांमध्येही तसा करार केलेला होता. मी माझ्याकडेचे सोने-रुपे तुझ्याकडे पाठवत आहे. इझ्राएलचा राजा बाशा याच्याबरोबरचा तुझा करार मोड म्हणजे तो माझ्याकडे पाठ फिरवेल आणि मला त्रस्त करणार नाही.”

⁴बेन-हदाद या गोष्टीशी सहमत झाला. त्याने इझ्राएली नगरांवर आपले सैन्याचे सरदार पाठवले. त्या सरदारांनी ईथोन, दान आबेल मईम या नगरांवर हल्ला केला. कोठारे असलेल्या नफतालीच्या नगरांवरही त्यांनी चढाई केली.

⁵या चढायांचे वृत्त बाशाच्या कानावर गेले. तेव्हा त्याने रामानगराच्या मजबुतीचे काम अर्धवट सोडून दिले. ⁶राजा आसाने मग सर्व यहुदींना बोलावले. या लोकांनी रामा नगर बांधण्यासाठी वोपरलेले दगड, लाकूड ही सामग्री हस्तगत केली. त्यांनी ती गेबा आणि मिस्या या नगरांच्या

बांधकामासाठी वापरली. ⁷यावेळी हनानी नावाचा द्रष्टा यहुदाचा राजा आसा याच्याकडे आला व त्याला म्हणाला, “आसा तू मदींसाठी तुझ्या परमेश्वर देवावर भरवंसा न ठेवता अरामच्या राजावर अवलंबून राहिलास. तू परमेश्वराचे साहाय्य घ्यायला हवे होतेस. पण तू परमेश्वराचा धावा केला नाहीस म्हणून अरामचे सैन्य तुझ्या हातातून सुटून गेले आहे. ⁸कूशी आणि लुबी यांचे सैन्य तर केवढे बलाढ्य होते! त्यांच्याकडे कितीतरी रथ आणि स्वार होते. पण तेव्हा तू परमेश्वरावर भरवंसा ठेवलास आणि परमेश्वराने तुला विजय मिळवून दिला. ⁹अखिल पृथ्वीवर कोणाची आपल्यावर श्रद्धा आहे याचा शोध परमेश्वराची नजर सतत घेत असते व अशांना तो आपले पाठबळ देतो. पण आसा, तू मात्र मूर्खपणा केला आहेस. तेव्हा यापुढे तुला लढायांना तोंड द्यावे लागेल. ¹⁰हनानीच्या या बोलण्याचा आसाला राग आला व क्रोधाच्या भरात त्याने हनानीला तुरूंगात डांबले. कधी कधी आसा काही लोकांशी फार निर्दयतेने वागे.” ¹¹यहुदा आणि इझ्राएल राजांचा इतिहास या पुस्तकात आसाच्या कारभाराचे सादृत वर्णन आहे. ¹²आपल्या राज्याच्या एकोणचाळीसाव्या वर्षी तो पायाच्या दुखण्याने बेजार झाला. त्याचा आजार खूप बळावला तरी त्याने दुखण्यात परमेश्वराचा धावा केला नाही. त्याने वैद्यांकरवी इलाज करून घेतला. ¹³आपल्या करकीर्तीच्या 41 व्या वर्षी तो वारला व आपल्या पूर्वजांबरोबर त्याने चिरविश्रांती घेतली. ¹⁴दावीदनगरात त्याने आधीच स्वतःसाठी करून घेतलेल्या कबरीत लोकांनी त्याचे दफन केले. विविध सुवासिक द्रव्ये आणि मसाले घातलेल्या बिछान्यावर लोकांनी त्याला ठेवले. त्याच्या सन्मानार्थ सुगंधी द्रव्ये जाळली. *

यहुदाचा राजा यहोशाफाट

17 आसाच्या जागी आता यहोशाफाट यहुदाचा राजा झाला. यहोशाफाट हा आसाचा मुलगा. इझ्राएलला तोंड देता यावे म्हणून यहोशाफाटने यहुदाचे बळ वाढवले. ²त्याने यहुदाच्या सर्व तटबंदीच्या नगरांमध्ये सैन्याच्या तुकड्या ठेवल्या. आसाने काबीज केलेल्या एफ्राइमच्या नगरांमध्ये तसेच यहुदामध्ये त्याने ठाणी बसवली.

³यहोशाफाटला परमेश्वराचा पाठिंबा होता कारण लहान वयातच त्याने आपले पूर्वज दावीद यांच्यासारखी सत्कृत्ये केली होती. ते बाल देवतेच्या भजनी लागला नाही. ⁴आपल्या पूर्वजांच्या देवालाच तो शरण गेला. परमेश्वराच्या आज्ञा त्याने पाळल्या. इतर इझ्राएल लोकांसारखा तो वागला नाही. ⁵परमेश्वराने यहोशाफाटला यहुदाचा खंबीर राजा केले. यहुदा लोकांनी यहोशाफाटसाठी नजराणे आणले

त्यामुळे त्याला धन तसेच मानसन्मान मिळाला. ⁶परमेश्वराच्या मार्गाने वाटचाल करण्यात यहोशाफाटचे मन रमले. यहुदा प्रांतातील उच्च स्थाने आणि अशेरा देवीचे खांब त्याने काढून टाकले.

⁷आपल्या राज्याच्या तिसऱ्या वर्षात त्याने सरदारांना नगरांमधून लोकांना शिकवण द्यायला पाठवले. बेन-हईक, ओबद्या, जखन्या, नखनेल आणि मोखाया हे ते सरदार होत. ⁸त्यांच्याबरोबर शमाया, नथन्या, जबद्या, असायेल, शामीरामोथ, यहोनाथान, अदोनीया, तोबीया आणि तोब अदोनीया या लेवींही त्याने रवानगी केली. अलीशामा व यहोराम हे याजकही त्याने पाठवले. ⁹हे सरदार, लेवी आणि याजक या सर्वांनी लोकांना शिकवले. परमेश्वराच्या नियमशास्त्राचे पुस्तक त्यांनी बरोबर घेतले होते. यहुदातल्या गावोगावी जाऊन ते लोकांना शिकवत गेले. ¹⁰यहुदाच्या आसपासच्या देशांनी परमेश्वराची धास्ती घेतली होती. त्यामुळे त्यांनी यहोशाफाटवर स्वारी करून युद्धाला तोंड फोडले नाही. ¹¹काही पलिष्टे यहोशाफाटसाठी भेटी आणत. या राजाचे वर्चस्व ते जाणून असल्यामुळे रुपेही आणत. काही अरबी शेव्या-मेंढ्या घेऊन येत. त्यांनी असे 7,700 मेंढे आणि 7,700 बोकड त्याला दिले.

¹²यहोशाफाटचे सामर्थ्य असे दिवसेंदिवस वाढत चालले. त्याने यहुदात किल्ले आणि कोठारे बांधली. ¹³या कोठारांच्या गावामध्ये त्याने भरपूर साठा केला. यरुशलैममध्ये यहोशाफाटने चांगली लढाऊ माणसेही ठेवली. ¹⁴आपापल्या घराण्यांप्रमाणे त्यांची गणती झालेली होती. ती पुढीलप्रमाणे: यहुदातील सरदार असे: अदना हा 3,00,000 सैनिकांचा सेनापती होता. ¹⁵यहोहानानच्या हाताखाली 280,000 सैनिक होते. ¹⁶जिस्त्रीचा मुलगा अमस्या हा त्या खालोखाल 2,00,000 जणांचा मुख्य होता. त्याने आपणहून परमेश्वराच्या सेवेला वाहून घेतले होते.

¹⁷बन्यामिनांच्या वंशातील सरदार असे: एल्यादाच्या अखत्यारीत 2,00,000 सैनिक धनुष्यबाण आणि ढाली वापरण्यात तरबेज होते. एल्यादा हा एक अतिशय शूर योद्धा होता. ¹⁸यहोजाबादकडे युद्धसज्ज असे 1,80,000 जण होते. ¹⁹ही सर्व फौज राजा यहोशाफाट याच्या सेवेत होती. या खेरीज यहुदाभरच्या नगरांमधील किल्ल्यांवर त्याने माणसे नेमली होती.

मोखायाचा राजा अहाबला इशारा

18 यहोशाफाटला भरपूर धनदौलत आणि मानसन्मान मिळाला. राजा अहाबच्या घराण्याशी सोयरीक जुळवून त्याने त्याच्याशी सलोखा केला. * ²त्यानंतर काही वर्षांनी यहोशाफाट शोमरोन येथे अहाबच्या

त्याच्या ... जाळली सुवासिक द्रव्ये जाळली असा अर्थ “होज शकतो, तसेच लोकांनी त्याचे दहन केले” असाही अर्थ निघू शकतो.

राजा अहाबच्या ... सलोखा केला यहोशाफाटचा मुलगा यहोराम याचे अहाबची मुलगी अथल्या हिच्याशी लग्न झाले. पाहा 2 इतिहास 21:6.

भेटीला गेला. त्याप्रसंगी यहोशाफाट आणि त्याच्याबरोबरचे लोक यांच्याप्रीत्यर्थ अहाबने बरीच गाईगुरे आणि शेव्च्यामैव्या यांचे बळी दिले. अहाबने यहोशाफाटला रामोथ-गिलादावर चढाई करण्यास प्रवृत्त केले. ³अहाब त्याला म्हणाला, “रामोथगिलादावरील स्वारीत तूही माझ्याबरोबर सहभागी होशील का?” अहाब झिझाएलचा राजा होता आणि यहोशाफाट यहुदाचा. यहोशाफाट त्याला म्हणाला, “तू आणि मी काही वेगळे नाही. माझी माणसे ती तुझीच माणसे. आम्ही अवश्य लढाईत भाग घेऊ.” ⁴यहोशाफाट पुढे असेही म्हणाला, “पण त्याआधी परमेश्वराचा आदेशही घेऊ या.”

⁵तेव्हा राजा अहाबने सुमारे चारशे संदेष्ट्यांना बोलावून विचारले, “आम्ही रामोथ-गिलादावर स्वारी करावी की नाही?” तेव्हा ते संदेष्टे राजा अहाबला म्हणाले, “जरूर जा. कारण परमेश्वर रामोथ-गिलादाचा पराभव करील.”

⁶पण यहोशाफाट म्हणाला, “यांच्याखेरीज परमेश्वराचा संदेष्टा इथे कोणी आहे का? परमेश्वराला त्याच्या संदेष्ट्यामार्फतच आपण विचारायला हवे.”

⁷तेव्हा अहाब यहोशाफाटला म्हणाला, “इथे तसा एकजण आहे. त्याच्या मार्फत आपण परमेश्वराला विचारू शकतो. पण मला त्याच्याकडून कधीच अनुकूल संदेश मिळत नाही. नेहमी प्रतिकूल संदेशच तो मला देतो, त्यामुळे मला त्याचा द्वेष वाटतो. त्याचे नाव मीखाया. तो इम्लाचा मुलगा.” पण यहोशाफाट म्हणाला, “अहाब, तू असे म्हणू नयेस.”

⁸तेव्हा अहाबने आपल्या एका कारभाऱ्याला बोलावून “इम्लाचा मुलगा मीखाया याला लगेच घेऊन यायला सांगितले.”

⁹झिझाएलचा राजा अहाब आणि यहुदाचा राजा यहोशाफाट राजवस्त्रे परिधान करून शोमरोन नगराच्या वेशीजवळच्या खव्व्यात आपापल्या सिंहासनांवर विराजमान झाले होते. त्यांच्यासमोर ते चारशे संदेष्टे भविष्यकथन करत होते.

¹⁰कनानचा मुलगा सिदकीया याने लोखंडाची शिंगे करून आणली होती. तो म्हणाला, “परमेश्वर म्हणतो ‘अरामी लोकांना या शिंगांच्या सहाय्याने तुम्ही नेस्तनाबूत कराल.’”

¹¹इतर सर्व संदेष्ट्यांनीही तेच सांगितले. ते म्हणाले, “रामोथ-गिलाद वर चालून जा. तुम्ही विजयी व्हाल. परमेश्वर तुझ्या हातून म्हणजे राजाच्या हातून अराम्यांचा पराभव करील.”

¹²मीखायाला आणायला गेलेला निरोप्या त्याला म्हणाला, “मीखाया, ऐक सगळ्या संदेष्ट्यांचे म्हणणे एकच आहे. राजाची सरशी होईल असे ते म्हणतात. तेव्हा तूही तसेच म्हणावेस. तू ही चांगले उद्गार काढ.”

¹³पण मीखाया म्हणाला, “परमेश्वराची शपथ तो वदवेल तसेच मी बोलणार.”

¹⁴मीखाया मग अहाब राजाकडे आला. राजा त्याला म्हणाला, “मीखाया, आम्ही रामोथ-गिलादवर स्वारी करावी की नाही?” मीखाया म्हणाला, “खुशाल

चढाई करा. परमेश्वर तुमच्या हातून त्यांचा पराभव करवेल.”

¹⁵राजा अहाब मीखायाला म्हणाला, “परमेश्वराचे नाव उच्चारून सत्य तेच सांग असे मी कितीदा तुला निश्चून सांगितले!”

¹⁶यावर मीखाया राजाला म्हणाला, “मेंढपाळाविना मेंढरे असावीत तसे मी झिझाएल लोकांना डोंगरांवर विखुरलेले पाहिले. परमेश्वर म्हणाला, ‘यांना कोणी शास्ता नाही. ही आपापल्या घरी सुखरूप जावोत.’”

¹⁷झिझाएलचा राजा अहाब यहोशाफाटला म्हणाला, “मीखाया मला कधीच परमेश्वराचा शुभसंदेश देत नाही. तो नेहमी प्रतिकूलच बोलतो असे मी तुला म्हणालोच होतो.”

¹⁸मीखाया म्हणाला, “परमेश्वराचा संदेश काय आहे तो ऐका परमेश्वराला मी आपल्या सिंहासनावर बसलेले पाहिले. स्वर्गातील सर्व सेना त्याच्या भोवताली उभी होती.

¹⁹परमेश्वर म्हणाला, ‘झिझाएलचा राजा अहाब याला रामोथ-गिलादावर हल्ला करायला कोण बरे युक्तीने प्रवृत्त करील?’ म्हणजे अहाबचा तिथच शेवट होईल.’ परमेश्वराभोवती उभ्या असलेल्या अनेक जणांनी अनेकविध गोष्टी सुचवल्या.

²⁰मग एक आत्मापुढे आला आणि परमेश्वरासमोर उभा राहून म्हणाला, ‘मी अहाबला फशी पाडतो.’ परमेश्वराने त्या आत्म्याला विचारले, ‘कसे बरे?’ ²¹तेव्हा तो म्हणाला, ‘अहाबच्या संदेष्ट्यांच्या तोंडून असत्य वदवणारा आत्मा असे मी रूप घेईन.’ तेव्हा परमेश्वर त्याला म्हणाला, ‘तू अहाबला मोहात पाडू शकशील. चल, जा आपल्या कामगिरीवर.’

²²‘अहाब, आता तूच पाहा. परमेश्वराने तुझ्या संदेष्ट्यांच्या तोंडी असत्य बोलणाऱ्या आत्म्याचा संचार केला आहे. तुझ्यावर अरिष्ट येणार असे परमेश्वराने बोलून दाखवले आहे.’

²³तेव्हा सिदकीयाने पुढे होऊन मीखायाच्या थोबाडीत मारले. सिदकीया हा कनानचा मुलगा. तो म्हणाला, ‘मीखाया, मला सोडून परमेश्वराचा आत्मा तुझ्याशी बोलायला गेला तो कोणत्या दिशेने?’ ²⁴मीखाया म्हणाला, ‘सिदकीया, घराच्या आगदी आतल्या खोलीत तू लपायला पळ काढशील तेव्हा तुला ते कळेल.’

²⁵राजा अहाब म्हणाला, ‘मीखायाला नगराचा सुभेदार आमोन आणि राजपुत्र योवाश यांच्याकडे घेऊन जा

²⁶आमोन आणि योवाश यांना म्हणावे, ‘राजाचे म्हणणे असे: मीखायाला कैदेत टाका. मी युध्दावरून परतेपर्यंत त्याला भाकर आणि पाणी याखेरीज काहीही खायला-प्यायला देऊ नका.’”

²⁷मीखाया म्हणाला, ‘अहाब तू लढाईनंतर सुखरूप परत आलास तर परमेश्वर माझ्यामार्फत बोललेला नाही असे खुशाल समज. लोकही, माझे हे शब्द लक्षात ठेवा.’”

रामोथ-गिलाद येथे अहाबचे मरण

²⁸इझ्राएलचा राजा अहाब आणि यहूदाचा राजा यहोशाफाट यांनी रामोथ-गिलादवर हल्ला चढवला.

²⁹राजा अहाब यहोशाफाटला म्हणाला, “युद्धात मी वेषांतर करतो. तू मात्र राजवस्त्रेच घाल.” आणि त्याप्रमाणे राजा अहाबने वेषांतर केले आणि दोन्ही राजे लढाईला भिडले.

³⁰अरामच्या राजाने आपल्या रथांवरच्या सरदारांना आज्ञा केली होती की, “इझ्राएलचा राजा अहाब याच्यावरच फक्त हल्ला करा. बाकी लहान थोर कोणाशीही लढू नका.” ³¹त्या सरदारांनी यहोशाफाटला पाहिले तेव्हा त्यांना वाटले, “हाच अहाब इझ्राएलचा राजा.” म्हणून त्यांनी यहोशाफाटकडे मोहरा वळवला. पण यहोशाफाट मोठ्याने ओरडला आणि परमेश्वर त्याच्या मदतीला आला. त्याने त्या सरदारांना यहोशाफाटपासून दूर वळवले. ³²हा इझ्राएलचा राजा नाही असे सरदारांच्या लक्षात आले तेव्हा त्यांनी त्याचा पाठलाग सोडून दिला.

³³पण कोण्याएका सैनिकाने सहज म्हणून, लक्ष्य निश्चित न करता, धनुष्यातून एक बाण सोडला आणि तो नेमका चिलखताच्या संध्यातून अहाबच्या शरीरात रुतला. अहाब आपल्या सारथ्याला म्हणाला, “मागे वळ आणि मला युद्ध भूमीतून बाहेर काढ. मी जखमी झालो आहे.” ³⁴त्यादिवशी घनघोर युद्ध झाले. अराम्यांकडे तोंड करून अहाब आपल्या रथात संध्याकाळपर्यंत टेकून बसला. संध्याकाळी त्याचे प्राणोत्क्रमण झाले.

19 यहूदाचा राजा यहोशाफाट यरुशलेममध्ये आपल्या घरी सुखरूप परतला. ²हनानीचा मुलगा येहू हा द्रष्टा होता. तो यहोशाफाटला सामोरा गेला. येहू यहोशाफाटला म्हणाला, “दुष्टांच्या मदतीला तू का गेलास? परमेश्वराचा द्वेष करणाऱ्यांबद्दल तुला आपुलकी का वाटावी? म्हणूनच परमेश्वराचा तुझ्यावर कोप झाला आहे. ³पण तू काही चांगल्या गोष्टीही केल्या आहेस. या देशातून तू अशराचे खांब हटवलेस आणि परमेश्वराला अनुसरायचे तू मनःपूर्वक ठरवले आहेस.”

यहोशाफाट न्यायाधीशांची नेमणूक करतो

⁴यहोशाफाट यरुशलेममध्ये राहात असे, त्याने पुन्हा एकदा बैर-शेब्बापासून एफ्राइमच्या डोंगराळ प्रदेशापर्यंत फिरून लोकांच्या भेटी घेतल्या. त्याने लोकांना पुन्हा एकदा त्यांच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याच्याकडे वळवले. ⁵तसेच त्याने यहूदामध्ये आणि यहूदाच्या प्रत्येक तटबंदीच्या नगरांत न्यायाधीश नेमले. ⁶यहोशाफाटने या न्यायाधीशांना सांगितले, “तुम्ही जे करायचे ते विचारपूर्वक करा. कारण लोकांसाठी नव्हे तर परमेश्वरासाठी तुम्ही न्याय करत आहात. तुमच्या निर्णयाला त्याची साथ असेल. ⁷तुम्ही सर्वांनी परमेश्वराचे भय बाळगावे. तुम्ही जे काही कराल ते सांभाळून काळजीपूर्वक करा कारण आपला परमेश्वर देव न्यायी आहे. लोकांच्या बाबतीत तो पक्षपाती नाही.”

आणि लाच घेऊन न्याय फिरवणे हे ही त्याच्या नीतीत बसत नाही.”

⁸यानंतर यहोशाफाटने यरुशलेममध्ये काही परमेश्वराचे लेवी, याजक तसेच इझ्राएल घराण्यांतील वडीलधारी मंडळी यांना न्यायाधीश म्हणून नेमले. परमेश्वराच्या नियमांना अनुसरून त्यांनी यरुशलेममधल्या रहिवाश्यांच्या वादांचा निकाल लावायचा होता. ⁹यहोशाफाटने त्यांना आज्ञापूर्वक सांगितले की, “परमेश्वराचे भय धरून विश्वसनीय रितीने आणि मनःपूर्वक ही सेवा करा. ¹⁰वध, कायदा, नियम, आज्ञा, किंवा एखादा न्याय यासंबंधी तुमच्याकडे वाद येतील. हे वाद नगरात राहणाऱ्या तुमच्या बांधवांकडूनच उपस्थित केले जातील. अशा सर्व बाबतीत प्रत्येक वेळी लोकांना सांगा की त्यांनी परमेश्वराविरुद्ध पाप करू नये. हे तुम्ही निष्ठेने पार पाडले नाहीत तर तुमच्यावर आणि या तुमच्या भाऊवंदांवर परमेश्वराचा कोप ओढवेल. एवढे करा म्हणजे तुमच्या मनात अपराधभाव राहणार नाही. ¹¹अमच्या हा मुख्य याजक आहे. परमेश्वराच्या बाबतीतल्या सर्व गोष्टींमध्ये त्याचे वर्चस्व राहील आणि इश्माएलचा मुलगा जबद्या, राजाच्या बाबतीतल्या सर्व गोष्टीविषयी मुखत्यार म्हणून नेमलेला आहे. जबद्या हा यहूदा वंशाचा अधिकारी आहे. लेवी हे लेखनिक कारभारी म्हणून तुमच्या दिमतीला आहेत. जे जे कराल ते धैर्याने करा. उचित तेच करणाऱ्यांना परमेश्वराची साथ असो.”

यहोशाफाटवर युद्धाचा प्रसंग

20 यानंतर मवाबी, अम्मोनी आणि काही मकनीलोक युद्धाच्या हेतूने यहोशाफाटवर चालून आले. ²काही लोकांनी येऊन यहोशाफाटला खबर दिली की, “मृतसमुद्राच्या पलीकडून अराम देशाकडून मोठी सेना तुमच्यावर चाल करून येत आहे. ती हससोन-तामार!” (म्हणजेच एन-गेदी येथे येऊन ठेपली सुद्धा.) ³यहोशाफाट घाबरला आणि त्याने याबाबतीत परमेश्वराला काय करावे विचारायचे ठरवले. त्याने यहूदामध्ये सर्वांसाठी उपवासाची घोषणा केली. ⁴तेव्हा यहूदातून, यहूदाच्या सर्व नगरांमधून लोक यहूदाच्या साहाय्याची परमेश्वराकडे याचना करायला जमले.

⁵यहोशाफाट परमेश्वराच्या मंदिरात नवीन अंगणासमोर होता. यहूदा आणि यरुशलेमच्या लोकांमध्ये तो उभा राहिला. ⁶तो म्हणाला,

“आमच्या पूर्वजांच्या परमेश्वर देवा, स्वार्गातील परमेश्वर तूच आहेस. सर्व राष्ट्रांमधल्या सर्व राज्यांचा तूच शास्ता आहेस. सगळे सामर्थ्य आणि सत्ता तुझ्या ठायी आहे. कोणीही तुझ्याविरुद्ध जाऊ शकत नाही. ⁷तूच आमचा परमेश्वर आहेस या प्रदेशातील रहिवाश्यांना तू हाकलून लावलेस. तुझ्या या इझ्राएलदेखतच तू हे केलेस. तुझा मित्र अब्राहाम याच्या वंशजांना तू ही भूमी कायमची बहाल केलीस. ⁸अब्राहामाचे वंशज या प्रदेशात राहिले आणि तुझ्या

नावाखातर त्यांनी मंदिर बांधले. ⁹ते म्हणाले, 'तलवार, शासन, रोगराई किंवा दुष्काळ यांच्यारूपाने आमच्यावर अरिष्ट कोसळले असता आम्ही या मंदिरासमोर, आणि तुझ्यापुढे उभे राहू. या मंदिराला तुझे नाव दिले आहे. संकटाच्या वेळी आम्ही तुझा मोठ्याने धावा करू. आमची हाक ऐकून तू आम्हाला सोडव.'

¹⁰पण यावेळी अम्मोन, मबाब आणि सेडर पर्वत या भागातले हे लोक आहेत. इझ्राएल लोक मिसरहून आले तेव्हा इझ्राएल लोकांना तू त्यांच्या प्रदेशात प्रवेश करू दिला नाहीस. त्यामुळे इझ्राएल लोकांनी तिकडे पाठ फिरवली आणि त्यांचे उच्चाटन केले नाही. ¹¹पण तेव्हाच त्यांचा नायनत न केल्याचे हे काय फळ मिळाले पाहा, ते आम्हाला आमच्या प्रदेशातून हुसकावून लावायला निघाले आहेत. हा प्रदेश तू आम्हाला बहाल केला आहेस.

¹²'देवा, या लोकांना चांगले शासन कर. आमच्यावर चाल करून येणाऱ्या या भल्या धोरल्या सेनेला तोंड द्यायचे सामर्थ्य आमच्यात नाही. आम्हाला काही सुचनेनासे झाले आहे. म्हणून आम्ही मदतीसाठी तुझ्याकडे आलो आहोत.'

¹³यहूदातील सर्व मंडळी आपल्या बायका आणि तान्ह्या मुलांसकट सर्व मुलाबाळांना घेऊन परमेश्वरासमोर उभी होती. ¹⁴तेव्हा यहजीएल याच्यात परमेश्वराच्या आत्म्याचा संचार झाला. यहजीएल हा जखऱ्याचा मुलगा. जखऱ्या बनायाचा मुलगा. बनाया यईएलचा मुलगा. आणि यईएल मत्न्याचा मुलगा. यहजीएल लेवी असून आसाफच्या वंशातला होता. या सभेत ¹⁵यहजीएल म्हणाला, "राजा यहोशाफाट, तसेच यहूदा आणि यरुशलेममधील रहिवाश्यांना, मी काय म्हणतो ते ऐका. परमेश्वराचा संदेश असा आहे. 'एवढी मोठी सेना पाहून घाबरून जाऊ नका किंवा काळजी करू नका. हे युद्ध तुमचे नव्हे तर परमेश्वराचे युद्ध आहे. ¹⁶उद्या त्यांचा सामना करायला जा आणि लढा. ते सीसच्या खिंडीतून वर येत आहेत. दरीच्या टोकाला यरुएल वाळवंटाच्या दुसऱ्या बाजूला तुमची तिच्याशी गाठ पडेल.

¹⁷तुम्हाला या लढाईत लढावे असे लागणारच नाही. आपल्या जागी ठाम उभे राहा. परमेश्वराने तुमचे रक्षण केलेले तुम्हाला आढळून येईल. यहूदा आणि यरुशलेम लोक हो, भिऊ नका, चिंता करू नका. परमेश्वर तुमच्या बरोबर आहे. तेव्हा उद्या त्यांच्यावर चालून जा."

¹⁸यहोशाफाटने मस्तक भूमीपर्यंत लववले. यहूदा आणि यरुशलेममधील सर्व लोक यांनी परमेश्वरापुढे दंडवत घातले. त्या सर्वांनी परमेश्वराची आराधना केली. ¹⁹कहाथ आणि कोरह या घराण्यांतील लेवी इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाची भजने म्हणण्यास उभे राहिले. उच्च स्वरात त्यांनी परमेश्वराची भजने म्हटली. ²⁰यहोशाफाटचे सैन्य भल्यासकाळी तकवाच्या वाळवंटात गेले. ते निघत असताना यहोशाफाट समोर उभा राहून त्यांना म्हणाला,

"यहूदा आणि यरुशलेम नगरांमधील लोकहो, ऐका. आपल्या परमेश्वर देवावर श्रद्धा ठेवा आणि खंबीरपणे उभे राहा. परमेश्वराच्या संदेशावर विश्वास ठेवा. जय तुमचाच आहे."

²¹यहोशाफाटने लोकांना प्रोत्साहन दिले व सुचना दिल्या. परमेश्वराचे स्तवन करणारी माणसे त्याने निवडली. परमेश्वर पवित्र आणि कल्याणकारी आहे म्हणून त्याचे स्तवन करण्यासाठी त्याने या गायकांना नेमले. त्यांनी सैन्यासमोर उभे राहून स्तुतिगीते म्हटली. ते म्हणाले, "परमेश्वराचे स्तवन करा कारण त्याची प्रीति सर्वकाळ आहे." ²²लोकांनी देवाची स्तुतिगीते म्हणण्यास सुरुवात केल्याबरोबर परमेश्वराने चाल करून आलेल्या अम्मोनी, मबाबी आणि सेडर पर्वतांतील लोकांशी गनिमी काव्याने लढणारी फौज मोक्याच्या जागी बसवली. ²³अम्मोनी आणि मबाबी लोक सेडर पर्वतातल्या लोकांशी लढू लागले. अम्मोन्यांनी आणि मबाब्यांनी त्यांचा पुरता संहार केला. सेडरातल्या लोकांचा बीमोड केल्यानंतर त्यांनी एकमेकांचा नाश केला.

²⁴यहूदा लोक वाळवंटातील टेहळणीच्या बुरुजापाशी आले. शत्रूचे विशाल सैन्य कुठे दिसते का हे ते पाहू लागले पण त्यांना फक्त जमिनीवर विखुरलेले मृतदेह तेवढे दिसले. कोणीही जिवंत राहिला नव्हता. ²⁵यहोशाफाट आणि त्याचे सैन्य लुटीसाठी मृतदेहांपाशी आले. त्यात त्यांना खूप गुरेढोरे, धन, कपडेलत्ता आणि मौल्यवान वस्तू मिळाल्या. त्या त्यांनी स्वतःला घेतल्या. लूट एवढी होती की ती यहोशाफाट आणि त्याचे लोक यांना नेता येईना. ती प्रेतांमधून काढून न्यायला त्यांना तीन दिवस लागले.

²⁶चौथ्या दिवशी यहोशाफाट आणि त्याचे सैन्य बराखच्या खोऱ्यात जमले. याठिकाणी त्यांनी परमेश्वरला, धन्यवाद दिले. म्हणून आजही या खोऱ्याचे नाव "आशीर्वादाचे खोरे" असे आहे.

²⁷मग यहोशाफाटने समस्त यहूदा आणि यरुशलेम लोकांना यरुशलेम येथे माघारे नेले. परमेश्वराने त्यांच्या शत्रूचा पाडाव केल्यामुळे त्यांच्यात आनंदीआनंद पसरला होता. ²⁸यरुशलेमला येऊन ते सतारी, वीणा व कर्ण घेऊन परमेश्वराच्या मंदिरात गेले. ²⁹परमेश्वराने इझ्राएलच्या शत्रु सैन्याशी लढा दिला हे ऐकून सर्व देशांमधल्या सर्व राज्यांमध्ये परमेश्वराविषयी धाक निर्माण झाला. ³⁰त्यामुळे यहोशाफाटच्या राज्यात शांतता नांदली. देवाने यहोशाफाटला सर्व बाजूंनी स्वास्थ्य दिले.

यहोशाफाटच्या कारकीर्दीचा अस्त

³¹यहोशाफाटने यहूदा देशावर राज्य केले. राज्यावर आला तेव्हा तो पस्तीस वर्षांचा होता. त्याने यरुशलेमवर पंचवीस वर्षे राज्य केले. यहोशाफाटच्या आईचे नाव अजूबा ही शिल्हीची मुलगी. ³²आपले वडील आसा यांच्याप्रमाणेच

यहोशाफाट योग्य मार्गाने वागला. तो मार्ग त्याने सोडला नाही. परमेश्वराच्या दृष्टीने भले तेच यहोशाफाटने केले. ³³पण उच्चस्थाने काढण्यात आली नव्हती. लोकांनीही आपले मन आपल्या पूर्वजांच्या परमेश्वराकडे वळवले नव्हते.

³⁴हनानीचा पुत्र येहू याच्या बखरीमध्ये यहोशाफाटच्या बाकीच्या कृत्यांची साक्षत नोंद आहे. 'इझ्राएलच्या राजांचा इतिहास' या ग्रंथातही या गोष्टींचा समावेश करून त्यांची नोंद केली आहे. ³⁵इझ्राएलचा राजा अहज्या याच्याशी पुढे यहूदाचा राजा यहोशाफाट याने करार केला. यहोशाफाट ने हे वाईट केले.

³⁶तार्शीशा नगराला जायच्या गलबतांबद्दल हा करार होता. एसयोन-गेबर येथे त्यांनी या गलबतांची बांधणी केली. ³⁷पुढे अलियेजर ने यहोशाफाटविरुद्ध भविष्य सांगितले. मारेशा नगरातला दोदावाहू याचा अलियेजर हा मुलगा. तो म्हणाला, "यहोशाफाट, तू अहज्याशी हातमिळवणी केलीस म्हणून परमेश्वर तुझ्या कामांचा विध्वंस करील." आणि जहाजे फुटली. त्यामुळे यहोशाफाट आणि अहज्या यांना ती तार्शीशला पाठवता आली नाहीत.

21 पुढे यहोशाफाट वारला. त्याचे त्याच्या पूर्वजांजवळ दफन केले. दावीद नगरात त्याला पुरले. यहोशाफाटच्या जागी त्याचा मुलगा यहोराम गादीवर बसला. ²अजण्या, यहीएल, जखण्या, अजण्या, मीखाएल व शफट्या हे यहोरामचे भाऊ, व यहोशाफाटचे मुलगे. यहोशाफाट हा यहूदाचा राजा होता. ³यहोशाफाटने आपल्या मुलांना यहूदातील तटबंदीच्या नगरांखेरीज सोन्या-रुप्याच्या आणि अन्य किंमती वस्तू भेटीदाखल दिल्या. यहोराम मात्र ज्येष्ठ पुत्र असल्यामुळे त्याला त्याने राज्य दिले.

यहूदाचा राजा यहोराम

⁴यहोराम आपल्या वडीलांच्या जागी गादीवर आला आणि सत्ताधीश बनला. त्याने आपल्या सर्व भावांचा तसेच इझ्राएलमधील काही वडीलध्यांच्या तलवारीने वध केला. ⁵वयाच्या बत्तिसाव्या वर्षी सत्तेवर येऊन यहोरामने यरुशलैमध्ये आठ वर्षे राज्य केले. ⁶अहाबच्या घराण्याप्रमाणे, इझ्राएलच्या राजांच्या राहणीला अनुसरूनच याचे वागणे होते. कारण अहाबच्या मुलीशी यहोरामने लग्न केले होते. परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट अशा गोष्टी त्याने केल्या. ⁷पण परमेश्वराने दावीदाला वचन दिलेले असल्यामुळे परमेश्वर दावीदाच्या घराण्याचे उच्चाटन करू शकत नव्हता. दावीदाच्या वंशाचा दिवा सतत तेवत राहील असा परमेश्वराने दावीदाशी करार केला होता.

⁸यहोरामच्या कारकीर्तीत अदोमने यहूदाच्या सत्तेविरुद्ध बंड पुकारले. अदोमच्या लोकांनी स्वतः आपला राजा निवडला. ⁹तेव्हा आपले सर्व सेनापती आणि रथ यांच्यासह यहोराम अदोमवर चाल करून गेला. अदोमी सैन्याने

त्यांना वेढा घातला. पण यहोरामने रात्रीची वेळ साधून त्यांच्यावर प्रतिहल्ला केला. ¹⁰तेव्हा पासून आजतागायत अदोमची यहूदाशी बंडखोरी चालू राहिली आहे. लिब्ना नगरातील लोकांनीही यहोरामची सत्ता झुगारली. यहोरामने आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याचा त्याग केल्यामुळे असे झाले. ¹¹यहोरामने यहूदातील पहाडांवर प्रार्थनेसाठी उच्चस्थाने बांधली. असे करण्याने, परमेश्वराला लोकांनी जसे वागावे असे वाटत होते त्यात खंड पडला. यहोरामने यहूदा लोकांना परमेश्वरापासून दूर नेले.

¹²एलीया या संस्थ्याकडून यहोरामला असा संदेश आला: "परमेश्वर देवाने असे सांगितले आहे. तुझे पूर्वज दावीद यांचा हा परमेश्वर आहे, परमेश्वर म्हणतो, 'यहोराम, तुझे आचरण आपले वडील यहोशाफाट यांच्या सारखे नाही. यहूदाचा राजा आसा याच्यासारखे तुझे वर्तन नाही. ¹³उलट तू इझ्राएलच्या राजांचा किता गिरवला आहेस. यहूदा आणि यरुशलैममधील लोकांना तू परमेश्वराच्या इच्छेविरुद्ध वागायला लावले आहेस. अहाब आणि त्याचे घराणे यांनी हेच केले. ते परमेश्वराशी एकनिष्ठ राहिले नाहीत. तू स्वतःच्या भावांची हत्या केलीस. ते तुझ्यापेक्षा वर्तणुकीने चांगले होते. ¹⁴तेव्हा परमेश्वर आता तुझ्या लोकांना जबर शासन करणार आहे. तुझी मुले, बायका, मालमत्ता यांना परमेश्वर शिक्षा करणार आहे. ¹⁵तुला आतड्यांचा भयंकर आजार होईल आणि तो दिवसे दिवस बळावेल. त्यात तुझी आतडी बाहेर पडतील.'"

¹⁶कूशी लोकांच्या शेजारचे अरब आणि पलिष्टी लोक यांना परमेश्वराने यहोरामविरुद्ध भडकावले. ¹⁷या लोकांनी यहूदावर स्वारी केली आणि त्यांनी राजाच्या महालाली सगळी घनदौलत लुटून नेली. यहोरामच्या बायकामुलांनाही त्यांनी पळवले. फक्त यहोआहाज हा सगळ्यात धाकटा मुलगा तेवढा बचावला.

¹⁸या सगळ्या घडामोडींनंतर परमेश्वराने यहोरामला आतड्यांच्या असाध्य अशा रोगाने आजारी केले. ¹⁹त्या आजारात दोन वर्षांनी त्याची आतडी बाहेर आली. असह्य वेदना होऊन तो मरण पावला. लोकांनी त्याच्या वडलांच्या सन्मानार्थ जसा मोठा अग्नी पेटवला होता तसा यहोरामच्या सन्मानार्थ पेटवला नाही. ²⁰यहोराम सत्तेवर आला तेव्हा बत्तिस वर्षांचा होता. त्याने यरुशलैमध्ये आठ वर्षे राज्य केले. त्याच्या मृत्यूचे कोणालाही दुःख झाले नाही. लोकांनी दावीदनगरात त्याचे दफन केले, पण राजासाठी असलेल्या कबरीत नव्हे.

यहूदाचा राजा अहज्या

22 यहोरामच्या जागी यरुशलैमच्या लोकांनी यहोरामचा सर्वात धाकटा मुलगा अहज्या याला राजा केले. यहोरामच्या छावणीवर हल्ला करायला आलेल्या अरबांबरोबर जे लोक आले होते त्यांनी

यहोरामच्या इतर सर्व थोरल्या मुलांना मारून टाकल्यामुळे यहुदात अहज्या राज्य करू लागला. ²त्यावेळी तो बावीस वर्षांचा होता. त्याने यरुशलेमवर एक वर्ष राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव अथल्या. तिच्या वडलांचे नाव अम्री. ³अहज्याची वागणूकही अहाबच्या घराण्याप्रमाणेच होती. कारण अहज्याच्या आईने त्याला दुराचरण करण्यास प्रवृत्त केले. ⁴अहाबच्या कुटुंबियांनी केले तसेच, परमेश्वराला मान्य नसलेले पापाचरण अहज्याने केले. अहज्याच्या वडलांच्या मृत्यूनंतर अहाबच्या घराण्याने त्याला सल्ला द्यायला सुरूवात केली. त्याचे हे सल्ले अहज्याच्या भल्याचे नव्हते. बदसल्ल्यामुळेच त्याचा मृत्यू ओढवला. ⁵अहाब कुटुंबाच्या मसलतीनुसार अहज्या राजा योरामच्या बरोबर अरामचा राजा हजाएल याच्याशी लढण्यास रामोथ-गिलाद येथे गेला. योराम हा इझ्राएलचा राजा अहाब याचा मुलगा. योराम या लढाईत अराम्यांकडून जायबंदी झाला. ⁶तेव्हा तो दुखण्याला उतार पडावा यासाठी इज्रेल येथे परतला. रामोथ येथे अरामचा राजा हजाएल याच्याशी लढताना तो घायाळ झाला होता. योरामला भेटायला म्हणून अहज्या इज्रेल येथे गेला. यहुदाचा राजा यहोराम याचा अहज्या हा मुलगा. योरामच्या वडलांचे नाव अहाब. दुखापतीमुळे तो इज्रेल आला होता.

⁷अहज्या (किंवा यहोआहाज) योरामला भेटायला आलेला असतांना परमेश्वराने अहज्याला मृत्युमुखी धाडले. त्याचे असे झाले की आल्याबरोबर अहज्या योरामबरोबर निमशीचा मुलगा येहू याला भेटायला गेला. अहाबच्या घराण्याच्या नाशासाठी परमेश्वराने येहूची योजना केली होती. ⁸अहाबच्या घराण्याला शासन करीत असता येहूला यहुदाचे सरदार आणि अहज्याच्या सेवेत असलेले अहज्याचे आप्त आढळले. त्या सरदारांना आणि आप्तांना येहूने ठार केले. ⁹यानंतर येहूने अहज्याचा शोध घेतला. येहूच्या माणसांनी त्याला तो शोमरोनमध्ये लपायच्या प्रयत्नात असताना पकडले. अहज्याला त्यांनी येहूसमोर हजर केले. नंतर त्यांनी त्याला ठार केले आणि त्यांनी त्याचे दफन केले. ते म्हणाले, “अहज्या हा यहोशाफाटचा वारस. यहोशाफाट जिवाभावाने परमेश्वराला शरण गेला होता.” यहुदाचे राज्य सांभाळण्याइतके अहज्याचे घराणे समर्थ राहिले नव्हते.

राणी अथल्या

¹⁰अथल्या ही अहज्याची आई. तिने आपला मुलगा मरण पावला आहे हे पाहिल्यावर यहुदाच्या सर्व राजवंशाचा संहार केला. ¹¹पण यहोशबाथ हिने अहज्याचा मुलगा योवाश याला लपवले. योवाश आणि त्याची दाई यांना तिने आतल्या शयनगृहात ठेवले. यहोशबाथ ही राजा यहोरामची मुलगी आणि यहोयादा या याजकाची पत्नी. अहज्या तिचा भाऊ यहोशबाथने योवाशला लपवल्यामुळे अथल्या त्याला मारू शकली नाही. ¹²परमेश्वराच्या

मंदिरात त्याला याजकांच्या सहवासात सहा वर्षे लपवून ठेवले होते. या काळात अथल्याने राणी म्हणून अंमल चालवला.

संदेष्ट यहोयादा आणि राजा योवाश

23 यहोयादाने सहा वर्षांनंतर आपले सामर्थ्य दाखवले. त्याने यरोहामचा मुलगा अजज्या यहोहानानचा मुलगा इश्माएल, ओबेदचा मुलगा अजज्या, अदायाचा मुलगा मासेया आणि जिक्कीचा मुलगा अलीशाफाट या मुख्य अधिकाऱ्यांशी करार केला. ²त्यांनी यहुदाभर फिरून यहुदात विखुरलेल्या लेवींना आणि इझ्राएलच्या कुलप्रमुखांना एकत्र आणले. मग ते सर्व यरुशलेम येथे गेले. ³तेथे देवाच्या मंदिरात सर्व समुदायाने राजाशी करार केला.

यहोयादा या लोकांना म्हणाला, “परमेश्वर दावीदाच्या संततीविषयी जे बोलला आहे त्याला अनुसरून राजाचा मुलगा गादीवर येईल. ⁴आता तुम्ही करायचे ते असे: तुमच्यापैकी जे एक तृतीयांश याजक आणि लेवी शब्बाथच्या दिवशी कामाला येतात त्यांनी मंदिरावर पहारा करावा. ⁵एकतृतीयांश लोकांनी राजमहालावर पहारा करावा, आणि उरलेल्या एकतृतीयांश लोकांनी वेशीपाशी असावे. यांच्याखेरीज बाकी सर्व लोकांनी परमेश्वराच्या मंदिराच्या आवारात राहावे. ⁶कोणालाही परमेश्वराच्या मंदिरात येऊ देऊ नये. सेवा करणारे याजक आणि लेवी यांनाच काय ते परमेश्वराच्या मंदिराच्या आत येता येईल कारण ते शुचिर्भूत असतात. पण इतरांनी परमेश्वराने नेमून दिलेली आपापली कामे करायची आहेत. ⁷लेवींनी राजाच्या निकट राहायचे. प्रत्येकाजवळ आपली तलवार सज्ज असावी. कोणी मंदिरात घुसायचा प्रयत्न केल्यास त्याला ठार करावे. सर्वांनी राजाची सावलीसारखी सोबत करावी.”

⁸लेवी आणि यहुदा या सर्व लोकांनी यहोयादा या याजकाने ज्या आज्ञा केल्या त्या सर्वांचे पालन केले. यहोयादाने याजकांपैकी कोणाचीही गय केली नाही. त्यामुळे शब्बाथच्या दिवशी आळीपाळीने आत येणाऱ्या व कामावरून बाहेर जाणाऱ्या सर्वांची व्यवस्था केली. ⁹दावीद राजाचे भाले, छोट्या ढाली आणि मोठ्या ढाली ही शस्त्रे देवाच्या मंदिरामध्ये ठेवलेली होती. यहोयादा याजकाने शंभर सैनिकांच्या तुकड्यांच्या प्रमुखांना त्या दिला. ¹⁰आणि त्यांनी कुठे, कसे उभे राहायचे ते सांगितले. प्रत्येकाजवळ आपापले शस्त्र होते. मंदिराच्या थेट उजव्या कोपऱ्यापासून डाव्या बाजूपर्यंत ही शस्त्रधारी माणसे उभी राहिली. वेदी, मंदिर आणि राजा यांच्याजवळ ती उभी होतीच. ¹¹मग त्यांनी राजपुत्राला बाहेर आणले आणि त्याच्या मस्तकावर मुगुट चढवला. त्याच्या हाती आज्ञापट दिला. योवाशला त्यांनी राजा केले. यहोयादा आणि त्याची मुले यांनी त्याला

अभिषेक केला. “राजा चिरायु होवो” असे ते सर्वजण म्हणाले.

¹²मंदिराकडे लगबगीने जाणाऱ्या लोकांचा गलका आणि राजाचा जयजयकार अथल्याने ऐकला. तेव्हा ती मंदिरात लोकांकडे आली. ¹³पाहते तो तिला राजा दिसला. प्रवेशद्वाराशी तो राजस्तंभाजवळ उभा होता. कर्णे वाजवणारे कारभारी आणि लोक राजा जवळ उभे होते. देशभरचे लोक कर्णे वाजवून आनंद व्यक्त करत होते. गाणारे वाद्ये वाजवत होते आणि त्यांनी म्हटलेल्या स्तवनगीतापाठोपाठ लोक म्हणत होते. तेव्हा आपली तीव्र नापसंती दाखवण्यासाठी अथल्याने आपले कपडे फाडले आणि “फितुरी, फितुरी” असे ती ओरडली.

¹⁴याजक यहोयादा याने सेनापतींना पुढे आणले. त्यांना तो म्हणाला, “तिला सैन्याच्या रांगांमधून बाहेर काढा. तिच्या मागे जो जाईल त्याला तलवारीने मारून टाका.” मग याजकाने सैन्याला आज्ञा दिली, “परमेश्वराच्या मंदिरात अथल्याचा वध करू नका.” ¹⁵राजमहालाच्या घोडावेशीजवळ अथल्या पोचताच सैनिकांनी तिला पकडले आणि त्याठिकाणी तिला जिवे मारले.

¹⁶यहोयादाने मग सर्व लोक आणि राजा यांच्याबरोबर एक करार केला. आपण सर्व परमेश्वराचे लोक आहोत असा तो करार होता. ¹⁷मग सर्वजण बआल देवतेच्या मंदिरात गेले आणि त्या मूर्तीची त्यांनी नासधूस केली. तिथल्या इतर मूर्ती आणि वेदीदेखील मोडून तोडून टाकल्या. बआलच्या वेदीपुढेच त्यांनी बआलचा याजक मत्तान याला ठार केले. ¹⁸यहोयादाने मग परमेश्वराच्या मंदिरातील याजकांची नेमणूक केली. हे याजक लेवी होते आणि दावीदाने त्यांना मंदिराचे मुखत्यारपद दिले होते. मोशेच्या नियमशास्त्राप्रमाणे परमेश्वराला होमबली अर्पण करणे, हे त्यांचे काम होते. दावीदाच्या आज्ञेनुसार आनंदाने गायन करत त्यांनी होमबली अर्पण केले. ¹⁹सर्वांथाने शुध्द-शुचिर्भूत होऊनच मंदिरात यावे, तसे नसणाऱ्यांना अडवले जावे म्हणून यहोयादाने परमेश्वराच्या मंदिराच्या प्रवेशद्वाराशीच द्वारपाल नेमले.

²⁰सर्व सैन्याधिकारी, लोकनायक, सरदार आणि सर्व प्रजा यांना यहोयादाने आपल्याबरोबर घेतले. मग त्याने राजाला परमेश्वराच्या मंदिराबाहेर काढले. तिथून वरच्या वेशीतून ते राजमहालात पोचले. तेथे त्यांनी राजाला सिंहासनावर बसवले. ²¹अथल्याचा तलवारीने वध झाला त्या नंतर यहूदा लोकांमध्ये आनंदी आनंद पसरला आणि यरुशलेम नगर शांत झाले.

योवाशकडून मंदिराची पुनर्बांधणी

24 योवाश राजा झाला तेव्हा सात वर्षांचा होता. त्याने यरुशलेममध्ये चाळीस वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव सिब्बा. ही बैर-शेबा नगरातली होती. ²यहोयादा हयात असेपर्यंत योवाशची वागणूक

परमेश्वराच्या दृष्टीने उचित अशी होती. ³यहोयादाने योवाशला दोन बायका करून दिल्या. त्याला मुले बाळे झाली.

⁴पुढे योवाशने परमेश्वराच्या मंदिराची पुन्हा उभारणी करण्याचे ठरवले. ⁵तेव्हा त्याने याजक आणि लेवी यांना बोलवून घेतले आणि त्यांना तो म्हणाला, “यहूदामधील सर्व गावांमध्ये जा आणि इझ्राएल लोकांकडून वार्षिक कर गोळा करा. त्या पैशातून देवाच्या मंदिराच्या दुरुस्तीचे काम हाती घ्या. या कामाला विलंब लावू नका.” पण लेवीनी याबाबतीत तत्परता दाखवली नाही.

⁶तेव्हा राजा योवाशने मुख्य याजक यहोयादा याला बोलवून घेतले आणि विचारले की, “लेवींना तू यहूदा आणि यरुशलेममधून कर गोळा करायला का लावले नाहीस? परमेश्वराचा सेवक मोशे आणि इझ्राएली लोक यांनी हा कर पवित्र सभामंडपासाठी म्हणून वापरलेला आहे.”

⁷पूर्वी अथल्याच्या मुलांनी देवाच्या मंदिरात घुसून तिथल्या पवित्र वस्तू बाल दैवतांच्या पूजेसाठी वापरल्या होत्या. अथल्या ही एक दुष्ट बाई होती.

⁸राजा योवाशच्या आज्ञेवरून एक पेटी तयार करून ती परमेश्वराच्या मंदिराच्या प्रवेशद्वाराशी ठेवण्यात आली. ⁹लेवीनी मग यहूदा यरुशलेममध्ये दवंडी पिटली. परमेश्वरासाठी बसवलेला कर भरायला त्यांनी लोकांना सांगितले. इझ्राएल लोक वाळवंटात असताना परमेश्वराचा सेवक मोशे याने तो इझ्राएल लोकांवर बसवला होता. ¹⁰तेव्हा अधिकाऱ्यांनी आणि लोकांनी मोठ्या आनंदाने कर आणून पेटीत जमा केला. पेटी भरेपर्यंत ते पैसे देत गेले.

¹¹लेवी पेटी भरली की राजाच्या कारभाऱ्यांकडे जमा करत. पैशाने भरलेली ती पेटी पाहून राजाचे सचिव आणि मुख्य याजकाचा कारभारी येऊन त्यातले पैसे काढून घेत. पेटी पुन्हा पहिल्या जागी नेऊन ठेवली जाई. असे अनेकदा होऊन मुबलक पैसा जमा झाला. ¹²राजा योवाश आणि यहोयादा यांनी मग ही रक्कम परमेश्वराच्या मंदिराचे काम करणाऱ्यांच्या हवाली केली. या लोकांनी परमेश्वराच्या मंदिराच्या जीर्णोद्धारसाठी कसबी सुतार, कोरीव काम करणारे, लोखंड पितळ या धातूंमध्ये काम करणारे कारागीर यांना मजुरीवर कामाला घेतले.

¹³या कामावर देखरेख करणारे लोक अतिशय विश्वासू होते. परमेश्वराच्या मंदिराच्या जीर्णोद्धाराचे काम पूर्ण झाले. देवाचे मंदिर पुन्हा पूर्वीसारखेच नीटनेटके आणि पहिल्यापेक्षा भक्कम झाले. ¹⁴कारागिरांचे काम आटोपल्यावर उरलेली रक्कम त्यांनी योवाश आणि यहोयादा यांना आणून दिली. त्या पैशातून परमेश्वराच्या मंदिरातील सेवेची उपकरणे आणि होमबलीसाठी वापरायची पात्रे बनविण्यात आली. त्यांनी याशिवाय सोन्यारुप्याचे कटोरे व इतर पात्रे केली. या परमेश्वराच्या

मंदिरात यहोयादाचे आयुष्य असे तोवर याजक दररोज होमबली अर्पण करत असत.

¹⁵पुढे यहोयादा वयोवृद्ध झाला. तो दीर्घायुषी होऊन वारला. मृत्युसमयी त्याचे वय 130 वर्षे इतके होते. ¹⁶दावीदनगरात इतर राजांच्या कबरी शेजारीच त्याचे लोकांनी दफन केले. देवासाठी आणि त्याच्या मंदिरासाठी त्याने इझ्राएलमध्ये बऱ्याच चांगल्या गोष्टी आपल्या हयातीत केल्या म्हणून लोकांनी त्याचे या ठिकाणी दफन केले.

¹⁷यहोयादा मरण पावल्यावर यहुदाच्या सरदारांनी राजा योवाशला येऊन मुजरा केला. राजाने त्यांचे ऐकून घेतले. ¹⁸पुढे राजा आणि हे सरदार यांनी परमेश्वर देवाच्या मंदिराचा त्याग केला. त्यांचे पूर्वज या परमेश्वर देवाला शरण गेले होते पण यांनी अशेरा देवीचे खांब आणि इतर मूर्ती यांची पूजा सुरु केली. राजा आणि सरदार यांच्या या अपराधामुळे यहुदा आणि यरुशलेमच्या लोकांवर देवाचा कोप झाला. ¹⁹लोकांना परत आपल्याकडे वळवायला परमेश्वराने त्यांच्याकडे संदेष्ट्यांना पाठवले. संदेष्ट्यांनी लोकांना परमेश्वराच्या क्रोधाची पूर्वकल्पना दिली पण लोक ऐकेनात.

²⁰तेव्हा जखऱ्यामध्ये परमेश्वराच्या आत्म्याचा संचार झाला. जखऱ्या हा यहोयादा या याजकाचा मुलगा. जखऱ्या लोकांपुढे उभा राहून म्हणाला, “देव म्हणतो, ‘तुम्ही परमेश्वराच्या आज्ञेचे उल्लंघन का करता?’ तुम्हाला यश येणार नाही. तुम्ही परमेश्वराचा त्याग केलात. आता परमेश्वरही तुम्हाला सोडून देत आहे.”

²¹पण लोकांनी जखऱ्याविरुद्ध कट केला. राजाने लोकांना जखऱ्याचा वध करण्याचा हुकूम दिला. तेव्हा लोकांनी त्याला दगडफेक करून मारले. हे त्यांनी मंदिराच्या आवारातच केले. ²²जखऱ्याचे वडील यहोयादा यांनी दाखवलेले सौजन्य राजा योवाश विसरला. यहोयादाच्या मुलाला जखऱ्याला राजाने ठार केले. जखऱ्या मृत्यूपूर्वी म्हणाला, “हे पाहून परमेश्वर तुला शासन करे.”

²³वर्ष अखेरीला अरामच्या सैन्याने योवाशवर हल्ला केला. यहुदा आणि यरुशलेमवर हल्ला करून त्यांनी सर्व सरदारांची हत्या केली. तेथील सर्व धन लुटून त्यांनी ते दिमिष्काच्या राजाकडे पाठवले. ²⁴अराम्यांच्या सैन्यात फार थोडे लोक होते तरी यहुदाच्या मोठ्या सेनेवर परमेश्वराने त्यांना विजय मिळवून दिला. आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याचा यहुदा लोकांनी त्याग केल्यामुळे परमेश्वराने योवाशला हे शासन केले. ²⁵अरामी योवाशला घायाळ अवस्थेत सोडून गेले तेव्हा योवाशच्या सेवकांनीच त्याच्याविरुद्ध कट केला. यहोयादा या याजकाचा मुलगा, जखऱ्याला योवाशने मारल्यामुळे ते या कारस्थानाला प्रवृत्त झाले. योवाशला त्यांनी त्याच्या शय्येवरच ठार केले. दावीदनगरात लोकांनी त्याला मूठमाती दिली. पण राजांच्या दफन भूमीत त्याचे दफन केले नाही. ²⁶जाबाद आणि

यहोजाबाद हे ते फितूर सेवक. जाबादच्या आईचे नाव शिमथ. ही अम्मोनची होती. यहोजाबादच्या आईचे नाव शिम्रिथ. ही मवाब येथील होती. ²⁷योवाशचे पुत्र, त्याला सांगितलेली मोठी शिक्षा आणि त्याने केलेला देवाच्या मंदिराचा जीर्णोद्धार याविषयी राजांच्या बखरीत (राजाविषयी) लिहिले गेले आहे. योवाशचा मुलगा अमस्या हा त्याच्यानंतर राजा झाला.

यहुदाचा राजा अमस्या

25 अमस्या राजा झाला तेव्हा पंचवीस वर्षांचा होता. नंतर त्याने यरुशलेममध्ये एकोणतीस वर्षे राज्य केले. याच्या आईचे नाव यहोअदान. ती यरुशलेमची होती. ²त्याची वर्तणूक परमेश्वराला पटेल अशी होती पण त्यात मनःपूर्वकता नव्हती. ³अमस्या शक्तिशाली राजा झाला मग त्याने आपल्या वडलांच्या मारेकऱ्यांची हत्या केली. ⁴पण त्याच्या मुलांना त्याने ठार केले नाही कारण याबाबतीत मोशेच्या नियमशास्त्रातली आज्ञा त्याने पाळली. परमेश्वराची आज्ञा अशी आहे, “मुलांच्या अपराधासाठी आईवडलांना आणि आईवडलांच्या अपराधासाठी मुलांना मृत्युदंड देऊ नये. ज्याच्या हातून अपराध झाला त्या व्यक्तीलाच देहदंड व्हावा.”

⁵अमस्याने सर्व यहुदा लोकांना एकत्र केले आणि त्यांच्या घराण्यांवर सेनापती आणि सेनानायक यांच्या नेमणुका केल्या. समस्त यहुदा आणि बऱ्यामिन सैनिकांवर या प्रमुखांचा अंमल होता. युध्दात भाग घेण्यासाठी वय वर्षे किमान वीस आणि त्यापुढील वयाचे सैनिक निवडले. भाले आणि ढाली या आयुधांनी सज्ज असे सैनिक त्याने मोजले. ते एकंदर 3,00,000 निवडक सैनिक युध्दाला तयार होते. ⁶यांच्याखेरीज आणखी 1 लक्ष सैन्याची कुमक अमस्याने इझ्राएलकडून मागवली. त्यासाठी त्याने 3 3/4 टन चांदी एवढी किंमत मोजली. ⁷पण यावेळी देवाचा एक माणूस अमस्याकडे येऊन त्याला म्हणाला, “हे राजा, इझ्राएलच्या सैन्याला आपल्याबरोबर घेऊ नकोस. एफ्राइमच्या वंशजांना म्हणजेच इझ्राएलच्या लोकांना परमेश्वराची साथ नाही. ⁸तू भले कितीही तयारी करून लढाईत उतरलास तरी तुझा जय पराजय होणे देवाच्याच हातात आहे.”

⁹य़ावर अमस्या त्या देवाच्या माणसाला म्हणाला, “पण इझ्राएली सैन्याला मी पैसे देऊन बसलो आहे, त्याचे काय?” देवाचा माणूस म्हणाला, “परमेश्वराकडे अलोट संपत्ती आहे, तो तुला त्यापेक्षा कितीतरी जास्त देऊ शकेल.”

¹⁰तेव्हा अमस्याने इझ्राएलच्या सैन्याला एफ्राइमला परत पाठवले. या कृत्यामुळे इझ्राएली सैन्य, यहुदाचा राजा आणि यहुदाचे लोक यांच्यावर संतापले आणि रागानेच घरी परतले.

¹¹यानंतर अमस्याने मोठेच धाडस करून अदोम देशातील मिठाच्या खोऱ्यावर हल्ला चढवला. अमस्याच्या

सैन्याने या ठिकाणी सेड्र मधील 10,000 लोकांना ठार केले. ¹²आणखी 10,000 जणांना बंदिवान केले. त्यांना धरून खडकाच्या माथ्यावर नेले आणि एवढ्या उंचीवरून त्यांचा कडेलोट केला. खालच्या दागडोड्यांवर त्यांचे देह छिन्नविछिन्न होऊन पडले.

¹³नेमक्या याचवेळी इझ्राएली सैन्याने यहूदातील काही नगरांवर हल्ला चढवला. त्यांनी बेथ-होरोनपासून थेट शोमरोनपर्यंत गावे उद्ध्वस्त केली. 3000 लोकांना जिवे मारले आणि मौल्यवान चीजवस्तू लुटल्या. अमस्याने आपल्याला लढाईत सामील करून न घेतल्यामुळे हे इझ्राएली सैन्य भडकले होते.

¹⁴अदोम्यांचा पाडाव करून अमस्या आपल्या नगरात परतला. येताना त्याने सेड्रमधील लोकांच्या देवाच्या मूर्ती बरोबर आणल्या आणि त्यांची पूजाअर्चा सुरु केली. या दैवतांना वंदन करून तो त्यांच्यापुढे धूप जाळू लागला. ¹⁵या कृतीमुळे परमेश्वराचा अमस्यावर कोप झाला. परमेश्वराने संदेष्ट्याला अमस्याकडे पाठवले. संदेष्टा राजाला म्हणाला, “अमस्या, त्या लोकांच्या दैवतांची पूजा तू का करत आहेस? त्या दैवतांना तर स्वतःच्याच लोकांचे तुझ्यापासून रक्षण करता आले नाही.”

¹⁶अमस्या संदेष्ट्याच्या या बोलण्यावर म्हणाला, “आम्ही तुला राजाचा सल्लागार म्हणून नेमलेले नाही, तेव्हा तू गप्प राहावे हे चांगले नाहीतर जिवाला मुकशील.” संदेष्टा गप्प बसला पण नंतर म्हणाला, “देवाने तुझा नाश करायचे निश्चित केले आहे. कारण तू करू नये त्या गोष्टी केल्यास आणि माझे ऐकले नाहीस.”

¹⁷यहूदाचा राजा अमस्या याने यावर आपल्या सल्लागारांबरोबर विचार विनिमय केला. मग योवाशला त्याने निरोप पाठवला की, “आपली एकदा प्रत्यक्ष गाठ पडली पाहिजे.” योवाश हा यहोआहाजचा मुलगा आणि यहोआहाज येहूचा. येहू इझ्राएलचा राजा होता.

¹⁸इझ्राएलचा राजा योवाश याने यहूदाचा राजा अमस्या याच्याकडे आपले उत्तर पाठवले. योवाशने दृष्टांत दिला तो असा: “लबानोन मधल्या एका काटेरी झुडूपाने लबानोनच्याच एका गंधसरुला निरोप पाठवला की, ‘तुझ्या मुलींचे माझ्या मुलाशी लग्न व्हावे.’ पण तेवढ्यात ते झुडूप तिथून जाणाऱ्या एका कन्येपशीच्या पायाखाली तुडवले गेले.

¹⁹मी अदोम्या पराभव केला,” असे तू खुशाल म्हण. तू हे प्रौढीने म्हणतो आहेस खरे पण तू आपल्या घरी स्वस्थ बसावेस हे बरे. उगीच नसत्या फंदत पडून अडचणीत येऊ नकोस! पण तू तसे केलेस तर तू स्वतःच्या आणि त्याबरोबर यहूदाच्या नाशाला कारणीभूत होशील.”

²⁰पण अमस्याने या निरोपाला दाद दिली नाही. देवाच्याच मनात तसे होते. यहूदाच्या लोकांनी अदोमी लोकांच्या दैवताचे भजनपूजन सुरु केल्यामुळे इझ्राएलकडून यहूदाचा पराभव करायचे परमेश्वराने योजले होते. ²¹तेव्हा इझ्राएलचा राजा योवाश आणि यहूदाचा राजा अमस्या

यांची बेथ-शोमेश नगरात समोरासमोरा गाठ पडली. बेथ-शोमेश यहूदातच आहे. ²²इझ्राएलने यहूदाचा पराभव केला. झाडून सर्व यहूदांनी या लढाईतून पळ काढला. ²³योवाशने बेथ-शोमेश येथे अमस्याला पकडले आणि यरुशलेमला नेले. अमस्याच्या वडलांचे नाव योवाश. योवाशचे वडील यहोआहाज. योवाशने एफ्राइम वेशीपासून कोपण्याच्या वेशीपर्यंतची यरुशलेमच्या तटबंदीची 600 हात लांबीची भिंत पार मोडून तोडून टाकली.

²⁴सर्व सोनेरुपे तसेच मंदिरातील उपकरणी, भांडी देखील त्याने हस्तगत केली. देवाच्या मंदिरातील वस्तूंची देखभाल करण्याची जबाबदारी ओबेदअदोमची होती. राजमहालालातील चीजवस्तूही योवाशने लुटली. काही जणांना बंदिवान केले. या सगळ्यासह तो शोमरोनला परतला.

²⁵योवाशच्या मृत्यूनंतर अमस्या पंधरा वर्षे जगला. अमस्याचे वडील म्हणजे यहूदाचा राजा योवाश. ²⁶यहूदा आणि इझ्राएलमधील राजांचा इतिहास या पुस्तकात, अमस्याने बाकी जे जे केले त्याची साक्षत हकीकत आली आहे.

²⁷अमस्याने परमेश्वराचे आज्ञापालन करायचे थांबवल्यावर यरुशलेमच्या लोकांनी त्याच्याविरुद्ध कट केला. तेव्हा तो लाखीश येथे पळून गेला. पण लोकांनी त्याच्या मागावर माणसे पाठवून त्याचा तेथे वध केला. ²⁸अमस्याचा मृत देह मग लोकांनी घोड्यावर लादला आणि यहूदानगरात आणून त्याला पूर्वजंशेजारी पुरले.

यहूदाचा राजा उज्जीया

26 अमस्याचा मुलगा उज्जीया याला यहूदाच्या लोकांनी गादीवर बसवले. उज्जीया तेव्हा सोळा वर्षांचा होता. ²उज्जीयाने एलोथ नगर पुन्हा बांधून काढले आणि यहूदाच्या स्वाधीन केले. अमस्याच्या मृत्यूनंतरची ही घटना.

³उज्जीया सोळा वर्षांचा असताना राजा झाला. पुढे त्याने यरुशलेमवर 52 वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव यखिल्या. ती यरुशलेमची होती. ⁴उज्जीयाचे वर्तन परमेश्वराच्या दृष्टीने योग्य असे होते. आपले वडील अमस्या यांच्याप्रमाणे त्याने देवाचे अनुसरण केले. ⁵जखण्याच्या हयातीत त्याने देवाचे अनुसरण केले. आदरपूर्वक परमेश्वराला मानणे त्याला जखण्याने शिकवले. तो असे वागत असे तोपर्यंत परमेश्वर देवाने त्याचे कल्याण केले.

⁶उज्जीयाने पलिष्टांबरोबर युद्ध केले. गथ, यब्ने व अशदोदचे कोट पाडून टाकले. अशदोद जवळ व पलिष्टांच्या वस्तीत इतरत्र उज्जीयाने नगरे वसवली. ⁷पलिष्टे, गुरबालमधले अरब आणि मजनी यांच्याशी झालेल्या लढायांमध्ये परमेश्वराने उज्जीयाला साहाय्य केले. ⁸अम्मोनी लोक उज्जीयाला कर देत असत. उज्जीयाचे

सामर्थ्य इतके वाढले की त्याची कीर्ती मिसरच्या सीमेपर्यंत पोहोचली.

⁹यरुशलेममध्ये कोपण्यातली वेस, खोऱ्याची वेस आणि कोट वळसा घेतो तेथे उज्जीयाने बुरुज बांधून तटबंदीला बळकटी आणली. ¹⁰वाढवतातही त्याने बुरुज बांधले. अनेक विहिरी खणल्या. डोंगराळ भागात आणि सपाटीवर त्याची बरीच गुरेढोरे होती. तसेच तेथील सुपीक भागात शेतकरी होते. द्राक्षबागांच्या निगराणीसाठी देखील त्याची माणसे होती. उज्जीयाला शेतीची आवड होती.

¹¹उज्जीयाच्या सैन्यात चांगले लढव्ये होते. ईयेल हा चिटणीस आणि मासेया हा कारभारी हे दोघे त्यांची गटागटात विभागणी करत. हन्न्या या एका सेनानायकच्या हाताखाली हे दोघेजण होते. ईयेल आणि मासेया यांनी केलेल्या गणतीप्रमाणे सैन्य दोळी दोळीने लढाईवर जाई. ¹²सैन्यात एकंदर 2,600 प्रमुख लढव्ये नेतृत्व करीत. ¹³शत्रूवर तुटून पडणाऱ्या 307,500 वीरांच्या सैन्याचे ते प्रमुख होते. राजाच्या बाजूने ते शत्रूवर चालून जात. ¹⁴या सर्व सेनेला उज्जीयाने ढाली, भाले, शिरस्त्राणे, चिलखते, धनुष्य आणि गोफणगुंडे अशी शस्त्रास्त्रे दिली. ¹⁵काही हुशार कारागिरांनी शोधून काढलेली यंत्रेही उज्जीयाने यरुशलेममध्ये बनवून घेतली. ती त्याने बुरुजांवर आणि तटाच्या कोपऱ्यांवर बसवली. ही यंत्रे बाण व मोठ्या दगडांचा मारा करीत असत. उज्जीया फार प्रसिध्द झाला. उज्जीयाचे नाव त्यामुळे सर्वदूर पसरले. त्याची कुमक वाढली आणि तो बलवान झाला.

¹⁶पण सामर्थ्य वाढल्यावर तो गर्विष्ठ झाला आणि त्यामुळे त्याचा नाश ओढवला. परमेश्वरावर त्याची निष्ठा राहिली नाही. धूप जाळण्यासाठी असलेल्या वेदीवर धूप जाळण्यासाठी तो परमेश्वराच्या मंदिरात गेला. ¹⁷तेव्हा याजक अजण्या आणि आणखी ऐंशी शूर याजक त्याच्यापाठोपाठ तिथे गेले. ¹⁸त्यांनी उज्जीयाची चूक दाखवून दिली. ते त्याला म्हणाले, “उज्जीया, परमेश्वराला धूप जाळणे हे तुझे काम नव्हे. तू ते करू नयेस. अहरोनचे वंशज आणि याजक यांचेच ते काम आहे. धूप जाळण्याच्या या पवित्र कामासाठी ते नेमलेले आहेत. तेव्हा या पवित्र गाभ्यातून तू बाहेर ये. परमेश्वराच्या आज्ञेचे तू उल्लंघन केले आहेस. परमेश्वर देवाकडून तुझा गौरव होणार नाही.”

¹⁹पण उज्जीयाला या बोलण्याचा राग आला. त्याच्या हाती धूपपात्र होते. याजकांवर तो संतापला असताना पाहता पाहता त्याच्या कपाळावर कोड उठले. परमेश्वराच्या मंदिरात धूप जाळण्याच्या वेदीच्या जवळ याजकांसमक्ष हे घडले. ²⁰मुख्य याजक अजण्या आणि इतर याजक उज्जीयाकडे बघतच राहिले. त्याच्या कपाळावरचे कोड त्यांनी पाहिले. त्याबरोबर त्यांनी उज्जीयाला तातडीने मंदिराबाहेर घालवले. परमेश्वराने शासन केल्यामुळे उज्जीयाही लगेचच चालता झाला. ²¹राजा उज्जीया कुष्ठरोगी

झाला. मंदिरात त्याला मज्जाव होता. तो एका स्वतंत्र घरात राहू लागला. त्याचा मुलगा योथाम हा राजघराण्याचा कारभारी बनला आणि लोकांचे शासन करू लागला.

²²उज्जीयाची इतर सर्व कृत्ये आमोजाचा मुलगा यशया संदेष्टा याने अथपासून इतीपर्यंत लिहिलेली आहेत. ²³उज्जीया मरण पावला आणि त्याच्या पूर्वजांजवळ त्याचे दफन झाले. राजांसाठी असलेल्या दफनभूमीच्या शेजारच्या जागेत त्याला पुरले. ‘कारण तो कुष्ठरोगी होता.’ उज्जीयाच्या नंतर त्याचा मुलगा योथाम राजा झाला.

यहूदाचा राजा योथाम

27 योथाम राजा झाला तेव्हा पंचवीस वर्षांचा होता. त्याने यरुशलेममध्ये 16 वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव यरुशा. ती सादोकची मुलगी. ²योथाम परमेश्वराच्या दृष्टीने उचित तेच करीत असे. आपले वडील उज्जीया यांच्याप्रमाणेच तो परमेश्वराच्या आज्ञेत राहिला. पण त्याचे वडील जसे परमेश्वराच्या मंदिरात धूप जाळायला गेले तसे मात्र त्याने केले नाही. लोकांचे दुर्बर्तन चालूच होते. ³परमेश्वराच्या मंदिराचा वरचा दरवाजा योथामने पुन्हा करवला. ओफेलच्या कोटावर त्याने बरेच बांधकाम केले. ⁴यहूदाच्या डोंगराळ प्रदेशात नगरे वसवली. जंगलात किल्ले आणि बुरुज बांधले. ⁵अम्मोन्यांचा राजा आणि त्यांचे सैन्य यांच्यावर योथामने चढाई केली आणि त्यांचा पराभव केला. त्यामुळे पुढील तीनवर्षे अम्मोनी योथामला 3 3/4 टन चांदी, 62,000 बुशेल गहू (किंवा 10,000 कोर) गहू आणि तेवढेच जव दरवर्षी देत असत.

⁶परमेश्वर देवाने सांगितल्याप्रमाणे मनःपूर्वक आचरण केल्यामुळे योथामचे सामर्थ्य वाढले. ⁷त्याने केलेल्या इतर गोष्टी आणि लढाया यांची हकीकत ‘इझ्राएल व यहूदा राजांचा इतिहास’ या पुस्तकात लिहिलेली आहे. ⁸योथाम गादीवर आला तेव्हा पंचवीस वर्षांचा होता. त्याने यरुशलेममध्ये सोळा वर्षे राज्य केले. ⁹पुढे योथाम मरण पावला आणि त्याचे त्याच्या पूर्वजांशेजारी दफन केले गेले. दावीदनगरात लोकांनी त्याला पुरले. योथामच्या जागी आहाज हा त्याचा मुलगा राज्य करू लागला.

यहूदाचा राजा आहाज

28 आहाज राजा झाला तेव्हा वीस वर्षांचा होता. त्याने यरुशलेममध्ये सोळा वर्षे राज्य केले. आपला पूर्वज दावीद वागला तसे आहाजचे वर्तन नव्हते. त्याचे आचरण परमेश्वराला मान्य होणारे नव्हते. ²इझ्राएलच्या राजांच्या दुर्बर्तनाचा त्याने किता गिरवला. त्याने बअल देवतेच्या ओतीव मूर्ती पूजेसाठी केल्या. ³बेन हिन्नोमच्या खोऱ्यात त्याने धूप जाळली. आपल्या पोटच्या मुलांना त्याने अग्नीमध्ये आहुती करून बळी दिले. या प्रदेशात राहणारे लोक जे भयंकर पाप करीत तेच त्याने

केले. इम्राएल लोकांनी या भूमीवर पाऊल ठेवले तेव्हा परमेश्वराने त्या लोकांना तिथून घालवले होते. ⁴आहाजने उंच स्थानी, डोंगरावर तसेच प्रत्येक हिरव्यागार वृक्षाखाली यज्ञ केले आणि धूप जाळला.

⁵⁻⁶आहाजच्या या पापांमुळे परमेश्वर देवाने अरामच्या राजाच्या हातून आहाजचा पराभव करविला. अरामच्या राजाने व त्याच्या सैन्याने आहाजचा पाडाव करून यहुदाच्या लोकांना कैद केले व दिमिष्काला नेले. इम्राएलचा राजा पेकह याच्याकडूनही परमेश्वराने आहाजचा पराभव करविला. पेकहच्या वडलांचे नाव रमाल्या. पेकहच्या सैन्याने एका दिवसात यहुदाचे 1,20,000 शूर सैनिक ठार केले. आपले पूर्वज ज्या परमेश्वर देवाला शरण गेले त्या परमेश्वराची साथ सोडल्यामुळे यहुदी लोकांचा असा पराभव झाला. ⁷जिख्री हा एफ्राइममधला एक शूर योद्धा. त्याने राजा आहाजचा मुलगा मासेया, राजमहालाचा प्रमुख कारभारी अज्रीकाम आणि राजाच्या खालोखाल दुसऱ्या क्रमांकाचा अधिकारी एलकाना यांना ठार मारले.

⁸इम्राएलच्या सैन्याने यहुदात राहणाऱ्या 2,00,000 जणांना पकडून नेले. हे सर्व त्यांचे नातलगच होते. या कैद्यांमध्ये बायका मुलेही होती. तसेच यहुदातील किंमती वस्तूही लुटून नेल्या. ही लूट आणि बंदिवान यांना ताब्यात घेऊन ते शोमरोन या नगरात आले. ⁹तिथे ओदेद नावाचा परमेश्वराचा एक संदेष्टा होता. शोमरोनला आलेल्या इम्राएली सैन्याला तो भेटला. ओदेद त्यांना म्हणाला, “तुमच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याच्यामुळे तुम्ही यहुदी लोकांचा पराभव करू शकलात कारण परमेश्वराचा यहुदांवर कोप झाला होता. पण तुम्ही अतिशय नीच पद्धतीने यहुदांना मारलेत, त्यांना शासन केलेत. त्यामुळे आता परमेश्वराच्या कोथाचा रोख तुमच्यावर आहे. ¹⁰यहुदाच्या व यरुशलेमच्या लोकांना गुलाम करण्याचा तुमचा मानस आहे. परमेश्वराच्या दृष्टीने तुम्ही हे पाप केले आहे. ¹¹आता माझे ऐका. पकडून आणलेल्या या आपल्या भावाबहिणींना परत पाठवून द्या. परमेश्वराला तुमचा अनावर संताप आला आहे.”

¹²एफ्राइमच्या काही प्रमुख मंडळींनी इम्राएलच्या सैनिकांना लढाईवरून परतताना पाहिले. तेव्हा या प्रमुखांनी सैनिकांना भेटून चांगली समज दिली. योहानानचा मुलगा अजण्या, मशिल्लेमोथचा मुलगा बरेख्या, शल्लूमचा मुलगा यहिज्कीया, आणि हदलालाचा मुलगा अमासा ही ती नेते मंडळी होत. ¹³ती इम्राएली सैन्याला म्हणाली, “यहुदाच्या कैद्यांना इकडे आणू नका. तसे केलेत तर तो परमेश्वराचा आपण केलेला मोठा अपराध ठरेल. आपल्या पापांमध्ये त्यामुळे आणखी भर पडेल. इम्राएलवर परमेश्वराचा कोप होईल.”

¹⁴तेव्हा त्या सैनिकांनी कैदी आणि लुटलेली चीजवस्तू हे इम्राएल लोकांच्या आणि त्या प्रमुखांच्या हवाली केले.

¹⁵तेव्हा अजण्या, बरेख्या, यहिज्कीया आणि अमासा यांनी

पुढे होऊन कैद्यांना जवळ केले. त्यांतील उघड्या नागड्या लोकांना त्यांनी लुटीतले कपडे लपेटे दिले. जे अनवाणी होते त्यांना पादत्राणे दिली. त्या सर्वांना त्यांनी खाऊ पिऊ घातले. मर्दानासाठी तेल दिले. एवढे झाल्यावर या प्रमुखांनी चालायचे त्राण नसलेल्या कैद्यांना गाढावर बसवले आणि या सर्वांना त्यांनी यरीहो या त्यांच्या गावी घरी नेऊन सोडले. यरीहोला खबुरीच्या झाडांचे नगर असेही म्हणतात. मग ही चार वडीलधारी मंडळी शोमरोनला परतली.

¹⁶⁻¹⁷याचवेळी अदोमच्या लोकांनी यहुदावर चढाई करून त्यांचा पाडाव केला. अदोम्यांनी यहुदी लोकांना कैद करून नेले. तेव्हा राजा आहाजने अशशूरच्या राजाकडे मदत मागितली. ¹⁸पलित्यांनीही डोंगराळ तळवटीच्या भागातल्या गावांवर आणि दक्षिण यहुदावर हल्ला केला. बेथ-शेमेश, अयालोन, खदेरोथ, सोखी, तिम्ना आणि गिम्जो ही गावे त्यांच्या आसपासच्या खेड्यांसह काबीज केली. ¹⁹परमेश्वराने यहुदाला संकटांनी जेरीला आणले कारण यहुदाचा राजा आहाज याने यहुदांना दुर्वर्तनाला प्रवृत्त केले होते. आहाजने परमेश्वराचे उल्लंघन केले होते. ²⁰तिल्गाथ-पिल्लेसर हा अशशूरचा राजा. यानेही आहाजला मदत करण्याऐवजी त्रासच दिला. ²¹आहाजने परमेश्वराच्या मंदिरातील, राजमहालातील तसेच सरदारांच्या घरातील धनदौलत घेऊन अशशूरच्या राजाला दिली पण त्याचाही फायदा झाला नाही.

²²या संकटकाळात आहाजच्या दुर्वर्तनात आणखी भरच पडली. तो परमेश्वरापासून दुरावला. ²³दिमिष्काच्या लोकांच्या दैवतांसाठी त्याने यज्ञ केले. या दिमिष्कांनी त्याला हरवले होते. तेव्हा त्याने विचार केला, “अरामचे लोक ज्या देवाची पूजा करतात ते देव त्यांना साहाय्य करतात. तेव्हा मी ही त्यांच्यासाठी यज्ञ केले तर ते मला सोडवतील.” म्हणून आहाज त्या दैवतांना शरण गेला. त्याच्या या कृत्यांमुळेच त्याचा आणि इम्राएल लोकांचा नाश होत गेला. ²⁴आहाजने देवाच्या मंदिरातली सगळी उपकरणी गोळा करून त्यांची मोडतोड करून विल्हेवाट लावली. परमेश्वराच्या मंदिराची दारे त्याने बंद करून घेतली. वेढा केल्या आणि त्या यरुशलेममध्ये चौका चौकात बसवल्या. ²⁵यहुदातील सर्व गावांमध्ये इतर देवतांच्या पूजेला धूप जाळण्यासाठी म्हणून उंच स्थाने केली. अशाप्रकारे वागून आपल्या पूर्वजांच्या परमेश्वर देवाचा त्याने क्रोध ओढवून घेतला.

²⁶आहाजच्या बाकीच्या गोष्टी आणि त्याचे सुरुवातीपासून शेवटपर्यंतचे आचरण ‘यहुदा व इम्राएल राजांचा इतिहास’ या पुस्तकात लिहिलेले आहे. ²⁷आहाज मरण पावला आणि त्याच्या पूर्वजांशेजारी त्याचे दफन झाले. यरुशलेम नगरात लोकांनी त्याला पुरले. पण इम्राएलच्या इतर राजांचे जेथे दफन झाले त्या जागी मात्र नव्हे. आहाजचा मुलगा हिज्कीया हा पुढे राजा झाला.

यहूदाचा राजा हिज्कीया

29 हिज्कीया वयाच्या पंचविसाव्या वर्षी राजा झाला. त्याने यरुशलैममध्ये एकोणतीस वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव अबीया. ती जखऱ्याची मुलगी. ²हिज्कीयाची वागणूक परमेश्वराच्या दृष्टीने उचित अशी होती. आपला पूर्वज दावीद याच्या प्रमाणेच त्याचे वर्तन सुयोग्य असे.

³हिज्कीयाने परमेश्वराच्या मंदिराचे दरवाजे उघडले आणि दुरुस्ती करून ते मजबूत केले. राजा झाल्याबरोबर आपल्या कारभाराच्या पहिल्या महिन्यातच त्याने हे केले. ⁴⁻⁵सर्व याजक आणि लेवी यांना त्याने एकत्र बोलावले आणि मंदिराच्या पूर्वेकडील मोकळ्या चौकात त्यांची सभा घेतली. हिज्कीया त्यांना म्हणाला, "लेवी हो, ऐका, देवाच्या सेवेसाठी शुचिर्भूत व्हा. या पवित्र कार्यासाठी परमेश्वर देवाच्या मंदिराची सिध्दता करा. परमेश्वर हा आपल्या पूर्वजांनी मानलेला देव आहे. ज्या वस्तू इथल्या नाहीत त्या इथून काढून टाका. त्या वस्तू म्हणजे घाण असून त्या हे पवित्र मंदिर भ्रष्ट करतात. ⁶आपल्या पूर्वजांनी परमेश्वराची संगत सोडली आणि त्याच्या मंदिराकडे पाठ फिरवली. ⁷त्यांनी मंदिराचे प्रवेशद्वार बंद केले आणि दिवे विझू दिले. इझ्राएलच्या परमेश्वराच्या पवित्र गाभाऱ्यात परमेश्वरासाठी धूप जाळणे, होमार्पणे करणे बंद पडले. ⁸म्हणून यहूदा यरुशलैमच्या लोकांवर परमेश्वर कोपला. त्याने लोकांना शासन केले. परमेश्वराचा क्रोध पाहून इतर लोक विस्मयचकित झाले आणि घाबरले. यहूदी लोकांबद्दल त्यांना तिरस्कार आणि शरम वाटली. ही वस्तुस्थिती तुम्हाला माहीत आहे. तुम्ही ती पाहतच आहात. ⁹म्हणूनच युध्दात आपले पूर्वज मायले गेले. आपली बायका पोरे कैदी झाली. ¹⁰म्हणून मी, हा हिज्कीया, इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाशी करार करणार आहे. म्हणजे आपल्यावर त्याचा राग राहणार नाही. ¹¹तेव्हा मुलांनो, आता, आळसात वेळ घालवू नका. परमेश्वराने त्याच्या सेवेसाठी तुमची निवड केली आहे. मंदिरात त्याची सेवाचाकरी करणे, धूप जाळणे यासाठी तुम्हाला त्याने निवडले आहे."

¹²⁻¹⁴तेव्हा जे लेवी कामाला लागले ते पुढीलप्रमाणे: कहाथ घराण्यातले अमासयचा मुलगा महथ आणि अजय्याचा मुलगा योएल. मरारी कुळातला अब्दीचा मुलगा कीश आणि यहल्लेलेलाचा मुलगा अजय्या. गर्शोनी कुळातला जिम्माचा मुलगा यवाह आणि यवाहचा मुलगा एदेन, अलीसाफानच्या घराण्यातील शिअ्री आणि ईएल आसाफच्या घराण्यातील जखऱ्या व मत्तन्या. हेमानच्या कुळातील यहीएल आणि शिमी, यदुथूनच्या कुळातील शमाया आणि उज्जियेल. ¹⁵मग या लेवींनी आपल्या भाऊबंदांसह एकत्र येऊन मंदिराच्या शुध्दतेसाठी सर्व तयारी केली. परमेश्वराने राजामार्फत केलेली आज्ञा त्यांनी पाळली. मंदिराच्या स्वच्छतेसाठी ते आत शिरले. ¹⁶परमेश्वराच्या मंदिरात जेवढ्या अशुध्द आणि तिथल्या

वातावरणाशी विसंगत वस्तू त्यांना सापडल्या त्या सगळ्या गोळा करून त्यांनी मंदिराच्या अंगणात आणून ठेवल्या. तिथून त्या उचलून त्यांनी क्दोन खोऱ्यात नेऊन टाकल्या. ¹⁷पहिल्या महिन्याच्या प्रतिपदेला लेवींनी पवित्रीकरणाच्या कामाला सुरुवात केली. आठव्या दिवशी ते परमेश्वराच्या मंदिराच्या प्रवेशद्वारापर्यंत आले. परमेश्वराच्या मंदिराची सर्व तऱ्हेची शुध्दता होऊन ते पवित्र व्हायला आणखी आठ दिवस लागले. पहिल्या महिन्याच्या सोळाव्या दिवशी त्यांचे काम पूर्ण झाले.

¹⁸त्यानंतर ते राजा हिज्कीया याच्याकडे गेले. राजाला ते म्हणाले, "परमेश्वराचे मंदिर, होमार्पणाची वेदी आणि तीवरील सर्व भांडी आम्ही शुध्द केल्या आहेत. समर्पित भाकरीचे मेज आणि त्याची सर्व उपकरणेही शुध्द केली आहेत. ¹⁹राजा आहाजने आपल्या कारकिर्दीत गैरवर्तनातून जी उपकरणे फेकून दिली होती त्यांचीही शुध्दी करून आम्ही ती मांडली आहेत. ती आता देवाच्या वेदीसमोरच आहेत."

²⁰दुसऱ्या दिवशी सकाळी, नगरातील सर्वा सरदारांना बरोबर घेऊन राजा हिज्कीया परमेश्वराच्या मंदिरात गेला. ²¹त्यांनी सात बैल, सात मेंढे, सात कोकरे आणि सात बोकड पापार्पणासाठी आणले. यहूदाचे राज्य, परमेश्वराचे पवित्र स्थान आणि यहूदीलोक यांच्या शुध्दीप्रीत्यर्थ हे प्राणी होते. अहरोनचे वंशज असलेल्या याजकांना हिज्कीयाने ते प्राणी परमेश्वराच्या वेदीवर अर्पण करायची आज्ञा केली. ²²त्याप्रमाणे याजकांनी बैल कापले आणि त्यांचे रक्त वेदीवर शिंपडले. मग मेंढे कापून त्यांचे रक्त वेदीवर शिंपडले. मग त्यांनी कोकरे कापली आणि त्यांचे रक्त वेदीवर शिंपडले. ²³⁻²⁴यानंतर याजकांनी राजा व समुदाय यांच्यापुढे बोकडांना आणले. हे बोकड पापार्पणासाठी होते. याजकांनी बोकडांवर हात ठेवून त्यांना मारले. बोकडांचे रक्त वेदीवर शिंपडून याजकांनी पापार्पण केले. परमेश्वराने इझ्राएल लोकांना क्षमा करावी म्हणून हे विधी याजकांनी केले. सामस्त इझ्राएल लोकांसाठी होमार्पण आणि पापार्पण करावे अशी राजाची आज्ञा होती.

²⁵दावीद, राजाचा द्रष्टा गाद आणि संदेष्टा नाथान यांच्या आज्ञेवरहुकूम राजा हिज्कीयाने आज्ञा, सतारी व वीणा वाजवण्यासाठी परमेश्वराच्या मंदिरात लेवींची नेमणूक केली. परमेश्वराने संदेष्ट्यांमार्फत तशी आज्ञा केली होती. ²⁶त्या प्रमाणे दावीदाची वाद्ये घेऊन लेवी आणि कर्णे घेऊन याजक उभे राहिले. ²⁷मग हिज्कीयाने वेदीवर होमार्पण करण्याची आज्ञा केली. त्याला सुरुवात होताच परमेश्वराचे भजन स्तवनही सुरू झाले. कर्णे आणि इझ्राएलचा राजा दावीद याची वाद्ये यांचा गजर सुरू झाला. ²⁸होमार्पण चालू असेपर्यंत समुदाय अभिवादन करत होता. गायक गात होते आणि कर्णे वाजवणे चालू होते. ²⁹होमार्पणाचे विधी झाल्यावर राजा हिज्कीयासकट सर्व लोकांनी मस्तके लववून परमेश्वराची आराधना केली. ³⁰हिज्कीया आणि

सरदार यांनी लेव्यांना परमेश्वराची स्तोत्रे गाण्याची आज्ञा केली. तेव्हा त्यांनी दावीद आणि द्रष्टा आसाफ यांनी रचलेली स्तोत्रे म्हटली. या स्तवनांनी ते आनंदित झाले. सर्वांनी लवून नमस्कार करून देवाची आराधना केली. ³¹हिज्कीया म्हणाला, “यहूदातील लोकहो, तुम्ही आता स्वतःला परमेश्वराच्या हवाली केले आहे. तेव्हा जवळ येऊन यज्ञाची आणि उपकारस्मरणाची अर्पणे आणा.” तेव्हा लोकांनी ती अर्पणे आणली. ज्यांना हवी होती त्यांनी होमार्पणेही आणली. ³²मंदिरात एकंदर होमार्पणे आणली गेली त्याची मोजदाद पुढीलप्रमाणे: सत्तर बैल, शंभर मेंढे, दोनशे कोकरे. त्यांचे परमेश्वराला होमार्पण करण्यात आले. ³³सहाशे बैल आणि तीन हजार शेरडेमेंढरे हे परमेश्वराला वाहिलेले पशू. ³⁴होमबलीसाठी आणलेल्या एवढ्या पशूंची कातडी काढणे, कापणे हे तेवढ्या याजकांच्या आवाक्याबाहेरचे होते. तेव्हा त्यांच्या बांधवांनी लेवींनी त्यांना या कामात मदत केली आणि इतर याजक पुढच्या सेवेसाठी पवित्र होण्याच्या तयारीला लागले. या पवित्र होण्याच्या बाबतीत याजकांपेक्षा लेवी अधिक काटेकोर होते. ³⁵होमबली पुष्कळ होते. शांतिअर्पणांच्या पशूंची चरबी आणि पेयार्पणेही विपुल होती. ³⁶परमेश्वराने आपल्या प्रजेसाठी हे जे सर्व घडवून आणले त्यामुळे हिज्कीया आणि सगळे लोक आनंदित झाले. हे सर्व इतक्या जलद घडून आले म्हणून त्यांना विशेष आनंद झाला.

हिज्कीया वल्हांडणाचा सण साजरा करतो

30 हिज्कीयाने इझ्राएल आणि यहूदामधील सर्व लोकांना निरोप पाठवले: तसेच एफ्राइम आणि मनश्शेच्या लोकांना पत्रे लिहिली. इझ्राएलचा परमेश्वर देव याच्याप्रीत्यर्थ वल्हांडणाचा सण साजरा करायला यरुशलेमतील परमेश्वराच्या मंदिरात यावे असे त्याने त्या निरोप पत्रांद्वारे कळवले. ²यरुशलेममधील मंडळी आणि सर्व सरदार यांच्याशी विचार विनिमय करून राजा हिज्कीयाने वल्हांडणाचा सण दुसऱ्या महिन्यात साजरा करायचे ठरवले. ³सणासाठी पुरेशा याजकांचे पवित्रीकरण झाले नव्हते तसेच यरुशलेममध्ये सगळे लोक जमले नव्हते म्हणून नेहमीच्या वेळेला हा सण साजरा करता येणे शक्य नव्हते. ⁴तेव्हा राजासकट सर्व मंडळींना ही गोष्ट पसंत पडली. ⁵बैर-शेबा पासून दान पर्यंत इझ्राएलभर त्यांनी दवंडी पिटली. वल्हांडणासाठी यरुशलेमला यायला सर्व लोकांना आवाहन करण्यात आले. मोशेच्या नियमशास्त्रात सांगितलेल्या पारंपारिक पद्धतीने बहुसंख्य लोकांनी फार वर्षात हा सण साजरा केला नव्हता. ⁶त्यामुळे निरोप्यांनी राजाचा संदेश इझ्राएल आणि यहूदाभर फिरवला. त्याचा मसुदा असा होता:

इझ्राएल लोक हो, अब्राहाम, इसहाक आणि इझ्राएल (याकोब) यांच्या परमेश्वर देवाकडे परत फिरा.

म्हणजे अशूर राजांच्या तावडीतून सुटून जे सुखरूप राहिले आहेत त्यांना परमेश्वर जवळ करील. ⁷आपले वडील किंवा भाऊबंध यांचे अनुकरण करू नका. परमेश्वर त्यांचा देव होता, पण त्यांनी त्याच्याकडे पाठ फिरवली. तेव्हा त्यांच्याविषयी परमेश्वराने इतरांच्या मनात घृणा निर्माण केली व त्यांना निंदेला प्रवृत्त केले. त्यामुळे झालेली दुर्दशा तुम्ही पाहिली आहेच. ⁸आपल्या पूर्वजांसारखे ताठर बनू नका. मनोभावे परमेश्वराला शरण जा मंदिराच्या पवित्र गाभाऱ्याकडे या. परमेश्वराने ते पवित्रस्थान कायमचे पवित्र केले आहे. परमेश्वर देवाची सेवा करा. तरच परमेश्वराचा तुमच्यावर भडकलेला कोप शांत होईल. ⁹तुम्ही परमेश्वराकडे परत फिरलात तर ज्याने तुमच्या भाऊबंधांना आणि लेकरांना कैद करून नेले त्यांना दयेचा पाझर फुटेल आणि तुमचे भाऊबंध आणि लेकरे आपल्याकडे परत येतील. परमेश्वर तुमचा देव दयाळू आणि कृपाळू आहे. त्याच्या असण्याला गेलात तर तो तुमचा धिक्कर करणार नाही.

¹⁰एफ्राइम आणि मनश्शेच्या प्रदेशात निरोप्ये गावोगाव फिरले. ते पार जबुलून पर्यंत गेले. पण लोकांनी मात्र उपहासाने वागून त्यांची हेटाळणी केली. ¹¹आशेर, मनश्शे आणि जबुलून मधल्या काहींनी मात्र असे न करता विनम्रतेने यरुशलेमला प्रयाण केले. ¹²पुढे परमेश्वराच्या कृपेनेच असे घडून आले की राजा हिज्कीया आणि त्याचे सरदार यांच्या आज्ञेप्रमाणे वागायला यहूदाचे लोक तयार झाले. अशा रितीने त्यांनी देवाचा शब्द पाळला.

¹³दुसऱ्या महिन्यात बेखमीर भाकरीचा सण साजरा करण्यासाठी लोक प्रचंड संख्येने यरुशलेममध्ये जमले. तो एक विशाल समुदाय होता. ¹⁴यरुशलेममधल्या खोऱ्या नाट्या देवतांसाठी उभारलेल्या वेद्या तसेच धूप जाळायच्या वेद्या या लोकांनी उखडून टाकल्या आणि किद्रोन खोऱ्यात नेऊन टाकून दिल्या. ¹⁵दुसऱ्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी त्यांनी वल्हांडणाच्या यज्ञपशूचा बळी दिला. याजक आणि लेवी यांनी तेव्हा लज्जित होऊन स्वतःला पवित्र केले आणि होमबली परमेश्वराच्या मंदिरात आणले. ¹⁶देवाचा माणूस मोशेच्या नियमशास्त्रात सांगितल्याप्रमाणे ते आपापल्या जागी स्थानापन्न झाले. याजकांनी लेवींच्या हातून रक्त घेऊन ते वेदीवर शिंपडले. ¹⁷तेथे जमलेल्या पुष्कळशा लोकांनी स्वतःचे शुद्धीकरण केलेले नव्हते त्यामुळे वल्हांडणाचे यज्ञपशू मारायचा त्यांना अधिकार नव्हता. अशासाठी ते काम लेवींनाच करावे लागत होते. लेवींनी सर्व यज्ञपशूंचे परमेश्वराकरता शुद्धीकरण केले.

¹⁸⁻¹⁹एफ्राइम, मनश्शे, इसाखार आणि जबुलून इथून आलेल्या बऱ्याच लोकांनी वल्हांडणासाठी योग्य तऱ्हेने स्वतःचे शुद्धीकरण केलेले नव्हते. ही पद्धत मोशेच्या

नियमशास्त्राला सोडून होती. पण हिज्कीयाने त्यांच्या वतीने प्रार्थना केली. तो म्हणाला, “परमेश्वर देवा, तू भला आहेस. तुझी आराधना योग्य तऱ्हेने व्हावी असे या लोकांना मनापासून वाटते. पण धर्मशास्त्राप्रमाणे त्यांनी शुध्दीकरण केलेले नाही. त्यांना क्षमा कर. आमच्या पूर्वजांपासूनचा तूच आमचा देव आहेस. अत्यंत पवित्र स्थानाच्या नियमाप्रमाणे त्यांच्यापैकी कोणी शुचिभूत झालेले नसले तरी तू त्यांना क्षमा कर.” ²⁰राजा हिज्कीयाने केलेली प्रार्थना परमेश्वराने ऐकली आणि लोकांना क्षमा केली. ²¹इझ्राएलच्या प्रजेने यरुशलेममध्ये बेखमीर भाकरीचा उत्सव सात दिवस साजरा केला. लोक आनंदात होते. लेवी आणि याजक यांनी रोज मनःपूर्वक परमेश्वराची स्तुतिस्त्रोत्रे गाईली. ²²परमेश्वराची सेवा कशी करावी याचे उत्तम ज्ञान असलेल्या लेवींना राजा हिज्कीया उत्तेजन देत होता. सणाचे सात दिवस आनंदात घालवत लोकांनी शांतिअर्पणे वाहिली आणि आपल्या पूर्वजांच्या परमेश्वर देवाला धन्यवाद दिले.

²³वल्हंडाणाचा सण आणखी सात दिवस साजरा करवा असे सर्वानुमते ठरले. त्याप्रमाणे आणखी सात दिवस त्यांनी या सणाप्रित्यर्थ आनंदात घालवले. ²⁴हिज्कीयाने 1000 बैल आणि 7000 मेंढरे व पुढ्यांनी 1000 बैल व 10000 मेंढरे मारून खाण्यासाठी या समुदायाला दिली. त्यासाठी बऱ्याच याजकांना शुचिभूत व्हावे लागले. ²⁵यहूदातील सर्व लोक, याजकवर्ग, लेवी, इझ्राएलमधील समुदाय तसेच इझ्राएलमधून यहूदात आलेले विदेशी प्रवासी हे सर्वजण अतिशय खुशीत होते. ²⁶यरुशलेममध्ये आनंदीआनंद पसरला होता. इझ्राएलचा राजा दावीद याचा मुलगा शलमोन याच्या कारकिर्दीनंतर आजतागायत असा आनंदाचा प्रसंग कधी घडलाच नव्हता. ²⁷याजक व लेवी यांनी उठून लोकांना आशीर्वाद देण्याची परमेश्वराला प्रार्थना केली. परमेश्वराने त्यांचे ऐकले. त्यांची प्रार्थना स्वर्गातील आपल्या पवित्र स्थानी परमेश्वराला ऐकू गेली.

राजा हिज्कीयाच्या सुधारणा

31 अशा तऱ्हेने वल्हंडाणाच्या उत्सवाची समाप्ती झाली. यरुशलेममध्ये त्यासाठी जमलेले इझ्राएल लोक यहूदात आपापल्या गावी परतले. तिथे गेल्यावर त्यांनी दैवतांच्या दगडी मूर्ती फोडून टाकल्या. या खोऱ्या नाख्या दैवतांची पूजा होत असे. अशेराचे खांबही त्यांनी उखडून टाकले. यहूदा आणि बन्यामिन प्रांतातील सर्वच्यासर्व उंच स्थाने आणि वेढा त्यांनी उद्ध्वस्त केल्या. एफ्राइम आणि मनश्शे या प्रदेशातील लोकांनीही तेच केले. गैर देवतांच्या प्रार्थनेसाठी बनवण्यात आलेल्या सगळ्या गोष्टींचा त्यांनी नाश केला. तेव्हाच सर्व इझ्राएल लोक घरोघरी गेले.

²लेव्यांची आणि याजकांची गटागटां मध्ये विभागणी केलेली होती. त्यापैकी प्रत्येक गटाला आपापले विशेष

कामकाज नेमून दिलेले होते. राजा हिज्कीयाने त्या सर्वांना आपला कारभार हाती घ्यायला सांगितले. होमापणे व शांतिअर्पणे वाहणे हे लेवींचे व याजकांचे नेमलेले काम होते. तसेच मंदिराच्या प्रवेशद्वाराजवळ परमेश्वराची स्तुतिस्तोत्रे म्हणणे व परमेश्वराच्या मंदिरात सेवा करणे हे ही त्यांचे काम होते. ³यज्ञात अर्पण करण्यासाठी म्हणून हिज्कीयाने आपल्या पशुधनातील काही पशू दिले. सकाळ संध्याकाळच्या दैनिक होमापर्णांखातर त्यांचा विनियोग करण्यात आला. शब्बाथ, नवचंद्रदर्शनी व इतर नैमित्तिक कार्ये या दिवशीही होमापणे होत असत. हे परमेश्वराच्या नियमशास्त्रानुसार होत असे. ⁴आपल्या उत्पन्नातील ठराविक हिस्सा लोकांना लेवी व याजक यांना द्यावा लागत असे. तो त्यांनी द्यावा अशी आज्ञा राजा हिज्कीयाने केली. त्यामुळे नियतकार्य निर्वंधपणे प्रभूच्या नियमशास्त्रानुसार करणे याजकांना व लेवींना शक्य झाले. ⁵ही आज्ञा सर्व प्रजेच्या कानी गेली. त्याबरोबर इझ्राएल लोकांनी आपले धान्याचे पीक, द्राक्ष, तेल, मध आणि इतर बागायती उत्पन्न या सगळ्यांचा एकदशांश भाग आणून दिला.

⁶यहूदातील नगरवासी इझ्राएली व यहूदी लोकांनीही आपली गुरे आणि शेळ्यांमध्या यांचा दहावा हिस्सा जमा केला. परमेश्वर देवाप्रित्यर्थ आखून दिलेल्या जागेत धान्याच्याही राशी त्यांनी आणून ओतल्या. त्यांनी या सर्व वस्तूंचे ढीग रचले.

⁷लोकांनी या सर्व वस्तू आणून टाकायला तिसऱ्या महिन्यात सुरुवात केली आणि सातव्या महिन्यात हे काम संपले. ⁸राजा हिज्कीया आणि इतर सरदार यांनी जेव्हा या राशी पाहिल्या तेव्हा त्यांनी परमेश्वराला आणि इझ्राएलच्या प्रजेला धन्यवाद दिले.

⁹राजाने मग याजकांना आणि लेवींना या गोळा झालेल्या वस्तूविषयी विचारले. ¹⁰तेव्हा सादोकच्या घराण्यातला मुख्य याजक अज्ज्या हिज्कीयाला म्हणाला की, “लोक परमेश्वराच्या मंदिरात धान्य व या सगळ्या गोष्टी अर्पण करायला लागल्यापासून आम्हाला पोटभर खायला मिळू लागले आहे. अगदी तृप्त होईपर्यंत खाऊनही एवढे उरले आहे. परमेश्वराने आपल्या प्रजेला खरोखरच दुवा दिला आहे. म्हणून तर इतके शिल्लक राहिले आहे.”

¹¹हिज्कीयाने मग याजकांना परमेश्वराच्या मंदिरात कोठारे तयार ठेवायला सांगितली. त्याची आज्ञा अंमलात आणली गेली. ¹²याजकांनी परमेश्वरासाठी अर्पण केलेल्या वस्तू धान्याचा अथवा पशूंचा दहावा हिस्सा, इतर काही वाहिलेल्या गोष्टी आत आणल्या आणि मंदिरातील कोठारात जमा केल्या. कोनन्या लेवी हा या भांडारावरचा प्रमुख अधिकारी होता. शिमी त्याच्या हाताखाली होता. शिमी कोनन्याचा भाऊ होता. ¹³यहीएल, अज्ज्या, नहथ, असाएल, यरीमोथ, योजाबाद, अलीएल, इस्मख्या, महथ व बनाया यांच्यावर कोनन्या आणि शिमी या दोन भावांची

देखरेख होती. राजा हिज्कीया आणि देवाच्या मंदिराचा प्रमुख अधिकारी अजन्त्या यांनी या माणसांची निवड केली. ¹⁴लोकांनी देवाला स्वखुशीने अर्पण केलेल्या सगळ्या गोष्टींवर कोरेची देखरेख होती. परमेश्वराला वाहिलेल्या या गोष्टींचे वाटप करण्याची जबाबदारी त्याच्यावर होती. तसेच परमेश्वराला आलेल्या पवित्र भेटवस्तूंची वाटणी करण्याचेही काम त्याचेच होते. कोरे पूर्वेकडच्या प्रवेशद्वाराचा द्वारपाल होता. त्याच्या वडलांचे नाव इम्ना लेवी. ¹⁵एदेन, मिन्यामीन, येशूवा, शमाया, अमर्या व शखन्या हे कोरेचे मदतनीस होते. याजक राहात त्या नगरात ते निष्ठेने आपली सेवा रूजू करत. याजकांच्या प्रत्येक गटांमधील आपापल्या भाऊबंदाना त्यांच्या वाटणीचा हिस्सा देत. हे वाटप करताना ते लहान मोठा अशा सर्वांनाच सारखाच भाग देत असत. ¹⁶लेवी घराण्याच्या इतिहासात ज्यांची नावे नोंदलेली होती असे, तीन वर्षे किंवा त्यापेक्षा जास्त वयाचे जे लेवी पुरुष परमेश्वराच्या मंदिरात नेमून दिलेल्या दैनंदिन कामासाठी जात त्यांना त्यांची वाटणी हे मदतनीस देत. अशाप्रकारे लेवींच्या प्रत्येक गटाला काम नेमून दिलेले होते.

¹⁷याजकांना त्यांच्या वाटणीचा हिस्सा मिळत असे. ज्या लेवींची आपापल्या पितृकुळप्रमाणे नोंद झाली होती त्यांना आणि किमान वीस वर्षे किंवा त्यापेक्षा वयाने मोठ्या असलेल्या लेवींना त्यांची वाटणी मिळत असे. त्यांच्यावरील जबाबदारीचे स्वरूप आणि त्यांचा गट यावर त्याचे प्रमाण ठरत असे. ¹⁸ज्या लेवींची वंशावळीमध्ये नोंद झालेली होती त्या सर्वांच्या मुलाबाळांना, बायकांना मुलगे व मुली यांनाही आपापला हिस्सा मिळे. परमेश्वराच्या सेवेसाठी ते नेहमीच शुचिर्भूत होऊन तत्पर असत म्हणून त्यांना हे दिले जाई. ¹⁹अहरोन वंशातील काही याजकांची लेवी राहात असत त्या गावांमध्ये शेत-शिवारे होती. काही अहरोनचे वंशज नगरांमध्येही राहात होते. तेव्हा त्या नगरातील माणसांची नावानिशी निवड करून त्यांना आपल्या उत्पन्नतला वाटा या अहरोनवंशजांना द्यायला निवडले होते. वंशावळीत नोंदवलेले सर्वजण आणि पुरुष लेवी यांना हा वाटा मिळे.

²⁰राजा हिज्कीयाने अशाप्रकारे यहुदात चांगली कामगिरी केली. परमेश्वर देवाच्या दृष्टीने जे योग्य, बरोबर आणि सत्य ते त्याने केले. ²¹हाती घेतलेल्या प्रत्येक कामात त्याला यश आले, उदाहरणार्थ, देवाच्या मंदिरातील उपासना, नियमशास्त्राचे पालन, परमेश्वराला शरण जाणे. हिज्कीयाने हे सर्व मनापासून केले.

अशूरूच्या राजाचा हिज्कीयाला उपद्रव

32 हिज्कीयाने परमेश्वरावर भरवंसा ठेवून केलेल्या सगळ्या गोष्टी प्रत्यक्षात उतरल्यावर अशूरूचा राजा सन्हेरीब यहुदावर चाल करून आला. नगराच्या तटबंदीबाहेर त्याने आपल्या सैन्यासह तळ

ठोकला. आतील नगरांचा पाडाव करून ती जिंकून घ्यायचा त्याने बेत केला. ²यरुशलेमवर हल्ला करायला सन्हेरीब आला आहे हे हिज्कीयाला कळले. ³तेव्हा तो आपल्या सरदारांशी आणि सैन्याच्या अधिकाऱ्यांशी बोलला. त्यांच्या साहाय्याने व त्यांच्याशी मसलत करून राजाने नगराबाहेरच्या झुप्यांचे पाणी अडवायचा एकमताने निर्णय घेतला. त्या सर्वांनी त्याला मदत केली. ⁴झरे आणि आपल्या प्रांतामधून वाहणारी नदी लोकांनी एकत्र येऊन अडवली. ते म्हणाले, “अशूरूच्या राजाला आता इथवर आल्यावर पाणी कुठले मिळायला?” ⁵हिज्कीयाने पुढील उपाययोजनेने यरुशलेमची मजबुती वाढवली. तटबंदीची भिंत जिथे जिथे दासळली होती तिथे तिथे बांधून काढली. भिंतीवर बुरूज बांधले. तटबंदीबाहेर दुसरा कोट केला. यरुशलेमच्या जुन्या भागाची पूर्वेची बाजू आणखी भक्कम केली. शस्त्रे आणि ढाली आणखी करवून घेतल्या. ⁶⁻⁷हिज्कीयाने प्रजेवर सेनानायकांच्या नेमणुका केल्या, आणि नगराच्या वेशीजवळच्या चौकात त्यांची सभा घेऊन त्यांच्याशी उत्तेजनपर बातचीत केली. हिज्कीया त्यांना म्हणाला, “हिंमत बाळगा आणि दृढ राहा. अशूरूच्या राजाची किंवा त्याच्या विशाल सेनेची धास्ती घेऊ नका. आपली ताकद त्यांच्यापेक्षा जास्त आहे. ⁸अशूरूच्या राजाजवळ फक्त मनुष्यबळ आहे. आपल्या बाजूला मात्र साक्षात परमेश्वर देव आहे. तोच आपल्याला मदत करील.” आपल्या युद्धात तोच लढेल अशाप्रकारे हिज्कीयाचे धीराचे बोलणे ऐकून लोकांना त्यावर विश्वास बसला आणि त्यांना हुरूप आला.

⁹अशूरूचा राजा सन्हेरीब याने लाखीशचा पराभव करण्याच्या हेतूने आपल्या सैन्यासह लाखीश नगराजवळ तळ दिला होता. तेथून त्याने यहुदाचा राजा हिज्कीया आणि यरुशलेममधील यहुदी लोक यांच्यासाठी आपल्या सेवकांमार्फत निरोप पाठवला. ¹⁰सेवक म्हणाले की, “अशूरूचा राजा सन्हेरीब याचा संदेश असा आहे. ‘यरुशलेमला वेढा पडला असताना कशाच्या भरवंशावर तुम्ही तिथे राहता?’ ¹¹हिज्कीयाचा हा तुम्हाला फसवण्याचा डाव आहे. यरुशलेममध्ये अडकून तुम्ही तहानभुकेने व्याकुळ होऊन मरावे असा त्याचा अंतःस्थ हेतू आहे. तो तुम्हाला म्हणतो, ‘अशूरूच्या राजापासून आपला देव परमेश्वर आपले रक्षण करील.’” ¹²पण त्यानेच परमेश्वराची उंच स्थाने आणि वेढा काढून टाकल्या. तुम्हा यहुदी आणि यरुशलेमच्या लोकांना त्याने सांगितले की तुम्ही फक्त एकाच वेदीवर उपासना केली पाहिजे आणि धूप जाळला पाहिजे. ¹³माझ्या पूर्वजांनी आणि मी इतर देशांतल्या लोकांची कशी अवस्था करून टाकली ती तुम्हाला माहीत आहे. त्या देशांतले दैवते काही आपल्या लोकांना वाचवू शकले नाहीत. मलाही ते त्यांचा नाश करण्यापासून परावृत्त करू शकले नाहीत. ¹⁴माझ्या पूर्वजांनी इतर देशांना मातीला मिळवले. आपल्या लोकांना

विनाशातून सोडवण्याची माझ्यासमोर कोणत्याही देवताची प्रज्ञा नाही. तेव्हा तुमचे दैवत तरी तुम्हाला वाचवू शकेल असे वाटते का? ¹⁵हिज्कीयाच्या बतावणीला बळी पडू नका. आमच्या पासून आपल्या प्रजेचे रक्षण करण्यात कोणत्याच राष्ट्राच्या देवताला अद्यापि यश आलेले नाही. तेव्हा तुमचा संहार करण्याला तुमचे दैवत माझ्या हातून तुम्हांला वाचवू शकेल असे समजू नका."

¹⁶अशशूरच्या राजाच्या सेवकांनी परमेश्वर देवाची आणि देवाचा सेवक हिज्कीया याची निंदानालस्ती केली.

¹⁷अशशूरच्या राजाने पत्रांमध्ये परमेश्वर देवा विषयी अपमानकारक मजकूरही लिहिला. तो असा होता. "इतर देशांच्या दैवतांना मी केलेल्या संहारापासून आपल्या प्रजेला वाचवता आले नाही. तद्द्वतच हिज्कीयाचा देवही मला त्याच्या प्रजेचा नाश करण्यापासून थोपवू शकणार नाही."

¹⁸मग अशशूरच्या राजाच्या सेवकांनी तटबंदीवर उभ्या असलेल्या यरुशलेमच्या लोकांना घाबरवण्यासाठी हिब्रू भाषेत मोठ्याने आरडाओरडा केला. असे करून यरुशलेम नगर ताब्यात घ्यायचा त्यांचा विचार होता. ¹⁹जगभरचे लोक ज्या दैवतांची पूजा करतात त्या दैवतांविषयी हे सेवक वाईटसाईट बोलत राहिले. हे परमेश्वर म्हणजे लोकांनी निव्वळ हातांनी बनवलेल्या मूर्ती. यरुशलेमच्या परमेश्वरालाही या सेवकांनी त्या दैवतांच्याच रांगेला बसवले.

²⁰यामुळे राजा हिज्कीया आणि आमोजचा मुलगा यशया संदेष्टा यांनी या प्रश्नावर स्वर्गाकडे तोंड करून मोठ्याने प्रार्थना केली. ²¹तेव्हा अशशूरच्या राजाच्या छावणीवर परमेश्वराने आपला दूत पाठवला. या दूताने अशशूरांचे सगळे सैन्य, त्यातील सरदार आणि अधिकारी यांना मारून टाकले. एवढे झाल्यावर अशशूरचा राजा माघार घेऊन आपल्या देशात परत गेला. त्याच्या प्रजेला त्याची शरम वाटली. राजा त्याच्या दैवताच्या देवळात गेला. तिथे त्याच्या पोटच्या मुलांनी तलवारीने त्याला ठार केले. ²²अशाप्रकारे परमेश्वराने अशशूरचा राजा सन्हेरीब आणि त्याचे सैन्य यांच्यापासून हिज्कीया आणि यरुशलेमचे लोक यांचे संरक्षण केले. परमेश्वराला हिज्कीयाची आणि यरुशलेमच्या प्रजेची काळजी होती. ²³बऱ्याच जणांनी परमेश्वराला वाहायला भेटवस्तू आणल्या. यहुदाचा राजा हिज्कीया याच्यासाठी ही नजराणे आणले. या घटनेपासून सर्व राष्ट्रांना हिज्कीयाबद्दल आदर वाटू लागला.

²⁴या काळातच हिज्कीयाला आज्ञारपणाने घेरले आणि तो मरणासन्न झाला. त्याने परमेश्वराची प्रार्थना केली. परमेश्वर त्याच्याशी बोलला आणि परमेश्वराने त्याला एक संकेत दिला.* ²⁵पण हिज्कीयाला गर्व वाटू लागला

होता. त्यामुळे त्याने परमेश्वराने दाखवलेल्या दयाळूपणाबद्दल त्याला धन्यवाद दिले नाहीत. या गोष्टीमुळे हिज्कीयावर आणि यहुदा व यरुशलेमच्या लोकांवर परमेश्वर कोपला. ²⁶पण हे लोक आणि हिज्कीया यांचे हृदयपरिवर्तन झाले आणि त्यांची वर्तणूक बदलली. त्यांच्यात नम्रता आली. त्यामुळे हिज्कीयाच्या हयातीत परमेश्वराचा रोष त्यांच्यावर ओढवला नाही.

²⁷हिज्कीयाची भरभराट झाली. त्याला मानसन्मान मिळाला. चांदी, सोने, किंमती रत्ने, मसाल्याचे पदार्थ, दाली इत्यादी नाना तऱ्हेच्या वस्तू ठेवण्यासाठी त्याने कोठारे केली. ²⁸धान्य, नवीन मद्य, तेल या लोकांकडून आलेल्या गोष्टी ठेवायलाही कोठारे बांधली. गुरेदोरे आणि मेंढ्या यांच्यासाठी कोडवाडे बांधले. ²⁹हिज्कीयाने नवीन नगरे वसवली. सर्व तऱ्हेचे पशू आणि मेंढरे यांचे कळप त्याच्याकडे होते. देवदयेने हिज्कीयाला समृद्धी आली. ³⁰याच हिज्कीयाने गीहोनचा यरुशलेममधला वरचा प्रवाह अडवून त्याला दावीद नगराच्या पश्चिमेकडून सरळ खाली आणले होते. हिज्कीयाला त्याने हाती घेतलेल्या प्रत्येक कार्यात यश मिळाले.

³¹एकदा देशात घडलेल्या चमत्काराविषयी चौकशी करायला बाबेलच्या अधिपतींनी त्याच्याकडे राजदूत पाठवले. तेव्हा हिज्कीयाची पारख करावी आणि त्याचे मन जाणून घ्यावे म्हणून देवाने त्याला एकटे सोडले.

³²हिज्कीयाने केलेल्या इतर गोष्टी आणि त्याचा लोकांविषयीचा दयाळूपणा, त्याची धार्मिक कृत्ये, त्याची परमेश्वरा प्रती एकनिष्ठा याविषयी 'आमोजचा मुलगा यशया संदेष्टा यांचे दृष्टांत आणि 'यहुदा व इस्राएल राजांचा इतिहास' या ग्रंथांमध्ये लिहिलेले आहे. ³³हिज्कीया मरण पावला आणि त्याचे आपल्या पूर्वजांशेजारी दफन झाले. दावीदाच्या वंशाज्याच्या कबरीपाशी डोंगरावर लोकांनी त्याचे दफन केले. हिज्कीया मरण पावला तेव्हा यहुदा आणि यरुशलेममधील लोकांनी त्याला सन्मानपूर्वक निरोप दिला. हिज्कीयाच्या जागी त्याचा मुलगा मनश्शे गादीवर आला.

यहुदाचा राजा मनश्शे

33 मनश्शे यहुदाचा राजा झाला तेव्हा बारा वर्षाचा होता. त्याने यरुशलेममध्ये पंचावन्न वर्षे राज्य केले. ²त्यांचे आचरण परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट असे होते. वाईट वर्तणुकीमुळे ज्या देशांना परमेश्वराने इस्राएलपुढून हुसकून लावले त्यांच्या निंद्य प्रथांचेच मनश्शेने अनुकरण केले ³हिज्कीयाने जी उंचस्थाने उद्ध्वस्त केली होती तीच मनश्शेने पुन्हा बांधली. त्याने बआल देवतांसाठी वेद्या केल्या आणि अशेराचे स्तंभ उभे केले. नक्षत्रांपुढे नतमस्तक होऊन तो त्या तारागणांची पूजाही करत असे. ⁴परमेश्वराच्या मंदिरात त्याने त्या भलत्यासलत्या देवतांसाठी वेद्या बांधल्या. "माझे नाव

परमेश्वर ... संकेत दिला हिज्कीयाची हकीकत आणि परमेश्वराने त्याला आणखी पंधरा वर्षे जीवदान कसे दिले याविषयी पाहा यशया 38:1-8.

यरुशलैममध्ये चिरकाल राहिल" असे याच मंदिराबद्दल परमेश्वराने म्हटले होते. ⁵या मंदिराच्या दोन्ही अंगणांत मनश्शेने सर्व नक्षत्रांसाठी वेढा बांधल्या.

⁶बेन हिन्नोमच्या खोऱ्यात त्याने आपल्या पोटच्या मुलांचा यज्ञात बळी दिला. रमल, जादूटोणा, चेटूक यातही तो पारंगत होता. चेटूक करणारे आणि मृतात्म्यांशी संबंध ठेवणारे यांच्याशी मनश्शेचे संबंध होते. परमेश्वराने निषिद्ध मानलेली बरीच कृत्ये मनश्शेने केली. त्याच्या या गैरवर्तनामुळे परमेश्वराचा संताप झाला. ⁷मनश्शेने एका कोरीव मूर्तीची स्थापनाही देवाच्या मंदिरात केली. या मंदिराविषयी दावीद व त्याचा पुत्र शलमोन यांना देव असे म्हणाला होता, "या मंदिरात आणि यरुशलैममध्ये माझे नाव चिरंतन काल राहिल. इझ्राएलच्या सर्व कुळांमधून मी यरुशलैमला निवडले. ⁸त्यांच्या पूर्वजांना कबूल केलेल्या प्रदेशातून मी आता इझ्राएल लोकांना बाहेर पडू देणार नाही. पण त्यांना दिलेल्या आज्ञा मात्र त्यांनी कसोशीने पाळल्या पाहिजेत. मोशेमार्फत त्यांना दिलेल्या विधी, नियम व आज्ञा त्यांनी पाळायला हवेत."

⁹मनश्शेने मात्र यहुदा लोक आणि यरुशलैमचे लोक यांना दुराचरणाला प्रवृत्त केले. इझ्राएल लोकांपूर्वी ज्या राष्ट्रांना परमेश्वराने हुसकावून लावले त्यांच्यापेक्षाही हे लोक दुराचरणी होते.

¹⁰परमेश्वर मनश्शेशी व इतर लोकांशी बोलला पण कोणीही परमेश्वराचे ऐकले नाही. ¹¹तेव्हा अश्शूरच्या राजाच्या सेनापतीकरवी परमेश्वराने यहुदावर हल्ला केला. या सेनापतींनी मनश्शेला आकड्यांनी जखडून पकडले. त्याच्या हातात पितळी बेड्या ठोकल्या. अशा रितीने मनश्शेला कैद करून त्यांनी बाबेलला नेले.

¹²मनश्शेचे हाल झाले तेव्हा त्याने परमेश्वर देवाची करुणा भाकली. त्याच्या पूर्वजांच्या देवासमोर मनश्शे नम्र झाला.

¹³त्याने देवाची प्रार्थना केली व मदतीसाठी याचना केली. मनश्शेचा धावा ऐकून परमेश्वराला त्याची दया आली. म्हणून त्याला पुन्हा यरुशलैमला आणून परमेश्वराने त्याला गादीवर बसवले. परमेश्वर हाच खरा देव आहे हे तेव्हा मनश्शेला पटले.

¹⁴या घटनेनंतर मनश्शेने दावीद नगराभोवती आणखी एक कोट बांधला. हा कोट गीहोनच्या पश्चिमेकडील खोऱ्यात मासकी दरवाजाजवळ ओफेल टेकडी सभोवती असून खूप उंच होता. यहुदामधील सर्व तटबंदीच्या नगरांमध्ये त्याने अधिकारी नेमले. ¹⁵परक्या देवतांच्या मूर्ती त्याने हटवल्या. परमेश्वराच्या मंदिरातील मूर्ती काढून टाकली. मंदिराच्या टेकडीवर तसेच यरुशलैममध्ये बांधलेल्या वेडांही काढून यरुशलैम नगराबाहेर टाकून दिल्या. ¹⁶नंतर त्याने परमेश्वराची वेदी स्थापन केली आणि त्यावर शांतिअर्पणे आणि उपकार स्मरणाची अर्पणे वाहिली. समस्त यहुदी लोकांना त्याने इझ्राएलाचा परमेश्वर देव याची उपासना करायची आज्ञा केली. ¹⁷लोक अजूनही

उंचस्थानी यज्ञ करीतच होते पण आता ते फक्त त्यांच्या परमेश्वर देवा प्रीत्यर्थ करीत होते. ¹⁸मनश्शेची बाकीची कृत्ये तसेच त्याने केलेली देवाची प्रार्थना तसेच परमेश्वर देवाच्यावतीने द्रष्टे त्याच्याशी जे बोलले ती वचने हे सगळे इझ्राएलच्या राजांच्या बखरीत लिहिलेले आहे. ¹⁹मनश्शेची प्रार्थना आणि परमेश्वराला त्याचे गाऱ्हेणे ऐकून करुणा वाटणे हे 'द्रष्ट्यांच्या बखरीत आहे. मनश्शेला उपरती होण्यापूर्वीची त्याची पापे व दुर्वर्तने, उंच स्थाने व अशेरा स्तंभ जिथे उभारले ती स्थाने याचेही तपशील याच बखरीत आहेत. ²⁰पुढे मनश्शे वारला व पूर्वजांबरोबर त्याचे दफन झाले. त्याच्या राजमहालातच लोकांनी त्याला पुरले. त्याच्या जागी त्याचा मुलगा आमोन राज्य करू लागला.

यहुदाचा राजा आमोन

²¹आमोन विसाव्या वर्षी यहुदाचा राजा झाला. तो यरुशलैममध्ये दोन वर्षे गादीवर होता. ²²परमेश्वराच्या दृष्टीने निषिद्ध अशी कृत्ये त्याने केली. आपले वडील मनश्शे यांच्याप्रमाणेच तो परमेश्वराच्या इच्छेविरुद्ध वागला. वडीलांनी करून घेतलेल्या कोरीव मूर्तीपुढे यज्ञ करून त्याने त्यांची पूजा केली. ²³पुढे त्याचे वडील मनश्शे जसे परमेश्वराला नम्रपणे शरण गेले तसा तो गेला नाही. उलट त्याची दुष्कृत्ये वाढतच चालली. ²⁴आमोनच्या सेवकांनी कट रचून त्याची त्याच्या महालातच हत्या केली. ²⁵पण राजा आमोन विरुद्ध कारस्थान करणाऱ्यांचा यहुदी लोकांनी काटा काढला. मग आमोनचा मुलगा योशीया याला लोकांनी राजा केले.

यहुदाचा राजा योशीया

34 योशीया राजा झाला तेव्हा आठ वर्षांचा होता. त्याने यरुशलैममध्ये एकतीस वर्षे राज्य केले. ²त्याचे वर्तन योग्य प्रकारचे होते. परमेश्वराची त्याच्या कडून जशी अपेक्षा होती तसेच तो वागला. आपला पूर्वज दावीद याच्याप्रमाणे त्याने सत्कृत्ये केली. सन्मार्गावरून तो ढळला नाही. ³आपल्या कारकीर्दीच्या आठव्या वर्षीच तो आपला पूर्वज दावीद याच्या परमेश्वराच्या भजनी लागला. योशीयाने लहान वयातच हा मार्ग पत्करला आणि कारकीर्दीच्या बाराव्या वर्षी यहुदा आणि यरुशलैममधील उंच स्थाने, अशेरा देवीचे खांबे, कोरीव आणि ओतीव मूर्ती यांची मोडतोड केली. ⁴लोकांनी त्याच्या समोरच बआलदेवतांच्या मूर्ती फोडून टाकल्या. वरच्या भागात असलेल्या धूप जाळण्याच्या वेढा योशीयाने उद्ध्वस्त केल्या. ओतीव आणि कोरीव मूर्तीचाही त्याने पार चुरा करून टाकला आणि हे चूर्ण, ज्या लोकांनी बआलदेवतांसाठी यज्ञ केले त्यांच्या कबरींवर पसरले. ⁵बआलदेवतांची पूजा करणाऱ्या याजकांच्या अस्थी देखील त्याने त्यांच्याच वेडांवर जाळून टाकल्या. अशाप्रकारे यहुदा आणि यरुशलैममधून योशीयाने मूर्तिपूजेचा पुरा बीमोड केला.

⁶मनश्शे, एफ्राइम, शिमोन, नफताली येथपर्यंतच्या शहरांतून आणि त्यांच्या आसपासच्या पडीक खेड्यांमधूनही* त्याने हेच केले. ⁷मूर्तिभंजन, अशेरा खांबांची मोडतोड, वेद्यांचा विध्वंस बआलदेवतेच्या धूपाच्या वेद्या उखडणे ही इझ्राएलभरची मोहीम उरकल्यावर योशीया यरुशलेमला परतला.

⁸योशीयाने राज्याची सूत्रे हाती घेतल्याच्या अठराव्या वर्षी शाफान, मासेया, आणि योवाह यांना परमेश्वराचे देवाचे मंदिर दुरुस्तीसाठी पाठवले. शाफानच्या वडलांचे नाव असल्या, मासेया हा नगराचा कारभारी होता आणि योवाहचे वडील योवाहाज. योवाह हा बखरकार होता. यहुदा आणि मंदिर यांच्या शुध्दीकरणासाठी मंदिराच्या डागडुजीचे हे काम योशीयाने अंगावर घेतले. ⁹ही माणसे हिल्कीया या मुख्य याजकाकडे गेली. मनश्शे, एफ्राइम आणि उर्वरित सर्व इझ्राएलमधून लोकांनी देवाच्या मंदिरासाठी दिलेला पैसा लेवी द्वारपालांनी जमा केला होता. सर्व यहुदा प्रांत, बन्यामिनचा प्रदेश आणि यरुशलेममधून देखील त्यांनी पैसे जमा केले होते. ही रक्कम हिल्कीयाकडे त्यांनी सुपूर्द केली. ¹⁰मग, परमेश्वराच्या मंदिराच्या बांधकामावर देखरेख करणाऱ्यांना लेवींनी हे पैसे दिले आणि देखरेख करणाऱ्यांना परमेश्वराच्या मंदिराची दुरुस्ती करण्यासाठी कामगारांना दिले. ¹¹ताशीव चिरे, लाकूड यांच्या खरेदीसाठी गवंडी, सुतार या लोकांना पैसे देण्यात आले. मंदिराच्या दुरुस्तीसाठी आणि कडीपाटासाठी लाकूड लागले. यहुदाच्या राजांनी या पूर्वी मंदिराची योग्य देखभाल न केल्यामुळे मंदिराच्या इमारती जीर्ण झाल्या होत्या. ¹²⁻¹³कामगारांनी मन लावून काम केले. यथथ व ओबद्या हे मरारी कुळातील लेवी देखरेख करत होते. कहाथी वंशातील जखच्या आणि मशुल्लाम हे ही देखरेखीच्या कामावर होते. वाढे वाजवण्यात निपुण असलेले लेवीसुध्दा कारागिरांवर आणि मजुरांवर देखरेख करत होते. चिटणीस, कारभारी आणि द्वारपाल म्हणूनही काही लेवी काम करत होते.

नियमशास्त्राचा ग्रंथ सापडतो

¹⁴परमेश्वराच्या मंदिरातील पैसा लेवी बाहेर आणत असताना हिल्कीया या याजकाला मोशेमार्फत आलेला नियमशास्त्राचा ग्रंथ सापडला. ¹⁵तेव्हा हिल्कीयाने शाफान या चिटणीसाला असा ग्रंथ सापडल्याचे सांगून शाफानला तो दिला. ¹⁶शाफानने तो योशीयाकडे आणला. राजाला तो म्हणाला, “तुझे सेवक तुझ्या सूचनांवरहुकूम वागत आहेत. ¹⁷परमेश्वराच्या मंदिरातील पैसा घेऊन त्यातून ते देखरेख करणाऱ्यांना आणि मजुरांना वेतन देत आहेत” ¹⁸शाफान पुढे राजाला म्हणाला, “याजक हिल्कीयाने मला

हे पुस्तक दिले आहे.” शाफानने मग राजाला पुस्तकातील मजकूर वाचून दाखवला. ¹⁹तो शास्त्रग्रंथ ऐकत असता राजा योशीयाने उद्देगाने कपडे फाडले. ²⁰आणि हिल्कीया, शाफानचा मुलगा अहीकाम, मीखाचा मुलगा अब्बोन, चिटणीस शाफान आणि आपला सेवक असाया यांना योशीयाने आज्ञा केली की. ²¹“माझ्या आणि इझ्राएल व यहुदा येथे आता शिल्लक असलेल्या लोकांच्या वतीने परमेश्वराला जाऊन विचारा. या पुस्तकातील वचनांविषयी त्याला विचारा. आपल्या पूर्वजांनी परमेश्वराचे म्हणणे न जुमानल्यामुळे परमेश्वराचा आपल्यावर कोप झाला आहे. आपल्या पूर्वजांचे वर्तन या पुस्तकातील वचनांना अनुसरून नव्हते.”

²²हिल्कीया आणि राजाचे सेवक* हुल्दा या संदेष्टीकडे गेले. हुल्दा ही शल्लूमची बायको. शल्लूम ताकहतचा आणि ताकहत इस्त्राचा मुलगा. इस्त्रा राजाच्या कंत्रागाराचा प्रमुख होता. हुल्दा यरुशलेमच्या नवीन भागात राहत होती. हिल्कीया आणि राजाचे सेवक यांनी तिला सर्व हकीगत सांगितली. ²³हुल्दा त्यांना म्हणाली, “इझ्राएलचा परमेश्वर देव याचे म्हणणे असे आहे: ‘राजा योशीयाला म्हणावे: ²⁴परमेश्वर म्हणतो, ‘या प्रदेशावर आणि इथे राहणाऱ्या लोकांवर मी अरिष्ट आणणार आहे. यहुदाच्या राजाला जे पुस्तक वाचून दाखवण्यात आले. त्यातील मजकुरात आहेत ती सर्व संकटे त्यांच्यावर ओढवतील.

²⁵माझ्याकडे पाठ फिरवून इतर देवतांपुढे त्यांनी धूप जाळला म्हणून मी असे करणार आहे. आपल्या दुष्कृत्यांमुळे लोकांनी मला कुध्द केले आहे. या क्रोधाचा अंगार त्यांच्यावर बरेसेल आणि तो शांत होणार नाही.’

²⁶पण यहुदाचा राजा योशीया याला सांग. त्यानेच तुला माझ्याकडे पाठवले आहे की तू नुकतेच जे ऐकलेस त्याविषयी इझ्राएलचा परमेश्वर देव म्हणतो: ²⁷योशीया, पश्चातापाने तू माझ्यापुढे विनम्र झालास. खेदाने आपले कपडे फाडलेस. तू रडलास. तू मृदू अंतःकरणाचा असल्यामुळे ²⁸तुझ्या पूर्वजांकडे मी तुला नेईन* तुला शांत मरण येईल. या प्रदेशावर आणि लोकांवर जी संकटे कोसळतील ती तुला पाहायला लागणार नाहीत.” हिल्कीया आणि राजाचे सेवक या सर्वांनी हा निरोप राजाला येऊन सांगितला.

²⁹तेव्हा राजा योशीयाने यहुदा आणि यरुशलेममधील सर्व वडीलधाऱ्यांना भेटीसाठी एकत्र बोलावले. ³⁰राजा परमेश्वराच्या मंदिरात गेला. यहुदातील सर्व प्रजा, यरुशलेममधील सर्व थोर तसेच सामान्य माणसे, याजक आणि लेवी हे सर्व राजासोबत होते. परमेश्वराच्या मंदिरात सापडलेल्या कराराच्या ग्रंथातील सर्व वचने तेथे राजाने त्यांना वाचून दाखवली. ³¹मग राजा उभा राहिला. त्याने

परमेश्वराशी करार केला. परमेश्वराला अनुसरायचे, त्याचे आज्ञा, नियम आणि विधी पाळायचे त्याने कबूल केले. हे सर्व त्याने मनःपूर्वक करायचे मान्य केले. नियमशास्त्रातील वचनांप्रमाणे वागायचे कबूल केले. ³²मग त्याने यरुशलेम आणि बन्यामिन मधील लोकांना ही या करारपालनात सामील करून घेतले. यरुशलेमचे लोक आपल्या पूर्वजांच्या देवाचा करार पाळू लागले. ³³इझ्राएलमध्ये वेगवेगळ्या देशांमधल्या विविध मूर्ती होत्या. पण त्या सर्व अनिष्ट मूर्ती योशीयाने फोडून तोडून टाकल्या. इझ्राएल लोकांना त्याने परमेश्वर देवाची सेवा करायला लावले. आणि योशीया जिवंत असेपर्यंत लोक आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याचीच उपासना करत होते.

योशीया वल्हांडणाचा सण साजरा करतो

35 राजा योशीयाने यरुशलेमात परमेश्वराप्रीत्यर्थ वल्हांडणाचा उत्सव केला. पहिल्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी वल्हांडणाचा यज्ञपशू कापला गेला. ²परमेश्वराच्या मंदिराची कामे पार पाडण्यासाठी योशीयाने याजक नेमले आणि त्यांच्या कार्यात त्यांना प्रोत्साहन दिले. ³इझ्राएल लोकांना शिक्षण देणाऱ्या आणि परमेश्वराच्या सेवेसाठी शुचिर्भूत होणाऱ्या लेव्यांना योशीया म्हणाला, “दावीद पुत्र शलमोनाने बांधलेल्या या मंदिरात पवित्र करारकोश ठेवा. दावीद इझ्राएलचा राजा होता. यापुढे पवित्र करारकोश वारंवार खांद्यावरून वाहून नका. परमेश्वर देवाची सेवा करा. देवाची प्रजा म्हणजे इझ्राएलचे लोक त्यांची सेवा करा. ⁴आपापल्या घराण्यांप्रमाणे तुमचा जो क्रम ठरला आहे त्यानुसार मंदिरातील सेवेसाठी सिध्द व्हा. राजा दावीद आणि त्याचा मुलगा राजा शलमोन यांनी आखून दिल्याप्रमाणे आपापली कर्तव्ये पार पाडा. ⁵आपापल्या घराण्यांच्या वर्गवारीप्रमाणे, भाऊबंदांबरोबर पवित्र स्थानी उभे राहा. म्हणजे तुम्हाला आपापसात सहकार्य करता येईल. ⁶वल्हांडणाचे यज्ञपशू कापा, परमेश्वरासाठी स्वतःचे पवित्रीकरण करा. इझ्राएल बांधवांसाठी यज्ञपशू तयार ठेवा. परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे सर्व काही यथासांग पार पाडा. या आज्ञा परमेश्वराने आपल्याला मोशेमार्फत दिल्या आहेत.”

⁷वल्हांडणासाठी योशीयाने 30,000 शेरडे मेंढरे यज्ञपशू म्हणून इझ्राएल लोकांना दिली. या खेरीज 3000 बैल दिले. हे पशुधन त्याच्या खाजगी मालमत्तेतील होते. ⁸या उत्सवा निमित्त योशीयाच्या सरदारांनीदेखील लोकांना, लेवींना आणि याजकांना पशूंचे आणि वस्तूंचे मुक्त वाटप केले. मुख्य याजक हिलकीया, जखऱ्या आणि यहीएल हे मंदिराचे प्रमुख कारभारी होते. त्यांनी 2,600 शेरडे मेंढरे आणि 300 बैल एवढे पशू वल्हांडणाचे बळी म्हणून याजकांना दिले. ⁹कोनऱ्या आणि त्याचे भाऊ शमाया व नथनेल यांनी तसेच हशब्बा, ईयेल व योजाबाद यांनी लेवींना 500 कोकरे मेंढरे व 500 बैल वल्हांडणाचे

यज्ञपशू म्हणून दिले. कोनऱ्या इत्यादी मंडळी लेव्यांची प्रमुख होती.

¹⁰वल्हांडणाच्या उपासनेची सर्व सिध्दता झाल्यावर याजक आणि लेवी आपापल्या जागी स्थानापन्न झाले. तशी राजाज्ञाच होती. ¹¹वल्हांडणाचे कोकरे मारली गेली. लेवींनी त्या पशूंची कातडी काढून रक्त याजकांना दिले. याजकांनी हे रक्त वेदीवर शिंपडले. ¹²त्यांनी मग हे पशू परमेश्वराला होमार्पण करण्यासाठी वेगवेगळ्या घराण्याच्या लोकांकडे स्वाधीन केले. हा अर्पणाचा विधी मोशेच्या नियमशास्त्रात सांगितल्याप्रमाणे करायचा होता. ¹³लेवींनी वल्हांडणाच्या यज्ञपशूंचे मांस विधिवत भाजले. पातेल्यांत, हंड्यांत आणि कढ्यांमध्ये त्यांनी ही पवित्रार्पणे शिजवली आणि तत्परतेने लोकांना ती नेऊन दिली. ¹⁴हे काम उरकल्यावर लेवींना स्वतःसाठी आणि अहरोनचे वंशज असलेल्या याजकांसाठी मांस मिळाले. कारण हे याजक होमबली आणि चरबी अर्पण करण्यात रात्र पडेपर्यंत गुंतले होते. ¹⁵आसाफच्या घराण्यातील लेवी गायक राजा दावीदाने नेमून दिलेल्या आपापल्या जागांवर उभे होते. आसाफ, हेमान आणि राजाचा संदेष्टा यदुथून हे ते होत. प्रत्येक प्रवेशद्वारावरील द्वारपालांना आपल्या जागा सोडायची गरज नव्हती कारण त्यांच्या लेवी बांधवांनी वल्हांडणाच्या सणाची त्यांच्यासाठी करायची सगळी तयारी केली होती.

¹⁶तेव्हा राजा योशीयाच्या आज्ञेनुसार परमेश्वराच्या उपासनेची सर्व तयारी त्या दिवशी पूर्ण झाली. वल्हांडणाचा उत्सव झाला आणि परमेश्वराच्या वेदीवर होमबली अर्पण करण्यात आले. ¹⁷सर्व उपस्थित इझ्राएल लोकांनी वल्हांडणाचा आणि बेखमीर भाकरीचा सण सात दिवस साजरा केला. ¹⁸शमुवेल संदेष्ट्याच्या काळापसून हा सण एवढ्या मोठ्या प्रमाणात साजरा झाला नव्हता. इझ्राएलच्या कुठल्याच राजाच्या कारकीर्दीत हे झाले नव्हते. राजा योशीया, याजक, लेवी, यहूदा आणि इझ्राएलमधून आलेले लोक आणि यरुशलेमची प्रजा यांनी वल्हांडणाचा उत्सव थाटामाटाने केला. ¹⁹योशीयाच्या कारकिर्दीच्या अठराव्या वर्षी हा वल्हांडणाचा उत्सव झाला.

योशीयाचा मृत्यू

²⁰योशीयाने मंदिरासाठी सर्व चांगल्या गोष्टी केल्या. पुढे मिसरचा राजा नखो, फरत नदीजवळच्या कर्कमीश नगराविरुद्ध लढण्यासाठी सैन्यासह चालून आला. योशीया त्याला लढाईसाठी सामोरा गेला. ²¹पण नखोने आपल्या वकीलांमार्फत त्याला कळवले की, “राजा योशीया, मला तुझ्याशी कर्तव्य नाही. मी तुझ्याशी लढायला आलेलो नाही. माझ्या शत्रूंवर चालून आलो आहे. देवानेच मला त्वरा करायला सांगितले. परमेश्वराची मला साथ आहे तेव्हा तू त्रास घेऊ नकोस. तू मला विरोध केल्यास तर देव तुझा नाश करील.” ²²पण योशीया मागे हटला नाही. त्याने नखोला तोंड द्यायचे ठरवले. आणि वेष पालटून तो

लढाईत उतरला. देवाच्या आज्ञेविषयी नखोने जे सांगितले ते योशीयाने ऐकले नाही. तो मगिदोच्या खोऱ्यात युद्धासाठी सज्ज झाला. ²³या लढाईत योशीयावर बाणांचा वर्षाव झाला. तो आपल्या सेवकांना म्हणाला, “मी घायाळ झालो आहे, मला इथून घेऊन जा.”

²⁴तेव्हा सेवकांनी योशीयाला त्याच्या रथातून उतरवून त्याने तिथे आणलेल्या दुसऱ्या रथात बसवले आणि योशीयाला त्यांनी यरुशलेमला नेले. यरुशलेममध्ये योशीयाला मरण आले. त्याच्या पूर्वजांना पुरले तेथेच योशीयाला पुरण्यात आले. योशीयाच्या मृत्युने यहूदा आणि यरुशलेमच्या लोकांना फार दुःख झाले. ²⁵यिर्मयाने योशीयाप्रीत्यर्थ शोकगीते लिहिली आणि गायिली. ती विलापगीते आजही इझ्राएलचे स्त्रीपुरुष गातात. योशीयाची ही गीते गाण्याचा पार्यंटाच पडला आहे. विलापगीताच्या पुस्तकात ही लिहिलेली आहेत.

²⁶⁻²⁷आपल्या कारकिर्दीत योशीयाने ज्या इतर गोष्टी केल्या त्या ‘इझ्राएल आणि यहूदा राजांचा इतिहास’ या पुस्तकात अथपासून इतीपर्वत नोंदवलेल्या आहेत. त्याची परमेश्वरावरची निष्ठा आणि त्याचे आज्ञापालन याविषयी त्यात लिहिले आहे.

यहोआहाज, यहूदाचा राजा

36 यहूदाच्या लोकांनी यरुशलेमचा नवा राजा म्हणून यहोआहाजाची निवड केली. यहोआहाज हा योशीयाचा मुलगा. ²तो यहूदाचा राजा झाला तेव्हा तेव्हा वर्षांचा होता. त्याने यरुशलेममध्ये तीन महिने राज्य केले. ³त्यानंतर मिसरचा नखो याने यहोआहाजला कैद केले. नखोने यहूदाच्या लोकांवर 3 3/4 टन चांदी आणि 75 पौंड सोने एवढा दंड बसवला. ⁴यहोआहाजचा भाऊ एल्याकीम याला नखोने यहूदा-यरुशलेमचा राजा केले. यानंतर नखोने त्याचे नामांतर करून यहोयाकीम असे ठेवले आणि यहोआहाजला मिसरला नेले.

यहूदाचा राजा यहोयाकीम

⁵यहोयाकीम पंचविसाव्या वर्षी यहूदाचा राजा झाला. त्याने यरुशलेममध्ये अकरा वर्षे राज्य केले. यहोयाकीमने परमेश्वर देवाच्या दृष्टीने वाईट गोष्टी केल्या. त्याने परमेश्वर देवा विरुद्ध पाप केले.

⁶बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर याने यहूदावर हल्ला केला. त्याने यहोयाकीमला कैद केले आणि त्याला पितळी बेड्या ठोकल्या. तशा अवस्थेत त्याला नबुखदनेस्सरने बाबेलला नेले. ⁷नबुखदनेस्सरने परमेश्वराच्या मंदिरातील काही वस्तू हस्तगत करून त्या बाबेलला नेल्या आणि स्वतःच्या घरात ठेवल्या. ⁸यहोयाकीमच्या इतर गोष्टी, त्याची दुष्कृत्ये आणि त्याचे अपराध हे सर्व ‘इझ्राएल व यहूदी राजांचा इतिहास’ या पुस्तकात लिहिलेले आहेत.

यहोयाकीमच्या जागी त्याचा मुलगा यहोयाखीन राज्य करू लागला.

यहूदाचा राजा यहोयाखीन

⁹यहोयाखीन यहूदाचा राजा झाला तेव्हा अठरा वर्षांचा होता. यरुशलेममध्ये त्याची कारकीर्द तीन महिने आणि दहा दिवस होती. परमेश्वराला अमान्य असलेले वर्तन करून त्याने पाप केले. ¹⁰राजा नबुखदनेस्सरने वर्षारंभी काही सेवक पाठवून यहोयाखीनला परमेश्वराच्या मंदिरातील बहुमोल खजिन्यासह बाबेलला आणवले. यहोयाखीनच्या नातलगांपैकी सिद्कीया याला नबुखदनेस्सरने यहूदा व यरुशलेमचा राजा केले.

यहूदाचा राजा सिद्कीया

¹¹सिद्कीया यहूदाचा राजा झाला तेव्हा एकवीस वर्षांचा होता. त्याने यरुशलेममध्ये अकरा वर्षे राज्य केले. ¹²परमेश्वराच्या दृष्टीने निंद्य असे त्याचे वर्तन असे. परमेश्वराचे आदेश संदेष्टा यिर्मया याच्याकडून येत असत. त्याच्यापुढेही सिद्कीया विनम्र झाला नाही आणि यिर्मयाचे त्याने ऐकले नाही.

यरुशलेमचा विनाश

¹³सिद्कीयाने नबुखदनेस्सर विरुद्ध उठाव केला. नबुखदनेस्सरने पूर्वी सिद्कीया कडून स्वतःशी एकनिष्ठतेची शपथ बाबवली होती. सिद्कीयाने तेव्हा देवाची शपथ घेऊन तसे वचन दिले होते. पण तरीही सिद्कीयाने आडमुढेपणा केला आणि आपला आयुष्यक्रम बदलून इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाचे आज्ञापालन करायचे नाकारले. ¹⁴शिवाय याजकांचे प्रमुख, आणि यहूदातील वडीलधारी मंडळी यांचे दुराचरण वाढत चालले आणि त्यांनी अधिकाधिक पातके केली. ते परमेश्वराच्या बाबतीत अप्रामाणिक झाले. इतर देशांची अमंगळ कृत्यांची उदाहरणे त्यांनी समोर ठेवली. या प्रमुखांनी यरुशलेममधल्या परमेश्वराने पवित्र केलेल्या मंदिराची धूळदाण केली. ¹⁵त्यांच्या पूर्वजांच्या परमेश्वर देवाने लोकांना सावध करण्यासाठी पुन्हापुन्हा संदेष्टे पाठवले. आपल्या प्रजेविषयी आणि मंदिराविषयी त्यांच्या मनात करुणा होती म्हणून परमेश्वर असे वागला. त्यांचा अथवा मंदिराचा नाश होऊ नये असे परमेश्वराला वाटत होते. ¹⁶पण या परमेश्वराच्या प्रजेने मात्र संदेष्ट्यांची टर उडवली. त्यांनी देवाच्या संदेष्ट्यांच्या सांगण्याकडे दुर्लक्ष केले. देवाच्या संदेशांची हेटाळणी केली. अखेर देवाचा क्रोध अनावर झाला. आता त्याचा संताप थोपवता येणे अशक्य झाले. ¹⁷तेव्हा बाबेलच्या राजाला देवाने यहूदा व यरुशलेमवर स्वारी करायला लावले. बाबेलच्या राजाने मंदिरात असलेल्या तरूणांनाही ठार केले. यहूदा व यरुशलेममधील लोकांवर त्याने दयामाया दाखवली नाही. लोकांना जिवे मारताना

तरूण-वृद्ध, स्त्री-पुरुष, रोगी-निरोगी असा भेदाभेद बाळगला नाही. देवानेच नबुखदनेस्सरला यहूदा व यरुशलेमच्या लोकांना शासन करायची मुभा दिली होती.¹⁸ देवाच्या मंदिरातील सर्व चीजवस्तू त्याने बाबेलला नेली. इतकेच नव्हे तर राजाच्या व सरदारांच्या किंमती वस्तूही नेल्या.¹⁹ नबुखदनेस्सरने व त्याच्या सैन्याने मंदिराला आग लावली, यरुशलेमची तटबंदी उद्ध्वस्त केली, राजा आणि सरदार यांच्या मालकीची घरे जाळली. यरुशलेममधील प्रत्येक मौल्यवान वस्तू लुटून नेली किंवा नष्ट केली.²⁰ अजूनही हयात असलेल्या लोकांना नबुखदनेस्सरने बाबेलला नेऊन गुलाम केले. पुढे पारसाचे राज्य येऊन त्यांनी बाबेलचा पराभव करेपर्यंत हे गुलाम तेथेच राहिले.²¹ अशाप्रकारे, यिर्म्याकडून इस्त्राएल बद्दल परमेश्वराने जे वदवले ते प्रत्यक्षात आले. परमेश्वर यिर्म्याद्वारे म्हणाला

होता: "हे ठिकाण सत्तर वर्षे निर्मनुष्य आणि उजाड राहील. लोकांनी न पाळलेल्या शब्दाथच्या भरपाईसाठी असे होईल."

²² कोरेश पारसाचा राजा असताना पहिल्याच वर्षी परमेश्वराने त्याला एक फर्मान काढायला प्रेरणा दिली. यिर्म्याच्या तोंडून वदवलेली भविष्यवाणी प्रत्यक्षात येण्यासाठी परमेश्वराने त्याला ही स्फूर्ती दिली. कोरेशने आपल्या दूतांकरवी राज्यभर असा संदेश पाठवला की,

²³ पारसचा राजा कोरेश म्हणतो: स्वर्गातील परमेश्वर देव याने मला या पृथ्वीचा सम्राट केले आहे. त्याच्यासाठी यरुशलेममध्ये मंदिर बांधायची जबाबदारीही माझ्यावर सोपवली आहे. आता तुमच्यापैकी देवाला मानणारे सर्वजण निधर्मास्तपणे यरुशलेमला जाऊ शकता. परमेश्वर देव तुमच्या बरोबर असो.

एज्रा

कोरेशची कैद मदत

1 कोरेश पारसचा राजा असताना त्याच्या कारकीर्दीच्या पहिल्या वर्षी परमेश्वराने त्याला एक घोषणा करायला उद्युक्त केले. कोरेशने राज्यभर या फर्मानाची दवडी पिटवली तसेच ते लिहूनही काढले. यिर्मयाच्या तोंडून परमेश्वराने वदविलेले वचन प्रत्यक्षात यावे म्हणून देवाची ही प्रेरणा होती. घोषणा पुढीलप्रमाणे होती:

²पारसचा राजा कोरेश म्हणतो:

“स्वर्गातील देव परमेश्वर याने पृथ्वीवरील सर्व राज्ये मला दिली आहेत; यहुदातील यरुशलेम येथे त्याचे मंदिर बांधण्यासाठी त्याने मला निवडले. ³यरुशलेममध्ये असलेला देव हाच इझ्राएलचा परमेश्वर आहे. तुमच्या पैकी देवाचे जे लोक असतील त्यांचे तो भले करी, अशी मी प्रार्थना करतो. त्यांना यहुदातील यरुशलेममध्ये जाऊन परमेश्वरासाठी मंदिर बांधू द्यावे. ⁴आणि इझ्राएलपैकी जे कोणी शत्रूच्या तावडीतून बचावले असतील त्यांना ते असतील त्या ठिकाणच्या लोकांनी साहाय्य करावे. त्यांना चांदी, सोने, गायी-गुरे इत्यादी गोष्टी द्याव्यात. यरुशलेममधील मंदिरासाठी स्वखुशीने दाने द्यावीत.”

⁵तेव्हा यहुदा व बन्यामीनच्या घराण्यातील वडीलधाऱ्यांनी यरुशलेमला निघायची तयारी केली; मंदिर बांधण्यासाठी ते यरुशलेमला चालले होते. ज्यांना ज्यांना देवाने प्रेरणा दिली होती असे सगळेच यरुशलेमला जायला तयार झाले. ⁶त्यांच्या शेजाऱ्यांनी त्यांना उदारपणे अनेक भेटवस्तू दिल्या. चांदी, सोने, पशू अशा मौल्यवान ऐवजाचा त्यात समावेश होता. ⁷शिवाय नबुखदनेस्सरने यरुशलेमच्या मंदिरातील वस्तू काढून ज्या ठिकाणी त्याने आपले खोटे देव ठेवले होते. अशा स्वतःच्या मंदिरात ठेवल्या होत्या, त्या राजा कोरेशने बाहेर काढल्या. ⁸पारसच्या कोरेश राजाने आपला कोशाधिकारी मिश्रदाथ याला हे काम सांगितले. त्याने त्या काढून शेशबस्सर या यहुदी प्रमुखाच्या स्वाधीन केल्या

⁹मिश्रदाथने काढून आणलेल्या मंदिरातील वस्तू पुढीलप्रमाणे:

सोन्याची तबके	30
चांदीची तबके	1,000
सुन्या व	29
¹⁰ सोन्याचे कटोरे	30
त्याचप्रकारचे चांदीचे कटोरे	410
इतर पात्रे	1,000

¹¹चांदी-सोन्याच्या सर्व मिळून 5,400 वस्तू होत्या. बाबेलमधून कैदी यरुशलेमला परत आले त्यावेळी शेशबस्सराने या सर्व वस्तू आणल्या.

परत आलेल्या कैदांची यादी

2 पूर्वी, बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर याने ज्यांना कैद करून बाबेलला नेले होते ते बंदिवासातून मुक्त होऊन यरुशलेम आणि यहुदा येथील आपापल्या प्रांतात परतले. जो तो आपापल्या गावी परतला. ²शेशबस्सर म्हणजेच जरुब्बाबेल याच्याबरोबर जे आले ते असे: येशूबा, नहेम्या, सराया, रएलाया, मर्दखय, बिलशान, मिस्पार, बिग्वई, रहुम व बाना. परत आलेल्या इझ्राएलींची नावानिशी यादी आणि संख्या पुढीलप्रमाणे:

³ पारोशाचे वंशज	2,172
⁴ शफाट्याचे वंशज	372
⁵ आरहाचे वंशज	775
⁶ येशूबा व यवाब यांच्या घराण्यातील पहलमवाबाचे वंशज	2,812
⁷ एलमाचे वंशज	1,254
⁸ जतूचे वंशज	945
⁹ जक्कू ईचे वंशज	760
¹⁰ बानीचे वंशज	642
¹¹ बेबाईचे वंशज	623
¹² अजगादाचे वंशज	1,222
¹³ अदोनिकामचे वंशज	666
¹⁴ बिग्वईचे वंशज	2,056
¹⁵ आदीनाचे वंशज	454
¹⁶ हिज्कायाच्या घराण्यातील आटेरचे वंशज	98
¹⁷ बेसाईचे वंशज	323

18	योराचे वंशज	112
19	हाशूमाचे वंशज	223
20	गिबाराचे वंशज	95
21	बेथलहेमा नगरातील	123
22	नटोफा नगरातील	56
23	अनाथोथ मधील	128
24	अजमावेथ मधील	42
25	क्रियाथ-आरीम, कफीरा आणि बैरोथ येथील	743
26	रामा व गेबा मधील	621
27	मिखमासमधील	122
28	बेथेल आणि आय येथील	223
29	नबो येथील	52
30	मगवीशचे लोक	156
31	एलामनावाच्या दुसऱ्या गावचे	1,254
32	हारीम येथील	320
33	लोद, हादीद आणि ओनो येथील	725
34	यरीहो नगरातील	345
35	सनाहाचे	3,630

36	याजक पुढीलप्रमाणे: येशूवाच्या घराण्यातील यदायाचे वंशज	973
37	इम्मेराचे वंशज	1,052
38	पशाहूराचे वंशज	1,247
39	हारीमाचे वंशज	1,017

40	लेवींच्या घराण्यातील लोक पुढीलप्रमाणे: होदव्याच्या घराण्यातील येशूवा व कदमीएल यांचे वंशज	74
----	--	----

41	गायक असे: आसाफचे वंशज	128
----	--------------------------	-----

42	मंदिराच्या द्वारपालांचे वंशज: शल्लूम, आहेर, तल्मोन, अक्कूवा, हतीत आणि शोबाई यांचे वंशज	139
----	--	-----

43 मंदिरातील पुढील विशेष सेवेकऱ्यांचे वंशज:

44	सीहा, हसूफा, तब्बाबोथ, केरोस, सीहा, पादोन,, लबाना, हगबा, अकूबा, हागाब, शम्ल्हाई, हानान, गिह्ल, गहर, राया, रसीन, नकोदा, गजाम, उज्जा, पासेह, बेसाई, अस्ना, मऊनीम, नफूसीम	
----	---	--

51	बकबुक हकूप, हरहुर, बस्लूथ, महीद, हर्षा, बकॉस, सीसरा, तामह, नसीहा, हतीफा	
----	--	--

55 शलमोनाच्या सेवकांचे वंशज:

	सोताई, हसोफरत, परूदा, जाला, दर्कोन, गिह्ल, शफाव्या, हतील, पोखेरेथ-हस्सबाईम, आमी मंदिरातील चाकर आणि शलमोनच्या सेवकांचे वंशज	392
--	--	-----

59 तेल-मेलह, तेलहर्षा, करुब, अहान, इम्मेर या ठिकाणांहून काहीजण यरुशलेमला आले होते पण आपण इझ्राएलच्या घराण्यातलेच वारसदार आहोत हे त्यांना सिध्द करता आले नाही ते असे:

60	दलाया, तोबीया आणि नकोदाचे वंशज	652
----	--------------------------------	-----

61 याजकांच्या घराण्यातील हबया, हक्कोस, बर्जिल्लय, (गिलादच्या बर्जिल्लयच्या मुलीशी जो लग्न करेल तो बर्जिल्लयचा वंशज मानला जातो) यांचे वंशज.

62 आपल्या घराण्याची वंशावळ ज्यांना शोधूनही मिळाली नाही ते, आपले पूर्वज याजक होते हे सिध्द करू न शकल्याने याजक होऊ शकले नाहीत. त्यांची नावे याजकांच्या यादीत नाहीत. 63 त्यांनी परमपवित्र मानले गेलेले अन्न खावचे नाही असा आदेश अधिपतीने काढला. उरीम व थुमीम घातलेला याजक देवाला कौल मागायला उभा राहीपर्यंत त्यांना हे अन्न खाण्यास मनाई होती.

64-65 एकंदर 42,360 लोक परत आले. त्यामध्ये त्यांच्या 7,337 स्त्री-पुरुष चाकरांची गणती केलेली नाही. त्यांच्याबरोबर 200 स्त्रीपुरुष गायकही होते. 66-67 त्यांच्यासोबत 736 घोडे, 245 खेचरे, 435 उंट आणि 6,720 गाढवे होती.

68 हे सर्वजण यरुशलेममध्ये परमेश्वराच्या मंदिराजवळ आले. मग अनेक घराण्याच्या प्रमुखांनी मंदिराच्या बांधकामासाठी देणगीदाखल भेटी दिल्या. उद्ध्वस्त झालेल्या मंदिराच्या जागी त्यांना नवीन मंदिराची वास्तू उभारायची होती. 69 या वास्तूसाठी त्यांनी यथाशक्ती दिलेली दाने अशी: सोने 1,100 पौंड, चांदी 3 टन, याजकांचे अंगरखे 100.

70 याजक, लेवी आणि इतर काही लोक यांनी यरुशलेममध्ये आणि त्याच्या आसपास वस्ती केली. त्यांच्यात मंदिरातील गायक, द्वारपाल, सेवेकरी हे ही होते इतर इझ्राएली लोक आपापल्या मूळ गावी स्थायिक झाले.

वेदीची पुनर्बांधणी

3 इझ्राएल लोक आपापल्या नगरात सातव्या महिन्यात परतले, तेव्हा एकमनाने सर्व जण यरुशलेममध्ये एकत्र आले. ²योसादाकचा मुलगा येशूवा याने शल्टीए लचा मुलगा जरुब्बाबेल आणि इतर बरोबर असलेल्या लोकांच्या सहकार्याने, होमार्पणे वाहण्यासाठी इझ्राएलच्या देवाची वेदी बांधली. देवाचा एकनिष्ठ सेवक मोशे याच्या नियमशास्त्रात सांगितल्याप्रमाणे तिचे बांधकाम झाले.

³आपल्या लगतच्या राष्ट्रांतील लोकांची धास्ती वाटत असूनही तिला न जुमानता त्यांनी वेदी बांधली जुना पाया तसाच ठेवून त्यांनी त्यावर वेदी उभारली आणि तिच्यावर ते सकाळ संध्याकाळ होमार्पणे वाहू लागले. ⁴मग त्यांनी मोशेच्या नियमशास्त्राला अनुसरून रोज ठराविक संख्यचे होमबली अर्पण करून मंडपांचा सण साजरा केला. ⁵त्यांनंतर नित्याचे होमार्पण, नवचंद्रदिनी करायचे होमार्पण आणि परमेश्वराच्या आदेशाप्रमाणे सणांचे आणि दिवसांचे बळी द्यायला त्यांनी सुरुवात केली. याखेरीज लोकांनी परमेश्वराला स्वेच्छेनेही अनेक गोष्टी अर्पण केल्या. ⁶अशाप्रकारे, अजून मंदिर बांधून झालेले नसूनही सातव्या महिन्याच्या पहिल्या दिवसापासून इझ्राएल लोकांनी परमेश्वराला होमबली वाहायला सुरुवात केली.

मंदिराची पुनर्बांधणी

⁷बंदिवासातून परत आलेल्या लोकांनी पाथरवटांना आणि सुतारांना द्रव्य पुरवले. अन्नधान्य, द्राक्षारस आणि तेलही दिले. सोरी आणि सीदोनच्या लोकांकडून लबानोनहून गंधसरूची लाकडे मागवण्याचा मोबदला म्हणून त्यांनी या वस्तू दिल्या. शलमोनाने पहिल्यांदा हे मंदिर बांधताना आणले तसे या लोकांना हे ओंडके जलमार्गाने योफा या समुद्र किनाऱ्यालागतच्या शहरात आणवायचे होते. या वाहतुकीला पारसचा राजा कोरेश याने परवानगी दिली.

⁸शल्टीएलचा मुलगा जरुब्बाबेल आणि योसादाकचा मुलगा येशूवा यांनी यरुशलेमच्या मंदिरात परतल्याच्या दुसऱ्या वर्षी दुसऱ्या महिन्यात कामाला सुरुवात केली. इतर याजक, लेवी हे त्यांचे बांधव व बंदिवासातून यरुशलेमला परतलेले एकूण सर्वजण त्यांच्या बरोबरीने कामाला लागले. परमेश्वराचे मंदिर बांधण्याच्या कामावर देखरेख करण्यासाठी त्यांनी वीस वर्षे व त्यापुढील वयाच्या लेवींना नेमले. ⁹देखरेख करणाऱ्यांची नावे अशी: येशूवा आणि त्याची मुले, कदमीएल आणि त्याची मुले हे यहुदाचे वंशज, हेनादाद आणि त्याचे लेवी भाऊबंध.

¹⁰मंदिराचा पाया घालण्याचे काम पूर्ण झाल्यावर याजकांनी आपला याजकीय पोषाख घातला आणि हाती कर्णे घेतले. आसाफाच्या मुलांनी झांजा घेतल्या. भजनसाठी ते आपापल्या जागी उभे राहिले. इझ्राएलचा राजा दावीद

याने पूर्वीच त्यांची ही व्यवस्था ठरवून दिली होती. ¹¹देवाची स्तुती करा कारण देव चांगला आहे, तो सर्वकाळ प्रेम करतो' अशी स्तुतिगीते त्यांनी

आळीपाळीने* गायली. मंदिराचा पाया घातला गेला म्हणून त्यांनी परमेश्वराचा जयजयकार केला. त्यांनी मोठ्याने घोषणा दिल्या आणि परमेश्वराची स्तुती केली.

¹²पण यावेळी वृद्ध याजक, लेवी आणि घराण्या-घराण्यांतील वडीलधारी मंडळी यांना मात्र रडू आवरेना, कारण त्यांनी पूर्वीचे मंदिर बघितलेले होते. त्याच्या देखणेपणाची त्यांना आठवण झाली. नवीन मंदिर पाहून ते मोठ्याने रडले. इतर लोकांचा आनंदाने जयघोष चालू असताना या मंडळींना रडू येत होते. ¹³हे आवाज खूप दूरपर्यंत ऐकू जात होते. एकंदर आवाज एवढा मोठा होता की त्यातला रुदनस्वर कोणता व हर्षध्वनी कोणता हे ओळखू येत नव्हते.

मंदिराच्या बांधकामाला विरोध

4 ¹⁻²त्या भागातील बरेच लोक यहूदा आणि बन्यामीन यांचे विरोधक होते. बंदिवासातून आलेले लोक परमेश्वरासाठी मंदिर बांधत आहेत हे या विरोधकांना कळले तेव्हा ते जरुब्बाबेल आणि घराण्यांचे प्रमुख यांच्याकडे येऊन म्हणाले, "आम्हालाही तुमच्या बांधकामात मदत करू द्या. तुमच्याप्रमाणेच आम्हीही या देवाला मदतीसाठी विनवितो. अशशूरचा राजा एसर हद्दोन याने आम्हाला इकडे आणल्यापासून तुमच्या या देवासाठी आम्ही होमार्पण करीत आलो आहोत."

³पण जरुब्बाबेल, येशूवा आणि इझ्राएलची इतर वडीलधारी मंडळी त्यांना म्हणाली, "आमच्या या मंदिराच्या बांधकामात तुमची मदत चालणार नाही. प्रभूचे, इझ्राएलच्या परमेश्वराचे मंदिर फक्त आम्हीच बांधू शकतो. पारसाचा राजा कोरेश याची तशी आज्ञा आहे."

⁴याचा त्या लोकांना फार राग आला. त्यांनी मग, यहुद्यांना त्रास द्यायला सुरुवात केली. त्यांना नाऊमेद करून मंदिर बांधण्यापासून परावृत्त करण्याचा त्यांनी प्रयत्न केला. ⁵यहुद्यांचा मंदिर बांधावयाचा संकल्प सिध्दीला जाऊ नये म्हणून विरोधकांनी पैसे चारून मंत्र्यांना फितवले. त्या मंत्र्यांनी यहुद्यांचा मंदिर बांधण्याचा बेत बंद पाडण्यासाठी सतत कारस्थाने केली. पारसाच्या कोरेश राजाची कारकीर्द संपून दारयावेश राजा सत्तेवर येईपर्यंत असेच चालले.

⁶त्या विरोधकांनी यहुद्यांना थांबवण्यासाठी पारसाच्या राजाला सुध्दा पत्र लिहिले: ज्यावेळी अहश्वेरोश पारसाचा राजा झाला त्यावेळी त्यांनी हे पत्र लिहिले.

आळीपाळीने लेवींचा एक गट गीताचा एक भाग म्हणतो व दुसरा गट त्या पाठोपाठ दुसरा भाग म्हणतो अशा प्रकारे गायची गीते. येथे स्तोत्रसंहिता 111-118 स्तोत्रसंहिता 136 ही असावीत.

यरुशलेमच्या बांधकामाला विरोध

⁷पुढे अर्तहशत पारसाचा राजा झाल्यावर पुन्हा या विरोधकांपैकी काहींनी यहुदांविरुद्ध कागाळ्यांचे आणखी एक पत्र त्याला लिहिले. बिश्लाम, मिश्रदाथ, ताबेल व त्यांचे साथी यांनी हे पत्र लिहिले. हे पत्र अरामी भाषेत व अरामी लिपीत लिहिले होते.

⁸यानंतर मुख्य मंत्री रहम आणि लेखक शिमशय यांनी यरुशलेम येथील लोकांविरुद्ध अर्तहशत राजाला पत्र पाठवले. पत्राचा मजकूर असा होता:

⁹मुख्य अधिकारी रहम चिटणीस शिमशय आणि टर्फील, अफर्शी, अख्वी, बाबेली, सुसा येथील एलामी, यांच्यावरील महत्वाचे अधिकारी यांच्याकडून ¹⁰शिवाय, आसनपर या थोर आणि बलाढ्य राजाने शोमरोन आणि फरात नदीच्या पश्चिम प्रदेशात आणून वसवलेले लोक यांच्याकडून,

¹¹राजा अर्तहशत यास,

फरात नदीच्या पश्चिमेकडील प्रदेशात राहणारे आम्ही तुमचे सेवक.

¹²राजा अर्तहशत यास आम्ही तुम्हाला कळवू इच्छितो की तुम्ही पाठवून दिलेले यहुदी कैदी येथे पोचले आहेत. ते आता पुन्हा नव्याने नगर बांधत आहेत. यरुशलेम हे वाईट शहर आहे इथल्या लोकांनी नेहमीच इतर राजांविरुद्ध उठाव केला आहे. आता हे यहुदी पाया घालणे, तटबंदीची भिंत बांधणे अशी कामे * करत आहेत.

¹³राजा अर्तहशत, यरुशलेमभोवतीचा हा कोट पुरा झाला की हे लोक तुमच्या सन्मानार्थ कर, जकात वगैरे भरणे थांबवतील व त्यामुळे तुमचा मोठा तोटा होईल हे तुमच्या ध्यानी यावे.

¹⁴राजाच्या बाबतीत आमचे म्हणून एक कर्तव्य आहे; वरील गोष्टी घडू नयेत असे आम्हाला वाटते म्हणून माहितीखातर आम्ही हे पत्र लिहीत आहोत.

¹⁵राजा अर्तहशत, तुमच्या आधी जे राजे होऊन गेले त्यांच्या कामकाजाचे वृत्तांत तुम्ही पहावा असे आम्ही सुचवू इच्छितो. त्या बखरीवरून तुमच्या लक्षात येईल की यरुशलेमने इतर राजांविरुद्ध उठाव करून त्यांना नेहमीच जेरीला आणले आहे पूर्वापार हे चालत आलेले आहे, म्हणूनच यरुशलेम धुळीला मिळाले.

पाया ... अशी कामे नगराच्या मजबुतीसाठी, रक्षणासाठी असे करतात. पण यहुदी जणू राजाविरुद्ध उठाव करायच्या तयारीत आहेत असा या लोकांना राजाचा समज करून द्यायचा होता.

¹⁶राजा अर्तहशत, आम्ही सांगू इच्छितो की हे नगर आणि त्याभोवतीचा कोट बांधून पुरा झाला की फरात नदीच्या पश्चिमेकडील भागावरचा तुमचा अंमल संपुष्टात येईल.

¹⁷यावर राजा अर्तहशतने पुढील उत्तर पाठविले:

मुख्य राजमंत्री रहम, लेखक शिमशय आणि शोमरोन व फरात नदीच्या पश्चिमेला राहणारे त्यांच्याबरोबरचे लोक यांस:

¹⁸तुम्ही पाठवलेल्या पत्राचा अनुवाद करून मला वाचून दाखवण्यात आला. ¹⁹माझ्या आधीच्या राजांच्या कारभाराचे वृत्तांत काढून पाहायचा मी आदेश दिला. त्यावरून असे लक्षात आले की यरुशलेमला राजाच्या विरुद्ध बंड करणाऱ्यांचा मोठा इतिहास आहे. फितुरीचे आणि बंडाचे प्रकार तेथे सतत घडत आले आहेत.

²⁰यरुशलेम आणि फरात नदीच्या पश्चिम प्रदेशावर राज्य करणारे पराक्रमी राजे होऊन गेले. त्या राजांना लोक कर, जकात व खंडणी देत असत.

²¹आता तुम्ही त्या लोकांना काम थांबवायचा हुकूम दिला पाहिजे. मी आज्ञा देईपर्यंत या नगराचे बांधकाम होता कामा नये. ²²माझा हुकूम पाळला जात आहे याची खात्री करून घ्या. आपण यरुशलेम येथील बांधकाम चालू राहू देता कामा नये. ते चालू राहिले तर यरुशलेमकडून येणाऱ्या पैशाचा ओघ थांबेल.

²³राजा अर्तहशतने पाठवलेल्या या पत्राची प्रत राजमंत्री रहम, लेखक शिमशय आणि त्यांच्या बरोबरचे लोक यांना वाचून दाखवण्यात आली. त्या बरोबर ते सर्वजण ताबडतोब यरुशलेममधील यहुदांकडे गेले आणि त्यांनी सक्तीने बांधकाम थांबविले.

राजा दारयावेशला ततनइचे पत्र

²⁴त्यामुळे यरुशलेममधील मंदिराचे काम स्थगित झाले. पारसाचा राजा दारयावेश याच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षापर्यंत ते तसेच राहिले.

5 त्यावेळी हांगाय आणि इदोचा मुलगा जखन्या हे संदेष्टे देवाच्या बतीने संदेश सांगू लागले. यहुदा व यरुशलेममधील यहुदांना त्यांनी उत्तेजन दिले. ²तेव्हा शल्टीएलचा मुलगा जरुब्बाबेल आणि योसादाकचा मुलगा येशूवा यांनी यरुशलेममधील मंदिराच्या कामाला सुरुवात केली, देवाच्या सर्व संदेष्ट्यांनी त्यांना याबाबतीत सहाय्य केले. ³त्यावेळी ततनइ हा फरात नदीच्या पश्चिमेकडील प्रदेशाचा अधिकारी होता. तो, शथर-बोजनइ आणि त्यांचे सोबती जरुब्बाबेल, येशूवा आणि इतर जे बांधकाम करत होते त्यांच्याकडे गेले. त्यांना ततनइ व त्याच्याबरोबरच्या

लोकांनी विचारले, “तुम्हाला हे मंदिर पुन्हा बांधायला परवानगी कोणी दिली? ⁴हे बांधकाम करणाऱ्या माणसांची नावे काय?”

⁵तरी पण यहुदी नेत्यांवर देवाची कृपावृष्टी होती. त्यामुळे राजा दारयावेशला ही खबर लेखी कळवून त्याचे उत्तर येईपर्यंत त्यांना मंदिराचे काम थांबवता आले नाही आणि बांधकाम चालूच राहिले.

⁶फरात नदीच्या पश्चिमेकडील प्रदेशाचा अधिकारी ततनइ, शथर-बोजनइ आणि त्यांच्याबरोबरचे मान्यवर लोक यांनी राजा दारयावेशला जे पत्र पाठवले त्याची ही प्रत. ⁷त्यात असे लिहिले होते..

राजा दारयावेशचे कुशल असो.

⁸हे राजा, आम्ही यहूदाप्रांतात गेल्याचे तुम्हाला माहीत आहे. आम्ही महान परमेश्वराच्या मंदिराकडे गेलो. यहूदातील लोक मोठे दगड वापरून हे मंदिर नव्याने बांधित आहेत. भिंतीत लांबरुंद लाकडे घालत आहेत. यहुदी लोक हे काम मोठया झपाट्याने आणि मेहनत घेऊन करत आहेत. ते झटून काम करीत असल्यामुळे लवकरच बांधकाम पुरे होईल.

⁹या कामाच्या संदर्भात आम्ही तेथील वडीलधाऱ्यांकडे चौकशी केली. त्यांना विचारले, “तुम्हाला हे मंदिराचे बांधकाम करायला कोणी परवानगी दिली?” ¹⁰आम्ही त्यांची नावेही विचारून घेतली. त्यांचे पुढारीपण करणाऱ्यांची नावे तुम्हाला कळावीत म्हणून आम्हाला ती टिपून ठेवायची होती. ¹¹त्यांनी आम्हाला पुढीलप्रमाणे उत्तर दिले:

“आम्ही आकाश आणि पृथ्वीच्या देवाचे सेवक आहोत. फार पूर्वी इस्राएलच्या एका थोर राजाने बांधून पूर्ण केलेल्या मंदिराचेच आम्ही पुन्हा बांधकाम करत आहोत. ¹²आमच्या पूर्वजांच्या वागणुकीने देवाचा कोप ओढवला. तेव्हा परमेश्वराने त्यांना बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर याच्या हाती दिले. नबुखदनेस्सराने मंदिराचा विध्वंस केला आणि लोकांना जबरदस्तीने कैद करून बाबेलला नेले. ¹³कोरेश बाबेलचा राजा झाल्यावर पहिल्या वर्षातच त्याने मंदिराची पुन्हा उभारणी करण्याचा विशेष हुकूमनामा काढला. ¹⁴तसेच, पूर्वीच्या मंदिरातून जी सोन्यारुप्याची पात्रे होती ती काढून बाबेलच्या खोऱ्या देवतेच्या देवळात ठेवली होती. ती कोरेशाने बाहेर काढली. नबुखदनेस्सराने ती पूर्वी यरुशलेममधून काढून बाबेलच्या खोऱ्या देवतेच्या देवळात आणली होती. राजा कोरेशाने ती शेशबस्सरच्या (म्हणजेच जरुब्बाबेलच्या) स्वाधीन केली. त्याला कोरेशाने अधिकारी म्हणून नेमले.”

¹⁵नंतर कोरेश शेशबस्सरला (जरुब्बाबेलला) म्हणाला, “ही सोन्यारुप्याची पात्रे घे आणि यरुशलेममधील मंदिरात ठेव. मंदिर पूर्वी जिथे होते त्याचठिकाणी पुन्हा बांध.”

¹⁶तेव्हा शेशबस्सरने (जरुब्बाबेलने) यरुशलेममध्ये येऊन मंदिराचा पाया घातला तेव्हापासून आजतागायत ते काम चाललेले आहे पण अजून पूर्ण झालेले नाही.

¹⁷तेव्हा आता हवे असल्यास राजाने अधिकृत कागदपत्रे नीट तपासून पाहवीत. यरुशलेममधील मंदिर पुन्हा बांधायची राजा कोरेशाने खरोखरच आज्ञा दिली आहे का ते पडताळून पाहावे आणि या बाबतीत आपण काय ठरविले आहे ते राजाने आम्हाला कृपया लेखी कळवावे.

दारयावेशचा आदेश

6 तेव्हा राजा दारयावेशाने आपल्या आधीच्या राजांच्या कागदपत्रांचा दस्तरखान्यात शोध घेण्याचा आदेश दिला. बाबेलच्या जामदारखान्यातच ही कागदपत्रे ठेवलेली होती. ²मेदी प्रांतातील अखमथा किल्ल्यात (राजवाड्यात) एक गुंडाळी सापडली. तिच्यावर पुढीलप्रमाणे मजकूर लिहिलेला होता :

अधिकृत टिपण: ³कोरेश राजाच्या कारकीर्दीच्या पहिल्या वर्षी यरुशलेममधील मंदिराच्या बाबतीत राजाने असा आदेश दिला की, देवाचे मंदिर पुन्हा बांधले जावे. तेथे यज्ञ अर्पण करता यावेत. मंदिराचा पाया बांधून काढावा. मंदिराची उंची 90 फूट आणि रुंदी 90 फूट असावी. ⁴भोवतालच्या भिंतीत मोठ्या पाषाणांचे तीन थर आणि मोठ्या लाकडाचा एक थर असावा. मंदिराच्या बांधकामाचा खर्च राजाच्या तिजोरीतून केला जावा. ⁵मंदिरातील सोन्यारुप्याच्या वस्तू पुन्हा आपापल्या जागी ठेवल्या जाव्यात. नबुखदनेस्सरने त्या यरुशलेमच्या मंदिरातून हलवून बाबेलला आणल्या होत्या. त्यांची पुन्हा मंदिरात स्थापना व्हावी.

⁶तेव्हा आता मी दारयावेश, फरात नदीच्या पश्चिमेकडील प्रांताचा अधिकारी ततनइ, शथर बोजनइ आणि त्यांचे त्या प्रांतातील इतर कारभारी यांना असा आदेश देतो की त्यांनी यरुशलेममधून दूर जावे. ⁷कामगारांना त्रास देऊ नये. देवाच्या प्रार्थनास्थळाच्या कामात व्यत्यय आणू नये. यहुदी अधिकारी आणि यहुदी वडीलधारी मंडळी यांना हे मंदिर पूर्वी होते त्याचठिकाणी पुन्हा बांधू द्यावे.

⁸आता माझा आदेश असा आहे: देवाच्या मंदिराचे बांधकाम करणाऱ्या यहुदी वडीलजनांसाठी असे करा. मंदिराच्या बांधकामाचा पूर्ण खर्च राजाच्या

खजिन्यातून दिला जावा. हा पैसा फरात नदीच्या पश्चिमेकडील प्रांतांमधून येणाऱ्या करातून जमा होईल. या गोष्टी विनाविलंब करा म्हणजे कामाला खीळ बसणार नाही. ⁹त्या लोकांना लागेल ते द्या. स्वर्गातील देवाच्या होमार्पणासाठी त्यांना गोष्टे, मेंढे, कोकरे इत्यादी ज्या गोष्टी लागतील त्या द्या. यरुशलेममधील याजकांनी गहू, मीठ, द्राक्षारस तेल वगैरे मागीतल्यास त्यांना त्या वस्तू तात्काळ आणि रोजच्या रोज पुरवा. ¹⁰स्वर्गातील देवाला प्रसन्न करणारे होम या यहूदी याजकांनी अर्पण करावे आणि त्यांनी माझ्यासाठी व माझ्या मुलासाठी देवाकडे प्रार्थना करावी म्हणून त्यांना जे जे लागेल ते सर्व द्या.

¹¹माझी आणखी एक आज्ञा: माझ्या आज्ञेत कोणी फेरफार केल्यास त्याच्या घराचे लाकूड काढून ते त्याच्या शरीरात घुसवावे आणि त्याच्या घराची राखरंगोळी करून केवळ दगडांच्या ढिगाऱ्यात त्याचे रूपांतर करावे.

¹²परमेश्वराने यरुशलेममध्ये आपले नाव चिरंतन केले आहे. तेव्हा मला वाटते की या आज्ञेत बदल करणाऱ्या व्यक्तीचा मग ती व्यक्ती राजा असो की आणखी कोणी, देव त्यांचा निःपात करील. कोणी त्याच्या यरुशलेममधील या मंदिराचा विध्वंस करायचा प्रयत्न केल्यासही देव त्याचा नाश करील.

मी, दारयावेश, हा हुकूम करित आहे. त्याची तात्काळ आणि पूर्ण अंमलबजावणी व्हावी.

मंदिराच्या बांधकामाची समाप्ती आणि प्रतिष्ठापना

¹³फरात नदीच्या पश्चिमेकडील प्रांताचा अधिकारी ततनइ, शथर-बोजनइ आणि त्यांचे सोबती यांनी मग राजा दारयावेशच्या हुकुमाचे पालन केले. त्यांनी ही आज्ञा कसोशीने आणि ताबडतोब पाळली. ¹⁴यहुदी वडीलधाऱ्या मंडळींचे मंदिराचे काम चालूच राहिले. हागगय हा संदेष्टा आणि इद्रोचा मुलगा जख्ब्या यांनी प्रोत्साहन दिल्यामुळे त्यात त्यांना यश आले. इझ्राएलच्या देवाच्या आज्ञेप्रमाणे आणि पारसचे राजे कोरेश, दारयावेश व अर्तहशस्त यांच्या आदेशानुसार यांनी मंदिर बांधून पुरे केले. ¹⁵हे मंदिर राजा दारयावेशच्या कारकिर्दीच्या सहाव्या वर्षी अदार * महिन्याच्या तृतीयेला पुरे झाले.

¹⁶इझ्राएल लोकांनी या मंदिराची प्रतिष्ठापना मोठ्या आनंदाने साजरी केली. बंदिवासातून सुटून परत आलेले याजक, लेवी आणि इतर सर्व जण या उत्सवात सहभागी झाले.

¹⁷प्रतिष्ठापनेच्या वेळी त्यांनी शंभर बैल, दोनशे मेंढे, चारशे कोकरे होमात अर्पण केले. तसेच इझ्राएलच्या

पापार्पणासाठी बारा बकरेही अर्पण केले. इझ्राएलींच्या बारा घराण्यासाठी प्रत्येकी एक असे ते होते. ¹⁸यरुशलेममधील या मंदिराच्या सेवेसाठी त्यांनी मोशेच्या ग्रंथात लिहिल्याप्रमाणे, याजकांची आणि लेव्यांची त्यांच्या-त्यांच्या वर्गानुसार योजना केली.

वल्हांडण

¹⁹बंदिवासातून परत आलेल्या लोकांनी पहिल्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी वल्हांडण सण पाळला. ²⁰वल्हांडण सण साजरा करण्यासाठी याजक आणि लेवी यांनी शुचिभूत होऊन स्वतःला शुध्द केले. कैदेतून सुटून आलेले आपले भाऊबंध याजक आणि ते स्वतः या सर्व यहूदांसाठी लेवींनी वल्हांडणाच्या कोकराचा बळी दिला. ²¹बंदिवासातून परतून आलेल्या समस्त इझ्राएल लोकांनी वल्हांडणाचे भोजन केले. त्या देशाच्या मूर्तिपूजक लोकांच्या अशुध्दतेपासून दूर व्हावे म्हणून इतरांनीही शुचिभूत होऊन त्या भोजनाचा आस्वाद घेतला. इझ्राएलचा परमेश्वर याला मदतीसाठी शरण जाता यावे म्हणून त्यांनी हे शुध्दीकरण केले. ²²बेखमीर भाकरांचा सण त्यांनी मोठ्या उत्साहाने सात दिवस साजरा केला. परमेश्वराने अश्वरूचा राजाचे मनपरिवर्तन केले होते त्यामुळे त्या राजाने त्यांना मंदिराच्या बांधकामात मदत केली. अशा तऱ्हेने परमेश्वराने लोकांना सुखी केले.

एजाचे यरुशलेममध्ये आगमन

7 या घडामोडी नंतर, * पारसचा राजा अर्तहशस्त याच्या कारकिर्दीत एजा बाबेलहून यरुशलेमला आला. एजा हा सरायाचा मुलगा, सराया अजण्याचा, अजण्या हिलकीयाचा मुलगा. ²हिलकीया शल्लूमचा, शल्लूम सादोकचा, सादोक अहीटूबचा, ³अहीटूब अमन्याचा मुलगा, अमन्या अजण्याचा. आणि अजण्या मरोयाथचा मुलगा. ⁴मरोयाथ जरह्याचा, जरह्या उज्जीचा, आणि उज्जी हा बुक्कीचा मुलगा. ⁵बुक्की अबीशूवाचा, अबीशूवा फिनहासचा, व फिनहास एलाजारचा आणि एलाजार हा प्रमुख याजक अहरोन याचा मुलगा होय.

⁶एजा बाबेलहून यरुशलेमला आला. एजा अध्यापक होता. मोशेच्या नियमशास्त्रात तो चांगला पारंगत होता. इझ्राएलचा देव परमेश्वर याने हे मोशेचे नियमशास्त्र दिले. एजाला परमेश्वराची साथ असल्यामुळे राजा अर्तहशस्तने त्याला हवे ते सर्व देऊ केले. ⁷एजाबरोबर बरेच इझ्राएली लोक आले. त्यांच्यात याजक होते, लेवी होते, गायक, द्वारपाल आणि मंदिराचे सेवेकरी होते. राजा अर्तहशस्तच्या कारकिर्दीच्या सातव्या वर्षी हे सर्व यरुशलेमला आले.

अदार म्हणजे फेब्रुवारी-मार्च काही प्राचीन प्रतीमध्ये "अदारचा तेविसावा दिवस" अशी नोंद आहे.

घडामोडी नंतर एजा 6 आणि एजा 7 यांच्यामध्ये 58 वर्षांचा कालखंड गेलेला आहे. एस्तेरचा ग्रंथ या दोन प्रकरणांच्यामध्ये मोडतो.

⁸अर्तहशशतच्या कारकिर्दीच्या सातव्या वर्षातल्या पाचव्या महिन्यात एज्रा यरुशलेममध्ये आला ⁹पहिल्या महिन्याच्या प्रतिपदेला एज्रा आणि मंडळींनी बाबेल सोडले आणि पाचव्या महिन्याच्या प्रतिपदेला ते यरुशलेमला पोचले. एज्रावर परमेश्वर देवाचा वरदहस्त होता.

¹⁰एज्राने परमेश्वराच्या नियमशास्त्राचे सर्व वेळ मनःपूर्वक अध्ययन आणि पालन केले. त्याला (परमेश्वराचे) हे आदेश आणि नियम इझ्राएल लोकांनी शिकवायचे होते, तसेच त्यांच्याकडून तसे आचरण करून घ्यायचे होते.

राजा अर्तहशशतचे एज्राला पत्र

¹¹एज्रा याजक आणि अध्यापक होता. इझ्राएलला परमेश्वराने दिलेल्या आज्ञा आणि नियम यांचे त्याला चांगले ज्ञान होते त्याला राजा अर्तहशशतने जे पत्र लिहिले त्याची ही प्रत:

12* राजा अर्तहशशत कडून,

याजक आणि स्वर्गातील देवाच्या नियमशास्त्राचा अध्यापक एज्रा यास,

अभिवादन! ¹³माझा आदेश असा आहे: माझ्या राज्यातील ज्या कोणाला एज्रा बरोबर यरुशलेमला जायचे असेल तो जाऊ शकतो. मग ती व्यक्ती कोणीही असो, याजक अथवा इझ्राएलचा लेवी.

¹⁴एज्रा, मी आणि माझे सात मंत्री तुला पाठवत आहोत. तू यहूदा आणि यरुशलेमला जावेस. देवाचे नियमशास्त्र तुझ्याकडे आहेच. त्याचे पालन लोक कसे काय करत आहेत ते तू पाहावेस.

¹⁵इझ्राएलच्या देवाला मी आणि माझे मंत्री सोने-चांदी पाठवत आहोत. ते तू तुझ्याबरोबर न्यावेस. देव यरुशलेममध्ये आहे. ¹⁶सर्व बाबेलभर फिरून तू लोकांकडून तसेच याजक व लेवी यांच्याकडून देणग्या गोळा कराव्यास. स्वखूशीने दिलेल्या त्या वस्तू यरुशलेममधील त्यांच्या देवाच्या मंदिरासाठी आहेत.

¹⁷या पैशातून तू बैल, मेंढरे, कोकरे घे. तसेच त्या सोबतची धान्यार्पणे आणि पेयांपणेही विकत घे. मग ती यरुशलेममधील तुमच्या देवाच्या मंदिरातील वेदीवर अर्पण कर. ¹⁸यातून उरेल त्या सोन्यारुप्याचा विनिर्योग तू आणि तुझे भाऊबंध, देवाला रुचेल त्या मार्गाने हवा तसा करा. ¹⁹तुमच्या परमेश्वराच्या मंदिरातील उपासनेसाठी या सर्व गोष्टी आहेत, त्या तिकडे घेऊन जा. ²⁰मंदिरासाठी आणखीही काही गोष्टी तुम्हाला लागत असतील तर त्याही तुम्ही

घ्या. त्यासाठी राजाच्या खजिन्यातून पैशाची उचल करा.

²¹आता, मी, राजा अर्तहशशत, असा आदेश काढतो की फरात नदीच्या पश्चिमेकडील भागातले जे खजिनदार आहेत त्यांनी एज्राला हवे ते पुरवावे. कारण एज्रा हा स्वर्गातील देवाच्या नियमशास्त्राचा अध्यापक आणि याजक आहे. याची अंमलबजावणी पूर्णत्वाने आणि ताबडतोब करावी. ²²एज्राला द्यायच्या गोष्टी पुढीलप्रमाणे: चांदी 3 3/4 टन, गहू 600 बुशेल, द्राक्षारस 600 गॅलन, जैतुनाचे तेल 600 गॅलन, एज्राला पाहिजे तितके मीठ. ²³एज्राला जे जे मिळावे असा स्वर्गातील देवाचा आदेश आहे ते ते सर्व त्याला विनाबिलंब आणि पुरेपूर द्यावे. हे सर्व स्वर्गातील परमेश्वराच्या मंदिरासाठी आहे. देवाचा माझ्या राज्यावर किंवा माझ्या मुलांवर कोप व्हायला नको.

²⁴एज्रा, मंदिरातील याजक, लेवी, गायक, द्वारपाल, मंदिरातील सेवेकरी, किंवा मंदिरातील कामाशी संबंधित इतर कोणी यांना कर द्यायला लावणे नियमाविरुद्ध आहे. हे तुम्ही लोकांनी समजून घ्यावे अशी माझी इच्छा आहे. त्यांनी कोणताही कर, खंडणी, जकात भरायची नाही. ²⁵तुझे देवाविषयीचे ज्ञान वापरून तू धार्मिक आणि नागरी क्षेत्रात न्यायाधीश नेमावेस. तसा अधिकार मी तुला देतो. फरात नदीच्या पश्चिमेकडील भागातल्या लोकांचे ते न्यायाधीश होतील. देवाचे नियमशास्त्र जाणणाऱ्या सर्वांवर ते नागरी आणि धार्मिक न्यायाधीश नियुक्त करतील. आणि ज्यांना देवाच्या आज्ञा माहीत नाहीत अशांना ते त्या शिकवतील. ²⁶जे कोणी तुमच्या देवाच्या आज्ञा किंवा राजाचे आदेश पाळणार नाही त्याला शासन झाले पाहिजे. त्याला मृत्युदंड द्यायचा की हद्दपार करायचे की द्रव्यदंड करायचे की कैदेत टाकायचे ते त्याने केलेल्या गुन्ह्याच्या स्वरूपावर अवलंबून राहील.

एज्राचे स्तोत्र

²⁷आपल्या पूर्वाजांचा देव परमेश्वर याला धन्यवाद! यरुशलेममधील परमेश्वराच्या मंदिराचा जीर्णोद्धार करवा अशी इच्छा परमेश्वरानेच राजाच्या मनात निर्माण केली.

²⁸राजा, त्याचे मंत्री आणि अधिकारी यांच्या डोळ्या देखतच परमेश्वराने माझ्यावर कृपा केली. परमेश्वराचा पाठिंबा लाभल्यामुळे मला धैर्य आले. इझ्राएलतील पुढारी मंडळींना बरोबर घेऊन मी यरुशलेमला निघालो.

एज्राबरोबर जाणाऱ्या कुटुंबप्रमुखांची यादी

8 बाबेलहून यरुशलेमला माझ्याबरोबर, (म्हणजे एज्राबरोबर) आपापल्या घराण्यातली जी वडीलधारी मंडळी आणि इतर लोक आले त्यांची नावे आता देतो.

वचन 12 इथून पुढच्या मजकुराची भाषा हिब्रू नसून अरामी आहे.

अर्तहशत राजाच्या कारकीर्दीत आम्ही यरुशलेमला आलो. त्या सर्वांची नावे पुढीलप्रमाणे: ²फिनहसाच्या वंशजांमधला गर्शेम, इथामारच्या वंशजांमधला दानीएल, दावीदच्या वंशजांपैकी हदूश, ³शखन्याच्या वंशजातील परोशाच्या वंशजांमधला जखन्या, आणि आणखी 150 जण, ⁴पहथ-मवाबाच्या वंशजातल्या जरह याचा मुलगा एल्यहोवेनय आणि त्याच्याबरोबरचे 200 लोक, ⁵जदूच्या वंशजातल्या यहजोएलचा मुलगा शखन्या आणि 300 पुरुष. ⁶आदीनच्या वंशजातल्या योनाथानाचा मुलगा एबद आणि त्याच्याबरोबरचे 50 जण. ⁷एलामाच्या वंशजातल्या अथल्याचा मुलगा यशाया आणि त्याच्याबरोबरचे 70 जण. ⁸शफाट्याच्या वंशजातल्या मीखाएलचा मुलगा जब्दा आणि त्याच्याबरोबरचे 80 जण. ⁹यवाबच्या वंशजातील यहीएलचा मुलगा ओबद्या आणि आणखी 218 जण. ¹⁰बानीच्या वंशजातल्या योसिफ्याचा मुलगा शलेमिथ आणि त्याच्या बरोबरचे 160 लोक. ¹¹बेबाईच्या वंशजातील बेबाईचा मुलगा जखन्या आणि त्याच्याबरोबरचे 28 लोक. ¹²अजगादच्या वंशजातल्या हक्क टानाचा मुलगा योहानान आणि त्याच्याबरोबरचे 110 लोक. ¹³अदोनीकामच्या वंशजातले शेवटचे म्हणजे अलीफ्लेट, येऊएल, शमाया आणि त्यांच्याबरोबरचे 60 जण. ¹⁴आणि बिगवईच्या कुळातले उथई, जक्कू व त्यांच्याबरोबरचे 70 जण.

यरुशलेमला परत

¹⁵मी (म्हणजे एज्रा) या सर्व लोकांना अहवाकडे वाहणाऱ्या नदीच्या प्रवाहाजवळ बोलावून घेतले. त्या ठिकाणी आमचा तीन दिवस मुक्काम होता. तेथे मला असे समजले की या लोकांमध्ये याजक होते पण लेवी नव्हते. ¹⁶तेव्हा, अलियेजर, अरीएल, शमाया, एलनाथान, यारीब, एलनाथान, नाथान, जखन्या, आणि मशल्लूम या प्रमुखांना आणि योयारीब व एलनाथान या अध्यापकांना मी निरोप पाठवून बोलवून आणले. ¹⁷त्यांना इहोकडे पाठवले. इहो हा कासिफ्या नगराचा मुख्य, त्याला आणि त्याच्या नातलगंना काय सांगायचे हे मी या मंडळींना सांगितले होते. इहोचे नातलग कासिफ्याच्या मंदिरातील सेवेकरी होते. परमेश्वराच्या मंदिरातील सेवाचकरी प्रीत्यर्थ माणसे मिळावीत म्हणून मी माझ्या लोकांना इहोकडे पाठवले. ¹⁸देवाचा आमच्यावर वरदहस्त असल्यामुळे इहोच्या नातलगानी आमच्याकडे काहीजणांना पाठवले.

लेवी वंशजातील महलीच्या वंशातला एक हुषार माणूस शेरैब्या महली हा लेवीच्या मुलांपैकी एक. लेवी हा इझ्राएलच्या वंशातलाच. शेरैब्याचे मुलगे आणि भाऊ यांनाही त्यांनी पाठवले. त्या वंशजातील एकंदर अठराजण आमच्याकडे आले.

¹⁹मरारी वंशातील हशब्या आणि यशाया आणि त्यांचे भाऊ व भाचे, असे एकंदर वीस जण.

²⁰शिवाय त्यांनी मंदिरातल्या सेवाचकरीसाठी दोनशेवीस जणांना पाठवले. या लोकांच्या पूर्वजांना दावीदाने आणि प्रमुख अधिकाऱ्यांनी लेवींचे मदतनीस म्हणून निवडले होते. त्या सर्वांची नावे यादीत लिहिलेली होती.

²¹तिथे अहवा नदी किनारी मी सर्वांनी उपवास करावा अशी घोषणा केली. देवापुढे नम्र व्हावे आणि आमची मुलंबाळे, साधनसंपत्ती यांच्यासह आमचा पुढचा प्रवास सुखरूप व्हावा हा आमचा उपवासामागचा हेतू होता. ²²प्रवासातल्या सुरक्षिततेसाठी राजाकडे सैनिक आणि घोडेस्वार मागायचा मला संकोच वाटला. वाटचालीत शत्रूचा धोका होता. संरक्षण मगायचा संकोच वाटण्याचे कारण म्हणजे आम्ही राजा अर्तहशतला म्हणालो होतो, "जो देवावर विश्वास ठेवतो त्याची देव पाठराखण करतो. पण देवाकडे पाठ फिरवली तर देवाचा कोप होतो." ²³म्हणून आम्ही आमच्या प्रवासासाठी उपवास आणि देवाची प्रार्थना केली. परमेश्वरानेही आमचा धावा ऐकला.

²⁴तेव्हा मी याजकांमध्ये जे प्रमुख होते अशा बारा जणांची निवड केली. मी शेरैब्या, हशब्या आणि त्यांचे आणखी व्हा भाऊ यांची निवड केली. ²⁵मंदिरासाठी देण्यात आलेले सोने, चांदी आणि इतर चीजवस्तू यांचे नीट वजन करून या गोष्टी मी या बारा याजकांना दिल्या. या वस्तू राजा अर्तहशत, त्याचे मंत्री, प्रमुख अधिकारी, आणि बाबेलमधील इझ्राएल लोक यांनी दिल्या होत्या. ²⁶मी वजन केले त्याप्रमाणे चांदी 25 टन भरली, चांदीची तबके आणि इतर वस्तू 3 3/4 टन भरल्या. सोने 3 3/4 टन होते. ²⁷शिवाय मी सोन्याचे वीस कटोरे त्यांना दिले, त्यांचे वजन एकोणीस पौंड भरले. याखेरीज, सोन्याइतकीच किंमती अशी चकचकीत पितळेची दोन सुंदर तकवे मी त्यांना दिली. ²⁸मग मी त्या बारा याजकांना म्हणालो, "तुम्ही तसेच या वस्तू देखील देवाच्या दृष्टीने पवित्र आहेत. लोकांनी हे सोने चांदी आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याच्यासाठी दिलेली आहे. ²⁹तेव्हा त्यांची काळजीपूर्वक जपवणूक करा. या गोष्टी यरुशलेममधील मंदिराच्या प्रमुखांच्या हवाली करेपर्यंत त्यांची जबाबदारी तुमच्यावरच आहे. तुम्ही या वस्तू मुख्य लेवी आणि इझ्राएलमधील वडीलधारी मंडळी यांच्या हाती सोपवा. ते त्यांचे वजन करून त्या गोष्टी यरुशलेममधील मंदिराच्या खोल्यांमध्ये ठेवतील."

³⁰यावर, एज्रा ने वजन करून दिलेल्या खास भेटवस्तू आणि चांदी सोने याजकांनी व लेवींनी ताब्यात घेतले. यरुशलेममधील मंदिरात त्यांना घेऊन जाण्यास सांगण्यात आले.

³¹पहिल्या महिन्याच्या बाराव्या दिवशी आम्ही अहवा नदीपासून यरुशलेमला जायला निघालो. देवाची आमच्यावर कृपा असल्यामुळे त्याने वैरी आणि वाटमारे

यांच्यापासून आमचे संरक्षण केले. ³²आम्ही यरुशलैमला पोचलो. तेथे तीन दिवस विश्रांती घेतली. ³³चौथ्या दिवशी मंदिरात गेलो आणि सोने-चांदी व इतर वस्तू वजन करून उरीया याजकाचा मुलगा मरेमोथ यांच्याकडे दिल्या. तेव्हा फिनहासचा मुलगा एलाजार तसेच येशूवाचा मुलगा योजाबाद आणि बिन्नुर्बुचा मुलगा नोअडा हे लेवी, एवढे जण मरेमोथ बरोबर होते. ³⁴आम्ही प्रत्येक गोष्टीची मोजणी, वजन केले आणि एकंदर वजनाची नोंद केली.

³⁵त्यानंतर बंदिवासातून परत आलेल्या यहुद्यांनी इझ्राएलच्या देवाला यज्ञार्पणे वाहिली. सर्व इझ्राएलकरता बारा बैल, शहाण्णव मेंढे, सत्याहत्तर नर कोकरे, पापार्पणासाठी बारा बोकड एवढे सगळे त्यांनी देवाला यज्ञात अर्पण केले.

³⁶मग या लोकांनी राजा अर्तहशशतने दिलेले पत्र राजाच्या अधिकाऱ्यांना तसेच फरात नदीच्या पश्चिमेकडील भागावरच्या अधिकाऱ्यांना दिले. तेव्हा या सर्व अधिकाऱ्यांनी इझ्राएल लोकांना आणि मंदिराला सहाय्य केले.

यहुदी नसलेल्यांशी मिश्रविवाह

१ हे सर्व आटोपल्यावर मग इझ्राएलीमधली नेते मंडळी माझ्याकडे आली. ती मला म्हणाली, “एजा, इझ्राएल लोकांनी आपल्या अवतीभवती राहणाऱ्या इतर लोकांपासून स्वतःला वेगळे ठेवलेले नाही. याजक आणि लेवी सुद्धा वेगळे राहात नाहीत. कनानी, हिती, परिजी, यबूसी, अम्मोनी, मवाबी, मिसरी आणि अमोरी लोक ज्या अमंगळ गोष्टी करतात त्यांचा प्रभाव इझ्राएलावर पडतो. ²इझ्राएल लोकांनी या इतर लोकांशी विवाहसंबंध ठेवले आहेत. इझ्राएल लोकांनी आपले वेगळेपण टिकवले पाहिजे. पण त्यांचे यहुदी नसलेल्या इतरांशी विवाहसंबंधामुळे मिश्रण झाले आहे. इझ्राएलच्या लोकांचे नेते आणि अधिकारी यांनीच या बाबतीत वाईट उदारहण घालून दिले आहे.”

³हे ऐकून मी उडिझ झालो. माझी मनःस्थिती प्रकट करायला मी माझा अंगरखा आणि वस्त्रे फाडली. डोक्यावरचे आणि दाढीचे केस उपटले. माझ्या मनाला धक्का बसल्यामुळे अस्वस्थ होऊन मी खाली बसलो. ⁴तेव्हा देवाच्या आज्ञा मानणाऱ्या सर्व लोकांचा भीतीने थरकाप झाला. बंदिवासातून आलेले इझ्राएली लोक देवावर निष्ठा असणारे नव्हते म्हणून ते घाबरले; मला ही धक्का बसला; संध्याकाळच्या होमार्पणाची वेळ होईपर्यंत मी तिथे बसून राहिलो; सर्वजण माझ्याभोवती जमले.

⁵होमार्पणाची वेळ झाली तेव्हा मी उठलो; अंगावरची वस्त्रे आणि अंगरखा फाटलेला अशा स्थितीत मी गुडघे टेकून हात पसरून देवापुढे बसलो. मी अतिशय लज्जित अशा अवस्थेत होतो. ⁶तेव्हा मी ही प्रार्थना केली:

हे परमेश्वरा, तुझ्याकडे पाहायची मला लाज वाटत आहे; मला लाज वाटते कारण आमच्या पापांची संख्या

आमच्या मस्तकांच्या संख्येपेक्षा जास्त झाली आहे; आमचे अपराध वाढून स्वर्गापर्यंत पोचले आहेत. ⁷आमच्या वाडवडीलांच्या वेळे पासून आतापर्यंत आम्ही अनेक पापांचे दोषी आहोत. आमच्या पापांची शिक्षा आमचे राजे आणि याजक यांना भोगावी लागली. परकी राजांनी आमच्यावर आक्रमण करून आमच्या लोकांना पकडून नेले. आमची संपत्ती लुटून त्या राजांनी आम्हाला लज्जित केले आजही तेच चालले आहे.

⁸पण आता तू अखेर आमच्यावर दया केली आहेस. बंदिवासातून सुटका करून तू आमच्यापैकी काही जणांना या पवित्रस्थानी परतून येऊ दिलेस. आम्हाला दास्यमुक्त करून तू आम्हाला जीवदान दिलेस. ⁹आम्ही गुलामच आहोत. पण तू आम्हाला आमच्या गुलामगिरीत आम्हाला सोडून गेला नाहीस. तू आमच्यावर दया केलीस. पारसाच्या राजांना तू आमच्याबाबतीत दयाळू केलेस. तुझे मंदिर उद्ध्वस्त झाले होते, पण त्याचा जीर्णोद्धार आमच्या हातून व्हावा म्हणून तू आम्हाला जीवदान दिलेस. यहुदा आणि यरुशलैमच्या संरक्षणासाठी भिंत बांधावी म्हणून तू साह्यकारी झालास.

¹⁰पण, देवा, आता आम्ही काय बोलवे,? आम्ही पुन्हा तुझ्या मार्गापासून दूर चाललो आहोत. ¹¹देवा, तुझे सेवक, संदेष्टे यांच्यामार्फत तू आम्हाला त्या आज्ञा दिल्यास. तू म्हणालास, “तुम्ही जो प्रदेश ताब्यात घेऊन त्यात वास्तव्य करणार आहात तो वाया गेलेला देश आहे. तिथे राहणाऱ्या लोकांच्या अमंगळ कृत्यांनी तो अशुद्ध झाला आहे; हा सर्वच प्रदेश त्या लोकांनी विटाळून टाकला आहे. आपल्या पापांनी ही भूमी त्यांनी अमंगळ केली आहे. ¹²तेव्हा इझ्राएल लोकांनी, तुमच्या मुलांशी त्यांच्या मुला-मुलींच्या सोयरीकी जुळवू नका. त्यांच्याशी संबंध ठेवू नका. त्यांच्या स्वास्थाची इच्छा करू नका. त्यांच्या ऐश्वर्याची इच्छा करू नका. माझ्या आदेशांचे पालन करा म्हणजे तुम्ही बलशाली व्हाल आणि या भूमीवर चांगल्या गोष्टी भोगाल. हा प्रदेश आपल्या मुलाबाळांना सुपूर्द कराल.”

¹³आमच्यावर जी संकटे आली त्याला आम्हीच कारणीभूत आहोत. आम्ही दुर्वर्तन केले आणि त्याची आम्हाला खंत आहे. पण, परमेश्वरा, आमच्या अपराधांच्या मानाने तू आम्हाला केलेले शासन कमीच आहे. आम्ही जे भयंकर गुने केले त्यांची जबरदस्त शिक्षा आम्हाला व्हायला हवी होती. आणि तू तर आमच्यापैकी काही जणांना बंदिवासातूनही सोडवलेस. ¹⁴तेव्हा तुझ्या आदेशांचा भंग करता कामा नये हे आम्हाला कळले आहे. आम्ही त्या लोकांशी लग्नव्यवहार करता कामा नयेत. त्या लोकांमध्ये दुर्वर्तन फार आहे. आम्ही त्यांच्याशी लग्ने जुळवणे चालूच ठेवले तर तू आमचा नायनाट करशील मग मात्र इझ्राएलपैकी एकही माणूस जिवंत राहणार नाही.

¹⁵देवा, इझ्राएलच्या परमेश्वरा, तू फार चांगला आहेस. तू आमच्यापैकी काहींना अजून जिवंत ठेवले आहेस.

आम्ही अपराधी आहोत हे आम्हाला मान्य आहे. आमच्या पापाचरणामुळे आम्हाला तुझ्यापुढे उभे राहता येत नाही.

लोकांची पापाची कबुली

10 एज़ा प्रार्थना करत असताना आणि पापांची कबुली देत असताना मंदिरापुढे पडून आक्रोश करत होता त्यावेळी इझ्राएली बायका-पुरुष, मुले यांचा मोठा समुदाय त्याच्या भोवती जमला होता ते ही सर्वजण आक्रंदन करत होते त्यावेळी एलाम वंशातल्या यहिएलचा मुलगा शखन्या एज़ाला म्हणाला, “आपण देवाचे वचन पाळले नाही आपल्या आसपास राहणाऱ्या लोकांमध्ये आपण विवाह केले. पण एवढे करूनही इझ्राएलींच्या बाबतीत अजून आशा जागा आहे.”³तर आता, एज़ा आणि देवाच्या धर्मशास्त्राचा धाक असलेले लोक यांच्या उपदेशानुसार आपण त्या बायका आणि त्यांची संतती यांना देशाबाहेर घालवून देण्याची आपल्या देवासमोर शपथ वाहू या. परमेश्वराने घालून दिलेले नियम पाळू या⁴ एज़ा, आता ऊठ ही तुझी जबाबदारी आहे. आमच्या पाठिंब्याने तू ती धैर्याने पार पाड.”

⁵तेव्हा एज़ा उठला. प्रमुख याजक, लेवी आणि सर्व इझ्राएली लोक यांच्याकडून त्याने आपल्या म्हणण्यानुसार वागण्याची शपथ घेतली.⁶मग एज़ा मंदिराच्या समोरच्या भागातून उठून एल्याशीबचा मुलगा यहोहानान याच्या दालनात गेला. यहोहानानने एज़ा समोर अन्नपाण्याला स्पर्शही केला नाही. यरुशलेमहून परत आलेल्या इझ्राएलींच्या पापांनी तो व्यथित झाला होता.⁷त्यानेमग यहूदा आणि यरुशलेमच्या प्रत्येक ठिकाणी दवंडी पिटवली. बंदिवासातून आलेल्या समस्त यहूदी लोकांना त्याने यरुशलेममध्ये जमावला सांगितले⁸आणि जो कोणी तीन दिवसांच्या आत यरुशलेमला येणार नाही त्याची सर्व मालमत्ता जप्त होईल आणि अशा व्यक्ति आपल्या जातीत वाळीत सदस्य म्हणून राहू शकणार नाही असेही अधिकाऱ्यांनी आणि वडीलधाऱ्यांनी एकमताने ठरवले.

⁹त्यानुसार यहूदा आणि बन्यामीन यांच्या घराण्यातील सर्व पुरुषमंडळी तीन दिवसांच्या आत यरुशलेममध्ये जमली. हे लोक मंदिराच्या चौकात एकत्र आले. तो नवव्या महिन्याचा विसावा दिवस होता. एकत्र येण्यामागचे कारण आणि प्रचंड पाऊस यांच्यामुळे सर्वजण अतिशय कंपित झाले होते.¹⁰एज़ा याजक त्यांच्यासमोर उभा राहून म्हणाला, “तुम्ही देवाचे वचन पाळले नाही. परक्या स्त्रियांशी तुम्ही विवाह केलेत. या कृत्यामुळे इझ्राएलच्या पापात तुम्ही भर टाकला आहे¹¹आता देवासमोर आपले अपराध कबूल करा. आपल्या पूर्वजांच्या देवाची आज्ञा तुम्ही पाळली पाहिजे. तुमच्या मध्ये राहणारे लोक आणि आपल्या परक्या बायका यांच्यापासून वेगळे व्हा.”

¹²यावर त्या जमावाने एज़ाला खणखणीत आवाजात उत्तर दिले की, “एज़ा, तू म्हणतोस ते खरे आहे. तुझ्या

सांगण्याप्रमाणे आम्हाला वागले पाहिजे.¹³पण आम्ही पुष्कळजण आहोत शिवाय हा पावसाळा आहे त्यामुळे आम्ही बाहेर थांबू शकत नाही. आमचा अपराध फार तीव्र असल्यामुळे हा एकदोन दिवसात सुटण्यासारखा प्रश्न नाही.¹⁴या समुदायाच्या वतीने आमच्यातूनच काहींना मुखत्यार नेमावे प्रत्येक नगरातल्या ज्या रहिवाश्यांनी परकीय बायकांशी लग्ने केली आहेत त्यांनी यरुशलेमला नेमलेल्या वेळी यावे त्या त्या नगरातील न्यायाधीश आणि वडीलधारी मंडळी यांनीही त्यांच्याबरोबर यावे. असे झाले की मग देवाचा आमच्यावरचा क्रोध मावळेल.”

¹⁵असाएलचा मुलगा योनानान आणि तिकवाचा मुलगा यहज्या तसेच मशुल्लाम व शब्बथई लेवी अशा मोजक्याच लोकांनी या योजनेला विरोध केला.

¹⁶यरुशलेमला आलेल्या बाकी सर्व इझ्राएली लोकांनी या योजनेला संमती दिली. एज़ाने प्रत्येक घराण्यातून एकेका प्रमुख व्यक्तीची नेमणूक केली. त्या प्रत्येकाच्या नावाने निवडले गेली. हे नियुक्त केलेले सर्वजण दहाव्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी प्रत्येक प्रकरणाचा बारकाईने विचार करायला बसले¹⁷आणि पहिल्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी मिश्रविवाहांची चौकशी समाप्त झाली.

परक्या स्त्रियांशी लग्न केलेल्यांची नावे

¹⁸याजकांच्या ज्या वंशजांनी परकीय स्त्रियांशी विवाह केले त्यांची नावे पुढील प्रमाणे:

योसादाकचा मुलगा येशूवा याच्या वंशातील आणि त्याच्या भाऊबंदांच्या वंशातील मासेया, अलियेजर, यारीब, गदल्या.¹⁹या सर्वांनी आपापल्या बायकांना घटस्फोट द्यावेच कबूल केले आणि दोषमुक्तीखातर कळपातला एकएक एडका अर्पण केला.

²⁰इममेरच्या वंशातले हनानी व जबदा,

²¹हारीमच्या वंशातले मासेया, एलीया, शमाया, यहीएल व उज्जीया,

²²पशहूरच्या वंशातले एल्योवेनय, मासेया, इश्माएल, नथनेल, योजाबाद, एलासा,

²³लेव्यांपैकी योजाबाद, शिमी, कलाया उर्फ-कलीटा, पृथह्या, यहूदा आणि अलियेजर,

²⁴गायकांपैकी एल्याशीब, द्वारपालांमधले, शल्लूम, तेलेम, ऊरी,

²⁵इझ्राएलींमधले परोशाच्या वंशातले रम्या व यिज्जीया, मल्कीया, मियानीन, एलाजार, मल्कीया, बनाया,

²⁶एलामच्या वंशातले मत्तन्या, जखन्या, यहीएल, अब्दी, यरेमोथ व एलीया,²⁷जतूच्या वंशातले एल्योवेनय, एल्याशीब, मत्तन्या, यरेमोथ, जबाजाबाद, अजीजा,

²⁸बेबाईच्या वंशातील यहोहानान, हनन्या, जब्बइ, अथलइ

²⁹बानीच्या वंशातील मशुल्लाम, मल्लूख, आदाया, याशूब, शाल आणि रामोथ,

³⁰पहथ-मवाबच्या वंशातील अदना, कलाल, बनाया, मासेया, मत्तन्या, बसलेल, विन्नूई, मनश्शे,

³¹आणि हारीमच्या वंशातील अलीयेजर, इश्शीया, मल्कीया, शमाया, शिमोन, ³²बन्यामीन, मल्लूख, शमच्या,

³³हाशूमच्या वंशातील मत्तनई, मत्तथा, जाबाद, अलीफलेट, यरेमई, मनश्शे, शिमी, ³⁴बानीच्या वंशातले मादइ, अम्राम, ऊएल ³⁵बनाया, बेदया, कलूही, ³⁶बन्या मरेमोथ, एल्याशीब, ³⁷मत्तन्या, मत्तनइ, व यासू

³⁸बानी व बिन्नूइ, शिमी, ³⁹शेलेम्या, नाथान, अदाया, ⁴⁰मखनदबइ, शाशइ, शारइ, ⁴¹अजरएल, शेलेम्या, शमच्या

⁴²शल्लूम, अमच्या, योसेफ,

⁴³नबोच्या वंशातील ईयेल, मत्तिथ्या, जाबाद, जबिना, इहो, योएल, बनाया. ⁴⁴वरील सर्वांनी परकीय बायकांशी लग्ने केली होती. त्यापैकी काहींना या संबंधातून संतती झाली होती.

नहेम्या

नहेम्याची प्रार्थना

१ नहेम्या हा हखल्याचा मुलगा. त्याची ही वचने: किस्लेव महिन्यात मी, नहेम्या, शूशन या राजधानीत होतो. राजा अर्तहशशतच्या कारकीर्दीचे तेव्हा विसावे वर्ष होते. २मी शूशन येथे असताना माझा हनानी नावाचा एक भाऊ आणि यहुदातील काही लोक तेथे आले. त्यांच्याकडे मी तेथे राहणाऱ्या यहुदांची चौकशी केली. हे यहुदी म्हणजे बंदिवासातून सुटून अजून यहुदातच राहणारे लोक होते. यरुशलेम नगराचीही खुशाली मी त्यांना विचारली.

३हनानी आणि त्याच्या बरोबरचे लोक म्हणाले, “नहेम्या, बंदिवासातून सुटून यहुदात राहणारे हे लोक मोठ्या बिकट परिस्थितीत आहेत. त्यांच्यापुढे बऱ्याच अडचणी असून त्यांची अप्रतिष्ठा चालली आहे. कारण यरुशलेमची तटबंदी कोसळून पडली आहे. तसेच तिच्या वेशी जळून खाक झाल्या आहेत.”

४यरुशलेमच्या लोकांची आणि नगराच्या तटबंदीची ही हकीकत ऐकून मी अत्यंत उद्भिग्न झालो. मी खाली बसलो व रडू लागलो. मला अतिशय दुःख झाले. कित्येक दिवस मी उपवास केला आणि स्वर्गातील देवाची प्रार्थना केली. ५मी पुढीलप्रमाणे प्रार्थना केली.

हे परमेश्वरा, स्वर्गातील देवा, तू मोठा सर्वशक्तीमान देव आहेस. तुझ्यावर प्रेम करणाऱ्या आणि तुझ्या आज्ञा पाळणाऱ्या लोकांशी केलेला प्रेमाचा करार पाळणारा तू परमेश्वर आहेस.

६तुझा सेवक अहोरात्र तुझी प्रार्थना करत आहे, ती तू कृपा करून डोळे आणि कान उघडे कर व ऐक. तुझ्या सेवकांच्या म्हणजेच इझ्राएलींच्या वतीने मी प्रार्थना करत आहे. आम्ही इझ्राएलींनी तुझ्याविरुद्ध जी पापे केली त्यांची मी कबुली देत आहे. मी कबूल करतो की मी तुझ्याविरुद्ध द पाप केले तसेच माझ्या

वडीलांच्या घराण्यातील लोकांनीही केले. ७आम्हा इझ्राएलींची वर्तणूक तुझ्या दृष्टीने वाईट होती. तुझा सेवक मोशे याला तू दिलेल्या आज्ञा, शिकवण आणि नियम यांचे पालन आम्ही केले नाही.

८आपला सेवक मोशे याला दिलेली शिकवण तू कृपया आठव. त्याला तू म्हणाला होतास, “तुम्ही

इझ्राएल लोक एकनिष्ठ राहिला नाहीत तर दुसऱ्या राष्ट्रांमध्ये मी तुम्हाला विखरून टाकीन. ९पण तुम्ही माझ्याकडे परत आलात आणि माझ्या आज्ञा पाळल्यात तर मी असे करीन: आपापली घरे बळजबरीने सोडायला लागून पृथ्वीच्या अंतापर्यंत देशोधडीला लागलेल्या तुमच्यातल्या लोकांनाही मी ठिकठिकाणांहून एकत्र आणीन. माझे नाव ठेवावे म्हणून जे ठिकाण मी निवडले तिथे मी त्यांना परत आणीन.”

१०इझ्राएल लोक तुझे सेवक असून ते तुझे लोक आहे. तुझ्या प्रचंड सामर्थ्याने तू या लोकांना सोडवलेस. ११तेव्हा, हे परमेश्वरा, माझी विनवणी कृपा करून ऐक. मी तुझा सेवक आहे. तुझ्या नावाविषयी भीतिपुक्त आदर दाखवण्याची इच्छा असलेल्या तुझ्या सेवकांची ही प्रार्थना तू ऐकावीस. मी राजाचा मद्य चाखणारा सेवक* आहे, हे परमेश्वरा, तुला हे माहीत आहेच. तेव्हा कृपा करून आज माझ्या मदतीला ये. राजाजवळ मी मदतीची याचना करीन तेव्हा मला साहाय्य कर. मला यश दे आणि राजाची मर्जी राखण्यात मला मदत कर.

राजा अर्तहशशत नहेम्याला यरुशलेमला पाठवतो

२ राजा अर्तहशशतच्या कारकीर्दीच्या विसाव्या वर्षी नीसान महिन्यात राजासमोर द्राक्षारस आणला गेला. मी तो उचलला आणि राजाला दिला. या पूर्वी मी कधी राजाच्या सहवासात असताना उदास नव्हतो पण यावेळी मात्र कष्टी होतो. २म्हणून राजाने मला विचारले, “तुला बरे वाटत नाही का? तू असा खिन्न का दिसतोस? तू मनातून दुःखी दिसतोस.”

तेव्हा मी फार घाबरलो. ३पण, भ्यायलेला असूनही मी राजाला म्हणालो, “राजा चिरायू होवो! माझ्या पूर्वजांचे जिथे दफन झाले आहे ते नगर उद्ध्वस्त झाले आहे. म्हणून मी दुःखी आहे. नगराच्या वेशीसुद्धा आगीत जळून गेल्या आहेत.”

राजाचा मद्य चाखणारा सेवक एक महत्वाचे पद हा सेवक कायम राजाच्या आदी निकट असून तो कोणी राजावर विषप्रयोग करत नाही ना याची खात्री करण्यासाठी राजाचे मद्य आधी चाखून बघतो.

⁴यावर राजा मला म्हणाला, “तुझ्यासाठी मी काय करावे असे तुला वाटते?”

उत्तर देण्यापूर्वी मी स्वर्गातील देवाची प्रार्थना केली. ⁵मग मी राजाला म्हणालो, “राजाची मर्जी असेल आणि मी तुमच्याशी भलेपणाने वागलो असेन तर कृपया मला माझ्या पूर्वजांचे जिथे दफन झाले आहे त्या यहुदातील यरुशलेम नगराला पाठवावे. तिथे जाऊन नगराची पुन्हा उभारणी करण्याची माझी इच्छा आहे.”

⁶राणी राजाजवळच बसली होती. त्या दोघांनी मला विचारले, “तुला या कामासाठी जाऊन यायला किती दिवस लागतील? तू परत केव्हा येशील?”

राजा मला जाऊ द्यायला आनंदाने तयार झाला म्हणून मी ही त्याला विशिष्ट मुदत सांगितली. ⁷मी पुढे राजाला असेही म्हणालो, “राजाची माझ्यावर मेहेरनजर असेल तर माझी आणखी एक विनंती आहे. फरात नदीच्या पश्चिमेकडील अधिकाऱ्यांसाठी काही पत्रे मला द्यावीत. म्हणजे ती त्यांना दाखवल्यावर यहुदाच्या वाटेवर त्यांच्या हद्दीतून सुखरूप जायला ते मला परवानगी देतील. ⁸शिवाय दरवाजे, भिंती, प्रार्थनामंदिराच्या भोवतालच्या भिंती आणि माझे घर यांच्यासाठी मला मजबूत लाकूड लागणार आहे. त्यासाठी राजाचा वनाधिकारी आसाफ याला द्यायला मला पत्र द्यावे.”

राजाने मला तशी पत्रे आणि मी मागितले ते सर्व काही दिले. देवाची माझ्यावर कृपा असल्यामुळे राजाने हे दिले.

⁹मग मी फरात नदीच्या पश्चिमेकडे असलेल्या, प्रदेशाच्या अधिकाऱ्यांकडे गेलो. त्यांना राजाने दिलेली पत्रे दिली. राजाने माझ्यासोबत सैन्यातले अधिकारी आणि घोडेस्वारही पाठवले होते. ¹⁰सनबल्लट आणि तोबीया यांना माझा बेत ऐकून माहीत होता. झफ्राएलींच्या मदतीसाठी कोणी एक जण आला आहे याने ते नाराज झाले व रागावले. सनबल्लट होरोन या गावचा होता आणि तोबीया अम्मोनी अधिकारी होता.

नहेम्या यरुशलेमच्या तटबंदीची पाहणी करतो

¹¹⁻¹²मी यरुशलेमला गेलो आणि तीन दिवस राहिलो. मग रात्री सोबत काहीजणांना घेऊन बाहेर पडलो. यरुशलेमसाठी काही करण्याचा जो विचार देवाने माझ्या मनात जागवला होता त्याबद्दल मी कोणाशी काही बोललो नव्हतो. मी ज्या घोड्यावर बसलो होतो तो वागळता आणखी घोडे माझ्याबरोबर नव्हते. ¹³अंधार असतानाच खोऱ्याच्या वेशीतून मी बाहेर पडलो. मकरकूप विहिर आणि राखेच्या ढिगाची वेस यांच्या दिशेने मी कूच केले. यरुशलेमची मोडलेली तटबंदीची भिंत आणि त्यातील आगीच्या भक्षस्थानी पडलेली प्रवेशद्वारे यांची पाहणी केली. ¹⁴मग कारंजाचे प्रवेशद्वार आणि राजाचा तलाव यांच्याकडे गेलो.

पण माझा घोडा पलीकडे जाऊ शकेल इतकीही जागा नसल्याचे जवळ गेल्यावर माझ्या लक्षात आले. ¹⁵तेव्हा मी अंधारातच भिंतीची बारकाईने तपासणी करत खोऱ्यातून वरती गेलो. शेवटी मी मागे वळलो आणि परतून खोऱ्याच्या वेशीतून आत शिरलो. ¹⁶झफ्राएली अधिकारी आणि महजन यांना माझा ठावठिकाणा माहीत नव्हता. माझे काय चालले आहे ते त्यांना माहीत नव्हते. यहुदी, याजक, राजाचे कुटुंबीय, अधिकारी आणि जे बांधकामाचे काम करणार होते यांच्यापैकी कोणालाही मी काही बोललो नव्हतो.

¹⁷मग मी या सगळ्यांना म्हणालो, “इथे आपल्याला काय त्रास आहे तो तुम्ही पाहताच आहात. यरुशलेम उजाड आणि उद्ध्वस्त झाले आहे. त्याच्या वेशी आगीत जळून गेल्या आहेत. चला, आता आपण यरुशलेमची तटबंदी पुन्हा बांधू या. म्हणजे आपली आणखी अप्रतिष्ठा होणार नाही.”

¹⁸देवाची माझ्यावर कृपा असल्याचेही मी त्यांना सांगितले. राजा माझ्याशी काय बोलला ते मी त्यांना सांगितले. तेव्हा ते लोक म्हणाले, “आपण आताच कामाला लागू या!” म्हणून आम्ही या सत्कार्याला सुरुवात केली.

¹⁹पण आम्ही पुन्हा बांधकाम करत असल्याची खबर होरोनचा सनबल्लट, अम्मोनी अधिकारी तोबीया आणि अरबी गेशेम यांना लागली. त्यांनी अगदी नीच पातळीवर जाऊन आमचा उपहास केला. ते म्हणाले, “हे काय करताय तुम्ही? राजाविरुद्ध बंड करणार आहात का?”

²⁰पण मी त्यांना असे म्हणालो: “स्वर्गातील देवच आम्हाला यश देईल. आम्ही देवाचे सेवक असून आम्ही हे नगर पुन्हा उभारू. या कामात तुम्ही काही मदत करू शकणार नाही. तुमच्या कुटुंबातील कोणीही यरुशलेममध्ये राहिलेले नाही. तुमच्या मालकीची जमीन येथे नाही. या जागेत असायचा तुम्हाला काही अधिकार नाही.”

तटबंदीचे बांधकाम करणारे

3 मुख्य याजकाचे नाव होते एल्याशीब. एल्याशीब आणि त्याचे याजक बांधव उठून कामाला लागले आणि त्यांनी मेंढेवेस बांधली. त्यांनी पवित्र परमेश्वरसाठी प्रार्थनापूर्वक तिची प्रतिष्ठापना केली. दरवाजे भिंतीत बसवले. हमेयाचा बुरुज (म्हणजे शंभराचा बुरुज) आणि हनानेल बुरुज इथपर्यंत या याजकांनी यरुशलेमच्या तटबंदीचे काम केले. त्यांनी पवित्र परमेश्वरसाठी आपल्या कामाची प्रार्थनापूर्वक प्रतिष्ठापना केली.

²याजकांच्या शेजारी यरीहोच्या लोकांनी भिंत बांधली आणि झफ्रीचा मुलगा जक्कूर याने यरीहोच्या लोकांच्या कामालागत भिंतीचे बांधकाम केले. ³हस्सनाच्या मुलांनी मत्स्यवेस बांधली. तुळ्या घातल्या. दरवाजे बसवले. या दरवाजांना कड्या आणि अडसर घातले. ⁴उरीयाचा मुलगा

मेरोमोथ याने या तटबंदीच्या पुढच्या भागाची डागडुजी केली. (उरीया हा हक्कसे याचा मुलगा.)

बरेख्याचा मुलगा मशुल्लाम याने त्याच्या पुढच्या भागाचे काम केले. (बरेख्या मशेजबेलचा मुलगा.)

बानाचा मुलगा सादोक याने त्यापुढील भागाची दुरुस्ती केली.

⁵तकोवाच्या लोकांनी भिंतीच्या त्यापुढच्या भागाची डागडुजी केली. पण तकोवाच्या नेत्यांनी मात्र आपला राज्यपाल नेहम्या याच्यासाठी काम करायला नकार दिला.

⁶यहोयादा आणि मशुल्लाम यांनी जुन्या वेशीची दुरुस्ती केली. यहोयादा पासेहाचा मुलगा आणि मशुल्लाम बसोदयाचा मुलगा. त्यांनी तुळ्या बसवल्या आणि दरवाजे बिजागऱ्यांनी जोडले. नंतर कड्या व अडसर बसवले.

⁷गिबोन आणि मिसपा येथील लोकांनी भिंतीच्या पुढील भागाचे काम केले. गिबोन मथला मलत्या आणि मेरोमोथ येथला यादोन आणि गिबोन आणि मिसपा येथील लोकांनी हे काम केले. गिबोन आणि मिसपा हा भाग फरात नदीच्या पश्चिमेकडील भागाच्या राज्यपालांच्या स्तेखाली होता.

⁸हरह याचा मुलगा उज्जियेल याने पुढच्या भागाची डागडुजी केली. उज्जियेल सोनार होता. हनन्या हा सुगंधी द्रव्ये करणाऱ्यांपैकी होता. या लोकांनी रुंद कोटापर्यंत यरुशलेमची डागडुजी केली.

⁹हूरचा मुलगा रफाया याने भिंतीचा पुढील भाग बांधून काढला. यरुशलेमच्या अर्ध्या भागाचा हा राज्यपाल होता.

¹⁰हरूमफाचा मुलगा यदाया याने भिंतीच्या पुढच्या भागाचे काम केले. आपल्या स्वतःच्या घरालगतच्या भिंतीची डागडुजी त्याने केली. त्याच्या पुढचा भाग हशबन्याचा मुलगा हतुश याने बांधला. ¹¹हारीमचा मुलगा मल्कीया आणि पहथ-मवाबचा मुलगा हश्शूब यांनी पुढच्या भागाची दुरुस्ती केली. तसेच भट्टी बुरुज ही बांधला.

¹²हल्लोहेशचा मुलगा शल्लूम याने त्यापुढचा भाग दुरुस्त केला. या कामात त्याच्या मुलींनी त्याला मदत केली. शल्लूम यरुशलेमच्या अर्ध्या भागाचा अधिकारी होता.

¹³होनून नावाचा एक जण आणि जानोहे येथे राहणारे लोक यांनी खोऱ्याच्या वेशीची दुरुस्ती केली. ही वेस बांधून त्यांनी दारे बिजागऱ्यांवर उभी केली. मग या दारांना त्यांनी कड्या व अडसर घातले. शिवाय त्यांनी पाचशे यार्ड लांबीची भिंतही दुरुस्त केली. थेट उकिरड्याच्या वेशीपर्यंत त्यांनी ही डागडुजी केली.

¹⁴खाबचा मुलगा मल्कीया याने ही उकिरड्याची वेस बांधली. मल्कीया बेथ-हक्क रेम या जिल्ह्याचा राज्यपाल होता. त्याने वेस दुरुस्त केली. दरवाजे बिजागऱ्यांसह लावले. या दरवाजांना कड्या, अडसर घातले.

¹⁵कोलहोजेचा मुलगा शल्लूम याने कारंज्याची वेस दुरुस्त केली. शल्लूम मिसपा जिल्ह्याचा अधिकारी होता. त्याने वेस बांधून तिला छप्पर केले. वेशीचे दरवाजे

बिजागऱ्यांसह लावले. मग दारांना कड्या व अडसर बसवले. शिवाय त्याने राजाच्या बागेलगतच्या सिल्लोम तळ्याची भिंतही बांधली. दावीद नगरातून पायऱ्या उतरतात तिथपर्यंत त्याने डागडुजी केली.

¹⁶अजबुकचा मुलगा नेहम्या याने पुढचा भाग दुरुस्त केला. नेहम्या बेथसूरच्या अर्ध्या जिल्ह्याचा अधिकारी होता. दावीदच्या कबरेसमोरच्या भागापर्यंत त्याने डागडुजी केली. तसेच बांधून काढलेला तलाव आणि वीरगृह इथपर्यंत त्याने काम केले.

¹⁷लेवी घराण्यातील लोकांनी पुढचे काम केले. बानीचा मुलगा रहूम याच्या हाताखाली या लोकांनी काम केले. हशबन्याने पुढच्या भागाची डागडुजी केली. नेहम्या कईला जिल्ह्याचा तो अधिकारी होता. त्याने आपल्या जिल्ह्यातर्फे दुरुस्त्या केल्या.

¹⁸त्याच्याभावांनी पुढचे काम केले. हेनदादचा मुलगा बवई याच्या हाताखाली त्यांनी काम केले. कईलाच्या उरलेल्या निम्म्या भागाचा बवई अधिकारी होता.

¹⁹नंतर येशूवाचा मुलगा एजेर याने पुढचे दुरुस्तीचे काम पार पाडले. एजेर मिसपाचा राज्यपाल होता. शस्त्रागारापासून भिंतीच्या कोपऱ्यापर्यंतच्या भिंतदुरुस्तीचे काम त्याने केले ²⁰जक्क याचा मुलगा बारुख याने पुढची दुरुस्ती केली. बारुखने खूप मेहनत घेऊन कोपऱ्यापासून पुढे एल्याशीबच्या घराच्या प्रवेशद्वारापर्यंतचे काम केले. एल्याशीब हा मुख्य याजक होता. ²¹हक्कसेचा मुलगा उरीया. उरीयाचा मुलगा मेरोमोथ याने एल्याशीबच्या घराच्या दारापासून थेट घराच्या शेवटपर्यंत भिंतीचे काम केले.

²²भिंतीच्या पुढच्या भागाची दुरुस्ती त्या भागात राहणाऱ्या याजकांनी * केली.

²³बन्यामीन आणि हश्शूब यांनी आपापल्या घरासमोरील भिंत दुरुस्त केली. अनन्याचा मुलगा मासेया. मासेयाचा मुलगा अजन्या. याने आपल्या घरालगतच्या भिंतीचे दुरुस्तीचे काम केले.

²⁴हेनादादचा मुलगा बिनुई याने अजन्याच्या घरापासून, भिंतीचे वळण आणि पुढचा कोपरा येथपर्यंतचे काम केले.

²⁵उजई याचा मुलगा पलाल याने बुरजालगतच्या भिंतीच्या वळणापासूनची दुरुस्ती केली. हा बुरुज राजाच्या वरच्या घराजवळ होता. म्हणजेच राजाच्या पहारेकऱ्यांच्या चौकालगत होता. त्यानंतर परोशचा मुलगा पदाय याने दुरुस्ती केली.

²⁶ओफेल टेकडीवर मंदिराचे सेवेकरी राहात असत. त्यांनी जलवेशीच्या पूर्वेपर्यंत आणि तिच्या नजीकच्या बुरुजापर्यंतचे भिंतदुरुस्तीचे काम केले.

²⁷पुढे तकोवाच्या लोकांनी मोठ्या बुरुजापासून ते थेट ओफेल टेकडीपर्यंतचा उरलेला भाग दुरुस्त केला.

त्या भागात राहणारे याजक "यार्दन नदीच्या खोऱ्यात राहणारे याजक असाही" अर्थ असू शकेल.

²⁸छोडा वेशीवरचा भाग याजकांनी दुरुस्त केला. प्रत्येक याजकाने आपापल्या घरापुढच्या भागाची दुरुस्ती केली.

²⁹इम्मेरचा मुलगा सादोक याने आपल्या घरापुढच्या भिंतीची डागडुजी केली. शब्दनाचा मुलगा शमाया याने पुढचा भाग दुरुस्त केला. शमाया हा पूर्ववेशीचा राखणदार होता.

³⁰शलेम्याचा मुलगा हनन्या याने आणि सालफचा सहावा मुलगा हानून याने भिंतीची पुढची दुरुस्ती केली.

बरेख्याचा मुलगा मशुल्लाम याने आपल्या घरापुढची भिंत दुरुस्त केली. ³¹मंदिराचे सेवेकरी आणि व्यापारी यांच्या घरापर्यंतच्या भिंतीच्या भागाची दुरुस्ती मल्कीया याने केली. हा भाग तपासणी वेशीसमोर येतो. भिंतीच्या कोपऱ्यावरील जागे खोलीपर्यंतच्या भिंतीची दुरुस्ती मल्कीयाने केली. मल्कीया सोनार होता. ³²कोपऱ्यावरील खोली आणि मेंढरांची वेस यांच्या दरम्यानच्या भिंतीची दुरुस्ती सोनार आणि व्यापारी यांनी केली.

सनबल्लट आणि तोबीया

4 आम्ही यरुशलेमचा कोट बांधून काढत आहोत हे सनबल्लटच्या कानावर गेले. तेव्हा तो फार संतापला आणि नाराज झाला. त्याने यहूदांचा उपहास करायला सुरुवात केली. ²सनबल्लटने आपले मित्र आणि शोमरोन येथील सैन्य यांच्याशी बातचीत केली. तो म्हणाला, “हे दुबळे यहुदी करातहेत तरी काय? आपण त्यांची गय करू असे त्यांना वाटते? आपण यज्ञ करू असे त्यांना वाटते की काय? अगदी एका दिवसात आपण सगळे बांधकाम पुरे करू असे त्यांना वाटत असावे. या उकिरड्यातून आणि घाणीतून ते पुन्हा दगडांना सजीव करू शकणार नाहीत. ते निव्वळ राखेचे आणि उकिरड्याचे ढीग आहेत.”

³तोबीया अम्मोनीची सनबल्लटला साथ होती. तोबीया म्हणाला, “यहूदांनी हे कसले बांधकाम आरंभले आहे? एक लहानसा कोल्हा त्यावर चढून गेला तरी तो हा दगडी कोट पाडून टाकील.”

⁴नेहम्याने देवाची प्रार्थना केली. तो म्हणाला, “आमच्या देवा, आमची प्रार्थना ऐक. हे लोक आमचा तिरस्कार करतात. सनबल्लट आणि तोबीया आमचा अपमान करत आहेत. त्या वाईट गोष्टी त्यांच्यावरच उलटव. त्यांना लाजिरवाणे कर. त्यांना निर्वासित अवस्थेत कैदी कर. ⁵त्यांच्या अपराधांची क्षमा करू नकोस. तसेच तुझ्या डोळ्यादेखत केलेल्या पापांना क्षमा करू नकोस. त्यांनी बांधकाम करणाऱ्यांचा अपमान केला आहे. आणि त्यांना नाउमेद केले आहे.”

⁶यरुशलेमचा कोट आम्ही बांधला. पूर्ण नगराभोवती तटबंदी बांधून काढली. पण तिची उंची असायला हवी त्यापेक्षा निम्मीच होती. लोकांनी मनापासून काम केले म्हणून आम्ही एवढे केले. ⁷पण सनबल्लट तोबीया, अरबी, अम्मोनी आणि अश्दोदी यांचा मात्र फार संताप झाला.

लोकांनी यरुशलेमच्या भिंतीचे काम सुरुच ठेवले आहे हे त्यांनी ऐकले. भिंतीला पडलेली भगदाडे ते बुजवत आहेत हे ही त्यांच्या कानावर आले. ⁸तेव्हा या सर्वांनी एकत्र येऊन यरुशलेम विरुद्ध हल्ला करण्याचा कट केला. यरुशलेममध्ये गोंधळ उडवायचा त्यांनी बेत केला. शहरावर चालू करून येऊन हल्ला करायचे त्यांनी ठरवले. ⁹पण आम्ही आमच्या देवाची प्रार्थना केली. आणि त्यांना तोंड द्यायला सज्ज असावे म्हणून आम्ही रात्रंदिवस पहारा करण्यासाठी भिंतीवर राखणदार नेमले.

¹⁰आणि त्यावेळी यहुदी लोक म्हणाले, “बांधकामावरचे लोक थकत चालले आहेत. वाटेत खूपच घाण आणि केरकचरा माजला आहे. कोटाचे बांधकाम आम्ही चालू ठेवू शकत नाही. ¹¹आणि आपले शत्रू म्हणताहेत, ‘यहुदींना काही समजायच्या किंवा दिसायच्या अगोदरच आपण त्यांच्यात शिरकाव केलेला असेल. आपण त्यांना मारून टाकू म्हणजे कामच थांबेल.’”

¹²मग आमच्या शत्रूंच्या मध्ये राहणारे जे यहुदी लोक होते त्यांनी आम्हाला पुढील गोष्ट दहादा सांगितली, “आपल्या शत्रूने आम्हाला चहूबाजूंनी वेढले आहे. पाहावे तिकडे तेच आहेत.”

¹³तेव्हा मी कोटाभोवतालच्या सर्वात सखल जागांच्या मागे काही जणांना ठेवले. भिंतीतील भगदाडांजवळ त्यांना ठेवले. आपापल्या तलवारी, भाले आणि धनुष्यांसह कुटुंबेच मी नेमली. ¹⁴सगळी परिस्थिती मी डोळ्याखालून घातली. आणि मग उभा राहून मी महत्वाची घराणी, अधिकारी आणि इतर लोक यांना म्हणालो, “आपल्या शत्रूंची धास्ती बाळगू नका. लक्षात ठेवा, आमचा प्रभू, परमेश्वर जो महान आणि सामर्थ्यशाली आहे त्याचे स्मरण करा. आपले भाऊबंद मुलगे, मुली यांच्याकरता तुम्ही लढा दिला पाहिजे. आपल्या बायका आणि घरेदारे यांच्यासाठी लढले पाहिजे.”

¹⁵आपले बेत आम्हाला कळून चुकले आहेत हे मग आमच्या शत्रूंनी ऐकले. देवाने त्यांचे बेत धुळीला मिळवले हे त्यांना समजले. तेव्हा आम्ही पुन्हा कोटाच्या कामाला लागलो. जो तो आपापल्या ठिकाणी जाऊन आपल्या वाटचे काम करू लागला. ¹⁶त्या दिवसापासून माझ्याकडची निम्मी माणसे तटबंदीचे काम करत होती. आणि उरलेले निम्मे लोक भाले, ढाली, धनुष्य, चिलखत यासह राखणीला सज्ज होते. भिंतीचे बांधकाम करणाऱ्या सर्व यहुदी लोकांच्या पाठीमागे सैन्यातील अधिकारी उभे होते. ¹⁷बांधकाम करणारे आणि त्यांचे मदतनीस यांच्या एका हातात बांधकामाची अवजारे तर दुसऱ्या हातात शस्त्रे होती. ¹⁸तलवार कमरेला बांधूनच प्रत्येकजण बांधकाम करत होता. सावधगिरीच्या इशऱ्याचे रणशिंग वाजवणारा माणूस माझ्या शेजारीच होता. ¹⁹मग मी प्रमुख घराणी, अधिकारी आणि इतर लोक यांच्याशी बोललो. त्यांना मी म्हणालो “ही एक प्रचंड कामगिरी आहे आणि आपण भिंतीलागत

विखुरलेलो आहोत. एकमेकापासून लांब अंतरावर आहोत. ²⁰तेव्हा कर्ण्याचा आवाज कानी पडताच त्या ठिकाणी धावत या. तेथे आपण एकत्रगोळा होऊ आणि देवच आपल्यासाठी लढेल."

²¹तेव्हा आम्ही यरुशलेमच्या कोटाचे काम चालूच ठेवले. अर्ध्या लोकांजवळ भाले होते. पहाट उजडल्यापासून ते थेट रात्री आकाशात चांदण्या दिसू लागेपर्यंत आम्ही काम करत होतो.

²²त्यावेळी मी लोकांना असेही म्हणालो, "प्रत्येक बांधकाम करणाऱ्याने आपल्या मदतनीसासह रात्री यरुशलेमच्या आत राहिले पाहिजे. म्हणजे रात्री ते राखणदार म्हणून आणि दिवसा कामगार म्हणून काम करतील."

²³तेव्हा आमच्यापैकी कोणीही अंगावरचे कपडे उतरवले नाहीत. मी, माझे भाऊ, माझी माणसे, आणि राखणदार यांच्यापैकी कोणीही नाही. सदा सर्वकाळ

आम्ही सर्वजण शस्त्रसज्ज होतो-अगदी पाणवठ्यावर जात असू तेव्हा ही.

नेहम्याची गरिबांना मदत

5 अनेक गरीब लोकांनी आपल्या युहुदी बांधवांविरुद्ध तक्रार करायला सुरुवात केली. ¹त्यांच्यापैकी काहीजण म्हणू लागले, "आम्हाला बरीच मुले बाळे आहेत. आम्हाला खायला मिळावे आणि आम्ही जिवंत राहावे यासाठी आम्हांला धान्य तर मिळाले पाहिजे."

³इतर काही म्हणत होते, "सध्या दुष्काळ आहे. धान्यासाठी आम्हाला आमची शेत, द्राक्षमळे आणि घरे गहाण टाकावी लागत आहेत."

⁴आणखी काही म्हणत, "आमची शेते आणि द्राक्षमळे यांच्यावर आम्हाला राजाचा कर भरावा लागत आहे. पण तो भरणे परवडत नसल्यामुळे आम्हाला पैसे उसने घ्यावे लागत आहेत. ⁵ते श्रीमंत लोक पाहा! आम्ही त्यांच्यासारखेच तर आहोत. त्यांच्या मुलांसारखीच आमची मुले आहेत. पण आम्हांला आमची मुले मुली गुलाम म्हणून विकली लागली. काहीना तर आपल्या मुलींना गुलाम म्हणून विकणे भाग पडलेले आहे. आम्ही असहाय आहोत. आमची शेती आणि द्राक्षमळे तर गेलेच. ते आता इतर लोकांच्या मालकीचे आहेत."

⁶या तक्रारी ऐकल्या तेव्हा मला अतिशय संताप आला. ⁷पण मी स्वतःला शांत केले आणि मग श्रीमंत कुटुंबे आणि कारभारी यांच्याकडे गेलो. त्यांना म्हणालो, "तुम्ही लोकांना जी रक्कम कर्जाक देता तिच्यावर व्याज द्यायची तुम्ही या आपल्याच माणसांना बळजबरी करत आहात. ते तुम्ही थांबवले पाहिजे." मग मी सर्व लोकांना एकत्र बोलावले. ⁸त्यांना मी म्हणालो, "आपले युहुदी बांधव इतर देशामध्ये गुलाम म्हणून विकले गेले होते. त्यांना पुन्हा विकत घेऊन मुक्त करण्याचे आपण सर्वतोपरी प्रयत्न

केले. आणि आता पुन्हा तुम्ही त्यांना गुलामासारखे विकत आहा!"

ते श्रीमंत लोक आणि अधिकारी गप्प राहिले. त्यांना काही बोलायला जागा उरली नाही. ⁹तेव्हा मी त्यांच्याशी बोलत राहिलो. मी म्हणालो, "तुम्ही जे करत आहात ते बरोबर नाही. देवाविषयी भय आणि आदर बाळगावा हे तुम्ही जाणता. इतर लोकांसारखी लाजिरवाणी कृत्ये तुम्ही करू नयेत. ¹⁰माझे लोक,

माझे भाऊ आणि मी सुध्दा लोकांना पैसे आणि धान्य उधार देत आहोत. पण त्यावरचे व्याज त्यांना सक्तीने द्यायला लावणे थांबवले पाहिजे. ¹¹त्यांची शेती, द्राक्षमळे, जैतुनाचे मळे आणि घरे तुम्ही त्यांना आताच्या आता परत करा. त्यांना लावलेले व्याजही तुम्ही परत करा. त्यांना जे पैसे, धान्य, नवीन द्राक्षारस आणि तेल तुम्ही कर्जाक दिलेत त्यावर तुम्ही एक टक्का व्याज लावले आहे. ते तुम्ही त्यांना परत करा."

¹²यावर ते श्रीमंत लोक आणि अधिकारी म्हणाले, "आम्ही ते परत करू आणि आम्ही त्यांच्या कडून अधिक काही मागणार नाही. नेहम्या, आम्ही तुझ्या म्हणण्यावर हुकूम वागू."

मग मी याजकांना बोलावून घेतले. श्रीमंत लोक आणि अधिकारी जे बोलले त्याप्रमाणे वागण्याचे मी त्यांना देवासमोर वचन द्यायला लावले. ¹³मग मी माझ्या वस्त्रावरच्या चुण्या झटकत म्हणालो, "आपले वचन जो पाळत नाही त्या प्रत्येकाची गत देव अशीच करतो. देव त्यांना त्यांच्या घरातून झटकून टाकील. ज्यासाठी त्यांनी कामधंदा केला ते त्यांच्यापासून हिरावून घेतले जाईल. तो माणूस सर्वस्वाला मुकेल."

माझे सांगून झाले. आणि सर्वजण त्याच्याशी सहमत झाले. ते सर्व म्हणाले, "आमेन!" मग त्यांनी परमेश्वराचे गुणगान केले. आपल्या वचनाप्रमाणे लोक वागले.

¹⁴शिवाय, युहुदांच्या भूमीवर राज्यपाल म्हणून माझी नेमणूक असतानाच्या त्या काळात मी अथवा माझ्या भाऊबंदांनी राज्यपालाच्या दर्जाचे अन्न घेतले नाही. माझ्या अन्नासाठी लोकांवर कर भरायची सक्ती मी केली नाही अर्तहशशत राजाच्या कारकीर्दीच्या विसाव्या वर्षापासून बतिसाव्या वर्षापर्यंत * मी अधिकारी होतो. मी युहुदाच्या बारा वर्षे अधिकारी होतो. ¹⁵पण माझ्या आधी स्तेवर असलेल्या राज्यपालांनी लोकांना त्रस्त केले. या अधिकाऱ्यांनी लोकांना प्रत्येकी एक पौंड चांदी बळजबरीने द्यायला लावली. लोकांना त्यांनी अन्न आणि द्राक्षारस द्यायला भाग पाडले. या राज्यपालांच्या हाताखालच्या प्रमुखानीही लोकांवर सत्ता गाजवली आणि त्यांचे जिणे खडतर केले. पण मी देवाविषयी भय आणि आदर बाळगला, त्यामुळे अशा गोष्टी केल्या नाहीत. ¹⁶यरुशलेमची तटबंदी

उभारायला मी कष्ट घेतले. भिंतीचे काम करायला माझी सर्व माणसे एकत्र आली. आम्ही कोणाची जमीन बळकावली नाही!

¹⁷शिवाय माझ्या मेजावर मी नेहमीच दीडशे यहुदींना अगत्याने जेवायला घालत असे. शिवाय आसपासच्या राष्ट्रांतून आलेल्या लोकांनाही मी जेवू घालत असे. ¹⁸मेजावर माझ्या पंक्तीला बसणाऱ्यांसाठी म्हणून रोजचे अन्नाचे प्रमाण पुढीलप्रमाणे असे: एक गाय, सहा निवडक मेंढरे आणि वेगवेगळ्या प्रकारचे पक्षी शिवाय दहा दहा दिवसांच्या अंतराने सर्व प्रकारचे द्राक्षारस माझ्या मेजावर पुरवण्यात येत. तरीही, अधिकाऱ्यासाठी ज्या प्रकारच्या अन्नाची मुभा असते त्याची मागणी मी कधीही केली नाही. माझ्या अन्नाची किंमत म्हणून मी लोकांना कर भरायची सक्ती कधीही केली नाही. लोकांचे काम अतिशय कष्टाचे आहे हे मी जाणून होतो. ¹⁹देवा, या लोकांकरीता मी जे भले केले ते ध्यानात असू दे.

आणखी समस्या

6 पुढे, आम्ही भिंत बांधल्याचे सनबल्लट, तोबीया, गेशेम हा अरब आणि आमचे इतर शत्रू यांनी ऐकले. भिंतीतली भगदाडे आम्ही बुजवली पण वेशीचे दरवाजे अजून बसवले गेले नव्हते. ²तेव्हा सनबल्लट आणि गेशेम यांनी मला असा निरोप पाठवला: “नेहम्या, ये. आपण एकमेकांना भेटू. ओनोच्या मैदानावर केफिरिम या गावात आपण एकत्र जमू.” पण त्यांचा हेतू मला इजा करण्याचा होता.

³तेव्हा मी माझ्या निरोप्यांमार्फत पुढीलप्रमाणे निरोप पाठवला: “एका महत्वाच्या कामात असल्यामुळे मी खाली येऊ शकत नाही. तुम्हाला भेटायला आल्यामुळे काम थांबावे असे मला वाटत नाही.”

⁴सनबल्लट आणि गेशेम यांनी हाच निरोप माझ्याकडे चार वेळा पाठवला. आणि मी ही त्यांना प्रत्येक वेळी हेच उत्तर पाठवले. ⁵मग, पाचव्या वेळी सनबल्लटने आपल्या मदतनीसा करवी हाच निरोप मला दिला. यावेळी त्याच्याकडे उघडे पत्र होते. ⁶पत्रातला मजकूर असा होता. “येथे एक अफवा पसरली आहे. लोक सर्वत्र तेच बोलत आहेत. खेरीज, गेशेमच्या म्हणण्याप्रमाणे त्यात तथ्य आहे. तू आणि यहुदी मिळून राजाविरुद्ध बंड करायच्या बेतात आहात असे लोक म्हणतात. म्हणूनच तुम्ही यरुशलेमच्या तटबंदीचे बांधकाम करत आहात. तू यहुदी लोकांचा नवा राजा होणार असेही लोक म्हणतात. ⁷यहुदात राजा आहे. असे स्वतःबद्दल घोषित करायला तू यरुशलेममध्ये संदेष्टे नेमले आहेस अशीही एक अफवा आहे.

नेहम्या, राजा अर्तहशतच्या हे सगळे कानावर जाईल हे मी तुला बजावून ठेवतो. तेव्हा, ये आपण एकदा भेटून त्याबद्दल बोलू.”

⁸तेव्हा मी सनबल्लटला उलट उत्तर पाठवले की, “तू म्हणतोस तसे काही चाललेले नाही. या केवळ तुझ्याच मनातल्या कल्पना आहेत.”

⁹आमचे शत्रू आम्हाला भीती दाखवायचा प्रयत्न करत होते. ते मनात म्हणत होते, “यहुदी घाबरतील आणि काम चालू ठेवण्याची उमेद त्यांच्यात राहणार नाही. मग भिंतीचे काम पुरे होणार नाही.”

मग मी प्रार्थना केली, “देवा, मला बळ दे.”

¹⁰मी एकदा दलायाचा मुलगा शमाया याच्या घरी गेलो. दलाया हा महेंतबेलचा मुलगा. शमायाला आपल्या घरीच थांबून राहावे लागले होते. तो म्हणाला,

“नेहम्या, आपण देवाच्या मंदिरात भेटू. आत पवित्र जागेत जाऊन आपण दरवाजे बंद करू. कारण लोक तुला मारायला येत आहेत. ते आज रात्रीच तुला मारायला येतील.”

¹¹पण मी शमायाला म्हणालो, “माझ्यासारख्याने पळून जावे? जीव बचावण्यासाठी माझ्यासारख्या माणसाने मंदिरात जाऊन बसू नये. मी जाणार नाही.”

¹²शमायाला देवाने पाठवले नव्हते हे मला माहीत होते. त्याने माझ्याविरुद्ध भाकीत केले कारण तोबीया आणि सनबल्लटने त्याला त्याबद्दल पैसे चारले होते, हे मी जाणून होतो. ¹³मला हैराण करून घाबरवावे यासाठी शमायाला पैसे दिले जात होते. घाबरून जाऊन लपून बसण्यासाठी मंदिरात जाण्याचे पाप माझ्या हातून व्हावे अशी त्यांची इच्छा होती. तसे झाले असते तर माझी अप्रतिष्ठा करायला आणि माझी अपकीर्ती करायला माझ्या शत्रूंना ते एक कारण मिळाले असते.

¹⁴देवा, कृपा करून तोबीया आणि सनबल्लट यांची आठवण ठेव. त्यांनी केलेली दुष्कृत्ये आठव. मला भय दाखवणारी नोवळा ही संदेष्टी आणि इतर संदेष्टे यांचे ही स्मरण असू दे.

भिंत बांधून झाली

¹⁵मग अलूल महिन्याच्या पंचविसाव्या दिवशी यरुशलेमच्या भिंतीचे काम समाप्त झाले. भिंतीचे काम व्हायला बावन्न दिवस लागले. ¹⁶कोट बांधण्याचे काम पूर्ण झाल्याचे आमच्या सर्व शत्रूंनी ऐकले. ते पूर्ण झाल्याचे आमच्या भोवतीच्या सर्व राष्ट्रांनी पाहिले आणि त्यांचे धैर्य गळून गेले. कारण आमच्या देवाच्या मदतीने हे काम झाल्याचे त्यांच्या लक्षात आले.

¹⁷शिवाय, तटबंदीचे काम पूर्ण झाल्यानंतरच्या काळात यहुदातील श्रीमंत लोक तोबीयाला सारखी पत्रे पाठवत होती. तोबीया त्यांना उत्तरे देत होता. ¹⁸यहुदातील बऱ्याच लोकांनी त्याच्याशी प्रामाणिक राहायचे त्याला वचन दिले

होते म्हणून ते ही पत्रे पाठवत होते. कारण, आरहाचा मुलगा शाखन्या याचा तोबीया जावई होता. आणि तोबीयाचा मुलगा योहानान याचे मशुल्लामच्या मुलीशी लग्न झाले होते. मशुल्लाम हा बरेख्याचा मुलगा. ¹⁹आणि पूर्वी या लोकांनी तोबीयाला एक खास वचन दिले होते. त्यामुळे तोबीया किती चांगला आहे हे ही माणसे मला सारखी सांगत. आणि मी काय करत असे ते तोबीयाला सांगत राहात. मला भयभीत करण्यासाठी मग तोबीया मला पत्रे पाठवी.

7 तेव्हा तटबंदीचे काम पुरे झाले मग आम्ही वेशीवर दरवाजे बसवले. वेशींवर पहारा करायला माणसे नेमली. मंदिरात गायनाला आणि याजकांना मदत करायला माणसे नेमून दिली. ²यानंतर माझा भाऊ हनानी याला मी यरुशलेमचा अधिकार सोपवला. हनन्या नावाच्या दुसऱ्या एकाला गडीचा मुख्याधिकारी म्हणून निवडले. हनानीची निवड मी केली कारण तो अत्यंत प्रामाणिक होता आणि इतरापेक्षा देवाबद्दल तो अधिक भय बाळगत असे. ³नंतर हनानी आणि हनन्या यांना मी म्हणालो, “सूर्य चांगला वर येऊन ऊन तापल्यावरच तुम्ही रोज वेशीचे दरवाजे उघडा आणि सूर्यास्तापूर्वीच दरवाजे लावून घ्या. यरुशलेममध्ये राहणाऱ्यांमधून पहारेकऱ्यांची निवड करा. त्यापैकी काही जणांना नगराच्या रक्षणासाठी मौक्याच्या जागी ठेवा. आणि इतरांना आपापल्या घराजवळ पहारा करू द्या.”

बंदिवासातून परतणाऱ्यांची यादी

⁴आता नगर चांगले विस्तीर्ण आणि मोकळे होते. पण वस्ती अगदी कमी होती आणि घरे अजून पुन्हा बांधून काढली गेली नव्हती. ⁵तेव्हा सर्व लोकांनी एकदा एकत्र जमावे असे देवाने माझ्या मनात आणले. सर्व वंशावळ्यांची यादी करावी म्हणून मी सर्व महत्वाची माणसे, अधिकारी, सामान्य लोक यांना एकत्र बोलावले. बंदिवासातून जे सगळ्यात आधी परत आले त्यांच्या वंशवळ्यांच्या याद्या मला सापडल्या त्यात मला जे लिहिलेले सापडले ते पुढीलप्रमाणे:

⁶बंदिवासातून परत आलेले या प्रांतातले लोक असे. बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर याने या लोकांना बाबेलला कैद करून नेले होते. हे लोक यरुशलेम आणि यहूदा येथे परतले. जो तो आपापल्या गावी गेला. ⁷जरुब्बाबेल बरोबर परत आले ते लोक असे: येशूवा, नहेम्या, अजक्या, राम्या, नहमानी, मर्दखय, बिलशान, मिस्येरैथ बिग्वई, नहम आणि बाना. इझ्राएलचे जे लोक परतले त्यांची नावे आणि संख्या पुढीलप्रमाणे:

8	परोशचे वंशज	2,172
9	शेफथ्याचे वंशज	372
10	आरहचे वंशज	652

11	येशूवा आणि यवाब यांच्या वंशावळीतील पहथमवाबचे वंशज	2,818
12	एलामचे वंशज	1,254
13	जत्तूचे वंशज	845
14	जक्कईचे वंशज	760
15	बिन्नुईचे वंशज	648
16	बेबाईचे वंशज	628
17	अजगादचे वंशज	2,322
18	अदोनीकामचे वंशज	667
19	बिग्वईचे वंशज	2,067
20	आदीनाचे वंशज	655
21	हिज्कीयाच्या कुटुंबातील ओटेरेचे वंशज	98
22	हाशुमाचे वंशज	328
23	बेसाईचे वंशज	324
24	हारिफाचे वंशज	112
25	गिबोनाचे वंशज	95
26	बेथलहेम आणि नटोफा या गावांमधली माणसे	188
27	अनाथोथ गावची माणसे	128
28	बेथ-अजमावेथ मधले लोक	42
29	कियाथ-यारीम, कपीरा व बैरोथ या गावातली	743
30	रामा आणि गेबा इथली	621
31	मिखमास या गावची	122
32	बेथल आणि आय इथली	123
33	नबो या दुसऱ्या एका गावची	52
34	एलाम या दुसऱ्या गावची	1,254
35	हारिम या गावचे लोक	320
36	यरीहो या गावचे लोक	345
37	लोद, हादीद व ओनो या गावाचे	721
38	सनावाचे	3,930

³⁹याजक पुढीलप्रमाणे:

	येशूवाच्या घराण्यातील यदाया याचे वंशज	973
40	इम्मेराचे वंशज	1,052
41	पशहूराचे वंशज	1,247
42	हारिमाचे वंशज	1,017

⁴³लेवीच्या घराण्यातील माणसे पुढील प्रमाणे:

	होदयाच्या कुळातली कदमीएलच्या घराण्यातील येशूवाचे वंशज	74
--	---	----

44गाणारे असे:

आसाफाचे वंशज 148

45द्वारपाल पुढील प्रमाणे:

शल्लूम, आटेर, तल्मोन, अक्कूब, हतीता, शोबा
यांचे वंशज 138

46हे मंदिराचे विशेष सेवेकरी:

सीहा, हशूफा, तबायोथ, यांचे वंशज

47केरोस, सीया, पादोन

48लेबोना, हगाबा, सल्माई

49हानान, गिदेल, गहार

50राया, रसीन, नकोदा

51गजाम, उज्जा, पासेहा

52बेसई, मऊनीम, नफूशेसीम

53बकबूक, हक्कूफ, हईराचे

54बसलीथ, महीद, हर्शा

55बर्कोस, सीसर, तामहा

56नसीहा आणि हतीफा

57शलमोनच्या सेवकांचे वंशज :

सोताई, सोफेनेथ, परीदा

58याला, दर्कोन, गिदेल

59शफाट्या, हत्तिल, पोखेरेथ-हस्सबाईम

आणि आमोन.

60 मंदिराचे सेवेकरी आणि शलमोनच्या

सेवकांचे वंशज मिळून 392

61तेल मेलह, तेल-हर्षा, करुब, अदोन व इम्मेर या गावांमधून काही लोक यरुशलेमला आले होते, पण आपली घराणी मूळ इझ्राएलमिथलीच आहेत हे त्यांना खात्रीलायक सांगता येत नव्हते. ते लोक असे:

62 दलाया, तोबीया आणि नकोदा

यांचे वंशज 642

63आणि याजकांच्या घराण्यातील वंशज असे:

हबाया, हक्कूफ, बर्जिल्लय (गिलादच्या बर्जिल्लयच्या मुलीशी लग्न करणाऱ्याची गणना बर्जिल्लयच्या वंशजात होई)

64काही असे होते की त्यांना आपल्या वंशावळीचा इतिहास शोधूनही सापडला नाही. याजक म्हणून काम करता यावे यासाठी आपण याजकांचेच पूर्वज आहोत हे

काही त्यांना सिध्द करता आले नाही. त्यामुळे त्यांना याजक म्हणून सेवा करता आली नाही. त्यांची नावे याजकांच्या यादीमध्ये समाविष्ट झाली नाहीत. 65अत्यंत पवित्र अन्न या लोकांनी खाऊ नये अशी राज्यपालाने त्यांना आज्ञा दिली. ऊरीम व थुम्मीम घातलेल्या मुख्य याजकाने या बाबतीत देवाची अनुज्ञा घेईपर्यंत त्यांनी या अन्नातले काही खायचे नव्हते.

66-67परत आलेल्या जथ्थ्या मध्ये सगळे मिळून एकंदर 42,360 लोक होते. यात 7,337 स्त्री-पुरुष सेवकांची गणना केलेली नाही. शिवाय त्यांच्यामध्ये 245 गायकगायिका होत्या. 68-69त्यांच्याजवळ 736 घोडे, 245 खेचरे, 435 उंट आणि 6,720 गाढवे होती.

70घराण्यांच्या काही प्रमुखांनी कामाला हातभार म्हणून पैसे दिले. राज्यपालने एकोणिस पौंड सोने भांडाराला दिले. शिवाय पन्नास वाडगे आणि याजकांसाठी 530 वस्त्रे दिली. 71घराण्याच्या प्रमुखांनी कामाला साहाय्य म्हणून भांडाराला 375 पौंड सोने दिले. याखेरीज 1 1/3 टन चांदी देखिल दिली. 72इतर सर्व लोकांनी मिळून 375 पौंड सोने, 1 1/3 टन चांदी आणि याजकांसाठी 67 वस्त्रे दिली.

73अशाप्रकारे याजक, लेवींच्या घराण्यातील लोक, द्वारपाल, गायक आणि मंदिरातील सेवेकरी आपापल्या गावी स्थिरावले. इतर इझ्राएल लोकही आपापल्या गावी स्थायिक झाले. आणि सातव्या महिन्यापर्यंत सर्व इझ्राएल लोक स्वतःच्या गावांमध्ये स्थिरस्थावर झाले.

एज्राचे नियमशास्त्राचे पठण

8 त्या वर्षीच्या सातव्या महिन्यात सर्व इझ्राएल लोक एकत्र आले. त्यांच्यामध्ये इतकी एकजूट होती की ते एकमेकांशी अगदी तद्रूप झाले होते. पाणी वेशीच्या समोरच्या मोकळ्या जागेत ते जमले. त्या सर्वांनी शिक्षक एज्जाला मोशेच्या नियमशास्त्राचे पुस्तक बाहेर काढायला सांगितले. परमेश्वराने इझ्राएल लोकांना सांगितले ते नियमशास्त्र हेच. तेव्हा एज्जाने तेथे जमलेल्या लोकांसमोर नियमशास्त्र आणले. त्या वर्षीच्या सातव्या महिन्याचा तो पहिला दिवस होता.* या सभेला स्त्रिया-पुरुष आणि ज्यांना ज्यांना वाचलेले समजत होते असे सर्वजण होते. 3एज्जाने या नियमशास्त्रातून पहाटेपासून दुपारपर्यंत मोठ्या आवाजात वाचून दाखवले. एज्जा पाणीवेशीसमोरच्या मोकळ्या चौकाकडे तोंड करून उभा होता. समस्त स्त्रीपुरुषांना आणि वाचलेले समजत होते इतपत मोठे असलेल्या सर्वांपुढे त्याने वाचले. सर्व लोकांनी नियमशास्त्राचे हे पठण काळजीपूर्वक आणि लक्ष देऊन ऐकले. 4एज्जा एका उंच लाकडी मंचावर उभा होता. खास या प्रसंगाकरताच तो करवून घेतला होता. मतिथ्य,

सातव्या महिन्याचा पहिला दिवस होता प्रार्थनेचा विशेष दिवस होता. लोकांनी तेव्हा एकत्र येऊन सहभोजन केले.

शेमा, अनाया, उरीया, हिल्कीया आणि मासेया हे एज़ाच्या उजव्या बाजूला उभे होते तर पदाया, मीशाएल, मल्खीया, हाशूम, हश्बदाना, जख्ज्या, आणि मशुल्लाम हे डावीकडे होते.

⁵आणि एज़ाने ग्रंथ उघडला. एज़ा उंच मंचावर सर्वासमोर उभा असल्यामुळे सगळ्यांना तो दिसत होता. एज़ाने नियमशास्त्राचा ग्रंथ उघडल्याबरोबर लोक उभे राहिले. ⁶एज़ाने परमेश्वराची, शोर परमेश्वराची स्तुती केली तेव्हा सर्व लोकांनी आपले हात वर करून “आमेन! आमेन!” असा उद्गार काढला. मग सर्वांनी खाली वाकून, मस्तक जमिनीपर्यंत लववून परमेश्वराला वंदन केले.

⁷बाजूला उभे असलेले लेवी घराण्यातील लोक समुदायाला नियमशास्त्र समजावून सांगत होते. त्या लेवींची नावे अशी: येशूवा, बानी, शेरब्या, यामीन, अक्कू ब, शब्बथर्द, होदीया, मासेया, कलीता, अज्य्या, योजाबाद, हानान व पेलया. ⁸या लेवींनी देवाच्या नियमशास्त्राचा ग्रंथ वाचला. त्याचा अर्थ स्पष्टकरून लोकांना समजेल असा उलगडून सांगितला. ज्याचे पठण चालले होते ते लोकांना समजावे म्हणून त्यांनी हे विवरण केले.

⁹यानंतर नेहम्या हा राज्यपाल, याजक व शिक्षक एज़ा आणि लोकांना स्पष्टीकरण करून सांगणारे लेवी हे बोलले. ते म्हणाले, “तुमचा परमेश्वर देव याचा आजचा हा खास पवित्र दिवस आहे. आज दुःखी राहू नका आणि शोक करू नका.” कारण नियमशास्त्रातील देवाची वचने ऐकत असताना लोक रडू लागले होते म्हणून त्यांनी हे सांगितले.

¹⁰नेहम्या म्हणाला, “आता जा आणि सुग्रास अन्न खा, गोड पेये प्या. ज्यांना असे खाणेपिणे करता आलेले नाही त्यांना आपल्यातले काही खाद्य-पेय पाठवा. परमेश्वराचा हा पवित्र दिवस आहे. दुःखी राहू नका. कारण परमेश्वराचा आनंदच तुम्हाला सामर्थ्य देणार आहे.”

¹¹लेवी घराण्यातील लोकांनी जमलेल्या लोकांना शांत केले. लेवी म्हणाले, “शांत व्हा, उगे राहा. आजचा दिवस पवित्र आहे. शोक करू नका.”

¹²मग सर्व लोक मेजवानी घ्यायला गेले. खाद्यपेयात त्यांनी इतरांना सहभागी करून घेतले. अतिशय आनंदात त्यांनी हा विशेष दिवस साजरा केला. परमेश्वराची जी वचने शिक्षक त्यांना समजावून सांगत होते ती त्यांना अखेर समजली.

¹³यानंतर त्या महिन्याच्या दुसऱ्या दिवशी सर्व घराण्यांचे प्रमुख एज़ाला तसेच याजकांना व लेवींना भेटायला गेले. नियमशास्त्राचे अध्ययन करण्यासाठी ते शास्त्री एज़ा भोवती जमले.

¹⁴⁻¹⁵परमेश्वराने मोशेमार्फत लोकांना हे नियमशास्त्र दिले. त्यात यांना अभ्यासातून असे सापडले की, वर्षांच्या सातव्या महिन्यात इज़्राएल लोकांनी तात्पुरत्या राहट्यांत राहावे. लोकांनी सर्व नगरांमध्ये आणि यरुशलेमभर फिरून

अशी घोषणा करावी, “डोंगराळ भागामध्ये जाऊन वेगवेगळ्या प्रकारच्या जैतून वृक्षांच्या फांद्या आणाव्या. देवदारू, खजुरी आणि सावली देणाऱ्या वृक्षांच्या फांद्या आणाव्या आणि त्यांची तात्पुरते मांडव उभारावेत. नियमशास्त्रात सांगितल्याप्रमाणे करावे.”

¹⁶तेव्हा लोक बाहेर पडले आणि त्यांनी तशा फांद्या आणल्या. त्यांतून त्यांनी स्वतःसाठी तात्पुरते मांडव बनवले. प्रत्येकाने आपापल्या धाब्यावर आणि आपापल्या अंगणात मांडव उभारले. मंदिराच्या अंगणात, पाणी वेशी समोरच्या चौकात आणि एफ्राईम वेशी जवळही त्यांनी मांडव घातले. ¹⁷बंदिवासातून परत आलेल्या सर्वच्या सर्व इज़्राएल लोकांनी असे मांडव घातले. त्यात ते राहिले. नूनचा मुलगा यहोशवा याच्या काळापासून ते आजतागायत इज़्राएलींनी हा मंडपाचा सण अशाप्रकारे साजरा केला नव्हता. सर्वांना अतिशय आनंद झाला होता.

¹⁸या सणाच्या काळात एज़ाने त्यांना रोज नियमशास्त्र वाचून दाखवले. सणाच्या पहिल्या दिवसापासून अखेरच्या दिवसापर्यंत एज़ाने हे पठण केले. इज़्राएलींनी सात दिवस हा सण साजरा केला. नियमशास्त्राला अनुसरून आठव्या दिवशी ते सर्वजण खास सभेसाठी एकत्र जमले.

इज़्राएलींचा पापाचा कबुलीजबाब

9 त्याच महिन्याच्या चोविसाव्या दिवशी सर्व इज़्राएल लोक उपवासासाठी एकत्र जमले. आपल्याला शोक झाला आहे हे सूचित करणारे कपडे त्यांनी घातले होते. तसेच आपली विमनस्कता दाखवण्यासाठी त्यांनी केसात राख घालून घेतली होती. ²मूळ इज़्राएली लोक परकी लोकांमध्ये न मिसळता वेगळा गट करून उभे होते. इज़्राएलींनी मंदिरात उभे राहून आपल्या तसेच आपल्या पूर्वजांच्या पापांची कबुली दिली. ³तीन तास तिथे उभे राहून त्यांनी परमेश्वर देवाच्या नियमशास्त्राच्या ग्रंथाचे वाचन केले. पुढे आणखी तीन तास त्यांनी आपल्या पातकांचे कबुलीजबाब दिले आणि खाली वाकून परमेश्वराची उपासना केली.

⁴मग लेवी जिऱ्यावर उभे राहिले. या लेवींची नावे पुढीलप्रमाणे: येशूवा, बानी, कदमीएल, शबन्या, बुन्नी, शेरब्या बानी, आणि कनानी. त्यांनी खूप मोठ्याने परमेश्वर देवाचा धावा केला. ⁵मग पुढील हे लेवी पुन्हा बोलले: येशुवा, बानी, कदमीएल, बानी, हशबन्या, शेरब्या, होदीया, शबन्या आणि पथह्या. ते म्हणाले, “उभे राहा आणि आपला परमेश्वर देव याचे स्तवन करा.”

देवाचे अस्तित्व पहिल्यापासून आहे आणि परमेश्वर चिरकाल राहील. लोक तुझ्या वैभवशाली नावाचे स्तवन करोत. तुझे नाम स्तुती आणि आशीर्वाद यांच्या पलीकडे उंचावले जावे.

^६तू देव आहेस, परमेश्वरा, तूच फक्त देव आहेस. आकाश तू निर्माण केलेस. स्वर्ग आणि त्यातील सगळे काही तू केलेस. ही पृथ्वी आणि तिच्यावरील सर्व काही तू निर्माण केलेले आहेस. सर्व समुद्र आणि त्यांच्यातील सगळ्याचा तूच निर्माता आहेस! तू सगळ्यात जीव ओतलेस. स्वर्गातील देवदूत तुला वाकून अभिवादन करतात व तुझी उपासना करतात.

^७हे परमेश्वरा, तूच देव आहेस. तू अब्राहामाची निवड केलीस. बाबेलमधील (खाऱ्यातील) ऊर नगरातून त्याला तू बाहेर काढून त्याला अब्राहाम असे नाव दिलेस.

^८तो तुझ्याशी प्रामाणिक आणि निष्ठावान आहे असे पाहून त्याच्याशी तू करार केलेस. कनानी, हिती, अमोरी, परिजी, यबूसी आणि गिगाशी यांचा देश त्याला द्यायचे वचन दिलेस. अब्राहामाच्या वंशजांना हा भूभाग द्यायचे तू वचन दिलेस आणि तू ते पाळलेस. कारण, तू भला आहेस.

^९मिसरमधील आमच्या पूर्वजांच्या यातना तू पाहिल्यास. आणि त्यांनी तांबड्या समुद्राजवळ मदतीसाठी केलेला धावा तू ऐकलास.

^{१०}फारोला तू चमत्कार दाखवलेस. त्याचे अधिकारी आणि त्याची प्रजा यांच्यासाठी आश्चर्यकारक कृत्ये केलीस. आमच्या त्या पूर्वजांपेक्षा आपण चांगले आहोत असे मिसरचे लोक समजत होते, हे तू जाणून होतास. पण तुझी थोरवी तू सिध्द करून दाखवलीस. अजूनही त्यांना त्या गोष्टीचे स्मरण आहे.

^{११}त्यांच्या डोळ्यादेखत तू तांबडा समुद्र दुभंगून दाखवलास. आणि ते कोरड्या जमिनीवरून चालत गेले. मिसरचे सैन्य त्यांचा पाठलाग करत होते पण तू त्या शत्रूला समुद्रात फेकून दिलेस आणि ते समुद्रात दगड बुडवा तसे बुडून गेले.

^{१२}दिवसा तू त्यांना (आमच्या पूर्वजांना) मेघस्तंभाने मार्गदर्शन केलेस आणि रात्री तू अग्निस्तंभ वापरलास. अशा प्रकारे त्यांचा मार्ग प्रकाशमान करत तू त्यांना वाट दाखवलीस.

^{१३}मग तू सीनाय पर्वतावर उतरलास, त्यांच्याशी आकाशातून बोललास, तू त्यांना चांगले नियम घालून दिलेस, त्यांना खरी शिकवण दिलीस. चांगले नियम आणि आज्ञा तू त्यांना घालून दिल्यास.

^{१४}शब्दाथ या तुझ्या विश्रांतीच्या खास दिवसाचा त्यांना परिचय करून दिलास. तुझा सेवक मोशे याच्या हस्ते तू त्यांना आज्ञा, नियम आणि धर्मशास्त्र दिलेस.

^{१५}ते भुकेले होते म्हणून तू त्यांना आकाशातून अन्न दिलेस. ते तहानलेले होते, म्हणून त्यांना खडकातून पाणी दिलेस. आणि तू त्यांना म्हणालास, 'या, ही जमीन घ्या, आपल्या शक्तिसामर्थ्याने त्यांच्यासाठी तू जमीन संपादन केलीस.

^{१६}पण आमचे पूर्वज उन्मत्त झाले. अहंम्य बनले. आणि त्यांनी तुझ्या आज्ञांचे पालन करायचे नाकारले.

^{१७}ते ऐकेनात तू जी आश्चर्यकारक कृत्ये त्यांच्यासमोर केलीस ती ते विसरले. ते हट्टी झाले, त्यांच्या बंडखोरपणामुळे त्यांनी मिसरला परत जायचे ठरवले आणि पुन्हा गुलाम होण्यासाठी. पण तू क्षमाशील देव आहेस. तू दयाळू आणि कृपाळू आहेस. तू सहनशील व प्रेमळ आहेस म्हणून तू त्यांना सोडले नाहीस

^{१८}त्यांनी सोन्याच्या वासारांच्या मूर्ती केल्या आणि 'आम्हाला मिसर मधून सोडवणारे हेच ते देव' असे ते म्हणाले. तरी तू त्यांचा त्याग केला नाहीस.

^{१९}तू कृपावंत आहेस. म्हणूनच तू त्यांना वाळवंटात सोडून दिले नाहीस. दिवसा तू त्यांच्यावरून मेघस्तंभ काढून घेतला नाहीस. तू त्यांना मार्ग दाखवत राहिलास. रात्रीही तू त्यांच्यावरचा अग्निस्तंभ काढून टाकला नाहीस त्यांच्या पुढचा मार्ग उजळत तू त्यांना वाट दाखवत राहिलास.

^{२०}त्यांना शहाणपण येण्यासाठी तू त्यांना आपला सदात्मा दिलास. अन्न म्हणून त्यांना मान्ना दिलास. त्यांना तहान लागलेली असताना त्यांना पाणी दिलेस.

^{२१}चाळीस वर्षे तू त्यांची काळजी वाहिलीस. वाळवंटात त्यांच्या सर्व गरजा भागल्या. त्यांचे कपडे जीर्ण झाले नाहीत त्यांच्या पावलांना सूज आली नाही की दुखापत झाली नाही.

^{२२}हे परमेश्वरा, त्यांना तू राखे आणि राष्ट्रे दिलीस. फार लोकवस्ती नसलेली लांबलांबची ठिकाणे दिलीस. हेशबोनच्या राजाचा म्हणजे सिहोनचा प्रांत त्यांना मिळाला. बाशानचा राजा ओग याचा भूभाग त्यांना मिळाला.

^{२३}त्यांच्या वंशजांची संख्या तू आकाशातील तारकाप्रमाणे विपुल केलीस. त्यांच्या पूर्वजांना कबूल केलेल्या प्रदेषापर्यंत त्यांना तू नेऊन पोचवलेस. त्यांनी पुढे जाऊन तो प्रदेश ताब्यात घेतला.

^{२४}या वंशजांनी तो प्रदेश घेतला. तेथे राहणाऱ्या कनान्यांचा त्यांनी पराभव केला. तूच त्यांच्या हातून हा पराभव करवलास. हे देश, तिथले लोक आणि राजे यांच्याशी तू त्यांना मन मानेल तसे वागू दिलेस

^{२५}त्यांनी मजबूत नगरांचा कब्जा घेतला. सुपीक प्रदेश त्यांनी मिळवला. उत्तम वस्तूंनी भरलेली घरे त्यांना मिळाली खोदलेल्या विहिरी त्यांना आयत्या मिळाल्या. द्राक्षमळे, जैतूनाची झाडे आणि पुष्कळशी फळझाडे त्यांना मिळाली. खाऊन पिऊन ते तृप्त झाले, पुष्ट झाले. तू त्यांना दिलेल्या मनोहारी गोष्टीचा त्यांनी उपभोग घेतला.

^{२६}आणि मग ते तुझ्यावर उलटले. तुझ्या शिकवणीचा त्यांनी त्याग केला. त्यांनी तुझ्या संदेष्ट्यांचा वध केला. या संदेष्ट्यांनी लोकांना सावध केले होते. त्यांना ते परत तुझ्या मार्गावर आणू पाहत होते. पण आमच्या पूर्वजांनी मात्र तुझ्याविरुद्ध भयंकर दुराचरण केले.

²⁷म्हणून तू त्यांना शत्रूच्या ताब्यात जाऊ दिलेस. शत्रूने त्यांना फार हेराण केले. अडचणीत सापडल्यावर आमच्या पूर्वजांनी मदतीसाठी तुला आवहन केले आणि स्वर्गातून तू त्यांचा धावा ऐकलास. तू फार कनवाळू आहेस. म्हणून त्यांच्या रक्षणार्थ तू लोकांना पाठवलेस. आणि या लोकांनी त्यांची शत्रू पासून सुटका केली.

²⁸मग निवांतपणा लाभल्यावर आमच्या पूर्वजांनी पुन्हा ती दुष्कृत्ये करायला सुरुवात केली. तेव्हा तू शत्रू कडून त्यांचा पाडाव करवलास आणि शासन करवलेस. त्यांनी मदतीसाठी तुझा धावा केला. तो तू स्वर्गातून ऐकलास आणि त्यांच्या मदतीला गेलास किती बरे तू कनवाळू आहेस! असे अनेकदा घडले.

²⁹तू त्यांना बजावलेस. तू त्यांना तुझ्या शिकवणीकडे परतायला सांगितलेस. पण ते फार अहंम्य झाले होते. तुझ्या आज्ञा ऐकायचे त्यांनी नाकारले. तुझ्या नियमाप्रमाणे आचरण करणारा खरेखुरे जीवन जगतो. पण आमच्या पूर्वजांनी तुझ्या नियमाचा भंग केला. ते दुराग्रही झाले होते. त्यांनी तुझ्याकडे पाठ फिरवली त्यांनी तुझे ऐकायचे नाकारले.

³⁰आमच्या पूर्वजांच्या बाबतीत तू खूप सहनशीलता दाखवलीस. अनेक वर्षे तू त्यांना गैरवर्तन करू दिलेस. आपल्या आत्म्याने तू त्यांना बजावलेस. त्यांना समज द्यायला संदेष्टे पाठवलेस पण आमच्या पूर्वजांनी ऐकले नाही. तेव्हा त्यांना तू इतर देशातल्या लोकांच्या हवाली केलेस.

³¹पण तू किती दयाळू आहेस. तू त्यांचा समूळ संहार केला नाहीस. त्यांचा तू त्याग केला नाहीस. देवा, तू किती कृपाळू आणि दयाळू आहेस.

³²हे देवा, तू महान देव आहेस. दरारा उत्पन्न करणारा आणि पराक्रमी योद्धा आहेस तू निष्ठा बाळगणारा आहेस. तू करार पाळतोस आमच्यावर अनेक आपती आल्या आणि आमच्या अडचणींना तू महत्व देतोस आम्ही सर्वजण, आमचे राजे आणि नेते, आमचे याजक आणि संदेष्टे या सर्वांवर अरिष्ट आले. अशशूर राजाच्या काळापासून आजतागायत भयानक गोष्टी ओढवल्या.

³³पण देवा, आमच्या बाबतीत जे घडले त्या सगळ्या गोष्टींच्या बाबतीत तुझे खरे होते. तुझे बरोबर होते आणि आम्ही चुकत होते

³⁴आमचे राजे, नेते, याजक आणि पूर्वज यांनी तुझे नियमशास्त्र पाळले नाही. तुझ्या आज्ञा ऐकल्या नाहीत. तू दिलेल्या खबरदारीच्या सूचनांकडे त्यांनी दुर्लक्ष केले.

³⁵स्वतःच्या राज्यात राहात असताना देखील आमच्या पूर्वजांनी तुझी सेवा केली नाही. त्यांनी दुष्कृत्ये करायचे थांबवले नाही. तू त्यांना बहाल केलेल्या अनेक उत्तमोत्तम गोष्टींचा त्यांनी उपभोग घेतला. सुपीक जमीन आणि विशाल प्रदेश याचा त्यांनी उपभोग घेतला. पण

तरीही स्वतःच्या वाईट कृत्यांना त्यांनी आळा घातला नाही.

³⁶आणि आता आम्ही गुलाम झालो आहोत. या भूमीत, आमच्या पूर्वजांनी इथली फळे चाखावी आणि इथे पिकणाऱ्या चांगल्या गोष्टींचा आस्वाद घ्यावा म्हणून तू त्यांना दिलेल्या या भूमीत आम्ही गुलाम आहोत.

³⁷या जमिनीत मुबलक पीक येते पण आम्ही पाप केले, त्यामुळे तू आमच्यावर नेमलेल्या राजांच्या पदरीच हे पीक जाते. या राजांचे आमच्यावर आणि आमच्या गुरादोरांवर नियंत्रण आहे. ते मन मानेल तसे वागतात. आम्ही मोठ्या संकटात आहोत.

³⁸या सगळ्या गोष्टींमुळे आम्ही करार करत आहोत. तो बदलता येणार नाही. तो आम्ही लेखी करत आहोत. आमचे अधिकारी, लेवी, याजक हे या करारावर स्वाक्ष्य करून त्यावर शिक्क मोर्तब करत आहेत.

10 त्या मोहरबंद करारातील नावे पुढीलप्रमाणे: प्रांताधिपती नेहम्या. हा हखल्याचा मुलगा. सिदकीया, ²सराया, अजण्या, यिर्मया, ³पशहर, अमच्या, मलखीया, ⁴हतश, शबन्या, मल्लूख, ⁵हारिम, मरेमोथ, ओबद्या, ⁶दानीएल, गिन्नथोन, बारूख, ⁷मशुल्लाम, अबीया, मियामीन, ⁸माज्या, बिल्याई, आणि शमया. ज्यांनी त्या करारावर आपल्या नावाची मुद्रा उठवली त्यापैकी ही याजकांची नावे झाली.

⁹आणि लेव्यांची पुढीलप्रमाणे: अजण्याचा मुलगा येशूवा, हेनादादच्या घराण्यातला बिन्नाइ, कदमीएल, ¹⁰आणि त्यांचे भाऊ : शबन्या, होदीया, कलीता, पलाया, हनान, ¹¹मीखा, रहोब, हशव्या, ¹²जक्कूर, शेरेब्या, शबन्या, ¹³होदीया, बानी, बनीनू.

¹⁴आपल्या नावाची मोहोर उठवणाऱ्यांमधले लोकांचे नेते हे: परोश, पधथ-मवाब, एलाम, जातू, बानि, ¹⁵बुन्नी, अजगाद, बेबाई, ¹⁶अदोनीया, बिग्वइ, आदीन, ¹⁷आटेर, हिज्कीया, अजूर, ¹⁸होदीया, हाशूम, बेसाई, ¹⁹हारीफ, अनाथोथ, नोबाई, ²⁰मप्पीयाश, मशुल्लाम, हेजीर, ²¹मशेजबेल, सादोक, यद्दूवा, ²²यलद्या, हानान, अनया, ²³होशेया, हनन्या, हशशूब, ²⁴हल्लोहेश, पिल्ला, शोबेक, ²⁵रहूम, हशबना, मासेया, ²⁶अहीया, हनान, अनान, ²⁷मल्लूख, हारिम आणि बाना.

²⁸⁻²⁹मग ह्या सर्व लोकांनी देवापुढे विशेष शपथ घेतली. आणि जर आपण ही शपथ पाळली नाही तर दुर्घटना घडू देत अशी त्यांनी मागणी केली. या सर्व लोकांनी देवाचे नियमशास्त्र पाळायची शपथ वाहिली. देवाचे हे नियमशास्त्र आम्हाला त्यांचा सेवक मोशे याच्या कडून मिळालेले आहे. या लोकांनी आपल्या परमेश्वराच्या देवाच्या सर्व आज्ञा, नियम, आणि शिकवण यांचे काळजीपूर्वक पालन करण्याचे वचन दिले. हे वचन पुढील लोकांनी दिले.

वरील लोकांखेरीज उरलेले सर्व लोक याजक, लेवी, द्वारपाल, गायक, मंदिराचे सेवक आणि अवतीभवतीच्या इतर लोकांपासून वेगळे झालेले इझ्राएलमधील सर्व लोक देवाचे नियमशास्त्र पाळण्यासाठी ते आपण होऊन वेगळे झाले. त्याचबरोबर त्यांच्या सर्व बायका, आणि सावधानपणे ऐकू शकतील आणि समजू शकतील असे त्यांचे सर्व मुलगे आणि मुली. या सर्व लोकांनी आपले बांधव आणि महत्वाच्या व्यक्तींसमवेत देवाचे नियमशास्त्र पाळण्याची शपथ घेतली. आणि जर आपण देवाचे हे नियमशास्त्र पाळले नाही तर आपल्यावर अरिष्टे कोंसळण्यासबंधीचा शापही त्यांनी स्वीकारला.

³⁰“आमच्या भोवतीच्या प्रदेशातील लोकांमध्ये आम्ही आमच्या मुलींची लग्ने होऊ देणार नाही तसेच त्यांच्या मुली आमच्या मुलांसाठी करून घेणार नाही असे आम्ही वचन देतो.

³¹“शब्बाथ दिवशी आम्ही काम करणार नाही. शब्बाथ दिवशी किंवा दुसऱ्या कोणत्याही पवित्र दिवशी आमच्या भोवतीच्या प्रदेशातील लोकांनी धान्य किंवा इतर काही वस्तू विकायला आणल्या तर त्यांची खरेदी आम्ही करणार नाही. दर सातव्या वर्षी आम्ही जमीन पडीक ठेवू. तिची मशागत करणार नाही. तसेच त्या वर्षी सर्व देणेकऱ्यांना आम्ही ऋणातून मुक्त करू.

³²“मंदिराच्या सेवेच्या सर्व आज्ञा पाळायची जबाबदारी आम्ही घेत आहोत. देवाच्या मंदिराची काळजी घेण्यासाठी म्हणून एकतृतीयांश शेकेल आम्ही दरवर्षी देऊ. ³³मंदिरातील मेजावर याजकांनी ठेवायच्या धान्यापर्णाची समर्पित भाकर, रोजचे अन्नार्पण आणि होमार्पण, शब्बाथ, नवव्हेदनि आणि नैमित्तिक सण यादिवशी करायची अर्पणे, इझ्राएलच्या शुध्दीकरणासाठी करायची पवित्रार्पणे आणि पापार्पणे, देवाच्या मंदिराच्या कामी येणारा खर्च हे सर्व खर्च या पैशातून भागतील.

³⁴“दरवर्षी नेमलेल्या वेळी मंदिरात लाकडाची अर्पणे आणावी म्हणून आम्ही सर्वांनी याजक, लेवी व सर्व लोक यांनी चिट्ठा टाकल्या आहेत. त्या चिट्ठ्यांनुसार प्रत्येक कुटुंबाने परमेश्वर देवाच्या वेदीवर जाळण्यासाठी लाकूड आणायचे आहे. नियमशास्त्रात लिहिल्याप्रमाणे आपल्याला हे करायलाच हवे.

³⁵“आमच्या शेतातले पहिले पीक आणि फळझाडांची पहिली फळे दरवर्षी परमेश्वराच्या मंदिरात आणायची आमची जबाबदारी आहे हे आम्ही कबूल करतो.

³⁶“नियमशास्त्रात लिहिल्याप्रमाणे आम्ही पुढील गोष्टीही करू: आमचा पहिला पुत्र आणि आमची गुरेढोरे, शेळ्या मेंढ्या यांचे पहिले पिलू यांना आम्ही आमच्या देवाच्या मंदिरात सेवेला असलेल्या याजकांकडे आणू.

³⁷“तसेच परमेश्वराच्या मंदिरातील कोठारांसाठी याजकांकडे पुढील गोष्टी आणू: पिठाचा पहिला उंडा,

धान्यपर्णाचा पहिला भाग, आमच्या सर्व वृक्षांच्या फळांचा पहिला बहार, नवीन काढलेला द्राक्षारस आणि तेल यांचा पहिला भाग, या गोष्टी. तसेच लेवींना आमच्या पिकातला एक दशांश भाग देऊ. कारण ते सर्व नगरांतून आमच्या उत्पन्नाचा दहावा भाग घेतात. ³⁸लेवी या धान्याचा स्वीकार करतील तेव्हा अहरोनाच्या वंशातील एखादा याजक त्यांच्याबरोबर असावा. मग लेवींनी ते धान्य देवाच्या, मंदिरात आणावे व मंदिराच्या कोठारांमध्ये जमा करावे. ³⁹इझ्राएल लोक आणि लेवी यांनी धान्य, नवीन द्राक्षारस आणि तेल यांची अर्पणे कोठारांमध्ये आणावीत. मंदिरासाठी लागणऱ्या सर्व गोष्टी तिथे असतात तसेच सेवा करणारे याजक, गायक आणि द्वारपाल यांचेही वास्तव्य तिथे असे. “देवाच्या मंदिराची आम्ही नीट जपवणूक करू असे आम्ही वचन देतो.”

यरुशलेममध्ये नव्याने आलेले लोक

11 आता इझ्राएली लोकांचे नेते यरुशलेम नगरात राहायला आले. बाकीच्या इझ्राएलीपैकी कोणी कोणी जायचे ते ठरवायचे होते. म्हणून त्यांनी चिट्ठा टाकल्या. दर दहाजणांपैकी एकाने यरुशलेम या पवित्र नगरात राहावे आणि उरलेल्या नऊ जणांनी आपापल्या गावी वस्ती करावी असे ठरले. ²काही लोक स्वखुशीने यरुशलेममध्ये राहायला तयार झाले. त्याबद्दल इतरांनी त्यांना धन्यवाद दिले व आशीर्वाद दिले. ³जे प्रांताचे नेते यरुशलेममध्ये राहायला गेले ते असे. (काही इझ्राएल लोक, याजक, लेवी, मंदिराचे सेवेकरी आणि शलमोनच्या सेवकांचे वंशज यहुदाच्या गावामध्ये राहात होते. वेगवेगळ्या गावांमध्ये ते आपापल्या वतनात होते. ⁴यरुशलेममध्ये काही यहुदी आणि बन्यामिनी घराण्यातील व्यक्ती राहात होत्या.)

यरुशलेममध्ये आलेले यहुदाचे वंशज पुढीलप्रमाणे: उज्जीयाचा मुलगा अथाया, (उज्जीया जखऱ्याचा मुलगा, जखऱ्या अमऱ्याचा मुलगा आणि अमऱ्या शफाव्याचा शफाव्या महललेलचा. महललेल हा पेरसचा वंशज) ⁵बारूखचा मुलगा मासेया (बारूख हा कोल-होजचा मुलगा, कोलहोजे हजाया चा मुलगा, हजाया अदायाचा, अदाया योयारीबचा, योयारीब जखऱ्याचा आणि जखऱ्या शेलहचा मुलगा.) ⁶पेरसच्या यरुशलेममध्ये राहणाऱ्या वंशजांची संख्या 468 होती. हे सर्व शूर पुरुष होते.

⁷यरुशलेममध्ये राहायला गेलेले बन्यामीनचे वंशज असे: मशुल्लामचा मुलगा सल्लू (मशुल्लाम योएदचा मुलगा, योएद पदायाचा, पदाया कोलायाचा मुलगा, कोलाया मासेयाचा, मासेया ईथीएलचा आणि ईथीएल यशायाचा) ⁸यशायाच्या पाठोपाठ गब्बई आणि सल्लई होते. ते एकंदर 928 जण होते. ⁹जिखरीचा पुत्र योएल त्यांचा प्रमुख होता. हसनुवाचा पुत्र यहुदा हा यरुशलेम नगराच्या दुसऱ्या विभागाचा अधिकारी होता.

¹⁰यरुशलेममध्ये राहायला आलेले याजक पुढीलप्रमाणे: योयारीबचा मुलगा यदया, याखीन, ¹¹हिल्कीयाचा मुलगा सराया (हिल्कीया मशुल्लामचा मुलगा, मशुल्लाम सादोकचा, सादोक मरायोमचा, मरायोम अहीटूबचा. अहीटूब देवाच्या मंदिराचा अधीक्षक होता.) ¹²आणि त्यांचे 822 भाऊबंध मंदिराचे काम करत होते. आणि यरोहामचा मुलगा अदाया (यरोहाम पलल्याचा मुलगा, पलल्या अम्झीचा, अम्झी जखण्याचा मुलगा, जखण्या पशहूरचा आणि पशहूर मल्कीयाचा) ¹³मल्कीयाचे 242 भाऊबंध (हे सर्वजण आपापल्या पितृकुळांचे प्रमुख होते) अजरलचा मुलगा अमशसइ (अजरल अहजईचा मुलगा, अहजई मशिल्लेमोतचा, मशिल्लेमोथ इम्मेरचा) ¹⁴आणि इम्मेरचे 128 भाऊबंध (हे सर्व शूर सैनिक होते. हगदेलीमचा पुत्र जब्दीएल त्यांचा अधिकारी होता.)

¹⁵यरुशलेममध्ये राहायला गेलेले लेवी पुढीलप्रमाणे: हश्शूबचा मुलगा शमया, (हश्शूब अज्रीकामचा मुलगा, अज्रीकाम हशब्बाचा, हशब्बा बुन्नीचा) ¹⁶शब्बथई आणि योजाबाद हे दोघे लेव्यांचे प्रमुख होते आणि देवाच्या मंदिराबाहेरच्या कारभाराचे ते प्रमुख होते.) ¹⁷मत्तन्या, (हा मीखाचा मुलगा मीखा जब्दीचा आणि जब्दी आसाफचा. आसाफ गानवृंदाचा प्रमुख होता. ईशस्तुती आणि प्रार्थनागीते म्हणताना तो आरंभ करी व लोक पाठोपाठ म्हणत.) व बकबुव्या (भाऊबंधांमध्ये त्याचा अधिकार दुसरा होता) आणि शम्मूवाचा मुलगा अब्दा, (शम्मूवा गालालाचा मुलगा, गालाल यदुथूनाचा) ¹⁸अशाप्रकारे यरुशलेम या पवित्र नगरात 284 लेवी राहायला गेले. ¹⁹यरुशलेममध्ये गेलेले द्वारपाल असे: अकूकूब, तल्मोन आणि त्यांचे 172 भाऊबंध नगराच्या दरवाजांवर ते पहारा करत.

²⁰बाकीचे इझ्राएली लोक आणि याजक तसेच लेवी यहुदाच्या वेगवेगळ्या नगरांमध्ये आपापल्या वडिलोपार्जित वतनांमध्ये राहिले. ²¹मंदिराचे सेवेकरी ओफेल टेकडीवर राहात. सीहा आणि गिश्पा हे या सेवेकऱ्यांचे प्रमुख होते.

²²उज्जी हा यरुशलेममधील लेवींचा प्रमुख होता. उज्जी हा बानीचा मुलगा. (बानी हशब्बाचा, हशब्बा मत्तन्याचा, मत्तन्या मीखाचा मुलगा. उज्जी हा आसाफचा वंशज. आसाफचे वंशज गायक असून देवाच्या मंदिरातील सेवेची जबाबदारी त्यांच्यावर होती. ²³ते राजाज्ञा पाळत. गायकांनी दररोज काय करायचे ते आज्ञेत सांगितलेले असे. ²⁴राजाचा हुकूम काय आहे हे पथह्या लोकांना सांगत असे. (पथह्या हा मशेजबेल याचा मुलगा. मशेजबेल जेरहच्या वंशातला होता. जेरह यहुदाचा पुत्र.)

²⁵यहुदाच्या वंशातील लोक ज्या गावागावांमध्ये राहात ती गावे अशी: किर्याथ आर्बात व त्याच्या आसपासची खेडी, दिबोन आणि त्याच्या भोवतालची खेडी, यकब्सेल आणि त्या भोवतालची खेडी, ²⁶आणि येशूवा, मोलादा, बेथ-पलेत ही नगरे व त्यांच्या आसपासची गावे, ²⁷हसर

शवाल, बैरशेबा आणि त्यांच्या भोवतालची खेडी, ²⁸सिकलगा, मकोना व त्यांच्या भोवतालची गावे, ²⁹एनरिम्मोन, सारया, यर्मूथ ³⁰जानोहा, अदुल्लम ही नगरे आणि त्यांच्या आसपासची गावे, लाखीश आणि त्याच्या भोवतालची शेतीवाडी, अजेका आणि त्याभोवतीची खेडी. अशाप्रकारे यहुदाचे लोक बैरशेबापासून हिन्नोमच्या खोऱ्यापर्यंतच्या भागात राहात होते.

³¹गेबातील बन्यामीनच्या कुळातले वंशज मिखमाश, अया, बेथेल ही नगरे व त्या भोवतालची खेडी ³²अनाथोथ, नोब, अनन्या, ³³हासोर, रामा, गितइम, ³⁴हादीद, सबोइम, नबल्लट, ³⁵लोद, ओना आणि कारागिरांचे खोरे येथे राहात होते. ³⁶लेवींच्या कुळातील लोकांचे काही गट बन्यामीनांच्या प्रदेशात गेले.

याजक व लेवी

12 यहुदाच्या प्रदेशात परत आलेले याजक व लेवी पुढीलप्रमाणे: शल्लीएलचा मुलगा जरूब्बाबेल आणि येशूवा यांच्याबरोबर ते आले. त्यांच्या नावांची यादी: अशी सराया, यिर्मया, एझ्रा, ²अमन्या, मललूख, हत्तूश, ³शखन्या, रहूम, मरमोथ, ⁴इदो, गिन्नथोई, अबीया, ⁵मिथामीन, माद्या, बिलगा, ⁶शमया, योयरीब, यदया, ⁷सल्लू, आमोक, हिल्कीया, यदया, हे लोक येशूवाच्या कारकिर्दीत, याजक आणि त्यांचे नातलग यांचे प्रमुख होते.

⁸लेवी असे: येशूवा, बिन्नुइ, कदमीएल, शेरब्या, यहुदा, आणि मत्तन्या. हे लोक तसेच मत्तन्याचे नातेवाईक देवाच्या स्तुतिस्तोत्रांचे प्रमुख होते. ⁹बकबुव्या आणि उन्नी हे या लेव्यांचे नातलग होते. देवाच्या स्तुतिउपासनेच्या वेळी हे दोघे त्यांच्या पलीकडे उभे राहात. ¹⁰येशूवा योयाकीमचा पिता. योयाकीम एल्याशीबाचा जन्मदाता. एल्याशीबाचा मुलगा योयादा. ¹¹योयादाने योनाथानला जन्म दिला आणि योनाथानने यदूवाला. ¹²योयाकीमच्या काळात याजकांच्या घराण्यांचे मुख्य असलेले लोक पुढील प्रमाणे:

सरायाच्या घराण्याचा प्रमुख मराया. यिर्मयाच्या घराण्याचा प्रमुख हनन्या

¹³एझ्राच्या घराण्याचा प्रमुख मशुल्लाम. अमन्याच्या घराण्याचा प्रमुख यहोहानान.

¹⁴मल्लूखीच्या घराण्याचा प्रमुख योनाथान शबन्याच्या घराण्याचा प्रमुख योसेफ

¹⁵हरिमच्या घराण्याचा प्रमुख अदना. मरामोथच्या घराण्याचा प्रमुख हेलकइ.

¹⁶इदोच्या घराण्याचा प्रमुख जखण्या. गिन्नथोनच्या घराण्याचा प्रमुख मशुल्लाम.

¹⁷अबीयाच्या घराण्याचा प्रमुख जिझ्री. मिन्यामिन आणि मोव्हा यांच्या घराण्याचा प्रमुख पिल्तय.

¹⁸बिलगाच्या घराण्याचा प्रमुख शम्मूवा शमयाच्या घराण्याचा प्रमुख यहोनाथान.

¹⁹योयारीबच्या घराण्याचा प्रमुख मत्तनय. यदयाच्या घराण्याचा प्रमुख उज्जी.

²⁰सल्लयाच्या घराण्याचा प्रमुख कल्लय आमोकच्या घराण्याचा प्रमुख एबेर

²¹हिलकीयाच्या घराण्याचा प्रमुख हशब्बा यदायाच्या घराण्याचा प्रमुख नथनेल.

²²एल्याशीब, योयादा, योहानान व यदूवा यांच्या दिवसात ज्या लेव्यांच्या आणि याजकांच्या घराण्यांचे प्रमुख होते त्यांची नावे पारसी राजा दारयावेश याच्या कारकिर्दीत लिहून ठेवलेली आहेत. ²³लेवी घराण्यातील वंशजांच्या कुटुंबप्रमुखांची नावे एल्याशीबचा मुलगा योहानान याच्या काळापर्यंत इतिहासाच्या पुस्तकात लिहिलेली आहेत. ²⁴लेव्यांचे प्रमुख असे होते: हशब्बा, शोरेब्बा, कदमीएलचा मुलगा येशूवा, आणि त्यांचे भाऊ देवाची गौरव गीते आणि स्तोत्रे गाण्यासाठी हे भाऊ त्यांच्या पलीकडे उभे राहात. एक समूह दुसऱ्या समूहाला प्रत्युत्तर करी. देवाचा माणूस दावीद याची तशीच आज्ञा होती.

²⁵दरवाजांच्या पलीकडच्या कोठारांवर पहारे करणाऱ्या द्वारपालांची नावे अशी: मत्तन्या, बकबुक्का, ओबद्या, मशुल्लाम, तल्मोन, अक्कूब, ²⁶हे द्वारपाल योचाकीमच्या कारकिर्दीत सेवेत होते. योयाकीम हा येशूवाचा मुलगा आणि येशूवा योसादाकचा. नहेम्या हा राज्यपाल आणि एज्रा हा याजक व लेखक यांच्याच काळात हे द्वारपाल होते.

यरुशलेमच्या तटबंदीचे सर्पण

²⁷यरुशलेमची तटबंदीची भिंत लोकांनी अर्पण केली. त्यांनी सर्व लेव्यांना यरुशलेमला एकत्र आणले. यरुशलेमची भिंत अर्पण करायच्या समारंभासाठी हे लेवी आपापल्या गावांहून आले. देवाची स्तुतिगीते आणि धन्यवादगीते गाण्यासाठी ते आले. त्यांनी झांजा, सतार व वीणा ही वाद्ये वाजवली.

²⁸⁻²⁹शिवाय सर्व गायक देखील यरुशलेम भोवतालच्या गावांहून यरुशलेमला आले. नदोफा, बेथ-गिलगाल, गेबा आणि अजमावेथ ही ती गावे होत. यरुशलेम भोवतालच्या प्रदेशात या गायकांनी आपल्यासाठी ही छोटी गावे वसवली होती.

³⁰नंतर याजक व लेवी यांनी समारंभपूर्वक स्वतःचे शुध्दीकरण केले. त्यानंतर त्यांनी बाकीचे लोक, वेशी, यरुशलेमची भिंत यांनाही शुध्द करण्याचा समारंभ केला.

³¹यहूदाच्या नेत्यांना मी वर जाऊन तटबंदीवर थांबायला सांगितले. देवाला धन्यवाद देण्यासाठी गायकांचे दोन मोठे वृंदही मी नेमले. त्यातल्या एका गटाने राखेच्या ढिगाच्या वेशीकडे उजवीकडच्या भिंतीच्या वर जावयाचे होते.

³²हाशया आणि यहूदाचे निम्मे अधिकारी त्यांच्या मागोमाग

गेले. ³³अजण्या, एज्रा, मशुल्लाम, ³⁴यहूदा, बन्यामीन, शमया, यिर्मया हे ही त्यांच्या पाठोपाठ होते. ³⁵काही याजकही त्यांच्यापाठोपाठ रणशिंग वाजवत भिंतीकडे निघाले. जखऱ्या देखील त्यांच्या मागे निघाला. (जखऱ्या योनाथानचा मुलगा, योनाथान शमयाचा मुलगा, शमया मत्तन्याचा, मत्तन्या मिखाचा, मिखाचा जक्कूरचा आणि जक्कूर आसाफचा मुलगा) ³⁶आसाफचे भाऊ म्हणजे शमया, अजरेल, मिललई, गिललई, माई, नथनेल, यहूदा, हनानी हे ही वाद्ये घेऊन निघाले. ही वाद्ये देवाचा माणूस दावीद याने केली होती. भिंत अर्पण करण्यासाठी जो लोकांचा गट आलेला होता त्यांना एज्रा हा लेखक पुढे घेऊन गेला. ³⁷झऱ्याच्या वेशीपाशी ते पोहोचले. पायऱ्या चढून ते थेट दावीदनगरापर्यंत गेले. नगराच्या तटबंदीच्या भिंतीवर ते होते. दावीदच्या घरावरून चालत जाऊन ते पाण्याच्या वेशीकडे गेले.

³⁸गायकांचा दुसरा गट दुसऱ्या दिशेला, डावीकडे निघाला. भिंतीच्यावर ते पोचपर्यंत मी त्यांच्या पाठोपाठ होतो. अर्धे लोकही त्यांच्या मागोमाग गेले. भट्ट्यांच्या दुर्गावरून ते रुंद कोटाकडे गेले. ³⁹मग ते पुढील वेशीवरून गेले. एफ्राईमची वेस जुनी वेस, मत्स्य वेस. हनानेला दुर्ग आणि शतकाचा दुर्ग यांच्यावरून ते पुढे गेले. मेढरांच्या वेशीपर्यंत जाऊन ते पहाऱ्याच्या वेशीजवळ ते थांबले ⁴⁰मग गायकांचे दोन्ही समूह देवाच्या मंदिरात आपापल्या जागी गेले. मी माझ्या जागी उभा राहिलो. अधिकाऱ्यांपैकी निम्म्यांनी मंदिरातील आपापल्या जागा घेतल्या.

⁴¹मग पुढील याजक आपापल्या जागी उभे राहिले: एल्याकीम, मासेया, मिन्यामीन, मीखाया, एल्योएनार्ई, जखऱ्या, हनन्या या याजकांजवळ त्यांचे रणशिंग होते. ⁴²मग मासेया, शमाया, एलाजार, उज्जी, यहोहानान, मल्खीया, एलाम व एजेर हे याजक मंदिरात आपापल्या जागी उभे राहिले.

मग यिझ्र ह्याच्या अधिपत्याखाली या दोन्ही गायक गटांनी गायनाला सुरुवात केली. ⁴³या खास दिवशी याजकांनी बरेच यज्ञ केले. सर्वजण अतिशय आनंदात होते. देवाने सर्वांना आनंदित केले होते. बायका आणि मुलेसुध्दा अतिशय हर्षभरित झाली होती. दूरवरच्या लोकांनाही यरुशलेममधला आनंदाचा जल्लोष ऐकू येत होता.

⁴⁴त्यादिवशी कोठारांवरील लोकांच्या नेमणुका केल्या आपल्या झाडांची पहिली फळे वहिली आणि धान्यातला एकदशांश वाटा लोक घेऊन आले. कोठारप्रमुखांनी या वस्तू कोठारात ठेवल्या. सेवेत असलेले याजक व लेवी यांच्याबद्दल यहूदांना अतिशय समाधान होते. म्हणून त्यांनी कोठारात ठेवायला पुष्कळशा गोष्टी आणून दिल्या. ⁴⁵याजक आणि लेवी यांनी देवासाठी करायची ती सर्व कृत्ये केली. लोकांच्या शुध्दीकरणाचे विधी त्यांनी पार पाडले. गायक व द्वारपाल यांनी आपली कामगिरी बजावली.

दावीद आणि शलमोन यांच्या आज्ञेवरहुकूम त्यांनी सर्व यथसांग केले. ⁴⁶(फार पूर्वी, दावीदच्या काळी आसाफ गायकांचा मुख्य होता. त्याच्याजवळ देवाची स्तुतिगीते आणि धन्यवादांगीते पुष्कळ होती.

⁴⁷अशाप्रकारे जरुब्बाबेल आणि नेहम्या यांच्या काळांत समस्त इझ्राएली लोकांनी गायक आणि द्वारपाल यांच्यासाठी रोजच्या रोज लागेल ते दिले. इतर लेव्यांसाठीही लोकांनी काही रक्कम बाजूला ठेवली. आणि अहरोनच्या वंशांसाठी (म्हणजेच याजकांसाठी) लेव्यांनी पैसे वेगळे ठेवले.

नेहम्याच्या अखेरच्या आज्ञा

13 त्यादिवशी मोशेचे पुस्तक सर्व लोकांना ऐकू जाईल अशाप्रकारे मोठ्याने वाचले गेले. त्या पुस्तकात त्यांना हा नियम लिहिलेला आढळला: कोणत्याही अम्मोनी आणि मवाबी व्यक्तीला देवाच्या लोकांमध्ये कधीही मिसळता येणार नाही. ²या लोकांनी इझ्राएली लोकांना अन्न आणि पाणी दिले नव्हते म्हणून हा नियम लिहिला गेला. शिवाय बलामने इझ्राएलींना शाप द्यावा म्हणून या लोकांनी त्याला पैसेही दिले होते. पण आपल्या देवाने त्या शापाचे आशीर्वादित रूपांतर केले. ³त्यामुळे इझ्राएलींनी जेव्हा हा नियम ऐकला तेव्हा त्यांनी त्याचे पालन केले. या परकी लोकांच्या प्रजेपासून ते वेगळे झाले.

⁴⁻⁵पण हे होण्यापूर्वीच एल्याशीबने तोबीयाला मंदिरात एक खोली दिली होती. एल्याशीब हा याजक देवाच्या मंदिरातील कोठाराचा रक्षक होता. आणि तो तोबीयाचा जिवलग मित्र होता. ही खोली धान्यार्पणे,

धूप, मंदिरातील पात्रे व इतर वस्तू ठेवण्यासाठी वापरली जात असे. तिथले लेवी, गायक व द्वारपाल यांना लागणारा धान्याचा एकदशांश भाग, नवीन द्राक्षरस, आणि तेल या गोष्टीही तिथे ठेवल्या जात तरीही एल्याशीबने ती खोली तोबीयाला दिली.

⁶हे सर्व होत होते तेव्हा मी यरुशलेममध्ये नव्हतो. बाबेलच्या राजाकडे मी परत गेलो होतो. बाबेलचा राजा अर्तहशत याच्या कारकिर्दीच्या बत्तिसाव्या वर्षी मी बाबेलला गेलो होतो. नंतर मी राजाकडे यरुशलेमला परत जायची परवानगी मागितली. ⁷आणि मी यरुशलेमला परतलो. एल्याशीबच्या वर्तनाची ही दुःखद बातमी मी यरुशलेममध्ये ऐकली. आपल्या देवाच्या मंदिरात एल्याशीबने तोबीयाला खोली दिलेली होती. ⁸एल्याशीबच्या या वर्तनाने मी अतिशय कुध्द झालो. तोबीयाचे सगळे सामान मी खोलीबाहेर फेकून दिले. ⁹त्या खोल्या शुध्द आणि स्वच्छ करून घ्यायची मी आज्ञा दिली. मग मंदिरातील पात्रे, वस्तू, धान्यार्पणे, धूप वगैरे मी पूर्ववत तिथे ठेवले.

¹⁰लोकांनी लेव्यांना त्यांचा वाटा दिलेला नाही हे ही माझ्या कानावर आले. त्यामुळे लेवी आणि गायक आपापल्या शेतांवर कामाला गेले होते. ¹¹म्हणून मी

आधिकाऱ्यांना सांगितले की त्यांचे चुकले. मी त्यांना विचारले, “तुम्ही देवाच्या मंदिराची देखभाल का केली नाही.?” मग मी सर्व लेव्यांना बोलवून घेतले. मंदिरातील आपापल्या जागी आपापल्या कामावर जायला त्यांना सांगितले. ¹²त्यानंतर यहूदातील सर्व लोकांनी पिकाचा एकदशांश वाटा, नवीन द्राक्षरस आणि तेल मंदिरात आणले. या सगळ्या गोष्टी कोठारात ठेवण्यात आल्या.

¹³कोठारांवर या माणसांना मी नेमले: शलेम्या हा याजक, सादोक शिक्षक, आणि पदाया नावाचा लेवी. मत्तन्याचा मुलगा जक्कूर याचा मुलगा हनान याला त्यांचा मदतनीस म्हणून नेमले. ही माणसे विश्वासार्ह आहेत हे मला माहीत होते. आपल्या नातलगंना नेहमी लागणाऱ्या वस्तूंचे वाटप करणे हे त्यांचे काम होते.

¹⁴देवा, मी केलेल्या या गोष्टींचे स्मरण असू दे. माझ्या देवाचे मंदिर आणि तिथली सेवा यांसाठी मी श्रद्धेने जे केले त्याची आठवण ठेव.

¹⁵यहूदात त्या काळात मी शब्बाथ दिवशी लोकांना काम करताना पाहिले. द्राक्षरसासाठी द्राक्षे तुडवताना मी त्यांना पाहिले. धान्य आणून ते गाढवांवर लादताना मी पाहिले. द्राक्षे, अंजीर आणि इतर बऱ्याच गोष्टी शहरात नेताना मी लोकांना पाहिले. शब्बाथ दिवशी ते या सर्व गोष्टी यरुशलेममध्ये आणत होते. तेव्हा मी त्याबद्दल त्यांना ताकीद दिली. शब्बाथ दिवशी अन्नधान्याची विक्री करायची नाही हे मी त्यांना सांगितले.

¹⁶तेव्हा सोरे नगरातील काही लोक यरुशलेममध्ये राहात होते. ते मासे आणि आणखी पुष्काळशा गोष्टी शब्बाथ दिवशी यरुशलेममध्ये आणून विकत. आणि यहूदी लोक त्या विकत घेत. ¹⁷यहूदातील मान्यवर लोकांना मी हे चुकीचे असल्याचे सांगितले. त्यांना मी म्हणालो, “तुम्ही ही फार वाईट गोष्ट करत आहात. तुम्ही शब्बाथाला अपवित्र करीत आहात. शब्बाथाला तुम्ही इतर दिवसांसारखाच एक करत आहात. ¹⁸तुमच्या पूर्वजांनी याच गोष्टी केल्या हे तुम्ही जाणता. म्हणूनच देवाने आपल्यावर आणि आपल्या नगरावर अरिष्ट आणले. आता इझ्राएलवर आणखी संकटे येतील असे तुम्ही वागत आहा. कारण शब्बाथ दिवस बाटवून त्यांचे महत्त्व तुम्ही घालवत आहात.”

¹⁹म्हणून मी केले ते असे: दर शुक्रवारी रात्री अंधार पडण्यापूर्वी द्वारपालांना मी यरुशलेमच्या वेशींचा कडेकोट बंदोबस्त करायला सांगितले. शब्बाथ दिवस होऊन गेल्याखेरीज दरवाजे उघडायचे नाहीत असा आदेश दिला. माझी काही माणसे मी वेशीवर उभी केली. शब्बाथ दिवशी कोणताही माल यरुशलेममध्ये येत नाही याची खात्री करून घ्यायला मी त्यांना सांगितले.

²⁰एक दोन वेळेला व्यापाऱ्यांना आणि विक्रेत्यांना यरुशलेमबाहेर रात्र काढावी लागली. ²¹पण मी त्या

व्यापाऱ्यांना आणि विक्रेत्यांनाही समज दिली. मी त्यांना म्हणालो, “कोटाच्या भिंतीलगत रात्री मुकाम करू नका. पुन्हा तुम्ही तसे केल्यास तुम्हाला पकडण्यात येईल.” तेव्हा पासून ते पुन्हा शब्बाथ दिवशी त्यांच्या वस्तू विकायला आले नाहीत.

²²मग मी लेवींना त्यांच्या शुध्दीकरणाची आज्ञा दिली. ते पार पाडल्यावर त्यांना वेशींची राखण करायची होती. शब्बाथ हा पवित्र दिवस म्हणून राखून ठेवला होता याची खात्री करण्यासाठी असे केले होते.

देवा, या गोष्टी केल्याबद्दल कृपया माझे स्मरण ठेव. माझ्यावर लोभ असू दे आणि तुझे महान प्रेम मला मिळू दे.

²³त्या काळात माझ्या असेही लक्षात आले की काही यहूदी लोकांनी अशदोदी, अम्मोनी आणि मवाबी बायकांशी लग्ने केली आहेत. ²⁴आणि या विवाहातून झालेल्या संततीपैकी निम्म्या मुलांना यहूदी भाषा बोलता येत नव्हती. ही मुले अशदोदी, अम्मोनी किंवा मवाबी भाषा बोलत होती. ²⁵तेव्हा मी त्या पुरुषांना त्यांचा हा दोष दाखवला. त्यांचा मी धिक्कार केला. काहीना मारहाण करून त्यांचे केस उपटले. त्यांना देवाची शपथ घ्यायला लावली. त्यांना मी म्हणालो, “त्या लोकांच्या मुलींशी लग्ने करू नका. तुमच्या मुलांशी या परक्या लोकांच्या मुलींची लग्ने होऊ देऊ नका. तुमच्या मुलींना त्या परक्या लोकांच्या

मुलांशी लग्ने करू देऊ नका. ²⁶अशा विवाहांमुळेच शलमोनाच्या हातून पाप झाले. हे तुम्हाला माहीत आहे. शलमोनसारखा थोर राजा किती तरी राष्ट्रांमध्ये नव्हता. देवाचा शलमोनवर लोभ होता. देवाने सर्व झपाएलवर शलमोनला राजा केले. पण परक्या स्त्रियांमुळे शलमोनही पाप करायला उद्युक्त झाला. ²⁷आणि आता तुम्हीही तसेच भयंकर पातक करत आहात असे मी ऐकतो. तुम्ही देवाशी एकनिष्ठ नाही. तुम्ही परक्या स्त्रियांशी विवाहबद्ध होत आहात.”

²⁸योयादा हा मुख्य याजक एल्याशीब याचा मुलगा. योयादाचा एक मुलगा होरोनच्या सनबल्लटचा जावई होता. त्याला मी हा देश सोडायला लावले. त्याला मी पळून जायला भाग पाडले.

²⁹माझ्या देवा, या लोकांना शासन कर. त्यांनी याजकपणा अपवित्र केला. त्याला ते क्षुल्लक समजले. याजक आणि लेवी यांच्याशी तू केलेला करार त्यांनी पाळला नाही. ³⁰म्हणून मी याजक आणि लेवी यांना शुध्द केले. सर्व परकी माणसे आणि त्यांनी शिकवलेल्या चमत्कारिक परकीय गोष्टी यांची मी हकालपट्टी केली. लेवी आणि याजक यांना त्यांची कामे आणि जबाबदाऱ्या दिल्या. ³¹लावूह आणि झाडांची पहिली फळे यांच्या भेटी लोक योग्य वेळी आणतील याची मी व्यवस्था केली. देवा, या सत्कृत्यांसाठी माझी आठवण ठेव.

एस्तेर

राणी वशतीचा आज्ञाभंग

१ राजा अहश्वेरोशच्या कारकिर्दीतील गोष्ट. हिंदुस्तानपासून कुश पर्यंत एकशेसत्तावीस प्रांतांवर तो राज्य करत होता. ^२शूशन या राजधानीच्या नगरातून राजा अहश्वेरोश राज्य करीत असे.

^३आपल्या कारकिर्दीच्या तिसऱ्या वर्षी त्याने आपले प्रधान आणि अधिकारी यांना मेजवानी दिली. पारस आणि मेदय या प्रांतांमधले सैन्याधिकारी आणि महत्वाचे कारभारीही त्या ठिकाणी होते. ^४या मेजवान्या एकशेऐंशी दिवस चालल्या. या काळात राजा अहश्वेरोशने आपल्या राज्याच्या ऐश्वर्याचे प्रदर्शन केले. आपल्या प्रासादाचे राजेशाही सौंदर्य आणि वैभव त्याने सर्वांना दाखवले. ^५एकशेऐंशी दिवसांचा हा काळ संपल्यावर राजा अहश्वेरोशने आणखी एक मेजवानी दिली. ती सात दिवस चालली. राजवाड्याच्या अंतर्भागातील उद्यानात ही मेजवानी होती. तिथे शूशन या राजधानीच्या शहरातील समस्त लहान थोरांना आमंत्रित केले होते. ^६या आतल्या उद्यानात अळशीच्या सुताचे पांढरे निळे शोभेचे पडदे खोलीभर टांगले होते. हे पडदे पांढऱ्या जांभळ्या अळशीच्या दोऱ्यांनी रुप्याच्या कड्यांमध्ये अडकवून संगमरवरी स्तंभांना लावले होते. तेथील मंचक सोन्यारुपाचे असून जांभा, संगमरवर शिंप आणि इतर मूल्यवान खड्यांच्या नक्षीदार फरशीवर ठेवलेले होते. ^७सुवर्णपात्रांतून द्राक्षारस दिला होता. ही पात्रेही नानाविध तऱ्हांची होती. राजा अतिशय उदार असल्यामुळे द्राक्षारस भरभरून देण्यात आला. ^८सर्व आमंत्रितांना मनसोक्त द्राक्षारस देण्यात यावा अशी राजाने आपल्या सेवकांना आज्ञा दिली होती व सेवक राजाची आज्ञा पाळत होते.

^९राणी वशती हिनेही राजमहलतील स्त्रियांना मेजवानी दिली.

^{१०-११}मेजवानीच्या सातव्या दिवशी राजा अहश्वेरोश द्राक्षारस प्याल्याने उत्तेजित मनःस्थितीत होता. तेव्हा आपल्या तैनातीत असलेल्या महमान, बिजथा, हरबोना, बिगथा, अवगथा, जेथर आणि कर्खस या सात खोजांना त्याने राणीला राजमुगट घालून आपल्याकडे आणण्यास सांगितले. राणी खूप सुंदर होती. तेव्हा आपले सर्व अधिकारी व सरदार यांच्यासमोर तिने आपले रूप दाखवावे अशी त्याची इच्छा होती.

^{१२}पण त्या सेवकांनी जेव्हा राणी वशतीला राजाची ही आज्ञा सांगितली तेव्हा तिने येण्यास नकार दिला. तेव्हा राजा फार संतापला. ^{१३-१४}पंडिताचा आणि ज्योतिष्यांचा सल्ला घ्यायची राजाची प्रथा होती. त्यानुसार कायदे जाणणाऱ्या पंडितांशी राजा बोलला. ही सुज्ञ मंडळी राजाला जवळची होती. त्यांची नावे अशी: कर्शना, शेतार, अदमाथा, तार्शीश, मेरेस, मर्सना ममुखान. हे सातजण पारस आणि मेदय मधले अत्यंत महत्वाचे अधिकारी होते. राजाला भेटण्याचा त्यांना विशेषाधिकार होता. राज्यातले ते सर्वात उच्च पदावरील अधिकारी होते. ^{१५}राजा ने त्यांना विचारले "राणी वशतीवर काय कायदेशीर कारवाई करावी कारण तिने राजाची जी आज्ञा खोजांमार्फत दिली होती तीचे उल्लंघन केले आहे."

^{१६}तेव्हा ममुखानाने सर्व अधिकाऱ्यांसमक्ष राजाला सांगितले, "राणी वशतीच्या हातून प्रमाद घडलेला आहे. तिची ही गैरवर्तणूक केवळ राजाच्याच विरुद्ध नव्हे तर राज्यातील सर्व सरदार व प्रजा यांच्याविरुद्ध आहे. ^{१७}माझे म्हणणे असे आहे की राणी वशती अशी वागली हे इतर सर्व बायकांना समजेल. त्या उद्या आपल्या नवऱ्यांचा शब्द डावलतील. त्या आपापल्या नवऱ्यांना म्हणतील, 'अहश्वेरोश राजाने राणीला आपल्यापुढे आणायला सांगितले पण तिने यायला नकार दिला.'

^{१८}"राणीचे कृत्य आजच पारस आणि मेदय इथल्या अधिकाऱ्यांच्या बायकांच्या कानावर गेले आहे. त्यांच्यावर तिच्या या वर्तणुकीचा प्रभाव पडेल. त्या बायकाही मग राजाच्या अधिकाऱ्यांशी तसेच वागतील. त्यातून अनादर आणि संताप फैलावेल.

^{१९}"तर राजाची मर्जी असल्यास एक सूचना करतो. राजाने एक राजकीय फर्मान काढावे आणि त्यात काही फेरबदल होऊ नये म्हणून पारसी आणि मेदय यांच्या कायद्यात ते लिहून ठेवावे. राजाज्ञा अशी असेल की वशतीने पुन्हा कधीही राजा अहश्वेरोशच्या समोर येऊ नये. तसेच तिच्यापेक्षा जी कुणी चांगली असेल तिला राजाने पट्टराणी करावे. ^{२०}राजाच्या या विशाल साम्राज्यात ही आज्ञा एकदा जाहीर झाली की सर्व बायका आपापल्या नवऱ्यांशी आदराने वागतील. लहानापासून थोरापर्यंत सर्वांच्या बायका आपल्या नवऱ्याचा मान ठेवतील."

²¹या सल्ल्याने राजा आणि त्याचा अधिकारी वर्ग आनंदित झाला. ममुखानची सूचना राजा अहश्वेरोशने अमलात आणली. ²²राजा अहश्वेरोशने सर्व राज्यभर खलिते पाठवले. प्रत्येक प्रांतात पाठवायचा खलिता त्या प्रांताच्या भाषेत होता. प्रत्येक राष्ट्राला तिथल्या भाषेत पत्र गेले. प्रत्येक पुरुषाची आपल्या घरात सत्ता चालावी असे त्या पत्रांमध्ये सर्वांना समजेल अशा भाषेत लिहिलेले होते.

एस्तेरला राणीपद मिळते

2 काही काळानंतर राजा अहश्वेरोशचा राग शमला. त्याला वशतीची आणि तिच्या वागण्याची आठवण झाली. तिच्याविषयी आपण दिलेल्या आज्ञा आठवल्या. ²तेव्हा राजाच्या व्यक्तिगत सेवेतील सेवकांनी सुचवले, “राजासाठी तरुण, सुंदर कुमारीकांचा शोध घ्यावा. ³आपल्या राज्यातील प्रत्येक प्रांतातून राजाने एकेक अधिकारी निवडावा. त्या अधिकाऱ्यांनी सर्व सुरेख, सुकुमार कुमारीकांना शूशन या राजधानीत घेऊन यावे. त्यांना अंतःपुरात ठेवावे. तेथे अंतःपुराचा प्रमुख व हेगे या खोजाच्या निगराणीखाली त्यांना ठेवावे. उत्त्याने त्यांना तेल आणि सुगंधित द्रव्य देऊन त्यांच्यावर सौंदर्य उपचार करावेत. ⁴त्यांच्यामधून मग जी मुलगी राजाला पसंत पडेल तिला वशतीच्या ऐवजी राणीपद मिळावे.” राजाला ही सूचना आवडली आणि त्याने ती मान्य केली.

⁵यावेळी बन्यामीनच्या घराण्यातील मर्दखय नावाचा एक यहुदी शूशन या राजधानीच्या शहरात होता. मर्दखय हा याईरचा मुलगा आणि याईर शिमईचा मुलगा आणि शिमई कोशचा मुलगा होता. ⁶बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर याने यहुदाचा राजा यखन्या याचा पाडाव करून त्याला यरुशलमेहून नेले तेव्हा त्या लोकांमध्ये मर्दखय होता. ⁷त्याला हदस्सा नावाची एक चुलत बहीण होती. तिला आईवडील नसल्यामुळे मर्दखयनेच तिचा सांभाळ केला होता. तिचे आईवडील वारलें तेव्हा मर्दखयने तिला आपली मुलगी मानून तिला वाढवले. हदस्सालाच एस्तेर म्हणत. ती अतिशय रुपवती आणि सुरेख होती.

⁸राजाची आज्ञा लोकांपर्यंत पोचल्यावर पुष्कळ मुलींना राजधानी शूशन येथे आणले गेले. त्यांना हेगेच्या देखभालीखाली ठेवण्यात आले. त्या मुलींमध्ये एस्तेरही होती. एस्तेरलाही राजवाड्यात हेगेकडे सोपवले गेले. हेगे राजाच्या जनानखान्याचा प्रमुख होता. ⁹हेगला एस्तेर आवडली. तिच्यावर त्याची मर्जी बसली. त्यामुळे त्याने तिला ताबडतोब सौंदर्योपचार आणि खास आहार दिला. राजवाड्यातील सात दासींची हेगेने निवड केली आणि एस्तेरच्या विमतीला त्यांना नेमले. एस्तेरला आणि त्या सात दासींना त्याने अंतःपुरातील सगळ्यात चांगल्या जागी हलवले. ¹⁰आपण यहुदी आहोत हे एस्तेरने कुणालाही सांगितले नव्हते. मर्दखयने बजावल्यामुळे तिने आपल्या कुटुंबाची पार्श्वभूमी कोणालाही सांगितली नव्हती.

¹¹एस्तेरची खबरबात जाणून घेण्यासाठी मर्दखय रोज अंतःपुराच्या अवतीभवती फेऱ्या घाली.

¹²राजा अहश्वेरोशकडे जाण्याची पाळी येण्यापूर्वी प्रत्येक मुलीला पुढील सोपस्कारातून जावे लागे. तिला बारा महिने सौंदर्योपचार घ्यावे लागत. त्यापैकी सहा महिने गंधरसाच्या तेलाचे व सहा महिने सुगंधी द्रव्ये आणि प्रसाधने यांचे उपचार होत. ¹³आणि राजाकडे जायच्या वेळी अशी पध्दत होती: अंतःपुरातील जी गोष्ट हवी ती तिला मिळत असे. ¹⁴संध्याकाळी ती राजाकडे जाई. सकाळी ती दुसऱ्या अंतःपुरात परत येत असे. तिथे शाशगज नांवाच्या खोजाकडे तिला हवाली केले जाई. शाशगज हा राजाच्या उपपत्न्यांची देखरेख करणारा खोजा होता. राजाला जी मुलगी पसंत पडेल तिला तो नांव घेऊन बोलवे. एरवी या मुली पुन्हा राजाकडे जात नसत.

¹⁵एस्तेरची राजाकडे जायची पाळी आली तेव्हा तिने काहीही मागून घेतले नाही. राजाच्या अंतःपुराचा प्रमुख खोजा हेगे याने जे सुचवले ते पाळण्याची तिची इच्छा होती. (मर्दखयचा काका अबीहडल याची ती मुलगी. मर्दखयने तिला आपली मुलगी मानली होती) ज्या कोणी एस्तेरला पाहीली त्यांना ती आवडली. ¹⁶तेव्हा अहश्वेरोश राजाच्या महालात एस्तेरची रवानगी झाली. तो राजाच्या कारकिर्दीच्या सातव्या वर्षातला दहावा म्हणजे तेबेथ महिना होता.

¹⁷इतर सर्व मुलींपेक्षा राजाला एस्तेर आवडली. तिच्यावर त्याचा लोभ जडला. इतर सर्व कुमारीहून त्याला ती पसंत पडली. तेव्हा राजा अहश्वेरोशने एस्तेरच्या मस्तकावर राजमुकुट चढवून वशतीच्या जागी तिला राणी केले.

¹⁸आपले सर्व प्रमुख अधिकारी आणि सेवक यांना त्याने एस्तेरसाठी मोठी मेजवानी दिली. सर्व प्रांतांमध्ये त्याने सुट्टी जाहीर केली. आपल्या उदारत्वामुळे त्याने लोकांना बक्षीसे दिली.

मर्दखयला कटाचा सुगावा लागतो

¹⁹सर्व मुली दुसऱ्यांदा एकत्र जमल्या तेव्हा मर्दखय राजद्वारी बसला होता. ²⁰एस्तेरने आपण यहुदी असल्याचे अजूनही गुपित ठेवले होते. आपली कौटुंबिक पाश्र्वभूमी तिने कोणाला कळू दिली नव्हती. मर्दखयनेच तिला तसे बजावले होते. तो तिचा सांभाळ करत असताना ती त्याचे ऐकत असे तशीच ती अजूनही त्याच्या आज्ञेत होती.

²¹मर्दखय राजद्वारी बसलेला असताना, बिगथान व तैरेश प्रवेशद्वारा वरील राजाचे पहारेकरी, राजावरील रागाने, राजा अहश्वेरोशला मारून टाकण्याचा कट करू लागले.

²²पण मर्दखयाला त्यांचा बेत कळल्यामुळे त्याने राणी एस्तेरला खबर दिली. राणी एस्तेरने मर्दखयला या कटाचा सुगावा लागला असे राजाला सांगितले. ²³मग या बातमीचा तपास करण्यात आला. मर्दखयची खबर खरी असल्याचे आढळून आले. ज्या पहारेकऱ्यांनी राजाच्या खुनाचा कट

केला होता त्यांना फाशी देण्यात आली. या सर्व गोष्टी राजासमक्ष राजांच्या इतिहासग्रंथात नोंदवून ठेवण्यात आल्या.

हामानचा यहूदींच्या संहाराचा बेत

3 या सर्व घडामोडी झाल्यानंतर राजाने अगागी हामानाचा गौरव केला. अगागी हामान हा हम्मदाथा याचा मुलगा. राजाने हामानला बढती देऊन इतर सर्व अधिकार्यांपेक्षा मानाची जागा त्याला दिली. ²राजाच्या आज्ञेनुसार राजद्वारावरील राजाचे सर्व सेवक हामानपुढे नतमस्तक होऊन त्याला मान देऊ लागले. पण मर्दखयने त्याच्यापुढे मान तुकवण्याचे किंवा त्याला मान द्यायचे नाकारले. ³तेव्हा प्रवेशद्वारावरील राजाच्या इतर सेवकांनी मर्दखयला विचारले, “हामानला मुजरा करायची राजाची आज्ञा तू का पाळत नाहीस?”

⁴राजाचे सेवक मर्दखयला रोज हेच विचारू लागले तरी हामानला मुजरा करायची राजाज्ञा मर्दखयने पाळली नाहीच. तेव्हा या सेवकांनी हामानला हे सांगितले. हामान आता मर्दखयच्या बाबतीत काय करतो ते त्यांना पाहायचे होते. आपण यहूदी असल्याचे मर्दखयने या सेवकांना सांगितले होते. ⁵मर्दखय आपल्याला मुजरा करत नाही किंवा आपली मान तुकवत नाही हे हामानने पाहिले तेव्हा तो संतापला ⁶मर्दखय यहूदी आहे हे हामानला कळले होते. पण फक्त मर्दखयला जिवे मारून त्याचे समाधान होणार नव्हते. मर्दखयसारख्या सर्वांना, अहश्वेरोशच्या राज्यातल्या सर्वच्या सर्व यहूदींना कसे मारता येईल याचा विचार तो करू लागला. ⁷राजा अहश्वेरोशच्या कारकिर्दीच्या बाराव्या वर्षातल्या नीसान या पहिल्या महिन्यात हामानने विशेष दिवस आणि महिना निवडण्यासाठी चिट्ठा टाकल्या. त्यानुसार अदार हा बारावा महिना निवडला. (त्या काळात अशा चिट्ठांना “पूर” म्हणत.) ⁸मग हामान राजा अहश्वेरोशकडे येऊन म्हणाला, “राजा अहश्वेरोश, तुझ्या साम्राज्यात सर्व प्रांतांमध्ये विशिष्ट गटाचे लोक विखुरलेले आहेत. इतर लोकांपेक्षा ते स्वतःला वेगळे ठेवतात. इतरांपेक्षा त्यांचे रीतिरिवाज वेगळे आहेत. शिवाय ते राजाचे कायदे पाळत नाहीत. अशा लोकांना तुझ्या राज्यात राहू देणे हिताचे नाही.

⁹“राजाची मर्जी असल्यास एक सूचना करतो: या लोकांचा संहार करण्याची आज्ञा द्यावी. 10,000 रौप्यमुद्रा मी राजाच्या खजिन्यात * जमा करीन या पैशाचा विनियोग ही गोष्ट अंमलत आणणाऱ्या लोकांना मोबदला देण्यासाठी करता येईल.”

¹⁰तेव्हा राजाने आपली राजमुद्रा बोटातून काढून हामानाला दिली. अगागी हामान हम्मदाथा याचा मुलगा

होता. तो यहूदांचा शत्रू होता. ¹¹राजा मग हामानला म्हणाला, “हे धन ठेव. त्या लोकांना तुला काय द्यायचे ते दे.”

¹²त्यानंतर पहिल्या महिन्याच्या तेराव्या दिवशी राजाच्या लेखकांना बोलावले गेले. त्यांनी हामानच्या आज्ञा प्रत्येक प्रांताच्या भाषेत लिहून काढल्या. प्रत्येक लोकसमूहाच्या भाषेत त्यांनी त्या लिहिल्या. राजाचे कारभारी, वेगवेगळ्या प्रांतांचे अधिकारी, आणि वेगवेगळ्या लोकसमूहांचे नेते यांनाही त्यांनी लिहिले. राजा अहश्वेरोशच्या नावाने त्यांनी ते लिहिले आणि राजमुद्रा उठवून ते आदेश त्यांनी मुद्रांकित केले.

¹³जासूदांनी ही पत्रे राजाच्या सर्व प्रांतात नेऊन दिली. सर्व यहूदांचा नाश करावा, त्यांना ठार करावे, त्यांचा समूळ उच्छेद करावा असा राजाचा आदेश होता. तरुण व वृद्ध माणसे, बायका मुले सगळ्यांचा त्यात समावेश होता. एकाच दिवशी सर्व यहूदांना ठार करावे असे त्या आदेशात म्हटले होते. तो दिवस म्हणजे अदार महिन्याचा, बाराव्या महिन्याचा तेरावा दिवस. यहूदांची सर्व मालमत्ता काढून घ्यावी असाही आदेश होता.

¹⁴हा आदेश असलेल्या पत्राची प्रत कायदा म्हणून द्यावी होती. प्रत्येक प्रांतात हा कायदा लागू होणार होता आणि राज्यातल्या सर्व लोकांना तो कळवण्यात येणार होता, जेणेकरून त्या दिवशी ते लोक तयार राहिले असते.

¹⁵राजाच्या हुकमानुसार सर्व जासूद तातडीने निघाले. शूशन राजावाड्यातून हा हुकूम निघाला. राजा आणि हामान पेंथपान करायला बसले पण शूशन नगर मात्र चिंताक्रांत झाले.

मर्दखय मध्यस्थीसाठी एस्तेरला राजी करतो

4 जे काही झाले ते मर्दखयच्या कानावर आले. यहूदांविरुद्ध राजाने काढलेला हुकूम त्याला समजला तेव्हा त्याने आपली वस्त्रे फाडली. शोकाची वस्त्रे परिधान करून डोक्याला राख फासून तो नगरातून मोठयाने आक्रोश करत आणि रडत निघाला. ²पण तो फक्त राजाच्या प्रवेश द्वापार्यंतच पोचू शकला. शोकाची वस्त्रे घातलेल्या कोणालाही तिथून आत जाण्यास मनाई होती. ³राजाचा हुकूम ज्या ज्या प्रांतात पोचला तिथे तिथे यहूदांमध्ये शोककळा पसरली आणि ते आक्रोश करू लागले. उपवास करून आणि मोठयाने ते आकांत करू लागले. डोक्यात राख घालून आणि शोककळे घालून बहुतेक यहूदी राखेत पडून राहिले.

⁴एस्तेरच्या दासी आणि खोजे तिच्याकडे आले आणि त्यांनी तिला मर्दखयविषयी सांगितले. तेव्हा राणी एस्तेर अतिशय दुःखी आणि नाराज झाली. शोकाच्या वस्त्रांपेवजी घालायला तिने मर्दखयकडे चांगली वस्त्रे पाठवली. पण तो ती घेईना. ⁵एस्तेरने मग हथाकला बोलावले. हथाक हा तिच्या सेवेसाठी निवडलेला राजाच्या खोजापैकी एक जण होता. मर्दखय एवढा कशाने त्रस्त झाला आहे हे

राजाच्या खजिन्यात ठार मारून हामानने त्यांची मालमत्ता जप्त करून खुप पैसे गोळा करण्याची आज्ञा धरली होती.

शोधून काढायची एस्तेरने त्याला आज्ञा दिली. ⁶राजद्वारासमोरच्या नगरातल्या मोकळ्या जागेत मर्दखय होता तिथे हथाक गेला. ⁷मर्दखयने मग हथाकला त्याच्या बाबतीत जे जे झाले ते सर्व सांगितले. यहुद्यांचा वध करण्याबद्दल राजाच्या खजिन्यात नेमकी किती रक्कम जमा करायचे हामानने वचन दिले आहे ते ही त्याने हथाकला सांगितले. ⁸यहुद्यांच्या वधाच्या राजाज्ञेची प्रतही मर्दखयने हथाकला दिली. हा हुकूम शून नगरात सर्वत्र दिला गेला होता. हथाकने एस्तेरला तो हुकूम दाखवून सर्व काही तिला सांगावे अशी त्याची इच्छा होती. एस्तेरने राजाकडे जाऊन मर्दखय आणि तिचे लोक यांच्यासाठी दयेची याचना व मदत करण्यास हथाकने तिला प्रवृत्त करावे असेही त्याने सांगितले.

⁹हथाकने एस्तेरकडे येऊन तिला, मर्दखय म्हणाला ते सगळे सांगितले,

¹⁰मग मर्दखयसाठी एस्तेरने हथाकजवळ निरोप दिला:

¹¹“मर्दखय, राजाचे सर्व अधिकारी आणि राजाच्या प्रदेशातील सर्व लोक हे जाणून आहेत की न बोलावता जो राजाकडे जाईल त्या व्यक्तीसाठी मग तो पुरुष असो की स्त्री राजाचा एकच कायदा आहे तो म्हणजे मृत्युदंड. मात्र राजाने आपला सुवर्ण राजदंड त्या व्यक्तीपुढे केल्यास हा कायदा अंमलात आणला जात नाही. राजाच्या तेवढ्या कृतीने त्या माणसाला जीवदान मिळते. आणि मला तर राजाकडून गेल्या तीस दिवसात बोलावणे आलेले नाही”

¹²⁻¹³मग एस्तेरचा हा निरोप मर्दखयला मिळाला. मर्दखयला तिचा निरोप मिळाल्यावर त्याने आपले उत्तर पाठवले. “राजमहालात राहतेस म्हणून तू यातून सुटशील असे समजून नकोस. ¹⁴तू आता गप्प बसलीस तर यहुद्यांना दुसऱ्या ठिकाणाहून मदत आणि स्वातंत्र्य मिळेल. पण तू आणि तुझे पितृकुळ यांचा मात्र नाश होईल. आणि कोणी सांगावे, या अशा काळासाठीच कदाचित तुझी राणी म्हणून निवड झाली असेल.”

¹⁵⁻¹⁶तेव्हा एस्तेरने मर्दखयला हे उत्तर पाठवले: “मर्दखय, शून मधील सर्व यहुद्यांना एकत्र घेऊन ये आणि माझ्यासाठी सर्वजण उपास करा. तीन दिवस आणि तीन रात्र काहीही खाऊ पिऊ नका. मी तुमच्यासारखाच उपास करीन, तसेच माझ्या दासीदेखील करतील. आपल्या उपवासानंतर मी राजाकडे जाईन. राजाने मला बोलावलेले नसताना त्याच्याकडे जाणे नियमाविरुद्ध आहे हे मला माहीत आहे. पण तरी मी जाईन. मग मी मेले तर मेले.”

¹⁷तेव्हा मर्दखय निघून गेला. एस्तेरने त्याला जे करायला सांगितले तसे त्याने केले.

एस्तेर राजाशी बोलते

5 तिसऱ्या दिवशी एस्तेरने आपली राजवस्त्रे परिधान केली आणि ती राजमहालाच्या आतल्या भागात जाऊन उभी राहिली. ती उभी होती तो राजमंदिरासमोरचा

भाग होता. राजमंदिरात राजा सिंहासनावर बसला होता आणि त्याचे तोंड लोक आत येत त्या दिशेलाच होते. ²त्यामुळे राजाने एस्तेर राणी चौकात उभी राहिलेली पाहिली. तिला पाहून तो खुष झाला. आपल्या हातातला सोन्याचा राजदंड त्याने तिच्या दिशेने पुढे केला. तेव्हा राणी आत शिरली आणि राजाजवळ गेली. सुवर्णराजदंडाच्या दुसऱ्या टोकाला तिने स्पर्श केला.

³मग राजाने तिला विचारले, “राणी एस्तेर तुला कसली काळजी लागली आहे? तुला काय विचारायचे आहे? तुला तू मागशील ते मी देईन, अगदी अर्धे राज्यदेखील देईन.”

⁴एस्तेर म्हणाली, “तुमच्यासाठी आणि हामानसाठी मी भोजन तयार केले आहे. तुम्ही आणि हामान या भोजनाला आज यावे”

⁵तेव्हा राजा म्हणाला, “हामानला ताबडतोब घेऊन या म्हणजे आम्हाला एस्तेरच्या म्हणण्याप्रमाणे जाता येईल.”

राजा आणि हामान मग एस्तेरने आखलेल्या भोजन समारंभाला गेले. ⁶ते द्राक्षारस घेत असताना पुन्हा राजाने एस्तेरला विचारले, “आता सांग एस्तेर तुला काय हवे आहे? हवे ते माग. मी ते तुला देईन. बोल तर काय पाहिजे? तुला काय हवे ते देईन, अगदी अर्धे राज्यसुद्धा देईन.”

⁷एस्तेर म्हणाली, “मला मागायचे ते असे: ⁸राजाची माझ्यावर कृपादृष्टी असेल आणि मी मागेन ते द्यायला राजा खुशीने तयार असेल तर राजा आणि हामान यांनी उद्याही यावे. उद्या मी राजासाठी आणि हामानसाठी आणखी एक मेजवानी देईन. मला खरोखर काय हवे ते मी उद्या सांगिन.”

हामानचा मर्दखयवर राग

⁹हामान त्यादिवशी अतिशय आनंदात आणि चांगल्या मनःस्थितीत राजमहालातून निघाला. पण मर्दखयला राजद्वाराशी पाहाताच त्याला मर्दखयचा आतिशय संताप आला. हामान तिथून निघाला तेव्हा मर्दखयने त्याला मान न दिल्यामुळे हामान रागाने वेडापिसा झाला. मर्दखय हामानला घाबरत नव्हता आणि त्याचाच हामानला राग आला. ¹⁰पण आपल्या रागाला आवर घालून हामान घरी आला. मग आपले मित्र आणि बायको जेरेश यांना त्याने बोलावले. ¹¹आपल्या ऐश्वर्याची बढाई मारायला त्याने सुरुवात केली. आपली पुत्रसंतती, राजाने केलेले आपले अनेक प्रकारचे सन्मान, राजाने आपल्याला दिलेले सर्वोच्च अधिकाराचे स्थान या सगळ्यांची तो बढाई मारू लागला.

¹²हामान पुढे म्हणाला, “एवढच नाहीतर राणी एस्तेरने आज दिलेल्या मेजवानीला राजाबरोबर फक्त मलाच काय ते तिने बोलावले. पुन्हा उद्याही राणीने मला राजाबरोबर बोलावले आहे. ¹³पण या सव्व्या गोष्टींचा मला तेवढा आनंद होत नाही. तो यहुदी मर्दखय जोपर्यंत राजद्वाराशी

बसलेला आहे तोपर्यंत मला खराखुरा आनंद मिळणार नाही”

¹⁴मग हामानची पत्नी जेरेश आणि त्याचे सगळे मित्र यांनी एक सूचना मांडली ते म्हणाले, “त्याला फाशी देण्यासाठी एक स्तंभ उभारायला सांग तो 75 फूट उंच असू दे. मग सकाळी राजाला त्यावर मर्दखयला फाशी द्यायला सांग. त्यानंतर राजाबरोबर खुशाल मेजवानीला जा म्हणजे तुला आनंद होईल.”

हामानला ती सूचना आवडली म्हणून त्याने फाशीचा स्तंभ उभारायची आज्ञा केली.

मर्दखयचा सन्मान

6 त्याच दिवशी रात्री राजाला झोप येईना. म्हणून त्याने एका सेवकाला कालवृत्तांत आणायला सांगून वाचून दाखवायला सांगितला. (एखाद्या राजाच्या कारकिर्दीतील सगळ्या घडामोडी या राजांच्या इतिहासग्रंथात नोंदवलेल्या असतात.) ²सेवकाने तो वृत्तांत राजाला वाचून दाखवला. राजा अहश्वेरोशल ठार करण्याच्या कटाबद्दलचा मजकूर त्याने वाचला. राजद्वारावर पहारा करणाऱ्या बिग्यान आणि तरेश या राजाच्या दोन सेवकांनी राजाचा वध करायचा कट रचला होता पण मर्दखयला या कटाचा सुगावा लागला आणि त्याने ही बातमी एकाला दिली. त्याची ती हकीकत होती.

³त्यावर राजाने विचारले, “त्याबद्दल मर्दखयचा सन्मान कसा केला गेला? त्याला काय इनाम दिले?”

तेव्हा सेवक राजाला म्हणाले, “मर्दखयसाठी काहीच केले गेले नाही.”

⁴हामान तेव्हा नुकताच राजमहालाबाहेरच्या आवारात शिरत होता. आपण उभारायला सांगितलेल्या वधस्तंभावर मर्दखयला फाशी द्यायला त्याला राजाला सांगायचे होते. राजाला त्याची चाहूल लागली. राजा म्हणाला, “आता चौकात कोण आले?” ⁵राजाचे सेवक म्हणाले, “हामान चौकात थांबला आहे!”

तेव्हा राजा म्हणाला, “त्याला आत घेऊन या”

⁶हामान आत आला तेव्हा राजाने त्याला विचारले, “हामान, राजाला एखाद्याचा सन्मान करायचा असेल तर त्याच्यासाठी काय करावे?”

हामानने मनातल्या मानात विचार केला, “राजाला सन्मान करावासा वाटेल असा माझ्याखेरीज दुसरा कोण असणार? माझाच गौरव करण्याबद्दल राजा बोलत आहे हे नक्की.”

⁷तेव्हा हामान राजाला म्हणाला, “राजाला ज्याचा सन्मान करायचा आहे त्याच्यासाठी हे करावे, ⁸राजाने स्वतः परिधान केलेले राजवस्त्र नोकरींमार्फत आणावे. राजा ज्या घोड्यावर बसतो तो घोडाही आणावा. राजाच्या मस्तकी ठेवतात तो राजमुगुट आणावा. ⁹मग राजाच्या एखाद्या महत्वाच्या अधिकाऱ्याच्या हाती राजवस्त्र आणि घोडा या

गोष्टी सोपवाव्यात. राजाला ज्याचा सन्मान करायचा आहे त्याच्या अंगावर या अधिकाऱ्याने ती वस्त्रे घालावीत आणि त्याला घोड्यावर बसवून नगरातील रस्त्यांवर फिरवावे. या अधिकाऱ्याने त्या व्यक्तीला पुढे घेऊन नेताना घोषित करावे की “राजाला ज्याचा सन्मान करायचा असतो त्याच्यासाठी असे केले जाते.”

¹⁰“मग जा पटकन” राजा हामानला म्हणाला, “वस्त्र आणि घोडा घेऊन ये आणि तू सुचवलेस त्याप्रमाणे सगळे युहुदी मर्दखय साठी कर. मर्दखय राजद्वाराजवळच बसलेला आहे. तुझ्या सुचनेप्रमाणे सर्व काही कर”

¹¹तेव्हा हामानने वस्त्र आणि घोडा आणला. मर्दखयला ते वस्त्र घालून त्याला घोड्यावर पुढे बसवून नगरातील रस्त्यांवर फिरवले. मर्दखय पुढे चालून त्याने ललकारी दिली, “राजा एखाद्याच्या सन्मानार्थ असे करतो.”

¹²एवढे झाल्यावर मर्दखय राजद्वाराशी परतला. पण हामान घाईघाईने घरी परतला. शरमिंदेपणाने खाजील होऊन त्याने आपले तोंड झाकून घेतले. ¹³आपली बायको जेरेश आणि आपले सगळे मित्र यांना त्याने जे जे झाले ते सगळे सांगितले, हामानची बायको आणि त्याला सल्ला देणारे मित्र त्याला म्हणाले, “मर्दखय युहुदी असेल तर तुझी जीत होणे शक्य नाही. तुझ्या अधःपाताला सुरुवात झाली आहे. तुझा विनाश होईल हे नक्की.”

¹⁴हे सगळे हामानशी बोलत असतानाच राजाचे खोजे हामानच्या घराकडे आले. एस्तेरने आयोजित केलेल्या मेजवानीला निघायची त्यांनी त्याला घाई केली.

हामानला फाशी

7 तेव्हा राजा आणि हामान राणी एस्तेरकडे भोजनाला गेले. ²मेजवानीच्या या दुसऱ्या दिवशी ते द्वाकरास घेत असताना राजाने पुन्हा एस्तेरला विचारले, “राणी एस्तेर, तुला काय हवे आहे? काहीही माग. ते तुला मिळेल. काय हवे तुला? तुला मी काहीही देईन. अगदी अर्धे राज्य देखील.”

³तेव्हा राणी म्हणाली, “राजा, तुला मी आवडत असेन आणि तुझी मर्जी असेल तर कृपा करून मला जगू दे. माझ्या लोकांनाही जगू दे, एवढेच माझे मागणे आहे. ⁴कारण, पुरते नेस्तनाबूत होण्यासाठी, मारले जाण्यासाठी मी आणि माझे लोककविकले गेलो आहोत. आमची नुसती गुलाम म्हणून विक्री झाली असती तरी मी गप्प राहिले असते. कारण राजाला तसदी देण्याइतकी ती समस्या गंभीर ठरली नसती.”

⁵तेव्हा राजा अहश्वेरोशने राणी एस्तेरला विचारले, “असे तुमच्या बाबतीत कोणी केले? तुझ्या लोकांच्या बाबतीत असे करण्याचे धाडस करणारा कोण तो माणूस?”

⁶एस्तेर म्हणाली, “तो आपल्या समोरच आहे. हाच तो दुष्ट हामान आमचा शत्रू”

तेव्हा राजा आणि राणीसमोर हामान भयभीत झाला. ⁷राजाला अतिशय संताप आला. द्राक्षारस तसाच टाकून तो उठला आणि बाहेर राजबागेत गेला. पण हामान आपले प्राण वाचवण्याची याचना करत आत राणी एस्तेरजवळच थांबला. राजाने आपला वध करायचे ठरवले आहे याची कल्पना असल्यामुळे तो आपल्या प्राणांची भीक मागू लागला. ⁸बागेतून राजा मेजवानीच्या दालनात येत असतानाच, ज्या आसनावर एस्तेर बसली होती त्यावर हामानला पडताना राजाने पाहिले. तेव्हा संतापून राजा म्हणाला, “मी घरात असतानाच राणीवर जबरदस्ती करणार आहेस की काय?”

राजा असे म्हणाल्याबरोबर सेवक आत आले आणि त्यांनी हामानचे तोंड झाकले. ⁹हर्बाना नावाचा राजाचा खोजा म्हणाला, “हामानच्या घराजवळ पंचाहत्तर फूट उंचीचा वधस्तंभ उभारला आहे. मर्दखयला फाशी द्यायला त्याने तो उभारला होता. तुम्हाला ठार करायचा कट उघडकीला आणून ज्याने तुम्हाला मदत केली तोच हा मर्दखय.”

राजा म्हणाला, “हामानला त्या स्तंभावरच फाशी द्या.”

¹⁰तेव्हा मर्दखयसाठी उभारलेल्या स्तंभावर हामानला फाशी देण्यात आली. तेव्हा राजाचा क्रोध शमला.

यहुदींच्या मदतीसाठी राजाचा आदेश

8 यहुद्यांचा शत्रू असलेल्या हामानच्या मालकीची सर्व मालमत्ता त्याच दिवशी राजा अहश्वेरोशने राणी एस्तेरला दिली. मर्दखयशी असलेले नाते एस्तेरने राजाला सांगितले. त्यानंतर मर्दखय राजाकडे आला. ²राजाला आपली मुद्रा हामानकडून परत मिळाली होती. ती आपल्या बोटतून काढून राजाने मर्दखयला दिली. मग एस्तेरने मर्दखयला हामानच्या मालमतेचा प्रमुख नेमले.

³एस्तेर मग राजाशी पुन्हा बोलली. त्याच्या पायाशी स्वतःला झोकून देऊन ती रडू लागली. अगागी हामानने आखलेली दुष्ट योजना राजाने रद्द करावी म्हणून त्याची विनवणी करू लागली. यहुद्यांना अपाय करण्याचा बेत हामानने आखला होता.

⁴मग राजाने आपला सोन्याचा राजदंड एस्तेरपुढे केला. एस्तेर उठली आणि राजापुढे उभी राहिली. ⁵मग ती म्हणाली, “राजा, तुला मी आवडत असेन आणि तुझ्या मनास येत असेल तर कृपया माझ्यासाठी एवढे कर. तुला ही कल्पना चांगली वाटत असेल तर कृपया तू असे कर. तुझी माझ्यावर मर्जी असल्यास हामानने पाठवलेला आदेश रद्द करणारा आदेश लिही. राजाच्या अंमलाखाली असलेल्या सर्व प्रांतांतील यहुद्यांच्या संहाराचा कट अगागी हामानने केला होता. आणि तो अंमलात आणण्यासाठी त्याने तशा आज्ञा पाठवल्या होत्या. ⁶माझ्या लोकांवर ही भयंकर आपत्ती आलेली मला पाहवणार नाही. माझ्या लोकांची हत्या माझ्याने पाहवणार नाही.”

⁷राजा अहश्वेरोशने राणी एस्तेर आणि मर्दखय यांना उत्तर दिले. राजा त्यांना म्हणाला, “हामान यहुद्यांविरुद्ध होता म्हणून त्याची मालमत्ता मी एस्तेरला दिली. आणि माझ्या शिपायांनी त्याला वधस्तंभावर फाशी दिले आहे. ⁸आता राजाच्या अधिकारात दुसरा आदेश लिहा. तुम्हाला सर्वात उत्तम वाटेल अशा पद्धतीने यहुद्यांना साहाय्यकारी होईल असा तो असू द्या. मग राजाच्या विशेष मुद्देने त्या हुकामावर शिक्का उठवा. राजाच्या अधिकारात लिहिलेले आणि राजमुद्देने मुद्रित केलेले राज्यकारभार विषयक पत्र कोणालाही रद्द करता येत नाही.”

⁹राजाच्या लेखकांना ताबडतोब बोलवण्यात आले. तिसऱ्या म्हणजे शिवान महिन्याच्या तेविसाव्या दिवशी हे झाले. सर्व यहुदी आणि हिन्दूस्तानपासून कूशपर्यंतच्या एकशेसत्तावीस प्रांतांमधील अधिपती, अधिकारी आणि सरदार यांना उद्देशून मर्दखयने दिलेले सर्व आदेश त्या लेखकांनी लिहून काढले. प्रत्येक प्रांताच्या भाषेत ते लिहिण्यात आले. प्रत्येक भाषिक गटाच्या भाषेत त्यांना अनुवाद करण्यात आला. यहुद्यांच्या भाषेत आणि त्यांच्या लिपीत ते आदेश लिहिले गेले. ¹⁰मर्दखयने राजा अहश्वेरोशच्या नावाने आदेश काढले. मग ते राजाच्या मुद्देने मुद्रांकित केले. आणि जासूदांकरवी घोड्यावरून पाठवले. खस राजासाठी जोपासलेल्या वेगवान घोड्यांवरून हे जासूद गेले.

¹¹त्या पत्रांमधील राजाचे आदेश असे होते:

प्रत्येक नगरातील यहुद्यांना स्वसंरक्षणासाठी एकत्र जमण्याचा अधिकार आहे. कोणत्याही प्रांतातील कोणतेही सैन्य त्यांच्यावर आणि त्यांच्या बायकामुलांवर चालून आले तर त्या सैन्याला ठार करण्याचा, त्याला पुरते नेस्तनाबूत करण्याचा हक्क त्यांना आहे. आपल्या शत्रूची मालमत्ता ताब्यात घ्यायचा, तिची नासधूस करायचा यहुद्यांना अधिकार आहे.

¹²अदारच्या म्हणजे बाराव्या महिन्यातल्या तेराव्या दिवशी यहुद्यांवर कारवाई करायची असे ठरले होते. त्यामुळे यहुद्यांना राजा अहश्वेरोशच्या सर्व प्रांतांत असा प्रतिकार करायची मुभा होती. ¹³राजाच्या आज्ञापत्राची प्रत पाठवायची होती. हे आज्ञापत्र म्हणजे कायदाच होता. प्रत्येक प्रांतात तो कायदा लागू होता. राजाच्या साम्राज्यातील सर्व प्रदेशांमध्ये तो जाहीर केला गेला. यहुद्यांनी या विशिष्ट दिवशी तयार राहावे, त्यांना शत्रूला शह देता यावा म्हणून हा आदेश पाठवला गेला. ¹⁴राजाच्या घोड्यांवर स्वार होऊन जासूद तातडीने निघाले. राजानेच त्यांना वेळ न गमावता जायला लावले. हाच आदेश शूशन राजधानीतही दिला गेला.

¹⁵मर्दखय राजाकडून निघाला. त्याने राजाकडचा विशेष पोषाख घातला होता. त्याचे कपडे निळ्या आणि पांढऱ्या

रंगाचे होते. मोठा सोन्याचा मुकुट त्याने घातला होता. तलम सणाचा जांभळा झगा त्याने वर चढवला होता. शूशनमध्ये आनंदोत्सव साजरा करण्यात आला. लोक अतिशय आनंदात होते. ¹⁶यहुद्यांच्या दृष्टीने ती पर्वणी होती. त्यामुळे त्यादिवशी जल्लोषाचे वातावरण होते.

¹⁷ज्या ज्या प्रांतात आणि नगरात राजाची आज्ञा पोचेल तिथे तिथे यहुद्यांमध्ये आनंद आणि उत्साह पसरले त्यांनी भोजनसमारंभ केले. इतरांमध्ये बरेच लोकही यहुदी बनले. कारण त्यांना यहुद्यांची भीती वाटू लागली.

यहुद्यांचा विजय

9 बाराव्या (अदार) महिन्याच्या तेराव्या दिवशी लोकांना राजाच्या आज्ञेचे पालन करायचे होते. यहुद्यांच्या शत्रूंनी त्यादिवशी यहुद्यांचा पाडाव करण्याचे योजले होते. पण आता परिस्थिती बदलली होती. जे यहुद्यांचा द्वेष करत होते त्या शत्रूपेक्षा यहुदी आता वरचढ झाले होते. ²आपल्याला नेस्तनाबूत करू पाहणाऱ्या लोकांचा जोरदार प्रतिकार करता यावा म्हणून राजा अहश्वेरोशच्या राज्यातील सर्व ठिकाणचे यहुदी एकत्र आले. त्यामुळे त्यांच्याविरुद्ध जायची कोणामध्येच ताकद नव्हती. यहुद्यांना ते लोक घाबरले. ³शिवाय, सर्व प्रांतांमध्ये अधिकारी, अधिपती, सरदार, आणि राजाचे कारभारी यांनी यहुद्यांना साहाय्य केले. कारण ते सगळे मर्दखयला घाबरत होते. ⁴मर्दखय राजवाड्यातील अतिमहत्वाची व्यक्ती झाला होता. त्याचे नांव राज्यातील सर्वांपर्यंत पोचले होते आणि ते सगळे त्याचे महत्त्व जाणून होते. मर्दखयचे सामर्थ्य उत्तरोत्तर वाढत गेले.

⁵यहुद्यांनी आपल्या सर्व शत्रूंचा पाडाव केला. तलवार चालवून त्यांनी शत्रूला ठार केले व शत्रूंचा विध्वंस केला. आपला तिरस्कार करणाऱ्या शत्रूंचा त्यांनी मनःपूर्वक समाचार घेतला. ⁶शूशन या राजधानीच्या शहरात यहुद्यांनी पाचशेजणांचा वध करून धुव्या उडवला. ⁷शिवाय त्यांनी पुढील लोकांना ठार केले. पर्शदाथा, दलफोन, अस्पथा, ⁸पोराथा, अदल्या, अरीदाथा, ⁹पर्मशता, अरीसई, अरीदय, वैजाथा, ¹⁰हे हामानचे दहा पुत्र होते. हम्मदाथाचा मुलगा हामान यहुद्यांचा शत्रू होता. यहुद्यांनी या सर्वांना ठार केले खरे पण त्यांची मालमत्ता लुटली नाही.

¹¹राजाशानी शूशनमध्ये, त्या दिवशी किती जण मारले गेले ते राजाच्या कानावर आले. ¹²तेव्हा राजा एस्तेर राणीला म्हणाला, “हामानच्या दहा मुलांसकट यहुद्यांनी शूशनमध्ये 500 लोकांना मारले. आता राज्याच्या इतर प्रांतांत काय व्हावे अशी तुझी इच्छा आहे? मला सांग म्हणजे मी तसे करवून घेईन. माग म्हणजे मी तसे करीन.”

¹³एस्तेर म्हणाली, “राजाची मर्जी असेल तर शूशनमध्ये यहुद्यांना आजच्यासारखेच उद्या करू दे. हामानच्या दहा मुलांचे देहही स्तंभावर टांगा.”

¹⁴तेव्हा राजाने तशी आज्ञा दिली. शूशनमध्ये तोच कायदा दुसऱ्या दिवशीही चालू राहिला. हामानच्या दहा मुलांना टांगले गेले. ¹⁵अदार महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी शूशनमधील यहुदी एकत्र जमले. त्यांनी शूशनमधल्या 300 जणांना जिवे मारले पण त्यांच्या संपत्तीची लूट केली नाही.

¹⁶त्याच वेळी इतर प्रांतांमध्ये यहुदीदेखील एकत्र जमले. आपल्या संरक्षणासाठी आपले सामर्थ्य वाढावे म्हणून ते जमले. मग त्यांनी आपल्या शत्रूंचा काटा काढला. शत्रुपक्षांपैकी 75,000 जणांना त्यांनी ठार केले पण त्यांच्या मालमत्तेमध्ये काही घेतले नाही. ¹⁷अदार महिन्याच्या तेराव्या दिवशी हे घडले चौदाव्या दिवशी यहुद्यांनी विश्रांती घेतली. तो दिवस त्यांनी आनंदोत्सवात घालवला.

पुरीमा उत्सव

¹⁸शूशनमधील यहुदी अदार महिन्याच्या तेराव्या आणि चौदाव्या दिवशी एकत्र आले होते. मग पंधराव्या दिवशी त्यांनी आराम केला. पंधरावा दिवस हा त्यांचा आनंदोत्सवाचा होता. ¹⁹म्हणून गावोगावी आणि खेडोपाडी राहणारे यहुदी अदारच्या चतुर्दशीला पुरीम साजरा करतात. त्यांचा सण चतुर्दशीला असतो. त्या दिवशी ते मेजवान्या देतात आणि भेटवस्तूंची देवाणघेवाण करतात.

²⁰मर्दखयने जे जे झाले ते सगळे लिहून काढले. मग त्याने राजा अहश्वेरोशच्या प्रांतातील जवळदूरच्या सर्व प्रांतातील यहुद्यांना पत्रे पाठवली. ²¹दरवर्षी अदार महिन्याच्या चौदाव्या आणि पंधराव्या दिवशी यहुद्यांना पुरीम साजरा करायला सांगायला त्याने ती पत्रे लिहिली. ²²या दिवशी यहुद्यांनी आपल्या शत्रूंचा काटा काढला म्हणून या दिवशी आनंदोत्सव साजरा करावा. या महिन्यात त्यांच्या शोकाचे रुपांतर आनंदात झाले म्हणून हा महिनाही उत्सवासारखा साजरा करावा. या महिन्यात त्यांच्या आक्रोशाचे रुपांतर आनंदोत्सवाच्या दिवसात झाले. मर्दखयाने सर्व यहुद्यांना पत्रे लिहिली. सणासुदीचे दिवस म्हणून त्याने हे दिवस त्यांना साजरे करायला सांगितले. या दिवशी त्यांनी मेजवान्या द्याव्यात, भेटवस्तूंची देवाणघेवाण करावी आणि गरिबांना भेटवस्तू द्याव्यात.

²³मर्दखयने त्यांना लिहिल्याप्रमाणे करायला यहुदी तयार झाले. हा उत्सव पुढेही चालू ठेवायला त्यांनी मान्य केले.

²⁴हम्मदाथाचा मुलगा आगागी हामान सर्व यहुद्यांचा शत्रू होता. त्याने यहुद्यांचा नायनाट करण्याचे कपटी कारस्थान रचले होते. यहुद्यांच्या संहारासाठी त्याने चिठ्ठी टाकून दिवस ठरवला होता. ²⁵हामानने असे केले पण एस्तेर राजाशी बोलायला गेली. त्यामुळे त्याने नवीन आज्ञा दिल्या त्या आज्ञांमुळे हामानचे कारस्थान फसले एवढेच नव्हे तर हामान आणि त्याचे कुटुंब यांच्यावर त्यामुळे अरिष्ट कोसळले. त्यामुळे हामान आणि त्याचे पुत्र यांना फाशीच्या स्तंभावर टांगण्यात आले.

²⁶⁻²⁷ त्याकाळी चिट्ठ्यांना "पुरीम" म्हणत, म्हणून या दिवसाला "पुरीम" नाव पडले. मर्दखयने पत्र लिहून यहुद्यांना हा दिवस साजरा करायला सांगितले. त्यामुळे यहुद्यांनी दरवर्षी हे दोन दिवस सणासारखे साजरे करायची प्रथा सुरु केली. आपल्यावर काय ओढवले होते त्याची आठवण राहावी म्हणून त्यांनी तसे ठरवले. यहुदी आणि त्यांच्याबरोबरचे लोक दरवर्षी हे दोन दिवस न चुकता साजरे करतात. ²⁸प्रत्येक पिढी आणि प्रत्येक कुटुंब या दिवसांची आठवण ठेवते. सर्व प्रांतांमध्ये आणि सर्व खेड्यापाड्यांमध्ये हा दिवस साजरा केला जातो. पुरीमचे हे दिवस साजरे करण्याची प्रथा यहुदी कधीही सोडणार नाहीत. यहुद्यांचे वंशजही हा सण नेहमी लक्षात ठेवतील.

²⁹मग अबीहर्ईलची मुलगी राणी एस्तेर आणि यहुदी मर्दखय यांनी पुरीमविषयी एक फर्मान लिहिले. हे दुसरे पत्र ही पूर्णपणे सत्य आहे हे सिध्द करण्यासाठी त्यांनी ते फर्मान राजाच्या पूर्ण अधिकारानिशी काढले. ³⁰राजा अहश्वेरोशच्या राज्यातील 127 प्रांतांमधील समस्त यहुद्यांना मर्दखयने पत्रे लिहिली. या सणाने शांतता निर्माण व्हावी आणि लोकांमध्ये परस्पर विश्वास असावा हा सणाचा उद्देश असल्याचे मर्दखयने लोकांना सांगितले. ³¹पुरीम साजरा करायला लोकांना सांगण्यासाठी मर्दखयने ही पत्रे

लिहिली. आणि हा नवीन सण केव्हा साजरा करायचा हे ही त्याने सांगितले. यहुदी मर्दखय आणि राणी एस्तेर यांनी यहुद्यांसाठी आदेश पाठवले होते. यहुद्यांमध्ये आणि त्यांच्या वंशजामध्ये हा दोन दिवसांचा सण पक्कू 1 रुजावा म्हणून त्या दोघांनी ही कृती केली. इतर सणांच्या दिवशी जसे ते उपवास करून आणि शोक करून तो सण आठवणीने पाळतात तसा हा सण त्यांनी इथून पुढे पाळावा. ³²पुरीमचे नियम एस्तेरच्या पत्राने मुक्कर झाले. आणि या गोष्टींची लेखी नोंद पुस्तकात झाली.

मर्दखयचा सन्मान

10 राजा अहश्वेरोशने लोकांवर कर बसवले. राज्यातील तसेच समुद्रकिनार्याकडच्या दुरवरच्या नगरातील लोकांनाही कर भरावे लागले. ²आणि अहश्वेरोशने जे पराक्रम केले ते पारस आणि मेदय राजांच्या इतिहासाच्या पुस्तकात लिहिले आहेत. मर्दखयने केलेल्या इतर गोष्टीही या इतिहासग्रंथांमध्ये लिहिलेल्या आहेत. राजाने मर्दखयला महत्त्वदावर नेले. ³राजा अहश्वेरोशच्या खालोखाल यहुदी मर्दखयचे स्थान होते. त्याचे यहुदी बांधव त्याला फार मान देत. कारण लोकांच्या भल्यासाठी तो खूप मेहनत घेई. मर्दखयमुळे सर्व यहुद्यांना शांतता लाभली.

ईयोब

धार्मिक माणूस ईयोब

१ उर देशात ईयोब नावाचा एक माणूस राहात होता. तो फार चांगला व श्रद्धाळू माणूस होता. ईयोब देवाची भक्ती करीत असे. ईयोब वाईट गोष्टींपासून दूर राहात असे. ^२ईयोबला सात मुले आणि तीन मुली होत्या. ^३ईयोब जवळ ७००० मेंढ्या, ३००० उंट, १००० बैल आणि ५०० गाढवी होत्या. तसेच खूप नोकरही होते. पूर्वेकडच्या देशांतील तो सर्वात श्रीमंत माणूस होता.

^४ईयोबची मुले आळीपाळीने आपापल्या घरांत भोजन समारंभ करीत असत आणि आपल्या बहिणींनाही बोलवीत असत. ^५मुलांच्या भोजन समारंभानंतरच्या सकाळी ईयोब सर्वांत आधी उठून प्रत्येक मुलासाठी होमार्पण करीत असे. तो म्हणे, “कदाचित् भोजन समारंभाच्यावेळी माझ्या मुलांनी निष्काळजीपणाने पाप केले असेल.” आपली मुलं देवाची उपासना करायला योग्य व्हावीत म्हणून ईयोब असे करीत असे.

^६नंतर एके दिवशी देवपुत्र (देवदूत) परमेश्वराला भेटायला आले. त्यांच्याबरोबर सैतानीही होता. ^७परमेश्वराने सैतानाला विचारले, “तू कोठे होतास?”

सैतानाने उत्तर दिले, “मी पृथ्वीवर इकडे तिकडे हिंडत फिरत होतो.”

^८मग परमेश्वर सैतानाला म्हणाला, “तू माझा सेवक, ईयोबला पाहिलेस का? पृथ्वीवर त्याच्यासारखा कुणीही नाही. तो खरोखरच फार चांगला सात्विक माणूस आहे. तो देवाची भक्ती करतो. तो वाईट गोष्टींपासून दूर राहातो.”

^९सैतानाने उत्तर दिले, “होय, पण त्याच्याजवळ देवाची भक्ती करण्यामागे सबळ कारण आहे. ^{१०}तू नेहमी त्याचे, त्याच्या कुटुंबाचे व त्याच्या मालमत्तेचे रक्षण करतोस. तो जे जे काही करतो त्यांत तू त्याला यशस्वी करतोस. तू त्याला आशीर्वाद दिला आहेस. तो इतका श्रीमंत आहे की सर्व देशभर त्याचे पशुधन पसरलेले आहे. ^{११}पण जर तू त्याच्या जवळ जे काही आहे त्या सगळ्यावर आघात केल्यास तर तो तुझ्या तोंडावर तुझी निंदा करील हे मी खात्रीपूर्वक सांगतो.”

^{१२}नंतर परमेश्वर सैतानाला म्हणाला, “बरं आहे, तू त्याच्याजवळ असलेल्या वस्तूंचे काहीही करू शकतोस. पण तू त्याच्या अंगाला मात्र हात लावायचा नाहीस.” मग सैतान परमेश्वरापुढून निघून गेला.

ईयोब सर्वकाही गमावतो

^{१३}एक दिवस ईयोबच्या सर्वात मोठ्या मुलाकडे त्याची इतर मुले व मुली जेवत होते व द्राक्षारस पीत होते. ^{१४}तेव्हा एक निरोप्या ईयोब कडे आला व म्हणाला, “बैल नांगरीत होते आणि गाढवे जवळच चरत होती. ^{१५}परंतु शबाई लोक आमच्यावर चाल करून आले आणि त्यांनी तुझी गुरे पळवून नेली. त्यांनी माझ्याखेरीज इतर सर्व नोकरांना मारून टाकले. तुला हे सांगण्यासाठी मी एकटा स्वतःचा कसाबसा बचाव करून आलो आहे.”

^{१६}पहिला निरोप्या हे सांगत असतानाच दुसरा निरोप्या ईयोबकडे आला. तो म्हणाला, “आकाशातून वीज पडून तुझ्या मेंढ्या व नोकर-चाकर जळून गेले. फक्त मीच तेवढा बचावलो आहे व तुला सांगायला आलो आहे.”

^{१७}दुसरा निरोप्या हे सांगत असतानाच आणखी एक निरोप्या आला. तिसरा निरोप्या म्हणाला, “खाऱ्यांनी तीन टोळ्या आपल्यावर हल्ला करण्यासाठी पाठवल्या. त्यांनी हल्ला करून उंट पळवून नेले आणि नोकरांना मारून टाकले. फक्त मीच त्यातून सुटून तुला सांगायला आलो आहे.”

^{१८}तिसरा निरोप्या हे सर्व सांगत असताना आणखी एक निरोप्या तिथे आला. चौथा निरोप्या म्हणाला, “तुझी मुले व मुली तुझ्या मोठ्या मुलाकडे खात होते व द्राक्षारस पीत होते. ^{१९}तेव्हा वाळवंटातून सोसाऱ्याचा वारा आला आणि त्याने तुझे घर पडले. घर तुझ्या मुलामुलींवर पडल्यामुळे ते मेले. केवळ मीच त्यातून बचावलो व तुला सांगायला इथे आलो.”

^{२०}ईयोबने जेव्हा हे ऐकले तेव्हा आपल्याला खुप दुःख झाले आहे हे दाखविण्यासाठी त्याने आपले कपडे फाडले, डोक्यावरचे केस काढले व जमिनीवर पडून त्याने देवाची आराधना सुरू केली. ^{२१}तो म्हणाला:

“मी जेव्हा या पृथ्वीवर आलो तेव्हा नागवाच होतो व माझ्याजवळ काहीही नव्हते. मी जेव्हा मरेन व हे जग सोडून जाईन तेव्हाही मी नागवाच असेन आणि माझ्याजवळ काहीही नसेल. परमेश्वर देतो व तोच ते परतही घेतो. परमेश्वराचे नाव धन्य असो.

^{२२}या रीतीने ईयोबच्या हातून पाप घडले नाही. देवाने चूक केली आहे असे काही तो बोलला नाही.

सैतान ईयोबला पुन्हा त्रास देतो

२ आणखी एके दिवशी देवपुत्र परमेश्वराला भेटायला आले. त्यांच्याबरोबर सैतानही होता. सैतान परमेश्वराला भेटायला आला होता. ^२परमेश्वर सैतानाला म्हणाला, “तू कुठे गेला होतास?”

सैतान परमेश्वराला उत्तर देत म्हणाला, “मी पृथ्वीवरच इकडे तिकडे भटकत होतो.”

^३नंतर परमेश्वर सैतानाला म्हणाला, “माझा सेवक ईयोब याच्याकडे तू लक्ष देत होतास का? सर्व पृथ्वीवर त्याच्यासारखा कोणीही नाही. तो खरोखरच फार चांगला व विश्वासू आहे. तो देवाची भक्ती करतो. तो वाईट गोष्टीपासून दूर राहातो. तू मला निष्कारण त्याच्या जवळच्या सर्व गोष्टींचा नाश करायला सांगितलेस आणि तरीही तो विश्वासू राहिला आहे.”

^४सैतानाने उत्तर दिले, “कातडीला कातडी * मनुष्य जिवंत राहाण्यासाठी सर्व काही देऊ शकतो. ^५परंतु जर तू तुझ्या शक्तीचा वापर त्याला शारीरिक इजा करण्यासाठी केलास तर तो तुला तुझ्या तोंडावर शाप * देईल.”

^६तेव्हा परमेश्वर सैतानाला म्हणाला, “ठीक आहे. तो आता तुझ्या हाती आहे. मात्र त्याला मारण्याची परवानगी मी तुला देत नाही.”

^७मग सैतान परमेश्वराकडून निघाला. त्याने ईयोबाला ठणकणारी गळवे दिली. ईयोबच्या सर्वांगावर तळव्यापासून डोक्यापर्यंत गळवे होती. ^८म्हणून ईयोब कचऱ्याच्या ढीगाजवळ बसला. आपली गळवे खाजविण्यासाठी त्याने खापराला तुकडा वापरला. ^९ईयोबची बायको त्याला म्हणाली, “तू अजूनही देवाशी निष्ठावान आहेस का? तू देवाला शाप देऊन मरून का जात नाहीस?”

^{१०}ईयोबने बायकोला उत्तर दिले, “तू एखाद्या मूर्ख बाईसारखी बोलत आहेस. देव जेव्हा आपल्याला चांगल्या गोष्टी देतो तेव्हा आपण त्यांचा स्वीकार करतो. तसाच आपण संकटांचाही स्वीकार तक्रार न करता केला पाहिजे.” त्याच्या संकटकाळातसुद्धा ईयोबने पाप केले नाही. तो देवाच्याविरुद्ध बोलला नाही.

ईयोबचे तीन मित्र त्याच्या भेटीसाठी येतात

^{११}ईयोबचे तीन मित्र म्हणजे अलीफज तेमानी, बिल्दद शूही आणि शोफर नामाथी या तिन्ही मित्रांनी ईयोबवर आलेल्या संकटाविषयी ऐकले होते. ते आपली घरे सोडून एका ठिकाणी भेटले. ईयोबला भेटून त्याला सहानुभूती दाखवावी व त्याचे सांत्वन करावे याबद्दल त्यांचे एकमत झाले. ^{१२}परंतु बऱ्याच अंतरावरून जेव्हा त्यांनी ईयोबला

पाहिले तेव्हा तो ईयोबच आहे याची त्यांना खत्री वाटेना. तो खूप वेगळा दिसत होता. त्यांनी मोठ्याने रडायला सुरुवात केली. आपले दुःख प्रकट करण्यासाठी त्यांनी आपले कपडे फाडले आणि धूळ आपल्या डोक्यावर उडवून घेतली. ^{१३}नंतर तिन्ही मित्र सात दिवस व सात रात्री ईयोबबरोबर बसून राहिले. ईयोबशी कुणी एक शब्दही बोलले नाही कारण ईयोब किती सहन करत आहे ते त्यांना दिसत होते.

ईयोब आपल्या जन्मदिवसाला शाप देतो

^३नंतर ईयोबने आपले तोंड उघडले आणि आपल्या जन्मदिवसाला शाप दिला. ^{२-३}तो म्हणाला,

“मी ज्या दिवशी जन्मलो तो दिवस कायमचा नष्ट होवो. ज्या रात्री ‘तो मुलगा आहे’ असे म्हटले गेले ती रात्र कधीच आली नसती तर बरे झाले असते असे मला वाटते.

^४तो दिवस काळ्याकुट्ट झाला असता, देवाला त्याचे विस्मरण झाले असते, त्या दिवशी उजेड पडला नसता तर फार बरे झाले असते.

^५तो दिवस मृत्यूसारखा काळा होवो. ढगही त्या दिवशी लपले असते आणि काळ्या ढगांनी प्रकाशाला घाबरवले असते तर बरे झाले असते असे मला वाटते.

^६अंधाराने त्या रात्रीला ठेवून घ्यावे. दिनदर्शिकेतून ती रात्र नष्ट होवो. तिचा अंतर्भाव कुठल्याही महिन्यात होऊ नये.

^७त्या रात्रीतून काहीही निर्माण होऊ नये. आनंददायी आवाज त्या रात्री ऐकू न येवोत.

^८जादुगाराने शापवाणी उच्चारवी आणि माझ्या जन्मदिवसाला शापावे. ते लिब्याथानाला चेतविण्यास सदैव तत्पर असतात.

^९त्या दिवसाचे पहाटेचे तारे काळे होवोत. त्या रात्रीला पहाटेच्या प्रकाशाची वाट बघू दे पण तो प्रकाश कधीही न येवो. सूर्याचे पहिले किरण तिला कधीही न दिसोत.

^{१०}का? कारण त्या रात्रीने माझ्या जन्माला अटकाव केला नाही. ही संकटे बघण्यापासून तिने मला परावृत्त केले नाही.

^{११}मी जन्माला आलो तेव्हाच का मरून गेलो नाही? मी जन्मतःच का मेलो नाही?

^{१२}माझ्या आईने मला आपल्या मांडीवर का घेतले? तिने मला स्तनपान का दिले?

^{१३}मी जर जन्मतःच मेलो असतो तर आता मी अगदी शांत असतो. पूर्वी होऊन गेलेल्या राजेलोकांच्यात आणि विद्वानांच्यामध्ये मी झोपी गेलो असतो आणि विभ्रंती घेतली असती तर किती बरे झाले असते.

^{१४}त्या लोकांनी आपल्यासाठी प्रासाद आणि शहरे बांधली परंतु आता ती ओसाड आणि उध्वस्त झाली आहेत.

कातडीला कातडी शारीरिक वेदना टाळण्यासाठी माणूस काहीही करायला तयार होतो.

शाप दुसऱ्याचे वाईट चिंतणे, त्याचे वाईट होवो असे बोलून दाखविणे.

¹⁵ज्या राजांनी आपली थडगी वा घरे सोन्या रुप्यांनी भरली त्यांच्या बरोबरच माझेही दफन झाले असते तर बरे झाले असते.

¹⁶मी जन्मतःच मेलेले आणि जमिनीत पुरले गेलेले मूल का झालो नाही? दिवसाच्या प्रकाशाचा किरणही न पाहिलेले मूल मी असतो तर बरे झाले असते.

¹⁷वाईट लोक थडग्यात गेल्यानंतरच त्रास देण्याचे थांबवितात. आणि जे लोक दमलेले असतात त्यांना थडग्यात विश्रांती मिळते.

¹⁸थडग्यात कैद्यांनाही विसावा मिळतो. तेथे त्यांना रक्षकांचे ओरडणे ऐकू येत नाही.

¹⁹थडग्यात, स्मशानात अनेक प्रकारचे लोक असतात, लहान थोर सर्व तेथे असतात, गुलामांचीही तेथे आपल्या मालकापासून सुटका होते.

²⁰दुःखी कष्टी लोकांनी का जगत राहायचे? ज्याचा आत्मा कटू आहे अशाला जीवन का द्यायचे?

²¹ज्याला मरायचे आहे त्याला मरण येत नाही, दुःखी माणूस गुप्त खजिन्यापेक्षा मृत्यूच्या शोधात असतो.

²²ते लोक थडगे दिसल्यावर अधिक सुखी होतील. आपली कबर मिळाली की आनंदी होतील.

²³परंतु देव त्यांचे भविष्य नेहमी गुप्त ठेवतो आणि त्यांच्या भोवती संरक्षक भिंत उभारतो.

²⁴जेव्हा खाद्यची प्यायची वेळ होते तेव्हा मी दुःखाचा निःश्वास टाकतो सुखाचा नाही! माझ्या तक्रारी, माझे गाव्हाणे पाण्यासारखे बाहेर ओतले जाते.

²⁵काहीतरी भयानक घडणार असल्याची मला सतत धास्ती वाटत होती. आणि तेच घडले. जे भयानक घडणार आहे अशी भीती वाटत होती तेच माझ्या बाबतीत घडले.

²⁶मी शांत होऊ शकत नाही. मी स्वस्थ राहू शकत नाही. मी विसावा घेऊ शकत नाही. मी अतिशय अस्वस्थ आहे.

अलीफज म्हणतो:

¹⁻²तेमानच्या अलिफाजाने उत्तर दिले:

⁴“मी काहीतरी बोललेच पाहिजे. मी जर काही म्हटले तर तू अस्वस्थ होशील का?”

³ईसोब, तू खूप लोकांना शिकवला आहेस. अशक्त हातांना तू शक्ती दिली आहेस.

⁴खाली पडणाऱ्या लोकांना तू तुझ्या शब्दांनी सावरले आहेस. ज्यांच्यात स्वतःहून उभे राहण्याचे बळ नव्हते त्यांना तू सबळ केले आहेस.

⁵पण आता तुझ्यावर संकटे आली असताना तू खचला आहेस. संकटे कोसळल्यावर तू कष्टी झाला आहेस.

⁶तू देवाची भक्ती करतोस. तुझा त्याच्यावर विश्वास आहे. तू चांगला माणूस आहेस आणि तीच तुझी आशा असू दे.

⁷ईसोब, तू याचा विचार कर. निष्पाप माणसाचा कधी नाश केला गेला नाही. चांगल्या लोकांचा कधीच निःपात होत नाही.

⁸मला काही अन्यायी आणि आयुष्य कष्टी करणारे लोक माहित आहेत, पण अशा लोकांना नेहमी शासन होते.

⁹असे लोक देवाच्या शिक्षेमुळे मारले जातात. देवाचा क्रोध त्यांना नष्ट करतो.

¹⁰वाईट लोक सिंहासारखी गर्जना करतात आणि गुरगुर करतात. परंतु देव त्यांना मुके करतो आणि त्यांचे दात पाडतो.

¹¹हे ववाईट लोक ठार मारण्यासाठी ज्यांना कोणी प्राणी मिळत नाही अशा सिंहाप्रमाणे असतात. ते मरतात आणि त्यांची मुले इतस्ततः भटकत राहतात.

¹²माझ्याकडे गुप्तपणे एक निरोप आला आणि माझ्या कानी त्याची कुजबुज पडली.

¹³त्यामुळे एखाद्या भयंकर स्वप्नाने झोप चाळवावी तशी माझी झोप चाळवली गेली.

¹⁴मी घाबरलो. माझा थरकाप झाला. माझी सगळी हाडे थरथर कापू लागली.

¹⁵एक आत्मा अगदी माझ्या चेहेऱ्याजवळून गेला आणि माझ्या शरीरावरचे सगळे केस उभे राहिले.

¹⁶तो आत्मा निश्चल उभा राहिला पण ते काय होते ते मला दिसू शकले नाही. माझ्या डोळ्यांसमोर एक आकार होता आणि सर्वत्र शांतता होती. आणि नंतर मला एक हलका आवाज ऐकू आला:

¹⁷देवापेक्षा माणूस जास्त बरोबर असू शकत नाही. माणूस त्याच्या निर्मात्यापेक्षा अधिक पवित्र असू शकत नाही.

¹⁸हे बघा, देव त्याच्या स्वर्गातील दूतांवर देखील विश्वास टाकू शकत नाही. त्याला स्वतःच्या दूतांमध्ये सुध्दा काही दोष आढळतात.

¹⁹तेव्हा माणसे नक्कीच ववाईट आहेत. ते मातीच्या घरात राहतात (म्हणजे त्यांचे शरीर नाशवंत आहे) आणि या मातीच्या घरांचा पाया मातीतच असतो. ते पतंगांपेक्षाही (किड्यांपेक्षाही) अधिक सहजतेने चिरडले जातात.

²⁰माणसे सकाळपासून संध्याकाळपर्यंत मरत असतात आणि ते कोणाच्या लक्षातही येत नाही. ते मरतात आणि कधीच परत न येण्यासाठी निघून जातात.

²¹त्यांच्या तंबूच्या दोऱ्या वर खेचल्या जातात* आणि ते शहाणपणा न मिळवताच मरतात.

⁵ईसोब, हवे तर तू कुणाला हाक मार. पण तुला कुणीही ओ देणार नाही. देवदूतांपैकी कुणाकडेही तू वळू शकत नाहीस.

त्यांच्या ... जातात करण्यासाठी हे प्रतीक वापरलेले तंबूच्या दोऱ्यांप्रमाणे त्यांच्या आयुष्याच्या दोऱ्या तोडल्या जातात.

²मूर्खाचा अनावर राग त्याला मारुन टाकतो. मूर्खाचा संतापच त्याचा घात करतो.

³अगदी वैभवात असेल असे ज्याबद्दल वाटले असा एक मूर्ख मला दिसला पण अचानक त्याचा घात झाला. *

⁴त्याच्या मुलांना कुणीही मदत करू शकले नाही. कोर्टात त्यांच्या बाजूने लढायला कुणीही नव्हते.

⁵भुकेल्या माणसांनी त्याची उभी पिके खाऊन टाकली. काट्याकुट्यात वाढलेले धान्यही त्यांनी सोडले नाही. लोभी माणसांनी सर्व काही नेले.

⁶वाईट दिवस धुळीतून येत नाहीत आणि संकटे मातीतून उगवत नाहीत.

⁷अग्नीतून ठिणग्या उडतात तशी संकटे झेलण्यासाठीच माणूस जन्माला येतो.

⁸पण ईयोब, मी जर तुझ्या जागी असतो तर देवाकडेच गेलो असतो. त्याला माझे गाऱ्हाणे सांगितले असते.

⁹देव ज्या आश्चर्यकारक गोष्टी करतो त्या माणसाला समजत नाहीत. त्याच्या अद्भुत गोष्टींची सीमा नाही.

¹⁰देव पृथ्वीवर पाऊस आणतो. शेतांना पाणी देतो.

¹¹तो नम्र लोकांना उच्चस्थानी बसवतो आणि दुःखी जीवांना खूप आनंदी करतो.

¹²देव धूर्तांचे कार्य बंद पाडतो आणि त्यांना सफलता मिळू देत नाही.

¹³तो विद्वानांना त्यांच्याच कचाट्यात पकडतो त्यामुळे त्यांचे कार्य सिध्दीस जात नाही. (मसलत फुकट जाते) ते दिवसासुध्दा ठेवाळतात.

¹⁴ते धूर्त, भर दिवसासुध्दा अडखळतात. भर दुपारच्या वेळेला ते आंधळ्यासारखे त्यांचा रस्ता चाचपडत जातात.

¹⁵देव गरीबांना मरणापासून वाचवतो. त्यांची धूर्तांच्या कचाट्यातून मुक्तता करतो.

¹⁶म्हणूनच गरीबांना आशा वाटते. देव अन्यायी लोकांना नष्ट करतो.

¹⁷देव ज्याला चांगल्या मार्गावर आणतो तो नशीबवान होय. म्हणून सर्वशक्तिमान देवाच्या शिक्षेबद्दल तक्रार करू नकोस.

¹⁸देव त्याने केलेल्या जखमांवर मलमपट्टी करतो. तो दुखापत करतो पण त्याचे हात ती बरी करतात.

¹⁹देव तुला सहा प्रकारच्या संकटांतून तारील. आणि सात संकटांत तुला काहीही अपाय होणार नाही.

²⁰दुष्काळात देव तुला मृत्यूपासून वाचवेल आणि युध्दातही तो तुझे मृत्यूपासून रक्षण करेल.

²¹लोक त्यांच्या धारदार जिभेने तुझ्याबद्दल वाटेल ते बोलतील परंतु देव तुझे रक्षण करेल. जेव्हा काही वाईट घडेल तेव्हा तुला धाबरून जाण्याची गरज नाही.

²²तू विनाशात व दुष्काळात हसशील. तुला रानटी पशूंची भीती वाटणार नाही.

²³तू देवाशी करार केला आहेस तेव्हा मैदानातले खडकही तुझ्या या करारात सहभागी आहेत. रानटी पशूही तुझ्याशी सलोखा करतील.

²⁴तू शांती व समाधानात राहशील कारण तुझा तंबू सुरक्षीत आहे. तू तुझ्या संपत्तीची मोजदाद केलीस तर तुला त्यात काही कमतरता आढळणार नाही.

²⁵तुला खूप मुले असतील. पृथ्वीवर जितकी गवताची पाती आहेत तितकी मुले तुला असतील.

²⁶हंगामाच्या वेळेपर्यंत वाढणाऱ्या गव्हासारखा तू असशील. हो तू अगदी म्हातारा होईपर्यंत जगशील.

²⁷“ईयोब, आम्ही या साऱ्यांचा अभ्यास केला आहे आणि ते सर्व खरे आहे. म्हणून तू आमचे ऐक. आणि त्यातून स्वतःसाठी काही शिक.”

ईयोब अलीफजला उत्तर देतो

¹⁻²नंतर ईयोबने उत्तर दिले:

⁶“जर माझ्या दुःखाचे वजन करता आले आणि माझ्या कष्टांना वजनाच्या काट्यात तोलता आले तर तुम्ही माझ्या दुःखाची कल्पना करू शकाल.

³माझे दुःख समुद्रातल्या वाळूपेक्षा जड आहे. म्हणूनच मी मूर्खासारखी बडबड करतो असे वाटते.

⁴त्या सर्वशक्तीमान देवाचे बाण माझ्यात आहेत. माझ्या आत्म्याला त्या बाणांच्या विषाची जाणीव होते. देवाची भयानक शस्त्रे माझ्या विरुद्ध सज्ज आहेत.

⁵काहीही वाईट घडलेले नसते तेव्हा तुझे शब्द सहजपणे बोलता येतात. रानटी गाढवसुध्दा खायला गवत असले की कसली तक्रार करीत नाही. आणि गायसुध्दा तिला तिचा चारा मिळाला की मुकाट असते.

⁶अन्न मिठाशिवाय चांगले लागत नाही आणि अंड्यातल्या पांढऱ्या भागाला काही चव नसते.

⁷मी त्याला स्पर्शही करू शकत नाही. तसल्या बेचव अन्नाची मला शिसारी येते. तुमचे शब्दही मला आता तसेच वाटायला लागले आहेत.

⁸“मी जे मागेन ते मला मिळायला पाहिजे असे मला वाटते. मला जे हवे ते देवाने द्यायला पाहिजे असे मला वाटते.

⁹मला देवाच्या हातून मरण हवे. त्याने मला चिरडून टाकावे.

¹⁰आणि जेव्हा तो मला मारेल तेव्हा मला एका गोष्टीचे समाधान मिळेल, एका गोष्टीबद्दल मी आनंदी असेन, या सगळ्या दुःखातही मी पवित्र परमेश्वराच्या आज्ञेचा कधीही भंग केला नाही.

¹¹“माझी शक्ती आता संपली आहे, त्यामुळे जगण्याची इच्छा माझ्यात नाही. माझे काय होणार आहे याची मला काहीच कल्पना नाही. त्यामुळे ज्याच्यासाठी धीर धरवा असे काही कारण उरलेले नाही.

12 मी पाषाणासारखा शक्तीमान नाही. माझे शरीर पितळेचे बनलेले नाही.

13 आता स्वतःला सावरायची ताकद माझ्यात नाही. का? कारण यश माझ्यापासून हिरावून घेण्यात आले आहे.

14 "एखाद्यावर संकट आले तर त्याच्या मित्रांनी त्याला दया दाखवावी आणि आपला मित्र सर्वशक्तीमान देवापासून दूर गेला तरी माणसाने मित्राशी निष्ठा ठेवली पाहिजे.

15 पण मित्रांनो, तुम्ही मात्र निष्ठावान नाही. मी तुमच्यावर विसंबून राहू शकत नाही. जे कधी वाहतात, कधी वाहात नाहीत अशा ओढ्यासारखे तुम्ही आहात. ओढे जेव्हा हिमाने आणि

16 वितळणाऱ्या बर्फाने गच्च होतात व दुथडी भरून वाहू लागतात तसे तुम्ही आहात.

17 जेव्हा हवामान उष्ण आणि कोरडे होते तेव्हा पाणी वाहात नाही आणि ओढे नाहीसे होतात.

18 व्यापारी त्याची नागमोडी वळणे शोधत वाळवंटात जातात परंतु ते दिसेनासे झालेले असतात.

19 तेमाच्या व्यापाऱ्यांनी पाणी शोधले. शबाच्या प्रवाशांनी आशेने त्याचा शोध घेतला.

20 त्यांना पाणी सापडण्याची खात्री होती परंतु त्यांची निराशा झाली.

21 आता तुम्ही त्या ओढ्यासारखे आहात. तुम्ही माझ्या संकटांना पाहून घाबरता.

22 मी तुम्हाला मदत मागितली का? नाही. पण तुम्ही आपणहून मला उपदेश केला.

23 माझे शत्रूपासून रक्षण करा! क्रूर लोकांपासून मला वाचवा!" असे मी तुम्हाला म्हटले का?

24 "आता तुम्ही मला शिकवा म्हणजे मी शांत होईन. माझी काय चूक झाली ते मला दाखवा.

25 प्रामाणिक शब्द नेहमीच सामर्थ्यशाली असतात. परंतु तुमचे वादविवाद काहीच सिध्द करू शकत नाहीत.

26 माझ्यावर टीका करण्याचा तुमचा उद्देश आहे का? तुम्ही आणखी कंटाळवाणे बोलणार आहात का?

27 पोरक्या मुलांच्या वस्तू जिंकून घेण्यासाठी तुम्ही जुगार खेळायलाही तयार आहात. तुम्ही तुमच्या मित्रालाही विकून टाकाल.

28 पण आता माझ्याकडे लक्षपूर्वक पाहा. मी तुमच्याशी खोटे बोलणार नाही.

29 तुम्ही आता तुमचा विचार बदला. अन्यायी होऊ नका. पुन्हा विचार करा. मी काहीही चूक केलेली नाही.

30 मी खोटे बोलत नाही आणि खऱ्या-खोटेबातला फरक मला कळतो."

7 ईयोंब म्हणाला:

"मनुष्याला पृथ्वीवर खूप धडपड करावी लागते. त्याचे आयुष्य मजुराच्या आयुष्यासारखे असते.

2 गुलामाप्रमाणे माणसालाही उन्हातान्हात काम केल्यानंतर थंडगार सावलीची गरज भासते. माणूस काम

केल्यानंतर पगाराच्या दिवसाची वाट बघणाऱ्या मजुराप्रमाणे आहे.

3 महिन्या मागून महिने निराशेत निघून गेले. माझ्या वाट्याला रात्रीमागून रात्र कष्टाचीच आली.

4 मी झोपी जाण्याच्या वेळी विचार करतो उठण्यासाठी किती वेळ आहे याचा आणि रात्र संपतच नाही. सूर्य उगवेपर्यंत मी या कुशीवरून त्या कुशीवर तळमळत असतो.

5 माझे शरीर किड्यांनी आणि घाणींनी भरलेले आहे. माझी कातडी सोलवटलेली आणि वाहत्या जखमांनी भरलेली आहे.

6 माझे दिवस विणकऱ्याच्या मागापेक्षा भरभर जातात आणि माझे आयुष्य आशेशिवाय संपते.

7 देवा, माझे आयुष्य म्हणजे केवळ श्वास आहे हे आठव. मी पुन्हा कधीही काही चांगले पाहणार नाही.

8 आणि तुम्ही मला पुन्हा कधीही पाहणार नाही. तुम्ही मला शोथाल तेव्हा मी गेलेला असेन.

9 दग दिसेनासा होतो आणि निघून जातो. त्याचप्रमाणे माणूस मरतो आणि थडग्यात पुरला जातो. तो पुन्हा कधीही परत येत नाही.

10 तो त्याच्या जुन्या घरात कधीही परत येणार नाही. त्याचे घर त्याला ओळखणार नाही.

11 "तेव्हा मी गप्प बसणार नाही. मी बोलेन. माझ्या आत्म्याला क्लेश होत आहेत. माझा आत्मा अगदी कडू जहर झाला आहे म्हणून मी तक्रार करीन.

12 देवा, तू माझ्यावर पाहारा का करीत आहेस? मी समुद्र आहे की त्यातला अक्राळ विक्राळ प्राणी?

13 माझे अंधरुणच मला स्वस्थता देऊ शकेल. माझा बिछानाच मला विश्रांती आणि स्वास्थ्य देईल.

14 पण देवा, मी जेव्हा स्वस्थ पडतो तेव्हा तू मला भयानक स्वप्नांनी घाबरवतोस. आणि तुझ्या दृष्टींतोनी मला भय वाटते.

15 म्हणून जगण्यापेक्षा गुदमरून मरणे मी पसंत करतो.

16 मी माझ्या जीवनाचा तिरस्कार करतो. मी आशा सोडून दिली आहे. मला जगण्याची आसक्ती नाही. मला एकटा सोडून दे. माझ्या जीवनाला काही अर्थ नाही.

17 देवा, माणूस तुला इतका महत्वाचा वाटतो? तू त्याला इतका आदर का दाखवावास? तू त्याची दखल तरी का घेतोस?

18 तू त्याला रोज सकाळी का भेटतोस? आणि क्षणाक्षणाला त्याची परीक्षा का घेतोस?

19 देवा, तू एक क्षणभरही माझ्यावरची तुझी नजर वळवीत नाहीस. तू मला एक क्षणही एकटा सोडीत नाहीस.

20 देवा, तू लोकांवर नजर ठेवतोस. मी पाप केले असले तरी मी आता काय करू शकतो? तू मला तुझे लक्ष्य का बनवत आहेस? मी तुझ्यासाठी एक समस्या बनलो आहे का?

²¹तू मला माझ्या पापाबद्दल क्षमा का करून टाकीत नाहीस? मी लवकरच मरेन आणि माझ्या थडग्यात जाईन. तू नंतर माझा शोध घेशील पण मी गेलेला असेन.”

बिल्दद ईयोबशी बोलतो:

८ नंतर शूहीच्या बिल्ददने उत्तर दिले,
²“तू किती वेळपर्यंत असा बोलत राहणार आहेस? तुझे शब्द सोसाऱ्याच्या वाऱ्यासारखे उडत आहेत.

³देव नेहमीच न्यायी असतो. तो सर्वशक्तिमान देव बरोबर असलेल्या गोष्टी कधीच बदलत नाही.

⁴तुझ्या मुलांनी देवाविरुद्ध काही पाप केले असेल म्हणून त्यांना देवाने शिक्षा केली.

⁵परंतु ईयोब, आता तू त्याच्या कडे लक्ष दे आणि त्या सर्वशक्तिमान देवाची दयेसाठी आवर्जून प्रार्थना कर.

⁶तू जर चांगला आणि पवित्र असलास तर तुला मदत करण्यासाठी तो त्वरित येईल. तुझे कुटुंब तुला परत देईल.

⁷नंतर तुझ्याकडे सुरुवातीला होते त्यापेक्षा किती तरी अधिक असेल.

⁸वृद्धांना त्यांचे पूर्वज काय काय शिकले ते विचार.

⁹आपण अगदी कालच जन्माला आलो आहोत असे आपल्याला वाटते. सर्व जाणून घेण्याच्या दृष्टीने आपण खूप लहान आहोत. छापेप्रमाणे आपले पृथ्वीतलावरचे दिवस खूप कमी आहेत.

¹⁰तुला कदाचित् वृद्ध शिकवू शकतील. ते जे शिकले तेच तुलाही शिकवतील.”

¹¹बिल्दद म्हणाला: “लव्हाळी वाळवटांत उंच वाढू शकतात का? गवत (बोरु) पाण्याशिवाय उगवू शकेल का?

¹²नाही, पाणी जेव्हा आटून जाते, तेव्हा तेही सुकून जातात. आणि कापून त्यांचा उपयोग ही करून घेता येत नाही कारण ते खूपच लहान असतात.

¹³जे लोक देवाला विसरतात ते या गवतासारखे असतात. जो देवाला विसरतो त्याला आशा नसते.

¹⁴माथा टेकवण्यासाठी त्याच्या जवळ कुठेही जागा नसते. त्याची सुरक्षितता कोळ्याच्या जाळ्यासारखी असते.

¹⁵तो जर कोळ्याच्या जाळ्यावर टेकला तर ते मोडेल. त्याने त्याचा आधार घेतला तरी ते त्याला आधार देऊ शकणार नाही.

¹⁶मनुष्य खूप पाणी व सूर्यप्रकाश मिळालेल्या वनस्पतीसारखा आहे. तिच्या फांदी सर्व बागेत पसरतात.

¹⁷तिची मुळे खडकांभोवती आवळली जातात आणि खडकांवरही उगवण्याचा प्रयत्न करतात.

¹⁸परंतु ती वनस्पती तिच्या जागेवरून हलवली तर मरते आणि कुणालाही तिथे ती कधी होती हे कळत नाही.

¹⁹परंतु ती वनस्पती आनंदी असते कारण तिच्याच जागी दुसरी वनस्पतीवाढत असते.

²⁰देव निरागस लोकांना सोडून देत नाही. तो वाईट माणसांना मदतही करत नाही.

²¹देव तुझे तोंड हास्याने भरून टाकेल आणि तुझे ओठ आनंदी चित्कारांनी!

²²पण तुझे शत्रू मात्र लजेची वस्त्रे घालतील आणि दुष्ट माणसांची घरे नष्ट होतील.”

ईयोब बिल्ददला उत्तर देतो:

९ मग ईयोब उत्तरा दाखल म्हणाला:

²“तू जे काही म्हणत आहेस ते खरे असल्याची जाणीव मला आहे, परंतु देवापुढे माणूस कसा बरोबर ठरेल?

³मनुष्य देवाशी वाद घालू शकत नाही. देव हजार प्रश्न विचारू शकतो आणि माणसाला त्याच्या एकाही प्रश्नाचे उत्तर देता येत नाही.

⁴देव खूप विद्वान आहे आणि त्याची शक्ती अमर्याद आहे. देवाशी युद्ध करू शकणारा माणूस जखमी झाल्याशिवाय कसा राहील?

⁵देव क्रोधित झाला की पर्वत हलवतो आणि लोकांना ते कळत देखील नाही.

⁶पृथ्वीचा थरकाप करण्यासाठी देव भूकंप पाठवतो. देव पृथ्वीचा पायाच हलवून टाकतो.

⁷देव सूर्याशी बोलू शकतो आणि त्याला उगवू देत नाही. ताऱ्यांनी चमकू नये म्हणून देव त्यांना लपवू शकतो.

⁸देवाने एकट्याने आकाश निर्माण केले. तो सागराच्या लाटांवर चालतो.

⁹देवाने सर्पिर्, मृगशील व कृत्तिका यांना निर्माण केले. दक्षिणेकडचे आकाश* ओलांडणारे ग्रहही त्यानेच निर्माण केले.

¹⁰लोकांना न कळणाऱ्या आश्चर्यकारक गोष्टीही देवानेच निर्मिल्या. देवाच्या अद्भुत कृत्यांची सीमा नाही.

¹¹देव जेव्हा माझ्या जवळून जातो तेव्हा मी त्याला बघू शकत नाही. तो जातो तरी त्याची महानता माझ्या लक्षात येत नाही.

¹²देवाने जरी काही घेतले तरी त्याला कोणीही अडवू शकत नाही. ‘तू काय करीत आहेस?’ असे त्याला कुणी विचारू शकत नाही.

¹³देव त्याचा क्रोध काबूत ठेवणार नाही. राहाबाचे मदतनीससुद्धा देवाला घाबरतात.”

¹⁴म्हणून मी देवाशी वाद घालू शकत नाही. त्याच्याशी काय बोलवे ते मला सुचणार नाही.

आकाश शब्दा: “दक्षिणेकडच्या खोल्या,” किंवा “तेमानच्या खोल्या” कदाचित हे ग्रह असू शकतील किंवा तारकापुंज किंवा राशीच्या बारा तारका. विषुववृत्ताच्या दक्षिणेला या तारका दक्षिण आकाश पार करताना दिसतात.

¹⁵मी निष्पाप आहे, पण मी त्याला उत्तर देऊ शकणार नाही. मी केवळ माझ्या देवाची कृपादृष्टी मिळावी म्हणून याचना करू शकतो.

¹⁶मी हाक मारल्यानंतर त्याने ओ दिली तरी तो माझे ऐकतो यावर मी विश्वास ठेवणार नाही.

¹⁷देव मला चिरडण्यासाठी वादळे पाठवील. काहीही कारण नसताना तो मला जखमा देईल.

¹⁸देव मला माझा श्वास परत घेऊ देणार नाही. तो मला अधिक कष्ट देईल.

¹⁹मी देवाचा पराभव करू शकत नाही. तो सर्वशक्तिमान आहे. मी त्याला न्यायालयात खेचू शकत नाही आणि त्याला माझ्या बाबतीत न्यायी बनवू शकत नाही. देवाला न्यायालयात नेण्यासाठी बळांचा वापर कोण करेल?

²⁰मी निष्पाप असलो तरी, माझे बोलणेच मला अपराधी बनवते. मी निष्पाप आहे, पण मी बोलल्यावर माझे तोंडच मला अपराधी शाबूत करते.

²¹मी निष्पाप आहे, पण काय विचार करावा ते मला कळत नाही. मी माझ्याच आयुष्याचा धिक्कार करतो.

²²मी स्वतःशीच म्हणतो: 'सगळ्यांच्याच बाबतीत हे घडते. पापी लोकांसारखेच निष्पाप लोकही मरतात. देवच सगळ्यांचे जीवन संपवतो.'

²³काही तरी भयानक घडते आणि निष्पाप माणूस मरतो तेव्हा देव त्याला फक्त हसतो का?

²⁴एखाद्या वाईट माणूस सत्ता बळकावतो तेव्हा देव पुढच्यांना जे घडते आहे ते बघण्यापासून दूर ठेवतो का? हे जर खरे असेल तर देव म्हणजे आहे तरी कोण?

²⁵माझे दिवस एखाद्या धावपटू पेक्षाही वेगाने धावतात. माझे दिवस उडून जातात आणि त्यात सुखाचा लवलेशीही नसतो.

²⁶भूर्जपत्रापासून बनवलेली जहाज जशी वेगात जाते तसे माझे दिवस वेगात सरतात. गरुडाने आपल्या भक्ष्यावर झडप घालावी त्या प्रमाणे माझे दिवस अतिशय वेगात जातात.

²⁷'मी जरी म्हणालो, 'की मी तक्रार करणार नाही, माझे दुःख विसरेन, मी चेहऱ्यावर हास्य आणेन.

²⁸तरी त्यामुळे काहीही बदल होणार नाही. दुःखाचे मला आजूही भय वाटते.

²⁹मी आधीच अपराधी ठरवला गेलो आहे. मग प्रयत्न तरी कशाला करायचे? मी म्हणतो, 'विसरून जा सारे!'

³⁰मी माझे अंग बर्फाने धुतले आणि हात साबणांने स्वच्छ केले.

³¹तरीही देव मला घाणीच्या खड्ड्यात ढकलेल. नंतर माझे स्वतःचे कपडे देखील माझा तिरस्कार करतील.

³²देव माझ्यासारखा माणूस नाही. म्हणूनच मी त्याला उत्तर देऊ शकत नाही. आम्ही न्यायालयात एकमेकांना भेटू शकणार नाही.

³³दोन्ही बाजू* ऐकून घेणारा कुणी मध्यस्थ असावा असे मला वाटते. मध्यस्थ आम्हा दोघांना सारख्याच न्यायाने तोलणारा असावा.

³⁴देवाच्या शिक्षेची छडी दूर करणारा कुणी असावा असे मला वाटते. त्यामुळे देव मला भीती घालू शकणार नाही.

³⁵नंतर देवाला न घाबरता मला जे काही म्हणायचे आहे ते मी म्हणू शकेन. परंतु आता मात्र मी तसे करू शकत नाही.

10 मी माझ्या स्वतःच्या आयुष्याचा तिरस्कार करतो म्हणून मी मुक्तपणे तक्रार करीन. माझा आत्मा कडू जहर झालेला आहे म्हणून मी आता बोलेन.

²मी देवाला म्हणोन, 'मला दोष देऊ नकोस. मी काय चूक केली आहे ते मला सांग. माझ्याविरुद्ध तुझ्या मनात काय आहे?

³देवा, मला कष्ट देण्यात तुला सुख वाटते का? तुझ्या निर्मिती विषयी तुलाच आस्था नसावी असे वाटते, की वाईट लोकांनी ज्या मसलती केल्या त्या बाबतीत तू समाधानी आहेस?

⁴देवा, तुला मानवी डोळे आहेत का? लोकांना दिसते ते तुला दिसते का?

⁵तुझे आयुष्य आमच्या आयुष्याइतकेच लहान आहे का? ते माणसाच्या आयुष्याइतकेच थोडे आहे का? नाही तर मग त्या विषयी तू कसे जाणून घेतोस?

⁶तू माझ्या चुका शोधत असतोस, माझी पापं धुंडाळीत असतोस.

⁷मी निष्पाप आहे हे तुला माहित आहे. परंतु तुझ्या हातातून मला कुणीही वाचवू शकणार नाही.

⁸देवा, तुझ्या हातांनी माझी निर्मिती केली, माझ्या शरीराला आकार दिला. परंतु आता तेच हात माझ्याभोवती आवळले जात आहेत आणि माझा नाश करीत आहेत.

⁹देवा, जरा आठव तू मला मातीसारखे बनवलेस. आता तूच परत माझी माती करणार आहेस का?

¹⁰तू मला दुधासारखे ओतलेस आता दही घुसळणाऱ्याप्रमाणे तू मला घुसळून बदलणार आहेस का?

¹¹हाडे आणि स्नायू यांनी तू मला एकत्र बांधलेस. नंतर तू मला कातडीचे आणि मांसाचे कपडे चढविलेस.

¹²तू माझ्यात प्राण ओतलेस आणि माझ्याशी अंत्यत दयाळू राहिलास. तू माझी काळजी वाहिलीस आणि माझ्या जीवाचे रक्षण केलेस.

¹³परंतु तू हे तुझ्या हृदयात लपवून ठेवलेस तू तुझ्या हृदयात याची गुप्तपणे आखणी केलीस हे मला माहित आहे. तुझ्या मनात हेच होते याची जाणीव मला आहे.

¹⁴मी पाप करतो तेव्हा तू माझ्यावर नजर ठेवतोस कारण त्यामुळेच माझ्या पापाबद्दल तू मला शिक्षा करशील

¹⁵पाप केल्यावर मी अपराधी असेन आणि माझ्या दृष्टीने ते फारच वाईट असेल. परंतु मी निष्पाप असूनही माथा उंच करू शकत नाही. मला खूप लाज वाटते आणि मी गोंधळून जातो.

¹⁶मी जेव्हा यशस्वी होतो आणि मला गर्व चढू लागतो तेव्हा शिकाऱ्याने सिंहाची शिकार करावी तशी तू माझी शिकार करतोस. तू तुझे सामर्थ्य पुन्हा माझ्याविरुद्ध दाखवितोस.

¹⁷माझी चूक सिध्द करण्यासाठी तुझ्याकडे नेहमीच कुणीतरी असते. माझ्यावरचा तुझा राग अधिकच भडकेल. तू माझ्याविरुद्ध सैन्याची आणखी कुमक पुनः पुन्हा आणशील.

¹⁸म्हणून देवा, तू मला जन्माला तरी का घातलेस? मी कुणाच्या दृष्टीस पडण्याआधीच मेलो असतो तर बरे झाले असते.

¹⁹मी जगलोच नसतो तर बरे झाले असते. माझ्या मातेच्या उदरातून मला सरळ थडग्यातच नेले असते तर किती चांगले झाले असते.

²⁰⁻²¹ माझे आयुष्य जवळ जवळ संपले आहे, म्हणून तू मला एकटे सोड. जिथून कुणीही परत येत नाही तिथे म्हणजे अंधार आणि मृत्यूच्या जागी जाण्यापूर्वी जो काही थोडा वेळ माझ्यासाठी उरला आहे त्याचा मला उपभोग घेऊ दे.

²²काळोखाच्या गर्भात, मृत्यूलोकात जाण्यासाठी जो थोडा वेळ अजून आहे तो मला सुखाने घालवू दे, जिथून कुणीही परत येत नाही अशा काळोखाने दाट छायेने आणि गोंधळाने भरलेल्या, ज्या जागी प्रकाशसुध्दा अंधकारमय आहे अशा जागी जाण्यापूर्वी मला सुखाने जगू दे.”

सोफर ईयबशी बोलतो

11 नंतर नामाथीच्या सोफरने ईयबला उत्तर दिले: तो म्हणाला,

²“शब्दांच्या या भाडिमाराला उत्तर द्यायलाच हवे. ह्या सगळ्या बोलण्याने ईयब बरोबर ठरतो का? नाही.

³ईयब, आमच्याजवळ तुला द्यायला उत्तर नाही असे तुला वाटते का? तू देवाला हसशील तेव्हा तुला कुणी ताकीद देणार नाही असे तुला वाटते का?

⁴ईयब तू देवाला म्हणतोस, ‘मी जे बोलतो ते बरोबर आहे आणि मी शुध्द पवित्र आहे हे तू बघू शकतोस.’

⁵ईयब देवाने तुला उत्तर द्यावे आणि तू चुकतो आहेस हे तुला सांगावे असे मला वाटते.

⁶देव तुला ज्ञानाचे रहस्य सांगू शकेल. प्रत्येक गोष्टीला दोन बाजू असतात हे तो तुला सांगेल. तुला जेवढी शिक्षा करायला हवी तेवढी देव करत नाही हे तू समजून घे.

⁷ईयब, तू देवाला खरोखरीच समजू शकतोस असे तुला वाटते का? त्या सर्वशक्तिमान देवाला समजणे अशक्य आहे.

⁸त्याचं शहाणपण स्वर्गाच्या उंचीइतकं आहे, तू काय करू शकतोस? ते मृत्यूच्या ठिकाणापेक्षा शेओलपेक्षा खोल आहे. तू काय जाणू शकतोस?

⁹देव पृथ्वीपेक्षा मोठा आहे आणि सागरापेक्षा महान आहे.

¹⁰देवाने जर तुला कैद करून न्यायालयात न्यायचे ठरवले, तर त्याला कोणीही अडवू शकत नाही.

¹¹कवडीमोलाचा कोण आहे ते देवाला माहीत आहे. तो ज्या वाईट गोष्टी बघतो त्या त्याच्या लक्षात राहातात.

¹²रानटी गाढव माणसाला जन्म देऊ शकत नाही. आणि मूर्ख माणूस कधीही शहाणा होऊ शकणार नाही.

¹³पण ईयब फक्त देवाची सेवा करण्यासाठी तू तुझ्या मनाची तयारी केली पाहिजेस आणि तू तुझे हात त्याची उपासना करण्यासाठी त्याच्या दिशेने उचलले पाहिजेस.

¹⁴तुझ्या घरात असलेले पाप तू दूर ठेवले पाहिजेस. तुझ्या डेऱ्यात वाईट गोष्टींना थारा देऊ नकोस.

¹⁵तरच तू उजळ माथ्याने देवाकडे बघू शकशील. तू न भीता सर्व सामर्थ्यानिशी उभा राहू शकशील.

¹⁶नंतर तू तुझे दुःख विसरशील. तुझे दुःख निचरा झालेल्या पाण्यासारखे वाहून जाईल.

¹⁷भर दुपारच्या सूर्य प्रकाशापेक्षाही तुझे आयुष्य चमकदार होईल. आयुष्यातील अंधार सकाळच्या सूर्याप्रमाणे चमकेल.

¹⁸नंतर तुला सुरक्षित वाटेल. कारण तेव्हा तिथे आशा असेल. देव तुझी चिंता वाहील आणि तुला विश्रांती देईल.

¹⁹तू विश्रांती घेण्यासाठी आडवा होऊ शकशील आणि तुला कोणीही त्रास देणार नाही. तुझ्याकडे खूप लोक मदतीसाठी येतील.

²⁰वाईट लोकही मदतीची अपेक्षा करतील. परंतु त्यांची संकटापासून सुटका नाही त्यांची आशा त्यांना मृत्यूकडे नेईल.”

ईयब उत्तर देतो

12 नंतर ईयबने उत्तर दिले:

²“तुम्हीच फक्त शहाणे आहात असे तुम्हाला वाटते याबद्दल माझी खाली आहे. तुम्ही मेल्यानंतर तुमच्याबरोबरच शहाणपणाही जाईल असे तुम्हाला वाटते.

³माझेही मन तुमच्या मनाइतकेच चांगले आहे, मीही तुमच्या इतकाच हुशार आहे. कोणालाही दिसेल की सत्य आहे.

⁴माझे मित्र मला आता हसत आहेत. ते म्हणतात, ‘त्याने देवाची प्रार्थना केली आणि त्याला उत्तर मिळाले. केवळ त्यामुळेच एवढ्या सगळ्या वाईट गोष्टी त्याच्या बाबतीत घडल्या.’ मी चांगला आहे मी निष्पाप आहे, पण तरीही ते मला हसतात. ⁵ज्यांच्यावर संकटे येत नाहीत तेच लोक संकटे कोसळलेल्या लोकांना हसतात. तेच लोक खाली पडलेल्याला मारतात.

⁶परंतु चोरांचे तंबू समृद्ध होतात. जे लोक देवाला क्रोध आणतात ते शांततेने राहातात. केवळ त्यांची स्वतःची शक्तीच त्यांचा देव असतो.

⁷“तुम्ही प्राण्यांना विचारा, ते तुम्हाला शिकवतील किवा हवेत उडणाऱ्या पक्ष्यांना विचारा ते तुम्हाला सांगतील.

⁸किंवा पृथ्वीला विचारा, ती तुम्हाला शिकवेल. समुद्रातल्या माशांना त्यांचे शहाणपण सांगू द्या.

⁹या सर्व गोष्टी देवाने निर्माण केल्या आहेत हे सर्वांना ठाऊक आहे.

¹⁰जगणारा प्रत्येक प्राणी आणि श्वास घेणारा प्रत्येक माणूस देवाच्या अधिपत्याखाली असतो.

¹¹ज्याप्रमाणे तोंडाला आवडल्या आणि नावडल्या अन्नातील फरक कळतो त्याप्रमाणे कानालाही शहाणपणाच्या आणि मूर्खपणाच्या शब्दातील फरक कळतो.

¹²वृद्ध माणसे शहाणी असतात. दीर्घायुष्याने समजुतदारपणा येतो.

¹³ईयोंब आणखी म्हणाला: “देवाच्या ठायी विद्वता आणि सामर्थ्य आहेत. त्याच्याजवळ चांगला उपदेश आणि समजुतदारपणाही आहे.

¹⁴देव जेव्हा एखादी गोष्ट उध्वस्त करतो तेव्हा लोकांना ती परत उभारता येत नाही. देवाने जर एखाद्याला तुरुंगात टाकले तर लोक त्याची सुटका करू शकत नाहीत.

¹⁵देवाने जर पाऊस पडू दिला नाही तर पृथ्वी सुकून जाईल आणि जर त्याने पावसाला मोकळे सोडले तर सारी पृथ्वी जलमय होऊन जाईल.

¹⁶देव सर्वशक्तीमान आहे आणि तो नेहमीच जिंकतो. जिंकणारे आणि हरणारे सर्वच देवाचे आहेत.

¹⁷देव उपदेशकांना त्यांच्या विद्वतेपासून वंचित करतो आणि पुढाऱ्यांना मूर्खासारखे वागायला लावतो.

¹⁸राजांनी जरी लोकांना तुरुंगात डांबले तरी देव त्यांची सुटका करतो. आणि त्यांना सामर्थ्यवान बनवतो.

¹⁹तो याजकांचे सामर्थ्य काढून घेतो आणि मंदिरातील सेवकांना फारसे महत्त्व देत नाही.

²⁰देव विश्वासू उपदेशकांना गप्प बसवतो आणि वृद्धांची विद्वता काढून घेतो.

²¹तो पुढाऱ्यांचे महत्त्व कमी करतो आणि शासकांची सत्ता काढून घेतो.

²²देवाला काळीकुट्टू रहस्ये माहित असतात. मृत्युलोकातल्या काळोखापेक्षा अधिक काळोख असलेल्या ठिकाणी तो प्रकाश पाठवतो.

²³तो राष्ट्रांना महान आणि सामर्थ्यवान बनवतो आणि नंतर तो ते नष्ट करतो. तो देशांना मोठे होऊ देतो आणि नंतर त्यांतील लोकांना विखरवून टाकतो.

²⁴देव नेत्यांना मूर्ख बनवतो. तो त्यांना वाळवंटात इकडे तिकडे मार्गहीन भटकायला लावतो.

²⁵हे नेते अंधारात वाट शोधणाऱ्या माणसाप्रमाणे असतात. दारू प्यायलेल्या माणसाला जसे आपण कुठे जात आहोत ते कळत नाही, तसे ते असतात.”

13 ईयोंब म्हणाला: “हे सर्व मी पूर्वी पाहिले आहे, तू जे म्हणालास ते सर्व मी आधीच ऐकले आहे. त्या सर्व गोष्टी मला समजतात. ²तुला जेवढे माहीत आहे तेवढेच मलाही माहीत आहे. मी तुझ्या इतकाच हुशार आहे. ³परंतु मला तुझ्याशी वाद घालायचा नाही. मला सर्वशक्तीमान देवाशी बोलायचे आहे. मला देवाबरोबर माझ्या संकटाविषयी बोलायचे आहे. ⁴तुम्ही तिघेजण खोटे बोलून तुमचे अज्ञान लपवीत आहात. ज्या वैद्याला कुणालाही बरे करता येत नाही अशा निरुपयोगी वैद्यासारखे तुम्ही आहात. ⁵तुम्ही गप्प बसावे अशी माझी इच्छा आहे. ती तुम्हाला करता येण्याजोगी सर्वात शहाणपणाची गोष्ट असेल. ⁶“आता माझ्या युक्तिवादाकडे लक्ष द्या मी काय म्हणतो ते ऐका.

⁷तुम्ही देवासाठी खोटे बोलाल का? तुमचे खोटे बोलणे देवाच्या इच्छेनुसार आहे असे तुम्हाला वाटते का?

⁸तुम्ही माझ्याविरुद्ध देवाचा बचाव करीत आहात का? तुम्ही मुळीच न्यायाने वागत नाहीत तो देव आहे म्हणून तुम्ही त्याची बाजू घेत आहात.

⁹जर देवाने अगदी जवळून तुमची तपासणी केली तर, त्याला काही तरी चांगले आढळेल का? तुम्ही लोकांना जसे मूर्ख बनवू शकता तसेच देवालाही बनवू शकाल असे तुम्हाला वाटते का?

¹⁰तुम्ही जर एखादा माणूस महत्वाचा आहे म्हणून न्यायालयात त्याची बाजू घेतलीत तर देव तुमच्यावर टीका करेल हे तुम्हाला माहीत आहे.

¹¹देवाचे मोठेपण तुम्हाला घाबरवते. तुम्ही त्याला भीता.

¹²तुमचे युक्तिवाद कुचकामाचे आहेत. तुमची उत्तरे कवडीमोलाची आहेत.

¹³“आता जरा गप्प बसा आणि मला बोलू द्या! माझे जे काही होईल ते मला मान्य आहे.

¹⁴मी मलाच संकटात लोटीन आणि माझ्याच हातात माझेच जीवन धरीन? *

¹⁵देवाने मला मारून टाकले तरी मी देवावरच विश्वास ठेवीन. पण मी त्याच्या समोर माझा बचाव करीन.

¹⁶आणि देवाने जर मला जिवंत राहू दिले तर ते मी बोलण्याइतका धीट होतो म्हणूनच असेल. पापी माणूस देवाच्या डोळ्याला डोळा भिडवू शकणार नाही.

¹⁷मी काय म्हणतो ते लक्षपूर्वक ऐका. मला नीट सांगू द्या.

मी ... जीवन धरीन या वाक्याचा अर्थ असा असू शकेल माणूस गप्प बसण्यासाठी स्वतःचीच जीभ चावतो आणि स्वतःच्या वेदनेबद्दल काहीच बोलत नाही.

¹⁸मी आता माझ्या बचावाला सिध्द झालो आहे. मी माझे मुद्दे काळजीपूर्वक मांडीन. मला माहीत आहे की मी बरोबर आहे हे मी दाखवून देईन.

¹⁹माझे चुकले आहे असे जर कुणी दाखवून दिले तर मी गप्प बसेन.

²⁰“देवा, तू मला फक्त दोन गोष्टी दे, मग मी तुझ्यापासून लपणार नाही.

²¹मला शिक्षा देणे बंद कर आणि तुझ्या भयानक गोष्टींनी मला भयभीत करण्याचे थांबव.

²²नंतर मला हाक मार. मी तुला ओ देईन किंवा मला बोल दे आणि तू मला उत्तर दे.

²³मी किती पापे केली आहेत? मी काय चुका केल्या आहेत? तू मला माझी पापे आणि माझ्या चुका दाखव.

²⁴देवा, तू मला का चुकवीत आहेस? आणि मला शत्रूसारखे का वागवीत आहेस?

²⁵तू मला घाबरवतो आहेस का? मी वाऱ्यावर उडणारे एक पान मात्र आहे. तू गवताच्या एका काडीवर आक्रमण करीत आहेस.

²⁶देवा, तू माझ्याबद्दल फार कटू बोलतोस. मी तरुणपणात जी पापे केली त्याबद्दल तू मला कष्ट भोगायला लावतो आहेस का?

²⁷तू माझ्या पायात बेड्या घातल्या आहेस. माझ्या प्रत्येक पावलावर तू पाळत ठेवतोस, माझी प्रत्येक हालचाल तू टिपतोस.

²⁸म्हणून मी कुजलेल्या लाकडासारखा, कसरीने खाल्लेल्या कापडासारखा क्षीण होत चाललो आहे”

14 ईयोब म्हणाला: “आपण सर्व मनुष्यप्राणी आहोत. आपले आयुष्य अगदी कमी आणि कष्टांनी भरलेले आहे. ²माणसाचे आयुष्य फुलासारखे आहे. तो लवकर वाढतो आणि मरून जातो. माणसाचे आयुष्य छायेसारखे आहे. ती थोडा वेळ असते आणि नंतर नाहीशी होते. ³ते खरे आहे पण देवा, माझ्याकडे एका माणसाकडे तू लक्ष देशील का? आणि तू माझ्याबरोबर न्यायालयात येशील का? आपण दोघेही आपापली मते मांडू या का?

⁴“परंतु एखाद्या घाणेरड्या वस्तूचे स्वच्छ वस्तूशी काय साम्य असू शकते काहीच नाही.

⁵माणसाचे आयुष्य मर्यादित आहे देवा, माणसाने किती जगायचे ते तूच ठरवतोस. तूच त्याची मर्यादा निश्चित करतोस आणि ती कुणीही बदलू शकत नाही.

⁶देवा, म्हणून तू आमच्यावर नजर ठेवणे बंद कर. आम्हाला एकटे सोड. आमची वेळ संपेपर्यंत आमचे हे कष्टप्रद आयुष्य आम्हाला भोगू दे.

⁷वृक्षाला तोडून टाकले तरी त्याच्याबाबतीत आशा असते. ते पुन्हा वाढू शकते त्याला नवीन फांद्या फुटतच राहतात.

⁸त्याची मुळे जरी जमिनीत जुनी झाली आणि त्याचे खोड जमिनीत मरून गेले.

⁹तरी ते पाण्यामुळे पुन्हा जिवंत होते. आणि त्याला नवीन रोपासारख्या फांद्या फुटतात.

¹⁰परंतु माणूस जेव्हा मरतो तेव्हा तो संपतो. माणूस मरतो तेव्हा तो कायमचा जातो.

¹¹नद्या सुकून जाईपर्यंत तुम्ही समुद्रातील पाणी घेऊ शकता. तरीही माणूस मरून जातो.

¹²माणूस मरतो तेव्हा तो झोपतो आणि पुन्हा कधीही उठत नाही. आकाश नाहीसे होईपर्यंत मेलेला माणूस उठणार नाही. मनुष्यप्राणी* त्या झोपेतून कधीच जागा होत नाही.

¹³“तू मला माझ्या थडग्यात लपवावेस असे मला वाटते. तुझा राग निवळेपर्यंत तू मला तिथे लपवावेस. नंतर तू तुझ्या सोयीने माझी आठवण करू शकतोस.

¹⁴मेलेला माणूस पुन्हा जिवंत होऊ शकतो का? मी माझी सुटका होईपर्यंत वाट बघत राहीन.

¹⁵देवा तू मला हाक मारशील आणि मी तुला उत्तर देईन.

मग जे तू मला निर्माण केलेस तो मी तुला महत्वाचा वाटेन.

¹⁶तू माझी प्रत्येक हालचाल निरखशील. पण माझ्या पापांची तुला आठवण होणार नाही.

¹⁷तू माझी पापे एखाद्या पिशवीत बांधून ठेवावीस असे मला वाटते. ती पिशवी मोहोरबंद कर आणि फेकून दे.

¹⁸“डोंगर पडतात आणि नष्ट होतात. मोठमोठे खडक फुटतात आणि त्यांच्या ठिकच्या होतात.

¹⁹खडकावरून वाहणारे पाणी त्यांची झीज करते. पुरामुळे जमिनीवरची माती वाहून जाते. त्याचप्रमाणे देवा, तू माणसाची आशा नष्ट करतोस.

²⁰तू त्याचा संपूर्ण पराभव करतोस आणि मग तू तेथून निघून जातोस. तू त्याला दुःखी करतोस आणि त्याला नेहमीसाठी मृत्यूलाकट पाठवून देतोस.

²¹त्यांच्या मुलांना मानसन्मान प्राप्त झाला तर ते त्याला कळत नाही. त्याच्या मुलांनी काही चुका केल्या तर त्या त्याला कधी दिसत नाहीत.

²²त्या माणसाला फक्त त्याच्या स्वतःच्या शारीरिक दुःखाची जाणीव असते. आणि तो केवळ स्वतःसाठीच रडतो.”

अलीफज ईयोबला उत्तर देतो

15 नंतर तेमानच्या अलीफजने ईयोबला उत्तर दिले:

²“ईयोब, जर तू खरोखरच शहाणा असशील तर तू पोकळ शब्दांनी उत्तर देणार नाहीस. शहाणा माणूस गरम हवेने इतका भरलेला नसतो.

³विद्वान् निरुपयोगी शब्दांनी आणि निरर्थक बोलण्याने वाद घालत बसले असे तुला वाटते का?

⁴ईयोब तुला जर तुझ्या मनाप्रमाणे वागू दिले तर कोणीही माणूस देवाला मान देणार नाही आणि त्याची प्रार्थना करणार नाही.

⁵तुझ्या बोलण्यावरून तुझे पाप चांगले कळते. ईयोब तू हुशारीने बोलून तुझे पाप लपवायचा प्रयत्न करीत आहेस.

⁶तू चुकत आहेस हे सिध्द करण्याची मला आवश्यकता वाटत नाही. का? कारण तू तुझ्या तोंडाने जे बोलतोस ते तू चुकत असल्याचे सिध्द करतात. तुझे स्वतःचेच ओठ तुझ्याविरुध्द बोलतात.

⁷ईयोब, जन्माला येणारा तू पहिलाच माणूस आहेस असे तुला वाटते का? टेकड्या निर्माण व्हायच्या आधीच तू जन्मालास का?

⁸तू देवाच्या गुप्त मसलती ऐकल्यास का? केवळ तूच एक शहाणा माणूस आहेस असे तुला वाटते का?

⁹ईयोब, तुझ्यापेक्षा आम्हाला जास्त माहिती आहे. तुला न कळणाऱ्या गोष्टी आम्हाला समजतात.

¹⁰केस पांढरे झालेले लोक आणि वृद्ध आमच्याशी सहमत आहेत. होय, तुझ्या वडिलांपेक्षा वृद्ध असलेले लोक आमच्या बाजूला आहेत.

¹¹देव तुझे सांत्वन करतो पण ते तुला पुरेसे वाटत नाही. देवाचा निरोप आम्ही तुला अगदी हळुवारपणे दिला आहे.

¹²ईयोब, तू का समजून घेत नाहीस? तू सत्य का पाहात नाहीस?

¹³तू हे रागाचे शब्द उच्चारतोस तेव्हा तू देवाच्या विरुध्द जातोस.

¹⁴“मनुष्य कधीही निष्कलंक असू शकत नाही. मनुष्यप्राणी देवापेक्षा अधिक बरोबर असू शकत नाही.

¹⁵देव त्याच्या पवित्र दूतांवर विश्वास ठेवत नाही. देवाशी तुलना करता स्वर्गसुध्दा निर्मळ नाही.

¹⁶मनुष्यप्राणी सर्वात वाईट आहे, तो अशुध्द आणि कुजलेला आहे. तो वाईट गोष्टी पाण्यासारख्या पितो.

¹⁷ईयोब, तू माझे ऐक मी तुला नीट सांगतो, मला जे माहीत आहे ते मी तुला सांगतो.

¹⁸विद्वानांनी ज्या गोष्टी मला सांगितल्या, त्या मी तुला सांगतो. विद्वानांच्या पूर्वजांनी त्यांना या गोष्टी सांगितल्या. त्यांनी माझ्यापासून कुठलीही गुप्त गोष्ट लपवून ठेवली नाही.

¹⁹ते त्यांच्या देशात एकटे राहात होते, तिथून दुसऱ्या देशांतील लोक जात नसत. त्यामुळे इतरांनी कुणी त्यांना काही विचित्र कल्पना सांगितल्या नाहीत.

²⁰हे विद्वान लोक म्हणाले, “दुष्ट माणूस जीवनभर यातना भोगतो. क्रूर माणूस मरण येईपर्यंत भीतीने कापत असतो. (क्रूर माणसाचे दिवस भरलेले असतात. तो त्या दिवसांत ही यातना भोगतो).

²¹त्याला प्रत्येक आवाजाची भीती वाटते. जेव्हा आपण सुरक्षित आहोत असे त्याला वाटते तेव्हा त्याचा शत्रू त्याच्यावर हल्ला करतो.

²²दुष्ट माणूस निराश झालेला असतो. व त्याला अंधारातून सुटका होण्याची आशा नसते. त्याला मारण्यासाठी तलवार टपून बसलेली असते.

²³तो इकडे तिकडे भटकत राहातो परंतु त्याचे शरीर गिधाडांचे अन्न असते. आपला मृत्यू अगदी जवळ आला आहे हे त्याला माहीत असते.

²⁴त्याला काळजी आणि यातना भयभीत करतात. एखाद्या राजाप्रमाणे त्याला नष्ट करण्यासाठी त्या त्याच्यावर हल्ला करतात.

²⁵का? कारण दुष्ट मनुष्य देवाची आज्ञा मानायला तयार नसतो. तो त्याच्या मुठी देवासमोर नाचवतो. तो सर्वशक्तिमान देवाचा पराभव करायचा प्रयत्न करतो.

²⁶दुष्ट माणूस अतिशय हट्टी असतो. तो जाड आणि मजबूत बालीने देवावर हल्ला करतो.

²⁷“माणूस श्रीमंत आणि धष्टपुष्ट असू शकतो.

²⁸पण त्याचे शहर धुळीला मिळेल. त्याच्या घराचा नाश होईल. त्याचे घर रिकामे होईल.

²⁹दुष्ट माणूस फार दिवस श्रीमंत राहू शकत नाही. त्याची संपत्ती खूप दिवस टिकत नाही. त्याची पिके जास्त वाढत नाहीत.

³⁰दुष्ट माणसाची काळोखापासून सुटका नसते. तो त्या झाडासारखा असतो ज्याची पाने रोगामुळे मरतात आणि वारा त्यांना दूर उडवून नेतो.

³¹निरुपयोगी गोष्टींवर विश्वास ठेवून दुष्ट माणसाने स्वतःचीच फसवणूक करून घेऊ नये, का? कारण त्याला त्यातून काहीही मिळणार नाही.

³²आयुष्य संपायच्या आधीच दुष्ट माणूस म्हातारा आणि शुष्क झालेला असेल. तो पुन्हा कधीही हिरव्या न होणाऱ्या फांदीसारखा असेल.

³³दुष्ट माणूस द्राक्ष न पिकता गळून गेलेल्या द्राक्षाच्या वेलीसारखा असेल. तो फूल गळून गेलेल्या जैतून झाडाप्रमाणे असेल.

³⁴का? कारण ज्यांच्या जवळ देव नसतो त्यांच्याजवळ काहीही नसते. जे लोक पैशावर प्रेम करतात त्यांची घरे आगीत भस्मसात होतात.

³⁵दुष्ट माणसे सतत दुष्टपणा करण्यासाठी आणि त्रास देण्यासाठी योजना आखत असतात. ते लोकांना फसविण्यासाठी योजना तयार करतात.”

ईयोब अलीफजला उत्तर देतो

16 नंतर ईयोबने उत्तर दिले,
²“या सर्व गोष्टी मी पूर्वी ऐकल्या आहेत. तुम्ही तिथे जण मला त्रास देता, आराम नव्हे.

³तुमची लांबलचक भाषणे कधीही संपत नाहीत. तुम्ही वाद घालणे का सुरू ठेवले आहे?

⁴जर तुमच्यावर माझ्यासारखे संकट आले असते, तर जे आता तुम्ही म्हणत आहात तेच मीही म्हणू शकलो असतो. मी तुमच्याविरुद्ध शहाणपणाच्या गोष्टी सांगू शकलो असतो आणि माझे डोके तुमच्यासमोर हलवू शकलो असतो.

⁵पण मी तुम्हाला धीर देऊ शकलो असतो आणि माझ्या बोलण्याने तुमच्यात आशा निर्माण केली असती.

⁶परंतु मी काहीही बोललो तरी माझ्या यातना कमी होत नाहीत. पण मी बोललो नाही तर मला शांती लाभत नाही.

⁷देवा, खरोखरच तू माझी शक्ती हिरावून घेतली आहेस. तू माझ्या सर्व कुटुंबाचा नाश केला आहेस.

⁸तू मला खूप बारीक व अशक्त केले आहे म्हणून मी अपराधी आहे असे लोकांना वाटते.

⁹देव माझ्यावर हल्ला करतो. तो माझ्यावर रागावला आहे आणि तो माझे शरीर छिन्न विछिन्न करतो. तो माझ्याविरुद्ध दात खातो, माझ्या शत्रूचे डोळे माझ्याकडे तिरस्काराने बघतात.

¹⁰लोक माझ्या भोवती जमले आहेत. ते माझी थट्टा करतात व तोंडावर मारतात.

¹¹देवाने मला दुष्ट लोकांच्या स्वाधीन केले आहे. त्याने क्रूर माणसांना मला त्रास द्यायची परवानगी दिली आहे.

¹²मी अगदी मजेत होतो. पण देवाने मला चिरडून टाकले. हो त्याने माझी मान पकडली आणि माझे तुकडे तुकडे केले. त्याने माझा निशाण्यासारखा उपयोग केला.

¹³त्याचे धनुर्धारी मला घेरतात. तो माझ्या मुत्रपिंडात बाण सोडतो. तो दया दाखवीत नाही. तो माझे मूत्राशय धरतीवर रिकामे करतो.

¹⁴देव माझ्यावर पुन्हा पुन्हा हल्ला करतो. युद्धातल्या सैनिकाप्रमाणे तो माझ्यावर चाल करून येतो.

¹⁵मी फार दुःखी आहे म्हणून मी दुःखाचे कपडे घालतो. मी इथे धुळीत आणि राखेत बसतो आणि मला पराभूत झाल्यासारखे वाटते.

¹⁶रडल्यामुळे माझा चेहरा लाल झाला आहे. माझ्या डोळ्याभोवती काळी वर्तुळे आहेत.

¹⁷मी कुणाशीही दुष्टपणाने वागलो नाही. तरीही माझ्या बाबतीत या वार्डेट गोष्टी घडल्या. माझ्या प्रार्थना नेहमी बरोबर आणि शुध्द असतात.

¹⁸हे धरतीमाते, माझ्यावर जे जुलूम झाले आहेत ते लपवू नकोस. मी न्यायासाठी भीक मागतो आहे ते थांबवू नकोस.

¹⁹स्वर्गात कदाचित् माझ्या बाजूचा कुणीतरी असेल. कदाचित् मला पाठिंबा देणारा आणि माझा बचाव करणारा कुणी तिथे असेल.

²⁰माझा मित्र माझ्यासाठी बोलतो. पण माझे डोळे देवासमोर अश्रू ढाळतात.

²¹जशी एखादी व्यक्ति आपल्या मित्रासाठी वादविवाद करते तसा तो माझ्याविषयी देवाबरोबर बोलतो.

²²मी अगदी थोड्या वर्षातच पुन्हा कधीही परतून न येणाऱ्या जागी जाणार आहे (मृत्युलोक).

17 माझा आत्मा भंगला आहे. मी आशा सोडून दिली आहे. माझे आयुष्य जवळ जवळ संपले आहे आणि थडगे माझी वाट पाहत आहे.

²लोक माझ्याभोवती उभे राहतात आणि मला हसतात. ते मला चिडवतात. माझा अपमान करतात. तेव्हा मी फक्त बघत राहतो.

³देवा, तुझा मला खरोखरच पाठिंबा आहे हे मला दाखव. दुसरे कुणीही मला पाठिंबा देणार नाही.

⁴तू माझ्या मित्रांच्या मनाची कवाडे बंद करून टाकलीस आणि आता त्यांना काही कळत नाही. कृपा करून तू त्यांना विजयी होऊ देऊ नकोस.

⁵लोक काय म्हणतात ते तुला माहीत आहे 'एखाद्या माणसू मित्राला* मदत करण्यासाठी स्वतःच्या मुलांकडे दुर्लक्ष करतो' परंतु माझे मित्र मात्र माझ्या विरुद्ध गेलेत.

⁶देवाने माझे नाव म्हणजे सर्वासाठी एक शिवी केली. लोक माझ्या तोंडावर थुंकतात.

⁷दुःख आणि यातना यांनी मी जवळ जवळ आंधळा झालो आहे, माझे शरीर छायेप्रमाणे अतिशय बारीक झाले आहे.

⁸यामुळे चांगले लोक फार व्यथित झाले आहेत. देवाची पर्वा न करणाऱ्या लोकांमुळे निष्पाप लोक व्यथित होतात.

⁹पण चांगली माणसे मात्र न्यायाने जीवन जगत राहतात. निष्पाप लोक अधिक सामर्थ्यावान होतात.

¹⁰पण तुम्ही सर्व एकत्र या आणि या सगळ्यात माझीच चूक आहे हे मला दाखवून द्या. तुमच्या पैकी कुणीही विद्वान नाही.

¹¹माझे आयुष्य संपत चालले आहे. माझ्या योजना धुळीला मिळवल्या गेल्या आणि माझी आशा नष्ट झाली.

¹²माझे मित्र गोंधळून गेले आहेत. त्यांना रात्र दिवसासारखी वाटते. अंधार प्रकाशाला पळवून लावतो असे त्यांना वाटते.

¹³'थडगेच माझे नवीन घर असेल अशी मी आशा करतो. अंधाऱ्या थडयांत माझे अंधरुण घालण्याची इच्छा मी धरतो.

¹⁴तू माझा जन्मदाता आहेस' असे मी थडग्याला आणि किड्यांना 'माझी आई किंवा 'बहीण' म्हणू शकेन.

¹⁵परंतु मला जर तेवढी एकच आशा असेल, तर मला मुळीच आशा नाही. मला जर तेवढी एकच आशा असेल तर लोकांना मी आशे शिवायच दिसेन.

तुला माहीत आहे ... मित्र शब्दशः 'तो मित्रांना काही भाग देण्याचे वचन देतो आणि त्याची मुले आंधळी होतात.'

¹⁶माझी आशा माझ्याबरोबरच मरेल का? ती सुध्दा मृत्युलोकात जाईल का? आम्ही बरोबरच मातीत जाऊ का?”

बिल्दद ईयोबला उत्तर देतो

18 नंतर शूहीच्या बिल्ददने उत्तर दिले:

²“ईयोब, तू बोलणे केव्हा बंद करणार आहेस? शांत राहा आणि लक्ष दे. आम्हाला काही बोलू दे.

³आम्ही पशूसारखे मूर्ख आहोत असे तू का मानतोस?

⁴ईयोब तुझा राग तुलाच अधिक त्रासदायक होत आहे. केवळ तुझ्यासाठी लोकांनी हे जग सोडून जावे का? देव केवळ तुझ्या समाधानासाठी डोंगर हलवेल असे तुला वाटते का?

⁵“हो दुष्ट माणसाचा प्रकाश नाहीसा होईल. त्याचा अग्नी पेटणे बंद होईल.

⁶त्यांच्या घरातला प्रकाश अंधकारमय होईल. त्यांच्या जवळचा दिवा विझेल.

⁷त्याची पाऊले पुन्हा दमदारपणे व भरभर पडणार नाहीत. तो हळु हळु चालेल आणि अशक्त बनेल. त्याच्या दुष्ट मसलती त्याचा अधःपात करतील.

⁸त्याचेच पाय त्याला सापळ्यात अडकवतील. तो आपणहून सापळ्यात जाईल आणि त्यात अडकेल.

⁹सापळा त्याची टाच पकडेल. त्याला घट्ट पकडून ठेवेल.

¹⁰जमिनीवरची दोरी त्याला जाळ्यात अडकवेल. सापळा त्याची त्याच्या मार्गातच वाट बघत असेल.

¹¹दहशत चहुबाजूंनी त्याची वाट पाहत आहे. भीती त्याच्या प्रत्येक पावलावर पाठलाग करीत आहे.

¹²वाईट संकट ते त्याच्यासाठी भुकेली आहेत. विध्वंस आणि अरिष्ट तो पडण्याचीच वाट पहात आहेत.

¹³भयानक रोग त्याची कातडी खाऊन टाकेल. तो त्याचे हातपाय कुजवेल.

¹⁴दुष्ट माणूस त्याच्या घराच्या सुरक्षिततेपासून दूर नेला जाईल. त्याला भयानका राजापुढे हजर करण्यासाठी दूर नेले जाईल.

¹⁵त्याच्या घरात काहीही शिल्लक राहाणार नाही. का? कारण त्याच्या घरात सर्वत्र जळते गंधक विखरण्यात येईल.

¹⁶त्याची खालची मुळे सुकून जातील आणि वरच्या फांद्या मरतील.

¹⁷पृथ्वीवरील लोकांना त्याची आठवण राहाणार नाही. आता त्याची आठवण कुणालाही येणार नाही.

¹⁸लोक त्याला प्रकाशापासून दूर अंधारात ढकलतील. लोक त्याचा पाठलाग करून या जगातून पळवून लावतील.

¹⁹त्याला मुले आणि नातवंडे असणार नाहीत. त्याच्या कुटुंबातले कुणीही जिवंत असणार नाही.

²⁰पश्चिमेकडचे लोक जेव्हा या दुष्ट माणसाचे काय झाले ते ऐकतील तेव्हा त्यांना धक्का बसेल. आणि पूर्वेकडचे लोक भयाने बधीर होतील.

²¹दुष्ट माणसाच्या घराचे खरोखरच असे होईल. जो माणूस देवाची पर्वा करीत नाही त्याच्याबाबतीत असेच घडेल.”

ईयोब उत्तरला

19 नंतर ईयोबने उत्तर दिले:

²“तुम्ही मला किती वेळ त्रास देणार आहात? आणि शब्दांनी मला मोडणार आहात?

³तुम्ही आतापर्यंत दहा वेळा माझा अपमान केला आहे. तुम्ही माझ्यावर हल्ला करता तेव्हा अजिबात लाज, शरम बाळगीत नाही.

⁴“मी पाप केले असेल तर तो माझा प्रश्न आहे. तुम्हाला त्याचा उपद्रव होत नाही.

⁵तुम्ही माझ्यापेक्षा चांगले आहात एवढेच तुम्हाला दाखवायचे आहे, माझी संकटे माझ्या चुकीमुळेच निर्माण झाली आहेत असे तुम्ही (उगीचच) म्हणता.

⁶परंतु देवानेच माझ्यावर अन्याय केला आहे. त्यानेच मला पकडण्यासाठी सापळा रचला.

⁷त्याने मला दुखवले’ असे मी ओरडतो. पण मला उत्तर मिळत नाही. मी मदतीसाठी जोरात ओरडलो तरी न्यायासाठी असलेले माझे रडणे कुणाला ऐकू येत नाही.

⁸मी पुढे जाऊ नये म्हणून देवाने माझ्या मार्गात अडथळा आणला. त्याने माझा मार्ग अंधारात लपविला.

⁹देवाने माझी प्रतिष्ठा धुळीला मिळवली. त्याने माझ्या डोक्यावरचा मुकुट काढून घेतला.

¹⁰माझा सर्वनाश होईपर्यंत देव मला चाऱ्ही बाजूंनी झोडपतो. एखादे झाड मुळासकट उपटून काढावे त्याप्रमाणे त्याने माझ्या आशा उपटून नेल्या.

¹¹त्याचा क्रोध मला जाळीत आहे. तो मला त्याचा शत्रू म्हणतो.

¹²देव त्याचे सैन्य माझ्यावर हल्ला करण्यासाठी पाठवतो. ते माझ्याभोवती मोर्चा उभारतात. ते माझ्या डेऱ्याभोवती छावणी ठाकतात.

¹³“देवाने माझ्या भावांना माझा द्वेष करायला भाग पाडले. माझ्या सर्व मित्रांमध्ये मी परका झालो आहे.

¹⁴माझे नातलग मला सोडून गेले. माझे मित्र मला विसरले.

¹⁵माझ्या घरी येणारे पाहुणे आणि माझ्या दासी मला परका आणि परदेशातला समजतात.

¹⁶“मी माझ्या नोकराला बोलावतो पण तो उत्तर देत नाही. मी मदतीसाठी याचना केली तरी माझा नोकर उत्तर देणार नाही.

¹⁷माझी बायको माझ्या श्वासाच्या वासाचा तिरस्कार करते. माझे भाऊ माझा तिरस्कार करतात.

¹⁸लहान मुलेदेखील मला चिडवतात. मी त्यांच्याजवळ जातो तेव्हा ते माझ्याबद्दल वाईटसाईट बोलतात.

¹⁹माझे जवळचे मित्रदेखील माझा तिरस्कार करतात. माझे ज्यांच्यावर प्रेम आहे ते लोक देखील माझ्याविरुद्ध गेले आहेत.

²⁰मी इतका कृश झालो आहे की माझी कातडी हाडांवर लोबते. आता माझ्यात जिवंतपणाचा मागमुसही उरलेला नाही.

²¹माझी दया येऊ द्या. मित्रांनो, तुम्हाला माझी दया येऊ द्या! का? कारण देव माझ्यावर उलटला आहे.

²²देव जसा माझा छळ करीत आहे तसा तुम्ही पण माझा छळ का करीत आहात? मला सतत त्रास देण्याचा तुम्हाला कंटाळा येत नाही का?

²³मी जे बोलतो ते कुणीतरी लक्षात ठेवून पुस्तकात लिहून ठेवावे असे मला वाटते. माझे शब्द पाषाणात कोरून ठेवायला हवेत असे मला वाटते.

²⁴मी जे बोलतो ते लोखंडी कलमाने शिष्यावर किंवा पाषाणावर कोरून कायम करायला हवे असे मला वाटते.

²⁵माझा बचाव करणारा कोणी तरी आहे याची मला खात्री आहे. तो हयात आहे हे मला माहीत आहे. आणि शेवटी तो या पृथ्वीतलावर येऊन उभा राहील आणि माझा बचाव करील.

²⁶मी जेव्हा माझे शरीर सोडून जाईन तेव्हा आणि माझी कातडी नष्ट होईल तेव्हा सुध्दा मी देवाला पाहू शकेन.

²⁷मी देवाला माझ्या डोळ्यांनी बघेन. अन्य कुणी नाही, तर मी स्वतःच त्याला पाहीन. आणि त्यामुळे मी किती हुरळून गेलो आहे ते मी सांगू शकत नाही.

²⁸तुम्ही कदाचित् म्हणाल: 'आपण ईयोबचा छळ करू. त्याला दोषी ठरवण्यासाठी काहीतरी कारण शोधून काढू.

²⁹परंतु तुम्हाला स्वतःलाच तलवारीची भीती वाटायला हवी. का? कारण देव दोषी माणसांना शिक्षा करतो. देव तुम्हाला शिक्षा करण्यासाठी तलवारीचा उपयोग करेल. नंतर तुम्हाला काळेल की न्यायाचीसुध्दा वेळ यावी लागते."

सोफर उत्तर देतो

20 नंतर नामाथीचा सोफर म्हणाला:

²"ईयोब, तुझे त्रस्त झालेले विचार मला तुला उत्तर द्यायला भाग पाडत आहेत. माझ्या मनात कोणते विचार चालले आहेत ते मी तुला लगेच सांगायला हवे.

³तुझ्या उत्तरांनी तू आमचा अपमान केला आहेस परंतु मी शहाणा आहे. उत्तर कसे द्यायचे ते मला माहीत आहे.

⁴⁻⁵"वाईट मनुष्याचा आनंद जास्त काळ टिकत नाही तुला हे माहीत आहे. आदाम या पृथ्वीतलावर आला त्या अतिप्राचीन काळापासूनच हे सनातन सत्य आहे. जो माणूस

देवाची पर्वा करीत नाही तो फारच थोडा काळ सुखी होतो.

⁶दुष्ट माणसाचा अहंकार गगनाला जाऊन भिडेल आणि त्याचे मस्तक ढगांपर्यंत पोहोचू शकेल.

⁷परंतु त्याच्या विष्टेप्रमाणे त्याचा मात्र नाश झालेला असेल. जे लोक त्याला ओळखतात ते विचारातील, 'तू कुठे आहे?'

⁸तो एखाद्या स्वप्नासारखा* उडून जाईल व तो कोणालाही सापडणार नाही. त्याला घालवून देण्यात येईल आणि एखाद्या दुःस्वप्नासारखा तो विसरलाही जाईल.

⁹ज्या लोकांनी त्याला पाहिले होते, त्यांना तो पुन्हा दिसणार नाही. त्याचे कुटुंब पुन्हा कधी त्याच्याकडे बघणार नाही,

¹⁰दुष्ट माणसाने गरीब लोकांकडून जे काही घेतले होते ते त्याची मुले परत करतील. दुष्ट माणसाचे स्वतःचे हातच त्याची संपती परत करतील.

¹¹तो तरुण होता तेव्हा त्याची हाडे मजबूत होती. परंतु आता इतर अवयवांप्रमाणे त्यांची सुध्दा माती होईल.

¹²दुष्टाला वाईट गोष्टी चांगल्या वाटतात. तो त्यांची चव नीट कळावी म्हणून त्या आपल्या जिभेखाली ठेवतो.

¹³दुष्ट माणसाला वाईट गोष्टी आवडतात म्हणून तो त्यांना सोडीत नाही. गोडगोळीसारखे तो त्या आपल्या तोंडात ठेवतो.

¹⁴परंतु त्या वाईट गोष्टीच त्याच्या पोटात विष होतील. त्याच्या आत त्याचे सर्पाच्या विषासारखे कडू जहर होईल.

¹⁵दुष्ट माणसाने श्रीमंती मिळली तरी तो ती ओकून टाकेल. देव त्याला ती ओकायला भाग पाडेल.

¹⁶दुष्ट माणसाचे पेय म्हणजे सर्पाचे विष. सर्पाचा दंशच त्याला मारून टाकील.

¹⁷नंतर दुष्ट मनुष्य मधाने आणि दुयाने भरून वाहणाऱ्या नद्या बघण्याचे सौख्य अनुभवू शकणार नाही.

¹⁸दुष्ट माणसाला त्याचा नफा परत करणे भाग पडेल. त्याने जे सुख मिळवण्यासाठी कष्ट केले ते सुख भोगण्याची परवानगी त्याला मिळणार नाही.

¹⁹का? कारण त्याने गरीबांना कष्ट दिले. त्यांना वाईट वागवले. त्याने त्यांची काळजी घेतली नाही. त्यांच्या वस्तू हिसकावून घेतल्या. दुसऱ्यांनी बांधलेली घरे त्यांनी बळकावली.

²⁰दुष्ट माणूस कधीही समाधानी नसतो. त्याची श्रीमंती त्याला वाचवू शकत नाही.

²¹तो खातो तेव्हा काहीही शिल्लक ठेवीत नाही. त्याचे यश टिकणार नाही.

²²दुष्ट मनुष्याकडे जेव्हा भरपूर असेल तेव्हा तो संकटांनी दबून जाईल. त्याच्या समस्या त्याच्यावर कोसळतील.

वाईट स्वप्न किंवा "रात्रीचे दृश्य."

²³ दुष्ट माणसाने त्याला हवे तितके खाल्ल्यानंतर देव त्याचा क्रोधाग्नी त्याच्यावर फेकेल. देव दुष्टावर शिक्षेचा पाऊस पाडेल.

²⁴ दुष्ट मनुष्य तलवारीला भिऊन पळून जाण्याचा प्रयत्न करेल. परंतु पितळी बाण त्याचा बळी घेईन.

²⁵ पितळी बाण त्याच्या शरीरातून आरपार जाईल. त्याचे चकाकणारे टोक त्याचे आतडे भेदील आणि तो भयभीत होईल.

²⁶ त्याच्या खजिन्याचा नाश होईल. मानवाने उत्पन्न केला नाही असा अग्नी त्याचा नाश करेल. अग्नी त्याच्या घरातल्या सर्व वस्तूंचा नाश करेल.

²⁷ दुष्ट माणूस अपराधी आहे हे स्वर्ग सिध्द करेल. पृथ्वी त्याच्याविरुद्ध साक्ष देईल.

²⁸ देवाच्या क्रोधाने निर्माण झालेल्या पुरात त्याच्या घरातली चीजवस्तू वाहून जाईल.

²⁹ दुष्ट माणसाच्या बाबतीत हे करायचे असे देवाने ठरवले आहे. देवाने ठरवलेले हे त्याचे प्रारब्ध आहे."

ईयोंब उत्तर देतो

21 नंतर ईयोंबने उत्तर दिले:

² "मी काय म्हणतो ते ऐक. माझे सांत्वन करण्याची ती तुझी पध्दत असू दे.

³ मी बोलने तेव्हा तू थोडा धीर धर. माझे बोलणे संपल्यावर तू माझी थट्टा करू शकतोस.

⁴ "मी लोकांविरुद्ध तक्रार करीत नाही. मी अधीर झालो आहे त्याला काही कारण आहे.

⁵ माझ्याकडे बघितल्यावर तुला धक्का बसेल. तुझे हात तोंडावर ठेव आणि माझ्याकडे अचंब्याने बघत रहा.

⁶ माझ्यावर आलेल्या प्रसंगांचा विचार करायला लागलो म्हणजे मला भीती वाटते आणि माझ्या शरीराचा थरकाप होतो.

⁷ दुष्ट माणसांना जास्त आयुष्य का असते? ते वृद्ध आणि यशस्वी का होतात?

⁸ दुष्ट माणसे आपली मुले बाळे मोठी होत असलेली बघतात. आपली नातवंदे बघायला ती जिवंत राहतात.

⁹ त्यांची घरे सुरक्षित असतात आणि त्यांना भय नसते. दुष्टांना शिक्षा करण्यासाठी देव आपली छडी वापरीत नाही.

¹⁰ त्यांचे बैल प्रजोत्पादनात असफल होत नाही. त्यांच्या गायींना वासरे होतात आणि वासरे जन्मतःच मृत्युमुखी पडत नाहीत.

¹¹ दुष्ट लोक आपल्या मुलांना कोकरा प्रमाणे बाहेर खेळायला पाठवतात. त्यांची मुले सभोवती नाचत असतात.

¹² ते तंतुवाद्याच्या आणि वीणेच्या आवाजावर गातात आणि नाचतात.

¹³ दुष्ट लोक त्यांच्या आयुष्यात यशाचे सुख अनुभवतात. नंतर ते मरतात आणि दुःखी न होता थडग्यात जातात

¹⁴ परंतु दुष्ट लोक 'आम्हाला एकटे सोड. तू आम्हाला जे करायला सांगतोस त्याची आम्हाला पर्वा नाही' असे देवाला सांगतात.

¹⁵ आणि दुष्ट लोक म्हणतात, 'सर्वशक्तिमान देव कोण आहे? आम्हाला त्याची चाकरी करण्याची गरज नाही. त्याची प्रार्थना करण्यात काही अर्थ नाही.'

¹⁶ दुष्ट लोकांचा त्यांच्या यशात स्वतःचा काही वाटा नसतो हे खरे आहे. मी त्यांच्या उपदेशाप्रमाणे वागू शकत नाही.

¹⁷ परंतु देव दुष्ट माणसांचा प्रकाश किती वेळा मालवू शकतो? किती वेळा त्यांच्यावर संकटे कोसळतात? देव त्यांच्यावर रागावून त्यांना शिक्षा करतो का?

¹⁸ देव दुष्ट लोकांना वाऱ्यावर गवत किंवा धान्याची टरफले उडवतात तसे उडवून देतो का?

¹⁹ पण तू म्हणतोस 'देव वडिलांच्या पापाबद्दल मुलाला शिक्षा करतो.' नाही देवाने दुष्टालाच शिक्षा करायला हवी. तेव्हाच त्या दुष्टाला कुळेल की त्याला त्याच्या पापाची शिक्षा मिळत आहे.

²⁰ पापी माणसाला शिक्षा भोगू दे. त्याला सर्वशक्तिमान देवाच्या रागाचा अनुभव घेऊ दे.

²¹ दुष्टाचे आयुष्य संपल्यावर तो मरतो. तो मागे राहिलेल्या कुटुंबाची पर्वा करीत नाही.

²² 'देवाला कुणीही ज्ञान शिकवू शकत नाही. देव मोठ्या पदावर असलेल्या लोकांचाही न्यायनिवाडा करतो.

²³ एखादा माणूस संपूर्ण आणि यशस्वी जीवन जगल्यानंतर मरतो. त्याने अत्यंत सुरक्षित आणि स्वास्थ्यपूर्ण जीवन जगलेले असते.

²⁴ त्याचे शरीर चांगले पोसलेले होते आणि त्याची हाडे मजबूत होती.

²⁵ परंतु दुसरा माणूस अत्यंत हालाखीचे जीवन जगतो व मरतो. त्याचे अंतःकरण कडवट झालेले असते. त्याने काहीही चांगले भोगलेले नसते.

²⁶ शेवटी हे दोघेही बरोबरच मातीत जातील. किडे त्यांना झाकून टाकतील.

²⁷ "पण तू कसला विचार करीत आहेस ते मला माहीत आहे. कोणत्या डावपेचांनी मला दुःख द्यायची तुझी इच्छा आहे हे मला माहीत आहे.

²⁸ तू कदाचित् म्हणशील 'मला चांगल्या माणसाचे घर दाखव. आता मला दुष्ट माणसे कोठे राहतात ते दाखव.'

²⁹ तू प्रवाशांबरोबरच बोलला असशील आणि तू त्यांच्याच गोष्टी खऱ्या धरून चालशील.

³⁰ संकटे कोसळतात तेव्हा दुष्ट माणसे त्यातून वाचतात. देवाच्या क्रोधातून ते सहीसलामत सुटतात.

³¹ दुष्टांनी केलेल्या वाईट कृत्यांबद्दल त्यांना कुणी शिक्षा करत नाही. त्यांच्या तोंडावर कुणी त्याबद्दल टीका करीत नाही.

³²दुष्ट माणूस स्मशानात गेल्यावर तेथील रक्षक त्याच्या थडग्याची देखभाल करतो.

³³म्हणून दरीतली माती देखील दुष्ट माणसासाठी सुखावह असेल. व त्याच्या अंत्ययात्रेत हजारो लोक सामील होतील.

³⁴म्हणून तुमच्या पोकळ शब्दांनी तुम्ही माझे सांतवन करू शकणार नाही. तुमची उत्तरे माझ्या उपयोगाची नाहीत.”

अलीफज उत्तर देतो

22 मग तेमानीच्या अलीफजने उत्तर दिले:

²‘देवाला आपल्या मदतीची गरज आहे का? नाही. अतिशय विद्वान माणसाचा सुध्दा देवाला फारसा उपयोग नाही.

³तुमचे योग्य तऱ्हेने जमणे देवाला काही मदत करते का? नाही. तुम्ही त्या सर्वशक्तिमान देवाचे अनुसरण केलेत तर त्यातून त्याला काही मिळते का? नाही.

⁴‘ईयोब, देवाने तुला दोषी ठरवून शिक्षा का द्यावी? तू त्याला भितोस तू त्याची भक्ती करतोस म्हणून?

⁵‘नाही. तो तसे करतो कारण तू खूप पाप केले आहेस. ईयोब, तू पाप करणे कधीच थांबवले नाहीस.

⁶कदाचित् तू तुझ्या भावाला काही पैसे दिले असतील आणि त्याने ते परत करावे म्हणून त्याच्याकडून एखादी वस्तू गहाण ठेवून घेतली असतील. कदाचित् तू गरीबाकडून त्याची वस्त्रे पैशासाठी गहाण ठेवून घेतली असतील. तसे करण्याला कदाचित् काही सबळ कारणही नसेल.

⁷तू कदाचित् थकलेल्या आणि भुकेल्या लोकांना पाणी आणि अन्न दिले नसतील.

⁸ईयोब, तुझ्याकडे पुष्कळ शेतजमीन आहे आणि लोक तुला मान देतात.

⁹पण कदाचित् तू विधवांना काहीही न देता घालवून दिले असतील. ईयोब, तू कदाचित पोरक्या मुलांची फसवणूक केली असतील.

¹⁰म्हणूनच तुझ्या भोवती सापळे आहेत आणि अचानक आलेल्या संकटांनी तू घाबरून जात आहेस.

¹¹म्हणूनच सर्वत्र इतका अंधार आहे की तुला काही दिसत नाही आणि तू पुराच्या पाण्याने चहुबाजूंनी वेढला आहेस.

¹²‘देव स्वर्गाच्या सर्वात उंच भागात राहतो. तारे किती उंचावर आहेत ते बघ. देव सर्वात उंच ताऱ्यांमधून खाली वाकून बघतो.

¹³पण ईयोब, तू कदाचित् म्हणशील देवाला काय समजते? देव काळ्याकुट्ट दगांतून आपल्याकडे बघून निवाडा करू शकतो का?

¹⁴आकाशाच्या किनाऱ्यावरून चालताना त्याने आपल्याला बघू नये म्हणून दाट ढग त्याला आपल्यापासून लपवतात.

¹⁵‘ईयोब, दुष्ट लोक पूर्वी ज्या जुन्या वाटेवरून चालत गेले त्याच वाटेवरून आज तू चालतो आहेस.

¹⁶त्या दुष्टांची मरणघटिका जवळ येण्यापूर्वीच त्यांचा नाश करण्यात आला. ते पुरात वाहून गेले.

¹⁷त्या लोकांनी देवाला सांगितले, ‘आम्हाला एकटे सोड तो सर्वशक्तिमान देव आम्हाला काहीही करू शकत नाही.’

¹⁸आणि देवानेच त्याची घरे चांगल्या वस्तूंनी भरली होती. नाही मी दुष्टांच्या उपदेशाचे पालन करू शकत नाही.

¹⁹चांगले लोक दुष्टांचे निर्दालन झालेले पाहतील आणि संतोष पावतील. भोळे लोक वाईट लोकांना हसतात.

²⁰खरोखरच आमच्या शत्रूंचा नाश झाला आहे. त्यांची संपत्ती आगीत नष्ट होत आहे.’

²¹‘ईयोब, तू आता देवाला शरण जा. त्याच्याशी सलोखा कर. तू हे केलेस तर तुला खूप चांगल्या गोष्टी मिळतील.

²²त्यांच्या वचनांचा स्विकार कर. तो काय म्हणतो त्याकडे नीट लक्ष दे.

²³ईयोब, तू सर्वशक्तिमान देवाकडे परत ये म्हणजे तुझी स्थिती पूर्ववत् होईल. परंतु तू तुझ्या घरातून वाईट गोष्टींचे उच्चाटन केले पाहिजेस.

²⁴तू तुझ्या जवळ असलेल्या सोन्याला मातीमोल मानले पाहिजेस. तू तुझ्या सर्वात चांगल्या सोन्याला दरीतल्या दगडाएवढी किंमत दिली पाहिजेस.

²⁵सर्वशक्तिमान देवच तुझे सोने असू दे. त्यालाच तुझा चांदीचा ढीग समज.

²⁶नंतर तू सर्वशक्तिमान देवाला अनुभवू शकशील. तू त्याच्याकडे बघू शकशील.

²⁷तू त्याची प्रार्थना करशील आणि तो तुझे ऐकेल आणि ज्या गोष्टी करण्याचे तू वचन दिले होतेस त्या गोष्टी तू करशील.

²⁸तू जर काही करायचे ठरवलेस तर तू त्यात यशस्वी होशील. आणि तुझा भविष्यकाळ खरोखरच उज्ज्वल असेल.

²⁹देव अहंकारी लोकांना मान खाली घालायला लावतो. परंतु विनम्र लोकांना तो मदत करतो.

³⁰नंतर तू चुका करणाऱ्या लोकांना मदत करू शकशील. तू देवाजवळ प्रार्थना केलीस तर तो त्या लोकांना क्षमा करेल. का? कारण तू अतिशय पवित्र असशील.”

ईयोब उत्तर देतो

23 नंतर ईयोबने उत्तर दिले:

²‘तरीही मी आज कडवटपणे तक्रार करीन. का? कारण मी अजूनही दुःखी आहे.

³देवाला कुठे शोधावे ते मला माहीत असेत तर किती बरे झाले असते. देवाकडे कसे जावे ते मला कळते तर किती बरे झाले असते.

⁴मी देवाला माझी कथा सांगितली असती. माझा निरपराधीपणा सिध्द करण्यासाठी मी सतत वाद घातला अस्ता.

^५देवाने माझ्या युक्तिवादाला कसे प्रत्युत्तर दिले असते ते मला कळले असते तर किती बरे झाले असते. मला देवाची उत्तरे समजून घ्यायची आहेत.

^६देव माझ्याविरुद्ध त्याच्या सामर्थ्याचा उपयोग करेल का? नाही. तो मी काय म्हणतो ते ऐकेल.

^७मी सत्यप्रिय माणूस आहे. देव मला माझी गोष्ट सांगू देईल. नंतर माझा न्यायाधीश मला मुक्त करील.

^८पण मी जर पूर्वेकडे गेलो, तर देव तेथे नसतो. मी पश्चिमेकडे गेलो तर तिथेही मला देव दिसत नाही.

^९देव दक्षिणेकडे कार्यमग्न असला तरी मला तो दिसत नाही. देव जेव्हा उत्तरेकडे वळतो तेव्हाही तो मला दिसत नाही.

^{१०}परंतु देवाला मी माहीत आहे. तो माझी परीक्षा घेत आहे. आणि मी सोन्यासारखा शुध्द असेन याकडे तो लक्ष पुरवेल.

^{११}मी नेहमीच देवाच्या इच्छेनुसार जगत आलो आहे. आणि मी त्याचा मार्ग चोखाळणे कधीच थांबवले नाही.

^{१२}मी त्याच्या आज्ञेचे पालन केले. मी माझ्या अन्नापेक्षा देवाच्या मुखातून बाहेर पडणाऱ्या शब्दांवर अधिक प्रेम करतो.

^{१३}परंतु देव कधी बदलत नाही. देवासमोर कुणीही उभा राहू शकणार नाही. देव त्याला हवे ते करू शकतो.

^{१४}माझ्या बाबतीत देवाने जे योजिले आहे तेच तो करेल. माझ्यासाठी त्याच्या बऱ्याच योजना आहेत.

^{१५}म्हणूनच मी देवाला भितो. मी या गोष्टी समजू शकतो आणि म्हणून मला देवाची भीती वाटते.

^{१६}देव माझे हृदय कमजोर बनवतो आणि मी माझे धैर्य गमावून बसतो. सर्वशक्तिमान देव मला घाबरवतो.

^{१७}माझ्या बाबतीत ज्या वाईट गोष्टी घडल्या त्या माझ्या चेहऱ्यावरच्या काळ्या ढगाप्रमाणे आहेत. परंतु तो काळोख मला गप्प बसवू शकणार नाही.

24 “त्या सर्वशक्तिमान देवाला माणसाच्या आयुष्यातल्या सर्व गोष्टी कशा माहीत असतात? परंतु त्याच्या भक्तांना मात्र त्याच्याबद्दल काहीच माहीत नसते.”

^२लोक शेतातली हद्द दर्शाविणाऱ्या खुणा जास्त जमीन मिळवण्यासाठी सरकवतात. लोक पशूंचे कळप चोरून दुसऱ्या रानात चरायला नेतात.

^३ते अनाथ मुलांची गाढवे चोरतात. ते विधवेची गाय पळवून नेतात आणि त्यांच्या ऋणाची ती जोपर्यंत परतफेड करत नाही तोपर्यंत ती गाय आपल्याकडे ठेवून घेतात.

^४ते गरीब लोकांना घरादारशिवाय इकडे तिकडे हिंडायला लावतात. सगळ्या गरीबांना या दुष्टांपासून लपून राहावे लागते.

^५“गरीब लोक वाळवंटात हिंडून अन्न शोधणाऱ्या मोकाट गाढवाप्रमाणे आहेत ते अन्नाच्या शोधात लवकर

उठतात. ते मुलाबाळांना अन्न देण्यासाठी रात्रीपर्यंत काम करतात.

^६गरीब लोकांना शेतात गवत आणि चारा कापत रात्रीपर्यंत काम करावे लागते. त्यांना श्रीमंतांच्या शेतातली द्राक्षे वेचावी लागतात.

^७त्यांना रात्री कपड्यांशिवाय झोपावे लागते. थंडीपासून रक्षण करण्यासाठी त्यांच्याजवळ पांघरुण नसते.

^८ते डोंगरावर पावसात भिजतात. थंडीवाऱ्यापासून रक्षण करण्यासाठी त्यांच्याजवळ काही नसते म्हणून ते मोठ्या खडकांना चिकटून बसतात.

^९दुष्ट लोक स्तनपान करणारे बाळ आईजवळून घेतात. ते गरीबाच्या त्याने काढलेल्या कर्जाबद्दल तारण म्हणून ठेवून घेतात.

^{१०}गरीबांजवळ कपडे नसतात. म्हणून काम करताना ते उघडेच असतात. ते दुष्टांसाठी धान्याच्या पेंढ्या वाहतात पण स्वतः मात्र उपाशीच राहतात.

^{११}ते ऑलिव्हचे तेल काढतात. द्राक्षाचा रस काढतात. व त्यासाठी द्राक्षकुंडात द्राक्षं तुडवतात. परंतु त्यांच्याजवळ मात्र पिण्यासाठी काही नसते.

^{१२}शहरात मरायला टेकलेल्या माणसांचे दुःखद रडणे ऐकू येते. ते दुःखी कष्टी लोक मदतीसाठी हाका मारतात. परंतु देव ते ऐकत नाही.

^{१३}“काही लोक प्रकाशाविरुद्ध बंड करतात. देवाला काय हवे आहे हे जाणून घ्यायची त्यांची इच्छा नसते. देवाच्या इच्छेप्रमाणे जगणे त्यांना आवडत नाही.

^{१४}खुनी सकाळी लवकर उठतो आणि गरीब व असहाय्य लोकांना ठार मारतो. तो रात्रीच्या वेळी चोर बनतो.

^{१५}ज्या माणसाला व्यभिचार करायचा आहे तो रात्रीची वाट बघतो. ‘मला कुणीही बघणार नाही’ असे त्याला वाटते.’ पण तरीही तो त्याचा चेहरा झाकतो.

^{१६}रात्रीच्या वेळी अंधार असतो तेव्हा दुष्ट लोक दुसऱ्यांची घरे फोडतात. पण दिवसा ते स्वतःला त्यांच्या घरांत कोंडून घेतात. ते प्रकाशाला टाळतात.

^{१७}त्या दुष्टांना काळीकुटू रात्र सकाळसारखी वाटते. त्या भयंकर काळोखाची भयानकता त्यांना चांगलीच माहीत असते.

^{१८}“पुरात जशा वस्तू वाहून जातात तशी दुष्ट माणसे वाहून नेली जातात. त्यांनी त्यांच्या शेतात द्राक्ष गोळा करू नयेत म्हणून त्यांच्या जमिनीला शाप दिला जातो.

^{१९}हिवाळ्यातल्या बर्फापासून मिळालेले त्यांचे पाणी उष्ण आणि कोरडी हवा शोषून घेते. त्याप्रमाणे त्या पापी लोकांना थडग्यात नेले जाते.

^{२०}हा दुष्ट माणूस मरेल आणि त्याची आईदेखील त्याला विसरून जाईल. त्याची प्रेयसी म्हणजे त्याचे शरीर खाणारे किडे असतील. लोक त्याची आठवण ठेवणार नाहीत. त्यामुळे दुष्टपणा लाकडासारखा मोडून पडेल.

²¹दुष्ट माणसे वांझ बायकांना त्रास देतात आणि ते विधवांना मदत करायचे नाकारतात.

²²सामर्थ्यवान लोकांना नष्ट करण्यासाठी दुष्ट आपली शक्ती खर्ची घालतात. दुष्ट माणसे सामर्थ्यवान बनू शकतात परंतु त्यांना त्यांच्या आयुष्याची खात्री नसते.

²³दुष्टांना थोड्या वेळासाठी सुरक्षित आणि निर्धास्त वाटते. आपण सामर्थ्यवान व्हावे असे त्यांना वाटते.

²⁴दुष्ट लोक थोड्या काळापुरते यशस्वी होतात. परंतु नंतर ते जातात. धन्याप्रमाणे त्यांची कापणी होते, इतर लोकांप्रमाणे दुष्टांनादेखील कापले जाते.

²⁵“या गोष्टी खऱ्या आहेत हे मी शपथपूर्वक सांगतो. मी खोटे बोललो हे कोण सिध्द करेल? मी चुकलो हे कोण दाखवेल?”

बिल्दद ईसोबला उत्तर देतो

25 नंतर शहीच्या बिल्ददने ईसोबला उत्तर दिले:
²“देव राजा आहे. प्रत्येकाने देवाला मान दिला पाहिजे आणि त्याचे भय बाळगले पाहिजे. देव त्याच्या स्वर्गीय राज्यात शांती राखतो.

³कुठलाही माणूस त्याचे तारे * मोजू शकत नाही. देवाचा सूर्य सर्व लोकांवर उगवतो.

⁴देवाशी तुलना करता कुठलाही माणूस चांगला नाही. कुठलाही मनुष्यप्राणी पवित्र असणार नाही.

⁵देवाला चंद्र सुध्दा तेजोमय आणि पवित्र वाटत नाही. देवाच्या दृष्टीला तारे देखील पवित्र वाटत नाहीत.

⁶माणसे तर त्याच्या दृष्टीने पवित्रतेत खूपच कमी पडतात. मनुष्यप्राणी एखाद्या अळीप्रमाणे (मॅगॉट) आहे. तो कवडीमोलाच्या जंतूप्रमाणे आहे.”

ईसोब बिल्ददला उत्तर देतो

26 नंतर ईसोबने बिल्ददला उत्तर दिले:
²“बिल्दद, सोफर आणि अलीफज तुम्ही दुर्बल माणसासाठी खूप मोठे साहाय्य आहात. हो तुम्हीच दुबळ्या हातांना पुढा जोमदार बनवले. (हे ईसोबचे बोलणे उपरोधक आहे)

³विद्वत्ताहीन माणसाला तुम्ही फार चांगला उपदेश केला. तुम्ही किती विद्वान आहात ते तुम्ही दाखवून दिलेत.

⁴हे बोलण्यासाठी तुम्हाला कुणाची मदत मिळाली? कुणाच्या आत्म्याने तुम्हांला याची प्रेरणा दिली?

⁵“मेलेल्या माणसाचा आत्मा भयाने पृथ्वीच्या खाली पाण्यात घाबरतो.

⁶परंतु देव मृत्युलोकात स्वच्छपणे बघू शकतो. मृत्यु देवापासून लपून राहात नाही.

⁷देवाने रिकाम्या पोकळीत दक्षिणेकडचे आकाश सरकवले. देवाने पृथ्वी निराधार टांगली, अधांतरी ठेवली.

⁸“देव घनदाट ढगांना पाण्याने भरतो. परंतु त्या वजनाने तो ढगांना फुटू देत नाही.

⁹देव पूर्ण चंद्राचा चेहरा झाकून टाकतो. तो त्याच्यावर ढग पसरवतो आणि त्याला लपवतो.

¹⁰देवाने सागरावर एक वर्तुळ आखले आणि प्रकाश काळोखापासून वेगळा करण्यासाठी क्षितिज निर्माण केले.

¹¹देव जेव्हा धमकी देतो तेव्हा आकाशाला आधार देणारा पाया भयाने थरथरायला लागतो.

¹²देवाची शक्ती सागराला शांत करते. देवाच्या विद्वत्तेने राहाबाच्या मदतनीसांना नष्ट केले.

¹³देवाचा निःश्वास आकाश स्वच्छ करतो. देवाच्या हातांनी पळून जाणाऱ्या सापाला नष्ट केले.

¹⁴देव ज्या काही अनामिक गोष्टी करतो त्यापैकी या काही गोष्टी आहेत. आपण देवाची एखादी लहानशी कुजबुज ऐकतो, देव किती सामर्थ्यवान आणि शक्तिशाली आहे. हे कोणालाच कळत नाही.”

27 नंतर ईसोब आपले बोलणे पुढे चालू ठेवत म्हणाला:

²“खरोखरच देव आहे. आणि तो आहे हे जसे खरे आहे तसेच तो माझ्या बाबतीत अन्यायी होता हे ही खरे आहे. होय, त्या सर्वशक्तिमान देवाने माझे जीवन कडू करून टाकले.

³परंतु जोपर्यंत माझ्यात जीव आहे आणि देवाचा जिवंत श्वास माझ्या नाकात आहे तोपर्यंत,

⁴माझे ओठ वाईट गोष्टी बोलणार नाहीत आणि माझी जीभ खोटे सांगणार नाही.

⁵तुम्ही बरोबर आहात हेही मी कधी मान्य करणार नाही. मी निरपराध आहे हेच मी मरेपर्यंत सांगत राहीन.

⁶मी ज्या चांगल्या गोष्टी केल्या त्यांना मी चिकटून राहीन. चांगले वागणे मी कधीही सोडणार नाही. मरेपर्यंत माझे मन मला कधीही खाणार नाही.

⁷“लोक माझ्याविरुद्ध उभे राहिले. वाईट माणसांना जशी शिक्षा होते तशी माझ्या शत्रूंना व्हावी अशी मी आशा करतो.

⁸जर एखादा माणूस देवाला मानत नसेल तर तो मेल्यावर त्याला कसलीच आशा राहणार नाही. देव त्याचे आयुष्य संपवतो तेव्हा त्याला आशा करायला जाणा नसते.

⁹त्या दुष्ट माणसावर संकटे येतील आणि तो देवाच्या मदतीसाठी रडेल. पण देव त्याचे ऐकणार नाही.

¹⁰त्याने सर्वशक्तिमान देवाशी बोलून आनंद मिळवायला हवा होता. त्याने नेहमी देवाची प्रार्थना करायला हवी होती.

¹¹“मी तुम्हाला देवाच्या सामर्थ्याविषयी सांगू शकेन. सर्वशक्तिमान देवाच्या योजना मी तुमच्या पासून लपवणार नाही.

त्याचे तारे किंवा “त्याचे सैन्य” याचा अर्थ देवाचे स्वर्गातील सैन्य.

¹²तुम्ही देवाचे सामर्थ्य तुमच्या डोळ्यांनी पाहिले आहे. मग तुम्ही असे निरर्थक का बोलता?

¹³देवाने वाईट लोकांसाठी हीच योजना आखली होती. आणि सर्वशक्तिमान देवाकडून दुष्टांना हेच मिळाले होते.

¹⁴दुष्ट माणसाला खूप मुले असतील परंतु त्याची मुले लढाईत मरतील. दुष्ट माणसाच्या मुलांना पुरेसे खायाला मिळणार नाही.

¹⁵त्याची सर्व मुले मरतील आणि त्याच्या विधवेला दुःख वाटणार नाही.

¹⁶दुष्ट माणसाला इतकी चांदी मिळेल की ती त्याला मातीमोल वाटे, त्याला इतके कपडे मिळतील की ते त्याला मातीच्या ढिगाप्रमाणे वाटतील.

¹⁷परंतु चांगल्या माणसाला त्याचे कपडे मिळतील आणि निरपराध्याला त्याची चांदी मिळेल.

¹⁸दुष्ट माणूस घर बांधेल परंतु ते जास्त दिवस टिकणार नाही. ते कोळ्याच्या जाळ्याप्रमाणे किंवा रखवालदाराच्या तंबूप्रमाणे असेल.

¹⁹दुष्ट माणूस झोपी गेल्यावर श्रीमंत होईल. परंतु जेव्हा तो डोळे उघडेल तेव्हा त्याची श्रीमंती नष्ट झालेली असेल.

²⁰तो घाबरेल, महापुराने आणि वादळाने सर्वकाही वाहून न्यावे तसे होईल.

²¹पूर्वेचा वारा त्याला वाहून नेईल आणि तो जाईल. वादळ त्याला त्याच्या घरातून उडवून लावे.

²²दुष्ट माणूस वादळाच्या शक्तीपासून पळून जाण्याचा प्रयत्न करील परंतु कसलीही दयामाया न दाखवता वादळ त्याच्यावर आदळेल.

²³दुष्ट माणूस पळून गेला म्हणून लोक टाळ्या वाजवतील. तो आपल्या घरातून पळून जात असता लोक शिऱ्या मारतील.

28 “लोकांना जेथून चांदी मिळते अशा खाणी असतात आणि लोक जेथे सोने वितळवतात आणि ते शुध्द करतात अशा जागा असतात.

²लोक जमिनीतून लोखंड काढतात. दगडांमधून तांबे वितळवले जाते.

³मजूर गुहेत दिवा नेतात. ते गुहेत अगदी खोलवर शोध घेतात. ते अगदी खोल अंधारात दगडांचा शोध घेतात.

⁴ते अशुध्द धातूचा शोध घेत घेत अगदी खोलवर जातात. लोकांच्या राहाण्याच्या जागेपासून ते खूप लांबवर आणि खोलवर जातात. जिथे आजपर्यंत कोणीही गेला नसेल तिथे ते जातात. ते दोरीला लोंबकळत इतरांपेक्षा खूप खोल जातात.

⁵वरच्या जमिनीत धान्य उगवते. परंतु जमिनीच्या खाली काही वेगळेच असते, धातू शुध्द असतो अगदी अग्रीत वितळवल्यासारखा.

⁶जमिनीच्या खाली इंद्रनील मणी आणि शुध्द सोन्याचे दाणे असतात.

⁷रानटी पक्ष्यांना भूपृष्ठाखालील वाटांविषयी काही माहिती नसते. कुठल्याही बहिरी ससाण्याने त्या अंधारवाटा पाहिलेल्या नसतात.

⁸रानटी जनावरे त्या वाटांवरून गेलेली नसतात. सिंहही त्या वाटेने गेलेला नसतो.

⁹मजूर अगदी कठीण खडक खोदतात. ते मजूर डोंगर पोखरतात आणि त्यांना बोडके करतात.

¹⁰मजूर खडकातून बोगदा खणतात आणि खडकातला खजिना बघतात.

¹¹पाणी अडवण्यासाठी मजूर धरण बांधतात. ते दडलेल्या वस्तू बाहेर प्रकाशात आणतात.

¹²पण माणसाला शहाणपण कुठे मिळेल? समजूनदारपणा शोधण्यासाठी आपल्याला कुठे जावे लागेल?

¹³शहाणपण किती मोलाचे आहे ते आपल्याला कळत नाही. पृथ्वीवरचे लोक जमीन खणून शहाणपण शोधू शकत नाहीत.

¹⁴महासागर म्हणतो, ‘माझ्याजवळ शहाणपण नाही.’ सागर म्हणतो, ‘माझ्याजवळीही ते नाही.’

¹⁵तुम्ही शुध्द सोने देऊन शहाणपण विकत घेऊ शकत नाही. ते विकत घेण्यासाठी जगात तेवढी चांदी नाही.

¹⁶तुम्ही ओफिरच्या सोन्याने किंवा मौल्यवान शोहमच्या खड्याने वा नीलमण्याने शहाणपण विकत घेऊ शकत नाही.

¹⁷शहाणपण सोन्यापेक्षा किंवा स्फटिकापेक्षा मौल्यवान असते. सोन्यात जडवलेले मौल्यवान खडेही शहाणपण विकत घेऊ शकत नाही.

¹⁸शहाणपण पोवळ्यापेक्षा वा स्फटिकापेक्षाही मौल्यवान आहे. माणकापेक्षा ही त्याचे मोल अधिक आहे.

¹⁹इथिओपियातले पीत स्फटिक शहाणपणापेक्षा अधिक मौल्यवान नाहीत. शुध्द सोन्याने तुम्ही तो विकत घेऊ शकत नाही.

²⁰‘मग शहाणपणा कुठून येतो? समजूनदारपणा आपल्याला कुठे मिळेल?’

²¹पृथ्वीवरील सर्व जिवंत प्राण्यापासून शहाणपण लपवून ठेवले आहे. आकाशातले पक्षीसुध्दा ते बघू शकत नाहीत.

²²मृत्यू आणि विनाश* म्हणतात, ‘आम्हाला शहाणपण सापडले नाही. आम्ही त्याबद्दलचा फक्त अफवाच ऐकल्या आहेत.’

²³‘फक्त देवालाच शहाणपणाकडे नेणारा मार्ग माहीत आहे. फक्त देवालाच तो कुठे आहे ते माहीत आहे.

²⁴देवाला पृथ्वीचे अगदी शेवटचे टोकसुध्दा दिसू शकते. त्याला आकाशाखालचे सर्व काही दिसते.

मृत्यू आणि विनाश शब्दशः “अबदीन” “मृत्यू आणि विनाश” या साठी हिब्रू शब्द, विनाशकारी किंवा “विनाशची जागा.”

²⁵देवाने वाऱ्याला त्यांची शक्ती दिली. सागराला किती मोठे करायचे ते त्यानेच ठरवले.

²⁶पावसाला कोठे पाठवायचे ते त्यानेच ठरवले आणि वादळाने कुठे जायचे तेही त्यानेच ठरवले.

²⁷त्याच वेळी देवाला शहाणपण दिसले आणि त्याने त्याचा विचार केला. शहाणपणाचे मूल्य किती आहे ते त्याने जोखले आणि त्या शहाणपणाला संमती दिली.

²⁸आणि देव लोकांना म्हणाला, "परमेश्वराची भीती बाळगा व त्याला मान द्या तेच शहाणपण आहे. वाईट गोष्टी करू नका तोच समजूतदारपणा आहे."

ईयोब त्याचे बोलणे चालू ठेवतो

ईयोबने बोलणे सुरू ठेवले तो म्हणाला:

29

²"काही महिन्यांपूर्वी देव जसा माझ्यावर लक्ष ठेवून होता आणि माझी काळजी घेत होता, तसेच माझे आयुष्य आताही अस्ते तर किती बरे झाले असते.

³तेव्हा देवाचा प्रकाश माझ्यावर प्रकाशित होता आणि मला अंधारातून चालताना प्रकाश दाखवत होता. तसेच आताही असायला हवे होते असे मला वाटते.

⁴मी जेव्हा यशस्वी होतो आणि देव माझा मित्र होता त्या दिवसांची मी आशा करतो. त्या दिवसात माझ्यावर देवाचे कृपाछत्र होते.

⁵जेव्हा सर्वशक्तिमान देव माझ्याबरोबर होता आणि माझी मुले माझ्या जवळ होती त्या दिवसांची मी आशा धरतो.

⁶त्या दिवसांत माझे आयुष्य अतिशय चांगले होते. मी माझे पाय मलईत धूत असे. माझ्याकडे उत्तम प्रकारची पुष्कळ तेले होती.

⁷"त्या दिवसांत मी नगराच्या वेशीपर्यंत जात असे आणि नगरातल्या वृद्धांबरोबर सार्वजनिक ठिकाणी बसत असे.

⁸सगळे लोक मला मान देत. मला येताना बघून तरुण माझ्या वाटेतून बाजूला होत आणि वृद्ध उठून उभे राहात. मला आदर देण्यासाठी ते उठून उभे राहात असत.

⁹लोकप्रमुख बोलणे थांबवीत आणि इतरांना शांत राहण्याची सूचना देण्यासाठी तोंडावर बोट ठेवीत.

¹⁰महत्वाचे लोक सुध्दा बोलताना त्यांचा आवाज लहान करीत. होय, तेव्हा त्यांची जीभ टाळूला चिकटण्यासारखी वाटे.

¹¹लोक माझ्या बोलण्याकडे लक्ष देत. आणि माझ्याबद्दल चांगले बोलत असत. मला भेटणारा प्रत्येकजण माझी स्तुती करी.

¹²का? कारण जेव्हा एखादा गरीब मदतीची याचना करायचा तेव्हा मी त्याला मदत करीत असे आणि पोरक्या मुलाकडे लक्ष द्यायला कुणी नसले तर मी मदत करीत असे.

¹³मृत्युपंथाला लागलेला माणूस मला आशीर्वाद देत असे. मी गरजू विधवांना मदत करीत असे.

¹⁴सत्याने जगणे म्हणजे जणू माझे वस्त्र होते. माझे योग्य वागणे म्हणजे माझा अंगरखा आणि डोक्यावरची पगडी होती.

¹⁵मी आंधळांची दृष्टी होतो. त्यांना जिथे जायचे असेल तिथे मी नेत असे. मी अपंगांचे पाय होतो त्यांना हवे तिथे मी उचलून नेत असे.

¹⁶गरीब लोकांना मी वडिलांसारखा वाटत असे. मला माहीत नसलेल्या लोकांनादेखील मी मदत करीत असे. मी कोर्टात न्याय मिळवून देण्यासाठी त्यांना मदत करीत असे.

¹⁷मी दुष्ट लोकांचे सामर्थ्य नष्ट केले. मी निरपराध लोकांचा त्यांच्यापासून बचाव केला.

¹⁸"मला नेहमी वाटायचे मी खूप वर्षे जगेन, मला स्वतःच्या घरातच मृत्यू येईल.

¹⁹मी खूप पाणी शोषून घेऊ शकणारी मुळे असलेल्या व ज्याच्या फांद्या दवाने ओल्या झालेल्या आहेत अशा झाडासारखा असेन, असे मला वाटत असे.

²⁰मला रोज नवतरुण झाल्यासारखे वाटत असे. रोज नवीन बाण सोडण्याइतकी शक्ती आपल्यात आहे असे मला वाटत असे.

²¹"पूर्वी लोक माझे ऐकत असत माझ्या उपदेशाची वाट पाहत ते शांत बसत.

²²मी माझे बोलणे संपल्यानंतर ऐकणाऱ्यांना आणखी काही बोलायचे नसे. माझे शब्द त्यांच्या कानावर हळवारपणे पडत.

²³पावसाची वाट पाहिल्यासारखी ते माझ्या बोलण्याची वाट पाहत. वसंतातल्या पावसासारखे ते माझे शब्द पिऊन टाकत.

²⁴काही लोकांनी आशा सोडून दिली होती. त्यांचे धैर्य खचले होते. परंतु मी त्यांच्याबरोबर हसलो. माझ्या हास्याने त्यांना बरे वाटले.

²⁵मी त्यांचा प्रमुख असूनही त्यांच्याबरोबर राहण्याचे ठरवले. आपल्या सैन्याबरोबर तळ ठोकून बसलेल्या राजासारखा दुःखी असलेल्यांचे सांत्वन करणाऱ्या राजासारखा मी होतो.

30 परंतु आता माझ्यापेक्षा लहान माणसे देखील माझी थट्टा करत आहेत. आणि त्याचे पूर्वज इतके कवडी मोलाचे होते की मी त्यांना माझ्या मेंढ्यांची राखण करणाऱ्या कुत्र्यांमध्ये देखील ठेवले नसते.

²त्या तरुणांचे वडील मला मदत करण्याच्या दृष्टीने अगदीच कुचकामाचे आहेत. ते म्हातारे झाले आहेत आणि दमले आहेत. आता त्यांचे स्नायू टणक आणि जोमदार राहिलेले नाहीत.

³ते मृतप्राय झाले आहेत. खायला नसल्यामुळे त्यांची उपासमार होत आहे व म्हणून ते वाळवटांतील धूळ खात आहेत.

⁴ते वाळवटांतील क्षार-झुडपे उपटून घेतात. रतम नावाच्या झाडाची मुळे खातात.

⁵त्यांना दुसऱ्या माणसांपासून दूर ठेवण्यात येते. ते चोर दरोडेखोर असल्याप्रमाणे लोक त्यांच्यावर ओरडत असतात.

⁶त्यांना नदीच्या कोरड्या पात्रात, डोंगराळ भागातील गुहेत किंवा जमिनीतील विवरात राहावे लागते.

⁷ते झाडाझुडपात आक्रोश करतात. काटेरी झुडपात एकमेकांच्या आश्रयाने राहातात.

⁸ते काडी इतकेही मोल नसलेले लोक आहेत. काहीही नाव नसलेल्या या लोकांना त्यांच्या देशातून हाकलून दिले आहे.

⁹अशा लोकांची मुले माझी चेष्टा करणारी गाणी गातात. त्यांच्या दृष्टीने माझे नाव म्हणजे एक शिवी आहे.

¹⁰ते तरुण माझा तिरस्कार करतात ते माझ्यापासून लांब उभे राहातात. ते माझ्यापेक्षा उच्च आहेत असे त्यांना वाटते. ते माझ्या तोंडावर थुंकतात सुध्दा.

¹¹देवाने माझ्या धनुष्याची प्रत्यंगा काढून घेतली आणि मला दुबळा बनवले. ती तरुण माणसे स्वतःला न थोपविता रागाने माझ्याविरुद्ध वागतात.

¹²ते माझ्या उजव्या भागावर वार करतात. ते माझ्या पायावर वकरून पाडतात. एखाद्या शहरावर सैन्याने चालून जावे तसे मला वाटते. माझ्यावर हल्ला करून माझा नाश करण्यासाठी माझ्या तटबंदीला मातीचे चढाव बांधतात.

¹³मी पळून जाऊ नये म्हणून ते रस्त्यावर पहारा देतात. माझा नाश करण्यात त्यांना यश मिळते. कुणाच्या मदतीची त्यांना गरज नसते.

¹⁴ते भिंतीला भोक पाडतात. ते त्यातून आत घुसतात आणि माझ्यावर दरडी कोसळतात.

¹⁵भीतीने माझा थरकाप झाला आहे. वाऱ्याने सगळे काही उडून जावे त्याप्रमाणे त्यांनी माझी प्रतिष्ठा उडवून लावली आहे. माझी सुरक्षितता ढगांप्रमाणे नाहीशी झाली आहे.

¹⁶माझे आयुष्य आता गेल्यातच जमा आहे आणि मी लवकरच मरणार आहे. दुःखानी भरलेल्या दिवसांनी मला वेदन टाकले आहे.

¹⁷माझी सगळी हाडे रात्री दुखतात. वेदना मला कुरतडणे थांबवत नाहीत.

¹⁸देवाने माझ्या कोटाची कॉलर खेचून माझे कपडे आकारहीन केले आहेत.

¹⁹देवाने मला चिखलात फेकून दिले आणि माझी राख व कचरा झाला.

²⁰देवा मी मदतीसाठी तुझी याचना करतो पण तू उत्तर देत नाहीस. मी उभा राहातो व तुझी प्रार्थना करतो पण तू माझ्याकडे लक्ष देत नाहीस.

²¹देवा तू माझ्याशी फार नीचपणे वागतोस. तू तुझ्या बळाचा उपयोग मला दुःख देण्यासाठी करतोस.

²²देवा तू सोसाट्याच्या वाऱ्याने मला उडवून लावतोस. देवा तू मला वादळात फेकून देतोस.

²³तू मला माझ्या मृत्यूकडे नेत आहेस हे मला माहीत आहे. प्रत्येक जिवंत माणसाला मरावे हे लागतेच.

²⁴परंतु जो आधीच दुःखाने पोळला आहे आणि मदतीची याचना करीत आहे त्याला कुणी अधिक दुःख देणार नाही.

²⁵देवा, मी संकटात सापडलेल्यांसाठी मदतीची याचना केली होती हे तुला माहीत आहे. गरीबांसाठी माझे हृदय तीळ तीळ तुटत होते हे ही तुला माहीत आहे.

²⁶परंतु मी जेव्हा चांगल्याची अपेक्षा करीत होतो तेव्हा माझ्या वाट्याला वाईट गोष्टी आल्या. मला उजेड हवा होता तेव्हा अंधार मिळाला.

²⁷मी आतून अगदी मोडून गेलो आहे. माझ्या वेदना कधीच थांबत नाहीत आणि वेदना आणखी येणारच आहेत.

²⁸मी सदैव दुःखी असतो, पण मला स्वास्थ्य लाभत नाही. मी लोकांच्यात उभा राहून मदतीसाठी ओरडतो.

²⁹रानटी कुत्र्यांसारखा व वळवंटातील शहामृगासारखा मी एकटा आहे.

³⁰माझी कातडी काळी पडली आहे आणि शरीर तापाने फणफणले आहे.

³¹माझे वाढ दुःखी गाणे गाण्यासाठीच लावले गेले आहे. माझ्या बासरीतून रडण्याचेच सूर उमटत आहेत.

31 “रस्त्यातल्या मुलीकडे अभिलाषेने न बघण्याचा करार मी माझ्या डोळ्यांशी केला आहे.

²तो सर्वशक्तिमान देव लोकांना काय करतो? तो त्याच्या स्वर्गातील घरातून लोकांची परतफेड कशी करतो?

³देव दुष्टासाठी संकटे आणि विनाश पाठवतो. आणि जे चुका करतात त्यांच्यासाठी अरिष्टे पाठवतो.

⁴मी जे काही करतो ते देवाला दिसते. माझी प्रत्येक हालचाल तो बघतो.

⁵मी खोटे बोललो नाही व लोकांना फसविण्याचा प्रयत्न केलेला नाही.

⁶जर देव योग्य तागडी वापरेल तर त्याला समजेल की मी निरपराध आहे.

⁷मी जर योग्य मार्गापासून दूर गेलो असेन आणि माझ्या डोळ्यांनी जर माझ्या मनाला वाईटाकडे वळवले असेल किंवा माझे हात पापांनी बरबटलेले असतील

⁸तर इतरांना मी पेरलेले धान्य खाऊ दे. आणि माझे पीक उपटून घेऊ दे.

⁹माझ्या मनात स्त्रियांबद्दल लंपट भावना उत्पन्न झाली असेल किंवा शेजाऱ्याच्या बायको बरोबर व्यभिचार करण्यासाठी त्याच्या घराचे दार उघडण्याची मी वाट पहात असेन.

¹⁰तर माझ्या बायकोला दुसऱ्याचे अन्न शिजवू दे आणि दुसऱ्यांना तिची शय्यासोबत करू दे.

¹¹का? कारण लैंगिक पाप लज्जास्पद आहे. या पापाला शिक्षा झालीच पाहिजे.

¹²लैंगिक पाप माझ्या सर्वस्वाचा नाश करील. सर्वस्वाचा होम करणारी ती आग आहे.

¹³“माझे गुलाम माझ्या विरुद्ध तक्रार करतात तेव्हा मी न्यायाने वागण्याचे मान्य केले नाही.

¹⁴तर मी जेव्हा देवासमोर जाईन तेव्हा मी काय करू? देवाने माझ्या वागण्याचा जाब विचारला तर मी काय उत्तर देऊ?

¹⁵देवाने मला माझ्या आईच्या शरीरात निर्माण केले आणि त्यानेच माझ्या गुलामांनाही घडवले. देवाने आपल्या सर्वांचीच आईच्या पोटात निर्मिती केली आहे.

¹⁶“मी गरीबांना मदत करणे कधीच अमान्य केले नाही. मी विधवांना नेहमीच त्यांना ज्याची गरज असते ते दिले.

¹⁷मी माझ्या अन्नाविषयी कधीच स्वार्थी नव्हतो. मी पोरक्यांना नेहमी अन्न दिले आहे.

¹⁸मी जन्मभर पोरक्यांचा बाप बनलो. मी विधवांची काळजी वाहिली.

¹⁹जेव्हा जेव्हा मला कपडे नाहीत म्हणून दुःखी होणारे लोक दिसले किंवा कोट नसलेले गरीब लोक दिसले.

²⁰त्यांना मी नेहमी कपडे दिले. मी माझ्या मेंढ्यांची लेकर त्यांना उबदार ठेवण्यासाठी वापरली आणि त्यांनी अंतःकरणपासून मला आशीर्वाद दिले.

²¹माझ्या दाराजवळ एखादा पोरका मुलगा मदतीसाठी आलेला मला दिसला तर मी त्याच्यावर कधीही हात उगारला नाही.*

²²मी जर कधी असे केले तर माझा हात माझ्या खांद्यापासून निखळून पडो मी जर कधी असे केले तर माझा हात माझ्या खांद्याच्या सांध्यातून तुटून पडो.

²³परंतु यापैकी कुठलीही वाईट गोष्ट मी केली नाही. मला देवाच्या शिक्षेची भीती वाटते. परमेश्वराच्या महतीला मी* घाबरतो.

²⁴“मला माझ्या श्रीमंतीचा कधीच भरंवसा वाटला नाही. देव मला मदत करेल याचा मला नेहमीच विश्वास वाटला. ‘तू माझी आशा आहेस असे’ मी शुध्द सोन्याला कधीच म्हटले नाही.

²⁵मी श्रीमंत होतो पण मला त्याचा अभिमान नव्हता. मी खूप पैसे कमावले पण मी सुखी झालो नाही.

²⁶मी चकाकत्या सूर्याची किंवा सुंदर चंद्राची कधीच पूजा केली नाही.

²⁷सूर्य, चंद्राची पूजा करण्याइतका मूर्ख मी कधीच नव्हतो.

²⁸ते सुध्दा शिक्षा करण्यासारखेच पाप आहे. मी जर त्या गोष्टींची पूजा केली असती तर सर्वशक्तिमान देवाचा विश्वासघात केल्यासारखे झाले असते.

²⁹“माझ्या शत्रूंचा पाडाव झाल्याचा मला कधीच आनंद वाटला नाही. माझ्या शत्रूंचा संकट कोसळल्यामुळे मी त्यांना कधी हसलो नाही.

³⁰माझ्या शत्रूंना शाप देऊन आणि त्यांच्या मरणाची इच्छा करून मी माझ्या तोंडाला कधी पाप काढायला लावले नाही.

³¹मी अपरिचितांना अन्न देतो हे माझ्या घरातील सर्वांना माहीत आहे.

³²परदेशी लोकांना रात्रीच्या वेळी रस्त्यावर झोपायला लागू नये म्हणून मी त्यांना माझ्या घरी बोलावतो.

³³इतर लोक त्यांचे पाप लपवायचा प्रयत्न करतात परंतु मी माझा अपराध लपवायचा कधीच प्रयत्न केला नाही.

³⁴लोक काय म्हणतील याची भीती मी कधीच बाळगली नाही. मी भीतीपोटी कधीच गप्प बसलो नाही. भीतीमुळे मी बाहेर पडायला कचरलो नाही. मला लोकांच्या तिरस्काराची भीती वाटत नाही.

³⁵“माझे कुणीतरी ऐकावे असे मला वाटते. मला माझी बाजू मांडू द्या. सर्वशक्तिमान देवाने मला उत्तर द्यावे अशी माझी इच्छा आहे. त्याच्या दृष्टीने मी काय चूक केली ती त्याने लिहून काढावी असे मला वाटते.

³⁶नंतर मी ती खूण माझ्या गळ्याभोवती घालेन. मी ती राजमुकुटाप्रमाणे माझ्या मस्तकावर ठेवेन.

³⁷देवाने जर असे केले तर मी जे काही केले त्याचे स्पष्टीकरण देऊ शकेन. एखाद्या पुढाऱ्याप्रमाणे माझे मस्तक उंच करून मी देवाकडे येऊ शकेन.

³⁸“मी दुसऱ्याकडून त्याची जमीन हिसकावून घेतली नाही. माझी जमीन चोरून घेतली आहे असा आरोप माझ्यावर कुणीही करू शकणार नाही.

³⁹मी शेतकऱ्यांना माझ्या शेतातून मिळणाऱ्या धान्याबद्दल नेहमी मोबदला दिला आहे. आणि जे जमिनीचे मालक आहेत त्यांच्याकडून जमीन घेण्याचा प्रयत्न मी कधीही केला नाही.

⁴⁰मी यापैकी कुठलीही वाईट गोष्ट केली असेल तर माझ्या शेतात गहू आणि सातू या ऐवजी काटे आणि गवत उगवू दे ” ईयोबचे शब्द इथे संपले.

अलीहू युक्तिवादत आपली भर घालतो

32 नंतर ईयोबच्या तीन मित्रांनी ईयोबला उत्तर देणे सोडून दिले. त्यांनी ते सोडून दिले कारण ईयोबला स्वतःच्या निर्दोषपणाविषयी खात्री होती. ²परंतु तिथे अलीहू नावाचा तरुण मुलगा होता. अलीहू बरखेलचा मुलगा होता. बरखेल बूजचा वंशज होता. अलीहू राम

एक विसावे कडवे किंवा “मला न्यायालयात पाठिंबा मिळत आहे असे दिसले तरी मी पोचव्याला कधी धमकी दिली नाही.”

परमेश्वराच्या ... मी किंवा “मी परमेश्वरापुढे उभा राहू शकलो नाही.”

घराण्यातील होता. अलीहू ईयोबवर खूप रागावला. का? कारण ईयोब आपण स्वतः बरोबर आहोत असे म्हणत होता. ईयोब म्हणत होता की आपण देवापेक्षाही अधिक न्यायी आहोत. ³अलीहू ईयोबच्या तीन मित्रांवरदेखील रागावला. का? कारण ईयोबचे तीन मित्र ईयोबच्या प्रश्नांची उत्तरे देऊ शकले नाहीत. ईयोब चुकला हे ते सिध्द करू शकले नाहीत. ⁴अलीहू तिथे सगळ्यांत लहान होता. म्हणून तो सगळ्यांचे बोलणे संपेपर्यंत थांबला. नंतर आपण बोलायला सुरुवात करावी असे त्याला वाटले. ⁵परंतु नंतर अलीहूला दिसले की ईयोबच्या तीन मित्रांकडे काहीच बोलायचे उरले नाही. म्हणून त्याला राग आला. ⁶म्हणून त्याने बोलायला सुरुवात केली. तो म्हणाला:

“मी खूप तरुण आहे आणि तुम्ही वृद्ध आहात. म्हणून तुम्हाला काही सांगायला मी घाबरत होतो.

⁷मी माझ्याशीच विचार केला. ‘वृद्धांनी आधी बोलायला पाहिजे. वृद्ध खूप वर्षे जगलेले असतात, त्यामुळे ते खूप गोष्टी शिकलेले असतात.’

⁸परंतु देवाचा आत्मा लोकांना शहाणे करतो. त्या सर्वशक्तिमान देवाचा ‘निःश्वास’ लोकांना समजण्यास मदत करतो.

⁹केवळ वृद्ध माणसेच तेवढी शहाणी नसतात. केवळ वृद्धांनाच चांगले वाईट कळते असे नाही.

¹⁰‘तेव्हा कृपा करून माझे ऐका! मी तुम्हांला माझे विचार सांगतो.

¹¹मी तुमचे बोलणे संपेपर्यंत धीर धरला. तुम्ही ईयोबला जी उत्तरे दिलीत ती मी ऐकली.

¹²तुम्ही ज्या गोष्टी सांगितल्या त्या मी लक्षपूर्वक ऐकल्या. तुमच्या पैकी कुणीही ईयोबवर टीका केली नाही. तुमच्यापैकी एकांनेही त्याच्या मुद्यांना उत्तरे दिली नाहीत.

¹³तुम्ही तिथे तुम्हांला शहाणपण मिळाले असे म्हणू शकत नाही. ईयोबच्या मुद्यांना देवानेच उत्तरे दिली पाहिजेत, माणसांनी नाही.

¹⁴ईयोबने त्याचे मुद्दे माझ्यासमोर मांडले नाहीत. म्हणून तुम्ही तिघांनी ज्या मुद्यांचा उपयोग केला त्यांचा उपयोग मी करणार नाही.

¹⁵‘ईयोब, हे तिघेही वाद हरले आहेत. त्यांच्या जवळ बोलायला आणखी काही उरले नाही. त्यांच्या जवळ आणखी उत्तरे नाहीत.

¹⁶ईयोब, यांनी तुला उत्तरे द्यावीत म्हणून मी थांबलो होतो. परंतु ते आता गप्प आहेत. त्यांनी तुझ्याशी वाद घालणे आता बंद केले आहे.

¹⁷म्हणून आता मी तुला माझे उत्तर देतो. होय मला काय वाटते ते मी तुला आता सांगतो.

¹⁸मला इतके काही सांगायचे आहे की मी आता फुटून जाईन की काय असे वाटते.

¹⁹मी द्राक्षरसाच्या न फोडलेल्या बाटलीसारखा आहे. द्राक्षरसाच्या नव्या बुधल्याप्रमाणे मी फुटण्याच्या बेतात आहे.

²⁰म्हणून मला बोललेच पाहिजे तरच मला बरे वाटेल. मी बोलले पाहिजे आणि ईयोबच्या मुद्यांना उत्तरे दिली पाहिजेत.

²¹मी इतर कुणाला वागवतो त्याप्रमाणे ईयोबला वागवले पाहिजे. मी त्याच्याशी उगीचच चांगले बोलायचा प्रयत्न करणार नाही. मला जे बोलायला हवे तेच मी बोलेन.

²²एकापेक्षा दुसऱ्याला अधिक चांगले वागवणे मला शक्य नाही. मी जर असे केले तर देव मला शिक्षा करेल.

33 ‘ईयोब, आता माझ्याकडे लक्ष दे. मी काय म्हणतो ते लक्षपूर्वक ऐक.

²मी आता बोलायला तयार झालो आहे.

³माझे अंतःकरण प्रामाणिक आहे. म्हणून मी प्रामाणिक शब्दच बोलेन. मला जे माहीत आहे त्याबद्दल मी सत्य तेच सांगेन.

⁴देवाच्या आत्म्याने मला निर्माण केले. मला सर्वशक्तिमान देवाकडून जीवन मिळाले.

⁵ईयोब, माझे बोलणे ऐक आणि तुला शक्य झाले तर मला उत्तर दे. माझ्याशी वाद घालण्याकरता तुझी उत्तरे तयार ठेव.

⁶देवासमोर तू आणि मी सारखेच आहोत. आपल्याला निर्माण करण्यासाठी देवाने माती वापरली.

⁷ईयोब, माझी भीती बाळगू नकोस. मी तुझ्याशी कडक वागणार नाही.

⁸‘पण ईयोब, तू जे बोललास ते मी ऐकले.

⁹तू म्हणालास, ‘मी शुध्द आहे, मी निरपराध आहे, मी काहीही चूक केली नाही. मी अपराधी नाही.

¹⁰मी काही चूक केली नाही तरीही देव माझ्याविरुध्द आहे. देवाने मला शत्रूप्रमाणे वागवले आहे.

¹¹देवाने माझ्या पायाला साखळदंड बांधले. देव माझी प्रत्येक हालचाल बघतो.’

¹²‘परंतु ईयोब, तू या बाबतीत चुकतो आहेस. आणि तुझी चूक मी सिध्द करून दाखवेन. का? कारण देवाला कोणत्याही माणसापेक्षा अधिक माहिती असते.* ¹³ईयोब, तू देवाशी वाद घालत आहेस. देवाने तुला सर्व काही नीट सांगावे असे तुला वाटते.

¹⁴परंतु देव जे काही करतो ते खरोखरच स्पष्ट करून सांगत असेल. कदाचित् देव निराळ्या रीतीने बोलत असेल आणि लोकांना ते समजत नसेल.

¹⁵⁻¹⁶‘देव कदाचित् लोकांशी रात्री ते झोपेत असताना स्वप्नात किंवा दृष्टांतात बोलत असेल आणि तेव्हा देवाची ताकीद ऐकून ते खूप भयभीत होत असतील.

देव ... अस्ते किंवा “देव माणसापेक्षा खूपच महान आहे.”

¹⁷देव लोकांना चुकीच्या गोष्टी करणे बंद करण्याची ताकीद देतो आणि गर्व न करण्याचेही सांगतो.

¹⁸देव लोकांना मृत्युलोकात जाण्यापासून वाचविण्यासाठी ताकीद देत असतो. देव हे सारे माणसाला नष्ट होण्यापासून वाचविण्यासाठी करतो.

¹⁹किंवा एखाद्याला देवाचा आवाज तेव्हा ऐकू येईल जेव्हा तो देवाने केलेल्या शिक्षेमुळे अंशरूपात पडून दुःख भोगत असेल. देव त्याला दुःख देऊन ताकीद देत असतो. तो माणूस वेदनेने इतका तळमळत असतो की त्याची सगळी हाडे दुखतात.

²⁰नंतर तो माणूस खाऊ शकत नाही. तो वेदनेने इतका तळमळतो की चांगल्या अन्नाचासुद्धा त्याला तिरस्कार वाटतो.

²¹त्याचे शरीर इतके क्षीण होते की तो जवळ जवळ दिसेनासा होतो. त्याची सगळी हाडे दिसतात.

²²तो मृत्युलोकांजवळ येऊन ठेपतो आणि त्याचे जीवन मरणपंथाला लागलेले असते.

²³देवाजवळ हजारो देवदूत असतात. कदाचित् त्यांच्याच पैकी एखादा त्या माणसावर लक्ष ठेवून असेल. तोच देवदूत त्याच्याबद्दल बोलेल आणि त्याच्या चांगल्या कृत्यांबद्दल सांगेल.

²⁴देवदूत त्याच्याशी दयेने वागे. कदाचित् देवदूत देवाला सांगेल. 'या माणसाला मृत्युलोकात जाण्यापासून वाचव. त्याच्या पापाची किंमत मोजण्याचा दुसरा एक मार्ग मला सापडला आहे.'

²⁵नंतर त्या माणसाचे शरीर पुनः तरुण आणि जोमदार बनेल. तो तरुणपणी जसा होता तसाच पुन्हा होईल.

²⁶तो देवाची प्रार्थना करेल आणि देव त्याला उत्तर देईल. तो माणूस आनंदाने ओरडेल आणि देवाची भक्ती करेल. नंतर तो मनुष्य पुन्हा चांगले जीवन जगायला लागेल.

²⁷नंतर तो लोकांना कबुली देईल. तो म्हणेल, 'मी पापकर्म केले. मी चांगल्याचे वाईट केले. पण देवाने मला जितकी वाईट शिक्षा करायला हवी होती तितकी केली नाही.'

²⁸देवाने माझ्या आत्म्याला मृत्युलोकात जाण्यापासून वाचवले. आता मी पुन्हा आयुष्य उपभोगू शकतो.'

²⁹देव त्या माणसासाठी या गोष्टी पुन्हा पुन्हा करतो.

³⁰का? त्या माणसाला ताकीद देण्यासाठी आणि त्याच्या आत्म्याला मृत्युलोकात जाण्यापासून वाचवण्यासाठी देव असे करतो असे केल्यामुळे तो त्याचे आयुष्य उपभोगू शकेल.

³¹ईसोब, मी काय म्हणतो त्याकडे लक्ष दे. माझे ऐक! तू गप्प रहा आणि मला बोलू दे.

³²पण ईसोब, जर तुला माझे बोलणे पटत नसेल तर तू खुशाल बोल. मला तुझे मुद्दे सांग. कारण मला तुझे बोलणे सुधारायचे आहे.

³³परंतु ईसोब, तुझ्याजवळ बोलण्यासारखे काही नसेल तर माझे ऐक. तू गप्प रहा आणि मी तुला शहाणपण शिकवेन."

34 नंतर अलीहूने आपले बोलणे चालूच ठेवले तो म्हणाला:

²शहाण्या माणसांनो मी काय सांगतो ते ऐका. हुशार माणसांनो, माझ्याकडे लक्ष द्या.

³तुमची जीभ ज्या अन्नाला स्पर्श करते त्याची चव तिला कळते आणि तुमच्या कानांवर जे शब्द पडतात ते त्यांना पारखता येतात.

⁴तेव्हा आपण आता या मुद्यांची तपासणी करू या आणि काय योग्य आहे याचा निर्णय करू या. काय चांगले आहे ते आपण सगळ्यांनी बरोबर शिकू या.

⁵ईसोब म्हणतो, 'मी, ईसोब निष्पाप आहे, आणि देव माझ्या बाबतीत न्यायी नाही.

⁶मी निरपराध आहे, परंतु माझ्याविरुद्ध लागलेला निकाल मला खोटाटा ठरवतो. मी निरपराध असूनही मला खूप कष्ट भोगायला लागले.'

⁷'ईसोबसारखा आणखी कुणी आहे का? तुम्ही ईसोबची मानहानी केली तरी तो त्याकडे दुर्लक्ष करतो.

⁸ईसोब वाईटांशी मैत्री करतो त्याला दुष्टांबरोबर राहायला आवडते.

⁹मी असे का म्हणतो? कारण ईसोब म्हणतो की, 'माणूस जर देवाला खुश करायला लागला तर त्याला त्यापासून काहीही मिळणार नाही.'

¹⁰तुम्हाला समजू शकते, म्हणून तुम्ही माझे ऐका. जे वाईट आहे ते देव कधीही करणार नाही. तो सर्वशक्तिमान देव कधीच चुकणार नाही.

¹¹एखादा माणूस जे काही करतो त्याबद्दल देव त्याची परतफेड करील. देव लोकांना त्यांच्या लायकीप्रमाणे देतो

¹²हे सत्य आहे देव कधीही चुकत नाही, सर्वशक्तिमान देव नेहमीच न्यायी असतो.

¹³देवाला कुणीही पृथ्वीवरचा अधिकारी म्हणून निवडले नाही. सगळ्या जगाची काळजी देवावर कुणी सोपवली नाही. सारे काही देवानेच निर्माण केले आहे आणि सारे त्याच्याच नियंत्रणाखाली आहे.

¹⁴जर देवाने पृथ्वीवरील लोकांचा आत्मा आणि श्वास घेऊन

¹⁵टाकायचे ठरवले तर पृथ्वीवरील सर्वजण मरतील. सगळ्याची परत माती होईल.

¹⁶जर तुम्ही शहाणे असाल तर मी काय म्हणतो त्याकडे लक्ष द्याल.

¹⁷जो माणूस न्यायी होण्यासंबंधी तिरस्कार करतो तो कधीच राज्यकर्ता होऊ शकत नाही. ईसोब, देव शक्तिमान आणि चांगला आहे. तू त्याला अपराधी ठरवू शकशील असे तुला वाटते का?

¹⁸एक देवच असा आहे जो राजांना 'तुम्ही कवडीमोलचे आहात' असे म्हणू शकतो. देव पुढच्यांना, 'तुम्ही वाईट आहात,' असे सांगू शकतो.

¹⁹देव इतरांपेक्षा पुढच्यांवर अधिक प्रेम करीत नाही. देव गरीब माणसांपेक्षा श्रीमंतांवर अधिक प्रेम करत नाही. का? कारण त्यानेच प्रत्येकाला निर्माण केले आहे.

²⁰माणसे अध्वर्यात्री एकाएकी मरून जातात. ते आजारी पडतात आणि मरतात. अगदी शक्तिशाली लोकसुद्धा, कारण नस्ताना मरतात.

²¹'लोक जे करतात ते देव बघतो. देव माणसाची प्रत्येक हालचाल बघत असतो.

²²जगात कुठेही अशी अंधारी जागा नाही जिथे वाईट माणसे देवापासून लपून बसू शकतील.

²³देवाला लोकांची अधिक परीक्षा घेण्यासाठी वेळ ठरवण्याची गरज नसते. लोकांचा न्यायनिवाडा करण्यासाठी त्यांना समोर आणण्याची गरजही देवाला भासत नाही.

²⁴'शक्तिशाली लोकांनी वाईट कृत्ये केल्यावर देवाला त्यांना प्रश्न विचारण्याची गरज वाटत नाही. तो सहजपणे त्यांचा नाश करू शकतो आणि त्यांच्या जागी इतरांना पुढारी बनवू शकतो.

²⁵तेव्हा लोक काय करतात ते देवाला माहित असते. म्हणूनच देव रात्रीतून दुष्टांचा पराभव करतो आणि त्यांचा निःपात करतो.

²⁶वाईट माणसांनी जी दुष्कृत्ये केली असतील त्याबद्दल देव त्यांना शिक्षा करतो. आणि जिथे इतर लोक त्यांना पाहू शकतील अशा ठिकाणी देव त्यांना शिक्षा करतो.

²⁷का? कारण वाईट माणसांनी देवाची आज्ञा पाळायचे थांबवले आणि देवाला हवे ते करण्याकडे त्यांनी दुर्लक्ष केले.

²⁸हे दुष्ट लोक गरीबांना कष्ट देतात, आणि मदतीसाठी देवाकडे याचना करायला भाग पाडतात.

²⁹देव गरीबांची मदतीसाठी हाक ऐकतो. परंतु गरीबांना मदत करायची नाही असे देवाने ठरवले तरी देवाला कुणी अपराधी ठरवू शकणार नाही. देवाने जर लोकांपासून लपून राहायचे असे ठरवले तर कोणालाही तो सापडू शकणार नाही. तो लोकांवर आणि राज्यांवर राज्य करणारा राज्यकर्ता आहे.

³⁰परंतु जर एखादा माणूस वाईट असेल आणि इतरांना पाप करायला भाग पाडत असेल तर देव त्या माणसाला कधीही राज्यकर्ता होऊ देणार नाही.

³¹जर तो माणूस देवाला म्हणेल की, "मी अपराधी आहे. यापुढे मी पाप करणार नाही.

³²देवा, मी जरी तुला बघू शकत नसलो, तरी तू मला जगण्याचा योग्य मार्ग दाखव. मी जरी चुका केल्या असल्या तरी मी त्या पुन्हा करणार नाही.' तरच असे घडेल.

³³'ईसोब, तुला देवाने बक्षीस द्यावे असे वाटते. परंतु तू मात्र बदलायला तयार नाहीस. ईसोब, हा तुझा निर्णय आहे. माझा नाही. तुला काय वाटते ते मला सांग.

³⁴शहाणा माणूस माझे ऐकेल. शहाणा माणूस म्हणेल.

³⁵ईसोब एखाद्या अज्ञानी माणसासारखे बोलत आहे. तो जे काही बोलतो ते अर्थहीन आहे.'

³⁶ईसोबला अजून शिक्षा करायला हवी असे मला वाटते. का? कारण ईसोब एखाद्या वाईट माणसासारखे आपल्याला उत्तर देत आहे.

³⁷ईसोब त्याच्या पापात बंडाची भर घालीत आहे. ईसोब इथे आपल्यासमोर बसून आपला अपमान करतो आहे आणि देवाची थट्टा करतो आहे.'

35 अलीहूनने आपले बोलणे चालू ठेवले.

²ईसोब, 'मी देवापेक्षा अधिक बरोबर आहे' हे तुझे म्हणणे योग्य नाही.

³आणि ईसोब तू देवाला विचारतोस 'जर एखाद्या माणसाने देवाला खुश करण्याचा प्रयत्न केला तर त्याला काय मिळेल? मी जर पाप केले नाही तर त्यामुळे माझे काय चांगले होणार आहे?'

⁴ईसोब, मी (अलीहू) तुला आणि तुझ्या मित्रांना उत्तर देण्याची इच्छा करतो.

⁵ईसोब, तुझ्यापेक्षा उंच असणाऱ्या आकाशाकडे, दगांकडे बघ.

⁶ईसोब, तू पाप केलेस तर त्यामुळे देवाला कसली इजा होत नाही. तुझ्याकडे पापांच्या राशी असल्या तरी त्यामुळे देवाला काही होत नाही.

⁷आणि ईसोब, तू खूप चांगला असलास तरी त्यामुळे देवाला कसली मदत होत नाही. देवाला तुझ्याकडून काहीच मिळत नाही.

⁸ईसोब, तू ज्या चांगल्या आणि वाईट गोष्टी करतोस त्यांचा परिणाम तुझ्यावर आणि तुझ्यासारख्या इतरांवर होतो. त्यामुळे देवाला मदत होते किंवा त्याला दुःख होते असे नाही.

⁹'जर वाईट लोकांना दुःख झाले तर ते मदतीसाठी ओरडतील. ते सामर्थ्यवान लोकांकडे जातात आणि मदतीची याचना करतात.

¹⁰परंतु जे वाईट लोक देवाकडे मदत मागत नाहीत. ते असे म्हणणार नाहीत: 'मला निर्माण करणारा देव कुठे आहे? लोक दुःखी कष्टी असले की देव त्यांना मदत करतो. आता तो कुठे आहे?'

¹¹'देवाने आम्हाला पशुपक्ष्यांपेक्षा शहाणे बनवले आहे तेव्हा तो कुठे आहे?'

¹²'किंवा त्या वाईट माणसांनी देवाकडे मदत मागितली तरी देव त्यांना उत्तर देणार नाही. का? कारण ते लोक अतिशय गर्विष्ठ आहेत आपण फार मोठे आहोत. असे त्यांना अजूनही वाटते.

¹³देव त्यांच्या तुच्छ याचनेकडे लक्ष देणार नाही हे खरे आहे. सर्वशक्तिमान देव त्यांच्याकडे लक्ष देणार नाही.

¹⁴तेव्हा ईयोब, तू जेव्हा असे म्हणशील की देव तुला दिसत नाही तेव्हा देव तुझ्याकडे लक्ष देणार नाही. तू देवाला भेटण्याची आणि त्याला तू निरपराध आहेस हे पटवून देण्याच्या संधीची वाट पहात आहेस असे म्हण.

¹⁵ईयोब, देव वाईट लोकांना शिक्षा करत नाही असे तुला वाटते. तो पापाकडे लक्ष देत नाही असेही तुला वाटते.

¹⁶म्हणून ईयोब त्याचे निरर्थक बोलणे चालूच ठेवतो. आपण खूप मोठे असल्याचा आव ईयोब आणतो. परंतु आपण काय बोलत आहोत हे ईयोबला कळत नाही हे सहजपणे समजून येते.”

36 अलीहू बोलणे चालू ठेवून म्हणाला:

²“तू माझ्यासाठी आणखी थोडा धीर धर. देवाने मला आणखी बोलायला सांगितले आहे.

³मी माझे ज्ञान सगळ्यांना वाटतो. देवाने मला निर्माण केले आणि देव न्यायी आहे हे मी सिद्ध करेन.

⁴ईयोब, मी खरे बोलत आहे आणि मी काय बोलतो आहे ते मला समजत आहे.

⁵“देव अतिशय सामर्थ्यवान आहे, पण तो लोकांचा तिरस्कार करीत नाही. तो सामर्थ्यवान असून फार सूझ आहे.

⁶देव दुष्टांना जगू देणार नाही आणि तो गरीबांना नेहमीच न्यायाने वागवितो.

⁷जे लोक योग्य रीतीने वागतात त्यांच्यावर देव नजर ठेवतो. तो चांगल्या लोकांना राज्य करू देतो. तो चांगल्यांना सदैव मान देतो.

⁸म्हणून जर कुणाला शिक्षा झाली व त्यांना साखळडंडांनी वा दोरींनी बांधून ठेवण्यात आले तर त्यांनी नक्कीच काही वाईट केले असणार.

⁹आणि त्यांनी काय चूक केली ते देव त्यांना सांगेल. देव त्यांना सांगेल की त्यांनी पाप केले आहे. देव त्यांना ते गर्विष्ठ होते असे सांगेल.

¹⁰देव त्या लोकांना त्याची ताकीद आणि सुधारणेच्या सूचना ऐकायला भाग पाडेल. तो त्यांना पाप न करण्याची आज्ञा देईल.

¹¹जर त्या लोकांनी देवाचे ऐकले, त्याची आज्ञा मानली, तर देव त्यांना यशस्वी करेल. आणि ते त्यांचे आयुष्य सुखाने जगतील.

¹²परंतु जर त्यांनी देवाची आज्ञा पाळायचे नाकारले तर त्यांचा नाश होईल. त्यांना ज्ञान न होता मरण येईल.

¹³जे लोक देवाची पर्वा करीत नाहीत ते सदा कटू (रागावलेले) असतात. देवाने जरी त्यांना शिक्षा केली तरी ते देवाकडे मदत मागायला तयार नसतात.

¹⁴ते लोक पुरुष वेश्यासारखे अगदी तरुणपणी मरतील.

¹⁵परंतु देव दुःखी लोकांना त्यांच्या दुःखातून सोडवील. देव त्या दुःखाचा उपयोग लोकांना जागवण्यासाठी आणि त्यांनी त्याचे ऐकावे यासाठी करतो.

¹⁶ईयोब, देवाला तुला मदत करायची इच्छा आहे. तू तुझ्या दुःखातून बाहेर पडावेस असे देवाला वाटते. तुझे आयुष्य साधे सरळ असावे अशी त्याची इच्छा आहे. तुझ्या जेवणाच्या टेबलावर अन्नाची रेलचेल असावी असे त्याला वाटते.

¹⁷परंतु ईयोब, आता तुला अपराधी ठरवण्यात आले आहे, म्हणून तुला दुष्टांप्रमाणे शिक्षा करण्यात आली.

¹⁸ईयोब, तू श्रीमंतीमुळे मूर्ख बनू नकोस. पैशामुळे तू आपला विचार बदलू नकोस.

¹⁹आता तुझा पैसा तुझ्या कामी येणार नाही. आणि सामर्थ्यवान माणसे तुला मदत करणार नाहीत.

²⁰आता रात्र होण्याची इच्छा मनी बाळगू नकोस. लोक रात्री पसार व्हायचा प्रयत्न करतात. आपण देवापासून लपून राहू शकू असे त्यांना वाटते.

²¹ईयोब, तू खूप त्रास भोगला आहेस पण म्हणून वाईट्याची निवड करू नकोस. चूक न करण्याची दक्षता घे.

²²“देवाजवळ खूप शक्ती आहे. तो जगातला सगळ्यात मोठा गुरू आहे.

²³काय करावे ते देवाला कुणी सांगू शकत नाही ‘देवा तू अयोग्य केलेस’ असे कुणी त्याला म्हणू शकत नाही.

²⁴“देवाने जे काही केले त्याबद्दल नेहमी त्याची स्तुती करायची आठवण ठेव. लोकांनी देवाच्या स्तुतीवर अनेक गाणी रचली आहेत

²⁵देवाने काय केले ते प्रत्येकाला दिसते. दूरदूरच्या देशांतील लोकांनाही देवाचे महान कार्य दिसतात.

²⁶होय, देव महान आहे परंतु त्याची महानता आपल्याला कळत नाही. आणि देवाचे अस्तित्व कधीपासून आहे तेही आपल्याला माहीत नाही.

²⁷“देव पृथ्वीवरून पाणी घेऊन त्याचे धुके आणि पाऊस यात रूपांतर करतो.

²⁸अशा रीतीने ढग पाऊस पाडतात आणि तो खूप लोकांवर पडतो.

²⁹देव ढगांची पखरण कशी करतो किंवा आकाशात ढगांचा गडाडट कसा होतो ते कुणाला कळत नाही.

³⁰बघ, देव विजेला पृथ्वीवर सर्वदूर पाठवतो आणि समुद्राचा खोल भागही त्यात येतो.

³¹देव त्याचा उपयोग राष्ट्रांना काबूत ठेवण्यासाठी करतो आणि त्यांना भरपूर अन्न देतो.

³²देव आपल्या हातांनी विजेला पकडतो आणि त्याला हवे तेथे पडण्याची तिला आज्ञा करतो.

³³मेघांच्या गडगडाटामुळे वादळाची सूचना मिळते. जनावरांना सुध्दा वादळाची चाहूल लागते.

37 “गडगडाट व वीजा ह्यांची मला भिती वाटते. तेव्हा माझ्या हृदयाची धडधड वाढते.

²प्रत्येक जण लक्षपूर्वक ऐका! देवाचा आवाज गडगडाटासारखा वाटतो. देवाच्या मुखातून येणारा गडगडाटासारखा आवाज ऐका.

³देव त्याच्या विजेला सर्व आकाशात चमकण्यासाठी पाठवतो. ती सर्व पृथ्वीभर चमकते.

⁴वीज चमकते तेव्हा देव गडगडाटी आवाज काढतो. देव त्याच्या अद्भुत आवाजात गर्जतो. वीज चमकल्यानंतर देवाची गर्जना ऐकू येते.

⁵“देवाचा गडगडाटी आवाज अद्भुत आहे. देव आपल्याला न कळणाऱ्या महान गोष्टी करत असतो.

⁶‘देव ‘हिमाला पृथ्वीवर पडण्याची आज्ञा करतो.’ देव ‘पावसाला पृथ्वीवर जोरात पड असे सांगतो.’

⁷देवाने निर्माण केलेल्या सर्व लोकांना तो काय करू शकतो हे कळावे म्हणून देव या गोष्टी करतो हा त्याचा पुरावा आहे.

⁸पशू त्यांच्या घरकुलात जातात आणि तेथेच राहतात.

⁹दक्षिणेकडून चक्रीवादळ येते. उत्तरेकडून थंड वारे येतात.

¹⁰देवाच्या निःश्वासाने बर्फ होते आणि समुद्र गोठतो.

¹¹देव ढगांना पाण्याने भरतो आणि तो ते पसरवतो.

¹²तो ढगांना सर्व पृथ्वीभर पसरण्याची आज्ञा करतो. देव जी आज्ञा देतो ती ढग पाळतात.

¹³देव लोकांना शिक्षा करण्यासाठी ढग आणतो, पूर आणतो किंवा त्याचे प्रेम व्यक्त करण्यासाठी पाणी आणतो.

¹⁴ईयोब, एक क्षणभर थांब आणि लक्ष दे. थांब आणि देव ज्या अद्भुत गोष्टी करतो त्यांचा विचार कर.

¹⁵ईयोब, देव ढगांवर आपला अधिकार कसा गाजवतो ते तुला माहीत आहे का? तो विजेला कसे चमकावितो ते तुला माहीत आहे का?

¹⁶ढग आकाशात कसे तरंगतात ते तुला कळते का? देव ज्या अद्भुत गोष्टी करतो त्याचे ढग हे केवळ एक उदाहरण आहे. आणि देवाला त्याबद्दल सारे माहीत आहे.

¹⁷परंतु ईयोब तुला या गोष्टी माहीत नाहीत. तुला फक्त एवढेच माहीत आहे की दक्षिणेकडून गरम वारे वाहतात तेव्हा तुला घाम येतो, तुझे कपडे अंगाला चिकटतात आणि सगळे काही स्तब्ध असते.

¹⁸ईयोब, तू देवाला आकाश पसरवण्यात आणि ते आरशाप्रमाणे चकचकीत करण्यात मदत करू शकशील का?

¹⁹ईयोब, देवाला आम्ही काय सांगायचे ते तू आम्हांला सांग. काय बोलावे ते आम्हाला कळत नाही कारण आम्हाला जास्त माहिती नाही.

²⁰मला देवाशी बोलायचे आहे असे मी म्हणणार नाही. तसे म्हणणे म्हणजे स्वतःचा नाश करून घेणे आहे.

²¹माणूस सूर्याकडे बघू शकत नाही. वाऱ्याने ढग पळवून लावले की तो फार तेजस्वी आणि चकचकीत दिसतो.

²²आणि देवसुध्दा तसाच आहे. देवाची सुवर्णप्रभा दक्षिणेकडील पर्वतावरून* चमकते. देवाच्या भोवती तेजोबलय असते.

²³तो सर्वशक्तिमान देव महान आहे. आपण त्याला समजू शकत नाही. तो सामर्थ्यवान आहे. परंतु तो आपल्याशी चांगला आणि न्यायाने वागतो. देवाला आपल्याला त्रास द्यायची इच्छा नसते.

²⁴म्हणूनच लोक देवाला मान देतात. परंतु देव आपल्या शहाणपणाचा अभिमान बाळगणाऱ्या लोकांना मान देत नाही.”

देव ईयोबशी बोलतो

38 नंतर परमेश्वर वावटळीतून ईयोबशी बोलला. तो म्हणाला:

²“जो मूर्खासारखा बोलत आहे तो हा अज्ञानी मनुष्य कोण आहे? *

³ईयोब, स्वतःला सावर* आणि मी जे प्रश्न विचारतो त्याची उत्तरे द्यायला तयार हो.

⁴ईयोब, मी पृथ्वी निर्माण केली तेव्हा तू कुठे होतास? तू स्वतःला इतका शहाणा समजत असशील तर मला उत्तर दे.

⁵तू जर एवढा चलाख असशील तर जग इतके मोठे असावे हे कुणी ठरवले ते सांग. मोजायच्या दोरीने ते कुणी मोजले का?

⁶पृथ्वीचा पाया कशावर घातला आहे? तिची कोनशिला कुणी ठेवली?

⁷जेव्हा ते घडले तेव्हा पहाटेच्या ताऱ्यांनी गायन केले आणि देवपुत्रांनी आनंदाने जयजयकार केला.

⁸ईयोब, जेव्हा समुद्र पृथ्वीच्या पोटातून बाहेर पडला तेव्हा दरवाजे बंद करून त्याला कुणी अडवला?

⁹त्यावेळी मी त्याला मेघांनी झाकले आणि काळोखात गुंडाळले.

¹⁰मी समुद्राला मर्यादा घातल्या आणि त्याला कुलुपानी बंद केलेल्या दरवाजाबाहेर थोपविले.

¹¹मी समुद्राला म्हणालो, ‘तू इथपर्यंतच येऊ शकतोस या पलिकडे मात्र नाही. तुझ्या उन्मत्त लाटा इथेच थांबतील.’

¹²ईयोब, तुझ्या आयुष्यात तू कधीतरी पहाटेला आरंभ करायला आणि दिवसाला सुरू व्हायला सांगितलेस का?

¹³ईयोब, तू कधी तरी पहाटेच्या प्रकाशाला पृथ्वीला पकडून दुष्ट लोकांना त्यांच्या लपायच्या जागेतून हुसकायला सांगितलेस का?

पर्वत किंवा “दक्षिण” किंवा “झाफॉज.”

कोण आहे? किंवा “हा कोण मनुष्य आहे जो मूर्ख शब्दात सल्ला लपवतो आहे.”

स्वतःला सावर शब्दशः “तुझा कमरेचा बंध (सैनिका) माणसासारखा घट्ट कर.” म्हणजे “युद्धाला तयार हो.”

¹⁴पहाटेच्या प्रकाशात डोंगरदऱ्या नीट दिसतात. दिवसाच्या प्रकाशात ह्या जगाचा आकार अंगरख्याला असलेल्या घडीप्रमाणे ठळक दिसतात. ओल्या मातीवर उमटलेल्या उशाप्रमाणे त्या जागा दिसतात.

¹⁵दुष्ट लोकांना दिवसाचा प्रकाश आवडत नाही. प्रकाश दैदीप्यमान असतो तेव्हा त्यांना त्यांच्या वाईट गोष्टी करता येत नाहीत.

¹⁶ईयोब, सागराला जिथे सुरुवात होते तिथे अगदी खोल जागेत तू कधी गेला आहेस का? समुद्राच्या तळात तू कधी चालला आहेस का?

¹⁷ईयोब, मृत्युलोकात नेणारे दरवाजे तू कधी पाहिलेस का? काळोख्या जगात नेणारे दरवाजे तू कधी बघितलेस का?

¹⁸ईयोब, ही पृथ्वी किती मोठी आहे ते तुला कधी समजले का? तुला जर हे सर्व माहीत असेल तर मला सांग.

¹⁹ईयोब, प्रकाश कुठून येतो? काळोख कुठून येतो?

²⁰ईयोब, तू प्रकाशाला आणि काळोखाला ते जिथून आले तेथे परत नेऊ शकशील का? तिथे कसे जायचे ते तुला माहीत आहे का?

²¹ईयोब, तुला या सर्व गोष्टी नक्कीच माहीत असतील. तू खूप वृद्ध आणि विद्वान आहेस मी तेव्हा या गोष्टी निर्माण केल्या तेव्हा तू जिवंत होतास होय ना? *

²²ईयोब, मी ज्या भांडारात हिम आणि गारा ठेवतो तिथे तू कधी गेला आहेस का?

²³मी बर्फ आणि गारांचा साठा संकटकाळासाठी, युद्ध आणि लढाईच्या दिवसांसाठी करून ठेवतो.

²⁴ईयोब, सूर्य उगवतो त्या ठिकाणी तू कधी गेला आहेस का? पूर्वेकडचा वारा जिथून सर्व जगभर वाहातो तिथे तू कधी गेला आहेस का? *

²⁵जोरदार पावसासाठी आकाशात पाट कोणी खोदले? गरजणाऱ्या वादळासाठी कुणी मार्ग मोकळा केला?

²⁶वैराण वाळवंटात देखील कोण पाऊस पाडतो?

²⁷निर्जन प्रदेशात पावसाचे खूप पाणी पडते आणि गवत उगायला सुरुवात होते.

²⁸ईयोब, पावसाला वडील आहेत का? दबबिंदू कुठून येतात?

²⁹हिमाची आई कोण आहे? आकाशातून पडणाऱ्या हिमकणास कोण जन्म देतो?

³⁰पाणी दगडासारखे गोठते. सागराचा पृष्ठभागदेखील गोठून जातो.

³¹ईयोब, तू कृत्तिकांना बांधून ठेवू शकशील का? तुला मृगशीर्षाचे बंध सोडता येतील का?

³²ईयोब, तुला राशीचक्र योग्यवेळी आकाशात आणता येईल का? किंवा तुला सप्तर्षींना त्यांच्या समूहासह मार्ग दाखवता येईल का?

³³ईयोब, तुला आकाशातील नियम माहीत आहेत का? तुला त्याच नियमांचा पृथ्वीवर उपयोग करता येईल का?

³⁴ईयोब, तुला मेघावर ओरडून त्यांना तुझ्यावर वर्षाव करायला भाग पाडता येईल का?

³⁵तुला विवृतलेला आज्ञा करता येईल का? ती तुझ्याकडे येऊन, 'आम्ही आलो आहोत काय आज्ञा आहे?' असे म्हणेल का? तुझ्या सांगण्याप्रमाणे ती तुला हवे तिथे जाईल का?

³⁶ईयोब, लोकांना शहाणे कोण बनवतो? त्यांच्यात अगदी खोल शहाणपण कोण आणतो?

³⁷ईयोब, दग मोजण्याइतका विद्वान कोण आहे? त्यांना पाऊस पाडायला कोण सांगतो?

³⁸त्यामुळे धुळीचा चिखल होतो आणि धुळीचे लोट एकमेकास चिकटतात.

³⁹ईयोब, तू सिंहासाठी अन्न शोधून आणतोस का? त्यांच्या भुकेल्या पिल्लांना तू अन्न देतोस का?

⁴⁰ते सिंह त्यांच्या गुहेत झोपतात. ते गवतावर दबा धरून बसतात आणि भक्ष्यावर तुटून पडतात.

⁴¹ईयोब, डोंब कावळ्याला कोण अन्न देतो? जेव्हा त्याची पिल्ले देवाकडे याचना करतात आणि अन्नासाठी चारी दिशा भटकतात तेव्हा त्यांना कोण अन्न पुरवितो?

39 ईयोब, पहाडी बकऱ्या कधी व्यायतात ते तुला माहीत आहे का? हरिणी आपल्या

बळजाल्या जन्म देताना तू पाहिले आहेस का?

²ईयोब पहाडी बकरी आणि हरिणी किती महिने आपल्या पिलांना पोटात वाढवतात ते तुला माहीत आहे का? त्यांची जन्माला यायची वेळ कोणती ते तुला माहीत आहे का?

³ते प्राणी लोळतात प्रसूतिवेदना सहन करतात आणि त्यांची पिल्ले जन्माला येतात.

⁴ती बळडी शेतात मोठी होतात. नंतर ती आपल्या आईला सोडून जातात आणि पुन्हा कधीही परतून येत नाहीत.

⁵ईयोब, रानटी गाढवांना कोणी सोडून दिले? त्यांची दोरी सोडून त्यांना कोणी मोकळे केले?

⁶मी (देव) रानटी गाढवांना वाळवंटात घर दिले. मी त्यांना राहाण्यासाठी क्षारभूमी दिली.

⁷रानटी गाढवे गजबजलेल्या शहरांना हसतात (त्यांना शहरातला गजबजाट आवडत नाही) आणि त्यांना कुठलाही माणूस आव घालू शकत नाही.

⁸रानगाढवे डोंगरात राहतात. तेच त्यांचे कुरण आहे. ते आपले अन्न तिथेच शोधतात.

⁹ईयोब, गवा [रानटी बैल] तुझी सेवा करायला तयार होईल का? तो रानटी तुझ्या खळ्यावर राहील का?

कडवी 19-21 देवाला असे खरोखरच म्हणायचे नाही. या प्रकारच्या बोलण्याला उपरोध म्हणतात. कुणालाही खरे वाटू नये अशा प्रकारचे हे बोलणे असते.

कडवे 24 किंवा जिथे धुके चोहीकडे पसरते आणि पूर्वीकडचा वारा ते सर्व पृथ्वीभर नेतो अशी जागा कुठे आहे?

¹⁰ईयोब, गवा तुला त्याच्या गळ्यात दोरी बांधू देईल का? आणि तू त्याला तुझे शेत नांगरायला लावू शकशील का? ¹¹गवा खूप बलवान असतो, परंतु तो तुझे काम करील असा विश्वास तुला वाटतो का?

¹²तो तुझे धान्य शेतातून गोळा करेल आणि खळ्यात नेईल असा भरवसा तुला वाटतो का?

¹³“शहामृगी आपले पंख आनंदाने फडफडवते. परंतु तिला उडता येत नाही. तिचे पंख आणि पिसे करकोचाच्या पंखासारखी नाहीत.

¹⁴शहामृगी आपली अंडी जमिनीत घालते आणि ती वाळत उबदार होतात.

¹⁵आपल्या अंड्यांवरून कुणी चालत जाईल किंवा रानटी प्राणी ती फोडतील हे ती विस्मरते.

¹⁶शहामृगी आपल्या पिलांना सोडून जाते. ती जणू स्वतःची नाहीतच असे ती वागते. तिची पिल्ले मेली तरी तिला त्याची पर्वा नसते. काम निष्कळ झाल्याचे सुखदुःख तिला नसते.

¹⁷का? कारण मी (देव) शहामृगीला शहाणे केले नाही. शहामृगी मूर्ख असते. मीच तिला तसे केले आहे.

¹⁸परंतु शहामृगी जेव्हा पळण्यासाठी उठते तेव्हा ती घोड्याला आणि घोडेस्वाराला हसते, कारण ती कुठल्याही घोड्यापेक्षा जोरात पळू शकते.

¹⁹“ईयोब, तू घोड्याला त्याची शक्ती दिलीस का? तू त्याच्या मानेवर त्याची आयाळ ठेवलीस का?

²⁰ईयोब, तू घोड्याला टोळाप्रमाणे लांब उडी मारायला सांगितलेस का? घोडा जोरात फुरफुरतो * आणि लोक त्याला घाबरतात.

²¹घोडा बलवान आहे म्हणून आनंदात असतो. तो आपल्या खुराने जमीन उकरतो आणि धावत युध्दभूमीवर जातो.

²²घोडा भीतीला हसतो, तो कशालाही भीत नाही. तो युध्दातून कधीही पळ काढीत नाही.

²³सैनिकाचा भाता घोड्याच्या बाजूला हलत असतो. त्याचा स्वार जे भाले आणि इतर शस्त्रे बाळगतो ते उन्हात चमकतात.

²⁴घोडा फार अनावर होतो. तो जमिनीवर * जोरात धावतो. तो जेव्हा रणशिंग फुकलेले ऐकतो तेव्हा तो एका जागी स्थिर राहू शकत नाही.

²⁵रणशिंग ऐकू येते तेव्हा घोडा घाई करतो. त्याला दुरुनही लढाईचा वास येतो. सेनापतींनी दिलेल्या आज्ञा आणि युध्दातले इतर अनेक आवाज त्याला ऐकू येतात.

²⁶“ईयोब, तू ससाण्याला पंख पसरून दक्षिणेकडे * उडायला शिकवलेस का?

²⁷ईयोब, गरुडाला आकाशात उंच उडायला शिकवणारा तूच का? तूच त्याला त्याचे घरटे उंच पहाडावर बांधायला सांगितलेस का?

²⁸गरुड उंच सुळक्यावर राहातो. तीच त्याची तटबंदी आहे

²⁹गरुड त्याच्या तटबंदीवरून आपले भक्ष्य शोधतो. गरुडाला एवढ्या उंचीवरून आपले भक्ष्य दिसू शकते.

³⁰गरुड प्रेताभोवती गोळा होतात आणि त्यांची पिल्ले रक्त पितात.”

40 परमेश्वर ईयोबला म्हणाला:

²“ईयोब, तू सर्वशक्तिमान देवाशी वाद घातलास. तू मला चूक केल्याबद्दल दोषी ठरवलेस. आता तू चुकलास हे तू कबूल करशील का? तू मला उत्तर देशील का?”

³म्हण ईयोबने देवाला उत्तर दिले तो म्हणाला:

⁴“मी अगदी नगण्य * आहे. मी काय बोलू? मी तुला उत्तर देऊ शकत नाही. मी माझा हात माझ्या तोंडावर ठेवतो.

⁵मी एकदा बोललो होतो. पण आता अधिक बोलणार नाही.” मी दोनदा बोललो पण मी आता अधिक बोलणार नाही.”

⁶नंतर परमेश्वर वादळातून पुन्हा ईयोबशी बोलला. तो म्हणाला:

⁷“ईयोब, तू आता कंभर कसून * उभा राहा आणि मी जे प्रश्न विचारतो त्याची उत्तरे द्यायला सिध्द हो.

⁸“ईयोब, मी न्यायी नाही असे तुला वाटते का? मी काही चूक केल्याचा आरोप करून तू स्वतःचे निरपराधित्व सिध्द करू पहात आहेस.

⁹ईयोब तुझे बाहू देवाच्या बाहूंइतके शक्तिशाली आहेत का? देवाच्या आवाजासारखा तुझा आवाज गडगडाटी आहे का?

¹⁰जर तू देवासारखा असलास तर तुला स्वतःबद्दल अभिमान वाटू दे. आणि तुला मान मिळू दे. तू जर देवासारखा असलास तर तू मानमरातब आणि वैभव कपड्यांसारखे घालू शकतोस.

¹¹तू जर देवासारखा असलास तर तू तुझा राग दाखवू शकतोस आणि गर्विष्ठ लोकांना शिक्षा करू शकतोस. गर्विष्ठांना मान खाली घालायला लावू शकतोस.

¹²होय ईयोब त्या गर्विष्ठांकडे बघ आणि त्यांना नम्र कर. वाईट लोकांना जागच्या जागी चिरडून टाक.

¹³त्यांना चिखलात पुरून टाक. त्यांचे शरीर गुंडाळून थडग्यात टाकून दे.

फुरफुरणे घोड्याचा आवाज.

धावतो ... जमिनीवर शब्दशः “जमीन गिळून टाकतो.”

दक्षिण किंवा “नेमान कडे.”

नगण्य किंवा “बिनमहत्वाचा.”

कंभर कसून शब्दशः “सैनिकासारखा कंभर कसून” याचा अर्थ “युध्दाला तयार हो.”

¹⁴ईसोब, तू जर या सगळ्या गोष्टी करू शकशील तर मी सुध्दा तुझी स्तुती करीन. आणि तु तुझ्या सामर्थ्याने स्वतःला वाचवू शकतोस हे मी मान्य करीन.

¹⁵ईसोब, तू बेहेमोथ कडे बघ. मी (देवाने) तुला आणि बेहेमोथला एकाच वेळी निर्माण केले. बेहेमोथ गायीसारखे गवत खातो.

¹⁶बेहेमोथच्या अंगात बरीच शक्ती आहे. त्याच्या पोटातले स्नायू खूप बळकट आहेत.

¹⁷बेहेमोथची शेपटी देवदाराच्या झाडासारखी उभी राहते. त्याच्या पायातले स्नायूही बळकट आहेत.

¹⁸बेहेमोथची हाडे पितळेसारखी बळकट आहेत. त्यांचे पाय म्हणजे जणू लोखंडाच्या कांबी.

¹⁹बेहेमोथ हा अतिशय आश्चर्यकारक प्राणी मी (देवाने) निर्माण केला आहे. परंतु मी त्याचा पराभव करू शकतो.

²⁰डोंगरावर जिथे जंगली श्वापदे खेळतात तिथले गवत बेहेमोथ खातो.

²¹तो कमळाच्या झाडाखाली झोपतो. बेहेमोथ दलदलीतल्या लव्हाळ्यात लपतो.

²²कमळाचे झाड बेहेमोथला आपल्या सावलीत लपवते. तो नदीजवळ उगवणाऱ्या एका वृक्षाखाली (विलोवृक्ष) राहतो.

²³नदीला पूर आला तर बेहेमोथ पळून जात नाही. यार्देन नदीचा प्रवाह त्याच्या तोंडावर आदळला तरी तो घाबरत नाही.

²⁴बेहेमोथचे डोळे कुणीही बांधू शकणार नाही आणि त्याला सापळ्यात अडकवू शकणार नाही.

41 “ईसोब, तुला लिव्याथानाला गळ टाकून पकडता येईल का? तुला त्याची जीभ दोरीने बांधता येईल का?

²ईसोब, तुला लिव्याथानाच्या नाकातून दोरी घालून त्याला वेसण घालता येईल का? किंवा त्याच्या जबड्यात गळ घालता येईल का?

³ईसोब, लिव्याथान तुझ्याकडे सोडून देण्यासाठी याचना करील का? तो तुझ्याशी मृदू शब्दात बोलेल का?

⁴ईसोब, लिव्याथान तुझ्याशी करार करून जन्मभर तुझा दास होऊन राहील का?

⁵ईसोब, तू पक्ष्यांशी जसा खेळशील तसा लिव्याथानाशी खेळशील का? तू त्याला दोरीने बांधशील का? म्हणजे तुझ्या सेवक मुली त्याच्याशी खेळू शकतील?

⁶ईसोब मच्छीमार तुझ्याकडून लिव्याथानाला विकत घेण्याचा प्रयत्न करतील का? ते त्याचे तुकडे करून ते व्यापाऱ्यांना विकण्याचा प्रयत्न करतील का?

⁷ईसोब, तू लिव्याथानाच्या कातडीत किंवा डोक्यात भाला फेकशील का?

⁸ईसोब, तू एकदा का लिव्याथानावर हात टाकलस तर पुन्हा तसे कधी करू शकणार नाहीस. ती कशा प्रकारची लढाई असेल याचा एकदा विचार कर.

⁹तू लिव्याथानाचा पराभव करू शकशील असे तुला वाटत असेल तर ते विसरून जा. तशा आशेला जागाच नाही. त्याच्याकडे नजर टाकताच तुझी भीतीने गाळण उडेल. ¹⁰एकही माणूस त्याला जागे करून त्याचा राग ओढवून घेण्याइतका शूर नाही. “माझ्याविरुद्ध उभा राहणाराही कुणी नाही.”

¹¹मी (देव) कुणाचाही देणेकरी नाही. या नभोमंडळाखाली जे जे आहे ते सर्व माझे आहे.*

¹²ईसोब, मी तुला लिव्याथानाच्या पायांविषयी, त्याच्या शक्तीविषयी आणि त्याच्या ऐतदार बांध्याविषयी सांगेन.

¹³कुणीही त्याची कातडी छेदू शकत नाही. त्याची कातडी चिलखतासारखी* आहे.

¹⁴लिव्याथानाला त्याचा जबडा उघडायला कुणीही भाग पाडू शकत नाही. त्याच्या तोंडातल्या दातांची लोकांना भीती वाटते.

¹⁵लिव्याथानाच्या पाठीवर ढालीसारख्या खवल्यांच्या रांगा एकमेकांना चिकटून आहेत.

¹⁶ते खवले एकमेकांना इतके चिकटले आहेत की त्यातून हवासुध्दा जाऊ शकत नाही.

¹⁷त्याचे खवले एकमेकांशी घट्ट बांधलेले आहेत. ते एकमेकांशी इतके घट्ट बांधलेले आहेत की कुणी ते ओढून वेगळे करू शकत नाही.

¹⁸लिव्याथान जेव्हा शिंकतो तेव्हा बीज चमकल्यासारखी वाटते. त्याचे डोळे पहाटेच्या प्रकाशासारखे चमकतात.

¹⁹त्याच्या तोंडातून आगीचे लोळ बाहेर पडतात. आगीच्या ठिणऱ्या निघतात.

²⁰उकळत्या भांड्याखाली ठेवलेल्या जळत्या गवतातून निघतो तसा धूर त्याच्या नाकातून येतो.

²¹लिव्याथानाच्या श्वासांनी कोळसे पेटतात आणि त्याच्या तोंडातून ज्वाला बाहेर पडतात.

²²लिव्याथानाची मान मजबूत आहे. लोक त्याला घाबरतात आणि त्याच्यापासून दूर पळत सुटतात.

²³त्याच्या कातडीवर एकही मऊ भाग नाही. ती लोखंडासारखी कठीण आहे.

²⁴लिव्याथानाचे हृदय पाषाणासारखे आहे. त्याला भीती वाटत नाही. ते पाट्यासारखे आहे. जाल्याच्या खालच्या तळीसारखे ते आहे. ²⁵लिव्याथान उठून उभा राहिला की शूर वीरही घाबरतात. लिव्याथानाने त्यांची शेपटी हलवली की ते पळून जातात.

माझ्या ... नाही किंवा “त्याच्या विरुद्ध उभा राहून लढणारा कुणीही नाही.”

मी देव ... आहे किंवा “लिव्याथानाजवळ येऊन कुणी ही जिवंत राहिलेला नाही” “या आकाशाखालचा कुणीही.”

चिलखत किंवा “त्याच्याजवळ कुणीही लगाम घेऊन जाऊ शकत नाही.”

²⁶तलवारी, भाले आणि तीर त्याच्यावर फेकले तरी ते त्याला न लागता परत येतात. त्या शस्त्रांनी त्याला काहीही इजा होत नाही.

²⁷तो लोखांडाची कांब गवताच्या काडीसारखी मोडू शकतो. कुजलेले लाकूड जसे पटकन मोडते तसे तो पितळ मोडतो.

²⁸तो बाणांना घाबरून पळून जात नाही. वाळलेल्या गवताप्रमाणे दगड त्याच्यावर आपटून परत येतात.

²⁹जेव्हा लाकडी गदा त्याच्यावर आपटली जाते तेव्हा त्याला ते गवत आपटल्याप्रमाणे वाटते. लोक त्याच्यावर भाले फेकतात तेव्हा तो हसतो.

³⁰लिव्याथानाच्या शरीरावरची कातडी तीक्ष्ण, टणक खापरसारखी आहे. तो चिखलत कुळक फिरवल्याप्रमाणे तप्त पाडतो.

³¹लिव्याथान पाण्याला उकळी आल्याप्रमाणे हलवतो. तो त्याला उकळत्या तेलाच्या भांड्याप्रमाणे तो त्यावर बुडबुडे आणतो. ³²लिव्याथान पोहतो तेव्हा तो आपल्यामागे मार्ग तयार करतो. तो पाणी ढवळून टाकतो आणि आपल्यामागे पांढरा फेस ठेवतो.

³³पृथ्वीवरचा एकही पशू लिव्याथानासारखा नाही. तो एक भीतिविरहित प्राणी आहे.

³⁴लिव्याथान गर्विष्ठ प्राण्याला कमी (तुच्छ) लेखतो. तो सगळ्या रानटी श्वापदांचा राजा आहे. आणि मी, परमेश्वराने त्याला निर्माण केले आहे”

ईयोब परमेश्वराला उत्तर देतो

42 नंतर ईयोबाने परमेश्वराला उत्तर दिले, तो म्हणाला:

²“परमेश्वरा सर्वकाही तूच करू शकतोस ते मला माहीत आहे. तू योजना आखतोस आणि त्या प्रत्यक्षात येण्यास कोणीही आणि काहीही प्रतिबंध करू शकत नाही.

³परमेश्वरा, तू प्रश्न विचारलास. ‘हा अज्ञानी माणूस कोण आहे जो असे मूर्खासारखे* बोलतो आहे?’ परमेश्वरा मला ज्या गोष्टी कळत नव्हत्या त्यांच्याविषयीच मी बोलत होतो. ज्या गोष्टी समजणे माझ्या आवाक्याबाहेरचे होते त्यांच्याविषयी मी बोलत होतो.

⁴“परमेश्वरा, तू मला म्हणालास, ‘ईयोब, तू ऐक, मी बोलून. मी तुला प्रश्न विचारेन आणि तू मला उत्तर दे.’ ⁵“परमेश्वरा, मी तुझ्याबद्दल पूर्वी ऐकले होते. परंतु आता मी माझ्या डोळ्यांनी तुला बघतो आहे.

⁶आणि परमेश्वरा आता मलाच माझी लाज वाटते. मला पश्चात्ताप होत आहे. मी आता धुळीत आणि राखेत *

बसून माझे मन आणि माझे आयुष्य बदलण्याचे वचन देत आहे.”

परमेश्वर ईयोबचे ऐश्वर्य परत देतो

⁷परमेश्वराचे ईयोबाशी बोलणे झाल्यावर तो तेमानीच्या अलीफजला म्हणाला, “मला तुझा आणि तुझ्या दोन मित्रांचा राग आला आहे. का? कारण तुम्ही माझ्याबद्दल योग्य बोलला नाही. परंतु ईयोब माझा सेवक आहे. तो माझ्याविषयी बरोबर बोलला. ⁸म्हणून अलीफज, आता सात बैल आणि सात एडेके घे. ते घेऊन माझ्या सेवकाकडे, ईयोबाकडे जा. त्यांना मार आणि त्यांचा स्वतःसाठी होमबली अर्पण कर. माझा सेवक ईयोब तुमच्यासाठी प्रार्थना करेल आणि मी त्याच्या प्रार्थनेला उत्तर देईन. मग मी तुम्हाला योग्य असलेली शिक्षा देणार नाही. तुम्ही अतिशय मुखर्ष होता म्हणून तुम्हाला शिक्षा करायला हवी. तुम्ही माझ्याविषयी नीट बोलला नाही. परंतु माझा सेवक ईयोब मात्र माझ्याबद्दल अगदी योग्य बोलला.”

⁹तेव्हा अलीफज तेमानी, बिल्दद शूही आणि सोफर नामाथीचा यांनी देवाचे ऐकले. नंतर परमेश्वराने ईयोबाच्या प्रार्थनेला उत्तर दिले. ¹⁰ईयोबाने त्याच्या मित्रांसाठी प्रार्थना केली आणि परमेश्वराने ईयोबाला पुन्हा यशस्वी केले. देवाने त्याला पूर्वी त्याच्याकडे होते त्यापेक्षा दुप्पट दिले. ¹¹ईयोबाचे सगळे भाऊ आणि बहिणी त्याच्या घरी आले. ईयोबाला जो कोणी ओळखत होता तो ही त्याच्याकडे आला. त्यांनी ईयोबबरोबर भोजन घेतले. त्यांनी ईयोबाचे सांत्वन केले. परमेश्वराने ईयोबावर इतकी संकटे आणली त्याचे त्यांना वाईट वाटले. प्रत्येकाने ईयोबाला चांदीचा तुकडा* आणि सोन्याची अंगठी दिली.

¹²परमेश्वराने ईयोबाच्या आयुष्याच्या उत्तरार्धावर त्याच्या पूर्वाधिका अधिक कृपा केली. ईयोबाकडे आता 14,000 मेंढ्या, 6,000 उंट, 2,000 गायी आणि 1,000 गाढवी आहेत. ¹³ईयोबाला सात मुले आणि तीन मुली झाल्या. ¹⁴ईयोबाने त्याच्या पहिल्या मुलीचे नाव यमीमा, दुसऱ्या मुलीचे नाव कसीया ठेवले. तिसऱ्या मुलीचे नाव केरेन हप्पूक ठेवले. ¹⁵त्याच्या मुली त्या देशातील सर्वात सुंदर मुली होत्या. ईयोबाने त्याच्या मुलींना त्याच्या मालमतेला वाटा दिला. त्यांच्या भावांनासुद्धा ईयोबच्या मालमतेला वाटा मिळाला.

¹⁶अशा तऱ्हेने ईयोब 140 वर्षे जगला. तो त्याची मुले, नातवंदे, पंतवंदे पाहीपर्यंत जगला. ¹⁷नंतर ईयोब मरण पावला. ईयोब चांगले आयुष्य जगला. तो अगदी वयोवृद्ध होऊन मेला.

कोण ... मूर्खासारखे “मूर्ख शब्दांत सल्ला लपवीत आहे असा कोण आहे?”

धूळ आणि राख आपण खूप दुःखात आहोत असे दाखविण्यासाठी लोक धुळीत आणि राखेत बसत असत.

चांदीचा तुकडा शब्दशः “केशीय” पितृसत्ताक पद्धत अस्तित्वात होती तेव्हा हे माप वापरीत असत. पाहा उत्पत्ति 33:19 आणि यहोशवा 24:32.

स्तोत्रसंहिता

भाग पहिला

स्तोत्र 1

¹माणसाने जर वाईट लोकांचा सल्लामानला नाही,तो पापी लोकांसारखा राहिला नाही आणि देवावर * विश्वास न ठेवणाऱ्या लोकांबरोबर राहाणे त्याला आवडले नाही तर तो माणूस खरोखरच सुखी होईल.

²चांगल्या माणसाला परमेश्वराची शिकवण आवडते तो त्याबद्दल रात्रंदिवस विचार करत असतो.

³त्यामुळे तो माणूस ओढ्याच्या कडेला लावलेल्या झाडासारखा शक्तिशाली होऊ शकतो तो योग्यवेळी फळे येणाऱ्या झाडासारखा असतो तो पाने असलेल्या व न मरणाऱ्या झाडासारखा असतो तो जे काही करतो ते यशस्वी होते.

⁴परंतु वाईट लोक असे नसतात ते वाऱ्यावर उडून जाणाऱ्या फोलपटासारखे असतात.

⁵न्यायालयातील खटल्याचा निवाडा करण्यासाठी जर चांगले लोक एकत्र आले तर वाईट लोकांना अपराधी ठरविले जाईल ते पापीलोक निरपराध ठरविले जाणार नाहीत.

⁶का? कारण परमेश्वर चांगल्यांचे रक्षण करतो आणि वाईटांचे निर्दालन करतो.

स्तोत्र 2

¹इतर राष्ट्रांचे लोक इतके का रागावले आहेत?

ती राष्ट्रे अशा मूर्खासारख्या योजना का आखीत आहेत?

²त्यांचे राजे आणि पुढारी एकत्र येऊन परमेश्वराशी आणि त्याने निवडलेल्या राजांशी भांडले.

³ते पुढारी म्हणाले, “आपण देवाविरुद्ध आणि त्याने निवडलेल्या राजाविरुद्ध उभे राहू आपण त्यांच्यापासून स्वतंत्र होऊ.”

⁴परंतु माझे स्वामी स्वर्गातील राजा त्या लोकांना हसतो.

⁵⁻⁶देव रागावला आहे आणि तो त्या लोकांना सांगत आहे, “मी या माणसाची राजा म्हणून निवड केली तो

माणूस ... देव किंवा “जो दुष्टांचा सल्ला मानत नाही किंवा पापाच्या मार्गाने जात नाही वा टिंगल करणाऱ्याच्या घरात राहत नाही त्याला आशीर्वाद मिळतात.”

सियोन पर्वतावर राज्य करेल सियोन हा माझा खास पर्वत आहे.” यामुळे ते दुसरे पुढारी भयभीत झाले आहेत.

⁷आता मी तुम्हाला परमेश्वराच्या कराराविषयी सांगतो परमेश्वर मला म्हणाला, “आज मी तुझा बाप झालो! आणि तू माझा मुलगा झालस.

⁸जर तू विचारले तर मी तुला राष्ट्रे देईन या पृथ्वीवरची सगळी माणसे तुझी होतील.

⁹लोखंडाची कांब जशी मातीच्या भांड्याचा * नाश करते तसा तू त्या राष्ट्रांचा नाश करू शकशील.”

¹⁰म्हणून राजांनो तुम्ही शहाणे व्हा राज्यकर्त्यांनो हा धडा शिका.

¹¹परमेश्वराच्या आज्ञांचे भीतीयुक्त पालन करा.

¹²तुम्ही देवपुत्रांशी प्रामाणिक आहात हे दाखवा. तुम्ही जर असे केले नाही तर तो रागावेल आणि तुमचा नाश करेल जे परमेश्वरावर विश्वास ठेवतात ते सुखी असतात. पण इतरांनी मात्र सावधगिरी बाळगली पाहिजे. तो आता आपला राग प्रकट करण्याच्या बेतात आहे.

स्तोत्र 3

दावीद आपला मुलगा अबशालोम याच्याकडून

फळाला तेव्हाचे दावीदाचे स्तोत्र.

¹परमेश्वरा मला खूप शत्रू आहेत. खूप लोक माझ्या विरुद्ध गेले आहेत.

²बरेच लोक माझ्याबद्दल बोलत आहेत ते लोक म्हणतात, “देव त्याला वाचवणार नाही.”

³परंतु परमेश्वरा, तूच माझी ढाल आहेस तूच माझे वैभव आहेस परमेश्वरा मला महत्त्व * देणारा तूच आहेस.

⁴मी परमेश्वराची प्रार्थना करेन आणि तो मला त्याच्या पवित्र डोंगरावरून उत्तर देईल!

⁵मी पडून विश्रांती घेतो तरी मी जागा होईन हे मला माहीत आहे. मला हे कसे कळते? कारण परमेश्वर मला सांभाळतो माझे रक्षण करतो.

लोखंडाची ... भांड्याचा किंवा तू त्यांची लोखंडी कांबीने काळजी घेशील. तू त्यांना मातीच्या भांड्याप्रमाणे फोडशील.

तूच ... महत्त्व शब्दशः “तू माझे वैभव आहेस तू माझे मस्तक उचलणारा आहेस.”

⁶माझ्याभोवती हजारो सैनिक असतील. परंतु मी या शत्रूंना धाबरणार नाही.

⁷परमेश्वरा जागा हो! देवा मला वाचव तू फार शक्तिशाली आहेस तू जर माझ्या शत्रूंच्या थोबाडीत मारलीस तर त्यांचे सगळे दात पडतील.

⁸परमेश्वरा, जय तुझाच आहे. परमेश्वरा तू कृपा करून तुझ्या लोकांवर दया कर.

स्तोत्र 4

प्रमुख गायकासाठी तंतुवाद्याच्या साथीने

*गावयाचे दावीदाचे स्तोत्र.**

¹माझ्या चांगल्या देवा, मी तुझी प्रार्थना करीन तेव्हा मला उत्तर दे माझी प्रार्थना ऐक आणि माझ्याशी दयाळू अंतःकरणाने वाग. मला माझ्या संकटांपासून थोडी तरी मुक्ती दे.

²लोकहो! तुम्ही आणखी किती काळ माझ्याविषयी वाईट बोलत राहाणार आहात? तुम्ही माझ्याबद्दल सांगण्यासाठी नवीन काहीतरी खोटे नाटे शोधत असता आणि माझ्याविषयी तसले खोटे सांगणे तुम्हाला आवडते.

³परमेश्वर आपल्या चांगल्या माणसांचे ऐकतो हे तुम्हाला माहीत आहे म्हणून मी जेव्हा जेव्हा त्याची प्रार्थना करतो तेव्हा तेव्हा तो माझे ऐकतो.

⁴जर तुम्हाला कसला त्रास होत असेल तर तुम्ही रागवा, पण पाप करू नका. तुम्ही झोपायच्यावेळी त्या गोष्टीचा विचार करा आणि शांत पडून राहा.

⁵देवाला चांगल्या गोष्टींचे होमार्पण करा आणि परमेश्वरावर विश्वास ठेवा.

⁶बरेच लोक म्हणतात "आम्हाला देवाचा चांगुलपणा कोण दाखवेल? परमेश्वरा, आम्हाला तुझे तेजस्वी मुख पाह दे."

⁷परमेश्वरा, तू मला खूप सुखी केलेस. सुगीच्या दिवसात जेव्हा धनधान्याची आणि द्राक्षारसाची समृद्धी असते तेव्हा मला जितका आनंद होतो त्यापेक्षा मी आता अधिक आनंदी आहे.

⁸मी अंधरुणावर पडतो आणि अगदी समाधानात झोपतो का? कारण परमेश्वरा, तू मला सुरक्षित ठेवून झोपवतोस.

स्तोत्र 5

प्रमुख गायकासाठी बासरीवरील दावीदाचे स्तोत्र.

¹परमेश्वरा, माझे शब्द ऐक. मी जे सांगायचा प्रयत्न करत आहे ते समजून घे.

²माझ्या देवा! माझ्या राजा! माझी प्रार्थना ऐक.

दावीदाचे स्तोत्र याचा अर्थ "दावीदने हे गाणे लिहिले" किंवा "ते त्याच्यासाठी होते असा होऊ शकेल."

³परमेश्वरा, मी रोज सकाळी तुला माझी भेट अर्पण करतो. मी तुझ्याकडे मदतीच्या अपेक्षेने पाहातो आणि तू माझी प्रार्थना ऐकतोस.

⁴देवा, तुला वाईट गोष्टी आवडत नाहीत. वाईट लोकांनी तुझ्या जवळ असणे तुला आवडत नाही. वाईट लोक तुझी उपासना करू शकत नाहीत.

⁵मुख्य तुझ्याकडे येऊ शकत नाहीत. जे लोक नेहमी दुष्टपणा करतात त्यांना तू दूर पाठवतोस.

⁶जे लोक खोटे बोलतात त्यांचा तू सर्वनाश करतोस. जे लोक दुसऱ्यांना त्रास देण्यासाठी गुप्त योजना आखतात ते परमेश्वराला आवडत नाहीत, परमेश्वर त्यांचा द्वेष करतो.

⁷परमेश्वरा, मी तुझ्या विपुल कृपेमुळे तुझ्या मंदिरात येईन. मी पवित्र मंदिरात भीतीपोटी आणि तुझ्याबद्दलच्या आदरापोटी नतमस्तक होईन.

⁸परमेश्वरा, तू मला जगण्याचा खरा मार्ग दाखवलोस माझ्यातल्या दुबळेपणाच्या शोधात असतात. म्हणून कसे जगावे ते तू मला दाखव.

⁹ते लोक खरे बोलत नाहीत. ते खऱ्याचे खोटे करणारे खोटे आहेत त्यांची तोंडे रिकाम्या थडग्यासारखी आहेत ते लोकांशी चांगलं बोलतील पण तेही त्यांना सापळ्यात अडकवण्यासाठीच.

¹⁰देवा, तू त्यांना शिक्षा कर. त्यांना त्यांच्याच सापळ्यात अडकू दे. ते लोक तुझ्याविरुद्ध गेले आहेत. म्हणून तू त्यांना त्यांच्या असंख्य गुन्हांबद्दल शिक्षा कर.

¹¹परंतु जे लोक देवावर विश्वास ठेवतात त्यांना सुखी राहू दे. त्यांना कायमचे सुखी कर. देवा, ज्या लोकांना तुझे नांव आवडते त्यांचे रक्षण कर त्यांना शक्ती दे.

¹²परमेश्वरा, जेव्हा तू चांगल्या माणसांसाठी चांगल्या गोष्टी करतोस तेव्हा तू त्यांचे रक्षण करणाऱ्या मोठ्या दालीसारखा आहेस.

स्तोत्र 6

प्रमुख गायकासाठी तंतुवाद्यावरील

शेमीनीथवरचे दावीदाचे स्तोत्र.*

¹परमेश्वरा, रागाने मला सुधारू नकोस. रागावू नकोस आणि मला शिक्षा करू नकोस.

²परमेश्वरा माझ्यावर दया कर. मी आजारी आहे आणि अशक्त झालो आहे. मला बरे कर, माझी हाडे खिळखिळी झाली आहेत.

³माझे सर्व शरीर थरथरत आहे. परमेश्वरा मला बरे करण्यासाठी तुला आणखी किती वेळ लागणार आहे?*

शेमीनीथ हे कदाचित एखादे वाद्य असावे वाद्य लावण्याची काही खास पद्धत किंवा मंदिरातील वाद्यवृंदात वाद्य वाजवणारे महात्वाचे गट, गाणी वाजवणारा गट.

परमेश्वर ... आहे "मी परमेश्वरा, तुझ्यासाठी किती वेळ?"

⁴परमेश्वरा, तू परत ये व मला पुन्हा शक्ती दे. तू दयाळू आहेस म्हणून मला वाचव.

⁵मेलेली माणसे थडग्यात तुझी आठवण काढू शकत नाहीत. मृत्युलोकातले लोक तुझे गुणवर्णन करू शकत नाहीत. म्हणून तू मला बरे कर.

⁶परमेश्वरा, संबध रात्र मी तुझी प्रार्थना केली. माझ्या अश्रुमुळे माझे अंथरुण ओले झाले आहे. माझ्या अंथरुणातून अश्रू ठिबकत आहेत. तुझ्याजवळ अश्रू ढाळल्यामुळे मी आता शक्तिहीन, दुबळा झालो आहे.

⁷माझ्या शत्रूंनी मला खूप त्रास दिला. त्यांचे मला खूप वाईट वाटत आहे. आता माझे डोळे रडून रडून क्षीण झाले आहेत.

⁸वाईट लोकांनो, तुम्ही इथून निघून जा. का? कारण परमेश्वराने माझे रडणे ऐकले आहे.

⁹परमेश्वराने माझी प्रार्थना ऐकली. त्याने माझ्या प्रार्थनेचा स्वीकार केला आणि त्याने मला उत्तर दिले.

¹⁰माझे सर्व शत्रू व्यथित आणि निराश होतील. एकाएकी काहीतरी घडेल आणि ते लज्जित होऊन निघून जातील.

स्तोत्र 7

दावीदे परमेश्वरापाशी गायलेले स्तोत्र हे स्तोत्र बन्यामिनी कुटुंबातील कुशाचा मुलगा शौल याच्या संबंधी आहे.

¹परमेश्वरा, माझ्या देवा, माझा तुझ्यावर विश्वास आहे. माझा पाठलाग करणाऱ्या लोकांपासून मला वाचव मला सोडव.

²तू जर मला मदत केली नाहीस तर सिंहाच्या तावडीत सापडलेल्या एखाद्या प्राण्यासारखी माझी अवस्था होईल मला दूर नेले जाईल आणि कुणीही मला वाचवू शकणार नाही.

³परमेश्वर देवा मी काहीही चूक केलेली नाही. मी चूक केली नसल्याबद्दल खात्रीपूर्वक सांगतो.

⁴मी माझ्या मित्रांशी दुष्टावा केला नाही आणि मी मित्रांच्या शत्रूंना मदतही केली नाही.

⁵जर हे खरे नसेल तर मला शिक्षा कर. शत्रू माझा पाठलाग करो, मला पकडो व मला मारो. त्याला माझे जीवन जमिनीत तुडवू दे आणि माझा जीव मातीत ढकलू दे.

⁶परमेश्वरा ऊठ, आणि तुझा क्रोध दाखव माझा शत्रू रागावलेला आहे म्हणून तू त्याच्या पुढे उभा राहा आणि त्याच्या विरुद्ध लढ. परमेश्वरा ऊठ आणि न्यायाची मागणी कर.

⁷परमेश्वरा, लोकांचा निवाडा कर. सगळे देश तुझ्याभोवती गोळा कर आणि लोकांचा निवाडा कर.

⁸परमेश्वरा, माझा निवाडा कर. मी बरोबर आहे हे सिध्द कर मी निरपराध आहे हे सिध्द कर.

⁹वाईटांना शिक्षा कर आणि चांगल्यांना मदत कर. देवा तू चांगला आहेस आणि तू लोकांच्या हृदयात डोकावून बघू शकतोस.

¹⁰ज्याचे हृदय सच्चे आहे अशांना देव मदत करतो म्हणून तो माझे रक्षण करेल.

¹¹देव चांगला न्यायाधीश आहे आणि तो त्याचा क्रोध केव्हाही व्यक्त करू शकतो.

¹²देवाने एकदा निर्णय घेतल्यानंतर तो त्याचे मन बदलत नाही.

¹³देवाकडे लोकांना शिक्षा करायची शक्ती आहे.*

¹⁴काही लोक सतत वाईट गोष्टी करण्याच्या योजना आखत असतात. ते गुप्त योजना आखतात आणि खोटे बोलतात.

¹⁵ते दुस्स्यांना जाळ्यात पकडतात आणि त्यांना इजा करतात. परंतु ते स्वतःच्याच जाळ्यात अडकतील आणि त्यांना कुठली तरी इजा होईल.

¹⁶त्यांना योग्य अशी शिक्षा मिळेल. ते इतरांशी फार निर्दयपणे वागले. त्यांनाही योग्य अशीच शिक्षा मिळेल.

¹⁷मी परमेश्वराची स्तुती करतो, कारण तो चांगला आहे मी त्या सर्वशक्तिमान परमेश्वराच्या नावाची स्तुती करतो.

स्तोत्र 8

प्रमुख गायकासाठी गितीथ सुरावर *
बसवलेले दावीदाचे स्तोत्र.

¹परमेश्वरा, माझ्या स्वामी तुझे नाव पृथ्वीवरील नावात सर्वात चांगले आहे, थोर आहे. तुझ्या नावाने तुला स्वर्गात गौरव प्राप्तकरून दिला आहे.

²मुला बाळांच्या मुखातून तुझे गुणगान ऐकू येते तुझ्या शत्रूंना गप्प बसवण्यासाठी तू हे सारे करतोस.

³परमेश्वरा, तू तुझ्या हातांनी निर्माण केलेल्या आकाशाकडे मी बघतो तू केलेल्या चंद्र आणि ताऱ्यांकडे मी बघतो. आणि मला आश्चर्य वाटते.

⁴लोक तुला इतके महत्वाचे का वाटतात? तू त्यांची आठवण तरी का ठेवतोस? लोक * तुझ्यासाठी इतके महत्वाचे का आहेत? तू त्यांची दखल तरी का घेतोस?

देवाकडे ... आहे शब्दशः "तो पाठ फिरवणार नाही तो त्याची तलवार परजे. तो त्याचा बाण घेऊन निशाणावर नेम धरेल. त्याने मृत्यूचे शस्त्र तयार केले आहे. त्याने त्याचे अग्नीबाण तयार केले आहेत."

गितीथच्या सुरावर हे कदाचित एखादे वाद्य असू शकेल. किंवा देवळातील वाद्यवृंदात वाद्य वाजवणारा वादक. पाहा 1 इतिहास 15:21, 16:4-7.

लोक ... लोक शब्दशः "माणूस माणसाचा मुलगा" किंवा एनॉश. आदमाचा मुलगा, माणसे आदमाची आणि एनॉशची वंशज आहेत असे सांगण्याची ही हिब्रू पद्धत आहे. नवीन शास्त्रात याचा उपयोग एक माणसाचा, येशूचा किताब म्हणून केला आहे.

⁵परंतु लोक तुला महत्वाचे वाटतात. तू त्यांना जवळ जवळ देवच बनवलेस आणि तू लोकांना गौरवाचे आणि मानाचे मुकुट चढवितोस.

⁶तू लोकांना तू निर्माण केलेल्या सर्व गोष्टींचे अधिपत्य दिलेस.

⁷लोक मेंढ्या, गाय, बैल आणि रानातले वन्य पशू यांच्यावर राज्य करतात.

⁸ते आकाशातल्या पक्ष्यांवर आणि सागरात पोहणाऱ्या माशांवर राज्य करतात.

⁹परमेश्वरा, आमच्या स्वामी तुझे नाव पृथ्वीवरील सर्व नावात अतिशय चांगले आहे, अद्भुत आहे.

स्तोत्र 9

प्रमुख गायकासाठी मूथ लाब्येन या सुरावर

बसवलेले दावीदाचे स्तोत्र.

¹मी अगदी मनापासून परमेश्वराची स्तुती करतो. परमेश्वरा, तू ज्या अद्भुत गोष्टी केल्या आहेत त्याबद्दल मी सांगेन.

²तू मला खूप सुखी करतोस. सर्वशक्तिमान देवा, मी तुझ्या नामाचा महिमा गातो.

³माझे शत्रू तुझ्यापासून दूर जाण्यासाठी पळाले. परंतु ते पडले आणि त्यांचा नाश झाला.

⁴तू सगळ्यात न्यायी आहेस तू तुझ्या सिंहसनावर न्यायाधीश म्हणून बसलास. परमेश्वरा, तू माझे गाऱ्हाणे ऐकलेस आणि तू माझा न्यायनिवाडा केल्यास.

⁵तू दुसऱ्या लोकांवर टीका केलीस. परमेश्वरा, तू त्यांचा नाश केल्यास. तू त्यांची नावे जिवंत माणसांच्या यादीतून कायमची पुसून टाकलीस.

⁶शत्रूंचा निपात झाला परमेश्वरा, तू त्यांच्या शहरांचा नाश केल्यास. आता केवळ पडकी घरे उभी आहेत त्या दुष्ट लोकांच्या आठवणी खातर आता काहीही शिल्लक उरले नाही.

⁷परंतु परमेश्वर अंततः काळ राज्य करतो. त्याने त्याचे राज्य सामर्थ्यवान बनवले आहे, हे त्याने जगात न्यायव्यवस्था यावी म्हणून केले.

⁸परमेश्वर पृथ्वीवरील सर्वांनाच न्यायाने वागवतो आणि सर्व देशांनाही तो एकाच मापाने तोलतो.

⁹खूप लोक सापळ्यात अडकले आणि दुखी झाले कारण त्यांच्या पुढे असंख्य संकटे होती. संकटांच्या ओझ्याखाली ते लोक चेंगरले गेले आहेत. परमेश्वरा, त्यांना आश्रयदेणारी एक चांगली जागा तू बन.

¹⁰ज्या लोकांना तुझे नाव माहीत आहे ते तुझ्यावर विश्वास ठेवतात. परमेश्वरा, जर लोक तुझ्याकडे आले, तर त्यांना मदत केल्याशिवाय परत पाठवू नकोस.

¹¹सीयोनमध्ये राहणाऱ्या लोकांनो, तुम्ही परमेश्वराची स्तुती करा. परमेश्वराने ज्या महान गोष्टी केल्या त्याबद्दल इतर देशांना सांगा.

¹²जे परमेश्वराकडे मदतीसाठी गेले * त्यांची आठवण त्याने ठेवली त्या गरीब लोकांनी मदतीची याचना केली आणि परमेश्वर त्यांना विसरला नाही.

¹³मी देवापाशी ही प्रार्थना केली "परमेश्वरा माझ्यावर दया कर. बघ माझे शत्रू मला त्रास देत आहेत. माझे 'मृत्यूच्या दारा' पासून रक्षण कर.

¹⁴नंतर यरूशलेमच्या द्वारात परमेश्वरा, मी तुझी स्तुती गाईन. तू माझे रक्षण केलेस म्हणून मी खूप आनंदात असेन."

¹⁵ती इतर राष्ट्रे दुसऱ्या लोकांना सापळ्यात पकडण्यासाठी खड्डे खणतात. परंतु ते स्वतःच त्या खड्ड्यात पडले. दुसऱ्यांना पकडण्यासाठी त्यांनी जाळे लावले. परंतु ते स्वतःच त्या जाळ्यात अडकले.

¹⁶परमेश्वराने त्या वाईट लोकांना पकडले. परमेश्वर वाईट कृत्ये करणाऱ्यांना शिक्षा करतो हे ते शिकले हिम्मायोन.*

¹⁷जे लोक देवाला विसरतात ते वाईट असतात. ते लोक मृत्युलोकात जातील.

¹⁸कधी कधी देव संकटात असलेल्यांना विसरतो असे वाटते. त्या गरीबांना काही आशा नाही असेही वाटते. परंतु देवत्यांना कायमचा कधीच विसरत नाही.

¹⁹परमेश्वरा, ऊठ आणि राष्ट्रांचा न्याय कर. आपण सामर्थ्यवान आहोत असा विचार लोकांना करू देऊ नकोस.

²⁰लोकांना धडा शिकव. आपण केवळ माणसे आहोत हे त्यांना कळू दे.

स्तोत्र 10

¹परमेश्वरा, तू इतक्या दूर का राहतोस? संकटात पडलेले लोक तुला पाहू शकत नाहीत.

²गर्विष्ठ आणि दुष्ट लोक वाईट योजना आखतात. आणि गरीब लोकांना त्रास देतात.

³दुष्ट लोक आपल्याला हव्या असलेल्या गोष्टींबद्दल बढाया मारतात. आधाशी लोक देवाला शाप देतात. अशा रीतीने दुष्ट लोक आपण परमेश्वराला तुच्छ मानतो असे दाखवून देतात.

⁴वाईट लोक देवाची प्रार्थना न करण्याइतके गर्विष्ठ आहेत ते त्यांच्या सर्व वाईट योजना आखतात आणि जगात देवच नसल्यासारखे वागतात.

मदतीसाठी गेले शब्दशः "रक्त मागितले जर एखादा माणूस मारला गेला तर त्याचे कुटुंबीय कोर्टात न्याय मागण्यासाठी जातात." इथे याचा अर्थ जो इतरांकडून दुखावला गेला आहे त्याच्याकडे देव न्यायाधीश म्हणून लक्ष देतो.

हिम्मायोन किवा "ध्यान चिंतन" याचा अर्थ गाण्याच्या वेळी शांत होऊन चिंतन करण्याची वेळ असाही होऊ शकेल.

⁵दुष्ट लोक नेहमीच काहीतरी वेडे वाकडे करीत असतात. देवाचे नियम आणि शहाणपणाच्या गोष्टी त्यांच्या लक्षात देखील येत नाहीत. देवाचे शत्रू त्यांच्या शिकवण्याकडे लक्ष देत नाहीत.

⁶आपले काहीही वाईट होणार नाही असे त्या लोकांना वाटते ते म्हणतात “आपण मजा करू आणि आपल्याला कधीही शिक्षा होणार नाही.”

⁷ते लोक नेहमी शाप देत असतात. ते लोकांबद्दल नेहमी वाईट बोलत असतात. ते सतत वाईट योजना आखत असतात.

⁸ते गुप्त जागी लपून बसतात आणि लोकांना पकडण्यासाठी वाट पाहतात. ते दुसऱ्यांना त्रास देण्यासाठी लपतात ते निष्पाप लोकांना ठार मारतात.

⁹ते दुष्ट लोक खाण्यासाठी एखादा प्राणी पकडणाऱ्या सिंहसारखे असतात. ते गरीबांवर हल्ला करतात. दुष्टांनी तयार केलेल्या सापळ्यात गरीब अडकतात.

¹⁰ते दुष्ट गरीब आणि आधीच पीडिलेल्या लोकांना पुन्हा पुन्हा त्रास देतात.

¹¹“देव आपल्याला विसरला, तो आपल्यापासून कायमचा दूर गेला. आपल्यावर काय प्रसंग आलेला आहे हे देव बघत नाही” असा विचार गरीब लोक करतात.

¹²परमेश्वरा, ऊठ! आणि काहीतरी कर. देवा, दुष्टांना शिक्षा कर गरीबांना विसरू नकोस.

¹³वाईट लोक देवाविरुद्ध का जातात? कारण देव आपल्याला शिक्षा करणार नाही असे त्यांना वाटते.

¹⁴परमेश्वरा, ते लोक अतिशय दुष्ट आणि वाईट गोष्टी करतात ते तू बघतोस तू त्याकडे लक्ष दे आणि काहीतरी कर. संकटांनी पिडलेले लोक तुझ्याकडे मदतीसाठी येतात. परमेश्वरा, निराधाराला मदत करणारा तूच एक आहेस. म्हणून त्यांना मदत कर.

¹⁵परमेश्वरा, दुष्टांचे निर्दालन कर.

¹⁶त्या लोकांना तुझ्या भूमीतून घालवून दे.

¹⁷परमेश्वरा, गरीबांना काय हवे ते तू ऐकलेस. त्यांची प्रार्थना ऐक आणि त्यांना काय हवे ते दे.

¹⁸परमेश्वरा आई बाप नसलेल्या पोरव्या मुलांचे रक्षण कर. दुखी लोकांना आणखी कष्ट सोसायला लावू नकोस. दुष्टांना इथे राहायला भीती वाटेल इतके त्यांना घाबरवून सोड.

स्तोत्र 11

¹माझा परमेश्वरावर विश्वास आहे, मग तू मला पळून जाऊन लपावयास का सांगितलेस? तू मला म्हणालास “पक्ष्यासारखा उडून तुझ्या डोंगरावर जा.”

²दुष्ट लोक शिकाऱ्यासारखे असतात. ते अंधाराला लपून बसतात. ते धनुष्याची दोरी खेचतात. ते त्यांचा बाण लक्ष्यावर रोखतात आणि तो चांगल्या आणि सत्यवादी माणसाच्या हृदयात सरळ सोडतात.

³त्यांनी सगळ्या चांगल्या गोष्टींचा* असा नाश केला तर काय होईल? मग चांगली माणसे काय करतील?

⁴परमेश्वर त्याच्या पवित्र राजप्रासादात राहतो. तो स्वर्गात त्याच्या सिंहासनावर बसतो आणि जे काही घडते ते तो बघतो परमेश्वर त्याच्या डोळ्यांनी लोकांकडे अगदी बारकाईने पाहतो ते चांगले आहेत की वाईट आहेत ते तो बघत असतो.

⁵परमेश्वर चांगल्या लोकांचा शोध घेतो. दुष्टांना दुसऱ्यांना त्रास द्यायला आवडते आणि परमेश्वर अशा दुष्ट लोकांचा तिरस्कार करतो.

⁶तो त्यांच्यावर जळते निखारे आणि तप्त गंधक ओतेल दुष्टांना फक्त तप्त आणि चटका देणारा वाराच मिळेल.

⁷परंतु परमेश्वर चांगला आहे आणि चांगले कृत्य करणारे लोक त्याला आवडतात. चांगले लोक त्याच्याजवळ असतील आणि त्याचे दर्शन घेतील.

स्तोत्र 12

प्रमुख गायकासाठी शेमीनिथ सुरावरचे
दावीदाचे स्तोत्र.

¹परमेश्वरा, मला वाचव! सर्व चांगले लोक आता गेले आहेत. आता पृथ्वीवर खराखुरा भक्त उरलेला नाही.

²लोक त्यांच्या शेजाऱ्यांशी खोटे बोलतात. प्रत्येकजण शेजाऱ्याची खोटी स्तुती करून त्याला चढवतो.

³परमेश्वराने खोटे बोलणारे ते ओठ कापून टाकले पाहिजेत परमेश्वराने मोठमोठ्या गोष्टी सांगणाऱ्या जभा छान टाकल्या पाहिजेत.

⁴ते लोक म्हणतात, “आम्ही योग्य प्रकारे खोटे बोलून मोठे होऊ कसे बोलायचे ते आम्हाला समजते म्हणून आम्हा कोणीही मालक होऊ शकणार नाही.”

⁵परंतु परमेश्वर म्हणतो, “वाईट लोक गरीबांकडून वस्तू चोरतात ते अगतिक लोकांकडून वस्तू काढून घेतात. परंतु आता मी तिथे उभा राहून त्या गरीब असहाय्य लोकांची बाजू घेईन आणि त्यांचे रक्षण करीन.”

⁶परमेश्वराचे शब्द खरे आणि शुध्द आहेत. ते अग्नित वितळवलेल्या चांदी सारखे शुध्द आहेत. ते सात वेळा वितळवलेल्या चांदी सारखे शुध्द आहेत.

⁷परमेश्वरा, त्या अगतिक लोकांची काळजी घे. त्यांचे आता आणि पुढेही कायम रक्षण कर.

⁸ते दुष्ट लोक आपण कुणीतरी मोठे आहेत असा आव आणतात पण ते खरोखर खोऱ्या वागिन्याप्रमाणे आहेत. ते खूप किमती वाटतात पण फारच स्वस्त* असतात.

चांगल्या गोष्टी शब्दशः “जर पायाचाच नाश झाला जर?” पायाच ढासळला तर!

ते ... स्वस्त शब्दशः “दुष्ट लोक माणसाजवळच्या क्षुद्र वस्तूंप्रमाणे ऐट दाखवतात.”

स्तोत्र 13

प्रमुख गायकासाठी दावीदाचे स्तोत्र.

¹परमेश्वरा, तू मला आणखी किती काळ विसरून जाणार आहेस? तू मला कायमचाच विसरणार आहेस का? किती काळापर्यंत तू माझा स्वीकार करायला नकार देणार आहेस? *

²तू मला विसरला आहेस की नाही याबद्दल मी किती काळ संभ्रमात राहू! माझ्या हृदयातले हे दुख मी किती काळ सोसू? माझे शत्रू माझ्यावर आणखी किती काळापर्यंत विजय मिळवणार आहेत?

³परमेश्वरा, माझ्या देवा, माझ्याकडे बघ, माझ्या प्रश्नांचे उत्तर दे, मला उत्तर कळू दे, नाही तर मी मरून जाईन.

⁴जर तसे घडले तर माझा शत्रू म्हणेल, “मी त्याच्यावर विजय मिळवला” माझ्या शत्रूने जर माझा पराभव केला तर तो खूष होईल.

⁵परमेश्वरा, मी तुझ्या प्रेमाखातर तुझ्या मदतीची अपेक्षा केली, तू मला वाचवलेस आणि मला सुखी केलेस.

⁶मी परमेश्वरासाठी आनंदाचे गाणे गातो कारण त्याने माझ्यासाठी कितीतरी चांगल्या गोष्टी केल्या आहेत.

स्तोत्र 14

¹दुष्ट माणूस मनातल्या मनात म्हणतो, “देव नाही” पापी लोक फार भयानक आणि कुजक्या गोष्टी करतात त्यांच्यातला एकही जण चांगल्या गोष्टी करीत नाही.

²परमेश्वर स्वर्गातून खाली पाहत होता. त्याला शहाणे लोक शोधायचे होते शहाणे लोक मदतीसाठी देवाकडे वळतात.

³परंतु प्रत्येकजण देवापासून दूर गेला आहे. सर्वलोक वाईट झाले आहेत. एकही माणूस चांगली गोष्ट करत नव्हता.

⁴दुष्टांनी माझ्या माणसांचा नाश केला. दुष्टांना देव माहीत नाही. त्यांच्याकडे खायला * खूप अन्न असते आणि ते परमेश्वराची उपासना करीत नाहीत.

⁵⁻⁶ त्या दुष्टांना गरीब माणसाच्या उपदेशाकडे लक्ष द्यायचे नव्हते. का? कारण तो गरीब माणूस देवावर अवलंबून होता. परंतु देव त्याच्या चांगल्या माणसांबरोबर असतो. म्हणून वाईट लोकांना भीती वाटण्याजोगे बरेच काही असते.

तू माझा ... आहेस? शब्दशः “तुझा चेहरा माझ्या पासून लपव.”

नाश केला ... खाणे हिब्रू भाषेत “नाश” केला म्हणजे “खाल्ले” असा शब्दांच्या या खेळाचा अर्थ दुष्ट लोक देवाच्या भक्तांना दुःख देतात असा होऊ शकतो. आणि तरीही त्या दुष्टांना चांगल्या वस्तू मिळत राहातात. यामुळे लेखक गोंधळात पडतो.

⁷सियोनमध्ये इझ्राएलला कुणी वाचवले? परमेश्वरच इझ्राएलला वाचवतो. परमेश्वराच्या माणसांना दूर नेण्यात आले आणि त्यांना जबरदस्तीने कैदी बनवले गेले. परंतु परमेश्वर त्याच्या माणसांना परत आणील नंतर याकोब (इझ्राएल) खूप आनंदी होईल.

स्तोत्र 15

दावीदाचे गाणे.

¹परमेश्वरा, तुझ्या पवित्र तंबूत कोण राहू शकेल? तुझ्या पवित्र डोंगरावर कोण राहील?

²जो माणूस शुध्द जीवन जगतो, चांगल्या गोष्टी करतो, अगदी मनापासून सत्य बोलतो तोच माणूस तुझ्या डोंगरावर राहू शकेल.

³तशा प्रकारचा माणूस दुसऱ्यांबद्दल वाईट बोलत नाही तो स्वतःच्या कुंटुबाविषयी लाजिरवाणे असे काही सांगत नाही. त्यांना त्रास होईल असे काही करत नाही. तो त्याच्या शेजाऱ्याशी वाईट वागत नाही.

⁴तो माणूस देवाची हेटाळणी करणाऱ्या माणसाबद्दल आदर दाखवीत नाही. परंतु तो जे लोक परमेश्वराची सेवा करतात अशा सर्वांचा आदर करतो. त्याने जर शेजाऱ्याला वचन दिले असेल, तर तो त्या वचनाला जागतो. *

⁵जर त्या माणसाने कोणाला पैसे दिले असतील तर तो कर्जावर व्याज आकारत नाही. आणि तो निरपराध लोकांना त्रास देण्यासाठी पैसे घेणार नाही. जर कोणी त्या चांगल्या माणसाप्रमाणे वागला तर तो नेहमी देवाच्या जवळ राहील. *

स्तोत्र 16

दावीदाचे मिक्ताम * नावाचे स्तोत्र

¹देवा, माझे रक्षण कर कारण मी तुझ्यावर अवलंबून आहे.

²मी परमेश्वराला म्हणालो “परमेश्वरा, तू माझा प्रभु आहेस माझ्याकडे असलेली प्रत्येक चांगली गोष्ट मला तुझ्याकडून मिळाली आहे”

³परमेश्वर त्याच्या पृथ्वीवरील भक्तांसाठी अनेक अद्भुत गोष्टी करतो. परमेश्वर त्या लोकांवर खरोखरच प्रेम करतो हे तो दाखवतो.

त्याने ... जागतो किंवा वाईट गोष्टी न करण्याचे वचन देणारा आणि तो कधीही वाईट गोष्टी करीत नाही.

तो ... राहील शब्दशः, “ज्या माणसाला कधीही हलवले जाणार नाही.”

दावीदाचे मिक्ताम “मिक्तामचा” अर्थ स्पष्ट होत नाही. परंतु त्याचा अर्थ: “नीट योजलेले गाणे” असा होऊ शकेल. हे गाणे कदाचित् दावीदने लिहिले असेल वा त्याला अर्पण केले असेल.

⁴परंतु जे लोक उपासनेसाठी दुसऱ्या देवाकडे वळतात त्यांना दुःख भोगावे लागते. ते त्या मूर्तींना रक्ताची भेट देतात. मी त्यात सहभागी होणार नाही. मी त्या मूर्तींची नाकेमुध्दा घेणार नाही.

⁵माझा वाटा आणि माझा प्याला परमेश्वराकडूनच येतो. परमेश्वरा, तू माझा सांभाळ करतोस तुच मला माझा वाटा देतोस.

⁶माझा वाटा फारच अद्भुत आहे माझे वतन सुंदर आहे.

⁷मी परमेश्वराची स्तुती करतो कारण त्याने मला चांगले शिकवले रात्रीच्या वेळी मला अगदी आतल्या गाभ्यातून आज्ञा मिळाल्या.

⁸मी परमेश्वराला नेहमी माझ्या पुढे ठेवतो आणि मी त्याची उजवी बाजू कधीही सोडणार नाही.

⁹त्यामुळे माझे हृदय आणि माझा आत्मा आनंदीत राहील माझे शरीरही सुरक्षित असेल.

¹⁰का? कारण परमेश्वरा, तू माझ्या आत्म्याला मृत्युलोकात राहू देणार नाहीस. तुझ्याशी इमानदार असणाऱ्याला तू थडग्यात सडू देणार नाहीस.*

¹¹तू मला नीट कसे जगावे ते शिकवशील परमेश्वरा, केवळ तुझ्या सान्निध्यात असणेही संपूर्ण समाधान देणारे असेल. तुझ्या उजव्या बाजूला राहण्याने कायमचे समाधान लाभेल.

स्तोत्र 17

दावीदाची प्रार्थना.

¹परमेश्वरा, न्यायासाठी, प्रामाणिकपणासाठी माझी प्रार्थना ऐक. माझ्या प्रार्थनेकडे लक्ष दे. माझी खरी प्रार्थना ऐक.

²तू माझ्या बाबतीत योग्य ते निर्णय घेशील. तू सत्य बघू शकतोस.

³तू माझ्या हृदयात खोलवर पाहिलेस. तू रात्रभर माझ्या बरोबर होतास तू मला प्रश्न विचारलेस आणि तुला काहीही चूक आढळली नाही, मी वाईट गोष्टी करण्याची योजना आखलेली नाही.

⁴एखाद्याला जितके शक्य आहे तितक्या प्रयत्न पूर्वक मी तुझ्या आज्ञा पाळायचा प्रयत्न केला.

⁵मी तू आखून दिलेल्या मार्गावरून गेलो. माझ्या पायांनी जगण्याचा तुझा मार्ग कधीही सोडला नाही.

⁶देवा, मी जेव्हा जेव्हा तुला हाक मारली तेव्हा तेव्हा तू मला ओं दिलीस म्हणून आता तू माझे ऐक.

⁷देवा, जे तुझ्यावर विश्वास ठेवतात त्यांना तू मदत करतोस. ते लोक तुझ्या उजवीकडे उभे राहतात तेव्हा आता तुझ्या एका भक्ताची प्रार्थना ऐक.

⁸तुझ्या डोळ्यातल्या बुबुळाप्रमाणे माझे रक्षण कर. मला तुझ्या पंखाच्या सावळी खाली लपव.

⁹परमेश्वरा, जे वाईट लोक माझा निपात करायला निघाले आहेत त्यांच्यापासून मला वाचव माझ्याभोवतीचे जे लोक मला दुःख द्यायला निघाले आहेत, त्यांच्यापासून माझे रक्षण कर.

¹⁰ते वाईट लोक देवाचे न ऐकण्याइतके गर्विष्ठ झाले आहेत आणि ते स्वतःच्याच बढत्या मारत आहेत.

¹¹त्या लोकांनी माझा पाठलाग केला आता ते माझ्या अवती भोवती आहेत आणि माझ्यावर हल्ला करायच्या तयारीत आहेत.

¹²ते दुष्ट लोक दुसरा प्राणी मारून खाण्यासाठी लपून बसलेल्या सिंहसारखे आहेत. ते सिंहासारखे हल्ला करण्यासाठी लपून बसतात.

¹³परमेश्वरा, ऊठ! आणि शत्रूकडे जा. त्यांना शरण यायला लाव. तुझ्या तलवारीचा उपयोग कर. आणि मला दुष्टापासून वाचव.

¹⁴परमेश्वरा, तुझ्या शक्तीचा उपयोग करून, या दुष्टांना इहलोकातून नाहीसे कर. परमेश्वरा, तुझ्याकडे मदतीसाठी खूप लोक येतात. त्या लोकांकडे या आयुष्यात फारसे काही नसते. त्या लोकांना खूप अन्न दे. त्यांच्या मुलांना जे काही हवे ते दे. त्यांच्या मुलांना इतके अन्न दे की ते त्यांच्याही मुलांना पुरेऊन उरेल.

¹⁵मी न्यायासाठी प्रार्थना केली. म्हणून परमेश्वरा, मी तुझा चेहरा बघेन आणि तुला बघून मी पूर्ण समाधानी होईन.

स्तोत्र 18

प्रमुख गायकासाठी परमेश्वराचा सेवक दावीदाचे स्तोत्र.
दावीदाने हे स्तोत्र परमेश्वराने त्याला शौलापासून आणि इतर शत्रूंपासून वाचवले तेव्हा लिहिले.*

¹तो म्हणाला, "परमेश्वरा, तू माझे सामर्थ्य आहेस मी तुझ्यावर प्रेम करतो."

²परमेश्वर माझा खडक माझा किल्ला माझी संरक्षक जागा आहे. माझा देव माझा खडक आहे. मी माझ्या रक्षणासाठी त्याच्याकडे धाव घेतो. देव माझी ढाल आहे. त्याची शक्ती नेहमी माझे रक्षण करते.* परमेश्वर माझी उंच डोंगरावरची लपण्याची जागा आहे.

³त्यांनी माझी चेष्टा केली. परंतु मी ज्याची स्तुती केली जावी अशा परमेश्वराचा धावा केला आणि शत्रूंपासून माझे रक्षण झाले.

⁴माझे शत्रू मला मारण्याचा प्रयत्न करीत होते. मृत्यूच्या दोऱ्या माझ्या भोवती होत्या मृत्युलोकात नेणाऱ्या पुरात मी सापडलो होतो.

सडला ... नाहीस शब्दाश, "ज्हास होत असलेला बघणे" किंवा, "प्रेते सडतात ती जागा बघणे."

स्तोत्र 18 हे स्तोत्र. 2 शमुवेल 22 मध्येही मिळाले.

त्याची ... रक्षण करते किंवा "तो माझ्या मुक्तीची त्तारी आहे."

⁵श्रद्धाच्या दोऱ्या माझ्या भोवती होत्या. मृत्यूचा सापळा माझ्या पुढ्यात होता.

⁶सापळ्यात अडकल्यावर मी परमेश्वराचा धावा केला. होय, मी देवाला माझ्या मदतीसाठी बोलावले. देव त्याच्या मंदिरात होता. त्याने माझा आवाज ऐकला. त्याने माझी मदतीची हाक ऐकली.

⁷पृथ्वी हादरली आणि कंपित झाली. स्वर्गाचा पाया हादरला. का? कारण परमेश्वर क्रोधित झाला होता.

⁸देवाच्या नाकातून धूर आला देवाच्या तोंडातून अग्नीच्या ज्वाळा निघाल्या. त्याच्या अंगातून ठिणग्या उडाल्या.

⁹परमेश्वराने आकाश फाडले आणि तो खाली आला तो घट्ट काळ्या दगावर उभा राहिला.

¹⁰परमेश्वर उडत होता तो उडणाऱ्या करूबावर आरुढ होऊन वाऱ्यावर उंच उडत होता.

¹¹परमेश्वर त्याच्या सभोवती तंबूसारख्या पसरलेल्या काळ्या दगात लपला होता. तो गडगडणाऱ्या दाट दगात लपला होता.

¹²नंतर देवाचे चमचमते तेज दगातून बाहेर पडले. तेथे गारा पडल्या आणि विजांचा चमचमाट झाला.

¹³परमेश्वराने दगामधून गडगडाट केला, त्या सर्वशक्तिमान देवाने आपला आवाज ऐकवला तेथे गारा पडल्या आणि विजांचा कडकडाट झाला.

¹⁴परमेश्वराने त्याचे बाण सोडले आणि शत्रूची दणादण उडाली परमेश्वराने विजेचे लोळ फेकून लोकांची त्रेधा उडवली.

¹⁵परमेश्वरा, तू धूमकावून बोललास आणि सोसाट्याचा वारा तुझ्या मुखातून बाहेर पडला पाणी हटवले गेले आणि आम्हाला समुद्राचा तळ दिसू शकला. आम्हाला पृथ्वीचा पाया बघता आला.

¹⁶परमेश्वर वरून खाली आला आणि त्याने माझे रक्षण केले. परमेश्वराने मला धरले आणि खोल पाण्यातून (संकटांतून) बाहेर काढले.

¹⁷माझे शत्रू माझ्यापेक्षा शक्तिमान होते. ते लोक माझा तिरस्कार करीत होते माझे शत्रू मला खूप भारी होते म्हणून देवाने माझे रक्षण केले.

¹⁸मी संकटात असताना शत्रूंनी हल्ला केला. परंतु माझ्या मदतीसाठी परमेश्वर तेथे होता.

¹⁹परमेश्वर माझ्यावर प्रेम करतो. म्हणून त्याने माझी सुटका केली. तो मला सुरक्षित जागी घेऊन गेला.

²⁰मी निरपराध असल्यामुळे परमेश्वर मला माझे बक्षीस देईल मी काही चूक केली नाही म्हणून तो माझ्यासाठी चांगल्या गोष्टी करेल.

²¹का? कारण मी परमेश्वराची आज्ञा पाळली मी माझ्या देवाविरुद्ध पाप केले नाही.

²²परमेश्वराच्या सर्व निर्णयांची मी नेहमी आठवण ठेवतो. मी त्याचे नियम पाळतो.

²³मी त्याच्या समोर स्वतःला शुध्द आणि निरपराध राखले. मी वाईट गोष्टींपासून स्वतःला राखले.

²⁴म्हणून परमेश्वर मला माझे फळ देईल. का? कारण मी निरपराध आहे. देव पाहतो की मी काहीच चूक करीत नाही म्हणून तो माझ्यासाठी चांगल्या गोष्टी करील.

²⁵परमेश्वरा, जर एखादा माणूस तुझ्यावर खरोखरच प्रेम करत असेल तर तू त्याला तुझे खरे प्रेम दाखवशील. जर एखादा माणूस तुझ्याशी खरा वागला तर तू देखील त्याच्याशी खरा वागशील.

²⁶परमेश्वरा, जे लोक चांगले आणि शुध्द असतात त्यांच्याशी तू चांगला आणि शुध्द असतोस परंतु अगदी नीच आणि कुटिल असणाऱ्यांना तू नामोहरण करतोस.

²⁷परमेश्वरा, तू दीनांना मदत करतोस पण तू गर्विष्ठाना खाली पाहायला लावतोस.

²⁸परमेश्वरा, तू माझा दिवा लावतोस देव माझ्या भोक्तालचा अंधार उजळतो.

²⁹परमेश्वरा, तुझ्या मदतीने मी सैनिकांबरोबर पळू शकतो. देवाच्या मदतीने मी शत्रूच्या भिंतीवर चढू शकतो.

³⁰देवाची शक्ती परिपूर्ण आहे. परमेश्वराच्या शब्दांची परीक्षा घेतली गेली आहे. जे त्याच्यावर विश्वास टाकतात त्यांचे तो रक्षण करतो.

³¹परमेश्वराखेरीज इतर कुठलाही देव नाही. आपल्या देवाखेरीज इतर खडक इथे नाहीत.

³²देव मला शक्ति देतो शुध्द जीवन जगण्यासाठी तो मला मदत करतो.

³³देव मला हरणासारखे जोरात पळण्यासाठी मदत करतो. तो मला उंचावर स्थिर ठेवतो.

³⁴देव मला युद्धाचे शिक्षण देतो. त्यामुळे माझे हात शक्तिशाली बाण सोडू शकतात.

³⁵देवा, तू माझे रक्षण केलेस आणि मला जिंकायला मदत केलीस तू मला तुझ्या उजव्या हाताने आधार दिलास माझ्या शत्रूंचा पराभव करण्यासाठी तू मला मदत केलीस.

³⁶माझ्या पायांना आणि घोड्यांना तू शक्ती दिलीस. त्यामुळे मी न पडता चालू शकलो.

³⁷नंतर मी माझ्या शत्रूंचा पाठलाग करू शकतो आणि त्यांना पकडू शकतो त्यांचा नायनाट झाल्याशिवाय मी परत येणार नाही.

³⁸मी माझ्या शत्रूंचा पराभव करीन. ते पुन्हा उभे राहू शकणार नाहीत. माझे सगळे शत्रू माझ्या पायाखाली असतील.

³⁹देवा, तू मला युद्धात शक्तिमान बनवलेस तू माझ्या शत्रूंना माझ्यासमोर पडायला लावलेस.

⁴⁰तू मला माझ्या शत्रूंची मान धरायची संधी दिलीस आणि मी माझ्या शत्रूंचा संहार केला.

⁴¹माझ्या शत्रूंनी मदतीसाठी हाका मारल्या परंतु तेथे त्यांचे रक्षण करायला कोणीच नव्हते. त्यांनी परमेश्वराला सुध्दा बोलावले पण त्याने उत्तर दिले नाही.

⁴²मी माझ्या शत्रूंचे मारुन तुकडे केले. त्यांची अवस्था वाच्यावर उडणाऱ्या धुळीप्रमाणे झाली मी त्यांचे लहान लहान तुकडे केले.

⁴³माझ्याशी लढणाऱ्या लोकांपासून मला वाचव, मला त्या राष्ट्रांचा प्रमुख कर जे लोक मला माहीत देखील नाहीत ते लोक माझी सेवा करतील.

⁴⁴ते लोक माझ्या विषयी ऐकतील आणि लगेच माझ्या आज्ञांचे पालन करतील. ते परदेशी मला घाबरतील.

⁴⁵ते परदेशी गलितगात्र होतील. ते त्यांच्या लपण्याच्या जागेतून भीतीने थरथर कापत बाहेर येतील.

⁴⁶परमेश्वर जिवंत आहे, मी माझ्या खडकाची स्तुती करतो देव मला वाचवतो तो महान आहे.

⁴⁷देवाने माझ्यासाठी माझ्या शत्रूंना शिक्षा केली, त्याने त्या राष्ट्रांना माझ्या सत्ते खाली आणले.

⁴⁸परमेश्वरा, तू माझी माझ्या शत्रूंपासून सुटका केलीस जे लोक माझ्याविरुद्ध उभे राहिले त्यांचा पराभव करण्यासाठी तू मला मदत केलीस. तू मला क्रूर माणसांपासून वाचवलेस.

⁴⁹परमेश्वरा, म्हणून मी तुझी स्तुती करतो म्हणून मी तुझ्या नावाचे देशांत गुणगान गातो.

⁵⁰परमेश्वर त्याच्या राजाला अनेक युद्ध जिंकायला मदत करतो तो त्याने निवडलेल्या राजाला आपले खरे प्रेम देतो. तो दावीदाशी आणि त्याच्या वंशजांशी कायमचा प्रामाणिक राहील.

स्तोत्र 19

प्रमुख गायकासाठी दावीदाचे स्तोत्र.

¹स्वर्ग देवाचा महिमा गातात. आणि आकाश देवाने आपल्या हाताने ज्या चांगल्या गोष्टी केल्या आहेत त्या दाखवते.

²प्रत्येक नवा दिवस त्या गोष्टींबद्दल अधिक काही सांगतो आणि प्रत्येक रात्र देवाच्या सामर्थ्याची अधिकाधिक रूपे दाखवते.

³तुम्हाला एखादे भाषण किंवा शब्द खरोखरच ऐकू येत नाही. तुम्हाला ऐकू येण्यासारखा एखादा आवाज ते करीत नाहीत.

⁴परंतु त्यांचा "आवाज" सर्व जगभर जातो त्यांचे "शब्द" पृथ्वीच्या टोकापर्यंत जातात. आकाश म्हणजे जणू सूर्याचे घरच आहे.

⁵सूर्य त्याच्या झोपायच्या खोलीतून आनंदी नवऱ्या मुलसारखा बाहेर येतो. सूर्य त्याच्या परिक्रमेची सुरुवात अधीर झालेल्या एखाद्या धावपटू सारखी करतो.

⁶सूर्य आकाशाच्या एका कोपऱ्यापासून सुरुवात करतो आणि तो आकाशाच्या दुसऱ्या टोकापर्यंत जातो. त्याच्या

उष्णतेपासून काहीही लपून राहू शकत नाही. परमेश्वराची शिकवणही तशीच आहे.

⁷परमेश्वराची शिकवण अतिशय योग्य आहे. ती देवाच्या लोकांना शक्ती देते. परमेश्वराच्या करारावर विश्वास ठेवणे शक्य आहे. त्यामुळे मूर्ख लोकांना शहाणे बनण्यास मदत होते.

⁸परमेश्वराचे नियम योग्य आहेत ते लोकांना सुखी करतात परमेश्वराच्या आज्ञा चांगल्या आहेत त्या लोकांना जीवन जगण्याचा योग्य मार्ग दाखवतात.

⁹परमेश्वराची भीती शुध्द आहे. ती अखंड सहन करावी लागेल. परमेश्वराचे निर्णय चांगले आणि योग्य आहेत. ते संपूर्णत बरोबर आहेत.

¹⁰परमेश्वराची शिकवण अतिशय शुध्द अशा सोन्यापेक्षा ही किंमती आहे. ती मधाच्या पोळ्यातून मिळणाऱ्या, शुध्द मधापेक्षाही गोड आहे.

¹¹परमेश्वराच्या शिकवणी नेत्याच्या सेवकाला इशारा दिला. चांगल्या गोष्टींचे पालन केल्यामुळे चांगले फळ मिळते.

¹²कोणालाही आपल्या सगळ्या चुका दिसू शकत नाहीत. म्हणून मला गुप्त पाप करू देऊ नकोस.

¹³परमेश्वरा, जी पापे करायची इच्छा मला होते. ती मला करू देऊ नकोस. त्या पापांना माझ्यावर राज्य करू देऊ नकोस. तू जर मला मदत केलीस तर मी शुध्द होईन आणि माझ्या पापांपासून मुक्त होईन.

¹⁴माझ्या शब्दांनी आणि माझ्या विचारांनी तुला आनंद व्हावा असे मला वाटते. परमेश्वरा, तू माझा खडक आहेस. मला वाचवणारा फक्त तूच आहेस.

स्तोत्र 20

प्रमुख गायकासाठी दावीदाचे स्तोत्र.

¹जेव्हा तुम्ही संकटात असाल तेव्हा परमेश्वर तुमच्या हाकेला धावून येवो याकोबाचा देव तुमच्या नावाला महत्वप्राप्त करून देवो.

²देव त्याच्या पवित्र स्थानातून तुम्हाला मदत पाठवो. तो तुम्हाला सियोनातून साहाय्य करो.

³तुम्ही देवाला जे जे होमबली अर्पण केले त्याची त्याला आठवण राहो तुमचे सर्व त्याग तो स्वीकारो.

⁴तुम्हाला जे काही हवे ते देव तुम्हाला देवो. तुमच्या सगळ्या योजना तो प्रत्यक्षात आणो.

⁵देव तुम्हाला मदत करेल तेव्हा आम्हाला आनंद होईल. देवाच्या नावाचा जयजयकार करू या तुम्ही परमेश्वराला जे जे काही मागाल ते सर्व तो तुम्हाला देवो अशी मी आशा करतो.

⁶परमेश्वर त्याने निवडलेल्या राजाला मदत करतो हे आता मला कळले. देव त्याच्या पवित्र स्वर्गात होता आणि त्याने स्वतःच निवडलेल्या राजाला उत्तर दिले. देवाने

आपल्या महान सामर्थ्याचा राजाला वाचवण्यासाठी उपयोग केला.

⁷काही लोक त्यांच्या रथांवर भरंवसा ठेवतात आणि काही आपल्या सैन्यावर विश्वास ठेवतात परंतु आम्ही परमेश्वराच्या, आमच्या देवाच्या नावावर विश्वास ठेवतो आणि त्याच्या नावाचा धावा करतो.

⁸त्या दुसऱ्या लोकांचा पराभव झाला. ते युध्दात मारले गेले परंतु आपण जिंकलो आपण विजयी झालो.

⁹परमेश्वराने त्या निवडलेल्या राजाला वाचवले देवाने निवडलेल्या राजाने मदतीसाठी हाक मारली आणि देवाने उत्तर दिले.

स्तोत्र 21

प्रमुख गायकासाठी दावीदाचे स्तोत्र.

¹परमेश्वरा, तुझी शक्ती राजाला सुखी बनवते तू त्याला वाचवतोस तेव्हा सुध्दा तो सुखावतो.

²राजाला ज्या गोष्टी हव्या होत्या त्या तूच त्याला दिल्यास. राजाने काही गोष्टींची मागणी केली आणि परमेश्वरा, त्याने जे मागितले ते तू त्याला दिलेस.

³परमेश्वरा, तू राजाला खरोखरच आशीर्वाद दिलास. तू त्याच्या मस्तकावर सोनेरी मुकुट ठेवलास.

⁴त्याने तुझ्याकडे जीवनाची मागणी केली आणि तू ते त्याला दिलेस. देवा, तू राजाला कधीही न संपणारे चिरंजीव आयुष्य दिलेस.

⁵तू राजाला विजयी केलेस आणि त्याला गौरव प्राप्त करून दिलेस. तू त्याला मान आणि स्तुती दिलीस.

⁶देवा, तू राजाला अनंत काळासाठी आशीर्वाद दिलास. राजा तुझा चेहरा पाहतो तेव्हा त्याला खूप आनंद होतो.

⁷राजाचा परमेश्वरावर विश्वास आहे, सर्वशक्तिमान परमेश्वर त्याला निराश करणार नाही.

⁸देवा, तू तुझ्या सर्व शत्रूंना तू किती सामर्थ्यवान आहेस ते दाखवशील. तुझ्या सामर्थ्याने तुझा तिरस्कार करणाऱ्यांचा पराभव होईल.

⁹भट्टीतली आग अनेक वस्तू जाळू शकते. परमेश्वरा, तू जेव्हा राजाबरोबर असतोस तेव्हा तो भट्टीसारखा असतो. त्याचा क्रोध अग्नीसारखा जळतो आणि तो त्याच्या शत्रूंचा नाश करतो.

¹⁰त्याच्या शत्रूंच्या कुटुंबाचा नाश होईल ते पृथ्वीवरून निघून जातील.

¹¹का? कारण परमेश्वरा, त्या लोकांनी तुझ्याविरुद्ध वाईट गोष्टींची योजना आखली परंतु ते यशस्वी झाले नाहीत.

¹²परमेश्वरा, तू त्या लोकांना तुझे गुलाम बनवलेस तू त्यांना दोराने बांधून ठेवलेस. तू त्यांच्या मानेभोवती दोर बांधलेस. तू त्यांना गुलामाप्रमाणे वाकविलेस लावलेस.

¹³हे देवा, तुझ्या सामर्थ्याने उच्चपदाला चढ आपण परमेश्वराच्या महानतेचे गाणे गाऊ या.

स्तोत्र 22

प्रमुख गायकासाठी "पहाटेचे हरिण" या सुरांवर

बसवलेले दावीदाचे स्तोत्र.

¹माझ्या देवा, माझ्या देवा तू मला का सोडून गेलास? तू इतका दूर आहेस की मला मदत करू शकणार नाहीस. तू इतका दूर आहेस की मी मदतीसाठी मारलेल्या हाका तुला ऐकू येणार नाहीत.

²माझ्या देवा, मी तुला दिवसा हाक मारली परंतु तू उत्तर दिले नाहीस आणि मी रात्रीही तुला हाका मारणे चालूच ठेवले.

³देवा, पवित्र असा केवळ तूच आहेस तू राजा म्हणून बसतोस तूच इझ्राएलची प्रशंसा आहेस.

⁴आमच्या पूर्वजांनी तुझ्यावर विश्वास ठेवला. होय देवा, त्यांनी तुझ्यावर विश्वास ठेवला आणि तू त्यांना वाचवलेस.

⁵देवा आमच्या पूर्वजांनी तुला मदतीसाठी बोलावले आणि त्यांची शत्रूंपासून सुटका झाली. त्यांनी तुझ्यावर विश्वास टाकला पण त्यांची निराशा झाली नाही.

⁶म्हणून मी कीटक आहे का? मी मनुष्य नाही का? लोकांना माझी लाज वाटते, लोक माझा तिरस्कार करतात.

⁷माझ्याकडे जो बघतो तो माझा उपहास करतो. ते त्यांचे डोके हलवतात आणि जीभ बाहेर काढून मला वेडावून दाखवतात.

⁸ते मला म्हणतात "तू परमेश्वराला तुला मदत करायला सांग. कदाचित् तो तुला मदत करेल. तू जर त्याला इतका आवडत असशील तर कदाचित् तो तुझी सुटका करेल."

⁹देवा, हे सत्य आहे की मी ज्याच्यावर अवलंबून राहावे असा फक्त तूच आहेस. मी जन्मल्यापासून तू माझी काळजी घेत आला आहेस. मी माझ्या आईचे दूध पीत होतो तेव्हापासून तू मला आश्वसन दिले आहेस. आणि माझे सांत्वन केले आहेस.

¹⁰मी जन्माला आलो त्या दिवसापासून तू माझा देव आहेस मी माझ्या आईच्या शरीरातून बाहेर आलो तेव्हापासून तू मला तुझ्या छात्राखाली आणले आहेस.

¹¹तेव्हा देवा मला सोडू नकोस, संकटे जवळ आली आहेत आणि मला मदत करायला कोणीही नाही.

¹²माझ्याभोवती लोक आहेत ते बळकट बैलासारखे माझ्या चहु बाजूला आहेत.

¹³प्राण्यांवर गुरगुर करणाऱ्या वत्यांना फाडणाऱ्या सिंहसारखे त्यांचे तोंड उघडे आहे.

¹⁴माझी शक्ती जमिनीवर सांडलेल्या पाण्यासारखी नाहीशी झाली आहे, माझी हाडे वेगवेगळी झाली आहेत माझे धैर्यही नाहीसे झाले आहे.

¹⁵फुटलेल्या खापरा प्रमाणे माझे तोंड सुकले आहे. माझी जीभ टाळूला चिकटली आहे. तू मला “मृत्यूच्या धुळीत” ठेवले आहेस.

¹⁶“कुत्री” माझ्या भोवती आहेत मला दुष्टांच्या घोळक्यांनी सापळ्यात पकडले आहे सिंहाप्रमाणे त्यांनी माझ्या हातापायाला जखमा केल्या आहेत. *

¹⁷मला माझी हाडे विसू शकतात. लोक माझ्याकडे टक लावून पाहतात आणि पाहातच राहतात.

¹⁸ते माझे कपडे त्यांच्यात वाटून टाकतात आणि माझ्या लांब झग्यासाठी त्यांनी चिट्ठ्या * टाकल्या आहेत.

¹⁹परमेश्वरा, मला सोडून जाऊ नकोस तूच माझी शक्ती हो, लवकर ये आणि मला मदत कर.

²⁰परमेश्वरा माझे आयुष्य तलवारी पासून वाचव माझे मौल्यवान आयुष्य त्या कुत्र्यांपासून वाचव.

²¹सिंहाच्या जबड्यापासून माझे रक्षण कर. बैलाच्या शिंगापासून माझे रक्षण कर. *

²²परमेश्वरा, मी माझ्या भावांना तुझ्याबद्दल सांगेन. सभेत मी तुझे गुणगान गाईन.

²³जे लोक परमेश्वराची उपासना करतात त्यांनी त्याची स्तुतीही करावी. इस्राएलाच्या वंशजांनी, परमेश्वराला मान द्या. इस्राएलाच्या वंशजांनी, परमेश्वराची भीती बाळगा आणि त्याचा आदर करा.

²⁴का? कारण परमेश्वर संकटात सापडलेल्या गरीब लोकांना मदत करतो. परमेश्वराला त्यांची लाज वाटत नाही. परमेश्वर त्यांचा तिरस्कार करत नाही. जर लोकांनी परमेश्वराला मदतीसाठी बोलावे तर तो त्यांच्यापासून लपून बसणार नाही.

²⁵परमेश्वरा, मोठ्या सभेतले माझे गुणगान तुझ्यापासूनच आले. त्या सगळ्या भक्तांसमोर मी ज्या ज्या गोष्टींचे वचन दिले त्या सर्व मी करीन.

²⁶गरीब लोक खातील आणि समाधानी राहातील. जे लोक परमेश्वराला शोधत आले, त्यांनी त्याची स्तुती करावी. तुमचे हृदय सदैव आनंदी राहो.

सिंहासारखा ... आहेत जुन्या ग्रीक भाषांतराप्रमाणे “त्यांनी माझे हात आणि पाय आरपार टोचले.” हिब्रूभाषेत सिंहासारखा म्हणजे “त्यांनी आरपार घातले टोचले.”

चिट्ठ्या भाग्य काडी, दगड किंवा हाडाचे तुकडे फासा म्हणून वापरणे पाहा नीतिसूत्रे 16:33.

माझे रक्षण करतो ... कर किंवा “तू मला बैलाच्या शिंगापेक्षा अधिक झग्या करतोस” किंवा तू मला “बैलाच्या शिंगावरून उतर दिलेस” याचा अर्थ “या माणसाने देवाचे उत्तर तो जेव्हा न्याच्या भोवती असलेल्या माणसांकडे बघत होता तेव्हा ऐकले.”

²⁷दूरदूरच्या परदेशातील लोकांना परमेश्वराची आठवण येवो. आणि ते परमेश्वराकडे परत येवोत. सगळ्या परक्या देशांतील लोक परमेश्वराची उपासना करोत.

²⁸का? कारण परमेश्वराच राजा आहे तो सगळ्या देशांवर राज्य करतो.

²⁹बलवान व निरोगी लोक भोजन करून देवापुढे नतमस्तक झाले आहेत. तसे पाहिले तर जे सर्व लोक मरणार आहेत व जे आधीच मेलेले आहेत ते सर्वजण देवापुढे नतमस्तक होतील.

³⁰आणि भविष्यात आपले वंशज परमेश्वराची सेवा करतील. लोक त्याच्याविषयी सर्वकाळ सांगत राहातील.

³¹परमेश्वराने खरोखरच ज्या चांगल्या गोष्टी केल्याआहेत त्या विषयी प्रत्येक पिढी पुढच्या पिढीला सांगेल.

स्तोत्र 23

दावीदाचे स्तोत्र.

¹परमेश्वर माझा मेंढपाळ आहे, मला ज्याचीगरज आहे ते मला नेहमी मिळत राहील.

²तो मला हिरव्या कुरणात झोपू देतो. तो मला संथ पाण्याजवळ नेतो.

³तो त्याच्या नावाच्या भल्यासाठी माझ्या आत्म्याला नवी शक्ती देतो. तो खरोखरच चांगला आहे हे दाखवण्यासाठी तो मला, चांगुलपणाच्या मार्गाने नेतो.

⁴मी जरी थडग्यासारखा * भयान अंधकाराने भरलेल्या दरीतून गेलो तरी मला कसल्याही संकटाचे भय वाटणार नाही का? कारण परमेश्वरा, तू माझ्याबरोबर आहेस. तुझी काठी आणि आकडी माझे सांत्वन करतात.

⁵परमेश्वरा, तू माझे ताट माझ्या शत्रूसमोर तयार केलेस तू माझ्या डोक्यावर तेल घातलेस माझा प्याला आता भरून वाहू लागला आहे.

⁶माझ्या उरलेल्या आयुष्यात चांगुलपणा आणि दया सदैव माझ्या बरोबर असतील. आणि मी परमेश्वराच्या मंदिरात अनंतकाळापर्यंत बसेन. *

स्तोत्र 24

दावीदाचे स्तोत्र.

¹पृथ्वी आणि तिच्यावरील सर्व काही परमेश्वराचे आहे. जग आणि जगातील सर्व लोक परमेश्वराचे आहेत.

²परमेश्वराने पाण्यावर पृथ्वी निर्माण केली. ती त्याने नद्यांवर निर्माण केली.

मी ... थडगे किंवा “मरणाची काळी दरी” वा “खूप अंधारी दरी.”

आणि ... बसेन किंवा “मी देवाच्या मंदिरात पुन्हा पुन्हा खूप वेळपर्यंत जाईन.”

^३परमेश्वराच्या डोंगरापर्यंत कोण जाऊ शकेल?
परमेश्वराच्या पवित्र मंदिरात कोण उभा राहू शकतो?

^४तिथे कोण उपासना करू शकतो? ज्या लोकांनी वाईट कृत्ये केली नाहीत, ज्यांचे हृदय शुध्द आहे, ज्यांनी माझ्या नावाचा उपयोग असत्य सत्य वाटावे यासाठी केला नाही आणि जे खोटे बोलले नाहीत व ज्यांनी खोटी आश्वासने दिली नाहीत असेच लोक तिथे आराधना करू शकतील.

^५चांगले लोक इतरांना आशीर्वाद देण्यासाठी परमेश्वराला विनंती करतात. ते चांगले लोक देवाकडे, त्यांच्या त्रात्याकडे चांगुलपणाची मागणी करतात.

^६ते चांगले लोक देवाचा मार्ग अवलंबतात. ते याकोबाच्या देवाकडे मदतीसाठी जातात.

^७वेशींनो, आपले मस्तक उंच करा. जुन्या दरवाजांनो, उघडा म्हणजे तो गौरवशाली राजा आत येईल.

^८तो गौरवशाली राजा कोण आहे? परमेश्वरच तो राजा आहे. तोच बलवान सैनिक आहे परमेश्वरच तो राजा आहे, तोच युध्दातला नायक आहे.

^९वेशींनो, तुमची मस्तके उंच करा. प्राचीन दरवाजांनो, उघडा म्हणजे तो गौरवशाली राजा आत येईल.

^{१०}तो गौरवशाली राजा कोण आहे? सर्वशक्तिमान परमेश्वरच तो राजा आहे तोच तो गौरवशाली राजा आहे.

स्तोत्र 25

दावीदाचे स्तोत्र.

^१परमेश्वरा, मी स्वतःला तुझ्याकडे सुपूर्द करतो.

^२देवा, माझा तुझ्यावर विश्वास आहे आणि माझी निराशा होणार नाही. माझे शत्रू मला हसणार नाहीत.

^३एखाद्याने तुझ्यावर विश्वास टाकला तर त्याची निराशा होणार नाही परंतु दगाबाज मात्र निराश होतील. त्यांना काहीही मिळणार नाही.

^४परमेश्वरा तुझे मार्ग आत्मसात करण्यासाठी मला मदत कर. मला तुझे मार्ग शिकव.

^५मला मार्ग दाखव आणि मला तुझे सत्य शिकवतू माझा देव आहेस, माझा तारणारा आहेस मी रोज तुझ्यावर विश्वास टाकतो.

^६परमेश्वरा, माझ्याशी दयाळू राहायचे लक्षात असू दे तुझ्याजवळचे नेहमीचे कोवळे प्रेम मला दाखव.

^७माझे पाप आणि तरूणपणी मी ज्या वाईट गोष्टीकेल्या त्या लक्षात ठेवू नकोस परमेश्वरा, तुझ्या चांगल्या कीर्तीसाठी माझी प्रेमाने आठवण ठेव.

^८परमेश्वर खरोखरच चांगला आहे. तो पापी माणसांना जगण्यासाठी योग्यमार्ग दाखवतो.

^९तो दीन माणसांना त्यांचे मार्ग दाखवतो तो त्यांचे न्यायीपणाने नेतृत्व करतो.

^{१०}जे लोक परमेश्वराचे करार आणि वचने पाळतात त्यांच्याशी तो सच्चा आणि दयाळू असतो.

^{११}परमेश्वरा, मी अनेक चुकीच्या गोष्टी केल्या. परंतु तुझा चांगुलपणा दाखवण्यासाठी तू मला त्याबद्दल क्षमा केलीस.

^{१२}जर एखाद्याने परमेश्वराच्या मार्गाने जायचे ठरवले तर देव त्याला उत्तम रीतीने कसे जगायचे ते दाखवील.

^{१३}तो माणूस चांगल्या गोष्टींचे सुख उपभोगील आणि त्याची मुले देवाने त्याला जी जमीन द्यायचे वचन दिले होते त्या जमिनीचे मालक बनतील.

^{१४}परमेश्वर त्याचे रहस्य त्याच्या भक्तांना सांगतो. तो त्याच्या भक्तांना त्याचे करार शिकवतो.

^{१५}मी नेहमी परमेश्वराकडे मदतीसाठी दृष्टी वळवतो. तो नेहमी माझी संकटातून मुक्तता करतो.

^{१६}परमेश्वरा, मी दुखी व एकाकी आहे. माझ्याकडे वळ व मला दया दाखव.

^{१७}माझी माझ्या संकटांतून मुक्तता कर. माझ्या समस्या सोडवण्यासाठी मला मदत कर.

^{१८}परमेश्वरा, माझ्या यातनांकडे व संकटांकडे पाहा. मला माझ्या सर्व पापांबद्दल क्षमा कर.

^{१९}माझ्या सर्व शत्रूंकडे नजर टाक. ते माझा तिरस्कार करतात व मला दुख देतात.

^{२०}देवा, माझे रक्षण कर आणि मला वाचव. माझा तुझ्यावर विश्वास आहे, तेव्हा माझी निराशा करू नकोस.

^{२१}देवा तू खरोखरच चांगला आहेस. माझा तुझ्यावर विश्वास आहे म्हणून तू माझे रक्षण कर.

^{२२}देवा, झपाट्याच्या लोकांचे त्यांच्या सर्व शत्रूंपासून रक्षण कर.

स्तोत्र 26

दावीदाचे स्तोत्र.

^१परमेश्वरा, माझा न्याय कर. मी सच्चे आयुष्य जगलो हे सिध्द कर. मी परमेश्वरावर विश्वास ठेवणे कधीही सोडले नाही.

^२परमेश्वरा, माझी चौकशी कर माझी परीक्षा घे. माझ्या हृदयात आणि मनात अगदी जवळून पाहा.

^३मी नेहमीच तुझे कोवळे प्रेम बघतो. मी तुझ्या सत्याच्या आधाराने जगतो.

^४मी कपटी लोकांबरोबर जात नाही, मी ढोंगी लोकांची कधीही संगत धरित नाही.

^५मी त्या दुष्टांच्या दोळ्यांचा तिरस्कार करतो. मी त्या दुष्टांच्या दोळ्यांत कधीही सामील होणार नाही.

^६परमेश्वरा, मी हात स्वच्छ धुवून तुझ्या वेदीजवळ आलो आहे.

^७परमेश्वरा, मी तुझे स्तुतीपर गाणे गातो तू ज्या ज्या आश्चर्यकारक गोष्टी केल्या आहे सत्यांची गाणी मी गातो.

⁸परमेश्वरा, मला तुझे मंदिर आवडते. मला तुझा तेजस्वी तंबू आवडतो.

⁹परमेश्वरा, मला पाण्यांच्या यादीत बसवू नकोस. त्या खुन्यांबरोबर मला मारू नकोस.

¹⁰ते लोक इतरांना फसवतील. वाईट गोष्टी करण्यासाठी ते पैसाही घेतील.

¹¹परंतु मी निरपराध आहे. म्हणून देवा माझ्यावर दया कर आणि मला वाचव.

¹²मी सर्व धोक्यांपासून सुरक्षित आहे. परमेश्वरा, तुझे भक्त भेटतात तेव्हा मी तुझी स्तुती करतो.

स्तोत्र 27

दावीदाचे स्तोत्र.

¹परमेश्वरा, तू माझा प्रकाश आहेस आणि माझा तारणारा आहेस. मला कुणाचीही भीती बाळगायला नको. परमेश्वरच माझी आयुष्यभराची सुरक्षित जागा आहे. म्हणून मी कुणालाही भीत नाही.

²माझे शत्रू जेव्हा माझ्यावर कदाचित् हल्लाकरतील ते कदाचित् माझ्या शरीराचा नाशकरायचा प्रयत्न करतील. माझे शत्रू माझ्यावर हल्ला करून माझा नाश करण्याचा प्रयत्न करतील.

³परंतु माझ्या सभोवती सैन्य असले तरी मी घाबरणार नाही. युद्धात लोकांनी माझ्यावर हल्ला केला तरी मी घाबरणार नाही. का? कारण माझा परमेश्वरावर विश्वास आहे.

⁴मला परमेश्वराजवळ फक्त एकाच गोष्टीची मागणी करायची आहे. मला हे मागायचे आहे, “मला आयुष्यभर परमेश्वराच्या मंदिरात बसू द्या म्हणजे मी परमेश्वराचे सौंदर्य बघेन आणि त्याच्या राजवाड्याला भेट देईन.”

⁵मी संकटात सापडलो की परमेश्वर माझे रक्षण करील. तो मला त्याच्या तंबूत लपवेल तो मला त्याच्या सुरक्षित जागी नेईल.

⁶माझ्या शत्रूंनी माझ्या भोवती वेढा घातला आहे. परंतु त्यांचा पराभव करायला परमेश्वर मला मदत करील नंतर मी त्याच्या डेऱ्यात बळी अर्पण करीन. मी बळी देताना आनंदाने ओरडेन. मी परमेश्वराला आदर दाखविण्यासाठी गाणीगाईन, वाद्ये वाजवीन.

⁷परमेश्वरा, माझा आवाज ऐक मला उत्तर दे. माझ्याशी दयेने वाग.

⁸परमेश्वरा मला तुझ्याशी बोलायचे आहे. मला अगदी माझ्या हृदयातून तुझ्याशी बोलायचे आहे. परमेश्वरा, मी तुझ्यासमोर तुझ्याशी बोलायला आलो आहे.

⁹परमेश्वरा, माझ्यापासून असा दूर जाऊ नकोस. तुझ्या सेवकावर रागावू नकोस आणि दूर जाऊ नकोस. मला मदत कर! मला दूर लोटू नकोस. मला सोडू नकोस. देवा, तूच माझा तारणारा आहेस.

¹⁰माझे आईवडील मला सोडून गेले. परंतु परमेश्वराने मला घेतले आणि त्याचे बनवले.

¹¹परमेश्वरा, मला शत्रू आहेत म्हणून तू मला तुझे मार्ग शिकव. मला योग्य गोष्टी करायला शिकव.

¹²मला माझ्या शत्रूंचा बळी होऊ देऊ नको त्यांनी माझ्याबद्दल खोटेनाटे सांगितले. मला दुख देण्यासाठी त्यांनी माझ्याबद्दल खोटे सांगितले.

¹³मला खरोखरच असा विश्वास वाटतो की मरण्याआधी मला परमेश्वराचा चांगुलपणा दिसेल.

¹⁴परमेश्वराच्या मदतीची वाट बघ. सामर्थ्यवान आणि धीट हो व परमेश्वराच्या मदतीची वाट पहा.

स्तोत्र 28

दावीदाचे स्तोत्र.

¹परमेश्वरा, तू माझा खडक आहेस. मी तुला मदतीसाठी बोलवीत आहे. माझ्या प्रार्थनेला तुझे कान बंद करू नकोस. तू जर माझ्या मदतीच्या हाकेला उत्तर दिले नाहीस तर मी थड्यातल्या मेलेल्या माणसासारखा आहे असे लोकांना वाटेल.

²परमेश्वरा, मी माझे बाहू उभारून तुझ्यापवित्र जागेकडे तोंड करून प्रार्थना करतो. मी तुला साद घालीन त्यावेळी माझे ऐक माझ्यावर दया दाखव.

³परमेश्वरा, मी वाईट कृत्ये करणाऱ्या दुष्ट लोकांसारखा आहे असे मला वाटत नाही. ते लोक त्यांच्या शेजाऱ्यांना “शांती या शब्दाने अभिवादन करतात. परंतु मनात मात्र ते शेजाऱ्यांचे वाईटच चिंतीत असतात.

⁴परमेश्वरा, ते लोक दुसऱ्यांचे वाईट करतात म्हणून त्यांचे वाईट होऊ दे. त्यांना त्यांच्या कर्माप्रमाणे शिक्षा कर.

⁵वाईट लोकांना परमेश्वराची चांगली कृत्ये कळत नाहीत. नाही, त्यांना ते कळू शकत नाही. ते फक्त नाश करण्याचा प्रयत्न करतात.

⁶परमेश्वराची स्तुती कर. त्याने माझी दयेसाठी केलेली प्रार्थना ऐकली.

⁷परमेश्वर माझी शक्ती आहे. तो माझी ढाल आहे. मी त्याच्यावर विश्वास ठेवला व त्याने मला मदत केली. मी खूप आनंदी आहे आणि मी त्याची स्तुती करणारी गाणी गातो.

⁸परमेश्वर त्याने निवडलेल्या लोकांचे रक्षण करतो. परमेश्वर त्याला वाचवतो. परमेश्वर त्याची शक्ती आहे.

⁹देवा, तुझ्या लोकांना वाचव जे तुझे आहेत त्यांना आशीर्वाद दे. त्यांना वाट दाखव व त्यांना सदैव क्षमा कर, त्यांना उचलून घे.

स्तोत्र 29

¹देवाच्या मुलांनी, परमेश्वराची स्तुती करा. त्याच्या गौरवाची व सामर्थ्याची स्तुती करा.

^२परमेश्वराची स्तुती करा आणि त्याच्या नावाचा आदर करा. तुमच्या खास कपड्यात त्याची उपासना करा.

^३परमेश्वर समुद्रासमोर त्याचा आवाज चढवतो गौरवशाली देवाचा आवाज समुद्रावरील मेघ गर्जनेसारखा वाटतो.

^४परमेश्वराच्या आवाजातून त्याची शक्ती कळते. त्याचा आवाज त्याचे गौरव दाखवते.

^५परमेश्वराच्या आवाजामुळे खूप मोठा देवदारूवृक्ष तुकडे तुकडे होऊन पडतो. परमेश्वर लबोनानच्या देवदार वृक्षाचे तुकडे तुकडे करतो.

^६परमेश्वर लबोनानचा थरकाप उडवतो, तो छोट्या वासराप्रमाणे नाचत आहे असे वाटते. सिर्योन थरथरतो तो छोट्या करड्या प्रमाणे उड्या मारत आहे असे वाटते.

^७परमेश्वराचा आवाज विजेच्या चकचकाटासहित आघात करतो.

^८परमेश्वराचा आवाज वाळवंटाला कंपित करतो कादेशचे वाळवंट परमेश्वराच्या आवाजाने हादरते.

^९परमेश्वराच्या आवाजाने हरणाला भीती वाटते तो जंगलांचा नाश करतो. परंतु त्याच्या राजवाड्यात लोक त्याच्या महानतेची स्तुती करतात.

^{१०}महापुराणावेळी परमेश्वर राजा होता आणि परमेश्वरच राजा राहणार आहे.

^{११}परमेश्वर त्याच्या लोकांचे रक्षण करो. परमेश्वर त्याच्या माणसांना आशीर्वाद देवो.

स्तोत्र 30

दावीदाचे एक स्तोत्र, हे स्तोत्र मंदिरार्पण करण्याच्या वेळचे आहे.

^१परमेश्वरा, तू मला माझ्या संकटातून वर उचललेस. तू माझ्या शत्रूंना माझा पराभव करू दिला नाहीस आणि त्यांना मला उद्देशून हसण्याची संधी दिली नाहीस म्हणून मी तुला मान देईन.

^२परमेश्वरा, माझ्या देवा मी तुझी प्रार्थना केली आणि तू मला बरे केलेस.

^३तू मला थडग्यातून वर उचललेस तू मला जगू दिलेस तू मला खड्यात झोपलेल्या मृत लोकात राहू दिले नाहीस.

^४देवाचे भक्त परमेश्वराची स्तुती करतात. त्याच्या पवित्र नावाचा महिमा गातात.

^५देव रागावला होता म्हणून त्याचा निर्णय होता "मृत्यू" परंतु त्याने त्याचे प्रेम दाखवले आणि मला "जीवन" दिले आदल्या रात्री मी झोपताना रडत होतो परंतु दुसऱ्या दिवशी सकाळी मी आनंदी होतो व गात होतो.

^६मी जेव्हा सुरक्षित व निर्धास्त होतो तेव्हा मला कोणीच अपाय करणार नाही असे वाटले.

^७होय, परमेश्वरा तू माझ्याशी दयाळू पणे वागत होतास तेव्हा कोणीही माझा पराभव करू शकणार नाही असे

मला वाटत होते. परंतु तू माझ्यापासून काही काळापुरता दूर गेलस आणि मला खूप भीती वाटली.

^८देवा, मी तुझ्याकडे वळलो आणि तुझी प्रार्थना केली. मी तुला मला दया दाखवण्याची विनंती केली.

^९मी म्हणालो, "देवा, मी मेल्यावर खाली थडग्यात गेलो तर चांगले होईल का? मेलेलं लोक मातीत नुसते झोपतात. ते तुझी स्तुती करत नाहीत. आम्ही तुझ्यावर किती अवलंबून आहो हे ते इतरांना सांगू शकत नाहीत.

^{१०}परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक आणि माझ्यावर दया कर. परमेश्वरा, मला मदत कर."

^{११}मी तुझी प्रार्थना केली आणि तू मला मदत केलीस. तू माझे रडणे नाचण्यात बदलवलेस. तू माझे दुखाचे कपडे काढून टाकलेस आणि मला सुखात गुडळलेस.

^{१२}परमेश्वरा, माझ्या देवा मी तुझी सतत स्तुती करीन. अगदीच निशब्दता कधीच असू नये म्हणून मी हे करीन. तुझी स्तुती करण्यासाठी नेहमीच कुणीतरी असेल.

स्तोत्र 31

प्रमुख गायकासाठी दावीदाचे स्तोत्र.

^१परमेश्वरा, मी तुझ्यावर अवलंबून आहे, माझी निराशा करू नकोस मला वाचव व माझ्यावर दया कर.

^२देवा, माझे ऐक त्वरीत येऊन मला वाचव माझा खडक हो. माझे सुरक्षित स्थळ हो. माझा किल्ला हो. माझे रक्षण कर.

^३देवा, तू माझा खडक आहेस तेव्हा तुझ्या नावाखातर पुढे हो व मला मार्गदर्शन कर.

^४माझ्या शत्रूंनी माझ्यासमोर सापळा रचला आहे. त्यांच्या सापळ्यापासून मला वाचव तूच माझी सुरक्षित जागा आहेस.

^५परमेश्वरा आम्ही विश्वास ठेवू शकू असा देव तूच आहेस. मी माझे आयुष्य तुझ्या हाती सोपवले. मला तार!

^६जे लोक खोट्या देवाची पूजा करतात त्यांचा मी तिरस्कार करतो. मी केवळ परमेश्वरावर विश्वास ठेवतो.

^७देवा, तुझा दयाळू पणा मला आनंदी बनवतो तू माझे कष्ट पाहिले आहेस. तुला माझ्या संकटाची जाणीव आहे.

^८तू माझ्या शत्रूंना मला घेऊन जाऊ देणार नाहीस तू मला त्यांच्या सापळ्यातून मुक्त करशील.

^९परमेश्वरा, माझ्यावर खूप संकट आले आहेत. म्हणून माझ्यावर दया कर. मी इतका दुखी कष्टी झालो आहे कीमाझे डोळे क्षीण झाले आहेमाझ्या पोटासह माझे आंतले अवयव दुखत आहेत.

^{१०}माझ्या आयुष्याचा दुखात शेवट होणार आहे माझी वर्षे सुस्कार टाकण्यात निघून जाणार आहेत. माझी संकटे माझी शक्ती पिऊन टाकत आहेत. माझी शक्ती मला सोडून जात आहे.

स्तोत्र 32

दावीदाचे एक स्तोत्र.

¹¹माझे शत्रू माझा तिरस्कार करतात आणि माझे सगळे शेजारी सुध्दा माझा तिरस्कार करतात माझे सगळे नातेवाईक मला रस्त्यात बघतात तेव्हा ते मला घाबरतात आणि मला चुकवतात.

¹²मी हरवलेल्या हत्यारासारखा आहे लोक मला पूर्णपणे विसरून गेले आहेत.

¹³लोक माझ्याबद्दल जे भयंकर बोलतात ते मी ऐकतो. ते लोक माझ्याविरुद्ध गेले आहेत ते मला मारण्याची योजना आखत आहेत.

¹⁴परमेश्वरा माझा तुझ्यावर विश्वास आहे. तूच माझा देव आहेस.

¹⁵माझे जीवन तुझ्या हाती आहे. मला माझ्या शत्रूंपासून वाचव. काही लोक माझा पाठलाग करीत आहेत त्यांच्यापासून माझे रक्षण कर.

¹⁶कृपा करून तुझ्या सेवकाचे स्वागत कर आणि त्याचा स्वीकार कर. माझ्यावर दया कर आणि माझे रक्षण कर.

¹⁷परमेश्वरा, मी तुझी प्रार्थना केली कारण मला निराश व्हायचे नव्हते. वाईट लोक निराश होतील. ते मुकाटपणे थडग्यात जातील.

¹⁸ते वाईट लोक गर्व करतात. आणि चांगल्या माणसांविषयी खोटे सांगतात. ते वाईट लोक अतिशय गर्विष्ठ आहेत परंतु खोटे बोलणारे त्यांचे ओठ लवकरच गप्प होतील.

¹⁹देवा, तू तूझ्या भक्तांसाठी खूप अद्भुत गोष्टीलपवून ठेवल्या आहेस. तुझ्यावर जे विश्वास ठेवतात त्यांच्यासाठी तू सर्वांसमोर चांगल्या गोष्टी करतोस.

²⁰वाईट लोक चांगल्या माणसांना त्रास देण्यासाठी एकत्र येतात. ते दुष्ट लोक भांडणे सुरू करण्याचा प्रयत्न करतात. परंतु तू चांगल्या लोकांना लपवतोस आणि त्यांचे रक्षण करतोस. तू त्यांचे तुझ्या निवाऱ्यात रक्षण करतोस.

²¹परमेश्वर धन्य आहे! त्याने त्याचे माझ्यावरील खरे प्रेम, शहर शत्रूंनी वेढलेले असताना अत्यंत आश्चर्यकारक रीतीने व्यक्त केले.

²²मी घाबरलो आणि म्हणालो, “देव मला पाहू शकणार नाही अशा जागेत मी आहे.” परंतु देवा, मी तुझी प्रार्थना केली आणि तू माझी मदतीसाठी मोठ्याने केलेली प्रार्थना ऐकलीस.

²³देवाच्या भक्तांनो, तुम्ही परमेश्वरावर प्रेम करा. परमेश्वर त्याच्यावर विश्वास टाकणाऱ्या लोकांचे रक्षण करतो. परंतु जे लोक स्वतःच्या सामर्थ्याचा गर्व करतात त्यांना तो शिक्षा करतो. परमेश्वर त्यांना योग्य अशीच शिक्षा देतो.

²⁴परमेश्वराच्या मदतीची वाट बघत असणाऱ्या लोकांनो बलवान व धैर्यवान व्हा.

¹ज्याच्या अपराधांना क्षमा केली गेली आहे तो अत्यंत सुखी आहे ज्याचे अपराध पुसले गेले आहेत तो फार सुखी आहे.

²परमेश्वर ज्याला निरपराध म्हणतो तो सुखी आहे. जो स्वतःचे गुप्त अपराध लपवीत नाही तो सुखी आहे.

³देवा, मी पुन्हा पुन्हा तुझी प्रार्थना केली परंतु माझ्या गुप्त अपराधांची वाच्यता केली नाही प्रत्येक प्रार्थनेच्या वेळी मी क्षीण होत गेलो.

⁴देवा, रात्रंदिवस तू माझे आयुष्य अधिक विकट करीत गेलास, मी उष्ण उन्हाळी दिवसांतील जमिनीसारखा शुष्क होत गेलो.

⁵परंतु नंतर मी परमेश्वरा पुढे माझे अपराध कबूल करण्याचा निर्णय घेतला. परमेश्वरा, मी तुला माझे अपराध सांगितले. आणि तू मला माझ्या सर्व अपराधांबद्दल क्षमा केलीस.

⁶याच कारणासाठी देवा तुझ्या सर्व भक्तांनी तुझी प्रार्थना करायला हवी. संकटे जेव्हा महापुरासारखी येतात तेव्हा ती तुझ्या भक्तांपर्यंत नक्कीच जाणार नाहीत.

⁷देवा, तू माझी लपण्याची जागा आहेस. तू माझे माझ्या संकटांपासून रक्षण करतोस तू माझ्या भोवती कडे करतोस आणि माझे रक्षण करतोस म्हणून मी तू मला कसे वाचवलेस त्याचे गाणे गातो.

⁸परमेश्वर म्हणतो, “मी तुला आयुष्य कसे जगायचे याविषयी मार्गदर्शन करीन. मी तुझे रक्षण करीन आणि तुझा मार्गदर्शक होईन.

⁹म्हणून घोड्यासारखा वा गाढवासारखा मूर्ख होऊनकोस त्या प्राण्यांना आवरण्यासाठी लगाम वापरायलाच हवा या गोष्टींशिवाय ते प्राणी तुमच्या जवळ येणार नाहीत.”

¹⁰वाईट लोकांना खूप दुख भोगावे लागेल, परंतु जे परमेश्वरावर विश्वास ठेवतात त्यांच्या भोवती देवाच्या खऱ्या प्रेमाचे कडे आहे.

¹¹चांगल्या लोकांनो! परमेश्वराच्या ठायी आपला आनंद व सुख व्यक्त करा. शुध्द मनाच्या सर्व लोकांनो आनंदी व्हा!

स्तोत्र 33

¹चांगले लोकहो! परमेश्वरापाशी आनंद व्यक्त करा. न्यायी लोकांनो त्याची स्तुती करा.

²जीवा वाजवून परमेश्वराचे स्तवन करा. दहा तारांच्या वीणेवर परमेश्वराचे गुणगान गा.

³त्याच्यासाठी नवे गाणे गा. आनंदीहून चांगल्या रीतीने वाजवा.

⁴देवाचा शब्द खरा असतो तो जे काही करतो त्यावर तुम्ही विसंबून राहू शकता.

⁵देवाला चांगलूपणा आणि न्यायी वृत्ती आवडते. परमेश्वराने पृथ्वी त्याच्या प्रेमाने भरून टाकली.

^६परमेश्वराने आज्ञा केली आणि जगाची निर्मिती झाली देवाच्या तोंडातल्या श्वासाने पृथ्वीवरील सर्व गोष्टी निर्माण झाल्या.

^७देवाने समुद्रातील पाणी एका ठिकाणी आणले. तो समुद्राला त्याच्या जागेवर ठेवतो.

^८पृथ्वीवरील प्रत्येकाने परमेश्वराची भीती बाळगली पाहिजे आणि त्याला मान दिला पाहिजे या जगात राहणाऱ्या प्रत्येकाने त्याला भ्यायला पाहिजे.

^९का? देव फक्त आज्ञा करतो आणि त्याप्रमाणे गोष्टी घडतात. आणि त्याने जर “थांब” म्हटले तर ती गोष्ट थांबते.

^{१०}राष्ट्रांचा उपदेश कवडी मोलाचा आहे तो त्यांच्या सगळ्या योजनांचा नाश करू शकतो.

^{११}परंतु परमेश्वराचा उपदेश सदैव चांगला असतो त्याच्या योजना पिढ्यान्पिढ्या चांगल्या असतात.

^{१२}ज्या लोकांचा देव परमेश्वर आहे ते लोक सुखी आहेत. देवाने त्यांची विशेष माणसं म्हणून निवड केली.

^{१३}परमेश्वराने स्वर्गातून खाली पाहिले. त्याला सर्व लोक दिसले.

^{१४}त्याने त्याच्या सिंहासनावरून पृथ्वीवर राहणाऱ्या लोकांकडे पाहिले.

^{१५}देवाने प्रत्येकाचे मन निर्माण केले. प्रत्येक जण काय विचार करतो ते देवाला माहीत असते.

^{१६}राजा त्याच्या स्वतःच्या सामर्थ्याने सुरक्षित राहू शकत नाही. शूर सैनिक त्याच्या स्वतःच्या शक्ती मुळे सुरक्षित राहू शकत नाही.

^{१७}घोडे युद्धात विजय मिळवू शकत नाहीत. त्यांची शक्ती तुम्हाला पळून जायला मदत करू शकत नाही.

^{१८}परमेश्वर त्याच्या भक्तांवर नजर ठेवतो आणि त्यांची काळजी घेतो जे लोक त्याची भक्ती करतात त्यांचे तो रक्षण करतो.

^{१९}देव त्यांना मरणापासून वाचवतो ते भुकेले असतील तेव्हा त्यांना तो शक्ती देतो.

^{२०}म्हणून आपण परमेश्वरासाठी थांबू, तो आपली मदत आणि ढाल आहे.

^{२१}देव आपल्याला आनंदी करतो. आम्ही त्याच्या पवित्र नावावर खरोखरच विश्वास ठेवतो.

^{२२}परमेश्वरा, आम्ही मनापासून तुझी उपासना करतो म्हणून तू तुझे महान प्रेम आम्हाला दाखव.

स्तोत्र 34

दावीदचे स्तोत्र दावीद अबिमलेखापुढे वेड्यासारखा वागला
तेव्हा त्याने दावीदाला हाकलून दिले.

अशा रीतीने दावीदाला सोडून गेला.

^१मी परमेश्वराला नेहमी धन्यवाद देईन. माझ्या ओठांवर नेहमी त्याची स्तुती असेल.

^२विनम्र लोकांनो ऐका आणि आनंदी व्हा माझ्या मनाला परमेश्वराचा गर्व वाटतो.

^३देवाच्या महानते बदल माझ्या बरोबर सांगत चला आपण त्याच्या नावाला प्रतिष्ठा देऊ या.

^४मी देवाकडे मदतीसाठी गेलो आणि त्याने माझे ऐकले. मला ज्या सर्व गोष्टींची भीती वाटत होती त्यापासून त्याने मला वाचवले.

^५देवाकडे मदतीसाठी वळा तुमचा स्वीकार होईल लाज वाटून घेऊ नका.

^६या गरीब माणसाने परमेश्वराकडे मदत मागितली आणि परमेश्वराने माझे ऐकले. त्याने माझी सर्व संकटांतून मुक्तता केली.

^७परमेश्वराचा दूत त्याच्या भक्तांभोवती छावणी बांधतो परमेश्वराचा दूत त्यांचे रक्षण करतो व त्यांना संकट मुक्त करतो.

^८परमेश्वराचा अनुभव घ्या आणि तो किती चांगला आहे ते शिका जो परमेश्वरावर अवलंबून असतो तो खरोखरच सुखी होईल.

^९परमेश्वराच्या पवित्र लोकांनी त्याची भक्ती केली पाहिजे. परमेश्वराच्या भक्तांसाठी सुरक्षित अशी दुसरी जागा नाही.

^{१०}शक्तिशाली माणसे दुबळी आणि भुकेली बनतील. परंतु जे लोक देवाकडे मदतीसाठी जातात त्यांना चांगल्या गोष्टी मिळतील.

^{११}मुलांनो माझे ऐका आणि मी तुम्हाला परमेश्वराला कसा मान द्यायचा ते शिकवीन.

^{१२}जर एखाद्याचे जीवनावर प्रेम असेल आणि त्याला जर खूप आणि चांगले जगायचे असेल तर

^{१३}त्याने वाईट गोष्टी बोलायला नकोत. त्याने खोटे बोलायला नको.

^{१४}वाईट कृत्ये करणे सोडून द्या. चांगली कृत्ये करा. शांतीसाठी काम करा. शांती गवसे पर्यंत तिच्या मागे धावा.

^{१५}परमेश्वर चांगल्या लोकांचे रक्षण करतो. तो त्यांची प्रार्थना ऐकतो.

^{१६}परंतु परमेश्वर वाईट कृत्ये करणाऱ्या लोकांच्या विरुद्ध आहे. तो त्यांचा सर्वनाश करतो.

^{१७}परमेश्वराची प्रार्थना करा, तो तुमचे ऐकेल. तो तुम्हाला तुमच्या सर्व संकटांतून वाचवेल.

^{१८}काही लोकांवर खूप संकटे येतात आणि ते गर्व करायचे थांबवतात. परमेश्वर अशा लोकांच्या जवळ असतो. तो त्या विनम्र लोकांचे रक्षण करतो.*

काही ... लोकांचे रक्षण करतो शब्दशः “देव हृदय विदीर्ण झालेल्या लोकांच्या जवळ असतो. तो निरुत्साही लोकांना वाचवतो.”

¹³चांगल्या लोकांच्या मागे अनेक संकटे येतील. परंतु परमेश्वर त्यांना त्यांच्या प्रत्येक संकटातून वाचवतो.

²⁰परमेश्वर त्याच्या सर्व हाडाचे रक्षण करेल. त्यांचे एकही हाड तो मोडू देणार नाही.

²¹परंतु संकटे वाईट माणसांना मारून टाकतील चांगल्या माणसांच्या सगळ्या शत्रूंचा नाश होईल.

²²परमेश्वर त्याच्या सेवकांच्या आत्म्यांना वाचवतो. ते लोक त्याच्यावर अवलंबून असतात तो त्यांचा विनाश होऊ देणार नाही.

स्तोत्र 35

दावीदचे स्तोत्र.

¹परमेश्वरा माझ्या लढाया लढ. माझे युध्द कर.

²परमेश्वरा ढाल आणि साऱ्या शरीराचे रक्षण करणारी मोठी ढाल. उचल. ऊठ आणि मला मदत कर.

³भाला आणि भाल्यासारखे दिसणारे शस्त्र यांनी माझा पाठलाग करणाऱ्या लोकांशी लढ परमेश्वरा, माझ्या जीवाला सांग, "मी तुझे रक्षण करीन."

⁴काही लोक मला मारायचा प्रयत्न करीत आहेत त्यांची निराशा करून त्यांना शरम वाटेल असे कर. त्यांना पाठ फिरवून पळून जायला लावते लोक मला दुःख द्यायच्या योजना आखत आहेत. त्यांना गोंधळात अडचणीत टाक.

⁵त्या लोकांना वाऱ्यावर उडूनजाणारा कोंडा बनव. परमेश्वराच्या दूतांकरवी त्यांचा पाठलाग होऊ दे.

⁶परमेश्वरा, त्यांचा मार्ग अंधारा आणि निसरडा होऊ दे. परमेश्वराचा दूत त्यांचा पाठलाग करू दे.

⁷मी काहीही चूक केली नाही तरी त्या लोकांनी मला जाळ्यात अडकवण्याचा प्रयत्न केला.

⁸म्हणून परमेश्वरा, त्यांना त्यांच्याच सापळ्यात अडकू दे. त्यांना त्यांच्याच जाळ्यात अडकून पडू दे. एखादे अनामिक संकट त्यांच्यावर कोसळू दे.

⁹नंतर मी परमेश्वराचा आनंद लुटीन. त्याने माझे रक्षण केले की मी आनंदी होईन.

¹⁰माझी सर्व हाडे म्हणतील, "परमेश्वरा, तुझ्यासारखा कोणीही नाही परमेश्वरा, तू सामर्थ्यवान लोकांपासून गरीबांना वाचवतोस तू सामर्थ्यावानां पासून वस्तू घेऊन त्या गरीबांना आणि असहाय लोकांना देतोस."

¹¹साक्षिदारांचा समूह मला दुःख द्यायचे कारस्थान करीत आहे. ते लोक मला प्रश्न विचारतील आणि ते काय बोलतात ते मला कळत नाही.

¹²मी फक्त चांगल्याच गोष्टी केल्या आहेत परंतु लोक माझ्या विरुद्ध वाईट गोष्टी करतील. परमेश्वरा, मी ज्या चांगल्या गोष्टींसाठी पात्र आहे त्या मला दे.

¹³जेव्हा ते लोक आजारी पडले तेव्हा मला वाईट वाटले अन्न न खाऊन मी माझे दुःख प्रकट केले. त्यांच्यासाठी प्रार्थना करून मी हेच मिळवले का?

¹⁴मी त्या लोकांसाठी सुतकी कपडे घातले. मी त्या लोकांना माझ्या मित्रांसारखे किंवा भावासारखे

वागवले. आई मेल्यावर रडणाऱ्या माणसाप्रमाणे मी दुःखी आहे. त्या लोकांसाठी दुःख व्यक्त करायचे म्हणून मी काळे कपडे घातले. दुःखात नतमस्तक होऊन मी वावरलो.

¹⁵परंतु मी जेव्हा चूक केली तेव्हा ते लोक मला हसले ते लोक सच्चे मित्र नव्हते. मी त्यांना नीट ओळखत देखील नव्हतो परंतु ते माझ्या भोवती गोळा झाले आणि ते त्यांनी माझ्यावर हल्ला केला.

¹⁶त्यांनी वाईट भाषा वापरली आणि माझी चेष्टा केली. त्यांनी माझ्यावरचा त्यांचा राग कराकरा दातखाऊन व्यक्त केला.

¹⁷परमेश्वरा, या वाईट गोष्टी घडत असताना तू किती वेळ नुसता बघत राहाणार आहेस? ते लोक माझा नाश करण्याचा प्रयत्न करीत आहेत परमेश्वरा, माझे प्राण वाचव माझे प्रियप्राण त्या वाईट लोकांपासून वाचव. ते सिंहासारखे आहेत.

¹⁸परमेश्वरा, मोठ्या सभेत मी तुझी स्तुती करेन. मी सामर्थ्यवान लोकांरोबर असेन तेव्हा तुझी स्तुती करेन.

¹⁹माझे खोटे बोलणारे शत्रू हस्त राहाणार नाहीत. त्यांच्या गुप्त योजनांमुळे माझ्या शत्रूंना खरोखरच शिक्षा होईल. *

²⁰माझे शत्रू शांतीच्या योजना आखत नाहीत. या देशातील शांततापूर्ण लोकांना त्रास देण्यासाठीच माझे शत्रू गुप्तपणे योजना आखत आहेत.

²¹माझे शत्रू माझ्या विषयी वाईट बोलत आहेत. ते खोटे बोलतात आणि म्हणतात, "हा तू काय करतोस ते आम्हाला माहीत आहे."

²²परमेश्वरा, काय घडत आहे ते तुला तरी दिसत आहे ना? मग गप्प बसू नकोस मला सोडून जाऊ नकोस.

²³परमेश्वरा, जागा हो! ऊठ माझ्या देवा, माझ्या परमेश्वरा माझ्यासाठी लढ आणि मला न्याय दे.

²⁴परमेश्वरा, देवा तुझ्या न्यायी बुद्धीने मला न्याय देत्या लोकांना मला हसू देऊ नकोस.

²⁵"आम्हाला हवे होते ते मिळाले, "असे त्या लोकांना म्हणू देऊ नकोस. परमेश्वरा, "आम्ही त्याचा नाश केला" असे त्यांना म्हणू देऊ नकोस.

²⁶माझ्या सगळ्या शत्रूंना शरम वाटावी, ते गोंधळून जावेत अशी माझी इच्छा आहे. माझ्या बाबतीत वाईट गोष्टी घडल्या तेव्हा ते लोक आनंदी होते ते माझ्यापेक्षा चांगले आहेत असे त्यांना वाटत होते. म्हणून ते लोक अपमानाने आणि लाजेने झाकोळून जावोत.

खात्रीने ... शिक्षा होईल शब्दशः "जे लोक माझा तिरस्कार करतात ते नेत्रपल्लवी करतील का?"

²⁷काही लोकांना माझे चांगले व्हावे असे वाटते. ते सर्व लोक सुखी होवोत ते लोक नेहमी म्हणतात, “परमेश्वर महान आहे त्याच्या सेवकाचे भले व्हावे अशी त्याची इच्छा आहे.”

²⁸म्हणून परमेश्वरा तू किती चांगला आहेस ते मी लोकांना सांगेन. मी रोज तुझी स्तुती करेन.

स्तोत्र 36

प्रमुख वादकासाठी परमेश्वराचा सेवक

दावीद याचे स्तोत्र.

¹वाईट माणूस जेव्हा असे म्हणतो “मी देवाला भिणार नाही, त्याला मान देणार नाही” तेव्हा तो फार वाईट गोष्ट करतो.

²तो माणूस स्वतःचीच खोटे बोलतो त्याला स्वतःच्या चुका दिसत नाहीत म्हणून तो क्षमेची याचना करीत नाही.

³त्याचे शब्द खोटे असतात त्यांना कवडीची किंमत असते तो शहाणा होत नाही किंवा सत्कृत्य करायला शिकत नाही.

⁴सर्व रात्रभर तो चुकीच्या किंवा वाईट गोष्टींच्या योजना आखतो. तो उठल्यावर काहीही चांगले करीत नाही. परंतु तो काही वाईट करायला नकारही देत नाही.

⁵परमेश्वरा, तुझे खरे प्रेम आकाशापेक्षाही उंच आहे. तुझी इमानदारी दगापेक्षा उंच आहे.

⁶परमेश्वरा तुझा चांगुलपणा सर्वात उंचपर्वतापेक्षाही उंच आहे तुझा न्यायीपणा सर्वात खोल, समुद्रापेक्षाही खोल आहे. परमेश्वरा तू मनुष्याला आणि प्राण्यांना वाचवतोस.

⁷तुझा प्रेमळ दयाळूपणा सगळ्यांत किंमती आहे. माणसे आणि देवदूत तुझ्याकडे संरक्षणासाठी येतात.

⁸परमेश्वरा तुझ्या घरातल्या चांगल्या वस्तूंमुळे त्यांना नवा जोम येतो. तू त्यांना तुझ्या अद्भुत नदीतून मनसोक्त पिऊ देतोस.

⁹परमेश्वरा जीवनाचे कारंजे तुझ्यातून उडते. तुझा प्रकाश आम्हाला प्रकाश दाखवतो.

¹⁰परमेश्वरा जे तुला खरोखरच ओळखता तयांच्यावर प्रेम करणे तू चालूच ठेव. जे लोक तुझ्याशी प्रामाणिक आहेत त्यांच्यासाठी तुझा चांगुलपणा असू दे. *

¹¹परमेश्वरा गर्विष्ठ लोकांना मला सापळ्यात अडकवू देऊ नकोस. वाईट लोकांना मला पकडू देऊ नकोस.

¹²त्याच्या थडग्यावर “इथे वाईट लोक पडले. त्यांना चिरडण्यात आले. ते आता पुन्हा कधीही उभे राहू शकणार नाहीत.” असे लिहून ठेव.

स्तोत्र 37

¹तू दुष्टांवर चिडू नकोस. वाईट कर्म करणाऱ्यांचा हेवा करू नकोस.

तुझ्याशी ... असू दे किंवा “प्रामाणिक मनाचा.”

²वाईट लोक चटकन पिवळ्या पडणाऱ्या आणि मरून जाणाऱ्या गवतासारखे व हिरव्या वनस्पती सारखे असतात.

³तू जर परमेश्वरावर विश्वास ठेवलास आणि चांगल्या गोष्टी केल्यास तर तू खूप जगशील आणि ही जमीन ज्या चांगल्या गोष्टी देते त्यांचा उपभोग घेशील.

⁴परमेश्वराची आनंदाने सेवा कर म्हणजे तो तुला जे काही हवे ते आनंदाने देईल.

⁵परमेश्वरावर अवलंबून राहा. त्याच्यावर विश्वास ठेव. आणि तो जे करणे आवश्यक असेल ते करेल.

⁶परमेश्वर तुझा चांगुलपणा आणि न्यायीपणा दुपारच्या उन्हासारखा तळपू देईल.

⁷परमेश्वरावर विश्वास ठेव आणि त्याच्या मदतीची वाट पाहा दुष्ट लोक यशस्वी झाले तर वाईट वाटून घेऊ नकोस दुष्ट लोक कुकर्म करण्याच्या योजना आखतील आणि त्यात यशस्वी होतील तेव्हा वाईट वाटून घेऊ नकोस.

⁸रागाबू नकोस. संताप करून घेऊ नकोस. तुला स्वतःला दुष्कर्म करायचे वाटेला इतका संतापू नकोस.

⁹का? कारण दुष्टांचा नाश होणार आहे. परंतु जे लोक परमेश्वराकडे मदतीची याचना करतात त्यांना देवाने कबूल केलेली जमीन मिळेल.

¹⁰थोड्याच काळानंतर इथे दुष्ट लोक राहाणार नाहीत. तू त्यांना शोधण्याचा प्रयत्न करू शकतोस पण ते निघून गेलेले असतील.

¹¹विनम्र लोकांना देवाने कबूल केलेली जमीन मिळेल. आणि ते शांती व समाधानात जगतील.

¹²दुष्ट लोक चांगल्या माणसांविरुद्ध वाईट गोष्टी करण्याच्या योजना आखतात. दुष्ट लोक चांगल्या माणसांसमोर आपल्या रागाचे प्रदर्शन दात ओठ खाऊन करतात.

¹³परंतु आपला प्रभु त्या दुष्टांना हसतो. त्यांचे काय होणार आहे ते त्याला माहीत आहे.

¹⁴दुष्ट लोक त्यांचे धनुष्य घेऊन बाण सरसावतात. त्यांना गरीब, लाचार लोकांना मारायचे आहे.

¹⁵परंतु त्यांचे धनुष्य मोडेल व त्यांच्या तलवारी त्यांच्याचा छातीत घुसतील.

¹⁶मूठभर चांगले लोक वाईटांच्या जमावापेक्षा चांगले असतात.

¹⁷का? कारण दुष्टांचा नाश होईल आणि परमेश्वर चांगल्यांची काळजी घेतो.

¹⁸परमेश्वर शुध्द माणसांचे आयुष्यभर रक्षण करतो त्यांचे वतन सदैव त्यांच्याजवळ राहाते.

¹⁹संकटाच्यावेळी चांगल्या माणसांचा नाश होणार नाही. भुकेच्या वेळा येतील तेव्हा त्यांच्याकडे खायला भरपूर अन्न असेल.

²⁰वाईट माणसे परमेश्वराचे शत्रू आहेत आणि त्या माणसांचा नाश होणार आहे त्यांच्या दऱ्या कोरड्या पडतील आणि जळून जातील. त्यांचा संपूर्ण नाश होईल.

²¹वाईट माणूस पैसे चटकन् उसने घेतो आणि कधीही परत करीत नाही. परंतु चांगला माणूस उदारहस्ते इतरांना देतो.

²²जर चांगल्या माणसाने लोकांना आशीर्वाद दिले तर त्या माणसांना देवाने कबूल केलेली जमीन मिळेल परंतु जर त्याने त्यांच्या वाईटाची इच्छाप्रकट केली तर त्यांचा नाश होईल.

²³परमेश्वर सैनिकाला सावधगिरीने चालण्यास मदत करतो. परमेश्वर त्याला पडण्यापासून सावरतो.

²⁴जर सैनिक पळत पळत त्याच्या शत्रूवर चढाई करत असेल तर परमेश्वर त्याचा हात धरून त्याला पडताना सावरतो.

²⁵मी तरुण होतो आणि आता म्हातारा झालो आहे. आणि देवाने चांगल्या माणसांचा त्याग केल्याचे मी कधी पाहिले नाही चांगल्या माणसांची मुले अन्नासाठी भीक मागताना मी कधी पाहिली नाहीत.

²⁶चांगला माणूस दुसऱ्यांना सबळ हाताने देतो आणि चांगल्या माणसाची मुले म्हणजे जणू ईश्वरी कृपाच असते.

²⁷जर तू वाईट गोष्टी करायला नकार दिलास आणि चांगल्या गोष्टी केल्यास तर तू सर्वकाळ जगशील.

²⁸परमेश्वराला न्याय आवडतो. तो त्याच्या भक्तांना मदत केल्याशिवाय राहात नाही. तो त्याच्या भक्तांचे नेहमी रक्षण करेल पण दुष्टांचे निर्दालन करेल.

²⁹चांगल्या माणसांना देवाने कबूल केलेली जमीन मिळेल ते सदैव त्या जमिनीवर राहातील.

³⁰चांगला माणूस चांगला उपदेश करतो आणि त्याचे निर्णय सर्वासाठी योग्य असतात.

³¹परमेश्वराची शिकवण त्याच्या (मनात) हृदयात असते. तो योग्य मार्गाने जगण्याचे सोडून देत नाही.

³²परंतु दुष्ट लोक चांगल्यांना दुखी करण्याचे वेगवेगळे मार्ग शोधून काढतात ते चांगल्यांना मारण्याचा प्रयत्न करतात.

³³परंतु परमेश्वर त्यांना तसे करू देत नाही. तो चांगल्यांना दोषी ठरवू देणार नाही.

³⁴परमेश्वर सांगतो तसे करा परमेश्वराच्या मदतीची वाट पाहा. त्याला अनुसरा दुष्टांचा नाश होईल, परंतु परमेश्वर तुम्हाला महत्व देईल आणि देवाने कबूल केलेली जमीन तुम्हाला मिळेल.

³⁵मी फोफावलेल्या सशक्त झाडासारखा दुष्टमाणूस पाहिला होता.

³⁶परंतु नंतर तो नाहीसा झाला, मी त्याला शोधले पण तो मला सापडला नाही.

³⁷शुध्द आणि सत्यवादी राहाणांती करणाऱ्यांना खूप संतती लाभेल.

³⁸परंतु जे लोक नियम पाळत नाहीत त्यांचा नाश होईल. आणि त्यांच्या संततीला देश सोडून जाणे भाग पडेल.

³⁹परमेश्वर चांगल्या माणसांना तारतो ते जेव्हा संकटात सापडतात तेव्हा परमेश्वर त्यांची शक्ती होतो.

⁴⁰परमेश्वर चांगल्या माणसांना मदत करतो आणि त्यांना तारतो चांगले लोक परमेश्वरावर अवलंबून असतात आणि तो त्यांचे वाईट लोकांपासून रक्षण करतो.

स्तोत्र 38

स्मरण दिवसाचे दावीदाचे स्तोत्र.

¹परमेश्वरा, तू माझ्यावर टीका करतोस तेव्हा रागावू नकोस तू मला वळण लावतोस तेव्हा क्रोधित होऊ नकोस.

²परमेश्वरा, तू मला इजा केलीस तुझे बाण माझ्या शरीरात खोलवर रुतले आहेत.

³तू मला शिक्षा केलीस. आता माझे सर्व शरीर दुखत आहे. मी पाप केले आणि तू मला शिक्षा केलीस. त्यामुळे माझी सर्व हाडे दुखत आहेत.

⁴मी दुष्कृत्य करण्याचा अपराध केला आहे आणि तो अपराध माझ्या खांद्यावर खूप मोठे ओझे असल्यासारखा आहे.

⁵मी मूर्खपणा केला आता मला दुर्गंधीयुक्त जखमांनी पळाडले आहे.

⁶मी धनुष्यासारखा वाकलो आहे आणि मी दिवसभर उदास असतो.

⁷मला ताप आला आहे आणि माझे सर्वशरीर दुखत आहे.

⁸मी फार अशक्त झालो आहे मी वेदनांमुळे कण्हत आहे आणि ओरडत आहे.

⁹प्रभू तू माझे ओरडणे ऐकलेस माझे उससे तुझ्यापासून लपून राहिले नाहीत.

¹⁰माझे हृदय धडधडत आहे. माझी शक्ती निघून गेली आहे आणि माझी दृष्टीही जवळ जवळ गेलेली आहे.

¹¹माझ्या आजारपणामुळे माझे मित्र आणि शेजारी मला भेटायला येत नाहीत. माझे आप्तही माझ्याजवळ येत नाहीत.

¹²माझे शत्रू माझ्याविषयी वाईट बोलतात. ते असत्य आणि अफवा पसरवीत आहेत. ते सदैव माझ्याबद्दलच बोलत असतात.

¹³परंतु मी काहीही ऐकू न येणाऱ्या बहिऱ्यामाणसासारखा आहे. मी बोलू न शकणाऱ्या मुख्यामाणसासारखा आहे.

¹⁴लोक ज्याच्याबद्दल वाईट बोलतात परंतु त्याला मात्र ते ऐकू येत नाही अशा माणसासारखा मी आहे. मी वादविवाद करून माझे शत्रू चूक आहेत हे सिध्द करू शकत नाही.

¹⁵म्हणून परमेश्वरा तू माझा बचाव कर. देवा, तूच माझ्यावतीने बोल.

¹⁶मी जर काही बोललो तर माझे शत्रू मला हसतील. मी आजारी आहे हे ते बघतील आणि मला चुकाकेल्याची शिक्षा मिळत आहे असे म्हणतील.

¹⁷मी चूक केल्याबद्दल अपराधी आहे. हे मला माहीत आहे मला माझे दुख विसरता येत नाही.

¹⁸परमेश्वरा, मी ज्या वाईट गोष्टी केल्यात्याबद्दल तुला सांगितले. मला माझ्या दुष्कर्मबद्दल दुख होते आहे.

¹⁹माझे शत्रू जिवंत आहेत व निरोगी आहेत आणि त्यांनी (माझ्याबद्दल) बरेच खोटेनाटे सांगितले आहे.

²⁰माझे शत्रू माझ्याविरुद्ध वाईट गोष्टी करतात आणि मी मात्र त्यांच्यासाठी चांगल्या गोष्टी केल्या. मी केवळ सत्कर्म करण्याचा प्रयत्न केला परंतु ते लोक माझ्यावर उलटले.

²¹परमेश्वरा, मला सोडू नकोस. देवा माझ्याजवळ राहा.

²²लवकर ये आणि मला मदत कर. माझ्या देवा मला वाचव!.

स्तोत्र 39

प्रमुख गायकासाठी यदुथुनासाठी दावीदाचे स्तोत्र

¹मी म्हणालो "मी जे बोलून त्याबद्दल काळजी घेईन मी माझ्या जिभेला पाप करू देणार नाही."

²मी दुष्टांबरोबर असलो की माझे तोंड बंद ठेवीन. मी बोलायला नकार दिला मी काही चांगलेसुध्दा बोललो नाही. मी फार चिडलो होतो.

³मी फार रागावलो होतो आणि मी जितका जास्त त्याचा विचार करत गेलो तितका अधिक मी रागावत गेलो. म्हणून मी काही तरी बोललो.

⁴माझे काय होईल? हे परमेश्वरा, मला सांग मी किती दिवस जगेन? ते मला सांग, माझे आयुष्य किती लहान आहेत मला कळू दे.

⁵परमेश्वरा, तू मला अगदी कमी आयुष्य दिलेस. माझे आयुष्य म्हणजे तुझ्या दृष्टीने काहीच नाही. प्रत्येकाचे आयुष्य केवळ ढगासारखे असते. कुणीही सदासर्वकाळ जगत नाही.

⁶आपण जे आयुष्य जगतो ते खोट्याप्रतिबिंबासारखे असते. आपली सगळी संकटे निष्कारणच असतात. आपण नेहमी वस्तू गोळा करीत असतो पण त्या कोणाला मिळणार आहेत ते आपल्याला माहीत नसते.

⁷तेव्हा प्रभु, मला काही आशा आहे का? तूच माझी आशा आहेस!

⁸परमेश्वरा, तूच मला मी केलेल्या पापांपासून वाचवतू मला दुष्ट माणसांला वागवितात तसे वागवू नकोस.

⁹मी माझे तोंड उघडणार नाही. मी काही बोलणार नाही. परमेश्वरा जे करायला हवे होते ते तू केलेस.

¹⁰देवा, आता मला शिक्षा करणे सोडून दे जर तू ते सोडून दिले नाहीस तर तू माझा नाश करशील.

¹¹परमेश्वरा, तू चूक केल्याबद्दल शिक्षा करतोस. त्या रीतीने तू लोकांना जगण्याचा योग्य मार्ग दाखवतोस आमची शरीरे म्हातारी होऊन कसरीने खाल्लेल्या कापडासारखी जीर्ण होतात आमचे आयुष्य चटकन नाहीसा होणाऱ्या ढगासारखे आहे.

¹²परमेश्वरा माझी प्रार्थना ऐक, मी तुझ्यासाठी जेशब्द आकांतांने बोलतो ते ऐक माझे अशू बघ. या आयुष्यात तुझ्याबरोबर चालणारा मी केवळ एक प्रवासी आहे. माझ्या सर्व पूर्वजांप्रमाणे मी येथे केवळ थोड्याकाळासाठी राहाणार आहे.

¹³परमेश्वरा, माझ्याकडे बघू नकोस. मरण्याच्या आधी मला आनंदी राहू दे. मी थोड्याच वेळात जाणार आहे.

स्तोत्र 40

प्रमुख गायकासाठी दावीदाचे स्तोत्र.

¹मी परमेश्वराला बोलावले आणि त्याने माझी हाक ऐकली. त्याने माझे ओरडणे ऐकले.

²परमेश्वराने मला विनाशाच्याखड्ड्यातून उचलले. त्याने मला चिखलातून बाहेर काढले. त्याने मला उचलले आणि खडकावर ठेवले, त्याने माझे पाय स्थिर केले.

³परमेश्वराने माझ्या मुखात नवीन गाणे घातले. माझ्या देवाच्या स्तुतीचे गाणे. बरेच लोक माझ्या बाबतीत घडलेल्या घटना बघतील. ते देवाची उपासना करतील, ते देवावर विश्वास ठेवतील.

⁴जर एखाद्याचा परमेश्वरावर विश्वास असला तर तो माणूस खरोखरच सुखी होईल. जर तो राक्षसांकडे आणि चुकीच्यादेवाकडे वळला नाहीतर तो खरोखरच सुखी होईल.

⁵परमेश्वरा, देवा तू खरोखरच आश्चर्यजनक गोष्टी केल्या आहेस तू आमच्यासाठी आश्चर्यकारक योजना आखल्या आहेस परमेश्वरा, तुझ्यासारखा कुणीही नाही. तू केलेल्या गोष्टीबद्दल मी पुन्हा पुन्हा सांगत राहीन मोजण्यासाठी अशा असंख्य गोष्टी आहेत.

⁶परमेश्वरा, हे समजून घ्यायला तू मला मदत केलीस. * तुला बळी किंवा धान्याच्या भेटी नको असतात. होमापणे किंवा पापापणे तुला नको असतात.

⁷म्हणून मी म्हणालो "बघ, मी येत आहे. माझ्याविषयी पुस्तकात हे लिहिले होते.

⁸माझ्या देवा, तुझे मानस पूर्ण करण्यात मला आनंद आहे मी तुझी शिकवण अभ्यासली आहे.

⁹मी विजयाची चांगली बातमी मोठ्यासभेत सांगितली मी माझे तोंड बंद ठेवले नाही. परमेश्वरा, तुला ते माहीत आहे.

¹⁰परमेश्वरा, मी तुझ्या चांगलपणाबद्दल सांगितले. मी त्या गोष्टी मनात लपवून ठेवल्या नाही. परमेश्वरा, मी लोकांना सांगितले की ते रक्षणासाठी तुझ्यावर अवलंबून राहू शकतात. मी तुझा दयाळूपणा आणि तुझी निष्ठा सभेतल्या लोकांपासून लपवून ठेवली नाही.

परमेश्वर ... केलीस शब्दशः "तू माझे कान खोदलेस" जुने ग्रीक भाषांतर "तू माझ्यासाठी शरीर निर्माण केलेस."

¹¹म्हणून परमेश्वरा तुझी करूणा माझ्यापासून लपवून ठेवू नकोस. तुझा दयाळूपणा आणि निष्ठा माझे सतत रक्षण करो.”

¹²माझ्याभोवती दुष्टांची गर्दी झाली आहे ते मोजण्या न येण्याइतके आहेत माझ्या पापांनी माझी कोंडी केली आहे. आणि मी त्यांपासून पळू शकत नाही. माझ्या डोक्यावर असलेल्या केसांपेक्षा माझी पापे जास्त आहेत. माझे धैर्य नाहीसे झाले आहे.

¹³परमेश्वरा, माझ्याकडे धाव घे आणि मला वाचव. परमेश्वरा लवकर ये आणि मला मदत कर.

¹⁴ते वाईट लोक मला मारायचा प्रयत्न करीत आहेत. परमेश्वरा त्या लोकांना लज्जित कर आणि त्यांची निराशा कर. ते लोक मला दुख देणार आहेत. त्यांना शरमेने पळून जायला लाव.

¹⁵ते वाईट लोक माझी थट्टा करतात. त्यांना गोंधळायला लावून बोलता येणार नाही असे कर.

¹⁶परमेश्वरा, जे लोक तुझ्या शोधात आहेत त्यांना सुखी करत्या लोकांना नेहमी “परमेश्वराची स्तुती करा” असे म्हणू दे. त्या लोकांना तुझ्याकडून रक्षण करून घेणे आवडते.

¹⁷प्रभु, मी केवळ एक गरीब, असहाय माणूस आहे. मला मदत कर. मला वाचव. माझ्या देवा, खूप उशीर करू नकोस.

स्तोत्र 41

प्रमुख गायकासाठी दावीदाचे स्तोत्र

¹जो माणूस गरीबांना यशस्वी होण्यासाठी मदत करतो त्याला अनेक आशीर्वाद मिळतील. संकट येईल तेव्हा परमेश्वर त्याला वाचवेल.

²परमेश्वर त्या माणसाचे रक्षण करेल आणि त्याचा जीव वाचवेल पृथ्वीवर त्या माणसाला आशीर्वाद मिळेल देव त्या माणसाचा त्याच्या शत्रूकडून नाश होऊ देणार नाही.

³तो माणूस जेव्हा आजारी पडून अंथरुणावर असेल तेव्हा परमेश्वर त्याला शक्ती देईल. तो आजारात अंथरुणावर पडला तरी परमेश्वर त्याला बरे करील.

⁴मी म्हणालो, “परमेश्वरा, माझ्यावर दया कर. मी तुझ्या विरुद्ध पाप केले, पण मला क्षमा कर आणि मला बरे कर.”

⁵माझे शत्रू माझ्याविषयी वाईट बोलतात. ते म्हणतात, “तो कधी मरेल आणि विस्मरणात जाईल?”

⁶काही लोक मला भेटायला येतात परंतु त्यांच्या मनात काय आहे ते सांगत नाहीत. ते माझ्याबद्दलची काही बातमी मिळवण्यासाठी येतात. नंतर ते जातात आणि त्यांच्या अफवा पसरवतात.

⁷माझे शत्रू माझ्याबद्दलच्या वाईट गोष्टी कुजबुजतात ते माझ्याविरुद्ध वाईट गोष्टींच्या योजना आखतात.

⁸ते म्हणतात, “त्याने काही तरी चूक केली म्हणूनच तो आजारी आहे तो कधीच बरा होऊ नये अशी मी आशा करतो.”

⁹माझा सगळ्यात चांगला मित्र माझ्याबरोबर जेवला. मी त्याच्यावर विश्वास ठेवला. पण आता तो माझ्याविरुद्ध गेला आहे.

¹⁰म्हणून परमेश्वरा, माझ्यावर दया कर. मला उठू दे. मग मी त्यांची परत फेड करीन.

¹¹परमेश्वरा, माझ्या शत्रूंना मला दुख द्यायला संधी देऊ नकोस. तरच मला कळेल की तू माझा स्वीकार केला आहेस.

¹²मी निरपराध होतो आणि तू मला पाठिंबा दिला होतास तू मला उभे राहू दे मग मी सदैव तुझी चाकरी करीन.

¹³इष्टांशुलाच्या देवाचा जयजयकार असो. तो नेहमी होता आणि नेहमी राहील आमेन आमेन.

भाग दुसरा

स्तोत्र 42

प्रमुख गायकासाठी कोरहाच्या

कुटूंबाकडून मास्कील

¹हरणाला झऱ्याच्या पाण्याची तहान लागते. त्याचप्रमाणे देवा माझा आत्मा तुझ्यासाठी तहानेला आहे.

²माझा आत्मा जिवंत देवासाठी तहानेला आहे. मी त्याला भेटायला केव्हा जाऊ शकेन?

³रात्रंदिवस माझे अश्रूच माझे अन्न झाले आहे. सर्व वेळ माझा शत्रू थट्टा करून म्हणत आहे, “कुठे आहे तुझा देव?”

⁴म्हणून मला या सर्व गोष्टी आठवू दे. मला माझे मन रिकाम करू दे. जमावाला मी देवाच्या मंदिरापर्यंत नेल्याची मला आठवण आहे. खूप लोकांबरोबर स्तुतीचे आनंदी गाणे गाऊन सण साजरा केल्याची मला आठवण आहे.

⁵मी दुखी का व्हावे? मी इतके का तळमळवे? मी देवाकडून मदतीसाठी थांबले पाहिजे. त्याची स्तुती करण्याची मला पुन्हा संधी मिळेल. तो मला वाचवेल!.

⁶देवा, मी खूप दुखी आहे म्हणूनच मी तुला बोलवले. मी यार्देनच्या दरीपासून हर्मोनच्या डोंगरावर आणि मिसहारच्या टेकडीवर गेलो.

⁷या समुद्रापासून त्या समुद्रापर्यंत मी तुझ्यालाटांचा आपटण्याचा आवाज ऐकला. समुद्रातल्या लाटांसारखी संकटे माझ्यावर पुन्हा कोसळली परमेश्वरा तुझ्या लाटा माझ्यावर चहु बाजूंनी आदळत आहेत. तुझ्या लाटांनी मला पूर्णपणे झाकले आहे.

⁸दररोज व रात्रीही परमेश्वर त्याचे खरे प्रेम दाखवतो म्हणून माझ्याजवळ त्याच्यासाठी एक गीत आहे व एक प्रार्थना आहे.

^१मी देवाशी माझ्या खडकाशी बोलतो मी म्हणतो "परमेश्वरा, तू मला का विसरलास? माझ्या शत्रूच्या क्रूरतेमुळे मी इतके दुःख का सहन करावे?"

^{१०}माझ्या शत्रूंनी मला मारण्याचा प्रयत्न केला. "तुझा देव कुठे आहे?" असे जेव्हा ते मला विचारतात तेव्हा ते माझा तिरस्कार करत आहेत असे दाखवतात.

^{११}मी इतका दुःखी का आहे? मी इतका खिन्न का आहे? मी देवाच्या मदतीची वाट बघितली पाहिजे. त्याची स्तुती करण्याची संधी मला पुन्हा मिळेल. तो मला वाचवेल.

स्तोत्र 43

^१देवा तुला न अनुसरणारा एक माणूस इथे आहे. तो कपटी आहे आणि तो खोटे बोलतो देवा मी बरोबर आहे हे सिध्द कर. माझा बचाव कर. मला त्या माणसापासून वाचव.

^२देवा, तू माझे सुरक्षित स्थान आहेस तू मला का सोडलेस? माझ्या शत्रूंपासून कशी सुटका करायची ते तू मला का दाखवले नाहीस?

^३देवा, तुझा प्रकाश आणि सत्य माझ्यावर उजळू दे तुझा प्रकाश आणि सत्य मला मार्ग दाखवेल. ते मला तुझ्या पवित्र डोंगराकडे नेतील. ते मला तुझ्या घराकडे नेतील.

^४मी देवाच्या वेदीजवळ जाईन मला अत्यंत सुखी करणाऱ्या देवाकडे मी येईन देवा, माझ्या देवा मी तुझी वीणा वाजवून स्तुती करीन.

^५मी इतका खिन्न का आहे? मी इतका का तळमळतो आहे? मी देवाच्या मदतीची वाट पहायला हवी. मला देवाची स्तुतीकरायची आणखी संधी मिळेल. तो मला वाचवेल.

स्तोत्र 44

प्रमुख गायकासाठी कोरहाच्या

कुटुंबासाठी मास्कील

^१देवा, आम्ही तुझ्याबद्दल ऐकले आहे. आमच्या वडिलांनी तू त्यांच्या आयुष्यात काय केलेस ते सांगितले, खूप पूर्वी तू काय केलेस तेही त्यांनी सांगितले.

^२देवा, तू तुझ्या सर्व शक्तीने हा देश इतर लोकांपासून घेतलास आणि तो आम्हाला दिलास तू त्या परदेशी माणसांना चिरडलेस तू त्यांना हा देश सोडायला भाग पाडलेस.

^३हा देश आमच्या वडिलांच्या तलवारीने मिळवलेला नाही. त्यांच्या कणखर बाहुंनी त्यांना विजयी केले नाही. हे घडले कारण तू त्यांच्या बरोबर होतास देवा तुझ्या पराक्रमी शक्तीमुळे आमचे वाडवडील वाचलेका? कारण तू त्यांच्यावर प्रेम केलेस.

^४देवा, तू माझा राजा आहेस आज्ञा दे आणि याकोबाच्या माणसांना विजयाप्रत ने.

^५देवा, तुझ्या मदतीने आम्ही शत्रूला मागे रेटू. तुझ्या नावाने आम्ही आमच्या शत्रूवर चालून जाऊ.

^६माझ्या धनुष्यबाणांवर माझा विश्वास नाही. माझी तलवार मला वाचवू शकणार नाही.

^७देवा, तू आम्हाला मिसर पासून वाचवलेस. तू आमच्या शत्रूंना लाजवले आहेस.

^८आम्ही रोज देवाची स्तुती करू आम्ही तुझ्या नावाची सदैव स्तुती करत राहू.

^९परंतु देवा, तू आम्हाला सोडून गेलास. तू आम्हाला अडचणीत टाकलेस तू आमच्याबरोबर लढाईत आला नाहीस.

^{१०}तू आमच्या शत्रूंना आम्हाला मागे रेटू दिलेस. शत्रूंनी आमची संपत्ती घेतली.

^{११}तू आम्हाला मेंढ्यासारखे खावचे अन्न म्हणून देऊन टाकले तू आम्हाला राष्ट्रांमध्ये इतस्तत विखरून टाकले.

^{१२}देवा, तू आम्हाला कवडीमोलाने विकलेस. तू किंमतीसाठी घासाधीस देखील केली नाहीस.

^{१३}तू शेजाऱ्यांमध्ये आमचे हसे केलेस. आमचे शेजारी आम्हाला हसतात. ते आमची मस्करी करतात.

^{१४}आम्ही म्हणजे लोकांनी सांगितलेली हसवणूक आहेत, ज्यांना स्वतःचा देश नाही असे लोकही आम्हाला हसतात आणि मान हलवतात.

^{१५}मी लाजेने वेढला गेलो आहे. दिवसभर मला माझी लाज दिसते.

^{१६}माझ्या शत्रूंनी मला अडचणीत आणले माझे शत्रू माझी चेष्टा करून जशास तसे वागायचा प्रयत्न करतात.

^{१७}देवा, आम्ही तुला विसरलो नाही तरीही तू आम्हाला या सगळ्या गोष्टी करतोस आम्ही तुझ्याबरोबर केलेल्या करारानुसार सही केली तेव्हा खोटे बोललो नाही.

^{१८}देवा, आम्ही तुझ्यापासून दूर गेलो नाही. आम्ही तुझा मार्ग चोखाळणे बंद केले नाही.

^{१९}परंतु देवा, तू आम्हाला कोल्ले राहातात त्या जागेत चिरडलेस मृत्यूसारख्या अंधाऱ्याजागेत तू आम्हाला झाकलेस.

^{२०}आम्ही आमच्या देवाचे नाव विसरलो का? आम्ही परक्या देवाची प्रार्थना केली का? नाही.

^{२१}देवाला खरोखरच या गोष्टी माहीत असतात. त्याला आपल्या हृदयातल्या अगदी आतल्या गुप्त गोष्टीही माहीत असतात.

^{२२}देवा आम्ही रोज तुझ्यासाठी मारले जात आहोत. मारण्यासाठी नेल्या जाणाऱ्या मेंढ्यांप्रमाणे आम्ही आहोत.

^{२३}प्रभु, ऊठ तू का झोपला आहेस? ऊठ आम्हाला कायमचा सोडून जाऊ नकोस.

^{२४}देवा, तू आमच्यापासून लपून का राहात आहेस? तू आमची दुःखे आणि संकट विसरलास का?

²⁵तू आम्हाला घाणीत ढकलून दिले आहेस आम्ही धुळीत * पोटावर पडलो आहोत.

²⁶देवा, ऊठ! आम्हाला मदत कर. मेहेरबानी करून आम्हाला वाचव.

स्तोत्र 45

प्रमुख गायकासाठी कोरहाच्या कुटुंबाचे शोशनीमया

सुरांवर बसवलेले मास्कील प्रीतीचे स्तोत्र

¹मी राजासाठी या गोष्टी लिहितो तेव्हा माझे मन सुंदर शब्दांनी भरून जाते. एखाद्या कसबी लेखकाच्या लेखणीतून शब्द यावेत त्याप्रमाणे माझ्या जिभेतून शब्द येतात.

²तू कोणाही पेक्षा खूप सुंदर आहेस. तू चांगला वक्ता आहेस. म्हणून देव तुला सदैव आशीर्वाद देईल.

³तुझी तलवार म्यानात ठेव हे सर्वशक्तीमान, तुझा गौरवशाली गणवेश परिधान कर.

⁴तू खूप अद्भुत दिसतोस जा आणि चांगल्यासाठी वन्यायासाठी होत असलेली लढाई जिंकून ये. तुझा बलवान उजवा हात विस्मयजनक गोष्टी करण्यासाठी वापर.

⁵तुझे बाण तीक्ष्ण आहेत. तू खूप लोकांचा पराभव करशील ते तुझ्यापुढे जमिनीवर पडतील.

⁶देवा * तुझे सिंहासन नेहमी साठी आहे. चांगुलपणा हा तुझा राजदंड आहे.

⁷तुला चांगुलपणा आवडतो आणि तू वाईटाचा तिरस्कार करतो म्हणून देवा, तुझ्या देवाने तुलाच तुझ्या मित्रांचा * राजा निवडले.

⁸तुझ्या वस्त्रांना बोळ, अगरू, ऊद आणि दालचिनी यांचा सुगंध येतो. हस्तिदंताने अच्छादलेल्या महालातून तुला आनंदीत करण्यासाठी संगीत ऐकू येते.

⁹राजांच्या मुली करवल्या आहेत. तुझी वधू तुझ्या उजव्या हाताला शुद्ध सोन्याचा मुगुट धारण करून उभी आहे.

¹⁰मुली, माझे ऐक, लक्षपूर्वक ऐक म्हणजे तुला कळेल. तुझी माणसे आणि तुझ्या वडिलांचे कुटुंबयांना विसरून जा.

¹¹राजाला तुझे सौंदर्य आवडते. तो तुझा नवा नवरा (स्वामी) असेल. तू त्याला मान देशील.

¹²सोराचे लोक तुझ्यासाठी भेटी आणतील. श्रीमंत लोक तुला भेटायची इच्छा धरतील.

¹³राजकन्या म्हणजे एक किमती आणि सोन्यात मढवलेला सुंदर हिरा आहे.

¹⁴सुंदर वस्त्रप्रावरणांनी सजलेल्या वधूला राजाकडे नेले जाते. तिच्या करवल्या तिच्या मागून जातात.

¹⁵त्या अतिशय आनंदात आहेत. आनंदविभोर होऊन त्या राजाच्या राजवाड्यात प्रवेश करतात.

¹⁶राजा, तुझी मुले तुझ्यानंतर राज्य करतील. तू त्यांना तुझ्या संपूर्ण राज्याचे अधिपती करशील.

¹⁷मी तुझे नाव सदैव प्रसिध्द राहील असे करीन. लोक सदैव तुझी स्तुती करतील.

स्तोत्र 46

प्रमुख गायकासाठी कोरहाच्या मुलांसाठी आलामोथ * सुरांवर बसवलेले गाणे

¹देव आमचे सामर्थ्य साठवण्याचे भांडार आहे. आम्ही संकटकाळी त्याच्याजवळ नेहमीमदत शोधू शकतो.

²म्हणून जेव्हा भूकंप होतात आणि पर्वत समुद्रात पडतात तेव्हा आम्हाला भीती वाटत नाही.

³समुद्र जेव्हा खवळतो आणि पर्वत थर थर कापायला लागतात तेव्हा ही आम्हाला भीती वाटत नाही.

⁴एक नदी आहे आणि तिचे ओढे नाले देवाच्या शहरात, सर्वशक्तिमान देवाच्या सर्वात पवित्र शहरात सुख-समृद्धी आणतात.

⁵देव त्या शहरात आहे म्हणून त्याचा कधीही नाश होणार नाही देव सूर्योदयाच्या पूर्वीच मदत करेल.

⁶जेव्हा परमेश्वर रागाने गर्जेल आणि पृथ्वी कोलमडेल तेव्हा ती राज्ये भीतीने थर थर कापतील. ती राष्ट्रे पडतील.

⁷तो सर्वशक्तिमान परमेश्वर आपल्या बरोबर आहे. याकोबाचा देव ही आपल्यासाठी सुरक्षित जागा आहे.

⁸परमेश्वर ज्या शक्तिशाली गोष्टी करतो त्या बघ, तो पृथ्वीवर ज्या भयंकर गोष्टी आणतो त्या बघ.

⁹परमेश्वर पृथ्वीवर कुठेही युद्धे थांबवू शकतो तो सैनिकांचे धनुष्य मोडून त्यांचे भाले तोडू शकतो तो त्यांचे रथ आगीत जाळू शकतो.

¹⁰देव म्हणतो, “शांत राहा आणि मी देव आहे हे लक्षात घ्या. मी राष्ट्रांचा पराभव करतो व जगाला ताब्यात ठेवतो.”

¹¹तो सर्वशक्तिमान परमेश्वर आपल्याबरोबर आहे. याकोबाचा देव ही आपली सुरक्षित जागा आहे.

स्तोत्र 47

प्रमुख गायकासाठी कोरहाच्या मुलांचे स्तोत्र

¹लोकहो! तुम्ही टाळ्या वाजवा. तुम्ही सर्व लोक देवाशी आनंदाने जल्लोष करा.

तू ... आम्ही धुळीत यावरून लोकाना गुलामाप्रमाणे वागणूक मिळत होती. गुलामांना त्यांच्या मालकाला खाली वाकून सलाम करावा लागे.

देव हे देवासाठी लिहिले असेल किंवा कवी येथे “देव” हे नाव राजासाठी वापरत असेल.

तुला ... मित्र शब्दशः “तुझ्यावर आणि तुझ्या मित्रांवर खारु तेल ओतले. देवळात गोळा करून ठेवलेले खास तेल.” त्या तेलाने राजा, पुजारी आणि देवदूत यांना मालिश केली जाई.

आलामोथ हा संगीतातील एक शब्द असावा याचा अर्थ “बासरीसारखा” किंवा “उंच स्वरातील” असा असू शकले. पाहा 1 इतिहास 15:21.

^२सर्वशक्तिमान परमेश्वर भीतिदायक आहे. तो सर्व पृथ्वीवरील महान राजा आहे.

^३त्याने आपल्याला दुसऱ्या लोकांचा पराभव करायला मदत केली. त्याने ते देश आपल्या अधिपत्याखाली आणले.

^४देवाने आपल्यासाठी आपल्या प्रदेशाची निवड केली. त्याने त्याला आवडणाऱ्या याकोबासाठी हा अद्भुतरम्य देश निवडला.

^५परमेश्वर बिगुलाच्या आणि तुतारीच्या आवाजात आपल्या सिंहासनाकडे जातो.

^६देवाचे गुणगान करा. आपल्या राजाची स्तुतिपर गाणीगा.

^७देव सर्व जगाचा राजा आहे. त्याच्या स्तुतिपर गाणे गा.

^८देव त्याच्या पवित्र सिंहासनावर बसतो. तो सगळ्या देशांवर राज्य करतो.

^९देशांचे प्रमुख अब्राहामाच्या देवाच्या लोकांना भेटतात. सर्व देशांचे प्रमुख देवाचे आहेत. देव त्या सगळ्यांपेक्षा थोर आहे.*

स्तोत्र 48

एक गाणे कोरहाच्या मुलांचे स्तोत्र

^१परमेश्वर थोर आहे आपल्या देवाच्या शहरात, त्याच्या पवित्र पर्वतावर लोक त्याची स्तुति करतात.

^२देवाचे पवित्र शहर सुंदर आहे. त्याचे सौंदर्य सर्व पृथ्वीवर आनंद आणते सियोन पर्वत सगळ्यात उंच आणि पवित्र पर्वत आहे. हे त्या महान राजाचे शहर आहे.

^३इथे त्या शहराच्या राजवाड्यात देवाला किल्ला म्हणतात.

^४एकदा काही राजे भेटले. त्यांनी या शहरावर हल्ला करायची योजना आखलीते सगळे चालून आले.

^५त्यांनी पाहिले आणि ते विस्मित झाले. ते घाबरले आणि पळत सुटले.

^६भयाने त्यांना घेरले, भीतीने त्यांचा धरकाप झाला.

^७देवा, तू पूर्वेकडच्या जोरदार वाऱ्याचा उपयोग केलास आणि त्यांची मोठी जहाजे मोडलीस.

^८होय, आम्ही ती गोष्ट ऐकली पण आम्ही ते सर्वशक्तिमान परमेश्वराच्या शहरात, आमच्या देवाच्या शहरात घडत असलेले पाहिले. देव ते शहर सदैव सामर्थ्यावान बनवतो.

^९देवा, आम्ही तुझ्या मंदिरात तुझ्या प्रेमळ दयेचा लक्षपूर्वक विचार करतो.

^{१०}देवा तू प्रसिद्ध आहेस.पृथ्वीवर सगळीकडे लोक तुझी स्तुती करतात तू किती चांगला आहेस ते प्रत्येकाला माहीत आहे.

^{११}देवा, सियोन पर्वत आनंदी आहे यहुदाची शहरे तुझ्या चांगल्या निर्णयामुळे उल्लासित झाली आहेत.

^{१२}सियोन भोवती फिरा, शहर बघा बुरुज मोजा.

^{१३}उंच भिंती बघा, सियोनच्या राजवाड्याचे कौतुक करा. नंतर तुम्ही पुढच्या पिढीला त्याबद्दल सांगू शकाल.

^{१४}देव खरोखरच नेहमी आपला देव असेल. तो आपल्याला सदैव मार्गदर्शन करेल.

स्तोत्र 49

प्रमुख गायकासाठी कोरहाच्या मुलांचे गाणे

^१सर्व राष्ट्रांनो, हे ऐका पृथ्वीवरील सर्व जनहो! हे ऐका.

^२प्रत्येकाने, गरीब, असो वा श्रीमंत हे ऐकले पाहिजे.

^३मी तुम्हाला काही शहाणपणाच्या आणि हुशारीच्या गोष्टी सांगणार आहे.

^४मी त्या गोष्टी ऐकल्या आणि आता माझ्या वीणेच्या साथीवर मी त्या तुम्हाला गाऊन दाखवतो.

^५संकटे आली तर मला भीती का वाटावी/दुष्टांनी मला घेरले आणि सापळ्यात अडकवले तर मी का घाबरू?

^६काही लोकांना वाटते की त्यांची सत्ता आणि संपत्ती त्यांचे रक्षण करील परंतु ते लोक मूर्ख आहेत.

^७कुणीही मानवी मित्र तुम्हाला वाचवू शकणार नाही आणि तुम्ही देवाला लाच देऊ शकत नाही.

^८स्वतःचे आयुष्य कायमचे विकत घेण्याइतका पैसा कुणाकडेच नसतो. सदैव जिवंत राहाण्याचा हक्क विकत घेण्याइतका.

^९पैसा कुणाकडेच नसतो व शरीर थडग्यात कुजू नये म्हणून ते वाचविण्यासाठी ही कुणाकडे पैसे नसतात.

^{१०}शहाणी माणसेही मूर्ख लोकांसारखीच मरतात. आणि इतर लोक त्यांची सर्व संपत्ती घेतात.

^{११}थडगे हेच सर्वांचे सर्वकाळचे नवीन घर असते. आणि त्यांच्याकडे किती जमीन आहे यामुळे त्यात काहीही फरक पडत नाही.

^{१२}श्रीमंत लोक सर्वकाळ जगू शकत नाहीत. ते प्राण्यासारखेच मरतात.

^{१३}आपल्या संपत्तीवर भरवसा ठेवणाऱ्या अशामूर्ख लोकांचे असेच होते.

^{१४}ते लोक मेंढ्यांप्रमाणे आहेत. थडगे त्यांची लेखणी आहे.मरण त्यांचा मेंढपाळ आहे. एका सकाळी त्यांच्या शरीराचा थडग्यात नाश होईल आणि ते कुजेला तेव्हा चांगले लोक आनंद करतील.

^{१५}परंतु देव किंमत चुकवून माझा जीव वाचवेल. तो मला थडग्याच्या सामर्थ्यापासून वाचवेल.

^{१६}लोक केवळ श्रीमंत आहेत म्हणून त्यांची भीती बाळगू नकोस.लोकांकडे मोठी, वैभवशाली घरे आहेत म्हणून त्यांची भीती बाळगू नकोस.

देव ... आहे किंवा “देव फारच उच्च वृत्तीचा आहे” पाचव्या कडव्यात वापरलेल्या हिब्रू शब्द हाच आहे. त्यावरून समजते की देव वर गेला आणि सिंहासनावर बसला.

¹⁷ते लोक मरतील तेव्हा एकही गोष्ट बरोबर घेऊन जाणार नाहीत. या सुंदर वस्तूपैकी एकही वस्तू ते बरोबर नेणार नाहीत.

¹⁸अपल्या जीवनात आपण किती चांगल्या गोष्टी केल्या आहेत ह्याविषयी एखादी श्रीमंत व्यक्ति स्वतःचेच अभिनंदन करील व लोकही त्याची स्तुति करतील.

¹⁹परंतु त्याला त्याच्या पूर्वजांकडे जाण्याची वेळ येईलच आणि नंतर तो दिवसाचा प्रकाश पुन्हा बघू शकणार नाही.

²⁰लोक श्रीमंत असूनही समजू शकणार नाहीत. ते प्राण्यांप्रमाणेच मरण पावतील.

स्तोत्र 50

असाफचे स्तोत्र

¹परमेश्वर, देवांचा देव बोलला आहे. तो पृथ्वीवरील पूर्व पाश्चिमे कडील सर्व लोकांना बोलावतो.

²सियोन पर्वतावरून चमकत असलेला देव सुंदर आहे.

³आमचा देव येत आहे आणि तो गप्प राहाणार नाही. त्याच्यासमोर आग लागली आहे. त्याच्याभोवती वादळ घोंगावत आहे.

⁴आमचा देव पृथ्वीला आणि आकाशाला त्याच्या माणसांचा निवाडा करण्यासाठी बोलावतो.

⁵देव म्हणतो, "माझ्या भक्तांनो माझ्याभोवती गोळा व्हा. माझ्या उपासकांनो, या आपण एकमेकांशी करार केला आहे."

⁶देव न्यायाधीश आहे आणि आकाश त्याच्या चांगुलपणा विषयी सांगत असते.

⁷देव म्हणतो, "माझ्या लोकांनो माझे ऐका! इझ्राएलाच्या लोकांनो मी तुमच्या विरुद्ध माझा पुरावा देईन. मी देव आहे. तुमचा देव आहे.

⁸मी तुमच्या होमबर्ली बदल तक्रार करित नाही. इझ्राएलाच्या लोकांनो, तुम्ही तुमची होमार्पणे माझ्याकडे केव्हाही आणा. तुम्ही मला ती रोज द्या.

⁹मी तुमच्या घरातून बैल घेणार नाही. मी तुमच्या गोठ्यातून बकऱ्या घेणार नाही.

¹⁰मला त्या प्राण्यांची गरज नाही. जंगलातले सगळे प्राणी आधीच माझ्या मालकीचे आहेत हजारी पर्वतावरील सगळे प्राणी माझ्याच मालकीचे आहेत.

¹¹उंच पर्वतावरील प्रत्येक पक्षी मला माहीत आहे डोंगरावर हलणारी प्रत्येक वस्तू माझ्या मालकीची आहे.

¹²मी भुकेला नाही मी जरी भुकेला असतो तरी तुमच्याकडे अन्न मागितले नसते. मी जगाचा मालक आहे आणि जगातील प्रत्येक वस्तू माझ्या मालकीची आहे.

¹³मी बैलाचे मांस खात नाही. मी बकऱ्यांचे रक्त पीत नाही."

¹⁴म्हणून तुमचे कृतज्ञता उपहार आणा आणि देवाबरोबर असण्यासाठी या तुम्ही सर्वशक्तिमान देवाला वचने दिली. तेव्हा आता कबूल केलेल्या वस्तू त्याला द्या.

¹⁵देव म्हणतो, "इझ्राएलाच्या लोकांनो, तुम्ही संकटात असाल तेव्हा माझी प्रार्थना करा. मी तुम्हाला मदत करीन. आणि नंतर तुम्ही मला मान देऊ शकाल."

¹⁶देव दुष्ट लोकांना म्हणतो, "तुम्ही लोक माझ्या कायद्यांबद्दल बोलता. तुम्ही माझ्या कराराबद्दल बोलता.

¹⁷मी तुम्हाला योग्य ते बोलो असे सांगतो तेव्हा तुम्ही त्याचा तिरस्कार का करता? मी सांगितलेल्या गोष्टींकडे तुम्ही दुर्लक्ष का करता?

¹⁸तुम्ही चोराला बघता आणि त्याच्याबरोबर राहाण्यासाठी तुम्ही पळत सुटता. तुम्ही व्यभिचार करणाऱ्या लोकांबरोबर झोपता.

¹⁹तुम्ही वाईट गोष्टी सांगता आणि खोटे बोलता.

²⁰तुम्ही इतरांविषयी सतत वाईट बोलता. स्वतःच्या भावाविषयी सुध्दा!

²¹तुम्ही वाईट गोष्टी करता आणि तरीही मी गप्प बसावे असे तुम्हाला वाटते तुम्ही काही बोलत नाही. आणि मी ही गप्प राहावे असे तुम्हाला वाटते, पण मी मुळीच गप्प बसणार नाही. मी हे तुम्हाला स्वच्छ सांगेन आणि तुमच्या तोंडावर टीका करीन.

²²तुम्ही लोक देवाला विसरला आहात. मी तुम्हाला फाडून टाकण्यापूर्वीच तुम्ही हे सारे लक्षात घ्या जर तसे घडले तर तुम्हाला कोणीही वाचवू शकणार नाही.

²³म्हणून जर एखाद्याने कृतज्ञता पूर्वक होमार्पण केले तर तो खरोखरच मला मान देतो. जर एखाद्या माणसाने त्याचे आयुष्य बदलले आणि तो चांगले वागू लागला तर मी त्याला देवाच्या रक्षणाची शक्ती दाखवेन."

स्तोत्र 51

प्रमुख गायकासाठी दावीदाचे स्तोत्र दावीदाने बथशेबाबरोबर पाप केल्यानंतर भविष्यवेता नाथान त्याच्याकडे आला तेव्हाचे स्तोत्र

¹देवा, माझ्यावर दया कर तुझ्या अतिशय प्रेमळ दयाळूपणाने आणि तुझ्या महान कृपेने माझी पापे पुसून टाक.

²देवा माझे अपराधीपण खरवडून घालवून टाक. माझी पापे धुऊन टाक, मला पुन्हा स्वच्छ कर.

³मी पाप केले हे मला माहीत आहे. ती पापे मला नेहमी दिसतात.

⁴तुज्या गोष्टी चुकीच्या आहेत असे सांगतोस त्याच मी केल्या. देवा मी तुझ्याविरुद्ध पाप केले. मी त्या पापांची कबुली देतो म्हणजे लोकांना कळेल की मी चुकलो आणि तू बरोबर होतास. तुझे निर्णय योग्य आहेत.

⁵मी पापातच जन्मलो आणि पापातच माझ्या आईने माझा गर्भ धारण केला.

⁶देवा, मी खरोखरच प्रामाणिक व्हावे असे वाटत असेल तर शहाणपण माझ्या आत खोलवर ठेव.

⁷मला शुद्ध करण्यासाठी तू एजोब वनस्पती वापर आणि विधी कर. मला आंधोळ घाल म्हणजे मी बर्फपिक्षा शुभ्र होईन.

⁸मला सुखी कर पुन्हा आनंदी कसे व्हायचे ते मला सांग. तू जी हाडे चिरडून टाकलीस ती पुन्हा आनंदी होऊ दे.

⁹माझ्या पापांकडे बघू नकोस ती पुसून टाक.

¹⁰देवा माझ्यात पवित्र हृदय निर्माण कर. माझा आत्मा पुन्हा बलशाली कर.

¹¹मला दूर लोटू नकोस आणि तुझा पवित्र आत्मा माझ्यातून काढून घेऊ नकोस.

¹²मी तुझ्या मदतीमुळे आनंदी झालो, मला पुन्हा तुझा आनंद दे, माझा आत्मा सबळ कर आणि तुझ्या आज्ञा पाळणारा कर.

¹³पापी लोकांनी कसे राहावे अशी तुझी इच्छा आहे त्याप्रमाणे मी त्यांना शिकवीन. आणि ते तुझ्याकडे परत येतील देवा, मला खुनी समजू नकोस.

¹⁴देवा, तूच माझा त्राता आहेस. तू किती चांगला आहेस ते सांगणारे गाणे मला गाऊ दे.

¹⁵प्रभु, मी माझे तोंड उघडीन आणि तुझे गुणगान करीन.

¹⁶तुला बळी नको आहेत. तुला नको असणारे बळी मी देणार नाही.

¹⁷देवाला हवी असलेला बळी म्हणजे विदीर्ण झालेला आत्मा होय. देवा, तू चिरडले गेलेल्या आणि विदीर्ण झालेल्या हृदयाकडे पाठ फिरवणार नाहीस.

¹⁸देवा, तू सियोनाशी चांगला आणि दयाळू राहा.

यरुशलेमच्या भिंती बांध.

¹⁹नंतर तू चांगले बळी उपभोगू शकशील आणि होमार्पणे ही तू उपभोगशील. आणि लोक पुन्हा तुझ्या वेदीवर बैलांचा बळी देतील.

स्तोत्र 52

प्रमुख गायकासाठी दावीदाचे मास्कील (बोधपर स्तोत्र) दावीद अहीमलेखाच्या घरी आला आहे असे दवेगअवेमीने शौलाकडे येऊन सांगितले त्यावेळचे स्तोत्र

¹बलवान पुरुषा, तू तुझ्या दुष्कर्माची बढाई का करीत आहेस! तू देवाला एक कलंक आहेस. तू दिवसभर वाईट गोष्टी करण्याच्या योजना आखतोस.

²तू मूर्खासारख्या योजना आखतोस आणि तुझी जीभ धारदार वस्तूच्यासारखी भयंकर आहे. तू नेहमी खोटे बोलतोस आणि कुणाची तरी फसवणूक करण्याच्या बेतात असतोस.

³तू चांगल्यापेक्षा वाईटावर अधिक प्रेम करतोस. तुला खरे बोलण्यापेक्षा खोटे बोलणे अधिक आवडते.

⁴तुला आणि तुझ्या खोटे बोलणाऱ्या जिभेला लोकांना त्रास द्यायला आवडते.

⁵म्हणून देव तुझा कायमचा नाश करेल. तो तुला पकडून तुझ्या घरातून बाहेर खेचेल तो तुला मारून टाकेल आणि तुझा निर्वेश करेल.

⁶चांगले लोक ते बघतील आणि त्यावरून. ते देवाला घाबरायला आणि त्याचा आदर करायला शिकतील. ते तुला हसतील

⁷व म्हणतील, “जो देवावर अवलंबून नव्हता त्याचे काय झाले पाहा त्याची संपत्ती आणि त्याचे खोटे बोलणे त्याला वाचवू शकेल असे त्याला वाटत होते.”

⁸पण देवाच्या मंदिरात मी हिरव्यागार व दीर्घकाळ जगणाऱ्या जैतून झाडासारखा आहे. मी देवाच्या प्रेमावर सदैव विश्वास ठेवतो.

⁹देवा, तू केलेल्या गोष्टींबद्दल मी सर्वकाळ तुझी स्तुती करतो. तुझ्या इतर भक्तांप्रमाणे मी ही तुझ्या नावावर विश्वास ठेवतो.

स्तोत्र 53

प्रमुख गायकासाठी महलथ * सुरावर बसवलेले

दावीदाचे मास्कील (शिक्षण).

¹केवळ मूर्ख माणूसच देव नाही असा विचार करतो. तसले लोक भ्रष्टाचारी, वाईट, द्वेषपूर्ण असतात आणि ते कसले ही सत्कृत्य करीत नाहीत.

²देव खरोखर स्वर्गात आहे आणि तो आपल्यावर नजर ठेवतो. देवाला शोधणाऱ्या शहाण्या लोकांच्या शोधात देव आहे.

³परंतु प्रत्येक जण देवापासून दूर गेला आहे. प्रत्येक जण वाईट आहे. कोणीही काही सत्कृत्य करीत नाही, अगदी एकही नाही.

⁴देव म्हणतो, “त्या दुष्टांना सत्य माहीत आहे. पण ते माझी प्रार्थना करीत नाहीत. दुष्ट लोक अन्न खायला जसे तत्पर असतात तसेच ते माझ्या लोकांचा नाश करायला तत्पर झाले आहेत.”

⁵परंतु त्या दुष्टांना भीती वाटेल पूर्वी कधीही भ्याले नव्हते इतके ते भीतील. ते दुष्ट लोक इझ्राएलचे शत्रू आहेत. देवाने त्या दुष्टांना नाकारले आहे. म्हणून देवाची माणसे त्यांचा पराभव करतील. आणि देव त्या दुष्टांची हाडे इतस्त फेकेल.

⁶सियोनातून इझ्राएलला कोण विजय मिळवून देईल? देव त्यांना विजय मिळवण्यात मदत करेल, देव त्याच्या

महलथ संगितातील एक शब्द हे सुराचे नाव असावे किंवा नाचणे अथवा ओरडणे असा त्याचा अर्थ असावा.

माणसांना हद्दपारीतून परत आणेल याकोबाला हर्ष होईल आणि इसाएलखूप आनंदी होईल.

स्तोत्र 54

प्रमुख गायकासाठी तंतुवाद्यावरचे दावीदाचे मास्कील यावेळी जिप्सी लोक शौलाकडे येऊन म्हणाले, “दावीद आमच्या लोकांत लपला आहे असे आम्हाला वाटते.”

¹देवा, तुझ्या अधिकाराचा उपयोग करून मला वाचव. तुझे महान सामर्थ्य वापर आणि मला मुक्त कर.

²देवा, माझी प्रार्थना ऐक मी काय म्हणतो ते ऐक.

³जे देवाची उपासना करत नाहीत असे परके माझ्या विरुद्ध गेले आहेत आणि शक्तिशाली लोक मला मारायला निघाले आहेत.

⁴पाहा, माझा देव मला मदत करेल. माझा मालक मला साहाय्य करेल.

⁵जे लोक माझ्याविरुद्ध गेले आहेत त्यांना देव शिक्षा करेल. देव माझ्याशी प्रमाणिक असेल आणि तो त्या लोकांचा नाश करेल.

⁶देवा, मी तुला खुशीने अर्पण देईन. परमेश्वरा, मी तुझ्या चांगल्या नावाची स्तुती करेन.

⁷परंतु मी तुला सर्व संकटांतून सोडवण्याची विनंती करीत आहे. माझ्या शत्रूंचा पराभव झाल्याचे मला पाहू दे.

स्तोत्र 55

प्रमुख गायकासाठी तंतुवाद्यावरचे दावीदाचे मास्कील

¹देवा, माझी प्रार्थना ऐक कृपा करून माझी दयेची प्रार्थना टाळू नकोस.

²देवा, कृपा करून माझे ऐक आणि मला उत्तर दे मला माझ्या तक्रारी सांगू दे.

³माझे शत्रू माझ्याविरुद्ध वाईट बोलले तो दुष्ट माणूस माझ्यावर ओरडला. माझे शत्रू रागात होते आणि त्यांनी माझ्यावर हल्ला केला त्यांनी माझ्यावर संकटाचा पाऊस पाडला.

⁴माझे हृदय धडधडत आहे मी खूप घाबरलो आहे.

⁵मी भीतीने थरथर कापत आहे. मी भयभीत झालो आहे.

⁶मला कबूतरासारखे पंख असते तर किती बरे झाले असते. मी उडून विश्रांतीसाठी एखादी जागा शोधली असती.

⁷मी खूप दूर वाळवंटात गेलो असतो.

⁸मी पळून जाईन मी माझी सुटका करेन. मी संकटांच्या वादळापासून दूर पळून जाईन.

⁹प्रभु त्यांचा खोटेपणा बंद कर. * या शहरात मला खूप हिंसा आणि भांडणे दिसत आहेत.

खोटेपणा बंद कर शब्दशः त्यांच्या भाषा “गोंधळात टाकतात” उत्पत्ति 11:7 मधील गोष्टीप्रमाणे.

¹⁰माझ्या भोवती संकटे आहेत. दिवस रात्र आणि शहराच्या सर्व भागात संकटे आहेत या शहरात महाभयंकर घटना घडत आहेत.

¹¹रस्त्यावर बरेच गुन्हे घडत आहेत. लोक सर्वत्र खोटे बोलत आहेत आणि फसवणूक करत आहेत.

¹²जर शत्रूंनीच माझा अपमान केला तर मी तो सहन करू शकेन. जर शत्रूंनीच माझ्यावर हल्ला केला तर मी लपू शकेन.

¹³परंतु मला संकटात टाकणारा तू आहेस माझा मित्र, माझा साथी, माझा देस्त.

¹⁴आपण आपली गुपितं एकमेकांना सांगितली आपण देवाच्या मंदिरात बरोबर प्रार्थना केली.

¹⁵माझे शत्रू त्यांची वेळ यायच्या आधीच मरावेत अशी माझी इच्छा आहे, जिवंतपणीच त्यांचे दफन व्हावे असे मला वाटते. का? कारण ते त्यांच्या घरात भयंकर गोष्टी करण्याच्या योजना आखतात.

¹⁶मी देवाला मदतीसाठी हाक मारीन आणि परमेश्वर माझे रक्षण करील.

¹⁷मी देवाशी सकाळी, दुपारी आणि संध्याकाळी बोलतो. मी देवाला माझ्या तक्रारी सांगतो आणि तो त्या नीट ऐकतो.

¹⁸मी पुष्कळ लढाया लढलो आहे. पण देवाने मला नेहमीच सोडविले व सुखरूप परत आणले.

¹⁹देव माझ्या बोलण्याकडे लक्ष देतो. तो अनादि अनंत काळचा राजा मला मदत करेल.

²⁰माझे शत्रू त्यांचे जीवन बदलणार नाहीत. ते देवाला घाबरत नाहीत. आणि त्याला मान ही देत नाहीत.

²¹माझे शत्रू त्यांच्या मित्रांवर हल्ले करतात. ज्या गोष्टी करण्याचे त्यांनी कबूल केलेले असते त्या ते करत नाहीत.

²²माझे शत्रू गोड बोलण्यात पटाईत आहेत. ते शांतीविषयी बोलतात आणि प्रत्यक्षात मात्र युद्धाच्या योजना आखतात. त्यांचे शब्द लोण्यासारखे मऊ असतात परंतु ते सुरीसारखे कापतात.

²³तू तुझ्या चिंता परमेश्वराकडे सोपव. आणि तो तुझी काळजी घेईल. परमेश्वर चांगल्या लोकांचा कधीही पराभव होऊ देणार नाही.

²⁴देवा, त्या खोटेपणा आणि खुनी माणसांना त्यांचे आयुष्य अर्धे राहिलेले असतानाच त्यांच्या थडग्यात पाठव. आणि माझे म्हणशील तर, माझा तुझ्यावर भरंवसा आहे.

स्तोत्र 56

प्रमुख गायकासाठी “दूर ओकच्या झाडावर असलेला पारवा”

या चालीवर आधारलेले दावीदाचे मास्कील. पलिष्ठ्यांनी

त्याला गायमध्येपकडले त्या वेळेचे स्तोत्र

¹देवा, लोकांनी माझ्यावर हल्ला केला म्हणून तू माझ्यावर दया कर. ते माझा पाठलाग करीत आहेत आणि रात्रंदिवस माझ्याशी लढत आहेत.

²माझ्या शत्रूंनी माझ्यावर दिवसभर हल्ला केला. मोजता न येण्याइतके लढणारे तिथे आहेत.

³मी जेव्हा घाबरतो तेव्हा तुझ्यावर भरंवसा ठेवतो.

⁴माझा देवावर विश्वास आहे. म्हणून मी भीत नाही लोक मला त्रास देऊ शकत नाहीत. देवाच्या वचनाबद्दल मी त्याचे गुणगान करीन.

⁵माझे शत्रू माझ्या शब्दांचा विपर्यास करतात. ते नेहमी माझ्या विरुद्ध दुष्ट कारवाया करतात.

⁶ते एकत्र लपतात आणि मला मारण्यासाठी माझी प्रत्येक हालचाल टिपतात.

⁷देवा, त्यांच्या दुष्कृत्यांबद्दल त्यांना दूर पाठवून दे. परक्या राष्ट्रांचा राग सहन करण्यासाठी त्यांना दूर पाठवून दे.

⁸मी खूप चिंताक्रांत झालो आहे. मी किती रडलो ते तुला माहीत आहे. तू माझ्या अश्रूंची नक्कीच मोजदाद ठेवली असशील.

⁹म्हणून मी तुला बोलावेन तेव्हा तू माझ्या शत्रूंचा पराभव कर. तू ते करू शकशील हे मला माहीत आहे, कारण तू देव आहेस.

¹⁰मी देवाच्या वचनाबद्दल त्याची स्तुती करतो. परमेश्वराने मला वचन दिले म्हणून मी त्याचे गुणगान करतो.

¹¹माझा देवावर भरंवसा आहे म्हणून मला भीती वाटत नाही. लोक मला त्रास देऊ शकणार नाहीत.

¹²देवा, मी तुला खास वचने दिली आहेत आणि मी ती वचने पाळणार आहे. मी तुला माझे धन्यवाद अर्पण करणार आहे.

¹³का? कारण तू मला मृत्यूपासून वाचवलेस तू मला पराभवापासून वाचवलेस म्हणून केवळ जिवंत असलेले लोकच जो प्रकाश पाहू शकतात अशा प्रकाशात मी त्याला अनुसरें.

स्तोत्र 57

प्रमुख गायकासाठी "नष्ट करू नकोस" याचालीवर बसवलेले दावीदाचे मास्कील तो शौलापासून गुहेत पळून गेला तेव्हाचे

¹देवा, माझ्यावर दया कर. दयाळू हो कारण माझा आत्मा तुझ्यावर भरंवसा ठेवतो. संकटे टळेपर्यंत मी तुझ्याकडे रक्षणासाठी आलो आहे.

²मी सर्वशक्तिमान परमेश्वराकडे मदतीसाठी प्रार्थना करीत आहे आणि देव माझी पूर्णपणे काळजी घेत आहे.

³तो स्वर्गातून मला मदत करतो आणि मला वाचवतो मला त्रास देणाऱ्या लोकांचा तो पराभव करतो देव त्याचे खरे प्रेम मला दाखवतो.

⁴माझे जीवन संकटात आहे, माझ्याभोवती माझे शत्रू आहेत. ते माणसे खाणाऱ्या सिंहप्रमाणे आहेत. त्यांचे दात भाल्याप्रमाणे आणि बाणाप्रमाणे तीक्ष्ण आहेत. आणि त्यांची जीभ तलवारीसारखी धारदार आहे.

⁵देवा, तू स्वर्गपिक्षाही उंच आहेस आणि तुझा महिमा सर्व पृथ्वीवर पसरला आहे.

⁶माझ्या शत्रूंनी माझ्यासाठी सापळा रचला. ते मला सापळ्यात पकडण्याचा प्रयत्न करतात. मी त्यात पडेन परंतु शेवटी तेच त्या खड्ड्यात पडतील.

⁷परंतु देव मला सुरक्षित ठेवील. तो मला साहसी करील मी त्याचे गुणगान गाईन.

⁸माझ्या आत्म्या, जागा हो. सतार्यांनी आणि वीणांनी, तुमचे संगीत सुरू करा. आपण पहाटेला जागवू या.

⁹माझ्या प्रभु, मी सर्वांकडे तुझी स्तुती करतो. मी सर्व देशात तुझ्या स्तुतीची गीते गातो.

¹⁰तुझे खरे प्रेम आकाशातल्या सर्वांत उंचावरील ढगाहून उंच आहे.

¹¹देव स्वर्गपिक्षा खूप गौरवी आहे. त्याचा महिमा सर्व पृथ्वीवर आहे.

स्तोत्र 58

प्रमुख गायकासाठी "नष्ट करू नको" या चालीवर आधारित दावीदाचे मित्ताम

¹न्यायाधीशांनी, तुम्ही तुमच्या निर्णयात न्यायी आहात काय? तुम्ही लोकांचा न्यायाने निवाडा करीत आहात काय?

²नाही, तुम्ही फक्त वाईट गोष्टी करण्याचाच विचार करता. तुम्ही या देशात हिंसक कृत्ये करीत आहात.

³त्या वाईट लोकांनी जन्मल्याबरोबर दुष्कर्म करायला सुरुवात केली. ते जन्मापासूनच खोटारडे होते.

⁴ते सापासारखेच भयंकर आहेत आणि नागाप्रमाणे त्यांना ऐकू येत नाही. ते सत्य ऐकायला नकार देतात.

⁵नागाला गारुड्याचे संगीत वा गाणे ऐकू येत नाही. आणि ती दुष्ट माणसे या सारखी आहेत.

⁶परमेश्वरा, ती दुष्ट माणसे सिंहासारखी आहेत. म्हणून परमेश्वरा तू त्यांचे दात पाड.

⁷ते लोक वाहून जाणाऱ्या पाण्याप्रमाणे नाहीसे होवोत. ते रस्त्यातल्या गवताप्रमाणे तुडवले जावोत.

⁸चालताना विरघळून जाणाऱ्या गोगलगायी प्रमाणे ते विरघळून जावोत. जन्मत मेलेल्या व दिवसाचा प्रकाश न पाहिलेल्या बाळा प्रमाणे त्यांचे होवो.

⁹भांडे तापविण्यासाठी काट्या पेटवितात. तेव्हा त्यात चटकन जळणाऱ्या काट्यांप्रमाणे त्यांचे होवो.

¹⁰वाईट लोकांनी केलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल जर त्यांना शिक्षा झाली तर चांगल्या माणसाला आनंद होईल, तो त्या दुष्टांच्या रक्तात आपले पाय धुवेल.

¹¹असे जेव्हा घडेल तेव्हा लोक म्हणतील "चांगल्या माणसांना त्यांचे फळ मिळाले. जगाला न्याय देण्यासाठी देव खरोखर आहे."

स्तोत्र 59

प्रमुख गायकासाठी "नष्ट करू नकोस" याचालीवर
आधारलेले दावीदाचे मित्ताम दावीदला मारण्यासाठी

शौलाने त्याच्या घरावर नजर ठेवायला

माणसे पाठविली त्या वेळेचे.

¹देवा, मला माझ्या शत्रूंपासून वाचव माझ्याशी लढायला
जे लोक आले आहेत त्यांच्यावर विजय मिळवण्यासाठी
मला मदत कर.

²वाईट कृत्ये करणाऱ्यांपासून मला वाचव. मला त्या
खुन्यांपासून वाचव.

³बघ, ते बलवान लोक माझी वाट पहात आहेत. ते
मला मारण्यासाठी थांबले आहेत. परंतु मी पाप केले
नाही किंवा कुठला गुन्हा केला नाही.

⁴ते माझा पाठलाग करीत आहेत परंतु मी काहीही
चूक केली नाही परमेश्वरा, ये आणि स्वतःच बघ.

⁵तू सर्वशक्तिमान परमेश्वर आहेस. इम्राएलचा देव
आहेस. ऊठ आणि त्या लोकांना शिक्षा कर. त्या दुष्ट
देशद्रोह्यांना अजिबात दयामाया दाखवू नकोस.

⁶ते दुष्ट लोक संध्याकाळच्या वेळी गावात येणाऱ्या
कुत्र्यांसारखे गुरगुरत आणि शहरातून फिरत येतात.

⁷त्यांच्या धमक्या आणि अपमानित करणारे शब्द ऐक.
ते अतिशय दुष्ट गोष्टी बोलतात आणि कुणी ते ऐकेल
याची त्यांना पर्वा नसते.

⁸परमेश्वरा, त्यांना हास, त्या सर्वांचा उपहास कर.

⁹देवा, तू माझी शक्ती आहेस. मी तुझी वाट पाहत आहे
देवा, तू माझी उंच पर्वतावरील सुरक्षित जागा आहेस.

¹⁰देव माझ्यावर प्रेम करतो. आणि तो मला जिंकण्यासाठी
मदत करतो. तो मला माझ्या शत्रूंचा पराभव करण्यासाठी
मदत करील.

¹¹देवा, तू त्यांना फक्त मारून टाकू नकोस नाही तर
माझे लोक त्यांना विसरून जातील. माझ्या रक्षणकर्त्यां तू
त्यांची दाणादाण उडव आणि तुझ्या शक्तीने त्यांचा पराभव
कर.

¹²ते दुष्ट लोक शाप देतात आणि खोटे बोलतात. ते
ज्या गोष्टी बोलले त्याबद्दल त्यांना शिक्षा कर. त्यांचा
अहंकार त्यांना सापळ्यात अडकवू दे.

¹³रगाने तू त्यांचा नाश कर, त्यांचा सर्वनाश कर.

नंतर लोकांना कळेल की देव याकोबाच्या
लोकांवर आणि सर्व जगावर राज्य करतो.

¹⁴ते दुष्ट लोक गुरगुरणाऱ्या कुत्र्यांप्रमाणे रात्री शहरातून
हिंडत येतात.

¹⁵ते खाण्यासाठी अन्न शोधतील पण त्यांना काही
मिळणार नाही. आणि झोपायला जागाही मिळणार नाही.

¹⁶परंतु मी तुझी स्तुती करणारे गाणे गाईन. रोज सकाळी
मी तुझ्या प्रेमाचा आनंद घेईन का? कारण तू माझी उंच
पर्वतावरची सुरक्षित जागा आहेस आणि संकटात मी
तुझ्याकडे धाव घेऊ शकतो.

¹⁷मी तुझे गुणवर्णन करणारे गाणे गाईन. का? कारण
तू माझी उंच पर्वतावरील सुरक्षित जागा आहेस. माझ्यावर
प्रेम करणारा देव तूच आहेस.

स्तोत्र 60

प्रमुख गायकासाठी "कराराची लिली" या चालीवर बसवलेले
शिकवण्यासाठी लिहिलेले दावीदाचे मित्ताम, अराम नहराईम

आणि अराम सोबा यांच्याशी तो लढला आणि क्षाराच्या

खोऱ्यात परत गेल्यावर 12,000 अदोमातील सैनिकांचा

त्याने पराभव केला तेव्हाचे स्तोत्र.

¹देवा, तू आमच्यावर रागावला होतास म्हणून तू आमचा
त्याग केलस आणि आमचा नाश केलस. कृपाकरून
आमच्याकडे परत ये.

²तू पृथ्वी हादरवलीस आणि तिला दुभंगवलेस, सारे
जग कोलमडून पडले. आता ते पुन्हा एकत्र आण.

³तू तुझ्या लोकांना खूप त्रास दिलस. आम्ही दारू पिऊन
झोकांझा खाणाऱ्या आणि खाली पडणाऱ्या लोकांप्रमाणे
आहोत.

⁴जे तुझी उपासना करतात त्यांना तू इशारा दिला होतास,
त्यामुळे आता ते शत्रूंपासून सुटका करून घेऊ शकतील.

⁵तू तुझी महान शक्ती वापर आणि आम्हाला वाचव. माझ्या
प्रार्थनेला उत्तर दे आणि तू ज्यांच्यावर प्रेम करतोस त्या
लोकांना वाचव.

⁶देव त्याच्या मंदिरात म्हणाला मी युद्ध जिंकेंन आणि
विजयामुळे आनंदी होईन. मी ही जमीन माझ्या लोकांबरोबर
वाटून घेईन. मी त्यांना शखेम आणि सुक्कथेाचे खोरे
देईन.

⁷गिलाद आणि मनश्शे माझे असेल, एफ्राईम माझे
शिरस्थान असेल आणि यहूदा माझा राजदंड असेल.

⁸मवाब माझे पाय धुण्याचे पात्र असेल, अदोम माझा
जोडा नेणारा गुलाम असेल. मी पलिष्टी लोकांचा पराभव
करीन आणि माझ्या विजयाबद्दल ओरडून सांगेन.

⁹मला त्या शक्तिशाली आणि सुरक्षित शहरात कोण
नेईल? अदोमशी लढायला मला कोण नेईल?

¹⁰देवा, हे करण्यासाठी मला फक्त तूच मदत करू
शकतोस परंतु तू आम्हाला सोडून गेलस. तू आमच्या
सैन्याबरोबर गेला नाहीस.

¹¹देवा, तू आम्हाला शत्रूंचा पराभव करण्यासाठी मदत
कर. कारण लोक आम्हाला मदत करू शकत नाहीत.

¹²फक्त देवच आम्हाला बलवान करू शकतो देव
आमच्या शत्रूंचा पराभव करू शकतो.

स्तोत्र 61

प्रमुख गायकासाठी तंतुवादावरचे दावीदाचे एक स्तोत्र

¹देवा, माझे प्रार्थना गीत ऐक. माझ्या प्रार्थनेकडे
लक्ष दे.

²मी कुठेही असलो कितीही अशक्त असलो तरी मी तुला मदतीसाठी हाक मारीन. तू मला अगदी उंचावरच्या सुरक्षित जागी घेऊन जा.

³तूच माझी सुरक्षित जागा आहेस. माझ्या शत्रूपासून माझे रक्षण करणारा तू बळकट किल्ला आहेस.

⁴तुझ्या तंबूत मला कायमचे राहायला पाहिजे, जेथे तू माझे रक्षण करू शकशील अशा ठिकाणी मला लपण्याची इच्छा आहे.

⁵देवा, मी तुला काही देण्याचे वचन दिले होते ते तू ऐकले होतेस परंतु तुझ्या उपासकांजवळ जे काही आहे ते तुझेच आहे.

⁶राजाला भरपूर आयुष्य देत्याला कायमचे राहू दे.

⁷त्याला देवाजवळ चिरकाल राहू दे. तुझ्या खऱ्या प्रेमाने तू त्याचे रक्षण कर.

⁸आणि मी तुझ्या नावाचा सदैव जयजयकार करीन. ज्या गोष्टी करण्याचे मी वचन दिलेल्या मी रोज करीन.

स्तोत्र 62

*प्रमुख गायकासाठी यदूथूनाच्या
चालीवरचे दावीदाचे स्तोत्र.*

¹देवाने माझा उद्धार करावा म्हणून मी धीराने वाट पहात आहे. माझे तारण त्याच्याकडूनच येते.

²देव माझा किल्ला आहे. तो मला तारतो. देव माझी उंच डोंगरावरची सुरक्षित जागा आहे. खूप मोठे सैन्यदेखील माझा पराभव करू शकणार नाही.

³किती काळ तू माझ्यावर चाल करून येणार आहेस? मी एका बाजूला कललेल्या भिंतीसारखा आहे, केव्हाही पडणाऱ्या कुंपणासारखा आहे.

⁴ते लोक माझा नाश करण्याच्या योजना आखत आहेत. ते माझ्याबद्दल खोट्यांत सांगतात ते लोकांमध्ये माझ्याबद्दल चांगल बोलतात पण गुप्तपणे ते मला शाप देतात.

⁵मी अगदी धीर धरून देवाने मला वाचवण्याची वाट बघत आहे. देव माझी एकुलती एक आशा आहे.

⁶देव माझा किल्ला आहे. देव मला तारतो देव माझी उंच डोंगरावरील सुरक्षित जागा आहे.

⁷माझा गौरव आणि माझा विजय देवाकडूनच येतो तो माझा भक्क म किल्ला आहे तो माझी सुरक्षित जागा आहे.

⁸लोक हो! देवावर सदैव विश्वास ठेवा. तुम्ही देवाला तुमच्या सर्व समस्या सांगा देव आपली सुरक्षित जागा आहे.

⁹लोक खरोखरच मदत करू शकत नाहीत. तुम्ही मदतीसाठी लोकांवर खरोखरच विश्वास टाकू शकत नाही. देवाशी तुलना करता ते हवेतल्या फुंकरासारखे न गण्य आहेत.

¹⁰बळजबरीने वस्तू हिसकावून घेण्यात शक्तीवर विसंबून राहू नका. चोरी केल्यामुळे तुमच्या पदरात काही पडणार आहे असे समजू नका. आणि तुम्ही श्रीमंत

झाल्यामुळे तुमची श्रीमंती आता तुमच्या कामी येईल याचाही भरवसा ठेवू नका.

¹¹फक्त एकाच गोष्टीवर भरवसा ठेवण्यासारखा आहे असे देव म्हणतो "शक्ती देवापासून येते."

¹²प्रभु, तुझे प्रेम खरे आहे. माणूस ज्या गोष्टी करतो त्या नुसार तू त्याला बक्षिस देतोस वा शिक्षा करतोस.

स्तोत्र 63

*दावीदाचे एक स्तोत्र तो युहुदाच्या
रानात होता त्या वेळचे*

¹देवा, तू माझा देव आहेस आणि तू मला खूप हवा आहेस. माझा आत्मा आणि माझे शरीर तुझ्यासाठी शुष्क, बरड आणि पाणी विरहित जमिनी प्रमाणे तहानेले आहे.

²होय, मी तुला तुझ्या मंदिरात पाहिले. मी तुझी शक्ती आणि तुझा गौरव पाहिला.

³तुझे प्रेम आयुष्यापेक्षा चांगले आहे. माझे ओठ तुझी स्तुती करतात.

⁴होय, मी जीवनात तुझी स्तुती करीन तुझ्या नावासाठी मी माझे बाहू प्रार्थनेत उभारीन.

⁵चांगले अन्न खाल्ल्याप्रमाणे मी तृप्त होईन. आणि माझे तोंड तुझी स्तुती करील.

⁶अथरुणावर झोपल्यावर मला तुझी आठवण येईल मध्यरात्री मी तुझी आठवण काढेन.

⁷तू मला खरोखरच मदत केली आहेस. तू माझे रक्षण केलेस म्हणून मी आनंदी आहे.

⁸माझा आत्मा तुला धरून ठेवतो आणि तू माझा हात धरतोस.

⁹काही लोक मला मारण्याचा प्रयत्न करीत आहेत. परंतु त्यांचा नाश होईल. ते खाली त्यांच्या थडग्यात जातील.

¹⁰त्यांना तलवारीने मारले जाईल. रानटी कुत्री त्यांची प्रेते खातील.

¹¹परंतु राजा त्याच्या देवाबरोबर आनंदात असेल. आणि ज्या लोकांनी त्यांच्या आज्ञा पाळायचे वचन दिले ते त्याची स्तुती करतील का? कारण त्याने त्या खोटे बोलणाऱ्यांचा पराभव केला.

स्तोत्र 64

प्रमुख गायकासाठी दावीदाचे स्तोत्र

¹देवा, माझे ऐक. माझ्या शत्रूंनी मला घाबरविले आहे. त्यांच्यापासून मला वाचव.

²माझे माझ्या शत्रूंच्या गुप्त योजनांपासून रक्षण कर. त्या दुष्ट लोकांपासून मला लपव.

³त्यांनी माझ्याबद्दल अगदी वाईट खोटे सांगितलं आहे. त्यांच्या जिभ धारदार तलवारी सारख्या आहेत. त्यांचे कट शब्द बाणाप्रमाणे आहेत.

⁴ते लपून बसतात आणि त्यांचे बाण एका साध्याभोळ्या आणि प्रमाणिक माणसावर फेकतात.

⁵वाईट करण्यासाठी ते एकमेकांना प्रोत्साहन देतात व सापळे रचण्याबाबत चर्चा करतात. “आपले सापळे कोणीही बघणार नाही” असे ते एकमेकांना सांगतात.

⁶लोक अतिशय कुटिल असू शकतात. लोक काय विचार करतात ते कळणे अवघड आहे.

⁷परंतु देवदेखील त्याचे “बाण” मारू शकतो आणि त्यांना काही कळण्या आधीच वाईट लोक जखमी होतात.

⁸वाईट लोक इतर लोकांना त्रासदायक गोष्टी करण्याच्या योजना आखतात. परंतु देव त्यांच्या योजना निष्फळ बनवतो. आणि त्या त्रासदायक गोष्टी त्यांच्याच वाट्याला येतील असे करतो. आणि नंतर जो कोणी त्यांना पाहातो तो मस्तक विस्मयाने हलवतो.

⁹देवाने काय केले ते लोक पाहातील. ते इतरांना देवाबद्दल सांगतील, त्यामुळे सगळ्यांना देवाबद्दल अधिक काही कळेल आणि त्याला आदर देण्याचे ही त्यांना कळेल.

¹⁰परमेश्वराची सेवा करण्यास चांगल्या व्यक्तिला आनंद वाटतो. तो देवावर विसंबून राहातो. चांगल्या प्रामाणिक लोकांनी हे पाहिल्यावर ते देवावर विश्वास ठेवतात.

स्तोत्र 65

प्रमुख गायकासाठी दावीचे स्तोत्र.

¹सियोनातील देवा, मी तुझी स्तुती करतो. मी कबूल केल्याप्रमाणे तुला अर्पण करीत आहे.

²तू केलेल्या गोष्टींबद्दल आम्ही लोकांना सांगतो. आणि तू आमची प्रार्थना ऐकतोस. तू तुझ्याकडे येणाऱ्या प्रत्येकाची प्रार्थना ऐकतोस.

³जेव्हा आमची पापे आम्हांला खूप जड होतात तेव्हा तू माफ करतोस आणि त्यांची भरपाई करतोस.

⁴देवा, तू तुझ्या लोकांची निवड केलीस. आम्ही तुझ्या मंदिरात येऊन तुझी प्रार्थना करावी यासाठी तू आमची निवड केलीस आणि आम्ही खूप आनंदी आहोत. तुझ्या मंदिरातल्या आणि तुझ्या पवित्र राजवाड्यातल्या सगळ्या सुंदर विस्मयकारक गोष्टी आमच्या जवळ आहेत.

⁵देवा, आम्हाला वाचव. चांगले लोक तुझी प्रार्थना करतात आणि तू त्यांच्या प्रार्थनेला उत्तर देतोस. तू त्यांच्यासाठी आश्चर्यकारक गोष्टी करतोस. सर्व जगभरचे लोक तुझ्यावर विश्वास ठेवतात.

⁶देवाने त्याच्या शक्तीने पर्वत निर्माण केले. आपण त्याची शक्ती आपल्या भोवती सर्वत्र पाहतो.

⁷देवाने उन्मत्त झालेल्या खवळलेल्या समुद्राला शांत केले. देवाने पृथ्वीवर लोकांचे “महासागर” निर्माण केले.

⁸सर्व जगातील लोक तू केलेल्या विस्मयजनक गोष्टींनी आश्चर्यचकित झाले आहेत. सूर्योदय आणि सुर्यास्त आम्हाला खूप आनंदी बनवतात.

⁹तू जमिनीची काळजी घेतोस तू तिच्यावर सिंघन करतोस आणि तिला धान्य उगवायला सांगतोस. देवा तू झरे पाण्याने भरतोस आणि पिकांना वाढू देतोस.

¹⁰तू नांगरलेल्या जमिनीवर पाऊस पाडतोस. तू शेतजमीन पाण्याने भिजवतोस. तू जमीन पावसाने भुसभुशीत करतोस. आणि तू त्यावर छोट्या रोपट्यांना उगवू देतोस.

¹¹तू नवीन वर्षाची सुरुवात चांगल्या हंगामाने करतोस तू भरपूर पिकांनी गाड्या भरतोस.

¹²वाळवंट आणि डोंगर गवताने भरले आहेत.

¹³आणि कुरणे मेंढ्यांनी झाकली गेली आहेत. दऱ्या धान्यांनी भरल्या आहेत. प्रत्येक जण आनंदाने गात आहे आणि ओरडत आहे.

स्तोत्र 66

प्रमुख गायकासाठी स्तुतिगीत

¹पृथ्वीवरील सारे काही आनंदाने देवाचा जय जयकार करीत आहे.

²देवाच्या गौरवी नावाचा जय जयकार करा. स्तुतिगीतांनी त्याचा सन्मान करा.

³त्याचे काम किती आश्चर्यजनक आहे, चांगले आहे ते त्याला सांगा देवा, तुझी शक्ती महान आहे तुझे शत्रू तुझ्या पुढे नतमस्तक होतात. ते तुला धाबरेतात.

⁴सगळ्या जगाला तुझी उपासना करू दे प्रत्येकाला तुझ्या नावाचा महिमा गाऊ दे.

⁵देवाने केलेल्या गोष्टी बघा त्या गोष्टी आम्हाला आश्चर्यचकित करतात.

⁶देवाने समुद्राचे कोरडे वाळवंट बनवले त्याची आनंदी माणसे चालत नदीच्या पलिकडे गेली.

⁷देव त्याच्या महान शक्तिमुळे जगावर राज्य करतो देव सगळीकडच्या लोकांवर लक्ष ठेवतो, त्याच्याविरुद्ध कुणीही बंड करू शकत नाही.

⁸लोकहो! आमच्या देवाची स्तुती करा. त्याची स्तुती करणारी गीते मोठ्याने गा.

⁹देवाने आम्हाला जीवन दिले. देव आम्हाला संरक्षण देतो.

¹⁰लोक चांदीची अग्नि परीक्षा करतात तशी देवाने आमची परीक्षा पाहिली.

¹¹देवा, तू आम्हाला सापळ्यात अडकू दिलेस. तू आमच्यावर जड ओझी लादलीस.

¹²तू आमच्या शत्रूंना आमच्यावरून चालू दिलेस. तू आम्हाला पाण्यातून आणि आगीतून फरफटत नेलेस. परंतु तू आम्हाला सुरक्षित ठिकाणी आणलेस.

¹³⁻¹⁴म्हणून मी तुझ्या मंदिरात तुला होमबली अर्पण करण्यासाठी बळी घेऊन येईन मी संकटात होतो तेव्हा तुझ्याकडे मदत मागितली. मी तुला अनेक वचने दिली, आता मी वचन दिल्याप्रमाणे तुला त्या गोष्टी देत आहेत.

¹⁵मी तुला पापार्पण करीत आहे. मी तुला धुपासहित मेंढ्या अर्पण करीत आहेत. मी तुला बैल आणि बोकड अर्पण करीत आहे.

¹⁶देवाची उपासना करणाऱ्या सर्वानो, इकडे या देवाने माझ्यासाठी काय केले ते मी तुम्हाला सांगतो.

¹⁷मी त्याची प्रार्थना केली, मी त्याची स्तुती केली.

¹⁸माझे मन शुध्द होते म्हणून माझ्या प्रभुने माझे ऐकले.

¹⁹देवाने माझे ऐकले. त्याने माझी प्रार्थना ऐकली.

²⁰देवाची स्तुती करा देव माझ्यापासून दूर गेला नाही. त्याने माझी प्रार्थना ऐकली. देवाने मला त्याचे प्रेम दाखवले.

स्तोत्र 67

प्रमुख गायकासाठी तंतुवाद्यावरचे दवीदाचे स्तुतिगीत

¹देवा, मला दया दाखव. आणि आशीर्वाद दे कृपाकारून आमचा स्वीकार कर!

²देवा, पृथ्वीवरील प्रत्येक माणूस तुझ्या मार्गाविषयी समजून घेईल अशीमी आशा करतो. तू लोकांना कसा तारतोस ते प्रत्येक देशाला बघू दे.

³देवा, लोक तुझी स्तुती करू देत सर्व लोक तुझी स्तुती करू देत.

⁴सगळ्या राष्ट्रांना हर्ष होऊ दे आणि ते सुखी होऊ दे. का? कारण तू लोकांचा योग्य रीतीने न्याय करतोस आणि तू प्रत्येक देशावर राज्य करतोस.

⁵देवा, लोक तुझी स्तुती करीत सर्व लोक तुझी स्तुती करीत.

⁶देवा, आमच्या देवा, आम्हाला आशीर्वाद दे. आमची जमीन आम्हाला खूप पीक देवो.

⁷देव आम्हाला आशीर्वाद देवो आणि पृथ्वीवरील सर्व लोक देवाला घाबरोत आणि त्याला मान देवोत.

स्तोत्र 68

प्रमुख गायकासाठी दवीदाचे स्तुतिगीत

¹देवा, ऊठ आणि तुझ्या वैज्यांची दाणादाण उडव. त्याचे सगळे वैरी त्याच्यापासून दूर पळोत.

²तुझे वैरी वाऱ्यावर दूरवर जाणाऱ्या धुरासारखे दूरवर जावोत. आगीत वितळणाऱ्या मेणाप्रमाणे तुझ्या वैज्यांचा सर्वनाश होवो.

³परंतु चांगले लोक आनंदात आहेत. चांगल्या लोकांचा देवाबरोबर आनंदात वेळ जातो. चांगले लोक आनंदात जगतात आणि सुखी होतात.

⁴देवासाठी गाणे म्हणा त्याच्या नावाचे गुणगान करा, देवासाठी रस्ता तयार करा. तो त्याच्या रथात बसून वाळवंटातून जातो त्याचे नाव याह आहे. त्याच्या नावाची स्तुती करा.

⁵देव त्याच्या पवित्र मंदिरात अनाथांचा बाप होतो. तो विधवांची काळजी घेतो.

⁶देव एकाकी लोकांना घर देतो देव त्याच्यामाणसांना तुरुंगातून बाहेर काढतो ते फार आनंदी आहेत. परंतु जे लोक देवाच्या विरुद्ध जातात ते त्याच्या आगीसारख्या तुरुंगात राहातील.

⁷देवा, तू तुझ्या माणसांना मिसरमधून बाहेर काढलेस. तू वाळवंटातून चालत गेलस.

⁸आणि भूमी थरथरली देव, झमझमला देव सिनाय डोंगरावर आला आणि आकाश वितळायला लागले.

⁹देवा, थकलेल्या जीर्ण झालेल्या भूमीला पुन्हा शक्ती येण्यासाठी तू पाऊस पाठवलास.

¹⁰तुझे प्राणी पुन्हा त्या ठिकाणी आले. देवा, तू तिथल्या गरीब लोकांना बऱ्याच चांगल्या वस्तू दिल्यास.

¹¹देवाने आज्ञा केली आणि बरेच लोक चांगली बातमी सांगण्यासाठी गेले.

¹²शक्तिमान राजांची सैन्ये पळून गेली. सैनिकांनी युद्धातून घरी आणलेल्या वस्तूंची विभागणी बायका घरी करतील. जे लोक घरीच राहिले होते ते ही संपत्तीत वाटा घेतील.

¹³त्यांना कबुतराचे चांदीने मढवलेले पंख मिळतील त्यांना सोन्याने मढवलेले आणि चकाकणारे पंख मिळतील."

¹⁴देवाने सालमोन डोंगरावर शत्रूंच्या राजाची दाणादाण उडवली त्यांची अवस्था पडणाऱ्या हिमासारखी झाली.

¹⁵बाशांनाचा पर्वत उंच सुळके असलेला मोठा पर्वत आहे.

¹⁶बाशांना, तू सियोन पर्वताकडे तुच्छतेने का पाहतोस? देवाला तो पर्वत (सियोन) आवडतो, परमेश्वराने कायमचे तिथेच राहाणे पसंत केले.

¹⁷परमेश्वर पवित्र सियोन पर्वतावर येतो. त्याच्या मागे त्याचे लाखो रथ असतात.

¹⁸तो उंच पर्वतावर गेला, त्याने कैद्यांची पलटण बरोबर नेली. त्याने माणसांकडून जे त्याच्या विरुद्ध होते त्यांच्याकडूनही नजराणे घेतले. परमेश्वर, देव तेथे राहाण्यासाठी गेला.

¹⁹परमेश्वराची स्तुती करा. तो रोज आपल्याला आपले ओझे वाहायला मदत करतो देव आपल्याला तारतो.

²⁰तो आपला देव आहे आपल्याला तारणारा तोच तो देव आहे. परमेश्वर, आपला देव आपल्याला मरणापासून वाचवतो.

²¹देवाने त्याच्या शत्रूंचा पराभव केला हे तो दाखवून देईल.* जे त्याविरुद्ध लढले. त्यांना देव शिक्षा करील.

²²माझा धनी म्हणाला, "मी शत्रूंचा बाशांना पर्वतावरून परत आणीन मी शत्रूंचा पश्चिमेकडून परत आणीन.

²³म्हणजे तुम्हाला त्यांच्या रक्तातून चालत जाता येईल. तुमच्या कुत्र्यांना त्यांचे रक्त चाटता येईल."

देवाने ... दाखवून देईल शब्दशः "देव त्याच्या शत्रूंच्या मस्तकाचा चेदामेदा करेल, तो अपराधी वृत्तीने चाललेल्या केसळ कवटीचा चेदामेदा करेल."

²⁴विजयाच्या मिरवणुकीचे नेतृत्व करणाऱ्या देवाला लोक बघतात. माझा देव, माझा राजा विजयांच्या मिरवणुकीचे नेतृत्व करित आहे, ते लोक बघतात.

²⁵गायक वाजत गाजत पुढे येतील. नंतर तरुण मुली खंजिऱ्या वाजवतील. त्यांच्या नंतर वाद्य वाजवणारे असतील.

²⁶मोठ्या मंडळात देवाचा जय जयकार करा. इझ्राएलाच्या लोकांना परमेश्वराची स्तुती करा.

²⁷छोटा बऱ्यामीन त्यांचे नेतृत्व करित आहे. आणि तेथे यहूदाचे मोठे कुटुंब जवळूनचे नेते आणि नफतालीचे नेते आहेत.

²⁸देवा, आम्हाला तुझी शक्ती दाखव. तू पूर्वी आमच्यासाठी तुझी शक्ती वापरलीस ती दाखव.

²⁹राजे त्यांची संपत्ती तुझ्याकडे आणतील, तुझ्या यरुशलेममधील प्रासादात ती आणतील.

³⁰त्या "प्राण्यानी" तुला हवे ते करावे म्हणूनतू तुझ्या काठीचा उपयोग करतल्या देशातील "बैलाना" आणि "गायीना" तुझ्या आज्ञेचे पालन करायला लाव. तू त्या देशांचा युद्धात पराभव केला आहेस आता त्यांना तुझ्यासाठी चांदी आणायला सांग.

³¹त्यांना मिसरमधून संपत्ती आणायला सांग देवा, इथिओपियातल्या लोकांना त्यांची संपत्ती तुझ्याकडे आणायला भाग पाड.

³²पृथ्वीवरच्या राजांना, देवासाठी गाणे म्हणा, त्याच्यासाठी स्तुतिगीते गा.

³³देवासाठी गाणे म्हणादेव पुरातन आकाशातून त्याचा रथ नेतो, त्याचा जोरदार आवाज ऐका.

³⁴तुमच्या इतर देवांपेक्षा हा देव अधिक शक्तिमान आहे इझ्राएलाचा देव त्याच्या लोकांना अधिक शक्तिमान बनवतो.

³⁵देव त्याच्या मंदिरात भीतिदायक दिसतो. इझ्राएलचा देव त्याच्या लोकांना शक्ती आणि सामर्थ्य देतो. देवाचे गुणगान करा.

स्तोत्र 69

प्रमुख गायकासाठी "भूकमल"

या चालीवरचे दावीदाचे स्तोत्र.

¹देवा, मला माझ्या सर्व संकटांपासून वाचव. पाणी आता माझ्या तोंडापर्यंत चढले आहे.

²इथे उभे राहाण्यासाठीही काही नाही. मी बुडत चाललो आहे. चिखलत बुडत आहे. मी खोल पाण्यात आहे आणि लाटा माझ्यावर येऊन आदळत आहेत मी आता लवकरच बुडणार आहे.

³मी मदतीसाठी याचना करून थकलो आहे. माझा घसा दुखत आहे. मी थांबलो आणि डोळे दुखेपर्यंत तुझ्या मदतीची वाट पाहिली.

⁴मला माझ्या डोक्यावरील केसांपेक्षाही जास्त शत्रू आहेत. ते विनाकारण माझा तिरस्कार करतात. माझा नाश व्हावा

म्हणून ते हरप्रकारे प्रयत्न करतात. माझे शत्रू माझ्याविषयी खोटे सांगतात. मी चोरी केली असे त्यांनी खोटेच सांगितले आणि नंतर मी न चोरलेल्या वस्तूसाठी त्यांनी मला किंमत मोजायला भाग पाडले.

⁵देवा, मी मूखासारखा वागलो ते तुला माहीत आहे. मी माझी पापे तुझ्यापासून लपवून ठेवू शकत नाही.

⁶प्रभु, सर्वशक्तीमान परमेश्वरा, तुझ्या भक्तांना माझी लाज वाटू देऊ नकोस. इझ्राएलाच्या देवा, तुझी उपासना करणाऱ्यांना माझ्यामुळे अडचणीत येऊ देऊ नकोस.

⁷माझा चेहरा लाजेने झाकला गेला आहे. मी तुझ्यासाठी ही लाज जवळ बाळगतो.

⁸माझे भाऊ मला परक्याप्रमाणे वागवतात. माझ्या आईची मुले मला परदेशी असल्याप्रमाणे वागवतात.

⁹तुझ्या मंदीराविषयीच्या माझ्या तीव्र भावना माझा नाश करित आहेत. जे लोक तुझी चेष्टा करतात त्यांच्याकडून मी अपमानित होतो.

¹⁰मी रडतो, उपवास करतो आणि त्यामुळे ते माझी चेष्टा करतात.

¹¹माझे दुख दाखवण्याकरता मी जाडेभरडे कपडे वापरतो आणि लोक माझ्याविषयी विनोदी किस्से सांगतात.

¹²ते सार्वजनिक ठिकाणी माझ्याबद्दल बोलतात. मद्य पिणारे लोक माझ्यावर गाणी रचतात.

¹³माझ्याविषयी म्हणशील तर परमेश्वरा, ही माझी तुझ्यासाठी प्रार्थना आहे तू माझा स्वीकार करावास असे मला वाटते. तू मला तारशील असा विश्वास मला वाटते.

¹⁴मला चिखलतून बाहेर काढ मला चिखलत बुडू देऊ नकोस. माझा तिरस्कार करणाऱ्या लोकांपासून मला वाचव. मला ह्या खोल पाण्यापासून वाचव.

¹⁵लाटांमुळे मला बुडू देऊ नकोस खोल खड्ड्यांना माझा घास घेऊ देऊ नकोस. थडग्याच्या जबड्यात मला जाऊ देऊ नकोस.

¹⁶परमेश्वरा, तुझे प्रेम चांगले आहे. मला तुझ्या खऱ्या प्रेमाने उत्तर दे तुझ्यातल्या सगळ्या दयाबुद्धीने तू माझ्याकडे वळ आणि मला मदत कर.

¹⁷तुझ्या सेवाकापासून दूर जाऊ नकोस, मी संकटात आहे, लवकर ये मला मदत कर.

¹⁸ये माझ्या आत्म्याचा उध्दार कर. मला माझ्या शत्रूंपासून सोडव.

¹⁹तुला माझी लाज ठाऊक आहे माझे शत्रू माझा प्राण उतारा करतात ते तुला माहीत आहे. या गोष्टी करताना तू त्यांना पाहिले आहेस.

²⁰शरमेने मला गाडून टाकले आहे. लाजेमुळे मी लवकरच मरणार आहे. मी सहानुभूतीसाठी ताटकळलो आहे पण मला ती मिळाली नाही कुणीतरी माझे सांत्वन करेल म्हणून मी वाट पाहिली, पण कुणीही आले नाही.

²¹त्यांनी मला विष दिले अन्न नव्हे. त्यांनी मला आंब दिली द्राक्षारस नाही.

²²त्यांचे ताट अन्नाने भरलेले आहे त्यांच्या टेबलाजवळ बसून जेवताना त्यांना खूप सुरक्षित वाटते. हेच जेवण त्यांचा नाश करो अशी माझी इच्छा आहे.

²³ते आंधळे व्हावेत आणि त्यांच्या पाठी अशक्तव्हाव्यात अशी मी आशा करतो.

²⁴ त्यांना तुझ्या क्रोधाची चव घेऊ दे.

²⁵त्यांची घरे रिकामी कर. त्यांत कुणालाही राहू देऊ नकोस.

²⁶त्यांना शिक्षा कर म्हणजे ते पळून जातील त्यानंतर त्यांच्याजवळ बोलण्यासाठी दुख आणि जखमा खरोखरच असतील.

²⁷त्यांनी ज्या वाईट गोष्टी केल्या त्याबद्दल त्यांना शिक्षा कर. तू किती चांगला असू शकतोस ते त्यांना दाखवू नकोस.

²⁸जिवंत माणसांच्या यादीतून त्यांचे नाव पुसून टाक त्यांचे नाव चांगल्या लोकांच्या यादीत लिहू नकोस.

²⁹मी खिन्न आणि दुखी आहे देवा, मला वर उचल, मला वाचव.

³⁰मी गाण्यातून देवाच्या नावाची स्तुती करीन. मी त्याची धन्यवादाच्या गाण्यातून स्तुती करीन.

³¹यामुळे देव आनंदित होईल. एखादा बैल मारून संपूर्ण प्राणी देवाला अर्पण करण्यापेक्षा हे कितीतरी चांगले.

³²गरीबांनो तुम्ही देवाची उपासना करण्यासाठी आलात. या गोष्टी कळल्याने तुम्हाला आनंद होईल.

³³परमेश्वर गरीबांचे, दीनांचे ऐकतो परमेश्वराला तुरुंगातले लोक अजूनही आवडतात.

³⁴देवाची स्तुती करा स्वर्ग आणि पृथ्वी, समुद्र आणि त्यातील सर्व गोष्टी तुम्ही सर्वांनी त्याची स्तुती करा.

³⁵परमेश्वर सियोनाला वाचवेल. परमेश्वर यहुदाची नगरे परत बसवील. ती जमीन ज्यांच्या मालकीची होती ते लोक तिथे पुन्हा राहातील.

³⁶त्याच्या सेवकाच्या वंशजांना ती जमीन मिळेल. ज्या लोकांना त्याचे नाव आवडते ते लोक तिथे राहातील.

स्तोत्र 70

प्रमुख गायकासाठी लोकांना आठवण देण्यासाठी लिहिलेले दावीदचे एक स्तोत्र.

¹देवा, माझा उध्दार कर. देवा, लवकर ये आणि मला मदत कर.

²लोक मला मारायचा प्रयत्न करीत आहेत त्यांची निराशा कर त्यांची मानखंडना कर. लोकांना माझ्या बाबतीत वाईटगोष्टी करायच्या आहेत ते पडावेत आणि त्यांना लाज वाटावी अशी माझी इच्छा आहे.

³लोकांनी माझी चेष्टा केली त्याबद्दल त्यांना योग्य ती शिक्षा व्हावी आणि त्यांना शरम वाटावी अशी मला आशा वाटते.

⁴जे लोक तुझी उपासना करतात ते खूप खूप सुखी व्हावेत असे मला वाटते. ज्या लोकांना तुझी मदत हवी आहे त्या लोकांना नेहमी तुझी स्तुती करणे शक्य होईल अशी मला आशा वाटते.

⁵मी गरीब आणि असहाय्य माणूस आहे. देवा, लवकर ये आणि मला वाचव. देवा, फक्त तूच माझी सुटका करू शकतोस. उशीर करू नकोस.

स्तोत्र 71

¹परमेश्वरा, माझा तुझ्यावर विश्वास आहे. त्यामुळे माझी कधीही निराशा होणार नाही.

²तुझ्या चांगुलपणात तू मला वाचवशील. तू माझी सुटका करशील, माझ्याकडे लक्ष दे आणि मला वाचव.

³माझा किल्ला हो, सुरक्षित ठिकाणी धावत जाण्याचे माझे घर तू हो तू माझे सुरक्षित ठिकाण माझा खडक आहेस. तेव्हा मला वाचवण्याची आज्ञा दे.

⁴देवा, तू मला दुष्ट लोकांपासून वाचव. मला वाईट, पापी लोकांपासून वाचव.

⁵प्रभु, तू माझी आशा आहेस मी तरुण मुलगा असल्यापासूनच तुझ्यावर विश्वास टाकला आहे.

⁶जन्माला यायच्या आधीपासूनच मी तुझ्यावर अवलंबून आहे मी माझ्या आईच्या शरीरात होतो तेव्हा पासूनच तुझ्यावर विसंबून होतो मी नेहमीचतुझी प्रार्थना केली.

⁷तू माझ्या शक्तीचा ठेवा आहेस म्हणून मी दुसऱ्यांसाठी एक उदाहरण झालो.

⁸तू केलेल्या अद्भुत गोष्टींचे मी नेहमी गुणगान करित असतो.

⁹केवळ मी आता म्हातारा झालो आहे म्हणून मला दूर लोटून नकोस माझी शक्ती क्षीण होत असताना मला सोडून जाऊ नकोस.

¹⁰माझ्या शत्रूंनी माझ्याविरुद्ध योजना आखल्या आहेत. ते लोक खरोखरच एकत्र आले, भेटले आणि मला मारण्याची योजना त्यांनी आखली.

¹¹माझे शत्रू म्हणाले, “जा त्याला पकडा देवाने त्याला सोडले आहे आणि कोणीही माणूस त्याला मदत करणार नाही.”

¹²देवा, मला सोडून जाऊ नकोस. देवा, त्वरा कर! ये आणि मला वाचव.

¹³माझ्या शत्रूंचा पराभव कर. ते मला इजा करण्याचा प्रयत्न करीत आहेत. त्यांना त्याबद्दल लाज वाटावी अशी माझी इच्छा आहे.

¹⁴नंतर मी तुझ्यावर नेहमीच विश्वास ठेवीन आणि मी तुझी जास्त जास्त स्तुती करीन.

¹⁵तू किती चांगला आहेस ते मी लोकांना सांगेन तू जेव्हा जेव्हा मला वाचवलेस त्याबद्दलही मी सांगेन ते प्रसंग मोजता न येण्याइतके अगणित होते.

¹⁶मी तुझ्या मोठेपणाबद्दल सांगेन, परमेश्वरा, माझ्या प्रभु मी केवळ तुझ्याबद्दल आणि तुझ्या चांगुलपणाबद्दल बोलेन.

¹⁷देवा, तू मला मी लहान मुलगा होतो तेव्हापासून शिकवीत आहेस आणि आजच्या दिवसापर्यंत मी लोकांना तू करीत असलेल्या अद्भुत गोष्टींबद्दल सांगितले.

¹⁸आता मी म्हणतारा झालो आहे आणि माझे केस पांढरे झाले आहेत. पण देवा, तू मला सोडून जाणार नाहीस हे मला माहीत आहे. मी प्रत्येक नव्या पिढीला तुझ्या सामर्थ्याबद्दल आणि महानतेबद्दल सांगेन.

¹⁹देवा, तुझा चांगुलपणा आकाशापेक्षाही उंच आहे. देवा, तुझ्यासारखा देव कुठेही नाही. तू अद्भुत गोष्टी केल्या आहेस.

²⁰तू मला संकटे आणि वाईट काळ दाखविलास परंतु तू मला त्या प्रत्येकातून वाचविलेस आणि मला जिवंत ठेवलेस. मी कितीही खोल बुडालो तरी तू मला माझ्या संकटांतून वर खेचलेस.

²¹पूर्वपेक्षाही महान गोष्टी करण्यास मला मदत कर. माझे सात्वचन करणे चालूच ठेव.

²²आणि मी तंतुवाद्य वाजवून तुझी स्तुती करीन. देवा, तुझ्यावर विश्वास टाकणे शक्य आहे असे गाणे मी गाईन माझ्या तंतुवाद्यावर मी झम्राएलाच्या पवित्रदेवासाठी गाणी वाजवीन.

²³तू माझ्या आत्म्याचा उद्धार केल्यास. माझा आत्मा आनंदी होईल. मी माझ्या ओठांनी स्तुतिगीते गाईन.

²⁴माझी जीभ नेहमी तुझ्या चांगुलपणाची गाणी गाईल आणि ज्या लोकांना मला ठार मारायची इच्छा होती त्यांचा पराभव होईल आणि ते कलंकित होतील.

स्तोत्र 72

शलमोनसाठी स्तोत्र

¹देवा, तू राजाला तुझ्यासारखे योग्य निर्णय घेण्यासाठी मदत कर. आणि राजाच्या मुलाला तुझ्या चांगुलपणा विषयी शिकायला मदत कर.

²तुझ्या लोकांना चांगला न्याय मिळावा म्हणून राजाला मदत कर तुझ्या गरीब लोकांसाठी चांगले आणि शहाणपणाचे निर्णय घेण्यासाठी त्याला मदत कर.

³पृथ्वीवर सगळीकडे शांती आणि न्याय नांदू दे.

⁴राजाला गरीबांविषयी न्यायी राहू दे. त्याला असहाय लोकांना मदत करू दे. त्यांना जे त्रास देतात त्या लोकांना त्याला शिक्षा करू दे.

⁵जो वर सूर्य चमकतो आहे आणि चंद्र आकाशात आहे तोवर लोकांनी राजाला मान द्यावा आणि त्याची भीती बाळगावी असे मला वाटते. लोक त्याला सदैव मान देतील आणि त्याची भीती बाळगतील अशी आशा मी करतो.

⁶राजाला शेतात पडणाऱ्या पावसासारखे असू दे त्याला पृथ्वीवर पडणाऱ्या पर्जन्यासारखे असू दे.

⁷तो जो पर्यंत राजा आहे तो पर्यंत चांगुलपणा उमळू दे जो पर्यंत चंद्र आहे तो पर्यंत शांती नांदू दे.

⁸त्याचे राज्य एका समुद्रापासून दुसऱ्या समुद्रापर्यंत आणि युफ्रेटस नदीपासून पृथ्वीच्या दुसऱ्या टोकापर्यंत वाढू दे. *

⁹बाळवंटात राहणाऱ्या सर्व लोकांना त्याच्या समोर मुजरे करू दे. त्याच्या सर्व शत्रूंना त्याच्यापुढे घाणीत तोंड घालून मुजरे करू दे.

¹⁰ताशीशच्या आणि दूरदूरच्या देशांच्या राजांना त्याच्यासाठी भेटी आणू दे. शबा आणि सबाच्या राजांना त्याच्यासाठी खंडणी आणू दे.

¹¹सागळ्या राजांना आमच्या राजासमोर मुजरे करू दे सगळी राष्ट्रे त्याच्या सेवेत राहू दे.

¹²आमचा राजा असहाय्याला मदत करतो. आमचा राजा गरीब आणि असहाय्य लोकांना मदत करतो.

¹³गरीब आणि असहाय्य लोक त्याच्यावर अवलंबून असतात. राजा त्यांना जिवंत ठेवतो.

¹⁴जे दुष्ट लोक त्यांना दुख द्यायचा प्रयत्न करतात त्यांच्यापासून राजा त्यांना वाचवतो. राज्याला त्या गरीबांचे आयुष्य खूप मोलाचे वाटते.

¹⁵राजा चिरायु होवो! आणि त्याला शबाकडून सोने मिळू दे राज्यासाठी नेहमी प्रार्थना करा त्याला रोज आशीर्वाद द्या.

¹⁶शेतात खूप धान्य पिकू द्या डोंगरावरही खूप धान्य उगवू द्या. शेती लबानोन मधील शेतीसारखी सुपीक होऊ द्या आणि शहरे गवताने भरलेल्या शेतसारखी माणसांनी भरू द्या.

¹⁷राजाला सदैव प्रसिध्द होऊ द्या. जो पर्यंत सूर्य तळपतो आहे तो पर्यंत लोकांना त्याची आठवण राहू द्या. त्याला लोकांना आशीर्वाद देऊ द्या. आणि लोकांना त्याला आशीर्वाद देऊ द्या.

¹⁸परमेश्वर देवाची, झम्राएलाच्या देवाची स्तुती करा. फक्त देवच अशा अद्भुत गोष्टी करू शकतो.

¹⁹त्याच्या गौरवपूर्ण नावाची सदैव स्तुती करा. त्याच्या गौरवाने सारे जग भरू द्या. आमेन आमेन.

²⁰इशयाचा मुलगा दावीद याच्या प्रार्थना इथे संपल्या.

भाग दिसरा

स्तोत्र 73

आसाफचे स्तोत्र

¹देव झम्राएल बरोबर खरोखरच चांगला वागला. शुध्द हृदय असलेल्या लोकांशी देव चांगला वागतो.

²मी जवळ जवळ घसरलो आणि पाप करायला लागलो.

युफ्रेटस ... वाढू दे याचा अर्थ बहुधा भूमध्य समुद्राच्या आसपासचे देश असा करतात.

³दुष्ट लोक यशस्वी होतात हे मी पाहिले आणि मी त्या गर्विष्ठ लोकांचा मत्सर करायला लागलो.

⁴ते लोक आरोग्य संपन्न आहेत. त्यांना जीवन जगण्यासाठी लढा द्यावा लागत नाही.*

⁵त्या गर्विष्ठ लोकांना आपल्यासारखे दुःखभोगावे लागत नाही. दुसऱ्या लोकांवर येतात तशी संकटे त्यांच्यावर येत नाहीत.

⁶म्हणून ते अतिशय गर्विष्ठ आणि तिरस्करणीय लोक आहेत. ते ज्या प्रकारची आभूषणे आणि भपकेदार कपडे घालतात त्या वरून हे कळून येते.

⁷जर त्या लोकांना एखादी गोष्ट आवडली तर ते सरळ जातात आणि ती घेऊन येतात. त्यांना जे काही करायची इच्छा होते ते ते करतात.

⁸ते दुसऱ्यांविषयी दुष्ट आणि वाईट गोष्टी बोलतात ते गर्विष्ठ आणि दुराग्रही आहेत. आणि दुसऱ्या लोकांचा कसा फायदा उठवायचा याचा ते सतत विचार करीत असतात व त्याप्रमाणे योजना आखतात.

⁹आपण म्हणजेच देव असे त्या गर्विष्ठ लोकांना वाटते आणि पृथ्वीचे राज्यकर्ते आहेत असे त्या लोकांना वाटते.

¹⁰म्हणून देवाची माणसे सुध्दा त्यांच्याकडे वळतात आणि त्यांनी सांगितलेली कामे करतात

¹¹ते दुष्ट लोक म्हणतात, “आम्ही काय करतो ते देवाला माहीत नाही, सर्वशक्तिमान देवाला ते माहीत नाही.”

¹²ते गर्विष्ठ लोक दुष्ट आहेत पण ते श्रीमंत आहेत आणि अधिक श्रीमंत होत आहेत.

¹³मग मी माझे मन शुद्ध का करू? मी माझे हात स्वच्छ का करू.

¹⁴देवा, मी दिवसभर त्रास भोगतो आणि तू मला रोज सकाळी शिक्षा देतोस.

¹⁵देवा, मला इतर लोकांशी याबद्दल बोलायची इच्छा होती. परंतु त्यामुळे तुझ्या माणसांचा विश्वासघात केल्यासारखे झाले असते हे मला माहीत होते.

¹⁶या गोष्टी समजण्याचा मी खूप प्रयत्न केला पण तुझ्या मंदिरात येण्यापूर्वी ते माझ्यासाठी फारच कठीण होते.

¹⁷मी देवाच्या मंदिरात गेलो आणि नंतर मला कळले.

¹⁸देवा, तू त्या लोकांना खरोखरच एका धोकादायक परिस्थितीत टाकले आहेस. खाली पडून सर्वनाश ओढवून घेणे त्यांना फारच सोपे झाले आहे.

¹⁹अचानक संकटे येऊ शकतात आणि नंतर त्या गर्विष्ठ माणसांचा नाश होतो. भयंकर गोष्टी घडू शकतात आणि मग त्यांचा सर्वनाश होतो.

²⁰परमेश्वरा, ते लोक म्हणजे झोपून उठल्यावर विसर पडणाऱ्या स्वप्नासारखे आहेत. आपल्या स्वप्नात येणाऱ्या राक्षसप्रमाणे तू त्या लोकांना अदृश्य करशील.

²¹⁻²² मी फार मूर्ख होतो मी श्रीमंत आणि दुष्ट माणसांचा विचार केला आणि मी गोंधळून गेलो. देवा, मी गोंधळलो होतो आणि तुझ्यावर रागावलो होतो. मी एखाद्या मूर्ख आणि अज्ञानी प्राण्यासारखा वागलो.

²³मला जे जे लागेल ते सर्व माझ्याजवळ आहे. मी नेहमी तुझ्या जवळ असतो. देवा, तू नेहमी माझा हात धरतोस.

²⁴देवा, तू मला मार्ग दाखव तू मला चांगला उपदेश कर आणि नंतर तू मला गौरवाप्रत नेशील.

²⁵देवा, स्वर्गातही तू माझ्याजवळ असशील आणि जेव्हा तू जवळ असशील तेव्हा या पृथ्वीवरचे मला आणखी काय हवे असणार?

²⁶कदाचित् माझ्या शरीराचा आणि मनाचा नाश होईल परंतु माझ्याजवळ मला आवडत असलेला खडक आहे. देव सदैव माझ्याजवळ असतो.

²⁷देवा, जे लोक तुला सोडून जातात ते लोक हरवतील जे लोक तुझ्याशी प्रामाणिक नाहीत त्यांचा तू नाश करशील.

²⁸मी मात्र देवाकडे आलो आहे. आणि ती माझ्यासाठी अतिशय चांगली गोष्ट आहे. मी परमेश्वराला माझा प्रभु आणि माझी सुरक्षित जागा बनवले देवा, तू माझ्यासाठी ज्या गोष्टी केल्यास त्याबद्दल सांगण्यासाठी मी आलो आहे.

स्तोत्र 74

आसाफाचे मास्कील

¹देवा, तू आम्हाला कायमचाच सोडून गेल्यास का? देवा, तू तुझ्या माणसांवर अजूनही रागावलेला आहेस का?

²तू खूप दिवसांपूर्वी ज्या लोकांना विकत घेतलेस. त्यांची आठवण ठेव तू आम्हाला वाचवलेस आता आम्ही तुझे आहोत ज्या सियोनाच्या डोंगरावर तू राहिलास त्याची आठवण तुला होते का?

³देवा, ये आणि या प्राचीन अवशेषांमधून चाल. शत्रूंनी ज्या पवित्र जागेचा नाश केला तिथे परत ये.

⁴शत्रूंनी मंदिरात युद्ध गर्जना केल्या ते युद्ध जिंकले आहे हे दाखविण्यासाठी त्यांनी मंदिरात झेंडे फडकवले.

⁵फावड्याने गवत कापणाऱ्यासारखे शत्रुचे सैनिक दिसत होते.

⁶देवा, त्यांनी कुऱ्हाडीचा आणि हातोडीचा उपयोग करून तुझ्या मंदिरातील कोरीव काम तोडून टाकले.

⁷त्या सैनिकांनी तुझे पवित्र स्थान जाळून टाकले तुझ्या नावाला गौरव प्राप्त करून देण्यासाठी ते मंदिर बांधले होते पण त्यांनी ते मातीत मिळवले.

⁸शत्रूंनी आमचा संपूर्ण नाश करायचे ठरवले. त्यांनी देशातील प्रत्येक पवित्र स्थानांजाळून टाकले.

⁹आम्हाला आमचे एकही चिन्ह दिसू शकले नाही आता कोणी संदेष्टे राहिले नाही कुणालाही काय करावे ते कळत नाही.

त्यांना ... लागत नाही शब्दशः “त्यांना मरताना काही पाश नसताना.”

¹⁰देवा, आणखी किती काळ शत्रू आमची चेष्टा करणार आहेत? तू त्यांना कायमचीच तुझ्या नावाचा अनादर करायची परवानगी देणार आहेस का?

¹¹देवा, तू आम्हाला इतकी मोठी शिक्षाका दिलीस? तू तुझी महान सत्ता वापरलीस आणि आमचा संपूर्ण नाश केलास.

¹²देवा, तू खूप काळापासून आमचा राजा आहेस या देशात लढाया जिंकायला तू आम्हाला मदत केलीस.

¹³देवा, लाल समुद्र दुभागण्यासाठी तू तुझ्या शक्तीचा उपयोग केलास.

¹⁴समुद्रातल्या मोठ्या राक्षसांचा तू पराभव केलास लिच्याथानाचे डोके तू उचलेस आणि त्याचे शरीर प्राण्यांना खाण्याकरता ठेवून दिलेस.

¹⁵तू नद्या नाल्यांना पाणी आणतोस आणि तूच नद्या कोरड्या करतोस.

¹⁶देवा, तू दिवसावर आणि रात्रीवर नियंत्रण ठेवतोस. सूर्य आणि चंद्र तूच निर्माण केलेस.

¹⁷पृथ्वीवरील प्रत्येक गोष्ट तूच सीमित केलीस.

तूच उन्हाळा आणि हिवाळा निर्माण केलास.

¹⁸देवा, या गोष्टींची आठवण ठेव. शत्रूंनी तुझा प्राण उतारा केला ते लक्षात असू दे. ती मूर्ख माणसे तुझ्या नावाचा तिरस्कार करतात.

¹⁹त्या जंगली प्राण्यांना तुझे कबुतर घेऊ देऊ नकोस. तुझ्या गरीब माणसांना कायमचे विसरू नकोस.

²⁰आपला करार आठव या देशातील प्रत्येक अंधाच्या कोपऱ्यात हिंसा आहे.

²¹देवा, तुझ्या माणसांना वाईट वागणुक मिळाली. त्यांना आणखी दुख होणार नाही असे पाहा. गरीब आणि असहाय्य लोक तुझी स्तुती करतात.

²²देवा, ऊठ! आणि युद्ध कर! त्या मूर्खांनी तुला आव्हान दिले याची आठवण ठेव.

²³तुझ्या शत्रूंच्या आरोप्या विसरू नकोस त्यांनी तुझा पुन्हा पुन्हा अपमान केला आहे.

स्तोत्र 75

प्रमुख गायकासाठी "नष्ट करू नकोस" या

चालीवरचे आसाफाचे स्तोत्र

¹देवा, आम्ही तुझी स्तुती करतो. आम्ही तुझी स्तुती करतो. तू जवळ आहेस आणि लोक तू करत असलेल्या अद्भुत गोष्टींबद्दल सांगतात.

²देव म्हणतो "मी न्यायदानाची वेळ निवडली, मी बरोबर न्याय करीन.

³पृथ्वी आणि तिच्यावरील सारे काही थरथर कापेल आणि पडायला येईल पण मी त्याला स्थिरता देईन."

⁴⁻⁵ "काही लोक गर्विष्ठ असतात. ते शक्तीशाली आणि महत्त्वपूर्ण आहेत असे त्यांना वाटते परंतु मी त्यांना सांगतो, 'फुशारक्या मारू नका. एवढे गर्विष्ठ बनू नका.'

⁶या पृथ्वीवर एखाद्या व्यक्तीला मोठा बनवू शकेल अशी कोणतीही शक्ती नाही.*

⁷देव न्यायाधीश आहे. कोणी मोठे व्हायचे ते देवच ठरवतो. देव एखाद्याला वर उचलतो आणि त्याला मोठे बनवतो. देव एखाद्याला खाली उतरवतो आणि त्याला मोठा करत नाही.

⁸देव दुष्टांना शासन करण्यास तयार आहे. परमेश्वराच्या हातात पेला आहे तो पेला विषयुक्त द्राक्षारसाने भरलेला आहे. तो तो द्राक्षारस ओतेल आणि दुष्ट लोक तो शेवटच्या शेंबापर्यंत पीतील.

⁹मी नेहमी लोकांना याबद्दल सांगेन मी झग्राएलाच्या देवाचे गुणगान करीन.

¹⁰मी दुष्टांकडून सत्ता काढून घेईन. आणि मी चांगल्या लोकांकडे सत्ता देईन.

स्तोत्र 76

प्रमुख गायकासाठी तंतुवाद्यावरचे
आसाफाचे स्तोत्र

¹यहुदातील लोकांना देव माहीत आहे. झग्राएलमधील लोक देवाच्या नावाला मान देतात.

²देवाचे मंदिर शालेममध्ये आहे. देवाचे घर सियोन डोंगरावर आहे.

³देवाने त्या ठिकाणी धनुष्य बाण, ढाली, तलवारी आणि इतर शस्त्रांचा नाश केला.

⁴देवा, तू ज्या डोंगरावर शत्रूंचा पराभव केलास त्या डोंगरावरून परतताना तू वैभवशाली दिसतोस.

⁵त्या सैनिकांना आपण खूप बलवान आहोत असे वाटत होते परंतु आता ते रणांगणावर मरून पडले आहेत. त्यांची शरीरे आता त्यांच्या जवळच्या वस्तू ओरबाडल्या गेल्यामुळे उघडी पडली आहेत. या शूर सैनिकांपैकी कुणीही स्वतःचे रक्षण करू शकला नाही.

⁶याकोबाचा देव त्या सैनिकांवर ओरडला आणि ते सैन्य त्यांचा रथ आणि घोडे यांच्यासकट मरून पडले.

⁷देवा, तू भयकारी आहेस. तू रागावतोस तेव्हा तुझ्याविरुद्ध कुणीही उभा राहू शकत नाही.

⁸⁻⁹परमेश्वर न्यायाधीश म्हणून उभा ठाकला. त्याने त्याचे निर्णय जाहीर केले. देवाने देशातल्या दीन लोकांना वाचवले त्याने स्वर्गातून निर्णय दिला सर्व पृथ्वी शांत आणि घाबरलेली होती.

¹⁰तू जेव्हा दुष्टांना शिक्षा करतोस तेव्हा देवा लोक तुला मान देतात. तू तुझा क्रोध दाखवतोस आणि वाचलेले लोक शक्तिमान होतात.

¹¹लोकहो! तुम्ही तुमच्या परमेश्वराला, देवाला वचने दिलीत आता तुम्ही जी वचने दिलीत ती पूर्ण करा प्रत्येक

एखाद्या व्यक्तीला ... शक्ती नाही शब्दशः पूर्वेकडून किंवा पश्चिमेकडून नाही आणि वाळवंटातील पर्वताकडून नाही नाही.

ठिकाणचे लोक देवाला घाबरतात आणि त्याला मान देतात ते देवासाठी भेटी आणतात.

¹²देव मोठ्या नेत्यांचा सुध्दा पराभव करतो. पृथ्वीवरचे सर्व राजे त्याला घाबरतात.

स्तोत्र 77

प्रमुख गायकासाठी यदूथून सुरावर

आधारलेले आसाफाचे स्तोत्र.

¹मी देवाला मदतीसाठी जोरात हाक मारली, देवा मी तुझी प्रार्थना करतो. माझ्याकडे लक्ष दे.

²माझ्या प्रभु, मी संकटात असतो तेव्हा तुझ्याकडे येतो मी रात्रभर तुझ्यापर्यंत पोहोचण्याचा प्रयत्न केला माझ्या आत्म्याने शांत व्हायला नकार दिला.

³मी देवाचा विचार करतो आणि मला काय वाटते ते त्याला सांगण्याचा प्रयत्न करतो पण मला ते शक्य नाही.

⁴तू मला झोपू देत नाहीस, मी काही तरी बोलायचा प्रयत्न केला पण मी फारच गोडवलेल्या मनस्थितीत होतो.

⁵मी सतत भूतकाळाचा विचार करीत राहिलो खूप दिवसांपूर्वी घडलेल्या घटनांचा मी विचार करत होतो.

⁶रात्री मी माझ्या गाण्याचा विचार करण्याचा प्रयत्न करतो. मी स्वतःशीच बोलतो आणि समजून घेण्याचा प्रयत्न करतो.

⁷मी आश्चर्य करतो, “आमचा प्रभु आपल्याला कायमचा सोडून गेला का? तो आपल्याला कधी तरी परत घेईल का?”

⁸देवाचे प्रेम कायमचे नाहीसे झाले का? तो आपल्याशी कधी तरी परत बोलेल का?

⁹देव दयेचा अर्थ विसरला का? त्याच्या कृपेचे आता रागात परिवर्तन झाले का?”

¹⁰नंतर मी विचार केला, “जी गोष्ट मला राहून राहून खटकते आहे ती ही ‘सर्वशक्तिमान सर्वोच्च असा देव त्याची शक्ती घालवून बसला आहे का?’”

¹¹परमेश्वराने काय केले ते मला आठवते आहे. देवा, खूप पूर्वी तू ज्या अद्भुत गोष्टी केल्यास त्या मला आठवतात.

¹²तू केलेल्या गोष्टींचा मी विचार केला. मी त्या गोष्टींबद्दल विचार केला.

¹³देवा, तुझे मार्ग पवित्र आहेत, देवा, तुझ्यासारखा महान कोणीही नाही.

¹⁴अद्भुत गोष्टी करणारा देव तूच आहेस. तू लोकांना तुझी महान शक्ती दाखवलीस.

¹⁵तू तुझ्या शक्तीने लोकांना वाचवलेस तू याकोबाच्या आणि योसेफाच्या वंशजांना वाचवलेस.

¹⁶देवा, पाण्याने तुला पाहिले आणि ते घाबरले, खोल पाणी भयाने थरथरले.

¹⁷दाट ढगांनी पाणी खाली सोडले, लोकांनी वरच्या उंच ढगातला गडगडाट ऐकला. नंतर तुझे विजांचे बाण ढगातून चमकू लागले.

¹⁸तिथे ढगांचा भयानक गडगडाट होत होता. विजांनी जगाला प्रकाशमय केले होते. पृथ्वी हलली आणि थरथरली.

¹⁹देवा, तू खोल पाण्यातून चाललास. तू खोल समुद्र ओलांडलास, पण तुझे पाऊल कुठेही उमटले नाही.

²⁰तू मोशेच्या आणि अहरोनच्या मदतीने तुझ्या माणसांना मेंढ्यांप्रमाणे मार्गदर्शन केलेस.

स्तोत्र 78

आसाफाचे मार्स्कील.

¹लोकहो! माझी शिकवण ऐका, मी काय सांगतो ते ऐका!

²मी तुम्हांला ही गोष्ट सांगेन. मी तुम्हांला ही जुनी गोष्ट सांगेन.

³आम्ही ती गोष्ट ऐकली आणि आम्हाला ती चांगली माहीत आहे. आमच्या वाडवडिलांनी आम्हाला ती गोष्ट सांगितली होती.

⁴आणि आम्ही ती विसरणार नाही. आमचे लोक शेवटच्या पिढीपर्यंत ती गोष्ट सांगत राहातील आम्ही परमेश्वराची स्तुती करू आणि त्याने केलेल्या अद्भुत गोष्टीबद्दल सांगत राहू.

⁵परमेश्वराने याकोबा बरोबर करार केला. देवाने झप्राएलला कायदा दिला. देवाने आमच्या पूर्वजांना आज्ञा दिल्या. त्याने आमच्या पूर्वजांना त्यांच्या वंशजांना नियम शिकवायला सांगितला.

⁶नवीन मुले जन्माला येतील तीच पुढे मोठी होतील आणि ती त्यांच्या मुलांना गोष्टी सांगतील या प्रमाणे लोकांना अगदी शेवटच्या पिढीपर्यंत नियम समजेल.

⁷म्हणून ते सगळे लोक देवावर विश्वास ठेवतील. देवाने जे केले ते ते विसरणार नाहीत. ते अत्यंत सावधगिरीने त्याच्या आज्ञा पाळतील.

⁸जर लोकांनी त्यांच्या देवाच्या आज्ञा त्यांच्या मुलांना शिकविल्या तर ती मुले त्यांच्या पूर्वजांसारखी होणार नाहीत त्यांचे पूर्वज देवाविरुद्ध गेले. त्यांनी देवाच्या आज्ञा पाळायचे नाकारले. ते लोक फार हट्टी होते ते देवाच्या आत्म्याशी प्रामाणिक नव्हते.

⁹एफ्राइमच्या लोकांजवळ शस्त्रे होती. परंतु ते रणांगणावरून पळून गेले.

¹⁰त्यांनी देवाबरोबर झालेला त्यांचा करार पाळला नाही. त्यांनी त्याची शिकवण आचरायला नकार दिला.

¹¹एफ्राइमचे लोक देवाने केलेल्या महान गोष्टी विसरले. देवाने दाखवलेल्या अद्भुत गोष्टी ते विसरले.

¹²मिसर देशातल्या सोअन प्रांतात देवाने त्यांच्या वाडवडिलांना त्याची महान शक्ती दाखवली.

¹³देवाने लाल समुद्र दुभंगला आणि लोकांना पलिकडे नेले, पाणी एखाद्या भिंतीसारखे त्यांच्या दोन्ही बाजूला उभे होते.

¹⁴देव रोज त्यांना उंच मेघाच्या साहाय्याने दिवसा व रात्री अग्नीच्या प्रकाशात मार्ग दाखवीत नेत असे.

¹⁵देवाने वाळवंटात पाषाण फोडला त्याने लोकांना पृथ्वीच्या गर्भातून पाणी दिले.

¹⁶देवाने खडकातून नदीसारखे खळखळणारे पाणी बाहेर आणले.

¹⁷परंतु लोकांनी देवाविरुद्ध पाप करणे चालूच ठेवले. ते वाळवंटात सुध्दा सर्वशक्तिमान परमेश्वराच्या विरुद्ध गेले.

¹⁸नंतर त्या लोकांनी देवाची परीक्षा घ्यायचे ठरवले. त्यांनी त्यांची भूक भागवण्यासाठी देवाकडे अन्नाची मागणी केली.

¹⁹त्यांनी देवाविरुद्ध तक्रारी केल्या ते म्हणाले, “देव आम्हांला वाळवंटात अन्न देऊ शकेल का?”

²⁰त्याने दगडाला प्रहार केला आणि त्यातून पुरासारखे पाणी बाहेर येऊ लागले तो आम्हांला भाकरी आणि मांस नक्कीच देईल.”

²¹त्या लोकांनी म्हटलेले परमेश्वराने ऐकले.देव याकोबावर फार रागावला देव झप्राएलवर फार रागावला.

²²का? कारण लोकांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला नाही. देव त्यांना वाचवील यावर त्यांनी विश्वास ठेवला नाही.

²³⁻²⁴पण नंतर देवाने दग बाजूला केले आणि त्यातून त्याने त्यांच्यावर अन्नासाठी मान्नाचा वर्षाव केला. आकाशाचे दरवाजे उघडावेत तसा हा प्रकार होता आणि आकाशातील गोदामातून धान्याचा वर्षाव होत राहिला.

²⁵लोकांनी देवदूताचे अन्न खाल्ले देवाने त्यांचे समाधान करण्यासाठी भरपूर अन्न पाठवले.

²⁶⁻²⁷ देवाने पूर्वकडचा घोंगावणारा वारा पाठवला आणि त्यांच्यावर लावे पक्षी पावसाप्रमाणे कोसळले देवाने तेमानकडून वारा वाहायला लावला आणि निळे आकाश काळे झाले कारण आकाशात खूप पक्षी होते.

²⁸ते पक्षी छावणीच्या अगदी मध्य भागी, त्या लोकांच्या तंबूच्या अवती भोवती पडले.

²⁹त्यांच्याकडे भरपूर खायाला होते परंतु त्यांनी त्यांच्या भुकेलाच पाप करायला लावले.

³⁰त्यांना त्यांची भूक आवरली नाही, म्हणून त्यांनी ते पक्षी रक्त काढल्याशिवायच खाल्ले.

³¹देव त्यांच्यावर खूप रागावला आणि त्याने त्यांतल्या अनेकांना मारून टाकले. त्यातल्या अनेक निरोगी तरुण माणसांना देवाने मारले.

³²परंतु लोकांनी पुन्हा पाप केले देव ज्या अद्भुत गोष्टी करतो त्यांवर ते अवलंबून राहिले नाहीत.

³³म्हणून देवाने त्यांचे कवडी मोलाचे आयुष्य भयानक संकटात संपवले.

³⁴देवाने जेव्हा जेव्हा त्यातल्या काहींना ठार मारले तेव्हा तेव्हा उरलेले लोक पुन्हा त्याच्या कडे वळले ते देवाकडे धावत परतले.

³⁵देव त्यांचा खडक आहे. याची आठवण त्यांना आली सर्वशक्तिमान देवाने त्यांना वाचवले याची त्यांना आठवण झाली.

³⁶आपण देवावर प्रेम करतो असे ते म्हणाले परंतु ते खोटे बोलले, ते मनापासून बोलत नव्हते.

³⁷त्यांचे मन खरोखरच देवाजवळ नव्हते. ते कराराशी प्रमाणिक नव्हते.

³⁸परंतु देव दयाळू होता. देवाने त्यांना त्यांच्या पापांबद्दल क्षमा केली आणि त्याने त्यांचा नाश केला नाही. देवाने अनेक वेळा स्वतःचा राग आवरला. त्याने स्वतःला खूप राग येऊ दिला नाही.

³⁹ती केवळ माणसेच आहेत याची देवाने आठवण ठेवली. लोक वाच्याप्रमाणे आहेत. तो वाहातो आणि ओसरतो.

⁴⁰त्या लोकांनी वाळवंटात देवाला अनेक संकटांत टाकले त्यांनी त्याला खूप दुखी केले.

⁴¹मग लोकांनी पुन्हा देवाच्या सहनशक्तीची परीक्षा घेतली, त्यांनी झप्राएलाच्या पवित्र परमेश्वराला खूप दुख दिले.

⁴²ते लोक देवाची शक्ती विसरले. देवाने त्यांचा किती वेळा त्यांच्या शत्रूंपासून बचाव केला हे ते विसरले.

⁴³मिसर देशातल्या चमत्कारा बाबत ते विसरले. सोअन प्रांतातला चमत्कारही ते विसरले.

⁴⁴देवाने नद्यांचे रक्तात रूपांतर केले. मिसरमधले लोक पाणी पिऊ शकले नाहीत.

⁴⁵देवाने चावणाऱ्या माशांचे श्वे पाठवले. ते मिसरमधल्या लोकांना चावले, देवाने बेडूक पाठवले. त्यांनी मिसरमधल्या लोकांच्या आयुष्याचा नाश केला.

⁴⁶देवाने त्यांची पिके नाकतोड्यांच्या हवाली केली आणि इतर झाडांवर टोळ धाड पाठवली.

⁴⁷देवाने त्यांच्या द्राक्षवेळींचा नाश करण्यासाठी गारांचा पाऊस पाडला आणि झाडांचा नाश करण्यासाठी त्याने बर्फाचा उपयोग केला.

⁴⁸देवाने गारांच्या वर्षावाने त्यांच्या प्राण्यांचा नाश केला आणि त्यांच्या पशुधनावर त्याने वीज पाडली.

⁴⁹देवाने मिसरच्या लोकांना आपला राग दाखवला. त्याने त्याचे विध्वंसक दूत त्यांच्याविरुद्ध पाठवले.

⁵⁰देवाने आपला राग व्यक्त करण्यासाठी एक मार्ग शोधला त्याने त्या लोकांपैकी कुणालाही जगू दिले नाही. त्याने त्यांना एका भयंकर रोगाचे बळी केले.

⁵¹देवाने मिसरमध्ये जन्मलेल्या सर्व पहिल्या मुलांना मारून टाकले. त्याने हाम कुटुंबात जन्मलेल्या पहिल्या मुलांनाही मारले.

⁵²नंतर देवाने झम्राएलला मेंढपाळा सारखे नेले त्याने त्याच्या लोकांना मेंढ्यासारखे वाळवंटात नेले.

⁵³त्याने त्याच्या माणसांना काळजीपूर्वक मार्गदर्शन केले देवाच्या माणसांना कशाचीच भीती वाटली नाही. देवाने त्यांच्या शत्रूंना लाल समुद्रात बुडविले.

⁵⁴देवाने त्याच्या माणसांना त्याच्या पवित्र देशात त्याने त्याच्या सामर्थ्याने घेतलेल्या डोंगरावर नेले.

⁵⁵देवाने इतर देशांना ती जमीन सोडून जायला भाग पाडले देवाने प्रत्येक कुटुंबाला जमिनीचा त्यांचा हिस्सा दिला. देवाने झम्राएलच्या प्रत्येक कुटुंबाला राहायला स्वतःचे घर दिले.

⁵⁶परंतु त्यांनी सर्वशक्तिमान देवाची परीक्षा घेतली आणि त्याचे त्याला खूप वाईट वाटले. त्या लोकांनी देवाच्या आज्ञा पाळल्या नाहीत.

⁵⁷झम्राएलच्या लोकांनी देवाकडे पाठ फिरवली. जसे त्याचे पूर्वज त्याच्याविरुद्ध गेले तसेच ते त्याच्या विरुद्ध गेले. ते वाकवलेल्या धनुष्याप्रमाणे अतिशय वाईट होते.

⁵⁸झम्राएलच्या लोकांनी प्रार्थनेसाठी उंच जागा बांधल्या आणि देवाला क्रोधित केले. त्यांनी चुकीच्या देवाचे पुतळे केले आणि देवाला असूया आणली.

⁵⁹देवाने हे ऐकले आणि तो खूप रागावला देवाने झम्राएलला पूर्णपणे झिडकारले.

⁶⁰देवाने शिलोहचा पवित्र तंबू सोडून दिला. देव लोकांच्या बरोबर त्यांच्या तंबूत राहिला.

⁶¹देवाने इतर देशांना त्याच्या माणसांना पकडू दिले. शत्रूंनी देवाचे "सुंदर रत्न" घेतले.

⁶²देवाने त्याच्या माणसांवरचा त्याचा राग व्यक्त केला त्याने त्यांना युद्धात मरू दिले.

⁶³तरुण माणसे जळून मेली आणि ज्या मुलींशी ते लग्न करणार होते त्यांनी विवाहाची गाणी म्हटली नाहीत.

⁶⁴याजक मारले गेले पण विधवा त्यांच्यासाठी रडल्या नाहीत.

⁶⁵शेवटी आमचा प्रभु झोपेतून उठलेल्या माणसासारखा, खूप द्राक्षारस प्यायलेल्या सैनिकासारखा उठला.

⁶⁶देवाने त्याच्या शत्रूंना माघार घ्यायला भाग पाडले आणि त्यांचा पराभव केला. देवाने त्याच्या शत्रूंचा पराभव केला आणि त्यांना कायमची नामुष्की आणली.

⁶⁷परंतु देवाने योसेफाच्या कुटुंबाला झिडकारले देवाने एफ्राईमच्या कुटुंबाचा स्वीकार केला नाही.

⁶⁸नाही, देवाने यहूदाच्या कुटुंबाला निवडले देवाने त्याच्या आवडत्या सियोन पर्वताची निवड केली.

⁶⁹देवाने त्याचे पवित्र मंदिर उंच पर्वतावर बांधले. देवाने त्याचे मंदिर पृथ्वीसारखे कायमचे राहिल असे बांधले.

⁷⁰देवाने दावीदला स्वतःचा खास सेवक म्हणून निवडले. दावीद मेंढ्यांच्या वाड्यांचे रक्षण करीत होता. परंतु देवाने त्याला त्याच्या कामापासून दूर नेले.

⁷¹दावीद मेंढ्यांची काळजी घेत होता. परंतु देवाने त्याला त्या कामापासून दूर नेले. देवाने दावीदला त्याच्या माणसांकडे, याकोबाच्या माणसांकडे, झम्राएलच्या माणसांकडे आणि देवाच्या मालमतेकडे लक्ष देण्याचे काम करायला सांगितले.

⁷²आणि दावीदने त्यांना शुद्ध मनाने मार्ग दाखवला त्याने त्यांना शहाणपणाने मार्ग दाखवला.

स्तोत्र 79

आसाफाचे स्तोत्र

¹देवा, काही लोक तुझ्या माणसांशी लढायला आले. त्या लोकांनी तुझ्या पवित्र मंदिराचा नाश केला. त्यांनी यरूशलेम उध्वस्त केले.

²शत्रूंनी तुझ्या सेवकांची प्रेते रानटी पक्ष्यांना खाण्यासाठी ठेवली त्यांनी तुझ्या भक्तांची प्रेते रानटी पशूंना खाण्यासाठी ठेवली.

³देवा, शत्रूंनी तुझी इतकी माणसे मारली की रक्त पाण्यासारखे वाहायला लागले. प्रेते पुरायला एखादा माणूसही उरला नाही.

⁴आमच्या भोवतालच्या लोकांनी आमचा पाणउतारा केला आमच्या भोवतालची माणसे आम्हाला पाहून हसली आणि त्यांनी आमची चेष्टा केली.

⁵देवा, तू आमच्यावर कायमचाच रागावणार आहेस का? देवा, तुझे भावनेंद्रेक आम्हाला आगीत असेच जाळत राहणार आहेत का?

⁶देवा, तू तुझा राग ज्या देशांना तू माहीत नाहीस अशा देशांकडे वळव जे देश तुझी उपासना करीत नाहीत अशा देशांकडे तुझा राग वळव.

⁷त्या देशांनी याकोबाचा नाश केला त्यांनी याकोबाच्या देशाचा सर्वनाश केला.

⁸देवा, कृपा करून आमच्या पूर्वजांनी केलेल्या पापाची शिक्षा आम्हाला करू नकोस. आम्हाला लवकरात लवकर तुझी दया दाखव. आम्हाला तुझी खूप खूप गरज आहे.

⁹देवा, रक्षणकर्त्या, आम्हाला मदत कर. आम्हाला वाचव त्यामुळे तुझ्या नावाला गौरव प्राप्त होईल. आमची पापे तुझ्या नावाच्या भल्यासाठी पुसून टाक.

¹⁰इतर देशांना "कुठे आहे तुमचा देव? तो तुम्हाला मदत करू शकत नाही का?" असे म्हणू देऊ नकोस. देवा, त्या लोकांना शिक्षा कर म्हणजे आम्ही ते बघू शकू तुझ्या सेवकांना मारल्याबद्दल त्यांना शिक्षा कर.

¹¹कैद्यांच्या कण्हण्याकडे लक्ष दे देवा, मारण्यासाठी ज्यांची निवड झाली होती त्यालोकांना तुझ्या सामर्थ्याने वाचव.

¹²देवा, आमच्या भोवतालच्या माणसांनी आम्हाला जो त्रास दिला त्याबद्दल त्यांना सात वेळा शिक्षा दे तुझा अपमान केल्याबद्दल त्यांना शिक्षा कर.

¹³आम्ही तुझी माणसे आहोत, आम्ही तुझ्या कळपातल्या मेंढ्या आहोत. आम्ही सदैव तुझी स्तुती करू. देवा, आम्ही अगदी सर्वकाळ तुझी स्तुती करू.

स्तोत्र 80

प्रमुख गायकासाठी "भूकमळे" या चालीवर

बसवलेले आसाफवे स्तोत्र.

¹इझ्राएलाच्या मेंढपाळा, माझे ऐक. तू योसेफाच्या मेंढ्यांना (माणसांना)मार्ग दाखवतोस. राजा म्हणून तू करूबांच्या आसनावर बसतोस. आम्हाला तुला बघू दे.

²इझ्राएलाच्या मेंढपाळा, तुझे मोठेपण एफ्राइम आणि बन्यामीन व मनश्शे यांच्यासमोर दाखव. ये आणि आम्हाला वाचव.

³देवा, आमचा पुन्हा स्वीकार कर आणि आम्हाला वाचव.

⁴सर्वशक्तिमान परमेश्वर देवा, तू आमच्या प्रार्थना कधी ऐकशील? आमच्यावर तू सदैव रागावलेलाच राहणार आहेस का?

⁵तू तुझ्या लोकांना अन्न म्हणून अन्न दिलेस. तेच त्यांचे प्यायचे पाणी होते.

⁶तू आम्हाला आमच्या शेजाऱ्यांच्या भांडणाचे निमित्त केलेस. आमचे शत्रू आम्हाला हसतात.

⁷सर्वशक्तिमान देवा, पुन्हा आमचा स्वीकार कर. आमचा स्वीकार कर आणि आम्हाला वाचव.

⁸भूतकाळात तू आम्हाला अतिशय महत्वाच्या वनस्पतीसारखे वागवलेस. तू तुझी ही "वेल" मिसर देशाच्याबाहेर आणलीस. तू इतर लोकांना ही जमीन सोडून जायला भाग पाडलेस आणि तू तुझी "वेल" इथे लावलीस.

⁹तू त्या "वेलीसाठी" जमीन तयार केलीस. त्या "वेलीची" मुळं जोमाने वाढावीत म्हणून प्रयत्न केलेस. थोड्याच अवधीत ती वेल सर्व देशभर पसरली.

¹⁰तिने डोंगरांना आच्छादन टाकले मोठ्या देवदारूच्या वृक्षांवर सुध्दा तिच्या पानांनी छाया घातली.

¹¹तिच्या वेली भूमध्य समुद्रापर्यंत पसरल्या तिचे कोंब युफ्रेटस नदीपर्यंत गेले.

¹²देवा, तुझ्या "वेलीचे" रक्षण करणाऱ्या भिंतीतू का पाडून टाकल्यास? आता जो कोणी तिथून जातो तो तिची द्राक्षे तोडतो.

¹³रानडुकरे येऊन तुझ्या "वेलीवर" चालतात. रानटी पशू येतात आणि तिची पाने खातात.

¹⁴सर्वशक्तिमान देवा, परत ये स्वर्गातून खाली तुझ्या "वेलीकडे" बघ आणि तिचे रक्षण कर.

¹⁵देवा, तू तुझ्या हाताने कापलेल्या "वेलीकडे" बघ. तू वाढवलेल्या तुझ्या लहान वेलीकडे बघ.

¹⁶तुझी "वेल" वाढलेल्या शेणाप्रमाणे (गोवरीप्रमाणे) आगीत जळून गेलीतू तिच्यावर रागावला होतास आणि तू तिचा नाश केलास.

¹⁷देवा, तुझ्या उजव्या बाजूला उभ्या असलेल्या तुझ्या मुलाला मदत कर. तू वाढवलेल्या तुझ्या मुलाला मदत कर.

¹⁸तो तुला सोडून परत जाणार नाही. त्याला जगू दे आणि तो तुझ्या नावाचा धावा करेल.

¹⁹सर्वशक्तिमान परमेश्वर देवा, आमच्याकडे परत ये.आमचा स्वीकार कर. आम्हाला वाचव.

स्तोत्र 81

प्रमुख गायकासाठी गितीथ चालीवर

बसवलेले आसाफवे स्तोत्र.

¹आनंदी राहा आणि आमची शक्ती असलेल्या देवासमोर गाणे गा इझ्राएलाच्या देवासमोर आनंदाने ओरडा.

²संगीताची सुरुवात करा. डफ वाजवा. सतार आणि वीणा वाजवा.

³अमावास्याला एडव्याच्या शिंगाचा कर्णा वाजवा. पौर्णिमेला ही एडव्याच्या शिंगाचा कर्णा वाजवा. याचवेळी आपला सण सुरू होतो.

⁴हा इझ्राएल देशाचा नियम आहे. देवाने याकोबाला हीच आज्ञा केली.

⁵जेव्हा देवाने त्याला मिसरमधून दूर नेले तेव्हा त्याने योसेफाबरोबर हा करार केला. मिसरमध्येच आम्ही आम्हाला न समजणारी भाषा ऐकली.

⁶देव म्हणतो, "मी तुमच्या खांद्यावरचे ओझे उचलले. तुमच्या खांद्यावरची कामगाराची टोपली तुम्हाला टाकायला लावली.

⁷तुम्ही लोक संकटात होता. तुम्ही मदीसाठी हाका मारल्या आणि मी तुमची मुक्तता केली. मी वादळी दगात लपलो होतो आणि मी तुम्हाला उत्तर दिले. मी मरीबाच्या पाण्याजवळ तुमची परीक्षा घेतली."

⁸"लोकहो! माझे ऐका, मी तुम्हाला माझा करार देईन इझ्राएल कृपा करून माझे ऐक.

⁹परदेशी लोक ज्या चुकीच्या देवाची पूजा करतात त्यापैकी कुठल्याही देवाची पूजा करू नकोस.

¹⁰मी, परमेश्वराच तुमचा देव आहे मी तुम्हाला मिसरच्या प्रदेशातून बाहेर आणले. इझ्राएल, तुझे तोंड उघड मग मी तुला खायाला घालीन."

¹¹"परंतु माझ्या लोकांनी माझे ऐकले नाही. इझ्राएलने माझी आज्ञा पाळली नाही.

¹²म्हणून मी त्यांना जे करायची इच्छा होती ते करू दिले. इझ्राएलने सुध्दा त्याला हवे ते केले.

¹³जर माझ्या लोकांनी माझे ऐकले, जर इझ्राएल माझ्या इच्छे प्रमाणे राहिला.

¹⁴तर मी त्यांच्या शत्रूंचा पराभव करीन. जे लोक झम्राएलवर संकटे आणतात त्यांना मी शिक्षा करीन.

¹⁵परमेश्वराचे शत्रू भीतीने थरथर कापतील. त्यांना कायमची शिक्षा होईल.

¹⁶देव त्याच्या माणसांना सगळ्यात चांगला गृह देईल देव त्याच्या माणसांना त्यांचे समाधान होईपर्यंत मध देईल."

स्तोत्र 82

आसाफाचे स्तोत्र

¹देव देवांच्या सभेत उभा राहातो. तो देवांच्या सभेत न्यायाधीश आहे.

²देव म्हणतो, "तू किती काळपर्यंत लोकांना विपरीत न्याय देणार आहेस? दुष्टांना तू आणखी किती काळ शिक्षा न करताच सोडून देणार आहेस?"

³गरीबांना आणि अनाथांना संरक्षण दे. त्या गरीब लोकांच्या हक्कांचे रक्षण कर.

⁴त्या गरीब, असहाय्य लोकांना मदत कर. त्यांचे दुष्टांपासून रक्षण कर."

⁵"काय घडते आहे ते त्यांना * कळत नाही. त्यांना काही समजत नाही. ते काय करीत आहेत ते त्यांना कळत नाही. त्यांचे जग त्यांच्या भोवती कोसळत आहे."

⁶मी (देव) म्हणतो, "तुम्ही देव आहात तुम्ही सर्वशक्तिमान देवाची मुले आहात."

⁷परंतु तुम्ही मरणार आहात इतर लोक मरतात त्याप्रमाणे तुम्ही मराल इतर पुढारी मरतात त्याप्रमाणे तुम्ही मराल.

⁸देवा, ऊठ! तू न्यायाधीश हो. देवा, तू सर्व देशांचा पुढारी हो.

स्तोत्र 83

आसाफाचे स्तोत्र

¹देवा, गप्प राहू नकोस. तुझे कान बंद करू नकोस. देवा, कृपा करून काही तरी बोल.

²देवा, तुझे शत्रू तुझ्याविरुद्ध योजना आखत आहेत. ते लवकरच हल्ला करतील.

³ते तुझ्या लोकांविरुद्ध गुप्त योजना आखत आहेत. ते तू ज्या माणसांवर प्रेम करतोस त्या माणसांविरुद्धच्या योजनांची चर्चा करत आहेत.

⁴ते शत्रू म्हणत आहेत, "या त्यांचा पूर्णनि पात करू यानंतर कोणालाही "झम्राएल" या शब्दाची आठवण सुध्दा येणार नाही."

⁵देवा, ते सगळे लोक तुझ्याविरुद्ध आणि तू आमच्याशी केलेल्या करारा विरुद्ध लढण्यासाठी एकत्र आले.

ते त्यांना अर्थ कदाचित् काय घडते आहे ते ज्यांना कळत नाही असे गरीब लोक असा असावा किंवा "देवांना" हे कळत नाही की त्यांच्यामुळे जगाचा नाश होतो आहे कारण ते न्यायी नाहीत आणि ते योग्य गोष्टी करीत नाहीत.

⁶⁻⁷ते शत्रू आमच्याशी लढण्यासाठी एकत्र आले अदोम आणि झम्राएलीचे लोक, मवाब आणि हागराचे वंशज गाबाल, अम्मोन अमालेकचे लोक, पलेशेथ आणि सोरचे लोक. ते सगळे लोक आमच्याशी लढायला एकत्र आले.

⁸अशशूही त्यांना मिळाले. त्यांनी लोटाच्या वंशजांना खूप बलशाली बनवले.

⁹देवा, तू जसा मिद्यानचा, सीसरा व याबीन यांचा किशोन नदीजवळ पराभव केलास तसाच तू शत्रूंचा पराभव कर.

¹⁰तू त्यांचा एन-दोर येथे पराभव केलास आणि त्यांची प्रेते जमिनीवर कुजली आणि त्यांचे खत बनले.

¹¹देवा, शत्रूंच्या प्रमुखांचा पराभव कर. तू ओरेब व जेब यांचे जे केलेस तेच त्यांचेही कर जेबह व सलमुन्ना यांचे जे केलेस तसेच त्यांचे ही कर.

¹²देवा, ते लोक आम्हाला जबरदस्तीने तुझ्या वस्तीवरून जायला सांगत होते म्हणजे त्यांना तिचा ताबा घेता येईल.

¹³देवा, तू त्यांना गवतासारखे वाऱ्यावर उडवून लाव वाऱ्याने वाळलेलं गवत इतस्तत पसरतं तस तू त्यांना पसरवून दे.

¹⁴अग्नी जसा जंगलाचा व डोंगराचा नाश करतो तसा तू शत्रूंचा नाश कर.

¹⁵देवा, वादळात धूळ जशी उडून जाते तसे तू त्या लोकांचा पाठलाग करून त्यांना उडवून लाव. त्यांना गदगद हलव आणि तुफानात उडवून दे.

¹⁶देवा, आपण खरोखरच अशक्त आहोत हे त्यांना कळून येऊ दे नंतर त्यांना तुझ्या नावाचा धावा करायची इच्छा होईल.

¹⁷देवा, त्या लोकांना खूप घाबरवून सोड आणि त्यांना कायमचे लज्जित कर. त्यांना काळीमा फास आणि त्यांचा नाश कर.

¹⁸नंतर त्यांना तू देव आहेस हे कळेल. तुझे नाव यहोवा आहे हे त्यांना कळेल तू सर्वशक्तिमान देवच सर्व जगाचा देव आहेस हे ही त्यांना कळेल.

स्तोत्र 84

प्रमुख गायकासाठी गीतीथ्व्या चालीवर बसवलेले

कोरहाच्या मुलांचे स्तुतिगीत.

¹सर्वशक्तिमान परमेश्वरा, तुझे मंदिर खरोखरच सुंदर आहे.

²परमेश्वरा, मला वाट पाहाण्याचा मनस्वी कंटाळा आला आहे. मला तुझ्या मंदिरात यायचे आहे. माझ्यातला कण कण जिवंत देवाजवळ जायला उत्सुक आहे.

³सर्वशक्तिमान परमेश्वरा, माझ्या राजा, माझ्या देवा, चिमण्यांना आणि पाकोळ्यांना देखील घरे असतात. ते पक्षी तुझ्या सिंहासनाजवळ त्यांचे घरटे बांधतात आणि तिथे त्यांना पिल्ले होतात.

⁴तुझ्या मंदिरात राहाणारे लोक खूप सुखी असतात. ते नेहमी तुझी स्तुती करतात.

⁵जे लोक तुला त्यांच्या शक्तीचा स्रोत मानतात ते खूप सुखी असतात, ते तुला त्यांचे नेतृत्व करू देतात. *

⁶ते बाका दरीतून जातात तेव्हा देव तिला झऱ्याचे शिशिरातल्या पावसाने निर्माण केलेल्या जलाशयांचे स्वरूप देतो. *

⁷लोक देवाला भेटण्यासाठी सिंघोनाला जाताना एका शहरातून दुसऱ्या शहरात जातात.

⁸सर्वशक्तिमान परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक याकोबाच्या देवा, माझे ऐक.

⁹देवा, आमच्या रक्षणकर्त्याचे रक्षण कर. तू निवडलेल्या राजाला दया दाखव.

¹⁰तुझ्या मंदिरातला एक दिवस इतर ठिकाणच्या हजार दिवसांपेक्षा चांगला आहे. माझ्या देवाच्या प्रवेशद्वारापाशी उभे राहाणे हे वाईट माणसाच्या घरात राहाण्यापेक्षा चांगले आहे.

¹¹परमेश्वर आमचा रक्षणकर्ता आणि आमचा गौरवशाली राजा आहे. देव आम्हाला दयेचा आणि गौरवाचा आशीर्वाद देतो जे लोक परमेश्वराची प्रार्थना करतात आणि त्याचे ऐकतात त्यांना परमेश्वर प्रत्येक चांगली गोष्ट देतो.

¹²सर्वशक्तिमान परमेश्वरा, जे लोक तुझ्यावर विश्वास ठेवतात ते खरोखरच सुखी असतात.

स्तोत्र 85

प्रमुख गायकासाठी कोरहाच्या मुलांचे स्तुतिगीत

¹परमेश्वरा, तुझ्या देशाला दया दाखव. याकोबाचे लोक परदेशात कैदी आहेत. कैद्यांना त्यांच्या देशात परत आण.

²परमेश्वरा, तुझ्या माणसांना क्षमा कर. त्यांची पापे पुसून टाक.

³परमेश्वरा, रागावणे सोडून दे. क्रोधित होऊ नकोस.

⁴देवा, तारणहारा, आमच्यावर रागावणे सोडून दे. आणि आमचा पुन्हा स्वीकार कर.

⁵तू आमच्यावर कायमचा रागावणार आहेस का?

⁶कृपा करून आम्हाला पुन्हा जगू दे. तुझ्या लोकांना सुखी कर.

⁷परमेश्वरा, आम्हाला वाचव आणि तू आमच्यावर प्रेम करतोस ते दाखव.

⁸परमेश्वर देव काय म्हणाला ते मी ऐकले. तो म्हणाला की त्याच्या लोकांसाठी येथे शांती असेल, जर ते त्यांच्या

ते ... देतात शब्दशः “त्यांच्या हृदयात मोठे रस्ते आहेत” याचा अर्थ कदाचित् लोक सणासाठी यरूशलेमला जात आहेत असाही होईल.

ते ... स्वरूप देतो किंवा “शिक्षक आशीर्वाद देतात” हे कदाचित् वेगळ्या अर्थाने असे सांगणे असेल की देव आमचा गुरु आहे आणि तो आम्हाला अनेक आशीर्वाद देतो.

मूर्ख जीवन पद्धतीकडे परत वळले नाहीत तर त्याच्या भक्तांना शांती लाभेल.

⁹देव लवकरच त्याच्या भक्तांना वाचवील. आम्ही परत मानाने आमच्या जमिनीवर राहू.

¹⁰देवाचे खरे प्रेम त्याच्या भक्तांना भेटेल. चांगुलपणा आणि शांती त्यांचे चुंबन घेऊन त्यांचे स्वागत करील.

¹¹पृथ्वीवरचे लोक देवाशी प्रामाणिक राहातील आणि स्वर्गातला तो देव त्यांच्याशी चांगला वागेल. *

¹²परमेश्वर आपल्याला खूप चांगल्या गोष्टी देईल. जमीन खूप चांगली पिके देईल.

¹³देवाच्या समोर चांगुलपणा जाईल आणि त्याच्यासाठी मार्ग तयार करील.

स्तोत्र 86

दावीदाची प्रार्थना

¹मी गरीब, असहाय्य माणूस आहे. परमेश्वरा माझे ऐक आणि माझ्या प्रार्थनेला उत्तर दे.

²परमेश्वरा मी तुझा भक्त आहे. कृपा करून माझे रक्षण कर. मी तुझा सेवक आहे. तू माझा देव आहेस. माझा तुझ्यावर विश्वास आहे. म्हणून मला वाचव.

³माझ्या प्रभु, माझ्यावर दया कर मी दिवसभर तुझी प्रार्थना करीत आहे.

⁴प्रभु, माझे जीवन तुझ्या हाती दिले आहे. मला सुखी कर, मी तुझा सेवक आहे.

⁵प्रभु, तू चांगला आणि दयाळू आहेस. तुझी माणसे तुला मदतीसाठी हाका मारतात तू त्या माणसांवर खरोखरच प्रेम करतो.

⁶परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक. दयेसाठी माझी प्रार्थना ऐक.

⁷परमेश्वरा, मी तुझी संकट काळात प्रार्थना करीत आहे. तू मला उत्तर देशील हे मला माहीत आहे.

⁸देवा, इथे तुझ्यासारखा कुणीही नाही. तू जे केलेस ते कोणीही करू शकणार नाही.

⁹प्रभु तूच प्रत्येकाला निर्माण केलेत ते सर्व येतील आणि तुझी उपासना करतील आणि तुझ्या नावाला मान देतील अशी मी आशा करतो.

¹⁰देवा, तू महान आहेस. तू अद्भुत गोष्टी करतोस. तू आणि फक्त तूच देव आहेस.

¹¹परमेश्वरा, मला तुझे मार्ग शिकव. मी तुझी सत्ये जगने तुझी सत्ये पाळीन. तुझ्या नावाचा जप ही माझ्या आयुष्यातली सगळ्यात महत्वाची गोष्ट करायला मला मदत कर.

¹²देवा, माझ्या प्रभु मी अगदी मनापासून तुझी स्तुती करतो मी तुझ्या नावाला सदैव मान देईन.

पृथ्वीवरचे लोक ... चांगला वागेल शब्दशः “इमानदारी जमिनीतून उगवेल आणि चांगुलपणा आकाशातून खाली बघेल.”

¹³देवा, तुझे माझ्यावर खूप प्रेम आहे तू माझे मृत्युलोकापासून रक्षण करतोस.

¹⁴गर्विष्ठ लोक माझ्यावर हल्ला करतात देवा, वाईट लोकांचा समूह मला ठार मारण्याचा प्रयत्न करीत आहे आणि ते लोक तुला मान देत नाहीत.

¹⁵प्रभु, तू दयाळू आणि कृपाळू देव आहेस. तू सहनशील निष्ठावान आणि प्रेमपूर्ण आहेस.

¹⁶देवा, तू माझे ऐकतोस हे मला दाखव तू माझ्यावर दया कर. मी तुझा दास आहे. मला शक्ती दे. मी तुझा सेवक आहे मला वाचव.

¹⁷देवा, तू मला वाचवणार आहेस याची प्रचीती मला दाखव माझ्या शत्रूंना ती खून दिसेल आणि ते निराश होतील. तू माझी प्रार्थना ऐकलीस आणि तू मला मदत करणार आहेस हे यावरून दिसून येईल.

स्तोत्र 87

कोरहाच्या मुलाचे स्तुतिगीत

¹देवाने आपले मंदिर यरुशलेमच्या पवित्र डोंगरावर बांधले.

²परमेश्वराला सियोनचे द्वार झपाएलमधल्या इतर ठिकाणापेक्षा अधिक आवडते.

³हे देवाच्या नगरी लोक तुझ्याबद्दल आश्चर्यजनक गोष्टी सांगतात.

⁴देव त्याच्या सर्व माणसांची यादी ठेवतो त्यापैकी काही मिसर आणि बाबेल मध्ये राहातात. त्यापैकी काहींचा जन्म पलेशेथ, सोर आणि कूश येथे झाला.

⁵सियोनात जन्मलेल्या प्रत्येकाला देव ओळखतो. सर्वशक्तिमान देवाने ते नगर बांधले.

⁶देव त्याच्या सर्व लोकांविषयीची यादी ठेवतो. प्रत्येकाचा जन्म कुठे झाला ते त्याला माहीत आहे.

⁷देवाचे लोक यरुशलेमला खास सण साजरा करण्यासाठी जातात. ते खूप आनंदी आहेत. ते गाणी गातात, नाच करतात. ते म्हणतात, “सगळ्या चांगल्या गोष्टी यरुशलेममधून येतात.”

स्तोत्र 88

कोरहाच्या मुलाचे स्तुतिगीत प्रमुख गायकासाठी हेमान

एज्राही याचे दुखद आजाराविषयीचे मास्कील

¹परमेश्वरा, देवा, तू माझा तारणारा आहेस. मी रात्रंदिवस तुझी प्रार्थना करीत आहे.

²कृपा करून माझ्या प्रार्थनेकडे लक्ष दे. दयेखातर माझी प्रार्थना ऐक.

³माझ्या आत्म्याला हे दुख पुरेसे आहे. मी आता लवकरच मरणार आहे.

⁴लोक मला आताच मृत आहे असे समजून वागवतात. मी जगायला अगदी शक्तिहीन आहे असे समजून वागवतात.

⁵मला तू मृत माणसात शोध मी थडग्यात असलेल्या प्रेतासारखा आहे. ज्याला तू विसरलास असा एक मृतात्मा, तुझ्यापासून आणि तुझ्या निगराणीपासून दूर गेलेला असा एक.

⁶तू मला जमिनीतल्या त्या खड्ड्यांत टाकलेस. होय, तूच मला त्या अंधार्या जागेत ठेवलेस.

⁷देवा, तू माझ्यावर रागावला होतास आणि तू मला शिक्षा केलीस.

⁸माझे मित्र मला सोडून गेले. ज्याला कोणीही स्पर्श करू इच्छीत नाही. अशा माणसाप्रमाणे ते मला टाळतात. मी घरात बंद झालो आहे आणि मी बाहेर पडू शकत नाही.

⁹अतिदुखाने रडल्यामुळे माझे डोळे दुखत आहेत. परमेश्वरा, मी सतत तुझी प्रार्थना करीत आहे. माझे बाहू उभारून मी तुझी प्रार्थना करत आहे.

¹⁰परमेश्वरा, तू मृतांसाठी चमत्कार करतोस का? भुते उठून तुझी स्तुती करतात का? नाही.

¹¹थडग्यातले मृत लोक तुझ्या प्रेमाबद्दल बोलू शकत नाहीत. मृत्युलोकातील मृतलोक तुझ्या इमानीपणाविषयी बोलू शकत नाहीत.

¹²अंधारात पडलेले मृतलोक तुझी अद्भुत कृत्ये पाहू शकत नाहीत. विस्मृतीच्या जगातले मृतलोक तुझ्या चांगुलपणाविषयी बोलू शकत नाहीत.

¹³परमेश्वरा, मी तुला मदत करण्याविषयी विचारत आहे. प्रत्येक दिवशी पहाटे मी तुझी प्रार्थना करतो.

¹⁴परमेश्वरा, तू माझा त्याग का केलास? तू माझे एकायला नकार का देतोस?

¹⁵मी तरुणपणापासूनच अशक्त आणि आजारी आहे. मी तुझा राग सोसला आहे आणि मी असहाय्य आहे.

¹⁶परमेश्वरा, तू माझ्यावर रागावला होतास आणि शिक्षा मला मारून टाकीत आहे.

¹⁷दुख आणि वेदना सदैव माझ्याबरोबर असतात. मी माझ्या दुखात आणि वेदनात बुडून मरत आहे असे मला वाटते.

¹⁸आणि परमेश्वरा, तूच माझ्या आप्तेष्टांना आणि इष्ट मित्रांना मला सोडून जाण्यास भाग पाडलेस. केवळ भयान अंधकार माझी सोबत करत माझ्याजवळ राहिला.

स्तोत्र 89

एथान एज्राहीचे मास्कील

¹मी सदैव परमेश्वराच्या प्रेमाचे गाणे गाईन मी सदैव त्याच्या इमानदारीचे गाणे गाईन.

²परमेश्वरा, तुझे प्रेम सार्वकालिक आहे यावर माझा विश्वास आहे. तुझी इमानदारी आकाशाइतकी अथांग आहे.

³देव म्हणाला, “मी निवडलेल्या राजाशी करार केला मी दावीदला, माझ्या सेवकाला वचन दिले.

⁴दावीद, मी तुझा वंश चालू राहील असे करीन तुझे राज्य सदैव राहील असे मी करीन.”

⁵परमेश्वरा, तू अद्भुत गोष्टी करतोस याबद्दल स्वर्ग तुझी स्तुती करतात. लोक तुझ्यावर अवलंबून राहू शकतात. पवित्र लोकांची सभा याबद्दलचे गाणे गाते.

⁶स्वर्गातील कोणीही परमेश्वरासमान नाही. “देवा” पैकी कुणाचीही परमेश्वराशी तुलना होऊ शकत नाही.

⁷देव पवित्र लोकांना भेटतो. ते देवदूत त्याच्या सभोवती अस्तात. ते देवाला घाबरतात आणि त्याला मान देतात. ते भयग्रस्त होऊन त्याच्या भोवती उभे राहातात.

⁸सर्वशक्तिमान परमेश्वरा, देवा, तुझ्यासारखा कुणीही इथे नाही. आम्ही तुझ्यावर संपूर्ण विश्वास टाकू शकतो.

⁹तू गर्वाने समुद्रावर राज्य करतोस तू त्याच्या क्रोधित लाटांना शांत करू शकतोस.

¹⁰देवा, तू राहाबचा पराभव केलस तू तुझ्या बलवान बाहंनी तुझ्या शत्रूंना इतस्तत पांगवलेस.

¹¹देवा, स्वर्गातील आणि पृथ्वीवरच्या सर्वगोष्टी तुझ्या आहेत तूच जग आणि त्यातल्या सर्वगोष्टी निर्माण केल्यास.

¹²उत्तरेकडच्या आणि दक्षिणेकडच्या सर्व गोष्टी तूच निर्माण केल्यास ताबोर पर्वत आणि हार्मोन पर्वत तुझ्या नावाचा जयजयकार करतात.

¹³देवा, तुझ्याजवळ शक्ती आहे तुझीशक्ती महान आहे. विजय तुझाच आहे.

¹⁴तुझे राज्य सत्य आणि न्याय यावर वसलेले आहे. प्रेम आणि सत्य तुझ्या सिंहासनासमोर सेवक आहेत.

¹⁵देवा, तुझे इमानी भक्त खरोखरच सुखी आहेत. ते तुझ्या दयेच्या प्रकाशात जगतात.

¹⁶तुझे नाव त्यांना नेहमी आनंद देते. ते तुझ्या चांगलुपणाची स्तुती करतात.

¹⁷तू त्यांची अद्भुत शक्ती आहेस. त्यांची शक्ती तुझ्यापासूनच येते.

¹⁸परमेश्वरा, तू आमचा रक्षणकर्ता आहेस. झग्राएलचा पवित्र देव आमचा राजा आहे.

¹⁹तू तुझ्या भक्तांशी दृष्टान्त बोललास. आणि म्हणालास, “मी गर्दीतला एक माणूस निवडला आणि त्या माणसाला महत्त्व दिले. मी त्या तरुण सैनिकाला बलवान केले.

²⁰माझा सेवक दावीद मला सापडला आणि मी त्याला माझ्या खास तेलाने अभिषेक केला.

²¹मी दावीदला माझ्या उजव्या हाताने आधार दिला आणि माझ्या शक्तीने मी त्याला बलवान केले.

²²त्या निवडलेल्या राजाचा शत्रू पराभव करू शकला नाही. दुष्टलोक त्याचा पराभव करू शकले नाहीत.

²³मी त्याच्या शत्रूंना संपवले जे लोक माझ्या निवडलेल्या राजाचा तिरस्कार करीत होते त्यांचा मी पराभव केला.

²⁴माझ्या निवडलेल्या राजावर मी नेहमी प्रेम करीन आणि त्याला मदत करीन. मी त्याला नेहमी सामर्थ्यावान बनवेन.

²⁵मी माझ्या निवडलेल्या राजाला समुद्राच्या हाती सोपवले, तो नद्यांना काबून ठेवेल.

²⁶तो मला म्हणेल, ‘तुम्ही माझे वडील आहात तू माझा देव आहेस माझा खडक माझा तारणारा आहेस.’

²⁷आणि मी त्याला माझा पहिला मुलगा बनवेन. तो पृथ्वीवरचा महान राजा असेल.

²⁸माझे प्रेम त्या राजाचे सदैव रक्षण करेल त्याच्या बरोबरचा माझा करार कधीही संपणार नाही.

²⁹त्याचा वंश सदैव चालू राहील स्वर्ग असेपर्यंत त्याचे राज्य असेल.

³⁰जर त्याचे वंशज माझा कायदा पाळायचे थांबवतील आणिमाझ्या आज्ञा पाळणे बंद करतील तर मी त्यांना शिक्षा करेन.

³¹जर त्या निवडलेल्या राजाच्या वंशजांनी माझे नियम मोडले.

³²आणि माझ्या आज्ञांकडे दुर्लक्ष केले तर मी त्यांना जबरदस्त शिक्षा करेन.

³³परंतु त्या लोकांवरचे माझे प्रेम मी कधीच बाजूला करणार नाही. मी त्यांच्याशी नेहमी निष्ठावान राहीन.

³⁴मी दावीदशी झालेला माझा करार मोडणार नाही. मी आमचा करार बदलणार नाही.

³⁵माझ्या पवित्रतेतून मी त्याला वचन दिले आहे. आणि मी दावीदशी खोटे बोलणार नाही.

³⁶दावीदाचा वंश सदैव चालू राहील. त्याचे राज्य सूर्य असे पर्यंत राहील.

³⁷ते चंद्राप्रमाणे सदैव राहील. आकाश या कराराचा पुरावा आहे त्या करारावर तुम्ही विश्वास ठेवू शकता.”

³⁸पण देवा, तू तुझ्या निवडलेल्या राजावर रागावलास आणि तू त्याला एकटे सोडून दिलेस.

³⁹तू तुझा करार पाळला नाहीस. तू राजाचा मुकुट धुळीत फेकून दिलस.

⁴⁰तू राजाच्या नगरातील भिंती पाडल्यास. तू त्याचे सर्व किल्ले उध्वस्त केलेस.

⁴¹लोक जाता जाता त्याच्या वस्तू चोरतात. त्याचे शेजारी त्याला हस्तात.

⁴²तू राजाच्या सर्व शत्रूंना आनंदी केलेस. तू त्याच्या शत्रूंना युद्ध जिंक दिलेस.

⁴³देवा, तू त्यांना स्वतःचे रक्षण करायला मदत केलीस. तू तुझ्या राजाला युद्ध जिंकायला मदत केली नाहीस.

⁴⁴तू त्याला युद्ध जिंक दिले नाहीस. तू त्याचे सिंहासन जमिनीवर फेकलेस.

⁴⁵तू त्याचे आयुष्य कमी केलेस. तू त्याला शरम आणलीस.

⁴⁶परमेश्वरा, हे किती काळ चालणार आहे?तू आमच्याकडे सदैव दुर्लक्ष करणार आहेस का?तुझा राग अग्नीसारखा सदैव धुमस्त राहाणार आहे का?

⁴⁷माझे आयुष्य किती लहान आहे ते लक्षात ठेव तू आम्हाला छोटे आयुष्य जगण्यासाठी व नंतर मरून जाण्यासाठी निर्माण केलेस.

⁴⁸कोणीही माणूस जगून कधीही मरणार नाही असे होणार नाही. कोणीही थडगे चुकवू शकणार नाही.

⁴⁹देवा, तू पूर्वी दाखवलेले प्रेम कुठे आहे? तू दावीदला त्याच्या कुटुंबाशी इमान राखण्याचे वचन दिले होतेस.

⁵⁰⁻⁵¹प्रभु, तुमच्या सेवकाचा लोकांनी कसा अपमान केला होता ते लक्षात ठेवा. परमेश्वरा, तुझ्या शत्रूंनी केलेल्या सर्व अपमानांना मला तोंड द्यावे लागले. त्या लोकांनी तू निवडलेल्या राजाचा अपमान केला.

⁵²परमेश्वराला सदैव दुवा द्या. आमेन आमेन.

भाग चौथा

स्तोत्र 90

देवाचा माणूस मोशे याची प्रार्थना

¹प्रभु तू सदैव आमचे घर बनून राहिला आहेस.

²देवा, पर्वत जन्मण्याआधी आणि पृथ्वी व जंग निर्माण होण्याआधी तूच देव होतास देवा, तू पूर्वी होतास. आणि पुढेदेखील असशील.

³तूच लोकांना या जगात आणतोस आणि तूच त्यांची पुन्हा माती करतोस.

⁴तुझ्यासाठी हजारो वर्षे म्हणजे कालचा दिवस, कालची रात्र.

⁵तू आम्हाला झाडून टाकतोस. आमचे आयुष्य स्वप्नासारखे आहे. सकाळ झाली की आम्ही मेललो असतो. आम्ही गवतासारखे आहोत.

⁶गवत सकाळी उगवते आणि संध्याकाळी ते वाळते व मरणाला टेकते.

⁷देवा, तू रागावतोस तेव्हा आमचा नाश होतो. आम्हाला तुझ्या रागाची भीती वाटते.

⁸तुला आमच्या सर्व पापांची माहिती आहे. देवा, तू आमचे प्रत्येक गुप्त पाप पाहतोस.

⁹तुझा राग आमचे आयुष्य संपवू शकतो एखाद्या कुजबुजी सारखे आमचे आयुष्य विरून जाऊ शकते.

¹⁰आम्ही कदाचित् 70 वर्षे जगू आणि जरा सशक्त असलो तर 80 वर्षे आमचे आयुष्य कठोर परिश्रम आणि दुख यांनी भरलेले आहे. आणि नंतर आमचे आयुष्य अवचित् संपते आणि आम्ही उडून जातो.

¹¹देवा, तुझ्या रागाच्या संपूर्ण शक्तीची कुणालाच जाणीव नाही. परंतु देवा, आमची भीती आणि तुझ्याबद्दलचा आदर तुझ्या रागाइतकाच महान आहे.

¹²आमचे आयुष्य खरोखरच किती छोटे आहे ते आम्हाला शिकव म्हणजे आम्ही खरेखुरे शहाणे बनू शकू.

¹³परमेश्वरा, नेहमी आमच्याकडे परत ये. तुझ्या सेवकाशी दयेने वाग.

¹⁴तुझ्या प्रेमाने आम्हांला रोज सकाळी न्हाऊ घाल. आम्हाला सुखी होऊ दे आणि समाधानाने आयुष्य जगू दे.

¹⁵तू आम्हाला आयुष्यात खूप संकटे आणि खिन्नता दिलीस. आता आम्हांला सुखी कर.

¹⁶तू तुझ्या सेवकांसाठी कोणत्या अद्भुत गोष्टी करू शकतोस ते त्यांना बघू दे.

¹⁷देवा, प्रभु, आमच्यावर दया कर. आम्ही जे जे करतो त्यात आम्हाला यश दे.

स्तोत्र 91

¹तुम्ही लपण्यासाठी परात्पर देवाकडे जाऊ शकता. तुम्ही संरक्षणासाठी सर्वशक्तिमान देवाकडे जाऊ शकता.

²मी परमेश्वराला म्हणतो, "तू माझी सुरक्षित जागा आहेस माझा किल्ला, माझा देव आहेस मी तुझ्यावर विश्वास ठेवतो."

³देव तुम्हाला अवचित् येणाऱ्या संकटांपासून आणि भयानक रोगांपासून वाचवेल.

⁴तुम्ही रक्षणासाठी देवाकडे जाऊ शकता. पक्षी जसा आपले पंख पसरून पिल्लांचे रक्षण करतो तसा तो तुमचे रक्षण करील देव तुमचे रक्षण करणारी ढाल आणि भिंत असेल.

⁵रात्री तुम्हाला घाबरण्यासारखे काहीही नसेल आणि तुम्हाला दिवसाही शत्रूंच्या बाणांची भीती वाटणार नाही.

⁶अंधारात येणाऱ्या रोगाची किंवा दुपारी येणाऱ्या भयानक आजाराची तुम्हाला भीतीवाटणार नाही.

⁷तुम्ही 1,000 शत्रूंचा पराभव कराल तुमचा उजवा हात 10,000 शत्रू सैनिकांचा पराभव करेल. तुमचे शत्रू तुम्हाला स्पर्शबुद्धा करू शकणार नाहीत.

⁸तुम्ही नुसती नजर टाकलीत तरी त्या दुष्टांना शिक्षा झालेली तुम्हाला दिसेल.

⁹का? कारण तुम्ही परमेश्वरावर विश्वास ठेवता. परात्पर देवाला तुम्ही तुमची सुरक्षित जागा बनवले आहे.

¹⁰तुमचे काहीही वाईट होणार नाही. तुमच्या घरात रोगराई असणार नाही.

¹¹देव तुमच्यासाठी त्याच्या दूतांना आज्ञा देईल आणि तुम्ही जिथे जिथे जाल तिथे तिथे ते तुमचे रक्षण करतील.

¹²तुम्हाला दगडाची ठेच लागू नये म्हणून ते त्यांच्या हातांनी तुम्हाला धरतील.

¹³तुमच्याजवळ सिंहावरून आणि विषारी सापांवरून चालण्याची शक्ती असेल.

¹⁴परमेश्वर म्हणतो, "जर एखादा माणूस माझ्यावर विश्वास ठेवेल, तर मी त्याचे तारण करीन. जे माझे अनुयायी माझी उपासना करतात त्यांचे मी रक्षण करतो.

¹⁵माझे भक्त मला मदतीसाठी हाक मारतात. आणि मी त्यांना ओ देतो. ते संकटात असतील तेव्हा मी त्यांच्याजवळ असेन. मी त्यांची सुटका करीन आणि त्यांना मान देईन.

¹⁶मी माझ्या भक्तांना खूप आयुष्य देईन.” आणि त्यांना वाचवीन.

स्तोत्र 92

शब्दाथचे स्तुतिगीत.

¹परमेश्वराची स्तुती करणे चांगले असते. परात्पर देवा, तुझ्या नावाचे उपकारस्मरण करणे चांगले असते.

²तुझ्या प्रेमा बद्दल सकाळी गाणे आणि रात्री, तुझ्या इमानीपणाबद्दल जयजयकार करणे चांगले असते.

³देवा, तुझ्यासाठी दहा तारांच्या वीणेवर आणि सतारीवर संगीत वाजवणे चांगले असते.

⁴परमेश्वरा, तू ज्या गोष्टी केल्यास त्यामुळे तू आम्हाला खरोखरच सुखी केले आहेस, आम्ही त्याबद्दल आनंदांने गातो.

⁵परमेश्वरा, तू फारच महान गोष्टी केल्यास तुझे विचार समजून घेणे आम्हाला फार जड जाते.

⁶तुझ्याशी तुला करता माणसे म्हणजे मूर्ख जनावरे आहेत. ज्याला काहीही कळू शकत नाही अशा मूर्खासारखे आम्ही आहोत.

⁷वाईट लोक तणाप्रमाणे जगतात आणि मरतात. आणि ते ज्या कवडीमोलाच्या गोष्टी करतात त्या गोष्टींचा कायमचा नाश होतो.

⁸परंतु परमेश्वरा, तुला सदैव मान मिळेल.

⁹परमेश्वरा, तुझ्या सगळ्या शत्रूंचा नाश होईल. वार्डेट गोष्टी करणाऱ्या सर्व लोकांचा नाश होईल.

¹⁰पण तू मला बलवान बनवशील मी ताकदवान शिंग असलेल्या मेंढ्यासारखा असेन. पण तू माझी माझ्या खास कामासाठी निवड केलीस. तू तुझे ताजेतवाने करणारे तेल माझ्यावर ओतलेस.

¹¹मी माझे शत्रू माझ्याभोवती बघतो. ते भल्या मोठ्या बैलप्रमाणे माझ्यावर चालकरून येण्याच्या तयारीत आहेत ते माझ्याबद्दल काय बोलतात ते मी ऐकतो.

¹²⁻¹³परंतु चांगला माणूस वाढणाऱ्या खजुराच्या झाडाप्रमाणे असतो.

चांगला माणूस लबानोनमधल्या मोठ्या देवदार वृक्षासारखा असतो.

चांगली माणसे परमेश्वराच्या मंदिरात लावलेल्या मजबूत वृक्षासारखी असतात. आमच्या देवाच्या मंदिरातील अंगणात ती झपाट्याने वाढतील.

¹⁴ते जुने झाल्यावरही फळे देत राहातील. ते सशक्त हिरव्या झाडासारखे असतील.

¹⁵परमेश्वर चांगला आहे हे प्रत्येकाला दाखवण्यासाठी ती (चांगली माणसे) तेथे आहेत तो माझा खडक असून तो काहीही चुकीचे करत नाही.

स्तोत्र 93

¹परमेश्वर राजा आहे. त्याने ऐश्वर्य आणि सामर्थ्य वस्त्राप्रमाणे पांघरले आहे तो सज्ज आहे त्यामुळे सर्व जग सुरक्षित आहे. ते कंपित होणार नाही.

²देवा, तुझे राज्य कायमचे अस्तित्वात राहिले आहे देवा, तू सदैव जीवंत आहेस.

³परमेश्वरा, नद्यांचा आवाज प्रचंड मोठा आहे. आदळणाऱ्या लाटांचा आवाज खूप मोठा आहे.

⁴समुद्राच्या आदळणाऱ्या लाटा फार ताकदवान आहेत आणि त्यांचा आवाज खूप मोठा आहे. परंतु वरचा परमेश्वर अधिक ताकदवान आहे.

⁵परमेश्वरा, तुझे नियम सदैव राहातील. *तुझे पवित्र मंदिर खूप काळ उभे राहील.

स्तोत्र 94

¹परमेश्वरा, तू लोकांना शासन करणारा देव आहेस असा तू देव आहेस जो येतो आणि लोकांसाठी शासन आणतो.

²तू संपूर्ण पृथ्वीचा न्यायाधीश आहेस. गर्विष्ठ दुष्ट माणसांना योग्य अशी शिक्षा दे.

³परमेश्वरा, दुष्ट लोक किती काळ मजा करीत राहाणार आहेत? परमेश्वरा किती काळ?

⁴आणखी किती काळ हे गुन्हेगार त्यांनी केलेल्या गुन्हांबद्दल गौरवोद्गार काढणार आहेत?

⁵परमेश्वरा, ते तुझ्या माणसांना त्रास देतात. त्यांनी तुझ्या माणसांना यातना भोगायला लावल्या.

⁶ते दुष्ट लोक विधवांना आणि आपल्या देशात आलेल्या परकीयांना ठार मारतात. ते अनाथ मुलांचा खून करतात.

⁷आणि ते म्हणतात की या वार्डेट गोष्टी करताना परमेश्वर त्यांना बघत नाही. ते म्हणतात की जे काही घडते आहे ते झपाट्याच्या देवाला माहीत नाही.

⁸तुम्ही दुष्ट लोक, मूर्ख आहात. तुम्ही तुमचा धडा कधी शिकणार? तुम्ही वार्डेट लोक किती मूर्ख आहात! तुम्ही समजण्याचा प्रयत्न केलाच पाहिजे.

⁹देवानेच आपले कान केलेत तेव्हा त्यालाही कान असलेच पाहिजेत आणि जे काही घडते ते तो ऐकू शकतो. देवानेच आपले डोळे केलेत. तेव्हा त्यालाही डोळे असलेच पाहिजेत आणि जे काही घडते ते तो पाहू शकतो.

¹⁰देव त्या लोकांना शिस्त लावेल. देव लोकांना काय करायचे ते शिकवेल.

¹¹लोक काय विचार करतात ते देवाला माहीत असते. लोक म्हणजे वाऱ्याचा झोत आहे हे देवाला माहीत आहे.

¹²परमेश्वर ज्या माणसाला शिस्त लावेल तो सुखी होईल देव त्या माणसाला जगण्याचा योग्यमार्ग शिकवेल.

तुझे ... राहतील किंवा “तुझ्या करारावर विश्वास ठेवणे खरोखरच शक्य आहे.”

¹³देवा, तू त्या माणसाला संकटात शांत राहाण्यास शिकवशील. तू त्या माणसाला वाईट लोक थडग्यात जाईपर्यंत शांत राहाण्यास मदत करशील.

¹⁴परमेश्वर त्याच्या माणसांना सोडून जाणार नाही. तो त्याच्या माणसांना मदत केल्याशिवाय सोडून जाणार नाही.

¹⁵न्याय प्रस्थापित होईल आणि तो न्यायीपणा आणेल. आणि नंतर प्रामाणिक आणि चांगले लोक तेथे येतील.

¹⁶वाईट लोकांशी लढायला मला कोणीही मदत केली नाही. वाईट कृत्य करणाऱ्या लोकांशी लढण्यासाठी माझ्या बरोबरीने कोणीही उभे राहिले नाही.

¹⁷आणि जर परमेश्वराने मला मदत केली नसतीतर मी मेलो असतो.

¹⁸मी पडायला आलेलो आहे हे मला माहीत आहे, पण परमेश्वराने त्याच्या भक्तांना आधार दिला.

¹⁹मी खूप चिंताग्रस्त आणि उदास होतो. परंतु परमेश्वरा, तू माझे सांत्वन केलेस.

²⁰देवा, तू दुष्ट न्यायाधीशांना मदत करीत नाहीस. ते वाईट न्यायाधीश कायद्याचा दुरुपयोग करून लोकांचे आयुष्य कठीण करतात.

²¹ते न्यायाधीश चांगल्या माणसांवर हल्ला करतात. ते निरपराधी लोक अपराधी आहेत असे म्हणतात. आणि त्यांना ठार मारतात.

²²परंतु परमेश्वर माझी उंच पर्वतावरची सुरक्षित जागा आहे. देव माझा खडक माझी सुरक्षित जागा आहे.

²³देव त्या दुष्ट न्यायाधीशांना त्यांनी केलेल्या वाईटकृत्याबद्दल शिक्षा करेल त्यांनी पाप केले म्हणून देव त्यांचा नाश करेल. परमेश्वर आपला देव त्या दुष्ट न्यायाधीशांचा सर्वनाश करेल.

स्तोत्र 95

¹चला, परमेश्वराची स्तुती करू या. जो खडक आपल्याला वाचवतो त्याचे गुणगान करू या.

²परमेश्वराला धन्यवाद देणारी गाणे गाऊ या. त्याला आनंदी स्तुती गीते गाऊ या.

³का? कारण परमेश्वर मोठा देव आहे इतर "देवांवर" राज्य करणारा तो महान राजा आहे.

⁴सगळ्यांत खोल दऱ्या आणि सर्वांत उंच पर्वत परमेश्वराचे आहेत.

⁵महासागरही त्याचाच आहे-त्यानेच तो निर्माण केला. देवाने स्वतःच्या हाताने वाळवंट निर्माण केले.

⁶चला, आपण त्याची वाकून उपासना करू या. ज्या देवाने आपल्याला निर्माण केले त्याची स्तुती करू या.

⁷तो आपला देव आहे आणि आपण त्याची माणसे. आपण जर त्याचा आवाज ऐकला तर आपण त्याची मेंढरे होऊ.

⁸देव म्हणतो, "तू मरिबात आणि मस्साच्या वाळवंटात जसा हटवादी होतास तसा होऊ नकोस.

⁹तुझ्या पूर्वजांनी माझी परीक्षा पाहिली त्यांनी माझी पारख केली आणि मी काय करू शकतो ते त्यांना दिसले.

¹⁰मी त्या लोकांच्या बाबतीत चाळीस वर्षे सहनशील राहिलो आणि ते प्रामाणिक नव्हते हे मला माहीत आहे. त्या लोकांनी माझी शिकवण आचरणात आणायचे नाकारले.

¹¹म्हणून मी रागावलो आणि शपथ घेतली की ते माझ्या विसाव्याच्या जागेत प्रवेश करणार नाही."

स्तोत्र 96

¹परमेश्वराने ज्या नवीन गोष्टी केल्या त्यांची स्तुती करण्यासाठी नवे गाणे गा. सगळ्या जगाने परमेश्वराच्या स्तुतीचे गाणे गावे.

²परमेश्वराला गाणे गा. त्याच्या नावाचा जयजयकार करा. चांगली बातमी सांगा. तो रोज आपला उध्दार करतो ते सांगा.

³लोकांना सांगा की देव खरोखरच अद्भुत आहे. देव सगळीकडे ज्या विस्मयजनक गोष्टीकरीतो त्याबद्दल सांगा.

⁴परमेश्वर महान आहे आणि स्तुतीला योग्य आहे. तो इतर "देवांपेक्षा" भयंकर आहे.

⁵इतर देशांतले "देव" केवळ पुतळे आहेत. पण परमेश्वराने मात्र स्वर्ग निर्माण केला.

⁶त्याच्या समोर सुंदर तेजोवलय असते. देवाच्या पवित्र मंदिरात शक्ती आणि सौंदर्य असते.

⁷कुटुंबांनो आणि राष्ट्रांनो, परमेश्वरासाठी स्तुतीपर आणि गौरवपर गीते गा.

⁸परमेश्वराच्या नावाचा जयजयकार करा. तुमची अर्पणे घेऊन मंदिरात जा.

⁹परमेश्वराची त्याच्या सुंदर मंदिरात उपासना करा. पृथ्वीवरचा प्रत्येक माणूस परमेश्वराची उपासना करो.

¹⁰सगळ्या राष्ट्रांना सांगा की परमेश्वर राजा आहे म्हणून जगाचा नाश होणार नाही. परमेश्वर लोकांवर न्यायाने राज्य करेल.

¹¹स्वर्गांनो, सुखी राहा! पृथ्वीमाते आनंदोत्सव कर. समुद्र आणि त्यातील प्राण्यांनो आनंदोत्सव करा.

¹²शेते आणि त्यात उगवणारे सर्व सुखी व्हा. जंगलातल्या वृक्षांनो गा आणि सुखी व्हा.

¹³परमेश्वर येत आहे म्हणून आनंदी व्हा परमेश्वर जगावर राज्य करायला येत आहे. तो जगावर न्यायाने आणि सत्याने राज्य करेल.

स्तोत्र 97

¹परमेश्वर राज्य करतो आणि पृथ्वी आनंदित होते. दूरदूरचे प्रदेश आनंदित होतात.

²परमेश्वराच्या भोक्ती दाट काळे ढग आहेत. चांगुलपणा आणि न्याय त्याच्या राज्याला मजबुती आणतात.

³अग्नी परमेश्वराच्या पुढे जातो आणि शत्रूंचा नाश करतो.

स्तोत्र 99

⁴त्याची वीज आकाशात चमकते. लोक ती बघतात आणि घाबरतात.

⁵परमेश्वरासमोर पर्वत मेणासारखे वितळतात. ते पृथ्वीच्या मालकासमोर वितळतात.

⁶आकाशांनो, त्याच्या चांगुलपणा विषयी सांगा प्रत्येक माणसाला देवाचे वैभव बघू द्या.

⁷लोक त्यांच्या मूर्तीची पूजा करतात. ते त्यांच्या "देवाला" नावाजतात. परंतु त्या लोकांना लाज वाटेल. त्यांचे "देव" परमेश्वरापुढे झुकतील आणि त्याची प्रार्थना करतील.

⁸सियोन ऐक आणि आनंदी हो यहुदाच्या शहरांनो, आनंदी व्हाका? कारण परमेश्वर योग्य निर्णय घेतो.

⁹परात्पर परमेश्वरा, तू खरोखरच पृथ्वीचा राजा आहेस. तू इतर "देवापेक्षा" खूपच चांगला आहेस.

¹⁰जे लोक परमेश्वरावर प्रेम करतात त्यांना वाईट गोष्टी आवडत नाहीत म्हणून देव त्याच्या लोकांना वाचवतो. देव त्याच्या भक्तांना दुष्टांपासून वाचवतो.

¹¹चांगल्या लोकांवर प्रकाश आणि सुख चमकते.

¹²चांगल्या माणसांनो, परमेश्वरात आनंदी व्हा. त्याच्या पवित्र नावाला मान द्या.

स्तोत्र 98

स्तुतिगान

¹परमेश्वराने नवीन आणि अद्भुत गोष्टी केल्या म्हणून त्याच्यासाठी नवीन गाणे गा.

²त्याच्या पवित्र उजव्या बाहूने त्याच्याकडे विजय परत आणला.

³परमेश्वराने राष्ट्रांना त्याची उध्दाराची शक्ती दाखवली. परमेश्वराने त्यांना त्याचा चांगुलपणा दाखवला.

⁴त्याच्या भक्तांना झग्न्यालाच्या लोकांशी असलेला देवाचा प्रामाणिकपणा आठवला. दूरच्या प्रदेशातील लोकांना देवाची वाचवण्याची शक्ती दिसली.

⁵पृथ्वीवरच्या प्रत्येक माणसा, परमेश्वराचा जयजयकार कर. त्वरेने त्याचे गुणवर्णन करायला सुरुवात कर.

⁶वीणे, परमेश्वराची स्तुती करा. वीणेच्या झंकारांनो, त्याची स्तुती करा.

⁷कर्णे आणि शिंग वाजवून आपल्या राजाचे, परमेश्वराचे गुणवर्णन करा.

⁸समुद्र, पृथ्वी आणि त्यावरील सर्व वस्तूंना जोर जोरात गाऊ द्या.

⁹नद्यांनो, टाळ्या वाजवा पर्वतांनो, सगळ्यांनी बरोबर गाणे गा.

¹⁰परमेश्वरासमोर गा. कारण तो जगावर राज्य करायला येत आहे. तो जगावर न्यायाने राज्य करेल तो लोकांवर चांगुलपणाने राज्य करेल.

¹परमेश्वर राजा आहे म्हणून राष्ट्रांना भीतीने थरथर द्या. देव करूबांच्यावर राजा म्हणून बसतो म्हणून जगाला भीतीने थरथर द्या.

²सियोन मधला परमेश्वर महान आहे. तो सर्व लोकांवरचा महान नेता आहे.

³सर्व लोकांना तुझ्या नावाचा जयजयकार करू दे. देवाचे नाव भीतीदायक आहे. देव पवित्र आहे.

⁴बलवान राजाला न्यायीपणा आवडतो. देवा, तू चांगुलपणा निर्माण केलास तू चांगुलपणा आणि प्रामाणिकपणा याकोबमध्ये (झग्न्यामध्ये) आणलास.

⁵परमेश्वर, आपला देव त्याची स्तुती करा. आणि त्याच्या पवित्र पादासनाजवळ त्याची उपासना करा.

⁶मोशे आणि अहरोन हे त्याचे याजक होते आणि शमुवेल त्याचे नाव घेणाऱ्यांपैकी एक होता. त्यांनी परमेश्वराची प्रार्थना केली आणि त्याने त्यांना उत्तर दिले.

⁷देव उंच दगांतून बोलला त्यांनी त्याच्या आज्ञा पाळल्या आणि देवाने त्यांना नियम दिले.

⁸परमेश्वरा, देवा, तू त्यांच्या प्रार्थनेला उत्तर दिलेस तू त्यांना दाखवलेस की तू क्षमाशील देव आहेस आणि तू वाईट गोष्टी केल्याबद्दल लोकांना शिक्षा करतोस.

⁹त्याच्या पवित्र पर्वतासमोर वाका आणि त्याची प्रार्थना करा. परमेश्वर, आपला देव खरोखरच पवित्र आहे.

स्तोत्र 100

धन्यवाद स्तोत्र.

¹हे पृथ्वी, परमेश्वरासाठी गा.

²परमेश्वराची सेवा करताना आनंदी राहा. परमेश्वरासमोर आनंदी गाणी घेऊन या.

³परमेश्वरच देव आहे हे लक्षात घ्या. त्यानेच आपल्याला निर्माण केले. आपण त्याची माणसे आहोत. आपण त्याची मेंढरे आहोत.

⁴त्याच्या शहरात धन्यवादाची गाणी घेऊन या. त्याच्या मंदिरात स्तुतिगीते घेऊन या. त्याला मान द्या. त्याच्या नावाचा जयजयकार करा.

⁵परमेश्वर चांगला आहे. त्याचे प्रेम चिरंजीव आहे. आपण त्याच्यावर कायम विश्वास टाकू शकतो.

स्तोत्र 101

दाविदाचे गीत

¹मी प्रेम आणि न्याय याबद्दल गाईन, परमेश्वरा, मी तुला गाण्यातून आळवीन.

²मी आगदी कसोशीने पवित्र शुद्ध आयुष्य जगेन. परमेश्वरा, तू माझ्याकडे कधी येशील?

³मी माझ्यासमोर कुठलीही मूर्ती ठेवणार नाही. जे लोक असे तुझ्याविरुद्ध जातात त्यांचा मला तिरस्कार वाटतो. मी तसे करणार नाही.

⁴मी प्रामाणिक राहीन. मी वाईट कृत्ये करणार नाही.

⁵जर एखादा माणूस त्याच्या शेजाऱ्याबद्दल गुप्तपणेवाईट गोष्टी बोलत असेल तर मी त्या माणसाला थांबवेन. मी लोकांना गर्विष्ठ होऊ देणार नाही. आणि ते इतरापेक्षा चांगले आहेत असे त्यांना वाटू देणार नाही.

⁶ज्यांच्यावर विश्वास टाकता येईल अशा माणसांनामी देशभर शोधेन आणि केवळ त्याच लोकांना मी माझी सेवा करू देईन. जे लोक शुद्ध आयुष्य जगतात तेच माझे सेवक होऊ शकतील.

⁷मी खोटे बोलणाऱ्यांना माझ्या घरात थारा देणार नाही. मी खोटारड्यांना माझ्याजवळ फिरकू देणार नाही.

⁸मी या देशात राहणाऱ्या वाईट लोकांचानेहमी नाश करेन. दुष्ट लोकांनी परमेश्वराचे शहर सोडून जावे यासाठी मी त्यांच्यावर जबरदस्ती करेन.

स्तोत्र 102

दुखी माणसाची प्रार्थना तो अगदी दुबळा असतो आणि

त्याला त्याची कैफियत परमेश्वरासमोर

मांडायची असते तेव्हाचे स्तोत्र.

¹परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक आणि माझ्या मदतीसाठी मारलेल्या हाकेकडे लक्ष दे.

²परमेश्वरा, मी संकटात असताना माझ्याकडे पाठ फिरवू नकोस. माझ्याकडे लक्ष दे. मी मदतीसाठी ओरडेन तेव्हा मला लगेच ओ दे.

³माझे आयुष्य धुराप्रमाणे निघून जात आहे. हळू हळू विज्ञात चाललेल्या आगीप्रमाणे माझे आयुष्य आहे.

⁴माझी शक्ती निघून गेली आहे. मी वाळलेल्या, मरणाळा टेकलेल्या गवताप्रमाणे आहे. मी जेवण करण्याचे सुध्दा विसरलो.

⁵माझ्या दुखामुळे माझे वजन कमी होत आहे.

⁶मी वाळवंटात राहणाऱ्या घुबडाप्रमाणे एकाकी आहे. जुन्या पडझड झालेल्या इमारतीतल्या घुबडाप्रमाणे मी एकाकी आहे.

⁷मी झोपू शकत नाही. मी छपरावर असलेल्या एकाकी पक्ष्याप्रमाणे आहे.

⁸माझे शत्रू नेहमी माझा अपमान करतात. ते माझी चेष्टा करतात. आणि मला शाप देतात.

⁹माझे अन्न हे माझे सर्वात मोठे दुख आहे. माझे अश्रू माझ्या पेयात पडतात.

¹⁰का? कारण परमेश्वरा, तू माझ्यावर रागावला आहेस तू मला वर उचललेस पण नंतर मला दूर फेकून दिलेस.

¹¹दिवस अखेरीला पडणाऱ्या लांब सावल्यांप्रमाणे माझे आयुष्य आता जवळ जवळ संपत आले आहे. मी वाळलेल्या आणि मरायला टेकलेल्या गवतासारखा आहे.

¹²पण परमेश्वरा, तू सदैव असशील तुझे नाव सदा सर्वकाळ राहील.

¹³तू उंच जाशील आणि सियोन पर्वताचे सांत्वन करशील तू सियोनला दया दाखवण्याची वेळ आता आली आहे.

¹⁴तुझ्या सेवकांना सियोनचे दगड आवडतात. त्यांना त्या शहराची धूळपण आवडते.

¹⁵लोक परमेश्वराच्या नावाची उपासना करतील. देवा, पृथ्वीवरील सर्व राजे तुला मान देतील.

¹⁶परमेश्वर सियोन पुन्हा बांधेल लोक पुन्हा त्याचे गौरव बघतील.

¹⁷देवाने जिवंत ठेवलेल्या लोकांच्या प्रार्थनेला तो उत्तर देईल. देव त्यांची प्रार्थना ऐकेल.

¹⁸पुढील पिढीसाठी या गोष्टी लिहून ठेव. आणि पुढे ते लोक परमेश्वराची स्तुती करतील.

¹⁹परमेश्वर त्या वरच्या पवित्र जागेतून खाली पाहील. परमेश्वर स्वर्गातून खाली पृथ्वीकडे पाहील.

²⁰आणि तो कैद्यांची प्रार्थना ऐकेल. ज्यांना मृत्युदंड झाला आहे त्यांना तो सोडवेल.

²¹नंतर सियोनमधले लोक परमेश्वराबद्दल सांगतील. ते यरुशलैममध्ये त्याच्या नावाची स्तुती करतील.

²²सगळी राष्ट्रे एकत्र येतील राज्ये परमेश्वराची एकत्र सेवा करतील.

²³मला माझ्या शक्तीने दगा दिला. माझे आयुष्य कमी झाले.

²⁴म्हणून मी म्हणालो, “मला तरुणपणी मरू देऊ नकोस. देवा, तू कायमचाच जगणार आहेस!

²⁵तू खूप पूर्वी जग निर्माण केलेस. तू तुझ्या हातांनी आकाश निर्माण केलेस.

²⁶जग आणि आकाश संपेल पण तू मात्र सदैव असशील. ते कापडाप्रमाणे जीर्ण होतील आणि कपड्यांसारखे तू त्यांना बदलशील ते सगळे बदलले जातील.

²⁷पण देवा, तू मात्र कधीच बदलला जाणार नाहीस. तू सर्वकाळ राहाशील.

²⁸आज आम्ही तुझे सेवक आहोत. आम्ही मुले इथे राहातील. आणि त्यांचे वंशजसुध्दा तुझी उपासना करायला इथे असतील.”

स्तोत्र 103

दावीदाचे स्तोत्र

¹माझ्या आत्म्या परमेश्वराचा जयजयकार कर. माझ्या शरीराच्या प्रत्येक भागाला त्याच्या पवित्र नावाची स्तुती करू दे.

²माझ्या आत्म्या, परमेश्वराचा जयजयकार कर. आणि तो खरोखरच दयाळू आहे हे विसरू नकोस.

³देवा, आम्ही केलेल्या सर्व पापांबद्दल क्षमा कर. तो आमचे सर्व आजार बरे करतो.

⁴देव थडग्यापासून आमचे आयुष्य वाचवतो आणि तो आम्हांला प्रेम आणि सहानुभूती देतो.

⁵देव आम्हाला खूप चांगल्या गोष्टी देतो. तो आम्हाला गरूडासारखे परत तरुण बनवतो.

⁶परमेश्वर न्यायी आहे. जे लोक इतरांकडून दुखी झाले आहेत त्यांना देव न्याय देतो त्यांच्यासाठी देव न्याय आणतो.

⁷देवाने मोशेला नियम शिकवले, देव ज्या सामर्थ्यशाली गोष्टी करू शकतो त्या त्याने इझ्राएलला दाखवल्या.

⁸परमेश्वर सहानुभूतिपूर्ण आणि दयाळू आहे. देव सहनशील आणि प्रेमाचा सागर आहे.

⁹परमेश्वर नेहमीच टीका करीत नाही. परमेश्वर आमच्यावर सदैव रागावलेला राहत नाही.

¹⁰आम्ही देवाविरुद्ध पाप केले पण त्याने आम्हाला त्या पापाला साजेशी शिक्षा केली नाही.

¹¹देवाचे त्याच्या भक्तांबद्दलचे प्रेम हे स्वर्ग पृथ्वीवरजितक्या उंचीवर आहे तितके आमच्यावर आहे.

¹²आणि देवाने आमची पापे पूर्व आणि पश्चिम एकमेकांपासून जितक्या अंतरावर आहेत तितक्या अंतरावर नेऊन ठेवली.

¹³बडील मुलांच्या बाबतीत जितके दयाळू असतात तितकाच दयाळू परमेश्वर त्याच्या भक्तांच्या बाबतीत असतो.

¹⁴देवाला आमच्याबद्दल सारे काही माहीत असते. आम्ही धुळीपासून निर्माण झालो आहोत हे देवाला माहीत आहे.

¹⁵आमचे आयुष्य कमी आहे हे देवाला माहीत आहे. त्याला माहीत आहे की आम्ही गवताप्रमाणे आहोत.

¹⁶आम्ही एखाद्या छोट्या रानपुत्रासारखे आहोत हे देवाला माहीत आहे. ते फूल लवकर वाढते. गरम वारा वाहायला लागला की ते मरते. आणि थोड्याच वेळात ते फूल कुठे वाढत होते ते देखील कुणी सांगू शकत नाही.

¹⁷परंतु परमेश्वराने त्याच्या भक्तांवर नेहमीच प्रेम केले आणि तो सदैव त्याच्या भक्तांवर प्रेम करीत राहाणार आहे. देव त्यांच्या मुलांशी आणि मुलांच्या मुलांशीदेखील चांगला वागणार आहे.

¹⁸जे लोक देवाचा करार पाळतात त्यांच्याशी देव चांगला असतो. जे त्याच्या आज्ञा पाळतात त्यांच्याशी देव चांगला असतो.

¹⁹देवाचे सिंहासन स्वर्गात आहे आणि तो चराचरावर राज्य करतो.

²⁰देवदूतांनो, परमेश्वराची स्तुती करा. देवदूतांनो, तुम्ही देवाची आज्ञा पाळणारे सामर्थ्यवान सैनिक आहात. तुम्ही देवाचे ऐकता आणि त्याची आज्ञा पाळता.

²¹परमेश्वराच्या सगळ्या सैन्यांनो देवाची स्तुती करा. तुम्ही त्याचे सेवक आहात. देवाला जे हवे ते तुम्ही करा.

²²परमेश्वराने सगळीकडच्या सर्व वस्तू केल्या. देव चराचरावर राज्य करतो. आणि त्या सगळ्यांनी

परमेश्वराची स्तुती केली पाहिजे. माझ्या आत्म्या परमेश्वराची स्तुती कर.

स्तोत्र 104

¹माझ्या आत्म्या, परमेश्वराची स्तुती कर. परमेश्वरा, माझ्या देवा, तू खूप महान आहेस. तू तेज आणि गौरव पांघरले आहेस.

²माणसाने अंगरखा घालावा तसातू प्रकाश घालतोस. तू आकाशाला पडद्या प्रमाणे पसरवितोस.

³देवा, तू तुझे घर त्यांच्यावर बांधतोस तू दाटढगांचा रथाप्रमाणे उपयोग करतोस आणि वाऱ्याच्या पंखावर बसून तू आकाशातून संचार करतोस.

⁴देवा, तू तुझ्या दूतांना वाऱ्यासारखे बनवलेस आणि तुझ्या सेवकांना * अग्नीसारखे.

⁵देवा, तू पृथ्वीला तिच्या पायावर अशा तऱ्हेनेउ भारलेस की तिचा कधीही नाश होणार नाही.

⁶तू तिला पाण्याने गोधडीसारखे आच्छादलेस. पाण्याने डोंगरही झाकले गेले.

⁷परंतु तू आज्ञा केलीस आणि पाणी ओसरले. देवा, तू पाण्याला दटावलेस आणि ते ओसरले.

⁸पाणी डोंगरावरून खाली दरीत वाहात गेले आणि नंतर ते तू त्याच्यासाठी केलेल्या जागेत गेले.

⁹तू समुद्राला मर्यादा घातलीस आणि आता पाणी पृथ्वीला कधीही झाकून टाकणार नाही.

¹⁰देवा, तू पाण्याला ओढ्यातून झऱ्यात जायला लावतोस. ते डोंगरातल्या झऱ्यातून खाली वाहत जाते.

¹¹झरे सगळ्या रानटी श्वापदांना पाणी देतात. रानगाढवे देखील तिथे पाणी पिण्यासाठी येतात.

¹²पानपक्षी तेथे वस्ती करतात. ते जवळच्याच झाडांच्या फांद्यांवर बसून गातात.

¹³देव डोंगरावर पाऊस पाठवतो. देवाने केलेल्या गोष्टी पृथ्वीला जे काही हवे ते सर्व देतात.

¹⁴देव जनावरांना खाऊ घालण्यासाठी गवत उगवतो. तो वाढवण्यासाठी आपल्याला वनस्पती देतो. त्यावनस्पती आपल्याला जमिनीतून अन्न देतात.

¹⁵देव आपल्याला आनंदित करणारा द्राक्षारस देतो. आपली कातडी मऊ करणारे तेल देतो. आणि आपल्याला बलवान बनवणारे अन्न देतो.

¹⁶लबानो मधले मोठे देवदार वृक्ष परमेश्वराचे आहेत. परमेश्वराने ती झाडे लावली आणि तो त्यांना लागणारे पाणी देतो.

¹⁷पक्षी त्या झाडांत आपली घरटी बांधतात. मोठे करकोचे देवदारूच्या झाडातच राहतात.

देवा ... सेवक हे दोन प्रकारच्या दूतांविषयीचे बोलणे आहे. करूब दूत आणि सेराफ दूत. हिब्रू भाषेत सेराफचा अर्थ "अग्नी" असा आहे.

स्तोत्र 105

¹⁸रानबकच्या उंच पर्वतावर राहातात. मोठ मोठे खडक कोल्ह्यासारख्या प्राण्याची लपून बसायची जागा आहे.

¹⁹देवा, तू आम्हाला सण केव्हा येतो ते कळण्यासाठी चंद्र दिलास. आणि सूर्याला केव्हा मावळायचे ते नेहमीच कळते.

²⁰तू काळोखाला रात्र केलेस अशा वेळी रानटी जनावरे बाहेर येतात आणि इकडे तिकडे फिरतात.

²¹सिंह हल्ला करताना गर्जना करतात. जणू काही ते देवाकडे तू देत असलेल्या अन्नाची मागणी करीत आहेत.

²²नंतर सूर्य उगवतो आणि प्राणी आपापल्या घरी परत जाऊन विश्रांती घेतात.

²³नंतर लोक त्यांचे काम करायला जातात आणि ते संध्याकाळपर्यंत काम करतात.

²⁴परमेश्वरा, तू अनेक अद्भुत गोष्टी केल्या आहेस तू केलेल्या गोष्टींनी पृथ्वी भरली आहे. तू केलेल्या गोष्टींत आम्हाला तुझे शहाणपण दिसते.

²⁵समुद्राकडे बघ, तो किती मोठा आहे! आणि त्यात किती तरी गोष्टी राहातात. तिथे लहान मोठे प्राणी आहेत. मोजता न येण्याइतके.

²⁶समुद्रात जहाजे जातात. आणि लिब्याथान, तू निर्माण केलेला समुद्रप्राणी, समुद्रात खेळतो.

²⁷देवा, या सगळ्या गोष्टी तुझ्यावर अवलंबून आहेत. तू त्यांना योग्य वेळी अन्न देतोस.

²⁸देवा, तू सर्व प्राणीमात्रांना त्यांचे अन्न देतोस तू तुझे अन्नाने भरलेले हात उघडतोस आणि ते त्यांची तृप्ती होईपर्यंत खातात.

²⁹आणि जेव्हा तू त्यांच्यापासून दूर जातोस तेव्हा ते घाबरतात. त्यांचे आत्मे त्यांना सोडून जातात. ते अशक्त बनतात आणि मरतात आणि त्यांच्या शरीराची परत माती होते.

³⁰पण परमेश्वरा, तू जेव्हा तुझा आत्मा पाठवतोस तेव्हा ते सशक्त होतात आणि तू जमीन पुन्हा नव्या सारखी करतोस.

³¹परमेश्वराचे वैभव सदैव राहो! परमेश्वराला त्याने केलेल्या गोष्टींपासून आनंद मिळो.

³²परमेश्वराने पृथ्वीकडे नुसते बघितले तरीती थरथर कापते. त्याने पर्वताला नुसता हात लावला तरी त्यातून धूर येईल.

³³मी आयुष्यभर परमेश्वराला गाणे गाईन. मी जिवंत असे पर्यंत परमेश्वराचे गुणगान करीन.

³⁴मी ज्या गोष्टी बोललो त्यामुळे त्याला आनंद झाला असेल असे मला वाटते. मी परमेश्वराजवळ आनंदी आहे.

³⁵पाप पृथ्वीवरून नाहीसे होवो. दुष्ट लोक कायमचे निघून जावोत. माझ्या आत्म्या परमेश्वराची स्तुती कर. परमेश्वराची स्तुती कर.

¹परमेश्वराला धन्यवाद द्या. त्याच्या नावाचा धावा करा. राष्ट्रांना तो करत असलेल्या अद्भुत गोष्टींबद्दल सांगा.

²परमेश्वराला गाणे गा. त्याची स्तुतिगीते गा. तो ज्या अद्भुत गोष्टी करतो त्याबद्दल सांगा.

³परमेश्वराच्या पवित्र नावाचा अभिमान बाळगा. तुम्ही लोक परमेश्वराला शोधत आला सुखी व्हा.

⁴शक्तीसाठी परमेश्वराकडे जा. मदतीसाठी नेहमी त्याच्याकडे जा.

⁵तो ज्या आश्चर्यकारक गोष्टी करतो त्याची आठवण ठेवा त्याचे चमत्कार आणि त्याचे शहाणपणाचे निर्णय याची आठवण ठेवा.

⁶तुम्ही त्याचा सेवक अब्राहाम याचे वंशज आहात तुम्ही याकोबाचे, देवाने निवडलेल्या माणसाचे वंशज आहात.

⁷परमेश्वर आपला देव आहे. परमेश्वर सर्व जगावर * राज्य करतो.

⁸परमेश्वर देवाच्या कराराची सदैव आठवण ठेवा. हजारो पिढ्या त्याच्या आज्ञांची आठवण ठेवा.

⁹देवाने अब्राहाम बरोबर करार केला. देवाने इसहाकाला वचन दिले.

¹⁰नंतर त्याने याकोबासाठी नियम केला. देवाने इझाएल बरोबर करार केला. तो सदैव राहील.

¹¹देव म्हणाला, “मी तुला कनानची जमीन देईन. ती जमीन तुझ्या मालकीची होईल.”

¹²अब्राहामचे कुटुंब लहान होते, तेव्हा देवाने हे वचन दिले ते केवळ काही वेळ तिथे घालवणारे परके लोक होते.

¹³ते एका राष्ट्रातून दुसऱ्या राष्ट्रात, एका राज्यातून दुसऱ्या राज्यात प्रवास करत होते.

¹⁴पण देवाने लोकांना त्यांना वाईट वागणूक देऊ दिली नाही. देवाने राजांना त्यांना दुःख न देण्याची ताकीद दिली.

¹⁵देव म्हणाला, “मी निवडलेल्या माणसांना दुःख देऊ नका. माझ्या संदेष्ट्यांचे काही वाईट करू नका.”

¹⁶देवाने त्या देशात दुष्काळ आणला. लोकांना खाायला पुरेसे अन्न नव्हते.

¹⁷पण देवाने योसेफ नावाच्या माणसाला त्यांच्या पुढे पाठवले. योसेफ गुलाम सारखा विकला गेला.

¹⁸त्यांनी योसेफाच्या पायाला दोर बांधले. त्यांनी त्याच्या मानेभोवती लोखंडी कडे घातले.

¹⁹योसेफाने सांगितलेल्या गोष्टी प्रत्यक्ष घडेपर्यंत तो गुलामच राहिला. परमेश्वराच्या संदेशामुळे योसेफ बरोबर होता हे सिद्ध झाले.

²⁰तेव्हा मिसरच्या राजाने त्याला मोकळे सोडले राष्ट्रांच्या प्रमुखाने त्याला तुरुंगातून बाहेर काढले.

परमेश्वर ... जग शब्दशः “त्याच्या आज्ञा सर्व पृथ्वीवर आहेत.”

²¹त्याने योसेफला आपल्या घराचा मुख्य नेमले. योसेफने त्याच्या मालकीच्या सर्व वस्तूंची काळजी घेतली.

²²योसेफने इतर प्रमुखाना सूचना दिल्या. योसेफने वृद्धांना शिकवले.

²³नंतर इस्राएल मिसरमध्ये आला. याकोब हामच्या देशातच राहिला.

²⁴याकोबाचे कुटुंब खूप मोठे झाले. ते त्यांच्या शत्रूपेक्षा खूप बलवान झाले.

²⁵म्हणून मिसरचे लोक याकोबच्या कुटुंबाचा द्वेष करू लागले. त्यांनी त्याच्या गुलामांविरुद्ध योजना आखल्या.

²⁶म्हणून देवाने त्याचा सेवक मोशे आणि देवाने निवडलेला त्याचा याजक अहरोन यांना पाठविले.

²⁷देवाने मोशे आणि अहरोन यांचा हामच्या देशात अनेक चमत्कार करण्यात उपयोग करून घेतला.

²⁸देवाने अतिशय दाट काळोख पाठवला, पण मिसरमधल्या लोकांनी त्याचे ऐकले नाही.

²⁹म्हणून देवाने पाण्याचे रक्तात रूपांतर केले आणि सगळे मासे मेले.

³⁰त्यांचा देश बेडकांनी भरून गेला. राजाच्या शयनकक्षात देखील बेडूक होते.

³¹देवाने आज्ञा केली आणि माशा व चिलटे आली. ती सगळीकडे होती.

³²देवाने पावसाचे गारात रूपांतर केले. सर्व देशांत विजा पडल्या.

³³देवाने त्यांच्या द्राक्षांच्या वेली व अंजीराची झाडे नष्ट केली देवाने त्यांच्या देशातले प्रत्येक झाड नष्ट केले.

³⁴देवाने आज्ञा केली आणि टोळ व नाकतोडे आले. ते संख्येने इतके होते की ते मोजता येत नव्हते.

³⁵टोळ व नाकतोड्यांनी देशातली सर्व झाडे खाऊन टाकली. त्यांनी शेतातली सर्व पिके खाल्ली.

³⁶आणि नंतर देवाने त्यांच्या देशातल्या सर्व पहिल्या अपत्यांना ठार मारले. देवाने त्यांच्या मोठ्या मुलांना मारले.

³⁷नंतर देवाने त्याच्या माणसांना मिसरबाहेर काढले. त्यांनी बरोबर सोने आणि चांदी आणली. देवाचा कुठलाही माणूस तेच लागून पडला नाही.

³⁸देवाचे लोक गेल्याचे पाहून मिसरला आनंद झाला. कारण त्यांना देवाच्या लोकांची भीती वाटत होती.

³⁹देवाने ढग पांघरुणासारखे पसरले. देवाने अग्रिचा खांबाचा रात्री प्रकाशासाठी उपयोग केला.

⁴⁰लोकांनी अन्नाची मागणी केली आणि देवाने लावे आणले. देवाने त्यांना स्वागातली भाकरी भरपूर दिली.

⁴¹देवाने खडक फोडला आणि त्यातून पाणी उसळून बाहेर आले. वाळवटांत नदी वाहू लागली.

⁴²देवाला त्याच्या पवित्र वचनाची आठवण होती. देवाला त्याचा सेवक अब्राहाम याला दिलेल्या वचनाची आठवण आली.

⁴³देवाने त्याच्या माणसांना मिसरमधून बाहेर आणले. लोक आनंदाने नाचत बागडत, गाणी म्हणत बाहेर आले.

⁴⁴देवाने त्याच्या माणसांना इतर लोक राहात असलेला देश दिला. देवाच्या माणसांना इतरांनी काम करून मिळवलेल्या वस्तू मिळाल्या.

⁴⁵देवाने असे का केले? त्याच्या माणसांनी त्याचे नियम पाळावे म्हणून त्यांनी त्याची शिकवण काळजीपूर्वक आचरावी म्हणून. परमेश्वराची स्तुती करा.

स्तोत्र 106

¹परमेश्वराची स्तुती करा. परमेश्वर चांगला आहे म्हणून त्याला धन्यवाद द्या. देवाचे प्रेम सदैव राहील.

²परमेश्वर खरोखरच किती महान आहे याचे वर्णन कुणीही करू शकणार नाही. देवाची जितकी स्तुती करायला हवी तितकी कुणीही करू शकणार नाही.

³जे लोक देवाच्या आज्ञा पाळतात ते सुखी असतात. ते लोक सदैव चांगली कृत्ये करतात.

⁴परमेश्वरा, तू जेव्हा तुझ्या माणसांशी दयाळू असतोस तेव्हा माझी आठवण ठेव. मलाही वाचवायचे आहे हे लक्षात ठेव.

⁵परमेश्वरा, तू तुझ्या माणसांसाठी ज्या चांगल्यागोष्टी करतोस त्यांत मला वाटेकरी होऊ दे. मला तुझ्या माणसांबरोबर आनंदी होऊ दे. मला ही तुझ्या माणसांबरोबर तुझा अभिमान वाटू दे.

⁶आम्ही आमच्या पूर्वजांसारखेच पाप केले. आम्ही चुकलो. आम्ही दुष्कृत्ये केली.

⁷परमेश्वरा, मिसरमधले आमचे पूर्वज तू केलेल्या चमत्कारांपासून काहीही शिकले नाहीत. ते लाल समुद्राजवळ होते तेव्हा आमचे पूर्वज तुझ्याविरुद्ध गेले.

⁸परंतु देवाने आमच्या पूर्वजांचा उध्दार केला तो केवळ त्याच्या नावा खातर देवाने त्याची महान शक्ती दाखविण्यासाठी त्यांना वाचवले.

⁹देवाने आज्ञा केली आणि लाल समुद्र कोरडा झाला. देवाने आमच्या पूर्वजांना खोल समुद्रातून वाळवंटासारख्या कोरड्या प्रदेशात नेले.

¹⁰देवाने आमच्या पूर्वजांना त्यांच्या शत्रूंपासून वाचवले. देवाने त्यांची त्यांच्या शत्रूंपासून सुटका केली.

¹¹देवाने त्यांच्या शत्रूंना समुद्रात झाकून टाकले. शत्रूपैकी एकही जण सुटू शकला नाही.

¹²नंतर आमच्या पूर्वजांचा देवावर विश्वास बसला. त्यांनी त्याच्यावर स्तुतिसुमने उधळली.

¹³परंतु आमचे पूर्वज लवकरच देवाने केलेल्या गोष्टी विसरले त्यांनी देवाचा उपदेश ऐकला नाही.

¹⁴आमचे पूर्वज वाळवंटात भुकेले झाले. आणि त्यांनी शुष्क झालेल्या भूमीत देवाची परीक्षा पाहिली.

¹⁵परंतु देवाने त्यांना त्यांनी मागितलेल्या गोष्टी दिल्या. पण त्याने त्यांना भयानक रोगही दिला.

¹⁶लोकांना मोशेचा मत्सर वाटला. त्यांनी अहरोनचा, परमेश्वराच्या पवित्र याजकाचा हेवा केला.

¹⁷म्हणून देवाने त्या मत्सरी लोकांना शिक्षा केली. जमीन दुभंगली आणि तिने दाथानला गिळले. नंतर ती मिटली आणि तिने अबिरामच्या समुदायाला झाकून टाकले.

¹⁸नंतर अग्नीने त्या जमावाला जाळले. अग्नीने त्या दुष्टांना जाळून टाकले.

¹⁹त्या लोकांनी होरेब पर्वतावर सोन्याचे वासरू केले. त्यांनी मूर्तीपूजा केली.

²⁰त्या लोकांनी त्याच्या वैभवशाली देवाची गवतखाणाच्या बैलाच्या मूर्तीबरोबर अदलाबदल केली.

²¹देवाने आमच्या पूर्वजांना वाचवले. पण ते मात्र त्याला पूर्णपणे विसरले. ज्या देवाने मिसरमध्ये चमत्कार केले त्या देवाला ते विसरले.

²²देवाने हामच्या देशात अद्भुत गोष्टी केल्या. देवाने लाल समुद्राजवळ भयानक गोष्टी केल्या.

²³देवाला त्या लोकांचा नाश करायची इच्छा होती. परंतु मोशेने त्याला थोपवले मोशे देवाचा निवडलेला सेवक होता देव खूप रागावला होता. पण मोशेने त्याचा मार्ग अडविला म्हणून देवाने लोकांचा नाश केला नाही. *

²⁴परंतु नंतर त्या लोकांनी कनानच्या सुंदर देशात जायला नकार दिला. त्या देशात राहाणाऱ्या लोकांचा पराभव करायला देव मदत करेल यावर विश्वास ठेवायला त्यांनी नकार दिला.

²⁵आमच्या पूर्वजांनी देवाचे ऐकायला नकार दिला.

²⁶म्हणून देवाने शपथ घेतली की ते वाळवंटात मरतील.

²⁷देवाने वचन दिले की मी दुसऱ्या लोकांना त्यांच्या वंशजांचा पराभव करू देईन देवाने वचन दिले की मी आमच्या पूर्वजांना भिन्नभिन्न राष्ट्रांमध्ये विखरवून टाकीन.

²⁸नंतर बआल पौर येथे देवाचे लोक बआलची पूजा करण्यास एकत्र जमले. ते जंगली भोजनावळीत सामील झाले आणि मेलेल्या * लोकांना अर्पण केलेले बळी त्यांनी खाल्ले.

²⁹देव त्याच्या माणसांवर खूप रागावला, देवाने त्यांना खूप आजारी पाडले.

तेव्हावे कडवे किंवा “देव म्हणाला तो त्यांचा नाश करेल पण त्याने निवडलेल्या मोशेने कुपणामध्ये उभे राहून त्याच्या रागाला विनाश करण्यापासून दूर ठेवले.” यावरून मोशे शत्रूंच्या सैनिकांबरोबर भिंतीतील भगदाडात उभा राहून शहरासाठी (इझ्राएल) शत्रू सैन्याबरोबर (देवाचा राग) लढत होता असे दिसते.

जंगली भोजन ... मेलेले किंवा “मेलेल्या पुतळ्यांना” मान देण्यासाठी दिलेले बळी खाणे. खोट्या देवांना किंवा मृतलोकांना मान देण्यासाठी लोक बरेचदा थडग्याजवळ भेटत. ही भोजने रानटी जंगली असत कारण लोक तिथे मद्य पिऊन बेहोश होत आणि कित्येक लैंगिक पाप करीत.

³⁰पण फीनहासने देवाची प्रार्थना केली* आणि देवाने आजार थांबवला.

³¹फीनहासने चांगली गोष्ट केली हे देवाला माहीत होते. देव याची सदैव आठवण ठेवील.

³²मरीबा येथे लोक खूप रागावले. आणि त्यांनी मोशेला काही तरी वाईट करायला लावले.

³³त्या लोकांनी मोशेला खूप अस्वस्थ केले म्हणून मोशे विचार करण्यासाठी न थांबता बोलला.

³⁴परमेश्वराने लोकांना कनानमध्ये राहाणाऱ्या इतर देशाचा नाश करायला सांगितले. पण इझ्राएलच्या लोकांनी देवाची आज्ञा पाळली नाही.

³⁵ते इतर लोकांत मिसळले आणि ते लोक जे करीत होते तेच त्यांनीही केले.

³⁶ते लोक देवाच्या माणसांसाठी सापळा बनले. ते लोक ज्या देवाची प्रार्थना करीत होते त्याच देवाची पूजा करायला देवाच्या माणसांनी सुरुवात केली.

³⁷देवाच्या माणसांनी स्वतःचीच मुले मारली आणि मुले त्या राक्षसांना अर्पण केली.

³⁸देवाच्या माणसांनी निरपराध लोकांना ठार मारले. त्यांनी स्वतःच्या मुलांना ठार मारले आणि त्यांना त्या खोट्या देवाला अर्पण केले.

³⁹म्हणून देवाची माणसे त्या इतर माणसांबरोबर अमंगल झाली. देवाची माणसे त्यांच्या देवाशी प्रामाणिक राहिली नाहीत. आणि इतर लोकांनी जी कृत्ये केली तीच त्यांनीही केली.

⁴⁰देव त्याच्या माणसांवर रागावला. देवाला त्यांचा कंटाळा आला.

⁴¹देवाने त्याच्या माणसांना इतर देशांना देऊन टाकले. देवाने त्यांच्या शत्रूंना त्यांच्यावर राज्य करू दिले.

⁴²देवाच्या माणसांच्या शत्रूंनी त्यांना आपल्या काबूत ठेवले. आणि त्यांचे आयुष्य कठीण केले.

⁴³देवाने त्याच्या माणसांना खूप वेळा वाचवले. पण ते देवाविरुद्ध गेले आणि त्यांना जे करायचे होते ते त्यांनी केले. देवाच्या माणसांनी खूप वाईट गोष्टी केल्या.

⁴⁴पण जेव्हा जेव्हा देवाची माणसे संकटात होती तेव्हा तेव्हा त्यांनी देवाला मदतीसाठी हाक मारली आणि प्रत्येक वेळी देवाने त्यांची प्रार्थना ऐकली.

⁴⁵देवाने नेहमी आपल्या कराराची आठवण ठेवली. आणि आपल्या महान प्रेमाने त्यांचे सात्वत केले.

⁴⁶इतर देशांनी त्यांना कैदी बनवले पण देवाने त्यांना त्याच्या माणसांशी दयाळू राहायला सांगितले.

प्रार्थना केली किंवा मध्यस्थी केली न्याय दिला. फीनेहासने केवळ देवाजवळ प्रार्थनाच केली असे नाही तर त्याने लोकांना ही पाप करण्यापासून परावृत्त करण्याचा प्रयत्न केला. पाहा गणना 25:1-16.

⁴⁷परमेश्वरा, देवा आमचे रक्षण कर इतर देशातून आम्हाला गोळाकर म्हणजे आम्ही तुझ्या पवित्र नावाचे आभार मानू आणि तुझे गुणगान करू.

⁴⁸परमेश्वराला, इम्राएलाच्या देवाला धन्यवाद द्या. देव नेहमी राहात आला आहे आणि तो सदैव राहाणार आहे. आणि सगळे लोक म्हणाले, “आमेन! परमेश्वराची स्तुती करा.”

भाग पांचवा

स्तोत्र 107

¹परमेश्वराला धन्यवाद द्या. कारण तो चांगला आहे. त्याचे प्रेम कायम राहाणार आहे.

²परमेश्वराने ज्याचा उध्दार केला आहे अशा प्रत्येक माणसाने हे शब्द म्हटले पाहिजेत. परमेश्वराने त्यांना त्यांच्या शत्रूपासून वाचवले.

³परमेश्वराने त्याच्या माणसांना वेगवेगळ्या देशातून गोळा करून आणले. त्याने त्यांना पूर्व-पश्चिम, उत्तर-दक्षिण या दिशांतून आणले.

⁴त्यांतले काही वाळवंटात फिरले. ते राहाण्यासाठी जागा शोधत होते पण त्यांना शहर सापडले नाही.

⁵ते खूप भुकेले आणि तान्हेले होते आणि अशक्त होत होते.

⁶नंतर त्यांनी परमेश्वराला मदतीसाठी हाक मारली आणि त्याने त्यांना त्यांच्या संकटातून वाचवले.

⁷देव त्यांना सरळ जेथे त्यांना राहायचे होते त्या शहरात घेऊन गेला.

⁸परमेश्वराला त्याच्या प्रेमाबद्दल आणि तो ज्या अद्भुत गोष्टी लोकांसाठी करतो त्याबद्दल धन्यवाद द्या.

⁹देव तान्हेल्या आत्म्याचे समाधान करतो. देव भुकेल्या आत्म्याला चांगल्या वस्तूंनी भरतो.

¹⁰देवाची काही माणसे कैदी होती आणि काळ्याकुट्ट तुरुंगात गजांच्या आडबंद होती.

¹¹का? कारण ते देवाने सांगितलेल्या गोष्टीं विरुद्ध भांडलेल्यांनी परात्पर देवाचा उपदेश ऐकायला नकार दिला.

¹²त्या लोकांनी केलेल्या गोष्टींबद्दल देवाने त्यांचे आयुष्य कठीण केले. ते अडखळले आणि पडले. आणि त्यांना मदत करायला तेथे कुणीही नव्हते.

¹³ते लोक संकटात होते म्हणून त्यांनी परमेश्वराला मदतीसाठी हाक मारली. आणि त्याने त्यांना त्यांच्या संकटापासून वाचवले.

¹⁴देवाने त्यांना त्यांच्या अंधार कोठडीतून बाहेर काढले. ज्या दोराने त्यांना बांधले होते तो दोर देवाने तोडला.

¹⁵त्याच्या प्रेमाबद्दल आणि तो लोकांसाठी ज्या अद्भुत गोष्टी करतो त्याबद्दल परमेश्वराला धन्यवाद द्या.

¹⁶देव आपल्याला आपल्या शत्रूंचा पराभव करायला मदत करतो. देव त्यांचे तांब्याचे दरवाजे मोडू शकतो. देव त्यांच्या दरवाज्यावरचे लोखंडीगज तोडू शकतो.

¹⁷पापयुक्त जीवन पध्दतीमुळे काही लोक मूर्ख बनतात. आणि अपराधी भावनेमुळे त्यांना पीडा होते.

¹⁸त्या लोकांनी खायचे नाकारले आणि ते जवळ जवळ मेले.

¹⁹ते संकटात होते म्हणून त्यांनी परमेश्वराला मदतीसाठी हाक मारली आणि त्याने त्यांना संकटातून वाचवले.

²⁰देवाने आज्ञा केली आणि त्यांना बरे केले. म्हणून ते लोक थडग्यात जाण्यापासून बचावले.

²¹परमेश्वराला त्याच्या प्रेमाबद्दल व तो लोकांसाठी करत असलेल्या अद्भुत गोष्टींबद्दल धन्यवाद द्या.

²²परमेश्वराने जे काही केले त्याबद्दल त्याला धन्यवाद म्हणून बळी अर्पण करा. परमेश्वराने केलेल्या गोष्टी आनंदाने सांगा.

²³काही लोक बोटीतून समुद्रापर जातात. त्यांचे व्यवसाय त्यांना महासागरापर घेऊन गेले.

²⁴त्या लोकांनी परमेश्वर काय करू शकतो ते पाहिले. त्याने समुद्रावर ज्या अद्भुत गोष्टी केल्या त्या त्यांनी पाहिल्या.

²⁵देवाने आज्ञा केली आणि जोराचा वारा वाहायला लागला लाटा उंच उंच जायला लागल्या.

²⁶लाटांनी त्यांना खूप उंच आकाशापर्यंत उंच नेले. आणि खोल समुद्रात खाली टाकले. वादळ इतके भयंकर होते की लोकांचे धैर्य नाहीसे झाले.

²⁷ते अडखळत होते आणि प्यायलेल्या माणसासारखे पडत होते. खलाशी म्हणून असलेले त्यांचे कसब निरूपयोगी होते.

²⁸ते संकटात सापडले म्हणून त्यांनी परमेश्वराला मदतीसाठी हाक मारली आणि त्याने त्यांना संकटापासून वाचवले.

²⁹देवाने वादळ थांबवले. त्याने लाटांना शांत केले.

³⁰समुद्र शांत झाला म्हणून खलाशी आनंदित झाले. आणि देवाने त्यांना सुरक्षितपणे त्यांच्या इच्छित स्थळी आणून पोहोचवले.

³¹परमेश्वराला त्याच्या प्रेमाबद्दल आणि तो लोकांसाठी करीत असलेल्या अद्भुत गोष्टींबद्दल धन्यवाद द्या.

³²देवाची मोठ्या सभेत स्तुती करा. वयोवृद्ध प्रमुख एकत्र येतात तेव्हा त्याची स्तुती करा.

³³देवाने नदीचे वाळवंटात रूपांतर केले. देवाने झऱ्यांचे वाहणे बंद केले.

³⁴देवाने सुपीक जमिनीचे क्षारयुक्त ओसाड जमिनीत रूपांतर केले का? कारण त्या ठिकाणी वाईट लोक राहत होते.

³⁵देवाने वाळवंटाचे पाण्याची तळी असलेल्या जमिनीत रूपांतर केले. देवाने कोरड्या जमिनीतून पाण्याचे झरे वाहायला लावले.

³⁶देवाने भुकेल्या लोकांना चांगल्या प्रदेशातून नेले. आणि त्यांनी तिथे राहाण्यासाठी शहर वसवले.

³⁷त्या लोकांनी त्यांच्या शेतात बी पेरले.त्यांनी त्यांच्या शेतात द्राक्ष पेरली आणि त्यांना चांगले उत्पन्न आले.

³⁸देवाने त्या लोकांना आशीर्वाद दिला. त्यांचे कुटुंब वाढले. त्यांच्या जवळ खूप जनावरे होती.

³⁹अरिष्टे आणि संकटे यामुळे त्यांची कुटुंब लहान आणि अशक्त राहिली.

⁴⁰देवाने त्यांच्या प्रमुखांना लज्जित केले आणि ओशाळवाणे वाटायला लावले आणि त्याला खाली पाहायला लावले. देवाने त्यांना रस्ते नसलेल्या वाळवंटातून हिंडायला लावले.

⁴¹पण नंतर देवाने त्या गरीब लोकांची संकटातून मुक्ता केली आणि आता त्यांची कुटुंब मेंढ्यांच्या कळपासारखी मोठी आहेत.

⁴²चांगले लोक हे बघतात आणि आनंदी होतात, पण दुष्ट लोक ते बघतात आणि काय बोलवे ते त्यांना सुचत नाही.

⁴³जर एखादा माणूस शहाणा असला तर त्याला या गोष्टी आठवतील नंतर त्याला देवाचे प्रेम म्हणजे खरोखर काय ते कळून येईल.

स्तोत्र 108

दावीदाचे एक स्तुतिगीत.

¹देवा, मी तयार आहे. मी गुणगान गायला मनापासून तयार आहे.

²वीणांनो आणि सतारींनो, आपण सुर्याला जाग आणू या.

³परमेश्वरा, आम्ही तुझी इतर देशांत स्तुती करू. आम्ही इतर लोकांत तुझी स्तुती करू.

⁴परमेश्वरा, तुझे प्रेम आकाशपेक्षाही उंच आहे. तुझे प्रेम सर्वांत उंच अशा दगापेक्षाही उंच आहे.

⁵देवा, स्वर्गाच्याही वर उंच जा. सर्व जगाला तुझे वैभव पाहू दे.

⁶देवा, तुझ्या मित्रांना वाचवण्यासाठी हे कर. आणि माझ्या प्रार्थनेला उत्तर दे. आणि तुझी महान शक्ती उध्दर करण्यासाठी वापर.

⁷देव त्याच्या मंदिरात बोलला, “मी युध्द जिंकून आणि विजयाबद्दल आनंदी होईन. आणि मी ही जमीन माझ्या माणसांत वाटून टाकीन. मी त्यांना शस्त्रे आणि सुककोथाचे खोरे देईन.

⁸गिलाद आणि मनश्शे माझी असतील. एफ्राईम माझे शिरस्त्राण असेल. यहूदा माझा राजदंड असेल.

⁹मवाब माझे पाय धुण्याचे पात्र असेल. अदोम माझी पादत्राणे नेणारा सेवक असेल. मी पलिष्ट्यांचा पराभव करीन. आणि विजयाबद्दल हर्षनाद करीन.”

¹⁰मला शत्रूच्या किल्ल्यात कोण नेईल? मला अदोमशी लढायला कोण नेईल?

¹¹देवा, फक्त तूच मला या गोष्टी करायला मदत करू शकतोस. पण तू आम्हाला सोडून गेलास. तू आमच्या सैन्याबरोबर गेला नाहीस.

¹²देवा, आम्हाला आमच्या शत्रूचा पराभव करायला मदत कर. लोक आम्हाला मदत करू शकत नाहीत.

¹³फक्त देवच आम्हाला बलवान करू शकतो. देव आमच्या शत्रूचा पराभव करू शकतो.

स्तोत्र 109

प्रमुख गायकासाठी दावीदाचे स्तोत्र.

¹देवा, माझ्या प्रार्थनेला तुझे कान बंद करू नकोस.

²दुष्ट लोक माझ्याविषयी खोटं नाट सांगत आहेत. ते माझ्याबद्दल असत्य गोष्टी सांगत आहेत.

³लोक माझ्याबद्दल द्वेषयुक्त गोष्टी सांगत आहेत. ते कारण नसताना माझ्यावर हल्ला करत आहेत.

⁴मी त्यांच्यावर प्रेम केले पण ते माझा द्वेष करतात. म्हणून देवा, मी आता तुझी प्रार्थना करतो.

⁵मी त्या लोकांसाठी चांगल्या गोष्टी केल्या पण ते माझ्यासाठी वाईट गोष्टी करत आहेत. मी त्यांच्यावर प्रेम केले पण ते माझाद्वेष करत होते.

⁶माझ्या शत्रूंनी वाईट गोष्टी केल्या त्याबद्दल त्याला शिक्षा कर. तो चुकला आहे हे सिद्ध करण्यासाठी एखादा माणूस शोध.

⁷माझा शत्रू चुकला आणि तो अपराधी आहे हे न्यायाधीशांना ठरवू दे. माझा शत्रू जे काही बोलतो त्यामुळे त्याची परिस्थिती अधिकच बिघडते.

⁸माझ्या शत्रूला लवकर मरू दे. त्याचा व्यवसाय दुसऱ्या माणसाला मिळू दे.

⁹माझ्या शत्रूच्या मुलांना अनाथ आणि त्याच्या बायकोला विधवा कर.

¹⁰त्यांना त्यांचे घर गमावू दे आणि त्यांना भिकारी होऊ दे.

¹¹माझ्या शत्रूंच्या धनकोंना त्याच्याकडचे सगळे घेऊ दे. आणि परक्यांना त्याच्या सर्व श्रमांचे फळ घेऊ दे.

¹²माझ्या शत्रूशी कुणीही दयाळू असू नये असे मला वाटते. त्याच्या मुलांना कुणी दया दाखवू नये असे मला वाटते.

¹³माझ्या शत्रूचा संपूर्ण नाश कर. पुढच्या पिढीला त्याचे नाव सर्व गोष्टीवरून काढून टाकू दे.

¹⁴परमेश्वराला माझ्या शत्रूच्या वडिलांच्या पापांची आठवण करून दिली जाईल असे मला वाटते. आणि

त्याच्या आईची पापे कधीही पुसली जाऊ नयेत असे मला वाटते.

¹⁵परमेश्वराला त्या पापांची सदैव आठवण राहिली अशी मी आशा करतो. आणि तो लोकांवर माझ्या शत्रूला पूर्णपणे विसरून जायची शक्ती करेल अशी मी आशा करतो.

¹⁶का? कारण त्या दुष्ट माणसाने कधीही काहीही चांगले केले नाही त्याने कधीच कुणावर प्रेम केले नाही. त्याने गरीब, असहाय्य लोकांचे आयुष्य कष्टी केले.

¹⁷त्या दुष्ट माणसाला दुसऱ्या लोकांचे वाईट कर असे सांगायला आवडायचे म्हणून त्या वाईट गोष्टी त्या माणसालाच होऊ दे, तो दुष्ट माणूस लोकांचे भले होवो असे कधीही म्हणाला नाही. म्हणून त्याचेही भले होऊ देऊ नकोस.

¹⁸शाप हेच त्याचे कपडे असू दे. शाप हेच त्याचे पिण्याचे पाणी असू दे. शाप हेच त्याच्या शरीरावरचे तेल असू दे.

¹⁹शाप त्या दुष्ट माणसांच्या शरीराभोवती गुंडाळण्याचे वस्त्र असू दे. आणि शापच त्यांच्या कमरे भोवतीचा पट्टा असू दे.

²⁰परमेश्वर या सगळ्या गोष्टी माझ्या शत्रूच्याबाबतीत करील अशी मी आशा करतो. जे लोक मला ठार मारायचा प्रयत्न करीत आहेत त्या सर्वांना परमेश्वर या गोष्टी करेल अशी मी आशा करतो.

²¹परमेश्वरा, तू माझा प्रभु आहेस. म्हणून तुझ्या नावाला गौरव प्राप्त होईल अशा रीतीने मला वागव. माझ्यावर तुझे खूप प्रेम आहे म्हणून मला वाचव.

²²मी फक्त एक गरीब, असहाय्य माणूस आहे. मी खरोखरच दुखी आहे आणि माझे हृदयविदीर्ण झाले आहे.

²³दिवसाच्या शेवटी येणाऱ्या लांब साकल्यांप्रमाणे माझे आयुष्य संपले आहे असे मला वाटते. कुणीतरी झटकून टाकलेल्या किड्याप्रमाणे मी आहे असे मला वाटते.

²⁴मी भुकेला असल्यामुळे माझ्या गुडघ्यातली शक्ती क्षीण झाली आहे. माझे वजन घटते आहे आणि मी बारीक होत आहे.

²⁵वाईट लोक माझा अपमान करतात. ते माझ्याकडे बघतात आणि त्यांच्या माना हलकतात.

²⁶परमेश्वरा, देवा, मला मदत कर. तुझे खरे प्रेम दाखव आणि माझा उध्दार कर.

²⁷नंतर त्या लोकांना तू मला मदत केल्याचे कळेल. तुझ्या शक्तीनेच मला मदत केली हे त्यांना कळेल.

²⁸ते वाईट लोक मला शाप देतात. परंतु परमेश्वरा, तू मला आशीर्वाद देऊ शकतोस. त्यांनी माझ्यावर हल्ला केला म्हणून त्यांचा पराभव कर नंतर मी, तुझा सेवक आनंदी होईन.

²⁹माझ्या शत्रूंना लाज आण. त्यांना त्यांची लाजच अंगरख्या प्रमाणे घालायला लाव.

³⁰मी परमेश्वराला धन्यवाद दिले. खूप लोकांसमोर मी त्याची स्तुती केली.

³¹का? कारण परमेश्वर असहाय्य लोकांच्या मदतीसाठी उभा राहातो जे लोक त्यांना ठार मारायची शिक्षा देतात त्यांच्यापासून देव त्यांना वाचवतो.

स्तोत्र 110

दावीदाचे एक स्तुतीगीत.

¹परमेश्वर माझ्या प्रभुला म्हणाला, “मी तुझ्या शत्रूंना तुझ्या नियंत्रणाखाली ठेवीन. माझ्याजवळ माझ्या उजव्या बाजूला बस.”

²परमेश्वर तुझे राज्य वाढवायला मदत करेल. तुझे राज्य सियोनपाशी सुरू होईल आणि ते तू तुझ्या शत्रूंवर त्यांच्या देशात जाऊन राज्य करशील.

³तू तुझ्या सैन्याची जमावाजमव करशील त्यावेळी तुझे लोक स्वयंसेवक बनून दाखल होतील. त्यांचा खास पोशाख परिधान करतील आणि भल्या पहाटे एकत्र जमतील हे तरुण लोक जमिनीवर जसे दव पडते त्याप्रमाणे तुझ्याभोवती असतील.*

⁴परमेश्वराने वचन दिले आहे आणि आता तो त्याचे मन बदलणार नाही. “तू सदैव याजक राहिला आहेस मलकिसदेक होता तसा याजक तू आहेस.”

⁵माझा प्रभु तुझ्या उजव्या बाजूला आहे तो रागावेल तेव्हा इतर सर्व राजांचा पराभव करील.

⁶देव सर्व राष्ट्रांचा न्यायनिवाडा करील सर्व जमीन प्रेतांनी झाकली जाईल आणि बलवान राष्ट्रांच्या नेत्यांना देव शिक्षा करील.

⁷राजा वाटेत झऱ्याचे पाणी पितो. तो खरोखरच त्याचे मस्तक उचलेल आणि अतिशय सामर्थ्यवान* होईल.

स्तोत्र 111

¹परमेश्वराची स्तुती करा जिथे चांगले लोक एकत्र येतात त्या सभेत मी परमेश्वराला अगदी मनापासून धन्यवाद दिले.

²परमेश्वर अद्भुत गोष्टी करतो देवाकडून येणाऱ्या चांगल्या गोष्टीलोकांना हव्या असतात.

³देव खरोखरच तेजस्वी उत्कृष्ट आणि अद्भुत गोष्टी करतो. त्याचा चांगुलपणा सदैव असतो.

हे तरुण ... असतील हेकडवे हिब्रू समजायला खूप अवघड आहे शब्दशः “जन्मापासून पवित्र तेज तुझेच आहे तुझे तारुण्याचे दव तुझ्यासाठी अरुणोदयासारंखे आहे.

त्याचे ... सामर्थ्यवान शब्दशः “तो त्यांचे डोके वर उचलेल याचा अर्थ तो पाणी प्यायल्यानंतर त्याचे डोके वर उचलेल. असा असावा किंवा देव त्याला खूप बलवान आणि महत्त्व असलेला करेल असा असावा इथे लेखकाला दोन्ही अर्थ अभिप्रेत असावेत.”

⁴परमेश्वर कृपाळू आणि दयाळू आहे हे आपल्या लक्षात राहावे म्हणून देव अद्भुत गोष्टी करीत असतो.

⁵देव त्याच्या भक्तांना अन्न देतो. देवाला त्याचा करार नेहमी आठवतो.

⁶देवाने ज्या सामर्थ्यवान गोष्टी केल्या त्यावरून तो आपल्या माणसांना त्यांची जमीन देत आहे हे कळून आले.

⁷देव जे करतो ते चांगले आणि न्यायी असते. त्याच्या सर्व आज्ञांवर विश्वास ठेवणे शक्य असते.

⁸देवाच्या आज्ञा सर्वकाळ असतात. त्या आज्ञा देण्यामागची देवाची कारणे खरी आणि शुध्द होती.

⁹देव आपल्या माणसांना वाचवतो. देवाने आपला करार सर्वकाळासाठी केला, देवाचे नाव भीतिदायक आणि पवित्र आहे.

¹⁰शहाणपणाची सुरुवात देवाबद्दलच्या भीतीने आणि आदराने होते. जे लोक देवाचे आज्ञाधारक असतात ते शहाणे असतात. देवाला सदैव स्तुतिगीते गायली जातील.

स्तोत्र 112

¹परमेश्वराची स्तुती करा. जो माणूस परमेश्वराला भिंतो आणि त्याचा आदर करतो तो आनंदी राहील. त्या माणसाला देवाच्या आज्ञा आवडतात.

²त्याचे वंशज पृथ्वीवर महान होतील. चांगल्या लोकांच्या वंशजांना खरोखरच आशीर्वाद लाभतील.

³त्या माणसाचे कुटुंब श्रीमंत होईल आणि त्याचा चांगुलपणा सदैव राहील.

⁴चांगल्या लोकांना देव म्हणजे अंधारात चमकणारा प्रकाश वाटतो. देव चांगला, दयाळू आणि कृपाळू आहे.

⁵माणसाने दयाळू आणि उदार असणे चांगले असते. माणसाने त्याच्या व्यापार उद्देगात सचोटीने वागणे चांगले असते.

⁶तो माणूस कधीही पडणार नाही. चांगला माणूस सदैव आठवणीत राहील.

⁷त्याला वाईट बातमीची भीती वाटणार नाही. त्या माणसाचा विश्वास दृढ असेल कारण त्याचा परमेश्वरावर विश्वास आहे.

⁸ज्याच्याजवळ दृढ विश्वास आहे त्याला भीती वाटणार नाही. तो त्याच्या शत्रूंचा पराभव करेल.

⁹तो माणूस सहजपणे गरीबांना वस्तू देतो आणि त्याचा चांगुलपणा सदैव असतो.

¹⁰दुष्ट लोक हे बघतात आणि रागावतात. ते रागाने त्यांचे दांत खातील आणि नंतर ते नाहीसे होतील दुष्ट लोकांना जे खूप हवेहवेसे वाटते ते मिळणार नाही.

स्तोत्र 113

¹परमेश्वराची स्तुती करा. परमेश्वराच्या सेवकांना त्याची स्तुती करा. परमेश्वराच्या नावाचे गुणगान करा.

²परमेश्वराचे नाव आता आणि सदैव धन्य व्हावे असे मला वाटते.

³पूर्वेला सूर्य उगवतो तिथपासून ते तो जिथे मावळतो तिथपर्यंत परमेश्वराच्या नावाचे गुणगान व्हावे असे मला वाटते.

⁴परमेश्वर सगळ्या देशापेक्षा उंच आहे. त्याचे तेज आकाशापेक्षा उंच जाते.

⁵कुणीही माणूस आमचा देव, जो परमेश्वर आहे त्याच्यासारखा नाही. देव स्वर्गात उंच बसतो.

⁶देव आमच्या वर इतका उंच आहे की त्याला आकाश आणि पृथ्वी यांकडे खाली वाकून बघावे लागते.

⁷देव गरीब लोकांना घाणीतून वर उचलतो. देव भिकाऱ्यांना कचऱ्याच्या ढिगातून काढतो.

⁸आणि देव त्या लोकांना महत्त्व देतो.

देव त्या लोकांना महत्त्वाचे नेते बनवतो.

⁹स्त्रीला मूल होत नसेल तर देव तिला मुले देईल आणि तिला आनंदी करेल परमेश्वराची स्तुती करा.

स्तोत्र 114

¹इझ्राएलने मिसर देश सोडला. याकोबाने (इझ्राएल) तो परका देश सोडला.

²यहुदा त्याचे निवडक राष्ट्र बनले इझ्राएल त्याचे राज्य झाले.

³लाल समुद्राने हे पाहिले आणि तो पळून गेला. यार्देन नदी वळली आणि पळाली.

⁴पर्वत मेंढ्यांसारखा नाचला. टेकड्या कोकरासारख्या नाचल्या.

⁵लाल समुद्रा, तू का पळून गेलास? यार्देन नदीतू का वळलीस आणि का पळून गेलीस?

⁶पर्वतांनी तुम्ही मेंढ्यांसारखे का नाचलात? आणि टेकड्यांनी तुम्ही कोकरासारखे का नाचलात?

⁷पृथ्वी प्रभुसमोर, याकोबाच्या देवासमोर थर थर कापली.

⁸देवानेच खडकातून पाणी वहायला लावले देवानेच कठीण खडकातून झरे वाहायला लावले.

स्तोत्र 115

¹परमेश्वरा, आम्हाला कुठलाही सन्मान मळायला नको. सन्मान तुझा आहे, तुझ्या प्रेमांमुळे आणि आमच्या तुझ्यावर असलेल्या विश्वासांमुळे सन्मान तुझा आहे.

²आमचा देव कुठे आहे, याचा राष्ट्रांना का विचार पडावा?

³देव स्वर्गात आहे आणि त्याला हवे ते तो करतो.

⁴त्या देशांचे "देव" सोन्या चांदीचे नुस्ते पुतळे आहेत. कुणीतरी केलेले ते नुस्ते पुतळे आहेत.

⁵त्या पुतळ्यांना तोंड आहे पण बोलता येत नाही. त्यांना डोळे आहेत पण बघता येत नाही.

⁶त्यांना कान आहेत पण ऐकू येत नाही त्यांना नाक आहे पण वास घेता येत नाही.

⁷त्यांना हात आहेत पण हाताने स्पर्श करत नाही. त्यांना पाय आहेत पण चालता येत नाही आणि त्यांच्या घशातून कुठलाही आवाज येत नाही.

⁸ज्या लोकांनी असे पुढे केले आणि त्यावर जे विश्वास ठेवतात ते त्या पुढ्यांसारखेच होतात.

⁹इष्टाएलाच्या लोकांनी, परमेश्वरावर विश्वास ठेवा. परमेश्वराच त्यांची शक्ती आणि ढाल आहे.

¹⁰अहरोनच्या कुटुंबा, परमेश्वरावर विश्वास ठेव. परमेश्वराच त्यांची शक्ती आणि ढाल आहे.

¹¹परमेश्वराच्या भक्तांनी, परमेश्वरावर विश्वास ठेवा. परमेश्वराच त्यांची शक्ती आणि ढाल आहे.

¹²परमेश्वर आमची आठवण ठेवतो. परमेश्वर आम्हाला आशीर्वाद देईल. परमेश्वर इष्टाएलला आशीर्वाद देईल. परमेश्वर अहरोनच्या कुटुंबाला आशीर्वाद देईल.

¹³परमेश्वर त्याच्या लहान आणि मोठ्या भक्तांना आशीर्वाद देईल.

¹⁴परमेश्वर तुला आणि तुझ्या मुलांना अधिकाधिक आशीर्वाद देईल. अशी मी आशा करतो.

¹⁵परमेश्वरानेच स्वर्ग व पृथ्वी निर्माण केली आणि परमेश्वर तुमचे स्वागत करतो.

¹⁶स्वर्ग परमेश्वराचा आहे. पण त्याने लोकांना पृथ्वी दिली.

¹⁷मृत लोक परमेश्वराची स्तुती करीत नाहीत. जे लोक खाली थडग्यात आहेत ते परमेश्वराची स्तुती करीत नाहीत.

¹⁸पण आता आम्ही परमेश्वराला धन्यवाद देतो आणि आम्ही त्याला सदैव धन्य मानू. परमेश्वराची स्तुती करा.

स्तोत्र 116

¹परमेश्वर माझी प्रार्थना ऐकतो ते मला खूप आवडते.

²मी त्याला मदतीसाठी हाक मारतो आणि ती तो ऐकतो ते मला खूप आवडते.

³मी जवळ जवळ मेलो होतो. मृत्यूचे दोर माझ्या भोवती आवळले गेले होते. माझ्या भोवती थडगे आवळले जात होते. मी खूप घाबरलो होतो आणि चिंतित झालो होतो.

⁴नंतर मी परमेश्वराचे नाव घेतले. मी म्हणालो, "परमेश्वरा, मला वाचव."

⁵परमेश्वर खूप चांगला आणि कृपाळू आहे. देव दयाळू आहे.

⁶परमेश्वर असहाय्य लोकांची काळजी घेतो. मला कोणाची मदत नव्हती आणि परमेश्वराने माझा उद्धार केला.

⁷माझ्या आत्म्या शांत हो! परमेश्वर तुझी काळजी घेतो आहे.

⁸देवा, तू माझ्या आत्म्याला मृत्यूपासून वाचवले स. तू माझे अश्रू थोपविलेस. तू मला पतनापासून वाचविलेस.

⁹मी सजीवांच्या भूमीत परमेश्वराची सेवा करणे चालूच ठेवीन.

¹⁰"माझा सत्यानाश झाला" असे मी म्हणालो तरी मी विश्वास ठेवणे चालूच ठेवले.

¹¹मी घाबरलो होतो तेव्हा सुध्दा मी म्हणालो, होतो सगळे लोक खोटाटडे आहेत.

¹²मी परमेश्वराला काय देऊ शकतो? माझ्या जवळ जे आहे ते मला परमेश्वरानेच दिले आहे.

¹³त्याने मला वाचवले म्हणून मी त्याला पेय अर्पण करीन* आणि मी परमेश्वराला त्याच्या नावाने हाक मारीन.

¹⁴मी परमेश्वराला कबूल केलेल्या गोष्टी देईन. आता मी त्याच्या लोकांसमोर जाईन.

¹⁵परमेश्वराच्या एखाद्या भक्ताचा मृत्यू परमेश्वराच्या दृष्टीने महत्त्वपूर्ण असतो. परमेश्वरा, मी तुझा सेवक आहे.

¹⁶मी तुझा सेवक आहे. मी तुझी दासी असलेल्या स्त्रीचा मुलगा आहे. परमेश्वरा, तू माझा पहिला गुरू आहेस.

¹⁷मी तुला धन्यवाद म्हणून स्तुति अर्पण करीन. मी परमेश्वराचे नामस्मरण करीन.

¹⁸मी कबूल केलेल्या गोष्टी परमेश्वराला देईन. आता मी त्याच्या सर्व लोकांसमोर जाईन.

¹⁹मी यरुशलै ममधल्या मंदिरात जाईन. परमेश्वराचा जयजयकार करा.

स्तोत्र 117

¹सर्व देशांनी, परमेश्वराची स्तुती करा. सर्व लोकांनी परमेश्वराची स्तुती करा.

²देव आपल्यावर खूप प्रेम करतो आणि देव आपल्याशी सदैव खरा वागतो. परमेश्वराचा जयजयकार करा!

स्तोत्र 118

¹परमेश्वर चांगला आहे म्हणून त्याचा सन्मान करा. त्याचे खरे प्रेम सदैव चालू राहील.

²इष्टाएल, म्हण "त्याचे खरे प्रेम सदैव चालू राहील."

³याजकांनी, म्हणा, "त्याचे खरे प्रेम सदैव चालू राहील."

⁴परमेश्वराची उपासना करणाऱ्या लोकांनी, म्हणा, "त्याचे खरे प्रेम सदैव चालू राहील."

⁵मी संकटात होतो म्हणून परमेश्वराला मदतीसाठी हाक मारली. परमेश्वराने मला उत्तर दिले आणि मला सोडवले.

⁶परमेश्वर माझ्या बरोबर आहे म्हणून मी घाबरणार नाही. लोक मला त्रास देण्यासाठी काहीही करू शकणार नाहीत.

⁷परमेश्वर मला मदत करणारा आहे. माझ्या शत्रूंचा पराभव झालेला मी बघेन.

⁸परमेश्वरावर विश्वास ठेवणे हे लोकांवर विश्वास ठेवण्यापेक्षा अधिक चांगले.

^९परमेश्वरावर विश्वास ठेवणे हे तुमच्या नेत्यावर विश्वास ठेवण्यापेक्षा अधिक चांगले.

^{१०}बऱ्याच शत्रूंनी मला घेरले होते. परंतु परमेश्वराच्या शक्तीमुळे मी माझ्या शत्रूंचा पराभव केला.

^{११}शत्रूंनी मला पुन्हा पुन्हा घेरले, मी त्यांचा परमेश्वराच्या शक्तीने पराभव केला.

^{१२}शत्रूंनी मला मध्यमाशांच्या धव्याप्रमाणे घेरले होते. परंतु त्यांचा पटकन् जळून जाणाऱ्या झुडपाप्रमाणे लवकरच नाश झाला. मी त्यांचा परमेश्वराच्या शक्तीने पराभव केला.

^{१३}माझ्या शत्रूने माझ्यावर हल्ला केला आणि माझा जवळ जवळ सर्वनाश केला परंतु परमेश्वराने मला मदत केली.

^{१४}परमेश्वर माझी शक्ती आणि माझे विजयगान आहे. परमेश्वर मला वाचवतो.

^{१५}चांगल्या लोकांच्या घरात चाललेला विजयोत्सव तुम्ही ऐकू शकता. परमेश्वराने पुन्हा त्याच्या महान ताकतीचे दर्शन घडवले.

^{१६}परमेश्वराचे हात विजयामुळे उंचावले आहेत. परमेश्वराने पुन्हा त्याच्या महान ताकतीचेदर्शन घडवले.

^{१७}मी जगेन आणि मरणार नाही आणि परमेश्वराने काय काय केले ते मी सांगेन.

^{१८}परमेश्वराने मला शिक्षा केली परंतु त्याने मला मरू दिले नाही.

^{१९}चांगल्या दरवाजांनो, माझ्यासाठी उघडा. मी आत येईन आणि परमेश्वराची उपासना करीन.

^{२०}ते परमेश्वराचे दरवाजे आहेत आणि केवळ चांगले लोकच त्यातून आत जाऊ शकतात.

^{२१}परमेश्वरा, माझ्या प्रार्थनेला उत्तर दिलेस म्हणून मी तुला धन्यवाद देतो. तू माझा उद्धार केलास म्हणून मी तुला धन्यवाद देतो.

^{२२}इमारत बांधणाऱ्यांना जो दगड नको होता तो कोनाशिला झाला.

^{२३}हे परमेश्वराने घडवून आणले आहे आणि ते अतिशय अद्भुत आहे असे आम्हाला वाटते.

^{२४}आजचा दिवस परमेश्वरानेच घडवला आहे. आपण आज मौज करू आणि सुखी होऊ.

^{२५}लोक म्हणाले, “परमेश्वराची स्तुती करा. परमेश्वराने आपला उद्धार केला.”*

^{२६}परमेश्वराचे नाव घेऊन येणाऱ्या माणसाचे स्वागत करा. “याजकांनी उत्तर दिले, “परमेश्वराच्या घरी आम्ही तुझे स्वागत करतो.”

^{२७}परमेश्वर देव आहे आणि तो आपला स्वीकार करतो. बळी देण्यासाठी कोकराला बांधून ठेवा आणि त्याला वेदीच्या कोपऱ्यावर न्या.

^{२८}परमेश्वरा, तू माझा देव आहेस आणि मी तुला धन्यवाद देतो. तुझी स्तुती करतो.

^{२९}परमेश्वर चांगला आहे म्हणून त्याची स्तुती करा. त्याचे खरे प्रेम सदैव टिकणारे आहे.

स्तोत्र 119

आलेफ

^१शुद्ध आयुष्य जगणारे लोक सुखी आहेत. ते लोक परमेश्वराची शिकवण पाळतात.

^२जे लोक परमेश्वराचा करार पाळतात ते सुखी आहेत ते परमेश्वराच्या आज्ञा मनापासून पाळतात.

^३ते लोक वाईट गोष्टी करीत नाहीत. ते परमेश्वराच्या आज्ञा पाळतात.

^४परमेश्वरा, तू आम्हाला तुझ्या आज्ञा दिल्यास आणि त्या आज्ञा पूर्णपणे पाळायला तू आम्हाला सांगितलेस.

^५परमेश्वरा, मी जर नेहमी तुझे नियम पाळले.

^६तर मी जेव्हा तुझ्या आज्ञांचा अभ्यास करीन तेव्हा मला कधीही लाज वाटणार नाही.

^७मी जेव्हा तुझा चांगलुपणा आणि न्यायीपणा यांचा अभ्यास करीन तेव्हा मी तुला खरोखरच मान देईन.

^८परमेश्वरा, मी तुझ्या आज्ञा पाळेन. तेव्हा कृपाकरून मला सोडून जाऊ नकोस.

बेथ

^९तरुण माणूस शुद्ध आयुष्य कसे जगू शकेल? तू दिलेली शिकवण आचरणात आणून.

^{१०}मी मनापासून देवाची सेवा करायचा प्रयत्न करतो. देवा, तुझ्या आज्ञा पाळण्यासाठी मला मदत कर.

^{११}मी काळजीपूर्वक तुझी शिकवण अभ्यासतो. का? म्हणजे मी तुझ्याविरुद्ध पाप करणार नाही.

^{१२}परमेश्वरा, तुझे कल्याण असो मला तुझे नियम शिकव.

^{१३}मी तुझ्या सगळ्या शहाणपणाच्या निर्णयांबद्दल बोलेन.

^{१४}तुझ्या कराराचा अभ्यास करणे मला इतर कशाही पेक्षा आवडते.

^{१५}मी तुझ्या नियमांबद्दल चर्चा करेन. मी तुझी जीवन जगण्याची पध्दत आचरेन.

^{१६}मला तुझे नियम आवडतात. मी तुझे शब्द विसरणार नाही.

गीमेल

^{१७}माझ्याशी, तुझ्या सेवकाशी चांगला वाग, म्हणजे मी जिवंत राहू शकेन. आणि तुझ्या आज्ञा पाळू शकेन.

परमेश्वराची ... उद्धार केला शब्दशः “परमेश्वरा कृपा करू आम्हाला वाचव. आम्हाला यशस्वी कर.” युद्ध जिंकून परत येणाऱ्या राजाला मान देण्यासाठी ही विजयी आरोळी आहे.

¹⁸परमेश्वरा, माझे डोळे उघड मला तुझ्या शिकवणीकडे बघ दे. आणि तू केलेल्या अद्भुत गोष्टीबद्दल वाचू दे.

¹⁹मी या देशात परका आहे. परमेश्वरा, तुझी शिकवण माझ्या पासून लपवू नकोस.

²⁰तू घेतलेल्या निर्णयांचा मला सतत अभ्यास करावासा वाटतो.

²¹परमेश्वरा, तू गर्विष्ठ लोकांवर सदैव टीका करतोस. त्यांचे वाईट होईल. ते तुझ्या आज्ञा पाळायचे नाकारतात.

²²मला शरम वाटू देऊ नकोस. मला लाज आणू नकोस. मी तुझा करार पाळला आहे.

²³नेते सुद्धा माझ्या विषयी वाईट बोलतात. पण परमेश्वरा, मी तुझा सेवक आहे आणि मी तुझ्या नियमांचा अभ्यास करतो.

²⁴तुझा करार माझा सर्वात चांगला मित्र आहे. तो मला चांगला उपदेश करतो.

दालेथ

²⁵मी लवकरच मरणार आहे. परमेश्वरा, आज्ञा कर आणि मला जगू दे.

²⁶मी तुला माझ्या आयुष्या बद्दल सांगितले आणि तू मला उत्तर दिलेस. आता मला तुझे नियम शिकव.

²⁷परमेश्वरा, तुझे नियम समजून घेण्यासाठी मला मदत कर. तू ज्या आश्चर्यकारक गोष्टी केल्या आहेस त्या मला अभ्यासू दे.

²⁸मी खिन्न आणि दमलेलो आहे. आज्ञा कर आणि मला परत बलवान बनव.

²⁹परमेश्वरा, मला खोटं जगू देऊ नकोस. मला तुझ्या शिकवणीने मार्गदर्शन कर.

³⁰परमेश्वरा, मी तुझ्याशी इमानदार राहायचे ठरवले. मी अगदी काळजीपूर्वक तू शहाणपणाने घेतलेल्या निर्णयांचा अभ्यास करतो.

³¹मी तुझ्या कराराशी चिकटून राहातो. परमेश्वरा, माझी निराशा करू नकोस.

³²मी तुझ्या आज्ञांचे आनंदाने पालन करीन. परमेश्वरा, तुझ्या आज्ञा मला आनंदित करतात.

हे

³³परमेश्वरा, मला तुझे नियम शिकव आणि मी त्यांचे पालन करीन.

³⁴मला तुझी शिकवण समजून घ्यायला मदत कर आणि मी ती पूर्णपणे पाळीन.

³⁵परमेश्वरा, मला तुझ्या आज्ञांच्या मार्गाकडे घेऊन जा. मला जीवन जगायचा तो मार्ग अगदी मनापासून आवडतो.

³⁶श्रीमंत कसे व्हायचे हे शिकवण्यापेक्षा मला तुझ्या कराराचा विचार करण्यासाठी मदत कर.

³⁷परमेश्वरा, कवडी मोलाच्या गोष्टीं कडे मला बघू देऊ नकोस. मला तुझ्या मार्गाने जीवन जगायला मदत कर.

³⁸तू जे कबूल केलेस ते तुझ्या सेवकासाठी कर. मग लोक तुला मान देतील.

³⁹परमेश्वरा, मला ज्या शरमेची भीती वाटते ती घेऊन जा. तुझे शहाणपणाचे निर्णय चांगले आहेत.

⁴⁰बघ, मला तुझ्या आज्ञा आवडतात. मला चांगले वागव आणि मला जगू दे.

वाव

⁴¹परमेश्वरा, मला तुझे खरे प्रेम दाखव. कबूल केल्याप्रमाणे तू मला वाचव.

⁴²त्यावेळी ज्या लोकांनी माझा पाणउतारा केला होता त्यांना द्यायला माझ्याजवळ उत्तर असेल परमेश्वरा, तू सांगतोस त्या गोष्टींवर माझा खरोखरच विश्वास आहे.

⁴³मला नेहमी तुझ्या खऱ्या शिकवणी बद्दल बोलू दे. परमेश्वरा, मी तुझ्या शहाणपणाच्या निर्णयावर अवलंबून आहे.

⁴⁴परमेश्वरा, मी सदैव तुझ्या शिकवणुकी प्रमाणे चालेन.

⁴⁵म्हणजे मी मुक्त होईनका? कारण मी तुझे नियम पाळायचा आटोकाट प्रयत्न करतो.

⁴⁶मी तुझ्या कराराबद्दल राजांजवळ बोलेलं आणि ते मला शरमिंदे करणार नाहीत.

⁴⁷मला तुझ्या आज्ञांचा अभ्यास करायला आवडते. परमेश्वरा, मला त्या आज्ञा आवडतात.

⁴⁸परमेश्वरा, मी तुझ्या आज्ञांची स्तुती करतो. मला त्या आवडतात आणि मी त्यांचा अभ्यास करीन.

जायिन

⁴⁹परमेश्वरा, तू मला दिलेल्या वचनाची आठवण ठेव. ते वचन माझ्या मनात आशा निर्माण करते.

⁵⁰मी पीडित होतो दुःखी होतो आणि तू माझे सांत्वन केलेस. तुझ्या शब्दांनी मला परत जगायला लावले.

⁵¹जे लोक स्वतःला माझ्यापेक्षा चांगले समजतात त्यांनी माझा सतत अपमान केला. पण मी तुझ्या शिकवणी नुसार वागणे सोडले नाही.

⁵²मी नेहमी तुझ्या शहाणपणाच्या निर्णयांची आठवण ठेवतो. परमेश्वरा, तुझे निर्णय मला समाधान देतात, माझे सांत्वन करतात.

⁵³दुष्ट लोक तुझी शिकवण आचरणे सोडून देतात. ते पाहिले की मला राग येतो.

⁵⁴घरात तुझे नियम हीच माझी गाणी आहेत.

⁵⁵परमेश्वरा, रात्री मला तुझे नाव आणि तुझी शिकवण आठवते.

⁵⁶असे घडते कारण मी अगदी काळजी पूर्वक तुझी आज्ञा पाळतो.

हेथ

⁵⁷परमेश्वरा, तुझ्या आज्ञा पाळणे हेच माझे कर्तव्य आहे, असा निर्णय मी घेतला आहे.

⁵⁸परमेश्वरा, मी पूर्णपणे तुझ्यावर अवलंबून आहे. वचन दिल्याप्रमाणे तू माझ्याशी दयाळूपणे वाग.

⁵⁹मी माझ्या आयुष्याचा अगदी काळजी पूर्वक विचार केला आणि मी तुझ्या कराराकडे परत आलो.

⁶⁰अजिबात उशीर न करता मी तुझ्या आज्ञा पाळायला धावत आलो.

⁶¹वाईट लोकांनी माझ्याविषयी काही अनुदार उद्गार काढले. पण परमेश्वरा, मी तुझी शिकवण विसरलो नाही.

⁶²मी मध्यरात्री तू घेतलेल्या तुझ्या चांगल्या निर्णयांबद्दल तुला धन्यवाद देण्यासाठी उठतो.

⁶³जो कुणी तुझी उपासना करतो त्याचा मी मित्र आहे. जो कुणी तुझ्या आज्ञा पाळतो त्याचा मी मित्र आहे.

⁶⁴परमेश्वरा, तुझे खरे प्रेम पृथ्वी व्यापून टाकते. मला तुझे नियम शिकव.

तेथ

⁶⁵परमेश्वरा, तू माझ्यासाठी, तुझ्या सेवकासाठी चांगल्या गोष्टी केल्यास. तू ज्या गोष्टी करण्याचे वचन दिले होते सत्याच गोष्टी केल्यास.

⁶⁶परमेश्वरा, योग्य निर्णय घेण्याविषयीचे ज्ञान मला दे. माझा तुझ्या आज्ञांवर विश्वास आहे.

⁶⁷दुख सोसण्यापूर्वी मी बऱ्याच चुकीच्या गोष्टी केल्या परंतु आता मी तुझ्या आज्ञा काळजी पूर्वक पाळतो.

⁶⁸देवा, तू चांगला आहेस आणि तू चांगल्या गोष्टी करतोस. मला तुझे नियम शिकव.

⁶⁹जे लोक स्वतःला माझ्यापेक्षा चांगले समजतात त्यांनी माझ्याबद्दल खोटं सांगितलं पण परमेश्वरा, मी तरी ही अगदी मनापासून तुझ्या आज्ञा पाळणे चालूच ठेवले.

⁷⁰ते लोक फार मूर्ख* आहेत पण मला तुझ्या शिकवणीचा अभ्यास करणे फार आवडते.

⁷¹मी दुख सोसले ते चांगले झाले. त्यामुळेच मला तुझे नियम समजले.

⁷²परमेश्वरा, तुझी शिकवण माझ्यासाठी फार चांगली आहे. ती सोन्याच्या व चांदीच्या हजार तुकड्यांपेक्षा चांगली आहे.

योद

⁷³परमेश्वरा, तूच मला निर्माण केलेस आणि तू मला तुझ्या हाताचा आधार देतोस. तुझ्या आज्ञा शिकण्यासाठी आणि समजून घेण्यासाठी मला मदत कर.

ते ... मूर्ख किंवा "त्यांच्या मनाला हे समजून घेणे."

⁷⁴परमेश्वरा, तुझे भक्त मला पाहतात आणि मला मान देतात. तू जे सांगतोस त्यावर मी विश्वास ठेवतो म्हणून ते आनंदी आहेत.

⁷⁵परमेश्वरा, तुझे निर्णय योग्य असतात हे मला माहीत आहे. आणि तू मला शिक्षा केलीस तेही योग्यच होते.

⁷⁶आता तुझ्या खऱ्या प्रेमाने माझे सांत्वन कर. तू वचन दिल्याप्रमाणे माझे सांत्वन कर.

⁷⁷परमेश्वरा, माझे सांत्वन कर आणि मला जगू दे. मला तुझी शिकवण मनापासून आवडते.

⁷⁸जे लोक स्वतःला माझ्यापेक्षा चांगले समजतात त्यांनी माझ्याविषयी खोटं सांगितलं त्यालोकांना आता लाज वाटेल अशीमी आशा करतो.परमेश्वरा, मी तुझ्या कराराचा अभ्यास करतो.

⁷⁹तुझे भक्त माझ्याकडे परत येतील अशी मी आशा करतो. म्हणजे मग ते तुझ्या कराराचा अभ्यास करू शकतील.

⁸⁰परमेश्वरा, मला तुझ्या आज्ञा पूर्णपणे पाळू दे. म्हणजे मला लाज वाटणार नाही.

काफ

⁸¹परमेश्वरा, तू माझा उद्धार करशील म्हणून वाट बघता बघता मी आता मरुन जाणार आहे पण परमेश्वरा, तू जे सांगतोस त्यावर माझा विश्वास आहे.

⁸²तू ज्या गोष्टींचे वचन दिले होतेस त्या शोधता शोधता माझे डोळे अगदी थकून गेले आहेत परमेश्वरा, तू कधी माझे सांत्वन करणार आहेस?

⁸³मी जरी उकिरड्यावरच्या द्राक्षारसाच्या बुधलीसारखा झालो असलो तरी मी तुझे नियम विसरणार नाही.

⁸⁴मी किती काळ जगणार आहे? परमेश्वरा, जे लोक मला तुरुंगत माझा छळ करतात. त्यांना तू कधी शिक्षा करणार आहेस?

⁸⁵काही गार्विष्ठ लोकांनी खोटे बोलून माझ्या शरीरात सुरा खुपसला आणि ते तुझ्या शिकवणी विरुद्ध आहे.

⁸⁶परमेश्वरा, लोक तुझ्या सगळ्या आज्ञांवर विश्वास ठेवू शकतात माझ्यावर खटला भरण्याची चूक त्यांनी केली. मला मदत कर.

⁸⁷त्या लोकांनी जवळ जवळ माझा सर्वनाश केला. पण मी तुझ्या आज्ञा पाळणे बंद केले नाही.

⁸⁸परमेश्वरा, मला तुझे खरे प्रेम दाखव आणि मला जगू दे. तू जे सांगशील ते मी करेन.

लामेद

⁸⁹परमेश्वरा, तुझा शब्द सदैव चालू असतो. तुझा शब्द स्वर्गात सदैव चालू असतो.

⁹⁰तू सदा सर्वदा इमानदार असतोस. परमेश्वरा, तू पृथ्वी निर्माण केलीस आणि ती अजूनही आहे.

⁹¹तुझ्या नियमांमुळे ती अजूनही आहे आणि ती गुलामाप्रमाणे तुझे नियम पाळते.

⁹²जर तुझी शिकवण मला एखाद्या मित्राप्रमाणे वाटली नसती तर माझ्या दुखाने माझा सर्वनाश झाला असता.

⁹³परमेश्वरा, मी तुझ्या आज्ञा कधीच विसरणार नाही कारण त्यांनी मला जगू दिले.

⁹⁴परमेश्वरा, मी तुझा आहे म्हणून माझा उध्दार कर का? कारण तुझ्या आज्ञा पाळण्याची मी शिकस्त करतो.

⁹⁵दुष्टांनी माझा नाश करायचा प्रयत्न केला. पण तुझ्या कराराने मला शहाणे बनवले.

⁹⁶तुझ्या नियमांखेरीज इतर गोष्टींना मर्यादा असतात.

मेम

⁹⁷परमेश्वरा, मला तुझी शिकवण खूप आवडते. मी सतत तिच्याबद्दल बोलत असतो.

⁹⁸परमेश्वरा, तुझ्या आज्ञा मला माझ्या शत्रूपेक्षा शहाणे करतात. तुझे नियम नेहमी माझ्याजवळ असतात.

⁹⁹मी माझ्या सगळ्या शिक्षकांपेक्षा शहाणा आहे. कारण मी तुझ्या कराराचा अभ्यास करतो.

¹⁰⁰जुन्या पुढाऱ्यांपेक्षा मला जास्त कळते कारण मी तुझ्या आज्ञा सांभाळतो.

¹⁰¹तू मला प्रत्येक पावलाला चुकीच्या मार्गावर जाण्यापासून दूर ठेवतोस. म्हणून परमेश्वरा, मी तू जे सांगशील ते करू शकतो.

¹⁰²परमेश्वरा, तू माझा गुरू आहेस म्हणून मी तुझे नियम पाळणे बंद करणार नाही.

¹⁰³माझ्या तोंडात तुझे शब्द मधोपेक्षाही गोड आहेत.

¹⁰⁴तुझी शिकवण मला शहाणा करते. त्यामुळे मी चुकीच्या शिकवणीचा तिरस्कार करतो.

नून

¹⁰⁵परमेश्वरा, तुझे शब्द दिव्याप्रमाणे माझा मार्ग उजळतात.

¹⁰⁶तुझे नियम चांगले आहेत. मी ते पाळायचे वचन देतो. आणि मी दिलेले वचन पाळीन.

¹⁰⁷परमेश्वरा, मी खूप काळ दुख भोगले आहे. कृपा करून आज्ञा दे आणि मला पुन्हा जगू दे.

¹⁰⁸परमेश्वरा, माझ्या स्तुतीचा स्वीकार कर आणि मला तुझे नियम शिकव.

¹⁰⁹माझे आयुष्य नेहमीच धोक्यात असते पण मी तुझी शिकवण विसरलो नाही.

¹¹⁰दुष्ट लोक मला जाळ्यात पकडण्याचा प्रयत्न करतात. पण मी तुझ्या आज्ञा मोडल्या नाहीत.

¹¹¹परमेश्वरा, मी सदैव तुझ्या कराराप्रमाणे वागेन त्यामुळे मला खूप आनंद होतो.

¹¹²मी अगदी नेहमी प्रयत्नपूर्वक तुझे नियमपाळायचा प्रयत्न करीन.

सामेख

¹¹³परमेश्वरा, जे लोक तुझ्याशी पूर्णपणे प्रामाणिक नाहीत त्या लोकांचा मी तिरस्कार करतो पण मला तुझी शिकवण आवडते.

¹¹⁴मला लपव आणि माझे रक्षण कर. परमेश्वरा, तू जे काही सांगतोस त्यावर माझा विश्वास आहे.

¹¹⁵परमेश्वरा, वाईट लोकांना माझ्याजवळ फिरकू देऊ नकोस आणि मी माझ्या देवाच्या आज्ञा पाळीन.

¹¹⁶परमेश्वरा, कबूल केल्याप्रमाणे तू मला आधार दे आणि मग मी जेणे माझा तुझ्यावर विश्वास आहे म्हणून माझी निराशा करू नकोस.

¹¹⁷परमेश्वरा, मला मदत कर म्हणजे माझा उध्दार होईल मी नेहमीच तुझ्या आज्ञांचा अभ्यास करीन.

¹¹⁸परमेश्वरा, तुझे नियम मोडणाऱ्या प्रत्येकाला तू परत पाठव. का? कारण जेव्हा त्यांनी तुझ्यासांगण्या प्रमाणे वागायचे कबूल केले तेव्हा ते खोटे बोलले.

¹¹⁹परमेश्वरा, तू वाईट लोकांना पृथ्वीवर कचऱ्याप्रमाणे फेकून दे. हणजे मग मी तुझ्या करारावर सदैव प्रेम करीन.

¹²⁰परमेश्वरा, मला तुझी भीती वाटते मी घाबरतो आणि तुझ्या नियमांना मान देतो.

ऐन

¹²¹जे योग्य आहे आणि चांगले आहे तेच मी केले परमेश्वरा, ज्या लोकांना मला त्रास द्यायची इच्छा आहे त्याच्या हाती मला सोडून देऊ नको.

¹²²माझ्याशी चांगला वागशील असे मला वचन दे. परमेश्वरा, मी तुझा सेवक आहे त्या गर्विष्ठ लोकांना मला त्रास द्यायला लावू नकोस.

¹²³परमेश्वरा, तुझ्या मदतीची आणि तुझ्या चांगल्या शब्दाची वाट बघून माझे डोळे आता शिणले आहेत.

¹²⁴मी तुझा सेवक आहे. मला तुझे खरे प्रेम दाखव. मला तुझे नियम शिकव.

¹²⁵मी तुझा सेवक आहे, मला समजून घ्यायला मदत कर. म्हणजे मला तुझा करार समजू शकेल.

¹²⁶परमेश्वरा, आता काही तरी करायची तुझी वेळ आली आहे. लोकांनी तुझे नियम मोडले आहेत.

¹²⁷परमेश्वरा, शुध्दातल्या शुध्द सोन्यापेक्षा मला तुझ्या आज्ञा आवडतात.

¹²⁸मी काळजीपूर्वक तुझ्या सर्व आज्ञा पाळतो. * मला खोटी शिकवण आवडत नाही.

मी काळजीपूर्वक ... आज्ञा पाळतो हे हिब्रूत समजायला अवघड आहे.

पे

¹²⁹परमेश्वरा, तुझा करार अद्भुत आहे म्हणूनच मी तो पाळतो.

¹³⁰जेव्हा लोक तुझा शब्द समजून घ्यायला सुरुवात करतात तेव्हा ते त्यांना योग्य तऱ्हेने जीवन कसे जगायचे ते सांगणाऱ्या प्रकाशासारखे असते. तुझे शब्द अगदी साध्या लोकांना देखील शहाणे करतात.

¹³¹परमेश्वरा, मला खरोखरच तुझ्या आज्ञांचा अभ्यास करायचा आहे. मी जोर जोरता श्वासोच्छ्वास करणाऱ्या आणि अधीरतेने वाट बघणाऱ्या माणसासारखा आहे.

¹³²देवा, माझ्याकडे बघ आणि माझ्याशी दयाळूपणे वाग. जे लोक तुझ्या नावावर प्रेम करतात त्यांच्यासाठी योग्य गोष्टी कर.

¹³³परमेश्वरा, कबूल केल्याप्रमाणे मला मार्गदर्शन कर. माझे काहीही वाईट होऊ देऊ नकोस.

¹³⁴परमेश्वरा, जे लोक मला त्रास देतात त्यांच्यापासून मला वाचव. आणि मी तुझ्या आज्ञा पाळीन.

¹³⁵परमेश्वरा, तुझ्या सेवकाचा स्वीकार कर आणि मला तुझे नियम शिकव.

¹³⁶लोक तुझ्या शिकवणुकी प्रमाणे वागत नाहीत म्हणून मी अश्रूंच्या नद्या वाहवल्या आहेत.

त्सादे

¹³⁷परमेश्वरा, तू चांगला आहेस आणि तुझे नियम योग्य आहेत.

¹³⁸तू आम्हाला करारात चांगले नियम दिलेस त्यावर आम्ही खरोखरच विश्वास ठेवू शकतो.

¹³⁹माझ्या तीव्र भावना माझा नाश करीत आहेत. माझे शत्रू तुझ्या आज्ञा विसरले म्हणून मी फारच अस्वस्थ झालो आहे.

¹⁴⁰परमेश्वरा, आम्ही तुझ्या शब्दांवर विश्वास ठेवू शकतो याबद्दलचा पुरावा आमच्याजवळ आहे. आणि मला ते आवडते.

¹⁴¹मी एक तरुण आहे आणि लोक मला मान देत नाहीत. पण मी तुझ्या आज्ञा विसरत नाही.

¹⁴²परमेश्वरा, तुझा चांगलपणा सदैव राहो आणि तुझ्या शिकवणुकीवर विश्वास ठेवणे शक्य आहे.

¹⁴³माझ्यावर खूप संकटे आली आणि वाईट वेळा ही आल्या परंतु मला तुझ्या आज्ञा आवडतात.

¹⁴⁴तुझा करार नेहमीच चांगला असतो. तो समजण्यासाठी मला मदत कर म्हणजे मी जगू शकेन.

कोफ

¹⁴⁵मी अगदी मनापासून तुला बोलावतो परमेश्वरा, मला उत्तर दे मी तुझ्या आज्ञा पाळीन.

¹⁴⁶परमेश्वरा, मी तुला बोलावतो माझा उध्दार कर आणि मी तुझा करार पाळीन.

¹⁴⁷तुझी प्रार्थना करण्यासाठी मी सकाळी लवकर उठतो तू ज्या गोष्टी सांगतोस त्यावर मी विश्वास ठेवतो.

¹⁴⁸तुझ्या वचनाचा अभ्यास करण्यासाठी रात्रभर मी जागा राहिलो.

¹⁴⁹तुझ्या सगळ्या प्रेमासकट माझ्याकडे लक्ष दे परमेश्वरा, ज्या गोष्टी योग्य आहेत असेतू सांगतोस त्या कर आणि मला जगू दे.

¹⁵⁰लोक माझ्याविरुद्ध वाईट योजना आखीत आहेत ते लोक तुझ्या शिकवणुकी प्रमाणे वागत नाहीत.

¹⁵¹परमेश्वरा, तू माझ्या खूप जवळ आहेस आणि तुझ्या सगळ्या आज्ञांवर विश्वास ठेवणे शक्य आहे.

¹⁵²मी खूप पूर्वी तुझ्या करारावरून शिकलो की तुझी शिकवण सदैव राहाणार आहे.

रेश

¹⁵³परमेश्वरा, माझे दुःख बघ आणि माझी सुटका कर. मी तुझी शिकवण विसरलो नाही.

¹⁵⁴परमेश्वरा, माझ्यासाठी माझी लढाई लढ. तू वचन दिल्याप्रमाणे मला जगू दे.

¹⁵⁵दुष्ट लोक जिंकणार नाहीत कारण ते तुझे नियम पाळत नाहीत.

¹⁵⁶परमेश्वरा, तू खूप दयाळू आहेस तू ज्या गोष्टी योग्य आहेत असे सांगतोस त्या कर आणि मला जगू दे.

¹⁵⁷मला दुःख देण्याचा प्रयत्न करणारे अनेक शत्रू मला आहेत पण मी तुझ्या कराराप्रमाणे वागणे सोडले नाही.

¹⁵⁸मी त्या विश्वासाघातक्यांना बघतो. परमेश्वरा, ते तुझा शब्द पाळत नाहीत. आणि मी त्यांचा तिरस्कार करतो.

¹⁵⁹बघ, मी तुझ्या आज्ञा पाळण्याचा आटोकाट प्रयत्न करतो. परमेश्वरा, तुझ्या सगळ्या प्रेमासकट मला जगू दे.

¹⁶⁰परमेश्वरा, अगदी सुरुवाती पासून तुझे सर्व शब्द विश्वसनीय होते. आणि तुझे चांगले नियम सदैव राहातील.

शीन

¹⁶¹शक्तिमान पुढाऱ्यांनी माझ्यावर विनाकारण हल्ला केला. पण मी फक्त तुझ्या नियमांना भितो आणि मान देतो.

¹⁶²परमेश्वरा, तुझा शब्द मला आनंदी करतो नुकताच एखादा खजिना सापडलेल्या माणसासारखा मी आनंदित होतो.

¹⁶³मला खोटे आवडत नाही. मला त्याचा वीट आहे पण परमेश्वरा, मला तुझी शिकवण आवडते.

¹⁶⁴मी दिवसातून सात वेळा तुझ्या चांगल्या नियमांसाठी मी तुझी स्तुती करतो.

¹⁶⁵जे लोक तुझ्या शिकवणुकीवर प्रेम करतात त्यांना खरी शांती लाभेल. कुठलीही गोष्ट त्यांचा अधपात घडवणार नाही.

स्तोत्र 121

वर मंदिरांत जाण्याच्या वेळेचे स्तोत्र.

¹⁶⁶परमेश्वरा, तू माझा उध्दार करावास म्हणून मी वाट बघत आहे. मी तुझ्या आज्ञा पाळल्या आहेत.

¹⁶⁷मी तुझ्या कराराप्रमाणे वागलो, परमेश्वरा, मला तुझे नियम खूप आवडतात.

¹⁶⁸मी तुझा करार आणि तुझ्या आज्ञा पाळल्या. परमेश्वरा, मी जे काही केले ते सर्व तुला माहीत आहे.

ताव

¹⁶⁹परमेश्वरा, माझे आनंदी गाणे ऐक तू कबूल केल्याप्रमाणे मला शहाणा कर.

¹⁷⁰परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक. वचन दिल्याप्रमाणे माझा उध्दार कर.

¹⁷¹तू मला तुझे नियम शिकवलेस म्हणून मी एकदम गुणगान गायला सुरुवात केली.

¹⁷²तुझ्या शब्दाला उत्तर देण्यासाठी मला मदत कर. आणि मला माझे गाणे म्हणू दे. परमेश्वरा, तुझे नियम चांगले आहेत.

¹⁷³परमेश्वरा, मला मदत करण्यासाठी माझ्यापर्यंत पोहोच कारण मी तुझ्या आज्ञांप्रमाणे वागणे पसंत केले.

¹⁷⁴परमेश्वरा, तू माझा उध्दार करावास असे मला वाटते. पण तुझी शिकवण मला आनंद देते.

¹⁷⁵परमेश्वरा, मला जगू दे आणि तुझे गुणगान करू दे. तुझ्या निर्णयाला मला मदत करू दे.

¹⁷⁶मी हरवलेल्या मेंढीप्रमाणे रस्ता चुकलो. परमेश्वरा, मला शोधायला ये. मी तुझा सेवक आहे आणि मी तुझ्या आज्ञा विसरलो नाही.

स्तोत्र 120

वर मंदिरांत जाण्याच्या वेळेचे स्तोत्र.

¹मी संकटात होतो, मी परमेश्वराला मदतीसाठी हाक मारली आणि त्याने मला वाचवले.

²परमेश्वरा, माझ्याविषयी खोट बोलणाऱ्या लोकांपासून मला वाचव त्या लोकांनी खऱ्या नसलेल्या गोष्टी सांगितल्या.

³खोदारड्यांनो तुम्हाला काय मिळणार आहे ते माहीत आहे का? त्यापासून तुमचा काय फायदा होणार आहे ते तुम्हाला माहीत आहे का?

⁴सैनिकाचे अणकुचीदार बाण आणि जळते निखारे तुम्हाला शिक्षा म्हणून मिळतील.

⁵खोदारड्यांनो, तुमच्याजवळ राहणे म्हणजे मेशेखात राहण्यासारखे आहे, केदारच्या तंबूत राहण्यासारखे आहे

⁶शांतीचा तिरस्कार करणाऱ्या लोकांजवळ मी खूप काळ राहिलो आहे.

⁷मी म्हणालो, मला शांती हवी, म्हणून त्यांना युध्द हवे आहे.

स्तोत्र 123

वर व मंदिरात जाण्याच्या वेळेचे स्तोत्र.

¹देवा, मी वर बघून तुझी प्रार्थना करतो. तू स्वर्गात राजा म्हणून बसतोस.

¹मी वर डोंगरांकडे बघतो. पण माझी मदत खरोखर कुठून येणार आहे?

²माझी मदत परमेश्वराकडून, स्वर्ग व पृथ्वी यांच्या निर्मात्याकडून येणार आहे.

³देव तुला खाली पडू देणार नाही. तुझा पाठीराखा झोपी जाणार नाही.

⁴इझ्राएलचा पाठीराखा झोपाळू होत नाही. देव कधीही झोपत नाही.

⁵परमेश्वर तुझा पाठीराखा आहे तो त्याच्या महान शक्तीने तुझे रक्षण करतो.

⁶दिवसा सूर्य तुला दुख पोहोचवणार नाही. आणि रात्री चंद्र तुला इजा करणार नाही.

⁷परमेश्वर तुझे प्रत्येक संकटापासून रक्षण करील. परमेश्वर तुझ्या आत्म्याचे रक्षण करील.

⁸परमेश्वर तुला जाण्या-येण्यात मदत करील परमेश्वर तुला आता मदत करील आणि सदैव मदत करत राहील.

स्तोत्र 122

वर मंदिरात जाण्याच्या वेळेचे दाविदाचे स्तोत्र.

¹“आपण परमेश्वराच्या मंदिरात जाऊ या, ”असे लोक म्हणाले तेव्हा मी खूप आनंदात होतो.

²आपण इथे आहोत. यरुशलेमच्या दरवाजात उभे आहोत.

³हे नवीन यरुशलेम आहे. हे शहर पुन्हा एक एकत्रित शहर म्हणून वसवण्यात आले.

⁴कुटुंबांचे जिथे जिथे जातात ती हीच जागा इझ्राएलचे लोक तिथे परमेश्वराच्या नावाचे गुणगान करण्यासाठी जातात. ही कुटुंबे देवाची आहेत.

⁵राजांनी त्या ठिकाणी लोकांना न्याय देण्यासाठी सिंहासने मांडली. दावीदाच्या वंशातील राजांनी आपली सिंहासने त्या ठिकाणी मांडली.

⁶यरुशलेममध्ये शांती नांदावी म्हणून प्रार्थना करा. “जे लोक तुझ्यावर प्रेम करतात त्यांना इथे शांती मिळेल, अशी मी आशा करतो. तुझ्या चार भिंतींच्या आत शांती असेल अशी मी आशा करतो. तुझ्या मोठ्या इमारतीत, सुरक्षितता असेल अशी मी आशा करतो.”

⁷माझ्या भावांच्या आणि शेजाऱ्यांच्या भल्यासाठी तिथे शांती नांदो अशी मी आशा करतो.

⁸आपला देव, आपला परमेश्वर, त्याच्या मंदिराच्या भल्यासाठी या शहरात चांगल्या गोष्टी घडायला अशी मी प्रार्थना करतो.

^२गुलाम त्यांना लागणाऱ्या वस्तूसाठी मालकावर अवलंबून असतात.

^३त्याच प्रमाणे आपण परमेश्वरावर, आपल्या देवावर अवलंबून असतो. आपल्यावर दया करावी म्हणून आपण देवाची वाट बघतो.

^४परमेश्वरा, आमच्याशी दयाळू राहा खूप काळापासून आमचा अपमान होत आला आहेम्हणून तू दयावंत हो.

^५गर्विष्ठ लोकांनी आमचा खूप काळ अपमान केला. ते इतर लोकांपेक्षा चांगले आहेत असे त्यांना वाटते.

स्तोत्र 124

वर मंदिरात जाण्याच्या वेळेचे दवीदाचे स्तोत्र.

^१परमेश्वर जर आपल्या बाजूला नसता तर आपले काय झाले असते? इझ्राएल, मला उत्तर दे.

^२लोकांनी आपल्यावर हल्ला केला तेव्हा जर परमेश्वर आपल्या बाजूला नसता तर आपले काय झाले असते?

^३आपले शत्रू आपल्यावर जेव्हा रागावले असते तेव्हा त्यांनी आपल्याला जिवंत मिळले असते.

^४आपल्या शत्रूंचे सैन्य महापुरासारखे आपल्या अंगावरून गेले असते. नदी प्रमाणे त्यांनी आपल्याला बुडवले असते.

^५गर्विष्ठ लोकांनी वर चढणाऱ्या पाण्याप्रमाणे आपल्या तोंडापर्यंत येऊन आपल्याला बुडवले असते.

^६परमेश्वराची स्तुती करा. परमेश्वराने आपल्या शत्रूंना आपल्याला पकडू दिले नाही आणि ठार मारू दिले नाही.

^७जाळ्यात सापडलेल्या आणि नंतर त्यातून सुटलेल्या पक्ष्याप्रमाणे आपण आहोत. जाळे तुटले आणि आपण त्यातून सुटलो.

^८परमेश्वराकडून आपली मदत आली. परमेश्वराने पृथ्वी आणि स्वर्ग निर्माण केला.

स्तोत्र 125

वर मंदिरात जाण्याच्या वेळेचे स्तोत्र

^१जे लोक परमेश्वरावर विश्वास ठेवतात ते सियोन पर्वतासारखे आहेत. ते कधीही थरथरणार नाहीत. ते सदैव असतील.

^२यरुशलेमच्या सभोवती पर्वत आहेत आणि परमेश्वर त्याच्या माणसांभोवती आहे. तो त्याच्या माणसांचे सदैव रक्षण करील.

^३दुष्ट लोक चांगल्या माणसांच्या जमिनीवर कधीही ताबा मिळवू शकणार नाहीत. जर तसे घडले तर चांगले लोकही वाईट वागायला लागतील.

^४परमेश्वरा, तू चांगल्या लोकांशी चांगला राहा ज्या लोकांची मने शुध्द आहेत त्यांच्याशी तू चांगला राहा.

^५दुष्ट लोक वाईट गोष्टी करतात. परमेश्वर त्या दुष्ट लोकांना शिक्षा करील. इझ्राएलमध्ये शांती नांदू दे.

स्तोत्र 126

वर मंदिरात जाण्याच्या वेळेचे स्तोत्र

^१परमेश्वर जेव्हा आपली परत सुटका करील तेव्हा ते स्वप्नासारखे असेल.

^२आपण हसत आनंदाचे गाणे गात असू. इतर देशांतील लोक म्हणतील, "इझ्राएलाच्या लोकांसाठी परमेश्वराने फार चांगली गोष्ट केली."

^३होय, परमेश्वराने जर आपल्यासाठी ती चांगली गोष्ट केली तर आपण खूप आनंदी होऊ.

^४परमेश्वरा, वाळवंटातले झरे पुन्हा पाण्याने भरून वहायला लागतात. तसे आम्हाला पुन्हा मुक्त कर.

^५एखादा माणूस बी पेरते वेळी दुखी असू शकेल. पण तो जेव्हा पीक गोळा करतो तेव्हा तो आनंदी असतो.

^६तो जेव्हा बी शेतात नेतो तेव्हा तो दुखी होईल. पण तो जेव्हा धान्य घरी आणतो तेव्हा आनंदी असतो.

स्तोत्र 127

शलमोनाचे वर मंदिरात जाण्याच्या वेळेचे स्तोत्र.

^१जर परमेश्वर घर बांधीत नसेल तर ते बांधणारे लोक त्यांचा वेळ व्यर्थ घालवीत आहेत जर परमेश्वर शहरावर नजर ठेवीत नसेल तर पहारेकरी त्यांचा वेळ वाया घालवीत आहेत.

^२भाकरी मिळवण्यासाठी लवकर उठणे आणि रात्री उशीरापर्यंत जागणे म्हणजे वेळेचा अपव्यय आहे. देव ज्या लोकांवर प्रेम करतो त्यांची तो ते झोपेत असताना देखील काळजी घेतो.

^३मुले म्हणजे परमेश्वराने दिलेले नजराणे आहेत आईच्या शरीरातून मिळालेले ते फळ आहे.

^४तरुण माणसाची मुले सैनिकाच्या भात्यातील बाणांसारखी आहेत.

^५जो माणूस त्याचा भाता मुलांनी भरून टाकेल तो सुखी होईल.

^६त्या माणसाचा कधीही पराभव होणार नाही त्याची मुले सार्वजनिक ठिकाणी *त्याच्या शत्रूंविरुद्ध त्याचे रक्षण करतील.

स्तोत्र 128

वर मंदिरात जाण्याच्या वेळेचे स्तोत्र.

^१परमेश्वराचे सर्व भक्त सुखी आहेत. ते देवाच्या इच्छे प्रमाणे जगतात.

^२तू ज्या गोष्टींसाठी काम करतोस त्या गोष्टींचा तू उपभोग घेशील तू आनंदी राहाशील आणि तुझ्या बाबतीत चांगल्या गोष्टी घडतील.

सार्वजनिक ठिकाणी शब्दाशः "दारवाजा" याचा अर्थ एखाद्या माणसाची मुले शत्रूंनी त्याला कोर्टात खेचले तर त्याचा बचाव करीत.

^३घरी तुझी बायको सुफलीत द्राक्षवेलीसारखीअसेल. मेजाभोवती तुझी मुले तू लावलेल्या जैतूनाच्या झाडांसारखी असतील.

^४परमेश्वर अशा रीतीने त्याच्या भक्तांना आशीर्वाद देईल.

^५परमेश्वर तुला सियोनवरून आशीर्वाद देवो. परमेश्वराच्या आशीर्वादाचा तू यरुशलैममध्ये जन्मभर आनंद उपभोगावा अशी आशा करतो.

^६आणि तू तुझी नातवंडे पाही पर्यंत जगशील अशी मी आशा करतो. इझ्राएलमध्ये शांती नांदू दे.

स्तोत्र 129

वर मंदिरात जाण्याच्या वेळचे स्तोत्र

^१“मला आयुष्यभर खूप शत्रू होते.” इझ्राएल, आम्हाला त्या शत्रूंबद्दल सांग.

^२मला आयुष्यभर खूप शत्रू होते पण ते कधीही विजयी झाले नाहीत.

^३माझ्या पाठीत खोल जखमा होईपर्यंत त्यांनी मला मारले. मला खूप मोठ्या आणि खोल जखमा झाल्या.

^४पण परमेश्वराने दोर कापले आणि मला त्या दुष्टांपासून सोडवले.

^५जे लोक सियोनचा तिरस्कार करीत होते, त्यांचा पराभव झाला. त्यांनी लडणे थांबवले आणि ते पळून गेले.

^६ते लोक छपरावरच्या गवतासारखे होते. ते गवत वाढण्या आधीच मरून जाते.

^७ते गवत कामगाराला मूठ भरही मिळू शकत नाही. धान्याचा ढीग करण्याइतकेही ते नसते.

^८त्यांच्या जवळून जाणारे लोक, “परमेश्वर तुला आशीर्वाद देवो” असे म्हणणार नाहीत. लोक त्यांचे स्वागत करून, “आम्ही परमेश्वराच्या नावाने तुम्हाला आशीर्वाद देतो” असे म्हणणार नाहीत.

स्तोत्र 130

वर मंदिरात जाण्याच्या वेळचे स्तोत्र

^१परमेश्वरा, मी खूप मोठ्या संकटात आहे. म्हणून मी तुला मदतीसाठी हाक मारीत आहे.

^२माझ्या प्रभु, माझ्याकाडे लक्ष दे. माझ्या मदतीच्या हाकेला ओ दे.

^३परमेश्वरा, तू जर लोकांना खरोखरच त्यांच्यासगळ्या पापांबद्दल शिक्षा केलीस तर कुणीही माणूस जिवंत राहाणार नाही.

^४परमेश्वरा, तुझ्या माणसांना क्षमा कर. म्हणजे मग तुझी उपासना करण्यासाठी लोक असतील.

^५मी मदतीसाठी परमेश्वराची वाट पाहतो आहे. माझा आत्मा त्याची वाट बघत आहे. परमेश्वर जे सांगतो त्यावर माझा विश्वास आहे.

^६मी माझ्या प्रभुची वाट बघत आहे. मी सकाळ होण्याची खूप वाट पाहत असलेल्या रक्षकांसारखा आहे.

^७इझ्राएल, परमेश्वरावर विश्वास ठेव. केवळ परमेश्वराजवळच खरे प्रेम मिळते परमेश्वर पुन्हा पुन्हा आपला उध्दार करतो आणि परमेश्वर इझ्राएलला त्याच्या सर्व पापांबद्दल क्षमा करील.

स्तोत्र 131

वर मंदिरात जाण्याच्या वेळचे स्तोत्र

^१परमेश्वरा, मी गर्विष्ठ नाही. मी कुणीतरी मोठा आहे असे मी वागत नाही मी खूप भय्य असे काही करायचा प्रयत्न करत नाही मी माझ्या आवाक्या बाहेरच्या गोष्टींची चिंता कधीच करत नाही.

^२मी अगदी अविचल आहे. माझा आत्मा शांत आहे.

^३माझा आत्मा आईच्या कुशीत समाधान पावलेल्या बाळासारखा अविचल आणि शांत आहे.

^४इझ्राएल, परमेश्वरावर विश्वास ठेव. त्याच्यावर आता आणि सदैव विश्वास ठेवत राहा.

स्तोत्र 132

वर मंदिरात जाण्याच्या वेळचे स्तोत्र

^१परमेश्वरा, दावीदाला किती त्रास झाला त्याची आठवण ठेव.

^२दावीदाने परमेश्वराला वचन दिले. दावीदाने याकोबाच्या सर्वशक्तिमान देवाला खास वचन दिले.

^३दावीद म्हणाला “मी माझ्या घरात जाणार नाही. मी माझ्या अंधरुणावर झोपणार नाही. मी झोपणार नाही.

^४ माझ्या डोळ्यांना विश्रांती घेऊ देणार नाही.

^५मी या पैकी कुठलीही गोष्टी जो पर्वतपरमेश्वरासाठी, याकोबाच्या सर्वशक्तिमान देवासाठी घर सापडत नाही तो पर्यंत करणार नाही.”

^६आम्ही याबद्दल एफ्राथात ऐकले. आम्हाला कराराची पेटी किरिआथ येआरिम मध्ये सापडली.

^७आपण पवित्र तंबूत जाऊ यादेव, ज्या पादासनावर आपले पाय विसाव्यासाठी ठेवतो त्या पादासनाजवळ आपण प्रार्थना करू या.

^८परमेश्वरा, तुझ्या विश्रांतीस्थानावरून तुझ्या शक्तिमान कोशासह उठ.

^९परमेश्वरा, तुझे याजक चांगुलपणा ल्याले आहेत. तुझे भक्त खूप आनंदी आहेत.

^{१०}तुझा सेवक दावीद याच्या भल्यासाठी, निवडलेल्या राजाला नकार देऊ नकोस.

^{११}परमेश्वराने दावीदाला वचन दिले. परमेश्वराने दावीदाशी प्राणाणिक राहाण्याचे वचन दिले. राजे दावीदाच्या कुटुंबातूनच येतील असे वचन परमेश्वराने दिले.

^{१२}परमेश्वर म्हणाला, “दावीद, जर तुझ्या मुलांनी माझा करार पाळला आणि मी त्यांना शिकवलेले नियम पाळले तर तुझ्या कुटुंबातील कुणीतरी नेहमी राजा होईल.”

¹³परमेश्वराने त्याच्या मंदिरासाठी सियोनपर्वत निवडला. त्याच्या वसती साठी त्याला ती जागा पाहिजे होती.

¹⁴परमेश्वर म्हणाला, "ही जागा सदैव माझी राहील मी माझ्यासाठी ही जागा निवडली. मी नेहमी इथे राहीन.

¹⁵मी या शहराला भरपूर अन्न मिळो असा आशीर्वाद देईन. गरीब लोकांना देखील भरपूर खायला मिळेल.

¹⁶मी याजकांना तारणाचे वस्त्र लेववीन. आणि माझे भक्त इथे खूप आनंदी होतील.

¹⁷मी या जागेवर दावीदाला बलवान बनवीन. मी माझ्या निवडलेल्या राजाला दिवा देईन.

¹⁸मी दावीदच्या शत्रूंना लाजेने झाकून टाकीन परंतु मी दावीदाचे राज्य वाढेल असे करीन."

स्तोत्र 133

वर मंदिरात जाण्याच्या वेळेचे दावीदाचे स्तोत्र.

¹जेव्हा देवाचे लोक शांततेने एकत्र नांदात तेव्हा ते खरोखरच खूप चांगले आणि आल्हाददायक असते.

²ते गोड वास असलेल्या, याजकाच्या डोक्यावर ओतलेल्या तेलसारखे, अहरोनाच्या दाढीतून ओघळणाऱ्या तेलसारखे, अहरोनाच्या खासकपड्यातून ओघळणाऱ्या तेलसारखे वाटते.

³हर्मोन पर्वतावरून सियोनवर पडणाऱ्या हळूवार पावसासारखे वाटते.

⁴सियोन पर्वतावरच परमेश्वराने त्याचे आशीर्वाद, त्याचे शाश्वत जीवनाचे आशीर्वाद दिले.

स्तोत्र 134

वर मंदिरात जाण्याच्या वेळेचे स्तोत्र.

¹परमेश्वराच्या सर्व सेवकांनो, त्याची स्तुती करा. तुम्ही सेवकांनी मंदिरात रात्रभर सेवा केली.

²सेवकांनो, तुमचे बाहू उभारा आणि परमेश्वराचे स्तोत्र गा.

³आणि परमेश्वर तुम्हाला सियोनवरून आशीर्वाद देवो. परमेश्वराने स्वर्ग आणि पृथ्वी निर्माण केली.

स्तोत्र 135

¹परमेश्वराची स्तुती करा. परमेश्वराच्या नावाची स्तुती करा. परमेश्वराच्या सेवकांनो, त्याची स्तुती करा.

²त्यांचे गुणवर्णन करा. परमेश्वराच्या मंदिरात उभे राहणाऱ्या लोकांनो, आमच्या देवाच्या मंदिराच्या अंगणात उभे राहणाऱ्यांनो, त्याची स्तुती करा.

³परमेश्वर चांगला आहे म्हणून त्याची स्तुती करा. त्याच्या नावाचे गुणगान करा. कारण तो चांगला आहे.

⁴परमेश्वराने याकोबाला निवडले. इस्राएल देवाचा आहे.

⁵परमेश्वर महान आहे हे मला माहीत आहे. आमचा प्रभु सगळ्या देवांपेक्षा महान आहे.

⁶परमेश्वर त्याला हवे ते पृथ्वीवर आणि स्वर्गात समुद्रात आणि खोल महासागरात करत असतो.

⁷देव सर्व पृथ्वीभर ढग तयार करतो. विजा आणि पाऊस तयार करतो आणि वाराही तयार करतो.

⁸देवाने मिसर मधले सगळे पहिल्यांदा जन्माला आलेले पुरुष आणि प्राणी मारून टाकले.

⁹देवाने मिसरमध्ये अनेक अद्भूत आणि चमत्कारिक गोष्टी केल्या देवाने फारो आणि त्याच्या अधिकाऱ्यांच्या बाबतीत या गोष्टी केल्या.

¹⁰देवाने पुष्कळ राष्ट्रांचा पराभव केला. देवाने शक्तिशाली राजांना मारले.

¹¹देवाने अमोन्याच्या सिहोन राजाचा पराभव केला. देवाने बाशानच्या ओग राजाचा पराभव केला. देवाने कनानमधल्या सर्व राष्ट्रांचा पराभव केला.

¹²आणि देवाने त्यांची जमीन इस्राएलला दिली. देवाने ती जमीन त्याच्या लोकांना दिली.

¹³परमेश्वरा, तुझे नाव सदैव प्रसिद्ध राहील. परमेश्वरा, लोकांना तुझी नेहमी आठवण येईल.

¹⁴परमेश्वराने राष्ट्रांना शिक्षा केली. पण परमेश्वर त्याच्या सेवकांबरोबर दयाळू होता.

¹⁵दुसऱ्या लोकांचे देव केवळ सोन्याचांदीचे पुतळे होते. त्यांचे देव म्हणजे लोकांनी केलेले पुतळे होते.

¹⁶त्या पुतळ्यांना तोंड होते पण ते बोलू शकत नव्हते. त्या पुतळ्यांना डोळे होते पण ते पाहू शकत नव्हते.

¹⁷पुतळ्यांना कान होते पण ते ऐकू शकत नव्हते. त्या पुतळ्यांना नाक होते पण ते वास घेऊ शकत नव्हते.

¹⁸आणि ज्या लोकांनी हे पुतळे केले तेही या पुतळ्यांसारखेच होतील. का? कारण त्यांनी त्या पुतळ्यांवर मदतीसाठी विश्वास टाकला होता.

¹⁹इस्राएलच्या कुटुंबांनो, परमेश्वराचे स्तोत्र गा. अहरोनाच्या कुटुंबांनो, परमेश्वराचे स्तोत्र गा.

²⁰लेवीच्या कुटुंबांनो, परमेश्वराचे स्तोत्र गा. परमेश्वराच्या भक्तांनो, परमेश्वराचे स्तोत्र गा.

²¹परमेश्वराला सियोनहून त्याचे घर असलेल्या यरुशलेममधून धन्यवाद मिळोत. परमेश्वराची स्तुती करा.

स्तोत्र 136

¹परमेश्वराची स्तुती करा कारण तो चांगला आहे. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

²देवांच्या देवाची स्तुती करा. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

³परमेश्वरांच्या परमेश्वराची स्तुती करा. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

⁴देवाची, जो एकमेव अद्भूत चमत्कार करतो त्याची स्तुती करा. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

⁵ज्याने आकाश निर्माण करण्यासाठी शहाणपणा वापरला त्याची, देवाची स्तुती करा. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

⁶देवाने समुद्रावर शुष्क जमीन ठेवली. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

⁷देवाने मोठा प्रकाश निर्माण केला. त्याचे प्रेम सदैव असते.

⁸दिवसावर राज्य करण्यासाठी देवाने सूर्याची निर्मिती केली. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

⁹देवाने रात्रीवर राज्य करण्यासाठी चंद्र आणि चांदण्यांची निर्मिती केली. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

¹⁰देवाने मिसरमध्ये जन्मलेल्या पहिल्या पुरुषांना आणि प्राण्यांना मारले. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

¹¹देवाने इझ्राएलला मिसरमधून बाहेर काढले. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

¹²देवाने त्याची महान शक्ती आणि बळ दाखविले. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

¹³देवाने लाल समुद्र दोन भागात विभागला. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

¹⁴देवाने इझ्राएलला समुद्रामधून नेले. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

¹⁵देवाने फारोला आणि त्याच्या सैन्याला लाल समुद्रात बुडवले त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

¹⁶देवाने त्याच्या माणसांना वाळवंटातून नेले. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

¹⁷देवाने शक्तिशाली राजांचा पराभव केला. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

¹⁸देवाने बलवान राजांचा पराभव केला. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

¹⁹देवाने अमोर्च्यांच्या सिहोन राजाचा पराभव केला. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

²⁰देवाने बाशानच्या ओग राजाचा पराभव केला. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

²¹देवाने त्यांची जमीन इझ्राएलला दिली. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

²²देवाने ती जमीन इझ्राएलला नजराणा म्हणून दिली. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

²³आमचा पराभव झाला तेव्हा देवाने आमची आठवण ठेवली. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

²⁴देवाने आम्हाला आमच्या शत्रूंपासून वाचवले. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

²⁵देव प्रत्येक माणसाला अन्न देतो. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

²⁶स्वर्गातल्या देवाची स्तुती करा. त्याचे खरे प्रेम सदैव असते.

स्तोत्र 137

¹आम्ही बाबेलच्या नद्यांजवळ बसलो आणि सियोनची आठवण काढून रडलो.

²आम्ही जवळच्या वाळुंज झाडावर आमच्या वीणा ठेवल्या.

³बाबेलमध्ये आम्हाला पकडणाऱ्यांनी आम्हाला गायला सांगितले. त्यांनी आम्हाला आनंदी गाणे गायला सांगितले. त्यांनी आम्हाला सियोनचे गाणे गायला सांगितले.

⁴परंतु परक्या देशात आम्ही परमेश्वराचे गाणे गाऊ शकत नाही.

⁵यरुशलेम, मी जर तुला कधी विसरलो, तर मी पुन्हा कधीही गाणे वाजवणार नाही असे मला वाटते.

⁶यरुशलेम मी जर तुला कधी विसरलो, तर मी पुन्हा कधी गाणे म्हणणार नाही, असे मला वाटते. मी तुला कधीही विसरणार नाही असे मी वचन देतो.

⁷यरुशलेम नेहमी माझा सर्वात मोठा आनंद असेल असे मी वचन देतो.

⁸बाबेल, तुझा नाश होईल. जो तुला तुझ्या योग्य अशी शिक्षा देईल त्याला देव आशीर्वाद देईल. तू जसा आम्हाला दुख देतोस तसेच दुख जो तुला देईल त्याला धन्यवाद.

⁹जो माणूस तुझी मुले धरतो आणि त्यांना दगडावर आपटून ठार मारतो त्याचा धन्यवाद असो.

स्तोत्र 138

दावीदाचे स्तोत्र.

¹देवा, मी अगदी मनापासून तुझी स्तुती करतो. मी सर्व देवांसमोर तुझे गाणे गाईन.

²देवा, मी तुझ्या पवित्र मंदिरासमोर नतमस्तक होतो. मी तुझ्या नावाची, तुझ्या खऱ्या प्रेमाची आणि तुझ्या इमानदारीची स्तुती करतो. तू तुझ्या शब्द सामर्थ्याबद्दल प्रसिद्ध आहेस. आता तर तू ते अधिकच वाढवले आहेस.

³देवा, मी तुला मदतीसाठी हाक मारली आणि तू मला ओ दिलीस. तू मला शक्ती दिलीस.

⁴परमेश्वरा, पृथ्वीवरचे सर्व राजे तुझे बोलणे ऐकतील तेव्हा ते तुझी स्तुती करतील.

⁵ते परमेश्वराच्या पध्दतीचे गुणगान करतील कारण परमेश्वराची महिमा अगाध आहे.

⁶देव फार महत्त्वाचा आहे पण तो दुबळ्यालोकांचा कैवारी आहे गर्विष्ठ लोक काय करतात ते देवाला माहीत आहे परंतु तो त्यांच्यापासून दूर राहतो.

⁷देवा, मी जर संकटात सापडलो तर मला जिवंत ठेव. जर माझे शत्रू माझ्यावर रागावले तर त्यांच्यापासून माझे रक्षण कर.

⁸परमेश्वरा, तू कबूल केलेल्या वस्तू मला दे. परमेश्वरा, तुझे खरे प्रेम सदैव असते. परमेश्वरा, तू आमची निर्मिती केलीस, आता आम्हाला सोडू नकोस.

स्तोत्र 139

प्रमुख गायकासाठी दावीदाचे स्तुतिगीत.

¹परमेश्वरा, तू माझी परीक्षा घेतलीस तुला माझ्याबद्दल सर्व काही माहीत आहे.

²मी केव्हा बसतो आणि केव्हा उठतो ते तुला माहीत आहे तुला माझे विचार खूप दुरुनही कळतात.

³परमेश्वरा, मी कुठे जातो आणि केव्हा झोपतो ते तुला कळते. मी जे जे करतो ते सर्व तुला माहीत आहे.

⁴परमेश्वरा, मला काय म्हणायचे आहे ते तुला माझे शब्द तोंडातून बाहेर पडायच्या आधीच कळते.

⁵परमेश्वरा, तू माझ्या सभोवताली आहेस. माझ्या पुढे आणि माझ्या मागे आहेस तू माझा हात हळूवारपणे माझ्यावर ठेवतोस.

⁶तुला जे सर्वकाही माहीत आहे त्याचे मला आश्चर्य वाटते ते समजून घेणे मला खूप कठीण वाटते.

⁷मी जिथे जिथे जातो तिथे तिथे तुझा आत्मा असतो. परमेश्वरा, माझी तुझ्यापासून सुटका नाही.

⁸परमेश्वरा, मी जर स्वर्गात गेलो तर तिथे तू असतोस मी जर खाली मृत्यूलोकात गेलो तर तिथे ही तू असतोस.

⁹परमेश्वरा, मी जर पूर्वेकडे, जिथे सूर्य उगवतो तिथे गेलो तर तिथे ही तू असतोस. मी जर पश्चिमेकडे समुद्रावर गेलो तर तिथे ही तू असतोस.

¹⁰तिथेही तुझा उजवा हात मला धरतो. आणि तू मला हाताने धरून नेतोस.

¹¹परमेश्वरा, कदाचित् मी तुझ्यापासून लपण्याचा प्रयत्न करीन आणि म्हणून, "दिवस रात्रीत बदलला आहे आणि आता काळोख मला खरोखरच लपवेल."

¹²पण परमेश्वरा, काळोख देखील तुझ्यासाठी पुरेसा दाट नाही तुझ्यासाठी रात्र दिवसासारखीच प्रकाशमय आहे.

¹³परमेश्वरा, तू माझे संपूर्ण शरीर निर्माण केलेस मी माझ्या आईच्या गर्भात होतो तेव्हाच तुला माझ्याबद्दल सर्वकाही माहीत होते.

¹⁴परमेश्वरा, मी तुझी स्तुती करतो. तू मला अद्भुत आणि अतिशय सुंदररीतीने निर्मिलेस तू जे केलेस ते खूपच अद्भुत आहे हे मला चांगलेच माहीत आहे.

¹⁵तुला माझ्याबद्दल सारे माहीत आहे माझे शरीर आईच्या गर्भात लपून आकार घेत होते तेव्हा तू माझी हाडे वाढत असताना पाहिलीस.

¹⁶माझे अवयव वाढत असताना तू पाहिलेस तू तुझ्या पुस्तकात त्यांची यादी केलीस. तू माझी रोज पाहणी केलीस. त्यातला एकही अवयव हरवलेला नाही.

¹⁷तुझे विचार मला महत्वाचे आहेत, देवा तुला खूप माहीती आहे.

¹⁸मी जर ती मोजू लागलो तर ती वाळूच्या कणांपेक्षाही जास्त असेल. आणि जेव्हा माझी झोप संपेल तेव्हामी तुझ्याजवळच असेन.

¹⁹देवा, दुष्ट लोकांना मारून टाक. त्या खुन्यांना माझ्यापासून दूर ने.

²⁰ते वाईट लोक तुझ्याबद्दल वाईट बोलतात. ते तुझ्या नावाविषयी वाईट गोष्टी सांगतात.

²¹परमेश्वरा, जे लोक तुझा तिरस्कार करतात त्यांचा मी तिरस्कार करतो. जे लोक तुझ्याविरुद्ध जातात त्यांचा मी तिरस्कार करतो.

²²मी त्यांचा संपूर्ण तिरस्कार करतो. तुझे शत्रू माझेही शत्रू आहेत.

²³परमेश्वरा, माझ्याकडे बघ आणि माझे मन जाण माझी परीक्षा घे आणि माझे विचार जाणून घे.

²⁴माझ्या मनात काही दुष्ट विचार आहेत का ते बघ आणि मला "सनातन मार्गाचा" रस्ता दाखव.

स्तोत्र 140

प्रमुख गायकासाठी दावीदाचे स्तुतिगीत

¹परमेश्वरा, मला दुष्ट लोकांपासून वाचव दुष्टांपासून माझे रक्षण कर.

²ते लोक वाईट गोष्टी करण्याच्या योजना आखत आहेत. ते लोक नेहमी भांडणाला सुरुवात करतात.

³त्यांच्या जिभा विषारी सापासारख्या आहेत. जणु काही त्यांच्या जिभेखाली सापाचे विष आहे.

⁴परमेश्वरा, मला दुष्ट लोकांपासून वाचव. वाईट लोकांपासून माझे रक्षण कर. ते लोक माझा पाठलाग करतात, आणि मला त्रास द्यायचा प्रयत्न करतात.

⁵त्या गर्विष्ठ लोकांनी माझ्यासाठी सापळा रचला. त्यांनी मला पकडण्यासाठी जाळे पसरले त्यांनी माझ्या मार्गात सापळा लावला.

⁶परमेश्वरा, तू माझा देव आहेस. परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक.

⁷परमेश्वरा, तू माझा बलदंड प्रभु आहेस. तू माझा रक्षणकर्ता आहेस. लढाईत माझे डोके वाचवणाऱ्या शिरस्त्राणासारखा तू आहेस.

⁸परमेश्वरा, त्या दुष्ट लोकांच्या इच्छापूर्ण होऊ देऊ नकोस. त्यांच्या योजना यशस्वी होऊ देऊ नकोस.

⁹परमेश्वरा, माझ्या शत्रूंना जिंकू देऊ नकोस. ते लोक वाईट योजना आखत आहेत. पण त्या वाईट गोष्टी त्यांच्याच बाबतीत घडू दे.

¹⁰त्यांच्या डोक्यावर निखारे ओत. माझ्या शत्रूंना आगीत फेकून दे. त्यांना वर चढून पुन्हा कधीही बाहेर येता येणार नाही अशा खड्ड्यात फेकून दे.

¹¹परमेश्वरा, त्या खोटाड्यांना जगू देऊ नकोस. त्या वाईट लोकांचे वाईट होऊ दे.

¹²परमेश्वर गरीब लोकांचा योग्य तऱ्हेने न्याय करील हे मला माहीत आहे. देव असहाय्य लोकांना साहाय्य करील.

¹³परमेश्वरा चांगले लोक तुझ्या नावाची स्तुती करतील. चांगले लोक तुझी उपासना करतील.

स्तोत्र 141

दवीदाचे एक स्तुतिगीत

¹परमेश्वरा, मी तुला मदतीसाठी हाक मारली. मी तुझी प्रार्थना करतो तेव्हा तू लक्ष दे त्वरा कर आणि मला मदत कर.

²परमेश्वरा, माझ्या प्रार्थनेचा स्वीकार कर. ती जळणाऱ्या धूपाप्रमाणे असू दे. ती संध्याकाळच्या अर्पणाप्रमाणे असू दे.

³परमेश्वरा, मी जे बोलतो त्यावर नियंत्रण ठेवायला मला मदत कर. मी बोलतो त्यावर लक्ष ठेवायला मला मदत कर.

⁴माझ्यात वाईट गोष्टी करायची इच्छा उत्पन्न होऊ देऊ नकोस. वाईट लोक चुकीच्या गोष्टी करतात तेव्हा मला त्यांच्यात जाऊ देऊ नकोस. वाईट लोकांना ज्या गोष्टी करायला आवडते त्यात मला भाग घेऊ देऊ नकोस.

⁵चांगला माणूस माझ्या चुका दुरुस्त करू शकतो. तो त्याचा दयाळूपणाच होईल. तुझे भक्त माझ्यावर टीका करू शकतात. त्यांना करण्यासाठी ती चांगली गोष्ट असेल. मी ती स्वीकारीन परंतु वाईट लोक ज्या वाईटगोष्टी करतात त्याच्याविरुद्ध मी नेहमी प्रार्थना करीन.

⁶त्यांच्या राज्यकर्त्यांना शिक्षा होऊ दे. नंतर लोकाना कळेल की मी खरे बोलत होतो.

⁷लोक जमीन खणतात आणि नांगरतात आणि सभोवताली घाण टाकतात. त्याच रीतीने हाडे त्यांच्या थडग्यांभोवती विखरून टाकली जातील.

⁸परमेश्वरा, माझ्या प्रभु मी तुझ्याकडे मदतीच्या अपेक्षेने पाहतो. मी तुझ्यावर विश्वास ठेवतो. कृपा करून मला मरू देऊ नको.

⁹वाईट लोक माझ्यासाठी सापळे रचतात. मला त्यांच्या सापळ्यात पडू देऊ नकोस त्यांना मला पकडू देऊ नकोस.

¹⁰वाईट लोकांना त्यांच्याच सापळ्यात पडू दे आणि मला कसलीही इजा न होता दूर जाऊ दे.

स्तोत्र 142

दवीदाचे मास्कील तो गुहेत असतानाची प्रार्थना.

¹मी परमेश्वराला मदतीसाठी हाक मारली. मी परमेश्वराची प्रार्थना करीन.

²मी परमेश्वराला माझ्या समस्यांबद्दल सांगेन. मी परमेश्वराला माझ्या संकटांबद्दल सांगेन.

³माझ्या शत्रूंनी माझ्यासाठी सापळा रचला आहे मी आता आशा सोडण्याच्या तयारीत आहे. पण माझे काय होत आहे ते परमेश्वराला माहीत आहे.

⁴मी भोवताली बघतो पण मला माझे कुणीही मित्र दिसत नाहीत. पळून जाण्यासाठी मला कुठलीही

जागा नाही. मला वाचवण्याचा कुणीही प्रयत्न करीत नाही.

⁵म्हणून मी परमेश्वराकडे मदतीची याचना करतो. परमेश्वरा, तूच माझी सुरक्षित जागा आहेस तूच मला जगू देऊ शकतोस.

⁶परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐकमला तुझी फार गरज आहे. जे लोक माझा पाठलाग करतात त्यांच्यापासून मला वाचव. ते लोक मला फार भारी आहेत.

⁷हा सापळा टाळण्यासाठी मला मदत कर. म्हणजे मी तुझ्या नावाचे गुणगान करीन. आणि चांगले लोक माझ्या बरोबर आनंदोत्सव करतील कारण तू माझी काळजी घेतलीस.

स्तोत्र 143

दवीदाचे स्तुतिगीत.

¹परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक, माझ्या प्रार्थने कडे लक्ष दे आणि नंतर माझ्या प्रार्थनेला उत्तर दे. तू खरोखरच चांगला आणि निष्ठावान आहेस हे मला दाखव.

²माझा, तुझ्या सेवकाचा न्यायनिवाडा करू नकोस. कारण हे देवा, कोणीही जिवंत व्यक्ती तुझ्या दृष्टीने निरपराधी ठरत नाही.

³पण माझे शत्रू माझा पाठलाग करीत आहेत. त्यांनी माझे आयुष्य घाणीत बरबाद केले आहे. ते मला खूप पूर्वी मेलेल्या लोकांसारखे अंधार्याथडग्यात लोटत आहेत.

⁴मी आशा सोडण्याच्या तयारीत आहे. माझा धीर सुटत चालला आहे.

⁵पण पूर्वी घडलेल्या घटना मला आठवत आहेत तू ज्या गोष्टी केल्यास त्यांचा मी विचार करतो तू आपल्या महान शक्तीने ज्या गोष्टी केल्यास त्या बद्दल मी बोलत आहे.

⁶परमेश्वरा, मी माझे बाहू उभारून तुझी प्रार्थना करतो. तहानेही जमीन जशी पावसाची वाट बघते तशी मी तुझ्या मदतीची वाट बघत आहे.

⁷परमेश्वरा, त्वरा करून मला उत्तर दे. माझा धीर आता सुटला आहे. माझ्यापासून दूर जाऊ नकोस. मला मरू देऊ नकोस आणि थडग्यात पडलेल्या मेलेल्या माणसांप्रमाणे मला होऊ देऊ नकोस.

⁸परमेश्वरा, या सकाळी मला तुझे खरे प्रेम दाखव. माझा तुझ्यावर विश्वास आहे. मी ज्या गोष्टी करायला हव्या त्या मला दाखव. मी माझे आयुष्य तुझ्या हाती सोपवले आहे.

⁹परमेश्वरा, मी तुझ्याकडे संरक्षणासाठी येतो. माझ्या शत्रूपासून माझे रक्षण कर.

¹⁰मी जे करावे असे तुला वाटते ते मला दाखव. तू माझा देव आहेस तुझे चांगले मन आत्मा मला साध्या देशात घेऊन जाऊ दे.

¹¹परमेश्वरा, मला जगू दे. म्हणजे लोक तुझ्या नावाची स्तुती करतील. तू खरोखरच चांगला आहेस

हे मला दाखव आणि माझ्या शत्रूपासून माझे रक्षण कर.

¹²परमेश्वरा, मला तुझे प्रेम दाखव. जे शत्रू मला ठार मारायचा प्रयत्न करीत आहेत त्यांचा पराभव कर. का? कारण मी तुझा सेवक आहे.

स्तोत्र 144

दावीदाचे स्तोत्र

¹परमेश्वर माझा खडक आहे. परमेश्वराला धन्यवाद द्या. परमेश्वर मला युद्धाचे शिक्षण देतो. परमेश्वर मला लढाईसाठी तयार करतो.

²परमेश्वर माझ्यावर प्रेम करतो. परमेश्वर माझी पर्वतावरची उंचसुरक्षित जागा आहे परमेश्वर माझी सुटका करतो. परमेश्वर माझी ढाल आहे मी त्याच्यावर वशवास ठेवतो. परमेश्वर मला माझ्या लोकांवर राज्य करायला मदत करतो.

³परमेश्वरा, तुला लोक महत्वाचे का वाटतात? आम्ही तुझ्या लक्षात तरी कसे येतो?

⁴माणसाचे आयुष्य म्हणजे हवेचा झोत, माणसाचे आयुष्य म्हणजे नाहीशी होत जाणारी सावली.

⁵परमेश्वरा, आकाश फाड आणि खाली ये, पर्वतांना हात लाव आणि त्यांतून धूर बाहेर येईल.

⁶परमेश्वरा, विजेला पाठव आणि माझ्या शत्रूला पांगव तुझे बाण सोड आणि त्यांना पळवून लाव.

⁷परमेश्वरा, स्वर्गातून खाली पोहोच आणि मला वाचव. मला या शत्रूंच्या समुद्रात बुडू देऊ नकोस. मला त्या परक्यांपासून वाचव.

⁸हे शत्रू खोटाऱे आहेत. ते खऱ्या नसलेल्या गोष्टी सांगतात.

⁹परमेश्वरा, मी तू करत असलेल्या अद्भुत गोष्टींबद्दलचे नवे गाणे गाईन. मी तुझी स्तुती करेन. आणि दहा तारांची वीणा वाजवेन.

¹⁰परमेश्वर राजांना त्यांच्या लढाया जिंकायला मदत करतो. परमेश्वराने त्याचा सेवक दावीद याला त्याच्या शत्रूंच्या तलवारीपासून वाचवले.

¹¹मला या परक्यांपासून वाचव. हे शत्रू खोटाऱे आहेत. ते खऱ्या नसलेल्या गोष्टी सांगतात.

¹²आमची तरुण मुले बळकट झाडांसारखी आहेत. आमच्या मुली राजवाड्यातल्या सुंदर सजावटीप्रमाणे आहेत.

¹³आमची धान्यांची कोठारे वेगवेगळ्या धान्यांनी भरलेली आहेत. आमच्या शेतात हजारो मेंढ्या आहेत.

¹⁴आमचे सैनिक सुरक्षित आहेत. कुठलाही शत्रू आत येण्याचा प्रयत्न करीत नाही. आम्ही लढाईवर जात नाही. आमच्या रस्त्यात लोक ओरडत नाहीत.

¹⁵अशावेळी लोक खूप आनंदी असतात. जर परमेश्वर त्यांचा देव असेल तर लोक खूप आनंदी असतात.

स्तोत्र 145

दावीदाचे स्तोत्र

¹देवा, राजा, मी तुझी स्तुती करतो. मी तुझ्या नावाला सदैव धन्यवाद देतो.

²मी तुझी रोज स्तुती करतो. तुझ्या नावाचे रोज गुणगान करतो.

³परमेश्वर महान आहे लोक त्याची खूप स्तुती करतात. त्याने केलेल्या महान गोष्टींची आपण मोजदाद करू शकत नाही.

⁴परमेश्वरा, लोक तुझी तू केलेल्या गोष्टींबद्दल सदैव स्तुती करतील तू महान गोष्टी करतोस त्याबद्दल ते सांगतील.

⁵तुझे राजवैभव आणि तेज अद्भुत आहे मी तुझ्या अद्भुत चमत्काराबद्दल सांगेन.

⁶परमेश्वरा तू ज्या चमत्कारपूर्ण गोष्टी करतोस त्याबद्दल लोक सांगतील तू ज्या महान गोष्टी करतोस त्याबद्दल मी सांगेन.

⁷तू ज्या चांगल्या गोष्टी करतोस त्याबद्दल लोक सांगतील. लोक तुझ्या चांगुलपणाचे गाणे गातील.

⁸परमेश्वर दयाळू आणि कृपाळू आहे. परमेश्वर सहनशील आणि प्रेमळ आहे.

⁹परमेश्वर प्रत्येक मनुष्याशी चांगला वागतो. तो त्याने निर्माण केलेल्या प्रत्येक गोष्टीवर दया करतो.

¹⁰परमेश्वरा, तू ज्या गोष्टी करतोस त्यामुळे तुला गौरव प्राप्त होतो. तुझे भक्त तुला धन्यवाद देतात.

¹¹तुझे राज्य किती महान आहे हे ते सांगताततू किती महान आहेस हे ते सांगतात.

¹²म्हणून परमेश्वरा, तू ज्या महान गोष्टी करतोस त्याबद्दल इतर लोकांनाही कळते. तुझे राज्य किती महान आणि अद्भुत आहे हे त्या लोकांना कळते.

¹³परमेश्वरा, तुझे राज्य सदैव राहील. तू सदैव राज्य करशील.

¹⁴जे लोक खाली पडले आहेत त्यांना परमेश्वर उचलतो. जे लोक संकटात आहेत त्यांना परमेश्वर मदत करतो.

¹⁵परमेश्वरा, सर्व प्राणीमात्र अन्नासाठी तुझ्याकडे बघतात. आणि तू त्यांना योग्य वेळी त्यांचे अन्न देतोस.

¹⁶परमेश्वरा, तू तुझे हात उघडतोस आणि तू प्रत्येक प्राणीमात्राला जे लागेल ते सर्व देतोस.

¹⁷परमेश्वर जे काही करतो ते सर्व चांगले असते. तो जे करतो ते सर्व तो किती चांगला आहे, ते दाखवते.

¹⁸जे कोणी परमेश्वराला मदतीसाठी बोलवतात त्या सर्वांच्या तो खूप जवळ असतो. जो त्याची अगदी मनापासून प्रार्थना करतो त्याच्या अगदी जवळ तो असतो.

¹⁹भक्तांना जे हवे असते ते परमेश्वर करतो. परमेश्वर त्याच्या भक्तांचे ऐकतो. तो त्यांच्या प्रार्थनेला उत्तर देतो आणि त्यांना वाचवतो.

²⁰जे परमेश्वरावर प्रेम करतात त्यांचे तो रक्षण करतो. परंतु परमेश्वर वाईट लोकांचा नाश करतो.

²¹मी परमेश्वराची स्तुती करेन प्रत्येकाने त्याच्या पवित्र नावाचा सतत जयजयकार करावा असे मला वाटते.

स्तोत्र 146

¹परमेश्वराची स्तुती करा. माझ्या आत्म्या, परमेश्वराची स्तुती कर.

²मी आयुष्यभर परमेश्वराची स्तुती करीन. मी आयुष्यभर त्याचे गुणगान करीन.

³तुमच्या नेत्यांवर मदतीसाठी अवलंबून राहू नका. लोकांवर विश्वास टाकू नका का? कारण लोक तुम्हाला वाचवू शकत नाहीत.

⁴लोक मरतात आणि त्यांचे दफन केले जाते आणि नंतर मदतीच्या त्यांच्या सगळ्या योजनाही जातात.

⁵पण जे लोक देवाला मदतीबद्दल विचारतात ते सुखी असतात. ते लोक परमेश्वरावर, त्यांच्या देवावर अवलंबून असतात.

⁶परमेश्वराने स्वर्ग आणि पृथ्वी निर्माण केली. परमेश्वराने समुद्र आणि त्यातल्या सर्व गोष्टी निर्माण केल्या. परमेश्वर त्यांचे सदैव रक्षण करील.

⁷जे लोक दुखी कष्टी आहेत त्यांच्यासाठी परमेश्वर योग्य गोष्टी करतो. तो भुकेल्यांना अन्न देतो. तुरुंगात बंद असलेल्यांना तो सोडवतो.

⁸परमेश्वर आंधळ्यांना पुन्हा दिसू लागण्यासाठी मदत करतो. संकटात असलेल्या लोकांना परमेश्वर मदत करतो परमेश्वराला चांगले लोक आवडतात.

⁹परमेश्वर आपल्या देशातल्या परक्यांचे रक्षण करतो. परमेश्वर विधवांची आणि अनाथांची काळजी घेतो. परंतु परमेश्वर वाईट लोकांचा नाश करतो.

¹⁰परमेश्वर सदैव राज्य करील सियोन तुझा देव सदैव राज्य करीत राहील परमेश्वराची स्तुती करा.

स्तोत्र 147

¹परमेश्वर चांगला आहे म्हणून त्याची स्तुती करा. आपल्या देवाचे गुणगान करा. त्याची स्तुती करणे चांगले आणि आल्हाददायक आहे.

²परमेश्वराने यरुशलेम बांधले. इझ्राएलाच्या ज्या लोकांना कैदी म्हणून नेले होते त्यांना देवाने परत आणले.

³देव त्यांच्या विदीर्ण हृदयावर फुंकर घालतो आणि त्यांच्या जखमांना मलम पट्टी करतो.

⁴देव तारे मोजतो आणि त्याला प्रत्येक ताऱ्याचे नाव माहीत असते.

⁵आपला प्रभु खूप मोठा आहे. तो फार शक्तीवान आहे. त्याला माहीत असलेल्या गोष्टींना मर्यादा नाही.

⁶परमेश्वर नम्र लोकांना मदत करतो. परंतु तो वाईट लोकांना अडचणीत टाकतो.

⁷परमेश्वराला धन्यवाद द्या. आपल्या देवाची वीणेवर स्तुती करा.

⁸देव ढगांनी आकाश भरून टाकतो. देव पृथ्वीसाठी पाऊस निर्माण करतो. देव डोंगरावर गवत उगवतो.

⁹देव प्राण्यांना अन्न देतो देव लहान पक्ष्यांना अन्न भरवतो.

¹⁰युध्दातले घोडे आणि बलवान सैनिक त्याला आनंद देत नाहीत.

¹¹जे लोक त्याची प्रार्थना करतात त्यांच्या बरोबर परमेश्वर आनंदी असतो. जे लोक त्याच्या खऱ्या प्रेमावर विश्वास ठेवतात त्यांच्याबरोबर देव आनंदी असतो.

¹²यरुशलेम, परमेश्वराची स्तुती कर. सियोन तुझ्या देवाची स्तुती कर.

¹³यरुशलेम, देव तुझे दरवाजे बुलंद बनवतो आणि देव तुझ्या शहरातल्या लोकांना आशीर्वाद देतो.

¹⁴देवाने तुझ्या देशात शांती आणली. म्हणून युध्दात शत्रूंनी तुझे धान्य नेले नाही. आणि अन्न म्हणून तुझ्याकडे भरपूर धान्य आहे.

¹⁵देव पृथ्वीला आज्ञा करतो आणि ती त्या आज्ञा त्वरित पाळते.

¹⁶जमीन लोकरी सारखी संपूर्ण पांढरी होई पर्यंत देव हिमवर्षाव करतो. देव गोठलेले बर्फधुळीसारखे हवेत उडू देतो.

¹⁷देव, आकाशातून दगडप्रमाणे गारांचावर्षाव करतो. तो जी थंडी पाठवतो तिचा सामना कुणीही करू शकत नाही.

¹⁸नंतर देव दुसरी आज्ञा देतो आणि पुन्हा गरम वारे वाहू लागतात. बर्फ वितळायला लागते आणि पाणी वाहायला लागते.

¹⁹देवाने याकोबाला (इझ्राएल) त्याची आज्ञा दिली. देवाने इझ्राएलला त्याचे नियम दिले.

²⁰देवाने हे दुसऱ्या कोणत्याही देशासाठी केले नाही. देवाने दुसऱ्या लोकांना त्याचे नियम शिकवले नाहीत. परमेश्वराची स्तुती करा.

स्तोत्र 148

¹परमेश्वराची स्तुती करा. स्वर्गातल्या देवदूतांनो स्वर्गातून परमेश्वराची स्तुती करा.

²सर्व देवदूतांनो परमेश्वराची स्तुती करा. त्याच्या सर्व सैनिकांनो, त्याची स्तुती करा.

³सूर्य-चंद्रांनो परमेश्वराची स्तुती करा. ताऱ्यांनो आणि आकाशातील दिव्यांनो, त्याची स्तुती करा.

⁴सर्वात उंचावरच्या स्वर्गातल्या परमेश्वराची स्तुती करा. आकाशावरील जलाशयांनो, त्याची स्तुती करा.

⁵परमेश्वराच्या नावाचा जयघोष करा का? कारण देवाने आज्ञा केली आणि आपली सर्वांची निर्मिती झाली.

⁶देवाने या सगळ्या गोष्टींची निर्मिती त्या सदैव राहाव्यात म्हणून केली. देवाने कधीही न संपणारे नियम केले.

⁷पृथ्वीवरच्या सर्व गोष्टींनो, परमेश्वराची स्तुती करा. महासागरातल्या सागरी प्राण्यांनो, परमेश्वराची स्तुती करा.

⁸देवाने अग्नी आणि गारा, बर्फ आणि धूर आणि सर्व वादळे निर्माण केली.

⁹देवाने टेकड्या आणि पर्वत फळ झाडे आणि देवदार वृक्ष निर्मिले.

¹⁰देवाने सर्व जंगली प्राणी आणि पशू सरपटणारे प्राणी आणि पक्षी निर्माण केले.

¹¹देवाने पृथ्वीवरचे राजे आणि देश निर्माण केले. त्यानेच नेते आणि न्यायाधीश निर्मिले.

¹²देवाने तरुण आणि तरुणी निर्मिल्या. देवाने वृद्ध आणि तरुण माणसे निर्माण केली.

¹³परमेश्वराच्या नावाचा गुणगौरव करा. त्याच्या नावाला सदैव मान द्या. स्वर्गातल्या आणि पृथ्वीवरच्या सर्वांनो त्याची स्तुती करा.

¹⁴देव त्याच्या माणसांना बलवान करील. लोक त्याच्या भक्तांची स्तुती करतील. लोक इझ्राएलची स्तुती करतील. हेच ते लोक ज्यांच्यासाठी देव लढतो. परमेश्वराची स्तुती करा.

स्तोत्र 149

¹परमेश्वराची स्तुती करा. परमेश्वराने ज्या नवीन गोष्टी केल्यात्याबद्दलचे नवे गाणे गा. ज्या सभेत त्याचे भक्त भेटतातत्या सभेत त्याचे गुणगान करा.

²इझ्राएलच्या लोकांना त्यांच्या निर्मात्याबरोबर आनंदोत्सव साजरा करू द्या. सियोनच्या लोकांना त्यांच्या राजाबरोबर आनंद उपभोगू द्या.

³त्या लोकांना डफाच्या आणि वीणेच्या तालावर नाच करून देवाची स्तुती करू द्या.

⁴परमेश्वर त्याच्या लोकांबरोबर सुखी आहे देवाने त्याच्या विनम्र लोकांसाठी अद्भुत गोष्ट केली त्याने त्याचा उध्दार केला.

⁵देवाच्या भक्तांनो तुमच्या विजयाबद्दल आनंदी व्हा. झोपी गेल्यावरही आनंदी राहा.

⁶लोकांना देवाजवळ त्याचे गुणगान करू द्या. आणि त्यांना त्यांच्या तलवारी हातात घेऊ द्या.

⁷त्यांना त्यांच्या शत्रूंना शिक्षा करू द्या. त्यांना त्या लोकांना शिक्षा करू द्या.

⁸देवाचे लोक त्या राजांना आणि महत्वाच्या लोकांना साखळंदडाने बांधतील.

⁹देवाने आज्ञा केल्याप्रमाणे देवाचे लोक त्यांना शिक्षा करतील. देवाचे सगळे भक्त त्याला मान देतात. परमेश्वराचे गुणगान करा

स्तोत्र 150

¹परमेश्वराची स्तुती करा देवाची त्याच्या मंदिरात स्तुती करा. त्याच्या सामर्थ्याची स्वर्गात स्तुती करा.

²देव ज्या महान गोष्टी करतो त्याबद्दल त्याची स्तुती करा. ह्याह्या त्याच्या सर्व मोठेपणाबद्दल त्याची स्तुती करा.

³तुतारी आणि कर्णा वाजवून देवाचे गुणगान करा. सतारीवर आणि वीणेवर त्याचे गुणगान करा.

⁴डफ वाजवून आणि नाचून देवाची स्तुती करा. तंतुवाद्यावर आणि बासरीवर त्याचे गुणगान करा.

⁵जोर जोरात टाळ वाजवून देवाची स्तुती करा. झणझणणाऱ्या झांजांवर त्याचे गुणगान करा.

⁶प्रत्येक जिवंत वस्तू परमेश्वराची स्तुती कर. परमेश्वराची स्तुती कर.

नीतिसूत्रे

प्रस्तावना

१ हे शब्द म्हणजे दावीदचा मुलगा शलमोन याची शहाणपणाची शिकवण आहे. तो इस्राएलचा राजा होता. ^२लोक शहाणे व्हावेत आणि त्यांना योग्य गोष्ट कोणती ते कळावे म्हणून हे शब्द लिहिले गेले. या शब्दांमुळे लोकांना खरे शिक्षण समजण्यास मदत होईल. ^३हे शब्द लोकांना जगण्याची सर्वोत्कृष्ट पद्धत शिकवतील. लोक न्यायी, इमानी आणि चांगले राहण्याचा योग्य मार्ग शिकतील. ^४ज्या लोकांना शहाणपण शिकण्याची गरज आहे, त्यांना हे शब्द शहाणपण शिकवतील. तरुण माणसे या शब्दांपासून शिकू शकतील. ^५या शब्दांतली शिकवण शहाण्या माणसांनी सुद्धा अतिशय काळजीपूर्वक ऐकली पाहिजे, तरच ते अधिक शिकू शकतील आणि अधिक शहाणे होतील. आणि जे लोक चांगले वाईट ओळखण्यात तरबेज आहेत त्यांना अधिक चांगले समजू शकेल. त्या ^६नंतरच लोकांना शहाणपणाच्या गोष्टींचा आणि म्हणींचा अर्थ समजू शकेल. शहाणे लोक ज्या गोष्टी सांगतात त्या लोकांना समजू शकतील. ^७पहिली गोष्ट म्हणजे माणसाने परमेश्वराला मान दिला पाहिजे आणि त्याची आज्ञा पाळली पाहिजे. नंतर त्याला खरे ज्ञान मिळायला सुरुवात होईल. पण ज्या लोकांना पाप आवडते ते शहाणपणाचा आणि योग्य शिकवणीचा तिरस्कार करतात.

शलमोनाचा त्याच्या मुलांस उपदेश

^८मुला, * तू तुझ्या वडिलांची शिकवण पाळली पाहिजेस. आणि तू तुझ्या आईची शिकवणही पाळायला हवीस. ^९तुझ्या आईचे आणि वडिलांचे शब्द म्हणजे तुझे मस्तक सुशोभित करणारा फुलांचा मुकुट आहे. ते शब्द म्हणजे तुझ्या गळ्याभोवती असलेली सुंदर माळ आहे.

कुसंगतीपासून दूर राहण्याची सूचना

^{१०}मुला, ज्या लोकांना पाप आवडते ते लोक तुला प्रलोभने दाखवतील. तू त्यांचे ऐकू नकोस. ^{११}ते पापी

मुला नीतिसूत्रांचे हे पुस्तक पौगंडावस्थेतून तारुण्यात पदार्पण करणाऱ्या मुलासाठी लिहिले गेले असावे. हे पुस्तक त्याला देवावर प्रेम करणारा आणि त्याला मान देणारा एक जबाबदार तरुण कसे व्हायचे ते शिकवते.

म्हणतील, “आमच्याबरोबर चला. आपण लपू आणि कोणाला तरी मारण्याची वाट बघू. ^{१२}आपण कोणत्या तरी निरपराध माणसावर हल्ला करू आपण त्या माणसाला मारू आणि त्याला मृत्युलोकात पाठवू. ^{१३}आपण किमती वस्तूंची चोरी करू. आपण त्या माणसाचा सर्वनाश करू व त्याला कबरेत पाठवू. आपण अशा वस्तूंनी आपले घर भरू. ^{१४}तेव्हा आमच्याबरोबर ये आणि या गोष्टी करायला आम्हाला मदत कर. आपल्याला ज्या गोष्टी मिळतील त्या आपण वाटून घेऊ.”

^{१५}मुला, ज्या लोकांना पाप आवडते त्यांच्या मागे जाऊ नकोस. ते ज्या रस्त्यावर राहातात त्या रस्त्यावर एक पाऊलही टाकू नकोस. ^{१६}ते लोक दुष्कृत्य करायला नेहमी तयार असतात. त्यांची नेहमी लोकांना ठार मारण्याची इच्छा असते.

^{१७}लोक पक्ष्यांना पकडण्यासाठी जाळे पसरतात. पण पक्षी जेव्हा तुम्हाला बघत असतो तेव्हा त्याला पकडण्यासाठी जाळे टाकण्यात अर्थ नसतो. ^{१८}ते वाईट लोक लपतात व कोणाला तरी मारण्यासाठी वाट बघतात पण खरोखर तेच त्या सापळ्यात अडकतील. त्यांच्या सापळ्यामुळे त्यांचाच नाश होईल. ^{१९}आधाशी लोकांचे असेच असते. ते नेहमी दुसऱ्यांच्या वस्तू घेतात. त्या वस्तूंनीच त्यांचा नाश होतो.

चांगली स्त्री - ज्ञान

^{२०}ऐक! ज्ञान (रूपी स्त्री) लोकांना शिकवायचा प्रयत्न करीत आहे. ती रस्त्यात आणि बाजारात ओरडत आहे.

^{२१}ती गजबजलेल्या रस्त्याच्या कोपऱ्यावरून बोलावत आहे. लोकांनी तिचे ऐकावे म्हणून शहराच्या दरवाजाशी प्रयत्न करीत आहे. ज्ञान* (रूपी स्त्री) म्हणते.

^{२२}“तुम्ही लोक मूर्ख आहात. तुम्ही आणखी किती काळ मूर्ख गोष्टी करीत राहाणार आहात? तुम्ही ज्ञानाची थट्टा

ज्ञान शलमोन, ज्ञान आणि मूर्खता या दोन स्त्रिया आहेत असे चित्र वापरतो. शलमोन त्याला लिहित आहे त्या तरुणाचे लक्ष वेधण्याचा प्रयत्न या स्त्रिया करीत आहेत. ज्ञान रूपी स्त्री ही चांगली स्त्री आहे आणि ती त्या तरुणाला शहाणा व्हायला आणि देवाच्या आज्ञा पाळायला सांगते. मूर्खता ही वाईट स्त्री आहे आणि ती त्या तरुणाला मूर्ख व्हायला आणि पाप करायला सांगते.

किती काळ करीत राहाणार आहात? तुम्ही ज्ञानाचा किती काळ तिरस्कार करणार आहात? ²³तुम्ही माझ्या सल्ल्याकडे आणि शिकवणुकीकडे लक्ष दिले असते तर मला जे माहित आहे ते सर्व मी तुम्हाला सांगितले असते. मला जे सर्व माहित आहे ते तुम्हाला सांगितले असते. मी माझे सर्व ज्ञान तुम्हाला दिले असते.

²⁴परंतु तुम्ही माझे ऐकायला नकार दिला. मी मदत करायचा प्रयत्न केला. मी माझा हात दिला. पण तुम्ही माझी मदत झिडकारली. ²⁵तुम्ही दूर गेलात आणि माझ्या सल्ल्यांकडे दुर्लक्ष केले. तुम्ही माझे शब्द स्वीकारायला नकार दिल्यात. ²⁶म्हणून मी तुमच्या संकटांना हसेन. तुमच्यावर संकटे आलेली पाहून मला आनंद होईल. ²⁷मोठ्या वादळांप्रमाणे तुमच्यावर मोठी संकटे येतील. जोरदार वाऱ्याप्रमाणे तुमच्यावर समस्या आघात करतील. तुमची संकटे आणि दुःख तुम्हाला खूप मोठ्या ओझ्यासारखे वाटेले.

²⁸या सर्व गोष्टी घडतील तेव्हा तुम्ही माझी मदत मागाल. पण मी तुम्हाला मदत करणार नाही. तुम्ही मला शोधात पण मी तुम्हाला सापडणार नाही. ²⁹मी मदत करणार नाही कारण तुम्हाला माझे ज्ञान नको होते. तुम्ही परमेश्वराची भीती बाळगायला आणि त्याला मान द्यायला नकार दिला. ³⁰तुम्ही माझा सल्ला ऐकायला नकार दिलात. मी तुम्हाला योग्य मार्ग दाखवला तेव्हा तुम्ही माझे ऐकले नाही. ³¹म्हणून आता तुम्ही तुमच्या मार्गाने चला. तुम्ही तुमच्या वाईट मार्गाने जीवन जगलात म्हणून तुम्ही तुमचा सर्वनाश करून घेणार आहात.

³²मूर्ख लोक मरतात कारण त्यांनी ज्ञानाचा मार्ग चोखाळायला नकार दिलेला असतो. त्यांचा मूर्ख मार्ग चोखाळण्यात त्यांना आनंद मिळतो. आणि त्यानेच त्यांचा नाश होतो. ³³परंतु जो माझी आज्ञा पाळतो तो सुरक्षित राहातो. तो समाधानी असतो. त्याला वाईट गोष्टींची भीती बाळगायचे कारण उरत नाही."

ज्ञानाचे ऐक

2 मुला, मी ज्या गोष्टी सांगतो त्याचा स्वीकार कर. माझ्या आज्ञा लक्षात ठेव. ¹ज्ञानाचे ऐक. आणि ते समजून घेण्यासाठी प्रयत्नांची पराकाष्ठा कर. ²ज्ञानसाठी ओरड आणि समजून घेण्यासाठी आवाज चढव. ³ज्ञानाचा चांदीसारखा शोध घे. गुप्तधनाप्रमाणे त्याचा शोध घे. ⁴जर तू या गोष्टी केल्यास तर तू परमेश्वराला मान द्यायला शिकशील. तू खरोखरच देवाविषयी शिकशील.

⁵परमेश्वर ज्ञान देतो. ज्ञान आणि समज त्याच्या मुखातून येते. ⁷तो चांगल्या आणि प्रामाणिक माणसांना मदत करतो. सरळ मार्गावर चालणाऱ्या लोकांसाठी तो ढालीसारखा आहे. ⁸जे लोक इतरांशी न्यायाने वागतात त्यांचे तो रक्षण करतो. त्याच्या पवित्र लोकांचे तो रक्षण करतो.

⁹म्हणून परमेश्वर तुला त्याचे ज्ञान देईल. नंतर तुला चांगल्या न्यायाच्या आणि योग्य गोष्टी कळतील. ¹⁰ज्ञान तुझ्या हृदयात येईल. आणि तुझा आत्मा ज्ञानामुळे आनंदित होईल.

¹¹ज्ञान तुझे रक्षण करील. आणि समज तुला सांभाळेल. ¹²ज्ञान आणि समज तुला दुष्ट लोकांसारखे चुकीचे जीवन जगण्यापासून परावृत्त करतील. ते लोक बोलतानाही दुष्टपणा करतात. ¹³त्यांनी चांगुलपणा सोडला आणि आता ते पापाच्या अंधकारात राहात आहेत. ¹⁴त्यांना चूक करण्यात आनंद वाटतो. आणि त्यांना पापाचे वाईट मार्ग आनंदित करतात. ¹⁵त्या लोकांवर विश्वास टाकणे शक्य नाही. ते खोटे बोलतात आणि फसवतात. पण तुझे ज्ञान आणि तुझी समज तुला या सर्व गोष्टींपासून दूर ठेवेल.

¹⁶⁻¹⁷ज्ञान तुला अनेकदा स्त्रीपासून वाचवील. दुसऱ्या देशातली एखादी स्त्री गोड शब्दांनी तुला तिच्याबरोबर पाप करायला प्रवृत्त करेल. त्या स्त्रीने तरुणपणी लग्न केले. पण तिने नवऱ्याला सोडले. तिने देवासमोर तिचे लग्नाचे वचन पाळले नाही. पण ज्ञान तुला तिला 'नाही' म्हणायला मदत करील. ¹⁸तिच्या बरोबर घरात जाणे म्हणजे विनाशाकडे नेणारे पहिले पाऊल उचलणे. जर तू तिच्या मागे गेलास तर ती तुला तुझ्या कबरेकडे घेऊन जाईल. ¹⁹ती उघड्या कबरेसारखी आहे. जे लोक तिच्याकडे आत जातात ते जीवनाला मुकतात आणि पुन्हा कधीच परत येत नाहीत.

²⁰ज्ञान तुला चांगल्या लोकांचे उदाहरण पुढे ठेवून चालायला व त्यांच्याप्रमाणे जगायला मदत करील. ²¹चांगले प्रामाणिक लोक स्वतःच्या जमीनीवर राहातील. साधे प्रामाणिक लोक स्वतःची जमीन राखतील. ²²परंतु दुष्ट लोक त्यांच्या जमीनीला मुकतील. जे लोक खोटे बोलतात व फसवतात त्यांना त्यांच्या जमिनीपासून दूर नेले जाईल.

योग्य जगणे तुझ्या आयुष्यात भर घालेल

3 मुला, माझी शिकवण विसरू नकोस. मी तुला ज्या गोष्टी करायला सांगतो त्या लक्षात ठेव. ²मी तुला ज्या गोष्टी करायला सांगतो त्या तुला अधिक दीर्घ आणि अधिक सुखी आयुष्य देतील.

³प्रम करणे कधी सोडू नकोस. नेहमी इमानदार आणि प्रामाणिक राहा. या गोष्टी तुझाच एक घटक बनव. त्यांना तुझ्या मानेभोवती बांध. त्या गोष्टी तुझ्या हृदयावर कोर. ⁴म्हणजे तू शहाणा होशील व देवाला व लोकांना तुझ्याबद्दल आनंद वाटे.

परमेश्वरावर विश्वास ठेव

⁵परमेश्वरावर संपूर्ण विश्वास ठेव. तुझ्या स्वतःच्या ज्ञानावर अवलंबून राहू नकोस. ⁶तू जी प्रत्येक गोष्ट करशील ती करताना देवाचा विचार कर. म्हणजे तो तुला मदत करील. ⁷तुझ्या स्वतःच्या शहाणपणावर

अवलंबून राहू नकोस. पण परमेश्वराला मान दे आणि वाईट गोष्टींपासून दूर राहा. ⁸तू जर हे केलेस तर ते तुझ्या शरीराला औषधाप्रमाणे बरे करील किंवा पेयाप्रमाणे तुझ्या हाडांना ताजेतवाने करील.

परमेश्वराला दे

⁹तुझ्या संपत्तीने परमेश्वराला मान दे. तुझ्या जवळच्या सर्वांत चांगल्या गोष्टी त्याला दे. ¹⁰नंतर तुझ्या सर्व गरजा पूर्ण होतील. तुझे कोठार धान्याने भरेल. आणि तुझी पिंपे द्राक्षारसाने भरून वाहातील.

परमेश्वराच्या शिक्षेचा स्वीकार कर

¹¹मुला, परमेश्वर तुला कधी कधी तू चूक करीत आहेस हे दाखवून देईल. पण या शिक्षेमुळे तू रागावू नकोस. त्यापासून शिकायचा प्रयत्न कर. ¹²का? कारण परमेश्वर ज्यांच्यावर प्रेम करतो त्यांनाच सुधारतो. होय, मुलावर प्रेम करणाऱ्या व त्याला शिक्षा करणाऱ्या बापासारखा देव आहे.

ज्ञान-प्राप्तीचे आशीर्वाद

¹³ज्या माणसाला ज्ञान मिळेल तो खूप सुखी होईल. त्याला जेव्हा समजायला लागते तेव्हाच त्याला आशीर्वाद मिळतात. ¹⁴ज्ञानामुळे जे लाभ होतात ते रूप्यापेक्षा चांगले आहेत. ज्ञानापासून मिळणारे लाभ उत्कृष्ट सोन्यापेक्षा चांगले आहेत. ¹⁵ज्ञान रत्नापेक्षा अधिक मौल्यवान आहे. तुम्ही त्यांची अपेक्षा कराल त्यापैकी कोणतीही गोष्ट ज्ञानाइतकी मौल्यवान असणार नाही.

¹⁶ज्ञान तुम्हाला मोठे आयुष्य संपत्ती आणि मानसन्मान देते. ¹⁷ज्ञान असलेले लोक शांतीत आणि समाधानात जगतात. ¹⁸ज्ञान जीवनाच्या वृक्षाप्रमाणे आहे. जे लोक त्याचा स्वीकार करतात त्यांना संपूर्ण आयुष्य लाभते. जे लोक ज्ञान धारण करतात ते खरोखरच सुखी होतात.

¹⁹परमेश्वराने पृथ्वी निर्माण करण्यासाठी ज्ञानाचा वापर केला. परमेश्वराने आकाश निर्माण करण्यासाठी ज्ञान वापरले. ²⁰परमेश्वराने समुद्र निर्माण करण्यासाठी त्याचे ज्ञान वापरले. आणि पावसाचे ढग तयार करण्यासाठी ज्ञान वापरले.

²¹मुला, तुझे ज्ञान आणि समज ही नेहमी सांभाळून ठेव. या गोष्टी सोडू नकोस. ²²ज्ञान आणि समज तुला जीवन देतील. आणि ते अधिक सुंदर करतील. ²³नंतर तू सुरक्षिततेचे जीवन जगशील आणि कधीही पडणार नाहीस. ²⁴तू जेव्हा झोपशील तेव्हा घाबरणार नाहीस. तू विश्रांती घेशील तेव्हा तुझी झोप शांत असेल. ²⁵⁻²⁶अचानक येणाऱ्या संकटास घाबरू नकोस. परमेश्वर तुला शक्ती देईन. आणि वाईट लोक तुला काय करतील ह्याला घाबरू नको. परमेश्वर तुझे रक्षण करील व तुझा जीव वाचवील.

उचित जगण्याचे ज्ञान

²⁷जेव्हा शक्य होईल तेव्हा ज्यांना मदतीची गरज असते त्यांच्यासाठी चांगली गोष्ट करा. ²⁸जर तुमच्या शेजाऱ्याने काही मागितले आणि ते तुमच्याजवळ असले तर त्याला ते लगेच द्या. "त्याला उद्या यायला सांगू नका."

²⁹तुमचा शेजारी विश्वासाने तुमच्याजवळ राहातो तेव्हा शेजाऱ्याला त्रास देण्याच्या योजना आखू नका. तुम्ही स्वतःच्या सुरक्षिततेसाठी एकमेकांच्या जवळ राहाता.

³⁰योग्य कारणाशिवाय एखाद्याला कोर्टात नेऊ नका. जर त्याने तुम्हाला काही केले नसेल तर तसे करू नका.

³¹काही लोकांना चटकन राग येतो. आणि ते लगेच वाईट गोष्ट करतात. तुम्ही तसे करू नका. ³²का? कारण परमेश्वर वाईट लोकांचा तिरस्कार करतो. परंतु परमेश्वर चांगल्या लोकांचा पाठीराखा असतो.

³³परमेश्वर वाईट लोकांच्या कुटुंबाविरुद्ध असतो. परंतु जे लोक योग्य रीतीने जगतात त्यांच्या कुटुंबांना तो आशीर्वाद देतो.

³⁴जर एखादा माणूस गर्विष्ठ असला आणि दुसऱ्यांची चेष्टा करत असला तर परमेश्वर त्याला शिक्षा करील आणि त्याची चेष्टा करील. पण परमेश्वर नम्र लोकांशी दयाळू असतो.

³⁵शहाणे लोक सन्मान प्राप्त होईल असे जीवन जगतात परंतु मूर्ख लोक लाज वाटण्यासारखे जीवन जगतात.

शहाणपणाचे आणि समजुतदारपणाचे महत्त्व

4 मुलांनो, तुमच्या वडिलांच्या शिकवणुकीकडे लक्ष द्या. लक्ष दिले की तुम्हाला कळेल. ²का? कारण मी जे सांगतो ते महत्त्वाचे आहे आणि चांगले आहे. म्हणून माझी शिकवण कधीही विसरू नका.

³एकेकाळी मी सुध्दा लहान होतो. मी माझ्या वडिलांच्या लहान मुलगा होतो. आणि माझ्या आईचा एकुलता एक. ⁴आणि माझ्या वडिलांनी मला शिकवले. ते मला म्हणाले, "मी जे सांगतो ते लक्षात ठेव. माझ्या आज्ञा पाळ. म्हणजे तू जिवंत राहाशील. ⁵ज्ञान आणि समजुतदारपणा मिळव. माझे शब्द विसरू नकोस. माझ्या शिकवणुकीप्रमाणे वाग. ⁶ज्ञानापासून दूर जाऊ नकोस. ज्ञान तुझे रक्षण करील. ज्ञानावर प्रेम कर म्हणजे ते तुझे रक्षण करील."

⁷तुम्ही ज्ञान मिळवण्याचा निश्चय करता तेव्हाच ज्ञानाची सुरुवात होते. म्हणून तुमच्याकडे जे काही आहे त्याचा उपयोग करून ज्ञान मिळवा. म्हणजे तुम्ही ज्ञानी व्हाल. ⁸ज्ञानावर प्रेम करा म्हणजे ते तुम्हाला मोठे करील. तुम्ही ज्ञानाला महान करा म्हणजे ते तुम्हाला मान मिळवून देईल. ⁹ज्ञान तुमच्यासाठी सौंदर्य आणि वैभव यांचा मुकुट आहे. ते तुम्हाला मुक्त करते.

¹⁰मुला, माझे ऐक. मी जे सांगतो ते कर म्हणजे तू खूप जगशील. ¹¹मी तुला ज्ञानाविषयी शिकवत आहे. मी तुला सरळ मार्गाने नेत आहे. ¹²तू जर याच मार्गाने गेलस तर

तू सापव्यात अडकणार नाहीस. तू पळू शकशील पण अडखळणार नाहीस. तू ज्या गोष्टी करण्याचा प्रयत्न करशील त्यात सुरक्षित राहाशील. ¹³या धड्यांची नेहमी आठवण ठेवा. हे धडे विसरू नका. ते तुमचे जीवन आहे.

¹⁴दुष्ट लोक जो मार्ग आचरतात त्यावरून जाऊ नका. तसे जगू नका. त्यांच्यासारखे व्हायचा प्रयत्न करू नका. ¹⁵वाईटापासून दूर राहा. त्याच्या जवळ जाऊ नका. त्याच्या जवळून सरळ निघून जा. ¹⁶वाईट लोक कोणते तरी वाईट कृत्य केल्याशिवाय झोपू शकत नाहीत. त्यांना दुसऱ्यांना त्रास दिल्याशिवाय झोपू येत नाही. ¹⁷ते दुष्टपणापासून बनवलेली भाकर खातात आणि हिंसेचे मद्य पितात. (दुष्टपणा केल्याशिवाय ते राहू शकत नाहीत.) ¹⁸चांगले लोक पहटेच्या प्रकाशासारखे असतात. सूर्य उगवतो आणि दिवस प्रकाशित आणि आनंदमय होतो. ¹⁹पण वाईट लोक रात्रीसारखे असतात. ते काळोखात हरवून जातात आणि दिसून न शकणाऱ्या वस्तूंना अडखळून पडतात.

²⁰मुला, मी जे सांगितले त्याकडे लक्ष दे. माझे शब्द लक्षपूर्वक ऐक. ²¹तू माझ्या शब्दांना तुला सोडून जायला लावू नकोस. मी सांगतो ते लक्षात ठेव. ²²जे माझी शिकवण ऐकतील त्यांना जीवन मिळेल. माझे शब्द शरीराला आरोग्यासारखे आहेत. ²³तुझ्या हृदयाला काळजीपूर्वक जप. कारण तेथूनच जीवनप्रवाह वाहतात. ²⁴सत्याला वाकवू नकोस आणि खऱ्या नसलेल्या गोष्टी सांगू नकोस. खोटे बोलू नकोस. ²⁵तुझ्या समोर असलेल्या चांगल्या आणि शहाण्या ध्येयांपासून दूर जाऊ नकोस. ²⁶तू जे करशील त्या बाबतीत सावध राहा. चांगले आयुष्य जग. ²⁷सरळ मार्ग सोडू नकोस. चांगला आणि योग्य मार्ग धर पण वाईटापासून नेहमी दूर राहा.

व्यभिचारापासून दूर राहण्याचे शहाणपण

5 मुला, माझ्या शहाणपणाच्या शिकवणुकीकडे लक्ष दे. माझ्या समजूत निर्माण करणाऱ्या शब्दाकडे लक्ष दे. ²नंतर तुला जगण्याचा योग्य मार्ग कळेल. तुझे शब्द तू शहाणा आहेस हे दाखवून देतील. ³दुसऱ्या माणसाची बायको खूप मोहक असेल. तीच्या मुखातून बाहेर पडणारे शब्द खूप गोड व आकर्षक असतील. ⁴पण शेवटी त्यामुळे कटुता व दुःख मिळेल. ते दुःख विषापेक्षाही कडवट असेल. आणि तलवारीपेक्षा धारदार असेल. ⁵तिचे पाय मृत्यूलाच जाऊन भिडतात. ती तुला सरळ कबरेत नेईल. ⁶तिच्या मागे जाऊ नकोस. तिने योग्य मार्ग सोडला आहे आणि ते तिला माहीत नाही. काळजीपूर्वक राहा. जीवनाचा योग्य मार्ग आचर.

व्यभिचार तुझा सर्वनाश करेल

⁷मुलांनो, आता माझे ऐका. मी जे सांगतो ते विसरू नका. ⁸जी स्त्री व्यभिचार करते तिच्यापासून दूर राहा.

तिच्या घराच्या दाराजवळ सुध्दा जाऊ नका. ⁹जर तुम्ही गेलात तर तुम्ही लोकांच्या मनातल्या तुमच्या विषयीच्या आदराला मुकाल. तुमचा गेलेला मान दुसरे लोक घेतील. शेवटी तुम्ही तुमच्या जीवनाला मुकाल. दुष्ट लोक ते तुमच्यापासून हिरावून घेतील. ¹⁰तुम्हाला माहीत नसलेले लोक तुमची संपत्ती घेतील. तुम्ही ज्या गोष्टी मिळवण्यासाठी कष्ट केलेत त्या गोष्टी ते लोक घेतील. ¹¹तुम्ही आयुष्याच्या शेवटी कष्टी व्हाल. तुमचे शरीर आणि मन सर्व काही नाश पावेल. ¹²⁻¹³नंतर तुम्ही म्हणाल, “मी माझ्या आई-वडिलांचे का ऐकले नाही? मी शिस्त पाळायला नकार दिला. मी सुधारायला नकार दिला. ¹⁴आता शेवटी मला दिसते की माझे आयुष्य वाया गेले आहे. आणि सगळ्या लोकांना माझी लाज दिसते आहे.”

तुमचे स्वतःचे आयुष्य उपभोग

¹⁵⁻¹⁶तुझ्या विहिरीतून वाहणारे पाणीच फक्त पी. आणि तुझे पाणी रस्त्यावर वाहून जाऊ देऊ नकोस. [तू फक्त तुझ्या बायको बरोबरच लैंगिक संबंध ठेवायला हवेस. तुझ्या घराबाहेरच्या मुलांचा बाप होऊ नकोस. ¹⁷तुझी मुले फक्त तुझीच असायला हवीत. घराबाहेरच्या इतर लोकांबरोबर त्यांची भागीदारी असायला नको. ¹⁸म्हणून तुझ्या बायकोबरोबर सुखी राहा. तरुणपणी जिच्याबरोबर लग्न केलेस तिलाच उपभोग. ¹⁹ती सुंदर हरिणीसारखी आहे. गोजिरवाण्या हरिणाच्या पाडसासारखी आहे. तिचे प्रेम तुझे समाधान करो. तू तिच्या प्रेमात बंदीवान हो. ²⁰दुसऱ्याच्या बायकोकडून तू असा बंदीवान होऊ नकोस. तुला दुसऱ्याच्या बायकोच्या प्रेमाची गरज नाही.

²¹तू जे काही करतोस ते परमेश्वराला स्पष्ट दिसते. तू कुठे जातोस ते परमेश्वर बघतो. ²²दुष्ट माणसाची पापे त्याला जाव्यात पकडतील त्याची पापे दोरीप्रमाणे त्याला पकडतील. ²³तो दुष्ट माणूस मरेल कारण त्याने शिस्त नाकारली. तो स्वतःच्या मूर्खपणामुळेच अडकला जाईल.

एखाद्याला कर्ज मिळवून देण्यात मदत करण्यातले धोके

6 मुला, दुसऱ्याच्या कर्जाला जामीन राहू नकोस. त्या माणसाला कर्जाची परतफेड करता आली नाही तर तू ते परत करण्याचे वचन का दिलेस? तू दुसऱ्याच्या कर्जाची हमी घेतलीस का? ²तर मग तू अडकलास. तुला तुझ्या शब्दानीच अडकवले. ³तू त्या माणसाच्या शक्तीखाली आलास. मग त्याच्याकडे जा आणि स्वतःला सोडव. त्याच्या कर्जापासून तुझी सुटका करण्यासाठी त्याची भीक माग. ⁴विश्वांतीसाठी वा झोपण्यासाठी सुध्दा थांबू नकोस. ⁵शिकाऱ्यापासून हरिण जसे दूर पळते तसा तू सापळ्यापासून दूर राहा. जाव्यातून उडून जाणाऱ्या पक्ष्याप्रमाणे स्वतःला सोडव.

आळशी असल्यामुळे धोके

⁶आळशी माणसा, तुला मुंगी सारखे व्हायला हवे. मुंगी काय करते ते बघ. मुंगी पासून शीक. ⁷मुंगीला राजा नाही, वरिष्ठ नाही की नेता नाही. ⁸पण उन्हाळ्यात ती सगळे अन्न गोळा करते. मुंगी तिचे अन्न साठवते आणि हिवाळ्यात तिच्याजवळ भरपूर अन्न असते.

⁹आळशी माणसा, तू किती वेळ झोपून राहाणार आहेस? तू विश्रांतीतून केव्हा उठणार आहेस? ¹⁰आळशी माणूस म्हणतो, “मला थोडी झोप हवी. मी इथे थोड्या वेळासाठी पडतो.” ¹¹परंतु तो झोपतच राहातो. आणि गरीब होत राहातो. लवकरच त्याच्याजवळ काहीही नसेल. चोर अचानक येऊन सर्व काही घेऊन जातो त्याचप्रमाणे त्याला अचानक गरीबी येईल.

दुष्ट माणूस

¹²दुष्ट आणि कवडीमोल माणूस खोटे बोलतो. आणि वाईट गोष्टी सांगतो. ¹³तो डोळे मिचकावतो आणि लोकांना मूर्ख बनविण्यासाठी खुणा करतो. ¹⁴तो माणूस दुष्ट असतो, तो नेहमी वाईट गोष्टी करण्याच्या योजना आखतो. तो सगळीकडे संकटे आणतो. ¹⁵पण त्याला शिक्षा होईल. त्याच्यावर अचानक संकट येईल. त्याचा त्वरित नाश होईल. आणि त्याला काहीही मदत मिळू शकणार नाही.

परमेश्वर ज्याचा तिरस्कार करतो त्या सात गोष्टी

¹⁶परमेश्वर या सहा, नाही सात गोष्टींचा तिरस्कार करतो.

¹⁷डोळे, जे माणूस गर्विष्ठ आहे हे दाखवतात. जीभ, जी खोटे बोलते, हात, जे निरपराध्यांना ठार मारतात.

¹⁸हृदय जे वाईट गोष्टी करण्याच्या योजना आखते. पाय जे वाईट गोष्टी करायला धाव घेतात.

¹⁹माणूस जो खोटे बोलतो आणि कोर्टात खऱ्या नसलेल्या गोष्टी सांगतो. माणूस जो वादविवादाला सुरुवात करतो आणि दुसऱ्यांमध्ये भांडणे लावून देतो.

²⁰माझ्या मुला, तुझ्या वडिलांची आज्ञा लक्षात ठेव. आणि तुझ्या आईची शिकवण विसरू नकोस. ²¹त्यांचे शब्द नेहमी लक्षात ठेव. त्यांच्या शिकवणीला तुझ्या आयुष्याचाच एक भाग बनव. ²²त्यांची शिकवण तुला जिथे जायचे असेल तिथे नेईल. तू झोपलास की ती तुझ्यावर लक्ष ठेवेल आणि तू जेव्हा उठशील तेव्हा ती तुझ्याशी बोलेल आणि तुला मार्ग दाखवील.

²³तुझ्या आईवडिलांची शिकवण आणि आज्ञा प्रकाशप्रमाणे असून त्या तुला योग्य मार्ग दाखवतात. ते तुला योग्य मार्ग दाखवतात आणि जीवनाचा मार्ग आचरायला शिकवतात. ²⁴त्यांची शिकवण तुला दुष्ट स्त्रीकडे जाण्यापासून परावृत्त करते. नवऱ्याला सोडून आलेल्या बाईच्या भुरळ पाडणाऱ्या बोलण्यापासून ते शब्द तुझे रक्षण

करतात. ²⁵ती स्त्री सुंदर असेल. पण ते सौंदर्य तुझ्यात जळू देऊ नकोस आणि तुला त्याची भुरळ पडू देऊ नकोस. तू तिच्या डोळ्यांनी जायबंदी होऊ नकोस. ²⁶वेश्येचा मोबदला एक भाकरीचा असेल. पण दुसऱ्याच्या बायकोची किंमत म्हणून तुला तुझे जीवित द्यावे लागेल.

²⁷जर एखाद्याने स्वतःवर निखारे ओतले तर त्याचे कपडेसुद्धा जळतील. ²⁸जर एखादा माणूस निखाऱ्यांवर चालला तर त्याचे पाय भाजतील. ²⁹दुसऱ्या माणसाच्या बायकोबरोबर झोपणाऱ्याचेही असेच होते. त्या माणसाला दुःख भोगावे लागते.

³⁰³¹माणूस भुकेला असला तर तो अन्नाची चोरी करतो. जर तो पकडला गेला तर त्याला चोरलेल्या अन्नाच्या सात पट अन्न द्यावे लागते. त्याच्या जवळ असेल नसेल ते सर्व त्याला त्याबद्दल द्यावे लागते. पण इतर लोक समजून घेतात. ते त्याच्या बदलचा आदर घालवत नाहीत.

³²पण जो माणूस व्यभिचाराचे पाप करतो तो मूर्ख असतो. तो स्वतःचा नाश करीत असतो. तो स्वतःच त्याच्या नाशाला कारणीभूत असतो. ³³लोकांना त्याच्याबद्दल वाटणारा आदर नाहीसा होतो. आणि त्याच्यावरचा लजेचा डाग कधीही धुतला जाणार नाही. ³⁴त्या स्त्रीचा नवरा मत्सरी होईल, त्या नवऱ्याला खूप राग येईल. त्या दुसऱ्या माणसाला शिक्षा करण्यासाठी तो काय वाटेल ते करेल. ³⁵त्याचा राग शांत करण्यासाठी कितीही पैसा दिला तरी तो पुरेसा ठरणार नाही.

शहाणपण (ज्ञान) तुला व्यभिचारापासून

परावृत्त करेल

7 मुला, माझे शब्द लक्षात ठेव. मी देतो त्या आज्ञा विसरू नकोस. ²माझ्या आज्ञा पाळ म्हणजे तुला जीवन मिळेल. माझ्या शिकवणुकीला तुझ्या आयुष्याला एक महत्वाची गोष्ट बनव. ³माझ्या आज्ञा आणि माझी शिकवण सदैव तुझ्याजवळ राहू दे. त्यांना तुझ्या बोटांभोवती बांध. तुझ्या हृदयावर ते कोरून ठेव. ⁴शहाणपणाला बहिणीसारखे वागव. समजुतदारपणाला तुझ्या कुटुंबाचाच एक घटक बनव. ⁵नंतर ते तुझा दुसऱ्या स्त्रीपासून बचाव करतील. ते तुला तिच्या पापाकडे नेणाऱ्या गोड शब्दांपासून वाचवतील.

⁶एक दिवस मी माझ्या खिडकीतून पाहिले आणि मला ⁷बरेच मूर्ख तरुण दिसले. मला एक तरुण दिसला जो खूपच मूर्ख होता. ⁸त्याने वाईट स्त्रीच्या घराचा रस्ता धरला. त्याला भेटण्यासाठी ती घरातून बाहेर आली. ⁹तेव्हा अंधार होत होता—सूर्य मावळत होता व रात्र पडायला सुरुवात झाली होती. ¹⁰ती स्त्री त्याला भेटायला घरातून बाहेर आली. तिने वेश्येसारखा पोशाख केला होता. तिने त्याच्याबरोबर पाप करायचे ठरवले. ¹¹तिला पापाची पर्वा नव्हती. तिला चांगल्या वाईटाची पर्वा नव्हती. ती कधीच

घरी राहात नसे. ¹²ती नेहमी रस्त्यातून हिंडे. ती संकटांना बोलावत सर्वत्र हिंडे. ¹³तिने त्या तरुणाला पकडले आणि त्याचे चुंबन घेतले. लाज न वाटता ती म्हणाली, ¹⁴“आज मी (शांत्यर्पणाची) मेजवानी दिली. मी जे द्यायचे वचन दिले होते ते सर्व मी दिले आणि अजूनही माझ्याकडे खूप अन्न उरले आहे. ¹⁵म्हणून मी तुला माझ्याकडे येण्याचे आमंत्रण देण्यासाठी बाहेर आले. मी तुलाच शोधत होते. आणि आता तू मला सापडलास. ¹⁶मी माझ्या अंधरुणावर स्वच्छ चादर टाकली आहे. त्या मिसर देशातल्या सुंदर चादरी आहेत. ¹⁷मी माझ्या अंधरुणावर अंतर शिंपडले आहे. मी बोळ, अगरू आणि दालचिनीचा वापर केला आहे. ¹⁸चल, आपण सकाळ होईपर्यंत प्रेम करू या. आपण रात्रभर उपभोग घेऊ. ¹⁹माझा नवरा दूर गेला आहे. तो व्यवसायासाठी बाहेरगावी गेला आहे. ²⁰त्याने दूरच्या प्रवासासाठी पुरेसे पैसे बरोबर घेतले आहेत. तो दोन आठवडे घरी येणार नाही.” *

²¹त्या बाईने त्या तरुणाला भुलविण्यासाठी हे शब्द वापरले. तिच्या गोड बोलण्याला तो भुलला. ²²आणि तो तरुण तिच्या मागोमाग जाळ्यात गेला. तो कतलखान्यात नेल्या जाणाऱ्या बैलप्रमाणे होता. शिकारी ज्याच्या हृदयात बाण सोडायला. ²³तयार आहेत अशा हरिणाप्रमाणे तो होता. तो ज्या संकटात होता ते त्याला कळले नाही. ²⁴मुलांनो आता माझे ऐका. माझ्या शब्दांकडे लक्ष द्या. ²⁵दुष्ट स्त्रीला तुमचा कब्जा घेऊ देऊ नका. तिच्या मार्गावरून जाऊ नका. ²⁶तिने खूप माणसांना पाडले आहे. तिने खूप जणांचा नाश केला आहे. ²⁷तिचे घर म्हणजे मृत्यूचा सापळा आहे. तिचा मार्ग सरळ मरणातच जातो.

ज्ञान, एक चांगली स्त्री

८ ऐक, ज्ञान आणि समजुतदारपणा तुला तू एकावेस म्हणून तुला बोलावत आहेत.

^१ते टेकडीच्या माथ्यावर जिथे रस्ते मिळतात, तिथे उभे आहेत.

^३ते शहराच्या दरवाजाशी आहेत. ते उघड्या दरवाजातून बोलावत आहेत.

^४ज्ञान (रूपी स्त्री) म्हणते, “लोक हो! मी तुम्हाला बोलावत आहे. मी सगळ्या लोकांना बोलावत आहे.

^५तुम्ही जर मूर्ख असाल, तर शहाणे व्हायला शिका. मूर्ख माणसांनो समजून घ्यायला शिका.

^६लक्ष द्या! मी ज्या गोष्टी शिकवतो त्या महत्वाच्या आहेत. मी तुम्हाला फक्त योग्य असलेल्या गोष्टीच सांगतो.

तोदोन ... येणार नाही आठवडे शब्दशः तो पौर्णिमेपर्यंत घरी येणार नाही. सहभोजन अमावास्येला झाले असावे असे यावरून दिसते. अमावस्या म्हणजे हिब्रू लोकांच्या महिन्याचा पहिला दिवस.

^७माझे शब्द खरे आहेत. मला वाईटाचा, खोट्याचा तिरस्कार वाटतो.

^८मी ज्या गोष्टी सांगतो त्या न्याय्य आहेत. माझ्या शब्दांत काहीही चुकीचे अथवा खोटे नाही.

^९जो माणूस समजुतदार आहे त्याला या गोष्टी स्पष्ट दिसतात. ज्ञानी माणूस या गोष्टी समजू शकतो.

^{१०}माझ्या शिस्तीचा स्वीकार करा. ती रूप्यापेक्षाही मौल्यवान आहे. ती शुध्द सोन्यापेक्षाही मौल्यवान आहे.

^{११}ज्ञान मोत्यापेक्षा, अधिक मौल्यवान आहे. ते माणसाला हळ्या असलेल्या कुठल्याही गोष्टीपेक्षा मौल्यवान आहे.”

ज्ञानरूपी स्त्री काय करते

^{१२}“मी ज्ञान आहे. मी चांगल्या न्यायाने जगतो. तुम्ही मला ज्ञानाबरोबर आणि चांगल्या योजनांबरोबर पाहू शकता.

^{१३}जर एखादा माणूस परमेश्वराला मान देत असला तर तो वाईटाचा तिरस्कार करेल. मी (ज्ञान) गर्वाचा आणि जे लोक इतरापेक्षा स्वतःला मोठे समजतात अशा लोकांचा तिरस्कार करते. मी वाईट मार्ग आणि खोटे बोलणाऱ्या तोंडांचा तिरस्कार करते.

^{१४}परंतु मी लोकांना योग्य निर्णय घेण्याचे सामर्थ्य देते आणि योग्य चांगला न्याय देते. मी समजुतदारपणा आणि शक्ती देते.

^{१५}राजे राज्य करताना माझा उपयोग करतात. राज्यकर्ते चांगले कायदे करण्यासाठी माझा उपयोग करतात.

^{१६}प्रत्येक चांगला राज्यकर्ता त्याच्या अंमलाखाली असलेल्या लोकांवर राज्य करण्यासाठी माझा उपयोग करून घेतो.

^{१७}मी (ज्ञान), माझ्यावर जे प्रेम करतात त्यांच्यावर प्रेम करते. आणि जे लोक मला शोधायचा खूप प्रयत्न करतात त्यांना मी हटकून सापडते.

^{१८}माझ्याजवळही देण्यासाठी श्रीमंती आणि मानमरातब आहेत. मी खरी संपत्ती आणि यश देते.

^{१९}मी ज्या गोष्टी देते त्या शुध्द सोन्यापेक्षा चांगल्या असतात. आणि माझे नजरणे शुध्द चांदीपेक्षा चांगले असतात.

^{२०}मी लोकांना योग्य मार्गावर आणते. मी त्यांना योग्य न्यायाच्या मार्गाने नेते.

^{२१}जे माझ्यावर प्रेम करतात त्यांना मी संपत्ती देते. होय, मी त्यांची घरे खजिन्यांनी भरून टाकीन.

^{२२}खूप पूर्वी सुरुवातीला परमेश्वराने प्रथम माझीच निर्मिती केली.

^{२३}आरंभीला मला निर्माण केले गेले. जगाची सुरुवात होण्यापूर्वी मी निर्माण झाले.

^{२४}महासागराच्या आधी माझा जन्म झाला. पाणी उत्पन्न होण्याआधी मी होते.

²⁵पर्वतांच्या आधी माझा (ज्ञानाचा) जन्म झाला. डोंगरांच्या आधी माझा जन्म झाला.

²⁶परमेश्वराने पृथ्वी निर्माण करण्याआधीच मी जन्मले. शेतांच्या आधी माझा जन्म झाला. देवाने पृथ्वीवरची पहिली धूळ निर्माण करण्याआधीच माझा जन्म झाला होता.

²⁷परमेश्वराने आकाशाची निर्मिती केली तेव्हा मी तिथे होते. परमेश्वराने कोरड्या भूमीभोवती सीमा आखण्यासाठी वर्तूळ काढले तेव्हा मी तिथे होते. त्याने सागराला सीमित केले तेव्हा मी तिथे होते.

²⁸परमेश्वराने आकाशात ढग ठेवण्याआधी माझा जन्म झाला. आणि परमेश्वराने समुद्रात पाणी ठेवले तेव्हाही मी तिथे होते.

²⁹परमेश्वराने सागराच्या पाण्याला सीमाबद्ध केले तेव्हा ही मी होते. पाणी परमेश्वराच्या संमती शिवाय चढू शकत नाही. परमेश्वराने पृथ्वीचा पाया घातला तेव्हा मी तिथे होते.

³⁰एखाद्या कसलेल्या कामगारसारखी मी त्याच्या बाजूला होते. माझ्यामुळे परमेश्वर रोज आनंदी असे. मी त्याचा आनंद होते.

³¹त्याने निर्माण केलेल्या जगाविषयी परमेश्वर उत्सुक होता. तो तिथे निर्माण केलेल्या लोकांबद्दल आनंदी होता.

³²मुलांनो, आता माझे ऐका. जर तुम्ही माझा मार्ग अनुसरला तर तुम्हीही आनंदी व्हाल.

³³माझी शिकवण ऐका आणि शहाणे व्हा. ऐकायला नकार देऊ नका.

³⁴जो माझे ऐकतो तो सुखी होतो. तो रोज माझ्या दारावर पाहारा देतो. तो माझ्या दाराजवळ थांबतो.

³⁵ज्या माणसाला मी सापडते. त्याला जीवन सापडते. त्याला परमेश्वराकडून चांगल्या गोष्टी मिळतील.

³⁶पण जो माझ्याविरुद्ध पाप करतो तो स्वतःलाच इजा करून घेतो. जे लोक माझा तिरस्कार करतात ते मरणाळा कवटाळतात."

ज्ञानरूपी स्त्री आणि मूर्खता

9 ज्ञानरूपी स्त्रीने आपले घर बांधले. त्यात तिने सात खांबे * ठेवले. ²तिने [ज्ञानरूपी स्त्रीने] मांस शिजवले आणि द्राक्षारस तयार केला. तिने अन्न तिच्या टेबलावर ठेवले. ³नंतर तिने आपल्या नोकऱांकरवी शहरातील लोकांना तिच्याबरोबर टेकडीवर भोजन करण्यासाठी येण्याचे आमंत्रण पाठविले. ती म्हणाली, ⁴"ज्या लोकांना शिकण्याची आवश्यकता वाटते त्यांनी यावे." तिने मूर्ख लोकांनाही बोलावले. ती म्हणाली, ⁵"या माझ्या ज्ञानाचे

अन्न खा. आणि मी तयार केलेला द्राक्षारस प्या. ⁶तुमचे जुने, मूर्खपणाचे मार्ग सोडून द्या. मग तुम्हाला आयुष्य मिळेल. समजूनदारपणाचा मार्ग अनुसरा."

⁷जर तुम्ही गर्विष्ठ माणसाला तो चुकत आहे हे सांगण्याचा प्रयत्न केला तर तो तुमच्यावर केवळ टीका करेल. तो माणूस देवाच्या शहाणपणाची चेष्टा करतो. जर तुम्ही दुष्ट माणसाला तो चुकत आहे असे सांगितले तर तो तुमची चेष्टा करेल. ⁸म्हणून जर एखादा माणूस तो इतरापेक्षा चांगला आहे असे म्हणत असेल तर त्याला तो चुकतो आहे असे सांगू नका. तो त्या बदल तुमचा तिरस्कार करेल. पण जर तुम्ही शहाण्या माणसाला मदत करण्याचा प्रयत्न केला तर तो तुमचा आदर करेल. ⁹जर तुम्ही शहाण्या माणसाला शिकवले तर तो अधिक शहाणा होईल. जर तुम्ही शहाण्या माणसाला शिकवले तर तो अधिक शिकेल.

¹⁰परमेश्वराचा आदर करणे ही ज्ञान मिळवण्याची पहिली पायरी आहे. परमेश्वराविषयी ज्ञान मिळवणे ही समजूनदारपणा मिळवण्याची पहिली पायरी आहे. ¹¹जर तुम्ही शहाणे असाल तर तुमचे आयुष्य अधिक वाढेल. ¹²जर तुम्ही शहाणे होत असाल तर तुमच्या भल्यासाठीच शहाणे होत असता. पण तर तुम्ही गर्विष्ठ झालात आणि दुसऱ्या लोकांची चेष्टा करू लागलात तर तुमच्यावर येणाऱ्या संकटांबद्दल तुम्हीच जबाबदार ठरता.

¹³मूर्ख माणूस हा कर्कश बोलणाऱ्या वाईट स्त्रीसारखा असतो. तिच्याजवळ ज्ञान नसते. ¹⁴ती तिच्या घराच्या दाराजवळ बसते. ती शहरातल्या टेकडीवर तिच्या खुर्चीवर बसते. ¹⁵आणि जेव्हा लोक निघून जातात तेव्हा ती त्यांना बोलावते. त्या लोकांना तिच्यात काही रस नसतो. तरीही ती म्हणते, ¹⁶"या ज्या लोकांना शिकणे आवश्यक आहे त्यांनी या." तिने मूर्ख लोकांनाही बोलावले. ¹⁷पण ती (मूर्खता) म्हणते, "जर तुम्ही पाणी चोरले तर ते पाणी तुमच्या पाण्यापेक्षा अधिक चवदार लागते. जर तुम्ही भाकर चोरली तर ती तुम्ही केलेल्या भाकरीपेक्षा अधिक चवदार लागते."

¹⁸आणि त्या मूर्ख गरीब लोकांना हे माहीत नव्हते की तिचे घर फक्त भूतांनी भरलेले आहे. तिने (मूर्खता) त्यांना मृत्युलोकातल्या अगदी खोल भागात बोलावले होते.

शलमोनाची नीतिसूत्रे

10 ही शलमोनाची नीतिसूत्रे (शहाणपणाच्या गोष्टी) आहेत शहाणा मुलगा त्याच्या वडिलांना सुखी करतो. पण मूर्ख मुलगा त्याच्या आईला अतिशय दुःखी करतो.

²जर एखाद्याने वाईट गोष्टी करून पैसे मिळवले तर ते पैसे कवडी मोलाचे असतात. पण सत्कर्म तुम्हाला मरणापासून वाचवू शकते.

सात खांबे प्राचिन मिसर देशातील बऱ्याच घरात चार चार प्रमुख खोल्या असत आणि छताला आधार देण्यासाठी सात खांबे असत. यावरून ज्ञानरूपी स्त्रीकडे चांगले भक्कम घर होते असे दिसते.

³परमेश्वर चांगल्या लोकांची काळजी घेतो. तो त्यांना हवे असलेले अन्न देतो. परंतु परमेश्वर वाईट लोकांकडून त्यांना हव्या असलेल्या गोष्टी काढून घेतो.

⁴आळशी माणूस गरीब राहील. पण जो माणूस कष्ट करील तो श्रीमंत होईल.

⁵हुशार मुलगा योग्य वेळी धान्य गोळा करतो. पण हंगामाच्या वेळी झोपणारा आणि धान्य गोळा न करणारा मुलगा लाज आणतो.

⁶लोक देवाला चांगल्या माणसाला आशीर्वाद द्यायला सांगतात. वाईट लोक त्या चांगल्या गोष्टी म्हणतील परंतु त्याचे शब्द त्यांच्या वाईट योजना * फक्त लपवतात.

⁷चांगली माणसे चांगल्या आठवणी मागे ठेवतात. पण वाईट माणसे लवकर विसरली जातात.

⁸चांगला, इमानी माणूस सुरक्षित असतो. परंतु कुटिल, फसवणारा माणूस मात्र पकडला जातो.

⁹शहाण्या माणसाला जर एखाद्याने काही करायला सांगितले तर तो त्या आज्ञा पाळतो. परंतु मूर्ख माणूस वाद घालतो आणि स्वतःवर संकट ओढवून घेतो.

¹⁰जो माणूस सत्य लपवतो तो संकट निर्माण करतो. जो माणूस उघडपणे बोलतो तो शांती * निर्माण करतो.

¹¹चांगल्या माणसाच्या शब्दांमुळे आयुष्य चांगले होते. पण दुष्टाच्या शब्दांतून त्याच्या मनातला वाईटपणा तेव्हा दिसतो.

¹²मत्सरामुळे वादविवाद होतात. पण प्रेम लोकांनी केलेल्या प्रत्येक चुकीच्या गोष्टीला क्षमा करते.

¹³शहाणे लोक ऐकायला योग्य अशा गोष्टी बोलतात. पण मूर्ख लोकांनी सुधारावे म्हणून त्यांना शिक्षा करायला हवी.

¹⁴शहाणे लोक शांत असतात आणि नवीन गोष्टी शिकतात. पण मूर्ख लोक बोलतात आणि संकटे ओढवून घेतात.

¹⁵संपत्ती श्रीमंत माणसाचे रक्षण करते आणि गरिबी गरिबांचा नाश करते.

¹⁶जर एखाद्याने चांगले कृत्य केले तर त्याला बक्षिस मिळते. त्याला आयुष्य दिले जाते. पण दुष्टाचा केवळ शिक्षा आणतो.

¹⁷जो माणूस शिक्षेपासून काही शिकतो तो इतरांना सुद्धा जगायला शिकवू शकतो. पण जो माणूस शिकायला नकार देतो तो लोकांना चुकीच्या मार्गाने नेतो.

¹⁸जो माणूस त्याचा मत्सर लपवतो तो खोटे बोलत असतो. पण केवळ मूर्ख पसरवता येण्यासारख्या अफवा शोधण्याचा प्रयत्न करतो.

वाईट लोक ... वाईट योजना “हिसाचार दुष्ट लोकांचा चेहरा झाकून टाकेल.”

माणूस ... शांतता हे प्राचीन ग्रीक भाषांतरावरून आले आहे. हिब्रू आठव्या कडव्याचा उत्तरार्ध पुन्हा वापरला आहे.

¹⁹जो माणूस खूप बडबड करतो तो संकटांना आमंत्रण देतो. शहाणा माणूस गप्प राहायला शिकतो.

²⁰चांगल्या माणसाचे शब्द शुध्द चांदीसारखे असतात. पण दुष्ट माणसाचे विचार कवडीमोलाचे असतात.

²¹चांगल्या माणसांच्या शब्दांमुळे अनेकांना मदत होते. पण मूर्खांची मूर्खता त्यालाच मारू शकते.

²²परमेश्वराच्या आशीर्वादाने तुला खरी संपत्ती मिळेल. आणि ती आपल्याबरोबर संकटे आणणार नाही.

²³मूर्ख माणसाला चुका करायला आवडते. परंतु शहाणा माणूस ज्ञानाने खुश होतो.

²⁴दुष्ट माणसाला ज्या गोष्टींची भीती वाटते त्या गोष्टींकडूनच त्याचा पराभव होतो. पण चांगल्या माणसाला मात्र हव्या असलेल्या गोष्टी मिळतात.

²⁵दुष्टांचा नाश त्यांच्या संकटांमुळे होतो. पण चांगली माणसे नेहमी बलवान राहतात.

²⁶आळशी माणसाला तुमच्यासाठी, काहीही करायला सांगू नका. तुमच्या तोंडात शिरलेल्या आंबेप्रमाणे किंवा डोळ्यांत गेलेल्या धुराप्रमाणे तो तुम्हाला चीड आणील.

²⁷जर तुम्ही परमेश्वराचा आदर करीत असाल तर तुम्ही खूप जगाल. पण दुष्टाची त्याच्या आयुष्यातली अनेक वर्षे कमी होतील.

²⁸चांगले लोक ज्या गोष्टींची आशा करतात त्या त्यांना आनंद मिळवून देतात. ज्या गोष्टींची आशा वाईट लोक करतात त्या त्यांना विनाश आणतात.

²⁹परमेश्वर चांगल्या माणसांचे रक्षण करतो. पण जे लोक चुका करतात त्यांचा परमेश्वर नाश करतो.

³⁰चांगले लोक नेहमी सुरक्षित असतात. पण दुष्टांना जबरदस्तीने देश सोडणे भाग पडते.

³¹चांगले लोक शहाणपणाच्या गोष्टी सांगतात. पण जो संकटे आणणाऱ्या गोष्टी सांगतो त्याचे ऐकणे लोक बंद करतात

³²चांगले लोक बोलण्याच्या योग्य गोष्टी जाणतात. पण वाईट लोक संकटे आणणाऱ्या गोष्टीच बोलतात.

11 काही लोक नीट वजन न करणारा तराजू वापरतात. ते लोकांना फसविण्यासाठी असा तराजू वापरतात. परमेश्वराला असले खोटे तराजू आवडत नाही. पण खरा असलेल्या तराजूमुळे परमेश्वराला आनंद होतो.

²जे लोक गर्विष्ठ आहेत ते बिनमहत्वाचे ठरतील. पण जे लोक विनम्र आहेत ते शहाणेही होतील.

³चांगल्या, इमानदार लोकांना प्रामाणिकपणा मार्गदर्शन करतो. पण दुष्ट लोक जेव्हा दुसऱ्यांना फसवतात तेव्हा ते स्वतःचाच नाश करून घेतात.

⁴ज्या दिवशी देव लोकांचा न्याय करतो त्या दिवशी पैशाला काही किंमत नसते. परंतु चांगुलपणा लोकांना त्यांच्या मरणापासून वाचवतो.

⁵जर चांगला माणूस इमानी असला तर त्याचे आयुष्य सोपे असेल. पण दुष्ट माणसाचा मात्र त्याने केलेल्या वाईट गोष्टीमुळे नाश होईल.

⁶इमानी माणसाला चांगुलपणा वाचवतो. पण दुष्ट मात्र त्यांनी केलेल्या वाईट गोष्टींच्या सापळात अडकतात.

⁷दुष्ट माणूस मेल्यानंतर त्याला आशेला जागा नसते. तो ज्या ज्या गोष्टींची आशा ठेवतो त्या सर्व कवडीमोल असतात.

⁸चांगल्या माणसांचा संकटापासून बचाव होईल. आणि ती संकटे दुष्ट माणसांवर येतील.

⁹दुष्ट माणूस काहीतरी बोलून लोकांना दुखवू शकतो. पण चांगल्या माणसांचे त्यांच्या शहाणपणामुळे रक्षण होते.

¹⁰चांगली माणसे जेव्हा यशस्वी होतात तेव्हा सर्व शहर आनंदी होते. जेव्हा दुष्टांचा नाश होतो तेव्हा लोक आनंदाने ओरडू लागतात.

¹¹इमानदार लोक त्यांचे आशीर्वाद देतात तेव्हा शहर मोठे होते. पण दुष्टांच्या बोलण्यामुळे शहराचा नाश होऊ शकतो.

¹²ज्या माणसाला चांगली समज बुद्धी नसते तो त्याच्या शेजाऱ्याबद्दल वाईट बोलतो. परंतु शहाण्या माणसाला केव्हा गप्प बसायचे ते कळते.

¹³जो माणूस दुसऱ्या लोकांबद्दल काही गुप्त गोष्टी सांगतो तो गुप्ता पाळत नाही. (म्हणून त्याच्यावर विश्वास टाकणे शक्य नसते.) पण जो माणूस विश्वासू असतो तो अफवा पसरवत नाही.

¹⁴कमजोर नेत्यांमुळे देश गर्तेत जातो. पण बरेच चांगले उपदेशक असले तर तो देश सुरक्षित असतो.

¹⁵जर तुम्ही दुसऱ्या माणसाचे कर्ज फेडण्याची हमी घेतलीत तर तुम्हाला त्या बद्दल पश्चाताप करावा लागेल. पण जर तुम्ही त्याला तसे व्यवहार करायला नकार दिलात तर तुम्ही सुरक्षित राहाल.

¹⁶दयाळू आणि कोमल स्त्री आदराला पात्र होते. जे लोक जुलमी आहेत ते केवळ पैसा मिळवतात.

¹⁷दयाळू माणसाला लाभ होईल. पण जो माणूस उलट्या काळजाचा असतो तो स्वतःवर संकटे ओढवून घेतो.

¹⁸दुष्ट माणूस दुसऱ्यांना फसवतो आणि त्यांचे पैसे घेतो. पण जो माणूस न्यायी आहे आणि जो योग्य गोष्टी करतो त्याला फलप्राप्ती होते.

¹⁹चांगुलपणा खरोखरच जीवन आणतो. पण दुष्ट माणसे दुष्टपणाकडे वळतात आणि मरण मिळवतात.

²⁰जे लोक आनंदाने दुष्टपणा करतात त्यांचा परमेश्वर तिरस्कार करतो. पण जे लोक योग्य गोष्ट करण्याचा प्रयत्न करतात त्यांच्याबद्दल परमेश्वर आनंदी असतो.

²¹दुष्टांना खरोखरच शासन होईल. ही गोष्ट खरी आहे. आणि चांगल्या लोकांना सोडून देण्यात येईल.

²²जर स्त्री सुंदर असून मूर्ख असली तर ते डुकराच्या नाकात सुंदर सोन्याची नथ असल्यासारखे असते.

²³चांगल्या लोकांना त्यांच्या इच्छेप्रमाणे गोष्टी मिळाल्या तर त्यांतून अधिक चांगले निर्माण होते. पण दुष्टांना जर त्यांच्या इच्छेप्रमाणे गोष्टी मिळाल्या तर त्यामुळे संकटेच येतात.

²⁴जर एखादा माणूस उदारहस्ते देत असेल तर त्याला अधिक मिळेल. पण एखाद्याने दायला नकार दिला तर तो गरीब होईल.

²⁵जो उदार होऊन देतो त्याला लाभ होतो. जर तुम्ही दुसऱ्यांना मदत केली तर तुम्हाला अधिक फायदा होईल.

²⁶जो अधाशी माणूस त्याचे धान्य विकायला नकार देतो त्याच्यावर लोक रागावतात. पण जो माणूस दुसऱ्यांना खायला मिळावे म्हणून आपले धान्य विकतो त्याच्याबद्दल लोकांना आनंद वाटतो.

²⁷जो माणूस दुसऱ्यांचे भले करायचा प्रयत्न करतो त्याचा लोक आदर करतात. जो माणूस वाईट गोष्टी करतो त्याच्या वाटेला फक्त संकटे येतात.

²⁸जो माणूस आपल्या श्रीमंतीवर विश्वास ठेवतो तो पिवळ्या झालेल्या पानासारखा खाली पडतो. परंतु चांगला माणूस नव्या हिरव्या पानांप्रमाणे वाढत राहील.

²⁹जर एखाद्याने त्याच्या कुटुंबावर संकटे आणली तर त्याला काहीही मिळणार नाही आणि शेवटी मूर्खाला शहाण्या माणसाची जबरदस्तीने सेवा करावी लागेल.

³⁰चांगला माणूस ज्या गोष्टी करतो त्या जीवनवृक्षासारख्या असतात. शहाणा माणूस लोकांना नवे आयुष्य देतो.

³¹जर पृथ्वीवर चांगल्या माणसांना बक्षीस मिळाले तर दुष्टांनासुद्धा त्याच्या पात्रेनुसार काही तरी मिळेल.

12 जर एखाद्याला चांगले व्हायचे असेल तर त्याची चूक दाखवल्यावर त्याला राग यायला नको. ज्याला चूक दाखवलेली आवडत नाही तो मूर्ख असतो.

²परमेश्वर चांगल्या माणसांबरोबर आनंदी असतो. पण परमेश्वर दुष्ट माणसाला अपराधी ठरवतो.

³दुष्ट माणसे कधीही सुरक्षित नसतात. पण चांगली माणसे सुरक्षित आणि निर्धास्त असतात.

⁴नवरा चांगल्या बायकोबद्दल आनंदी आणि अभिमानी असतो. पण जर बाई आपल्या नवऱ्याला लाज आणत असेल, तर ती त्याच्या शरीरातल्या आजारा सारखी असते.

⁵चांगले लोक त्यांनी ज्या योजना आखलेल्या असतात त्यात न्यायी आणि इमानी असतात. पण दुष्टांनी सांगितलेल्या गोष्टींवर विश्वास ठेवू नका.

⁶दुष्ट लोक दुसऱ्यांना दुःख देण्यासाठी आपल्या शब्दांचा वापर करतात. पण चांगल्या माणसाचे शब्द एखाद्याला संकटापासून वाचवू शकतात.

⁷दुष्ट माणसांचा नाश होतो आणि त्यांचा मागमूसही राहात नाही. पण चांगल्या माणसाची आठवण मात्र तो गेल्यानंतरही येत राहाते.

^८लोक विद्वानाची स्तुती करतात पण ते मूर्खांचा आदर करीत नाहीत.

^९खूप मोठा माणूस नसूनही खूप काम करणे हे खायला काही नसताना मोठेपणाचा आव आणण्यापेक्षा चांगले असते.

^{१०}चांगला माणूस त्याच्या प्राण्यांची काळजी घेतो. पण दुष्ट माणूस दयाळू असू शकत नाही.

^{११}जो शेतकरी आपल्या शेतात कष्ट करतो त्याच्याकडे पुरेसे अन्न असते. पण जो माणूस फालतू गोष्टीत वेळ घालवतो तो मूर्ख असतो.

^{१२}दुष्ट माणसाजवळ नेहमी चुकीच्या गोष्टी करायला असतात. पण चांगल्या माणसाजवळ जी शक्ती असते ती मुळप्रमाणे खोल गेलेली असते.

^{१३}दुष्ट माणूस मूर्ख गोष्टी करतो. स्वतःच शब्दात अडकतो. पण चांगला माणूस त्या प्रकारच्या संकटातून सुटतो.

^{१४}जो चांगल्या गोष्टी सांगतो त्याबद्दल त्याला बक्षीस मिळते. त्याचप्रमाणे तो जे काम करतो ते त्याला लाभ मिळवून देते.

^{१५}मूर्ख माणसाला नेहमी स्वतःची पध्दत सर्वश्रेष्ठ वाटते. पण विद्वान माणूस दुसरे लोक जे सांगतात तेही ऐकतो.

^{१६}मूर्ख माणसाला फार लवकर राग येतो. पण हुशार माणूस कुणी काही चुकीचे बोलले तर चटकन् क्षमा करतो.

^{१७}जर एखादा माणूस खरे बोलत असेल तर तो ज्या गोष्टी सांगतो त्यातही तो प्रामाणिक असतो. पण जर एखादा खोट बोलत असेल तर त्याचे बोलणे संकटाकडे नेते.

^{१८}जर एखादा माणूस विचार न करता बोलत असेल तर ते शब्द तलवारीसारखे लागतात. पण शहाणा माणूस काळजी पूर्वक बोलतो. त्याचे शब्द दुःखावर फुंकर मारतात.

^{१९}जर माणूस खोटे बोलला तर त्याचे शब्द लगेचच वाया जातात. पण सत्य मात्र सदैव राहाते.

^{२०}दुष्ट लोक नेहमी संकटे आणतात. पण जे लोक शांतीसाठी काम करतात ते आनंदी असतात.

^{२१}चांगल्या लोकांवर दुर्दैव कोसळत नाही. पण दुष्टांवर मात्र अनेक संकटे येतात.

^{२२}परमेश्वर खोट बोलणाऱ्यांचा तिरस्कार करतो. पण परमेश्वर खरे बोलणाऱ्या लोकांबरोबर आनंदी असतो.

^{२३}हुशार माणूस त्याला जे माहीत आहे ते सर्व सांगत नाही. पण मूर्ख माणूस त्याला जे माहीत आहे ते सर्व सांगतो आणि तो मूर्ख आहे हे दाखवतो.

^{२४}जे लोक खूप काम करतात त्यांना इतर कामगारांवर देखरेख करण्याचे काम देतात. पण आळशी माणसाला गुलामासारखे राबावे लागते.

^{२५}काळजी माणसाचे सुख हिरावून घेते. पण प्रेमळ शब्द त्याला आनंदी करू शकतात.

^{२६}चांगला माणूस आपले मित्र काळजीपूर्वक निवडतो. पण दुष्ट माणूस नेहमी चुकीचे मित्र निवडतो.

^{२७}आळशी माणूस त्याला हव्या असलेल्या गोष्टी मागे जाणार नाही पण जो माणूस खूप कष्ट करतो त्याच्याकडे श्रीमंती येते.

^{२८}जर तुम्ही योग्य रीतीने जगलात तर तुम्हाला खरे जीवन मिळेल. सदैव जगण्याचा तोच मार्ग आहे.

13 शहाण्या माणसाला त्याचे वडील काही सांगत असले तर तो लक्षपूर्वक ऐकतो. पण अभिमानी माणूस लोक त्याला योग्य ते सांगायला लागले तर तो ते ऐकत नाही.

^१चांगल्या माणसांना चांगले बोलल्याबद्दल फळ मिळते. पण दुष्ट माणसांना नेहमी चुकाच करायच्या असतात.

^२जो माणूस आपल्या बोलण्याबद्दल काळजी घेतो तो त्याचा जीव वाचवतो. पण जो विचार न करता बोलतो त्याचा नाश होतो.

^३आळशी माणसाला गोष्टी हव्या असतात पण त्या त्याला कधीही मिळणार नाहीत. पण ते खूप कष्ट करतात त्यांना हव्या असलेल्या गोष्टी मिळतील.

^४चांगले लोक खोटेवाचा तिरस्कार करतात. दुष्टांना लाज वाटायला लावली जाईल.

^५चांगुलपणा चांगल्या, इमानी माणसाचे रक्षण करतो. पण ज्या माणसाला पाप करायला आवडते त्याचा दुष्टपणा नाश करतो.

^६काही लोक श्रीमंतीचा आव आणतात पण त्यांच्या जवळ मात्र काहीच नसते. दुसरे लोक आपण गरीब आहोत असे भासवतात पण ते खरोखरच श्रीमंत असतात.

^७श्रीमंत माणसाला जीव वाचवण्यासाठी पैसे मोजावे लागतात पण गरीबांना अशा धमक्या कधीच मिळत नाहीत.

^८चांगला माणूस हा दैदीप्यमान दिव्यासारखा असतो. पण दुष्ट माणूस चटकन् विझणाऱ्या दिव्यासारखा असतो.

^९जे लोक स्वतःला इतरांपेक्षा शहाणे समजतात ते संकटे ओढवून घेतात. पण जे लोक दुस्स्यांनी सांगितलेल्या गोष्टी ऐकून घेतात ते शहाणे असतात.

^{१०}जर एखादा माणूस पैसे मिळवण्यासाठी फसवाफसवी करील तर त्याचे पैसे लवकरच जातील. पण जो माणूस कष्ट करून पैसे मिळवतो त्याचे पैसे वाढतात.

^{११}आशा नसली की हृदय दुःखी असते. तुम्हाला हवी असलेली गोष्ट मिळाली की तुम्हाला खूप आनंद होतो.

^{१२}जर एखाद्या माणसाने इतर लोक त्याला मदत करण्याचा प्रयत्न करत असतील तेव्हा त्यांचे ऐकले नाही तर त्याच्यावर संकटे येतील पण जो माणूस दुस्स्यांनी सांगितलेल्या गोष्टींचा मान राखतो त्याला त्याचे फळ मिळते.

^{१३}शहाण्या माणसाची शिकवण आयुष्य देते. ते शब्द तुम्हाला मृत्यूचा फास चुकवायला मदत करतील.

¹⁵लोकांना चांगली अक्कल असलेला माणूस आवडतो. पण ज्या माणसावर विश्वास टाकणे शक्य नसते त्याचे आयुष्य कठीण असते.

¹⁶शहाणा माणूस कृती करण्याआधी विचार करतो. परंतु मूर्ख माणूस त्याच्या कृतीने तो मूर्ख आहे हे दर्शवितो.

¹⁷जर दूतावर विश्वास ठेवणे शक्य नसेल तर त्याच्याभोवती संकटे येतील. पण जर माणसावर विश्वास ठेवणे शक्य झाले तर तिथे शांती नांदेल.

¹⁸जर एखाद्याने त्याच्या चुकांपासून शिकायला नकार दिला तर तो गरीब आणि लाज वाटणारा होईल. पण जर एखाद्याने त्याच्या वरील टीकेकडे लक्ष दिले तर त्याला त्याचा फायदा होईल.

¹⁹जर एखाद्या माणसाला काही हवे असले आणि नंतर ते त्याला मिळाले तर त्याला खूप आनंद होईल. पण मूर्खाना फक्त दुष्टाचा हवा असतो. ते बदलायला तयार नसतात.

²⁰शहाण्या लोकांशी मैत्री करी म्हणजे तुम्ही शहाणे व्हाल. पण जर तुम्ही मूर्खांशी मैत्री केली तर तुम्ही संकटात सापडाल.

²¹पापी जिथे जातील तिथे संकटे त्यांचा पाठलाग करतात. पण चांगल्या माणसांच्या बाबतीत चांगल्या गोष्टी घडतात.

²²चांगल्या माणसाकडे त्याच्या मुलांना आणि नातवंडांना द्यायला संपती असेल. आणि शेवटी चांगल्या माणसाला दुष्ट लोकांकडचे सर्व काही मिळेल.

²³गरीब माणसाकडे खूप धन्य पिकवणारी चांगली जमीन असू शकते. पण तो वाईट निर्णय घेतो आणि उपाशी राहातो.

²⁴जर एखाद्याचे आपल्या मुलांवर खरोखर प्रेम असेल तर तो त्यांचे चुकल्यावर त्यांना काठीने मारायलाही कमी करणार नाही. ते चुकीने वागल्यावर तो त्यांना शिस्त लावेल. जर तुमचे तुमच्या मुलावर प्रेम असेल तर तुम्ही त्याला योग्य वेळी काळजीपूर्वक शिकवाल.

²⁵चांगल्या लोकांना समाधान होईपर्यंत खायला मिळेल. चांगल्या लोकांना त्यांना हव्या असलेल्या गोष्टी खरोखरच मिळतील. पण दुष्ट लोकांचे पोट रिकामेच राहील. दुष्ट लोकांना महत्वाच्या गोष्टींशिवाय राहावे लागेल.

14 शहाणी स्त्री तिच्या शहाणपणाचा उपयोग तिचे घर जसे असायला हवे तसे करण्यासाठी करते. पण मूर्ख बाई तिच्या मूर्खपणामुळे घराचा सत्यानाश करते.

²जो माणूस योग्य रीतीने जगतो तो परमेश्वराला मान देतो. पण जो माणूस इमानदार नसतो तो परमेश्वराचा तिरस्कार करतो. ³मूर्ख व गर्विष्ठ माणसाचे शब्द त्याच्यावर संकटे आणतात. पण शहाण्या माणसाचे शब्द त्याला वाचवतात.

⁴जर काम करायला गायी नसल्या तर धान्याचे कोठार रिकामे राहील. लोक गायीच्या शक्तीचा उपयोग चांगले पीक काढण्यासाठी करून घेऊ शकतात.

⁵सत्यवादी माणूस खोटे बोलत नाही. तो चांगला साक्षीदार असतो. पण ज्या माणसावर विश्वास टाकणे शक्य नसते तो कधीच खरे सांगत नाही. तो वाईट साक्षीदार असतो.

⁶जे लोक देवाची थड्टा करतात ते ज्ञान मिळवण्याचा प्रयत्न करतील, पण त्यांना ते कधीच मिळत नाही. ज्यांचा देवावर विश्वास आहे ते खरोखर शहाणे आहेत. त्यांच्याजवळ ज्ञान सहजपणे येते.

⁷मूर्खांशी मैत्री करू नका. तो तुम्हाला काहीही शिकवू शकणार नाही.

⁸हुशार लोक शहाणे असतात. कारण ते ज्या गोष्टी करतात त्याचा काळजीपूर्वक विचार करतात. पण मूर्ख लोक मूर्ख असतात कारण आपण दुसऱ्यांना फसवून जगू शकतो असे त्यांना वाटत असते.

⁹मूर्ख माणूस त्याने केलेल्या वाईट गोष्टींसाठी किंमत मोजण्याच्या कल्पनेला हसतो. पण चांगले लोक त्यासाठी क्षमा मिळवण्यासाठी खूप प्रयत्न करतात.

¹⁰जर एखादा माणूस दुःखी असला तर फक्त त्यालाच ते दुःख जाणवत असते. त्याचप्रमाणे जर माणूस आनंदी असला तर तो आनंद जाणवू शकेल असा तो एकटाच असतो.

¹¹वाईट माणसाच्या घराचा नाश होईल. पण चांगल्या माणसाचे घर सदैव राहील.

¹²लोकांना वाटत असते हाच मार्ग बरोबर आहे. पण तो मार्ग फक्त मरणाकडे नेतो.

¹³माणूस जरी हसत असला तरी तो मनातून दुःखी असू शकतो. आणि हसल्यावरही खिन्नता तिथे तशीच राहाते.

¹⁴दुष्ट माणसांना त्यांनी केलेल्या चुकांबद्दल पूर्ण किंमत मोजावी लागेल. आणि चांगल्या माणसांना चांगल्या कृत्यांबद्दल बक्षीस मिळेल.

¹⁵मूर्ख जे ऐकतो त्यावर विश्वास ठेवतो. पण शहाणा माणूस प्रत्येक गोष्टीचा काळजीपूर्वक विचार करतो.

¹⁶शहाणा माणूस परमेश्वराचा आदर करतो आणि वाईटापासून दूर राहतो. पण मूर्ख विचार न करता गोष्टी करतो. तो लक्षपूर्वक गोष्टी करत नाही.

¹⁷जो माणूस चटकन रागावतो तो मूर्खासारखा गोष्टी करतो. शहाणा मनुष्य सहनशील असतो.

¹⁸मूर्खाना त्याच्या मूर्खपणाबद्दल शिक्षा होते. पण शहाण्यांना ज्ञानाचा लाभ होतो.

¹⁹चांगले लोक वाईटांबरोबर लढताना जिंकतील, वाईटांना त्यांच्यापुढे नतमस्तक होणे भाग पडेल.

²⁰गरीबाला मित्र नसतात, शेजारीही नसतो. पण श्रीमंताला खूप मित्र असतात.

²¹जो शेजाऱ्याला पाण्यात पाहातो, तो पाप करतो. जर सुखी व्हायचे असेल तर त्या गरीबांशी दयाळू राहा.

²²जो दुष्ट गोष्टींच्या योजना आखतो तो चूक करतो. पण जो चांगल्या गोष्टी करण्याचा प्रयत्न करतो

त्याच्याजवळ प्रेम करणारे आणि त्याच्यावर विश्वास ठेवणारे मित्र असतात

²³जर तुम्ही कष्ट केलेत तर तुम्हाला लागणाऱ्या गोष्टी तुमच्या जवळ असतील. पण जर तुम्ही काही न करता फक्त बोलतच राहिल्यात तर तुम्ही गरीबच राहाल.

²⁴शहाण्यांना संपत्तीचे बक्षीस मिळते. पण मूर्खाना मूर्खपणाचे बक्षीस मिळते.

²⁵जो माणूस खरे सांगतो तो इतरांना मदत करतो. जो खोटे बोलतो तो इतरांना दुःख देतो.

²⁶जो परमेश्वराचा आदर करतो तो सुरक्षित असतो आणि त्याची मुलेही सुरक्षितपणे जगतात.

²⁷परमेश्वराबद्दलची आदर युक्त भीती खरे जीवन देते. त्यामुळे माणूस मरणाच्या जाळ्यातून वाचतो

²⁸जर राजा खूप लोकांवर राज्य करत असला तर तो महान असतो. पण जर तिथे लोकच नसले तर त्या राजाची काहीच किंमत नसते.

²⁹सहनशील माणूस खूप हुशार असतो. ज्या माणसाला चटकन राग येतो तो आपण मूर्ख आहोत, हे सिध्द करतो.

³⁰जर एखाद्याच्या मनात शांती असली तर त्याचे शरीर निरोगी असते. पण मत्सर त्याच्या शरीरात आजार निर्माण करतो.

³¹जो माणूस गरीबांवर संकटे आणतो तो आपण देवाचा आदर करीत नाही हे दाखवतो. देवानेच दोघांनाही निर्माण केले आहे. पण जर एखादा गरीबांशी कनवाळपणे वागला तर तो देवाचा आदर करतो हे दिसून येते.

³²संकटाच्यावेळी दुष्ट माणसाचा पराभव होतो. पण चांगली माणसे मरणाच्या दारातही विजयी होतात.

³³शहाणा माणूस नेहमी शहाण्या गोष्टींचा विचार करतो. पण मूर्खाला शहाणपणाबद्दल काहीही माहिती नसते.

³⁴चांगुलपणा देशाला महान बनवतो. पण पाप कुठल्याही लोकांना लाज आणते.

³⁵राजाजवळ जेव्हा शहाणे नेते असतात तेव्हा राजा आनंदी असतो. पण मूर्ख नेत्यांवर राजा रागावतो.

15 शांतपणे दिलेल्या उत्तरामुळे राग निघून जातो. पण तिखट उत्तरामुळे राग वाढतो.

²शहाणा माणूस बोलतो तेव्हा इतरांना ऐकावेसे वाटते. पण मूर्ख माणूस केवळ मूर्खताच बडबडतो.

³सगळीकडे काय चालले आहे ते परमेश्वर बघतो. परमेश्वर सगळ्या माणसांना बघत असतो. चांगल्या आणि वाईट.

⁴दयेचे मायेचे शब्द म्हणजे जणू जीवनवृक्ष. पण खोट्या शब्दांमुळे माणसाची उमेद खचते.

⁵मूर्ख माणूस त्याच्या वडिलांच्या उपदेशाकडे लक्ष देत नाही. पण जेव्हा लोक शहाण्या माणसाला शिकवण्याचा प्रयत्न करतात तेव्हा तो लक्षपूर्वक ऐकतो.

⁶चांगले लोक पुष्कळ बाबतीत श्रीमंत असतात. पण दुष्टाकडे ज्या गोष्टी असतात त्यामुळे त्याच्यावर संकटे येतात.

⁷शहाणे लोक बोलतात तेव्हा नवीन माहिती मिळते. पण मूर्ख लोक ऐकण्यासारखे काही बोलत नाहीत.

⁸दुष्ट माणसे ज्या गोष्टी अर्पण करतात त्या परमेश्वराला आवडत नाहीत. पण परमेश्वर चांगल्या माणसाची प्रार्थना ऐकून आनंदी होतो.

⁹दुष्ट लोक ज्या प्रकारे जगतात ते परमेश्वराला आवडत नाही. जे लोक सत्कृत्य करायचा प्रयत्न करतात त्यांच्यावर परमेश्वर प्रेम करतो.

¹⁰जर एखाद्या माणसाने चुकीने जगायला सुरुवात केली तर त्याला शिक्षा होईल. आणि ज्या माणसाला योग्य अयोग्य सांगितलेले आवडत नाही त्याचा नाश होईल.

¹¹परमेश्वराला सर्व माहीत असते. मृत्युलोकांत काय घडते ते देखील त्याला माहीत असते. म्हणून लोकांच्या मनात आणि हृदयात काय चालले आहे ते परमेश्वराला नक्कीच ठाऊक असेल.

¹²मूर्खाला तो चुकत आहे हे सांगितलेले आवडत नाही. आणि तो माणूस शहाण्या माणसाला माहिती विचारायला नकार देतो.

¹³माणूस जर आनंदी असला तर त्याच्या चेहऱ्यावर आनंद दिसेल. पण जर एखादा मनातून दुःखी असला तर त्याचा आत्मा ते दुःख दाखवेल.

¹⁴शहाणा माणूस अधिक ज्ञान मिळवायचा प्रयत्न करतो. पण मूर्खाला अधिक मूर्खताच हवी असते.

¹⁵काही गरीब लोक नेहमी खिन्न असतात. पण मनातून आनंदी असलेल्या लोकांसाठी जीवन म्हणजे एक मोठा समारंभ असतो.

¹⁶गरीब राहून परमेश्वराचा आदर करणे हे श्रीमंत होऊन खूप संकटे भोगण्यापेक्षा चांगले असते.

¹⁷प्रेम असते त्या ठिकाणी थोडेसे खाणे हे तिरस्कार असलेल्या ठिकाणी भरपूर खाण्यापेक्षा चांगले असते.

¹⁸लवकर रागावणारे लोक संकटे आणतात. पण संयमी माणूस शांतता आणतो.

¹⁹आळशी माणसाला सगळीकडे संकटे मिळतील पण इमानदार माणसासाठी आयुष्य सोपे असेल.

²⁰शहाणा मुलगा त्याच्या वडिलांना सुखी करतो. पण मूर्ख माणूस त्याच्या आईला लाज आणतो.

²¹मूर्ख गोष्टी करण्यात मूर्खाला आनंद मिळतो. पण चांगला माणूस योग्य गोष्टी काळजीपूर्वक करतो.

²²जर एखाद्याला पुरेशी माहिती मिळाली नाही तर त्याच्या योजना कोसळतील. पण जर एखाद्याने शहाण्या लोकांच्या बोलण्याकडे लक्ष दिले तर तो यशस्वी होईल.

²³चांगले उत्तर दिल्यावर माणूस आनंदी होतो. आणि योग्य वेळी योग्य शब्द फारच चांगला असतो.

²⁴शहाण्या माणसाने केलेली गोष्ट यशाकडे नेते आणि त्या गोष्टी त्याला मृत्यूकडे जाण्यापासून वाचवतात.

²⁵गर्विष्ठ माणसाकडे असलेल्या सगळ्या गोष्टींचा परमेश्वर नाश करील. पण विधवेकडे असलेल्या गोष्टींचे परमेश्वर रक्षण करतो.

²⁶परमेश्वराला दुष्ट विचार आवडत नाहीत. पण परमेश्वर मायेच्या शब्दांनी आनंदी होतो.

²⁷जर एखाद्याने काही वस्तू मिळवण्यासाठी फसवणूक केली तर तो त्याच्या कुटुंबावर संकटे आणतो. पण जर एखादा माणूस खरा असला आणि लाच घेण्याविषयी त्याच्या मनात घृणा असेल तर तो जगू शकेल.

²⁸चांगले लोक उत्तर देण्याआधी विचार करतात. पण दुष्ट लोक विचार करण्याआधी बोलतात आणि त्यामुळे त्यांच्यावर संकटे येतात.

²⁹परमेश्वर दुष्टांपासून खूप दूर आहे. पण तो चांगल्या माणसांच्या प्रार्थना नेहमी ऐकतो.

³⁰जो माणूस हस्तो तो इतरांना आनंद देतो आणि चांगली बातमी ऐकून लोकांना अधिक चांगले वाटते.

³¹जो माणूस त्याचे चुकते आहे असे सांगितल्यावर ऐकतो तो शहाणा असतो.

³²जर एखाद्याने शिकायला नकार दिला तर तो स्वतःलाच इजा करून घेतो. तू चुकतो आहेस असे सांगितलेले जो ऐकून घेतो तो अधिकाधिक गोष्टी समजू शकतो.

³³जो माणूस परमेश्वराचा आदर करतो तो शहाणे व्हायला शिकतो. परमेश्वराचा आदर करण्यासाठी माणसाने खरोखरच विनम्र व्हायला हवे.

16 लोक त्यांच्या योजना तयार करतात. पण परमेश्वरच त्या योजना प्रत्यक्षात आणतो.

²माणसाला तो जे करतो ते बरोबर आहे असे वाटते. पण माणसाने केलेल्या गोष्टी मागच्या खऱ्या कारणांचा न्यायनिवाडा परमेश्वरच करतो.

³तुम्ही जे जे करता त्या सगळ्याच्या मदतीसाठी परमेश्वराकडे वळा म्हणजे तुम्ही यशस्वी व्हाल.

⁴परमेश्वराकडे सगळ्यासाठी योजना आहेत. आणि परमेश्वराच्या योजनेत दुष्ट माणसांचा नाश होईल.

⁵जो माणूस आपण इतरापेक्षा चांगले आहोत, असा विचार करतो त्याचा परमेश्वर तिरस्कार करतो. परमेश्वर त्या सर्व गर्विष्ठ लोकांना नक्कीच शिक्षा करील. ⁶खरे प्रेम आणि इमानदारी तुम्हाला शुध्द* करील. परमेश्वराचा आदर करा म्हणजे तुम्ही वाईटापासून खूप दूर राहाल.

⁷जर एखादा माणूस चांगले आयुष्य जगत असेल, परमेश्वराला खुष करत असेल तर त्या माणसाचे शत्रूदेखील त्याच्याबरोबर शांतता राखतील.

⁸योग्य मार्गाने थोडेसे मिळवणे हे फसवणूक करून खूप मिळवण्यापेक्षा चांगले आहे.

⁹माणूस त्याला ज्या गोष्टी करायच्या आहेत त्याबद्दलच्या योजना करू शकतो. पण काय घडेल ते मात्र परमेश्वरच ठरवतो.

¹⁰राजा बोलतो तेव्हा त्याचे शब्द म्हणजे कायदा असतो. त्याचे निर्णय नेहमी योग्य असायला हवेत

¹¹परमेश्वराला सर्व काटे आणि तराजू योग्य असायला हवे असतात. त्याला सर्व व्यापारातील करार न्यायी असायला हवे असतात.

¹²राजे लोक वाईट गोष्टी करणाऱ्यांचा तिरस्कार करतात. चांगुलपणा त्याच्या राज्याला मजबूत करील.

¹³राजाला सत्य ऐकायचे असते. राजांना खोटे न बोलणारे लोक आवडतात.

¹⁴जेव्हा राजा रागावतो तेव्हा तो कुणालाही ठार मारू शकतो. आणि शहाणा माणूस राजाला आनंदी ठेवायचा प्रयत्न करतो.

¹⁵राजा जेव्हा आनंदी असतो तेव्हा जीवन सगळ्यांसाठी चांगले असते. राजा जर तुमच्यावर खुष असला तर ते वसंतात दगातून पडणाऱ्या पावसासारखे असते.

¹⁶ज्ञान हे सोन्यापेक्षा अधिक किंमती आहे. समजुतदारपणा चांदीपेक्षा अधिक मौल्यवान आहे.

¹⁷चांगले लोक वाईटापासून दूर राहाण्याचा प्रयत्न करीत आपले आयुष्य जगतात. जो माणूस जीवनात काळजी घेतो तो आपल्या आत्म्याचे रक्षण करतो.

¹⁸जर माणूस गर्विष्ठ असला तर तो सर्वनाशाच्या संकटात असतो. जर एखादा माणूस आपण इतरापेक्षा चांगले आहोत, असा विचार करत असला तर तो पराभवाच्या संकटात असतो.

¹⁹विनम्र राहून गरीब लोकांबरोबर राहणे हे जे लोक स्वतःला इतरापेक्षा चांगले समजतात, त्यांच्याबरोबर राहून श्रीमंतीचे वाटेकरी होण्यापेक्षा चांगले असते.

²⁰जर एखादा माणूस लोकांच्या शिकवण्याकडे लक्ष देईल तर त्याचा फायदा होईल. आणि जो माणूस परमेश्वरावर विश्वास ठेवतो त्याला आशीर्वाद मिळतो.

²¹माणूस शहाणा आहे की नाही ते लोकांना काळेल. आणि जो माणूस अतिशय काळजीपूर्वक आपले शब्द निवडतो तो ज्ञानात भर घालतो.

²²ज्यांच्याकडे ज्ञान आहे त्या लोकांना ते खरेखरे आयुष्य देते. पण मूर्ख अधिक मूर्ख व्हायला शिकतात.

²³शहाणा माणूस नेहमी बोलण्याआधी विचार करतो आणि तो जे शब्द बोलतो ते चांगले आणि ऐकण्यायोग्य असतात.

²⁴मायेचे शब्द मद्यासारखे असतात. त्यांचा स्वीकार करणे सोपे असते आणि ते प्रकृतीसाठी चांगले असतात.

²⁵एखादा मार्ग लोकांना योग्य वाटतो. पण तो मार्ग मृत्यूकडे नेतो.

खरे ... शुध्द किंवा "भरपाई कर." हिब्रू याचा अर्थ एखाद्याचे पाप झाकणे किंवा "नाहीसे करणे असा होतो."

²⁶ कामगाराची भूक त्याला काम करायला लावते. त्याची भूक त्याला खाण्यासाठी काम करायला लावते.

²⁷ कवडीमोल माणूस वाईट गोष्टींच्या योजना आखतो. त्याचा उपदेश आगीप्रमाणे नाश करतो.

²⁸ संकट आणणारे लोक नेहमी समस्या निर्माण करतात. आणि जो माणूस अफवा पसरवतो तो जवळच्या मित्रात समस्या निर्माण करतो.

²⁹ जो माणूस लवकर रागावतो तो त्याच्या शेजाऱ्याला आमिष दाखवून वळवतो. तो त्यांना वाईट मार्गाने नेतो.

³⁰ जो माणूस डोळे मिचकावतो आणि हसतो तो चुकीच्या आणि वाईट गोष्टींच्या योजना आखतो.

³¹ जी माणसे चांगले आयुष्य जगली त्यांचे पांढरे केस म्हणजे वैभवाचा मुकुट आहे.

³² सहनशील असणे हे शक्तिमान सैनिक असण्यापेक्षा चांगले आहे. स्वतःच्या रागाला काबूत ठेवणे हे संबंध शहर आपल्या काबूत आणण्यापेक्षा चांगले आहे.

³³ लोक निर्णय घेण्यासाठी फासे टाकतात. पण निर्णय नेहमी देवाकडून येतात.

17 मुबलक अन्नाने भरलेल्या भांडणयुक्त घरापेक्षा कोरड्या भाकरीचा तुकडा शांतीने खाणे बरे!

² सेवकाचा हुशार मुलगा मालकाच्या आळशी मुलावर ताबा मिळवील. तो हुशार मुलगा मालकाचे सर्व काही घेईल.

³ सोने आणि चांदी शुध्द करण्यासाठी आगीत टाकतात. लोकांची मने मात्र परमेश्वर शुध्द करतो.

⁴ दुष्ट माणूस इतर लोक वाईट गोष्टी सांगतात त्या ऐकतो. जे लोक खोटे बोलतात ते खोटे ऐकतात सुध्दा.

⁵ काही लोक गरीबांची थट्टा करतात. ज्यांच्यापुढे समस्या असतात त्यांना ते हसतात. या वरून असे दिसते की ते वाईट लोक, ज्या देवाने त्यांची निर्मिती केली त्या देवाचा आदर करीत नाहीत. त्यांना शिक्षा होईल.

⁶ नातवंडे म्हाताऱ्या माणसांना आनंदी बनवतात. आणि मुलांना त्यांच्या आईवडिलांचा अभिमान असतो.

⁷ मूर्खाने खूप बोलणे शहाणपणाचे नसते. तसेच राज्यकर्त्याने खोटे बोलणे शहाणपणाचे नसते.

⁸ काही लोकांना कुठेही गेले तरी लाच म्हणजे दैवी मंत्र वाटते आणि ती कामही करते असे वाटते.

⁹ एखाद्याने तुमचे काही वाईट केल्यानंतर जर तुम्ही त्याला क्षमा करू शकला तर तुम्ही मित्र बनू शकता. पण जर तुम्ही त्याची करणी सतत मनात ठेवली तर त्यामुळे मैत्रीत बाधा येईल.

¹⁰ हुशार माणूस तंबी दिल्या बरोबर शिकतो. परंतु मूर्ख माणूस शंभर फटके मारल्यावरही शिकत नाही.

¹¹ वाईट माणसाला केवळ चुकाच करायच्या असतात. शेवटी देव त्याला शिक्षा करायला देवदूत पाठवेल.

¹² मूर्खाला भेटण्यापेक्षा, जीवी पिल्ले चोरीला गेलीत अशा चवताळलेल्या अस्वलाच्या मादीला तोंड देणे बरे!

¹³ जे लोक तुमच्यासाठी चांगल्या गोष्टी करतात त्यांच्यासाठी तुम्ही वाईट गोष्टी करू नका. तुम्ही जर तसे केलेत तर तुम्हाला आयुष्यभर संकटांना सामोर जावे लागेल.

¹⁴ वादाला तोंड फोडणे हे धरणात भोक करण्यासारखे आहे. वाद मोठा होण्याच्या आतच तो बंद करा.

¹⁵ दोषी नसणाऱ्याला शिक्षा करणे आणि दोषी असणाऱ्यांचे समर्थन करणे या दोन गोष्टी परमेश्वराला आवडत नाहीत.

¹⁶ मूर्खाकडचा पैसा वाया जातो. का? कारण तो मूर्ख पैशाचा वापर शहाणा होण्यासाठी करत नाही.

¹⁷ मित्र नेहमी प्रेम करतो. खरा भाऊ संकटाच्या वेळी सुध्दा मदत करतो.

¹⁸ केवळ मूर्खच दुसऱ्या माणसाच्या कर्जाची हमी देईल.

¹⁹ ज्या माणसाला वाद घालायला आवडतो त्याला पाप करायलाही आवडते. जर तुम्ही स्वतःचीच भलावण केली तर तुम्ही संकटांना आमंत्रण देता.

²⁰ वाईट माणसाला नफा होणार नाही. जो माणूस खोटे बोलतो त्याच्यावर संकटे येतील.

²¹ मूर्ख मुलगा असलेले वडील दुःखी होतील. मूर्खांचे वडील सुखी नसतील.

²² आनंद चांगल्या औषधासारखा असतो. पण दुःख हे आजारसारखे असते.

²³ वाईट माणूस दुसऱ्यांना फसवण्यासाठी गुप्ततेने पैसे घेतो.

²⁴ शहाणा माणूस नेहमी सर्वांत चांगली गोष्ट करण्याचा विचार करतो. पण मूर्ख माणूस दूरच्या जगाचे स्वप्न पाहतो.

²⁵ मूर्ख मुलगा वडिलांसाठी दुःख आणतो आणि जिने त्याला जन्म दिला त्या आईसाठी वेदना आणतो.

²⁶ काहीही चूक केली नसताना एखाद्याला शिक्षा करणे चूक आहे. जे नेते प्रामाणिक असतात त्यांना शिक्षा करणे चूक आहे.

²⁷ शहाणा माणूस शब्द काळजीपूर्वक वापरतो. शहाणा माणूस लवकर रागावत नाही.

²⁸ मूर्ख माणूस जर गप्प बसला तर तो सुध्दा शहाणा वाटतो. जर तो काही बोलला नाही तर तो शहाणा आहे असे लोकांना वाटते.

18 काही लोकांना इतरांभोवती राहायला आवडत नाही. त्यांना जे पाहिजे तेच ते करतात. आणि त्यांना जर कुणी उपदेश केला तर ते अस्वस्थ होतात.

² मूर्खाला इतरांपासून शिकायची इच्छा नसते. त्याला फक्त स्वतःच्याच कल्पना सांगायच्या असतात.

³ लोकांना वाईट माणूस आवडत नाही. लोक त्या मूर्खाची चेष्टा करतात.

⁴ शहाण्या माणसाचे शब्द शहाणपणाच्या खोल विहिरीतून उसळून वर येणाऱ्या पाण्यासारखे असतात.

⁵लोकांचा न्यायनिवाडा करताना तुम्ही न्यायी असायला हवे. जर तुम्ही दोषी माणसाला सोडून दिले तर ते चांगल्या लोकांवर अन्याय केल्यासारखे होईल.

⁶मूर्ख माणूस त्याच्या बोलण्यामुळे स्वतःवर संकट ओढवून घेतो. त्याचे शब्द भांडण सुरू करू शकतात.

⁷मूर्ख माणूस बोलतो तेव्हा स्वतःचाच नाश करून घेतो. त्याचेच शब्द त्याला अडचणीत आणतात

⁸लोकांना नेहमी अफवा ऐकायला आवडतात. ते पोटात जाणाऱ्या चांगल्या अन्नासारखे असते.

⁹जो माणूस कामात ढिला आणि मंद असतो. तो त्या गोष्टींचा कामाचा नाश करणाऱ्या माणसाइतकाच वाईट असतो.

¹⁰परमेश्वराच्या नावात खूप शक्ती आहे. तो बळकट बुरूजाप्रमाणे आहे. चांगले लोक त्यांच्याकडे जाऊ शकतात आणि सुरक्षित होतात.

¹¹श्रीमंती आपले रक्षण करेल असे श्रीमंतांना वाटते. ती बळकट किल्ल्याप्रमाणे आहे असे त्यांना वाटते.

¹²गर्वित माणसाचा लवकरच नाश होईल. पण विनम्र माणसाचा गौरव होईल.

¹³तुम्ही उत्तर देण्याचा प्रयत्न करण्यापूर्वी इतरांना त्यांचे बोलणे संपवू द्या. त्यामुळे तुम्ही गोंधळणार नाही आणि मूर्खही ठरणार नाही.

¹⁴आजारपणात माणसाचे मन त्याला जिवंत ठेवू शकते. पण जर आता सारे काही व्यर्थ आहे असे त्याला वाटत असेल तर सारीच आशा संपते.

¹⁵शहाण्या माणसाला नेहमी अधिक शिकायची इच्छा असते. तो माणूस नेहमी अधिक ज्ञान मिळवण्यासाठी लक्षपूर्वक ऐकत असतो.

¹⁶जर तुम्हाला महत्वाच्या माणसाला भेटायची इच्छा असेल तर त्याला नजराणा द्या. नंतर तुम्ही त्याला सहजपणे भेटू शकता.

¹⁷सुरुवातीला बोलणारा माणूस नेहमी बरोबर आहे असे तोपर्यंत वाटत असते, जोपर्यंत कुणीतरी येऊन त्याला प्रश्न विचारत नाही.

¹⁸दोन बलवान माणसे वाद घालत असली तर तो वाद चिठ्ठा टाकून सोडवणे चांगले.

¹⁹जर तुम्ही मित्राचा अपमान केल्यात तर त्याला परत जिंकणे हे बळकट तटबंदी असलेले शहर जिंकण्यापेक्षा कठीण असते. आणि वादविवाद लोकांना एकमेकांपासून राजवाड्याच्या प्रवेशद्वारांवरील आडव्या बळकट खांबांइतके दूर नेतात.

²⁰तुम्ही जे बोलता त्याचा तुमच्या आयुष्यावर परिणाम होतो. जर तुम्ही चांगले बोललात तर तुमच्या बाबतीत चांगल्या गोष्टी घडतील. जर तुम्ही वाईट बोललात तर वाईट गोष्टी घडतील.

²¹जीवन किंवा मरणही देणारे शब्द जीभ बोलू शकते. आणि ज्यांना बोलायला आवडते त्यांनी त्यांच्या

बोलण्याच्या परिणामाचा स्वीकार करायची तयारी ठेवली पाहिजे.

²²जर तुम्हाला बायको मिळाली, तर तुम्हाला चांगली गोष्ट मिळाली असे होईल. परमेश्वर तुमच्यावर खुश आहे असे ते दर्शवते.

²³गरीब माणूस मदतीची भीक मागेल. पण श्रीमंत माणूस उत्तर देतानासुद्धा मग्न असतो.

²⁴काही मित्रांबरोबर असणे आनंददायी असते. पण जवळचा मित्र भावापेक्षाही चांगला असतो.

19 गरीब आणि प्रामाणिक असणे हे खोटे बोलणारा आणि लोकांना फसवणारा मूर्ख माणूस असण्यापेक्षा चांगले असते.

²काही गोष्टींविषयी खूप उत्साह दाखविणे एवढेच पुरेसे नसते. तुम्ही काय करीत आहात ते तुम्हाला कळले पाहिजे. एखादी गोष्ट करण्यासाठी एकदम पुढे घुसू नये, नाही तर तुम्ही ती चुकीची कराल.

³माणसाचा स्वतःचा मूर्खपणा त्याच्या आयुष्याचा नाश करतो पण तो दोष मात्र परमेश्वराला देतो.

⁴जर एखादा माणूस श्रीमंत असेल त्याची संपत्ती त्याला खूप मित्र देते. पण जर माणूस गरीब असेल तर त्याचे सर्व मित्र त्याला सोडून जातात.

⁵जो माणूस दुसऱ्याबद्दल खोटे सांगेल त्याला शिक्षा होईल. तो माणूस खोटे सांगतो तो सुरक्षित राहणार नाही.

⁶पुष्कळांना राज्यकर्त्यांबरोबर मैत्री करायची असते आणि जो माणूस नजराणे देतो त्याच्याबरोबर तर सर्वांनाच मैत्री करायची असते.

⁷माणूस जर गरीब असला तर त्याचे कुटुंबही त्याच्याविरुद्ध असते आणि त्याचे सगळे मित्र त्याच्यापासून दूर जातात. तो गरीब माणूस मदतीची याचना करतो. पण ते त्याच्या जवळपासही फिरकत नाहीत.

⁸जर एखाद्याचे स्वतःवर खूपच प्रेम असेल तर तो शहाणा होण्याचा प्रयत्न करील, तो समजून घेण्याचा खूप प्रयत्न करील आणि त्याला त्याचे बक्षिस मिळेल.

⁹जो माणूस खोटे बोलतो त्याला शिक्षा होईल. आणि जो खोटे बोलणे चालूच ठेवतो त्याचा सत्यानाश होईल.

¹⁰मूर्ख माणूस श्रीमंत असायला नको. ते गुलामाने राजपुत्रांवर राज्य करण्यासारखे आहे.

¹¹जर माणूस शहाणा असला तर त्याचा शहाणपणा त्याला सहनशीलता देतो. आणि तो जेव्हा चूक करणाऱ्यांना क्षमा करतो. तेव्हा तर ते खूपच चांगले असते.

¹²राजा रागावतो तेव्हा ते सिंहाच्या गर्जनेसारखे वाटते. पण तो जर तुमच्यावर खुश असला तर ते हळुवार पावसासारखे वाटते.

¹³मूर्ख मुलगा त्याच्या वडिलांचा सर्वनाश करू शकतो आणि वाद घालणारी बायको सतत टपटप पडणाऱ्या पाण्यासारखी चोड आणणारी असते.

¹⁴लोकांना त्यांच्या आई-वडिलांकडून घरे आणि पैसा मिळतो. पण चांगली बायको परमेश्वराकडून मिळालेला नजराणा आहे.

¹⁵आळशी माणसाला भरपूर झोप मिळेल पण तो खूप उपाशीही असेल.

¹⁶जर माणसाने कायद्याचे पालन केले तर तो स्वतःचेच रक्षण करतो. पण जर तो या गोष्टीला महत्त्व देत नसेल तर तो मारला जातो.

¹⁷गरीब माणसांना पैसे देणे हे परमेश्वराला कर्ज देण्यासारखे आहे. त्यांच्याशी दयेने वागल्याबद्दल परमेश्वर परतफेड करील.

¹⁸तुमच्या मुलाला शिकवा व तो चुकत असेल तर त्याला शिक्षा करा. तीच एक आशा आहे. तुम्ही जर हे करायला नकार दिला तर तुम्ही त्याला स्वतःचा नाश करायला मदत करीत आहात.

¹⁹जर एखाद्याला चटकन रग येत असेल तर त्याची किंमत त्याला चुकवावी लागते. जर तुम्ही त्याला त्याच्या संकटातून वाचवत राहिलात तर तो पुन्हा पुन्हा त्याच गोष्टी करील.

²⁰उपदेश ऐका आणि शिका. नंतर तुम्ही शहाणे व्हाल.

²¹माणूस बऱ्याच योजना आखतो. पण फक्त परमेश्वराच्याच योजना प्रत्यक्षात येतात.

²²लोक खरे आणि प्रामाणिक असावेत अशी इच्छा केली जाते, म्हणून खोटे असण्यापेक्षा गरीब असणे चांगले.

²³जो माणूस परमेश्वराचा आदर करतो त्याचे आयुष्य चांगले असते. आयुष्यात समाधानी असतो आणि त्याला संकटांची चिंता नसते.

²⁴आळशी माणूस स्वतःच्या भूकेसाठी करायच्या गोष्टी देखील करणार नाही. तो ताटातले अन्न तोंडात टाकायचे कामसुध्दा करीत नाही.

²⁵जर एखादा माणूस स्वतःला इतरापेक्षा चांगला समजत असेल तर त्याला शिक्षा करायला पाहिजे. नंतर मूर्ख धडा शिकतील. शहाण्या माणसावर टीका केली तर तो शिकतो.

²⁶एखाद्याने वडिलांची चोरी केली आणि आईला घर सोडायला लावले तर तो खूप वाईट आहे. तो माणूस स्वतःला लाज आणतो आणि स्वतःचा अन्याय करतो.

²⁷तुम्ही जर सुचना ऐकायला नकार दिल्यात तर तुम्ही मूर्खासारख्या चुका करत राहाल.

²⁸जर साक्षीदार प्रामाणिक नसला तर योग्य न्याय असणार नाही. दुष्ट माणसांच्या बोलण्याने गोष्टी अधिक वाईट होतील. ²⁹जो माणूस स्वतःला इतरापेक्षा चांगला समजतो त्याला इतर लोक शिक्षा करतील. मूर्ख

माणसासाठी जी शिक्षा राखून ठेवली होती ती त्याला मिळेल.

20 द्राक्षारस आणि मद्य यांमुळे लोकांचा स्वतः वरचा ताबा जातो. ते खूप जोरात बोलतात आणि फुशारकी मारायला लागतात. ते झिंगलेले असतात आणि मूर्खासारख्या गोष्टी करायला लागतात.

²राजाचा राग सिंहगर्जनेसारखा असतो. तुम्ही जर राजाला राग येऊ दिला तर तुम्ही तुमचे प्राणदेखील गमावू शकता.

³कुठलाही मूर्ख वादविवादाला सुरुवात करू शकतो. म्हणून जो वादविवादाला नकार देतो त्याचा तुम्ही आदर करू शकता.

⁴आळशी मनुष्य बी पेरायचादेखील आळस करतो. म्हणून हंगामाच्या वेळी तो अन्न शोधतो, पण त्याला काहीही मिळत नाही.

⁵चांगला उपदेश हा खोल विहिरीतून घेतलेल्या पाण्यासारखा असतो. परंतु शहाणा माणूस दुसऱ्याकडून शिकण्याचा आटोकाट प्रयत्न करतो.

⁶बरेच लोक आपण प्रामाणिक आणि प्रेमळ आहोत असे सांगतात. पण खरोखरच असा माणूस सापडणे कठीण असते.

⁷चांगला माणूस चांगले आयुष्य जगतो आणि त्याच्या मुलांना आशीर्वाद मिळतात.

⁸जेव्हा राजा बसून लोकांचा न्यायनिवाडा करतो तेव्हा त्याला स्वतःच्या डोळ्यांनी वाईट गोष्टी बघता येतात.

⁹कुठलाही माणूस आपण प्रयत्नांची पराकाष्ठा केली असे खरोखरच म्हणू शकेल का? मी पाप केले नाही असे कुणी खरोखर सांगू शकेल का? नाही.

¹⁰जे लोक चुकीची वजने आणि तराजू वापरून लोकांना फसवतात त्यांचा परमेश्वर तिरस्कार करतो.

¹¹लहान मूल सुध्दा आपल्या कृतीने आपण चांगले आहोत की वाईट ते दाखवू शकते. त्या मुलाकडे लक्षपूर्वक पाहून तो प्रामाणिक आणि चांगला आहे की नाही ते तुम्ही समजू शकता.

¹²आपल्याला बघायला डोळे आणि ऐकायला कान आहेत आणि ते परमेश्वरानेच आपल्यासाठी केले आहेत.

¹³जर तुम्हाला झोपायला आवडत असेल तर तुम्ही गरीब व्हाल. पण तुमच्या वेळेचा काम करून उपयोग करा आणि तुम्हाला भरपूर खायला मिळेल.

¹⁴एखादा माणूस तुमच्याकडून काही विकत घेतो तेव्हा तो म्हणतो, “हे योग्य नाही, याची किंमत फार आहे.” नंतर तोच माणूस इतरांना जाऊन सांगतो की त्याने फार चांगला व्यवहार केला.

¹⁵सोने आणि हिरे माणसाला श्रीमंत बनवतात. परंतु जर एखाद्याला तो काय बोलतो आहे हे कळत असेल तर त्याची किंमत खूपच जास्त असते.

¹⁶तुम्ही जर दुसऱ्या माणसाच्या कर्जासाठी स्वतःला जामीन ठेवलेत तर तुम्ही तुमचे कपडे सुध्दा घालवून बसाल.

¹⁷तुम्ही जर फसवून कुठली गोष्ट घेतलीत तर ती चांगली आहे असे तुम्हाला कदाचित् वाटेल. पण शेवटी ती कवडीमोलाचीच ठरेल.

¹⁸योजना आखण्याआधी चांगला सल्ला घ्या. तुम्हाला जर युध्द सुरू करायचे असेल तर मार्गदर्शनासाठी चांगल्या लोकांना शोधा.

¹⁹जो माणूस इतरांबद्दल काही गोष्टी सांगतो, त्यांच्यावर विश्वास ठेवणे शक्य नसते. म्हणून जो खूप बोलतो त्याच्याशी मैत्री करू नका.

²⁰जर एखादा माणूस त्याच्या आईविरुद्ध किंवा वडिलांविरुद्ध बोलला तर तो अंधार होणारा प्रकाश आहे.

²¹जर तुम्हाला सहज संपत्ती मिळाली असेल तर तिची तुम्हाला किंमत नसते.

²²जर कुणी तुमच्याविरुद्ध काही केले तर त्याला शिक्षा करायचा तुम्हीच प्रयत्न करू नका. परमेश्वराला थांबा. शेवटी तोच तुम्हाला विजयी बनवेल.

²³काही लोक फसवी वजने आणि मापे वापरतात. ते त्याचा उपयोग लोकांना फसवण्यासाठी करतात. ते परमेश्वराला आवडत नाही. त्यामुळे त्याला आनंद होत नाही.

²⁴प्रत्येकाच्या बाबतीत जे काय घडते ते परमेश्वर ठरवतो. म्हणून आपल्या आयुष्यात काय घडणार आहे ते माणसाला कसे काय कळेल?

²⁵देवाला काही वस्तू देण्याचे वचन देण्याआधी विचार करा. नंतर तुम्ही तसे वचन द्यायला नको होते असे तुम्हाला वाटू शकेल.

²⁶दुष्ट लोक कोणते ते शहाणा राजाच ठरवील. आणि तो राजाच त्या लोकांना शिक्षा करील.

²⁷मनुष्याचा आत्मा परमेश्वराचा दीप होय. माणसाच्या मनात काय आहे ते परमेश्वराला कळू शकते.

²⁸राजा जरा प्रामाणिक आणि सत्यवचनी असला, तर तो त्याची सत्ता राखू शकतो. त्याचे खरे प्रेम त्याचे राज्य बळकट ठेवते.

²⁹आपण तरुण माणसाचे त्याच्या शक्तीबद्दल कौतुक करतो. पण आपण वृद्धाला त्याच्या पांढऱ्या केसांमुळे मान देतो. त्यावरून तो पूर्ण आयुष्य जगाला हे दिसते.

³⁰आपल्याला शिक्षा झाली तर आपण चुका करणे थांबवू. दुःख माणसाला बदलू शकते.

21 शेतकरी शेताला पाणी देण्यासाठी खड्डे खणतात. पाण्याला दिशा देण्यासाठी ते वेगवेगळे खड्डे बुजवतात. त्याच रीतीने परमेश्वर राजाच्या मनावर ताबा मिळवतो. राजाने जिथे जावे असे परमेश्वराला वाटते तिथे परमेश्वर त्याला नेतो.

²माणूस जे जे करतो ते सर्व बरोबर आहे असे त्याला वाटते. पण लोक काही गोष्टी करतात या मागची खरी कारणे योग्य की अयोग्य ते परमेश्वरच ठरवतो.

³ज्या गोष्टी योग्य व न्यायी आहेत त्याच करा. बळी अर्पण करण्यापेक्षा अशा गोष्टीच परमेश्वराला आवडतात.

⁴गर्विष्ठ दृष्टी व गर्विष्ठ विचार पापरूप आहेत. माणूस पातकी आहे हेच ते दर्शवितात.

⁵काळजीपूर्वक केलेल्या योजनांमुळे फायदा होतो. पण जर तुम्ही काळजी घेतली नाही आणि घाई घाईत गोष्टी केल्या तर तुम्ही गरीब व्हाल.

⁶जर तुम्ही श्रीमंत होण्यासाठी लबाडी केलीत तर तुमची संपत्ती लवकरच नाहीशी होईल आणि तुमची संपत्तीच तुम्हाला मरणाचा मार्ग दाखवील.

⁷दुष्ट लोक ज्या वाईट गोष्टी करतात त्या त्यांचा नाश करतील. ते लोक योग्य गोष्टी करायला नकार देतात.

⁸वाईट लोक नेहमी दुसऱ्यांना फसवायचा प्रयत्न करतात. पण चांगले लोक विश्वासू आणि न्यायी असतात.

⁹सतत वाद घालणाऱ्या बायकोबरोबर घरात राहाण्यापेक्षा घराच्या छतावर राहाणे अधिक चांगले.

¹⁰दुष्ट लोकांना नेहमी वाईट गोष्टी करायच्या असतात आणि ते लोक त्यांच्या भोवतालच्या लोकांना दया दाखवत नाहीत.

¹¹जे लोक देवाची चेष्टा करतात त्यांना शिक्षा करा म्हणजे मूर्ख लोक धडा शिकतील. ते शहाणे होतील आणि नंतर त्यांना अधिकाधिक ज्ञान मिळेल.

¹²देव चांगला आहे. दुष्ट लोक काय करतात ते देवाला माहीत आहे आणि तो त्यांना शिक्षा करील.

¹³जर एखाद्याने गरीब लोकांना मदत करायला नकार दिला तर जेव्हा त्याला मदतीची गरज भासेल तेव्हा त्याला ती मिळणार नाही.

¹⁴जर एखादा माणूस तुमच्यावर रागावला असला तर त्याला खाजगीरित्या एक भेट द्या. गुप्त भेट राग थोपवते.

¹⁵योग्य न्याय चांगल्या लोकांना आनंदी बनवतो. पण तोच दुष्ट लोकांना घाबरतो.

¹⁶जर एखाद्याने शहाणपणाचा मार्ग सोडला तर तो विनाशाकडे जातो.

¹⁷जर एखाद्याला मजा करणे हेच अत्यंत महत्वाचे वाटत असेल तर तो गरीब होईल. जर त्या माणसाला द्राक्षारस आणि अन्न खूप आवडत असेल तर तो कधीही श्रीमंत होणार नाही.

¹⁸दुष्ट लोक चांगल्या माणसांवर जे अत्याचार करतात त्याची किंमत त्यांना मोजावी लागते. जे लोक अप्रामाणिक असतात त्यांना प्रामाणिक लोकांवर केलेल्या अत्याचाराची किंमत मोजावी लागते.

¹⁹वाद घालणाऱ्या रागीट बायकोबरोबर राहाण्यापेक्षा वाळवंटात राहाणे अधिक चांगले.

²⁰शहाणा माणूस त्याला लागणाऱ्या गोष्टी साठवून ठेवतो. पण मूर्ख माणूस त्याला मिळालेल्या वस्तू लगेच संपवून टाकतो.

²¹जो माणूस नेहमी प्रेम आणि दया दाखवायचा प्रयत्न करतो त्याला चांगले आयुष्य, संपत्ती आणि मान मिळेल.

²²शहाण्या माणसाला जवळ जवळ सगळ्या गोष्टी येतात. बलदंड माणसे ज्याचा बचाव करीत आहेत अशा शहरावर तो हल्ला करू शकतो आणि जी भिंत त्यांचे रक्षण करील असा त्यांना विश्वास वाटतो, तिचाही तो नाश करू शकतो.

²³माणसाने जर आपण काय बोलतो याची काळजी घेतली तर तो बऱ्याच संकटांतून सुटू शकेल.

²⁴गर्वित माणसाला आपण इतरापेक्षा चांगले आहोत असे वाटत असते. तो वाईट आहे हे तो आपल्या करणीने दाखवतो.

²⁵⁻²⁶आळशी माणूस अधिकांचा हव्यास धरून आपला नाश करून घेतो. तो स्वतःचा नाश करतो कारण तो त्या गोष्टीसाठी कष्ट करायला नकार देतो पण चांगला माणूस दान देतो कारण त्याच्याकडे भरपूर असते.

²⁷वाईट लोक जेव्हा, त्याला बळी अर्पण करतात तेव्हा परमेश्वर आनंदी नसतो. खास करून त्यावेळी, ज्यावेळी वाईट लोक त्याच्याकडून काहीतरी घेण्याचा प्रयत्न करतात.

²⁸जो माणूस खोटे बोलतो त्याचा सर्वनाश होतो. जो कोणी ते खोटे बोलणे ऐकेल त्याचा पण नाश होईल.

²⁹चांगल्या माणसाला त्याचे नेहमी बरोबर असते हे माहीत असते. पण दुष्ट माणसाला तसा आव आणावा लागतो.

³⁰परमेश्वर ज्याच्या विरुद्ध आहे अशी योजना यशस्वी करून दाखविणारा एकही शहाणा माणूस नाही.

³¹लोक युद्धासाठी घोड्यांसकट सर्व तयारी करू शकतात, पण परमेश्वराने त्यांना विजय मिळवून दिल्याखेरीज ते युद्ध जिंकू शकत नाहीत.

22 आदरणीय असणे हे श्रीमंत असण्यापेक्षा अधिक चांगले. चांगले नाव असणे हे सोन्या चांदीपेक्षा अधिक महत्वाचे आहे.

²गरीब लोक आणि श्रीमंत लोक सारखेच असतात. सर्वाना परमेश्वरानेच निर्माण केले आहे.

³शहाण्या लोकांना संकट येताना दिशेने आणि ते वाटेतून बाजूला होतात. पण मूर्ख लोक सरळ संकटात जातात आणि त्यामुळे सोसत राहातात.

⁴परमेश्वराला मान द्या आणि विनम्र राहा. नंतर तुम्हाला संपत्ती, मान आणि खरे जीवन मिळेल.

⁵वाईट लोक अनेक संकटांच्या जाळ्यात अडकले आहेत. पण जो माणूस आपल्या आत्म्याची काळजी करतो तो संकटांपासून दूर राहतो.

⁶लहान मुलाला जगण्याचा योग्य मार्ग लहानपणीच शिकवा. मग तो जेव्हा मोठा होईल तेव्हा त्याचा मार्गाने जगे.

⁷गरीब लोक श्रीमंतांचे गुलाम असतात. जो माणूस कर्ज घेतो तो जो कर्ज देतो त्याचा गुलाम असतो.

⁸जो माणूस संकटे पसरवतो तो संकटांचे पीक घेतो. आणि शेवटी त्या माणसाचा नाश होईल त्याने इतरांना दिलेल्या त्रासांमुळेच त्या माणसाचा नाश होईल.

⁹जो मनुष्य स्वखुशीने आनंदाने देतो त्याला आशीर्वाद मिळेल. कारण तो आपले अन्न गरिबांबरोबर वाटून खातो.

¹⁰जर एखादा माणूस स्वतःला इतरापेक्षा चांगला समजत असेल तर त्याला जबरदस्तीने जायला भाग पाडा. जेव्हा तो माणूस जाईल तेव्हा त्याच्याबरोबर संकटही जाईल. नंतर वाद आणि फुशारक्याही बंद होतील.

¹¹जर तुम्ही शुध्द मनावर आणि प्रेमळ शब्दांवर प्रेम करीत असाल तर राजाही तुमचा मित्र होईल.

¹²जे लोक परमेश्वराला ओळखतात त्यांच्यावर तो नजर ठेवतो आणि त्यांचे रक्षण करतो. पण जे त्याच्याविरुद्ध जातात त्यांचा तो नाश करतो.

¹³आळशी माणूस म्हणतो, “मी आता कामाला जाऊ शकत नाही. बाहेर सिंह आहे आणि तो मला खाईल.”

¹⁴व्यभिचाराचे पाप हा एक सापळा आहे. जो माणूस या सापळ्यात अडकतो त्याच्यावर परमेश्वर खूप रागावतो.

¹⁵मुले मूर्खपणाच्या गोष्टी करीत असतात. पण तुम्ही जर त्यांना शिक्षा केली तर त्या गोष्टी न करायलाही ते शिकतील.

¹⁶या दोन गोष्टी तुम्हाला गरीब बनवतील. स्वतःला श्रीमंत बनवण्यासाठी गरीबांना त्रास देणे आणि श्रीमंतांना नजराणे देणे.

शहाणपणाच्या तीस म्हणी

¹⁷मी काय सांगतो ते ऐका. मी तुम्हाला विद्वानांनी जे सांगितले ते शिकवतो. या शिकवणीपासून शिका. ¹⁸तुम्ही जर या म्हणी लक्षात ठेवल्या तर ते तुमच्या दृष्टीने फार चांगले होईल. तुम्ही जर हे शब्द म्हणू शकलात तर तुम्हाला त्यांची मदत होईल. ¹⁹मी तुम्हाला आता या गोष्टी शिकवेन. तुम्ही परमेश्वरावर विश्वास ठेवावा अशी माझी इच्छा आहे. ²⁰मी तुमच्यासाठी तीस म्हणी लिहिल्या. हे शब्द म्हणजे उपदेश आणि शहाणपण आहे. ²¹हे शब्द तुम्हाला खऱ्या आणि महत्वाच्या गोष्टी सांगतील. नंतर तुम्ही तुमच्याकडे पाठवलेल्यांना ज्यांनी तुम्हाला विचारले त्यांना तुम्ही चांगली उत्तरे देऊ शकता.

-1-

²²गरिबांची चोरी करणे सोपे असते. पण ते करू नका आणि न्यायालयात या गरीब लोकांचा फायदा घेऊ नका.

²³परमेश्वर त्यांच्या बाजूला आहे. तो त्यांना साहाय्य करतो

आणि त्यांच्याकडून ज्यांनी वस्तू घेतल्या त्या वस्तू तो परत घेईल.

-2-

²⁴जो खूप लवकर रागावतो त्या माणसाशी मैत्री करू नका. जो पटकन वेडा होतो त्या माणसाने जळ जाऊ नका. ²⁵जर तुम्ही गेल्यात तर तुम्ही त्याच्यासारखेच व्हायला शिकाल. आणि तुमच्यावरही त्याच्यावर येतात तशीच संकट येतील.

-3-

²⁶दुसऱ्याच्या कर्जासाठी जामीन राहाण्याचे वचन देऊ नका. ²⁷जर तुम्ही त्याचे कर्ज फेडू शकला नाही, तर तुम्ही तुमच्या जवळचे सर्व घालवून बसाल. तुमचे झोपायचे अंथरुण तुम्ही का घालवता?

-4-

²⁸खूप पूर्वी तुमच्या पूर्वाजांनी जमीन-जायदादीची आखून दिलेली रेषा पुसू नका.

-5-

²⁹जर एखादा माणूस त्याच्या कामात तरबेज असला तर तो राजांची चाकरी करण्यायोग्य असतो. त्याला बिनमहत्वाच्या लोकांसाठी काम करावे लागणार नाही.

-6-

23 जेव्हा तुम्ही महत्वाच्या लोकांबरोबर बसता आणि खाता तेव्हा तुम्ही कुणाबरोबर आहात याचे भान ठेवा. ²जरी तुम्हाला खूप भूक लागलेली असली तरी कधीही जास्त खाऊ नका. ³आणि तो जे चांगले पदार्थ वाढतो तेही जास्त खाऊ नका. तो कदाचित् एखादा डाव असू शकेल.

-7-

⁴श्रीमंत होण्याचा प्रयत्न करताना तब्येतीची हेळसांड करू नका. तुम्ही शहाणे असाल तर धीर धराल. ⁵पैसे फार लवकर जातो. जणूकाही त्याला पंख फुटतात आणि तो पक्ष्यासारखा उडून जातो.

-8-

⁶स्वार्थी माणसाबरोबर खाऊ नका. आणि त्याला जे खास भोजन आवडते त्यापासून दूर राहा. ⁷जो नेहमी किंमतीचा विचार करणारा माणूस आहे. तो कदाचित् तुम्हाला म्हणेल, 'खा आणि प्या' पण त्याला ते खरोखरच हवे आहे असे नाही. ⁸आणि तुम्ही जर त्याचे अन्न खाल्ले तर तुम्ही आजारी पडाल आणि तुम्हाला शरम वाटेल.

-9-

⁹मूर्खाला शिकवायचा प्रयत्न करू नका. तो तुमच्या शहाणपणाच्या शब्दांची थट्टा करील.

-10-

¹⁰जुनी जमीन जायदादीची रेषा कधीही सरकवू नका. आणि निराधार मुलाची जमीन कधीही बळकावू नका. ¹¹परमेश्वर तुमच्या विरुद्ध जाईल. परमेश्वर शक्तिशाली आहे आणि तो त्या निराधार मुलाचे रक्षण करील.

-11-

¹²तुमच्या शिक्षकाचे ऐका आणि जेवढे शिकता येईल तेवढे शिका.

-12-

¹³गरज पडेल तेव्हा मुलाला नेहमी शिक्षा करा. तुम्ही त्याला चापट मारली तर त्याला ती लागणार नाही. ¹⁴चापटी मारून तुम्ही त्याला मृत्यूपासून वाचवू शकाल.

-13-

¹⁵मुला, तू जर शहाणा झालास तर मी खूप आनंदी होईन. ¹⁶तू योग्य गोष्टी बोलू लागलास, तू योग्य गोष्टी बोलताना मी ऐकले तर मला खूप आनंद होईल.

-14-

¹⁷दुष्ट लोकांचा मत्सर करू नका. पण परमेश्वराचा आदर करण्यासाठी नेहमीच प्रयत्नांची पराकाष्ठा करा. ¹⁸अशेला नेहमीच जागा असते. आणि ती आशा अमर आहे.

-15-

¹⁹म्हणून मुला, लक्ष दे आणि शहाणा हो. योग्य रीतीने जगण्याची काळजी घे. ²⁰खूप खाणाऱ्या आणि खूप द्राक्षारस पिणाऱ्या लोकांशी मैत्री करू नकोस ²¹जे लोक खूप खातात आणि पितात ते गरीब होतात. ते फक्त खातात, पितात आणि झोपतात आणि लवकरच त्यांच्याजवळ काहीही उरत नाही.

-16-

²²तुझे वडील तुला ज्या गोष्टी सांगतात त्या ऐक. तुझ्या वडिलांशिवाय तू कधीही जन्माला आला नसतास. तुझी आई म्हातारी झाली तरी तिचा आदर कर. ²³सत्य, शहाणपण, शिक्षण आणि समजूतदारपणा या गोष्टी पैसे मोजून घेण्याइतक्या मौल्यवान आहेत. आणि त्यांचे मूल्य त्या विकून टाकता न येण्याइतके अधिक आहे. ²⁴चांगल्या माणसाचे वडील खूप आनंदी असतात. एखाद्याचे मूल जर शहाणे असेल तर ते खूप आनंद देते. ²⁵म्हणून तुमच्या

आई-वडिलांना तुमच्याबरोबर आनंदी होऊ द्या. तुमच्या आईला आनंद घेऊ द्या.

-17-

²⁶मुला, मी जे सांगतो ते लक्षपूर्वक ऐक. माझे आयुष्य तुझ्यासमोर उदाहरणादाखल राहू दे. ²⁷वेश्या आणि वाईट स्त्रिया म्हणजे सापळे आहेत. त्या खोल विहिरीसारख्या आहेत. त्यातून कधीही बाहेर पडता येत नाही. ²⁸वाईट स्त्री चोरासारखी तुमची वाट बघत असते. आणि ती पुष्कळ पुरुषांना पाप करायला लावते.

-18-

²⁹⁻³⁰जे लोक खूप द्राक्षारस पितात आणि कडक मद्य घेतात, त्यांच्याकरता ते खूप वाईट आहे. ते लोक खूप भांडणे आणि वाद-विवाद करतात. त्यांचे डोळे पण लाल असतात. ते अडखळतात आणि पडतात. ही सगळी संकटे त्यांना टाळता आली असती.

³¹म्हणून द्राक्षारसापासून सावध राहा. तो सुंदर आणि लाल दिसतो. तो पेल्यात चकाकतो आणि तुम्ही पिता तेव्हा तो अगदी सरळपणे जातो. ³²पण शेवटी तो सापासारखा चावतो.

³³द्राक्षारसामुळे तुम्ही चित्रविचित्र गोष्टी बघायला लागता. तुमचे मन गोंधळून जाते. ³⁴तुम्ही जेव्हा झोपता तेव्हा तुम्ही खवळलेल्या समुद्रावर आहात असे तुम्हाला वाटेल आपण जहाजावर झोपलो आहोत असे तुम्हाला वाटेल. ³⁵तुम्ही म्हणाल, "त्यांनी मला मारले पण मला ते कळलेसुद्धा नाही. त्यांनी मला खूप मारले पण मला ते आठवत नाही. आता मी जागा होऊ शकत नाही. मला आणखी प्यायला द्या."

-19-

24 वाईट लोकांचा मत्सर करू नका. त्यांच्याबरोबर तुमचा वेळ वाया घालवू नका. ²ते त्यांच्या मनात वाईट गोष्टी करण्याच्या योजना आखत असतात. ते फक्त त्रास देण्याच्या गोष्टी बोलत असतात.

-20-

³चांगली घरे शहाणपण आणि समजूतदारपणा यावर आधारलेली असतात. ⁴आणि सर्व मौल्यवान आणि प्रसन्न करणाऱ्या संपत्तीने खोल्या भरल्या जातात.

-21-

⁵शहाणपण माणसाला अधिक सामर्थ्यवान बनवते. ज्ञान माणसाला शक्ती देते. ⁶युद्ध सुरू करण्याआधी तुम्ही काळजीपूर्वक योजना आखली पाहिजे. तुम्हाला जर (युद्ध) जिंकायचे असेल तर तुम्हाला अनेक चांगले मार्गदर्शक हवेत.

-22-

⁷मूर्ख लोकांना शहाणपण कळू शकत नाही. आणि लोक जेव्हा महत्वाच्या गोष्टींची चर्चा करतात तेव्हा मूर्ख माणूस काहीही बोलू शकत नाही.

-23-

⁸जर तुम्ही नेहमी त्रास देण्याच्याच योजना आखत असाल तर लोकांना तुम्हीच त्रास देणारे आहात हे कळेल आणि ते तुमचे ऐकणार नाहीत. ⁹मूर्ख माणूस ज्या गोष्टी करायच्या ठरवतो ते पाप असते. जो स्वतः ला इतरांपेक्षा चांगला समजतो त्याचा लोक तिरस्कार करतात.

-24-

¹⁰जर तुम्ही संकटाच्या वेळी दुर्बल असाल तर तुम्ही खरोखरच दुर्बल आहात.

-25-

¹¹जर लोक एखाद्याला ठार मारण्याचे ठरवीत असतील तर तुम्ही त्याला वाचवायला हवे. ¹²"माझा त्याच्याशी काही संबंध नाही" असे तुम्ही म्हणू शकत नाही. परमेश्वराला सर्व माहित असते. आणि तुम्ही काही गोष्टी का करता ते त्याला माहित असते. परमेश्वर तुमच्यावर लक्ष ठेवतो. त्याला सर्व कळते. आणि तुम्ही ज्या गोष्टी करता त्याबद्दल परमेश्वर तुम्हाला बक्षीस देईल.

-26-

¹³मुला, मद्य खा, तो चांगला असतो. मद्याच्या पोळ्यामधला मद्य गोड असतो. ¹⁴त्याचप्रमाणे शहाणपण तुमच्या आत्म्यासाठी चांगले असते. तुमच्या जवळ शहाणपण असेल तर तुमच्या जवळ आशाही असेल आणि तुमची आशा कधीही मावळणार नाही.

-27-

¹⁵चांगल्या माणसाकडून काही चोरू पाहणाऱ्या किंवा त्याचे घर बळकावू पाहणाऱ्या चोरासारखे होऊ नका. ¹⁶चांगला माणूस जर सात वेळा पडला तर तो पुन्हा उभा राहतो. पण वाईट लोकांचा संकटात नेहमी पराभव होईल.

-28-

¹⁷तुमचा शत्रू संकटात असतो तेव्हा आनंद मानू नका. तो पडतो तेव्हा आनंदून जाऊ नका. ¹⁸जर तुम्ही तसे केलेत तर परमेश्वर ते बघेल आणि परमेश्वराला तुमच्याविषयी आनंद वाटणार नाही. नंतर परमेश्वर कदाचित् तुमच्या शत्रूला मदत करील.

-29-

¹⁹दुष्ट लोकांना तुम्हाला काळजीत पडायला लावू देऊ नका आणि दुष्टांचा मत्सर करू नका. ²⁰या दुष्ट लोकांना आशा नसते. त्यांचा प्रकाश काळोख होईल.

-30-

²¹मुला, परमेश्वराचा आणि राजाचा आदर कर. आणि जे लोक त्यांच्या विरुद्ध आहेत त्यांच्यात सामील होऊ नकोस. ²²का? कारण त्या प्रकारच्या माणसांचा लगेच नाश होऊ शकतो. देव आणि राजा त्यांच्या शत्रूंसाठी किती संकटे निर्माण करू शकतात हे तुम्हाला माहीत नाही.

आणखी नीतिसूत्रे

²³हे शहाण्या माणसाचे शब्द आहेत. न्यायाधीशाने अगदी न्यायी असले पाहिजे. एखादा माणूस त्याच्या माहितीतला आहे म्हणून त्याला त्याने पाठिंबा देऊ नये. ²⁴जर न्यायाधीशाने अपराधी माणसाला 'तू जाऊ शकतोस' असे सांगितले तर लोक त्याच्याविरुद्ध जातील. आणि राष्ट्रे त्याच्याविरुद्ध वाईट गोष्टी बोलतील. ²⁵पण जर न्यायाधीशाने अपराध्याला शासन केले तर सर्व लोक आनंदी होतील. ²⁶खरे उत्तर सर्वांना आनंदी करते. ते ओठावरच्या चुंबनासारखे वाटते.

²⁷शेतात पेरणी करण्याआधी तुमचे घर बांधू नका. धान्य पिकवण्याची तुमची तयारी आहे याची आधी खात्री करा. मग घर बांधा.

²⁸काही चांगले कारण असल्याशिवाय कुणाच्याही विरुद्ध बोलू नका. खोटे सांगू नका.

²⁹"त्याने मला दुःख दिले म्हणून मीही त्याला तसेच करीन. त्याने मला त्रास दिला म्हणून मी त्याला शिक्षा करीन." असे म्हणू नका.

³⁰मी आळशी माणसाच्या शेताजवळून जात होतो. मी शहाणा नसलेल्या माणसाच्या द्राक्षाच्या मळ्याजवळून जात होतो. त्या ³¹शेतात सगळीकडे तण माजले होते. शुल्लक वनस्पती तिथे वाढत होत्या. आणि शेताभोवतालची भिंत तुटली होती आणि पडायला आली होती. ³²मी ते बघितले आणि त्याचा विचार करू लागलो. व नंतर त्या गोष्टीपासून मी धडा शिकलो. ³³"थोडीशी झोप, थोडी विश्रांती, हाताची घडी आणि वामकुक्षी." ³⁴या गोष्टी तुम्हाला लवकरच गरीब करतील. तुमच्याकडे काहीही नसेल चोर घर फोडून घरात आला आणि सारे काही घेऊन गेल्यासारखे ते असेल.

शलमोनाची आणखी नीतिसूत्रे

25 ही शलमोनाची आणखी काही नीतिसूत्रे आहेत. यहूदाचा राजा हिष्कीया याच्या नोकरांनी या शब्दांची नक्कल केली.

²काही गोष्टी आपल्याला माहीत नसाव्यात अशी देवाची इच्छा असते. या गोष्टी आपल्यापासून लपवून ठेवायचा देवाला हक्क आहे. पण राजा ज्या गोष्टी शोधून काढतो त्याबद्दल त्याला मान मिळतो.

³आकाश उंच आपल्या डोक्यावर आहे आणि जमीन आपल्या पायाखाली. राजांच्या मनाचेही तसेच आहे. आपण ते समजू शकत नाही.

⁴चांदीतल्या निरुपयोगी वस्तू काढून ती शुध्द केली तर कामगार त्यापासून सुंदर वस्तू बनवू शकतो. ⁵त्याचप्रमाणे राजापासून त्याचे दुष्ट उपदेशक दूर केले तर चांगुलपणा त्याचे राज्य भक्कम करील.

⁶राजासमोर स्वतःची फुशारकी मारू नका. आपण प्रसिध्द आहोत असे म्हणू नका. ⁷राजाने स्वतःच तुम्हाला आमंत्रण दिलेले अधिक चांगले. पण तुम्ही स्वतः होऊ नच गेलात तर इतर लोकांसमोर तुम्हाला गोंधळल्यासारखे होईल.

⁸तुम्ही काही बघितले असेल तर त्याबद्दल न्यायाधीशाला सांगण्याची घाई करू नका. तुम्ही चुकत आहात हे दुसऱ्याने सिध्द केले तर तुम्ही गोंधळून जाल.

⁹जर तुमचे आणि दुसऱ्या माणसाचे एकमत होत नसेल तर काय करायचे ते आपसात ठरवा आणि दुसऱ्याच्या गुप्त गोष्टी कुणाला सांगू नका. ¹⁰तुम्ही जर त्या सांगितल्या तर तुम्हाला लाज वाटे. आणि तुमचे वाईट झालेले नाव तुम्ही कधीही घालवू शकणार नाही.

¹¹तुम्ही जर योग्य वेळी चांगली गोष्ट सांगितली तर ते चांदीच्या तबकातले सोन्याचे सफरचंद असेल.

¹²जर शहाण्या माणसाने तुम्हाला समज दिली असेल तर ती शुध्द सोन्याच्या अंगठ्यापेक्षा किंवा दागिन्यांपेक्षा अधिक किंमती असल.

¹³विश्वासू दूताची किंमत ज्यांनी त्याला पाठविले असेल त्यांच्या इतकीच असते. तो उन्हाळ्यातील हंगामाच्या दिवसांतल्या थंडगार पाण्यासारखा आहे.

¹⁴जे लोक भेटी देण्याचे वचन देतात पण देत मात्र कधीच नाहीत ते पाऊस न आणणारे ढग आणि वारा यांसारखे आहेत.

¹⁵धीराचे बोलणे माणसाच्याच काय पण राजाच्या विचारातही बदल करू शकते. हळूवार बोलणे फार परिणामकारक असते.

¹⁶मध चांगला असतो पण तो खूप खाऊ नका. तुम्ही जर तो खूप खाल्लात तर तुम्हाला त्याचा तिटकारा येईल.

¹⁷त्याचप्रमाणे तुमच्या शेजाऱ्याच्या घरात सारखे जाऊ नका. जर तुम्ही सारखे गेलात तर तो तुमचा तिरस्कार करायला लागेल.

¹⁸जो माणूस खरे सांगत नाही तो धोकादायक असतो. तो सोटा, तलवार किंवा तीक्ष्ण बाण यांसारखा असतो.

¹⁹खोटे बोलणाऱ्यावर संकटकाळी विश्वास टाकू नका. तो माणूस दुखणाऱ्या दातासारखा वा जायबंदी

झालेल्या पायासारखा असतो. तुम्हाला त्याची तेव्हा सर्वांत जास्त गरज असते तेव्हाच तो तुम्हाला इजा करत असतो.

²⁰दुःखी माणसासमोर आनंदी गीत गाणे हे त्याला थंडी वाजत असताना त्याच्या अंगावरील कपडे काढून टाकण्यासारखे आहे. ते सोड्यात शिरका मिसळण्यासारखे आहे.

²¹तुमचा शत्रू जर भुकेला असला तर त्याला खायला अन्न द्या. तो जर तहानेला असला तर त्याला प्यायला पाणी द्या. ²²तुम्ही जर असे केलेत तर त्याला लाज वाटे. त्याच्या डोक्यावर जळते निखावे टाकल्यासारखे ते असेल. आणि परमेश्वर तुम्हाला बक्षीस देईल कारण तुम्ही तुमच्या शत्रूशी चांगले वागलात.

²³उत्तरेकडून वाहणारा वारा पाऊस आणतो त्याचप्रमाणे चुगल्या राग आणतात.

²⁴वाद घालणाऱ्या बायकोबरोबर घरात राहाण्यापेक्षा छपरावर राहाणे अधिक चांगले.

²⁵खूप लांबच्या स्थळाहून आलेली, चांगली बातमी ही तुमच्या नहानलेल्या जीवाला थंडगार पाण्यासारखी असते.

²⁶जर चांगला माणूस दुबळा झाला आणि वाईट माणसाचा मार्ग आक्रमू लागला तर ते चांगल्या पाण्यात माती कालवल्यासारखे असते.

²⁷जर तुम्ही खूप मध खाल्ल्यात तर तो तुमच्यासाठी योग्य नाही. त्याचप्रमाणे स्वतःसाठी खूप मानमरातब घेण्याचा प्रयत्न करू नका.

²⁸जर माणूस स्वतःवर ताबा मिळवू शकत नसेल तर तो तटबंदी मोडून पडलेल्या शहरासारखा आहे.

मूर्खाबद्दलची नीतिसूत्रे

26 उन्हाळ्यात बर्फ पडायला नको आणि पीक कापणीच्यावेळी पाऊस पडायला नको असतो. त्याचप्रमाणे लोकांनी मूर्खांचा आदर करायला नको.

¹एखाद्याने तुमच्या बाबतीत काही वाईट घडावे असे म्हटले तर काही काळजी करू नका. तुम्ही जर काही चूक केली नसेल तर काहीच वाईट घडणार नाही. अशा माणसाचे शब्द तुमच्या जवळून उडून जाणाऱ्या व कधीच न थांबणाऱ्या पक्ष्याप्रमाणे असतात.

³घोड्याला चाबकाचे फटकारे लागतात. बैलाच्या नाकात वेसण घालावी लागते आणि मूर्खाला खरपूस मार द्यावा लागतो.

⁴एक वाईट परिस्थिती: मूर्खाने जर तुम्हाला मूर्खासारखा प्रश्न विचारला तर मूर्खासारखे उत्तर देऊ नका. नाहीतर तुम्ही सुध्दा मूर्खासारखेच दिसाल. ⁵पण मूर्खाने जर मूर्ख प्रश्न विचारला तर तुम्हीही त्याला मूर्ख उत्तर द्या. नाहीतर तो मूर्ख आपण खूप हुशार आहोत असे समजे.

⁶तुमचा निरोप द्यायला मूर्खाला कधीही सांगू नका. तुम्ही जर तसे केलेत तर ते तुमचे पाय कापून

टाकल्यासारखे होईल. संकटाला आमंत्रण दिल्यासारखे होईल.

⁷मूर्ख जेव्हा शहाण्यासारखे बोलायचा प्रयत्न करतो तेव्हा ते लंगड्याने चालण्याचा प्रयत्न केल्यासारखे वाटते.

⁸मूर्खाला आदर दाखवणे हे गोफणीला दगड बांधण्यासारखे आहे.

⁹मूर्ख जेव्हा काहीतरी शहाणपणाचे बोलण्याचा प्रयत्न करतो तेव्हा ते झिंगलेल्या माणसाने हातात रूतलेला काटा काढण्याचा प्रयत्न केल्यासारखे वाटते.

¹⁰मूर्खाला किंवा वाटेवरच्या कोणालाही मोलाने काम करायला सांगणे धोकादायक असू शकते. त्यामुळे कोणाला इजा होईल ते सांगता येणार नाही.

¹¹कुत्रा अन्न खातो. नंतर त्याला बरे वाटेनासे होते आणि तो उलटी करतो. कुत्रा नंतरही ते ओकलेले पुन्हा खातो. मूर्ख माणूसही असाच असतो. तो मूर्खासारख्या गोष्टी पुन्हा पुन्हा करतो.

¹²जर एखादा माणूस शहाणा नसताना स्वतःला शहाणा समजत असेल तर तो मूर्खपेक्षाही वाईट आहे.

आळशी माणसाची नीतिसूत्रे

¹³आळशी माणूस म्हणतो, “मी माझे घर सोडू शकत नाही. रस्त्यात सिंह आहे.”

¹⁴आळशी माणूस दारासारखा असतो. दार जसे बिजागरीवर मागे पुढे हलते तसा तो अंधरुणावर हलत असतो. तो इकडे तिकडे कुठेही जात नाही.

¹⁵आळशी माणूस स्वतःचे अन्न उचलून तोंडात घालण्यादेखील आळशीपणा करतो.

¹⁶आळश्याला आपण खूप हुशार आहोत असे वाटते. सात माणसे त्यांच्या कल्पनांसाठी योग्य कारणे देऊ शकतात. त्यांच्यापेक्षाही आपण हुशार आहोत असे त्याला वाटते.

¹⁷दोन माणसांच्या वादातला भाग बनणे हे फार धोकादायक असते. ते रस्त्याने चालताना कुत्र्याला त्याचे कान धरून पकडण्यासारखेच असते.

¹⁸⁻¹⁹जे माणूस एखाद्याला फसवतो आणि नंतर तो केवळ गंमत करीत होता असे म्हणतो तेव्हा ते वेड्याने अग्नीबाण हवेत फेकून कुणाला तरी अपघाती करण्यासारखेच आहे.

²⁰शेकोटीत जर लाकडे नसतील तर ती शेकोटी विडून जाते. त्याचप्रमाणे अफवा नसतील तर वाद संपून जातात.

²¹लोणारी कोळसा कोळश्याला पेटता ठेवतो आणि लाकूड शेकोटी पेटती ठेवते. त्याचप्रमाणे जे लोक संकटे निर्माण करतात तेच वाद चालू ठेवतात.

²²लोकांना गप्पा-टप्पा आवडतात. ते चांगले अन्न खाल्ल्यासारखे असते.

²³दुष्ट योजना लपवण्यासाठी वापरलेले चांगले शब्द हे मातीच्या भांड्यावर चांदीचा मुलामा चढवल्यासारखे असते.

²⁴दुष्ट मनुष्य आपल्या बोलण्याने चांगले दिसण्याचा प्रयत्न

करतो. पण तो आपल्या दुष्ट योजना आपल्या मनात लपवण्याचा प्रयत्न करतो. ²⁵तो ज्या गोष्टी सांगतो त्या जरी चांगल्या वाटल्या तरी त्यावर विश्वास ठेवू नका. त्याचे मन दुष्ट कल्पनांनी भरलेले आहे. ²⁶तो त्याच्या दुष्ट योजना चांगल्या शब्दांनी लपवतो. पण तो फारच नीच असतो आणि शेवटी तो ज्या वाईट गोष्टी करतो त्या सर्वांना दिसतील.

²⁷जर एखाद्याने दुसऱ्याला जाव्यात अडकविण्याचा प्रयत्न केला तर तो स्वतःच त्यात अडकतो जर एखाद्याने दुसऱ्यावर दरड टाकण्याचा प्रयत्न केला तर तो स्वतःच त्या दरडीखाली चिरडून जाईल.

²⁸जे माणूस खोटे बोलून ज्या लोकांना दुःख देतो त्यांचा तो तिरस्कार करीत असतो. आणि तो जर त्याच्या मनात नसताना काही बोलला तर तो स्वतःलाच दुःखी करीत असतो.

27 भविष्यात काय घडेल याबद्दलच्या फुशारक्या मारू नका. उद्या काय घडेल ते तुम्हाला माहीत नसते.

²स्वतःचीच स्तुती कधीही करू नका. ती दुसऱ्यांना करू द्या.

³दगड खूप वजनदार असतो आणि वाळू वाहून न्यायला कठीण असते. पण मूर्खानी आणलेली संकटे सहन करणे या दोन्ही पेक्षा कठीण असते.

⁴राग क्रूर आणि नीच असतो त्यामुळे सर्वनाश होतो. पण मत्सर त्याहीपेक्षा वाईट असतो.

⁵उघड टीका ही गुप्त प्रेमापेक्षा चांगली असते.

⁶मित्र तुम्हाला कधीतरी दुःख देईल पण त्याची तसे करायची इच्छा नसते. शत्रू वेगळा असतो. शत्रू जरी तुमच्याशी कधी दयाबुद्धीने वागला तरी त्याला तुम्हाला दुःख द्यायचीच इच्छा असते.

⁷तुम्हाला जर भूक नसेल तर तुम्ही मधेदेखील खाणार नाही. पण जर तुम्ही भुकेले असाल तर तुम्ही काहीही खाव. ते चवीला वाईट असले तरीही.

⁸घरापासून दूर असलेला माणूस म्हणजे घराच्यापासून दूर असलेला पक्षी.

⁹अंतर आणि गोड वास असलेल्या वस्तू तुम्हाला आनंद देतात. पण संकटे तुमच्या मनाची शांती घालवतात.

¹⁰तुमच्या आणि तुमच्या वडिलांच्या मित्रांना विसरू नका. आणि तुम्ही संकटात असाल तर मदतीसाठी दूरच्या तुमच्या भावाच्या घरी जाऊ नका. जवळच्या शेजाऱ्याला विचारणे हे दूरवरच्या तुमच्या भावाकडे जाण्यापेक्षा चांगले असते.

¹¹मुला शहाणा हो. त्यामुळे मला आनंद वाटेल. नंतर जो कुणी माझ्यावर टीका करेल त्याला मी उत्तर देऊ शकेन.

¹²शहाण्या लोकांना संकटांचा सुगावा लागला आणि ते त्यांच्या मार्गांनून बाजूला होतात. पण मूर्ख सरळ संकटात जातात आणि त्यामुळे दुःखी होतात.

¹³जर तुम्ही दुसऱ्याच्या कर्जाबद्दल स्वतः जामीन राहिलात तर तुम्हाला तुमचे कपडेदेखील गमवावे लागतील.

¹⁴“सुप्रभात” च्या आरोळीने तुमच्या शेजाऱ्याला भल्या पहाटे उठवू नका. तो त्याला आशीर्वादाऐवजी शाप समजेल.

¹⁵सतत वाद घालण्याची इच्छा धरणारी बायको पावसाळ्याच्या दिवसात सतत गळणाऱ्या पाण्यासारखी असते. ¹⁶त्या बाईला थांबवणे हे वाऱ्याला थांबवण्यासारखे आहे. हातात तेल पकडण्यासारखे असते.

¹⁷लोखंडाच्या सुरीला धार करण्यासाठी लोखंडाचेच तुकडे वापरतात. त्याचप्रमाणे लोक एकमेकांना धारदार बनविणे एकमेकांपासूनच शिकतात.

¹⁸जे माणूस अजिंराच्या झाडाची निगा राखतो तो त्याची फळे खाऊ शकतो. तसेच जो माणूस त्याच्या धन्याची काळजी घेतो त्याला बक्षीस मिळते. त्याचा मालक त्याची काळजी घेईल.

¹⁹माणसाने पाण्यात पाहिले तर त्याला स्वतःचा चेहरा दिसेल. त्याचप्रमाणे माणसाचे हृदय तो माणूस खरा कसा आहे ते दाखविते.

²⁰मृतलोक आणि नाश ह्यांची कधीही तृप्ती होत नाही. त्याचप्रमाणे माणसाच्या डोळ्यांतील वासना कधी शमत नाही.

²¹सोने आणि चांदी शुद्ध करण्यासाठी लोक अग्नीचा वापर करतात. त्याच रीतीने माणसाची परीक्षा लोक त्याची स्तुती करतात त्यावरून होते.

²²मूर्खाला बळून तुम्ही त्याचे पीठ केले तरी त्याचा मूर्खपणा तुम्ही घालवू शकणार नाही.

²³तुमच्या मेंढ्यांची आणि पशुधनाची काळजी घ्या. त्यांची तुम्ही उत्तम प्रकारे निगा राखत आहात याची खात्री करा.

²⁴संपत्ती कायम टिकत नाही. राष्ट्रेसुद्धा कायम राहात नसतात. ²⁵गवत कापल्यानंतर पुन्हा नवीन उगवते.

टेकडीवर उगवणारे गवत कापा. ²⁶तुमच्या मेंढ्यांवरची लोकर कापा आणि तुमचे कपडे करा. तुमच्या काही बकऱ्या विक्रा आणि जमीन विकत घ्या. ²⁷तुमच्यासाठी आणि तुमच्या कुटुंबासाठी शेळीचे बरेच दूध असेल. त्यामुळे तुमच्या सेवकमुली निरोगी राहतील.

28 वाईट लोकांना सगळ्याचीच भीती वाटते. कोणी त्यांचा पाठलाग करत नसले तरी ते दूर पळतात. पण चांगला माणूस सिंहासारखा शूर असतो.

²जर देशाने आज्ञा पाळायला नकार दिला तर तिथले बरेचसे वाईट नेते केवळ थोड्या काळापुरतेच राज्य करू शकतील. पण जर देशाला एकच शहाणा नेता असला तर देश खूप काळापर्यंत राहील. ³राजाने जर गरीब लोकांवर संकटे आणली तर तो पीक उद्ध्वस्त करणाऱ्या जोरदार पावसासारखा असतो.

⁴तुम्ही जर कायदा पाळायला नकार दिलात तर तुम्ही वाईट लोकांच्या बाजूचे होत. पण तुम्ही कायदा पाळलात तर तुम्ही त्यांच्या विरुद्ध असता.

⁵वाईट लोकांना न्याय कळत नाही. पण जे परमेश्वरावर प्रेम करतात त्यांना सर्वकाही कळते.

⁶गरीब असून प्रामाणिक असणे हे श्रीमंत असून वाईट असण्यापेक्षा चांगले असते.

⁷जो माणूस कायद्याचे पालन करतो तो हुशार असतो. पण जो माणूस क्षुल्लक माणसांशी मैत्री करतो तो त्याच्या वडिलांना लाज आणतो.

⁸जर तुम्ही गरीबांना फसवून श्रीमंत झालात तर तुम्ही लवकरच संपती गमवाल. जो माणूस त्यांच्याशी दयाळू असतो त्याच्याकडे ती जाईल.

⁹जर एखाद्याने देवाच्या शिकवणुकीकडे लक्ष द्यायला नकार दिला तर देव त्याची प्रार्थना ऐकायला नकार देईल.

¹⁰वाईट माणूस चांगल्या माणसांना दुःख देण्याच्या योजना आखतो. परंतु वाईट माणूस त्याच्याच जाव्यात अडकेल आणि चांगल्या माणसाच्या बाबतीत चांगल्या घटना घडतील.

¹¹श्रीमंत लोकांना नेहमी आपण खूप शहाणे आहोत असे वाटत असते. पण शहाणा असलेला गरीब माणूस खरे काय ते पाहू शकतो.

¹²चांगले लोक नेते बनले की सर्वजण आनंदी असतात. पण वाईट माणूस निवडून आला की सर्व लपून बसतात.

¹³माणसाने जर त्याची पापे लपवायचा प्रयत्न केला तर तो कधीही यशस्वी होणार नाही. पण जर त्याने त्याच्या पापांची कबुली दिली आणि लोकांना सांगितले की त्याचे चुकले तर देव आणि इतर लोक त्याला दया दाखवतील.

¹⁴जर एखाद्याने नेहमी परमेश्वराचा आदर केला तर त्याला आशीर्वाद मिळेल. पण जर तो हट्टी असला आणि त्याने परमेश्वराचा आदर करायला नकार दिला तर त्याच्यावर संकटे येतील.

¹⁵दुष्ट माणूस जेव्हा दुबळ्या लोकांवर राज्य करतो तेव्हा तो रागावलेल्या सिंहासारखा किंवा अस्वलासारखा लढाईला तयार असतो.

¹⁶जर राज्यकर्ता शहाणा नसला तर तो त्याच्या हाताखालच्या लोकांना दुःख देतो. पण जर राज्यकर्ता प्रामाणिक असला आणि त्याला फसवणे आवडत नसले तर तो खूप काळपर्यंत राज्य करेल.

¹⁷जर एखाद्याने कुणाला ठार मारण्याचा अपराध केला असेल, तर त्याला कधीही मनःशांती लाभणार नाही. त्या माणसाला कधीही आधार देऊ नका.

¹⁸माणूस जर योग्य जीवन जगत असला तर तो सुरक्षित असेल. पण जर तो दुष्ट असेल तर तो त्याची शक्ती घालवून बसेल.

¹⁹जो माणूस खूप काम करतो त्याला भरपूर खायला मिळेल. पण जो स्वप्ने बघण्यात वेळ घालवतो तो गरीबच राहील.

²⁰जो देवाची भक्ती करतो त्याला देव आशीर्वाद देईल. पण जो माणूस फक्त श्रीमंत होण्याचा प्रयत्न करतो त्याला शिक्षा होईल.

²¹न्यायाधीशाने नेहमी न्यायी असले पाहिजे. एखाद्याला तो चांगला ओळखतो म्हणून त्याला मदत करता कामा नये. पण काही न्यायाधीश थोड्याशा पैशासाठी त्यांचे निर्णय बदलतात.

²²स्वार्थी माणसाला फक्त श्रीमंत व्हायचे असते. त्याला हे कळत नाही की तो गरीब होण्याच्या मार्गाला लागला आहे.

²³जर तुम्ही एखाद्याला तो चुकतो आहे असे सांगून मदत केलीत तर तो नंतर तुमच्याबद्दल आनंदी होईल. लोकांबरोबर नेहमी गोडगोड बोलण्यापेक्षा हे खूप चांगले.

²⁴काही लोक त्यांच्या आई वडिलांची चोरी करतात. “ह्यात काही चूक नाही” असे ते म्हणतात. पण तो माणूस घरात येऊन सगळ्याचा नाश करणाऱ्या माणसाइतकाच दोषी आहे.

²⁵स्वार्थी, माणूस संकटे निर्माण करतो. पण जो परमेश्वरावर विश्वास ठेवतो त्याला बक्षीस मिळते.

²⁶जर एखादा माणूस स्वतःवरच विश्वास ठेवेल तर तो मूर्ख आहे. पण जर तो शहाणा असेल तर तो संकटातून सुटेल.

²⁷जर एखाद्याने गरीब लोकांना दिले तर त्याच्या सगळ्या गरजा पूर्ण होतील. पण जर एखाद्याने गरीबांना मदत करायला नकार दिला तर त्याच्यावर खूप संकटे येतील.

²⁸दुष्ट माणूस जर राज्य करण्यासाठी निवडून आला तर लोक लपून बसतील. पण त्या दुष्टाचा जर पराभव झाला तर चांगले लोक पुन्हा राज्य करतील.

29 जर एखादा माणूस हट्टी असेल आणि प्रत्येक वेळी त्याला ‘तू चुकतो आहेस’ असे कुणी सांगितल्यावर खूप राग येत असेल, तर त्या माणसाचा नाश होईल. तिथे आशेला जागा नाही.

²राज्यकर्ता जर चांगला असेल तर सगळे लोक आनंदी असतात. पण वाईट माणूस राज्य करत असेल तर सगळेजण तक्रार करतात.

³जर एखादा माणसाला शहाणपण आवडत असेल तर त्याच्या वडिलांना आनंद वाटतो. पण जर एखादा माणूस वेश्येवर पैसा खर्च करत असेल तर तो त्याची संपत्ती गमावून बसेल.

⁴राजा जर न्यायी असला तर राष्ट्र बलशाली होते. पण राजा स्वार्थी असला आणि लोकांना त्यांच्या गोष्टी करून घेण्यासाठी त्याला पैसे द्यावे लागत असले तर ते राष्ट्र कमजोर होईल.

⁵जर एखादा माणूस गोड बोलून आपले काम करून घेण्याचा प्रयत्न करीत असेल तर तो स्वतःसाठीच सापळा तयार करीत असतो.

⁶वाईट लोकांचा त्यांच्याच पापामुळे पराभव होतो पण चांगला माणूस गाणे गाऊन आनंदी राहातो.

⁷चांगल्या माणसांना गरीबांसाठी योग्य गोष्टी करायची इच्छा असते पण दुष्ट लोक मात्र पर्वा करीत नाहीत. ⁸जे लोक स्वतःला इतर लोकांपेक्षा चांगले समजतात ते संकटे आणू शकतात. ते सगळ्या शहरांना गोंधळात टाकू शकतात. पण जे शहाणे असतात ते शांती राखतात.

⁹शहाणा माणूस जर मूर्खाबरोबर त्याच्या समस्या सोडवायला लागला तर तो मूर्ख वाद घालेल व मूर्खासारख्या गोष्टी करेल आणि त्या दोघांचे कधीही एकमत होणार नाही.

¹⁰खुनी लोक नेहमी प्रामाणिक माणसांचा तिरस्कार करतात. त्या दुष्टांना प्रामाणिक आणि चांगल्या लोकांना * ठार मारायचे असते.

¹¹मूर्खाला चटकन् राग येतो पण शहाणा माणूस धीर धरतो आणि स्वतःला काबूत ठेवतो.

¹²राजाने जर खोट्या गोष्टींवर विश्वास ठेवला तर त्याचे सगळे अधिकारी वाईट ठरतील.

¹³गरीब माणूस आणि जो गरीबांची चोरी करतो तो माणूस एका दुष्टीने सारखेच आहेत. त्या दोघांना परमेश्वरानेच केले.

¹⁴राजा जर गरीबांच्या बाबतीत न्यायी असला तर तो खूप काळ राज्य करेल.

¹⁵मार आणि शिकवण मुलासाठी चांगली असते. जर आईवडिलांनी मुलांना त्यांना हवे ते करू दिले तर तो त्याच्या आईला लाज आणेल.

¹⁶जर देशावर वाईट लोक राज्य करीत असतील, तर सगळीकडे पाप नांदेल पण शेवटी चांगल्या माणसांचा जय होईल.

¹⁷तुमचा मुलगा जर चुकत असेल तर त्याला शिक्षा करा नंतर तुम्हाला त्याच्याबद्दल गर्व वाटेल. तो तुम्हाला कधीही लाज आणणार नाही.

¹⁸जर देवाने देशाला मार्ग दाखवला नाही तर त्या देशात शांतता नांदणार नाही. पण जर देशाने देवाचे कायदे पाळले तर तो सुखी होईल.

¹⁹जर तुम्ही फक्त सेवकाशी बोललात तर तो त्याचा धडा शिकणार नाही. तो सेवक तुमचे शब्द समजू शकेल पण तो ते पाळणार नाही.

²⁰जर एखादा माणूस विचार न करता बोलत असेल तर त्याच्या बाबतीत आशेला जागा नाही. जो विचार न करता बोलतो त्याच्यापेक्षा मूर्खाच्या बाबतीत आशेला अधिक जागा आहे.

²¹जर तुम्ही तुमच्या सेवकाला तो जे जे मागेले ते ते सर्व दिले तर शेवटी तो चांगला सेवक होणार नाही.

²²रागावलेला माणूस संकटे आणतो आणि जो माणूस पटकन् रागावतो तो अनेक पापांचा अपराधी असतो.

²³माणसाचा गर्व त्याला खाली आणतो. जर एखाद्याला तो इतरापेक्षा चांगला आहे असे वाटत असेल तर त्यामुळे त्याचा नाश होईल. पण जर एखादा माणूस विनम्र असेल तर इतर लोक त्याचा आदर करतील.

²⁴बरोबर काम करणारे दोन चोर एकमेकांचे शत्रू असतात. एक चोर दुसऱ्याला धमकी देईल त्यामुळे जर त्याला जबरदस्तीने कोर्टात खरे बोलवे लागले तर तो बोलायला खूपच घाबरेल.

²⁵भीती ही सापळ्यासारखी असते. पण जर तुमचा परमेश्वराने विश्वास असेल तर तुम्ही सुरक्षित असाल.

²⁶खूप लोकांना राज्यकर्त्यांशी मैत्री करायची असते. पण फक्त परमेश्वरच लोकांचा योग्य न्याय करतो.

²⁷चांगले लोक प्रामाणिक नसलेल्यांचा तिरस्कार करतात. आणि दुष्ट लोक प्रामाणिक असलेल्यांचा तिरस्कार करतात.

याकेहचा मुलगा अगूर याची नीतिसूत्रे

30 ही याकेहचा मुलगा अगूर याची नीतिसूत्रे आहेत. हा त्याचा इथिएल आणि युकाल * यांना निरोप आहे.

²मी पृथ्वीवरचा सगळ्यात वाईट माणूस आहे, मी जितके समजून घ्यायला हवे होते तितके मी समजू शकत नाही.

³मी शहाणा व्हायला शिकलो नाही, आणि मला देवाबद्दल काहीही माहीत नाही.

⁴स्वर्गातल्या गोष्टीबद्दल आजपर्यंत कोणीही काहीही शिकला नाही. कोणीही वाऱ्याला कधी हातात पकडू शकला नाही. कोणीही पाण्याला कपड्यात पकडू शकला नाही. पृथ्वीच्या सीमा कोणालाही माहीत नाहीत. जर कोणी ह्या गोष्टी करू शकला तर तो कोण असेल? त्याचे कुटुंब कुठे असेल.?

⁵देवाने म्हटलेला प्रत्येक शब्द परिपूर्ण असतो. जे लोक देवाकडे जातात त्यांच्यासाठी देव म्हणजे एक सुरक्षित जागा असते. ⁶म्हणून देव ज्या गोष्टी सांगतो त्या बदलण्याचा प्रयत्न करू नका. तुम्ही जर तसे केलेत तर तो तुम्हाला शिक्षा करेल आणि तुम्ही खोटे बोलता हे सिद्ध करेल.

⁷देवा मी मरण्याआधी तुला दोन गोष्टी करायला सांगणार आहे. ⁸खोटे न बोलण्यासाठी मला मदत कर आणि मला खूप श्रीमंत वा खूप गरीब करू नकोस. मला रोज लागणाऱ्या गोष्टीच फक्त दे. ⁹माझ्याकडे जर गरजेपेक्षा जास्त असेल तर तुझी मला गरज नाही असे मला वाटायला लागेल. पण मी जर गरीब असलो तर मी कदाचित् चोरी करेन. त्यामुळे मी देवाच्या नावाला लाज आणेल.

ते ... लोक किंवा “पण चांगला, सत्यवचनी मनुष्य त्याचा जीव वाचवतो.”

हा ... युकाल किंवा “हा माणूस म्हणाला, ‘मी खूप अशक्त आहे. मी खूप अशक्त आहे, पण मी यशस्वी होईन.’”

¹⁰सेवकाजवळ त्याच्या धन्याबद्दल कधीही वाईट गोष्टी सांगू नका. जर तुम्ही सांगितल्या तर धनी तुमच्यावर कधीही विश्वास ठेवणार नाही. तुम्हीच अपराधी आहात असे त्याला वाटे.

¹¹काही लोक त्यांच्या वडिलांविरुद्ध बोलतात आणि ते त्यांच्या आईबद्दल आदर दाखवीत नाहीत.

¹²काही लोकांना आपण चांगले आहोत असे वाटत असते पण ते खरोखरच वाईट असतात.

¹³काही लोक स्वतःला फार चांगले समजतात. आपण दुसऱ्यांपेक्षा खूप चांगले आहोत असे त्यांना वाटते.

¹⁴असे काही लोक असतात ज्यांचे दात तलवारीसारखे असतात त्यांचे जबडे सुरी सारखे असतात. ते गरीबांकडून सर्व काही हिसकावण्यात त्यांचा वेळ खर्ची घालतात.

¹⁵काही लोकांना जे जे घेणे शक्य असते ते ते घ्यायला आवडते. ते फक्त 'मला दे', 'मला दे' एवढेच म्हणत असतात. तीन गोष्टी कधीही समाधानी नसतात, खरे म्हणजे चार, ज्यांना कधीही पुरेसे मिळत नाही. ¹⁶मृत्यूची जागा, वांझ स्त्री, पाऊस हवा असलेली कोरडी जमीन आणि रूद्र भीषण, न विझवता येणारी आग.

¹⁷जो माणूस त्याच्या वडिलांची चेष्टा करतो वा त्याचा आईचे ऐकत नाही त्याला शिक्षा होईल. त्याचे डोळे गिधाडाने वा एखाद्या रानटी पक्ष्याने खाण्याइतके वाईट त्याच्या बाबतीत घडेल.

¹⁸तीन गोष्टी माझ्या समजण्यापलिकडे आहेत, खरं म्हणजे चार गोष्टी, ज्या मी समजू शकत नाही. ¹⁹आकाशात उडणारा गरूड, दगडावर चालणारा साप, समुद्रात जाणारे जहाज आणि स्त्रीच्या प्रेमात पडलेला पुरुष

²⁰जी स्त्री नवऱ्याशी एकनिष्ठ नसते ती तिने काहीही चूक केलेली नाही असे वागते. ती खाते, आंघोळ करते आणि तिने काहीही चूक केली नाही असे म्हणते.

²¹तीन गोष्टी पृथ्वीवर संकटे आणतात, खरे म्हणजे चार गोष्टी, ज्यांचा भार पृथ्वी पेलू शकत नाही. ²²राजा होणारा सेवक, मूर्ख माणूस ज्याच्याकडे त्याला लागणाऱ्या सर्व वस्तू आहेत. ²³प्रेम न मिळालेली तरीही नवरा मिळवणारी स्त्री आणि मालकिणीवर सत्ता गाजवणारी नोकर असलेली मुलगी

²⁴पृथ्वीवरच्या चार गोष्टी अगदी लहान आहेत पण त्या अतिशय शहाणपणाच्या आहेत.

²⁵मुंग्या अगदी लहान आणि दुर्बल असतात पण तरी ही त्या उन्हाळाभर अन्न साठवतात.

²⁶ससा अगदी लहान प्राणी आहे. पण ते खडकात आपले घर करतात.

²⁷टोळ्यांना राजा नसतो पण तरीही ते एकत्र काम करू शकतात.

²⁸पाली हाताने पकडण्याइतक्या लहान असतात. पण तुम्ही त्यांना राजाच्या घरातदेखील पाहू शकता.

²⁹तीन गोष्टी चालताना फार महत्वाच्या वाटतात, खरे म्हणजे चार.

³⁰संह सर्व प्राण्यात सगळ्यात बलवान आहे. त्याला कशाचीही भीती वाटत नाही.

³¹गर्वाने चालणारा कोंबडा, बकरी आणि त्याच्या लोकांमध्ये असलेला राजा.

³²जर तुम्ही मूर्ख असाल आणि इतरांपेक्षा आपण चांगले आहोत असे तुम्हाला वाटत असेल आणि तुम्ही वाईट गोष्टींच्या योजना आखत असाल तर तुम्ही ते थांबवा आणि तुम्ही काय करीत आहात याचा विचार करा.

³³जर एखादा माणूस दूध घुसळत असेल तर तो लोणी काढतो. जर एखाद्याने कुणाला नाकावर ठोसा मारला, तर त्यातून रक्त येईल. त्याचप्रमाणे, जर तुम्ही लोकांना राग येण्यासारखे काही केले तर तुम्ही संकटे निर्माण कराल.

लमुएल राजाची नीतिसूत्रे

31 ही लमुएल राजाची नीतिसूत्रे आहेत त्याच्या आईने त्याला या गोष्टी शिकवल्या.

¹तू माझा मुलगा आहेस. मी प्रेम करत असलेला मुलगा. ज्यासाठी मी प्रार्थना केली होती तोच मुलगा तू आहेस.

²तुझी शक्ती स्त्रियांवर खर्च करू नकोस. स्त्रियामुळेच राजांचा नाश होतो त्यांच्यापायी स्वतःचा नाश करू नकोस.

³लमुएला, द्राक्षारस पिणे हे राजांच्या दृष्टीने शहाणपणाचे नसते. मद्याची इच्छा धरणे हे राज्यकर्त्यांच्या दृष्टीने शहाणपणाचे नसते. ⁴ते कदाचित् खूप पितील आणि कायदा काय म्हणतो ते विसरून जातील. ⁵नंतर ते गरीबांचे सर्व हक्क काढून घेतील. ⁶गरीब लोकांना मद्य द्या. जे लोक संकटात आहेत त्यांना द्राक्षारस द्या. ⁷ते नंतर पितील आणि ते गरीब आहेत हे विसरून जातील. ते पितील आणि त्यांची सर्व संकटे विसरतील.

⁸जर एखादा माणूस स्वतःला मदत करू शकत नसेल तर तुम्ही त्याला मदत करा. जे लोक संकटात आहेत त्या सर्वांना तुम्ही मदत केली पाहिजे. ⁹ज्या गोष्टी योग्य आहेत हे तुम्हाला माहीत आहे त्या गोष्टीसाठी लढा आणि सर्वांना योग्य रीतीने न्याय द्या. गरीबांच्या आणि ज्या लोकांना तुमची गरज आहे अशा लोकांच्या न्यायाचे रक्षण करा.

सर्वगुणसंपन्न बायको

¹⁰ * सर्वगुणसंपन्न स्त्री शोधणे खूप कठीण आहे. पण तिचे मोल जड-जवाहिर्यापेक्षा अधिक आहे.

10 ते 31 कडवी हिब्रू यातील प्रत्येक कडवे वर्ण मालेतील पुढच्या वर्णाने सुरू होते. म्हणजेच ही कविता स्त्रीचे सगळे "अ पासून झ" पर्यंतचे चांगले गुण दाखवते.

¹¹तिचा नवरा तिच्यावर अवलंबून असतो. तो कधीही गरीब होणार नाही.

¹²ती तिच्या आयुष्यभर नवऱ्याचे कल्याण करते. ती त्याच्यावर कधीही संकटे आणीत नाही.

¹³ती नेहमी लोकर आणि कापड तयार करण्यात मग्न असते.

¹⁴ती दूरच्या प्रदेशातील मेंढीसारखी असते. ती सर्व ठिकाणाहून घरी अन्न आणते.

¹⁵ती भल्या पहाटे उठते तिच्या कुटुंबासाठी अन्न शिजवते आणि नोकर मुलींना काय करायचे ते सांगते.

¹⁶ती जमिनी बघते आणि विकत घेते. तिने साठवलेल्या पैशांचा उपयोग करून ती द्राक्षाचे मळे लावते.

¹⁷ती खूप काम करते. ती खूप शक्तिवान आहे. आणि सर्व काम करण्यात तरबेज आहे.

¹⁸तिने केलेल्या गोष्टी जेव्हा ती विकते तेव्हा तिला नेहमी नफा होतो. आणि ती रात्री उशीरापर्यंत काम करते.

¹⁹ती स्वतःचे सूत स्वतः कातते आणि स्वतःचे कपडे विणते.

²⁰ती नेहमी गरीबांना देते आणि ज्यांना गरज असते अशांना मदत करते.

²¹जेव्हा बर्फ पडतो [म्हणजेच फार थंडी असते] तेव्हा ती आपल्या कुटुंबाची काळजी करत नाही. तिने त्या सर्वांना चांगले, गरम कपडे दिलेले असतात.

²²ती अंथरूणावर टाकायला चादरी आणि पांघरायला पांघरूणे तयार करते. चांगल्या कापडापासून केलेले कपडे ती बापरते.

²³लोक तिच्या नवऱ्याचा आदर करतात. तो देशाचा एक नेता असतो.

²⁴ती खूप चांगली उद्योगी-स्त्री असते. ती कपडे आणि पट्टे तयार करते आणि ती त्या वस्तू त्या व्यापाऱ्यांना विकते.

²⁵ती खूप ताकतवान आहे आणि लोक तिला मान देतात ती भविष्याबद्दल विश्वास आहे.

²⁶ती शहाणपणाचे बोल बोलते. ती लोकांना प्रेमळ व दयाळू असावे असे शिकविते.

²⁷ती कधीही आळशी नसते. ती तिच्या घरातील गोष्टींची काळजी घेते.

²⁸तिची मुले तिच्याबद्दल चांगले बोलतात. तिचा नवरा तिच्याबद्दल अभिमान बाळगतो आणि म्हणतो,

²⁹“चांगल्या स्त्रिया खूप आहेत. पण तू सर्वात चांगली आहेस.”

³⁰मोहकता आणि सौंदर्य तुम्हाला फसवू शकेल. पण जी स्त्री परमेश्वराचा आदर करते तिची प्रशंसा केली पाहिजे.

³¹तिला साजेसे बक्षीस तिला द्या. लोकांमध्ये तिची प्रशंसा करा. तिने ज्या गोष्टी केल्या आहेत त्याबद्दल तिची स्तुती करा.

उपदेशक

१ हे गुरूकडून आलेले शब्द आहेत. हा गुरू दाविदाचा मुलगा आणि यरुशलैमचा राजा होता.

^२सारे काही व्यर्थ आहे. गुरू म्हणतात, “सगळे म्हणजे वेळेचा अपव्यय आहे.* ^३आयुष्यात केलेल्या अपार कष्टांमुळे माणसाला खरोखरच काही प्राप्त होते का? * नाही.

काहीही बदलत नाही

^४लोक जगतात आणि लोक मरतात. पण पृथ्वी मात्र सदैव असते. ^५सूर्य उगवतो आणि मावळतो. आणि नंतर तो पुन्हा त्याच ठिकाणाहून उगवण्यासाठी धावपळ करतो.

^६वारा दक्षिणेकडे आणि उत्तरेकडे वाहतो. वारा गोल गोल घुमतो आणि नंतर त्याने ज्या ठिकाणाहून वाहायला सुरवात केली होती तिथून तो परत वाहायला लागतो.

^७सगळ्या नद्या पुन्हा पुन्हा त्याच ठिकाणी वाहातात, त्या सागराला जाऊन मिळतात पण समुद्र भरून जात नाही.

^८शब्द सगळ्या गोष्टी * पूर्णपणे सांगू शकत नाहीत. पण लोक बोलणे * चालूच ठेवतात. शब्द पुन्हा पुन्हा आपल्या कानावर येतात. पण आपले कान तृप्त होत नाहीत. आणि आपण जे बघतो ते बघून आपल्या डोळ्यांचेही पारणे फिटत नाही.

काहीच नवीन नाही

^९सुरुवातीपासून गोष्टी जशा होत्या तशाच त्या राहतात. जे आता पर्यंत करण्यात आले तेच करण्यात येणार. या आयुष्यात नवीन असे काहीच नसते.

^{१०}एखादा माणूस म्हणेल, “बघा हे नवीन आहे.” पण ती गोष्ट तर नेहमीच होती. आपल्याही आधी ती इथे होती.

^{११}खूप पूर्वी घडलेल्या गोष्टी लोकांच्या लक्षात रहात नाहीत. आज घडलेल्या गोष्टी भविष्यात लोकांच्या लक्षात

सगळे काही ... आहे हिब्रू भाषेत हा शब्द म्हणजे “वाफ किंवा श्वास” किंवा “ज्याची काही किंमत नाही असे काही तरी अर्थशून्य, चुकीचे वा वेळ वाया घालवणारे.”

प्राप्त होते का? शब्दशः “सूर्याखाली.”

शब्द ... गोष्टी शब्दशः “सगळे शब्द (गोष्टी) खोटे असतात.”

पण ... बोलणे हिब्रू याचे असेही भाषांतर करता येईल. “माणूस बोलू शकत नाही.”

राहाणार नाहीत आणि नंतर आपल्या आधीच्या लोकांनी काय केले ते नंतरच्या लोकांच्या लक्षात राहाणार नाही.

शहाणपण सुख आणते का?

^{१२}मी, गुरू उपदेशक यरुशलैममध्ये इझ्राएलचा राजा होते. ^{१३}मी अभ्यास करायचा निश्चय केला आणि माझ्या शहाणपणाचा उपयोग या जीवनात ज्या गोष्टी केल्या जातात त्या शिकून घेण्यासाठी करायचे ठरवले. मला कळले की देवाने आपल्याला करायला दिलेली ही फार कठीण गोष्ट आहे. ^{१४}मी पृथ्वीवर केल्या गेलेल्या सर्व गोष्टींकडे पाहिले आणि त्या सर्व गोष्टी वेळ वाया घालवण्यासारख्या आहे असे मला वाटले. त्या वारा पकडण्यासारख्या * आहे असे वाटले. ^{१५}या गोष्टी तुम्ही बदलू शकत नाही. जर एखादी वस्तू वाकडी असली तर ती सरळ आहे असे तुम्ही म्हणू शकत नाही. आणि एखादी वस्तू हरवली असली, तर ती आहे असे तुम्ही म्हणू शकत नाही.

^{१६}मी स्वतःशीच म्हणालो: “मी खूप शहाणा आहे. माझ्या आधी ज्या राजांनी यरुशलैमवर राज्य केले त्या सर्वांपेक्षा मी शहाणा आहे. शहाणपण आणि ज्ञान म्हणजे खरोखर काय ते मला माहीत आहे.”

^{१७}शहाणपण आणि ज्ञान हे मूर्खपणाच्या गोष्टींचा विचार करण्यापेक्षा किती चांगले आहे हे समजून घेण्याचे मी ठरवले. पण शहाणा होणे हे वाऱ्याला पकडण्यासारखे आहे हे मला कळते. ^{१८}अतिशहाणपणाने निराशा येते. ज्या माणसाला खूप शहाणपण मिळते त्यालाच खूप दुःखही मिळते.

“मौज-मजा” करण्याने सुख मिळते का?

२ मी स्वतःशी म्हणालो, “मी मौज-मजा करायला हवी. जितका शक्य होईल तितका आनंद मी उपभोगायला हवा.” पण हेही अगदीच टाकाऊ आहे हे मला समजले.

^२सतत हसत राहणे हाही एक मूर्खपणाच आहे. मौजमजा करण्यातून काहीही चांगले घडत नाही.

^३म्हणून माझे मन शहाणपणाने भरता भरता माझे शरीर मद्याने (द्राक्षारसाने) भरायचे असे मी ठरवले. मी हा

वारा पकडण्यासारखा किंवा “हे चैतन्याला त्रासदायक आहे.” त्रासदायक शब्दाचा अर्थ “विनवणे” असाही होऊ शकेल. आणि “चैतन्याचा” अर्थ “वारा असाही होईल.”

मूर्खपणा करायचे ठरवले कारण मला सुखी व्हायचा मार्ग शोधायचा होता. लोकांना त्यांच्या छोट्याशा आयुष्यात चांगले करण्यासारखे असे काय आहे ते मला शोधायचे होते.

अतोनात कष्ट केल्याने सुख मिळते का?

⁴नंतर मी महान गोष्टी करायला सुरुवात केली. मी घरे बांधली, मी स्वतःसाठी द्राक्षाचे मळे लावले. ⁵मी बागा लावल्या आणि मोठमोठे बगिचे केले. मी सर्व प्रकारची फळझाडे लावली. ⁶मी माझ्यासाठी तळी निर्माण केली. आणि त्या तळ्यांचा उपयोग मी माझ्या वाढणाऱ्या झाडांना पाणी देण्यासाठी केला. ⁷मी पुरुष आणि स्त्री गुलामांना विकत घेतले, आणि माझ्या घरातही गुलामांचा जन्म झाला. माझ्याजवळ खूप मोठ्या गोष्टी होत्या. माझ्याजवळ जनावरांची खिल्लारे आणि मेंढ्यांचे कळप होते. यरुशलैममधील कोणाही माणसाजवळ नसतील इतक्या गोष्टी माझ्याजवळ होत्या.

⁸मी स्वतःसाठी सोने आणि चांदी गोळा केली. मी राजांकडून, त्याच्या देशांकडून संपत्ती घेतली. माझ्यासाठी गाणे म्हणणारे स्त्री पुरुष माझ्याजवळ होते. कोणालाही हव्याहव्याशा वाटणाऱ्या गोष्टी माझ्याजवळ होत्या.

⁹मी खूप श्रीमंत आणि प्रसिद्ध झालो. माझ्या आधी यरुशलैममध्ये राहणाऱ्या कोणाही माणसा पेक्षा मी मोठा होतो आणि माझे शहाणपण मला मदत करण्यासाठी नेहमी तयार होते. ¹⁰माझ्या डोळ्यांना जे जे दिसे आणि हवेसे वाटे ते मी मिळवले. मी जे केले त्यामुळे माझे मन प्रसन्न असे आणि हा आनंद माझ्या कष्टांचे फळ होते.

¹¹परंतु नंतर मी ज्या ज्या गोष्टी केल्या त्यांच्याकडे पाहिले. मी जे कष्ट केले त्यांच्याकडे पाहिले. आणि ते सर्व म्हणजे वेळेचा अपव्यय होता असे मी ठरवले. वाऱ्याला पकडण्यासारखेच ते होते. आपण जीवनात जे काही करतो त्यापासून काहीही लाभ होत नाही.

कदाचित शहाणपणच उत्तर असेल

¹²कोठलाही माणूस राजापेक्षा अधिक काही करू शकत नाही. एखाद्या राजाने तुम्हाला जे कारवेसे वाटते ते आधीच केलेले असते. आणि राजा ज्या गोष्टी करतो त्या करणे म्हणजेही वेळेचा अपव्यय आहे हेही मला समजले. म्हणून मी पुन्हा पुन्हा शहाणे व मूर्ख होण्याचा आणि वेड्या गोष्टी करण्याच्या बाबतीत विचार करू लागलो. ¹³शहाणपण हे मूर्खपणापेक्षा चांगले आहे. जसा प्रकाश अंधारापेक्षा चांगला आहे. ¹⁴ते असे आहे: शहाणा माणूस त्याच्या मनाचा उपयोग डोळ्यांप्रमाणे, त्याला जिथे जायचे आहे तिथे जाण्यासाठी करतो. परंतु मूर्ख मात्र अंधारात चालणाऱ्या माणसासारखा असतो.

परंतु मूर्ख आणि शहाणा हे दोघेही सारख्याच रीतीने नाश पावतात. दोघेही मरतात. ¹⁵मी स्वतःशीच विचार केला, “मूर्खाच्या बाबतीत ज्या गोष्टी घडतील त्याच माझ्याही

बाबतीत घडतील तर मग मी शहाणा होण्यासाठी एवढी पराकाष्ठा का केली?” मी स्वतःशीच म्हणालो, “शहाणे असणेही निरुपयोगीच आहे.” ¹⁶शहाणा आणि मूर्ख दोघेही मरणारच आणि लोक शहाण्या माणसाचे अथवा मूर्ख माणसाचे सदैव स्मरण कधीच ठेवणार नाहीत. त्यांनी जे जे केले ते सर्व लोक भविष्यात विसरून जातील. म्हणून शहाणा माणूस आणि मूर्ख माणूस दोघेही समान आहेत.

आयुष्यात खरे सुख आहे का?

¹⁷यामुळे मला जीवनाचा तिरस्कार वाटायला लागला. जीवनातील सर्व गोष्टी वाऱ्याला पकडण्याचा प्रयत्न करण्यासारख्या निरुपयोगी आहेत या विचाराने मला खूप दुःख झाले.

¹⁸मी जे अपार कष्ट केले त्याचा मी तिरस्कार करू लागलो. मी खूप कष्ट केले. परंतु त्या कष्टांनी मी जे मिळवले ते माझ्यानंतर जे लोक राहतील त्यांना मिळणार आहे. मी त्या गोष्टी माझ्याबरोबर नेऊ शकणार नाही. ¹⁹मी जो अभ्यास केला आणि काम करून जे मिळवले त्याच्यावर इतरांचीच सत्ता राहणार आहे आणि तो माणूस शहाणा आहे की मूर्ख ते मला माहीत नाही. हेही निरर्थकच आहे.

²⁰म्हणून मी माझ्या सर्व कामांबद्दल दुःखी झालो. ²¹माणूस आपले सर्व ज्ञान, शहाणपण आणि कौशल्य वापरून कष्ट करू शकतो. पण तो माणूस मरेल आणि इतरांना त्याच्या कष्टाचा फायदा मिळेल. त्या लोकांनी कष्ट केले नाहीत तरी त्यांना सगळे काही मिळेल. त्यामुळे मला खूप दुःख झाले. ते योग्य नाही आणि शहाणपणाचेही नाही.

²²माणसाने खूप कष्ट केल्यावर आणि भांडल्यावर त्याला आयुष्यात खरोखर काय मिळते? ²³आयुष्यभर त्याला दुःख, मनस्ताप आणि कष्टच मिळतात. त्याचे मन रात्रीदेखील स्वस्थ नसते. हे सुद्धा शहाणपणाचे नाही.

²⁴⁻²⁵एक तरी माणूस असा आहे का ज्याने माझ्यापेक्षा जास्त प्रयत्न करून आयुष्य उपभोगले? नाही. आणि मी हे शिकलो: माणसाला करता येण्यासारखी सर्वात चांगली गोष्ट म्हणजे खाणे, पिणे आणि त्याला करायला लागणारे काम आवडीने करणे. हे सर्व देवाकडून * येते हेही मी पाहिले. ²⁶जर माणसाने चांगले कृत्य केले आणि देवाला प्रसन्न केले तर देव त्याला शहाणपण, ज्ञान आणि आनंद देईल. पण जो माणूस पाप करतो त्याला वस्तू गोळा करायचे आणि त्यांचे ओझे वहायचे काम मिळेल. देव वाईट माणसाकडून घेतो आणि चांगल्या माणसाला देतो. पण

हे ... देव किंवा “माणूस सगळ्यात चांगले जे कार्य करू शकतो ते म्हणजे खाणे, पिणे आणि कामाचा आनंद घेणे. हे देवाकडून येते हे मी पाहिले. 25 देवाशिवाय कोणीही आयुष्याचा आनंद घेऊ शकत नाही.”

त्याचे सर्व काम निरुपयोगी आहे. हे वारा पकडण्याचा प्रयत्न करण्यासारखे आहे.

वेळ आहे

3 सगळ्या गोष्टी करण्यासाठी योग्य वेळ असते. आणि पृथ्वीवरील सर्व गोष्टी योग्य वेळेलाच होतील.

²जन्माला येण्याची आणि मरण्याचीही वेळ असते. रोप लावण्याची आणि ते उपटून टाकण्याचीही वेळ असते.

³ठर मारण्याची आणि बरे करण्याची पण वेळ असते. सगळ्याचा नाश करण्याची आणि पुन्हा परत सर्व उभारायचीही वेळ असते.

⁴रडण्याची आणि हसण्याचीही वेळ असते. दुःखी होण्याची आणि आनंदाने नाचायचीही वेळ असते.

⁵हातातली शस्त्रे खाली टाकण्याची वेळ असते आणि ती पुन्हा उचलण्याची ही वेळ असते.* कुणाला तरी मिठी मारण्याचीही वेळ असते आणि ती मिठी सैल करण्याचीही योग्य वेळ असते.

⁶काहीतरी शोधण्याचीही वेळ यावी लागते आणि ते हरवले आहे हे जाणण्याचीही वेळ असते. गोष्टींचा संग्रह करण्याची वेळ असते आणि त्या फेकून देण्याचीही वेळ असते.

⁷वस्त्र फाडण्याचीही वेळ असते. आणि ते शिवण्याचीही वेळ असते. गप्प बसण्याचीही वेळ असते आणि बोलण्याचीही वेळ असते.

⁸प्रेम करण्याचीही वेळ असते आणि द्वेष करण्याचीही वेळ असते. युध्द करण्याची वेळ असते आणि शांतीचीही वेळ असते.

देव त्याच्या जगावर सत्ता गाजवतो

⁹खूप कष्ट केल्यानंतर माणसाला खरोखरच काही मिळते का? नाही. ¹⁰देवाने आपल्याला जे कष्ट करायला लावले ते सगळे मी पाहिले. ¹¹देवाने आपल्याला या जगाबद्दल* विचार करण्याची शक्ती दिली. पण देव जे काही करतो ते आपण पूर्णपणे कधीही समजून घेऊ शकणार नाही. आणि तरीही देव सारे काही अगदी योग्य वेळी करीत असतो.

¹²मला समजलेली आणि लोकांनी करण्यासारखी अशी योग्य गोष्ट म्हणजे सुखी असणे, आणि आयुष्य असे पर्यंत आनंद लुटणे. ¹³प्रत्येक माणसाने खावे, प्यावे आणि कामाचा आनंद लुटवा असे देवाला वाटते. या देवाने दिलेल्या भेटी आहेत.

¹⁴देव जे काही करतो ते सदैव राहणार आहे असे मी समजतो. देवाच्या कामात लोक आणखी काही मिळवू

शकणार नाहीत आणि ते देवाच्या कामातून काही वजाही करू शकणार नाहीत. लोकांनी त्याला मान द्यावा म्हणून देवाने हे सारे केले आहे. ¹⁵पूर्वी ज्या गोष्टी घडल्या त्या घडल्या. आपण त्या आता बदलू शकत नाही. आणि पुढेही जे काही घडणार आहे ते आपण बदलू शकणार नाही. पण ज्या लोकांना वाईट वागणूक मिळते त्यांना मदत करायची देवाची इच्छा आहे.*

¹⁶मीही आयुष्यात या गोष्टी बघितल्या, मी पाहिले की न्यायालये न्यायाने आणि चांगुलपणाने भरलेली पाहिजेत. पण आता तेथे दुष्ट प्रवृत्ती आहेत. ¹⁷म्हणून मी स्वतःशीच म्हटले, “देवाने सगळ्या गोष्टींची वेळ ठरवली आहे आणि त्याने लोक ज्या गोष्टी करतात त्यांचा न्याय करण्यासाठी ही योग्य वेळ ठरवली आहे. देव चांगल्या आणि वाईट लोकांचा न्याय करील.”

लोक खरोखरच पशूसारखे आहेत का?

¹⁸लोक एकमेकांना ज्या गोष्टी करतात त्यांचा मी विचार केला आणि मी स्वतःशीच म्हणालो, “आपण पशूसारखे आहोत, हे लोकांना कळावे असे देवाला वाटते. ¹⁹माणूस पशूपेक्षा चांगला आहे का? नाही! का? कारण सर्वच निरर्थक आहे. पशूंच्या आणि माणसांच्या बाबतीत सारख्याच गोष्टी घडतात. ते दोघे ही मरतात. माणूस आणि पशू यांचा श्वास सारखाच आहे. मेलेला पशू मेलेल्या माणसापेक्षा वेगळा आहे का? ²⁰माणसांच्या आणि पशूंच्या शरीराचा नाश सारख्याच प्रकारे होतो. ते जमीनीतून आले आणि शेवटी ते तिथेच जातील. ²¹माणसाच्या आत्म्याचे काय होते हे कोणाला माहीत आहे? माणसाचा आत्मा वर देवाकडे जातो की पशूचा आत्मा खाली जमिनीत जातो हे कुणाला माहीत आहे?

²²म्हणून मी पाहिले की माणूस जे काही करतो ते त्याने आनंदाने करावे हे उत्तम. त्याच्याकडे फक्त तेच आहे. माणसाने भविष्याची मुळीच चिंता करू नये. का? कारण भविष्यात काय घडणार आहे ते पहाण्यासाठी माणसाला कुणीही मदत करू शकणार नाही.

मरणे सगळ्यात चांगले आहे का?

4 खूप लोकांना वाईट वागणूक दिली गेल्याचे मी पुन्हा पाहिले. आणि या दुःखी लोकांचे सांत्वन करायला कुणीही नाही, हे ही मी पाहिले. दुष्ट लोकांकडेच सर्व सत्ता असते, हे मी पाहिले. आणि ते ज्या लोकांना दुःख देतात त्यांचे सांत्वन करायलाही कुणी नसते, हे ही मी पाहिले. ²जे लोक जिवंत आहेत त्यांच्यापेक्षा मेलेल्या लोकांची अवस्था चांगली आहे असे मला वाटते. ³आणि

हातातली ... वेळ असते शब्दशः “दगड फेकून देण्याची आणि गोळा करण्याचीही वेळ असते.”

देवाने ... जगाबद्दल किंवा “भविष्य जाणून घेण्याची इच्छा.”

15 वे कडे किंवा “आता जे घडते ते पूर्वीही घडले. भविष्यात ज्या गोष्टी घडणार आहेत त्या पूर्वी घडून गेल्या आहेत. देव या गोष्टी पुन्हा पुन्हा घडवतो.”

जे लोक जन्मतःच मरतात त्यांच्यासाठी तर सर्व खूपच चांगले आहे. का? कारण या जगात जी वाईट कृत्ये केली जातात ती त्यांनी कधी पाहिली नाहीत.

इतके कष्ट का करायचे?

⁴नंतर मी विचार केला, “लोक इतके कष्ट का करतात?” लोक यश मिळवायचा प्रयत्न करतात आणि इतरांपेक्षा चांगले होतात. का? कारण लोक मत्सरी असतात. लोकांकडे आपल्यापेक्षा अधिक असावे असे त्यांना वाटत नाही. हे अविचारी आहे. हे वारा पकडण्याचा प्रयत्न करण्यासारखे आहे.

⁵काही लोक म्हणतात, “हाताची घडी घालून स्वस्थ बसणे हा मूर्खपणा आहे. तुम्ही जर काम केले नाही तर उपाशीपोटी मराल.” ⁶कदाचित ते सत्य असेल. पण मी म्हणतो की तुमच्याजवळ जे आहे त्यात समाधान मानणे हे अधिकाधिक मिळवण्यासाठी झगडण्यापेक्षा खूप चांगले आहे.

⁷ज्या गोष्टीचा अर्थ लागत नाही असे काही तरी मी पुन्हा पाहिले: ⁸एखाद्याचे कुटुंब नसेल. त्याला मुलगा किंवा भाऊ नसेल. परंतु तो खूप काबाडकष्ट करत राहील. त्याच्या जवळ जे आहे त्यात त्याला कधीही समाधान वाटणार नाही. आणि तो इतके करतो की तो जरा थांबून स्वतःला कधीही विचारत नाही, “मी इतके कष्ट का करीत आहे? मी आयुष्याचा उपभोग का घेत नाही?” ही देखील एक अतिशय वाईट आणि अविचारी गोष्ट आहे.

मित्र आणि कुटुंबीय शक्ती देतात

⁹एकापेक्षा दोन माणसे बरी. दोन माणसे एकत्र काम करीत असली तर त्यांना त्यापासून अधिक मिळते.

¹⁰जर एखादा माणूस पडला तर दुसरा त्याला मदत करू शकतो. पण जर माणूस एकटा असताना पडला तर ते वाईट असते. त्याला मदत करायला तिथे कुणीही नसते.

¹¹जर दोन माणसे एकत्र झोपली तर त्यांना ऊब मिळेल. पण जो माणूस एकटाच झोपतो त्याला उबदार वाटणार नाही, त्याला ऊब मिळणार नाही.

¹²शत्रू एकाच माणसाचा पराभव करू शकतो. पण त्याला दोघांचा पराभव करता येत नाही. आणि तीन माणसे तर आधिकार भारी असतात. ते तीन भाग वळून केलेल्या दोरीसारखे असतात. ती दोरी तोडणे कठीण असते.

लोक, राजकारण आणि लोकप्रियता

¹³गरीब पण शहाणा असलेला तरुण नेता हा वृद्ध आणि मूर्ख राजापेक्षा चांगला असतो. तो वृद्ध राजा त्याला दिलेल्या इशान्यांकडे लक्ष देत नाही. ¹⁴कदाचित तो तरुण राजा जन्माने गरीब असेल किंवा तो तुरुंगातून राज्य करायला आला असेल. ¹⁵पण मी आयुष्यात लोकांना बघितले आहे आणि मला हे माहीत आहे, लोक त्या तरुणाचेच

एकेतील. तोच नवीन राजा बनेल. ¹⁶खूप लोक त्या तरुणाच्या मागे जातील, पण नंतर त्या लोकांना तो आवडेनासा होईल. हाही अविचारच आहे. हे वारा पकडण्याचा प्रयत्न करण्यासारखे आहे.

शब्द देण्याआधी काळजी घ्या

⁵देवाची उपासना करायला जाताना काळजी घ्या. मूर्ख लोकांप्रमाणे यज्ञ करण्यापेक्षा देवाचे ऐकणे चांगले आहे. मूर्ख लोक बरेचदा वाईट गोष्टी करतात आणि ते त्यांना कळत देखील नाही. ²देवाला वचन देताना तुम्ही काळजी घ्या. देवाशी बोलताना काळजी घ्या. भावनाशील होऊन लगेच बोलायला सुरुवात करू नका. देव स्वर्गात असतो आणि तुम्ही पृथ्वीवर. म्हणून देवाला फक्त काही मोजक्या गोष्टीच सांगायची आवश्यकता असते. ही म्हण खरी आहे:

³खूप काळजी केल्यामुळे वाईट स्वप्ने पडतात आणि मूर्खांकडून खूप शब्द बोलले जातात.

⁴जर तुम्ही देवाला वचन दिले असेल तर ते पाळा. ती वचने पाळायला वेळ लावू नका. देव मूर्खांबद्दल आनंदी नसतो. जे देण्याचे वचन तुम्ही देवाला दिले होते ते त्याला द्या. ⁵कसलेच वचन न देणे हे काही तरी वचन देऊन त्याची पूर्तता न करण्यापेक्षा चांगले असते. ⁶म्हणून तुमच्या शब्दांमुळे स्वतःला पाप करायला लावू नका. “मी जे बोललो ते मला बोलायचे नव्हते.” असे याजकाला म्हणू नका. तुम्ही जर असे केलेत तर देव तुमच्या शब्दांवर खरोखरच रागावेल आणि तुम्ही ज्याच्यासाठी कष्ट केलेत त्या सर्वांचा नाश करील. ⁷तुमची निरर्थक स्वप्ने आणि पोकळ बडबड तुम्हाला संकटात लोटणार नाही याची काळजी घ्या. तुम्ही देवाला मान द्यायला हवा.

प्रत्येक राजावर एक राजा असतो

⁸काही देशांत गरीब लोकांवर खूप कष्ट करायची सक्ती केली जाते. गरीबांच्या बाबतीत हे अन्यायकारक आहे हे तुम्ही जाणता. हे गरीबांच्या हक्क विरुद्ध आहे. पण आश्चर्य वाटून घेऊ नका. जो राजा त्यांना हे करायला भाग पाडतो त्याला भाग पाडणारा ही एक राजा आहे, आणि या दोघांना भाग पाडायला लावणारा आणखी एक राजा आहे. ⁹राजाही गुलाम आहे—त्याचा देशच त्याचा मालक आहे.*

सताधारी ... त्याचा मालक आहे किंवा “एक राज्यकर्ता त्याच्यापेक्षा उच्च राज्यकर्त्याकडून फसवला गेला” आणि ते दोघे त्यांच्यापेक्षा उच्च राज्यकर्त्याकडून फसवले गेले. “राजालासुद्धा नफ्यातील त्याचा वाटा मिळतो देशाची संपत्ती त्यांच्यात विभागली जाते.”

संपत्ती सुख विकत घेऊ शकत नाही

¹⁰जो माणूस पैशावर प्रेम करतो तो त्याच्याजवळ असलेल्या संपत्ती बद्दल कधीही समाधानी राहू शकणार नाही. जो माणूस संपत्तीवर प्रेम करतो त्याला अधिक संपत्ती मिळाली तरी तो समाधानी राहणार नाही. हा ही अविचार आहे.

¹¹एखाद्याकडे जास्त संपत्ती असेल तर ती खर्च करण्यासाठी त्याला मित्रांची आवश्यकता असते. त्यामुळे श्रीमंत माणसाला काहीच लाभ होत नाही. तो फक्त त्याच्या संपत्ती कडे पाहू शकतो.

¹²जो माणूस दिवसभर कष्ट करतो तो घरी येऊन शांतपणे झोपतो. त्याला खायला कमी असले किंवा नसले तरी ते महत्वाचे नसते. पण श्रीमंत माणूस त्याच्या संपत्तीची चिंता करतो आणि त्यामुळे त्याला झोप येत नाही.

¹³मी या आयुष्यात एक अतिशय वाईट गोष्ट घडलेली पाहिली. माणूस भविष्यासाठी पैसे साठवतो. ¹⁴पण काही तरी वाईट घडते आणि त्याची संपत्ती जाते. त्यामुळे त्याच्या मुलाला द्यायला त्याच्याजवळ काहीही राहत नाही.

आपण येतो तेव्हा आपल्याजवळ काही नसते आणि जातानाही आपल्याजवळ काही राहत नाही

¹⁵माणूस त्याच्या आईच्या उदरातून जगात येतो तेव्हा काहीही न घेता येतो. आणि तो माणूस जेव्हा मरतो तेव्हाही तो त्याच प्रकारे जातो, काहीही न घेता. तो गोष्टी मिळवण्यासाठी खूप कष्ट करतो पण तो जेव्हा मरतो तेव्हा तो बरोबर काहीही नेत नाही. तो ज्या रीतीने जगात येतो त्याच रीतीने जातो. ¹⁶हे फारच वाईट आहे म्हणून “वारा पकडण्याचा प्रयत्न करण्यात माणसाला काय मिळते?” ¹⁷त्याला फक्त दुःखाने आणि खिन्तनेने भरलेले दिवस मिळतात. आणि शेवटी तो निराश, आजारी आणि रागीट बनतो.

आयुष्यातील काम आनंदाने करा

¹⁸मी पाहिले आहे की, माणूस करू शकेल अशी चांगली गोष्ट पुढीलप्रमाणे आहे: माणासाने पृथ्वीवरील त्याच्या लहानशा आयुष्यात खावे, प्यावे आणि काम करण्यात आनंद मिळवावा. देवाने त्याला काही दिवसांचेच आयुष्य दिले आहे आणि फक्त तेव्हाच त्याच्याजवळ आहे.

¹⁹जर देवाने एखाद्याला संपत्ती, मालमत्ता आणि या गोष्टींचा उपभोग घेण्याची शक्ती दिली असेल तर त्याने त्याचा उपभोग घेतला पाहिजे. त्याच्याकडे ज्या गोष्टी आहेत त्यांचा स्वीकार त्याने केला पाहिजे, आणि त्याचे कामही आनंदाने केले पाहिजे. ती देवाने दिलेली भेट आहे. ²⁰माणसाला जगण्यासाठी खूप वर्षे नसतात. म्हणून त्याने आयुष्यभर या सगळ्या गोष्टींची आठवण ठेवली पाहिजे. देव त्याला त्याचे आवडते काम करण्यात गुंतवून ठेवील.

संपत्ती सुख आणीत नाही

6 मी या आयुष्यात आणखी एक गोष्ट बघितली आहे, जी योग्य नाही. ती समजायला फार कठीण आहे: ²देव माणसाला खूप संपत्ती, धनदौलत आणि मानमरातब देतो, त्या माणसाजवळ त्याला पाहिजे असलेल्या सर्व गोष्टी आणि त्याला जे जे हवे ते सर्व असते, परंतु देव त्याला या सगळ्याचा उपभोग घेऊ देत नाही. कोणीतरी अनोळखी येतो आणि सारे काही घेऊन जातो. ही अतिशय वाईट आणि निरर्थक गोष्ट आहे.

³एखादा माणूस खूप वर्षे जगेल आणि कदाचित त्याला 100 मुले असतील. परंतु जर तो माणूस चांगल्या गोष्टीत समाधानी नसला आणि तो मेल्यावर त्याची कोणाला आठवणही आली नाही तर जन्मतःच मेलेल्या मूल त्या माणसापेक्षा खूप बरे आहे असे मला वाटते. ⁴मूल मेलेले निपजणे ही अतिशय निरर्थक गोष्ट आहे. ते मूल लगेच निनावीच एका काळोख्या कबरेत पुरले जाते. ⁵त्या मुलाला कधीही सूर्यदर्शन होत नाही. त्या मुलाला कधीही काहीही माहीत होत नाही. अशा मुलाला आयुष्यात देवाने दिलेल्या गोष्टींचा उपभोग घेऊ न शकणाऱ्या माणसापेक्षा अधिक विसावा मिळतो. ⁶तो माणूस कदाचित 2000 वर्षे जगेल, पण त्याने जर आयुष्याचा उपभोग घेतला नाही तर जन्मतःच मेलेल्या मुलाने त्याच्यापेक्षा सगळ्यात सोपा मार्ग* शोधला असे म्हणावे लागते.

⁷माणूस खूप कष्ट करतो. का? स्वतःचे पोट भरण्यासाठी. पण तो कधीही समाधानी असत नाही. याच रीतीने शहाणा माणूस मूर्खा ⁸पेक्षा अधिक चांगला नसतो. गरीब राहून आयुष्य जसे सामोरे येते तसा त्याचा स्वीकार करणे हे अधिक चांगले. आपल्याजवळ जे आहे. ⁹त्यात समाधान मानणे हे अधिकाची हाव धरण्यापेक्षा बरे आहे. कारण अधिकाची हाव धरणे निरर्थक आहे. ते अधिक वाच्याला पकडण्याचा प्रयत्न करण्यासारखे आहे.*

¹⁰⁻¹¹माणूस, म्हणजे ज्यासाठी त्याला निर्माण केले गेले तो एक माणूस आणि त्याबद्दल वाद करणे निरर्थक आहे. माणूस या विषयी देवाजवळ वाद घालू शकत नाही. का? कारण देव माणसापेक्षा शक्तिशाली आहे. आणि खूप वेळ वाद घातला तरी त्यात बदल होणार नाही.

¹²माणसाच्या छोट्याशा आयुष्यात त्याच्यासाठी पृथ्वीवर काय चांगले आहे ते कोणाला कळणार? त्याचे आयुष्य सावलीप्रमाणे सरकते. पुढे काय घडणार आहे ते त्याला कोणीही सांगू शकणार नाही.

तो माणूस ... सोपा मार्ग किंवा “सर्व एकाच ठिकाणी जातात हे खरे नाही का?”

त्यात ... आहे पकडणे किंवा “तुम्हाला जे दिसते ते घेणे हे हव्या असलेल्या गोष्टींमागे धावण्यापेक्षा चांगले असते. हे सुध्दा वाच्याला पकडण्यासारखेच आहे.”

शहाणपणाच्या शिकवणुकीचा संग्रह

7 चांगले नाव (मान मरातब) असणे हे चांगले अंतर जवळ असण्यापेक्षा अधिक चांगले असते. ज्या दिवशी माणूस मरतो तो दिवस, ज्या दिवशी तो जन्मतो त्या दिवसापेक्षा चांगला असतो.

2 प्रेतयात्रेला जाणे हे एखाद्या समारंभाला जाण्यापेक्षा चांगले असते. का? कारण सगळ्या माणसांना मरणे भाग असते आणि प्रत्येक जिवंत माणसाने हे मान्य कराव्याला हवे.

3 दुःख हे हास्यापेक्षा चांगले असते. का? कारण जेव्हा आपला चेहरा दुःखी असतो तेव्हा आपले हृदय चांगले होते.

4 शहाणा माणूस मरणाचा विचार करतो पण मूर्ख माणूस फक्त वेळ चांगला जाण्याचाच विचार करतो.

5 शहाण्या माणसाकडून टीका होणे हे मूर्खाकडून स्तुती होण्यापेक्षा चांगले असते.

6 मूर्खाच्या हास्याची काहीच किंमत नसते. ते भांडे गरम करण्यासाठी काट्यांचा जाळ करण्यासारखे आहे. काटे लवकर जळून जातात आणि भांडे मात्र गरम होत नाही.

7 एखाद्याने पुरेसे पैसे दिले तर शहाणा माणूस सुध्दा त्याचे शहाणपण विसरून जाईल. तो पैसा त्याच्या समजुतदारपणाचा नाश करतो.

8 कुठल्याही गोष्टीची सुरुवात करण्यापेक्षा एखादी गोष्ट संपवणे अधिक चांगले असते. सहनशील आणि प्रेमळ असणे हे गर्विष्ठ आणि अधीर असण्यापेक्षा चांगले असते.

9 चटकन राग येऊ देऊ नका. का? कारण रागावणे हा मूर्खपणा आहे.

10 "पूर्वी आयुष्य खूप चांगले होते." असे कधीच म्हणू नका. "काय झाले?" शहाणपण हा प्रश्न आपल्याला कधीच विचारू देत नाही.

11 जर तुमच्याजवळ मालमत्ता असेल तर तिच्या जोडीला शहाणपण असणे अधिक चांगले. शहाण्या लोकांना * खरोखरच जास्त संपत्ती मिळते. 12 शहाणपण व पैसा संरक्षण करू शकतो. तथापि शहाणपणाने मिळविलेले ज्ञान अधिक चांगले असते कारण ते जीवन वाचविते.

13 देवाने केलेल्या गोष्टी पाहा. एखादी गोष्ट चुकीची आहे असे तुम्हाला वाटले तरी तुम्ही ती बदलू शकत नाही. 14 जेव्हा आयुष्य चांगले असते तेव्हा त्याचा उपभोग घ्या आणि जेव्हा ते कठीण असते तेव्हा देव आपल्याला चांगल्या आणि कठीण अशा दोन्ही वेळा देतो हे लक्षात ठेवा. आणि भविष्यात काय घडणार आहे ते कोणालाही कळत नाही.

शहाणे लोक शब्दशः "सूर्य बघू शकणारे लोक." याचा अर्थ शहाणे लोक त्यांना ज्या गोष्टी करायच्या असतात त्या आधी नीट बघतात आणि मगच करतात.

लोक खरोखर चांगले नसू शकतात

15 माझ्या छोट्याशा आयुष्यात मी सगळे काही पाहिले आहे. चांगली माणसे तरुणपणीच मेलेली मी पाहिली आहेत. आणि वाईट माणसे खूप वर्षे जगलेली मी पाहिली आहेत.

16-17 म्हणून स्वतःला का मारायचे? खूप चांगले किंवा खूप वाईट होऊ नका. आणि खूप शहाणे किंवा खूप मूर्खही होऊ नका. तुमची वेळ येण्या आधीच तुम्ही का मरावे?

18 यांतले थोडे आणि त्यातले थोडे असे व्हायचा प्रयत्न करा. देवाचे भक्त सुध्दा काही चांगल्या गोष्टी आणि काही वाईट गोष्टी करतात. 19-20 या पृथ्वीवर सदैव चांगल्या गोष्टी करणारा आणि कधीही पाप न करणारा असा माणूस नाही.

शहाणपण माणसाला शक्ती देते. एक शहाणा माणूस दहा मूर्ख नेत्यांपेक्षा अधिक बलवान असतो.

21 लोक बोलतात त्या सर्व गोष्टींकडे लक्ष देऊ नका. तुमचा नोकर तुमच्याविषयी वाईट बोलत असलेला तुम्ही ऐकाल. 22 आणि तुम्ही सुध्दा इतरांविषयी बरेचदा वाईट बोललेले आहा हे तुम्हाला माहीत आहे. 23 मी माझे शहाणपण वापरून या गोष्टींचा विचार केला. मला खरोखरच शहाणे व्हायचे होते. पण ते अशक्य होते. 24 गोष्टी अशा का आहेत ते मला खरोखरच कळत नाही. हे कोणालाही कळणे फार कठीण आहे. 25 मी खूप अभ्यास केला आणि खरे शहाणपण शोधण्याचा कसून प्रयत्न केला. मी प्रत्येक गोष्टीसाठी कारण शोधण्याचा प्रयत्न केला. मी काय शिकलो? मला हे कळले की दुष्ट असणे हा मूर्खपणा आहे. आणि मूर्खासारखे वागणे हा शुध्द वेडेपणा आहे.

26 मला हे सुध्दा कळले की काही स्त्रिया सापळ्यासारख्या धोकादायक असतात. त्यांची हृदये जाळ्यासारखी असतात आणि त्यांचे बाहू साखळ्यासारखे असतात. या स्त्रियांकडून पकडले जाणे मरणापेक्षाही भयंकर असते. जो माणूस देवाची भक्ती करतो तो अशा स्त्रियांपासून दूर राहातो. पण पापी माणूस मात्र त्यांच्या कडून पकडला जाईल.

27-28 गुरू म्हणतात, "मी या सगळ्या गोष्टी एकत्र केल्या कारण त्यांचे उत्तर काय येते ते मला पहायचे होते. मी अजूनही उत्तर शोधत आहे. परंतु मला हे मात्र मिळाले. मला हजारात एक चांगला माणूस मिळाला. पण मला एकही चांगली स्त्री मिळाली नाही.

29 मी आणखी एक गोष्ट शिकलो. देवाने माणसाला चांगले बनवले. पण माणसांनीच वाईट होण्याचे अनेक मार्ग शोधून काढले."

शहाणपण आणि सत्ता

8 शहाणा माणूस ज्या प्रमाणे गोष्टी समजू शकतो आणि गोष्टींचे निराकरण करू शकतो त्याप्रमाणे इतर कोणीही करू शकत नाही. त्याचे शहाणपण त्याला आनंदी बनवते. त्यामुळे दुःखी चेहरा आनंदी होतो.

²तुम्ही नेहमी राजाची आज्ञा पाळली पाहिजे असे मी म्हणतो. तुम्ही हे करा कारण देवाला तुम्ही तसे वचन दिले आहे. ³राजाला काही गोष्टी सुचवताना भीती बाळगू नका आणि चुकीच्या गोष्टी करायला मदतही करू नका. पण राजा त्याला (स्वतःला) आनंद देणाऱ्याचा आज्ञा देतो हे लक्षात ठेवा. ⁴राजाला आज्ञा करण्याचा अधिकार आहे. आणि काय करायचे हे त्याला कोणीही सांगू शकत नाही. ⁵जो माणूस राजाच्या आज्ञा पाळतो तो माणूस सुरक्षित राहातो. शहाण्या माणसाला हे करायची योग्य वेळ माहीत असते आणि योग्य गोष्टी केव्हा करायच्या हे ही त्याला माहीत असतात.

⁶माणसाकडे सगळ्या गोष्टी करण्यासाठी योग्य वेळ आणि योग्य मार्ग असतो. आणि प्रत्येकाने संधीनुसार काय करायचे ते ठरवायचे असते. तो अनेक संकटांत असला तरी त्याने या गोष्टी केल्या पाहिजेत. ⁷कारण काय घडेल या बद्दल त्याला खात्री नसते. का? कारण भविष्यात काय होईल ते त्याला कुणीही सांगू शकत नाही.

⁸आपल्या आत्म्याला सोडून जाण्यापासून परावृत्त करण्याची शक्ती कोणाकडेही नसते. स्वतःचे मरण थांबवणे हे कोणाच्याही हाती नसते. युद्धात वाटेल तिथे जाण्याचे स्वातंत्र्य सैनिकाला नसते. त्याप्रमाणे जर एखाद्याने दुष्कृत्य केले तर ते कृत्य त्याची पाठ सोडणार नाही.

⁹मी या सगळ्या गोष्टी पाहिल्या. या जगात घडणाऱ्या गोष्टी विषयी मी खूप विचार केला. लोक नेहमी दुसऱ्यांवर राज्य करण्यासाठी सत्ता हस्तगत करण्याचा प्रयत्न करतात आणि हे त्यांच्यासाठी वाईट आहे.

¹⁰दुष्ट माणसांची भव्य आणि सुंदर प्रेतयात्रा मी पाहिली. प्रेतयात्रेहून परत जाताना लोक मेलेल्या दुष्टांबद्दल चांगले बोलत होते. ज्या शहरात दुष्टांनी खूप वाईट गोष्टी केल्या त्याच शहरात हे घडले. हे फारच अविचारी आहे.

न्याय, बक्षिसे आणि शिक्षा

¹¹लोकांना त्यांनी केलेल्या वाईट गोष्टींबद्दल कधीच ताबडतोब शिक्षा केली जात नाही. त्यांना शिक्षा देण्यास विलंब लागतो आणि त्यामुळे इतरांनाही वाईट गोष्टी करण्याची इच्छा होते.

¹²पापी शंभर दुष्कृत्य करेल आणि तरी ही त्याला भरपूर आयुष्य मिळेल. असे असले तरी देवाची आज्ञा पाळणे आणि त्याला मान देणे हे अधिक चांगले असते. ¹³दुष्ट लोक देवाला मान देत नाहीत म्हणून त्यांना खरोखरच चांगल्या गोष्टी मिळणार नाहीत. त्या दुष्टांना भरपूर आयुष्य लाभणार नाही. त्यांचे आयुष्य सूर्य अस्ताला जाताना लांब लांब होणाऱ्या सावल्यांसारखे नसेल.

¹⁴पृथ्वीवर घडणारी आणखी एक गोष्ट अशी आहे जी योग्य वाटत नाही. वाईट गोष्टी वाईट माणसांच्या बाबतीत घडायच्या आणि चांगल्या गोष्टी चांगल्या माणसांच्या बाबतीत. पण कधी कधी चांगल्या माणसांचे वाईट होते आणि वाईट

माणसांचे चांगले हे योग्य नाही. ¹⁵म्हणून मी विचार केला की आयुष्य आनंदात घालवणे हे अधिक महत्वाचे आहे. का? कारण आयुष्यात करायची सगळ्यात चांगली गोष्ट म्हणजे खाणे, पिणे आणि मजा करणे. त्यामुळे देवाने लोकांना पृथ्वीवरील त्यांच्या आयुष्यात करण्यासाठी जे काम दिले आहे ते आनंदाने करायला त्यांना थोडी मदत होईल.

देव जे काही करतो ते सर्व आपल्याला कळत नाही

¹⁶लोक या आयुष्यात जे करतात त्याचा मी नीट अभ्यास केला. लोक किती व्यग्र होते ते मी पाहिले. ते रात्रंदिवस काम करतात, ते जवळ जवळ कधीच झोपत नाहीत. ¹⁷देव ज्या असंख्य गोष्टी करतो त्याही मी पाहिल्या आणि देव पृथ्वीवर ज्या गोष्टी करतो त्या लोकांना कळणे शक्य नसते. एखादा माणूस ते समजून घेण्याचा प्रयत्न करील पण त्याला ते अशक्य आहे. एखाद्या विद्वान माणसाने जरी असे म्हणले की त्याला देवाचे काम समजते, तरी ते खरे नसते. त्या सर्व गोष्टी कळणे कोणालाही शक्य नाही.

मृत्यू न्याय्य आहे का?

9 मी या सगळ्या गोष्टींचा काळजीपूर्वक विचार केला. चांगल्या आणि शहाण्या माणसांचे काय होते आणि त्यांनी काय करावे हे सर्व देवाच्या हातात असते. आपला तिरस्कार केला जाईल की आपल्यावर प्रेम केले जाईल याबद्दल लोकांना काहीही माहीत नसते. आणि भविष्यात काय होणार या बद्दल ही त्यांना काही माहीत नसते.

²पण एक गोष्ट मात्र सर्वांच्या बाबतीत घडते ती म्हणजे आपण सर्व मरतो. मरण वाईट माणसांना आणि चांगल्या माणसांनाही येते. जी माणसे शुध्द आहेत त्यांनाही मरण येते आणि जी शुध्द नाहीत त्यांनाही येते. जे लोक यज्ञ करतात त्यांनाही मरण येते आणि जे यज्ञ करत नाहीत त्यांनाही मरण येते. चांगला माणूस पापी माणसासारखाच मरेल. जो माणूस देवाला काही खास वचने देतो तो, जो अशी वचने द्यायला घाबरतो त्या माणसासारखाच मरेल.

³या आयुष्यात ज्या गोष्टी घडतात त्यातली सगळ्यात वाईट गोष्ट म्हणजे सर्वांचा शेवट सारखाच होतो. लोक नेहमी दुष्ट आणि मूर्खपणाचा विचार करतात. ही गोष्ट सुध्दा वाईटच आहे हे विचार मरणाकडे नेतात. ⁴जो माणूस अजून जिवंत आहे त्याच्याबाबतीत आशेला जागा आहे. तो कोण आहे याला महत्त्व नाही. पण हे म्हणणे खरे आहे:

“जिवंत कुत्रा मेलेल्या सिंहपेक्षा चांगला असतो.”

⁵जिवंत माणसांना ते मरणार आहेत हे माहीत असते. पण मेलेल्यांना काहीच माहीत नसते. मेलेल्यांना कुठलेच बक्षिस मिळत नाही. लोक त्यांना लवकरच विसरतात. ⁶माणूस मेल्यानंतर त्याचे प्रेम, त्याचा द्वेष, मत्सर हे सर्व

जाते. आणि मेलेला माणूस पृथ्वीवर घडणाऱ्या गोष्टीत कधीच भाग घेणार नाही.

जोपर्यंत शक्य आहे तोपर्यंत आयुष्याचा उपभोग घ्या

⁷तेव्हा आता जा, तुमचे अन्न खा आणि त्याचा आनंद उपभोगा. द्राक्षारस (मद्य) प्या आणि आनंदी व्हा. तुम्ही या गोष्टी केल्या तर देवाला ते बरेच वाटेल. ⁸चांगले कपडे घाला आणि चांगले दिसा. ⁹प्रेम असलेल्या पत्नीबरोबर आयुष्य आनंदात घालवा. तुमच्या छोट्याशा आयुष्यातील प्रत्येक दिवसाचा आनंद लुटा. देवाने तुम्हाला पृथ्वीवर छोटे आयुष्य दिले आहे आणि फक्त तेव्हाच तुमच्याकडे आहे हे जाणून या आयुष्यात तुम्हाला जे काम करायचे आहे त्याचा आनंद लुटा. ¹⁰प्रत्येक वेळी जे काम असेल ते उत्तम प्रकारे करा. कबरेत काम नसते. तिथे विचार नसतात, ज्ञान नसते आणि शहाणपणही नसते. आणि आपण सर्व त्या मृत्युलोकात जाणार आहोत.

चांगले नशीब? वाईट नशीब? आपण काय करू शकतो?

¹¹मी या आयुष्यात योग्य नसलेल्या आणखीही काही गोष्टी पाहिल्या. सगळ्यांत जोराने धावणारा धावपटू शर्यत जिंकत नाही; सर्वशक्तीमान सैन्य नेहमीच लढाई जिंकते असे नाही. सर्वात शहाण्या माणसाला त्याने कमावलेले अन्न नेहमीच खाता येते असे नाही, खूप हुशार असलेल्या माणसाला संपत्ती मिळते असे नाही आणि सुशिक्षित माणसाला त्याच्या योग्य अशी स्तुती नेहमी लाभत नाही. वेळ आली की त्या सर्वांच्या बाबतीत वाईट गोष्टी घडतात.

¹²पुढच्या क्षणी काय घडणार आहे ते माणसाला कळत नाही. तो जाव्यात अडकलेल्या माश्यासारखा असतो. माशालाही काय घडणार आहे ते माहीत नसते. तो सापव्यात अडकलेल्या पक्ष्यासारखा असतो. पक्ष्यालाही पुढे काय घडणार आहे ते माहीत नसते. त्याच प्रमाणे माणूसही अचानक घडणाऱ्या वाईट गोष्टीच्या सापव्यात अडकतो.

शहाणपणाचे सामर्थ्य

¹³मी या आयुष्यात शहाणपणाची गोष्ट करणारा माणूस पाहिला. आणि ते मला फार महात्वाचे वाटते. ¹⁴थोडे लोक असलेले एक लहान शहर होते. एक महान राजा त्या शहराविरुद्ध लढला आणि त्याने त्याचे सैन्य त्या शहराभोवती ठेवले. ¹⁵पण त्या शहरात एक विद्वान होता. तो विद्वान गरीब होता. पण त्याने आपल्या शहाणपणाचा उपयोग शहर वाचवण्यासाठी केला. सगळे काही संपल्यानंतर लोक त्या गरीब माणसाला विसरून गेले. ¹⁶पण मी अजूनही म्हणून की शहाणपण शक्तीपेक्षा चांगले आहे. ते लोक त्या गरीबाचे शहाणपण विसरून गेले. आणि तो जे काही म्हणाला त्याकडे लक्ष देणेही त्यांनी सोडून दिले.

पण तरीही शहाणपण चांगले असते यावर माझा अजूनही विश्वास आहे.

¹⁷विद्वान माणसाने शांतपणे उच्चारलेले काही शब्द हे मूर्ख राजाने* ओरडून सांगितलेल्या शब्दांपेक्षा चांगले असतात.

¹⁸शहाणपण हे युद्धातल्या तलवारी आणि भाले यापेक्षा चांगले असते. पण एक मूर्ख अनेक चांगल्यांचा नाश करू शकतो.

10 थोड्या मेलेल्या माशा सगळ्यांत चांगल्या अंतरालासुद्धा वाईट वास आणतात. त्याचप्रमाणे थोडासा मूर्खपणा खूपशा शहाणपणाचा आणि सन्मानाचा नाश करू शकतो.

²विद्वान माणसाचे विचार त्याला योग्य दिशेने नेतात. पण मूर्खाचे विचार त्याला अयोग्य दिशेकडे नेतात. ³मूर्ख त्याचा मूर्खपणा रस्त्यावरून जात असतानासुद्धा दाखवतो. तेव्हा तो मूर्ख आहे हे सर्वांना दिसते.

⁴तुमचे वरिष्ठ तुमच्यावर रागावले आहेत म्हणून तुम्ही तुमची नोकरी सोडू नका. जर तुम्ही शांत राहिलात आणि मदत केलीत तर तुम्ही तुमच्या घोडचुकाही* दुरुस्त करू शकाल.

⁵मी आयुष्यात जे काही पाहिले त्यात ही एक गोष्ट आहे आणि ती योग्य नाही. राजे लोक करतात तशी ती एक चूक आहे. ⁶मूर्खाना महत्वाची जागा दिली जाते आणि श्रीमंतांना बिनमहत्वाच्या जागा दिल्या जातात. ⁷जे लोक नोकर व्हायच्या लायकीचे असतात त्यांना घोड्यावरून जाताना मी पाहिले आणि जे लोक राजे व्हायच्या योग्यतेचे होते त्यांना मूर्खाबरोबर गुलामासारखे जाताना मी पाहिले.

प्रत्येक कामात संकटे असतात.

⁸जो माणूस खड्डा खणतो, तो त्याच खड्ड्यात पडू शकतो. जो माणूस भिंत पाडून टाकतो त्याला साप चावण्याची शक्यता असते. ⁹जो माणूस मोठ मोठे दगड हलवतो त्याला त्यामुळेच इजा होऊ शकते. आणि जो माणूस झाडे तोडतो तो संकटात असतो. ती झाडे त्याच्याच अंगावर पडण्याची शक्यता असते.

¹⁰पण शहाणपण कुठलेही काम सोपे करते. धार नसलेल्या सुरीने कापणे कठीण असते. पण एखाद्याने जर

विद्वान ... राजाने किंवा “शहाण्या माणसाचे शब्द शांतपणे ऐकून घेणे हे मूर्खांच्यात राज्यकर्त्यांचे ओरडणे ऐकण्यापेक्षा चांगले आहे.”

जर तुम्ही ... घोडचुकाही चुका शब्दशः “बरे करणारा मोठी पांपेसुद्धा नाहीशी करतो.” बरे करणारा म्हणजे जो क्षमाशील असतो आणि इतरांना मदत करतो असा माणूस.

सुरीला धार लावली तर कापणे सोपे जाते. शहाणपण तसेच आहे.

¹¹एखाद्याला सापावर ताबा कसा मिळवायचा ते माहीत असते. पण तो माणूस जवळपास नसताना कोणाला साप चावला तर त्या कौशल्याचा उपयोग नसतो. ते कौशल्य निरुपयोगी ठरते. शहाणपणही तसेच आहे.

¹²विद्वान् माणसाचे शब्द स्तुतीला पात्र ठरतात. पण मूर्खाचे शब्द त्याचा नाश ओढवतात.

¹³मूर्ख माणूस मूर्ख गोष्टींनी सुरुवात करतो. शेवटी तर तो वेड्यासारख्या गोष्टी सांगायला लागतो. ¹⁴मूर्ख माणूस नेहमी तो काय करणार आहे याबद्दल बोलत असतो. पण भविष्यात काय घडणार आहे ते कोणालाच माहीत नसते. नंतर काय घडेल ते कोणीच सांगू शकत नाही.

¹⁵मूर्ख माणूस घरी जाण्याचा रस्ता शोधून काढण्याइतका हुशार नसतो म्हणून त्याला आयुष्यभर कष्ट उपसावे लागतात.

कामाचे महत्त्व

¹⁶राजा जर लहान मुलासारखा असला तर ते देशाच्या दृष्टीने फार वाईट असते. आणि जर राजे लोक आपला सर्व वेळ खाण्यात घालवत असतील तर तेही देशाच्या दृष्टीने वाईट असते. ¹⁷पण राजा जर चांगल्या घराण्यातून * आलेला असेल तर ते देशाच्या दृष्टीने चांगले असते. आणि जर राजांनी आपल्या खाण्यापिण्यावर ताबा मिळवला तर तेही देशासाठी चांगले असते. ते राजे सशक्त होण्यासाठी खातात-पितात, नशा चढण्यासाठी नाही.

¹⁸जर एखादा माणूस कामाच्या बाबतीत खूप आळशी असेल तर त्याचे घर गळायला लागेल आणि त्याचे छत कोसळून पडेल.

¹⁹लोकांना खायला आवडते, आणि द्राक्षारस (मद्य) आयुष्य आनंदी करतो, पण पैसा अनेक समस्यांची उकल करतो.

अफवा

²⁰राजाबद्दल वाईट बोलू नका. त्याच्याबद्दल वाईट विचारसुध्दा करू नका. श्रीमंत लोकांबद्दलसुध्दा वाईट बोलू नका. तुम्ही तुमच्या घरात एकटेच असलांत तरी

सुध्दा. का? कारण एक छोट्या पक्षी उडून जाईल व त्यांना तुम्ही काय काय बोलला ते सांगेल.

संकटांचा सामना वृद्धतेने करा

11 जिथे जिथे जाल तिथे तिथे तुम्ही चांगल्या गोष्टी करा. * तुम्ही ज्या चांगल्या गोष्टी कराल त्या तुमच्याकडे परत येतील.

²तुमच्याकडे जे काही आहे त्याची वेगवेगळ्या ठिकाणी गुंतवणूक करा * पृथ्वीवर कोणत्या वाईट गोष्टी घडतील त्याची तुम्हाला कल्पना नसते.

³तुम्ही पुढील गोष्टीबद्दल खात्री बाळगा. जर ढग पाण्याने भरलेले असतील तर ते पृथ्वीवर पाऊस पाडतील. झाड जर उत्तरेकडे वा दक्षिणेकडे पडले तर ते जिथे पडते तिथेच राहते.

⁴पण काही गोष्टीविषयी तुम्हाला खात्री नसते. त्याबाबतीत तुम्हाला संधी शोधावी लागते. जर एखादा माणूस चांगल्या हवामानाची वाट बघत बसला तर तो कधीच पेरणी करू शकणार नाही. आणि जर एखादा माणूस प्रत्येक ढगाकडून पाऊस पाडण्याची अपेक्षा करू लगला तर त्याला आपले पीक कधीच घेता येणार नाही.

⁵वाऱ्याची दिशा तुम्हाला माहीत नसते. आणि आईच्या शरीरात तिचे बाळ कसे वाढते ते आपल्याला माहीत नसते. त्याच प्रमाणे देव काय करील तेही तुम्हाला माहीत नसते. सर्व गोष्टी तोच घडवून आणतो.

⁶म्हणून अगदी पहाटेलाच पेरणीला सुरुवात करा आणि संध्याकाळपर्यंत थांबू नका. का? कारण कोणती गोष्ट तुम्हाला श्रीमंत बनवेल हे तुम्हाला माहीत नसते. कदाचित तुम्ही जे जे काही कराल ते ते यशस्वी होईल.

⁷जिवंत असणे चांगले असते. सूर्याचा प्रकाश पहाणे छान असते. ⁸तुम्ही कितीही जगलात तरी तुम्ही आयुष्याचा प्रत्येक दिवस उपभोगला पाहिजे. पण तुम्ही मरणार आहात याची आठवण ठेवा. तुम्ही जिवंत असाल त्यापेक्षा अधिक काळ मेलेले असाल. आणि मेल्यानंतर तुम्ही काहीच करू शकत नाही.

तुम्ही तरुण आहात तो पर्यंत

देवाची सेवा करा

⁹तेव्हा तरुणांनो! जो पर्यंत तरुण आहात तो पर्यंत आयुष्याचा उपभोग घ्या, आनंदी व्हा. मनाला जे करावेसे वाटते ते करा. तुम्हाला जे काही करण्याची इच्छा आहे ते करा. पण तुम्ही जे जे कराल त्यावरून देव तुमचा न्याय करील हे लक्षात ठेवा. ¹⁰रागाला तुमच्यावर ताबा मिळवू देऊ नका. आणि शरीराला पाप करायला प्रवृत्त करू

चांगल्या घराण्यातून शब्दशः “स्वतंत्र लोकांचा मुलगा.” जो माणूस कधीच गुलाम नव्हता आणि त्याचे आईवडिलही कधी गुलाम नव्हते.

चांगल्या गोष्टी करा किंवा “तुम्ही भाकरी पाण्यावर फेकून दे.”

गुंतवणूक करा किंवा “एक भाग साताना किंवा आठाना द्या.”

नका.* आयुष्याच्या पहाटे तरुण असताना लोक मूर्खपणाच्या गोष्टी करीत असतात.

वृद्धत्वाचे प्रश्न

12 तरुणपणीच वृद्धापकाळाचे वाईट दिवस येण्याआधी, “मी माझे आयुष्य वाया घालवले” * असे तुम्ही म्हणण्याचे दिवस येण्याआधी आपल्या निर्मात्याची आठवण ठेवा.

²सूर्य, चंद्र आणि तारे तुमच्या नजरेला दिसणार नाहीत अशी वेळ येण्याआधी, तरुणपणीच आपल्या निर्मात्याची आठवण ठेवा. संकटे तर पाठोपाठ येणाऱ्या वादळाप्रमाणे पुन्हा पुन्हा येत राहतात.

³त्या वेळी तुमच्या बाह्यतील शक्ती निघून गेलेली असेल. तुमचे पाय अशक्त होतील आणि ते वाकतील. तुमचे दात पडतील, आणि तुम्हाला खाता येणार नाही. तुमचे डोळे स्पष्टपणे बघू शकणार नाहीत. ⁴तुम्हाला नीट ऐकूही येणार नाही. तुम्हाला रस्त्यावरचा गोंधळ ऐकू येणार नाही. धान्य दळताना येणारा जात्याचा आवाज देखील तुम्हाला शांत वाटेल. बायकांची गाणी तुम्ही ऐकू शकणार नाही. पण साध्या पक्षाच्या गाण्याचा आवाजसुद्धा तुम्हाला सकाळी जाग आणेल, कारण तुम्ही झोपू शकणार नाहीत.

⁵तुम्हाला उंचावरच्या ठिकाणांची भीती वाटेल. तुमच्या वाटेत येणाऱ्या प्रत्येक लहान वस्तूला अडखळून तुम्ही पडाल अशी तुम्हाला भीती वाटेल. बदामाच्या झाडांवरील फुलासारखे तुमचे केस पांढरे होतील. तुम्ही चालताना नाकतोड्यासारखे स्वतःला ओढाल. तुमची जगण्याची इच्छा* नाहीशी होईल आणि नंतर तुम्ही तुमच्या कायमच्या घरी (कबरेत) जाल. शोक करणारे लोक * अत्यसंस्कारासाठी रस्त्यावर जमा होतील आणि तुमचे प्रेत स्मशानात नेतील.

मृत्यू

⁶तरुण असेपर्यंत तुमच्या निर्मात्याची आठवण ठेवा. चंदेरी दोर तुटण्याआधी आणि सोनेरी भांडे फुटण्याआधी, तळाशी फुटलेल्या काचेच्या भांड्यासारखे तुमचे आयुष्य

निरुपयोगी होण्याआधी, विहिरीवर ठेवलेले दगडी झाकण फुटून आत पडून निरुपयोगी होते तसे तुमचे आयुष्य निरुपयोगी होण्याआधी.

⁷तुमचे शरीर मातीपासून निर्माण झाले आणि जेव्हा तुम्ही मराल तेव्हा तुमचे शरीर परत मातीला मिळेल. पण तुमचा आत्मा देवाकडून आला आणि जेव्हा तुम्ही मराल तेव्हा तुमचा आत्मा परत देवाकडे जाईल.

⁸सगळ्या गोष्टी इतक्या निरर्थक आहेत. गुरू म्हणतात की हे सगळे म्हणजे वेळेचा अपव्यय आहे.

सारांश

⁹गुरू अतिशय शहाणे होते. त्यांनी त्यांचे शहाणपण लोकांना शिकवायला वापरले. गुरूंनी शहाणपणाच्या गोष्टींचा अभ्यास केला आणि त्यांची नीट रचना केली.* ¹⁰त्यांनी योग्य शब्द शोधण्याचा खूप प्रयत्न केला. आणि त्यांनी खऱ्या आणि विसंबण्याजोग्या शिकवणुकी लिहिल्या.

¹¹विद्वान माणसाचे शब्द हे प्राण्यांना योग्य मार्गाने नेणाऱ्या चाबकासारखे असतात. ती शिकवण न तुटणाऱ्या खुंट्यासारखी असते. तुम्हाला जगण्याचा योग्य मार्ग दाखविण्यासाठी तुम्ही त्या शिकवणुकीवर विश्वास ठेवू शकता. शहाणपणाच्या त्या सर्व गोष्टी त्या एकाच मेंढपाळाकडून (देवाकडून) येतात. ¹²म्हणून मुला, त्या शिकवणुकीचा अभ्यास कर पण इतर पुस्तकांविषयी सावध रहा. लोक नेहमी पुस्तके लिहीत असतात. आणि खूप अभ्यास तुम्हाला कंटाळा आणेल.

¹³⁻¹⁴आता या पुस्तकांत* लिहिलेल्या सर्व गोष्टींकडून तुम्ही काय शिकणार आहात? माणसाला करता येण्यासारखी सर्वात महत्वाची गोष्ट म्हणजे देवाला मान देणे आणि त्याच्या आज्ञा पाळणे. का? कारण देवाला लोक करतात त्या सर्व गुप्त गोष्टी सुद्धा माहित असतात. त्याला सर्व चांगल्या आणि वाईट गोष्टीं विषयी माहिती असते. लोकांनी केलेल्या गोष्टींचा तो न्यायनिवाडा करील.

करायला प्रवृत्त करू नका किंवा “गोष्टींची काळजी करू नका. संकटांपासून स्वतःचे रक्षण करा.”

मी माझे आयुष्य वाया घालवले शब्दशः “मी त्याच्यापासून आनंद मिळवू शकत नाही.” किंवा “आता म्हातारा झाल्यानंतर मी जीवन उपभोगू शकत नाही.” असाही होईल.

जगण्याची इच्छा किंवा “भूक”, “वासना” इथे हिब्रू शब्द समजायला अवघड आहे.

शोक करणारे लोक कोणी मेले की लोक रडतात. बायबलच्या काळी व्यावसायिक रडणारे असत. लोक एखाद्याच्या अंत्ययात्रेच्यावेळी खूप दुःख झाले आहे हे दाखवण्यासाठी त्यांना भाड्याने घेत.

रचना केली या हिब्रू शब्दाचा अर्थ “सरळ करणे, रचणे, बरोबर करणे, संपादित करणे” असा आहे.

आता ... पुस्तक शब्दशः “सर्व काही ऐकल्यानंतर गोष्टीचा सारांश.”

गीतरत्न

1 शलमोनाचे सर्वात सुंदर गीत

प्रेयसी आपल्या प्रियकरास:

²चुंबनांनी मला झाकून टाक कारण तुझे प्रेम द्राक्षरसापेक्षा चांगले आहे.

³तुझ्या अंतराचा खूप चांगला वास येत आहे, पण तुझे नाव मात्र उत्तम अंतरापेक्षाही गोड आहे. त्यामुळेच तरुणी तुझ्यावर प्रेम करतात.

⁴मला तुझ्याबरोबर ने. आपण पळून जाऊ. राजाने मला त्याच्या खोलीत नेले.

यशश्लेममधील स्त्रिया पुरुषाला

आम्ही आनंदोत्सव करू आणि तुझ्यासाठी आनंदित होऊ. तुझे प्रेम द्राक्षरसापेक्षा चांगले आहे हे लक्षात ठेव. तरुणी तुझ्यावर योग्य कारणासाठी प्रेम करतात.

ती स्त्रियांशी बोलते

⁵यशश्लेमच्या मुलींनो, मी काळी आणि सुंदर आहे. मी तेमान आणि शलमोनाच्या तंबूसारखी काळी आहे.

⁶मी किती काळी आहे, सूर्याने मला किती काळे केले आहे याकडे बघू नका. माझे भाऊ माझ्यावर रागावले होते. त्यांनी माझ्यावर त्यांच्या द्राक्षांच्या मळ्याची काळजी घ्यायची सक्ती केली. त्यामुळे मला स्वतःची* काळजी घेता आली नाही.

ती त्याच्याशी बोलते

⁷मी माझ्या आत्म्यासकट तुझ्यावर प्रेम करते. मला सांग: तू तुझ्या मेंढ्यांना कुठे खायला दिलेस? तू त्यांना दुपारी कुठे विश्रांती घेऊ दिलीस? मी तुझ्याबरोबर यायला हवे. नाही तर मी तुझ्या मित्रांच्या मेंढ्यांची काळजी घेणारी, अशी भाडोत्री स्त्रीसारखी ठरेन

तो तिच्याशी बोलतो

⁸तू खूप सुंदर स्त्री आहेस. काय करायचे ते तुला नक्कीच माहीत आहे. मेंढ्यांच्या मागे मागे जा. तुझ्या लहान बकऱ्यांना मेंढपाळाच्या तंबूजवळ खाऊ घाल.

मी स्वतः शब्दशः “माझ्या स्वतःचा द्राक्षाचा मळा.”

⁹फारोचा रथ ओढणाऱ्या घोड्यांना घोडी* जशी उद्दीपित करते त्यापेक्षाही जास्त तू मला उद्दीपित करतेस.* त्या घोड्यांच्या चेहेऱ्यांच्या बाजूवर आणि गळ्यात सुंदर अलंकार आहेत.

¹⁰⁻¹¹हे तुझ्यासाठी केलेले अलंकार: डोक्याभोवतीचा सोन्याचा पट्टा आणि चांदीचा हार. तुझे सुंदर गाल सोन्याने अलंकृत केले आहेत. तुझा गळा चांदीच्या अलंकारांनी सुंदर दिसत आहे.

ती म्हणते

¹²माझ्या अंतराचा वास बिछान्यावर लवडलेल्या राजापर्वत जातो.

¹³माझ्या वक्षस्थळामध्ये रात्रभर विसावलेला माझा प्रियकर माझ्या गळ्यात असलेल्या सुगंधी द्रव्याच्या पिशवीसारखा आहे

¹⁴माझा प्रियकर एन-गेदीमधील द्राक्षाच्या मळ्याजवळील मेंदीच्या फुलांच्या गुच्छा सारखा आहे.

तो म्हणतो

¹⁵प्रिये, तू किती सुंदर आहेस! तू फारच सुंदर आहेस. तुझे डोळे कबुतरासारखे आहेत.

ती म्हणते

¹⁶प्रियकरा, तू सुध्दा सुस्वरूप आहेस आणि मोहक आहेस. आपला बिछाना किती आल्हाददायक आणि सुखावह आहे.

¹⁷आपल्या घराच्या तुळ्या गंधसरूच्या लाकडाच्या आहेत. छताचे वासे देवदारूच्या लाकडाची आहे.

2 मी शारोनाचे कुंकुमपुष्प (गुलाबपुष्प) आहे. दरीतले कमलपुष्प आहे.

तो म्हणतो

²प्रिये इतर स्त्रियांमध्ये तू काट्यांतल्या कमलीपुष्पासारखी आहेस.

घोड्यांना ... घोडा रथ ओढण्यासाठी फक्त घोडेच वापरत असत.

फारोचा ... करतेस शब्दशः “प्रिये, मी तुझी फारोच्या रथाच्या घोडीशी तुलना करतो.”

ती म्हणते

³प्रियकरा इतर पुरुषांमध्ये तरानटी झाडांमध्ये असलेल्या सफरचंदाच्या झाडासारखा आहेस.

ती स्त्रियांशी बोलते.

मला माझ्या प्रियकराच्या सावलीत बसायला आवडते. त्याचे फळ मला गोड लागते.

⁴माझ्या सख्याने मला द्राक्षारसाच्या घरात आणले. माझ्यावर प्रेम करायची त्याची इच्छा होती.

⁵मनुका देऊन माझ्यात शक्ती आणा. सफरचंद खाऊ घालून मला ताजेतवाने करा. कारण मी प्रेमज्वराने अशक्त झाले आहे.

⁶माझ्या सख्याचा डावा बाहू माझ्या मस्तकाखाली आहे आणि त्याच्या उजव्या बाहूने त्याने मला धरले आहे.

⁷यरुशलेमच्या स्त्रियांनो मला वचन द्या. तुम्हाला वनातील हरिणींची आणि रानमृगांची शपथ घालून विनवते की माझी तयारी होईपर्यंत* प्रेम जागृत करू नका.

ती पुन्हा बोलते

⁸मी माझ्या सख्याचा आवाज ऐकते. तो येत आहे डोंगरावरून उड्या मारत, टेकड्यांवरून बागडत येत आहे.

⁹माझा प्रियकर मृगासारखा, हरिणाच्या पाडसासारखा आहे. आमच्या भिंतीच्या पलिकडे उभ्या असलेल्या, खिडकीतून डोकावणाऱ्या, झरोक्यातून* पहाणाऱ्या माझ्या प्रियकराला बघा.

¹⁰माझा प्रियकर माझ्याशी बोलतो, “प्रिये, हे सुंदरी ऊठ आपण दूर जाऊ या!”

¹¹बघ आता हिवाळा संपला आहे. पाऊस आला आणि गेला.

¹²शेतात फुले उमलली आहेत, आता गाण्याचे दिवस आले आहेत. ऐक कबूतरे परतली आहेत.

¹³अंजिराच्या झाडावर अंजिर लागले आहेत व वाढत आहेत. बहरलेल्या द्राक्षवेळीचा गंध येत आहे. प्रिये, सुंदरी, ऊठ आपण आता दूर जाऊ या.”

¹⁴माझ्या कबुतरा, उंच कड्यावरच्या गुहेत लपलेल्या, पर्वतात लपलेल्या माझ्या कबुतरा, मला तुला बघू दे. तुझा आवाज ऐकू दे. तुझा आवाज अतिशय गोड आहे आणि तू खूप सुंदर आहेस.

ती स्त्रियांशी बोलते

¹⁵आमच्यासाठी कोल्ह्यांना पकडा. लहान कोल्ह्यांनी द्राक्षाच्या मळ्यांचा नाश केला आहे. आता आमचे द्राक्षाचे मळे फुलले आहेत.

माझी तयारी होईपर्यंत किंवा “जोपर्यंत इच्छा आहे.”

आमच्यां ... झरोक्यातून किंवा “खिडकीवरचा जाळीचा लाकडी पडदा.”

¹⁶माझा प्रियकर माझा आहे आणि मी त्याची. माझा सखा कमलपुष्पांवर जगतो.

¹⁷जेव्हा दिवस शेवटची घटका मोजतो आणि सावल्या लांब पळून जातात प्रियकरा पर्वताच्या कड्यावरच्या* हरिणासारखा किंवा लहान हरिणासारखा परत फीर.

ती म्हणते

3 रात्रीच्या वेळी मी माझ्या बिछान्यात माझे प्रेम असलेल्या पुरुषाला मी शोधते. मी त्याला शोधले पण तो मला सापडला नाही.

²मी आता उठेन. मी शहराभोवती फिरेन. मी रस्त्यांवर आणि चौकांत माझे प्रेम असलेल्या पुरुषाला शोधून. मी त्याला शोधले पण मला तो सापडला नाही.

³शहरात पहारा देणाऱ्या पहारेकऱ्यांना मी सापडले. मी त्यांना विचारले, “माझे प्रेम असलेल्या पुरुषाला तुम्ही पहिले का?”

⁴मी पहारेकऱ्यांना सोडून निघाले होते. इतक्यात मला माझे प्रेम असलेला पुरुष सापडला. मी त्याला धरले. मी त्याला जाऊ दिले नाही. मी त्याला माझ्या आईच्या घरी नेले. तिच्या खोलीत जिने मला जन्म दिला, तेथे नेले.

ती स्त्रियांशी बोलते

⁵यरुशलेमच्या स्त्रियांनो, रानहरिणी आणि मृगी यांच्या साक्षीने मला वचन द्या. मी जो पर्यंत तयार होत नाही तो पर्यंत प्रेम जागवू नका, प्रेम जागृत करू नका.

तो आणि त्याची वधू

⁶खूप लोकांच्या समूहाबरोबर वाळवंटातून येणारी ही स्त्री कोण आहे? गंधरस व ऊद आणि इतर धूवासिक द्रव्ये गाळल्यानंतर होणाऱ्या घुरासारखे त्यांच्या मागे धुळीचे लोट उडत आहेत.

⁷ही बघ, शलमोनाची प्रवासाला जाण्याची खुर्ची! साठ सैनिक, इझ्राएलचे शक्तिमान सैनिक तिचे रक्षण करित आहेत.

⁸ते सगळे प्रशिक्षित लढक्ये आहेत. त्यांच्या बाजूला त्यांच्या तलवारी आहेत. रात्री येणाऱ्या कुठल्याही संकटाचा मुकाबला करायला ते तयार आहेत.

⁹राजा शलमोनाने स्वतःसाठी प्रवासी खुर्ची तयार केली. लाकूड लबानोनहून आणले.

¹⁰चांदीचे खांबे केले. पाठ सोन्याची केली. बैठक जाभव्या रंगाच्या कापडाने मंडवली. त्यावर यरुशलेमच्या स्त्रियांनी प्रेमाने कलाकुसर केली.

¹¹सियोनेच्या स्त्रियांनो, बाहेर या, आणि राजा शलमोनाला पाहा. ज्या दिवशी त्याचे लग्न झाले, ज्या दिवशी तो खूप

प्रियकरा पर्वताच्या कड्यावर किंवा “बेथरचा पर्वत” किंवा “मसाल्याचा पर्वत.”

आनंदी होता, त्या दिवशी त्याच्या आईने त्याच्या मस्तकावर ठेवलेला मुकुट पाहा.

तो तिच्याशी बोलतो

4 प्रिये, तू किती सुंदर आहेस! सखे, तू खूप सुंदर आहेस. तुझ्या बुरख्याआड तुझे डोळे कपोतासारखे दिसतात. तुझे केस लांब आणि गिलाद पर्वताच्या उतारावरून धावत जाणाऱ्या मेंढ्यांच्या कळपाप्रमाणे हेलकावागारे आहेत.

²तुझे दात नुकतीच आंघोळ करून आलेल्या बकऱ्या सारखे आहेत. त्या सर्व जुळ्यांना जन्म देतात आणि त्यांच्या पैकी कुणीही आपले बाळ गमावलेले नाही.

³तुझे ओठ लाल रंगाच्या रेशमाच्या धाग्याप्रमाणे आहेत. तुझे मुख सुंदर आहे. घुंगटाखाली तुझ्या कपाळाच्या दोन बाजू डाळिंबाच्या दोन फोडींप्रमाणे आहेत.

⁴तुझी मान दाविदाच्या मनोऱ्याप्रमाणे बारीक आणि लांब आहे. त्या मनोऱ्याच्या भिंती बलशाली सैनिकांच्या एक हजार दारोनी शोभिवंत केल्या होत्या.*

⁵तुझी वक्षस्थळे कमलपुष्पांत चरत असलेल्या जुळ्या हरिणश्रावकासारखी आहेत, मृगीच्या जुळ्या पाडसासारखी आहेत.

⁶दिवस शेवटच्या घटका मोजत आहेत आणि सावल्या दूर पळत आहेत. तेवढ्या वेळात मी त्या गंधरसाच्या उदाच्या पर्वतावर जाईन.

⁷प्रिये, तू सगळीच फार सुंदर आहेस. तुझ्यात कुठेही काहीही दोष नाही.

⁸लबोनान मधून माझ्या वधू, तू माझ्याबरोबर ये. लबोनानमधून माझ्याबरोबर ये. अमानाच्या शिखरावरून माझ्याबरोबर ये, सनीर व हर्मोन यांच्या शिखरावरून माझ्याबरोबर ये. सिंहाच्या गुहेतून, चित्यांच्या पर्वतावरून माझ्याबरोबर ये.

⁹माझ्या प्रिये, माझ्या वधू, तू मला उद्दीपित बनवतेस. फक्त तुझ्या एका डोळ्याने, तुझ्या गळ्यातल्या हारातील एका रत्नाने तू माझे हृदय चोरले आहेस.

¹⁰माझ्या प्रिये, माझ्या वधू तुझे, प्रेम फार सुंदर आहे. तुझे प्रेम द्राक्षारसापेक्षा चांगले आहे. तुझ्या अंतराचा वास इतर सुगंधी द्रव्यापेक्षा चांगला आहे.

¹¹माझ्या वधू, तुझ्या ओठातून मध गळतो. तुझ्या जिभेखाली मध आणि दूध आहे. तुझ्या कपड्यांना अंतरासारखा गोड सुवास आहे.

¹²माझ्या प्रिये, माझ्या वधू, तू कुलुपबंद केलेल्या बागेसारखी शुध्द आहेस. तू बंदिस्त तळ्यासारखी, कारंज्यासारखी आहेस.

¹³तुझे अवयव डाळिंबाने आणि इतर फळांनी सर्व प्रकारच्या सुगंधी पदार्थांनी, मेंदी, ¹⁴जटामासी, केशर, वेखंड व दालचिनी इत्यादींनी भरलेल्या बागेसारखे आहेत. तुझे अवयव उदाची झाडे, गंधरस व अंगरू व इतर सुगंधी झाडांनी भरलेल्या बागेसारखे आहेत.

¹⁵तू बागेतल्या कारंज्यासारखी, ताज्या पाण्याच्या विहिरीसारखी, लबानोनच्या पर्वतावरून वाहात जाणाऱ्या पाण्यासारखी आहेस.

ती म्हणते

¹⁶उत्तरेकडच्या वाऱ्या, ऊठ! दक्षिणवाऱ्या ये, माझ्या बागेवरून वाहा. तिचा गोड सुगंध सर्वत्र पसरव. माझ्या सख्याला त्याच्या बागेत प्रवेश करू दे आणि तिथली गोड फळे चाखू दे.

तो म्हणतो

5 माझ्या प्रिये, माझ्या वधू, मी माझ्या बागेत गेले. मी माझा गंधरस व माझी सुगंधी द्रव्ये घेतली. मी माझा मध व मधाचे पोळे खाल्ले. मी माझा द्राक्षारस व दूध प्याले.

स्त्री प्रेमिकांशी बोलते

प्रिय मित्रांनो, खा, प्या. प्रेमाने धुंद व्हा.

ती म्हणते

²मी झोपलेली आहे. पण माझे हृदय जागे आहे. माझा प्रियकर दार वाजवतो ते मी ऐकते. “प्रिये माझ्यासाठी दार उघड. माझ्या प्रेमा, माझ्या कबुतरा, माझ्या सर्वोत्कृष्टा! माझे डोके दवाने ओले झाले आहे. माझे केस रात्रीच्या धुक्याने ओले झाले आहेत.”

³मी माझा पोषाख काढून टाकला आहे. मला तो पुन्हा घालायचा नाही. मी माझे पाय धुतले आहेत. मला ते पुन्हा घाण करायचे नाहीत.”

⁴पण माझ्या प्रियकराने फटीतून हात घातला* आणि माझे हृदय त्याच्यासाठी हेलाले.*

पण ... हात घातला किंवा “त्याचा हात ओढला एका अर्थाने याचा संबंध कुलुप आणि किल्लीशी असू शकेल.” काही जुन्या किल्ल्या हातासारख्या असत. किल्ली दारातून एका छिद्रात आत सरकवत आणि “बोटे” खास छिद्रात नीट बसत. यामुळे खिटी सरकत असे व कुलुप उघडत असे वा बंद होत असे.

माझे ... हेलाले शब्दशः “त्याच्यासाठी माझी आंतडी तुटली.”

तुझे ... होत्या केलेले किंवा “तुझी मान दगडाच्या ओळींनी बांधलेल्या दाविदाच्या मनोऱ्यासारखी आहे.” याचा अर्थ तिने गळ्यात एकावर एक अनेक माळा घातल्या होत्या. त्या दगडांच्या ओळीसारख्या दिसत होत्या.

⁵माझ्या प्रियकराला दार उघडायला मी उठले. माझ्या हातातून गंधरस गळत होता. इतर सुवासिक द्रव्ये माझ्या बोटातून कुलुपाच्या कडीवर गळत होती.

⁶मी माझ्या प्रियकरासाठी दार उघडले. पण माझा प्रियकर तोंड फिरवून निघून गेला होता. तो गेला तेव्हा मी जवळ जवळ गतप्राण झाले. * मी त्याला शोधले पण तो मला सापडू शकला नाही. मी त्याला हाक मारली पण त्याने मला ओ दिला नाही.

⁷शहरावर पहारा करणाऱ्या पहारेकऱ्यांना मी दिसले. त्यांनी मला मारले, इजा केली. भिंतीवरच्या पहारेकऱ्यांनी माझा अंगरखा घेतला.

⁸यरुशलेमच्या स्त्रियांनो! मी तुम्हाला सांगते, जर तुम्हाला माझा प्रियकर दिसला, तर त्याला सांगा की मी प्रेमविव्हाळ झाले आहे. *

यरुशलेमच्या स्त्रिया तिला उत्तर देतात

⁹सुंदर स्त्रिये! तुझा प्रियकर इतर प्रियकरांहून वेगळा कसा? तो इतर प्रियकरांपेक्षा चांगला आहे का? म्हणूनच तू आम्हाला वचन द्यायला सांगत आहेस का?

ती यरुशलेमच्या स्त्रियांना उत्तर देते

¹⁰माझा प्रियकर उन्हाणे काळवंडला आहे व तेजस्वी दिसतो. तो दहा हजार माणसात उठून दिसेल.

¹¹त्याचे मस्तक शुध्द सोन्याप्रमाणे आहे. त्याचे केस कुरळे आहेत आणि डोंबकावळ्यासारखे काळे आहेत.

¹²त्याचे डोळे झऱ्याजवळच्या कबुतरासारखे आहेत, दुधाच्या थारोळ्यातील कबुतरासारखे आहेत कोदंणातल्या हिऱ्यासारखे आहेत.

¹³त्याचे गाल मसाल्याच्या पदार्थाच्या बागेप्रमाणे आहेत, अत्तरासाठी वापरण्यात येणाऱ्या फुलांसारखे आहेत. त्याचे ओठ सुगंध गळणाऱ्या कमलपुष्पाप्रमाणे आहेत.

¹⁴त्याचे बाहू रत्नांनी जडवलेल्या सोन्याच्या कांबीप्रमाणे आहेत. त्याचे शरीर नीलमणी जडवलेल्या मऊ हस्तिदंतासारखे आहे.

¹⁵त्याचे पाय सोन्याचा पाया असलेल्या संगमरवरी खांबासारखे आहेत. तो लबानोनमधल्या गंधसरुच्या झाडासारखा उंच उभा राहतो.

¹⁶होय, यरुशलेमच्या स्त्रियांनो, माझा प्रियकर खूप हवाहवासा वाटणारा आहे. त्याचे तोंड सर्वात गोड आहे. तोच माझा प्रियकर, तोच माझा सखा आहे.

यरुशलेमच्या स्त्रिया तिच्याशी बोलतात

⁶सुंदर स्त्रिये! तुझा प्रियकर कुठे गेला आहे? आम्हाला सांग म्हणजे आम्ही त्याला शोधण्यात तुला मदत करू शकू.

ती यरुशलेमच्या स्त्रियांना उत्तर देते

²माझा प्रियकर त्याच्या बागेत गेला. मसाल्याच्या फुलांच्या ताटव्यात गेला. तो बागेत खाऊ घालायला आणि कमलपुष्पे गोळा करायला गेला.

³मी माझ्या प्रियकराची आहे. तो माझा आहे. कमलपुष्पात खाऊ घालणारा तोच माझा प्रियकर आहे.

तो तिच्याशी बोलतो

⁴प्रिये तू तिरझा नगरीप्रमाणे सुंदर आहेस. यरुशलेमसारखी आल्हाददायक आहेस आणि तटबंदी असलेल्या शहरासारखी भयंकर आहेस.

⁵माझ्याकडे बघू नकोस! तुझे डोळे मला उद्दीपित करतात. लहान बकऱ्या गिलाद पर्वताच्या उतारावरून नाचत खाली जातात तसे तुझे केस लांब आणि मोकळे आहेत.

⁶तुझे दात नुकत्याच आंगोळ करून आलेल्या बकरीसारखे पांढरे शुभ्र आहेत. त्या सगळ्या जुळ्यांना जन्म देतात आणि त्यांच्यापैकी एकीचेही बछडे दगावलेले नाही.

⁷बुरख्याखाली असलेली तुझी कानशिले डाळींबाच्या फोडीसारखी आहेत.

⁸तिथे कदचित 60 राण्या आणि 80 दासी * असतील आणि तरुण स्त्रिया अगणित असतील.

⁹पण माझ्यासाठी मात्र फक्त एकच स्त्री आहे. माझे कबुतर, माझी सर्वोत्कृष्ट स्त्री. ती तिच्या आईची लाडकी आहे. आईचे सगळ्यात आवडते अपत्य आहे. तरुण स्त्रिया तिला पाहतात आणि तिची स्तुती करतात. राण्या आणि दासीसुद्धा तिची स्तुती करतात.

स्त्रिया तिची स्तुती करतात

¹⁰ती तरुण स्त्री कोण आहे? ती पहाटेप्रमाणे चमकते आहे, ती चंद्रासारखी सुंदर आहे. सूर्यासारखी तेजस्वी आहे आणि आकाशातल्या सैन्याप्रमाणे भयंकर आहे.

ती म्हणते

¹¹मी आक्रोडाच्या राईतून दरीतली फळे बघायला गेले. द्राक्षाच्या वेली फुलल्या आहेत का, डाळींबांना कळ्या आल्या आहेत का, ते बघायला गेले.

तो ... झाले किंवा "तो बोलला तेव्हा माझा आत्मा बुडाला."

मी ... आहे शब्दशः "मला प्रेमज्वर झाला आहे."

दासी किंवा "रखेली." गुलाम स्त्रिया त्या पुरुषाजवळ त्याच्या बायकोसारख्या राहत.

¹²मला काही कळायच्या आतच माझ्या आत्म्याने मला राजाच्या लोक * रथात ठेवले.

यरुशलेमच्या स्त्रिया तिला बोलावतात

¹³शुलमिथ, परत ये, परत ये. म्हणजे आम्ही तुला बघू शकू, ती महानेम नाच करीत असताना टक लावून का तू शुलमिथकडे पहात आहेस?

तो तिच्या सौंदर्याची स्तुती करतो

7 राजकन्ये, त्या चपलांमधे तुझे पाय सुंदर दिसतात. कलाकाराने केलेल्या दागिन्यासारखा तुझ्या माझ्यांचा बांक आहे.

²तुझी बेंबी गोल कपासारखी आहे, ती द्राक्षारसाशिवाय कधीही रिकामी नसो. तुझे पोट सभोवती कमलपुष्पे ठेवलेल्या गव्हाच्या राशीसारखे आहे.

³तुझी वक्षस्थळे तरुण हरिणीच्या जुळ्या पाडसांसारखी आहेत.

⁴तुझी मान हस्तिदंती मनोज्यासारखी आहे. तुझे डोळे बाथ रब्बिमच्या प्रवेशद्वाराजवळ असलेल्या हेशबोनच्या तळ्यांसारखे आहेत. तुझे नाक दमास्कसकडे बघणाऱ्या लबानोनच्या मनोज्यासारखे आहे.

⁵तुझे मस्तक कार्मेलसारखे आहे आणि तुझ्या मस्तकावरचे तुझे केस रेशमासारखे आहेत. तुझे लांब मोकळे केस राजालासुध्दा बांधून ठेवतात.

⁶तू किती सुंदर आहेस! किती आल्हाददायक आहेस! सुंदर, आनंद देणारी तरुण स्त्री!

⁷तू अंच आहेस, नारळच्या झाडासारखी अंच आहेस. आणि तुझे वक्ष त्या झाडावर लागलेल्या फळांच्या घोंसासारखे आहेत.

⁸मला त्या झाडावर चढून त्याच्या फांद्यांना धरायला आवडेल.

तुझी वक्षस्थळे द्राक्षाच्या घोंसासारखी आणि तुझ्या श्वासाचा सुगंध सफरचंदासारखा असू दे.

⁹तुझे तोंड सर्वात उंची द्राक्षारसाप्रमाणे सरळ माझ्या प्रेमाकडे वाहणाऱ्या, झोपलेल्याच्या ओठांत जाणाऱ्या द्राक्षारसाप्रमाणे असू दे.

ती त्याच्याशी बोलते

¹⁰मी माझ्या प्रियकराची आहे आणि मी त्याला हवी आहे.

¹¹प्रियकरा, ये आपण शोतावर जाऊ. आपण खेड्यात रात्र घालवू.

¹²आपण सकाळी लवकर उठून द्राक्षाच्या मळ्यात जाऊ. द्राक्षाच्या वेळी फुलल्या आहेत की नाहीत ते पाहू. आणि

जर डाळींब बहरत असतील तर प्रियकरा, तेथे मी तुला माझे प्रेम अर्पण करीन.

¹³पुत्रद्वीचा वास घे आणि आपल्या दाराजवळ असलेल्या इतर सुंदर फुलांचाही वास घे. होय, प्रियकरा, मी तुझ्यासाठी अनेक चांगल्या आनंददायी नव्या आणि जुन्या, गोष्टी राखून ठेवल्या आहेत.

8 माझ्या आईचे दुध पिणाऱ्या माझ्या लहानग्या भावासारखा तू असावास असे मला वाटते. तू जर मला बाहेर विसलास तर मी तुझे चुंबन घेईन आणि त्यात काही गैर आहे असे कुणीही म्हणणार नाही. ²मी तुला माझ्या आईच्या घरात घेऊन जाईन. जिने मला शिकवले तिच्या खोलीत मी तुला नेईन. मी तुला माझ्या डाळींबांपासून बनवलेले मसाल्यांनी युक्त असे मद्य देईन.

ती स्त्रियांशी बोलते

³त्याचा डावा बाहू माझ्या डोक्याखाली आहे आणि त्याचा उजवा बाहू मला धरत आहे.

⁴यरुशलेमच्या स्त्रियांनो, मला वचन द्या. माझी तयारी होईपर्यंत प्रेमाला जागवू नका, चेतवू नका.

यरुशेलमच्या स्त्रिया म्हणतात

⁵बाळवंटातून, प्रियकराच्या अंगावर रेलत येणारी ही स्त्री कोण आहे?

ती त्याच्याशी बोलते

मी तुला सफरचंदाच्या झाडाखाली उठवले, जिथे तुझ्या आईने तुला प्रसवले, जिथे तुझा जन्म झाला तेथे.

⁶तू तुझ्या हृदयावर जी मोहोर धारण करतोस, किंवा तुझ्या बोटात तुझा शिक्का असलेली अंगठी घालतोस त्याप्रमाणे तू मला तुझ्या अगदी जवळ ठेव. प्रेम मृत्यूसारखेच शक्तिशाली आहे. वासना थडग्यासारखी शक्तिमान आहे. त्याच्या ठिणग्या ज्वाला बनतात आणि त्याची खूप मोठी आग होते.

⁷प्रेमाला पूर नष्ट करू शकत नाही, नद्या प्रेमाला बुडवू शकत नाहीत. जर एखाद्याने आपल्या जवळचे सर्वकाही प्रेमासाठी उधळून दिले तर त्याला बोल लावला जाईल. त्याचा तिरस्कार होईल.

तिचे भाऊ बोलतात

⁸आम्हाला एक लहान बहीण आहे आणि तिच्या वक्षस्थळांची अजून पूर्ण वाढ झालेली नाही. जर एखादा माणूस मला तिच्याशी लग्न करायचे आहे असे सांगत आला तर आम्ही काय करायचे?

राजाचे लोक किंवा “आम्मिनादिब” किंवा “माझे राजे लोक.”

⁹ती जर भिंत असती तर आम्ही तिच्याभोवती चांदीची महिरप उभारली असती. ती जर दार असती तर तिच्या भोवती आम्ही देवदारूची फळी ठेवली असती.

ती तिच्या भावांना उत्तर देते

¹⁰मी भिंत आहे आणि माझी वक्षस्थळी माझे मनोरे आहेत. आणि तो माझ्या बाबतीत पूर्ण समाधानी आहे.*

तो म्हणतो

¹¹शलमोनचा बाल हामोनला एक द्राक्षाचा मळा होता. त्याने माणसांना मळ्याचे प्रमुख नेमले आणि प्रत्येकाने 1000 शेकेल चांदीच्या मूल्याइतकी द्राक्षे आणली.

¹²शलमोना, तू तुझे 1000 शेकेल* ठेवून प्रत्येकाला त्याने आणलेल्या द्राक्षाच्या मोबदल्यात 200 शेकेल दे. पण मी माझा स्वतःचा द्राक्षाचा मळा मात्र ठेवणार आहे.

तो तिच्याशी बोलतो

¹³तू इथे या बागेत बस. मित्र-मैत्रीणी तुझा आवाज ऐकत आहेत. मलाही तो ऐकू दे!

ती त्याच्याशी बोलते.

¹⁴माझ्या प्रियकरा, तू लवकर चल. मसाल्याच्या पर्वतावरील हरिणासारखा वा तरुण हरिणासारखा हो.

तो ... आहे शब्दशः "त्याच्या डोळ्यात मला शांती मिळते" हिब्रूत हे "शलमोन" आणि "शुलमित या नावासारखे आहे."

यशया

1 आमोजचा मुलगा यशया ह्याला पुढीलप्रमाणे देवाचा दृष्टान्त झाला आणि यहुदा व यरुशलैम येथे पुढे घडणाऱ्या गोष्टी देवाने यशयाला दाखविल्या उज्जीया, योथाम, आहाज आणि हिज्कीया या यहुदी राजांच्या काळात घडून येणाऱ्या गोष्टी यशयाने पाहिल्या.

देवाची स्वतःच्याच लोकांविरुद्ध तक्रार

²हे स्वर्गा आणि हे पृथ्वी, परमेश्वर काय म्हणतो ते ऐका. परमेश्वर म्हणतो,

“मी माझ्या मुलांचे पालनपोषण केले त्यांना लहानाचे मोठे केले. पण तीच मुले माझ्यावर उलटली.

³गाय आपल्या मालकाला ओळखते. गाढवाला सुध्दा, आपला मालक आपल्याला कोठे खायला देणार ते, कळते. पण इस्राएल लोक मला जाणत नाहीत. माझ्या लोकांना काही समजत नाही.”

⁴इस्राएल हे राष्ट्र पापांनी भरले आहे. अन्याय, दुष्कृत्ये हांचा बोजा त्यांच्यावर पडला आहे. पापी कुटुंबातील दुर्वर्तींनी मुलांप्रमाणे इस्राएल लोक वागत आहेत. त्यांनी परमेश्वराचा त्याग केला आहे. इस्राएलच्या पवित्र देवाचा त्यांनी अपमान केला आहे. त्यांनी त्याचा त्याग केला व त्याला एखाद्या परक्या माणसाप्रमाणे वागवले.

⁵देव म्हणतो, “मला तुम्हाला सतत शिक्षा का करावी लागायी? मी तुम्हाला शिक्षा केली तरी तुम्ही सुधारत नाही. तुम्ही माझ्याविरुद्ध बंड करीतच राहता. सध्या प्रत्येकाचे डोके व हृदय कमकुवत झाले आहे. ⁶तुमच्या पायापासून डोक्यापर्यंत शरीराच्या प्रत्येक अवयवावर जखमा, घाव व वाहते व्रण आहेत. त्या वाहत्या व्रणाची तुम्ही काळजी घेतली नाही. तुमच्या जखमा तेल सोडून नरम केल्या नाहीत आणि त्यावर पट्टीही बांधली नाही.

⁷“तुमच्या देशाचा नाश झाला आहे. तुमची शहरे जाळली गेली आहेत. तुमच्या शत्रूंनी तुमचा देश काबीज केला आहे. सैन्यांनी एखादा देश उद्ध्वस्त करावा तशी तुमची भूमी झाली आहे. ⁸सीयोनची मुलगी (यरुशलैम) द्राक्षांच्या बागेतील रिकाम्या खोपट्याप्रमाणे झाली आहे. तिची अवस्था काकडीच्या शेतातील जुन्या घरप्रमाणे झाली आहे. शत्रूने पराभूत केलेल्या नगरप्रमाणे ती दिसते.” ⁹सर्व शक्तिमान

परमेश्वराने काही लोकांना जिवंत ठेवले नसते तर सदोम अथवा गमोरा ह्या शहरांप्रमाणे आपला संपूर्ण नाश झाला असता.

देव खऱ्या भक्तीचा भुकेला

¹⁰सदोमच्या नेत्यांनो, परमेश्वराचा संदेश ऐका गमोराच्या लोकांनो, देवाच्या शिकवणुकीकडे लक्ष द्या. ¹¹देव म्हणतो, “तुम्ही माझ्यापुढे सतत यज्ञबलि का करता? मला तुमच्या मेंढ्यांच्या, वासरांच्या चरबीच्या, आणि बैल, कोकरे आणि बकऱ्यांच्या यज्ञबलिचा आता वीट आला आहे.

¹²तुम्ही माझ्या दर्शनाला येता तेव्हा माझ्या अंगणातील प्रत्येक गोष्ट तुडविता. असे करायला तुम्हाला कोणी सांगितले?

¹³“माझ्यासाठी निरर्थक यज्ञबलि देणे थांबवा माझ्यापुढे जळणाऱ्या धुपाचा मला वीट आला आहे. चंद्रदर्शन शब्बाथ व सुटी यांच्या निमित्ताने होणाऱ्या मेजवाऱ्या मला आवडत नाहीत. धार्मिक सभेत तुम्ही करीत असलेली दुष्कृत्ये मला अजिबात पसंत नाहीत. ¹⁴तुमच्या मासिक सभा व मेळावे यांची मला मनापासून घृणा वाटते. ह्या सभांचे मला ओझे झाले आहे. मी ह्याला कंटाळलो आहे.

¹⁵“प्रार्थना करण्यासाठी उचललेल्या तुमच्या हाताकडे मी लक्ष देणार नाही. तुम्ही कितीही प्रार्थना केली तरी ऐकणार नाही. का? कारण तुमचे हातक्ते माखले आहेत.

¹⁶“शुचिभूत व्हा. स्वच्छ व्हा. तुमची दुष्कृत्ये थांबवा. मला वाईट गोष्टी बघायच्या नाहीत. चुकीचे वागू नका. ¹⁷चांगल्या गोष्टी करायला शिका. दुसऱ्यांशी न्यायाने वागा. जे दुसऱ्यांना क्लेश देतात त्यांना शासन करा. अनाथ मुलांना मदत करा. विधवांना साहाय्य करा.”

¹⁸परमेश्वर म्हणतो, “या, आपण या गोष्टींची चर्चा करू या. तुमची पातके कितीही काळीकुट्ट (शब्दशः शेंदरासारखी लाल) असली तरी ती धुता येतील आणि तुम्ही हिमाप्रमाणे पांढरेशुभ्र व्हाल. जरी तुमची पापे लाल असली तरी तुम्ही शुभ्र लोकरिसारखे व्हाल.

¹⁹“तुम्ही माझे म्हणणे ऐकाल तर ह्या देशातील चांगल्या वस्तू तुम्हाला प्राप्त होतील. ²⁰माझे म्हणणे न ऐकणे हे माझ्याविरुद्ध जाण्यासारखे होईल आणि शत्रू तुमचा नाश करेल.”

स्वतः परमेश्वराने या गोष्टी सांगितल्या.

यरुशलेमची देवावर श्रद्धा नाही

²¹देव म्हणतो, “यरुशलेमेकडे पाहा. ही नगरी माझ्यावर श्रद्धा ठेवणारी आणि माझ्या मताप्रमाणे वागणारी होती. आताच तिला असे वारांगनेप्रमाणे वागायला काय झाले? आता ती माझ्या म्हणण्याप्रमाणे वागत नाही. यरुशलेमला प्रामाणिक बनवली पाहिजे. यरुशलेममध्ये राहणाऱ्या लोकांनी देवाच्या इच्छेप्रमाणे राहिले पाहिजे. पण सध्या तेथे खुनी लोक राहतात.

²²चांगुलपणा हा चांदीसारखा असतो. पण तुझ्या चांदीला काहीही मोल राहिलेले नाही. तुझ्या द्राक्षरसात (चांगुलपणात) पाणी मिसळल्याने तो पातळ झाला आहे. ²³तुझे सत्ताधीश बंडखोर व चोरांचे साथीदार झाले आहेत. तुझे सगळे सत्ताधीश लाच मागतात. चुकीच्या गोष्टी करण्यासाठी ते पैसे घेतात. लोकांना फसविण्यासाठी ते पगार घेतात. ते अनाथ मुलांना मदत करीत नाहीत आणि विधवांच्या गरजांकडे लक्ष देत नाहीत.”

²⁴यामुळे प्रभू सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इझ्राएलचा सामर्थ्यवान ईश्वर म्हणतो, “माझ्या शत्रूंनी, मी तुम्हाला शिक्षा करीन. तुम्ही मला जास्त त्रास देऊ शकणार नाही. ²⁵चांदी स्वच्छ करण्यासाठी लोक एक रसायन वापरतात. मी तसेच करीन. आणि तुझी दुष्कृत्ये धुवून काढीन. मी तुझ्यातील सर्व निरर्थक गोष्टी काढून टाकीन. ²⁶सुरुवातीला होते त्याप्रमाणे मी न्यायाधीश नेमीन. पूर्वीप्रमाणेच मंत्री नेमीन मग तुला सर्वजण ‘चांगली व निष्ठावंत नगरी म्हणतील.’”

²⁷देव कल्याण करणारा आहे आणि तो योग्य त्याच गोष्टी करतो. म्हणूनच सीयोनचा व जे त्याला शरण येतील अशा लोकांचा, देव उद्धार करेल. ²⁸पण सर्व गुन्हेगारांचा आणि पापी लोकांचा नाश होईल. (हे लोक परमेश्वराचे ऐकणारे नाहीत.)

²⁹भविष्यात, ज्या ओकच्या झाडांची लोक पूजा करतात व ज्या खास बागांमध्ये जाऊन मूर्तीची पूजा करतात, त्या झाडांची व बागांची लोकांना लाज वाटेल. ³⁰असे होण्याचे कारण तुम्ही त्या पाने गळून जाणाऱ्या ओकच्या झाडांप्रमाणे किंवा पाणी नसल्याने सुकत चाललेल्या बागांप्रमाणे व्हाल. ³¹बलाढ्य माणसे लहानशा वाळलेल्या लाकडाच्या ढलपीप्रमाणे होतील. त्यांची कर्मे आग लावणाऱ्या ढिणगीसारखी असतील. ती बलाढ्य माणसे व त्यांची कर्मे ह्यांना एकदमच आग लागेल आणि ती आग कोणीही विझवू शकणार नाहीत.

2 आमोजचा मुलगा यशया याला यहुदा व यरुशलेम यांच्या बदल दृष्टान्त झाला.

²शेवटच्या दिवसात, परमेश्वराचे मंदिर असलेला डोंगर सर्व डोंगरपेक्षा उंच होईल. तो टेकड्यापेक्षा उंच उचलला जाईल. सर्व देशांतील लोक तेथे जातील. ³पुष्कळ लोक तेथे जातील. ते म्हणतील, “आपण परमेश्वराच्या डोंगरावर जाऊ या. आपण याकोबच्या देवाच्या मंदिरात जाऊ या.

मग देव, त्याचा जगण्याचा मार्ग आपल्याला दाखवील. आणि आपण त्या मार्गाने जाऊ.”

देवाच्या शिकवणुकीची सुरुवात, परमेश्वराच्या संदेशाचा आरंभ यरुशलेममधील सीयोनच्या डोंगरात होईल. व तो सर्व जगात पोहोचेल. ⁴नंतर सर्व देशांतील लोकांचा न्याय देवच करील. देव माणसा-माणसांतील वाद मिटवील. लोक लढण्यासाठी शस्त्र वापरणार नाहीत. लोक आपल्या तलवारी मोडून त्यांचे फाळ करतील आणि भाल्यांचे कोयते करतील. लोक एकमेकांविरुद्ध लढणार नाहीत. इतःपर युद्धाचे शिक्षण दिले जाणार नाही.

⁵याकोबच्या वंशजांनी, या आपण परमेश्वराच्या प्रकाशातून चालू या. ⁶तुम्हाला हे सांगायचे कारण तुम्ही तुमच्या लोकांपासून दूर गेल्यात तुमचे लोक पूर्वेकडील चुकीच्या कल्पनांनी भारावून गेले आहेत. पलिष्ट्यांप्रमाणे ते भविष्य सांगण्याचा प्रयत्न करत आहेत. त्यांनी परकीयांच्या कल्पनांचा स्वीकार केला आहे. ⁷दुसरीकडून आणलेल्या सोन्याचांदीने तुमचा देश भरलेला आहे. तुमच्याकडे खूप खजिने आहेत, असंख्य घोडे व रथ आहेत. ⁸तुमचा देश लोक पूजत असलेल्या मूर्तींनी भरून गेला आहे. लोकच त्या मूर्ती घडवितात आणि त्यांची पूजा करतात. ⁹दिवसेंदिवस लोक वाईट होत चालले आहेत. ते नीच पातळीवर पोहोचले आहेत. देवा, तू नक्कीच त्यांना क्षमा करणार नाहीस. हो ना?

देवाच्या शत्रूंच्या मनांत देवाबद्दल भय

¹⁰येथून चालते व्हा. कडेकपारीमागे धुळीत लपून बसा. तुम्ही परमेश्वराची भीती बाळगली पाहिजे आणि त्याच्या महान सामर्थ्यापासून लपून राहिले पाहिजे.

¹¹गर्विष्ठांचा गर्व गळून पडेल आणि ते शरमिंदे होऊन माना खाली घालतील. अशा वेळी फक्त परमेश्वरच तात मानेने उभा असेल.

¹²परमेश्वराने एक दिवस निश्चित केला आहे. त्या दिवशी परमेश्वर गर्विष्ठ व फुशारक्या मारणाऱ्या लोकांना शिक्षा करील. मग त्या लोकांचे महत्त्व कमी होईल.

¹³जरी हे लोक लबाबोनामधील उंच गंधसरुप्रमाणे वा बाशानामधील मोठ्या एला वृक्षांप्रमाणे असले तरी देव त्यांना शिक्षा करील. ¹⁴हे गर्विष्ठ लोक उतुंग पर्वत उंच टेकड्या व ¹⁵उंच मनोरे आणि उंच भक्कम भिंतीप्रमाणे असले तरी देव त्यांना शिक्षा करील. ¹⁶हे गर्विष्ठ लोक ताशीशहून* येणाऱ्या प्रचंड मालवाहू जहाजांप्रमाणे (ह्या जहाजांत महत्वाचा माल भरलेला असतो.) असले तरीसुद्धा देव त्यांना शिक्षा करील.

¹⁷त्या वेळी गर्विष्ठांचा गर्व गळून पडेल. ते माना खाली घालतील व फक्त परमेश्वरच तात मानेने उभा राहील.

ताशीशची जहाजे अथवा गलबते बहुधा विशिष्ट प्रकारची मालवाहू जहाजे

¹⁸सर्व मूर्ती (खोटे देव) नाहीशा होतील. ¹⁹लोक कडेकपारीच्या मागे व जमिनीच्या भेगांत लपून बसतील. लोकांना परमेश्वर व त्याचे सामर्थ्य ह्यांचे भय वाटेले. जेव्हा परमेश्वर भूकंप घडवून आणील तेव्हा हे असे घडेल.

²⁰त्या वेळी लोक आपल्याजवळील सोन्याचांदीच्या मूर्ती फेकून देतील. (लोकांनी ह्या मूर्ती पूजेसाठी घडविल्या होत्या.) वटवागुळे व चिचुंद्या राहतात अशा बिळांत लोक त्या मूर्ती टाकून देतील. ²¹मग परमेश्वराला व त्याच्या सामर्थ्याला भिऊन सर्व कडेकपारीत लपतील. हे सर्व परमेश्वराने घडवून आणलेल्या भूकंपाच्या वेळी घडून येईल.

इझ्राएलने देवावर श्रद्धा ठेवावी

²²जर तुम्हाला स्वतःचे रक्षण करायचे असेल तर तुम्ही दुसऱ्या लोकांवर विश्वास ठेवू नका. शेवटी ती माणसेच आहेत म्हणजेच मर्त्य आहेत. म्हणूनच त्यांना देवाप्रमाणे सामर्थ्यवान समजू नका.

3 माझे म्हणणे समजून घ्या. यहुदा व यरुशलेम ज्यावर अवलंबून आहेत अशा सर्व गोष्टी तो प्रभू सर्वशक्तिमान परमेश्वर काढून घेईल. देव त्यांची भाकरी व पाणी बंद करील. ²तो (देव) वीरांचा व मोठ्या योद्ध्यांना दूर करील. न्यायासनावर बसणारे, भेदू संदेष्टे, मांत्रिक व तथाकथित वडीलधारी मंडळी इत्यादींना दुसरीकडे नेऊन ठेवील. ³देव सैनिक शासक व शासनकर्ते यांना दूर करील. निपुण सल्लागार व जादूटोणा करून भविष्यकथन करण्याचा प्रयत्न करणारे चाणाक्ष लोक यांनाही दूर ठेवील.

⁴देव म्हणतो, “तरुण मुले नेतेपदी बसतील अशी परिस्थिती मी निर्माण करीन. ⁵प्रत्येकजण दुसऱ्याविरुद्ध उभा राहील, लहान थोरांचा मान राखणार नाहीत व सामान्य प्रतिष्ठाितांचा आदर करणार नाहीत.”

⁶त्या वेळी एखादा उठेल व आपल्या घरातील एकदा भावाला पकडेल व त्याला म्हणेल “तुझ्याजवळ अंगरखा आहे, तर मग ह्या विध्वंस झालेल्या अवशेषांवर तूच नेता होशील.”

⁷पण तो भाऊ उभाराहील व म्हणेल, “माझ्याच घरात पुरेसे अन्न, वस्त्र नाही. मी तुम्हाला काय मदत करू शकत नाही? तुम्ही मला तुमचा नेता करू नका.”

⁸हे घडेल कारण यरुशलेम अडखळले आहे व त्याने चूक केली आहे. यहुदाने देवाला अनुसरायचे थांबवले आणि त्याचे पतन झाले. यरुशलेम व यहुदा यांची वाणी आणि कृती परमेश्वराच्या विरुद्ध आहे. परमेश्वराच्या तेजस्वी डोळ्यांना हे सर्व स्पष्टपणे दिसत आहे.

⁹चुकीची कृत्ये केल्याची अपराधी भावना लोकांच्या चेहऱ्यावर दिसत आहे. आपल्या पापांबद्दल त्यांना गर्व वाटत आहे. ते सदैम शहरातील रहिवाशांसारखे झाले

आहेत. आपली पापे पाहत आहे ह्याची त्यांना पर्वा नाही. हे त्यांच्या दृष्टीने फारच वाईट आहे. त्यांनी स्वतःला आपत्तीत लोटले आहे.

¹⁰सज्जनांना सांगा की त्यांचा उत्कर्ष होईल. सत्कृत्यांचे फळ त्यांना मिळेल. ¹¹पण दुर्जनांची काही धडगत नाही. त्यांना खूप त्रास होईल. त्यांच्या दुष्कृत्यांची त्यांना सजा मिळेल. ¹²लहान बालके मोठ्यांचा पराभव करतील. अबलांचे राज्य येईल. माझ्या लोकांनो, तुमच्या मार्गदर्शकांनी तुम्हाला योग्य मार्गापासून परावृत्त केले व चुकीच्या मार्गाने नेले.

देवाचा स्वतःच्या लोकांबद्दल निर्णय

¹³परमेश्वर स्वतःच लोकांचा न्यायनिवाडा करील. ¹⁴वडीलधारी मंडळी व नेते यांनी केलेल्या कृत्यांविरुद्ध परमेश्वर न्याय देईल.

परमेश्वर म्हणतो, “तुम्ही लोकांनी द्राक्षांची बाग(यहुदा) जाळली आहे. तुम्ही गरिबांच्या वस्तू बळकावल्या व स्वतःच्या घरात भरल्या. ¹⁵माझ्या लोकांना दुखवायचा अधिकार तुम्हाला कोणी दिला? गरिबांना धुळीत मिळवायचा तुम्हाला काय हक्क आहे?” माझा प्रभू सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणाला.

¹⁶परमेश्वर म्हणतो, “सीयोनमधल्या स्त्रिया फार गर्विष्ठ झाल्या आहेत. आपण इतर लोकांपेक्षा. उच्च आहोत हे दाखवीत त्या ताठ मानेने वावरत असतात. त्या डोळे मारीत, आपल्या पैजणांचा आवाज करीत ठुमकत चालतात.”

¹⁷माझा प्रभु सीयोनच्या स्त्रियांच्या डोक्यांत व्रण करील. त्यांचे सर्व केस गळून पडतील. ¹⁸⁻²³त्या वेळी परमेश्वर ह्या स्त्रियांना ज्यांचा अभिमान वाटतो अशा सर्व गोष्टी म्हणजे पैजण, चंद्रसूर्याप्रमाणे असलेले हार, कर्णभूषणे, तोडे, बुरखे, गळपट्टे, पायातल्या साखळ्या, कमरपट्टे, अंतरांच्या बाटल्या, ताईत, विशेष प्रकारच्या अंगठ्या, नथी, उंची रेशमी वस्त्रे, शेले व शाली, बटवे, आरसे, सुती कपडे, फेटे, लांब शाली काढून घेईल.

²⁴आता या स्त्रियांजवळ मधुर सुवासाची अतरे आहेत पण देव त्यांना शिक्षा करील त्या वेळी त्या अतरांना बुरशी येऊन कुजट घाण येईल. आता या स्त्रिया कमरपट्टे वापरतात पण त्या ऐवजी दोऱ्या वापरण्याची वेळ त्यांच्यावर येईल. आता त्या विविध केशरचना करतात पण नंतर त्यांच्या डोक्यावर केसच नसतील. त्यांचे केशवपन होईल. त्यांच्या मेजवाऱ्यांसाठी असलेल्या विशेष वस्त्राप्रवरणांऐवजी त्यांना जे कपडे घालावे लागतील त्यातून त्यांची वाईट स्थिती दिसून येईल. त्यांच्या चेहेऱ्यावरील सौंदर्यबुणांच्या जागी भाजल्याचे डाग पडतील.

²⁵त्याच वेळी लढाईत तुमची माणसे तलवारीने मारली जातील. वीर लढाईत कामी येतील. ²⁶वेशीजवळ असलेल्या सभा-संमेलनाच्या जागी शोककळा पसरेल. चोर व

लुटारुंनी सर्वस्व लुटलेल्या स्त्रीप्रमाणे यरुशलेम नगरी एकटीच बसून शोक करेल.

4 त्यावेळी सात स्त्रिया एका माणसाला पकडून म्हणतील, “आम्ही आमचे अन्न व वस्त्र स्वतः मिळवू. फक्त तू आमच्याशी लग्न कर. तुझे नाव आम्हाला लावू दे. कृपया आमच्या अब्रूचे रक्षण कर.”

² ह्याच वेळी परमेश्वराचे रोपटे (यहुदा) खूप सुंदर व महान होईल. त्या वेळी इस्राएलमध्ये राहणाऱ्यांना भूमीतून पिकणाऱ्या सर्व गोष्टींचा अभिमान वाटे. ³ त्यावेळी सीयोन व यरुशलेम येथे जे लोक राहत असतील त्यांना पवित्र मानले जाईल. देवाची कृपा झाल्याने त्यांची नावे खास यादीत समाविष्ट केली गेली आहेत. त्या सर्व लोकांच्या बाबतीत हे घडेल. त्या सर्व यादीतील लोकांना जिवंत राहण्याचीसंमती दिली जाईल.

⁴ सीयोनमधील स्त्रियांचे रक्त परमेश्वर धुवून टाकील. यरुशलेमलाही परमेश्वर निर्मळ करील. देव न्यायीपणाचा आत्मा वापरून योग्य न्याय करील आणि प्रत्येक गोष्ट जळणाऱ्या आत्म्याद्वारे शुध्द करील.

⁵ ह्यावेळी आपण आपल्या लोकांच्या पाठीशी उभे आहोत हे देव सिध्द करील. दिवसा तो धुराचा ढग तयार करील व रात्री अग्नीचा झगझगीत प्रकाश निर्माण करील. प्रत्येक इमारतीवरच्या आकाशात आणि सीयोनच्या डोंगरावरील मेळाव्याच्या जागेवर देवाच्या कृपेच्या ह्या निशाण्या दिसतील. संरक्षणासाठी प्रत्येक माणसावर आच्छादन असेल. ⁶ हे आच्छादन म्हणजे सुरक्षित ठिकाण असेल. ते माणसाचा उन्हापा सून बचाव करील तसेच सर्व प्रकारच्या पुरांपासून आणि पावसापासून रक्षण करण्यासाठी लपून बसण्याची ती सुरक्षित जागा असेल.

इस्राएल देवाचे नंदनवन

5 मी माझ्या मित्रासाठी (देवासाठी) गाणे गाईन. हे गाणे, माझ्या मित्राच्या द्राक्षमळ्याच्या (इस्राएलच्या) प्रेमासंबंधी असेल.

माझ्या मित्राचा द्राक्षमळा अतिशय सुपीक जमिनीत होता.

² माझ्या मित्राने खणून जमीन साफसूफ केली. तिच्यामध्ये अतिशय उत्तम प्रतीच्या द्राक्षाची लागवड केली. त्याने मळ्याच्या मध्यभागी एक मनोरा बांधला. द्राक्षाचे उत्तम पीक येईल अशी त्याला आशा होती पण त्यातून निकृष्ट प्रतीचीच फळे आली.

³ म्हणून देव म्हणाला, “यरुशलेममध्ये राहणाऱ्या लोकांना व यहुदात राहणाऱ्या लोकांना, माझा आणि माझ्या द्राक्षमळ्याचा जरा विचार करा.

⁴ माझ्या द्राक्षमळ्यासाठी मी आणखी काय करू शकलो असतो? मला जे करणे शक्य होते ते सर्व मी केले मी चांगल्या पिकाची आशा केली पण पीक वाईट आले. असे का झाले?

⁵ आता मी माझ्या द्राक्षमळ्याचे काय करणार आहे ते तुम्हाला सांगतो.

मळ्याच्या संरक्षणासाठी लावलेले काटेरी कुंपण काढून मी जाळून टाकीन. त्याच्या आवाराची दगडी भिंत फोडून दगड पायाने तुडवीन.

⁶ मी माझा द्राक्षमळा उजाड करीन. कोणीही वेळीची काळजी घेणार नाही. कोणीही त्या मळ्यात काम करणार नाही. त्यात तण व काटेकुटे माजतील. तेथे पाऊस न पाडण्याची मी दगांना आज्ञा करीन.”

⁷ सर्वशक्तिमान परमेश्वराच्या मालकीचा द्राक्षमळा म्हणजे इस्राएल हा देश होय. ज्या द्राक्षवेळी परमेश्वराला प्रिय आहेत त्या म्हणजे यहुदी लोक होत.

परमेश्वराने न्यायाची आशा केली पण तेथे फक्त हत्याच घडली. परमेश्वराने प्रामाणिकपणाची आशा धरली पण तेथे फक्त वाईट रितीने वागविलेल्या लोकांचे आक्रोश होते.

⁸ अजिबात जागा शिल्लक राहणार नाही अशारीतीने घराला घर व शेताला शेत जोडणाऱ्यांना तुमचा धिक्कार असो. परन्तु परमेश्वर तुम्हाला शिक्षा करील. असे हे तुम्हाला देशात एकाकी राहण्यास भाग पाडेपर्यंत चालू राहील. * ⁹ सर्वशक्तिमान परमेश्वराने मला हे सांगितले व मी ऐकले, “आता तेथे खूप घरे आहेत पण मी नक्की सांगतो की ती सर्व उध्वस्त होतील. मोठी व सुंदर घरे तेथे आहेत पण ती सर्व रिकामी पडतील. ¹⁰ तेव्हा दहा एकराच्या द्राक्षाच्या मळ्यातून अगदी थोडा द्राक्षरस मिळेल आणि खूप पोती बियाणे वापरले तरी अगदी थोडे पीक येईल.”

¹¹ लवकर उठून नशा आणणाऱ्या पेयाच्या शोधास लागणाऱ्यांना तुमचा धिक्कार असो. तुम्ही मद्यापानाने धुंद होऊन रात्री उशिरापर्यंत जागत राहता. ¹² मद्य, सारंगी, डफ, बासरी आणि इतर वाद्ये यांच्या संगतीत तुम्ही मेजवानी करता आणि परमेश्वराची करणी तुम्हाला दिसत नाही. परमेश्वराने आपल्या हाताने अनेक गोष्टी घडवल्या आहेत पण त्या तुमच्या लक्षात येत नाहीत. हे तुमच्या दृष्टीने अजिबात चांगले नाही.

¹³ परमेश्वर म्हणतो, “माझ्या लोकांना पकडून नेले जाईल. का? कारण ते समजदार नाहीत. त्यांच्यातील उच्चपदस्थांची उपासमार होईल. त्यांतील बहुसंख्य तहानेने तळमळतील. ¹⁴ पण ती सर्व मोठी माणसे मरतील व (शिओल) अधोलोकात अधिक भर पडेल. मृत्यु आपला

असे हे ... चालू राहील ह्याचा अर्थ “बहुधा सर्व जमीन श्रीमंतांची होईल असा होतो. योबेल वर्षात (लेवी. 25:8-34) संपत्तीचा जो कायदा सांगितला आहे त्याच्या हे विरुद्ध आहे.”

अजस्र जबडा पसरेल आणि ते सर्व लोक खाली अधोलोकात जातील.”

¹⁵लोक हीनदीन होतील. गर्विष्ठ माणसांच्या माना खाली जातील. ¹⁶सर्वशक्तिमान परमेश्वर प्रामाणिकपणे योग्य न्याय करील आणि लोकांना त्याची महानता कळेल. पवित्र देव योग्य त्याच गोष्टी करेल आणि लोक त्याचा आदर करतील. ¹⁷देव इज्राएल लोकांना त्यांचा देश सोडून जाण्यास भाग पाडेल. सर्व भूमी ओसाड होईल. शेळ्या-मेंढ्यांना मोकळे कुरण मिळेल. एकेकाळी श्रीमंतांची मालकी असलेल्या जमिनीवर कोकरी चरतील.

¹⁸त्या लोकांकडे पाहा लोक दोंरांनी गाड्या खेचून नेतात तसे ते आपले गुन्हे व पापे वाहून नेत आहेत. ¹⁹ते लोक म्हणतात, “देवाने त्यांच्या इच्छेप्रमाणे जे करायचे ते लवकरात लवकर करावे, म्हणजे आम्हाला काय घडणार आहेततरी कळेल. परमेश्वराची इच्छा लवकर पूर्ण व्हावी म्हणजे आम्हांला त्याची योजना कळेल.”

²⁰ते लोक चांगल्या गोष्टी वाईट आहेत व वाईट गोष्टी चांगल्या आहेत असे म्हणतात. ते प्रकाशाला अंधार व अंधाराला प्रकाश समजतात. त्यांना आंबट गोड लागते व गोड आंबट लागते. ²¹ते स्वतःला फार चलाख समजतात. त्यांना वाटते आपण फार बुद्धिमान आहोत. ²²मद्य पिण्यात त्यांची प्रसिध्दी आहे आणि मद्याचे मिश्रण करण्यात ते तरबेज आहेत. ²³जर त्यांना पैसे चारले तर गुन्हेगारालाही ते माफ करतील पण ते सज्जनांना प्रामाणिकपणे न्याय मिळू देणार नाहीत. ²⁴अशा लोकांचे वाईट होईल. ज्याप्रमाणे आगीमध्ये पाने आणि गवत जळून भस्मसात होते त्याप्रमाणे त्यांच्या वंशजांचा पूर्णपणे नाश होईल. अंकुर मरून धुळीला मिळावा अथवा आगीत फूल जळून त्याची राख वाऱ्यावर कोठल्या कोठे उडून जावी तसाच त्यांच्या वंशजांचा समूळ नाश होईल.

त्या लोकांनी, सर्वशक्तिमान परमेश्वराची आज्ञा मानण्यास, नकार दिला. इज्राएलच्या पवित्र देवाच्या संदेशाचा त्यांनी तिरस्कार केला. ²⁵म्हणून परमेश्वर त्यांच्यावर रागावला आहे. तो आपला हात त्यांच्यावर उगारेल आणि त्यांना शिक्षा करील. मग डोंगरसुद्धा भीतीने कापतील. मृतदेह कचऱ्याप्रमाणे रस्त्यावर पडतील. पण तरीही देवाचा राग शांत होणार नाही. त्याचा हात लोकांना शिक्षा करण्याकरीता उगारलेलाच राहील.

इज्राएलला शिक्षा करण्यासाठी देव सैन्ये आणील

²⁶पाहा! दूरच्या राष्ट्रांना देव खूप करीत आहे, झेंडा उभारून तो त्या राष्ट्रांना आवाहन करीत आहे दूरवरून शत्रू येत आहे. लवकरच तो या देशात प्रवेश करील. तो फार वेगाने येत आहे. ²⁷शत्रू कधीच थकत नाहीत वा खाली पडत नाहीत. ते कधीच पेंगुळत नाहीत अथवा गाढ झोपून राहत नाहीत. ते नेहमीच शस्त्रसज्ज असतात. त्यांच्या पादत्राणांचे बंद कधीच तुटत नाहीत. ²⁸त्यांचे बाण तीक्ष्ण

आहेत. त्यांची धनुष्ये सज्ज आहेत. त्यांच्या घोड्यांचे खुर दगडासारखे कठीण आहेत. त्यांच्या रथांच्या मागे धुळीचे लोट उडतात.

²⁹ते गर्जना करतात आणि त्या गर्जना एखाद्या तरुण सिंहच्या गर्जनेइतक्या मोठ्या असतात. जे लोक त्यांच्याशी लढतात त्यांना ते गुरगुरत पकडतात. लोक झगडतात आणि पळून जाण्याचा प्रयत्न करतात. पण त्यांना वाचविणारा तेथे कोणीही नसतो. ³⁰मग ते “सिंह” समुद्रगर्जना करतात. बंदिवासातील लोकांची नजर खाली वळते. त्यांच्या डोळ्यांपुढे अंधकार पसरतो. अंधकाराशिवाय तेथे काहीच असत नाही. सर्व प्रकाश या अंधकारातच लुप्त होतो.

देव यशयाला संदेश होण्यास बोलावतो

6 उज्जीया राजाच्या मृत्यूच्या वर्षीच मी माझ्या प्रभूला पाहिले. तो एका उच्च व विलक्षण सुंदर सिंहासनावर बसला होता. त्याच्या पायघोळ पोशाखाने सर्व मंदिर भरून गेले होते. ²देवदूत परमेश्वराभोवती उभे होते. प्रत्येक देवदूताला सहा पंख होते. त्यातील दोन पंखांनी ते चेहरा झाकित. दोनने पाय झाकित व उरलेल्या दोन पंखांनी उडत. ³ते देवदूत एकमेकांशी बोलत होते. ते म्हणत होते, “पवित्र, पवित्र, पवित्र सर्वशक्तिमान परमेश्वर परमपवित्र आहे. त्याची प्रभा सगळ्या पृथ्वीला व्यापून राहिली आहे.” देवदूतांचे आवाज फार मोठे होते. ⁴त्यांच्या आवाजाने मंदिराच्या दाराची चौकट हादरली नंतर मंदिर धुराने भरून गेले.

⁵मी फारच घाबरलो. मी म्हणालो, “हाय रे देवा! आता माझा नाश होणार देवाशी संवाद करण्याइतका मी पवित्र किंवा शुध्द नाही आणि मी ज्या माणसांत राहतो, तीही देवाशी प्रत्यक्ष बोलण्याइतकी शुध्द नाहीत. * तरीसुध्दा राजाधिराज, सर्वशक्तिमान परमेश्वराला मी पाहिले आहे.”

⁶तेथे वेदीवर अग्नी प्रज्वलित केलेला होता एका सराफ देवदूताने चिमट्याने त्यातील निखारा उचलला. सराफा देवदूत तो निखारा घेऊन माझ्याकडे उडत आला. ⁷त्या निखाऱ्याचा स्पर्श त्याने माझ्या तोंडाला केला नंतर तो देवदूत म्हणाला, “हे बघ! ह्या निखाऱ्याच्या स्पर्शाने तुझी सर्व दुष्कृत्ये नाहिशी झाली आहेत. तुझी पापे आता पुसली गेली आहेत.” ⁸नंतर मला माझ्या परमेश्वराचा आवाज ऐकू आला. परमेश्वर म्हणाला, “मी कोणाला पाठवू! आमच्यासाठी कोण जाईल?”

मग मी म्हणालो, “हा मी तयार आहे, मला पाठव.”

⁹नंतर परमेश्वर म्हणाला, “जा आणि ह्या लोकांना सांग: ‘काळजीपूर्वक ऐका पण समजून घेऊ नका.

मी देवाशी ... शुध्द नाहीत शब्दशः अर्थ मी अशुध्द ओठ असलेला माणूस आहे आणि मी ज्या माणसांत राहतो, त्यांचे ओठही अशुध्द आहेत.

काळजीपूर्वक पाहा पण शिकू नका.' ¹⁰लोकांना गोंधळात टाक, लोक जे ऐकतील आणि पाहतील ते त्यांना समजणार नाही असे कर. तू असे केले नाहीस तर कदाचित् लोक जे कानांनी ऐकतील आणि डोळ्यांनी पाहतील, तेच खरे समजतील. असे जर झाले तर ते मला शरण येतील आणि बरे होतील."

¹¹नंतर मी विचारले, 'प्रभू, मी हे असे किती दिवस करू?' परमेश्वर उत्तरला, "लोक पळून जाऊन शहरे निर्जन होईपर्यंत, आता भरलेली घरे निर्मनुष्य होईपर्यंत, किंबहुना ही सर्व भूमी उजाड व वैरण होईपर्यंत तू असे कर."

¹²परमेश्वर लोकांना दूर पळवून लावील ह्या देशात खूप मोठी ओसाड जमीन तयार होईल. ¹³पण लोकसंख्येचा दहावा हिस्सा ह्या भूमीवर राहतील. त्यांचा नाश होणार होता तरीही ते परमेश्वराकडे परत येतील. हे लोक एलाच्या झाडाप्रमाणे असतील. एलाचे झाड कापले तरी बुडखा शिल्लक राहतोच. हे राहिलेले लोक त्या बुडख्याप्रमाणे असतील. हे लोक खास बीज म्हणजेच देवाची लाडकी लेकरे असतील.

सिरीयावर संकट

7 यहूदाचा राजा आहाज हा योथामचा पुत्र व योथाम हा उज्जीयाचा पुत्र आहाजच्याकारकिर्दीत रसीन हा सिरीयावर राज्य करीत होता तर रमाल्याचा पुत्र पेकह हा इझ्राएलचा राजा होता. एकदा रसीन व पेकह हे दोघे यरुशलेमवर चाल करून गेले. पण त्यांना ते शहर काही जिंकता आले नाही.

²"सिरीया आणि एफ्राइम (इझ्राएल) यांच्या सैन्यांची एकजूट झाली आहे आणि त्यांनी एकत्र तळ ठोकला आहे," असे दाविदच्या वंशजाला कळविण्यात आले."

जेव्हा राजा आहाज ह्याला हा. संदेश कळला तेव्हा तो व त्याची प्रजा अतिशय घाबरून गेले. रानातील वृक्ष वाच्याने ज्याप्रमाणे कापतात तशीच भीतीने त्यांची स्थिती झाली.

³तेव्हा परमेश्वर यशयाला म्हणाला, "धोब्याच्या शेताकडे जाणाऱ्या रस्त्यावर जेथे वरच्या डोहाला पाणी मिळते तेथे तू व तुझा मुलगा शआर-याशूब असे दोघे आहाजला भेटा व त्याच्याशी बोला.

⁴"आहाजला सांगा, 'सावध राहा पण शांत राहा भिऊ नकोस. रसीन आणि रमाल्याचा पुत्र ह्यांना घाबरू नकोस. ते दोघे जळलेल्या काड्यांप्रमाणे आहेत. पूर्वी त्यांच्यात आग होती पण आता ते नुस्ते धुमसताहेत! रसीन, सिरीया आणि रमाल्याचा पुत्र हे खूप चिडले आहेत. ⁵त्यांनी तुझ्याविरुद्ध कट केला आहे. ते म्हणाले, 'आपण चाल करून जाऊ आणि यहूदाविरुद्ध लढून यहूदा जिंकू. आपण आपापसात यहूदाची वाटणी करू आणि ताबेलाच्या पुत्राला यहूदाच्या गादीवर बसवू. असा त्यांचा बेत आहे.'"

⁷"पण त्यांचा बेत सिध्दीस जाणार नाही. असे काही घडणार नाही. असे माझा परमेश्वर प्रभू म्हणाला. ⁸आता एफ्राइम (इझ्राएल) एक राष्ट्र आहे पण 65 वर्षांनी ते राष्ट्र म्हणून राहाणार नाही. तेव्हा, जोपर्यंत रसीन हा दमास्कसचा राजा आहे ⁹आणि एफ्राइमची (इझ्राएलची) राजधानी शोमरोन येथे रमाल्याचा पुत्र राज्य करीत आहे तोपर्यंत, रसीन व रमाल्याचा पुत्र यांनी केलेला बेत सिध्दीस जाणार नाही. तू जर ह्या संदेशावर विश्वास ठेवला नाहीस तर तुझी लोकांनीही तुझ्यावर विश्वास ठेवू नये."

इम्मानुएल-देव आमच्या बरोबर आहे

¹⁰परमेश्वर आहाजशी बोलतच राहिला ¹¹परमेश्वर म्हणाला, "ह्या सर्व गोष्टी खऱ्या आहेत हे सिध्द करण्यासाठी तू काही निशाणी मागून घे. तू तुला हवी असलेली निशाणी माग. ती निशाणी पाताळतून येवो अगर आकाशातून."

¹²पण आहाज म्हणाला, 'पुरावा म्हणून मी कोवळीही निशाणी मागणार नाही. मी परमेश्वराची परीक्षा पाहणार नाही.'

¹³तेव्हा यशया म्हणाला, "हे दाविदाच्या वंशजा, लक्षपूर्वक ऐक. तू लोकांच्या सहनशीलतेचा अंत पाहतास. हे पुरेसे नाही म्हणून आता तू देवाच्या सहनशीलतेचा अंत पाहत आहेस का? ¹⁴तेव्हा देव माझा प्रभु तुला स्वतःहून चिन्ह देईल."

त्या कुमारिकेकडे पाहा* ती गर्भवती आहे. ती मुलाला जन्म देईल. ती त्याचे नाव इम्मानुएल ठेवील.

¹⁵इम्मानुएल मध व लोणी खाईल. अशा रीतीने जगत असतानाच ह्यातूनच तो चांगले करावे व वाईट सोडावे हे शिकेल.

¹⁶पण तो चांगल्या वाईट गोष्टीतील फरक कळण्याइतका मोठा होण्याआधी एफ्राइम (इझ्राएल) व सिरीया हे वैरण बनलेले असतील.

"तुला आता त्या दोन राजांची भीती वाटते.

¹⁷पण खरे म्हणजे तू परमेश्वराला भ्यायला पाहिजेस. का? कारण परमेश्वर तुझ्या वाट्याला काही काळ क्लेश देईल. ते क्लेश यहूदातून एफ्राइमच्या निघून जाण्याच्या वेळेप्रमाणे असतील, त्यानंतर असे क्लेश आताच तुमच्या वाट्याला येतील. तुझ्या वडिलांच्या वंशजांना आणि तुझ्या प्रजेला हे क्लेश सोसावे लागतील. देव काय करील बरे? देव अश्शूरच्या राजाला तुझ्याविरुद्ध लढण्यास भाग पाडील.

त्या कुमारिकेकडे पाहा ह्याचा दुसरा अर्थ "त्या कुमारिकेकडे पाहा. ती गर्भवती होऊन तिला पुत्र होईल." प्राचीन ग्रीक अनुवादावरून, ख्रि. पू. 150 च्या सुमारास केल्या गेलेल्या भाषांतरातून हा अर्थ घेतला गेल्याची शक्यता आहे.

¹⁸“त्यावेळी परमेश्वर ‘माशा’ व ‘मध माश्यांना’ बोलली. ¹⁹वाळवटांतील झऱ्याजवळच्या खडकाळ दऱ्यांत, झाडांझुडपांत व पाणथळ जागांत ते आपला तळ ठोकली. ²⁰परमेश्वर अश्रू देशाचा उपयोग यहुदाला शिक्षा करण्यासाठी करून घेईल. अश्रू देशाला भाडोत्री म्हणून घेऊन त्याचा उपयोग वस्त्याप्रमाणे केला जाईल. देव जणू काही ह्या वस्त्याचा उपयोग करून यहुदाचे डोके, पाय भादरेल आणि त्याची हजामतही करील.

²¹“त्यावेळी प्रत्येक माणूस एक कालवड व दोन मेंदरे पाळू शकेल. ²²त्या माणसाला पुरेल एवढे लोणी त्याला त्यांच्या दुधापासून मिळेल. देशातील प्रत्येक माणूस त्या वेळी लोणी व मध खाऊन राहील. ²³आता ह्या देशातील भूमीवर एक हजार द्राक्षवेळी असलेले द्राक्षमळे आहेत. प्रत्येक द्राक्षवेळीची किंमत एक हजार चांदीची नाणी एवढी आहे. ²⁴पण हे द्राक्षमळे काढ्याकुढ्यांनी व तणांनी भरून नष्ट होतील. ह्या भूमीत जंगल माजेल. व तिचा उपयोग शिकारीसाठीच होईल. ²⁵एकेकाळी ज्या टेकड्यांवर लोक शेती करून धान्य पिकवीत होते त्या टेकड्यांवर काढ्याकुढ्यांचे रान माजेल. कोणीही माणूस तिकडे फिरकणार नाही. फक्त मेंढ्या व गुरेढोरे तिकडे जातील.”

अश्रू लवकरच येईल

8 परमेश्वर मला म्हणाला, “एक मोठी गुंडाळी घे आणि टाकाने त्यावर पुढील शब्द लिही, ‘महेर-शालाल-हाश-बज,’ (याचा अर्थ- ‘लवकरच येथे लुटलूट व चोऱ्या होतील.’)”

²साक्षीदार म्हणून विश्वास टाकता येईल अशा काही लोकांना मी गोळा केले. (ते होते उरिया हा याजक व यबरेख्याचा मुलगा जखऱ्या) त्यांच्या समोरच मी लिहिले. ³नंतर मी संदेष्टीशी समागम केला. ती गर्भवती होऊन तिला पुत्र झाला. “परमेश्वराने मला त्याचे नाव महेर-शालाल-हाश-बज असे ठेवण्यास सांगितले. ⁴कारण तो मुलगा ‘आई-बाबा’ असे बोलायला लागण्यापूर्वीच देव दमास्कसची व शोमरोनची सर्व धनसंपत्ती काढून अश्रूच्या राजाला देईल.”

⁵पुन्हा एकदा परमेश्वर माझ्याशी बोलला. ⁶माझा प्रभु, म्हणाला, “हे लोक संथ वाहणारे शिलोहाचे पाणी नाकारतात. ते रसीन व रमाल्याचा पुत्र (पेकह) यांच्या सहवासात आनंद मानतात. ⁷पण मी, परमेश्वर, अश्रूच्या राजाला त्याच्या सर्व शक्तीनीशी तुमच्यावर आक्रमण करण्यास भाग पाडीन. युफ्राटिस नदीच्या लोंढ्याप्रमाणे ते येतील. पुरावे पाणी चढत जाऊन नदीच्या किनाऱ्यावरून बाहेर ओसंडून वाहते तसेच ते येतील. ⁸नदीचा काठ ओलांडून बाहेर पसरलेल्या पाण्याप्रमाणे अश्रूचे सैन्य सर्व यहुदाभर पसरेल. ते यहुदाच्या गळ्यापर्यंत चढेल व जवळजवळ यहुदाला बुडवून टाकील.

“इम्मानुएल, हे पुराचे पाणी सर्व देशाला व्यापेपर्यंत पसरत राहील.”

परमेश्वर आपल्या भक्तांचे रक्षण करतो

⁹सर्व राष्ट्रांनी, युद्धाची तयारी करा, तुम्ही पराभूत व्हाल, दुरवरच्या सर्व देशांनी, ऐका! लढाईची तयारी करा, तुमचा पराभव होईल.

¹⁰लढण्याचे बेत करा, ते सिध्दीस जाणार नाहीत. तुम्ही तुमच्या सैन्याला हुकूम करा, पण त्याचा काहीही उपयोग होणार नाही. का? कारण देव आमच्या पाठीशी आहे.

यशयाला इशारा

¹¹परमेश्वर माझ्याशी त्याच्या महान सामर्थ्यानिशी बोलला ‘मी ह्या लोकांच्या मार्गाने जाऊ नये. असे परमेश्वराने मला बजावले. परमेश्वर म्हणाला, ¹²‘दुसरे त्यांच्याविरुद्ध कट करीत आहेत, असे ते म्हणत आहेत. तू त्या गोष्टींवर विश्वास ठेवू नकोस, ज्या गोष्टींना हे लोक घाबरतात, त्या गोष्टींना घाबरू नकोस. त्या गोष्टींची मुळीच भीती बाळगू नकोस.”

¹³सर्वशक्तिमान परमेश्वर हाच असा आहे की त्याचे भय मानावे. त्याचाच फक्त आदर करावा. त्यालाच फक्त पवित्र मानावे. ¹⁴तु जर परमेश्वराचा मान राखलास, तो पवित्र आहे असे मानलेस, तर तो तुला अभय देईल, पण जर तू त्याचा अन्याय केलास, तर देव रस्त्यावरील दगाड्याप्रमाणे होईल आणि तुम्ही लोक त्यावर ठेचकाळून पडाल इझ्राएलचा दोन घराण्यांना तो दगड अडखळवतो. यरुशलेमच्या सर्व लोकांचा परमेश्वरच सापळा आहे. ¹⁵(पुष्कळ माणसे ह्याच अडथळ्याला अडखळून पडतील व त्यांची हाडे मोडतील. ते सापळात अडकतील व पकडले जातील.)

¹⁶यशया म्हणाला, “करार करा व त्यावर शिक्क मोर्तब करा माझ्या शिकवणुकीचे भविष्यकाळासाठी जतन करा. माझ्या शिष्यांसमोर हे करा. ¹⁷तो करार असा:

परमेश्वराने आपल्याला मदत करावी म्हणून मी वाट पाहीन याकोबच्या वंशजांची परमेश्वराला लाज वाटते तो त्यांच्याकडे पाहण्याचे नाकारतो. पण मी परमेश्वराची प्रतीक्षा करीन. तो आम्हाला वाचवील.

¹⁸‘माझी मुले आणि मी इझ्राएल लोकांकरिता निशाणी आणि पुरावे आहेत. सीयोनच्या डोंगरावर राहणाऱ्या सर्वशक्तिमान परमेश्वराने आम्हाला पाठविले आहे.”

¹⁹काही लोक “काय करावे ते ज्योतिषी व जादूटोणा करणारे यांना विचारा” असे म्हणतात. (ते ज्योतिषी व जादूटोणा करणारे कुजबुजतात व आपल्याला गुपित समजते असे लोकांना वाटावे म्हणून पक्षांप्रमाणे बोलतात.) पण मी सांगतो की तुम्ही मदतीसाठी देवाला हाक मारावी. ते

ज्योतिषी आणि जादूटोणा करणारे मृतांची मदत घेतात. सजीवांनी मृतांची मदत का घ्यावी?

²⁰तुम्ही शिकवणुकीप्रमाणे वागा व कराराचे पालन करा. तुम्ही ह्या आज्ञांचे पालन केले नाही तर तुम्ही चुकीच्या आज्ञांचे पालन कराल. (चुकीच्या आज्ञा म्हणजे ज्योतिषी व जादूटोणा करणारे ह्यांनी दिलेल्या आज्ञा होत. त्या आज्ञांना काही अर्थ नाही त्या आज्ञांचे पालन करून तुम्हाला काहीही मिळणार नाही.)

²¹तुम्ही चुकीच्या आज्ञांचे पालन कराल तर देशावर संकट येतील आणि उपासमार होईल. लोकांची उपासमार झाल्यावर लोक संतापतील व ते राजा आणि त्याचे देव ह्यांच्याविरुद्ध बोलू लागतील. मग मदतीसाठी देवाकडे पाहतील. ²²जर त्यांनी त्यांच्या आजूबाजूला पाहिले तर त्यांना संकट आणि निराशेचा अंधकार दिसेल, बळजबरीने देश सोडून जावे लागणाऱ्या लोकांचे अतीव दुःख त्यांना दिसेल आणि जे लोक या अंधकारात अडकतील त्यांना आपली सुटका करून घेता येणार नाही.

नवा दिवस येत आहे

९ पूर्वी लोकांनी जबुलून व नफताली या प्रांताना महत्त्व दिले नाही पण पुढील काळात देव त्या भूमीला श्रेष्ठ बनवील समुद्राजवळील भूमी, यार्देन नदीच्या पलीकडचा प्रदेश व यहुदी सोडून दुसरे जे लोक राहतात तो गालील प्रदेश म्हणजे ही भूमी होय.

²आता तेथील लोक अधोलोका सारख्या अंधकारात दिवस कंठीत आहेत पण ते तेजस्वी प्रकाश पाहतील. पाताळासारख्या अंधकारमय प्रदेशात सध्या ते लोक राहत आहेत पण त्यांना “तेजस्वी प्रकाश” दिसेल.

³देवा, तूच त्या राष्ट्राच्या वाढीचे कारण होशील, तेथल्या लोकांना तू सुखी करशील ते लोक त्यांचा आनंद तुझ्याजवळ व्यक्त करतील. सुगीच्या काळातील आनंदासारखा हा आनंद असेल. जेव्हा लोक लढाईतील जिंकलेल्या गोष्टींचा वाटा घेतात तेव्हा होणाऱ्या आनंदप्रमाणे हा आनंद असेल. ⁴असे का? कारण तू त्यांचा मोठा भार उतरवशील. त्यांच्या पाठीवरील जोखड काढून घेशील, तुझ्या लोकांना शिक्षा करण्यासाठी शत्रू वापरत असलेली छडी तू काढून घेशील. तू मिद्यानचा पराभव केलास त्या वेळेप्रमाणेच ही स्थिती असेल.

⁵लढाईत वापरलेला प्रत्येक बूट आणि रक्ताळलेला प्रत्येक गणवेश ह्यांचा नाश होईल. ह्या गोष्टींची होळी केली जाईल. ⁶असामान्य बालकाच्या जन्माच्यावेळी ह्या गोष्टी घडतील. देव आम्हाला पुत्र देईल. हा पुत्र लोकांच्या नेतृत्वाची जबाबदारी घेईल. त्याचे नाव असेल “अदभुत सल्लागार, सामर्थ्यशाली देव, चिरंजीव पिता, शांतीचा राजपुत्र.” ⁷त्याच्या राज्यात सामर्थ्य आणि शांती नांदेल. आणि दविदच्या वंशाच्या ह्या राजाच्या काळात ती वाढतच

जाईल. हा राजा सदासर्वकाळ सदाचार आणि प्रामाणिक न्यायबुद्धीने राज्य करील.

सर्वशक्तिमान परमेश्वराला त्याच्या लोकांबद्दल अतिशय प्रेम आहे. ह्या प्रेमापोटीच ह्या सर्व गोष्टी घडून येतील.

देव इस्राएलला शिक्षा करील

⁸याकोबाच्या (इस्राएलच्या) लोकांविरुद्ध माझ्या परमेश्वराने आज्ञा दिली आहे. ती खरी ठरेल. ⁹मग एफ्राइमच्या (इस्राएलच्या) प्रत्येक माणसाला, एवढेच नव्हे तर शोमरोनच्या नेत्यांना कळून चुकेल की देवाने आपल्याला शिक्षा केली आहे.

सध्या ती माणसे फार गर्विष्ठ व बढाईखोर झाली आहेत, ते म्हणतात. ¹⁰“ह्या विटा पडल्या तर आम्ही पुन्हा बांधकाम करू आणि तेही भक्कम दगडांचे. ही लहान झाडे कापली जातील पण आम्ही त्यांच्या जागी उंच व भक्कम म असे नवे वृक्ष लावू.”

¹¹म्हणून परमेश्वर इस्राएलच्याविरुद्ध लढण्यासाठी लोकांना समर्थ करील. परमेश्वर रसीनच्या शत्रूंना इस्राएलविरुद्ध उठवील. ¹²परमेश्वर पूर्वेकडून अरामी लोकांना व पश्चिमेकडून पलिष्ट्यांना आक्रमण करायला लावील. हे शत्रू आपल्या सैन्यबळावर इस्राएलचा पराभव करतील. पण एवढे झाले तरी परमेश्वराचा इस्राएलवरचा राग शांत होणार नाही. परमेश्वर लोकांना आणखी शिक्षा करण्याच्या विचारात असेल.

¹³देवाने लोकांना शिक्षा केली तरी ते पाप करायचे थांबवणार नाहीत. ते देवाला शरण येणार नाहीत. ते सर्वशक्तिमान परमेश्वराला अनुसरणार नाहीत. ¹⁴म्हणून परमेश्वर इस्राएलचे डोके व शेपूट कापून टाकील. एका दिवसात परमेश्वर फांदी व देठ कापून टाकील. ¹⁵(इस्राएलचे डोके म्हणजे तेथील वडीलधारी मंडळी व प्रतिष्ठित नेते आणि शेपूट म्हणजे असत्य कथन करणारे तोतये संदेश.)

¹⁶लोकांचे नेतृत्व करणारे त्यांना चुकीच्या मार्गाने नेतात आणि त्यांच्या मागून जाणाऱ्या लोकांचा नाश होतो. ¹⁷सर्वच लोक पापी आहेत. म्हणून परमेश्वर तरुणांवर प्रसन्न नाही आणि परमेश्वर त्यांच्या विधवांवर व अनाथांवरही दया करणार नाही. ते सर्व देव सांगतो त्याच्या विरुद्ध वागतात. ते खोटे बोलतात. त्यामुळे देवाचा क्रोध शमणार नाही. व देव त्यांना शिक्षा करीतच राहील.

¹⁸कुर्म हे ठिणगीसारखे असते. प्रथम, ते तण व काटेकुटे जाळते. नंतर रानातील झाडेझुडपे पेट घेतात आणि शेवटी त्याचा वणवा होऊन सगळेच त्याचे भक्ष्य होते.

¹⁹सर्वशक्तिमान परमेश्वर रागावला आहे म्हणून सर्व भूमी जाळली जाईल. सर्व माणसेही त्यात जाळली जातील. कोणीही आपल्या भावाला वाचविण्याचा प्रयत्न करणार

नाही. ²⁰माणसे उजवीकडचे काही तरी पकडून खायला बघतील, पण त्यांची भूक भाणणार नाही. मग ते डावीकडचे काही तरी खातील पण त्यांची भूक तरीही भाणणार नाही. मग प्रत्येक जण वळेल आणि स्वतःचेच शरीर खाईल. ²¹(मनश्शे एफ्राईमशी आणि एफ्राईम मनश्शेशी लढेल व नंतर दोघेही यहुदाच्या विरोधात उभे राहतील.)

परमेश्वर अजूनही इझ्राएलवर रागावला आहे. तो तेथील लोकांना शिक्षा करण्याच्या तयारीत आहेत.

10 अन्यायकारक कायदे करणाऱ्यांकडे पाहा घातक निर्णय लिहिणाऱ्या लेखकांकडे पाहा, लोकांना जगणे कठीण होईल असे कायदे ते करतात. ²ते गरिबांशी न्यायाने वागत नाहीत. गरिबांचे हक्क ते डाकळतात. विधवांना व अनाथांना लुबाडण्यास ते लोकांना मुभा देतात.

³कायदे करणाऱ्यांनी, तुम्हाला तुमच्या कृत्याचा जाब द्यावा लागेल, तेव्हा तुम्ही काय सांगाल? दूरच्या देशातून तुमचा विध्वंस येत आहे. तेव्हा मदतीसाठी कोठे धावाल? तुमची धनसंपत्ती तेव्हा उपयोगी पडणार नाही. ⁴कैद्यांप्रमाणे तुम्हाला वाकावे लागेल, मृतांप्रमाणे तुम्हाला जमिनीवर पडावे लागेल. पण एवढ्यानेही भाणणार नाही. कारण अजूनही देवाचा राग शांत झाला नसेल. अजूनही देव शिक्षा करण्याच्या तयारीत असेल.

⁵देव म्हणेल, “मी अशशूरचा उपयोग छडीप्रमाणे करीन. रागाच्या भरात मी अशशूरकडून इझ्राएलला शिक्षा करीन. ⁶पापे करणाऱ्या लोकांविरुद्ध लढण्यासाठी मी अशशूरला पाठवीन. मला त्या लोकांचा अतिशय राग आला आहे म्हणून मी अशशूरला त्यांच्यावर चाल करून जाण्याची आज्ञा करीन. अशशूर त्यांचा पराभव करील व त्यांची सर्व संपत्ती लुटून नेईल. रस्त्यातील कचऱ्याप्रमाणे इझ्राएल अशशूरच्या पायाखाली तुडविला जाईल.

⁷“पण मी अशशूरचा उपयोग करून घेणार आहे हे त्याला कळत नाही. मी त्याचा साधन म्हणून उपयोग करीन असे त्याच्या लक्षात येत नाही. अशशूरला फक्त इतर लोकांचा नाश करायचा आहे, खूप राष्ट्रांचा घात करण्याचा त्याचा बेत आहे. ⁸कदाचित् आपण जिंकलेल्या आणि त्याच्या हुकमतीखाली असलेल्या प्रदेशांच्या राजांचा अशशूर येथे निर्देश करत असेल. अशशूर स्वतःशीच म्हणतो, ‘माझे सर्व राजपुत्र राजेच नाहीत का?’ ⁹कालनो शहर कर्कमीश शहरासारखे, हमाथ अर्पादसारखे व शोमरोन दमास्कससारखे आहे. ¹⁰मी त्या दुष्ट राज्यांचा पराभव केला आणि आता मी त्यांच्यावर सत्ता गाजवितो. त्यांच्या पूजेच्या मूर्ती यरुशलेममधील व शोमरोनमधील मूर्तीपेक्षा चांगल्या आहेत. ¹¹मी शोमरोनचा व तेथील मूर्तीचा पराभव केला. तसेच मी यरुशलेमचे करीन.”

माझे सर्व ... नाहीत का? बहुधा अशशूर त्याने जिंकलेल्या आणि त्याच्या राज्यसत्तेखाली असणाऱ्या राजांबद्दल हा निर्देश करित असावा.

¹²सीयोनचा डोंगर व यरुशलेम यांच्याबाबतीत योजलेल्या गोष्टी माझा परमेश्वर पार पाडील. नंतर तो अशशूरला शिक्षा करील. अशशूरचा राजा फार गर्विष्ठ आहे. त्याच्या अहंकारामुळे त्याने अनेक दुष्कृत्ये केली आहेत. म्हणून परमेश्वर त्याला शिक्षा करील.

¹³अशशूरचा राजा म्हणतो, “मी फार सुज्ञ आहे. माझ्या चातुर्याच्या व सामर्थ्याच्या बळावर मी फार मोठ्या गोष्टी केल्या आहेत. मी पुष्कळ राष्ट्रांना पराभूत केले आहे. मी त्यांची संपत्ती लुटली आणि तेथील लोकांना गुलाम केले. मी फार सामर्थ्यवान आहे. ¹⁴पक्षाच्या घराट्यातून एखाद्याने सहज अंडी काढून घ्यावीत त्याप्रमाणे माझ्या ह्या दोन हातांनी ह्या सर्वची संपत्ती घेतली आहे. पक्षी नेहमी घरटी व अंडी सोडून जातो. आणि घरट्याचे रक्षण करण्यास कोणीच नसते. तेथे एकही पक्षी चिवचिवाट करायला अथवा पंख व चोच ह्याने टोचा मारायला नसतो. त्यामुळे लोक सहज अंडी काढून घेऊ शकतात. अगदी असेच मी सर्व जगातील माणसांना लुटले. मला थांबविणारा कोणीही नव्हता.”

देव अशशूरचे सामर्थ्य नियंत्रित करतो

¹⁵कुऱ्हाड चालविणाऱ्यापेक्षा, कुऱ्हाड श्रेष्ठ नसते. करवत, कापणाऱ्यापेक्षा श्रेष्ठ नसते. पण अशशूरला मात्र वाटते की तो देवापेक्षा श्रेष्ठ व सामर्थ्यवान आहे. एखाद्या माणसाने एखादी काठी उचलून तिने एखाद्याला शिक्षा करावी व त्याबद्दल काठीने स्वतःला त्या माणसापेक्षा श्रेष्ठ व सामर्थ्यवान समजावे, तसेच हे आहे.

¹⁶अशशूर स्वतःला श्रेष्ठ समजतो पण सर्वशक्तिमान परमेश्वर एक भयानक रोग अशशूरमध्ये पसरवील. ज्याप्रमाणे रोगी माणसाचे वजन घटते, त्याप्रमाणे अशशूरचे वैभव व सामर्थ्य घटेल. नंतर अशशूरचे वैभव नष्ट होईल. तो रोग सर्वभक्षक आगीप्रमाणे असेल. ¹⁷इझ्राएलचा प्रकाश (देव) अग्नीप्रमाणे होईल. पवित्र देव ज्वालप्रमाणे होईल. तण व काटेकुटे प्रथम जाळणाऱ्या आगीप्रमाणे तो असेल. ¹⁸नंतर आग पसरते आणि मोठे वृक्ष, द्राक्षामळे जळून जातात. व सर्वात शेवटी प्रत्येक गोष्ट जळून नष्ट होते - अगदी माणसेसुद्धा, तसेच तेव्हा होईल आणि अशशूरचा देवाकडून नाश होईल. अशशूर कुजणाऱ्या ओंडक्याप्रमाणे होईल. ¹⁹हाताच्या बोटावर मोजण्याइतके वृक्ष जंगलात उभे असतील. लहान मूलही ते मोजू शकेल.

²⁰त्यावेळी याकोबचे जे वंशज इझ्राएलमध्ये राहत असतील ते त्यांना मारणाऱ्या माणसावर अवलंबून राहणे सोडतील आणि इझ्राएलच्या पवित्र परमेश्वरावर मनापासून श्रद्धा ठेवायला शिकतील. ²¹याकोबचे हे राहिलेले वंशज पुन्हा सामर्थ्यशाली देवाला अनुसरतील.

²²समुद्रकाठच्या वाळूच्या कणांप्रमाणे तुझे लोक खूप असले तरी त्यातील फक्त थोडेच परमेश्वराकडे परत येतील. ते देवाकडे वळतील पण त्यापूर्वी देशाचा नाश

केला जाईल. देवाने घोषित केले आहे की तो देश उध्वस्त करणार आहे. नंतर चांगुलपणा देशात येईल. तो दुथडीभरून वाहणाऱ्या नदीसारखा असेल. ²³माझा प्रभू सर्वशक्तिमान परमेश्वर, निश्चित ह्या संपूर्ण प्रदेशाचा नाश घडवून आणील.

²⁴माझा प्रभू सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “माझ्या सीयोनवासीयांनी, अशशूरला घाबरू नका. मिसरने पूर्वी तुम्हाला जसे हरविले होते तसेच अशशूर तुम्हाला हरवील. जणू काही अशशूर तुम्हाला काठीने मारील. ²⁵पण थोड्या काळात माझा राग शांत होईल. अशशूरने तुम्हाला दिलेली शिक्षा मला पुरेशी वाटे.”

²⁶पूर्वी सर्वशक्तिमान परमेश्वराने मिदानला ओरेबाच्या खडकाजवळ हरविले होते, त्याप्रमाणेच परमेश्वर अशशूरवर हल्ला करून त्याला चाबकाने फोडून काढील. पूर्वी परमेश्वराने मिसरला शिक्षा करताना, आपल्या हातातील दंडाने समुद्र दुभंगून आपल्या लोकांना समुद्रपार केले व मिसरच्या लोकांना बुडविले. अशाच तऱ्हेने परमेश्वर अशशूरपासून आपल्या लोकांना वाचवील.

²⁷अशशूर तुझ्यावर जी संकटे आणील ती तुला ओझ्याप्रमाणे अथवा जोखडाप्रमाणे खांद्यावर वाहावी लागतील पण लवकरच ते ओझे उतरविले जाईल. तुझे सामर्थ्य (देव) ते जोखड मोडून टाकील.

अशशूरच्या सैन्याचा झप्पाएलवर हल्ला

²⁸अशशूरचे सैन्य अयाथ जवळून (“भग्न अवशेषा” जवळून) प्रवेश करील मिग्रोन (“मळणीची जागा”) तुडवून ते जाईल मिखमाशात (“गुदामात”) ते आपले अन्नधान्य ठेवील. ²⁹ते ‘उताराच्या’ (माबाराच्या) येथे नदी ओलांडतील गेबा येथे ते मुक्काम करतील. रामा घाबरून जाईल. शौलच्या गिबातील माणसे पळून जातील.

³⁰बाथ गल्लीम, मोठ्याने ओरड, लईशा, ऐक. अनाथोध, मला उत्तर दे. ³¹मदमेनाचे रहिवासी पळत आहेत. गेबीमचे रहिवासी लपून बसत आहेत. ³²ह्या दिवशी सैन्य नोब येथे मुक्काम करील आणि यरुशलेममधील टेकडी सीयोन हिच्याविरुद्ध लढण्याची तयारी करील.

³³लक्ष द्या. आपला प्रभू सर्वशक्तिमान परमेश्वर, प्रचंड वृक्ष (अशशूर) कापून टाकील. आपल्या सामर्थ्याच्या बळावर देव हे करील. श्रेष्ठ व प्रतिष्ठित लोकांचे महत्त्व तो कमी करील. ³⁴परमेश्वर त्याच्या कुऱ्हाडीने जंगल तोडील आणि लबानोनमधील प्रचंड वृक्ष (प्रतिष्ठित लोक) कोसळतील.

शांतीचा राजा येत आहे

11 इशयाच्या बुंध्याला (वंशाला) अंकुर (मूल) फुटून वाढू लागेल. ती फांदी इशयाच्या मुळाची असेल. ²परमेश्वराचा आत्मा त्या मुलात असेल. तो आत्मा त्याला सुजपणा, समजूत, मार्गदर्शन आणि सामर्थ्य देईल. हा आत्मा

परमेश्वराला जाणून घेण्यास व श्रद्धा ठेवण्यास त्या मुलाला शिकवील. ³परमेश्वराचे भय वाटण्यातच त्या मुलाला आनंद वाटे. तो त्याच्या डोळ्यांना जे दिसते वा कानांनी जे ऐकू येते, त्याच्यावरून निर्णय घेणार नाही.

हा मुलगा गोष्टी जशा दिसतात त्या वरून लोकांची पारख करणार नाही. तो जे ऐकेल त्यावरून लोकांची परीक्षा करणार नाही. ⁴⁻⁵तो गरिबांना प्रामाणिकपणे व सरळपणे न्याय देईल. ह्या देशातील गरिबांसाठी ज्या गोष्टी करण्याचे त्याने ठरविले असेल त्या तो न्यायबुद्धीने करील. त्याने जर काही लोकांना फटकावयाचे ठरविले तर तो तशी आज्ञा देईल आणि त्या माणसांना फटके बसतील. त्याने दुष्टांना मारायचे ठरविले, तर त्याच्या आज्ञेने त्यांना ठार मारले जाईल. चांगुलपणा व प्रामाणिकपणा ह्या मुलाला सामर्थ्य देईल. ते त्याचे संरक्षक कवच असतील.

⁶त्या वेळेला लांडगे मेंढरांबरोबर सुखशांतीने राहतील. वाघ कोकरांबरोबर शांतपणे झोपेल. वासरे, सिंह, आणि बैल शांततेने एकत्र राहतील आणि एक लहान मुलगा त्यांना वळवील. ⁷गायी आणि अस्वले एकत्र गुण्यागोविंदाने राहतील. सगळ्यांची पिल्ले एकत्र राहतील आणि कोणीच कोणाला इजा करणार नाही. सिंह गार्डसारखे चारा खातील. एवढेच नव्हे तर सापही माणसाला दंश करणार नाहीत. ⁸तान्हे मूलसुध्दा नागाच्या वारुळाजवळ खेळू शकेल. ते सापाच्या बिळात त्याचा हात घालू शकेल.

⁹ह्या सगळ्या गोष्टींवरून, तेथे शांती नांदेल, हेच दिसते. कोणीही माणूस दुसऱ्याला दुखविणार नाही. माझ्या पवित्र डोंगरावर राहणारे लोक वस्तूंचा नाश करू इच्छिणार नाहीत. का? कारण लोकांना परमेश्वराची खरी ओळख पटेल. समुद्रात जसे अथांग पाणी असते, तसेच त्यांना परमेश्वराबद्दल खूपच ज्ञान झालेले असेल.

¹⁰त्या वेळेला इशयाच्या घराण्यात एक विशेष व्यक्ती असेल ती व्यक्ती ध्वजाप्रमाणे असेल हा “ध्वज” सर्व राष्ट्रांना त्याच्याभोवती जमण्याचे आवाहन करील. सर्व राष्ट्रे, त्यांनी करायाच्या कार्याबद्दल ह्या ‘ध्वजाकडे’ विचारणा करतील तो जेथे असेल तेथे वैभव नांदेल.

¹¹त्या वेळेला माझा प्रभू (देव) मागे राहिलेल्या लोकांपर्यंत पुन्हा पोहोचेल. असे तो दुसऱ्याकड करील. आणि त्यांना बाहेर आणील (अशशूर, उत्तर मिसर, दक्षिण मिसर, इथिओपिया, एलाम, बॅबिलॉन, हमाथ आणि पृथ्वीवरील दूरची सर्व राष्ट्रे येथे असलेल्या ह्या त्याच्या लोकांना तो बाहेर आणील.

¹²देव “तो ध्वज” सर्व लोकांची निशाणी म्हणून उभारेल. झप्पाएल व यहूदा येथील लोकांना बळजबरीने देशाच्या बाहेर घालवून देण्यात आले ते पृथ्वीवरील दूरदूरच्या देशात विखुरले. पण देव त्यांना एकत्र आणील.

¹³तेव्हा एफ्राइमला (झप्पाएलला) यहूदाचा मत्सर वाटणार नाही. यहूदाला कोणी शत्रूच राहणार नाहीत. यहूदा एफ्राइमला (झप्पाएलला) काही त्रास देणार नाही. ¹⁴पण

एफ्राइम (इझ्राएल) व युहुदा दोघे मात्र पलिष्ठ्यांवर हल्ला करतील. आकाशात उडणाऱ्या दोन पक्ष्यांनी जमिनीवरील किड्याकाटकावर झडप घालावी तसेच हे दोन देश पलिष्ठ्यांवर तुटून पडतील. दोघे मिळून पूर्वेकडच्या लोकांना लुटतील व अदोम, मवाब, व अम्मोन ह्यांच्या वर राज्य करतील.

¹⁵पूर्वी परमेश्वराला राग आला व त्याने समुद्र दुभंगून आपल्या माणसांना मिसरमधून बाहेर काढले आता पण तसेच होईल परमेश्वर युफ्राटिस नदी दुभंगवेल. तो नदीवर हातातील वंड मारील आणि तिचे सात लहान नद्यांन विभाजन करील. त्या नद्या खोल नसतील. लोक त्या चालत सहज पार करू शकतील. ¹⁶ह्यामुळे अश्शूरमध्ये मागे राहिलेल्या त्याच्या लोकांना अश्शूर सोडून जाता येईल. हे देवाने मिसरमधून इझ्राएली लोकांना बाहेर काढले, त्या वेळे प्रमाणेच असेल.

देवाचे स्तुतिस्तोत्र

12 त्या वेळेला तू म्हणशील: “परमेश्वरा, मी तुझे स्तवन करतो तू माझ्यावर रागावला होतास पण आता राग सोड तुझ्या प्रेमाची प्रचिती दे.”

²देव माझा तारक आहे माझी त्याच्यावर श्रद्धा आहे. मी निर्भय आहे तो मला तारतो. परमेश्वर हीच माझी शक्ती आहे. तो मला तारतो म्हणूनच मी त्याचे स्तुतिस्तोत्र गातो.

³⁻⁴ताराणाच्या झप्यातून तुम्ही पाणी घ्या म्हणजे सुखी व्हाल आणि म्हणाल, “परमेश्वराची स्तुती असो. त्याच्या नावाची उपासना करा. त्याच्या करणीची माहिती लोकांना सांगा.”

⁵परमेश्वराचे स्तुतिस्तोत्र गा कारण त्याने महान कार्य केले आहे. देवाबद्दलची ही वार्ता सर्व जगात पसरवा सर्व लोकांना हे कळू द्या.

⁶सीयोनवासीयानो, तुम्ही गजर करा. कारण इझ्राएलचा एकमेव पवित्र देव समर्थपणे तुमच्यामध्ये आहे. तेव्हा आनंदी व्हा..

देवाचा बाबेलोनला संदेश

13 आमोजचा मुलगा यशया ह्याला देवाने बाबेलोनबद्दल दुःखदायक हा संदेश दिला. ²देव म्हणाला,

“जेथे काहीही उगवत नाही अशा ओसाड डोंगरावर ध्वज उभारा. लोकांना हाका मारा. हातांनी खुणा करा. त्यांना प्रतिष्ठितासाठी असलेल्या दारातून प्रवेश करायला सांगा.”

³देव पुढे म्हणाला,

“मी त्या लोकांना इतरांपासून वेगळे केले आहे. मी स्वतः त्यांच्यावर सत्ता गाजवीन. मी रागावलो आहे मी माझ्या योद्ध्यांना त्या लोकांना शिक्षा करण्यासाठी, गोळा केले आहे मला ह्या सुखी लोकांचा अभिमान वाटतो.

⁴डोंगरावर मोठा आवाज होत आहे तो लक्षपूर्वक ऐका. खूप माणसांच्या गोंगाटासारखा तो आवाज आहे कारण पुष्कळ राज्यातील माणसे एकत्र येत आहेत. सर्वशक्तिमान परमेश्वर त्याच्या सैन्याला एकत्र बोलावीत आहे.

⁵दूरच्या प्रदेशातून परमेश्वर व हे सैन्य येत आहे. क्षितिजापलीकडून ते येत आहेत. ह्या सैन्याचा उपयोग परमेश्वर आपला राग व्यक्त करण्याचे शस्त्र म्हणून करणार आहे. हे सैन्य सर्व देशाचा नाश करील.”

⁶परमेश्वराने ठरविलेला खास दिवस जवळ आला आहे. तेव्हा आक्रोश करा व शोक करा शत्रूकडून तुमची लूट होण्याची वेळ जवळ येत आहे सर्व शक्तिमान देव हे घडवून आणील. ⁷लोकांचे धैर्य गळेल. त्यांची भीतीने गाळण उडेल. ⁸प्रत्येक माणूस भेदरलेला असेल. बाळंत होत असलेल्या स्त्रीप्रमाणे भीतीने त्यांच्या पोटात गोळा उठेल. त्यांची तोंडे अग्नीप्रमाणे लाल होतील. सर्वांच्याच तोंडावर ही कळा पाहून ते आश्चर्यचक्रीत होतील.

देवाचा बाबेलोनविरुद्ध न्याय

⁹पाहा परमेश्वराचा खास दिवस येत आहे. तो फारच भयानक दिवस असेल. देव फारच संतप्त होईल. आणि तो देशाचा नाश करील. ह्या देशातील पापी लोकांना देश सोडण्यास तो भाग पाडील. ¹⁰आकाश अंधकारमय होईल. सूर्य, चंद्र, तारे प्रकाश देणार नाहीत.

¹¹देव म्हणतो, “मी जगात वाईट गोष्टी घडवून आणीन पाप्यांना त्यांच्या पापांबद्दल मी शिक्षा करीन. मी गर्विष्ठांचे गर्वहरण करीन. दुस्व्यांशी क्षुद्र वृत्तीने वागणाऱ्या बढाईखोरांचा तोरा उतरवीन. तेव्हा थोडेच लोक शिल्लक राहतील. ¹²दुर्मिळ सोन्याप्रमाणे चांगले लोकही थोडेच राहतील आणि शुध्द सोन्याहून त्यांची किंमत जास्त असेल. ¹³माझ्या रागाने मी आकाशाला हलवेन व पृथ्वी तिच्या स्थानावरून ढळविली जाईल.”

हे सर्व, सर्वशक्तिमान परमेश्वर रागावेल तेव्हा घडून येईल. ¹⁴त्या वेळी बाबेलोनमधील प्रजा घायळ हरणाप्रमाणे पळ काढेल मेंढपाळ नसलेल्या मेंढराप्रमाणे ते सैरावैरा धावतील प्रत्येकजण आपल्या देशात व आपल्या लोकात पळून जाईल. ¹⁵पण शत्रू त्यांचा पाठलाग करील. आणि शत्रूच्या हाती सापडणाऱ्याला शत्रू तलवारीने ठार मारील. ¹⁶त्यांची घरे लुटली जातील. त्यांच्या स्त्रियांवर बलात्कार होतील, त्यांच्या डोक्यादेखत लहान मुलांना मरेपर्यंत मारले जाईल.

¹⁷देव म्हणतो, “पाहा! बाबेलोनवर हल्ला करण्यासाठी मी मेदीचे सैन्य वापरीन. मेदीच्या सैन्याला चांदी, सोने दिले

तरी ते हल्ला करीतच राहिल. ¹⁸ते बाबेलोनमधील तरुणांवर हल्ला करून त्यांना मारतील मुलांना ते दया दाखविणार नाहीत. लहानग्यांची ते कीव करणार नाहीत. सदेम व गमोरा यांच्याप्रमाणे बाबेलोन्चा संपूर्ण नाश होईल. देव सर्वनाश घडवून आणील मागे काहीही उरणार नाही.

¹⁹“बाबेलोन सर्व देशांहून सुंदर आहे. बाबेलोनच्या रहिवाशांना आपल्या शहराबद्दल गर्व आहे. ²⁰पण बाबेलोनचे सौंदर्य टिकणार नाही. भविष्यकाळात लोक तेथे राहणार नाहीत. अरब आपले तंबू तेथे ठोकणार नाहीत. मेंढपाळ मेंढ्या चारण्यास तेथे येणार नाहीत. ²¹वाळवंटातील जंगली प्राण्यांशिवाय तेथे कोणी राहणार नाही. बाबेलोनमधील घरे ओस पडतील. वटवायुळांची व घुबडांची तेथे वस्ती असेल बोकडांच्या रूपातील पिशाच्चे त्या घरात खेळतील. ²²बाबेलोनच्या भव्य आणि सुंदर इमारतीतून रानकुत्री आणि लांडगे केकाटतील बाबेलोन नष्ट होईल. त्याचा शेवट जवळ आला आहे. मी त्याचा नाश लांबणीवर टाकू देणार नाही.”

इझ्राएल घरी परत येईल

14 पुढील काळात, परमेश्वर याकोबाला प्रेमाची पुन्हा प्रचिती देईल. तो इझ्राएली लोकांची पुन्हा निवड करील. तो त्यांना त्यांची जमीन परत देईल. यहुदां व्यतिरिक्त अन्य लोक त्यांना येऊन मिळतील. ते एकत्र होतील आणि त्यांचा एकच वंश याकोबाचा वंश होईल. ²इतर राष्ट्रे इझ्राएलला त्याची जमीन परत देतील, इतर राष्ट्रांतील स्त्री पुरुष इझ्राएलचे गुलाम होतील. पूर्वी ह्याच लोकांनी इझ्राएलच्या प्रजेला गुलाम होण्यास भाग पाडले होते. पण आता इझ्राएलच त्यांचा पराभव करील व त्यांच्यावर राज्य करील. ³परमेश्वर तुमचे कष्ट कमी करून सुख व आराम देईल. पूर्वी तुम्ही गुलाम होता. लोक तुम्हाला राबवून घेत. पण परमेश्वर तुमचे कष्ट नाहीसे करील.

बाबेलोनच्या राजाबद्दलचे गाणे

⁴त्या वेळी बाबेलोनच्या राजाबद्दलचे हे गाणे तुम्ही म्हणायला लागाल राजा आमच्यावर राज्य करीत.

असताना नीचपणे वागत होता पण आता त्याची सत्ता नष्ट झाली.

⁵परमेश्वर दुष्ट राजांचा राजदंड मोडतो. परमेश्वर त्यांची सत्ता काढून घेतो.

⁶रागाच्या भारात बाबेलोनच्या राजाने लोकांना फटकावले. तो नेहमीच लोकांना फटकावत असे. त्या दुष्ट राजाने क्रोधाने लोकांवर सत्ता गाजवली. तो नेहमीच लोकांना दुखवत असे.

⁷पण आता संपूर्ण देशाला स्वास्थ्य मिळाले आहे. देश शांत आहे. लोक उत्सव, समारंभ करू लागले आहेत.

⁸तु दुष्ट राजा होतास. पण आता तू संपला आहेस. लबानोनमधील गंधसरू व सरवृक्षसुध्दा आनंदित झाले आहेत. वृक्ष म्हणतात, “राजाने आमहाला कापून टाकले होते. पण आता राजाच पडला आहे. तो आता कधीच उठणार नाही.”

⁹राजा, तू येणार म्हणून अधोलोकात खळबळ उडाली आहे. पृथ्वीवरच्या नेत्यांच्या आत्म्यांना, तू येणार म्हणून जागे करीत आहे. सिंहासनावरून त्यांना उठवीत आहे, ते तुझ्या आगमनाची तयारी करतील.

¹⁰ते सर्व तुझी चेष्टा करतील. ते म्हणतील, “आता तू अगदी आमच्याप्रमाणे निर्जीवकलेवर झाला आहेस.”

¹¹तुझा गर्व अधोलोकात पाठविला आहे. तुझ्या सारंगीचा नाद तुझ्या गर्विष्ठ आत्म्याचे आगमनच घोषित करीत आहे अडव्या तुझे शरीर खाऊन टाकतील तू अडव्यांच्या अंथरूणावर झोपशील व कीटकांचे पांघरूण घेशील.

¹²तू प्रभातताच्याप्रमाणे होतास पण आता तू आकाशातून खाली पडला आहेस. पूर्वी सर्व राष्ट्रे तुझ्यापुढे नेहमीच वाकत होती पण आता तू संपला आहेस.

¹³तू नेहमीच स्वतःला सांगायचास, “मी परात्पर देवासारखा होईन. मी आकाशात उंच जाईन. देवाच्या तांरागणाच्यावर उच्चस्थानी मी माझे सिंहासन स्थापन करीन. मी पवित्र साफोन डोंगरावरच्या देवसभेत बसून देवांना भेटीन.

¹⁴मी मेघांवर आरोहण करून वेदीवर जाईन. मी परात्पर देवासारखा होईन.”

¹⁵पण तसे घडले नाही. तू देवाबरोबर आकाशात गेला नाहीस. तुला अधोलोकात, पाताळात आणले गेले.

¹⁶लोक तुझ्याकडे निरखून पाहतील व तुझ्याबद्दल विचार करतील. तू एक कलेवर आहेस हे ते पाहतील आणि म्हणतील, “पृथ्वीवर सगळीकडे ज्याने प्रचंड भय निर्माण केले होते तो हाच का?”

¹⁷ज्याने शहरांचा विध्वंस करून सर्व जमिनीचे वाळवंट केले तो हाच मनुष्य का? ज्याने युद्धात लोकांना कैदी केले व त्यांना घरी जाऊ दिले नाही तो हाच का?”

¹⁸पृथ्वीवरील प्रत्येक राजा वैभवात मरण पावला प्रत्येकजण आपापल्या थडग्यात विसावा घेत आहे.

¹⁹पण, हे दुष्ट राजा, तुला तुझ्या थडग्याच्या बाहेर टाकले आहे. तू झाडाच्या तोडलेल्या फांदीप्रमाणे आहेस. लढाईत मारल्या गेलेल्या सैनिकाला बाकीचे सैनिक तुडवून जातात तशी तुझी स्थिती आहे. आता तुझ्यात व इतर कलेवरात काहीही फरक नाही तुला कफनात गुंडाळले आहे.

²⁰इतर खूप राजे मृत्यू पावले, व आपापल्या थडग्यात विसावले पण तुला त्यांच्यात जाता येणार नाही. का? कारण तू स्वतःच्याच देशाचा विध्वंस केलस स्वतःच्याच प्रजेला ठार मारलेस. तुझी मुले तुझ्यासारखा नाश करीत राहू शकणार नाहीत. त्यांना परावृत्त केले जाईल.

²¹त्याच्या मुलांना ठार मारण्याची तयारी करा कारण त्यांचे वडील गुन्हेगार आहेत. त्याची मुले नातेवाईक, नातवंडे कधीही ह्या देशावर राज्य करणार नाहीत. ते, पुन्हा कधीही ह्या जगात, त्यांची शहरे वसविणार नाहीत.

²²सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणाला, “मी स्वतः त्या लोकांविरुद्ध लढण्यास उभा राहीन. मी प्रसिद्ध शहर बाबेलोनचा नाश करीन. मी सर्व बाबेलोनवासीयांचा नाश करीन. त्यांची मुले, नातवंडे, पतवंडे ह्यांचा नाश करीन.” हे सर्व स्वतः परमेश्वर बोलला.

²³परमेश्वर पुढे म्हणाला, “मी बाबेलोनचे रूप बदलून टाकीन. ती जागा लोकांना नव्हे तर जनावरांना राहण्यालायक करीन. त्या जागी दलदल करीन ‘नाशरूपी झाडूने’ मी बाबेलोन स्वच्छ करीन.” सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणाला.

देव अशशूरला पण शिक्षा करील

²⁴सर्वशक्तिमान परमेश्वराने वचन दिले आहे. परमेश्वर म्हणाला, “मी वचन देतो मी सांगितल्याप्रमाणे गोष्टी घडून येतील. मी योजल्याप्रमाणे सर्व होईल. ²⁵मी माझ्या देशात अशशूरच्या राजाचा नाश करीन. माझ्या डोंगरावर मी त्या राजाला पायाखाली तुडवीन. त्याने माझ्या माणसांना त्याचे गुलाम केले, त्यांच्या मानेवर जोखड घातले. युहुदाच्या मानेवरील जोखड दूर केले जाईल. त्याच्यावरील ओझे दूर सारले जाईल. ²⁶माझ्या लोकांकरिता मी हा बेत केला आहे. मी माझ्या हाताचा (बळाचा) सर्व राष्ट्रांना शिक्षा करण्यासाठी उपयोग करीन.”

²⁷जेव्हा परमेश्वरच संकल्प करतो तेव्हा कोणीच तो रद्द करू शकत नाही. जेव्हा लोकांना शिक्षा करण्यासाठी परमेश्वरच हात उगारतो, तेव्हा कोणीच त्याला थांबवू शकत नाही.

देवाचा पलेशेथविरुद्ध संदेश

²⁸राजा आहाजच्या मृत्यूच्या वर्षीच ही शापवाणी झाली.

²⁹पलेशेथ देशा, तुला पराभूत करणारा राजा गेला म्हणून तुला आनंद झाला आहे. पण खरे तर तुला आनंद व्हायचे काही कारण नाही. हे खरे आहे की त्या राजाची सत्ता संपली आहे. पण राजाचा मुलगा गादीवर बसेल व राज्य करील. हे एका सापाने दुसऱ्या अती विषारी सापाला जन्म दिल्यासारखे होईल. हा नवा राजा तुझ्या दृष्टीने चपळ व भयानक सापासारखा असेल. ³⁰पण माझी गरीब प्रजा मात्र सुखाने खाईल. त्यांची मुले सुरक्षित राहतील. माझे गरीब लोक सुखशांतीने राहतील. पण मी तुझ्या कुळाचा उपासमारीने अंत करीन. तुझ्या कुळातील उरलेले सर्व लोक मरतील.

³¹नगरच्या वेशीजवळील प्रजाजनानो, रडा. नगरवासीयांनो, आक्रोश करा. पलेशेथ मधील सर्व लोक भयभीत होतील. त्यांचे धैर्य गरम मेणाप्रमाणे वितळून जाईल. उत्तरेकडे पाहा! धुळीचा लोट उठला आहे. अशशूरचे सैन्य येत आहे. त्या सैन्यातील सर्व माणसे बलवान आहेत. *

³²ते सैन्य त्यांच्या देशात निरोप पाठवील. ते जासूद त्यांच्या लोकांना काय सांगतील? ते सांगतील की पलेशेथचा पराभव झाला आहे. पण परमेश्वराने सीयोनला बलवान बनवले व सर्व गरीब तिकडे आश्रयासाठी गेले.

मवाबला देवाचा संदेश

15 मवाबबद्दल ही शापवाणीएका रात्रीत आर मवाब लुटले गेले. त्या रात्री शहराचा नाश केला गेला एका रात्री सैन्याने कीर मवाब लुटले. त्या रात्री शहराचा नाश केला गेला.

²राजघराणे व दीबोनमधील लोक गाऱ्हाणे गायला पूजास्थानाला जात आहेत. नबो व मेदबा यांच्यासाठी मवाबचे लोक रडत आहेत. आपले दुःख प्रकट करण्यासाठी सर्वांनी मुंडन केले आहे व दाढी केली आहे.

³मवाबमधील सर्वांनी घरादारातील सर्वांनी काळे कपडे घातले आहेत व ते रडत आहेत.

⁴हेशबोन व एलाले येथील लोक एवढ्यामोठ्याने रडत आहेत की त्यांचा आवाज दूरच्या याहसा शहरापर्यंत ऐकू येत आहे एवढेच काय पण सैनिकही गर्भगळीत होऊन भीतीने कापत आहेत.

⁵मवाबच्या दुःखाने माझे मन रडत आहे. लोक बचावासाठी धावत आहेत. ते दूर सोअर व एगलाथ शलिशीयापर्यंत पळतात. लहूथच्या चढणीवर ते रडत रडत चढत आहेत. होरोनाइमच्या वाटेवर लोक मोठ्याने आक्रोश करीत जात आहेत.

⁶पण निम्रीमाचे पाणी आटले आहे. सर्व झाडेझुडपे वाळली आहेत. कोठेच हिरवेपणा नाही.

⁷म्हणून लोक स्वतःची संपत्ती गोळा करून मवाब सोडतात. ते ही संपत्ती घेऊन बाळुंजच्या खाडीपलीकडे जातात.

⁸मवाबमध्ये सगळीकडे रडणे ऐकू येत आहे. लांब असलेल्या एगलाइममधील लोक रडत आहेत आणि बैर-एलिममध्येही आक्रोश सुरू आहे.

⁹दीमोनचेपाणी रक्ताने लालभडक झाले आहे. मी परमेश्वर दीमोनवर आणखी संकटे आणीन. मवाबमधील काही थोडी माणसे शत्रूच्या हातातून निसटली आहेत

त्या सैन्यातील ... आहेत ह्याचा दुसरा अर्थ “त्यांच्यातील कोणीही मागे राहणार नाही.”

पण मी त्यांच्यावर त्यांना खाऊन टाकण्यासाठी सिंह पाठवीन.

16 तुम्ही लोकांनी राजाला नजराणा पाठविला पहिजे. तुम्ही सेला येथील कोकोरू वाळवंटांमार्गे सीयोनकन्येच्या डोंगरावर (यरुशलेमला) पाठविले पहिजे.

²मवाबच्या स्त्रिया अर्णोन नदी ओलांडण्याचा प्रयत्न करतील. त्या मदतीसाठी सैरभैर धावतील. त्यांची स्थिती, घरटे मोडल्यामुळे जमिनीवर पडलेल्या चिमुकल्या शत्रूचा प्रमाणे होईल.

³त्या म्हणतात, “आम्हाला मदत करा आम्ही काय करावे ते सांगा. जशी सावली दुपारच्या उन्हापासून आपले रक्षण करते, तसे शत्रूपासून आमचे रक्षण करा. आम्ही शत्रूला चुकवून पळत आहोत. आम्हाला लपवा. आम्हाला शत्रूच्या ताब्यात देऊ नका.”

⁴मवाबमधील लोकांना बळजबरीने त्यांची घरे सोडावी लागली. म्हणून त्यांना तुमच्या देशात राहू द्या. शत्रूपासून त्यांना लपवा. लुटालूट थांबेल. शत्रूचा पराभव होईल. दुसऱ्यांना त्रास देणारे ह्या भूमीतून जातील.

⁵नंतर नवा राजा गादीवर बसेल तो दाविदाच्या वंशातला असेल. तो सत्यप्रिय, प्रेमळ व दयाळू असेल. तो खरेपणाचे न्याय देईल. तो योग्य व बरोबर अशाच गोष्टी करील.

⁶आम्ही मवाबवासीयांच्या गर्वाविषयी व अहंकाराविषयी ऐकले आहे. ते दांडगट व बढाईखोर आहेत. पण त्यांच्या बढाया निरर्थक आहेत. ⁷त्या गर्वांमुळे सर्व देशाला दुःख भोगावे लागेल. सर्व मवाबवासीयांना रडावे लागेल लोक दुःखी होतील. पूर्वीच्या गोष्टी त्यांना हव्याशा वाटतील कीर हेरेसेमध्ये तयार झालेले अंजिराचे केक त्यांना हवे असतील. ⁸हेशबोनमधील मळे व सिब्मेच्या द्राक्षवेळी सुकून गेल्या म्हणून लोकांना वाईट वाटेल. परकीय राजांनी द्राक्षवेळी तोडून टाकल्या. शत्रूचे सैन्य दूर याजेरपर्यंत पसरले आहे. ते वाळवंटापासून समुद्रापर्यंत पसरले आहे.

मवाबविषयी शोकगीत

⁹“द्राक्षांचा नाश झाला म्हणून मी याजेर व सिब्मे यांच्याबरोबर शोक करीन. सुगीचा मोसम येणार नाही म्हणून मी हेशबोन व एलाले यांच्याबरोबर रडून. उन्हाळी फळे पण नसतील आणि हर्षल्लास पण नसेल.

¹⁰कारमेलमध्ये (द्राक्षमळ्यात) आनंदगान होणार नाही. सुगीच्या काळातील आनंद मी कोणालाही होऊ देणार नाही. द्राक्ष मद्य काढण्यासाठी तयार आहेत पण ती नासून जातील.

¹¹म्हणून मला मवाबबद्दल आणि कीर हेरेसबद्दल फार वाईट वाटते या शहरांबद्दल मला खरोखरच अतिशय वाईट वाटते.

¹²मवाबवासी त्यांच्या प्रार्थनास्थळी जाऊन प्रार्थना करण्याचा प्रयत्न करतील पण काय घडले ते त्यांना

दिसले ते इतके दुर्बल झालेले असतील की प्रार्थना करण्याची शक्ती त्यांच्यात नसेल.”

¹³मवाबबद्दलच्या ह्या गोष्टी परमेश्वराने बऱ्याच वेळा सांगितल्या. ¹⁴आणि आता परमेश्वर म्हणतो, “तीन वर्षांत सर्व लोक आणि लोक ज्या वस्तूंचा अभिमान बाळगत होते त्या सर्व वस्तू नाहीशा होतील. तेथे अगदी थोडे लोक उरतील.”

देवाचा सिरियाला संदेश

17 दमास्कसला हा शोक संदेश आहे. परमेश्वर म्हणतो की पुढील गोष्टी दमास्कसला घडतील.

“आता दमास्कस एक शहर आहे. पण त्याचा नाश होईल. फक्त पडझड झालेल्या इमारती तेथे शिल्लक राहतील.

²लोक अरोएरावी शहरे सोडून जातील. त्या ओसाड शहरांतून शेळ्यामेंढ्यांचे कळप मुक्तपणे हिंडतील. त्यांना हाकलायला तेथे कोणी माणूस नसेल.

³एफ्राइमची (इझ्राएलची) किल्ले असलेली शहरे नष्ट होतील. दमास्कसचे सरकार पडेल. इझ्राएलचा जे घडले तेच सिरियात घडेल. सगळी प्रतिष्ठित माणसे दूर केली जातील.” सर्वशक्तिमान परमेश्वराच्या म्हणण्याप्रमाणे ह्या गोष्टी घडतील.

⁴त्या वेळी याकोबाची (इझ्राएलची) सर्व संपत्ती नष्ट होईल. आजारी माणसांप्रमाणे याकोब दुबळा व बारीक होईल.

⁵रेफाईम खोऱ्यातील धान्याच्या मोसमाप्रमाणे तो काळ असेल. मजूर शेतात पिकलेली पिके कापून गोळा करतात. नंतर कणसे तोडून ते धान्य गोळा करतात.

⁶तो काळ जैतूनच्या मोसमाप्रमाणेही असेल. लोक झाड हलवून जैतूनची फळे पाडतात. पण काही झाडावर राहतातच उंचावरच्या फांद्यावर चार-पाच फळे राहून जातातच. ह्या शहरांचेही असेच होईल. सर्वशक्तिमान परमेश्वराने हे सांगितले आहे.

⁷त्या वेळी लोक देवाकडे म्हणजे आपल्या जन्मदात्याकडे पाहतील. त्यांना इझ्राएलच्या पवित्र देवाचे दर्शन होईल.

⁸लोक, स्वतःच्या हाताने केलेल्या वेदांकडे जाणार नाहीत. त्यांनी खोट्या देवांसाठी तयार केलेल्या अशेरा स्तंभाचा आणि धपाच्या वेदांचा ते मान ठेवणार नाहीत.

⁹त्या वेळेला किल्ले असलेली सर्व शहरे ओस पडतील. इझ्राएलचे लोक येण्याआधी त्या भूमीवर जसे डोंगर आणि जंगले होती * त्याप्रमाणे ती शहरे होतील. पूर्वी इझ्राएली

इझ्राएलचे लोक ... जंगले होती ह्याचा दुसरा एक अर्थ 'तेथे होराइट व आमोराइट लोक होते.'

लोकांना येताना पाहून तेथे राहणारे लोक पळून गेले. भविष्यात परत एकदा देश ओस पडेल. ¹⁰असे घडण्याचे कारण तू तुला वाचवणाऱ्या देवाला विसरलास. देव हे तुझ्यासाठी सुरक्षित आश्रयस्थान आहे, हे तुझ्या लक्षात राहिले नाही.

दूरच्या देशांतून तू चांगल्या जातीच्या द्राक्षवेळी आणल्यास तू त्यांची लावणी करशील पण त्या वाढणार नाहीत. ¹¹एके दिवशी तू द्राक्षवेळींची लागवड करशील, त्या वाढाव्या म्हणून प्रयत्न करशील. दुसऱ्या दिवसापासून त्या वाढही लागतील पण सुगीच्या काळात तू फळे गोळा करायला जाशील तेव्हा तुला सगळे सुकून गेलेले दिसेल. रोगाने सर्व वेळी मरून जातील.

¹²समुद्राच्या गर्जेनेप्रमाणे येणारा पुष्कळ लोकांचा आक्रोश ऐक. ते मोठ्याने रडत आहेत. लाटा कमेकीवर आदळून उठणाऱ्या आवाजाप्रमाणे हा आक्रोश आहे.

¹³लोकांची स्थितीही त्या लाटांप्रमाणेच होईल. देव त्यांची कानउघाडणी करील आणि ते लांबवर धावत सुटतील. लोकांची स्थिती वाऱ्यावर उडून जाणाऱ्या फोलपटाप्रमाणे होईल. वावटळीत उडून जाणाऱ्या गवताप्रमाणे त्यांची अवस्था होईल.

¹⁴त्या रात्री सर्व माणसे अतिशय भयभीत होतील. उजाडण्यापूर्वी सर्व नष्ट झालेले असेल. त्यामुळे आमच्या शत्रूंना काहीही मिळणार नाही ते ह्या भूमीवर पाय ठेवतील तेव्हा येथे काहीही उरलेले नसेल.

देवाचा इथिओपियाला संदेश

18 इथिओपियामधील नद्यांकाठच्या प्रदेशाकडे पाहा. तेथे इतके कीटक आहेत की त्यांचे गुणगुणणे तुम्ही ऐकू शकाल. ²तेथील लोक बांबूच्या नावातून समुद्र पार करतात.

शीघ्रगती दुतांना, त्या उंच आणि बलवान लोकांकडे जा. (ह्या उंच व धडधाकट लोकांना इतर लोक घाबरतात. त्याचे राष्ट्र बलशाली आहे. त्यांच्या राष्ट्राने दुसऱ्या राष्ट्राचा पराभव केला आहे. त्यांचा देश नद्यांनी विभागलेला आहे.) ³त्यांना इशारा करा की त्यांचे काहीतरी वाईट होणार आहे. त्या राष्ट्राचे वाईट होताना जगातील सर्व लोक पाहतील. डोंगरावर फडकणाऱ्या ध्वजाप्रमाणे ही गोष्ट सर्वांना स्वच्छ दिसेल. ह्या उंच लोकांबाबत घडणारी गोष्ट जगातील सर्व लोक रणशिंगाच्या आवाजाप्रमाणे स्पष्टपणे ऐकतील.

⁴परमेश्वर मला म्हणाला, "माझ्यासाठी तयार केलेल्या ठिकाणी मी असेन.* मी शांतपणे ह्या गोष्टी घडताना पाहीन. ⁵उन्हाळ्यातील प्रसन्न दिवशी दुयारी लोक विश्रांती

घेत असतील. (उन्हाळा असल्यामुळे पाऊस अजिबात नसेल. फक्त सकाळी दव असेल.) तेव्हाच काहीतरी भयानक घडेल. सगळीकडे फुले फुललेली असतील, द्राक्षे पिकत असतील, पण सुगीचा हंगाम येण्याआधीच शत्रू येईल व सर्व झाडे कापून टाकील तो द्राक्षाच्या वेळी तोडून फेकून देईल. ⁶त्या वेळी डोंगरावरील पक्ष्यांच्या आणि जंगली जनावरांच्या उपयोगी पडतील. उन्हाळ्यात पक्षी त्यात राहतील आणि थंडीत जंगली जनावरे त्या खाऊन टाकतील."

⁷त्या वेळेला, सर्वशक्तिमान परमेश्वराला अर्पण करण्यासाठी खास वस्तू आणल्या जातील. ह्या वस्तू उंच आणि धडधाकट लोक, देवाच्या स्थळी सीयोनच्या डोंगरावर आणतील. (ह्या उंच व धडधाकट लोकांना सर्व लोक घाबरतात. त्यांचे राष्ट्र बलाढ्य आहे. ते इतर राष्ट्रांना हरवते. हे राष्ट्र नद्यांनी विभागले गेले आहे.)

देवाचा मिसरला संदेश

19 मिसरबद्दल शोक संदेश पाहा, परमेश्वर, जलद गतीने जाणाऱ्या मेघावर आरूढ होऊन येत आहे. देव मिसरमध्ये प्रवेश करील आणि तेथील खोटे देव भीतीने धरधर कापू लागतील मिसर खरा धैर्यवान होता पण त्याचे धैर्य गरम मेणाप्रमाणे वितळून जाईल.

²देव म्हणतो, "मी मिसरमधील लोकांना त्यांच्याच लोकांविरुद्ध लढायला लावीन. भावाभावात लढाई होईल शेजारी शेजाऱ्याच्याविरुद्ध जाईल. शहरे एकमेकांच्या विरुद्ध जातील. प्रदेश एकमेकांच्या विरोधात जातील. ³मिसरच्या लोकांचे बेत मी उधळून टाकीन. मिसरवासी गोंधळून जातील. ते काय करावे याबाबत त्यांचे खोटे देव, चाणाक्ष लोक, जादूगार, मांत्रिक यांचा सल्ला घेतील. पण त्याचा काहीही उपयोग होणार नाही.

⁴प्रभू, सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, "मी मिसरला कठोर शासकाच्या हातात देईन. एक सामर्थ्यवान राजा मिसरवर राज्य करील. ⁵नाईल नदी कोरडी पडेल. समुद्र आटतील." ⁶सर्व नद्यांच्या पाण्याला दुर्गंध येईल. सर्व कालवे सुकतील आणि मिसरमधील पाणी नाहीसे होईल. पाणवन्नस्पती कुजून जातील. ⁷नदीकाठची झाडे सुकतील, मरतील व वाऱ्यावर उडून जातील. नदीच्या रूंदट पात्रातील वनस्पतिसुद्धा मरतील.

⁸नाईल नदीत मच्छिमारी करणारे कोळी दुःखाने रडतील. कारण ते अन्नासाठी नाईल नदीवर विसंबून असतात. पण तीच कोरडी होईल. ⁹विणकर फार दुःखी होतील. कारण त्यांना कापड तयार करण्यासाठी आंबाडी लागते. पण नदी कोरडी पडल्यामुळे त्यात आंबाडी होणार नाही. ¹⁰पाण्यावर बांध बांधणाऱ्यांना काम न राहिल्याने तेसुद्धा कष्टी होतील.

¹¹“सोअनचे नेते मूर्ख आहेत. फारोचे ‘शहाणे सल्लागार’ चुकीचा सल्ला देतात. हे नेते स्वतःला शहाणे समजतात. ते म्हणतात की आम्ही पूर्वीच्या राजघराण्यातील आहोत. पण ते स्वतःला जेवढे शहाणे समजतात तेवढे ते नाहीत.”

¹²मिसर देशा, तुझे ते सुन्न लोक कोठे आहेत? त्यांना सर्वशक्तिमान परमेश्वराने मिसरबद्दल काय योजले आहे ते समजले पाहिजे. त्यांनी तुला काय घडणार आहे ते सांगितले पाहिजे.

¹³सोअनाच्या नेत्यांना मूर्ख बनविले गेले आहे. नोफाचे नेते खोट्या गोष्टींवर विश्वास ठेवतात. म्हणून ते सर्व मिसरला चुकीच्या मार्गाने नेतात. ¹⁴परमेश्वराने नेत्यांना गोंधळात टाकले आहे. ते स्वतः भरकटतात आणि मिसरला चुकीच्या वाटेने नेतात. ते जे काय करतात ते चूकच असते. ते मद्यप्यांसारखे मळमळून येऊन गडबडा लोळत आहेत. ¹⁵नेत्यांना करण्यासारखे आता काही नाही. (हे नेते म्हणजे “डोके व शेपूट,” “शेंडे व बुडखे” आहेत.)

¹⁶त्या वेळी मिसरवासी घाबरलेल्या बायकांसारखे दिसतील. ते सर्वशक्तिमान परमेश्वराला भितील. देव शिक्षा करण्यासाठी हात उगारील व त्यांची घाबरगुंडी उडेल. ¹⁷यहुदांच्या भूमीला मिसरमधील सर्व लोक घाबरतील. मिसरमधील प्रत्येकजण यहुदाचे नाव ऐकताच भयभीत होईल. असे होण्याचे कारण हेच की सर्वशक्तिमान परमेश्वराने मिसरमध्ये भयानक गोष्टी घडून आणण्याची योजना आखली आहे. ¹⁸ह्या वेळेला मिसरमधील पाच शहरांतील लोक यहुदांची कनान भाषा बोलतील. त्या पाच शहरांपैकी एका शहराचे नाव “ईर-हरेस” असेल.

ह्या शहरांत राहणारे लोक सर्व शक्तिमान परमेश्वराला अनुसरण्याची शपथ वाहतील. ¹⁹तेव्हा मिसरच्या मध्यावर परमेश्वराला एक वेदी असेल. व परमेश्वराविषयी आदर दाखविण्यासाठी मिसरच्या सीमेवर एक स्मारक उभारले जाईल. ²⁰सर्वशक्तिमान परमेश्वराच्या सामर्थ्यशाली कृत्यांची मिसरमधील ही निशाणी आणि पुरावा असेल. केव्हाही लोकांनी परमेश्वराकडे मदतीसाठी धावा केली की परमेश्वर मदत पाठवील. लोकांचे रक्षण व बचाव करण्यास देव एका माणसाला पाठवील हा माणूस अत्याचार करणाऱ्यापासून लोकांना सोडवील.

²¹त्या वेळेला मिसरवासीयांना परमेश्वराची खरी ओळख होईल. ते देवावर प्रेम करतील. ते देवाची उपासना करतील आणि बळी अर्पण करतील. ते परमेश्वराला नवस बोलतील आणि ते फेडतील.

²²परमेश्वर मिसरमधील लोकांना शिक्षा करील. नंतर परमेश्वर त्यांना क्षमा करील. ते परमेश्वराला शरण जातील. परमेश्वर त्यांच्या प्रार्थनेला पावेल व त्यांना क्षमा करील.

²³त्या वेळी मिसर ते अश्शूर असा महामार्ग असेल. त्यामुळे मिसर व अश्शूर त्यांच्यामध्ये ये-जा होईल. मिसर अश्शूरच्या बरोबरीने वागेल.

²⁴त्या वेळी इझ्राएल, अश्शूर व मिसर एकत्र येऊन राज्य करतील. हा देशाच्या दृष्टीने ईश्वराचा कृपाप्रसादच ठरेल. ²⁵सर्वशक्तिमान परमेश्वर ह्या देशांवर कृपा करील. तो म्हणेल, “मिसरवासीयांनो, तुम्ही माझे आहात अश्शूरच्या रहिवाशांनो, तुम्हाला तर मीच घडवलय! इझ्राएलच्या लोकांनो, मी तर तुमचा स्वामी आहे. तुम्हासर्वांना माझे आशीर्वाद!”

अश्शूर मिसर व कूश पराभव करील

20 सर्गाने अश्शूरचा राजा होता. त्याने तर्तानला अश्वोदवर स्वारी करायला पाठविले. तर्तानने चढाई करून ते शहर जिंकून घेतले. ²त्या वेळेला आमोजचा मुलगा यशया याला परमेश्वर म्हणाला, “जा तुझ्या अंगावरील शोकप्रदर्शक कपडे व जोडे काढ.” यशयाने परमेश्वराच्या आज्ञेच पालन केले आणि तो उघडा व अनवाणी चालला.

³तेव्हा परमेश्वर म्हणाला, “यशया तीन वर्षे उघडा व अनवाणी फिरला. हा मिसर व कूशाला संकेत आहे. ⁴अश्शूरचा राजा त्यांना कैद करील व त्यांच्या देशापासून त्यांना दूर घेऊन जाईल. आबालवृद्धांना वस्त्रे व जोडे काढून नेले जाईल व त्यांना संपूर्ण नग्न केले जाईल. मिसरचें लोक लज्जित होतील. ⁵जे कुशकडे मदतीची अपेक्षा करीत होते. त्यांचा अपेक्षाभंग होईल. मिसरच्या वैभवाने लोक आश्चर्यचकीत झाले होते परंतु ते लज्जित होतील.”

⁶समुद्रकाठी राहणारे लोक म्हणतील, “त्या देशांवर आम्ही मदतीसाठी विश्वास टाकला, अश्शूरच्या राजापासून रक्षण करण्यासाठी त्यांच्याकडे धाव घेतली पण त्यांचाच पराभव झाला, मग आता आमचा निभाव कसा लागणार?”

देवाचा बाबेलोनला संदेश

21 बाबेलोनबद्दल (समुद्राजवळचे वाळवंट) देवाचा शोक संदेश.

वाळवंटातून काहीतरी येत आहे. नेगेबच्या वाळवंटातून येणाऱ्या वादळाप्रमाणे ते आहे. भयंकर देशातून ते येत आहे.

²काहीतरी भयंकर घडणार असल्याचा दृष्टान्त मला होत आहे. विश्वासघातकी तुझ्याविरुद्ध जाताना मला दिसत आहे. लोक तुझी संपत्ती लुटून नेताना मी पाहतोय, एलाम, जा आणि लोकांवर चढाई कर. मादया, शहराला वेढा घाल आणि त्याचा पाडाव कर. त्या शहरातील सर्व दुष्कृत्ये मी नाहीशी करीन.

³भयंकर गोष्टी पाहून मी घाबरलो आहे. भीतीने माझ्या पोटात गोळा उठतो त्या भीतीच्या वेदना प्रसूतिवेदनेप्रमाणे आहेत. जे मी ऐकतो त्याने भयभीत होतो, जे पाहतो

त्यामुळे भीतीने माझा थरकाप होतो. ⁴मी चिंताग्रस्त आहे आणि भीतीने थरथर कापत आहे. माझी प्रसन्न संध्याकाळ काळरात्र बनली आहे.

⁵लोकांना वाटते सारे काही ठीक चालले आहे. लोक म्हणत आहेत “जेवणाची तयारी करा. खा. प्या.” त्याच वेळी तिकडे सैनिक म्हणत आहेत “देहळणीदार ठेवा. सेनाधिकाऱ्यांनो, उठा व ढाली सज्ज करा.”

⁶माझा प्रभू मला म्हणाला, “जा आणि ह्या शहराचे रक्षण करण्यासाठी पहारेकऱ्याची नेमणूक कर. तो जे जे पाहील त्याची त्याने वर्दी घावयास हवी. ⁷जर त्या रखवालदाराने घोडेस्वारांच्या रांगा, गाढवे किंवा उंट पाहिले तर त्याने अतिशय काळजीपूर्वक चाहूल घेतली पाहिजे.”

⁸मग एके दिवशी रखवालदाराने इशारा दिला. सिंहनाद करून रखवालदार म्हणाला, “हे प्रभु! रोज मी देहळणी बुरुजावरून देहळणी करीत असतो रोज रात्री माझा खडा पहारा असतो. ⁹पण पाहा! ते येत आहेत! लोकांच्या व घोडेस्वारांच्या रांगा मला दिसत आहेत!”

नंतर दूत म्हणाला, “बाबेलोनचा पराभव झाला. ते जमीनदोस्त झाले. बाबेलोनच्या खोऱ्या देवांच्या सर्व मूर्तींची मोडतोडहोऊन त्या धुळीला मिळाल्या आहेत.”

¹⁰यशया म्हणाला, “माझ्या लोकांनो, सर्वशक्तिमान परमेश्वराने, इझ्राएलच्या देवाने जे मला ऐकवले, ते मी तुम्हाला सांगितले. खऱ्यातील धन्याप्रमाणे तुम्ही झोडपले जाल.”

देवाचा एदेमला संदेश

¹¹दुमाविषयीचा शोक संदेश.

सेईराहून (एदेमहून) मला एकजण भेटायला आला. तो म्हणाला, “रखवालदारा, रात्र किती राहिली? अंधार सरायला अजून किती वेळ आहे?”

¹²रखवालदार उत्तरला, “सकाळ होत आहे पण परत रात्र होईल. तुम्हाला काही विचारायचे असल्यास परत या* व मग विचारा.”

देवाचा अरेबियाला संदेश

¹³अरेबियाविषयी शोक संदेश

ददानीच्या काफल्याने अरेबियाच्या वाळवंटातील काही झाडांखाली रात्र काढली.

¹⁴त्यांनी तहानेलेल्या प्रवाशांना पाणी दिले. तेमा देशातील लोकांनी प्रवाशांना अन्न दिले.

परत या याचा अर्थ ‘हृदयपरिवर्तन करा, पश्चाताप करा’ असाही होऊ शकतो.

¹⁵ते प्रवासी, त्यांना ठार मारायला उठलेल्या तलवारीपासून व युद्ध करायला सज्ज असलेल्या धनुष्यांपासून दूर पळत होते. ते घनघोर युद्धापासून दूर पळत होते.

¹⁶ह्या गोष्टी घडून येतील असे माझ्या प्रभु परमेश्वराने मला सांगितले. परमेश्वर म्हणाला, “एक वर्षात (सालदाराच्या मोजणीप्रमाणे) केदारचे वैभव लयाला जाईल. ¹⁷त्या वेळी अगदी थोडे धनुर्धारी, केदारचे महान योद्धे, मागे उरतील.” इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाने सांगितले आहे.

देवाचा यरुशलेमला संदेश

22 दृष्टान्ताच्या दरीविषयी शोक संदेश.

लोकहो, तुमचे काय बिघडले आहे? तुम्ही घराच्या छपरवार का लपला आहात?

²पूर्वी हे शहर फार गजबजलेले होते. येथे गलबलाट होता आणि शहर सुखी होते. पण आता परिस्थिती बदलली आहे. तुझे लोक मारले गेले पण तलवारीच्या वाराने नव्हे. तुझे लोक मेले हे खरे, पण लढताना नव्हे.

³तुझे नेते एकत्र होऊन खूप लांब जरी पळून गेले, तरी ते पकडले गेले. ते पकडले गेले ते धनुष्याचा उपयोग न करता. ते सर्व नेते एकत्रितपणे पळून गेले पण पकडले गेलेच.

⁴हणून मी म्हणतो, “माझ्याकडे बघू नका, मला रडू द्या. माझ्या लोकांच्या नाशाबद्दल माझे सात्वन करू नका.”

⁵परमेश्वराने एक विशेष दिवस निश्चित केला आहे त्या दिवशी तेथे दंगली व गोंधळ होईल दृष्टान्ताच्या दरीत लोकांची तुडवातुडवी होईल. शहराची तटबंदी पाडली जाईल दरीतील लोक डोंगर माथ्यावर असलेल्या शहरातील लोकांकडे बघून आरडाओरडा करतील. ⁶एलामचे घोडदळ भाते अडकवून लढाईसाठी दौड करील. कीरवासीयांच्या ढालींचा खणखणाट होईल. ⁷तुझ्या खास दरीत सैन्यांची गाठ पडेल. रथांनी दरी भरून जाईल. घोडदळ शहराच्या वेशीपाशी ठेवले जाईल. ⁸तेव्हा यहुदी लोक रानातील राजवाड्यात ठेवलेल्या शस्त्रांचा उपयोग करू पाहतील.

शत्रू यहुदाचे तट पाडतील. ⁹⁻¹¹दावीदाच्या शहरांच्या भितींना भगदाडे पडायला सुरवात होईल. आणि तुम्हाला ती स्पष्टपणे दिसतील. मग तुम्ही घरांची मोजदाद कराल आणि तुम्ही घरांचे दगड तटाची भगदाडे बुजवायला वापराल. पाणी साठविण्यासाठी दोन भिंतीत जागा करून तुम्ही जुन्या झऱ्याचे पाणी सोडाल.

तुमच्या बचावासाठी तुम्ही हे सर्व कराल पण ज्याने हे सर्व केले त्या देवावर तुम्ही श्रद्धा ठेवणार नाही. ज्याने

फार पूर्वीच या गोष्टी करून ठेवल्या त्या देवाकडे तुमचे लक्षच जाणार नाही.

¹²म्हणून माझा प्रभू, सर्वशक्तिमान परमेश्वर तुमच्या मृत मित्रांसाठी शोक करण्यास व रडण्यास सांगेल. लोक मुंडन करून शोकप्रदर्शक वस्त्रे घालतील.

¹³पण पाहा! आता लोक आनंदात आहेत. ते आनंदोत्सव साजरा करत आहेत. ते म्हणत आहेत,

गुरे, मेंढ्या मारा. आपण उत्सव साजरा करू. आपण जेवण करू, मद्यपान करू कारण उद्या आपल्याला मरायचे आहे.

¹⁴सर्वशक्तिमान परमेश्वराने सांगितलेल्या ह्या गोष्टी मी स्वतः माझ्या कानाने ऐकल्या. “तुमच्या दुष्कृत्यांबद्दल तुम्ही अपराधी आहात. या अपराधांबद्दल क्षमा करण्यापूर्वीच तुम्ही मराल याची मला खात्री आहे.” माझ्या प्रभूने, सर्वशक्तिमान परमेश्वराने मला हे सांगितले.

देवाचा शेबनाला संदेश

¹⁵माझ्या प्रभूने, सर्वशक्तिमान परमेश्वराने मला सांगितले, ‘राजप्रासादातील कारभारी शेबना याच्याकडे जा. तो राजवाड्याचा कारभार पाहतो. ¹⁶राजप्रासादातील त्या नोकराला जाब विचार, ‘येथे काय करीत आहेस? तुझ्या कुटुंबातील कोणाचे येथे दफन केले आहे का? तू येथे थडगे का खणीत आहेस?’

यशया म्हणाला, “हा माणूस पाहा, हा स्वतःचे थडगे महत्वाच्या जागी खणत आहे खडक फोडून तो स्वतःचे थडगे खणत आहे.”

¹⁷⁻¹⁸‘हे माणसा, परमेश्वर तुला चिरडून टाकील. परमेश्वर तुझा लहानसा चेंडू करून तुला दुसऱ्या मोठ्या देशात भिरकावून देईल. तेथेच तू मरशील.’

परमेश्वर म्हणाला, “तुला तुझ्या रथांचा फार गर्व आहे पण त्या दूरदेशातील तुझ्या नवीन राजाचे रथ तुझ्यापेक्षा चांगले असतील. त्याच्या राजवाड्यात तुझे रथ शोभणार नाहीत. ¹⁹येथल्या महत्वाच्या पदावरून तुला कमी करायला मी भाग पाडीन. तुझा नवा राजा तुला महत्वाच्या पदावरून दूर करील. ²⁰त्या वेळी मी माझा सेवक आणि हिल्लीयाचा मुलगा एल्याकीम ह्याला बोलावीन. ²¹‘मी तुझी वस्त्रे व राजदंड काढून एल्याकीमला देईन. तुझे महत्वाचे पद त्याला देईन. तो सेवक यरुशलेमच्या लोकांना व यहूदाच्या कुटुंबीयांना पित्याप्रमाणे असेल.

²²‘दावीदाच्या घराची किल्ली मी एल्याकीमच्या ताब्यात देईन. त्याने उघडलेले दार उघडेच राहील. कोणीही ते बंद करू शकणार नाही. त्याने बंद केलेले दार बंदच राहील. ते कोणीही उघडू शकणार नाही. त्याच्या वडिलांच्या घरात त्याला महत्वाचे स्थानप्राप्त होईल. ²³अतिशय कठीण पृष्ठभागावर ठोकून बसवलेल्या खिळ्यांप्रमाणे मी त्याला

मजबूत करीन. ²⁴त्याच्या वडिलांच्या घरातील महत्वाच्या व पूज्य वस्तू त्याच्या ताब्यात जातील. आबालवृद्ध त्याच्यावर अवलंबून असतील. हे अवलंबून राहणेभक्क म खिळ्याला अडकविलेल्या छोट्या ताटल्या व मोठ्या पाण्याच्या बाटल्यांप्रमाणे असेल.

²⁵‘आता, कठीण पृष्ठभागावर ठोकून बसविलेल्या खिळा (शेबना) त्या वेळी कमकुवत होऊन तुटून पडेल. तो खिळा जमिनीवर तुटून पडल्याने त्याला अडकविलेल्या वस्तूंचा नाश होईल. नंतर मी दृष्टान्तात सांगितल्याप्रमाणे सर्व होईल.’” (परमेश्वराने सांगितले असल्यामुळे ह्या गोष्टी घडतील)

देवाचा लेबाननला संदेश

23 सोरविषयी शोक संदेश ताशीशच्या गलबतावरील प्रवाशांनो, तुमची गलबते जेथे लागतात ते बंदर उध्वस्त झाले आहे तेव्हा शोक करा. (कितीहीन परतणाऱ्या गलबतांवरील प्रवाशांना ही बातमी सांगितली गेली.)

²समुद्रकाठी राहणाऱ्या लोकांनो, दुःखाने स्तब्ध व्हा. सोर हे “सीदोनचे व्यापारी केंद्र आहे.” तेथील व्यापारी समुद्रपार जाऊन व्यापार करतात आणि धनदौलत आणतात. ³ते समुद्रमार्गे जाऊन धान्याचा शोध घेतात. नाईल नदीच्या तीरावर पिकलेले धान्य ते विकत घेतात आणि इतर राष्ट्रांत विकतात.

⁴सीदोन, तू खरे म्हणजे जास्त खिन्न व्हायला पाहिजेस. का? कारण आता समुद्र व समुद्रातील किल्ला म्हणजे सोर म्हणतात,

“मला मुले नाहीत. मी प्रसूतिवेदना अनुभवल्या नाहीत. मी मुलांना जन्म दिला नाही. मी मुलांना वाढवले नाही.”

⁵मिसरला सोरची वार्ता कळेल. ह्या वार्तेने मिसरला धक्का बसेल दुःख होईल.

⁶गलबतांनो, तुम्ही ताशीशला माधारी जाणे बरे! समुद्रकाठी राहणाऱ्या लोकांनी खिन्न व्हायला पाहिजे.

⁷पूर्वी तुम्ही सोरमध्ये मजा केली. आरंभापासून त्या शहराची वाढ होत आहे. त्या शहरवासीयांनी उपजीविकेसाठी दूरवर प्रवास केला आहे.

⁸सोर शहराने पुष्कळ नेते दिले. तेथील व्यापारी म्हणजे जणू राजपुत्र. व्यापाऱ्यांना सगळीकडे मान मिळतो. मग सोरविरुद्ध कट कोणी रचला?

⁹ही सर्वशक्तिमान परमेश्वराचीच करणी होती. त्याने सोरचे महत्त्व कमी करायचे ठरविले.

¹⁰ताशीशच्या गलबतांनो, तुम्ही स्वदेशी परत जाणे योग्य. लहान नदी जशी पार करतात, तसा समुद्र पार करा. तुम्हाला आता कोणीही अडवणार नाही.

¹¹परमेश्वराने आपला हात समुद्रापर्यंत पसरला आहे. सोरविरुद्ध लढण्यासाठी तो राज्यांना गोळा करीत आहे.

त्याने, तार्शीशचे सुरक्षित ठिकाण सोर नष्ट करण्याची कनानला आज्ञा दिली आहे.

¹²परमेश्वर म्हणतो, “सीदोनच्या कुमारिके, तुझा नाश होईल. तू पुन्हा आनंदित होणार नाहीस.” पण सोरचे रहिवासी म्हणतात, “सायप्रस आम्हाला मदत करील.” पण जरी तुम्ही समुद्र पार करून सायप्रसला गेलात, तरी तुम्हाला तेथे आराम करायला जागा मिळणार नाही.

¹³मग सोरचे लोक म्हणतात, “बाबेलोनमधील लोक आम्हाला मदत करतील.” पण खास्त्रांच्या भूमीकडे (बाबेलोनकडे) पाहा. बाबेलोन आता देश राहिलेला नाही. अशशूरने बाबेलोनवर हल्ला केला आणि त्याच्या भोवती युद्धस्तंभ उभारले. सुंदर घरातील सर्व चीजवस्तू सैनिकांनी लुटल्या. अशशूरांनी बाबेलोनला जंगली जनावरांना राहण्यायोग्य बनविले. त्यांनी बाबेलोनला पूर्णपणे उजाड केले.

¹⁴तार्शीशच्या गलबतानो, तुमचे सुरक्षिततेचे ठिकाण-सोर-हे नष्ट केले जाणार आहे म्हणून तुम्ही शोक करा.

¹⁵सत्तर वर्षे सोर शहराला लोक विसरून जातील. (हा एका राज्याच्या कारकिर्दी इतका कालखंड आहे.) सत्तर वर्षांनंतर सोरची स्थिती पुढील गाण्यातील वेश्येसारखी असेल.

¹⁶पुरुषांच्या विस्मरणात गेलेल्या वारांगने, तुझी सारंगी उचल आणि शहरातील रस्त्यातून फीर. सारंगीवर सुरेल गाणे वाजव. तुझे गाणे पुन्हा पुन्हा म्हण. म्हणजे लोकांना तुझी आठवण होईल.

¹⁷सत्तर वर्षांनंतर परमेश्वर सोरबद्दल फेरविचार करील. आणि आपला निर्णय देईल. तेथे परत व्यापार सुरू होईल. ती पृथ्वीवरील सर्व देशांची वारांगना होईल.

¹⁸पण तिने मिळविलेला पैसा ती जवळ ठेवणार नाही. व्यापारात तिला झालेला फायदा परमेश्वराला राखून ठेवला जाईल. तो फायदा, ती परमेश्वराची सेवा करणाऱ्यांना देईल. मग परमेश्वराची सेवा करणाऱ्यांना पोटभर अन्न मिळेल. ते चांगले कपडे घालतील.

देव इझ्राएलला शिक्षा करील

24 पाहा! परमेश्वर ह्या देशाचा नाश करील. ही भूमी पूर्णपणे स्वच्छ करील. परमेश्वर लोकांना बळजबरीने दूर जायला लावील.

²त्या वेळेला सामान्य लोक आणि याजक यांना एकाच मापाने मोजले जाईल. गुलाम व मालक हे सारखेच समजले जातील. दासी आणि मालकीण यांच्यात फरक केला जाणार नाही. खरीददार व विक्रेते, कर्ज घेणारे व कर्ज देणारे आणि धनको व ऋणको ह्यांत भेद केला जाणार

नाही. ³सर्व लोकांना देशातून बळजबरीने हाकलून दिले जाईल. सर्व संपत्ती लुटली जाईल. परमेश्वराच्या आज्ञेवरून हे घडेल. ⁴देश ओस पडून त्याच्यावर शोककळा पसरेल. जग ओसाड व दुःखी होईल. ह्या देशातील महान नेते दुबळे होतील.

⁵ह्या देशातील लोकांनी देशाला ओंगळ केले. हे कसे झाले? देवाच्या शिकवणुकीविरुद्ध जाऊन त्यांनी चुकीचे आचरण केले. देवाचे नियम त्यांनी मानले नाहीत. पूर्वी लोकांनी देवाबरोबर करार केला पण ती त्यांनीच मोडली. ⁶ह्या देशात राहणारे लोक दुष्कृत्यांचे धनी आहेत. म्हणून देवाने हा देश नष्ट करायचा पण केला. लोकांना शिक्षा होईल. फारच थोडे वाचतील.

⁷द्राक्षवेळी सुकत चालल्या आहेत. नवीन मद्य खराब आहे. पूर्वी लोक सुखी होते. पण आता तेच लोक दुःखी झाले आहेत. ⁸लोकांचे आनंदप्रदर्शन थांबले आहे. सगळे आनंदनाद थांबले आहेत. सांरगीतून आणि डफातून उठणारे आनंदसंगीत बंद पडले आहे. ⁹लोक मद्य पितांना आनंदगीते म्हणत नाहीत. मद्याची चव कडू झाली आहे.

¹⁰“संपूर्ण गोंधळ” हेच नाव या शहराला शोभेल. शहराचा नाश झाला आहे. लोक घरात प्रवेश करू शकत नाहीत. दारांना अडसर घातले आहेत. ¹¹बाजारात लोक अजूनही मद्याची मागणी करतात पण त्यात पूर्वीचा आनंद नाही. सगळीच मजा गेली आहे. ¹²सर्वत्र पडझड झाली आहे. वेशीसुद्धा कोलमडून पडल्या आहेत.

¹³सुगीच्या काळात, लोक जैतूनची फळे झाडावरून पाडतात. पण काही झाडावर राहतातच अनेक देशांमध्ये असलेल्या ह्या देशाचे देखील असेच होईल.

¹⁴वाचलेले लोक आरडाओरड सुरू करतील त्यांचा आवाज महासागराच्या गर्जनेपेक्षा मोठा असेल. परमेश्वराची महानता पाहून ते आनंदित होतील.

¹⁵ते लोक म्हणतील, “पूर्वेकडच्या लोकांनी, परमेश्वराचे स्तवन करा. दूरच्या देशांतील लोकांनी, इझ्राएलच्या परमेश्वर देवाचे स्तवन करा.”

¹⁶जगाच्या कानाकोपऱ्यातून देवाचे स्तुतिस्तोत्र आपल्याला ऐकायला येतील. ह्या गीतांतून खऱ्या देवाची स्तुती असेल. पण मी म्हणतो, “पुढे पुष्कळ झाले मी ज्या गोष्टी पाहतो त्या भयानक आहेत. लोकांच्या विरुद्ध विश्वासघातकी उठले आहेत. व त्यांना त्रास देत आहेत.

¹⁷ह्या देशात राहणाऱ्या लोकांवर येणारे संकट मला दिसत आहे. त्यांची भीती, त्यांच्या पुढे असलेले खाचखळगे व सापळे मला दिसतात.

¹⁸लोकांना संकटाची चाहूल लागून ते घाबरून जातील. काही लोक सैरावैरा पळतील. पण ते खाचखळगात पडतील आणि सापळ्यात अडकतील. त्यातील काही खड्ड्यातून चढून बाहेर येतील. पण ते दुसऱ्या सापळ्यात अडकतील.”

आकाश फाटेल आणि प्रलय होईल. पृथ्वीचा पाय कापू लागेल.

¹⁹धरणीकंप होऊन जमीन दुभंगेल.

²⁰पृथ्वीला पापांचा भार झाला आहे. म्हणून ती त्या ओड्याखाली दबून जाईल. पृथ्वी एखाद्या खिळखिळ्या झालेल्या घरासारखी उगमगेल. एखाद्या मद्यप्रामाणे कोसळेल आणि पुन्हा उठणार नाही.

²¹त्या वेळी, परमेश्वर, स्वर्गातील सैन्यांचा स्वर्गात व पृथ्वीवरील राजांचा पृथ्वीवर, न्यायानिवाडा करील.

²²खूप राजे एकत्र जमतील आणि त्यांना तुरुंगात टाकले जाईल. पण शेवटी, बऱ्याच काळांतर, त्यांना न्याय दिला जाईल.

²³यशूशलेममधील सीयोन पर्वतावर परमेश्वराचेराज्य असेल. त्या देवाचे तेज नेत्यांना दिसेल. त्याच्या तेजापुढे चंद्र ओशाळेल आणि सूर्याला लाज वाटेल.

देवाचे स्तुतिस्तोत्र

25 प्रभू, तू माझा परमेश्वर आहेस. मला तुझ्याबद्दल आदर वाटतो व तुझे मी स्तवन करतो. तू आश्चर्य घडवली आहेस. तू पूर्वी केलेले भाकीत पूर्णपणे खरे ठरले आहे. तू सांगितलेली प्रत्येक गोष्ट जशीच्या तशी घडली आहे.

²तू ज्या शहराचा नाश केलस, ते शहर मजबूत तटबंदीने सुरक्षित केलेले होते. पण आता तेथे फक्त दगडांचा खच पडला आहे परकीयांचा राजवाडा जमीनदेस्त केला गेला आहे. तो परत कधीच बांधला जाणार नाही.

³बलाढ्य राष्ट्रातील लोक तुला मान देतील. क्रूर राष्ट्रांतील शहरे तुला घाबरतील.

⁴परमेश्वरा, तू गरजू गरीब लोकांचा आसरा आहेस. त्यांच्यापुढील अनेक समस्या त्यांना खचू पाहतात पण तू त्यांचे रक्षण करतोस. परमेश्वरा, तू उन्हापावसापसून रक्षण करणाऱ्या निवाऱ्यासारखा आहेस. पीडा या तुफान वादळ व पावसासारखा असतात. पण पावसाची झड भिंतीवर आपटून खाली पडते. घरातल्या लोकांना तिचा त्रास होत नाही.

⁵शत्रू आरडाओरडा करून गोंगाट करतो. भयंकर शत्रू आव्हाने देतो. पण देवा तू त्यांचा बंदोबस्त करतोस. ज्याप्रमाणे उन्हाळात वाळवंटातील झाडेझुडपे सुकून जमिनीवर गळून पडतात, त्याप्रमाणे तू शत्रूचा पराभव करून त्यांना तुझ्यापुढे गुडघे टेकायला लावतोस. ज्याप्रमाणे मोठे दग उष्णतेचा ताप कमी करतात, त्याप्रमाणे तू भयंकर शत्रूच्या गर्जना थांबवतोस.

देवाची त्याच्या भक्तांना मेजवानी

⁶त्या वेळेस, सर्वशक्तिमान परमेश्वर, डोंगरावरील सर्व लोकांना मेजवानी देईल. मेजवानीत उत्कृष्ट अन्नपदार्थ व उंची मद्य असेल. मांस कोवळे व चांगल्या प्रतीचे असेल.

⁷सध्या बुरख्याने सर्व राष्ट्रे आणि लोक झाकून गेले आहेत. हा बुरखा म्हणजेच “मृत्यू” होय. ⁸पण मृत्यूवर पूर्णपणे मात करता येईल, आणि परमेश्वर, माझा प्रभू, प्रत्येक चेहऱ्यावरचा प्रत्येक अश्रू पुसून टाकील. पूर्वी त्याच्या लोकांनी दुःख भोगले पण देव पृथ्वीवरचे दुःख दूर करील. परमेश्वराने सांगितले असल्यामुळे हे सर्व घडून येईल.

⁹तेव्हा लोक म्हणतील, “हा आपला देव आहे. आपण ज्याची वाट पाहत आहोत तोच हा. तो आपले रक्षण करायला आला आहे. आपण त्या आपल्या परमेश्वराची वाट पाहत आहोत, म्हणून जेव्हा परमेश्वर आपले रक्षण करील तेव्हा आनंद साजरा करू आणि सुखी होऊ.”

¹⁰परमेश्वराचे सामर्थ्य ह्या डोंगरावर असल्याने मवाबचा पराभव होईल. परमेश्वर कचऱ्याच्या ढिगातील गवताच्या काडीप्रमाणे शत्रूला पायाखाली तुडवील.

¹¹पोहणाऱ्या माणसाच्या हाताप्रमाणे परमेश्वर स्वतःचा हात लांब करील आणि लोकांना ज्यांचा अभिमान आहे अशा सर्व गोष्टी तो जमा करील. लोकांनी घडविलेल्या सर्व सुंदर वस्तू परमेश्वर गोळा करील आणि दूर फेकून देईल.

¹²लोकांनी बांधलेल्या उंच भिंती व सुरक्षित जागा परमेश्वर पाडून टाकून धुळीला मिळवील.

देवाचे स्तवनीत

26 त्या वेळेस, युद्धात, लोक पुढील गाणे म्हणतील

परमेश्वराने आम्हाला तारण दिले आहे. भक्क म तटबंदी व पुरेशी संरक्षणव्यवस्था असलेले आमचे शहर अभेद्य आहे.

²वेशी उघडा म्हणजे देवाची चांगली शिकवण मानणारे सज्जन लोक आत प्रवेश करतील.

³परमेश्वरा, तुझ्यावर विसंबून असणाऱ्यांना आणि तुझ्यावर श्रद्धा ठेवणाऱ्यांना, तू खरी शांती देतोस.

⁴म्हणून नेहमी परमेश्वरावर विश्वास ठेवा, कारण परमेश्वर हा तुमच्यासाठी निरंतर सुरक्षित आसरा आहे.

⁵पण परमेश्वर उद्दाम शहराचा नाश करील, आणि तेथील लोकांना शिक्षा करील. परमेश्वर ते मोठे शहर धुळीला मिळवील.

⁶नंतर दीनदुबळे त्याचे भग्नावशेष पायाखाली तुडवील.

⁷प्रामाणिकपणा हे सज्जनांचे ब्रीद असते. सज्जन सत्याच्या सरळ मार्गाने जातात, आणि देवा तू तो मार्ग सुकर व सुलभ करतोस.

⁸पण परमेश्वरा, तू न्याय कसा करतोस ते बघण्यास आम्ही उत्सुक आहोत. आमचे आत्मे तुला व तुझ्या नांवाला कायम स्मरणात ठेवू इच्छितात.

⁹प्रत्येक रात्रीबरोबर तुझ्याशी एकरूप होण्याची आमची इच्छा आहे, आणि प्रत्येक पहाटेबरोबर माझ्यातील आत्मा तुझ्याशी समरस होऊ इच्छितो. जेव्हा तू न्याय देशील तेव्हा लोकांना जगण्याचा योग्य मार्ग सापडेल.

¹⁰पापी माणसावर तू फक्त दयाच करीत राहिलास तर तो कधीच सत्कृत्य करायला शिकणार नाही. वाईट माणूस चांगल्या लोकांत राहिला तरी वाईट गोष्टीच करील: दुष्टाला परमेश्वराची महानता कदाचित कधीच कळणार नाही.

¹¹पण परमेश्वरा, तू त्यांना शिक्षा करण्यास तयार हो. नक्कीच ते हे पाहातील नाही का? परमेश्वरा, तुझ्या लोकांबद्दल असलेले तुझे भक्कम प्रेम तू पाण्यांना दाखव. मग ते नक्कीच खजील होतील. तुझे शत्रू नक्कीच त्यांच्याच आगीत भस्मसात होतील.

¹²परमेश्वरा, आम्ही तडीस नेलेल्या सर्व गोष्टी तूच आमच्यासाठी केल्या आहेस तेव्हा आम्हाला शांती दे.

देव त्यांच्या लोकांना नक्कीच देईल

¹³परमेश्वरा, तू आमचा देव आहेस. पूर्वी आम्ही इतर भेद देवांना अनुसरलो आम्ही त्यांना जवळ केले. पण आता लोकांनी फक्त तुझेच नाव घ्यावे असे आम्हाला वाटते.

¹⁴ते मृत देव जीवत होणार नाहीत. त्यांची भुते आता उठणार नाहीत. तू त्यांचा नाश करायचे ठरविलेस आणि त्यांची आठवण देणाऱ्या सर्व खाणाखुणा तू नष्ट केल्यास.

¹⁵तुझ्या आवडत्या राष्ट्राला तू मदत केलीस. इतर लोकांना त्या राष्ट्राचा पराभव करण्यापासून थांबविलेस.

¹⁶परमेश्वरा, संकटात असताना लोक तुझे स्मरण करतात तू शिक्षा केल्यास लोक मनात तुझा धावा करतात.

¹⁷परमेश्वरा, आम्ही तुझ्याबरोबर नाही. प्रसूति वेदना होऊन रडणाऱ्या स्त्रीसारखे आम्ही आहोत. ती वेदनेने विव्छते.

¹⁸त्याचप्रमाणे आम्हाला वेदना आहेत. आम्ही जन्म देतो पण तो फक्त वाऱ्याला. आम्ही जगासाठी नवीन लोक तयार करत नाही. आम्ही देशासाठी तारण आणत नाही.

¹⁹परंतु परमेश्वर म्हणतो, "तुझे लोक मेले असले तरी जिंवात होतील. आमच्या माणसांचे मृतदेह सजीव होतील. मृतांनो, थडग्यातून उठा आणि आनंदित व्हा. तुमच्यावर पडलेले दब हे जणू नव्या दिवसाचा प्रकाश आहे. तो प्रकाश नवाकाळ येत आहे हे दाखवितो. मृत लोकांना आता जमिनीत पुरले आहे पण त्यांना नक्कीच मिळेल."

देवाचा न्याय बक्षिस किंवा शिक्षा

²⁰माझ्या लोकांनो, आपापल्या खोल्यांत जा. दारे लावून घ्या. थोड्या वेळ खोलीतच लपून बसा. देवाचा राग शांत होईपर्यंत लपून राहा.

²¹परमेश्वर दुष्कृत्यांबद्दल, जगातील लोकांचा न्यायनिवाडा करण्यासाठी देव आपले स्थान सोडून येईल. मारल्या गेलेल्या लोकांचे रक्त पृथ्वी त्याला दाखवील.

27 भूमी यापुढे मृतांना झाकून ठेवणार नाही. त्या वेळेला लिव्याथान ह्या कपटी सर्पाचा परमेश्वर न्यायनिवाडा करील. वेढेले घालून बसलेल्या लिव्याथान सर्पाला परमेश्वर आपल्या मोठ्या, कठीण व बलवान तलवारीने शिक्षा करील. समुद्रातील प्रचंड धुडाला तो मारील.

²तेव्हा लोक रम्य द्राक्षमळ्याबद्दलचे गाणे म्हणतील.

³"मी स्वतः परमेश्वर, त्या बागेची निगा राखीन. मी योग्य वेळी बागेला पाणी देईन. रात्रंदिवस मी त्या बागेची राखण करीन. कोणीही बागेची नासधूस करणार नाही.

⁴मी रागवलेलो नाही, पण युध्द झाले आणि बागेभोवती कोणी काटेरी कुंपण घातले तर मी तेथे जाऊन ते नष्ट करीन.

⁵जर कोणी व्यक्ति माझ्याकडे आश्रयासाठी आली व तिला माझ्याबरोबर शांतता करावयाची असली तर तिला माझ्याकडे येऊ द्या, व माझ्याबरोबर शांती करू द्या.

⁶ज्याप्रमाणे खोलवर गेलेली मुळे झाडालाभक्कम अ आधार देतात, त्याप्रमाणे माझ्याकडे आलेली ही माणसे याकोबचे हात मजबूत करतील. ही माणसे, फुलू लागलेल्या झाडाप्रमाणे, झम्राएलचा विकास करतील. फळांनी बहरलेल्या वृक्षाप्रमाणे झम्राएलची मुले हा देश व्यापून टाकतील."

देव झम्राएलला दूर पाठवून देईल

⁷परमेश्वर त्याच्या लोकांना कशी शिक्षा करील? पूर्वी जसा शत्रूंनी लोकांना त्रास दिला, तसाच आता परमेश्वर देईल का? पूर्वी जसे अनेक लोक मारले गेले तसेच आता परमेश्वर करील का? तो लोकांना मारील का?

⁸झम्राएलला दूर पाठवून परमेश्वर हा वाद निकालात काढील. परमेश्वर झम्राएलची निर्भत्सना करील. वाळवंटातील गरम वाऱ्याप्रमाणे त्याचे शब्द जळजळीत असतील.

⁹याकोबाच्या अपराधांना क्षमा कशी केली जाईल? काय केले असता त्याची पापे नाहिशी होतील? पुढील गोष्टी घडून येतील: वेदीतील चिऱ्यांचा चुरा केला जाईल. पूजेसाठी घडविलेल्या खोट्या देवांच्या मूर्ती व बांधलेल्या वेदी या सर्व नष्ट केल्या जातील.

¹⁰त्या वेळेला तटबंदी असलेले शहर वाळवंटाप्रमाणे ओसाड होईल. सर्व लोक दूर पळून गेलेले असतील. ते शहर चरायचे कुरण होईल. तेथे वासरे चरतील. गुरे वेळीची पाने खातील.

¹¹वेळी सुकतील, त्यांच्या फांद्या तुटून पडतील आणि, बायका त्या सरपणासाठी वापरतील. लोक समजून

घेण्याचे नाकारतात. म्हणून त्यांना घडविणारा देव त्यांची समजूत घालणार नाही. आणि तो त्यांच्यावर दया करणार नाही.

¹²त्या वेळेस परमेश्वर त्याच्या लोकांना इतरांपासून वेगळे करील. परमेश्वर युफ्राटिसपासून सुरवात करून मिसरच्या नदीपर्यंतच्या सर्व लोकांना गोळा करील.

एक एक करून तुम्ही इम्राएलचे सर्व लोक एकत्र गोळा व्हाल. ¹³माझी बरीच माणसे अशूरमध्ये गमावली आहेत. माझी काही माणसे मिसरला पळून गेली आहेत. पण त्या वेळी प्रचंड तुतारी फुंकली जाईल आणि ते सर्व लोक यरुशलैमला परत येतील. ते सर्व जण त्या पवित्र डोंगरवरील देवापुढे नमन करतील.

उत्तर इम्राएलला इशारा

28 शोमरोनकडे पाहा. एफ्राइममधील मद्यप्यांना त्या शहराचा फार गर्व आहे. आजूबाजूला सुपीक दरी असलेल्या टेकडीवर ते शहर वसले आहे. शोमरोनमधील रहिवाशांना आपले शहर फुलांच्या सुंदर मुकुटाप्रमाणे वाटते. पण ते मद्यपान करून धुंद झाले आहेत आणि हा “सुंदर मुकुट” सुकून चालला आहे.

²पाहा! माझ्या प्रभूकडे एक सशक्त व शूर वीर आहे. तो गारपिटीप्रमाणे व पावसाच्या झडीप्रमाणे येईल. वादळाप्रमाणे किंवा महापुराप्रमाणे तो या देशात येईल आणि हा मुकुट (शोमरोन) धुळीत फेकून देईल.

³एफ्राइममधील मद्यप्यांना “सुंदर मुकुटाप्रमाणे” असलेल्या त्यांच्या शहराचा अभिमान आहे, पण ते शहर पायाखाली तुडविले जाईल.

⁴सभोवती सुपीक दरी असलेल्या टेकडीवर ते शहर वसले आहे. पण तो “सुंदर फुलांचा मुकुट” सुकत चालला आहे उन्हाळ्यात झाडावर प्रथम आलेल्या अंजिरांप्रमाणे ह्या शहराची स्थिती होईल. जेव्हा माणूस झाडांवर अंजिरे पाहतो तेव्हा तो त्यांपैकी एक तोडतो आणि खाऊन टाकतो.

⁵त्या वेळेला, सर्वशक्तिमान परमेश्वर स्वतः “सुंदर फुलांचा मुकुट” होईल. जे काही देवाला अनुसरणारे लोक म्हणजेच देवाचे लोक मागे उरले असतील, त्यांच्याकरिता देव “सुंदर फुलांचा मुकुट” होईल. ⁶परमेश्वर, त्याच्या लोकांवर राज्य करणाऱ्या न्यायाधीशांना सदबुद्धी देईल. वेशीपाशी लढणाऱ्या लोकांना परमेश्वर सामर्थ्य देईल. ⁷पण सध्या ते नेते मद्याने धुंद झाले आहेत. याजक व संदेष्टे सर्वजण द्राक्षरस व मद्य पिऊन धुंद झाले आहेत. ते अडखळून पडतात. संदेष्टे आपली स्वप्ने पाहताना मद्याच्या नशेत असतात. न्यायधीश न्यायनिवाडा करताना मद्याच्या धुंदीत असतात. ⁸सर्व मेज ओकारीने भरलेले आहेत. कोठेही स्वच्छ जागा राहिलेली नाही.

स्वतःच्या लोकांना मदत करण्याची देवाची इच्छा

⁹लोकांना धडा शिकविण्याचा परमेश्वर प्रयत्न करित आहे. त्याची शिकवण लोकांच्या लक्षात यावी म्हणून तो प्रयत्नशील आहे. पण लोक परवा परवापर्यंत आईचे दूध पिणाऱ्या तान्ह्या मुलांप्रमाणे वागतात. ¹⁰म्हणून परमेश्वर लहान बाळांशी बोलावे तसा त्यांच्याशी बोलतो.

एक हुकूम इकडे, एक हुकूम तिकडे; एक नियम इकडे, एक नियम तिकडे, एक धडा इकडे, एक धडा तिकडे. *

¹¹परमेश्वर ह्या लोकांशी वेगळ्याच पध्दतीने बोलेल किंवा त्यांच्याशी वेगळ्याच भाषेचा वापर करील.

¹²पूर्वीच्या काळी, देव लोकांना म्हणाला, “येथे विश्रांतीची जागा आहे ही शांत जागा आहे थकलेल्यांना येथे येऊन विश्रांती घेऊ द्या. ही शांतीची जागा आहे.”

पण लोकांनी देवाचे ऐकले नाही. ¹³लोकांना देवाचे बोलणे परक्या भाषेसारखे अनाकलनीय वाटले.

एक हुकूम इकडे, एक हुकूम तिकडे, एक नियम इकडे, एक नियम तिकडे, एक धडा इकडे; एक धडा तिकडे.

लोकांनी स्वतःला पाहिजे ते केले. म्हणून ते मागे पडून पराभूत झाले, ते सापळ्यात अडकले आणि पकडले गेले.

देवाचा न्याय कोणाला चुकला नाही

¹⁴यरुशलैमच्या नेत्यांना, तुम्ही परमेश्वराचा संदेश ऐकावा पण सध्या तुम्ही त्याचे ऐकायचे नाकारता. ¹⁵तुम्ही लोक म्हणता, “आम्ही मृत्युबरोबर करारनामा केला आहे. अधोलोकाशी आम्ही करार केला आहे म्हणून आम्हांला शिक्षा होणार नाही. शिक्षा आमचे काही वाकडे करू शकणार नाही. कारण आम्ही कपट व असत्य यांच्यामागे लपून बसू.”

¹⁶यासाठी परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, “सियोनमध्ये मी कोनशिला बसवीन. हा एक अमूल्य दगड असेल. ह्या महत्वाच्या दगडावर सर्व बांधकाम उभारले जाईल. त्याच्यावर विश्वास ठेवणाऱ्या लोकांची निराशा होणार नाही.

एक हुकूम ... धडा तिकडे सर्वत्र शिकवण कसे लिहावे हे लहान मुलांना शिकविण्यासाठी असलेले हे, बहुधा, हिब्रू शिशुगीत असावे. ते लहान मुलांच्या बोलसारखे किंवा परक्या भाषेसारखे वाटते. पण त्याचे भाषांतर पुढीलप्रमाणे करता येईल “इकडे अधिकार, तिकडे अधिकार, इकडे नियम तिकडे नियम, इकडे धडा तिकडे धडा.”

¹⁷“भिंतीचा सरळपणा पाहण्यासाठी लोक जसा ओळंबा वापरतात, तसाच योग्य गोष्ट दाखविण्यासाठी मी न्यायबुद्धी व चांगुलपणा ह्यांचा वापर करीन.

“तुम्ही पापी, तुमच्या कपटाच्या व असत्याच्या मागे लपण्याचा प्रयत्न करता, पण तुम्हाला शिक्षा होईल. मी वादळप्रमाणे अथवा पुराप्रमाणे येऊन तुमच्या लपायच्या जागा नष्ट करीन. ¹⁸तुमचा मृत्यूशी असलेला करारनामा पुसला जाईल. अधोलोकाशी तुमचा झालेला करार तुम्हाला उपयोगी पडणार नाही.

“कोणीतरी येईल आणि तुम्हाला शिक्षा करील. तुमचा कचरा करून तुम्हाला पायाखाली तुडवील. ¹⁹तो माणूस येऊन तुम्हाला घेऊन जाईल. तुमची शिक्षा भयंकर असेल. ती सकाळी सुरू होईल व रात्री उशिरापर्यंत चालू राहील.

²⁰“मग तुम्हाला पुढील कथा समजेल. एक माणूस त्याच्या उंचीच्या मानाने खूपच आखूड असलेल्या अंधरूणावर झोपायचा प्रयत्न करत होता. त्याचे पांघरूणसुद्धा त्याला पूर्ण पणे पांघरता येईल इतपत रुंद नव्हते. त्याचे अंधरूण आणि पांघरूण दोन्ही निरुपयोगी होती. अगदी त्याप्रमाणे तुमचे करार निरुपयोगी ठरलेले आहेत.”

²¹परासीम डोंगरावरच्या प्रमाणे परमेश्वर लढाई करील. गीबोन दरीत ज्याप्रमाणे तो रागावला होता त्याप्रमाणे तो रागावेल. * नंतर परमेश्वर त्याला पाहिजे ते घडवून आणील. तो काही विलक्षण गोष्टी करील, पण तो त्याचे काम तडीस नेईल. परमेश्वराचे कार्य अगाध आहे. ²²आता तुम्ही त्या गोष्टीविरुद्ध लढू नका. लढलात तर तुमच्या भोवतीचा फास अधिक आवळला जाईल.

मी ऐकलेल्या शब्दांत फरक होणार नाही. सर्वशक्तिमान परमेश्वराच्या, पृथ्वीच्या नियंत्याच्या, तोंडचे हे शब्द आहेत म्हणून त्या गोष्टी घडून येतीलच.

देव योग्य शिक्षा करतो

²³मी सांगत असलेला संदेश लक्षपूर्वक ऐका. ²⁴शेतकरी सतत शेत नांगरतो का? नाही. तो सतत मशागत करतो का? नाही. ²⁵तो जमिनीची मशागत करतो आणि मग पेरणी करतो. तो निरनिराळ्या बियांची पेरणी निरनिराळ्या तऱ्हेने करतो. तो बडिशेप विखरून टाकतो, जिरे शेतात फेकतो तर गहू ओळीत पेरतो. तो सातू विशिष्ट जागेत पेरतो तर शेताच्याकडेला काळ्या गहू पेरतो.

²⁶तुम्हाला शिकविण्यासाठी आमचा देव उदाहरणे देत आहे. ह्यावरून दिसून येईल की देव विवेकबुद्धीने लोकांना शिक्षा करतो. ²⁷मोठ्या दातेरी फळीने शेतकरी बडिशेप मळतो का? नाही. मोहरी मळण्यासाठी शेतकरी त्यावरून गाडीचे चाक फिरवितो का? नाही. शेतकरी बडिशेप व मोहरी मळण्यासाठी लहान काठी वापरतो.

²⁸पाव करताना बाई पीठ मळते पण सारखी सारखी ते तिंबत नाही. परमेश्वर लोकांना शिक्षा करताना असेच करतो. तो गाडीचे चाक अंगावर घालण्याची त्यांना भीती दाखविल पण पूर्णपणे चिरडून टाकणार नाही. तो घोड्यांच्या टापांखाली त्यांना तुडवू देणार नाही. ²⁹हा धडा सर्वशक्तिमान परमेश्वराने स्वतः दिला आहे. देव चांगलाच सल्ला देतो. तो खरोखरच ज्ञानी आहे.

यशूलेमबद्दल देवाचे प्रेम

29 देव म्हणतो, “अरीएलकडे पाहा. तेथे दाविदाने तळ ठोकला होता. त्या शहराची सुटी वर्षानुवर्षे सुरूच आहे. ²मी अरीएलला शिक्षा केली आहे. त्यामुळे ते शहर दुःख व शोक यांनी भरून गेले आहे. पण तरीसुद्धा ते माझे अरीएल आहे. ³अरीएल, मी तुझ्यासभोवती सैनिक ठेवले आहेत. मी तुझ्याविरुद्ध मोर्चे बांधले आहेत. ⁴तुझा पराभव झाला तुला जमीनदोस्त केले गेले. आता भुताप्रमाणे जमिनीतून येणारा तुझा आवाज मी ऐकतो. तुझे शब्द, धुळीतून आल्याप्रमाणे येतात.”

⁵धुळीच्या कणांप्रमाणे खूप परके येथे आहेत. ते क्रूर लोक, वाऱ्यावर उडणाऱ्या फोलकटाप्रमाणे आहेत. ⁶सर्वशक्तिमान परमेश्वराने भूकंप, मेघगर्जना व मोठा गडगडाट यांच्याद्वारे तुला शिक्षा केली. तेव्हा सगळीकडे वादळे, वावटळी व सर्वनाशक आग पसरली होती. ⁷अनेक राष्ट्रे अरीएलविरुद्ध लढली. ते सर्व रात्रीच्या दुःस्वप्नासारखे होते. सैन्यांनी अरीएलला वेढा घातला आणि शिक्षा केली. ⁸पण त्या सैन्यांनाही ते स्वप्नासारखेच वाटेल. त्यांना पाहिजे असलेले मिळणार नाही. उपाशी माणसाला अन्नाबद्दलचे स्वप्न पडावे तसेच ते असेल. जेव्हा असा माणूस जागा होतो, तेव्हा तो भुकेलेलाच असतो. तहानेलेल्याने पाण्याचे स्वप्न पाहावे तसेच ते असेल. तो जागा झाला तरी त्याची तहान भागलेली नसते.

सियोनविरुद्ध लढणाऱ्या राष्ट्रांची अशीच स्थिती आहे. त्या राष्ट्रांना जे हवे आहे ते मिळणार नाही.

⁹तुम्ही विस्मित व आश्चर्यचकीत व्हा. तुम्ही धुंद व्हाल पण मद्याने नव्हे. तुम्ही झोक जाऊन पडाल पण दारूने नव्हे.

¹⁰परमेश्वर तुम्हाला झोपेची गुंगी आणील. परमेश्वर तुमचे डोळे मिटेल. (संदेष्टे हेच तुमचे डोळे आहेत) परमेश्वर तुमची डोकी झाकील. (संदेष्टे हेच तुमची डोकी आहेत.)

¹¹हे असे घडेल असे मी तुम्हाला सांगतो पण तुम्हाला माझे म्हणणे कळणार नाही. माझे शब्द, मोहरबंद केलेल्या पुस्तकाप्रमाणे आहेत. तुम्ही असे पुस्तक वाचता येणाऱ्याला देऊन त्याला वाचायला सांगू शकता, पण तो म्हणेल. “मी हे पुस्तक वाचू शकत नाही. ते मोहरबंद आहे. मी ते

उघडू शकत नाही.” ¹²किंवा तुम्ही असे पुस्तक वाचता न येणाऱ्याला देऊन त्यास ते वाचायला सांगू शकता. तो म्हणेल, “मला वाचता येत नसल्याने मी हे पुस्तक वाचू शकत नाही.”

¹³माझा प्रभू म्हणतो, “हे लोक, माझ्यावर त्यांचे प्रेम आहे, असे म्हणतात ते शब्दांनी माझ्याबद्दलचा आदर व्यक्त करतात. पण त्यांची मने माझ्यापासून फार दूर आहेत. त्यांचा माझ्याबद्दलचा आदर, म्हणजे फक्त त्यांनी पाठ केलेले व माणसांनी घालून दिलेले नियम आहेत. ¹⁴म्हणून मी शक्तिशाली व चमत्कारिक गोष्टी करून या लोकांना विस्मित करीत राहीन. त्यांच्यातील सुज्ञ स्वतःतील शहाणपण गमावतील. त्यांना काही समजू शकणार नाहीत.”

¹⁵ते लोक परमेश्वरापासून काही लपविण्याचा प्रयत्न करतात. ते त्यांची दुष्कृत्ये अंधारात करतात. ते लोक स्वतःशीच म्हणतात, “आम्हांला कोणीही पाहू शकत नाही. आम्ही कोण आहोत हे कोणालाही माहीत नाही.”

¹⁶तुम्ही गोंधळलेले आहात. तुम्हाला वाटते की चिखल व कुंभार सारखेच. तुम्हाला वाटते की एखाद्याने तयार केलेली वस्तूच त्या तयार करणाऱ्याला सांगेल, “तू मला घडवले नाहीस.” असे म्हणजे म्हणजे मातीच्या भांड्याने कुंभाराला “तुला काही समजत नाही” असे सांगण्यासारखेच होय.

चांगला काळ येत आहे

¹⁷हे सत्य आहे: काही काळानंतर कर्मलच्या डोंगरावरील भूमीप्रमाणे लबानोनची भूमी सुपीक होईल आणि कर्मलच्या भूमीवर घनदाट जंगल माजे. ¹⁸बहिरा पुस्तकातील शब्द ऐकू शकेल आणि आंधळा अंधारातून आणि धुक्यातून पाहू शकेल. ¹⁹परमेश्वर दरिद्री लोकांना सुखी करील आणि ते लोक इस्राएलच्या पवित्रदेवाबद्दल हर्ष व्यक्त करतील.

²⁰कोते आणि कंजूस लोक व दुष्कृत्ये करण्यात आनंद मानणारे लोक नाहीस होतील तेव्हा हे घडून येईल. ²¹(हे लोक सज्जनांना खोटे पाडतात. लोकांना न्यायालयात खेचून जाऊन पकडण्याचा प्रयत्न करतात. ते भोळ्या लोकांना उध्वस्त करण्याचा यत्न करतात.

²²म्हणून परमेश्वर याकोबच्या वंशजांशी बोलतो. (ह्याच परमेश्वराने अब्राहामला मुक्त केले होते.) परमेश्वर म्हणतो, “याकोब, (इस्राएलमधील लोकांनो.) आता तुम्हाला ओशाळवाणे व लज्जित व्हावे लागणार नाही.

²³तो त्याची सर्व मुले पाहील आणि तो माझ्या नावाला पवित्र म्हणेल मी ह्या मुलांना स्वतःच्या हाताने घडविले आहे आणि ही मुले म्हणतील की याकोबाचा पवित्र देव हा असामान्य आहे. ही मुले इस्राएलच्या देवाचा आदर करतील. ²⁴ह्यातील पुष्कळांना काही कळत नव्हते म्हणून

त्यांनी चुकीच्या गोष्टी केल्या. त्यांना काही समजले नाही पण ते धडा शिकतील.”

इस्राएलने देवावर विश्वास ठेवावा, मिसरवर नाही

30 परमेश्वर म्हणतो, “ह्या मुलांकडे पाहा! ती माझ्या आज्ञा पाळत नाहीत. ते योजना करतात, पण माझी मदत मागत नाहीत. ते इतर लोकांबरोबर मैत्रीचा करार करतात. पण माझ्या आत्म्याला तो नको असतो. हे लोक त्यांच्या पापात आणखी भर घालीत आहेत. ²ही मुले मिसरकडे मदत मागायला जात आहेत. पण ते जे करीत आहेत, ते योग्य आहे का; असे मला विचारावे, असे त्यांना वाटत नाही. फारो त्यांचा बचाव करील असे त्यांना वाटते. मिसरने त्यांचे रक्षण करावे अशी त्यांची इच्छा आहे.

³पण मी सांगतो की मिसरमध्ये लपण्याने तुमचा काही फायदा होणार नाही. मिसर तुमचे रक्षण करू शकणार नाही. ⁴तुमचे नेते सोअनला आणि तुमचे राजदूत हानेसला गेले आहेत. ⁵पण त्यांची निराशा होईल. त्यांना मदत करू न शकणाऱ्या देशावर ते विसंबले आहेत. मिसर काहीच उपयोगाचा नाही. मिसर काही मदत करणार नाही. उलट तो तुम्हाला लज्जित व ओशाळवाणे करील.”

यहुदाविषयी देवाचा संदेश

⁶नेगेवमधल्या प्राण्यांविषयी शोक संदेश:

नेगेव ही धोकादायक जागा आहे. ही भूमी सिंह, फुरसे व उडणारे सापह्यांनी व्यापलेली आहे. पण काही लोक नेगेवमधूनच प्रवास करीत आहेत. ते मिसरला जात आहेत. त्यांनी आपली धन संपत्ती गाढवांवर व उटांवर लादली आहे. ह्याचा अर्थ त्यांना मदत न करू शकणाऱ्या राष्ट्रांवर ते विसंबले आहेत. ⁷मिसरला काही अर्थ नाही. मिसरच्या मदतीला काही किंमत नाही. म्हणून मी मिसरला ‘स्वस्थ बसणारा रहाव’ असे म्हणतो.

⁸आता तू हे पाटीवर लिही म्हणजे सर्व लोकांना ते दिसेल आणि हे तू पुस्तकातही लिही म्हणजे भविष्यात दूर असलेल्या शेवटच्या दिवसांसाठी ते उपयोगी पडेल.

⁹पालकांचे न ऐकणाऱ्या मुलांसारखे हे लोक आहेत. ते खोटे बोलतात आणि परमेश्वराच्या शिकवणुकीकडे लक्ष देण्यास नकार देतात. ¹⁰ते संदेशांना म्हणतात, “आम्ही काय करावे हे तुम्ही दिव्य दृष्टीने पाहू नका. आम्हाला सत्य सांगू नका. आम्हाला बऱ्या वाटतील, आवडतील अशाच गोष्टी सांगा. आमच्यासाठी फक्त चांगल्याच गोष्टी तुमच्या दिव्य दृष्टीने बघा. ¹¹रब्ब्या घडणाऱ्या गोष्टी बघायचे टाळा. आमच्या रस्त्यातून दूर व्हा. इस्राएलच्या पवित्र देवाबद्दल आमच्याशी बोलू नका.”

यहुदाला फक्त देवाकडूनच मदत मिळते

¹²इझ्राएलचा पवित्र देव म्हणतो, “परमेश्वराने दिलेला संदेश तुम्ही स्वीकारायचे नाकारले आहे. तुम्ही लोक जुलूम व कपट यांवर विसंबून राहता. ¹³लढाया व खोटेपणा करून तुम्ही अपराध केला आहे म्हणून तडे गेलेल्या उंच भिंतीप्रमाणे तुमची स्थिती होईल ही भिंत पडेल व तिचे तुकडे तुकडे होतील. ¹⁴तुमची स्थिती मातीच्या बरणीप्रमाणे होईल. ही बरणी फुटल्यास तिचा चक्का चूर होतो. हे बारीक तुकडे काही उपयोगाचे नसतात. ह्या तुकड्यांनी तुम्ही विस्तवातले निखारे काढू शकत नाही. किंवा डोहातले पाणी काढू शकत नाही.”

¹⁵परमेश्वर, माझा प्रभू, इझ्राएलचा पवित्र देव म्हणतो, “तुम्ही मला शरण आलात, तर तुम्ही वाचाल. शांतता आणि विश्वास हीच तुमची शक्ती आहे.”

पण तुम्हाला हेच नको आहे. ¹⁶तुम्ही म्हणता, “नाही! आम्हाला पळून जायला घोडे हवेत.” ते खरेच आहे. तुम्हाला घोड्यांवरून पळून जावे लागेल. पण शत्रू तुमचा पाठलाग करील. शत्रूचा वेग तुमच्यापेक्षा जास्त असेल. ¹⁷शत्रूपक्षातील एकाने धमकी दिल्यास तुमची हजरो माणसे पळून जातील. पाचजणांनी धमकी दिल्यास तुमचे सर्वच लोक पळून जातील. तुमच्या सैन्यातील फक्त एकच गोष्ट शिल्लक राहील. व ती म्हणजे टेकडीवरचा ध्वजस्तंभ.

¹⁸तुमच्यावर दया करण्याची परमेश्वराची इच्छा आहे. परमेश्वर वाट पाहत आहे. परमेश्वराला प्रकट होऊन तुमचे सांत्वन करायचे आहे. परमेश्वर देव न्यायी आहे. त्याच्या मदतीची इच्छा करणाऱ्या प्रत्येक माणसाला तो आशीर्वाद देईल. ¹⁹यरुशलेमच्या सियोन डोंगरावर परमेश्वराची माणसे राहतील. तुमचा शोक थांबेल तुमचे रडणे परमेश्वर ऐकेल व तुमचे सांत्वन करील. परमेश्वर तुमचे म्हणणे ऐकेल आणि तुम्हाला मदत करील.

देव त्याच्या लोकांना मदत करील

²⁰माझ्या प्रभूने, देवाने, पूर्वी तुम्हाला दुःख व यातना दिल्या. त्या रोजच्या भाकरीसारख्या व पाण्यासारख्याच होत्या. देव तुमचा शिक्षक आहे आता यापुढे तो तुमच्यापासून लपून राहाणार नाही. तुम्ही त्याला तुमच्या डोळ्यांनी प्रत्यक्ष पाहाल. ²¹नंतर, जर तुम्ही चुकलात आणि चुकीच्या मार्गाने गेलात (डावीकडे वा उजवीकडे) तर तुमच्या मागून आवाज येईल, “हा मार्ग बरोबर आहे. तुम्ही ह्या मार्गाने जावे.”

²²तुमच्या मूर्ती सोन्या-चांदीने मढविलेल्या आहेत. ह्या खोल्या देवांनी तुम्हाला पापांच्या घाणीत लोटले आहे. पण तुम्ही त्यांची पूजा करण्याचे सोडून द्याल. तुम्ही त्या देवांना कचऱ्याप्रमाणे वा विटाळाच्या कपड्यांप्रमाणे फेकून द्याल.*

तुम्ही ... फेकून द्याल “तुम्ही त्या देवांना महिन्याच्या कपड्यांप्रमाणे फेकून द्याल तुम्ही त्यांना म्हणाल, ‘दूर जा.’”

²³त्या वेळेला परमेश्वर पाऊस पाडील. तुम्ही बी पेराल आणि भूमी तुम्हाला अन्न देईल. त्या वेळी पीक मुबलक येईल. तुमच्या गुरांना भरपूर चारा मिळेल, मेंढ्यांना चरायला खूप मोठे रान मिळेल. ²⁴तुमच्या गुरांना आणि गाढवांना भरपूर आंबोण मिळेल. सगळीकडे अन्नधान्याचा सुकाळ होईल. गुरांपुढे आंबोण पसरण्यासाठी तुम्हाला कुदळफावड्याचा उपयोग करावा लागेल. ²⁵प्रत्येक डोंगरावरून व प्रत्येक टेकडीवरून पाण्याचे झरे वाहतील. पुष्कळ लोक मारले गेल्यावर आणि बुरूज ढासळल्यावर हे सर्व घडून येईल.

²⁶त्या वेळी, चंद्राचा प्रकाश सूर्यप्रकाशाप्रमाणे प्रखर होईल आणि सूर्यप्रकाश आतापेक्षा सातपट प्रखर होईल. एकादिवसाचा सूर्यप्रकाशाठवड्यातील सूर्यप्रकाशाइतका असेल. परमेश्वर जेव्हा त्याच्या जखमी लोकांना मलमपट्टी करील आणि माराने झालेल्या त्यांच्या जखमा बऱ्या करील तेव्हा असे घडेल.

²⁷पाहा! परमेश्वराचे नाव दुरवरून येत आहे, दाट धुराचे ढग पसरविणाऱ्या आगीप्रमाणे त्याचा राग आहे. परमेश्वराचे तोंड रागाने भरले आहे. त्याची जीभ ज्वालेप्रमाणे दिसत आहे.

²⁸परमेश्वराचा श्वास (आत्मा), पाणी वाढत जाऊन गळ्यापर्यंत पोहोचणाऱ्या एखाद्या मोठ्या नदीप्रमाणे आहे. परमेश्वर राष्ट्रांचा न्याय करील. हा न्याय कसा असेल? तर ‘नाशाच्या चाळणीतून’ राष्ट्रांना चाळून काढल्याप्रमाणे तो असेल. जसे लगाम घालून जनावरांना ताब्यात ठेवले जाते तसे लोकांना लगाम घालून परमेश्वर नियंत्रणात ठेवील.

²⁹त्या वेळेला तुम्ही आनंदगीते गाल. सुटीच्या दिवसातील रात्रीप्रमाणे हा काळ असेल. परमेश्वराच्या डोंगरावर जाताना तुम्हाला आनंद वाटतो, इझ्राएलच्या खडकाकडे जाताना (परमेश्वराच्या उपसनेला जाताना) बासरीचा स्वर ऐकून तुम्हाला हर्ष होतो, तसाच हा आनंद असेल.

³⁰परमेश्वर आपला प्रचंड आवाज लोकांना ऐकायला भाग पाडील. परमेश्वराचा शक्तिशाली हात रागाने खाली पृथ्वीवर येताना पाहण्यास परमेश्वर लोकांना भाग पाडेल. सर्व जाळून टाकणाऱ्या अग्नीप्रमाणे हा हात असेल. मुसळधार पाऊस व गारपीट करणाऱ्या वादळांप्रमाणे देवाचे सामर्थ्य असेल. ³¹परमेश्वराचा आवाज ऐकून अशशूर घाबरून जाईल. परमेश्वर दंडाने अशशूरला मारील.

³²डफावर व सारंगीवर संगीत वाजवावे तसे परमेश्वर अशशूरला मारील. आपल्या हाताने शक्तीने परमेश्वर अशशूरचा पराभव करील.

³³पूर्वीपासून तोफेत तयार करून ठेवले आहे. ते राजासाठी तयार केले आहे. ते पुष्कळ खोल आणि रूंद केले आहे. त्यात लाकडाचा ढीग आणि विस्तव आहे. परमेश्वराचा श्वास (आत्मा) जळत्या गंधकाच्या प्रवाहाप्रमाणे येऊन ते जाळून टाकील.

इम्राएलने देवाच्या सामर्थ्यावर विसंबावे

31 मदत मागण्यासाठी मिसरमध्ये जाणारे ते लोक पाहा ते घोडे मागतात. घोडे आपला बचाव करतील असे त्यांना वाटते. मिसरमधील रथ आणि घोडेस्वार आपल्याला वाचवतील असा या लोकांचा समज आहे. मिसरचे सैन्य मोठे असल्याने आपण सुरक्षित आहोत असेच त्यांना वाटते. हे लोक इम्राएलच्या पवित्र देवावर विश्वास ठेवत नाहीत. ते परमेश्वराची मदत मागत नाहीत.

²पण खरा ज्ञानी परमेश्वर आहे. त्यांच्यावर संकटे आणणारा परमेश्वरच असेल. परमेश्वराची आज्ञा बदलण्याची ताकद लोकांत असणार नाही. पापी लोकांच्याविरुद्ध (यहुदाच्याविरुद्ध) देव उभा राहील आणि लढेल. ह्या पापी लोकांना मदत करणाऱ्या लोकांविरुद्ध म्हणजे मिसरच्या लोकांविरुद्धही देव लढेल.

³मिसरमधील लोक फक्त माणसे आहेत देव नाहीत. मिसरमधील घोडे फक्त प्राणी आहेत पण आत्मे नाहीत. परमेश्वर स्वतःचा हात लांब करील आणि मदतनीसाचा (मिसरचा) पराभव होईल. त्याची मदत घेणारे लोक (यहुदा) पडतील. त्या सर्व लोकांचा बरोबरच नाश केला जाईल.

⁴परमेश्वराने मला सांगितले, “जेव्हा एखादा सिंह किंवा त्याचा छावा, खाण्यासाठी, जनावर पकडतो तेव्हा तो त्या मारलेल्या प्राण्यापाशी उभा राहून डरकाळ्या फोडतो. त्या वेळी कोणीही त्या शक्तिशाली सिंहाला घाबरू शकत नाही. जरी माणसे आली आणि त्यांनी आरोळ्या ठोकल्या तरी तो सिंह भिणार नाही. लोकांनी कितीही कोलाहल केला तरी तो सिंह पळून जाणार नाही.”

ह्याचप्रमाणे सर्वशक्तिमान परमेश्वर खाली उतरून सियोन पर्वतावर येईल. तो तेथे लढेल. ⁵पक्षी ज्याप्रमाणे घिरट्या घालून आपल्या घरट्याचे रक्षण करतात, त्याचप्रमाणे सर्वशक्तिमान परमेश्वर यरुशलेमचे रक्षण करील. परमेश्वर तिला वाचवील. परमेश्वर यरुशलेमचे “वरून जाऊन” रक्षण करील.

⁶इम्राएलच्या मुलांनो, तुम्ही देवाच्याविरुद्ध गेलात. तुम्ही देवाकडे परत यावे. ⁷म्हण, तुम्ही बनविलेल्या सोन्याची चांदीच्या मूर्तींची पूजा करणे लोक बंद करतील. त्या मूर्ती तयार करून तुम्ही खरोखरच पाप केले.

⁸इम्राएलच्या ईशान्येकडील एकेकाळी शक्तिशाली असलेले हे (अशशूर) राष्ट्र तलवारीच्या बळावर पराभूत होईल. पण ही तलवार मानवाची नसेल. अशशूरचा नाश होईल. पण हा नाश मानवाच्या तलवारीने होणार नाही. देवाच्या तलवारीमुळे अशशूर पळून जाईल. पण त्यातील तरुणांना पकडून गुलाम केले जाईल. ⁹त्याच्या संरक्षणाच्या जागा नष्ट केल्या जातील. त्यांचे नेते पराभूत होतील आणि ते त्यांचा ध्वज सोडून देतील म्हणजेच त्यांची सत्ता नाहीशी होईल. परमेश्वराने या सर्व गोष्टी सांगितल्या आहेत. परमेश्वराची शेकोटी (वेदी)

सियोनवर आहे. परमेश्वराची भट्टी (वेदी) यरुशलेममध्ये आहे.

नेत्यांनी सज्जन आणि प्रामाणिक असावे

32 मी सांगतो ते ऐका समजून घ्यावेत. ²असे जे राजे तर वारा व पाऊस ह्यापासून बचाव करण्यासाठी जसा अडोसा असतो तसा राजा निवाऱ्याची जागा होईल. वाळवंटातील झऱ्याप्रमाणे अथवा उष्ण प्रदेशातील मोठ्या खडकाखालील सावलीसारखा लोकांना तो वाटेल. ³लोक मदतीसाठी त्याच्याकडे धाव घेतील व त्याचे म्हणणे ते खरोखरच ऐकतील. ⁴आता जे लोक गोंधळलेले आहेत त्यांना त्या वेळी सर्व समजून येईल. आता स्पष्ट बोलू न शकणारे लोक त्या वेळी स्पष्टपणे व लवकर बोलतील. ⁵दुष्ट आणि अनीतीमान लोकांना कोणी थोर म्हणणार नाही. जे लोक गुप्त योजना करतात त्यांना लोक मान देणार नाहीत.

⁶मूर्ख माणूस मूर्खपणाच्या गोष्टी सांगतो आणि मनात वाईट गोष्टींचे बेंत आखतो. त्याला चुकीच्याच गोष्टी करायच्या असतात. तो परमेश्वराबद्दल वाईटसाईट बोलतो. तो भुकेलेल्यांना अन्न खाऊ देत नाही. तहानेलेल्यांना पाणी पिऊ देत नाही. ⁷तो मूर्ख दुष्टपणाचा उपयोग हत्यारसारखा करतो. गरीबांना लुबाडण्याच्या योजना तो करतो. तो गरीबांबद्दल खोटेनाटे सांगतो आणि ह्यामुळे गरीब न्यायापासून वंचित होतात.

⁸परंतु भला नेता चांगल्या गोष्टींच्या योजना आखतो आणि ह्या चांगल्या गोष्टीच त्याला भला नेता बनवितात.

कठीण काळ येत आहे

⁹तुम्ही काही स्त्रिया आता शांत आहात. तुम्हाला आता सुरक्षित वाटते आहे. पण तुम्ही जरा उभे राहून माझे म्हणणे ऐकावे. ¹⁰आता तुम्हाला सुरक्षित वाटते पण आणखी एक वर्षाने तुम्ही अडचणीत याल. का? कारण तुम्ही पुढच्या वर्षी द्राक्षे गोळा करू शकणार नाही. पुढच्या वर्षी द्राक्षाचे पीक येणार नाही.

¹¹स्त्रियांनो, आता तुम्ही शांत आहात पण तुम्हाला भिती वाटली पाहिजे. आता तुम्हाला सुरक्षित वाटते, पण तुम्ही चिंता केली पाहिजे. तुमची चांगली वस्त्रे काढा आणि शोकप्रदर्शक कपडे घाला. ते कपडे तुमच्या कमरेभोवती गुंडाळा. ¹²दुःखाने भरलेल्या छातीवर शोकप्रदर्शक कपडे चढवा. रडा! कारण तुमची शेते उजाड झाली आहेत.

तुम्हाला द्राक्षे देणारे तुमचे द्राक्षमळे ओस पडले आहेत. ¹³माझ्या लोकांच्या भूमीसाठी शोक करा. कारण तेथे फक्त काटेकुटे आणि तण माजतील. एकेकाळी आनंदाने भरलेल्या शहरासाठी व हर्षभरित घरांसाठी आता शोक करा.

¹⁴लोक राजधानी सोडून जातील. राजवाडा व बुरुज रिकामी पडतील. लोक घरांत न राहता गुहेत राहतील. रानगाढवे व मेंढ्या शहरात राहतील. जनावरे गवत खाव्यास तेथे जातील.

¹⁵⁻¹⁶देव वरून त्याचा आत्मा आम्हांला देईपर्यंत असेच घडत राहील. आता या भूमीवर चांगुलपणा राहिला नाही. ही भूमी जणू वाळवंट झाली आहे. पण भविष्यात, ते वाळवंट कर्मेल प्रमाणे होईल. तेथे योग्य न्याय नांदेल आणि कर्मेल हिरव्यागार रानासारखे होईल. चांगुलपणा तेथे वस्ती करील. ¹⁷तो चांगुलपणा कायमची शांती आणि सुरक्षितता आणील. ¹⁸माझे लोक शांतीच्या सुंदर मळ्यात राहतील. माझी माणसे सुरक्षिततेच्या तंबूत राहतील. ते निवांत आणि शांत जागी राहतील.

¹⁹पण ह्या गोष्टी घडण्यापूर्वी जंगल उजाड झालेच पाहिजे, शहराचा पाडाव झाला पाहिजे. ²⁰तुम्ही काहीजण प्रत्येक झऱ्याकाठी बी पेरा. तुमच्या गुरांना आणि गाढवांना मोकळे सोडा. व तेथे चरू द्या. तुम्ही लोक खूप सुखी व्हाल.

पाप फक्त आणखी पापाला जन्म देते

33 पाहा! तुम्ही युध्द करता आणि दुसऱ्यांच्या वस्तू चोरता. पण त्यांनी तुमचे काहीही चोरले नाही. तुम्ही दुसऱ्यांविरुद्ध उठता पण त्यांनी तुमच्याविरुद्ध कधीच उठाव केला नाही. म्हणून जेव्हा तुम्ही चोरी करायचे थांबवाल तेव्हा ते तुमच्या वस्तू चोरतील. तुम्ही लोकांविरुद्ध उठाव करायचे सोडाल तेव्हा ते तुमच्याविरुद्ध उठाव करतील.

मग तुम्ही म्हणाल:

²“परमेश्वरा, आमच्यावर दया कर. आम्ही तुझ्या मदतीची वाट पाहिली. परमेश्वरा, रोज आम्हाला शक्ती दे. संकटकाळी आमचे रक्षण कर.

³तुझा प्रचंड आवाज लोकांना घाबरवितो. आणि ते तुझ्यापासून दूर पळतात. तुझी महानता राष्ट्रांना पळून जाण्यास भाग पाडते.”

⁴तुम्ही लोकांनी युध्दात वस्तू चोरल्या. त्या तुमच्याकडून परत घेतल्या जातील. खूप लोक येतील आणि तुमची संपत्ती लुटतील. दोळधाड ज्याप्रमाणे सर्व पीक फस्त करते तसे हे होईल.

⁵परमेश्वर महान आहे. तो उच्च स्थानी राहतो. परमेश्वर सियोनमध्ये प्रामाणिकपणा व चांगुलपणा भरतो.

⁶यरुशलेमा तू श्रीमंत आहेस. देवाच्या शहाणपणात व ज्ञानात तू श्रीमंत आहेत. तू तारणात श्रीमंत आहेस. तू परमेश्वराचा आदर करतो व तेच तुला श्रीमंत करते. म्हणून लक्षात असू दे की तू सतत राहाशील.

⁷पण ऐक! बाहेर देवदूत रडत आहेत. शांती आणणारे दूत फार जोराने रडत आहेत. ⁸रस्ते नष्ट केले गेले

आहेत. रस्त्यावर कोणीही नाही. लोकांनी केलेले करार मोडले आहेत. साक्षीदारांच्या पुराव्यावर विश्वास ठेवायला लोक तयार नाहीत. कोणी कोणाला मान देत नाही. ⁹भूमी शोक करीत मरणपंथाला लागली आहे. लबाबाने मरत आहे आणि शारोन दरी कोरडी व ओसाड झाली आहे. बाशान व कर्मेल यामध्ये एकेकाळी सुंदर झाडे होती. पण आता त्या झाडांची वाढ खुंटली आहे.

¹⁰परमेश्वर म्हणतो, “आता मी उठून माझी महानता दाखवीन. आता मी लोकांना माझे महत्त्व पटवीन. ¹¹तुम्ही लोकांनी निरर्थक गोष्टी केल्यात. त्या गोष्टी वाळलेल्या गवताप्रमाणे वा पेंड्यातील काडीप्रमाणे आहेत. त्यांची किंमत शून्य आहे. तुमचा आत्मा * अग्नीप्रमाणे आहे. तो तुम्हाला जाळील. ¹²लोकांची हाडे चुन्याप्रमाणे * होईपर्यंत म्हणजेच हाडांचा भुगा होईपर्यंत लोक जाळले जातील. काटे आणि वाळलेली झुडुपे ह्यांच्याप्रमाणे चटकन ते जळतील.

¹³“दूर देशांत राहणाऱ्या लोकांनो, मी काय केले ते ऐका. माझ्याजवळ राहणाऱ्या, लोकांनो, माझे सामर्थ्य जाणा.”

¹⁴सियोनमधील पापी घाबरले आहेत. दुष्कृत्ये केलेले भीतीने कांपत आहेत. ते म्हणतात, “ह्या नाश करणाऱ्या अग्नीपासून आपल्याला कोणी वाचवू शकेल का? निरंतर जळणाऱ्या ह्या अग्नीजवळ * कोणी राहू शकेल का?”

¹⁵हो! पैशासाठी दुसऱ्यांना जे त्रास देत नाहीत असे प्रामाणिक लोक या अग्नीमधूनही वाचतील. ते लोक लाच घेत नाहीत. दुसऱ्यांची हत्या करण्याच्या बेताला ते नकार देतात. दुष्कृत्यांच्या योजनांकडे ते पाहण्याचे टाळतात. ¹⁶ते लोक उच्च स्थानावर सुरक्षित राहतील. उंच पर्वतांवरील दुर्ग त्यांचे रक्षण करतील. त्यांना नेहमीच अन्न व पाणी मिळेल.

¹⁷तुम्ही स्वतःच्या डोळ्यांनी राजाला (देवाला) त्याच्या सुंदर रूपात पाहाल. तुम्ही महान भूमी पाहाल. ¹⁸⁻¹⁹तुम्ही तुमच्या भूतकाळातील संकटांबद्दल विचार कराल. तुम्ही विचार कराल, “ते दुसऱ्या देशातील लोक कोठे आहेत? ते आम्हाला न समजणारी भाषा बोलत. दुसऱ्या देशातील ते अधिकारी आणि कर गोळा करणारे कोठे आहेत? आम्हाच्या संरक्षक बुरुजांची मोजदाद करणारे हेर कोठे आहेत? ते सर्व नाहीसे झाले.”

आत्मा ह्या शब्दाचा अर्थ “देवाचे तेज,” “प्रभा,” “चैतन्य” वा “वैभव” असाही होतो.

चुना हा पादरा पदार्थ बांधकामाचा चुना अथवा सिमेंट तयार करण्यासाठी नेहमी वापरतात. चुना, हाडे, शिंपले किंवा चुनखडीचा दगड जाळून तयार करतात.

निरंतर जळणारा अग्नी ह्याचा अर्थ बहुधा देव, इस्राएलचा अग्नी (प्रकाश) असावा.

देव यरुशलेमचे रक्षण करील

²⁰आमच्या धार्मिक सणांच्या नगरीकडे सियोनकडे पाहा, विश्राम करण्याच्या सुंदर जागेकडे, यरुशलेमकडे पाहा. यरुशलेम, कधीही न हालणाऱ्या तंबूसारखी आहे. त्याच्या घट्ट रोवलेल्या मेखा कधीही उखडल्या जाणार नाहीत. त्याच्या दोऱ्या कधीही कापल्या जाणार नाहीत. ²¹⁻²³का? कारण सर्वशक्तिमान परमेश्वर तेथे आहे. त्या भूमीवर झरे व रुंद पात्रांच्या नद्या आहेत. पण तेथे शत्रूंच्या नावा अथवा जहाजे नसतील. त्या नावांवर काम करणारे तुम्ही लोक दोऱ्या सोडतात तसेच काम सोडू शकाल. तुम्ही डोलकाठी पुरेशी घट्ट करू शकणार नाही. तुम्हाला शीड उभारता येणार नाही का? कारण परमेश्वर आमचा न्यायाधीश आहे. परमेश्वरच आमचे कायदे करतो. परमेश्वर आमचा राजा आहे. तो आमचे रक्षण करतो. म्हणून तो आमहाला खूप संपत्ती देईल. पंगूनासुद्धा युद्धात खूप धन मिळेल. ²⁴येथे राहणारा कोणीही “मी विटलो आहे” असे म्हणणार नाही. ज्यांना क्षमा केली गेली आहे असेच लोक तेथे राहतात.

देव त्याच्या शत्रूंना शिक्षा करील

34 सर्व राष्ट्रांनो, जवळ येऊन ऐका. सर्व लोकांनी कान देऊन ऐकावे. पृथ्वी व तीवर राहणाऱ्या सर्व लोकांनी ह्या गोष्टी ऐकाव्या. ²परमेश्वर सर्व राष्ट्रांवर व त्यांच्या सैन्यांवर रागावला आहे. परमेश्वर त्या सर्वांचा नाश करील. तो त्या सर्वांना मरायला भाग पाडील. ³त्यांची प्रेतेबाहेर टाकली जातील. त्यातून दुर्गंधी येईल व त्यातील रक्तडोंगरावरून ओघवेल. ⁴आकाश कागदाच्या गुंडाळीप्रमाणे गुंडाळले जाईल. द्राक्षा च्यावेलीवर चीसुकलेली पाने वासुकलेली अंजिरे अंजिराच्या झाडावरून गळून पडतील त्याप्रमाणे तारे गळून पडतील. आकाशातील सर्व तारे वितळून जातील. ⁵परमेश्वर म्हणतो, “माझी आकाशातील तलवार रक्ताने माखेल तेव्हा हे सर्व घडेल.” पाहा! परमेश्वराची तलवार अदोमला आरपार कापील. परमेश्वराने तेथील लोकांना अपराधी ठरविले आहे आणि त्यांना मेलच पाहिजे. * ⁶बळींच्या रक्ताने परमेश्वरा चीतल वारमाखली आहे. मेंढ्या आणि बकरे ह्यांच्या रक्ताने भरली आहे. एडव्याच्या मूत्र पिंडाच्या चरबीचे तिला वंगण मिळाले आहे. कारण देवाने बघ्या मध्येना शकण्याची आणि अदोम मध्ये कत्तल करण्याची वेळ निश्चित केली आहे. ⁷म्हणून मेंढे, गुरेदोरे व मस्त बैल मारले जातील. त्यांच्या रक्ताने जमीन माखेल. त्यांच्या चरबीने माती झाकली जाईल.

परमेश्वराने तेथील ... मेलच पाहिजे हिब्रूमध्ये ह्या वाक्याचा अर्थ असा की हे लोक पूर्णपणे देवाचे आहेत आणि ते देवाला मिळाले नाहीत तर त्यांनी मेलच पाहिजे.

⁸देवाने शिक्षेची वेळ ठरवली असल्याने ह्या गोष्टी घडून येतील. लोकांनी सियोनवर केलेल्या अन्यायाची भरपाई करण्याचे वर्ष परमेश्वराने निश्चित केले आहे. ⁹अदोमच्या नद्या उकळल्या डांबाप्रमाणे होतील. तेथील भूमी उकळत्या गंधकाप्रमाणे होईल. ¹⁰आग रात्रंदिवस पेटत राहील. कोणीही ती विझविणार नाही. अदोममधून निघणारा धूर कायमचा राहील. ती भूमी कायमची नाश पावेल. कोणीही, त्या भूमीतून, पुन्हा कधीही प्रवास करणार नाही. ¹¹पक्षी आणि लहान सहान प्राणी तिचा ताबा घेतील. घुबडे आणि डोमकावळे तेथे वस्ती करतील. त्या भूमीला “रिकामे वाळवंट” * असे नाव पडेल. ¹²प्रतिष्ठित नागरिक आणि नेते नाहीसे होतील. त्यांना राज्य करायला काहीही शिल्लक राहणार नाही.

¹³तेथल्या सुंदर घरांतून काटेकुटे आणि रानटी झुडूपे वाढतील. त्या घरांतून जंगली कुत्रे व घुबडे राहतील. जंगली प्राणी तेथे वस्ती करतील. तेथे वाढलेल्या गवतात मोठमोठे पक्षी घरटी बांधतील. ¹⁴रानमांजरे तरसांबरोबर तेथे राहतील. रानबोकडा आपल्या मित्रांना हाका मारतील. निशाचरांना विश्रांतीचे ठिकाण मिळेल. ¹⁵साप तेथे वारूळे करतील आणि अंडी घालतील. अंडी फुटून छोटे छोटे साप त्या अंधाऱ्या जागेत वळवळतील. स्त्रिया जशा घोळक्याने आपल्या मैत्रिणींना भेटायला जातात, तशीच गिधाडे मेलेल्या प्राण्यांचे मांस खाण्यास गोळा होतील.

¹⁶परमेश्वराच्या पाटीकडे पाहा. त्यावर लिहिलेले वाचा त्यातून काहीही सुटलेले नाही. ते प्राणी सर्व एकत्र येतील असेच त्यावर लिहिले आहे. “मी त्यांना एकत्र आणीन. असे देव म्हणाला म्हणून देवाचा आत्मा त्यांना एकत्र करील. ¹⁷त्यांचे काय करायचे ते देवाने ठरविले. नंतर देवाने त्यांच्यासाठी जागा निवडली. देवाने रेघ काढून त्यांना त्यांची जागा दाखविली. ते प्राणी ती जागा कायमची व्यापतील. वर्षानुवर्षे ते तेथे राहतील.

देव त्याच्या लोकांचे सांतवन करील

35 शुष्क वाळवंट सुखी होईल. वाळवंट आनंदी होईल आणि फुलसाखे फुलले. ²वाळवंट फुलणाऱ्या फुलांनी भरून जाईल आणि आपला आनंद दाखवेल. त्या वेळी वाळवंट जणू आनंदाने नाचत असल्याचे भासेल. लेबानोनचे बन, कर्मेलची टेकडी व शारोनची दरी ह्यांच्याप्रमाणे ते सुंदर होईल. सर्व लोकांनी परमेश्वराचे गौरव पाहिल्यामुळे हे सर्व घडेल. लोक आमच्या देवाचे लावण्य पाहतील.

³दुर्बल हात बळकट करा. दुर्बल पाय घट्ट करा. ⁴लोक घाबरले व गोंधळले आहेत. त्यांना सांगा, “सामर्थ्यवान

रिकामे वाळवंट “ते ह्या शहराला शून्यतेच्या दोरीने मोजतील आणि आभावाच्या मापाने तोलतील.” उत्पत्ती किंवा प्रारंभ 1:2 मध्ये ह्या शब्दांची उजवाड पृथ्वीचे वर्णन केले आहे.

व्हा. भीऊ नका.” तुमचा देव येऊन तुमच्या शत्रूला शिक्षा करील. तो येईल आणि तुमच्या वर कृपा करील. परमेश्वर तुमचे रक्षण करील. ⁵मग आंधळे पुन्हा डोळस होतील. त्यांचे डोळे उघडतील. बाहिरे ऐकू शकतील. त्यांना श्रवणशक्ती मिळेल. ⁶पंगु हरणांप्रमाणे नाचतील. मुके आनंदगीते गाऊ लागतील. वाळवंटात झरे वाहतील. ⁷आता लोक मृगजळे पाहतात. पण त्या वेळेला खऱ्या पाण्याची तळी दिसतील. कोरड्या जमिनीत विहिरी खोदलेल्या असतील. जमिनीतून पाणी वाहील. जेथे एकेकाळी जंगली जनावरे वावरली, तेथे मोठ्या पाणवनस्पती वाढतील.

⁸त्या वेळेला तेथे रस्ता असेल. ह्या महामार्गाला “पवित्र मार्ग” असे नाव मिळेल. पापी लोकांना त्या रस्त्यावरून जाण्यास परवानगी नसेल. कोणीही मूर्ख त्या मार्गाकडे जाणार नाही. फक्त सज्जन माणसेच त्या मार्गावरून चालतील. ⁹त्या मार्गावर कोणताही धोका असणार नाही. तेथे लोकांना मारणारे सिंह नसतील, हिंस्र श्वापदे नसतील. देवाने रक्षिलेले त्या मार्गावरून चालतील.

¹⁰देव त्याच्या लोकांना मुक्त करील आणि ते लोक त्याला शरण येतील. सियोनमध्ये येताना लोक गात येतील. त्यांना कायमचा आनंद मिळेल. तो आनंद त्यांच्या डोक्यावरील मुकुटाप्रमाणे असेल. ते आनंदाने व हर्षाने भारून जातील. दुःख आणि शोक दूर सरेल.

अश्रूची युद्धावर स्वारी

36 हिज्कीया युद्धाचा राजा होता. सन्हेरीब अश्रूचा राजा होता. हिज्कीयाच्या कारकिर्दीच्या चौदाव्या वर्षी सन्हेरीबने युद्धाच्या तटबंदी असलेल्या नगराविरुद्ध उठाव केला आणि त्याचा पाडाव केला. ²सन्हेरीबने आपल्या सेनापतीला यरुशलेमवर स्वारी करण्यासाठी पाठविले. सेनापती लाखीशहन निघाला आणि यरुशलेममध्ये हिज्कीया राजाकडे गेला. त्याने आपले शक्तिशाली सैन्य बरोबर घेतले होते. परटाच्या शेताजवळच्या रस्त्याकडे ते गेले हा रस्ता वरच्या डोहातून पाणी वाहून आणणाऱ्या चराजवळ होता.

³यरुशलेममधील तिघेजण सेनापतीशी बोलणी करण्याकरिता गेले. हिज्कीयाचा मुलगा एल्याकीम, आसाफचा मुलगा यवाह आणि शेबना हे ते तिघे होत. ह्यातील एल्याकीम हा राजाचा कारभारी होता. यवाह हा राजाच्या कारकिर्दीची नोंद ठेवणारा होता. तर शेबना राजाचा चिटणीस होता.

⁴सेनापती त्या तिघांना म्हणाला, “तुम्ही जाऊन हिज्कीया राजाला अश्रूचा महान राजा काय सांगतो ते सांगा.

सम्राटाचे म्हणजेच अश्रूच्या राजाचा असा प्रश्न आहे की, तुला मदत मिळावी म्हणून तू कशावर

पूर्णपणे विश्वास ठेवतोस? ⁵सामर्थ्याच्या व चातुर्याच्या योजना ह्यावर तू विश्वास ठेवत असशील तर ते सगळे पोकळ आहे हे मीच तुला सांगतो. मग तू माझ्याविरुद्ध का लढत आहेस? आता मी तुला असे विचारतो की तू तुझ्या मक्तीसाठी कोणावर विश्वास ठेवतोस? ⁶तू त्यासाठी मिसरवर विसंबतोस का? पण मिसर पिचलेल्या काठीसारखा आहे. तू त्याच्यावर आधारसाठी टेकलास तर तुला फक्त इजा होईल आणि तुझ्या हाताला जखम होईल. मिसरवर मक्तीसाठी अवलंबून असलेले कोणीही मिसरचा राजा फारो याच्यावर भरवसा ठेवू शकत नाही.”

⁷तू कदाचित् म्हणशील “आम्हाला मदत मिळावी म्हणून मी परमेश्वर, आमचा देव, ह्यावर पूर्णपणे विश्वास टाकतो.” पण मी सांगतो की हिज्कीयाने देवाच्या वेद्या व पूजेसाठी असलेली उच्चासने ह्यांचा नाश केला. हे खरे आहे हो ना? आणि हे ही खरे आहे की हिज्कीयाने यहुदाला आणि यरुशलेमला सांगितले “तुम्ही यरुशलेममध्ये असलेल्या वेदीचीच फक्त पूजा करा.”

⁸तुम्हाला अजूनही आमच्याशी लढायचे असेल तर माझा प्रभु, अश्रूचा राजा, तुमच्याबरोबर एक करार करील. तो असा तुमच्याकडे दोन हजार घोड्यांवर स्वार होऊन लढण्यास पुरेसे घोडेस्वार असतील तर मी तुम्हाला दोन हजार घोडे देईन. ⁹पण एवढे केले तरी तुम्ही आमच्या राजाच्या एका गुलामाला सुध्दा हरवू शकणार नाही. त्याच्या सर्वात खालच्या पातळीवर असलेल्या अधिकाऱ्याचाही पराभव करू शकणार नाही. मग तुम्ही मिसरच्या घोड्यांवर व रथांवर का अवलंबून राहता?

¹⁰शिवाय हेही लक्षात ठेवा की मी या देशात येऊन लढलो तेव्हा परमेश्वर माझ्याच बाजूला होता. मी शहरांचा नाश केला तेव्हा परमेश्वर माझ्याच पाठीशी होता. परमेश्वरानेच मला सांगितले, “ऊठ ह्या देशात जा आणि त्याचा नाश कर.”

¹¹एल्याकीम, शेबना व यवाह ह्या यरुशलेममधल्या तिघांनी सेनापतीला सांगितले, “कृपया आमच्याशी अरामी भाषेत बोला. आमच्या यहुदी भाषेत बोलू नका. तुम्ही यहुदी भाषेत बोललात तर कोटावरील लोकांना तुमचे बोलणे समजेल.”

¹²पण सेनापती म्हणाला “माझ्या स्वामीने, मला, ह्या गोष्टी, फक्त तुम्हाला किंवा तुमच्या हिज्कीया राजालाच सांगण्यासाठी पाठविलेले नाही. कोटाच्या भिंतींवर बसलेल्या लोकांनाही हे सांगण्यासाठी मला माझ्या राजाने पाठविले आहे. त्या लोकांनाही पुरेसे अन्न वा पाणी मिळणार नाही. त्यांनाही तुमच्याप्रमाणेच स्वतःची विष्टा खावी लागेल व स्वतःचे मूत्र प्यावे लागेल.”

¹³नंतर सेनापती उभा राहिला व खूप मोठ्या आवाजात युहुदी भाषेत बोलला. ¹⁴सेनापती म्हणाला, “सम्राटाचे म्हणजे अशशूरच्या राजाचे म्हणणे ऐका:

हिज्कीयाकडून तुम्ही फसवले जाऊ नका. तो तुमचे रक्षण करू शकणार नाही. ¹⁵परमेश्वरावर विश्वास ठेवा. परमेश्वर तुमचे रक्षण करील. परमेश्वर अशशूरच्या राजाकडून शहराचा पराभव होऊ देणार नाही.’ असे हिज्कीया म्हणेल तेव्हा तुम्ही विश्वास ठेवू नका.

¹⁶हिज्कीयाचे हे म्हणणे ऐकू नका. अशशूरच्या राजाचे म्हणणे ऐका. अशशूरचा राजा म्हणतो, “आपण एक करार करू तुम्ही शहराबाहेर माझ्याकडे यावे. नंतर प्रत्येकाला घरी जाण्यास मोकळीक मिळेल. प्रत्येकाला आपापल्या द्राक्षवेर्लेची द्राक्षे व आपापल्या अंजिराच्या झाडाची अंजिरे खाण्यास मुभा मिळे. प्रत्येकाला स्वतःच्या विहिरीचे पाणी पिता येईल. ¹⁷मी परत येऊन तुमच्यातील प्रत्येकाला स्वदेशच वाटावा अशा देशात घेऊन जाईपर्यंत तुम्हाला असे राहता येईल. त्या नव्या देशात तुम्हाला चांगले अन्नधान्य व नवे मद्य मिळेल. त्या देशात अन्नधान्य व द्राक्षमळे असतील.”

¹⁸हिज्कीयाकडून फसवले जाऊ नका. तो म्हणतो, “परमेश्वर आपल्याला वाचवील.” पण मी तुम्हाला विचारतो की कोठल्या राष्ट्रातील देवाने आपल्या राष्ट्रातील लोकांना अशशूरच्या सामर्थ्यापासून वाचाविले आहे? कोणीही नाही. आम्ही त्या प्रत्येकाला पराभूत केले. ¹⁹हमाथ आणि अर्पाद यांचे देव कोठे आहेत? ते हरले आहेत. सफरबार्इमचे देव कोठे आहेत? तेही हरले आहेत शोमरोन्च्या देवांनी तेथील लोकांना माझ्या सामर्थ्यापासून वाचविले का? नाही. ²⁰माझ्या सामर्थ्यापासून एखाद्या राष्ट्रातील लोकांना वाचविले आहे अशा एका तरी देवाचे नाव मला सांगा. मी त्या सर्वांचा पराभव केला. म्हणूनच म्हणतो की परमेश्वर माझ्या सामर्थ्यापासून यरुशलेमला वाचवू शकणार नाही.”

²¹यरुशलेममधील लोक अगदी शांत होते त्यांनी सेनापतीला उत्तर दिले नाही. “सेनापतीला उत्तर देऊ नका” असा हुकूम हिज्कीयाने त्यांना दिला होता.

²²नंतर राजाचा कारभारी (हिज्कीयाचा मुलगा एल्याकीम) राजाचा चिटणीस (शेबना) व राजाच्या कारकिर्दीची नोंद ठेवणारा (आसाफचा मुलगा यवाह) ह्यांनी आपले कपडे फाडले, (ह्याचा अर्थ त्यांना फार दुःख झाले होते.) ते तिथे हिज्कीयाकडे गेले व त्यांनी सेनापतीचे सर्व म्हणणे त्याला सांगितले.

हिज्कीया देवाची मदत मागतो

37 हिज्कीयाने सेनापतीचा निरोप ऐकला. निरोप ऐकताच त्याने आपले कपडे फाडले. नंतर त्याने शोकप्रदर्शक कपडे घातले व तो परमेश्वराच्या मंदिरात गेला. ²हिज्कीयाने कारभारी (एल्याकीम) चिटणीस (शेबना) आणि याजकातील वडिलधारी मंडळी (नेते) ह्यांना अमोजचा मुलगा यशया या प्रेषिताकडे पाठविले. त्या सगळ्यांनी खास शोकप्रदर्शक कपडे घातले.

³ते तिथे यशयाला म्हणाले, “आजचा दिवस विशेष शोकाचा व दुःखाचा समजावा असा हिज्कीया राजाने हुकूम दिला आहे. हा दिवस फार दुःखाचा असेल. कळा सुरू व्हाव्यात पण प्रसूती होऊ नये तसा हा दिवस असेल. ⁴सेनापतीने सांगितलेल्या गोष्टी, परमेश्वर तुमचा देव कदचित् ऐकेल. अशशूरच्या राजाने प्रत्यक्षातील देवाबद्दल वाईटसाईट बोलण्यास आपल्या सेनापतीला पाठविले आणि परमेश्वराने, तुमच्या देवाने. ती निंदा ऐकली. इझ्राएलमध्ये राहिलेल्या थोड्या लोकांसाठी प्रार्थना करा.”

⁵⁻⁶हिज्कीयाचे नोकर यशयाकडे गेले. यशया त्यांना म्हणाला, “तुझ्या धन्याला पुढील गोष्टी सांग : परमेश्वर म्हणतो, ‘तुम्ही सेनापतीकडून जे ऐकले त्याने घाबरून जाऊ नका. माझ्याबद्दल अशशूरची “मुले” जे वाईट बोलत आहेत त्यावर विश्वास ठेवू नका. ⁷पाहा! मी माझा आत्मा अशशूरविरुद्ध पाठवीन. अशशूरच्या राजाला, त्याच्या देशाला असलेल्या धोक्याच्या सुचनेचा वृत्तांत समजेल मग तो त्याच्या देशाला परत जाईल. त्या वेळी त्याच्याच देशात मी त्याला तलवारीने मारिन.”

अशशूरचे सैन्य यरुशलेम सोडते

⁸⁻⁹अशशूरच्या राजाला एक वृत्तांत कळला तो वृत्तांत असा होता: “कूशचा राजा ति-हाका तुमच्यावर स्वारी करण्यास येत आहे.” म्हणून अशशूरच्या राजाने लाखीश सोडले व तो लिब्नाला गेला. सेनापतीने हे ऐकले व तो राजा लढत होता तेथे म्हणजे लिब्नाला गेला नंतर सेनापतीने हिज्कीयाकडे दूत पाठविले. सेनापती म्हणाला, ¹⁰“तुम्ही पुढील गोष्टी यहुदाचा राजा हिज्कीया याला सांगाव्या: तू ज्या देवावर विश्वास ठेवतोस त्याच्याकडून फसू नको.

‘देव अशशूरच्या राजाकडून यरुशलेमचा पराभव होऊ देणार नाही.’ असे म्हणू नको.

¹¹ऐक! तू अशशूरच्या राजाबद्दल ऐकले आहेस. अशशूरच्या सैन्याने प्रत्येक देशाचा पराभव केला आहे. अशशूरचा राजा तुझा पराभव करून तुला ठार मारील. ¹²त्या सर्व पराभूत झालेल्या लोकांना त्यांच्या देवांनी वाचविले का? नाही माझ्या पूर्वजांनी त्यांचा नाश केला. माझ्या सैन्याने गोजान, हारान, रेसफ व तलस्सारतील एदेनमध्ये राहणाऱ्या लोकांचा पराभव केला. ¹³हमाथ आणि अर्पाद येथील राजे

कोठे आहेत? सफरवाईमचा राजा कोठे आहे? हेनाचा व इव्वाचा राजा कोठे आहे? ते सर्व संपले नाश पावले.

हिज्कीया देवाची प्रार्थना करतो

¹⁴हिज्कीयाने दूतांकडून संदेश घेऊन वाचला. नंतर हिज्कीया परमेश्वराच्या मंदिरात गेला. हिज्कीयाने तो संदेश उघडून परमेश्वरापुढे ठेवला. ¹⁵तो परमेश्वराची प्रार्थना करू लागला. तो म्हणाला:

¹⁶सर्वशक्तिमान परमेश्वरा, इझ्राएलच्या देवा, करूब देवदूतांचा राजा म्हणून तू सिंहासनी बसतोस. देवा, तुझी आणि तुझीच सत्ता पृथ्वीवरील सर्व राज्यांवर चालते. तूच स्वर्ग आणि पृथ्वी निर्माण केलीस. ¹⁷परमेश्वरा माझे म्हणणे ऐक डोळे उघड आणि सन्हेरिबकडून आलेला संदेश पाहा. सन्हेरिबने मला हा संदेश पाठविला, त्यात जिवंत देवाची म्हणजेच तुझी निंदानालस्ती केली आहे.

¹⁸परमेश्वरा, अशूरच्या राजाने खरोखरीच सर्व देश व त्यांची भूमी यांचा नाश केला आहे. ¹⁹त्याने त्या देशांतील देव जाळले आहेत पण ते देव खरे नव्हते. माणसाने घडविलेले ते पुढे होते. ते फक्त लाकूड व दगडच होते. म्हणून ते हरवले व नष्ट झाले. ²⁰पण तू परमेश्वर आमचा देव आहेस म्हणून अशूरच्या राजाच्या बळापासून आम्हाला वाचव. म्हणजे सर्व देशांना कळेल की परमेश्वरच फक्त खरा देव आहेस.

देवाचे हिज्कीयाला उत्तर

²¹नंतर आमोजवा मुलगा यशया याने हिज्कीयाला निरोप पाठविला यशया म्हणाला, “इझ्राएलचा देव परमेश्वर म्हणतो. ‘तू परमेश्वराची, इझ्राएलच्या देवाची, प्रार्थना केलीस. सन्हेरिबकडून आलेल्या निरोपासाठी ती प्रार्थना होती. मी ती प्रार्थना ऐकली आहे.’”

²²“सन्हेरिब बाबत परमेश्वराचा संदेश असा आहे:

‘अशूरच्या राजा, सियोनची वधू (यरुशलेम) तुला महत्त्व देत नाही. ती तुला हसते. यरुशलेमची कुमारी मुलगी, तुझी टर उडविते.

²³अशूरच्या राजा, तू माझी निंदा केलीस. तू माझी चेष्टा केलीस. मी कोण आहे हे तुला माहीत आहे का? पापण्या उंचावून स्वर्गाकडे पाहा. मग तुला दिसेल की इझ्राएलच्या पवित्र देवाची तू निंदा केली आहेस.

²⁴परमेश्वर, माझ्या प्रभुविरुद्ध बोलण्यासाठी तू तुझ्या नोकरांचा उपयोग केलास. तू म्हणालास, “मी फार सामर्थ्यवान आहे माझ्याजवळ पुष्कळ रथ आहेत. माझ्या बळावर मी लबानोनला हरविले. मी तेथील उंच डोंगरावर

चढलो. मी तेथील सर्व उंच झाडे (सैन्ये) तोडली, मी तेथील उंच डोंगरावर व घनदाट जंगलात जाऊन आलो.

²⁵मी विहिरी खणल्या व नवीन ठिकाणी पाणी प्यायलो. मी मिसरच्या नद्या सुकवल्या व त्या प्रदेशावरून चालत गेलो.”

²⁶पण देव म्हणतो, “अशूरच्या राजा, मी, देवाने फार पूर्वीच हे केले आहे हे तू ऐकलेच असशील. फार वर्षांपूर्वी मी अशूरला निर्मिले मीच तुला येथवर आणले. मीच तुला त्या शहरांचा नाश करण्याची परवानगी दिली. माझे काम करून घेण्यासाठी आणि त्या शहरांना दगडधोड्यांच्या राशीत बदलण्यासाठी मी तुझा उपयोग केला.

²⁷त्या शहरात राहणारे लोक दुबळे होते. ते घाबरलेले व खजील झालेले होते. शेतात वाढणाऱ्या तणाप्रमाणे ते लोक होते. घराच्या छपरावर उगवणाऱ्या गवतासारखे ते होते. ते उंच होण्यापूर्वीच वाळवंटातील गरम झळांनी जळून जाते.

²⁸मी तुझ्या सैन्याबद्दल व तुझ्या लढायांबद्दल सर्व जाणतो. तू कधी विश्वांती घेतलीस, कधी युध्दावर गेलास व युध्दावरून घरी कधी परतलास हे सर्व मला माहीत आहे. तू माझ्यावर रागावला आहेस, हे ही मला ठाऊक आहे.

²⁹तू माझ्यावर रागावला आहेस व माझी निंदा केली आहेस. तुझे बोलणे मी ऐकले. म्हणून मी तुला शिक्षा करीन. मी तुझ्या नाकात वेसन घालीन. तुला लगाम घालीन आणि तू ज्या रस्त्याने माझ्या देशात आलास, त्याच रस्त्याने मी तुला माझ्या देशातून हाकलून देईन.”

हिज्कीयाला परमेश्वराचा संदेश

³⁰नंतर परमेश्वर हिज्कीयाला म्हणाला, “हिज्कीया, माझे हे बोलणे खरे आहे हे दाखविण्यासाठी मी तुला खूप देईन. ह्या वर्षी धान्य पेरले जाणार नाही. म्हणून या वर्षी तुम्हाला मागच्या वर्षाच्या पिकातील जुनं धान्य खावे लागेल. पण तीन वर्षांत तुम्ही पेरलेले धान्य खाल. तुम्ही पिकाची कापणी कराल आणि तुमच्याजवळ खाणे मुबलक असेल तुम्ही द्राक्षांची लागवड कराल आणि द्राक्षे खाल.

³¹“यहुदाच्या वंशातील काही लोक वाचले त्या थोड्या लोकांचे खूप मोठे राष्ट्र होईल. मुळे खोलवर रूजून भक्कम वाढणाऱ्या झाडांप्रमाणे ते लोक असतील मुळे खोल रुजलेल्या झाडांना खूप फळे लागतात. त्याचप्रमाणे ह्या लोकांना पुष्कळ संतती होईल. ³²जिवंत राहिलेले थोडे लोक यरुशलेममधून येतील सियोनच्या डोंगरावरून वाचलेले येतील.” सर्वशक्तिमान परमेश्वराच्या तीव्र प्रेमांमुळे हे होईल.

³³म्हणून अशूरच्या राजाला परमेश्वराचा संदेश असा आहे.

“तो ह्या शहरात प्रवेश करणार नाहीस तो ह्या शहराच्या दिशेने एकसुद्ध बाण मारणार नाहीत. तो ढाली घेऊन ह्या

शहराशी लढण्यास पुढे सरसावणार नाही. तो वेशीच्या भिंतीला उतरंड बांधणार नाहीस.

³⁴तो आला त्याच रस्त्याने स्वतःच्या देशाला परत जाईल. तो ह्या शहरात प्रवेश करणार नाहीस हा परमेश्वराने दिलेला संदेश होता.

³⁵देव म्हणतो:मी ह्या शहराचे रक्षण करीन. आणि त्याला वाचवीन. मी हे माझ्यासाठी आणि माझा सेवक दाविदासाठी करीन.”

³⁶मग परमेश्वराच्या दूताने जाऊन अशशूरच्या तळावरील 185,000 माणसांना ठार मारले. सकाळी उठून लोक पाहतात तो त्यांच्या सभोवती प्रेते पडलेली. ³⁷मग अशशूरचा राजा, सन्हेरीब निनवेला परत गेला आणि तेथेच राहिला.

³⁸एके दिवशी, सन्हेरीब त्याच्या निस्त्रोख देवाच्या देवळात पूजा करीत असताना, त्याच्या दोन मुलांनी, अद्रम्मेलक व शरेसर यांनी, त्यास तलवारीने ठार मारले. मग ते अराराटला पळून गेले. म्हणून सन्हेरीबचा मुलगा एसर-हदोन अशशूरचा राजा झाला.

हिज्कीयाचा आजार

38 ह्या वेळेस, हिज्कीया फार आजारी पडला. जवळ जवळ तो मेलच होता. अमोजचा मुलगा यशया हा संवेष्टा त्याला भेटायला गेला.

यशया राजाला म्हणाला, “परमेश्वराने मला तुला सांगायला सांगितले आहे ‘तू लवकरच मरशील, म्हणून तू गेल्यावर तुझ्या घरातील लोकांनी काय करावे हे तू त्यांना सांगायस. तू ह्या आजारतून उठणार नाहीस.”

²हिज्कीया मंदिराच्या दिशेला वळला आणि त्याने प्रार्थना करण्यास सुरवात केली. तो म्हणाला, ³“परमेश्वरा, मी नेहमीच शुध्द मनाने आणि प्रामाणिकपणाने तुझ्यासमोरच जगलो, हे कृपया लक्षात असू दे. मी तू सांगितलेल्या चांगल्या गोष्टीच नेहमी केल्या.” मग हिज्कीया कळवळून रडू लागला.

⁴यशयाला परमेश्वराकडून संदेश मिळाला, ⁵“हिज्कीयाकडे जाऊन त्याला सांग परमेश्वर, तुझ्या पूर्वजाचा, दाविदाचा, देव म्हणतो, ‘मी तुझी प्रार्थना ऐकली आणि तुझे दुःखाश्रू पाहिले, मी तुझ्या आयुष्यात पंधरा वर्षे वाढवीन. ‘मी अशशूराच्या राजापासून तुझा व ह्या शहराचा बचाव करीन.”

²²पण हिज्कीयाने यशयाला विचारले, “मी बरा होईन ह्याची खात्री पटण्यासाठी परमेश्वराचा संकेत काय असेल? मी परमेश्वराच्या मंदिरात जाण्यायोग्य होईन हे कसे ओळखायचे?”

⁷⁻⁸परमेश्वर जे म्हणतो ते करतो हे दाखविण्याची ही खूण असेल. “सूर्यास्तांतर सूर्य क्षितिजाखाली गेल्यामुळे आहाजच्या पायऱ्यांवर पडणारी सावली मी दहा पावले

मागे आणीन. सूर्यास्त होताच सूर्याची सावली दहा पावले मागे जाईल.”

²¹मग यशया हिज्कीयाला म्हणाला, “अंजिरे वाटून तू तुझ्या दुखःच्या भागावर लाव. मग तू बरा होशील.”

⁹आजारतून उठल्यावर हिज्कीयाने लिहिलेले हे पत्र:

¹⁰मी म्हणतार होईपर्यंत जगावे असे मीच स्वतःशी म्हटले होते. पण अधोलोकाच्या दारातून जाण्याची माझी वेळ आली, आता मला सर्व काळ तेथेच काढावा लागेल असे मला वाटते.

¹¹म्हणून मी म्हणालो, “मी याह परमेश्वराला जिवंतांच्या भूमीवर यापुढे कधी पाहणार नाही. मी पृथ्वीवर राहणाऱ्या लोकांना पाहणार नाही.

¹²माझे घर, माझा मेंढपाळाचा तंबू जमीनदोस्त केला जात आहे आणि माझ्यापासून हिसकावून घेतला गेला. जसे मागावरचे कापड कापून त्याची गुंडाळी केली जाते, तसा मी संपलो आहे. तू माझे आयुष्य अल्प काळातच संपविलेस.

¹³संबंध रात्रभर मी सिंहगर्जनेप्रमाणे मोठमोठयाने रडलो. सिंहाने हाडेसुध्दा खाऊन नष्ट करावीत तशा माझ्या आशा नष्ट झाल्या. तू माझे आयुष्य फार लवकर संपविलेस.

¹⁴मी कबुतराप्रमाणे घुमलो, पक्ष्याप्रमाणे कलकललो, माझे डोळे थकले, तरीही मी स्वर्गाकडे बघत राहिलो. माझ्या प्रभू, मी खूप निराश झालो आहे. मला मदत करशील असे वचन दे.”

¹⁵मी काय बोलू? माझ्या प्रभूने काय घडणार ते मला सांगितले. आणि माझा प्रभूच ते घडवून आणील. माझ्या मनाला खूप क्लेश झाले म्हणून आता माझ्या सगळ्या आयुष्यात मी नम्र होईन.

¹⁶माझ्या प्रभू, या कठीण काळाचा उपयोग माझ्यात परत आत्मा आणण्यासाठी कर. मला शुध्द व निरोगी व्हायला मदत कर. मला परत जिवंत कर.

¹⁷पाहा! माझ्या अडचणी संपल्या. मला आता शांतता मिळाली आहे. तू माझ्यावर खूप प्रेम करतोस. तू मला थड्यात सडू दिले नाहीस तू माझे अपराध पोटात घातलेस. (मला क्षमा केलीस) माझी पापे दूर फेकलीस.

¹⁸मृत तुझी स्तुतिस्तोत्रे मला नाहीत. अधोलोकातील लोक तुझे स्तवन करीत नाहीत. मृत तुझ्या मदतीची आशा करीत नाहीत. ते जमिनीतील खड्ड्यात जातात आणि परत कधीही बोलत नाहीत.

¹⁹माझ्याप्रमाणे जिवंत असणारी माणसे तुझी स्तुती करतात. म्हणून वडिलांनी मुलांना तुझ्यावर विश्वास ठेवायला हरकत नाही असे सांगेवे.

²⁰मी म्हणतो, “परमेश्वराने माझे रक्षण केले. म्हणून आम्ही आयुष्यभर परमेश्वराच्या मंदिरात गाऊ व वाद्य वाजवू.”

बाबेलचे दूत

39 त्या वेळेला, बलदानचा मुलगा मरोदख बलदान बाबेलचा राजा होता. मरोदखने हिज्कीयाच्या आजारपणाबद्दल आणि त्याच्या बरे होण्याविषयी ऐकले, म्हणून त्याने हिज्कीयाला पत्रे व भेटी पाठविल्या. ²ह्या भेटीमुळे हिज्कीयाला आनंद झाला. म्हणून त्याने आपल्या राज्यातील अगदी खास अशा गोष्टी मरोदखच्या माणसांना पाहू दिल्या. हिज्कीयाने आपली संपत्ती त्यांना दाखविली. त्यात चांदी, सोने, अमूल्य तेले आणि अत्तरे होती. युद्धात वापरलेल्या तलवारी आणि ढालीही हिज्कीयाने त्यांना दाखविल्या. त्याने जमविलेल्या सर्व वस्तू मरोदखच्या माणसांना दाखविल्या. त्याने आपल्या घरातील व राज्यातील सर्व काही दाखविले.

³संदेष्टा यशया, हिज्कीया राजाकडे गेला आणि त्याने विचारले, “ही माणसे काय म्हणत होती? ती कोठून आली होती?” हिज्कीया उत्तरला, “ती फार दूरच्या देशातून माझ्याकडे आली होती. ती बाबेलमधून आली होती.”

⁴मग यशयाने विचारले, “तुझ्या राज्यात त्यांनी काय काय पाहिले?”

हिज्कीया उत्तरला, “माझ्या राजवाड्यातील प्रत्येक गोष्ट त्यांनी पाहिली. माझी सर्व संपत्ती मी त्यांना दाखविली.”

⁵यशया हिज्कीयाला म्हणाला, “सर्वशक्तिमान परमेश्वराचे म्हणणे ऐक. ⁶भविष्यात, तुझ्या पूर्वजांनी आणि तू आतापर्यंत जे जमविले आहे ते सर्व लुटले जाईल आणि बाबेलला नेले जाईल. सर्वशक्तिमान परमेश्वराने हे सांगितले. ‘तू ज्यांना जन्म देशील त्या तुझ्या मुलांना बाबेलचा राजा घेऊन जाईन. बाबेलच्या राजवाड्यात तुझी मुले नोकर म्हणून राहतील.’”

⁸हिज्कीया यशयाला म्हणाला, “परमेश्वरचे हे बोल ऐकायला बरे वाटतात.” (हिज्कीयाला वाटले मी राजा असताना सगळीकडे शांतता असेल, कसलही त्रास असणार नाही.” म्हणून तो असे म्हणाला.)

इझ्राएलची शिक्षा संपेल

40 तुमचा देव म्हणतो, “माझ्या लोकांचे सांत्वन करा, माझ्या लोकांचे सांत्वन करा.

²यरुशलैची ममतेने बोला यरुशलैमला सांगा: ‘तुझ्या सेवेचा काळ संपला तुझ्या पापांची किंमत तू मोजली आहेस.’” परमेश्वराने यरुशलैमला शिक्षा केली. तिने केलेल्या प्रत्येक पापाकरिता दोनदा शिक्षा केली.

³ऐका! कोणीतरी ओरडत आहे, “परमेश्वरासाठी वाळवंटातून मार्ग काढा. आमच्या देवासाठी वाळवंटात सपाट रस्ता तयार करा.

⁴प्रत्येक दरी भरून काढा. प्रत्येक डोंगर आणि टेकडी सपाट करा. वेडेवाकडे रस्ते सरळ करा. खडकाळ जमीन गुळगुळीत करा.

⁵मग देवाची प्रभा फाकेल आणि सर्व लोक एकत्रितपणे परमेश्वराचे तेज पाहतील. हो! स्वतः परमेश्वराने हे सर्व सांगितले आहे.”

⁶‘एक आवाज आला, “बोल!” मग माणूस म्हणाला, “मी काय बोलू?” आवाज म्हणाला, हे बोल: “सर्व माणसे गवतासारखी आहेत. माणसाचा चांगुलपणा कोवळ्या गवताच्या पात्यासारखा आहे.

⁷परमेश्वराकडून येणाऱ्या जोरदार वाऱ्याने हे गवत सुकते व मरते, सर्व माणसे गवतासारखी आहेत हेच सत्य आहे.”

⁸‘गवत सुकते आणि फुले कोमेजतात पण आमच्या देवाची वाणी सदासर्वकाळ राहते.”

तारण: देवाची सुवात

⁹सियोन, तुझ्याकडे सांगण्यासाठी एक सुवाता आहे. उंच डोंगरावर चढून जा आणि ही सुवाता ओरडून सांग. यरुशलैम, तुझ्यासाठी चांगली वार्ता आहे. घाबरू नकोस. मोठ्याने बोल.

यहुदातील सर्व शहरांना ही वार्ता सांग, “हा पाहा तुमचा देव!

¹⁰परमेश्वर, माझा प्रभू सर्व सामर्थ्यानिशी येत आहे लोकांवर अधिकार चालविण्यासाठी तो त्याचे सामर्थ्य वापरील तो आपल्या लोकांसाठी बक्षिस आणील. तो त्यांचा मोबदला चुकता करील.

¹¹ज्याप्रमाणे मेंढपाळ मेंढ्या वळवतो त्याप्रमाणे परमेश्वर आपल्या लोकांना वळवेल. परमेश्वर आपल्या हाताने (सामर्थ्याने) त्यांना एकत्र गोळा करील. तो लहान मेढ्यांना हातांत उचलून घेईल व त्या लहानग्यांच्या आया परमेश्वराच्या बाजूबाजूने चालतील.

देवाने जग निर्मिले-तो त्याचे आधिपत्य करतो

¹²आपल्या ओंजळीने समुद्राचे पाणी कोणी मोजले? आकाशाचे मोजमाप करण्यासाठी कोणी आपला हात वापरला? पृथ्वीवरची धूळ वाडग्याने कोणी मापली? डोंगर आणि टेकड्या तराजून कोणी तोलल्या? हे सर्व करणारा परमेश्वर होता.

¹³काय करावे हे कोणीही माणसाने परमेश्वराला सांगितले नाही. त्याने ज्या गोष्टी केल्या, त्या कशा कराव्या हे ही परमेश्वराला कोणी माणसाने सांगितले नाही.

¹⁴परमेश्वराने कोणा माणसाची मदत मागितली का? कोणा माणसाने परमेश्वराला प्रामाणिकपणा शिकविला का? परमेश्वराला कोणा माणसाने ज्ञान दिले का? कोणी परमेश्वराला शहाणपण शिकविले का? नाही. या गोष्टी परमेश्वराला अगोदरच माहित होत्या.

¹⁵हे बघा! राष्ट्र हा परमेश्वराच्या सृष्टीचा फार सूक्ष्म अंश आहे राष्ट्र हे बादलीतल्या पाण्याच्या एका थेंबाप्रमाणे आहे. जर परमेश्वराने सर्व राष्ट्र गोळा करून त्याच्या

तराजूच्या पारड्यात टाकली तर ती धुळीच्या लहान लहान कणांप्रमाणे दिसतील.

¹⁶परमेश्वरापुढे होम करायला लबानोनमधील सर्व झाडेही पुरणार नाहीत. आणि त्याच्यापुढे बळी देण्यासाठी तेथील सर्व प्राणी मारले तरी अपुरेच पडतील.

¹⁷तुलनेने देवापुढे जगातील सर्व राष्ट्रे म्हणजे काहीच नाहीत. देवाच्या तुलनेत जगातील सर्व राष्ट्रांची किंमत शून्य आहे.

लोक देवाची कल्पनाच करू शकत नाहीत

¹⁸देवाची तुलना तुम्ही कशाशी करू शकता का? नाही. तुम्ही देवाचे चित्र काढू शकता का? नाही.

¹⁹पण काहीजण लाकूड आणि दगड यांपासून मूर्ती तयार करतात आणि त्यांनाच देव मानतात. एक कारागीर मूर्ती तयार करतो. दुसरा तिला सोन्याने मढवतो आणि तिच्यासाठी चांदीच्या साखळ्या करतो.

²⁰पायासाठी तो न कुजणारे विशेष प्रकारचे लाकूड निवडतो. नंतर तो चांगला सुतार शोधतो आणि "देवाच्या" मूर्तीसाठी भक्कम पाया तयार करतो.

²¹तुम्हाला सत्य नक्कीच माहीत आहे. नाही का? तुम्ही नक्कीच त्याबद्दल ऐकले आहे. फार पूर्वी नक्कीच कोणीतरी तुम्हाला ते सांगितले आहे. ही पृथ्वी कोणी निर्मिली हे तुम्ही जाणता.

²²परमेश्वरच खरा देव आहे तो पृथ्वीगोलावर स्थानापन्न होतो. त्याच्या तुलनेत लोक म्हणजे नाकतोडे आहेत. त्याने कापडाच्या गुंडाळीप्रमाणे आकाश उलगडून उघडले. आकाशाखाली बसण्यासाठी त्याने ते तंबूच्या कनातीप्रमाणे ताणले.

²³तो अधिपतींना निरुपयोगी करतो आणि जगातील न्यायाधीशांना पूर्णपणे कवडीमोल ठरवितो.

²⁴ते राजे (अधिपती) रोपट्यांप्रमाणे आहेत. जमिनीत लावल्यावर ती रूजयच्या आधीच देवाच्या जोरदार वाऱ्याने ती "रोपटी" सुकतात आणि मरतात व वारा त्यांना गवताच्या काडीप्रमाणे दूर उडवून देतो.

²⁵पवित्र देव म्हणतो, "तुम्ही माझी तुलना कोणाशी करू शकता का? नाही. कोणीही माझ्या बरोबरीचे नाही.

²⁶आकाशाकडे पाहा. हे तारे कोणी निर्मिले? ही आकाशातील 'सेना' कोणाची निर्मिली आहे. प्रत्येक ताऱ्याला त्याच्या नावाने कोण ओळखतो? खरा देव फार बलवान व सामर्थ्यवान आहे. म्हणून त्यातील एकही तारा हरवत नाही."

²⁷याकोब, हे खरे आहे इझ्राएल, तू ह्यावर विश्वास ठेवावा. मग तुम्ही "मी कसा जगतो हे परमेश्वराला दिसू शकत नाही. देव मला शोधून शिक्षा करणार नाही." असे का म्हणता?

²⁸परमेश्वर देव फार सूज आहे, हे तुम्ही नक्कीच ऐकले आहे व तुम्हाला ते माहीतही आहे. देवाला ज्ञान असलेली

प्रत्येक गोष्ट माणूस शिकू शकत नाही. परमेश्वर कधी दमत नाही, आणि त्याला विश्वांतीची गरज नाही. जगातील दूरदूरची स्थळे परमेश्वरानेच निर्मिली. परमेश्वर चिरंजीव आहे.

²⁹परमेश्वर दुबळ्यांना सबळ व्हायला मदत करतो. तो लोकांना शक्तीशिवाय सामर्थ्यवान होण्यास कारणीभूत होतो.

³⁰तरूण माणसे थकतात आणि त्यांना विश्वांतीची गरज वाटते. लहान मुलेसुद्धा अडखळतात आणि पडतात.

³¹पण परमेश्वरावर विश्वास ठेवणारे, ज्याप्रमाणे गरूड पंख पसरून वर उडतात, त्याप्रमाणे पुन्हा सामर्थ्यशाली होतात. ही माणसे न दमता धावतात व न थकता चालतात.

परमेश्वर निर्माता आणि चिरंजीव आहे

41 परमेश्वर म्हणतो, "दूरवरच्या देशांनो, शांत व्हा आणि माझ्याकडे या. राष्ट्रांनो, शूर व्हा. येऊन माझ्याशी बोला. आपण एकत्र जमून कोणाचे बरोबर आहे ते ठरवू.

²माझ्या पुढील प्रश्नांना उत्तरे द्या:पूर्वेकडून येणाऱ्या माणसाला कोणी उठविले? चांगलुपणा त्याच्याबरोबर आहे. तो त्याच्या तलवारीच्या जोरावर राष्ट्रांना पराभूत करतो मग त्यांची जणू माती होते तो तीर सोडतो आणि राजांना जिंकतो. वाऱ्याने गवताची काठी उडावी तसे ते दूर पळतात.

³तो सैन्याचा पाठलाग करतो पण त्याला कधीच ईजा होत नाही पूर्वी कधीही न गेलेल्या ठिकाणी तो जातो.

⁴ह्या गोष्टी कोणी घडवून आणल्या? हे कोणी केले? सुरवातीपासून लोकांना कोणी बोलविले? मी, परमेश्वराने, या गोष्टी केल्या आरंभापासून मी म्हणजे परमेश्वर आहे. आरंभापूर्वीही मी येथे होतो आणि सर्व संपल्यावर मीच येथे असेन.⁵अती दूरच्या सर्व स्थळांनो, पाहा आणि भिऊन असा! पृथ्वीवरच्या दूरवरच्या सर्व ठिकाणांनो, भीतीने थरथर कापा! इकडे या आणि माझे ऐका." आणि ते आले.

⁶"कामगार एकमेकांना मदत करतात. ते बळकटी येण्यासाठी एकमेकांना उत्तेजन देतात. ⁷एकजण मूर्ती करण्यासाठी लाकूड कापतो. तो सोन्याचे काम करणाऱ्याला उत्तेजन देतो. दुसरा हातोडीने धातू मऊ करतो. तो ऐरणी वर घाव घालणाऱ्याला उत्तेजन देतो हा शेवटचा कामगार म्हणतो, 'हे काम चांगले झाले. सोने आता निघून येणार नाही.' नंतर तो खिळ्याने मूर्ती पायावर पक्की बसवितो. मग मूर्ती खाली पडू शकत नाही आणि ती कधीही सरकत नाही."

फक्त परमेश्वरच आपले रक्षण करू शकतो

⁸परमेश्वर म्हणतो, "इझ्राएल, तू माझा सेवक आहेस. याकोब, मी तुझी निवड केली. तू अब्राहामच्या वंशातील आहेस. आणि अब्राहामवर प्रेम केले.

⁹पृथ्वीवर खूप लांब, दूरच्या देशात होतास, पण मी तुला बोलाविले व सांगितले, 'तू माझा सेवक आहेस.' मी तुझी निवड केली आणि मी कधीच तुझ्याविरुद्ध गेलो नाही.

¹⁰काळजी करू नकोस मी तुझ्याबरोबर आहे घाबरू नकोस. मी तुझा देव आहे. मी तुला मदत करीन. मी माझ्या चांगलुपणाच्या उजव्या हाताने तुला आधार देईन.

¹¹बघ! काही लोक तुझ्यावर रागावले आहेत. पण ते लज्जित होतील. तुझे शत्रू नाहीसे होतील व कायमचे निघून जातील.

¹²तू तुझ्याविरुद्ध असणाऱ्या लोकांना शोधशील पण ते तुला सापडू शकणार नाहीत. ते संपूर्णपणे नाहीसे होतील.

¹³मी परमेश्वर तुझा देव आहे मी तुझा उजवा हात धरतो आहे, मी तुला सांगतो: घाबरू नकोस मी तुला मदत करीन.

¹⁴बहुमोल यहुदा, घाबरू नकोस. इझ्राएलमधील माझ्या लाडक्या लोकांनो, भिऊ नका. मी खरोखरच तुम्हाला मदत करीन." परमेश्वराने स्वतःच ह्या गोष्टी सांगितल्या. जो तुम्हाला वाचवितो तोच इझ्राएलचा पवित्र देव हे बोलला.

¹⁵"मी तुम्हाला कोऱ्या मळणीयंत्राप्रमाणे केले आहे. त्या यंत्राला खूप तीक्ष्ण दाते आहेत. शेतकरी त्याचा उपयोग टरफलपासून धान्य वेगळे करण्याकरिता करतात. त्याचप्रमाणे तुम्ही डोंगर पायाखाली तुडवून चिरडून टाकाल तुम्ही टेकड्यांची अवस्था धान्याच्या भुसकटाप्रमाणे कराल.

¹⁶तुम्ही त्या फेकून ढाल आणि वाऱ्याबरोबर वाहत जाऊन त्या सगळीकडे विखुरल्या जातील. नंतर तुम्ही परमेश्वराबद्दल आनंद मानाल. तुम्हाला इझ्राएलच्या पवित्र (देवाबद्दल) अभिमान वाटेल."

¹⁷"गरीब आणि गरजू पाण्याचा शोध घेतात. पण त्यांना पाणी मिळू शकत नाही. ते तहानेलेले आहेत. त्यांच्या तोंडाला कोरड पडली आहे. मी त्यांनी केलेली आळवणी ऐकेन. मी इझ्राएलचा देव, त्यांना वाऱ्यावर सोडणार नाही.

¹⁸बैराण टेकड्यांवर मी नद्या वाहायला लावीन आणि दऱ्यांतून झऱ्याचे पाणी वाहायला लावीन. मी वाळवंटाचे रूपांतर पाण्याने भरलेल्या सरोवरात करीन. त्या शुष्क भूमीवर पाण्याचे झरे वाहतील.

¹⁹वाळवंटात गंधसूरू, बाभूळ, ऑलिव्ह (तेल) सूरू, देवदारू आणि भद्रदारू हे वृक्ष वाढतील.

²⁰लोक हे सर्व पाहतील आणि परमेश्वराच्या सामर्थ्यामुळे हे सर्व झाले आहे हे त्यांना कळेल. हे सर्व घडवून आणणारा एकमेव पवित्र (देव) आहे हे लोकांना हे सर्व पाहिल्यावर कळेल."

परमेश्वराचे खोढ्या देवांना आवाहन

²¹परमेश्वर, याकोबचा राजा म्हणतो, "या आणि तुमचे काय मुद्दे आहेत ते मला सांगा तुमचे त्याबद्दलचे पुरावे मला दाखवा आणि मग आपण काय बरोबर आहे ते ठरवू. ²²तुमच्या मूर्तींनी (खोढ्या देवांनी) यावे व काय घडत आहे ते सांगावे.

"सुरवातीला काय झाले? भविष्यात काय घडणार आहे? ते आम्हाला सांगा. आम्ही लक्षपूर्वक ऐकू. मग नंतर काय घडणार आहे ते आम्हाला कळेल. ²³काय घडेल हे समजण्यासाठी कोणत्या गोष्टी आम्ही पाहाव्या ते आम्हाला सांगा. मग आमचा तुमच्यावर खरोखरचे देव म्हणून विश्वास बसेल. काहीतरी चांगले किंवा वाईट करा म्हणजे आम्हाला तुम्ही प्रत्यक्षात आहात जिवंत आहात हे दिसेल व आम्ही तुम्हाला अनुसरू.

²⁴"बघा! तुम्ही शून्य किंमतीचे आहात तुम्ही काहीच करू शकत नाही फक्त कवडी किंमतीची माणसेच तुमची पूजा करू इच्छितात."

परमेश्वर, स्वतःच खरा परमेश्वर आहे, हे सिद्ध करतो

²⁵"मी उत्तरेकडील एका माणसाला* उठविले तो उगवत्या सूर्याच्या दिशेकडून म्हणजे पूर्वेकडून येत आहे. तो माझी उपासना करतो. कुंभार ज्याप्रमाणे चिखल तुडवितो, त्याप्रमाणे तो विशिष्ट माणूस राजांना तुडवेल."

²⁶हे सर्व घडण्यापूर्वी आम्हाला कोणी सांगितले? त्याला आम्ही देव म्हणावे, तुमच्या कोणात्या मूर्तीने हे सांगितले का? नाही. त्या मूर्तीपैकी कोणीही आम्हाला काहीही सांगितले नाही. त्या मूर्ती एक शब्दसुद्धा बोलत नाहीत. आणि आपण बोललेले ते खोटे देव ऐकू शकत नाहीत.

²⁷सियोनला ह्या गोष्टीबद्दल सांगणारा पहिला मी म्हणजेच परमेश्वर आहे. मी यरुशलैमला दूताबरोबर संदेश पाठविला. "पाहा! तुझे लोक परत येत आहेत."

²⁸मी त्या खोढ्या देवांना पाहिले. काहीही सांगण्याइतके ते शहाणे नाहीत. मी त्यांना प्रश्न विचारले, पण त्यांनी एकही शब्द उच्चारला नाही.

²⁹ते सगळे देव कवडीमोलाचे आहेत. ते काही करू शकत नाहीत. त्या मूर्ती शून्य किंमतीच्या आहेत.

परमेश्वराचा खास सेवक

42 "माझ्या सेवकाकडे पाहा. मी त्याला आधार देतो. मी ज्याला निवडले आहे असा तो एक आहे आणि मी त्याच्यावर खूप आहे. मी माझा आत्मा त्याच्यात घालतो. तो न्याय्यमार्गाने राष्ट्रांना न्याय देईल.

उत्तरेकडील एक माणूस हा बहुधा पर्शियाचा राजा कोरेश असावा त्याने इ.स.पू. 550-530 या काळात राज्य केले. तो यशयाच्या मृत्यूनंतर 150 वर्षे जगला.

²तो रस्त्यात आवाज चढवणार नाही. तो रडणार अथवा किंकाळणार नाही.

³तो सभ्य असेल तो पिचलेला बांबूसुध्दा मोडणार नाही. मिणमिणणारी वातसुध्दा तो विझविणार नाही. तो प्रामाणिकपणाने न्याय देईल आणि सत्य शोधून काढेल.

⁴जगाला न्याय प्रस्थापित करीपर्यंत तो दुर्बळ होणार नाही वा चिरडला जाणार नाही. दूरदूरच्या ठिकाणचे लोक त्याच्या शिकवणुकीवर विश्वास ठेवतील."

परमेश्वर जगाचा अधिपती व निर्माता आहे

⁵परमेश्वराने, खऱ्या देवाने या गोष्टी सांगितल्या: (परमेश्वराने आकाश निर्माण केले. परमेश्वराने ते जगावर पसरले. पृथ्वीवरील प्रत्येक गोष्ट त्यानेच निर्माण केली. पृथ्वीवरील सर्व लोकांत त्याने प्राण घातला, चालणाऱ्या प्रत्येक माणसात चैतन्य घातले.)

⁶मी, परमेश्वराने, तुला योग्य गोष्टी करण्यासाठी बोलाविले आहे मी तुझा हात धरीन आणि तुझे रक्षण करीन. मी लोकांबरोबर केलेल्या कराराची तू खूप असशील सर्वांना प्रकाश देणाऱ्या दिव्यासारखा तू असशील.

⁷आंधळ्यांचे डोळे तू उघडशील आणि ते पाहू शकतील. खूप लोक तुरुंगात आहेत, त्यांना तू मुक्त करशील खूप लोक अंधारात राहतात, त्यातून तू त्यांना बाहेर काढशील.

⁸"मी परमेश्वर आहे माझे नाव यहोवा मी माझे गौरव दुसऱ्यांना देणार नाही. माझ्याकरिता असलेली स्तुती मी मूर्तीच्या (खोट्या देवांच्या) वाट्याला येऊ देणार नाही.

⁹काही गोष्टी घडतील असे मी सुरवातीलाच सांगितले होते त्या गोष्टी घडल्या आणि आता काही गोष्टी घडायच्या पूर्वीच मी त्याबद्दल सांगत आहे आणि भविष्यात तसेच घडेल."

देवाचे स्तुतिस्तोत्र

¹⁰परमेश्वरासाठी नवीन स्तोत्र गा. दूरवरच्या देशांतील सर्व लोकांनो, समुद्रावरून सफर करणाऱ्या सर्वांनो, समुद्रातील सर्व प्राण्यांनो, दूरच्या ठिकाणी राहणाऱ्या लोकांनो, परमेश्वराची स्तुती करा.

¹¹बाळवंतांनो, नगरांनो, केदार मधील शेतांनो, परमेश्वराचे स्तुतिस्तोत्र गा. सेलालील लोकांनो, आनंदाने गा. तुमच्या उंच डोंगरकड्यावरून गा.

¹²परमेश्वराचा गौरव करा. दूरवरच्या देशातील लोकांनो, त्याची स्तुती करा.

¹³परमेश्वर शूर सैनिकाप्रमाणे बाहेर जाईल लढण्यास सज्ज असलेल्या माणसाप्रमाणे तो असेल. तो खूप उत्तेजित होईल. तो आरोळी ठोकेल आणि मोठ्याने ओरडेले. तो त्याच्या शत्रूचा पराभव करील.

देव खूप संयमी आहे

¹⁴"बराच वेळ मी काही बोललो नाही. मी संयम ठेवला आणि गप्प राहिलो. पण आता प्रसूतिवेदना होणाऱ्या स्त्रीसारखा मी मोठ्याने ओरडेन. मी खूप जोराने व मोठ्याने श्वासोच्छ्वास करीन.

¹⁵मी टेकड्या आणि पर्वत नष्ट करीन. तेथे वाढणारी सर्व झाडेझुडपे मी सुकवून टाकीन. मी नद्यांच्या जागी कोरडी जमीन निर्माण करीन. तळी आटवीन.

¹⁶आंधळ्यांना कधीही माहीत नसलेल्या मार्गाने मी घेऊन जाईन. पूर्वी कधीही ते गेले नव्हते अशा स्थळी मी त्यांना नेईन. मी त्यांच्यासाठी अंधार प्रकाशात बदलीन. खडबडीत जमीन गुळगुळीत करीन. मी कबूल केलेल्या गोष्टी करीन. मी माझ्या लोकांचा त्याग करणार नाही.

¹⁷पण काही लोकांनी मला अनुसरायचे थांबविले आहे, त्यांच्याजवळ सोन्याने मढविलेल्या मूर्ती आहेत. ते त्यांना म्हणतात, 'तुम्हीच आमचे देव आहात.' ते त्या खोट्या देवांवर विश्वास ठेवतात. पण त्या लोकांची निराशा होईल.

देवाचे म्हणणे ऐकण्यास झपाएलचा नकार

¹⁸"तुम्ही बहिऱ्यांनी माझे म्हणणे ऐकावे. आंधळ्यांनी नजर उचलून मला पाहावे.

¹⁹ह्या सर्व जगात, सर्वात आंधळा माझा सेवक आहे. मी ज्याला जगात पाठवितो तो माझा दूत सर्वात बहिरा आहे. माझा स्वतःचा माणूस परमेश्वराचा सेवक सर्वात अधिक आंधळा आहे.

²⁰माझ्या सेवकाने काय करायला हवे ते त्याला दिसते पण तो माझी आज्ञा पाळत नाही. तो कानाने ऐकू शकतो पण माझे म्हणणे ऐकण्याचे तो नाकारतो."

²¹सेवकाने चांगले व्हावे व परमेश्वराच्या अद्भुत शिकवणुकीचा परमेश्वराच्या प्रामाणिकपणाखातर आदर करावा असे परमेश्वराला वाटते.

²²पण लोकांकडे पाहा. दुसऱ्यांनी त्यांना पराभूत करून लुटले आहे. सर्व तरुण घाबरले आहेत. ते तुरुंगात बंद केले गेले आहेत. दुसऱ्या लोकांनी त्यांच्याकडून पैसा काढून घेतला आहे. त्यांना वाचविणारा कोणीही नाही. दुसऱ्यांनी त्यांचा पैसा घेतला आणि "तो परत दे" असे म्हणायला तेथे कोणीही नव्हते.

²³तुमच्यातील कोणी देवाचे म्हणणे ऐकले आहे का? नाही पण तुम्ही ते लक्षपूर्वक ऐकावे व काय घडले आहे त्याचा विचार करावा. ²⁴याकोबची व झपाएलची संपती लुटायला कोणी लावली? परमेश्वरानेच त्यांना तसे करण्याची परवानगी दिली. आपण परमेश्वराच्या विरुद्ध वागून पाप केले आहे. म्हणून परमेश्वराने लोकांना आपली संपती लुटू दिली. झपाएलमधील लोकांना परमेश्वराच्या इच्छेप्रमाणे जगायचे नव्हते. त्यांनी परमेश्वराची शिकवण ऐकली नाही. ²⁵म्हणून परमेश्वर त्यांच्यावर रागावला.

देवाने त्यांच्याविरुद्ध मोठी युद्धे घडवून आणली. इझ्राएलच्या लोकांभोवती जणू आग भडकावी तसे हे होते. पण काय घडत आहे त्यांना कळले नाही. ते जणू जळत होते पण काय होत होते ते समजावून घेण्याचा त्यांनी प्रयत्न केला नाही.

देव नेहमीच त्याच्या लोकांबरोबर असतो

43 याकोब, परमेश्वराने तुला जन्म दिला. इझ्राएल, परमेश्वराने तुला निर्मिले. आता देव म्हणतो, “भिऊ नकोस मी तुझे रक्षण करीन. मी तुला निवडले आहे. तू माझा आहेस. ²जेव्हा तू अडचणीत असतोस, तेव्हा मी तुझ्या पाठीशी असतो. जेव्हा तू नद्या ओलांडशील तेव्हा इजा होणार नाही. आगीमधून चालताना तुला भाजणार नाही. ज्वाळा तुला पोळणार नाहीत. ³का? कारण मी स्वतः तुझा परमेश्वर आहे. मी, इझ्राएलचा पवित्र देव तुझा तारणहार आहे. मी तुझ्या मोबदल्यात मिसर देश दिला. तुला माझा करण्यासाठी मी इथिओपिया व सेबा यांचे दान केले. ⁴तू माझ्या दृष्टीने फार महत्वाचा आहेस. म्हणून मी तुझा आदर करतो. मी तुझ्यावर प्रेम करतो. तुझ्यासाठी मी सर्व लोक आणि सर्व राष्ट्रे दान करीन.”

देव त्याच्या मुलांना घरी परत आणेल

⁵“म्हणून घाबरू नकोस. मी तुझ्या पाठीशी आहे मी तुझ्या सर्व मुलांना गोळा करून तुझ्याकडे आणीन, मी त्यांना पूर्व आणि पश्चिम दिशेकडून गोळा करीन. ⁶मी उत्तरेला म्हणेन : माझे लोक मला परत दे, मी दक्षिणेला सांगेन, माझ्या लोकांना तुरुंगात ठेवू नको. दूरदूरच्या ठिकाणांहून माझ्या मुलांमुलींना माझ्याकडे परत आण. ⁷जी माणसे माझी आहेत, जी माझे नाव लावतात, त्या सर्वांना माझ्याकडे आण. मी त्या लोकांना माझ्यासाठी निर्मिले आहे मीच त्यांना घडविले व ते माझे आहेत.”

इझ्राएल हा देवाचा जगातील साक्षीदार आहे

⁸देव म्हणतो, “डोळे असून आंधळे व कान असून बहिरे असणाऱ्यांना लोकांना बाहेर आणा. ⁹सर्व लोकांनी आणि सर्व राष्ट्रांनी सुद्धा एकत्र जमावे. त्यांच्यातील एखादा खोटा देव, आरंभी काय घडले याबद्दल कदाचित सांगू इच्छित असेल, त्यांनी आपल्याबरोबर साक्षीदार आणावेत. साक्षीदारांनी सत्य सांगावे त्यावरून ते बरोबर आहेत हे सिद्ध होईल.”

¹⁰परमेश्वर म्हणतो, “तुम्ही लोक माझे साक्षीदार आहात. मी निवडलेले तुम्ही लोक माझे सेवक आहात माझ्यावर विश्वास ठेवायला लोकांना तुम्ही मदत करावी म्हणून मी तुम्हाला निवडले आहे. ‘मीच तो आहे,’ मीच खरा देव आहे. हे तुम्हाला कळावे म्हणून मी तुमची निवड केली. माझ्याआधी कोणी देव नव्हता आणि माझ्यानंतर कोणी देव नसेल. ¹¹मी स्वतःच परमेश्वर आहे मी एकमेव

आहे. दुसरा कोणीही तारणकर्ता नाही. मीच एकटा आहे. ¹²तुमच्याशी बोलला तो मीच होतो. मी तुम्हाला वाचवले मी तुम्हाला त्या गोष्टी सांगितल्या आहेत. तुमच्या पाठीशी कोणी परका नव्हता. तुम्हीच माझे साक्षीदार आहात. मी देव आहे.” (परमेश्वर स्वतःच हे बोलला.) ¹³“मीच अक्षय असतो. मी जे काही करतो, ते कोणीही बदलू शकत नाही. माझ्या सामर्थ्यापसून लोकांना कोणीही वाचवू शकत नाही.”

¹⁴परमेश्वर, इझ्राएलचा पवित्र देव तुमचे रक्षण करतो. देव म्हणतो, “मी तुझ्यासाठी बाबेलला सैन्य पाठवीन. खूप लोकांना बंदी केले जाईल. त्या खास्दी (खाल्डियन) लोकांना त्यांच्याच नावांतून दूर नेले जाईल. [खास्दयांना (खाल्डियन लोकांना) त्यांच्या नावांचा फार गर्व आहे.] ¹⁵मी परमेश्वर तुमचा पवित्र देव आहे. मी इझ्राएल निर्मिले. मी तुमचा राजा आहे.”

देव त्याच्या लोकांचे पुन्हा रक्षण करील

¹⁶परमेश्वर समुद्रातून मार्ग काढील. त्याच्या लोकांकरिता खवळलेल्या पाण्यातून तो रस्ता तयार करील. देव म्हणतो, ¹⁷“जे लोक रथ, घोडे व सैन्ये यांच्यानिशी माझ्याशी लढतात त्यांचा पराभव होईल. ते पुन्हा उठणार नाहीत त्यांचा नाश होईल. पणत्यातील ज्योत मावळावी तसे ते नाहीसे होतील. ¹⁸म्हणून आरंभी घडलेल्या गोष्टी आठवू नका. फार पूर्वी घडलेल्या गोष्टींचा विचार करू नका. ¹⁹का? कारण मी आता नव्या गोष्टी घडवून आणीन. आता तुम्ही कोवळ्या रोपट्याप्रमाणे वाढाल. हे सत्य आहे, हे नक्कीच तुम्हाला माहीत आहे. मी खरोखरच वाळवंटातून रस्ता तयार करीन. कोरड्या भूमीवर नद्या निर्माण करीन. ²⁰हिंस्र पशुसुद्धा माझे आभार मानतील. मोठे प्राणी आणि पक्षी मला मान देतील. मी जेव्हा वाळवंटात पाणी आणि कोरड्या जमिनीवर नद्या निर्माण करीन तेव्हा ते माझा आदर करतील. मी निवडलेल्या, माझ्या लोकांना पाणी मिळावे म्हणून मी हे करीन. ²¹ह्या लोकांना मी निर्मिले आहे. ते माझी स्तुतिस्तोत्रे गातील.

²²“याकोब, तू माझी प्रार्थना केली नाहीस का? कारण इझ्राएल मला विटला आहे. ²³तू तुझ्या मेंढ्या होमबलि देण्यासाठी माझ्याकडे आणल्या नाहीस तू माझा मान राखला नाहीस. तू मला बळी अर्पण केले नाहीस. मला होमबलि अर्पण करावे म्हणून मी तुला बळजबरी केली नाही. तू तुला वीट येईपर्यंत धूप जाळावा असा आग्रह मी धरला नाही. ²⁴मला तू करण्यासाठी लागणाऱ्या अर्पणांसाठी आणि धुपासाठी तू स्वतःचा पैसा वापरला नाहीस. उलट तुझ्या पापांचे ओझे माझ्यावर लादलेस तुझ्या दुष्कृत्यांचा मला वीट येईपर्यंत तू पाप केलेस.

²⁵“मी, आणि फक्त मीच तुझी पापे धुतो. मी हे माझ्या आनंदासाठी करतो. मी तुझी पापे लक्षात ठेवणार नाही. ²⁶पण तू मात्र माझी आठवण ठेवावीस आपण एकत्र येऊन

योग्य काय ते ठरवावे. तू केलेल्या गोष्टी तू सांगाव्यास आणि त्या योग्य आहेत हे दाखवावे. ²⁷तुझ्या पूर्वजांनी पाप केले आणि तुझे शिक्षक माझ्याविरुद्ध वागले. ²⁸म्हणून मी तुझ्या पवित्र राज्यकर्त्यांना अपवित्र करीन. मी याकोबला संपूर्णपणे माझा होण्यास भाग पाडीन.* इझ्राएलमध्ये वाईट घडेल.”

परमेश्वर हाच खरा देव आहे

44 “याकोब, तू माझा सेवक आहेस. माझे ऐक इझ्राएल, मी तुला निवडले आहे. मी काय म्हणतो ते ऐक. ²मी परमेश्वर आहे. मी तुला निर्माण केले. तुला तुझे हे रूप देणारा मी आहे. तू आईच्या गर्भात असल्यापासून मी तुला मदत केली. याकोबा, माझ्या सेवका, घाबरू नकोस. यशुरुना, मी तुझी निवड केली.

³मी तहानेलेल्यांसाठी पाण्याचा वर्षाव करीन. मी कोरड्या जमिनीवर झरे निर्माण करीन. मी तुझ्या संततींमध्ये माझा आत्मा घालीन. आणि वंशांजांना आशीर्वाद देईन. ते वाहत्या पाण्याच्या झऱ्याप्रमाणे असतील. ⁴झऱ्याकाठी वाढणाऱ्या झाडांप्रमाणे ते जगातील लोकांत वाढतील.

⁵“एकजण म्हणेल, ‘मी परमेश्वराचा आहे’ दुसरा ‘याकोबचे’ नाव लावील आणखी एक आपली सही ‘मी परमेश्वराचा’ अशी करील, तर आणखी एक स्वतःला ‘इझ्राएल’ म्हणवून घेईल.”

⁶परमेश्वर इझ्राएलचा राजा आहे सर्वशक्तिमान परमेश्वर इझ्राएलला वाचवितो. परमेश्वर म्हणतो, “मीच फक्त देव आहे. दुसरे कोणीही देव नाहीत. मीच आरंभ आहे आणि मीच अंत आहे. ⁷माझ्यासारखा दुसरा कोणीही देव नाही. जर असा कोणी असेल, तर त्याने आता बोलावे. त्याने यावे व तो माझ्यासारखा आहे हे सिध्द करावे. मी ह्या लोकांना निर्माण केल्यापासून जे घडले आणि जे अनंत काळ घडत राहील ते काय ते त्याने मला सांगावे भविष्यात काय घडणार आहे हे त्याला माहीत असल्याचे त्याने काही खुणेने पटवून द्यावे. ⁸घाबरू नका. काळजी करू नका. मी काय घडणार हे नेहमीच तुम्हाला सांगितले आहे. तुम्ही लोक माझे साक्षीदार आहात. दुसरा कोणीही देव नाही. मीच एकमेव देव आहे. दुसरा कोणीही ‘खडक’ नाही. मला माहीत आहे की मी एकमेव आहे.”

खोटे देव निरुपयोगी आहेत

⁹काही लोक मूर्ती करतात. (म्हणजेच खोटे देव करतात.) पण त्यांचा काही उपयोग नाही. लोक त्या मूर्तीवर प्रेम करतात पण त्यांना काही किंमत नाही. हे लोक त्या मूर्तीचे साक्षीदार आहेत पण ते काही पाहू

शकत नाहीत. ते काही जाणत नाहीत. आपल्या कृत्यांबद्दल लज्जित व्हावे एवढेही ज्ञान त्यांना नाही.

¹⁰हे खोटे देव कोणी घडवले? ह्या निरुपयोगी मूर्ती कोणी निर्माण केल्या? ¹¹कारगिरींनी त्या तयार केल्या. ते सर्व कारगीर माणसेच होती देव नव्हते. त्या सर्व लोकांनी एकत्र येऊन ह्या गोष्टीबद्दल विचार केला तर ते लज्जित होतील व घाबरतील.

¹²एकजण लोखंड चिमट्यात धरून विस्तवावर तापवितो. मग तो त्यावर घणाचे घाव घालतो आणि त्यातून मूर्ती तयार होते. हा कारगीर आपल्या बळकट हातांचा उपयोग करतो पण तो उपाशी असताना त्याची शक्ती कमी होते. पाणी न मिळाल्यास तो अशक्त होतो.

¹³दुसरा कारगीर ओळंबा आणि कर्कटक यांच्या साहाय्याने लाकडावर कापण्यासाठी रेषा आखून घेतो. मग छिन्नीने लाकडातून तो मूर्ती कोरतो. तो मोजपट्टीने मूर्तीचे मोजमाप करतो. अशा तऱ्हेने कारगीर हुबेहूब मनुष्याप्रमाणे दिसणारी मूर्ती करतो आणि ही माणसाची मूर्ती घरात बसून राहण्यापलीकडे काहीही करीत नाही.

¹⁴माणूस गंधसरू, देवदारू वा कधी कधी अल्लोनची झाडे तोडतो (त्या माणसाने ती झाडे वाढवलेली नव्हती. ती जंगलात आपल्या सामर्थ्याने वाढली. जर कोणी भद्रदारू लावला तर पावसामुळे तो वाढतो.) ¹⁵तो ह्या झाडांचा उपयोग सरपणासाठी करतो. तो झाडांच्या बारीक ढलप्या करतो आणि त्यांचा उपयोग अन्न शिजविण्यासाठी व ऊबेसाठी करतो. एखाद्या लाकडाच्या ढलपीने अग्नी प्रज्वलित करून तो भाकरी भाजतो आणि त्याच लाकडाच्या तुकड्याचा उपयोग तो देवाची मूर्ती करण्यासाठी करतो व त्या देवाची पूजा करतो. तो देव म्हणजे माणसाने तयार केलेला पुतळ आहे. पण माणूस त्यापुढे नतमस्तक होतो.

¹⁶माणूस अर्ध्याहून अधिक लाकूड जाळतो. अग्नीचा उपयोग तो अन्न शिजविण्यासाठी करतो. तो पोटभर जेवतो. अग्नीचा उपयोग स्वतःला ऊबदार ठेवण्यासाठी तो करतो. मग तो म्हणतो, “छान! मला ऊब आली. अग्नीच्या प्रकाशात मी पाहूही शकतो.” ¹⁷पण थोडे लाकूड शिल्लक आहे. मग त्यापासून मूर्ती करून तो त्या मूर्तीलाच देव म्हणतो. तो तिच्यापुढे वाकतो आणि तिची पूजा करतो. तो प्रार्थना करतो, “तू माझा देव आहेस. माझे रक्षण कर.”

¹⁸त्या लोकांना ते काय करीत आहे कळत नाही. त्यांना काही समजत नाही. जणू काही त्यांच्या डोळ्यावर पडदा पडला आहे, त्यामुळे ते पाहू शकत नाही. त्यांची हृदये (मने) समजून घ्यायचा प्रयत्न करीत नाहीत. ¹⁹त्यांनी ह्या गोष्टींचा कधीच विचार केला नाही. त्यांना काही समजत नसल्याने त्यांनी असा विचार केला नाही “अर्धे लाकूड मी जाळले. त्या विस्तवावर मी भाकरी भाजली, मांस शिजविले. मग मी जेवलो आणि उरलेल्या लाकडातून मी ही भयानक वस्तू तयार केली. मी लाकडाच्या ओढक्याचीच पूजा करीत आहे.”

याकोबला ... भाग पाडीन हित्त्रमध्ये ह्या वाक्याचा अर्थ असा की हे लोक पूर्णपणे देवाचे आहेत आणि ते देवाला मिळाले नाहीत तर त्यांनी मेलच पाहिजे.

²⁰त्या माणसाला, तो काय करीत आहे, ते कळत नाही. तो गोंधळलेला आहे. त्यामुळे त्याचे मन त्याला चुकीच्या मार्गाने नेते. तो स्वतःला वाचवू शकत नाही. तो चूक करतोय हे त्याला विसत नाही. “मी हातात धरलेली मूर्ती म्हणजे खोटा देव आहे” असे तो म्हणणार नाही.

परमेश्वर, खरा देव इब्राएलला मदत करतो

²¹“याकोबा, ह्या गोष्टी लक्षात ठेव. इब्राएल, तू माझा सेवक आहेस. हे लक्षात ठेव. मी तुला निर्माण केले. तू माझा सेवक आहेस. म्हणून इब्राएल, तू मला विसरू नकोस.

²²तुझी पापे मोठ्या दगासारखी होती. पण मी ती सर्व पुसून टाकली. दग हवेत विरून जातो तशी तुझी पापे दिसनाशी झाली. मी तुला सोडविले आणि तुझे रक्षण केले. म्हणून तू माझ्याकडे परत ये.”

²³परमेश्वराने महान गोष्टी केल्या म्हणून आकाश आनंदात आहे खोलवरची भूमीसुद्धा सुखात आहे. डोंगर गाण्यातून देवाचे आभार मानीत आहेत. रानातील सर्व वृक्ष आनंदात आहेत. का? कारण परमेश्वराने याकोबला वाचविले. परमेश्वराने इब्राएलसाठी फार मोठ्या गोष्टी केल्या.

²⁴तू आता आहेस तसा तुला परमेश्वराने बनविले. तू आईच्या गर्भात असताना परमेश्वराने हे केले. परमेश्वर म्हणतो, “मी, परमेश्वराने प्रत्येक गोष्ट निर्माण केली. मी स्वतः आकाश तेथे ठेवले आणि माझ्यासमोर जमीन पसरली.”

²⁵खोटे संदेष्टे खोट्या गोष्टी सांगतात. पण परमेश्वर त्यांचा खोटेपणा उघड करतो. जादूटोणा करणाऱ्यांना परमेश्वर मूर्ख बनवितो. शहाण्यांनासुद्धा परमेश्वर गोंधळात टाकतो. त्यांना वाटते आपल्याला फार समजते पण देव त्यांना हास्यास्पद बनवितो. ²⁶लोकांना संदेश देण्यासाठी परमेश्वर त्याच्या सेवकांना पाठवितो. आणि परमेश्वर त्या संदेशातील गोष्टी खऱ्या करून दाखवितो. लोकांनी काय करावे हे सांगण्यासाठी परमेश्वर दूत पाठवितो आणि त्यांचा सल्ला योग्य आहे हे परमेश्वर दाखवून देतो.

यहुदाची पुनर्बांधणी करण्यासाठी देव कोरेशला निवडतो

²⁶परमेश्वर यरुशलेमला म्हणतो, “तुझ्यात परत लोक राहू लागतील.” परमेश्वर यहुदातील नगरांना म्हणतो, “तुमची पुनर्बांधणी होईल.” ज्या शहरांचा नाश झाला, त्या शहरांना परमेश्वर म्हणतो, “मी तुम्हाला परत शहराचे रूप देईन.”

²⁷परमेश्वर खोल पाण्याला आटून जायला सांगतो “तो म्हणतो की मी तुमचे झरे सुकवीन.”

²⁸परमेश्वर कोरेशला म्हणतो, “तू माझा मेंढपाळ आहेस. मला पाहिजे ते तू करशील. तू यरुशलेमला म्हणशील, ‘तुझी पुनर्बांधणी केली जाईल. तू मंदिराला सांगशील, ‘तुझा पाया परत घातला जाईल.’”

इब्राएलच्या मुक्तीसाठी देवाकडून कोरेशची निवड

45 परमेश्वराने स्वतः निवडलेल्या राजाला, कोरेशला पुढील गोष्टी सांगितल्या,

“मी कोरेशचा उजवा हात धरीन. इतर राजांकडून सत्ता काढून घेण्यास मी त्याला मदत करीन. नगराच्या वेशी कोरेशला थोपवू शकणार नाहीत. मी वेशी खुल्या करीन. आणि कोरेश आत जाईल.”

²“कोरेश, तुझ्या सैन्याच्या पुढे मी चालीन. मी डोंगर भुईसपाट करीन. मी वेशीचे जस्ताचे दरवाजे मोडीन. त्यावरील लोखंडी सळ्या तोडीन.

³तुला मी अंधारातून वाचविणारी संपत्ती देईन. मी तुला गुप्त धन देईन. मीच परमेश्वर आहे. हे तुला कळावे म्हणून मी हे करीन. मी इब्राएलचा देव आहे, व मी तुला नावाने हाका मारत आहे.

⁴“माझा सेवक याकोब, आणि माझे निवडलेले लोक, म्हणजे इब्राएल ह्यांच्यासाठी मी हे करतो. कोरेश, मी तुला नावाने हाक मारीत आहे. तू मला ओळखत नाहीस, पण मी तुला नावाने ओळखतो.

⁵मी परमेश्वर आहे मीच फक्त देव आहे दुसरा कोणीही देव नाही. मी तुला वस्त्रे घातली, पण तरीही तू मला ओळखत नाहीस.

⁶“मी एकटाच देव आहे. हे मी ह्या सर्व गोष्टी करतो, त्यावरून लोकांना कळेल. मीच परमेश्वर आहे, दुसरा कोणीही देव नाही हे पूर्वेपासून पश्चिमेपर्यंत सर्व लोकांना कळेल.

⁷मी प्रकाश निर्माण केला आणि अंधारही. मी शांती निर्माण केली तशी संकटेही. मी परमेश्वर आहे व ह्यासर्व गोष्टी मी करतो.

⁸“आकाशातील दगांतून चांगुलपणा पृथ्वीवर पडो. पृथ्वी दुभंगो तारण वाढो, आणि त्याचबरोबर चांगुलपणा वाढो. मी परमेश्वराने त्याला निर्मिले आहे.

देव त्याच्या निर्मितीचे नियंत्रण करतो

⁹“ह्या लोकांकडे पाहा ते त्यांच्या निर्मात्याशीच वाद घालीत आहेत. माझ्याशी वाद घालणाऱ्यांकडे पाहा. ते खापराच्या तुकड्यासारखे आहेत. कुंभार भांडे करण्यासाठी मऊ, ओला चिखल वापरतो पण चिखल त्याला ‘तु काय करतोस?’ असे विचारीत नाही. निर्मितीला निर्मात्याला प्रश्न विचारण्याची हिंमत नसते. हे लोक त्या चिखलासारखे आहेत. ¹⁰आई-वडील मुलांना जन्म देतात पण मुले वडिलांना ‘तुम्ही आम्हाला जीवन का दिले’ किंवा आईला

‘तुम्ही आम्हाला जन्म का दिला?’ असे विचारू शकत नाहीत.”

¹¹परमेश्वर इझ्राएलचा पवित्र देव आहे, त्याने इझ्राएलची निर्मिती केली. परमेश्वर म्हणतो,

“माझ्या मुलांनो, तुम्ही मला काही खून दाखविण्यास सांगितले. मी केलेल्या गोष्टी दाखविण्याचा तुम्ही मला हुकूम दिला.

¹²म्हणून पाहा! मी पृथ्वी व तीवर राहणारी सर्व माणसे निर्माण केली. मी माझ्या हाताने आकाश केले, आणि मी आकाशातील सर्व सैन्यांवर हुकूमत ठेवतो.

¹³कोरेशला चांगल्या गोष्टी करण्यासाठी मीच शक्ती दिली.* मी त्याचे काम सोपे करीन. कोरेश माझी नगरी पुन्हा वसवेल. तो माझ्या लोकांना मुक्त करील. तो माझ्या लोकांना मला विकणार नाही. ह्या गोष्टी करण्यासाठी मला त्याला काही द्यावे लागणार नाही. लोक मुक्त केले जातील. आणि त्यासाठी मला काही मोजावे लागणार नाही.” सर्वशक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

¹⁴परमेश्वर म्हणतो, “मिसर आणि इथिओपिया श्रीमंत आहेत. पण इझ्राएल, तुला ती संपत्ती मिळेल. सेबाचे उंच लोक तुझ्या मालकीचे होतील. ते गळ्यात साखळ्या अडकविलेल्या अवस्थेत तुझ्यामागून चालतील (म्हणजेच ते तुझे गुलाम होतील) ते तुझ्यापुढे वाकतील आणि तुझी विनवणी करतील.” इझ्राएल, देव तुझ्या बरोबर आहे दुसरा कोणीही देव नाही.

¹⁵देवा, तुला लोक पाहू शकत नाहीत तू इझ्राएलचा तारणारा आहेस.

¹⁶पुष्कळ लोक खोटे देव तयार करतात, पण अशा लोकांची निराशा होईल. ते सगळे लोक लज्जित होऊन दूर जातील.

¹⁷पण परमेश्वर इझ्राएलला वाचवील आणि हे तारण निरंतर सुरूच राहील. परत कधीही इझ्राएलला लज्जित व्हावे लागणार नाही.

¹⁸परमेश्वरच फक्त देव आहे. त्यानेच आकाश व पृथ्वी निर्मिली. परमेश्वराने पृथ्वीला तिच्या जागी ठेवले. परमेश्वराने पृथ्वी निर्मिली तेव्हा त्याला ती रिकाली नको होती. ती पुढे जगावी म्हणून त्याने ती निर्मिली. तिच्यावर राहता यावे म्हणून त्याने ती निर्माण केली “मीच परमेश्वर आहे दुसरा कोणीही देव नाही.

¹⁹मी गुप्तपणे कधी बोललो नाही. मी मोकळेपणानेच बोललो. मी जगाच्या अंधाऱ्या कोपऱ्यात माझे शब्द लपविले नाहीत. रिकाम्या जागी मला शोधा’ असे मी याकोबच्या लोकांना कधीही सांगितले नाही. मी परमेश्वर आहे. मी नेहमीच सत्य बोलतो. खऱ्या गोष्टीच मी सांगतो.”

कोरेशला ... मीच शक्ती दिली “मी त्याला उठविले. जे बरोबर होते तेच मी केले असा बहुधा अर्थ असावा.”

परमेश्वर स्वतःच फक्त देव आहे हे तो सिद्ध करतो

²⁰तुम्ही लोक दुसऱ्या राष्ट्रातून पळालेले आहात. तेव्हा गोळा व्हा आणि माझ्यासमोर या. (हे लोक स्वतःजवळ खोऱ्या देवाच्या मूर्ती बाळगतात ते त्या त्यांना वाचवून न शकणाऱ्या देवांची हे लोक प्रार्थना करीत राहतात. ते काय करीत आहेत हे त्यांना कळत नाही. ²¹त्या लोकांना माझ्याकडे यायला सांगा ह्या सर्व गोष्टीबद्दल त्यांना एकत्रितपणे बोल द्या.)

“पुष्कळ वर्षांपूर्वी घडलेल्या गोष्टीबद्दल तुम्हाला कोणी सांगितले? फार पूर्वीपासून तुम्हाला या गोष्टी कोण सांगत आले आहे? मी, देवाने, एकमेव परमेश्वराने, तुम्हाला या गोष्टी सांगितल्या. मीच फक्त देव आहे. माझ्यासारखा आणखी दुसरा कोणी आहे का? चांगला दुसरा देव आहे का? दुसरा कोणी देव त्याच्या लोकांना वाचवितो का? नाही कोणीही दुसरा देव नाही. ²²दूरदूरच्या ठिकाणी राहणाऱ्या लोकांनी देवाचे अनुसरण करणे थांबवले. तुम्ही मला अनुसरावे व स्वतःचे रक्षण करून घ्यावे. मीच देव. दुसरा देव नाही. मीच फक्त देव आहे.

²³“मी माझ्या सामर्थ्याच्या जोरावर वचन देईन. आणि जेव्हा मी एखादी गोष्ट व्हावी म्हणून मी हुकूम देतो तेव्हा ती होतेच. मी वचन देतो की प्रत्येकजण माझ्यापुढे (देवापुढे) नमन करेल. प्रत्येकजण मला अनुसरण्याचे वचन देईल. ²⁴लोक म्हणतील ‘चांगलपणा आणि सामर्थ्य फक्त परमेश्वराकडूनच मिळते.’”

काही लोक देवावर रागावतात पण परमेश्वराचे साक्षीदार येतील आणि परमेश्वराने केलेल्या गोष्टीबद्दल सांगतील, मग परमेश्वरावर रागावणारे लोक लाजेने माना खाली घालतील. ²⁵परमेश्वर, इझ्राएलच्या लोकांना सत्कृत्य करायला मदत करील, व लोक त्यांच्या देवाबद्दल अभिमान बाळगतील.

खोटे देव अर्थशून्य आहेत

46 बेल आणि नेबो माझ्यापुढे वाकतात. ते खोटे देव म्हणजे फक्त मूर्ती आहेत. लोक त्या मूर्तींना जनावरांच्या पाठीवर लादतात त्या मूर्ती म्हणजे वाहून न्यावी लागणारी फक्त ओझी आहेत. खोटे देव लोकांना दमविण्याव्यतिरिक्त काहीही करीत नाहीत. ²त्या सर्व खोऱ्या देवांना नमावे लागेल ते सर्व जमीनदेस्त होतील. ते पळून जाऊ शकणार नाहीत त्यांना कैद्याप्रमाणे धरून नेले जाईल.

³“याकोबच्या वंशजांनो, आणि इझ्राएलमधील वाचलेल्या लोकांनो, ऐका! तुम्ही आईच्या गर्भात असल्यापासून मी तुम्हाला आधार देत आलो आहे. मी तुम्हाला नेहमीच आधार देत आलो आहे. ⁴तुम्ही जन्मल्यावर मीच तुम्हाला आधार दिला. आणि तुम्ही वृद्ध झाल्यावर, तुमचे केस पिकल्यावरही मीच तुम्हाला

आधार देईन, कारण मी तुम्हाला निर्माण केले. मी तुम्हाला आधार देतच राहीन व तुमचे रक्षण करीन.

⁵“तुम्ही माझी तुलना दुसऱ्या कोणाशी करू शकता का? नाही! कोणीही माणूस माझ्याबरोबरीचा नाही. तुम्ही माझ्याबद्दल सर्वच जाणू शकत नाही. माझ्यासारखे काही नाही. ⁶काही लोकांजवळ भरपूर सोने-चांदी असते. सोने त्यांच्या बटव्यातून गळत असते. चांदी ते तराजूने तोलतात. हे लोक कारागिराला पैसे देऊन लाकडापासून खोटा देव तयार करून घेतात. नंतर ते त्या देवाची पूजा करतात. त्याच्यापुढे नतमस्तक होतात. ⁷ते स्वतःच्या खांद्यांवरून तो खोटा देव वाहून नेतात. तो देव निरुपयोगी आहे. लोकांना त्यास वाहून न्यावे लागते. लोक मूर्ती जमिनीवर बसवितात. तो देव हालू शकत नाही. तो त्याची जागा सोडून लांब जाऊ शकत नाही. लोक त्याच्याशी ओरडून बोलले तरी तो उत्तर देणार नाही, तो देव म्हणजे फक्त एक मूर्ती आहे, ती लोकांना संकटातून वाचवू शकणार नाही.

⁸“तुम्ही लोकांनी पापे केली तुम्ही त्याबद्दल पुन्हा विचार करावा. ह्या गोष्टी लक्षात ठेवा आणि खंबीर व्हा. ⁹पूर्वी घडलेल्या गोष्टी आठवा. मी देव आहे हे लक्षात ठेवा. दुसरा कोणताच देव नाही. ते खोटे देव माझ्यासारखे नाहीत.

¹⁰अखेरीला काय होणार हे मी तुम्हाला आरंभीच सांगितले, फार वर्षांपूर्वी, ज्या गोष्टी घडल्या नव्हत्या, त्या मी तुम्हाला सांगितल्या म्हणजेच त्या गोष्टी घडण्यापूर्वी अनेक वर्षे मी त्या घडणार असल्याचे तुम्हाला सांगितले. मी योजतो, तसेच घडते मला पाहिजे ते मी घडवून आणतो.

¹¹मी पूर्वेकडून एका माणसाला बोलवीत आहे. तो माणूस गरुडासारखा असेल. तो अती दूरच्या देशात येईल. आणि मी ठरविलेल्या गोष्टी तो करील. मी हे करीन असे तुम्हाला सांगत आहे आणि मी ते करीनच. मी त्याला घडविले आहे. मी त्याला आणीन.

¹²“तुमच्यातील काहीजणांना आपल्याजवळ प्रचंड सामर्थ्य आहे असे वाटते. पण तुम्ही सत्कृत्ये करीत नाही, माझे ऐका. ¹³मी चांगल्या गोष्टी करीन. लवकरच मी माझ्या लोकांना वाचवीन. मी सियोनचे तारण करीन. आणि माझा गौरव इझ्राएलला देईन.”

बाबेलला देवाचा संदेश

47 “धुळीत पड आणि तेथेच बस! खास्वदांच्यांच्या (खाल्डियनांच्या) कुमारिके, जमिनीवर बस. तू आता सतेवर नाहीस. लोक तुला नाजूक, कुमारी समजणार नाहीत.

²तू आता खूप मेहनत केली पाहिजेस. तुझी चांगली वस्त्र आणि बुर्खा उतरव तू जात्यावर धान्य ढळले पाहिजेस. पुरुष तुझे पाय पाहू शकतील एवढे तुझे वस्त्र वर उचलून धर आणि नद्या पार कर. तुझा देश सोड.

³पुरुष तुझा देह पाहतील आणि तुझा भोग घेतील. तुझ्या दुष्कृत्यांची किंमत मी तुला मोजायला लावीन. आणि कोणीही तुझ्या मदतीला येणार नाही.”

⁴“माझे लोक म्हणतात, ‘देवाने आम्हाला वाचविले. त्याचे नाव आहे सर्वशक्तिमान परमेश्वर. इझ्राएलचा पवित्र एकमेव देव.’”

⁵“बाबेल, तेथेच शांत बसून राहा खास्वदांच्यांच्या (खाल्डियनांच्या) कन्ये, अंधारात जा, का? कारण तू यापुढे ‘राज्याची राणी’ राहणार नाहीस.

⁶“मी माझ्या लोकांवर रागावलो होतो ते लोक माझे आहेत पण मी रागावलो असल्याने त्यांचे महत्त्व कमी केले. मी त्यांना तुझ्या ताब्यात दिले. तू त्यांना शिक्षा केलीस. पण तू त्यांना अजिबात दया दाखविली नाहीस. तू वृध्दांनासुध्दा खूप मेहनत करायला लावलीस.

⁷तू म्हणालीस, ‘मी चिरकाल राहीन. मी नेहमीच राणी होईन.’ तू त्या लोकांना वाईट वागविलेस. हे तुझ्या लक्षात आले नाही काय घडेल याचा तू विचार केला नाहीस.

⁸तेव्हा ‘सभ्य स्त्रिये,’ आता माझे ऐक! तुला आता सुरक्षित वाटते व तू स्वतःशीच म्हणतेस, ‘मीच तेवढी महत्त्वाची व्यक्ती आहे. माझ्यासारखे महत्त्वाचे कोणीही नाही. मी कधीच विधवा होणार नाही. मला नेहमीच संतती होईल.’

⁹एके दिवशी, एका क्षणात तुझ्याबाबत पुढील दोन गोष्टी घडतील. पहिली तू तुझी मुले गमावशील आणि नंतर दुसरी म्हणजे तू तुझा पती गमावशील. हो! ह्या गोष्टी तुझ्याबाबत खरोखरच घडतील. तुझी सर्व जादू आणि तुझ्या प्रभावी युक्त्या तुला वाचविणार नाहीत.

¹⁰तू दुष्कृत्ये केलीस आणि तरी तुला सुरक्षित वाटते. मनातल्या मनात म्हणतेस ‘माझी दुष्कृत्ये कोणालाच दिसत नाहीत.’ तुझे शहाणपण आणि ज्ञान तुला वाचवील असे तुला वाटते. ‘मीच एकमेव आहे. माझ्यासारखे महत्त्वाचे कोणी नाही’ असा विचार तू स्वतःशीच करतेस.

¹¹“पण तुझ्यावर संकटे येतील हे केव्हा होईल ते तुला कळणार नाही. पण तुझा नाश जवळ येत आहे तू ती संकटे थोपवू शकणार नाहीस. काय होते आहे हे कळण्याच्या आतच तुझा नाश होईल.

¹²“जादूटोणा आणि चेटूक शिकण्यासाठी तू आयुष्यभर मेहनत केलीस.तेव्हा आता त्याचा उपयोग करायला सुरवात कर. कदाचित् त्या युक्त्या तुझ्या उपयोगी पडतील कदाचित् तू कोणाला घाबरवू शकशील.

¹³तुला खूप सल्लागार आहेत. त्यांनी दिलेल्या सल्याचा तुला वीट आला का? मग ग्रहनक्षत्रे पाहून ज्योतिष सांगणाऱ्यांना पाठव. ते तुला महिन्याची सुरवात कधी आहे हे सांगतात तर कदाचित् तुझा त्रास कधी सुरू होणार हे ही सांगू शकतील.

¹⁴“पण ही माणसे स्वतःचा बचाव करण्यासाठी समर्थ असणार नाहीत. ते गवताच्या काडीप्रमाणे जळतील. ते

इतक्या चटकन् जळतील की भाकरी भाजायला निखावे पेटणार नाहीत की उबेला आगोटी राहणार नाही.

¹⁵“तू ज्या गोष्टीसाठी मेहनत घेतलीस त्या गोष्टींच्या बाबतीत असेच होईल. तू आयुष्यभर ज्यांच्याबरोबर व्यापार केलास ते सर्व तुला सोडून जातील प्रत्येक जण आपापल्या मार्गाने जाईल. तुला वाचवायला कोणीही राहणार नाही.”

देव त्याच्या जगावर अधिपत्य करतो

48 परमेश्वर म्हणतो, “याकोबाच्या वंशजांनो, माझे एका. तुम्ही, जे ‘इझ्राएलच्या’ नावाने ओळखले जाता. तुम्ही युहदाच्या वंशातील आहात. तुम्ही वचने देताना परमेश्वराचे नाव घेता. तुम्ही इझ्राएलच्या देवाची स्तुती करता. पण हे तुम्ही सच्चे पणाने आणि खरेपणाने करीत नाही.”

²हो ते पवित्र नगराचे नागरिक आहेत. ते इझ्राएलच्या देवावर अवलंबून राहतात. सर्वशक्तिमान परमेश्वर अशी त्याची ख्याती आहे.

³“मी तुम्हाला फार पूर्वीच भविष्यात घडणाऱ्या गोष्टीबद्दल सांगितले. मी तुम्हाला त्यांच्याबद्दल सांगितले आणि अचानक त्या गोष्टी घडवून आणल्या

⁴मी तसे केले, कारण तुम्ही हट्टी होतात व ते मला माहीत होते. मी सांगितलेल्या गोष्टींवर विश्वास ठेवायला तुम्ही नकार दिलात. जस्ताप्रमाणे कठीण आणि लोखंडाप्रमाणे न वाकणारा असा तुमचा हट्ट होता.

⁵म्हणूनच गोष्टी घडायच्या कितीतरी आधी मी तुम्हाला त्या गोष्टीबद्दल सांगितले, असे सांगण्याचे कारण हेच की आम्ही आमच्या सामर्थ्यावर हे सर्व केले असे तुम्ही म्हणू नये. ‘आमच्या मूर्तींनी हे सर्व घडवून आणले’ असे तुम्ही म्हणू नये म्हणून मी हे केले.”

इझ्राएलला शुध्द करण्यासाठी देव

त्याला शिक्षा करतो

⁶“तुम्ही काय घडले ते पाहिलेत व ऐकलेत. म्हणून तुम्ही ही वार्ता इतरांना सांगावी. आता मी तुम्हांला माहीत नसलेल्या नवीन गोष्टी सांगीन.

⁷ह्या गोष्टी पूर्वी घडून गेलेल्या नाहीत. ह्या आता घडत असणाऱ्या गोष्टी आहेत. या आधी तुम्ही कधी या गोष्टींबद्दल ऐकले नसेल. त्यामुळे ‘आम्हांला हे अगोदरच माहीत होते’ असे तुम्ही म्हणू शकणार नाही.

⁸“पण जरी मी तुम्हाला भविष्यात काय घडणार आहे हे सांगितले तरी ते ऐकून घ्यायला तुम्ही अजूनही नकार द्याल. तुम्ही काहीही शिकणार नाही. मी सांगितलेली कोणतीही गोष्ट तुम्ही केव्हाही ऐकली नाही. तुम्ही माझ्याविरुद्ध जाल हेमला सुरवातीपासूनच माहीत होते. तुम्ही जन्मल्यापासून माझ्याविरुद्ध बंड पुकारले आहे.

⁹पण मी सहन करीन. हे मी माझ्यासाठी करीन. तुमच्यावर रागावून तुमचा नाश करीत नाही म्हणून लोक

माझी स्तुती करतील. मी केलेल्या प्रतीक्षेबद्दल तुम्ही माझे स्तवन कराल.

¹⁰“पाहा! मी तुम्हांला शुध्द करीन. लोक चांदी शुध्द करण्यासाठी गरम भट्टीचा उपयोग करतात मी तुम्हांला संकटात टाकून शुध्द करीन.

¹¹हे मी माझ्यासाठी करीन. मला कमी लेखून तुम्हांला चालणार नाही. माझे वैभव आणि प्रशंसा मी खोड्या देवांच्या वाट्याला जाऊ देणार नाही. माझे नाव मी दूषित का होऊ द्यावे?

¹²“याकोबा, माझे ऐक, इझ्राएल, मी तुला माझे होण्यासाठी बोलविले. तेव्हा माझे ऐक. मीच आरंभ आहे आणि मीच अंत आहे.

¹³मी माझ्या हाताने पृथ्वी निर्माण केली माझ्या उजव्या हाताने आकाश निर्माण केले आणि मी जर त्यांना हाक मारली तर ती माझ्यासमोर गोळा होतील.

¹⁴“तुम्ही सगळे इकडे या आणि माझे ऐका. कोणात्याही खोड्या देवाने असे असे होईल म्हणून तुम्हाला सांगितले का? नाही. ‘देव इझ्राएलवर प्रेम करतो बाबेलबाबत आणि खासदांबाबत देव त्याला पहिजे ते करील.

¹⁵परमेश्वर म्हणतो, “मी त्याला बोलवीन, असे मी तुम्हाला सांगितले आहे, मी त्याला आणीन आणि मी त्याला यशस्वी करीन.

¹⁶इकडे या आणि माझे ऐका. बाबेल राष्ट्र म्हणून जगायला लागले तेव्हा मी तेथे होतो आणि आरंभापासून मी स्पष्टपणे बोललो का तर लोकांना मी काय म्हणालो ते समजावे.”

नंतर यशया म्हणाला, “आता परमेश्वर माझा देव, मला आणि त्याच्या आत्म्याला पुढील गोष्टी सांगायला तुमच्याकडे पाठवितो. ¹⁷मी परमेश्वर तुमचा तारणारा, इझ्राएलचा पवित्र देव म्हणतो,

“मीच परमेश्वर तुमचा देव आहे. मी तुम्हाला सत्कृत्ये करायला शिकवितो. तुम्ही कोणत्या मार्गाने जावे ह्याचे मी मार्गदर्शन करतो.

¹⁸तुम्ही माझ्या आज्ञा पाळल्या असल्या तर पूर्ण भरून वाहणाऱ्या नदीप्रमाणे शांती तुमच्याकडे आली असती, समुद्राच्या परत परत येणाऱ्या लाटांप्रमाणे चांगल्या गोष्टी पुन्हा पुन्हा तुमच्याकडे आल्या असत्या.

¹⁹तुम्ही माझ्या आज्ञा पाळल्या असल्या तर वाळूच्या कणांप्रमाणे खूप संतती तुम्हाला झाली असती आणि तुमचे नाव माझ्यासमोर काढून टाकले गेले नसते अथवा नष्ट केले गेले नसते.

²⁰माझ्या लोकांनो, बाबेल सोडा, खासदयांपासून पळा, ही वार्ता लोकांना आनंदाने सांगा. जगातील दूरदूरच्या ठिकाणी ही बातमी पोहोचवा. लोकांना सांगा, ‘परमेश्वराने त्याचा सेवक याकोब याची सुटका केली.

²¹परमेश्वराने त्याच्या लोकांना वाळवंटातून पार नेले पण ते तहानेलेले राहिले नाहीत का? कारण देवाने आपल्या माणसांसाठी खडकातून पाणी वाहायला लावले. त्याने खडक फोडला आणि पाणी बाहेर वाहू लागले.”

²²पण परमेश्वर म्हणतो, “पाण्यांना शांती मिळणार नाही.”

देव त्याच्या खास सेवकाला बोलवितो

49 दूरदूरच्या ठिकाणी राहणाऱ्या सर्व लोकांनो, माझे म्हणणे ऐका. जगातील सर्व लोकांनो, माझे ऐका माझ्या जन्मापूर्वीच परमेश्वराने त्याची सेवा करण्यासाठी मला निवडले मी आईच्या गर्भात असतानाच त्याने माझी निवड केली.

²परमेश्वर त्याचे म्हणणे माझ्याकडून वदवितो. तो माझा उपयोग धारदार तलवारीसारखा करतो. त्याच्या ओंजळीत मला लपवून तो माझे रक्षणही करतो. परमेश्वर टोकदार बाणाप्रमाणे माझा उपयोग करतो, पण तो त्याच्या भाल्यात मला लपवितोही.

³परमेश्वर मला म्हणाला, “इझ्राएल, तू माझा सेवक आहेस. मी तुझ्याबाबत विस्मयकारक गोष्टी करीन.”

⁴मी म्हणालो, “मी निरर्थक मेहनत केली. स्वतः झिजून झिजून निरुपयोगी झालो पण काहीही उपयोगी पडणारे केले नाही. मी माझी सर्व शक्ती खर्च केली पण माझ्याहातून काहीच झाले नाही. तेव्हा आता काय करायचे. ते परमेश्वरानेच ठरविले पाहिजे देवानेच मला काय फळ द्यायचे ते निश्चित केले पाहिजे.

⁵मी परमेश्वराचा सेवक व्हावे, याकोबला आणि इझ्राएलला मी परत देवाकडे न्यावे, म्हणून मला देवाने जन्माला घातले. परमेश्वर माझा सन्मान करील. मला देवाकडून शक्ती मिळेल.”

परमेश्वर मला म्हणाला,

⁶“तू माझा फार महत्वाचा सेवक आहेस. इझ्राएलचे लोक कैदी आहेत. पण त्यांना माझ्याकडे परत आणले जाईल. याकोबच्या वंशजांचा गोतावळा माझ्याकडे परत येईल. पण तुझे काम दुसरेच आहे, ते ह्या कामा पेक्षा महत्वाचे आहे. मी तुला सर्व राष्ट्रांना प्रकाश देणारा दिवा करीन. जगातील सर्व माणसांचे रक्षण करण्याचा माझा मार्ग तू होशील.”

⁷परमेश्वर, इझ्राएलचा पवित्र देव, इझ्राएलला वाचवितो देव म्हणतो, “माझा सेवक नम्र आहे. तो अधिपतींची सेवा करतो पण लोक त्याचा तिरस्कार करतात पण राजे त्याला पाहतील आणि उभे राहून त्याला मान देतील. मोठे नेते त्याच्यापुढे वाकतील.” परमेश्वराला, इझ्राएलच्या पवित्र देवाला हे व्हायला पाहिजे आहे म्हणून असे घडेल, परमेश्वर विश्वासू आहे. ज्याने तुला निवडले तोच तो आहे.

तारणाचा दिवस

⁸परमेश्वर म्हणतो, “माझी दया दाखविण्याची एक खास वेळ असेल. त्यावेळेला मी तुझ्या आळवणीची दखल घेईन. तुला वाचविण्याचा विशेष दिवस असेल. तेव्हा मी तुला मदत करीन. मी तुझे रक्षण करीन. माझा लोकांबरोबर झालेल्या कराराचा तू पुरावा असशील. देशाचा आता नाश झाला आहे पण ती जमीन तू ज्याची त्याला परत देशील.

⁹तू कैद्यांना बाहेर येण्यास सांगशील अंधारात राहणाऱ्या लोकांना तू म्हणशील ‘अंधारातून बाहेर या’ प्रवास करताना लोकांना खायला मिळेल. ओसाड टेकड्यांवरही त्यांना अन्न मिळेल.

¹⁰लोक उपाशी राहणार नाहीत. ते तहानेलेही राहणार नाहीत. तळपणारा सूर्य आणि उष्ण वारे त्यांना इजा करणार नाहीत का? कारण देव त्यांचे दुःख हलके करील आणि त्यांना घेऊन जाईल तो त्यांना पाण्याच्या झऱ्याजवळ घेऊन जाईल.

¹¹“मी माझ्या लोकांसाठी रस्ता तयार करीन. डोंगर सपाट करीन आणि खोलगट रस्त्यावर भर घालून ते उंच करीन.

¹²“पाहा! दूरदूरच्या ठिकाणाहून लोक माझ्याकडे येत आहेत उत्तर आणि पश्चिम दिशांकडून ते माझ्याकडे येत आहेत. मिसरमधील सीनीहूनही (आस्वानहूनही) लोक येत आहेत.”

¹³हे स्वर्गा आणि हे पृथ्वी, आनंदित व्हा. डोंगरांनो, आनंदाचा कल्लोळ करा का? कारण परमेश्वर लोकांचे दुःख हलके करतो. गरिबांवर तो दया करतो.

सियोन - परित्यक्ता स्त्री

¹⁴पण आता सियोन म्हणते, “परमेश्वराने मला सोडून दिले माझा प्रभु मला विसरला.”

¹⁵पण मी म्हणतो, “आई आपल्या बाळाला विसरू शकते का? नाही. आपल्या गर्भातून जन्मलेल्या मुलाला विसरू शकते का? नाही. आई आपल्या मुलाला विसरू शकत नाही आणि मी (परमेश्वर) तुला विसरू शकत नाही.

¹⁶“पाहा! मी तुझे नाव माझ्या हातावर लिहिले आहे. मी नेहमी तुझाच विचार करतो.

¹⁷तुझी मुले तुझ्याकडे परत येतील. लोकांनी तुझा पराभव केला पण ते लोक तुला एकटी सोडतील.”

इझ्राएलचे लोक परततात

¹⁸वर पाहा, तुमच्या सभोवती पाहा. तुझी मुले एकत्र गोळा होऊन तुझ्याकडे येत आहेत. परमेश्वर म्हणतो, “मी प्रत्यक्ष आहे आणि मी तुला पुढील गोष्टींचे वचन देतो. तुझी मुले गळ्यात शोभून दिसणाऱ्या रत्नांप्रमाणे होतील. नववधूने गळ्यात घालायच्या हारांप्रमाणे ती होतील.

¹⁹आता तुझा नाश केला गेला आहे आणि तुझा पराभव झाला आहे. तुझा देश कुचकामी आहे. पण थोड्या काळानंतर, तुझ्या भूमीवर खूप खूप लोक असतील. तुझा नाश करणारे खूप दूर जातील.

²⁰तुझ्या हरवलेल्या मुलांसाठी तू दुःखी झालीस. पण ती मुले तुला म्हणतील, 'ही जागा फारच लहान आहे. आम्हाला राहायला मोठी जागा दे.'

²¹मग तू मनाशी म्हणशील, 'ही सर्व मुले मला कोणी दिली? हे फार चांगले आहे. मी दुःखी होते आणि एकटी होते. माझा पराभव केला गेला आणि मला माझ्या माणसांपासून दूर केले गेले. मग ही मुले मला कोणी दिली? पाहा मला एकटी सोडले, ही सर्व मुले कोठून आली?'"

²²परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, "बघ, मी हात उंचावून राष्ट्रांना खूप करीन. मी सर्व लोकांना दिसावा म्हणून माझा ध्वज उंच धरीन नंतर ते तुझी मुले तुझ्याकडे आणतील. ते त्यांना खांद्यावरून आणि हातातून आणतील.

²³राजे तुझ्या मुलांचे शिक्षक असतील. राजकन्या त्यांची काळजी घेतील. ते राजे व राजकन्या तुझ्यापुढे वाकतील. ते तुझ्या पायाची धूळ आपल्या मस्तकी लावतील. मग तुला कळेल की मीच परमेश्वर आहे. आणि माझ्यावर जो विश्वास ठेवतो त्याची निराशा होत नाही."

²⁴जेव्हा एखादा शूर वीर युद्धात संपती जिंकतो, तेव्हा तुम्ही ती त्याच्याकडून काढून घेऊ शकत नाही. जेव्हा एखादा बलवान शिपाई तुरुंगावर पहारा करतो तेव्हा कैदी तुरुंगातून निसटू शकत नाही.

²⁵पण परमेश्वर म्हणतो, "कैदी पळून जातील. कोणीतरी त्यांना त्या कडक पहाण्यातून दूर नेईल. हे कसे होईल? तुझी लढाई मी लढेन. मी तुझ्या मुलांना वाचवीन.

²⁶"त्या लोकांनी तुला दुखावले पण त्यांना स्वतःचेच मांस खायला मी लावीन. स्वतःच्याच रक्ताची त्यांना मद्यासारखी धुंदी चढेल. मी तुला वाचविले हे प्रत्येकाला माहीत होईल याकोबच्या सामर्थ्यावर परमेश्वराने तुझे रक्षण केले हे सर्वांना समजेल."

लोकांनी पापे केल्यामुळे इब्राएलला शिक्षा केली गेली

50 परमेश्वर म्हणतो, "इब्राएलच्या लोकांनी, मी, तुमची आई यरुशलेमला, घटस्फोट दिला असे तुम्ही म्हणता. पण मी तिला घटस्फोट दिला हे सिध्द करणारे कायदेशीर कागदपत्रे आहेत का? माझ्या मुलांनो, मी कोणाचे पैसे देणे लागतो का? कर्ज फेडण्यासाठी मी तुम्हांला विकले का? नाही. तुम्ही केलेल्या दुष्कृत्यांमुळे मी तुम्हाला देऊन टाकले. तुमच्या आईने केलेल्या पापांमुळे मी तिला दूर केले.

²मी घरी आलो तर घरी कोणीच नव्हते. मी खूप हाका मारल्या पण कोणीच उत्तर दिले नाही. मी तुमचे रक्षण करू शकणार नाही असे तुम्हाला वाटते का? तुमच्या

सर्व संकटातून वाचविण्याचे सामर्थ्य माझ्यापाशी आहे. बघा! जर मी समुद्राला वाळून जाण्याची आज्ञा दिली, तर तो वाळून जाईल. मग पाणी नसल्याने मासे मरतील आणि त्यांना दुर्गंधी सुटेले.

³मी आकाश काळे करू शकतो. मी काळोखाने आकाश शोकप्रदर्शक कपड्याइतके काळे करू शकतो."

देवाचा सेवक खरोखरच देवावर अवलंबून आहे

⁴परमेश्वर, माझ्या प्रभूने, मला शिकविण्याची क्षमता दिली. तेव्हा आता या दुःखी लोकांना मी शिकवितो. रोज सकाळी तो मला उठवितो व विद्यार्थ्यांप्रमाणे शिकवितो.

⁵परमेश्वर, माझा प्रभू, मला शिकायला मदत करतो आणि मीही त्याच्याविरुद्ध कधी गेलो नाही. मी त्याला अनुसरण्याचे सोडणार नाही. ⁶मी त्या लोकांना मला मारू देईन. मी माझ्या दाढीचे केस त्यांना ओढू देईन. ते जेव्हा माझी निंदा करतील आणि माझ्या तोंडावर धुकतील तेव्हा मी माझे तोंड लपविणार नाही. ⁷परमेश्वर माझा प्रभू मला मदत करील. म्हणूनच लोकांनी माझी निंदा केली तरी मला त्रास होणार नाही. मी भक्कम होईन. माझी निराशा होणार नाही हे मला माहीत आहे.

⁸परमेश्वर माझ्या पाठीशी आहे. मी निष्पाप आहे हे तो जाणतो, म्हणून मी अपराधी आहे असे कोणीही म्हणू शकणार नाही. मी चुकत आहे असे कोणाला सिध्द करावेसे वाटत असेल तर त्याने माझ्याकडे यावे. आपण परीक्षा पाहू. ⁹पण लक्षात ठेवा, माझा प्रभू मला मदत करतो. म्हणून कोणीही मला पापी ठरवू शकणार नाही. ते सर्व लोक जीर्ण जुन्या वस्त्रांप्रमाणे होतील. कसर त्यांना खाईल.

¹⁰परमेश्वराला मानणारे लोक परमेश्वराच्या सेवकाचे ऐकतात. तो सेवक, काय घडणार आहे हे माहीत नसताना, पूर्णपणे देवावर विश्वास ठेवून जगतो. त्याला देवाच्या नावाबद्दल खात्री वाटते आणि तो त्यावर अवलंबून राहतो.

¹¹"पाहा! तुम्ही लोक स्वतःच्या इच्छेप्रमाणे राहू इच्छिता. तुम्ही स्वतःचा अग्नी पेटविता आणि मशाली पाजळता. तुम्ही तुमच्या इच्छेप्रमाणे राहा. पण तुम्हाला शिक्षा होईल. स्वतःच पेटविलेल्या आगीत तुम्ही पडाल आणि जळाल मी हे घडवून आणीन."

इब्राएलने अब्राहामसारखे क्वावे

51 "तुम्ही काही लोक चांगले जीवन जगण्यासाठी प्रयत्नांची पराकाष्ठा करता. तुम्ही मदतीसाठी परमेश्वराकडे धाव घेता. माझे ऐका. तुम्ही तुमचे वडील अब्राहाम यांच्याकडे पाहावे तुम्हाला ज्यापासून कापून काढले तो तो खडक आहे. ²अब्राहाम तुमचा पिता आहे. तुम्ही त्याच्याकडे पाहावे. जिने तुम्हाला जन्म दिला त्या साराकडे तुम्ही पाहावे. मी बोलाविले तेव्हा अब्राहाम एकटा होता. मी त्याला आशीर्वाद दिला आणि त्याने मोठ्या वंशाचा आरंभ केला. त्याचा वंश खूप वाढला."

^३त्याचप्रमाणे परमेश्वर सियोनचे आणि तिच्या उदध्वस्त ठिकाणांचे सांवन करील. परमेश्वराला तिच्याबद्दल आणि तिच्या लोकांबद्दल खूप वाईट वाटेल. तो तिच्यासाठी खूप काही करील. परमेश्वर वाळवटांचे रूप बदलेल. ते एदेनच्या बागेसारखे होईल. ती ओसाड जमीन देवाच्या बागेसारखी होईल. तेथील लोक खूप खूप सुखी होतील. ते आनंद व्यक्त करतील. ते आभाराची व विजयाची गीते गातील.

^४“माझ्या लोकांनो, माझे ऐका. नियम माझ्यापासूनच पुढे सुरू होतील. मी लोकांना प्रकाश ठरेल असा न्याय ठरवीन.

^५मी न्यायी आहे हे मी लवकरच दाखवीन. मी लवकरच तुम्हाला वाचवीन. मी माझ्या सामर्थ्याच्या बळावर सर्व राष्ट्रांचा न्यायनिवाडा करीन. दूरदूरची ठिकाणे माझी वाट पाहत आहेत. ते त्यांच्या मदतीसाठी माझ्या सामर्थ्याची वाट पाहत आहेत.

^६वर स्वर्गाकडे पाहा खाली पृथ्वीवर तुमच्या सभोवती पाहा. धुक्याच्या ढगाप्रमाणे आकाश नाहीसे होईल. पृथ्वी वृद्ध होईल. पृथ्वीवरची माणसे मरतील, पण माझे तारण अनंत कालपर्यंत चालू राहील. माझ्या चांगुलपणाला अंत नाही.

^७ज्यांना चांगुलपणा म्हणजे काय ते कळते त्यांनी माझे ऐकावे. माझ्या शिकवणुकीप्रमाणे वागणाऱ्यांनी मी काय सांगतो ते ऐकावे. दुष्टांना घाबरू नका. त्यांनी तुमची निंदा केली तरी भिऊ नका.

^८का? त्यांची अवस्था जुन्या वस्त्राप्रमाणे होईल. कसर त्यांना खाईल. ते लाकडाप्रमाणे होतील. वाळवी त्यांना खाईल. पण माझा चांगुलपणा चिरंतन राहील. माझे तारण अखंड चालू राहील.”

देवाचे स्वतःचे सामर्थ्य त्याच्या लोकांना वाचवील

^९परमेश्वराच्या बाहूंनी जागे व्हा (सामर्थ्या) जागा होऊ आणि बलवान हो. प्राचीन काळी वापरली होतीस तशी तुझी शक्ती वापर. राहावचा पराभव करणारी शक्ती तूच आहेस. तू आक्राळ-विक्राळ मगरीचा पराभव केलास.

^{१०}समुद्र आटवायला तू कारणीभूत झालास मोठ्या डोहातील पाणी तू आटविलेस. समुद्रातील अती सखोल भागाचा तू रस्ता केलास. तुझे लोक त्या रस्त्यावरून पार झाले आणि वाचविले गेले.

^{११}परमेश्वर त्याच्या लोकांचे रक्षण करील. ते आनंदाने सियोनला परततील. ते खूप खूप सुखी होतील. त्यांचे सुख त्यांच्या डोक्यांवरील मुकुटाप्रमाणे निरंतर राहील. ते आनंदाने गात राहतील. सर्व दुःख कायमचे नाहीसे होईल.

^{१२}परमेश्वर म्हणतो, “मीच तो एकमेव ज्याने तुमचे दुःख हलके केले. मग तुम्ही लोकांना का भ्यावे? ती जन्म मृत्यु पावणारी माणसेच आहेत. ते फक्त मनुष्यप्राणी आहेत. ते गवतप्रमाणे मरतात.”

^{१३}परमेश्वराने तुम्हाला निर्माण केले. त्याच्या सामर्थ्याने त्याने पृथ्वी निर्माण केली. आपल्या सामर्थ्याच्या जोरावरच त्याने पृथ्वीवर आकाश पसरविले. पण तुम्ही तुमचा निर्माता, देव आणि त्याच्या सामर्थ्याला विसरता म्हणूनच तुम्हाला दुखविणाऱ्या आणि रागावलेल्या माणसांला तुम्ही नेहमी घाबरता. त्या लोकांनी तुमच्या नाशाचा कट केला, पण आता ते कोठे आहेत? ते सर्व गेले.

^{१४}तुरुंगातील कैद्यांना लवकरच सोडून देण्यात येईल. ते तुरुंगात कुजून मरणार नाहीत. त्यांना पोटभर अन्न मिळेल.

^{१५}“मी, परमेश्वर, तुमचा देव आहे. मी समुद्र घुसळतो आणि लाटा निर्माण करतो.” (सर्वशक्तिमान परमेश्वर हेच त्याचे नाव आहे.)

^{१६}“माझ्या सेवका, मी माझे शब्द तुझ्या तोंडी घालीन. मी तुला माझ्या हाताने झाकून तुझे रक्षण करीन. नवीन स्वर्ग आणि पृथ्वी निर्माण करण्यासाठी मी तुझा उपयोग करीन. झपाएलला ‘तुम्ही माझे लोक आहात.’ हे सांगण्यास मी तुला सांगीन.”

देवाने झपाएलला शिक्षा केली

^{१७}ऊठ, ऊठ, यरुशलेम, जागी हो. परमेश्वर तुझ्यावर फार रागावला होता. म्हणून तुला शिक्षा झाली. विषाचा प्याला प्यायला लागावा तशी ही शिक्षा होती. तू तो विषाचा प्याला प्यायलीस.

^{१८}यरुशलेममध्ये खूप लोक होते. पण त्यातील कोणीही तिचे नेते झाले नाहीत. तिने वाढविलेली कोणीही मुले, तिला पुढे नेण्यास, मार्गदर्शक झाली नाहीत. ^{१९}दोन-दोनच्या गटाने यरुशलेमवर संकटे आली चोरी आणि नुकसान, भूक आणि युद्ध.

तू संकटात असताना तुला कोणीही मदत केली नाही. कोणी तुझ्यावर दया केली नाही. ^{२०}तुझे लोक दुबळे होऊन जमिनीवर पडले आणि तिथेच पडून राहिले. प्रत्येकचौकालातपडून राहिले. तेजणू जाळ्यात पकडलेले प्राणी होते. त्यांना आणखी शिक्षा सहननहोईपर्यंतपरमेश्वरानेरागानेत्यांनाशिक्षा केली. जेव्हा देव त्यांना म्हणाला की मी तुम्हाला आणखी शिक्षा करीन, तेव्हा ते अगदीच लोळांगोळा झाले.

^{२१}ऐक, बिचाऱ्या यरुशलेम, ऐक मद्यप्याप्रमाणे तू दुबळी झाली आहेस. पण तू मद्य घेतले नाहीस. “त्या विषाच्या प्याल्याने” तुला दुर्बल केले आहे.

^{२२}तुझा देव, प्रभू परमेश्वर, त्याच्या लोकांसाठी लढेल. तो तुला म्हणतो, “मी हा ‘विषाचा प्याला’ (शिक्षा) तुझ्यापासून दूर करित आहे. मी आता तुझ्यावर रागावणार नाही. ह्यापुढे माझ्या रागामुळे तुला शिक्षा होणार नाही. ^{२३}आता तुला ज्यांनी त्रास दिला त्यांच्यावर मी माझा राग काढीन व त्यांना शिक्षा करीन. त्या लोकांनी तुला ठार मारण्याचा प्रयत्न केला. ते तुला म्हणाले, ‘आमच्यापुढे

वाक.आम्हीतुलातुडवूनजाऊ.' त्यांनी बळजबरीने तुला वाकविले आणि माती तुडवल्याप्रमाणे ते तुझ्या पाठीवरून चालले. तू जणू काही त्यांचा रस्ता होतीस."

इझ्राएलला वाचविले जाईल

52 ऊठ, सियोन ऊठ. कपडे घालून तयार हो. बलशाली हो. पवित्र यरुशलेम, तुझी सुंदर वस्त्रे परिधान कर. ज्यांनी देवाला अनुसरायचे नाकारले आहे* असे लोक पुन्हा कधीही तुझ्यात प्रवेश करणार नाहीत. ते लोक शुध्द आणि निर्मळ नाहीत.

²तुझ्या अंगावरची धूळ झटक चांगली वस्त्रे परिधान कर. यरुशलेम, सियोनकन्ये, तू उठून बस, तू कैदी होतीस. पण आता तुझ्या गळ्याभोवती आवळल्या गेलेल्या पाशापासून स्वतःची मुक्तता कर.

³परमेश्वर म्हणतो, "तुला पैशासाठी विकले नव्हते. म्हणून, तुझी मुक्तता करण्यासाठी, मी पैशाचा उपयोग करणार नाही."

⁴परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, "माझ्या माणसांनी प्रथम मिसरमध्ये वस्ती केली आणि मग ते गुलाम झाले, नंतर अशशूरने त्यांना गुलाम केले. ⁵काय घडले आहे ते आता पाहा दुसऱ्या एका राष्ट्राने माझ्या लोकांना ताब्यात घेतले आहे. माझ्या लोकांना गुलामाप्रमाणे ताब्यात घेणारे हे राष्ट्र कोणते? माझ्या लोकांना गुलाम म्हणून घेताना त्यांनी काहीही किंमत मोजली नाही. हे राष्ट्र माझ्या लोकांवर सत्ता गाजविते. त्यांची थट्टा करते. ते लोक नेहमीच माझी निंदा करतात."

⁶परमेश्वर म्हणतो, 'असे घडले आहे. पण त्यामुळेच माझ्या लोकांना माझी ओळख पटेल. मी कोण आहे हे त्यांना कळेल. लोकांना माझा लौकिक कळेल. आणि त्यांच्याशी बोलणारा मी म्हणजेच तो * आहे हे समजेल.'

⁷"शांती प्रस्थापित झाली आहे चांगुलपणा आला आहे. तारण झाले आहे. सियोन, तुमचा देव हाच राजा आहे." अशी घोषणा देवदूताकडून ऐकणे असे शुभवर्तमान घेऊन टेकड्यांवरून येणारा देवदूताचा आवाज ऐकणे ही खरोखरच विस्मयकारक गोष्ट आहे.

⁸देहळणी करणारे * आरडाओरडा करतात. ते सर्व मिळून आनंद व्यक्त करीत आहेत का? कारण त्यांच्यातील

ज्यांनी ... नाकारले आहे शब्दशः अर्थ "ज्यांची सुंता झालेली नाही व जे शुध्द नाहीत असे लोक."

मी म्हणजेच तो हे हिब्रूमधील देवाच्या नावासारखे शब्द आहेत. ते शब्द 'देव चिरंजीव आहे' व तो त्याच्या लोकांबरोबर असतो हे दाखवितात निर्ग. 3:13-17 पाहावे.

देहळणी करणारे शहराच्या तटबंदीवर उभे राहून निरोपे वा दूत किंवा संकटे शहरावर येत आहेत का ह्यावर नजर ठेवणारे. येथे बहुदा संदेष्ट असा अर्थ असावा.

प्रत्येकाने परमेश्वराला सियोनला परत येताना पाहिले आहे.

⁹यरुशलेमा, तुझ्या नाश झालेल्या इमारती पुन्हा आनंदित होतील. तुम्ही सर्व मिळून आनंद साजरा कराल का? कारण परमेश्वराने त्याच्या लोकांना सुखी केले आहे. त्याने यरुशलेमला मुक्त केले आहे.

¹⁰परमेश्वर त्याची पवित्र शक्ती सर्व राष्ट्रांना दाखवील. देव त्याच्या लोकांना कसे वाचवितो हे अती दूरच्या सर्व देशांना दिसेल.

¹¹तुम्ही लोकांनी बाबेल सोडावे. ते ठिकाण सोडा, याजकांनो, पुजेचे साहित्य नेण्यासाठी स्वतःला शुध्द करा. अपवित्र गोष्टींना स्पर्श करू नका.

¹²तुम्ही बाबेल सोडाल. पण ते तुम्हाला घाईने बाबेल सोडण्याची सक्ती करणार नाहीत. ते लोक तुम्हाला पळून जाण्यास भाग पाडणार नाहीत. तुम्ही निघून या. आणि परमेश्वर तुमच्याबरोबर असेल. परमेश्वर तुमच्या पुढे असेल. आणि इझ्राएलचा देव तुमच्या पाठीशी असेल.*

यातना भोगणारा देवाचा सेवक

¹³"माझ्या सेवकाकडे पाहा. तो नक्कीच यशस्वी होईल.* त्याला अतिशय महत्त्व येईल. भविष्यात लोक त्याचा आदर करतील. त्याला मान देतील.

¹⁴"माझ्या सेवकाला पाहून खूप लोकांना धक्का बसला. त्याला इतकी दुखापत झाली होती की मनुष्य म्हणून त्याला ओळखणे त्यांना शक्य नव्हते. ¹⁵पण त्यांना अधिकच आश्चर्य वाटेल. राजे त्यांच्याकडे आश्चर्याने पाहतील पण ते एकही शब्द बोलणार नाहीत. माझ्या सेवकाची गोष्ट ह्या लोकांनी ऐकलेली नाही. काय झाले ते त्यांनी पाहिले. त्यांनी जरी ती गोष्ट ऐकली नसली तरी त्यांना ती सर्व समजलेली आहे."

53 "आम्ही जाहीर केलेल्या गोष्टींवर खरा विश्वास कोणी ठेवला? परमेश्वराने केलेली शिक्षा खरोखरी कोणी स्वीकारली?

²तो एखाद्या रीपट्याप्रमाणे परमेश्वरासमोर वाढला. ओसाड जमिनीवर वाढणाऱ्या अंकुराप्रमाणे तो होता. त्याच्यात काही विशेष नव्हते. त्याला विशेष शोभा नव्हती. आपण त्याच्याकडे पाहिल्यावर तो आपल्याला आवडावा असे त्याच्यात काहीही वैशिष्ट्य नव्हते. ³लोकांनी त्याची चेष्टा केली. आणि त्याचे मित्र त्याला सोडून गेले. तो खूप

देव ... असेल देव तुमचे रक्षण करील निर्ग. 14:19,20 शी तुलना करावी.

तो ... होईल "तो फार सुज्ञ आहे" अथवा "तो लोकांना शिकवून सुज्ञ करील."

दुःखी व व्यथित माणूस होता. घृणा व दुःख म्हणजे काय हे त्याला चांगले समजले होते. लोक त्याच्याकडे साधे पाहण्याचेही कष्ट घेत नव्हते. तो आमच्या लक्षातही आला नाही.

⁴पण त्याने आमचा त्रास स्वतःचा मानला. त्याने आमचे दुःख आणि वेदना स्वतःचा भोगल्या आम्हाला वाटले की देव त्यालाच शिक्षा करीत आहे, त्याने केलेल्या कर्मांबद्दल त्याला ताडन करीत आहे. ⁵पण आमच्या दुष्कृत्यांबद्दल त्याला दुःख भोगावे लागले. आमच्या अपराधांमुळे तो भरडला गेला. आमचे कर्ज, आमची शिक्षा, त्याच्यावर लादली गेली. त्याने दुःख सहन केले. म्हणून आम्ही बरे झालो. ⁶पण त्याने एवढे सगळे केल्यानंतरही आपण मेंढ्यांप्रमाणे भरकटत गेलो. आम्ही प्रत्येकजण स्वतःच्या मार्गाने गेलो परमेश्वराने आपल्याला अपराधातून मुक्त केल्यावर आणि आपले अपराध त्याच्या नावावर केल्यावर आपण असे वागलो.

⁷त्याला इजाही झाली आणि शिक्षाही झाली. पण त्याने कधीही तक्रार केली नाही. ठार मारायला नेणाऱ्या मेंढीप्रमाणे तो अगदी गप्प राहिला. मेंढ्यांची लोकर कापताना तो जसा शांत असतो तसा तो शांत होता. स्वतःचा बचाव करण्यासाठी त्याने कधीही तोंड उघडले नाही. ⁸लोकांनी बळजबरीने त्याला नेले आणि त्याला योग्य न्याय दिला नाही. त्याला मृत्युलोकातून उचलून आणल्यामुळे त्याच्या वारसांविषयी कोणी काहीही सांगू शकत नाही. माझ्या लोकांच्या पापाची किंमत मोजण्यासाठी त्याला शिक्षा केली गेली.

⁹तो मेल्यावर त्याला श्रीमंताबरोबर पुरले. त्याने काहीही चूक केली नव्हती. तो कधीही खोटे बोलला नाही पण तरीही त्याच्या बाबतीत हे घडून आले.

¹⁰परमेश्वराने त्याला चिरडून टाकण्याचे ठरविले आणि परमेश्वराने दुःख भोगलेच पाहिजे असे निश्चित केले. म्हणून सेवक स्वतःचा बळी देण्यास तयार झाला. पण त्याला नवे जीवन मिळेल आणि तो खूप खूप जगेल. तो त्याच्या लोकांना पाहील. परमेश्वराच्या इच्छेप्रमाणे, सेवकाने करायच्या, सर्व गोष्टी तो पूर्ण करील.

¹¹त्याच्या आत्म्याला खूप क्लेश होतील. पण चांगल्या गोष्टी घडताना तो पाहील. तो जे शिकेल त्याबद्दल तो समाधान पावेल. माझा सज्जन सेवक, अनेक लोकांना त्यांच्या अपराधातून, मुक्त करील. आणि त्यांच्या पापांचे ओझे स्वतःच्या खांद्यावर घेईल.

¹²ह्यामुळेच मी त्याला सर्व लोकांत श्रेष्ठ बनवीन. बलवान माणसांबरोबर त्याला प्रत्येक गोष्टीत वाटा मिळेल. मी त्याच्यासाठी हे सर्व करीन कारण तो लोकांसाठी जगला आणि मेल. लोकांनी त्याला गुन्हेगार म्हटले. पण त्याने पुष्कळ लोकांच्या पापांचे ओझे स्वतः

वाहिले. आणि आता तो पापी लोकांकरिता बोलतो आहे.”

देव त्याच्या लोकांना घरी आणेल

54 स्त्रिये, सुखी हो. तुला मुले नाहीत. पण तू सुखी असावेस. परमेश्वर म्हणतो, “एकट्या असणाऱ्या बाईला, *नवरा असणाऱ्या बाईपेक्षा जास्त मुले होतील.”

²तुझा तंबू मोठा कर. तुझी दारे सताड उघड. तुझ्या घराचा आकार वाढव तुझा तंबू मोठा आणि मजबूत कर.

³का? कारण तुझा पसारा खूप वाढणार आहे. खूप राष्ट्रांतील लोक तुझ्या मुलांना येऊन मिळणार आहेत. तुझे वंशज राष्ट्रांची व्यवस्था लावतील आणि नाश झालेल्या शहरातून पुन्हा तुझी मुले वस्ती करतील.

⁴घाबरू नकोस. तुझी निराशा होणार नाही. लोक तुझी निंदा करणार नाहीत. तुला ओशाळवाणे व्हावे लागणार नाही. तू तरुण असताना तुला लज्जित व्हावे लागले. पण आता तू ते विसरशील. पती गेल्यावर तुझी झालेली अप्रतिष्ठा तुला आठवणार नाही.

⁵कारण तुझा पती हा तुझा निर्माता म्हणजेच देव आहे. त्याचे नाव सर्वशक्तिमान परमेश्वर आहे. झपाएलला वाचविणारा एक तोच आहे तो झपाएलचा पवित्र देव आहे. आणि त्याला सर्व पृथ्वीचा पवित्र देव म्हटले जाईल.

⁶तू परित्यक्ता स्त्रीप्रमाणे होतीस. तू मनातून फार दुःख होतीस. पण देवाने तुला आपली मानले. पतीने तरुणपणीच सोडून दिलेल्या स्त्रीप्रमाणे तुझी अवस्था होती. पण परमेश्वराने तुला आपली मानले.

⁷देव म्हणतो, “मी तुला सोडले ते थोड्या वेळापुरतेच. मी तुला माझ्यात सामावून घेईन आणि तुझ्यावर कृपा करीन.

⁸मला खूप राग आला होता म्हणून मी थोड्या वेळापुरता तुझ्यापासून लपून बसलो. पण मी तुझ्यावर अखंड कृपा करून तुझे दुःख हलके करीन.” परमेश्वर, तुझा तारणहार असे म्हणाला.

देव त्याच्या लोकांवर नेहमीच प्रेम करतो

⁹देव म्हणतो, “नोहाच्या काळात प्रलय आणून मी जगाला शिक्षा केली होती ते आठव. पण, पुन्हा प्रलय घडवून जग नष्ट करणार नाही असे वचन मी नोहाला दिले होते. त्याचप्रमाणे मी आता तुला वचन देतो की मी तुझ्यावर कधी रागावणार नाही आणि तुझी खरडपट्टी ही काढणार नाही.”

¹⁰परमेश्वर म्हणतो, “एकवेळ डोंगर नाहीसे होतील. टेकड्यांचे रूपांतर धुळीत होईल. पण माझी

एकट्या असणाऱ्या बाईला ह्या साठी असणाऱ्या हिन्न शब्दाचा अर्थ “नाश” झालेला वा झालेली असा आहे. येथे अर्थ “यशस्लेम नाश पावलेली नगरी असा असावा.”

तुझ्यावरची कृपा कधीही नाहीशी होणार नाही. मी स्थापन केलेली शांती चिरंतन राहील.” तुझ्यावर कृपा करणारा परमेश्वरच हे सगळे सांगत आहे.

¹¹“बिचाऱ्या नगरी, वादळाप्रमाणे शत्रू तुझ्यावर चालून आले आणि कोणीही तुझे सांत्वन केले नाही. पण मी तुला पुन्हा उभारिन. तुझ्या वेशीच्या पायासाठी मी अतिशय चांगला चुना वापरिन. मी पाया घालताना इंद्रनील वापरिन.

¹²वेशीच्या भिंतीवरील दगड माणकांचे बसवीन. वेशीच्या दारासाठी मी चकाकणारी रत्ने वापरिन. वेशीसाठी मी हिरेमाणके वापरिन.

¹³तुझी मुले देवाला अनुसरतील. आणि तो त्यांना शिक्षण देईल. मग तुझ्या मुलांना खरोखरच शांतता मिळेल.

¹⁴चांगलपणाच्या पायावर तुझी उभारणी होईल. म्हणून क्रौर्य आणि भय यांपासून तू सुरक्षित असशील. तुला कशाची भीती बाळगण्याचे कारण पडणार नाही. कशापासूनही तुला इजा होणार नाही.

¹⁵माझे कोणतेही सैन्य तुझ्याविरुद्ध लढणार नाही. आणि समजा कोणी तुझ्यावर हल्ला करण्याचा प्रयत्न केलाच तर तू त्याचा पराभव करशील.

¹⁶“बघ! मी लोहार निर्मिल. तो विस्तव फुलावा म्हणून हवा फुंकतो. मग तापलेल्या लोखंडापासून त्याला पाहिजे तसे हत्यार तो बनवितो. त्याचप्रमाणे मी ‘नाश’ करणारा घडविला आहे.

¹⁷“लोक तुझ्याविरुद्ध लढण्यासाठी शस्त्रे तयार करतील. पण ती शस्त्रे तुझा पराभव करणार नाहीत. काही लोक तुझ्याविरुद्ध बोलतील पण जो असे बोलेल त्याला त्याची चूक दाखवून दिली जाईल.”

देव म्हणतो, “देवाच्या सेवकांना काय मिळेल? त्यांना माझ्याकडून आलेल्या चांगल्या गोष्टी मिळतील.”

देव खरी तृप्ती देणारे “अन्न” देतो

55 “तहानलेल्यांनो, या आणि पाणी प्या. तुमच्याजवळ पैसा नसला तरी काळजी करू नका. या आणि पोटभर खा, प्या. अन्न आणि मद्य ह्यासाठी पैसे पडणार नाहीत.

²जे खरोखरचे ‘अन्न’ नाही त्यासाठी पैसे वाया का घालविता? तुम्हाला ज्यापासून समाधान मिळत नाही असे काम तुम्ही का करता? माझे लक्षपूर्वक ऐका म्हणजे तुम्हाला चांगले अन्न मिळेल. तुमच्या जीवाला तृप्ती देणाऱ्या अन्नाचा आनंद तुम्हाला मिळेल.

³मी काय सांगतो ते लक्ष देऊन ऐका. म्हणजे तुम्ही जगाल तुम्ही माझ्याकडे या. मी तुमच्याशी चिरकालसाठी करार करीन. हा करार मी दावीदबरोबर केलेल्या करारासारखा असेल. मी दावीदला वचन दिले होते की

मी अखंड त्याच्यावर प्रेम करीन व त्याच्यावर विश्वास ठेवीन. तुम्ही त्या करारावर विश्वास ठेवू शकता.

⁴मी, सर्व राष्ट्रांकरिता, दावीदला माझ्या सामर्थ्याचा साक्षीदार केले. दावीद अनेक देशांचा राजा आणि सेनापती होईल असे मी त्याला वचन दिले.”

⁵आता, काही राष्ट्रे कोठे आहेत हे तुम्हाला माहीत नाही. पण त्यांची आणि तुमची भेट होईल. त्या राष्ट्रांना, तुम्ही माहीत नाही. पण ती राष्ट्रे तुमच्याकडे धाव घेतील. परमेश्वराची, तुमच्या देवाची ईच्छा असल्यामुळे हे असे घडून येईल. इस्राएलचा पवित्र देव तुमचा आदर करित असल्याने हे असे होईल.

⁶म्हणून फार उशीर होण्याआधी परमेश्वराला शोधा. तो जवळ असतानाच त्याला बोलवा.

⁷दुष्टांनी दुष्टपणाने जगणे थांबवावे. त्यांनी वाईट विचार सोडून द्यावे. त्यांनी परमेश्वराला शरण यावे. मग परमेश्वर त्यांचे दुःख हलके करील. आमचा देव क्षमाशील आहे म्हणून त्यांनी परमेश्वराला शरण जावे.

लोक देवाला समजू शकत नाहीत:

⁸परमेश्वर म्हणतो, “तुमचे विचार माझ्यासारखे नाहीत. तुमचे मार्ग माझ्या मार्गासारखे नाहीत.

⁹स्वर्ग पृथ्वीपेक्षा उंच आहे. त्याचप्रमाणे माझे मार्ग आणि विचार तुमच्यापेक्षा उच्च आहेत.” परमेश्वर स्वतः असे म्हणाला.

¹⁰“पाऊस वा बर्फ आकाशातून पडल्यावर पुन्हा आकाशात जात नाही तर तो जमीन भिजवितो, नंतर जमिनीतून रोपे अंकुरतात आणि वाढतात. त्यापासून शेतकऱ्यांना बी मिळते आणि लोकांना धान्य मिळते. धान्याची लोक भाकरी करतात.

¹¹तसेच माझ्या तोंडातून निघालेले शब्द परत येत नाहीत तर त्या शब्दाप्रमाणे गोष्टी घडतात. म्हणजेच माझे शब्द मला पाहिजे असलेल्या गोष्टी घडवून आणतात. मी त्यांना ज्या गोष्टी करण्यासाठी पाठविलेले असते त्या गोष्टी करण्यात ते यशस्वी होतात.

¹²माझे शब्द आनंदाने बाहेर जातील आणि शांती घेऊन येतील. डोंगर आणि टेकड्या आनंदाने नाचू लागतील. शेतांतील झाडे आनंदाने टाळ्या वाजवतील.*

¹³जेथे झुडुपे होती, तेथे देवदारू वाढतील. काढ्याकुढ्यांच्या जागी मेंढी उगवेत. ह्या गोष्टी परमेश्वराला सुप्रसिध्द करतील. ह्या गोष्टी म्हणजे परमेश्वराच्या सामर्थ्याचे पुरावे असतील. हे पुरावे कधीही नष्ट होणार नाहीत.”

माझे ... वाजवतील शब्दशः अर्थ जेव्हा परागंदा अवस्थेतून तुम्ही आनंदाने बाहेर पडाल आणि शांतीने पुढे जाल तेव्हा पर्वत व टेकड्या तुमच्यापुढे गाणी गात येतील आणि रानातील झाडे टाळ्या वाजवतील.

सगळी राष्ट्रे परमेश्वराला अनुसरतील

56 परमेश्वराने पुढील गोष्टी सांगितल्या, “सगळ्या लोकांशी न्याय्यबुद्धीने वागा. योग्य गोष्टीच करा का? लवकरच माझे तारण तुमच्यापर्यंत येऊन पोहोचेल माझा चांगुलपणा लवकरच सर्व जगाला दिसेल.” ²जो देवाचा शब्बाथचा नियम पाळतो त्याला देवाचा आशीर्वाद मिळेल. जो माणूस पाप करीत नाही. तो सुखी होईल. ³यहुदी नसलेले काही लोक देवाला येऊन मिळतील. ह्या लोकांनी असे म्हणू नये “देव त्याच्या लोकांबरोबर आमचा स्वीकार करणार नाही.” नपुसंकाने असे म्हणू नये “मी म्हणजे वठलेला वृक्ष आहे. मला मुले होऊ शकत नाहीत.”

⁴⁻⁵ह्या नपुसकांनी असे म्हणू नये कारण परमेश्वर म्हणतो, “ह्यातील काही शब्बाथचा नियम पाळतात. मला पाहिजे त्याच गोष्टी निवडून करतात. खरोखरच ते माझ्या कराराप्रमाणे* वागतात. म्हणून मी माझ्या मंदिरात त्यांच्या स्मरणार्थ एक शिला ठेवीन. माझ्या नगरात त्यांच्या नावांचे स्मरण केले जाईल. मी त्यांना संततीपेक्षा काही चांगल्या गोष्टी देईन. मी त्यांना चिरंतन राहणारे नाव ठेवीन. मी त्यांना माझ्या माणसांतून तोडून अलग करणार नाही.”

⁶यहुदी नसलेले काही लोक परमेश्वराची सेवा करण्यासाठी आणि परमेश्वराच्या प्रेमाखतर स्वतःहून परमेश्वराला येऊन मिळतील. ते परमेश्वराचे सेवक होण्यासाठी येतील. ते शब्बाथचा दिवस हा उपासनेचा विशेष दिवस मानतील. आणि काटेकोरपणे माझ्या कराराचे (नियमांचे) सतत पालन करतील.

⁷परमेश्वर म्हणतो, “मी त्या लोकांना माझ्या पवित्र डोंगरावर आणीन. माझ्या प्रार्थनाघरात मी त्यांना सुखी करीन. त्यांनी मला अर्पण करण्यासाठी आणलेले होमबली आणि मला वाहण्यासाठी आणलेल्या वस्तू मला आवडतील. का? कारण माझे मंदिर सर्व राष्ट्रांचे प्रार्थनाघर होईल.”

⁸परमेश्वर, माझा प्रभू असे म्हणाला.

इझ्राएलच्या लोकांना सक्तीने त्यांचा देश सोडावा लागला. पण परमेश्वर पुन्हा त्यांना एकत्र गोळा करील. परमेश्वर म्हणतो, “मी ह्या लोकांना मोळा करून एकत्र करीन.”

देव त्याची सेवा करण्याकरिता सर्व लोकांना आमंत्रण देतो

⁹वन्य पशूंना, या व खा.

¹⁰रक्षक (संदेष्टे) आंधळे आहेत. ते काय करीत आहेत ते त्यांना समजत नाही. न भुंकणाऱ्या कुत्र्यांप्रमाणे ते आहेत. ते फक्त आडवे पडून झोपा काढतात. हो! त्यांना झोपायला आवडते.

करार साधारण “करार”चा अर्थ देवाने इझ्राएलशी मोशेच्या मार्फत केलेला करार असा केला जातो. पण येथे पुढे दिलेल्या ओळींतील करारासंबंधी उल्लेख आलेला असावा. येथे यशयाशी केलेला करार असा अर्थ असावा. यशया 53:3 पाहावे.

¹¹ते भुकेल्या कुत्र्यांप्रमाणे आहेत. त्यांचे कधीच समाधान होत नाही. मेंढपाळांना आपण काय करीत आहोत हे माहीत नाही. ते त्यांच्या भटकल्या गेलेल्या मेंढ्यांप्रमाणे आहेत. ते हावरट आहेत. त्यांना फक्त स्वतःचा लाभ हवा आहे.

¹²ते येऊन म्हणतात, “आम्ही थोडा द्राक्षरस पिऊ. आम्ही थोडे मद्य पिऊ. आम्ही उद्याही असेच करू. फक्त थोडे जास्त मद्य पिऊ.”

इझ्राएल देवाला अनुसरत नाही

57 सर्व सज्जन माणसे नष्ट झाली. ह्याची कोणी साथी दखलही घेतली नाही. सज्जन लोक एकत्र जमले पण का ते त्यांना काळत नाही. तेव्हा संकटापासून वाचविण्यासाठी सज्जनांना दूर नेले गेले हे कोणालाही समजले नाही.

²पण शांती येईल. लोक स्वतःच्या खाटल्यावर विश्रांती घेतील. आणि देवाच्या इच्छेप्रमाणे ते जीवन जगतील.

³“चेटकणीच्या मुलांना, इकडे या. तुमच्या वडिलांनी व्यभिचार केला. त्यामुळे ते अपराधी आहेत. तुमची आई देहविक्रय करते. तुम्ही इकडे या.

⁴तुम्ही दुष्ट आणि खोटारडी मुले आहात. तुम्ही माझी चेष्टा करता. तुम्ही मला वेडावून दाखविता. तुम्ही मला जीभ काढून दाखविता.

⁵तुम्हाला प्रत्येकाला हिरव्या झाडाखाली फक्त खोट्या देवांची पूजा करायची आहे. प्रत्येक झऱ्याकाठी तुम्ही मुले ठार मारता आणि खडकाळ प्रदेशात त्यांचे बळी देता.

⁶नवीतल्या गुळगुळीत गोव्यांची पूजा करायला तुम्हाला आवडते. त्यांची पूजा करण्यासाठी तुम्ही त्यांच्यावर मद्य ओतता, त्यांना बळी अर्पण करता. पण तुम्हाला त्या दगडांशिवाय काही मिळत नाही. ह्यामुळे मला आनंद होतो असे तुम्हाला वाटते का? नाही. मला ह्यामुळे अजिबात आनंद होत नाही. प्रत्येक टेकडीवर व उंच डोंगरावर तुम्ही तुमचे अंधरूप तयार करता.*

⁷तुम्ही ह्या ठिकाणी जमता आणि बळी अर्पण करता.

⁸मग तुम्ही त्या अंधरूपात शिरता आणि त्या खोट्या देवांवर प्रेम करता. अशाप्रकारे वागणे हे माझ्याविरुद्ध आहे. असे वागून तुम्ही पापे करता. तुम्ही त्या देवांवर प्रेम करता. त्यांची नग्न शरीरे पाहायला तुम्हाला आवडते. प्रथम तुम्ही माझ्याबरोबर होता. पण त्यांच्यासाठी तुम्ही मला सोडले. माझी आठवण तुम्हाला करून देणाऱ्या वस्तू तुम्ही लपवून ठेवता. तुम्ही अशा वस्तू दारामागे वा

प्रत्येक टेकडीवर ... तयार करता ह्या ठिकाणी लोक खोट्या देवांची पूजा करीत. त्यांना वाटे की हे खोटे देव त्यांना चांगले धान्यधुन्य व खूप संतती देतील.

दाराच्या खांबामागे लपवून ठेवता व मग त्या खोऱ्या देवांकडे जाऊन त्यांच्याबरोबर करार करता.

⁹तुम्ही मोलेखला चांगले दिसावे म्हणून तेले आणि अन्ने वापरता. तुम्ही तुमचे दूत अती दूरच्या देशांत पाठविले. हे तुमचे कृत्य तुम्हाला अधोलोकात पोहोचविले.

इझ्राएलने देवावर विश्वास ठेवावा, मूर्तीवर नाही

¹⁰ह्या गोष्टी करण्यासाठी तुम्ही खूप मेहनत केली. पण तुम्ही कधीच दमला नाहीत. तुम्हाला या गोष्टींमुळे आनंद मिळत असल्याने तुम्हाला नवीन शक्ती प्राप्त झाली.

¹¹तुम्हाला माझी आठवण झाली नाही. तुम्ही माझी दखलही घेतली नाही. मग तुम्ही कोणाची काळजी करीत होता? तुम्ही कोणाला भीत होता? तुम्ही खोटे का बोललात? पाहा! मी बराच वेळ गप्प बसलो आणि तुम्ही माझा मान ठेवला नाहीत.

¹²मी तुमच्या 'चांगुलपणाबद्दल' आणि सर्व 'धार्मिक' कृत्यांबद्दल सांगू शकलो असतो पण त्या गोष्टीत काही अर्थ नाही.

¹³जेव्हा तुम्हाला मदतीची जरूर असते, तेव्हा तुम्ही तुमच्याभोवती जमविलेल्या खोऱ्या देवांची करुणा भाकता. पण मी तुम्हाला सांगतो की वाऱ्याची फुंकर सुध्दा त्या देवाना दूर उडवून देईल. झंझावात त्यांना तुमच्यापासून दूर नेईल. पण माझ्यावर विसंबणाऱ्याला जमीन मिळेल. माझा पवित्र डोंगर त्याचा होईल.

परमेश्वर त्याच्या लोकांना वाचवेल

¹⁴रस्ता मोकळा करा. रस्ता मोकळा करा. माझ्या लोकांकरिता रस्ता मोकळा करा.

¹⁵देव अती उच्च व परम थोर आहे. देव चिरंजीव आहे. त्याचे नाव पवित्र आहे देव म्हणतो. मी उंच आणि पवित्र जागी राहतो हे खरे पण मी दुःखी आणि लीन यांच्याबरोबरही असतो. मनाने नम्र असलेल्यांना आणि दुःखी लोकांना मी नवजीवन देईन.

¹⁶मी अखंड लढाई करीत राहणार नाही. मी नेहमी रागावणार नाही. मी सतत रागावलो तर माणसाचा आत्माभीत्याला दिलेले जीवन - माझ्यासमोर मरून जाईल.

¹⁷ह्या लोकांनी पापे केली म्हणून मला राग आला. मग मी इझ्राएलला शिक्षा केली. मी रागावलो असल्याने त्यांच्यापासून तोंड फिरविले. इझ्राएलने मला सोडले त्याला पाहिजे त्या ठिकाणी तो गेला.

¹⁸इझ्राएल कोठे गेला ते मी पाहिले. म्हणून मी त्याला बरे करीन. (क्षमा करीन.) मी त्याचे दुःख हलके करीन आणि त्याला बरे वाटावे म्हणून शब्दांची फुंकर घालीन. मग त्याला व त्याच्या लोकांना वाईट वाटणार नाही.

¹⁹मी त्यांना 'शांती' हा नवा शब्द शिकवीन. माझ्या जवळ वा दूर असणाऱ्यांना मी शांती देईन. मी त्या लोकांना

बरे करीन. त्यांना क्षमा करीन." परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या

²⁰पण पापी हे खवळलेल्या समुद्राप्रमाणे असतात. ते गप्प बसत नाहीत, शांत राहत नाही. ते रागावतात आणि खवळलेल्या समुद्राप्रमाणेच चिखल ढवळून काढतात माझा देव म्हणतो, ²¹"पाप्यांना कधी शांती मिळत नाही."

देवाला अनुसरण्यास लोकांना सांगितले पाहिजे

58 तुम्हाला शक्य असेल तेवढ्या जोरात ओरडा. थांबू नका. रणशिंगाच्या आवाजाप्रमाणे मोठ्याने ओरडा. लोकांनी केलेल्या चुका त्यांना सांगा. याकोबाच्या वंशजांपुढे त्यांच्या पापांचा पाढा वाचा.

²म्हणजे माझी उपासना करायला ते रोज येतील. माझे मार्ग जाणून घ्यायची लोकांना इच्छा होईल. योग्यरीतीने जगणारे ते राष्ट्र होईल. देवाच्या चांगल्या आज्ञांचे पालन करण्याचे ते सोडणार नाहीत. त्यांना योग्य न्याय देण्यास ते मला सांगतील. न्याय निर्णयासाठी त्यांना देवाकडे जावेसे वाटेल.

³आता ते लोक म्हणतात, "तुझ्याबद्दल आदर दाखविण्यासाठी आम्ही उपास करतो. तू आमच्याकडे का पाहत नाहीस? तुझा मान राखण्यासाठी आम्ही आमच्या शरीरांना क्लेश करून घेतो. तू आमची दखल का घेत नाहीस?"

पण परमेश्वर म्हणतो, "विशेष दिवशी उपास करून तुम्ही तुम्हालाच पाहिजे ते करता * तुम्ही तुमच्या शरीराला क्लेश देत नाही तर तुमच्या नोकरांना शिक्षा करता. ⁴तुम्ही भुकेले आहात. पण ती भूक अन्नाची नाही, भाकरीची नाही तर भांडणाची आणि लढाईची आहे. तुमच्या पापी हातांनी लोकांना मारण्यासाठी तुम्ही भुकेले आहात. तुम्ही माझ्याकरिता उपास करीत नाही. माझी स्तुती करण्याची तुमची इच्छा नाही. ⁵त्या विशेष दिवसांत उपास करून आपल्या शरीरांना लोकांनी क्लेश दिलेले पाहण्याची माझी इच्छा आहे असे तुम्हाला वाटते का? मला लोकांना दुःखी असलेले पाहावेसे वाटते असे तुम्हाला वाटते का? लोकांनी वाळलेल्या झाडांप्रमाणे माना झुकवाय्या व शोकप्रदर्शक कपडे घालावे अशी माझी इच्छा आहे. असे तुम्हाला वाटते का? लोकांनी राखेत बसून त्यांचे दुःख मला दाखवावे अशी माझी इच्छा आहे, असे तुम्हाला वाटते का? विशेष दिवसांत उपास करून तुम्ही हे सर्व करता, परमेश्वराला हेच पाहिजे असे तुम्हाला वाटते का?

तुम्ही ... करता "अटोमेंटच्या दिवशी, तो दिवस पाळण्या ऐवजी तुम्ही तुमचे उद्योगधंदे करीत राहता" असा ह्याचा बहुधा अर्थ असावा.

“मला कोणत्या प्रकारचा दिवस अभिप्रेत आहे ते मी तुम्हाला सांगीन. तो दिवस लोकांच्या मुक्ततेचा असावा, त्या दिवशी लोकांची ओझी तुम्ही हलकी करावी, अडचणीत असलेल्या लोकांना त्यातून सोडवावे, त्यांच्या खांद्यावरची ओझी तुम्ही उतरवावी.⁷ भुकेलेल्यांना तुम्ही आपल्या घासातील घास द्यावा, बेघरांना शोधून तुमच्या घरात त्यांना आसरा द्यावा, उघड्या माणसाला तुम्ही तुमचे कपडे द्यावे अशी माझी इच्छा आहे. अशा लोकांना मदत करताना मागे-पुढे पाहू नका. ती तुमच्यासारखीच माणसे आहेत.”

⁸तुम्ही ह्या गोष्टी केल्यात तर पहाटेच्या प्रकाशाप्रमाणे तुमचे भाग्य उजळेल. तुमच्या जखमा भरून येतील. तुमचा “चांगुलपणा” (देव) तुमच्या पुढे चालेल आणि परमेश्वराचे गौरव तुमच्या पाठीमागून येईल. ⁹नंतर तुम्ही परमेश्वराला हाक मारल्यास परमेश्वर तुमच्या हाकेला ओ देईल. तुम्ही त्याचा धावा केल्यास तो म्हणेल, “हा मी येथे आहे.”

देवाच्या लोकांनी योग्य तेच केले पाहिजे

लोकांना त्रास देण्याचे व त्यांच्या दुःखाचे ओझे वाढविण्याचे तुम्ही थांबवावे. तुम्ही लोकांना कटू शब्द वापरू नयेत आणि प्रत्येक गोष्टीबद्दल दोष देऊ नये. ¹⁰भुकेलेल्यांची तुम्हाला दया यावी व त्यांना तुम्ही अन्न द्यावे. संकटात असलेल्यांना तुम्ही मदत करावी. त्यांच्या गरजा भागवाव्या. मग अंधकारातून तुमचे भाग्य चमकून उठेल. तुम्हाला कसलेही दुःख होणार नाही. मध्यान्हीच्या सूर्यप्रकाशप्रमाणे तुमचे भाग्य तळपेल.

¹¹परमेश्वर नेहमीच तुम्हाला मार्गदर्शन करील. ओसाड प्रदेशात तो तुमचा आत्मा तृप्त करील. तो तुमची हाडे मजबूत करील. भरपूर पाणी मिळणाऱ्या बागेप्रमाणे तुम्ही व्हाल. सतत वाहणाऱ्या झऱ्याप्रमाणे तुम्ही असाल.

¹²पुष्कळ वर्षे तुमच्या शहरांचा नाश झाला. पण नवीन शहरे वसविली जातील. आणि त्या शहरांचा पाया अनेक वर्षे टिकून राहील. तुम्हाला “कुंपण पक्के” करणारा आणि रस्ते व घरे बांधणारा” असे नांव मिळेल.

¹³तुम्ही देवाच्या शब्दाच्या निष्ठाविरुद्ध वागून पाप करण्याचे थांबवाल. आणि विशेष दिवशी स्वतःच्या खुपीकरिता काही करण्याचे टाळाल तेव्हा हे घडून येईल. तुम्ही शब्दाथला आनंदाचा दिवस मानावे. परमेश्वराच्या विशेष दिवसाचा तुम्ही मान राखावा. रोज तुम्ही जे करता आणि जे बोलता ते करण्याचे वा बोलण्याचे टाळून तुम्ही त्या दिवसाचा मान राखावा.

¹⁴मग तुम्ही परमेश्वराजवळ त्याच्या कृपेची मागणी करू शकता. परमेश्वर तुम्हाला पृथ्वीवर उच्च जागी नेईल आणि तुमचे वडील याकोब यांच्या मालकीच्या सर्व

गोष्टी तो तुम्हाला देईल. परमेश्वरानेच हे सर्व सांगितले असल्यामुळे हे सर्व घडून येईल.

पाप्यांनी आपले जीवन बदलावे

59 हे पाहा, परमेश्वराचे सामर्थ्य तुम्हाला वाचवायला पुरेसे आहे. तुम्ही त्याची मदत मागता. ते तो ऐकू शकतो. ²तुमच्या पापांनी देवाचे तोंड लपवले आहे. त्यामुळे तो तुमचे बोलणे ऐकत नाही.

³तुमचे हात घाणेरडे आहेत. ते रक्ताने माखले आहेत तुमची बोटे अपराधांमुळे झाकली गेली आहेत. तुमची तोंडे खोटे बोलतात. तुमची जीभ वाईट गोष्टी बोलते.

⁴कोणीही दुसऱ्याबद्दल खरे सांगत नाही. लोक न्यायालयात एकमेकांविरुद्धदफियाद गुदरतात आणि ते दावा जिंकण्यासाठी खोट्या वादांवर विसंबतात. ते एकमेकांबद्दल खोटे सांगतात. ते संकटांनी घेरलेले आहेत. ते पापाला जन्म देतात. ⁵विषारी सर्पांच्या अड्यातून विषारी सर्पच निघतो. तसेच ते पापाला जन्म देतात. विषारी सर्पांचे अंडे तुम्ही खाल्ले तर तुम्ही मराल. आणि ते तुम्ही फोडले तर त्यातून सर्पच निघेल.

लोक खोट्या गोष्टी सांगतात-ह्या खोट्या गोष्टी कोळ्याच्या जाळ्याप्रमाणे असतात. ⁶त्यांनी बनविलेल्या जाळ्याचा उपयोग कपड्यांसाठी होऊ शकत नाही. तुम्ही तुमचे अंग त्याने झाकू शकत नाही.

काही लोक दुष्कृत्ये करतात आणि दुसऱ्यांना इजा करण्यासाठीच आपल्या हाताचा उपयोग करतात. ⁷आपल्या पायांचा उपयोग ते पापांकडे फळण्यासाठी करतात. निष्पाप लोकांना मारण्याची त्यांना घाई असते. ते दुष्ट विचार करतात. मारामारी आणि चोरी हेच; त्यांच्या जगण्याचे मार्ग असतात.

⁸त्यांना शांतीचा मार्ग माहीत नसतो. त्यांच्या जीवनात अजिबात चांगुलपणा नसतो. त्यांचे मार्ग प्रामाणिक नसतात त्यांच्याप्रमाणे जीवन जगणाऱ्या कोणालाही कधीही जीवनात शांतता लाभणार नाही.

इस्त्राएलचे पाप संकट आणते

⁹सगळा प्रामाणिकपणा आणि चांगुलपणा गेला आहे. आमच्याभोवती फक्त अंधार आहे. म्हणून आम्ही उजेडासाठी थांबले पाहिजे. आम्ही तेजस्वी प्रकाशाची आशा करतो. पण आम्हाला फक्त अंधारच मिळाला आहे.

¹⁰आम्ही डोळे नसलेल्याप्रमाणे आहोत. आंधळ्यांप्रमाणे आम्ही भिंतीपाशी धडपडतो. रात्री अडखळून पडावे तसे आम्ही पडतो. दिवसासुद्धा आम्ही पाहू शकत नाही. दुपारी आम्ही मेलेल्या माणसांप्रमाणे पडतो.

¹¹आम्ही सर्व, फार दुखी आहोत. आम्ही दुःखाने पारवे व अस्वले यांच्याप्रमाणे कण्हतो. लोक प्रामाणिक होण्याची आम्ही वाचविले जाण्याची वाट पाहत आहोत पण अजून तरी कोठे प्रामाणिकपणा नाही. आम्ही वाचविले

जाण्याची वाट पाहत आहोत. पण तारण अजून खूप दूर आहे.

¹²का? कारण आम्ही देवाविरुद्ध वागून खूप खूप पापे केली. आपली पापे आम्ही चुकलो ते दाखवितात. ह्या गोष्टी करून आम्ही अपराध केला हे आम्हाला माहीत आहे.

¹³आम्ही पाप केले आणि परमेश्वराविरुद्ध गेलो. आम्ही त्याच्यापासून दूर गेलो आणि त्याला सोडले. आम्ही देवाच्याविरुद्ध दुष्ट बेट केले आम्ही वार्ड गोष्टींचा विचार केला व मनात दुष्ट बेट केले.

¹⁴न्याय आमच्यापासून दूर गेला आहे. प्रामाणिकपणा दूर उभा आहे. सत्य रस्त्यात पडले आहे चांगुलपणाला शहरात प्रवेश नाही.

¹⁵सत्य गेले आणि सत्कृत्य करण्याचा प्रयत्न करणारे लुबाडले गेले. परमेश्वराने पाहिले पण त्याला कोठेच चांगुलपणा सापडला नाही. परमेश्वराला हे आवडले नाही.

¹⁶परमेश्वराने पाहिले पण त्याला कोणीही ठामपणे उभा राहून लोकांना मदत करताना दिसला नाही. म्हणून परमेश्वराने स्वतःचे सामर्थ्य आणि चांगुलपणा वापरला आणि लोकांना वाचविले.

¹⁷परमेश्वराने युद्धाची तयारी केली. त्याने चांगुलपणाचे चिलखत घातले, तारणाचे शिरस्त्राण घातले, शिक्षेचे कपडे घातले दृढ प्रेमाचा अंगरखा घातला.

¹⁸परमेश्वर त्याच्या शत्रूवर रागावला आहे. म्हणून परमेश्वर त्यांना त्यांच्या लायकीप्रमाणे शिक्षा करील. परमेश्वर त्याच्या शत्रूवर रागावला असल्यामुळे सर्व देशांतील लोकांना तो शिक्षा करील. त्यांच्या पात्रतेप्रमाणे तो त्यांना शिक्षा देईल.

¹⁹नंतर पक्षिमेकडील लोक घाबरतील आणि परमेश्वराला मान देतील. पूर्वेकडचे लोक घाबरतील आणि देवाच्या गौरवांचा आदर करतील. देवाने सोडलेल्या झंझावातामुळे, वेगाने वाहणाऱ्या नदीप्रमाणे, देव जलद गतीने येईल.

²⁰मग तारणारा सियोनला येईल आधी पाप केलेल्या पण नंतर देवाला शरण आलेल्या याकोबच्या लोकांकडे तो येईल.

²¹परमेश्वर म्हणतो, “मी त्या लोकांबरोबर एक करार करीन. मी तुमच्यात घातलेला माझा आत्मा आणि तुमच्या तोंडात घातलेले माझे शब्द कधीही तुम्हाला सोडून जाणार नाहीत, असे मी तुम्हाला वचन देतो. ते पिढ्यान् पिढ्या तुमच्याबरोबर राहतील ते आताही तुमच्याबरोबर असतील आणि चिरकाल तुमच्याबरोबर राहतील.”

देव येत आहे

60 “यरुशलैम, माझ्या ज्योती, ऊठ. तुझा प्रकाश (देव) येत आहे. परमेश्वराची प्रभा तुझ्यावर फाकेल.

²आता अंधाराने जग व्यापले आहे आणि लोक अंधारात आहेत. पण परमेश्वराचा प्रकाश तुझ्यावर पडेल, त्याची प्रभा तुझ्यावर पसरेल.

³राष्ट्र तुझ्या प्रकाशाकडे (देवाकडे) येतील. राजे तुझ्या तेजस्वी प्रकाशाकडे येतील.

⁴तुझ्या सभोवती पाहा! बघ, लोक तुझ्या भोवती जमून तुझ्याकडे येत आहेत. ती तुझी दूरवरून येणारी मुले आहेत आणि त्याच्याबरोबर, तुझ्या मुलीही येत आहेत.

⁵हे भविष्यात घडून येईल. त्यावेळी तू तुझ्या लोकांना पाहशील. तुझा चेहरा मग आनंदाने उजळेल. प्रथम तू घाबरशील. पण नंतर तुझ्या भावना अनावर होतील. समुद्रापलीकडील सर्व संपत्ती तुझ्यापुढे ठेवली जाईल. राष्ट्रांचे सर्व धन तुला मिळेल.

⁶मिद्बान आणि एफा येथील उंटाचे कळप तुझी भूमी ओलांडतील. शेबातून उंटाची रीघ लागेल. ते सोने आणि सुंगंधी द्रव्ये आणतील. लोक परमेश्वराची स्तुतिस्तोत्रे गातील.

⁷लोक केदारमधील सर्व मेंढ्या गोळा करून तुला देतील. नबायोथचे मेंढे ते तुझ्याकडे आणतील तू ती जनावरे माझ्या वेदीवर अर्पण करशील आणि मी त्यांचा स्वीकार करीन. मी माझे सुंदर मंदिर आणखी सुंदर करीन.

⁸लोकांकडे पाहा! आकाशात वेगाने ढग सरकावेत त्याप्रमाणे ते घाईने तुझ्याकडे येत आहेत ते जणू घरट्याकडे उडत येणारे पारवे आहेत.

⁹दूरचे देश माझी वाट पाहत आहेत मोठी मालवाहू जहाजे प्रवासस सज्ज आहेत. दूरच्या देशातून तुझ्या मुलांना आणण्याकरिता ती जहाजे तयार आहेत. परमेश्वराचा तुझ्या देवाचा, इस्राएलच्या पवित्र देवाचा, सन्मान करण्यासाठी ती मुले आपल्याबरोबर चांदी-सोने आणतील. परमेश्वर तुझ्यासाठी आश्चर्यकारक गोष्टी करतो.

¹⁰दुसऱ्या देशातील मुले तुझी तटबंदी पुन्हा बांधतील, राजे तुझी सेवा करतील “मी जेव्हा रागावलो तेव्हा मी तुला फटकावले. पण आता तुझ्यावर दया करण्याची माझी इच्छा आहे. म्हणून मी तुझे दुःख हलके करीन.

¹¹तुझे दरवाजे सदैव उघडे राहतील. दिवस असो वा रात्र ते कधीही बंद होणार नाहीत. राष्ट्र आणि राजे, त्यांची संपत्ती तुझ्याकडे आणतील.

¹²जे राष्ट्र अथवा जे राज्य तुझी सेवा करीत नाही त्याचा नाश होईल.

¹³लबानोनमधील मौल्यवान चिजा तुला दिल्या जातील. लोक सुरू देवदारू आणि भद्रदारू तुला आणून देतील. माझे पवित्र स्थान सुंदर करण्यासाठी या झाडांच्या लाकडाचा उपयोग केला जाईल. ही जागा म्हणजे जणू काही माझ्या सिंहासनासमोरील चौरंग आहे आणि मी त्याला फार महत्त्व देईन.

¹⁴पूर्वीच्या काळी ज्या लोकांनी तुला दुखावले, तेच आता तुझ्यापुढे नमतील. पूर्वी ज्यांनी तुझा तिरस्कार केला

तेच आता तुझ्या पायाशी वाकतील. तेच लोक तुला 'परमेश्वराची नगरी,' 'इझ्राएलच्या पवित्र देवाचे सियोन म्हणून संबोधतील.'"

नवे इझ्राएल शांतीची भूमी

¹⁵"तुला पुन्हा कधीही एकटे सोडले जाणार नाही. पुन्हा कधीही तुझा तिरस्कार केला जाणार नाही. तुला पुन्हा कधीही ओस पाडले जाणार नाही. मी तुला चिरकालसाठी मोठी करीन. तू चिरंतन सुखी होशील.

¹⁶राष्ट्रे तुला पाहिजे ती प्रत्येक गोष्ट देतील. हे म्हणजे मुलाने आईचे स्तनपान करावे तसे असेल.

पण तू राजांच्या संपत्तीचे 'पान' करशील. मग तुला समजेल की तो मी आहे, जो तुला वाचवितो, तो परमेश्वर मी आहे. तुला कळेल की याकोबाचा महान देव तुझे रक्षण करतो.

¹⁷"आता तुझ्याजवळ तांबे आहे, मी तुला सोने आणीन. आता तुझ्याजवळ लोखंड आहे, मी तुला चांदी आणून देईन. मी तुझ्याजवळील लाकडाचे तांबे करीन. तुझ्या खडकांचे लोखंड करीन. मी तुझ्या शिक्षेचे रूपांतर शांतीत करीन. आता लोक तुला दुखावतात, पण तेच तुझ्यासाठी चांगल्या गोष्टी करतील.

¹⁸"तुझ्या देशात पुन्हा कधीही हिंसेची वार्ता ऐकू येणार नाही. लोक तुझ्या देशावर पुन्हा कधीही चढाई करणार नाहीत. आणि तुला लुटणार नाहीत. तू तुझ्या वेशीला 'तारण' आणि तुझ्या दरवाजांना 'स्तुती' अशी नावे देशील.

¹⁹"या पुढे तुला रात्रंदिवस चंद्र सूर्य नव्हे तर परमेश्वर प्रकाश देईल. परमेश्वर तुझा चिरकालाचा प्रकाश होईल. तुझा देवच तुझे वैभव असेल.

²⁰तुझा 'सूर्य' कधी मावळणार नाही आणि 'चंद्राचा' क्षय होणार नाही. कारण परमेश्वर तुझा अक्षय प्रकाश असेल. तुझा दुःखाचा काळ संपेल.

²¹"तुझे सर्व लोक सज्जन असतील. त्यांना कायमची भूमी मिळेल. मी त्या लोकांना निर्माण केले. मी माझ्या स्वतःच्या हातांनी तयार केलेली ती सुंदर रोपटी आहेत.

²²सर्वात लहान कुटुंबाचा मोठा समूह होईल. सर्वात लहान कुटुंबाचे मोठे बलवान राष्ट्र होईल. योग्य वेळी मी, परमेश्वर, त्वरेने येईन. मी ह्या गोष्टी घडवून आणीन."

परमेश्वराचा मुक्तीचा संदेश

61 परमेश्वराचा सेवक म्हणतो, "परमेश्वराने, माझ्या प्रभूने, त्याचा आत्मा माझ्यात घातला. गरीब लोकांना चांगली बातमी सांगण्यासाठी आणि दुःखी लोकांचे सांतवन करण्यासाठी देवाने मला निवडले. बंदिवांनाची आणि कैद्यांची मुक्तता झाली आहे हे सांगण्यासाठी देवाने मला पाठविले. ²परमेश्वराच्या कृपासमयाची घोषणा करण्यासाठी देवाने मला पाठविले. देव पापी लोकांना कधी शिक्षा करणार आहे हे त्यांना सांगण्यासाठी देवाने

मला धाडले. दुःखी लोकांचे दुःख हलके करण्यासाठी देवाने मला पाठविले. ³सियोनच्या दुःखी लोकांकडे देवाने मला पाठविले. मी त्यांना उत्सवासाठी तयार करीन. त्यांच्या डोक्यांवरची राख मी झटकून टाकीन आणि मी त्यांना मुकुट देईन. मी त्यांचे दुःख दूर करीन. त्यांना सुखाचे तेल देईन. मी त्यांचा शोक नाहीसा करीन आणि त्यांना सणासुदीची वस्त्रे घालायला देईन. देवाने मला त्या लोकांना 'चांगले वृक्ष' आणि 'परमेश्वराची सुंदर रोपटी' अशी नावे ठेवण्यासाठी पाठविले आहे.

⁴"त्या वेळेला नाश केली गेलेली जुनी शहरे पुन्हा वसविली जातील. ती आरंभी होती तशी नव्याने केली जातील. फार फार वर्षांपूर्वी नाश पावलेली शहरे नव्यासारखी केली जातील.

⁵"नंतर तुमचे शत्रू तुमच्याकडे येतील आणि तुमच्या मेंढ्यांची काळजी घेतील. तुमच्या शत्रूंची मुले तुमच्या शेतांतून आणि मळ्यांतून कामे करतील. ⁶तुम्हाला 'परमेश्वराचे याजक', 'आमच्या देवाचे सेवक' असे म्हटले जाईल. जगातील सर्व राष्ट्रांची संपत्ती तुम्हाला मिळेल आणि ती मिळाल्याबद्दल तुम्हाला अभिमान वाटेल.

⁷"पूर्वीच्या काळी लोकांनी तुमची अप्रतिष्ठा केली, तुमची निंदा केली. इतर लोकांपेक्षा तुमची अप्रतिष्ठा जास्त झाली. म्हणून तुमच्या जमिनीतून तुम्हाला इतरापेक्षा दुप्पट पीक मिळेल. तुम्हाला अखंड आनंद मिळेल. ⁸असे का घडेल? कारण मी परमेश्वर आहे आणि मला प्रामाणिकपणा आवडतो. मला चोरी व प्रत्येक चुकीच्या गोष्टीचा तिरस्कार वाटतो. म्हणून मी लोकांना योग्य तेच फळ देईन. मी माझ्या लोकांबरोबर कायमचा, करार केला आहे. ⁹सर्व राष्ट्रांतील एकूण एक लोक माझ्या लोकांना ओळखतील माझ्या राष्ट्रातील मुलांना प्रत्येकजण ओळखेल. त्यांना पाहताच कोणालाही कळून येईल की ह्यांना परमेश्वराचा आशीर्वाद मिळाला आहे."

देवाचा सेवक तारण व चांगुलपणा आणतो

¹⁰परमेश्वर मला अत्यंत सुखी ठेवतो. देवामुळे मी सर्वस्वी सुखी आहे. परमेश्वर मला तारणाचे कपडे घालतो. हे कपडे स्वतःच्या लग्नात घालायच्या कपड्यांप्रमाणे सुंदर आहेत. परमेश्वर चांगुलपणाचा अंगरखा मला घालतो. वधूवेशाप्रमाणे हा अंगरखा सुंदर आहे.

¹¹जमिनीमुळे रोपे वाढतात. लोक शेतांत बी पेरतात. ते बी जमिनीत रूजून वाढते. त्याचप्रमाणे परमेश्वर चांगुलपणा वाढवील. "सर्व राष्ट्रांत त्याची प्रशंसा अधिकच वाढवील."

नवी यरुशलेम चांगुलपणाने भरलेली नगरी

62 "मी सियोनवर प्रेम करतो. म्हणून मी तिच्यावतीने बोलें. मी यरुशलेमवर प्रेम करतो म्हणून मी बोलायचे थांबणार नाही. चांगुलपणा तेजस्वी प्रकाशाप्रमाणे

चमकेपर्यंत आणि तारण तेजस्वी ज्योतीप्रमाणे जळायला लागेपर्यंत मी बोलेल.

²मग सगळी राष्ट्रे तुझा चांगुलपणा पाहतील. सर्व राजे तुझी प्रशिक्षा पाहतील मग तुला नवे नाव मिळेल. परमेश्वर स्वतः तुला नवे नाव ठेवील.

³परमेश्वराला तुझा फार अभिमान वाटेल. तू परमेश्वराच्या हातातील सुंदर मुकुटाप्रमाणे होशील.

⁴‘देवाने त्याग केलेली माणसे’ असे तुम्हाला कधीही कोणी म्हणणार नाही. तुमच्या भूमीला ‘देवाने नाश केलेली’ असे कोणी केव्हाही म्हणणार नाही उलट, तुम्हाला ‘देवाची आवडती माणसे’ असे म्हणतील तुमच्या भूमीला ‘देवाची वधू’ म्हणतील का? कारण परमेश्वर तुमच्यावर प्रेम करतो आणि तुमची भूमी त्याच्या मालकीची आहे.

⁵एखादा तरुण एखाद्या स्त्रीवर प्रेम करतो. मग तो तिच्याशी लग्न करतो व ती त्याची पत्नी होते. त्याचप्रमाणे ही भूमी तुझ्या मुलांची होईल. नवविवाहित माणूस खूप सुखी असतो, तसाच देव तुझ्याबरोबर सुखी होईल.”

देव त्याने दिलेली वचने पाळील

⁶“यरुशलेम, तुझ्या वेशीवर मी रखवालदार (संदेष्टा) ठेवतो. ते रखवालदार गप्प बसणार नाही. रात्रंदिवस ते प्रार्थना करीत राहतील.” रखवालदारांनो, तुम्ही देवाची प्रार्थना करीत राहिले पाहिजे त्याच्या वचनाची आठवण तुम्ही त्याला करून दिली पाहिजे. कधीही प्रार्थना करायचे थांबू नका.

⁷पृथ्वीवरच्या सर्व लोकांनी स्तुती करण्याइतपत यरुशलेमला परमेश्वर प्रशंसनीय करीपर्यंत तुम्ही त्याची प्रार्थना केली पाहिजे.

⁸परमेश्वराने वचन दिले. परमेश्वराचे सामर्थ्य हाच त्या वचनाचा पुरावा आहे, व ते वचन पूर्ण करायला परमेश्वर आपले सामर्थ्य वापरिल. परमेश्वर म्हणतो, “तुमचे अन्न आणि तुम्ही बनविलेले मद्यमी तुमच्या शत्रूंना पुन्हा देणार नाही, असे मी तुम्हाला वचन देतो.

⁹जो अन्न मिळवतो, तोच ते खाईल आणि तो परमेश्वराची स्तुती करील. दाक्षे गोळा करणारा त्या दाक्षापासून निघणारे मद्य पिईल. हे सर्व माझ्या पवित्र भूमीवर घडेल.”

¹⁰दरवाजातून आत या लोकांसाठी रस्ता मोकळ्य करा. रस्ता तयार करा. रस्त्यावरील दगड बाजूला काढा. लोकांकरीता निशाणी म्हणून ध्वज उंच उभारा.

¹¹ऐका! परमेश्वर दूरवरच्या देशांशी बोलत आहे “सियोनच्या लोकांना सांगा पाहा! तुमचा तारणारा येत आहे. त्याचे बक्षिस त्याच्याजवळ आहे त्याचे कर्म त्याच्या समोर आहे.”

¹²त्याच्या लोकांना “पवित्र लोक” “परमेश्वराने वाचविलेले लोक” असे म्हटले जाईल व यरुशलेमला “देवाला हवी असणारी नगरी,” “देव जिच्या बरोबर आहे ती नगरी” असे म्हटले जाईल.

परमेश्वर त्याच्या लोकांना न्याय देतो

63 अदोमाहून हा कोण येत आहे? तो बघाहून येतो. त्याची वस्त्रे लालभडक आहेत. तो त्या वस्त्रांत अत्यंत सुंदर दिसत आहे. तो त्याच्या सामर्थ्यामुळे ताठ मानेने चालत आहे तो म्हणतो, “माझ्याजवळ तुम्हाला वाचवायचे सामर्थ्य आहे आणि मी सत्य बोलतो.”

²“तुझी वस्त्रे लालभडक का? ती, दाक्षांचा रस काढण्यासाठी दाक्षावरून चालणाऱ्या माणसांच्या कपड्यासारखी आहेत.”

³तो उत्तरतो, “मी स्वतःच दाक्षकुंडावरून चाललो मला कोणी मदत केली नाही. मी रागावलो होतो आणि मी दाक्षे तुडविली. तो रस माझ्या वस्त्रांवर उडाला. म्हणून माझी वस्त्रे आता मळीन झाली आहेत.

⁴मी लोकांना शिक्षा करण्यासाठी वेळ निश्चित केली. आता लोकांना वाचविण्याची आणि त्यांना संरक्षण देण्याची वेळ माझ्यावर आली आहे.

⁵मी शभोवर पाहिले. पण मला मदत करण्यासाठी कोणीही नव्हते. कोणीही मला मदत केली नाही म्हणून मला आश्चर्य वाटले. म्हणून मी माझ्या लोकांना वाचविण्यासाठी माझे स्वतःचे सामर्थ्य वापरले. माझ्या स्वतःच्या रागाची मला मदत झाली.

⁶मी रागावलो होतो तेव्हा मी लोकांना पायाखाली तुडविले. मी वेडा झालो होतो तेव्हा त्यांना शिक्षा केली. मी त्यांचे रक्त जमिनीवर ओतले.”

परमेश्वराला त्याच्या लोकांबद्दल करूणा वाटत होती

⁷परमेश्वर कृपाळू आहे ह्याचे मी स्मरण ठेवीन. परमेश्वराची स्तुती करण्याचे स्मरण मी ठेवीन. झपाळ्याच्या घराण्याला परमेश्वराने खूप चांगल्या गोष्टी दिल्या. परमेश्वर आमच्यावर कृपा करीत आला आहे. परमेश्वराने आमच्यावर दया केली.

⁸परमेश्वर म्हणाला, “ही माझी माणसे आहेत. ही मुले खोटे बोलत नाहीत.” म्हणून त्यांना परमेश्वराने वाचविले.

⁹लोकांपुढे अनेक संकटे होती. पण परमेश्वर त्यांच्याविरुद्ध नव्हता. परमेश्वराला त्यांच्याबद्दल प्रेम आणि सहानुभूती वाटत होती. म्हणूनच त्याने त्यांचे रक्षण केले, त्याने त्यांचा खास देवदूत त्यांचे रक्षण करण्यासाठी पाठविला. त्याने त्यांना उचलले व नेले आणि सर्वकाळ तो त्यांची काळजी घेईल.

¹⁰पण लोक परमेश्वराच्याविरुद्ध उलटले. त्यांनी पवित्र आत्माला दुःख दिले. म्हणून परमेश्वर त्यांचा शत्रू झाला मग परमेश्वर त्यांच्याविरुद्ध लढला.

¹¹पण पूर्वी काय घडले याची परमेश्वराला अजून आठवण आहे. मोशे आणि त्याची माणसे त्याला आठवतात. त्यांना समुद्रपार करणारा तोच एकमेव परमेश्वर आहे. परमेश्वराने त्याच्या मेंढपाळांना (संदेष्ट्यांना) कळप

(माणसे) वळवायला लावले. पण मोशेला आपला आत्मा देणारा तो परमेश्वर आता कोठे आहे?

¹²परमेश्वराने मोशेला उजव्या हाताने पुढे नेले. परमेश्वराने आपल्या विलक्षण सामर्थ्याचा उपयोग मोशेला पुढे नेण्यासाठी केला. लोकांना समुद्रातून पलीकडे जाता यावे म्हणून परमेश्वराने पाणी दुभंगविले. असे चमत्कार घडवून देवाने आपली कीर्ती वाढविली.

¹³परमेश्वराने खोल समुद्रातून लोकांना पलीकडे नेले. घोडा जसा वाळवंट पार करतो, त्याप्रमाणे लोक न पडता पार झाले.

¹⁴ज्याप्रमाणे गाय शेतातून चालताना पडत नाही, त्याप्रमाणे लोक समुद्र ओलांडताना पडले नाहीत. देवाच्या आत्म्याने लोकांना विश्र्वांतिस्थानाला नेले. सर्व काळ लोक सुरक्षित राहिले. परमेश्वरा, ह्याप्रमाणे तू लोकांना पुढे नेलेस. तू लोकांना मार्गदर्शन केलेस. आणि तुझ्या नावाभोवती अदभुततेचे वलय निर्माण केलेस.

देवाने त्याच्या लोकांना मदत करावी म्हणून देवाची प्रार्थना

¹⁵परमेश्वरा, स्वर्गातून खाली पाहा. आता काय घडत आहे ते पाहा तुझ्या स्वर्गातील महान आणि पवित्र घरातून खाली आमच्याकडे बघ. आमच्याबद्दलचे तुझे ते आत्यंतिक प्रेम कोठे आहे? तुझ्या अंतःकरणातून येणारी तुझी ती सामर्थ्यशाली कृत्ये कोठे आहेत? माझ्याकरिता असलेली तुझी दया कोठे आहे? तुझे कृपा युक्त प्रेम तू माझ्यापासून का लपवून ठेवीत आहेस?

¹⁶हे बघ! तू आमचा पिता आहेस. अब्राहामला आम्ही माहीत नाही. इस्राएल (याकोब) आम्हाला ओळखत नाही. परमेश्वरा, तूच आमचा पिता आहेस. आम्हाला नेहमी वाचविणारा तूच एक आहेस.

¹⁷परमेश्वरा, तू आम्हाला तुझ्यापासून दूर का ढकलीत आहेस? तुला अनुसरणे तू आम्हाला कठीण का करीत आहेस? परमेश्वरा, आमच्याकडे परत ये. आम्ही तुझे सेवक आहोत. आमच्याकडे ये. आणि आम्हाला मदत कर. आमची कुटुंबे तुझ्या मालकीची आहेत.

¹⁸तुझी पवित्र माणसे स्वतःच्या देशात अगदी थोडा काळ राहिली. नंतर आमच्या शत्रूंनी तुझे पवित्र मंदिर पायाखाली तुडविले.

¹⁹काही लोक तुला अनुसरत नाहीत. ते तुझे नाव धारण करीत नाहीत. आम्ही त्या माणसांसारखे होतो.

64 जर तू आकाश फाडून खाली पृथ्वीवर उतरलास तर प्रत्येक गोष्ट बदलेल. डोंगर तुझ्यासमोर वितळतील.

²जळणाऱ्या झुडुपांप्रमाणे डोंगर जळतील. विस्तवावरच्या पाण्याप्रमाणे डोंगराला उकळी फुटेल. मग तुझ्या शत्रूंना तुझ्याबद्दल कळेल. तुला पाहिल्याबरोबर सर्व राष्ट्रे भीतीने कापू लागतील.

³पण तू हे करावेस असे आम्हाला खरोखरच वाटत नाही. डोंगर तुझ्यासमोर वितळतील.

⁴तुझ्या लोकांनी, खरोखर कधीच, तुझे ऐकले नाही. तू सांगितलेल्या गोष्टींकडे कधीच खरोखर लक्ष दिले नाही. कोणीही तुझ्यासारखा देव अजून पाहिला नाही. तुझ्याशिवाय दुसरा देव नाही—फक्त तूच आहेस. लोकांनी संयम पाळल्यास आणि तुझ्या मदतीची वाट पाहिल्यास, तू त्यांच्यासाठी महान गोष्टी करशील.

⁵जे लोक सत्कृत्यात आनंद मानतात, त्यांच्याबरोबर तू असतोस. ते लोक तुझ्या चालीरीतींची आठवण ठेवतात. पण देवा, पूर्वी आम्ही तुझ्याविरुद्ध जाऊन पाप केले. म्हणून तू आमच्यावर रागावलास. आता, आमचे रक्षण कसे होणार?

⁶आम्ही सगळे पापांनी मळीन झालो आहोत. आमचा सर्व चांगुलपणा जुन्या मळलेल्या कपड्यांप्रमाणे आहे. आम्ही सर्व पिकल्या पानांप्रमाणे आहोत. आमच्या पापांनी आम्हाला, वारा जसा पाचोळा दूर वाहून नेतो, तसे दूर नेले आहे.

⁷आम्ही तुझी उपासना करत नाही. आम्ही तुझ्या नांवावर विश्वास ठेवत नाही. तुला अनुसरण्यासाठी आम्ही उत्सुक नाही. म्हणून तू आमच्याकडे पाठ फिरविलीस. आम्ही तुझ्यापुढे असहाय्य आहोत. कारण आम्ही पापी आहोत.

⁸पण, परमेश्वरा, तू आमचा पिता आहेस आम्ही मातीप्रमाणे आहोत आणि तू कुंभार आहेस तुझ्या हातांनी आम्हाला घडविले आहे.

⁹परमेश्वरा, सतत आमच्यावर रागावू नकोस. आमची पापे कायमची लक्षात ठेवू नकोस. कृपया आमच्याकडे लक्ष दे. आम्ही तुझी माणसे आहोत.

¹⁰तुझ्या पवित्र नगरी ओस पडल्या आहेत. त्या आता वाळवंटाप्रमाणे झाल्या आहेत. सियोनचे वाळवंट झाले आहे. यरुशलेमचा नाश झाला आहे.

¹¹आमचे पवित्र मंदिर जाळले गेले आहे. ते आमच्या दृष्टीने महान होते. आमच्या पूर्वजांनी तेथे तुझी पूजा केली. आमच्या सर्व चांगल्या गोष्टींचा आता नाश झाला आहे.

¹²तुझे आमच्याबद्दलचे प्रेम दाखविण्यापासून, ह्या गोष्टी, तुला नेहमीच दूर ठेवतील का? तू असाच सतत गप्प राहशील का? तू कायमच आम्हाला शिक्षा करशील का?

सर्व लोकांना देवाचे ज्ञान होईल

65 परमेश्वर म्हणतो, “माझ्याकडे सल्ला मागण्याकरिता न आलेल्या लोकांनाही मी मदत केली. जे मला शोधत नव्हते, त्यांनाही मी सापडलो. माझे नाव धारण न करणाऱ्या राष्ट्राबरोबर मी बोललो. मी म्हणालो, ‘मी येथे आहे! मी येथे आहे!’

²⁴माझ्या विरुद्ध गेलेल्या लोकांना स्वीकारायच्या तयारीत मी उभा राहिलो. ते माझ्याकडे येतील म्हणून मी

त्यांची वाट पाहत होतो. पण ते त्यांच्या वाईट मार्गाप्रमाणेच जगत राहिले. त्यांच्या मनांत आले ते त्यांनी केले. ³ते लोक माझ्यासमोर असे बागून मला राग आणतात. ते त्यांच्या खास बागांत होमार्पण अर्पण करतात आणि धूप जाळतात. ⁴ते थडग्यांजवळ बसून मृतांकडून संदेश येण्याची वाट पाहतात? एवढेच नाही तर, ते मृत शरीरांजवळ राहतात. ते डुकराचे मांस खातात. त्यांचे काटे आणि सुन्या कुजलेल्या मांसाने माखून घाण झाल्या आहेत.

⁵“पण हे लोक दुसऱ्या लोकांना सांगतात, ‘माझ्याजवळ येऊ नकोस. मी तुला शुध्द केल्याशिवाय मला शिवू नकोस.’ ते लोक माझ्या डोळ्यांत जाणाऱ्या धुराप्रमाणे आहेत. त्यांचा अग्नी सतत जळत असतो.”

इझ्राएलला शिक्षा झालीच पाहिजे

⁶“हे बघा, हा हिशेब चुकता केल्याच पाहिजे. हा हिशेब, तुम्ही पापे करून अपराध केल्याचे दाखवितो. हा हिशेब चुकता केल्याशिवाय मी गप्प बसणार नाही. आणि तुम्हाला शिक्षा करून मी हा हिशेब चुकता करीन.

⁷“तुमची आणि तुमच्या वडिलांची पापे सारखीच आहेत.” परमेश्वर म्हणतो, “त्यांनी डोंगरावर धूप जाळून ही पापे केली. त्या टेकड्यांवर त्यांनी माझी अप्रतिष्ठा केली. म्हणून मी त्यांना प्रथम शिक्षा केली. त्यांना मिळाल्या हवी होती तीच शिक्षा मी त्यांना दिली.”

देव इझ्राएलचा संपूर्ण नाश करणार नाही

⁸परमेश्वर म्हणतो, “द्राक्षांत जेव्हा नवा रस भरतो, तेव्हा लोक तो पिळून काढून घेतात, पण ते द्राक्षांचा संपूर्ण नाश करीत नाहीत. कारण ती द्राक्षे अजून उपयोगात येऊ शकतात. मी माझ्या सेवकांच्या बाबतीत असेच करीन. मी त्यांना संपूर्णपणे नष्ट करणार नाही. ⁹मी याकोबच्या (इझ्राएलच्या) काही लोकांना ठेवीन. यहुदातील काही लोकांना माझा डोंगर मिळेल. माझे सेवक तेथे राहतील. तेथे राहण्यासाठी मी लोकांची निवड करीन. ¹⁰मग शारोन दरी मेंढ्यांचे चरण्याचे कुरण होईल. अखोरची दरी गुरांचे विसाव्याचे ठिकाण होईल. ह्या सर्व गोष्टी, माझ्या लोकांसाठी मला शोधणाऱ्या लोकांसाठी होतील.

¹¹“पण तुम्ही परमेश्वराचा त्याग केला म्हणून तुम्हाला शिक्षा होईल. माझ्या पवित्र डोंगराला तुम्ही विसरला. तुम्ही गादाची पूजा करायला सुरवात केली. तुम्ही मनीवर खोट्या देवावर विसंबता. ¹²पण मी तुमचे भविष्य ठरवितो. आणि मी तुम्हाला तलवारीने मारायचे ठरविले आहे. तुम्ही सर्व मारले जाळ का? कारण मी तुम्हाला बोलाविले आणि तुम्ही मला ओढायचे नाकारले. मी तुमच्याशी बोललो पण तुम्ही माझे ऐकले नाही. मी ज्यांना पापे म्हणतो, त्या गोष्टी तुम्ही केल्या. मला आवडत नसलेल्या गोष्टी करायचे तुम्ही ठरविले.”

¹³तेव्हा, परमेश्वर, माझा प्रभू असे म्हणाला, “माझ्या सेवकांना खायला मिळेल, पण तुम्ही पापी भुकेले राहाल. माझ्या सेवकांना पाणी मिळेल, पण तुम्ही तहानलेले राहाल. माझे सेवक सुखी होतील, पण तुम्ही लज्जित व्हाल.

¹⁴माझ्या सेवकांच्या हृदयांत चांगुलपणा असल्याने ते सुखी होतील. पण तुम्ही दुष्ट प्रवृत्तीचे लोक रडाल, कारण तुमच्या हृदयांत वेदना असतील, तुमचा तेजोभंग होईल, आणि तुम्ही खूप दुःखी व्हाल.

¹⁵माझ्या सेवकांना तुमची नावे शिब्यांसारखी वाटतील.” परमेश्वर, माझा प्रभू, तुम्हाला ठार मारील तो त्याच्या सेवकांना मात्र नव्या नावाने बोलावील.

¹⁶आता लोक भूमीचे आशीर्वाद मागतात. पण भविष्यात ते खऱ्या देवाचे आशीर्वाद मागतील लोक आता शपथ घेताना भूमीच्या बळावर विश्वास टाकतात. पण पुढील काळात ते खऱ्या देवावर विश्वास ठेवतील का? कारण पूर्वीचे सर्व त्रास विसरले जातील. माझ्या लोकांना पुन्हा कधीही त्या त्रासांची आठवण येणार नाही.

नवीन काल येत आहे

¹⁷“मी नवा स्वर्ग आणि नवी पृथ्वी निर्माण करीन. लोक भूतकाळाची आठवण ठेवणार नाहीत. त्यांना त्यातील एकही गोष्ट आठवणार नाही.

¹⁸माझे लोक सुखी होतील. ते अखंड आनंदात राहतील का? मी जे निर्माण करीन त्यामुळे असे होईल. मी यरुशेमला आनंदाने भरून टाकीन आणि त्यांना सुखी करीन.

¹⁹“मग यरुशेलेमबरोबर मलाही आनंद होईल. मी माझ्या लोकांबरोबर सुखी होईन. त्या नगरीत पुन्हा कधीही आक्रोश व दुःख असणार नाही.

²⁰तेथे पुन्हा कधीही अल्पायुषी मुले जन्माला येणार नाहीत. त्या नगरीत कोणीही माणूस अल्प वयात मरणार नाही. आबालवृद्ध दीर्घायुषी होतील. शंभर वर्षे जगणाऱ्याला तरुण म्हटले जाईल. पण पापी माणूस जरी शंभर वर्षे जगला तरी त्याच्यावर खूप संकट येतील.

²¹“त्या नगरीत घर बांधणाऱ्याला त्या घरात राहायला मिळेल. आणि द्राक्षाचा मळा लावणाऱ्याला त्या मळ्यातील द्राक्षे खायला मिळतील.

²²एकाने घर बांधायचे व त्यात दुसऱ्याने राहायचे किंवा एकाने द्राक्ष मळा लावायचा व दुसऱ्याने त्या मळ्यातील द्राक्षे खायची असे तेथे पुन्हा कधीही होणार नाही. माझे लोक वृक्षांएवढे जगतील. मी निवडलेले लोक, त्यांनी स्वतः तयार केलेल्या गोष्टींचा, आनंद लुटतील.

²³स्त्रियांना बाळंतपणाचा त्रास कधीच होणार नाही. बाळंतपणात काय होईल ह्याची त्यांना भीती वाटणार नाही. परमेश्वर माझ्या सर्व लोकांना व त्यांच्या मुलांना आशीर्वाद देईल.

²⁴त्यांनी मागण्या आधीच त्यांना काय पाहिजे ते मला समजेल. आणि त्यांचे मागणे पुरे होण्याआधीच मी त्यांना मदत करीन.

²⁵लांडगे आणि कोकरे, सिंह आणि गुरे एकत्र जेवतील. माझ्या पवित्र डोंगरावरील कोणाही माणसाला जमिनीवरचा साप घाबरविणार नाही. अथवा चावणार नाही. "परमेश्वराने ह्या सर्व गोष्टी सांगितल्या.

देव सर्व राष्ट्रांना न्याय देईल

66 देव असे म्हणाला, "आकाश माझे सिंहासन आहे आणि पृथ्वी हे माझे पाय ठेवण्याचे आसन आहे. मग तुम्ही माझ्यासाठी घर बांधू शकाल असे तुम्हाला वाटते का? नाही. तुम्हाला ते शक्य नाही. तुम्ही मला विश्वांतीसाठी जागा देऊ शकाल का? नाही. तुम्ही जागा देऊ शकणार नाही.

²मी स्वतःच सर्व गोष्टी निर्माण केल्या. मी घडविल्या म्हणून या सर्व गोष्टी येथे आहेत." परमेश्वर असे म्हणाला, "मला सांगा, मी कोणत्या लोकांची काळजी घेतो? मी गरीब आणि नम्र लोकांची काळजी घेतो. हे लोक फार दुःखी आहेत. माझ्या शब्दांचे पालन करणाऱ्या लोकांची मी काळजी घेतो.

³काही लोक बैलांना मारून होमार्पण देतात, पण ते लोकांनाही चोपतात ते लोक होमार्पण अर्पण करण्यासाठी मेढ्या मारतात पण ते कुत्र्यांच्याही माना मुरगळतात. ते डुकराचे रक्त मला अर्पण करतात. ते लोक आठवणीने धूप जाळतात, पण ते त्यांच्या शून्य किंमतीच्या मूर्तीवरही प्रेम करतात. ते लोक त्यांचे स्वतःचे मार्ग निवडतात. माझे मार्ग निवडत नाहीत. ते त्यांच्या भयानक मूर्तीवर प्रेम करतात.

⁴म्हणून मी त्यांच्याच युक्त्या वापरायचे ठरविले आहे. ह्याचाच अर्थ ते ज्या गोष्टींना फार भितात, त्या वापरून मी त्यांना शिक्षा करीन. मी त्या लोकांना बोलाविले पण त्यांनी ऐकले नाही. मी त्यांच्याशी बोललो, पण त्यांना ते ऐकू आले नाही म्हणून मी त्यांच्यासाठी तीव्र गोष्टी करीन. मी ज्यांना पापे म्हटले, त्या गोष्टी त्यांनी केल्या मला न आवडणाऱ्या गोष्टी त्यांनी निवडल्या."

⁵परमेश्वराच्या आज्ञा पाळणाऱ्या लोकहो तुम्ही परमेश्वर ज्या गोष्टी सांगतो त्या ऐकाव्या. "तुमच्या भावांनी तुमचा तिरस्कार केला ते तुमच्याविरुद्ध गेले, कारण तुम्ही मला अनुसरलात. तुमचे भाऊ म्हणाले, 'परमेश्वराचा सन्मान केला गेल्यावर आम्ही परत तुमच्याकडे येऊ. मग आम्हाला तुमच्याबरोबर राहण्यात आनंद होईल.' त्या वाईट लोकांना शिक्षा केली जाईल."

शिक्षा आणि नवे राष्ट्र

⁶ऐका! नगरातून आणि मंदिरातून मोठा आवाज येत आहे. परमेश्वर शत्रूला शिक्षा करीत असल्याचा तो आवाज

आहे. त्यांना योग्य शिक्षा देव करीत आहे. ⁷⁻⁸"कळा आल्याशिवाय बाई मुलाला जन्म देत नाही. आपण जन्म दिलेल्या मुलाला पाहण्यासाठी बाईला कळा सहन कराव्या लागतात. त्याचप्रमाणे कोणीही नव्या जगाचा आरंभ एका दिवसात झालेला पाहिला नाही. एक दिवसात नवीन राष्ट्र उभे राहिल्याचे कोणीही ऐकलेले नाही. राष्ट्राला प्रथम प्रसूतिवेदनांसारख्या वेदना व्हाव्याच लागतात. प्रसूतिवेदनांनंतर सियोन तिच्या मुलांना जन्म देईल. ⁹त्याचप्रमाणे मीसुध्दा नवीन निर्मिती होऊ न देता वेदना होऊ देणार नाही."

परमेश्वर पुढे म्हणतो, "जर मी तुम्हाला प्रसूतिवेदना दिल्या तर तुम्हाला नवीन राष्ट्र मिळाल्याशिवाय राहणार नाही असे मी तुम्हाला वचन देतो." तुमचा देव असे म्हणाला.

¹⁰यरुशलेम, सुखी हो! यरुशलेमवर प्रेम करणारे तुम्ही लोकहो, सुखी व्हा! यरुशलेमला दुःखकारक गोष्टी घडल्या म्हणून तुमच्यातील काही लोकांना दुःख झाले आहे. पण आता तुम्ही सुखी व्हावे.

¹¹का? कारण आईच्या स्तनातून येणाऱ्या दुधासारखी दया तुम्हाला मिळेल. ते "दूध" तुम्हाला खरी तृप्ती देईल. तुम्ही ते दूध प्याल आणि तुम्ही यरुशलेमच्या वैभवाने खरोखरीच आनंदित व्हाल.

¹²परमेश्वर म्हणतो, "पाहा! मी तुम्हाला शांती देईन. मोठ्या नदीप्रमाणे ही शांती वाहत वाहत तुमच्याकडे येईल. पृथ्वीवरील सर्व राष्ट्रांच्या संपत्तीचा ओघ तुमच्याकडे येईल. पुराप्रमाणे हा संपत्तीचा ओघ येईल. तुम्ही लहान मुलासारखे व्हाल. तुम्ही 'दूध' प्याल. मी तुम्हाला उचलून कडेवर घेईन. मी तुम्हाला मांडीवर खेळवीन.

¹³तुम्ही यरुशलेममध्ये आरामात राहाल. आई जशी मुलाला आराम देते, तसा मी तुम्हाला देईन."

¹⁴खरोखरी आनंद देणाऱ्या गोष्टी तुम्हाला दिसतील. तुम्ही स्वतंत्र व्हाल आणि गवताप्रमाणे वाढाल. परमेश्वराचे सेवक त्याचे सामर्थ्य पाहतील आणि परमेश्वराचे शत्रू त्याचा राग अनुभवतील.

¹⁵पाहा! परमेश्वर अग्नी घेऊन येत आहे. परमेश्वराचे सैन्य धुळीचे लोट उडवीत येत आहे. आपल्या रागाचा उपयोग परमेश्वर लोकांना शिक्षा करण्यासाठी करील. परमेश्वर रागावल्यावर त्या लोकांना अग्नीच्या ज्वाळांनी शिक्षा करील. ¹⁶परमेश्वर लोकांना न्याय देईल. मग तो लोकांना अग्नीने आणि त्याच्या तलवारीने नाश करील. परमेश्वर खूप लोकांचा नाश करील.

¹⁷हे लोक त्यांच्या खास बागांमध्ये पूजा करण्यासाठी शुचिर्भूत व्हावे म्हणून स्नान करतात. ते एकमेकांच्या मागून खास बागांमध्ये जातात. मग ते मूर्तीची पूजा करतात. पण परमेश्वर त्या सर्व लोकांचा नाश करील.

“ते लोक दुक्कर, उंदीर ह्यांचे मांस व इतर घाणेरड्या गोष्टी खातात. पण ह्या सर्व लोकांचा एकत्रितपणे नाश केला जाईल.” (परमेश्वराने स्वतः ह्या गोष्टी सांगितल्या)

¹⁸“ते लोक दुष्ट विचार करतात आणि पापे करतात. म्हणून त्यांना शिक्षा करण्यासाठी मी येत आहे मी सर्व राष्ट्रांना व सर्व लोकांना गोळा करीन सर्व लोक एकत्र येऊन माझे सामर्थ्य पाहतील. ¹⁹काही लोकांवर मी खूण करीन. मी त्यांना वाचवीन. मी ह्या वाचविलेल्या काही लोकांना तार्शीश, पूल, लूद (धनुर्धाऱ्यांचा देश), तूबल, यवान आणि दूरदूरच्या देशांत पाठवीन. त्या लोकांनी कधीच माझी शिकवण ऐकलेली नाही. त्यांनी कधीच माझे तेज पाहिलेले नाही. म्हणून वाचविले गेलेले लोक, त्या राष्ट्रांना माझ्या तेजाबद्दल सांगतील.

²⁰आणि ते सर्व राष्ट्रांतून तुमच्या भावा बहिर्णींना आणतील. ते त्यांना माझ्या पवित्र डोंगरावर, यरुशलैमला, आणतील. तुमची ही भावंडे घोड्यांवरून गाढवांवरून, उंटंवरून, रथांतून आणि गाड्यांतून येतील. तुमची ही

भावंडे म्हणजे जणू काही इम्राएलच्या लोकांनी निर्मळ तबकांतून, परमेश्वराच्या मंदिरात आणलेले नजराणे असतील. ²¹ह्यातीलच काही लोकांना मी याजक व लेवी होण्यासाठी निवडीन.” परमेश्वर हे सर्व म्हणाला.

नवा स्वर्ग आणि नवी पृथ्वी

²²“मी नवे जग निर्माण करीन, आणि नवा स्वर्ग व नवी पृथ्वी अक्षय राहतील. त्याचप्रमाणे तुमची नावे आणि मुले नेहमी माझ्याबरोबर असतील. ²³प्रत्येक पूजेच्या दिवशी, सर्व लोक माझी उपासना करण्यासाठी येतील. ते प्रत्येक शब्बाथला आणि महिन्याच्या पहिल्या दिवशी येतील.

²⁴“ते लोक माझ्या पवित्र नगरात येतील. आणि ते जर नगराच्या बाहेर गेले तर त्यांना माझ्याविरुद्ध गेलेल्या लोकांची मृत शरीरे दिसतील. त्या मृत शरीरांत कधी न मरणारे किडे पडतील कधी न विझणारा अग्नी त्या मृत शरीरांना जाळून टाकील.”

यिर्मया

१ हे यिर्मयाचे संदेश आहेत, यिर्मया हिल्कीयाचा मुलगा होता. तो अनाथोथ शहरातील याजकांच्या कुळातील होता.* हे शहर बन्यामीनच्या कुटुंबाच्या मालकीच्या जमिनीवर वसले आहे. ^२योशीया यहूदाचा राजा असताना देवाने यिर्मयाशी बोलायला आरंभ केला. योशीया आमोनचा मुलगा होता. योशीयाच्या कारकिर्दीच्या तेराव्या वर्षापासून देवाने यिर्मयाशी बोलायला सुरुवात केली. ^३यहूदाचा राजा यहोयाकीम याच्या कारकिर्दीतही परमेश्वर यिर्मयाशी बोलत राहिला. यहोयाकीम हा योशीयाचा मुलगा होय योशीयाचा दुसरा मुलगा सिद्कीया हा यहूदाचा राजा झाल्यावर त्याच्या कारकिर्दीच्या अकरा वर्षा पाच महिने एवढ्या काळापर्यंत परमेश्वर यिर्मयाशी बोलला. सिद्कीयाच्या अकरा वर्षांच्या कारकिर्दीच्या नंतर पाचव्या महिन्यात यरुशलेममधील लोकांना दूर नेऊन हद्दपार केले गेले.

परमेश्वर यिर्मयाला बोलवितो

^४यिर्मयाला परमेश्वराचा संदेश आला. हा संदेश असा होता

^५“तू आईच्या गर्भात जन्म घेण्यापूर्वीपासून मला माहीत होतास. तू जन्माला येण्यापूर्वीच मी तुझी विशेष कामगिरीसाठी निवड केली. राष्ट्रांचा संदेश म्हणून मी तुझी निवड केली.”

^६मग यिर्मया म्हणाला, “पण सर्वशक्तिमान परमेश्वरा, मला कसे बोलावे ते माहीत नाही. मी तर एक लहान बालक आहे.”

^७पण परमेश्वर मला म्हणाला,

“मी लहान बालक आहे’ असे म्हणू नकोस. मी तुला पाठवीन तेथे सगळीकडे तुला गेलेच पाहिजे. मी तुला सांगीन ती प्रत्येक गोष्ट तू लोकांना सांगितलीच पाहिजे.

तो ... कुळातील होता हे याजक बहुधा अव्याथार याजकाच्या कुळातील होते. दावीद राजा असताना अव्याथार यरुशलेममध्ये सर्वात श्रेष्ठ याजक होता. त्याला शलमोन राजाने अनाथोथला पाठविले. १ राजा २:२६ पाहिले.

^८कोणालाही घाबरू नकोस. मी तुझ्या पाठीशी आहे. मी तुझे रक्षण करीन.” हा परमेश्वराचा संदेश होता.

^९मग परमेश्वराने हात लांब करून माझ्या तोंडाला स्पर्श केला. मग परमेश्वर मला म्हणाला,

“यिर्मया, मी माझे शब्द तुझ्या तोंडात घालीत आहे.

^{१०}खाली ओढण्यासाठी, फाडून टाकण्यासाठी, नष्ट करून टाकण्यासाठी आणि उलथून टाकण्यासाठी, उभारणी करण्यासाठी आणि नवीन लागवड करण्यासाठी आजपासून मी राष्ट्रे आणि राज्ये तुझ्या ताब्यात देत आहे.”

दोन दृष्टान्त

^{११}मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला. तो असा होता. “यिर्मया, तुला काय दिसते?”

मी परमेश्वराला सांगितले, “मला बदामाच्या झाडापासून केलेली एक काठी दिसते.”

^{१२}परमेश्वर मला म्हणाला, “तुला उत्तम दिसत आहे. तुला पाठविलेले माझे शब्द खरे आहेत की नाही हे नक्की करण्यासाठी मी लक्ष ठेवत आहे.”*

^{१३}मग मला पुन्हा परमेश्वराचा संदेश मिळाला तो असा: “यिर्मया, तुला काय दिसते?”

मी परमेश्वराला उत्तरादाखल म्हणालो, “मला उकळते पाणी असलेले एक भांडे दिसत आहे. ते उत्तरेकडे कलत आहे.”

^{१४}परमेश्वर मला म्हणाला, “उत्तरेकडून काहीतरी भयंकर आपती येईल. ती ह्या देशातील सर्व लोकांवर येईल.

^{१५}काही काळाने मी उत्तरेकडील राज्यातील सर्व लोकांना बोलवीन.” परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या: “त्या देशातील राजे येतील आणि यरुशलेमच्या वेशीजवळ आपली सिंहांसने स्थापन करतील. ते शहराच्या तटबंदीवर हल्ला करतील. ते यहूदातील सर्व शहरांवर चढाई करतील.

मी ... ठेवत आहे येथे शब्दांचा खेळ आहे. बदामाच्या लाकडाला वा काठीला हिब्रूमध्ये म्हणतात आणि ह्या शब्दाचा अर्थ ‘लक्ष ठेवत आहे’ असा होतो.

¹⁶आणि मी माझ्या लोकांविरुद्ध निकाल घोषित करीन. ते लोक वाईट आहेत. ते माझ्याविरुद्ध फिरले आहेत. म्हणून मी असे करीन. माझ्या लोकांनी माझा त्याग केला. त्यांनी दुसऱ्या देवतांना बळी अर्पण केले. त्यांनी स्वतःच्या हातांनी घडविलेल्या मूर्तीची पूजा केली.

¹⁷“यास्तव, विर्मया, तयार हो, उभा राहा आणि लोकांशी बोल. मी तुला सांगितलेली प्रत्येक गोष्ट तू त्यांना सांग. लोकांना घाबरू नकोस, जर तू त्यांना घाबरलास, तर तू त्यांना घाबरावेस म्हणून मी सबळ कारण काढीन.

¹⁸माझ्या विषयी म्हणशील तर, आज मी तुला भक्क म शहराप्रमाणे वा लोखंडी खांबाप्रमाणे अथवा जस्ताच्या भिंतीप्रमाणे करीन. तू ह्या भूमीवरच्या सर्वांविरुद्ध, यहूदाच्या राजाविरुद्ध, यहूदाच्या नेत्यांविरुद्ध, तेथील याजकांविरुद्ध आणि लोकांविरुद्ध समर्थपणे उभा राहशील

¹⁹ते सर्व लोक तुझ्याविरुद्ध लढतील, पण ते तुझा पराभव करणार नाहीत. का? कारण मी तुझ्याबरोबर आहे. मी तुझे रक्षण करीन.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

यहूदा निष्ठावंत नव्हता

2 विर्मयाला परमेश्वराचा संदेश आला. तो असा होता: ²“विर्मया, जा आणि यरुशलेममधील लोकांशी बोल. त्यांना सांग:

“तुमचे राष्ट्र तरुण होते त्या वेळी तुम्ही माझ्याशी निष्ठावंत होता. नववधूंप्रमाणे तुम्ही मला अनुसरलात. तुम्ही वाळवंटातून आणि पडिक जमिनीतून माझ्या मागे आलात.

³इझ्राएलचे लोक म्हणजे परमेश्वराला मिळालेली पवित्र देणगी होती. परमेश्वराने तोडलेले ते पहिले फळ होते. त्यांना दुखविण्याचा प्रयत्न करणाऱ्या प्रत्येकाला अपराधी ठरविले गेले. त्या पापी लोकांचे वाईट झाले.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश होता.

⁴याकोबच्या वंशजांनो, इझ्राएलमधल्या कुळांनो, परमेश्वराचा संदेश ऐका.

⁵परमेश्वर असे म्हणतो: “मी तुमच्या पूर्वजांशी न्यायीपणाने वागलो नाही असे तुम्हाला वाटते का? म्हणून ते माझ्यापासून दूर गेले का? त्यांनी कवडी मोलाच्या दैवतांना पूजले व स्वतः कवडीमोल झाले.

⁶तुमचे पूर्वज असे म्हणले नाहीत ‘परमेश्वराने आम्हाला मिस्रहून आणले. परमेश्वराने आम्हाला वाळवंटातून पार नेले. त्यानेच आम्हाला ओसाड आणि खडकाळ प्रदेशातून बाहेर नेले. काळोख व धोका असलेल्या, निर्जन, जेथून कोणीही प्रवास करीत नाही अशा प्रदेशातून देवाने आम्हाला पार केले. तो परमेश्वर आता कोठे आहे?’”

⁷परमेश्वर म्हणतो, “मी तुम्हाला अनेक चांगल्या गोष्टींनी भरलेल्या उत्तम प्रदेशात आणले. तुम्हाला तेथे पिकणारी फळे व धान्य खायला मिळावे म्हणून मी हे

केले. पण तुम्ही माझी ही भूमी ‘गलिच्छ’ केली. मी तुम्हाला दिलेली ही भूमी तुम्ही खराब केली.

⁸“याजकांनी ‘परमेश्वर कोठे आहे’ असे विचारले नाही. कायदा जाणणाऱ्यांनी मला जाणून घेण्याचा प्रयत्न केला नाही. इझ्राएलचे नेते माझ्याविरुद्ध गेले. संदेष्ट्यांनी खोटा देव बआल याच्या नावे भविष्य वर्तविले. त्यांनी निरुपयोगी मूर्तीची पूजा केली.”

⁹परमेश्वर म्हणतो, “म्हणून आता मी तुम्हाला पुन्हा दोषी ठरवीन. आणि तुमच्या नातवंडानासुद्धा दोषी ठरवीन.

¹⁰समुद्र पार करून किती बेटावर जा. कोणाला तरी केदारला पाठवा. लक्षपूर्वक पाहा. कोणी असे कधी काही केले आहे का ते बघा!

¹¹कोणत्या राष्ट्रांने, नवीन दैवतांची पूजा करायची म्हणून, जुन्या दैवतांना पूजायचे थांबविले आहे का? नाही. आणि त्यांचे दैवत मुळी देवच नाही. पण माझ्या लोकांनी त्यांच्या तेजस्वी देवाची पूजा करायचे सोडून कवडीमोलाच्या मूर्तीची पूजा करणे सुरु केले.

¹²“आकाशा, घडलेल्या गोष्टीबद्दल तुला आश्चर्याचा धक्का बसू दे. भीतीने थरथर काप.” हा परमेश्वराचा संदेश होता.

¹³“माझ्या लोकांनी दोन पापे केली. ते माझ्यापासून दूर गेले. (मी जिवंत पाण्याचा झरा आहे.) आणि त्यांनी स्वतःची पाण्याची टाकी खोदली. (ते दैवतांकडे वळले.) पण ती टाकी फुटली आहे. त्यात पाणी राहू शकत नाही.

¹⁴इझ्राएलचे लोक गुलाम झाले आहेत का? गुलाम म्हणूनच जन्माला आलेल्या माणसाप्रमाणे ते आहेत का? इझ्राएलची संपत्ती लोकांनी का लुटली?

¹⁵तरुण सिंह (शत्रू) इझ्राएलकडे बघून डरकाळ्या फोडतात व गुरगुरतात. त्यांनी इझ्राएलचा नाश केला. इझ्राएलमधील शहरे जाळली गेली आहेत. तेथे कोणीही मागे उरले नाही.

¹⁶नोफ (मंमेफिस) आणि तहपन्हेस येथील लोकांनी तुमचा माथा फोडला आहे.

¹⁷तुमच्याच चुकीने हे संकट आले आहे. परमेश्वर तुमचा देव तुम्हाला योग्य मार्गाने नेत होता. पण तुम्हीच उलटे फिरलात.

¹⁸यहूदातील लोकांनो, पुढील गोष्टींचा विचार करा. मिसरला जाण्याने काही फायदा झाला का? शिहोराचे (नील नदीचे) पाणी पिण्याने काही लाभ झाला का? नाही. अशशूरला जाण्याने आणि मोठ्या नदीचे (फरात नदीचे) पाणी पिण्याने काही मदत झाली का? नाही.

¹⁹तुम्ही दुष्कृत्ये केली. त्यामुळे तुम्हाला फक्त शिक्षा मिळेल. तुमच्यावर संकट येईल. व तो तुम्हाला धडा शिकवील. ह्याचा विचार करा. मग तुम्हाला समजेल की देवापासून दूर जाणे किती वाईट आहे! मला न घाबरणे व मान न देणे हे चूक आहे. “माझा प्रभूचा, सर्वशक्तिमान परमेश्वराचा, हा संदेश होता.

²⁰“यहूदा, फार वर्षापूर्वी तू तुझे जोखड दूर फेकलेस. मी तुझ्यावर नियंत्रण ठेवत होतो ती बंधने तोडलीस. तू मला म्हणालीस, ‘मी तुझी सेवा करणार नाही.’ प्रत्येक उंच टेकडीवरील अथवा प्रत्येक हिरव्या झाडाखालील वारांगनेप्रमाणे तू झालीस .

²¹यहूदा, मी खास वेल म्हणून तुला लावले. तुम्ही सर्वजण उत्तम बीजाप्रमाणे होता. मग वाईट फळे देणाऱ्या वेलीत तुझे रूपांतर कसे झाले?

²²जरी तू स्वतःला खारान धुतलेस, खूप साबण लावलास, तरी मला तुझ्या अपराधाचा डाग दिसू शकेल.” हा परमेश्वर देवाकडून आलेला संदेश होता.

²³“यहूदा, ‘मी अपराधी नाही. मी बआलदेवताच्या मूर्तीची पूजा केली नाही’ असे तू मला कसे म्हणू शकतेस? तू दरीमध्ये केलेल्या गोष्टींचा विचार कर. तू काय केलेस त्याबद्दल विचार कर. एका जागेवरून दुसऱ्या जागी धावणाऱ्या चपळ उंटिणीप्रमाणे तू आहेस.

²⁴तू वाळवंटात राहणाऱ्या रानगाढवीप्रमाणे आहेस. समागमाच्या काळात ती वारा हुंगते. ती माजावर असताना कोणीही तिला परत आणू शकत नाही. त्या काळात ज्याला पाहिजे त्या नराला ती मिळू शकते. तिला मिळविणे सोपे असते.

²⁵यहूदा, मूर्तीमागे धावण्याचे थांबव. त्या दैवतांची लागलेली तहान आता पुरे. पण तू म्हणतेस, ‘त्याचा काही उपयोग नाही. मी त्यांना सोडू शकत नाही. मला ते दैवत आवडतात. मला त्यांना अनुसरायचे आहे.’

²⁶“चोराला लोकांनी पकडताच तो शरमिंदा होतो. त्याचप्रमाणे इस्राएलचे लोक झाले आहेत. राजे आणि नेते, याजक आणि संदेष्टे लज्जित झाले आहेत.

²⁷ते लाकडाच्या तुकड्याशी बोलतात त्याला ‘माझे वडील’ म्हणतात. ते खडकाशी बोलतात. ते म्हणतात, ‘तू मला जन्म दिलास.’ त्या सर्व लोकांना शरमेने मान खाली घालायला लागतील. ते लोक माझ्याकडे पाहत नाहीत. त्यांनी माझ्याकडे पाठ फिरविली आहे. पण जेव्हा यहूदातील लोक संकटात सापडतात, तेव्हा ते मला म्हणतात, ‘ये आणि आम्हाला वाचव.’

²⁸त्या मूर्तींना येऊ देत आणि तुम्हाला वाचवू देत. तुम्ही स्वतः घडविलेल्या त्या मूर्ती कोठे आहेत? तुम्ही संकटात असताना त्या मूर्ती येऊन तुम्हाला सोडवितात का ते पाहू या. यहूदा, तुला तुझ्या शहराईतक्या मूर्ती आहेत!

²⁹“तुम्ही माझ्याशी वाद का घालता? तुम्ही सर्व माझ्याविरुद्ध गेलात.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश होता.

³⁰“यहूदातील लोकांनी, मी तुम्हाला शिक्षा केली, पण त्याचा काही फायदा झाला नाही. तुम्हाला शिक्षा झाल्यावरही तुम्ही परत आला नाहीत तुमच्याकडे आलेल्या संदेष्ट्यांना तुम्ही तलवारीने मारले. तुम्ही धोकादायक सिंहासारखे होता. तुम्ही संदेष्ट्यांना ठार मारले.”

³¹ह्या पिढीतील लोकांनी, परमेश्वराच्या संदेशाकडे लक्ष द्या. “इस्राएलच्या लोकांनामी वाळवंटासारखा आहे का? मी काळोखी आणि धोकादायक प्रदेशासारखा त्यांना वाटतो का? माझे लोक म्हणतात, ‘आमच्या मार्गाने जायला आम्ही स्वतंत्र आहोत. परमेश्वरा आम्ही तुझ्याकडे परत येणार नाही.’ ते असे का म्हणतात?

³²तरुण स्त्री आपले दागिने विसरत नाही. वधू आपला कमरपट्टा विसरत नाही. पण माझे लोक मला असंख्य वेळा विसरले आहेत.

³³“यहूदा, प्रियकरांच्या (खोट्या देवांच्या) पाठलाग कसा करायचा हे तुला बरोबर माहीत आहे. दुष्कृत्ये करायला खरोखरच तू शिकली आहेस.

³⁴तुझ्या हातांना रक्त लागले आहे. ते रक्त गरीब व निष्पाप माणसांचे आहे. तुझे घर फोडताना तू त्यांना पकडले नाहीस. तू कारण नसताना त्यांना ठार मारलेस.

³⁵पण तरी तू म्हणतेस, ‘मी निरपराध आहे. परमेश्वर माझ्यावर रागावलेला नाही.’ मी तुला खोटे बोलल्याबद्दलही दोषी ठरवीन. का? कारण तू म्हणतेस, ‘मी काहीही चूक केलेली नाही.’

³⁶मन बदलणे तुला अगदी सोपे आहे. अशश्रूने तुझी निराशा केली, म्हणून तू अशश्रूला सोडले आणि मदतीसाठी तू मिसरला गेलीस. पण मिसरसुद्धा तुझी निराशा करील.

³⁷मग अखेरीला तुला मिसरलाही सोडावे लागेल आणि लाजेने तोंड लपवावे लागेल. तू त्या देशावर विश्वास ठेवलास. पण परमेश्वराने त्या देशांना नाकारले. म्हणून जिंकण्यासाठी ते तुला मदत करू शकत नाहीत.

3 “एखाद्याने बायकोशी घटस्फोट घेतल्यासती त्याला सोडते आणि दुसऱ्याशी लग्न करते. मग तो माणूस परत आपल्या बायकोकडे जाऊ शकतो का? नाही. जर तो माणूस त्या बाईकडे परत गेला* तर तो देश ‘भ्रष्ट’ होतो. यहूदा, खूप प्रियकर (खोटे देव) असलेल्या वारांगनेप्रमाणे तू वागलीस आणि आता तुला माझ्याकडे परत यायचे आहे.” हा परमेश्वराचा संदेश होता.

²यहूदा, टेकड्यांच्या उजाड माथ्यांकडे पाहा. अशी एक तरी जागा आहे का की जेथे तू तुझ्या प्रियकराबरोबर (खोट्या देवांबरोबर) समागम केला नाहीस? वाळवंटात वाट पाहणाऱ्या अरबांप्रमाणे, तू प्रियकराची वाट बघत रस्त्याच्या कडेला बसलीस. तू देश ‘भ्रष्ट’ केल्यास. कसा? तू खूप वाईट गोष्टी केल्यास. तू माझा विश्वासघात केलास.

³तू पाप केलेस म्हणून पाऊस पडला नाही. वळवाचा पाऊस तर अजिबात पडला नाही. पण तरी तुला

जर तो ... परत गेला एखाद्याने आपल्या बायकोशी घटस्फोट घेतला व तिने दुसऱ्याशी लग्न केले. तर पुन्हा तिच्या पहिल्या नवऱ्याने तिच्याशी लग्न करणे हे मोशेच्या नियमाविरुद्ध होते. तिला तिच्या दुसऱ्या नवऱ्याने घटस्फोट दिला अथवा तिचा दुसरा नवरा मेली तरी, तिच्याशी लग्न करणेही नियमाविरुद्ध होते. अनु. 24:1-4 पाहवे.

लाज वाटत नाही. वारांगनेप्रमाणे तुझ्या तोंडावर निर्लज्जपणाचे भाव आहेत. तू तुझ्या कृत्यांबद्दल शरमिंदी होत नाहीस.

⁴पण आता तू मला 'पिता' म्हणत आहेस. तू म्हणालीस, 'मी लहान असल्यापासून तू माझा मित्र आहेस.'

⁵तू असेसुद्धा म्हणालीस, 'देव नेहमीच माझ्यावर रागावणार नाही. देवाचा राग सतत राहणार नाही.'

"यहूदा, तू असे म्हणतेस, पण तू करता येतील तेवढी दुष्कृत्ये केली आहेस."

देन वार्ट बहिणी इझ्राएल आणि यहूदा

⁶योशीया यहूदावर राज्य करीत असताना, परमेश्वर माझ्याशी बोलला. परमेश्वर म्हणाला, "यिर्मया, इझ्राएलने केलेली दुष्कृत्ये तू पाहिलीस ना? तिने माझा कसा विश्वासघात केले ते तू पाहिलेस. तिने प्रत्येक टेकडीवर आणि प्रत्येक हिरव्या झाडाखाली मूर्तीबरोबर व्यभिचार करून पाप केले. ⁷मी स्वतःशीच म्हणालो, 'ही दुष्कृत्ये करून झाल्यावर तरी इझ्राएल माझ्याकडे परत येईल.' पण ती माझ्याकडे परत आली नाही. इझ्राएलने काय केले हे इझ्राएलच्या विश्वासघातकी बहिणीने यहूदाने पाहिले. ⁸इझ्राएल विश्वासघातकी आहे आणि तिला मी दूर का पाठविले ते तिला माहीत आहे. तिने व्यभिचाराचे पाप केले म्हणून मी तिला घटस्फोट दिला हे तिला कळले आहे. पण ह्यामुळे तिची विश्वासघातकी बहीण भयभीत झाली नाही. यहूदाला भीती वाटली नाही. यहूदाने सुध्दा बाहेर जाऊन वारांगनेप्रमाणे व्यवहार केला. ⁹आपण वारांगनेप्रमाणे वागत आहोत ह्याची यहूदाला पर्वा नव्हती. म्हणून तिने तिचा देश 'भ्रष्ट' केला. दगड आणि लाकूड यांपासून तयार केलेल्या मूर्तीची पूजा करून तिने व्यभिचाराचे पाप केले. ¹⁰इझ्राएलची विश्वासघातकी बहीण (यहूदा) मनापासून माझ्याकडे परत आली नाही. परत येण्याचे तिने फक्त ढोंग केले." हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश होता.

¹¹परमेश्वर मला म्हणाला, "इझ्राएल माझ्याशी निष्ठावंत नाही. पण विश्वासघातकी यहूदापेक्षा तिच्याकडे सबळ सबबी होत्या. ¹²यिर्मया, उत्तरेकडे बघ आणि संदेश सांग:

'इझ्राएलच्या बेइमान लोकांनो, परत या.' हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश होता. 'मी तुमच्यावर संतापायचे सोडून देईन. मी दयाळू आहे. हा परमेश्वराचा संदेश होता. 'मी कायमचा तुमच्यावर रागावणार नाही.'

¹³तुम्ही पाप केले आहे एवढे तुम्हाला समजले पाहिजे. तुम्ही परमेश्वराच्या, तुमच्या देवाच्या, विरुद्ध गेलत तेच तुमचे पाप आहे. तुम्ही दुसऱ्या राष्ट्रातील मूर्तींना प्रत्येक हिरव्या झाडाखाली पूजले. तुम्ही माझ्या आज्ञा पाळल्या नाहीत." हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश होता.

¹⁴"तुम्ही लोक विश्वासघातकी आहात. पण माझ्याकडे परत या." हा परमेश्वराचा संदेश होता.

"मी तुमचा प्रभू आहे मी प्रत्येक नगरातील एक आणि प्रत्येक कुटुंबातील दोन माणसे घेईन. आणि तुम्हाला सियोनला आणीन. ¹⁵मग मी तुम्हाला नवे मेंढपाळ (शासनकर्ते) देईन. ते माझ्याशी निष्ठावान असतील. ते ज्ञान आणि समज ह्यांच्या सहाय्याने तुम्हाला मार्गदर्शन करतील. ¹⁶त्या काळात, देशात तुमच्यापैकी बरेचजण असतील." हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश होता.

"त्या वेळेला, लोक पुन्हा कधीही असे म्हणणार नाहीत, 'परमेश्वराच्या कराराचा कोश आमच्याजवळ असण्याचे दिवस आम्हाला आठवतात.' येथून पुढे ते त्या पवित्र कोशाचा विचारसुद्धा करणार नाहीत. त्यांना त्याची आठवण येणार नाही व चुकल्यासारखेही वाटणार नाही. ते दुसरा पवित्र कोश करणार नाहीत. ¹⁷त्या वेळेला यरुशलैम नगरीला 'परमेश्वराचे सिंहासन' म्हटले जाईल. परमेश्वराच्या नावाचा मान राखण्यासाठी सर्व राष्ट्रे यरुशलैममध्ये एकत्र येतील. ह्या पुढे ते त्यांच्या दुराग्रही आणि दुष्ट मनांचे अनुसरण करणार नाहीत. ¹⁸त्या दिवसांत यहूदाचे घराणे इझ्राएलच्या घराण्याला येऊन मिळेल. उत्तरेकडच्या प्रदेशातून ते गोळा होऊन येतील मी त्यांच्या पूर्वजांना दिलेल्या भूमीत ते येतील.

¹⁹"मी, परमेश्वर, स्वतःशी म्हणालो, 'माझ्या स्वतःच्या मुलप्रमाणे तुम्हाला वागवावे असे मला वाटते. इतर कोणत्याही राष्ट्रापेक्षा, तुम्हाला, सुंदर व आल्हाददायक भूमी द्यावी अशी माझी इच्छा आहे.' मला वाटले की तुम्ही मला 'पिता' म्हणाल व नेहमीच मला अनुसराल.

²⁰पण तुम्ही पतीशी विश्वासघात करणाऱ्या पत्नीप्रमाणे आहात. इझ्राएलच्या घराण्यातील लोकांनो, तुम्ही माझा विश्वासघात करीत आहात. हा देवाचा संदेश होता.

²¹उजाड टेकड्यांवरून येणारा रडण्याचा आवाज तुम्ही ऐकू शकता. इझ्राएलचे लोक रडत आहेत. ते दयेसाठी याचना करीत आहेत. ते फार पापी झाले. ते त्यांच्या परमेश्वर देवाला विसरले.

²²परमेश्वर पुढे म्हणाला, "इझ्राएलच्या लोकांनो, तुम्ही माझ्याशी विश्वासघात करता. पण माझ्याकडे परत या. माझ्याकडे परत या. जरी तुम्ही विश्वासघातकी असलात तरी मी तुम्हाला क्षमा करीन."

पण लोकांनी म्हणवे, "हो! आम्ही तुझ्याकडे येऊ तूच परमेश्वर आमचा देव आहेस!

²³टेकड्यांवर मूर्तीची पूजा करणे मूर्खपणाचे आहे. डोंगरावर मोठ्या, दिखाऊ मेजवाऱ्या करणे चूक आहे. इझ्राएलचे पापविमोचन नक्कीच आपल्या परमेश्वर देवाकडून येईल.

²⁴त्या भयानक खोऱ्या देवाने बआल देवताने आमच्या वडिलांच्या मालकीचे सर्व काही खाल्ले आहे. त्या खोऱ्या

दैवताने आमच्या पूर्वजांची मुले व मुली गिळली. आमच्या तारुण्यापासून हे घडले. त्या भयानक खोऱ्या देवाने आमच्या वडिलांच्या मेंढ्या आणि गुरे आणि त्यांची कोकरे व वासरे घेतली.

²⁵लज्जेचे आपण अंथरुण करू या आणि पांघरुणाने आपण शरीर झाकतो तशी लाज आपण पांघरू या. आम्ही आमच्या परमेश्वर देवाविरुद्ध जाऊन पाप केले. आम्ही आणि आमच्या वडिलांनी पाप केले. आम्ही लहान असल्यापासून परमेश्वर देवाच्या आज्ञा पाळल्या नाहीत.”

4 हा परमेश्वराचा संदेश आहे “इझ्राएल तुला परत यायचे असेल तर माझ्याकडे परत ये. तुझ्या मूर्ती फेकून दे. माझ्यापासून दूर जाऊन भटकू नकोस.

²तू ह्या गोष्टी केल्यास, तर तू शपथ घेण्यासाठी माझे नाव वापरू शकशील. ‘परमेश्वर असेतो पर्यंत,’ असे तू म्हणू शकशील. तू हे शब्द खऱ्या, प्रमाणिक आणि योग्य, तऱ्हेने वापरू शकशील. तू ह्या गोष्टी केल्यास परमेश्वर राष्ट्रांना आशीर्वाद देईल. ती राष्ट्रे परमेश्वराने केलेल्या कृत्यांबद्दल बढाया मारतील.”

³परमेश्वर यहुदा व यरुशलेम मधील लोकांना म्हणतो:

“तुमची शेते नांगरलेली नाहीत. ती शेते नांगरा. काट्यात बी पेरू नका.

⁴परमेश्वराची माणसे व्हा. तुमची हृदये बदला * यहुदातील आणि यरुशलेममधील लोकांना तुम्ही बदलला नाहीत, तर मी खूप रागावेन. माझा राग आगीप्रमाणे वेगाने पसरून तुम्हाला जाळून टाकील. असे का घडेल? तुम्ही केलेल्या दुष्कृत्यांमुळे असे घडेल.”

उत्तरेकडून येणारे अरिष्ट

⁵“यहुदाच्या लोकांना हा संदेश द्या. यरुशलेममधील प्रत्येकाला सांगा:

‘सर्व देशभर रणशिगे फुंका, मोठ्याने ओरडून सांगा, “एकत्र या. सुरक्षिततेसाठी आपण सर्व मजबूत शहराकडे जाऊ या.”

⁶खुणेचे ध्वज सियोनच्या दिशेने दाखवा. जीव वाचविण्यासाठी पळा. वाट पाहू नका. कारण मी उत्तरेकडून अरिष्ट आणीत आहे. मी भयानक विध्वंस घडवून आणीत आहे.”

तुमची ... बदला सुता करून देवाचे व्हा तुमच्या हृदयावरील कातडे कापून टाका. पुरुष आपल्या जननेद्रियावरील कातडे कापून टाकून आपण देवाचे आहोत असे दाखवीत. येथे यिर्मया म्हणतो की खरे म्हणजे सुता ही माणसाच्या हृदयाची (मनाची) झाली पाहिजे.

⁷“सिंह त्याच्या गुहेतून बाहेर आला आहे. राष्ट्रांचा नाश करणाऱ्याने कूच करायला सुरवात केली आहे. तुमच्या देशाचा नाश करण्यासाठी त्याने त्याचे घर सोडले आहे. तुमच्या शहरांचा नाश होईल. तेथे कोणीही शिल्लक राहणार नाही.

⁸म्हणून शोकवस्त्रे घाला आणि मोठ्याने आक्रोश करा. का? कारण परमेश्वर आमच्यावर रागावला आहे.”

⁹परमेश्वर म्हणतो, “हे घडत असताना, राजा आणि त्याचे अधिकारी यांचा धीर सुटेल, याजक घाबरतील, संदेष्ट्यांना धक्का बसेल.”

¹⁰नंतर, मी, यिर्मया, म्हणालो, “परमेश्वरा, माझ्या प्रभू तू यहुदातील आणि यरुशलेममधील लोकांना खरोखरच युक्तीने फसविलेस. ‘तू त्यांना म्हणालास की तुम्हाला शांती मिळेल.’ पण आता, तू तलवारीचे पातेच त्यांच्या नरड्याला लावीत आहेस.”

¹¹त्या वेळेला यहुदा व यरुशलेम येथील लोकांना एक संदेश दिला जाईल. “उजाड टेकड्यावरून गरम वारा वाहतो. तो वाळवंटातून माझ्या लोकांकडे वाहत येतो. फोलकटापासून धान्य वेगळे करण्याकरिता शेतकरी ज्या वाऱ्याचा उपयोग करतात, तसा हा सौम्य वारा नाही.”

¹²हा वारा त्यापेक्षा जोराचा आहे आणि तो माझ्याकडून येतो आता, मी यहुदाच्या लोकांविरुद्ध माझा निकाल जाहीर करीन.”

¹³पाहा! शत्रू ढगाप्रमाणे वर येतो. त्याचे रथ वावटळीप्रमाणे दिसतात, त्यांचे घोडे गरुडांपेक्षा वेगवान आहेत. हे सर्व आपल्या दृष्टीने अतिशय वाईट आहे. आपला विध्वंस झाला!

¹⁴यरुशलेममधील लोकांना, तुमच्या मनातील पाप धुवून टाका. तुमची मने शुद्ध करा. मग तुम्ही वाचविले जाऊ शकता. दुष्ट बेट करीत बसू नका.

¹⁵ऐका! दान प्रांतातून दूताचा आवाज येत आहे. एफ्राईम ह्या टेकड्यांच्या देशातून हा माणूस वाईट बातमी आणीत आहे.

¹⁶“ही बातमी ह्या देशाला कथन करा. यरुशलेमच्या लोकांत ही बातमी पसरवा दुरवरच्या देशांतून शत्रू येत आहेत. यहुदाच्या विरुद्ध ते युद्धाची घोषणा करीत आहेत.

¹⁷शेताचे रक्षण करण्यासाठी लोक शेताभोवती कडे करतात तसा शत्रूने यरुशलेमला वेढा घातला आहे. यहुदा, तू माझ्याविरुद्ध गेलीस. म्हणून शत्रू तुझ्याविरुद्ध चढाई करण्यास येत आहे.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

¹⁸तू ज्या तऱ्हेने राहिलीस आणि जी कर्मे केलीस. त्यामुळे हे संकट तुझ्यावर आले. तुझ्या पापाने तुझे जीवन कठीण केले. तुझ्या पापी जीवनामुळे, तुझ्या अंतःकरणाला खोल जखमा होऊन वेदना झाल्या.”

यिर्मयाचा आक्रोश

¹⁹अरे रे! दुःखाने आणि काळजीने माझ्या पोटात खड्डा पडत आहे. मी वेदनेने वाकत आहे. मी खरच खूप घाबरलो आहे. माझ्या हृदयात धडधडत आहे. मी गप्प बसू शकत नाही का? मी रणशिंग फुंकलेले ऐकले आहे. रणशिंग सैनिकांना युद्धसाठी बोलावीत आहे.

²⁰अरिष्टामागून अरिष्ट येते. संपूर्ण देशाचा नाश झाला. अचानक माझ्या तंबूचा नाश झाला. कनाती फाडल्या गेल्या.

²¹परमेश्वरा, युद्धाची निशाणी मला किती काळ पाहिली पाहिजे? किती वेळ मी रणशिंग ऐकले पाहिजे?

²²देव म्हणतो, “माझे लोक मूर्ख आहेत. ते मला ओळखत नाहीत. ती मूर्ख मुले आहेत त्यांना समजत नाही. दुष्कृत्ये करण्यात ते पटाईत आहेत पण सत्कृत्ये कशी करावी त्यांना माहीत नाही.”

अरिष्ट येत आहे

²³मी पृथ्वीकडे पाहिले. पृथ्वी उजाड आणि अस्ताव्यस्त होती. पृथ्वीवर काहीही नव्हते. मी आकाशाकडे पाहिलेत्याचा प्रकाश गेला होता. *

²⁴मी डोंगराकडे पाहिले ते कापत होते. सर्व टेकड्या धरधरत होत्या.

²⁵मी पाहिले पण कोठेही माणसे नव्हती. आकाशातील सर्व पक्षी दूर उडून गेले होते.

²⁶मी पाहिले आणि सुपीक जमिनीचे वाळवंट झाले. त्या भूमीवरील सर्व शहरांचा नाश झाला. परमेश्वराने हे घडविले परमेश्वराने आणि त्याच्या क्रोधाने हे घडवून आणले.

²⁷परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो: “संपूर्ण देशाचा नाश होईल. (पण मी देशाचा संपूर्ण नाश करणार नाही.)

²⁸म्हणून देशातील लोक मृतांसाठी शोक करतील. आकाश काळे होईल. मी बोललो आहे ते बदलणार नाही. मी निर्णय घेतला आहे आणि मी बदलणार नाही.”

²⁹यहुदातील लोक घोडेस्वारांचा व धनुर्धरांचा आवाज ऐकतील आणि ते पळून जातील. काही लोक गुहांतून लपतील काही झुडुपांत लपतील. काही डोंगरकड्यावर चढतील. यहुदातील सर्व शहरे ओस पडतील. तेथे कोणीही राहणार नाही.

³⁰यहुदा, तुझा नाश होत आला आहे. मग आता तू काय करीत आहेस? तुझा उत्तम लाल पोशाख तू का घालीत आहेस? तुझे सोन्याचे दागिने तू का घालीत आहेस? तू डोळ्यांचा साजशृंगार का करीत आहेस? तू स्वतःला सुंदर बनवितेस पण हे वेळेचा अपव्यय करणे आहे. तुझे

प्रियकर तुझा तिरस्कार करतात. ते तुला ठार मारण्याचा प्रयत्न करीत आहेत.

³¹स्त्री प्रसूतिवेदना होताना ओरडते, तसा आवाज मी ऐकतो. पहिल्या बाळंतपणाच्या वेळेला स्त्री ज्याप्रमाणे किंकाळी फोडते, तशीच ती किंकाळी आहे. हा सियोनकन्येचा आवाज आहे. ती प्रार्थनेसाठी हात जोडत आहे. ती म्हणत आहे, “हे देवा, मी चक्रूर येऊन पडण्याच्या बेतात आहे. खुन्यांनी मला घेरले आहे!”

यहुदाच्या लोकांचे पाप

5 परमेश्वर म्हणतो, “यरुशलेमच्या रस्त्यावरून चाला. सभोवती पाहा आणि या गोष्टींचा विचार करा. नगरातील चव्हाटे शोधा. जो सत्याचा शोध घेतो, जो सच्चेपणाने वागतो असा एखादा सज्जन माणूस सापडू शकतो का ते पाहा. जर तुम्हाला एक तरी सज्जन व सत्यशील माणूस सापडला तरी मी यरुशलेमला क्षमा करीन. ²लोक शपथ घेतात आणि म्हणतात, ‘परमेश्वर असेपर्यंत.’ पण ते काही त्यांच्या मनात नसते.”

³हे परमेश्वरा, मला माहीत आहे की तुझ्या लोकांनी तुझ्याशी एकनिष्ठपणे वागायला हवे आहे. तू यहुदातील लोकांना चोपलेस पण त्यांना काही वेदना झाल्या नाहीत. तू त्यांचा नाश केलस, पण त्यांनी धडा शिकण्यास नकार दिला. ते फार दुराग्रही झालेत. त्यांनी केलेल्या वाईट कृत्यांबद्दल त्यांना खेद वाटला नाही.

⁴पण मी (यिर्मया) मनाशी म्हणालो, “गरीब लोकच एवढे मूर्ख असले पाहिजेत. परमेश्वराच्या चालीरिती ते शिकलेले नाहीत. त्यांना, त्यांच्या देवाची शिकवण माहीत नाही.

⁵म्हणून मी यहुदाच्या नेत्यांकडे जाऊन त्यांच्याशी बोलेन. नेत्यांना परमेश्वराच्या चालीरिती नक्कीच माहीत असतात. त्यांना त्यांच्या देवाचे नियम माहीत असतात. ह्याची मला खात्री आहे!” पण परमेश्वराच्या सेवेतून मुक्त होण्यासाठी सर्व नेते एकत्र जमले होते.

⁶ते देवाच्या विरुद्ध गेले म्हणून जंगलातील सिंह त्यांच्यावर हल्ला करील. जंगलातील लांडगा त्यांना ठार मारील. चिता त्यांच्या शहराजवळ लपला आहे. शहरातून बाहेर येणाऱ्या प्रत्येकाचे तो तुकडे तुकडे करील. यहुदातील लोकांनी पुन्हा पुन्हा पापे केल्याने हे घडून येईल. ते, अनेक वेळा, देवापासून दूर भटकत गेले आहेत.

⁷देव म्हणाला, “यहुदा, मी तुला क्षमा करावी म्हणून तू मला एक तरी सबळ कारण सांग. तुझ्या मुलांनी माझा त्याग केला. त्यांनी मूर्तीपुढे शपथा वाहिल्या. पण त्या मूर्ती म्हणजे खरे देव नव्हेत. तुझ्या मुलांना पाहिजे ते सर्व मी दिले. पण तरी त्यांनी माझा विश्वासघात केला. त्यांनी आपला बराच वेळ वारागनेबरोबर घालविला.

पृथ्वी ... गेला होता माणूस पृथ्वीवर येण्या आधीच्या स्थितीची तुला यिर्मया आपल्या देशाशी करीत आहे. उत्पत्ति 1:9 पाहवे.

^८ते लोक, भरपूर खाद्य खाणाऱ्या व समागमाला तयार असणाऱ्या घोड्यांप्रमाणे आहेत. शेजाऱ्याच्या बायकोला वासनेने हाका मारणाऱ्या घोड्यांप्रमाणे ते आहेत.

^९ह्या कर्माबद्दल मी यहुदातील लोकांना शिक्षा करावी का?" हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. "हो! अशा रीतीने जीवन जगणाऱ्या राष्ट्राला मी शिक्षा करीनच, हे तू जाणतेस. त्यांच्या लायकीप्रमाणे मी त्यांना शिक्षा करीन.

^{१०}यहुदाच्या द्राक्षवेळीच्या रंगांतून जा. वेली तोडून टाका (पण त्यांचा संपूर्ण नाश करू नका) त्यांच्या फांद्या तोडा. का? ह्या फांद्या परमेश्वराच्या मालकीच्या नाहीत.

^{११}यहुदा व इझ्राएल येथील घराणी, प्रत्येक बाबतीत, माझा विश्वासघात करीत आली आहेत." हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

^{१२}"हे लोक परमेश्वराबद्दल खोटे बोलले. ते म्हणाले आहेत, 'परमेश्वर आम्हाला काही करणार नाही. आमचे काही वाईट होणार नाही. आमच्यावर हल्ला झालेला आम्ही कधी पाहणार नाही. आम्ही कधी उपाशी राहणार नाही.'

^{१३}"खोटे संदेष्टे पोकळ वाऱ्या प्रमाणे आहेत. देवाचे शब्द त्यांच्याजवळ नाहीत* त्यांचे वाईट होईल."

^{१४}सर्वशक्तिमान परमेश्वराने पुढील गोष्टी सांगितल्या. "मी त्यांना शिक्षा करणार नाही असे ते लोक म्हणाले म्हणून, विर्मया, मी जे शब्द तुला देतो, ते आगीप्रमाणे असतील, ते लोक लाकडाप्रमाणे असतील, ती आग त्यांना पूर्णपणे जाळून टाकील."

^{१५}इझ्राएलच्या वारसांनो हा परमेश्वराचा संदेश आहे. "दूरवरच्या राष्ट्रांला मी, तुमच्यावर हल्ला करण्यासाठी लवकरच आणीन. ते शक्तिशाली राष्ट्र आहे. ते प्राचीन राष्ट्र आहे. त्या राष्ट्रांतील लोक तुम्हाला माहीत नसणारी भाषा बोलतात. ते काय बोलतात ते तुम्ही समजू शकणार नाही.

^{१६}त्यांचे भाते उघड्या थडग्यांप्रमाणे आहेत. त्यांची सर्व माणसे शक्तिशाली सैनिक आहेत.

^{१७}तुम्ही गोळ्या केलेले सर्व धान्य ते खातील. ते तुमचे सर्व अन्न खाऊन टाकतील. ते तुमच्या मुलामुलींना खाऊन टाकतील (त्यांचा नाश करतील) ते तुमची गुरे, शोळ्या, मेंढ्या खातील. ते तुमची द्राक्षे आणि अंजिरे फस्त करतील. त्यांच्या तलवारीच्या जोरावर ते तुमच्या मजबूत शहरांचा नाश करतील. तुम्ही ज्या शहरांवर विसंबता ती भक्क म शहरे ते नष्ट करतील."

^{१८}"पण जेव्हा ते भयानक दिवस येतील. हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे, तेव्हा, यहुदा, मी तुझा संपूर्ण नाश करणार नाही.

^{१९}यहुदाचे लोक तुला विचारतील, 'विर्मया, आमच्या परमेश्वर देवाने आमचे असे वाईट का केले?' त्यांना पुढील उत्तर दे, 'यहुदाच्या लोकांनो, तुम्ही परमेश्वराला सोडले आणि तुमच्या देशात तुम्ही परक्या मूर्तीची सेवा केली. तुम्ही असे वागलात म्हणून आता तुम्ही परक्या देशात परक्यांचीच सेवा कराल."

^{२०}परमेश्वर म्हणाला, "याकोबच्या वंशजांना आणि यहुदातील राष्ट्रांना हा संदेश द्या.

^{२१}एका! 'तुम्हा मूर्खाना अक्कल नाही. तुम्हाला डोळे असून दिसत नाही कान असून ऐकू येत नाही.

^{२२}खरोखर तुम्हाला माझी भिती वाटते.' हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

"माझ्यापुढे तुम्ही भीतीने थरथर कापावे. समुद्राला सीमा असावी म्हणून समुद्रकिनारे निर्माण करणारा मी एकमेव आहे. पाणी अखंड जागच्या जागी राहावे म्हणून मी असे केले. लाटा कधी किनाऱ्यावर आक्रमण करतात. पण त्या किनाऱ्याचा नाश करीत नाहीत. लाटा गर्जना करीत कधी कधी आत येतात, पण त्या किनाऱ्याच्या बाहेर जाऊ शकत नाहीत.

^{२३}पण यहुदाचे लोक दुराग्रही आहेत. ते नेहमीच माझ्याविरुद्ध जाण्यासाठी मार्ग आखत असतात. ते माझ्यापासून दूर गेले आणि त्यांनी माझा त्याग केला.

^{२४}यहुदातील लोक आपल्या मनाशी असे कधीही म्हणत नाहीत आपण आपल्या परमेश्वर देवाला घाबरू या आणि त्याचा मान राखू या. योग्य वेळेला तो आपल्याला आगोटीचा व वळवाचा पाऊस देतो. योग्य वेळी आपल्याला कापणी करता येईल. ह्याची तो खात्री करून घेतो.'

^{२५}यहुदातील लोकांनो, तुम्ही पाप केलेत म्हणूनच पावसाळा व सुगीचा हंगाम आला नाही. तुमच्या पापांनी परमेश्वराकडून मिळणाऱ्या ह्या चांगल्या गोष्टींचा आनंद तुमच्यापासून हिरावून घेतला आहे.

^{२६}माझ्या माणसांत काही दुष्ट आहेत. ते फासेपारध्यांप्रमाणे आहेत. हे लोक जाळे पसरवितात, पण पक्ष्यांना पकडण्या ऐवजी ते माणसांना पकडतात.

^{२७}पक्ष्यांनी पिंजरे भरावेत तशी ह्या दुष्टांची घरे कपटांनी भरलेली असतात. त्यांच्या कपटांनी त्यांना श्रीमंत व शक्तिशाली बनविले.

^{२८}त्यांनी केलेल्या दुष्कृत्यांमुळे ते पुष्ट व लठ्ठ झाले आहेत. त्यांच्या दुष्कृत्यांना अंत नाही. ते अनाथांच्या वतीने बोलणार नाहीत. ते त्यांना मदत करणार नाहीत. ते गरीब लोकांना योग्य न्याय मिळवून देणार नाहीत.

^{२९}त्यांनी केलेल्या ह्या कर्माबद्दल मी त्यांना शिक्षा करावी का?" हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

"अशा राष्ट्रांला मी शिक्षा करणार हे तुम्हाला माहीत आहे. त्यांना योग्य ती शिक्षा मी करीन."

^{३०}परमेश्वर म्हणतो, "यहुदात भयानक व धक्का दायक गोष्ट घडली आहे.

देवाचे ... त्यांच्याजवळ नाही देवाने सांगितलेले त्यांच्या मनात उतरले नाही वा त्यांच्यात उतरले नाही.

³¹संदेष्टे खोटे सांगतात, जे काम करण्यासाठी याजकांची निवड केली आहे, ते काम ते करणार नाहीत. आणि माझ्या लोकांना हे आवडते! पण तुमची शिक्षा जवळ आल्यावर तुम्ही काय कराल?"

यरुशलेमला शत्रूचा घेराव

6 बन्यामीनच्या लोकांनो, जीव वाचविण्यासाठी पळा. यरुशलेमपासून दूर पळा. तकोवामध्ये तुतारी फुंका. बेथ-हक्क रेमवर धोक्याचा इशारा देणारे निशाण उभारा. हे सर्व करा कारण उत्तरेकडून अरिष्ट येत आहे. भयानक नाश तुमच्याकडे येत आहे.

²सियोनच्या कन्ये, तू सुंदर कुरणासारखी आहेस.

³मेंढपाळ आपापले कळप घेऊन यरुशलेमला येतात. ते तिच्या सर्व बाजूंना तंबू ठोकतात. प्रत्येक मेंढपाळ स्वतःच्या कळपाची काळजी घेतो.

⁴"यरुशलेमविरुद्ध लढण्यास तयार व्हा. उठा! आपण दुपारी नगरावर हल्ला करू पण आधीच उशीर होत आहे. संध्याछाया लांबत आहेत.

⁵म्हणून उठा! आपण रात्रीच तिच्यावर हल्लाकरू या व यरुशलेमच्या भक्क म तटबंदीचा नाश करू या."

⁶सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणतो, "यरुशलेमच्या भोवतालची झाडे कापा आणि तिच्याविरुद्ध मोर्चा बांधा. ह्या नगरीला शिक्षा व्हावीच ह्या नगरीच्या आत जुलुमाशिवाय काहीही नाही.

⁷जशी विहीर आपले पाणी ताजे ठेवते, तशीच यरुशलेम आपला दुष्टपणा ताजा ठेवते. मी नेहमीच येथील लूटमार व हिंसाचार याबद्दल ऐकतो. मी येथे सदोदित पीडा आणि घृणा पाहतो.

⁸यरुशलेम, धोक्याचा इशारा ऐक. जर तू ऐकले नाहीस तर मी तुझ्याकडे पाठ फिरवीन, तुझ्या भूमीचे ओसाड वाळवंट करीन. तेथे कोणीही राहू शकणार नाही."

⁹सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणतो "इझ्राएलमध्ये मागे उरलेल्या इझ्राएली लोकांना गोळा करा. द्राक्षवेळीवरची उरलेली द्राक्षे तुम्ही जशी गोळा करता, तसे त्यांना गोळा करा." द्राक्ष गोळा करणारा जसा प्रत्येक वेळ तपासतो, तशी तुम्ही प्रत्येकाची तपासणी करा."

¹⁰मी कोणाशी बोलू शकतो? मी कोणाला इशारा देऊ शकतो? माझे कोण ऐकल? इझ्राएलच्या लोकांनी आपले कान बंद करून घेतले आहेत. म्हणून ते माझा इशारा ऐकू शकत नाहीत. लोकांना परमेश्वराची शिकवण आवडत नाही. त्यांना परमेश्वराचा संदेश ऐकावासा वाटत नाही.

¹¹पण माझ्यात (यिर्मयात) परमेश्वराचा राग पूर्ण भरला आहे. "तो आतल्या आत दाबून धरण्याचा मला आता कंटाळा आला आहे. रस्त्यावर खेळणाऱ्या मुलांवर, एकत्र जमलेल्या तरुणांवर परमेश्वराचा राग ओत. पुरुष व त्याची बायको असे दोघेही, तसेच सर्व म्हातारे पकडले जातील.

¹²त्यांची घरे दुसऱ्यांना दिली जातील. त्यांची शेते व त्यांच्या बायका दुसऱ्यांना दिल्या जातील. मी माझा हात उगारीन आणि यहूदातील लोकांना शिक्षा करीन." हा परमेश्वराचा संदेश होता.

¹³"इझ्राएलमधल्या सर्व लोकांना जास्तीच जास्त पैसा पाहिजे. अति महत्वाचे व अति सामान्य, सर्व सारखेच आहेत. संदेष्ट्यांपासून याजकापर्यंत सर्व खोटे बोलतात.

¹⁴माझे लोक अतिशय वाईटरीतीने दुखवले जात आले आहेत. संदेष्ट्यांनी आणि याजकांनी त्यांच्या जखमा बांधाव्यात. पण ते तर त्या जखमावर, किरकोळ खरचटल्यावर करतात त्याप्रमाणे इलाज करतात. ते म्हणतात, 'ठीक आहे, ठीक आहे' पण हे ठीक नाही. *

¹⁵संदेष्ट्यांना आणि याजकांना त्यांनी केलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल लाज वाटली पाहिजे. पण त्यांना अजिबात लाज वाटत नाही. आपल्या दुष्कृत्यांची शरम वाटण्याएवढीही त्यांना जाणीव नाही. म्हणून बाकीच्यांबरोबर त्यांना शिक्षा होईल. मी जेव्हा लोकांना शिक्षा करीन तेव्हा हे सर्वजण जमिनीवर फेकले जातील." परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

¹⁶परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो: "चौकात उभे राहा आणि पाहा. जुना रस्ता कोणता ते विचारा. चांगल्या रस्त्याची चौकशी करा व चांगल्या रस्त्यावरून चाला. तुम्ही असे केल्यास तुमचा तुम्हाला विश्वास सापडेल. पण तुम्ही लोक म्हणाला, 'आहात की आम्ही चांगल्या रस्त्यावरून चालणार नाही.'

¹⁷तुमच्यावर लक्ष ठेवण्यासाठी मी रखवालदार निवडले. मी त्यांना सांगितले, 'रणशिंगाचा आवाज ऐका.' पण ते म्हणाले, 'आम्ही ऐकणार नाही.'

¹⁸तेव्हा सर्व राष्ट्रांनी, ऐका! त्या देशातील लोकांनो, लक्ष द्या.

¹⁹पृथ्वीवरच्या लोकांनो, ऐका! यहूदातील लोकांवर मी अरिष्ट आणणार आहे. का? कारण त्यांनी हेतूपूर्वक दुष्कृत्ये केली. माझ्या संदेशाकडे दुर्लक्ष केले, माझ्या आज्ञांचे पालन करण्याचे नाकारले."

²⁰परमेश्वर म्हणतो, "तुम्ही शेबाहून माझ्यासाठी धूप कशाला आणता? दूरवरच्या देशातून सुगंधी काड्या कशाला आणता? तुम्ही आपलेल्या ह्या अग्नीत अर्पण करण्याच्या गोष्टी मला आनंदित करीत नाहीत. तुमचे यज्ञ मला संतुष्ट करीत नाहीत."

²¹माग परमेश्वर पुढे असे म्हणतो: "मी यहूदाच्या लोकांपुढे अडचणी निर्माण करीन. त्या वाटेत असलेल्या दगडाप्रमाणे असतील. वाटेतल्या दगडाला अडखळून लोक पडतात, त्याप्रमाणे वडील व मुले अडखळून पडतील. मित्र आणि शेजारी मरतील."

ठीक आहे ... नाही ह्याचा अर्थ शांतता नसताना ते शांततेची आशवासने देतात.

²²परमेश्वर पुढे असे म्हणतो: "उत्तरेकडून सैन्य येत आहे. पृथ्वीवरच्या अतीदूरच्या ठिकाणाहून मोठे राष्ट्र येत आहे.

²³त्या सैनिकांजवळ धनुष्यबाण आहेत. ते क्रूर आहेत. त्यांना दया माहीत नाही. ते खूप शक्तिशाली आहेत. ते घोड्यावर स्वार होऊन येतात, तेव्हा समुद्राच्या गर्जेसारखा आवाज येतो. ते युद्धाच्या तयारीने येत आहेत. सियोनच्या कन्ये, ते सैन्य तुझ्यावर हल्ला करण्यासाठी येत आहे.

²⁴त्या सैन्याची बातमी आम्ही ऐकली आहे. आम्ही भीतीने गर्भगळीत झालो आहोत. आम्ही अडचणीत सापडलो आहोत असे वाटते. प्रसूती होणाऱ्या स्त्रीप्रमाणे आम्ही स्थिती झाली आहे.

²⁵बाहेर शेतात जाऊ नका. रस्त्यावर जाऊ नका. का? कारण शत्रूजवळ तलवारी आहेत आणि सगळीकडे धोका आहे.

²⁶माझ्या लोकांनो, शोकवस्त्रे घाला, राखेत लोळा. मृतांसाठी आक्रोश करा. एकुलता एक मुलगा गेल्याप्रमाणे आकांत करा. कारण नाश करणारा अगदी लवकरच आपल्याकडे येईल.

²⁷"यिर्मया, मी (देवाने) तुला धातू पारखणाऱ्याप्रमाणे केले आहे. तू माझ्या लोकांची परीक्षा कर आणि ते कसे जगतात त्यावर नजर ठेव.

²⁸माझे लोक माझ्याविरुद्ध गेले आहेत आणि ते दुराग्रही आहेत. ते लोकांबद्दल खोऱ्या गोष्टी बोलतात. ते सर्व दुष्ट आहेत. ते गंजलेल्या व कलंकित झालेल्या जस्त वा लोखंडाप्रमाणे आहेत.

²⁹चांदी शुद्ध करणाऱ्या कारागिराप्रमाणे ते आहेत. फुंकणीने जोरात फुंकताच विस्तवाचा जाळ झाला आणि त्यातून शिसे बाहेर आले. * चांदी शुद्ध करण्याच्या प्रयत्नात त्या कारागिराने आपला वेळ वाया घालविला. त्याचप्रमाणे माझ्या लोकांमधून दुष्टपणा काढला गेला नाही.

³⁰माझ्या लोकांनो, 'टाकाऊ चांदी' असे म्हटले जाईल. देवाने त्यांचा स्वीकार केला नाही म्हणून त्यांना हे नाव दिले जाईल."

यिर्मयाचे मंदिरातील प्रवचन

7 यिर्मयासाठी परमेश्वराचा संदेश: ²यिर्मया, परमेश्वराच्या घराच्या दाराजवळ उभा राहा आणि हा उपदेश कर:

"यहूदातील सर्व लोकांनो, परमेश्वराचा संदेश ऐका. देवाची पूजा करण्यासाठी आत येणाऱ्या सर्व लोकांनो, ऐका! ³परमेश्वर हा इस्राएलच्या लोकांचा देव आहे.

त्यातून ... बाहेर आले कामगार चांदीसारखे धातू शुद्ध करण्यासाठी ते वितळवीत. शिसे प्रथम वितळे. मग कामगार शिसे ओतून घेत. ह्यामुळे शुद्ध धातू बाजूला राही. येथे यिर्मया म्हणत आहे की सर्वच लोक वाईट आहेत.सर्व शिसासारखे आहेत चांदीसारखे कोणी नाही.

सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणतो 'तुमची जगण्याची पद्धत बदला आणि सत्कृत्ये करा. तुम्ही असे केल्यास मी तुम्हाला या ठिकाणी राहू देईन. * ⁴काही लोक खोटे बोलतात त्यावर विश्वास ठेवू नका. ते म्हणतात "हे परमेश्वराचे मंदिर आहे. परमेश्वराचे मंदिर, परमेश्वराचे मंदिर." ⁵तुम्ही तुमचा जीवनमार्ग बदललात आणि सत्कृत्ये केलीत तर मी तुम्हाला येथे राहू देईन. तुम्ही एकमेकांशी प्रामाणिक असले पाहिजे. ⁶तुम्ही अपरिचिताशीसुध्दा प्रामाणिकपणे वागले पाहिजे. विधवांसाठी आणि अनाथांसाठी तुम्ही योग्य गोष्टी केल्या पाहिजेत. निरपराध्यांना मारू नका. दुसऱ्या देवांना अनुसरू नका. का? कारण ह्या गोष्टी तुमच्या आयुष्याचा नाश करतील. ⁷तुम्ही माझ्या आज्ञा पाळल्यात, तर मी तुम्हाला येथे राहू देईन. मी ही भूमी कायमची तुमच्या पूर्वजांना दिली.

⁸पण तुम्ही ज्या लबाड्यांवर विश्वास ठेवत आहात, त्या लबाड्या कवडीमोलाच्या आहेत. ⁹तुम्ही चोरी आणि खून कराल का? तुम्ही व्यभिचाराचे पाप कराल का? तुम्ही दुस्स्यांवर खोटे आरोप कराल का? तुम्ही बआल देवाची पूजा कराल का? तुम्हाला माहीत नसणाऱ्या इतर दैवतांना अनुसराल का? ¹⁰तुम्ही ही अशी पापे केलीत तर तुम्ही माझ्या नावाच्या या घरात माझ्यासमोर उभे राहू शकाल असे तुम्हाला वाटते का? अशा भयंकर गोष्टी करून तुम्ही माझ्यासमोर उभे राहून म्हणू शकाल का "आम्ही सुरक्षित आहोत?" ¹¹हे मंदिर माझ्या नावाचे आहे. तुमच्या दृष्टीने हे मंदिर म्हणजे दुसरे काही नसून लुटारूंनी लपण्याची जागा आहे का? मी तुमच्यावर नजर ठेवून आहे." हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

¹²यहूदातील लोकांनो, आता तुम्ही शीलो गावात जा. माझ्या नावाचे पहिले घर मी जेथे बांधले, तेथे जा. इस्राएलमधील लोकांनीसुद्धा दुष्कृत्ये केली. त्याबद्दल मी काय केले, ते जाऊन पाहा. * ¹³इस्राएलच्या लोकांनो, तुम्ही ही सर्व दुष्कृत्ये करीत होता." हा परमेश्वराचा संदेश आहे! 'मी पुन्हा पुन्हा तुमच्याशी बोललो, पण तुम्ही माझे ऐकण्यास नकार दिला. मी तुम्हाला बोलविले, पण तुम्ही ओ दिली नाही. ¹⁴म्हणून, ज्यावर तुम्ही विश्वास ठेवता व जे मी तुम्हाला व तुमच्या पूर्वजांना दिले ते यरुशलैममधील माझ्या नावाचे घर मी नष्ट करीन. शिलोतील मंदिराप्रमाणे मी ह्या मंदिराचा नाश करीन. ¹⁵एफ्राईममधील तुमच्या भावांना मी माझ्यापासून जसे दूर फेकले, तसे मी तुम्हाला फेकीन.'

¹⁶"यिर्मया, तुला सांगतो, यहूदाच्या लोकांसाठी प्रार्थना करू नकोस. त्यांच्यासाठी याचना व आळवणी करू नकोस.

मी ... देईन मी तुमच्याबरोबर राहीन.

इस्राएलमधील ... ते जाऊन पाहा एली आणि शमुवेल ह्यांच्या काळी पलिच्छांनी (पॅलेस्टाईनांनी) बहुधा शिलोचा नाश केला. 1 शमुवेल 4 पाहावे.

त्यांच्या मदतीकरिता मला विनवू नकोस. तू त्यांच्याकरिता केलेली प्रार्थना मी ऐकणार नाही. ¹⁷ते लोक यहुदांच्या गावांतून काय करीत आहेत, हे तू पाहतोस, हे मला माहीत आहे. यरुशलेमच्या रस्त्यावर ते काय करीत आहेत हे तुला दिसू शकते. ¹⁸यहुदातील लोक काय करीत आहेत ते पाहा. मुले लाकडे गोळा करतात. वडील त्याचा उपयोग सरपण म्हणून करतात. ते विस्तव पेटवितात. बायका स्वर्गातील राणीला अर्पण करण्यासाठी भाकर तयार करतात. यहुदातील हे लोक इतर दैवतांची पूजा करताना दैवतांना अर्पण करण्यासाठी म्हणून पेय ओततात. ते मला संताप आणण्यासाठी हे करतात. ¹⁹पण यहुदातील लोक खरोखर ज्याला दुखवीत आहेत, तो मी नाही.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. “ते फक्त स्वतःला दुखवीत आहेत. ते स्वतःलाच लज्जित करीत आहेत.”

²⁰म्हणून परमेश्वर असे म्हणतो, “मी ह्या जागेवर माझा राग काढीन. मी माणसांना, प्राण्यांना, रानातील झाडांना आणि पिकांना शिक्षा करीन. माझा राग तप्त अग्नीप्रमाणे असेल. कोणीही तो विझवू शकणार नाही.”

परमेश्वराला बळीपेक्षा आज्ञापालन हवे आहे

²¹सर्वशक्तिमान परमेश्वर, झम्राएलचा देव म्हणतो, “जा आणि तुम्हाला हवी तितकी होमापणे करा. तुम्हाला पाहिजे तितके यज्ञ द्या. त्या यज्ञ दिलेल्या पशूंचे मांस तुम्हीच खा. ²²मी तुमच्या पूर्वजांना मिसरमधून बाहेर आणले. मी त्यांच्याशी बोललो. पण अर्पण करण्याच्या गोष्टींबद्दल व बळींबद्दल मी त्यांना आज्ञा दिली नाही. ²³मी त्यांना फक्त पुढील आज्ञा दिली. ‘माझी आज्ञा पाळा मग मी तुमचा देव होईन व तुम्ही माझी माणसे व्हाल. मी आज्ञा करीन ते करा म्हणजे तुमचे भले होईल.’

²⁴पण तुमच्या पूर्वजांनी माझे ऐकले नाही. त्यांनी माझ्याकडे लक्ष दिले नाही. ते दुराग्रही होते आणि त्यांना पाहिजे त्याच गोष्टी त्यांनी केल्या. ते सज्जन झाले नाहीत. उलट जास्तच दुष्ट झाले. पुढे येण्याऐवजी ते मागे गेले. ²⁵तुमच्या पूर्वजांनी मिसर सोडला त्या दिवसापासून आजपावेतो मी माझे सेवक तुमच्याकडे पाठविले आहेत. माझे सेवक संदेष्टे आहेत. मी पुन्हा पुन्हा त्यांना तुमच्याकडे पाठविले. ²⁶पण तुमच्या पूर्वजांनी माझे ऐकले नाही. त्यांनी माझ्याकडे लक्ष दिले नाही. ते खूप दुराग्रही होते. त्यांनी त्यांच्या वडिलांपेक्षा वाईट कृत्ये केली.

²⁷“यिर्मया, यहुदाच्या लोकांना तू ह्या सर्व गोष्टी सांग पण ते तुझे ऐकणार नाहीत. तू त्यांना बोलविलेस तरी ते तुला ओ देणार नाहीत. ²⁸म्हणून तू त्यांना पुढील गोष्टी सांगितल्या पाहिजेस. ह्या राष्ट्रांने परमेश्वराच्या म्हणजेच त्यांच्या देवाच्या आज्ञा पाळल्या नाहीत. त्या राष्ट्रांतील लोकांनी देवाची शिकवण ऐकली नाही. त्यांना खरी शिकवण माहीत नाही.

संहाराची दरी

²⁹“यिर्मया, तुझे केस कापून दूर फेकून दे. * उजाड डोंगरमाथ्यावर जा आणि रड. का? परमेश्वराने माणसांच्या ह्या पिढीला नाकारले आहे. परमेश्वराने ह्या लोकांकडे पाठ फिरविली आहे. रागाच्या भरात तो त्यांना शिक्षा करील. ³⁰हे असे कर कारण यहुदाच्या लोकांना पापे करताना मी पाहिले आहे.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे. “त्यांनी त्यांच्या मूर्ती स्थापन केल्या आहेत. मी त्या मूर्तीचा तिरस्कार करतो. माझ्या नावाच्या मंदिरात त्यांनी त्या मूर्ती स्थापिल्या आहेत. त्यांनी माझे घर ‘अपवित्र’ केले आहे. ³¹यहुदाच्या लोकांनी बेन हिन्नोमच्या दरीत तोफेतची उच्छस्थाने बांधली आहेत. त्या ठिकाणी लोक स्वतःच्या मुलामुलींना ठार मारतात. आणि दैवताला अर्पण करण्यासाठी म्हणून जाळतात. अशी आज्ञा मी कधीही दिलेली नाही. असे काही माझ्या मनातही कधी आलेले नाही. ³²म्हणून मी तुम्हाला ताकीद देतो. असे दिवस येत आहेत.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे, “लोक ह्या जागेला पुन्हा कधीही तोफेत वा बेन हिन्नोमची दरी असे म्हणणार नाहीत, तर तिला ते संहाराची दरी म्हणतील. असे नाव देण्याचे कारण हेच की आणखी एका मृतालाही पुरण्यास जागा राहणार नाही इतकी वेळ येईपर्यंत ते तोफेतमध्ये मृतांना पुरतील. ³³मग बाकी मृत शरीरे उघडीच जमिनीवर पडतील आणि गिधाडांचे भक्ष्य होतील. वन्य पशू ती शरीरे खातील. त्या गिधाडांना अथवा वन्य पशूंना हाकलायला तेथे कोणीही जिवंत राहणार नाही. ³⁴यहुदाच्या गावांतील व यरुशलेमच्या रस्त्यांवरील उल्हासाच्या व आनंदाच्या कल्लोळांचा मी शेवट करीन. यहुदात किंवा यरुशलेममध्ये पुन्हा कधीही वधू वरांचा शब्द उमटणार नाही. ती भूमी ओसाड वाळवंट होईल.”

8¹⁻²हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे: “त्या वेळी, लोक यहुदाच्या राजाची प्रमुख नेत्यांची, याजकांची, संदेष्ट्यांची आणि यरुशलेममधील सर्व लोकांची हाडे कबरीतून बाहेर काढतील. ते ती हाडे चंद्र सूर्य तारे यांच्या खाली जमिनीवर पसरतील. यरुशलेमच्या लोकांना चंद्र सूर्य तारे यांच्यावर प्रेम करायला, त्यांना अनुसरायला, त्यांचा सल्ला घ्यायला आणि त्यांची पूजा करायला आवडते. कोणीही ती हाडे गोळा करून परत पुरणार नाही. ती हाडे जमिनीवर पसरलेल्या शेणखतासारखी असतील.

³मी यहुदातील लोकांना सक्तीने त्यांची घरे व त्यांचा देश सोडायला लावीन. लोकांना परक्या प्रदेशात नेले जाईल. यहुदातील जे दुष्टलोक युध्दात मारले गेले नाहीत, त्यांना आणून मारले गेले असतो तर बरे झाले असते असे वाटेले.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

यिर्मया ... फेकून दे केस कापण्याचा अर्थ शोक व्यक्त करणे असा होता. यिर्मया, राष्ट्रांच्या भयंकर स्थितीबद्दल राष्ट्राला उद्देशून बोलत आहे.

पाप आणि शिक्षा

⁴यिर्मया, यहूदाच्या लोकांना हे सांग:

परमेश्वर असे म्हणतो: "माणूस जमिनीवर पडल्यास पुन्हा उठतो व जर माणूस चुकीच्या मार्गाने गेला तर फिरून मागे येतो, हे तुम्हाला माहीत आहे.

⁵यहूदाचे लोक चुकीच्या मार्गाने गेले (जंगले) पण यरुशलैममधील लोक चुकीच्या मार्गाने सतत का जात आहेत! ते त्यांच्या खोल्या गोष्टींवर विश्वास ठेवतात. ते वळून परत येण्याचे नाकारतात.

⁶मी त्यांचे बोलणे लक्षपूर्वक ऐकले आहे. ते योग्य ते बोलत नाहीत. त्यांना त्यांच्या पापाबद्दल पश्चाताप वाटत नाही. त्यांनी केलेल्या वाईट कर्मांचा ते विचार करीत नाहीत. विचार केल्याशिवाय ते गोष्टी करतात. युद्धात दौडणाऱ्या घोड्यांसारखे ते आहेत.

⁷आकाशात उडणाऱ्या पक्ष्यांनासुद्धा वेळेची योग्य जाणीव असते. करकोचे, पारवे, निळवी व सारस ह्यांना नवीन घरव्यात केव्हा जायचे ते समजते. पण माझ्या लोकांना, देवाला त्यांच्याकडून काय हवे आहे ते कळत नाही.

⁸"आमच्याजवळ परमेश्वराची शिकवण आहे म्हणून आम्ही शहाणे आहोत! असे तुम्ही म्हणत राहता. पण ते खरे नाही. का? कारण लेखक लेखण्याच्या साहाय्याने खोटे बोलले आहेत.

⁹त्या 'शहाण्या लोकांनी' परमेश्वराची शिकवण ऐकण्याचे नाकारले. म्हणूनच ते अजिबात खरे शहाणे नाहीत. ते 'शहाणे लोक' सापळ्यात सापडले गेले. त्यांना धक्का बसला. त्यांची अप्रतिष्ठा झाली.

¹⁰म्हणून मी त्यांच्या बायका दुसऱ्यांना देईन. त्यांची शेते नव्या मालकांना देईन. झग्नलमधल्या सर्व लोकांना जास्तीच जास्त पैसा पाहिजे. अती महत्वाचे व अति सामान्य सर्व सारखेच आहेत. संदेष्ट्यांपासून याजकांपर्यंत सर्व खोटे बोलतात.

¹¹माझे लोक अतिशय वाईट रीतीने दुखावले जात आले आहेत. संदेष्ट्यांनी आणि याजकांनी त्यांच्या जखमा बांधाव्यात पण ते तर त्या जखमांवर, किरकोळ खरचटल्यावर करतात, त्याप्रमाणे इलाज करतात. ते म्हणतात, 'ठीक आहे. ठीक आहेत.' पण हे ठीक नाही.

¹²संदेष्ट्यांना आणि याजकांना त्यांनी केलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल लाज वाटली पाहिजे. पण त्यांना अजिबात लाज वाटत नाही. आपल्या दुष्कृत्यांची शरम वाटण्याएवढीही त्यांना जाणीव नाही. म्हणून बाकीच्यांबरोबर त्यांना शिक्षा होईल. मी जेव्हा लोकांना शिक्षा करीन तेव्हा हे सर्वजण जमिनीवर फेकले जातील. परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

¹³"मी त्यांची फळे व पिके काढून घेईन. मग तेथे सुगीचा हंगाम होणार नाही.' हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. "वेलीवर एकही द्राक्ष नसेल. अंजिराच्या झाडांवर एकही अंजिर नसेल. एवढेच नाही तर झाडांची

पानेही सुकतील व गळतील. मी त्यांना दिलेल्या गोष्टी काढून घेईन. *

¹⁴आपण येथे नुसतेच का बसलो आहोत? या भक्क म शहराकडे पळून जाऊ या, जर परमेश्वर आपला देव, आपल्याला मारणारच असेल तर आपण तेथेच मरू या. आपण परमेश्वरविरुद्ध वागून पाप केले. म्हणून देवाने आपल्याला विषारी पाणी प्यायला दिले.

¹⁵आम्ही शांतीची आशा केली पण आम्हाला काहीच चांगले मिळाले नाही. तो आम्हाला क्षमा करील असे आम्हाला वाटले पण अरिष्टच आले.

¹⁶दानच्या कुळाच्या मालकीच्या भूमीवरून येणाऱ्या शत्रूंच्या घोड्यांच्या फुरफुरण्याचा आवाज आम्ही ऐकतो. त्यांच्या खुरांच्या दणदणाटाने जमीन हादरते. ते ही भूमी व त्यावरील प्रत्येक गोष्टीचा नाश करण्यासाठी आले आहेत. ते नगराचा व त्यात राहणाऱ्या सर्व लोकांना नाश करण्यासाठी आले आहेत.

¹⁷"यहूदाच्या लोकांनो, मी विषारी सर्प तुमच्यावर हल्ला करण्यासाठी पाठवीत आहे. त्यांना आवरणे अशक्य आहे. ते तुम्हाला दंश करतील." हा देवाकडून आलेला संदेश आहे.

¹⁸देवा मी फार दुःखी आहे. मी फार घाबरलो आहे.

¹⁹माझ्या लोकांचे रडणे ऐक. ह्या देशात सगळीकडे लोक मदतीसाठी आक्रोश करीत आहेत. ते म्हणतात, "परमेश्वर अजून सियोनला आहे का? सियोनचा राजा अजून तेथेच आहे का?" पण देव म्हणतो, "यहूदाच्या लोकांनी परक्या कवडीमोलाच्या मूर्तीची पूजा केली. त्याने मला खूप राग आला. त्यांनी असे का केले?"

²⁰लोक म्हणतात, "सुगीचा हंगाम संपला, उन्हाळा गेला, आणि तरीही आम्हाला वाचवण्यात आले नाही."

²¹माझे लोक दुखावले म्हणजे मी दुखावलो. मी दुःखातिरेकाने बोलू शकत नाही.

²²गिलादमध्ये नक्कीच काही औषध आहे. तेथे नक्कीच वैद्य आहे. मग माझ्या लोकांच्या जखमा का भरून येत नाहीत?

9 जर माझे मस्तक पाण्याने भरलेले असते आणि माझे डोळे अश्रूंचे झरे असते तर मी माझ्या नाश पावलेल्या लोकांसाठी अहोरात्र रडलो असतो.

²जर वाळवंटात माझी धर्मशाळा असती तर मी माझ्या लोकांना सोडून त्यांच्यापासून खूप दूर जाऊ शकलो असतो. का? कारण त्यांनी सर्वांनी देवाचा विश्वासघात केला आहे. ते देवाच्या विरुद्ध गेले आहेत.

³ते त्यांच्या जिभा धनुष्यासारख्या वापरतात. त्यातून खोल्याचे बाण उडतात. ह्या भूमीवर, सत्य नव्हे, तर असत्य, खोटे बलवान झाले आहे, हे लोक एका पापाकडून दुसऱ्या

मी ... घेईन मूळ हिब्रूमधील ही ओळ समजणे अवघड आहे.

पापाकडे जातात. त्यांना माझे ज्ञान नाही."परमेश्वर असे म्हणाला आहे.

⁴तुमच्या शेजाऱ्यावर नजर ठेवा.तुमच्या स्वतःच्या भावावरसुद्धा विश्वास ठेवू नका का? कारण प्रत्येक भाऊ लबाड आहे.प्रत्येक शेजारी चहाडखोर आहे.

⁵प्रत्येकजण आपल्या शेजाऱ्याशी खोटे बोलतो, कोणीही खरे बोलत नाही. यहुदाच्या लोकांनी आपल्या जिभांना खोटे बोलण्यास शिकविले आहे त्यांना परत येणे अशक्य होईपर्यंत त्यांनी पाप केले.

⁶एका वाईट गोष्टीमागून दुसरी वाईट गोष्ट आली. खोट्यामागून खोटे आले. लोकांनी मला जाणून घ्यायचे नाकारले." परमेश्वराने ह्या सर्व गोष्टी सांगितल्या.

⁷म्हणून, सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो: "धातू शुद्ध आहे की नाही हे बघण्यासाठी कामगार तो तापवितो. त्याप्रमाणे मी यहुदाच्या लोकांची परीक्षा घेईन. मला दुसरा पर्याय नाही. माझ्या लोकांनी पाप केले.

⁸यहुदाच्या लोकांच्या जिभा टोकदार बाणाप्रमाणे आहेत. ते खोटे बोलतात. प्रत्येकजण शेजाऱ्याशी वरवर चांगले बोलतो. पण गुप्तपणे तो शेजाऱ्यावर हल्ला करण्याचा बेत आखत आहे.

⁹"मी आता यहुदाच्या लोकांना शिक्षा करावी." हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. "मी शिक्षा करावी अशा प्रकारचे ते लोक आहेत हे तुम्हाला माहीत आहे. त्यांना योग्य ती शिक्षा मी करावी."

¹⁰मी, यिर्मया, डोंगरासाठी आकांत करीन. मी वैराण शेतांसाठी शोकगीत गाईन. का? कारण सजीव सृष्टी नाहीशी केली गेली आहे. तेथून आता कोणीही प्रवास करीत नाही. गुरांचे हंबरणे ऐकू येत नाही. पक्षी दूर उडून गेले आहेत. प्राणी निघून गेले आहेत.

¹¹"मी, परमेश्वर, यरुशलेम नगरी म्हणजे कचऱ्याचा ढीग करीन. ती कोल्ह्यांचे वसतिस्थान होईल. मी यहुदातील नगरे नष्ट करीन. मग तेथे कोणीही राहणार नाही."

¹²ह्या गोष्टी समजू शकण्याइतका सुज्ञ कोणी आहे का? परमेश्वराकडून शिकविला गेलेला कोणी आहे का? परमेश्वराच्या संदेशाचे स्पष्टीकरण कोणी करू शकेल का? ह्या भूमीचा नाश का झाला? जेथे कोणीही जात नाही अशा वाळवंटासारखी ती का केली गेली?

¹³परमेश्वराने ह्या प्रश्नांची उत्तरे दिली. तो म्हणाला, "माझ्या शिकवणुकीला अनुसरायचे यहुदाच्या लोकांनी सोडून दिले. मी त्यांना पाठ दिले. पण त्यांनी ऐकायचे नाकारले. ते माझ्या शिकवणुकीप्रमाणे वागले नाहीत.

¹⁴यहुदातील लोक त्यांच्या मर्जीप्रमाणे जगले ते दुराग्रही होते. बआल या खोट्या देवाला ते अनुसरले. त्यांच्या वडिलांनी त्यांना खोट्या देवांना अनुसरायला शिकविले."

¹⁵सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इस्राएलचा देव म्हणतो, "लवकरच मी यहुदाच्या लोकांना कडू अन्न खायला लावीन, विषारी पाणी प्यायला लावीन.

¹⁶मी यहुदाच्या लोकांना दुसऱ्या राष्ट्रांतून विखरून टाकीन त्यांनी किंवा त्यांच्या वडिलांनी पूर्वी कधीही ज्यांच्याबद्दल ऐकले नव्हते अशा परक्या देशांत ते राहतील. मी तलवारी घेतलेले लोक पाठवीन. ते यहुदाच्या लोकांना ठार मारतील. सर्व लोकांचा नाश होईपर्यंत ते संहार करतील."

¹⁷सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणतो, "आता या गोष्टींचा विचार करा. प्रेतयात्रेच्या वेळी रडणाऱ्या भाडोत्री बायकांना बोलवा. त्या कामात वाकबगार असलेल्या स्त्रियांना बोलवा.

¹⁸लोक म्हणतात, 'त्या बायकांना लवकर येऊन आमच्यासाठी रडू द्या मग आमचे डोळे भरून येतील आणि अश्रूंचा पूर येईल.'

¹⁹"सियोन मधून मोठ्याने रडण्याचा आवाज ऐकायला येतो आहे. 'आपला खरोखरच नाश झाला आपली खरोखरच अप्रतिष्ठा झाली. आता आपण आपली भूमी सोडलीच पाहिजे. कारण आपली घरे नष्ट केली गेली. आता ती दगडधोंड्यांचा दिगारा झाली आहेत.'"

²⁰आता, यहुदातील स्त्रियांनी, परमेश्वराकडून आलेला संदेश ऐका. परमेश्वराच्या तोंडचे शब्द ऐका. देव म्हणतो, "तुमच्या मुलींना मोठ्याने रडायला शिकवा. प्रत्येक बाईला शोकगीत गाता आलेच पाहिजे.

²¹मृत्यू आला आहे. तो चढून खिडक्यातून आता आला. मृत्यू राजवाड्यात आला. रस्त्यांवर खेळणाऱ्या आमच्या मुलांकडे आला. सार्वजनिक ठिकाणी जमणाऱ्या तरुणांकडे तो आला.'

²²"यिर्मया, या गोष्टी सांग:परमेश्वर म्हणतो,'मृत शरीरे खताप्रमाणे शेतांत पडतील. शेतकऱ्यांनी कापलेल्या धान्याप्रमाणे ती जमिनीवर पडतील. पण त्यांना गोळा करणारे कोणीही नसेल.'"

²³परमेश्वर म्हणतो, "शहाण्यांनी त्यांच्या शहाणपणाबद्दल, बलवानांनी त्यांच्या बळाबद्दल व श्रीमंतांनी त्यांच्या पैशाबद्दल बढाई मारू नये." असे परमेश्वर म्हणतो.

²⁴पण कोणाला बढाईच मारायची असेल तर त्याला ह्या गोष्टीसाठी मारू द्या.तो मला ओळखायला शिकला म्हणून बढाई मारू द्या. मी परमेश्वर आहे, मी कृपाळू व न्यायी आहे, जगात चांगल्या गोष्टी मी करतो आणि त्या गोष्टी मला आवडतात हे कळल्याबद्दल त्याला बढाई मारू द्या."हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

²⁵परमेश्वराचा संदेश असा आहे "ज्यांची फक्त शारीरिक सुंता झाली आहे, अशांना शिक्षा करण्याची वेळ येत आहे. ²⁶मिसर, यहुदा, अदोम, अम्मोन, मवाब यातील व वाळवंटात राहणाऱ्या इतर लोकांबद्दल मी बोलत आहे. ह्या देशातील लोकांची शारीरिक सुंताही खरोखरी झालेली नाही. पण इस्राएलच्या घराण्यातील लोकांच्या हृदयाची सुंताही झालेली नाही."

परमेश्वर आणि मूर्ती

10 इझ्राएलच्या वंशजांनो, परमेश्वर तुमच्याविषयी काय म्हणतो ते ऐका. ²परमेश्वर असे म्हणतो, “दुसऱ्या देशांतील लोकांचे अनुकरण करू नका. आकाशात दिसणाऱ्या काही खास गोष्टींना घाबरू नका. या आकाशातील गोष्टी बघून दुसरे देश घाबरतात. परंतु तुम्ही अजिबात घाबरू नका.

³त्या लोकांच्या चालीरीती अर्थशून्य आहेत.त्यांच्या मूर्ती म्हणजे दुसरे काही नसून जंगलातील लाकडे आहेत कामगार लाकूड पटाशीने छिन्नून त्या मूर्ती बनवितो.

⁴ते लोक, त्या मूर्ती चांदीसोऱ्याने मढवून त्यांना सुंदर रूप देतात. त्या खाली पडून नयेत म्हणून हातोड्याने खिळे मारून घट्ट बसवितात.

⁵इतर देशांतील अशा मूर्ती काकडीच्या मळ्यातील बुजगावण्यासारख्या आहेत. त्या बोलू शकत नाहीत वा चालू शकत नाहीत.लोकांनाच त्या वाहून न्याव्या लागतात. तेव्हा त्यांना घाबरू नका. त्या मूर्ती तुमचे वाईटही करू शकत नाहीत व चांगलेही करू शकत नाहीत.”

⁶परमेश्वरा तुझ्यासारखा दुसरा कोणीही नाही. तू महान आहेस.तुझ्या नावातच मोठेपण व सामर्थ्य आहे.

⁷परमेश्वरा, प्रत्येक माणसाने तुझा आदर केला पाहिजे.तू सर्व राष्ट्रांचा राजा आहेस.म्हणूनच सर्वांना आदरणीय आहेसत्या राष्ट्रांमध्ये काही शहाणी माणसे जरूर आहेत पण तुझ्याइतके सुज्ञ कोणीही नाही.

⁸दुसऱ्या देशातील लोक मतिमंद आणि मूर्ख आहेत. दीड दमडीच्या लाकडाच्या मूर्ती त्यांना उपदेश करतात.

⁹ते लोक ताश्शिशून आणलेल्या चांदीचा आणि उफाजून आणलेल्या सोऱ्याचा वापर करून पुतळे बनवितात.ह्या मूर्ती सुतार आणि सोनार घडवितातत्या मूर्तीवर ते निळ्या आणि जांभळ्या रंगाचे कपडे चढवितात‘शहाणे लोक’ असे ‘देव’ तयार करतात.

¹⁰पण परमेश्वरच फक्त खरा देव आहे.खरा सजीव असा केवळ देवच आहेशाश्वत शासन करणारा असा तो राजा आहेत्याला राग आल्यास पृथ्वी कंप पावते.त्याचा कोप देशांतील लोक सहन करू शकत नाहीत.

¹¹परमेश्वर म्हणतो,“त्या लोकांना पुढील संदेश द्या.‘त्या खोल्या देवांनी पृथ्वीची आणि स्वर्गाची निर्मिती केली नाही.ते स्वर्ग आणि पृथ्वीवरून नाहीसे होतील. *”

¹²ज्याने आपल्या सामर्थ्याने पृथ्वी निर्माण केली असा एकमेव देवच आहे.आपल्या ज्ञानाचा उपयोग करून त्याने जग निर्माण केले आपल्या समंजसपणाच्या आधारे पृथ्वीवर आकाश पांघरले.

¹³ढगांचा गडगडाट आणि आकाशातून पडणारा मुसळधार पाऊस ही देवांचीच करणी आहे.पृथ्वीच्या प्रत्येक भागावरील आकाशात तो मेघ पाठवितो.पावसाबरोबर वीज पाठवितो. आपल्या भांडारातून वारा आणतो.

¹⁴लोक अगदी मूर्ख आहेत. आपण निर्माण केलेल्या मूर्तीमुळेच सोनार मूर्ख बनविले जातात. त्या मूर्ती म्हणजे फक्त असत्य आहे.ते फक्त थोतांडच* आहे

¹⁵त्या मूर्ती शून्य किंमतीच्या आहेत.त्या खोट्या आहेत न्यायदानाच्या वेळी त्यांचा नाश होईल.

¹⁶पण याकोबचा देव त्या मूर्तीसारखा नाही.त्याने सर्व गोष्टींची निर्मिती केलीआणि इझ्राएलच्या वंशजांची, स्वतःचे खास लोक म्हणून, निवड केली.‘सर्वशक्तिमान परमेश्वर’ हेच देवाचे नाव.

विनाश येत आहे

¹⁷आपल्या मालकीच्या सर्व चीजवस्तू घेऊन पळून जाण्याच्या तयारीत राहा.यहुदाच्या लोकांनो, शत्रूने तुमच्या शहराला वेढले असून तुम्ही आता अडकला आहात.

¹⁸परमेश्वर म्हणतो, “यावेळी, मी यहुदाच्या लोकांना ह्या देशाबाहेर घालवून देईन. मी त्यांना त्रास देऊन दुःख भोगण्यास भाग पाडीन म्हणजे त्यांना धडा मिळेल.”

¹⁹अरेरे, मी (यिर्मया) फारच जखमी झालो.माझ्या जखमा भरून येण्यासारख्या नाहीत.तरीसुद्धा मी स्वतःलाच सांगतो,‘हे माझे दुःख मला पूर्णपणे भोगलेच पाहिजे.’

²⁰माझ्या तंबूचा नाश झाला.तंबूचे सर्व दार तुटले आहेत. माझी मुले मला सोडून निघून गेली आहेत. माझा तंबू उभारायला एकही माणूस उरला नाही. माझा निवारा बांधायला एकही माणूस शिल्लक नाही.

²¹मंडपाळ (नेते) मूर्ख आहेत.ते परमेश्वराचा शोध घेण्याचा प्रयत्नच करीत नाहीत. ते शहाणे नाहीत. त्यामुळे त्यांचे कळप (लोक) इतस्ततः विखरून हरवले आहेत.

²²मोठा आवाज ऐका!तो आवाज उत्तरेकडून येत आहेयहुदातील शहरांचा तो नाश करील.यहुदाचे निर्जन वाळवंट होईल.तेथे कोल्ह्यांची वस्ती होईल.

²³परमेश्वरा, माणसाच्या आयुष्यावर त्याचा स्वतःचा खरा हक्क नसतो.हे मला माहीत आहे.लोक भविष्याच्या योजना खरोखरच ठरवू शकत नाहीत.

²⁴परमेश्वरा, आम्हाला सुधार!पण न्याय्य रीतीने सुधार!रागाच्या भरत आम्हांला शिक्षा करू नकोस. नाही तर तू कदाचित् आमचा नाश करशील.

²⁵तुला राग आला असेल, तर दुसऱ्या राष्ट्रांना शिक्षा कर.ते तुला जाणत नाहीत वा मान देत नाहीत.ते तुझी उपासना करीत नाहीत.त्या राष्ट्रांनी याकोबच्या कुटुंबाचा

ते ... नाहीसे होतील हा भाग अरामिक भाषेत लिहिलेला आहे. हिब्रूत नव्हे. दुसऱ्या देशातील लोकांना काही लिहिताना ही भाषा वापरत असत. बबिलानमध्ये (बाबेलमध्ये) हीच भाषा बोलली जाई.

थोतांड शब्दशः ‘चेतनाहीन.’ देवाचे चैतन्य माणसाला शहाणे बनविले, अशी बायबलची शिकवण आहे.. ‘निर्जीव’ असाही अर्थ काढता येईल.

विनाश केला.त्यांनी इझ्राएल नेस्तनाबून केले आणि इझ्राएलच्या भूमीचा नाश केला.

करार मोडला आहे

11 यर्मयाला मिळालेला संदेश असा होता: हा संदेश परमेश्वराचा होता: ²“यिर्मया, या कराराची कलमे ऐक यहुदाच्या लोकांना या कलमांबद्दल सांग. यरुशलेममध्ये राहणाऱ्या लोकांनाही सांग. ³परमेश्वर, इझ्राएलचा देव असे म्हणतो ‘जे कोणी या कराराचे पालन करणार नाहीत. त्यांचे वाईट होईल.’ ⁴‘तुमच्या पूर्वजांशी केलेल्या कराराबद्दल मी बोलत आहे. त्यांची मिसर देशातून सुटका करताना मी त्यांच्याशी हा करार केला होता. त्या वेळी मिसर देश म्हणजे पुष्कळ संकटांची भूमी होती. लोखंडालाही वितळवू शकणाऱ्या भट्टीप्रमाणे तो देश होता. मी त्या लोकांना सांगितले की तुम्ही माझी आज्ञा पाळलीत, तर तुम्ही माझे व्हाल व मी तुमचा देव होईन.

⁵‘तुमच्या पूर्वजांना दिलेल्या वचनाकरिता मी हे केले. दूध व मध यांची रेलचेल असलेली सुपीक भूमी द्यायचे मी त्यांना कबूल केले होते. त्याच भूमीवर तुम्ही आता राहत आहात.”

मी (यिर्मयाने) ‘होय, परमेश्वरा!’ म्हणून पुष्टी दिली.

⁶परमेश्वर मला म्हणाला, “यिर्मया, यहुदाच्या शहरांतून व यरुशलेमच्या रस्त्यांतून हा संदेश शिकव. संदेश असा आहे. कराराच्या शर्ती ऐका आणि त्यांचे पालन करा. ⁷मिसरच्या बाहेर येताना म्हणजेच मिसरमधून सुटका करताना मी तुमच्या पूर्वजांना इशारा दिला होता. तेव्हापासून आतापर्यंत मी परत परत इशारा देत आलो आहे की माझी आज्ञा पाळा. ⁸पण तुमच्या पूर्वजांनी माझे ऐकले नाही. ते दुराग्रही बनले आणि त्यांच्या दुष्ट प्रवृत्तीला आवडेल तेच त्यांनी केले. माझ्या आज्ञा न पाळल्यास त्यांचे वाईट होईल असे करार सांगतो. मी त्यांना माझ्या आज्ञा पाळण्यास सांगितले, पण त्यांनी ते ऐकले नाही, म्हणून करारात उल्लेखलेल्या सर्व वाईट गोष्टी मला त्यांच्याबाबत कराव्या लागल्या.”

⁹परमेश्वर मला म्हणाला, “यिर्मया, यहुदातील आणि यरुशलेममधील लोकांनी गुप्त योजना आखल्याचे मला माहीत आहे. ¹⁰त्यांच्या पूर्वजांनी केलेल्या पापांची ते पुनरावृत्ती करीत आहेत. त्यांच्या पूर्वजांनी माझे संदेश ऐकण्याचे नाकारले. त्यांनी दुसऱ्या देवांचे अनुसरण केले. त्यांची पूजा केली. इझ्राएल व यहुदाच्या वंशजांनी, त्यांच्या पूर्वजांनी माझ्याशी केलेल्या, कराराचा भंग केला आहे.”

¹¹म्हणून परमेश्वर म्हणतो, “मी यहुदाच्या लोकांना कसल्यातरी भयंकर संकटात टाकीन. त्यातून त्यांना त्यांची सुटका करून घेता येणार नाही. त्यांना दुःख होईल. आणि मदतीसाठी ते माझा धावा करतील. पण मी त्यांचे ऐकणार नाही. ¹²यहुदातील व यरुशलेममधील लोक त्या मूर्तीकडे जातील. त्यांची प्रार्थना करून मदत मागतील ते त्या मूर्तीपुढे

धूप जाळतात. पण त्या भयंकर संकटकाळी लोकांना मदत करणे त्या मूर्तींना शक्य होणार नाही.

¹³‘यहुदावासीयांनो, तुमच्याकडे बऱ्याच मूर्ती आहेत. यहुदामध्ये जेवढी नगरे आहेत, जवळजवळ तेवढ्याच मूर्ती असतील. तिरस्करणीय बऱ्याच देवाची पूजा करण्यासाठी तुम्ही ज्या वेदी बांधल्या आहेत, त्याही जवळजवळ यरुशलेममधील रस्त्यांच्या संख्येइतक्या असतील.

¹⁴‘यिर्मया, तुझ्यापुरते बोलायचे झाल्यास, तू यहुदाच्या लोकांसाठी प्रार्थना करू नकोस. त्यांच्यासाठी आळवणी करू नकोस. मी काही ऐकणार नाही. जेव्हा ते दुःख भोगायला लागतील, तेव्हा माझा धावा करतील पण मी त्यांचे ऐकणार नाही.

¹⁵‘माझी प्रेमिका (यहुदा) माझ्या घरात (मंदिरात) का? तिला तेथे येण्याचा काही अधिकार नाही. तिने बरीच पापे केली आहेत. यहुदा, तुझी विशेष वचने आणि प्राण्यांचे बळी तुला विनाशापासून तारतील, असे तुला वाटते का? मला यज्ञ अर्पण करून तू शिक्षा टाळू शकशील असे तुला वाटते का?”

¹⁶‘दिसावयास देखणे असणाऱ्या हिरव्यागार जैतुन झाडाचे’ नाव परमेश्वराने तुला दिले. पण जोराच्या वादळाने देव त्या झाडाला आग लावील आणि त्याच्या फांद्या जाळून टाकील.

¹⁷‘सर्वशक्तिमान परमेश्वराने तुझे रोपटे लावले, आणि आता तोच तुझ्यावर संकट येणार असे म्हणतो. का? कारण इझ्राएल आणि यहुदाच्या लोकांनी कुकर्म केली. त्यांनी ‘बऱ्याच’ देवाला यज्ञ अर्पण केले म्हणून मला राग आला.”

यिर्मयाविरुद्ध कट

¹⁸अनाथोथचे लोक माझ्याविरुद्ध कट करीत असल्याचे परमेश्वराने मला दाखविले. परमेश्वराने मला ते करीत असलेल्या गोष्टी दाखविल्या, त्यावरून ते माझ्याविरुद्ध असल्याचे कळले. ¹⁹‘लोक माझ्याविरुद्ध असल्याचे समजण्यापूर्वी मी कत्तल होण्याची वाट पाहणाऱ्या गरीब कोकरासारखा होतो. ते माझ्याविरुद्ध आहेत याची मला कल्पना नव्हती. ‘आपण या झाडाचा आणि त्याच्या फळांचा नाश करू. आपण त्याला मारून टाकू’ म्हणजे लोक त्याला विसरतील” असे ते माझ्याबद्दल म्हणत. ²⁰पण परमेश्वरा तू खरा न्यायी आहेस. लोकांच्या हृदयांची व मनांची कशी परीक्षा करावयाची हे तू जाणतोस. मी तुला माझे मुद्दे सांगेन आणि त्यांना योग्य शिक्षा देण्याचे तुझ्यावर सोपवीन.

²¹अनाथोथचे लोक यिर्मयाला मारायचे ठरवीत होते. ते लोक यिर्मयाला म्हणाले, “परमेश्वराच्या नावावर भविष्यकथन करू नकोस, नाहीतर आम्ही तुला ठार करू” देवाने अनाथोथच्या लोकांबद्दल निर्णय घेऊन

टाकला. ²²सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणाला, “लवकरच अनाथोथच्या त्या लोकांना मी शिक्षा करीन. त्यांचे तरुण युद्धात कामी येतील. त्यांची मुलेमुली भुकेने मरतील. ²³अनाथोथमधील एकही माणूस शिल्लक राहणार नाही. कोणीही वाचणार नाही. मी त्यांना शिक्षा करीन. मी त्यांचे वार्ड घडवून आणीन”

विर्मयाचे देवापाशी गाजणे

12 परमेश्वरा, जेव्हा मी तुझ्याशी वाद घालतो, तेव्हा तुझेच म्हणणे बरोबर ठरते. पण काही गोष्टी बरोबर वाटत नाहीत. त्याबद्दल मला तुला विचारावेसे वाटते. दुष्ट लोकच यशस्वी का होतात? तू ज्यांच्यावर विश्वास ठेवू शकत नाहीस, अशांना सुखाचे आयुष्य का मिळते?

²त्या दुष्टांना तूच इथे वसविलेस ती माणसे मजबूत मुळे असलेल्या झाडांप्रमाणे आहेत. ती वाढतात आणि फळे देतात. तोंडाने, तू त्यांना जवळचा व प्रिय असल्याचे, ते सांगतात. पण मनाने ते तुझ्यापासून फार दूर आहेत.

³पण, परमेश्वरा, तू माझे मन जाणतोस. तू मला पाहतोस आणि माझ्या मनाची परीक्षा घेतोस. कत्तल करण्यासाठी मेंढ्यांना जसे फरपटत आणतात, तसे त्यांना फरपटत आण. कत्तलीच्या दिवसासाठी त्यांची निवड कर.

⁴किती काळ जमीन कोरडी राहणार? किती काळ गवत वाळून मरणार? त्या दुष्ट लोकांच्या चुकीमुळे प्राणी आणि पक्षी मरून गेले. तरीमुद्धा ते लोक म्हणतात, “आमचे काय होईल हे पाहण्याइतक्या दीर्घकाळ विर्मया जगणार नाही.”

विर्मयाला देवाने दिलेले उत्तर

⁵“विर्मया, माणसांबरोबर धावण्याच्या शर्यतीत जर तू दमतोस, तर मग घोड्यांशी तू कशी स्पर्धा करणार? जर तू सुरक्षित ठिकाणी कंटाळलास, तर धोकादायक ठिकाणी काय करशील? यार्देन नदीकिनारी वाढणाऱ्या कांटेरी झुडुपात तू काय करशील?

⁶ही सर्व माणसे तुझेच भाऊबंध आहेत. तुझ्याच कुटुंबातील माणसे तुझ्याविरुद्ध कट करीत आहेत. तुझ्याच घरातील माणसे तुझ्याविरुद्ध आवाज उठवीत आहे. जरी ते तुझ्याशी मित्रांसारखे बोलत असले, तरी तू त्यांच्यावर विश्वास ठेवू नकोस.”

परमेश्वर आपल्या लोकांना म्हणजेच यहुदाला झिडकारतो

⁷“मी परमेश्वराचा माझ्या घराचा त्याग केला आहे. मी माझी मालमत्ता * सोडली आहे. मी माझी प्रियतमा (यहुदा) तिच्या वैज्यांच्या ताब्यात दिली आहे.

⁸माझे स्वतःचेच लोक जंगली सिंहप्रमाणे माझ्याविरुद्ध उलटले. ते माझ्याकडे पाहून डरकाळ्या फोडू लागल्याने मी त्यांच्याकडे पाठ फिरविली.

⁹मरायला टेकल्यामुळे गिधाडांनी घेरलेल्या प्राण्याप्रमाणे माझ्या लोकांची स्थिती आहे. गिधाडे तिच्याभोवती (यहुदाभोवती) घिरत्या घालतात. वन्य प्राण्यांनो, तुम्हीसुध्दा या आणि काही खाद्य मिळवा.

¹⁰पुष्कळ मेंढपाळांनी (नेत्यांनी) माझ्या द्राक्षमळ्याचा नाश केला आहे. त्यांनी द्राक्षेवेली पायदळी तुडविल्या. त्यांनी माझ्या द्राक्षमळ्याचे वैराण वाळवंट केले.

¹¹त्यांनी माझा मळा उजाड केला. तो सुकून मरून गेला. तेथे कोणीही राहत नाही. सर्व देश म्हणजे एक निर्जन वाळवंट झाले आहे. त्या मळ्याची काळजी घेण्यासाठी एकही माणूस उरला नाही.

¹²त्या रिकाम्या वाळवंटाच्या हिरवळीतून लूट करण्याकरिता सैन्य आले. परमेश्वराने त्या सैन्याचा उपयोग त्या देशाला शिक्षा करण्यासाठी केला. देशाच्या एका टोकापासून दुसऱ्या टोकापर्यंत राहणाऱ्या सर्वांना शिक्षा केली. कोणीही वाचला नाही.

¹³लोकांनी गहू पेरला, तर तिथे काटे उगवतील. लोक दमेपर्यंत खूप कष्ट करतील, पण या अफाट मेहनतीचे फळ त्यांना मिळणार नाही. त्यांच्या पिकाबाबत ते खजिल होतील. परमेश्वराच्या कोपामुळे या गोष्टी घडतील.”

इझ्राएलच्या शेजाऱ्यांना देवाचे वचन

¹⁴देव काय म्हणतो ते पाहा: “इझ्राएलच्या भोवती राहणाऱ्या लोकांसाठी मी काय करणार आहे, ते मी तुम्हाला सांगतो. ते लोक फार दुष्ट आहेत. मी इझ्राएलच्या लोकांना दिलेल्या जमिनीचा त्या लोकांनी नाश केला. त्या पापी लोकांना, मी, खेचून काढीन व त्यांच्या देशाबाहेर त्यांना हाकलून देईन. त्यांच्याबरोबर यहुदाच्या लोकांनाही मी बाहेर खेचीन. ¹⁵पण अशा रीतीने त्या लोकांना देशाबाहेर हाकलल्यावर मला त्यांची कणव येईल. मी प्रत्येक कुटुंब परत त्यांच्या देशात आणीन आणि त्यांची जमीन परत देईन. ¹⁶ह्यातून त्या लोकांनी योग्य तो बोध घ्यावा असे मला वाटते. पूर्वी त्या लोकांनी, माझ्या माणसांना, बआलच्या नावाने वचन घ्यायला शिकविले होते. आता मी त्याच रीतीने त्यांना धडा शिकविणार. वचन घेताना माझे नाव घेण्यास त्यांनी शिकावे असे मला वाटते. ‘देव नक्कीच असेपर्यंत’ अशी सुरवात त्यांनी करावी अशी माझी इच्छा आहे. त्यांनी असे केले तर मी त्यांना यशस्वी करीन आणि माझ्या लोकांत राहू देईन. ¹⁷पण जर एखाद्या राष्ट्राचे माझा आदेश मानला नाही, तर त्या राष्ट्राचा मी समूळ नाश करीन. त्या राष्ट्राला मेलेल्या झाडांप्रमाणे उपटीन.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

घाग्याचा संकेत

13 परमेश्वर मला असे म्हणाला: “विर्मया, जा आणि तागाचा घागरा विकत घे. नंतर तो नेस. तो ओला होऊ देऊ नकोस.”

2 परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे मी एक तागाचा घागरा विकत आणला व नेसला. 3 नंतर मला परमेश्वराकडून दुसऱ्यांदा संदेश आला. 4 तो असा होता: “विर्मया, तू विकत आणून नेसलेला घागरा घेऊन फरातला* जा. तिथे तो खडकाला पडलेल्या चिरेत लपवून ठेव.”

5 त्याप्रमाणे मी फरातला गेलो आणि अगदी परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे घागरा लपवून ठेवला. 6 पुष्कळ दिवसांनी देव मला म्हणाला, “विर्मया, फरातला जा व लपवून ठेवायला सांगितलेला घागरा परत घे.”

7 त्याप्रमाणे मी फरातला गेलो आणि घागरा उकरून काढला. मी दगडाच्या चिरेत लपविलेला घागरा बाहेर काढला. पण आता तो इतका खराब झाला होता की मी तो नेसू शकत नव्हतो. तो अगदी निरुपयोगी झाला होता.

8 मग मला परमेश्वराचा संदेश आला. 9 परमेश्वर मला म्हणाला, “ज्याप्रमाणे घागरा अगदी खराब आणि निरुपयोगी झाला, त्याचप्रमाणे यहुदातील आणि यरुशलेमधील अहंकारी लोकांचा नाश होईल. 10 मी यहुदाच्या उद्दाम आणि पापी लोकांचा नाश करीन. ते लोक माझा संदेश ऐकण्याचे नाकारतात. ते दुराग्रही असून आपल्याला पाहिजे त्याच गोष्टी करतात. ते दुसऱ्या देवांना अनुसरतात व त्यांची पूजा करतात. यहुदाच्या अशा लोकांची गत ह्या तागाच्या घागऱ्याप्रमाणे होईल. त्यांचा नाश होऊन ते निरुपयोगी ठरतील. 11 घागरा जसा माणसाच्या कमरेभोवती घट्ट लपेटला जातो, त्याप्रमाणे मी यहुदाची आणि इस्राएलची कुटुंबे माझ्या कमरेला लपेटेली.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. “त्या लोकांनी माझे व्हावे, मला कीर्ती, प्रशंसा आणि मान मिळवून द्यावा म्हणून मी असे केले. पण माझ्या लोकांना माझे ऐकावयाचे नाही.”

यहुदाला इशारे

12 “विर्मया, यहुदाच्या लोकांना सांग की परमेश्वर, इस्राएलचा देव म्हणतो, ‘प्रत्येक चामड्याचा बुधला दारूने भरावा.’ ते लोक तुला हसतील आणि म्हणतील ‘प्रत्येक चामड्याचा बुधला दारूने भरावा हे आम्हाला माहीत आहे.’ 13 मग तू त्यांना सांग, ‘परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे की या देशात राहणाऱ्या प्रत्येक माणसाला मी दारुड्याप्रमाणे असहाय करीन. मी हे दावीदच्या सिंहासनावर बसलेल्या

राजांबद्दल, याजकांबद्दल, संदेष्ट्यांबद्दल आणि यरुशलेममध्ये राहणाऱ्या यच्चयावत लोकांबद्दल बोलत आहे. 14 यहुदाच्या लोकांना मी धडपडायला भाग पाडीन. ते धडपडून एकमेकांच्या अंगावर पडतील. पिता पुत्र एकमेकांवर पडतील. हा परमेश्वराचा संदेश आहे. “मला त्याबद्दल वाईटही वाटणार नाही. आणि त्यांची दयाही येणार नाही. अनुकंपा येऊन मी यहुदाच्या लोकांचे पारिपत्य थांबविणार नाही.”

15 ऐका आणि लक्ष द्या. परमेश्वर तुमच्याशी बोलला आहे. उन्मत्त बनू नका.

16 परमेश्वराचा, तुमच्या देवाचा मान राखा. त्याचे स्तवन करा, नाहीतर तो अंधकार पसरवील. अंधकारमय टेकड्यांवर पडण्याआधीच त्याचे स्तुतिस्तोत्र गा. तुम्ही यहुदाचे लोक प्रकाशाची वाट पाहता, पण परमेश्वर प्रकाशाचे गाढ अंधकारात रूपांतर करेल. तो प्रकाशाला दाट अंधारात बदलेल.

17 यहुदाच्या लोकांनो, तुम्ही जर परमेश्वराचे ऐकणार नसाल, तर मी एकतांत आक्रोश करीन. तुमचा उन्मत्तपणा मला आक्रोश करायला भाग पाडेल. मी दारूण आकांत करीन. माझे डोळे अश्रूंनी डबडबतील. का? कारण परमेश्वराच्या मेंढरांच्या कळप (यहुदाचे लोक) पकडला जाईल.

18 राजा आणि राणीला या गोष्टी सांगा, “तुमचे सुंदर मुकुट तुमच्या डोव्यांवरून खाली पडलेत. तुम्ही आता तुमच्या सिंहासनावरून खाली उतरा.”

19 नेगेवच्या वाळवंटातील शहरे बंद केली गेली आहेत. कोणीही ती उघडू शकत नाही. यहुदाच्या सर्व लोकांना कैद करून परागंदा करण्यात आले आहे.

20 यरुशलेम, तो पाहा! उत्तरेकडून शत्रू चाल करून येत आहे. तुझा कळप कोठे आहे? देवाने तुला या सुंदर कळपाचे दान दिले. त्याची तू काळजी घ्यावीस अशी अपेक्षा होती.

21 आता त्या कळपाबद्दल परमेश्वराने जाब विचारल्यास तू काय उत्तर देणार? तू लोकांना देवाबद्दल ज्ञान देशील अशी अपेक्षा होती. तुझे नेते लोकांना मार्गदर्शन करतील असे वाटत होते. पण त्यांनी त्यांचे कर्तव्य केले नाही. तेव्हा आता तुला प्रसुतिवेदनांप्रमाणे वेदना व त्रास भोगावा लागेल.

22 तू कदाचित् स्वतःला विचारशील, “माझ्यावरच असा वाईट प्रसंग का आला?” तुझ्या अनेक पापांमुळे असे झाले. तुझ्या पापाबद्दल तुझा घागरा फाडला गेला आणि तुझी पादत्राणे काढून घेण्यात आली. तुझी मानहानी करण्यासाठी हे करण्यात आले.

23 काळा माणूस आपल्या कातडीचा रंग बदलू शकत नाही. किंवा चित्ता आपल्या अंगावरील ठिपके बदलू शकत नाही. त्याचप्रमाणे यरुशलेम, तू सुद्धा बदलणार

फरात हे बहुधा यरुशलेममधील खेडे असावे. अथवा यहोशवाच्या 18:23 या भागात बन्यामीनच्या देशातील शहरांच्या यादीत विलेले ‘पारा’ नावाचे गावही असू शकेल. युफ्राटिस नदीलाही फरातच म्हणतात.

नाहीस आणि चांगल्या गोष्टी करणार नाहीस तू नेहमीच वाईट गोष्टी करशील.

²⁴ “मी तुम्हाला तुमची घरे सोडून जाण्यास भाग पाडीन. तुम्ही दाही दिशांना सैरावैरा पळत सुटाल. वाळवंटातील वाऱ्याने दूर उडून जाणाऱ्या फोलकटाप्रमाणे तुमची गत होईल.

²⁵ तुमच्याबाबत माझी योजना ही अशी आहे आणि त्याचप्रमाणे गोष्टी घडतील.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे. “हे असे का घडेल? कारण तुम्हाला माझा विसर पडला.

तुम्ही खोऱ्या देवावर विश्वास ठेवला.

²⁶ यरुशलेम, मी तुझा घागरा डोक्याकडून खेचीन. प्रत्येकजण तुला पाहील आणि तुझी बेअब्रू होईल.

²⁷ मी तू केलेली भयानक कृत्ये पाहिली आहेत. * जारांशी हस्ताना आणि संभोग करताना मी तुला पाहिले आहे. वेश्या बनायचेच तुझ्या मनात दिसते आहे. मी तुला डोंगरकपारीत आणि मैदानात पाहिले आहे. यरुशलेम, हे तुझ्या दृष्टीने वाईट आहे. या घृणास्पद पापें तू किती काळ करणार याचे मला नवल वाटते.”

अवर्षण आणि तोतये संदेष्टे

14 अवर्षणाबद्दल यिर्मयाला परमेश्वराने पुढील संदेश दिला.

² “यहूदा हे राष्ट्र, मेलेल्या लोकांकरिता आंकंदत आहे. यहूदाच्या शहरामधील लोक अधिकाधिक क्षीण होत चालले आहेत ते जमिनीवर पडून आहेत. यरुशलेमधील लोक देवाकडे मदतीसाठी दाहो फोडत आहेत.

³ नेते मंडळी आपल्या नोकरांना पाणी आणण्यासाठी पाठवितात. नोकर पाण्याच्या टाक्यांकडे जातात, पण त्यांना थोडेसुद्धा पाणी मिळत नाही. त्यामुळे त्यांना रिकामी भांडी घेऊन परत यावे लागते. म्हणून ते लज्जित व खजील होऊन आपले चेहरे झाकून घेतात.

⁴ कोठेही पाऊस न पडल्यामुळे कोणीही पिकांसाठी जमिनीची मशागत करीत नाही. * शेतकरी हवालदिल झाले आहेत त्यामुळे त्यांनी आपले चेहरे झाकून घेतले आहेत.

⁵ कोठेही गवत नसल्यामुळे हरिणी आपल्या नवजात पाडसाला एकटेच सोडून देते.

⁶ उघड्या डोंगरावर उभी राहून, जंगली गाढवे कोल्ह्यांप्रमाणे हवा हुंगतात. पण त्यांना कोठेही काहीही खाण्यालायक दिसत नाही. कारण खाण्यालायक एकही झुडूप शिल्लक नाही.”

मी ... पाहिली आहेत हे वाक्य बहुधा खोऱ्या देवांच्या पूजेबद्दल असावे. पण मंदिरातील देवादासीबरोबर संभोग करणे हाही एक पूजेचा भाग होता.

कोणीही ... नाही हिब्रू अर्थ समजणे अशक्य असल्याने प्राचीन ग्रीक भाषांतरावरून ही ओळ घेतली आहे.

देवाकडून मदत मिळावी म्हणून प्रार्थना

⁷ या गोष्टींना आम्हीच जबाबदार आहोत, हे आम्हाला माहीत आहे. आम्ही आमच्याच पापाचे भोग भोगत आहोत. परमेश्वरा, तुझे नाव राखण्यासाठी आम्हाला मदत कर. कारण आम्ही तुझ्याशी खूप वेळा प्रतारणा केली, हे आम्हाला कबूल आहे. आम्ही तुझ्याशी पापाचरण केले,

⁸ देवा, तू इस्राएलचे आशास्थान आहेस. संकटकाळी तू इस्राएलला वाचवितोस. पण, आता, तू, फक्त रात्री मुकुट म करून पुढे जाणाऱ्या प्रवाशासारखा वाटतोस.

⁹ अचानकपणे हल्ला झाल्यावर चकित झालेल्या माणसाप्रमाणे तू वाटतोस. कोणालाही वाचविण्यास असमर्थ असलेल्या हतबल सैनिकासारखा तू दिसतोस. पण परमेश्वरा, तू आमच्याबरोबर आहेस. आम्ही तुझ्या नावाने ओळखले जातो तेव्हा आम्हाला मदत न करता जाऊ नकोस.”

यहूदासाठी देवाचा संदेश

¹⁰ यहूदाच्या लोकांबद्दल देवाचे म्हणणे असे आहे: “यहूदाच्या लोकांना माझा त्याग करणे आवडते. माझा त्याग करण्यास ते मागेपुढे पाहत नाहीत. तेव्हा आता परमेश्वर त्यांचा स्वीकार करणार नाही. तो त्यांची दुष्कृत्ये लक्षात ठेवून त्यांच्या पापांबद्दल त्यांना शिक्षा करील.”

¹¹ नंतर परमेश्वर मला म्हणाला, “यिर्मया, यहूदाच्या लोकांच्या भल्यासाठी तू विनवणी करू नकोस. ¹² यहूदाचे लोक कदाचित् उपवास करून माझी प्रार्थना करतील. पण मी त्यांची प्रार्थना ऐकणार नाही. जरी त्यांनी मला होमार्पण व धान्यार्पणाचा नैवेद्य दाखविला, तरी मी त्या लोकांचा स्वीकार करणार नाही. मी युद्धात यहूदाच्या लोकांचा नाश करीन. अन्न तोडून मी त्यांची उपासमार करीन. भयंकर रोगराई पसरवून मी त्यांना नष्ट करीन.”

¹³ पण मी परमेश्वराला म्हणालो, “परमेश्वरा, माझ्या प्रभू संदेष्टे तर लोकांना काही वेगळेच सांगत होते. ते लोकांना सांगत होते ‘शत्रू कधीच तुमच्यावर हल्ला करणार नाही. तुमची कधीही उपासमार होणार नाही. परमेश्वर तुमच्या देशात शांती राखेल.”

¹⁴ मग परमेश्वर मला म्हणाला, “यिर्मया, माझ्या नावावर हे संदेष्टे असत्य कथन करतात. मी त्यांना पाठविलेले नाही. मी त्यांना आज्ञा केली नाही वा त्यांच्याशी बोललोही नाही. ते लोकांभुडे खोटे दृष्ट्यन्त सांगतात, त्यांना मोहजालात पत्सवितात व स्वतःचे स्वप्नंजन करतात. ¹⁵ माझ्या नावावर प्रवचने देणाऱ्या संदेष्ट्यांबद्दल बोलायचे झालेच तर, मी त्यांना पाठविले नाही. ते म्हणतात ‘या देशावर कोणीही हल्ला करणार नाही.’ ह्या देशाची कधीही उपासमार होणार नाही.’ पण ते संदेष्टेच उपासमारीने मरतील. शत्रू त्यांना ठार करील. ¹⁶ आणि ज्या लोकांशी ते संदेष्टे बोलले, ते लोक रस्त्यावर उघडे पडतील. उपासमार व शत्रू यांचे ते बळी ठरतील. त्यांचे वा त्यांच्या बायकामुलांचे दफन

करण्यास कोणीही असणार नाही. मी त्यांना शिक्षा करीन. *

¹⁷“यिर्मया, यहूदाच्या लोकांना माझा संदेश सांग: ‘माझ्या डोळ्यांत अश्रू दाटून आलेत. माझ्या कुमारी मुलीसाठी मी रात्रंदिवस अव्याहतपणे आक्रोश करीन. माझ्या लोकांसाठी मी न थांबता आक्रोश करीन. का? कारण कोणीतरी त्यांच्यावर वार करून त्यांना चिरडले आहे. ते लोक गंभीररीत्या जखमी झाले आहेत.

¹⁸मी जर त्या देशात गेलो, तर मला तलवारीने मारले गेलेले लोक दिसतील. मी जर शहरात गेलो, तर मला सर्वत्र दौर्बल्य आढळेल. कारण लोकांच्याजवळ अन्न नाही. याजकांना आणि संदेष्ट्यांना परदेशात नेले आहे.”

¹⁹परमेश्वरा, तू यहूदाला पूर्णपणे त्याज्य ठरविले आहेस का? सियोनचा तुला तिरस्कार वाटतो का? आमची स्थिती परत न सुधारण्याइतके तू आमचे नुकसान केले आहेस. तू असे का केलेस? आम्हाला शांती पहिजे होती. पण आमच्या वाढ्याला काहीच चांगले आले नाही. जखमा भरून येण्याची आम्ही आशा केली, पण आमच्या वाढ्याला फक्त भीती आली.

²⁰परमेश्वरा, आम्ही पापी आहोत, ह्याची आम्हाला जाणीव आहे. आमच्या पूर्वजांनी दुष्कृत्ये केली. आम्ही तुझे अपराध केले.

²¹परमेश्वरा, तुझ्या नावाचा लौकिक राखण्याकरिता, आम्हाला दूर लोटून नकोस तुझ्या वैभवशाली सिंहासनाचा मान राख. आमच्याशी केलेला करार आठव. त्या कराराचा भंग करू नकोस.

²²परदेशातील मूर्तीत पाऊस पाडण्याचे सामर्थ्य नाही. पावसाच्या सरी पाडण्याची ताकद आकाशात नाही. तूच एक आमचे आशास्थान आहेस. या सर्व गोष्टी करणारा तूच एकमेव आहेस.”

15 परमेश्वर मला म्हणाला, “यिर्मया, मोशे आणि शमुवेल जरी यहूदासाठी विनवणी करण्याकरिता माझ्याकडे आले असते तरी यहूदाची मला दया येणार नाही. यहूदाच्या लोकांची मला कीव वाटणार नाही. त्या लोकांना माझ्यापासून दूर ठेव. त्यांना निघून जाण्यास सांग. ²ते लोक कदाचित् तुला विचारतील, ‘आम्ही कोठे जाऊ?’ तेव्हा तू त्यांना माझा पुढील संदेश दे परमेश्वर म्हणतो,

‘काही लोकांना मी मरणासाठी निवडले आहे. ते मरतीलच काही लोकांची निवड मी लढाईत मरण्यासाठी केली आहे. त्यांना तसेच मरण येईल. काहीना मी

उपासमारीने मरण्यासाठी निवडले आहे. ते अन्नावचून मरतील. काहीची निवड मी देशोधडीला लावण्यासाठीच केली आहे. त्यांना परदेशात कैदी म्हणून पाठविले जाईल.’

³मी त्यांच्यावर चार प्रकारचे संहारक सोडीन.’ हा परमेश्वराचा संदेश आहे. ‘मी त्यांना मारण्यासाठी तलवारधारी शत्रू पाठवीन. त्यांची शवे खेचून नेण्यासाठी मी कुत्र्यांना पाठवीन. त्यांची प्रेते खाण्यासाठी मी पक्षी व हिंस्र प्राणी सोडीन.

⁴पृथ्वीवरच्या सर्व लोकांना, एखाद्या भयंकर गोष्टीसाठी देण्याचे उदाहरण म्हणून मी यहूदाच्या लोकांचा उपयोग करीन. मनश्शेने यरुशलेममध्ये जे काय केले, त्यासाठी मी यहूदातील लोकांना शिक्षा करीन. कारण मनश्शे हा हिज्जकीया राजाचा मुलगा व यहूदाचा राजा होता.’

⁵“यरुशलेम नगरी, तुझ्याबद्दल कोणालाही वाईट वाटणार नाही. कोणीही दुःखाने आक्रोश करणार नाही. तुझे कसे काय चालले आहे याची कोणीही विचारपूस करणार नाही.

⁶यरुशलेम, तू मला सोडून गेलीस!” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. “तू पुन्हा पुन्हा माझा त्याग केलस. म्हणून मी तुला शिक्षा करीन. तुझा नाश करीन. तुझी शिक्षा पुढे ढकलण्याचा आता मला वाट आला आहे.

⁷मी माझ्या खुरपणीने यहूदाच्या लोकांना वेगळे काढीन आणि देशाच्या सीमेबाहेर पसरवून देईन माझे लोक सुधारले नाहीत म्हणून मी त्यांचा नाश करीन. मी त्यांच्या मुलांना घेऊन जाईन. ⁸पुष्कळ स्त्रिया विधवा होतील. समुद्रातील वाळूच्यापेक्षा त्यांची संख्या जास्त असेल. भर मध्यान्ही मी संहारक आणीन. यहूदांच्या तरुण मुलांच्या आयांवर तो हल्ला करील. मी यहूदामधील लोकांना क्लेश देईन आणि त्यांच्यात घबराट निर्माण करीन. लवकरच मी हे घडवून आणीन.

⁹जे कोणी संहारातून बचावले असतील. त्यांना शत्रू हल्ला करून आपल्या तलवारींनी ठार मारेल. एखाद्या स्त्रीला जरी सात मुले असतील, तरी ती सर्व मरतील. त्या दुःखाने ती एवढा आक्रांत करील की ती अशक्त होऊन तिला श्वास घेणे कठीण होईल. ती उदास होईल व गोधळून जाईल. दुःखाने तिला दिवसा, उजेडीही अंधार पसरल्यासारखे वाटेल.”

यिर्मयाचे पुन्हा देवाकडे गाव्हाणे

¹⁰माते, तू मला (यिर्मयाला) जन्म दिलास याचा मला खेद वाटतो वाईट गोष्टीबद्दल सर्व देशावर दोषारोप व टीका करणे माझ्यासारख्याला भाग पडते. काहीही देणे घेणे नसताना, मला प्रत्येकजण शिष्याशाप देतो

¹¹खरे म्हणजे परमेश्वरा, मी तुझी चांगली सेवा केली. संकटाच्या वेळी मी शत्रूंबद्दल तुझ्याकडे विनवणी केली.

देवाचे विर्मयाला उत्तर

¹²“विर्मया, लोखंडाच्या तुकड्याचे कोणीही शतशा तुकडे करू शकत नाही, हे तुला माहीत आहे. येथे लोखंड वा पोलाद हा शब्द मी उत्तरेकडून येणाऱ्या पोलादासाठी वापरत आहे. तसेच कोणीही काशाचे पण तुकडे तुकडे करू शकत नाही.

¹³यहूदाच्या लोकांकडे बरीच संपती आहे ती संपती मी दूसऱ्या लोकांना देईन. ती त्या लोकांना विकत घ्यावी लागणार नाही. मीच ती त्यांना देईन. का? कारण यहूदाच्या लोकांनी खूप पापे केली. यहूदाच्या प्रत्येक भागात त्यांनी पापे केली.

¹⁴यहूदातील लोकांनो, मी तुम्हाला तुमच्या शत्रूचे गुलाम करीन. तुम्हाला अनेकळी असलेल्या प्रदेशात तुम्ही गुलाम व्हाल. मी खूप रागावलो आहे. माझा राग प्रखर अग्नीसारखा आहे. त्यात तुम्ही जाळले जाल.”

¹⁵परमेश्वरा, तू मला जाणतोस माझी आठवण ठेव व माझी काळजी घे. लोक मला दुखवत आहेत त्यांना योग्य ती शिक्षा कर. त्या लोकांशी तू संयमाने वागतोस. पण त्यांना संयम दाखविताना, तू माझा नाश करू नकोस. त्यांच्याशी संयमाने वागताना, माझा, मी तुझ्यासाठी भोगत असलेल्या दुःखाचा परमेश्वरा विचार कर.

¹⁶मला तुझा संदेश मिळाला व मी तो खाल्ला (आत्मसात केला.) तुझ्या संदेशाने मला खूप आनंद झाला. तुझ्या नावाने ओळखले जाण्यात मला आनंद वाटतो कारण तुझे नावच ‘सर्वशक्तिमान परमेश्वर’ असे आहे.

¹⁷लोकांच्या हसण्याखिदळण्यात आणि जल्लोशांत मी कधीच सामील झालो नाही. माझ्यावर तुझा प्रभाव असल्याने मी एकटाच बसून राहिलो. आजूबाजूला असलेल्या दुष्टांबद्दल तू माझ्यात क्रोध भरलास.

¹⁸पण तरीसुद्धा मी दुखावला का जातो? माझ्या जखमा भरून येऊन बऱ्या का होत नाहीत, ते मला समजत नाही. देवा, मला वाटते तू बदललास पाणी आटून गेलेल्या झऱ्याप्रमाणे तू झालास. ज्यातून पाणी वाहायचे थांबले आहे अशा प्रवाहाप्रमाणे तू झालास.

¹⁹मग परमेश्वर म्हणाला, “विर्मया, तू बदललास आणि माझ्याकडे परत आलास, तर मी शिक्षा करणार नाही. मगच तू माझी सेवा करू शकतोस वायफळ बडबड न करता, महत्वाचे तेवढेच बोललास, तर तू माझे शब्द बोलू शकतोस. यहूदातील लोकांनी बदलले व तुझ्याकडे परत यावे. विर्मया! पण तू मात्र त्यांच्यासारखा होऊ नकोस.

²⁰त्या लोकांना तू कायद्याची भिंत वाटशील, एवढा मी तुला बलवान करीन. ते तुझ्याविरुद्ध लढतील, पण ते तुझा पराभव करू शकणार नाहीत. का? कारण मी तुझ्या पाठीशी आहे मी तुला मदत करीन आणि तुझे रक्षण करीन.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

²¹“त्या दुष्ट लोकांपासून मी तुझे रक्षण करीन. ते लोक तुला घाबरविताना, पण त्यांच्यापासून मी तुला वाचवीन.”

अरिष्टाचा दिवस

16 मला परमेश्वराचा संदेश आला: ²“विर्मया, तू लग्न करता कामा नये. या ठिकाणी तुला मुले होता कामा नयेत”

³यहूदामध्ये जन्मणाऱ्या मुलांबद्दल आणि त्यांच्या आईवडिलांबद्दल परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो. ⁴“त्या लोकांना भयंकर वाईट प्रकारे मृत्यू येईल. त्यांच्यासाठी कोणीही शोक करणार नाही. त्यांचे कोणीही दफन करणार नाही. त्यांची प्रेते शेणाप्रमाणे जमिनीवर उधडी पडतील. ते लोक शत्रूकडून मारले जातील व आपासमारीने मरतील. त्यांची प्रेते पक्षी व वन्य प्राणी ह्यांचे भक्ष्य होतील.”

⁵म्हणून परमेश्वर म्हणतो, “विर्मया, ज्या घरी लोक अंत्यसंस्कारानंतर जेवण करीत असतील, त्या घरी तू जाऊ नकोस. तेथे गेलेल्यासाठी शोक वा दुःख प्रदर्शित करायला जाऊ नकोस. ह्या गोष्टी तू करू नकोस. का? कारण मी माझा आशीर्वाद मागे घेतला आहे. ह्या लोकांबद्दल मला दया वाटणार नाही. मला त्यांच्याबद्दल दुःख होणार नाही.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

⁶“यहूदामध्ये महत्वाचे आणि सामान्य दोघेही मरतील. त्यांचे कोणी दफन करणार नाही. अथवा त्यांच्याबद्दल शोक करणार नाही. कोणीही दावी करून वा मुंडन करून त्यांच्यासाठी शोक प्रदर्शित करणार नाही. ⁷मृतांबद्दल शोक करणाऱ्यांसाठी कोणीही अन्न आणणार नाही. ज्यांचे आईवडील गेले आहेत, त्यांचे कोणी सांत्वन करणार नाही. मृतांसाठी शोक करणाऱ्यांसाठी, कोणीही पेये आणून सांत्वन करणार नाही.

⁸“विर्मया, ज्या घरात मेजवानी सुरू आहे, अशा घरात तू जाऊ, नकोस, अशा घरात खाऊ पिऊ नकोस. ⁹सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इझ्राएलचा देव म्हणतो, ‘मी लवकरच लोकांचा जल्लोश बंद पाडीन. लग्नसमारंभातील आनंदकल्लोळ मी बंद करीन. तुझ्या आयुष्यातच हे घडेल, इतक्या लवकर मी हे सर्व करीन.’

¹⁰“विर्मया, यहूदाच्या लोकांना तू ह्या गोष्टी सांग लोक तुला विचारतील ‘परमेश्वराने आमच्याबद्दल या भयंकर गोष्टी का सांगितल्या? आम्ही काय चूक केली? आम्ही आमच्या परमेश्वर देवाचे काय पाप केले?’ ¹¹तेव्हा तू त्यांना हे सांगितलेच पाहिजेस ‘तुमच्या पूर्वजांनी परमेश्वराला अनुसरायचे सोडल्याबद्दल ह्या भयंकर गोष्टी घडतील.’ हा देवाचा संदेश आहे. ‘त्यांनी मला अनुसरायचे सोडले व दुसऱ्या दैवतांना अनुसरण्यास सुरवात केली. ते त्यांची सेवा करू लागले. त्यांनी दैवतांची पूजा केली. तुमच्या पूर्वजांनी माझा त्याग केला आणि माझ्या आदेशांचे पालन करणे सोडले. ¹²पण तुमच्या पूर्वजांपेक्षा तुम्ही वाईट पापे केलीत. तुम्ही फार हटवादी आहात. तुम्हाला वाटेल ते तुम्ही करता. माझ्या आज्ञा पाळत नाही. तुमचेच खरे करता. ¹³म्हणून मी तुम्हाला देशाबाहेर हाकलीन. तुम्हाला परदेशात जाणे भाग पाडीन, तुम्हाला किंवा तुमच्या

पूर्वजांनासुद्धा माहीत नसलेल्या देशांत तुम्ही जाल. त्या देशांत, तुमच्या इच्छेप्रमाणे रात्रदिवस खोड्या देवांची सेवा तुम्ही करू शकाल, मी तुम्हाला मदतही करणार नाही किंवा तुमच्यावर कृपाही करणार नाही.'

¹⁴“आपल्या वचनाची खात्री देताना लोक म्हणतात ‘परमेश्वराचे अस्तित्व जेवढे खरे आहे, तेवढे आपले वचन पक्के आहे. मिसरच्या भूमीतून इस्राएलच्या लोकांची सुटका त्या परमेश्वरानेच केली आहे.’ पण आता देवाचा असा संदेश आहे, ‘लोक वर म्हटल्याप्रमाणे म्हणणार नाहीत. असा काळ येऊ घातलेला आहे.’ ¹⁵लोक काहीतरी नवीनच म्हणतील, ‘त्या परमेश्वराचे अस्तित्व खात्रीचे आहे, ज्याने इस्राएलच्या लोकांची उत्तरेतील प्रदेशातून सुटका केली.’ त्यांना निरनिराळ्या प्रदेशांत पाठवून तेथून त्यांना परत आणणारा तोच एकमेव आहे’ ते असे का म्हणतील? कारण इस्राएलच्या लोकांना मी त्याच्या पूर्वजांना दिलेल्या भूमीत परत आणीन.

¹⁶“लवकरच मी पुष्कळ कोळ्यांना येथे बोलावीन.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. “ते कोळी यहुदाच्या लोकांना पकडतील असे झाल्यावर मी पुष्कळ शिकाऱ्यांना आणीन. ते शिकारी प्रत्येक डोंगर, टेकड्या व कपारी यांमधून यहुदाच्या लोकांची शिकार करतील. ¹⁷त्यांची प्रत्येक कृती मला दिसते. यहुदाचे लोक त्यांची कृत्ये माझ्यापासून लपवू शकत नाहीत. त्यांचे पाप माझ्यापासून लपून राहात नाही. ¹⁸ती यहुदाच्या लोकांना त्यांच्या दुष्कृत्यांबद्दल परत पेंड करीन. मी यहुदाच्या लोकांना त्याच्या पापांची किंमत दामदुपटीने मोजायला लावीन. त्यांनी माझी भूमी ‘अपवित्र’ केली म्हणून मी असे करीन. त्यांनी भयानक मूर्ती स्थापन माझी भूमी कलंकित केली. मी त्या मूर्तीचा तिरस्कार करतो. पण त्यांनी माझा देशच त्या मूर्तींनी भरून टाकला.”

परमेश्वराजवळ प्रार्थना

¹⁹परमेश्वरा, तूच माझे सामर्थ्य आहेस आणि माझे संरक्षण आहेस. संकटकाळी धावत जाऊन आश्रय घ्यावा असे सुरक्षित स्थान तू आहेस. जगाच्या सर्व भागांतून राष्ट्रे तुझ्याकडे येतील. ते म्हणतील, “आमच्या वाडवडिलांनी खोटे देव जवळ बाळगले. त्या दीडदमडीच्या मूर्तीची पूजा केली. पण त्या मूर्तींनी त्यांना काहीही मदत केली नाही.”

²⁰लोक स्वतःसाठी खरा देव निर्माण करू शकतात का? नाही. ते फक्त मूर्ती तयार करू शकतात. पण त्या मूर्ती म्हणजे खरे देव नव्हेत.

²¹परमेश्वर म्हणतो “म्हणून त्या मूर्ती बनविणाऱ्या लोकांना मी धडा शिकवीन. प्रथम मी त्यांना माझ्या शक्तीची व सामर्थ्याची जाणीव करून देईन. मग त्यांना कळेल की मीच खरा देव, मीच खरा परमेश्वर आहे.”

हृदयावर कोरलेला अपराध

17 “यहुदी लोकांची पापे, खोडता येणे शक्य नाही, अशा ठिकाणी लिहिली आहेत. ती लोखंडी लेखणीने दगडावर कोरली आहेत. हिरकणीचे टोक असलेल्या लेखणीने ती पाषाणावर कोरली आहेत. तो पाषाण म्हणजेच त्यांचे हृदय होय. ती पापे वेदीच्या शिंगांवर कोरली आहेत.

²खोड्या देवांना अर्पण केलेल्या त्या वेदी त्यांच्या मुलांना आठवतात. अशेरला अर्पण केलेले लाकडी खांब त्यांना आठवतात. टेकडीवरच्या व हिरव्या झाडखालच्या त्या वस्तू त्यांना स्मरतात.

³विस्तीर्ण प्रदेशातील डोंगरावरील त्या वस्तू त्यांना आठवतात यहुदी लोकांकडे बरीच संपत्ती आहे ती सर्व मी दुसऱ्या देशांना देईन. तुम्ही जेथे पूजाआर्चा करता आणि जे पाप आहे, अशी उच्च स्थाने दुसरे लोक नष्ट करतील.

⁴मी तुम्हाला दिलेली भूमी तुम्ही गमवाल. मी तुमच्या शत्रूंना तुम्हाला गुलाम म्हणून अज्ञान भूमीत नेऊ देईन. का? कारण मी खूप संतापलो आहे. माझा संताप प्रखर अग्नीप्रमाणे आहे, त्यात तुम्ही कायमचे जळून भस्म व्हाल.”

लोकांवरील विश्वास आणि देवावरील विश्वास

⁵परमेश्वर म्हणतो, “जे दुसऱ्या लोकांवर विश्वास ठेवतात, त्यांचे वाईट होईल. सामर्थ्यासाठी जे दुसऱ्यावर विसंबतात, त्यांचे भले होणार नाही का? कारण त्यांनी परमेश्वरावर विश्वास ठेवणे सोडून दिले.

⁶ते लोक वाळवंटातील झुडुपाप्रमाणे होत. निर्जन, उष्ण आणि कोरड्या व वाईट जमिनीवरील झुडुपाप्रमाणे ते आहेत. देव किती भले करू शकतो, ह्याची त्या झुडुपाला जाणीव नाही.

⁷परंतु परमेश्वरावर विश्वास ठेवणाऱ्यावर कृपादृष्टी होईल. का? कारण परमेश्वर विश्वासास पात्र आहे, ह्याची देव त्याला प्रचिती देईल.

⁸तो माणूस पाण्याजवळ असलेल्या वृक्षाप्रमाणे बळकट होईल. त्या झाडाची मुळे लांब असल्याने त्याला पाणी मिळतेच. उष्ण दिवसांचे त्याला भय नसते. त्याची पाने नेहमीच हिरवी असतात. एखाद्या वर्षी पाऊस पडला नाही, तरी त्याला चिंता नसते. त्याला नेहमीच फळे धरतात.

⁹“माणसाचे मन फार कपटी असते. त्याच्यावर काही औषध नाही. म्हणूनच कोणालाही मनाचे खरे आकलन होत नाही.

¹⁰पण मी प्रत्यक्ष परमेश्वर असल्याने, मी माणसाच्या मनात डोकावू शकतो मी माणसाच्या मनाची परीक्षा घेऊ शकतो. प्रत्येकाला काय हवे ते मी ठरवू शकतो प्रत्येकाला त्याच्या कर्माचे योग्य फळ मी देऊ शकतो.

¹¹काही वेळा, एकादी पक्षीण स्वतः न घातलेले अंडे उबविते. धनासाठी जो माणूस फसवणूक करतो, तो ह्या पक्षिणी सारखाच असतो. अर्ध्या आयुष्यातच हा माणूस

धन गमावेल. त्याच्या आयुष्याच्या सरत्या काळात तो दुष्ट म्हणून ओळखला जाईल.”

¹²आरंभीपासून आमचे मंदिर म्हणजे देवासाठी एक भव्य आसन झाले आहे. ती महत्वाची वास्तू आहे.

¹³परमेश्वरा, तू इझ्राएलचे आशास्थान आहेस. तू पाण्याच्या जिवंत झऱ्याप्रमाणे आहेस. जो परमेश्वराला अनुसरणे सोडेल, त्याला लाजवले जाईल आणि त्याचे आयुष्य अल्प असेल.*

यिर्मयाची तिसरी तक्रार

¹⁴परमेश्वरा, तू मला बरे केलेस, तर मी पूर्ण बरा होईन. तू मला वाचविलेस, तर मी खरोखर वाचेल. देवा, मी तुझी स्तुती करतो.

¹⁵यहूदातील लोक मला सतत प्रश्न विचारतात. ते विचारतात, “यिर्मया, परमेश्वराच्या संदेशाचे काय? तो खरोखरीच खरा ठरतो का ते पाहू या.”

¹⁶परमेश्वरा, मी तुला सोडून पळून गेलो नाही. मी तुला अनुसरलो. मी तुला पाहिजे तसा मंडपाळ बनलो. तो भयंकर दिवस उजाडावा असे मला वाटत नव्हते. मी सांगितलेल्या गोष्टी परमेश्वरा तुला माहीतच आहेत. काय घडत आहे, ते तू पाहतोसच.

¹⁷परमेश्वरा, माझा नाश करू नकोस. संकटकाळी, मला तुझा आधार वाटतो.

¹⁸लोक मला त्रास देतात. त्यांना तू खजील कर. पण माझी निराशा करू नकोस. त्यांना धाक दाखव पण मला घाबरवू नकोस तो भयंकर अरिष्टाचा दिवस माझ्या शत्रूंवर आण आणि त्यांचा पुन्हा पुन्हा बिमोड कर.

शब्बाथचा दिवस पवित्र मानणे

¹⁹परमेश्वराने मला पुढील गोष्टी सांगितल्या: “यिर्मया, यहूदाचे राजे यरुशलेमच्या ज्या प्रवेशद्वारातून ये-जा करतात, त्या लोकद्वारात जाऊन उभा राहा आणि लोकांना माझा संदेश सांग. मग यरुशलेमच्या इतर प्रवेशद्वारापाशी जाऊन हेच कर.

²⁰त्या लोकांना सांग, ‘परमेश्वराचा संदेश ऐका. यहूदाच्या राजांनी आणि लोकांनी व यरुशलेमच्या प्रवेशद्वारांतून प्रवेश करणाऱ्या सर्वांनी, माझे ऐका. ²¹परमेश्वराने पुढील गोष्टी सांगितल्या आहेत: शब्बाथच्या दिवशी तुम्ही ओझे वाहणार नाही याची काळजी घ्या. त्या दिवशी, यरुशलेमच्या प्रवेशद्वारातून ओझी वाहून आणू नका. ²²त्या दिवशी, तुमच्या घरांतून ओझी बाहेर आणू नका. त्या दिवशी कोणतेही काम करू नका. तुम्ही

शब्बाथचा दिवस एक पवित्र दिवस म्हणून पाळा. तुमच्या पूर्वजांना मी हीच आज्ञा केली होती. ²³पण त्यांनी ती पाळली नाही. त्यांनी माझ्याकडे लक्ष दिले नाही. तुमचे पूर्वज हटवादी होते. मी त्यांना शिक्षा केली, पण त्याचा काहीच फायदा झाला नाही. त्यांनी माझे ऐकले नाही. ²⁴पण तुम्ही माझी आज्ञा पाळण्याची काळजी घ्या.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. “शब्बाथच्या दिवशी, यरुशलेमच्या प्रदेशद्वारातून, तुम्ही ओझी आणता कामा नये. शब्बाथचे पावित्र्य राखा. कोणतेही काम न करता तुम्ही हे करू शकता.

²⁵“तुम्ही जर ही आज्ञा पाळलीत, तर दावीदाच्या सिंहासनावर बसणारे राजे यरुशलेमच्या प्रदेशद्वारांतून येतील. ते रथांतून आणि घोड्यावरून येतील. यहूदाचे आणि यरुशलेमचे नेते त्यांच्याबरोबर असतील. यरुशलेममध्ये लोक कायमचे वास्तव्य करतील. ²⁶यहूदाच्या शहरांतून लोक यरुशलेमला येतील, यरुशलेमच्या आजूबाजूच्या खेड्यातून, बन्यामीनच्या कुळातील लोक ज्या प्रदेशात राहतात,* त्या प्रदेशातून, पश्चिमेच्या डोंगरपायथ्याच्या भागातून, डोंगराळ प्रदेशातून आणि नेगेवमधून लोक यरुशलेमला येतील, हे सर्व लोक होमार्पण धान्यार्पण, धूप आणतील आणि कृतज्ञता व्यक्त करतील. ते हे सर्व परमेश्वराच्या मंदिरात आणतील.

²⁷“पण तुम्ही जर माझे ऐकले नाही अथवा माझी आज्ञा पाळली नाही, तर वाईट गोष्टी घडतील जर तुम्ही शब्बाथच्या दिवशी ओझे वाहिले, तर तुम्ही त्या दिवसाचे पावित्र्य राखले नाही, असे होईल. मग कधीही विझू न शकणारी आग मी लावीन. यरुशलेमच्या प्रवेशद्वारापासून सुरु झालेली ही आग राजवाडे जाळेपर्यंत जळत राहील.”

कुंभार आणि चिखल

18 हा संदेश यिर्मयाला परमेश्वराकडून आलेला आहे: ²“यिर्मया, कुंभाराच्या घरी जा. मी तेथे तुला माझा संदेश देईन.”

³म्हणून मी कुंभाराच्या घरी गेलो, मी त्याला चाकावर चिखल ठेवून काम करताना पाहिले. ⁴तो चिखलापासून भांडे बनवीत होता. पण त्यात काहीतरी चुकले म्हणून कुंभाराने त्याच चिखलाचा उपयोग करून दुसरे भांडे बनविले. आपल्या हाताने त्याला पाहिजे तसा आकार दिला.

⁵मग मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला: ⁶“इझ्राएलच्या कुंटुबीयांनी, मी (देव) असेच तुमच्या बाबतीत करू शकतो. तुम्ही जणू काही कुंभाराच्या हातातील चिखल आहात आणि मी कुंभार आहे. ⁷मी राष्ट्र व राज्य ह्याबद्दल

त्याचे ... असेल शब्दशः अर्थ त्याचे नाव धुळीत लिहिले जाईल.’ म्हणजेच कदाचित् त्याचे नाव लवकरच मरणाऱ्यांच्या यादीत लिहिले जाईल’ किंवा वाळूत लिहिलेले नाव ज्याप्रमाणे पुसले जाते, तसे त्याचे आयुष्य लवकरच संपेल.

बन्यामीनच्या ... राहतात बन्यामीनचा देश यहूदाच्या उत्तरेला लागून होता.

बोलण्याची वेळ येण्याचा संभव आहे. मी कदाचित् त्या राष्ट्राला वर ओढीन असे म्हणून वा त्या राष्ट्रांला खाली खेचून त्या राष्ट्राचा वा राज्याचा नाश करीन असेही म्हणून. ⁸पण त्या राष्ट्रातील लोकांचे हृदयपरिवर्तन झाल्यास ते जातील. त्या राष्ट्रातील लोक दुष्कृत्ये करण्याचे कदाचित् थांबवतील. मग माझे मतपरिवर्तन होईल. त्या राष्ट्राचा नाश करण्याचा बेत मी अंमलात आणणार नाही. ⁹मी राष्ट्राबद्दल बोलण्याची आणखी एकदा वेळ, कदाचित् येईल. मी ते राष्ट्र उभारीन आणि वसवेन असे मी म्हणून. ¹⁰पण ते राष्ट्र पापे करीत आहे आणि माझी आज्ञा पाळत नाही, असेही मला दिसण्याचा संभव आहे. मग मात्र त्या राष्ट्राच्या भल्यासाठी योजलेल्या योजनांचा मला फेरविचार करावा लागले.

¹¹म्हणून, यिर्मया, यरुशलेम आणि यहूदा येथे राहणाऱ्या लोकांना सांग की परमेश्वर असे म्हणतो: 'आताच्या आता तुमच्यावर संकटे आणण्याची मी तयारी करीत आहे. मी तुमच्याविरुद्ध बेत आखत आहे. तेव्हा तुम्ही पापे करण्याचे थांबवा. प्रत्येकाने बदलावे व सत्कृत्ये करावीत.' ¹²पण यहूदातील लोक म्हणतील, 'असा प्रयत्न करून काही भले होणार नाही. आम्हाला पाहिजे तेच आम्ही करीत राहू आमच्यातील प्रत्येकाच्या हट्टी आणि दुष्ट मनाला वाटेल तेच आम्ही करू.'"

¹³परमेश्वर सांगत असलेल्या गोष्टी ऐका: "दुसऱ्या राष्ट्रांना हा प्रश्न विचारा. 'इझ्राएलने केलेल्या पापाप्रमाणे, पापे आणखी कोणी केल्याचे तुम्ही ऐकले आहे का?' आणि इझ्राएल तर देवाच्या दृष्टीने विशेष आहे. ती देवाच्या वधप्रमाणे आहे.

¹⁴तुम्हाला हेही माहीत आहे की लबानोनमधील पर्वतांवरचे बर्फ कधीच वितळत नाही व थंड व सतत वाहणारे झरे कधीच सुकत नाहीत.

¹⁵पण माझे लोक मला विसरले आहेत. ते कवडी मोलाच्या मूर्तींना वस्तू अर्पण करतात. ते जे काय करतात, त्यालाच अडखळतात त्यांच्या पूर्वजांच्या जुन्या रस्त्यांपाशी ते अडखळतात माझी माणसे, माझ्यामागून चांगल्या मार्गाने येण्याऐवजी, आडवळणाने व वाईट मार्गाने जाणे पसंत करतील.

¹⁶म्हणून यहूदाचा देश म्हणजे एक निर्जन वाळवंट होईल. ह्या देशाच्या जवळून जाताना, प्रत्येकवेळी लोक धक्क्याने मान हलवून निःश्वास सोडतील ह्या देशाचा, अशा रीतीने, नाश झालेला पाहून त्यांना धक्का बसेल.

¹⁷मी यहूदाच्या लोकांची फाटाफूट करीन. ते त्यांच्या शत्रूंपासून पळ काढतील. पूर्वेकडचा वारा ज्याप्रमाणे सर्व वस्तू दूर उडवून देतो, त्याप्रमाणे मी यहूदातील लोकांना दूर पसरवून देईन. मी त्या लोकांचा नाश करीन. मी त्यांच्या मदतीला येत आहे, असे त्यांना दिसण्याऐवजी, मी त्यांना सोडून जाताना दिसेन."

यिर्मयाचे चौथे गाव्हणो

¹⁸नंतर यिर्मयाचे शत्रू म्हणाले, "या आपण यिर्मयाविरुद्ध कट करू या. नियमांची शिकवण याजकाकडून नक्कीच विसरली जाणार नाही. सुज्ञांचा सल्ला अजूनही आमच्याजवळ असेल. आमच्यापाशी संदेष्ट्याचे शब्द असतील. म्हणून त्याच्याबद्दल खोटे सांगू या. त्यामुळे त्याचा नाश होईल. तो सांगत असलेल्या कोणत्याही गोष्टीकडे आपण लक्ष द्यायचे नाही."

¹⁹परमेश्वरा, माझे ऐक! माझे म्हणणे ऐकून घे आणि कोण बरोबर आहे ते ठरव

²⁰चांगल्याची परतफेड लोकांनी दुष्टाच्याने करावी का? नाही! देवा, मी केलेल्या गोष्टी तुला आठवतात का? मी तुझ्यासमोर उभा राहिलो आणि ह्या लोकांना नू शिक्षा करू नये म्हणून त्यांच्याविषयी चांगल्या गोष्टीमी तुला सांगितल्या. पण ते मला सापळ्यात पकडून ठार मारायला बघत आहेत.

²¹म्हणून दुष्काळात त्यांच्या मुलांची उपासमार होऊ देत. त्यांचे शत्रू तलवारीने त्यांचा पराभव करू देत. त्यांच्या बायका वांझ होऊ देत. यहूदातील पुरुषांना मृत्यू येऊ देत. त्यांच्या बायकांना विधवा कर युद्धात तेथील तरूण मारले जाऊ देत.

²²त्यांच्या घरांत शोककळा पसरू देत. शत्रूला, अचानक, त्यांच्यावर आक्रमण करायला लावून त्यांना रडव. माझ्या शत्रूंनी मला सापळ्यात पकडण्याचा प्रयत्न केला, म्हणून हे सर्व घडू देत. मी सापळ्यात अडकावे म्हणून त्यांनी आपला सापळा लपवून ठेवला आहे.

²³परमेश्वरा, मला मारण्यासाठी त्यांनी रचलेले बेत तुला माहीत आहेतच. त्यांना त्यांच्या अपराथांबद्दल क्षमा करू नकोस. त्यांची पापे पुसून टाकू नकोस. माझ्या शत्रूंचा नाश कर. तू रागावला असतानाच त्या लोकांना शिक्षा कर.

फुटलेले मडके

19 परमेश्वर मला म्हणाला, "यिर्मया, जा आणि कुंभाराकडून एक मातीचे मडके विकत घे.

²खापराच्या प्रवेशद्वाराजवळच्या बेन हिन्नोनच्या दरीकडे जा. काही वडीलधऱ्यांना नेत्यांना आणि याजकांना तुझ्या बरोबर घे. मी तुला सांगतो त्या गोष्टी तेथे तू त्यांना सांग.

³तुझ्याबरोबर असलेल्या लोकांना सांग, 'यहूदाच्या राजांनो आणि यरुशलेमच्या लोकांनो, परमेश्वराकडून आलेला संदेश ऐका. सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इझ्राएल लोकांचा देव म्हणतो, "मी ह्या ठिकाणी लवकरच काहीतरी भयंकर घडवून आणिन हे ऐकणारा प्रत्येकजण विस्मित होईल व घाबरून जाईल. यहूदातील लोकांनी मला अनुसरायचे सोडल्यामुळे मी हे घडवून आणीन. त्यांनी ही जागा परक्या दैवतांना दिली. त्यांनी येथे दुसऱ्या दैवतांना होमवली अर्पण

केले. पूर्वी हे लोक त्या दैवतांना पूजत नव्हते. त्यांच्या पूर्वजांनीही ह्या दैवतांची पूजा केली नाही. हे दुसऱ्या देशातून आलेले दैवते आहेत. यहुदाच्या राजाने हे ठिकाण अश्राप बआलकांच्या रक्तांने भिजवून टाकले आहे. ⁵यहुदाच्या राजाने बआल दैवतासाठी उच्चासने बांधली. लोक ह्या जागांचा उपयोग आपल्या मुलांना अग्नीत जाळण्यासाठी करतात. बआल दैवताला होमवली अर्पण केल्याप्रमाणे ते आपली मुले जाळतात. मी त्यांना असे करायला सांगितलेले नाही. मी तुमच्याजवळ तुमच्या मुलांचे बळी मागितलेले नाहीत. अशा गोष्टी कधीही माझ्या मनातही आल्या नाहीत. ⁶हल्ली हिन्नीनच्या दरीला तोफेत म्हणतात. पण मी तुम्हाला खात्रीपूर्वक सांगतो की अशी वेळ येईल की, हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे, त्या वेळी ह्या दरीला लोक कत्तलीची दरी म्हणून ओळखतील. ⁷येथेच मी यहुदातील व यरुशलेममधील रचलेले बेत हाणून पाडीन. त्या लोकांचा शत्रू पाठलाग करतील. मी ह्या ठिकाणी यहुदातील लोकांना तलवारीच्या धावांनी मरू देईन. त्यांची प्रेते गिधाडे व वन्य पशू ह्यांचे भक्ष्य होईल. ⁸ह्या नगरीचा मी पूर्णपणे नाश करीन. यरुशलेम जवळून जाताना लोक निराशेने माना हलवतील व सुस्कारे सोडतील अशा तऱ्हेने नगरीचा नाश झालेला पाहून त्यांना धक्का बसेल. ⁹नगरीला शत्रूसैन्याचा वेढा पडेल. ते सैन्य नगरीची रसद तोडेल. मग नगरीतील लोकांची उपासमार सुरू होईल. लोकांना एवढी भूक लागेल की ते स्वतःच्याच मुलांना खातील आणि एकमेकांना खायला लागतील.

¹⁰'विर्मया, ह्या गोष्टी तू लोकांना सांग आणि लोक पाहत अस्तानाच हे मडके फोड. ¹¹त्या वेळी पुढील गोष्टी सांग: सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, 'कोणीतरी मातीचे मडके फोडावे त्याप्रमाणे मी यहुदा व यरुशलेमला फोडीन; हे मडके परत जोडता येणार नाही. यहुदाच्या बाबतही असेच होईल. तोफेतमध्ये इतक्या मुलांना पुरण्यात येईल की आणखी प्रेतांना पुरण्यास तेथे जागाच राहणार नाही. ¹²मी हे ह्या लोकांच्या बाबतीत ह्याच जागेवर घडवून आणीन. मी ह्या नगरीला तोफेतप्रमाणे करीन.' हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. ¹³यरुशलेममधील घरे तोफेतप्रमाणे अपवित्र होतील. राजांचे राजवाडे पण तोफेतप्रमाणेच होतील. का? कारण लोकांनी त्या घराच्या छपरांवर खोट्या देवांची पूजा केली. त्यांनी त्यांच्या पांजले आणि त्यांच्याबद्दल आदर दाखविण्यासाठी हवी अर्पण केले. दैवतांना त्यांनी पेयेही अर्पण केली."

¹⁴परमेश्वराने विर्मयाला ज्या जागी प्रवचन देण्यास सांगितले होते ती जागा म्हणजे तोफेत विर्मयाने सोडली. तो मग परमेश्वराच्या मंदिराकडे गेला. आणि मंदिराच्या प्रांगणात उभा राहिला. विर्मया सर्व लोकांना म्हणाला, ¹⁵'सर्वशक्तिमान परमेश्वर, झुप्पाएलचा देव काय म्हणतो पाहा: 'मी यरुशलेमवर आणि त्याच्या आजूबाजूच्या खेड्यांवर खूप अरिष्टे आणीन. लवकरच मी हे घडवून

आणीन. का? कारण लोक फार हट्टी झाले आहेत. ते माझे ऐकत नाहीत आणि माझ्या आज्ञा पाळण्याचे नाकारतात."

विर्मया आणि पशहूर

20 पशहूर नावाचा एक याजक होता. परमेश्वराच्या मंदिरातील तो मुख्य अधिकारी होता. तो इमरेचा मुलगा होता. विर्मयाने मंदिराच्या प्रांगणात केलेल्या भविष्यकथनात, ज्या सर्व गोष्टी सांगितल्या, त्या पशहूरने ऐकल्या. ²म्हणून त्याने विर्मया या संदेष्ट्याला मारलं व लाकडाच्या मोठ्या ठोकळ्यात त्याचे हातपाय अडकविले. मंदिराच्या वरच्या प्रवेशद्वाराजवळ बन्यामीनच्या प्रवेशद्वाराजवळ हे घडले. ³दुसऱ्या दिवशी पशहूरने विर्मयाला खोड्यातून मोकळे केले, तेव्हा विर्मया पशहूरला म्हणाला, "तुझे परमेश्वराने ठेवलेले नाव पशहूर नाही, तर 'प्रत्येक बाजूला भय' असे आहे. ⁴हेच तुझे नाव कारण परमेश्वर म्हणतो, 'मी तुलाच तुझे भय करीन तुझ्या सर्व मित्रांना तू भीतिदायक होशील. तुझ्या मित्रांना शत्रू तलवाराने मारताना पाहशील. मी यहुदातील सर्व माणसांना बाबेलच्या राजाच्या स्वाधीन करीन. तो त्यांना बाबेल देशात घेऊन जाईल. आणि त्याचे सैन्य त्यांना तलवाराने कापून काढील. ⁵यरुशलेमच्या लोकांनी खूप कष्ट करून वस्तू गोळा केल्या आणि ते श्रीमंत झाले. पण मी त्यांच्या सर्व गोष्टी शत्रूला देईन. यरुशलेमच्या राजाकडे पुष्कळ संपत्ती आहे. पण ती सर्व संपत्ती मी शत्रूला देईन. शत्रू ती सर्व संपत्ती बाबेल देशात नेईल. ⁶पशहूर, तुला आणि तुझ्या घरातील सर्व लोकांना घरातून नेले जाईल. तुम्हाला जबरदस्तीने नेले जाईल. तुम्हाला बाबेल देशात राहावे लागेल. तू तेथेच मरशील आणि त्या परक्या देशातच तुला पुरतील. तू तुझ्या प्रवचनात खोट्या गोष्टी सांगितल्यास. ह्या गोष्टी घडणार नाहीत. असे खोटे सांगितलेस. तुझे सर्व मित्रही बाबेलमध्येच मरतील आणि त्यांना तिथेच पुरले जाईल."

विर्मयाचे पाचवे गाव्हणे

⁷परमेश्वरा, तू मला मोहित केलेस आणि मी पण मोहित झालो* तू माझ्यापेक्षा समर्थ असल्याने तू जिंकलासमी हास्यास्पद ठरले. लोक माझ्याकडे पाहून हसतात आणि माझी चेष्टा करतात

⁸प्रत्येक वेळी मी बोलतो, ओरडतो मी हिंसा आणि विध्वंस ह्याबद्दल आरडाओरड करतोमी मला परमेश्वराकडून आलेला संदेश लोकांना सांगतो. पण

मी ... झालो देवाच्या वचनावर विर्मयाचा विश्वास होता (पाहा 1:8) जेव्हा त्याची संदेष्टा म्हणून नेमणूक केली गेली तेव्हा तो स्वतःला शत्रूपेक्षा बलवान समजला. पण शत्रूने त्याला त्रास दिल्यामुळे आपली फसवणूक झाली असे त्याला वाटले.

लोक माझा फक्त अपमान करतात आणि माझी चेष्टा करतात.

⁹कधी कधी मी स्वतःशीच म्हणतो, “मी परमेश्वराला विसरून जाईन. मी परमेश्वराच्या बाबतीने ह्यापुढे बोलणार नाही.” पण मी असे म्हणताच परमेश्वराचा संदेश माझ्या मनात अनीप्रमाणे दाह निर्माण करतो. त्या वेळी, माझ्या हाडांच्या आत आत काही जळत आहे, असे मला वाटते. मी परमेश्वराचा संदेश माझ्या मनात फार वेळ दाबून ठेवू शकत नाही. आणि शेवटी तो मनात ठेवणे मला अशक्य होते.

¹⁰लोक माझ्याबद्दल कुजबुजताना मी ऐकतो. सगळीकडून ज्या गोष्टी मी ऐकतो, त्याने मी घाबरतो इतकेच नाही, तर माझे मित्रही माझ्याविरुद्ध बोलतात. मी काहीतरी चूक करावी म्हणून लोक वाट पाहत आहेत. ते म्हणत आहेत, “आपण खोटे बोलू या आणि त्याने वाईट कृत्य केल्याचे सांगू या. यिर्मयाला फसविणे कदाचित् शक्य आहे. मग तो आपल्या हातात सापडेल व आपली त्याच्यापासून सुटका होईल. मग आपण त्याला पकडू आणि सूड घेऊ.”

¹¹पण परमेश्वर माझ्या पाठीशी आहे. परमेश्वर बलवान सैनिकाप्रमाणे आहे. म्हणून माझा पाठलाग करणारे पडतील. ते माझा पराभव करू शकणार नाहीत. ते पडतील, त्यांची निराशा होईल. त्यांची नामुष्की होईल आणि ही त्यांची नामुष्की इतर लोक कधीही विसरणार नाहीत.

¹²सर्व शक्तिमान परमेश्वरा तू चांगल्या लोकांची परीक्षा घेतोस. तू माणसाच्या मनात खोलवर पाहतोस. मी त्या लोकांविरुद्धचे माझे मुद्दे तुला सांगितले. मग आता तू त्यांना योग्य शिक्षा करताना मला पाहायला मिळू देत.

¹³परमेश्वराचे स्तवन करा. परमेश्वराची स्तुती करा. परमेश्वर गरिबांचे रक्षण करतो. तो दुष्टापासून त्यांना वाचवितो.

यिर्मयाचे सहवे गाऱ्हाणे

¹⁴माझ्या जन्मदिवसाला शाप द्या. ज्या दिवशी मी आईच्या पोटी जन्माला आलो, त्या दिवसाला शुभ मानू नका.

¹⁵माझ्या जन्माची बातमी माझ्या वडिलांना देणाऱ्या माणसाला शाप द्या. “तुम्हाला मुलगा झाला” असे त्याने सांगताच माझ्या वडिलांना खूप आनंद झाला.

¹⁶परमेश्वराने नगरांचा जसा नाश केला, * तसाच त्या माणसांचाही होवो. परमेश्वराला त्या नगरांबद्दल अजिबात दया नाही. त्या माणसाला सकाळ दुपार युद्धाचा गदारोळ ऐकू येऊ देत.

¹⁷का? कारण त्या माणसाने, मी आईच्या पोटात असतानाच, मला मारले नाही. त्याने मला मारले असे,

तर आईच माझी कबर झाली असती व माझा जन्मच झाला नसता.

¹⁸मी कशाला जन्मलो? मी फक्त क्लेश व दुःख पाहिले. आणि माझे जीवन नामुष्कीत संपणार.

देव सिद्धीया राजाची विनंती नाकरतो

21यहूदाचा राजा सिद्धीया याने पशहूरला आणि सफन्या नावाच्या याजकाला यिर्मयाकडे पाठविले. त्याच वेळी यिर्मयाला परमेश्वराचा संदेश आला. पशहूर हा मल्कीयाचा मुलगा होता, तर सफन्या मासेचा मुलगा होता. पशहूर व सफन्या ह्यांनी यिर्मयासाठी निरोप आणला. ²पशहूर आणि सफन्या यिर्मयाला म्हणाले, “आमच्यासाठी परमेश्वराजवळ प्रार्थना कर. काय घडणार आहेत ते परमेश्वराला विचार. कारण बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर आपल्यावर स्वारी करीत आहे, म्हणून आम्हाला भविष्यात काय घडणार हे जाणून घ्यायचे आहे. कदाचित् परमेश्वर पूर्वीप्रमाणे काही विस्मयकारक घटना घडवून आणील. कदाचित् परमेश्वर नबुखदनेस्सरला स्वारी करण्यापासून परावृत्त करील व परतवून लावेल.”

³नंतर पशहूर व सफन्या यांना यिर्मया म्हणाला, “सिद्धीया राजाला सांगा, ⁴परमेश्वर, झपाएलचा देव असे म्हणतो ‘तुमच्याजवळ युद्धोपयोगी शस्त्रे आहेत. तुम्ही त्याचा उपयोग बाबेलचा राजा व खास्दी यांच्यापासून तुमचे रक्षण करण्यासाठी करीत आहात. मी ती शस्त्रे निरुपयोगी करीन.

“बाबेलचे सैन्य नगरीच्या तटबंदीबाहेर सगळीकडे पसरले आहे. लवकरच त्या सैन्याला मी यरुशलेममध्ये आणीन. ⁵मी स्वतः यहूदाच्या लोकांविरुद्ध म्हणजे तुमच्याविरुद्ध लढेन. मी माझ्या सामर्थ्याने हाताने तुमच्याशी युद्ध करीन. कारण मी तुमच्यावर फार रागावलो आहे. मी तुमच्याविरुद्ध जोरदार युद्ध करून माझ्या तुमच्यावरील रागाची तीव्रता सिद्ध करीन. ⁶यरुशलेममध्ये राहाणाऱ्या लोकांना मी ठार मारीन. सर्व शहरात रोगराई पसरवून मी माणसांना व प्राण्यांना मारीन. ⁷असे घडल्यावर,” हा परमेश्वराचा संदेश आहे, “मी यहूदाचा राजा सिद्धीया याला, बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर ह्याच्या स्वाधीन करीन. मी सिद्धीयाच्या अधिकाऱ्यांनासुद्धा नबुखदनेस्सरच्या हवाली करीन. यरुशलेममधील काही लोक भयंकर रोगराई अथवा लढाई वा उपासमार याने मरणार नाहीत. पण त्या सर्वांना मी नबुखदनेस्सरच्या ताब्यात देईन. मी यहूदाच्या शत्रूला विजयी करीन. नबुखदनेस्सरच्या सैन्याला यहूदातील लोकांना ठार मारायचे आहे. म्हणून यहूदातील व यरुशलेममधील लोक तलवारीच्या घावाने मारले जातील. नबुखदनेस्सर त्या लोकांना अजिबात दया दाखविणार नाही व त्यांच्याबद्दल त्याला दुःखही वाटणार नाही.’

⁸यरुशलेममधील लोकांना असेही सांग, असे म्हणून परमेश्वराने पुढील गोष्टी सांगितल्या, ‘मी तुम्हाला जीवन

मरण ह्यात निवड करण्याचे स्वातंत्र्य देईन. मी काय म्हणतो ते समजावून घ्या. ⁹जो यरुशलेममध्ये राहिल तो लढाईत, उपासमारीने वा भयंकर रोगराईने मरेल, पण जो कोणी यरुशलेमच्या बाहेर जाऊन बाबेलच्या सैन्याला शरण जाईल, तो जगेल, त्या सैन्याने नगरीला वेढा घातला आहे. म्हणून नगरीला रसद मिळू शकत नाही. पण जो कोणी नगर सोडून जाईल, त्याचा जीव वाचेल. ¹⁰यरुशलेम नगरीवर संकट आणण्याचे मी ठरविले आहे. मी तिला मदत करणार नाही.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे. “मी बाबेलच्या राजाला यरुशलेम देऊन टाकीन. तो ती आगीत भस्मसात करील.’

¹¹“यहूदाच्या राजघराण्याला हे सांगा: परमेश्वराकडून आलेला संदेश ऐका.

¹²दावीदाच्या घराण्यातील लोकांनो, परमेश्वर असे म्हणतो, ‘तुम्ही दररोज न्याय्यपणे लोकांचा निवाडा केला पाहिजे. गुन्हेगारांपासून बळीचे रक्षण करा. तुम्ही असे केले नाही, तर मी खूप रागावेन. माझा राग, कोणीही विझवून शकणाऱ्या अग्नीप्रमाणे असेल. तुम्ही दुष्कृत्ये केली म्हणून असे होईल.’

¹³“यरुशलेम, मी तुझ्याविरुद्ध आहे.तू डोंगराच्या शिखरावर बसतेस. तू ह्या दरीच्यावर राणीप्रमाणे बसतेस. तुम्ही, यरुशलेममध्ये राहणारे लोक, म्हणता, ‘कोणीही आमच्यावर हल्ला करू शकणार नाही. कोणीही आमच्या भक्क म नगरीत येणार नाही.’ पण परमेश्वराकडून आलेला हा संदेश ऐका:

¹⁴तुम्हाला योग्य अशी शिक्षा मिळेल. तुमच्या रानास मी आग लावेन ती आग तुमच्याभोवतीचे सर्व काही जाळून टाकील.”

पापी राजांविरुद्ध निवाडा

22 परमेश्वर म्हणाला, “यिर्मया, राजवाड्यात जा आणि यहूदाच्या राजाला हा संदेश आवर्जून सांग: ²यहूदाच्या राजा, परमेश्वराकडून आलेला संदेश ऐक. तू दावीदाच्या सिंहासनावर बसून राज्य करतोस म्हणून हे ऐक. राजा, तू आणि तुझ्या अधिकाऱ्यांनी माझे म्हणणे ऐकलेच पाहिजे. यरुशलेमच्या प्रवेशद्वारावरून जाणाऱ्या सर्व लोकांनी माझा संदेश ऐकलाच पाहिजे. ³परमेश्वर म्हणतो, “फक्त योग्य व न्याय्य गोष्टीच करा. लुटल्या जात असलेल्या लोकांचे लुटारूपासून रक्षण करा. अनाथ मुलाशी अथवा विधवांशी वाईट वागू नका अथवा त्यांना दुखवू नका. निरपराध्यांना मारू नका. ⁴तुम्ही माझ्या ह्या आज्ञा पाळल्यात, तर काय होईल? दावीदाच्या सिंहासनावर बसणारे राजे यरुशलेममध्ये, त्यांच्या अधिकाऱ्यांबरोबर व लोकांबरोबर, रथांतून आणि घोड्यावर स्वार होऊन आत येत राहतील. ⁵पण जर तुम्ही आज्ञा पाळल्या नाहीत, तर परमेश्वर काय म्हणतो पाहा, मी, परमेश्वर, वचन

देतो की राजवाड्याचा नाश होऊन तेथे दगडविटांचा ढिगारा होईल.” ⁶यहूदाचा राजा राहत असलेल्या राजवाड्याबद्दल परमेश्वराने पुढील उद्गार काढले.

“गिलादच्या जंगलाप्रमाणे वा लबानोनच्या पर्वताप्रमाणे राजवाडा उंच आहे. पण मी त्याला वाळवंटाप्रमाणे करीन. निर्जन शहराप्रमाणे तो ओसाड होईल.

⁷मी राजवाड्याचा नाश करण्यास माणसे पाठवीन. त्या प्रत्येकाच्या हातात शस्त्र असेल. त्यांचा उपयोग ते राजवाडा नष्ट करण्यासाठी करतील. ही माणसे, गंधसरुपासून बनविलेल्या भक्क म व सुंदर तुळ्या कापून जाळून टाकतील.

⁸“अनेक राष्ट्रांतील लोक या नगरीजवळून जाताना एकमेकांना विचारतील ‘यरुशलेम ह्या भव्य नगरीच्या बाबतीत परमेश्वराने असे भयंकर कृत्य का केले?’” ⁹ह्या प्रश्नाचे उत्तर पुढीलप्रमाणे असेल: ‘यहूदातील लोक परमेश्वर देवाबरोबर झालेल्या कराराप्रमाणे वागले नाहीत. त्यांनी अन्य दैवतांना पूजले आणि त्यांची सेवा केली, म्हणून देवाने यरुशलेमचा नाश केला.”

राजा यहोआहाज (शल्लूम) ह्याच्याविरुद्ध निवाडा

¹⁰मेलेल्या राजाकरिता* रडू नका. त्याच्यासाठी शोक करू नका. पण हे ठिकाण सोडून जावे लागणाऱ्या राजासाठी मात्र मोठ्याने रडा* कारण तो परत येणार नाही. यहोआहाज त्याची जन्मभूमी पुन्हा कधीही पाहणार नाही.

¹¹योशीयाचा मुलगा शल्लूम (यहोआहाज) ह्याच्याबद्दल परमेश्वर असे म्हणतो: (राजा योशीया यांच्या मृत्यूनंतर त्याचा मुलगा शल्लूम यहूदाचा राजा झाला) “यहोआहाज यरुशलेम सोडून दूर गेला आहे. तो पुन्हा यरुशलेममध्ये येणार नाही. ¹²मिसरच्या लोकांनी यहोआहाजला पकडून नेले आहे. तो तेथेच मरेल. त्याला परत ही भूमी दिसणार नाही.”

राजा यहोयाकीमविरुद्ध निवाडा

¹³राजा यहोयाकीमचे वाईट होईल. तो वाईट गोष्टी करीत आहे. आपला महाल तो बांधू शकेल. लोकांना

मेलेला राजा म्हणजे इ.स. पूर्वी 609 मध्ये मिसर देशाविरुद्धच्या युद्धात मारला गेलेला राजा योशीया.

हे ठिकाण ... राजासाठी रडा हा राजा म्हणजे योशीयाचा मुलगा यहोआहाज. योशीयाच्या मृत्यूनंतर तो राजा झाला. त्याचे दुसरे नाव शल्लूम. मिसरचा राजा नेको याने योशीयाचा पराभव केला. त्याने यहोआहाजला यहूदाच्या गादीवरून उतरविले व कैदी म्हणून मिसरला नेले.

फसवून त्यावर माझ्या चढवू शकेल. तो लोकांना काहीही न देता त्यांच्याकडून काम करवून घेतो, त्यांना कामाची मजुरी देत नाही.

¹⁴यहोयाकीम म्हणतो, "मी माझ्यासाठी मोठा वाडा बांधीन. त्याला खूप मोठे मजले असतील." तो मोठ्या खिडक्या असलेले घर बांधतो. तो तत्कपोशीसाठी गंधसरू वापरतो आणि तत्कपोशीला लाल रंग देतो.

¹⁵यहोयाकीम, तुझ्या घरात खूप गंधसरू आहे म्हणून त्यामुळे काही तू मोठा राजा होत नाहीस. तुझे वडील योशीया अन्नपाण्यावरच समाधानी होते. त्यांनी फक्त योग्य व न्याय्य गोष्टीच केल्या. त्यांच्या ह्या कृत्यांमुळे त्यांच्याबाबतीत सर्व सुरळीत झाले.

¹⁶योशीयाने गरीब व गरजू अशा लोकांना मदत केली. त्यामुळे त्यांचे सर्व व्यवस्थित झाले. यहोयाकीम, 'देवाला ओळखणे ह्याचा अर्थ काय?' ह्याचा अर्थ योग्य रीतीने जगणे व न्यायीपणाने वागणे. मला ओळखणे ह्याचा अर्थ हाच होय. हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

¹⁷यहोयाकीम, तुला फक्त तुझा फायदाच दिसतो. तू तुझ्यासाठी जास्तीत जास्त मिळविण्याचाच फक्त विचार करतोस. निरापराध्यांना ठार मारण्यात व दुसऱ्यांकडून वस्तू चोरण्यातच तुझे मन जडले असते.

¹⁸योशीयाचा मुलगा राजा यहोयाकीम ह्यास परमेश्वर असे म्हणतो की "यहोयाकीमसाठी यहूदातील लोक राहणार नाहीत. 'हे माझ्या बंधू, मला यहोयाकीमबद्दल वाईट वाटते.' असे ते एकमेकांना म्हणणार नाहीत. यहोयाकीमबद्दल ते शोक करणार नाहीत. 'हे स्वामी! हे राजा! मला खूप वाईट वाटते! मला खूप दुःख होते!' असे ते म्हणणार नाहीत.

¹⁹एखाद्या गाढवाला पुरावे तसे यरुशलेममधील लोक यहोयाकीमचे दफन करतील. ते त्याचा मृत देह फरपटत नेऊन यरुशलेमच्या वेशीबाहेर फेकून देतील.

²⁰"यहूदा, लबानोनच्या डोंगरावर जाऊन मोठ्याने ओरड. बाशानच्या डोंगरात तुझा आवाज ऐकू जाऊ देत. अबारीमच्या डोंगरात जाऊन मोठ्याने ओरड. का? कारण तुझ्या सर्व 'प्रियकराचा' नाश केला जाईल.

²¹"यहूदा, तुला सुरक्षित वाटले. पण मी तुला इशारा दिला होता. पण तू माझे ऐकण्याचे नाकारलेस. तू तरुण असल्यापासून अशीच वागत आलीस. तू तरुण असल्यापासून माझ्या आज्ञा पाळल्या नाहीस, यहूदा!

²²म्हणून मी दिलेली शिक्षा झंझावातप्रमाणे येईल. ती तुझ्या सर्व मेंढपाळांना लांब उडवून देईल. तुला वाटले की दुसरी राष्ट्रे तुला मदत करतील. पण त्या राष्ट्रांचाही पराभव होईल. मग खरोखरच तू निराश होशील. तू केलेल्या वाईट गोष्टींची तुला लाज वाटेल.

²³"राजा, तू तुझ्या उंच डोंगरावरच्या गंधसरूच्या लाकडापासून बनविलेल्या वाड्यात राहतोस! म्हणजेच जणू काही जेथून हे लाकूड येते त्या लबानोनमध्येच राहतोस

तुला वाटते की तू सुरक्षित आहेस! कारण तू उंच डोंगरावर मोठ्या घरात राहतोस पण तुला शिक्षा झाल्यावर तू खरोखर विव्हाळशील. तुला प्रसूतिवेदनांप्रमाणे वेदना होतील."

राजा यहोयाकीन (कोन्या) याच्याविरुद्ध निवाडा

²⁴"मी निश्चितपणे आहे म्हणूनच हे तुझ्याबाबत घडेल"

हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे, "यहोयाकीन, यहोयाकीमच्या मुला, यहूदाच्या राजा, जरी तू माझ्या उजव्या हातातील मुद्दा असलास, तरीही मी तुला उखडून टाकले असते. तुझ्याबाबतीत असेच घडेल. ²⁵यहोयाकीन, मी तुला बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर व खास्दी लोक ह्यांच्या हवाली करीन. तू त्या लोकांना घाबरतोस. ते तुला ठार मारू इच्छितात. ²⁶तुझी व तुझ्या आईची जन्मभूमी नसलेल्या देशात, मी, तुला व तुझ्या आईला फेकून देईन. तेथेच तुम्ही दोघे मराल. ²⁷यहोयाकीन, तू ह्या भूमीत परत यायला बघशील. पण तुला येथे परत येऊ दिले जाणार नाही."

²⁸कोणीतरी फेकून दिलेल्या, फुटक्या भांड्याप्रमाणे कोन्या (यहोयाकीन) आहे. कोणालाही नको असलेल्या भांड्याप्रमाणे तो आहे. यहोयाकीन व त्याची मुले ह्यांना बाहेर का फेकले जाईल? परक्या देशात त्यांना का फेकून देण्यात येईल?

²⁹यहूदाच्या हे भूमी, भूमी, भूमी, परमेश्वराचा संदेश ऐक!

³⁰परमेश्वर म्हणतो, "यहोयाकीनबद्दल हे लिहून घे. तो निःसंतान आहे, 'तो त्याच्या आयुष्यात यशस्वी होणार नाही. त्याचा कोणताही मुलगा दावीदच्या सिंहासनावर बसणार नाही कोणताही मुलगा यहूदावर राज्य करणार नाही."

23 "यहूदातील लोकांच्या मेंढपाळांचे (नेत्यांचे) वाईट होईल, ते मेंढ्यांचा नाश करीत आहेत. ते माझ्या कुरणातून त्यांना चहूबाजूंना पळवून लावीत आहेत." हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

²ते मेंढपाळ (नेते) माझ्या लोकांना जबाबदार आहेत, आणि परमेश्वर, इस्राएलचा देव त्या मेंढपाळांना पुढील गोष्टी सांगतो "तुम्ही मेंढपाळांनी (नेत्यांनी) माझ्या मेंढ्यांना चारी दिशांना पळून जाण्यास भाग पाडले आहे. त्यांना तुम्ही जबरदस्तीने लांब जायला लावले. तुम्ही त्यांची काळजी घेतली नाही. पण मी तुमची काळजी घेईन. मी तुम्हाला तुमच्या वाईट कृत्यांबद्दल शिक्षा करीन." हा परमेश्वराचा संदेश आहे. ³"मी माझ्या मेंढ्या (लोक) दुसऱ्या देशात पाठविल्या पण ज्या मेंढ्या (लोक) दुसऱ्या देशात गेल्या आहेत, त्यांना मी गोळा करीन. मी त्यांना त्यांच्या कुरणात परत आणीन. त्या मेंढ्या (लोक) त्यांच्या कुरणात (देशात) परत आल्यावर, त्यांना पुष्कळ संतती होऊन त्यांची संख्या वाढेल. ⁴मी माझ्या मेंढ्यांसाठी नवीन

मेंढपाळ (नेते) नेमीन. ते मेंढपाळ (नेते) माझ्या मेंढ्यांची (लोकांची) काळजी घेतील व माझ्या मेंढ्या (लोक) घाबरणार नाहीत वा भयभीत होणार नाहीत. माझी एकही मेंढी (माणूस) हरवणार नाही.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

सदाचरणी “अंकुर”

⁵हा परमेश्वराचा संदेश आहे. “मी चांगला अंकुर निर्माण करण्याची वेळ येत आहे.” तो चांगला अंकुर सुज्ञपणे राज्य करणारा राजा असेल. देशात योग्य व न्याय्य गोष्टी तो करेल.

⁶त्या चांगल्या ‘अंकुराच्या’ काळात यहुदातील लोक वाचतील. आणि इस्राएल सुरक्षित राहील. त्याचे नाव असेल परमेश्वर आमचा चांगुलपणा.

⁷“चिरंजीव असणाऱ्या, एकमेव असणाऱ्या परमेश्वराने इस्राएलच्या लोकांना मिस्र देशातून बाहेर आणले” हे जुने वचन लोक पुन्हा उच्चारणार नाहीत, असे दिवस येत आहेत.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे. ⁸पण लोक काही नवीनच बोलतील. ‘परमेश्वर चिरंजीव आहे परमेश्वर एकमेव आहे. त्याने इस्राएलच्या लोकांना उत्तरेकडील देशातून बाहेर आणले. त्याने त्या लोकांना ज्या ज्या देशात पाठविले होते, त्या त्या देशातून बाहेर आणले.’ मग इस्राएलचे लोक त्यांच्या स्वतःच्या देशात राहतील.”

खोऱ्या संदेष्ट्यांविरुद्ध निवाडा

⁹संदेष्ट्यांना संदेश: मी फार दुःखी आहे. माझे हृदय विदीर्ण झाले आहे. माझी सर्व हाडे थरथरत आहेत. माझी (यिर्मयाची) स्थिती मद्यप्यासारखी झाली आहे. का? परमेश्वरामुळे व त्याच्या पवित्र शब्दांमुळे.

¹⁰व्यभिचाराचे पाप केलेल्या लोकांनी यहुदा भरून गेला आहे. लोकांनी अनेक मार्गांनी निष्ठेचा त्याग केला आहे. परमेश्वराने शाप दिला आणि ही भूमी ओसाड झाली. कुरणातील हिरवळ वाळून मरत आहे. शेते वाळवंटाप्रमाणे झाली आहेत. संदेष्टे दुष्ट आहेत ते त्यांचे बळ (वजन) व शक्ती चुकीच्या पद्धतीने वापरतात.

¹¹“संदेष्टेच काय, पण याजकसुद्धा पापी आहेत. माझ्या मंदिरात दुष्कृत्ये करतात मी त्यांना पाहिले आहे.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

¹²“मी माझा संदेश त्यांच्याकडे पाठविण्याचे बंद करीन. मग त्यांची स्थिती अंधारात चालणाऱ्यांसारखी होईल. मी असे केल्यास संदेष्टे व याजक ह्यांच्यासाठी वाट जणू निसरडी होईल. ते त्या अंधारात पडतील मी त्यांच्यावर अरीष्ट आणीन. मी त्यांना शिक्षा करीन.” हा देवाकडून आलेला संदेश आहे.

¹³“शोमरोनच्या संदेष्ट्यांनी चुकीच्या गोष्टी केल्याचे मी पाहिले. मी त्यांना बआल या खोऱ्या देवताच्या नावाने

भविष्य वर्तविताना पाहिले. त्यांनी इस्राएलच्या लोकांना परमेश्वरपासून दूर नेले.

¹⁴आता मी यहुदाच्या संदेष्ट्यांना यरुशलैममध्ये भयंकर गोष्टी करताना पाहिले आहे. ते व्यभिचाराचे पाप करतात. ते खोऱ्या गोष्टी ऐकतात आणि खोऱ्या शिकवणुकीचे पालन करतात. ते दुष्टांना दुष्कृत्ये करायला प्रोत्साहन देतात. म्हणून लोक पाप करीतच राहतात. ते सदोममधील माणसांप्रमाणे आहेत. यरुशलैम आता मला गमोऱ्यासारखे वाटते.”

¹⁵सर्वशक्तिमान परमेश्वर संदेष्ट्यांबद्दल म्हणतो, “मी त्या संदेष्ट्यांना शिक्षा करीन. विषमिश्रित अन्न खाण्यासारखी वा जहरमिश्रित पाणी पिण्यासारखी ती शिक्षा असेल. संदेष्ट्यांनी हा आध्यात्मिक आजार आणला व तो सर्व देशात पसरला. म्हणून मी त्यांना शिक्षा करीन. हा आजार यरुशलैममधील संदेष्ट्यांकडून आला.”

¹⁶सर्वशक्तिमान परमेश्वर ह्या गोष्टी सांगतो : “हे संदेष्टे तुम्हाला जे काय सांगतात त्याकडे लक्ष देऊ नका. ते तुम्हाला मूर्ख बनविण्याचा प्रयत्न करतात. ते दृष्टान्ताबद्दल बोलतात. पण हे दृष्टान्त त्यांना माझ्याकडून घडत नाहीत, तर ते त्यांच्या मनाचेच असतात.

¹⁷काही लोक परमेश्वराकडून आलेल्या खऱ्या संदेशाला नाके मुरडतात. म्हणून हे संदेष्टे त्या लोकांना निराळ्याच गोष्टी सांगतात ते म्हणतात, ‘तुम्हाला शांती लाभेल’ काही लोक फार हट्टी आहेत. ते त्यांना पाहिजे त्याच गोष्टी करतात. मग ते संदेष्टे त्यांना म्हणतात, ‘तुमच्यावर कोणतीच आपत्ती येणार नाही.’

¹⁸पण ह्या संदेष्ट्यांमधील कोणीही स्वर्गातील देवांच्या सभेत * उभा राहिलेला नाही. त्यांच्यापैकी कोणीही परमेश्वराचा संदेश पाहिला वा ऐकला नाही. कोणीही परमेश्वराच्या संदेशाकडे बारकाईने लक्ष दिलेले नाही.

¹⁹आता परमेश्वराकडून वादळाप्रमाणे शिक्षा येईल. परमेश्वराचा राग तुफानाप्रमाणे असेल. तो त्या दुष्ट लोकांच्या डोक्यावर आदळून त्यांच्या डोक्यांचा चेंदमंदा करील.

²⁰परमेश्वराने जे करण्याचे ठरविले आहे, ते पूर्ण होईपर्यंत परमेश्वराचा राग शांत होणार नाही. पुढील दिवसांत तुम्हाला हे स्पष्टपणे समजेल.

²¹मी त्या संदेष्ट्यांना पाठविले नाही, पण तेच संदेश द्यायला थावले. मी त्यांच्याशी बोललो नाही, पण तेच माझ्यावतीने उपदेश करतात.

²²जर ते माझ्या स्वर्गीय सभेत उभे राहिले असते, तर त्यांनी माझा संदेश यहुदाच्या लोकांपर्यंत पोहोचविला असता.

देवांच्या सभेत जुन्या कराराप्रमाणे लोक देवाला स्वर्गातील लोकांचा, देवदूतांचा नेता मानित व त्याप्रमाणे बोलत. पाहा
1 राजा 22:19-23.

त्यांनी लोकांना दुष्कृत्ये करण्यापासून परावृत्त केले असते. त्यांनी लोकांना पाप करू दिले नसते.”

²³हा परमेश्वराचा संदेश आहे, “मी देव येथे आहे पण मीच देव दूरवरच्या स्थळीही असतो.”

²⁴एखादा माणूस माझ्यापासून लपण्याचा प्रयत्न करीलही, पण त्याला शोधणे मला अगदी सोपे आहे. का? कारण मी स्वर्ग आणि पृथ्वी ह्यांमध्ये सगळीकडे आहे.” परमेश्वर असे म्हणाला.

²⁵“काही संदेष्टे माझ्या नावाने खोटा उपदेश करतात. ते म्हणतात, ‘मला स्वप्न पडले आहे! मला स्वप्न पडले आहे!’ मी त्यांना असे म्हणताना ऐकले आहे. ²⁶हे किती काळ चालणार? ते खोऱ्याचाच विचार करतात आणि त्याच खोऱ्या, असत्य गोष्टी लोकांना शिकवितात. ²⁷हे संदेष्टे, यहुदाच्या लोकांना माझे विस्मरण व्हावे असा प्रयत्न करीत आहेत. एकमेकांना खोऱ्या स्वप्नाबद्दल सांगून ते हे करीत आहेत. त्यांचे पूर्वज जसे माझे नाव विसरले, तसेच आता ह्या लोकांनी मला विसरावे म्हणून ते प्रयत्न करीत आहेत. ह्यांचे पूर्वज मला विसरले आणि त्यांनी खोटे दैवत बआलची पूजा केली, ²⁸काडी म्हणजे गहू नव्हे! तसेच त्या संदेष्ट्यांची स्वप्ने म्हणजे माझा संदेश नव्हे. जर एखादा माणसाला त्याच्या स्वप्नाबद्दल सांगायचे असेल, तर सांगू द्या. पण जो कोणी माझा संदेश ऐकतो, त्याला सत्य सांगू द्यावे. ²⁹माझा संदेश अग्नीप्रमाणे आहे.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. “तो खडक फोडणाऱ्या हातोड्याप्रमाणे आहे. ³⁰”म्हणून मी खोऱ्या संदेष्ट्यांविरुद्ध आहे.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे. “हे संदेष्टे एकमेकांकडून माझे शब्द चोरतात. * ³¹मी त्यांच्याविरुद्ध आहे.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. “ते त्यांचे स्वतःचे शब्द वापरतात आणि ते माझेच शब्द आहेत असे भासवितात. ³²खोऱ्या स्वप्नाबद्दल सांगणाऱ्या खोऱ्या संदेष्ट्यांच्या मी विरुद्ध आहे.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे. “ते त्यांच्या खोऱ्या बोलण्याने व चुकीच्या शिकवणुकीने माझ्या लोकांना चुकीच्या मार्गाने नेतात. लोकांना शिकविण्यासाठी मी त्यांना पाठविलेले नाही. मी त्यांना माझ्यासाठी काही करण्याची आज्ञा कधीही दिलेली नाही. ते यहुदाच्या लोकांना मुळीच मदत करू शकत नाहीत.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

देवाकडून शोकसंदेश

³³“यहुदातील लोक वा संदेष्टे किंवा याजक कदाचित् तुला विचारतील ‘यिर्मया, परमेश्वराने काय घोषणा केली

आहे?’ तू त्यांना उत्तर दे, ‘तुम्ही म्हणजेच परमेश्वराला फार मोठे ओझे आहात. मी हे ओझे खाली टाकून देईन” हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

³⁴कदाचित् एखादा संदेष्टा वा एखादा याजक किंवा एखादा माणूस म्हणेल ‘परमेश्वराची घोषणा ही आहे.’ तो खोटे बोलला. मी त्याला व त्याच्या सर्व कुटुंबाला शिक्षा करीन. ³⁵तुम्ही एकमेकांना असे विचारू शकता, ‘परमेश्वराने काय उत्तर दिले?’ किंवा ‘परमेश्वर काय म्हणाला?’ ³⁶पण तुम्ही कधीही ‘परमेश्वराची घोषणा (भारी बोजा) असा वाक्प्रचार वापरू नये.’ कारण परमेश्वराचा संदेश हा कोणालाही भारी बोजा वाटता कामा नये. पण तुम्ही आमच्या देवाचे शब्द बदलता. तो जीवित, सर्वशक्तिमान परमेश्वर आहे.

³⁷“तुम्हाला जर देवाच्या संदेशाबद्दल जाणून घ्यायचे असेल, तर संदेष्ट्याला विचारा ‘परमेश्वराने तुला काय उत्तर दिले’ किंवा ‘परमेश्वर काय म्हणाला?’ ³⁸पण ‘परमेश्वराची घोषणा (भारी बोजा) काय आहे?’ असे म्हणू नका. जर तुम्ही असे शब्द वापराल, तर परमेश्वर तुम्हाला म्हणेल, ‘तुम्ही माझ्या संदेशाला ‘परमेश्वराची घोषणा (भारी बोजा) असे म्हणू नये.’ हे शब्द वापरू नका असे मी बजावले. ³⁹पण तुम्ही माझ्या संदेशाला ‘भारी बोजाच’ म्हणालात. म्हणून मी तुम्हाला. मोठ्या ओझ्याप्रमाणे वर उचलून माझ्यापासून लांब फेकून देईन. मी तुमच्या पूर्वजांना यरुशलेम नगरी दिली. पण मी तुम्हाला आणि त्या नगरीला माझ्यापासून दूर फेकीन. ⁴⁰मी तुम्हाला अप्रतिष्ठित करीन आणि ही बदनामी (हा ओशाळवाणेपणा) तुम्ही कधीही विसरू शकणार नाही.”

चांगली अंजिरे आणि वाईट अंजिरे

24 परमेश्वराने मला पुढील गोष्टींचा दृष्टान्त दिला: परमेश्वराच्या मंदिरासमोर दोन अंजिराच्या टोपल्या व्यवस्थित मांडलेल्या मी पाहिल्या. (बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर ह्याने यकोन्याला कैद करून नेले, त्यानंतर हा दृष्टान्त झाला. यकोन्या हा यहेयाकीम राजाचा मुलगा होता. यकोन्या आणि त्याचे महत्वाचे अधिकारी ह्यांना यरुशलेममधून दूर नेले गेले. त्यांना बाबेलला नेले गेले. नबुखदनेस्सरने यहुदातील सर्व सुतार व लोहार यांनाही नेले.) ²एका टोपलीत खूप चांगली अंजिरे होती. ती मोसमाच्या सुरवातीला पिकलेल्या अंजिरासारखी होती. पण दुसऱ्या टोपलीत नासकी अंजिरे होती. ती खाण्यालायक नव्हती.

³परमेश्वराने मला विचारले, “यिर्मया, तू काय पाहिलेस?” मी म्हणालो, “मी अंजिरे पाहिली. चांगली अंजिरे फारच उत्तम आहेत. पण वाईट अंजिरे फारच नासकी आहेत. ती खाण्यासारखी नाहीत.”

⁴नंतर परमेश्वराचा संदेश मला मिळाला. ⁵परमेश्वर, इज्राएलचा देव म्हणाला, “यहुदातील लोकांना त्यांच्या

हे ... चोरतात येथे देव कदाचित् खोऱ्या संदेष्ट्यांबद्दल बोलत असावा. ते खऱ्या संदेष्ट्यांच्या शब्दांची आणि हावभावांची नकूल करतात आणि ज्या लोकांना खरे संदेष्टे आणि खोटे संदेष्टे ह्यातील फरक कळत नाही, अशांना फसवतात.

देशापासून दूर नेले गेले आहे. त्यांच्या शत्रूने त्यांना बाबेलला नेले. ते लोक ह्या चांगल्या अंजिरासारखे आहेत. मी त्यांच्यावर दया करीन. ⁶मी त्यांचे रक्षण करीन. मी त्यांना यहूदाला परत आणीन. मी त्यांचा नाश होऊ देणार नाही मी त्यांना परत उभे करीन. मी नुसतेच त्यांना वर काढणार नाही, तर त्यांना रुजवीन म्हणजे ते वाढू शकतील. ⁷मला ओळखण्याची इच्छा मी त्यांच्यात निर्माण करीन. मग मी परमेश्वर आहे हे त्यांना समजेल. ते माझे होतील व मी त्यांचा देव होईन. बाबेलमधील हे सर्व कैदी अंतःकरणापासून माझ्याकडे परत आले आहेत. म्हणून मी त्यांच्यासाठी हे करीन.

⁸पण यहूदाचा राजा सिद्कीया हा त्या अतिशय नासल्यामुळे खाण्यालायक न राहिलेल्या अंजिरासारखा असेल. सिद्कीया त्याचे उच्चपदस्थ अधिकारी, यरुशलमध्ये उरलेले लोक व मिस्रमध्ये राहत असलेले यहूदी हे सर्व त्या नासक्या अंजिरासारखे असतील.

⁹मी त्यांना शिक्षा करीन. त्या शिक्षेने पृथ्वीवरील सर्व लोकांना धक्का बसेल. यहूदातील ह्या लोकांची इतर लोक चेष्टा करतील लोक एकमेकांना त्यांच्याबद्दलचे विनोदी किस्से सांगतील. मी त्यांना जेथे जेथे पाठवीन, तेथे तेथे लोक त्यांना शाप देतील. ¹⁰मी त्यांच्यावर लढाई, उपासमार आणि रोगराई ह्या आपत्ती पाठवीन. ते सर्व ठार होईपर्यंत मी त्यांच्यावर हल्ला करीन. मग मी त्यांना आणि त्याच्या पूर्वजांना दिलेल्या भूमीवर ते अजिबात शिल्लक राहणार नाहीत."

विर्मयाच्या प्रवचनाचा सारांश

25 यहूदातील सर्व लोकांबद्दल विर्मयाला मिळालेला देवाचा संदेश असा आहे. यहोयाकीम राजाच्या कारकिर्दीच्या चौथ्या वर्षी* हा संदेश आला. यहोयाकीम योशीयाचा मुलगा होता. यहोयाकीम राजाच्या कारकिर्दीचे चौथे वर्ष हे बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर ह्याच्या कारकिर्दीचे पहिलेच वर्ष होते. ²यहूदा आणि यरुशलेम येथील लोकांना विर्मयाने पुढील संदेश ऐकविला:

³हेली 23 वर्षे मी परमेश्वराचे संदेश पुन्हा पुन्हा तुम्हाला सांगत आहे. यहूदाचा राजा आमोन ह्याचा मुलगा योशीया ह्याच्या कारकिर्दीच्या 13 व्या वर्षापासून मी संदेष्टा आहे. मी तेव्हापासून आजपावेतो तुम्हाला परमेश्वराकडून आलेले संदेश ऐकविले आहेत. पण तुम्ही ऐकले नाही. ⁴परमेश्वराने, त्याच्या सेवकांना संदेष्ट्यांना पुन्हा पुन्हा तुमच्याकडे पाठविले पण तुम्ही त्यांचे ऐकले नाही. तुम्ही त्यांच्याकडे लक्षसुद्धा दिले नाही.

⁵ते संदेष्टे म्हणाले, "तुमची राहणी बदला. त्या वाईट गोष्टी करू नका. तुम्ही तुमचे वागणे बदललेत, तर तुम्ही, परमेश्वराने तुम्हाला आणि तुमच्या पूर्वजांना दिलेल्या

देशात, परत जाऊ शकाल. त्याने तुम्हाला ही भूमी कायमची राहण्यास दिली होती. ⁶दुसऱ्या देवतांना अनुसरू नका. त्यांची सेवा वा पूजा करू नका. एखाद्या माणसाने तयार केलेल्या मूर्तीची पूजा करू नका. त्यामुळे मला तुमचा रागच येतो. असे करून तुम्ही स्वतःलाच दुःखिता.*"

⁷"पण तुम्ही माझे ऐकले नाही." हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. "माणसाने घडविलेल्या मूर्तीची तुम्ही पूजा केली. त्यामुळे मला राग आला त्यामुळे तुम्ही दुःखविले जाता एवढेच."

⁸सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणाला, "तुम्ही माझ्या संदेशाकडे लक्ष दिले नाही. ⁹म्हणून मी लवकरच उत्तरेकडील कुळांना बोलावून घेईन." हा परमेश्वराचा संदेश आहे. "मी लवकरच बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर ह्याला निरोप पाठवीन. तो माझा सेवक आहे. मी त्यांना यहूदा व यहूदातील लोक यांच्याविरुद्ध उठवीन. तुमच्या देशाभोवतालच्या राष्ट्रांच्यासुद्धा विरोधात मी त्यांना आणीन. मी त्या सर्व देशांचा नाश करीन. मी त्या भूमीचे कायमचे ओसाड वाळवंट बनवीन. लोक ते देश व त्याचा वाईट प्रकारे झालेला नाश पाहतील व हळहळतील. ¹⁰त्या ठिकाणच्या सुखाच्या व आनंदाच्या कल्लोळांचा मी शेवट करीन. तेथे नव वर वधूंचा सुखाचा शब्द उमटणार नाही, जात्यांचा आवाज येणार नाही आणि दिव्यातला प्रकाश नाहीसा होईल. ¹¹ती सगळी भूमी वैराण वाळवंट होईल तेथील सर्व लोक, 70 वर्षांपर्यंत बाबेलच्या राजांचे दास होतील.

¹²"पण 70 वर्षांनंतर मी बाबेलच्या राजाला शिक्षा करीन. मी बाबेल राष्ट्रांलाही शिक्षा करीन." हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. "मी खासद्वारांनी केलेल्या पापाबद्दल त्यांच्या देशाला शिक्षा करीन. मी त्या भूमीचे रूपांतर कायमच्या वाळवंटात करीन. ¹³बाबेलमध्ये खूप वाईट गोष्टी घडतील हे मी सांगितले आहेच त्या सर्व गोष्टी घडतीलच विर्मयाने त्या परक्या देशाबद्दल भविष्यकथन केलेच आहे. आणि या पुस्तकात सर्व धोक्याचे इशारे लिहिले आहेत, ¹⁴हो! बाबेलच्या लोकांना खूप राष्ट्रांचे आणि मोठ्या राजांचे दास्य करावे लागेल. त्यांच्या कृत्यांबद्दल योग्य अशीच शिक्षा त्यांना मी देईन."

जगातील राष्ट्रांचा निवाडा

¹⁵परमेश्वराने, इस्राएलच्या देवाने मला या गोष्टी सांगितल्या: "विर्मया, माझ्या हातातील द्राक्षरसाचा प्याला घे. तो माझ्या क्रोधाचा द्राक्षरस आहे. मी तुला वेगवेगळ्या राष्ट्रात पाठवीत आहे. त्या सर्व राष्ट्रांना हा द्राक्षरस प्यायला लाव. ¹⁶ते हा द्राक्षरस पितील. मग ते वांत्या करतील आणि वेड्याप्रमाणे वागतील. मी लवकरच त्यांच्यावर

शत्रूला हल्ला करायला लावणार असल्याने ते असे वागतील.”

¹⁷मग मी देवाच्या हातातून द्राक्षरसाचा प्याला घेतला. देवाने मला पाठवलेल्या त्या सर्व राष्ट्रांत मी गेलो आणि तेथील लोकांना त्यातील द्राक्षरस प्यायला लावला. ¹⁸मी यहूदा आणि यरुशलेम यामधील लोकांसाठी तो द्राक्षरस ओतला. यहूदातील राजे आणि नेते ह्यांना मी द्राक्षरस प्यायला लावला. ते वैराण वाळवंट व्हावेत, त्या ठिकाणाचा सर्वनाश व्हावा, तो नाश पाहून लोकांनी हायहाय करावे व त्याबद्दल कोसावे म्हणून मी असे केले आणि तसेच घडले. यहूदाचे आता तेच झाले आहे!

¹⁹मी मिसरच्या फारोलाही द्राक्षरस प्यायला भाग पाडले. परमेश्वराच्या क्रोधाने भरलेल्या प्याल्यातून मी मिसरच्या अधिकाऱ्यांना, महत्वाच्या नेत्यांना आणि लोकांना द्राक्षरस प्यायला लावला.

²⁰मी सर्व अरब व ऊस देशातील राजे यांनाही द्राक्षरस पिण्यास दिला. मी पलिष्ट्यांच्या देशातील अश्कलोन, गज्जा, एक्रोन या शहरांतील व अश्दोद शहरामधील उरलेले अशा सर्व राजांना त्या प्याल्यातून द्राक्षरस पिण्यास भाग पाडले.

²¹मग मी अदोम, मबाब व अम्मोन यामधील राजांनाही द्राक्षरस प्यायला लावले.

²²सोरच्या व सीबोनच्या सर्व राजांनाही मी द्राक्षरस पाजला. खूप दूरच्या देशातील सर्व राजांनाही मी द्राक्षरस दिला.

²³दान, तेमा व बूज येथील लोकांनाही मी त्या प्याल्यातून प्यायला लावले. मंदिरात दाढीच्या कडा कापणाऱ्या सर्व लोकांना मी द्राक्षरस पिण्यास भाग पाडले.

²⁴अरबस्तानातील सर्व राजांनाही मी द्राक्षरस प्यायला दिला. हे राजे वाळवंटात राहतात. ²⁵जिमरी, एलाम व मेदी येथील सर्व राजांना मी द्राक्षरस पाजला. ²⁶उत्तरेकडील सर्व, दूरच्या व जवळच्या राजांना मी हा द्राक्षरस पिण्यास भाग पाडले. एकामागून एकाला मी तो प्यायला लावला. पृथ्वीवरील सर्व राज्यांना मी परमेश्वराच्या क्रोधाने भरलेल्या प्याल्यातून प्यायला लावले. पण बाबेलचा राजा, सर्व राष्ट्रांच्या नंतर या प्याल्यातून पिईल.

²⁷“यिर्मया, तू त्या राष्ट्रांना सांग की सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इष्टाएलचा देव म्हणतो, ‘माझ्या क्रोधाच्या प्याल्यातून त्या त्यामुळे झिंगा आणि वांट्या करा. पडा आणि परत उठू नका. उठू नका कारण तुम्हाला ठार करण्यासाठी मी तलवार पाठवीत आहे.’

²⁸‘ते लोक तुझ्या हातातून प्याला घेण्याचे नाकारतील. ते त्यातील द्राक्षरस पिण्यास नकार देतील पण तू त्यांना सांग ‘सर्वशक्तिमान परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो तुम्ही खरोखरच ह्या प्याल्यातून प्यावे. ²⁹माझ्या नावाने प्रसिद्ध असलेल्या यरुशलेम नगरीत वाईट गोष्टी घडवून आणण्यास मी अगोदरच सुरवात केली आहे. आपल्याला शिक्षा होणार नाही असे तुम्हाला वाटण्याचा संभव आहे. पण तुम्ही

चुकता आहात. तुम्हाला शिक्षा होईलच. मी पृथ्वीवरील सर्व माणसांना मारण्यासाठी तलवारीला साद घालीत आहे.’” हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

³⁰“यिर्मया, तू त्यांना पुढील संदेश दे: ‘परमेश्वर वरून गर्जना करीत आहेत तो त्याच्या पवित्र मंदिरातून गर्जना करीत आहे. तो त्याच्या कुरणाला (लोकांना) ओरडतो. द्राक्षरस काढताना, द्राक्षे तुडविताना, लोक ज्याप्रमाणे मोठ्याने गातात, त्याप्रमाणे देवाच्या आरोख्या मोठ्या आहेत.

³¹तो आवाज पृथ्वीवरील सर्व लोकांपर्यंत पसरतो. हा सगळा गोंगाट कशासाठी आहे? परमेश्वर सर्व राष्ट्रांतील लोकांना शिक्षा करीत आहे. परमेश्वराने लोकांच्याविरुद्ध आपले म्हणणे मांडले. त्याने लोकांचा न्यायनिवाडा केला. आणि तो आता तलवारीने दुष्ट लोकांना ठार मारीत आहे.’” हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

³²सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “अरिष्ट एका देशातून दुसऱ्या देशात लवकरच पसरेल. तो पृथ्वीवरच्या अती दूरच्या ठिकाणाहून वादळप्रमाणे येईल.”

³³त्या लोकांची प्रेते पृथ्वीच्या एका टोकाकडून दुसऱ्या टोकाकडे पोहोचतील. त्यांच्यासाठी कोणीही रडणार नाही. कोणीही ती गोळा करून पुरणार नाही. शेणाप्रमाणे ती जमिनीवर पडतील.

³⁴मंडपाळांनो (नेत्यांनो) तुम्ही मेंढ्यांना (लोकांना) वळवावे. प्रमुख नेत्यांनो, रडायला सुरवात करा. मेंढ्यांच्या [लोकांच्या] नेत्यांनो, जमिनीवर दुःखाने लोळा का? कारण ही तुमच्या कत्तलीची वेळ आहे. परमेश्वर तुम्हाला मोडील आणि सगळीकडे पसरवील तुम्ही फुटक्या मडक्याच्या तुकड्याप्रमाणे सगळीकडे पसराल.

³⁵मंडपाळांना लपायला कोठेही जागा राहणार नाही. ते नेते पळून जाऊ शकणार नाहीत.

³⁶मला मेंढपाळांच्या (नेत्यांच्या) आरोख्या ऐकू येतात त्यांचे रडणे ऐकू परमेश्वर त्यांची कुरणे (देश) नष्ट करित आहे.

³⁷त्या शांत कुरणांचा (जागांचा) नाश केला जाईल आणि ती ओसाड वाळवंटे होतील. परमेश्वर रागावल्याने असे घडले.

³⁸परमेश्वर गुहेत राहणाऱ्या भयंकर सिंहाप्रमाणे आहे. परमेश्वर रागावला आहे. आणि त्याचा क्रोध त्या लोकांना झळा करील. त्यांचा देश ओसाड वाळवंट होईल.

मंदिरात यिर्मयाचा बोधपर उपदेश

26 यहूदाचा राजा यहोयाकीम ह्याच्या कारकिर्दीच्या पहिल्याच वर्षी परमेश्वराकडून हा संदेश आला. यहोयाकीम हा योशीया राजाचा मुलगा होता. ²परमेश्वर म्हणाला, “यिर्मया, परमेश्वराच्या मंदिराच्या प्रांगणात उभा

राहा आणि परमेश्वराच्या मंदिरात उपासना करण्यास येणाऱ्यांना हा संदेश दे. मी तुला सांगितलेले सर्व यहुदातील सगळ्या लोकांना सांग. माझ्या संदेशातील कोणताही भाग गळू नकोस. ³कदाचित् ते ऐकतीलही आणि माझ्या संदेशाचे पालन करतील. पापी जीवन जगण्याचे ते कदाचित् सोडून देतील. त्यांचे परिवर्तन झाल्यास, त्यांना शिक्षा करण्याच्या माझ्या बेतांबद्दल मीही कदाचित् पुनर्विचार करीन. त्यांनी खूप वाईट कृत्ये केली. त्याबद्दल त्यांना शिक्षा करण्याची योजना मी आखत आहे. ⁴तू त्यांना सांग 'परमेश्वर काय म्हणतो ते ऐका: मी तुम्हाला माझी शिकवण दिली. तुम्ही माझ्या आज्ञा पाळल्याच पाहिजेत आणि माझ्या शिकवणुकीप्रमाणे वागलेच पाहिजे. ⁵माझ्या सेवकांनी तुम्हाला सांगितलेल्या गोष्टी तुम्ही ऐकल्याच पाहिजेत. (संदेष्टे माझे सेवक आहेत) मी पुन्हा पुन्हा माझे सेवक पाठविले. पण तुम्ही त्यांचे ऐकले नाही. ⁶तुम्ही माझे ऐकले नाही तर मी माझे यरुशलेममधील मंदिर शीलोमधील माझ्या पवित्र तंबूप्रमाणे* करीन दुसऱ्या शहरांवर अरिष्ट यावे असे वाटणाऱ्या लोकांना यरुशलेम जरूर आठवेल.'"

⁷परमेश्वराच्या मंदिरातील यिर्मयाचे हे बोलणे याजकांनी, संदेष्ट्यांनी आणि सगळ्या लोकांनी ऐकले. ⁸परमेश्वराने आज्ञा केल्याप्रमाणे, यिर्मयाने, परमेश्वराने सांगितलेली प्रत्येक गोष्ट सांगितली, नंतर याजकांनी, संदेष्ट्यांनी आणि लोकांनी यिर्मयाला धरले. ते म्हणाले, "अशा भयंकर गोष्टी सांगितल्याबद्दल तू मरशील!" ⁹परमेश्वराच्या नावावर अशा भयंकर गोष्टी सांगण्याचे धाडस तू कसे काय करू शकतोस! शिलोच्या मंदिराप्रमाणे ह्या मंदिराचा नाश होईल, असे म्हणण्याचे साहस तू कसे काय करू शकतोस यरुशलेम निर्जन वाळवंटाप्रमाणे होईल असे तू कसे काय म्हणू शकतोस!" परमेश्वराच्या मंदिरात सर्व लोक यिर्मयाभोवती जमले.

¹⁰यहुदातील राज्यकर्त्यांना ही सर्व हकिगत कळली, म्हणून ते राजवाड्यातून बाहेर आले व देवाच्या मंदिरात गेले. तेथे ते नव्या प्रवेशद्वाराजवळ आपापल्या स्थानांवर बसले. "नवे प्रवेशद्वार" परमेश्वराच्या मंदिरात जाण्याचे दार होते. ¹¹नंतर याजक व संदेष्टे राज्यकर्त्यांशी व लोकांशी बोलले. ते म्हणाले "यिर्मयाला ठार करावे. यरुशलेमबद्दल तो वाईट भविष्यकथन करतो तुम्ही त्याचे बोलणे ऐकलेच आहे."

¹²मग यिर्मया यहुदाच्या राज्यकर्त्यांशी व इतर लोकांशी बोलला तो म्हणाला, "ह्या नगरीबद्दल व ह्या मंदिराबद्दल ह्या गोष्टी सांगण्यासाठी परमेश्वरानेच मला पाठविले.तुम्हीऐकलेला प्रत्येक शब्द परमेश्वराच्या तोंडाचा आहे. ¹³तुम्ही तुमची वागणूक बदला. तुम्ही सत्कृत्ये

करायला सुरवात केलीच पाहिजे. तुम्ही परमेश्वराचे, तुमच्या देवाचे ऐकलेच पाहिजे. तुम्ही असे वागलात, तर परमेश्वराचे हृदयपरिवर्तन होईल. त्याने सांगितलेल्या वाईट गोष्टी तो करणार नाही. ¹⁴माझ्याबद्दल म्हणाल, तर मी तुमच्या हातात आहे. तुम्हाला योग्य व बरोबर वाटेल ते करा. ¹⁵पण तुम्ही मला ठार मारलेत, तर एका गोष्टीची खात्री बाळगा. निरपराध माणसाला मारल्याबद्दल तुम्ही अपराधी ठराल. तुम्ही ह्या नगरीला आणि तिच्यात राहणाऱ्या प्रत्येक माणसालाही अपराधी बनवाल. परमेश्वराने खरोखरीच मला तुमच्याकडे पाठविले आहे. तुम्ही ऐकलेला संदेश खरेच परमेश्वराकडूनच आलेला आहे."

¹⁶मग राज्यकर्ते व सर्व लोक बोलले. त्या लोकांनी याजकांना व संदेष्ट्यांना सांगितले, "यिर्मयाला अजिबात मारू नका. त्याने आपल्याला सांगितलेल्या गोष्टी परमेश्वराकडून आपल्या देवाकडून येतात."

¹⁷नंतर काही वडीलधारी (नेते) उभे राहिले. ते सर्व लोकांना उद्देशून म्हणाले, ¹⁸"संदेष्टा मीखा हा मोरष्ट्या राहणारा होता. हिज्कीया यहुदाचा राजा असताना मीखा संदेष्टा होता. मीखाने यहुदाच्या लोकांना पुढील गोष्टी सांगितल्या.*

सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, "सियोनेचा नाश होईल सियोन नांगरलेले शेत होईल. यरुशलेम दगडांची रास होईल. मंदिर असलेल्या टेकडीवर रान माजेल."

¹⁹"हिज्कीया यहुदाचा राजा होता. पण हिज्कीयाने मीखाला ठार मारले नाही. यहुदातील कोणीही मीखाला ठार मारले नाही. हिज्कीयाला परमेश्वराबद्दल आदर होता, हे तुम्हाला माहीतच आहे. त्याला परमेश्वराला प्रसन्न ठेवण्याची इच्छा होती. हिज्कीया यहुदाचे वाईट करील असे परमेश्वराने सांगितले होते. पण हिज्कीयाने परमेश्वराची करूणा भाकली आणि परमेश्वराचे हृदयपरिवर्तन झाले. परमेश्वराने त्या वाईट गोष्टी घडू दिल्या नाहीत. आपण जर यिर्मयाला इजा केली, तर आपण स्वतःवरच खूप संकटे ओढवून घेऊन ती आपलीच चूक ठरेल."

²⁰पूर्वी आणखी एका ने परमेश्वराचा संदेश ऐकविला होता. त्याचे नाव उरीया तो शमायाचा मुलगा होता. उरीया किर्याथ यारीमचा रहिवासी होता. त्याने ह्या नगरीच्या विरोधात आणि या भूमीच्याही विरोधात, यिर्मयाप्रमाणेच गोष्टी सांगितल्या होत्या. ²¹राजा यहोयाकीम, त्याचे सैन्याधिकारी व यहुदातील नेते ह्यांनी उरीयाला संदेश देताना ऐकले. ते रागावले. यहोयाकीम राजा उरीयाला मारू इच्छित होता. हे उरीयाला कळले. तो घाबरला व

माझ्या ... तंबूप्रमाणे बहुधा शमुवेलच्या काळात, शीलोमधील पवित्र जागेचा नाश केला गेला. पाहा यिर्मया 7 आणि 1 शमुवेल 4.

मीखाने ... सांगितल्या पाहा मीखा 3:12.

मिसर देशात पळाला. ²²पण यहोयाकीम राजाने एलनाथान नावाच्या माणसाबरोबर आपखी काही माणसे देऊन त्यांना मिसरला पाठविले. एलनाथान अखबोरचा मुलगा होता, ²³त्या माणसांनी उरीयाला मिसरहून परत आणले. ते त्याला यहोयाकीम राजाकडे घेऊन गेले. यहोयाकीमने उरीयाला तलवारीने मारण्याचा हुकूम दिला. नंतर गरीब लोकांच्या दफनभूमीत त्याचे प्रेत फेकण्यात आले.

²⁴पण अहीकाम या प्रतिष्ठित व्यक्तीने यिर्मयाला पाठिंबा दिला अहीकाम शाफानचा मुलगा होता. त्याने यिर्मयाला याजक व संदेष्टे यांच्यापासून वाचविले.

नबुखदनेस्सरला परमेश्वर राजा करतो

27 यिर्मयाला परमेश्वराचा संदेश आला. 'यहूदाचा राजा सिद्कीया ह्याच्या कारकिर्दीच्या चौथ्या* वर्षी हा संदेश आला. सिद्कीया योशीया राजाचा मुलगा होता. ²परमेश्वर मला म्हणाला, "यिर्मया, पट्ट्या आणि बांबू यांच्यापासून जोखड तयार कर. ते तुझ्या मानेवर ठेव. ³मग यहूदाचा राजा सिद्कीया ह्याला भेटण्यासाठी यरुशलेमला अदोम, मवाब, अम्मोन, सोरा व सीदोन ह्या राजांचे जे दूत येतात, त्यांच्या हाती ह्या सर्व राजांना निरोप पाठव. * ⁴त्या दूतांना त्यांच्या स्वामींना असा निरोप द्यायला सांग की सर्वशक्तिमान परमेश्वर, झिआलचा देव म्हणतो, 'तुमच्या राजांना सांगा ⁵मी ही पृथ्वी व त्यावरील सर्व माणसे निर्माण केली. मी पृथ्वीवर सर्व प्राणी निर्माण केले. मी माझ्या प्रचंड सामर्थ्याच्या साहाय्याने आणि बळकट हाताने हे निर्माण केले. मी मला पाहिजे त्याला ही पृथ्वी देईन. ⁶सध्या मी तुमचे सर्व देश बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर ह्याच्या स्वाधीन केले आहेत. तो माझा सेवक आहे. मी वन्य प्राण्यांनासुद्धा त्याचा हुकूम पाळायला लावीन. ⁷सर्व राष्ट्रे, नबुखदनेस्सर, त्याचा मुलगा आणि नातू ह्यांचे दास्य करतील. मग बाबेलच्या पराभवाची वेळ येईल. खूप राष्ट्रे आणि मोठे राजे बाबेलला त्याचा दास करतील.

⁸"पण आता, काही राष्ट्रे वा राज्ये बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर ह्याचे दास्य करण्यास कदाचित् नकार देतील. ते त्याचे जोखड आपल्या मानेवर ठेवण्यास कदाचित् तयार होणार नाहीत. असे झाल्यास मी काय करीन माहीत आहे? मी त्या राष्ट्रांवर युद्ध, उपासमार व भयंकर रोगराई ह्या आपत्ती आणून त्यांना शिक्षा करीन." हा परमेश्वराचा संदेश आहे. "त्या राष्ट्रांचा नाश होईपर्यंत मी हे करीन.

यहूदाचा राजा ... चौथ्या वर्षी हिब्रूमध्ये 'यहोयाकीम गादीवर बसण्याच्या सुरवातीचा काळ' असा उल्लेख आहे. पण येथे लिहिण्यात चुक झाली असावी. ओवी 3 मध्ये सिद्कीयाचा उल्लेख आहे व यिर्मया 28:1 मध्ये चौथे वर्ष म्हणजे ख्रि. पू. 494-493 असा उल्लेख आहे.

ह्या ... पाठव शब्दाचा अर्थ 'नंतर तुझ्या जोखडासारखेच जोखड पाठव.

नबुखदनेस्सरच्या विरुद्ध लढणाऱ्या राष्ट्रांचा नाश मी त्याच्याच हातून करीन. ⁹तेव्हा तुम्ही तुमच्या संदेष्ट्यांचे ऐकू नका. भविष्य सांगण्यासाठी जादूचा उपयोग करणाऱ्या लोकांचे ऐकू नका. स्वप्नांचे अर्थ लावणाऱ्या लोकांचे ऐकू नका. मृतांशी बोलणाऱ्या व जादू करणाऱ्या लोकांचे ऐकू नका. हे सर्वजण तुम्हाला "तुम्ही बाबेलच्या राजाचे दास होणार नाही" असे सांगतात." ¹⁰पण ते खोटे बोलत आहेत. तुमच्या जन्मभूमीपासून तुम्हाला दूर नेण्यास ते कारणीभूत होतील. मी तुम्हाला तुमची घरे सोडायला भाग पाडीन. तुम्ही दुसऱ्या देशात मराल.

¹¹"पण बाबेलच्या राजाच्या जोखडात आपल्या माना अडकविणारी व त्याचा हुकूम मानणारी राष्ट्रे जगतील. मी त्या राष्ट्रांना त्यांच्याच भूमीवर राहू देईन आणि बाबेलच्या राजाची सेवा करू देईन." हा देवाकडून आलेला संदेश आहे. "त्या राष्ट्रांतील लोक त्यांच्याच भूमीत राहून ती पिकवतील.

¹²"यहूदाचा राजा सिद्कीया ह्याला मी असाच संदेश दिला. मी म्हणालो, "सिद्कीया, तुला तुझी मान बाबेलच्या राजाच्या जोखडात अडकवलीच पाहिजे. आणि त्याचा हुकूम मानला पाहिजे. तू, बाबेलचा राजा आणि त्याची प्रजा, ह्यांची सेवा केलीस, तरच तू जगशील. ¹³जर तू बाबेलच्या राजाची सेवा करण्यास तयार झाला नाहीस. तर तू आणि तुझी प्रजा शत्रूंचा हल्ला, उपासमार व रोगराई ह्यांनी मराल परमेश्वर म्हणतो की जे बाबेलच्या राजाची सेवा करण्याचे नाकारतील त्यांच्याबाबतीत ह्या गोष्टी घडतीलच. ¹⁴पण खोटे संदेष्टे सांगतात की तुम्हाला कधीच बाबेलचे गुलाम व्हावे लागणार नाही.

"त्यांचे मुळीच ऐकू नका. कारण ते तुम्हाला खोटा उपदेश करतात. ¹⁵मी त्या संदेष्ट्यांना पाठविलेले नाही." हा परमेश्वराचा संदेश आहे. "ते खोटे सांगतात व तो माझा संदेश आहे असे म्हणतात. म्हणून मी तुम्हा लोकांना दूर पाठवीन. तुम्ही मराल आणि तुम्हाला खोटे सांगणारे ते संदेष्टेही मरतील."

¹⁶नंतर मी (यिर्मया) याजकांना व सर्व लोकांना म्हणालो, "परमेश्वर म्हणतो ते खोटे संदेष्टे म्हणतात 'खासद्यांनी परमेश्वराच्या मंदिरातून खूप गोष्टी घेतल्या आहेत. त्या सर्व लवकरच परत आणल्या जातील. ते संदेष्टे खोटे सांगतात.' म्हणून त्यांचे ऐकू नका. ¹⁷त्यांच्याकडे लक्ष देऊ नका. बाबेलच्या राजाची सेवा करा. तुमच्या शिक्षेचा स्वीकार करा. म्हणजे तुम्ही जगाल. या यरुशलेम नगरीच्या नाशास तुम्ही कारणीभूत होण्याचे काहीच कारण नाही. ¹⁸ते जर खरेच संदेष्टे असतील आणि त्यांना परमेश्वराकडून खराच संदेश मिळाला असेल, तर त्यांना प्रार्थना करू द्या. ज्या गोष्टी अजूनही परमेश्वराच्या मंदिरात आहेत, त्यासाठी त्यांना आळवणी करू द्या. राजवाड्यात अजूनही शाबूत असलेल्या गोष्टींसाठी त्यांना विनवणी करू द्या. यरुशलेममध्ये अजूनही शिल्लक असलेल्या

गोष्टीसाठी त्या याजकांना प्रार्थना करू द्या. ह्या सर्व गोष्टी बाबेलला नेल्या जाऊ नयेत म्हणून त्यांना आळवणी करू द्या.”

¹⁹यरुशलेममध्ये अजूनही शिल्लक असलेल्या गोष्टींबद्दल सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणतो की मंदिरात अजूनही स्तंभ, काशाचे गंगाळ, हलविता येणाऱ्या बैठकी आणि इतर गोष्टी आहेत. ²⁰बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सरने ह्या गोष्टी * यरुशलेममध्येच सोडून दिल्या. त्याने यहूदाचा राजा यकन्या ह्याला कैद करून नेले, तेव्हा ह्या गोष्टी नेल्या नाहीत. यकन्या हा यहोयाकीम राजाचा मुलगा होता. नबुखदनेस्सरने यहूदातील व यरुशलेममधील इतर महत्वाच्या व्यक्तींनासुद्धा नेले. ²¹सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इस्राएलच्या लोकांचा देव, परमेश्वराच्या मंदिरात राजवाड्यात आणि यरुशलेममध्ये अजून शिल्लक राहिलेल्या वस्तूंच्याबद्दल पुढीलप्रमाणे भाकीत करतो, “ह्या सर्व वस्तूंसुद्धा बाबेलला नेल्या जातील. ²²मी त्या वस्तू परत आणायला जाईपर्यंत त्या बाबेलमध्येच राहतील.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे. “नंतर त्या गोष्टी मी परत आणीन. मी त्या पुन्हा ह्याच जागेवर ठेवीन.”

खोटा संदेष्टा हनन्या

28 यहूदाचा राजा सिद्कीया याच्या कारकिर्दीच्या चौथ्या वर्षाच्या पाचव्या महिन्यात * हनन्या हा संदेष्टा माझ्याशी बोलला. हनन्या हा अजूरचा मुलगा होता. तो गिबोन गावाचा रहिवासी होता. परमेश्वराच्या मंदिरात तो माझ्याशी बोलला. तेव्हा याजक व इतर सर्व लोक तेथे उपस्थित होते. हनन्या म्हणाला, ²“सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इस्राएलचा देव असे म्हणतो ‘यहूदाच्या लोकांच्या मानेवर बाबेलच्या राजाने ठेवलेले जोखड मी मोडीन. ³दोन वर्षांच्या आत, बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सरने परमेश्वराच्या मंदिरातून नेलेल्या वस्तू मी परत आणीन. नबुखदनेस्सरने त्या वस्तू बाबेलमध्ये नेल्या आहेत. पण मी त्या यरुशलेमला परत आणीन. ⁴यहूदाचा राजा यकन्या यालासुद्धा मी येथे परत आणीन. यकन्या यहोयाकीमचा मुलगा आहे. नबुखदनेस्सरने यहूदातील ज्या लोकांना बळजबरीने घरे सोडून बाबेलला नेले, त्या सर्व लोकांनाही मी परत आणीन.’ हा परमेश्वराचा संदेश आहे. ‘अशा रीतीने बाबेलच्या राजाने यहूदाच्या लोकांवर लादलेले जोखड मी मोडीन.”

⁵संदेष्टा हनन्याच्या ह्या वक्तव्यानंतर यिर्मया बोलला. ते परमेश्वराच्या मंदिरात उभे होते. याजक व सर्व लोक यिर्मयाचे बोलणे ऐकू शकत होते. ⁶यिर्मया हनन्याला म्हणाला, ‘तथास्तु! (आमेन) परमेश्वर खरोखरच असे

करो! परमेश्वर तुझा संदेश खरा करील, अशी मी आशा करतो. परमेश्वर खरोखरच त्याच्या मंदिरातील बाबेलला नेलेल्या वस्तू परत येथे आणो आणि बळजबरीने घरे सोडण्यास भाग पाडलेल्या लोकांना परमेश्वर येथे परत आणो! ⁷“पण हनन्या, मला जे सर्व लोकांना सांगितले पाहिजे, ते तूही ऐक. ⁸तू आणि मी संदेष्टा होण्याच्या खूप पूर्वी अनेक संदेष्टे होऊन गेले, हनन्या त्यांनी पुष्कळ देशांत आणि राज्यांत युद्ध, उपासमार आणि रोगराई येईल असे भाकीत केले. ⁹पण जे संदेष्टे शांतीचा उपदेश करतात, ते खरोखरच परमेश्वराने पाठविलेले आहेत का, ते तपासून पाहिलेच पाहिजे. जर त्यांचा संदेश खरा ठरला, तर तो खरोखरच परमेश्वराने पाठविलेला संदेष्टा आहे हे लोकांना समजेल.”

¹⁰यिर्मयाच्या मानेवर जोखड होते, ते याजक हनन्याने काढून टाकले. व तोडून टाकले. ¹¹मग साऱ्या लोकांना ऐकू जावे म्हणून हनन्या मोठ्याने म्हणाला, “परमेश्वर म्हणतो ‘ह्याप्रमाणेच मी बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर ह्याचे जोखड तोडीन. त्याने ते जगातील सर्व राष्ट्रांच्या मानेवर ठेवले आहे. पण दोन वर्षांच्या आतच मी ते तोडून टाकीन.”

हनन्या असे म्हणताच, यिर्मया मंदिरातून निघून गेला.

¹²जेव्हा यिर्मयाच्या मानेवरचे जोखड हनन्याने काढून तोडल्यानंतर यिर्मयाला परमेश्वराचा संदेश आला. ¹³परमेश्वर यिर्मयाला म्हणाला, “हनन्याला जाऊन सांग ‘परमेश्वर असे म्हणतो की तू लाकडाचे जोखड तोडलेस. पण त्यांच्या जागी मी लोखंडाचे बनवीन.’ ¹⁴सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इस्राएलचा देव म्हणतो, ‘मी सर्व राष्ट्रांच्या मानेवर लोखंडाचे जोखड ठेवीन. बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर ह्याची त्यांनी सेवा करावी, म्हणून मी असे करीन. ते त्याचे गुलाम होतील. मी नबुखदनेस्सरला वन्यपशूंवरही अंकुश ठेवायला लावीन.”

¹⁵नंतर संदेष्टा यिर्मया संदेष्टा हनन्याला म्हणाला, “हनन्या! ऐक! परमेश्वराने तुला पाठविलेले नाही पण तू यहूदाच्या लोकांना लबाडीवर विश्वास ठेवावयास लावले. ¹⁶म्हणून परमेश्वर म्हणतो, ‘हनन्या, लवकरच मी तुला ह्या जगातून उचलीन. ह्या वर्षी तू मरशील. का? कारण तू लोकांना परमेश्वराच्याविरुद्ध वागण्यास शिकविलेस.”

¹⁷त्याच वर्षाच्या सातव्या महिन्यात हनन्या मेलाला.

बाबेलमधील यहूदी कैद्यांना पत्र

29 बाबेलमध्ये राहणाऱ्या यहूदी कैद्यांना यिर्मयाने एक पत्र पाठविले. त्याने ते पत्र वडीलधारी (नेते) याजक, संदेष्टे आणि बाबेलमध्ये राहणाऱ्या इतर सर्व लोकांना पाठविले. ह्या सर्वजणांना नबुखदनेस्सरने यरुशलेममधून बाबेलला आणले होते. ²(राजा यकन्या, राजमाता, अधिकारी, यहूदाचे व यरुशलेमचे नेते, सुतार व लोहार ह्यांना यरुशलेममधून नेल्यावर यिर्मयाने हे पत्र पाठविले) ³सिद्कीयाने एलासा व गमन्या यांना

स्तंभ ... इतर गोष्टी ह्या वस्तूंच्या वर्णनासाठी । राजा 7:23-37 पाहा.

चौथा वर्षाच्या पाचव्या महिन्यात साधारणतः ख्रि. पू. 593.

नबुख्दनेस्सर राजाकडे पाठविले. सिद्कीया यहूदाचा राजा होता. एलसा शाफानचा व गमच्या हिल्कीयाचा मुलगा होता, यिर्मयाने, बाबेलला नेण्यासाठी, या दोघांजवळ, पत्र दिले. पत्रातील मजकूर असा होता.

⁴यरुशलेममधून कैद करून ज्या लोकांना यरुशलेमहून बाबेलला नेले आहे त्या सर्व लोकांना सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इम्राएलचा देव असे सांगतो ⁵“घरे बांधून त्यात राहा तेथे वस्ती करा बागा लावा आणि तुम्ही पिकविलेले खा. ⁶लग्न करा. तुम्हाला मुलेबाळे होऊ द्या. तुमच्या मुलांचीही लग्ने होऊ द्या. म्हणजे त्यांनाही संतती होईल. तुम्हाला खूप संतती होऊ द्या. तुमची संख्या बाबेलमध्ये वाढू द्या. तुम्ही अल्पसंख्यक राहू नका. ⁷मी तुम्हाला ज्या शहरात पाठविले आहे, त्या शहरांचा फायदा करा. तुम्ही राहत असलेल्या शहराच्या भल्यासाठी प्रभूकडे प्रार्थना करा. का? कारण त्या शहरात शांतता नांदत असेल तर तुम्हालाही शांती मिळेल.” ⁸सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इम्राएलचा देव म्हणतो, “तुमचे संदेष्टे आणि जादू करणारे लोक ह्यांच्याकडून फसू नका. त्यांना पडलेली स्वप्ने ऐकू नका. ⁹ते खोटा उपदेश करीत आहेत, व तो संदेश असून तो मी पाठविल्याचे सांगत आहेत. पण मी त्यांना पाठविलेला नाही.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

¹⁰परमेश्वर असे म्हणतो, “सत्तर वर्षांपर्यंत बाबेल सामर्थ्यशाली राहील. त्यानंतर बाबेलमध्ये राहणाऱ्या तुम्हा लोकांकडे मी येईन तुम्हाला यरुशलेमला परत आणण्याचे सुचन मी पूर्ण करीन.

¹¹तुमच्याविषयीच्या योजना मला माहीत असल्याने मी असे म्हणतो.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे “तुमच्यासाठी मी चांगल्या योजना आखल्या आहेत. तुम्हाला दुःखविण्याचा माझा बेत नाही. तुम्हाला आशा आणि उज्वल भविष्य देण्याचे मी योजले आहे. ¹²मग तुम्ही माझा धावा कराल. माझ्याकडे याल. माझी प्रार्थना कराल. मग मी तुमच्या हाकेला ओ देईन. ¹³तुम्ही मला शोधाल आणि तुम्ही जेव्हा मनापासून मला शोधाल, तेव्हा मी तुम्हाला सापडेन. ¹⁴मी स्वतःला तुमच्याकडून सापडवून घेईन.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे “मी तुमची कैदेतून सुटका करीन. मी तुम्हाला ही जागा सोडायला लावली आता मी तुम्हाला ज्या ज्या राष्ट्रांत आणि प्रदेशात पाठविले होते तेथून गोळा करीन.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे. “आणि जेथून तुम्हाला मी कैदी म्हणून पकडून दूर नेण्यास भाग पाडले होते त्या जागी परत आणीन.”

¹⁵“आम्हाला बाबेलमध्ये परमेश्वराने संदेष्टे दिले असे कदाचित् तुम्ही म्हणू शकाल.” ¹⁶पण बाबेलमध्ये ज्यांना आणले गेले नाही, त्या तुमच्या आगांविषयी परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो ह्या गोष्टी दावीदच्या सिंहासनावर आता बसलेल्या राजासाठी व

यरुशलेममध्ये अजूनही राहत असलेल्या लोकांसाठी आहेत. ¹⁷सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “यरुशलेममध्ये अजूनही राहत असलेल्या लोकांविषुद्ध मी लढाई उपासमार व रोगराई या आपत्ती पाठवीन. मी त्यांची स्थिती, खाण्यास अयोग्य असलेल्या नासक्या अंजिरासारखी करीन. ¹⁸मी अजूनही यरुशलेममध्ये राहत असलेल्या लोकांचा लढाई, उपासमार व भयंकर रोगराई ह्यांनी पाठपुरावा करीन. ह्यामुळे लोकांची जी स्थिती होईल ती जगातील राज्यांचा भीतीने धरकाप उडेल. ज्या ज्या राष्ट्रांत जायला त्यांना मी भाग पाडीन, तेथे तेथे त्यांच्याकडे एक शाप म्हणून पाहिले जाईल. ह्या लोकांची स्थिती पाहून ते विस्मयाने सुस्कारे सोडतील. ¹⁹यरुशलेममधील लोकांनी माझे ऐकले नाही, म्हणून मी असे घडवून आणीन.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे “मी माझा संदेश पुन्हा पुन्हा त्यांच्याकडे पाठविला. माझा संदेश देण्यासाठी मी माझ्या सेवकांना, माझ्या संदेष्ट्यांना त्यांच्याकडे पाठविले. पण त्या लोकांनी ऐकले नाही.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे. ²⁰“तुम्ही कैदी आहात. मी तुम्हाला बळजबरीने यरुशलेम सोडायला लावले व बाबेलला पाठविले. म्हणून परमेश्वराचा संदेश ऐका.”

²¹कोयालाचा मुलगा अहाब व मासेयाचा मुलगा सिद्कीया यांच्याविषयी सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणतो “ह्या दोघांनी तुम्हाला खोटा संदेश दिला आहे व तो संदेश माझ्याकडून आला असे त्यांनी सांगितले. पण ते खोटे बोलले. मी त्या दोघा संदेष्ट्यांना, बाबेलचा राजा नबुख्दनेस्सरच्या ताब्यात देईन आणि बाबेलचे कैदी असलेल्या तुम्हा सर्व लोकांसमोर तो त्यांना ठार करील ²²यहूदी कैदी दुसऱ्याचे वाईट चिंतना त्या दोघांच्या नावाचा उदाहरण म्हणून उपयोग करतील. ते म्हणतील, ‘सिद्कीया व अहाब यांच्याप्रमाणे परमेश्वर तुमचे वाईट करो! बाबेलच्या राजाने त्या दोघांना जाळले.’ ²³त्या दोघा संदेष्ट्यांनी इम्राएलमध्ये फार वाईट कृत्ये केली. शेजाऱ्यांच्या बायकांबरोबर त्यांनी व्यभिचार केला. त्यांनी खोटे सांगितले आणि ते खोटे माझा संदेश असल्याचे लोकांना सांगितले. मी त्यांना ह्या गोष्टी करायला सांगितल्या नव्हत्या त्यांनी काय केले आहे, ते मला माहीत आहे मी त्याला साक्षी आहे.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

शमायाला देवाचा संदेश

²⁴शमायालासुद्धा संदेश दे. शमाया नेहेलमी घराण्यातील आहे. ²⁵सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इम्राएलचा देव म्हणतो, “शमाया, तू यरुशलेममधील सर्व लोकांना पत्रे पाठविलीस. मासेयाचा मुलगा याजक सफन्या ह्यासही तू पत्रे पाठविलीस.

तू सर्व याजकांनाही पत्रे पाठविलीस. परमेश्वराची परवानगी न घेता, स्वतःच्या नावाने तू पत्रे पाठविलीस. ²⁶शमाया, सफन्याला पाठविलेल्या पत्रात तू असे लिहितोस 'सफन्या, परमेश्वराने तुला यहोयदाच्या जागी याजक म्हणून नेमले आहे. परमेश्वराच्या मंदिराचा तू उत्तराधिकारी आहेस. जो कोणी वेड्याप्रमाणे * वागेल, वा संदेष्टा असल्याचे भासवेल, त्याला तू अटक करावेस तू त्या माणसाचे पाय लाकडाच्या खोड्यात अडकवून त्याच्या गळ्यात लोखंडाची बेडी घालावी. ²⁷हल्ली यिर्मया आपण संदेष्टा असल्याचे दाखवीत आहे. मग तू त्याला अटक का केले नाहीस? ²⁸यिर्मयाने बाबेलमध्ये आम्हाला असा संदेश पाठविला "तुम्हाला बाबेलमध्ये बराच काळ राहावे लागेल, म्हणून घरे बांधा, वस्ती करा, बागा लावा व स्वतः पिकविलेले खा."

²⁹याजक सफन्याने हे पत्र संदेष्टा यिर्मयाला वाचून दाखविले." ³⁰मग यिर्मयाला परमेश्वराचा संदेश मिळाला तो असा: ³¹"यिर्मया, बाबेलमध्ये असलेल्या सर्व कैद्यांना पुढील निरोप पाठव नेहेलमी घराण्यातील शमाया ह्या माणसाबद्दल परमेश्वर असे म्हणतो 'शमायाने तुम्हाला उपदेश केला. पण मी त्याला पाठविलेले नाही. शमायाने तुम्हाला खोटे सांगून त्यावर विश्वास ठेवायला लावले. ³²शमाया असे वागला म्हणून परमेश्वर म्हणतो की मी नेहेलमी घराण्यातील शमायाला लवकरच शिक्षा करीन. मी त्याच्या घराण्याचा सर्वनाश करीन. मी माझ्या लोकांसाठी ज्या चांगल्या गोष्टी करीन, त्यात त्याचा वाटा असणार नाही." हा परमेश्वराचा संदेश आहे "शमायाने लोकांना परमेश्वराविरुद्ध पडविले म्हणून मी त्याला शिक्षा करीन."

आशेचे वचन

30 यिर्मयाला परमेश्वराकडून पुढील संदेश आला. ¹परमेश्वर, इझ्राएलच्या लोकांचा देव म्हणाला, "मी तुझ्याशी बोललेले शब्द ग्रंथात लिहून ठेव. ते तुझ्यासाठी लिहून ठेव. ³असे करण्याचे कारण असा काळ येईल," हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे, "तेव्हा मी इझ्राएल आणि यहुदा येथील माझ्या हद्दपार केलेल्या लोकांना परत आणीन." हा परमेश्वराचा संदेश आहे. "त्यांच्या पूर्वाजांना दिलेल्या भूमीत मी त्यांना परत वस्ती करू देईन. मग ती भूमी पुन्हा त्यांच्या मालकीची होईल."

⁴इझ्राएल व यहुदा येथील लोकांबद्दल परमेश्वराने हा संदेश दिला. ⁵परमेश्वर म्हणाला,

"लोकांचे भीतीने रडणे आम्हाला ऐकू येते. लोक घाबरले आहेत. कोठेही शांती नाही.

⁶"पुढील प्रश्न विचारा व त्यांचा विचार करा. पुरुषाला मूल होऊ शकेल का? अर्थात् नाही मग प्रत्येक पुरुष प्रसूतिवेदना होणाऱ्या बाई प्रमाणे पोट धरताना का दिसत आहे? प्रत्येकाचा चेहरा मृताप्रमाणे पांढराफटक का पडला आहे? का? कारण ते फार घाबरले आहेत.

⁷"याकोबाच्या दृष्टीने हा फार महत्वाचा काळ आहे. हा अतिशय संकटाचा काळ आहे. पुन्हा असा काळ कधीच येणार नाही. पण याकोबाचे रक्षण होईल.

⁸"त्या वेळी," हा सर्वशक्तिमान परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. "मी इझ्राएल व यहुदा ह्यांच्यामधील लोकांच्या मानेवरील जोखड तोडीन. तुमची बंधने तोडीन. परक्या देशातील लोक पुन्हा माझ्या माणसांना गुलाम होण्यास भाग पाडणार नाहीत. ⁹इझ्राएल आणि यहुदा यांच्यामधील लोक परक्या देशांची सेवा करणार नाहीत. नाही! ते परमेश्वराची, त्यांच्या देवाची सेवा करतील. मी त्यांच्यासाठी पाठवणार असलेल्या त्याच्या दावीद राजाचीही ते सेवा करतील.

¹⁰"तेव्हा, याकोब, माझ्या सेवका, घाबरू नकोस." हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. "इझ्राएल, भीऊ नकोस मी त्या दूरच्या ठिकाणाहून तुझे रक्षण करीन. तुम्ही त्या दूरच्या प्रदेशात कैदी आहात. पण मी तुमच्या वंशजांना वाचवीन. मी त्यांना तेथून परत आणीन. याकोबला पुन्हा शांती लाभेल. लोक त्याला त्रास देणार नाहीत. माझ्या माणसांना घाबरविणारा कोणीही शत्रू नसेल.

¹¹इझ्राएलच्या व यहुदाच्या लोकांनो, मी तुमच्याबरोबर आहे." हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. "मी तुमचे रक्षण करीन. मी तुम्हाला त्या राष्ट्रांमध्ये पाठविले. पण त्या सर्व राष्ट्रांचा मी नाश करीन. खरंच! मी त्या राष्ट्रांचा नाश करीन. पण मी तुमचा नाश करणार नाही. तुम्ही केलेल्या पापांची शिक्षा तुम्हाला झालीच पाहिजे. पण मी न्याय्यबुद्धीने तुम्हाला शिक्षा करीन."

¹²परमेश्वर म्हणतो, "इझ्राएलच्या व यहुदाच्या लोकांनो, तुम्हाला कधीही बरी न होणारी जखम झाली आहे. कधीही भरून न येणारी हानी पोहोचली आहे.

¹³तुमच्या त्रणांची काळजी घेणारा कोणीही नाही. म्हणून तुम्ही बरे होणार नाही.

¹⁴तुम्ही बऱ्याच राष्ट्रांचे मित्र झालात पण ती राष्ट्रे तुमची पर्वा करीत नाहीत. तुमचे 'मित्र' तुम्हाला विसरले आहेत. मी शत्रूला दुखवावे, तसे तुम्हाला दुखविले आहे. मी तुम्हाला कडक शिक्षा केली. तुमच्या भयंकर अपराधांसाठी मी हे केले. तुम्ही खूप पापे केलीत, म्हणून मी असे केले.

¹⁵इझ्राएल आणि यहूदा, तुमच्या जखमेबद्दल तुम्ही आरडाओरडा का करता? तुमची जखम यातना देणारी आहे. पण त्यावर काही इलाज नाही. मी, परमेश्वराने, तुमच्या भयंकर अपराधांबद्दल ह्या गोष्टी घडवून आणल्या. तुमची पापे खूप वाढली. म्हणून मी असे केले.

¹⁶त्या राष्ट्रांनी तुमचा नाश केला. पण आता त्या राष्ट्रांचा नाश केला जाईल. इझ्राएल व यहूदा, तुमच्या शत्रूंना कैद केले जाईल. त्या लोकांनी तुमच्या वस्तू चोरल्या. पण आता दुसरे लोक त्यांच्या वस्तू चोरतील. युद्धात त्यांनी तुम्हाला लुटले. आता लढाईत इतर लोक त्यांना लुटतील.

¹⁷मी तुम्हाला पुन्हा तंदुरस्त करीन. तुमच्या जखमा मी बऱ्या करीन. हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. “का? कारण दुसरे लोक म्हणतात तू बहिष्कृत आहेस. ते म्हणतात, सियोनची काळजी करणारे कोणीही नाही.”

¹⁸परमेश्वर म्हणतो, “सध्या याकोबाची माणसे बंदिवासात आहेत. पण ती परत येतील. याकोबाच्या घरांची मला दया येईल. सध्या नगरी म्हणजे पडक्या इमारतींनी भरलेली टेकडी आहे. पण नगरी पुन्हा बांधली जाईल. राजाचा राजवाडाही योग्य जागी बांधला जाईल.

¹⁹“तेथील लोक स्तुतिस्तोत्रे गातील. तेथे हास्याच्या लहरी उठतील. त्यांना मी पुष्कळ संतती देईन इझ्राएल व यहूदा यांचा आकार लहान राहणार नाही मी त्यांना मान मिळवून देईन. कोणीही त्यांना खाली पाहणार नाही.

²⁰“याकोबाचे घराणे पूर्वीच्या इझ्राएलच्या घराण्याप्रमाणे होईल. मी, इझ्राएल आणि यहूदा, यांना सामर्थ्यशाली करीन. आणि त्यांना इजा करणाऱ्यांना मी शिक्षा करीन.

²¹त्यांच्यातीलच एक त्यांचे नेतृत्व करील. तो माझ्या माणसांपैकीच एक असेल. मी सांगितल्यावरच लोक माझ्याजवळ येऊ शकतील. मग मी त्या नेत्याला माझ्याजवळ यायला सांगीन आणि तो माझ्याजवळ येईल. तो मला जवळचा होईल.

²²तुम्ही लोक माझे व्हाल आणि मी तुमचा देव होईन.”

²³“परमेश्वर खूप रागावला होता. त्याने लोकांना शिक्षा केली. शिक्षा वाढलाप्रमाणे आली. त्या दुष्ट माणसांविरुद्ध शिक्षा तुफानप्रमाणे आली.

²⁴लोकांची शिक्षा पूर्ण होईपर्यंत परमेश्वराचा राग राहील. परमेश्वराने ठरविलेली शिक्षा पूर्ण होईपर्यंत तो शांत होणार नाही. यहूदाच्या लोकांना, तो दिवस उजाडल्यावरच तुम्हाला हे समजेल.”

नवीन इझ्राएल

31 परमेश्वराने पुढील गोष्टी सांगितल्या: “त्या वेळी मी इझ्राएलमधील सर्व कुळांचा देव असेन आणि ती सर्व माझी माणसे असतील.”

²परमेश्वर म्हणतो: “काही लोक शत्रूकडून मारले गेले नव्हते. ते लोक वाळवंटात आश्रय घेतिले. इझ्राएल विश्रांतीच्या अपेक्षेने तेथे जाईल.”

³खूप लांबून परमेश्वर लोकांना दर्शन देईल. परमेश्वर म्हणतो, “लोकांनो, मी तुमच्यावर प्रेम करतो आणि ते चिरंतन राहील. तुमची निष्ठा मी कायमची सांभाळीन.

⁴“इझ्राएल, माझ्या वधू, मी तुझी पुन्हा निर्मिती करीन. तुझ्यातून देश निर्माण करीन. तू तुझी खंजिरी उचलशील आणि मौजमजा करणाऱ्या इतर लोकांबरोबर नृत्यात सामील होशील.

⁵इझ्राएलमधील शेतकऱ्यांना, तुम्ही पुन्हा द्राक्षाच्या बागा लावाल. शोमरोन शहराच्या भोवतालच्या टेकडीवर तुम्ही द्राक्षवेळींची लागवड कराल. त्या द्राक्षमळ्यातील पिकांचा तुम्ही आस्वाद घ्याल.

⁶अशी एक वेळ येईल की पहारेकरी ओरडून पुढील आदेश देतील. ‘या, आपण परमेश्वर देवाची उपासना करण्यासाठी वर सियोनला जाऊ या.’ एफ्राईम या डोंगराळ प्रदेशातील पहारेकरीसुद्धा ओरडून हा संदेश देतील.”

⁷परमेश्वर म्हणतो, “आनंदित व्हा आणि याकोबासाठी गा. सर्व राष्ट्रांत अग्रेसर असलेल्या इझ्राएलचा जयघोष करा. स्तुतिस्तोत्रे गा व ‘परमेश्वराने त्याच्या लोकांना वाचविले * असे जाहीर करा. इझ्राएलच्या जिवंत राहिलेल्या लोकांचे देवाने रक्षण केले.’

⁸लक्षात ठेवा, मी त्या उत्तरेकडच्या देशातून इझ्राएलला आणीन. जगातील दूरदूरच्या ठिकाणाहून मी इझ्राएलच्या लोकांना एकत्र करीन. काही लोक आंधळे आणि पंगू असतील. काही बायका गर्भवती असतील आणि त्यांच्या प्रसूतीची वेळ आली असेल. पण खूप खूप लोक परत येतील.

⁹ते लोक रडत परत येतील. पण मी त्यांचे नेतृत्व करीन व त्यांचे सांत्वन करीन. मी त्यांना सोप्या वाटेने नेईन म्हणजे ते अडखळणार नाहीत. मी त्यांना अशाच मार्गाने नेईन कारण मी इझ्राएलचा पिता आहे आणि एफ्राईम माझा पहिला मुलगा आहे.

¹⁰“राष्ट्रांना, परमेश्वराकडून आलेला संदेश ऐका! समुद्राकडील दूरच्या देशांत हा संदेश पोहोचवा. ‘देवाने इझ्राएलच्या लोकांना पांगविले. पण देव त्यांना पुन्हा गोळा करील. आणि तो आपल्या कळपावर (लोकांवर) मेंढयाळप्रमाणे लक्ष ठेवील.’

¹¹परमेश्वर याकोबला परत आणील. परमेश्वराच्या लोकांपेक्षा बलवान असलेल्या लोकांपासून परमेश्वर त्याच्या लोकांचे रक्षण करील.

¹²इझ्राएलचे लोक सियोनच्या शिखरावर येतील आणि आनंदाने आरोळ्या ठोकतील. परमेश्वराने दिलेल्या चांगल्या गोष्टींमुळे त्यांचे चेहरे आनंदाने उजळतील.

देवाने ... वाचविले किंवा ‘देवा! तुझ्या लोकांना वाचव’ हा नेहमीचा विजयाचा जयघोष आहे.

परमेश्वर त्यांना धान्य, ताजा द्राक्षरस, ताजे तेल, कोकरे आणि गाई देईल. भरपूर पाणी मिळालेल्या बागेप्रमाणे त्यांची स्थिती होईल. इस्राएलच्या लोकांना पुन्हा कधीही त्रास होणार नाही.

¹³मग इस्राएलमधील तरुणी आनंदित होऊन नाचतील आणि तरुण व वृद्ध त्यांच्या नाचात सामील होतील. मी त्यांचे दुःखाचे सुखात रूपांतर करीन. मी इस्राएलच्या लोकांना समाधानात ठेवीन. मी त्यांच्या दुःखाचे सुखात रूपांतर करीन.

¹⁴मी याजकांना भरपूर अन्न देईन. मी दिलेल्या चांगल्याचुंगल्या गोष्टींमुळे माझ्या लोकांचे समाधान होईल." हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

¹⁵परमेश्वर म्हणतो, "रामामधून आवाज ऐकू येईल. तो भयंकर आकांत असेल खूप शोक असेल. राहिल आपल्या मुलांसाठी रडेल तिची मुले मेल्यामुळे ती कोणाकडूनही सत्त्वन करून घेणार नाही."

¹⁶पण परमेश्वर म्हणतो, "रडू नकोस! तुझे डोळे आसवांनी भरू नकोस तुझ्या कामाबद्दल तुला बक्षिस मिळेल" हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. "इस्राएलचे लोक त्यांच्या शत्रूंच्या देशातून परत येतील.

¹⁷इस्राएल, तुला आशा आहे." हा परमेश्वराचा संदेश आहे. "तुझी मुले त्यांच्या स्वतःच्या देशात परत येतील.

¹⁸एफ्राईमला रडताना मी ऐकले आहे. एफ्राईमला मी पुढील गोष्टी बोलताना ऐकले आहे. 'परमेश्वर तू खरोखरच मला शिक्षा केलीस आणि मी धडा शिकलोमी बेबंद वासरप्रमाणे होतो. कृपा करून मला शिक्षा करण्याचे थांबव. मी तुझ्याकडे परत येईन. तू खरोखरच, परमेश्वर, माझा देव आहेस.

¹⁹परमेश्वरा, मी तुझ्यापासून भटकले होते. पण मी केलेली पापे मला कळली. म्हणून मी माझे मन आणि जीवन बदलले. मी तरुण असताना, केलेल्या मूर्खपणाच्या गोष्टींची मला लाज वाटते. त्यामुळे मला ओशाळे वाटते."

²⁰देव म्हणतो, "एफ्राईम माझा लाडका मुलगा आहे, हे तुम्हांला माहीतच आहेमी त्याच्यावर प्रेम करतो. हो! मी नेहमीच एफ्राईमवर टीका केली. पण तरीही मला त्याची आठवण येते. तो मला अतिशय प्रिय आहे. आणि मी खरोखरच त्यांच्यावर दया करतो." हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

²¹"इस्राएलच्या लोकानो, रस्त्यांवर खुणांचे फलक लावा. घराकडे जाणाऱ्या वाटेवर खूप करा. वाटेवर लक्ष ठेवा. तुम्ही ज्या रस्त्यावरून जात आहात. त्याचे स्मरण ठेवा. इस्राएल माझ्या पत्नी, घरी ये. तुझ्या गावांना परत ये.

²²तू विश्वासघातकी मुलगी होतीस. पण तू बदलशील. तू घरी येण्याआधी किती वेळ वाट बघशील?" "परमेश्वराने

अघटित निर्माण केले आहे. स्त्रीला पुरुषाभोवती फिरू दिले.*"

²³सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इस्राएलचा देव म्हणतो, "यहूदाच्या लोकांसाठी मी पुन्हा चांगल्या गोष्टी करीन. कैदी म्हणून नेलेल्या लोकांना परत आणीन. त्या वेळी, यहूदाच्या शहरांत व गावांत राहणारे सर्व लोक म्हणतील, 'सद्गृह, पवित्र पर्वतावर, परमेश्वर तुझे कल्याण करो!*"

²⁴"यहूदातील सर्व गावांतील लोक एकत्र येतील व तेथे शांतता नांदेल. यहूदामधील शेतकरी आणि (मेंढ्यांचे) कळप घेऊन फिरणारे सर्वजण शांतीने राहतील. ²⁵दुबळ्या आणि थकलेल्या लोकांना मी आराम आणि शक्ती देईन. मी दुःखितांच्या इच्छा पुऱ्या करीन."

²⁶हे ऐकल्यानंतर, मी (यिर्मया) उठलो, आणि आजबाजूला पाहिले. ती खरोखरच फार सुखद निद्रा होती.

²⁷"असे दिवस येतील," हा परमेश्वराचा संदेश आहे. "की तेव्हा मी यहूदाच्या व इस्राएलच्या घराण्यांची वृद्धी होण्यास मदत करीन. मी त्यांच्या मुलांची व गुराबोरांचीही वृद्धी होण्यास मदत करीन. हे सर्व जणू काही झाडे लावून त्याची निगा राखण्यासारखे असेल.

²⁸पूर्वी मी यहूदा आणि इस्राएल यांच्यावर लक्ष ठेवले. व त्यांना उपटून काढण्यासाठी योग्य वेळ येण्याची वाट पाहिली मी त्यांना फाडून काढले. मी त्यांचा नाश केला. मी त्यांच्यावर खूप संकटे आणली. पण आता, त्यांनी पुन्हा उभे राहावे व सामर्थ्यवान व्हावे म्हणून लक्ष ठेवीन." हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

²⁹"आई-वडिलांनी आंबट द्राक्षे खाल्ली,

पण त्याची चव मात्र मुलांना चाखावी लागली. ही म्हण लोक पुन्हा कधीही वापरणार नाहीत.

³⁰प्रत्येकजण आपल्या पापाने मरेल. जो आंबट द्राक्षे खाईल, तोच त्याची चव चाखील."

नवा करार

³¹परमेश्वराने पुढील गोष्टी सांगितल्या: "मी इस्राएलच्या व यहूदाच्या घराण्याशी नवा करार करण्याची वेळ येत आहे. ³²मी त्यांच्या पूर्वजांशी केलेल्या करारप्रमाणे तो असणार नाही. जेव्हा मी त्यांना हाताला धरून मिसरच्या

स्त्रीला ... फिरू दिले ह्या ओळीचा अर्थ समजण्यास कठीण आहे. कदाचित् ही ओळ म्हणजे यिर्मयाच्या काळात प्रचलित असलेल्या एखाद्या म्हणीचा भाग असेल.

सद्गृह ... करो! हा सियोनच्या मंदिरासाठी दिलेला आशीर्वाद होतार. पवित्र डोंगर म्हणजे ज्यावर हे मंदिर बांधले आहे तो डोंगर.

बाहेर आणले होते, तेव्हा तो करार केला होता. तेव्हा मी त्यांचा स्वामी होतो. पण त्यांनी त्या कराराचा भंग केला.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

³³“भविष्यात, मी इस्राएलच्या लोकांबरोबर पुढीलप्रमाणे करार करीन.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. “मी माझी शिकवण त्यांच्या मनावर बिंबवीन आणि त्यांच्या हृदयावर कोरीन. मी त्यांचा देव असेन व ते माझे लोक असतील. ³⁴लोकांना, त्यांच्या शेजाऱ्यांना आणि नातेवाईकांना परमेश्वराची ओळख करून द्यावी लागणार नाही. का? कारण सर्वजण, लहानापासून थोरापर्यंत राजापासून रंकापर्यंत, मला ओळखत असतील.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे. “त्यांनी केलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल मी त्यांना क्षमा करीन. मी त्यांच्या पापांचे स्मरण ठेवणार नाही.”

परमेश्वर कधीही इस्राएलचा त्याग करणार नाही

³⁵परमेश्वर म्हणतो, “परमेश्वर दिवसा सूर्याला प्रकाशित करतो आणि रात्री चंद्र व तारे यांना प्रकाशित करतो. परमेश्वर समुद्र घुसळतो म्हणून समुद्राच्या लाटा किनाऱ्यावर आढळतात. सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे त्याला म्हणतात.”

³⁶परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो, “इस्राएलचे वंशज कधीही राष्ट्रां बनल्याखेरीज राहणार नाहीत. सूर्य, चंद्र, तारे व समुद्र ह्यांच्यावरील माझे नियंत्रण ढळले, तरच असे होणे शक्य आहे.”

³⁷परमेश्वर म्हणतो, “मी इस्राएलच्या वंशजांना कधीही नाकारणार नाही. लोक जर आकाशाचे मोजमाप करू शकले किंवा पृथ्वीच्या पोटातील सर्व रहस्ये जाणू शकले, तरच हे घडणे शक्य आहे. तरच मी इस्राएलच्या वंशजांना नाकारीन. त्यांनी केलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल मगच मी त्यांना दूर करीन.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

नवीन यरुशलेम

³⁸“असे दिवस येत आहेत की, हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे परमेश्वरासाठी यरुशलेम नगरी पुन्हा उभारली जाईल. हानानेलेल्या बुरुजापासून कोपऱ्याच्या दारापर्यंत सगळी नगरी पुन्हा उभारली जाईल. ³⁹ओळंबा कोपऱ्याच्या दारापासून थेट गारेबच्या टेकडीपर्यंत जाईल. आणि तेथून गवाथकडे वळेल. ⁴⁰ज्या दरीत प्रेते व राख टाकली जाते, ती परमेश्वराला पवित्र वाटेल. ह्यात पूर्वेकडच्या किद्रोन दरीपासून घोडे दाराच्या कोपऱ्यापर्यंतच्या पठाराचा समावेश असेल. हा सर्व प्रदेश परमेश्वराला पवित्र वाटेल. यरुशलेमचा पुन्हा कधीही विध्वंस केला जाणार नाही वा तिचा नाश होणार नाही.”

यिर्मया शेत विकत घेतो

32 सिद्कीया यहुदाचा राजा होता त्याच्या कारकिर्दीचा दहाव्या वर्षी* यिर्मयाला परमेश्वराकडून एक संदेश आला. सिद्कीया राजाच्या कारकिर्दीचे दहावे वर्ष म्हणजेच नबुखदनेस्सरच्या कारकिर्दीचे अठरावे वर्ष होय. ²त्यावेळी बाबेलच्या सैन्याने यरुशलेमला वेढा घातला होता. आणि यिर्मया चौकीदारांच्या पहाऱ्यात असलेल्या यहुदाच्या राजवाड्याच्या चौकात कैद केला गेला होता. ³⁻⁴(यहुदाचा राजा सिद्कीया ह्याला यिर्मयाने केलेले भविष्यकथन आवडले नाही. म्हणून त्याने यिर्मयाला कैद केले होते. यिर्मयाने सांगितले होते “परमेश्वर म्हणतो, ‘मी लवकरच यरुशलेम बाबेलच्या राजाच्या ताब्यात देईन. नबुखदनेस्सर ही नगरी जिंकेल यहुदाचा राजा सिद्कीया खासऱ्यांच्या सैन्यापासून पळून जाऊ शकणार नाही. त्याला बाबेलच्या राजाच्या ताब्यात दिले जाईल सिद्कीया बाबेलच्या राजाशी प्रत्यक्ष समोरासमोर बोलेल. ⁵बाबेलचा राजा सिद्कीयाला बाबेलला नेईल. मी त्याला शिक्षा करेपर्यंत तो तेथेच राहील.’ हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. ‘तुम्ही जर बाबेलच्या सैन्याबरोबर युद्ध केलेत, तरी तुम्ही त्यात विजयी होणार नाही.’”)

“यिर्मया कैदेत असताना म्हणाला, “मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला आहे. तो पुढीलप्रमाणे आहे. ⁷यिर्मया, तुझे काका शल्लूम यांचा मुलगा हानामेल लवकरच तुझ्याकडे येईल आणि तुला म्हणेल ‘अनाथोथजवळचे माझे शेत, यिर्मया, तू विकत घे. तू माझा अगदी निकटचा नातेवाईक असल्याने, तूच ते विकत घे. तो तुझाच हक्क आणि तुझीच जबाबदारी आहे.’

⁸“मग परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणेच घडले. माझा चुलतभाऊ हानामेल पहारेकऱ्यांच्या चौकात मला भेटला आणि म्हणाला, ‘यिर्मया, अनाथोथ गावाजवळचे माझे शेत तू विकत घे. अनाथोथ हे गाव बन्यामीनच्या कुळाच्या मालकीच्या प्रदेशात होते. तूच ते तुझ्यासाठी विकत घे. कारण ते विकत घेऊन त्याचा मालक होण्याचा तुझा हक्क आणि जबाबदारी आहे.’

“तेव्हा मला कळले की हाच देवाचा संदेश होता. देवाचा संदेश असाच आहे हे मला माहीत होतेच. ⁹म्हणून मी माझा चुलतभाऊ हानामेल याच्याकडून ते शेत विकत घेतले. त्याबद्दल मी त्याला 17 चांदीची नाणी* दिली. ¹⁰मी खरेदीखतावर सही केली आणि त्याची एक मोहोरबंद प्रत माझ्याजवळ ठेवली काही लोकांना साक्षीला ठेवून मी सर्व गोष्टी केल्या मी ताजव्यात चांदी मोजली ¹¹मग मी माझ्याजवळची मोहोरबंद खरेदीखताची प्रत आणि दुसरी उघडी प्रत अशा दोन्ही प्रती घेतल्या व. ¹²त्या बारूखला

दहाव्या वर्षी म्हणजे ख्रि. पू. 588-587 याच वर्षी नबुखदनेस्सरने यरुशलेमचा नाश केला

चांदीची नाणी औसाचा 2/5 भाग.

दिल्या, बारूख हा नरीयाचा व नरीया हा महसेयाचा मुलगा होता. मोहोरबंद खरेदीखतात खरेदीच्या सर्व शर्ती नमूद केलेल्या होत्या. माझा चुलत भाऊ हानामेल व इतर साक्षीदार तेथे असतानाच मी खरेदीखत बारूखला दिले. त्यावर इतर साक्षीदारांनीही सह्या केल्या. ते खरेदीखत मी बारूखला देताना चौकात बसलेल्या यहुदाच्या पुष्कळ लोकांनी पाहिले.

¹³“लोक सर्व पाहत असतानाच, मी बारूखला म्हणालो, ¹⁴“सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इझ्राएलचा देव म्हणतो, ‘खरेदीखताच्या, मोहोरबंद व उघड, अशा दोन्ही प्रती मातीच्या मडक्यात ठेव. म्हणजे त्या दीर्घ काळ चांगल्या टिकून राहतील. ¹⁵सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इझ्राएलचा देव म्हणतो, “भविष्यकाळात माझी माणसे इझ्राएलमध्ये पुन्हा एकदा घरे, शेत आणि द्राक्षमळे विकत घेतील.””

¹⁶“नरीयाचा मुलगा बारूख ह्याला खरेदीखत दिल्यावर मी परमेश्वराची प्रार्थना केली. मी म्हणालो,

¹⁷“परमेश्वर देवा, तू आकाश आणि पृथ्वी निर्माण केलीस. तुझ्या सामर्थ्याच्या बळावर आणि पसरलेल्या हातामुळे तू ते निर्माण केलेस. तुला आश्चर्य कारक वाटण्याजोगे काहीही नाही. तुला काहीही असाध्य नाही. ¹⁸परमेश्वर, तू हजारो लोकांची निष्ठा सांभाळणारा व त्यांच्यावर कृपा करणारा आहेस. पण तूच वडिलांच्या पापांची शिक्षा मुलांना करतोस. सर्वश्रेष्ठ व सामर्थ्यवान देवा, तुझे नाव आहे सर्वशक्तिमान परमेश्वर. ¹⁹परमेश्वर, फार मोठ्या योजना आखतो आणि त्या पार पाडतो. लोक करीत असलेली प्रत्येक कृती तू पाहतोस. तू सत्कृत्ये करणाऱ्यांना बक्षिस देतोस व दुष्कृत्ये करणाऱ्यांना शिक्षा करतोस. म्हणजेच प्रत्येकाला त्याच्या पात्रतेप्रमाणे फळ देतोस. ²⁰परमेश्वरा, तू मिसर देशात अद्भुत चमत्कार केलास. आजपावेतोसुद्धा तू अद्भुत चमत्कार केले आहेस. तू हे चमत्कार इझ्राएलमध्ये तर केलेच पण जेथे जेथे लोक आहेत तेथे तेथे केलेस. त्यामुळेच तुझी कीर्ती झाली. ²¹परमेश्वरा, अद्भुत चमत्कारांच्याआधारे तू इझ्राएलच्या लोकांना मिसरमधून बाहेर आणलेस. ह्या गोष्टी तू स्वतःच्या सामर्थ्यवान हाताच्या बळावर केल्यास. तुझे सामर्थ्य विस्मयकारक आहे.!

²²“परमेश्वरा, ही भूमी तू इझ्राएलच्या लोकांना दिलीस. फार पूर्वी हीच भूमी तू त्यांच्या पूर्वजांना द्यायचे कबूल केले होतेस. ही फार चांगली भूमी आहे. ह्या चांगल्या भूमीवर अनेक चांगल्या गोष्टी आहेत. ²³इझ्राएलचे लोक ह्या देशात आले आणि त्यांनी तो देश आपल्या मालकीचा केला. पण त्या लोकांनी तुझ्या आज्ञा पाळल्या नाहीत. त्यांनी तुझ्या शिकवणुकीचा स्वीकार केला नाही. तुझ्या

आज्ञेप्रमाणे ते वागले नाहीत. म्हणून तू इझ्राएलच्या लोकांच्याबाबत भयंकर गोष्टी घडवून आणल्यास.

²⁴“आणि आता, शत्रूने नगरीला वेढा घातला आहे. यरुशलेमची तटबंदी ओलांडून जाण्यासाठी व नगरी हस्तगत करण्यासाठी ते उतरंडी रचीत आहेत. युद्ध उपासमार व भयंकर रोगराई यांच्या जोरावर बाबेलचे सैन्य यरुशलेम नगरीचा पराभव करील. आता बाबेलचे सैन्य यरुशलेमवर हल्ला करीत आहे. परमेश्वरा, असे होईल असे तू म्हणाला होतास आणि पाहा आता तसेच घडत आहे.

²⁵“परमेश्वरा, माझ्या स्वामी, त्या सर्व वाईट गोष्टी घडत आहेत. पण तू मला सांगत आहेस, “विर्मया, चांदी देऊन शेत विकत घे आणि खरेदीचे साक्षीदार म्हणून काही लोकांना निवड’ बाबेलचे सैन्य नगरी जिंकण्याच्या बेतात असताना, तू मला हे सांगत आहेस. मी माझा पैसा अशा रीतीने वाया का घालवावा?”

²⁶मग विर्मयाला परमेश्वराचा संदेश आला. ²⁷“विर्मया, मी परमेश्वर आहे पृथ्वीवरच्या प्रत्येक माणसाचा मी देव आहे. विर्मया, मला काहीच अशक्य नाही, हे तुला माहीत आहेच.” ²⁸परमेश्वर असेही म्हणाला, “मी लवकरच यरुशलेम नगरी बाबेलचे सैन्य आणि बाबेलचा राजा नबुखद्नेस्सर ह्यांच्या ताब्यात देईन. ते सैन्य नगरी जिंकेल. ²⁹बाबेलच्या सैन्याने नगरीवर हल्ला करण्यास अगोदरच सुरवात केली आहे. ते लवकरच नगरीत प्रवेश करतील व आग लावतील. ते नगरी बेचिराख करतील. यरुशलेममधील लोकांनी घरांच्या धाब्यावर दैवत बआल याला नैवेद्य दाखवून मला संतापवले. लोकांनी इतर मूर्तींना पेये अर्पण केली. बाबेलचे सैन्य ती सर्व घरे जाळून टाकले. ³⁰मी इझ्राएल आणि यहुदा येथील लोकांवर नजर ठेवली. ते करीत असलेली प्रत्येक गोष्ट वाईट आहे. ते लहान असल्यापासून दुष्कृत्ये करीत आहेत. इझ्राएलच्या लोकांनी मला फार संतापविले. त्यांनी स्वतःच्या हाताने तयार केलेल्या मूर्तींची पूजा केल्याने मला अतिशय राग आला.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. ³¹“यरुशलेमच्या उभारणीपासून आतापर्यंत ह्या नगरीतल्या लोकांनी मला संतापविले आहे. त्यांनी मला इतके संतापविले की मला ती नगरी नजरे पुढून नाहीशी केलीच पाहिजे. ³²इझ्राएल व यहुदा येथील लोकांनी केलेल्या दुष्कृत्यांमुळे मी यरुशलेमचा नाश करीन. लोक, त्यांचे राजे, नेते, त्यांचे याजक आणि संदेष्टे, यहुदातील व यरुशलेममधील लोक यांनी मला फार संतापविले आहे.

³³“त्या लोकांनी मदतीसाठी माझ्याकडे यावे पण त्यांनी माझ्याकडे पाठ फिरविली मी त्यांना शिकविण्याचा पुन्हा पुन्हा प्रयत्न केला पण त्यांनी माझे ऐकले नाही. मी त्यांना नीती शिकवण्याचा प्रयत्न केला पण त्यांनी लक्ष दिले नाही. ³⁴त्या लोकांनी त्यांच्या मूर्ती तयार केल्या मला त्या

मूर्तीची चीड येते. त्यानी त्या मूर्ती माझ्या नावावर असलेल्या मंदिरात ठेवल्या. त्यामुळे माझे मंदिर 'अपवित्र' झाले.

³⁵बेन-हिन्नोमच्या दरीत त्यांना बआल या दैवतासाठी उच्चस्थाने बांधली. ही पूजास्थाने त्यांनी आपल्या मुलामुलींना जाळून मोलेखला बआलबळी देण्यासाठी बांधली. अशा भयंकर गोष्टी करण्याची आज्ञा मी त्यांना कधीच दिली नव्हती. यहुदातील लोक अशा भयंकर गोष्टी करतील, असे माझ्या कधीही मनातसुद्धा आले नव्हते.

³⁶तुम्ही लोक म्हणत आहात 'बाबेलचा राजा यरुशलेम जिंकेल ह्या नगरीचा पराभव करण्यासाठी तो युद्ध, उपासमार आणि भयंकर रोगराई ह्यांचा उपयोग करील' पण परमेश्वर, इझ्राएलचा देव म्हणतो, ³⁷'मी इझ्राएल व यहुदा यामधील लोकांना त्यांचा देश सोडण्यास बळजबरीने भाग पाडले आहे. मी त्यांच्यावर भयंकर रागावलो आहे. पण मी त्यांना या ठिकाणी परत आणीन. मी त्यांना जेथे जेथे जायला भाग पाडले, तेथून तेथून मी त्यांना गोळा करीन. मी त्यांना येथे परत आणीन. मी त्यांना शांततेत व सुखरूप राहू देईन. ³⁸इझ्राएलमधील आणि यहुदातील लोक माझे होतील आणि मी त्यांचा देव होईन. ³⁹त्यांनी खरोखरच एक व्हावे म्हणून मी त्यांच्या मनात तशी इच्छा उत्पन्न करीन. त्यांच्या आयुष्यभर माझ्या उपासनेची खरोखरीची इच्छा हेच त्यांचे एकमेव ध्येय असेल. माझी उपासना आणि आदर केल्याने त्यांचे आणि त्यांच्या मुलांचे खरोखरच भले होईल.

⁴⁰'यहुदातील आणि इझ्राएलमधील लोकांबरोबर मी एक करार करीन. तो करार चिरंतन राहील. ह्या कराराप्रमाणे, मी ह्या लोकांकडे कधी पाठ फिरविणार नाही. मी त्यांच्याशी नेहमी चांगला वागेन. मी त्यांना माझा आदर करायची भावना देईन. मग ते माझ्यापासून कधीही दूर जाणार नाहीत. ⁴¹ते मला प्रसन्न ठेवतील. त्यांचे भले करण्यात मला मौज वाटेल. मी त्यांना ह्या भूमीत रूजवीन आणि वाढवीन. मी माझ्या अंतःकरणापासून हे करीन."

⁴²परमेश्वर असे म्हणतो, "मी इझ्राएलमधील आणि यहुदातील लोकांवर मोठे अरिष्ट आणले आहे. तशाच चांगल्या गोष्टीही आणीन. मी त्यांच्यासाठी चांगल्या गोष्टी करण्याचे कबूल केले आहे. ⁴³तुम्ही लोक म्हणत आहात, 'ही जमीन म्हणजे ओसाड वाळवंट आहे. तेथे कोणी मनुष्यप्राणी वा पशू नाहीत. बाबेलच्या सैन्याने या देशाचा पराभव केला.' पण भविष्यकाळात, ह्या देशात लोक पुन्हा एकदा शेते खरेदी करतील. ⁴⁴लोक आपले धन वापरून शेते खरेदी करतील. ते करारावर सह्या करतील आणि ते मोहोरबंद करतील. लोक खरेदीखतांवर सह्या करतील, तेव्हा इतर लोक साक्षी असतील. बऱ्यामीनच्या देशात, लोक पुन्हा जमीन विकत घेतील, यरुशलेम भोवतीच्या प्रदेशातील जमीन ते खरेदी करतील. यहुदातील शहरांत ते शेते विकत घेतील. त्याचप्रमाणे लोक डोंगराळ

प्रदेश पश्चिमेकडील डोंगरपायथा व दक्षिणेकडील वाळवंट येथेही लोक जमीन विकत घेतील. मी तुमच्या लोकांना परत घरी आणीन. मग असे घडून येईल." हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

देवाचे वचन

33 यिर्मयाला दुसऱ्यांदा परमेश्वराचा संदेश आला. यिर्मया अजूनही पहारेकऱ्यांच्या चौकात कैद होता. ²परमेश्वराने पृथ्वी निर्माण केली आणि तो तिचे रक्षण करतो परमेश्वर हेच त्याचे नाव. परमेश्वर म्हणतो, ³'यहुदा, माझा धावा कर. मी ओ देईन. मी तुला महत्वाची रहस्ये सांगिन. ह्या गोष्टी तू पूर्वी कधीच ऐकल्या नसशील. ⁴परमेश्वर इझ्राएलचा देव आहे. परमेश्वर यरुशलेममधील घरांविषयी व यहुदातील राजांच्या राजवाड्यांविषयी पुढील गोष्टी सांगतो, शत्रू ती घरे पाडील. नगरांच्या तटबंदीपर्यंत तो उतरंडी बांधील. शत्रू शहरांतील लोकांशी तलवारीने लढेल.

⁵'यरुशलेमच्या लोकांनी खूप वाईट गोष्टी केल्या. म्हणून मला त्या लोकांचा खूप राग आला. मी त्यांच्याविरुद्ध गेलो. मी तेथे पुष्कळ माणसे मारीन. बाबेलचे सैन्य यरुशलेमविरुद्ध लढण्यास येईल. यरुशलेमच्या घरांत खूप मृतदेह असतील.

⁶'पण मग मी त्या नगरीतील लोकांना बरे करीन. मी त्यांना शांती आणि सुरक्षा ह्यांचा आनंद लुटू देईन. ⁷यहुदा आणि इझ्राएल यांना मी परत आणीन पूर्वीप्रमाणेच मी त्या लोकांना शक्तिशाली करीन. ⁸त्यांनी माझ्याशी पापे केली. पण मी ती पापे धुवून टाकीन. ते माझ्याविरुद्ध लढले पण मी त्यांना क्षमा करीन. ⁹मग यरुशलेम एक सुंदर ठिकाण होईल. लोक सुखी असतील दुसऱ्या राष्ट्रांतील लोक त्या नगरीची स्तुती करतील. यरुशलेममध्ये चांगल्या गोष्टी घडत असल्याचे ऐकून इतर लोक प्रशंसा करतील. मी इझ्राएलला शांतता आणि हित प्राप्त करून दिल्यामुळे त्यांना माझ्याबद्दल आदरयुक्त दरारा वाटेल व त्यामुळे ते कापतील.

¹⁰'तुम्ही लोक म्हणत आहात "आमचा देश म्हणजे ओसाड वाळवंट आहे. तेथे कोणी माणसे वा प्राणी राहत नाहीत." यरुशलेमच्या रस्त्यांवर व यहुदाच्या शहरात सध्या शांतता आहे. पण लवकरच तेथे कोलाहल सुरू होईल. ¹¹तेथे सुखाचे व आनंदाचे कल्लोळ उठतील. नव-वर-वधूंचे सुखसंवाद ऐकू येतील. परमेश्वराला अर्पण करण्यासाठी भेटी घेऊन परमेश्वराच्या मंदिरात येणाऱ्या लोकांचे आवाज ऐकू येतील. ते लोक म्हणतील, 'परमेश्वर देवाची स्तुती करा. परमेश्वर चांगला आहे. परमेश्वराची कृपा चिरंतन आहे!' मी यहुदासाठी चांगल्या गोष्टी करीन. -म्हणून लोक असे म्हणतील. ते सर्व सुरुवातीला जसे होते तसे असेल." देवाने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

¹²सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “आता ही जागा निर्जन आहे. तेथे मनुष्य वा प्राणी कोणीही नाही. पण यहूदातील गावे माणसांनी गजबजतील. तेथे मेंढपाळ असतील आणि त्यांच्या मेंढ्यांना रवंथ करण्यासाठी कुरणेही असतील. ¹³मेंढ्या मेंढपाळांच्या पुढे चालत असताना, मेंढपाळ त्या मोजतील. सर्व देशातील लोक-डोंगराळ प्रदेशातील, पश्चिमेकडच्या डोंगरपायथ्याचे व नेगेव मधील लोक आणि यहूदातील इतर शहरांतील माणसे मेंढ्यांची मोजदाद करतील.”

चांगली शाखा

¹⁴हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. “मी इस्राएल आणि यहूदा येथील लोकांना विशेष वचन दिले आहे मी कबूल केलेल्या गोष्टी करण्याची वेळ येत आहे. ¹⁵त्यावेळी दावीदच्या वंशवृक्षाची एक चांगली शाखा मी वाढवीन ती ‘शाखा’ देशासाठी चांगल्या आणि योग्य गोष्टी करील. ¹⁶ह्या ‘शाखेच्या’ काळात यहूदातील लोकांचे रक्षण केले जाईल. लोक यरुशलेममध्ये सुखरूप राहतील. त्या शाखेचे नाव ‘परमेश्वर चांगला आहे” असे आहे.

¹⁷परमेश्वर म्हणतो, “दावीदाच्या घराण्यातील माणूस नेहमीच सिंहासनावर बसेल व इस्राएलवर राज्य करील. ¹⁸आणि याजक नेहमी लेवी घराण्यातील असतील. ते याजक नेहमी माझ्यासमोर उभे राहतील आणि ते मला होमापण, धान्य अर्पण करतील आणि बळीही अर्पण करतील.”

¹⁹विर्मयाला परमेश्वराचा संदेश आला. ²⁰परमेश्वर म्हणतो, “दिवस आणि रात्र यांच्याबरोबर मी करार केला आहे. ते निरंतर राहतील असे मी मान्य केले, तुम्ही तो करार बदलू शकत नाही. दिवस आणि रात्र नेहमी योग्य वेळेलाच येतील. तुम्ही जर हा करार बदलू शकला, ²¹तरच तुम्ही माझा दावीद व लेवी यांच्याबरोबर झालेला करार बदलू शकाल. मग दावीदाचे वंशज राजे होणार नाहीत आणि लेवीच्या घराण्यातून याजक येणार नाहीत. ²²पण मी माझा सेवक दावीद आणि लेवीचे कूळ यांना मोठा वंश देईन. आकाशातील ताऱ्यांपेक्षा त्यांच्या वंशजांची संख्या असेल-कोणीही आकाशातील तारे मोजू शकत नाही. अथवा समुद्रकाठच्या वाळूच्या कणांपेक्षा त्यांची संख्या असेल. कोणीही वाळूचे कण मोजू शकत नाही.”

²³विर्मयाला परमेश्वराचा पुढील संदेश मिळाला ²⁴“विर्मया, लोक काय बोलतात, ते तू ऐकलेस का? ते लोक म्हणतात ‘परमेश्वर इस्राएल आणि यहूदा या घराण्यापासून दूर गेला. परमेश्वराने त्या लोकांची निवड केली होती.’ पण आता तो त्यांचा राष्ट्र म्हणून सुद्धा स्वीकार करीत नाही.”

²⁵परमेश्वर म्हणतो, “माझा दिवस व रात्र यांच्याबरोबरच्या कराराचा जर भंग झाला आणि मी जर

आकाश आणि पृथ्वी ह्यांच्यासाठी नियम केले नसते, तर कदाचित् मी त्या लोकांना सोडले असते. ²⁶मग कदाचित् याकोबच्या वंशजांचा मी त्याग केला असता. आणि दावीदच्या वंशजांना, अब्राहाम, इसहाक व याकोब ह्यांच्या वंशजांवर राज्य करू दिले नसते. पण दावीद माझा सेवक आहे. आणि मला त्या लोकांची दया येईल. आणि प्रेम वाटेल. मी कैद्यांना पुन्हा त्यांच्या मायभूमीत परत आणीन.”

यहूदाचा राजा सिद्कीया ह्याला इषारा

34 विर्मयाला देवाचा संदेश आला. नबुखदनेस्सर ह्या बाबेलच्या राजाने यरुशलेम व तिच्या आजूबाजूची गावे ह्यांच्याविरुद्ध जेव्हा युद्ध पुकारले तेव्हा विर्मयाला हा संदेश मिळाला. नबुखदनेस्सरकडे त्याचे स्वतःचे सैन्य व त्याच्या साम्राज्यातील इतर राज्यांची सैन्ये व लोक होते.

²संदेश असा होता, परमेश्वर इस्राएलचा देव म्हणतो, “विर्मया, यहूदाचा राजा सिद्कीया याच्याकडे जा व पुढील निरोप दे. ‘सिद्कीया, परमेश्वर असे म्हणतो की मी लवकरच यरुशलेम बाबेलच्या राजाच्या ताब्यात देईन व ती तो भस्मसात करील. ³सिद्कीया, तू बाबेलच्या राजाच्या तावडीतून सुटणार नाहीस. तुला पकडून निश्चितपणे त्याच्या ताब्यात दिले जाईल. तू बाबेलच्या राजाला प्रत्यक्ष पाहशील. तुम्ही समोरासमोर येऊन एकमेकांशी बोलाल व तू बाबेलला जाशील. ⁴सिद्कीया, यहूदाच्या राजा, परमेश्वराचे वचन ऐक. परमेश्वर तुझ्याबद्दल असे म्हणतो तुला तलवारीने मृत्यू येणार नाही. ⁵तुला शांतपणे मरण येईल. तुझ्या आधी जे तुझे पूर्वज राजे झाले व ज्यांनी राज्य केले त्यांना मान देण्यासाठी लोकांनी ज्याप्रमाणे दफनाच्या वेळी अग्नी पेटविला, तसाच लोक तुला मान देण्यासाठी पेटवतील. ते तुझ्याकरिता शोक करतील व म्हणतील “हाय रे माझ्या धन्या!” मी स्वतः तुला हे वचन देत आहे.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

⁶विर्मयाने परमेश्वराचा संदेश यरुशलेममध्ये सिद्कीयाला दिला. ⁷तेव्हा बाबेलच्या राजाचे सैन्य यरुशलेमविरुद्ध लढत होते. यहूदातील ज्या शहरांचा पाडाव झाला नव्हता, त्यांच्याशीही बाबेलचे सैन्य लढत होते. ती शहरे म्हणजे लाखीश व अजेका ही होत. यहूदामध्ये तटबंदी असलेली फक्त ही दोनच शहरे राहिली होती.

लोक एका कराराचा भंग करतात.

⁸सर्व इब्री गुलामांना स्वातंत्र्य देण्याचा करार सिद्कीया राजाने यरुशलेमच्या सर्व लोकांबरोबर केला होता. हा करार झाल्यावर विर्मयाला देवाचा संदेश आला. ⁹प्रत्येकाने आपल्या इब्री गुलामांना बंधमुक्त करावे अशी अपेक्षा होती. सर्व इब्री गुलामांना पुरुष व स्त्री यांना बंधमुक्त करायचे होते. कोणीही यहूदी कुळातील माणसाला गुलामगिरीत ठेवू नये, अशी अपेक्षा होती. ¹⁰यहूदातील सर्व नेत्यांनी व सर्व लोकांनी या कराराला मान्यता दिली.

प्रत्येकजण आपल्याकडील स्त्री वा पुरुष गुलामांना ह्यापुढे गुलाम म्हणून न ठेवता मुक्त करणार होता. प्रत्येकजण कबूल झाला आणि सगळे गुलाम मुक्त झाले. ¹¹पण त्यानंतर * ज्या लोकांकडे गुलाम होते, त्या लोकांनी आपला विचार बदलला आणि त्यांनी मुक्त केलेल्यांना पकडून पुन्हा गुलाम केले.

¹²मग यिर्मयाला परमेश्वराचा संदेश आला. ¹³यिर्मया, परमेश्वर, इस्राएलच्या लोकांचा देव असे म्हणतो: "तुमचे पूर्वज मिसरमध्ये गुलाम होते. मी त्यांना तेथून सोडविले हे करताना मी त्यांच्याबरोबर एक करार केला. ¹⁴मी तुमच्या पूर्वजांना म्हणालो: 'प्रत्येक सात वर्षांच्या अखेरीला प्रत्येकाने आपल्याकडील इस्राईल गुलामांना मुक्त केलेच पाहिजे. तुमच्या एखाद्या इस्राईल बांधवाने स्वतःला तुम्हाला विकले असेल, तर त्याने सहा वर्षे तुमची गुलामी केल्यावर मुक्ती त्याला जाऊ दिलेच पाहिजे.' पण तुमच्या पूर्वजांनी माझे ऐकले नाही वा माझ्याकडे लक्ष दिले नाही. ¹⁵काही वेळा पूर्वी, योग्य ते करण्यापासून तुम्हीही विचलित झालात. तुमच्यापैकी प्रत्येकाने आपल्याकडे गुलाम असलेल्या इस्राईल बांधवाला स्वातंत्र्य दिले आणि माझ्या नावाने ओळखल्या जाणाऱ्या मंदिरात, माझ्यापुढे एक करारही केलात. ¹⁶पण आता, तुमचे मन बदलले. तुम्ही माझ्या नावाचा मान राखीत नाही, हे तुम्ही दाखवून दिलेत. तुम्ही हे कसे काय केले? तुम्ही प्रत्येकाने मुक्त केलेल्या गुलामांना स्त्रिया व पुरुष दोघांनाही परत पकडले. त्यांना बळजबरीने पुन्हा गुलाम केलेत.

¹⁷म्हणून परमेश्वर असे म्हणतो, 'तुम्ही माझी आज्ञा पाळली नाही. तुम्ही तुमच्या इस्राईल गुलामांना स्वातंत्र्य दिले नाही. तुम्ही कराराचे पालन केले नाही, म्हणून आता 'मी 'स्वातंत्र्य' देईन. हा परमेश्वराचा संदेश आहे युद्धात, भयंकर रोगाईने अथवा उपसमारिने मरण्याचे 'स्वातंत्र्य' (मी तुम्हाला देईन) मी तुमच्याबाबतीत असे काहीतरी करीन की त्याबद्दल ऐकून पृथ्वीवरची राज्ये भीतीने चळाचळा कापतील. ¹⁸कराराचा भंग करणाऱ्या आणि माझ्यासमोर दिलेले वचन न पाळणाऱ्या लोकांना मी शत्रूच्या हवाली करीन. ह्या लोकांनी वासराचे दोन तुकडे केले व ते त्यामधून चालत गेले. * ¹⁹माझ्यासमोर करार

त्यानंतर ख्रि. पू. 588 च्या उन्हाळ्यात मिसरचे सैन्य यरुशलेमच्या मदतीला आले आणि त्यांच्याशी लढण्यासाठी बाबेलच्या सैन्याला थोडा काळ यरुशलेम सोडावे लागले. 'देवाने आपल्याला मदत केली आता सर्व सुरळीत होईल.' असे यरुशलेमच्या लोकांना वाटले म्हणून त्यांनी त्यांचे वचन पाळले नाही. मुक्त केलेल्या गुलामांना त्यांनी पुन्हा गुलामगिरीत जखडले.

ह्या लोकांनी ... चालत गेले महत्वाचा करार करताना लोक हा विधी करीत. वासरू (अथवा काही वेळा दुसरा एखादा प्राणी) मारून त्याचे दोन तुकडे करीत, व करार करणारे त्यामधून चालत जात. 'मी कराराचे पालन केले नाही तर माझीही स्थिती अशीच होईल.' असे काहीतरी म्हणत.

करून, वासराच्या दोन तुकड्यांमधून चालत जाणारे हे लोक म्हणजे यहूदा आणि यरुशलेमचे नेते, न्यायालयातील महत्वाचे अधिकारी, याजक आणि या देशातील लोक होत. ²⁰मी ह्या सर्व लोकांना त्यांच्या शत्रूंच्या अथवा त्यांना मारू इच्छिणाऱ्या कोणाही व्यक्तीच्या हवाली करीन. त्यांची प्रेते म्हणजे पक्षी व वन्य पशूंचे भक्ष्य होतील. ²¹मी यहूदाचा राजा सिद्कीया व तेथील नेते ह्यांना त्यांच्या शत्रूंच्या अथवा त्यांना मारू इच्छिणाऱ्या लोकांच्या स्वाधीन करीन. जरी बाबेलच्या सैन्याने यरुशलेम सोडले * असले, तरी मी सिद्कीया आणि त्याच्या लोकांना बाबेलच्या राजाच्या सैन्याच्या हवाली करीन. ²²मी बाबेलच्या सैन्याला 'हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे' परत यरुशलेममध्ये येण्याची आज्ञा देईन." ते सैन्य यरुशलेमच्याविरुद्ध लढले. ते ती नगरी ताब्यात घेतील, तिला आग लावतील आणि ती बेचिराख करतील. मी यहूदातील शहरांचा नाश करीन. ती शहरे म्हणजे ओसाड वाळवंट होईल ती निर्जन होईल."

रेखाबी घराण्याचे उत्तम उदाहरण

35 यहोयाकीम यहूदावर राज्य करीत असताना, यिर्मयाला देवाचा संदेश आला. यहोयाकीम हा योशीया राजाचा मुलगा होता. परमेश्वराकडून आलेला संदेश असा होता. ²'यिर्मया, रेखाब्यांकडे जा त्यांना देवाच्या मंदिरातील एका बाजूच्या खोलीत बोलाव. त्यांना पिण्यास मद्य दे."

³म्हणून मी (यिर्मया) याजनाकडे गेलो याजना हा यिर्मयाचा* मुलगा होता आणि यिर्मया हबसिन्याचा मुलगा होता. मी याजनाच्या सर्व भावांना व मुलांना आणि ⁴रेखाबी कुटुंबीयांना एकत्र केले आणि त्यांना परमेश्वराच्या मंदिरात आणले. आम्ही सर्व हानानच्या मुलांच्या खोलीत गेलो. हानान हा इग्दल्याचा मुलगा होता व तो 'देवाचा माणूस' होता. ही खोली यहूदाच्या राजपुत्रांच्या खोली शेजारी होती. द्वारपाळ मासेया याच्या खोलीच्या वर ही खोली होती. मंदिराचा द्वारपाळ मासेया हा शल्लूमचा मुलगा होता. ⁵नंतर मी (यिर्मयाने) त्या रेखाबे कुटुंबीयांसमोर मद्य भरलेले वाडे व पेल ठेवले. 'मी म्हणालो, "थोडे मद्य प्या"

⁶पण ते म्हणले, "आम्ही कधीच मद्य पीत नाही कारण आम्हचे पूर्वज रेखाब यांचा मुलगा योनादाब यांनी आम्हाला तशी आज्ञा दिली आहे 'तुम्ही आणि तुमच्या वंशजांनी कधीही दारू घेऊ नये' असे त्यांनी सांगितले आहे. ⁷शिवाय त्यांनी असेही सांगितले आहे की तुम्ही कधीही घरे बांधू नका, बी पेरू नका वा द्राक्षमळे लावू नका. ह्यातील कोणतीच गोष्ट तुम्ही कधीही करू नका. तुम्ही फक्त

यरुशलेम सोडले पाहा यिर्मया 37:5 व संदर्भ टीप यिर्मया 34:11

यिर्मया हा संदेष्टे यिर्मया नव्हे, तर त्याच नावाचा दुसरा माणूस.

तंबूतच राहिले पाहिजे. तुम्ही असे केलेत तरच स्थलांतर करीत तुम्ही ज्या जागी आला आहात, तेथे दीर्घ काळ राहाल.' ⁸आमचे पूर्वज योनादाब यांनी घालून दिलेले निर्वध आम्ही रेखाबे घराण्यातील लोक पाळत आलो आहोत. आम्ही कधीच मद्य घेत नाही. आमच्या बायका वा मुलेमुलीही मद्य घेत नाहीत. ⁹आम्ही आम्हाला राहण्यासाठी घरे बांधित नाही. आमची स्वतःच्या मालकीची शेते वा द्राक्षमळे नाहीत. आम्ही कधीही शेती करीत नाही. ¹⁰आम्ही फक्त तंबूत राहत आलो आणि आमचे पूर्वज योनादाब यांनी सांगितल्याप्रमाणे वागत आलो. ¹¹पण बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर ह्याने यहुदावर हल्ला केल्यावर, आम्हाला यरुशलेमला जावेच लागले. आम्ही एकमेकांना म्हणालो, 'चला, आपण यरुशलेमला गेलेच पाहिजे. तरच खाऱ्यांच्या आणि अराम्यांच्या सैन्यापासून आपला बचाव होईल.' म्हणून आम्ही यरुशलेममध्ये राहिलो."

¹²मग यिर्मयाला परमेश्वराचा संदेश आला. ¹³सर्वशक्तिमान परमेश्वर, झ्राएलचा देव म्हणतो, "यहुदातील व यरुशलेममधील लोकांना हा संदेश ऐकव तुम्ही लोकांनी धडा शिकावा व माझ्या संदेशाचे पालन करावे." हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. ¹⁴रेखाबचा मुलगा योनादाब याने आपल्या मुलांना मद्य 'पिऊ नका' असे सांगितले आणि त्यांनी त्याचे ऐकले. आजपर्यंत त्यांच्या वंशजांनी आपल्या पूर्वजांच्या आज्ञेचे पालन केले. त्यांनी मद्य घेतले नाही. पण मी परमेश्वराने स्वतः तुम्हाला पुन्हा पुन्हा संदेश दिले, तरी यहुदाच्या लोकांनी, तुम्ही माझे ऐकले नाही. ¹⁵झ्राएल आणि यहुदा येथील लोकांकडे मी माझे सेवक-संदेश पाठविले. मी त्यांना तुमच्याकडे पुन्हा पुन्हा पाठविले. ते संदेशे म्हणाले 'झ्राएल आणि यहुदा येथील प्रत्येक माणसाने दुष्कृत्ये करणे बंद करावे. तुम्ही चांगलेच असले पाहिजे. दुसऱ्या दैवतांना अनुसरू नका. त्यांची पूजा वा सेवा करू नका. तुम्ही माझे ऐकलेत, तर तुमच्या पूर्वजांना व तुम्हाला दिलेल्या देशात तुम्ही राहाल.' पण तुम्ही माझ्या संदेशाकडे लक्ष दिले नाही. ¹⁶योनादाबच्या वंशजांनी त्यांच्या पूर्वजांनी दिलेल्या आज्ञा पाळल्या. पण यहुदाच्या लोकांनी माझेही ऐकले नाही."

¹⁷म्हणून सर्वशक्तिमान परमेश्वर, झ्राएलचा देव म्हणतो, "मी सांगतो, यहुदाचे आणि यरुशलेमचे वाईट होईल. लवकरच मी त्यांचे वाईट करीन. मी त्या लोकांशी बोललो, पण त्यांनी ऐकण्याचे नाकारले. मी त्यांना हाका मारल्या, पण त्यांनी ओ दिली नाही."

¹⁸नंतर यिर्मया रेखाब कुटुंबीयांना म्हणाला, "सर्वशक्तिमान परमेश्वर झ्राएलचा देव असे म्हणतो 'तुम्ही तुमचे पूर्वज योनादाब ह्यांच्या आज्ञा पाळल्यात. त्यांच्या शिकवणुकीप्रमाणे वागलात, त्यांनी सांगितल्याप्रमाणे प्रत्येक गोष्ट केलीत. ¹⁹म्हणून सर्वशक्तिमान परमेश्वर,

झ्राएलचा देव म्हणतो, रेखाबचा मुलगा योनादाब याच्या वंशजांपैकी एक नेहमीच माझ्या सेवेत राहील.'"

राजा यहोयाकीम यिर्मयाचा पट जाळतो

36 यिर्मयाला परमेश्वराचा संदेश आला. योशीयाचा मुलगा यहोयाकीम हा यहुदाचा राजा असताना त्याच्या कारकिर्दीच्या चौथ्या वर्षी यिर्मयाला परमेश्वराचा हा संदेश मिळाला. तो असा होता. ²"यिर्मया, मोठा पट घे आणि मी तुला दिलेले सर्व संदेश त्यावर लिही. यहुदा, झ्राएल आणि इतर राष्ट्रे ह्यांच्याविषयी मी तुला सांगितले आहे. योशीयाच्या कारकिर्दीपासून आतापर्यंत मी तुला सांगितलेले सर्व लिही. ³न जाणो यहुदाच्या घराण्याबाबत मी ज्या योजना आखल्या आहेत, त्या ऐकून ते दुष्कर्म करण्याचे सोडून देतील. त्यांनी असे केल्यास, मी त्यांनी केलेल्या वाईट पापांबद्दल त्यांना क्षमा करीन."

⁴मग यिर्मयाने बारूख नावाच्या माणसाला बोलविले. बारूख नेरीयाचा मुलगा होता. यिर्मयाने, त्याला परमेश्वराकडून आलेले संदेश, सांगितले व ते बारूखने पटावर लिहून काढले. ⁵मग यिर्मया बारूखला म्हणाला, "मी परमेश्वराच्या मंदिरात जाऊ शकत नाही. मला तेथे जाण्याची परवानगी नाही. ⁶म्हणून तू परमेश्वराच्या मंदिरात जावेस असे मला वाटते. उपवासाच्या दिवशी तेथे जा आणि लोकांना पट वाचून दाखव. मला आलेले परमेश्वराचे संदेश मी तुला सांगितले व ते तू लिहून घेतलेस. ते तू सर्व लोकांना वाचून दाखव. यहुदाच्या शहरातून यरुशलेममध्ये आलेल्या सर्व लोकांना तू ते संदेश वाचून दाखव. ⁷कदाचित् ते लोक देवाकडे मदतीसाठी धावा करतील. कदाचित् प्रत्येकजण दुष्कर्म करण्याचे सोडून देईल. परमेश्वर त्या लोकांवर फार रागावल्याचे परमेश्वराने जाहीर केलेच आहे!" ⁸नेरीयाचा मुलगा बारूख याने, यिर्मयाने त्याला सांगितले होते त्याप्रमाणे केले. परमेश्वराचे संदेश लिहिलेला पट बारूखने मोठ्याने वाचला. तो त्याने परमेश्वराच्या मंदिरात वाचला.

⁹यहोयाकीम राजाच्या कारकिर्दीच्या पाचव्या वर्षाच्या नवव्या महिन्यात उपास ठरविल्याचे जाहीर करण्यात आले. यरुशलेममध्ये राहणारे व यहुदातील इतर शहरातून यरुशलेममध्ये आलेले अशा सर्वांनी परमेश्वरास्मोर उपास करावा अशी अपेक्षा होती. ¹⁰त्याच वेळी यिर्मयाच्या शब्दातील पट बारूखने वाचून दाखविला. त्याने तो परमेश्वराच्या मंदिरात वाचून दाखविला. हा पट वाचताना बारूख गमऱ्याच्या घरच्या चौकातील खोलीत होता. ही खोली मंदिराच्या 'नवीन प्रवेशद्वारा' जवळ होती. गमऱ्या शाफानचा मुलगा होता. गमऱ्या मंदिरातील लेखनिक होता.

¹¹बारूखने वाचलेले पटावरचे परमेश्वराचे संदेश मीखाया नावाच्या माणसाने ऐकले. शाफानचा मुलगा गमऱ्या ह्याचा मीखाया मुलगा होता. ¹²पटावरील संदेश

ऐकताच, मीखाया राजवाड्यातील राजाच्या खासगी चिटणीसाच्या खोलीत गेला. तेथे सर्व वरिष्ठ अधिकारी बसलेले होते. त्यांची नावे पुढीलप्रमाणे: खाजगी चिटणीस अलीशामा, शमायाचा मुलगा दलाया, अखबोरचा मुलगा एलनाथान, शाफानचा मुलगा गमन्या, हनन्याचा मुलगा सिद्कीया. आणखीही काही वरिष्ठ अधिकारी तेथे होते. ¹³बारूख पट वाचत असताना ऐकलेली प्रत्येक गोष्ट मीखायाने त्यांना सांगितली.

¹⁴मग त्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी यहूदी नावाच्या माणसाला बारूखकडे पाठविले. यहूदी नथन्याचा व नथन्या शलेम्याचा मुलगा होता. शलेम्याच्या वडिलांचे नाव कुशी. यहूदी बारूखला म्हणाला, “ज्या पटावरून तू वाचलेस तो घेऊन माझ्याबरोबर चल.”

नेरीयाचा मुलगा बारूख याने पट घेतला व तो यहूदीबरोबर अधिकाऱ्यांकडे गेला.

¹⁵मग ते अधिकारी बारूखला म्हणाले, “बस आणि आम्हाला तो पट वाचून दाखव.”

मग बारूखने तो पट त्यांना वाचून दाखविला.

¹⁶त्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी त्या पटावरील सर्व संदेश ऐकले. मग ते घाबरून एकमेकांकडे पाहू लागले. ते बारूखला म्हणाले, “पटावरील संदेशाबाबत आपण राजा यहोयाकीम ह्याला सांगितलेच पाहिजे.” ¹⁷मग त्या अधिकाऱ्यांनी बारूखला विचारले, “बारूख, ह्या पटावर लिहिलेले संदेश तुला कोठून मिळाले? यिर्मयाने तुला सांगितलेल्या गोष्टी तू लिहून घेतल्यास का ते आम्हाला सांग.”

¹⁸बारूख म्हणाला, “हो! यिर्मयाने सांगितले व मी ते सर्व शाईने पटावर लिहिले.”

¹⁹मग ते वरिष्ठ अधिकारी बारूखला म्हणाले, “तुला आणि यिर्मयाला कोठे तरी जाऊन लपलेच पाहिजे. तुमच्या लपण्याची जागा कोणालाही कळू देऊ नका.”

²⁰मग त्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी तो पट अलीशामा लेखनिकाच्या खोलीत ठेवला. ते राजा यहोयाकीम याच्याकडे गेले व त्यांनी त्याला पटाबद्दल सर्व काही सांगितले.

²¹⁻²²यहोयाकीम राजाने यहूदीला तो पट आणण्यासाठी पाठविले. यहूदीने अलीशामा लेखनिकाच्या खोलीतून पट आणला. नंतर यहूदीने तो पट राजाला व तेथे उभ्या असलेल्या सेवकांना वाचून दाखविला. हे सर्व वर्षांच्या नवव्या महिन्यात घडले. तेव्हा राजा यहोयाकीम त्याच्या हिवाळी निवासात होता. समोरच्या चुलवणात शेकोटी पेटलेली होती. ²³यहूदीने पट वाचायला सुरवात केली. पण त्याने पटावरील दोन-तीन रकाने वाचताच, राजाने तो पट खेचून घेतला. त्याने लहान चाकूने ते पटावरील रकाने कापले आणि शेकोटीत फेकून दिले. शेवटी सगळ्याच पट त्याने जाळून टाकला. ²⁴राजा यहोयाकीम व त्याचे सेवक पटावरील मजकूर ऐकून घाबरले नाहीत. आपल्या

चुकांबद्दल दुःख प्रदर्शित करण्यासाठी त्यांनी आपले कपडे फाडले नाहीत.

²⁵राजाने तो पट जाळू नये म्हणून एलनाथान, दलाया व गमन्या यांनी विनंती केली, पण राजाने त्यांचे ऐकले नाही. ²⁶यहोयाकीम राजाने लेखनिक बारूख व संदेशा यिर्मया यांना अटक करण्याचा काही लोकांना हुकूम दिला. ते लोक म्हणजे राजपुत्र यमेल, अरहझीलचा मुलगा सराया व अब्देलचा मुलगा शलेम्या हे होत, पण त्यांना बारूख व यिर्मया सापडले नाहीत कारण त्यांना देवाने लपविले होते.

²⁷यिर्मयाला परमेश्वराचा संदेश आला परमेश्वराचे सर्व संदेश लिहिलेला पट यहोयाकीमने जाळला, त्यानंतर हा संदेश आला. यिर्मयाने बारूखला सांगितले व बारूखने लिहून घेतले. तो संदेश असा होता.

²⁸“यिर्मया, दुसरा पट घे. पहिल्या पटावर लिहिलेले सर्व संदेश दुसऱ्या पटावर लिही. पहिला पट यहूदाचा राजा यहोयाकीम याने जाळला. ²⁹यिर्मया, यहूदाचा राजा यहोयाकीम ह्याला असेही सांग ‘परमेश्वर काय म्हणतो पाहा यहोयाकीम, तू तो पट जाळलास. तू म्हणालास “बाबेलचा राजा नबूकी येईल आणि या देशाचा नाश करील असे यिर्मयाने का लिहिले? बाबेलचा राजा माणसे व पशू ह्या दोघांचाही नाश करील असे तो का म्हणाला?”’ ³⁰म्हणून, यहोयाकीम राजाबद्दल परमेश्वर असे म्हणतो की यहोयाकीमचे वंशज दावीदाच्या सिंहासनावर बसणार नाहीत. जेव्हा यहोयाकीम मरेल, तेव्हा त्याचे राजाच्या इतमामाने अंत्यसंस्कार होणार नाहीत, तर त्याचा मृतदेह जमिनीवर फेकून दिला जाईल. दिवसाची उष्णता आणि रात्रीचे थंड दव ह्यात तो मृतदेह पडून राहील. ³¹मी, परमेश्वर, यहोयाकीम व त्याची मुले यांना शिक्षा करीन. मी त्याच्या अधिकाऱ्यांनाही शिक्षा करीन. कारण ते सर्व दुष्ट आहेत. मी त्यांच्यावर, यरुशलेममध्ये राहणाऱ्या लोकांवर व यहूदाच्या सर्व लोकांवर भयंकर अरिष्ट आणण्याचे निश्चित केले आहे. मी ठरविल्याप्रमाणे, त्यांचे वाईट करीन, कारण त्यांनी माझे ऐकले नाही.”

³²मग यिर्मयाने दुसरा पट घेतला व तो नेरीयाचा मुलगा बारूख या लेखनिकाला दिला. यिर्मयाने सांगितले आणि बारूखने या पटावर लिहिले. या दुसऱ्या पटावरील संदेश, यहूदाचा राजा यहोयाकीम ह्याने जाळलेल्या पटावरील संदेशाप्रमाणेच होते. पण ह्या दुसऱ्या पटात त्या संदेशा बरोबरच त्या संदेशातील शब्दांप्रमाणे आणखी पुष्कळ शब्दांची भर घातलेली होती.

यिर्मयाचा तुरुंगवास

37 नबुखदनेस्सर बाबेलचा राजा होता. नबुखदनेस्सरने, यहोयाकीमचा मुलगा यहोयाकीन उर्फ यकोन्या याच्याऐवजी, सिद्कीयाला यहूदाचा राजा केले. सिद्कीया योशीयाचा मुलगा होता.

२पण, परमेश्वराने विर्मया या संदेष्ट्यातर्फे दिलेल्या संदेशाकडे सिद्कीयाने लक्ष दिले नाही. सिद्कीयाच्या सेवकांनी व यहुदाच्या लोकांनीही परमेश्वराच्या संदेशांकडे दुर्लक्षच केले.

३राजा सिद्कीयाने यहुकल व याजक सफन्या ह्यांना आपला निरोप देऊन विर्मया संदेष्ट्याकडे पाठविले, यहुकल शलेम्याचा व याजक सफन्या मासेयाचा मुलगा होता. त्यांनी विर्मयासाठी आणलेला निरोप असा होता “विर्मया, आमच्यासाठी परमेश्वर देवाजवळ प्रार्थना कर.”

४(त्यावेळी, विर्मयाला कैद केलेले नव्हते, त्यामुळे तो कोठेही जाण्यास मोकळा होता. ५नेमके ह्याच वेळी मिसर देशातून फारोचे सैन्य यहुदाकडे आले. यरुशलेम जिंकून घेण्यासाठी खास्त्रांच्या सैन्याने त्या नगरीला वेढा घातला होता. त्यांच्यावर मिसरचे सैन्य चालून येत आहे हे त्याने ऐकले. म्हणून मिसरच्या सैन्याशी दोन हात करण्यासाठी खास्त्रांच्या सैन्याने यरुशलेम सोडले.

६संदिष्टा विर्मयाला देवाचा संदेश आला. ७“परमेश्वर, इस्राएलच्या लोकांचा देव असे म्हणतो, ‘यहुकल व सफन्या, यहुदाचा राजा सिद्कीया याने तुम्हाला मला काही प्रश्न विचारण्यासाठी माझ्याकडे पाठविले आहे. हे मला माहीत आहे. सिद्कीयाला सांगा की बाबेलच्या सैन्यापासून तुम्हाला वाचविण्यासाठी फारोचे सैन्य मिसरमधून निघाले आहे. पण त्या सैन्याला मिसरला परत जावे लागेल. ८मग बाबेलचे सैन्य परत येईल. ते यरुशलेमवर हल्ला करील. ते यरुशलेमचा पाडाव करून यरुशलेम जाळील.’ ९परमेश्वर पुढे असे म्हणतो, ‘यरुशलेमच्या लोकांनी, स्वतःची फसवणूक करून घेऊ नका. “बाबेलचे सैन्य नक्कीच आपल्याला सोडून माघारी फिरेल, असे समजू नका.” तसे होणार नाही. १०यरुशलेमच्या लोकांनी, समजा, जरी तुम्ही, तुमच्यावर चाल करून आलेल्या खास्त्रांच्या सैन्याचा पराभव करू शकला, तरी काही जखमी सैनिक त्यांच्या तंबूत राहतील. ते येऊन यरुशलेम जाळतील.”

११जेव्हा खास्त्रांच्या सैन्याने, मिसरचा राजा फारो याच्या सैन्याबरोबर युद्ध करण्यासाठी, यरुशलेम सोडले, १२तेव्हा विर्मयाला, यरुशलेमहून बन्यामीनच्या देशात जायचे होते, तेथे त्याच्या कुटुंबाच्या मालमतेची वाटणी व्हायची होती म्हणून विर्मया तेथे जाणार होता. १३पण विर्मया यरुशलेमच्या बन्यामीन प्रवेशद्वाराजवळ जाताच, तेथील पहारेकऱ्यांच्या प्रमुखाने त्याला अटक केले. त्या प्रमुखाचे नाव इरीया होते. इरीया शलेम्याचा मुलगा होता. व शलेम्या हनन्याचा मुलगा होता. इरीयाने विर्मयाला अटक केले व तो म्हणाला, “विर्मया, तू आम्हाला सोडून खास्त्रांच्या बाजूला जात आहेत.”

१४विर्मया इरीयाला म्हणाला, “हे खरे नाही मी तुम्हाला सोडून खास्त्रांकडे जात नाही” पण विर्मयाचे म्हणणे इरीयाने ऐकले नाही. त्यांनी विर्मयाला अटक करून यरुशलेमच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांकडे नेले. १५ते अधिकारी विर्मयावर

खूप रागावले. त्याने विर्मयाला चोपून काढण्याचा हुकूम दिला. मग त्यांनी विर्मयाला तुरुंगात ठेवले, तुरूंग योनाथान नावाच्या माणसाच्या घरात होता. योनाथान यहुदाच्या राजाचा लेखनिक होता. त्याच्या घराचाच तुरुंग केला होता. १६त्या लोकांनी योनाथानच्या घराच्या तळघराच्या अंधार कोठडीत* विर्मयाला ठेवले. विर्मया तेथे बराच काळ होता.

१७मग सिद्कीया राजाने विर्मयाला बोलविणे पाठविले आणि त्याला राजवाड्यात आणले. सिद्कीया एकांतात विर्मयाशी बोलला. त्याने विर्मयाला विचारले, “परमेश्वराकडून काही संदेश आला आहे का?”

विर्मयाने उत्तर दिले, “हो! परमेश्वराकडून संदेश आला आहे. सिद्कीया, तुला बाबेलच्या राजाच्या स्वाधीन केले जाईल.” १८मग विर्मया सिद्कीया राजाला म्हणाला, “माझे काय चुकले! मी तुझ्याविरुद्ध अथवा तुझ्या अधिकाऱ्यांविरुद्ध वा यरुशलेमच्या लोकांविरुद्ध काय गुन्हा केला? मला तुरुंगात का टाकलेस? १९राजा सिद्कीया, तुझे संदेष्टे कोठे आहेत? त्यांनी तुला खोटा संदेश दिला. ते म्हणाले ‘बाबेलचा राजा तुझ्यावर किंवा यहुदावर हल्ला करणार नाही.’ २०पण आता, माझ्या धन्या, यहुदाचा राजा, कृपया माझे ऐक. माझी विनंती तुला मान्य होवी. योनाथान लेखनिकाच्या घरी मला परत पाठवू नये एवढेच माझे मागणे आहे. तू मला परत पाठविलेस, तर मी तेथे मरेन.”

२१म्हणून सिद्कीया राजाने विर्मयाला पहारेकऱ्यांच्या चौकात ठेवण्याचा हुकूम दिला व विर्मयाला रस्त्यावरील रोटीवाल्याकडून रोटी घावी असे ही सांगितले. नगरातील रोट्या संपेपर्यंत विर्मयाला रोटी दिली गेली. अशा रीतीने विर्मया चौकात पहारेकऱ्याच्या नजरेखाली राहिला.

विर्मयाला पाण्याच्या टकीत टकतात

३८ विर्मयाचे संदेशाबद्दलचे बोलणे काही वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी ऐकले. मतानचा मुलगा शफाट्या, पशहूरचा मुलगा गदल्या, शलेम्याचा मुलगा युकाळ व मल्कीयाचा मुलगा पशहूर हे ते राजाचे अधिकारी होते. विर्मया सर्व लोकांना पुढील संदेश सांगत होता. २“परमेश्वर असे म्हणतो ‘यरुशलेममध्ये राहणारा प्रत्येकजण युद्ध, उपासमार वा भयंकर रोगराई ह्यांनी मरेल. पण बाबेलच्या सैन्याला शरण जाणारा वाचेल, तो जिवानिशी सुटेल.’ ३परमेश्वर पुढे असे म्हणतो ‘यरुशलेम नगरी निश्चितपणे बाबेलच्या राजाच्या सैन्याच्या ताब्यात दिली जाईल. तो ती हस्तगत करेल.”

४विर्मया जे हे लोकांना सांगत होता, ते वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी ऐकले व ते सिद्कीया राजाकडे गेले. राजाला म्हणाले, ‘विर्मयाला ठार मारलेच पाहिजे. अजूनही

अंधार कोठडी जमिनीत खोलवर असलेले गुहेसारखे भुयार. याचा उपयोग तुरुंग म्हणून करीत.

शहरात असलेल्या सैनिकांना तो नाउमेद करीत आहे. तो जे काय सांगत आहे, त्यामुळे प्रत्येकाचे धैर्य गळत आहे. आपले चांगले व्हावे असे यिर्मयाला वाटत नाही. यरुशलेमच्या लोकांचे वाईट होण्याची त्याची इच्छा आहे.

⁵सिद्कीया राजा त्या अधिकाऱ्यांना म्हणाला, “यिर्मया तुमच्या हातात आहे. मी तुम्हाला थोपवू शकत नाही.”

⁶मग त्या अधिकाऱ्यांनी यिर्मयाला मल्कीयाच्या पाण्याच्या टाकीत टाकले. (मल्कीया राजपुत्र होता) राजाचे पहारेकरी राहत असलेल्या मंदिराच्या चौकात ही टाकी होती. त्या अधिकाऱ्यांनी दोंरांच्या साहाय्याने यिर्मयाला पाण्याच्या टाकीत उतरविले. त्या टाकीत पाणी अजिबात नव्हते, फक्त चिखल होता. यिर्मया त्या चिखलत रूतला.

⁷यिर्मयाला त्या अधिकाऱ्यांनी पाण्याच्या टाकीत टाकले हे एबद-मलेख याने ऐकले. एबद-मलेख कुश देशाचा होता. तो राजाच्या पदरी एक प्रतिहारी* म्हणून होता. सिद्कीया राजा बऱ्यामीनच्या प्रवेशद्वाराशी बसला होता. म्हणून एबद-मलेख राजवाड्यातून निघाला आणि राजाशी बोलण्यासाठी त्या प्रवेशद्वाराजवळ गेला. ^{8,9}एबद-मलेख राजाला म्हणाला, “राजा, माझ्या धन्या, ते अधिकारी दुष्टपणे वागले आहेत. त्यांनी संदेष्टा यिर्मयाला दुष्टपणे वागविले. त्यांनी त्याला पाण्याच्या टाकीत टाकले आहे तो मरावा म्हणून त्यांनी त्याला तेथे टाकले आहे!”*

¹⁰नंतर एबद-मलेख या कुशीला राजाने हूकूम दिला, “एबद-मलेख, राजवाड्यातून तीन माणसे तुझ्याबरोबर घे. जा आणि यिर्मया मरायच्या आधी त्याला पाण्याच्या टाकीतून बाहेर काढ.”

¹¹एबद-मलेख याने आपल्याबरोबर माणसे घेतली. प्रथम तो राजवाड्यातील कोठाराच्या खालच्या खोलीत गेला. त्याने काही चिंध्या व जुने पुराणे कपडे तेथून घेतले. त्या चिंध्या त्याने दोंरांच्या साहाय्याने यिर्मयाकडे सोडल्या. ¹²एबद-मलेख हा कुशी यिर्मयाला म्हणाला, “त्या चिंध्या आणि जुने पुराणे कपडे तुझ्या काखेत ठेव. आम्ही तुला वर ओढू तेव्हा त्या चिंध्यांचा गादीप्रमाणे उपयोग होईल व दोऱ्या तुला लागणार नाहीत.” ¹³त्या लोकांनी यिर्मयाला दोंरांनी ओढून पाण्याच्या टाकीबाहेर काढले, मग यिर्मया मंदिराच्या चौकात पहाऱ्यात राहिला.

सिद्कीया यिर्मयाला काही प्रश्न पुन्हा विचारतो

¹⁴नंतर सिद्कीया राजाने यिर्मयाला बोलवायला कोणाला तरी पाठविले. त्याने यिर्मयाला परमेश्वराच्या मंदिराच्या तिसऱ्या प्रवेशद्वाराजवळ आणविले मग राजा म्हणाला,

प्रतिहारी शब्दशः नपुंसक. राजाचे महत्वाचे अधिकारी बहुधा असे असत.

तो मरावा ... आहे शब्दशः ‘नगरीत अन्न शिल्लक नसल्याने तो उपासमारीने मरेल.’

“यिर्मया, मी तुला काही विचारतो माझ्यापासून काही लपवू नकोस. मला प्रत्येक गोष्ट प्रामाणिकपणे सांग!”

¹⁵यिर्मया सिद्कीयाला म्हणाला, “मी तुला काही सांगितले, तर तू बहुधा मला मारशील मी तुला जरी सल्ला दिला, तरी तू माझे ऐकणार नाहीस!”

¹⁶पण सिद्कीया राजाने गुप्तपणे शपथ घेतली. सिद्कीया म्हणाला, परमेश्वराने आम्हाला जीव व जीवन दिले. परमेश्वर नक्कीच आहे म्हणून मी वचन देतो की यिर्मया मी तुला मारणार नाही. तुला मारू इच्छिणाऱ्या अधिकाऱ्यांच्या हातात मी तुला देणार नाही, असेही मी तुला वचन देतो.

¹⁷मग यिर्मया सिद्कीया राजाला म्हणाला, “सर्वशक्तिमान परमेश्वर हा इम्राएलचा देव आहे. तोच म्हणतो ‘तुम्ही जर बाबेलच्या राजाला शरण गेलात. तर तुमच्या जिविताचे रक्षण होईल. यरुशलेम जाळले जाणार नाही. तू आणि तुझे कुटुंबीयही जगाल. ¹⁸पण तू शरण जाण्यास नकार दिल्यास, तर यरुशलेम खाऱ्यांच्या सैन्याच्या ताब्यात दिळी जाईल. ते यरुशलेम जाळून भस्मसात करतील आणि तू त्यांच्या तावडीतून सुटणार नाहीस.”

¹⁹पण सिद्कीया राजा यिर्मयाला म्हणाला, “खाऱ्यांच्या सैन्याला जाऊन मिळालेल्या यहुदाच्या लोकांची मला भीती वाटते. सैनिक मला त्या यहुदाच्या लोकांच्या ताब्यात देतील व ते लोक माझ्याशी अत्यंत वाईट वागतील, मला मारतील म्हणून मी घाबरतो.”

²⁰पण यिर्मया म्हणाला, “सैनिक तुला त्या यहुदाच्या लोकांच्या स्वाधीन करणार नाहीत. राजा सिद्कीया, माझ्या सांगण्याप्रमाणे वागून परमेश्वराची आज्ञा पाळ. मग तुझ्यासाठी सर्व सुरळीत होईल आणि तुझा जीवही वांचेल.

²¹पण तू बाबेलच्या राजाला शरण जाण्यास नकार दिल्यास, तर काय होईल. हे परमेश्वराने मला दाखविले आहे. परमेश्वराने मला पुढीलप्रमाणे सांगितले. ²²यहुदाच्या राजवाड्यात मागे राहिलेल्या सर्व स्त्रियांना बाबेलच्या राजाच्या मुख्य अधिकाऱ्यांपुढे आणले जाईल. त्या स्त्रिया पुढील गाणे गाऊन तुमची चेष्टा करतील.

तुमच्या चांगल्या मित्रांनी तुम्हाला चुकीच्या मार्गाने नेले, आणि ते तुमच्याहून बलवान झाले, तेच ते मित्र ज्यांच्यावर तुम्ही विश्वास ठेवला. तुमचे पाय चिखलत रूतलेत. तुमच्या मित्रांनी तुम्हाला सोडले.’

²³‘तुमच्या बायका मुलांना बाहेर काढले जाईल. त्यांना बाबेलच्या सैन्याच्या स्वाधीन केले जाईल. तू स्वतःही त्या सैन्याच्या तावडीतून सुटणार नाहीस. तुला बाबेलचा राजा पकडेल आणि यरुशलेम जाळले जाईल.”

²⁴मग सिद्कीया यिर्मयाला म्हणाला, “मी तुझ्याशी बोललो हे कोणालाही सांगू नकोस. तसे केलेस, तर मारशील. ²⁵कदाचित्, मी तुझ्याशी बोललो हे त्या

अधिकाऱ्यांना काळेल. मग ते तुझ्याकडे येतील आणि म्हणतील, 'यिर्मया, तू सिद्कीया राजाला काय सांगितलेस ते आम्हाला सांग तसेच सिद्कीया तुला काय म्हणाला तेही सांग आमच्याशी खरे बोल व प्रत्येक गोष्ट सांग नाहीतर आम्ही तुला ठार मारू.' ²⁶जर ते असे म्हणाले तर तू त्यांना सांग 'मी राजाकडे मला योनाथानच्या घरातील अंधार कोठडीत परत पाठवू नका.' अशी गयावया केली. मी तेथे परत गेलो, तर मी मरेन."

²⁷ते वरिष्ठ अधिकारी यिर्मयाकडे येऊन प्रश्न विचारू लागले. खरेच असे घडले मग राजाने हुकूम केल्याप्रमाणे यिर्मयाने सांगितले. मग त्या अधिकाऱ्यांनी यिर्मयाला सोडले. यिर्मया व राजा यांच्यात झालेले बोलणे कोणालाही कळले नाही.

²⁸मग यिर्मया, यरुशलेम जिंकले जाईपर्यंत, मंदिराच्या चौकात पहाऱ्यात राहिला.

यरुशलेमचा पाडाव

39 अशा रितीने यरुशलेमचा पाडाव झाला. यहूदाचा राजा सिद्कीया याच्या कारकिर्दीच्या नवव्या वर्षाच्या दहाव्या महिन्यात बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर आपले संपूर्ण सैन्य घेऊन यरुशलेमवर चालून आला. नगरीचा पाडाव करण्यासाठी त्याने नगरीला वेढा घातला. ²आणि सिद्कीयाच्या कारकिर्दीच्या अकराव्या वर्षाच्या चौथ्या महिन्याच्या नवव्या दिवशी यरुशलेमच्या तटबंदीला भगदाड पडले. ³मग बाबेलच्या राजाचे सर्व वरिष्ठ अधिकारी यरुशलेम नगरीत शिरले आणि मधल्या प्रवेशद्वाराजवळ बसले. समागारचा राज्यपाल नेर्गलशरेसर व नबो सर्सखीम हे मोठे अधिकारी आणि इतर महत्वाचे अधिकारी ह्यांचा त्यात समावेश होता.

⁴सिद्कीया राजाने बाबेलच्या ह्या अधिकाऱ्यांना पहिले आणि तो सैनिकांबरोबर पळून गेला. त्यांनी रात्री यरुशलेम सोडले ते राजाच्या बागेतून आणि तटबंदीच्या दोन भिंतीमधल्या दारतून बाहेर पळले. ते वाळवंटाकडे गेले. ⁵खासऱ्यांच्या सैन्याने सिद्कीयाचा व त्याच्याबरोबर असलेल्या सैनिकांचा पाठलाग केला आणि यरिहोच्या मैदानात त्यांना त्यांनी पकडले. त्यांनी सिद्कीयाला पकडून बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर ह्याच्याकडे नेले तेव्हा नबुखदनेस्सर हमाथ प्रांतातील रिब्ळा येथे होता. सिद्कीयाचे काय करायचे हे नबुखदनेस्सरने ठरविले. ⁶रिब्ळामध्ये, सिद्कीयाच्या डोळ्यांदेखत, बाबेलच्या राजाने सिद्कीयाच्या मुलांना व वरिष्ठ अधिकाऱ्यांना मारले. ⁷मग नबुखदनेस्सरने सिद्कीयाचे डोळे काढले आणि साखळ्यांनी बांधून बाबेलला नेले.

⁸बाबेलच्या सैन्याने राजवाड्याला व यरुशलेम मधील घरांना आग लावली त्यांनी यरुशलेमची तटबंदी फोडली. ⁹बाबेलच्या राजाच्या विशेष संरक्षकांचा प्रमुख नबूजरदान हा होता. त्याने यरुशलेममध्ये राहिलेल्या लोकांना कैद

केले. व बाबेलला नेले. त्याला अगोदरच शरण आलेल्यांना त्याने कैद केले. एकंदरीत त्याने यरुशलेममधील सर्व लोकांनाच कैद केले. ¹⁰पण नबूजरदानने यहूदातील काही गरीब लोकांना सोडले. ह्या लोकांजवळ काहीही नव्हते म्हणून नबूजरदानने त्यांना द्राक्षमळे व जमीन दिली.

¹¹पण नबुखदनेस्सरने यिर्मयाच्या बाबतीत, नबूजरदानला ताकीद दिली होती. नबूजरदान बाबेलच्या राजाच्या खास संरक्षकांचा प्रमुख होता. नबुखदनेस्सरने अशी ताकीद दिली होती की. ¹²"यिर्मयाला शोधून काढा व त्याची काळजी घ्या. त्याला इजा करू नका. तो मागेल ते त्याला द्या."

¹³म्हणून राजाच्या खास संरक्षकांचा प्रमुख नबूजरदान याने नबूशजबान या प्रमुख सेनाधिकाऱ्याला, नेर्गल शरेसर या मोठ्या अधिकाऱ्याला आणि सैन्याला इतर अधिकाऱ्यांना यिर्मयाला शोधण्यासाठी पाठविले.

¹⁴मंदिराच्या चौकात, यहूदाच्या राजाच्या पहाऱ्यात असलेल्या यिर्मयाला त्या लोकांनी सोडविले आणि गदल्याकडे सोपविले. गदल्या अहिकामचा व अहिकाम शाफानचा मुलगा होता. यिर्मयाला घरी पाठवावे असा गदल्याला हुकूम होता. म्हणून यिर्मयाला घरी नेले गेले व तो त्याच्या आश्रमामध्ये राहू लागला.

परमेश्वराचा एबद-मलेखला संदेश

¹⁵यिर्मया मंदिराच्या चौकात पहाऱ्यात असताना त्याला परमेश्वराचा संदेश आला. तो असा होता: ¹⁶"यिर्मया मूळ कुशाचा रहिवासी असलेल्या एबद-मलेखला संदेश दे 'सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इझ्राएलच्या लोकांचा देव म्हणतो: माझे यरुशलेमबद्दलचे भाकीत मी लवकरच खरे ठरवीन. माझे संदेश अरिष्टावरून खरे ठरतील, चांगल्या गोष्टी घडून नाही. सर्व गोष्टी खऱ्या ठरत असताना तू तुझ्या डोळ्यांनी पाहशील. ¹⁷पण, एबद-मलेख, मी तुला त्या दिवशी वाचवीन.' हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे. तू ज्या लोकांना घाबरतोस, त्यांच्या स्वाधीन मी तुला करणार नाही. ¹⁸तू युद्धात मरणार नाहीस, तर तू निसटशील आणि जगशील. तू माझ्यावर विश्वास ठेवलास, म्हणून हे घडेल.'" हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

यिर्मयाची मुक्तता

40 यिर्मयाची रामा येथे, सुटका झाल्यावर परमेश्वराकडून संदेश आला. बाबेलच्या राजाच्या खास सैनिकांचा प्रमुख नबूजरदान ह्याला रामा शहरात यिर्मया सापडला. यिर्मयाला बेड्या घातल्या होत्या. यरुशलेम व यहूदा येथील सर्व कैद्यांबरोबरच तो होता. त्या सर्वांना कैद करून बाबेलला नेले होते. ²नबूजरदानला यिर्मया सापडताच, तो त्याच्याशी बोलला तो म्हणाला, "यिर्मया, परमेश्वराने, तुझ्या देवानेच हे अरिष्ट ह्या स्थळी येणार म्हणून भाकीत केले होते. ³आणि आता परमेश्वराने

सांगितल्याप्रमाणेच सर्व घडले आहे. तुम्ही यहुदातील लोकांनी परमेश्वराविरुद्ध पाप केल्यानेच हे अरिष्ट आले. तुम्ही परमेश्वराची आज्ञा पाळली नाही. ⁴यिर्मया, आता मी तुझी सुटका करीन. मी तुझ्या बेड्या काढतो तुझी इच्छा असल्यास तू माझ्याबरोबर बाबेलला ये. मी तुझी चांगली काळजी घेईन. पण, तुझी इच्छा नसल्यास, तू माझ्याबरोबर येऊ नको. सर्व देश तुझ्यापुढे मोकळा आहे तुला पाहिजे तेथे जा. ⁵किंवा शाफानपुत्र अहीकाम याचा मुलगा गदल्या ह्याच्याकडे परत जा. बाबेलच्या राजाने त्याला यहुदातील शहरांचा राज्यपाल म्हणून नेमले आहे. परत जा आणि गदल्याबरोबर लोकांमध्ये राहा. नाहीतर तुला पाहिजे तेथे तू जा.”

नंतर नबूजरदानने त्याला अन्न व बक्षीस देऊन सोडून दिले. ⁶मग यिर्मया, मिस्र्या येथे अहीकामचा मुलगा गदल्या ह्याच्याकडे गेला, तो गदल्याबरोबर यहुदात मागे राहिलेल्या लोकांमध्ये राहिला.

गदल्याचे अल्पकालीन राज्य

⁷यरुशलेमचा नाश झाला तेव्हा यहुदाच्या सैन्यातील काही सैनिक, अधिकारी आणि त्यांची काही माणसे रानात राहात होती. बाबेलच्या राजाने अहीकामचा मुलगा गदल्या ह्यास, मागे राहिलेल्या लोकांचा अधिपती म्हणून नेमले आहे, हे त्यांना कळले. अगदी गरीब स्त्री पुरुष व मुले ह्यांना कैद करून बाबेलला नेले नव्हते हे लोक मागेच राहिले होते. ⁸मग ते सैनिक मिस्र्या येथे गदल्याकडे आले. ते सैनिक म्हणजे नथन्याचा मुलगा इश्माएल, कारेहाचा मुलगा योहानान व त्याचा भाऊ योनाथान तान्हुमेथचा मुलगा सराया, नटोफाथी एफै याचे मुलगे, माकाथाचा मुलगा याजन्या व ह्यांच्याबरोबरचे काही लोक होत.

⁹शाफानचा मुलगा अहीकाम व अहीकामचा मुलगा गदल्या ह्या गदल्याने त्या सैनिकांना अधिक सुरक्षित वाटेल असे करण्याची शपथ घेतली. गदल्या त्यांना म्हणाला “खासव्यांची सेवा करण्यास तुम्ही घाबरू नका. (इझ्राएलमध्ये) देशात वस्ती करा आणि बाबेलच्या राजाची सेवा करा. असे केल्याने तुमचे भले होईल.” ¹⁰मी स्वतः मिस्र्यात राहीन. मी येथे येणाऱ्या खासव्यांशी तुमच्यावतीने बोलीन. तुम्ही हे काम माझ्यावर सोपवा. तुम्ही द्राक्षरस, ग्रीष्मातील फळे व तेल यांचे उत्पादन करून राजणात साठवून ठेवावे तुम्ही ताबा मिळविलेल्या शहरात तुम्ही राहा.”

¹¹बाबेलच्या राजाने यहुदातील काही लोकांना त्यांच्या स्वतःच्या देशात राहू दिले आहे हे मनाब, अम्मोन, अदोम व इतर देशात राहणाऱ्या सर्व यहुदी लोकांना समजले. ह्या मागे राहिलेल्या लोकांसाठी शाफानपुत्र अहीकाम याचा मुलगा गदल्या ह्यास बाबेलच्या राजाने, राज्यपाल म्हणून नेमले असल्याचेही त्यांना कळले. ¹²ही बातमी कळताच यहुदाचे लोक यहुदात परतले ते सर्व ज्या ज्या देशांत

पसरले गेले होते, तेथून ते गदल्याकडे मिस्राला परतले, ते परत आले व त्यांनी द्राक्षरस व ग्रीष्मातील फळे यांचा पुष्कळ साठा केला.

¹³कारेहाचा मुलगा योहानान व अजूनही रानात राहात असलेले यहुदाच्या सैन्यातील सर्व अधिकारी गदल्याकडे आले. गदल्या मिस्रामध्ये होता. ¹⁴योहानान व त्याच्या बरोबरचे अधिकारी गदल्याला म्हणाले, “अम्मोनी लोकांचा राजा बआलीस ह्याला तुला ठार मारण्याचे आहे, हे तुला माहीत आहे का? त्याने नथन्याचा मुलगा इश्माएल ह्याला तुला मारण्यासाठी पाठविले आहे” पण अहीकामचा मुलगा गदल्या ह्याचा ह्यावर विश्वास बसला नाही.

¹⁵मग मिस्र्या येथे, एकांतात कारेहाचा मुलगा योहानान हा गदल्याशी बोलला तो गदल्याला म्हणाला, “मी नथन्याचा मुलगा इश्माएल ह्याला मारतो तू मला परवानगी दे. ही गोष्ट कोणालाही कळणार नाही इश्माएल तुला मारणार आहे, पण आम्ही त्याला तसे करू देणार नाही. कारण तसे झाल्यास तुझ्याभोवती गोळा झालेल्या सर्व यहुदी लोकांना पुन्हा इतर देशात पांगवावे लागेल. ह्याचाच अर्थ यहुदाचे उरलेले थोडे शिल्लक राहणार नाही.”

¹⁶पण अहीकामचा मुलगा गदल्या हा कारेहाचा मुलगा योहानान ह्यास म्हणाला “इश्माएलला मारू नको. तू त्याच्याबद्दल जे सांगत आहेस ते खरे नाही.”

41 सातव्या महिन्यात नथन्याचा मुलगा इश्माएल हा अहीकामचा मुलगा गदल्या ह्याच्याकडे आला. नथन्या हा अलीशामाचा मुलगा होता. इश्माएल त्याच्याबरोबर त्याच्या दहा माणसांना घेऊन आला. ते सर्वजण मिस्राला आले. इश्माएल राजघराण्यातील होता. यहुदाच्या राजाच्या अधिकाऱ्यांपैकी तो एक होता इश्माएल व त्याच्या बरोबरची माणसे गदल्याबरोबर जेवावयास बसली. ²ते जेवत असतानाच, इश्माएल व त्याची दहा माणसे उठली व त्यांनी अहीकामाचा मुलगा गदल्या ह्यास तलवारीने ठार मारले. बाबेलच्या राजाने यहुदाचा राज्यपाल म्हणून गदल्याची निवड केली होती. ³गदल्याबरोबर मिस्र्या येथे असलेल्या सर्व यहुदांनासुद्धा इश्माएलने ठार मारले. एवढेच नाही तर, गदल्याबरोबर असलेल्या खासदी सैनिकांनासुद्धा त्याने ठार केले.

⁴⁻⁵गदल्याला मारल्याच्या दुसऱ्या दिवशी 80 लोक मिस्राला आले ते परमेश्वराच्या मंदिरात अर्पण करण्यासाठी धान्य व धूप आणीत होते. त्या सर्वांनी दाढ्या कापलेल्या होत्या अंगावर जखमा केलेल्या होत्या त्यांचे कपडे फाटलेले होते, त्यांनी मुंडन केले होते. * ते शखेम, शिलो व शोमरोन येथून आले * होते. त्यातील कोणालाही गदल्याच्या वधाविषयी माहिती नव्हती. ⁶इश्माएलने मिस्र्या

त्या सर्वांनी ... होते यरुशलेममधील देवाचे मंदिर उध्वस्त झाल्याबद्दल शोकप्रदर्शन करण्यासाठी लोकांनी असे केले.

मिसरकडे पलायन

सोडले व तो त्या माणसांना भेटायला गेला. तो त्यांना भेटायला जाताना रडला.* तो त्या माणसांना म्हणाला, “अहीकामचा मुलगा गदल्या ह्याला भेटण्यास माझ्याबरोबर चला.”⁷ ती 80 माणसे मिस्राला गेली. इश्माएलने व त्याच्या माणसांनी त्यातील 70 जणांना मारले. आणि त्यांची प्रेते खूप खोल असलेल्या पाण्याच्या टाकीत टाकली.⁸ पण राहिलेली दहा माणसे इश्माएलला म्हणाली, “आम्हाला मारू नको. आमच्याजवळ गहू व सातू आहेत. तसेच तेल व मधही आहे आम्ही ह्या गोष्टी शेततलपवून ठेवल्या आहेत.” म्हणून इश्माएलने ह्या दहा माणसांना सोडले. इतरांसारखे त्यांना मारले नाही.⁹ [ती पाण्याची टाकी खूप मोठी होती. ती यहुदाचा राजा आसा याने, युद्धाच्या वेळी नगराला पाणी मिळविणे म्हणून बांधली होती.* इझ्राएलचा राजा बाशा ह्याच्यापासून आपल्या नगराचा बचाव करण्यासाठी आसाने असे केले होते. ती टाकी भरून जाईपर्यंत इश्माएलने त्यात प्रेते टाकली.

¹⁰मिस्रामधील इतर सर्व लोकांना इश्माएलने पकडले ह्या लोकांत राजाच्या मुली व इतर मागे राहिलेले लोक होते. हे लोक म्हणजे नबूजरदानने गदल्याला ज्या लोकांवर लक्ष ठेवण्यास नेमले होते, तेच होत. नबूजर दान हा बाबेलच्या राजाच्या खास रक्षकांचा प्रमुख होता. इश्माएलने त्या सर्व लोकांना कैद केले व तो अम्मोनी लोकांचा देश पार करून जाण्यास निघाला.

¹¹त्याच्याबरोबर असलेल्या कारेहचा मुलगा योहानानला व इतर सैन्याधिकार्यांना त्याने केलेली दुष्कृत्ये कळली.¹² म्हणून योहानान व इतर सैन्याधिकारी आपल्या लोकांना घेऊन नथल्याचा मुलगा इश्माएल ह्याच्याशी लढण्यास गेले. त्यांनी गिबोन जवळील तलावापाशी इश्माएलला पकडले.¹³ इश्माएलने ज्यांना कैद करून नेले होते, त्या कैद्यांना योहानानला व सैन्याधिकार्यांना पाहिले. त्यांना मग खूप आनंद झाला.¹⁴ नंतर इश्माएलने पकडलेले सर्व लोक मिस्र्या येथून कारेहचा मुलगा योहानान ह्याच्याकडे धावले.¹⁵ पण इश्माएल व त्याची आठ माणसे योहानानच्या हातातून निसटली. ते अम्मोनच्या लोकांकडे पळाले.

¹⁶मग कारेहचा मुलगा योहानान व इतर सर्व सैन्याधिकारी यांनी सर्व कैद्यांना सोडविले. गदल्याला ठार मारल्यानंतर इश्माएलने ह्या लोकांना मिस्र्या येथून आणले होते. त्या वाचलेल्या लोकांत सैनिक, स्त्रिया, मुले व दरबारातील अधिकारी होते. योहानानने त्यांना गिबोनमधून परत आणले.

तो ... रडला देवाचे मंदिर उध्वस्त झाल्याने आपल्याला दुःख झाल्याचा इश्माएलने अभिनय केला.

ती यहुदाचा राजा ... बांधली होती काळापूर्वी 300 वर्षे राजा आसा होऊन गेला. त्याने मिस्र्याच्या रक्षणासाठी केलेल्या गोष्टींसाठी 1 राजा 15:22 पाहा.

¹⁷⁻¹⁸योहानान व इतर सैन्याधिकारी खास्यांना भीत होते. बाबेलच्या राजाने गदल्याला यहुदाचा राज्यपाल म्हणून निवडले होते. पण इश्माएलने गदल्याचा खून केला, म्हणून खासदी रागावले असतील अशी भीती योहानानला वाटत होती. म्हणून त्यांनी मिसरला पळून जाण्याचे ठरविले मिसरच्या वाटेवर ते गेरूथ किम्हाम येथे राहिले. गेरूथ किम्हाम बेथलेहेमनजीक आहे.

42 ते गेरूथ किम्हाम येथे राहत असताना योहानान व होशयाचा मुलगा यज्ज्या यिर्मया संदेष्ट्याकडे गेले. त्यांच्याबरोबर सर्व सेनाधिकारीही होते. सर्वजण राजापासून रंकापर्यंत यिर्मयाकडे गेले.² ते सर्वजण यिर्मयाला म्हणाले, “यिर्मया, कृपया आमची विनंती मान्य कर. यहुदाच्या कुळातील वाचलेल्या सर्व लोकांसाठी परमेश्वराकडे तुझ्या परमेश्वराकडे प्रार्थना कर. यिर्मया, आमच्यापैकी फारच थोडे वाचले आहेत, हे तुला दिसतेच आहे. एकेकाळी आम्ही संख्येने जास्त होतो.³ यिर्मया, आम्ही कोठे जावे व काय करावे हे तुझ्या परमेश्वर देवाने आम्हाला सांगवे म्हणून तू प्रभूचा, तुझ्या देवाचा धावा कर.”

⁴मग संदेष्टा यिर्मया म्हणाला, “तुमची विनंती मी ऐकली तुमच्या म्हणण्याप्रमाणे मी प्रभूची, तुमच्या देवाची करूणा भागीन. देवाचे सर्व म्हणणे मी तुम्हाला सांगीन. मी तुमच्यापासून काहीही लपविणार नाही.”

⁵मग ते लोक यिर्मयाला म्हणाले, “जर परमेश्वर देव तुझ्याकडून जसे सांगतो तसे आम्ही वागलो नाही, तर तुझा परमेश्वर देवच आमच्याविरुद्धचा खरा व प्रामाणिक साक्षीदार असेल.⁶ आम्हाला त्याचा संदेश आवडला का नाही हा पश्च उद्भवत नाही. आम्ही परमेश्वराची, आमच्या देवाची, आज्ञा पाळू. त्याच्याकडून संदेश आणण्यासाठी आम्ही तुला पाठवीत आहोत. तो सांगेल ते आम्ही ऐकू. मग आमचे कल्याण होईल खरंच, आम्ही परमेश्वराची आमच्या देवाची आज्ञा पाळू.”

⁷दहा दिवसानंतर यिर्मयाला परमेश्वराचा संदेश आला.⁸ मग यिर्मयाने कारेहचा मुलगा योहानान, त्याच्याबरोबर असलेले सेनाधिकारी व राजापासून रंकापर्यंत सर्व लोक यांना एकत्र केले.

⁹मग तो त्यांना म्हणाला, “परमेश्वर, इझ्राएलच्या लोकांचा देव काय म्हणतो पाहा तुम्ही मला त्याच्याकडे पाठविले तुम्ही मला केलेली विनंती मी त्याला सांगितली. परमेश्वर असे म्हणतो:¹⁰ “जर तुम्ही यहुदात राहिलात, तर मी तुमचा नाश करणार नाही. उलट मी तुम्हाला सामर्थ्यशाली करीन. मी तुम्हाला रूजवीन, उपटून टाकणार नाही. मी असे करण्याचे कारण म्हणजे तुमच्यावर मला आणाव्या लागलेल्या वाईट प्रसंगामुळे मला वाईट वाटते.¹¹ सध्या तुम्ही बाबेलच्या राजाला भीत आहात. पण त्याला भिऊ नका. बाबेलच्या राजाची अजिबात

भीती बाळगू नका.' हा परमेश्वराचा संदेश आहे. 'कारण मी तुमच्याबरोबर आहे. मी तुमचे रक्षण करीन. मी तुमची सुटका करीन. त्याचे हात तुमच्यापर्यंत पोहोचू शकणार नाहीत.¹² मी तुमच्यावर कृपा करीन आणि बाबेलचा राजाही तुमच्याशी दयाळूपणाने वागेल. तो तुम्हाला तुमच्या देशात परत आणील.'¹³ पण कदाचित् 'आम्ही यहुदात राहणार नाही.' असे तुम्ही म्हणाल तुम्ही असे म्हणाल्यास, तुम्ही परमेश्वराची, तुमच्या देवाची अवज्ञा केल्यासारखे होईल.¹⁴ तुम्ही कदाचित् असेही म्हणाल 'नाही, आम्ही मिसरमध्ये जाऊन राहू. तेथे युध्द आम्हाला दिसणार नाही किंवा रणशिंगाचा आवाज ऐकू येणार नाही तेथे आमची उपासमार होणार नाही.'

¹⁵ तुम्ही असे म्हणत असाल तर यहुदातील वाचलेल्या लोकांनी, परमेश्वराचा संदेश ऐका. सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इस्राएलच्या लोकांना देव म्हणतो, 'तुम्ही मिसरमध्ये जाऊन राहण्याचे निश्चित केल्यास पुढील गोष्टी घडतील.¹⁶ ज्या तलवारीची तुम्हाला भीती वाटत आहे, ती तुमचा तेथे पराभव करील. ज्या उपासमारीची तुम्ही काळजी करीत आहा, ती तेथे तुम्हाला गाठील. तुम्ही मिसरमध्ये मराल.¹⁷ जो कोणी मिसरमध्ये जाऊन राहण्याचे निश्चित करील, तो युद्धात, वा उपासमारीने किंवा भयंकर रोगराईने मरेल. मिसरमध्ये जाणारा एकही जण वाचणार नाही. मी घडवून आणणार असलेल्या भयंकर संकटातून कोणीही वाचणार नाही.'

¹⁸ 'मग सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इस्राएलच्या लोकांचा देव पुढे म्हणतो, 'मी यरुशलेमवरचा माझा राग व्यक्त करून दाखविला यरुशलेममध्ये राहणाऱ्या लोकांना मी शिक्षा केली. त्याचप्रमाणे मिसरमध्ये जाणाऱ्या प्रत्येकावर मी राग प्रकट करीन. दुसऱ्यांना शाप देताना लोक उदाहरण म्हणून तुमचे नाव घेतील. तुम्ही म्हणजे जणू शिवी व्हाल लोकांना तुमची लाज वाटेल लोक तुमचा अपमान करतील तुम्हाला पुन्हा कधीही यहुदा दिसणार नाही.'

¹⁹ 'यहुदातील वाचलेल्या लोकांनी, 'मिसरला जाऊ नका.' असे परमेश्वराने तुम्हाला सांगितले आहे, मी आताच तुम्हाला ताकीद देतो.²⁰ तुम्ही तुमच्या मृत्यूला कारण होईल, अशी चूक करीत आहात तुम्ही मला परमेश्वराकडे, तुमच्या देवाकडे, पाठविले तुम्ही मला म्हणाला, 'आमच्यासाठी आपल्या परमेश्वराकडे प्रार्थना कर. परमेश्वराने करायला सांगितलेली प्रत्येक गोष्ट आम्हाला सांग आम्ही परमेश्वराचे ऐकू.'

²¹ म्हणून आज मी तुम्हाला परमेश्वराचा संदेश सांगितला आहे. पण तुम्ही तुमच्या परमेश्वर देवाची आज्ञा पाळली नाही. परमेश्वराने ज्या गोष्टी तुम्ही कराव्या हे सांगण्यासाठी मला तुमच्याकडे पाठवले होते, त्या गोष्टी तुम्ही केल्या नाहीत.²² तुम्ही मिसरमध्ये जाऊन राहू इच्छिता पण मग तुम्ही युद्धात वा उपासमारीने अथवा भयंकर रोगराईने

मराल. ह्या गोष्टी तुमच्याबाबत घडतील, ह्याची खात्री बाळगा."

43 अशा रीतीने यिर्मयाने परमेश्वराकडून, त्यांच्या देवाकडून आलेला संदेश लोकांना सांगितला परमेश्वराने लोकांना सांगण्यास सांगितलेली प्रत्येक गोष्ट यिर्मयाने लोकांना ऐकविली.

² होशयाचा मुलगा अजण्या, कारेहचा मुलगा योहानान व इतर काही लोक गर्विष्ठ व दुराग्रही होते. ते सर्व यिर्मयावर रागावले. ते यिर्मयाला म्हणाले, "यिर्मया, तू खोटे बोलत आहेस. 'तुम्ही मुळीच मिसरला जाऊन राहू नये.' असे सांगण्यासाठी आमच्या परमेश्वर देवाने तुला आमच्याकडे पाठविले नाही.³ यिर्मया, नेरीयाचा मुलगा बारूख तुला आमच्याविरुद्ध भडकावीत आहे असे आम्हाला वाटते. आम्हाला खासखांच्या हाती देण्याची त्याची इच्छा आहे त्यांनी आम्हाला मारावे अथवा कैदी म्हणून बाबेलला न्यावे म्हणून तो तुझ्यामार्फत असे सांगत आहे."

⁴ म्हणून योहानान, सेनाधिकारी व इतर सर्व लोक ह्यांनी परमेश्वराच्या आज्ञांचे उल्लंघन केले परमेश्वराने त्यांना यहुदात राहण्याची आज्ञा दिली होती.⁵ पण परमेश्वराचे ऐकण्याऐवजी, योहानान व सेनाधिकारी वाचलेल्या लोकांना इतर देशांत नेले होते. पण ते यहुदाला परत आले होते.⁶ आता, योहानान व सेनाधिकारी यांनी, पुरुष, स्त्रिया व मुले ह्यांना गोळा करून मिसरला नेले. ह्या लोकांत राजकन्याही होत्या (नबूजरदानने गदल्याला ह्या लोकांवर लक्ष ठेवण्यासाठी नेमले होते. बाबेलच्या राजाच्या खास रक्षकांचा नबूजरदान प्रमुख होता). योहानानने संदेश यिर्मया व नेरीयाचा मुलगा बारूख ह्यांनाही बरोबर नेले.⁷ त्या लोकांनी परमेश्वराचे ऐकले नाही ते सर्व लोक मिसरला गेले ते तहपन्हेस येथे गेले.

⁸ तहपन्हेस येथे यिर्मयाला परमेश्वराचा पुढीलप्रमाणे संदेश मिळाला: ⁹ 'यिर्मया, काही मोठे धोंडे घे. ते तहपन्हेस येथील फारोच्या कचेरीसमोरच्या विटामातीच्या पादचारीमार्गावर पुर. तू हे यहुदातील लोक पाहत असताना, कर.¹⁰ मग हे सर्व पाहत असलेल्या यहुदी लोकांना सांग 'सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इस्राएलचा देव म्हणतो, 'मी बाबेलचा राजा, नबुखदनेस्सर, यास येथे पाठवीन, तो माझा सेवक आहे. मी पुरलेल्या ह्या दांडांवर मी त्याचे सांझा सेवक आहे. मी पुरलेल्या ह्या दांडांवर त्याचे छत्र उभारिल. ¹¹ नबुखदनेस्सर येथे येईल व मिसरवर चढाई करील.

ज्यांचे मरण आहे, त्यांना तो ठार मारील. ज्यांना कैद व्हायची आहे, त्यांना तो कैद करील. ज्यांचे मरण तलवारीने आहे, त्यांना तो तलवारीने ठार करील.¹² तो मिसरच्या दैवतांच्या देवळांना आग लावील. तो देऊळे जाळील व मूर्ती काढून नेईल. मंडपाळ ज्याप्रमाणे त्याच्या कपड्यावरील पिसवा व काटे ओढून काढून आपले कपडे स्वच्छ करतो, त्याप्रमाणे नबुखदनेस्सर मिसर साफ करील. मग तो निर्धास्तपणे मिसर सोडून जाईल.¹³ तो मिसरमधील सूर्य

देवतेच्या देवळातील स्मृती शिलांचा नाश करील आणि तेथील दैवतांची देऊळे जाळून टाकिले.”

मिसरमध्ये राहाणाऱ्या यहूदी लोकांना परमेश्वराचा संदेश

44 विर्मयाला परमेश्वराचा संदेश मिळाला. मिसरमध्ये राहाणाऱ्या सर्व यहूदी लोकांसाठी तो होता. हे लोक मगिदोल, तहपनहेस, मॅमफिस व दक्षिण मिसर येथे राहत होते. संदेश असा होता: ²सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इझ्राएलचा देव म्हणतो, “यरुशलेम नगरीवर व यहूदाच्या इतर नगरांवर मी जी भयंकर संकटे आणली, ती तुम्ही पाहिलीत. आता ती नगरे म्हणजे नुसती दगडधोंडांची रास झाली आहेत. ³तेथे राहाणाऱ्या लोकांनी पाप केल्यामुळे मी त्यांचा नाश केला. त्यांनी अनेक दैवतांना बळी अर्पण केले. त्यामुळे मला राग आला. तुमच्या लोकांनी व पूर्वजांनी, पूर्वी कधी, त्या दैवतांना पुजले नव्हते. ⁴मी त्या लोकांकडे माझे संदेष्टे पुन्हा पुन्हा पाठविले ते माझे सेवक होते. त्या संदेष्ट्यांनी माझा संदेश सांगितला आणि ते लोकांना म्हणाले, ‘अशी भयंकर कृत्ये करू नका. परमेश्वर मूर्तिपूजेचा तिरस्कार करतो.’ ⁵पण त्यांनी संदेष्ट्यांचे ऐकले नाही. त्यांनी संदेष्ट्यांकडे लक्ष दिले नाही. ते दुष्कृत्ये करीतच राहिले ते दैवतांना बळी अर्पण करीतच राहिले. ⁶म्हणून त्यांच्यावरचा माझा राग मी व्यक्त केला. मी यहूदातील नगरांना व यरुशलेमच्या मार्गांना शिक्षा केली. माझ्या रागामुळेच आज यरुशलेम व यहूदातील नगरे नुसती दगडविटांच्या राशी झाली आहेत.” ⁷म्हणून सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इझ्राएलचा देव म्हणतो, “मूर्तीची पूजा करीत राहून तुम्ही स्वतःलाच इजा का करून घेत आहात? तुम्ही पुरुष व स्त्रिया, मुले व बालके यांना यहूदाच्या कुळापासून तोडत आहात. त्यामुळे यहूदाच्या कुळातील कोणीही शिल्लक राहणार नाही. ⁸मूर्तीपूजा करून तुम्ही मला का संतापवता? आता तुम्ही मिसरमध्ये राहात आहात आणि मिसरच्या दैवतांना बळी अर्पण करून तुम्ही मला संतापवत आहात. तुम्ही तुमचाच नाश करून घ्याल. ती तुमचीच चूक असेल. तुमचे वागणेच असे असेल की तुमच्या राष्ट्रातील लोक तुमच्याबद्दल वाईटच बोलतील. जगातील इतर राष्ट्रे तुमची चेष्टा करतील. ⁹तुमच्या पूर्वजांनी केलेली दुष्कृत्ये तुम्ही विसरलात का? यहूदाच्या राजा राण्यांनी केलेली वाईट कृत्ये तुम्हाला आठवत नाहीत का? तुम्ही आणि तुमच्या बायकांनी यहूदात व यरुशलेमच्या रस्त्यावर केलेली पापे तुम्ही विसरलात का? ¹⁰आजतागायत यहूदातील लोक नम्र झालेले नाहीत त्यांनी माझ्याबद्दल आदर दाखविलेला नाही. ते, माझ्या शिकणुकीप्रमाणे वागले नाहीत मी तुम्हाला आणि तुमच्या पूर्वजांना घालून दिलेले नियम त्यांनी पाळले नाहीत.”

¹¹म्हणून सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इझ्राएलचा देव म्हणतो, “मी तुमच्यावर भयंकर संकटे आणण्याचे ठरविले

आहे. मी यहूदाच्या कुळाचा संपूर्ण नाश करीन. ¹²यहूदातील अगदी थोडे लोक वाचले आहेत. ते येथे मिसरला आले आहेत. पण यहूदातील कुळातल्या त्या वाचलेल्या लोकांचा मी नाश करीन. अती महत्त्वाच्या व्यक्तींपासून अती सामान्यपर्यंत सर्वच्या सर्व युद्धात ठार होतील वा उपासमारीने मरतील. इतर राष्ट्रांतील लोक त्यांची निंदा करतील. त्या लोकांच्या बाबतीत जे घडले, ते पाहून इतर राष्ट्रांतील लोक घाबरतील. ते लोक म्हणजे जण काय शिवी बनतील, दुसरी राष्ट्रे त्यांचा अपमान करतील. ¹³मिसरमध्ये राहण्यास गेलेल्या त्या लोकांना मी शिक्षा करीन. त्यासाठी मी तलवार, उपासमार व भयंकर रोगराई या गोष्टींचा उपयोग करीन. यरुशलेम नगरीला जशी मी शिक्षा केली, तशीच त्यांना शिक्षा करीन. ¹⁴यहूदातून वाचून मिसरमध्ये राहण्यास गेलेला एकही जण माझ्या शिक्षेतून सुटणार नाही. त्यांच्यातील कोणीही यहूदास परतणार नाही. त्या लोकांची यहूदात परत येऊन राहण्याची इच्छा आहे, पण काही निसटून गेलेले लोक सोडून कोणीही यहूदात परत जाणार नाही.”

¹⁵मिसरमध्ये राहाणाऱ्या यहूदी स्त्रिया दैवतांना बळी अर्पण करीत होत्या त्यांच्या पतींना ते माहीत होते. पण त्यांनी त्या स्त्रियांना असे करण्यापासून परावृत्त केले नाही. तेथे असलेल्या यहूदी लोकांचा एक मोठा समुदाय एकत्र येत होता हे लोक मिसरच्या दक्षिण भागात राहात होते ज्या स्त्रिया दैवतांना बळी अर्पण करीत होत्या, त्यांचे पती विर्मयाला म्हणाले. ¹⁶“तू आम्हाला सांगितलेला परमेश्वराचा संदेश आम्ही मानणार नाही ¹⁷आम्ही स्वर्गातील राणीला बळी अर्पण करण्याचे वचन दिले आहे, तेव्हा आम्ही त्याप्रमाणेच करू. आम्ही बळी व पेयार्पण करून तिची पूजा करू. आम्ही पूर्वीही हे केले आहे. आमच्या पूर्वजांनी, राजांनी व अधिकाऱ्यांनीही पूर्वी असेच केले आम्ही सर्वांनी यहूदाच्या नगरांत आणि यरुशलेमच्या रस्त्यावर हेच केले आम्ही स्वर्गातील राणीची पूजा केली तेव्हा आम्हाला अन्नाची कमतरता नव्हती, आम्हाला यश येत होते, आमचे काहीही वाईट झाले नाही. ¹⁸पण आम्ही स्वर्गातील राणीला बळी व पेयार्पणे करून तिची पूजा करण्याचे सोडून देताच आम्हाला अडचणी आल्या, आमचे लोक तलवारीने व उपासमारीने मारले गेले.”

¹⁹मग स्त्रिया बोलू लागल्या त्या विर्मयाला म्हणाल्या, “जे काही आम्ही करीत होतो, ते आमच्या पतींना माहीत होते. स्वर्गातील राणीला बळी व पेयार्पण करण्याची त्यांची आम्हाला परवानगी होती. आम्ही पुण्यांमधून तिच्या प्रतिमा घडवीत होतो हेही त्यांना माहीत होते.” ²⁰मग ह्या सर्व गोष्टी सांगणाऱ्या स्त्री पुरुषांशी विर्मया बोलला ²¹तो त्या लोकांना म्हणाला, “तुम्ही यहूदाच्या नगरांत आणि यरुशलेमच्या रस्त्यांवर बळी दिले हे परमेश्वराच्या लक्षात आहे. तुम्ही, तुमच्या पूर्वजांनी, राजांनी, अधिकाऱ्यांनी व देशातील लोकांनी असेच केले परमेश्वराच्या लक्षात हे

सर्व होते. त्याने त्याबद्दल विचार केला. ²²मग परमेश्वराची सहनशक्ती संपली. तुम्ही केलेल्या वाईट आणि भयंकर कृत्यांचा परमेश्वराला तिरस्कार वाटला. म्हणून त्याने तुमच्या देशाचे ओसाड वाळवंट केले. तेथे आता कोणीही राहत नाही. तो देश आता शापरूप झाला आहे. ²³तुम्ही दैवतांना बळी अर्पण केले, म्हणूनच असे वाईट घडले, तुम्ही परमेश्वराविरुद्ध वागून पाप केले. तुम्ही परमेश्वराचे ऐकले नाही. त्याच्या शिकवणुकीप्रमाणे तुम्ही वागला नाहीत अथवा त्याने घालून दिलेले नियम तुम्ही पाळले नाहीत करारातील तुमच्या शर्ती तुम्ही पाळल्या नाहीत."

²⁴विर्मया त्या सर्वांना म्हणाला, "यहूदातून येऊन मिसरमध्ये राहणाऱ्या तुम्ही सर्वांनी परमेश्वराचा संदेश ऐका: ²⁵सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इस्राएलच्या लोकांचा देव म्हणतो, 'तुम्ही आणि तुमच्या स्त्रियांनी तुमच्या म्हणण्याप्रमाणे केले. तुम्ही म्हणाला "आम्ही दिलेले वचन पाळू. आम्ही स्वर्गातील राणीला बळी व पेये अर्पण करण्याचे वचन दिले आहे." तर मग जा दिलेल्या वचनाप्रमाणे वागा दिलेले वचन पाळा. ²⁶पण मिसरमध्ये राहणाऱ्या सर्व यहूदी लोकांनी परमेश्वराचा संदेश ऐका मी माझ्या महान नावाची शपथ घेऊन वचन देतो की मिसरमध्ये राहणाऱ्या यहूदी लोकांपैकी कोणीही पुन्हा कधीही वचन देताना, माझी शपथ घेणार नाहीत ते पुन्हा कधीही "देवा शपथ.." असे म्हणणार नाहीत. ²⁷"मी त्या यहूदाच्या लोकांवर लक्ष ठेवत आहे, पण ते काळजी घेण्यासाठी म्हणून नाही, तर त्यांना इजा व्हावी म्हणून मिसरमध्ये राहणारे यहूदी लोक उपासमारीने मरतील वा तलवारीने मारले जातील त्यांचा संपूर्ण नाश होईपर्यंत हे मरणाचे सत्र चालूच राहील. ²⁸काही लोक तलवारीच्या वारातून निसटतील ते मिसरमधून यहूदाला परत येतील पण असे लोक फारच थोडे असतील. मग वाचलेल्या व मिसरमध्ये राहायला आलेल्या लोकांना कोणाचे शब्द खरे ठरले ते कळेल. 'माझे शब्द खरे ठरले की त्यांचे' ते त्यांना समजेल. ²⁹मी तुम्हाला ह्याचा पुरावा देईन.' हा परमेश्वराचा संदेश आहे, 'मी मिसरमध्येच तुम्हाला शिक्षा करीन. मग तुम्हाला दुखविण्याची वचने दिली होती ती खरी ठरतात, ह्याची तुम्हाला खात्री पटेल. ³⁰मी म्हटल्याप्रमाणे करतो हाच तुमच्यासाठी पुरावा असेल.' परमेश्वर पुढे म्हणतो, 'फारो हफ्रा हा मिसरचा राजा आहे त्याचे शत्रू त्याला मारायला टपले आहेत. मी फारो हफ्राला त्याच्या शत्रूंच्या ताब्यात देईन सिद्कीया यहूदाचा राजा होता नबुखदनेस्सर त्याचा शत्रू होता, मी सिद्कीयाला त्याच्या शत्रूंच्या ताब्यात दिले त्याचप्रमाणे फारो हफ्राला मी त्याच्या शत्रूंच्या ताब्यात देईन."

बारूखला संदेश

45 यहोयाकीम हा योशीयाचा मुलगा होता यहोयाकीम यहूदावर राज्य करीत असताना त्याच्या कारकिर्दीच्या चौथ्या वर्षी विर्मया या संदेष्ट्याने नेरीयाचा

मुलगा बारूख यास पुढील गोष्टी सांगितल्या बारूखने त्या पटावर लिहिल्या विर्मयाने बारूखला सांगितलेल्या गोष्टी पुढीलप्रमाणे होत्या. ²"परमेश्वर, इस्राएलचा देव तुला असे म्हणतो ³बारूख, तू असे म्हणालास की माझ्या दुष्टीने हे फार वाईट आहे. परमेश्वराने मला यातनांबरोबर दुःख दिले आहे. मी फार कंटाळलो आहे. माझ्या दुःखाने मी हैराण झालो आहे. मी विश्वांती घेऊ शकत नाही." ⁴"विर्मया, बारूखला असे सांग की परमेश्वर म्हणतो, 'मी बांधलेले मीच तोडून टाकीन. मी परेलेले मीच उप्तून टाकीन मी सर्व यहूदात असेच करीन. ⁵बारूख, तू स्वतःसाठी मोठ्या गोष्टींची अपेक्षा करतोस तशी अपेक्षा करू नकोस. कारण मी सर्वोपर संकट आणीन.' परमेश्वरानेच ह्या गोष्टी सांगितल्या 'तुला खूप ठिकाणी जावे लागेल पण तू जेथे जाशील, तेथून मी तुझी जिवंतपणे सुटका करीन."

राष्ट्रांसाठी परमेश्वराचा संदेश

46 विर्मया या संदेष्ट्याला जो संदेश मिळाला, तो वेगवेगळ्या राष्ट्रांसाठी होता.

मिसरसाठी संदेश

²हा संदेश मिसर देशासाठी आहे. फारो नखो ह्याच्या सैन्याविषयी हा संदेश आहे. नखो मिसरचा राजा होता. कर्कमीश शहराजवळ त्याच्या सैन्याचा पराभव झाला. कर्कमीश फरात नदीच्या काठी आहे. योशीयाचा मुलगा योहयाकीम यहूदाचा राजा असताना त्याच्या कारकिर्दीच्या चौथ्या वर्षी बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर याने फारो नखोच्या सैन्याचा कर्कमीश येथे पराभव केला. परमेश्वराचा मिसरला पुढीलप्रमाणे संदेश आहे:

³"तुमच्या लहान मोठ्या ढाली तयार ठेवा. लढण्यासाठी कूच करा ⁴घोडे तयार ठेवा. सैनिकांना, घोड्यांवर स्वार व्हा, युद्धासाठी आपापल्या जागा धरा. शिरस्त्राण घाला. भाल्यांना धार करा. चिलखत घाला. ⁵हे मी काय पाहतो? ते सैन्य भयभीत झाले आहे, सैनिक दूर पळून जात आहेत त्यांच्या शूर वीरांचा पराभव झाला आहे. ते घाईने पळून जात आहेत. ते मागे वळून पाहत नाहीत. सगळीकडे धोका आहे." परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

⁶चपळ लोक दूर पळून जाऊ शकणार नाहीत. बलवान सैनिक निसटू शकणार नाहीत. ते सगळे अडखळून पडतील. हे सगळे फरात नदीच्या उत्तरेस घडेल.

⁷नील नदीप्रमाणे हा कोण येत आहे? त्या मोठ्या, वेगवान नदीप्रमाणे कोण बरे येत आहे?

⁸उसळणाऱ्या नील नदीप्रमाणे मिसर येत आहे. प्रचंड, वेगवान नदीप्रमाणे तो येत आहे. मिसर म्हणतो, 'मी येऊन पृथ्वीला व्यापून टाकीन. मी शहरे व त्यात राहणाऱ्या लोकांचा नाश करीन.'

⁹घोडेस्वारानो, चढाई करा. सारथ्यांनो, रथ वेगाने हाका. शूर सैनिकांनो, कूच करा. कूष व फूट येथील सैनिकांनो, ढाली सांभाळा. लूदच्या सैनिकांनो, धनुष्याचा उपयोग करा.

¹⁰“पण त्या वेळी, आमच्या प्रभूचा, सर्वशक्तिमान परमेश्वराचा जय होईल. तो त्यांना योग्य ती शिक्षा करील. परमेश्वराच्या शत्रूंना योग्य अशीच शिक्षा मिळेल. सर्वनाश होईपर्यंत तलवार वार करील. तलवारीला लागलेली रक्ताची तहान भागेपर्यंत ती लोकांना ठार करील. आमच्या प्रभूला, सर्वशक्तिमान परमेश्वराला बळी मिळावा म्हणून असे घडेल. हा बळी म्हणजे फरात नदीच्या काठी उत्तरेच्या प्रदेशात असलेले मिसरचे सैन्य होय.

¹¹“मिसर, गिलादला जा आणि काही औषध मिळव. तू खूप औषधे मिळवशील, पण त्याचा उपयोग होणार नाही तू बरा होणार नाहीस.

¹²इतर राष्ट्र तुझा आक्रोश ऐकतील. सर्व पृथ्वीवर तो ऐकू जाईल. एक ‘शूर योद्धा’ दुसऱ्या ‘शूर योद्धाला’ भिडेल. आणि दोघेही ‘शूर योद्धे’ बरोबरच खाली पडतील.”

¹³परमेश्वराने यिर्मया या संदेष्ट्याला जो संदेश दिला, तो मिसरवर स्वारी करून येणाऱ्या बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सरबद्दल होता.

¹⁴“मिसरमध्ये ह्या संदेशाची घोषणा कर. मिगदोल, नोफ व तहफन्हेस येथे जाहीर कर ‘युद्धाला तयार व्हा का? कारण तुमच्या भोवतालचे लोक तलवारीने मारले जात आहेत.’

¹⁵“मिसर, तुझे बलवान सैनिक मारले जातील. ते उभेच राहू शकणार नाहीत कारण परमेश्वरच त्यांना खाली पाडेल.

¹⁶ते पुन्हा पुन्हा धडपडतील. ते एकमेकावर पडतील ते म्हणतील, ‘उठा! आपण माघारी, आपल्या लोकां मध्ये जाऊ या आपण माय भूमीला परत जाऊ या आपला शत्रू आपला पराभव करीत आहे. आपण दूर गेलेच पाहिजे.’

¹⁷त्यांच्या मायभूमीत, ते सैनिक म्हणतील, ‘मिसरचा राजा फारो म्हणजे नुसताच गाजावाजा आहे. त्याच्या वैभवाचा काळ संपला आहे.”

¹⁸हा राजाकडून आलेला संदेश आहे. तो राजा म्हणजे सर्वशक्तिमान परमेश्वरच होय. “मी शपथपूर्वक वचन देतो की सामर्थ्यवान नेता येईल. तो ताबोर आणि समुद्राजवळील कर्मेल पर्वताप्रमाणे महान असेल.

¹⁹मिसरच्या लोकांनो, गाशा गुंडाळा कैदेस तयार व्हा. का? कारण नोफचा नाश होऊन ते निर्जन होईल. त्या शहरांचा नाश केला जाईल. ती निर्जन होतील.

²⁰“मिसर सुंदर गायीप्रमाणे आहे. पण उत्तरेकडून एक गोमाशी तिला त्रास देण्यास येत आहे.

²¹मिसरच्या सैन्यातील भाडोत्री सैनिक हे लठ्ठ वासराप्रमाणे आहेत. ते पाठ फिरवून पळून जातील. ते चढाईला समर्थपणे तोंड देणार नाहीत त्यांच्या नाशाची वेळ येत आहे. त्यांना लवकरच शिक्षा होईल.

²²मिसर, फूटकारणाच्या व निसटून जाण्याचा प्रयत्न करणाऱ्या सापाप्रमाणे आहे. शत्रू जवळ जवळ येत आहे आणि मिसरचे सैन्य पळून जाण्याचा प्रयत्न करीत आहे. शत्रू मिसरवर कुऱ्हाडीने हल्ला करतील. ते लाकूडतोड्यां प्रमाणे असतील.”

²³परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो: “ते मिसरचे जंगल (सैन्य) तोडून टाकतील जंगलात (सैन्यात) खूप झाडे (सैनिक) आहेत. पण ती सर्व तोडली जातील. टोळपेक्षा तेथे जास्त सैनिक आहेत. कोणीही मोजू शकणार नाही एवढे सैनिक तेथे आहेत.

²⁴मिसरची स्थिती लज्जास्पद होईल. उत्तरेचा शत्रू तिचा पराभव करील.”

²⁵सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इझ्राएलचा देव म्हणतो, “लवकरच मी नोच्या आमोन देवतेला शिक्षा करीन. मी फारो, मिसर आणि तिचे दैवत यांनाही शिक्षा करीन. मी मिसरच्या राजाला सजा देईन आणि फारोवर अवलंबून असलेल्या लोकांना शिक्षा करीन. ²⁶मी ह्या सर्व लोकांचा त्यांच्या शत्रूंच्या हातून पराभव करीन. त्या शत्रूंची त्यांना मारण्याची इच्छा आहे. मी त्या लोकांना बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर व त्याचे सेवक ह्यांच्या हवाली करीन.”

“फार पूर्वी, मिसरला, शांतता होती. ह्या संकटकाळानंतरही मिसरला शांतता नांदेल.” परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

उत्तर इझ्राएलला संदेश

²⁷“याकोब, माझ्या सेवका, घाबरू नकोस. इझ्राएल, भिऊ नकोस दुरच्या ठिकाणाहून मी तुला वाचवीन. निरनिराळ्या देशांत कैदी म्हणून नेलेल्या तुझ्या मुलांचे मी रक्षण करीन. याकोबला पुन्हा शांतता व संरक्षण लाभेल. कोणीही त्याला भीती दाखविणार नाही.”

²⁸परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो, “याकोब, माझ्या सेवका घाबरू नकोस. मी तुझ्या पाठीशी आहे मी तुला खूप निरनिराळ्या ठिकाणी पाठविले पण मी तुझा संपूर्ण नाश करणार नाही. इतर राष्ट्रांचा मात्र मी नाश करीन. तुझ्या दुष्कृत्यांबद्दल तुला शिक्षा झालीच पाहिजे. म्हणून तुझ्या शिक्षेतून मी तुला सूट देणार नाही. मी तुला शिस्त लावीन हे खरे! पण ती न्याय्यपणाने लावीन.”

पालिष्ट्यांविषयी संदेश

47 यिर्मया या संदेष्ट्याला परमेश्वराकडून पुढील संदेश आला. तो पालिष्ट्यांबाबत होता. फारोने गजा शहरावर हल्ला करण्यापूर्वी हा संदेश आला.

^२परमेश्वर म्हणतो, “पाहा! उत्तरेला शत्रू-सैनिक एकत्र आले आहेत वेगाने वाहून काठावर पसरणाऱ्या नदीप्रमाणे ते येतील. पूर ज्याप्रमाणे जमीन व्यापतो, तसेच ते सर्व देशांत पसरतील शहरे आणि त्यातील रहिवासी यांना ते गिळतील. त्या देशात राहणारा प्रत्येकजण मदतीसाठी आक्रोश करील.

^३“त्यांना घोड्याच्या टापांचे आवाज ऐकू येतील रथांचा गडगडाट व चाकांचा खडखडाट त्यांना ऐकू येईल. वडील आपल्या मुलांचे रक्षण करू शकणार नाहीत. ते इतके दुबळे होतील की ते मदत करू शकणार नाहीत.

^४सर्व पलिष्ठांच्या नाशाची वेळ आली आहे. सोर आणि सीडोन यांच्या उरलेल्या साहाय्यकांच्या नाशाची वेळ आली आहे. लवकरच परमेश्वर पलिष्ठांच्या नाश करील. कप्तोर द्विपातील वाचलेल्यांचाही तो नाश करील.

^५गजाचे लोक दुःखी होतील आणि आपले मुंडन करतील. अस्कलोनचे लोक शांत होतील. दरीतील वाचलेल्या लोकांना तुम्ही किती काळ स्वतःला जखमा करणार?

^६“परमेश्वराच्या तलवारी, तू अजून थांबली नाहीस! किती काळ तू लढत राहणार? परत आपल्या म्यानात जा, थाब! शांत रहा!

^७पण परमेश्वराची तलवार विश्रांती कशी घेऊ शकेल? परमेश्वराने तिला आज्ञा दिली की अस्कलोन व समुद्रकिनारा ह्यावर हल्ला कर.”

मवाबसाठी संदेश

48 हा संदेश मवाब देशासाठी आहे सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इस्राएलच्या लोकांचा देव असे म्हणतो:

“नबो पर्वताला वाईट काळ येईल. त्याचा नाश होईल किर्याथार्मच्या गर्व उत्तरेले ते काबीज केले जाईल मजबूत ठिकाणे वाकतील त्यांचे शतशः तुकडे होतील.

^२पुन्हा कधीही मवाबची स्तुती ऐकू येणार नाही. हेशबोनमधील लोक मवाबच्या पाडावाचा बेत आखतील ते म्हणतील, ‘या, आपण त्या देशाचा शेवट करू या.’ मदमेना, तू सुद्धा शांत होशील, तलवार तुझा पाठलाग करील.

^३होरोनाईमचा आक्रोश एका. तो गोंधळाचा व प्रचंड नाशाचा आवाज आहे.

^४मवाबचा नाश होईल. तिची लहान मुले मदतीसाठी आक्रोश करतील.

^५मवाबचे लोक लूहीथच्या रस्त्याने वर जाताना मोठ्याने रडत आहेत. खाली, होरोनाईमच्या रस्त्यांवर यातनांचे व दुःखाचे विक्ळणे ऐकू येते.

^६पळा! जीव वाचविण्यासाठी पळा! वाळवंटातून उडणाऱ्या झुडुपाप्रमाणे पळा!

^७तुम्ही घडविलेल्या गोष्टी व तुमची संपत्ती यावर तुम्ही भिस्त ठेवता, म्हणून तुम्ही पकडले जाळ. कमोश दैवत कैद केले जाईल आणि त्याच्याबरोबर त्याचे पुरोहित व अधिकारी यांनाही नेले जाईल.

^८प्रत्येक गावावर विक्वंसक येईल. त्यातून एकही गाव सुटणार नाही. दरीचा नाश होईल पठारा चाही नाश केला जाईल परमेश्वराने हे घडणार म्हणून सांगितले आहे, तेव्हा तसे घडणारच.

^९मवाबच्या शेतांवर मीठ पसरा देशाचे ओसाड वाळवंट होईल. मवाबची शहरे निर्जन होतील. तेथे कोणीही राहणार नाही.

^{१०}जो कोणी ‘त्या’ लोकांना मारण्यासाठी आपल्या तलवारीचा उपयोग करीत नसेल, त्याचे वाईट होईल.

^{११}मवाबला त्रास माहीत नाहीमवाब मुरायला ठेवलेल्या मद्याप्रमाणे आहे त्याला कधी एका रांजणातून दुसऱ्या रांजणात ओतलेले नाही. त्याला कधी कैद झालेली नाही. म्हणून त्याची चव कायम आहे आणि त्याच्या वासात फरक नाही.”

^{१२}देव असे म्हणतो, “तुझ्या रांजणातून तुला ओतून टाकण्यासाठी मी लवकरच माणसे पाठवीन. ते रांजण रिकामे करून त्याचे तुकडे तुकडे करतील.”

^{१३}मग दैवत कमोश याची मवाबच्या लोकांना लाज वाटेल इस्राएलच्या लोकांनी बेथेल * येथील दैवतांवर भिस्त ठेवली आणि त्याने त्यांना काहीच मदत केली नाही. म्हणून ते खजील झाले मवाबचेही तसेच होईल.

^{१४}“आम्ही चांगले सैनिक व शूरवीर आहोत” असे तुम्ही म्हणू शकत नाही.

^{१५}शत्रू मवाबवर हल्ला करील. तो शहरात शिरून त्यांचा नाश करील. कत्तलीत तिचे उत्तम तरुण मारले जातील.” हा राजाचा संदेश आहे, आणि राजाचे नाव आहे सर्वशक्तिमान परमेश्वर,

^{१६}“मवाबचा शेवट जवळ आला आहे लवकरच तिचा नाश होईल.

^{१७}त्या देशाभोवती राहणाऱ्यांनी त्यासाठी शोक करावा. तुम्हाला मवाबची किर्ती माहीत आहे. म्हणून त्याच्यासाठी शोक करा. म्हणा, ‘राजाची सत्ता संपली मवाबचे सामर्थ्य व वैभव गेले’

^{१८}“दोबोनच्या रहिवाशांना, आपापल्या मानाच्या जागा खाली करा. जमिनीवर धुळीत बसा. का? कारण मवाबचा विनाश करणारा येत आहे, आणि तो तुमची मजबूत शहरे नष्ट करील.

बेथेल ह्याचा अर्थ यराबाम राजाने बेथेल येथे बांधलेले मंदिर होय पाहा ! राजा 12:28-33 तेथे अजूनही, चुकीच्या मार्गाने पूजा करीत होते, का कनानी लोकांचे खोटे देव ‘एल’ व ‘बआल’ ह्याची पूजा करीत होते हे स्पष्ट होत नाही.

19“अरोएरच्या रहिवाशांनो, रस्त्याच्या कडेला उभे राहून पाहा! पाहा! माणसे पळून जात आहेत पाहा! स्त्रियाही पळून जात आहेत त्यांना काय झाले ते विचारा

20“मवाबचा नाश होईल त्याची फजिती होईल. मवाब आक्रोश करील. मवाबचा नाश झाला असे आर्णोन नदीकाठच्या प्रदेशात जाहीर करा.

21उंच पठारावरील लोकांना शिक्षा केली जाईल. होलोन, याहस व मेफाथ ह्या शहरांचा न्यायनिवाडा झाला आहे.

22दीबोन, नवे, बेथ-दिबलाथार्थम ह्याही शहरांचा निवाडा झाला आहे.

23कियाथार्थम, बेथ-गामूल व बेथ मौन यांचा निकाल लागला आहे.

24करीयोथ, बसरा व मवाबमधील दूरची व जवळची शहरे यांचा न्यायनिवाडा झाला आहे.

25मवाबची शक्ती तोडण्यात आली आहे. मवाबचे हात मोडले आहेत.” परमेश्वरानेच ह्या गोष्टी सांगितल्या.

26“मवाब परमेश्वरापेक्षा स्वतःला श्रेष्ठ समजला म्हणून, तो, मद्याप्रमाणे झोकांझा खाईपर्यंत त्याला शिक्षा करा. तो स्वतः च्याच वांतीत पडून लोळेल. लोक त्याची टर उडवतील

27“मवाब, तू इझ्राएलची चेष्टा केलीसइझ्राएल चोरामध्ये पकडला गेला का? इझ्राएलबद्दल बोलताना, प्रत्येक वेळी, तू मान हलवून, स्वतः इझ्राएलपेक्षा चांगला असल्याचा अभिनय केलास.

28मवाबवासीयांनो, तुमची गावे सोडा, जाऊन कडेकपारीत राहागुहेच्या तोंडाशी घरटे करणाऱ्या पारव्यांप्रमाणे व्हा.”

29“आम्ही मवाबच्या गर्वाविषयी ऐकले आहे. तो फारच गर्विष्ठ होता. तो स्वतःला विशेष समजे. तो नेहमी बढाया मारीत असे. तो फारच दुराभिमानी होता.”

30परमेश्वर म्हणतो, “मवाबला अकारण राग येतो आणि तो स्वतःबद्दल बढाया मारतो हे मला ठाऊक आहे. पण त्याच्या फुशारक्या खोऱ्या आहेत. तो बोलल्याप्रमाणे करू शकत नाही.

31म्हणून मला मवाबसाठी रडू येते मला त्या देशातील प्रत्येकाबद्दल वाईट वाटते. कीर हरेसमधील लोकांबद्दल मला वाईट वाटते.

32याजेरसाठी मी तेथील लोकांबरोबर शोक करतो. सिबा, पूर्वी तुझ्या द्राक्षवेळी पार समुद्रापर्यंत पसरल्या होत्या त्या पार याजेरपर्यंत पोहोचल्या होत्यापण विनाशकाने तुझी फळे व द्राक्षे नेली आहेत

33मवाबच्या विस्तीर्ण द्राक्षमळ्यातून आनंद व सुख निघून गेले. द्राक्षकुंडातील द्राक्षरसाचा प्रवाह मी अडविला आहे. द्राक्षरस काढण्यासाठी द्राक्षे तुडविताना लोक गात वा नाचत नाहीत. तेथे हर्षकल्लोळ नाहीत.

34“हेशबोन एलाले येथील लोक रडत आहेत. त्यांचे रडणे पार याहसपर्यंत, सोअरपासून होरानाईम व एलाथशलिशीयापर्यंत ऐकू येते. एवढेच नव्हे तर, निर्मीमचे पाणी सुद्धा आटले आहे. 35मी मवाबला उच्चासनी त्याच्या दैवताला अर्पण करू देणार नाही.” परमेश्वराने असे सांगितले.

36“मला मवाबचे फार वाईट वाटते. बासरीतून शोकसंगीताचे सूर बाहेर पडावेत, त्याप्रमाणे माझे मन रडते. मला कीर हरेसच्या लोकांबद्दल दुःख वाटते. त्यांचा पैसा, संपत्ती सर्व काही हिरावून घेतले गेले. 37प्रत्येकाने मुंडन व दाढी केली आहे. प्रत्येकाचा हात कापला आहे व त्यातून रक्त वाहत आहे. * प्रत्येकजण शोकप्रवर्तक कपडे कमरे भोवती गुंडाळत आहे. 38मवाबमध्ये प्रत्येक घराच्या धाब्यावर आणि प्रत्येक सार्वजनिक स्थानी, लोक मृतांसाठी शोक करीत आहेत. मी रिकामा रांजण फोडावा त्याप्रमाणे मवाबला फोडले, म्हणून सर्वत्र दुःख झाले आहे.” परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

39“मवाबचे तुकडे तुकडे केले गेले. लोक रडत आहेत. मवाब शरण आला. आता तो खजील झाला आहे. लोक त्याची खिल्ली उडवतात खरे, पण घडलेल्या गोष्टीमुळे ते भयभीतही होतात.”

40परमेश्वर म्हणतो, “पाहा! शत्रू गरुडाप्रमाणे खाली झोपावत आहे. तो त्याचे पंख मवाबवर पसरवीत आहे.

41मवाबची शहरे काबीज केली जातील. लपण्याच्या भक्क म जागांचा पाडाव होईल. त्या वेळी, मवाबचे सैनिक, प्रसूत होणाऱ्या स्त्रीप्रमाणे भयभीत होतील.

42मवाब या राष्ट्राचा नाश होईल. का? कारण त्याने स्वतःला परमेश्वरापेक्षा श्रेष्ठ मानले.”

43परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो: “मवाबवासीयांनो, भीती, गर्ता आणि सापळे तुमची वाट पाहत आहेत.

44लोक घाबरून पळतील ते गर्तेत पडतील एखादा त्यातून वर आलाच, तर तो सापळ्यात सापडेल मी मवाबवर शिक्षेचे वर्ष आणीन.” परमेश्वराने असे सांगितले.

45“लोक शक्तिशाली शत्रूपासून पळाले आहेत ते सुरक्षेसाठी हेशबोनला पळाले पण तेथे सुरक्षा नव्हती. हेशबोनमध्ये आग लागली सीहोनच्या गावात आग लागली आणि ती मवाबच्या नेत्यांचा नाश करीत आहे. ती त्या गर्विष्ठ लोकांचा नाश करीत आहे.

46मवाब, तुझे वाईट होणार. कर्मोशच्या लोकांचा नाश होत आहे. तुझी मुलेमुली बंदिवान म्हणून वा कैदी* म्हणून नेली जात आहेत.

प्रत्येकाने ... वाहते आहे मृतांबद्दलचा शोक प्रदर्शित करण्यासाठी लोक असे करीत.

कर्मोश ... कैदी मवाब राष्ट्राचा देव. हा अम्मोनी लोकांचा देव होता, तरी सुद्धा कर्मोशला राष्ट्रीय देव मानत.

47“मवाबचे लोक कैदी म्हणून नेले जातील पण पुढील दिवसांत मी त्यांना परत आणीन.” हा परमेश्वराचा संदेश होता.

येथे मवाबचा न्यायनिवाडा संपतो

अम्मोनसंबंधी संदेश

49 हा संदेश अम्मोनी लोकांसाठी आहे. परमेश्वर म्हणतो, “अम्मोनी लोकांनो, झपाएली लोकांना मुले नाहीत असे तुम्हाला वाटते का? आईवडील गेल्यावर तेथील जमिनीला कोणी वारस नाही असे तुम्ही समजता का? म्हणूनच कदाचित् मिलकोमने गादची भूमी घेतली का?”

2 परमेश्वर म्हणतो, “अम्मोनीच्या राब्बातून युद्धाचा खणखणाट ऐकण्याची वेळ येईल. राब्बाचा नाश होईल. ते पडझड झालेल्या इमारतींनी झाकलेली ओसाड टेकडी होईल. त्याच्या भोवतीची गावे जाळली जातील. ज्या लोकांनी, झपाएलच्या लोकांना झपाएलची भूमी बळजबरीने सोडायला लावली, त्यांच्याकडून झपाएलचे लोक आपल्या भूमीचा ताबा घेतील. पण भविष्यात, झपाएल त्यांना बळजबरीने हाकलून लावेल.” परमेश्वराने हे सांगितले.

3 “हेशबोनच्या लोकांनो, रडा का? कारण आयचा नाश झाला आहे. अम्मोनच्या राब्बातील स्त्रियांनो, शोक करा. शोकप्रदर्शक कपडे घालून रडा! सुरक्षेसाठी शहराकडे पळा! का? कारण शत्रू येत आहे. ते, मिलकोम दैवताला, त्याच्या पुजाऱ्याला व इतर अधिकाऱ्यांना नेतील.

4 तुम्ही तुमच्या सामर्थ्याबद्दल बढाया मारता. पण तुम्ही दुर्बल होत आहात. तुमचा पैसा तुम्हाला वाचवील असा तुम्हाला विश्वास वाटतो तुमच्यावर हल्ला करण्याचा कोणी विचारही करणार नाही असे तुम्ही समजता.”

5 पण सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणतो: “मी सर्व बाजूंनी तुमच्यावर संकटे आणीन. तुम्ही सर्व पळून जाल आणि कोणीही तुम्हाला एकत्र आणू शकणार नाही.”

6 “अम्मोनी लोकांना कैदी करून नेले जाईल. पण एक वेळ अशी येईल की मी त्यांना परत आणीन.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

अदोमबाबत संदेश

7 हा संदेश अदोमसाठी आहे

सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो: “तेमानमध्ये जरासुद्धा शहाणपण उरले नाही का? अदोमचे सुन्न लोक चांगला सल्ला देऊ शकत नाहीत का? त्यांनी त्यांचे शहाणपण गमावले का?

8 ददानच्या लोकांनो, पळा! लपा! का? कारण मी एसावाला त्याने केलेल्या दुष्कृत्याबद्दल शिक्षा करीन.

9 “मजूर द्राक्षमळ्यातून द्राक्षे तोडतात पण ते, काही द्राक्षे, झाडावरच, ठेवतात चोरसुद्धा सर्व नेत नाही.

10 पण एसावातील सर्व काही मी काढून घेईन मी त्याच्या सर्व लपायच्या जागा शोधून काढीन तो माझ्यापासून लपून राहू शकणार नाही. त्याची मुले, नातेवाईक, शेजारी सर्व मरतील.

11 त्याच्या मुलांची काळजी घ्यायला कोणीही शिल्लक राहणार नाही. त्याच्या बायका निराधार होतील.” पण मी (देव) तुमच्या अनाथ मुलांच्या जीवाचे रक्षण करीन. तुमच्या विधवा माझ्यावर विश्वास ठेऊ शकतात.”

12 परमेश्वर म्हणतो: “काही लोक शिक्षेला पात्र नाहीत. पण त्यांना सोसावे लागते. पण अदोम, तू शिक्षेला पात्र आहेस. म्हणून तुला खरोखरीच शिक्षा होईल. तुझ्या शिक्षेतून तुझी सुटका होणार नाही. तुला शिक्षा होईलच.”

13 परमेश्वर म्हणतो, “माझ्या अधिकारात मी वचन देतो की बसऱ्याचा नाश होईल. ते शहर पडझड झालेल्या दगडांची रास होईल. दुसऱ्या शहरांना शाप देताना लोक बसऱ्याचे नाव उच्चारतील. लोक त्याचा अपमान करतील आणि त्याभोवतालची गावेसुद्धा कायमची नाश पावतील.”

14 मी परमेश्वराकडून आलेला संदेश ऐकला परमेश्वराने राष्ट्रांकडे दूत पाठविला. तो असा “तुमची सैन्ये गोळा करा. लढायला सज्ज व्हा. अदोमकडे कूच करा.

15 “अदोम, मी तुला राष्ट्रांमध्ये क्षुद्र बनवीन. प्रत्येकजण तुझा तिरस्कार करील.

16 अदोम, तू दुसऱ्या राष्ट्रांना घाबरविलेस! म्हणून तू स्वतःला श्रेष्ठ समजलास! पण तू मूर्ख बनलास! तुझ्या गर्वाने तुला फसविले. अदोम, तू डोंगरात उंचावर राहतोस मोठ्या दगडधोंड्यांनी सुरक्षित केलेल्या जागी तू राहतोस पण जरी तू गरूडाच्या घरट्याप्रमाणे उंच घर बांधलेस तरी मी तुला पकडून खाली खेचून आणीन.” परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या

17 अदोमचा नाश होईल. लोकांना ते पाहून धक्का बसेल. नाश झालेली शहरे पाहून लोक चकित होऊन सुस्कारे सोडतील.

18 सदोम, गमोरा त्याभोवतालची गावे यांच्याप्रमाणे अदोमचा नाश होईल. तेथे कोणीही राहणार नाही.” देव असे म्हणाला,

19 “यार्दन नदीजवळच्या दाट झुडूपालून कधीतरी सिंह येईल व तो, लोक शेतात जेथे मेंढ्या, व गुरे ठेवतात, तेथे जाईल. मी त्या सिंहा सारखाच आहे. मी अदोमला जाईन आणि त्या लोकांना घाबरवीन. मी त्यांना पळून जायला भाग पाडीन, त्यांचा एकही तरुण मला थांबवू शकणार नाही. कोणीही माझ्यासारखा नाही. कोणीही मला आव्हान

देणार नाही. त्यांचा कोणीही मेंढपाळ (नेता) माझ्या विरोधात उभा राहणार नाही.”

²⁰म्हणून अदोमच्या लोकांसाठी परमेश्वराने आखलेला बेत काय आहे तो ऐका: तेमानच्या लोकांचे काय करायचे ते परमेश्वराने ठरविले आहे. ते काय ठरविले आहे तेही ऐका. शत्रू अदोमच्या कळपातून (लोकांतून) लहान लेकरांना ओढून नेईल. त्यांनी केलेल्या कृत्यांमुळे अदोमच्या कुरणे ओसाड बनतील.

²¹अदोमच्या पडण्याच्या आवाजाने धरणी हादरेल. त्याचा आक्रोश तांबड्या समुद्रापर्यंत ऐकू जाईल.

²²हेरलेल्या सावजावर घिरट्या घालणाऱ्या गरूडाप्रमाणे परमेश्वर आहे. परमेश्वर, गरूडाप्रमाणे, आपले पंख बसल्यावर पसरेल. त्या वेळी अदोमचे सैनिक फार भयभीत होतील प्रसूत होणाऱ्या स्त्रीप्रमाणे शूर सैनिक भीतीने रडतील.

दिमिष्काबद्दल संदेश

²³हा संदेश दिमिष्क शहरासाठी आहे.

‘हमाथ व अर्पाद ही गावे घाबरली आहेत वाईट बातमी ऐकल्याने ती घाबरलीत. त्यांचा धीर खचला आहे. ते चिंताप्रस्त झाले आहेत आणि भयभीतही

²⁴दिमिष्क दुबळे झाले आहे. लोकांना पळून जायचे आहे. लोक भीतिप्रस्त होण्याच्या बेतात आहेत. प्रसूत होणाऱ्या स्त्रीप्रमाणे लोकांना यातना व वेदना होत आहेत.

²⁵‘दिमिष्क एक सुखी नगरी होती. लोकांनी अजून ती ‘मौजेची नगरी’ सोडलेली नाही.

²⁶म्हणून तरूण त्या नगरीतील सार्वजनिक स्थळी मरतील. त्या वेळी तिचे सर्व सैनिक मारले जातील.” सर्वशक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या

²⁷“मी दिमिष्काच्या तटबंदीला आग लावीन. ती बेन-हदादचे मजबूत गड पूर्णपणे बेचिराख करील.”

केदार व हसोरसाठी संदेश

²⁸हा संदेश केदारच्या कुळांसाठी व हसोरच्या राज्यकर्त्यांसाठी आहे. बाबेलचा राजा नबुखद्नेस्सर याने त्यांचा पराभव केला.

परमेश्वर म्हणतो, “ती आणि केदारच्या कुळांवर चढाई करा. पूर्वच्या लोकांचा नाश करा.

²⁹त्यांचे तंबू व कळप नेले जातील. त्यांचे तंबू व संपत्ती घेतली जाईल त्यांचा शत्रू त्यांचे उंट नेईल. लोक त्यांना ओरडून सांगतील. ‘आमच्याभोवती काहीतरी भयंकर घडत आहे.’

³⁰लवकर पळा! हसोरवासीयांनो, लपायला चांगली जागा शोधा.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे. “नबुखद्नेस्सरने तुमच्याविरुद्ध कट केला आहे. तुमचा पराभव करण्यासाठी त्याने हुशारीने बेत रचला आहे.

³¹आपण सुरक्षित आहोत अशी भावना असलेले एक राष्ट्र आहे. त्याला अतिशय सुरक्षित वाटते. त्याच्या रक्षणासाठी दरवाजे वा कुंपण नाही. त्यांच्याजवळ कोणी माणसे राहात नाहीत. परमेश्वर म्हणतो, ‘त्या राष्ट्रांवर हल्ला करा.’

³²शत्रू त्यांचे उंट व गुरांचे मोठे कळप चोरेल. ते लोक त्यांच्या दाढीच्या कडा कापतात.* मी त्यांना जगाच्या लांबच्या कोपऱ्यात पळून जायला लावीन. मी, त्यांच्यावर, सगळीकडून संकटे आणीन.” हा परमेश्वराचा संदेश आहे.

³³“हसोरला फक्त कोल्ह्यांची वस्ती होईल. तेथे कोणीही मनुष्यप्राणी राहणार नाही. ती जागा निर्जन होईल. तेथे कायमचे ओसाड वाळवंट होईल.”

एलामबद्दल संदेश

³⁴यहूदाचा राजा सिद्कीया ह्याच्या कारकिर्दीच्या सुरवातीच्या काळात यिर्मया या संदेष्ट्याला परमेश्वराचा संदेश मिळाला. तो एलाम या राष्ट्राबाबत होता.

³⁵सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “मी लवकरच एलामचे धनुष्य मोडीन. धनुष्य हे त्याचे सर्वात सामर्थ्यशाली शस्त्र आहे.

³⁶मी एलामच्या विरुद्ध चार वारे सोडीन. मी त्यांना आकाशाच्या चार कोपऱ्यातून सोडीन. जगाच्या पाठीवर जेथे चारी वारे पोहोचतील अशा ठिकाणी मी त्यांना पाठवीन. एलामचे लोक कैदी म्हणून प्रत्येक राष्ट्रांतून नेले जातील.

³⁷एलामचे त्याच्या शत्रूसमोर मी तुकडे तुकडे करीन. जे लोक त्याला ठार करू इच्छितात, त्यांच्यासमोर मी एलामला मोडीन. मी त्यांच्यावर भयंकर संकटे आणीन. मी किती रागावलो आहे, हे त्यांना दाखवून देईल.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

“एलामचा पाठलाग करायला मी तलवार पाठवीन. मी त्या सर्वांना ठार करेपर्यंत, ती त्यांचा पाठलाग करील.

³⁸नियंत्रण करणे माझ्या हातात आहे, हे मी एलामला दाखवून देईन. मी राजा व त्याचे अधिकारी यांना ठार करीन.” हा देवाचा संदेश आहे.

³⁹पण भविष्यात, मी एलामला परत आणीन आणि तिच्याबाबतीत चांगल्या गोष्टी घडतील असे करीन.” हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश आहे.

बाबेलबद्दल संदेश

50 बाबेल व खास्दी ह्यांच्यासाठी परमेश्वराने पुढील संदेश दिला हा संदेश देवाने यिर्मयामारफत दिला.

²“सर्व राष्ट्रांत घोषणा कर! झेंडा उंच उभारून संदेश दे. माझा सगळा संदेश दे आणि सांग ‘बाबेल काबीज केला जाईल. बेल दैवताची फजिती होईल. मरदोख घाबरून

ते लोक ... कापतात यहूदी लोक अरबांप्रमाणे दाढी कापत नसत.

जाईल. बाबेलच्या मूर्तीची विटंबना केली जाईल.त्या भयभीत होतील.'

³उत्तरेकडचे राष्ट्र बाबेलवर चढाई करील. ते राष्ट्र बाबेलचे ओसाड वाळवंट करील. तेथे कोणीही राहणार नाही. माणसे व प्राणी, दोघेही, तेथून पळ काढतील'''

⁴परमेश्वर म्हणतो, "त्या वेळी इझ्राएलचे व यहुदाचे लोक एकत्र येतील.ते एकत्र येऊन रडतील,आणि एकत्रितपणेच त्यांच्या परमेश्वर देवाचा शोध घेतील.

⁵ते सियोनची वाट विचारतील, व ते त्या दिशेने चालायला सुरवात करतील. लोक म्हणतील,'चला, आपण स्वतः परमेश्वराला जाऊन मिळू या अखंड राहणारा एक करार करू या. आपण कधीही विसरणार नाही असा करार करू या.'

⁶माझे लोक चुकलेल्या मेंढराप्रमाणे आहेत. त्यांच्या मेंढपाळांनी (नेत्यांनी) त्यांना चुकीच्या मार्गाने नेले. त्यांना डोंगर टेकड्यांतून भटक्याला लावले. ते त्यांच्या विश्रांतीची जागा विसरले.

⁷ज्यांना माझे लोक सापडले, त्यांनी त्यांना दुखवले, आणि ते शत्रू म्हणाले, 'आम्ही काहीही चूक केली नाही.' त्या लोकांनी परमेश्वराविरुद्ध पाप केले. परमेश्वरच खरा त्यांचे विश्रांतिस्थान होता. त्यांच्या वडिलांनी परमेश्वर देवावरच विश्वास ठेवला.

⁸"बाबेलपासून दूर पळा खास्त्रांची भूमी सोडा कळपाच्या पुढे चालणाऱ्या एडक्याप्रमाणे व्हा.

⁹मी उत्तरेकडून खूप राष्ट्रांना एकत्र आणीन. ते बाबेलविरुद्ध लढायला सज्ज होतील. उत्तरेकडचे लोक बाबेल काबीज करतील. ते बाबेलवर बाणांचा वर्षाव करतील. ते बाण, युद्धावरून रिकाम्या हाताने कधीच न परतणाऱ्या, सैनिकांप्रमाणे असतील.

¹⁰शत्रू खास्त्रांची सर्व संपत्ती घेतील. सैनिक त्यांना पाहिजे ते लुटून नेतील." परमेश्वरानेच ह्या गोष्टी सांगितल्या.

¹¹"बाबेल, तू आनंदी व उल्हसित आहेस तू माझी भूमी घेतलीस. धान्यात शिरलेल्या गायीप्रमाणे तू नाचतेस. तू आनंदाने घोड्याप्रमाणे खिंकाळतेस

¹²"आता तुझी आई खजील होईल. तुला जन्म देणारी ओशाळवाणी होईल. बाबेल सर्व राष्ट्रांत क्षुद्र ठरेल. ती म्हणजे ओसाड, निर्जन वाळवंट होईल.

¹³परमेश्वर आपला क्रोध प्रकट करील, म्हणून तेथे कोणीही राहणार नाही. बाबेल संपूर्ण निर्जन होईल.

"बाबेल जवळून जाणारा प्रत्येकजण भयभीत होईल. बाबेलचा असा वाईट रीतीने नाश झालेला पाहून ते हळहळतील.

¹⁴"बाबेलविरुद्ध लढण्यास सज्ज व्हा. धनुर्ध्यांनो बाबेलवर बाणांचा वर्षाव करा. त्यात कमरता करू नका. बाबेलने परमेश्वराविरुद्ध पाप केले आहे.

¹⁵बाबेलला वेढा घातलेल्या सैनिकांनो जयघोष करा. बाबेलने शरणागती पत्करली आहे. तिची तटबंदी व बुरूज

पाडले आहेत. परमेश्वर त्यांना योग्य तीच शिक्षा करीत आहे. तिच्या लायकीप्रमाणे, तुम्ही राष्ट्रांनी तिला शिक्षा द्यावी. तिने जसे इतर राष्ट्रांशी वर्तन, केले, तसेच तिच्याशी करा.

¹⁶बाबेलमधील लोकांना धान्य पेरू देऊ नका. त्यांना पीक काढू देऊ नका. बाबेलच्या सैनिकांनी खूप कैद्यांना त्यांच्या शहरात आणले. पण आता शत्रू सैनिक आले आहेत, त्यामुळे कैदी आपापल्या घरी परत जात आहेत. ते आपल्या देशांकडे धाव घेत आहेत.

¹⁷"सर्व देशभर पसरलेल्या मेंढ्यांच्या कळपाप्रमाणे इझ्राएल आहे. सिंहाने पाठलाग करून दूर पळवून लावलेल्या मेंढराप्रमाणे इझ्राएल आहे. त्यांच्यावर प्रथम हल्ला करणारा सिंह म्हणजे अशशूरचा राजा आणि त्याची हाडे मोडणारा अखेरचा सिंह म्हणजे बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर होय."

¹⁸म्हणून सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इझ्राएलचा देव म्हणतो, "मी लवकरच बाबेलच्या राजाला व त्याच्या देशाला शिक्षा करीन. अशशूरच्या राजाला केली तशीच बाबेलच्या राजाला मी शिक्षा करीन.

¹⁹"मी इझ्राएलला त्याच्या भूमीत परत आणीन. कर्मेलच्या डोंगरावर व बाशानच्या भूमीत वाढलेले धान्य तो खाईल व तृप्त होईल. एफ्राईम व गिलाद येथील टेकड्यांवर तो चरेल."

²⁰परमेश्वर म्हणतो, "त्या वेळी, लोक, इझ्राएलचे अपराध शोधण्याचे कसून प्रयत्न करतील. पण अपराध असणारच नाही. लोक यहुदाची पापे शोधण्याचे प्रयत्न करतील. पण त्यांना एकही पाप सापडणार नाही. का? कारण मी इझ्राएलमधील व यहुदातील काही वाचलेल्या लोकांचे रक्षण करीन आणि त्यांनी पाप केले असले तरी त्यांना क्षमा करीन."

²¹परमेश्वर म्हणतो, "मराथाईमवर हल्ला करा. पकोडच्या लोकांवर चढाई करा. त्यांच्यावर हल्ला करा. त्यांना ठार करा. त्यांचा संपूर्ण नाश करा. माझ्या आज्ञेप्रमाणे करा.

²²"युध्दाचा खणखणाट सर्व देशात ऐकू जाऊ शकेल. तो मोठ्या नाशाचा आवाज असेल.

²³बाबेलला 'सर्व जगाचा हातोडा' असे म्हटले गेले. पण आता 'हातोड्याचे तुकडे तुकडे झाले आहेत इतर राष्ट्रांपेक्षा बाबेलचा सर्वाधिक नाश झाला आहे.

²⁴बाबेल, मी तुझ्यासाठी सापळा रचला, आणि तुला समजण्याआधीच तू पकडला गेलस.तू परमेश्वराविरुद्ध लढलास,म्हणून तू सापडलास व पकडला गेलस.

²⁵परमेश्वराने आपले कोठार उघडले आहे. त्यांच्या क्रोधाची हत्यारे परमेश्वराने बाहेर आणली आहेत. खास्त्रांच्या देशात सर्वशक्तिमान परमेश्वर देवाला काम करायचे असल्याने त्याने ती हत्यारे बाहेर काढली आहेत.

²⁶दूरवरून बाबेलवर चालून या. तिची धान्याची कोठारे फोडा. बाबेलचा संपूर्ण नाश करा. कोणालाही जिवंत सोडू नका. धान्याच्या राशीप्रमाणे प्रेतांच्या राशी घाला.

²⁷बाबेलमधल्या सर्व तरुण बैलांना (पुरुषांना) ठार करा. त्यांची कत्तल होऊ द्या. त्यांच्या पराभवाची वेळ आली आहे. त्यांचे फार वाईट होईल. ही त्यांच्या शिक्षेची वेळ आहे.

²⁸लोक बाबेलमधून बाहेर धावत आहेत. ते त्या देशातून सुटका करून घेत आहेत. ते सियोनला येत आहेत. परमेश्वराच्या कृत्याबद्दल ते प्रत्येकाला सांगत आहेत. बाबेलला योग्य अशी शिक्षा परमेश्वर करीत असल्याबद्दल ते सांगत आहेत. बाबेलने परमेश्वराचे मंदिर उद्ध्वस्त केले म्हणून आता परमेश्वर बाबेलचा नाश करीत आहे.

²⁹धनुर्ध्यांना बोलवा. त्यांना बाबेलवर हल्ला करायला सांगा. त्यांना शहराला वेढा घालायला सांगा. कोणालाही पळू देऊ नका. तिने केलेल्या दुष्कृत्यांची परतफेड करा. तिने इतर राष्ट्रांशी जसे वर्तन केले, तसेच तिच्याशी करा. बाबेलने परमेश्वराला मान दिला नाही. इस्राएलच्या पवित्र परमेश्वराशी तिने उध्दटपणा केला म्हणून बाबेलला शिक्षा करा.

³⁰बाबेलच्या तरुणांना रस्त्यांत ठार केले जाईल. त्याच दिवशी तिचे सर्व सैनिक मरतील." परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

³¹"बाबेल, तू फार गर्विष्ठ आहेस, आणि मी तुझ्या विरुद्ध आहे" आमचा प्रभू सर्वशक्तिमान परमेश्वर ह्या गोष्टी सांगतो. "मी तुझ्या विरुद्ध आहे, आणि तुझी शिक्षेची वेळ आली आहे.

³²गर्विष्ठ बाबेल अडखळून पडेल. आणि तिला उठायला कोणीही मदत करणार नाही. तिच्यातील गावांत मी आग लावीन. ती आग तिच्याभोवतालच्या प्रत्येकाला भस्मसात करील."

³³सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, "इस्राएल व यहूदा येथील लोक गुलाम झाले आहेत. शत्रूने त्यांना पकडून नेले व तो इस्राएलला सोडणार नाही.

³⁴पण परमेश्वर त्या लोकांना परत आणेल. त्याचे नाव आहे 'सर्वशक्तिमान परमेश्वर देव' तो समर्थपणे त्या लोकांचे रक्षण करील. त्यामुळे त्या देशाला विश्रांती मिळू शकेल. पण बाबेलच्या लोकांना विश्रांती मिळणार नाही."

³⁵देव म्हणतो, "तलवारी, बाबेलवासीयांना ठार कर. बाबेलमधील राजाच्या अधिकाऱ्यांना व ज्ञानी लोकांना ठार कर.

³⁶तलवारी, बाबेलच्या याजकांना आणि खोट्या संदेष्ट्यांना ठार मार, ते मूर्ख माणसांसारखे होतील. बाबेलच्या सैनिकांना ठार मार, ते सैनिक भीतीने गर्भगळीत झाले आहेत.

³⁷तलवारी, बाबेलचे घोडे व रथ नष्ट कर. दुसऱ्या देशांतून आणलेल्या भांडोत्री सैनिकांना मार. ते सैनिक

अतिशय घाबरलेल्या स्त्रियांप्रमाणे भयभीत होतील. तलवारी, बाबेलच्या संपतीचा नाश कर. ती संपती लुटली जाईल.

³⁸तलवारी, बाबेलच्या पाण्याला झळ पोहोचव. तेथील सर्व पाणी सुकून जाईल. बाबेलमध्ये पुष्कळ मूर्ती आहेत त्या मूर्ती बाबेलचे लोक मूर्ख असल्यांचे दर्शवितात. म्हणून त्या लोकांचे वाटोळे होईल.

³⁹पुन्हा कधीही बाबेलमध्ये मनुष्यवस्ती होणार नाही. जंगली, कुत्रे, शहामृग, आणि वाळवंटातील इतर प्राणी तेथे राहतील. पण कोणीही मनुष्यप्राणी तेथे पुन्हा कधीही राहणार नाही.

⁴⁰देवाने सदोम, गमोरा आणि त्या भोवतालच्या गावांचा संपूर्ण नाश केला. ती ठिकाणे आता निर्जन झाली आहेत. त्याचप्रमाणे, बाबेलमध्येही कोणी राहणार नाही, आणि तेथे कोणीही वस्ती करायला जाणार नाही.

⁴¹"पाहा! उत्तरेकडून लोक येत आहेत. ते एका शक्तिशाली राष्ट्रांतून येत आहेत. सर्व जगातील पुष्कळ राजे एकत्र येत आहेत.

⁴²त्यांच्या सैन्यांजवळ धनुष्यबाण व भाले आहेत. ते सैनिक क्रूर आहेत. त्यांच्याजवळ दया नाही. ते घोड्यांवर स्वार होऊन येतात. त्या घोड्यांच्या टापांचा आवाज समुद्राच्या गर्जेप्रमाणे असतो. ते आपापल्या जागा घेऊन लढाईसाठी उभे ठाकतात. बाबेल नगरावर हल्ला करण्यासाठी ते सज्ज आहेत.

⁴³बाबेलच्या राजाने ह्या सैन्याबद्दल ऐकले, आणि तो फारच घाबरला. भीतीने त्याचे हातपाय गळून गेले. प्रसून होणाऱ्या स्त्रीप्रमाणे त्याला कष्ट झाले."

⁴⁴परमेश्वर म्हणतो, "कधीतरी, यार्देन नदीजवळच्या दाट झुडुपांतून सिंह येईल, व तो शेतांतील गोव्यांमध्ये जाईल. मग सर्व गुरे दूर पळून जातील. मी त्या सिंहासारखाच असेन. बाबेलच्या भूमीपासूनच मी बाबेलला हुसकून लावीन. ह्यासाठी मी कोणाची निवड करावी बरे? कोणीही माझ्यासारखा नाही. मला आव्हान देणाराही कोणी नाही. म्हणून मीच हे करीन. मला पळवून लावण्यास कोणीही मेंढपाळ येणार नाही. मी बाबेलच्या लोकांचा पाठलाग करीन."

⁴⁵बाबेलसाठी परमेश्वराने काय बेत केला आहे तो ऐका. खासद्धांसाठी परमेश्वराने काय करायचे निश्चित केले आहे ते ऐका. बाबेलच्या कळपातील (लोकांतील) लहान मुलांना शत्रू फरपटत नेईल. मग बाबेलच्या कुरणांचा संपूर्ण नाश होईल. ह्या घटनेमुळे बाबेलला धक्का बसेल.

⁴⁶बाबेल पडेल, आणि त्यामुळे पृथ्वी हादरेल राष्ट्रांतील लोक बाबेलचा आक्रोश ऐकील.

51 परमेश्वर म्हणतो, "मी जोरदार वादळ निर्माण करीन. त्या वादळाचा तडाखा बाबेलला व तिच्या लोकांना देईन.

²मी बाबेलची उफाणणी करण्यासाठी परदेशी लोक पाठवीन. ते बाबेलला पाखडून काढतील. ते बाबेलमधून सर्व काही नेतील सैन्य बाबेलला वेढा देईल. बाबेलमध्ये भयंकर संहार होईल.

³बाबेलच्या सैन्याला त्यांच्या धनुष्यबाणांचा उपयोग करता येणार नाही. त्यांना चिलखते चढवायलाही वेळ मिळणार नाही. बाबेलच्या तरुण पिढीबद्दल खेद करू नका. बाबेलच्या सैन्याचा नाश करा.

⁴बाबेलचे सैनिक खाऱ्यांच्या भूमीत गारद केले जातील. बाबेलच्या रस्त्यांवर मोठ्या प्रमाणात जखमी केले जातील.”

⁵सर्वशक्तिमान परमेश्वराने इझ्राएलला व यहुदास, विधवेप्रमाणे टाकून दिलेले नाही. देवाने त्या लोकांचा त्याग केलेला नाही. उलटपक्षी, त्याच लोकांनी इझ्राएलच्या एकमेव पवित्र परमेश्वराला सोडण्याचा गुन्हा केला आहे. लोकांनी परमेश्वराला सोडले. पण देवाने काही त्या लोकांना दूर लोटले नाही.

⁶स्वतःचा जीव वाचविण्यासाठी बाबेलमधून दूर पळून जा. बाबेलच्या पापांबद्दल, मागे राहून, स्वतःवर मरण ओढवून घेऊ नका. त्यांच्या दुष्कृत्यांबद्दल त्यांना परमेश्वराने सजा देण्याची वेळ आता आली आहे. बाबेलला योग्य अशीच सजा मिळेल.

⁷बाबेल म्हणजे जणू काही परमेश्वराच्या हातातील सोन्याचा प्याला होता. बाबेलने सर्व जगाला मद्य पाजले. राष्ट्रांनी बाबेलचे मद्य प्यायले आणि ते खुळे झाले.

⁸पण बाबेलचे अकस्मात पतन होईल आणि त्याची शकले पडतील. तिच्यासाठी शोक करा. तिच्या दुःखावर इलाज करा. कदाचित् तिच्या जखमा भरून येतील.

⁹आम्ही बाबेलला सुधारण्याचा प्रयत्न केला, पण ती पूर्वपदावर येणे शक्य नाही, तेव्हा आपण तिला सोडून आपापल्या देशात जाऊ या. स्वर्गातील देव बाबेलच्या शिक्षेबद्दल आणि भवितव्याबद्दल निर्णय घेईल.

¹⁰परमेश्वराने आपल्याला न्याय दिला. आपण त्याबद्दल सियोनमध्ये सांगू या. आपल्या परमेश्वर देवाने घडवून आणलेल्या गोष्टींबद्दल आपण बोलू या.

¹¹बाण धारदार करा! दाली घ्या. परमेश्वराला मेघांच्या राजाकडून बाबेल नष्ट करावचे होते, म्हणून त्याने त्यांना स्फूर्ती दिली. बाबेलच्या लोकांना योग्य अशी शिक्षा परमेश्वर करील. बाबेलच्या सैन्याने यरुशलैममधील परमेश्वरचे मंदिर उध्वस्त केले. त्याबद्दल परमेश्वर त्यांना यथायोग्य शिक्षा करील.

¹²बाबेलच्या तटासमोर झेंडा उभारा. जास्ती रक्षक आणा. पहारेकऱ्यांना त्यांच्या जागी उभे करा. छुपा हल्ला करण्याची तयारी करा. परमेश्वर, त्याने ठरविल्याप्रमाणे, करील. बाबेलच्या लोकांविरुद्ध, त्याने सांगितल्याप्रमाणे, तो कारवाई करील.

¹³बाबेल, तू भरपूर पाण्याच्या ठिकाणी वसली आहेस. तुझ्याकडे भरपूर संपत्ती आहे. पण राष्ट्र म्हणून तुझा

शेवट जवळ आला आहे. तुझा नाश करण्याची हीच वेळ आहे.

¹⁴सर्वशक्तिमान परमेश्वराने स्वतःच्या नावाने पुढील वचन दिले, “बाबेल, मी तुझ्यात मोठ्या प्रमाणात शत्रू सैन्य पेरीन, एखाद्या टोळ धाडीप्रमाणे असणारे हे सैन्य तुझ्याविरुद्धची लढाई जिंकेल. आणि तुझ्या भूमीवर उभे राहून ते जयघोष करील.”

¹⁵परमेश्वराने आपली महान शक्ती वापरून ही पृथ्वी निर्माण केली. त्याने आपले ज्ञान वापरून जगाची उभारणी केली. आपल्या आकलन शक्तीने त्यावर आकाश पांघरले.

¹⁶जेव्हा परमेश्वर गरजतो, तेव्हा आकाशात ढगांचा गडगडाट होतो तो पृथ्वीवर सर्वत्र ढग पाठवितो पावसाबरोबर वीज पाठवित तो आपल्या कोठारातून वारा आणतो.

¹⁷पण लोक इतके मूर्ख असतात की देवाने काय केले ते जाणत नाहीत. कुशल कारागीर खोऱ्या दैवतांच्या मूर्ती करतात. त्या मूर्ती खोऱ्याच असतात. त्या म्हणजे कारागिराच्या मूर्खपणाचे प्रतीक होय. त्या मूर्ती काही जिवंत नसतात.

¹⁸त्या मूर्ती कवडीमोलाच्या आहेत. लोकांनी घडविलेल्या त्या मूर्ती म्हणजे भ्रम आहे. त्यांच्या न्यायनिवाड्याचा दिवस उजाडेल, आणि त्यांचा नाश केला जाईल.

¹⁹पण याकोबाचा अंश (देव) त्या टाकाऊ पुतळ्यांसारखा नाही. लोकांनी देवाला निर्माण केले नसून, देवाने त्या लोकांना निर्माण केले. प्रत्येक गोष्टीचा निर्माता तोच एकमेव आहे. त्याचे नाव आहे सर्वशक्तिमान परमेश्वर.

²⁰परमेश्वर म्हणतो, “बाबेल, तू माझा वंदुका आहेस तुझा उपयोग मी राष्ट्रांची शकले व राज्यांचा नाश करण्यासाठी केला.

²¹तुझा उपयोग मी घोडे आणि स्वार, रथ आणि सारथी ह्यांचा नाश करण्यासाठी केला.

²²पुरुष आणि स्त्रिया वृद्ध आणि तरुण, तरुणी यांचा नाश करण्यासाठी मी तुझा उपयोग केला.

²³मंडपाळ व कळप, शेतकरी आणि गार्ड, राज्यकर्ते व महत्वाचे अधिकारी यांचा नाश करण्यासाठी मी तुझा उपयोग केला.

²⁴पण मी बाबेलचे व तेथील लोकांचे उट्टे काढीन. त्यांनी सियोनमध्ये जी दुष्कृत्ये केली, त्याचे परिणाम मी त्यांना भोगायला लावीन. यहुदा, तुझ्या लक्षात येईल, असे शासन मी त्यांना करीन.” असे परमेश्वर म्हणाला,

²⁵परमेश्वर म्हणतो, “बाबेल तू एखाद्या विनाशकारी पर्वताप्रमाणे आहेस, आणि मी तुझ्याविरुद्ध आहे. तू सर्व देशाचा नाश केलस, आणि मला ते आवडले नाही. मी माझ्या हाताच्या बळाने तुला कड्यांवरून लोटून देईन. आणि बेचिराख झालेल्या पर्वताप्रमाणे मी तुझी स्थिती करीन.

²⁶इमारतींच्या पायासाठी लोक बाबेलमधून एकही दगड घेणार नाहीत. कोनाशिलेला लागणारा मोठा चिरा

लोकांना मिळणार नाही का? कारण तुमची नगरी म्हणजे पडीक दगडधोंड्यांचा कायमचा खच असेल." परमेश्वराने हे सांगितले.

²⁷“देशात युद्धाचे निशाण उभारा! सर्व राष्ट्रांमध्ये कर्णा फुंका. बाबेलविरुद्ध लढण्यासाठी राष्ट्रांना सज्ज करा. अरारात, मिन्नी, आष्कनाज या राज्यांना बाबेलवर चढाई करण्यासाठी बोलवा. तिच्याविरुद्ध लढणाऱ्या सैन्याच्या सेनापतीची निवड करा. टोळधाडीप्रमाणे घोडे पाठवा.

²⁸बाबेलविरुद्ध लढण्यासाठी राष्ट्रांची सिद्धता करा. मेद्यांच्या राजांना सज्ज करा. त्यांच्या अधिपतींना आणि अधिकाऱ्यांना लढण्यासाठी तयार करा. बाबेलच्या अंमलखालच्या सर्व देशांना बाबेलच्या विरुद्ध लढण्यास सिद्ध करा.

²⁹वेदना होत असल्याप्रमाणे भूमी कापते व हालते. बाबेलबद्दल परमेश्वराने ठरविलेला बेत परमेश्वराने सिद्धीस नेताच भूमी कंप पावेल. बाबेलचे निर्जन वाळवंटात रूपांतर करण्याचा देवाचा बेत आहे. तेथे कोणीही राहणार नाही.

³⁰बाबेलच्या सैनिकांनी लढाई थांबवली आहे. ते त्यांच्या किल्ल्यांतच राहिले आहेत. त्यांची शक्ती संपली आहे ते बायकांप्रमाणे घाबरून गेले आहेत. बाबेलमधील घरे जळत आहेत. तिच्या वेशीच्या दारांचे अडसर मोडले आहेत.

³¹एका दूतामागून दुसरा दूत येतो. दूतामागून दूत येतात. ते बाबेलच्या राजाला संपूर्ण शहर काबीज केले गेल्याचे सांगतात.

³²नदीचे उतार शत्रूच्या ताब्यात गेले आहेत. पाणथळ प्रदेश जळत आहेत. बाबेलचे सर्व सैनिक घाबरले आहेत.”

³³सर्वशक्तिमान परमेश्वर, इस्राएलच्या लोकांचा देव म्हणतो, “बाबेल म्हणजे जणू काही खळे आहे. सुगीच्या वेळी लोक फोलकटापासून दाणे वेगळे करण्यासाठी धान्य झोडपतात. आणि बाबेलला झोडपण्याची वेळ लवकरच येत आहे.”

³⁴सियोनचे लोक म्हणतील, “बाबेलच्या राजा नबुखदनेसरने पूर्वी आमचा नाश केला. पूर्वी त्याने आम्हाला दुखावले. त्याने आमचे लोक नेले. व त्यामुळे आमची स्थिती रिकाम्या रांजणासारखी झाली. आमच्याजवळचे जेवढे चांगले, तेवढे त्याने नेले, आणि आम्हाला दूर फेकून दिले. तो पोत भरेपर्यंत आम्हाला खाणाऱ्या एखाद्या प्रचंड राक्षसासारखा होता.

³⁵आम्हाला दुखविण्यासाठी बाबेलने भंयकर गोष्टी केल्या. आता त्याची परतफेड करण्याची आमची इच्छा आहे.” सियोन मध्ये राहणारे लोक असे म्हणाले.

“आमच्या लोकांना मारण्याचा अपराध बाबेलच्या लोकांनी केला आहे. त्यांनी केलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल त्यांना आता सजा मिळत आहे.” यरुशलेम नगरी अशी म्हणाली.

³⁶म्हणून परमेश्वर म्हणतो, “यहूदा, मी तुझे रक्षण करीन. बाबेलला शिक्षा होईल ह्याची मी दक्षता घेईन. मी बाबेलचा समुद्र आटवीन आणि तिचे जलम्रोत सुकवून टाकीन.

³⁷बाबेल म्हणजे पडक्या इमारतींची रास होईल. जंगली कुत्रेच तेथे राहतील. लोक ती दगडधोंड्यांची रास पाहून चकित होतील. बाबेलचा विचार त्यांच्या मनात येताच ते हळहळतील. बाबेल अगदी निर्जन होईल.

³⁸बाबेलचे लोक गुरगुरणाऱ्या सिंहाच्या छाव्यासारखे आहेत. ते छाव्याप्रमाणे गुरगुरतात.

³⁹ते शक्तिवान सिंहासारखे वागत आहेत. मी त्यांना मेजवानी देईन. मी त्यांना मद्य प्यायला लावीन. ते हसतील व मजा करतील. मग मात्र ते कायमचे झोपी जातील. ते पुन्हा कधीच उठणार नाहीत.” परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

⁴⁰बाबेल, मरणाची वाट पाहणाऱ्या शेळ्या, मेंढ्या, एडके ह्यांच्याप्रमाणे, असेल. मी त्यांना त्यांची कतल करण्यासाठी घेऊन जाईन.

⁴¹“शेशखचा” पराभव होईल. सर्व जगातील अत्युत्तम व गर्विष्ठ देशाला कैदी बनवले जाईल. दुसऱ्या राष्ट्रांतील लोक बाबेलकडे पाहून भयभीत होतील. कारण बाबेलला उध्वस्त होताना त्यांनी पाहिले होते.

⁴²समुद्र बाबेलवर पसरले. त्याच्या गरजणाऱ्या लाटा बाबेलला झाकून टाकतील.

⁴³बाबेलमधील गावांचा नाश होईल आणि ती ओसाड बनतील. बाबेल एक रूक्ष वाळवंट होईल. तो निर्जन होईल. लोक ह्या भूमीतून नुसता प्रवाससुध्दा करणार नाहीत.

⁴⁴बाबेलमधील बेल या दैवताला मी शिक्षा करीन. मी, त्याने गिळलेल्यांना, त्याला ओकायला लावीन. बाबेलची तटबंदी पडेल, आणि इतर राष्ट्रे बाबेलकडे येणार नाहीत.

⁴⁵माझ्या लोकांनो, बाबेलच्या शहरातून बाहेर या. जीव वाचविण्यासाठी पळा. परमेश्वराच्या कोपापासून दूर पळा.

⁴⁶माझ्या माणसांनो, भिऊ नका. अफवा पसरतील, पण घाबरू नका. एक अफवा ह्या वर्षी तर दुसरी पुढल्या वर्षी येईल. देशातील भयानक युद्धाबद्दल अफवा पसरतील. राजांच्या एकमेकांविरुद्ध चाललेल्या लढाईबद्दल वावड्या उठतील.

⁴⁷बाबेलच्या दैवतांना शिक्षा करण्याची व संपूर्ण बाबेल देशाला लज्जित होण्याची, वेळ नव्हीच येईल. त्या शहराच्या रस्त्यांवर खूप प्रेते पडलेली असतील.

⁴⁸मग आकाश व पृथ्वी जयघोष करील. कारण उत्तरेकडून बाबेलविरुद्ध लढण्यासाठी सैन्य येईल.” परमेश्वरच असे म्हणाला,

⁴⁹बाबेलने इस्राएलच्या लोकांना ठार केले. पृथ्वीवरच्या प्रत्येक प्रदेशातील लोकांना बाबेल देशाने ठार मारले. म्हणून बाबेलचे पतन झालेच पाहिजे.

⁵⁰तुम्ही लोकांनी तलवारीला चुकविले. तुम्ही घाई करून बाबेल सोडला पाहिजे. वाट पाहू नका.

तुम्ही दूरदेशी आहात. पण तुम्ही जेथे आहात, तेथून परमेश्वराचे स्मरण करा, आणि यरुशलेमची आठवण ठेवा.

⁵¹“आम्ही, यहूदाचे लोक लज्जित झालो आहोत. आमचा अपमान झाला आहे. का? कारण परके परमेश्वराच्या मंदिरातील पवित्र ठिकाणी गेले आहेत.”

⁵²परमेश्वर म्हणतो, “बाबेलमधील मूर्तींना शिक्षा करण्याची वेळ येत आहे. त्या वेळी, देशात सर्व ठिकाणी जखमी लोक यातनेने तळमळतील.

⁵³कदाचित् बाबेल आकाशाला टेकेपर्यंत वाढली असती. बाबेलने आपले किल्ले मजबूत केले असते. पण मी तिच्याविरुद्ध लढण्यास माणसे पाठवीन, आणि ते तिचा नाश करतील.” परमेश्वर असे म्हणाला,

⁵⁴“बाबेलमध्ये लोक रडताना आपण ऐकू शकतो. लोक तेथील वस्तूंचा नाश करीत असल्याचे आपण ऐकतो.

⁵⁵लवकरच परमेश्वर बाबेलचा नाश करील. त्या शहरातील कोलाहल तो शांत करील. लाटांच्या गर्जेने प्रमाणे गर्जना करीत शत्रू येतील. आजूबाजूचे लोक त्या गर्जना ऐकतील.

⁵⁶सैन्य येईल व बाबेलचा नाश करील. बाबेलचे सैनिक पकडले जातील. त्यांची धनूष्ये मोडली जातील. का? कारण लोकांनी केलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल परमेश्वर त्यांना शिक्षा करतो. त्यांच्या पात्रतेनुसार परमेश्वर त्यांना पूर्ण शिक्षा करतो.

⁵⁷बाबेलमधील ज्ञानी, महत्वाचे अधिकारी, राज्यपाल, इतर अधिकारी आणि सैनिक यांना मी मद्य पाजून झिंगायला भाग पाडीन. मग ते कायमचे झोपी जातील. परत कधीही उठणार नाहीत.” राजा असे म्हणाला. त्या राजाचे नाव सर्वशक्तिमान परमेश्वर.

⁵⁸सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “बाबेलची जाड मजबूत तटबंदी जमीनदोस्त केली जाईल. तिची उंच प्रवेशद्वारे जाळली जातील. बाबेलचे लोक खूप मेहनत करतील पण त्याचा काही उपयोग होणार नाही. शहर वाचविण्याच्या प्रयत्नात ते पार दमून जातील. ते सरपणाप्रमाणे होतील.”

यिर्मया बाबेलला संदेश पाठवितो

⁵⁹सारया ह्या अधिकाऱ्याला यिर्मयाने पुढील संदेश दिला. सारया नेरीयाचा मुलगा होय व नेरीया हा मासेयाचा मुलगा होय. यहूदाचा राजा सिद्कीया ह्याच्याबरोबर सारया, सिद्कीयाच्या कारकिर्दीच्या चौथ्या वर्षी, बाबेलला गेला. त्याच वेळी, सारयाला यिर्मयाने संदेश दिला. ⁶⁰यिर्मयाने बाबेलमध्ये घडून येणाऱ्या सर्व भयानक गोष्टी एका पटावर लिहिल्या होत्या.

⁶¹यिर्मया सारयाला म्हणाला, “सारया, बाबेलला जा. सर्व लोक हा संदेश ऐकतील अशी खात्री करून घेऊन तो वाच. ⁶²मग म्हण, ‘हे देवा, बाबेलचा नाश करीन असे तू म्हणालास तू तिचा नाश करशील. मग तेथे कोणी मनुष्यप्राणी वा पशू राहणार नाही ती जागा सदाकरिता ओसाड भग्नावशेष होईल.’ ⁶³हा संदेश वाचून संपताच पटाला एक दगड बांध. नंतर हा पट फरात नदीत फेकून दे. ⁶⁴मग असे म्हण ‘बाबेल बुडेल पुन्हा ती कधीही वर येणार नाही. कारण मी तिच्यावर भयंकर संकटे आणीन.’ आणि बाबेलचे लोक धकून जातील.”

येथे यिर्मयाचे बोलणे संपले.

यरुशलेमचे पतन

52 सिद्कीया त्याच्या वयाच्या 21 व्या वर्षी यहूदाचा राजा झाला. त्याने 11 वर्षे यरुशलेमवर राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव हम्मूल. ती यिर्मयाची मुलगी होती. तिचे घराने लिब्ना येथील होते. ²यहोयाकिम राजाप्रमाणेच सिद्कीयाने दुष्कृत्ये केली. हे परमेश्वराला आवडले नाही. ³परमेश्वराचा कोप ओढवून घेतल्याने यरुशलेम व यहूदामध्ये भयंकर गोष्टी घडल्या. शेवटी परमेश्वराने यरुशलेम व यहूदा येथील लोकांना आपल्या दृष्टीसमोरून दूर केले.

सिद्कीया बाबेलच्या राजाच्या विरोधात गेला. ⁴म्हणून सिद्कीयाच्या कारकिर्दीच्या नवव्या वर्षाच्या दहाव्या महिन्याच्या दहाव्या दिवशी बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सरने यरुशलेमवर चाल केली. त्याने आपले सर्व सैन्य बरोबर घेतले. त्या सैन्याने यरुशलेमच्या बाहेर तळ ठोकला. मग यरुशलेमचा तट ओलांडून जाण्यासाठी त्यांनी तटाभोवती उतरंडी तयार केल्या. ⁵सिद्कीया राजाच्या कारकिर्दीच्या अकराव्या वर्षापर्यंत बाबेलच्या सैन्याने यरुशलेमला वेढा घातला. ⁶सहाव्या वर्षाच्या चौथ्या महिन्याच्या नवव्या दिवशी उपसमाराचा कहर झाला. नगरीतल्या लोकांसाठी अन्नाचा कण नव्हता. ⁷सातव्या दिवशी, बाबेलचे सैन्य यरुशलेममध्ये घुसले. यरुशलेमचे सैनिक पळून गेले. त्यांनी रात्रीच्या वेळी नगर सोडले. दोन भिंतींच्या मधल्या दारातून ते पळून गेले. ते दार राजाच्या बागेजवळ होते. बाबेलच्या सैन्याने वेढा घातला असतानासुद्धा ते सैनिक वाळवंटाकडे पळाले.

⁸पण बाबेलच्या सैन्याने सिद्कीया राजाचा पाठलाग केला. त्यांनी सिद्कीयास यरीहोच्या मैदानात गाठले. सिद्कीयाचे सर्व सैनिक पळून गेले. ⁹बाबेलच्या सैन्याने सिद्कीयाला पकडले मग त्यांनी त्यास रिब्ला येथे बाबेलच्या राजाकडे नेले. रिब्ला शहर हमथ देशात आहे. बाबेलच्या राजाने, रिब्ला येथे, सिद्कीया राजाला शिक्षा ठोठावली. ¹⁰रिब्लामध्येच बाबेलच्या राजाने सिद्कीयाच्या मुलांना मारले आणि सिद्कीयाला मुद्दाम ते पाहायला लावले. यहूदाच्या सर्व अधिकाऱ्यांनाही त्याने ठार केले. ¹¹मग

बाबेलच्या राजाने सिद्कीयाने डोळे काढले. मग त्याला बेड्या घालून बाबेलला नेले. तेथे त्याने सिद्कीयाला तुरुंगात टाकले. सिद्कीया मरेपर्यंत तुरुंगातच होता.

¹²बाबेलच्या राजाच्या खास रक्षकांचा प्रमुख नबूजरदान हा, नबुखदनेस्सरच्या कारकिर्दीच्या 19 व्या वर्षीच्या पाचव्या महिन्याच्या दहाव्या दिवशी, यरुशलेमला आला. नबूजरदान बाबेलमधील एक महत्वाचा अधिकारी होता. ¹³नबूजरदानने परमेश्वराचे मंदिर जाळले. त्याने राजवाडा व यरुशलेममधील इतर घरेही जाळली. त्याने तेथील सर्व महत्वाच्या इमारती बेचिराख केल्या. ¹⁴बाबेलच्या सैन्याने यरुशलेमची तटबंदी पाडली. त्या सैन्याचा सेनापती राजाच्या खास रक्षकांचा प्रमुख होता. ¹⁵सेनापती नबूजरदानने यरुशलेममध्ये अजूनही राहत असलेल्या * सर्व लोकांना कैदी म्हणून नेले. बाबेलच्या राजाला आधीच शरण आलेल्यांनाही तो घेऊन गेला. यरुशलेममध्ये मागे राहिलेले कुशल कारागीरही त्याने बरोबर नेले. ¹⁶पण नबूजरदानने काही अगदी गरीब लोकांना द्राक्षमळ्यांत व शेतांत काम करण्यासाठी मागेच ठेवले.

¹⁷⁻¹⁸बाबेलच्या सैन्याने मंदिरातील पितळी खांब, घंगाळ व बैठकी * मोडल्या. त्यांनी ते सर्व पितळ बाबेलला नेले. त्याचबरोबर पात्रे, फावडी, वात सारखी करण्याच्या कात्र्या, वाडगे, तसराळी आणि मंदिरातील पूजेची उपकरणेही नेली. ¹⁹राजाच्या खास रक्षकांच्या प्रमुखाने कुंडे, विस्तव ठेवण्याची पात्रे, वाडगे, पात्रे, दीपदाने, तसराळी आणि अर्पण केलेली पेयार्पणे ठेवण्याचे प्याले अशा सर्व वस्तू नेल्या. थोडक्यात त्याने चांदी सोन्याच्या सर्व वस्तू नेल्या. ²⁰दोन खांब, घंगाळ, त्याखालील बारा बैल व सरकत्या बैठकी अतिशय जड होत्या. शलमोन राजाने त्या परमेश्वराच्या मंदिरासाठी बनविल्या होत्या. ह्या वस्तूंना वापरलेल्या पितळाचे वजन करणे अशक्य होते. ²¹प्रत्येक खांब 31 फूट उंच होता. त्याचा घेर 21 फूट होता—हे खांब पोकळ होते. खांबाचा पत्रा 4 इंच जाडीचा होता. ²²पहिल्या खांबाचा पितळेचा कळस 8 फूट उंच होता. जाळीकाम व चारी बाजूनी डाळिंबे कोरून तो सुशोभित केलेला होता. दुसऱ्या खांबावरही डाळिंबे कोरलेली होती. तो पहिल्या खांबासारखाच होता. ²³खांबांच्या बाजूवर 96 डाळिंबे कोरलेली होती. खांबाच्या भोवती असलेल्या जाळीकामावर सर्व मिळून 100 डाळिंबे होती.

²⁴राजाच्या खास रक्षकांच्या प्रमुखाने सराया व सफन्या यांना कैद करून नेले. सराया महायाजक होता, तर सफन्या दुय्यम महायाजक होता. तीन द्वारपालांनाही कैदी म्हणून नेले. ²⁵राजाच्या खास रक्षकांच्या प्रमुखाने सैनिकांवर नेमलेला अधिकारी, तोपर्यंत नगरात असलेले राजाचे सात सल्लागार, सैन्यात भरती होणाऱ्यांची नोंद ठेवणारा लेखनिक, आणि नगरात असलेले साठ सामान्य लोक यांना कैद केले. ²⁶⁻²⁷सेनापती नबूजरदानने ह्या सर्व अधिकाऱ्यांना बाबेलच्या राजाकडे आणले बाबेलचा राजा तेव्हा रिब्ला शहरात होता. रिब्ला हमाथ देशात आहे. रिब्लामध्ये राजाने त्या सर्वांना ठार करण्याचा हुकूम दिला.

अशा तऱ्हेने यहूदी लोकांना त्यांच्या देशातून नेले गेले. ²⁸आणि अशाप्रकारे नबुखदनेस्सरने त्यांना कैद केले

नबुखदनेस्सरच्या कारकिर्दीच्या 7 व्या वर्षी 3023 यहूदी लोकांना यहूदातून पकडून नेले.

²⁹नबुखदनेस्सरच्या कारकिर्दीच्या 18 व्या वर्षी 832 लोकांना यरुशलेममधून नेले.

³⁰नबुखदनेस्सरच्या कारकिर्दीच्या 23 व्या वर्षी नबूजरदानने 745 लोकांना कैद केले. तो राजाच्या खास रक्षकांचा प्रमुख होता. एकूण 4600 लोकांना कैदी म्हणून नेण्यात आले.

यहोयाकीनची मुक्तता

³¹यहूदाचा राजा यहोयाकीन हा 37 वर्षे बाबेलच्या तुरुंगात होता. त्याच्या तुरुंगवासाच्या 37 व्या वर्षी बाबेलचा राजा अवीलमरदोख ह्यास त्याची दया आली व त्याने त्याची मुक्तता केली. त्याच वर्षी अवील—मरदोख गादीवर बसला होता. त्याने 12 व्या महिन्याच्या 25 व्या दिवशी यहोयाकीमची सुटका केली. ³²अवील—मरदोख यहोयाकीमशी गोड बोलला. त्याच्याबरोबर बाबेलमध्ये असलेल्या इतर राजांहून त्याने यहोयाकीमला सन्मानाची जागा दिली. ³³म्हणून यहोयाकीनने कैद्याचा पोशाख उतरविला उरलेल्या आयुष्यात त्याने नेमाने राजाबरोबर भोजन केले. ³⁴यहोयाकीनच्या मृत्यूपर्यंत प्रत्येक दिवशी बाबेलचा राजा त्याला भता देत असे.

यरुशलेममध्ये ... असलेल्या ही ओळ प्राचीन ग्रीक भाषांतरातून घेतली आहे. हिब्रूमध्ये ह्या ओळीपूर्वी 'काही अगदी गरीब लोक' असे शब्द आहेत. ते चुकून पुढच्या ओवीतून घेतले गेले असावेत.

मंदिरातील ... बैठकी ह्या ओव्यांत देवाच्या मंदिरातून बाबेलच्या सैन्याने नेलेल्या सामानाची यादी दिली आहे. सामानाच्या वर्णनाकरिता 1 राजा 77:13 ते 26 पाहवे.

विलापगीत

यरुशलेम तिच्या नाशाबद्दल रडते

१ एके काळी यरुशलेम लोकांनी गजबजलेली नगरी होती. पण आता ती अगदी ओसाड झाली आहे. यरुशलेम जगातील मोठ्या नगरांमधील एक होती. पण आता ती विधवेप्रमाणे झाली आहे. एके काळी ती नगरांमधील राजकुमारी होती. पण आता तिला दासी केले गेले आहे.

२ रात्री ती खूप दुःकाणे रडते तिच्या गालांवर अश्रु ओघळतात. पण तिचे सांत्वन करणारे कोणीही नाही. खूप राष्ट्रांशी तिची मैत्री होती. पण आता तिचे दुःख हलके करणारे कोणीही नाही. तिच्या सर्व मित्रांनी तिच्याकडे पाठ फिरविली. तिचे मित्र तिचे शत्रू झाले.

३ यहुदाने फार सोसले. नंतर यहुदाला कैद करून परमुलुखांत नेले गेले. यहुदा इतर राष्ट्रांमध्ये जगते. पण तिला आराम मिळाला नाही. तिचा पाठलाग करणाऱ्यांनी तिला पकडले. अरुंद दरीत त्यांनी तिला गाठले.

४ सियोनचे रस्ते दुःखी आहेत कारण आता पूर्वकाळासाठी कोणीही कधीही सियोनकडे येत नाही. सियोनची सर्व दारे नष्ट केली गेली. तिचे याजक उसासे टाकतात. तिच्या तरुणींना पकडून नेले आहे ह्या सर्वांमुळे ती दुःखी कष्टी झाली आहे.

५ यरुशलेमच्या शत्रूंची जीत झाली आहे. त्यांना यश मिळाले आहे. परमेश्वराने तिला शिक्षा केली म्हणून असे झाले. त्याने यरुशलेमच्या पापांबद्दल तिला शिक्षा केली. तिची मुले दूर निघून गेली. त्यांचे शत्रू त्यांना पकडून घेऊन गेले.

६ सियोनकऱ्येचे सौंदर्य सरले. तिचे राजपुत्र हरणांसारखे झाले, चरण्यासाठी कुरण नसणाऱ्या हरणांसारखे ते झाले. ते हतबल होऊन पळाले. त्यांचा पाठलाग करणाऱ्यांपासून ते लांब पळाले.

७ यरुशलेम मागचा विचार करते. यरुशलेमला ती दुखावली गेल्याची व बेघर झाल्याची आठवण आहे. पूर्वी तिच्याजवळ असलेल्या चांगल्या गोष्टींचे तिला स्मरण आहे. तिच्या लोकांना शत्रूने पकडल्याचे तिला स्मरते तिला मदत करणारे कोणीही नव्हते हेही तिला आठवते. तिचे शत्रू तिला पाहताच हसले. कारण तिचा नाश झाला.

८ यरुशलेमने फार पाप केले. तिच्या पापांमुळेच ती भग्नावशेषां रूपत उरली. लोकांनी पाहून चुकचुकावे असेच

ते रूप होय. पूर्वी लोकांनी तिचा आदर केला. पण आता तेच तिचा तिरस्कार करतात. त्यांनी तिची निर्भर्त्सना केली म्हणून ते आता तिची घृणा करतात. यरुशलेम आता कण्हत आहे. ती तोंड फिरविते.

९ यरुशलेमची वस्त्रे मळीन झाली. तिच्यावर बितणाच्या गोष्टींची तिला कल्पना नव्हती. तिचे पतन विस्मयकारक होते. तिचे सांत्वन करणारे कोणीही नव्हते. "हे परमेश्वरा," ती म्हणते, "माझी दशा काय झाली आहे पाहा! माझा शत्रू त्याच्या मोठेपणाचा कसा तोरा मिळवितो आहे ते पाहा!"

१० शत्रूने हात लांबवून तिच्या सर्व चांगल्या गोष्टी घेतल्या. खरे तर, तिने परकीय राष्ट्रांना तिच्या मंदिरात जाताना पाहिले. पण परमेश्वरा, तू तर म्हणालास की ते आपल्या समूहात येऊ शकणार नाहीत.

११ यरुशलेममधील सर्व लोक उसासे टाकत आहेत. ते अन्न शोधत आहेत. ते अन्नाच्या बदल्यात त्यांच्याजवळच्या चांगल्या वस्तू देऊन टाकत आहेत. जगण्यासाठी ते असे करीत आहेत. यरुशलेम म्हणते, "परमेश्वरा, माझ्याकडे जरा पाहा! लोक माझा तिरस्कार कसा करतात ते बघ तरी!"

१२ रस्त्यावर जाणाऱ्या-येणाऱ्यांनो, तुम्हाला काहीच वाटत नाही असे दिसते! पण जरा माझ्याकडे निरखून पाहा. माझ्या वेदनेप्रमाणे आणखी दुसऱ्या कोणाच्या वेदना आहेत का? माझ्या वाट्याला आलेल्या यातनांप्रमाणे दुसऱ्या काही यातना आहेत का? परमेश्वराने शिक्षा म्हणून मला दिलेल्या वेदनेप्रमाणे दुसऱ्या वेदना आहेत का? त्याच्या कोपाच्या दिवशी त्याने मला शिक्षा केली आहे.

१३ परमेश्वराने वरून ज्वाला पाठविली, ती माझ्या हाडात भिनली. त्याने माझ्या पायात फास अडकविला. आणि मला गरगर फिरविले. त्याने मला ओसाड बनविले. मला दिवसभर बरे वाटत नसते.

१४ "माझी पापे परमेश्वराने आपल्या स्वतःच्या हाताने जोखडाप्रमाणे जखडली आहेत. परमेश्वराचे जोखड माझ्या मानेवर आहे. परमेश्वराने मला दुर्बळ केले. ज्यांच्या समोर मी उभी राहू शकणार नाही, अशांच्या हाती परमेश्वराने मला दिले आहे.

१५ "माझ्या शूर सैनिकांना परमेश्वराने दूर लोटले. मग माझ्या विरुद्ध लढण्यासाठी व माझ्या तरुण सैनिकांना मारण्यासाठी परमेश्वराने काही लोक आणले. देवाने

द्राक्षकुंडातील द्राक्षे तुडविली. ते द्राक्षकुंड यरुशलेमच्या कुमारी कन्येचे आहे.

16 “ह्या सगळ्याबद्दल मी आक्रोश करते. माझ्या डोळ्यांतून अश्रू पाण्याप्रमाणे वाहात आहेत. सांतवन करायला माझ्याजवळ कोणी नाही. माझे दुःख हलके करणारा कोणीही नाही. माझी मुले ओसाड भूमीप्रमाणे झाली आहेत, कारण शत्रूचा विजय झाला आहे.”

17 सियोनने मदतीसाठी हात पसरले. तिला मदत करणारे कोणीही नव्हते. परमेश्वराने याकोबाच्या शत्रूंना हुकूम केला आहे. परमेश्वराने याकोबच्या शत्रूंना नाराला वेढा देण्याची आज्ञा दिली. यरुशलेम तिच्या शत्रूंमध्ये अपवित्र आहे.

18 आता यरुशलेम म्हणते, “मी परमेश्वराचे ऐकण्याचे नाकारले, म्हणून परमेश्वर जे करीत आहे, ते योग्यच होय. तेव्हा सर्व लोकांनो, ऐका! माझ्या यातना पाहा! माझे तरुण तरुणी कैदी झाले आहेत.

19 मी माझ्या प्रियकरांना हाका मारल्या पण त्यांनी मला फसविले. माझे पुजारी आणि वृद्ध नगरीत वारले. ते स्वतःसाठी अन्न शोधित होते. त्यांना जगायचे होते.

20 “परमेश्वरा, माझ्याकडे पाहा! मी दुःखी झाले आहे. माझे अंतःकरण अस्वस्थ झाले आहे माझ्या मनात खळबळ उडाली आहे. असे होण्याचे कारण माझा हट्टी स्वभाव रस्त्यांवर माझी मुले तलवारीने मारण्यात आली. तर घरा घरांत प्रत्यक्ष मृत्यू होता.

21 “माझे ऐका मी उसासे टाकीत आहे. माझे सांतवन करणारा कोणीही नाही. माझा त्रासाबद्दल माझ्या शत्रूंना कळले आहे. त्यांना आनंद झाला आहे. तू माझे असे केल्यामुळे ते आनंदित झाले आहेत. तू म्हणालस की शिक्षेची वेळ येईल, व तू माझ्या शत्रूंना शिक्षा करशील. आता म्हटल्याप्रमाणे कर. माझ्याप्रमाणेच त्यांची स्थिती होऊ दे.

22 “माझे शत्रू किती दुष्ट आहेत ते पाहा! मग माझ्या पापांमुळे तू माझ्याशी जसे वागलास तसाच तू त्यांच्याशी वागू शकशील. तू असे कर कारण मी पुन्हा पुन्हा उसासत आहे. माझे हृदय म्लान झाले आहे म्हणून तरी असेच कर.

देवाने यरुशलेमचा नाश केला

2 परमेश्वराने सियोनकन्येला कसे अभ्राच्छादित केले आहे पाहा! त्याने इझ्राएलचे वैभव धुळीला मिळविले. कोपाच्या दिवशी, इझ्राएल आपले पायाखालचे आसन आहे. ह्याची परमेश्वराने आठवण ठेवली नाही.

2 परमेश्वराने अजिबात दया न दाखविता याकोबच्या घरांचा नाश केला. संतापाच्या भरात त्याने यहुदाकन्येच्या गडांचा नाश केला. देवाने यहुदाचे राज्य व राज्यकर्ते धुळीला मिळविले. त्याने यहुदाच्या राज्याचा विध्वंस केला.

3 परमेश्वर रागावला आणि त्याने इझ्राएलची सर्व शक्ती नष्ट केली. शत्रू येताच त्याने आपला उजवा हात इझ्राएलपासून काढून घेतला. सर्वत्र पेट घेणाऱ्या ज्वालेप्रमाणे तो याकोबमध्ये पेटला.

4 शत्रूंप्रमाणे परमेश्वराने धनुष्याला बाण लावला. त्याने स्वतःची तलवार उजव्या हातात धरली. यहुदाचा शत्रू असल्याप्रमाणे देवाने यहुदातील देखण्या पुरुषांना ठार केले. सियोनच्या तंबूवर परमेश्वराने आपला राग ओकला.

5 परमेश्वर शत्रूंप्रमाणे वागला. त्याने इझ्राएल गिळले. त्याने तेथील सर्व राजवाडे, गड गिळंकृत केली. यहुदाच्या कन्येमध्ये त्याने मृतासाठी खूप शोक आक्रंदन निर्माण केले.

6 बाग उपटून टाकावी, तसा परमेश्वराने आपला स्वतःचा तंबू उखडला. त्याची उपासना करण्यासाठी लोक जेथे जमत, ती जागा त्याने नष्ट केली. परमेश्वराने सण* व शब्बाथ दिवस ह्यांचा विसर पाडला आहे. परमेश्वर रागावला व त्याने राजा व याजक यांना दूर लोटले.

7 परमेश्वर आपली वेदी व उपासनेचे पवित्रस्थान नापसंत केले. यरुशलेमच्या राजवाड्याच्या भिंती त्याने शत्रूला जमीनदोस्त करू दिल्या. परमेश्वराच्या मंदिरात शत्रूने जयघोष केला. पर्वणीचा दिवस असल्याप्रमाणे त्यांनी गोंगाट केला.

8 सियोनकन्येची तटबंदी नष्ट करण्याचा परमेश्वराने बेत केला. तट कोठे फोडायचा हे दाखविण्यासाठी ओळंब्याने त्याने खूण केली. नाश थांबविण्यासाठी त्याने स्वतःने काही केले नाही. म्हणून त्याने सर्व तटांना शोक करण्यास भाग पाडले. त्या सर्व ओस पडल्या.

9 यरुशलेमची द्वारे जमीनदोस्त झाली आहेत. परमेश्वराने द्वारांचे अडसर मोडूनतोडून नष्ट केले. तिचे राजे व राजपुत्र इतर राष्ट्रांत आहेत. तेथे त्यांना परमेश्वराविषयक शिकवण मिळत नाही. यरुशलेमच्या संदेष्ट्यांनासुद्धा परमेश्वराकडून दृष्टान्त मिळत नाहीत.

10 सियोनेची वडिल धारी मंडळी अगदी मूकपणे धुळीत बसते. ते डोक्यात माती भरून घेतात. ते गोणपाटाचे कपडे घालतात. यरुशलेमच्या तरुणी दुःखाने मान खाली घालून बसतात.

11 रडून रडून माझे डोळे थकले आहेत. माझे अंतःकरण अस्वस्थ झाले आहे. माझे हृदय जमिनीवर टाकल्याप्रमाणे तळमळत आहे. कारण माझ्या लोकांचा नाश झाला आहे. मुले आणि तान्ही मूर्छित पडत आहेत. सार्वजनिक चौकांत ती मूर्छित पडत आहेत.

परमेश्वराने सण (विश्रांतीचे विशेष दिवस) किंवा “शब्बाथ” हा कदाचित शनिवार किंवा ज्या दिवशी लोकांनी काम करता कामा नये असे सर्व विशेष दिवस.

१२ती मुले त्यांच्या आयांना म्हणतात, “भाकर आणि द्राक्षारस कोठे आहे?” मरतानाही ते हाच प्रश्न विचारतात, आणि आपल्या आईच्या मांडीवरच प्राण सोडतात

१३सियोनच्या कुमारी कन्ये, मी तुझी तुलना कोणाशी करू शकतो? कशाबरोबर मी तुझी तुलना करू हे सियोनच्या कुमारी कन्ये? मी तुझे सांत्वन कसे करू? तुझा नाश समुद्राप्रमाणे प्रचंड आहे. तुला कोणी बरे करू शकेल असे मला वाटत नाही.

१४तुझ्या संदेष्ट्यांनी तुझ्यासाठी दृष्टान्त पाहिले. पण त्यांचे दृष्टान्त म्हणजे निरर्थक व मुख्यपणाचे होते. तुझ्या पापाबद्दल त्यांनी उपदेश केला नाही. त्यांनी स्थिती सुधारण्याचा प्रयत्न केला नाही. पण त्यांनी खोटे संदेश देऊन तुला मूर्ख बनविले.

१५रस्त्यावरून जाणारे तुला पाहून हादरतात व हळहळतात. यरुशलेमच्या कन्येकडे बघून ते चुकचुकतात. ते विचारतात, “लोक जिला ‘सौंदर्यपूर्ण नगरी’ अथवा ‘पृथ्वीवरचा आनंद म्हणतात, ती नगरी हीच का?’”

१६तुझे सर्व शत्रू तुला हसतात. ते तुझ्याकडे पाहून फूटकार टाकतात आणि दातओठ खातात ते म्हणतात, “आम्ही त्यांना गिळले आहे. आम्ही खरोखरच ह्या दिवसाची वाट पाहत होतो. अखेर तो उजाडला.”

१७देवाने ठरविल्याप्रमाणे केले. तो जे करीन म्हणाला होता, तसेच त्याने केले. फार पूर्वी त्याने जी आज्ञा केली होती, ती त्याने पूर्ण केली. त्याने नाश केला व त्याला दया आली नाही. तुझ्याबाबतीत जे घडले, ते पाहून तुझ्या शत्रूंना आनंद झाला. हा आनंद त्यांना देवाने मिळवून दिला. देवाने तुझ्या शत्रूंना सामर्थ्यशाली बनविले.

१८मनापासून परमेश्वराचा धावा करा. सियोनकन्येच्या तटबंदी, तू रात्रीदिवस झुज्याप्रमाणे अश्रू ढाळ, थांबू नकोस! तुझे डोळे कोरडे पडू देऊ नकोस.

१९ऊठ! रात्री आक्रोश कर. रात्रीच्या प्रत्येक प्रहराच्या आरंभाला रड. आपण पाणी ओततो, तसे मन मोकळे कर. परमेश्वरापुढे मन मोकळे कर. परमेश्वरापुढे हात जोड. तुझ्या मुलांच्या प्राणरक्षणासाठी परमेश्वराजवळ प्रार्थना कर. कारण तुझी मुले उपासमारीने मूर्छित पडत आहेत. नगराच्या रस्त्या-रस्त्यावर ती बेशुध्द होऊन पडत आहेत.

२०परमेश्वरा, माझ्याकडे बघ! तू अशा रीतीने जिला वागविलेस ती कोण आहे ते तरी पाहा! मला तुला एक प्रश्न विचारू दे: स्त्रियांनी पोटाच्या मुलांना, खावे काय? ज्या मुलांची त्यांनी काळजी घेतली त्यांना स्त्रियांनी खावे काय? परमेश्वराच्या मंदिरात धर्मगुरू व संदेष्टे मारले जावेत का?

२१नगरीच्या रस्त्यांवर तरुण आणि वृध्द पडले आहेत. माझ्या तरुण तरुणी तलवारीने मृत्यू पावल्या आहेत. परमेश्वरा, तू कोपलास त्या दिवशी, अजिबात दया न दाखविता तू त्यांना मारलेस!

२२तू माझ्या सर्व बाजूंनी दहशत निर्माण केलीस. मेजवानीला एखाद्याला आमंत्रण द्यावे त्याप्रमाणे तू दहशतीला आमंत्रण दिलेस. परमेश्वराच्या कोपाच्या दिवशी कोणीही सुटला नाही. मी ज्यांना जन्म दिला व ज्यांचे लालनपालन केले, त्यांना माझ्या शत्रूने ठार केले.

एकजण स्वतःच्या दुःखाची कारणमीमांसा करतो

३खूप संकटे पाहिलेला मी एक माणूस आहे. परमेश्वराने आम्हाला काठीने मारताना मी प्रत्यक्ष पाहिले.

२परमेश्वराने मला प्रकाशाकडे न नेता, अंधाराकडे नेले.

३परमेश्वराने त्याचा हात माझ्याविरुद्ध केला. दिवसभर, त्याने आपला हात, पुन्हा पुन्हा, माझ्याविरुद्ध चालविला.

४त्याने माझी त्वचा आणि मांस नष्ट केले आणि माझी हाडे मोडली.

५परमेश्वराने माझ्याभोवती दुःख व त्रास ह्यांच्या भिंती उभारल्या. त्याने दुःख व त्रास माझ्याभोवती उभे केले.

६त्याने मला अंधकारात बसायला लावले. माझी स्थिती एखाद्या मृताप्रमाणे केली.

७परमेश्वराने मला बंदिवान केल्यामुळे मी बाहेर येऊ शकलो नाही. त्याने मला मोठमोठ्या बेड्या घातल्या.

८मी जेव्हा मदतीसाठी आक्रोश करतो, तेव्हासुध्दा परमेश्वर माझा धावा ऐकत नाही.

९त्याने दगडधोड्यांनी माझ्या रस्त्यात अडथळा निर्माण केला आहे. त्याने माझा मार्ग वाकडा केला आहे.

१०परमेश्वर, माझ्यावर हल्ला करण्यासाठी टपून बसलेल्या, अस्वलासारखा आहे. लपून बसलेल्या सिंहासारखा तो आहे.

११परमेश्वराने मला माझ्या मार्गावरून दूर केले. माझे तुकडे तुकडे केले. माझा नाश केला.

१२त्याने त्याचे धनुष्य सज्ज केले. त्याने मला त्याच्या बाणांचे लक्ष्य बनविले.

१३त्याने माझ्या पोटात बाणाने मारले.

१४मी माझ्या माणसांमध्ये चेष्टेचा विषय झालो. सर्व दिवसभर, ते मला उद्देशून गाणी गातात व माझी टर् उडवितात.

१५परमेश्वराने मला हे विष (शिक्षा) प्यायला दिले. हे कडू पेय त्याने मला भरपूर पाजले.

१६परमेश्वराने मला दाताने खडे फोडायला लावले. मला धुळीत लोलेले.

१७मला पुन्हा कधीही शांती मिळणार नाही, असे मला वाटले. मी चांगल्या गोष्टी तर विसरलो.

१८मी मनाशी म्हणालो, “परमेश्वराच्या कृपेची मला मुळीच आशा नाही.”

१९परमेश्वरा, लक्षात ठेव. मी फार दुःखी आहे, व मला घर नाही. तू दिलेल्या कडू विषाचे (शिक्षेचे) स्मरण कर.

20 मला माझ्या सर्व त्रासांची आठवण आहे. म्हणूनच मी दुःखी आहे.

21 पण मी पुढील काही गोष्टींचा विचार केला की मला आशा वाटते.

22 परमेश्वराच्या प्रेम व दयेला अंत नाही. परमेश्वराची करुणा चिरंतन आहे.

23 ती प्रत्येक दिवशी नवीन, ताजी असते. परमेश्वरा, तुझी विश्वासार्हता महान आहे.

24 मी मनाशी म्हणतो, "परमेश्वर माझा देव आहे. म्हणूनच मला आशा वाटे."

25 परमेश्वराची वाट पाहणाऱ्यांवर व त्याला शोधणाऱ्यांवर तो कृपा करतो.

26 परमेश्वराने आपले रक्षण करावे म्हणून मुकाट्याने वाट पाहणे केव्हाही चांगले.

27 परमेश्वराचे जोखड वाहणे केव्हाही बरेच. ते तरुणपणापासून वाहणे तर फारच चांगले.

28 परमेश्वर त्याचे जोखड मानेवर ठेवत असताना माणसाने मुकाट्याने एकटे बसावे.

29 माणसाने परमेश्वरापुढे नतमस्तक व्हावे. कोणी सांगवे, अजूनही आशा असेल.

30 जो मणुष्य मारत असेल त्याला खुशाल गालात मारू द्यावे व तो अपमान सहन करूण घ्यावा.

31 परमेश्वर लोकांकडे कायमची पाठ फिरवित नाही, हे माणसाने लक्षात ठेवावे.

32 परमेश्वर जेव्हा शिक्षा करतो, तेव्हा तो दया पण दाखवितो. हा त्याचा दयाळूपणा त्याच्या जवळील महान प्रेम व शौर करुणा ह्यामुळे आहे.

33 लोकांना शिक्षा करण्याची देवाची इच्छा नसते. लोकांना दुःख द्यायला त्याला आवडत नाही.

34 परमेश्वराला ह्या गोष्टी पसंत नाहीत. पृथ्वीवरील सर्व बंदिवांनांना कोणीतरी पायाखाली तुडविणे, त्याला आवडत नाही.

35 एका माणसाने दुसऱ्याशी अन्यायाने वागणे त्याला पसंत नाही. पण काही लोक अशा वाईट गोष्टी सर्वश्रेष्ठ ईश्वरासमक्ष करतात.

36 एका व्यक्तित्वाने दुसऱ्या व्यक्तीला फसविणे परमेश्वराला आवडत नाही. ह्या अशा गोष्टी परमेश्वराला अजिबात पसंत नाहीत.

37 परमेश्वराच्या आज्ञेशिवाय, कोणी काहीही बोलवावे आणि ते घडून यावे असे होऊ शकत नाही.

38 सर्वश्रेष्ठ देवच इष्ट व अनिष्ट घडण्याची आज्ञा देतो.

39 एखाद्याच्या पापांबद्दल परमेश्वराने त्याला शिक्षा केल्यास तो माणूस तक्रार करू शकत नाही.

40 आपण आपली कर्मे पाहू या आणि तपासू या व नंतर परमेश्वराकडे परत जाऊ या.

41 स्वर्गातील परमेश्वराकडे आपण आपले हृदय व हात उंचावू या.

42 आपण त्याला म्हणू या, "आम्ही पाप केले, आम्ही हद्दीपणा केला. म्हणूनच तू आम्हाला क्षमा केली नाहीस.

43 तू क्रोधाविष्ट झालास आमचा पाठलाग केलास आणि दया न दाखविता आम्हाला ठार केलेस.

44 कोणतीही प्रार्थना तुझ्यापर्यंत पोहोचू नये म्हणून तू स्वतःला अभ्यांनी वेढून घेतलेस.

45 दुसऱ्या राष्ट्रांसमोर तू आम्हाला कचरा व धूळ ह्यासारखे केलेस.

46 आमचे सर्व शत्रू आम्हाला रागाने बोलतात.

47 आम्ही घाबरलो आहोत. आम्ही गर्तेत पडलो आहोत. आम्ही अतिशय जखमी झालो आहोत. आम्ही मोडून पडलो आहोत."

48 माझ्या लोकांचा झालेला नाश पाहून मी रडते. माझ्या डोळ्यांना धारा लागल्या आहेत.

49 माझे डोळे गळतच राहतील, मी रडतच राहीन.

50 परमेश्वरा, तू आपली नजर खाली वळवून आमच्याकडे पाही पर्यंत मी रडतच राहीन. तू स्वर्गातून आमच्याकडे लक्ष देईपर्यंत मी शोक करीन.

51 माझ्या नगरातील सर्व मुलींची स्थिती पाहून माझे डोळे मला दुःखी करतात.

52 निष्कारण शत्रू बनलेल्या लोकांनी पाखरासारखी माझी शिकार केली आहे.

53 मी जिवंत असताना त्यांनी मला खड्ड्यात लोटले आणि माझ्यावर दगड टाकले.

54 माझ्या डोक्यावरून पाणी गेले. मी मनाशी म्हणालो, "आता सर्व संपले."

55 परमेश्वरा मी तुझ्या नांवाने हाक मारली परमेश्वरा, खड्ड्यातून तुझ्या नांवाचा धावा केला.

56 तू माझा आवाज ऐकलास. तू तुझ्या कानावर हात ठेवले नाहीस. माझी सुटका करण्याचे तू नाकारले नाहीस.

57 मी धावा करताच तू आलास. तू मला म्हणालास, "धावरू नकोस."

58 परमेश्वरा, तू माझे रक्षण केलेस तू मला पुनर्जीवन दिलेस.

59 परमेश्वरा, तू माझा त्रास पाहिला आहेस. आता मला न्याय दे.

60 माझ्या शत्रूंनी मला कसे दुखविले आणि माझ्याविरुद्ध कसे कट रचले ते तू पाहिले आहेस.

61 त्या शत्रूंनी केलेला माझा अपमान आणि माझ्याविरुद्ध आखलेले बेंत तू परमेश्वरा, ऐकले आहेस.

62 सर्व काळ, शत्रूंचे बोलणे व विचार माझ्या विरुद्ध आहेत.

63 परमेश्वरा, बसता उठता ते माझी कशी खिल्ली उडवितात ते पाहा.

64 परमेश्वरा, त्यांना योग्य ते फळ दे. त्यांच्या कर्मांची परत फेड कर.

65 त्यांचे मन कठोर कर. नंतर त्यांना शाप दे.

६६ क्रोधाने त्यांचा पाठलाग कर व त्यांचा नाश कर. ह्या आकाशाखाली, परमेश्वरा, त्यांचा नाश कर.

यरुशलेमवरील हल्ल्यातील भयानकता

४ सोने कसे निस्तेज झाले आहे पाहा! चांगले सोने कसे बदलले आहे बघा! रत्ने सगळीकडे पसरली आहेत. रस्त्याच्या नाक्या-नाक्यावर ती विखुरली आहेत. २ सियोनच्या लोकांची किंमत भारी आहे. ते आपल्या वजनाचे मोल सोन्यात ठरवितात. पण आता शत्रू त्यांना मातीच्या जुन्या रांजणांप्रमाणे मानतो. कुंभाराने केलेल्या मडक्याप्रमाणे तो त्यांना किंमत देतो.

३ राजकुत्रेसुद्धा आपल्या पिल्लांना भरवितात. कोलहीही आपल्या पिल्लांना दुध देते. पण माझ्या लोकांची कन्या दुष्ट आहे. त्या वाळवंटात राहणाऱ्या शहामृगाप्रमाणे आहेत.

४ तान्हा मुलांची जीभ तहानेने टाळ्याला चिकटली आहे. बालक भाकरी मागतो. पण त्यांना कोणीही भाकरी देत नाही.

५ एकेकाळी ज्यांनी पौष्टिक अन्न खाल्ले, तेच आता रस्त्यावर मरत आहेत. जे चांगल्या, लाल कपड्यात वाढले, ते आता कचऱ्याच्या ढिगांतून मिळेल ते उचलतात.

६ माझ्या लोकांच्या मुलींचे पाप मोठे होते. सदोम व गमोरा यांच्यापेक्षाही ते पाप मोठे होते. सदोमचा व गमोराचा अचानक नाश झाला, आणि त्यात कोठल्याही माणसाचा हात नव्हता.

७ यहुदातील काही लोकांनी एका विशेष प्रकारे आपले जीवन देवाला वाहिले होते. ते फार शुध्द होते. ते हिमापेक्षा शुभ्र होते. दुधापेक्षा पांढरे होते. त्यांची कांती पोवळ्यांप्रमाणे लाल होती. त्यांच्या दाढ्या म्हणजे जणू काही तेजस्वी इंद्रनीलच.

८ पण आता त्यांचे चेहरे काजळीपेक्षा काळे झाले आहेत. त्यांना रस्त्यांत कोणी ओळखतसुद्धा नाही. त्यांची कातडी सुरकुतली आहे. लाकडाप्रमाणे शुष्क होऊन ही हाडाला चिकटली आहे.

९ उपासमारीने मरण्यापेक्षा तलवारीने मेलेले बरे! कारण उपासमार झालेले फारच दुःखी होते. ते व्याकुळ झाले होते. शेतामधून काहीच न मिळाल्यामुळे ते मेले.

१० त्या वेळी, प्रेमळ बायकांनीसुद्धा आपली मुले शिजविली ती मुलेच त्यांच्या आर्यांचे अन्न झाले. माझ्या लोकांचा नाश झाला, तेव्हा असे घडले.

११ परमेश्वराने आपला सगळा क्रोध प्रकट केला. त्याने आपला सगळा राग बाहेर काढला. त्याने सियोनमध्ये आग लावली त्या आगीत पायापर्यंत सियोन बेचिराख झाले

१२ जगातील राजे, जे घडले त्यावर विश्वास ठेवू शकले नाहीत. पृथ्वीवरील लोकांचा ह्यावर विश्वास बसला नाही. यरुशलेमच्या प्रवेशद्वारांतून शत्रू येऊ शकेल ह्यावर कोणाचाच विश्वास बसला नाही.

१३ यरुशलेमच्या संदेष्ट्यांनी पाप केले, धर्मगुरूंनी दुष्कृत्ये केली, लोकांनी प्रामाणिक माणसांचे रक्त यरुशलेममध्ये सांडले, म्हणूनच असे घडले.

१४ संदेष्टे आणि याजक आंधळ्यांप्रमाणे रस्त्यात भटकत होते. ते रक्ताने माखले होते. कोणीही त्यांच्या वस्त्रालाही शिवू शकले नाहीत कारण ती रक्ताने भरली होती.

१५ लोक ओरडले, “लांब व्हा! दूर व्हा! आम्हाला शिवू नका.” ते लोक इकडे तिकडे भटकले कारण त्यांना घरे नव्हती. दुसऱ्या राष्ट्रांतील लोक म्हणाले, “त्यांनी आमच्याबरोबर राहू नये असेच आम्हाला वाटते.”

१६ परमेश्वराने स्वतः त्या लोकांचा नाश केला. त्याने त्यांची अजिबात काळजी घेतली नाही. त्याने याजकांना मानले नाही त्याने यहुदातील वृद्धांना दया दाखवली नाही.

१७ मदतीची वाट पाहून आमचे डोळे थकले आहेत. पण कोठूनही मदत मिळत नाही. आमचेरक्षण करण्यास एखादे राष्ट्र येत आहे का, ह्याची आम्ही बुरुजावरून टेहळणी केली. पण एकही देश आमच्याकडे आला नाही.

१८ सर्वकाळ, आमच्या शत्रूंनी आमची शिकार केली. आम्ही रस्त्यांवरसुद्धा जाऊ शकलो नाही. आमचा शेवट जवळ आला! आमचे आयुष्य सारले होते! आमचा अंत आला!

१९ आमचा पाठलाग करणारे गरुडापेक्षाही वेगवान होते. त्यांनी आमचा डोंगरांत पाठलाग केला. आम्हाला पकडण्यासाठी ते वाळवंटात दडून बसले.

२० आमच्या दृष्टीने राजा सर्वश्रेष्ठ होता. तो आमचा श्वास होता. पण त्यांनी राजाला सापळ्यात पकडले. प्रत्यक्ष परमेश्वरानेच राजाची निवड केली होती. राजाबद्दल आम्ही असे म्हणालो होतो, “आम्ही त्याच्या सावलीत राहू, तो इतर राष्ट्रांपासून आमचे रक्षण करतो.”

२१ अदोमच्या लोकांनो, आनंदित व्हा. ऊस देशात राहणाऱ्यांनो, हर्षित व्हा. पण लक्षात ठेवा की परमेश्वराच्या क्रोधाचा प्याला तुमच्याकडेसुद्धा येईल. तुम्ही जेव्हा त्यातील पेय (शिक्षा) प्याल, तेव्हा झिंगाल आणि विवस्त्र व्हाल.

२२ सियोन, तुझी शिक्षा संपली. आता पुन्हा तुला कैद करून नेले जाणार नाही. पण अदोमवासीयांनो, तुमची पापे उघडी करून परमेश्वर तुम्हाला शिक्षा करील.

परमेश्वराकडे प्रार्थना

५ परमेश्वरा, आमचे काय झाले ते लक्षात ठेव. आमच्या अप्रतिष्ठेकडे नजर टाक.

२ आमचा देश परक्यांच्या हातात गेला आहे. आमची घरे परदेशीयांना दिली गेली आहेत.

३ आम्ही अनाथ झालो. आम्हाला वडील नाहीत. आमच्या आर्यांची स्थिती विधवांसारखी झाली आहे.

४ आम्हाला पिण्याचे पाणी विकत घ्यावे लागते. आम्ही वापरत असलेल्या लाकडाला पैसे मोजावे लागतात.

⁵आमच्या मानेवर सक्तीने जोखड ठेवले जाते. आम्ही दमून जातो, पण आम्हाला विभ्रंती नाही.

⁶पोटभर भाकरी मिळविण्यासाठी आम्ही मिसर व अशशूर यांच्याबरोबर करार केला.

⁷आमच्या पूर्वजांनी तुझ्याविरुद्ध पाप केले. आता ते नाहीत. पण त्यांच्या पापाची फळे आता आम्ही भोगत आहोत.

⁸गुलाम आमचे राज्यकर्ते झाले. त्यांच्यापासून आम्हाला कोणीही वाचवू शकत नाही.

⁹अन्नासाठी आम्ही जीवाची बाजी लावतो. वाळवंटात तलवारधारी माणसे असतात.

¹⁰आमची कातडी भट्टीप्रमाणे तापली आहेत. भुकेमुळे आम्हाला ताप चढला आहे.

¹¹शत्रूंनी सियोनमधील स्त्रियांवर बलात्कार केला. यहुदातील गावांमधील स्त्रियांवर त्यांनी बलात्कार केले.

¹²शत्रूने आमच्या राजपुत्रांना फाशी दिली. त्याने आमच्यातील वृद्धांचा मान ठेवला नाही.

¹³आमच्या तरुणांना शत्रूने गिरणीत धान्य दळायला लावले. ते तरुण लाकडाच्या ढिगाऱ्याखाली अडखळले.

¹⁴वृद्ध आता नगरीच्या दारांत बसत नाहीत. तरुण गायनवादन करीत नाहीत.

¹⁵आमच्या नृत्याचे रूपांतर आता मृतांच्या शोकात झाले आहे. आमच्या हृदयात आनंदाचा अंशही नाही.

¹⁶आम्ही पाप केल्यामुळे आमच्या डोक्यावरचा मुकुट खाली पडला आहे. आणि वाईट गोष्टी घडल्या.

¹⁷ह्या सर्व गोष्टीमुळे आमचे मन खचले आहे. आम्हाला डोळ्यांनी स्पष्टपणे दिसत नाही.

¹⁸सियोनचे डोंगर ओसाड झाले आहेत. सियोनच्या डोंगरावर कोल्हे वावरतात.

¹⁹पण परमेश्वरा, तुझी सत्ता चिरंतन आहे. तुझे राजसिंहासन चिरकाल राहील.

²⁰परमेश्वर आम्हाला कायमचा विसरला आहेस असे दिसते. तू आम्हाला दीर्घकाल सोडून गेला आहेस.

²¹परमेश्वरा, आम्हाला तुझ्याकडे परत ने. आम्ही आनंदाने तुझ्याकडे येऊ. आमचे जीवन पूर्वीसारखे कर.

²²तू आमच्यावर खूप रागावला होतास! तू आमचा पूर्णपणे त्याग केलास का?

यहेज्केल

प्रस्तावना

1 ¹⁻³मी बूजीचा मुलगा याजक यहेज्केल. मी परागंदा झालो होतो. मी खास्थांच्या देशात खबार कालव्याच्या काठी असताना आकाश दुभंगले व मला देवाचा दृष्टान्त झाला. 30 व्या वर्षीच्या* चौथ्या महिन्याच्या (जूनच्या) पाचव्या दिवसाची ही घटना आहे.

यहोयाखीन राजाच्या परागंदा होण्याच्या काळातील 5 व्या वर्षी, महिन्याच्या 5 व्या दिवशी, यहेज्केलला परमेश्वराचा शब्द प्राप्त झाला. तेथेच त्याला परमेश्वराची शक्ती प्राप्त झाली.

परमेश्वर देवाच्या सिंहासनाचा रथ

⁴उत्तरेकडून एक धुळीचे वादळ येताना मी (यहेज्केलने) पाहिले. तो एक मोठा ढग होता आणि त्यातून आगीचा झोट बाहेर पडत होता. त्याच्याभोवती प्रकाशाची प्रभा फाकली होती. आगीत धगधगणाऱ्या तप्त धातू प्रमाणे तो दिसत होता. ⁵त्यामध्ये चार प्राणी होते. ते मनुष्यप्राण्याप्रमाणे दिसत होते. ⁶पण त्या प्रत्येक प्राण्याला चार तोंडे आणि चार पंख होते. ⁷त्यांचे पाय सरळ होते. त्यांच्या पायांचे तळवे गाईच्या खुरांप्रमाणे होते. ते चकाकी दिलेल्या पितळेप्रमाणे चमकत होते. ⁸त्यांच्या पंखाखाली मानवी हात होते. ते चार प्राणी होते. त्या प्रत्येकाला चार तोंडे व चार पंख होते. ⁹त्यांचे पंख एकमेकांना स्पर्श करत होते. ते चालताना वळत नव्हते. ते ज्या दिशेकडे पाहत, त्याच दिशेला जात होते.

¹⁰प्रत्येक प्राण्याला चार तोंडे होती. प्रत्येकाचे समोरचे तोंड माणसाचे होते. उजव्या बाजूला सिंहाचे, डाव्या बाजूला बैलचे व मागच्या बाजूला गरुडाचे तोंड होते. ते चारहीजण दिसायला अगदी सारखे होते. ¹¹ते प्राणी पंखांचा उपयोग स्वतःला झाकण्यासाठी करीत. दोन पंखांनी ते जवळ असलेल्या प्राण्याला स्पर्श करीत. ते दोन पंखांनी अंग झाकित.

30 व्या वर्षी हे कोणते वर्ष असावे, ते खात्रीपूर्वक सांगता येत नाही. कदाचित ते परागंदा झाल्यापासूनचे पाचवे वर्ष असेल, वा यहेज्केलने देवाचा अखेरचा दृष्टान्त झाल्यावर आपला खंड लिहावयास घेतला ते वर्ष असेल. यहेज्केलला झालेले, पहिला व अखेरचा दृष्टान्त, हे सारखेच होते.

¹²ते पाहत होते त्याच दिशेने जात होते. वारा* जेथे नेईल, तेथे ते गेले. पण चालताना ते वळत नव्हते.

¹³⁻¹⁴ते प्राणी असे दिसत होते: प्राण्यांच्या मध्येन काहीतरी जळत्या निखाऱ्याप्रमाणे होते. लहान लहान मशाली प्राण्यांमधून आणि त्यांच्या सभोवती फिराव्या तसा तो अग्नी दिसत होता. तो प्रकाश झगझगीतपणे चमकत होता आणि त्यातून वीज चमकत होती.

¹⁵⁻¹⁶मी प्राण्यांकडे पाहत होतो तेव्हा मला जमिनीला टेकलेली चार चाके दिसली. प्रत्येक प्राण्यासाठी एक चाक होते. सर्व चाके सारखीच दिसत होती. ती तेजस्वी वैदुर्यापासून केल्याप्रमाणे दिसत होती. एकात दुसरे चाक असल्याप्रमाणे ती दिसत होती. ¹⁷चाके चालताना कुठल्याही दिशेला वळत पण चाके चालताना प्राणी वळत नव्हते. ¹⁸चाकांच्या धावा उंच आणि भयंकर होत्या. चारही चाकांच्या धावांवर सर्वत्र डोळे होते.

¹⁹चाके त्या प्राण्यांबरोबरच फिरत. जर ते प्राणी आकाशात उडाले, तर त्यांच्याबरोबर चाकेही उचलली जात. ²⁰वारा नेईल तिकडे ते जात व त्याप्रमाणे चाकेही जात. का? कारण प्राण्यांचा वारा (शक्ती) चाकांत होता. ²¹म्हणून जर प्राणी हालले, तर चाकेही फिरत. प्राणी थांबले की चाकेही थांबत. जर चाके हवेत उडाली, तर प्राणीही वर जात. का? कारण वारा चाकांत होता.

²²त्या प्राण्यांच्या डोक्यांवर विलक्षण असे काहीतरी होते. वाडगा* पालथा घालावा तसे ते दिसत होते. तो वाडगा स्फटिकाप्रमाणे स्वच्छ होता. ²³ह्या वाडग्याखाली, प्रत्येक प्राण्याला पंख होते आणि ते जवळच्या दुसऱ्या प्राण्यापर्यंत पोहोचू शकत होते. दोन पंख एका बाजूला व दोन पंख दुसऱ्या बाजूला पसरवून ते अंग झाकित.

²⁴मग मी पंखांचा आवाज ऐकला. प्राण्यांनी हालचाल करताच पंखांचा प्रचंड आवाज होई. तो आवाज प्रचंड पाण्याच्या खळखळाटाप्रमाणे होता. सर्वशक्तिमान देव चालताना व्हावा, तसा तो आवाज मोठा होता. सैन्याच्या आवाजाप्रमाणे अथवा लोकांच्या प्रचंड गर्दीच्या

वारा किंवा "चैतन्य."

वाडगा हिब्रूमधील हाच शब्द उत्पत्ती 1:6-7 येथेही योजला आहे. आकाशावरील घुमटाचे वर्णन करण्याकरीता तो वापरला आहे.

आवाजासारखा तो आवाज होता. प्राणी थांबताच, त्यांचे पंख त्यांच्या बाजूला खाली येत.

²⁵ते प्राणी थांबले व त्यांनी आपले पंख खाली केले. मग दुसरा एक खूप मोठा आवाज झाला. त्या प्राण्यांच्या डोक्यांवरील वाडग्यातून तो आवाज आला.²⁶त्या वाडग्यावर काहीतरी होते. ते सिंहासनाप्रमाणे दिसत होते. ते इंद्रनीलप्रमाणे गर्द निळे होते. त्यावर माणसाप्रमाणे दिसणारी आकृती बसलेली होती. ²⁷मी त्याचा कमरेवरचा भाग पाहिला. तो तप्त धातू प्रमाणे दिसत होता. त्याच्या भोवती आगीचा लोळ असल्याप्रमाणे दिसत होते. मी त्याच्या कमरेखालच्या भागाकडे पाहिले. तो आगीप्रमाणे दिसत होता. त्याच्या सभोवती प्रभा फाकली होती.²⁸त्याच्या भोवती फाकलेले तेज इंद्रधनुष्याप्रमाणे होते. ते परमेश्वराच्या वैभवाच्या तेजाप्रमाणे दिसत होते. म्हणून मी ते पाहताच जमिनीवर पालथे पडून, मस्तक टेकवून वंदन केले. त्या नंतर, माझ्याशी कोणीतरी बोलत असल्याचे मला ऐकू आले.

2 तो आवाज म्हणाला, “मानवपुत्रा उठ मी तुझ्याशी बोलणार आहे.”

²मग वाऱ्याचा झोत आला व त्याने मला उभे केले. माझ्याशी बोलणाऱ्याचे (देवाचे) बोलणे मी ऐकले. ³तो मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, मी तुला इस्राएलच्या घराण्याशी बोलायला पाठवीत आहे. ते लोक अनेकदा माझ्याविरुद्ध गेले. त्यांचे पूर्वजही माझ्या विरोधात गेले. पूर्वी त्यांनी माझ्याविरुद्ध वागून पाप केले आणि अजूनही ते पाप करीत आहेत. ⁴मी तुला त्या लोकांशी बोलण्यासाठी पाठवीत आहे. ते फार हट्टी आहेत, निष्ठुर आहेत. पण तुला त्यांच्याशी बोललेच पाहिजे. तू पुढील गोष्टी त्यांना सांगितल्या पाहिजेस. ‘ह्या गोष्टी परमेश्वराने, आपल्या प्रभूने सांगितल्या आहेत असे तू त्यांना बोलले पाहिजेस.’ ⁵पण ते तुझे ऐकणार नाहीत. ते माझ्याविरुद्ध वागून पाप करीतच राहतील. का? कारण ते बंडखोर आहेत. ते नेहमीच माझ्याविरुद्ध वागतात. पण तू ह्या गोष्टी त्यांना सांगच म्हणजे त्यांना कळेल की त्यांच्यात एक संदेष्टा आहे.

⁶“मानवपुत्रा, त्या लोकांना घाबरू नकोस. ते जे बोलतात, त्याला भिऊ नकोस. ते तुझ्या विरुद्ध जातील आणि तुला इजा करण्याचा प्रयत्न करतील, हे अगदी खरे आहे. ते काठ्यांप्रमाणे आहेत. आपण विंचवामध्ये राहून आहेत असे तुला वाटेल पण त्याच्या बोलण्याने घाबरून जाऊ नकोस. ते बंडखोर लोक आहेत पण त्यांना भिऊ नकोस. ⁷मी तुला सांगितलेल्या गोष्टी तू त्यांना सांगितल्या पाहिजेस. ते तुझे ऐकणार नाहीत, हे मला माहीत आहे. ते पापापासून परावृत्त होणार नाहीत का? कारण ते बंडखोर आहेत.

⁸“मानवपुत्रा, मी तुला ज्या गोष्टी सांगतो, त्या तू लक्षपूर्वक ऐकल्या पाहिजेस. त्या बंडखोर लोकांप्रमाणे माझ्याविरुद्ध जाऊ नकोस. तुझे तोंड उघड आणि माझे शब्द स्विकार कर. मग ते त्या लोकांना सांग. आता ते खाऊन टाक.”

⁹नंतर मी (यहजेकलने) एक हात माझ्यापर्यंत येताना पाहिला. त्या हातात शब्द लिहिलेला पट होता. ¹⁰मी तो पट उलगडला. त्यावर पुढे व मागे, अनेक प्रकारची शोकगीते, शोककथा व इशारे लिहिलेले होते.

3 देव मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, तू जे पाहतोस, ते खा. ³तो पट खा. मग त्या गोष्टी इस्राएलच्या लोकांना जाऊन सांग.”

²मग मी तोंड उघडले व त्याने तो पट माझ्या तोंडात घातला. ³नंतर देव म्हणाला, “मानवपुत्रा, मी तुला हा पट देत आहे. तो गीळ. त्याने तुझे पोट भरू दे.”

मग मी तो पट सेवन केला. तो मला मध्यासारखा गोड लागला.

⁴त्या नंतर देव मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, इस्राएलच्या लोकांकडे जा. त्यांना माझे शब्द ऐकव. ⁵तुला ज्यांचे बोलणे समजू शकणार नाही, अशा परदेशीयांकडे मी तुला पाठवीत नाही. तुला दुसरी भाषा शिकायची गरज नाही. मी तुला इस्राएल लोकांकडे पाठवीत आहे. ⁶तुला समजत नसणाऱ्या भाषा बोलणाऱ्या निरनिराळ्या देशांत मी तुला पाठवीत नाही. जर तू त्या लोकांशी जाऊन बोलला असतास तर त्यांनी तुझे ऐकले असते. पण तुला त्या कठीण भाषा शिकण्याची जरूरी नाही. ⁷नाही! मी तुला इस्राएल लोकांकडेच पाठवीत आहे. त्यांची मनेच फक्त कठोर आहेत! ते हट्टी आहेत. ते तुझे ऐकायला नकार देतील. त्यांना माझे म्हणणे ऐकण्याची इच्छा नाही. ⁸पण मी तुला त्यांच्याप्रमाणेच कठोर बनवीन. तुला त्यांच्याप्रमाणे निष्ठुर बनवीन. ⁹हिरा गारगोटीच्या दगडापेक्षा कठीण असतो. त्याचप्रमाणे तू त्यांच्यापेक्षा कठोर होशील. तू जास्त हट्टी होशील, म्हणजे तू त्या लोकांना घाबरणार नाहीस. माझ्या विरुद्ध नेहमी जाणाऱ्या लोकांना तू घाबरणार नाहीस.”

¹⁰मग देव मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, माझा प्रत्येक शब्द तू ऐकला पाहिजेस, आणि ते शब्द लक्षात ठेवले पाहिजेस. ¹¹मग परागंदा झालेल्या तुझ्या सर्व लोकांना जाऊन सांग, ‘परमेश्वराने, आपल्या प्रभूने पुढील गोष्टी सांगितल्या: ‘ते तुझे ऐकणार नाहीत. पण कार्याचे थांबवणार नाहीत, तरी तू ह्या गोष्टी सांगच.’”

¹²मग वाऱ्याने मला उचलले. नंतर मला माझ्यामागून आवाज आला. तो आवाज गडगडाटाप्रमाणे प्रचंड होता. त्यांतून “परमेश्वराच्या वैभवाचा धन्यवाद असे” असे शब्द आले. ¹³मग त्या प्राण्यांचे पंख फडफडले. पंख एकमेकांना भिडताना प्रचंड आवाज झाला. त्यांच्या पुढील चाकांचा खडखडाट झाला. तो आवाज गडगडाटाप्रमाणे होता.

¹⁴वाऱ्याने मला उचलून दूर नेले. मी ती जागा सोडली. माझा आत्मा* फार खिन्न आणि दुःखी झाला होता. पण देवाची शक्ती मोठ्या प्रमाणात मला प्राप्त झाली होती. ¹⁵नंतर

मी, तेल अबीब येथे सक्तीने राहत असलेल्या इझ्राएली लोकांकडे गेलो. ते खबार कालव्याजवळ राहात होते. तेथे राहणाऱ्या लोकांना मी अभिवादन केले. मी त्यांच्याबरोबर सात दिवस भीतिग्रस्त होऊन गप्प बसून राहिलो.

¹⁶सात दिवसांनी मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला. तो असा: ¹⁷“मानवपुत्रा, मी तुला इझ्राएलचा पहारेकरी करित आहे. इझ्राएलबाबत घडणाऱ्या वाईट गोष्टी मी तुला सांगीन. मग तू इझ्राएलला त्या गोष्टींबद्दल इशारा दे. ¹⁸जर मी म्हणालो ‘हा वाईट माणूस मरेल,’ तर तू त्या माणसाला इशारा दिलाच पाहिजेस. तू त्याला त्याचा जीवनक्रम बदलायला आणि दुष्कृत्ये करण्याचे टाळायला सांगितले पाहिजेस. जर तू त्याला इशारा केला नाहीस, तर तो मरेल. त्याने पाप केले, म्हणून तो मरेल. पण तरीसुद्धा त्याच्या मृत्यूसाठी मी तुला जबाबदार धरीन. का? कारण तू त्याच्याकडे जाऊन त्याला वाचविले नाहीस.

¹⁹“कदाचित् असेही होईल की तू एखाद्याला सावध करशील, त्याला त्याचा मार्ग बदलायला सांगशील, दुष्कृत्ये न करण्याचे आवाहन करशील. पण त्याने तुझे ऐकले नाही, तर तो मरेल. तो त्याच्या पापामुळे मृत्यू पावेल, पण तू त्याला सावध केले होतेस, म्हणून तुझा स्वतःचा जीव वांचेल.

²⁰“किंवा एखादा सज्जन चांगले वागणे सोडून देईल. मी त्याच्या मार्गात असे काही ठेवीन की तो पडेल (पाप करील). तो दुष्कृत्ये करायला लागेल, म्हणून मरेल. तो पाप करित होता व तू त्याला सावध केले नाहीस म्हणून तो मरेल. अशा वेळी त्याच्या मृत्यूबद्दल मी तुला जबाबदार धरीन. त्याने केलेली चांगली कृत्ये लोक विसरून जातील.

²¹“पण तू सज्जन माणसाला सावध केलेस आणि पाप न करण्याबद्दल सांगितलेस आणि त्याने पाप करण्याचे सोडून दिले, तर तो मरणार नाही. का? कारण तू सांगितले आणि त्याने ऐकले. अशा प्रकारे तू तुझा स्वतःचाच जीव वाचविला.”

²²मग तेथेच परमेश्वराचा वरदहस्त मला लाभला. तो मला म्हणाला, “उठ आणि दरीकडे जा. तेथे मी तुझ्याशी बोलें.”

²³मग मी उठलो आणि दरीकडे गेलो. खबार कालव्याजवळ पाहिली होती तशीच परमेश्वराची प्रभा तेथे होती. तेव्हा मी नतमस्तक झालो. ²⁴पण वारा आला आणि त्याने मला वर उचलले. तो मला म्हणाला, “धरी जा, आणि स्वतःला घरात कोडून घे. ²⁵मानवपुत्रा, लोक दोऱ्या घेऊन येतील आणि तुला बांधतील. ते तुला बाहेर लोकांमध्ये जाऊ देणार नाहीत. ²⁶मी तुझी जीभ टाळ्याला चिकटवीन. मग तुला बोलता येणार नाही. मग त्या लोकांना ते चुकीचे वागत आहेत हे सांगायला कोणीही नसेल. का? कारण ते नेहमीच माझ्याविरुद्ध जातात. ²⁷मी तुझ्याशी बोलें आणि नंतर तुला बोलण्याची परवानगी देईन. पण

तू त्यांना ‘परमेश्वर, आपला प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो’ असे सांगितलेच पाहिजे. एखाद्याने ऐकण्याचे ठरविले तरी वाहवा, न ऐकण्याचे ठरविले तरी वाहवा! ते लोक नेहमीच माझ्याविरुद्ध वागतात.

4 “मानवपुत्रा, एक वीट घे. त्यावर यरुशलेमचे चित्र कोर ²मग तू म्हणजे नगरीला वेढा घातलेले सैन्य आहेस असे मान. नगरीभोवती मातीची भिंत बांध. म्हणजे नगरीवर हल्ला करणे सोपे होईल. त्या भिंतीपर्यंत जाणारे कच्चे रस्ते तयार कर. भिंती फोडण्यासाठी मोठे ओडके आण आणि नगरीभोवती सैन्याचा तळ ठोक. ³एक लोखंडी कढई तुझ्या व नगरीच्या मध्ये ठेव. ही कढई म्हणजे तुला व नगरीला विभागणारी भिंतच होय. ह्या रीतीने तू त्या नगरीच्या विरुद्ध आहेस हे दाखव. तू त्या नगरीला वेढा घालून हल्ला करशील. का? कारण हे इझ्राएलच्या लोकांसाठी प्रतीक वा खूप असेल. ह्यावरून मी (देव) यरुशलेमवर हल्ला करणार असल्याचे स्पष्ट होईल.

⁴“तू तुझ्या डाव्या कुशीवर निजले पाहिजेस आणि इझ्राएल लोकांची पापे तू तुझ्या शिरावर घेतलीस असे दाखविणाऱ्या गोष्टी तू केल्या पाहिजेस. तू जितके दिवस डाव्या कुशीवर झोपशील, तितके दिवस तुला त्यांच्या अपराधांचा बोजा वाहावा लागेल. ⁵तू 390 दिवस* इझ्राएलच्या अपराधांचा बोजा वाहिला पाहिजेस एक दिवस एक वर्षाबरोबर असेल. अशा प्रकारे, इझ्राएलला किती काळ शिक्षा होईल ते मी तुला सांगत आहे.

⁶“त्यानंतर तू 40 दिवस तुझ्या उजव्या कुशीवर झोपशील. ह्या वेळी, 40 दिवस तू यहूदाच्या अपराधांचा भार वाहशील. एक दिवस एक वर्षाबरोबर असेल. अशा रीतीने मी तुला यहूदाच्या शिक्षेचा काळ सांगत आहे.”

⁷“देव पुन्हा बोलला तो म्हणाला, “आता अस्तन्या सावर आणि विटेवर हात उगार. तू यरुशलेमवर हल्ला करण्याचे नाटक कर. तू माझा दूत म्हणून लोकांशी बोलत आहेस हे दाखविण्यासाठी असे कर. ⁸आता पाहा, मी तुला दोरीने बांधतो म्हणजे नगरीवरचा हल्ला पूर्ण होईपर्यंत* तू एका कुशीवरून दुसऱ्या कुशीवर वळू शकणार नाहीस.”

⁹“देव असेही म्हणाला, “तू भाकरीसाठी थोडे धान्य मिळविले पाहिजे. गहू, सातू, कडधान्य, मसूर, मका व खपल्या गहू घे. तो एका भांड्यात एकत्र करून दळ. भाकरी करण्यासाठी तू हे पीठ वापरशील. तू एका कुशीवर 390 दिवस झोपला असताना फक्त ह्याच पिठाच्या भाकरी खाशील. ¹⁰रोजच्या भाकरीसाठी तुला फक्त 1 पेला*

390 दिवस प्राचीन ग्रीक भाषांतरात “190 दिवस” म्हटले आहे.

नगरीवरचा ... होईपर्यंत हिब्रूतील शब्दांचा खेळ येथे आहे. मूळ हिब्रू शब्दाचा अर्थ “मुकेची वेळ” वा “संकटाची वेळ” अथवा “नगरीवर हल्ला” असा होतो.

1 पेला म्हणजे “20 शेकेल” (शेकेल हे एक ज्यूंचे जुने माप आहे.)

पीठ वापरता येईल. ह्या पिठापासून केलेली भाकरी दिवसभर पुरवून पुरवून तू खाशील. ¹¹तुला रोज थोडेच म्हणजे 3 पेल * पाणी पिता येईल. दिवसभर पुरवून पुरवून तुला ते प्यावे लागेल. ¹²रोज तुला तुझी भाकरी केलीच पाहिजे. वाळलेल्या मानवी विष्टेची शेणी घेऊन तुला ती जाळली पाहिजे. ती भाकरी त्या मानवी विष्टेवर भाजून लोकांसमक्ष खाल्ली पाहिजे.” ¹³नंतर परमेश्वर म्हणाला, “तुझे हे खाणे, परदेशांत इझ्राएल लोकांना अमंगळ भाकरी खावी लागेल, हेच दाखवून देईल. मी त्या लोकांना सक्तीने इझ्राएल सोडून परदेशांत जाण्यास भाग पाडले.”

¹⁴मग मी (यहेज्केल) म्हणालो, “हे परमेश्वरा, माझ्या प्रभु, पण मी कधीच अमंगळ अन्न खाल्लेले नाही. एखाद्या रोगाने मेलेल्या प्राण्याचे अथवा हिंस्र प्राण्याने मारलेल्या जनावराचे मांस मी कधीच खाल्लेले नाही. बालपणापासून आजपर्यंत मी कधीच अमंगळ मांस खाल्लेले नाही. असे काहीही मी कधीच तोंडात घातलेले नाही.”

¹⁵मग देव मला म्हणाला, “ठीक आहे! मी तुला भाकरी भाजण्यासाठी मानवी विष्टेऐवजी शेण वापरू देईन. तुला मानवी विष्टा वापरावी लागणार नाही.”

¹⁶पुढे देव मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, यरुशलेमच्या धान्य पुरवठ्याचा मी नाश करीत आहे. लोकांना खायला अगदी थोडी भाकरी मिळेल. धान्य पुरवठ्याबाबत त्यांना अत्यंत चिंता पडेल. त्यांना पिण्यालाही अगदी कमी पाणी मिळेल. ते पाणी पिताना घाबरतील. ¹⁷का? कारण लोकांना पुरेसे अन्न व पाणी मिळणार नाही. लोक एकमेकांना भयंकर घाबरतील. त्यांच्या पापांमुळे ते क्षीण होत चाललेले एकमेकांना दिसतील.”

5 ¹⁻² “मानवपुत्रा, तुझ्या भुकेच्या वेळे नंतर, * तू ह्या गोष्टी केल्याच पाहिजेत. तू एक धारदार तलवार घे. न्हाव्याच्या वस्त्याप्रमाणे ती वापर आणि तुझे केस व दाढी कापून टाक. केस तराजूत घालून त्यांचे वजन कर. तुझ्या केसांचे तीन सारखे भाग कर. तुझे 1/3 केस (एक भाग) ‘नगरीवर’ (वितेवर) ठेव आणि जाळ. याचा अर्थ काही लोक नगराच्या आत मरतील. मग तलवारीने 1/3 केसांचे (आणखी एका भागाचे) बारीक बारीक तुकडे कर आणि ते नगरीभोवती (वितेभोवती) टाक. ह्याचा अर्थ काही लोक नगरामध्ये मरतील. मग राहिलेले 1/3 केस (उरलेला भाग) हवेत भिरकावून दे. वारा त्यांना दूर उडवून नेऊ देत. ह्याचा अर्थ मी तलवार उपसून दूरच्या देशांपर्यंत जाऊन काही लोकांचा पाठलाग करीन. ³पण तू जाऊन काही केस आण व त्यांना तुझ्या अंगरख्यात बांध. ह्याचा अर्थ माझ्या काही लोकांना मी वाचवीन.

⁴उडून गेलेल्या केसातील काही केस मिळव आणि ते विस्तवावर टाक. ह्याचा अर्थ अग्नी इझ्राएलच्या संपूर्ण घराचा जाळून नाश करील.”

⁵मग परमेश्वर, माझा प्रभू मला म्हणाला, “ती वीट म्हणजे जणू यरुशलेम आहे. मी यरुशलेमला इतर राष्ट्रांच्या मध्ये ठेवले आहे. आणि तिच्याभोवती इतर देश आहेत. ⁶यरुशलेमच्या लोकांनी माझ्या नियमांविरुद्ध बंड केले. दुसऱ्या कोठल्याही राष्ट्रांपेक्षा ते वाईट आहेत. त्यांच्या भोवती असलेल्या देशांतील लोकांपेक्षा त्यांनी माझे नियम जास्त मोडले. त्यांनी माझ्या आज्ञा मानायचे नाकारले. त्यांनी माझे नियम पाळले नाहीत.”

⁷म्हणून परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, “मी तुमच्यावर भयंकर संकट आणीन. का? कारण तुम्ही माझे नियम पाळले नाहीत, माझ्या आज्ञा मानल्या नाहीत. तुमच्या आजूबाजूला राहणाऱ्या लोकांपेक्षा तुम्हीच माझे नियम अधिक मोडलेत. एवढेच नाही तर ते लोक ज्या गोष्टी चुकीच्या आहेत असे म्हणत होते, त्याच तुम्ही केल्यात.”

⁸म्हणून परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, “म्हणून आता मी सुद्धा तुमच्या विरुद्ध आहे. ते इतर लोक पाहात असतानाच मी तुला शिक्षा करीन. ⁹पूर्वी कधी केल्या नव्हत्या अशा गोष्टी मी तुला करीन. आणि तशा भयंकर गोष्टी मी कधीच पुन्हा करणार नाही. का? कारण तुम्ही फार भयंकर गोष्टी केल्या. ¹⁰यरुशलेममधील लोक उपासमारीने एवढे हैराण होतील की आईवडील मुलांना व मुले आईवडीलांना खातील. मी अनेक मार्गांनी तुम्हाला शिक्षा करीन. ज्यांना मी जिवंत ठेवलेय त्यांना मी सगळीकडे पसरवीन.”

¹¹परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, “यरुशलेम, मी माझ्या जीवनाची शपथ घेऊन सांगतो की मी तुला शिक्षा करीन. मी तुला शिक्षा करीन असे वचन देतो. का? कारण माझ्या पवित्र स्थानावर तुम्ही भयंकर गोष्टी केल्या. त्यामुळे ते स्थान अपवित्र झाले. मी तुम्हाला शिक्षा करीन. अजिबात दया दाखविणार नाही. मला तुझ्याबद्दल वाईट वाटणार नाही. ¹²तुमचे एक तृतीयांश लोक रोगराईने व उपासमारीने नगरातच मरतील. एक तृतीयांश नगराबाहेर लढाईत मरतील. आणि उरलेल्या एक तृतीयांश लोकांचा माझी तलवार, दूरवरच्या देशांपर्यंत पाठलाग करील. तुमच्या आजूबाजूला राहणारे लोक त्यांना लढाईत ठार करतील. मगच माझा राग शांत होईल. ¹³ह्यानंतरच तुमच्या लोकांवरचा माझा राग मावळेल. माझ्याशी ते अतिशय वाईट वागले, त्यामुळे त्यांना शिक्षा होत आहे, हे मला माहीत आहे. तसेच, ‘मीच परमेश्वर आहे व त्यांच्याबद्दलच्या अतीव प्रेमापोटी * मी त्यांच्याशी बोललो हे त्यांना त्या वेळी समजेल.”

3 पेल शब्दशः “1/6 हीन” (एक जुने माप.)

तुझ्या ... वेळेनंतर किंवा “तू नगरीवर हल्ला केल्यानंतर” पाहा यहेज्केल 4:8.

अतीव्र प्रेम ह्या शब्दाचा हिब्रूतील अर्थ प्रेम, तिरस्कार, राग, आस्था, मत्सर अशा तीव्र भावना.

¹⁴देव म्हणाला, “यरुशलेम, मी तुझा नाश करीन. मग तू म्हणजे नुसता दगडमातीचा ढीग होशील. तुझ्या आजूबाजूचे लोक तुझी चेष्टा करतील. प्रत्येक येणारा जाणारा तुझी टर उडवेल. ¹⁵तुझ्या आजूबाजूचे लोक जशी तुझी चेष्टा करतील, तसेच तुझ्यावरून ते धडाही घेतील. मी रागावलो आणि तुला शिक्षा केली हे ते पाहतील. मी खूपच संतापलो होतो. मी तुला ताकीद दिली. मी परमेश्वर, काय करणार आहे, ते तुला सांगितले होते. ¹⁶मी तुझ्यावर उपासमारीची भयंकर वेळ आणीन, मी तुझा नाश करणाऱ्या गोष्टी तुझ्याकडे पाठवीन, हे मी तुला सांगितले होतेच. ती उपासमारीची वेळ पुन्हा पुन्हा यावी. मी तुझा धान्य पुरवठा बंद करीन हे मी तुला सांगितले होते. ¹⁷मी तुझ्यावर उपासमार आणि हिंस्र प्राणी पाठवीन. आणि ते तुझ्या मुलांना मारतील हे मी तुला सांगितले होते. नगरात सगळीकडे रोगराई व मृत्यू थैमान घालेल आणि शत्रू सैनिकांना तुझ्याविरुद्ध लढण्यासाठी आणीन, असे मी तुला बजावले होते. ह्या सर्व गोष्टी घडतील असे मी म्हणजेच परमेश्वराने तुला सांगितले होते आणि तसेच घडेल.”

6 मग पुन्हा मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला. ²तो म्हणाला, “मानवपुत्रा, इझ्राएलच्या पर्वतांकडे वळ. माझ्यातर्फे त्यांच्याविरुद्ध बोल. ³त्या पर्वतांना पुढील गोष्टी सांग.

‘इझ्राएलच्या पर्वतांनो, परमेश्वराकडून, माझ्या प्रभूकडून आलेला संदेश ऐका. देव, माझा प्रभू, टेकड्या, पर्वत, घळी, दऱ्या या सर्वांना उद्देशून म्हणतो की पाहा! मी (म्हणजेच देव) तुमच्याविरुद्ध लढण्यासाठी शत्रूला आणीत आहे. मी तुमच्या उच्चस्थानांचा नाश करीन. ⁴⁻⁵तुमच्या वेदींचे तुकडे तुकडे केले जातील, तुमच्या धूप दानांचा ही चुराडा केला जाईल. तुमची प्रेते मी त्या घाणेरड्या मूर्तीपुढे फेकून देईन. मी तुमची हाडे तुमच्या वेदींभोवती पसरवीन. त्या गलिच्छ मूर्तीपुढे मी इझ्राएल लोकांची प्रेते टाकीन. ⁶‘तुमचे लोक कोठेही राहात असले तरी त्यांचे वाईट होईल. त्यांची शहरे दगडमातीचे ढिगारे होतील. त्यांच्या उच्चस्थानांचा नाश होईल. का? कारण त्यांचा परत कधीही पूजेसाठी उपयोग केला जाऊ नये! त्या सगळ्या वेदींचा नाश केला जाईल. लोक त्या घाणेरड्या मूर्तींची पुन्हा कधीही पूजा करणार नाहीत. त्या धूपदानांचे तुकडे तुकडे केले जातील. तुम्ही तयार केलेल्या सर्व गोष्टींचा नाश केला जाईल. ⁷तुमचे लोक मारले जातील. मग तुम्हाला कळेल की मीच परमेश्वर आहे.”

⁸देव म्हणाला, “तुमच्यातील काही लोकांना मी निसटू देईन. ते दुसऱ्या देशांत थोड्या काळाकरिता राहतील. मी त्यांना विखरून टाकीन आणि दुसऱ्या देशांत राहायला भाग पाडीन. ⁹मग ह्या वाचलेल्या* लोकांना कैदी म्हणून नेले जाईल. त्यांना सक्तीने दुसऱ्या देशांत राहावे लागेल. पण ते लोक माझे स्मरण ठेवतील. मी त्यांचे हृदयपरिवर्तन केले. म्हणून त्यांनी केलेल्या दुष्कृत्याबद्दल ते स्वतःचीच

घृणा करतील. भूतकाळात, त्यांनी माझ्याकडे पाठ फिरविली, माझा त्याग केला. आपल्या नवऱ्याला सोडून दुसऱ्या पुरुषांच्या मागे लागणाऱ्या बाईप्रमाणे, ते त्या गलिच्छ मूर्तींच्या मागे लागले. त्यांनी भयंकर कृत्ये केली. ¹⁰पण ‘मीच परमेश्वर आहे’ हे त्यांना कळेल. त्यांना हेही कळेल की मी एखादी गोष्ट करायचे ठरविले, की ती करणारच. त्यांचे वाईट मीच केले, हे त्यांना समजेल.”

¹¹नंतर परमेश्वर, माझा प्रभू, मला म्हणाला, “टाळ्या वाजवून आणि तुझे हातपाय आपटून इझ्राएलच्या लोकांनी केलेल्या दुष्कृत्यांविरुद्ध बोल. ते रोगराईने व उपासमाराने मरतील अशी त्यांना ताकीद दे. ते युद्धात कामी येतील, असे त्यांना सांग. ¹²दूरचे लोक रोगराईने मरतील. ह्या जागेच्या आसपासचे लोक लढाईत मरतील आणि नगरात राहिलेले लोक उपासमाराने मरतील. मगच माझा राग शांत होईल. ¹³आणि तेव्हाच तुम्हाला मीच परमेश्वर आहे हे कळेल, जेव्हा तुमची प्रेते, तुमच्या घाणेरड्या मूर्ती आणि तुमच्या वेदी यांच्यापुढे पडतील, तेव्हाच तुम्हाला मी परमेश्वर असल्याचे समजून येईल. उंच टेकड्या, पर्वत, हिरवी झाडे, दाट पालवीची एलाची झाडे अशा ठिकाणी म्हणजेच तुमच्या पूजेच्या प्रत्येक ठिकाणी प्रेते पडतील. ह्या सर्व ठिकाणी तुम्ही बळी अर्पण केले आणि घाणेरड्या मूर्तीपुढे सुवासिक धूप जाळली. ¹⁴पण मी माझा हात उगारीन व तुला आणि तुझ्या लोकांना शिक्षा करीन मी मग ते लोक कुठेही राहात असोत ह्या देशांचा नाश करीन. तो मग दिबला वाळवंटा पेक्षा ओसाड होईल. तेव्हाच त्यांना मीच परमेश्वर आहे हे कळून येईल.”

7 मग परमेश्वराचे शब्द मला ऐकू आले. ²तो म्हणाला, “मानवपुत्रा, हा आहे परमेश्वराचा, तुझ्या प्रभूचा, इझ्राएलच्या भूमीसाठी संदेश.

शेवट येत आहे. संपूर्ण देशाचा नाश होईल.

³आता तुमचा अंतकाळ येत आहे. मी तुमच्यावर किती रागावलो आहे ते दाखवीन. तुम्ही केलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल मी तुम्हाला शिक्षा करीन. तुम्ही केलेल्या भयंकर कृत्यांची किंमत मी तुम्हाला मोजायला लावीन.

⁴मी तुम्हाला अजिवात दया दाखविणार नाही. मला तुमच्याबद्दल वाईट वाटणार नाही. तुमच्या दुष्कृत्यांबद्दल मी तुम्हाला सजा देत आहे. तुम्ही फारच भयंकर कर्म केलात. आता तुम्हाला कळेल की मीच देव आहे.”

⁵नंतर परमेश्वराने, माझ्या प्रभुने पुढील गोष्टी सांगितल्या. “एकापाठोपाठ एक अरिष्ट येईल. ⁶शेवट येत आहे. तो लवकरच येईल. ⁷इझ्राएलवासीयांनो, तुम्ही

वाचलेले अरिष्टातून वाचवलेले लोकच. येथे अर्थ “शत्रू सैन्यांच्या हल्ल्यात यहुदा व इझ्राएलचा नाश झाला.” ह्या नाशातून वाचलेले यहुदी लोक.

शिटीचा आवाज ऐकत आहात ना? शत्रू येत आहे. शिक्षेची ती वेळ लवकरच येत आहे. पक्तावरून शत्रूचा आवाज अधिकाधिक वाढत चालला आहे. ⁸आता लवकरच, तुम्हाला, मी किती रागावलो आहे, ते कळेल. मी माझा सगळा राग तुमच्यावर काढीन. तुम्ही केलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल मी तुम्हाला शिक्षा करीन. तुम्ही केलेल्या भयंकर कर्मांची किंमत मी तुम्हाला मोजायला लावीन. ⁹मी तुम्हाला अजिबात दया दाखविणार नाही. मला तुमच्याबद्दल वाईट वाटणार नाही. तुम्ही केलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल मी तुम्हाला शिक्षा करत आहे. तुम्ही फारच भयानक कृत्ये केली. आता तुम्हाला कळेल की तुम्हाला दणका देणारा मी तुमचा परमेश्वर आहे.

¹⁰“रोप उगवते व वाढते आणि त्याला फुले येतात, त्याप्रमाणे शिक्षेची ती वेळ आली आहे. देवाने खूप केली आहे. शत्रू तयार झाला आहे. शिक्षेला सुरवात होत आहे. हातातील काठीला अंकुर फुटले आहेत. * गर्विष्ठ राजा (नबुव्दनेस्सर) अधिक तयार झाला आहे. ¹¹तो हिंसक माणूस त्या दुष्टांना शिक्षा करायला सज्ज झाला आहे. इस्राएलमध्ये खूप लोक आहेत पण तो त्यांच्यातला नाही. तो त्या गर्दीतला एक नाही. तो कोणी त्या लोकांचा मोठा नेता नाही.

¹²“ती शिक्षेची वेळ आली आहे. तो दिवस जवळच आहे. विकृत घेणाऱ्यांना आनंद होणार नाही, विकणाऱ्यांना खेद वाटणार नाही. का? कारण प्रत्येकालाच ती भयंकर शिक्षा भोगावी लागले. ¹³स्वतःची मालमत्ता विकणाऱ्या लोकांना ती कधीच परत मिळणार नाही. * एखादा जरी जिवंत राहिला, तरी त्याला ती मिळणार नाही. का? कारण हा दृष्टान्त सर्व लोकांसाठी आहे. त्यामुळे एखादा जिवंत राहिल्यास, बाकीच्यांना काही आनंद होणार नाही.

¹⁴“ते तुतारी फुंकून लोकांना सावध करतील. लोक लढायला सज्ज होतील पण ते लढण्यास पुढे सरसावणार नाहीत. का? कारण मी सगळ्यांना माझ्या कोपाची तीव्रता दाखवून देईन. ¹⁵शत्रू नगरीबाहेर तलवार घेऊन सज्ज आहे. रोगराई व उपासमार नगरीत आहेत. एखादा बाहेर गेला, तर शत्रू सैनिक त्याला ठार करील. आणि ते नगरीत राहिले तर, उपासमार व रोगराई त्यांचा नाश करील.

हातातील ... आहेत ह्याचा संबंध देवाने अहरोनच्या काठीला कळ्या फुटविल्या होत्या त्या गोष्टीशी पुरावा. ह्या काळात काही लेवी मोशेच्या व अहरोनच्या विरुद्ध गेले, तेव्हा देवाने त्यांचा संपूर्ण नाश केला पाहा गणना 16:1-17:11.

स्वतःची मालमत्ता ... मिळणार नाही प्राचीन काळी इस्राएलमध्ये मालमत्ता कोणा एका व्यक्तीची नसून घराण्याची असायची. एखादी व्यक्तीने मालमत्ता विकल्यास, ती वार्षिकोत्सवाच्या वेळेला, त्या घराण्याला परत मिळे. येथे यहजेकेल सांगतो की ती कधीच परत मिळणार नाही.

¹⁶“पण काही लोक निसटतील ते पक्ताकडे धाव घेतील. पण त्यांना सुख लागणार नाही. पण स्वतःच्याच पापांमुळे ते दुःखी होतील. ते रडतील आणि दुःखाने पारव्याप्रमाणे घुमतील. ¹⁷लोक इतके दमलेले व दुःखी कष्टी असतील की ते हात उचलू शकणार नाहीत, त्यांचे पाय पाण्याप्रमाणे होतील. ¹⁸ते शोकप्रदर्शक कपडे घालतील आणि अतिशय भयभीत होतील. प्रत्येक चेहरा लज्जित झालेला तुम्हाला दिसेल. दुःख प्रकट करण्यासाठी ते आपली डोकी भादरतील. ¹⁹ते त्यांच्याजवळील चांदीच्या मूर्ती रस्त्यावर टाकतील. सोन्याच्या मूर्ती त्यांना घाणेरड्या चिंध्यांप्रमाणे वाटतील. का? कारण परमेश्वराच्या क्रोधाग्नितून त्या मूर्ती त्यांना वाचवू शकणार नाहीत. त्या मूर्ती म्हणजे फक्त लोकांचे पतन व्हावे (पाप करावे) म्हणून रचलेले सापळे होते. त्या लोकांना त्यांच्या मूर्ती अन्न देणार नाहीत व स्वतःचेही पोट भरणार नाहीत.

²⁰“त्या लोकांनी आपल्या सुंदर दागिन्यांचा उपयोग करून मूर्ती घडविली. त्यांना त्याचा अभिमान वाटत होता. त्यांनी भयानक मूर्ती बनविल्या. त्यांनी अशा घाणेरड्या वस्तू तयार केल्या. म्हणून मी (देव) त्यांना घाणेरड्या लक्तराप्रमाणे दूर फेकून देईन. ²¹त्यांना मी परकीयांच्या हाती सोपवीन. ते परके त्यांची टार उडवतील. ते काहींना ठार करतील तर काहींना कैद करतील. ²²मी तोंड फिरवीन, त्यांच्याकडे पाहणारसुद्धा नाही. ते परके लोक माझ्या मंदिराचा विध्वंस करतील. त्या पवित्र मंदिराच्या गाभाऱ्यात ते शिरतील आणि मंदिर अपवित्र करतील.

²³“कैद्यांसाठी बेड्या तयार करा. का? कारण पुष्कळ लोकांना, दुसऱ्यांना ठार मारल्याबद्दल, शिक्षा केली जाईल. नगरीच्या प्रत्येक जागी हिंसा होईल. ²⁴मी दुसऱ्या राष्ट्रांतून दुष्ट लोक आणीन. ते इस्राएलच्या लोकांची सर्व घरे बळकावतील. तुमचे गर्बचे घर मी खाली करीन. तुमची पूजास्थाने दुसऱ्या राष्ट्रांतील लोक ताब्यात घेतील.

²⁵“तुम्ही भीतीने कापाल. तुम्ही शांतीचा शोध घ्याल पण ती कोठेच मिळणार नाही. ²⁶एकामागून एक वाईट गोष्टी तुम्ही ऐकाल. तुमच्या कानावर फक्त वाईट बातम्याच पडतील. तुम्ही संदेष्ट्याला शोधून दृष्टान्ताबद्दल विचारायला पाहल, पण तुम्हाला असा कोणीच भेटणार नाही. याजकाजवळ तुम्हाला शिकविण्यासारखे काहीच नसेल. वडीलधारी मंडळी (नेते) तुम्हाला योग्य सल्ला देणार नाहीत. ²⁷तुमचा राजा मृतांसाठी रडत असेल. नेते शोकप्रदर्शक कपडे घालतील. सामान्य लोकांची घाबरगुंडी उडेल. का? कारण त्यांच्या कर्मांचे फळ मी त्यांना देईन. मी त्यांची शिक्षा ठरवीन, आणि ती अंमलत आणीन. मगच त्या लोकांना मीच परमेश्वर असल्याचे कळून येईल.”

8 एक दिवशी मी (यहजेकेल) माझ्या घरात बसलो होतो व यहुदातील वडीलधारी लोक (नेते) माझ्यासमोर बसले होते. परागंदा काळ्यातील सहाव्या वर्षाच्या

सहाय्या महिन्याच्या (सप्टेंबरच्या) पाचव्या दिवसाची ही गोष्ट आहे. एकदम माझ्यावर परमेश्वराचे, सामर्थ्य आले. ²⁻³ज्वालेप्रमाणे काहीतरी मला दिसले. ते मनुष्याकृतीप्रमाणे दिसत होते. कमरेखाली अग्नीप्रमाणे दिसत होते. कमरेवरचा भाग तप्त धातूप्रमाणे तेजस्वी व चमकदार होता. मग मला हातासारखे काहीतरी दिसले. तो हात पुढे आला आणि त्याने माझे केस पकडले. मग वाऱ्याने मला वर उचलले व देवाच्या दृष्टान्तातच त्या हाताने मला यरुशलेमला नेले. त्याने मला उत्तरेकडच्या आतील दाराजवळ नेले. देवाला ज्याचा मत्सर वाटत होता, तो पुतळा तेथेच होता. ⁴पण इस्राएलच्या देवाची प्रभाही तेथे होती. खबार हालव्याजवळ मला झालेल्या दृष्टान्तातील प्रभेप्रमाणेच ही प्रभा होती.

⁵देव माझ्याशी बोलला. तो म्हणाला, “मानवपुत्रा, उत्तरेकडे पाह!” म्हणून मी उत्तरेकडे पाहिले व उत्तरेकडच्या वेदी-प्रवेशद्वाराजवळ देवाच्या मत्सराला कारणीभूत झालेला तो पुतळा उभा होता.

⁶मग देव मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, इस्राएलचे लोक किती भयानक गोष्टी करीत आहेत, हे तू पाहतोस ना? त्यांनी ही गोष्ट अगदी माझ्या मंदिरालगत उभी केली. आणि जर तू माझ्याबरोबर आलास, तर तुला आणखी भयानक गोष्टी दिसतील.”

⁷मग मी मंदिराच्या चौकाच्या प्रवेशद्वाराकडे गेलो. तेथे भिंतीत मला एक छिद्र दिसले. ⁸देव मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, त्या भिंतीला छिद्र पाड.” मी तसेच केले. तेथे मला एक दार दिसले.

⁹मग देव मला म्हणाला, “लोक येथे भयंकर पाप करीत आहेत ते जाऊन पाह.” ¹⁰म्हणून मी आत जाऊन पाहिले ज्यांचा विचारही अमंगळ वाटावा अशा सर्व प्रकारच्या सरपटणाऱ्या प्राण्यांच्या व पशूंच्या मूर्ती तेथे होत्या. त्याच घाणेरड्या मूर्तींची इस्राएलचे लोक पूजा करीत होते. प्रत्येक भिंतीवर त्या प्राण्यांची चित्रे कोरलेली होती.

¹¹नंतर माझ्या लक्षात आले की तेथे शाफानचा मुलगा याजच्या व सत्तर वडीलधारी नेते इतर लोकांबरोबर पूजा करीत होते. ते लोकांच्या अगदी पुढेच होते. प्रत्येक नेत्याच्या हातात धूपदान होते. धूपाचा सुवास आसमंतात दवरवळला होता. ¹²देव मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, इस्राएलचे वडीलधारे अंधारात काय करीत आहेत, हे तुला दिसतेय ना? प्रत्येक माणसाला त्याच्या खोऱ्या देवासाठी वेगळी खोली आहे. ते लोक मनाशी म्हणतात ‘परमेश्वर आम्हाला पाहू शकत नाही. परमेश्वराने ह्या देशाचा त्याग केला.’”

¹³नंतर देव म्हणाला, “जर तू माझ्याबरोबर आलास, तर हे लोक आणखी भयंकर कृत्ये करीत असल्याचे तुला दिसेल.”

¹⁴मग देवाने मला परमेश्वराच्या मंदिराच्या प्रवेशद्वाराकडे नेले. हे द्वार उत्तरेला होते. तेथे स्त्रिया बसून

रडत होत्या. त्या खोटा देव तम्मुज याच्यासाठी शोक करीत होत्या.

¹⁵देव मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, ह्या भयंकर गोष्टी बघतो आहेस ना? माझ्याबरोबर ये म्हणजे तुला ह्यापेक्षा वाईट गोष्टी दिसतील.” ¹⁶मग त्याने मला परमेश्वराच्या मंदिरातील आतल्या अंगणात नेले. तेथे पंचवीसजण नतमस्तक होऊन पूजा करीत होते. ते द्वारमंडप व वेदी यांच्यामध्ये होते. पण त्यांची तोंडे चुकीच्या दिशेला होती. पवित्रस्थळाकडे त्यांच्या पाठी होत्या. ते नतमस्तक होऊन सूर्याची पूजा करीत होते.

¹⁷मग देव म्हणाला, “मानवपुत्रा, हे पाहतो आहेस ना? यहुदाच्या लोकांना माझे मंदिर अशी भयंकर कृत्ये करण्याएवढे क्षुद्र वाटते. हा देश हिंसेने भरला आहे. ते मला संतापविणारी कृत्ये सतत करीत आहेत. पाहा! खोऱ्या देवाप्रमाणेच चंद्राला मान देण्यासाठी नाकांत नथनी घालीत आहेत. * ¹⁸मी माझा राग त्यांच्यापाशी प्रकट करीन. मी त्यांना अजिबात दया दाखविणार नाही. मला त्यांच्याबद्दल वाईट वाटणार नाही. ते मला हाका मारतील पण मी त्यांचे मुळीच ऐकणार नाही.”

9 मग देव नगरीला शिक्षा करणाऱ्या लोकांच्या नेत्यांशी मोठ्याने बोलला. प्रत्येक नेत्याच्या हातात स्वतःची विध्वंसक शस्त्रे होती. * ²नंतर मी वरच्या प्रवेशद्वाराकडून सहा माणसांना येताना पाहिले. हे प्रवेशद्वार उत्तरेला होते. प्रत्येकाच्या हातात प्राणघातक शस्त्रे होती. एकाचे तागाचे कपडे घातले होते. त्याच्या कमरेला लेखणी आणि दौत होती. ते लोक मंदिरातील काशाच्या वेदीपाशी जाऊन उभे राहिले. ³करून दूतांवर असणारी देवाची प्रभा फाकली आणि मंदिराच्या दारापर्यंत गेली. उंबरठ्यावर ती थांबली. मग तिने तागाचे कपडे घातलेल्या व लेखणी व दौत जवळ असलेल्या माणसाला हाक मारली.

⁴मग परमेश्वर (म्हणजेच प्रभा) त्याला म्हणाला, “यरुशलेम नगरीत फीर आणि लोक करीत असलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल दुःखी आणि अस्वस्थ असलेल्या प्रत्येकाच्या कपाळावर खून कर.”

⁵⁻⁶मग देव इतरांशी बोलताना मी ऐकले, “तुम्ही त्या माणसाच्या मागे जावे. ज्यांच्या कपाळावर खून नाही त्यांना तुम्ही ठार केलेच पाहिजे. मग ते वडीलधारी (नेते) असोत वा तरुण तरुणी असोत किंवा मुले व त्यांच्या आया असोत. कपाळावर खून नसलेल्या प्रत्येकाला तुम्ही मारलेच पाहिजे. अजिबात दया दाखवू नका. कोणाचीही कीव करू नका. माझ्या मंदिरापासूनच सुरवात करा.” मग

खोऱ्या देवाप्रमाणेच ... घालीत आहेत किंवा “पाहा! ते त्यांच्या नाकात डहाळ्या अडकावीत आहेत.”

प्रत्येक नेत्याच्या ... शस्त्रे होती हिब्रूत हे वाक्य यहजेकल 8:11 प्रमाणे आहे.

त्यांनी मंदिरा समोर असलेल्या वडीलधाऱ्यांपासूनच (नेत्यांपासूनच) सुरवात केली.

⁷देव त्यांना म्हणाला, “ही जागा अस्वच्छ करा. हे अंगण प्रेतांनी भरा! आता जा.” म्हणून मग ते नगरीत गेले आणि त्यांनी लोकांना ठार केले.

⁸ती माणसे लोकांना मारायला गेली असताना, मी तेथेच थांबलो. मी वाकून नमस्कार केला आणि आक्रोश करून म्हणालो, “परमेश्वरा, माझ्या प्रभू, यरुशलेमवरचा तुझा राग दाखविण्यासाठी झपाएलत शोध राहिलेल्या प्रत्येकाला तू ठार मारणार आहेस का?”

⁹देव म्हणाला, “झपाएल आणि यहूदाच्या लोकांनी अनंत पापे केली आहेत. ह्या देशात सगळीकडे खून होत आहेत. ही नगरी अपराधाना भरून गेली आहे. का? कारण लोक मनाशीच म्हणतात, ‘देवाने ह्या देशाचा त्याग केला. आम्ही काय करित आहोत, हे त्याला दिसू शकत नाही.’”
¹⁰मी अजिबात दया दाखविणार नाही. त्या लोकांबद्दल मला वाईट वाटणार नाही. त्यांनी स्वतःवरच संकट ओढवून घेतले आहे. मी फक्त त्यांना योग्य अशी शिक्षा देत आहे.

¹¹मग तागाचे कपडे घातलेला व लेखणी आणि दौत जवळ असणारा माणूस म्हणाला, “तुझ्या आज्ञेचे मी पालन केले.”

10 मग मी करूब दूतांवर असलेल्या वाडग्याकडे पाहिले. तो इंद्रनीलाप्रमाणे नितळ निळा दिसत होता. आणि त्यावर सिंहासनासारखे काहीतरी होते. ²नंतर सिंहासनावर जो बसलेला होता तो तागाचे कपडे घातलेल्या देव म्हणाला, “करूब दूताच्या खाली असलेल्या चाकांच्या मधल्या जागेत * पाऊल टाक. त्यांच्या मधून थोडे निखारे घे. व ते यरुशलेमवर भिरकावून दे.”

तो माणूस माझ्या जवळून पुढे गेला. ³तो करूबाकडे गेला तेव्हा करूब मंदिराच्या दक्षिणेकडील भागात उभे होते. ढगाने आतले अंगण व्यापले. ⁴मग करूब दूतांवरून परमेश्वराची प्रभा फाकली आणि मंदिराच्या उंबरठ्यापर्यंत पोहोचली. मग ढगाने मंदिरच व्यापले आणि परमेश्वराच्या प्रभेतून निघालेल्या तेजस्वी प्रकाशाने सर्व अंगणच व्यापले. ⁵मग करूबांच्या पंखाचा आवाज ऐकला. सर्वशक्तिमान देव बोलू लागताच होणाऱ्या गडगडाटी आवाजासारखा तोही आवाज प्रचंड होता. बाहेरच्या अंगणापर्यंत तो सहज ऐकू येऊ शकत होता.

⁶करूबांच्या मध्ये असलेल्या चाकातल्या दरम्यान जाऊन निखारे आणण्याची आज्ञा देवाने तागाचे कपडे घातलेल्या माणसाला दिली. मग तो त्या ढगात शिरला व एका चाकाजवळ उभा राहिला. ⁷मग एका करूबाने हात

लांब करून, त्यांच्यामधील काही धगधगते निखारे उचलले आणि त्या माणसाच्या हाती दिले. मग तो माणूस निघून गेला. ⁸(करूबांच्या पंखाखाली माणसाच्या हाताप्रमाणे दिसणारा अवयव होता.)

⁹मग तेथे चार चाके असल्याचे माझ्या लक्षात आले. प्रत्येक करूबाजवळ एक चाक होते. ती चाके नितळ तृणमण्याप्रमाणे दिसत होती. ¹⁰ती चारही चाके सारखीच होती. चाकात चाक असल्याप्रमाणे ती दिसत होती. ¹¹ती चालताना कोठल्याही दिशेने जात. पण करूब चालताना कोणत्याही बाजूला वळत नसत. ज्या बाजूस त्यांचे डोके होते, त्या बाजूसच ते जात. ते इकडे तिकडे वळत नसत. ¹²त्यांच्या सवांगावर म्हणजेच पाठीवर, हातांवर, पंखांवर डोळे होतेच पण त्याशिवाय चाकांवरही डोळे होते. चारही चाकांना डोळे होते. ¹³‘चाकांच्या मधली जागा’ असे त्या चाकांना म्हटलेले मी ऐकले.

¹⁴⁻¹⁵प्रत्येक करूब दूताला चार तोंडे होती. पहिले करूबाचे तोंड, दुसरे माणसाचे तोंड, तिसरे सिंहाचे तोंड व चवथे गरूडाचे तोंड खबार कालव्याजवळच्या दृष्टान्तात मी पाहिलेले प्राणी म्हणजे करूब दूतच होते. *

मग करूब हवेत उडाले. ¹⁶आणि चाकेही त्यांच्याबरोबर वर गेली. जेव्हा करूब पंख पसरून हवेत उडत, तेव्हा चाके दिशा बदलत नसत. ¹⁷करूब हवेत उडाले, तर चाकेही उडत. ते स्थिर उभे राहिले, तर चाकेही स्थिर राहात. का? कारण प्राण्यांचा वारा (शक्ती) त्यांच्यात होता.

¹⁸मग परमेश्वराची प्रभा मंदिराच्या उंबरठ्यावरून करूबांच्या वर जाऊन थांबली. ¹⁹मग करूबांनी पंख पसरले व ते हवेत उडाले. मी त्यांना मंदिर सोडून जाताना पाहिले. चाकेही त्यांच्याबरोबर गेली मग ते देवाच्या मंदिराच्या पूर्वेकडच्या प्रवेशद्वाराशी थांबले. झपाएलच्या देवाची प्रभा त्यांच्या वरच्या बाजूला होती. ²⁰मग मी खबार कालव्याजवळ झपाएलच्या देवाच्या प्रभेखाली पाहिलेल्या प्राण्याला ओळखले आणि माझ्या लक्षात आले की ते प्राणी म्हणजे करूब दूतच होते. ²¹प्रत्येक प्राण्याला चार तोंड व चार पंख होते. पंखाखाली मानवी हाताप्रमाणे दिसणारा अवयव होता. ²²खबार कालव्याजवळ पाहिलेल्या चार तोंडाप्रमाणेच करूब दूतांची तोंडे होती. ते जात असलेल्या दिशेकडेच सरत पाहात होते.

11 मग आपल्याने मला परमेश्वराच्या मंदिराच्या पूर्व-द्वाराजवळ नेले. ह्या दाराचे तोंड उगवतीला होते. त्या प्रवेशद्वाराच्या तोंडाशी मी पंचवीस लोकांना पाहिले. त्यांत अजूरचा मुलगा याजच्या आणि बनायाचा मुलगा पलत्या हेही होते. हे लोकांचे नेते होते.

²मग देव मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, ह्या नगरीत दुष्ट बेत करणारे लोक हेच होत. हे लोक इतर लोकांना वाईट गोष्टी करायला सांगतात. ³ते म्हणतात, ‘आपण

चाकांच्या मधल्या जागेत वादळाचा ढग वा वादळी ढग पाहिल्या प्रकरणात वर्णन केलेले वादळ वा ढग हाच असावा. हिब्रूत या शब्दाचा अर्थ “चाके वा रथ असाही कदाचित् असू शकेल.” पाहा यहजेकेल 1.

खबार कालव्याजवळच्या ... होते पाहा यहजेकेल 1.

आपली घरे पुन्हा लवकरच बांधू. भांड्यातील मांसाप्रमाणे आपण येथे सुरक्षित आहोत.' ⁴ ते खोटे बोलत आहेत. म्हणून तू माझ्यावतीने लोकांशी बोल. "मानवपुत्रा, लोकांना संदेश सांग."

⁵ मग परमेश्वराचा आत्मा माझ्यात उतरला. तो मला म्हणाला, "ह्या गोष्टी मी सांगितल्या आहेत असे त्यांना सांग. इस्राएलच्या कुटुंबियांनो, तुम्ही फार मोठे बेत करीत आहात. पण तुमच्या मनांत काय आहे ते मी जाणतो. ⁶ ह्या नगरीत तुम्ही पुष्कळांना ठार केले, रस्ते प्रेतांनी झाकून टाकले. ⁷ आता परमेश्वर, आपला प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो: 'ती प्रेते म्हणजे मांस व नगरी म्हणजे भांडे आहे. तो (नबुखदनेस्सर) येईल आणि ह्या सुरक्षित भांड्यातून तुम्हाला बाहेर काढील. ⁸ तुम्ही तलवारीला घाबरता. पण मी तलवारीलाच तुमच्यावर आणीत आहे." परमेश्वराने, आमच्या प्रभूने, ह्या गोष्टी सांगितल्या. मग त्या घडतीलच.

⁹ देव असेही म्हणाला, "मी तुम्हा लोकांना या नगरीतून बाहेर काढीन, व परक्यांच्या हाती देईन. मी तुम्हाला शिक्षा करीन. ¹⁰ तुम्ही तलवारीने मराल. मी तुम्हाला इस्राएलमध्येच शिक्षा करीन. म्हणजे तुम्हाला कळेल की शिक्षा करणारा मीच एक आहे. मीच परमेश्वर आहे. ¹¹ हो! ही जागा म्हणजे अन्न शिजविण्याचे भांडे होईल. त्यातील मांस तुम्ही असाल. मी तुम्हाला इस्राएलमध्येच शिक्षा करीन. ¹² मगच तुम्हाला 'मी परमेश्वर आहे' हे कळेल. तुम्ही मोडलात तो माझा कायदा होता. तुम्ही माझ्या आज्ञा पाळल्या नाहीत. तुम्ही तुमच्या आजूबाजूला असलेल्या रात्रांप्रमाणे जगण्याचे ठरविले."

¹³ मी भविष्यवाणी संपवताच बनायचा मुलगा पलट्या मेलाला. मी जमिनीवर पडलो. डोके टेकवून मी मोठ्याने ओरडलो. "हे परमेश्वरा, माझ्या प्रभू, तू इस्राएलच्या अवशेषाचा पूर्ण विध्वंस करणार आहेस!"

¹⁴ पण मला परमेश्वराचे शब्द ऐकू आले. तो म्हणाला, ¹⁵ "मानवपुत्रा, हा देश ज्यांना सक्तीने सोडावा लागला त्या इस्राएलच्या कुटुंबियांचे, तुझ्या भाऊबंदाचे स्मरण कर. ते येथून दूर असलेल्या देशात राहतात. पण मी त्यांना परत आणीन. पण यरुशलैममध्ये राहणारे लोक म्हणतात, 'परमेश्वरापासून दूर राहा ही भूमी आम्हाला दिलेली आहे ती आमची आहे.'

¹⁶ म्हणून त्या लोकांना पुढील गोष्टी सांग; परमेश्वर, आमचा प्रभू, म्हणतो, 'मी माझ्या लोकांना दूरच्या देशांत सक्तीने घालविले, हे खरे आहे. मी त्यांना पुष्कळ देशांत विखुरले, त्या देशांतील मुक्कामाच्या अल्पकाळात मीच त्यांचे मंदिर होईन.' ¹⁷ म्हणून, परमेश्वर, त्यांचा प्रभू, त्यांना परत आणेल हे तू त्यांना सांगितले पाहिजे. मी तुम्हाला इतर राष्ट्रांत विखुरले पण तुम्हाला एकत्र करीन. आणि परत आणीन. इस्राएलची भूमी मी तुम्हाला परत देईन. ¹⁸ आणि जेव्हा माझे लोक परत येतील, तेव्हा ते इथे

असलेल्या त्या सर्व भयंकर घाणेरड्या मूर्तीचा नाश करतील. ¹⁹ ते सर्वजण एकच व्यक्ती असल्याप्रमाणे, मी त्यांच्यात ऐक्य निर्माण करीन. मी त्यांच्यात नवीन आत्मा ओतीन. त्यांचे दाडाचे हृदय काढून घेऊन तिथे मी खरे हृदय बसवीन. ²⁰ मग ते माझे नियम पाळतील, माझ्या आज्ञांचे पालन करतील. मी सांगतो, त्याच गोष्टी ते करतील. ते खऱ्या अर्थाने माझी माणसे होतील व मी त्यांचा देव होईन."

²¹ मग देव पुढे म्हणाला, "पण सध्या, त्यांचे मन त्या भयानक, गलिच्छ मूर्तींचेच झाले आहे. त्यांच्या दुष्कृत्यांबद्दल शिक्षा केलीच पाहिजे." परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला, ²² ह्यानंतर करूब दूतांनी पंख पसरले व ते हवेत उडाले. चाकेही त्यांच्याबरोबर गेली. इस्राएलच्या देवाची प्रभा त्यांच्यावर होती. ²³ परमेश्वराची प्रभा वर गेली व तिने यरुशलैम सोडले. ती क्षणभरच यरुशलैमच्या पूर्वेकडच्या टेकडीवर * थांबली. ²⁴ मग वाऱ्याने मला उचलून परत बाबेलला खाऱ्यांच्या देशात आणले. इस्राएलच्या ज्या लोकांना बळजबरीने इस्राएल सोडावे लागले होते, त्यांच्यात त्याने मला आणले, मग, दृष्टान्तामध्येच, देवाच्या चैतन्याने मला सोडले व ते हवेत उंच गेले. मी हे सर्व दृष्टान्तात पाहिले. ²⁵ मी परगंदा झालेल्या लोकांशी बोललो. परमेश्वराने मला दाखविलेल्या सर्व गोष्टी मी त्यांना सांगितल्या.

12 मग मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला. तो म्हणाला, ² "मानवपुत्रा, तू बंडखोर लोकांच्यात राहतोस. ते नेहमीच माझ्याविरुद्ध जातात. मी त्यांच्याकरिता केलेल्या गोष्टी पाहण्यासाठी त्यांना डोळे आहेत. पण ते त्यांचा उपयोग करीत नाहीत. (ते ह्या गोष्टी पाहातच नाहीत.) मी करायला सांगितलेल्या गोष्टी ऐकण्यासाठी त्यांना कान आहेत, पण ते माझ्या आज्ञा ऐकत नाहीत. का? कारण ते बंडखोर आहेत. ³ म्हणून, मानवपुत्रा, सामान बांध, देशी जात असल्याचे नाटक कर. लोक तुला पाहत असताना हे कर. कदाचित ते तुला पाहतील पण ते फार बंडखोर आहेत.

⁴ तुझे सामान भरदिवसा बाहेर काढ म्हणजे लोकांना ते दिसू शकेल. संध्याकाळी, तू दूरच्या देशात कैदी म्हणून जात असल्याचे नाटक कर. ⁵ लोक पाहत असतानाच भिंतीला एक भोक पाड आणि त्यातून पलिकडे जा. ⁶ रात्री सामान पाठीवर टाकून चालू लाग. तू कोठे जात आहेस हे दिसू नये म्हणून तोंड झाकून घे. लोक पाहू शकतील अशाच तऱ्हेने तू या गोष्टी केल्या पाहिजेस. का? कारण मी तुझा उपयोग करून (तुझ्याकडून) इस्राएलच्या लोकांपुढे एक उदाहरण घालून देत आहे."

⁷ म्हणून मी (यहेज्केलने) देवाच्या आज्ञेप्रमाणे सर्व केले. दिवसा मी माझे सामान बांधले व मी दूर देशी जात असल्याचे

यरुशलैमच्या पूर्वेकडच्या टेकडीवर म्हणजेच ऑलिव्हरचा पर्वत.

दाखविले. त्या दिवसाच्या सांध्याकाळी, मी हाताने भिंतीत भोक पाडले व रात्री सामान खांद्यावर टाकून गाव सोडले. सर्व लोक मला पाहत आहेत असे पाहूनच मी हे सर्व केले.

⁸दुसऱ्या दिवशी सकाळी, परमेश्वर माझ्याशी बोलला. तो म्हणाला, ⁹“मानवपुत्रा, तू काय करीत आहेस असे त्या इझ्राएलच्या बंडखोर लोकांनी तुला विचारले का? ¹⁰परमेश्वराने, त्यांच्या प्रभूने, त्यांना पुढील गोष्टी सांगितल्या आहेत असे त्यांना सांग. हा दुःखद संदेश यरुशलैमच्या नेत्यांबद्दल आणि इझ्राएलमध्ये राहणाऱ्या सर्व लोकांबद्दल आहे. ¹¹त्यांना सांग, ‘मी (येहजेकल) तुम्हा लोकांसाठी एक उदाहरण आहे. मी केलेल्या सर्व गोष्टी खरे, म्हणजे तुमच्याबाबतीत घडणार आहेत.’ तुम्हाला खरोखरच कैदी म्हणून दूरच्या देशांत जाणे भाग पडेल. ¹²मग तुमचा नेता भिंतीला खिंडार पाडेल व रात्रीच्या वेळी गुपचूपपणे पसार होईल. लोकांनी ओळखू नये म्हणून तो आपला चेहरा झाकून घेईल. जाताना तो काहीही बंधू शकणार नाही. ¹³तो पळून जायचा प्रयत्न करील पण मी (देव) त्याला पकडीन. तो माझ्या सापळ्यात अडकला जाईल. मी त्याला बाबेलमध्ये, खासगांच्या देशात आणीन. पण त्याला कोठे नेले जात आहे, हे तो पाहू शकणार नाही. शत्रू त्याचे डोळे काढून त्याला आंधळा करतील. मग तो तेथेच मरेल. ¹⁴मी राजाच्या माणसांना इझ्राएलच्या भोवतालच्या परक्या देशांमधून राहण्यास भाग पाडीन, व त्याचे सैन्य बाऱ्यावर सोडीन. शत्रूचे सैनिक त्यांचा पाठलाग करतील. ¹⁵मग त्या लोकांना मीच देव आहे हे कळेल. मीच त्यांना राष्ट्रां-राष्ट्रांतून विखुरले हे त्यांना कळून चुकेल. मी त्यांना सक्तीने दुसऱ्या देशांत जायला लावले, हे त्यांना समजेल.

¹⁶“पण मी काही लोकांना जिवंत राहू देईन. ते रोगराईने वा उपसमारीने अथवा तलवारीने मरणार नाहीत. त्यांनी माझ्याविरुद्ध ज्या भयंकर गोष्टी केल्या, त्या इतरांना ह्या लोकांनी सांगायच्या, म्हणून मी त्यांना जिवंत ठेवीन. मग मीच परमेश्वर आहे हे समजेल.”

¹⁷मग परमेश्वराचा संदेश मला मिळाला. तो म्हणाला, ¹⁸“मानवपुत्रा, तू फार धावरल्याचे नाटक कर. जेवताना तू थरथर कापले पाहिजेस. तू काळजीत असल्याचे दाखव. पाणी पितानाही भ्यायल्याचे सांग कर. ¹⁹सामान्य माणसांना तू हे सांगितले पाहिजेस ‘यरुशलैममध्ये व इझ्राएलच्या इतर भागांत राहणाऱ्या लोकांना परमेश्वर, आमचा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो. खाता-पिताना तुम्ही काळजीने व भयाने पछाडले जाल. का? कारण तुमच्या देशातील सर्व गोष्टींचा नाश होईल. तेथे राहणाऱ्या सर्वांशी शत्रू अत्यंत क्रूरपणे वागेले. ²⁰आता तुमच्या गावांत खूप लोक राहात आहेत. पण त्या सर्व गावांचा नाश होईल. तुमच्या संपूर्ण देशाचाच नाश होईल. मगच ‘मीच परमेश्वर आहे’ हे तुमच्या लक्षात येईल.”

²¹मग परमेश्वराचे शब्द मला ऐकू आले. तो म्हणाला, ²²“मानवपुत्रा, इझ्राएल देशाबद्दल लोक पुढील गीत का म्हणतात?

संकटे लवकर येणार नाहीत.
दृष्टान्त खरे होणार नाहीत.

²³“परमेश्वर, त्यांचा प्रभू, हे गीत बंद करील’ असे त्यांना सांग. ह्या पुढे ते इझ्राएलबद्दल असे काही म्हणणार नाहीत. त्याऐवजी ते पुढील गीत म्हणतील.

‘लवकरच संकटे येतील
दृष्टान्त खरे ठरतील.’

²⁴“ह्या पुढे इझ्राएलला खोटे दृष्टान्त विसणार नाहीत, हे मात्र अगदी खरे आहे. खोटेनाते सांगणारे जादूगार तेथे असणार नाहीत. ²⁵का? कारण मी परमेश्वर आहे. माझ्या मनाप्रमाणे मी सांगतो व तेच घडेल. मी त्यास विलंब होऊ देणार नाही. संकटे वेगाने येत आहेत. तुमच्याच आयुष्यात ती येतील. बंडखोरांना, मी जे म्हणतो, ते घडवून आणतो.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

²⁶नंतर मला पुन्हा परमेश्वराचे शब्द ऐकू आले. तो म्हणाला, ²⁷“मानवपुत्रा, तुला झालेला दृष्टान्त प्रत्यक्षात यायला खूप अवधी आहे असे इझ्राएलच्या लोकांना वाटते. येथून पुढे अनेक वर्षांनी घडणाऱ्या गोष्टींबद्दल तू बोलत आहेस, असा त्यांचा समज आहे. ²⁸म्हणून तू त्यांना ह्या गोष्टी सांगितल्या पाहिजेस. ‘परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो, मी या पुढे अजिबात उशीर करणार नाही. मी जे घडेल असे म्हणतो, ते घडेलच.’” देव, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

13 त्यानंतर परमेश्वराचा संदेश मला मिळाला. तो म्हणाला, ²“मानवपुत्रा, माझ्यावतीने इझ्राएलच्या संदेष्ट्यांशी बोल. ते संदेष्टे खरे म्हणजे माझ्यावतीने बोलत नसून त्यांना पाहिजे ते सांगतात. म्हणून तू त्यांच्याशी बोल. त्यांना पुढील गोष्टी सांग. ‘परमेश्वराकडून आलेला हा संदेश ऐका. ³परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणतो की दुष्ट संदेष्ट्यांनी, तुमचे वाईट होईल. तुम्ही दृष्टान्तांत पाहिलेल्या गोष्टी लोकांना न सांगता, तुमच्या मनवाचे सांगता.

⁴इझ्राएल, ओसाड, पडक्या वास्तूंतून धावणाऱ्या कोलह्यांप्रमाणे तुझे संदेष्टे असतील. ⁵नगरीच्या तटबंदीच्या भगदाडांजवळ तू सैनिक ठेवले नाहीस वा इझ्राएलवासीयांच्या रक्षणासाठी भिंतही बांधली नाहीस. तेव्हा परमेश्वराने तुला शिक्षा करायची वेळ येताच, तू युद्धात हरशील.

⁶“खोऱ्या संदेष्ट्यांनी दृष्टान्त पाहिल्याचे सांगितले. ते जादू करतात आणि भविष्यात घडणाऱ्या गोष्टी सांगतात. पण ते खोटे बोलतात. त्यांना परमेश्वराने पाठविल्याचे ते

सांगतात. पण ते खोटे आहे. खोटे खरे ठरावे म्हणून ते अजूनही वाट पाहत आहेत.

⁷“खोटे सदेष्ट्यांनी, तुम्ही पाहिलेले दृष्टान्त खरे नाहीत. तुम्ही जादू केली व असे घडेल म्हणून सांगितले. पण तुम्ही खोटे बोललात परमेश्वराने असे सांगितले असे तुम्ही म्हणालात. पण मी तुमच्याशी बोललोच नाही.”

⁸पण आता परमेश्वर, माझा प्रभू, खरोखरच बोलेल. तो म्हणतो, “तुम्ही खोटे गोष्टी सांगितल्या, तुम्ही खोटे दृष्टान्त पाहिले. म्हणून मी (देव) तुमच्याविरुद्ध आहे.” परमेश्वराने, माझ्या प्रभूने, असे म्हटले. ⁹परमेश्वर म्हणतो, “खोटे दृष्टान्त पाहणाऱ्या आणि खोटे बोलणाऱ्या सदेष्ट्यांना मी शिक्षा करीन. माझ्या लोकांतून मी त्यांना बाजूला काढीन. इझ्राएलच्या वंशजांच्या नामावळीत त्यांची नावे असणार नाहीत. ते इझ्राएलच्या भूमीत परत येणार नाहीत. मगच तुम्हाला मी परमेश्वर व प्रभू असल्याचे कळेल.

¹⁰“ते खोटे सदेष्टे पुन्हा पुन्हा माझ्या लोकांशी खोटे बोलले. त्यांनी ‘शांती प्रस्थापित होईल.’ असे सांगितले. पण तेथे शांती नाही. भिंतीची चांगली दुरुस्ती करून लोकांनी लढायला सज्ज होण्याची जरूरी आहे. पण त्याऐवजी लोक भिंतींना फक्त गिलावा करतात. ¹¹मी त्यांच्यावर गारांचा वर्षाव करीन आणि मुसळधार पाऊस (शत्रू-सैन्य) पाडीन, असे तू त्यांना सांग. जोराचे वारे वाहतील आणि तुफान येईल. मग तटबंदी पडेल. ¹²भिंत पडेल आणि लोक सदेष्ट्यांना विचारातील ‘तुम्ही गिलावा केला होता, त्याचे काय झाले?’” ¹³परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो, “मी तुमच्यावर रागावलो आहे म्हणून मी वादळ उत्पन्न करीन, मुसळधार पाऊस पाडीन, गारांचा वर्षाव करीन आणि तुमचा संपूर्ण नाश करीन. ¹⁴तुम्ही भिंतीला गिलावा करता. पण संपूर्ण तटबंदीची मी उद्ध्वस्त करीन. ती मी जमीनदोस्त करीन. ती तुमच्या अंगावर पडेल आणि मग तुम्हाला कळून चुकेल की मीच परमेश्वर आहे. ¹⁵मी माझा सगळा राग त्या तटबंदीवर व तिच्यावर गिलावा देणाऱ्या लोकांवर ओतून टाकीन. मग मी म्हणेन ‘आता भिंतही नाही आणि तिच्यावर गिलावा करणारेही राहिले नाहीत.’

¹⁶“ह्या सर्व गोष्टी इझ्राएलच्या खोटे सदेष्ट्यांबाबत घडतील. ते यरुशलेमच्या लोकांशी बोलतात. ते शांतीचे भाकीत करतात. पण शांती मिळत नाही.” परमेश्वराने, माझ्या प्रभूने, हे सांगितले.

¹⁷देव म्हणाला, “मानवपुत्रा, इझ्राएल मधील स्त्री सदेष्ट्यांकडे पाहा. त्या माझ्यावतीने बोलत नाहीत. त्या त्यांच्या मनाचेच सांगतात. म्हणून तू माझ्यावतीने त्यांच्याविरुद्ध बोल. तू त्यांना पुढील गोष्टी सांगितल्या पाहिजेस. ¹⁸परमेश्वर, माझा प्रभू, ह्या गोष्टी सांगतो. स्त्रियांनी, तुमचे वाईट होईल. तुम्ही कापडाच्या पट्ट्या करून लोकांना बांगड्यांप्रमाणे घालायला देता, डोक्याला बांधण्यासाठीही विशेष प्रकारचे पट्टे करून देता. तुम्ही लोकांना सांगता की ह्या गोष्टीमध्ये तुमच्या आयुष्याचे

नियंत्रण करण्याची जादूची शक्ती आहे. स्वतःला जगविण्यासाठी तुम्ही लोकांना अशा रीतीने जाळ्यात पकडता! ¹⁹तुम्ही मला लोकांच्यापुढे क्षुद्र बनविता. तुम्ही ओंजळभर सातू व भाकरीच्या काही तुकड्यांसाठी त्यांना माझ्याविरुद्ध फिरविता. माझ्या लोकांशी तुम्ही खोटे बोलता. त्या लोकांना खोटे आवडते. तुम्ही ज्यांनी जगायला पाहिजे त्यांना मारता आणि ज्यांनी मरायला पाहिजे, त्यांना जगविता. ²⁰म्हणून परमेश्वर, प्रभू, तुम्हाला पुढील गोष्टी सांगतो, तुम्ही बांगड्यासारखे कापडी पट्टे करून लोकांना सापळ्यात पकडू बघता पण मी त्यांना मुक्त करीन. तुमच्या हातातील ते कापडी पट्टे मी फाडून टाकीन, म्हणजे ते लोक पिंजऱ्यातून सोडून दिलेल्या पाखराप्रमाणे स्वतंत्र होतील. ²¹“मी डोक्याला बांधायचे पट्टे तोडीन, आणि माझ्या माणसांना तुमच्या पकडीतून सोडवीन. तुमच्या सापळ्यातून ते निसटतील आणि मगच तुम्हाला कळेल की मी परमेश्वर आहे.

²²“तुमचे सदेष्टे खोटे गोष्टी सांगतात. सज्जनांना त्याचा त्रास होतो. मला हे पसंत नाही. तुम्ही वाईट लोकांना पाठिंबा देता, त्यांना उत्तेजन देता. त्यांना त्यांचे मार्ग बदलायला सांगत नाही. त्यांचे जीव वाचवायचा प्रयत्न करीत नाही. ²³तेव्हा ह्यापुढे तुम्हाला तुमचे निरर्थक दृष्टान्त दिसणे बंद होईल तुम्ही जादूही करणार नाही. तुमच्यापासून मी माझ्या लोकांचे रक्षण करीन. मग तुम्हाला कळेल की मीच खरा परमेश्वर आहे.”

14 इझ्राएलमधील काही वडीलधारी माणसे (नेते) माझ्याकडे आले. माझ्याशी बोलण्यासाठी ते बसले. ²मला परमेश्वराचा संदेश आला. तो म्हणाला, ³“मानवपुत्रा, हे लोक तुझ्याशी बोलायला आले आहेत. मला तू त्यांचा हिताच्या गोष्टी विचाराव्यास अशी त्यांची इच्छा आहे. पण अजूनही त्यांच्याजवळ त्या अमंगळ मूर्ती आहेत. त्यांना पाप करायला लावणाऱ्या ह्या गोष्टी त्यांनी जवळ बाळगल्या आहेत. ते अजूनही त्यांची पूजा करतात. मग ते सल्ला विचारण्यासाठी माझ्याकडे कशाला येतात? मी त्यांच्या प्रश्नांना उत्तर द्यावे का? नाही! ⁴पण उत्तर मी त्यांना देईन. मी त्यांना शिक्षा करीन. तू ह्या गोष्टी त्यांना सांगच. ‘परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो : जर कोणी इझ्राएली सदेष्ट्यामार्फत मला सल्ला विचारू लागला, तर सदेष्ट्याऐवजी मीच त्याच्या प्रश्नाला उत्तर देईन. जरी त्याच्याजवळ त्या घाणेरड्या मूर्ती असल्या, त्याला पापाला प्रवृत्त करणाऱ्या गोष्टी त्याने जवळ बाळगल्या आणि त्यांची तो अजूनही पूजा करीत असला, तरी मी त्याच्या प्रश्नाला उत्तर देईन. त्याच्याजवळ त्या अमंगळ मूर्ती असल्या, तरी मी त्याच्याशी बोलेन. ⁵का? कारण मला त्यांच्या हृदयात हात घालायचा आहे. त्या गलिच्छ मूर्तीसाठी त्यांनी माझा त्याग केला असला तरी, मी त्यांच्यावर प्रेम करतो, हे मला त्यांना दाखवायचे आहे.’

⁶“म्हणून इस्राएलच्या लोकांना पुढील गोष्टी सांग. परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो, ‘त्या अमंगळ मूर्तीचा त्याग करून माझ्याकडे परत या. त्या भयानक खोट्या देवांपासून दूर व्हा. ⁷एखाद्या इस्राएली वा इस्राएलमध्ये राहणारा परका हिताच्या गोष्टीसाठी संदेष्ट्याकडे जाऊन माझा सल्ला काय आहे ते विचारू लागला, तर मी त्याला सल्ला देईन. त्याच्याजवळ जरी त्या घाणेरड्या मूर्ती असल्या, त्याला पाप करायला लावणाऱ्या गोष्टी त्याने जवळ बाळगल्या आणि तो त्यांची अजूनही पूजा करीत असला, तरी मी त्याच्या प्रश्नाला उत्तर देईन. आणि माझे उत्तर असे असेल.

⁸मी त्याच्याकडे पाठ फिरवीन. मी त्याचा नाश करीन. तो इतरांसाठी एक उदाहरण होईल. लोक त्याला हसतील. माझ्या लोकांतून मी त्याला बाजूला काढीन. मगच तुम्हाला काळेल की मीच परमेश्वर आहे. ⁹जर एखाद्या संदेष्ट्याने चुकीचे उत्तर दिले, तर मी, देवाने त्याला तसे* करण्यास भाग पाडले आहे. मी त्याच्याविरुद्ध माझे सामर्थ्य वापरीन. मी त्याचा नाश करीन आणि माझ्या माणसांतून इस्राएल लोकांतून त्याला काढून टाकीन. ¹⁰म्हणजेच सल्ला विचारणारा, आणि त्याला उत्तर देणारा (संदेष्टा) ह्या दोघांनाही सारखीच शिक्षा होईल. ¹¹का? म्हणजे तो संदेष्टा माझ्या माणसांना माझ्यापासून दूर नेणार नाहीत, माझे लोकही पापांत बरबटणार नाहीत. मग ते माझे खास लोक होतील, आणि मीच त्यांचा देव असेन.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला,

¹²मग परमेश्वराचे शब्द मला ऐकू आले. तो म्हणाला, ¹³“मानवपुत्रा, माझा त्याग करणाऱ्या आणि पाप करणाऱ्या राष्ट्रांला मग ते राष्ट्र कोणतेही असो मी शिक्षा करीन. त्यांचा अन्न पुरवठा मी बंद करीन. मी कदाचित् देशात दुष्काळ पाडीन व लोक व प्राणी यांना देशातून बाहेर काढीन. ¹⁴नोहा, दानीएल व इयोन हे तिथले असले, आणि तरीसुद्धा मी त्या देशाला शिक्षा करीन. आपल्या चांगुलपणाने फारतर ते स्वतःचा जीव वाचवू शकत असले तरी त्या देशाला वाचवू शकत नाही.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

¹⁵देव म्हणाला, “अथवा, कदाचित् मी हिंस्र प्राणी त्या देशात सोडीन आणि ते सर्व लोकांना ठार मारतील. त्या हिंस्र प्राण्यांमुळे कोणीही त्या देशामधून प्रवास करणार नाही. ¹⁶जर नोहा, दानीएल व इयोन तेथे राहात असते, तर मी त्यांचे रक्षण केले असते. ते तिघे स्वतः चे प्राण वाचवू शकले असते. पण माझ्या प्राणाची शपथ घेऊन मी प्रतिज्ञा करतो ते इतरांचे प्राण वाचवू शकले नसते. त्यांच्या मुला-मुलींनाही ते वाचवू शकले नसते. पापी देशाचा नाश केला जाईल.” परमेश्वर माझा प्रभू, हे म्हणाला.

¹⁷देव म्हणाला, “किंवा मी कदाचित् त्या देशावर चढाई करण्यासाठी शत्रूसैन्य पाठवीन. ते सैनिक त्या देशाचा नाश करतील. मी तेथील सर्व माणसांना व प्राण्यांना देशाबाहेर हालवीन. ¹⁸जर नोहा, दानीएल व इयोन तेथे राहत असते, तर मी त्या तिघा सज्जानांना वाचविले असते. ते स्वतःचा प्राण वाचवू शकले असते पण माझी शपथ घेऊन वचन देतो की ते इतरांना म्हणजेच त्यांच्या मुलांमुलींनासुद्धा वाचवू शकले नसते. त्या पापी देशाचा नाश केला जाईल” परमेश्वराने, माझ्या प्रभूने, ह्या गोष्टी सांगितल्या.

¹⁹देव म्हणाला, “वा मी त्या देशात कदाचित् रोगराई पसरवीन. मी माझ्या क्रोधाचा त्यांच्यावर वर्षाव करीन. मी त्या देशातील सर्व लोकांचा व प्राण्यांचा मुक्कम त्त तेथून हालवीन. ²⁰तेथे जर नोहा, दानीएल व इयोन राहात असते, तर ते सज्जन असल्यामुळे मी त्यांना वाचविले असते. ते तिघे स्वतःचे प्राण वाचवू शकले असते. पण माझी शपथ घेऊन वचन देतो की ते इतरांना म्हणजे त्यांच्या मुलांमुलींना सुद्धा वाचवू शकले नसते.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

²¹मग परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणाला, “यरुशलेमाची स्थिती किती वाईट होणार त्याचा विचार कर. शत्रू सैनिक, उपासमार, रोगराई आणि हिंस्र प्राणी या चारही शिक्षा मी त्यांना करीन. त्या देशातील सर्व माणसांना व प्राण्यांचा मी नाश करीन. ²²काही लोक त्या देशातून निसटतील, ते आपल्या मुलांमुलींना घेऊन, मदतीसाठी तुझ्याकडे येतील. मग ते लोक खरोखर किती वाईट आहेत, हे तुला काळेले. आणि यरुशलेमवर मी आणलेली सर्व संकटे पाहून तुला बरेच वाटेले. ²³ते कसे जगतात आणि कोणत्या वाईट गोष्टी करतात हे तू पाहिल्यावर, त्यांना शिक्षा करण्यास सबळ कारण आहे, हे तुला पटेल.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

15 मग परमेश्वराचे शब्द मला ऐकू आले. तो म्हणाला, ²“मानवपुत्रा, रानातील झाडांच्या लहान लहान फांद्यांपेक्षा द्राक्षवेलींचे तुकडे चांगले का? नाही. ³द्राक्षवेलीच्या लाकडाचा कशासाठी उपयोग होतो का? नाही. ताटल्या अडकवून ठेवण्यासाठी त्याच्यापासून खुट्या बनविता येतात का? नाही. ⁴लोक त्या लाकडाला फक्त आगीत टाकतात, काही काटक्या टोकाकडून जळ लागतात, मध्यावर काळ्या पडतात, पण त्या काही पूर्णपणे जळत नाहीत. त्या जळक्या काटक्यांचा काही उपयोग आहे का? ⁵ते लाकूड जळण्यापूर्वी जर तुम्ही त्या लाकडाचा उपयोग करू शकत नसाल, तर ते लाकूड जळल्यावर नक्कीच त्याचा काही उपयोग होणार नाही. ⁶म्हणजेच द्राक्षवेलींच्या काटक्या ह्या रानातल्या झाडांच्या फांद्यांप्रमाणेच आहेत. लोक त्या विस्तवात टाकतात आणि त्या जळून जातात. त्याचप्रमाणे, यरुशलेमच्या लोकांना मी आगीत टाकीन.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

देव त्याला तसे असत्य किंवा खोटा आत्मा (चैतन्य) देईल.

1 राजे 22:24 पाह्या.

⁷मी त्या लोकांना शिक्षा करीन. पण काही लोक त्या अर्धवट जळलेल्या काटक्यांप्रमाणे असतील. त्यांना शिक्षा होईल. पण त्यांचा संपूर्ण नाश होणार नाही. 'मीच त्यांना शिक्षा केली' हे तुम्हाला दिसून येईल व मगच तुम्हाला कळेल की मीच परमेश्वर आहे. ⁸त्या लोकांनी खोट्या देवांसाठी माझा त्याग केला, म्हणून मी त्या देशाचा नाश करीन." परमेश्वराने, माझ्या प्रभूने, ह्या गोष्टी सांगितल्या

16 मला मग परमेश्वराचे शब्द ऐकू आले. तो म्हणाला, ²"मानवपुत्रा, यरुशलेमच्या लोकांना त्यांनी केलेल्या भयंकर कृत्यांबद्दल सांग. ³परमेश्वर, माझा प्रभू, यरुशलेमला पुढील गोष्टी सांगतो, असे तू त्यांना सांगितले पाहिजे. तुझ्या इतिहासावर नजर टाक. कनानमध्ये तुझा जन्म झाला. तुझे वडील अमोरी व आई हिती होती. ⁴यरुशलेम, तू जन्मलीस तेव्हा तुझी नाळ कापायला कोणीही नव्हते. कोणीही मीठ टाकून तुला आंघोळ घातली नाही वा तुला दुपट्यात गुंडाळले नाही. ⁵यरुशलेम, तू अगदी एकटी होतीस. कोणाला तुझ्यासाठी वाईट वाटले नाही वा कोणीही तुझी काळजी घेतली नाही. तू जन्मताच, तुझ्या आईवडिलांनी तुला शेतात टाकून दिले. त्यावेळी तू रक्ताने माखलेली होतीस, तुझ्या अंगावर वारही तशीच होती.

⁶"त्याच वेळी मी तुझ्याजवळून गेलो. मी तुला रक्तात लोळताना व हातपाय हालविताना पाहिले. तू रक्ताने माखली होतील. पण मी तुला म्हणालो, "जिवंत राहा!" खरेच, तू रक्ताने माखलेली असूनसुद्धा मी म्हणालो "जिवंत राहा." ⁷शेतातल्या रोपट्याला जगवावे, तसे तुला जगवायला मी मदत केली. तू वाढत गेलीस आणि तरुणी झालीस. तू वयात आलीस, तुझ्यात तारुण्याची लक्षणे दिसू लागली. तुझे केसही वाढू लागले, पण तरीसुद्धा तू विवस्त्रच होतीस, उघडीच होतीस. ⁸मी तुला पाखरले. तू प्रणयोलुक्क झाली होतीस. म्हणून माझे वस्त्र तुला लपेटून * मी तुझी नग्नता झाकली. मी तुला लग्नाचे वचन दिले. मी तुझ्याबरोबर करार केला आणि तू माझी झालीस." परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला. ⁹"मी तुला आंघोळ घातली. तुझ्या अंगावरचे रक्त धुवून काढले. तुझ्या अंगाला तेल चोळले. ¹⁰मी * तुला उत्तम वस्त्रे व मऊ चामड्याचे जोडे दिले. तुझ्या डोळ्याला तागाचा पट्टा गुंडाळला व तुला रेशमी ओढणी पांथरली. ¹¹मग मी तुला काही दागिने दिले. तुझ्या हातात बांगड्या व गळ्यात हार घातला. ¹²मी तुला नथ, कर्णभूषणे आणि सुंदर मुकुट देऊन सजविले. ¹³तू तुझ्या सोन्या-चांदीच्या अलंकारात व ताग, रेशीम यांच्या

कशिदा काढलेल्या वस्त्रांत फारच सुंदर दिसत होतीस. तू चांगल्यातले चांगले अन्न खाल्लेस. तुझे सौंदर्य अप्रतिम होते. तू राणी झालीस! ¹⁴तुझ्या सौंदर्याने तुला प्रसिद्धी मिळाली. पण माझ्यामुळे तू संदर झालीस!" परमेश्वराने, माझ्या प्रभूने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

¹⁵देव म्हणाला, "पण तू आपल्या सौंदर्यावरच विश्वास ठेवायला सुरवात केलीस. तू तुझ्या चांगल्या नावाचा उपयोग करून माझा विश्वासघात केलास. येणाऱ्या जाणाऱ्या प्रत्येकाबरोबर तू वेश्येप्रमाणे वागलीस. त्या सर्वांच्या तू स्वाधीन झालीस. ¹⁶तुझ्या सुंदर वस्त्रांचा उपयोग तू तुझी पूजास्थाने सजविण्यासाठी केलास. आणि तेथे तू वेश्येसारखे वर्तन केलेस. तुझ्याजवळ येणाऱ्या प्रत्येकाच्या तू स्वाधीन झालीस. ¹⁷मग मी तुला दिलेल्या सोन्या चांदीच्या अलंकाराचा उपयोग तू पुरूषांचे पुतळे बनविण्यासाठी केलास आणि त्या पुतळ्यांशीही व्यभिचार केलास. ¹⁸सुंदर कापड आणून तू त्या मूर्तींना कपडे शिवलेस. मी तुला दिलेले अंतर आणि धूप तू त्या मूर्तीपुढे ठेवलास. ¹⁹मी तुला भाकरी, मध व तेल दिले. तेही तू त्या मूर्तींना दिलेस. तू खोट्या देवांनी प्रसन्न व्हावे म्हणून सुगंधित द्रव्ये म्हणून ह्या सर्व गोष्टी त्यांना अर्पण केल्यास. त्या खोट्या देवांबरोबर तू वेश्येप्रमाणे वागलीस." परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

²⁰देव म्हणाला, "आपल्याला मुले झाली. पण तू आपली मुले घेतलीस व त्यांना ठार करून खोट्या देवांना अर्पण केलेस. मला फसवून त्या खोट्या देवांकडे जाताना तू जी दुष्कृत्ये केलीस त्यातील ही फक्त काहीच होत. ²¹तू माझ्या मुलांचा वध केलास आणि अग्निद्वारा त्यांना त्या खोट्या देवापर्यंत पोहोचविलेस. ²²तू माझा त्याग केलास आणि अशी दुष्कृत्ये केलीस. तुला तुझ्या बालपणाचे विस्मरण झाले. मला तू सापडलीस तेव्हा तू नग्ननावस्थेत रक्तात लोळत होतीस हे तुला आठवले नाही.

²³ह्या सर्व दुष्कृत्यांनंतर हे यरुशलेम, तुझे भले होणार नाही." परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणतो. ²⁴ह्या सर्व गोष्टींनंतर, तू त्या खोट्या देवांना पूजण्यासाठी मातीचा ढिगारा रचलास. प्रत्येक रस्त्याच्या कोपऱ्यावर तू अशी पूजास्थाने बांधलीस. ²⁵प्रत्येक रस्त्याच्या सुरवातीला तू मातीचे ढिगारे रचलेस. तू तुझ्या सौंदर्याला कमीपणा आणलास, तुझ्या सौंदर्याचा उपयोग तू तुझ्या जवळून जाणाऱ्या प्रत्येकाला पकडण्यासाठी केलास. त्यांना तुझे पाय दिसावे म्हणून तू तुझी वस्त्रे वर उचललीस आणि त्यांच्याबरोबर वेश्येसारखी वागलीस. ²⁶मग मोठे लिंग असलेल्या शेजाऱ्याकडे, मिसरकडे तू गेलीस व मला संतापविण्यासाठी त्याच्याबरोबर अनेकदा व्यभिचार केलास. ²⁷म्हणून मी तुला शिक्षा केली. तुझ्या भूतयातील काही भाग (जमीन) मी काढून घेतला. तुझ्या शत्रूंना म्हणजेच पलिष्ठांच्या मुलींना (शहरांना) त्यांना पाहिजे तसे तुझ्याशी वागू दिले. तुझी दुष्कृत्ये पाहून त्यांनासुध्दा

माझे ... लपेटून ह्यावरून असे दिसते की देव तिचे रक्षण करण्याचे व काळजी घेण्याचे कबूल करीत आहे. पाहा रूथ 3:1-15.

ओव्या 10 ते 13 येथे दिलेल्या यादीतील वस्तू पवित्र तंबू उभारण्यासाठी लागणाऱ्या वस्तू आहेत. पाहा निर्गम 25:40.

धक्क १ बसला. ²⁸मग तू अश्रूकडे व्यभिचार करण्यासाठी गेलीस. पण तुझे समाधान होऊ शकले नाही. तुझी कधीच तृप्ती झाली नाही. ²⁹म्हणून मग तू कनानकडे वळलीस व तेथून खास्त्रांकडे गेलीस. पण अजूनही तू तृप्त नाहीस. ³⁰तू खूपच दुर्बल आहेस. म्हणूनच सर्व पुरुषांनी (देशांनी) तुला पापे करायला लावले. तू निर्दयपणे हुकमत चालवणाऱ्या वेश्येप्रमाणे वागलीस.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

³¹देव म्हणाला, “पण तू पूर्णपणे वेश्यावृत्ती पत्करली नाहीस. तू प्रत्येक रस्त्याच्या टोकाला मातीचे ढिगारे रचलेस व प्रत्येक रस्त्याच्या कोपऱ्यावर पूजास्थाने बांधलीस. तू सर्व पुरुषांबरोबर व्यभिचार केलेस. * पण तू, वेश्येप्रमाणे, त्यांच्याजवळ मोबदला मागितला नाहीस. ³²व्यभिचारिणी, तुला स्वतःच्या पतीऐवजी परक्यांबरोबर व्यभिचार करायला आवडतो. ³³बहुतेक वेश्या पुरुषांना पैसे देण्यास भाग पाडतात. पण तूच सर्व प्रियकरांना पैसे दिलेस. तू व्यभिचारासाठी तुझ्याकडे बोलविलेल्या सर्व पुरुषांना पैसे दिलेस. ³⁴तू बहुतेक वेश्यांच्या अगदी उलट वागलीस. त्या पुरुषांकडून सक्तीने पैसे घेतात, तर तू तुझ्याबरोबर व्यभिचार करण्यासाठी उलट पुरुषांनाच पैसे देतेस.”

³⁵वारांगने, परमेश्वराकडून आलेला संदेश ऐक. ³⁶परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणतो, “तू पैसा खर्च केलेस आणि तुझ्या प्रियकरांना आणि घाणेरड्या देवांना तुझे नग्न शरीर पाहू दिलेस, तुझ्याबरोबर व्यभिचार करू दिलास. तुझ्या मुलांना ठार मारून त्यांचे रक्त खोऱ्या देवांना भेट म्हणून दिलेस. ³⁷म्हणून मी तू ज्यांच्यावर प्रेम केलेस, त्या तुझ्या सर्व प्रियकरांना आणि ज्यांचा तू तिरस्कार करतेस त्यांना, एकत्र आणीन आणि तुझे नग्न शरीर पाहू देईन. * तुझे संपूर्ण नग्न शरीर ते पाहतील. ³⁸मग मी तुला शिक्षा करीन. खुनी व व्यभिचाराचे पाप केलेल्या स्त्रीप्रमाणे मी तुला शिक्षा करीन. क्रोधाविष्ट व मत्सरी पतीकडून व्हावी, तशी शिक्षा तुला होईल. ³⁹मी त्या तुझ्या प्रियकरांच्या हाती तुला देईन. ते तुझे मातीचे ढिगारे उद्ध्वस्त करतील. तुझी पूजास्थाने जाळतील. तुझी वस्त्रे फाडतील आणि तुझे सुंदर अलंकार घेतील. मला तू ज्या अवस्थेत सापडलीस, त्याच अवस्थेत (उघडी व नग्न) तुला ते सोडतील. ⁴⁰तुला ठार करण्यासाठी लोकांना जमवून ते तुझ्यावर दगड फेकतील. मग तलवाराने तुझे तुकडे तुकडे करतील. ⁴¹ते तुझे घर (मंदिर) जाळतील. इतर स्त्रियांना कळावे म्हणून ते तुला शिक्षा करतील. मी तुला वेश्येप्रमाणे वागू देणार नाही. तुझ्या प्रियकरांना पैसे देऊ देणार नाही.

⁴²मग माझा राग व मत्सर निवळेल मी शांत होईन. पुन्हा कधीही रागावणार नाही. ⁴³हे सर्व का घडलं? कारण बालपणी काय घडलं ह्याचे तुला विस्मरण झाले. तू वाईट कृत्ये करून मला संतापविलेस. म्हणून त्या वाईट गोष्टीबद्दल मला तुला शिक्षा करावी लागली. पण तू त्याहून भयंकर गोष्टी करण्याचा बेत केलेस.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

⁴⁴तुझ्याबद्दल बोलणाऱ्या सर्व लोकांना आता आणखी एक गोष्ट सांगायला मिळेल. ‘ती म्हणजे, खाण तसी माती (जशी आई, तशी लेकर)’ ⁴⁵तू तुझ्या आईची मुलगी शोभतेस खरी! पतीची किंवा मुलांची तुला पर्वा नाही. तू अगदी तुझ्या बहिणीप्रमाणे आहेस. तुम्ही दोघीही ही तुमच्या पतींचा व मुलांचा तिरस्कार केला. तू तुझ्या आईवडिलांसारखी आहेस. तुझी आई हिती तर वडील अमोरी होते. ⁴⁶तुझी मोठी बहीण शोमरोन होय. ती तुझ्या उत्तरेला तिच्या मुलींबरोबर (गावांसह) राहत होती. तुझी धाकटी बहीण सदोम * ही तुझ्या दक्षिणेला तिच्या मुलींसह (गावांसह) राहत होती. ⁴⁷त्यांनी केलेली भयंकर कृत्ये तू केलेसच पण त्यांच्यापेक्षाही वाईट कृत्ये केलीस. ⁴⁸मी परमेश्वर व प्रभू आहे. मी जिवंत आहे. माझ्या प्रतिज्ञेवर सांगतो की सदोम व तिच्या मुलींनी, तुझ्याइतकी व तुझ्या मुलींइतकी दुष्कृत्ये कधीच केली नाहीत.”

⁴⁹देव म्हणाला, “तुझी बहीण सदोम आणि तिच्या मुली गर्विष्ठ होत्या. त्यांना अन्नधान्याची विपुलता होती आणि त्यांच्याजवळ भरपूर वेळ होता. पण त्यांनी गरिबांना असहाय्य लोकांना मदत केली नाही. ⁵⁰सदोम व तिच्या मुली अती गर्विष्ठ झाल्या, आणि त्यांनी माझ्या समोर भयानक गोष्टी करण्यास सुरवात केली. मी ते पाहताच त्यांना शिक्षा केली.”

⁵¹देव म्हणाला, “शोमरोनने तुझ्याहून अर्धसुद्धा दुष्कृत्ये केली नाहीत. तू तिच्यापेक्षा खूपच जास्त भयानक कृत्ये केलीस. तू तुझ्या बहिणीपेक्षा खूपच जास्त पाप केलेस. तुझ्या तुलनेत सदोम व शोमरोन बऱ्याच म्हणायच्या. ⁵²तेव्हा आता तुला अपमान सहन केलाच पाहिजे. तुझ्या बहिणींना तुझ्या तुलनेत, तूच चांगले ठरविले आहेस. तू भयंकर गोष्टी केल्या आहेस, तेव्हा तुला लज्जित व्हावेच लागेल.”

⁵³देव म्हणाला, “मी सदोम आणि तिच्या भोवतीच्या गावांचा नाश केला. मी शोमरोनचा आणि त्याच्या भोवतालच्या गावांचाही नाश केला, आणि आता, यरुशलेम, मी तुझा नाश करीन. मी ती शहर पुन्हा वसवीन. यरुशलेम, तुलासुद्धा मी पुन्हा वसवीन. ⁵⁴मी तुझे सांतवन करीन.

तू ... केलेस शब्दास अर्थ “तांब्याची नाणी तांबे ओतणे”; “पापाचा कलंक लागणाऱ्या गोष्टी तू केल्यास” असाही अर्थ होतो.

तुझे ... पाहू देईन हिब्रूमध्ये येथे योजलेल्या शब्दांचा अर्थ “परदेशात कैदी म्हणून नेणे” असा होतो.

शोमरोन ... सदोम येहेजेकेलचे असे म्हणणे आहे की यहूदाचे लोक शोमरोन व सदोम येथील लोकांप्रमाणेच पापी आहेत. सदोम व शोमरोन येथील लोक इतके पापी होते की देवाने त्यांचा पूर्णतः नाश केला.

मग तू स्वतः केलेली दुष्कृत्ये आठवून लज्जित होशील. ⁵⁵तेव्हा तुझी आणि तुझ्या बहिणींची पुन्हा उभारणी होईल. सदोम व तिच्याभोवतालची गावे, शोमरोन व तिच्या आजुबाजूची गावे आणि तू व तुझ्या सभोवतीची गावेही पुन्हा वसविली जातील.”

⁵⁶देव म्हणाला, “पूर्वी तू गर्विष्ठ होतीस. तेव्हा तू आपल्या बहिणीची सदोमची, चेष्टा केलीस. पण आता तू पुन्हा तसे करणार नाहीस. ⁵⁷तुला शिक्षा होण्याआधी, तुझे शेजारी तुझी थट्टा करण्याआधी, तू अशी वागलीस. अरामच्या आणि पलिष्ट्यांच्या मुली आता तुझी चेष्टा करित आहेत. ⁵⁸तू केलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल तुला दुःख भोगलेच पाहिजे.” परमेश्वर असे म्हणाला.

⁵⁹परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो, “तू मला जसे वागवलेस, तसेच मी तुला वागवीन. तू आपल्या लग्नाचे वचन मोडलेस. आपल्यातील कराराचा मान राखला नाहीस. ⁶⁰पण आपण केलेल्या कराराची मला आठवण असेल. मी तुझ्याबरोबर करार केला होता. आणि तो कायम चालू राहणार आहे. ⁶¹मी तुझ्या बहिणींना तुझ्याकडे आणीन आणि त्यांना तुझ्या मुली करीन. हे आपल्या करारात नव्हते, पण मी हे तुझ्यासाठी करीन. मग तुला तुझ्या दुष्कृत्यांचे स्मरण होऊन लाज वाटे. ⁶²मग मी तुझ्याबरोबर माझा करार करीन. मग तुला कळेल की मीच परमेश्वर आहे. ⁶³मी तुझ्याशी चांगले वागीन. मग तू माझे स्मरण ठेवशील. आणि तू केलेल्या वाईट कृत्यांची तुला लाज वाटे. तू जे काय केलेस, त्याबद्दल मी तुला क्षमा करीन मग तुला पुन्हा लज्जित व्हावे लागणार नाही.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

17 मग परमेश्वराचे शब्द मला ऐकू आले. तो म्हणाला. ²“मानवपुत्रा, इस्राएलच्या लोकांना पुढील कहाणी सांग व त्यांना त्याचा अर्थ विचार. ³त्यांना सांग:

मोठे पंख असलेला एक प्रचंड गरूड (नबुखदनेस्सर) लबानोनला आला. त्याला खूप पिसे होती व त्यावर ठिपके होते.

⁴त्याने मोठ्या गंधसरूचा शेडा (लबानोन) तोडून कनानला आणला. व्यापाऱ्यांच्या गावात त्याने एक फांदी लावली.

⁵मग त्या गरूडाने कनानमधील काही बीज (लोक) सुपीक जमिनीत नदीकाठी पेरले.

⁶बीज अंकुरले आणि द्राक्षवेल तरारली. ती वेल उत्तम होती. ती उंच नव्हती, पण तिचा विस्तार मोठा होता. तिला फांद्या फुटल्या व लहान वेलीचा वाढून मोठा वेल झाला.

⁷मग मोठे पंख असलेल्या, दुसऱ्या मोठ्या गरूडाने हा वेल पाहिला. त्या गरूडाला खूप पिसे होती. ह्या नव्या गरूडाने आपली काळजी घ्यावी, असे द्राक्षवेलीला वाटत

होते. म्हणून तिने आपली मुळे गरूडाकडे वळविली. तिच्या फांद्या त्याच्या दिशेने पसरल्या. ज्या मळ्यात ती वेल लावली होती, त्या मळ्यापासून फांद्या वाढून दूर गेल्या. नव्या गरूडाने आपल्याला पाणी द्यावे असे द्राक्षवेलीला वाटले.

⁸ती द्राक्षवेल सुपीक मळ्यात लावली होती. तिच्या जवळपास पुष्कळ पाणी होते. तिला खूप फांद्या फुटून चांगली फळे धरू शकली असती. ती एक उत्तम वेल झाली असती.”

⁹परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला: “ती वेल यशस्वी होईल असे तुम्हाला वाटते का? नाही! नवा गरूड तो उपटून टाकील. पक्षी तिची मुळे तोडेल. व तो सर्व द्राक्षे खाऊन टाकील. मग कोवळी पाने सुकून गळून पडतील. ती वेल सुकत जाईल. तिला मुळापासून उपटण्यास बळकट हातांची व सामर्थ्याने राष्ट्रांची गरज लागणार नाही.

¹⁰जेथे लावली आहे तेथेच ती वेल चांगली वाढेल का? नाही! पूर्वेच्या गरम वाऱ्याने ती सुकेल व मरेल. जेथे लावली तेथेच ती मरेल.”

¹¹परमेश्वराचा आवाज मला ऐकू आला. तो म्हणाला, ¹²“इस्राएलच्या लोकांना ह्या गोष्टीचा अर्थ समजावून सांग. ते नेहमीच माझ्याविरुद्ध जातात. त्यांना पुढील गोष्टी सांग. पहिला गरूड म्हणजे बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर होय. तो यरुशलमला आला आणि त्याने राजाला व इतर नेत्यांना आपल्याबरोबर बाबेलला नेले. ¹³मग नबुखदनेस्सरने राजधराण्यातील एका माणसाबरोबर करार केला. त्याने त्याच्याकडून सक्तीने वचन घेतले. त्या माणसाने नबुखदनेस्सराशी निष्ठेने राहण्याचे वचन दिले. नबुखदनेस्सरने मग त्याला यहुदाचा नवा राजा केला. मग त्याने येरूदाला सर्व सामर्थ्याने पुरुषांना यहुदापासून दूर नेले. ¹⁴त्यामुळे यहुदा हे दुर्बल झाले आणि ते नबुखदनेस्सराविरुद्ध बंड करू शकले नाही. यहुदाच्या नव्या राजाबरोबर नबुखदनेस्सरने केलेला करार लोकांना सक्तीने पाळावा लागला. ¹⁵पण शेवटी कसेही करून ह्या नव्या राजाने नबुखदनेस्सराविरुद्ध बंड करण्याचा प्रयत्न केलाच. त्याने आपले दूत पाठवून मिसरकडे मदत मागितली त्यांना पुष्कळ घोडे व सैनिक मागितले. यहुदाचा नवा राजा ह्यात यशस्वी होईल. असे तुम्हाला वाटते का? नव्या राजाकडे करार मोडून शिक्षेतून सुटका करून घेण्याइतके सामर्थ्य आहे, असे तुम्हाला वाटते का?”

¹⁶परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो, “मी माझ्या प्राणाची शपथ घेऊन सांगतो की नवा राजा बाबेलमध्येच मरेल. नबुखदनेस्सरने ह्या माणसाला यहुदाचा नवा राजा केले. पण त्या माणसाने नबुखदनेस्सरला दिलेले वचन मोडले. त्याने कराराकडे दुर्लक्ष केले. ¹⁷आणि मिसरचा राजा यहुदाच्या नव्या राजाचे रक्षण करू शकणार नाही. तो कदाचित् मोठे सैन्य पाठवील, पण मिसरची प्रचंड शक्ती

यहूदाला वाचवू शकणार नाही. नबुखदनेस्सरचे सैन्य नगरी हस्तगत करण्यासाठी मातीचे रस्ते व भिंती बांधील खूप लोक मरतील. ¹⁸पण यहूदाच्या राजाला पळून जाता येणार नाही. का? कारण त्याने कराराकडे दुर्लक्ष केले. नबुखदनेस्सरला दिलेले वचन त्याने मोडले.” ¹⁹परमेश्वर, माझा प्रभू, अशी प्रतिज्ञा करतो, “माझ्या प्राणाशपथ मी यहूदाच्या राजाला शिक्षा करीन. का? कारण त्याने माझ्या ताकिर्दीकडे लक्ष दिले नाही. त्याने आमचा करार मोडला. ²⁰मी सापळा रचीन व त्यात तो पकडला जाईल. मग मी त्याला बाबेलला आणून शिक्षा करीन. तो माझ्याविरुद्ध गेला म्हणून मी त्याला शिक्षा करीन. ²¹मी त्याच्या सैन्याचा नाश करीन. त्याचे चांगले सैनिक मी नष्ट करीन. वाचलेल्या लोकांना मी वाऱ्यावर सोडून देईन. मग तुम्हाला समजेल की मी परमेश्वर आहे. आणि मी ह्या गोष्टी तुम्हाला सांगितल्या होत्या.”

²²परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला,

“उंच गंधसरूची एक फांदी मी तोडून घेईन. शेड्याची डहाळी मी घेईन. आणि मी स्वतः उंच पर्वतावर ती लावीन.

²³मी स्वतः, ती फांदी, इझ्राएलच्या उंच पर्वतावर लावीन. मग त्या फांदीचा वृक्ष होईल. त्याला फांद्या फुटून फळे येतील. तो एक सुंदर गंधसरूचा वृक्ष असेल. त्याच्या फांद्यांवर खूप पक्षी बसतील. त्याच्या सावलीला खूप पक्षी राहतील.

²⁴“मग दुसऱ्या झांडाना समजेल की मी उंच वृक्ष जमीनदोस्त करतो. आणि लहान झाडांचे उंच वृक्ष करतो. मीच हिरवीगार झाडे सुकवून टाकतो, व सुकलेल्या झाडांना पालवी फुटवितो. मी परमेश्वर आहे. मी बोलतो, तेच करतो.”

18 परमेश्वराचा संदेश मला मिळाला. तो म्हणाला, ²⁴आईवडिलांनी आंबट द्राक्षे खाल्ली. त्याची आंबट चव मात्र मुलांनी घेतली. ही म्हण तुम्ही नेहमी म्हणता. ते का?

तुम्ही पाप करू शकता, भविष्यकाळात कोणाला तरी त्याची शिक्षा मिळेल, असे तुम्हांला वाटते.

³पण परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो, “माझ्या प्राणांची शपथ घेऊन प्रतिज्ञा करतो की इझ्राएलच्या लोकांना ह्यापुढे ही म्हण खरी वाटणार नाही. ⁴मी सर्वांना सारखेच वागवीन, मग ते आईवडील असोत वा मूल. जो पाप करील, तो मरेल.

⁵जर माणूस सज्जन तर तो जगेल. तो सर्वांशी चांगलेच वागतो. ⁶तो डोंगरावर जात नाही व खोऱ्या देवांना दाखवलेले

नैवेद्य खात नाही, इझ्राएलमधील अमंगल मूर्तींची तो प्रार्थना करीत नाही. तो शेजाऱ्याच्या बायकोबरोबर व्यभिचार करीत नाही, आपल्या स्वतःच्या बायकोच्या मासिक पाळीच्या वेळी तिच्याजवळ जात नाही. ⁷तो सज्जन लोकांचा फायदा घेत नाही, कर्ज देताना गहाण ठेवलेल्या वस्तू तो कर्जाची परतफेड होताच कर्जदाराला परत करतो. तो सज्जन भुकेलेल्यांना अन्न देतो, गरजूंना कपडे देतो. ⁸एखाद्याला पैसे उसने दिल्यावर, तो त्यावर व्याज घेत नाही. तो कपट करीत नाही. तो सर्वांशीच चांगला वागतो. लोक त्याच्यावर विश्वास ठेवू शकतात. ⁹तो सज्जन माझे नियम पाळतो, माझ्या निर्णयांवर विचार करतो, तो न्यायी आणि विश्वसनीय होण्याचे शिकतो. तोच चांगला माणूस होय, म्हणूनच तो जगेल.

¹⁰पण त्या सज्जनाचा मुलगा कदाचित् ह्या सर्व चांगल्या गोष्टी करणार नाही. तो मुलगा कदाचित् चोरी करीत असेल व लोकांना ठार मारीत असेल. ¹¹तो मुलगा पुढील वाईट गोष्टी करत असेल. तो डोंगरावर जाऊन खोऱ्या देवांना दाखविलेला नैवेद्य खात असेल, तो दुष्ट मुलगा शेजाऱ्याच्या बायकोबरोबर, व्यभिचाराचे पाप करीत असेल. ¹²तो गरीब असहाय्य लोकांना वाईट वागणूक देत असेल, लोकांचा गैर फायदा घेत असेल, गहाण ठेवलेल्या वस्तू कर्जफेडीनंतर कर्जदाराला परत करीत नसेल, तो त्या अमंगल मूर्तींची प्रार्थना करीत असेल आणि आणखी काही भयंकर गोष्टी करीत असेल. अशा कितीतरी वाईट गोष्टी तो करीत असेल. ¹³एखाद्या गरजूला उसने पैसे दिल्यावर हा दुष्ट मुलगा, त्या कर्जदाराकडून बळजबरीने व्याज घेत असेल. असा दुष्ट मुलगा जगणार नाही. त्याने भयंकर गोष्टी केल्याबद्दल, त्याला मृत्यूला सामोरे जावे लागले व त्याच्या मरणाला तोच स्वतः जबाबदार असेल.

¹⁴आता, या दुष्टालाही कदाचित् मुलगा असेल व त्याने वडिलांच्या सर्व वाईट गोष्टी पाहिल्या असल्याने तो वडिलांप्रमाणे वागण्याचे कदाचित् टाळेल. असा चांगला मुलगा लोकांशी चांगलेच वागतो. ¹⁵तो डोंगरावर जात नाही व खोऱ्या देवांचा प्रसाद खात नाही. तो इझ्राएलमधील घाणेरड्या मूर्तींची कधी प्रार्थना करीत नाही. शेजाऱ्याच्या पत्नीबरोबर व्यभिचाराचे पाप करीत नाही. ¹⁶तो लोकांचा फायदा घेत नाही. तो कर्जफेडीनंतर गहाण ठेवलेल्या वस्तू कर्जदाराला परत करतो, भुकेलेल्यांना अन्न देतो, गरजूंना कपडे देतो. ¹⁷तो गरीबांना मदत करतो गरजूला पैसे उसने दिल्यास, त्यावर व्याज घेत नाही. तो माझे नियम पाळतो त्याचप्रमाणे वागतो. त्याच्या वडिलांच्या पापांसाठी, चांगल्या मुलाला मृत्युदंड मिळणार नाही. तो मुलगा जिवंत राहील. ¹⁸वडील कदाचित् लोकांना दुखवीत असतील आणि चोरी करीत असतील. ते त्यांच्या माणसांकरिता काहीच भल्या गोष्टी करीत नसतील ते त्यांच्या पापांनी मरतील. पण वडिलांच्या पापाबद्दल मुलाला शिक्षा होणार नाही.

¹⁹“तुम्ही कदाचित् विचाराल 'वडिलांच्या पापाबद्दल मुलाला शिक्षा का होणार नाही?' कारण मुलगा प्रामाणिक होता व त्याने सत्कृत्ये केली. त्याने माझ्या आज्ञा काळजीपूर्वक पाळल्या. म्हणून तो जगेल. ²⁰पाण्यालाच मरण येईल. वडिलांच्या पापांबद्दल मुलाला शिक्षा होणार नाही. तसेच मुलाच्या पापांबद्दल वडिलांना शिक्षा होणार नाही. सज्जनाचा चांगुलपणा फक्त त्याच्या स्वतःचाच असतो. आणि वाईट माणसाचा वाईटपणा त्याच्या एकट्याचाच असतो.

²¹पण, वाईट माणूस, सुधारला, तर तो मरणार नाही. तो जगेल. त्याने पूर्वी केलेल्या वाईट गोष्टी तो करण्याचे सोडून देईल. व माझे नियम काळजीपूर्वक पाळील तो सज्जन व प्रामाणिक होईल. ²²तर मग देव त्याच्या दुष्कृत्यांचे स्मरण ठेवणार नाही. तो फक्त त्याचा चांगुलपणाच स्मरेल. मग तो माणूस जगेल.”

²³परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, “वाईट लोकांनी मरावे अशी माझी इच्छा नाही. त्यांनी आपले मार्ग बदलावे. मग ते जगू शकतील.

²⁴कदाचित् भला माणूस चांगुलपणा सोडून देईल. वाईट माणसाने पूर्वी केलेली भयानक दुष्कृत्ये तो करील व सन्मार्ग सोडील. (असा माणूस जिवंत राहील का?) अशा रीतीने, त्या माणसाने वाईट मार्गाला लागून दुष्कृत्ये केल्यास, त्याच्या पूर्वीच्या सत्कृत्यांची आठवण देव ठेवणार नाही. तो देवाविरुद्ध वागून पापे करू लागला, हेच देवाच्या लक्षात राहील. म्हणून तो त्याच्या पापांचे फळ भोगेल. म्हणजेच मरेल.”

²⁵देव म्हणाला, “तुम्ही कदाचित् म्हणाल, 'देव, आमचा प्रभू न्यायी नाही' पण इस्राएलच्या लोकांनो, ऐका. तुम्हीच न्यायी नाही आहात. ²⁶जर सज्जन बिघडला व दुष्ट झाला, तर त्याने त्याच्या दुष्कृत्याबद्दल मेलेच पाहिजे. ²⁷पण वाईट माणूस सुधारला व सज्जन आणि प्रामाणिक झाला, तर तो त्याचा जीव वाचवील. तो जिवंत राहील. ²⁸तो किती वाईट होता. हे त्याचे त्यालाच कळेल व तो माझ्याकडे परत येईल. पूर्वीप्रमाणे वाईट गोष्टी तो करणार नाही. मग तो जगेल. तो मरणार नाही.”

²⁹इस्राएलचे लोक म्हणाले, “हे न्याय्य नाही. परमेश्वर, आमचा प्रभू असा असूच शकत नाही!” देव म्हणाला, “मी न्यायी आहे तुम्ही लोकच न्यायी नाही आहात. ³⁰का? इस्राएलच्या लोकांनो, प्रत्येक माणसाच्या कर्माप्रमाणे मी त्या माणसाचा न्यायनिवाडा करतो.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला,

“म्हणून माझ्याकडे परत या. वाईट गोष्टी करण्याचे सोडून द्या. त्या भयंकर गोष्टींना, (मूर्तींना) तुम्हास पाप करण्यास, प्रवृत्त करू देऊ नका. ³¹तुम्ही तयार केलेल्या भयानक गोष्टी (मूर्ती) फेकून द्या. त्यांच्यामुळेच तुम्ही पाप करण्यास धजावता. तुमचे हृदयपरिवर्तन व आत्मपरिवर्तन होऊ द्या. इस्राएलच्या लोकांनो, स्वतःच

स्वतःचा मृत्यू का ओढवून घेता? ³²मला तुम्हाला ठार मारण्याची इच्छा नाही. कृपा करून परत या व जगा” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

19 देव मला म्हणाला, “इस्राएलच्या नेत्यांबद्दल हे शोकगीत तू गायलेच पाहिजेस.

²“तुझी आई सिंहीणीसारखी आहे. ती तरुण सिंहाबरोबर झोपते. ती तरुण सिंहाबरोबर झोपली आणि तिला बरीच पिल्ले झाली.

³त्यापैकी एक पिल्लू उठते त्याची वाढ होऊन तो शक्तिशाली तरुण सिंह झाला आहे. तो शिकार करायला शिकला आहे. त्याने माणसाला मारून खाल्ले.

⁴लोकांनी त्याची गर्जना ऐकली, आणि त्यांनी त्याला सापळ्यात पकडले लोकांनी त्या सिंहाला वेसण घालून मिसरला नेले.

⁵“ते छावा नेता होईल’ असे आई सिंहीणीला वाटले. पण आता तिची पूर्ण निराशा झाली आहे. मग तिने दुसऱ्या छाव्याला शिकवून तयार केले.

⁶तो तरुण सिंहाबरोबर शिकारीला गेला. तो, बलवान, तरुण, असा सिंह झाला. तो स्वतः शिकार करायला शिकला. त्याने माणसाला मारून खाल्ले.

⁷त्याने राजवाड्यांवर हल्ला केला, व शहरांचा नाश केला. त्या सिंहाची गर्जना ऐकताच, त्या देशातील प्रत्येक माणूस बोलायलासुद्धा घाबरत असे.

⁸मग त्याच्या आजूबाजूला राहणाऱ्या लोकांनी त्याच्यासाठी सापळा लावला, आणि त्यांनी त्याला पकडले.

⁹त्यांनी त्याला वेसण घालून पिंजऱ्यात कांडले. त्यांनी त्या सिंहाला सापळ्यात अडकविले. मग त्यांनी त्याला बाबेलच्या राजाकडे नेले. आता, इस्राएलच्या डोंगरातून त्याची गर्जना तुम्हाला ऐकू येऊ शकत नाही.

¹⁰“पाण्याकाठी लावलेल्या द्राक्षवेलीसारखी तुझी आई होती. तिला भरपूर पाणी मिळाल्यामुळे खूप ताणे फुटले.

¹¹मग तिच्या फांद्या खूप वाढल्या. त्या हातातील काठ्यांप्रमाणे व राजदंडांप्रमाणे झाल्या.

¹²ती वेल उंचच उंच वाढली. तिला खूप फांद्या फुटून ती दगांपर्यंत पोहोचली.

¹³पण त्या वेलीला मुळापासून उपटून फेकून देण्यात आले. पूर्वेकडील उष्ण वाऱ्यांमुळे तिची फळे वाळली. मजबूत फांद्या मोडल्या, आणि त्या फांद्या आगीत टाकल्या गेल्या.

¹⁴आता ती द्राक्षवेळ, रूक्ष व निर्जल वाळवंटी प्रदेशात लावली आहे. सर्वांत मोठ्या फांदीला लागलेली आग पसरली. त्या आगीने सर्व डहाड्यांचा व फळांचा नाश केला. आता हातात धरण्याची काठी व राजदंड उरला नाही.’

हे मृत्यूबद्दलचे शोकगीत, मृत्यूसाठीच, गाविले गेले.”
20 एक दिवस, इझ्राएलमधील काही वडीलधारी (नेते) परमेश्वराचा सल्ला विचारण्यासाठी माझ्याकडे आले. परागंदा अवस्थेतील काळाच्या सातव्या वर्षाच्या पाचव्या महिन्याच्या (ऑगस्ट) दहाव्या दिवशी ते लोक आले आणि माझ्यापुढे बसले.

²मग परमेश्वराचे शब्द मला ऐकू आले. तो म्हणाला, ³“मानवपुत्रा, इझ्राएलच्या वडीलधाऱ्यांशी (नेत्यांशी) बोल. त्यांना सांग ‘परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो. तुम्ही माझा सल्ला घेण्यासाठी आला आहात का? जर तसे असेल. तर मी तुम्हाला सल्ला देणार नाही. परमेश्वर माझा प्रभू, असे म्हणाला, ⁴मानवपुत्रा, तू त्यांची परीक्षा करशील का? तू त्यांची पारख करशील का? त्यांच्या वडिलांनी केलेल्या भयंकर गोष्टींबद्दल तू त्यांना सांगितले पाहिजेस. ⁵परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो, असे तू त्यांना सांगितले पाहिजेस; ज्या दिवशी मी इझ्राएलची निवड केली, याकोबाच्या वंशाला अभिवचन दिले आणि अभय देऊन मी त्यांना माझी ओळख दिली. ‘मीच तुमचा परमेश्वर आहे. असे वचन मी त्यांना मिसरमध्ये दिले, ⁶त्याच दिवशी, त्यांना मिसरमधून बाहेर काढून, मी त्यांना देत असलेल्या भूमीकडे घेऊन जाण्याचेही कबूल केले. ती भूमी अनेक चांगल्या गोष्टींनी भरलेली होती. * सर्व देशापेक्षा हा देश सुंदर होता.

⁷इझ्राएलच्या लोकांना त्यांच्या भयंकर मूर्ती दूर फेकून देण्यास मी सांगितले. मिसरच्या त्या अमंगळ पुतळ्यांबरोबर तुम्ही स्वतःही अमंगळ होऊ नका, असेही मी त्यांना सांगितले. मी परमेश्वरच तुमचा देव आहे.” ⁸पण त्यांनी माझ्याकडे पाठ फिरविली व माझे ऐकण्याचे नाकारले, त्यांनी त्यांच्या त्या भयंकर मूर्ती फेकल्या नाहीत ते मिसरचे घाणेरडे पुतळे त्यांनी मिसरमध्येच टाकून दिले नाहीत. मग माझ्या रागाचा पारा किती चढतो हे त्यांना कळावे म्हणून मी (देवाने) मिसरमध्येच त्यांचा नाश करण्याचा निश्चय केला. ⁹पण मी त्यांचा नाश केला नाही. माझे लोक जेथे राहात होते तेथे, त्यांना, मिसरमधून बाहेर काढण्याचे मी अगोदरच कबूल केले होते. तेव्हा त्या सर्वांच्या देखत इझ्राएलचा नाश मी केला नाही कारण, मला माझ्या नावाला बट्टा लावायचा नव्हता. ¹⁰मी इझ्राएलच्या लोकांना मिसरमधून बाहेर आणले. व त्यांना वाळवंटात नेले. ¹¹मग मी त्यांना माझे कायदे शिकविले, माझे नियम घालून दिले. एखाद्याने ते नियम पाळल्यास, तो जगेल. ¹²मी त्यांना विश्रांतीच्या खास दिवसाबद्दलही सांगितले. त्या सुट्ट्या म्हणजे त्यांच्या व माझ्यामधील विशेष संकेत होते, खूण होती. मीच परमेश्वर आहे व ह्या माणसाना, मी, माझी विशेष

(पवित्र) माणसे करीत आहे हेच त्या खुणेवरून दिसे.

¹³“पण वाळवंटात इझ्राएली लोक माझ्याविरुद्ध गेले. त्यांनी माझे नियम पाळले नाहीत. माझे नियम पाळायला त्यांनी नकार दिला. खरे म्हणजे, ते नियम अतिशय चांगले होते. एखाद्याने ते पाळले असते तर तो नक्कीच जगला असता! माझ्या सुट्ट्यांच्या विशेष दिवसांकडे त्यांनी त्यांना काही महत्त्व नसल्याप्रमाणे दुर्लक्ष केले. पुष्कळ वेळा, त्यांनी त्या दिवशी काम केले. म्हणून माझ्या क्रोधाचा पूर्णाविष्कार दाखविण्यासाठी, त्यांचा वाळवंटात नाश करण्याचा मी निश्चय केला. ¹⁴पण मी त्यांचा नाश केला नाही. मी इझ्राएलला मिसर. मधून बाहेर आणताना इतर राष्ट्रांनी पाहिले होते. त्यांच्यासमोर इझ्राएलचा नाश करून मला माझ्या नावाला काळिमा फासायचा नव्हता. ¹⁵वाळवंटात त्या लोकांना मी आणखी एक वचन दिले. ते असे जी भूमी मी त्यांना देत होतो, तेथे मी त्यांना नेणार नाही. ती समृद्ध भूमी होती. तो प्रदेश सर्व देशांपेक्षा सुंदर होता.

¹⁶“इझ्राएलच्या लोकांनी माझे नियम पाळण्यास नकार दिला. ते माझ्या नियमनुसार वागले नाहीत. त्यांनी माझ्या सुट्ट्यांच्या दिवसाला महत्त्व दिले नाही. त्यांची मने त्या गलिच्छ मूर्तीमध्ये गुंतली असल्याने ते असे वागले. ¹⁷पण मला त्यांची दया आल्याने मी त्यांचा वाळवंटात संपूर्ण नाश केला नाही. ¹⁸मी त्यांच्या मुलांशी वाळवंटात बोललो. मी त्यांना सांगितले, “तुमच्या आई-वडिलासारखे होऊ नका. त्यांच्या गलिच्छ मूर्तींबरोबर तुम्हीही गलिच्छ होऊ नका. नियम पाळू नका. त्यांच्या आज्ञा पाळू नका. त्यांच्या त्या गलिच्छ गोष्टींबरोबर तुम्हीही गलिच्छ होऊ नका. ¹⁹मी परमेश्वर आहे, मीच तुमचा देव आहे. माझे नियम पाळा. माझ्या आज्ञांचे पालन करा. मी सांगतो तसे वागा. ²⁰माझ्या सुट्ट्यांच्या दिवसांचे महत्त्व तुम्हाला वाटते हे दाखवा ते दिवस हे तुमच्या माझ्यामधील विशेष खूण आहे, ह्याची आठवण ठेवा. मी परमेश्वर आहे आणि ते सुट्ट्यांचे दिवस ‘मी तुमचा देव आहे’ हेच दाखविताने.

²¹“पण ती मुले माझ्याविरुद्ध गेली. त्यांनी माझे नियम मानले नाहीत. माझ्या आज्ञा पाळल्या नाहीत. मी सांगितलेल्या गोष्टी त्यांनी केल्या नाहीत. खरे म्हणजे, माझे नियम चांगले आहेत. माणसाने ते पाळल्यास, तो अवश्य जगेल. त्यांनी माझ्या सुट्ट्यांच्या विशेष दिवसांकडे दुर्लक्ष केले. मग माझा राग किती आहे, हे त्यांना कळावे म्हणून मी वाळवंटात त्यांचा संपूर्ण नाश करण्याचे ठरविले. ²²पण मी मलाच आवरले. मी इझ्राएलला मिसरमधून बाहेर आणताना इतर राष्ट्रांनी पाहिले होते. त्या सर्वांसमक्ष इझ्राएलचा नाश करून मला माझ्या नावाला कलंक लावायचा नव्हता. ²³म्हणून त्या लोकांना मी आणखी एक वचन दिले की मी त्यांना इतर राष्ट्रांत पसरवीन, पुष्कळ वेगवेगळ्या देशांत पाठवीन.

ती भूमी ... होती शब्दशः अर्थ “दूधाच्या व मधाच्या नद्या वाहत आहेत, अशी भूमी.”

²⁴“इझ्राएल लोकांनी माझ्या आज्ञा पाळल्या नाहीत. त्यांनी माझ्या नियमाप्रमाणे वाग्याचे नाकारले. माझ्या सुट्यांच्या विशेष दिवसांना त्यांनी महत्त्व दिले नाही. त्यांनी त्यांच्या वडिलांच्या अमंगळ मूर्तीचीच पूजा केली. ²⁵म्हणून मी त्यांना वाईट नियम शिकविले त्यांना शुद्धीवर न आणणाऱ्या आज्ञा मी त्यांना दिल्या. ²⁶त्यांच्या दानांबरोबर मी त्यांना अमंगळ होऊ दिले. त्यांनी स्वतःच्याच पहिल्यां अपत्यांचेसुद्धा बळी देण्यास सुरवात केली. अशा रीतीने, मी त्यांचा नाश केल्यावर त्यांना मीच परमेश्वर आहे. हे समजेल!” ²⁷तेव्हा मानवपुत्रा, आता इझ्राएलच्या लोकांशी बोल ‘परमेश्वर, माझा देव पुढील गोष्टी सांगतो, असे सांग: इझ्राएलच्या लोकांनी माझी निंदा केली आणि माझ्याविरुद्ध कट रचले. ²⁸पण तरीसुद्धा, त्यांना कबूल केलेल्या प्रदेशात मी त्यांना आणले. त्यांनी टेकड्या व हिरवीगार झाडे पाहिली आणि ते त्या सर्व ठिकाणी पूजा करण्यासाठी गेले. त्यांनी त्यांच्याबरोबर बळी आणि संतापदायक नैवेद्य, नेले सुंदर गंध निर्माण करणारे यज्ञ त्यांनी केले, त्यांनी तेथे पेये अर्पण करण्यासाठी नेली. ²⁹मी इझ्राएली लोकांना विचारले की तुम्ही ह्या उच्चस्थानी कशा करिता जात आहात? आज देखिल ते उच्चस्थान आहे.”

³⁰देव म्हणाला, “इझ्राएलच्या लोकांनी अशा सर्व वाईट गोष्टी केल्या. म्हणून त्यांच्याशी बोल. त्यांना सांग ‘परमेश्वर, माझा देव, पुढील गोष्टी सांगतो, तुमच्या पूर्वजांनी केलेली कृत्ये करून तुम्ही स्वतःला अमंगळ करून घेतले आहे, गलिच्छ करून घेतले आहे, तुम्ही वेश्येप्रमाणे वागला आहात. तुमच्या वाडवडिलांनी पूजलेल्या भयंकर दैवतांसाठी तुम्ही माझा त्याग केला. ³¹तुम्ही तुमच्या पूर्वजांनी अर्पण केलेल्या गोष्टीच आजही दैवताला अर्पण करीत आहात. तुमच्या खोख्या देवांना बळी म्हणून तुम्ही स्वतःचीच मुले आगीत टाकीत आहात. आजसुद्धा तुम्ही त्या घाणेरड्या, अमंगळ देवांबरोबर स्वतःला घाणेरडे करून घेत आहात. मी तुम्हाला माझ्याजवळ येऊ देईन आणि तुम्हाला सल्ला देईन. उपदेश करीन असे खरंच तुम्हाला वाटते का? मी परमेश्वर व प्रभू आहे. मी स्वतःची शपथ घेऊन प्रतिज्ञा करतो की मी तुमच्या प्रश्नांना उत्तर देणार नाही वा तुम्हाला मार्गदर्शन करणार नाही. ³²तुम्हाला इतर राष्ट्रांसारखे व्हायचे आहे असे सारखे तुम्ही म्हणत राहता. पण तुमचा उद्देश आणि इच्छा कधीच पूर्ण होणार नाही. तुम्ही इतर राष्ट्रांतील लोकांसारखे वागता. तुम्ही लाकडाच्या तुकड्यांची व दगडांची (मूर्तीची) पूजा करता.”

³³परमेश्वर, माझा देव, म्हणतो, “मी शपथपूर्वक प्रतिज्ञा करतो की मी राजा म्हणून तुमच्यावर राज्य करीन. पण मी सामर्थ्यशाली हात तुमच्यावर उगारीन. तुम्हाला शिक्षा करीन. माझा तुमच्यावरचा क्रोध मी प्रकट करीन. ³⁴मी ह्या इतर राष्ट्रांतून तुम्हाला बाहेर काढीन. इतर राष्ट्रांत तुम्हाला पसरविले पण मी तुम्हाला ह्या सर्व देशांतून

परत आणून एकत्र करीन. मग मी माझा हात तुमच्यावर उचलून तुम्हाला शिक्षा करीन. मी तुमच्यावर माझा राग किती आहे हे दाखवून देईन. ³⁵मी तुम्हाला पूर्वीप्रमाणेच वाळवंटात नेईन. पण तेथे इतर राष्ट्रे वसत असतील. आपण समोरसमोर उभे राहू व मग मी तुमचा न्यायनिवाडा करीन. ³⁶मिसरजवळच्या वाळवंटात मी जसा तुमच्या पूर्वजांचा न्यायनिवाडा केला तसाच मी तुमचाही करीन.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला,

³⁷“मी तुम्हाला अपराधी समजून, कराराप्रमाणे तुम्हाला शिक्षा करीन. ³⁸माझ्याविरुद्ध गेलेल्या पापी लोकांना तुमच्या मातृभूमीतून मी हालवीन. ते इझ्राएलमध्ये कधीच परत येणार नाहीत. मगच तुम्हाला मी परमेश्वर असल्याचे पटेल.”

³⁹इझ्राएल लोकांनी, परमेश्वराने, माझ्या देवाने, पुढील गोष्टी सांगितल्या कोणाला “त्या अमंगळ मूर्तीची पूजा करावीशी वाटत असेल, तर खुशाल करू दे. पण नंतर माझ्या सल्याची अपेक्षा ठेवू नका. तुम्ही त्या गलिच्छ मूर्तींना बलिदान देऊन ह्यापुढे अजिबात माझ्या नावाला बद्धा लावू शकणार नाही.”

⁴⁰परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, “लोकांनी माझ्या पवित्र डोंगरावर इझ्राएलच्या उंच पर्वतावर माझी सेवा करण्यासाठी आलेच पाहिजे. सर्व इझ्राएलचे लोक त्यांच्या भूमीवर असतील. ते त्यांच्या स्वतःच्या देशात असतील. माझा सल्ला विचारायला येण्याची तीच जागा आहे. तेथेच तुम्ही मला नैवेद्य दाखविला पाहिजे. त्या जागीच तुम्ही मला अर्पण करण्यासाठी तुमच्या पिकांचा पहिला भाग आणलाच पाहिजे. तुमची पवित्र दाने तेथेच तुम्ही मला दिली पाहिजेत. ⁴¹मगच तुम्ही अर्पण केलेल्या वस्तूंच्या सुगंधाने मी प्रसन्न होईन. मी तुम्हाला परत आणीन तेव्हाच असे घडेल. मी तुम्हाला पुष्कळ देशांत विखरून टाकले. पण मी तुम्हाला एकत्र करून माझे खास लोक म्हणून पुन्हा तुमची निवड करीन. सर्व राष्ट्रांसमक्ष मी हे करीन. ⁴²तुमच्या पूर्वजांना जी भूमी देण्याचे मी वचन दिले होते, त्या इझ्राएलच्या भूमीत मी तुम्हाला परत आणीन, तेव्हाच तुम्हाला मी परमेश्वर असल्याचे समजेल. ⁴³तेथेच तुम्हाला अमंगळ करणाऱ्या तुमच्या वाईट कृत्यांची आठवण होऊन, तुम्ही शर्मिंदे व्हाल. ⁴⁴इझ्राएल लोकांनी, तुम्ही खूप वाईट कृत्ये केलीत. त्यासाठी तुमचा सर्वनाश व्हायला पाहिजे होता. पण माझे नाव राखण्यासाठी तुम्हाला योग्य अशी शिक्षा मी केली नाही. ह्यावरून तुम्हाला मीच देव आहे हे समजून येईल.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

⁴⁵मग परमेश्वराचे शब्द मला ऐकू आले तो म्हणाला, ⁴⁶“मानवपुत्रा, यहूदाच्या दक्षिणेकडच्या भागाकडे, म्हणजे नेगेवकडे पाहा. नेगेवच्या रानाविरुद्ध बोल. ⁴⁷नेगेवच्या रानाला सांग, ‘परमेश्वराचे शब्द ऐका. प्रभू, माझा देव, असे म्हणाला की तुझ्या रानात आग लावण्याची मी तयारी

केली आहे. ती आग प्रत्येक झाड-हिरवे व वाळलेले जाळेल. ज्वाळा विझणार नाहीत. उत्तरेपासून दक्षिणेपर्यंतचा प्रदेश आगीत जळेल. ⁴⁸मी, परमेश्वराने, आग लावली हे सर्व लोकांना समजेल. ती विझणार नाही.”

⁴⁹मग मी (यहेजेकल) म्हणालो, “बाप रे! परमेश्वरा, माझ्या देवा, मी असे सांगितले, तर मी गोष्ट सांगत आहे. असे लोक म्हणतील हे खरेच घडून येईल. ह्यावर त्यांचा विश्वास बसणार नाही.”

21 मग परमेश्वराचे शब्द मला पुन्हा ऐकू आले. तो म्हणाला, ²“मानवपुत्रा, यरुशलेमकडे पाहा आणि त्यांच्या पवित्र स्थानांच्या विरुद्ध बोल. माझ्यावतीने इस्राएलच्या भूमीविरुद्ध बोल. ³इस्राएल देशाला सांग ‘परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो मी तुमच्याविरुद्ध आहे. मी माझी तलवार म्यानातून उपसेन. मी सज्जनांना व पाण्यांना तुझ्यापासून दूर करीन. ⁴मी सज्जन माणसांना व पापी माणसांना तुझ्यापासून तोडीन. मी माझी तलवार म्यानेतून उपसेन व दक्षिणेपासून उत्तरेपर्यंत सर्व लोकांविरुद्ध चालवीन. ⁵मग सगळ्यांना समजेल की मीच परमेश्वर आहे. मी माझी तलवार म्यानातून उपसली आहे आणि तिचे काम संपल्याशिवाय ती परत म्यानात जाणार नाही. हेही त्यांना कळेल.”

⁶देव मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, अतिशय दुःखाने आक्रंदणाऱ्या हृदय विदीर्ण झालेल्या माणसासारखा आवाज तू सर्व लोकांसमोर काढ. ⁷मग ते तुला विचारतील ‘तू दुःख का करीत आहेस?’ मग तू सांगितले पाहिजेस ‘वाईट बातमीसाठी हा शोक आहे. त्या बातमीने सर्वांची मने खचतील, हात लुळे पडतील, मने दुर्बल होतील, त्यांचे गुढघे पाण्याप्रमाणे गळून जातील. पाहा! ती वाईट बातमी येत आहे.’ त्यामुळे ह्या गोष्टी घडतीलच.” परमेश्वर, माझा प्रभू असे म्हणाला,

तलवार परजली आहे

⁸परमेश्वराचे शब्द मला ऐकू आले तो म्हणाला, ⁹“मानवपुत्रा, माझ्यावतीने लोकांशी बोल. त्यांना सांग ‘परमेश्वर, माझा प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो.

“‘पाहा! तलवार, धारदार तलवार! तलवारीला पाणी दिले आहे.

¹⁰माण्यासाठी तिला धार लावली आहे. ती विजेप्रमाणे तळपावी म्हणून तिला पाणी दिले आहे. “माझ्या मुला, मी तुला ज्या काठीने शिक्षा करीत असे तिच्यापासून तू दूर पळालास. त्या लाकडी काठीने शिक्षा करून घेण्याचे नाकारलेस.

¹¹म्हणून तलवारीला पाणी दिले आहे. आता तिचा उपयोग करता येऊ शकेल. तलवारीला धार दिली आहे, तिला पाणी दिले आहे. आता ती मारेकऱ्याच्या हातात देता येईल.

¹²“मानवपुत्रा, मोठ्याने ओरड व किंचाळ का? कारण तलवार माझ्या लोकांवर व इस्राएलच्या राज्यकर्त्यांवर चालविली जाणार आहे. त्या राजकर्त्यांना युद्ध हवे होते म्हणून तलवार येईल तेव्हा ते माझ्या लोकांबरोबर असतील. तेव्हा मांडीवर थापल्या मार आणि दुःख प्रदर्शित करण्यासाठी मोठ्याने आक्रोश कर. ¹³का? कारण ही फक्त कसोटी नाही. तुम्ही शिक्षेसाठी लाकडाची काठी नाकारलीत. मग तुम्हाला शिक्षा करण्यासाठी मी दुसरे काय बरे वापरावे? हो फक्त तलवारच!” परमेश्वर, माझा प्रभू असे म्हणाला.

¹⁴देव म्हणाला, “मानवपुत्रा, टाळी वाजव व माझ्यावतीने लोकांशी बोल.

“तलवार, दोनदा खाली येऊ देत. तीनदा खाली येऊ देत. ही तलवार लोकांना ठार मारण्याकरिता आहे. ती प्रचंड संहार करण्याकरिता आहे. ती त्यांच्यात शिरेल.

¹⁵हृदयाचे भीतीने पाणी पाणी होईल. खूप लोक पडतील. नगरीच्या वेशीजवळ, तलवार खूप लोकांना ठार करील. हो! ती विजेप्रमाणे तळपेल. लोकाना मारण्यासाठीच तिला पाणी दिले होते.

¹⁶तलवारी, धारदार राहा. उजवीकडे, समोर व डावीकडे वार कर. तुझे पाते नेईल त्या सर्व ठिकाणी जा.

¹⁷“मग मीसुद्धा टाळी वाजवीन. मग माझा राग निवळे. मी, परमेश्वर, हे बोललो आहे.”

यरुशलेमकडे जाणाऱ्या मार्गाची निवड

¹⁸परमेश्वराचे शब्द मला ऐकू आले. तो म्हणाला, ¹⁹“मानवपुत्रा, बाबेलच्या राजाची तलवार इस्राएलला येऊ शकेल, असे दोन रस्ते रेखाटून काढ दोन्ही रस्ते एकाच देशातून (बाबेलमधून) येतील. मग नगरीला येणाऱ्या रस्ताच्या सुरवातीला खूण कर. ²⁰तलवार कोठल्या रस्त्याचा उपयोग करील हे दाखविण्यासाठी खुणेचा वापर कर. एक रस्ता अम्मोनच्या राब्बा शहराकडे जातो. दुसरा रस्ता यहूदाकडे, यरुशलेम ह्या सुरक्षित केलेल्या (तटबंदीने) नगरीकडे जातो. ²¹बाबेलचा राजा ह्या प्रदेशावर हल्ला करण्यासाठी आपल्या इच्छेनुसार योजना आखत आहे, हेच ह्यावरून दिसून येते. दोन रस्ते जेथून फुटतात, त्या नाक्यावर बाबेलचा राजा आला आहे. भविष्य जाणून घेण्यासाठी त्याने काही मंत्र-तंत्र केले आहेत. त्याने काही बाण हलविले, आपल्या कुलदैवताला प्रश्न विचारले, त्याने बळी दिलेल्या प्राण्याचे यकृत निरखिले.*

²²“ह्या खुणांनी यरुशलेमकडे जाणारा रस्ता निवडण्यास त्यास सांगितले. त्याने मोठे ऑडके आणण्याचे ठरविले आहे. राजाने हुकूम देताच त्याचे सैनिक संहार करायला

त्याने बाण ... निरखिले खोऱ्या देवावर विश्वास ठेवणारे लोक भविष्य जाणून घेण्यासाठी ह्या गोष्टी करीत.

सुरवात करतील. ते रणगर्जना करतील. मग ते नगरीभोवती मातीची भिंत बांधतील व तेथून तटबंदी चढण्यासाठी रस्ता तयार करतील, ते लाकडाचे बुरुजही बांधतील. ²³त्या मंत्र-तंत्रांच्या खुणा झपाएल लोकांना निरर्थक वाटतील त्यांना दिलेली वचने त्यांना पुरेशी आहेत. पण परमेश्वराला त्यांच्या पापाचे स्मरण होईल. मग झपाएल लोक पकडले जातील.”

²⁴परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, “तुम्ही खूप वाईट गोष्टी केल्यात. तुमची पापे उघड उघड दिसतात. तुमच्या अपराधांचे स्मरण ठेवायला तुम्ही मला भाग पाडलेत. म्हणून तुम्ही शत्रूच्या हाती सापडाल. ²⁵आणि, झपाएलच्या दुष्ट नेत्या, तुम्हाला ठार केले जाईल. तुझ्या शिक्षेची वेळ आली आहे, अंत जवळ आला आहे.”

²⁶परमेश्वर, माझा देव, असे म्हणतो, “पागोटे काढा मुकुट उतरवा. बदल होण्याची वेळ आली आहे. महत्वाचे नेते सत्ताभ्रष्ट होतील, त्यांना खाली उतरविले जाईल, व आता जे सामान्य आहेत, ते महत्वाचे नेते बनतील. ²⁷मी त्या नगरीचा संपूर्ण नाश करीन. पण योग्य माणूस नवा राजा होईपर्यंत हे घडून येणार नाही. मग मी त्याला (बाबेलच्या राजाला) नगरी हस्तगत करू देईन.”

अम्मोनच्याविरुद्ध भविष्यकथन

²⁸देव म्हणाला, “मानवपुत्रा, माझ्यावतीने लोकांशी बोल. ‘परमेश्वर, माझा प्रभू, अम्मोनच्या लोकांबद्दल आणि त्यांच्या लज्जास्पद देवाबद्दल पुढील गोष्टी सांगतो, असे त्यांना सांग.

“पाहा! तलवार! तलवार म्यानातून बाहेर आली आहे. तिला पाणी चढविले आहे. ती मारायला तयार आहे. ती विजेप्रमाणे तळपावी म्हणून तिला पाणी चढविले आहे.

²⁹तुमचे दृष्टान्त निरुपयोगी आहेत. तुमचे मंत्र-तंत्र तुम्हाला मदत करणार नाहीत. ते म्हणजे असत्याचे गाठोडे आहे. तलवार दुष्टांच्या गळ्याला भिडली आहे. लवकरच त्यांची फक्त कलेवरे उरतील त्यांची वेळ आली आहे. त्यांची पापे भरली आहेत.

बाबेलविरुद्ध भविष्यकथन

³⁰“तलवार (बाबेल) पुन्हा म्यानेत ठेवा. बाबेल, तुझ्या जन्मभूमीतच मी तुला न्याय देईन. ³¹मी माझ्या राग तुझ्यावर ओतीन. माझा राग गरम वाण्याप्रमाणे तुला भाजून काढील. मी तुला क्रूर माणसांच्या * ताब्यात देईन. माणसांना ठार मारण्यात ते तरबेज आहेत. ³²तुझी स्थिती सरपणासारखी होईल. तुझे रक्त जमिनीत मुरेल. लोकांना तुझे पूर्णपणे विस्मरण होईल. मी, देव, हे बोललो आहे.!”

यह्जेकल यरुशलेमविरुद्ध बोलतो

22 मला परमेश्वराचे शब्द ऐकू आले, तो म्हणाला, ²“मानवपुत्रा, तू न्याय करशील का? खुन्यांच्या नगरीचा (यरुशलेमचा) तू न्यायनिवाडा करशील का? तिने केलेल्या भयंकर गोष्टीबद्दल तू तिला सांगशील का? ³परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो, असे तू तिला सांगितलेच पाहिजेस. नगरी खुन्यांनी भरली आहे. म्हणूनच तिच्या शिक्षेची वेळ. लवकरच येईल. तिने स्वतःसाठी अमंगळ मूर्ती तयार केल्या, आणि त्या मूर्तींनी तिला गलिच्छ केले.

⁴“यरुशलेमवासीयांनो, तुम्ही पुष्कळ लोकांना ठार केले. तुम्ही अमंगळ मूर्ती तयार केल्या. तुम्ही अपराधी आहात आणि तुम्हाला शिक्षा होण्याची वेळ येऊन ठेपली आहे. तुमचा शेवट आला आहे. इतर राष्ट्रे तुमची टार उडविली. ती तुम्हाला हसतील. ⁵जवळचे व दूरचे तुमची चेष्टा करतील. तुम्ही तुमच्या नावाला काळिमा फासलात. तुम्हाला हास्याचा गडागडाट ऐकू येऊ शकतो.

⁶“पाहा! यरुशलेममध्ये, प्रत्येक राज्यकर्ता दुसऱ्याला ठार करण्याइतका सामर्थ्यशाली झाला. ⁷यरुशलेमचे लोक आई-वडिलांचा मान ठेवीत नाहीत. राहणाऱ्या परदेशीयांना ते त्रास देतात. ते विधवांना व अनाथांना फसवतात. ⁸तुम्ही लोक माझ्या पवित्र वस्तूंचा तिरस्कार करता. माझ्या विश्रांतीच्या खास दिवसांना महत्त्व देत नाही. ⁹यरुशलेमचे लोक दुसऱ्यांबद्दल खोटेनाटे सांगतात. निष्पाप लोकांना ठार मारण्यासाठी ते असे करतात. लोक, डोंगरावर, खोऱ्या देवांची पूजा करण्यासाठी जातात व सहभोजन करण्यासाठी यरुशलेमला येतात. “यरुशलेममध्ये, लोक पुष्कळ लैंगिक पापे करतात. ¹⁰ह्या नगरीत, ते वडिलांच्या पत्नीबरोबर व्यभिचार करतात. रजवला स्त्रीवरही ते बलात्कार करतात. ¹¹कोणी आपल्या शेजाऱ्याच्या बायकोबरोबर व्यभिचार करतो, कोणी स्वतःच्या सुनेबरोबर संबंध ठेऊन तिला अपवित्र करतो, तर कोणी त्यांच्या वडिलांच्या मुलीशी म्हणजेच स्वतःच्या बहिणीवरच बलात्कार करतो.

¹²“यरुशलेममध्ये, तुम्ही, लोकांना मारण्यासाठी पैसे घेता, उसने पैसे दिल्यास त्यावर व्याज आकारता, थोड्याशा पैशाकरिता शेजाऱ्यांना फसविता. तुम्ही लोक मला विसरले आहात. परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

¹³“देव म्हणाला, ‘इकडे पाहा! मी जोराने हात आपटून तुम्हाला थांबवीन. लोकांना फसविल्याबद्दल व ठार मारल्याबद्दल मी तुम्हाला शिक्षा करीन. ¹⁴त्या वेळी तुम्हाला धैर्य राहील का? मी शिक्षा करायला येईन तेव्हा तुम्हाला शक्ती राहील का? नाही! मी परमेश्वर आहे. मी हे बोललो आहे. आणि मी बोलल्याप्रमाणे करीन. ¹⁵मी तुम्हाला राष्ट्रां-राष्ट्रांमध्ये विखरून टाकीन. मी तुम्हाला वेगवेगळ्या देशांत सक्तीने पाठवीन. ह्या नगरीतील अमंगळ गोष्टींचा मी संपूर्ण नाश करीन. ¹⁶पण, यरुशलेम, तू अपवित्र

क्रूर माणसे येथे शब्दांचा खेळ आहे मूळहिब्रू शब्दाचा अर्थ “जळणे” असा आहे.

होशील. इतर राष्ट्रे ह्या घटना पाहतील. मग तुम्हाला कळून चुकेल की मीच परमेश्वर आहे.”

इझ्राएल कवडीमोलाच्या टाकाऊ वस्तूप्रमाणे आहे

¹⁷परमेश्वराचे शब्द मला ऐकू आले. तो म्हणाला, ¹⁸“मानवपुत्रा, चांदीच्या तुलनेत कास्य, लोखंड, शिसे व कथील कवडीमोलाचे आहेत. कामगार चांदी शुद्ध करण्यासाठी ती विस्तवात टाकतात. चांदी उष्णतेने वितळते आणि मग कामगार चांदीपासून टाकाऊ भाग वेगळा काढतात. इझ्राएल हे राष्ट्र त्या टाकाऊ भागासारखे झाले आहे. ¹⁹म्हणून परमेश्वर, प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो. ‘तुम्ही सर्व लोक टाकाऊ भागासारखे झाले आहात. म्हणून मी तुम्हाला यरुशलेममध्ये गोळा करीन. ²⁰कामगार चांदी, कास्य, लोखंड, शिसे व कथील आगीत टाकतात. फुंकून विस्तव फुलवितात. मग घात वितळू लागतो. त्याचप्रमाणे, मी तुम्हाला माझ्या आगीत टाकून वितळवीन. माझा भयंकर क्रोध हीच ती आग होय. ²¹मी माझ्या रागाच्या अग्नीत तुम्हाला टाकीन. तो फुंकून प्रज्वलित करीन. मग तुम्ही वितळू लागाल. ²²चांदी आगीत वितळते. मग कामगार ती ओतून घेऊन बाजूला काढतात. त्याच पद्धतीने, तुम्ही नगरीत वितळाल. मगच तुम्हाला कळेल की मी परमेश्वर आहे आणि माझ्या रागाचा मी तुमच्यावर वर्षाव केला आहे.”

यहजेकेल यरुशलेमविरुद्ध बोलतो

²³मला परमेश्वराकडून संदेश मिळाला तो म्हणाला, ²⁴“मानवपुत्रा, इझ्राएलशी बोल ‘ती शुद्ध नाही’ * असे तिला सांग. मी त्या देशावर रागावलो असल्याने, तेथे पाऊस पडणार नाही. ²⁵यरुशलेममधील संदेष्टे कट करीत आहेत. ते संदेष्टे सिंहसारखे आहेत. शिकारीचा समाचार घेताना तो गर्जना करतो. त्या संदेष्ट्यांनी खूप आयुष्यांचा नाश केला, त्यांनी पुष्कळ किंमती वस्तू बळकावल्या आहेत. यरुशलेममधील अनेक स्त्रियांच्या वैधव्याला ते कारणीभूत झाले.

²⁶“याजकांनी माझ्या शिकवणुकीचा नाश केला. माझ्या पवित्र वस्तू त्यांनी अपवित्र केल्या. त्यांना महत्त्व देत नाहीत. ते माझ्या पवित्र गोष्टी व इतर अपवित्र गोष्टी ह्यात फरक करीत नाहीत. शुद्ध व अशुद्ध गोष्टी सारख्याच मानतात. ते लोकांनाही ह्याबद्दल शिकवण देत नाहीत. माझ्या सुट्ट्यांच्या खास दिवसांचा मान राखत नाहीत. त्यांनी माझे पावित्र्य नष्ट केले.

²⁷“यरुशलेमचे नेते, आपल्या शिकारीवर तुटून पडणाऱ्या लांडग्यासारखे आहेत. ते संपत्तीसाठी लोकांवर हल्ला करून त्यांना ठार मारतात.

²⁸“संदेष्टे लोकांना ताकीद देत नाहीत. ते सत्य झाकून ठेवतात. हे संदेष्टे, तटबंदीची दुरुस्ती न करता, वरवर गिलावा देऊन भगदाडे बुजविणाऱ्या, कामगारांप्रमाणे आहेत. त्यांना फक्त खोटेच दिसते. ते मंत्र-तंत्राच्या आधारे भविष्य जाणून घेतात, पण लोकांशी फक्त खोटेच बोलतात. ते म्हणतात ‘परमेश्वर, माझा देव, पुढील गोष्टी सांगतो.’ पण हे सर्व खोटे आहे. परमेश्वर त्यांच्याशी बोललेला नाही.

²⁹“सामान्य लोक एकमेकांचा फायदा घेतात. ते एकमेकांना फसवितात आणि लुबाडतात. ते गरीब, अस्हाय लोकांना अगदी क्षुद्र लेखतात. ते परदेशीयांना फसवितात व ह्याबद्दल देशात कायदा अस्तित्वात नसल्याप्रमाणेच वागतात.

³⁰“मी, लोकांना, त्यांचा जीवनमार्ग बदलून, देशाचे रक्षण करण्यास सांगितले. मी तटबंदीची दुरुस्ती करण्यास सांगितले. लोकांना तटबंदीला पडलेल्या भगदाडाजवळ उभे राहून देशाच्या रक्षणाकरिता लढावे, अशी माझी इच्छा होती. पण कोणीही मदतीला आले नाही. ³¹म्हणून मी माझा जळता राग त्यांच्यावर ओतीन. मी त्यांचा संपूर्ण नाश करीन. त्यांच्या दुष्कृत्यांबद्दल त्यांना शिक्षा करीन. चूक सर्वस्वी त्यांची आहे.” परमेश्वर, माझा देव, असे म्हणाला.

23 मला परमेश्वराचे शब्द ऐकू आले. तो म्हणाला, ²⁴“मानवपुत्रा, शोमरोन व यरुशलेम ह्यांची गोष्ट ऐक. दोन बहिणी होत्या. त्यांनी एकाच आईच्या पोटी जन्म घेतला होता. ²⁵त्या अगदी तारुण्याच्या उंबरठ्यावर असतानाच, मिसरमध्ये, वेश्या झाल्या. मिसरमध्ये, त्यांनी प्रथम प्रियाराधन केले आणि पुरुषांना स्तनाग्राना स्पर्श करू दिला व आपली स्तने त्यांच्या हाती दिली. ²⁶त्यातील थोरल्या बहिणीचे नाव अहला व धाकटीचे अहलीबा असे होते. त्या बाहिणी माझ्या पत्नी झाल्या आम्हाला मुले झाली. (खरे म्हणजे अहला म्हणजेच शोमरोन व अहलीबा म्हणजे यरुशलेम होय.)

²⁷“मग अहलाने माझा विश्वासघात केला—ती वेश्येसारखी वागू लागली. तिला प्रियकर हवेसे वाटू लागले. ‘तिने अशशूरच्या सैनिकांना ²⁸निष्ठा गणवेषांत पाहिले. ते सर्व तरुण, हवेसे वाटणारे. घोडेस्वार होते. ते नेते व अधिकारी होते. ²⁹अहलाने स्वतःच्या सर्वांच्याबरोबर व्यभिचार केला. ते सर्व अशशूरच्या सैन्यातील निवडक सैनिक होते. तिला ते सर्व हवे होते. त्यांच्या अंगमळ मूर्तीबरोबर तीही अंगमळ झाली. ³⁰ह्या व्यतिरिक्त, तिने आपले मिसरबरोबरचे प्रेम प्रकरण चालूच ठेवले. ती अगदी तरुण असतानाच मिसरने तिच्याबरोबर प्रियाराधन केले होते. तिच्या कोवळ्या स्तनांना स्पर्श करणारा पहिला प्रियकर मिसरच होय. मिसरने आपले खोटे प्रेम तिच्यावर ओतले. ³¹मी तिच्या प्रियकरांना तिच्या बरोबर व्यभिचार करू दिला. तिला अशशुरी पाहिजे होते, म्हणून मी तिला

ती शुद्ध नाही येथे शब्दांचा खेळ आहे मूळ हिब्रू शब्दाचा अर्थ “पाऊस पडला नाही.”

त्यांच्या स्वाधीन केले. ¹⁰त्यांनी तिच्यावर बलात्कार केला. त्यांनी तिची मुले घेतली. आणि तलवारीने तिला ठार केले. त्यांनी तिला शिक्षा केली. तिचे नाव सर्व स्त्रियांच्या तोंडी अजूनही आहे.

¹¹"तिच्या धाकट्या बहिणीने अहलीबाने हे सर्व पाहिले पण तिने आपल्या बहिणीपेक्षा जास्त पापे केली. ती अहलापेक्षा जास्त विश्वासघातकी होती. ¹²तिलाही अशशुरी नेते व अधिकारी हवे होते. निळ्या गणवेशातील ते घोडेस्वार तिला हवेसे वाटले. ते कामना करण्यास योग्य असेच तरुण होते. ¹³सारख्याच चुका करून, दोन्ही स्त्रिया, स्वतःच्या आयुष्याचा नाश करून घेत आहेत, हे मला दिसले.

¹⁴"अहलीबा माझा विश्वासघात करीतच राहिली. बाबेलमध्ये, भिंतीवर कोरलेली पुरुषांची चित्रे तिने पाहिली. ती लाल गणवेश घातलेल्या खासदी पुरुषांची चित्रे होती. ¹⁵त्यांनी कमरेला पट्टे बांधले होते आणि डोक्याला लांब फेटे बांधले होते. ते सर्व अतीरथीप्रमाणे दिसत होते. ते सर्व मूळच्या खासदांप्रमाणे दिसत होते. ¹⁶अहलीबा त्यांच्यावर आसक्त झाली. ¹⁷म्हणून ते बाबेलचे पुरुष समागम करण्यासाठी तिच्या शृंगारलेल्या शय्येवर गेले. त्यांनी तिला भोगले आणि इतकी घाणेरडी, अमंगळ केले की तिला त्यांची घृणा वाटू लागली.

¹⁸"अहलीबाने आपली बेईमानी सर्वांना पाहू दिली. तिने आपल्या नग्न शरीराशी अनेक पुरुषांना मौज करू दिली. त्यामुळे तिच्या बहिणीप्रमाणे मला तिचीही अतिशय घृणा वाटू लागली. ¹⁹तिने पुन्हा पुन्हा माझा विश्वासघात केला. मग तिला मिसरबरोबरच्या तिच्या ऐन तारुण्यातील प्रेम प्रकरणाची आठवण झाली. ²⁰गाढवासारखे इंद्रिय व घोड्यासारखा वीर्यसाठी असलेल्या प्रियकराची तिला आठवण झाली.

²¹"अहलीबा, तू तरुण होतीस तेव्हा तुझा प्रियकर तुझ्या स्तनाग्रांना स्पर्श करी व तुझे स्तन हातात धरी, त्याची तुला स्वप्ने पडू लागली. ²²म्हणून, अहलीबा, परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो तुला तुझ्या प्रियकरांची किळस वाटते. पण मी त्यांना येथे आणीन. ते तुझ्याभोवती कोंडाले करतील. ²³बाबेलच्या पुरुषांना विशेषतः खासदांना मी येथे आणीन पकोड, शोआ व कोआ येथील पुरुषांनाही आणीन आणि अशशुरींना ही आणीन. त्या सर्व हवेसे वाटणाऱ्या तरुण नेत्यांना, अधिकाऱ्यांना, अतीरथींना व निवडक घोडेस्वारांना मी येथे आणीन. ²⁴ह्या लोकांचा जथा तुझ्याकडे येईल. ते घोड्यांवर स्वार होऊन वारंवार तुझ्याकडे येतील. ते पुष्कळजण असतील. त्यांच्याजवळ भाले, दाली, शिरस्त्राणे असतील, ते तुझ्याभोवती जमतील. तू माझ्याशी कसे वागलीस, हे मी त्यांना सांगिन. मग ते त्यांच्या परीने तुला शिक्षा करतील. ²⁵मी किती इर्ष्यावान आहे, ते मी तुला दाखवीन. ते सर्व खूप संतापून तुझा समाचार घेतील. ते तुझे नाक, कान कापतील. तलवारीने

तुला ठार करतील. ते तुझी मुले घेतील आणि तुझे असेल नसेल ते सर्व ते जाळतील. ²⁶ते तुझी उंची वस्त्रे व दागिने घेतील. ²⁷मिसरबरोबरच्या प्रेम प्रकरणाच्या स्वप्नांचा मी चुराडा करीन. तू पुन्हा त्याच्याकडे डुंकून पाहणार नाहीस. तू पुन्हा कधीही मिसरची आठवण काढणार नाहीस."

²⁸परमेश्वराने, माझ्या देवाने, पुढील गोष्टी सांगितल्या. "तू ज्यांची घृणा करतसे, त्यांच्याच ताब्यात मी तुला देत आहे. तुला ज्यांची किळस वाटते, त्यांच्याच स्वाधीन मी तुला करीत आहे. ²⁹ते तुझा किती तिरस्कार करतात हे ते तुला दाखवून देतील. तू मिळविलेली प्रत्येक गोष्ट ते काढून घेतील. ते तुला उघडी नागडी करतील. लोकांना तुझी पापे स्पष्ट दिसतील. तू वेश्येप्रमाणे वागलीस आणि दुष्ट स्वप्ने पाहिलीस हे त्यांना कळेल. ³⁰दुसऱ्या राष्ट्रांच्या मागे लागून तू माझा त्याग केलास आणि ह्या वाईट गोष्टी केल्यास. त्या अमंगळ मूर्तींना पूजायला तू सुरवात केलीस तेव्हाच ही दुष्कृत्ये तू केलीस. ³¹तू तुझ्या बहिणीमागून गेलीस आणि तिच्याप्रमाणे वागलीस. तू तिचा विषाचा प्याला स्वतःच्या हातात घेतलास. तूच तुझ्या शिक्षेला कारणीभूत आहेस." ³²परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो.

"तुझ्या बहिणीचा विषाचा पेला तू पिशील. तो पेला खूप मोठा आहे. त्यात खूप विष (शिक्षा) मावते. लोक तुला हसतील व तुझी चेष्टा करतील.

³³तू दारूड्याप्रमाणे झोकांड्या खाशील. तू खूप दुःखी होशील. तो विद्वंस व नाश यांनी भरलेला पेला आहे. तुझ्या बहिणीने प्यायला, तसाच हा पेला (शिक्षा) आहे.

³⁴तू त्या पेलातील विष पिशील. तू शेवटचा थेंबसुद्धा पिशील. तू पेला फेकून देशील व त्याचे तुकडे तुकडे होतील. तू वेदनेने स्वतःचेच स्तन उपटून काढशील. असेच घडेल कारण मी परमेश्वर व प्रभू आहे आणि मीच ह्या गोष्टी सांगितल्या आहेत.

³⁵"म्हणून, परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणतो 'यरुशलेम, तू मला विसरलीस. तू मला दूर ढकललेस. मला मागे ठेवले तेव्हा माझा त्याग केल्याबद्दल आणि वेश्येप्रमाणे वागल्याबद्दल तुला शिक्षा झालीच पाहिजे. तुझ्या दुष्ट स्वप्नांमुळे आणि दुराचारांमुळे तुला भोग भोगलेच पाहिजेत."

अहला व अहलीबा यांचा न्यायनिवाडा

³⁶परमेश्वर, माझा प्रभू, मला म्हणाला, "मानवपुत्रा, तू अहला व अहलीबा यांचा न्यायनिवाडा करशील का? मग त्यांनी केलेल्या भयंकर गोष्टीबद्दल त्यांना सांग. ³⁷त्यांनी व्यभिचाराचे पाप केले आहे. खुनाचा अपराध त्यांनी केला आहे. त्या वेश्येप्रमाणे राहिल्या. त्या अमंगळ मूर्तीसाठी त्यांनी माझा त्याग केला. त्यांना माझ्यापासून झालेल्या मुलांना त्यांनी बळजबरीने आगीतून जायला लावले. त्यांच्या घाणेरड्या मूर्तींना अन्न देण्यासाठी त्यांनी

हे सर्व केले. ³⁸त्यांनी माझे मंदिर अशुद्ध केले आणि माझ्या सुट्यांचे खास दिवस भ्रष्ट केले. ³⁹त्यांच्या मूर्तींना बळी देण्यासाठी त्यांनी त्यांच्या मुलांना ठार मारले. ते माझ्या पवित्र स्थळी गेले. आणि ते स्थळ त्यांनी अपवित्र केले. त्यांनी हे कृत्य माझ्या मंदिरात केले.

⁴⁰‘निर्रोपे पाठवून त्यांनी दूरदूरच्या पुरुषांना बोलाविले ते पुरुष त्यांना भेटायला आले. त्यांच्यासाठी तुम्ही स्नान केले, डोळ्यात काजळ घातले, अलंकार घातले. ⁴¹तुम्ही सुंदर शय्येवर बसलात व पुढे टेबल ठेवून त्यावर माझा धूप व तेल ठेवलेत.

⁴²‘पुष्कळ लोकांची मेजवानी सुरु असल्याप्रमाणे यरुशलेममधून आवाज आला. मेजवानीस खूप लोक जमले. वाळवंटाकडून येणारे आधीपासूनच मद्य प्राशन करीत होते. त्यांनी स्त्रियांना बांगड्या व मुकुट दिले.

⁴³तेव्हा व्यभिचाराच्या पापाने कंटाळलेल्या एका स्त्रीशी मी बोललो. मी तिला विचारले, ‘ते तुझ्याशी व तू त्यांच्याशी असेच व्यभिचाराचे पाप करीत राहणार का?’ ⁴⁴पण वेश्येकडे जावे, तसे ते तिच्याकडे जातच राहिले. खरेच! ते पुन्हा पुन्हा अहला व अहलीबा या दुष्ट स्त्रियांकडे जातच राहिले.

⁴⁵‘पण सज्जन लोक त्यांना अपराधी ठरवितील. त्या स्त्रियांचा व्यभिचार व खून या अपराधांबद्दल ते त्यांचा न्यायनिवाडा करतील. का? कारण अहला व अहलीबा यांनी व्यभिचार तर केला आहेच, पण त्यांनी मारलेल्या लोकांचे रक्त अजून त्यांच्या हाताला लागले आहे.”

⁴⁶परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणाला, “लोकांना एकत्र करा. मग त्या लोकांनाच अहला व अहलीबा यांना शिक्षा करू द्या. लोकांचा जमाव त्यांना शिक्षा करील व त्या दोघांची चेष्टा करील. ⁴⁷मग जमाव त्यांना दगडाने ठेचून मारील. मग तलवारीने तो त्यांचे तुकडे तुकडे करील त्यांच्या मुलांनाही जमाव मारील व त्यांची घरे जाळील. ⁴⁸अशा रीतीने, ह्या देशावरचा कलंक मी घालवतो. तुमच्यासारख्या लज्जास्पद गोष्टी न करण्याचा इशारा इतर स्त्रियांना मिळेल. ⁴⁹तुम्ही केलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल ते तुम्हाला शिक्षा करतील. तुमच्या अमंगळ मूर्तींची पूजा केल्याबद्दल तुम्हाला शिक्षा होईल. मग तुम्हाला मीच परमेश्वर व प्रभू असल्याचे कळेल.”

भांडे व मांस

24 मला परमेश्वराचा, माझ्या देवाचा, संदेश मिळाला. परागंदा काळातील नवव्या वर्षाच्या दहाव्या महिन्याच्या (डिसेंबरच्या) दहाव्या दिवशी हा संदेश आला तो म्हणाला, ²‘मानवपुत्रा, तू आजची तारीख व पुढील टीपण लिहून ठेव. ‘आज बाबेलच्या राजाच्या सैन्याने यरुशलेमला वेढा घातला. ³आणि ही गोष्ट आज्ञा पाळण्यास नकार देणाऱ्यांना (इझ्राएलला) सांग त्यांना पुढील गोष्टी सांग ‘परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो.

“भांडे चुलीवर ठेव. ते चुलीवर ठेवल्यावर त्यात पाणी ओता.

⁴त्यात मांसाचे तुकडे टाका.मांड्या आणि खांदे ह्याचा प्रत्येक चांगला तुकडा त्यात टाका. त्यात निवडक हाडे भरा.

⁵ह्यासाठी कळपातील उत्तम जनावर निवडा. भांड्याखाली भरपूर लाकडे टाका. आणि मांसाचे तुकडे शिजवा. हाडे शिजेपर्यंत रस्सा उकळवा.’

⁶प्रभू, माझा परमेश्वर, असे म्हणतो. “यरुशलेमचे वाईट होईल. खुनी लोकांच्या नगरीला वाईट काळ येईल. यरुशलेम गंज चढलेल्या भांड्याप्रमाणे आहे. ते गंजाचे डाग निघू शकत नाहीत. ते भांडे स्वच्छ नसल्याने, तुम्ही प्रत्येक मांसाचा तुकडा बाहेर काढा ते मांस खाऊ नका. आणि त्या खराब झालेल्या मांसातून काहीही याजकांना निवडू देऊ नका.

⁷यरुशलेम गंज चढलेल्या भांड्याप्रमाणे आहे. का? कारण खुनांचे रक्त अजून तेथे आहे. तिने रक्त उघड्या खडकावर पडू दिले. तिने ते जमिनीवर टाकून त्यावर माती टाकली नाही.* ⁸मग मीही तिचे रक्त उघड्या खडकावर टाकले. म्हणून ते झाकले गेले नाही निष्पाप लोकांना मारल्याबद्दल चिडून जाऊन लोकांनी तिला शिक्षा करावी, म्हणून मी असे केले.”

⁹‘परमेश्वर, माझा प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो ‘खुन्यांनी भरलेल्या नगरीचे वाईट होईल. मी आग भडकविण्यासाठी खूप लाकूडफाट्याचा ढीग रचीन.

¹⁰खूप लाकडे भांड्याखाली सारा व पेटवा.मांस चांगले शिजवा. त्यात मसाले घाला हाडे जळू द्या.

¹¹मग रिकामेच भांडे विस्तवावर ठेवा.त्याच्या वरचे डाग चमकू लागेपर्यंत ते तापू द्या. ते डाग वितळून जातील. गंज नष्ट होईल.

¹²“कदाचित् यरुशलेमने तिच्यावरील डाग घासून काढण्यासाठी खूप मेहनत घेतली असेल. पण तो ‘गंज’ निघणार नाही. फक्त आगच (शिक्षा) तो काढील.

¹³“तुम्ही माझ्याविरुद्ध वागून पाप केले आणि पापांनी डागाळलात. तुम्हाला धुवून स्वच्छ करण्याची माझी इच्छा होती. पण डाग निघाले नाही. माझा क्रोधाने तुझ्याबाबतीत शांत होईपर्यंत मीतुला स्वच्छ करण्याचा पुन्हा प्रयत्न करणार नाही.

तिने ते ... नाही मोशेचा नियम सांगतो की अन्नासाठी पशू मारल्यास त्याचे रक्त जमिनीवर ओतून मातीने झाकले पाहिजे. ह्याचा अर्थ मारेकरी त्या मारलेल्या प्राण्याचे जीवन तो पुन्हा देवाला परत देत आहे. पाहा लेवीय 17:1-16 आणि अनुवाद 12:1-25 जर ते रक्त मातीने झाकले नाही तर तो मारेकऱ्याविरुद्धचा पुरावा ठरतो. पाहा उत्पत्ती 4:10 ईशोब 15:18 व यशया 26:21.

14“मी परमेश्वर आहे. मी तुला सुनावलेली शिक्षा, तुला होईलच. मी तुला शिक्षा करायला कचरणार नाही. मला तुझ्याबद्दल वाईट वाटणार नाही. तू केलेल्या वाईट कृत्यांबद्दल मी तुला शिक्षा करीन.” असे प्रभू, माझा परमेश्वर, म्हणाला.”

यह्जेकेलच्या पत्नीचा मृत्यू

15मग मला परमेश्वराचे शब्द ऐकू आले. तो म्हणाला, 16“मानवपुत्रा, तू तुझ्या पत्नीवर खूप प्रेम करतोस, पण मी तिला तुझ्यापासून दूर नेत आहे. तुझी पत्नी अचानक मृत्यू पावेल. पण तू अजिबात शोक करू नकोस. तू मोठ्याने रडू नकोस. तू अश्रू गाळू नकोस. 17पण तुझ्या दुःख दाखविण्याच्या खुणा तू मूकपणे केल्या पाहिजेस. मृत पत्नीसाठी मोठ्याने आक्रोश करू नकोस. तू नेहमी घालतोस, तेच कपडे तू घातले पाहिजेस. फेटा किंवा पागोटे बांध, जोडे घाल. तुझे दुःख दाखविण्यासाठी मिशा झाकू नकोस. लोक साधारणपणे सुतकात पाठवितात, ते अन्न खाऊ नकोस.”

18दुसऱ्या दिवशी सकाळी देवाचे म्हणणे मी लोकांना सांगितले. त्याच दिवशी संध्याकाळी, माझी पत्नी वारली. दुसऱ्या दिवशी सकाळी मी देवाने सांगितल्याप्रमाणे केले. 19मग लोकांनी मला विचारले, “तू असे का करीत आहेस? ह्याचा अर्थ काय?”

20-21मग मी त्यांना म्हणालो, “मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला. त्याने मला इस्राएलच्या लोकांशी बोलायला सांगितले आहे. परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणाला, ‘असे पाहा, मी माझ्या पवित्र स्थानाचा नाश करीन. तुम्हाला त्या स्थानाचा अभिमान वाटतो व तुम्ही त्याची स्तुतिस्तोत्रे गाता. तुम्हाला ते स्थान पाहायला फार आवडते. पण मी त्या स्थानाचा नाश करीन आणि तुम्ही मागे ठेवलेली तुमची मुले लढाईत मारली जातील. 22पण मी माझ्या पत्नीच्या मृत्यूच्या वेळी जसे वागलो, तसेच तुम्ही वागा. तुमचे दुःख प्रदर्शित करण्यासाठी मिशा झाकू नका. साधारणपणे सुतकात खातात, ते अन्न खाऊ नका. 23पागोटी बांधा व जोडे घाला. तुमचे दुःख बाहेर दाखवू नका. रडू नका. पण तुम्ही तुमच्या पापांमुळे झिजत जाल. तुम्ही मुकाट्याने एकमेकाजवळ उसासे टाकाल. 24यह्जेकेल, हे तुमच्यापुढे एक उदाहरण आहे. त्याने केले तेच तुम्ही करा. शिक्षेची वेळ येईल. मगच तुम्हाला मी परमेश्वर आहे हे कळेल.”

25-26“मानवपुत्रा, ती सुरक्षित जागा (यरुशलेम) मी लोकांकडून काढून घेईन. ते सुंदर ठिकाण त्यांना आनंद देते. त्यांना ते ठिकाण पाहायला आवडते. त्यांना ते खरोखरच प्रिय आहे. पण त्या वेळी, मी लोकांकडून ती नगरी आणि त्यांची मुले काढून घेईन. वाचलेला एकजण यरुशलेमबद्दल वाईट बातमी घेऊन तुझ्याकडे येईल. 27त्या वेळी, तू त्या माणसाशी बोलू शकशील. तू अजिबात गप्प

बसणार नाहीस. अशा रीतीने, तू त्यांना एक उदाहरण ठरशील मगच त्यांना मी देव आहे हे समजेल.”

अम्मोनकरिता भविष्यकथन

25 मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला, तो म्हणाला, 2“मानवपुत्रा, अम्मोनच्या लोकांकडे पाहा आणि माझ्यावतीने त्यांच्याशी बोल. 3त्यांना सांग, ‘माझ्या परमेश्वर प्रभुचा संदेश ऐका. परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणतो की माझ्या पवित्र स्थानाचा नाश झाला, तेव्हा तुम्हाला खूप आनंद झाला. इस्राएलची भूमी उद्ध्वस्त करण्यात आली, तेव्हा तुम्ही इस्राएलच्या भूमीच्या विरुद्ध होता. यहुदी लोकांना कैदी म्हणून नेण्यात आले, तेव्हा तुम्ही यहुदी लोकांच्याविरुद्ध होता. 4म्हणून मी तुम्हाला पूर्वेकडच्या लोकांच्या ताब्यात देईन. ते तुमची जमीन घेतील. तुमच्या देशात त्यांचे सैन्य तळ ठोकेल. ते तुमच्यामध्ये राहतील. ते तुमचे अन्न व दूध भक्षण करतील.

5“मी राब्बा शहराचे उंटासाठी कुरण करीन व अम्मोन देशाला मेंढ्यांचा कोंडवाडा करीन. मगच तुम्हाला समजेल की मीच देव आहे. 6परमेश्वर असे म्हणतो, की यरुशलेमचा नाश झाला म्हणून तुम्हाला आनंद झाला. तुम्ही टाळ्या पिटल्यात व थै थै नाचलात. इस्राएलच्या अपमानाची तुम्हाला मजा वाटली. 7म्हणून मी तुम्हाला शिक्षा करीन. सैनिकांनी युद्धात लुटलेल्या अमूक्य वस्तूंप्रमाणे तुम्ही व्हाल. तुम्ही तुमचा वारस गमवाल. तुम्ही दूरदेशी मराल. मी तुमच्या देशाचा नाश करीन. मगच तुम्हाला मीच परमेश्वर आहे! हे समजून येईल.”

मवाब व सेईर यांच्याविषयी भविष्यकथन

8परमेश्वर, माझा प्रभू पुढीलप्रमाणे गोष्टी सांगतो: “मवाब व सेईर (अदोम) म्हणतात ‘यहुदा इतर राष्ट्रांप्रमाणेच आहे.’ 9मी मवाबचा खांद्या कापीन. देशाला भूषणावह असलेली बेथ-यशिमोथ, बाल-मौन, किर्याथाईम ही सीमेवरची शहरे मी काढून घेईन. 10मग ही शहरे मी पूर्वेच्या लोकांना देईन. त्यांना तुमची भूमी मिळेल. मी त्यांना अम्मोनच्या लोकांचा नाश करू देईन. अम्मोन हे एक राष्ट्र होते, ह्याचा लोकांना विसर पडेल. 11मी मवाबला शिक्षा करीन. मग त्यांना मीच परमेश्वर आहे हे कळेल.”

अदोमबद्दल भविष्यकथन

12परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: “अदोमचे लोक यहुदाच्या लोकांच्याविरुद्ध गेले आणि त्यांनी त्यांचा सूड घेण्याचा प्रयत्न केला. म्हणून अदोमचे लोक अपराधी आहेत.” 13म्हणून, परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो: “मी अदोमला शिक्षा करीन. मी अदोमवासीयांचा व तेथील प्राण्यांचा नाश करीन. तेमानापासून ददनापर्यंत सर्व अदोम देशाचा मी नाश करीन. अदोमची माणसे लढाईत मारली

जातील. ¹⁴मी माझ्या लोकांच्या, इझ्राएलच्या हातून, अदोमचा सूड उगवीन. अशा रीतीने, माझा अदोमवरचा राग इझ्राएलचे लोक दाखवून देतील. मग मी अदोमला शिक्षा केल्याचे अदोमच्या लोकांना कळेल.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

पलिष्ट्यांकरिता भविष्यकथन

¹⁵परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: “पलिष्ट्यांनी सूड घ्यायचा प्रयत्न केला. ते फार क्रूर होते. त्यांनी आपला राग खूप काळ मनात दाबून धरला.”

¹⁶म्हणून, परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणाला, “मी पलिष्ट्यांना शिक्षा करीन. हो! करेथच्या लोकांचा मी नाश करीन. समुद्रकाठी राहणाऱ्या लोकांचा मी संपूर्ण नाश करीन.

¹⁷मी त्या लोकांना शिक्षा करीन. मी सूड घेईन. माझ्या रागाने मी त्यांना धडा शिकवीन. मग त्यांना ‘मीच परमेश्वर असल्याचे कळेल.’”

सोरविषयी शोकसंदेश

26 परांगांदा अकस्थेच्या काळातील अकराव्या वर्षी, महिन्याच्या पहिल्याच दिवशी, मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला. तो म्हणाला, ²“मानवपुत्रा, सोरने यरुशलेमबद्दल वाईट उद्गार काढले. ती म्हणाली, ‘अहा! लोकांचे रक्षण करणाऱ्या प्रवेशद्वाराचा नाश झाला आहे. आता मला द्वार मोकळे झाले आहे. नगरीचा (यरुशलेमचा) नाश झाला. त्यामुळे तेथून मला खूप मौल्यवान वस्तू मिळतील.’”

³म्हणून, प्रभू, माझा परमेश्वर, म्हणतो, “सोर, मी तुझ्याविरुद्ध आहे. तुझ्याशी लढण्यासाठी मी खूप राष्ट्रांना आणीन. काठावर पुन्हा पुन्हा येणाऱ्या लाटांप्रमाणे ते पुन्हा पुन्हा येतील.”

⁴देव म्हणाला, “ते शत्रुसैनिक सोरच्या तटबंदीचा नाश करतील आणि तिचे बुरूज पाडून टाकतील. मी तिच्या वरचा मातीचा थर खरवडून टाकीन व तिचा खडक करीन. ⁵मी सांगतो की ती समुद्रकाठची कोळ्यांची जाळी पसरविण्याची जागा होईल.” परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो, “सोर म्हणजे सैनिकांची मौल्यवान लूट होईल. ⁶तिच्या मुख्य भूप्रदेशावरच्या मुली (लहान गावे) लढाईत मारल्या जातील. मगच त्यांना समजेल की मीच परमेश्वर आहे.”

नबुखदनेस्सर सोरवर हल्ला करील

⁷परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणतो, “सोरवर उत्तरेकडून शत्रू आणीन. तो म्हणजेच बाबेलचा राजाधिराज नबुखदनेस्सर होय. तो प्रंचड सैन्य घेऊन येईल. त्यात घोडे, रथ, घोडेस्वार व इतर पुष्कळ सैनिक असतील. ते सैनिक पुष्कळ वेगवेगळ्या राष्ट्रांतील असतील.

⁸नबुखदनेस्सर मुख्य भूप्रदेशावरील तुझ्या मुलींना (लहान गावांना) ठार करील. तो तुझ्या शहरावर हल्ला

करण्यासाठी बुरूज बांधील. तो तुझ्या शहराभोवती मातीचा रस्ता तयार करील. तटबंदीपर्यंत जाणारा मातीचा मार्ग तो बांधेल. ⁹तट पाडण्यासाठी तो ऑडके आणील. कुदळीने तुझे बुरूज तो पाडील. ¹⁰त्याच्याजवळ इतके घोडे असतील की त्यांच्या टापांनी उडालेली धूळ तुला झाकून टाकील. तुझ्या वेशीतून बाबेलचा राजा जेव्हा प्रवेश करील, तेव्हा घोडेस्वार, गाडे, रथ यांच्या खडखडाटाने तुझे तट हादरतील. हो! तटबंदी पाडून ते तुझ्या शहरात शिरतील. ¹¹बाबेलचा राजा घोड्यावर स्वार होऊन शहरात फिरेल. त्यांच्या घोड्यांच्या टापा (खूर) तुझे रस्ते तुडवतील. तो तलवारीच्या वारांनी लोकांना ठार करील. शहरातील तुझे भक्क म स्तंभ जमीनदोस्त होतील. ¹²नबुखदनेस्सरचे लोक तुमची संपत्ती लुटतील. तुमचा माल बळकावतील. ते तट उद्ध्वस्त करतील आणि तुमच्या सुंदर घरांचा नाश करतील. ते घरांच्या विटा, दागड, तुळ्या कचऱ्याप्रमाणे समुद्रात टाकतील. ¹³मी तुझे आनंदगान बंद पाडीन. लोकांना पुन्हा कधीही तुझ्या कडून सांरंगीचे सूर ऐकू येणार नाहीत. ¹⁴मी तुझे रूपांतर उघड्या वाघड्या खडकात करीन. तू म्हणजे समुद्रकाठची कोळ्यांचे जाळे पसरवून ठेवण्याची जागा होशील. तुझी पुन्हा उभारणी होणार नाही. का? कारण मी, परमेश्वर असे म्हणतो म्हणून!” प्रभू, माझा परमेश्वर, असे म्हणाला.

सोरसाठी इतर राष्ट्रांचा शोक

¹⁵परमेश्वर, माझा प्रभू, सोरला म्हणतो, “तुझे लोक जखमी होतील व मारले जातील तेव्हा तुझे पतन होईल. त्याच्या आवाजाने भूमध्य समुद्रकाठचे देश थरथर कापतील. ¹⁶मग समुद्रकाठाजवळच्या देशांतील सर्व नेते आपला शोक प्रकट करण्यासाठी सिंहासनावरून खाली उतरतील. ते त्यांचे खास पोशाख उतरवतील. सुंदर वस्त्रे काढून ठेवतील. मग ते ‘थरकापाची (भीतीची) वस्त्रे’ घालतील आणि भीतीने कापत जमिनीवर बसतील. तुझा इतका लवकर नाश झालेला पाहून त्यांना धक्का बसेल. ¹⁷ते तुझ्यासाठी पुढील शोकगीत गातील

“हे सोर, तू प्रसिद्ध नगरी होतील. * तुझ्यात राहण्यासाठी लोक समुद्रपार करून आले. * तू प्रसिद्ध होतीस पण आता तू संपली आहेस समुद्रावर तुझा आणि तुझ्या लोकांचा वचक होता. मुख्य भूप्रदेशावर राहणाऱ्या लोकांवर तुझा दरारा होता.

तू ... होतील ह्याचा अर्थ “लोकांनी तुझ्याकरिता शोक केला असाही होतो.”

तुझ्यात ... आले ह्याचा अर्थ “लोक तुझ्यात खूप पूर्वीपासून राहात होते” असा होतो.

¹⁸आता, तू पडताच, समुद्रकाठच्या देशांचा भीतीने थरकाप उडेल. तू समुद्रकिनारी अनेक वसाहती स्थापिल्यास. तुझा नाश झाल्यावर, ते सर्व लोक भयभीत होतील.”

¹⁹परमेश्वर, माझा प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो, “सोर, मी तुझा नाश करीन. तू एक जुनाट, ओसाड शहर होशील. तेथे कोणीही राहणार नाही. मी तुझ्यावर समुद्राची भरती आणीन. प्रचंड समुद्राखाली तू झाकली जाशील. ²⁰मी तुला मृत राहतात तेथे म्हणजे पाताळात घालवीन. पूर्वी मेलेल्यांमध्ये तू सामील होशील. इतर जुनाट, ओसाड शहरांप्रमाणे मी तुला पृथ्वीच्या तळाशी पाठवीन. तू त्या सर्वांबरोबर थड्यात राहशील. मग तुझ्यात कोणीही वस्ती करणार नाही. तू पुन्हा कधीही वसणार नाहीस. ²¹तुझी स्थिती पाहून इतर लोक घाबरतील. तू संपशील. लोकतुला शोधतील, पण तू त्यांना पुन्हा कधीही सापडणार नाहीस” असे परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो.

सोर समुद्रावरील व्यापाराचे मोठे केंद्र

27 मला पुन्हा परमेश्वराचे शब्द ऐकू आले. तो म्हणाला, ²“मानवपुत्रा, सोरसाठी शोकगीत गा. ³तिच्याबद्दल पुढील गोष्टी सांग

“सोर, तू समुद्रावरचे प्रवेशद्वार आहेस. तू खूप राष्ट्रांची जणू व्यापारी आहेस. समुद्रकाठाने तू पुष्कळ देशांत प्रवास करतेस. प्रभू माझा परमेश्वर, पुढील गोष्टी सांगतो.

⁴“सोर, तू स्वतःला इतकी सुंदर समजतेस, की जणू काही सौंदर्याची खाणच! तुझ्या शहराच्या सीमेवर भूमध्य समुद्र आहे. तुझ्या जहाजाप्रमाणे, तुझ्या कर्त्यांनी, तुला सौंदर्याने परिपूर्ण केले आहे.

⁵तुझ्या तक्तपोशीसाठी त्यांनी सनीरच्या सरूंचा उपयोग केला. तुझ्या डोलकाठीसाठी त्यांनी लबानोनचे गंधसरू वापरले.

⁶त्यांनी तुझी वल्ही बाशानमधील अल्लोन वृक्षापासून बनविली. त्यांनी तुझ्या डेकवरील खोली किती बेटावरच्या बाक्स लाकडाची बनविली व ती हस्तितंदांना सजविली.

⁷तुझ्या शिडासाठी त्यांनी मिसरचे सुंदर वेलबुट्टीदार तागाचे कापड वापरले. ते शीड तुझे निशाण होते. तुझ्या खोलीचे पडदे निळे जांभळे होते. ते पडद्याचे कापड एलीशाहून आणलेले होते.

⁸सीदीन व अर्बद येथील लोक तुझ्या नावा वल्हवीत असत. सोर, तुझे सुप्त लोक तुझे नावाडी होते.

⁹गबालची वडील व कुशल माणसे तुझ्या जहाजावर डांबराने भेगा बुजविण्यासाठी होते. सर्व समुद्रावरची जहाजे व त्यांचे नावाडी व्यवसायासाठी तुझ्याकडे येत आणि तुझ्याशी व्यापार करीत.

¹⁰पारसी, लूदी व पूटी लोक तुझ्या सैन्यात होते. तेच तुझे लढवय्ये वीर होते. आपली शिरस्त्राणे आणि ढाली तुझ्या तटबंदीवर टांगीत त्यांनी तुझ्या शहराला मान व वैभव प्राप्त करून दिले. ¹¹अर्बद येथील पहारेकरी तुझ्या वेशीवर पहारा करीत. गम्मादचे लोक बुरूजांवर असत. ते आपल्या ढाली तुझ्या तटावर टांगीत त्यांनी तुझे सौंदर्य पूर्णत्वाला नेले.

¹²ताशीश तुझा सर्वात उत्तम ग्राहक होता. तुझ्याकडील उत्तमोत्तम वस्तूंच्या मोबदल्यात तो चांदी, लोखंड, कथील व शिसे देत असे. ¹³यावान, तुबाल आणि काळ्या समुद्राजवळचे लोक तुझ्याबरोबर व्यापार करीत. तुझ्याजवळील वस्तूंच्या मोबदल्यात ते गुलाम व कास्य देत. ¹⁴तोगामा राष्ट्रातील* लोक तुझ्याबरोबर घोडे, स्वारीचे घोडे व खेचरे ह्यांचा व्यापार करीत. ¹⁵ददानी लोकसुद्धा तुझ्याशी व्यापार करीत. तू पुष्कळ ठिकाणी तुझ्या वस्तू विकत होतीस. त्या बदल्यात लोक तुला हस्तितंद व टेंबुरणीचे लाकूड देत. ¹⁶तुझ्याजवळ पुष्कळ चांगल्या वस्तू असल्याने अरामने तुझ्याबरोबर व्यापार केला. ते तुझ्या मालाच्या मोबदल्यात पाचू, जांभळे कापड, सुंदर वीणकाम, तागाचे उत्तम कापड, पोवळे आणि माणके देत.

¹⁷“यहूदा व इझ्राएल ह्यांचाही तुझ्याबरोबर व्यापार होता. ते तुझ्या वस्तूंच्या मोबदल्यात गहू, ऑलिव्ह, अंजिराचा पहिला बहर, मध, तेल आणि उपशामक औषध देत. ¹⁸दिमिष्क तुझा चांगला ग्राहक होता. तुझ्याकडील उत्तम वस्तूसाठी त्याने तुझ्याबरोबर व्यापार केला. तुझ्या मालाच्या मोबदल्यात तो तुला हेलबोनचा द्राक्षरस व पांढरी लोकर देत. ¹⁹दिमिष्क तुझ्याबरोबर उसालच्या द्राक्षरसाचा व्यापार करी. त्या मोबदल्यात ते पोलाद, एक प्रकारची दालचिनी, ऊस देत. ²⁰ददानचा तुझ्याबरोबर खोगीराच्या कापडाचा व रपेट करावयास लागणाऱ्या घोड्यांचा मोठा व्यापार होता. ²¹अरबस्तानचा व केदारच्या सर्व नेत्यांचा तुझ्याबरोबर कोकरे, एडके आणि बोकड्यांचा व्यापार करीत. ²²हारान, कन्न एदेन, शबा, अश्शूर व किल्मद ²⁴येथील व्यापारी उंची वस्त्रे, निळ्या रंगाची वीणकाम केलेली वस्त्रे, वेगवेगळ्या रंगाचे गालिचे, घट्ट विणीचे दोर व गंधसरूच्या लाकडापासून बनविलेल्या वस्तू ह्यांचा व्यापार करीत. ²⁵ताशीशची जहाजे तुझा विकलेला माल नेत.

“सोर, तू त्या मालवाहू जहाजाप्रमाणे आहेस. संपत्तीने भरलेल्या समुद्रावरील जहाजाप्रमाणे आहेस.

राष्ट्र शब्दशः अर्थ “घर.” कदाचित त्या देशाचे राजघराणे असाही अर्थ असावा.

²⁶तुझ्या नाविकांनी तुला खोल समुद्रात नेले. पण पूर्वेचा जोरदार वारा तुझ्या समुद्रातील जहाजाचा नाश करील.

²⁷“आणि तुझी सर्व संपत्ती समुद्रात सांडेल. तुझी संपत्ती, विकायचा व विकत घेतलेला माल सर्व समुद्रात पडेल. तुझी सर्व माणसे, नावाडी, खलाशी आणि डांबराने भेगा बुजविणारे कारागीर समुद्रात पडतील. तुझ्या शहरातील सर्व व्यापारी आणि सैनिक समुद्रात बुडतील. तुझ्या नाशाच्या दिवशीच हे घडेल.

²⁸“तू, तुझ्या व्यापाऱ्यांना दुरवरच्या ठिकाणी पाठवितेस तुझ्या खलाशाचे रडणे ऐकून ती ठिकाणे भीतीने थर थर कापतील.

²⁹जहाजावरील सर्व कामगार नावाडी, खलाशी, जहाजावरून समुद्रात उड्या घेतील व पोहून किनाऱ्याला लागतील.

³⁰त्यांना तुझ्या स्थितीमुळे दुःख वाटेल ते रडतील. ते डोक्यांत माती टाकतील, व राखेत लोळतील.

³¹ते तुझ्यासाठी डोक्यावरचे सर्व केस कापतील. शोकप्रदर्शक कपडे घालतील. मृतासाठी करतात तसे ते तुझ्यासाठी शोक करतील.

³²“ते तुझ्यासाठी रडतील आणि ओक्साबोक्सी रडताना तुझ्याबद्दलचे पुढील शोकगीत गातील:

“सोरसारखे कुणी नाही. सोरचा भर समुद्रात नाश झाला.

³³तुझे व्यापारी समुद्रपार करून गेले. तुझ्या प्रचंड संपत्तीने आणि तुझ्या मालाने तू अनेकांना तृप्त केलेस. तू पृथ्वीवरील राजांना श्रीमंत केलेस.

³⁴“पण आता तू समुद्र व त्याचे खोल पाणी यामुळे फुटलीस. तुझा माल व माणसे समुद्रात पडली.

³⁵समुद्रकाठी राहणाऱ्या लोकांना तुझ्याबाबत धक्का बसला. त्यांचे राजे फारच घाबरले. त्यांच्या चेहऱ्यावरूनच, त्यांना केवढा धक्का बसला आहे, ते कळते.

³⁶दुसऱ्या राष्ट्रांतील व्यापारी धक्का बसल्यामुळे आपापसात कुजबुज करत आहेत. तुझ्या बाबतीत जे काही घडले, त्यामुळे लोक भयभीत होतील. का? कारण तुझा शेवट झाला. तुझा शेवट झाला!”

सोर स्वतःला देवाप्रमाणे समजते

28 मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला तो म्हणाला, ²“मानवपुत्रा, ‘परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो,’ असे सोरच्या राजाला सांग:

“तू फार गर्विष्ठ आहेस. तू म्हणतोस ‘मी देव आहे. समुद्राच्या मध्यभागी मी देवाच्या आसनावर बसतो.’

“पण तू मानव आहेस, देव नाही. तुला आपण देव आहोत असे फक्त वाटते.

³तू स्वतःला दानीएलापेक्षा बुद्धिमान समजतोस तू सर्व रहस्ये शोधू शकतोस असे तुला वाटते.

⁴तू तुझ्या शहाणपणाने व अकलेने स्वतःसाठी संपत्ती गोळा केली आहेस. तुझ्या खजिन्यांत तू चांदी-सोने ठेवले आहेस.

⁵तुझ्या शहाणपणाने आणि व्यापारामुळे तुझी संपत्ती वाढली. आणि आता तुला त्यांचाच गर्व झाला आहे.

⁶“म्हणून परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: सोर, तू स्वतःला देवासारखी समजतोस!

⁷मी परक्यांना तुझ्याविरुद्ध लढण्यासाठी आणीन. ते राष्ट्रांमध्ये सर्वांत भयंकर आहेत. ते तलवारी उपसतील आणि तुझ्या शहाणपणाने मिळविलेल्या सर्व सुंदर गोष्टींचा नाश करतील. तुझे वैभव ते लयाला घालवतील.

⁸“ते तुला थडग्यात पोहोचवतील समुद्रात मेलेल्या नावाड्याप्रमाणे तुझी स्थिती होईल.

⁹माणूस तुला ठार मारेल. तरी तू त्याला “मी देव आहे.” असे म्हणशील का? नाही तो तुला ताब्यात घेईल. मग तुला समजेल की तू मानव आहेस, देव नव्हे!

¹⁰परका तुला परदेशीयांसारखे* वागवेल आणि ठार करील. माझ्या आज्ञेमुळे ह्या गोष्टी घडतील.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

¹¹मला परमेश्वराचे शब्द ऐकू आले तो म्हणाला,

¹²“मानवपुत्रा, सोरच्या राजाविषयीचे पुढील शोकगीत गा. त्याला सांग ‘परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो

“तू एक आदर्श माणूस होतास. तू ज्ञानी होतास. तू अतिशय देखणा होतास.

¹³तू एदेनमध्ये राहात होतास. एदेन हा देवाचा बाग आहे. तुझ्याजवळ माणके, पुष्कराज, हिरे, लसणा, गोमेद, सूर्यकांत मणी, नीलमणी, वैदूर्य पाच अशी सर्व प्रकारची मौल्यवान रत्ने होती. आणि ती सर्व सोन्याच्या कोंदणात बसविलेली होती. ज्या दिवशी तुला निर्माण केले त्याच दिवशी तुला हे सौंदर्य देण्यात आले. देवाने तुला सामर्थ्यशाली केले.

¹⁴तू एक अभिषिक्त करूब होतास तुझे पंख माझ्या सिंहासनावर पसरत. मी तुला देवाच्या पवित्र पर्वतावर ठेवी. तू रत्नांतून हिंडत होतास आणि अग्नीप्रमाणे तळपत होतास.

¹⁵मी तुला निर्मिले, तेव्हा तू सज्जन व प्रामाणिक होतास. पण नंतर तू दुष्ट झालास.

¹⁶तुझ्या व्यापाराने तुला खूप संपत्ती मिळवून दिली खरी, पण त्याने तुझ्यात क्रूरपणा निर्माण झाला, आणि तू पाप

परदेशी शब्दशः अर्थ “ज्यांची सुंता झाली नाही ते.” देव आणि इझ्राएल यांच्यात झालेल्या करारात सहभाग दाखविण्यासाठी प्रत्येक यहूदी पुरुषाची सुंता करीत पाहा उत्पत्ति 17:9-14.

मिसरबाबत संदेश

केलेस. म्हणून मी तुला एखाद्या घाणेरड्या गोष्टीसारखी वागणूक दिली. मी तुला देवाच्या पर्वतावरून फेकून दिले. तू एक खास अभिषिक्त करूब देवदूत होतास, तुझे पंख माझ्या सिंहासनावर पसरत होते, पण मी तुला, अग्नीप्रमाणे तेजस्वी असलेल्या रत्नांपासून, सक्तीने दूर केले.

¹⁷तुझ्या सौंदर्याने तुला गर्विष्ठ बनविले. तुझ्या वैभवाने तुझ्या ज्ञानाचा नाश केला. म्हणून मी तुला खाली जमिनीवर लोटले. आता इतर राजे तुझ्याकडे डोळे विस्फारून पाहतात.

¹⁸तू खूप चुका केल्यास तू कपटी व्यापारी झालास आणि अशा तऱ्हेने, तू पवित्र स्थान अपवित्र केलेस. म्हणून मी तुझ्यातील आगीनेच तुला जाळीन. जमिनीवर तू राख होऊन पडशील. आता सर्वजण तुझी लाजिरवाणी स्थिती पाहू शकतात.

¹⁹तुझी अशी स्थिती पाहून इतर राष्ट्रांतील लोकांना धक्का बसला. तुझ्या बाबतीत जे घडले, ते पाहून लोक भयभीत होतील. तुझा शेवट झाला!”

सीदोनसाठी संदेश

²⁰मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला, तो म्हणाला, ²¹“मानवपुत्रा, सीदोनकडे पाहा व माझ्यावतीने तिच्याविरुद्ध असलेला संदेश तिला दे. ²²सांग, ‘परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो

“सीदोन, मी तुझ्याविरुद्ध आहे! तुझे लोक माझा मान राखायला शिकतील. मी सीदोनला शिक्षा करीन. मग लोकांना कळेल की मीच परमेश्वर आहे, मी पवित्र आहे. व ते त्याप्रमाणे माझ्याशी आचरण करतील.

²³मी सीदोनला रोगराई व मृत्यू पाठवीन. शहराबाहेरील तलवार (शत्रूसैनिक) तो मृत्यू आणील. मगच त्यांना कळून चुकेल की मी परमेश्वर आहे.”

राष्ट्रे इस्राएलची चेष्टा करण्याचे सोडून देतील

²⁴“इस्राएलच्या सभोवतालच्या देशांनी इस्राएलचा तिरस्कार केला. पण त्यांचे वाईट होईल. मग इस्राएलच्या लोकांना बोचणारे तीक्ष्ण सुरे वा काटेरी झुडूपे उरणार नाहीत, व त्यांना समजून येईल. की मीच परमेश्वर, त्यांचा प्रभू आहे.”

²⁵परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो “मी इस्राएलच्या लोकांना इतर राष्ट्रांत विखुरविले. पण मी पुन्हा त्यांना एकत्र आणीन मग त्या राष्ट्रांना मी पवित्र असल्याचे कळेल व ते माझ्याशी त्याप्रमाणे वागतील. त्या वेळी, माझा सेवक याकोब याला मी दिलेल्या भूमीवर इस्राएल लोक राहतील. ²⁶ते त्या भूमीवर सुरक्षितपणे राहतील. ते घरे बांधतील व द्राक्षमळे लावतील. त्यांचा तिरस्कार करणाऱ्या सभोवतालच्या राष्ट्रांना मी शिक्षा करीन. मग इस्राएलचे लोक निर्भयपणे राहतील व त्यांना पटेल की मीच त्यांचा परमेश्वर देव आहे.”

29 परागंदा अवरुद्धेच्या दहाव्या वर्षाच्या, दहाव्या महिन्याच्या बाराव्या दिवशी मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला. तो म्हणाला, ²“मानवपुत्रा, मिसरचा राजा फारो याच्याकडे पाहा, माझ्यावतीने त्याच्याबद्दल व मिसरबद्दल बोल. ³त्याला सांग ‘प्रभू, माझा परमेश्वर, म्हणतो:

“मिसरचा राजा, फारो, मी तुझ्याविरुद्ध आहे. तू नाईल नदीकिनारी पडून राहणारा प्रचंड समुद्रतला राक्षस आहेस. तू म्हणतोस, ‘ही माझी नदी आहे! मी ही नदी निर्मिली”

⁴⁻⁵“पण मी तुझ्या जबड्यात गळ अडकवीन. नाईल नदीतील मासे तुझ्या खबल्यांना चिकटतील. मी तुला आणि त्या माशांना नदीतून ओढून बाहेर काढीन व जमिनीवर टाकीन. तेथून तुम्हाला कोणी उचलणार नाही वा पुरणार नाही. मी तुम्हाला पक्षी व हिंस्र पशू यांच्या स्वाधीन करीन. तुम्ही त्यांचे भक्ष्य व्हाल.

⁶मगच मिसरमध्ये राहणाऱ्या सर्व लोकांना कळून येईल की मीच परमेश्वर आहे.

“मी ह्या गोष्टी का करीन.? कारण इस्राएलचे लोक मिसरवर अवलंबून होते. पण मिसर म्हणजे गवताचे कमकुवत पाते होता.

⁷इस्राएलचे लोक मिसरवर विसंबला. पण मिसरने फक्त त्यांचे हात आणि खांद्ये विंधले. ते तुझ्या आधारावर राहिले. पण तू त्यांची पाठ मोडून पिरगळलीस.”

⁸म्हणून, परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, “मी तुझ्याविरुद्ध तलवार आणीन. मी तुझी सर्व माणसे व सर्व प्राणी नष्ट करीन.

⁹मिसर ओसाड होईल. त्याचा नाश होईल. मग त्यांना समजेल की मी देव आहे.”

देव म्हणाला, “मी असे का करीन.? कारण तू म्हणालास ‘नदी माझी आहे. मी तिला निर्माण केले.’ ¹⁰म्हणून मी (देव) तुझ्याविरुद्ध आहे. मी नाईल नदीच्या पुष्कळ पाटांच्या विरुद्ध आहे. मी मिसरचा संपूर्ण नाश करीन. मिरगदोपासून सवेनेपर्यंतच नव्हे, तर कुशाच्या सीमेपर्यंतची तुझी सर्व गावे मी ओस पाडीन. ¹¹कोणी मनुष्य वा प्राणी मिसरमधून जाणार नाही. ¹²चाळीस वर्षे कोणीही तेथे राहणार नाही. मी मिसरच्यांना इतर राष्ट्रांत विखरून टाकीन. मी त्यांना परदेशात रोवीन.”

¹³प्रभू, माझा परमेश्वर, म्हणतो, “मी मिसरच्या लोकांना पुष्कळ राष्ट्रांत विखरून टाकीन. पण 40 वर्षांनंतर मी त्यांना पुन्हा एकत्र करीन. ¹⁴मिसरच्या कैद्यांना मी परत आणीन. मी त्यास त्यांच्या जन्मभूमीत पथरोस देशात परत आणीन. पण त्यांचे राज्य महत्वाचे राहणार नाही. ¹⁵ते अगदी कमी महत्वाचे राज्य होईल. ते कधीच इतर राष्ट्रांपेक्षा वरचढ होणार नाही. मी त्याला एकडे लहान

करनी की ते दुसऱ्या राष्ट्रांवर सत्ता गाजविणार नाही.
¹⁶आणि इम्राएलचे लोक पुन्हा कधीही मिसरवर विसंबणार नाहीत. इम्राएल लोकांना त्यांचे पाप आठवेल. मदतीसाठी देवाकडे न जाता आपण मिसरकडे गेलो हे त्यांना आठवेल आणि त्यांना समजेल की मीच परमेश्वर, प्रभू आहे.”

मिसर बाबेलला मिळेल

¹⁷परगंदा अवस्थेच्या सताविसाव्या वर्षाच्या, पहिल्या महिन्याच्या (एप्रिलच्या) पहिल्या दिवशी, मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला. तो म्हणाला. ¹⁸“मानवपुत्रा, बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर याने आपल्या सैन्याला सोरविरुद्ध जोराची लढाई करायला लावली. त्यांनी प्रत्येक सैनिकाचा गोटा केला. ओझी उचलून त्यांच्या खांद्याची सालटी निघाली. नबुखदनेस्सरने व त्याच्या सैन्याने सोरचा पराभव करण्यासाठी खूप कष्ट घेतले. पण ह्या कष्टाचे फळ त्यांना मिळाले नाही.” ¹⁹म्हणून परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो, “मिसरची भूमी मी बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सर यास देईन. तो मिसरच्या लोकांना घेऊन जाईल. मिसरमधील मौल्यवान वस्तूही तो घेईल. हा नबुखदनेस्सरच्या सैन्याचा मोबदला असेल. ²⁰मिसरची भूमी मी नबुखदनेस्सराला त्याच्या मेहनतीचे बक्षीस म्हणून दिली आहे. का? कारण त्यांनी हे काम माझ्यासाठी केले.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

²¹“त्याच दिवशी, मी इम्राएलच्या लोकांना सामर्थ्यवान करीन. मग तू त्यांच्याशी बोलू शकशील आणि त्यांचे लक्ष तुझ्याकडे जाईल. * त्यांना मीच परमेश्वर आहे.” हे कळेल.

बाबेलचे सैन्य मिसरवर चढाई करील

30 मला पुन्हा परमेश्वराचे शब्द ऐकू आले. तो म्हणाला, ²“मानवपुत्रा, माझ्यावतीने बोल. ‘मी पुढील गोष्टी सांगतो’ असे सांग.

“ओरडून सांग ‘तो भयंकर दिवस येत आहे.’”

³तो दिवस नजीक आहे. हो! परमेश्वराचा न्यायाचा दिवस जवळ आहे. तो दगाळ दिवस असेल. ती राष्ट्रांची न्यायनिवाडा करण्याची वेळ असेल.

⁴मिसरविरुद्ध तलवार उठेल. मिसरच्या पतनाच्या वेळी कुश देशातील लोकांचा भीतीने थरकाप उडेल. बाबेलचे सैन्य मिसरच्या लोकांना कैदी करून नेईल. मिसरचा पाया उखडला जाईल.

⁵“खूप लोकांनी मिसरबरोबर शांतता करार केला. पण ते सर्व म्हणजे कुशी पूटी लूदी, अरेबिया येथील

त्यांचे लक्ष ... जाईल कारण तुझे भाकित खरे ठरल्याचे त्यांना समजून येईल.

लोक, मिश्र जाती, कूबी आणि इम्राएल लोक यांचा नाश होईल.

⁶परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: “मिसरला मदत करणारे आपटतील त्यांच्या सत्तेचा तोरा उतरेल. मिगदोलपासून सवेनेपर्यंतचे मिसरचे लोक युद्धात मारले जातील.” परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणाला,

⁷मिसर नाश झालेल्या देशांच्या मालिकेत जाऊन बसेल. मिसर त्या ओसाड देशांपैकी एक होईल.

⁸मी मिसरमध्ये आग लावीन. आणि मिसरच्या सर्व सहाय्यकांचा नाश करीन. मगच त्यांना कळेल की मी परमेश्वर आहे.

⁹“त्याच वेळी, मी बाहेर दूत पाठवीन ते जहाजातून कूशला वाईट बातमी सांगण्यासाठी जातील. आता कूशला सुरक्षित वाटते. पण मिसरच्या शिक्षेच्या वेळी कूशमधील लोकांचा भीतीने थरकाप उडेल. ती वेळ येत आहे!

¹⁰परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणतो की “मिसरच्या लोकांचा नाश करण्यासाठी मी बाबेलचा राजा नबुखदनेस्सरचा उपयोग करीन.

¹¹सर्व राष्ट्रांमध्ये, नबुखदनेस्सर व त्याचे लोक भयंकर आहेत. आणि मिसरचा नाश करण्यासाठी मी त्यांना आणीन. ते मिसरविरुद्ध तलवारी उपसतील. ती भूमी प्रेतांनी भरून टाकतील.

¹²मी नाईल नदीला कोरडी करीन, आणि ती जागा दुष्टांना विकीन. मी, परमेश्वर, सांगतो की परक्यांकरवी मी ती भूमी ओसाड करीन.”

मिसरच्या मूर्तीचा नाश होईल

¹³परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: “मी मिसरमधील मूर्तीचा सुद्धा नाश करीन. मी नोफातील पुतळे त्यापासून दूर करीन. ह्यापुढे मिसरमध्ये कोणीही नेता नसेल. मी मिसरमध्ये भीतीचे साम्राज्य निर्माण करीन.

¹⁴मी पथरोसला ओसाड करीन. सोअनास आग लावीन मी नोला शिक्षा करील.

¹⁵मिसरचा गड जो सीन त्यावर मी माझा संपूर्ण राग काढीन. मी नोच्या लोकांचा नाश करीन.

¹⁶मी मिसरला आग लावीन. सीनला खूप वेदना होतील. सैनिक नो शहरात घुसतील आणि नोफाला रोज नव्या नव्या अडचणी येतील.

¹⁷आवेन व पी बेसेथ येथील तरुण युद्धात मारले जातील. आणि स्त्रियांना धरून नेतील.

¹⁸ज्या दिवशी मी मिसरचे नियंत्रण मोडीन, तो दिवस तहफन्हेसचा काळा दिवस असेल. मिसरच्या उन्मत्त सत्तेचा

अंत होईल. मिसरला ढग झाकेल आणि त्याच्या मुलींना कैद करून नेले जाईल.

¹⁹अशा रीतीने, मी मिसरला शिक्षा केल्यावर, त्यांना मी परमेश्वर आहे, हे पटेल.”

मिसर कायमचा दुर्बल होईल

²⁰परगंदा काळतील अकराव्या वर्षाच्या पहिल्या महिन्याच्या (एप्रिलच्या) सातव्या दिवशी मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला. तो म्हणाला, ²¹“मानवपुत्रा, मिसरच्या राजाचा फारोचा हात (स्ता) मी मोडला आहे. त्याला कोणीही मलमपट्टी करणार नाही. व औषधही लावणार नाही. तो बरा होणार नाही. त्याच्या हाताला तलवार धरण्याची शक्ती येणार नाही.”

²²परमेश्वर, माझा प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो, “मी मिसरचा राजा फारो याच्याविरुद्ध आहे. मी त्याचे दोन्ही हात एक चांगला असलेला व दुसरा मोडलेला, मोडीन मी त्याला त्याच्या हातातून तलवार टाकायला भाग पाडीन. ²³मी मिसरच्या लोकांना राष्ट्रां-राष्ट्रांत विखरून टाकीन. ²⁴मी बाबेलच्या राजाचे हात बळकट करीन. मी माझी तलवार त्याच्या हाती देईन. पण मी फारोचे हात तोडीन. मग तो मरणयातना भोगणाऱ्या माणसाप्रमाणे आक्रोश करील. ²⁵मी बाबेलच्या राजाचे हात बळकट करीन, पण फारोचे हात तोडून टाकीन. मग त्यांना समजेल की मी परमेश्वर आहे. “मी माझी तलवार बाबेलच्या राजाला देईन. तो ती मिसरवर उपसेल. ²⁶मी मिसरी लोकांना इतर राष्ट्रांत विखरून टाकेल म्हणजे त्यांना मीच परमेश्वर आहे हे कळेल.”

अशूर गंधसस्त्रप्रमाणे आहे

31 परगंदा काळच्या अकराव्या वर्षाच्या तिसऱ्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी परमेश्वराचा संदेश मला मिळाला. तो म्हणाला, ²“मानवपुत्रा, मिसरचा राजा फारो आणि त्याचे लोक यांना पुढील गोष्टी सांग:

“मोठेपणात तुम्ही कोणासारखे आहात?

³अशूर सुंदर फांदा असलेल्या व गर्द छाया असलेल्या लबानोनमधील उंच गंधसस्त्रसारखा होता. त्याचा शेडा ढगांना भिडला होता.

⁴पाण्यामुळे वृक्ष वाढला. नदीमुळे तो उंच झाला. वृक्षभोवती नद्या वाहत होत्या. त्याच्यापासून निघणारे फक्त लहान पाटच मळ्यातील इतर झाडांपर्यंत जात.

⁵म्हणून तो वृक्ष मळ्यातील इतर झाडांपेक्षा उंच होता. त्याला खूप फांदा फुटल्या. त्याला भरपूर पाणी मिळाल्याने, त्याच्या फांद्या विस्तारल्या.

⁶सर्व पक्ष्यांनी त्या वृक्षाच्या फांद्यांमध्ये आपली घरीती बांधली. त्याच्या छायेत सर्व प्राण्यांची वीण होई. त्याच्या सावलीला सर्व मोठी राष्ट्रे राहात.

⁷वृक्ष फारच सुंदर होता. त्याच्या मुळांना भरपूर पाणी मिळाल्याने त्याचा विस्तार मोठा झाला, त्याच्या फांद्या लांब झाल्या.

⁸देवाच्या बागेतील, गंधसुरूंनासुध्दा एवढ्या फांद्या नव्हत्या देवदारुलाही एवढ्या फांद्या नव्हत्या, अर्मांन झाडांनाही अशा फांद्या नव्हत्या. देवाच्या बागेतील कोठलाच वृक्ष, ह्या वृक्षा इतका, सुंदर नव्हता.

⁹मी त्याला खूप फांदा देऊन सुंदर बनविले. मग एदेनमधील म्हणजेच देवाच्या बागेतील वृक्ष त्याचा द्वेष करू लागले.”

¹⁰मग, परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, “वृक्ष उंच वाढला आहे. त्याचा शेडा ढगाला भिडला आहे. वृक्षाला आपल्या उंचीचा अभिमान आहे. ¹¹म्हणून मी त्यास एका बलिष्ठ राजाच्या स्वाधीन करीन. तो त्या वृक्षाने केलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल त्याला शिक्षा करील. मी त्या वृक्षाला त्याच्या दुष्टाव्याबद्दल माझ्या बागेतून काढून टाकीन. ¹²राष्ट्रांतील अत्यंत भयंकर परक्यांनी त्याला तोडून फेकले. वृक्षाच्या फांद्या डोंगरदऱ्यात पडल्या त्या फांद्या त्या देशातून वाहणाऱ्या नद्यांतून वाहत गेल्या. त्या वृक्षाची सावली राहिली नसल्याने, पृथ्वीवरचे सगळे लोक दूर निघून गेले. ¹³आता त्या तोडून टाकलेल्या झाडावर पक्ष्यांची वस्ती आहे. आणि हिंस्र श्वापदे त्याच्या तोडून टाकलेल्या फांद्यामधून संचार करत आहेत.

¹⁴आता, पाण्याजवळचे कोठलेही झाड गर्व करणार नाही. कोणीही ढगापर्यंत पोहोचायचा प्रयत्न करणार नाही. ते पाणी पिणारे मोठे वृक्ष आपल्या उंचीची प्रौढी मिरविणार नाहीत. का? कारण प्रत्येकाला मरण अटळ आहे. त्यांना जमिनीखाली, शेओलमध्ये मृत्यूलोकांत जावे लागणार. इतर मृतांमध्ये, खोल विवरात त्यांना जावे लागणार.”

¹⁵परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो “ज्या दिवशी तो वृक्ष शेओलमध्ये मृत्यूलोकांत गेला, त्या दिवशी मी लोकांना शोक करायला लावला. मी खोल पाण्याने त्या वृक्षाला झाकले. * वृक्षाच्या नद्यांचा प्रवाह मी अडविला. त्यामुळे झाडांकडे वाहणारे पाणी वाहण्याचे थांबले. मी त्याच्यासाठी लबानोनला शोक करायला भाग पाडले. त्या मोठ्या वृक्षाबद्दलच्या दुःखाने मळ्यातील झाडे म्लान झाली.

¹⁶मी वृक्ष पाडला. त्याच्या आवाजाने राष्ट्र हादरली, घाबरली. मी वृक्षाला मृत्यूलोकांत जायला भाग पाडले. तो वृक्ष इतर लोकांबरोबर खोल विवरात जाऊन पडला. पूर्वी, एदेनमधल्या सर्व वृक्षांनी आणि लबानोनमधील उत्तम झाडांनी तेच पाणी प्यायले होते. धरणीखाली गेलेले ते वृक्ष मग समाधान पावले. ¹⁷हो! ते वृक्षही मोठ्या वृक्षाबरोबर खाली गेले. ते लढाईत मारल्या गेलेल्या लोकांमध्ये जाऊन

मी ... झाकले येथे शब्दाचा खेळ आहे, पाणी झाडाला झाकण्याऐवजी पाण्याला दुःखाच्या कापडाने झाकले.

मिसळले. त्या मोठ्या वृक्षाने इतरांना बलवान केले होते. राष्ट्रांमध्ये ती झाडे ह्या मोठ्या वृक्षाच्या सावलीला राहिली.

¹⁸“तेव्हा हे मिसर देशा, एदेनमधल्या कोणत्या मोठ्या, बलवान वृक्षाशी मी तुझी तुलना करावी? तू, मृत्युलोकांत, त्या परदेशीयांबरोबर आणि लढाईत मारल्या गेलेल्या लोकांबरोबर, जाऊन पडशील, फारो आणि त्याची माणसे ह्यांच्याबाबतीत तसेच घडेल.” देव, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

फारो: सिंह का मगर?

32 परागंदा काळाच्या बाराव्या वर्षाच्या बाराव्या महिन्याच्या (मार्चच्या) पहिल्या दिवशी, मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला. तो म्हणाला, ²“मानवपुत्रा, मिसरचा राजा फारो ह्याच्यासाठी हे शोकगीत गा. त्याला सांग:

“तू स्वतःला राष्ट्रांमध्ये उन्मत्तपणे चालणारा बलिष्ठ तरुण सिंह समजलास. पण खरे म्हणजे तू तळ्यांतील मगरी प्रमाणे आहेस. तू प्रवाहतून रेटा देऊन मार्ग काढतोस तुझ्या पायाने पाणी गळूळ करतोस, मिसरच्या नद्या घुसळून काढतोस.”

³परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो:

“मी पुष्कळ लोकांना एकत्र जमविले आहे. आता मी माझे जाळे तुझ्यावर फेकीन. मग ते लोक तुला आत ओढून घेतील.

⁴मग मी तुला कोरड्या जमिनीवर टाकीन. मी तुला शेतांत टाकीन. सर्व पक्षी येऊन तुला खाऊ देत. सर्व ठिकाणचे सगळे हिंस्र प्राणी येऊन तुला खाऊन तुम होऊ देत.

⁵मी तुझ्या मृत शरीराचे तुकडे पर्वतावर फेकीन आणि त्या तुकड्यांनी दऱ्या भरून टाकीन.

⁶मी तुझे रक्त डोंगरांवर ओतीन. ते जमिनीत मुरेल. नवाही रक्ताने भरतील.

⁷मी तुला अदृश्य करीन. मी आकाश झाकीन व तारे निस्तेज करीन. मी सूर्याला ढगाने झाकीन. आणि चंद्रप्रकाश पडणार नाही.

⁸तुझ्यावर पडणारा आकाशातील सर्व प्रकाश मी निस्तेज करीन. मी तुझ्या संपूर्ण देशाला अंधारात ठेवीन.” माझा प्रभू परमेश्वर ह्या गोष्टी म्हणाला आहे.

⁹“मी तुझा नाश करण्यासाठी शत्रूला आणले हे ऐकून पुष्कळ लोक अस्वस्थ व दुःखी होतील. तुला अनेकळी असलेली राष्ट्रे सुद्धा अस्वस्थ होतील. ¹⁰तुझ्याकडे पाहून खूप लोकांना धक्का बसेल. मी माझी तलवार परजताच, त्या लोकांचे राजे अत्यंत भयभीत होतील. तुझ्या पतनाच्या

दिवशी, क्षणाक्षणाला, ते थर थर कापतील. प्रत्येकाला आपल्या जीवाचे भय वाटेल.”

¹¹का? कारण परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: “बाबेलच्या राजाची तलवार तुमच्यावर उपसली जाईल.

¹²लढाईत, त्या सैनिकांकरवी मी तुमचे लोक मारीन. ते सर्वांत भयंकर अशा राष्ट्रांतून आलेले सैनिक आहेत. मिसरच्या अभिमानास्पद गोष्टी ते लुटतील. मिसरच्या लोकांचा नाश केला जाईल. ¹³मिसरच्या नद्यांच्या काठी असणाऱ्या सर्व प्राण्यांचा नाश होईल. ह्यापुढे लोकांच्या पायामुळे पाणी गळूळ होणार नाही. तसेच गुरांच्या खुरामुळेही ते खराब होणार नाही. ¹⁴मी मिसरचे पाणी शांत करीन. नद्यांचा प्रवाह मंद करीन. त्यांना तेलाप्रमाणे निसरड्या करीन.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला, ¹⁵“मी मिसरची भूमी ओसाड करीन. त्यातील सर्व काही नष्ट होईल मिसरमध्ये राहणाऱ्या सर्व लोकांना मी शिक्षा करीन. मगच त्यांना ‘मी देव व प्रभू’ असल्याचे समजेल.

¹⁶“लोक मिसरसाठी शोकगीत गातील. इतर राष्ट्रांतील मुलीही (गावे) त्याच्यासाठी शोकगीत गातील. त्या मिसर व त्याचे लोक यांच्यासाठी ते गीत गातील.” देव, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

मिसरचा नाश

¹⁷परागंदा काळातील बाराव्या वर्षाच्या त्याच महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला तो म्हणाला, ¹⁸“मानवपुत्रा, मिसरच्या लोकांसाठी शोक कर. मिसरला आणि बलाढ्य राष्ट्रांच्या मुलींना थडग्याकडे ने. त्यांना जमिनीखाली ने. म्हणजे ते खोल विवरात गेलेल्या लोकांच्यामध्ये राहतील.

¹⁹“मिसर, तू कोणापेक्षाही चांगला नाहीस. मृत्युलोकांत जा. त्या परदेशीयांबरोबर जाऊन पड.

²⁰“लढाईत मारल्या गेलेल्या लोकांत मिसर जाऊन पडेल. शत्रूने त्याला व त्याच्या सर्व लोकांना ओढून नेले आहे.

²¹“बलवान व शक्तिशाली लोक युद्धात मारले गेले. ते परदेशी मृत्युलोकात गेले. तेथून ते मिसरशी व त्याच्या साहाय्यकर्त्यांशी बोलतील ते सुद्धा युद्धात मारले गेले.

²²⁻²³“अशशूर व त्याचे सैन्य मृत्युलोकात आहे. खोल विवरात अतिशय खोलात त्यांची थडगी आहेत. ते सर्व अशशूरी सैनिक लढाईत मारले गेले. अशशूरच्या थडग्याभोवती अशशूरचे सैन्य आहे. ते जिवंत असताना त्यांनी लोकांना घाबरविले. पण आता ते सर्व शांत झाले आहेत—ते सर्व युद्धात मारले गेले.

²⁴“एलाम तेथेच आहे व तिच्या थडग्याभोवती त्याचे सर्व सैन्य आहे. ते सर्व लढाईत मारले गेले. ते परदेशी जमिनीखाली खोल गेले. ते जिवंत असताना, लोक त्यांना घाबरत. पण जमिनीखालच्या खोल विवरात त्यांनी आपल्याबरोबर आपली अप्रतिष्ठाही नेली. ²⁵त्यांनी एलाम

व युद्धात मारल्या गेलेल्या सैनिकांसाठी शय्या तयार केली. एलामच्या थडग्याभोवती त्याचे सैनिक आहेत. ते सर्व परदेशी युद्धात मारले गेले. ते जिवंत होते, तेव्हा त्यांनी लोकांना घाबरविले. पण जमिनीखाली खोल विवरात त्यांनी आपल्याबरोबर आपली अप्रतिष्ठाही नेली. त्यांना मारल्या गेलेल्या इतर लोकांबरोबर ठेवले गेले.

²⁶“मेशेख, तुबाल आणि त्यांची सैन्यही तेथेच आहेत. त्यांची थडगी सभोवती आहेत. ते सर्व परदेशी लढाईत मारले गेले. त्यांनी जिवंतपणी लोकांना घाबरविले.” ²⁷पण ते आता पूर्वीच मृत्यू पावलेल्या बलवान लोकांबरोबर पडून आहेत. त्यांना त्यांच्या शस्त्रास्त्रांबरोबर पुरले. त्यांच्या तलवारी त्यांच्या डोक्याखाली ठेवल्या आहेत. पण त्यांचे पाप त्यांच्या हाडांवर आहे. का? कारण जिवंत असताना त्यांनी लोकांना घाबरविले.

²⁸“मिसर, तुझासुद्धा नाश होईल. तू सुद्धा त्या परदेशी लोकांच्यात जाऊन पडशील. युद्धात मारल्या गेलेल्या सैनिकांच्यामध्ये तू जाशील.

²⁹“तेथे अदोमसुद्धा आहे. तिच्याबरोबर तिचे राजे व नेते आहेत. ते सुद्धा शक्तिशाली होते. पण आता ते युद्धात मारल्या गेलेल्या इतर लोकांबरोबर पडतात. ते परदेशी लोकांवर पडून आहेत. ते खोल विवरात गेलेल्या लोकांबरोबर तेथे आहेत.

³⁰“उत्तरेकडचे सर्वच्या सर्व राज्यकर्ते तेथे आहेत. सीदोनचे सर्व सैनिकही तेथे आहेत. त्यांच्या बळाला लोक घाबरले. पण ते आता शरमले आहेत. ते परदेशी, युद्धात मारल्या गेलेल्या लोकांच्यामध्ये पडून आहेत. त्यांनी त्या खोल विवरात जाताना स्वतःची अप्रतिष्ठाही स्वतःबरोबर नेली.

³¹“फारोला मृत्युलोकात गेलेले लोक दिसतील. तो आणि त्याच्या बरोबरचे इतर लोक मग समाधान पावतील. हो! फारो आणि त्याचे सर्व सैन्य युद्धात मारले जाईल.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला,

³²“फारो जिवंत असताना, मी लोकांना त्याची भीती दाखविली. पण आता तो परदेशी लोकांबरोबर पडेल. युद्धात मारल्या गेलेल्या इतर सैनिकांबरोबर फारो व त्याचे सर्व सैन्य पडेल.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

इझ्राएलचा पहारेकरी म्हणून देव यहजेकेलला निवडतो

33 मला परमेश्वराचे शब्द ऐकू आले. तो म्हणाला. ²“मानवपुत्रा, तुझ्या माणसांशी बोल त्यांना सांग, ‘ह्या देशावर हल्ला करण्यासाठी कदाचित्, मी शत्रूसैनिकांना आणीन. त्या वेळेस लोक एकाला पहारेकरी म्हणून निवडतील. ³पहारेकऱ्याने शत्रूसैनिकांस येताना पाहिल्यास, तो तुतारी फुंकून लोकांना सावध करतो. ⁴जर लोकांनी तुतारीचा आवाज ऐकूनही त्याकडे दुर्लक्ष केले, तर शत्रू त्यांना पकडतील व कैदी म्हणून घेऊन

जातील. अशा वेळी मृत्यूला ज्याचा तोच जबाबदार असेल. ⁵जर एखाद्याने तुतारीचा आवाज ऐकूनही दुर्लक्ष केले, तर त्याच्या मृत्यूची जबाबदारी त्याची त्याच्यावरच असेल. तो जर तुतारीच्या आवाजाने सावध झाला असता, तर वाचू शकला असता.

⁶“पण, कदाचित्, असेही होईल की शत्रूसैनिकांना पाहूनही पहारेकरी तुतारी फुंकणार नाही. त्याने लोकांना सावध न केल्याने, शत्रूसैनिक त्यांना पकडतील व कैदी म्हणून घेऊन जातील. त्यांनी पाप केले होते म्हणून ते पकडले जातील हे खरे, पण जर ते ठार मारले गेले, तर त्यांच्या मृत्यूला पहारेकरीही जबाबदार असेल.’

⁷“आता, मानवपुत्रा, इझ्राएल लोकांचा पहारेकरी म्हणून मी तुझी निवड करीत आहे. माझ्याकडून संदेश मिळताच, माझ्यावतीने तू लोकांना जागृत केलेच पाहिजेस. ⁸मी कदाचित् तुला लोकांना जागृत केलेच पाहिजेस, जर तू त्या दुष्ट माणसाकडे जाऊन त्याला सावध केलेच पाहिजेस. जर तू त्या दुष्ट माणसाकडे जाऊन त्याला सावध केले नाहीस, त्याचा मार्ग बदलण्याबद्दल त्याला सांगितले नाहीस, तर त्याच्या पापामुळे तो मरेल, पण त्याच्या मृत्यूची जबाबदारी तुझ्यावरही येईल. ⁹पण तू त्या पाप्यास सावध करून कुमार्ग सोडून सन्मार्ग धरण्यास सांगितलेस आणि त्याने ह्यास नकार दिला, तर तो माणूस त्याच्या पापामुळे मरेल. पण तू वाचशील.

देवाला लोकांचा नाश करण्याची इच्छा नाही

¹⁰“मानवपुत्रा, माझ्यावतीने इझ्राएलच्या लोकांशी बोल. कदाचित्, ते लोक म्हणतील, ‘आम्ही पाप केले. नियम मोडले आमची पापे आम्हाला बोजा झाली आहेत. आमच्या पापांनी आम्ही सडलो आता जगण्यासाठी आम्ही काय करावे?’

¹¹“मी शपथपूर्वक सांगतो ‘दुष्टांचे मरण मी इच्छिले नव्हते. मला त्यांनी मरावे असे अजिबात वाटत नाही. त्या पापी लोकांनी परत माझ्याकडे यावे असे मला वाटते. त्यांनी आपला मार्ग बदलावा म्हणजे त्यांना खरोखरीचे जीवन जगता येईल. तेव्हा माझ्याकडे परत या. दुष्कृत्ये करायचे सोडा. इझ्राएलच्या लोकांनी, तुम्ही का मरावे?’ असे परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो, असे तू त्या लोकांना सांगितले पाहिजेस.

¹²“मानवपुत्रा, तू तुझ्या लोकांना असेही सांग ‘जर एखादा सज्जन कुमार्गाला लागून पाप करू लागला, तर त्याने पूर्वी केलेल्या चांगल्या गोष्टी त्याला वाचवू शकणार नाहीत. तसेच एखादा पापापासून परावृत्त झाला, तर त्याची भूतकाळातील पापे त्याचा नाश करू शकणार नाहीत. तेव्हा लक्षात ठेवा, पूर्वी केलेली सत्कृत्ये, आता तुम्ही दुष्कृत्ये करू लागल्यास तुम्हाला वाचविणार नाहीत.’

¹³“कदाचित् मी सज्जन माणसाला ‘तो जगेल’ असे सांगिन. पण त्यामुळे त्याला ‘आपण पूर्वी केलेली सत्कृत्ये आपल्याला

वाचवतील. असे वाटेल. म्हणून तो पाप करू लागेल, तर त्याची पूर्वीची सत्कृत्ये मी स्मरणार नाही. तो पाप करू लागल्याने तो मरेल.'

¹⁴"किंवा मी दुष्टाला 'तू मरशील' असे सांगीन. पण तो कदाचित त्याचा जीवनमार्ग बदलेल. तो पाप करण्याचे सोडून देऊन चांगल्या रीतीने जगू लागेल. तो सज्जन व प्रामाणिक होईल. ¹⁵त्याने कर्ज देताना गहाण म्हणून ठेवून घेतलेल्या वस्तू तो कदाचित परत करेल. त्याने चोरलेल्या वस्तूंची किंमत तो चुकती करील. जीवनातील नियमप्रमाणे तो चालू लागेल, तो वाईट गोष्टी करण्याचे सोडून देईल, तर तो नक्कीच जगेल. तो मरणार नाही. ¹⁶त्याने पूर्वी केलेली पापे मी स्मरणार नाही. का? कारण आता तो योग्य रीतीने जगत आहे, तो प्रामाणिक झाला आहे. तेव्हा तो जगेल.

¹⁷"पण तुझी माणसे म्हणतात, 'हे योग्य नाही, परमेश्वर, माझा प्रभू, असा असूच शकत नाही.'

"पण ते लोक प्रामाणिक नाहीत. त्यांनी बदललेच पाहिजे.

¹⁸जर सज्जन सत्कृत्ये सोडून दुष्कृत्ये करू लागला, तर त्याच्या पापामुळे तो मरेल. ¹⁹आणि जर दुष्टाने पाप करण्याचे सोडून दिले, तो चांगले जीवन जगू लागला, प्रामाणिक झाला, तर तो जगेल. ²⁰पण मी न्यायी नाही असे तुम्ही अजूनही म्हणता. पण मी तुम्हाला सत्य सांगत आहे. इस्राएलच्या लोकांनो, प्रत्येकाच्या कर्माचा मी न्याय करीन."

यशलेम काबीज केले जाते

²¹परगंदा अवस्थेच्या बाराव्या वर्षाच्या दहाव्या महिन्याच्या (जानेवारी महिन्याच्या) पाचव्या दिवशी यशलेममधून एक माणूस माझ्याकडे आला. तो तेथील लढाईतून निसटून आला होता. तो म्हणाला, "नगरी (यशलेम) काबीज केली गेली."

²²तो माणूस येण्यापूर्वीच्या संध्याकाळी परमेश्वराचे, माझ्या प्रभूचे, सामर्थ्य माझ्यावर आले. देवाने मला मुके केले. पण तो माणूस येण्याच्या वेळी परमेश्वराने मला वाचा दिली व बोलण्यास प्रवृत्त केले. ²³मग मला परमेश्वराचा संदेश मिळाला. तो म्हणाला, ²⁴"मानवपुत्रा, इस्राएलच्या विद्वंस् झालेल्या गावांतून इस्राएली राहात आहेत. ते म्हणतात, 'अब्राहाम एकटा असताना देवाने त्याला ही सर्व भूमी दिली. आता, आम्ही पुष्कळ आहोत आणि ही भूमी नक्कीच आमची आहे. ही आमच्या मालकीची आहे.'

²⁵"तू त्यांना सांग की परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो 'तुम्ही रक्तसकट मांस खाता. तुम्ही मदतीकरिता तुमच्या मूर्तीकडे पाहता तुम्ही लोकांचे खून करता. मग मी तुम्हाला ही भूमी का द्यावी? ²⁶तुम्ही तुमच्या स्वतःच्या तलवारीवर अवलंबून राहता. तुमच्यातील प्रत्येकजण भयानक कृत्ये करतो,

शेजाऱ्याच्या बायकोबरोबर व्यभिचार करून पाप करतो, तेव्हा तुम्हाला भूमी मिळू शकत नाही.'

²⁷"तू त्यांना सांगितले पाहिजेस की परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, "माझी शपथ घेऊन प्रतिज्ञा करतो की त्या नाश झालेल्या गावांत राहणारे लोक तलवारीने मारले जातील. जर एखादा शेतांत असेल. तर मी त्याला प्राण्याकडून मारीन व त्या प्राण्याचे तो भक्ष्य होईल. जर लोक गडात वा गुहेत लपले असतील, तर ते रोगराईने मरतील. ²⁸मी ती भूमी ओसाड व निर्जन करीन. त्या देशाला अभिमानास्पद असणाऱ्या सर्व गोष्टी गमवाव्या लागतील. इझ्राएलचे पर्वत ओसाड होतील. तेथून कोणीही जाणारसुद्धा नाही. ²⁹त्या लोकांनी खूप भयानक कृत्ये केली आहेत. म्हणून मी ती भूमी एक निर्जन, ओसाड प्रदेश करीन. मग ह्या लोकांना कळेल की मीच परमेश्वर आहे."

³⁰"आणि, मानवपुत्रा, आता तुझ्याबद्दल तुझे लोक भिंतीला टेकून, त्यांच्या दारांत उभे राहून, तुझ्याबद्दल बोलतात, ते एकमेकांना म्हणतात "चला, परमेश्वर काय म्हणतो ते जाऊन ऐकू या." ³¹म्हणून ते माझे लोक असल्यासारखे तुझ्याकडे येतात. ते माझे लोक असल्याप्रमाणे तुझ्यापुढे बसतात. ते तुझे म्हणणे ऐकतात, पण तू सांगितल्याप्रमाणे ते करणार नाहीत. ते त्यांना भावते तेच करू इच्छितात. ते लोकांना फसवून खूप पैसा मिळवू बघतात.

³²"तू त्यांच्या दृष्टीने प्रेमगीते गाणारा फक्त एक गायक आहेस. तुझा गळा गोड आहे. तू तुझे वाद्य उत्तम वाजवितोस. ते तुझे फक्त ऐकतात पण त्याप्रमाणे ते करणार नाहीत. ³³पण तू गात असलेल्या गोष्टी खरोखरच घडतील. मगच लोकांना कळेल की त्यांच्यामध्ये खरोखरच एक संदेष्टा राहत होता."

इझ्राएल मेंढ्यांच्या कळपाप्रमाणे आहे

34 मला परमेश्वराचे शब्द ऐकू आले. तो म्हणाला, ²¹"मानवपुत्रा, माझ्यावतीने इस्राएलच्या मेंढपाळांविषयी (नेत्यांविषयी) बोल. माझ्यासाठी त्यांच्याबरोबर बोल. त्यांना सांग की परमेश्वर, माझा प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो. 'तुम्ही इस्राएलचे मेंढपाळ स्वतःच फक्त चरत आहात. त्यामुळे तुमचे वाईट होईल. तुम्ही कळपाला खायला का घालत नाही? ³तुम्ही धष्टपुष्ट मेंढ्या खाता, त्यांच्या लोकराचा उपयोग स्वतःला कपडे करण्याकरिता. करता तुम्ही धष्टपुष्ट मेंढ्या मारता. पण कळपाला खायला घालीत नाही. ⁴तुम्ही दुर्बळांना सबळ केले नाही. तुम्ही आजारी मेंढ्यांची काळजी घेतली नाही. जखमींना मलमपट्टी केली नाही. काही मेंढ्या भरकटल्या पण तुम्ही जाऊन त्यांना परत आणले नाही. तुम्ही त्यांना शोधायला गेला नाहीत. नाही! तुम्ही फारच दुष्ट आणि

निष्ठुर होता. आणि मेंढ्यांनाही तुम्ही दुष्टपणाने व निष्ठुरतेनेच वागविण्याचा प्रयत्न केला.

⁵“आणि कोणीच मेंढपाळ नसल्याने मेंढ्या आता विखुरल्या आहेत. त्या हिंस्र पशूंचे भक्ष्य झाल्या आहेत, कारण त्या पसरल्या गेल्या. “माझा कळप सर्व डोंगरांतून व सर्व टेकड्यांवरून भटकला, जगाच्या पाठीवरील प्रत्येक ठिकाणी विखुरला आणि त्याचा शोध घेण्यास कोणीही नव्हते.”

⁷म्हणून, मेंढपाळांनो, परमेश्वराचे म्हणणे ऐका. परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो, ⁸“मी शपथपूर्वक प्रतिज्ञा करतो. हिंस्र पशूंनी माझ्या मेंढ्या पकडल्या. खरंच! माझ्या मेंढ्या वन्य प्राण्यांचे भक्ष्य झाल्या. का? कारण त्यांना खरा मेंढपाळ नव्हता. माझ्या मेंढपाळांनी माझ्या कळपावर लक्ष ठेवले नाही. नाही! त्यांनी फक्त मेंढ्या मारल्या व स्वतःची पोटे भरली. त्यांनी माझ्या कळपाला खाऊ घातले नाही.”

⁹तेव्हा, मेंढपाळांनो, परमेश्वराचे म्हणणे ऐका. ¹⁰परमेश्वर म्हणतो, “मी त्या मेंढपाळांच्याविरुद्ध आहे. मी माझ्या मेंढ्या त्यांच्याकडून परत मागीन. मी त्यांच्यावर तोंडसुख घेईन. ह्यापुढे ते माझे मेंढपाळ असणार नाही. मग ते स्वतःच्या तुंबड्या भरू शकणार नाहीत. आणि त्यांच्यापासून मी माझ्या कळपाला वाचवीन. मग माझ्या मेंढ्या त्यांचे भक्ष्य होणार नाहीत.”

¹¹परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो, “मी स्वतःच त्यांचा मेंढपाळ होईन. मी माझ्या मेंढ्यांचा शोध घेईन. मी त्यांच्यावर लक्ष ठेवीन. ¹²मेंढपाळ जर मेंढ्यांबरोबर असेल, तर त्या भरकटू लागताच, तो त्यांचा शोध घेईल, त्याचप्रमाणे, मी करीन. मी माझ्या मेंढ्यांना वाचवीन. त्या अंधाच्या व ढगाळ दिवशी, त्या जेथे जेथे विखुरल्या असतील, तेथून तेथून मी त्यांना परत आणीन. ¹³त्या त्या राष्ट्रांतून मी त्यांना परत आणीन. निरनिराळ्या देशांतून मी त्यांना एकत्र आणीन. मी त्यांना त्यांच्या भूमीत परत आणीन. मी त्यांना इस्राएलच्या डोंगरांवर, झऱ्यांकाठी आणि लोक राहत असलेल्या सर्व ठिकाणी चरू देईन. ¹⁴मी त्यांना चांगल्या कुराणांत नेईन. इस्राएलच्या डोंगरावरील उंच ठिकाणी त्या जातील. तेथे चांगल्या जमिनीवर त्या झोपतील आणि गवत खातील. इस्राएलच्या डोंगरावरील उत्तम हिरवळीवर त्या चरतील. ¹⁵हो! मी माझ्या कळपाला खायला घालीन. आणि त्यांना विश्रांतीच्या जागी घेऊन जाईन.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

¹⁶हरवलेल्या मेंढ्यांचा मी शोध घेईन. भटकलेल्यांना मी परत आणीन. जखमी झालेल्या मेंढ्यांना मी मलमपट्टी करीन. दुर्बलांना मी सबळ करीन. मी त्या लठ्ठ व मत मेंढपाळांचा मात्र नाश करीन. त्यांना योग्य अशीच शिक्षा मी देईन.”

¹⁷परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो, तू माझ्या कळपा “मी माझ्या कळपातील मेंढ्या-मेंढ्यात, एडका व

बोकड ह्यांच्यात न्यायनिवाडा करीन. ¹⁸सुपीक जमिनीवर वाढणारे गवत तुम्ही खाऊ शकता. मग इतर मेंढ्यांचे गवत तुम्ही का चिरडून टाकता? तुम्ही भरपूर शुद्ध पाणी पिऊ शकता. मग तुम्ही इतरांचे प्यायचे पाणी का ढवळता? ¹⁹तुमच्या पावलांनी, चिरडलेले गवत आणि ढवळलेले पाणी, माझ्या कळपाने प्यायलेच पाहिजे.”

²⁰म्हणून, परमेश्वर, माझा प्रभू, त्यांना म्हणतो, “मी स्वतः लठ्ठ मेंढी आणि बारीक मेंढी ह्यांच्यात निवाडा करीन. ²¹तुम्ही बाजूने व खांद्याने ढकलता. तुमच्या शिंगांनी तुम्ही दुर्बळ मेंढ्यांना खाली पाडता. तुम्ही, त्यांना ढकलून दूर घालवून देता. ²²म्हणून, मी माझ्या कळपाला वाचवीन. यापुढे हिंस्र पशू त्यांना पकडणार नाहीत. मी मेंढ्या-मेंढ्यात न्यायनिवाडा करीन. ²³मग मी त्यांच्यावर एक मेंढपाळ नेमीन. माझा सेवक दावीद, ह्याला मी मेंढपाळ म्हणून नेमीन. तो त्यांना खायला घालील व त्यांचा मेंढपाळ होईल. ²⁴मग मी, परमेश्वर व प्रभू, त्यांचा देव होईन. माझा सेवक, दावीद राजा म्हणून त्यांच्यात राहील हे माझे परमेश्वराचे शब्द आहेत.

²⁵“मी माझ्या मेंढ्यांबरोबर एक शांततेचा करार करीन. मी अपायकारक प्राण्यांना या भूमीतून दूर करीन. मग मेंढ्या वाळवंटातही सुरक्षित राहू शकतील आणि रानात सुरक्षितपणे झोपू शकतील. ²⁶माझ्या टेकडी (यरुशलेम) भोवतालच्या जागा आणि मेंढ्या ह्यांना मी आशीर्वाद देईन. योग्य वेळी मी पाऊस पाडीन. ते आशीर्वादांच्या वर्षावात न्हाऊन निघतील. ²⁷शेतांत वाढणारी झाडे फळतील. पृथ्वीवर सुगीचा मोसम येईल. त्यामुळे मेंढ्या त्यांच्या देशात सुरक्षित राहतील. ज्यांच्या मानेवरील जोखड मी तोडून टाकीन. ज्यांनी त्यांना गुलाम केले, त्यांच्या बळपासून मी त्यांना वाचवीन. मग त्यांना कळेल की मीच परमेश्वर आहे. ²⁸यापुढे इतर राष्ट्रांकडून ते प्राण्यांप्रमाणे पकडले जाणार नाहीत. हिंस्र पशू त्यांना खाणार नाहीत. ते सुखरूप राहतील. त्यांना कोणीही घाबरविणार नाही. ²⁹जी सुंदर आणि प्रसिद्ध होईल, अशी जमीन मी त्यांना देईन. मग त्या देशात त्यांची उपासमार होणार नाही. यापुढे इतर राष्ट्रांकडून त्यांना अपमान सहन करावा लागणार नाही. ³⁰मग त्यांना समजून येईल की मीच त्यांचा परमेश्वर देव आहे, व मी त्यांच्याबरोबर आहे, इस्राएलच्या लोकांना ती माझी माणसे आहेत हेही कळेल.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला. ³¹तुम्ही माझी मेंढरे आहात, माझ्या कुरणातील मेंढरे आहात. तुम्ही फक्त माणसे आहात आणि मी तुमचा देव आहे.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

अदोमबद्दल संदेश

35 मला परमेश्वराचे शब्द ऐकू आले. तो म्हणाला, ²“मानवपुत्रा, सेईर पर्वताकडे पाहा, आणि माझ्यावतीने त्याच्याविरुद्ध बोल. ³त्याला सांग ‘परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो:

“सेईर पर्वता, मी तुझ्याविरुद्ध आहे. मी तुला शिक्षा करीन. मी तुला उजाड करीन.

⁴तुझ्या गावांचा मी नाश करीन. तू ओसाड होशील. मग तुला कळून चुकेल की मी परमेश्वर आहे.

⁵का? कारण तू नेहमीच माझ्या माणसांच्या विरुद्ध होतास. इस्राएलच्या अखेरच्या शिक्षेच्या वेळी, त्यांच्या संकटकाळी, तू त्यांच्यावर तलवार चालविलीस.”

⁶म्हणून, परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो, “मी शपथपूर्वक प्रतिज्ञा करतो की मी तुला मृत्युदंड देईन. मृत्यू तुझा पाठलाग करील. लोकांना ठार करण्यात तुला घृणा वाटली नाही. म्हणून मृत्यू तुझा पाठलाग करील. ⁷सेईर पर्वताला ओसाड, उजाड करीन. त्या गावातून येणाऱ्या प्रत्येकाला मी ठार करीन. तसेच त्या गावात जाऊ पाहणाऱ्यालाही मी ठार मारीन. ⁸त्याचे डोंगर मी मृत शरीरांनी झाकून टाकीन. टेकड्यांवर, दऱ्यांतून, आणि घळींतून प्रेते पडतील. ⁹मी तुला कायमचा ओसाड करीन. तुझ्या शहरांतून कोणीही राहणार नाही. मग तुला पटेल की मीच परमेश्वर आहे.”

¹⁰तू म्हणालास “ती दोन राष्ट्रे (इस्राएल व यहूदा) माझी होतील आम्ही त्यांना आमच्या मालकीची करू.”

पण परमेश्वर तिथे होता. ¹¹आणि तो परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो, “तू माझ्या माणसांचा द्वेष केलास. त्यांच्यावर रागावलास, म्हणून मी तुझा तिरस्कार करतो. मी शपथपूर्वक वचन देतो की तू जसे त्यांना दुखावलेस, तशीच शिक्षा मी तुला करीन. मी तुला शिक्षा करून लोकांना दाखवून देईन की मी त्यांच्या पाठीशी आहे. ¹²मग तुला सुद्धा कळेल की मी तू त्यांना उच्चारलेले सर्व अपमानकारक शब्द ऐकले होते. इस्राएलच्या पर्वताबद्दल तू खूप वाईट बोललास. तू म्हणालास ‘इस्राएलचा नाश झाला आहे. मी त्याला भक्ष्याप्रमाणे चोखीन.’ ¹³तुला गर्व झाला होता आणि तू माझ्याविरुद्ध बोललास. तू अनेक वेळा माझ्याविरुद्ध बोललास, आणि मी खरेच सांगतो की मी प्रत्येक शब्द ऐकला.”

¹⁴परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो, “मी तुझा नाश केल्यावर सर्व जगाला आनंद होईल. ¹⁵इस्राएलचा नाश झाल्यावर तुला आनंद झाला होता. मी तुलाही अगदी तशीच वागणूक देईन. सेईर पर्वताचा व संपूर्ण अदोम देशाचा नाश होईल. मगच तुला समजेल की मी परमेश्वर आहे.”

इस्राएल पुन्हा उभारला जाईल

36 “मानवपुत्रा, माझ्यावतीने इस्राएलमधील पर्वताशी बोल. त्यांना परमेश्वराचे म्हणणे लक्षपूर्वक ऐकायला सांग. ²त्यांना सांग की परमेश्वर आणि प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो. ‘शत्रू तुमच्याविषयी वाईट बोलताना सुखावले ते म्हणाले की अरे वा! आता प्राचीन पर्वत आमचे होतील.’

³म्हणून माझ्यावतीने इस्राएलमधील पर्वतांशी बोल. त्यांना सांग की परमेश्वर आणि प्रभू असे सांगतो ‘शत्रूने तुमची शहरे नष्ट केली, सर्व बाजूंनी तुमच्यावर हल्ला केला. तुम्ही दुसऱ्या राष्ट्रांचे व्हावे म्हणून त्याने असे केले. मग लोक तुमच्याबद्दल चर्चा करतील. तुमची निंदांनालस्ती करतील.”

⁴म्हणून, इस्राएलच्या पर्वतांनो, परमेश्वराचे, प्रभूचे, म्हणणे ऐका. परमेश्वर व प्रभू पर्वत, टेकड्या, झरे, दऱ्या उजाड भगनावशेष, आणि सोडून दिलेली शहरे यांना असे सांगतो की तुमच्या सभोवतालच्या इतर राष्ट्रांकडून तुम्ही लुबाडले गेलात, त्यांनी तुमची टार उडविली. ⁵म्हणून मी वचन देतो की माझ्या बोलण्यात आवेश असेल. मी अदोम आणि इतर राष्ट्रांना माझा राग जाणवून देईन. माझी जमीन त्या लोकांनी स्वतःसाठी घेतली, त्या वेळी त्यांना खूप आनंद झाला. त्यांनी ती फक्त लुटण्यासाठी आणि नाश करण्यासाठी घेतली.”

⁶म्हणून, परमेश्वर माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: म्हणून माझ्यावतीने इस्राएल देशाशी बोल. पर्वत, टेकड्या, झरे आणि दऱ्या ह्यांच्याशी बोल. त्यांना सांग ‘परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो मी आवेशाने आणि रागाने बोलेन. का? कारण, इतर राष्ट्रांकडून तुम्हाला अपमान सहन करावा लागला.”

⁷म्हणून, परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: “मी वचन देतो की तुमच्या भोवतालच्या राष्ट्रांचीही अप्रतीष्टा होईल.

⁸पण इस्राएलच्या पर्वतांनो, माझ्या लोकांकरिता इस्राएल लोकांसाठी तुम्ही झाडे वाढवाव आणि ती फळांनी बहरतील. माझे लोक लवकरच परत येतील. ⁹मी तुमच्याबरोबर आहे. मी तुम्हाला मदत करीन. लोक तुमच्या जमिनीची मशागत करतील, बी पेरतील. ¹⁰तुमच्यावर खूप लोक राहतील. सर्व इस्राएल लोक तेथे राहतील. शहरे लोकांनी गजबजतील. नाश झालेली ठिकाणे पुन्हा नव्यासारखी उभारली जातील. ¹¹मी तुम्हाला खूप लोक व प्राणी देईन. त्यांची संतती वाढेल पूर्वीप्रमाणे लोक राहू लागतील. मी तुम्हाला, आरंभी होता त्यापेक्षा, चांगले करीन. मग तुम्हाला कळेल की मी परमेश्वर आहे. ¹²हो! मी लोकांना माझ्या माणसांना, हे इस्राएल तुझ्यावरून चालायला लावीन. ते तुला स्वीकारतील आणि तू त्यांचा होशील, तू पुन्हा त्यांना अपत्यहीन करणार नाहीस.”

¹³परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: “इस्राएल देश, लोक तुझ्याविषयी वाईट बोलतात. ते म्हणतात की तू तुझ्या लोकांचा नाश केल्यास, तू मुले दूर नेलीस. ¹⁴पण यापुढे तू लोकांचा नाश करणार नाहीस, मुले दूर नेणार नाहीस.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला. ¹⁵यापुढे इतर राष्ट्रांना मी अपमान करू देणार नाही. ते तुझी अप्रतिष्ठा करणार नाहीत. तू आणखी तुझी मुले गमावणार नाहीस.” परमेश्वर, माझा प्रभू, हे म्हणाला.

परमेश्वर स्वतःच्या कीर्तीचे रक्षण करील

¹⁶मग परमेश्वराचे शब्द मला ऐकू आले, तो म्हणाला, ¹⁷“मानवपुत्रा, इस्राएलचे लोक त्यांच्या स्वतःच्या देशात राहिले. पण दुष्कृत्ये करून त्यांनी तो देश गलिच्छ केला. रजस्वला स्त्रीप्रमाणे ते मला अशौच होते. ¹⁸देशात लोकांना ठार करून त्यांनी त्या भूमीवर रक्त सांडले. त्यांच्या मूर्तींनी देश अमंगळ केला. म्हणून मी त्यांना माझा क्रोध किती आहे ते दाखविले. ¹⁹मी त्यांना राष्ट्रा-राष्ट्रांत पसरविले आणि सर्व जगात विखरून टाकले. त्यांच्या दुष्कृत्यांबद्दल मी त्यांना अशीच शिक्षा केली. ²⁰ते त्या दुसऱ्या राष्ट्रांत गेले. तेथेही त्यांनी माझे पवित्र नाव धुळीला मिळवले, राष्ट्रे त्यांच्याबद्दल बोलली. ती म्हणाली, ‘हा परमेश्वर आहे तरी कसा? हे परमेश्वराचे लोक आहेत, पण त्यांनी त्याची भूमी सोडली.’

²¹“इस्राएलच्या लोकांनी माझे पवित्र नाव बदनाम केले. त्याबद्दल मला खेद वाटला. ²²म्हणून इस्राएलच्या लोकांना सांग की परमेश्वर, प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो ‘इस्राएल लोकांनो, तुम्ही जेथे जेथे गेलात, तेथे तेथे तुम्ही माझे पवित्र नाव बदनाम केलेत. हे थांबविण्यासाठी मी काहीतरी करीन. ते मी तुमच्यासाठी म्हणून करणार नाही, तर माझ्या पवित्र नावासाठी करीन. ²³मी त्या मोठ्या राष्ट्रांना दाखवून देईन की माझे नाव खरोखरच पवित्र आहे. तुम्ही त्या राष्ट्रांत माझ्या पवित्र नावाला कलंक लावलात. पण मी पवित्र आहे. हे मी तुम्हाला दाखवून देईन. मग त्या राष्ट्रांना, मी परमेश्वर असल्याचे, समजेल.’” परमेश्वर, माझा प्रभू असे म्हणाला.

²⁴देव म्हणाला, “मी तुम्हाला त्या राष्ट्रांतून बाहेर काढून एकत्र करीन आणि तुमच्या देशात तुम्हाला परत आणीन. ²⁵मग तुमच्यावर शुद्ध पाणी शिंपडून मी तुम्हाला शुद्ध करीन. तुमची घाण मी धुवून काढीन. त्या आंगळ मूर्तींचीही घाण मी धुवून काढीन आणि तुम्हाला शुद्ध करीन.”

²⁶देव म्हणाला, “मी तुमच्यात नवीन आत्मा घालून नवे हृदय बसवीन तुमचे दगडाचे हृदय बदलून त्या जागी माणसाचे कोमल हृदय बसवीन. ²⁷मी माझा आत्मा तुम्हाला देईन. मग तुम्ही बदलाल व माझे नियम पाळाल. काळजीपूर्वक माझ्या आज्ञा पाळाल. ²⁸मग तुम्ही, मी तुमच्या पूर्वजांना दिलेल्या, देशात राहाल. तुम्ही माझे व्हाल व मी तुमचा देव होईन.”

²⁹देव पुढे म्हणाला, “तसेच, मी तुमचे रक्षण करीन व तुम्हाला अपवित्र होऊ देणार नाही. मी पिकांना वाढायची आज्ञा देईन व तुमच्यावर उपासमारीची वेळ येऊ देणार नाही. ³⁰मी तुमच्या फळबागाचे आणि शेतांचे उत्पादन वाढवीन मग तुम्हाला कधीही परक्या देशात भुकेने व्याकूळ होऊन लज्जित व्हावे लागणार नाही. ³¹तुम्ही केलेल्या वाईट गोष्टी तुम्हाला आठवतील. त्या गोष्टी चांगल्या नव्हत्या, हे तुम्हाला स्मरेल. मग तुम्ही

केलेल्या पापाबद्दल आणि भयानक कृत्यांबद्दल स्वतःचाच तिरस्कार कराल.”

³²परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, “तुम्ही पुढील गोष्टी लक्षात ठेवाव्या असे मला वाटते. तुमच्या भल्याकरिता मी ह्या गोष्टी करीत नाही. मी माझ्या नावाकरिता त्या करीत आहे. म्हणून इस्राएल लोकांनो, तुम्ही ज्या तऱ्हेने जगलात, त्याची तुम्हाला लाज वाटली पाहिजे, तुम्ही ओशाळे झाले पाहिजे.”

³³परमेश्वर, माझा प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो, “ज्या दिवशी मी तुमची पापे धुवून काढीन, त्या दिवशी मी लोकांना गावांत परत आणीन. विद्ध्वंस झालेली गावे पुन्हा वसविली जातील. ³⁴जी भूमी, तिच्या जवळून जाणाऱ्या प्रत्येकाला, भगनावशेषांच्या ढिगांप्रमाणे दिसत होती, तीच मशागत केल्याप्रमाणे दिसेल. ³⁵वाटसरू म्हणतील, ‘पूर्वी, ह्या प्रदेशाचा विद्ध्वंस झाला. पण आता तोच एदेनच्या बागेप्रमाणे झाला आहे. शहरांचा नाश झाला. ती उद्ध्वस्त व ओसाड झाली. पण आता ती सुरक्षित आहेत आणि त्यांत लोकांनी वस्ती केली आहे.’”

³⁶देव म्हणाला, “मग तुमच्या सभोवतालच्या राष्ट्रांना कळेल की मीच परमेश्वर आहे आणि मीच नष्ट झालेली ठिकाणे पुन्हा उभारली. ओसाड जमिनीत मी पेरणी केली. मी परमेश्वर आहे. मी हे बोललो, ते मी घडवून आणीन.”

³⁷परमेश्वर, माझा प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो, “इस्राएलचे लोक मला त्यांच्याकरिता पुढील गोष्टी करण्यास सांगतील: त्यांची संख्या मी पुष्कळ मोठी करावी. त्यांना मेंढ्यांच्या कळपांप्रमाणे करावे. ³⁸यरुशलेमच्या खास सणांमध्ये असतात त्याप्रमाणे पवित्र मेंढ्या व बोकडांच्या पुष्कळ कळपांप्रमाणे पुष्कळ लोक तेथे राहतील. गावे व नष्ट झालेल्या जागा लोकांनी गजबजून जातील. मग त्यांना, मी देव आहे हे कळेल.”

सुक्या हाडांचा दृष्टान्त

37 परमेश्वराचे सामर्थ्य माझ्यावर आले. परमेश्वराच्या आत्म्याने मला गावातून उचलून दरीच्या मध्यभागी आणून ठेवले. ती दरी मृतांच्या हाडांनी भरलेली होती. ²दरीत जमिनीवर पुष्कळ हाडे पडलेली होती. त्यामधून परमेश्वराने मला चालायला लावले. ती हाडे अगदी सुकलेली असल्याचे मी पाहिले.

³मग, परमेश्वर, माझा प्रभू, मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, ही हाडे जिवंत होऊ शकतील का?”

मी उत्तरलो, “परमेश्वर देवा, ह्याचे उत्तर फक्त तुलाच माहीत आहे.”

⁴परमेश्वर, माझा प्रभू, मला म्हणाला, “माझ्यावतीने त्या हाडांशी बोल. त्यांना सांग ‘सुक्या हाडांनो, परमेश्वराचे म्हणणे ऐका. ⁵परमेश्वर, माझा प्रभू तुम्हाला पुढील गोष्टी सांगतो: मी तुमच्यात प्राण निर्माण करीन मग तुम्ही जिवंत व्हाल. ⁶मी तुमच्यावर स्नायू आणि मांस चढवीन आणि

त्यावर कातडे ओढीन. मग तुमच्यात प्राण ओतीन. म्हणजे तुम्ही पुन्हा जिवंत व्हाल. मग तुम्हाला समजून चुकेल की मीच परमेश्वर व प्रभू आहे.”

⁷मग मी परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे, त्याच्यावतीने हाडांशी बोललो. माझे बोलणे सुरू असतानाच, मला मोठा आवाज ऐकू आला. हाडांचा खुळखुळाट झाला. ती एकमेकांना जोडली गेली. ⁸माझ्या डोळ्यासमोर हाडांवर स्नायू, मांस व कातडे चढले. पण ती शरीरे हालली नाहीत. कारण त्यांत प्राण नव्हता.

⁹मग परमेश्वर, माझा प्रभू मला म्हणाला, “माझ्यावतीने वाच्याशी बोल. त्याला पुढील गोष्टी माझ्यावतीने सांग: ‘सर्व बाजूंनी येऊन तू ह्या शरीरात स्पंदन निर्माण कर त्यांच्यात प्राण घाल, म्हणजे ती पुन्हा जिवंत होतील.’”

¹⁰मग मी परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे वाच्याशी बोललो. मग मृत शरीरांत जीव आला. ती जिवंत होऊन उभी राहिली ते पुष्कळ लोक होते. ते मोठे सैन्यच होते.

¹¹मग परमेश्वर, माझा प्रभू मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, ही हाडे म्हणजे जणू काही सर्व इझ्राएली कुळच आहे. इझ्राएलचे लोक म्हणतात, ‘आमची हाडे सुकून गेली आहेत. * आम्हाला आशा राहिलेली नाही. आमचा संपूर्ण नाश झाला आहे.’ ¹²म्हणून त्यांच्याशी माझ्यावतीने बोल. त्यांना सांग की परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो ‘माझ्या माणसांनो, मी कबरी उघडून तुम्हाला कबरीतून बाहेर काढीन. मग मी तुम्हाला इझ्राएलच्या भूमीत आणीन. ¹³माझ्या माणसांनो, मी कबरी उघडून तुम्हाला त्यातून बाहेर काढल्यावर त्यांना कळेल की मीच परमेश्वर आहे. ¹⁴मी तुमच्यात माझा आत्मा * ओतीन. म्हणजे मग तुम्ही पुन्हा जिवंत व्हाल. मग मी तुम्हाला तुमच्या देशात परत आणीन. मगच तुम्हाला मी परमेश्वर असल्याचे कळेल. मी सांगितलेल्या गोष्टी मी घडवून आणल्या, हे ही तुमच्या लक्षात येईल.’” परमेश्वरच हे सर्व बोलला.

यहुदा व इझ्राएल यांचे एकीकरण

¹⁵मला परमेश्वराचे शब्द पुन्हा ऐकू आले. तो म्हणाला, ¹⁶“मानवपुत्रा, एक काठी घे आणि तिच्यावर पुढील संदेश लिही. ‘ही काठी यहुदा आणि त्याचे मित्र * इझ्राएलचे लोक यांच्या मालकीची आहे.’ मग दुसरी काठी घेऊन तिच्यावर लिही ‘ही एफ्राईमची काठी योसेफ व त्याचे मित्र इझ्राएलचे लोक यांच्या मालकीची आहे.’ ¹⁷मग

आमची ... आहेत अशी म्हणण्याची पद्धत अर्थ असा, की “आमच्यात बळ राहिले नाही.”

माझा आत्मा चैतन्य आत्मा, तेज.

मित्र येथे शब्दांचा खेळ आहे. ह्यासाठी असलेल्या हिब्रू शब्दाचा अर्थ “एकत्र येत आहेत.”

त्या दोन काठ्या एकत्र जोड. तुझ्या हातांत ती एकच काठी असेल.

¹⁸‘तुझे लोक तुला ह्याचा अर्थ विचारतील. ¹⁹त्यांना सांग की परमेश्वर, माझा प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो: ‘मी एफ्राईमच्या आणि त्याच्या मित्रांच्या म्हणजेच इझ्राएलच्या लोकांच्या हातांत असलेली योसेफाची काठी घेईन. मग ती मी यहुदाच्या काठीबरोबर ठेवीन. माझ्या हातांत त्या दोन काठ्यांची एकच काठी होईल.’

²⁰‘त्या काठ्या हातांत तुझ्या पुढे धर. त्यांच्यावर तू नांव लिहिली आहेस. ²¹लोकांना सांग की परमेश्वर, माझा प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो: ‘इझ्राएल लोक वेगवेगळ्या राष्ट्रांत गेले आहेत. तेथून त्यांना मी बाहेर काढीन. मी त्यांना सगळीकडून आणून, एकत्र गोळा करीन आणि त्यांना त्यांच्या देशात परत आणीन. ²²इझ्राएलच्या पर्वतीय क्षेत्रात मी त्यांचे एकच राष्ट्र करीन. त्या सर्वांचा मिळून एकच राजा असेल. यापुढे ती वेगवेगळी दोन राष्ट्रे असणार नाहीत, त्यांचे दोन राज्यात विभाजन होणार नाही. ²³ते यापुढे स्वतःला त्या मूर्ती मुळे वा पुतळ्यांमुळे अमंगळ करून घेणार नाहीत. तसेच इतर अपराध करून ते अमंगळ होणार नाहीत. त्यांनी पापे केलेल्या सर्व ठिकाणापासून मी त्यांना सुरक्षित ठेवीन. त्यांना धुवून शुद्ध करीन. मग ते माझे होतील व मी त्यांचा देव होईन.

²⁴“माझा सेवक, दावीद, हा त्यांचा राजा होईल. त्या सर्वांना मिळून एकच मेंढपाळ असेल. ते माझ्या नियमाप्रमाणे वागतील आणि माझ्या कायद्यांचे पालन करतील. मी त्यांना कारायला सांगितलेल्या गोष्टी ते करतील. ²⁵माझा सेवक, याकोब, याला मी दिलेल्या भूमीवर ते राहतील. तुमचे पूर्वज तेथेच राहात होते. आता माझी माणसे तेथे राहतील. ते, त्यांची मुले, नातवंडे कायमची तेथे राहतील. दावीद हा माझा सेवक त्यांचा कायमचा नेता असेल. ²⁶मी त्यांच्याबरोबर शांतता करार करीन. तो करार कायमस्वरूपी असेल. मी त्यांना त्यांची जमीन देण्यास, त्यांची संख्या वाढवून देण्यास, त्यांच्या तेथेच कायमचे माझे पवित्र स्थान ठेवण्यास कबूल आहे. ²⁷त्यांच्यामध्येच माझा पवित्र तंबू असेल. हो! मी त्यांचा देव असेल व ते माझे लोक असतील. ²⁸मग इतर राष्ट्रांना कळून येईल की मी परमेश्वर आहे आणि इझ्राएलमध्ये चिरंतन असे माझे पवित्र स्थान करून त्या लोकांना मी माझी कायमची खास माणसे बनविली आहेत.”

गोगबद्दल संदेश

38 परमेश्वराचे शब्द मला ऐकू आले तो म्हणाला, ²“मानवपुत्रा, मागोगमधील गोगकडे बघ मेशेखचा व तुबालचा तो अती महत्त्वाचा नेता आहे. माझ्यावतीने गोगविरुद्ध बोल. ³त्याला सांग की परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, ‘गोग तू मेशेख व तुबाल यांचा अती महत्त्वाचा नेता आहेस. पण मी तुझ्याविरुद्ध आहे. ⁴मी तुला पकडीन

आणि परत आणीन. तुझ्या सैन्यातील सर्व माणसांना मी परत आणीन. घोडे व सर्व घोडेस्वार यांनाही मी परत आणीन. मी तुम्हाला सर्वांना वेसण घालून परत आणीन. सर्व सैनिकांनी गणवेश घातलेले असतील आणि ढाली व तलवारी घेतलेल्या असतील. ⁵परस, कूश व पुट ह्यांचे सैनिकही त्यांच्याबरोबर असतील. त्यांच्याजवळ ढाली असतील आणि त्यांनी शिरस्त्राणे घातलेली असतील. ⁶त्याचप्रमाणे गोमर आणि अती उत्तरेचा देश तोगर्मा हेही आपापल्या सैनिकांबरोबर असतील. त्या कैद्यांच्या संचलनात प्रचंड संख्येने लोक असतील.

⁷“सज्ज व्हा! हो! तुम्ही स्वतः आणि तुम्हाला येऊन मिळालेली सैन्य ह्यांनी तयार राहा. तुम्ही लक्ष ठेवा आणि हुशार राहा. ⁸पुष्कळ काळांनंतर तुम्हाला कामाकरिता बोलविण्यात येईल. पुढील काळात युद्धातून तरलेल्या प्रदेशात, तुम्ही याल. ह्या प्रदेशातील लोकांना पुष्कळ वेगवेगळ्या राष्ट्रांतून गोळा केले जाईल. आणि इझ्राएलच्या पर्वताकडे परत आणले जाईल. पूर्वी इझ्राएलच्या पर्वतांचा पुन्हा पुन्हा नाश केला गेला. पण हे लोक इतर राष्ट्रांतून परत येतील. ते सर्वच्या सर्व सुरक्षित राहतील. ⁹पण तू त्यांच्यावर चढाई करण्यासाठी येशील. तू वादळासारखा येशील. सर्व देशाला व्यापणाऱ्या, गडगडाट करणाऱ्या दगासारखा तू येशील, तू आणि तुझ्याबरोबरचे इतर राष्ट्रांचे सैन्य ह्या लोकांवर हल्ला करण्यासाठी याल.”

¹⁰परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो, “त्या वेळी तुझ्या मनात एक कल्पना येईल तू एक दुष्ट वेत आखू लागशील. ¹¹तू म्हणशील, ‘तटबंदी नसलेल्या शहरांच्या देशावर (इझ्राएलवर) मी हल्ला करीन. ते लोक शांतीने राहतात. त्यांना ते सुरक्षित आहेत. असे वाटते. त्यांचे रक्षण करण्यास गावांभोवती तट नाही. त्यांच्या वेशींना अडसर नाहीत. खरे म्हणजे त्यांना वेसच नाही. ¹²मी त्या लोकांचा पराभव करून, त्यांची मौल्यवान संपत्ती लुटीन. पूर्वी नाश झालेल्या, पण आता लोक राहात असलेल्या स्थानांशी मी लढेन. इतर राष्ट्रांतून गोळा झालेल्या लोकांशी (इझ्राएलशी) मी लढेन. आता त्यांच्याजवळ गुरेढोरे व मालमत्ता आहे. ते जगाच्या चौकात रहातात. शक्तिशाली देशांना इतर शक्तिशाली देशांकडे जाण्यासाठी त्या प्रदेशातून प्रवास करावाच लागतो.’

¹³“शबा, ददान, तार्शाशचे व्यापारी आणि त्यांच्याबरोबर व्यापार करणारी सर्व गावे तुला विचारतील ‘तू मौल्यवान वस्तू हस्तगत करण्यास आलस का? चांगल्या गोष्टी बळकावण्यासाठी व सोने, चांदी, गुरेढोरे आणि मालमत्ता लुटून नेण्यासाठी तू आपल्या सैन्याच्या जथ्याला घेऊन आला आहेस का? सर्व अमूल्य वस्तू घेण्यासाठी तू आला आहेस का?’”

¹⁴देव म्हणाला, “मानवपुत्रा, माझ्यावतीने गोगशी बोल. त्याला सांग की परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो:

‘माझे लोक शांतीने व सुरक्षीत राहात असतील, तेव्हा तू त्यांच्यावर चढाई करण्यासाठी येशील. ¹⁵तू तुझ्या अगदी उत्तरेकडच्या प्रदेशातून येशील. तू तुझ्याबरोबर खूप लोक आणशील. ते सर्व घोड्यांवर स्वार होऊन येतील. तुझे सैन्य मोठे व शक्तिशाली असेल. ¹⁶‘तू माझ्या लोकांशी, इझ्राएलशी, लढण्यास येशील. तू देशाला व्यापणाऱ्या व प्रचंड गर्जना करणाऱ्या दगाप्रमाणे येशील. शेवटच्या दिवसांत माझ्या देशाशी लढण्यासाठी मी तुला आणीन. मग, गोग, राष्ट्रांना माझे सामर्थ्य कळून येईल. ते मला मान देतील. त्यांना कळून चुकेल की मी पवित्र आहे. मी तुला काय करील ते ते पाहातील.”

¹⁷परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो, “त्या वेळी, मी पूर्वी जे तुझ्याजवळ बोललो होतो, ते लोकांना आठवेल. मी माझ्या सेवकांचा, इझ्राएलच्या संदेश्यांचा उपयोग केला हेही त्यांना आठवेल ‘मी तुला त्यांच्याविरुद्ध लढण्यासाठी आणीन. असे इझ्राएलच्या संदेश्यांनी, माझ्यावतीने, पूर्वीच सांगितल्याचे त्यांना स्मरेल.”

¹⁸परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणाला, “त्या वेळी गोग इझ्राएलच्या विरुद्ध लढण्यास येईल आणि मी माझा क्रोध प्रकट करीन. ¹⁹माझ्या रागाच्या भारात आवेशाने मी पुढील वचन देत आहे. इझ्राएलमध्ये मोठे भूकंप होतील. ²⁰त्या वेळी सर्व सजीव भीतीने कापतील. समुद्रातील मासे, हवेत भराऱ्या मारणारे पक्षी, रानातील हिंस्र प्राणी आणि जमिनीवर सरपटणारे सर्व छोटे जीव आणि सर्व माणसे ह्यांच्या भीतीने थरकाप उडेल. पर्वत व कडे कोसळतील. प्रत्येक भिंत जमीनदोस्त होईल.”

²¹परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणतो, “इझ्राएलच्या पर्वतावर, गोगविरुद्ध मी सर्व प्रकारचे भय आणीन*. त्याचे सैनिक भीतीने एवढे गर्भगळीत होतील की ते एकमेकांवरच तलवारीने हल्ले करून एकमेकांना मारतील. ²²मी रोगराई व मृत्यू ह्याद्वारे गोगला शिक्षा करीन. गोग व पुष्कळ राष्ट्रांतून गोळा झालेल्या त्याच्या सैन्यावर गारा, आग व गंधक ह्यांचा वर्षाव करीन. ²³मग मी किती थोर आहे ते दाखवीन. मी पवित्र आहे हे सिद्ध करीन. पुष्कळ राष्ट्रे माझी कृत्ये पाहतील व मग त्यांना ‘मी कोण आहे’ हे कळून येईल. मग त्यांना पटेल की मीच देव आहे.”

गोगचा आणि त्याच्या सैन्याचा मृत्यू
39 “मानवपुत्रा, माझ्यावतीने गोगच्याविरुद्ध बोल. त्याला, परमेश्वर, प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो म्हणून सांग: ‘गोग, मेशेख आणि तुबाल यांचा तू सर्वात महत्त्वाचा नेता आहेस पण मी तुझ्याविरुद्ध आहे. ²मी तुला पकडून

मी ... आणीन हे प्राचीन ग्रीक अनुवादातून घेतलेले आहे. हिब्रूमध्ये ‘मी तलवार आणीन.’

परत आणीन. अती उत्तरेकडून मी तुला परत आणीन. इझ्राएलच्या पर्वतांशी लढण्यासाठी मी तुला परत आणीन. ³पण मी तुझ्या डाव्या हातातील धनुष्य व उजव्या हातातील बाण खाली पाडीन. ⁴तू इझ्राएलच्या पर्वतांत मारला जाशील. लढाईत तू तुझे सैन्य आणि तुझ्याबरोबरची राष्ट्रे यांना ठार मारले जाईल. मी तुला मांसभक्षक पक्ष्यांचे व हिंस्र प्राण्यांचे भक्ष्य करीन. ⁵तू गावात प्रवेश करणार नाहीस. मी सांगतो, बाहेरच्या मोकळ्या रानात तुला ठार मारले जाईल.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

⁶देव म्हणाला, “मागोगमध्ये व किनाऱ्यावर सुरक्षितपणे राहणाऱ्या लोकांमध्ये मी आग लावीन. मग त्यांना ‘मी परमेश्वर आहे’ हे समजेल. ⁷इझ्राएलच्या माझ्या लोकांना मी माझे पवित्र नाव माहीत करून देईन. यापुढे मी लोकांना माझ्या पवित्र नावाला बट्टा लावू देणार नाही. राष्ट्रांना काळेल की मीच परमेश्वर आहे, मीच इझ्राएलमधील एकमेव पवित्र आहे. ⁸ती वेळ येत आहे! ते घडेलच!” परमेश्वर असे म्हणाला, “त्याच दिवसाबद्दल मी बोलत आहे.

⁹“तेव्हा इझ्राएलच्या गावांत राहणारे लोक त्या रानांत जातील. ते शत्रूची शस्त्रे गोळा करून जाळतील. ते सर्व ढाली, धनुष्य बाण, दंड व भाले जाळतील. ते ह्या शस्त्रांचा उपयोग सरपण म्हणून सात वर्षे करतील. ¹⁰त्यामुळे त्यांना सरपण गोळा करावे लागणार नाही व जंगलांत लाकडे तोडावी लागणार नाहीत. कारण ते शस्त्रांचा उपयोग सरपणाप्रमाणे करतील. त्यांना लुटू पाहणाऱ्या सैनिकांकडूनच ते मौल्यवान वस्तू काढून घेतील. त्यांच्याकडून चांगल्या गोष्टी बळकावू पाहणाऱ्या सैनिकांकडूनच ते अशा गोष्टी घेतील.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

¹¹देव म्हणाला, “तेव्हा मी गोगला पुरण्यासाठी इझ्राएलमधील एक जागा निवडीन. मृत समुद्राच्या पूर्वेकडील, वाटसरूंच्या दरीत गोगला पुरले जाईल. मग प्रवाशांचा रस्ता अडेल. का? कारण त्या ठिकाणी गोग व त्याच्या सैन्याला पुरले जाईल. लोक त्या जागेला ‘गोगच्या सैन्याची दरी’ असे म्हणतील. ¹²भूमी शुद्ध करण्यासाठी, इझ्राएलच्या लोकांना, सात महिने त्यांना पुरावे लागेल. ¹³सामान्य लोक त्या शत्रू सैनिकांना पुरतील. मी ज्या दिवशी गौरविला जाईन, त्या दिवशी इझ्राएलच्या लोकांची कीर्ती होईल.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

¹⁴देव म्हणाला, “त्या मेलेल्या सैनिकांना पुरण्यासाठी, कामगारांना, पूर्ण वेळेचे काम द्यावे लागेल. अशा रीतीने, ते देशाला शुद्ध करतील. त्या कामगारांना सात महिने काम करावे लागेल. ते भोवताली प्रेतांचा शोध घेतील. ¹⁵ते सभोवती पाहात जातील. त्यांच्यातील एखाद्याला एखादे हाड दिसताच, तो तेथे खूण करून ठेवेल. कबर खणणारे येऊन त्या हाडाला गोगच्या सैन्याच्या दरीत पुरेपर्यंत ती खूण तेथेच राहील. ¹⁶मृतांच्या त्या गावाला

हमोना* असे नाव दिले जाईल. अशा प्रकारे ते देश शुद्ध करतील.”

¹⁷परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो, “मानवपुत्रा माझ्यावतीने सर्व पक्ष्यांशी व हिंस्र प्राण्यांशी बोल. त्यांना सांग ‘इकडे या! इकडे या! भोवताली गोळा व्हा. मी तुमच्यासाठी देत असलेला बळी खा. इझ्राएलच्या पर्वतांवर फार मोठा बळी दिला जाईल. या मांस खा व रक्त प्या. ¹⁸शक्तिशाली सैनिकांचे मांस तुम्ही खाल. जागतिक नेत्यांचे रक्त तुम्ही प्याल. ते एडके, मेंढ्या, बोकड व बाशानमधील पुष्ट बैलांसारखे आहेत. ¹⁹तुम्हाला हवी तेवढी चरबी तुम्ही खाऊ शकाल. पोट भरेपर्यंत रक्त तुम्ही प्याल. तुम्ही मी मारलेल्या बळीला खाल व त्याचे रक्त प्याल. ²⁰माझ्या टेबलावर तुम्हाला खाण्यासाठी भरपूर मांस असेल. तेथे घोडे, सारथी, शक्तिशाली सैनिक आणि इतर लढव्ये असतील.” परमेश्वराने, माझ्या प्रभूने, ह्या गोष्टी सांगितल्या. ²¹देव म्हणाला, “मी जे केले, ते इतर राष्ट्रांना पाहू देईन. मग ती राष्ट्रे मला मान द्यायला लागतील. त्या शत्रूविरुद्ध वापरलेले माझे सामर्थ्य ते पाहतील. ²²मग त्या दिवसापासून, इझ्राएलच्या लोकांना मीच त्यांचा परमेश्वर देव असल्याचे समजून येईल. ²³आणि इझ्राएलच्या लोकांना कैदी म्हणून इतर देशांत का नेले गेले, हेही इतर राष्ट्रांना कळेल. त्यांना समजेल की माझी माणसेच माझ्याविरुद्ध गेली. म्हणून मी त्यांच्याकडे पाठ फिरविली. त्यांच्या शत्रूंना त्यांचा पराभव करू दिला. म्हणून माझे लोक लढाईत मारले गेले. ²⁴त्यांनी पाप केले व स्वतःला अमंगळ करून घेतले. म्हणून त्यांनी केलेल्या कर्माबद्दल मी त्यांना शिक्षा केली. मी त्यांच्याकडे पाठ फिरविली आणि त्यांना मदत करण्याचे नाकारले.”

²⁵म्हणून परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो, “याकोबच्या लोकांना कैदेतून परत आणीन. इझ्राएलच्या सर्व लोकांवर मी दया करीन. माझ्या पवित्र नावाबद्दल आवेशाने भावना प्रकट करीन. ²⁶पूर्वी माझ्या विरुद्ध केलेल्या दुष्टाव्याची लोकांना लाज वाटे. ते माझ्याविरुद्ध गेले ते सर्व विसरतील. ते त्यांच्या देशात सुरक्षितपणे राहतील. त्यांना कोणीही धाबरविणार नाही. ²⁷इतर देशांतून मी माझ्या माणसांना परत आणीन. त्यांच्या शत्रूंच्या देशांतून त्यांना गोळा करीन. मग मी किती पवित्र आहे ते इतर पुष्कळ राष्ट्रांना कळेल. ²⁸त्यांना कळेल की मीच त्यांचा परमेश्वर आहे. का? कारण मीच त्यांना कैदी म्हणून दुसऱ्या देशांत जायला भाग पाडले आणि मीच त्यांना एकत्र गोळा करून त्यांच्या देशात परत आणले. ²⁹इझ्राएलच्या लोकांमध्ये मी माझा आत्मा ओतीन आणि त्या नंतर मी कधीच माझ्या लोकांपासून दूर जाणार नाही.” परमेश्वराने, माझ्या प्रभूने, ह्या गोष्टी सांगितल्या.

हमोना हिब्रू शब्दाचा अर्थ “गदी.”

नवे मंदिर

40 आमच्या परांगदा होण्याच्या काळातील पंचविसाव्या वर्षाच्या आरंभाला (ऑक्टोबरमध्ये) महिन्याच्या दहाव्या दिवशी परमेश्वराचे सामर्थ्य माझ्यावर आले. चौदा वर्षांपूर्वी ह्याच दिवशी खास्त्रांनी यरुशलेम हस्तगत केले होते. दृष्टान्तात परमेश्वराने मला तेथे नेले. ²दृष्टान्तात देवाने मला इझ्राएल देशात नेले. मला त्याने खूप उंच पर्वताजवळ ठेवले. त्या पर्वतावर गावासारखे दिसणारे बांधकाम होते. ते दक्षिणेकडे होते. ³परमेश्वराने मला तेथे आणले. तेथे एक माणूस होता. तो चकाकी दिलेल्या काशाप्रमाणे होता. त्याच्या हातात मोजमापाची सुती पट्टी व मापदंड होता. तो प्रवेशद्वाराजवळ उभा होता. ⁴तो माणूस मला म्हणाला, "मानवपुत्रा, तुझ्या डोळ्यांचा व कानांचा उपयोग कर. ह्या गोष्टी पाहा आणि माझे म्हणणे ऐक. मी दाखवीत असलेली प्रत्येक गोष्ट लक्षपूर्वक पाहा. का? कारण ह्या गोष्टी मी तुला दाखविण्यासाठीच तुला येथे आणले आहे. येथे पाहिलेले सर्व काही तू इझ्राएलच्या लोकांना सांगितले पाहिजेस."

⁵मंदिराच्या सभोवतीची भिंत मी पाहिली. त्या माणसाच्या हातात मोजपट्टी होती. ती सहा हात * (10 फूट 6 इंच) लांब होती. मग त्याने त्या भिंतीची जाडी मोजली. ती एक पट्टी (10 फूट 6 इंच) भरली. मग त्या माणसाने भिंतीची उंची मोजली. ती एक पट्टी (10 फूट 6 इंच) भरली.

⁶मग तो माणूस पूर्वेच्या दाराजवळ गेला. तो पायऱ्या चढला व त्याने दाराचा उंबरठा मोजला. तो एक पट्टी (10 फूट 6 इंच) रूंद होता. दुसरा उंबरठाही तेवढाच रूंद होता. ⁷चौकीदाराची खोली एक पट्टी (10 फूट 6 इंच) लांब व एक पट्टी (10 फूट 6 इंच) रूंद होती. दोन खोल्यांमधील जागा 5 हात (8 फूट 9 इंच) होती. मंदिरासमोरच्या प्रवेशद्वाराच्या द्वारमंडपाच्या दाराची रूंदी एक पट्टी होती. ⁸मग त्या माणसाने द्वारमंडप मोजला. ⁹तो 8 हात लांब भरला. मग त्याने दाराच्या दोन्ही बाजूच्या भिंती मोजल्या. प्रत्येक भिंत दोन हात (3 फूट 6 इंच) रुंद होती. मंदिराच्या समोरच्या प्रवेशद्वाराच्या शेवटी द्वारमंडप होता. ¹⁰दाराच्या प्रत्येक बाजूला तीन लहान खोल्या होत्या. त्या सारख्या मापाच्या होत्या. दोन्ही बाजूच्या दाराच्या बाजूच्या भिंती सारख्या मापाच्या होत्या. ¹¹त्या माणसाने दरवाजांची रूंदी भरली. ते 10 हात आणि 13 हात लांब होती. ¹²प्रत्येक खोलीसमोर एक बुटकी भिंत होती. ती एक हात (1 फूट 6 इंच) उंच आणि 1 हात (1 फूट 6 इंच) जाड होती. खोल्यांची प्रत्येक बाजू 6 हात (10 फूट 6 इंच) लांब होती.

¹³माणसाने एका खोलीच्या छतापासून दुसऱ्या खोलीच्या छतापर्यंतचे दाराचे मोजमाप केले. प्रत्येक दार दुसऱ्या दाराच्या बरोबर समोर होते. ते एका दारापासून दुसऱ्या

दारापर्यंत 25 हात (43 फूट 9 इंच) भरले. ¹⁴त्या माणसाने बाजूच्या भिंतीचे क्षेत्रफळ काढले. ह्यामध्ये पटांगणातील द्वारमंडपाच्या बाजूच्या भिंतीचाही समावेश होता. एकंदर क्षेत्रफळ साठ हात होते. ¹⁵द्वारमंडप बाहेरच्या बाजूपासून आतल्या बाजूपर्यंत 50 हात (87 फूट 6 इंच) होता. ¹⁶चौकीदाराच्या खोल्या, बाजूच्या भिंती आणि द्वारमंडप ह्यांच्यावर लहान लहान खिडक्या होत्या. खिडक्यांचा रूंद भाग प्रवेशद्वाराकडे होता. प्रवेशद्वाराच्या दोन्ही बाजूच्या भिंतींवर खजुराची झाडे कोरलेली होती.

बाहेरचे पटांगण

¹⁷मग त्या माणसाने मला बाहेरच्या पटांगणात आणले. तेथे पटांगणाच्या सर्व बाजूंना खोल्या व फरसबंदी होती. फरसबंदीपुढे तीस खोल्या होत्या. ¹⁸फरसबंदी दाराच्या लांबी इतकीच रूंद होती. ती प्रवेशद्वाराच्या आतल्या बाजूच्या शेवटापर्यंत होती. ही खालची फरसबंदी होय. ¹⁹मग त्या माणसाने खालच्या दाराच्या आतील बाजूपासून पटांगणाच्या बाहेरच्या भिंतीपर्यंतचे माप घेतले. ते 100 हात (175 फूट) पूर्वेला आणि 100 हात उत्तरेला असे भरले.

²⁰बाहेरच्या पटांगणाच्या उत्तरेकडे तोंड असलेल्या दाराची लांबी व रूंदीही त्या माणसाने मोजली. ²¹हे द्वार त्याच्या प्रत्येक बाजूला असलेल्या तीन तीन खोल्या आणि त्याचा द्वारमंडप ह्यांची मापे पहिल्या प्रवेशद्वाराएवढीच होती. द्वार 50 हात लांब व 25 हात रूंद होते. ²²पूर्वेकडे तोंड असलेल्या द्वाराच्या खिडक्यांच्या, द्वारमंडपाच्या मापाच्याच ह्या द्वाराच्या खिडक्या व द्वारमंडप होता. खजुरीच्या झाडांचे नक्षीकामही अगदी तसेच होते. द्वाराला सात पायऱ्या होत्या व द्वारमंडप आतल्या बाजूला होता. ²³आतल्या पटांगणाला उत्तरेच्या बाजूकडील दारासमोर एक दार होते. ते पूर्वेच्या दाराप्रमाणे होते. त्या माणसाने एका दारापासून दुसऱ्या दारापर्यंतचे अंतर मोजले. ते 100 हात (175 फूट) होते.

²⁴मग त्या माणसाने मला दक्षिणेकडे नेले. तेथे मला एक दार दिसले. त्या माणसाने त्या दाराच्या बाजूच्या भिंती व द्वारमंडप ह्यांचे मोजमाप घेतले. ते इतर दारांच्या खांबांप्रमाणे व द्वारमंडपांप्रमाणेच भरले. ²⁵दार, त्याचा द्वारमंडप ह्यांना इतर दारांप्रमाणेच खिडक्या होत्या. दार 50 हात लांब व 25 हात रूंद होते. ²⁶दारापर्यंत सात पायऱ्या होत्या. त्याचा द्वारमंडप आतल्या बाजूला होता. त्याच्या भिंतींवर प्रत्येक बाजूला एक खजुरीचे झाड कोरलेले होते. ²⁷आतल्या पटांगणाच्या दक्षिणेला एक दार होते. दक्षिणेकडील दारांमधील अंतर त्या माणसाने मोजले. ते 100 हात (175 फूट) होते.

आतले अंगण वा पटांगण

²⁸मग त्या माणसाने मला दक्षिणेकडील दारातून आतल्या अंगणात आणले. दक्षिणेकडचे दार इतर दारांच्याच मापाचे होते. ²⁹दक्षिणेकडच्या दाराजवळच्या खोल्या, बाजूच्या भिंती

आणि द्वारमंडप इतर दारांप्रमाणेच होते. दाराच्या व द्वारमंडपाच्या सभोवताली खिडक्या होत्या. दार 50 हात (87 फूट 6 इंच) लांब व 25 हात (43 फूट 9 इंच) रुंद होते. त्यांच्या सर्व बाजूंनी द्वारमंडप होते. ³⁰द्वारमंडप 25 हात (43 फूट 9 इंच) रुंद आणि 5 हात लांब होता. ³¹दक्षिणेच्या दाराचा द्वारमंडपाचे तोंड बाहेरच्या पटांगणाकडे होते. त्याच्या खांबावर खजुरीची झाडे कोरलेली होती. त्यांच्या जिऱ्याला आठ पायऱ्या होत्या. त्या प्रवेशद्वारापर्यंत जात होत्या.

³²त्या माणसाने मला पूर्वेकडून आतल्या अंगणात आणले. त्याने दार मोजले. ते इतर दारांच्या मापाचेच होते. ³³पूर्वेच्या दाराकडील खोल्या बाजूच्या भिंती व द्वारमंडप इतर दारांप्रमाणेच त्यांच्याच मापाचे होते. दाराच्या व द्वारमंडपाच्या सभोवताली खिडक्या होत्या. पूर्वेकडील दार 50 हात (87 फूट 6 इंच) लांब व 25 हात (43 फूट 9 इंच) रुंद होते. ³⁴त्याच्या द्वारमंडपाचे तोंड बाहेरच्या पटांगणाकडे होते. दाराच्या दोन्ही बाजूच्या भिंतीवर खजुरीच्या झाडांचे कोरीवकाम होते. त्याच्या जिऱ्याला प्रवेशद्वारापर्यंत जाणाऱ्या आठ पायऱ्या होत्या.

³⁵मग मला त्या माणसाने उत्तरेच्या दाराकडे आणले. त्याने ते मोजले. त्याची मापे इतर दारांप्रमाणेच होती. ³⁶त्याच्या खोल्या, बाजूच्या भिंती, व द्वारमंडप हे इतर दारांच्या खोल्या, बाजूच्या भिंती व द्वारमंडप ह्यांच्याच मापाचे होते. ते दार 50 हात (87 फूट 6 इंच) लांब व 25 हात (43 फूट 9 इंच) रुंद होते. ³⁷आणि त्याचा द्वारमंडप बाहेरच्या पटांगणाच्या जवळ असलेल्या दाराच्या शेवटाला होता. दाराच्या दोन्ही भिंतीवर खजुरीच्या झाडांचे कोरीवकाम होते. जिऱ्याला प्रवेशद्वाराकडे जाणाऱ्या आठ पायऱ्या होत्या.

अर्पण (बळी) तयार करण्यासाठी खोल्या

³⁸ह्या प्रवेशद्वाराच्या द्वारमंडपापाशी दार असलेली एक खोली होती. ह्या खोलीत, याजक बळी देण्यासाठी आणलेल्या प्राण्यांना धुवत असत. ³⁹द्वारमंडपाच्या प्रत्येक बाजूला दोन टेबले होती. त्यावर होमार्पण, पापार्पण व दोषार्पण यांसाठी आणलेले प्राणी मारीत असत. ⁴⁰द्वारमंडपाच्या बाहेर, उत्तरेच्या दाराच्या तोंडापाशी, दोन टेबले होती. द्वारमंडपाच्या दुसऱ्या बाजूलाही दोन टेबले होती. ⁴¹चार टेबले भिंतीच्या आत होती. व चार बाहेर होती. एकूण तेथे आठ टेबले होती. ह्यावर याजक बळी देण्यासाठी आणलेल्या प्राण्यांना मारीत असत. ⁴²होमार्पणासाठी ताशीव दगडाची चार टेबले होती. ती 11/2 हात (2 फूट 7.1/2 इंच) उंच होती. होमार्पण वा बळी देण्यासाठी आणलेल्या प्राण्यांना मारण्यासाठी लागणारी हत्यारे याजक ह्या टेबलावर ठेवीत. ⁴³सर्व मंदिरात 3 इंच लांबीचे आकडे भिंतीवर बसविलेले होते. अर्पण करण्यासाठी आणलेले मांस टेबलावर होते.

याजकांच्या खोल्या

⁴⁴आतल्या अंगणाच्या दाराच्या बाहेरच्या बाजूला दोन खोल्या होत्या. एक उत्तरेच्या दारालगत होती. तिचे तोंड दक्षिणेकडे होते. दुसरी दक्षिणेकडे होती. तिचे तोंड उत्तरेकडे होते. ⁴⁵तो माणूस मला म्हणाला, “दक्षिणेकडे तोंड असलेली ही खोली मंदिरात सेवा करण्याच्या कामावर असलेल्या याजकाकरिता आहे. ⁴⁶पण उत्तरेकडे तोंड असलेली खोली वेदीच्या सेवेचे काम करण्याच्या याजकासाठी आहे. हे सर्व याजक लेवीचे वंशज आहेत. पण याजकांचा दुसरा गट सादोक वंशजांचा आहे व तेच फक्त बळी परमेश्वराकडे आणून परमेश्वराची सेवा करू शकतात.”

⁴⁷त्या माणसाने पटांगण मोजले. ते अगदी चौरसाकृती होते. ते 100 हात (175 फूट) लांब व 100 हात (175 फूट) रुंद होते. वेदी मंदिराच्या समोर होती.

मंदीराचे द्वारमंडप

⁴⁸मग त्या माणसाने मला मंदिराच्या द्वारमंडपापाशी नेले. आणि द्वारमंडपाच्या दोन्ही बाजूच्या भिंतींचे मोजमाप घेतले. बाजूची प्रत्येक भिंत 5 हात जाड आणि 3 हात रुंद होती. आणि दोन्हीमधील दार 14 हात होते. ⁴⁹द्वारमंडप 20 हात रुंद व 20 हात लांब होते. द्वारमंडपाकडे यायला दहा पायऱ्या होत्या. द्वारमंडपाच्या दोन्ही बाजूच्या भिंतीला प्रत्येकी एक खांब होता. असे तेथे दोन खांब होते.

मंदिरातील पवित्रस्थान

41 त्या माणसाने मला मंदिराच्या पवित्र स्थानात आणले. त्याने खोलीच्या दोन्ही बाजूच्या भिंतींचे मोजमाप घेतले. ते प्रत्येक बाजूला 6 हात (10 फूट 6 इंच) जाड होते. ²दार 10 हात (17 फूट 6 इंच) रुंद होते. दाराच्या बाजू, प्रत्येक बाजूला, 5 हात (8 फूट 9 इंच) होती. त्या माणसाने ती खोली मापली. ती 40 हात (70 फूट) लांब व 20 हात (35 फूट) रुंद होती.

मंदिराचे परम पवित्र स्थान

³मग तो माणूस शेवटच्या खोलीत गेला आणि त्याने दाराच्या दोन्ही बाजूच्या भिंतींचे मोजमाप घेतले. प्रत्येक बाजूची भिंत 2 हात जाड होती. आणि 7 हात रुंद होती. दार 6 हात रुंद होते. ⁴मग त्या माणसाने दालनाची लांबी मोजली. ती 20 हात (35 फूट) लांब व 20 हात (35 फूट) रुंद होती. मधल्या दालनात प्रवेश करण्याआधी तो मला म्हणाला, “ही सर्वांत पवित्र जागा आहे.”

मंदिराभोवती असलेल्या इतर खोल्या

⁵मग त्याने मंदिराच्या भिंतीचे मोजमाप घेतले. ती 6 हात जाड होती. मंदिराच्या भोवताली असलेल्या बाजूच्या खोल्या 4 हात (7 फूट) रुंद होत्या. ⁶बाजूच्या खोल्या

वेगवेगळ्या तीन मजल्यांवर होत्या. एकावर एक अश्या त्या होत्या. प्रत्येक मजल्यावर 30 खोल्या होत्या. मंदिराच्या भिंतींना कंगोरे केलेले होते. बाजूच्या खोल्यांना ह्या कंगोऱ्यांचा आधार होता. पण मंदिराला मात्र त्या जोडलेल्या नव्हत्या. ⁷ह्या खोल्या वर रूंद होत गेल्या होत्या. मंदिराभोवतालच्या खोल्यांच्या भिंती वर अरूंद होत गेल्या होत्या. म्हणून सर्वांत वरच्या मजल्यावरील खोल्या जास्त रूंद होत्या. जिना खालच्या मजल्यापासून दुसऱ्या मजल्यावरून सर्वांत वरच्या मजल्यावर गेला होता.

⁸मंदिराच्या सर्व बाजूंनी फरसबंदी पाया असल्याचे मला दिसले. बाजूला खोल्यांचा पाया संपूर्ण एक पट्टी (10 फूट 6 इंच) उंच होता. ⁹बाजूच्या खोल्यांची बाहेरची भिंत 5 हात (8 फूट 9 इंच) जाड होती. ¹⁰बाजूच्या खोल्या आणि याजकाच्या खोल्या ह्यांच्यामध्ये मोकळी जागा होती. ती मंदिराच्या सर्व बाजूंनी 20 हात (35 फूट) एवढी होती. ¹¹बाजूच्या खोल्यांची दारे फरसबंदीवर उघडत. हा फरसबंदी पाया भिंतीचा भाग नव्हता. एक दार उत्तरेकडे तर दुसरे दक्षिणेकडे होते. फरसबंदी पाया सर्व बाजूंनी 5 हात (8 फूट 9 इंच) रूंद होता.

¹²मंदिराच्या पश्चिमेकडची राखीव केलेल्या जागेतील इमारत 70 हात रूंद आणि 90 हात लांब होती. त्या इमारतीची भिंत सर्व बाजूंनी 5 हात (8 फूट 9 इंच) जाड होती. ती 90 हात (175 फूट इंच) लांब होती. ¹³मग त्या माणसाने मंदिराचे मोजमाप केले. मंदिराची 100 हात (175 फूट) लांबी होती. भिंतीसकट इमारत आणि अंगण ह्यांची लांबीही 100 हात (175 फूट) होती. ¹⁴मंदिराची पूर्वेकडची समोरची बाजू आणि अंगण 100 हात (175 फूट) रूंद होते.

¹⁵मंदिराच्या पिछाडीला आरक्षित जागेत असलेल्या इमारतीचे तोंड पटांगणाकडे होते. ह्या इमारतीची आणि तिच्या दोन्ही बाजूंच्या भिंतीची लांबी त्या माणसाने मोजली. ती 100 हात (175 फूट) भरली. सर्वांत पवित्र गाभारा, पवित्र जागा आणि आतल्या पटांगणाकडे उघडणारा द्वारमंडप ह्याच्या भिंतींना ¹⁶लाकडी तक्तपोशी होती. सर्व खिडक्या व दारांना लाकडी चौकटी होत्या. दारजवळ मंदिरात, जमिनीपासून खिडक्यांपर्यंत लाकडी तक्तपोशी होती. दाराच्या वरच्या भिंतींनाही अशी तक्तपोशी होती. ¹⁷आतल्या खोलीच्या आणि बाहेरच्या दालनाच्या सर्व भिंतींवर कोरिवकाम केलेले होते. ¹⁸तेथे करूब देवदूतांच्या आकृती आणि खजुरीची झाडे कोरलेली होती. करूब देवदूतांच्यामध्ये खजुरीचे झाडे कोरलेले होते. प्रत्येक करूबाला दोन तोंडे होती. ¹⁹त्या दोन तोंडांपैकी एक माणसाचे व एक सिंहचे होते. व ती तोंडे खजुरीच्या झाडाकडे पाहत होती. हे कोरिवकाम सर्व मंदिरात केलेले होते. ²⁰मधल्या दालनाच्या (पवित्र गाभाऱ्याच्या) सर्व भिंतींवर जमिनीपासून दाराच्या

वरच्या भागापर्यंत करूब देवदूत व खजुरीची झाडे कोरलेली होती.

²¹पवित्र गाभाऱ्याच्या दोन्ही बाजूंच्या भिंती चौकोनी होत्या. ²²सर्वांत पवित्र जागेच्या समोर वेदी प्रमाणे दिसणारी लाकडी वस्तू होती. ती 3 हात (5 फूट 3 इंच) उंच व 2 हात (3 फूट 6 इंच) लांब होती. तिचे कोपरे, तळ व बाजू लाकडाच्या होत्या तो माणूस मला म्हणाला, "हे देवाच्या समोर असते, तेच टेबल आहे."

²³(पवित्र जागा) आणि सर्वांत पवित्र गाभारा ह्यांना दोन दोन दारे होती. ²⁴प्रत्येक दरवाजा दोन लहान दारांचा बनलेला होता. प्रत्येक दरवाज्याला दोन झुलती दारे होती. ²⁵इतर भिंतीप्रमाणे मधल्या दालनाच्या (पवित्र जागेच्या) दारांवर, करूब देवदूत व खजुरीची झाडे कोरलेली होती. द्वारमंडपाच्या बाहेरच्या बाजूच्या दर्शनी भागावर लाकडाचे आच्छादन होते. ²⁶खिडक्यांभोवती चौकटी होत्या. आणि द्वारमंडपाच्या दोन्ही बाजूच्या भिंती द्वारमंडपाचे छत आणि मंदिराच्या सभोवतालच्या खोल्या ह्यांच्यावर खजुरीच्या झाडांचे कोरीवकाम केलेले होते.

याजकाची खोली

42 नंतर त्या माणसाने मला उत्तरेकडून बाहेरच्या पटांगणात आणले. मग त्याने मला राखीव जागेच्या पश्चिमेकडे असलेल्या खूप खोल्यांच्या इमारतीकडे नेले आणि उत्तरेकडच्या इमारतीकडेही नेले. ²त्या इमारतीची लांबी 100 हात व रुंदी 50 हात होती. लोक उत्तरेकडच्या पटांगणातून ह्या इमारतीत प्रवेश करत. ³ह्या इमारतीला, एकमेकांकडे तोंड असलेले सजे तीनही मजल्यावर होते. त्यांच्यामध्ये 20 हात (35 फूटाची) मोकळी जागा होती. ही मोकळी जागा इमारत आणि मंदिर यांमध्ये होती. दुसऱ्या बाजूला असलेल्या खोल्यांची तोंडे बाहेरच्या पटांगणाच्या फरसबंदीकडे होती. ⁴इमारतीचे प्रवेशद्वार उत्तरेकडे असले तरी, 10 हात रुंदीचा आणि 100 हात लांबीचा रस्ता इमारतीच्या दक्षिणेकडून गेला होता. ⁵ह्या इमारतीच्या सर्वांत वरच्या मजल्यावरील खोल्या, मधल्या व खालच्या मजल्यावरील खोल्यांपेक्षा अरूंद होत्या, कारण सजाने बरीच जागा व्यापलेली होती. ⁶तीन मजल्यावर खोल्या होत्या. बाहेरच्या पटांगणाप्रमाणे त्यांना खांबे नव्हते. म्हणून सर्वांत वरच्या मजल्यावरील खोल्या मधल्या व खालच्या मजल्यावरील खोल्यांच्या काहीशा मागे होत्या. ⁷बाहेरच्या बाजूला, खोल्यांना समांतर अशी भिंत होती. ती बाहेरच्या पटांगणापर्यंत गेली होती. ती खोल्यांच्या समोर होती. तिची लांबी 50 हात (87 फूट 6 इंच) होती. ⁸बाहेरच्या पटांगणात असलेल्या खोल्या 50 हात (87 फूट 6 इंच) लांबीच्या होत्या. मंदिराच्या बाजूची, इमारतीची एकूण लांबी 100 हात होती. ⁹ह्या खोल्यांच्या खाली, पश्चिमेला, बाहेरच्या भिंतीच्या सुरवातीला, बाहेरच्या पटांगणातून पूर्वेच्या बाजूला येण्यासाठी एक दार होते. ¹⁰दक्षिणेला, मंदिराच्या

अंगणासमोर आणि मंदिराच्या भिंतीच्या बाहेरच्या बाजूला खोल्या होत्या.

¹¹ह्या खोल्यांसमोर एक रस्ता होता. ह्या खोल्या उत्तरेकडील खोल्याप्रमाणेच होत्या. दक्षिणेकडची दारे, लांबी-रूंदीला उत्तरेकडच्या दारांप्रमाणेच होती. दक्षिणेकडची दारे माप, नक्षी आणि प्रवेश याबाबतीत उत्तरेकडच्या दारांप्रमाणेच होती. ¹²दक्षिणेकडच्या खोल्यांखाली, पूर्वेला उघडणारे दार होते. त्या दारातून लोकांना भिंती लगतच्या उघड्या रस्त्यावरून आत येता येत असे. दारांच्या परीकडे विभागणारी भिंत होती. *

¹³तो माणूस मला म्हणाला, "पटांगणाच्या समोर असलेल्या उत्तर व दक्षिण दिशेकडील खोल्या ह्या पवित्र आहेत. देवाला बळी अर्पण करणाऱ्या याजकासाठी त्या आहेत. याजक तेथे अती पवित्र पदार्थ खातील. व असा पदार्थ ते तेथेच ठेवतात. का? कारण ती जागा पवित्र आहे. ते पवित्र पदार्थ म्हणजे धान्यार्पण, पापार्पण व दोषार्पण होत. ¹⁴याजक तेथे जातील पण बाहेरच्या पटांगणात येण्याआधी त्यांना प्रथम आपली सेवेची वस्त्रे तेथेच उतरवून ठेवावी लागतील. का? कारण ती वस्त्रे पवित्र आहेत. इतर लोक मंदिराच्या ज्या भागात जातात, तेथे याजकाला जायचे असेल तर त्याने खोलीत जाऊन दुसरी वस्त्रे घातलीच पाहिजेत."

बाहेरचे पटांगण

¹⁵आतील मंदिराच मोजमाप करून झाल्यावर त्या माणसाने मला पूर्वेकडच्या दारातून बाहेर आणले. त्याने सर्व बाजूंनी बाहेरच्या पटांगणाचे मोजमाप केले. ¹⁶मोजपट्टीने त्याने पूर्वेची बाजू मोजली. ती लांबीला 500 हात (875 फूट) भरली. ¹⁷त्याने उत्तरेची बाजू मोजली. ती लांबीला 500 हात (875 फूट) भरली. ¹⁸त्याने दक्षिणेची बाजू मोजली. तिची लांबी 500 हात (875 फूट) भरली. ¹⁹मग पश्चिमेकडे जाऊन त्याने माप घेतले तेही 500 हात (875 फूट) भरले. ²⁰त्याने चारी बाजूंनी मंदिराचे मोजमाप केले. मंदिराभोवती भिंत होती. ती लांबीला 500 हात (875 फूट) व रुंदीला 500 हात (875 फूट) होती. तिच्यामुळे पवित्र (सोवळ्याची) जागा व अपवित्र जागा अशा (पवित्र न मानलेली) वेगवेगळ्या झाल्या होत्या.

परमेश्वर त्याच्या लोकांमध्ये राहतो

43 पूर्वेकडे तोंड असलेल्या दाराजवळ त्या माणसाने मला नेले. ²पूर्वेकडून तेथे इस्राएलच्या देवाची प्रभा फाकली. समुद्राच्या गर्जेप्रमाणे देवाचा आवाज प्रचंड होता. त्याच्या प्रभेने भूमी उजळली होती. ³मी खबार कालव्याजवळ पाहिलेल्या दृष्टान्तासारखाच हा दृष्टान्त

होता. मी जमिनीला डोके टेकवून नमस्कार केला. ⁴परमेश्वराची प्रभा पूर्वेच्या दारातून मंदिरात आली.

⁵मग वाऱ्याने * मला उचलले आणि आतल्या अंगणात आणले. मंदिर परमेश्वराच्या प्रभेने भरून गेले. "मंदिराच्या आतून कोणीतरी माझ्याशी बोलत असल्याचे मला जाणवले. तो माणूस माझ्या शेजारीच उभा होता. ⁷मंदिरातील आवाज मला म्हणाला, "मानवपुत्रा, ही माझ्या सिंहासनाची व चरणासनाची जागा आहे. येथे मी इस्राएलच्या लोकांमध्ये कायमचा राहीन. इस्राएलचे लोक माझ्या पवित्र नावाला पुन्हा कलंक लावणार नाहीत. राजे आणि राजघराण्यातील लोक, व्यभिचाराचे पाप करून अथवा राजांची प्रेते ह्या जागी पुरून पुन्हा कधीही माझ्या नावाला बट्टा लावणार नाहीत. ⁸माझ्या उंबऱ्याला त्यांचा उंबर आणि माझ्या दाराच्या खांबाला त्यांच्या दाराचा खांब लावून, ते मला बदनाम करणार नाहीत. पूर्वी, त्यांच्या आणि माझ्यामध्ये फक्त एक भिंत होती. त्यामुळेच त्यांनी प्रत्येक वेळी पाप करताच अथवा भयंकर गोष्ट करताच माझी अप्रतिष्ठा झाली. म्हणूनच मला राग आला व मी त्यांचा नाश केला. ⁹आता त्यांना व्यभिचाराचे पाप सोडून देऊ देत व त्यांच्या राजांची प्रेते माझ्यापासून दूर ठेवून देत. म्हणजे मी कायमचा त्यांच्यात राहीन.

¹⁰"आता, मानवपुत्रा, इस्राएलच्या लोकांना मंदिराबद्दल सांग. मंदिराच्या योजनेबद्दल त्यांना कळेल. तेव्हा त्यांना त्यांच्या पापाची लाज वाटे. ¹¹मग त्यांना, स्वतः केलेल्या वाईट कृतींची लाज वाटे. त्यांना मंदिराच्या रचनेबद्दल कळू दे, ते कसे बांधले आहे, प्रवेशद्वारे व बाहेर पडण्याची दारे कोठे आहेत, सर्व नक्षीकाम कसे आहे ह्याबद्दल त्यांना समजू दे. त्यांना मंदिराबद्दलचे सर्व विधिनियम शिकव. हे सर्व तू लिहून ठेव म्हणजे सर्वजण ते पाहू शकतील. मग ते मंदिराबाबतचे सर्व विधिनियम पाळतील. ते ह्या गोष्टी करू शकतील. ¹²मंदिराचा नियम पुढीलप्रमाणे आहे पर्वतामध्यावरची सर्व जागा अती पवित्र आहे. हा मंदिराचा नियम आहे.

वेदी

¹³"लांब मोजपट्टीचा * उपयोग करून, हाताच्या मापात, वेदीची मापे पुढीलप्रमाणे आहेत. वेदीच्या तळासाला सर्व बाजूंनी पन्ढळ होती. ती 1 हात (1 फूट 9 इंच) खोल व 1 हात (1 फूट 9 इंच) रुंद होती. तिच्या काटाजवळची कड वीतभर (9 इंच) उंच होती. वेदीची उंची पुढीलप्रमाणे होती. ¹⁴जमिनीपासून खालच्या कंगोऱ्यापर्यंत तळ 2 हात (3 फूट 6 इंच) होता. व रुंदी 1 हात (1 फूट 9 इंच) होती. वेदी लहान कंगोऱ्यापासून मोठ्या कंगोऱ्यापर्यंत 4 हात (7 फूट) होती. ती 2 हात (3 फूट 6 इंच) रुंद होती.

दक्षिणेकडच्या ... होती ह्या ओवीचा हिब्रू अर्थ समजणे अतिशय कठीण आहे.

वारा परमेश्वरचा "आत्मा."

मोजपट्टी शब्दशः 1 हात आणि 5 बोटे.

¹⁵वेदीवरील आग्निकुंड 4 हात (7 फूट) उंच होता. प्रत्येक कोपण्याला एक अशी वेदीला चार शिंगे होती. ¹⁶वेदीवरील अग्निकुंडाची लांबी 12 हात (21 फूट) व रुंदी 12 हात (21 फूट) होती. म्हणजेच ते अगदी बरोबर चौरसकृती होते. ¹⁷कंगोरसुद्धा चौरसकृतीच होता. तो 14 हात (24 फूट 6 इंच) लांब व 14 हात (24 फूट 6 इंच) रुंद होता. त्याची कड 1/2 हात (10 1/2 इंच) रुंद होती. तळाजवळची पन्हळ 2 हात (3 फूट 6 इंच) रुंद होती. वेदीच्या पायऱ्या पूर्वेकडे होत्या.”

¹⁸⁻¹⁹मग तो माणूस मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: ‘वेदीसंबंधी काही नियम आहेत. ज्या दिवशी बळी अर्पण करण्यासाठी आणि रक्तसिंचन करण्यासाठी ह्या वेदीची स्थापना होईल, त्या दिवशी सादोकाच्या घराण्यातील माणसांना पापपण म्हणून तू गोऱ्हा देशील. सादोक हे लेवीच्या कुळातील आहेत. ते याजक आहेत.’” परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढे म्हणाला, ते मला पवित्रपदार्थ दाखवितील व माझी सेवा करतील. ²⁰“तू गोऱ्हाचे रक्त वेदीच्या चारी शिंगावर, कंगोऱ्याच्या चारी कोपण्यावर आणि सर्व बाजूंच्या कडेवर शिंपडशील. अशा रीतीने तू वेदी शुद्ध करशील. ²¹मग पापार्पण करण्यासाठी बैल घे आणि त्याचे मंदिराच्या इमारतीच्या बाहेर, मंदिराच्या आवारात योग्य जागी हवन कर.

²²“दुसऱ्या दिवशी तू निर्दोष बोकड अर्पण करशील. तो पापार्पणासाठीच असेल. गोऱ्हाच्या रक्ताने ज्याप्रमाणे वेदी शुद्ध केली गेली, त्याचप्रमाणे याजक ती शुद्ध करतील. ²³वेदीची शुध्दता झाल्यानंतर निर्दोष गोऱ्हा व कळ्यातील निर्दोष मेंढा अर्पण करशील. ²⁴तू हे परमेश्वराला अर्पण करशील. याजक त्यावर मीठ टाकतील. मग ते त्यांना होमार्पण म्हणून अर्पण करतील. ²⁵तू सात दिवस, पापार्पण म्हणून रोज एक बोकड, एक गोऱ्हा व एक मेंढा अर्पणासाठी तयार ठेवशील. गोऱ्हा व मेंढा हे निर्दोष असले पाहिजेत. ²⁶सात दिवस, याजक, वेदीची शुध्दता करतील. मग ते वेदी देवाच्या उपासनेसाठी तयार करतील. ²⁷वेदी तयार करून, परमेश्वराला अर्पण करण्यात सात दिवस जातील. आठव्या दिवसापासून, याजक होमार्पण व शांत्यर्पण करू शकतील आणि मी तुमचा स्वीकार करीन.” असे परमेश्वर, माझा प्रभू, म्हणाला.

बाहेरचे प्रवेशद्वार

44 नंतर त्या माणसाने मला परत, पूर्वेकडे तोंड असलेल्या, बाहेरच्या प्रवेशद्वारापाशी आणले. आम्ही प्रवेशद्वारा बाहेर होतो व ते बंद होते. ²परमेश्वर मला म्हणाला, “हे बंदच राहील. ते उघडणार नाही. ह्यामधून कोणीही प्रवेश करणार नाही. का? कारण इस्राएलच्या परमेश्वराने ह्यातून प्रवेश केला. म्हणून ते बंदच राहिले पाहिजे. ³लोकांचा राजा बंधुत्वदर्शक पदार्थ

परमेश्वराबरोबर खाताना या प्रवेशद्वारात बसेल. प्रवेशद्वाराजवळच्या द्वारमंडपातून तो ये-जा करील.”

मंदिराचे पावित्र्य

⁴मग त्या माणसाने मला उत्तरेकडच्या दारातून मंदिरासमोर आणले. मी पाहिले तर काय, परमेश्वराची प्रभा, परमेश्वराच्या मंदिरात, पसरत होती. मी जमिनीला डोके टेकवून नमस्कार केला. ⁵परमेश्वर मला म्हणाला, “मानवपुत्रा, अगदी लक्षपूर्वक पाहा! तुझ्या डोळ्यांना आणि कानांचा वापर कर. ह्या गोष्टी पाहा आणि परमेश्वराच्या मंदिराच्या विधिनियमाबाबत मी जे सांगतो, ते लक्षपूर्वक ऐक. मंदिराचे प्रवेश-मार्ग व पवित्र जागेचे बाहेर जाण्याचे मार्ग काळजीपूर्वक पाहा. ⁶मग माझे म्हणणे ऐकण्याचे नाकारणाऱ्या इस्राएलच्या सर्व लोकांना पुढील संदेश दे. त्यांना सांग. की परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: ‘इस्राएलच्या लोकांनो, तुम्ही केलेल्या भयंकर गोष्टी मला अति झाल्या आहेत. ⁷ज्यांची खरोखरच सुंता झालेली नाही, जे पूर्णपणे माझे झाले नाहीत, अशा परक्यांना तुम्ही माझ्या मंदिरात आणले. अशा रीतीने तुम्ही माझे मंदिर अमंगल केले. तुम्ही आपला करार मोडला, भयंकर कृत्ये केली आणि मला भाकरी, चरबी आणि रक्ताचे अर्पण केले पण ह्यामुळे माझे मंदिर अशुद्ध, अमंगल झाले. ⁸माझ्या पवित्र वस्तूंची तुम्ही काळजी घेतली नाही. माझ्या पवित्र जागेची जबाबदारी तुम्ही परक्यांवर टाकली.’”

⁹परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: ‘कोणीही खरोखरीची सुंता न झालेला परका जरी तो कायमचा इस्राएल लोकांच्यात राहत असला तरी-माझ्या मंदिरात येता कामा नये. मंदिरात येण्याआधी त्यांची सुंता केली गेलीच पाहिजे, व त्याने संपूर्णपणे मला वाहून घेतले पाहिजे. ¹⁰भूतकाळात, इस्राएलने जेव्हा माझ्याकडे पाठ फिरविली, तेव्हा लेवींनी मला सोडले. आपल्या मूर्तींना अनुसरण्यासाठी, इस्राएलने माझा त्याग केला. लेवींच्या पापाबद्दल लेवींना शिक्षा होईल. ¹¹माझ्या पवित्र जागेची सेवा करण्यासाठी लेवींची निवड केली गेली होती. ते मंदिराच्या प्रवेशद्वारांचे रक्षण करीत, मंदिरात सेवा करीत. बळी देण्यासाठी लोकांनी आणलेल्या प्राण्यांचा ते बळी देत व लोकांसाठी होमार्पण करीत. लोकांना मदत करण्यासाठी आणि त्यांची सेवा करण्यासाठी त्यांची निवड केली गेली होती. ¹²पण त्या लेवींनी माझ्याविरुद्ध पाप करण्यात आणि त्यांच्या मूर्तींची पूजा करण्यात लोकांना मदत केली. म्हणून मी ‘त्यांना त्यांच्या पापाबद्दल शिक्षा होईल. असे वचन देतो.’” परमेश्वर, माझा प्रभू, हे म्हणाला.

¹³“म्हणून याजकाप्रमाणे, लेवी मला अर्पण करण्यास काही आणणार नाहीत. ते माझ्या ‘पवित्र’ किंवा ‘अती पवित्र’ गोष्टींच्या जवळ येणार नाहीत. त्यांनी केलेल्या भयंकर कृत्यांचा काळिमा त्यांना वाहवा लागले. ¹⁴पण

मी त्यांना मंदिराची काळजी घेऊ देईन. ते मंदिरातील आवश्यक ती कामे करतील.

¹⁵“सर्व याजक लेवी-वंशाचे आहेत. पण जेव्हा इस्राएलचे लोक माझ्या विरोधात गेले, तेव्हा फक्त सादोकच्या घराण्यातील लोकांनी माझ्या पवित्र जागेची काळजी घेतली. म्हणून फक्त सादोकचे वंशजच मला अर्पण करण्याच्या वस्तू माझ्याकडे घेऊन येतील. बळी दिलेल्या प्राण्यांची चरबी व रक्त मला वाहण्यासाठी तेच फक्त माझ्यापुढे उभे राहतील.” परमेश्वराने, माझ्या प्रभूने, ह्या गोष्टी सांगितल्या. ¹⁶“ते माझ्या पवित्र जागेत प्रवेश करतील. ते माझी सेवा करण्यासाठी माझ्या टेबलाजवळ येतील. मी त्यांना दिलेल्या गोष्टींची ते काळजी घेतल. ¹⁷ते आतल्या अंगणाच्या प्रवेशद्वारातून आत आले की तागाची वस्त्रे घालतील. आतल्या अंगणाच्या प्रवेशद्वारात काम करताना अथवा मंदिरात सेवा करताना ते लोकरीची वस्त्रे वापरणार नाहीत. ¹⁸ते तागाचे फेटे बांधतील. त्यांची अंतर्वस्त्रेही तागाची असतील. ज्यामुळे घाम येईल. अशा प्रकारची कोणतीही वस्त्रे ते घालणार नाहीत. ¹⁹माझी सेवा करताना घातलेली वस्त्रे, बाहेरच्या पटांगणात लोकांमध्ये जाण्यापूर्वी ते उतरवून ठेवतील ते ही वस्त्रे पवित्र खोल्यांत ठेवतील. मग ते दुसरे कपडे घालतील. अशा प्रकारे ते त्या पवित्र वस्त्रांना लोकांना शिवू देणार नाहीत.

²⁰“हे याजक मुंडन करणार नाहीत वा केस लांब वाढविणार नाहीत तेव्हा ते फक्त आपले केस कातरून बारीक करतील. ²¹आतल्या अंगणात जाताना याजकाने द्राक्षरस पिऊ नये. ²²कोणत्याही याजकाने विधवेशी वा घटस्फोटितेशी लग्न करू नये. त्यांनी इस्राएली कुमारेकेशी लग्न करावे. अथवा याजकाच्या विधवेशी लग्न केले तरी चालेल.

²³“तसेच याजक लोकांना पवित्र व सामान्य ह्यातील भेद शिकवतील. ते लोकांना शुद्ध व अशुद्ध ह्यातील फरक समजण्यास मदत करतील. ²⁴याजक न्यायालयाचे न्यायाधीश असतील. लोकांना न्याय देताना ते माझे कायदे पाळतील. ते माझ्या विशेष सणांचे विधिनियम पाळतील, माझ्या खास सुट्ट्यांच्या दिवसांचा मान आणि पावित्र्य राखतील. ²⁵मृताच्या जवळ जाऊन ते अशुद्ध होणार नाहीत, पण मृत व्यक्ती जर याजकाची स्वतःची वडील, आई, मुलगा, मुलगी, भाऊ अथवा अविवाहित बहीण असेल, तर मात्र मृताजवळ गेले व अशुद्ध झाले तरी चालेल. ²⁶याजकाला शुद्ध केल्यावर, त्याने सात दिवस थांबले पाहिजे. ²⁷मग तो पवित्र जागी जाऊ शकतो. पण ज्या दिवशी तो पवित्र जागेची सेवा करण्यासाठी आतल्या अंगणात जाईल, तेव्हा त्याने स्वतःसाठी पापार्पण करावे.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

²⁸“लेवींच्या मालकीच्या जमिनीबद्दल: मी त्यांची मालमत्ता आहे. त्यांना इस्राएलमध्ये तुम्ही काहीही मालमत्ता

(जमीन) देऊ नका. मी त्यांचा इस्राएलमधील वाटा आहे. ²⁹“त्यांना धान्यापणे, दोषापणे, पापार्पणे खायला मिळतील. इस्राएलच्या लोकांनी परमेश्वराला अर्पण केलेली प्रत्येक गोष्ट त्यांची असेल. ³⁰प्रत्येक पिकाच्या बहराचा पहिला भाग याजकाचा असेल. मळलेल्या पिठाचा पहिला भागसुद्धा तुम्ही याजकाला द्यावा. त्यामुळे तुमच्या घराला आशिर्वाद मिळतील. ³¹आपोआप मेलेला वा हिंस्र श्वापदांनी मारून फाडलेला कोणताही प्राणी वा पक्षी याजकाची खाऊ नये.

पवित्र वापरसाठी जमिनीची विभागणी

45 “ज्या वेळी इस्राएली वंशाच्या लोकांसाठी तुम्ही, चित्रुश टाकून, जमिनीची वाटणी कराल, तेव्हा जमिनीचा काही भाग वेगळा काढाल. तो परमेश्वराचा पवित्र भाग असेल. ती जमीन 25000 हात (8.12 मैल) लांबीची व 20000 हात (6.6 मैल) रुंदीची असेल. ती सर्व जमीन पवित्र असेल. ²जमिनीचा 500 हाताचा (875 फूटाचा) चौरस हा मंदिरासाठी असेल. मंदिराभोवती 50 हात (87 फूट 6 इंच) रुंदीची मोकळी जागा असेल. ³पवित्र प्रदेश 25000 हात (8.3 मैल) लांब व 10000 हात (3.3 मैल) रुंद असेल. मंदिर ह्याच भागात असेल. मंदिराची जागा अती पवित्र जागा मानली जाईल.

⁴परमेश्वराची सेवा करण्यासाठी परमेश्वराजवळ जाणाऱ्या, मंदिरात काम करणाऱ्या सेवकांसाठी, याजकासाठी हा जमिनीचा पवित्र भाग असेल. ती जागा याजकांची घरे व मंदिर यांच्यासाठी असेल. ⁵जमिनीचा 25000 हजार हाताचा (8.3 मैल लांबीचा) व 10000 हात (3.3 मैल) रुंदीचा भाग हा मंदिरात सेवा करणाऱ्या लेवींसाठी असेल. लेवींची गावेसुद्धा याच भागात वसतील.

⁶“गावासाठी तुम्ही 5000 हात (1.6 मैल) रुंदीची व 25000 हजार हात (8.3 मैल) लांबीची जागा द्याल. ती पवित्र प्रदेशाच्या बाजूला असेल. इस्राएलच्या सर्व लोकांसाठी ही जागा असेल. ⁷पवित्र प्रदेशाच्या आणि गावाच्या मालकीच्या जमिनीच्या बाजूची जमीन राजासाठी असेल. म्हणजेच पवित्र प्रदेश व गावाच्या मालकीची जमीन या दोन्ही मधील ही जमीन असेल. ती लोकांना दिलेल्या जमिनीएवढीच असेल. ती पश्चिमेच्या सीमेपासून पूर्वेच्या सीमेपर्यंत पसरलेली असेल. ⁸ही जमीन म्हणजे राजाची इस्राएलमधील मालमत्ता असेल. त्यामुळे, यापुढे, राजा माझ्या लोकांना कष्ट देणार नाही उलट इस्राएलाना ते त्यांच्या वंशजांसाठी जमीन देईल.”

⁹परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढे म्हणतो, “इस्राएलच्या राजांनो, आता पुरे! लोकांशी क्रूरपणाने वागण्याचे सोडून द्या, लोकांची लुबाडणूक करू नका. न्यायाने वागा. सत्कृत्ये करा. माझ्या लोकांना सक्तीने घराबाहेर काढण्याचे सोडून द्या.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

¹⁰“लोकांना फसवू नका. योग्य वजन-मापे वापरा. ¹¹एफा (कोरडे पदार्थ मोजण्याचे माप) बाथ (द्रव पदार्थ

मोजण्याचे माप) सारख्याच आकाराचे असू द्या. ही मापे होमरच्या परिमाणात असली पाहिजेत. म्हणजे एफ व बाथ 1/10 होमर इतक्या मापाची असावीत. ¹²शेकेल 20 गेरा एवढा असला पाहिजे. मीना हा 60 शेकेल म्हणजेच 20 शेकेल, 25 शेकेल, 15 शेकेल एवढा असला पाहिजे.

¹³“पुढील गोष्टी तुम्ही अर्पण केल्याच पाहिजेत

प्रत्येक होमर (6 बुशल) गव्हासाठी 1/6 एफ (14 वाडगे) गडू. प्रत्येक होमर (6बुशल) जवसासाठी 1/6 एफ (14 वाडगे) जव.

¹⁴प्रत्येक कोर (55गॅलन) ऑलिव्ह तेलासाठी 1/10 बाथ (1/2 गॅलन) ऑलिव्ह तेल. लक्षात ठेवा. 10 बाथचा एक होमर होतो 10 बाथचा एक कोर होतो

¹⁵आणि इझ्राएलच्या चांगल्यातल्या चांगल्या कुरणातील 200 मेंढ्यांच्या कळपातील एक मेंढरू द्यावे.

“ही खास अर्पणे धान्यार्पण, होमार्पण व शांत्यर्पणे यासाठी आहेत. ह्यामुळे लोकांची शुद्धता होते.” परमेश्वर, माझा प्रभू असे म्हणाला.

¹⁶“ह्या देशातील, प्रत्येकजण, राजाकरिता, या गोष्टी अर्पण करील. ¹⁷पण विशेष पवित्र दिवसांसाठी राजाने आवश्यक त्या गोष्टी दिल्या पाहिजेत. सण, अमावस्या, शब्बाथ ह्या दिवसांसाठी आणि इझ्राएलच्या खास सणांसाठी राजाने होमार्पणे, धान्यार्पणे व पेयार्पणे ह्यांची सोय केली पाहिजे. इझ्राएलच्या शुद्धतेसाठी असलेली पापार्पणे, धान्यार्पणे, होमार्पणे व शांत्यर्पणेसुद्धा राजाने दिली पाहिजेत.”

¹⁸परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: “पहिल्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी, मंदिराच्या शुद्धतेसाठी तुम्ही निर्दोष गोष्टी द्यावा. ¹⁹याजक पापार्पणातील काही रक्त मंदिराच्या दाराच्या चौकटीच्या खांबावर, वेदीच्या कंगोऱ्याच्या टोंकावर आणि आतल्या अंगणाच्या प्रवेशद्वाराच्या खांबावर शिंपडतील. ²⁰कोणाही माणसाच्या हातून नकळत वा माहीत नसल्याने पाप घडले असेल म्हणून महिन्याच्या सातव्या दिवशी तुम्ही मधाशी सांगितले तसे करावे. म्हणजे मंदिर शुद्ध होईल.

वल्हांडणाच्या सणातील अर्पणे

²¹“पहिल्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी तुम्ही वल्हांडणाचा सण साजरा केला पाहिजे. बेखमीर भाकरीचा सण ह्यावेळेसच सुरू होतो. तो सात दिवस चालतो. ²²त्या वेळी, राजा स्वतःकरिता आणि इझ्राएलच्या लोकांकरिता पापार्पण म्हणून बैल देईल. ²³सणाच्या सात दिवसात राजा सात निर्दोष बैल व सात निर्दोष मेंढे ह्यांचे देवाला हवन करील. राजा प्रत्येक दिवशी एक याप्रमाणे सात बैल अर्पण करील. तसेच पापार्पण म्हणून रोज एक बोकड देईल. ²⁴राजा प्रत्येक बैलाबरोबर एक एफ (1/2 बुशल)

जव धान्यार्पण म्हणून देईल. प्रत्येक मेंढ्याबरोबर पण तो एक एफ (1/2 बुशल) जव देईल. प्रत्येक एफ धान्याबरोबर राजाने एक हीन (1 गॅलन) तेल दिलेच पाहिजे. ²⁵मंडपाच्या सणाच्या सात दिवसात राजाने असेच सर्व अर्पण करावे. हा सण सातव्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी सुरू होतो. त्या वेळेची पापार्पण, होमार्पण, धान्यार्पण आणि तेलापण ही अर्पणे असतील.”

राजा आणि सण

46 परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: “आंतल्या अंगणाचे पूर्वेकडचे दार कामाच्या सहा दिवसांत बंद असेल. पण शब्बाथ व अमावस्या ह्या दिवशी ते उघडले जाईल. ²राजा, त्या दाराच्या द्वारमंडपापासून आत जाऊन दाराच्या खांबाशी उभा राहील. मग याजक त्याच्यासाठी होमार्पण व शांत्यर्पण करील. राजा दाराच्या उंबऱ्यात उपासना करील मग तो बाहेर जाईल. पण दार संध्याकाळशिवाय बंद होणार नाही. ³देशातील लोकही शब्बाथ व नवचंद्रदिनी ह्या दोन दिवशी दारातूनच परमेश्वराची उपासना करतील.

⁴“शब्बाथच्या दिवशी राजा होमार्पण करील. त्याने सहा निर्दोष कोकरे व निर्दोष मेंढा हे दिलेच पाहिजेत. ⁵त्याने मेंढ्याबरोबर एक एफ (1/2 बुशल) धान्य दिले पाहिजे. कोकरांबरोबर त्याने शक्य असेल तेवढे धान्य द्यावे. प्रत्येक एक एक (1/2 बुशल) धान्याबरोबर त्याने 1 हीन (1गॅलन) तेल दिले पाहिजे.

⁶“नवचंद्रदिनी पहिल्या दिवशी त्याने एक निर्दोष गोष्टी दिला पाहिजे. तसेच त्याने सहा निर्दोष कोकरे व एक निर्दोष मेंढा द्यावा. ⁷त्याने बैल व मेंढा ह्यांच्याबरोबर प्रत्येकी एक एफ (1/2 बुशल) धान्य द्यावे. कोकरांबरोबर त्याने, त्याला शक्य असेल तेवढे धान्य द्यावे. मात्र प्रत्येक एफबरोबर (1/2 बुशल बरोबर) 1 हीन (गॅलन) तेल द्यावे.

⁸“राजाने पूर्वद्वाराच्या द्वारमंडपापासून मंदिरात ये-जा केली पाहिजे.

⁹“खास सणांच्या वेळी देशातील लोक परमेश्वरापाशी येतील. त्यावेळी उत्तरेकडच्या दारातून आत आलेल्याने दक्षिणेकडील दारातून बाहेर जावे व दक्षिणेकडच्या दारातून आत आलेल्याने उत्तरेच्या दारातून बाहेर जावे. कोणीही आलेल्या दारानेच बाहेर जाऊ नये. प्रत्येकाने सरळ दिशेनेच गेले पाहिजे. ¹⁰जेव्हा लोक आत जातील, तेव्हा राजा आत जाईल व जेव्हा लोक बाहेर येतील, तेव्हा राजा बाहेर येईल.

¹¹“सणांच्या आणि विशेष सभांच्या वेळी, गोद्याबरोबर 1 एफ (1/2 बुशल) धान्य दिलेच पाहिजे. तसेच प्रत्येक मेंढ्याबरोबरही 1 एफ (1/2 बुशल) धान्य द्यायला हवे. कोकराबरोबर राजाने इच्छेप्रमाणे द्यावे मात्र 1 एफ (1/2

बुशेल) धान्याबरोबर 1 हीन (1गॅलन) तेल दिलेच पाहिजे.

¹²जेव्हा राजा स्वसंतोष अर्पण परमेश्वरासाठी करील (कदाचित् ते होमार्पण असेल वा कदाचित् शांत्यर्पण असेल किंवा स्वसंतोषदर्शक असेल.) तेव्हा पूर्वेचे दार त्याच्यासाठी उघडले जाईल. मग शब्बाथच्या दिवसाप्रमाणे तो अर्पण करील. तो जाताच, दार लावून घेण्यात येईल.

प्रतिदिवसाची अर्पणे

¹³परमेश्वराला होमार्पण म्हणून रोज तुम्ही एक वर्षाचे निर्दोष कोकरू द्यावे रोज सकाळी ते द्यावे. ¹⁴आणखी रोज सकाळी कोकराबरोबर तुम्ही धान्यार्पण अर्पण करावे. तुम्ही त्यासाठी 1/6 एफ (14 वाडगे) पीठ व हे पीठ चांगले भिजण्यासाठी 1/3 हीन (1गॅलन) तेल द्यावे. हे परमेश्वरासाठी रोज करावयाचे धान्यार्पण असेल. ¹⁵होमार्पणासाठी लोक कोकरू, धान्यार्पण व तेल रोज सकाळी कायम देतील."

राजाच्या वारसाहक्क संबंधी नियम

¹⁶परमेश्वर, माझा प्रभू, पुढील गोष्टी सांगतो: "जर राजाने आपल्या मालकीच्या जमिनीचा भाग, भेट म्हणून आपल्या एखाद्या मुलाला दिला, तर तो त्या मुलाच्या मालकीचा होईल. ती त्याची मालमत्ता होईल. ¹⁷पण राजाने आपल्या मालकीच्या जमिनीचा काही भाग, आपल्या एखाद्या गुलामाला दिला, तर स्वातंत्र्याच्या वर्षापर्यंत* तो त्या गुलामाचा होईल. व त्यानंतर तो राजाला परत मिळेल. फक्त राजाची मुलेच राजाकडून मिळालेली भेट ठेवू शकतील. ¹⁸राजा कोणाही माणसाची जमीन घेणार नाही अथवा कोणालाही सक्तीने जमीन सोडायला लावणार नाही. त्याने आपल्या मालकीच्या जमिनीचा काही भाग आपल्या मुलांना दिला पाहिजे. म्हणजे माझ्या लोकांना सक्तीने जमीन सोडावी लागणार नाही."

खास स्वयंपाकघरे

¹⁹मग त्या माणसाने मला दाराच्या जवळून पलीकडे नेले. उत्तरेकडे असलेल्या याजकाच्या पवित्र खोल्याकडे त्याने मला नेले. तेथे अगदी पश्चिमेला जागा असलेली मला दिसली. ²⁰तो माणूस मला म्हणाला, "येथे याजक दोषार्पणे व पापार्पणे शिजवितो, धान्यार्पणे भाजतील. का? कारण मग त्यांना हा पदार्थ बाहेरच्या अंगणात नेण्याची

जरूरी नाही. जेथे सामान्य लोक असतात, तेथे त्यांना ह्या पवित्र गोष्टी न्याव्या लागणार नाहीत."

²¹मग मला त्या माणसाने बाहेरच्या पटांगणात आणले. त्याने मला पटांगणाच्या चारी कोपऱ्यात नेले. प्रत्येक कोपऱ्यात एक छोटासा चौक होता. ²²चारी कोपऱ्यात लहान चौक होते. प्रत्येक चौक 40 हात (70फूट) लांब व 30 हात (52 फूट 6इंच) रुंद होता. चारी कोपरे सारख्या मापाचे होते. ²³चारी चौकांच्या भोवताली विटांची भिंत होती. त्या भिंतीत स्वयंपाकासाठी जागा केलेली होती. ²⁴तो माणूस मला म्हणाला, "ह्या येथे मंदिराचे सेवक लोकांकरिता बळी दिलेल्या प्राण्यांचा पदार्थ शिजवितो."

मंदिरातून वाहणारे पाणी

47 त्या माणसाने मला पुन्हा मंदिराच्या दाराशी नेले. मंदिराच्या पूर्वेकडील उंबऱ्याच्या खालून पाणी वाहताना मला दिसले (मंदिराचे तोंड पूर्वेला होते.) मंदिराच्या दक्षिणेच्या भागाखालून पाणी वेदीच्या दक्षिणबाजूने वाहात होते. ²त्या माणसाने मला उत्तरेच्या दाराने बाहेर आणले आणि फिरवून पूर्वेकडील बाहेरच्या दाराकडे नेले. पाणी दाराच्या दक्षिणेकडून येत होते.

³हातात मोजमापाची फीत घेऊन तो माणूस पूर्वेला गेला. त्याने 1000 हात (1/3 मैल) अंतर मोजले मग त्याने मला त्या अंतरापर्यंत पाण्यातून जायला सांगितले. पाणी फक्त घोट्यापर्यंत होते. ⁴मग त्याने आणखी 1000 हाताचे (1/3 मैलाचे) अंतर मोजले. पुन्हा मला पाण्यातून तेथपर्यंत चालण्यास सांगितले. तेथे पाणी माझ्या गुडघ्यापर्यंत आले. मग त्याने पुन्हा 1000 हाताचे (1/3 मैलाचे) अंतर मोजून, तेथपर्यंत मला पाण्यातून चालण्यास सांगितले. तेथे पाणी कमरेइतक्या खोलीचे होते. ⁵त्या माणसाने पुढे आणखी 1000 हात (1/3 मैल) अंतर मोजले. पण येथे पाणी खूपच खोल असल्याने त्यातून चालणे शक्य नव्हते. त्याची नदी झाली होती. पाणी पोहता येईल इतके खोल होते. पार करता येणार नाही इतक्या खोलीची ती नदी होती. ⁶तो माणूस मला म्हणाला, "मानवपुत्रा, तुला दिसलेल्या गोष्टी तू लक्षपूर्वक पाहिल्यास ना?"

मग त्याने मला नदीच्या काठाने परत आणले. ⁷नदीच्या काठाने परत येताना नदीच्या दोन्ही तीरांवर मला दाट झाडी दिसली. ⁸तो माणूस मला म्हणाला, "हे पाणी पूर्वेला वाहते. हे अराब दरीतून जाऊन मृत समुद्राला मिळते. त्यामुळे त्या समुद्राचे पाणी ताजे होते. ⁹हे पाणी मृत समुद्राला मिळत असल्याने तेथील पाणी ताजे व स्वच्छ होते. तेथे खूप मासे मिळतात. ह्या नदीकाठच्या प्रदेशात सर्व प्रकारचे प्राणी आहेत. ¹⁰एन-गेदीपासून एन-इलाइमपर्यंत तुला मच्छीमार नदीकाठी उभे असलेले दिसू शकतील. आपापली जाळी टाकून अनेक प्रकारचे मासे ते पकडत असल्याचे तुला दिसेल. भूमध्य समुद्रात जितक्या प्रकारचे मासे आहेत, तितक्याच प्रकारचे मासे मृतसमुद्रात आहेत.

स्वातंत्र्याचे वर्ष वा वार्षिकोत्सव गुलाम जर इझ्राएली असेल तर इझ्राएली लोकांना 50 वर्षांनंतर त्यास मुक्त करावे लागे. त्या वेळेस गुलामाला जमिनीच्या मूळच्या मालकाला जमीन परत करावी लागे.

¹¹पण दलदल आणि पाणथळीच्या लहान लहान जागा मिठासाठी तशाच ठेवल्या जातील. ¹²नदीच्या दोन्ही काठावर सर्व प्रकारची फळझाडे वाढतात. त्यांची पाने कधीच सुकून गळत नाहीत. त्या झाडांवर नेहमीच फळे अस्तात. दर महिन्याला झाडांना बहर येतो का? कारण झाडांना मंदिरातून येणारे पाणी मिळते. झाडांची फळे खाण्यासाठी उपयोगी पडतील व पाने औषधी असतील."

वंशांसाठी जमिनीची विभागणी

¹³परमेश्वर, माझा प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो "इझ्राएलच्या बारा वंशासाठी जमिनीची विभागणी पुढीलप्रमाणे होईल. योसेफाला दोन भाग मिळतील. ¹⁴तुम्ही जागेची सारखी वाटणी करा. मी तुमच्या पूर्वजांना ही जमीन देण्याचे कबूल केले होते. म्हणून मी ती तुम्हाला देत आहे.

¹⁵जमिनीच्या सीमा अशा असतील. उत्तरेला भूमध्य समुद्रापासून, हेथलोनच्या बाजूने हमाथकडे रस्ता वळतो तेथपर्यंत आणि पुढे सदाद, ¹⁶बैरोथा, सिद्राईम (जे दिमिष्क व हमाथ यांच्या सीमेवर आहे.) हासेर-हतीकोन (जे हौरानच्या सीमेवर आहे.) येथपर्यंत. ¹⁷म्हणजेच उत्तरेची सीमा समुद्रापासून, दिमिष्क व हमाथ यांच्या उत्तरसीमेवर असलेल्या हसर-एनोनपर्यंत असेल.

¹⁸पूर्वेला सीमारेषा हसर-एनोनपासून हौरान व दिमिष्कमधून. पुढे यार्देन नदीच्या कडेने गिलाद व इझ्राएलच्या मधून पूर्व समुद्राच्या पुढे पार तामारपर्यंत जाईल.

¹⁹दक्षिणेला तामारपासून पार मेरीबोथ-कादेशच्या हिरवळीच्या प्रदेशा पलीकडे मिसरच्या ओढ्याच्या पुढे भूमध्य समुद्रापर्यंत सीमा असेल.

²⁰पश्चिमेला अगदी लेबो-हामाथपर्यंतचा भूमध्य समुद्र हीच सीमा असेल.

²¹तेव्हा तुम्ही ही जमीन इझ्राएलच्या वंशांमध्ये आपापसात वाटाल. ²²तुम्ही तुमच्यात आणि तुमच्यामध्ये राहात असलेल्या परक्यांमध्ये अथवा ज्या परक्यांची मुले तुमच्यात राहात आहेत त्यांच्यात वाटाल. हे परके इझ्राएलमध्ये जन्मलेल्या लोकांप्रमाणेच इझ्राएलचे रहिवासी आहेत. त्यामुळे इझ्राएलच्या वंशांना दिलेल्या जमिनीतील काही भाग तुम्ही ह्या लोकांना द्यावा. ²³हे परके जेथे राहतात, तेथे राहणाऱ्या इझ्राएलींनी त्यांना काही जमीन दिलीच पाहिजे." परमेश्वर, माझा प्रभू असे म्हणाला.

इझ्राएलच्या वंशांसाठी जमीन

48 ¹⁻⁷उत्तर-सीमा पूर्वेकडील भूमध्य समुद्रापासून पुढे हेथलोन, हमाथची खिंड ओलांडून पार पुढे दिमिष्क व हमाथ यांच्या सीमेवरील हसर-एनोनपर्यंत जाते. काही वंशांना दिलेला जमिनीचा पट्टा ह्या सीमेच्या पूर्वेकडून पश्चिमेकडे पसरलेला असेल. ज्यांना ही जमीन दिली जाईल ते वंश उत्तरेकडून दक्षिणेकडे पुढीलप्रमाणे

आहेत. दान, आशेर, नफताली, मनशे, एफ्राईम, रूबेन, यहूदा.

जमिनीचा विशेष विभाग

⁸ह्या जमिनीचा पुढचा भाग विशेष वापरासाठी आहे. हा भाग यहूदाला मिळालेल्या जमिनीच्या दक्षिणेला आहे. हा प्रदेश उत्तरेकडून दक्षिणेकडे 25,000 हात (8.3 मैल) लांबीचा आहे. पूर्वेकडून पश्चिमेकडे त्याची रुंदी इतर वंशांना मिळालेल्या जमिनीच्या रुंदी एवढीच असेल ह्या जमिनीच्या मध्यावर मंदिर असेल. ⁹तुम्ही जमीन परमेश्वराला अर्पण करावी. ती लांबीला 25,000 हात (8.3 मैल) व रुंदीला 20,000 हात (6.6 मैल) असेल. ¹⁰ही विशेष जमीन याजकांना आणि लेवी यांच्यात विभागली जाईल.

"याजकांना ह्या जमिनीचा एक भाग मिळेल. ही जमीन उत्तरेला 25,000 हात लांबीची, पूर्वेला व पश्चिमेला दहा-दहा हजार हात रुंदीची असेल. तिची दक्षिणेला लांबी 25,000 हात असेल. ह्या जमिनीच्या बरोबर मध्यावर परमेश्वराचे मंदिर असेल. ¹¹ही जमीन सादोकच्या वंशांसाठी असेल. माझे पवित्र याजक म्हणून ह्या लोकांची निवड केली गेली होती का? कारण इझ्राएलच्या लोकांनी जेव्हा माझा त्याग केला, तेव्हा त्यांनी माझी सेवा केली. लेवीच्या इतर वंशांप्रमाणे सादोकच्या लोकांनी मला सोडून दिले नाही. ¹²ह्या पवित्र जमिनीच्या भागातील हा खास हिस्सा विशेषतः ह्या याजकांसाठीच असेल. हा भाग लेवीच्या भागाच्या पलीकडेच असेल.

¹³याजकांना मिळालेल्या जमिनीच्या भागाचा पुढचा भाग लेवीच्या हिशशाचा असेल. तो 25,000 हात (8.3 मैल) लांबीचा व 10,000 हात (3.3 मैल) रुंदीचा असेल. त्यांना पूर्ण लांबी रुंदीची, म्हणजे 25,000 हात (8.3 मैल) लांबीची व 20,000 हात (6.6 मैल) रुंदीची जमीन मिळेल. ¹⁴लेवी ह्या जमिनीची विक्री वा अदलाबदली करू शकणार नाहीत. त्यांनी देशाचा भाग वेगळा तोडता कामा नये. का? कारण ही जमीन परमेश्वराची आहे. ती विशेष आहे तो जमिनीचा सर्वात उत्कृष्ट भाग आहे.

नगराच्या मालमत्तेचे हिस्से

¹⁵याजक व लेवी यांना दिलेली जमीन सोडून, 5,000 हात (1.6 मैल) रुंदीची व 25,000 हात (8.3 मैल) लांबीची जमीन शिल्लक राहील. ती नगरासाठी, कुरणासाठी, घरे बांधण्यासाठी उपयोगात येईल. सामान्य लोकांनी या जागेचा वापर करावा. नगर ह्या जमिनीच्या मध्यावर वसेल. ¹⁶नगरीची मापे पुढीलप्रमाणे असतील उत्तर बाजू 4,500 हात दक्षिण बाजू 4,500 हात पूर्व व पश्चिम बाजूही तेवढ्याच म्हणजे 4,500 हात असतील. ¹⁷नगरासाठी कुरण असेल. त्यांची चारी बाजूंची लांबी सारखी म्हणजे 250 हात (437 फूट 6 इंच) असेल. ¹⁸पवित्र भागाच्या पूर्वेला व पश्चिमेला जी जमीन उरेल,

तिची लांबी 10,000 हात (3.3 मैल) असेल. ही जमीन पवित्र भागाच्या बाजूला लागून असेल. ह्या जमिनीत नगराच्या कामगारांसाठी धान्य पिकविले जाईल. ¹⁹नगरातील कामकरी जमिनीची मशागत करतील. हे लोक इस्राएली वंशांपैकी असतील.

²⁰“हा जमिनीचा विशेष भाग चौरसाकृती असेल. तो 25,000 हात (8.3 मैल) लांब व 25,000 हात (8.3 मैल) रुंद असेल. खास उद्देशासाठी तुम्ही हा भाग वेगळा ठेवावा. ह्यातील एक हिस्सा याजकसाठी, एक लेवींसाठी व एक नगरासाठी असेल.

²¹⁻²²“जमिनीच्या विशेष भागाचा एक हिस्सा राजाचा असेल. हा जमिनीचा विशेष भाग चौरसाकृती असेल. तो 25,000 हात (8.3 मैल) लांबीचा व 25,000 हात (8.3 मैल) रुंदीचा असेल. ह्यातील काही हिस्सा याजकाचा, काही लेवींचा व काही मंदिराकरिता आहे. मंदिर ह्या भागाच्या मध्यभागी आहे. शिल्लक राहिलेली जमीन देशाच्या राजाच्या मालकीची आहे. राजाला, बन्यामीनची जमीन व यहूदाची जमीन यांच्यामधील जमीन मिळेल.

²³⁻²⁷“ह्या विशेष जमिनीच्या दक्षिणेकडची जमीन यार्देन नदीच्या पूर्वेला राहणाऱ्या वंशांना मिळेल. पूर्व-सीमेपासून भूमध्य समुद्रापर्यंत पसरलेल्या ह्या जमिनीचा हिस्सा ज्या वंशांना मिळेल, ते वंश उत्तरेकडून दक्षिणेकडे असे: बन्यामीन, शिमोन, इसराखार, जबुलून, गाद. ²⁸गादच्या जमिनीची दक्षिण सीमा तामारपासून

मरीबोथ-कादेशच्या हिरवळीच्या प्रदेशापर्यंत आणि तेथून पुढे मिसरच्या ओढ्याच्या बाजूने थेट भूमध्य समुद्रापर्यंत जाते. ²⁹हीच जमीन इस्राएलच्या वंशात विभागली जाईल. प्रत्येक वंशाला येथेच जमिनीचा भाग मिळेल.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला.

नगरीची प्रवेशद्वारे

³⁰“नगरीची प्रवेशद्वारे पुढीलप्रमाणे त्यांना, इस्राएलच्या वंशांवरून नावे देण्यात येतील.

“नगरीची उत्तर बाजू 4,500 हात (1.5 मैल) लांबीची असेल.

³¹“तिला तीन द्वारे असतील. रऊबेनचे द्वार, यहूदाचे द्वार व लेवीचे द्वार.

³²“नगरीची पूर्व बाजू 4,500 हात (1.5 मैल) लांब असेल. तिला तीन द्वारे असतील. योसेफाचे द्वार, बन्यामीनाचे द्वार व दानाचे द्वार.

³³“नगरीची दक्षिण बाजूसुद्धा 4,500 हात (1.5 मैल) लांबीची असेल. तिलाही शिमोनाचे द्वार, इसराखाराचे द्वार व जबुलूनाचे द्वार अशी तीन द्वारे असतील.

³⁴“नगरीची पश्चिम बाजूही 4,500 हात (1.5 मैल) लांब असेल. तिच्या तीन दारांची नावे पुढीलप्रमाणे असतील. गादाचे द्वार, आशेराचे द्वार व नफतालीचे द्वार.

³⁵“नगरीभोवतीचे अंतर 18,000 हात (6 मैल) असेल. या क्षणापासून नगरीचे नाव परमेश्वर तेथे आहे” * असे पंडेल.

दानीएल

दानीएलला बाबेलला नेले

1 नबुखदनेस्सर हा बाबेलचा राजा होता. नबुखदनेस्सर यरुशलैमाला आला. आपल्या सैन्याच्या मदतीने त्याने यरुशलैमला वेढा घातला. यहूदाचा राजा यहोयाकीम याच्या कारकिर्दीच्या तिसऱ्या वर्षी* हे घडले. ²परमेश्वरानेच नबुखदनेस्सरच्याकरवी यहूदाचा राजा यहोयाकीम याचा पराभव केला. नबुखदनेस्सरने देवाच्या मंदिरातील ताटल्या व इतर वस्तू नेल्या आणि बाबेलमधील त्याच्या मूर्तीच्या देवळात ठेवल्या.

³नंतर नबुखदनेस्सर राजाने अशपनजला हुकूम केला. (अशपनज हा, राजाच्या सेवेत असणाऱ्या नपुंसक अधिकाऱ्यांतील सर्वात महत्त्वाचा अधिकारी होता.) राजाने अशपनजला, काही इब्राएली लोकांना त्याच्या राजवाड्यात आणण्यास सांगितले. नबुखदनेस्सरला महत्त्वाच्या घराण्यातील आणि राजघराण्यातील इब्राएली लोक हवे होते. ⁴राजाला, सुदूढ, तरुण, ज्यांच्या अंगावर जखमेची खूण वा व्रण नाही, ज्यांच्या शरीरांत काहीही दोष नाही असे यहूदी तरुण हवे होते. ते देखणे व चाणाक्ष असावेत अशी राजाची अपेक्षा होती. त्यांनी सहजतेने पण लवकर सर्व गोष्टी शिकून राजाची सेवा करावी, अशी राजाची इच्छा होती. राजाने अशपनजला, इब्राएलच्या त्या तरुणांना, खासदी भाषा व लेखन शिकविण्यास सांगितले होते.

⁵राजा नबुखदनेस्सर, त्या तरुणांना, तो स्वतः जे अन्न खाई तेच अन्न व मद्य, ठरावीक प्रमाणात रोज देत असे. इब्राएलच्या ह्या तरुणांनी तीन वर्षांत सर्व शिक्षण पूर्ण करावे, अशी राजाची इच्छा होती. मग ते राजाच्या सेवेत रूज व्हायचे होते. ⁶दानीएल, हनन्या, मीशाएल व अजज्या असे ते चौघेजण होते. ते सर्व यहूदा वंशापैकी होते.

⁷नंतर अशपनजने ह्या यहूदी तरुणांना बाबेलच्या लोकांच्या नावाप्रमाणे नावे दिली. ती अशी: दानीएलला बेल्टशस्सर, हनन्याला शद्रख, मीशाएलला मेशख, व अजज्याला अबेदुनगो.

⁸दानीएलला राजाचे ते पौष्टिक अन्न व मद्य घेऊन, स्वतःला अपवित्र करून घेण्याची अजिबात इच्छा नव्हती. म्हणून त्याने ह्यासाठी अशपनजची परवानगी मागितली.

⁹देवाने अशपनजला दानीएलशी चांगले व दयेने वागण्याची बुद्धी दिली. ¹⁰पण अशपनज दानीएलला म्हणाला, “मला, माझ्या स्वामी, राजाची भीती वाटते. तुम्हाला असे अन्न व पेय देण्याचा हुकूम राजाने दिला आहे. तुम्ही हे अन्न खाल्ले नाहीत तर तुम्ही अशक्त व आजारी दिसू लागाल, तुमच्याच वयाच्या इतर तरुणांपेक्षा तुम्ही वाईट दिसू लागाल. राजाने हे पाहिले, तर तो माझ्यावर रागावेल आणि माझे डोकेसुद्धा कदाचित् उडवेल. माझ्या मृत्यूला मग तुम्हीच कारणीभूत व्हाल.”

¹¹अशपनजने दानीएल, हनन्या, मीशाएल व अजज्या ह्यांच्यावर लक्ष ठेवण्यासाठी एका पहाकेऱ्याची नेमणूक केली होती. त्या पहारेकऱ्याबरोबर मग दानीएलचे बोलणे झाले. ¹²दानीएल त्याला म्हणाला, “आम्हाला खाण्यास फक्त भाज्या व पिण्यास पाणी दे. असे तू दहा दिवस करून बघ. ¹³दहा दिवसानंतर तू जे तरुण राजाने दिलेले अन्न खातात, त्यांच्याबरोबर आमची तुलना करून, कोण जास्त सुदुढ दिसतात, ते तुझे तूच ठरव. मग आम्हाला काय द्यायचे ह्याचा निर्णय तुझा तूच घे. आम्ही तुझे नोकर आहोत.”

¹⁴तेव्हा पहारेकरी दानीएल, हनन्या, मीशाएल, व अजज्या यांची चाचणी घ्यायला तयार झाला. ¹⁵दहा दिवसानंतर पाहिले तर दानीएल व त्याच्या मित्रांची प्रकृती राजाचे पौष्टिक अन्न खाणाऱ्या इतर तरुणांपेक्षा निरोगी होती. ¹⁶मग पहारेकऱ्याने, दानीएल, हनन्या, मीशाएल व अजज्या ह्यांना राजाने दिलेल्या खास अन्नाऐवजी भाज्या देण्याचाच परिपाठ ठेवला.

¹⁷देवाने ह्या चौघांना सुस्पष्टपणे व निरनिराळ्या प्रकारचे साहित्य व विज्ञान शिकण्याची क्षमता दिली होती. दानीएलला तर सर्व प्रकारच्या दृष्ट्यन्ताबद्दल व स्वप्नांबद्दल समजू शके.

¹⁸सर्व तरुणांनी तीन वर्षांत शिकून तयार व्हावे, अशी राजाची इच्छा होती. राजाने ठरवून दिलेल्या कालावधीनंतर म्हणजे तीन वर्षांनंतर अशपनजने सर्व तरुणांना नबुखदनेस्सर राजापुढे उभे केले. ¹⁹राजा त्यांच्याशी बोलल्यावर, त्याच्या लक्षात आले की दानीएल, हनन्या, मीशाएल व अजज्या ह्या चौघांएवढे कोणीही बुद्धिमान नाहीत. म्हणून ह्याच चौघांना राजाच्या पदरी ठेवले गेले.

²⁰जेव्हा जेव्हा राजाने त्यांना काही महत्त्वाचे विचारले,

तेव्हा तेव्हा प्रत्येक वेळी त्यांचे ज्ञान व जाण दिसून आली. त्याच्या राज्यातील ज्ञानी माणसांपेक्षा वा मानिकपेक्षा हे दहापटीने हुशार आहेत, हे राजाच्या लक्षात आले. ²¹म्हणून दानीएलला कोरोश राजाच्या कारकिर्दीच्या पहिल्या वर्षापर्यंत राजाच्या पदरी ठेवून घेण्यात आले.

नबुखदनेस्सरचे स्वप्न

2 नबुखदनेस्सरला त्याच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षात काही स्वप्ने पडली. त्या स्वप्नांमुळे तो काळजीत पडला व त्याची झोप उडाली. ²म्हणून त्याने त्याच्या ज्ञानी माणसांना बोलावून घेतले. हे ज्ञानी स्वप्नांचा अर्थ लावण्यासाठी आणि भविष्यात काय घडेल, हे सांगण्यासाठी मंत्र-तंत्र करीत व ताऱ्यांचे निरीक्षण करीत. ह्या लोकांनी राजाला काय स्वप्न पडले आहे, ते सांगावे, अशी राजाची इच्छा होती. मग ते लोक राजाच्या समोर येऊन उभे राहिले.

³राजा त्यांना म्हणाला, “मला पडलेल्या स्वप्नांमुळे मी चिंतेत पडलो आहे. मला स्वप्नाचा अर्थ समजावून घ्यायचा आहे.”

⁴मग खास्दी अरामी भाषेत राजाला म्हणाले, “राजा, चिरंजीव हो! आम्ही तुझे सेवक आहोत. कृपा करून आम्हाला तुझे स्वप्न सांग, म्हणजे मग आम्ही तुला त्याचा अर्थ सांगू.”

⁵तेव्हा नबुखदनेस्सर राजा त्यांना म्हणाला, “नाही! तुम्हीच मला स्वप्न व त्याचा अर्थ सांगितला पाहिजे. तुम्ही हे सांगितले नाही, तर तुमचे तुकडे तुकडे करण्याचा हुकूम मी देईन. एवढेच नाही तर तुमच्या घरांची राखरांगोळी करीन. ⁶पण तुम्ही मला माझे स्वप्न आणि त्याचा अर्थ सांगितलात, तर मी तुम्हाला भेटी, बक्षिसे देईन. तुमचा सन्मान करीन. तेव्हा आता माझे स्वप्न व त्याचा अर्थ सांगा.”

⁷ते ज्ञानी लोक पुन्हा राजाला म्हणाले, “कृपा करून बस आम्हाला तुझे स्वप्न सांग म्हणजे आम्ही त्याचा अर्थ सांगू.”

⁸मग नबुखदनेस्सर उत्तरला, “तुम्ही वेळ काढीत आहात, हे मला कळले आहे. माझ्या म्हणण्याचा अर्थ तुम्हाला कळला, असे मला वाटते. ⁹तुम्ही मला माझे स्वप्न सांगितले नाहीत तर तुम्हाला शिक्षा होणार, हे तुम्हाला माहीतच आहे. म्हणून तुम्ही सर्व एक होऊन माझ्याशी खोटे बोलत आहात. तुम्ही वेळकाढूपणा करू पाहत आहात. मी तुम्हाला सांगितलेले विसरेन अशी आशा तुम्ही धरून आहात. पण आता आधी मला माझे स्वप्न सांगा. तुम्ही मला स्वप्न सांगू शकलात, तर तुम्ही त्याचा खरा अर्थही सांगू शकाल, हे मला पटेल.”

¹⁰खास्दी राजाला म्हणाले, “राजा, तू जे मागत आहेस, ते देऊ शकणारा एकही माणूस या पृथ्वीवर नाही. अजूनपर्यंत कोणत्याही राजाने, ज्ञानी वा मानिक अथवा

खास्दी याच्याजवळ अशा प्रकारची मागणी केलेली नाही. अगदी मोठ्या व सामर्थ्यवान राजांनीपुढा ज्ञानी माणसांकडे असे काही, कधीही मागितलेले नाही. ¹¹राजा, अशक्य गोष्ट करण्यास सांगत आहे. फक्त दैवतच राजाला त्याचे स्वप्न व त्याचा अर्थ सांगू शकतात. पण दैवत माणसांमध्ये राहात नाहीत.”

¹²हे बोलणे ऐकून राजाचा पारा चढला. मग त्याने बाबेलमधील सर्व ज्ञानी माणसांना ठार करण्याचा हुकूम दिला. ¹³राजाच्या हुकूमाची दवंडी पिटविण्यात आली. सर्व ज्ञानी माणसे ठार केली जाणार होती. राजाचे लोक, दानीएलला व त्याच्या मित्रांना ठार मारण्यासाठी त्यांचा तपास करण्यासाठी गेले.

¹⁴अर्यक शिपायांचा म्होरक्या होता. तोच बाबेलमधील ज्ञानी माणसांना ठार मारणार होता. पण दानीएल त्याच्याशी चातुर्याने व विनयाने बोलला. ¹⁵दानीएल अर्यकला म्हणाला राजाने अशी कडक शिक्षा का ठोठावली?”

मग अर्यकने राजाच्या स्वप्नाची सर्व हकिगत वर्णन केली. मग दानीएलला सर्व समजले. ¹⁶सर्व हकिगत समजताच दानीएल नबुखदनेस्सर राजाकडे गेला व त्याने राजाजवळ थोडा वेळ मागितला. मग तो राजाला त्याचे स्वप्न व त्या स्वप्नाचा अर्थ सांगणार होता.

¹⁷मग दानीएल त्याच्या घरी गेला. हनन्या, मीशाएल व अजून्या ह्या आपल्या मित्रांना त्याने सर्व हकिगत सांगितली. ¹⁸दानीएलने आपल्या मित्रांना स्वर्गातील देवाची प्रार्थना करण्यास सांगितले. दानीएलने त्यांना प्रार्थना करण्यास सांगितले कारण त्यामुळे देव त्यांच्यावर कृपा करील व हे रहस्य समजण्यास मदत करील. मग तो व त्याचे मित्र, बाबेलच्या इतर ज्ञानी माणसाबरोबर मारले जाणार नाहीत, असे त्याला वाटले.

¹⁹रात्री, देवाने दानीएलला दृष्टान्त देऊन सर्व रहस्य उलगडून सांगितले. मग दानीएलने स्वर्गातील देवाचे स्तुतिस्तोत्र गायले. तो म्हणाला,

²⁰ “सदासर्वकाळ देवाच्या नावाची स्तुती करा. सामर्थ्य व ज्ञान त्याच्यापाशीच आहे.

²¹तो काळ आणि ऋतू बदलतो. आणि राजेही बदलतो. तोच राजांना सत्ता देतो. आणि तोच त्यांची सत्ता काढून घेतो. लोकांनी शहाणे व्हावे म्हणून तो त्यांना शहाणपण देतो, त्यांनी ज्ञानी व्हावे म्हणून तो त्यांना सर्व गोष्टी शिकू देतो.

²²समजण्यास अतिशय कठीण असलेली, गुप्त रहस्ये त्याला माहीत असतात. प्रकाश त्याच्याबरोबर असल्यामुळे, अंधारात आणि गुप्त जागी काय आहे ते त्याला कळते.

²³माझ्या पूर्वजांच्या देवा, मी कृतज्ञ आहे, मी तुझी स्तुती करतो. तू मला ज्ञान व शक्ती दिलीस. मी विचारलेल्या गोष्टी सांगितल्यास. तूच मला राजाच्या स्वप्नाबद्दल सांगितलेस.”

दानीएल स्वप्नचा अर्थ सांगतो

²⁴मग दानीएल अर्योक्तकडे गेला. नबुखदनेस्सर राजाने, बाबेलमधील ज्ञानी माणसांना ठार मारण्याच्या काम अर्योक्तचीच निवड केली होती. दानीएल त्याला म्हणाला, “बाबेलमधील ज्ञानी माणसांना मारू नको. मला राजाकडे घेऊन चल! मी राजाला, त्याचे स्वप्न व त्याचा अर्थ, सांगीन.”

²⁵मग अर्योक्तने ताबडतोब दानीएलला राजाकडे नेले. अर्योक्त राजाला म्हणाला, “महाराजांना त्यांच्या स्वप्नांचा अर्थ सांगू शकणारा एकजण मला यहुदातील कैदां मध्ये सापडला आहे.”

²⁶राजाने दानीएलला (बेलशटस्सरला) प्रश्न केला, “तू मला माझे स्वप्न व त्याचा अर्थ सांगू शकतोस का?”

²⁷दानीएलने उत्तर दिले, “राजा, नबुखदनेस्सर, तू विचारलेली गुप्त गोष्ट ज्ञानी किंवा मान्त्रिक अथवा खास्दी कोणीच सांगू शकणार नाही. ²⁸पण अशा रहस्यमय गोष्टी स्वर्गातील देवच सांगतो. पुढे काय घडणार हे दाखविण्यासाठीच नबुखदनेस्सर राजाला देवाने स्वप्नात पाडले. तू झोपला असताना पुढील गोष्टी स्वप्नात पाहिल्यास: ²⁹राजा, तू तुझ्या शय्येवर झोपला होतास. मग तू भविष्यात घडणाऱ्या गोष्टीबद्दल विचार करायला लागलास. देव लोकांना रहस्ये सांगू शकतो. त्याने तुला भविष्यात काय घडणार ते दाखविले. ³⁰देवाने मलाही ते रहस्य सांगितले. का? मी इतरापेक्षा ज्ञानी आहे म्हणून नव्हे, तर तुला त्याचा अर्थ कळवा आणि तुझ्या मनात काय विचार येऊन गेले ते तुला समजावे, म्हणूनच देवाने मला हे रहस्य सांगितले.

³¹राजा, तू स्वप्नात तुझ्यासमोर एक प्रचंड, चकचकीत, मनावर छाप पाडणारा पुतळा पाहिलास. त्याच्याकडे बघताच कोणाचेही डोळे आश्चर्याने विस्फारावे असा तो होता.

³²⁻³³पुतळ्याचे डोळे शुद्ध सोन्याचे होते. छाती आणि हात चांदीचे होते पोट व वरील पायाच्या बाकीचा भाग काशाचा होता. खालील पायाचा भाग लोखंडाचा होता. ह्या पुतळ्याची पावले लोखंड व माती यांची होती. ³⁴तू पुतळ्याकडे बघत असतानाच एक कापलेला दगड तुला दिसला. तो दगड कोणा माणसाने छेदलेला नव्हता. मग तो दगड [हवेतून गेला] आणि पुतळ्याच्या लोखंड व माती यांनी बनलेल्या पायावर आदळला. त्याने पावलांचा चक्रे चरू केला.

³⁵त्यानंतर एकदमच लोखंड माती, काशे, चांदी, सोने ह्यांचा चुरा झाला तो चुरा उन्हाळ्यातील लवण्यातील फोलकटाप्रमाणे वाऱ्याने दूरवर उडवला गेला. मागे काहीच उरले नाही. तेथे पुतळा होता हे कोणलाही खरे वाटले नसते. मग पुतळ्यावर आदळणाऱ्या दगडाचा मोठा पर्वत झाला व त्याने सर्व पृथ्वी व्यापली.

³⁶हेच तुझे स्वप्न होते. आता आम्ही राजाला त्या स्वप्नाचा अर्थ सांगतो. ³⁷राजा, तू सर्वांमध्ये मोठा राजा आहेस. स्वर्गातल्या देवाने तुला राज्य, सत्ता, सामर्थ्य व

वैभव दिले आहे. ³⁸देवाने तुझ्याहाती नियंत्रण दिले आहे. म्हणून तू माणसे, हिंस्र प्राणी, पक्षी ह्यांवर काबू ठेवतोस. ते जेथे कोठे असतील, तेथे त्यांच्यावर देवाने तुझी सत्ता ठेवली आहे. नबुखदनेस्सर राजा, तूच त्या पुतळ्याचे सोन्याचे डोळे आहेस.

³⁹तुझ्यानंतर येणारे राज्य म्हणजेच पुतळ्याचा चांदीचा भाग, हे राज्य तुझ्या राज्याएवढे श्रेष्ठ नसेल. नंतर, तिसरे राज्य पृथ्वीवर सत्ता गाजवेल हा काशाचा भाग होय. ⁴⁰मग चौथे राज्य येईल ते लोखंडाप्रमाणे मजबूत असेल. ज्याप्रमाणे लोखंड वस्तूचे तुकडे करते, चुरा करते, त्याप्रमाणे ते इतर सर्व राज्यांचा चक्रे चरू करील.

⁴¹पुतळ्याच्या पावलांचा काही भाग लोखंडाचा व काही मातीचा बनलेला होता, असे तुला दिसले. ह्याचा अर्थ चौथ्या राज्यात भाग असतील. तू लोखंड मातीत मिसळलेले पाहिलेस. म्हणजेच त्या राज्याला थोडे लोखंडासारखे बळ असेल. ⁴²पुतळ्याच्या पावलांचा काही भाग लोखंडाचा व काही मातीचा होता. म्हणजेच चौथे राज्य काही प्रमाणात लोखंडासारखे बळकट तर काही प्रमाणात मातीसारखे दुर्बल, कच्चे असेल. ⁴³तू लोखंडात माती मिसळलेली पाहिलेस पण लोखंड व माती यांचे एकजीव मिश्रण होऊ शकत नाही त्याचप्रमाणे चौथ्या राज्यात वेगवेगळे लोक असतील त्यांची एकी होणार नाही.

⁴⁴चौथ्या राज्याच्या कारकिर्दीत, स्वर्गातला देव आणखी एक राज्य निर्माण करील. ते कायमचे राहील. त्याचा कधीही नाश होणार नाही. ते दुसऱ्या घराण्याकडे सोपविता येणार नाही. हे राज्य इतर राज्यांना चिरडून टाकील, त्यांचा शेवट करील पण ते राज्य सदसर्वकाळ टिकून राहील.

⁴⁵राजा, तू पर्वतातून एक दगड छेदलेला पाहिलास. पण तो कोणा माणसाने छेदलेला नव्हता. त्या दगडाने लोखंड, माती, काशे, चांदी, सोने यांचा चुराडा केला. ह्यातून देवाने तुला भविष्यात घडणाऱ्या घटनांचा दाखविल्या आहेत. स्वप्न खरे आहे व त्याच्या अर्थावरही तू विश्वास ठेऊ शकतोस.”

⁴⁶मग नबुखदनेस्सर राजाने दानीएलापुढे नमन केले. त्याने दानीएलची स्तुती केली. दानीएलच्या सन्मानार्थ त्याला भेट व धूप देण्याचा त्याने हुकूम दिला. ⁴⁷मग राजा दानीएलला म्हणाला, “तुझा देव अती महत्त्वाचा व सामर्थ्यशाली आहे, ह्याची मला खात्री पटली. तो परमेश्वरच राजांचा राजा आहे. तो लोकांना अज्ञात गोष्टी सांगतो, हे खरेच आहे म्हणून तू रहस्याचा उलगडा करून देऊ शकलास.”

⁴⁸मग राजाने दानीएलला राज्यात महत्त्वाचे अधिकारपद दिले. त्याने त्याला बहुमोल भेटी दिल्या. राजांना बाबेलच्या परगण्याची सत्ता दानीएलकडे सोपविली. त्याने सर्व ज्ञानी माणसांचा प्रमुख म्हणून दानीएलची नेमणूक केली. ⁴⁹मग

शद्वख, मेशख व अबेदनगो ह्यांची बाबेल परगण्याचे मुख्य अधिकारी म्हणून नेमणूक करण्याची विनंती दानीएलने राजाला केली व राजाने त्याच्या म्हणण्याप्रमाणे केले. दानीएल स्वतः राजाचा महत्वाचा व जवळचा माणूस बनला.

सोन्याची मूर्ती व तापलेली भट्टी

3 नबुखदनेस्सर राजाने एक सोन्याची मूर्ती केली होती. ती 90 फूट* उंचीची व 9 फूट* रुंदीची होती. नंतर त्याने ती दुरा नावाच्या सपाट प्रदेशात स्थापिली. हा सपाट प्रदेश बाबेल परगण्यात होता. ²मग राजाने प्रांताधिकारी, मुलकी अधिकारी, राज्यपाल, सल्लागार, कोषाधिकारी, न्यायाधीश, राज्याचे कारभारी, व राज्याच्या इतर सर्व महत्वाच्या अधिकार्यांना एकत्र बोलाविले. त्या सर्वांनी मूर्तीच्या प्रतिष्ठापनेसाठी एकत्र जमावे अशी राजाची इच्छा होती.

³म्हणून ते सर्वजण येऊन नबुखदनेस्सर राजाने स्थापलेल्या मूर्तीसमोर उभे राहिले. ⁴तेव्हा राजाच्या वतीने घोषणा करणारा मोठ्याने म्हणाला, “निरनिराळ्या राष्ट्रांतून आलेल्या व वेगवेगळ्या भाषा बोलणाऱ्या लोकांनी, लक्षपूर्वक ऐका! तुम्हाला पुढील आज्ञा करण्यात येत आहे: ⁵सर्व प्रकारच्या वाद्यांचा आवाज ऐकताच तुम्ही नतमस्तक झाले पाहिजे. शिंगे, बासरी, सतार, अलगुजे, वीणा, तंबोरा ह्या व इतर वाद्यांचा आवाज ऐकताच, तुम्ही सोन्याच्या मूर्तीची पूजा केली पाहिजे. नबुखदनेस्सर राजाने तिची स्थापना केली आहे. ⁶जर कोणी नतमस्तक होऊन मूर्तीची पूजा करण्याचे टाळले तर त्याला अतितप्त भट्टीत ताबडतोब फेकून देण्यात येईल.”

⁷त्यामुळे शिंग, बासरी, सतार, अलगुजे, तंबोरा ह्यांचा व इतर वाद्यांचा आवाज ऐकताच सर्वांनी नतमस्तक होऊन मूर्तीची पूजा केली. सर्व लोक, राष्ट्रे, सर्व भाषक ह्यांनी नबुखदनेस्सर राजाने स्थापलेल्या मूर्तीची पूजा केली.

⁸ह्यानंतर काही खास्दी राजाकडे येऊन यहुदांविरुद्ध तक्रार करू लागले. ⁹ते नबुखदनेस्सर राजाला म्हणाले, “राजा, चिरंजीव होवो! ¹⁰राजा, शींग, बासरी, सतार, अलगुजे, वीणा, तंबोरा ह्या व इतर सर्व वाद्यांचा आवाज ऐकताच, प्रत्येकाने नतमस्तक होऊन सोन्याच्या मूर्तीची पूजा करण्याची आज्ञा तू दिली होतीस. ¹¹आणि तू असेही म्हणाला होतास की जो कोणी असे करणार नाही, त्याला तापलेल्या भट्टीत टाकून देण्यात येईल. ¹²पण राजा, काही यहुदांनी तुझ्या आज्ञाकडे दुर्लक्ष केले. त्यांना तू बाबेल परगण्याचे मुख्य अधिकारी म्हणून नेमलेस. शद्वख, मेशख, अबेदनगो हेच ते यहुदी होते. ते तुझ्या दैवताला पूजत

नाहीत. तू स्थापलेल्या मूर्तीपुढे नतमस्तक होऊन, त्यांनी मूर्तीची पूजा केली नाही.”

¹³नबुखदनेस्सरला राग आला. त्याने शद्वख, मेशख व अबेदनगो यांना बोलविणे पाठविले. मग त्यांना राजापुढे आणण्यात आले. ¹⁴नबुखदनेस्सर त्यांना म्हणाला, “शद्वख, मेशख, अबेदनगो, तुम्ही माझ्या दैवताला पूजत नाही हे खरे आहे का? मी स्थापलेल्या सोन्याच्या मूर्तीची नतमस्तक होऊन तुम्ही पूजा केली नाही, हेही खरे का? ¹⁵तुम्ही शिंगे, बासरी, सतार, अलगुजे, वीणा, तंबोरा ह्यांचा व इतर वाद्यांचा आवाज ऐकताच, नतमस्तक होऊन सोन्याच्या मूर्तीची पूजा केली पाहिजे. मी घडविलेल्या मूर्तीची पूजा करण्यास तुम्ही तयार असाल, तर चांगलेच आहे. पण तुम्ही पूजा केली नाही, तर तुम्हाला ताबडतोब तापलेल्या भट्टीत टाकण्यात येईल. मग माझ्या हातून कोणताच देव तुमची सुटका करू शकणार नाही.”

¹⁶शद्वख, मेशख व अबेदनगो राजाला म्हणाले, “नबुखदनेस्सर, ह्या गोष्टींचे स्पष्टीकरण करण्याची आम्हाला गरज वाटत नाही. ¹⁷जर तू आम्हाला, भट्टीत टाकलेस, तर आम्ही उपासना करीत असलेला देव आम्हाचे रक्षण करू शकतो आणि त्याची इच्छा असल्यास तो तुझ्यापासून आमचा बचावही करू शकतो. ¹⁸पण जरी देवाने आम्हाला वाचविले नाही, तरी, हे राजा, आम्ही तुझ्या दैवतांना आम्ही भजणार नाही, हे लक्षात ठेव. तू स्थापलेल्या सोन्याच्या मूर्तीची आम्ही पूजा करणार नाही.”

¹⁹मग नबुखदनेस्सरला खूप राग आला. त्याने शद्वख, मेशख व अबेदनगो यांच्याकडे तुच्छतेने पाहिले. त्याने भट्टी नेहमीपेक्षा सातपट तापविण्याची आज्ञा दिली. ²⁰मग नबुखदनेस्सरने त्याच्या सैन्यातील काही बलवान सैनिकांना शद्वख, मेशख व अबेदनगो यांना बांधण्याचा हुकूम केला, आणि त्यांना, त्या तिघांना, तापलेल्या भट्टीत टाकायला सांगितले.

²¹मग त्या तिघांना बांधून भट्टीत टाकण्यात आले. त्यांनी अंगरखे, विजारी, टोप्या आणि इतर कपडे घातलेले होते. ²²राजा हुकूम देतेवेळी अतिशय रागावला असल्याने, त्यांनी घाईघाईने भट्टी तापविली भट्टीची आच एवढी होती की तिच्या ज्वाळांनी बलवान सैनिक मेले. शद्वख, मेशख, व अबेदनगो यांना टाकण्यासाठी ते भट्टीजवळ गेले, तेव्हाच ते ज्वाळांनी भाजून मेले. ²³शद्वख, मेशख, अबेदनगो भट्टीत पडले. त्यांना अगदी घट्ट बांधले होते.

²⁴मग नबुखदनेस्सरने एकदम उडी मारली. तो आश्चर्यचकित झाला. त्याने आपल्या सल्लागारांना विचारले, “आपण तिघांनाच बांधले आणि तिघांनाच भट्टीत टाकले खरे ना?” सल्लागार उत्तरले, “हो महाराज!” ²⁵मग राजा म्हणाला, “पाहा! मला अग्नीमध्ये चार माणसे चालताना दिसतात. ते बांधलेले नाहीत

व जळलेलेही नाहीत. चौथा देवदूताप्रमाणे* दिसत आहे.”

²⁶मग नबुखदनेस्सर तापलेल्या भट्टीच्या तोंडाजवळ गेला. तो ओरडला, ‘शद्वख, मेशख, अबेदुनगो, बाहेर या. परात्पर देवाच्या सेवकांनो, इकडे या.’

मग ती तिघे आगीतून बाहेर आले. ²⁷ते बाहेर येताच, प्रांताधिकारी, मुलकी अधिकारी, राजाचे सल्लागार राज्यपाल ह्यांनी त्यांच्याभोवती गर्दी केली. आगीने शद्वख, मेशख व अबेदुनगो जळाले नाही, हे त्यांनी पाहिले होते. त्यांचे अंग, केस किंवा वस्त्रे काहीच जळाले नव्हते. एवढेच नव्हे तर ते आगीत असूनसुद्धा त्यांच्या अंगाला जळकट वास येत नव्हता.

²⁸मग नबुखदनेस्सर म्हणाला, “शद्वख, मेशख व अबेदुनगो यांच्या देवाचे स्तवन करा. त्याने देवदूताला पाठवून आपल्या सेवकांचे आगीपासून रक्षण केले. ह्या तिघांनी आपल्या देवावर निष्ठा ठेवली. त्यांनी माझा हुकूम मानला नाही आणि दुसऱ्या दैवताला भजण्या-पूजण्याऐवजी ते मरण्यास तयार झाले. ²⁹म्हणून मी आता असा नियम करतो की शद्वख, मेशख व अबेदुनगो यांच्या देवाच्याविरुद्ध बोलणाऱ्याचे मग तो कोठल्याही राष्ट्राचा वा कोठलीही भाषा बोलणारा असो, तुकडे तुकडे करण्यात येतील. व त्याच्या घराची राखरांगोळी करण्यात येईल. दुसरा कोठलेही दैवत आपल्या माणसांना असे वाचवू शकणार नाही.” ³⁰मग राजाने त्या तिघांना बाबेल परगण्यात आणखी महत्वाची पदे दिली.

नबुखदनेस्सरचे झाडाबद्दलचे स्वप्न

4 नबुखदनेस्सर राजाने पुष्कळ राष्ट्रांना, निरनिराळ्या भाषा बोलणाऱ्या लोकांना आणि जगात वेगवेगळ्या ठिकाणी राहणाऱ्या लोकांना पुढील पत्र लिहिले:

अभिवादन,

²परात्पर देवाने माझ्यासाठी केलेले चमत्कार व विस्मयकारक गोष्टी आपल्याला सांगताना मला आनंद होत आहे.

³देवाने आश्चर्यकारक चमत्कार केले आहेत. त्याने प्रभावी चमत्कार केले आहेत. देवाचे राज्य चिरंतन आहे. आणि त्याचे प्रभुत्व पिढ्यान्पिढ्या राहील.

⁴मी, नबुखदनेस्सर, माझ्या राजवाड्यात सुखात होतो. मी यशस्वी जीवन जगत होतो. ⁵पण मला पडलेल्या स्वप्नाने मी भयभीत झालो. मी झोपलो असताना मला काही प्रतिमा दिसल्या, काही दृष्टान्त झाले त्यामुळे मी फार घाबरलो. ⁶म्हणून बाबेलमधील

सर्व ज्ञानी माणसांना बोलवून आणण्याचा हुकूम दिला. का? कारण तेच मला माझ्या स्वप्नाचा अर्थ सांगू शकले असते. ⁷मांत्रिक व खास्दी ह्यांना मी माझ्या स्वप्नाबद्दल सांगितले. पण ते त्याचा अर्थ सांगू शकले नाहीत. ⁸अखेर, दानीएलने येऊन मला स्वप्नाबद्दल सांगितले, (मी दानीएलला माझ्या दैवताबद्दलची भक्तिभावना व्यक्त करण्यासाठी बेलटशस्सर असे नाव दिले आहे. पवित्र दैवतांचा आत्मा त्यांच्या अंगात आहे.) ⁹मी म्हणालो,

“बेलटशस्सर, तू सर्व मांत्रिकांत श्रेष्ठ आहेस. तुझ्या अंगात पवित्र दैवतांचे आत्मे येतात हे मला ठाऊक आहे. तुला समजण्यास असे रहस्य कोणतेच नाही, हेही मला माहीत आहे. मला पडलेल्या ह्या स्वप्नाचा अर्थ तू मला सांग. ¹⁰मी झोपलो असताना मला पुढील दृष्टान्त झाले मी पृथ्वीच्या मध्यभागी एक वृक्ष पाहिला. तो खूप उंच होता. ¹¹तो खूप वाढला व मजबूत झाला त्याचा शेंडा आकाशाला भिडला. * पृथ्वीच्या पाठीवरून तो कोटुनही दिसू शकत असे. ¹²त्या वृक्षाची पाने सुंदर होती. त्याला पुष्कळ चांगली फळे आली होती. त्या वृक्षापासून प्रत्येकाला भरपूर अन्न मिळत होते, वन्य प्राण्यांना त्या वृक्षाच्या छायेत आसरा मिळत होता, तर पक्षी फांद्यांवर राहात होते. प्रत्येकाला वृक्षापासून भक्ष्य मिळत होते.

¹³मी झोपलो असताना, दृष्टान्तात हे सर्व पाहात होतो. मग मी पवित्र देवदूताला स्वर्गातून खाली येताना पाहिले. ¹⁴तो खूप मोठ्याने बोलला, तो म्हणाला, ‘वृक्ष तोडा, त्याच्या फांद्या छाटा, पाने ओरबाडून काढा. त्याची फळे भोवताली विखरून टाका. मग वृक्षाखाली राहणारे प्राणी दूर पळून जातील, फांद्यांवर राहणारे पक्षी दूर उडून जातील. ¹⁵पण खोड व मुळे जमिनीत तशीच; राहू द्यात. त्याभोवती लोखंड व कासे यांची जाळी लावा. खोड व मुळे तेथेच राहातील. त्यांच्याभोवती गवत कढेल ते खोड व ती मुळे तेथेच झाडा-झुडुपांमध्ये वन्य पशूंबरोबर राहातील, व दवाने भिजतील. ¹⁶तो वृक्ष ह्यापुढे माणसाप्रमाणे विचार करणार नाही. मानव-हृदयाऐवजी त्याला पशुहृदय मिळेल अशा रीतीने त्याला सात पावसाळे (सात वर्षे) काढावे लागतील.’

¹⁷“त्या पवित्र देवदूतांनी अशी शिक्षा मोठ्याने सुनावली. का? कारण परात्पर देवाचेच प्रभुत्व मानवांच्या सर्व राज्यांवर आहे, हे पृथ्वीवरील सर्व लोकांना कळावे, देव त्याच्या इच्छेप्रमाणे ही राज्ये

पृथ्वीच्या मध्यभागी ... भिडला बाबेलच्या लोकांच्या मते पृथ्वी ताटली किंवा चाकाप्रमाणे गोल व चपटी होती आणि आकाश काचेचा वाडगा पालथा घालावा तसे पृथ्वीवर पालथे होते.

त्याला वाटेल त्या माणसांच्या हाती सोपवितो, त्या राज्यांवर राज्य करण्यासाठी तो मग लोकांची निवड करतो.

¹⁸माझे, नबुखदनेस्सर राजाचे, स्वप्न असे होते. आता, बेल्टशस्सर, (दानीएल) मला त्याचा अर्थ सांग. माझ्या राज्यातला कोणीही ज्ञानी माणूस मला ह्याचा अर्थ सांगू शकणार नाही. पण बेल्टशस्सर, तुझ्या अंगात देवाचे आत्मा (वास करीत) असल्याने, तू ह्या स्वप्नाचा अर्थ लावू शकतोस."

¹⁹मग काही काळापर्यंत दानीएल (म्हणजे बेल्टशस्सर) एकदम गप्प झाला. तो या गोष्टीचा त्याच्या मनात विचार करीत राहिला ते पाहून राजा म्हणाला, "बेल्टशस्सर (दानीएल) मला स्वप्नाचा अर्थ सांगताना घाबरू नकोस."

मग बेल्टशस्सर (दानीएल) राजाला म्हणाला, "हे स्वामी, इडापिडा ठळो! हे स्वप्न तुझ्या शत्रूंच्या संदर्भात असायला हवे होते. आणि त्या स्वप्नाचा अर्थ तुझ्या विरोधात असणाऱ्यांच्या संदर्भात असायला हवा होता. ²⁰⁻²¹तू स्वप्नात एक वृक्ष पाहिलेस तो वृक्ष खूप वाढला, भक्कम झाला, त्याचा शेडा आकाशाला भिडला. पृथ्वीवरच्या कोणत्याही जागेवरून तो दिसू शकत असे. त्याला सुंदर पाने होती व भरपूर फळे होती. त्यामुळे प्रत्येकाला अन्न मिळत होते. वन्य पशूंना त्याचा आसरा होता व त्याच्या फांद्यांवर पक्षी घरटी बांधीत. असा वृक्ष तू पाहिलेस. ²²राजा, तूच तो वृक्ष आहेस, तू महान व सामर्थ्यशाली झाला आहेस. आकाशाला भिडणाऱ्या उंच वृक्षाप्रमाणे तू आहेस आणि तुझी सत्ता पृथ्वीच्या टोकापर्यंत पसरली आहे.

²³राजा, तू पवित्र देवदूताला स्वर्गातून खाली येताना पाहिलेस. तो देवदूत म्हणाला, 'वृक्ष तोडून टाका. त्याचा नाश करा. पण खोड व मुळे राहू द्या. त्याभोवती लोखंड व कासे यांची जाळी बसवा. त्याला गवतात राहू द्या. तो दवात भिजेल. तो वन्य पशूंप्रमाणे राहील. सात पावसाळे (सात वर्ष) असे काढावे लागतील.'

²⁴हे राजा, ह्याचा अर्थ परात्पर देवाने ह्या गोष्टी तुझ्या आयुष्यात घडवून आणण्याची आज्ञा दिली आहे. ²⁵नबुखदनेस्सर राजा, तुला सक्तीने लोकांपासून दूर जावे लागले. तू वन्य पशूंमध्ये राहाशील, गुरांप्रमाणे तुला गवत खावे लागले. तू दवात भिजशील, सात पावसाळ्यांनंतर (सात वर्षांनंतर) तू धडा शिकशील. परात्पर देवाचेच माणसांच्या राज्यावर प्रभुत्व असते हे तुला कळेल. देव त्याला पाहिजे त्याच्याच हातांत राज्ये सोपवितो.

²⁶वृक्षाचा बुंधा व मुळे जमिनीत राहू देण्याची देवाची आज्ञा आहे. ह्याचा अर्थ तुला तुझे राज्य परत मिळेल. पण त्याआधी तुला तुझ्या राज्यावर परात्पर देवाचे प्रभुत्व आहे हे कळायला हवे. ²⁷तेव्हा, राजा, माझे ऐक पाप करण्याचे सोडून दे. योग्य त्याच गोष्टी कर. वाईट कृत्ये

करू नकोस. गरिबांवर दया कर. मग कदाचित तुला यशच मिळेल."

²⁸नबुखदनेस्सरच्या बाबतीत ह्या सर्व गोष्टी घडल्या. ²⁹⁻³⁰स्वप्न पडलेल्याला बारा महिने झाले. राजा नबुखदनेस्सर एकदा त्याच्या बाबेलच्या राजवाड्याच्या छतावरून चालत असताना राजा म्हणाला, "पाहा! बाबेलकडे पाहा, हे प्रचंड शहर मी वसविले. हा माझा राजवाडा आहे. माझ्या सामर्थ्याच्या, जोरावर मी हा राजवाडा बांधला. माझे मोठेपण दाखविण्यासाठीच मी तो बांधला."

³¹त्याचे शब्द त्याच्या तोंडातच होते की स्वर्गातून आवाज आला, "राजा नबुखदनेस्सर, पुढे तुझे काय होणार आहे ते पाहा: राजा म्हणून तुला असलेली सत्ता तुझ्यापासून हिरावून घेतली जाईल. ³²तुला सक्तीने लोकांपासून दूर नेले जाईल. तू वन्य पशूंबरोबर राहाशील. गार्डप्रमाणे तू गवत खाशील. तुला धडा शिकायला सात पावसाळे (सात वर्ष) जावे लागतील. मग तुला समजून चुकेल की परात्पर देवाचेच माणसांच्या राज्यांवर प्रभुत्व असते व तो त्याच्या इच्छेनुसार त्या त्या माणसांच्या हाती राज्ये सोपवितो!"

³³ह्या गोष्टी ताबडतोब घडल्या. नबुखदनेस्सरला सक्तीने लोकांपासून दूर जावे लागले. त्याला गुरांप्रमाणे गवत खावे लागले. तो दवात भिजला. त्याचे केस गरूडाच्या पिसांप्रमाणे लांब वाढले, व नखे पक्ष्यांच्या नखांप्रमाणे वाढली.

³⁴ह्या काळाच्या अखेरीला, मी नबुखदनेस्सरने स्वर्गाकडे पाहिले आणि माझे मन ताळ्यावर आले, मग मी परात्पर देवाचे स्तवन केले. त्या चिरंतनाचा मी मान ठेवला, त्याचे उपकार मानले.

देवाचे प्रभुत्व अंखड आहे. त्याचे राज्य पिढ्यान्पिढ्या राहणारे आहे.

³⁵पृथ्वीवरचा मनुष्यप्राणी खरच महत्वाचा नाही. स्वर्गीय सामर्थ्यात व पृथ्वीवरच्या माणसांत देवाच्याच इच्छेने सर्व काही घडते. त्याच्या सामर्थ्यशाली हाताला कोणी अडवू शकत नाही. त्याच्या कृपाबद्दल कोणी त्याला प्रश्न विचारू शकत नाही.

³⁶अशारीतीने, त्या वेळी, देवाने माझे मन ताळ्यावर आणले. राजा म्हणून माझा सन्मान व सत्ता मला त्याने परत दिली. माझे सल्लागार व राजवंशातील लोक पुन्हा मला विचारू लागले. मी पुन्हा राजा झालो. आणि पूर्वापेक्षा मी महान व अधिक सामर्थ्यशाली झालो. ³⁷आता, मी, नबुखदनेस्सर, स्वर्गाच्या राजाची स्तुतिस्तोत्रे गातो, त्याचा गौरव करतो, त्याचे उपकार मानतो. तो करतो ती प्रत्येक गोष्ट बरोबरच; असते तो नेहमीच न्याय मार्ग स्वीकारतो आणि गर्विष्ठाना तो नम्र करतो.

भिंतीवरील लेख

5 बेलशस्सर राजाने आपल्या हजार दरबाऱ्यांना मेजवानी दिली. राजा त्यांच्यासह मद्य पीत होता. ^२राजाने मद्य पिता-पिता आपल्या सेवकांना सोन्या चांदीचे प्याले आणण्याचा हुकूम दिला. हे प्याले, त्याचे आजोबा नबुखदनेस्सर यांनी यरुशलेमच्या मंदिरातून आणले होते. राजघराण्यातील लोकांनी, राजाच्या स्त्रियांनी आणि दासींनी त्या प्याल्यांतून मद्य प्यावे अशी राजाची इच्छा होती. ^३म्हणून यरुशलेमच्या देवाच्या मंदिरातून आणलेले सोन्याचे प्याले त्यांनी आणले. राजा, दरबारी, राण्या व दासी हे त्यातून मद्य प्यायले. ^४मद्य पिता-पिता ते त्यांच्या मूर्तिदेवतांची स्तुती करीत होते. ज्या देवतांची ते स्तुती करीत होते ती दैवते म्हणजे सोने, चांदी, कासे, लोखंड, लाकूड व दगड यापासून बनविलेले पुतळे होते.

^५मग अचानक एक मानवी हात भिंतीवर लिहिताना दिसू लागला. भिंतीच्या गिलाव्यावर बोटोनी शब्द कोरले गेले, राजवाड्याच्या दिवठाणा जवळच्या भिंतीवर हाताने लिहीले जात असताना राजाने पाहिले.

^६बेलशस्सर राजा खूप घाबरला. त्याचा चेहरा भीतीने पांढराफटक पडला व त्याचे हातपाय थरथर कापू लागले. पायातला जोर गेल्याने तो उभा राहू शकत नव्हता. ^७राजाने मांत्रिक आणि खास्दी यांना बोलावून घेतले. तो त्या ज्ञानी माणसांना म्हणाला, “हा लेख वाचून जो कोणी त्याचा अर्थ मला सांगेल, त्याला मी बक्षिस देईन. मी त्याला महावस्त्रे देईन, त्याला सोन्याची साखळी देईन. मी त्याला राज्याचा तिसरा महत्वाचा अधिकारी करीन.”

^८मग राजाची सगळी ज्ञानी माणसे आत आली. पण त्यांना लेख वाचता आला नाही. त्यांना त्याचा अर्थ कळू शकला नाही. ^९बेलशस्सर राजाचे दरबारी गोंधळून गेले. त्यामुळे राजा फारच घाबरला, तो काळजीत पडला, त्याचा चेहरा भीतीने पांढराफटक पडला.

^{१०}तेवढ्यात राजाचा व राजदरबाऱ्यांचा आवाज ऐकून राजमाता मेजवानी चालली होती तिथे आली. ती म्हणाली, “राजा, चिरंजीव भव! घाबरू नकोस, भीतीने असा पांढराफटक होऊ नकोस. ^{११}तुझ्या राज्यात पवित्र दैवतांचा आत्मा ज्याच्यामध्ये वास करतो, असा एक माणूस आहे. तुझ्या वडिलांच्या काळात, ह्या माणसाने त्याला रहस्ये समजतात हे दाखवून दिले होते. तो अतिशय चलाख व सुज्ञ असल्याचे सिध्द झाले होते. ह्या गोष्टीत तो देवतासमान आहे. तुझ्या आजोबांनी, नबुखदनेस्सर राजाने, त्याला सर्व ज्ञानी माणसांचा प्रमुख म्हणून नेमले होते. मांत्रिकांवर व खास्द्यांवर त्याचा प्रभाव होता. ^{१२}मी ज्या माणसाबद्दल बोलत आहे, त्याचे नाव दानीएल आहे. राजाने त्याला बेलशस्सर असे नाव दिले आहे. बेलशस्सर (दानीएल) फार चलाख आहे व त्याला अनेक गोष्टी माहीत आहेत, स्वप्नांचा अर्थ सांगण्याची, रहस्ये उलगडण्याची, अवघड प्रश्नांची उत्तरे देण्याची क्षमता

त्याच्यात आहे. त्याला बोलावून घे. तोच तुला भिंतीवरील लेखाचा अर्थ सांगेल.”

^{१३}मग दानीएलला राजासमोर उभे करण्यात आले. राजा दानीएलला म्हणाला, “तुझे नाव दानीएल आहे का? माझ्या वडिलांनी यहूदातून आणलेल्या कैद्यांपैकी तू एक आहेस का? ^{१४}तुझ्या अंगात देवतांचा आत्मा आहे असे मला कळले आहे. तुला रहस्ये समजतात, तू फार चलाख व फार ज्ञानी आहेस असे मी ऐकले आहे. ^{१५}भिंतीवरचा हा लेख वाचण्यासाठी मांत्रिक व ज्ञानी माणसे येथे आली. मला, त्यांनी ह्या लेखाचा अर्थ स्पष्ट करून सांगावा, अशी माझी अपेक्षा होती. पण त्यांना ते सांगता आले नाही. ^{१६}मी तुझ्याबद्दल ऐकले आहे. तुला गोष्टींचा अर्थ स्पष्ट करता येतो आणि अवघड प्रश्नांची तू उत्तरे शोधू शकतोस असे मला समजले आहे. जर तू भिंतीवरचा लेख वाचून, त्याचा अर्थ मला सांगितलास, तर मी तुला महावस्त्रे देईन, सोन्याची साखळी तुझ्या गळ्यात घालीन आणि तुला माझ्या राज्यातील प्रमुख पदांपैकी तीन क्रमांकाचे पद देईन. ^{१७}मग दानीएल राजाला म्हणाला, “बेलशस्सर राजा, तुझी दाने तुलाच लखलाभ होवोत! त्या भेटी पाहिजे तर दुसऱ्या कोणाला दे. मला काही नको. मात्र मी तुला भिंतीवरचा लेख वाचून अर्थ सांगतो.

^{१८}“राजा, परात्पर देवाने, तुझ्या आजोबांना, राजा नबुखदनेस्सरला खूप मोठा व सामर्थ्यशाली राजा केले. देवाने राजाला खूप महत्व दिले. ^{१९}वेगवेगळ्या राष्ट्रांतील आणि निरनिराळे भाषा बोलणारे लोक नबुखदनेस्सरला घाबरत. का? कारण परात्पर देवाने त्याला महान बनविले होते. जर एखाद्याने मरावे असे नबुखदनेस्सरला वाटले, तर तो त्याला मारे. ह्याउलट एखाद्याने जगावे असे त्याला वाटल्यास तो त्याला जगू देई. त्याच्या इच्छेप्रमाणे तो एखाद्याला महत्व देई, तर एखाद्याला क्षुद्र लेखी.

^{२०}“पण नबुखदनेस्सरला गर्व झाला, तो दुराग्रही बनला. म्हणून त्याची सत्ता काढून घेतली गेली. त्याला सिंहसन सोडावे लागले, त्याच्या वैभवाचा लोप झाला. ^{२१}मग त्याला सक्तीने लोकांपासून दूर करण्यात आले. त्याचे हृदय पशूप्रमाणे झाले. तो जंगली गाढवांबरोबर राहिला व त्याने गाईप्रमाणे गवत खाल्ले. तो दवात भिजला. तो धडा शिकेपर्यंत त्याला हे भोगावे लागले. मगच त्याला पटले की मनुष्याच्या राज्यावर परात्पर देवाचे प्रभुत्व असते. परात्पर देवाच्या इच्छेप्रमाणे राज्याचा राजा ठरविला जातो. ^{२२}“पण बेलशस्सर, तुला हे सर्व ठाऊकच आहे. तू नबुखदनेस्सरचा नातूच* आहेस पण अजूनही तू नम्र झाला नाहीस. ^{२३}नाही! तू नम्र झाला नाहीस उलट तू स्वर्गातल्या देवाच्याविरुद्ध गेलास. देवाच्या मंदिरातील

नातू किंवा मुलगा, ह्या शब्दावरून ते एकाच घराण्यातील असेलच पाहिजेत असा समज करून घेऊ नये. येथे अर्थ एवढाच की बेलशस्सर हा नबुखदनेस्सर नंतर झालेला बाबेलचा एक राजा.

प्याले आणण्याचा तू हुकूम दिलास. त्या प्याल्यातून तू तुझे राजदरबारी, तुझ्या स्त्रिया आणि दासी मद्य प्यालात, आणि सोने-चांदी, कासे, लोखंड, लाकूड वा दगड यांच्यापासून बनविलेल्या देवतांची तू स्तुती केलीस. ते खरे देव नाहीत. ते पाहू शकत नाहीत, ऐकू शकत नाहीत, त्यांना काही समजत नाही. तू, तुझ्या जीवनावर व तू करीत असलेल्या प्रत्येक गोष्टीवर ज्या देवाचे प्रभुत्व आहे, त्याचा मान राखला नाहीस. ²⁴म्हणूनच भिंतीवर ज्याने लिहिले तो हा हात देवाने पाठविला. ²⁵भिंतीवरचे शब्द पुढीलप्रमाणे आहेत:

मेने, मेने, तेकेल, उफारसीन.

²⁶“ह्या शब्दांचा अर्थ असा: मेने: देवाने तुझ्या राज्याच्या शेवटाचे दिवस मोजलेत.

²⁷तेकेल: तुला तोलले गेले, तेव्हा तू उणा पडलास

²⁸उफारसीन:तुझे राज्य तुझ्याकडून काढून घेण्यात येत आहे. त्याचे विभाजन होईल व ते मेदी व पारसी यांच्यात विभागले जाईल.”

²⁹⁻³⁰मग बेलशस्सरने दानीएलला महावस्त्रे देण्याचा हुकूम दिला. त्याने दानीएलला सोन्याची साखळी व राज्यातील तिसऱ्या क्रमांकाचे पद दिले. त्याच रात्री, खासदांचा राजा, बेलशस्सर, याला ठार मारण्यात आले. ³¹आणि दारयावेश नावाचा बासष्ट वर्षे वयाचा मेदी नवा राजा झाला.

दानीएल आणि सिंह

6 सर्व राज्याचा कारभार करण्यासाठी 120 प्रांताधिकारी (सत्रप) नेमल्यास चांगले होईल असा विचार दारयावेशाने केला. ²ह्या 120 प्रांताधिकार्यांवर (सत्रपांवर) लक्ष ठेवण्यासाठी त्याने जे तीनजण नेमले, त्यातील एक दानीएल होता. कोणी राजाला फसवू नये व राज्याचे काहीही नुकसान होऊ नये म्हणून दारयावेशाने तिघांची नेमणूक केली. ³दानीएल दुसऱ्या दोघांपेक्षा उजवा ठरला. कारण दानीएलचे चारित्र्य चांगले होते व त्याच्याजवळ प्रचंड क्षमता होती. दानीएलची राजावर इतकी छाप पडली की सर्व राज्याचा कारभार त्याच्या हाती सोपविण्याचा बेत त्याने केला. ⁴पण इतर दोघा पर्यवेक्षकांना आणि सर्व प्रांताधिकार्यांना (सत्रपांना) ह्या बेताविषयी कळताच ते दानीएलचा द्वेष करू लागले. दानीएलला दोष देण्यासाठी काहीतरी कारण शोधण्याचा प्रयत्न त्यांनी सुरू केला. त्यासाठी दानीएल राज्यकारभार करताना ज्या ज्या गोष्टी करी त्या त्या प्रत्येक गोष्टीवर त्यांनी नजर ठेवली. पण त्यांना दानीएलची चूक सापडली नाही. त्यामुळे ते दानीएलला दोषी ठरवू शकले नाहीत. दानीएल अतिशय प्रामाणिक व विश्वासू होता. त्याने राजाला फसविले नाही. तो अतिशय कष्ट करीत असे.

⁵शेवटी ते सर्व म्हणू लागले, “दानीएलला त्याच्या चुकीबद्दल दोषी ठरविणे आम्हाला कधीच जमणार नाही. तेव्हा त्याच्या देवाच्या नियमांच्या संदर्भात आम्हाला तक्रार करण्याजोगे काहीतरी शोधले पाहिजे.”

⁶तेव्हा मग ते दोन पर्यवेक्षक प्रांताधिकार्यांसह राजाकडे गेले. व राजाला म्हणाले, “दारयावेश राजा, चिरंजीव होवो! ⁷एक ठराव करण्याबाबत पर्यवेक्षक, मुलकी अधिकारी, प्रांताधिकारी, सल्लागार व राज्यपाल यांचे एकमत झाले आहे. आमच्या मते राजा तू असा हुकूम काढावास की तुझ्याशिवाय, इतर देवतांची वा माणसाची प्रार्थना जो कोणी पुढील 30 दिवसांत करील त्याला सिंहाच्या गुहेत (पिंजऱ्यात) टाकण्यात येईल. सर्वांनी हा कायदा पाळलाच पाहिजे. ⁸तेव्हा राजा आताच्या आता हुकूम लिहून त्याच्यावर शिक्क मोर्तब कर. म्हणजे तो कोणीही बदलू शकणार नाही का? कारण मेदी का पारसी यांचे कायदे रद्द होऊ शकत नाहीत किंवा बदलूही शकत नाहीत.” ⁹मग दारयावेश राजाने असा लेखी कायदा करून त्यावर सही केली.

¹⁰दानीएल दररोज तीन वेळा देवाची प्रार्थना करीत असे. दिवसातून तीन वेळा, गुडघे टेकून तो देवाची प्रार्थना करी व स्तुतिस्तोत्र गाई. नव्या कायद्याविषयी ऐकताच, दानीएल आपल्या घरी गेला. त्याने छतावरच्या त्याच्या खोलीची यरुशलेमच्या बाजूची खिडकी उघडली आणि नेहमीप्रमाणे गुडघे टेकून प्रार्थना केली.

¹¹मग ते सगळे लोक एकत्र जमले व त्यांनी दानीएलला देवाची प्रार्थना करताना आणि करूणा भाकताना पकडले. ¹²मग ते राजाकडे गेले. राजाशी त्याने केलेल्या कायद्याविषयी ते बोलले. ते म्हणाले, “दारयावेश राजा, पुढील 30 दिवसात, तुझ्याशिवाय, देवताची वा माणसाची जो कोणी प्रार्थना करील, त्याला सिंहाच्या गुहेत (पिंजऱ्यात) टाकण्यात येईल, असा लेखी कायदा करून त्यावर तू सही केलीस हे खरे की नाही?”

राजा म्हणाला, “हो! मी त्यावर सही केली आणि मेदी व पारसी यांचे कायदे रद्द होऊ शकत नाहीत वा त्यात बदल होऊ शकत नाही.”

¹³मग ते लोक राजाला म्हणाले, “दानीएल तुझ्याकडे दुर्लक्ष करीत आहे, राजा! तो यहुदाच्या कैद्यांपैकी एक आहे. तो तू केलेल्या कायद्याकडे लक्ष देत नाही. अजूनही दिवसातून तीन वेळा तो त्याच्या देवाची प्रार्थना करतो.”

¹⁴हे ऐकून राजा फार दुःखी व अस्वस्थ झाला. राजाने दानीएलला वाचवायचे ठरविले. सुर्यास्तापर्यंत राजाने दानीएलला वाचाविण्यासाठी काही मार्ग निघतो का ह्याचा विचार केला. ¹⁵मग ते लोक एकत्र जमून राजाकडे गेले व त्याला म्हणाले, “हे राजा, मेदी व पारसी यांनी शिक्क मोर्तब केलेला कायदा किंवा हुकूम कधीही रद्द होत नाही किंवा बदलू शकत नाही, हे लक्षात ठेव.”

¹⁶अखेर दारयावेश राजाने हुकूम दिला. मग त्यांनी दानीएलला आणून सिंहाच्या गुहेत (पिंजऱ्यात) टाकले. राजा दानीएलला म्हणाला, “तू ज्या देवाची उपासना करतोस तो तुझा देव तूला वाचवील अशी मी आशा करतो.”

¹⁷गुहेच्या तोंडावर एक मोठी शिळा आणून बसविण्यात आली. मग राजाने त्या शिळेवर आपल्या अंगठीने आपली मुद्रा उमटविली. तसेच इतर दहबाऱ्यांच्या अंगठ्यांनी त्याने त्यांच्याही मुद्रा उमटविल्या. ह्याचा अर्थ कोणीही शिळा सरकवून दानीएलला सिंहाच्या गुहेच्या (पिंजऱ्यांच्या) बाहेर काढू शकत नव्हता. ¹⁸मग दारयावेश राजवाड्यात परतला. त्या रात्री त्याने अन्नाला स्पर्श केला नाही. कोणी येऊन आपले मनोरंजन करावे असे त्याला वाटले नाही, त्याला त्या रात्री झोपही आली नाही.

¹⁹दुसऱ्या दिवशी, फटफटताच दारयावेश राजा उठला आणि त्याने सिंहाच्या गुहेकडे (पिंजऱ्याकडे) धाव घेतली.

²⁰राजा खूप काळजीत होता. सिंहाच्या गुहेजवळ जाताच, त्याने दानीएलला हाक मारली. राजा ओरडला, “दानीएला, जिवंत देवाच्या सेवका, तुला, तुझ्या देवाने, सिंहांपासून वाचविले का? तू नेहमीच देवाची सेवा करीत आलास.”

²¹दानीएल उत्तरला, “राजा, चिरायु असो! ²²माझ्या देवाने, मला वाचविण्यासाठी, देवदूताला पाठविले देवदूताने सिंहाची तोंडे बंद केली. मी निरपराधी आहे” हे माझ्या देवाला माहित आहे म्हणूनच सिंहांनी मला मारले नाही. राजा, मी तुझे कधीही काहीही वाईट केले नाही.”

²³दारयावेश राजाला खूप आनंद झाला. त्याने आपल्या सेवकांना दानीएलला सिंहाच्या गुहेतून (पिंजऱ्यातून) बाहेर उचलून आणण्यास सांगितले. दानीएलला बाहेर आणले तेव्हा त्याच्या शरीरावर एकही जखम नव्हती. दानीएलचा त्याच्या देवावर विश्वास असल्याने, त्याला सिंहांनी काहीही इजा केली नाही.

²⁴मग राजाने दानीएलला सिंहाच्या गुहेत (पिंजऱ्यात) टाकण्यासाठी त्याच्यावर दोषारोप ठेवणाऱ्या लोकांना आणण्याचा हुकूम दिला. त्या लोकांना, बायकामुलांसकट, सिंहांच्या गुहेत टाकण्यात आले. गुहेच्या जमिनीला त्यांनी स्पर्श करण्याआधीच सिंहांनी त्यांना पकडले आणि त्यांना खाऊन टाकले. ²⁵मग दारयावेश राजाने पृथ्वीवर सर्वत्र पसरलेल्या, निरनिराळ्या भाषा बोलणाऱ्या राष्ट्रांतील लोकांना पुढील पत्र पाठविले.

अभिवादन,

²⁶मी नवीन कायदा करीत आहे. हा कायदा राज्याच्या सर्व भागातील सर्व लोकांना लागू आहे. तुम्ही सर्वांनी दानीएलच्या देवाला भ्यायला पाहिजे आणि त्याचा मान राखला पाहिजे.

दानीएलचा देव हा जिवंत देव आहे, साक्षात देव आहे. तो सनातन आहे. त्याच्या राज्याचा कधीच नाश होत नाही. त्याचा प्रभाव कधीच नाहीसा होत नाही.

²⁷देव माणसांना मदत करतो व त्याचे रक्षण करतो. स्वर्गात व पृथ्वीवर तो विस्मयकारक चमत्कार करतो. देवानेच सिंहांपासून दानीएलला वाचविले.”

²⁸अशारीतीने राजा दारयावेश व पारसी राजा कोरेश या दोघांच्याही कारकिर्दीत दानीएल यशस्वी झाला.

दानीएलचे चार प्राण्यांबद्दलचे स्वप्न

7 बाबेलचा राजा बेलशस्सर ह्याच्या कारकिर्दीच्या पहिल्या वर्षी* दानीएलला एक स्वप्न पडले. झोपलेला असताना त्याला दृष्टान्त झाले. ते दृष्टान्त दानीएलने लिहून ठेवले. ²दानीएल म्हणाला, “मला रात्री दृष्टान्त झाला. दृष्टान्तात चारी दिशांनी वारा वाहात होता. त्या वाऱ्याने समुद्र खवळला. ³समुद्रात चार प्राणी बाहेर येताना मला दिसले. ते आकाराने मोठे होते व एकमेकांपेक्षा वेगळे होते.

⁴पहिला प्राणी सिंहासारखा होता व त्याला गरुडासारखे पंख होते. मी त्या प्राण्याचे निरीक्षण केले. त्यानंतर त्याचे पंख कापण्यात आले. तो जमिनीपासून वर उचलला गेला होता. त्यामुळे तो माणसारखा जमिनीवर दोन पायांवर उभा राहिला होता. त्याला मानवी हृदय (मन) देण्यात आले होते.

⁵मग मी माझ्यासमोर दुसरा प्राणी पाहिला. तो अस्वलासारखा दिसत होता. तो त्याच्या एका अंगाने उचलला गेला होता. त्याच्या तोंडात त्याच्या दातांच्यामध्ये तीन फासळ्या होत्या, “ऊठ आणि तुला पाहिजे तिकडे मांस खा” असे त्याला सांगितले गेले.

⁶द्वानंतर मी पाहिले मला माझ्यासमोर तिसरा प्राणी दिसला. तो चित्याप्रमाणे होता. त्याच्या पाठीवर चार पंख होते. ते पक्ष्यांच्या पंखासारखे होते. त्याला चार डोकी होती. त्याला सत्ता गाजवायचा अधिकार दिला होता

⁷त्यानंतर, मला दृष्टान्तात चौथा प्राणी दिसला. तो फारच नीच व भयंकर दिसत होता. तो फारच बलवान होता. त्याला लोखंडाचे मोठे दात होते, तो त्याच्या बळींना चिरडून खात होता आणि बळींचे उरलेले अवशेष तुडवीत होता. हा चौथा प्राणी मी पाहिलेल्या सर्व प्राण्यांपेक्षा भिन्न होता. त्याला दहा शिंगे होती.

⁸मी त्या शिंगाबद्दल विचार करीत असतानाच, त्या शिंगांमध्ये आणखी एक शिंग उगवले. ते लहान होते, त्या शिंगावर माणसाच्या डोळ्याप्रमाणे डोळे व तोंड होते. ते तोंड प्रौढी मिरवीत होते. त्या लहान शिंगाने तीन इतर शिंगे उपटून टाकली.

चवथ्या प्राण्याचा न्यायनिवाडा

⁹“मी पाहतो तर आपापल्या जागी सिंहासने मांडली गेली व त्यावर प्राचीन राजा त्याच्या सिंहासनावर बसला. त्याचे कपडे व केस कापसाप्रमाणे सफेद होते. त्याचे सिंहासन अग्नीचे होते, व सिंहासनाची चाके ज्वाळांची केलेली होती.

¹⁰ प्राचीन राजाच्या समोरून अग्नीची नदी वाहत होती. करोडो लोक त्याची सेवा करीत होते. कोट्यावधी लोक त्याच्यासमोर उभे होते. हे दृश्य, न्यायालय सुरू होण्याच्या तयारीत आहे व सर्वांची खाती आता उघडली जाणार आहेत, अशा प्रकारचे होते.

¹¹“मी पुन्हा पुन्हा पाहतो होतो. लहान शिंग प्रौढी मिरवीतच होते. चौथ्या प्राण्याला मारेपर्यंत मी निरीक्षण केले. त्याच्या शरीराचा नाश करून ते आगीत फेकून देण्यात आले. ¹²इतर प्राण्यांची सत्ता व अधिकार काढून घेण्यात आले. पण काही निश्चित काळापर्यंत जगण्याची परवानगी त्यांना देण्यात आली. ¹³माझ्या रात्रीच्या दृष्टान्तात मला मनुष्यप्राण्याच्या आकृतीसारखे काहीतरी दिसले. तो दगांवरून येत होता. तो प्राचीन राजाकडे आला. त्याला राजासमोर आणण्यात आले.

¹⁴“मग त्या मनुष्यप्राण्याप्रमाणे दिसणाऱ्याला अधिकार, वैभव व संपूर्ण सत्ता देण्यात आली. सर्व लोक, राष्ट्रे व निरनिराळे भाषा बोलणारे सर्व त्याची सेवा करणार होते. त्याची सत्ता चिरंतन होती. त्याचे राज्य कायमचे होते, त्याचा कधीही नाश होणार नव्हता.

चार प्राण्यांबद्दलच्या स्वप्नाचा अर्थ

¹⁵“मी, दानीएल, गोंधळलो व चिंतेत पडलो. मला दिसलेल्या दृष्टान्तांनी मला काळजी वाटू लागली. ¹⁶उभे राहिलेल्यांपैकी एकाजवळ मी गेलो. मी त्याला ह्या सर्वांचा अर्थ विचारला. मग त्याने मला तो सांगितला. त्याने मला ह्या सर्व गोष्टींचा अर्थ स्पष्ट करून सांगितला. ¹⁷⁻¹⁸तो म्हणाला, ‘चार मोठे प्राणी म्हणजे चार राज्ये: ती पृथ्वीतून उदयास येतील पण देवाच्या खास लोकांनाच राज्य मिळेल आणि ते सदासर्वकाळ राहिल.’

¹⁹“मला चौथा प्राणी म्हणजे त्याचा अर्थ काय हे जाणून घ्यायची इच्छा होती. तो चौथा प्राणी इतर प्राण्यांपेक्षा वेगळा होता. तो फार भयंकर होता. त्याला लोखंडाचे हात व काशाची नखे होती. त्याच्या बळीला व शिकारीला तो संपूर्णपणे चिरडून टाकून खात होता व राहिलेले बळींचे अवशेष पायाखाली तुडवीत होता. ²⁰त्याच्या डोक्यावरील दहा शिंगाबद्दलही मला जाणून घ्यायचे होते. उगवलेल्या लहान शिंगाबद्दलही मला उत्सुकता होती. त्या लहान शिंगाने इतर दहा शिंगांतील तीन उपटून टाकली. ते इतर शिंगांच्या मानाने क्षुद्र होते. त्याला डोळे होते, तोंड होते, आणि ते तोंड सतत बढाया मारीत होते. ²¹“मी पाहत

असतानाच, त्या लहान शिंगाने देवाच्या खास माणसांवर हल्ला करून लढण्यास सुरवात केली. ते शिंग लोकांना ठार करू लागले. ²²प्राचीन राजाने येऊन, त्याचा न्यायनिवाडा करीपर्यंत त्या लहान शिंगाने देवाच्या खास माणसांना ठार मारणे चालूच ठेवले. प्राचीन राजाने लहान शिंगाचा निकाल घोषित केला. त्याचा देवाच्या खास माणसांना फायदा झाला त्यांना राज्य मिळाले.

²³“त्याने मला पुढीलप्रमाणे स्पष्टीकरण दिले: “चौथा प्राणी म्हणजे पृथ्वीवर येणारे चौथे राज्य. ते इतर राज्यांपेक्षा भिन्न असेल. ते सर्व पृथ्वीवरच्या माणसांचा नाश करील, ते सर्व राष्ट्रांना तुडवून चिरडून टाकील. ²⁴ती दहा शिंगे म्हणजे ह्या चौथ्या राज्याचे दहा राजे आहेत. ह्या दहा राजांनंतर, आणखी एक राजा येईल त्याच्या आधीच्या राज्य करणाऱ्या राज्यांपेक्षा हा भिन्न असेल. तो तीन राजांचा पराभव करील. ²⁵हा राजा परात्पर देवाच्या विरुद्ध बोलेल. तो देवाच्या खास माणसांना दुखवेल व ठार मारील. आधीचे कायदे या काळ बदलायचा तो प्रयत्न करील. देवाचे खास लोक एक वेळ, अनेक वेळा व अर्धा वेळ* त्याच्या स्तेखाली राहातील.

²⁶“पण न्यायालय काय घडावे ते ठरवील. मग त्या राजाची सत्ता काढून घेण्यात येईल. त्याच्या राज्याचा पूर्णपणे अंत होईल. ²⁷मग देवाचे खास लोक राज्य करतील, ते पृथ्वीवरच्या सर्व राज्यांतील सर्व लोकांवर राज्य करतील.* हे राज्य कायम राहील. व इतर राज्यांतील लोक त्याला मान देतील, त्याची सेवा करतील.”

²⁸“येथे स्वप्न संपले. मी, दानीएल, खूप घाबरलो, भीतीने माझा चेहरा पांढराफटक पडला. मी पाहिलेल्या व ऐकलेल्या ह्या गोष्टी इतरांना सांगितल्या नाहीत.”

मेंढा व बोकड यांच्याबाबतचा दानीएलचा दृष्टान्त

8 बेलशस्सर राजाच्या कारकिर्दीच्या तिसऱ्या वर्षी* मला हा दृष्टान्त झाला. हा दृष्टान्त मलाच झाला. दुसऱ्या दृष्टान्तानंतर तो मला झाला. ²दृष्टान्तात मी पाहिले की मी शूशन शहरात आहे. शूशन ही एलाम परगण्याची राजधानी आहे. मी उलई नदीच्या काठी उभा होतो. ³मी वर पाहिले तर मला एक मेंढा त्या नदीकाठी उभा असलेला दिसला. त्याला दोन लांब शिंगे होती. पण एक दुसऱ्यापेक्षा अधिक लांब होते, जास्त लांब शिंग दुसऱ्यापेक्षा काहीसे मागे होते.

⁴मी पाहिले की मेंढा आपल्या शिंगांच्या साहाय्याने कोणत्याही वस्तूंना टक्कर देत होता. तो पश्चिमेकडे,

वेळ अनेक वेळा, अर्ध वेळ बुध्दा 3 1/2 वर्षे.

देवाचे ... राज्य करतील शब्दशः अर्थ स्वर्गाखाली असलेल्या राज्यांचा राज्य आणि राज्यांची महानता संतांच्या हाती सोपविली जाईल.

तिसऱ्या वर्षी म्हणजे ख्रि. पू. 551 मध्ये.

उत्तरेकडे व दक्षिणेकडे पळताना मी पाहिला. त्याला कोणी प्राणी थोपवू शकत नव्हता, व कोणीही दुसऱ्या प्राण्याला वाचवू शकत नव्हता. मेंढा आपल्या मनाप्रमाणे करीत होता. तो खूपच शक्तिशाली झाला होता.

⁵मी मेंढ्याचा विचार करीत होतो, तोच पश्चिमेकडून एक बोकड आला. तो सर्व पृथ्वीभर धावत होता. त्याचे खूर मुळी जमिनीवर टेकतच नव्हते. ह्या बोकडाला डोळ्यांच्या बरोबर मध्यावर सहज दिसू शकेल असे एक शिंग होते.

⁶तो बोकडे, मी उलई नदीच्या काठी पाहिलेल्या, दोन शिंगे असलेल्या मेंढ्याजवळ आला. बोकड खूपच रागावलेला होता. तो मेंढ्याच्या अंगावर धावला. ⁷बोकडाला मेंढ्याच्या अंगावर जाताना मी पाहिले. बोकड फारच चिडला होता. त्याने मेंढ्याची दोन्ही शिंगे मोडली. मेंढा बोकडाला थोपवू शकला नाही. बोकडाने मेंढ्याला जमिनीवर लोखंडवले, त्याने मेंढ्याला तुडविले. बोकडापासून मेंढ्याला सोडवू शकेल असा तेथे कोणीही नव्हता.

⁸मग बोकड खूपच शक्तिशाली झाला पण तो बलिष्ठ होताच, त्याचे मोठे शिंग मोडले व त्या जागी चार शिंगे उगवली. ती सहज दिसण्यासारखी होती. त्यांची टोके चार दिशांना होती.

⁹मग त्या चार शिंगांतील एकातून एक लहान शिंग उगवले आणि खूप मोठे झाले. ते नैऋत्य दिशेने वाढले. ते सुंदर प्रदेशांच्या दिशेने वाढले. ¹⁰ते लहान शिंग खूप मोठे झाले. ते आकाशाला भिडेपर्यंत वाढले. एवढेच नाही, तर त्याने काही ताऱ्यांना जमिनीवर फेकले. व त्यावर ते नाचले. ¹¹ते खूप शक्तिशाली झाले. मग ते ताऱ्यांच्या राजाच्या (देवाच्या) विरुद्ध गेले. त्याने राजाला (देवाला) दररोज उरलेले बळी देण्याचे बंद केले. लोक जेथे राजाची उपासना करीत ती जागा त्याने पाडून टाकली. ¹²लहान शिंगाने पाप केले. रोजचे बळी देण्याची पध्दत मोडली. त्याने चांगुलपणा धुळीला मिळविला. लहान शिंगाने असे करून चांगले यश मिळविले. ¹³मग मी एक पवित्र आवाज बोलताना ऐकला. त्याला दुसऱ्या पवित्र आवाजाने उत्तर दिले. पहिला आवाज म्हणाला, “नित्याच्या बळीचे काय होणार हे ह्या दृष्टान्तावरून दिसते. सर्वनाश करणाऱ्या पापाबद्दल हा दृष्टान्त आहे. राजाला लोक जेथे पूजतात, त्या जागेचा नाश झाल्यास काय होईल, हेच ह्यावरून दिसते. लोकांनी ती जागा पायाखाली तुडविल्यावर काय होईल, हे ह्यावरून समजते. लोक ताऱ्यांवरून चालल्यावर काय होईल, हेही कळून येते. पण हे किती वेळ चालेल?”

¹⁴दुसरा पवित्र आवाज म्हणाला, “हे 2300 दिवस चालेल. मग पवित्र जागा परत उभी केली जाईल.”

दानीएल दृष्टान्ताचा अर्थ सांगितला जातो

¹⁵मी, दानीएलने, हा दृष्टान्त पाहून, त्याचा अर्थ समजावून घेण्याचा प्रयत्न केला. मी ह्या दृष्टान्ताबद्दल विचार करीत

असतानाच एक माणसाप्रमाणे दिसणारी आकृती माझ्यासमोर येऊन उभी राहिली. ¹⁶मग मला माणसाचा आवाज ऐकू आला. तो उलई नदीवरून आला. तो आवाज मोठ्याने म्हणाला, “गाब्रीएल, ह्या माणसाला दृष्टान्ताचा अर्थ स्पष्ट कर.”

¹⁷मग माणसाप्रमाणे दिसणारा गाब्रीएल देवदूत माझ्याजवळ आला. मी खूप धाबडलो. मी जमिनीवर पडलो. पण गाब्रीएल मला म्हणाला, “मुला, हा दृष्टान्त क्रोधाच्या शेवटच्या वेळेसंबंधी आहे हे समजून घे.”

¹⁸गाब्रीएल बोलत असताना मी जमिनीवर पडलो व झोपी गेलो. मला अगदी गाढ झोप लागली. मग गाब्रीएलने मला स्पर्श केला व माझ्या पायावर उभे केले. ¹⁹गाब्रीएल म्हणाला, “आता मी तुला दृष्टान्ताचा अर्थ सांगतो. भविष्यात काय घडणार हे मी तुला सांगतो. तुझा दृष्टान्त क्रोधाच्या शेवटच्या वेळेसंबंधी आहे.

²⁰तू दोन शिंगे असलेला मेंढा पाहिलास. ती शिंगे म्हणजेच मेदय व पारस ही राज्ये होत. ²¹बोकड म्हणजे ग्रीसचा राजा होय. त्याच्या डोळ्यांमधील शिंग म्हणजे पहिला राजा होय. ²²ते मोडले आणि त्या जागी चार शिंगे उगवली. ती चार शिंगे म्हणजे चार राज्ये होत. पहिल्या राजाच्या राष्ट्रतून ही चार राज्ये निर्माण होतील. पण पहिल्या राजाएवढी ती शक्तिशाली असणार नाहीत.

²³त्या राज्यांचा शेवट जवळ आला असताना, एक उध्द व क्रूर राजा होईल. तो फार लबाड असेल. पातकी लोकांची दुष्कृत्ये पूर्णतेला पोहोचल्यावर हे घडेल. ²⁴हा राजा खूप शक्तिशाली होईल. पण स्वतःच्या बळावर नव्हे, तो भयंकर संहाराला कारण होईल. तो करील त्या प्रत्येक गोष्टीत त्याला यश मिळेल. तो सामर्थ्याने लोकांचा, देवाच्या खास लोकांचासुद्धा नाश करील.

²⁵हा राजा फार चलाख व लबाड असेल. तो आपल्या धूर्तपणाच्या आणि खोटेपणाच्या बळावर यश मिळवील. तो स्वतःला खूप महत्वाचा समजे. तो खूप लोकांचा अनपेक्षितपणे घात करील. राजपुत्रांच्या राजपुत्रांशी (देवांशी) लढण्याचा तो प्रयत्न करील. पण त्या क्रूर राजाच्या सत्तेचा नाश होईल. पण त्याचा नाश करणारा हात मानवाचा नसेल.

²⁶त्या काळासंबंधीचा व मी सांगितलेल्या गोष्टींसंबंधीचा दृष्टान्त खरा आहे. पण दृष्टान्त मोहोरबंद करून ठेव. (दृष्टान्त गुप्त ठेव) ह्या गोष्टी खूप काळांनंतर घडणार आहेत.”

²⁷मी, दानीएल, खूप गळून गेलो. ह्या दृष्टान्तानंतर बरेच दिवस मी आजारी होतो. मग मी उठून राज्याच्या कामाला लागलो. पण दृष्टान्तामुळे मी खूपच अस्वस्थ होतो. मला दृष्टान्ताचा अर्थ समजला नाही.

दानीएलची प्रार्थना

९ दारयावेश राजाच्या कारकिर्दीच्या पहिल्या वर्षातच ह्या गोष्टी घडल्या. दारयावेश हा अहश्वेरोशाचा मुलगा होता. तो मेदी वंशातील होता. तो बाबेलचा राजा झाला. ^२दारयावेश गादीवर बसला, त्या वर्षी मी, दानीएल, काही ग्रंथ वाचीत होतो. त्या ग्रंथात असे लिहिले होते की परमेश्वराने यिर्मयाला सांगितले, “70 वर्षांनंतर यरुशलेम पुन्हा वसविले जाईल.

^३मग मी देव माझा प्रभू, याची प्रार्थना केली व कुपेची याचना केली. मी उपवास केला व शोकप्रदर्शक कपडे घातले. मी डोक्यात धूळ टाकून घेतली. ^४मी परमेश्वराची, माझ्या देवाची, प्रार्थना केली. मी त्याच्याजवळ माझ्या पापांचा पाढा वाचला. मी म्हणालो, “परमेश्वरा, तू महान आणि भीतिदायक देव आहेस. तुझ्यावर प्रेम करणाऱ्या लोकांवर दया व प्रेम करून तू तुझा करार पाळतोस. तुझ्या आज्ञा पाळणाऱ्या लोकांबरोबरही तू कराराचे पालन करतोस.

^५“पण परमेश्वरा, आम्ही पाप केले. आम्ही चुकीचे वागलो. आम्ही दुष्कृत्ये केली. आम्ही तुझ्याकडे पाठ फिरविली तुझ्या आज्ञा आणि न्याय निर्णय यांच्यापासून आम्ही दूर गेलो. ^६आम्ही संदेष्ट्यांचे ऐकले नाही. ते तुझे सेवक होते. ते तुझ्यावतीने आमच्या राजाशी, नेत्यांशी, थोर मंडळींशी बोलले. इझ्राएलमधील सर्व लोकांशी ते बोलले. पण आम्ही त्या संदेष्ट्यांचे ऐकले नाही.

^७“परमेश्वरा, तू फार चांगला आहेस. आणि चांगुलपणा तुझ्यातच आहे. पण आज आमच्याकडे फक्त अप्रतिष्ठा आहे. आणि यरुशलेमच्या लोकांजवळ फक्त अपमान आहे. इझ्राएलच्या लोकांजवळ मग ते जवळ असोत की लांब अपमानाखेरीच काही नाही. परमेश्वरा, तू त्या लोकांना पुष्कळ राष्ट्रांत विखरून टाकलेस आणि अशा, सर्व राष्ट्रांत राहाणाऱ्या, इझ्राएलच्या लोकांना लाज वाटायला पाहिजे. परमेश्वरा, तुझ्याविरुद्ध केलेल्या वाईट कर्मांमुळे त्यांना शरम वाटायला पाहिजे.

^८“परमेश्वरा, आम्हा सर्वांना लाज वाटली पहिजे. आमच्या सर्व राजांनी, नेत्यांनी आणि आमच्या पूर्वजांनी लाजेने मान खाली घातल्या पाहिजेत. का? कारण परमेश्वरा, त्यांनी तुझ्याविरुद्ध पाप केले.

^९“पण, परमेश्वरा, तू दयाळू आहेस. लोकांनी वाईट गोष्टी केल्या तरी तू क्षमा करतोस. आम्ही खरोखरच तुझ्याविरुद्ध वागलो. ^{१०}आम्ही आमच्या परमेश्वर देवाचे ऐकले नाही. परमेश्वराने त्याच्या सेवका मार्फत संदेष्ट्यांमार्फत आम्हाला नियम सांगितले पण आम्ही त्या नियमांचे पालन केले नाही. ^{११}तुझी शिकवण इझ्राएलच्या एकाही माणसाने मानली नाही. त्या सर्वांनी तुझ्याकडे पाठ फिरविली. त्यांनी तुझे ऐकले नाही. मोशेच्या नियमांत शाप आणि वचने लिहिलेली आहेत (मोशे देवाचा सेवक होता). त्या शापांत आणि वचनांत,

नियमांचे लालन न केल्यास होणाऱ्या शिक्षेबद्दल सांगितले आहे आणि त्या सर्व गोष्टी आमच्याबाबतीत घडल्या आहेत. आम्ही परमेश्वरा विरुद्ध पाप केले, म्हणूनच असे घडले.

^{१२}“देवाने ह्या गोष्टी आमच्या आणि आमच्या नेत्यांच्या बाबतीत घडतील असे सांगितले आणि तशा त्या घडवूनही आणल्या. त्याने आमच्यावर वाईट प्रसंग आणले. यरुशलेमने जे सोसले, ते दुसऱ्या कोणत्याही नगराने सोसले नाही. ^{१३}आमच्याबाबतीत सर्व भयंकर गोष्टी घडल्या मोशेच्या नियमांत लिहिल्याप्रमाणेच सर्व घडले. पण अजूनही आम्ही परमेश्वराची करूणा भाकली नाही. अजूनही आम्ही पाप करीतच आहोत. परमेश्वरा, अजूनही आम्ही, तुझ्या सत्याकडे, लक्ष दिलेले नाही. ^{१४}परमेश्वराने भयानक संकटे आमच्यासाठी निर्माण करून ठेवली आणि त्याने ती आमच्यावर आणली. परमेश्वराची प्रत्येक कृती न्याय असल्यामुळेच, त्याने हे घडवून आणले पण अजूनही आपण परमेश्वराचे ऐकले नाही.

^{१५}“परमेश्वर, आमच्या देवा, तू तुझ्या सामर्थ्याच्या बळावर आम्हाला मिसरमधून बाहेर आणलेस, आम्ही तुझे आहोत. तुझ्या ह्या कृतीमुळे आजही तुझी ख्याती आहे. परमेश्वरा, आम्ही पाप केले. आम्ही भयानक कृत्ये केली. ^{१६}परमेश्वरा, तू योग्य त्याच गोष्टी करतोस. तू न्याय जाणतोस. त्यानुसार तुझे शहर जे यरुशलेम त्याच्यावरचा तुझा राग काढून घे. यरुशलेम हा तुझा पवित्र पर्वत आहे. आमच्या सभोवतालचे लोक आमचा अपमान करतात आणि तुझ्या लोकांची चेष्टा करतात. ह्याचे कारण, आम्ही आणि आमच्या पूर्वजांनी तुझ्याविरुद्ध पाप केले, हेच होय.

^{१७}“आता, परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक. मी तुझा दास आहे, माझी मदतीसाठी केलेली प्रार्थना ऐक, तुझ्या पवित्र स्थानाचे भले कर. * तुझे पवित्र स्थान ओसाड पडले आहे. पण प्रभू तुझ्या चांगल्यासाठी ह्या चांगल्या गोष्टी कर. ^{१८}माझ्या देवा, माझा धावा, ऐक. डोळे उघडून आमच्यावर आलेली भयानक संकटे पाहा. तुझ्या नावाने प्रसिद्ध असलेल्या नगरीची काय अवस्था झाली आहे ती पाहा. “आम्ही चांगले आहोत” असे मी म्हणत नाही. त्याकरिता मी ह्या गोष्टी मागत नाही, तर तू दयाळू आहेस हे मला ठाऊक आहे म्हणून मी तुझ्याकडे ह्या गोष्टी मागत आहे. ^{१९}परमेश्वरा, माझे ऐक आम्हाला क्षमा कर. परमेश्वरा, आमच्याकडे लक्ष दे आणि आमच्यासाठी काहीतरी कर. आता वाट पाहू नकोस! आताच काहीतरी कर. तुझ्या चांगल्यासाठी काहीतरी कर. परमेश्वरा, तुझ्या नावाने प्रसिद्ध असलेल्या नगरीसाठी आणि तुझ्या लोकांसाठी काहीतरी आताच कर!”

तुझ्या ... भले कर शब्दशः तुझ्या पवित्र स्थानावर तुझी प्रभा चमकू दे.

70 आठवड्यांचा दृष्टान्त

²⁰मी देवाजवळ ही प्रार्थना करीत होतो, मी त्याला माझ्या आणि इज्राएलच्या लोकांच्या पापांबद्दल सांगत होतो, मी परमेश्वराच्या पवित्र पर्वतासाठी प्रार्थना करीत होतो, ²¹तेवढ्यात गाब्रिएल माझ्याकडे आला. दृष्टान्तात मी ज्याला पाहिले होते तोच हा गाब्रिएल. तो घाईघाईने उडत माझ्याकडे आला. संध्याकाळच्या अर्पणाच्या वेळेला तो आला. ²²मला जाणून घ्यावयाच्या होत्या त्या गोष्टी समजावून घेण्यास गाब्रिएलने मला मदत केली. तो म्हणाला, “दानीएला, मी तुला ज्ञान देण्यासाठी व समजावून सांगण्यासाठी आलो आहे. ²³तू प्रार्थनेला सुरुवात करता क्षणीच, आज्ञा मिळाली व ती तुला सांगायला मी आलो. देव तुझ्यावर खूप प्रेम करतो. तुला ही आज्ञा व दृष्टान्त समजेल.

²⁴“दानीएला, देवाने तुझ्या लोकांसाठी आणि तुझ्या पवित्र नगरीसाठी 70 आठवडे दिले आहेत. हे 70 आठवडे, वाईट गोष्टी व पाप कारवायाचे सोडून द्यावे, लोकांना पवित्र करावे, कायम राहणारा चांगुलपणा आणवा, दृष्टान्त व संदेशे यांच्यावर शिक्का मोर्तब करावे, आणि पवित्र स्थान देवासाठी अर्पण केले जावे म्हणून दिले आहेत.

²⁵“दानीएल, ह्या गोष्टी शिकून, समजावून घे. परत जा व यरुशलेम वसवा,” हा संदेश मिळाल्यापासून निवडलेला राजा* येईपर्यंतचा काळ सात आठवड्यांचा असेल. मग यरुशलेम पुन्हा वसविली जाईल. यरुशलेममध्ये पुन्हा लोकांना एकत्र येण्यासाठी जागा बांधल्या जातील. नगरीच्या संरक्षणासाठी नगरीभोवती चर असेल. 62 आठवड्यांत यरुशलेम वसविली जाईल. पण ह्या काळात खूप संकटे येतील. ⁶²62आठवड्यांनंतर निवडलेला माणूस ठार मारला जाईल. तो गेलेला असेल.* मग भावी नेत्याचे लोक नगरीचा आणि पवित्र स्थानाचा नाश करतील. हा शेवट पुराप्रमाणे येईल. अखेरपर्यंत युद्ध चालू राहील. त्या जागेचा संपूर्ण नाश करण्याची आज्ञा देवाने दिली आहे.

²⁷“मग भावी नेता पुष्कळ लोकांबरोबर एक करार करील. तो करार एक आठवड्याचा असेल. आठवड्याच्या मध्येच अर्पणे व बळी देणे बंद होईल. मग विध्वंसक येईल. तो भयानक, विध्वंसक कृत्ये करील.* पण देवानेच त्याला संपूर्ण विनाशाची आज्ञा केलेली आहे.”

दानीएलला हिंदेकेल नदीकाठी झालेला दृष्टान्त

10 कोरेश पारसचा राजा होता. कोरेश राजाच्या कारकिर्दीच्या तिसऱ्या वर्षी, दानीएलला पुढील गोष्टीविषयी कळले. (दानीएलचे दुसरे नाव बेल्टशस्सर असे होते.) ह्या गोष्टी सत्य होत्या परंतु समजण्यास कठीण

निवडलेला राजा शब्दशः “तैलविलेपन केलेला.”

तो गेलेला असेल किंवा “त्याला काहीही मिळणार नाही.”

तो ... करील किंवा “भयानक विध्वंसाच्या पंखावर स्वार होऊन तो येईल.”

होत्या. पण दानीएलला त्या समजल्या. दृष्टान्तामध्ये त्याला त्या समजावून सांगितल्या गेल्या.

²दानीएल म्हणतो, “त्या वेळी, मी, दानीएल, तीन आठवडे, खूप दुःखी होतो. ³त्या तीन आठवड्यांमध्ये मी आवडते जेवण केले नाही, मांस अजिबात खाल्ले नाही, मी मद्य प्यायलो नाही, स्वतःला तेल लावले नाही तीन आठवडे मी असे केले.

⁴“वर्षाच्या पहिल्या महिन्याच्या 24 व्या दिवशी मी हिंदेकेल नदीकाठी उभा असताना. ⁵मी वर पाहिले, तर माझ्यासमोर एक माणूस उभा होता. त्याने तागाचे कपडे घातले होते, उफाजमधील सोन्याचा कमरपट्टा त्याने बांधला होता. ⁶त्याचा देह चकचकीत दगडासारखा होता. त्याचा चेहरा विद्युतलतेप्रमाणे चमकत होता, त्याचे हात व पाय चमक दिलेल्या पितळप्रमाणे होते. त्याचा आवाज लोकांच्या कोलहलप्रमाणे मोठा होता.

⁷“दृष्टान्त पाहणारा मी, दानीएल, एकटाच होतो माझ्याबरोबरच्या लोकांना दृष्टान्त दिसला नाही. पण तरीही ते घाबरले. ते इतके घाबरले, की दूर पळून जाऊन लपून बसले. ⁸मग मी एकटाच उरलो. मी दृष्टान्त पाहत होतो. त्या दृष्टान्ताने मी सुद्धा घाबरलो. माझा धीर खचला. मृत माणसाच्या चेहऱ्याप्रमाणे माझा चेहरा पांढराफटक पडला, मी असहाय झालो, ⁹मग मी दृष्टान्तातील त्या माणसाला बोलताना ऐकले. त्याचा आवाज ऐकताना, मला गाढ झोप लागली. मी जमिनीवर पालथा पडलो होतो.

¹⁰“मग मला एका हाताचा स्पर्श जाणवला. तो स्पर्श होताच मी हात गुडघे ह्यावर भार टाकून ओणवा झालो. मी इतका घाबरलो होतो की थरथर कापत होतो.

¹¹दृष्टान्तातील माणूस मला म्हणाला, ‘दानीएला, देव तुझ्यावर खूप प्रेम करतो. मी तुझ्याशी बोलेन त्यावर काळजीपूर्वक विचार कर. उभा राहा मला तुझ्याकडेच पाठविले आहे.’ तो असे म्हणताच, मी उभा राहिलो भीतीमुळे अजूनही मी थरथर कापत होतो. ¹²मग दृष्टान्तातील माणूस पुन्हा बोलू लागला. तो म्हणाला, ‘दानीएला, घाबरू नकोस. ज्या दिवसापासून तू ज्ञान मिळविण्याचे व देवापुढे नम्र होण्याचे ठरविलेस, त्या दिवसापासून तो तुझी प्रार्थना ऐकत आहे. तू प्रार्थना करीत असल्यामुळेच, मी तुझ्याकडे आलो.

¹³पण पारसचा राजपुत्र (देवदूत) 21 दिवस माझ्याशी लढत होता व मला त्रास देत होता. पण महत्वाच्या राजपुत्रांपैकी (देवदूतांपैकी) एक, मिखाएल, माझ्या मदतीला आला. कारण मी तेथे अडकून पडलो होतो. ¹⁴भविष्यात, तुझ्या लोकांच्या बाबतीत काय घडणार आहे, हे तुला समजावून सांगायला, मी येथे आलो आहे. दानीएला, हा दृष्टान्त भविष्यकाळासंबंधी आहे.’

¹⁵“तो माणूस माझ्याशी बोलत असताना, मी खाली वाकून जमिनीवर डोके टेकविले. मी बोलू शकत नव्हतो.

¹⁶मग माणसाप्रमाणे दिसणाऱ्या एकाने माझ्या ओठांना

स्पर्श केला. मग मी तोंड उघडले व बोलू लागलो. माझ्यासमोर उभ्या असणाऱ्याला मी म्हणालो, "महाराज, दृष्टान्तात मी जे काही पाहिले, त्याने मी अस्वस्थ झालो आहे आणि घाबरलो आहे. मी असहाय आहे. ¹⁷"महाराज, मी दानीएल तुमचा सेवक. मी तुमच्याशी कसा बोलू शकेन? माझा धीर खचला आहे व श्वास घेणेही मला कठीण आहे."

¹⁸"माणसाप्रमाणे दिसणाऱ्याने मला पुन्हा स्पर्श केला. त्या स्पर्शाने मला शक्ती आली. ¹⁹मग तो म्हणाला, 'दानीएला, घाबरू नकोस. देवाचे तुझ्यावर खूप प्रेम आहे, तुला शांती लाभो! धीर धर! धीर धर!'

"त्याच्या बोलण्याने मला धीर आला. मग मी म्हणालो, "महाराज, तुम्ही मला धीर दिलात आता तुम्ही बोलू शकता."

²⁰"मग तो म्हणाला, "दानीएला, मी तुझ्याकडे का आलो, तुला माहीत आहे का? लवकरच पारसच्या राजपुत्राशी (देवदूताशी) लढायला मला परत गेले पाहिजे. मी जाईल तेव्हा ग्रीसचा राजपुत्र (देवदूत) येईल. ²¹पण दानीएल, जाण्याआधी, प्रथम सत्याच्या ग्रंथात काय लिहिले आहे, ते मी तुला सांगितले पाहिजे. त्या दुष्ट देवदूतांच्या विरोधात माझ्या बाजूने मीखाएलशियाय कोणीही उभा राहणार नाही. मीखाएल तुझ्या लोकांवर राज्य करणारा राजपुत्र (देवदूत) आहे.

11 दारयावेश हा मेदी ज्या वर्षी गादीवर बसला,* त्या वर्षी मी पारसच्या राजपुत्राच्या (देवदूताच्या) विरुद्ध मिखाएलच्या बाजूने लढण्यास उभा राहिलो.

²"आता, दानीएल, मी तुला सत्य काय आहे ते सांगतो. पारसमध्ये अजून तीन राजे होतील. मग एक चौथा राजा येईल. हा राजा पारसच्या आधीच्या राजांपेक्षा खूपच धनवान असेल. सत्ता मिळवायला तो संपत्तीचा उपयोग करील. तो प्रत्येकाला ग्रीसविरुद्ध जायला लावील. ³मग एक बलवान व शक्तिशाली राजा येईल. मोठ्या अधिकाराने तो सत्ता गाजवेल त्याला पाहिजे ते तो करील. ⁴तो येताच त्याच्या राज्याचे तुकडे पडतील जगाच्या चार भागांत त्याच्या राज्याचे विभाजन होईल. त्या राजाची मुले किंवा नातवंदे ह्यांच्यात त्याचे राज्य विभागले जाणार नाही. त्याच्यासारखी त्याच्या राज्याला सत्ता मिळणार नाही. का? कारण त्याचे राज्य हिसकावून घेतले जाईल व इतरांना दिले जाईल.

⁵"दक्षिणेचा राजा बलवान होईल. पण मग त्याचाच एक सेनापती त्याचा पराभव करील. सेनापती राज्य करू लागेल व तो खूपच सामर्थ्यवान होईल.

⁶"मग काही वर्षांनी, दक्षिणेचा राजा व तो सेनापती एक करार करतील. दक्षिणेच्या राजाची मुलगी उत्तरेच्या राजाशी लग्न करील. शांतता प्रस्थापित व्हावी म्हणून ती असे करील. पण ती व दक्षिणेचा राजा पुरेसे शक्तिशाली

नसतील. लोक तिच्याविरुद्ध, तिला त्या देशात आणणाऱ्याविरुद्ध तसेच तिचे अपत्य व तिला मदत करणारा या सर्वांविरुद्ध उठतील.

⁷"पण तिच्याच कुटुंबातील एकजण [दक्षिणेच्या राजाची] जागा घेईल तो उत्तरेच्या राजाच्या सैन्यावर हल्ला करील. तो त्या राजाच्या भक्क म किल्ल्यात जाईल. तो लढेल आणि जिंकेल. ⁸तो त्यांच्या देवतांच्या मूर्ती, धातूच्या मूर्ती आणि सोन्या चांदीच्या किमती वस्तू घेईल. तो त्या वस्तू मिसरला नेईल. मग काही वर्षे तो उत्तरेच्या राजाला त्रास देणार नाही. ⁹उत्तरेचा राजा दक्षिणेच्या राज्यावर हल्ला करील. [पण त्याचा पराभव होईल व] तो आपल्या देशाला परत जाईल.

¹⁰"उत्तरेच्या राजाची मुले युद्धाची तयारी करतील. ते मोठे सैन्य जमवितील जोरदार पुराप्रमाणे ते सैन्य चटकन देश पार करील. दक्षिणेच्या राजाच्या भक्क म किल्ल्यावरसुद्धा ते सैन्य हल्ला करील. ¹¹मग दक्षिणेचा राजा खूप चिडेल. तो उत्तरेच्या राजावर चालून जाईल. उत्तरेच्या राजाजवळ मोठे सैन्य असूनसुद्धा त्याचा पराभव होईल. ¹²उत्तरेच्या सैन्याचा पराभव होईल व त्या सैनिकांना धरून नेतील दक्षिणेच्या राजाला गर्व होईल. तो उत्तरेचे हजारो सैनिक ठार करील. पण त्याचे यश फार काळ टिकणार नाही. ¹³उत्तरेचा राजा दुसरे सैन्य जमवेल. ते पहिल्या सैन्याहूनही मोठे असेल. खूप वर्षांनंतर तो हल्ला करील. ते सैन्य प्रचंड असेल. त्याच्याजवळ पुष्कळ शस्त्रास्त्रे असतील. ते युद्धाला तयार असेल.

¹⁴"त्या वेळी, खूप लोक दक्षिणेच्या राजाच्याविरुद्ध असतील. युद्ध आवडणारे तुमच्यातील काही तुमचेच लोक दक्षिणेच्या राजाविरुद्ध बंड करतील. ते विजयी होणार नाहीत. पण त्यांच्या अशा वर्तनाने दृष्टान्त खरा ठरण्यास मदत होईल. ¹⁵मग उत्तरेचा राजा येऊन, तटांना उतार बांधून मजबूत शहर ताब्यात घेईल. दक्षिणेच्या सैन्याला हल्ला परतविण्याचे बळ असणार नाही. दक्षिणेच्या सैन्यातील शक्तिवान सैनिकसुद्धा उत्तरेचे सैन्य थोपवायला पुरे पडणार नाहीत.

¹⁶"उत्तरेचा राजा त्याला पाहिजे ते करील. त्याला कोणीही अडवू शकणार नाही. 'सुंदर देशाची' सत्ता व नियंत्रण त्याच्या हाती येईल. त्याच्या हाती विध्वंसवादीही शक्ती असेल. ¹⁷उत्तरेचा राजा, दक्षिणेच्या राजाविरुद्ध लढण्यासाठी आपली सर्व शक्ती पणाला लावण्याचा निश्चय करील. तो दक्षिणेच्या राजाबरोबर एक करार करील. तो आपल्या एका मुलीचे लग्न दक्षिणेच्या राजाशी लावून देईल. दक्षिणेच्या राजाचा पराभव करण्यासाठी तो असे करील, पण त्याचा बेत यशस्वी होणार नाही. त्याच्या योजनांची त्याला मदत होणार नाही.

¹⁸"मग तो आपला मोर्चा भूमध्य समुद्राच्या किनारपट्टीवरील देशांकडे वळवील. तो खूप शहरांचा पराभव करील. पण मग एक सेनापती त्याचा गर्व व

बंड यांचा शेवट करील. तो उत्तरेच्या राजाची अप्रतिष्ठा करील.

¹⁹“ह्यानंतर, उत्तरेचा राजा, स्वतःच्या देशातील भक्कू म किल्ल्यांत परत जाईल. पण तो दुर्बळ होईल व पडेल. त्याचा अंत होईल.

²⁰“मग त्यानंतर उत्तरेच्या राजानंतर नवा राजा येईल. ऐश्वर्यात राहता यावे म्हणून पुरेसा पैसा गोळा करण्यासाठी तो कर वसुली करणाऱ्याला पाठवील पण काही वर्षातच त्या राजाचा नाश होईल. पण तो लढाईत मरणार नाही.

²¹“त्याच्या मागून एक अतिशय क्रूर व तिरस्करणीय माणूस येईल. राजघराण्यातील असण्याची त्याची योग्यता नसेल. * लढाई करून तो राजा होईल. लोकांना निर्भय वाटत असताना, तो हल्ला करील. ²²तो प्रचंड व शक्तिशाली सैन्यांचा पराभव करील. तो नेत्याचा कराराच्या साहाय्याने पराभव करील. ²³ह्या क्रूर व तिरस्करणीय राजाबरोबर खूप राष्ट्रे करार करतील. पण तो खोटे बोलेल व त्यांना फसवील. तो मोठी सत्ता मिळवील पण अगदी थोडे लोक त्याला पाठिंबा देतील.

²⁴“जेव्हा श्रीमंत देशांना सुरक्षित वाटत असेल, तेव्हाच तो क्रूर राजा त्यांच्यावर चढाई करील. वाडवडिलांवर तो अगदी योग्य वेळी हल्ला करील. त्याच्या वाडवडिलांना यश मिळाले नाही, पण त्याला मिळेल. पराभूत झालेल्या देशांतील वस्तू लूटून तो आपल्या अनुयायांना देईल. भक्कू म शहरांचा पराभव व नाश करण्याचे बेत तो आखेल. त्याला यश मिळेल, पण काही काळापुरतेच.

²⁵“ह्या क्रूर राजाचे सैन्य मोठे असेल. तो त्या सैन्याचा उपयोग त्याचे बळ व शौर्य ह्यांच्या प्रदर्शनासाठी करील व दक्षिणेच्या राजावर हल्ला करील. दक्षिणेचा राजा खूप मोठे व शक्तिशाली सैन्य जमवून युद्धावर जाईल पण त्याच्या विरोधात असलेले लोक कट रचतील आणि दक्षिणेच्या राजाचा पराजय होईल. ²⁶दक्षिणेच्या राजाचे चांगले मित्र समजले जाणारेच त्याचा नाश करण्याचा प्रयत्न करतील त्याचे सैन्य पराभूत होईल. लढाईत त्याचे पुष्कळ सैनिक मारले जातील. ²⁷त्या दोन राजांनी एकमेकांना दुष्टविण्याचा चंगच बांधला असेल. ते एकाच टेबलावर बसून एकमेकांशी खोटे बोलतील. पण यातून कोणाचाच फायदा होणार नाही. का? कारण देवाने त्यांच्या शेवटाची वेळ निश्चित केली आहे.

²⁸“पुष्कळ संपत्तीसह उत्तरेचा राजा आपल्या देशात परत जाईल मग पवित्र कराराच्याविरुद्ध वाईट गोष्टी करण्याचे तो ठरवील. तो त्याच्या बेताप्रमाणे सर्व गोष्टी करील व मग आपल्या देशात परत जाईल. ²⁹योग्य वेळ येताच, पुन्हा, उत्तरेचा राजा, दक्षिणेच्या राजावर, स्वारी करील.

राजघराण्यातील ... नसेल किंवा “त्यांच्याजवळ राजाला आवश्यक असणारे गुण नसतील.”

पण या वेळी, पूर्वीप्रमाणे, त्याला यश मिळणार नाही. ³⁰कितीमची गलबते येऊन उत्तरेच्या राजाविरुद्ध लढतील. ती गलबते येताना पाहून तो घाबरेल. मग तो मागे वळेल व आपला राग पवित्र करारावर काढील. तो मागे फिरेल व ज्या लोकांनी पवित्र कराराला अनुसरण्याचे सोडून दिले आहे, त्यांना तो मदत करील. ³¹यरुशलेमच्या मंदिरात भयानक कृत्ये करण्यासाठी उत्तरेचा राजा सैन्य पाठवील ते सैन्य लोकांना नित्याचे होमार्पण अर्पणे करू देणार नाहीत. मग ते काहीतरी खरोखरच भयंकर कृत्य करतील विनाशास कारणीभूत होणारी भयंकर गोष्ट ते स्थापन करतील.

³²“पवित्र कराराला अनुसरण्याचे सोडून दिलेल्या युहुदांना उत्तरेचा राजा खोटे नाते सांगून आणि गोड बोलून फसवील. ते यहुदी तर त्याहून वाईट पाप करतील. पण जे यहुदी देवाला जाणतात व देवाच्या आज्ञा पाळतात ते यहुदी बलवान होतील. ते हल्ला परतवीतील.

³³“सुज्ञ यहुदी, पुष्कळ लोकांना शिकवतील आणि इतर लोकांना घडणाऱ्या गोष्टी समजावून सांगतील पण त्यांच्यापैकी काहीजणांना सुध्दा छळ सोसावा लागेल. अशा काहींना तलवारीने मारले जाईल. काहींना जाळण्यात येईल, किंवा तुरुंगात टाकण्यात येईल. काहींची घरे आणि वस्तू काढून घेण्यात येतील.

³⁴“ह्या युहुदांचा पाडाव होत असताना त्यांना, फारच थोडी मदत मिळेल. पण अशा सुज्ञ यहुदांना भेटायला येणारे पुष्कळ यहुदी हे ढोंगीच असतील. ³⁵काही सुज्ञ यहुदी चुका करतील व पडतील पण छळ झालाच पाहिजे. का? कारण त्यामुळे ते अखेरच्या क्षणापर्यंत अधिक सामर्थ्यशाली, अधिक शुध्द आणि निर्दोष होतील मग, योग्य वेळी, अंताचा काळ येईल.”

स्वतःचीच स्तुती करणारा राजा

³⁶“उत्तरेचा राजा त्याला पाहिजे ते करील. तो स्वतःबद्दल बढाया मारील. तो स्वतः आपली स्तुती करील. व स्वतःला देवापेक्षा सुध्दा चांगले समजेल. कोणीही ऐकल्या नसतील अशा गोष्टी तो सांगेल. देवांच्या देवाविरुद्ध तो अशा गोष्टी सांगेल. सर्व वाईट घडेपर्यंत त्याला यश मिळेल. देवाने घडविण्याचे ठरविलेले घडेलच.

³⁷“उत्तरेचा राजा त्याच्या वडिलांनी पूजलेल्या देवांची पर्वा करणार नाही. बायका पूजत असलेल्या देवतांच्या मूर्तीचीही तो तमा बाळगणार नाही. तो कोणत्याच देवाला मानणार नाही. त्याउलट, तो स्वतःची स्तुती करील आणि स्वतःचे महत्त्व देवतांपेक्षा जास्त वाढवील. ³⁸उत्तरेचा राजा कोणत्याच देवताची पूजा करणार नाही, पण तो सत्तेची पूजा करील. सत्ता आणि बळ हेच त्याचे देव असतील. त्याच्या वाडवडिलांना त्याच्याप्रमाणे सत्तेचा लोभ नव्हता. तो सत्तेच्या देवाची सोने चांदी किंमती रत्ने आणि नजराणे ह्यांनी पूजा करतो.

³⁹“हा उत्तरेचा राजा ह्या परक्या देवाच्या साहाय्याने भक्क म गडावर हल्ला करील. त्याला साथ देणाऱ्या परकीय राजांना तो जास्त मान देईल. पुष्कळ लोकांवर ते राज्य करतील. त्या बदल्यात तो त्यांच्याकडून पैसा बसूल करील.

⁴⁰“अंतकाळी, दक्षिणेचा राजा उत्तरेच्या राजाशी लढेल. उत्तरेचा राजा त्याच्यावर चढाई करील. तो रथ, घोडेस्वार आणि मोठमोठी गलबते घेऊन येईल व चढाई करील. तो पुराच्या लोढांप्रमाणे येईल. ⁴¹उत्तरेच्या राजा सुंदर देशावर हल्ला करील. तो खूप देशांचा पराभव करील. पण अदोम, मवाब व अम्मोनचे नेते त्याच्या तावडीतून सुटतील. ⁴²पुष्कळ देशांना तो आपले बळ दाखवील. तो किती बलवान आहे, हे मिसरलासुद्धा कळेल. ⁴³मिसरचा सोन्या चांदीचा खजिना व सर्व संपत्ती त्याला मिळेल. लबी व कूशी त्याला मानतील (त्याची आज्ञा पाळतील). ⁴⁴पण उत्तरेच्या राजाला पूर्व व उत्तर दिशेकडून ऐकलेल्या बातम्यांनी भीती वाटेल व रागही येईल. व तो अनेक राष्ट्रांचासंपूर्ण नाश करण्यासाठी निघेल. ⁴⁵तो आपला तंबू सुंदर पवित्र पर्वत आणि समुद्र यांच्यामध्ये उभा करील. पण अखेर, वाईट राजा मरेल त्याच्या अंतकाळी त्याला मदत करायला त्याच्याजवळ कोणीही नसेल.”

12“दुष्टान्तातील माणूस म्हणाला, ‘त्या वेळी, महान राजपुत्र (देवदूत) मिखाएल उभा राहील. मिखाएल तुझ्या लोकांचा, यहुदांचा प्रमुख आहे, तेव्हा खूप संकटाचा काळ असेल. पृथ्वीवर राष्ट्र निर्माण झाल्यापासून असा काळ कधी आला नसेल. पण दानीएल, त्या वेळी, तुझ्या लोकांपैकी ज्यांची नावे, जीवनाच्या ग्रंथात नोंदविली गेली असतील, ते सर्व वाचतील.

²पृथ्वीवरील खूप मृत व पुरलेले उठतील. काहींना चिरंजीवित्व लाभेल पण काहींना कायमची अप्रतिष्ठा व तिरस्कार लाभेल. ³ज्ञानी आकाशाप्रमाणे तेजाने चमकून उठतील, ज्या ज्ञानी लोकांनी इतरांना योग्य जीवनमार्ग शिकविला, ते सदासर्वकाळ ताच्यांप्रमाणे चमकतील.

⁴“पण, दानीएला, तू हा संदेश गुप्त ठेव तू खाते बंद करून टाक. अंतकाळापर्यंत हे तू गुप्त ठेवले पाहिजेस. खूप लोक इकडे तिकडे सत्यज्ञानाचा शोध घेतील आणि सत्यज्ञान वाढेल.’

⁵“मग मला, दानीएलला, दोन दुसरी माणसे दिसली एक नदीकाठी माझ्याजवळ उभा होता आणि दुसरा पैलथडीला उभा होता. ⁶तागाची वस्त्रे परिधान केलेला माणूस नदीच्या पाण्यावर उभा होता. त्या दोघांतला एक त्याला म्हणाला, “ह्या विस्मयकारक गोष्टी खऱ्या व्हायला किती काळ लागेल?”

⁷“तागाचे कपडे परिधान केलेल्या व नदीच्या पाण्यावर उभ्या राहिलेल्या माणसाने आपले, उजवा व डावा, दोन्ही हात स्वर्गाकडे उंचावले आणि त्याने चिरंतर देवाची शपथ घेऊन वचन देताना मी ऐकले. तो म्हणाला, “तो काळ, एक वेळ, अनेक वेळा, (अ) आणि अर्धा* वेळेचा असेल.” पवित्र लोकांच्या शक्तीचा बीमोड केला जाईल आणि मग या सर्व गोष्टी अखेरीला खऱ्या ठरतील.”

⁸“मी उत्तर ऐकले पण मला त्याचा अर्थ खरोखरच कळला नाही. म्हणून मी विचारले, “महाराज, ह्या सर्व गोष्टी खऱ्या ठरल्यावर काय होईल.?”

⁹“तो म्हणाला, ‘दानीएला, तू तुझ्या जीवनाकडे लक्ष दे. संदेश गुप्त ठेवलेला आहे. अंताच्या क्षणापर्यंत तो गुप्तच राहील. ¹⁰पुष्कळ लोकांना शुध्द केले जाईल ते स्वतःला स्वच्छ करतील. पण दुष्ट दुष्टच राहातील. त्यांना ह्या गोष्टी समजणार नाहीत. पण सुजांना सर्व समजेल.

¹¹“नित्याची होमार्पणे करणे बंद होईल. ह्या वेळेपासून ती भयंकर नाश करणारी गोष्टी घडेपर्यंतचा काळ हा 1290 दिवसांचा असेल. ¹²जो वाट पाहील आणि 1335 दिवसांच्या अखेरपर्यंत पोहोचेल, तो खूप सुखी होईल.

¹³“दानीएल, तुझ्याबद्दल सांगायचे झाले तर, जा आणि शेवटपर्यंत तुझे जीवन जग. तुला विश्वांती मिळेल आणि अखेरील तू मृत्युलोकांतून उठशील आणि तुला तुझा हिस्सा मिळेल.”

होशेय

परमेश्वराचा होशेयतेर्फे संदेश

१ बैरीचा मुलगा होशेय याला परमेश्वराचा संदेश आला, त्या वेळेस उज्जीया, योथाम, आहाज आणि हिज्कीया हे यहुदाचे राजे होते. व योवाशाचा मुलगा यराबाम इझ्राएलावर राज्य करीत होता.

२ हा होशेयला आलेला परमेश्वराचा पहिलाच संदेश होता. परमेश्वर म्हणाला, “जा आणि वेश्येशी लग्न कर. तिला मुले होऊ देत. का? कारण ह्या देशातील लोक वेश्येप्रमाणेच वागले आहेत. त्यांनी परमेश्वराचा विश्वासघात केला आहे.”

इज्जेलचा जन्म

३ म्हणून होशेयने दिव्ळाइमाची मुलगी गोमर हिच्याशी लग्न केले. तिला दिवस गेले व तिला मुलगा झाला. ४ परमेश्वराने होशेयला सांगितले, “या मुलाचे नाव इज्जेल ठेव. का? कारण लवकरच, येहू घराण्याने इज्जेल दरीत जो रक्तपात केला, त्याबद्दल मी त्यांना शिक्षा करणार आहे. मग मी इझ्राएल राष्ट्रांचा शेवट करीन. ५ त्या वेळी मी इज्जेल दरीत, इझ्राएलचे धनुष्य मोडीन.”

लो-रूहामाचा जन्म

६ मग गोमरला पुन्हा दिवस गेले. ह्या खेपेस तिने एका मुलीला जन्म दिला. परमेश्वर होशेयला म्हणाला, “तिचे नाव लो-रूहामा ठेव. का? कारण मी यापुढे इझ्राएल राष्ट्राला अजिबात दया दाखविणार नाही. मी त्यांना क्षमा करणार नाही. ७ पण मी यहुदावर दया करीन. मी यहुदा राष्ट्राला वाचवीन, त्यांना वाचविण्यासाठी मी धनुष्य किंवा तलवार यांचा उपयोग करणार नाही, किंवा घोडदळ वा सैनिक यांचा वापर करणार नाही. मी माझ्या सामर्थ्याच्या बळावर त्यांना तारीन.”

लो-अम्मीचा जन्म

८ मग लो-रूहमेचे दूध तुटल्यावर गोमरला पुन्हा दिवस गेले या खेपेला तिने एका मुलाला जन्म दिला. ९ परमेश्वराने त्या मुलाचे नाव “लो-अम्मी ठेवण्यास सांगितले. का? कारण तुम्ही माझे लोक नव्हेत व मी तुमचा परमेश्वर नाही.”

इझ्राएल लोकांच्या बहुसंख्यत्वाविषयी परमेश्वराचे वचन

१० “भविष्यकाळात, समुद्रकाठच्या वाळूच्या कणांप्रमाणे इझ्राएली लोक असतील. तुम्ही वाळू मापू वा मोजू शकत नाही. मग ‘तुम्ही माझे लोक नव्हेत’ असे ज्यांना म्हणण्यात आले, ‘त्याऐवजी त्यांना तुम्ही जिवंत परमेश्वराची लेकरे आहात.’ असे म्हणण्यात येईल.

११ “मग यहुदाचे व इझ्राएलचे लोक एकत्र येतील. ते त्यांच्यासाठी एक राजा निवडतील. त्याचे राष्ट्र भूप्रदेशापेक्षा खूपच मोठे असेल. तेव्हा इज्जेलचा दिवस खरोखर चांगला असेल.”

२ “मग तुम्ही तुमच्या भावांना ‘तुम्ही माझे आहात’ आणि बहिणींना ‘त्याने तुमच्यावर दया केली’ असे म्हणाल.”

इझ्राएल राष्ट्रांशी परमेश्वर बोलतो

२ “तुम्ही आपल्या आईशी वाद घाला. खुशाल वाद घाला. कारण ती माझी पत्नी नाही व मी तिचा पती नाही. वेश्येप्रमाणे वागण्याचे सोडून देण्यास तिला सांगा. तिच्या स्तनापासून तिला तिच्या प्रियकरांना दूर करण्यास सांगा. ३ तिने जर व्यभिचार करण्याचे सोडण्यास नकार दिला तर मी तिला नग्न करीन. तिला मी तिच्या जन्माच्या वेळच्या अक्शेप्रमाणे टाकीन. मी तिचे लोक काढून घेईन मग ती ओसाड रूक्ष वाळवंटाप्रमाणे होईल, मी तिला तहानेने मारीन. ४ तिची मुले ही वेश्येची मुले असल्याने मला त्यांची कीव येणार नाही. ५ त्यांची आई वेश्येप्रमाणे वागली. तिला तिच्या कर्माची लाज वाटली पाहिजे. ती म्हणाली, ‘मी माझ्या प्रियकराकडे जाईन ते मला अन्नपाणी देतील. ते मला लोकर, कापड, मद्य व जैतूनेचे तेल देतील.’

६ “म्हणून, मी (परमेश्वर) तुझा (इझ्राएलचा) रस्ता काटे पसरवून आडवीन. मी भिंत बांधीन मग तिला मार्ग सापडू शकणार नाही. ७ ती तिच्या प्रियकरांपासून धावेल पण त्यांना ती गाठू शकणार नाही. ती तिच्या प्रियकरांना शोधील, पण ते तिला सापडणार नाहीत. मग ती म्हणेल, ‘मी माझ्या पहिल्या पतीकडे (परमेश्वराकडे) परत जाईन.

मी त्याच्याजवळ असताना माझे जीवन ह्याहून चांगले होते. आतापेक्षा ते आयुष्यच बरं होते.'

⁸"तिला धान्य, मद्य आणि तेल देणारा मीच एकमेव (परमेश्वर) आहे. हे तिला (इझ्राएलाला) कळले नाही. मी तिला आणखी चांदी-सोने देत राहिलो पण इझ्राएली लोकांनी त्या चांदी-सोन्याचा उपयोग बआलच्या मूर्ती घडविण्याकरिता केला. ⁹म्हणून, मी (परमेश्वर) परत येईन. मी धान्य पिकताच माझे धान्य व द्राक्षे तयार होताच धान्य आणि द्राक्षरस परत घेईन. मी तिला तिचे उघडे शरीर झाकण्यासाठी दिलेली लोकर व कापड परत घेईन.

¹⁰आता मी तिला उघडी करीन. ती नग्न होईल व तिचे सर्व प्रियकर तिला पाहू शकतील. माझ्या सामर्थ्यापासून तिचा कोणीही बचाव करू शकणार नाही. ¹¹मी तिचा सर्व आनंद नष्ट करीन. तिच्या सुट्या तिच्या अमावस्येच्या मेजवानी व विश्रांतीचे दिवस मी काढून घेईन. तिच्या खास मेजवानीची मी बंद करीन. ¹²मी तिच्या द्राक्षवेळीचा व तिच्या अंजिराच्या झाडांचा नाश करीन. ती म्हणाली होती, 'माझ्या प्रियकरांनी मला या गोष्टी दिल्या' पण मी तिच्या बागांचे रूप पालटून टाकीन. त्या जंगलाप्रमाणे होतील. वन्य पशू येऊन झाडे खातील.

¹³"तिने बालाची सेवा केली, म्हणून मी तिला शिक्षा करीन. तिने त्यांच्यापुढे धूप जाळली. तिने साजशृंगार केला. तिने दागदागिने व नथनी घातली मग ती तिच्या प्रियकरांकडे गेली व मला विसरली." परमेश्वरच असे म्हणाला:

¹⁴"म्हणून मी (परमेश्वर) तिला शिकवीन. मी तिला वाळवंटात नेईन. मी तिच्याशी प्रेमाने बोलून. ¹⁵तेथे मी तिला द्राक्षमळे देईन अखोरची दरी आशेचे द्वार म्हणून देईन. मग तिच्या तरुणपणी मिसर देशातून बाहेर आल्यावर ज्याप्रमाणे तिने प्रत्युत्तर दिले होते, तसे ती देईल." ¹⁶परमेश्वरच असे म्हणतो.

"त्या वेळेला 'तू मला माझा पती' म्हणून संबोधशील. मला 'माझा बआल * असे म्हणणार नाहीस. ¹⁷मी तिच्या तोंडातून बालाचे नाव काढून टाकीन. मग लोक कधीही बालाचे नाव घेणार नाहीत.

¹⁸"त्या वेळेला, मी इझ्राएली लोकांसाठी रानातल्या प्राण्यांबरोबर, आकाशातील पक्ष्यांबरोबर आणि जमिनीवर सरपटणाऱ्या प्राण्यांबरोबर एक करार करीन. मी धनुष्य तलवार व युध्दात वापरण्यात येणारी शस्त्रे मोडून टाकीन. त्या देशात एकही शस्त्र राहणार नाही. मी देश सुरक्षित करीन, त्यामुळे इझ्राएलचे लोक शांतीने झोप घेतील.

¹⁹आणि मी (परमेश्वर) तुला माझी चिरंतन वधू करीन. मी चांगुलपणा, न्याय, प्रेम व दया यांच्यासह तुला वधू करून घेईन. ²⁰मी तुला माझी विश्वासू वधू बनवीन. मग

तू परमेश्वराला खरोखर जाणशील. ²¹मी त्या वेळेला प्रत्युत्तर देईन." परमेश्वर असे म्हणतो.

"मी आकाशाशी बोलून व तो पृथ्वीवर पाऊस पाडेल.

²²भूमी धान्य, मद्य व तेल देईल. त्यामुळे इज्जेलच्या गरजा भागतील.

²³तिच्या भूमीत मी तिचे पुष्कळ बीज* पेरीन. लो-रूमाहावर मी दया करीन. लो-अम्मीला मी 'माझे लोक' म्हणीन. मग ते मला 'तू माझा परमेश्वर' मानतील."

होशेय गोमरला विकत घेऊन गुलामगिरीतून परत आणतो

3 मग परमेश्वर पुन्हा मला म्हणाला, "गोमरला खूप प्रियकर आहेत पण तू तिच्यावर प्रेम करीत राहिलेच पाहिजे. का? कारण परमेश्वर तसेच करतो. परमेश्वर इझ्राएल लोकांवर सतत प्रेम करतो, पण ते लोक मात्र इतर दैवतांची पूजा करीत राहतात. त्यांना मनुकांच्या देपा खाणे आवडते."

²म्हणून मी सहा औस चांदी व 9 बुशेल जव देऊन गोमरला विकत घेतले. ³मग मी तिला म्हणालो, "खूप दिवस तू माझ्याबरोबर घरात राहिले पाहिजेस. तू वेश्येप्रमाणे वागता कामा नयेस. तू दुसऱ्या पुरुषाबरोबर जाणार नाहीस. मीच तुझा पती असेन."

⁴ह्याचप्रमाणे, पुष्कळ दिवस इझ्राएली लोकांना राजावाचून वा नेत्यावाचून काळ कंठावा लागेल. त्यांना बळी, स्मृतिशिळा, एफोद वा घराण्याचा देव यांच्यावाचून राहावे लागेल. ⁵ह्यानंतर इझ्राएलचे लोक परत येतील. मग ते परमेश्वराला म्हणजेच त्यांच्या देवाला आणि दावीदाला म्हणजेच त्यांच्या राजाला शोधतील. शेवटच्या दिवसांत, ते परमेश्वराचा व त्याच्या चांगुलपणाचा आदर करतील.

परमेश्वर इझ्राएलवर रागावला आहे

4 इझ्राएलच्या लोकांनी, परमेश्वराचा संदेश ऐका! ह्या देशात राहणाऱ्या लोकांविरुद्ध परमेश्वर आपले म्हणणे मांडणार आहे. "ह्या देशातील लोकांना परमेश्वराची खरीखुरी ओळख नाही. ते सत्याने वागत नाहीत आणि परमेश्वराशी एकनिष्ठ नाहीत. ²लोक शपथ घेतात, खोटे बोलतात, ठार मारतात आणि चोरी करतात ते व्यभिचाराचे

पुष्कळ बीज इज्जेल, लो-रूहामा, आणि लो-अम्मी होशयाची मुले आहेत. पण ह्या नावांना आणखीही विशेष अर्थ आहेत. इज्जेल ह्या नावाचा अर्थ "देव विद्या पेरिल." परंतु इझ्राएलमधील एका मोठ्या खोऱ्याचेपण नांव इज्जेल आहे. हे असे दर्शविते की बहुधा देव त्याच्या लोकांना परत इझ्राएलमध्ये आणेल. लो-रूहामाचा अर्थ "तिला दया दाखविण्यात आली नाही." आणि लो-अम्मी म्हणजे "माझे लोक नव्हत."

माझा बआल ही शब्दखेळी आहे. बाल ह्या नावाचा अर्थ "प्रभू किंवा पति" असाही होतो.

पाप करतात आणि त्यांना मुले होतात ते पुन्हा पुन्हा खून करतात. ³म्हणून देश, मृतासाठी शोक करणाऱ्या माणसाप्रमाणे झाला आहे. देशातील सर्व लोक दुर्बल झाले आहेत. रानातील प्राणी, आकाशातील पक्षी आणि समुद्रातील मासेसुद्धा मरत आहेत. ⁴कोणीही दुसऱ्याशी वाद घालू नये वा दुसऱ्याला दोष देऊ नये. हे याजका! माझा वाद तुझ्याबरोबर आहे. * ⁵तुम्ही (याजक) दिवसा-दिवस पडाल आणि रात्री, तुमच्याबरोबर संदेष पडतील. मी तुमच्या आईचा नाश करीन.

⁶माझ्या लोकांचा अज्ञानामुळे नाश झाला. तुम्ही शिकण्याचे नाकारले आहे. म्हणून मी तुम्हाला माझ्या सेवेत याजक होण्यास नकार देईन. तुम्ही तुमच्या देवाचा नियम विसरलात, म्हणून मी तुमच्या मुलांना विसरेन. ⁷ते गर्विष्ठ झाले, त्यांनी माझ्याविरुद्ध खूप पाप केले. म्हणून मी त्यांचे वैभवाचे लाजिरवाण्या स्थितीत रूपांतर करीन.

⁸लोकांच्या पापांमध्ये याजक सहभागी झाले. त्यांना ती पापे आणखी पाहिजे आहेत. ⁹म्हणजेच याजक लोकांपेक्षा वेगळे नाहीत. त्यांनी केलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल मी त्यांना शिक्षा करीन. त्यांच्या चुकांची मी परतफेड करीन. ¹⁰ते खातील, पण त्यांची तुमी होणार नाही. ते व्यभिचाराचे पाप करतील, पण त्यांना मुले होणार नाहीत. का? कारण त्यांनी परमेश्वराचा त्याग केला आणि वेश्येप्रमाणे वर्तन केले. ¹¹व्यभिचार, कडक पेय, व नवीन मद्य माणसाची सरळ विचार करण्याची ताकद नष्ट करतील. ¹²माझी माणसे लाकडाच्या तुकड्यांना सल्ला विचारीत आहेत. त्यांना वाटते की त्या काटक्या त्यांना उत्तर देतील. का? कारण ते वेश्यांप्रमाणे त्या खोऱ्या देवाच्या मागे धावले. त्यांनी त्यांच्या देवाचा त्याग केला व ते वेश्येप्रमाणे वागले. ¹³पर्वतमाथ्यांवर ते बळी देतात आणि डोंगरांवर अल्लोन लिबने व एला या वृक्षांखाली धूप जाळतात. ह्या वृक्षांची छाया चांगली असते. म्हणून तुमच्या मुली त्या वृक्षांखाली वेश्यांप्रमाणे झोपतात, आणि तुमच्या सुना व्यभिचाराचे पाप करतात.

¹⁴मी तुमच्या मुलींनी वेश्या झाल्याबद्दल वा तुमच्या सुनांना व्यभिचाराचे पाप केल्याबद्दल दोष देऊ शकत नाही. पुरुष वेश्यांकडे जातात व त्यांच्याबरोबर झोपतात. ते मंदिरातील कलावर्तिणीबरोबर बळी अर्पण करतात. म्हणजेच ते मूर्ख लोक स्वतःचाच नाश करून घेत आहेत.

इझ्राएलाची लजास्पद पापे

¹⁵इझ्राएल, तू वेश्येप्रमाणे वागतेस. पण यहुदाला अपराध करू देऊ नयेस. तू गिलगाला किंवा वर बैथ-आवेनला

माझा वाद तुझ्याबरोबर आहे किंवा 'लोक एखाडविषयी तक्रार किंवा आरोप करू शकत नाहीत. लोक याजकाबरोबर वाद घालण्याप्रमाणे असाहाय्य आहेत.' पुष्कळ वेळा याजक व लेवी न्यायाधिकाचे काम करीत असत आणि त्यांचे निर्णय अंतिम असत.

जाऊ नकोस. वचने देताना परमेश्वराच्या नावाचा उपयोग करू नकोस 'परमेश्वराशपथ' असे म्हणू नकोस. ¹⁶परमेश्वराने इझ्राएलला खूप गोष्टी दिल्या आहेत. खूप गवत असलेल्या विस्तीर्ण कुरणात आपल्या मेंढ्यांना घेऊन जाणाऱ्या मेंढपाळाप्रमाणे परमेश्वर आहे. पण इझ्राएल पुन्हा पुन्हा पळून जाणाऱ्या कालवडीप्रमाणे हट्टी आहे. ¹⁷एफ्राईमने त्याच्या मूर्तीशी हातमिळवणी केली आहे. तेव्हा त्याला ऐकटा ठेवा.

¹⁸एफ्राईम त्यांच्या धुंदीत सामील झाला आहे. मद्यपान केल्यानंतर ते वेश्यांप्रमाणे वागत आहेत. ते आपल्या प्रियकरांकडून लाजिरवाण्या भेटी मागतात. ¹⁹ते संरक्षणासाठी त्या दैवतांजळ गेले आणि त्यांनी आपली विचार करण्याची शक्ती गमावली. त्यांनी अर्पण केलेले बळी त्यांना नामुष्कीच आणतात."

नेत्यांनी इझ्राएलला व यहुदाला पाप करायला भाग पाडले

5 "याजकांनो, इझ्राएल राष्ट्रा आणि राजाच्या घराण्यातील लोकांनो, माझे म्हणणे ऐका. कारण हा निवाडा तुमच्यासाठी आहे.

"तुम्ही मिस्र्यातील सापव्याप्रमाणे आहात. ताबोरच्या भूमीवर पसरलेल्या जाव्याप्रमाणे तुम्ही आहात. ²तुम्ही पुष्कळ वाईट कृत्ये केली आहेत, म्हणून मी तुम्हा सत्याना शिक्षा करीन. ³एफ्राईमला मी ओळखून आहे. इझ्राएलची कृत्ये मला महीत आहेत. एफ्राईम, आता, यावेळी तू वेश्येप्रमाणे वागत आहेस. इझ्राएल पापाने बरबटली आहे. ⁴इझ्राएलच्या लोकांनी खूप वाईट गोष्टी केल्या आहेत, त्या वाईट गोष्टी त्यांना परमेश्वराकडे परत येण्यास अडथळा करतात. ते नेहमी दुसऱ्या दैवतांच्या मागे मागे जाण्याच्या मार्गाचाच विचार करतात. ते परमेश्वराला ओळखत नाहीत. ⁵इझ्राएलचा अहंकार त्यांच्याविरुद्ध पुरावा आहे. म्हणून इझ्राएल आणि एफ्राईम त्यांच्या पापांना अडखळतील. त्यांच्याबरोबर यहुदाही अडखळेल.

⁶लोकांचे नेते परमेश्वराचा शोध घेतील. ते त्यांच्याबरोबर त्यांच्या 'मेंढ्या' व 'गायी' घेतील. पण त्यांना परमेश्वर सापडणार नाही. का? कारण त्यांनी त्या लोकांचा त्याग केला आहे. ⁷ते परमेश्वराशी प्रामाणिक राहात नाहीत. त्यांची मुले परक्यांपासून झालेली आहेत. आता परमेश्वर त्यांचा आणि त्यांच्या देशाचा पुन्हा नाश करील."

इझ्राएलच्या नाशाचे भविष्य

⁸गिबत शिंग फुंका, रामात तुतारी फुंका. बैथ-आवेनमध्ये इषारा द्या. बन्यामीन, तुझ्यामागे शत्रू लागला आहे.

⁹शिक्षेच्या वेळी एफ्राईम ओसाड होईल ह्या गोष्टी नक्की घडून येतील, असा खात्रीपूर्वक इषारा मी (परमेश्वर) इझ्राएलच्या घराण्यांना देतो.

¹⁰दुसऱ्यांची मालमत्ता चोरणाऱ्या चोरांसारखे यहुदाचे नेते आहेत. म्हणून मी (परमेश्वर) माझ्या रागाचा त्यांच्यावर पाण्याप्रमाणे वर्षाव करीन.

¹¹एफ्राईमला शिक्षा होईल. द्राक्षांप्रमाणे तो चिरडला व दाबला जाईल. का? कारण त्याने आंगळाला अनुसरण्याचे ठरविले.

¹²कसर ज्याप्रमाणे कापडाच्या तुकड्याचा नाश करते, तसाच मी एफ्राईमचा नाश करीन. लाकडाचा तुकडा सडून नष्ट होतो, तसेच मी यहुदाला नष्ट करीन.

¹³एफ्राईमने स्वतःचा आजार व यहुदाने स्वतःची जखम पाहिली. म्हणून मदतीसाठी ते अश्रुरकडे गेले. त्यांनी सम्राटाला त्यांच्या समस्या सांगितल्या. पण तो सम्राट तुम्हाला बरे करू शकत नाही. तो तुमची जखम भरून काढू शकत नाही.

¹⁴का? एफ्राईमच्या दृष्टीने मी सिंहाप्रमाणे होणार आहे. यहुदा राष्ट्राला मी तरुण सिंहासारखा होणार आहे. मी, हो मी, त्यांचे फाडून तुकडे तुकडे करीन. मी त्यांचे हरण करीन. आणि कोणीही त्यांना माझ्यापासून वाचवू शकणार नाही.

¹⁵लोक त्यांचा अपराध कबूल करेपर्यंत आणि माझा शोध घेईपर्यंत मी माझ्या जागी परत जाईन. हो! त्यांच्या अडचणीच्या वेळी ते माझा कसून शोध करतील."

परमेश्वराकडे परत येण्याची चळे

6 "चला! आपण परमेश्वराकडे परत जाऊ या! त्याने आपल्याला दुखविले, पण तोच आपल्याला बरे करील. त्याने आपल्याला जखमी केले, पण तोच त्यावर मलमपट्टी करील.

²दोन दिवसांनी तो आपल्याला जिवंत करील. आणि तिसऱ्या दिवशी उठवील मग आपण त्यांच्याजवळ राहू शकू.

³आपण परमेश्वराबद्दल जाणून घेऊ या परमेश्वराला समजून घ्यायचा कसून प्रयत्न करू या. पहाट येते हे जसे आपल्याला माहीत आहे, तसेच तो येत आहे, हेही आपल्याला माहीत आहे. जमिनीला पाणी पुरविणाऱ्या वसंतातील पावसाप्रमाणे परमेश्वर येईल."

लोक निष्ठावान नाहीत

⁴"एफ्राईम व यहुदा, मी तुमचे काय करावे बरे? तुमची निष्ठा सकाळच्या धुक्याप्रमाणे आहे. प्रातःकाळीच नाहीशा होणाऱ्या दवाप्रमाणे तुमची निष्ठा आहे.

⁵मी संदेष्ट्यांचा उपयोग करून लोकांसाठी नियम केले. माझ्या आज्ञेप्रमाणे लोकांना ठार मारले गेले. त्या निर्णयांतून चांगल्या गोष्टी निर्माण होतील.

⁶का? कारण मला निष्ठावंत प्रेम पाहिजे, बळी नको. लोकांनी होमार्पणे आणण्यापेक्षा, परमेश्वराला जाणून घ्यावे, असे मला वाटते.

⁷पण लोकांनी आदामासारखाच करार मोडला त्यांच्या देशातच त्यांनी माझा विश्वासघात केला.

⁸गिलाद दुष्कर्म करणाऱ्यांची नगरी आहे. लोकांनी दुसऱ्यांना फसविले व ठार मारले.

⁹लुटारू ज्याप्रमाणे कोणावर तरी हल्ला करण्यासाठी वाट बघत लपून बसतात, त्याचप्रमाणे धर्मगुरू शेखमला जाणाऱ्या रस्त्यावर वाटसरूची वाट बघतात. त्यांनी दुष्कृत्ये केली आहेत.

¹⁰इझ्राएलमध्ये भयंकर गोष्ट मी पाहिली आहे. एफ्राईम परमेश्वराशी निष्ठावान नाही इझ्राएल पापाने बरबटली आहे.

¹¹यहुदा, तुझ्यासाठी सुगीची वेळ ठेवलेली आहे. माझ्या लोकांना मी कैदेतून परत आणीन, तेव्हा ती वेळ येईल."

7 "मी इझ्राएलला बरे करीन. मगच लोकांना एफ्राईमच्या पापाविषयी कळून येईल. लोकांना शोमरोनाचा खोटेपणाही समजेल. त्या नगरीत ये जा करणाऱ्या चोरांबद्दलही लोकांना समजेल.

²मी त्यांचे अपराध लक्षात ठेवीन, असे त्या लोकांना वाटत नाही. त्यांची दुष्कृत्ये सगळीकडे पसरली आहेत. मला त्यांची पापे स्पष्ट दिसू शकतात.

³त्यांची दुष्कृत्ये त्यांच्या राजाला आनंद देतात. त्यांची दैवते त्यांच्या नेत्यांना खुश करतात.

⁴रोटीवाला रोट्या बनविण्यासाठी कणीक मळतो तो रोटी भट्टीत ठेवतो रोटी फुगत असताना तो आच मोठी ठेवत नाही. पण इझ्राएलचे लोक तसे नाहीत. ते त्यांची आच नेहमीच मोठी ठेवतात.

⁵आमच्या राजाच्या दिवशी, ते आच जास्त मोठी करतात. ते पेयांच्या मेजवानी देतात. मद्याच्या गरमीने नेत्यांना मळमळते. मग राजाही परमेश्वराच्या निंदकांत सामील होते.

⁶लोक कट रचतात. त्यांची मने तापलेल्या भट्टीप्रमाणे उत्तेजित होऊन जळतात. त्यांच्या मनातील खळबळ रात्रभर जळत राहते. आणि सकाळी ती अतितप्त विस्तवाप्रमाणे होते.

⁷ते तापलेल्या भट्टीप्रमाणे आहेत. त्यांनी त्यांच्या राज्यकर्त्यांचा नाश केला. त्यांचे सर्व राजे पडले पण एकांनेही मदतीसाठी मला हाक मारली नाही."

इझ्राएलचा नाश केला जाणार आहे, हे इझ्राएलला ठाऊक नाही

⁸"एफ्राईम राष्ट्रबरोबर मिसळतो तो दोन्हीकडून न भाजलेल्या भाकरीप्रमाणे आहे.

⁹परके एफ्राईमची शक्ती नष्ट करतात. पण एफ्राईमला ते कळत नाही. त्याच्यावर पिकलेले केस पसरले आहेत. पण ते त्याला माहीत नाही.

¹⁰एफ्राईमचा गर्व त्यांच्याविरुद्ध बोलतो लोकांना खूपच अडचणी आहेत, तरी ते परमेश्वराकडे, त्यांच्या

परमेश्वराकडे परत जात नाहीत. ते मदतीसाठी त्याच्याकडे पाहात नाहीत.

¹¹म्हणजेच एफ्राईम मूर्ख पारव्याप्रमाणे बेअक्कल झाला आहे. लोकांनी मदतीसाठी मिसरला हाक मारली. ते मदत मागायला अशशूरकडे गेले.

¹²ते मदतीसाठी त्या देशाकडे जातात खरे, पण मी त्यांना सापळ्यात पकडीन. मी माझे जाळे त्यांच्यावर फेकीन, आणि जाळ्यात अडकलेल्या आकाशातील पक्ष्याप्रमाणे मी त्यांना खाली आणीन. त्यांच्या करारांबद्दल मी त्यांना शिक्षा करीन.

¹³ते त्यांच्या दृष्टीने वाईट आहे. त्यांनी माझा त्याग केला. त्यांनी माझी आज्ञा पाळण्यास नकार दिला म्हणून त्यांचा नाश होईल. मी त्या लोकांचे रक्षण केले. पण ते माझ्याविरुद्ध खोटे बोलतात.

¹⁴मनापासून ते मला कधीही बोलावीत नाहीत. हो! ते त्यांच्या बिछान्यात रडतात आणि धान्य व नवीन मद्य मागताना ते स्वतःला माझ्यापासून अलगच करतात मनाने ते माझ्यापासून दूर गेले आहेत.

¹⁵मी त्यांना शिकवण दिली आणि त्यांचे हात बळकट केले. पण त्यांनी माझ्याविरुद्ध दुष्ट बेट रचले आहेत.

¹⁶ते मोडक्या धनुष्याप्रमाणे आहेत. त्यांनी दिशा बदलल्या पण ते परत माझ्याकडे आले नाहीत. त्यांचे नेते त्यांच्या सामर्थ्याबद्दल बदाई मारतात. पण ते तलवारीच्या वाराने मारले जातील. मग मिसरचे लोक त्यांना हसतील.

मूर्तिपूजेने इझ्राएलला नाशाकडे नेले

8 “रणशिंग फुंकून इशारा द्या परमेश्वराच्या घरावरील गरुडप्रमाणे व्हा. इझ्राएल लोकांनी माझा करार मोडला आहे त्यांनी माझे नियम पाळले नाहीत ²परमेश्वरा, आम्ही इझ्राएलमधील लोक तुला ओळखतो” असे ते किंचाळून मला म्हणतात. ³पण इझ्राएलने चांगल्या गोष्टी नाकारल्या म्हणून शत्रू त्याचा पाठलाग करतात. ⁴इझ्राएल लोकांनी त्यांचा राजा निवडला, पण सल्ला विचारण्यासाठी ते माझ्याकडे आले नाहीत. इझ्राएल लोकांनी नेते निवडले, पण मी ओळखत असणाऱ्या लोकांची निवड त्यांनी केली नाही. इझ्राएल लोकांनी त्यांच्याजवळील सोन्या-चांदीचा उपयोग स्वतःसाठी मूर्ती तयार करण्याकरिता केला. म्हणून त्यांचा नाश होईल. ⁵⁻⁶शोमरोन, तुझे वासरू परमेश्वराने नाकारले आहे परमेश्वर म्हणतो, “मी इझ्राएल लोकांवर रागावलो आहे.” इझ्राएलच्या लोकांना त्यांच्या पापाबद्दल शिक्षा केली जाईल काही कामगारांनी ते पुतळे घडविले ते काही परमेश्वर नाहीत. शोमरोनच्या वासरांचे तुकडे तुकडे केले जातील ⁷इझ्राएल लोकांनी मूर्खपणा केला. तो वाऱ्याला पेरण्याप्रमाणे होता. म्हणून त्यांच्यावर संकटे येतील-ते वावटळीचे पीक निर्माण करतील. शेतांत पीक वाढेल, पण त्यापासून अन्न मिळणार नाही. जर काही पिकलेच, तर परकेच ते खाऊन टाकतील.

⁸कोणालाही नको असलेल्या ताटासारखा इझ्राएल असल्यामुळे त्याचा नाश केला गेला. इझ्राएलला दूर फेकण्यात आले. म्हणून इझ्राएल लोक इतर राष्ट्रांत विखुरले गेले.

⁹एफ्राईम त्याच्या ‘प्रेमिकाकडे’ गेला. रानटी गाढवाप्रमाणे तो अशशूरकडे भटकला गेला.

¹⁰इझ्राएल लोक इतर राष्ट्रांतील आपल्या ‘प्रियकरांकडे’ गेले. पण मी इझ्राएलींना एकत्र गोळा करीन. पण त्या सामर्थ्यवान राजाच्या ओझ्यामुळे त्यांना थोडासा त्रास झालाच पाहिजे.

इझ्राएल देवाला विसरून मूर्तींना पुजतो

¹¹एफ्राईमने पुष्कळ वेदा बांधून पापच केले. त्या वेदा एफ्राईमच्या पापाच्या वेदा बनल्या आहेत.

¹²मी एफ्राईमसाठी जरी 10,000 नियम लिहिले, पण एफ्राईमने ते परक्यासाठी असल्याप्रमाणे मानले.

¹³इझ्राएलींना बळी देणे आवडते. ते मांसाचा नेवढा दाखवून ते खातात. परमेश्वर त्यांनी दिलेले बळी स्वीकारीत नाही. त्याला त्यांची पापे स्मरतात. म्हणून तो त्यांना शिक्षा करील. कैदी म्हणून त्यांना मिसरला नेण्यात येईल.

¹⁴इझ्राएलने राजवाडे बांधले. पण तो आपल्या कर्त्याला विसरला आता यहुदा गड्या बांधतो आहे. पण मी यहुदातील गावाला आग लावीन आणि ती आग त्या गड्यांना बेचिराख करील!”

परागंदा अवस्थेचे दुःख

9 इझ्राएल, इतर राष्ट्रांप्रमाणे आनंदोत्सव करू नकोस. आनंदात राहू नकोस! तू वेश्येप्रमाणे वागलास आणि देवाचा त्याग केलास. प्रत्येक खळ्यावर तू व्यभिचाराचे पाप केलेस. * ²पण त्या खळ्यांतील धान्य इझ्राएलला पुरणार नाही. इझ्राएलला पुरेसे मद्य मिळणार नाही.

³इझ्राएली परमेश्वराच्या भूमीत राहणार नाहीत. एफ्राईम मिसरला परत जाईल. अशशूरमध्ये त्यांना निषिद्ध भक्ष्य भक्षण करावे लागेल. ⁴इझ्राएल लोक देवाला मद्य अर्पण करणार नाहीत. ते परमेश्वराला बळी अर्पण करणार नाहीत. त्यांचे बळी प्रेत संस्कारात खाल्ले जाणाऱ्या अन्नसारखे असतील. जो कोणी ते खातो तो अशुद्ध होतो. त्यांच्या भाकरी परमेश्वराला मंदिरात पोचणार नाहीत. त्या त्यांनाच खाव्या लागतील. ⁵ते (इझ्राएली) परमेश्वराच्या सुट्या व समारंभ साजरे करू शकणार नाहीत.

⁶इझ्राएल लोक निघून गेले. कारण शत्रूने त्यांच्याकडून सर्वकाही घेतले. पण मिसर त्यांचा स्वीकार करील. मोफ

व्यभिचाराचे पाप केले ह्याचा अर्थ असा की लोक देवाशी विश्वासू नव्हते. परंतु ह्याचा असाही अर्थ होतो की लोकांनी मंदिरातील वेश्याबरोबर लैंगिक संबंध केला. त्यांची खोटी वैवते त्यांना पुष्कळ संतती व उत्तम पिक देईल असा त्यांनी विश्वास ठेवला होता.

त्यांना मूठमाती देईल. त्यांच्या चांदीच्या खजिन्यांवर रानटी झुडुपे वाढतील. इझ्राएल लोकांच्या राहण्याच्या ठिकाणी काटे उगवतील.

इझ्राएलने खऱ्या संदेष्ट्यांना नाकारले

⁷संदेष्टा म्हणतो, “इझ्राएला, ह्या गोष्टी जाणून घे. शिक्षेची वेळ आली आहे. तुझ्या कुकर्माची किंमत मोजण्याची वेळ आली आहे.” पण इझ्राएलचे लोक म्हणतात, “संदेष्टे मूर्ख आहे. देवाचेच आत्मे असलेला हा माणूस वेडा आहे.” संदेष्टा म्हणतो, “तुमच्या दुष्कृत्यांबद्दल तुम्हाला शिक्षा होईल. तुमच्या तिरस्काराची सजा तुम्हाला मिळेल.” ⁸परमेश्वर आणि संदेष्टा एफ्राईम वर लक्ष ठेवण्याच्या रखवालदाराप्रमाणे आहेत. पण रस्ताभर अनेक सापळे आहेत. आणि लोक संदेष्ट्याचा त्याच्या परमेश्वराच्या घरातसुद्धा, तिरस्कार करतात.

⁹गिबाच्या घटनेमध्ये इझ्राएल लोक जितके दुष्ट होते तितकेच ते (आजही) आहेत. परमेश्वर त्यांची पापे स्मरेल व त्यांना त्याबद्दल शिक्षा करील.

मूर्तिपूजेमुळे इझ्राएलचा विद्वंस झाला

¹⁰वाढवटातील ताज्या द्राक्षांप्रमाणे त्यावेळी इझ्राएल होता. तुमचे पूर्वज मोसमातील अंजिराच्या पहिल्या बहराप्रमाणे मला दिसले. पण मग ते बाल-पौरा कडे आले आणि ते बदलले. ते कुजल्यासारखे झाले ते ज्यांच्यावर प्रेम करीत त्या भयंकर गोष्टीसारखे (दैवतांसारखे) झाले.

इझ्राएलांना संतान होणार नाही

¹¹एफ्राईमचे वैभव पक्षाप्रमाणे दूर उडून जाईल तेथे गर्भधारणा होणार नाही, प्रसूतीही होणार नाहीत आणि म्हणून बालकेही असणार नाहीत. ¹²पण जरी इझ्राएलींनी मुले वाढविली तरी त्याचा काही उपयोग होणार नाही. मी त्यांना मुलांचा वियोग घडवीन. त्यांना सोडून देईन. पण त्यांना संकटाशिवाय काही मिळणार नाही.

¹³⁻¹⁴एफ्राईम आपल्या मुलांना सापळ्याकडे नेत आहे, हे मी पाहू शकतो एफ्राईम आपली मुले मारेकऱ्यापुढे आणतो. परमेश्वर, त्यांना तुझ्या इच्छेप्रमाणे दे. गर्भापात होणारी गर्भाशये दे दूध न देणारे स्तन दे.

¹⁵त्यांची सर्व पापे गिल्यालमध्ये आहेत. म्हणून तेथपासूनच मला त्यांचा तिरस्कार वाटू लागला. मी त्यांना बळजबरीने माझे घर सोडायला लावीन. कारण ते दुष्कृत्ये करतात. ह्यापुढे मी त्यांच्यावर प्रेम करणार नाही. त्यांचे नेते बंडखोर आहेत. ते माझ्याविरुद्ध गेले आहेत.

¹⁶एफ्राईमला शिक्षा होईल. त्यांचे मूल मरत आहे. ते निःसंतान होतील. ते बालकांना कदाचित् जन्म देतील, पण त्यांच्या पोटी जन्मलेल्या अमूल्य बालकांना मी ठार मारीन.

¹⁷ते लोक माझ्या परमेश्वराचे ऐकणार नाहीत. म्हणून तोही त्यांचे ऐकणार नाही. आणि ते बेघर होऊन राष्ट्रा-राष्ट्रांतून भटकतील.

इझ्राएलच्या संपत्तीने त्याला मूर्तिपूजेकडे नेले

10 इझ्राएल बहरलेल्या द्राक्षेवेलीप्रमाणे आहे. त्याला परमेश्वराकडून पुष्कळ गोष्टी मिळत गेल्या पण त्याने दैवतांच्या देवांच्या मानासाठी खूपखूप वेदा बांधल्या. त्याची भूमी अधिकाधिक चांगली होत गेली, तेव्हा त्याने अधिक चांगले स्तंभ दैवतांच्या मानासाठी उभे केले.

²इझ्राएलच्या लोकांनी परमेश्वराला फसविण्याचा प्रयत्न केला. पण आता त्यांनी त्यांचा अपराध कबूल केलाच पाहिजे. परमेश्वर त्यांच्या वेदा मोडेल. तो त्यांच्या स्मारक स्तंभांचा नाश करील.

इझ्राएलींचे दुष्ट निर्णय

³आता इझ्राएल लोक म्हणतात, “आम्हाला राजा नाही आम्ही परमेश्वराला मानत नाही. त्याचा राजा आमच्यासाठी काही करू शकत नाही.”

⁴ते वचने देतात पण ते फक्त खोटे बोलत असतात. ते आपला शब्द पाळत नाहीत. ते दुसऱ्या देशांबरोबर करार करतात. परमेश्वराला ते करार आवडत नाहीत. न्यायाधीश नांगरलेल्या शेतात वाढणाऱ्या विषारी तणाप्रमाणे आहेत.

⁵शोमरोनमधील लोक बेथःआवेन येथील वासरांची पूजा करतात. ते लोक अक्षरशः रडतील. ते याजकही खरोखरी रडतील. का? कारण त्यांची सुंदर मूर्ती नाहीशी झाली. ती दूर नेली गेली. ⁶ती मूर्ती अशशूरच्या महान राजाला भेट म्हणून नेली गेली तो, एफ्राईमची लज्जास्पद मूर्ती ठेविल. इझ्राएलला आपल्या मूर्तीची लाज वाटे. ⁷शोमरोनच्या दैवतांचा नाश केला जाईल पाण्यावर तरंगणाऱ्या लाकडाच्या तुकड्याप्रमाणे त्यांची दशा होईल.

⁸इझ्राएलने पाप केले आणि उच्चस्थाने बांधली. आवेन मधील उच्चस्थानांचा नाश केला जाईल त्यांच्या वेदीवर काटेकुटे व तण वाढतील मग ते पर्वतांना म्हणतील, “आम्हाला झाका” आणि टेकड्यांना म्हणतील, “आमच्यावर पडा.”

इझ्राएलला पापाची किंमत मोजावी लागेल

⁹इझ्राएल, गिबाच्या काळापासून तू पाप केले आहेस ते लोक तेथे पाप करीतच राहिले. गिबातील ते दुष्ट युद्धात खरोखरी पकडले जातील. ¹⁰मी त्यांना शिक्षा करण्यासाठी येईन सैन्ये त्यांच्या विरोधात गोळा होतील. ती इझ्राएलींच्या दोन्ही पापांबद्दल त्यांना शिक्षा करतील.

¹¹एफ्राईम शिकविलेल्या तरुण कालवडीप्रमाणे आहे. तिला खव्यातील धान्यावरून चालायला आवडते. मी तिच्या गळ्यात चांगले जोखड अडकवीन. एफ्राईमला दोराने

बांधीन मग यहूदा नांगरणी करील याकोब स्वतः ढेकळे फोडील.

¹²जर तुम्ही चांगुलपणा पेरलात, तर तुम्हाला खऱ्या प्रेमाचे पीक मिळेल तुमचे शेंत नांगरा तुम्हाला परमेश्वरासह पीक मिळेल. तो येईल आणि पावसाप्रमाणे तुमच्यावर चांगुलपणाचा वर्षाव करायला लावील.

¹³पण तुम्ही पाप पेरले, म्हणून तुम्हाला अडचणींचे पीक मिळाले तुम्हाला तुमच्या खोटेपणाचे फळ मिळाले. का? कारण तुम्ही तुमच्या शक्तीवर आणि तुमच्या सैनिकांवर विश्वास ठेवला. ¹⁴म्हणून तुमच्या सैन्याला रणशिंग ऐकू येईल तुमच्या सर्व गव्यांचा नाश होईल. तो नाश, शलमनाने जसा बेथ-आबेलचा नाश केला, तसा असेल. त्या युद्धाच्या वेळी, आया मुलांबरोबर ठार मारल्या गेल्या. ¹⁵आणि हे सर्व तुझ्याबाबतीत बेथेल येथे घडेल. का? कारण तुम्ही खूप पापे केली. तो दिवस उजाडताच इझ्राएलच्या राजाचा संपूर्ण नाश होईल.

इझ्राएल परमेश्वराला विसरला आहे

11 परमेश्वर म्हणाला, “इझ्राएल लहान बालक असताना, मी (परमेश्वराने) त्यांच्यावर प्रेम केले. आणि मी माझ्या मुलाला मिसरबाहेर बोलविले.

²पण मी जितके अधिक इझ्राएलींना बोलविले, तितके जास्त ते मला सोडून गेले. त्यांनी बआलाना बळी अर्पण केले. मूर्ती पुढे धूप जाळला.

³एफ्राईमला चालाबयाला शिकविणारा मीच होतो. मी इझ्राएलींना हातांवर उचलून घेतले. मी त्यांना बरे केले. पण त्यांना त्याची जाणीव नाही.

⁴मी त्यांना दोऱ्यांनी बांधून नेले. पण त्या प्रेमाच्या दोऱ्या होत्या. मी त्यांना मुक्त करणाऱ्या माणसाप्रमाणे होतो. मी खाली वाकून त्यांना जेवू घातले.

⁵“परमेश्वराकडे परत येण्यास इझ्राएल लोकांनी नकार दिला म्हणून ते मिसरला जातील अश्रूचा राजा त्यांचाही राजा होईल. ⁶त्यांच्या गावांवर दोंगती तलवार राहील. त्यांच्या सामर्थ्यावर पुरुषांना ती मारील त्यांच्या नेत्यांचा ती नाश करील.

⁷“मी परत यावे अशी माझ्या लोकांची अपेक्षा आहे. वरच्या परमेश्वराला ते बोलवतील पण देव त्यांना मदत करणार नाही.”

इझ्राएलचा नाश करण्याची परमेश्वराची इच्छा नाही

⁸“एफ्राईम, तुला सोडून देण्याची माझी इच्छा नाही. इझ्राएल, तुझे रक्षण करावे असे मला वाटते. अदमाह किवा सबोईम यांच्यासारखी तुझी स्थिती करावी असे मला वाटत नाही. माझे मनःपरिवर्तन होत आहे. तुझ्याबद्दलचे माझे प्रेम अतिशय उत्कट आहे.

⁹मी, माझ्या भयंकर क्रोधाचा, विजय होऊ देणार नाही. मी पुन्हा एफ्राईमचा नाश करणार नाही. मी मानव नसून परमेश्वर आहे. मी तुमच्यामधला एकमेव पवित्र आहे मी तुमच्याबरोबर आहे. मी माझा क्रोध प्रकट करणार नाही.

¹⁰मी सिंहासारखी डरकाळी फोडीन. मी डरकाळी फोडताच, माझी मुले माझ्यामागून येतील ती पश्चिमेकडून भयाने थरथर कापत येतील.

¹¹ती मिसरमधून घाबरलेल्या पाखरांप्रमाणे फडफड करीत येतील. अश्रूंसमधून भयभीत होऊन कबुतरांप्रमाणे येतील. मग मी त्यांना घरी परत नेईन.” परमेश्वर असे म्हणाला आहे.

¹²“एफ्राईमच्या दैवतांनी मला घेरून टाकले. इझ्राएलच्या लोकांनी माझ्याकडे पाठ फिरविली. म्हणून त्यांचा नाश झाला. पण यहूदा अजून एल बरोबरच चालत आहे. यहूदा पवित्रांशी निष्ठावंत आहे.”

परमेश्वर इझ्राएलच्याविरुद्ध आहे

12 एफ्राईम त्याचा वेळ वाया घालवीत आहे-इझ्राएल दिवसभर “वाऱ्याचा पाठलाग करतो.” लोक अधिकाधिक खोटे बोलतात. ते जास्तीतजास्त चोऱ्या करतात. त्यांनी अश्रूराशी करार केले आहेत. आणि ते जैतून तेल मिसरला नेत आहेत.

²परमेश्वर म्हणतो, “माझे इझ्राएलशी भांडण आहे. याकोबला त्याच्या कर्मांबद्दल सजा मिळालीच पाहिजे. त्याने केलेल्या वाईट कृत्यांबद्दल त्याला शिक्षा झालीच पाहिजे. ³याकोबने आईच्या गर्भात असल्यापासूनच त्याच्या भावाला फसवायला सुरवात केली. याकोब शक्तिशाली तरुण होता. त्या वेळी तो परमेश्वराविरुद्ध लढला. ⁴याकोबने देवदूताशी मल्लयुद्ध खेळले आणि तो जिंकला तो रडला व त्याने कृपा करण्याची याचना केली. हे बेथेलमध्ये घडले. तेथे तो आमच्याशी बोलला. ⁵हो, खरेच, यहोवा सैन्याचा परमेश्वर आहे. त्याचे नाव यहोवा (परमेश्वर) असे आहे. ⁶म्हणून आपल्या परमेश्वराकडे परत या. त्याच्याशी निष्ठा ठेवा. योग्य तेच करा. तुमच्या परमेश्वरावर नेहमी विश्वास ठेवा.

⁷“याकोब, हा खरा व्यापारी आहे. तो त्याच्या मित्रांनासुद्धा फसवितो त्याचे तराजू सुद्धा खोटे आहेत. ⁸एफ्राईम म्हणाला, ‘मी श्रीमंत आहे. मला खरी संपत्ती सापडली आहे. माझे अपराध कोणालाही कळणार नाहीत. कोणालाही माझी पापे समजणार नाहीत.’

⁹“पण तुम्ही मिसरमध्ये असल्यापासून, मी परमेश्वर तुमचा परमेश्वर आहे. सभामंडपाच्या वेळेप्रमाणे तुम्हाला तंबूत राहायला भाग पाडीन. ¹⁰मी संदेष्ट्यांशी बोललो मी त्यांना पुष्कळ दृष्टान्त दिले. माझी शिकवण तुम्हाला शिकविण्यासाठी मी त्यांना अनेक मार्ग दाखविले. ¹¹पण गिलादाच्या लोकांनी पाप केले आहे. तेथे पुष्कळ भयानक मूर्ती आहेत. गिल्यालमध्ये लोक बैलांना बळी अर्पण

करतात. त्यांच्या अनेक वेदी आहेत. नांगरलेल्या शेतात ज्याप्रमाणे ढेकळांच्या रांगा असतात, त्याप्रमाणे त्यांच्या वेदींच्या रांगाच्या रांगा आहेत.

¹²“याकोब अरामला पळून गेला. त्या जागी, इझ्राएलने पत्नीसाठी सेवा केली. दुसरी पत्नी मिळावी म्हणून त्याने मेंढ्या पाळल्या. ¹³पण परमेश्वराने संदेष्ट्यांच्या साहाय्याने इझ्राएलला मिसरमधून बाहेर आणले. संदेष्ट्यांचा उपयोग करून देवाने इझ्राएलला सुरक्षित ठेवले. ¹⁴पण एफ्राईम परमेश्वराच्या रागास कारणीभूत झाला एफ्राईमने अनेक लोकांना ठार केले. म्हणून त्याला त्याच्या अपराधांबद्दल शिक्षा होईल. त्याचा प्रभू (परमेश्वर) त्याला अपमान सहन करायला लावील.”

इझ्राएलने आपला नाश स्वतःच करून घेतला

13 “इझ्राएलमध्ये एफ्राईमने स्वतःचे महत्त्व वाढविले तो बोलत असे व लोक भीतीने थरथर कापत. पण एफ्राईमने पाप केले त्याने बआल देवताला पूजणे सुरू केले. ²ते इझ्राएली अधिकच पाप करतात. ते स्वतःसाठी मूर्ती तयार करतात. कारागीर चमत्कृतिपूर्ण चांदीच्या मूर्ती घडवितात व ते लोक त्या मूर्तीशी बोलतात. ते त्या मूर्तीपुढे बळी देतात. सोन्याच्या वासरांचे ते चुंबन घेतात. ³ह्याच कारणामुळे ते लोक लवकरच अदृश्य होतील. सकाळच्या धुक्याप्रमाणे त्यांची स्थिती होईल. सकाळी धुके थोड्यावेळ दिसते. व लगेच नाहीसे होते. इझ्राएलींची दशा खवळ्यातून उडणाऱ्या फोलकटाप्रमाणे होईल. धुराड्यातून निघणारा धूर काही क्षणातच दिसेनासा होतो, तसे त्यांचे होईल.

⁴“तुम्ही मिसर देशात असल्यापासून मी परमेश्वर तुमचा परमेश्वर आहे माझ्याशिवाय दुसरा देव तुम्हाला माहीत नव्हता. ज्याने तुम्हाला वाचविले तो मीच. ⁵वाळवंटात, त्या रूक्ष प्रदेशात, मी तुम्हाला ओळखले. ⁶मी इझ्राएल लोकांना अन्न दिले. त्यांनी ते खाल्ले व ते संतुष्ट झाले, तुप्त झाले. ते गर्विष्ठ झाले आणि ते मलाच विसरले.

⁷“म्हणूनच मी त्यांच्याशी सिंहासारखा वागेन. रस्त्यावर दबा धरून बसलेल्या चित्याप्रमाणे मी होईन. ⁸जिवी पिल्ले तिच्यापासून हिरावून घेतली गेली आहेत अशी अस्वलाची मादी जसा हल्ला करील, तसाच मीही त्यांच्यावर तुटून पडेन. मी त्यांच्यावर चढाई करीन. मी त्यांच्या छाती फाडीन. सिंह किंवा इतर हिन्न पशू आपली शिकार जशी फाडून खातात तसेच मी करीन.”

परमेश्वराच्या क्रोधापासून इझ्राएलला

कोणीही वाचवू शकणार नाही

⁹“इझ्राएल, मी तुला मदत केली. पण तू माझ्याविरुद्ध गेलास म्हणून आता मी तुझा नाश करीन. ¹⁰तुझा राजा कोठे आहे? तुझ्या सर्व नगरांत तो तुला वाचवू शकत नाही. तुझे न्यायाधीश कोठे आहेत? ‘मला राजा व नेते दे’ अशी विनवणी तू केली होतीस. ¹¹मी रागावलो आणि

तुला राजा दिला. माझा क्रोध अधिक भडकताच, मी तुझा राजा काढून घेतला.

¹²“एफ्राईमने आपला अपराध लपविण्याचा प्रयत्न केला. त्याचे पाप म्हणजे गुप्त गोष्ट हे असे त्याला वाटले पण त्याच्या पापाची शिक्षा त्याला मिळेल.

¹³त्याची शिक्षा प्रसूतिवेदनप्रमाणे असेल. तो सुप्त मुलगा नसेल त्याची जन्मवेळ येईल, तेव्हा तो वाचणार नाही.

¹⁴“मी त्यांना थडग्यापासून वाचवीन मी त्यांचा मृत्यूपासून बचाव करीन. मरणा, तुझी रोगराई कोठे आहे? थडग्या, तुझी शक्ती कोठे गेली? मला सूड घ्यायचा नाही.

¹⁵इझ्राएल त्याच्या भावांत वाढतो आहे. पण पूर्वेकडून जोराचा वारा येईल. परमेश्वराचा वारा वाळवंटाकडून वाहील. मग इझ्राएलची विहीर आटून जाईल. त्याचा झरा कोरडा पडेल. वारा इझ्राएलच्या खजिन्यातील प्रत्येक मौल्यवान वस्तू काढून घेईल.

¹⁶शोमरोनला शिक्षा झालीच पाहिजे, का? कारण तिने परमेश्वराकडे पाठ फिरविली. इझ्राएली तलवारीला बळी पडतील. त्यांच्या मुलांची खांडोळी केली जाईल. त्यांच्या गर्भवती स्त्रियांना फाडून टाकले जाईल.”

परमेश्वराकडे परतणे

14 इझ्राएल, तू पडलास. तू परमेश्वराविरुद्ध पाप केलेस. पण आता परमेश्वराकडे, तुझ्या परमेश्वराकडे, परत ये. ²तू ज्या गोष्टी बोलणार आहेस, त्याबद्दल विचार कर व परमेश्वराकडे परत ये.

“त्याला सांग की आमचे पाप धुवून टाक आम्ही करीत असलेल्या चांगल्या गोष्टींचा स्वीकार कर. आम्ही आमच्या ओठांद्वारे तुझी स्तुती करू.

³“अश्रू आम्हाला वाचविणार नाही. आम्ही घोड्यांवर स्वार होणार नाही. आम्ही हातांनी बनविलेल्या गोष्टींना ‘आमचा देव’ असे पुन्हा म्हणणार नाही का? कारण अनाथांवर करुणा करणारा तूच एकमेव आहेस.”

परमेश्वर इझ्राएलला क्षमा करील

⁴परमेश्वर म्हणतो, “त्यांनी माझा त्याग केला तरी मी त्यांना ह्या गोष्टीबद्दल क्षमा करीन. मी मोकळेपणाने त्यांच्यावर प्रेम करीन. आता मी त्यांच्यावर रागावलो नाही.

⁵मी इझ्राएलासाठी दहिवराप्रमाणे होईन. इझ्राएल लिलीप्रमाणे फुलेल, लबानोनमधील गंधसरूंप्रमाणे तो फोफावेल.

“त्याच्या फांद्यांचा विस्तार होईल व तो जैतुनाच्या सुंदर वृक्षाप्रमाणे होईल. लबानोनमधील गंधसरूंच्या गंधाप्रमाणे त्याचा सुवास असेल.

⁷इझ्राएलचे लोक, पुन्हा, माझ्या सुरक्षित राहातील ते धान्याप्रमाणे वाढतील ते वेलीप्रमाणे विस्तारतील. ते लबानोनमधील द्राक्षारसाप्रमाणे होतील.”

आहे. फक्त मीच तुमच्यावर लक्ष ठेवतो. मी सदाहरित देवदारूसारखा आहे. माझ्यामुळे तुम्हाला फळ मिळते.”

अखेरचा सल्ला

परमेश्वर इझ्राएलला मूर्तीबद्दल ताकीद देतो

⁸“एफ्राईम, माझा (परमेश्वराचा) मूर्तीशी काहीही संबंध असणार नाही. तुमच्या प्रार्थनेला उत्तर देणारा मीच एकमीच

⁹शहाण्या माणसाला या गोष्टी समजतात. चलाख माणसाने या गोष्टी शिकाव्या परमेश्वराचे मार्ग योग्य आहेत. त्यामुळे सज्जन जगतील व दुर्जन मरतील.

योएल

टोळधाडीमुळे पिकांचा नाश होईल

१ पथूएलचा मुलगा योएल ह्याला परमेश्वराकडून पुढील संदेश मिळाला:

२ नेत्यांनो, हा संदेश ऐका! ह्या देशात राहणाऱ्या सर्व लोकानो, माझे ऐका! तुमच्या आयुष्यात पूर्वी, असे काही घडले आहे का? नाही. तुमच्या वडिलांच्या काळात असे काही घडले का? नाही.

३ तुम्ही तुमच्या मुलांना ह्या गोष्टी सांगाल. तुमची मुले, त्यांच्या मुलांना व तुमची नातवंडे त्यांच्या पुढच्या पिढीला ह्या गोष्टी सांगतील.

४ जे नाकतोड्याने सोडले, ते टोळाने खाल्ले. जे टोळाने सोडले, ते कुसरूडाने खाल्ले व जे कुसरूडाने सोडले, ते घुल्याने खाल्ले.*

टोळधाड येते

५ मद्यप्यांनो, जागे व्हा व रडा! सर्व दारूड्यांनो, रडा! का? कारण तुमचे गोड मद्य संपले आहे. पुन्हा तुम्हाला त्याची चव चाखता येणार नाही.

६ माझ्या राष्ट्राबरोबर लढण्यासाठी एक मोठा व शक्तिशाली देश येत आहे. त्यांचे सैनिक अगणित आहेत. ते टोळ (शत्रू-सैनिक) तुमचा नाश करण्यास समर्थ आहेत. त्यांचे दात सिंहाच्या दाताप्रमाणे आहेत

७ माझ्या द्राक्षवेलीवरची सर्व द्राक्षे ते 'टोळ' खातील. चांगल्या द्राक्षवेली जळाल्या व मेल्या माझ्या अंजिराच्या झाडाचा ते नाश करतील. माझी झाडे, ते, सोलून खातील. त्या झाडांच्या फांद्या पांढऱ्या पडून त्यांचा नाश होईल.

लोकांचे आक्रंदन

८ एखाद्या तरुण वाग्दत वधूचा भावी पती मारला गेल्यावर ती जशी रडते, तसे रडा!

९ याजकांनो, परमेश्वराच्या सेवकांनो, शोक करा! का? कारण परमेश्वराच्या मंदिरात अन्नापणे व पेयापणे होणार नाहीत.

जे ... खाल्ले ही सर्व टोळांची निरनिराळी नावे आहेत. एकाच जातीच्या टोळांची ही वेगवेगळी नावे असू शकतील फक्त त्यांच्या वाढीच्या काळत वेगवेगळ्या अवस्थांसाठी जात असाव्यात.

१० शेतांचा नाश झाला आहे. भूमीसुध्दा रडत आहे. का? कारण धान्याचा नाश झाला आहे, नवे मद्य सुकून गेले आहे आणि जैतुनाचे तेल नाहीसे झाले आहे.

११ शेतकऱ्यांनो, दुःखी व्हा! द्राक्षमळेवाल्यांनो, मोठ्याने रडा! गव्हासाठी व जवासाठी रडा! का? कारण शेतातील पीक नाहीसे झाले आहे.

१२ वेली सुकून गेल्या आहेत, अंजिराचे झाड वठत आहे, डाळींब, खजूर, सफरचंद अशी सर्वच बागेतील झाडे सुकत आहेत आणि लोकांमधील आनंद लोपला आहे.

१३ याजकांनो, शोकप्रदर्शक कपडे चढवून मोठ्याने रडा. वेदीच्या सेवकांनो, मोठ्याने शोक करा. माझ्या परमेश्वराच्या सेवकांनो, शोकप्रदर्शक कपडे घालूनच तुम्ही झोपाल. का? कारण परमेश्वराच्या मंदिरात यापुढे अन्नापणे व पेयापणे होणार नाहीत.

टोळांचा भयंकर नाश

१४ 'उपवासाची एक विशिष्ट वेळ असेल,' असे लोकांना सांगा. खास सभेसाठी लोकांना एकत्र बोलवा. देशात राहणाऱ्या लोकांना व नेत्यांना एकत्र गोळा करा. त्यांना प्रभूच्या, तुमच्या परमेश्वराच्या मंदिरात आणा, व परमेश्वराची प्रार्थना करा.

१५ शोक करा! का? कारण परमेश्वराचा खास दिवस जवळच आहे. त्या वेळी, सर्वशक्तिमान परमेश्वराची शिक्षा हल्ल्याप्रमाणे अचानक येईल. १६ आमचे अन्न तुटले आहे. आमच्या परमेश्वराच्या मंदिरातून आनंद व सुख निघून गेले आहे.

१७ आम्ही बियाणे पेरले पण ते मातीतच सुकून मरून गेले. आमची झाडे वाळली व मेली आहेत. आमची धान्याची कोठारे रिकामी झाली आहेत आणि कोसळत आहेत.

१८ प्राणी भुकेन व्याकूळ होऊन कण्हत आहेत. गुरांचे कळप गांगरून जाऊन, इतस्ततः भटकत आहेत. त्यांना खाण्यास चारा नाही. मेंढ्या मरत आहेत. १९ परमेश्वरा, मी तुझा मदतीसाठी धावा करतो. आमीने आमच्या हिरव्या रानांचे वाळवंटात रूपांतर केले आहे. २० हिंस्र पशूसुध्दा तहानेने व्याकूळ झालेले आहेत आणि ते तुझ्या मदतीसाठी आक्रोश करत आहेत. झरे आटले आहेत-कोठेही पाणी

नाही. आगीने आमच्या हिरव्या रानांचे वाळवंट केले आहे.

परमेश्वराचा येणारा दिवस

२ सियोन वरून रणशिंग फुंका! माझ्या पवित्र पर्वतावरून मोठ्याने इशारा द्या. ह्या देशात राहणाऱ्या लोकांचा भीतीने थरकाप उडू द्या. परमेश्वराचा खास दिवस येत आहे. परमेश्वराचा खास दिवस अगदी जवळ आला आहे.

२ तो काळोखा, विषण्ण दिवस असेल. तो अंधकारमय व ढगाळ दिवस असेल. सूर्योदयाच्या वेळी, तुम्हाला पर्वतावर सैन्य पसरलेले दिसेल. ते सैन्य प्रचंड व शक्तिशाली असेल. यापूर्वी कधी झाले नाही आणि यापुढे पुन्हा असे कधी होणार नाही.

३ धगधगती आग जसा नाश करते, तसा देशाचा नाश हे सैन्य करील. त्यांच्यासमोरची भूमी एदेनच्या बागेसारखी असेल, पण त्यांच्या मागे निर्जन वाळवंट असेल. त्यांच्या तावडीतून काहीही सुटणार नाही.

४ ते घोड्यांप्रमाणे दिसतात सैन्यातील घोड्यांप्रमाणे ते धावतात.

५ त्यांचा आवाज ऐका. तो आवाज, पर्वतावर चढणाऱ्या रथांच्या खडखडाटाप्रमाणे आहे. फोलकटे जाळणाऱ्या आगीप्रमाणे तो आवाज आहे. ते बलवान आहेत. ते युद्धासाठी सज्ज आहेत.

६ ह्या सैन्यापुढे लोक भीतीने थरथर कापतात आणि त्यांचे चेहेरे पांढरेफटक पडतात.

७ सैनिक जोरात पळतात. ते तटांवर चढतात. प्रत्येक सैनिक सरळ पुढे कूच करतो. ते आपला मार्ग सोडीत नाहीत.

८ ते एकमेकांना रेटीत नाहीत. प्रत्येकजण आपल्या वाटेने जातो. जरी एकावर वार होऊन तो पडला, तरी दुसरे कूच करीतच राहतात.

९ ते नगरीकडे धाव घेतात. ते त्वरेने तटावर चढतात. ते घरात शिरतात. चोरांप्रमाणे ते खिडक्यांतून शिरतात.

१० त्यांच्यापुढे धरणी व आकाश कापते, चंद्र-सूर्य काळे पडतात आणि तारे तळपत नाहीत.

११ परमेश्वर त्याच्या सैन्याला मोठ्याने हाक मारतो. त्याचा तळ फार मोठा आहे. सैन्य त्याच्या आज्ञा पाळते. ते सैन्य खूप बलशाली आहे. परमेश्वराचा खास दिवस हा विलक्षण आणि भयंकर आहे. तो कोण सहन करू शकेल?

लोकांमध्ये परिवर्तन करण्यास

परमेश्वर सांगतो

१२ परमेश्वराचा संदेश पुढीलप्रमाणे आहे: “मनापासून माझ्याकडे परत या. तुम्ही दुष्कृत्ये केलीत. रडा, शोक करा आणि उपवास करा.

१३ तुमचे कपडे फाडू नका, तर हृदये फाडा!”* परमेश्वराकडे, तुमच्या परमेश्वराकडे परत या. तो कृपाळू व दयाळू आहे. तो शीघ्रकोपी नाही. तो खूप प्रेमळ आहे. त्याने योजलेली कडक शिक्षा कदाचित् तो बदलेलही.

१४ कदाचित् परमेश्वराचे मन: परिवर्तन होईलही, कोणी सांगावे! आणि कदाचित् तो त्याच्या मागे तुमच्यासाठी आशीर्वादही ठेवून जाईल. मग तुम्ही परमेश्वराला, तुमच्या परमेश्वराला, अन्नार्पणे व पेयार्पणे देऊ शकाल.

परमेश्वराची प्रार्थना करा

१५ सियोन वरून रणशिंग फुंका. खास सभा बोलवा. उपवासाची विशिष्ट वेळ ठरवा.

१६ लोकांना एकत्र जमवा, खास सभा बोलवा, वृद्धांना एकत्र आणा मुलांना एकत्र जमवा, तान्हा मुलांना एकाठिकाणी जमवा. शय्यागृहातून नवरा नवरीलाही येऊ द्या.

१७ याजकांना, परमेश्वराच्या सेवकांना द्वारमंडप व वेदी यांच्यामध्ये रडू द्या. ह्या सर्व लोकांनी म्हणावे, “परमेश्वरा, तुझ्या माणसांवर दया कर. तुझ्या माणसांची अप्रतिष्ठा होऊ देऊ नकोस. तुझी माणसे दुसऱ्या लोकांच्या चेष्टेचा विषय होऊ नयेत. दुसऱ्या राष्ट्रातील लोकांनी आम्हाला हसू नये वक्ष “कोठे आहे तुमचा परमेश्वर?” असे विचारू नये.

परमेश्वर देश पुन्हा उभा करील

१८ मग, देशासाठी, परमेश्वराच्या भावना उत्तेजित झाल्या. त्याला, त्याच्या लोकांबद्दल वाईट वाटले.

१९ परमेश्वर त्याच्या लोकांशी बोलला. तो म्हणाला, “मी तुमच्याकडे पुन्हा धान्य, द्राक्षरस आणि तेल पाठवीन. तुम्ही तृप्त व्हाल. ह्यापुढे, इतर राष्ट्रांत तुमची अप्रतिष्ठा मी होऊ देणार नाही.

२० मी उत्तर * कडून आलेल्या लोकांना तुमचा देश सोडायला भाग पाडीन. मी त्यांना रूक्ष आणि ओसाड देशात जायला लावीन. त्यातील काही पूर्व समुद्राकडे जातील. तर काही पश्चिम समुद्राकडे जातील. त्या लोकांनी फारच भयंकर कृत्ये केली आहेत. ते मृतांप्रमाणे व सडलेल्या गोष्टीसारखे होतील. तेथे भयंकर दुर्गंधी पसरेल.”

तुमचे ... फाडा आपले दुःख व्यक्त करण्यासाठी लोक कपडे फाडीत असत. येथे लोकांनी त्यांच्या दुष्कृत्यांबद्दल खरोखरीच खेद प्रकट करावा अशी परमेश्वराची इच्छा आहे.

उत्तर यहुदावर हल्ला करण्यासाठी बाबेलचे सैन्य ह्याच दिशेने आले. इझ्राएलच्या उत्तरेकडील आणि पूर्वेकडील देशांची सैन्ये नेहमी ह्याच मार्गाने येऊन यहुदावर व इझ्राएलवर हल्ला करीत.

देश पुन्हा नव्याने घडविला जाईल

²¹हे भूमी, घाबरू नकोस. सुखी आणि हर्षोल्लासित हो! कारण परमेश्वर महान गोष्टी घडवून आणणार आहे.

²²रानातल्या प्राण्यानो, घाबरू नका. कारण वाळवंटातील कुरणांत हिचवळ उगवेल, झाडांना फळे लागतील. अंजिराची झाडे व द्राक्षवेळी फळांनी लगडतील.

²³म्हणून सियोनवासीयांनो, आनंदित व्हा. तुमच्या परमेश्वर देवामध्ये संतोष माना. तो कृपावंत होऊन, पाऊस देईल. तो पूर्वीप्रमाणेच, आगोटीचा व वळवाचा पाऊस पाडील.

²⁴खळी गव्हाने भरून जातील, आणि पिंपे द्राक्षरसाने व जेतुनच्या तेलाने भरून वाहतील.

²⁵मी, परमेश्वराने, माझे सैन्य तुमच्याविरुद्ध पाठविले. तुमचे जे काही होते ते, नाकतोडे, टोळ, कुसरूड व घुले यांनी खाल्ले.* पण, मी, परमेश्वर, तुमच्या संकटांच्या वर्षांची भरपाई करीन.

²⁶मग तुम्हाला भरपूर खायला मिळेल. तुम्ही तृप्त व्हाल. तुम्ही, तुमच्या परमेश्वर देवाची, स्तुती कराल. त्याने तुमच्यासाठी आश्चर्यकारक गोष्टी केल्या आहेत. माझ्या लोकांना पुन्हा कधीही लज्जित व्हावे लागणार नाही.

²⁷मी इस्राएलच्या बाजूने आहे हे तुम्हाला समजेल. मीच परमेश्वर म्हणजे तुमचा देव आहे, हेही तुम्हाला कळून येईल. माझ्याशिवाय दुसरा कोणताच परमेश्वर नाही. माझ्या लोकांना पुन्हा कधीही लज्जित व्हावे लागणार नाही."

परमेश्वर, स्वतःचा आत्मा सर्व लोकांत

घालण्याचे वचन देतो

²⁸"ह्यांनंतर मी माझा आत्मा सर्व लोकांत ओतीन (घालीन). तुमची मुले-मुली भविष्य सांगतील तुमच्यातील वृद्ध स्वप्न पाहतील. तुमच्यातील तरुणांना दृष्टान्त होतील.

²⁹त्या वेळी, मी माझा आत्मा पुरुष व स्त्री सेवकांमध्ये सुध्दा ओतीन.

³⁰मी आकाशात आणि पृथ्वीवर आश्चर्यकारक खुणा दाखवीन तेथे रक्त, आग व दाट धूर दिसेल.

³¹सूयाऐवजी अंधार होईल. चंद्राचे रूपांतर रक्तात होईल. मग परमेश्वराचा महान आणि भयंकर दिवस उगवेल.

³²आणि तेव्हा, परमेश्वराचे नाव घेणारा प्रत्येकजण वाचेल. वाचवले गेलेले लोक सियोन पर्वतावर व यरुशलैममध्ये असतील. परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणेच हे घडेल. परमेश्वराने ज्यांना बोलावलेले होते असेच लोक वाचलेल्यात असतील.

यहूदाच्या शत्रूंना शिक्षा करण्याचे परमेश्वर वचन देतो

³"त्या वेळी, यहूदा व यरुशलैम यांची कैदेतून सुटका करून, मी त्यांना परत आणीन. ²मी, सर्व राष्ट्रांना सुध्दा गोळा करून, खाली यहोशाफाटच्या दरीत* आणीन. तेथे मी त्यांचा न्यायनिवाडा करीन. त्या राष्ट्रांनी माझ्या माणसांना म्हणजेच इस्राएल लोकांना पांगविले. त्यांनी त्यांना बळजबरीने इतर राष्ट्रात राहण्यास भाग पाडले म्हणून त्या राष्ट्रांना मी शिक्षा करीन. त्या राष्ट्रांनी माझा देश वाटून घेतला. ³त्यांनी माझ्या लोकांकरिता चिठ्ठा टाकल्या. वेश्या खरीदण्यासाठी त्यांनी मुलगा विकला आणि मद्य खरीदण्यासाठी मुलगी विकली.

⁴"सोर, सीदोन व पेलेशेथच्या सर्व प्रांतानो, माझ्या दृष्टीने तुम्हाला अजिबात महत्त्व* नाही. माझ्या कृत्याबद्दल तुम्ही मला शिक्षा करीत आहात का? तुम्हाला कदाचित् तसे वाटत असेल. पण लवकरच मी तुम्हाला शिक्षा करीन. ⁵तुम्ही माझे सोने-चांदी घेतली. तुम्ही माझा अमूल्य खजिना घेऊन आपल्या मंदिरात ठेवलात.

⁶"तुम्ही यहूदाच्या व यरुशलैमच्या माणसांना यावनी लोकांना विकले. अशा रीतीने, तुम्ही त्यांना देशोधडीला लावू शकला. ⁷तुम्ही त्या खूप दूर असलेल्या प्रदेशात माझ्या लोकांना पाठविले. पण मी त्यांना परत आणीन, आणि तुम्ही जे काही केले, त्याबद्दल तुम्हाला शिक्षा करीन. ⁸तुमच्या मुला-मुलींना मी यहूद्यांना विकीन. मग ते त्या मुलां-मुलींना दूरच्या शबाच्या लोकांना विकतील." परमेश्वरानेच हे सांगितले.

युध्दाला सज्ज व्हा

⁹राष्ट्रा-राष्ट्रांमध्ये घोषणा करा: युध्दाला सज्ज व्हा. बलवान माणसांना उठवा. सर्व योद्धे जवळ येऊ देत त्यांना उठवा.

¹⁰फाळ मोडून त्यांच्या तलवारी करा. कोयत्यापासून भाले करा. "दुबळ्याला मी बलवान योद्धा आहे" असे म्हणू द्या.

¹¹सर्व राष्ट्रांनो, त्वरा करा! त्या जागी एकत्र या. हे परमेश्वरा, तुझे बलवान योद्धे आण.

¹²राष्ट्रांनो, उठा! यहोशाफाटच्या दरीत गोळा व्हा. तेथे मी सभोवतालच्या राष्ट्रांचा न्याय करायला बसेन.

¹³विळा आणा, कारण पीक तयार झाले आहे. या आणि द्राक्षे तुडवा. कारण द्राक्षकुंड भरून गेले आहे.

यहोशाफाटच्या दरी ह्या नावाचा अर्थ "परमेश्वराने न्याय दिला."

माझ्या ... महत्त्व नाही शब्दशः अर्थ माझा तुमचा काय संबंध?

पिंप भरून वाहत आहेत. कारण त्यांचे पाप मोठे आहे.

¹⁴निर्णयाच्या* दरीत पुष्कळशी माणसे आहेत. परमेश्वराचा विशेष दिवस जवळ आला आहे.

¹⁵चंद्र-सूर्य काळवंडतील. तारे निस्तेज होतील.

¹⁶परमेश्वर देव सियोनेहून गर्जना करील तो यरुशलेमहून ओरडेल. आणि आकाश व पृथ्वी कापेल पण परमेश्वराच्या लोकांना तो सुरक्षित स्थान असेल. इझ्राएलच्या लोकांना तो सुरक्षित जागा असेल.

¹⁷“मगच तुम्हाला कळेल की मीच तुमचा परमेश्वर देव आहे. माझ्या पवित्र पर्वतावर म्हणजे सियोनावर मी राहतो. यरुशलेम पवित्र होईल. त्या नगरीतून पुन्हा कधीही परके जाणार नाहीत.

नवजीवनाचे यहुदाला वचन

¹⁸त्या दिवशी, पर्वत गोड द्राक्षरसाने पाझरतील, टेकड्यांवरून दूध वाहील, आणि यहुदाच्या कोरड्या पडलेल्या नद्यांमधून पाणी वाहील. परमेश्वराच्या मंदिरातून कारंजे उडतील आणि शिट्टीमाच्या दरीला पाणी पुरवतील.

¹⁹मिसर उजाड होईल. अबोमाचे ओसाड रान होईल. का? कारण ते यहुदांशी क्रूरपणे वागले. त्यांनी त्यांच्या देशातील निष्पाप लोकांना मारले

²⁰परंतु, यहुदामध्ये नेहमीच लोक राहतील. ते यरुशलेममध्ये पिढ्यान्पिढ्या वास करतील.

²¹त्या लोकांनी माझ्या लोकांना ठार केले. म्हणून मी त्यांना खरोखरच शिक्षा करीन.” कारण परमेश्वर देव सियोनमध्ये वस्ती करील.

आमोस

१ आमोस तकोवा नगरीतील मेंढपाळ होता. यहूदांचा राजा उज्जीया आणि इझ्राएलचा राजा यराबाम यांच्या कारकिर्दीत आमोसला दृष्टान्त झाले. यराबाम योवाशाचा मुलगा होता हे दृष्टान्त भूकंपाच्या आधी दोन वर्षे झाले त्याचा हा संदेश.

अरामाला शिक्षा

^२आमोस म्हणाला:

परमेश्वर सियोनच्या सिंहाप्रमाणे गर्जना करतो. त्याची प्रचंड गुरगुर यरुशलेमपासून ऐकू येते; मेंढपाळांची कुरणे सुकलीत. कर्मेल पर्वतसुद्धा सुकला आहे.

^३परमेश्वराने पुढील गोष्टी सांगितल्या, “दिमीष्कच्या लोकांनी पुष्कळ अपराध केल्यामुळे मी त्यांना खात्रीने शिक्षा करीन. का? कारण त्यांनी गिलादला धान्य मळण्याच्या लोखंडी अवजाराने मारले. ^४मी हजाएलच्या घराला (आरामला) आग लावीन आणि ती आग बेन - हदादच्या उंच मनोऱ्यांचा नाश करील.

^५“मी दिमिष्काच्या प्रवेशद्वाराचे भक्क म आडसरसुद्धा मोडीन. ओवेनच्या दरीत गादीवर बसणाऱ्याचा मी नाश करीन. बेथ-एदेन राजदंडधारी राजाला मी नष्ट करीन. अरामाच्या लोकांचा पराभव होईल लोक त्यांना कीर देशात नेतील.” परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या आहेत.

पलिष्थ्यांना शिक्षा

^६परमेश्वर असे म्हणाला, “मी गज्याच्या लोकांना नक्कीच शिक्षा करीन कारण त्यांनी फार अपराध केले आहेत. का? कारण त्यांनी संपूर्ण राष्ट्रावर ताबा मिळवून लोकांना गुलाम म्हणून अदोमला पाठविले. ^७म्हणून मी गज्याच्या कोटाला आग लावीन. ही आग गजाचे उंच मनोरे नष्ट करील ^८अश्वोदच्या गादीवर बसणाऱ्याचा मी नाश करीन. अश्कलोनच्या राजदंडधारी राजाला मी नष्ट करीन. एक्रोनच्या लोकांना मी सजा देईन. मग अजूनही जिवंत असलेले पलिष्थ्यांचे लोक मरतील.” परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या आहेत.

फोनेशियासाठी शिक्षा

^९परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो, “सोरच्या पुष्कळ अपराधांबद्दल मी त्यांना नक्कीच शिक्षा करीन. का? कारण त्यांनी संपूर्ण राष्ट्र आपल्या ताब्यात घेऊन लोकांना गुलाम करून अदोमला पाठविले. त्यांच्या भावांबरोबर (इझ्राएलबरोबर) केलेल्या कराराचे स्मरण त्यांना राहिले नाही. ^{१०}म्हणून सोरच्या तटबंदीला मी आग लावीन. सोरचे उंच मनोरे त्यामुळे नष्ट होतील.”

अदोमींना शिक्षा

^{११}परमेश्वर असे सांगतो, “अदोमच्या लोकांनी खूप अपराध केले आहेत म्हणून मी त्यांना शिक्षा करणारच का? कारण अदोमने तलवारीने त्याच्या भावाचा (इझ्राएलचा) पाठलाग केला. अदोमला अजिबात दया आली नाही अदोमचा राग कायम राहिला. तो हिंस्त्र पशूप्रमाणे इझ्राएलला फाडत राहिला. ^{१२}म्हणून मी तेमानला आग लावीन. त्यात बघ्राचे मनोरे नष्ट करीन.”

अम्मोनी लोकांना सजा

^{१३}परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो, “अम्मोनींच्या अनेक अपराधांबद्दल मी अमोनला नक्कीच शिक्षा करीन. का? कारण त्यांनी गिलादमध्ये गर्भवतींना ठार मारले. तेथील प्रदेश बळकावून आपल्या देशाचा विस्तार करण्यासाठी त्यांनी हे केले. ^{१४}म्हणून मी राब्बाच्या तटबंदीला आग लावीन. ती राब्बाचे उंच मनोरे भस्मसात करील त्यांच्यावर युध्दाच्या दिवशी होत असताना होणाऱ्या आरडाओरडीप्रमाणे आणि वावटळीप्रमाणे संकटे येतील. ^{१५}मग त्यांचा राजा व नेते पकडले जातील. त्यांना बरोबरच दूर नेले जाईल.” परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या आहेत.

मवाबसाठी सजा

२ परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो, “मवाबच्या लोकांनी पुष्कळ अपराध केले आहेत म्हणून मी त्यांना शिक्षा करणारच. का? कारण त्यांनी अदोमच्या राजाची हाडे जाळून त्याचा चुना केला. ^२म्हणून मी मवाबमध्ये आग लावीन. ती आग करीयोथचे उंच मनोरे नष्ट करून टाकील. तेथे भयंकर आरडाओरड होईल, रणशिंगाचा आवाज होईल आणि मवाब नष्ट होईल. ^३अशारीतीने,

मवाबच्या राजांचा शेवट करीन. मी मवाबच्या नेत्यांना ठार करीन.” परमेश्वर असे म्हणतो.

यहूदाला शिक्षा

⁴परमेश्वर असे म्हणतो, “यहूदाने पुष्कळ अपराध केले असल्यामुळे मी यहूदाला शिक्षा करीन. का? कारण त्यांनी परमेश्वराच्या आज्ञांचे पालन करण्यास नकार दिला. त्यांनी परमेश्वराच्या आज्ञा मानल्या नाहीत. त्यांच्या पूर्वजांनी असत्यावर विश्वास ठेवला. यहूदाच्या लोकांनी परमेश्वराला अनुसरण्याचे सोडून देण्यास हे असत्यच कारणीभूत झाले. ⁵म्हणून यहूदात आग लावीन. त्या आगीत यरुशलमेचे उंच मनोरे भस्मसात होतील.”

इझ्राएलला शिक्षा

⁶परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो: “इझ्राएलने पुष्कळ अपराध केले आहेत म्हणून मी त्याला शिक्षा करणारच. का? कारण इझ्राएल लोकांनी थोड्या चांदीच्या तुकड्यांसाठी सज्जन, निष्पाप लोकांना विकले. त्यांनी गरिबांना जोड्याच्या किंमतीला विकले. ⁷गरिबांना धुळीत लोटून त्यांनी त्या गरिबांना तुडविले. दुःखितांची गाव्हाणी ऐकणे त्यांनी सोडून दिले. मुले व वडील यांनी एकाच स्त्रीशी शारिरिक संबंध ठेवले. त्यांनी माझे नाव धुळीला मिळवले. ⁸ते गरीब लोकांजवळून कपडे घेतात आणि वेदीजवळ बसून पूजा करताना त्या कपड्यावरच बसतात. ते गरिबांना पैसे कर्जाऊ देतात आणि त्याबदल्यात त्यांचे कपडे गहाण म्हणून ठेवून घेतात. ते लोकांना दंड देण्यास भाग पाडतात आणि त्या पैश्यातून स्वतःसाठी मद्य विकत घेतात व त्यांच्या दैवतांच्या देवळात बसून ते पितात.

⁹पण प्रत्यक्ष त्यांच्यासमोर अमोरींना मारणारा मीच होतो. अमोरी गंधसंरूपमाणे उंच होते. ते अल्लेन वृक्षांप्रमाणे बळकट होते. परंतु मी त्यांच्या वरील फळांचा व खालील मुळांचा विध्वंस केला.

¹⁰तुम्हाला मिसरमधून आणणारा मीच तो एकमेव! 40 वर्षे मी तुम्हाला वाळवंटातून पार नेले व अमोरींचा प्रदेश घेण्यास मीच तुम्हाला मदत केली. ¹¹मी तुमच्यापैकी काही मुलांना संदेष्टे बनविले व तुमच्यातील काही तरुणांना नाजीर बनविले. इझ्राएल लोकांनी हे खरे आहे!” परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या. ¹²पण तुम्ही नाजीरांना मद्य प्यायला लावले व संदेष्ट्यांना संदेश देण्यास मनाई केली. ¹³तुम्ही मला बोजाप्रमाणे आहात खूप वाळलेले गवत भरलेल्या गाडीप्रमाणे मी खाली वाकलो आहे. पण मी ह्याच तऱ्हेने तुम्हाला खाली दाबून टाकीन * . ¹⁴कोणीही पळून जाऊ शकणार नाही. अगदी जोरात धावणारा सुद्धा! बलवान पुरेसे बलवान राहणार नाहीत. सैनिक पळून

जाऊन स्वतःला वाचवू शकणार नाहीत. ¹⁵धनुर्धारी वाचणार नाहीत. जोरात धावणारे पळून जाणार नाहीत. घोडेस्वार जिवंत राहणार नाहीत. ¹⁶त्या वेळी खूप शूर सैनिकसुद्धा पळून जातील. त्यांना कपडे घालण्यासुद्धा वेळ मिळणार नाही.” परमेश्वर असे म्हणतो.

इझ्राएलला ताकीद

3 इझ्राएलच्या लोकांनो, संदेश ऐका! परमेश्वराने तुमच्याबद्दल पुढील गोष्टी सांगितल्या मी मिसरमधून ज्या घराण्यांना (इझ्राएलला) आणले, त्यांच्याबद्दल हा संदेश आहे. ²पृथ्वीच्या पाठीवर पुष्कळ घराणी आहेत पण मी फक्त तुमच्याच घराण्याला खास संबंध ठेवण्यासाठी निवडले पण तुम्ही माझ्याविरुद्ध गेलात. म्हणून तुमच्या सर्व पापांसाठी मी तुम्हाला शिक्षा करीन.”

इझ्राएलच्या शिक्षेचे कारण

³दोन माणसांचे एकमत झाल्याशिवाय ते एकमेकांबरोबर चालू शकणार नाहीत. ⁴शिकार मिळाल्यावरच जंगलातील सिंह गर्जना करील. जर सिंहाचा बछडा, त्याच्या गुहेत गुरगुरत असेल, तर त्याचा अर्थ त्याने काहीतरी पकडले आहे. ⁵जाव्यात दाणे नसतील तर, पक्षी जाव्यात जाणार नाही आणि सापळ्याचे दार बंद झाले, तर तो सापळा पक्ष्याला पकडणारच. ⁶जर इषाच्याची रणशिंगे फुंकली गेली, तर लोक भीतीने थरथर कापणारच. जेव्हा नगरीवर संकट येते, तेव्हा परमेश्वर त्याला कारणीभूत असतो. ⁷प्रभू माझा परमेश्वर कदाचित् काही करायचे निश्चित करील, पण तसे करण्यापूर्वी, तो, आपला बेत त्याच्या सेवकांना म्हणजेच संदेष्ट्यांना सांगेल. ⁸सिंहाने डरकाळी फोडल्यास लोक भयभीत होतील व परमेश्वर बोलताच, संदेष्टे संदेश देतील.

⁹⁻¹⁰अश्वदेव व मिसर यांच्या उंच मनोऱ्यांवरून पुढील संदेशाची घोषणा करा: “शोमरोनच्या पर्वतांवर या तेथे तुम्हाला भयंकर गोंधळ पाहायला मिळेल का? कारण लोकांना योग्य आचरण माहीत नाही. ते दुस्स्यांशी क्रूरपणे वागले. दुस्स्यांच्या वस्तू घेऊन त्यांनी त्यां उंच मनोऱ्यात लपवून ठेवल्या युध्दात लुटलेल्या वस्तूंनी त्यांचे खजिने भरून गेले आहेत.”

¹¹म्हणून परमेश्वर म्हणतो, “त्या देशावर शत्रू चालून येईल तो तुमचे सामर्थ्य हिरावून घेईल. तुम्ही तुमच्या उंच मनोऱ्यांमध्ये लपविलेल्या वस्तू तो घेईल.”

¹²परमेश्वर म्हणतो,

“जर सिंहाने मेंढीवर हल्ला केला, तर कदाचित मेंढपाळ तिला वाचवायचा प्रयत्न करील. पण तो मेंढीचा काही भागच वाचवू शकेल. तो कदाचित् मेंढीचे दोन पाय वा कानाचा तुकडाच सिंहाच्या तोंडातून ओढून काढेल. त्याचप्रकारे इझ्राएलमधील बहुतांश लोक वाचणार

दाबून टाकीन ह्याचा अर्थ बहुधा “मी तुम्हाला त्रास देईन.” असा असावा.

नाहीत. शोमरोनमध्ये राहणारे लोक शय्येचा एखादा कोपरा किंवा बिछान्याच्या कापडाचा तुकडाच फक्त वाचवू शकतील."

¹³माझा प्रभू सर्वशक्तिमान परमेश्वर देव पुढील गोष्टी सांगतो: "याकोबच्या वंशांना (इझ्राएलला) ह्या गोष्टीबद्दल ताकीद द्या. ¹⁴इझ्राएलने पाप केले व त्याबद्दल त्यांना शिक्षा करीन. मी बेथेलच्या वेदी नष्ट करीन. वेदीची शिगे तोडली जातील व ती मातीत पडतील. ¹⁵हिवाळी महाल उन्हाळ्यातील महालबरोबर मी नष्ट करीन. हस्तिदंती घरांचा आणि इतर पुष्कळ घरांचा नाश केला जाईल." परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या आहेत.

मौजमजा आवडणाऱ्या बायका

4 शोमरोनच्या पर्वतावर राहणाऱ्या, बाशानच्या गार्थीनो, मी काय म्हणतो ते ऐका! तुम्ही गरिबांना दुःखिता! त्यांना चिरडून टाकता! तुम्ही तुमच्या नवऱ्यांना तुमच्यासाठी "मद्य आणण्यास सांगता!"

²परमेश्वराने, माझ्या प्रभूने शपथ घेतली आहे. त्याने त्याच्या पवित्र्याची शपथ घेऊन सांगितले की तुमच्यावर संकटे येतील. लोक आकड्यांनी ओढून तुम्हाला कैद करून नेतील. माशांचा गळ टाकून ते तुमच्या मुलांना नेतील. ³तुमच्या नगरीचा नाश होईल. तुमच्यातील प्रत्येकीला तटाच्या भगदाडानून बाहेर पडावे लागेल तुम्ही तुमच्या मृत बाळांना दिगांत फेकाल.

परमेश्वर असे म्हणतो. ⁴"बेथेलला जा आणि पाप करा गिल्यालला* जाऊन आणखी पापे करा. सकाळी यज्ञ करा. तीन दिवसाच्या सुट्टीसाठी आपल्या पिकाचा दहावा भाग आणा. ⁵खमिराची आभार-अर्पणे द्या. अनिर्बंध इच्छा अर्पणांबद्दल प्रत्येकाला सांगा. इझ्राएल, तुला ह्या गोष्टी करायला आवडते. मग जा आणि हे सर्वकर!" परमेश्वर असे म्हणतो.

⁶"तुम्ही माझ्याकडे यावे म्हणून मी खूप प्रयत्न केले. मी तुम्हाला अन्न दिले नाही. तुमच्या कोणत्याही गावात अन्न नव्हते. पण तुम्ही माझ्याकडे परत आला नाहीत." परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

⁷"कापणीच्या हंगामाच्या तीन महिने आधीच मी पाऊस थांबविला. म्हणून पीक वाढलेच नाही मग मी एका गावात पाऊस पडू दिला पण दुसऱ्या गावात नाही. देशाच्या एका भागात पाऊस पडला पण दुसऱ्या भागातील जमीन अतिशय कोरडी झाली. ⁸म्हणून दोन-तीन गावांतील लोक दुसऱ्या एका गावाकडे पाण्यासाठी धडपडत गेले. पण प्रत्येकाला पुरेल एवढे पाणीच नव्हते. पण तरीसुद्धा मदत मागायला

तुम्ही माझ्याकडे आला नाहीत." परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या आहेत.

⁹"उष्णता व रोग ह्यांनी मी तुमची पिके मारली. मी तुमच्या बागांचा व द्राक्षमळ्यांचा नाश केला. दोळ्यांनी तुमची अंजिराची व जैतुनाची झाडे फस्त केली. पण तरीही तुम्ही मदतीसाठी माझ्याकडे आला नाहीत." परमेश्वर ह्या गोष्टी बोलला. ¹⁰मिसरला मी पाठविली होती, तशीच रोगराई मी तुमच्यावर पाठविली. तुमच्या तरुणांना मी तलवारीने मारले. मी तुमचे घोडे काढून घेतले. मी तुमच्या तळांवर प्रेतांची दुर्गंधी पसरविली. पण तरीसुद्धा मदत मागायला तुम्ही माझ्याकडे आला नाहीत." परमेश्वर हे सर्व बोलला आहे.

¹¹"सदोम आणि गमोरा यांचा मी जसा नाश केला. तसाच मी तुमचा नाश केला; आगीत ओढून काढलेल्या जळक्या काटकीप्रमाणे तुमची स्थिती होती. पण तरीही तुम्ही मदत मागायला माझ्याकडे आला नाहीत." परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या आहेत.

¹²"म्हणून, इझ्राएल, मी तुझ्याबाबत पुढील गोष्टी करीन. मी तुझ्याशी असेच वागेन. इझ्राएल, तुझ्या परमेश्वराला भेटण्यास सज हो! ¹³मी कोण आहे? पर्वत निर्माण करणारा मीच तो एकमेव! मी तुमच्या मनाची निर्मिती केली. मीच लोकांना कसे बोलायचे ते शिकविले. मीच पहाटेचे अंधारात परिवर्तन करतो. मी पृथ्वीवरील पर्वत माझ्या पायाखाली तुडवतो मी कोण आहे? माझे नाव याव्हे मी सैन्याचा परमेश्वर आहे."

इझ्राएलसाठी शोकगीत

5 इझ्राएलच्या लोकांनो, हे गीत ऐका हे विलापगीत तुमच्याबद्दल आहे.

²इझ्राएलची कुमारिका पडली आहे. ती पुन्हा कधीही उठणार नाही. तिला एकटीलाच सोडून दिले आहे ती धुळीत लोळत आहे. तिला उठवणारा कोणीही नाही.

³परमेश्वर, माझा प्रभू पुढील गोष्टी सांगतो: "हजार माणसांना घेऊन नगर सोडणारे अधिकारी फक्त शंभर माणसांना घेऊन परततील. शंभर माणसांना बरोबर घेऊन नगर सोडणारे अधिकारी फक्त दहा माणसांना घेऊन परततील.

परमेश्वर इझ्राएलला परत येण्यासाठी प्रोत्साहन देतो

⁴परमेश्वर इझ्राएल राष्ट्राला असे सांगतो, "मला शरण या आणि जगा.

⁵पण बेथेलस शरण जाऊ नका; गिल्यालला जाऊ नका; सीमा ओलांडून खाली बैरशेब्यालाही जाऊ नका.

बेथेल ... गिल्याल इझ्राएल लोकांची उपासनेची ठिकाणे. देवाची अशी इच्छा होती की इझ्राएल व यहूदी लोकांनी फक्त यरुशलैममधील मंदिरातच त्याची उपासना करावी.

गिल्यालमधील लोकांना कैदी म्हणून नेले जाईल. आणि बेथेलचा नाश केला जाईल.

⁶परमेश्वराकडे जा आणि जगा. तुम्ही परमेश्वराकडे गेला नाहीत, तर योसेफच्या घराला आग लागेल. ती आग योसेफचे घर भस्मसात करील. बेथेलमधील ही आग कोणीही विझवू शकणार नाही.

⁷⁻⁹तुम्ही मदतीसाठी परमेश्वराची याचना करावी. देवानेच कृत्तिका व मृगशीर्ष यांची निर्मिती केली. तो परमेश्वरच अंधाराचे रूपांतर सकाळच्या उजेडात करतो. तोच दिवसाचे परिवर्तन अंधार्या रात्रीत करतो. समुद्रातील पाण्याला बोलावून जमिनीवर ओततो त्याचे नाव 'याव्हे!' तो एक मजबूत शहर सुरक्षित ठेवतो, तर दुसऱ्या भक्कम शहराचा नाश होऊ देतो."

इझ्राएली लोकांनी केलेली पापकर्मे

तुम्ही चांगुलपणा विषात बदलता तुम्ही न्यायाला मारून धुळीत पडू देता.

¹⁰संदेष्टे चव्हाऱ्यांवर जाऊन लोक करीत असलेल्या दुष्कृत्यांबद्दल बोलतात, पण अशा संदेष्ट्यांचा लोक तिरस्कार करतात. संदेष्टे सरळ, चांगल्या सत्याची शिकवण देतात. पण लोक त्यांचा रागच करतात.

¹¹तुम्ही अन्यायाने गरिबांकडून कर घेता, त्यांच्याकडून गव्हाचा खंड वसूल करता. तुम्ही कौरिव दगडांची दिमाखदार घरे बांधता खरी, पण त्यात तुम्ही रहाणार नाही. तुम्ही द्राक्षाच्या सुंदर बागा लावता, पण त्यापासून निघणारा द्राक्षरस तुम्ही पीणार नाही.

¹²का? कारण मला तुमच्या पुष्कळ पापांची माहिती आहे. तुम्ही खरोखरच काही वाईट कृत्ये केली आहेत. योग्य आचरण करणाऱ्यांना तुम्ही दुखविता. चुकीच्या गोष्टी करण्यासाठी पैसा घेता. न्यायालयात गरिबांवर अन्याय करता.

¹³त्या वेळी, सुज्ञ शिक्षक गप्प बसतील. का? कारण ती वाईट वेळ आहे.

¹⁴परमेश्वर तुमच्याबरोबर आहे असे तुम्ही म्हणता, मग सत्कृत्ये करा, दुष्कृत्ये नव्हे. त्यामुळे तुम्ही जगाल व सर्व शक्तिमान परमेश्वर देव खरोखरच तुमच्याबरोबर येईल.

¹⁵दुष्टाव्याचा तिरस्कार करा व चांगुलपणावर प्रेम करा. न्यायालयात पुन्हा न्याय आणा. मग कदाचित सर्व-शक्तिमान परमेश्वर देव योसेफच्या वाचलेल्या वंशजांवर कृपा* करील.

वंशजांवर कृपा (अवशेष) संकटातून सुटका झालेले लोक. म्हणजेच यहुदांचा व इझ्राएल लोकांचा त्यांच्या शत्रूंपासून विध्वंस होत असताना वाचलेले लोक.

अतिशय दुःखाची वेळ येत आहे

¹⁶माझा प्रभू सर्वशक्तिमान देव म्हणतो, "लोक चव्हाऱ्यावर रडत असतील रस्त्यातून ते रडतील. धंदेवाईक रडणाऱ्यांना लोक* भाड्याने बोलवून घेतील.

¹⁷द्राक्षमळ्यांत लोक रडत असतील. का? कारण मी तुमच्यामध्ये फिरून व तुम्हाला शिक्षा करीन." परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या आहेत.

¹⁸परमेश्वरचा खास न्यायाचा दिवस पाहण्याची तुमच्यापैकी काहींनी इच्छा आहे. तुम्हाला तो दिवस का बरे पहावयाचा आहे? परमेश्वराचा तो खास दिवस अंधार आणणार आहे, उजेड नाही.

¹⁹सिंहापासून दूर पळणाऱ्या माणसावर अस्वलाने हल्ला करावा, अशी तुमची स्थिती होईल. घरात जाऊन भिंतीवर हात ठेवणाऱ्याला साप चावावा, तशी तुमची अवस्था होईल.

²⁰परमेश्वराचा खास दिवस अंधारच आणील, उजेड नाहीतो निराशेचा दिवस असेल, प्रकाशाचा एक किरणही नसेल तो आनंदचा दिवस नसेल.

परमेश्वर इझ्राएलची उपासना नाकारतो

²¹"मला तुमच्या सणांचा तिरस्कार वाटतो मी ते मान्य करणार नाही. तुमच्या धार्मिक-सभा मला आवडत नाहीत.

²²तुम्ही मला होमार्पणे व अन्नार्पणे जरी दिलीत, तरी मी ती स्वीकारणार नाही. शांतार्पणात, तुम्ही दिलेल्या पुष्ट प्राण्यांकडे मी पाहणारसुद्धा नाही.

²³तुमची कर्कश गाणी येथून दूर न्या. तुमचे वाद्यसंगीत मी ऐकणार नाही.

²⁴तुम्ही, तुमच्या देशातून, पाण्याप्रमाणे, न्यायीपणा वाहू द्यावा. कधीही कोरडा न पडणाऱ्या झऱ्याप्रमाणे चांगुलपणा वाहावा.

²⁵इझ्राएल, वाळवंटात, 40 वर्षे तू मला यज्ञ व दाने अर्पण केलीस.

²⁶पण तुम्ही सकळ ह्या तुमच्या राजाची व कैवानची मूर्तीसुद्धा वाहून नेली. तुम्ही स्वतःच तुमच्या दैवतांसाठी तारा तयार केला.*

धंदेवाईक रडणाऱ्यांना लोक प्रेतक्रियेला जाऊन मृतासाठी मोठ्याने रडणारे लोक. मृत व्यक्तीचे कुटुंबीय व मित्र ह्या लोकांना अन्न व पैसे देत असत.

तुमच्या दैवतांसाठी तारा तयार केला विशेष देवाचा किंवा आकाशातील सर्व ताऱ्यांचा सन्मान करण्यासाठी हा असावा. पुष्कळ लोकांना असे वाटत असे की सूर्य, चंद्र, तारे व ग्रह हे देव किंवा देवदूत असावेत. ह्या वचनाचे असेही भाषांतर होऊ शकते, "तम्ही तुमच्या राजासाठी मंडप व मूर्तीसाठी पादासन वाहून न्याल तुम्ही तुमच्यासाठी बनविलेला तुमच्या देवाचा ताराही तुम्ही वाहून न्याल." प्राचिन ग्रीक भाषांतरात मोलोख व राफान ह्या नावांचा उल्लेख आहे.

²⁷म्हणून मी तुम्हाला कैदी म्हणून दिमिष्काच्या पलीकडे घालवीन. परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या. त्याचे नाव सर्वशक्तिमान देव!

इस्राएलचा शुभ-समय काढून घेतला जाईल

6 सयोनमधील कार्हीचे जीवन आरामदायी आहे. शोमरोनच्या पर्वतावरील काही लोकांना नर्धास्त वाटते. पण तुमच्यावर खूप संकटे येतील. जगातील उत्तम नगरीतील तुम्ही “महत्वाचे लोक” आहात इझ्राएलचे [लोक] मदत मागण्यासाठी तुमच्याकडे येतात.

²कालनेला जाऊन पाहा. तेथून महानगरी ‘हमाथला जा. पलिष्ठांची नगरी गथला जा. तुम्ही ह्या राज्यांपेक्षा चांगले आहात का? नाही. त्यांचे देश तुमच्या देशापेक्षा मोठे आहेत.

³तुम्ही लोक करीत असलेल्या कृत्यांमुळे शिक्षेचा दिवस जवळ जवळ येत आहे. तुम्ही त्या हिंसाचाराच्या नियमाला जवळ जवळ आणता.

⁴पण तुम्ही सर्व सुखसोयी उपभोगता. तुम्ही हस्तिदंती पलंगांवर झोपता आणि गाढ्या-गिर्द्यांवर पसरता. तुम्ही कळपातील कोवळी कोकरे व गोठ्यातील वासरे खाता.

⁵तुम्ही वीणा वाजविता. आणि दाविदाप्रमाणे वाद्यांवर सराव करता.

⁶तुम्ही दिमाखदार प्यालांतून मद्य पिता. तुम्ही चांगली अतरे वापरता. पण योसेफच्या वंशाचा नाश होत आहे, ह्याचा तुम्हाला खेदही वाटत नाही.”

⁷ते लोक त्यांच्या गाढ्या-गिर्द्यांवर पसरले आहेत पण त्यांचा चांगला काळ संपेल. कैद्यांप्रमाणे त्यांना परकीय देशांत नेले जाईल ते अशरीतीने नेले जाणाऱ्यांतील पहिले असतील. ⁸परमेश्वराने, माझ्या प्रभूने, स्वतःची शपथ घेतली. सर्वशक्तिमान परमेश्वर देवाने अशी शपथ घेतली,

“याकोबला ज्या गोष्टींचा अभिमान वाटतो, त्या गोष्टींचा मला तिटकारा वाटतो. त्याच्या जबूत मनोऱ्यांचा मी तिटकारा करतो. म्हणून मी शत्रूला ती नगरी व त्यातील सर्व काही घेऊ देईन.”

फार थोडे इझ्राएली जिवंत राहतील

⁹त्या वेळी, कदाचित् काही घरांत दहा लोक जिवंत राहतील आणि ते सुध्दा मरतील. ¹⁰प्रेत घेऊन जाळण्यासाठी एखादा नातेवाईक येईल. नातेवाईक घराच्या बाहेर हाडे नेण्यासाठी जाईल. घरात कदाचित् कोणी लपले असेल तर त्याला लोक विचारतील “तुझ्याजवळ आणखी एखादे प्रेत आहे का?”

तो माणूस म्हणेल, “नाही.....”

मग त्या माणसाचा नातेवाईक म्हणेल, “शू! आपण परमेश्वराच्या नावाचा उल्लेख करायचा नसतो.”

¹¹पाहा! परमेश्वर देव आज्ञा देईल, मग मोठ्या घरांचे तुकडे तुकडे होतील. व लहान घरांचे लहान लहान तुकडे होतील.

¹²घोडे खडकावरून धावतात का? नाही. लोक गार्यांच्या साहाय्याने जमीन नांगरतात का? नाही. पण तुम्ही सर्वकाही वरचे खाली करता. तुम्ही चांगुलपणा व न्याय यांचे वीष केले.

¹³तुम्ही लो-देबारमध्ये सुखी आहात. तुम्ही म्हणता, “आम्ही आमच्या बळावर कर्नाईम घेतले.”

¹⁴पण इझ्राएल, मी तुझ्याविरुद्ध एका राष्ट्राला उठवीन. ते राष्ट्र, तुमच्या संबंध देशाला लेबो-हमाथपासून अराबाच्या ओळ्यापर्यंतच्या सगळ्या प्रदेशाला अडचणीत आणेल. सर्वशक्तिमान परमेश्वर देव हे सर्व बोलला.

दोळ्यांचा दृष्टान्त

7 परमेश्वराने मला पुढील गोष्टी दाखविल्या: दुसरे पीक वाढण्यास सुरुवात व्हायच्या वेळेलाच, तो दोळ तयार करीत होता. पहिल्या पिकाची राजाची कापणी झाल्यानंतरचे हे दुसरे पीक होते. ²दोळ्यांनी देशातील सर्व गवत खाल्ले. त्यानंतर मी म्हणालो, “परमेश्वरा, माझ्या प्रभू मी विनवणी करतो, आम्हाला क्षमा कर. याकोब जगू शकणार नाही तो फारच दुबळा आहे.”

³मग ह्याबाबतीत परमेश्वराचे मनःपरिवर्तन झाले परमेश्वर म्हणाला, “ते घडणार नाही.”

अग्नीचा दृष्टान्त

⁴परमेश्वराने, माझ्या प्रभूने, मला पुढील गोष्टी दाखविल्या मी पाहिले की परमेश्वर देवाने अग्नीला न्याय देण्यास बोलविले. अग्नीने मोठा डोह नष्ट केला व त्याने भूमी गिळण्यास सुरुवात केली. ⁵पण मी म्हणालो, “हे परमेश्वर देवा, थांब, मी तुझी करुणा भाकतो याकोब जगू शकणार नाही तो खूपच लहान आहे.”

⁶मग परमेश्वराचे ह्या गोष्टीबाबत हृदयपरिवर्तन झाले. परमेश्वर प्रभू म्हणाला, “हीही घटना घडणार नाही.”

ओळंब्याचा दृष्टान्त

⁷परमेश्वराने मला पुढील गोष्टी दाखविल्या. परमेश्वर, त्याच्या हातात ओळंबा घेऊन एका भिंतीजवळ उभा होता (भिंत ओळंब्याने सरळ केलेली होती.) ⁸परमेश्वर मला म्हणाला, “आमोस, तुला काय दिसते?”

मी म्हणालो, “ओळंबा.”

मग माझा प्रभू म्हणाला, “पाहा, माझ्या माणसांमध्ये, इझ्राएलमध्ये मी ओळंबा धरीन. मी त्यांच्या दुष्टपणाकडे दुर्लक्ष होऊ देणार नाही. मी वाईट डाग काढून टाकीन. ⁹इस्राहकच्या उच्च स्थानाचा नाश होईल. इझ्राएलची पवित्र

स्थाने धुळीला मिळतील. मी यराबाम घराण्यावर हल्ला करीन आणि त्यांना तलवारीने ठार मारीन.”

अमस्या आमोसला थांबविण्याचा प्रयत्न करतो

¹⁰बेथेल येथील एक याज्ञक अमस्या ह्याने, “इझ्राएलचा राजा यराबाम ह्याला पुढील निरोप पाठविला. आमोस तुझ्याविरुद्ध कट करीत आहे. तो इझ्राएलच्या लोकांनी तुझ्याविरुद्ध उठाव करावा म्हणून प्रयत्न करीत आहे. तो इतका बोलतोय की हा देश त्याचे सर्व शब्द मानू शकत नाही. ¹¹आमोस म्हणाला असे आहे, यराबाम तलवारीच्या वाराने मरेल, आणि इझ्राएलच्या लोकांना त्यांच्या देशातून कैदी म्हणून बाहेर नेले जाईल.”

¹²अमस्या आमोसला असेही म्हणाला, “अरे द्रष्ट्या, खाली यहूदात जा आणि तेथे जेव! तेथेच दे तुझे प्रवचन. ¹³पण यापुढे बेथेलमध्ये संदेश देऊ करू नकोस. ही यराबामची पवित्र जागा आहे, हे इझ्राएलचे मंदिर आहे.”

¹⁴मग आमोस अमस्याला म्हणाला, “मी धंदेवाईक संदेष्टा नाही. मी संदेष्ट्यांच्या घराण्यातीलही नाही. मी गुरे राखत होतो. आणि उंबरांच्या झाडांची निगा राखत होतो. ¹⁵मी मॅडपाळ होतो मॅड्यांच्या मागे जात असतानाच परमेश्वराने माझा स्वीकार केला. परमेश्वर मला म्हणाला, ‘जा, माझ्या लोकांना, इझ्राएलला, संदेश सांग.’ ¹⁶म्हणून परमेश्वराचा संदेश ऐका ‘इझ्राएलविरुद्ध संदेश सांगू नकोस, इसहाकच्या घराण्याविरुद्ध प्रवचन देऊ नकोस’ असे तू मला सांगतोस. ¹⁷पण परमेश्वर म्हणतो, ‘तुझी बायको गावची वेश्या होईल. तुझी मुलेमुली तलवारीने मरतील. दुसरे लोक तुमची भूमी घेऊन तिची आपापसात वाटणी करतील. तू परदेशात मरशील इझ्राएलच्या लोकांना निश्चितच त्यांच्या देशातून कैदी म्हणून नेले जाईल.”

पिकलेल्या फळाचा दृष्टान्त

8 परमेश्वराने मला पुढील गोष्टी दाखविल्या मी एक उन्हाळी फळांची टोपली पाहिली. ²परमेश्वराने मला विचारले, “आमोस, तुला काय दिसते?”

मी म्हणालो, “उन्हाळी फळांची टोपली.”

मग परमेश्वर मला म्हणाला, “माझ्या लोकांचा, इझ्राएलचा, शेवट आला आहे. ह्यापुढे मी त्यांच्या पापाकडे दुर्लक्ष करणार नाही. ³मंदिरातील गाण्याचे रूपांतर विलापिकेत होईल. परमेश्वर, माझा प्रभू असे म्हणाला. सगळीकडे प्रेतेंच प्रेतें असतील. लोक गूपचूप, प्रेतें उचलतील आणि ढिगावर फेकतील.”

इझ्राएलच्या व्यापाऱ्यांना फक्त पैसे

मिळविण्यात स्वारस्य आहे

⁴माझे ऐका! तुम्ही असहाय्य लोकांना तुडविता ह्या देशातील गरिबांचा नाश करण्याचा तुम्ही प्रयत्न करीत आहात.

⁵तुम्ही, व्यापारीलोक म्हणता “प्रतिपदा केव्हा संपेल? म्हणजे मग आम्ही आमचे धान्य विकू शकू. शब्बाथ, केव्हा संपेल? म्हणजे मग आम्हाला गहू विकता येईल? आम्ही किंमत वाढवू शकतो आणि माप लहान करू शकतो तराजू आपल्या सोयीचे करून आपण लोकांना फसवू शकतो.

⁶गरीब कर्ज फेडू शकत नाहीत, तेव्हा आपण त्यांना गुलाम म्हणून विकत घेऊ. एका जोड्याच्या किंमतीत आपण त्या असहाय्य लोकांना विकत घेऊ. हो! आणि जमिनीवर सांडलेले गहू आपण विकू शकू.”

⁷परमेश्वराने वचन दिले आहे त्याने त्याच्या नावाची, याकोबच्या अभिमानाची शपथ घेऊन वचन दिले.

“त्या लोकांनी केलेली कृत्ये मी कधीही विसरणार नाही.

⁸त्या कृत्यांमुळे सर्व भूमी हादरेल. ह्या देशात राहणारा प्रत्येकजण मृतासाठी रडेल. मिसरमधील नील नदीप्रमाणे, संपूर्ण देश वर फेकला जाऊन खाली आदळेल. देश हेलकावे खाईल.”

⁹परमेश्वराने पुढील गोष्टीही सांगितल्या “त्या वेळी, मी सूर्याचा दुपारीच अस्त करीन. स्वच्छ निरभ्र दिवशी, मी जगावर अंधार पसरवीन.

¹⁰मी तुमचे उत्सव शोकदिनांत बदलीन. तुमची सर्व गाणी ही मृतांसाठीची शोकगीते होतील. मी प्रत्येकाला शोकप्रदर्शक कपडे घालीन. मी प्रत्येक डोक्याचे मुंडन करीन. एकुलता एक मुलगा गेल्यावर जसा आकांत होतो, तसा मी करीन. तो फारच कडू शेवट असेल.”

देवाच्या वचनांच्या उपासमारीची

भयंकर वेळ येत आहे

¹¹परमेश्वर म्हणतो,

“पाहा! मी देशात उपासमार आणीन. ते दिवस येतच आहेत लोकांना भाकरीची भूक नसेल. ते पाण्यासाठी तहानेले नसतील परमेश्वरच्या वचनांचे ते भुकेले असतील.

¹²लोक मृतसमुद्रापासून ते भूमध्यसमुद्रापर्यंत आणि उत्तरेपासून पूर्वेपर्यंत भटकतील परमेश्वराचे वचन शोधत लोक इकडे तिकडे भटकतील. पण त्यांना ते सापडणार नाहीत.

¹³त्या वेळी, सुंदर तरुण-तरुणी तहानेने दुर्बल होतील. शोमरोनाच्या पापाच्या* जोरावर त्यांनी वचने दिली. ते म्हणाले, ‘दान, तुझा परमेश्वर जिवंत आहे, तितक्याच खात्रीपूर्वक आम्ही वचन देतो....’ आणि ते म्हणाले, ‘जितका बैर-शबा परमेश्वर जिवंत आहे, तितक्याच खात्रीपूर्वक

शोमरोनाच्या पाप शोमरोनमधील वासराचे दैवत.

आम्ही वचन देतो....' हे लोक पडतील, आणि ते परत कधीही उठणार नाहीत."

परमेश्वर वेदीजवळ उभा असल्याचा दृष्टान्त
१ मी प्रभूला वेदीजवळ उभे असल्याचे पाहिले तो म्हणाला,

"खांबांच्या माथ्यावर मार मग इमारत अगदी उंबऱ्यापासून हादरेल. खांब लोकांच्या डोक्यावर पाड. कोणी जिवंत राहिल्यास, मी त्याला तलवारीने ठार मारीन. एखादा पळून जाईल, पण सुटणार नाही. लोकांपैकी एकही सुटून पळू शकणार नाही.

२ त्यांनी जमिनीत खोल खणले, मी त्यांना तेथून ओढून काढीन. ते आकाशात उंच गेले, तरी मी त्यांना तेथून खाली आणीन.

३ ते जरी कर्मेल पर्वताच्या शिखरावर लपले, तरी तेथून मी त्यांना शोधून काढीन. व तेथून उचलून घेईन. जर त्यांनी माझ्यापासून लपण्यासाठी समुद्राचा तळ गाठला, तर मी सापाला आज्ञा करीन. व तो त्यांना चावेल."

४ जर ते पकडले गेले. आणि त्यांचे शत्रू त्यांना घेऊन गेले. तर मी तलवारीला आज्ञा करीन. आणि ती त्यांना तेथे ठार मारील. मी त्यांच्यावर लक्ष ठेवीन हे खरे, पण त्यांना त्रास कसा होईल हे मी पाहीन. त्यांचे भले कसे होईल, हे मी पाहणार नाही."

शिक्षा लोकांचा नाश करील

५ माझा प्रभू, सर्वशक्तिमान परमेश्वर, जमिनीला स्पर्श करील आणि ती वितळेल. मग देशात राहणारे सर्व लोक मृतांसाठी शोक करतील मिसरमधील नील नदीप्रमाणे भूमीवर उठेल व खाली पडेल.

६ आकाशाच्यावर परमेश्वराने माझ्या बांधल्या. तो त्याचे आकाश पृथ्वीवर ठेवतो. तो समुद्राच्या पाण्याला बोलवितो. आणि पावसाच्या रूपात जमिनीवर ओततो. त्याचे नाव याव्हे* आहे.

इझ्राएलच्या नाशाचे परमेश्वर वचन देतो

७ परमेश्वर असे म्हणतो: "इझ्राएल, तू मला कूशी लोकांप्रमाणे आहेस. मी इझ्राएलला मिसर देशातून बाहेर

आणले. पलिष्ठ्यांना मी कफतोरमधून आणि अरामींना कीर मधून आणले."

८ परमेश्वर, माझा प्रभू, पापी राज्यावर (इझ्राएलवर) लक्ष ठेवीत आहे. परमेश्वर म्हणाला, "मी इझ्राएलला पृथ्वीतळवरून पुसून टाकीन. पण याकोबच्या घराण्याचा मी संपूर्ण नाश करणार नाही.

९ इझ्राएल राष्ट्राच्या नाशाची आज्ञा मी देत आहे. सर्व राष्ट्रांमध्ये मी इझ्राएलच्या लोकांना पांगवीन. पण पीठ चाळण्यासारखे ते असेल. चाळणीतील पीठ हलविल्यावर, चांगले पीठ खाली पडते. व चाळ चाळणीतच राहते. याकोबच्या घराण्याचे तसेच होईल.

१० माझ्या लोकांतील पापी म्हणतात, 'आमचे काही वाईट होणार नाही.' पण त्या सर्वांना तलवारीने ठार मारले जाईल."

राज्याच्या पुनर्बांधणीचे परमेश्वर वचन देतो

११ दाविदचा तंबू पडला आहे. पण त्या वेळी, मी तो तंबू पुन्हा उभारीन. मी भिंतीतील भगदाडे बुजवीन. उद्ध्वस्त झालेल्या वास्तू मी पुन्हा बांधीन. मी त्या पूर्वी होत्या, तशाच बांधीन.

१२ * मग अदोममध्ये जिवंत असलेले लोक आणि माझे नाव लावणारे लोक परमेश्वराकडे मदतीच्या आशेने पाहतील." परमेश्वर असे म्हणाला व तो तसेच घडवून आणील.

१३ परमेश्वर म्हणतो, "असे दिक्स येत आहेत की नांगरणी करणारा कापणी करणाऱ्याला, द्राक्षे तुडविणारा द्राक्षे तोडणाऱ्याला, गाठील, टेकड्यां-डोंगरांतून गोड द्राक्षरस ओतला जाईल,

१४ मी माझ्या लोकांना, इझ्राएलला, कैदेतून सोडवून परत आणीन. ते उद्ध्वस्त झालेली गावे पुन्हा वसवतील. आणि ते त्यांत वस्ती करतील. ते द्राक्षांचे मळे लावतील. आणि त्यापासून मिळणारा द्राक्षरस पितील. ते बागा लावतील, व त्यापासून मिळणारे पीक खातील.

१५ मी माझ्या लोकांना त्यांच्या देशात रुजवीन. आणि मी त्यांना दिलेल्या भूमीतून ते पुन्हा उपटले जाणार नाहीत. परमेश्वराने, तुमच्या परमेश्वराने, हे सांगितले आहे.

याव्हे हिब्रूमध्ये देवाचे नांव. ह्यांचे नेहमी "परमेश्वर" असे भाषांतर करतात. "तो आहे" किंवा "तो अस्तित्वात आणतो" असा हिब्रू शब्द प्रमाणे हे नांव आहे.

१२ वे वचन हे प्राचीन ग्रीक भाषांतरातले आहे. हिब्रूमध्ये हे पुढील प्रमाणे आहे "मग ते अदोमान अवशेष राहिलेल्या सर्व लोकांचा व ज्यास माझे नांव दिले आहे अशा सर्व राष्ट्रांचा ताबा घेतील."

ओबघा

अदोमला शिक्षा होईल

हा ओबघाचा दृष्टान्त आहे. परमेश्वर, माझा प्रभू अदोमाबद्दल पुढील प्रमाणे म्हणाला:

आम्ही परमेश्वर देवाकडून हकिगत ऐकली. राष्ट्रांकडे दूत पाठविला गेला. तो म्हणाला, “आपण अदोमाविरुद्ध लढण्यास जाऊ या.”

परमेश्वर अदोमशी बोलतो

²“अदोम, मी तुला लहान राष्ट्र करीन. लोक तुझा खूप तिरस्कार करतील.

³तुझ्या गर्वाने तुला मूर्ख बनविले. उंच कड्यावरील गुहांत तू राहतोस. तुझे घर टेकडीवर उंच ठिकाणी आहे. म्हणून तू स्वतःशी म्हणतोस, ‘मला कोणीही खाली जमिनीवर आणू शकत नाही.’”

अदोमला खाली आणले जाईल

⁴परमेश्वर, देव, असे म्हणतो, “जरी तू गरुडाप्रमाणे वर जातोस, आणि ताऱ्यांमध्ये घरटे बांधतोस, तरी मी तुला खाली आणील.”

⁵तुझा खरोखरीच नाश होईल. तुझ्याकडे चोर येतील. रात्री लुटारु येतील, ते चोर त्यांना पाहिजे ते सर्व नेतील. तुझ्या मळ्यातील द्राक्षे तोडताना मजूर काही द्राक्षे मागे ठेवतात.

⁶पण एसावचा लपविलेला खजिना शत्रू कसोशीने शोधेल. आणि त्यांना ते सर्व सापडेल.

⁷तुझे मित्र असलेले लोकच तुला देशातून बळजबरीने बाहेर काढतील. तुझे मित्र तुला फसवतील व चुकीच्या गोष्टी करण्यासाठी तुझी खात्री करतील. युद्धात तुझ्याबरोबर असलेले सोबती तुझ्यासाठी सापळा रचायचा बेत करीत आहेत. ते म्हणतात, ‘ते तुझ्या लक्षात येणार नाही.’

⁸परमेश्वर म्हणतो, “त्याच दिवशी, मी अदोममधील सुजांचा नाश करीन. एसावच्या पर्वतातून समजूत नष्ट करीन.

⁹तेमान, तुझे सामर्थ्यशाली पुरुष भयभीत होतील. एसावच्या पर्वतावरील प्रत्येकाचा नाश होईल. पुष्कळ लोक मारले जातील.

¹⁰तू अप्रतिष्ठेने माखशील. आणि तुझा कायमचा नाश होईल. का? कारण तू, तुझा भाऊ याकोब याच्याशी क्रूरपणे वागलास.

¹¹तू इझ्राएलच्या शत्रूंना जाऊन मिळालास; परक्यांनी इझ्राएलचे धन लुटून नेले. परदेशी इझ्राएलच्या गावाच्या वेशीतून आत शिरले;

त्यांनी यरुशलेमचा कोणता भाग घ्यायचा ह्यासाठी चिठ्ठा टाकल्या; आणि तू अगदी तेथेच तुझ्या वाटणीची वाट बघत उभा होतास.

¹²तुझ्या भावाच्या संकटांना तू हसलास. तू असे करायला नको होतेस. लोकांनी जेव्हा युहुदाचा नाश केला तेव्हा तू आनंद मानलास,

तू तसे करायला नको होतेस. त्याच्या संकटसमयी तू प्रौढी मिरविलीस; असेही तू करायला नको होतेस.

¹³माझ्या लोकांच्या वेशीतून तू आत आलास; आणि त्यांच्या समस्यांकडे पाहून हसलास; तू असे करायला नको होतेस. त्यांच्या संकटसमयी तू त्यांची संपत्ती घेतलीस, तू असे करायला नको होतेस.

¹⁴जिथे रस्ते एकमेकांना छेदतात तिथे तू उभा राहिलास आणि पळून जाण्याचा प्रयत्न करणाऱ्यांचा नाश केल्यास. तू असे करायला नको होते. जिवंत सुटलेल्यांना तू पकडलेस तू असे करायला नको होते.

सर्व राष्ट्रांचा निकाल येत आहे

¹⁵परमेश्वराचा दिवस लवकरच सर्व राष्ट्रांकडे येत आहे; तू दुसऱ्या लोकांशी वाईट कृत्ये केलीस त्या वाईट गोष्टी तुझ्या बाबतीत घडतील. तू केलेली दुष्कर्म तुझ्या डोक्यावर येऊन आदळतील.

¹⁶का? कारण तू माझ्या पवित्र पर्वतावर रक्त सांडलेस म्हणून दुसरी राष्ट्रेही तुझे रक्त सांडतील.* तू संपशील. तू कधी अस्तित्वात नव्हतास, अशीच तुझी दशा होईल.

¹⁷पण सियोन पर्वतावर काही वाचलेले असतील. ते माझे खास लोक असतील. याकोबाचे राष्ट्र* त्याच्या मालकीच्या गोष्टी परत स्वतःकडे घेईल.

तुझे रक्त सांडतील शब्दशः “पितील आणि गिळतील.”

याकोबाचे राष्ट्र शब्दशः “याकोबचे घर.” हयाचा अर्थ इझ्राएलचे लोक किंवा नंते असाही असू शकेल.

¹⁸याकोबाचे घराणे आगीप्रमाणे होईल योसेफाचे घराणे जाळासारखे असेल पण एसावाचे राष्ट्र * राखेप्रमाणे होईल यहुदाचे लोक अदोम जाळतील, तै अदोमचा नाश करतील. एसाव राष्ट्रात मग कोणी शिल्लक राहणार नाही." का? कारणे परमेश्वर देव असे म्हणाला आहे.

¹⁹नेगेवचे लोक एसावाच्या पर्वतावर राहतील डोंगराच्या पायथ्याशी राहणारे लोक पलिष्ट्यांचा देश आपल्या ताब्यात घेतील. ते एफ्राईमाच्या व शोमरोनच्या

भूमीवर राहतील. गिलाद बन्यामीनच्या कबजात जाईल.

²⁰इझ्राएलच्या लोकांना त्यांची घरे बळजबरीने सोडावी लागली, पण ते सारफथ पर्यंतचा कनानचा प्रदेश घेतील यहुदाच्या लोकांना बळजबरीने यरुशलेम सोडावे लागले व ते सफारदमध्ये राहतात. पण ते नेगेवची गावे घेतील.

²¹विजेते सियोन पर्वतावर जातील, एसाव पर्वतावर राहणाऱ्या लोकांवर ते राज्य करतील. आणि राज्य परमेश्वराच्या मालकीचे होईल.

योना

परमेश्वर बोलवितो आणि योना पळ तो

१ अमितयाचा मुलगा योना ह्याच्याशी परमेश्वर बोलला. आणि म्हणाला, ^२“निनवे मोठी नगरी आहे. तेथे लोक दुष्कृत्ये करीत असल्याचे मी ऐकले आहे. तेव्हा त्या नगरात जा आणि लोकांना त्या वाईट गोष्टी करण्याचे थांबविण्यास सांग.”

^३योनाला परमेश्वराची आज्ञा पाळायची नव्हती. म्हणून योनाने परमेश्वरापासून दूर पळून जाण्याचा प्रयत्न केला. योना याफोला गेला. योनाला ताशिस या खूप दूरच्या नगराला जाणारे गलबत सापडले. योनाने सफरीचे पैसे भरले व तो गलबतावर चढला. गलबतावरील लोकांबरोबर योनाला ताशिसला जाण्याची इच्छा होती. त्याला परमेश्वरापासून दूर पळायचे होते.

मोठे तुफान

^४पण परमेश्वराने समुद्रात मोठे तुफान निर्माण केले. वाऱ्याने समुद्र खवळला. तुफान प्रचंड होते आणि गलबत फुटण्याच्या बेताला आले. ^५गलबत बुडू नये म्हणून गलबतावरचे वजन कमी करावे असे गलबतावरील लोकांना वाटले. म्हणून त्यांनी गलबतावरील माल समुद्रात टाकण्यास सुरवात केली. खलाशी खूपच घाबरले होते. प्रत्येकजण आपापल्या दैवतांची प्रार्थना करू लागले.

योना झोपण्यासाठी गलबताच्या खालच्या तळाच्या भागात गेला होता. तो तेथे झोपला होता. ^६कप्तानाने योनाला पाहिले तो त्याला म्हणाला, “उठ! झोपलास का? तुझ्या दैवताची प्रार्थना कर. कदाचित् तुझ्या प्रार्थनेने तुझे दैवत ऐकल आणि आपल्याला वाचवेल.”

ह्या तुफानाचे कारण काय?

^७मग लोक एकमेकांना म्हणाले, “आपल्यावर हे संकट का आले हे आपण चिठ्ठा टाकून पाहावे.”

म्हणून त्यांनी चिठ्ठा टाकल्या. त्यावरून त्यांना कळले की योनामुळे हे संकट आले. ^८मग ते योनाला म्हणाले, “तुझ्यामुळे ही भयंकर गोष्ट आमच्याबाबत घडत आहे. तेव्हा तू काय केले आहेस ते सांग. तू काय करतोस? तू कोठचा? तुझा देश कोणता? तुझी माणसे कोण आहेत?”

^९योना त्या लोकांना म्हणाला, “मी इब्री (यहूदी) आहे. मी स्वर्गातील परमेश्वर देवाची उपासना करतो. समुद्र आणि भूमीचा निर्माता तोच परमेश्वर आहे.”

^{१०}तो परमेश्वरापासून दूर पळत आहे, हेही योनाने त्या लोकांना सांगितले. हे कळताच ते अतिशय घाबरले. त्यांनी योनाला विचारले, “परमेश्वराविरुद्ध तू कोणती भयंकर गोष्ट केलीस? ^{११}वादळ जास्तच घोघावू लागले व लाटाही जास्तच उसळू लागल्या. तेव्हा ते लोक योनाला म्हणाले, “स्वतःला वाचविण्यासाठी आम्ही काय करावे? समुद्र शांत होण्यासाठी तुझे आम्ही काय करावे? ^{१२}योना त्यांना म्हणाला, “समुद्रातील तुफानाला मी कारणीभूत आहे. तेव्हा मला समुद्रात फेका, म्हणजे समुद्र शांत होईल.”

^{१३}परंतु त्या माणसांना योनाला समुद्रात फेकावे असे वाटत नव्हते. त्यांनी गलबत पुन्हा किनाऱ्याकडे नेण्याचा प्रयत्न केला पण त्यांना ते शक्य झाले नाही. वारा प्रचंड होता समुद्रही खवळलेला होता. आणि वादळाची तीव्रता वाढतच होती.

योनाला शिक्षा

^{१४}म्हणून त्या लोकांनी परमेश्वराची करुणा भाकली, “परमेश्वरा, त्याने केलेल्या वाईट कृत्याबद्दल आम्ही या माणसाला समुद्रात फेकत आहोत. निष्पाप माणसाला मारले म्हणून तुम्ही अपराधी आहात.” असे कृपया म्हणू नकोस. तू परमेश्वर आहेस आणि तुझ्या इच्छेप्रमाणे तू करशील, हे आम्हाला माहीत आहे. पण कृपा करुन आमच्यावर दया कर.”

^{१५}मग त्यांनी योनाला समुद्रात टाकले आणि तुफान थांबले. समुद्र शांत झाला. ^{१६}हे पाहताच ती माणसे परमेश्वराला घाबरू लागली व मान देऊ लागली. त्यांनी परमेश्वराला यज्ञ केला आणि नवस केले.

^{१७}योना समुद्रात पडल्यावर, त्याला गिळण्यासाठी परमेश्वराने एक मोठा मासा निवडला. योना, तीन दिवस आणि तीन रात्र, माशाच्या पोटात होता.

२ माशाच्या पोटात असतानाच योनाने त्याच्या परमेश्वर देवाची प्रार्थना केली तो म्हणाला,

^{२*}मी फार मोठ्या संकटात सापडलो होतो. मी मदतीसाठी परमेश्वराला हाक मारली, आणि त्याने मला ओ दिला.

जेव्हा मी खोल थडग्यात होतो तेव्हा, हे परमेश्वरा, मी तुझी आळवणी केली आणि तू माझा आवाज ऐकलास.

³तू मला समुद्रात फेकलेस तुझ्या प्रचंड लाटा माझ्यावरून गेल्या मी खोल, खोल समुद्रात गेलो, माझ्याभोवती पाणी होते.

⁴मग मी विचार केला, 'की मी आता अशा ठिकाणी जावे की जिथे तू मला पाहू शकणार नाहीस.'

तरी पण मी तुझ्या पवित्र मंदिराकडे मदतीच्या आशेने पाहतच राहिलो.

⁵"समुद्राच्या पाण्याने मला वेढले पाण्याने माझे तोंड बुडाले आणि मी श्वासोच्छ्वास करू शकत नव्हतो मी खाली खूप खोल समुद्रात गेलो माझ्या डोक्याभोवती समुद्रशेवळ गुंडाळले गेले.

⁶मी समुद्रतळाशी, पर्वताच्या पायथ्याशी होतो मला कायमचे असे बंदिवासात राहावे लागणार, असेच मला वाटले पण माझ्या परमेश्वर देवाने मला थडग्यातून बाहेर काढले परमेश्वरा, तू मला नवजीवन दिलेस!

⁷माझ्या आत्म्याने सर्व आशा सोडून दिल्या होत्या पण मग मला परमेश्वराचे स्मरण झाले परमेश्वरा, मी तुझी प्रार्थना केली आणि तुझ्या पवित्र मंदिरात ती तू ऐकलीस.

⁸"काहीजण निरुपयोगी मूर्तीची पूजा करतात पण ते पुतळे त्यांना कधीच मदत करीत नाहीत.

⁹फक्त परमेश्वरा मुळेच तारण मिळते "हे परमेश्वरा, मी तुला यज्ञ अर्पण करीन मी तुझे स्तवन करीन आणि कृतज्ञता व्यक्त करीन मी तुला नवस बोलेल आणि तो फेडेल."

¹⁰मग परमेश्वर माशाशी बोलला आणि माशाने उलटी करून योनाला कोरड्या भूमीवर टाकले.

परमेश्वर बोलवितो आणि योना आज्ञा पाळतो

3 मग परमेश्वर योनाशी पुन्हा बोलला. परमेश्वर म्हणाला, ²"त्या मोठ्या नगरीला, निनवेला जा आणि मी सांगतो तो संदेश सांग."

³मग योनाने परमेश्वराची आज्ञा पाळली. तो निनवेला गेला. निनवे फार मोठी नगरी होती. नगरीच्या एका टोकापासून दुसऱ्या टोकापर्यंत जाण्यास तीन दिवस चालावे लागे.

⁴योना नगरीच्या मध्यभागी जाऊन लोकांना उपदेश करू लागला. योना म्हणाला, "चाळीस दिवसांनंतर निनवेचा नाश होईल."

⁵निनवेच्या लोकांनी परमेश्वराच्या संदेशावर विश्वास ठेवला. त्यांनी काही काळ उपवास करण्याचे ठरविले आणि आपल्या पापांचा विचार करण्याचा निश्चय केला. त्यांनी खेद प्रदर्शित करणारे खास कपडे घातले. नगरीतल्या सर्व लोकांनी असे केले. मग तो राव असो की रंक.

⁶निनवेच्या राजाच्या कानावर या गोष्टी गेल्या. त्याला त्याने केलेल्या वाईट कृत्यांबद्दल खेद वाटला. त्याने त्याचे

सिंहासन सोडले व आपली राजवस्त्रे उतरविली आणि दुःख प्रकट करण्यासाठी असलेली वस्त्रे घातली. मग तो राखेत बसला. ⁷त्याने एक विशेष संदेश लिहिला आणि तो सर्व नगरीत घोषित केला.

राजा आणि महान राज्यकर्ते यांची आज्ञा:

काही काळ कोणत्याही माणसाने व पशूने काहीही खाऊ नये. गुराढोरांनी रानांत चरू नये. निनवेत राहणाऱ्या कोणत्याही सजीवाने खाऊ-पिऊ नये.

⁸प्रत्येक माणसाने व प्राण्याने दुःख प्रकट करणारे वस्त्र पांघरले पाहिजे. माणसांनी परमेश्वरपाशी टाहो फोडला पाहिजे. प्रत्येकाचे जीवन बदलले पाहिजे आणि वाईट कर्मे करावयाचे थांबविले पाहिजे. ⁹मग कदाचित् देवाचे मन:परिवर्तन होईल आणि योजलेल्या गोष्टी तो करणार नाही. कदाचित् देवाच्या मनात बदल होईल व तो रागावणार नाही, व आपला नाशही होणार नाही.

¹⁰लोकांचे वागणे परमेश्वराने पाहिले. लोकांनी दुष्कृत्ये करावयाचे सोडून दिले आहे हेही परमेश्वराने पाहिले. मग परमेश्वराचे मन बदलले व त्याने ठरविल्याप्रमाणे केले नाही. परमेश्वराने लोकांना शिक्षा केली नाही.

परमेश्वराच्या दयेचा योनाला राग येतो

4 परमेश्वराने नगरी वाचविली, ह्याचा योनाला आनंद झाला नाही तर उलट तो रागावला. ²योनाने परमेश्वराकडे तक्रार केली. तो म्हणाला, "हे असे होणार हे मला माहीतच होते! मी माझ्या देशात होतो. तू मला येथे येण्यास सांगितलेस. त्याच वेळी मला कळले की या पापी नगरीच्या लोकांना तू क्षमा करणार. म्हणून मी तार्शिलाला पळून जायचे ठरविले. तू दयाळू परमेश्वर आहेस, हे मला ठाऊक होते. तू दया दाखवितोस आणि लोकांना शिक्षा करण्याची तुझी इच्छा नसते हे मला माहीतच होते. तू दयेचा सागर आहेस, हे मी जाणून होतो. मला माहीत होते की हे लोक पापांपासून परावृत्त झाल्यास, त्यांचा नाश करण्याचा वेत तू बदलशील. ³म्हणून आता मी, परमेश्वरा, तुला, मला ठार मारण्याची विनंती करतो. माझ्या दृष्टीने जगण्यापेक्षा मरणे बरे!"

⁴मग परमेश्वर म्हणाला, "मी त्या लोकांचा नाश केला नाही म्हणून तू असे रागावणे योग्य आहे असे तुला वाटते का?"

⁵पण ह्या सर्व गोष्टींबद्दल अजूनही योनाच्या मनात राग होता म्हणून तो नगरीबाहेर निघून गेला. नगरीजवळच्या, पूर्वीकडील, एका ठिकाणी, योना गेला तेथे त्याने स्वतःसाठी निवारा तयार केला. मग तेथे तो सावलीत, नगरीचे काय होते, ह्याची वाट पाहत बसला.

भोवळ्याचा वेल आणि किडा

⁶परमेश्वराने, योनाच्या डोक्यावर, झटपट एक भोवळ्याचा वेल वाढविला. त्यामुळे योनाला बसायला थंड जागा झाली. त्याला आणखी आराम मिळायला मदत झाली. ह्या वेलामुळे योनाला खूप आनंद झाला.

⁷दुसऱ्या दिवशी सकाळी, वेलीचा काही भाग खाण्याकरिता परमेश्वराने एक किडा पाठविला. किड्याने वेल खावला सुरवात केली व वेल मेला.

⁸सूर्य डोक्यावर असताना, परमेश्वराने गरम पूर्वेचा वारा निर्माण केला. योनाच्या डोक्यावर ऊन तापले व तो फारच गळून गेला. त्याने मरणासाठी परमेश्वराची विनवणी केली. तो म्हणाला, “माझ्या मताने जगण्यापेक्षा मरणे बरे!”

⁹पण परमेश्वर त्याला म्हणाला, “हा वेल मेला म्हणून रागावणे तुला योग्य वाटते का?”

योना उत्तरला, “हो! माझा राग अगदी बरोबर आहे. मी रागाने मरून जाण्याइतका रागावलो आहे.”

¹⁰मग परमेश्वर म्हणाला, “तू त्या वेलासाठी काहीही केले नाहीस. तू त्याला वाढविले नाहीस. तो एका रात्रीत वाढला व दुसऱ्या दिवशी मेला आणि आता तुला त्या वेलाबद्दल वाईट वाटत आहे. ¹¹तू एका वेलासाठी अस्वस्थ होऊ शकतोस, तर मग निनवेसारख्या मोठ्या नगरीसाठी मला वाईट वाटणे अगदी शक्य आहे. त्या नगरीत 1,20,000 पेक्षा जास्त लोक व खूप प्राणी आहेत. त्या लोकांना आपण चुकीचे वागत आहोत, ह्याची जाणीव नव्हती.”

मीखा

शोमरोन आणि इझ्राएल यांना कराव्याची शिक्षा

१ मीखाला परमेश्वराचे शब्द ऐकू आले. योथाम, आहाज व हिज्कीया यांच्या काळात हे घडले. हे सर्व यहूदाचे राजे होते. मीखा मोरेशेथचा होता. मीखाने शोमरोन व यरुशलम यांच्याविषयी पुढील दृष्टान्त पाहिले.

२ सर्व लोकांनो, ऐका! जग आणि त्यावरील प्रत्येकाने, ऐका! माझा प्रभू परमेश्वर, त्याच्या पवित्र मंदिरातून येईल. तुमच्याविरुद्धचा साक्षीदार म्हणून तो येईल.

३ पाहा! परमेश्वर त्याच्या स्थानातून बाहेर येत आहे. पृथ्वीवरील उच्चस्थाने तुडविण्यासाठी तो येत आहे.

४ विस्तारवाजवळ ठेवल्यास मेण वितळते, तसे त्याच्या पायाखाली पर्वत वितळतील. दऱ्या दुभंगतील आणि उंच टेकड्यावरून वाहणाऱ्या पाण्याप्रमाणे वाहू लागतील.

५ का? ह्याला कारण याकोबचे पाप, तसेच इझ्राएल राष्ट्राची दुष्कर्म आहेत.

शोमरोन, पापाचे कारण

याकोबने पाप करण्याचे कारण काय? त्याला कारणीभूत आहे शोमरोन. यहूदात उच्चस्थान कोठे आहे? यरुशलममध्ये.

६ म्हणून मी शोमरोनला भूमीवरील खडकांच्या ढिगाप्रमाणे करीन. ती द्राक्ष लागवडीच्या जागेप्रमाणे होईल. शोमरोनचे चिरे मी दरीत ढकलून देईन. आणि तिथे पायांखेरीज काहीही शिल्लक ठेवणार नाही.

७ तिच्या सर्व मूर्तीचे तुकडे तुकडे केले जातील. तिच्या वेश्येची संपत्ती (मूर्ती) आगीमध्ये भस्मसात होईल. तिच्या सर्व खोल्या दैवतांच्या पुतळ्यांचा मी नाश करीन. का? कारण शोमरोनने माझ्याशी विश्वासघात करून सर्व धन मिळविले.* म्हणून माझ्याशी एकनिष्ठ नसलेल्या लोकांमार्फत तिची संपत्ती घेतली जाईल.*

शोमरोनने ... मिळविले शब्दशः "तिची कमाई म्हणजे वेश्येची कमाई होती."

माझ्याशी ... घेतली जाईल शब्दशः "ह्या गोष्टी वेश्येच्या कमाईतच परत जातील."

मीखाचे मोठे दुःख

८ घडणाऱ्या गोष्टीबद्दल मला फार दुःख होईल. मी अनवाणी व वस्त्राशिवाय फिरेन. मी कोल्ह्याप्रमाणे मोठ्याने आकांत करीन. आणि शहामृगाप्रमाणे ओरडीन.

९ शोमरोनची जखम भरून येऊ शकत नाही. तिचा आजार (पाप) यहूदापर्यंत पसरला आहे. तो माझ्या माणसांच्या वेशीपर्यंत पोहोचला आहे. तो पार यरुशलमपर्यंत पसरला आहे.

१० गथमध्ये हे सांगू नका. अंकोत ओरडू नका. बेथ-अप्राममध्ये धुळीत लोळा.

११ शाफीरमध्ये राहणारे लोकहो, तुम्ही नग्न आणि लज्जित होऊन आपल्या वाटेने फिरता. सनानवासी बाहेर पडणार नाहीत. बेथ-एसलामधील लोक शोक करतील. आणि त्या शोकाचे कारण (आधार) तुम्ही असाल.

१२ मारोथमधील लोक सुवार्तेची वाट पाहता पाहता दुर्बल होतील. का? कारण संकट परमेश्वराकडून खाली यरुशलमच्या वेशीपर्यंत आले आहे.

१३ लाखीशच्या महिले, गाडीला चपळ घोडा जुंप. सियोनच्या पापाला लाखीशमध्ये सुरवात झाली. का? कारण तू इझ्राएलच्या पापांत सामील झालीस.

१४ म्हणून तू गंधांतल्या मोरेशथला निरोपाचे नजराने दिले पाहिजेस. अकजीबची घरे इझ्राएलच्या राजाला फसवतील.

१५ मोरेशममध्ये राहणाऱ्या लोकांनो, तुमच्या विरुद्ध एका व्यक्तीला मी आणीन. तो तुमच्या मालकीच्या वस्तू घेईल. इझ्राएलचे वैभव (परमेश्वर) अदुल्लामला येईल.

१६ म्हणून केस कापा, मुंडन करा.* का? कारण तुम्हाला प्रिय असलेल्या मुलांसाठी तुम्ही शोक कराल. गरुडा प्रमाणे तुम्ही स्वतःचे डोव्याचे मुंडन करून घ्या आणि दुःख प्रगट करा. का? कारण तुमच्या मुलांना तुमच्यापासून दूर नेले जाईल.

लोकांचे दुष्ट बेत

२ पाप करण्याचे बेत करणाऱ्यांवर संकट येईल. ते लोक आपल्या शय्येवर दुष्ट बेत करीत पडतात आणि सकाळी फटफटताच, योजलेली वाईट कर्म करतात.

केस ... करा ह्यावरून त्या माणसाने परमेश्वराशी खास करार केला आहे. किंवा तो फार दुःखी आहे असे सिद्ध होते.

का? कारण त्यांच्या इच्छेप्रमाणे करण्याचे सामर्थ्य त्यांच्या हाती आहे म्हणून.

^२त्यांना शेते हवे असतात, म्हणून ते ती घेतात. घरे हवी असतात, म्हणून घरे घेतात. ते एखाद्याला फसवितात. आणि त्याचे घर घेतात. एखाद्याची फसवणूक करून त्याची जमीन घेतात.

लोकांना शिक्षा करण्याची परमेश्वराच्या योजना

^३म्हणूनच परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो. “पाहा! ह्या कुटुंबाला संकटात टाकण्याचे मी योजीत आहे. तुम्ही स्वतःला वाचवू शकणार नाही.* तुमचे गर्वहरण होईल. का? कारण वाईट वेळ येत आहे.

^४मग लोक तुमच्यावर गाणी रचतील. लोक ही शोकगीते म्हणतील: ‘आमचा विनाश झाला! परमेश्वराने आमची भूमी काढून घेतली आणि ती दुसऱ्यांना दिली. हो खरेच! त्याने माझी जमीन काढून घेतली. परमेश्वराने आमची शेते घेऊन आमच्या शत्रूंमध्ये त्यांची वाटणी केली.

^५म्हणून आता आम्ही जमिनीचे मोजमाप करून त्या जमिनीची वाटणी परमेश्वराच्या लोकात करू शकत नाही.”

मीखाला उपदेश करण्यास मनाई

^६लोक म्हणतात, “आम्हाला उपदेश करू नको. आमच्याबद्दल वाईट गोष्टी सांगू नकोस आमचे काहीही वाईट होणार नाही.”

^७पण याकोबच्या लोकांना, मला ह्या गोष्टी सांगितल्याच पाहिजेत. तुमच्या वाईट कृत्यांमुळे परमेश्वराची सहनशीलता संपुष्टात येत आहे. तुम्ही नीट वागलात, तर मी तुमच्यासाठी चांगली बातमी आणीन.

परमेश्वराचे लोकच त्याचे शत्रू होतात

^८माझ्या लोकांना, तुम्ही शत्रू म्हणून (परमेश्वराचे अथवा एकमेकांचे) उभे राहिलात. स्वतःला सुरक्षित समजणाऱ्या, जाणाऱ्या येणाऱ्या लोकांचे तुम्ही कपडे चोरता. पण ते युद्धकैदी असल्यासारखे मानून तुम्ही त्यांच्या वस्तू काढून घेता.

^९तुम्ही माझ्या लोकांच्या स्त्रियांकडून चांगली घरे काढून घेतलीत. त्यांच्या लहान मुलांपासून माझे वैभव काढून घेतले.

^{१०}उठा आणि चालते व्हा! ही तुमची विसाव्याची जागा असणार नाही. का? कारण तुम्ही ही जागा उद्ध्वस्त केलीत. तुम्ही ती अस्वच्छ केलीत. म्हणून तिचा नाश होईल. आणि तो विनाश भयंकर असेल.

^{११}ह्या लोकांना माझे ऐकावयाचे नाही. पण एखादा खोटे सांगू लागला, तर ते स्वीकारतील. जर खोटा संदेष्टा येऊन म्हणाला, “भविष्यकाळात चांगले दिवस येतील, द्राक्षरस आणि मद्याचा सुकाळ होईल, तर ते त्या खोऱ्या प्रेषितावर विश्वास ठेवतील.”

परमेश्वर त्याच्या लोकांना एकत्र आणील

^{१२}हो! खरेच! मी याकोबच्या माणसांना एकत्र आणीन. वाचलेल्या इझ्राएल लोकांना मी एकत्र करीन. कुरणातील कळपाप्रमाणे वा मेंढवाझ्यातील मेंढराप्रमाणे मी त्यांना एकत्र ठेवीन. मग पुष्कळ लोकांच्या गोंगाटाने ही जागा भरून जाईल.

^{१३}फोडणारा लोकांना ढकलून पुढे जाईल व लोकांच्या पुढे चालेल. तो वेशीचे दार फोडील आणि लोक ते गाव सोडतील. त्या लोकांचा राजा त्यांच्यापुढे चालेल. परमेश्वर सर्व लोकांच्या पुढे असेल.

इझ्राएलचे नेते पापामुळे अपराधी ठरतात

^३मग मी म्हणालो, “याकोबच्या नेत्यांना, इझ्राएल राष्ट्रांच्या अधिकाऱ्यांना, न्याय म्हणजे काय” हे तुम्हाला माहीत असावे!

^२पण तुम्ही चांगल्याचा तिरस्कार करता आणि वाईटावर प्रेम करता. तुम्ही लोकांची चामडी सोलता. त्यांच्या हाडांवरून मांस ओढून काढता.

^३तुम्ही माझ्या माणसांचा नाश करीत आहात.* तुम्ही त्यांची कातडी सोलता आणि हाडे मोडता. भांड्यात घालण्यासाठी ज्याप्रमाणे मांस चिरतात, त्याप्रमाणे तुम्ही त्यांच्या हाडांचे तुकडे तुकडे करता.

^४आता, तुम्ही कदाचित परमेश्वराची प्रार्थना कराल. पण तो तुम्हाला ओ देणार नाही. नाही, परमेश्वर तुमच्यापासून तोंड लपवेल. का? कारण तुम्ही दुष्कृत्ये करता.”

भोंदू संदेष्टे

^५भोंदू वा खोटे संदेष्टे परमेश्वराच्या लोकांना खोऱ्यागोष्टी सांगत आहेत. परमेश्वर ह्या संदेष्ट्यांबद्दल पुढीलप्रमाणे उद्गार काढतो.

“हे संदेष्टे पोटद्वारे चालतात. जर लोकांनी ह्या संदेष्ट्यांना खायला घातले तर ते ओरडतात, शांती नांदेल. पण जर लोकांनी त्यांना खायला दिले नाही तर हे संदेष्टे किंचाळतात, “युद्धाला तयार राहा!”

“म्हणून ही जणू काही तुमची रात्र आहे. म्हणूनच तुम्हाला दृष्टान्त होत नाहीत. भविष्यात काय घडणार हे

तुम्ही ... नाही शब्दशः “त्या संकटापासून तुम्ही तुमच्या माना बाजूला सारणार नाही.”

तुम्ही ... करीत आहात शब्दशः “त्यांनी माझ्या माणसांचे मांस खाल्ले.”

तुम्ही पाहू शकत नाही, म्हणून तुम्ही जणू अंधारातच आहात. संदेष्ट्यांच्या माथ्यांवरचा सूर्य मावळला आहे. तेव्हा भविष्यात घडणाऱ्या गोष्टी ते पाहू शकत नाहीत. म्हणजेच त्यांच्यापुढे जणू अंधार पसरलाय!

⁷द्रष्टे लज्जित झालेत ज्योतिषी ओशाळलेत. ते काहीच बोलणार नाहीत. का? कारण परमेश्वर त्यांच्याशी बोलणार नाही.

मीखा परमेश्वराचा प्रामाणिक संदेष्टा आहे

⁸पण परमेश्वराच्या आत्म्याने मला अधिकार, चांगलपणा व सामर्थ्याने भरून टाकले आहे. मी याकोबला त्याच्या पापांबद्दल सांगीन. हो! मी इस्राएलशी त्याच्या पापाविषयी बोलेन.”

इस्राएलच्या नेत्यांना दोष द्यायला हवा

⁹याकोबच्या नेत्यांनो आणि इस्राएलच्या शास्त्र्यांनो, माझे ऐका! तुम्ही योग्य चालीरीतीचा तिरस्कार करता. सरळ गोष्टीला तुम्ही वाकडी करता.

¹⁰लोकांना मारून तुम्ही सियोनची उभारणी केली. तुम्ही लोकांना फसवून यरुशलेम उभे केले.

¹¹यरुशलेमचे न्यायाधीश, न्यायालयात कोणी जिंकायचे, हे ठरविण्यासाठी लाच घेतात. यरुशलेममधील याजकांना लोकांना शिकवण देण्यापूर्वी लोकांनी पैसे द्यावेच लागतात. भविष्य बघण्यापूर्वीच संदेष्ट्यांना पैसे चारावे लागतात. आणि मग हे नेते अपेक्षा करतात की परमेश्वराने त्यांना मदत करावी. ते म्हणतात, “आपले काहीही वाईट होणार नाही. कारण परमेश्वर आपल्याबरोबरच राहतो!”

¹²नेत्यांनो, तुमच्यामुळे सियोनचा नाश होईल. ती नांगरट जमीन होईल. यरुशलेम म्हणजे दगडधोड्यांची रास होईल. मंदिर ज्या टेकडीवर आहे, ती टेकडी निर्जन होईल व त्यावर घनदाट रान माजेल.”

यरुशलेममधून नियमशास्त्र येईल

4 शेवटल्या दिवसांत, देवाचे मंदिर ज्या पर्वतावर आहे, तो पर्वत सर्व पर्वतांत उंच असेल. टेकड्यांपेक्षा तो उंच होईल. आणि तिथे जाणाऱ्या लोकांचा प्रवाह सतत वाहत राहील.

²तेथे पुष्कळ देशातले लोक जातील. ते म्हणतील, “या! आपण परमेश्वराच्या पर्वतावर जाऊ या. याकोबच्या देवाच्या मंदिरात आपण जाऊ या. मग परमेश्वर आपल्याला त्याचा आचारधर्म शिकवील व आपण त्याचे अनुसरण करू.” परमेश्वराच्या शिकवणुकीचा आणि परमेश्वराच्या संदेशाचा प्रारंभ यरुशलेममधून सियोन पर्वतावरून होईल. मग तो सर्व जगात पसरेल.

³तेव्हा सर्व राष्ट्रांतील लोकांचा परमेश्वर न्यायाधीश असेल. दूरच्या देशातील पुष्कळ लोकांमधील वाद

परमेश्वर मिटवील. ते लोक लढण्यासाठी शस्त्रे वापरण्याचे सोडून देतील. ते त्यांच्या तलवारीपासून नांगर बनवतील आणि भाल्यांचा उपयोग झाडे छाटण्यासाठी करतील. लोक एकमेकांशी लढाई करणार नाहीत. लोकांना कधीही युद्धाचे शिक्षण दिले जाणार नाही.

⁴प्रत्येकजण आपल्या द्राक्षवेळीखाली व अंजिराच्या झाडाखाली बसेल. त्यांना कोणीही घाबविणार नाही. का? कारण सर्व शक्तिमान परमेश्वराने असे घडेल म्हणून सांगितले आहे.

⁵दुसऱ्या राष्ट्रातील लोक आपापल्या दैवतांना अनुसरतात. पण आम्ही आमच्या परमेश्वर देवाचे नाव घेत सदासर्वकाळ चालत राहू.

राज्य परत आणले जाईल

⁶परमेश्वर म्हणतो, “यरुशलेमला दुखापत झाली व ती लंगडी झाली. ती दूर फेकली गेली. तिला दुखविले गेले व शिक्षा झाली. पण मी तिला माझ्याकडे परत आणीन.

⁷त्या लंगड्या नगरीतील लोकच वाचतील एके काळी त्या नगरीतील लोकांना बळजबरीने ती नगरी सोडावी लागली. पण मी त्यांचे एक बलशाली राष्ट्र करीन.” परमेश्वर त्यांचा राजा असेल. तो सियोन पर्वतावरून चिरंतन काळापर्यंत राज्य करील.

⁸आणि तू कळ्याच्या मनोऱ्या, तुझी वेळ येईल. योफल, सियोनच्या टेकाडा, तू पुन्हा शासनाची जागा होशील. हो! पूर्वीप्रमाणेच राज्य यरुशलेममध्ये असेल.”

इस्राएल लोकांनी बाबेलला का जायला पाहिजे?

⁹आता, तू एवढ्या मोठ्याने का रडत आहेस? तुझा राजा गेला का? तुझ्या नेत्याला तू गमावलेस का? प्रसूतिवेदन होणाऱ्या स्त्रीप्रमाणे तुला त्रास होत आहे.

¹⁰सियोनच्या कन्ये, तुला वेदना जाणवू दे. तू आपल्या बाळाला जन्म दे.” तुला या नगरीतून (यरुशलेममधून) बाहेर गेलेच पाहिजे. तू रानात राहशील. मला असे म्हणायचे आहे की तू बाबेलला जाशील. पण त्या ठिकाणापासून तुझे रक्षण केले जाईल. परमेश्वर तेथे जाऊन तुझी सुटका करील. तो, तुला, तुझ्या शत्रूंपासून दूर नेईल.

परमेश्वर इतर राष्ट्रांचा नाश करील

¹¹पुष्कळ राष्ट्रे तुझ्याविरुद्ध लढण्यास आली आहेत. ती म्हणतात, “ती पाहा सियोन! या, आपण तिच्यावर हल्ला करू या.”

¹²त्या लोकांनी त्यांचे बेत केलेत. पण परमेश्वर काय बेत करीत आहे, हे त्यांना माहीत नाही. परमेश्वराने त्या लोकांना विशेष उद्देशाने येथे आणले आहे. ते लोक, खळ्यातील धान्याप्रमाणे चिरडले जातील.

इझ्राएल त्याच्या शत्रूंचा पाडाव करील

¹³सियोनच्या कऱ्हे, ऊठ आणि त्या लोकांना चिरडून टाक. मी तुला खूप सामर्थ्यवान करीन. तुला जणू काही लोखंडाची शिंगे व काऱ्याचे खूर असतील. तू पुष्कळांवर आघात करून त्यांचे तुकडे तुकडे करशील. तू त्यांची संपत्ती परमेश्वराला देशील. तू त्याचे धन जगाच्या परमेश्वराला देशील.”

5 बलशाली नगरी, आता तुझे सैनिक गोळा कर. ते आपल्यावर हल्ला करण्यासाठी सभोवती जमा होत आहेत. ते आपल्या काठीने इझ्राएलच्या न्यायाधीशाच्या गालावर प्रहार करतील.

बेथलहेममध्ये मसीहा (तारणारा) जन्म घेईल

²बेथलहेम एफ्राथा, तू यहूदातील सर्वात लहान गाव आहेस. तू इतका लहान आहेस की तुझ्या कुटुंबाची मोजदाद करणेही अशक्य आहे. पण “इझ्राएलचा राज्यकर्ता” माझ्यासाठी तुझ्यातून येईल. त्याचा प्रारंभ प्राचीन काळापासून, अनंत काळापासून, झाला आहे.

³परमेश्वर, त्याच्या लोकांना, सोडून देईल. स्त्री आपल्या मुलाला, वचनदत्त राजाला जन्म देईपर्यंत.* मग त्याचे उरलेले भाऊ इझ्राएलच्या लोकांकडे परत येतील.

⁴त्यानंतर इझ्राएलचा राज्यकर्ता परमेश्वराच्या सामर्थ्याने उभा राहील. त्याचा देव परमेश्वर याच्या विस्मयकारक नांवाला उभा राहील आणि कळपाला चारील. ते शांतीने राहातील. का? कारण त्या वेळी परमेश्वराची महानता पृथ्वीच्या टोकापर्यंत पोहोचेल.

⁵मग शांती नांदेल. हो! अशशूरचे सैन्य आपल्या देशात येईल. आपल्या भव्य वाड्यांचा ते नाश करतील. पण इझ्राएलचा राज्यकर्ता सात मंडपाळ आणि आठ नेते निवडील.

⁶ते आपल्या तलवारीच्या बळावर अशशूरवर सत्ता गाजवतील. निम्रोदच्या भूमीवर, हातात तलवार घेऊन, राज्य करतील. ते लोकांवर राज्य करण्यासाठी आपल्या तलवारीचा उपयोग करतील. पण इझ्राएलचा राज्यकर्ता, अशशूरीपासून आपल्याला वाचवील. ते लोक आमच्या देशात येतील व आमचे भव्य वाडे पायदळी तुडवतील.

⁷मग पुष्कळ राष्ट्रांमध्ये विखुरलेले याकोबचे वाचलेले लोक, परमेश्वराकडून पडलेल्या आणि माणसांवर अवलंबून नसलेल्या दवाप्रमाणे वाटतील. कोणासाठी पण न शांबणाच्या गवतावरच्या सरीप्रमाणे ते असतील.

⁸पुष्कळ राष्ट्रांमध्ये विखुरलेले याकोबचे वाचलेले लोक, पुष्कळांना, जंगलातील प्राण्यांमधील सिंहप्रमाणे वाटतील. मेंढ्यांच्या कळपांत आलेल्या तरुण सिंहप्रमाणे ते असतील मेंढ्यांच्या कळपातून जर सिंह गेला, तर तो

त्याला पाहिजे तेथेच जातो. त्याने जर एखाद्या जनावराला हल्ला केला तर कोणीही त्या जनावराला वाचवू शकत नाही. वाचलेले लोक असेच असतील.

⁹तुम्ही तुमच्या शत्रूंवर हात उचलाल आणि त्यांचा नाश कराल.

लोक परमेश्वरावर अवलंबून राहतील

¹⁰परमेश्वर म्हणतो, “त्या वेळी, मी तुमचे घोडे काढून घेईन. तुमचे रथ नष्ट करीन.

¹¹तुमच्या देशातील गावांचा मी नाश करीन. तुमचे सर्व किल्ले मी पाडून टाकीन.

¹²तुम्ही यापुढे जादूटोणा करण्याचा प्रयत्न करणार नाही. तुमच्यात यापुढे भविष्य सांगण्याचा प्रयत्न करणारे नसतील.

¹³मी तुमच्या खोऱ्या देवाच्या मूर्ती नष्ट करीन. त्या खोऱ्या देवांचे स्मारकस्तंभ मी पाडून टाकीन. तुमच्या हातांनी घडविलेल्या वस्तूंची तुम्ही पूजा करणार नाही.

¹⁴अशोराच्या पूजास्तंभाचा मी नाश करीन. मी तुमच्या खोऱ्या देवांचा नाश करीन.

¹⁵काही लोक माझे ऐकणार नाहीत. पण मी माझा क्रोध त्यांच्यावर प्रकट करीन. मी त्यांचे उट्टे काढीन.”

परमेश्वराची तक्रार

6 परमेश्वर काय म्हणतो, ते आता ऐका. पर्वतांसमोर तुमची बाजू मांडा. टेकड्यांना तुमची हकिगत ऐकूदा.*

²परमेश्वराची त्याच्या लोकांविरुद्ध तक्रार आहे. पर्वतांनो, परमेश्वराची तक्रार ऐका! पृथ्वीचे पाये असलेल्यांनो, परमेश्वराचे ऐका! इझ्राएल चूक आहे, हे तो सिद्ध करून दाखवील.

³परमेश्वर म्हणतो, “माझ्या माणसांनो, मी काय केले ते सांगा! मी तुमच्या विरुद्ध काही चूक केली का? मी तुम्हाला जगणे अवघड केले का?

⁴मी केलेल्या गोष्टी मी तुम्हाला सांगणार आहे. मी मोशे, अहरोन व मिर्यामला तुमच्याकडे पाठविले. मिसर देशातून मी तुम्हाला आणले. दास्यातून मी तुमची मुक्तता केली.

⁵माझ्या लोकांनो, मवाबचा राजा बालाक याचे दुष्ट कट आठवा. बौराचा मुलगा बलाम, बालाकला काय म्हणाला त्याची आठवण करा. शिष्टीमपासून गिलगलपर्यंत* काय घडले त्याचे स्मरण करा. ह्या गोष्टींचे स्मरण केल्यावर तुमच्या लक्षात येईल की परमेश्वर बरोबर होता.”

स्त्री ... देईपर्यंत ह्याचा अर्थ “यरुशलेम (स्त्री) त्रास होईल” आणि मग “नवे यरुशलेमला (मूळ) जन्माला येईल.”

पर्वतांसमोर ... ऐकूदा न्यायालयातील दाण्याप्रमाणे हे आहे पर्वत वे टेकड्या म्हणजे जणू न्यायाधीश व पंच आहेत.

शिष्टीमपासून गिलगलपर्यंत ही कथा गण. 22-25 मध्ये आहे.

परमेश्वराला आपल्याकडून काय पाहिजे

^६परमेश्वराला भेटायला येताना मी काय आणले पाहिजे? स्वर्गातील परमेश्वरपुढे नतमस्तक होताना मी काय केले पाहिजे? होमार्पणे व एक वर्षाचे वासरू घेऊन मी परमेश्वरपुढे यावे का?

^७१,००० मेंढे व १०,००० तेलाच्या नद्या यांनी परमेश्वर प्रसन्न होईल का? माझ्या पापांची किंमत म्हणून मी माझे पहिले अपत्य द्यावे का? माझ्या पोटच्या पोराला माझ्या पापांची किंमत चुकती करण्याकरिता द्यावे का?

^८हे माणसा, चांगुलपणा म्हणजे काय हे परमेश्वराने तुला सांगितले. परमेश्वर तुमच्याकडून पुढील गोष्टींची अपेक्षा करतो. दुसऱ्यांशी न्यायाने वागा. दया व निष्ठा ह्यावर प्रेम करा. तुमच्या परमेश्वरपुढे नम्र होऊन राहा. भेटी देऊन त्याच्यावर छाप पाडण्याचा प्रयत्न करू नका.

इझ्राएल लोक काय करीत होते?

^९परमेश्वराची वाणी नगरात ओरडते. सुद्ध परमेश्वराच्या * नामाचा मान राखतात. म्हणून शिक्षेच्या दंडाकडे आणि ज्याने तो धरला आहे त्याच्याकडे लक्ष द्या.*

^{१०}वाईट माणसे, त्यांनी चोरलेली संपत्ती, अजून लपवितात का? ज्यांच्या टोपल्या अतिशय लहान आहेत, त्यांना हे वाईट लोक अजूनही फसवितात का? होय या सर्व गोष्टी अजूनही होत आहेत.

^{११}जे दुष्ट लोक अजूनही लोकांना फसवण्यासाठी वजन मापांचा उपयोग करतात त्यांना मी क्षमा करावी का? चुकीचे माप देणारी वजने असलेली थैली वापरणाऱ्यांना मी माफ करावे का?

^{१२}त्या नगरीतील श्रीमंत अजूनही क्रूर आहेत. तेथील लोक अजूनही खोटे बोलतात. होय, ते लोक त्यांच्या लबाड्या सांगतात.

^{१३}म्हणून मी तुम्हाला शिक्षा करायला सुरवात केली आहे. तुम्ही पाप केले म्हणून मी तुमचा नाश करीन.

^{१४}तुम्ही खाल, पण तप्त होणार नाही. तुम्ही भुकेले आणि रिते राहाल * लोकांना सुरक्षिततेत आणण्याचा तुम्ही प्रयत्न कराल. पण तुम्ही ज्यांना सोडविले त्यांना तलवारधारी लोक जीवे मारतील.

^{१५}तुम्ही बी पेराल. पण तुम्हाला धान्य मिळणार नाही. जैतूनापासून तेल काढण्याचा तुम्ही प्रयत्न कराल, पण तुम्हाला तेल मिळणार नाही. तुम्ही द्राक्षांचा चुराडा कराल पण तुम्हाला पुरेसा रस पिण्यास मिळणार नाही.

परमेश्वराच्या शब्दशः "तुझ्या नाम."

म्हणून शिक्षेच्या ... लक्ष द्या हिब्रूतील हे वाक्य स्पष्टपणे समजत नाही.

तुम्ही ...राहाल ह्या ठिकाणचे हिब्रू वाक्य स्पष्टपणे समजत नाही.

^{१६}का? कारण तुम्ही अग्नीचे नियम पाळता. अहाबचे घराणे करते त्या सर्व वाईट गोष्टी तुम्ही करता. तुम्ही त्यांच्या शिकवणुकीप्रमाणे वागता. म्हणून मी तुमचा नाश होऊ देईन. तुमची नष्ट झालेली नगरी पाहून लोक विस्मयोद्गार काढतील. माझे लाजिरवाणे लोक कैदी म्हणून नेले जातील * इतर राष्ट्रे तुम्हाला लाजिरवाणे करतील. ती लाज तुम्हाला बाळगावी लागेल.

लोकांच्या दुष्कृत्यांमुळे मीखा अस्वस्थ झाला आहे

^७मी अस्वस्थ झालो आहे कारण माझी स्थिती गोळा केलेल्या फळासारखी आणि अगोदरच द्राक्षे तोडल्यामुळे खाण्यासाठी द्राक्षे शिल्लक नाहीत तशी झाली आहे. खाण्यासाठी द्राक्षे शिल्लक नाहीत. मला आवडणारी पहिल्या बहराची अंजिरे अजिबात नाहीत.

^२ह्याचाच अर्थ, सर्व प्रामाणिक लोक गेलेत. ह्या देशात चांगले लोक उरले नाहीत. प्रत्येकजण कोणाला तरी ठार मारण्यासाठी टपला आहे. प्रत्येकजण आपल्या भावाला सापळ्यात अडकविण्याच्या प्रयत्नात आहे.

^३लोक दोन्ही दोन्ही हातांनी दुष्कृत्ये करण्यात पटाईत आहेत. अधिकारी लाच मागतात. न्यायालयातील निकाल बदलण्यासाठी न्यायाधीश पैसे घेतात. "मोठे नेते" चांगले आणि न्याय निर्णय घेत नाहीत. ते मनात येईल ते करतात.

^४त्यांच्यातील अतिशय चांगलाही काटेरी झुडुपाप्रमाणे आहे. ते गुंतागुंत असलेल्या काटेरी झुडुपापेक्षा वाकडा (कपटी) आहे.

शिक्षेचा दिवस येत आहे

हा दिवस येईल असे तुमच्या संदेष्ट्यांनी सांगितले होते. तो तुमच्या पहारेकऱ्यांनी सांगितलेला दिवस आला आहे. आता तुम्हाला शिक्षा होईल. तुमचा गोधळ उडेल.

^५तुमच्या शेजाऱ्यांवर विश्वास ठेवू नका. मित्रावरही विश्वासून राहू नका. तुमच्या पत्नीशीसुद्धा मनमोकळे बोलू नका.

^६स्वतःच्या घरातील माणसेच वैरी होतील. मुलगा वडिलांना मान देणार नाही. मुलगी आईविरुद्ध जाईल. सून सासूच्या विरोधात जाईल.

परमेश्वर रक्षणकर्ता आहे

^७म्हणून मी मदतीसाठी परमेश्वराकडे पाहतो. परमेश्वराने माझे रक्षण करावे म्हणून मी वाट पाहतो. माझा परमेश्वर माझे ऐकेल.

^८मी पडलो आहे. पण शत्रूंनी, मला हसू नका. मी पुन्हा उठेन. आता मी अंधारात बसतोय पण परमेश्वरच माझा प्रकाश होईल.

माझे ...जातील किंवा माझ्या लोकांचा अपमान दूर केलजाईल.

परमेश्वर क्षमा करतो

⁹मी परमेश्वरविरुद्ध पाप केले. म्हणून तो माझ्यावर रागावला. पण न्यायालयात तो माझ्यासाठी माझ्या दाव्यात वाद घालेल. माझ्यासाठी योग्य गोष्टी तो करील. मग तो मला बाहेर उजेडात आणील. मग मला त्याचे बरोबर आहे हे कळेल.

¹⁰माझा शत्रू मला म्हणाला: "तुझा देव परमेश्वर कोठे आहे?" पण माझा शत्रू ही पाहील आणि तो लज्जित होईल. त्यावेळी मी तिला हसेन.* रस्त्यातील चिखलावरून चालावे. तसे लोक त्याला तुडवीत चालतील.

यहूदांचे परत येणे

¹¹तुमचे तट परत बांधण्याची वेळ येईल. त्या वेळेला, देशाचा विस्तार होईल.

¹²तुमचे लोक तुमच्या देशात परत येतील. ते अशशूर आणि मिसरमधील गावे येथून परततील. ते मिसरमधून व फरात नदीच्या पैलतीरावरून येतील. पश्चिमेकडच्या समुद्राकडून आणि पूर्वेच्या पर्वतांतून ते येतील.

¹³देशात राहणाऱ्या लोकांमुळे व त्यांच्या कृत्यांमुळे देशाचा नाश झाला आहे.

¹⁴म्हणून तुझ्या दंडाने लोकांवर राज्य कर. तुझ्या मालकीच्या लोकांच्या समुदायावर राज्य कर. तो लोकांचा समुदाय एकटाच रानात आणि कर्मेल पर्वतावर राहतो. पूर्वीप्रमाणेच तो बाशान व गिलाद यांच्यामध्ये रातो.

झाएल त्याच्या शत्रूचा पाडाव करील

¹⁵तुम्हाला मिसरमधून बाहेर आणताना मी खूप चमत्कार केले. त्यांच्यासारखे आणखी चमत्कार मी तुम्हाला दाखवीन.

¹⁶राष्ट्रे ते चमत्कार पाहून लज्जित होतील. माझ्या तुलनेत त्यांची "शक्ती" काहीच नाही, हे त्यांना दिसेल. ते विस्मयचकित होतील आणि आश्चर्याने तोंडावर हात ठेवतील. कान झाकून घेऊन ते ऐकण्याचे नाकारतील.

¹⁷ते सापाप्रमाणे मातीत सरपटतील. भीतीने थरथर कापतील. जमिनीत राहणाऱ्या किड्यांप्रमाणे आपल्या बिळातून प्रभूकडे, आपल्या परमेश्वराकडे, यायला लागतील. हे परमेश्वरा, ते तुला घाबरतील आणि मान देतील.

परमेश्वराची स्तुती

¹⁸परमेश्वरा तुझ्यासारखा दुसरा देव नाही. पापी लोकांनाही तू क्षमा करतोस. तुझ्या वाचलेल्या लोकांनाही तू क्षमा करतोस. परमेश्वर अनंतकाळ क्रोधाविष्ट राहणारा नाही. का? कारण त्याला दयाळू व्हायला आवडते.

¹⁹तो परत येईल व आमचे सांत्वन करील. तो आमच्या पापांचा चुराडा करील आणि आमची पापे खोल समुद्रात फेकून देईल.

²⁰हे देवा, याकोबशी प्रामाणिक राहा. अब्राहामबद्दल तुला असलेले खरे प्रेम दाखव. फार पूर्वी तू आमच्या पूर्वजांना दिलेले वचन पाळ

नहूम

१ हे पुस्तक म्हणजे एल्कोश येथील नहूमला झालेला दृष्टान्त आहे. निनवे* या शहरा बद्दलचा हा शोकसंदेश आहे.

परमेश्वर निनवेवर रागावला आहे

२ परमेश्वर हा ईर्ष्यावान देव आहे परमेश्वर अपराध्यांना शिक्षा करतो परमेश्वर अपराध्यांना शिक्षा करतो आणि तो खूप रागावतो परमेश्वर त्याच्या शत्रूंना शिक्षा करतो. तो त्याच्या शत्रूवर रागावलेला असतो.

३ परमेश्वर जसा सहनशील आहे, तसाच सामर्थ्यवान आहे परमेश्वर अपराधी लोकांना शिक्षा करील. त्यांना मोकळे सोडणार नाही परमेश्वर वाईट माणसांना शिक्षा करण्यासाठी येत आहे झंझावात आणि वादळ यांच्याद्वारे तो आपली शक्ती दाखवील माणूस जमिनीवर धुळीतून चालतो, तर परमेश्वर दगावरून चालतो.

४ परमेश्वर समुद्राला कठोरपणे बोलेल आणि समुद्र आटेल तो सर्व नद्या कोरड्या पाडेल बाशान व कर्मेळ येथील समृद्ध प्रदेश सुकून नष्ट होईल लबानोनमधील फुले कोमेजतील.

५ परमेश्वर येईल तेव्हा पर्वतांचा भीतीने थरकाप होईल टेकड्या वितळून जातील परमेश्वर येईल तेव्हा धरणी भयभीत होऊन थरथर कापेल. एवढेच नाही तर, हे जग आणि त्यातील प्रत्येक माणूस भीतीने कापेल.

६ परमेश्वराच्या भयंकर क्रोडाला कोणीही तोंड देऊ शकणार नाही त्याचा भयानक राग कोणीही सहन करू शकणार नाही त्याचा क्रोध अग्नीप्रमाणे धगधगणारा असेल. तो येताच खडक हादरतील.

७ परमेश्वर फार चांगला आहे. संकटसमयी तो सुरक्षित आश्रयस्थान आहे त्याच्यावर विश्वास ठेवणाऱ्यांची तो काळजी घेतो.

८ पण त्याच्या शत्रूंचा तो पूर्णपणे नाश करील पुराच्या लोंढ्याप्रमाणे परमेश्वर त्यांना धुवून टाकील अंधारातून तो त्याच्या शत्रूंचा पाठलाग करील.

निनवे अशूरची राजधानी. अशूरने इझ्राएलचा, ख्रि. पू. 722-721 मध्ये नाश केला हे नहूमच्या दृष्टान्ताचे पुस्तक आहे. नहूम एल्कोशचा रहिवासी होता.

९ यहुदा, तू परमेश्वराविरुद्ध कट का रचत आहेस? पण परमेश्वर संपूर्ण विनाश करणार आहे. त्यामुळे तू पुन्हा त्रास देणार नाहीस.

१० भांड्याखाली जळणाऱ्या काटेरी झुडपाप्रमाणे तुझा संपूर्ण नाश होईल सुक्या काटक्या जशा चटकन जळून जातात, तसा तुझा पटकन नाश होईल.

११ अशूर, तुझ्याकडून एक माणूस आला. त्याने परमेश्वराविरुद्ध कट रचला. त्याने वाईट सल्ला दिला.

१२ परमेश्वराने यहुदाला पुढील गोष्टी सांगितल्या “अशूरचे लोक चांगले बलवान आहेत. त्यांच्यापाशी मोठे सैन्य आहे.” पण ते मारले जातील. त्यांचा अंत होईल माझ्या लोकांना, मी तुम्हाला त्रास दिला पण यापुढे, कधीही मी तुम्हाला त्रास देणार नाही.

१३ आता मी तुमची अशूरच्या स्तेपासून मुक्तता करीन मी तुमच्या मानेवरचे जोखड काढून घेईन तुम्हाला बांधणाऱ्या साखळ्या मी तोडून टाकीन.”

१४ अशूरचा राजा, परमेश्वर तुझ्याबद्दल पुढील आज्ञा देतो: “तुझे नाव लावायला तुझ्या वंशातील कोणीही उरणार नाही. तुझ्या दैवतांच्या देवळातील कोरलेल्या मूर्ती व धातूचे पुतळे यांचा मी नाश करीन मी तुझे थडगे तयार करत आहे. कारण तुझा विनाश लवकरच ओढवणार आहे.

१५ यहुदा, पाहा! पर्वतांवरून कोण येत आहे, ते पाहा! शुभवार्ता घेऊन दूत येत आहे तो म्हणतो की तेथे शांतता आहे यहुदा, तुझे खास सण साजरे कर तू ज्या गोष्टी करण्याचे वचन दिले आहेस, त्या गोष्टी कर दुष्ट तुझ्यावर पुन्हा हल्ला करून, तुझा पराभव करणार नाहीत त्या सर्व दुष्टांचा नाश झाला आहे.

निनवेचा नाश होईल

२ तुझ्यावर हल्ला करण्यासाठी शत्रू येत आहे तेव्हा, तुझ्या शहरातील भक्क म जगांचे रक्षण कर. रस्त्यांवर नजर ठेव. युध्दाला सज्ज हो! लढाईची तयारी कर!

२ परमेश्वर इझ्राएलच्या वैभवाप्रमाणेच याकोबलाही पुन्हा वैभव प्राप्त करून देईल इझ्राएलच्या ऐश्वर्याप्रमाणेच याकोबचे ऐश्वर्य होईल शत्रूने त्यांचा नाश केला आणि त्यांचे द्राक्षमळे उद्ध्वस्त केले.

३ त्या सैनिकांच्या ढाली लाल आहेत त्यांचा पोशाख लालभडक आहे लढण्यासाठी सज्ज होऊन उभे राहिलेले

त्यांचे रथ अग्नीच्या ज्वाळेंप्रमाणे चमकताना दिसत आहेत त्यांचे घोडे सरसावलेले आहेत.

⁴रथ रस्त्यांतून मोकाटपणे धावत आहेत चौकामधून ते पुढे—मागे कसेही पळत आहेत ते जळत्या मशालीप्रमाणे किंवा ठिकठिकाणी तळपणाऱ्या विजेप्रमाणे दिसत आहेत.

⁵अशशूरचा राजा त्याच्या सर्वोत्तम सैनिकांना बोलवत आहे पण ते वाटेतच अडखळून पडत आहेत ते तटबंदीचे रक्षण करण्यासाठी धाव घेत आहेत ते संरक्षक दरवाजे खाली ओढून लावून घेत आहेत.

⁶पण नदीकाठची दारे उघडीच आहेत तेथून शत्रू पुरासारखा आत शिरतो आणि राजवाड्याचा नाश करतो.

⁷शत्रू राणीला पकडून घेऊन जातात आणि तिच्या दासी दुःखाने, पारव्याप्रमाणे विव्ळतात त्या छाती पिटून दुःख व्यक्त करतात.

⁸निनवे एक अशा तळ्यासारखे आले आहे, ज्याच्यातील पाणी वाहून जात आहे लोक किंचाळतात, “थांबा! थांबा पळून जाऊ नका!” पण त्याचा काहीही उपयोग होत नाही.

⁹निनवेचा नाश करणाऱ्या सैनिकांनी, चांदी सोने लुटा तेथे लुटण्यासारखे पुष्कळ आहे. खूप संपत्ती आहे.

¹⁰आता निनवे ओसाड झाले आहे सर्व चोरीला गेले आहे. शहर उद्ध्वस्त झाले आहे लोकांचे धैर्य खचले आहे भीतीने हृदयाचे पाणी पाणी होत आहे पाय लटपटत आहेत, शरीरांचा थरकाप होत आहे, चेहरे पांढरेफटक पडले आहेत.

¹¹कोठे आहे ती सिंहाची गुहा (निनवे)? सिंह—सिंहिणी तेथे राहात होत्या. त्यांचे छावे निडर होते.

¹²त्यांच्या छाव्यांना आणि सिंहिणींना तुप्त करण्यासाठी सिंहाने (निनवेच्या राजाने) खूप लोकांना मारले त्याची गुहा (निनवे) मानवी शरीरांनी भरली त्याने मारलेल्या स्त्रियांनी त्याची गुहा भरली.

¹³सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “निनवे, मी तुझ्याविरुद्ध आहे मी तुझे रथ जाळून टाकीन लढाईत मी तुझ्या ‘छाव्यांना’ ठार मारीन तू पुन्हा पृथ्वीवर कोणाचीही शिकार करणार नाहीस तुझ्या दूतांकडून पुन्हा कधीही लोकांना वाईट बातमी ऐकावी लागणार नाही.”

निनवेसाठी वाईट बातमी

3 खुन्यांच्या गावाचे वाईट होईल. निनवे खोट्यानाख्यांनी भरलेले आहे दुसऱ्या देशांतून लुटलेल्या गोष्टींनी ते भरले आहे ते शहर ठार मारणे आणि लुटणे या गोष्टी कधीच थांबवत नाही.

²चाबकांच्या फटकाऱ्यांचे चाकांच्या खडखडाटाचे, घोड्यांच्या टापांचे आणि रथांच्या घडघडाटाचे आवाज तुम्ही ऐकू शकता.

³घोडदळ हल्ला करीत आहे. त्यांच्या तलवारी तळपत आहेत भाले चमकत आहेत. खूप माणसे मेली आहेत.

प्रेतांचे ढीग लागलेत इतकी माणसे मेली आहेत की त्यांची गणना करणे कठीण आहे लोक प्रेतांना अडखळून पडत आहेत.

⁴हे सर्व निनवेमुळे झाले निनवे, अतिशय हाव असलेल्या वेश्येप्रमाणे आहे. तिला आणखी हवे होते तिने स्वतःला पुष्कळ राष्ट्रांना विकले आणि आपल्या जादूने त्यांना गुलाम बनविले.

⁵सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “निनवे, मी तुझ्याविरुद्ध आहे मी तुझी वस्त्रे तोंडापर्यंत वर खेचीन * . मी तुझे नग्न शरीर राष्ट्रांना पाहू देईन ती राज्ये तुझी बेअन्न झालेली पाहतील.

⁶मी तुझ्यावर चिखल फेक करीन मी तुला तिरस्कार पूर्वक वागवीन लोक तुझ्याकडे पाहून हसतील.

⁷तुला पाहून प्रत्येकाला धक्का बसेल ते म्हणतील, ‘निनवेचा नाश झाला तिच्यासाठी कोण रडणार?’ निनवे, तुझे सांत्वन करणारा कोणीही मला भेटणार नाही हे मला माहीत आहे.”

⁸निनवे, तू नील नदीकाठच्या थेब्जपेक्षा (नो—आमोनपेक्षा) चांगली आहेस का? नाही थेब्जच्या सभोवती पाणी होते शत्रूपासून रक्षण करण्यासाठी त्याचा उपयोग होई ती पाण्याचा उपयोग भिंतीप्रमाणेही करी. ⁹कूश व मिसर यांनी तिला खूप बळ दिले पूट व लूब ह्यांनी तिला मदत केली. ¹⁰तरी थेब्जचा पराभव झाला तिच्या लोकांना कैद करून परदेशात नेले गेले. रस्त्याच्या प्रत्येक चौकात तिच्या लहान मुलांना सैनिकांनी मरेपर्यंत मारले. प्रतिष्ठित लोकांना, गुलाम म्हणून कोणी ठेवायचे, हे ठरविण्यासाठी सैनिकांनी चिच्छा टाकल्या त्यांनी थेब्जच्या प्रतिष्ठितांना बेड्या ठोकल्या.

¹¹तेव्हा निनवे, तु सुध्दा दारूड्याप्रमाणे पडशील. तू लपायचा प्रयत्न करशील. शत्रूपासून बचाव करण्यासाठी सुरक्षित जागा तू शोधशील. ¹²पण, निनवे, तुझ्या सर्व मजबूत जागा अंजिराच्या झाडांप्रमाणे होतील अंजिरे पिकताच, कोणीही येऊन झाड हलविते आणि अंजिरे त्याच्या तोंडात पडतात. तो ती खातो आणि निघून जातो.

¹³निनवे, तुझे सर्व लोक स्त्रियांप्रमाणे आहेत. आणि शत्रूसैनिक त्यांना नेण्यासाठी टपले आहेत. तुझ्या देशाची दारे, शत्रूसाठी, सताड उघडली आहेत. दारांचे लाकडी अडसर आगीत जळले आहेत.

¹⁴पाणी आणून साठवून ठेव. का? कारण शत्रूसैन्य शहराला घेराव घालणार आहे. ते कोणालाही अन्न—पाणी आत नेऊ देणार नाहीत. तुझ्या बचावाच्या जागा भक्कम कर. विटा तयार करण्यासाठी माती मिळव. चुना कालव!

मी तुझी वस्त्रे ... खेचीन येथे शब्दांचा खेळ आहे. हिब्रूत ह्या शब्दांचा ‘देशाचा नाश करून, तेथील लोकांना कैद करून आपल्या राष्ट्रात नेणे’ असाही अर्थ होतो.

बिटा बनविण्याचे साचे मिळव! ¹⁵तू हे सर्व करू शकशील, पण आग तुझा संपूर्ण नाश करील. तलवार तुला कापून काढील. तुझा देश, येऊन सर्व फस्त करणाऱ्या टोळधाडीप्रमाणे दिसेल.

निनवे, तुझा विस्तार वाढत राहिला. तू टोळधाडीप्रमाणे झालीस. तू कुसुरुडांच्या थव्याप्रमाणे झालीस. ¹⁶तुझ्याकडे, निरनिराळ्या ठिकाणी जाऊन, वस्तू विकत आणणारे, पुष्कळ व्यापारी आहेत. आकाशात जेवढ्या चांदण्या आहेत तेवढे ते आहेत. ते टोळसारखे सर्व फस्त करून निघून जाणारे आहेत. ¹⁷तुझे सरकारी अधिकारीही असेच आहेत. टोळ थंड वेळी दगडी भिंतीवर बसतात. पण ऊन तापताच,

भिंत गरम होते, तेव्हा ते दूर उडून जातात व कोठे जातात, ते कोणालाच माहीत नसते. तुझे अधिकारी अगदी असेच असतील.

¹⁸अशशूराच्या राजा आणि तुझे मॅडपाळ (नेते) गाढ झोपले आहेत. ते सत्ताधारी लोक दुलक्या घेत आहेत. त्यामुळे तुझ्या मॅड्या पर्वतांत भटकल्या आहेत. त्यांना परत आणायला कोणीही नाही. ¹⁹निनवे, तुला खूप मार लागला आणि तुझी जखम कशानेही भरून येऊ शकत नाही. तुझ्या नाशाची बातमी ऐकताच प्रत्येकजण टाळ्या वाजवितो सर्वानाच त्यामुळे आनंद वाटतो. का? कारण तू त्यांना नेहमी ज्या यातना दिल्यास, त्या ते विसरले नाहीत.

हबक्कूक

हबक्कूकची देवाकडे तक्रार

१ संदेष्टा हबक्कूकला दिलेला संदेश असा आहे:
 २ परमेश्वरा, मी मदतीसाठी सतत आळवणी करीत आहे. माझ्या हाकेला तू ओ कधी देणार? हिंसाचाराबद्दल मी किती आरडाओरड केली पण तू काहीच केले नाहीस. ३ लोक चोऱ्या करीत आहेत, दुसऱ्यांना दुखवीत आहेत, वादविवाद करीत आहेत आणि भांडत आहेत. अशा भयंकर गोष्टी तू मला का पाहायला लावीत आहेस? ४ कायदा दुबळा झाला असल्याने, लोकांना योग्य न्याय मिळत नाही. दुष्ट सज्जनांवर विजय मिळवितात. म्हणजेच कायदा न्याय राहिलेला नाही. न्यायाचा जय होत नाही.

देवाचे हबक्कूकला उत्तर

५ परमेश्वर म्हणाला, “इतर राष्ट्रांकडे पाहा! त्यांच्यावर लक्ष ठेव. मग तू विस्मयचकित होशील. मी अशा काही गोष्टी घडवून आणून की तुझ्या आश्चर्याला पारावार राहणार नाही. ते सर्व पाहिल्यावरच तुझा विश्वास बसेल. नुसते सांगून तुला ते खरे वाटणार नाही. ६ मी बाबेलला एक बलिष्ठ राष्ट्र बनवीन, तेथील लोक क्षुद्र वृत्तीचे पण समर्थ आणि दुष्ट लढव्ये आहेत. ते सर्व जग पायाखाली घालतील. त्यांच्या मालकीची नसलेली घरे व गावे, ते स्वतःच्या ताब्यात घेतील. ७ खास्दी लोक इतरांना घाबरवतील. ते त्यांना पाहिजे ते करतील आणि पाहिजे तेथे जातील. ८ त्यांचे घोडे चित्यांपेक्षा चपळ आणि सूर्यास्ताच्या वेळच्या लांडग्यांपेक्षा वाईट वृत्तीचे असतील. त्यांचे घोडेस्वार दूरदूरच्या ठिकाणाहून येतील. भुकेला गरुड ज्याप्रमाणे आकाशातून एकदम झडप घालतो, त्याप्रमाणेच ते शत्रूंवर हल्ला करतील. ९ खास्द्यांना एकच गोष्ट करायला आवडते आणि ती म्हणजे लढाई. वाळवंटातील वाऱ्याप्रमाणे बाबेलचे सैन्य वेगाने कूच करील. वाळूच्या अगणित कणांप्रमाणे, असंख्य कैद्यांना खास्दी सैनिक धरून नेतील.

१० ते सैनिक इतर राष्ट्रांच्या राजांना हसतील. परदेशी राज्यकर्ते त्यांच्या दृष्टीने चेष्टेचा विषय असेल. उंच व भक्कू म तटबंदी असलेल्या गावांची ते टर उडवतील. ते तटाच्या भिंतीच्या टोकापर्यंत मातीचे साधे रस्ते बांधून सहजासहजा गावांचा पाडाव करतील.

११ मग ते वाऱ्याप्रमाणे निघून जातील व दुसरीकडे लढतील. ते खास्दी त्यांच्या सामर्थ्यालाच फक्त भजतात.”

हबक्कूकची दुसरी तक्रार

१२ त्यानंतर हबक्कूक म्हणाला, “परमेश्वरा, तू सनातन परमेश्वर आहेस तू माझा कधीही न मरणारा पवित्र, देव आहेस परमेश्वरा, जे केलेच पाहिजे, ते करण्यासाठीच तू खास्द्यांना निर्मिले आहेस आमच्या खडका, यहुदांच्या लोकांना शिक्षा करण्यासाठी तू त्यांना निर्मिले आहेस.

१३ तुझे डोळे इतके शुध्द आहेत की त्यांचा दुष्टपणा पाहवत नाही. लोकांचे चुकीचे वागणे तू पाहू शकत नाहीस. मग त्या दुष्टांचा विजय तू कसा पाहू शकतोस? सज्जनांचा दुर्जन पराभव करतात तेव्हा तू प्रतिकार का करत नाहीस?

१४ “तू लोकांना समुद्रातल्या माशांप्रमाणे केले आहेस कोणीही प्रमुख नसलेल्या समुद्रातील लहान जीवांप्रमाणे लोक आहेत.

१५ शत्रू त्यांना गळाच्या आणि जाळ्याच्या साहाय्याने पकडतो तो त्यांना आत ओढतो. आपण पकडलेल्या सावजावर, शत्रू खूप असतो.

१६ त्याचे जाळे त्याला, श्रीमंत म्हणून जगायला व उत्तम अन्नाच्या चवीचे सुख मिळवायला मदत करते. म्हणून शत्रू जाळ्यांची आराधना करतो. त्याच्या जाळ्याचा मान राखण्यासाठी तो यज्ञ अर्पण करतो आणि धूप जाळतो.

१७ त्याच्या जाळ्याच्या मदतीने तो संपत्ती घेतच राहणार का? कोणतीही दया न दाखविता, तो लोकांचा नाश करीतच राहणार का?

२ “मी रखवालदारासारखा उभा राहून लक्ष ठेवीन परमेश्वर मला काय सांगतो, त्याची मी वाट पाहीन मी वाट पाहीन आणि तो माझ्या प्रश्नाला कसे उत्तर देतो ते बघीन.”

देवाचे हबक्कूकला उत्तर

२ परमेश्वर मला म्हणाला, “मी तुला जे दाखवितो, ते लिहून ठेव लोकांना सहज वाचता यावे. म्हणून पाटीवर स्पष्ट लिही. ३ हा संदेश भविष्यातील विशिष्ट काळासाठी आहे. हा अंताबद्दलचा संदेश आहे आणि तो खरा ठरेल ती वेळ कदाचित कधीच येणार नाही असे वाटेल, पण धीर धरा आणि वाट पाहा! ती वेळ येईल ती येण्यास फार विलंब लागणार नाही. ४ जे लोक हा संदेश ऐकण्याचे नाकारतील, त्यांना त्याचा फायदा होऊ शकणार नाही.

पण सज्जन माणूस ह्या संदेशावर विश्वास ठेवील. आणि तो त्याच्या श्रद्धेमुळे जमे”

⁵देव म्हणाला, “मद्य माणसाला दगा देऊ शकते. त्याचप्रमाणे बलवान माणसाचा गर्व त्याला मूर्ख बनवू शकतो. पण त्याला शांती मिळणार नाही. तो मृत्यूसारखा असतो त्याची आसक्ती वाढतच राहाते. आणि मृत्यूप्रमाणेच, त्याला कधीही समाधान मिळत नाही. तो इतर राष्ट्रांचा पराभव करीतच राहील. त्या राष्ट्रांतील लोकांना तो कैद करीतच राहील. ⁶पण लवकरच तो सर्व लोकांच्या चेष्टेचा विषय होईल. ते त्याच्या पराभवाच्या कथा सांगतील. ते हसून म्हणतील, ‘फारच वाईट झाले बुवा! त्या माणसाने खूप गोष्टी चोरल्या. त्याच्या मालकीच्या नसलेल्या गोष्टी त्याने उचलल्या. पण त्यांचेच आता त्याला ओझे होईल. त्याने कर्ज काढून स्वतःला श्रीमंत बनवले.

⁷तू (बलवान माणसाने) लोकांकडून पैसा घेतलास. कधी ना कधी त्या लोकांना जाग येईल व काय झाले ते समजेल. मग ते तुझ्या विरुद्ध उभे राहतील. तुझ्याकडून वस्तू घेतील व तू भयभीत होशील. ⁸तू पुष्कळ राष्ट्रांतून बऱ्याच गोष्टी चोरल्यास. ते लोक तुझ्याकडून त्यांची वसुली करतील. तू पुष्कळ लोकांना ठार मारलेस, देश व गावे यांचा नाश केलास. त्या देशांतील व गावांतील लोकांना मारलेस. ⁹हो! खरेच! चुकीच्या मार्गाने श्रीमंत होणाऱ्या माणसाचे भले होणार नाही. हा माणूस सुरक्षित जागी राहायला मिळवते, म्हणून अशा गोष्टी करतो. त्याच्या उंच इमारतीमुळे तो वाचू शकेल असे त्याला वाटते. पण त्याचे वाईट होईल.

¹⁰तू (बलवान माणसाने) खूप माणसांचा नाश करण्याचा कट रचला आहेस त्यामुळे तुझ्याच माणसांना मान खाली घालावी लागेल. तू वाईट गोष्टी केल्या आहेत आणि तुझे आयुष्य तू गमावशील. ¹¹भितींतील दाडसुद्धा तुझ्याविरुद्ध ओरडतील तुझ्याच घराचे वासे त्यांना साथ देतील. कारण तू चुकतोस हे त्यांना पटेल.

¹²गाव वसविण्यासाठी लोकांना ठार मारून नेत्यांनी पाप केले, ते त्यांच्यासाठी वाईट आहे. ¹³त्या लोकांनी उभारलेले सर्व आगीत भस्मसात करावयाचे सर्वशक्तिमान परमेश्वराने ठरविले आहे. त्यांच्या कामाचा काहीही उपयोग होणार नाही. ¹⁴मग मात्र सर्वच लोकांना परमेश्वराचे वैभवाने (गौरवाने) कळेल. समुद्राच्या पसरणाऱ्या पाण्याप्रमाणे ही वार्ता सगळीकडे पसरेल. ¹⁵जी व्यक्ति रागावते व इतर लोकांना सहन करायला लावते तिचे खूप वाईट होईल. रागाने ती व्यक्ति इतरांना जमीनवर जोरात आपटते. व त्यांना नग्न व दाखूडे असल्याप्रमाणे वागावते.

¹⁶पण त्या माणसाला परमेश्वराचा राग काय असतो ते कळेल. तो राग म्हणजे परमेश्वराच्या उजव्या हातातील जणू विषाचा प्याला आहे. त्याची चव घेताच, तो माणूस, मद्यप्राप्तप्रमाणे, जमिनीवर कोसळून पडेल.

“दुष्ट राजा, तू त्या प्याल्यातील विष पिशील. तुला मान तर मिळणार नाहीच, पण तुला लाज प्राप्त होईल. ¹⁷तू लबानोनमधील पुष्कळांना दुखविलेस. तेथील पुष्कळ गुरे तू चोरलीस. म्हणून त्या मृत माणसांची आणि तू तेथे केलेल्या दुष्कर्म्यांची तुला भीती वाटेल. तेथील गावांत तू वाईट कृत्ये केलीस आणि तेथील रहिवाशांशी तू वाईट वागलास त्यामुळे तू भयभीत होशील.”

मूर्ती विषयी संदेश

¹⁸त्या माणसाचे दैवत त्याला मदत करणार नाही. का? कारण तो देव म्हणजे काही लोकांनी धातूत कोरलेला एक पुतळा आहे. ती फक्त एक मूर्ती आहे. तेव्हा घडविणाऱ्याने तिच्याकडून मदतीची अपेक्षा करू नये. तो पुतळा बोलसुद्धा शकत नाही. ¹⁹जो माणूस लाकडी पुतळ्याला ‘ऊठ उभा राहा’ असे म्हणतो किंवा दगडाला ‘जागा हो’ असे सांगतो, त्याचे वाईट होईल, ह्या गोष्टी त्याला मदत करू शकणार नाहीत. तो पुतळा कदाचित् सोन्या-चांदीने मढविलेला असेल, पण त्यात प्राण नाही.

²⁰पण परमेश्वर वेगळा आहे. परमेश्वर त्याच्या पवित्र मंदिरात आहे. म्हणूनच सर्व पृथ्वीवर शांतता असावी व सर्वांनीच परमेश्वराचा मान राखावा.

हबकूकची प्रार्थना

3 ही संदेष्टा हबकूकची शिगयोनोंथ प्रार्थना आहे

²परमेश्वरा, मी तुझी वार्ता ऐकली. परमेश्वर तू भूतकाळात केलेल्या सामर्थ्यशाली गोष्टीने मी विस्मयचकित झालो आहे. आता, आमच्या काळातही तू अशाच मोठ्या गोष्टी घडवाव्यास म्हणून मी प्रार्थना करतो. कृपया आमच्या आयुष्यातच त्या घडव. पण तुझ्या खळबळजनक घटनांच्या वेळीही, आमच्यावर दया करण्यास विसर नकोस.

³तेमानहून देव येत आहे. पारान पर्वतावरून पवित्र परमेश्वर येत आहे. परमेश्वराच्या तेजाने स्वर्ग व्यापला जातो आणि स्तुतीने पृथ्वी व्यापली जाते.

⁴ते तेज तेजस्वी, चमकदार प्रकाशाप्रमाणे आहे त्याच्या हातातून किरण निघतात. त्या हातात मोठे सामर्थ्य लपले आहे.

⁵आजार त्याच्या आधी गेला. आणि नाश करणारा त्याच्यामागून गेला.

⁶परमेश्वराने स्वतः उभे राहून, पृथ्वीला न्याय दिला त्याने राष्ट्रांतील लोकांवर नजर टाकली आणि त्या लोकांचा भीतीने थरकाप झाला. पुष्कळ वर्षे पर्वत घट्टपणे उभे होते पण त्यांचा चक्रे चूर झाला. अती प्राचीन टेकड्या खाली कोसळल्या देवाचे नेहमीच हे असे असते.

⁷कूशानची गावे संकटात असलेली मी पाहिली. मिद्यानची घरे भीतीने कापली

⁸परमेश्वरा, तू नद्यांवर रागावला होतास का? झ्यांवर तुझा राग होता का? समुद्रावर तू संतापला होतास का? विजयासाठी तुझ्या घोड्यांवर स्वार होतांना किंवा रथांवर आरुढ होतांना तू रागावला होतास का?

⁹त्या वेळीसुध्या तू इंद्रधनुष्य दाखविलेस. पृथ्वीवरच्या वंशाबरोबर तू केलेल्या कराराचा तो पुरावा होता रुक्ष भूमीतून नद्या उगम पावल्या.

¹⁰तुला पाहून पर्वत कापले भूमीतून पाणी उसळले. समुद्राच्या पाण्याने प्रचंड गर्जना केली. जणू काही त्याने आपली भूमीवरील सत्ता गमावल्यामुळे ते आकांत करीत होते.

¹¹चंद्र-सूर्याचे तेज लोपले. तुझ्या विजांचा तेजस्वी लखलखाट पाहून त्यांनी चमकणे सोडून दिले त्या विजा म्हणजे जणू काही हवेत फेकलेले बाण व भाले होते.

¹²रागाच्या भरात, तू पृथ्वी पायाखाली तुडविलीस आणि राष्ट्रांना शिक्षा केलीस.

¹³तू, तुझ्या माणसांच्या, रक्षणासाठी आलास. तू निवडलेल्या राजाला, विजयाकडे नेण्यासाठी आलास. रंकापासून रावापर्यंतच्या, प्रत्येक दुष्ट घरातील प्रमुखांला तू ठार मारलेस. सेला

¹⁴शत्रू-सैनिकांना थोपविण्यासाठी तू मोशेच्या काठीचा उपयोग केलास. ते सैनिक, प्रचंड वादळाप्रमाणे, आमच्यावर हल्ला करण्यासाठी आले. गरीब माणसाला एकांतात

लुटावे, तसा सहज आमचा पाडाव करता येईल असे त्यांना वाटले.

¹⁵पण तू तुझ्या घोड्यांना समुद्रातून कूच करायला लावलेस त्यामुळे समुद्र घुसळला गेला.

¹⁶ही गोष्ट ऐकताच, मला कंप सुटला. मी मोठ्याने किंचाळलो मी अतिशय दुर्बल झाल्याचे मला जाणवले. मी जागच्या जागी नुसताच थरथर कापत उभा राहिलो. म्हणून मी धीराने नाशाच्या दिक्काची वाट पाहीन शत्रू आमच्यावर हल्ला करील.

परमेश्वरामध्ये नेहमी आनंद करा

¹⁷कदाचित् अंजिराच्या झाडांना अंजिरे लागणार नाहीत. वेलींना द्राक्षे लागणार नाहीत. जैतूनाच्या झाडांना फळे लागणार नाहीत. शेतांत धान्य उगवणार नाही, गोठ्यात शेळ्या मेंढ्या, गार्डगुरे राहणार नाहीत,

¹⁸तरी मी परमेश्वराठायी आनंद करीन. माझ्या तारणहाराजवळ, देवाजवळ मला सुख मिळेल.

¹⁹परमेश्वर, माझा प्रभू मला शक्ती देतो. हरिणाप्रमाणे जलद धावायला मदत करतो देवच मला सुरक्षितपणे पर्वतांवर नेतो.

माझ्या तारा लावलेल्या वाद्यांत असलेल्या
त्या संगीत दिग्दर्शकाला.

सफण्या

1 हा परमेश्वराने सफण्याला दिलेला संदेश आहे. योशीयाच्या कारकिर्दीत सफण्याला हा संदेश मिळाला. योशीया हा यहूदाचा राजा आमोन याचा मुलगा होता. सफण्या हा कूशीचा मुलगा होता. कूशी हा गदल्याचा, गदल्या अमन्याचा व अमन्या हिज्कीयाचा मुलगा होता.

लोकांचा न्यायनिवाडा करण्याचा परमेश्वराचा दिवस

²देव म्हणतो, “पृथ्वीवरील सर्व गोष्टींचा मी नाश करीन. ³सर्व प्राणिमात्रांचा मी नाश करीन. सर्व पक्षी व जलचर मी नष्ट करीन. मी पापी आणि त्यांना पाप करण्यास प्रवृत्त करणाऱ्या सर्व गोष्टी याचा नाश करीन. मी पृथ्वीवरच्या सर्व लोकांना पृथ्वीवरून दूर करीन.” परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

⁴परमेश्वर म्हणाला, “मी यहूदाला आणि यरुशलेमवासीयांना शिक्षा करीन. त्या गोष्टींना मी त्या स्थानावरून दूर करीन. बआल-पूजेचा शेवटचा अंशसुध्दा मी येथे राहू देणार नाही. याजक आणि छतांवर जाऊन ताऱ्यांची* पूजा करणाऱ्या सर्व लोकांना मी दूर करीन. त्या भोंदू याजकांना लोक विसरून जातील. काही लोक आम्ही तुझीच पूजा करतो असे म्हणतात. त्यांनी माझी उपासना करण्याचे वचन दिले होते. पण आता ते खोटा देव मिलकोम याची पूजा करतात. तेव्हा अशा लोकांना मी तेथून दूर करीन. “काही लोकांनी परमेश्वराकडे पाठ केली. त्यांनी परमेश्वराला अनुसरायचे सोडले. मदतीसाठी परमेश्वराला हाक मारायचे बंद केले, अशांना मी त्या ठिकाणाहून उठवीन.”

⁷परमेश्वर माझ्या, प्रभूसमोर शांत रहा! का? कारण लोकांचा न्यायनिवाडा करण्याचा परमेश्वराने ठरविलेला दिवस लवकरच येत आहे. परमेश्वराने यज्ञाची सिध्दता केली आहे त्याने त्याच्या निर्मत्रित पाहुण्यांना तयार रहायला सांगितले आहे.*

ताऱ्यांची शब्दशः “स्वर्गाचे सैन्य” ह्याचा अर्थ बहूधा तारे व ग्रह किंवा देवदूत असा असावा.

त्याने ... रहायला सांगितले आहे शब्दशः “बळीची तयारी केली. निवडले त्यांना पवित्र केले.” राजा युध्दकाळी तयारी करी तसेच हे आहे. ते देवाला खास बळी आणीत आणि सैनिकांना युध्दसाठी सज्ज करीत.

⁸परमेश्वर म्हणाला, “परमेश्वराच्या यज्ञार्पण करण्याच्या दिवशी, मी राजाचे मुलगे व इतर नेते ह्यांना शिक्षा करीन. परदेशीय वस्त्रे घातलेल्यांना पण मी सजा देईन. ⁹त्या वेळी, उंबऱ्यावरून उडी मारणाऱ्यांना आणि धन्याचे घर असत्य व हिंसाचाराने भरणाऱ्यांना मी शिक्षा ठोठावीन.”

¹⁰परमेश्वर असेही म्हणाला त्या वेळेला, लोक यरुशलेमच्या मासळी दाराशी मदतीसाठी हाका मारीत असतील. गावाच्या इतर भागांत लोक रडत असतील. नगरीभोवतीच्या टेकड्यांवरून लोकांना वस्तूंचा नाश होत असताना येतो, तसा मोठा धडधडाट ऐकू येईल. ¹¹गावाच्या खालच्या भागात राहणाऱ्या लोकांनी, तुम्ही रडाल. का? कारण सर्व उद्योगपतींचा आणि श्रीमंत व्यापाऱ्यांचा नाश होईल.

¹²तेव्हा मी एक दिवा घेऊन यरुशलेममधून शोध करीन. जे लोक स्वतःच्या मनाप्रमाणे जगण्यात समाधान मानतात अशा सर्वांना मी शोधून. ‘परमेश्वर काहीच करीत नाही. तो मदतही करीत नाही आणि दुखापतही करीत नाही’ त्यांना वाटते. अशा लोकांना शोधून काढून मी त्यांना शिक्षा करीन. ¹³मग इतर लोक त्यांची संपत्ती बळकावतील आणि त्यांच्या घरांचा नाश करतील. त्या वेळी, ज्यांनी घरे बांधली, ते त्या घरात राहणार नाहीत आणि ज्यांनी द्राक्षमळे लावले, त्यांना त्या द्राक्षांचा द्राक्षरस मिळणार नाही. ह्या गोष्टी दुसऱ्यांनाच मिळतील.”

¹⁴परमेश्वराने ठरविलेला न्यायदानाचा दिवस लवकरच येत आहे तो दिवस जवळच आहे, आणि वेगाने येत आहे. देवाच्या न्यायदानाच्या दिवशी. लोकांना मोठा आक्रांत ऐकू येईल. वीरसुध्दा रडतील. ¹⁵देव तेव्हा आपला क्रोध प्रकट करील. तो भयंकर संकटाचा काळ असेल. ती विध्वंसाची वेळ असेल. ती अंधाकाराची वेळ असेल. तो काळा, दगाळ व वादळी दिवस असेल. ¹⁶तो काळ युध्दकाळासारखा असेल. युध्दकाळात लोक सुरक्षित गावांतून व संरक्षक बुरुजांवरून शिंग आणि तुतारी फुंकल्याचे आवाज ऐकतात.

¹⁷परमेश्वर म्हणाला, “मी लोकांना जगणे कठीण करीन. अंधळ्यांना ज्याप्रमाणे आपण कोठे जात आहोत हे कळत नाही, तशी लोकांची स्थिती होईल का? कारण त्यांनी परमेश्वराविरुध्द पाप केले. खूप लोक मारले जातील.

त्याचे रक्त जमिनीवर सांडेल. त्यांची प्रेते शेणासारखी जमिनीवर पडतील. ¹⁸त्यांच्या सोन्या-चांदीची त्यांना मदत होणार नाही. त्या वेळी, परमेश्वर खूपच कोपलेला व रागावलेला असेल. परमेश्वर सर्व जगाचा नाश करील. परमेश्वर पृथ्वीवरील सर्व गोष्टींचा संपूर्ण नाश करील."

देव लोकांना त्यांचे आचरण बदलण्यास संगतो

2 निर्लज्ज लोकांनो, ²मलल होऊन सुकून जाणाऱ्या फुलाप्रमाणे तुमचे जीवन होण्याआधीच तुमचे आचार बदला. दिवसाच्या उष्णतेने, फूल कोमेजून वाळून जाते. परमेश्वराने आपला क्रोध प्रकट करताच, तुमचीही स्थिती तशीच होईल. म्हणून परमेश्वराचा क्रोधाचा दिवस तुमच्यावर येण्यापूर्वीच तुमचे आचरण बदला. ³सर्व दीन लोकांनो, परमेश्वराला शरण या! त्याचे विधिनियम पाळा. सत्कृत्य करायला शिका. नम्र होण्यास शिका. मग कदाचित् परमेश्वर जेव्हा क्रोध प्रकट करील, तेव्हा तुम्ही सुरक्षित राहाल.

इझ्राएलच्या शेजऱ्यांना परमेश्वर शिक्षा करील

⁴गजात कोणीही शिल्लक राहणार नाही. अष्कलोनचा नाश होईल दुपारी, अश्वोदमधील लोकांना, बळजबरीने बाहेर काढले जाईल, एक्रोन ओसाड होईल.* ⁵पलिष्ठ्यांनो, समुद्रकाठी राहणाऱ्या लोकांनो, परमेश्वराचा हा संदेश तुमच्यासाठी आहे. कनान मधील या फिलिस्तीनच्या भूमीचा नाश होईल ते देश निर्जन होतील. ⁶तुमची समुद्रकाठची जमीन मेंढ्यांसाठी व मेंढपाळासाठी मोकळी राने होतील. ⁷त्यानंतर ती भूमी यहूदातील जिवंत राहिलेल्या लोकांच्या मालकीची होईल. यहूदातील ह्या लोकांची परमेश्वर आठवण ठेवील. आता ते परदेशांत कैदेत आहेत. पण परमेश्वर त्यांना परत आणील. मग यहूदातील लोक, आपल्या मेंढ्यांना त्या कुरणांत चरू देतील. संध्याकाळी, ते अष्कलोनमधील रिकाम्या घरात आडवे होतील.

⁸परमेश्वर म्हणतो, "यवाबच्या व अमोनच्या लोकांनी काय केले, ते मला माहीत आहे त्यांनी माझ्या माणसांना ओशाळवणे केले. माझ्या माणसांची जमीन काबीज करून त्यांनी स्वतःच्या देशाचा विस्तार केला. ⁹म्हणून, मी जिवंत आहे याची मला जेवढी खात्री आहे तेवढ्याच ठामपणाने मी वचन देतो की, सदोम व गमोरा यांच्यासारखाच मवाब व अमोन यांचा नाश होईल. मी सर्वशक्तिमान परमेश्वर आहे, मी इझ्राएलचा देव आहे त्या देशांचा संपूर्ण कायमचा नाश होईल, असे मी वचन देतो. त्यांच्या देशांच्या जमिनीवर काटेकुटे माजतील. मृत समुद्रातील मिठाने

व्यापलेल्या जमिनीप्रमाणे ते देश होतील. माझ्या माणसांतील जिवंत राहिलेली माणसे ती भूमी आणि त्या भूमीवर उरलेले सर्व काही घेतील."

¹⁰मवाब व अमोन येथील लोकांची अशी स्थिती होण्याचे कारण ते गर्विष्ठ होते. आणि सर्वशक्तिमान परमेश्वराच्या माणसांच्या बाबतीत त्यांनी क्रूरपणाने कृती केली. त्यांनी परमेश्वराच्या माणसांना कमीपणाने वागवले हेच होय. ¹¹ते लोक परमेश्वराला घाबरतील. का? कारण परमेश्वर त्यांच्या दैवतांचा नाश करील. मग दूरदूरच्या प्रदेशांतील सर्व लोक परमेश्वराची उपासना करू लागतील. ¹²म्हणजे कुशीनो, (इथियोपियातील लोकांनो), तुम्हीसुद्धा, वंर का? परमेश्वराची तलवार तुमच्या लोकांनाही मारील. ¹³नंतर परमेश्वर उत्तरेकडे वळेल, अशूरला शिक्षा करील. तो निनवेचा नाश करील. ते शहर म्हणजे ओसाड, रूख वाळवंट होईल. ¹⁴तेथे फक्त मेंढ्या व वन्यप्राणी राहतील. शिल्लक राहिलेल्या खांबांवर घुबडे व कावळे बसतील. त्यांचा आवाज खिडक्यांतून ऐकू येईल. कावळे दारांच्या पायऱ्यांवर बसतील. त्या रिकाम्या घरांत काळे पक्षी जाऊन बसतील. ¹⁵आता निनवेला फार गर्व झाला आहे. आता ती खरोखरच सुखी आहे. आता तेथील लोकांना, आपण अगदी सुरक्षित आहोत' असे वाटते. त्यांना निनवे जगातील सर्वात महत्वाची वाटते. पण तिचा नाश होईल ती ओसाड होईल. तेथे फक्त वन्यपशूच विसाव्याला जातील. तिचा अतिशय वाईटरीतीने नाश झालेला पाहून वाटसरू तेथून जाताना चुकचुकतील, निराशेने माना हलवतील.

यरुशलेमचे भविष्य

3 यरुशलेम, तुझे लोक देवाविरुद्ध लढले. त्यांनी दुसऱ्यांना दुखविले आणि तुला पापाचा डाग लागला. ²तुझ्या लोकांनी माझे ऐकले नाही. त्यांनी माझी शिकवण आत्मसात केली नाही. यरुशलेमने परमेश्वरावर विश्वास ठेवला नाही. ती तिच्या देवाला शरण केली नाही. ³यरुशलेममधील नेते गुरगुरणाऱ्या सिंहाप्रमाणे आहेत. तिचे न्यायाधीश संध्याकाळी मेंढ्यांवर हल्ला करून, सकाळी आपल्या भक्ष्याची काहीही नामोनिशाणी न ठेवणाऱ्या भुकेल्या लांडग्याप्रमाणे आहेत. ⁴तिचे संदेष्टे अविचार करीत असून जास्तीच जास्त हडप करणऱ्यासाठी नेहमीच कट करीत असतात तिचे याजक पवित्र गोष्टी अपवित्र गोष्टींप्रमाणेच हाताळतात. देवाच्या शिकवणुकीचा त्यांनी वाईट उपयोग केला आहे. ⁵पण देव अजूनही त्या नगरीत आहे. आणि तो नेहमीच चांगला वागतो. देव कोणाचाही कधीच अपराध करीत नाही. तो त्याच्या लोकांना नेहमीच मदत करीत राहतो. योग्य निर्णय घेण्यास तो लोकांना रोजच मदत करतो. पण वाईट लोकांना त्यांनी केलेल्या वाईट गोष्टींची लाज वाटत नाही.

⁶देव म्हणतो, "मी संपूर्ण राष्ट्रांचा नाश केला आहे. मी संरक्षक बुरुज नष्ट केले आहेत. मी त्यांच्या रस्त्यांचा

गजात ... होईल हिव्रू भाषेप्रमाणे, सफण्या येथे पॅलेस्टाईनमधील शहरांच्या नावांशी शब्दार्थाचा खेळ खेळत आहे.

नाश केला आहे. आता तेथून कोणीही जात नाही. त्यांची गावे निर्जन झाली आहेत. तेथे कोणीही राहात नाही. ⁷तू ह्यापासून धडा शिकावास, म्हणून तुला मी ह्या गोष्टी सांगत आहे. तू मला घाबरावेस व माझा मान राखावास, असे मला वाटते. जर तू असे वागलास, तर तुझ्या घराचा नाश होणार नाही. ठरविल्याप्रमाणे मग मी तुला शिक्षाही करणार नाही.” पण ते वाईट लोक, केल्या आहेत त्यापेक्षा अधिक वाईट गोष्टीच करू इच्छीत होते.

⁸परमेश्वर म्हणाला, “थोडे थांब मी ऊभा राहून तुझा न्यायनिवाडा करण्याची वाट बघ! अनेक राष्ट्रांतील लोकांना गोळा करून, तुला सजा देण्यासाठी त्यांचा वापर करण्याचा मला हक्क आहे. माझा तुझ्यावरचा राग दाखविण्यासाठी मी त्या लोकांचा उपयोग करीन. मी किती चिडलो आहे हे त्यावरून कळेल. संपूर्ण देशाचा नाश होईल. ⁹त्यानंतर इतर देशातील लोकांना मी बदलून टाकीन. मग ते स्पष्ट भाषा बोलतील आणि परमेश्वराचे नाव घेतील. ते सर्वजण खांद्याला खांदी लावून एक होऊन. माझी उपासना करतील. ¹⁰कूश देशातील नदीपलीकडचे लोकसुद्धा येतील. माझी विखुरलेली माणसे मला शरण येतील. माझी उपासना करणारे मला वाहण्यासाठी काही गोष्टी घेऊन येतील.

¹¹“मग, यरुशलेम, तुझ्या लोकांनी माझ्याविरुद्ध केलेल्या दुष्कृत्यांची तुला लाज वाटणार नाही. का? कारण त्या वाईट लोकांना मी यरुशलेममधून बाहेर घालवीन. त्या गर्बिष्ठांना मी दूर नेईन. माझ्या पवित्र पर्वतावर त्या माणसांतील कोणीही गर्बिष्ठ असणार नाही. ¹²माझ्या नगरीत (यरुशलेममध्ये) मी फक्त नम्र व लीन लोकांनाच राहू देईन. ते परमेश्वराच्या नावावर श्रद्धा ठेवतील. ¹³“इझ्राएलमधील जिवंत राहिलेले लोक वाईट कृत्ये करणार नाहीत. ते खोटे बोलणार नाहीत. खोट्याच्या आधारे ते इतरांना फसविणार नाहीत. चरून आडव्या होणाऱ्या

मेंढ्यांप्रमाणे ते शांत राहतील त्यांना कोणीही त्रास देणार नाही.”

हर्षगीतह्य

¹⁴यरुशलेम, गा आणि सुखी हो! इझ्राएल, आनंदाचे जल्लोष कर! यरुशलेम, आनंदात राहा! मजा कर!

¹⁵का? कारण परमेश्वराने तुला शिक्षा करण्याचे थांबविले आहे. त्याने तुझ्या शत्रूंचे भक्कम मोर्चे नष्ट केले आहेत. इझ्राएलचा राजा, परमेश्वर तुझ्याबरोबर आहे. आता तुला कोणत्याही अरिष्ठाची काळजी करण्याचे कारण नाही.

¹⁶त्या वेळेला, यरुशलेमला, असे सांगितले जाईल. समर्थ हो! घाबरू नको!

¹⁷परमेश्वर तुझा देव, तुमच्याबरोबर आहे. तो बलवान वीराप्रमाणे आहे. तो तुला वाचवील. तो तुझ्यावर किती प्रेम करतो, हे तो तुला दाखवून देईल. तुझ्याबरोबर तो किती सुखी आहे, हेही तुला दिसेल.

¹⁸मेजवानीच्या वेळेला लोक जसे हासतात, आनंदात असतात, तसाच तो तुझ्याबरोबर हासेल आनंदात असेल.” परमेश्वर म्हणाला, “मी तुझी अप्रतिष्ठा दूर करीन. त्या लोकांना मी तुला दुखवू देणार नाही. *

¹⁹त्या वेळी, तुला इजा करणाऱ्यांना मी शिक्षा करीन. माझ्या इजा झालेल्या माणसांना मी वाचवीन. बळजबरीने दूर पळून जायला लागलेल्या माझ्या माणसांना मी परत आणीन. मी त्यांना कीर्ती मिळवून देईन. सर्व लोक त्यांची प्रशंसा करतील.

²⁰त्या वेळी, मी तुला परत आणीन. मी तुम्हा सर्वांना परत एकत्र आणीन. मी तुला प्रसिध्दी मिळवून देईन. सगळीकडचे लोक तुझी स्तुती करतील. प्रत्यक्ष तुझ्या डोळ्यांदेखत मी कैद्यांना परत आणीन. तेव्हाच हे सर्व घडून येईल.” परमेश्वरच असे म्हणाला आहे.

हागगय

ही मंदिर बांधण्याची वेळ आहे

1 पारसचा राजा दारयावेश याच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षाच्या सहाव्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी हागगयला देवाकडून संदेश मिळाला. हा संदेश शल्टीएलचा मुलगा जरुब्बाबेल व यहोसादाकचा मुलगा यहोशवा यांच्याबद्दल होता. जरुब्बाबेल हा यहुदाचा राज्यपाल व यहोशवा प्रमुख याजक होता. संदेश असा आहे : ²सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणतो “लोकांच्या मते परमेश्वराचे मंदिर बांधण्यास ही वेळ योग्य नाही.”

³हागगयला परमेश्वराकडून पुन्हा एकदा संदेश मिळाला हागगयने तो पुढीलप्रमाणे सांगितला : ⁴“चांगल्या घरात स्वतः राहण्यास लोकांनी, तुम्हाला ही योग्य वेळ वाटते. भिंतीला सुरेख लाकडी तावदान असलेल्या घरांत तुम्ही राहता पण परमेश्वराचे घर [मंदिर] अजूनही भग्नावस्थेतच आहे. ⁵आता सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “काय घडत आहे, त्याचा विचार करा. ⁶तुम्ही खूप पेरले पण तुमच्या हाती थोडेच पीक लागले. तुम्हाला खायला मिळते खरे, पण पोटभर नाही. थोडेफार पिण्यास मिळते, पण धुंदी चढण्याइतके नाही. काही ल्यायला आहे, पण ऊब आणण्याइतके नाही. तुम्ही थोडा पैसा कमविता, पण तो कोठे जातो तेच कळत नाही. जणू काही तुमच्या खिशाला छिद्र पडले आहे. *”

⁷सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “तुम्ही काय करीत आहात, त्याचा विचार करा. ⁸लाकडे आणण्यासाठी पर्वतावर जा, आणि मंदिर बांधा. मग मला त्यामुळे संतोष वाटेल आणि माझा गौरव झाला असे वाटेल.” परमेश्वरानेच ह्या गोष्टी सांगितल्या.

⁹सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “तुम्ही खूप पिकाची अपेक्षा करता, पण पीक काढताना तुमच्या हाती फार थोडे धान्य लागते. ते धान्य तुम्ही घरी आणता आणि मी पाठविलेला वारा ते सर्व उधळून लावतो. हे का घडत आहे? का? कारण स्वतःच्या घराच्या काळजीने तुमच्यातील प्रत्येकजण घराकडे धाव घेतो. पण माझे घर मात्र अजूनही भग्नावस्थेतच आहे. ¹⁰म्हणूनच आकाश दवाला व पृथ्वी पिकांना रोखून धरते.”

जणू ... आहे किंवा एखाद्याने बरीच छिद्रे असलेल्या पिशवीत पैसे साठविण्यासारखे आहे.’

¹¹परमेश्वर म्हणतो, “मी भूमीला आणि पर्वतांना रूक्ष होण्याची आज्ञा दिली आहे. जमिनीतून निर्माण होणाऱ्या प्रत्येक गोष्टीची आणि धान्य, नवीन मद्य, जैतुनाचे तेल ह्यांची नासाडी होईल. सर्व लोक आणि सर्व प्राणी दुर्बल होतील.”

नव्या मंदिराच्या बांधकामाला सुरवात

¹²परमेश्वर देवाने शल्टीएलचा मुलगा जरुब्बाबेल आणि यहोसादाकचा मुलगा यहोशवा ह्यांच्याशी बोलण्यासाठी हागगयला पाठविले होते. यहोशवा हा प्रमुख याजक होता. ह्या दोघांनी व इतर लोकांनी त्यांच्या परमेश्वर देवाची वाणी व हागगय प्रेषिताचे म्हणणे ऐकले. आणि त्यांनी त्यांचे भय. आणि परमेश्वर त्यांच्या देवाबद्दल, त्यांना वाटणारा आदर दाखविला.

¹³परमेश्वर देवाचा संदेश लोकांपर्यंत पोहोचविण्यासाठी, देवानेच हागगयला दूत म्हणून पाठविले होते. तो संदेश असा होता. परमेश्वर म्हणतो, “मी तुझ्याबरोबर आहे.”

¹⁴परमेश्वर देवाने, यहुदाचा राज्यपाल आणि शल्टीएलचा मुलगा जरुब्बाबेल याला यहोसादाकचा मुलगा प्रमुख याजक यहोशवाला आणि इतर लोकांना मंदिर बांधण्याच्याकामी उत्तेजन दिले. म्हणून त्या सर्वांनी, त्यांच्या देवाच्या सर्वशक्तिमान परमेश्वराच्या मंदिराच्या बांधकामाला सुरवात केली. ¹⁵त्यांनी हे काम, पारसचा राजा दारयावेश याच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षाच्या सहाव्या महिन्याच्या चौविसाव्या दिवशी सुरु केले.

देव लोकांना उत्तेजन देतो

2 सातव्या महिन्याच्या एकविसाव्या दिवशी हागगयला परमेश्वराकडून संदेश मिळाला: ²यहुदाचा राज्यपाल आणि शल्टीएलचा मुलगा जरुब्बाबेल व प्रमुख याजक यहोसादाकचा मुलगा यहोशवा आणि इतर लोक यांच्याशी तू बोल. त्यांना ह्या गोष्टी सांग. ³“तुमच्यातील कितीजण ह्या मंदिराकडे पाहून ह्याची तुलना आधीच्या नाश झालेल्या सुंदर मंदिराशी करण्याचा प्रयत्न करतात? तुम्हाला काय वाटते? आधीच्या मंदिराच्या तुलनेत हे काहीच नाही ना? ⁴पण आता परमेश्वर म्हणतो, ‘जरुब्बाबेल, निराश होऊ नकोस.’ यहोसादाकच्या मुला, प्रमुख याजक यहोशवा,

‘नाउमेद होऊ नकोस. या देशाच्या सर्व लोकांनो, धीर सोडू नका. हे काम चालू ठेवा, मी तुमच्याबरोबर आहे.’ सर्वशक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.”

⁵परमेश्वर म्हणतो, “तुम्ही मिसर सोडले, तेव्हा मी तुमच्याबरोबर करार केला. मी माझ्या वचनाला जागलो. माझा आत्मा तुमच्यात आहे. तेव्हा घाबरू नका. ⁶का? कारण सर्वशक्तिमान परमेश्वर हे सांगत आहे. अगदी थोड्या वेळात मी पुन्हा एकदा सर्व गोष्टी हलवून सोडीन आकाश आणि पृथ्वी कंपित करीन समुद्र आणि कोरडी जमीन यांना कंपित करीन. ⁷मी राष्ट्रांना धक्का देईन आणि मग प्रत्येक राष्ट्र तुमच्याकडे संपत्ती घेऊन येईल मग हे मंदिर वैभवाने भरून टाकीन. सर्वशक्तिमान परमेश्वर हे सांगत आहे. ⁸त्यांच्याकडील सर्व सोने-चांदी माझ्या मालकीची आहे सर्वशक्तिमान परमेश्वर ह्या गोष्टी सांगत आहे. ⁹आणि सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणतो की आताचे मंदिर हे आधीच्या मंदिरापेक्षा सुंदर असेल. मी ह्या ठिकाणी शांतता प्रस्थापित करीन. लक्षात ठेवा, सर्वशक्तिमान परमेश्वर ह्या गोष्टी सांगत आहे.”

काम सुरू झाले आहे आशीर्वाद मिळाले

¹⁰पारसचा राजा दारयावेश याच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षीच्या नवव्या महिन्याच्या चोविसाव्या दिवशी हाग्य संदेष्ट्याला परमेश्वराकडून पुढील संदेश मिळाला. ¹¹सर्वशक्तिमान परमेश्वर या गोष्टीविषयी नियम काय सांगत आहे, हे तू याजकांना विचारावे अशी मी तुला आज्ञा देतो. ¹²“समजा एखादा माणूस वस्त्रांमधून मांस नेतो. ते मांस परमेश्वराला अर्पण करण्यासाठी आहे म्हणून ते पवित्र आहे. पण ज्या वस्त्रांत ते गुंडाळले आहे, त्या वस्त्राचा स्पर्श भाकरी, किंवा शिजविलेले अन्न, मद्य, तेल किंवा इतर अन्नाला झाला, तर ह्या स्पर्श झालेल्या सर्व वस्तू पवित्र होतील का?”

याजक उत्तरले, “नाही”

¹³मग हाग्यने विचारले, “एखाद्याने प्रेताला स्पर्श केला, तर तो अशुद्ध होतो, ह्या माणसाने दुसऱ्या कोणत्या गोष्टीला स्पर्श केला, तर ती गोष्टसुद्धा अशुद्ध होईल का?”

याजक म्हणाले, “हो! ती गोष्टसुद्धा अशुद्धच होईल.”

¹⁴मग हाग्य म्हणाला, “परमेश्वर देव, या गोष्टी सांगतो. ‘ह्या राष्ट्रातील लोकांबद्दलही असेच म्हणणे योग्य आहे. ते माझ्या दृष्टीने शुद्ध व पवित्र नव्हते. म्हणून त्यांनी ज्या गोष्टींना स्पर्श केला, त्या अशुद्ध झाल्या आणि ते वेदीवर जे जे अर्पण करतात ते ते अशुद्ध आहे.

¹⁵आजच्या दिवसाच्या आधी काय घडले त्याचा विचार करा. परमेश्वराच्या मंदिराचे काम तुम्ही सुरू केलेत त्या पूर्वीच्या काळाचा विचार करा. ¹⁶लोकांना वीस मापे धान्य पाहिजे असताना, राशीत दहा मापेच होते मद्यकुंडातून लोकांना पन्नास बुधले मद्य पाहिजे होते तर त्याच्यात फक्त वीसच बुधले मद्य होते. ¹⁷का? कारण मी तुम्हाला शिक्षा केली. मी पाठविलेल्या रोगाने तुमची झाडे मेली. तुम्ही स्वतःच्या हाताने बनविलेल्या वस्तू मी पाठविलेल्या गारपिटीने नष्ट झाल्या. मी एवढे केले तरी तुम्ही मला शरण आला नाहीत.’ परमेश्वरच असे म्हणाला.”

¹⁸परमेश्वर म्हणाला, “आज नवव्या महिन्याचा चोविसावा दिवस आहे. परमेश्वराच्या मंदिराच्या पायाचे काम तुम्ही पूर्ण केले आहे. आता ह्यापुढे काय होते त्यावर लक्ष ठेवा. ¹⁹कोठारात अजून काही धान्य आहे का? नाही. वेली, अंजीर, डाळिंबे, जैतून ह्या झाडांकडे पाहा. त्यांना फळे धरत आहेत का? नाही. पण आजपासून मी तुम्हाला आशीर्वाद देईन.”

²⁰हाग्यला महिन्याच्या चोविसाव्या दिवशी, परमेश्वराकडून आणखी एक संदेश आला तो असा होता: ²¹“राज्यपाल जरुब्बाबेलकडे जा. त्याला सांग की मी आकाश-पृथ्वी हलवीन. ²²मी पुष्कळ राजे आणि राज्ये उलथवून टाकीन. त्या दुसऱ्या लोकांच्या राज्यसत्तेचा मी नाश करीन. मी त्यांच्या रथांचा व सारथ्यांचा नाश करीन. त्यांच्या घोडदळाचा व घोडेस्वारांचा मी पराभव करीन. आता त्या सैन्यांमध्ये मैत्री आहे. पण ते एकमेकांविरुद्ध उठतील आणि तलवारीने एकमेकांना मारतील. ²³सर्वशक्तिमान परमेश्वर ह्या गोष्टी सांगत आहे शल्टीएलच्या मुला, जरुब्बाबेल, तू माझा सेवक आहेस मी तुझी निवड केली आहे, आणि त्यावेळी मी तुझा मुद्रांकित अंगठीप्रमाणे उपयोग करीन. मी ह्या गोष्टी केल्या आहेत ह्याचा तू साक्षी वा पुरावा असशील.”

सर्वशक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या आहेत.

जखऱ्या

आपल्या लोकांनी परत यावे ही परमेश्वराची इच्छा

१ बरेख्याचा मुलगा जखऱ्या ह्याला परमेश्वराचा संदेश मिळाला. पारसचा राजा दारयावेश याच्या कारकिर्दीला एक वर्ष आणि आठ महिने झाले, तेव्हाची ही गोष्ट. (जखऱ्या बरेख्याचा मुलगा व बरेख्या प्रेषित इहोचा मुलगा होय.) हा संदेश पुढीलप्रमाणे होता:

^२परमेश्वर तुमच्या पूर्वजांवर फार रागावला होता. ^३म्हणून तू पुढील गोष्टी लोकांना सांगितल्या पाहिजेस. परमेश्वर म्हणतो, “तुम्ही माझ्याकडे या आणि मी तुमच्याकडे येईन.” सर्व शक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

^४परमेश्वर म्हणाला, “तुमच्या पूर्वजांप्रमाणे वागू नका. तुमच्या पूर्वजांनी आपली वाईट वर्तणूक बदलवी, वाईट गोष्टी करण्याचे टाळावे, ही सर्व शक्तिमान परमेश्वराची इच्छा असल्याचे, त्या काळच्या संदेश्यांनी त्यांना समजावून सांगितले होते. पण त्यांनी माझे ऐकले नाही.” परमेश्वराने ह्या गोष्टीची आठवण करून दिली.

^५परमेश्वर म्हणाला, “तुमचे पूर्वज कालवश झाले आणि ते संदेष्टेसुद्धा चिरकाल जगले नाहीत. ^६ते संदेष्टे माझे सेवक होते. त्यांच्यामार्फत मी तुमच्या पूर्वजांना माझे नियम आणि शिकवणूक कळवीत असे. शेवटी तुमच्या पूर्वजांना धडा मिळाला. ते म्हणाले, ‘सर्व शक्तिमान परमेश्वराने बोलल्याप्रमाणे केले. आमच्या दुराचाराबद्दल व दुष्कृत्यांबद्दल आम्हाला शिक्षा केली.’ आणि ते देवाला शरण आले.

चार घोडे

^७पारसचा राजा दारयावेश ह्याच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षाच्या अकराव्या महिन्याच्या म्हणजे शेवटच्या महिन्याच्या चोविसाव्या दिवशी जखऱ्याला परमेश्वराचा आणखी एक संदेश मिळाला. (जखऱ्या हा बरेख्याचा मुलगा. बरेख्या संदेष्टा इहोचा मुलगा.) संदेश असा होता:

^८रात्री, तांबड्या घोड्यावर आरूढ झालेला एक माणूस मी पाहिला. तो दरीमध्ये हादस्सीमच्या झुडुपांत उभा होता. त्याच्या मागे तांबड्या, तपकिरी आणि पांढऱ्या रंगाचे घोडे होते. ^९मी विचारले, “महाराज, हे घोडे इकडे कशाकरिता?”

तेव्हा माझ्याशी बोलत असलेला देवदूत म्हणाला, “हे घोडे इकडे कशाकरिता आलेत हे मी तुला दाखवीन.”

^{१०}मग हादस्सीमच्या झुडुपांत उभा असलेला माणूस म्हणाला, “पृथ्वीवर इकडे तिकडे संचार करायला परमेश्वराने हे घोडे पाठविलेत.”

^{११}नंतर ते घोडे हादस्सीमच्या झुडुपांत उभ्या असलेल्या परमेश्वराच्या दूताशी बोलले. ते म्हणाले, “आम्ही पृथ्वीवर इकडे तिकडे फिरलो. सर्वत्र स्थैर्य व शांतता आहे.”

^{१२}मग परमेश्वराच्या दूताने विचारले, “परमेश्वरा, यरुशलेमची आणि यहुदाच्या नगरीचे तू समाधान करण्यापूर्वी त्यांची दुःखातून मुक्तता होण्यास आणखी किती वेळ आहे? गेली सत्तर वर्षे तू या नगरीवर कोपला आहेस.”

^{१३}माझ्याशी बोलत असलेल्या परमेश्वराच्या दूताला मग परमेश्वराने उत्तर दिले. परमेश्वर चांगल्या व सांतवूनपर शब्दांत बोलला. ^{१४}मग परमेश्वराच्या दूताने मला पुढील गोष्ट लोकांना कळविण्यास सांगितल्या

सर्व शक्तिमान परमेश्वर म्हणतो :

“मला यरुशलेम व सियोन यांच्याबद्दल अत्यंत प्रेम वाटते.

^{१५}आणि जी राष्ट्रे स्वतःला सुरक्षित समजतात, त्यांच्याबद्दल मला अतिशय राग आहे. मी थोडसा रागावलो आणि माझ्या लोकांना शिक्षा करण्यासाठी मी त्या राष्ट्रांचा उपयोग केला. पण त्या राष्ट्रांनी प्रचंड नुकसान केले.”

^{१६}म्हणून परमेश्वर म्हणतो, “मी यरुशलेमला परत येईन आणि दया करून तिचे दुःख हलके करीन.” सर्व शक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “यरुशलेमची पुन्हा उभारणी केली जाईल आणि तिथे माझे निवासस्थान बांधले जाईल.”

^{१७}देवदूत म्हणाला, “लोकांना हेही सांग की, सर्व शक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, ‘माझ्या नगरी पुन्हा संपन्न होतील. मी सियोनचे सांतवन करीन. माझी खास नगरी म्हणून मी यरुशलेमची निवड करीन.”’

चार शिंगे व चार कामगार

^{१८}मग मी वर बघितले असता मला चार शिंगे दिसली.

^{१९}माझ्याशी बोलत असलेल्या देवदूताला मी त्या शिंगांचा अर्थ विचारला.

तो म्हणाला, “इझ्राएल, यहूदा व यरुशलेम येथील लोकांना देशोधडीला लावण्यास ह्याच शिंगांनी भाग पाडले.”

²⁰मग परमेश्वराने मला चार कामगार दाखविले. ²¹मी देवाला विचारले, “ते चार कामगार कशासाठी येत आहेत?”

तो म्हणाला, “ते शिंगांना घाबरवण्यासाठी आणि त्यांना दूर भिरकावून देण्यासाठी आले आहेत. त्या शिंगांनी यहूदाच्या लोकांना बळजबरीने देशोधडीला लावले. त्या शिंगांनी कोणालाही दया दाखविली नाही. ती म्हणजे यहूदाच्या लोकांवर हल्ला करून त्यांना परागंदा करणाऱ्या राष्ट्रांची प्रतीके आहेत.”

यरुशलेमची मोजणी

2 मग मी नजर वर वळविली, तेव्हा मला मोजमापाची दोरी घेतलेला एक माणूस दिसला. ²मी त्याला विचारले, “तू कोठे चाललास?”

तो मला म्हणाला, “मी यरुशलेमची मोजणी करायला चाललोय मला यरुशलेमची लांबी-रूंदी पाहायची आहे.”

³मग माझ्याशी बोलत असलेला देवदूत निघून गेला. आणि दुसरा देवदूत त्याच्याशी बोलायला गेला. ⁴दुसरा देवदूत त्या पहिल्या देवदूताला म्हणाला, “धावत जा, आणि त्या तरुणाला सांग की यरुशलेम मोजमाप करण्यापलीकडे होईल. त्याला पुढील गोष्टी सांग :

“यरुशलेम ही तटबंदी नसलेली नगरी असेल. कारण तेथे खूप माणसांचे व प्राण्यांचे वास्तव्य असेल.”

⁵परमेश्वर म्हणतो, ‘मी तिचे रक्षण करणारा अग्नीची भिंत बनेन. तिला वैभव प्राप्त व्हावे म्हणून मी स्वतः तेथे राहीन.”’

आपल्या लोकांना देवाचे पाचारण

⁶देव म्हणतो, “त्वरा करा! उत्तरेतील प्रदेशातून पळून जा. होय! मी तुमच्या लोकांना प्रत्येक दिशेला पांगविले हे सत्य आहे.

⁷तुम्ही सियोनवासी बाबेलचे कैदी आहात. पण आता निसटा! त्या नगरातून दूर पळा!” सर्व शक्तिमान परमेश्वर माझ्याविषयी असे म्हणाला, की त्याने तुमची लूट करणाऱ्या मला पाठवले. तुम्हाला मान मिळावा म्हणून त्याने मला पाठवले.

⁸का? कारण जर त्यांनी तुला दुखविले तर ते (कृत्य) देवाच्या डोळ्यातील बुबुळला इजा करण्यासारखेच आहे.

⁹बाबेलच्या लोकांनी माझ्या लोकांना कैदी म्हणून पकडून नेले. आणि त्यांना गुलाम बनवले. पण मी त्यांचा पराभव करीन आणि ते माझ्या लोकांचे गुलाम होतील. तेव्हा तुम्हाला पटेल की सर्वशक्तिमान परमेश्वराने मला पाठविले आहे.”

¹⁰परमेश्वर म्हणतो, “सियोने, खूप हो! का? कारण मी येत आहे व मी तुझ्या नगरीत राहीन.

¹¹त्या वेळी पुष्कळ राष्ट्रांमधील लोक माझ्याकडे येतील. ती माझी माणसे होतील. मी तुझ्या नगरीत राहीन.” मग मला सर्व शक्तिमान परमेश्वराने पाठविले असल्याचे तुला समजेल.

¹²स्वतःची खास नगरी म्हणून परमेश्वर यरुशलेमची फेरनिवड करील यहूदा म्हणजे परमेश्वराच्या पवित्र भूमीचा वाटा असेल.

¹³सर्वजण शांत राहा! आपल्या पवित्र निवासातून परमेश्वर येत आहे.

मुख्ययाजक

3 मग देवदूताने मला मुख्ययाजक यहोशवा दाखविला. योशीया परमेश्वराच्या दूताच्या पुढे होता. सैतान योशीयाच्या उजव्या बाजूस उभा होता. सैतान योशीयावर वाईट कृत्ये करीत असल्याचा आरोप करण्यासाठी आला होता. ²मग परमेश्वराचा दूत म्हणाला, “सैताना, परमेश्वर तुला दोष देतो, आणि तो तुला दोष देतच राहील. परमेश्वराने, त्याची खास नगरी म्हणून यरुशलेमची निवड केली आहे. आगीतून पेटलेल्या काटकीला ओढून काढावे, तसे देवाने यरुशलेमला वाचविले.”

³यहोशवा देवदूतापुढे उभा होता. त्याने मळकी वस्त्रे घातली होती. ⁴मग जवळ उभ्या असलेल्या इतर देवदूतांना हा देवदूत म्हणाला, “यहोशवाची मळकी वस्त्रे काढून घ्या.” नंतर तो देवदूत योशीयाशी बोलला. तो म्हणाला, “आता, मी तुझी सर्व पापे काढून घेतली आहेत. आणि वस्त्रबदल म्हणून तुला नवीन वस्त्रे देत आहे.”

⁵मग मी म्हणालो, “त्याच्या डोक्याला स्वच्छ फेटा बांधा” त्याप्रमाणे त्यांनी यहोशवाला स्वच्छ फेटा बांधला. परमेश्वराचा दूत तेथे उभा असतानाच त्यांनी त्याला स्वच्छ वस्त्रेसुध्दा घातली. ⁶मग परमेश्वराच्या दूताने यहोशवाला पुढील गोष्टी सांगितल्या :

⁷सर्व शक्तिमान परमेश्वर असे म्हणाला, “मी सांगतो त्या प्रमाणे जीवन जग. मी सांगितलेल्या गोष्टी कर. मग माझ्या मंदिराचा तूच मुख्य अधिकारी होशील. मंदिराच्या पटांगणाची तू निगा राखशील. येथे उभ्या असलेल्या देवदूतांप्रमाणे तुलाही माझ्या मंदिरात कोठेही वावरायला मोकळीक असेल.

⁸तेव्हा यहोशवा मुख्ययाजका, तू स्वतः व तुझ्या समोर बसलेल्या सहकारी याजकांनी ऐकले पाहिजे. माझा खास सेवक मी आणल्यावर काय घडणार आहे, ह्याची ही माणसे म्हणजे नमुने आहेत. त्याला कॉब म्हणतील.

⁹पहा! मी यहोशवापुढे विशेष दगड ठेवतो. त्याला सात बाजू* आहेत. मी त्यावर खास संदेश कोरीन. तो संदेश,

मी एका दिवसात पृथ्वीवरील * सर्व पाप नाहीसे करीत असल्याचे दाखवील."

¹⁰सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, "त्या वेळी, लोक आपल्या मित्रांबरोबर व शेजाऱ्यांबरोबर बसून गप्पा मारतील. ते एकमेकांना अंजिराच्या झाडाखाली व द्राक्षवेळीखाली बसण्यासाठी बोलवतील."

दिवठाण आणि जैतुनाची दोन झाडे

4 मग माझ्याशी बोलत असलेला देवदूत माझ्याजवळ आला व त्याने मला जागे केले. झोपेतून जागा होणाऱ्या माणसाप्रमाणे मला वाटले. ²मग देवदूताने मला विचारले, "तुला काय दिसते आहे?"

मी म्हणालो, "मला भरीव सोन्याचे दिवठाण दिसत आहे. त्यावर सात दिवे * आहेत. दिवठाणाच्या डोक्यावर एक वाटी आहे. त्या वाटीतून सात नळ्या काढल्या आहेत. प्रत्येक नळी एकेका दिव्याला जोडली आहे. वाटीतील तेल नळीतून प्रत्येक दिव्याला पोहोचते. ³वाटीच्या उजव्या बाजूस व डाव्या बाजूस प्रत्येकी एकेक जैतूनाचे झाड आहे." ⁴माझ्याशी बोलणाऱ्या देवदूताला मी विचारले, "महाराज, या गोष्टींचा अर्थ काय?"

⁵तो देवदूत मला म्हणाला, "तुला या गोष्टींचा अर्थ माहीत नाही?"

"नाही महाराज!" मी म्हणालो.

⁶मग त्याने मला सांगितले "हा जरूबाबेलला परमेश्वराचा संदेश आहे. तो असा: 'तुझ्या बलाने अथवा शक्तीने नव्हे तर माझ्या आत्म्याद्वारे तुला मदत मिळेल.' सर्व शक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या आहेत. ⁷तो उंच पर्वत जरूबाबेलला सपाट प्रदेश वाटेल. तो मंदिर उभारेल. मंदिराचा सर्वात महत्त्वाचा दगड बसविल्यावर लोक "सुंदर! सुंदर!" असा जल्लोश करतील.

⁸परमेश्वराच्या संदेशाने मला आणखी सांगितले, ⁹"जरूबाबेल माझ्या मंदिराचा पाया घालेल. तो जेव्हा मंदिर बांधून पूर्ण करील तेव्हा तुम्हाला समजेल की सर्व शक्तिमान परमेश्वराने मला तुमच्याकडे पाठविले आहे. ¹⁰लोकांना लहानशा आरंभाची लाज वाटणार नाही. आणि जेव्हा जरूबाबेल ओळंबा घेऊन पूर्ण बांधून झालेल्या मंदिराची मोजमापे घ्यायला लागेल व तपासून पाहील, तेव्हा त्यांना खरोखरीच आनंद वाटेल. तू पाहिलेल्या दगडाच्या सात बाजू म्हणजे सर्व दिशांना पाहणारे परमेश्वराचे डोळेच होत. ते पृथ्वीवरील सर्व काही पाहतात."

¹¹मग मी (जखऱ्या) त्याला म्हणालो, "मी दिवठाणाच्या उजव्या व डाव्या बाजूस एकेक जैतूनाचे झाड बघितले. त्या जैतूनाच्या दोन झाडांचा अर्थ काय?" ¹²मी त्याला

असेही म्हणालो की मला जैतूनाच्या दोन शाखांना सोन्याच्या नळ्या जोडलेल्या दिसल्या. त्यातून सोनेरी तेल वाहत होते. ह्याचा अर्थ काय?

¹³तेव्हा देवदूताने मला विचारले, "तुला ह्या गोष्टींबद्दल माहीती नाही?"

मी म्हणालो, "नाही, महाराज!"

¹⁴तेव्हा देवदूत म्हणाला, "परमेश्वराची सेवा करण्यासाठी सर्व जगातून निवडलेल्या दोन माणसांची * ती प्रतीके आहेत."

उडता पट

5 मी पुन्हा वरती पाहिले आणि मला एक उडता पट दिसला. ²देवदूताने मला विचारले, "तुला काय दिसते?"

मी म्हणालो, "मला उडता पट दिसतो. तो 30 फूट लांब व 15 फूट रुंद आहे."

³तेव्हा देवदूताने मला सांगितले, "त्या पटावर एक शाप लिहिला आहे. पटाच्या एका बाजूवर जे लोक चोरी करतात त्यांच्यासाठी शाप आहे. आणि दुसऱ्या बाजूवर जे लोक वचने देताना खोटे बोलतात त्यांच्यासाठी शाप आहे. ⁴सर्व शक्तिमान परमेश्वर म्हणतो: मी हा पट चोरांच्या आणि माझ्या नावाने खोटी वचने देणाऱ्या लोकांच्या घरी पाठवीन. तो तेथेच राहील आणि त्या घरांचा नाश करील. दगड व लाकडी खांबांचासुद्धा नाश होईल."

स्त्री आणि बांदली

⁵मग माझ्याशी बोलणारा देवदूत बाहेर गेला. तो म्हणाला, "हे बघ! तुला काय येताना दिसतेय?"

⁶मी म्हणालो, "माहीत नाही ते काय आहे?"

तो म्हणाला, "ती एक मापन-बांदली आहे." तो असेसुद्धा म्हणाला की ह्या देशातील लोकांचे पाप मोजण्यासाठी ती आहे."

⁷बांदलीवरचे शिसाचे झाकण वर उचलेले होते. आणि त्या बांदलीत एक स्त्री बसली होती. * ⁸देवदूत म्हणाला, "ही बाई पापाचे प्रतीक आहे!" मग त्याने त्या बाईला बांदलीत खाली ढकलले आणि ते शिशाचे झाकण बांदलीच्या तोंडावर बसवले. ⁹नंतर मी वर पाहिले, तर मला करकोट्यासारखे पंख असलेल्या दोन स्त्रिया दिसल्या. त्या उडाल्या आणि पंखांनी वारा कापत त्यांनी ती बांदली उचलली ती बांदली घेऊन त्या उडू लागल्या. ¹⁰माझ्याशी

जगातून निवडलेल्या दोन माणसांची शब्दशः "तेलचे पुत्र" नवीन राजे, याजक वा प्रेषित ह्यांच्यावर खास तेल ओतीत. ह्याचा अर्थ हे लोक देवाने निवडलेले आहेत असा होत असे.

त्या दोपलीत ... होती किंवा "दोपलीचे वजन 15 पौंड होते" वा 75 पौंडांचे शिसे दोपलीतून काढले," अथवा "1 किकार वजनाचे झाकण दोपलीवरून उचलले." 1 किकार=25 पौंड.

पृथ्वीवरील किंवा "ह्या देशातील."

दिवे जैतूनाच्या तेलवर हे दिवे जळत.

बोलणाऱ्या देवदूताला मी विचारले, “त्या ती बादली कोठे नेत आहेत?”

¹¹देवदूत मला म्हणाला, “त्या बादलीसाठी एक घर शिनार मध्ये बांधण्यासाठी त्या जात आहेत. त्या तेथे बादली ठेवतील.”

चार रथ

6 मग मी वळून बघितले तेव्हा दोन जस्ताच्या पर्वतांतून चार रथ जातांना दिसले. ²लाल रंगाचे घोडे पहिला रथ ओढत होते. काळ्या रंगाचे घोडे दुसरा रथ ओढत होते. ³पांढऱ्या रंगाचे घोडे तिसरा रथ ओढत होते. तर लाल ठिपके असलेले घोडे चौथा रथ ओढत होते. ⁴माझ्याशी बोलणाऱ्या देवदूताला मी विचारले, “महाराज, ह्या गोष्टीचा अर्थ काय?”

⁵देवदूत म्हणाला, “ते चार प्रकारचे वारे * आहेत. जगत्रियंत्यासमोरून ते आताच आलेत. ⁶काळे घोडे उत्तरेला, लाल घोडे पूर्वेला, पांढरे घोडे पश्चिमेला व तांबडे ठिपके असलेले घोडे दक्षिणेला जातील.”

⁷तांबडे ठिपके असलेले घोडे, त्यांच्या भागात जाण्यास, उत्सुक दिसत होते. म्हणून देवदूताने त्यांना भूमीमधून संचार करण्यास सांगितले मग ते त्यांच्या भागांतून गेले.

⁸मग परमेश्वराने मला मोठ्याने हाक मारून सांगितले, “बघ, उत्तरेकडे गेलेल्या घोड्यांनी बाबेलमध्ये आपले काम पूर्ण केले आहे. त्यांनी माझा आत्मा शांत केला आहे. मी आता रागावलेलो नाही.”

वरिष्ठ याजक यहोशवाला मुकुट मिळतो

⁹मग मला परमेश्वराचा आणखी एक संदेश मिळाला. तो म्हणाला, ¹⁰“हेल्दय, तोबीया व यदया हे बाबेलच्या बंडांकडून आले आहेत. त्यांच्याकडून सोने आणि चांदी घेऊन, सफऱ्याचा मुलगा, यहोशवाकडे जा. ¹¹त्या सोन्या-चांदीपासून मुकुट कर. तो योशीयाच्या डोक्यावर ठेव. (यहोशवा मुख्ययाजक होता. तो यहोसादाकचा मुलगा होता.) मग त्याला पुढील गोष्टी सांग : ”

¹²सर्व शक्तिमान परमेश्वर पुढील गोष्टी सांगतो: ‘कोंब’ नावाचा एक माणूस आहे. तो सामर्थ्यवान बनेल. तो परमेश्वराचे मंदिर बांधील.

¹³तो परमेश्वराचे मंदिर बांधून गौरव प्राप्त करील. स्वतःच्या सिंहासनावर बसून तो राज्य करील. त्याच्या सिंहासनाजवळ याजक उभे राहतील. ते दोघे एकत्रितपणे, शांतपणे काम करतील.’

¹⁴“लोकांना आठवण राहावी म्हणून ते मुकुट मंदिरात ठेवतील. तो मुकुट हेल्दय, तोबीया, यदया व सफऱ्याचा

चार प्रकारचे वारे किंवा “चार आत्मे” चार वाऱ्यांचा नेहमीचा अर्थ उत्तर, दक्षिण, पूर्व, पश्चिम ह्या चार दिशांना वाहणारे वारे.

मुलगा योशीया यांना राजाचे सामर्थ्य देवाकडून येते याची आठवण करून देईल. ¹⁵दूरवर राहणारे लोक येतील आणि मंदिर बांधतील मग तुमची खात्री पटेल की परमेश्वरानेच मला तुमच्याकडे पाठविले. जर तुम्ही परमेश्वराच्या सांगण्याप्रमाणे वागलात, तरच ह्या गोष्टी घडून येतील.”

परमेश्वराला दयाळूपणा व करुणा पाहिजे

7 पारसचा राजा दारयावेश याच्या कारकिर्दीच्या चौथ्या वर्षाच्या नवव्या महिन्याच्या (किसले व महिन्याच्या) चौथ्या दिवशी, जखऱ्याला परमेश्वराकडून संदेश आला. ²बथेलच्या लोकांनी शरेंसर, रगेममेलेक व त्यांची माणसे यांना परमेश्वराकडे एक प्रश्न विचारायला पाठविले. ³ते संदेश्यांकडे आणि सर्व शक्तिमान परमेश्वराच्या मंदिरातील याजकाकडे गेले आणि त्यांनी पुढील प्रश्न विचारला : “मंदिराच्या नाशाबद्दल आम्ही गेली कित्येक वर्षे शोक प्रकट करीत आलो आहोत. प्रत्येक वर्षाच्या पाचव्या महिन्यात आम्ही शोक प्रकट करण्यासाठी आणि उपवासासाठी खास वेळ देत आलो आहोत. हे आम्ही असेच चालू ठेवायचे का?”

⁴मला सर्व शक्तिमान परमेश्वराकडून पुढील संदेश मिळाला: ⁵“याजकांना आणि या देशातील इतर लोकांना सांग की तुम्ही 70 वर्षे प्रत्येक वर्षाच्या पाचव्या आणि सातव्या महिन्यात उपवास केलात व शोक प्रकट केलात. पण हा उपवास खरोखरीच माझ्यासाठी होता का? नाही! ⁶तुम्ही खाल्ले-प्यायले ते माझ्यासाठी होते का? नाही ते तुमच्यासाठी होते. ⁷याच गोष्टी सांगण्यासाठी देवाने फार पूर्वीच या आधीच्या संदेश्यांचा उपयोग केला होता. जेव्हा यरुशलेम ही एक भरभराट झालेली आणि लोकांनी गजबजलेली नगरी होती, तेव्हादेखील देवाने ह्याच गोष्टी सांगितल्या होत्या. यरुशलेमच्या भोवतालच्या गावात, नेगेवला व पश्चिमेकडील डोंगरपायथ्याशी जेव्हा लोकवस्ती होती, तेव्हादेखील देवाने हीच वचने सांगितली होती.”

⁸परमेश्वराचा जखऱ्याला पुढीलप्रमाणे संदेश आहे :

⁹सर्व शक्तिमान परमेश्वर असे म्हणतो की “जे योग्य व न्याय्य आहे तेच तुम्ही करा. एकमेकांवर दया करा. एकमेकांना करुणा दाखवा.

¹⁰विधवा, अनाथ, परके व गरीब यांना दुखवू नका. एकमेकांचे वाईट करण्याचे मनतसुद्धा आणू नका.”

¹¹पण त्या लोकांनी ऐकण्याचे नाकारले. देवाला पाहिजे ते करण्यास नकार दिला. देवाची वाणी ऐकू येऊ नये म्हणून त्यांनी आपले कान झाकून घेतले.

¹²ते अतिशय दुराग्रही बनले. ते नियम पाळीनात. सर्व शक्तिमान परमेश्वराने आपल्या आत्म्याचा उपयोग करून संदेश्यांमार्फत त्याच्या लोकांना संदेश पाठविले.

पण लोक ऐकेनात. तेव्हा सर्व शक्तिमान परमेश्वर कोपला.

¹³मग तो म्हणाला, “मी त्यांना आवाहन केले पण त्यांनी प्रतिसाद दिला नाही. आता, त्यांनी माझा धावा केल्यास, मी ओ देणार नाही.

¹⁴एखाद्या झंझावाताप्रमाणे मी इतर राष्ट्रांना त्यांच्याविरुद्ध उठवीन. ज्या राष्ट्रांची त्यांना माहिती नव्हती, अशी राष्ट्रे देशावर आक्रमण करून त्यांचा नाश करतील आणि हे प्रसन्न राष्ट्र नाश पावेल.”

देवाचे यरुशलेमला आशीर्वाद देण्याचे वचन

8 सर्व शक्तिमान परमेश्वराचा हा संदेश आहे. ²सर्व शक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “माझे सियोनवर खरोखरीच प्रेम आहे. माझे तिच्यावर इतके प्रेम आहे की तिची माझ्यावरील श्रद्धा उडताच माझा संताप झाला.” ³परमेश्वर म्हणतो, “मी सियोनला परत आलो आहे. मी यरुशलेमला रहात आहे. यरुशलेम “निष्ठावान नगरी म्हणून ओळखली जाईल. सर्व शक्तिमान परमेश्वराचा पर्वत, “पवित्र पर्वत” म्हणून ओळखला जाईल.”

⁴सर्व शक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “वृद्ध स्त्री-पुरुष यरुशलेमच्या सार्वजनिक ठिकाणी पुन्हा दिसू लागतील. लोक इतके दीर्घायुषी होतील की चालताना त्यांना काठीच्या आधाराची गरज भासेल. ⁵रस्त्यावर खेळणाऱ्या मुलांनी ती नगरी गजबजन जाईल. ⁶देव म्हणतो, वाचलेल्यांना * ह्याचे आश्चर्य वाटेल. आणि मलाही विस्मय वाटेल.”

⁷सर्व शक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “पाहा! पूर्वेकडील आणि पश्चिमेकडील देशांतून मी माझ्या माणसांची मुक्तता करित आहे. ⁸मी त्यांना परत येथे आणीन ते यरुशलेममध्ये राहतील. ते माझे लोक होतील आणि मी त्यांचा कृपावंत व श्रद्धावान देव होईल.”

⁹सर्व शक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “सामर्थ्यवान व्हा! सर्व शक्तिमान परमेश्वराने मंदिराच्या पुनर्निर्मितीच्या वेळी पाया घालताना, संदेशांमार्फत जो संदेश दिला, तोच तुम्ही आज ऐकत आहात. ¹⁰त्या वेळेपूर्वी, पगारी कामगार ठेवायला वा भाड्याने जनावरे घ्यायला लोकांजवळ पैसा नव्हता. दळणवळण सुरक्षित नव्हते. सर्वच अडचणीतून सुटका झाली नव्हती. मी प्रत्येकाला दुसऱ्याविरुद्ध भडकविले होते. ¹¹पण आता तसे नाही. वाचलेल्यांची स्थिती तशी असणार नाही.” सर्व शक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

¹²“ते लोक शांततेत लागवड करतील. त्यांच्या द्राक्षवेळींना द्राक्षे लागतील. जमीन चांगली पिके देईल आणि आकाश पाऊस देईल. मी ह्या सर्व गोष्टी माझ्या ह्या लोकांना देईन. ¹³शिब्या शाप देण्यासाठी लोकांनी

झग्राएल व यहूदाच्या नावाचा वापर करण्यास सुरवात केली होती. पण मी झग्राएलची व यहूदाची पापातून मुक्तता करीन त्यांची नावे म्हणजे आशीर्वचन बनतील तेव्हा घाबरू नका! सामर्थ्यवान, व्हा!”

¹⁴सर्व शक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “तुमच्या पूर्वाजानी मला संतापविले. म्हणून मी त्यांचा नाश करण्याचा निर्धार केला. माझा निश्चय बदलायचा नाही असे मी ठरविले.” सर्व शक्तिमान परमेश्वर असे म्हणाला. ¹⁵“पण आता मात्र माझे मनःपरिवर्तन झाले आहे. आणि म्हणून मी यरुशलेमवर व यहूदाच्या लोकांशी चांगले वागायचे ठरविले आहे. तेव्हा घाबरू नका! ¹⁶पण तुम्हाला पुढील गोष्टी करणे भाग आहे! तुमच्या शेजाऱ्यांना सत्य सांगा. न्यायालयात निर्णय घेतेवेळी जे सत्य आणि योग्य अशाच गोष्टी करा. त्यामुळे शांतता येईल. ¹⁷आपल्या शेजाऱ्यांना त्रास देण्यासाठी कट करू नका. खोटी आश्वसने देऊ नका. अशा वाईट गोष्टीत आनंद मानू नका. का? कारण या गोष्टींची मला चीड आहे.” परमेश्वराने या गोष्टी सांगितल्या आहेत.

¹⁸सर्व शक्तिमान परमेश्वराकडून मला पुढील संदेश मिळाला: ¹⁹सर्व शक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “तुम्ही चौथ्या, पाचव्या, सातव्या आणि दहाव्या महिन्याच्या विशिष्ट दिवशी शोक प्रकट करता उपवास करता. आता त्या शोकदिनांचे सणावारात परिवर्तन करा. ते छान, आनंदाचे सुटीचे दिवस होतील तुम्ही सत्य आणि शांती ह्यावर प्रेम केलेच पाहिजे.”

²⁰सर्व शक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “भविष्यात, पुष्कळ गावचे लोक यरुशलेमला येतील.

²¹निरनिराळ्या गावातील लोक एकमेकांना भेटतील. ते म्हणतील, ‘आम्ही सर्व शक्तिमान परमेश्वराची उपासना करण्यास जात आहोत.’ आणि इतर लोक म्हणतील, ‘आम्हालासुद्धा यावेसे वाटते.”

²²पुष्कळ लोक आणि बलिष्ठ राष्ट्रे, सर्व शक्तिमान परमेश्वराच्या शोधात आणि त्याची उपासना करण्यासाठी यरुशलेमला येतील. ²³सर्व शक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “त्या वेळी, वेगवेगळ्या भाषा बोलणारे लोक यहूदाकडे येऊन त्यांचा कोट पकडून त्याला विचारीतील, ‘देव तुमच्याबरोबर आहे असे आम्ही ऐकलं! त्याची उपासना करण्यासाठी आम्ही तुझ्याबरोबर येऊ का?”

इतर राष्ट्रांच्या विरोधात न्याय

9 देवाचा संदेश. एक शोकसंदेश हद्राख देश आणि त्या देशाची राजधानी दिमिष्क यांच्याबद्दल परमेश्वराचा संदेश: “झग्राएलमधील वंशानाच फक्त देवाचे ज्ञान आहे असे नाही. प्रत्येकजण त्याच्याकडे मदतीची अपेक्षा करतो. ²हद्राखच्या सीमेवर हमाम आहे. सोर व सीबोन हीही सीमेवर आहेत. (येथील लोक बुद्धिमान आहेत.) आणि

वाचलेले शत्रूंनी यहूदा आणि झग्राएल येथे केलेल्या विद्धंसातून निसटलेले यहूदी लोक.

त्यांच्या विरुद्ध हा संदेश आहे. ³सोरची बांधणी किल्ल्याप्रमाणे आहे. तेथील लोकांनी प्रचंड चांदीचा साठा केला आहे. त्यांच्याकडे धुळीसारखी चांदी व मातीसारखे सोने आहे. ⁴पण परमेश्वर, आमचा प्रभू ते सर्व घेईल. तो त्या नगराच्या शक्तिशाली आरमाराचा नाश करील आणि ते नगर आगीत भस्मसात करील.

⁵हे सर्व अष्कलोनचे लोक पाहतील आणि भयभीत होतील. गज्याचे लोक भीतीने थरथर कापतील आणि एक्रोनचे लोक हे सर्व बघून आपल्या सर्व आशा सोडून देतील. गजामध्ये राजा राहणार नाही. ह्यापुढे अष्कलोनमध्ये एकही माणूस उरणार नाही. ⁶अश्वोदच्या लोकांना आपले खरे जन्मदाते कोण ह्याचा पत्ता लागणार नाही. गर्बिष्ठ पलिष्ठ्यांचा मी पूर्णपणे नाश करीन. ⁷ते, यापुढे, रक्ताचे माखलेले ताजे मांस वा निषिद्ध अन्न खाणार नाहीत. वाचलेले, थोडेफार पलिष्ठे माझ्या लोकांत सामील होतील आणि यहुदातील आणखी एक घराने म्हणून राहतील. एक्रोनचे लोक यबूश्यासारखेच माझ्या माणसांत मिसळून जातील. मी माझ्या देशाचे रक्षण करीन. ⁸माझ्या देशातून मी शत्रू-सैन्याला जाऊ देणार नाही. शत्रूंकडून माझ्या लोकांना इजा पोहचवू देणार नाही. कारण माझ्या लोकांनी पूर्वी किती यातना भोगल्या आहेत ते मी स्वतः पाहिले आहे."

बावी राजा

⁹सियोन, आनंदोत्सव कर! यरुशलेमवासीयांनो, आनंदाने जल्लोश करा! पाहा! तुमचा राजा तुमच्याकडे येत आहे. तो विजयी व चांगला राजा आहे. पण तो विनम्र आहे. एका गाढवीच्या शिंगरावर, तो स्वार झाला आहे.

¹⁰राजा म्हणतो, "मी एफ्राईममधील रथांचा आणि यरुशलेममधील घोडदळाचा नाश केला. युध्दात वापरलेले धनुष्य-बाण मोडून टाकले." राजा शांतीची वार्ता राष्ट्रांना देईल. तो राजा समुद्राच्या एका टोकापासून दुसऱ्या टोकापर्यंत व पृथ्वीवर सर्वदूरपर्यंत राज्य करील.

परमेश्वर त्याच्या माणसांना वाचवील

¹¹यरुशलेम, तुझ्या करारावर शिक्क मोर्तब करण्यासाठी आम्ही रक्त वापरले. म्हणून मी जमिनीतील खळग्यात बंदिस्त असलेल्या तुझ्या लोकांना मुक्त करतो. *

¹²कैद्यांनो, घरी जा! आता तुमच्याकडे आशा करण्यासारखे काहीतरी आहे. मी तुमच्याकडे येत आहे. हे मी आता तुम्हाला सांगतो :

¹³यहुदा, मी तुझा धनुष्यासारखा उपयोग करीन. एफ्राईमचा उपयोग मी बाणांसारखा करीन. इझ्राएल, ग्रीसशी

लढण्यासाठी मी तुमचा उपयोग दणकट तलवारीसारखा करीन.

¹⁴परमेश्वर त्यांना दर्शन देईल आणि विजेप्रमाणे आपले बाण सोडील. परमेश्वराने, माझ्या प्रभुने, तुतारी फुंकताच वाळवंटातील वाळूच्या वादळाप्रमाणे सैन्य हल्ला करील.

¹⁵सर्व शक्तिमान परमेश्वर आपल्या सैन्याचे रक्षण करील. दगड व गोफणीचा उपयोग करून ते शत्रूचा पराभव करतील. ते त्यांच्या शत्रू-सैन्याचे रक्त सांडतील. मद्याप्रमाणे शत्रूच्या रक्ताचे पाट वाहतील. ते रक्त, वेदीच्या कोपऱ्यांवर शिंपडलेल्या रक्ताप्रमाणे असेल.

¹⁶त्यावेळी, मेंढपाळ जसे आपल्या मेंढ्यांचे रक्षण करतो, तसे परमेश्वर देव आपल्या लोकांचे रक्षण करील. आपले लोक त्याला मूल्यवान वाटतील. ते त्याला त्याच्या जमिनीवर चमकणाऱ्या रत्नांप्रमाणे वाटतील.

¹⁷सर्व काही चांगले आणि सुंदर होईल. सर्वत्र आश्चर्यकारक पीक येईल. पण हे पीक फक्त अन्नधान्य व मद्य देणारे नसेल तर तरुण-तरुणींचे असेल.

परमेश्वराचे वचन

10 वसंत ऋतूत पावसासाठी परमेश्वराची प्रार्थना करा. देव वीज पाठवील आणि पाऊस पडेल. देव प्रत्येकाच्या शेतातील पीक वाढवील.

²लोक, भविष्य जाणण्यासाठी, त्यांच्याकडील लहान मूर्तीचा व जादूटोण्याचा उपयोग करतात. पण ते सर्व व्यर्थ आहे. त्यांना दृष्टान्त होतात आणि ते त्यांना पडलेल्या स्वप्नांबद्दल सांगतात. पण ते सर्व केवळ अर्थहीन थोतांड आहेत. लोकांची स्थिती मदींसाठी रडत सैरभैर फिरणाऱ्या मेंढ्यांसारखी आहे. पण त्यांना वळविणारा कोणीही मेंढपाळ नाही.

³परमेश्वर म्हणतो, "मी मेंढपाळांवर (नेत्यांवर) फार रागावलो आहे, माझ्या मेंढरांच्या (लोकांच्या) ह्या स्थितीला मी त्यांना जबाबदार धरले आहे." (यहुदातील लोक म्हणजे देवाच्या मेंढ्यांचा कळपच. सर्व शक्तिमान परमेश्वर ह्या कळपाची खरोखरच काळजी वाहतो. एखादा सैनिक जशी आपल्या सुंदर घोड्याची काळजी घेतो, तशीच काळजी देव ह्या माणसांची घेतो.)

⁴यहुदातून कूच करणाऱ्या सैन्याबरोबरच कोनशिला, तंबूच्या खुंट्या, युध्दात वापरावयाची धनुष्ये हे सर्व येईल.

⁵ते आपल्या शत्रूचा पराभव करतील. रस्त्यांतून चिखल तुडवीत जावे, तसे ते शत्रूला तुडवीत जातील. परमेश्वर त्यांच्याबाजूला असल्याने ते लढाई करतील आणि शत्रूच्या घोडदळाचासुद्धा पराभव करतील. ⁶मी यहुदांच्या लोकांना सामर्थ्यवान बनवीन. योसेफच्या वंशाला युध्द जिंकण्यास साहाय्य करीन. आणि त्यांना सुरक्षितपणे व सुखरूप परत आणीन. त्यांचे सांत्वन करीन आणि मी त्यांचा कधीच त्याग केला नव्हता, असेच त्यांच्याशी वागेन. मी परमेश्वर त्यांचा देव आहे व त्यांना मदत करीन. ⁷भरपूर मद्य

जमिनीतील ... मुक्त करतो जमिनीतील मोठमोठ्या खळग्यात लोक पाणी साठवीत. कधी कधी ह्यांचा उपयोग कारागृहासारखा पण केला जाई.

घेतलेल्या सैनिकांप्रमाणे एफ्राईमचे लोक खूष होतील. लहान मुले आनंदून जातील. तेही खुष होतील. परमेश्वराबरोबरचा त्यांचा वेळ आनंदात जाईल.

⁸मी त्यांना शीळ वाजवून एकत्र बोलवीन. मी त्यांना खरोखर वाचवीन. त्यांची संख्या खूप वाढेल. ⁹होय! मी माझ्या लोकांना राष्ट्रां-राष्ट्रांत पांगवीत आलो आहे. पण त्या दुरदूरच्या ठिकाणीही ते माझे स्मरण ठेवतील. ते आणि त्यांची मुलेबाळे जगतील, वाचतील आणि परत येतील. ¹⁰मी त्यांना मिसरमधून व अशूरमधून परत आणीन मी त्यांना गिलादच्या भागात आणीन. पण तेथे पुरेशी जगा नसल्याने मी त्यांना लबानोनमध्ये राहू देईन.” ¹¹पूर्वी जसे देवाने आपल्या लोकांना मिसरच्या बाहेर आणले तसेच तो आता आणील. तेव्हा देवाने समुद्राच्या लाटांवर प्रहार करून समुद्र दुभंगविला होता आणि लोक तो संकटाचा समुद्र पार करून आले होते. आता परमेश्वर नद्यांचे पाणी आटवील. तो अशूरचे गर्वहरण करील आणि मिसरची सत्ता नष्ट करील. ¹²परमेश्वर त्याच्या लोकांना सामर्थ्यवान करील ते देवासाठी व त्याच्या नावासाठी जगतील. परमेश्वरानेच ह्या गोष्टी सांगितल्या.

यहूदाच्या आसपासच्या राष्ट्रांना देव शिक्षा करील

11 लबानोन, तू आपली दारे उघड म्हणजे अग्नी आत शिरून तुझे गंधसरू जाळून टाकाल.

²गंधसरू उन्मळून पडले म्हणून देवदार आक्रोश करतील. ते प्रचंड वृक्ष दुसरीकडे नेले जातील. जंगलतोड पाहून बाशानचे अल्लोने वृक्ष आकांत करतील.

³रडणाऱ्या मेंढपाळांचा आक्रोश ऐका. त्यांच्या बलवान पुढाऱ्यांना दूर नेले गेले. तरुण सिंहाच्या गर्जना ऐका. यार्देन नदीकाठची दाट झुडुपे काढून नेली

⁴परमेश्वर, माझा देव, म्हणतो, “मारण्यासाठी वाढविलेल्या मेंढ्यांची काळजी घ्या. ⁵त्यांचे पुढारी मालकांसारखे व व्यापाऱ्यांसारखे आहेत. मालकांनी मेंढ्या मारल्या, तरी त्यांना शिक्षा होत नाही. व्यापारी मेंढ्या विकतात आणि म्हणतात, “परमेश्वराचे स्तुतिस्तोत्र गा. मी श्रीमंत झालो.” मेंढपाळांना मेंढ्यांबद्दल वाईट वाटत नाही. ⁶मला या देशात राहणाऱ्या लोकांबद्दल दुःख होत नाही.” परमेश्वर असे म्हणाला, “पाहा! मी प्रत्येकाचा शेजाऱ्याकडून व राजाकडून छळ मांडीन आणि आशारीतीने त्यांच्या देशाचा नाश करवीन-मी त्यांना अडविणार नाही.”

⁷म्हणून मी त्या बळी देण्यासाठी पोसलेल्या मेंढ्यांची काळजी घेतली. गरीब बिचाऱ्या मेंढ्या! मला दोन काळ्या मिळाल्या. एका काठीला मी नाव दिले कृपा व दुसरीला ऐक्य मग मी मेंढ्यांची निगा राखण्यास सुरवात केली. ⁸एका महिन्यात मी तीन मेंढपाळांना कामावरून काढून टाकले. मला मेंढ्यांचा राग आला व त्या माझा तिरस्कार करू लागल्या. ⁹मग मी त्यांना म्हणालो, “मी जातो मी

तुमचा सांभाळ करणार नाही. ज्यांना मरायचे आहे, त्यांना मी मरू देईन. ज्यांना नाश पावायचे आहे, त्यांचा नाश होऊ देईन यातून उरलेल्या एकमेकांचा नाश करतील.”

¹⁰मग मी “कृपा नावाची काठी उचलली आणि मोडली. लोकांचा देवाशी झालेला करार मोडल्याचे मी यावरून सूचित केले. ¹¹म्हणून त्या दिवसापासून करार संपुष्टात आला आणि माझ्याकडे निरखून पाहणाऱ्या त्या गरीब मेंढ्यांची खात्री पटली की हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश होता.

¹²मग मी म्हणालो, “तुमची इच्छा असल्यास माझा पगार द्या. इच्छा नसल्यास देऊ नका.” तेव्हा त्यांनी मला तीस चांदीची नाणी दिली. ¹³तेव्हा परमेश्वर मला म्हणाला, “त्यांच्यालेखी माझी किंमत एवढी आहे. एवढी मोठी रक्कम * तू मंदिराच्या खजिन्यात फेकून दे.” मग मी तीस चांदीची नाणी परमेश्वराच्या मंदिराच्या पैशाच्या पेटीत टाकली. ¹⁴मग मी ऐक्य नावाच्या काठीचे दोन तुकडे केले. यहूदा आणि इझ्राएल यांच्यामधील ऐक्य संपल्याचे दाखविण्यासाठी मी असे केले.

¹⁵मग परमेश्वर मला म्हणाला, “आता, मेंढ्या वळविण्यासाठी मूर्ख मेंढपाळ कदाचित वापरतील अशा वस्तू शोधून काढ. ¹⁶द्याचा अर्थ मी ह्या देशासाठी नवीन मेंढपाळ निवडीन असा होईल. पण ह्या तरुण माणसाला हरवलेल्या मेंढ्यांची काळजी घेणे जमणार नाही. त्याला जखमी मेंढ्यांचा औषधोपचार करून त्यांच्या जखमा भरून काढणे जमणार नाही. ज्या मेंढ्या वाचल्यात त्यांचा चारापाणी तो करू शकणार नाही. सशक्त मेंढ्या संपूर्ण खाल्ल्या जातील. फक्त त्यांचे खूर शिल्लक राहतील.”

¹⁷हे माझ्या कुचकामी मेंढपाळ, तू माझ्या मेंढ्यांना टाकून गेलास! त्याला शिक्षा करा! त्याच्या उजव्या खांद्यावर व उजव्या डोळ्यावर तलवारीने वार करा. म्हणजे त्याचा उजवा खांदा निकामी होईल आणि तो उजव्या डोळ्याने अंधळा होईल.

यहूदाच्या सभोवतालच्या

राष्ट्रांविषयी दृष्टान्त

12 इझ्राएल बद्दल परमेश्वराचा शोकसंदेश. परमेश्वराने आकाश आणि पृथ्वी निर्माण केली. माणसात आत्मा घातला. त्याने पुढील गोष्टी सांगितल्या: ²“पाहा! मी यरुशलेमला तिच्या भोवतालच्या राष्ट्रांचा विषाचा प्याला बनवीन. ती राष्ट्रे त्या नगरीवर चढाई करून येतील. आणि सर्वच्या सर्व यहूदाला वेढा पडेल. ³पण मी यरुशलेमला प्रचंड खडकाप्रमाणे करीन-जो तिचा

एवढी मोठी रक्कम देव चेष्टा करीत होता. ही रक्कम म्हणजे एका गुलामाची किंमत होती.

कब्जा घ्यायचा प्रयत्न करील, तो स्वतःच जखमी होईल. त्या लोकांना जखमा होतील आणि ओरखडे उठतील. पण जगातील सर्व राष्ट्रे यरुशलेमच्या विरुद्ध लढण्यासाठी एकत्र येतील. ⁴पण, त्यावेळी, मी घोड्याला विथारवीन. त्यामुळे घोडेस्वाराचा गोंधळ उडेल. मी शत्रूच्या घोड्यांना अंधळे करीन. माझे डोळे मात्र उघडे असतील. आणि माझी नजर यहुदांच्या लोकांवर असेल. ⁵यहुदाचे नेते लोकांना प्रोत्साहन देतील. ते म्हणतील, “सर्व शक्तिमान परमेश्वर तुमचा देव आहे. तो आपल्याला बळ देतो.” ⁶त्यावेळी मी यहुदांच्या नेत्यांना वणव्याप्रमाणे बनवीन. वणव्यात गवताची काडी जशी भस्मसात होते, तसे ते त्यांच्या शत्रूंचा नाश करतील. त्यांच्या सभोवतीच्या सर्व शत्रूंचा ते नाश करतील. यरुशलैमवासी काळजीमुक्त होतील व आराम करतील.”

⁷परमेश्वर, प्रथम, यहुदाच्या लोकांना वाचवील म्हणजे यरुशलैममधील लोकांना फारशा बढाया मारता येणार नाहीत. यहुदातील इतर लोकांपेक्षा आम्ही फार बरे अशा बढाया दावीदाच्या घराण्यातील लोकांना आणि यरुशलैममधील अन्य लोकांना मारता येणार नाहीत. ⁸पण परमेश्वर यरुशलैमच्या लोकांना वाचवील. सर्वात जास्त दुर्बल मानूसुध्दा दावीदासारखा वीर बनेल. आणि दावीदाच्या घराण्यातील पुरुष देवतांप्रमाणे होतील. परमेश्वराच्या स्वतःच्या दूताप्रमाणे ते लोकांचे नेतृत्व करतील.

⁹परमेश्वर म्हणतो, “त्यावेळी, यरुशलैमशी युध्द करण्यास आलेल्या राष्ट्रांचा नाश करण्याचा मी प्रयत्न करीन. ¹⁰मी दावीदाच्या घराण्यात आणि यरुशलैममध्ये राहणाऱ्या लोकांत करुणेचा व दयेचा आत्मा ओतीन. ज्यांनी ‘एका’ला टोचले, तेच माझ्याकडे बघतील, आणि कष्टी होतील. आपला एकुलता एक मुलगा वारल्यावर अथवा पहिला मुलगा वारल्यावर एखाद्याला जेवढे दुःख होते, तेवढेच दुःख त्यांना होईल. ¹¹त्यावेळी यरुशलैममध्ये भंयकर शोककळा पसरेल आणि आक्रोश होईल. तो आक्रोश, मगिदोनच्या दरीत हदार्मिनाच्या मृत्यूसमयी झालेल्या आक्रोशासारखा असेल. ¹²प्रत्येक कुटुंब आपापले दुःख व्यक्त करील. दावीदाच्या कुळातील पुरुष, बायका दुःख करतील. नाथानाचे घराणेही दुःख करील. त्यांच्या बायकाही दुःख करतील. ¹³लेवी घराण्यातील पुरुष व बायका आपापसात शोक करतील. शिमी घराण्यातील पुरुष व बायका आपापसात शोक करतील. ¹⁴आणि इतर कुळांतही असेच घडेल. पुरुष व स्त्रिया स्वतंत्रपणे शोक करतील.”

13 त्यावेळी दावीदाच्या वंशासाठी आणि यरुशलैममध्ये राहणाऱ्या इतर लोकांसाठी पाण्याचा नवा झरा फुटेल. त्याचा उपयोग लोकांची पापे धुण्यासाठी आणि त्यांना शुध्द करण्यासाठी होईल.

यापुढे खोटे संदेष्टे राहणार नाहीत

²सर्व शक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “त्या वेळी जगातील सर्व मूर्तींचे मी उच्चाटन करीन. लोकांना त्यांची नावेसुध्दा आठवणार नाहीत. मी बोंगी संदेष्ट्यांचा आणि अशुध्द आत्म्यांचा नायनाट करीन. ³एखाद्याने भविष्य वर्तविणे चालूच ठेवले, तर त्याला शिक्षा केली जाईल. त्याचे स्वतःचे आई-वडील त्याला म्हणतील, ‘परमेश्वराच्या नावाने तू खोटे बोललास तेव्हा तुला मरणाशिवाय गत्यंतर नाही.’ भविष्य वर्तविल्याबद्दल त्याचे आई-वडील त्याला भोसकतील. ⁴त्यावेळी संदेष्ट्यांना स्वतःच्या दृष्टान्तांची आणि संदेशाची लाज वाटेल. ज्यावरून संदेष्टा ओळखला जातो असे सणाचे कापड ते वापरणार नाहीत. भविष्याच्या नावाखाली खोटेनाटे सांगून लोकांना फसविण्यासाठी ते असे कपडे घालणार नाहीत. ⁵मी संदेष्टा नाही. मी शेतकरी आहे मी लहानपणापासून शेतीच करित आलोय.’ असे ते सांगतील. ⁶पण इतर लोक त्याला विचारतील, ‘मग तुझ्या हातावर जखमा कसल्या?’ तेव्हा तो उत्तर देईल, ‘मित्राच्या घरात मला मार देण्यात आला!’”

⁷सर्व शक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “हे तलवारी, मेंढपाळांवर प्रहार कर. माझ्या मित्रावर वार कर. मेंढपाळांवर वार कर म्हणजे मेंढ्या पळून जातील आणि मी त्या लहान जीवांना शिक्षा करीन. ⁸त्या प्रदेशातील 2/3 लोक जखमी होऊन मरतील. पण 1/3 वाचतील. ⁹मग वाचलेल्यांची मी परीक्षा घेईन. मी त्यांना खूप त्रास देईन. चांदीची शुध्दता सिध्द करण्यासाठी तिला आगीत टाकले जाते. त्या आगीप्रमाणे संकटे येतील. सोन्याची पारख करतात तसा मी त्यांना पारखीन. मग ते माझा धावा करतील आणि मी त्यांना प्रतिसाद देईन. मी म्हणेण, ‘तुम्ही माझे लोक आहात.’ आणि ते म्हणतील, ‘परमेश्वर आमचा देव आहे.’”

निवाड्याचा दिवस

14 पाहा! परमेश्वराचा न्यायदानाचा ठराविक दिवस आहे. तुम्ही लुटलेली संपत्ती तुमच्या शहरात वाटली जाईल. ²यरुशलैमशी लढण्यासाठी मी सर्व राष्ट्रांना एकत्र करीन. ते नगरी ताब्यात घेतील आणि घरांचा नाश करतील. स्त्रियांवर बलात्कार करतील व अर्धे-अधिक लोक कैद केले जातील. पण उरलेल्या लोकांना नगरीतून नेले जाणार नाही. ³मग परमेश्वर त्या राष्ट्रांविरुद्ध युध्द पुकारेल ते खरोखरीचे युध्द असेल. ⁴त्यावेळी, तो यरुशलैमच्या पूर्वेला असलेल्या जैतून पर्वतावर उभा राहील. जैतून पर्वत दुभंगेल पर्वताचा काही भाग उत्तरेकडे व काही दक्षिणेकडे सरकेल. पूर्वेकडून पश्चिमेपर्यंत एक खोल दरी निर्माण होईल. ⁵दरी जसजशी रुंदावून तुमच्याकडे सरकेल, तसतसे तुम्ही दूर पळायचा प्रयत्न कराल यहुदाचा राजा उज्जीया ह्याच्या काळात झालेल्या भूकंपाच्या वेळी तुम्ही जसे पळाला तसे पळाल. पण माझा परमेश्वर, देव

तेथे अवतरेल आणि त्याच्याबरोबर त्याचे सर्व पवित्र अनुयायी असतील.

⁶⁻⁷तो एक विशेष दिवस असेल त्यावेळी प्रकाश, गारठा वा कडाक्याची थंडी नसेल. कसे ते परमेश्वरालाच ठाऊक. पण तेव्हा दिवसही नसेल वा रात्र. त्यामुळे, नेहमीच्या अंधाराच्या वेळीही प्रकाश असेल. ⁸तेव्हा यरुशलेममधून सतत जिवंत पाण्याचा झरा वाहील * त्याला दोन पाट फुटतील. एक पाट पूर्वेकडे वाहत जाईल तर दुसरा पश्चिमेकडे वाहत जाऊन भूमध्य समुद्राला मिळेल. तो संपूर्ण वर्षभर—हिवाळ्यात व उन्हाळ्यात वाहील. ⁹त्यावेळी, परमेश्वर सर्व पृथ्वीचा राजा असेल. परमेश्वर एकच आहे व त्याचे नावही “एक”च आहे. ¹⁰तेव्हा यरुशलेमभोवतालचा सर्व प्रदेश अराबाच्या वाळवंटासारखा ओसाड होईल. निगेवमधील गोबापासून रिम्मोनपर्यंत पसरलेल्या वाळवंटासारखा तो देश होईल. पण सर्व यरुशलेम मात्र पुन्हा उभारले जाईल—अगदी बऱ्यामीनच्या प्रवेशद्वारापासून ते पहिल्या प्रवेशद्वारापर्यंत (कोफ्यावरच्या द्वारापर्यंत) आणि हनानेलच्या मनोऱ्यापासून राजाच्या द्राक्षकुंडापर्यंत) ¹¹लोक तेथे वस्ती करण्यास जातील. यापुढे कोणीही शत्रू त्यांचा नाश करायला येणार नाही. यरुशलेम अगदी सुरक्षित असेल. ¹²पण यरुशलेमविरूद्ध लढलेल्या राष्ट्रांना परमेश्वर शिक्षा करील. तो त्या राष्ट्रांना रोगराईने पछाडेल. जिवंतपणीच लोकांची कातडी कुजू लागेल. त्याचे डोळे त्यांच्या खाचांत आणि जिभा तोंडांत सडतील. ¹³⁻¹⁵हा भयंकर रोग शत्रू-सैन्याच्या छावणीत पसरेल. त्यांच्या घोड्यांना, खेचरांना, उंटाना आणि गाढवांनाही हा भयंकर रोग होईल. तेव्हा लोकांना खरोखरच परमेश्वराची भीती

वाटेल प्रत्येकजण आपल्या शेजाऱ्याचा हात धरील आणि शेजारी एकमेकांशी भांडतील.* यहुदाचे लोक यरुशलेममध्ये लढतील. पण नगरीभोवतीच्या सर्व राष्ट्रांकडून त्यांना संपत्ती मिळेल त्यांना भरपूर सोने, चांदी आणि कपडाला मिळेल. ¹⁶यरुशलेमशी लढण्यास आलेल्यापैकी काही वाचतील. आणि सर्व शक्तिमान परमेश्वराची उपासना करण्यासाठी ते दरवर्षी येतील. मंडपाचा सण साजरा करायला ते यरुशलेमला येतील. ¹⁷पृथ्वीवरील कोणत्याही कुटुंबातील लोक यरुशलेमला प्रभुराजाची, सर्व शक्तिमान परमेश्वराची उपासना करायला गेले नाहीत तर परमेश्वर त्यांच्या प्रदेशात पाऊस पाडणार नाही. ¹⁸जर मिसरमधील एखादे घराणे मंडपाचा सण साजरा करण्यासाठी आले नाही, तर शत्रूंच्या राष्ट्रांत परमेश्वराने जो भयंकर रोग पसरविला होता, तो रोग त्यांना होईल. ¹⁹“मंडपाच्या सण”ला न आल्याबद्दल मिसरला व इतर राष्ट्रांना ही शिक्षा असेल. ²⁰त्यावेळी, सर्व गोष्टी देवाच्या मालकीच्या असतील अगदी घोड्यांच्या सरंजामावरसुद्धा परमेश्वरासाठी पवित्र अशी चिठ्ठी असेल. परमेश्वराच्या मंदिरात वापरली जाणारी भांडी, वेदीवर वापरल्या जाणाऱ्या कटोऱ्यांइतकीच महत्त्वाची असतील. ²¹खरे, म्हणजे, यरुशलेममधील व यहुदातील प्रत्येक ताटावर सर्व शक्तिमान परमेश्वरास पवित्र असे लिहिलेले असेल. परमेश्वराची उपासना करणारा प्रत्येकजण या भांड्यांमध्ये अन्न शिजवून खाऊ शकेल.

त्यावेळी सर्व शक्तिमान परमेश्वराच्या मंदिरात वस्तूंची खरेदी—विक्री करणारे कोणीही व्यापारी नसतील.

तेव्हा ... वाहील शब्दशः “यरुशलेममधून जिवंत पाणी वाही.” यरुशलेमला पाणीपुरवठा करणारा मुख्य “गिहो” झरा सतत वाहत नसे.

प्रत्येकजण ... भांडतील ह्याचा हीब्रूतील अर्थ समजणे कठीण आहे.

मलाखी

1 देवाचा संदेश. परमेश्वराकडून आलेला संदेश. हा संदेश देण्यासाठी देवाने मलाखीचा उपयोग केला.

देवाचे झणालवर प्रेम आहे

²परमेश्वर म्हणाला, “माझे तुमच्यावर प्रेम आहे.”

पण तुम्ही म्हणालात, “कशावरून तू आमच्यावर प्रेम करतोस?”

परमेश्वर म्हणाला, “एसाव याकोबचा भाऊ होता. बरोबर? पण मी याकोबला निवडले. * ³आणि मी एसावचा स्वीकार केला नाही. * मी त्याच्या डोंगरीदेशांचा नाश केला. एसावच्या देशाचा नाश झाला. आता तिथे फक्त रानटी कुत्री * राहतात.”

⁴अदोमचे लोक कदाचित् असे म्हणतील, “आमचा नाश झाला. पण आम्ही परत जाऊन आमची गावे वसवू.”

पण सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “जर त्यांनी त्यांची गावे पुन्हा वसविली, तर मी पुन्हा त्यांचा नाश करीन.” लोक अदोमला दुष्टांचा देश म्हणतात. लोक म्हणतात, की परमेश्वर कायम त्या देशाचा तिरस्कार करील.

⁵तुम्ही हे पाहिले, म्हणूनच तुम्ही म्हणालात “देव महान आहे. अगदी झणालच्या बाहेरसुद्धा तो महान आहे.”

लोक देवाला मान देत नाहीत

⁶सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणाला, “मुले वडिलांना मान देतात. सेवक मालकांना मान देतात. मी तुमचा पिता आहे. मग तुम्ही माझा आदर का करीत नाही? मी तुमचा प्रभू आहे. मग मला तुम्ही मान का देत नाही? याजकांनो, तुम्ही माझ्या नावाचा मान राखत नाही.”

उलट तुम्ही म्हणता “आम्ही तुझ्या नावाचा मान राखत नाही, असे तुला वाटावे असे आम्ही काय केले आहे?”

⁷परमेश्वर म्हणाला, “तुम्ही अशुद्ध भाकरी माझ्या वेदीजवळ आणता.”

पण तुम्ही विचारता “ती कशामुळे ती भाकरी अशुद्ध झाली?”

निवडले किंवा “प्रेम केले.”

स्वीकार केला नाही किंवा “तिरस्कार केला.”

रानटी कुत्री शब्दशः “कोल्हे.”

परमेश्वर म्हणाला, “माझ्या मेजाचा (वेदीचा) तुम्ही आदर करीत नाही. ⁸यज्ञ करण्यासाठी तुम्ही अंधळी जनावरे आणता. हे चूक आहे. यज्ञबली म्हणून तुम्ही आजारी व पंगू जनावरे आणता हे बरोबर नाही. अशी आजारी जनावरे राज्यपालाला द्यायचा प्रयत्न करा. तो भेट म्हणून अशा रोगी जनावरांचा स्वीकार करील का? नाही तो त्यांचा स्वीकार करणार नाही.” सर्वशक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

⁹“याजकांनो, देवाने आमच्यावर कृपा करावी, म्हणून तुम्ही देवाची आळवणी करावी. पण तो तुमचे ऐकणार नाही. आणि तो तुमचाच दोष असेल.” सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणाला.

¹⁰“तुमच्यातील काही याजकांनी मंदिराची प्रवेशद्वारे बंद करून योग्यरीतीने अग्नी प्रज्वलित करू शकतात पण मी त्यांच्यावर प्रसन्न नाही. मी त्यांच्या भेटी स्वीकारणार नाही.” सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणाला.

¹¹“सर्वजगातील लोक माझ्या नावाचा मान राखतात. सर्व जगातील लोक मला उत्तम भेटी आणतात. भेट म्हणून उत्तम धूप माझ्यापुढे जाळतात. का? कारण त्या सर्व लोकांना माझ्या नावाचे महत्त्व वाटते.” सर्वशक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

¹²“पण तुम्ही लोक माझ्या नावाचा मान राखीत नाही असे दिसते. ‘परमेश्वराचा मेज (वेदी) अशुद्ध आहे’ असे तुम्ही म्हणता. ¹³आणि त्या वेदीवरचे अन्न तुम्हाला आवडत नाही तुम्ही त्याचा वास घेता आणि खाण्यास नकार देता. तुमच्या मते ते वाईट आहे. पण हे खरे नाही. मग तुम्ही आजारी, लंगडी अथवा (जबरदस्तीने) चोरून आणलेली जनावरे माझ्यासाठी आणता. रोगी जनावरांना मला यज्ञबली म्हणून अर्पण करण्याचा प्रयत्न करता. पण मी त्यांचा स्वीकार करणार नाही. ¹⁴काहीजणांजवळ चांगले नर जातीचे पशू आहेत. ते, ते पशू मला यज्ञबली म्हणून अर्पण करू शकतील पण ते तसे करीत नाहीत. काही लोक चांगली जनावरे आणतात. ती मला अर्पण करण्याचे वचनही देतात पण गुप्तपू आजारी जनावरांबरोबर त्यांची आदलाबदल करतात, आणि मला रोगी जनावरे अर्पण करतात. अशा लोकांचे वाईट होईल. मी महान राजा आहे. तुम्ही मला मान द्यावा. सर्व जगातील लोक मला

मानतात.” सर्वशक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

याजकांकरिता नियम

२ “याजकांनो, हा नियम तुमच्यासाठी आहे. माझे म्हणणे ऐका. मी काय म्हणतो तिकडे लक्ष द्या. माझ्या नावाला मान द्या. ^२तसे न केल्यास, तुमचेच वाईट होईल. तुम्ही ज्यांना आशीर्वाद * म्हणाल, त्याचे रुपांतर शापांत होईल माझ्या नावाबद्दल आदर न दाखविल्यामुळे मी वाईट गोष्टी घडवून आणीन.” सर्वशक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

^३लक्षात ठेवा! मी तुमच्या वंशजांना शिक्षा करीन. याजकांनो, सर्णांमध्ये, तुम्ही मला यज्ञबली अर्पण करता. मेलेल्या जनावरांच्या शरीरांतील आतील भाग व विष्टा काढून तुम्ही फेकून देता. पण मी ती विष्टा तुमच्या तोंडांना फासून, त्याबरोबर तुम्हालाही फेकून देईन. ^४मगच तुम्हाला मी ही आज्ञा का देत आहे, हे कळे. माझा लेवीबरोबरचा करार राहावा म्हणून मी हे सांगत आहे” सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणाला :

^५परमेश्वर म्हणाला, “मी लेवीबरोबर करार केला. मी त्याला जीवन व शांती देण्याचे वचन दिले. आणि मी ते त्याला दिले. लेवीने मला मान दिला. त्याने माझ्या नावाचा आदर केला. ^६लेवीने खरी शिकवण दिली. त्याने खोटे शिकविले नाही लेवी प्रामाणिक होता आणि त्याला शांतीची आवड होती. तो मला अनुसरला आणि त्याने पुष्कळांना त्यांच्या पापाचरणापासून परावृत्त केले. ^७परमेश्वराची शिकवण याजकांना माहीत असली पाहिजे. लोकांना याजकांकडून देवाची शिकवण घेता यावी. याजक लोकांसाठी देवाचा दूत असावा.”

^८परमेश्वर म्हणाला, “तुम्ही याजकांनी मला अनुसरायचे सोडून दिले. तुम्ही अनेक लोकांना चुकीने वागण्यासाठी आपल्या शिकवणुकीचा उपयोग केलत. लेवीबरोबरच्या कराराचा तुम्ही भंग केलत.” सर्वशक्तिमान परमेश्वर हे म्हणाला. ^९“तुम्ही मी सांगितलेल्या मार्गाने जात नाही. माझी शिकवण लोकांना सांगत असता तुम्ही पक्षपात केलत. म्हणून मी तुम्हाला महत्त्वहीन करीन. लोक तुम्हाला मान देणार नाहीत.”

यहुदा देवाशी सत्यनिष्ठ नव्हता

^{१०}आमचा पिता (देव) एकच आहे. आपल्यातील प्रत्येकाला एकाच देवाने निर्माण केले आहे. मग लोक आपल्या भावांनाच का फसविताने? ते लोक कराराचा मान ठेवीत नाहीत. आमच्या पूर्वजांनी देवाशी केलेल्या कराराचा ते मान राखत नाहीत. ^{११}यहुदांच्या लोकांनी

इतरांना फसविले. यरुशलैमवासीयांनी आणि इझ्राएल लोकांनी भयानक कृत्ये केली. यहुदांच्या लोकांनी परमेश्वराच्या पवित्र मंदिराचा अपमान केला. देवाला ते स्थान प्रिय आहे. यहुदांच्या लोकांनी त्या परक्या देवतेची पूजा करण्यास सुरवात केली. ^{१२}त्या लोकांना, परमेश्वर, यहुदाच्या कुळीतून वगळले. ते कदाचित् परमेश्वराला अर्पण करण्यासाठी भेटी आणतील. पण त्याचा उपयोग होणार नाही. ^{१३}तुम्ही आक्रंदन करून, परमेश्वराची वेदी अश्रूंनी भिजविलीत, तरी परमेश्वर तुमच्या भेटी स्वीकारणार नाही. तुम्ही परमेश्वराला अर्पण करण्यास आणलेल्या गोष्टींनी, तो प्रसन्न होणार नाही.

^{१४}तुम्ही विचारता “परमेश्वर आमच्या भेटी का स्वीकारत नाही?” का? कारण तुम्ही केलेली दुष्कृत्ये त्याने पाहिली आहेत. परमेश्वर तुमच्याविरुद्धचा साक्षीदार आहे. तुम्ही तुमच्या पत्नीची फसवणूक करताना त्याने पाहिले. तरुण अस्ताना तिच्याशी विवाह केलास. ती तुमची मैत्रीण होती. नंतर तुम्ही एकमेकांजवळ शपथा घेतल्या व ती तुझी पत्नी झाली. पण तू तिला फसविलेस. ^{१५}पती-पत्नींनी शरीरांनी व मनांनी एक व्हावे अशी देवाची इच्छा आहे. का? मग त्यांची मुलेही पवित्र होतील. म्हणून आध्यात्मिक ऐक्याचे रक्षण करा. तुमच्या पत्नीला फसवू नका. तुमच्या तारुण्यापासून ती तुमची अधांगिती आहे.

^{१६}इझ्राएलचा परमेश्वर देव म्हणतो, “घटस्फोटाचा मला तितकारा आहे. आणि पुरुष करीत असलेल्या दुष्ट कर्मांची मला घृणा वाटते. म्हणून तुमच्या आध्यात्मिक ऐक्याचे रक्षण करा. तुमच्या पत्नीला फसवू नका.”

न्यायाची विशेष वेळ

^{१७}तुम्ही चुकीच्या गोष्टी शिकविल्या त्यामुळे परमेश्वराला फार दुःख झाले. दुष्कृत्ये करणारे लोक देवाला आवडतात, असे तुम्ही शिकविले. देवाला हे लोक चांगले वाटतात, असे तुम्ही सांगितले. दुष्कृत्ये करणाऱ्यांना देव शिक्षा करीत नाही, असे तुम्ही शिकविले.

३ सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, “पाहा! मी माझा दूत पाठवीत आहे. तो माझ्यासाठी मार्ग तयार करील. अनपेक्षितपणे तुम्ही ज्याचा शोध करत आहात तो प्रभु त्याच्या मंदिरात येईल तुम्हांला हव्या असलेल्या नव्या कराराचा तो दूत आहे तो खरोखरीच येत आहे.”

^२“त्यावेळेची तयारी कोणीही करू शकत नाही. तो येताच, कोणीही त्याच्यासमोर उभा राहू शकणार नाही. तो धगधगत्या अग्नीसारखा असेल. वस्तू अगदी स्वच्छ व्हाव्या म्हणून वापरण्यात येणाऱ्या तीव्र साबणासारखा असेल. ^३तो लेवीच्या लोकांना स्वच्छ करील. विस्तवात चांदी ज्याप्रमाणे शुध्द केली जाते. तसा तो त्यांना शुध्द करील. तो त्यांना चांदी सोन्याप्रमाणे शुध्द करील. मग ते परमेश्वराला अर्पण करण्यासाठी भेटी आणतील आणि सर्व गोष्टी योग्यरीतीने करतील. ^४मग यरुशलैम व यहुदा

आशीर्वाद देवाचे नियम पाळण्याचा प्रयत्न करणाऱ्याच्या बाबतीत चांगल्या गोष्टी घडायवात म्हणून आळवणी करणारे शब्द.

यांच्याकडून परमेश्वर भेटी स्वीकारील. हे सर्व अगदी पूर्वीसारखे असेल प्राचीन काळासारखेच हे असेल. ⁵मग मी तुमच्याकडे न्याय निवाडा करण्यासाठी येईन. लोकानी केलेल्या वाईट गोष्टी न्यायाधीशाला सांगणाऱ्या माणसाप्रमाणे मी असेन काही लोक दुष्टपणे जादूटोणा करतात. काही व्यभिचाराचे पाप करतात. काही खोटी वचने देतात. काही आपल्या मजुरांना फसवितात. ते मजुरांना कबूल केल्याप्रमाणे मजुरी देत नाहीत. लोक विधवांना व अनाथांना मदत करीत नाहीत. परक्याला कोणी मदत करीत नाही. माझा लोक मान राखत नाहीत." सर्वशक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

देवाकडे चोरी

⁶"मी परमेश्वर आहे मी कधीही बदलत नाही. तुम्ही याकोबची मुले आहात आणि तुमचा पूर्णपणे नाश झाला नाही. ⁷पण तुम्ही माझे नियम कधीच पाळले नाहीत. तुमच्या पूर्वजांनीसुद्धा मला अनुसरण्याचे सोडून दिले. तुम्ही माझ्याकडे परत या आणि मी तुमच्याकडे परत येईन." सर्वशक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

"तुम्ही विचारता 'आम्ही कसे परत येऊ शकतो?'

⁸"देवाकडे चोरी करण्याचे सोडून द्या. देवाकडे चोरी करू नये. पण तुम्ही माझ्या वस्तू चोरल्या."

"तुम्ही मला विचारता, 'आम्ही तुझे काय चोरले?'

"तुम्ही मला तुमच्या वस्तूंचा एक दशांश भाग द्यायला हवा. खास भेटी द्यायला हव्यात. पण तुम्ही हे मला देत नाही. ⁹अशाप्रकारे तुमच्या संपूर्ण राष्ट्राचे माझ्या गोष्टी चोरल्या आहेत म्हणूनच तुमच्याबाबतीत वाईट गोष्टी घडत आहेत." प्रभू सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणाला.

¹⁰सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो, " ही परीक्षा पाहण्याचा प्रयत्न करा. तुमच्या वाट्यातील दहावा भाग माझ्याकडे आणा. तो भाग खजिन्यात ठेवा. माझ्या घरी अन्न आणा. माझी परीक्षा घ्या. तुम्ही असे केलेत, तर मी तुम्हाला खरेच आशीर्वाद देईन. आकाशातून पडणाऱ्या वृष्टीप्रमाणे तुमच्यावर चांगल्या गोष्टींचा वर्षाव होईल. प्रत्येक गोष्ट तुम्हाला जरूरीपेक्षा जास्त मिळेल. ¹¹तुमच्या पिकांचा मी, किडीमुळे नाश होऊ देणार नाही. सर्व द्राक्षवेळींना द्राक्षे लागतील." सर्वशक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

¹²"इतर राष्ट्रांतील लोक तुमच्यांशी चांगले वागतील तुमचा देश खरोखरच विलक्षण आनंददायक होईल." सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणाला.

न्यायनिवाड्याची विशेष वेळ

¹³परमेश्वर म्हणतो, "तुम्ही माझी निंदा केलीत."

पण तुम्हीच विचारता "आम्ही तुझ्याबद्दल काय बोललो?"

¹⁴तुम्ही म्हणालात "परमेश्वराची उपासना करणे व्यर्थ आहे. आम्ही परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे केले. पण आमचा काहीच फायदा झाला नाही. लोक प्रतिक्रियेच्या वेळी जसे रडतात, तसे आम्ही पाप केले म्हणून शोक केला पण त्याचा काहीच उपयोग झाला नाही. ¹⁵गर्विष्ठ लोक सुखी आहेत, असे आम्हाला वाटते. दुष्टांना यश मिळते. वाईट कृत्ये करून ते देवाचा अंत पाहतात पण देव त्यांना शिक्षा करीत नाही."

¹⁶देवाचे अनुयायी एकमेकांशी बोलले व परमेश्वराने ते ऐकले. त्याच्या समोर पुस्तक आहे. त्यामध्ये देवाच्या अनुयायांची नावे आहेत. हेच लोक देवाच्या नावाला मान देतात.

¹⁷परमेश्वर म्हणतो, "ते माझे आहेत मी त्यांच्यावर दया करीन. आज्ञाधारक मुलावर जशी माणूस माया करतो, तशी मी माझ्या अनुयायांवर दया करीन. ¹⁸तुम्ही माझ्याकडे परत या. मग दुष्ट माणूस आणि चांगला माणूस यातील फरक तुम्हाला कळेल. देवाला अनुसरणारा व न अनुसरणारा यातील भेद तुम्हाला समजेल.

4 "ती न्यायनिवाड्याची वेळ येत आहे. ती तापलेल्या भट्टीसारखी असेल. सर्व गर्विष्ठांना आणि प्रत्येक दुष्ट माणसाला शिक्षा होईल. सर्व पापी गवताच्या काडीप्रमाणे जळून जातील. त्या वेळी, ते जळणाऱ्या झुडूपप्रमाणे असतील एकही फांदी वा मूळ शिल्लक ठेवले जाणार नाही." सर्वशक्तिमान परमेश्वराने ह्या गोष्टी सांगितल्या.

²पण माझ्या अनुयायांवर चांगुलपणा उगवत्या सूर्याप्रमाणे चमकेल. सूर्याच्या किरणांप्रमाणे, त्यातून बरे होण्याची शक्ती मिळेल. गोठ्यातून* सुटलेल्या वासरांप्रमाणे, तुम्ही मुक्त व आनंदी व्हाल. ³मग तुम्ही त्या दुष्टांना तुडवाल तुमच्या पायाखाली ते राखेप्रमाणे होतील. न्यायदानाच्या वेळेला मी ह्या गोष्टी घडवून आणीन." सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे म्हणाला.

⁴मोशेचे नियमशास्त्र लक्षात ठेवा आणि पाळा. मोशे माझा सेवक होता. होरेब (सिनाय) पर्वतावर मी त्याला विधिनियम सांगितले. ते सर्व झग्राएली लोकांसाठी होते."

⁵परमेश्वर म्हणाला, "हे पाहा, मी एलीया संदेष्ट्याला तुमच्याकडे पाठवीत आहे. देवाच्या न्यायदानाच्या भयंकर मोठ्या वेळेपूर्वी तो येईल. ⁶एलीया पालकांना त्यांच्या मुलांजवळ व मुलांना त्यांच्या पालकांजवळ येण्यास मदत करील. हे घडलेच पाहिजे नाहीतर मी (देव) येईन आणि तुमच्या देशाचा संपूर्ण नाश करीन."

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center

Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center

All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online ad space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center

P.O. Box 820648

Fort Worth, Texas 76182, USA

Telephone: 1-817-595-1664

Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE

E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/acrrasianfontpack.html>

मत्तयाने लिहिलेले शुभवर्तमान

येशूचा कुलवृत्तांत (लूक ३:२३-३८)

१ येशू ख्रिस्ताचा कुलवृत्तांत येणेप्रमाणे: तो दाविदाच्या कुळात जन्मला. दावीद अब्राहामाच्या कुळातील होता.

२ अब्राहाम इसहाकाचा पिता होता.
इसहाक याकोबाचा पिता होता.
याकोब यहूदा व त्याच्या भावांचा पिता होता.

३ यहूदा पेरस व जेरहाचा पिता होता.
(त्यांची आई तामार होती.)
पेरस हेमोनचा पिता होता.
हेमोन रामाचा पिता होता.

४ रामा अम्मीनादाबाचा पिता होता.
अम्मीनादाब नहशोनाचा पिता होता.
नहशोन सल्मोनाचा पिता होता.

५ सल्मोन बवाजाचा पिता होता.
(बवाजाची आई राहाब होती.)
बवाज ओबेदचा पिता होता.
(ओबेदची आई रूथ होती)

६ ओबेद इशायचा पिता होता.
इशाय दावीद राजाचा पिता होता.
दावीद शलमोनाचा पिता होता.
(शलमोनाची आई पूर्वी उरीयाची पत्नी होती.)

७ शलमोन रहबामचा पिता होता.
रहबाम अबीयाचा पिता होता.
अबीया आसाचा पिता होता.

८ आसा यहोशाफाटाचा पिता होता.
यहोशाफाट योरामाचा पिता होता.
योराम उज्जीयाचा पिता होता.

९ उज्जीया योथामचा पिता होता.
योथाम आहाजचा पिता होता.
आहाज हिज्कीयाचा पिता होता.

१० हिज्कीया मनश्शेचा पिता होता.
मनश्शे आमोनचा पिता होता.
आमोन योशीयाचा पिता होता.

११ योशीया यख्न्या व त्याचे भाऊ यांचा पिता होता.
(जेव्हा यहूदी लोकांना गुलाम म्हणून बाबेलस नेण्यात आले तेव्हा हे झाले.)

१२ त्यांना बाबेलला नेण्यात आल्यानंतरचा कुलवृत्तांत येणेप्रमाणे:

यख्न्या शल्टीएलचा पिता होता.
शल्टीएल जरूब्बाबेलचा पिता होता.

१३ जरूब्बाबेल अबीहूदचा पिता होता.
अबीहूद एल्याकीमचा पिता होता.
एल्याकीम अज्जुराचा पिता होता.

१४ अज्जुर सादोकचा पिता होता.
सादोक याखीमचा पिता होता.
याखीम एलीहूदचा पिता होता.

१५ एलीहूद एलाजारचा पिता होता.
एलाजार मत्तानचा पिता होता.
मत्तान याकोबाचा पिता होता.

१६ याकोब योसेफाचा पिता होता.
योसेफ मरीयेचा पती होता.
मरीया येशूची आई होती.
येशूला 'ख्रिस्त'* म्हटले आहे.

१७ याप्रमाणे अब्राहामापासून दाविदापर्यंत चौदा पिढ्या झाल्या आणि दाविदापासून बाबेलच्या बंदीवासापर्यंत चौदा पिढ्या झाल्या. बाबेलच्या बंदीवासापासून ख्रिस्ताच्या जन्मापर्यंत चौदा पिढ्या झाल्या.

येशू ख्रिस्ताचा जन्म (लूक २:१-७)

१८ येशू ख्रिस्ताच्या आईचे नाव मरीया होते आणि येशू ख्रिस्ताचा जन्म अशाप्रकारे झाला. मरीयेचे योसेफशी लग्न ठरले होते. परंतु त्या अगोदरच ती पवित्र आत्म्याच्या सामर्थ्याने गर्भवती आहे असे दिसून आले. ^{१९} तिचा भावी पती योसेफ चांगला मनुष्य होता. तिची लोकांमध्ये बदनामी होऊ नये म्हणून त्याने गुप्तचूप तिला सूटपत्र देण्याचा विचार केला. ^{२०} पण असे विचार त्याच्या मनात घोळत असतानाच देवाच्या दूताने स्वप्नात त्याला दर्शन दिले आणि सांगितले, "दाविदाच्या वंशातील योसेफा, *मरीयेशी लग्न करण्यास

ख्रिस्त "अभिषिक्त" (मशीह) किंवा देवाने निवडलेला.

दाविदाच्या वंशातील योसेफा दाविदाच्या घराण्यातील पुरुष इझ्राएलचा दुसरा राजा (ख्रिस्तापूर्वी सुमारे १००० वर्ष)

अनमान करू नकोस कारण तिला होणारे मूल पवित्र आत्म्यापासून * होणार आहे. ²¹त्याचे नाव तू येशू* ठेव. कारण तो त्याच्या लोकांची पापापासून सुटका करील.”

²²हे सर्व यासाठी घडले की, प्रभुने संदेष्ट्यांच्या द्वारे जे सांगितले होते, त्याची पूर्तता व्हावी. ²³“कुमारी गर्भवती होईल, ती एका मुलाला जन्म देईल आणि ते त्याला ‘इम्मानुएल’ म्हणजे ‘आमच्याबरोबर देव आहे’ असे म्हणतील.”

²⁴जेव्हा योसेफ जागा झाला तेव्हा देवदूताने जशी त्याला आज्ञा केली होती तसेच त्याने केले. त्याने मरीयेशी लग्न केले. ²⁵पण तिने मुलाला जन्म देईपर्यंत त्याने तिला जाणले नाही. आणि योसेफने त्याचे नाव येशू ठेवले.

ज्ञानी लोक येशूला भेटण्यास येतात

2 यहुदीयातील बेथलहेम गावात येशूचा जन्म झाला. त्यावेळी हेरोद राजा राज्य करीत होता. येशूच्या जन्मानंतर पूर्वेकडून काही ज्ञानी लोक यरुशलैमाला आले. ²आणि त्यांनी विचारले, “यहूदांचा नुकताच जन्मलेला राजा कोठे आहे? कारण त्याचा जन्म सूचित करणारा तारा आम्ही पूर्व दिशेस पाहिला म्हणून त्याला नमन करण्यास आलो आहोत.”

³हे ऐकून हेरोद राजा तसेच यरुशलैम नगराचे रहिवासी घाबरून गेले.

⁴मग त्याने यहूदी लोकांचे सर्व मुख्य याज्ञक व नियमशास्त्राचे शिक्षक यांना बोलविले आणि विचारले की, “ख्रिस्ताचा जन्म कोठे होणार होता?” ⁵त्यांनी उत्तर दिले, “यहुदीयातील बेथलहेम गावात, कारण देवाच्या संदेष्ट्यांनी त्याविषयी असे लिहिले आहे की:

⁶‘हे बेथलहेमा, यहूदांच्या भूमिप्रदेशा, तू यहूदांच्या राज्यकर्त्यांमध्ये कनिष्ठ आहेस असे मुळीच नाही कारण माझ्या इझ्राएल लोकांचा सांभाळ करील, असा राज्यकर्ता तुझ्यातून येईल.’”

मीखा 5:2

⁷मग हेरोदाने पूर्वेकडील ज्ञानी लोकांची गुप्तपणे भेट घेतली आणि तारा दिसल्याची नक्की वेळ माहीत करून घेतली. ⁸नंतर त्याने त्यांना बेथलहेमला पाठविले. हेरोद त्यांना म्हणाला, “तुम्ही जाऊन त्या बालकाचा नीट शोध करा. आणि तुम्हांला ते सापडल्यावर मला सांगायला या. म्हणजे मी सुद्धा जाऊन त्याला नमन करू शकेन.”

⁹ज्ञानी लोकांनी राजाचे म्हणणे ऐकले व ते निघाले. त्यांनी जो तारा पूर्वेला पाहिला होता तोच त्यांना परत

दिसला. ज्ञानी लोक त्या ताऱ्याच्या मागे गेले. जेथे बाळ होते ते ठिकाण येईपर्यंत तारा त्यांच्यासमोर जात होता. मग त्या ठिकाणावर तो थांबला. ¹⁰ज्ञानी लोकांना ते पाहून फार आनंद झाला. ¹¹ज्ञानी लोक बाळ होते त्या गोठ्यात आले. त्यांनी बाळ व त्याची आई मरीया हिला पाहिले. त्यांनी लवून त्या बालकाला नमन केले. नंतर त्यांनी बाळासाठी आणलेल्या भेटवस्तु काढल्या. त्यांनी बाळाला सोने, ऊद व गंधरस ह्या बहुमोल वस्तु दिल्या. ¹²पण देवाने स्वप्नाद्वारे त्या ज्ञानी लोकांना सावध केले आणि हेरोदाकडे परत जाऊ नका असे सांगितले. तेव्हा ते ज्ञानी लोक वेगळ्या मार्गाने आपल्या देशास परतले.

येशूचे आईवडील त्याला इजिप्तला घेऊन जातात

¹³ज्ञानी लोक गेल्यानंतर, प्रभूचा दूत स्वप्नात येऊन योसेफाला म्हणाला, “ऊठ! बालकाला आणि त्याच्या आईला घेऊन निसटून इजिप्त देशास जा. कारण बाळाचा घात करण्यासाठी हेरोद त्याचा शोध घेणार आहे, तेव्हा मी तुला धोका टळल्याची सूचना देईपर्यंत इजिप्तमध्येच राहा.”

¹⁴तेव्हा तो उठला व रात्रीच बाळाला व त्याच्या आईला घेऊन इजिप्त देशास गेला. ¹⁵आणि हेरोद मरेपर्यंत तेथेच राहिला. प्रभु देवाने संदेष्ट्यांच्या द्वारे सांगितले होते की, ‘मी माझ्या मुलाला इजिप्त देशातून बोलाविले आहे’ * ते पूर्ण व्हावे म्हणून असे झाले.

बेथलहेमातील मुलांची हेरोदाकडून कत्तल

¹⁶तेव्हा ज्ञानी लोकांनी आपल्याला फसविले, हे पाहून हेरोद अतिशय रागावला. त्याने ज्ञानी लोकांकडून त्या बालकाच्या जन्माची वेळ नीट समजून घेतली होती. त्यानुसार बालक जन्मल्याला आता दोन वर्षे उलटली होती. म्हणून त्याने माणसे पाठवून बेथलहेम व त्याच्या आसपासच्या प्रदेशातील दोन वर्षांच्या व त्याहून कमी वयाच्या मुलांची कत्तल करण्याची आज्ञा केली.

¹⁷यिर्मया संदेष्ट्यांच्या द्वारे देवाने जे सांगितले होते ते अशा प्रकारे पूर्ण झाले. ते वचन असे होते :

¹⁸‘रामा येथे आकांत ऐकू आला. दुःखदायक रडण्याचा हा आकांत होता. राहिले आपल्या मुलांसाठी रडत आहे, पण तिचे सांतचन करणे अशक्य झाले कारण तिची मुले मरण पावली आहेत.’”

यिर्मया 31:15

योसेफ आणि मरीया इजिप्तहून परत येतात

¹⁹हेरोद मेल्यानंतर प्रभुचा दूत स्वप्नात योसेफाकडे आला. योसेफ जेव्हा इजिप्तमध्ये होता तेव्हा हे घडले.

पवित्र आत्मा देवाचा आत्मा, ख्रिस्ताचा आत्मा आणि कैवारी. देव आणि ख्रिस्त यांच्यासह तो जगातील लोकांमध्ये देवाचे काम करतो.

येशू या नावाचा अर्थ “तारण.”

मी आपल्या ... आहे होशेय 11:1

^{२०}दूत म्हणाला, “ऊठ! बाळाला आणि त्याच्या आईला घेऊन इझ्राएल देशास जा. जे लोक बाळाला मारू पाहत होते ते आता मेले आहेत.”

^{२१}मग योसेफ बाळाला आणि त्याच्या आईला घेऊन इझ्राएल देशास गेला. ^{२२}हेरोदाच्या मृत्यूनंतर त्याच्या जागी त्याचा मुलगा अर्खेलाव यहुदाचा राजा झाला आहे असे जेव्हा योसेफाला समजले, तेव्हा तो तेथे जाण्यास घाबरला. पण स्वप्नात त्याला ताकीद मिळाल्याने तो तेथून निघाला आणि गालील प्रदेशात आला. ^{२३}योसेफ नासरेथ नावाच्या गावात गेला आणि तेथे राहिला. ख्रिस्त नासरेथकर म्हटला जाईल, असे जे देवाने संदेष्ट्यांच्या द्वारे सांगितले होते ते पूर्ण व्हावे म्हणून हे झाले.

बाप्टिस्मा करणाऱ्या योहानाचे कार्य

(मार्क १:१-८; लूक ३:१-९, १५-१७; योहान १:१९-२८)

३ त्या दिवसांत बाप्टिस्मा करणारा योहान आला आणि यहुदीयाच्या वैराण प्रदेशात उपदेश करू लागला; तो म्हणाला, ^२“तुमची अंतःकरणे व जीवने वाईटपणाकडून चांगुलपणामध्ये बदला कारण स्वर्गाचे राज्य जवळ येत आहे.” ^३यशया हा संदेष्टा ज्याच्याविषयी बोलत होता तो हाच बाप्टिस्मा करणारा योहान. त्याविषयीचे यशयाचे भविष्य असे होते:

“वैराण प्रदेशात एक मनुष्य ओरडून सांगत आहे; ‘प्रभु देवासाठी मार्ग तयार करा; त्याच्या वाटा सरळ करा.’”

यशया ४०:३

^४योहानाचे कपडे उंटाच्या केसांपासून बनविलेले होते. कातड्याचा कमरपट्टा त्याच्या कमरेभोवती होता. अन्न म्हणून योहान टोळ आणि रानमध खात असे. ^५लोक योहानाचा उपदेश ऐकण्यास जात होते. यरुशलेम, सर्व यहुदीया प्रांत आणि यार्देन नदीच्या भोवतालच्या प्रदेशातून लोक येत होते. ^६आपण केलेली पापे लोक त्याला सांगत होते आणि योहान त्यांना यार्देन नदीत बाप्टिस्मा* देत होता.

^७योहान जेथे लोकांना बाप्टिस्मा देत होता तेथे अनेक परूशी* आणि सदूकी* आले. जेव्हा योहानाने त्यांना पाहिले तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, “अहो, सापाच्या पिल्लंनो,

बाप्टिस्मा ह्या ग्रीक शब्दाचा अर्थ डुबविणे बुडविणे, एखादी व्यक्ती किंवा वस्तु अत्यल्प काळासाठी पाण्याखाली घालणे.

परूशी यहूदी धर्ममतातील एक गट. (तेच यहूदी धर्माचे नियम व रीतिरिवाज यांचे काटेकोर पालन करतात असा त्यांचा दावा असे).

सदूकी यहूदी धर्मातील एक अग्रेसर गट. जुन्या करारातील केवळ पाहिल्या पांच पुस्तकांचाच स्वीकार करणारे, मृत्यूनंतर लोक पुन्हा जीवने नाही असा त्यांचा विश्वास असे.

देवाचा जो राग ओढवणार आहे त्याच्यापासून दूर पळण्याचे तुम्हांला कोणी सुचविले? ^८म्हणून पश्चात्तापास योग्य अशी फळे द्या. ^९आणि ‘अब्राहाम माझा पिता आहे,’ अशी फुशारकी तुम्हांला मारता येईल असे समजू नका; मी तुम्हांस सांगतो की, देव अब्राहामासाठी या दगडापासून मुले निर्माण करू शकतो. ^{१०}झाडे तोडण्यासाठी कुऱ्हाड तयार आहे. चांगले फळ न देणारे प्रत्येक झाड कापून अग्नीत टाकले जाईल. ^{११}‘तुम्ही तुमची अंतःकरणे आणि जीवने वाईटाकडून चांगल्याकडे बदलली आहेत हे दर्शविण्यासाठी मी तुमचा बाप्टिस्मा पाण्याने करतो, पण माझ्यानंतर माझ्यापेक्षाही महान असा एक येत आहे, ज्याच्या वहाणा उचलण्याची सुद्धा माझी लायकी नाही. तो पवित्र आत्म्याने आणि अग्नीने तुमचा बाप्टिस्मा करील. ^{१२}तो धान्य निवडायला येईल. तो भुसा बाजूला काढील व धान्य वेगळे करील. तो चांगले धान्य कोठारात साठविल व जे चांगले नाही ते जाळून टाकील. तो भुसा कधीही न विझणाऱ्या आगीमध्ये जाळून टाकील.”

योहान येशूचा बाप्टिस्मा करतो

(मार्क १:९-११; लूक ३:२१-२२)

^{१३}तेव्हा येशू गालीलहून यार्देन नदीकडे आला. त्याला योहानाच्या हातून बाप्टिस्मा घ्यायचा होता. ^{१४}पण त्याला थोपवीत योहान म्हणाला, “खरे तर मी आपल्या हातून बाप्टिस्मा घ्यायचा असे असता आपण माझ्याकडे बाप्टिस्मा घ्यायला आलात हे कसे?”

^{१५}येशूने त्याला उत्तर दिले, “आता असेच होऊ दे. देवाची इच्छा हीच आहे म्हणून आपण असेच केले पाहिजे.” तेव्हा योहान येशूचा बाप्टिस्मा करण्यास तयार झाला.

^{१६}येशूचा बाप्टिस्मा झाला आणि तो पाण्यातून वर आला, तेव्हा आकाश उघडले, आणि देवाचा आत्मा एखाद्या कबुतरप्रमाणे आपणावर उतरताना त्याला दिसला. ^{१७}त्याच वेळी आकाशातून वाणी झाली की, “हा माझा पुत्र मला परमप्रिय आहे, त्याच्याविषयी मी संतुष्ट आहे.”

येशूची परीक्षा

(मार्क १:१२-१३; लूक ४:१-१३)

४ मग पवित्र आत्म्याने येशूला रानात नेले. मोहात पाडून सैतानाने त्याची परीक्षा घ्यावी म्हणून त्याला तेथे नेण्यात आले. ^२चाळीस दिवस आणि चाळीस रात्री येशूने काहीच खाल्ले नाही. त्यानंतर त्याला खूप भूक लागली. ^३तेव्हा सैतान येशूची परीक्षा घेण्यासाठी त्याच्याकडे आला व म्हणाला, “जर तू देवाचा पुत्र आहेस तर ह्या दगडांना भाकरी होण्याची आज्ञा दे.”

^४येशूने उत्तर दिले, “असे लिहिले आहे की, ‘मनुष्य केवळ भाकरीने जगेल असे नाही तर देवाच्या तोंडून निघणाऱ्या प्रत्येक शब्दाने जगेल.’” अनुवाद ८:३

⁵मग सैतानाने त्याला पवित्र नगरात (यरुशलैमात) नेले. सैतानाने येशूला मंदिराच्या कंगोऱ्यावर उभे केले. ⁶आणि त्याला म्हटले, “जर तू देवाचा पुत्र आहेस तर खाली उडी टाक. कारण असे लिहिले आहे की,

‘देव त्याच्या दूतांना तुझ्यासाठी आज्ञा करील आणि तुझे पाय खडकावर आपटू नयेत म्हणून ते तुला हातांवर झेलतील.’” स्तोत्र 91:11-12

⁷येशूने त्याला उत्तर दिले, “असे सुद्धा लिहिले आहे की, ‘देव जो तुझा प्रभु याची परीक्षा पाहू नको.’” अनुवाद 6:16

⁸मग सैतानाने येशूला एका खूप उंच पर्वतावर नेले. त्याने येशूला जगातील राज्ये आणि त्यांतील सर्व वैभव दाखविले. ⁹सैतान म्हणाला, “जर तू पाया पडून मला नमन करशील तर मी हे सारे तुला देईन.”

¹⁰तेव्हा येशू त्याला म्हणाला, “अरे सैताना, माझ्यापासून दूर हो! कारण असे लिहिले आहे की

‘देव जो तुझा प्रभु त्याचीच उपासना कर आणि केवळ त्याचीच सेवा कर.’” अनुवाद 6:13

¹¹मग सैतान येशूला सोडून निघून गेला आणि देवदूत येऊन त्याची देखभाल करू लागले.

येशू गालीलत त्याच्या कामाचा प्रारंभ करतो

(मार्क 1:14-15; लूक 4:14-15)

¹²नंतर योहानाला तुरुंगात टाकले आहे हे ऐकून येशू गालीलस परतला. ¹³परंतु तो नासरेथ येथे राहिला नाही, तर गालील सरोवराजवळील कफर्णहूम नगरात जाऊन राहिला. जबुलून व नफताली ह्या प्रदेशांना लागूनच कफर्णहूम नगर आहे. ¹⁴यशया ह्या संदेष्ट्याने पूर्वी जे सांगितले होते ते पूर्ण व्हावे यासाठी हे झाले. यशयाने वर्तविलेले भविष्य असे होते:

¹⁵जबुलून आणि नफताली प्रांत समुद्राकडे येणारे मार्ग, यार्देन नदीपलीकडचा प्रदेश व यहूदीतरांचा गालील यांमधील—

¹⁶अंधारत वावरणाऱ्या लोकांनी मोठा प्रकाश पाहिला. मरणाचे सावट असलेल्या प्रदेशात राहणाऱ्या लोकांसाठी प्रकाश अवतरला.” यशया 9:1-2

¹⁷त्यावेळेपासून येशू उपदेश करू लागला व म्हणू लागला की, “पश्चात्ताप करा, कारण स्वर्गाचे राज्य जवळ आले आहे.”

येशू काही शिष्य निवडतो

(मार्क 1:16-20; लूक 5:1-11)

¹⁸नंतर तो गालीलच्या सरोवराजवळून जात असता त्याने पेत्र म्हटलेला शिमीन व त्याचा भाऊ अंद्रिया या दोघांना पाहिले. ते कोळी होते. ते जाळे टाकून मासे धरीत होते. ¹⁹तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही माझ्यामागे या म्हणजे मी तुम्हांला माणसे धरणारे करीन.” ²⁰मग ते मागेपुढे न पाहता लगेच जाळे टाकून देऊन ते त्याच्या मागे चालू लागले. ²¹तेथून पुढे चालत जात असता त्याने दुसरे दोघे भाऊ म्हणजे जब्दीचा मुलगा याकोब व त्याचा भाऊ योहान यांना त्यांचे वडील जब्दी याच्याबरोबर नावेत आपली जाळी नीट करताना पाहिले. आणि त्याने त्यांना बोलावले. ²²तेव्हा ते आपली नाव व आपले वडील यांना सोडून त्याच्या मागे गेले.

येशू लोकांना शिकवितो आणि बरे करतो

(लूक 6:17-19)

²³येशू गालील प्रांतात सगळीकडे गेला. येशूने सभास्थानात जाऊन शिकविले व स्वर्गाच्या राज्याची सुवार्ता सांगितली. येशूने लोकांचे सर्व रोग व दुखणी बरी केली. ²⁴येशूविषयीची बातमी सर्व सूर्या देशभर पसरली; मग जे दुखणेकरी होते, ज्यांना नाना प्रकारचे रोग व आजार होते, ज्यांना भूतबाधा झाली होती, जे फेफरेकरी व पक्षाघाती होते अशा सर्वांना लोकांनी त्याच्याकडे आणले आणि त्याने त्यांना बरे केले. ²⁵मग गालील व दकापलीस, यरुशलैम व यहूदीया येथून व यार्देनच्या पलीकडून आलेल्या लोकांचे मोठे समुदाय त्याच्यामागे चालले.

येशू लोकांना शिकवितो

(लूक 6:20-23)

5 येशूने तेथे पुष्कळ लोक पाहिले. म्हणून येशू डोंगरावर गेला आणि खाली बसला, मग त्याचे शिष्य त्याच्याजवळ आले. ²आणि त्याने त्यांना शिकविण्यास सुरुवात केली. तो म्हणाला,

³“जे आत्म्याने दीन ते धन्य, कारण स्वर्गाचे राज्य त्यांचे आहे.

⁴जे शोक करतात ते धन्य, कारण त्यांचे सांत्वन करण्यात येईल.

⁵जे मग्न ते धन्य, कारण त्यांना वचनदत्त भूमीचे वतन मिळेल.

⁶ज्यांना नीतीने वागण्याची तहान व भूक लागली आहे ते धन्य, कारण ते तृप्त होतील.

⁷जे दयाळू ते धन्य, कारण त्यांच्यावर दया करण्यात येईल.

⁸जे अंतःकरणाचे शुद्ध ते धन्य कारण ते देवाला पाहतील.

⁹जे शांति करणारे ते धन्य, कारण त्यांना देवाची मुले म्हटले जाईल.

¹⁰नीतिमत्त्वासाठी ज्यांचा छळ झाला आहे ते धन्य कारण स्वर्गाचे राज्य त्यांचे आहे.

¹¹जेव्हा माझ्यामुळे लोक तुमची निंदा करतील, तुमचा छळ करतील व लबाडीने तुमच्याविरुद्ध सर्व प्रकारचे वाईट बोलतील तेव्हा तुम्ही धन्य आहात. ¹²आनंद करा आणि उल्लास करा कारण स्वर्गात तुमचे प्रतिफल मोठे आहे; कारण जे संदेष्टे तुमच्यापूर्वी होते त्यांचा त्यांनी तसाच छळ केला.

तुम्ही मिठासारखे तसेच प्रकाशासारखे आहात (मार्क 9:50; लूक 14:34-35)

¹³“तुम्ही पृथ्वीचे मीठ आहात, पण जर मिठाचा खारटपणा गेला तर ते पुन्हा खारट बनवता येणार नाही व ते निरुपयोगी बनेल. ते फेकून देण्याच्या लायकीचे बनेल. माणसे ते पायदळी तुडवतील.

¹⁴“तुम्ही जगाचा प्रकाश आहात; डोंगरावर वसलेले नगर लपत नाही. ¹⁵आणि दिवा लावून तो कोणी भांड्याखाली लपवून ठेवीत नाही. उलट तो दिवठणीवर ठेवतात म्हणजे तो दिवा घरातील सर्वांना प्रकाश देतो. ¹⁶तशाच प्रकारे तुम्ही सुद्धा इतरांच्यासाठी प्रकाश असले पाहिजे. यासाठी की त्यांनी तुमची चांगली कामे पाहवी आणि तुमचा पिता जो स्वर्गात आहे त्याचे गौरव करावे.

येशू आणि जुन्या करारातील संदर्भ

¹⁷“मी नियमशास्त्र किंवा संदेष्ट्याचे लिखाण रद्द करायला आलो आहे असे समजू नका. मी ते रद्द करायला नाही तर परिपूर्ण करायला आलो आहे. ¹⁸मी तुम्हांला सत्य तेच सांगतो की, आकाश आणि पृथ्वीचा शेवट होईपर्यंत नियमशास्त्रातील एका शब्दात देखील फरक होणार नाही. ¹⁹म्हणून प्रत्येक व्यक्तीने लहानातील लहानाने सुद्धा आज्ञा पाळावी व जर त्याने पाळली नाही व इतरांनाही तसे करण्यास शिकविले नाही तर तो स्वर्गाच्या राज्यात लहान गणला जाईल, पण जो आज्ञा पाळील व इतरांना तसे करण्यास शिकविले त्याला स्वर्गाच्या राज्यात मोठे गणले जाईल. ²⁰कारण मी तुम्हांस सांगतो की परूशी आणि नियमशास्त्राचे शिक्षक यांच्या नीतिमत्त्वापेक्षा तुमचे नीतिमत्त्व अधिक चांगले असल्याशिवाय तुम्ही स्वर्गाच्या राज्यात जाणारच नाही.

रागासंबंधी येशूची शिकवण

²¹“तुम्ही ऐकले असले की, फार पूर्वी आपल्या लोकांना असे सांगण्यात आले होते की, 'खून करू नका व जो कोणी खून करतो तो न्यायदंडास पात्र ठरेल.'* ²²पण मी

तुम्हांस सांगतो की, जर एखादा आपल्या भावावर रागावला असेल तर तो न्यायदंडास पात्र ठरेल. पुन्हा जो आपल्या भावाला, अरे वेड्या, असे म्हणेल तो न्यायसभेच्या दंडास पात्र ठरेल. आणि जो त्याला मूर्ख म्हणेल तो नरकातील अग्नीच्या शिक्षेस पात्र ठरेल.

²³“म्हणून तू आपले दान अर्पण करण्यासाठी वेदीजवळ आणले असता जर तुझ्या भावाच्या मनात तुझ्याविरुद्ध काही आहे असे तुला तेथे आठवले, ²⁴तर देवाला देण्यासाठी आणलेले दान तेथेच वेदीपुढे ठेव. प्रथम जाऊन आपल्या भावाबरोबर समेट कर आणि नंतर येऊन आपले दान दे. ²⁵वाटेत तुझा वादी तुझ्याबरोबर आहे तोच त्याच्याशी लगेच सलोखा कर नाहीतर कदाचित वादी तुला न्यायाधीशाकडे नेईल व न्यायाधीश अधिकाऱ्याकडे नेईल आणि अधिकारी तुला तुरुंगात टाकील. ²⁶मी तुला खरे सांगतो तू शेवटचा पैसा देईपर्यंत तुझी सुटका मुळीच होणार नाही.

लैंगिक पापाविषयी येशूची शिकवण

²⁷“व्यभिचार करू नको”* असे पूर्वी सांगितल्याचे तुम्ही ऐकले आहे, ²⁸परंतु मी तुम्हांस सांगतो की, जो कोणी एखाद्या स्त्रीकडे वाकड्या नजरेने पाहतो त्याने आपल्या मनात तिच्याशी व्यभिचार केलाच आहे. ²⁹जर तुझा उजवा डोळा तुला पाप करायला प्रवृत्त करतो तर तो काढून टाक व फेकून दे. संपूर्ण शरीर नरकात जाण्यापेक्षा शरीराचा एखादा अवयव गमावलेला बरा. ³⁰जर तुझा उजवा हात तुला पापास प्रवृत्त करतो, तर तो तोडून फेकून दे, कारण संपूर्ण शरीर नरकात जाण्यापेक्षा शरीराचा एक अवयव गमावलेला बरा.

घटस्फोटविषयी येशूची शिकवण

(मत्तय 19:9; मार्क 10:11-12; लूक 16:18)

³¹“जर एखादा मनुष्य आपल्या पत्नीला घटस्फोट देतो तर त्याने तिला घटस्फोटाची लेखी सूचना द्यावी.”* असे सांगितल्याचे तुम्ही जाणता. ³²पण मी तुम्हांला सांगतो की, जो कोणी आपल्या पत्नीला व्यभिचाराच्या कारणाशिवाय इतर कारणामुळे टाकून देतो, तो तिला व्यभिचार करण्यास प्रवृत्त करतो आणि जो कोणी अशा घटस्फोटित स्त्रीशी विवाह करतो तो व्यभिचार करतो.

शपथ घेण्याविषयी येशूची शिकवण

³³“जेव्हा तू शपथ घेतोस तेव्हा ती तोडू नको. जी शपथ देवाला वाहिली आहे ती खरी कर.”* असे

व्यभिचार करू नको निर्गम 20:14; अनुवाद 5:18

जर ... द्यावी अनुवाद 24:1

जेव्हा ... कर लेवीय 19:12; गणना 30:2; अनुवाद 23:21

खून करू ... ठरेल निर्गम 20:13; अनुवाद 5:18

सांगितल्याचे तुम्ही ऐकले आहे. ³⁴परंतु मी तुम्हांला सांगतो की, शपथ वाहूच नका; आकाशाची शपथ वाहू नका कारण ते देवाचे आसन आहे. ³⁵पृथ्वीचीही शपथ वाहू नका कारण ती त्याच्या पायाचे आसन आहे; आणि यरुशलैमाचीही शपथ वाहू नका, कारण त्या नगरीचा राजा देव आहे.

³⁶आपल्या मस्तकाचीही शपथ वाहू नका, कारण त्याचा एखादा केसही पांढरा किंवा काळा होणे तुमच्या हाती नाही. ³⁷म्हणून तुमचे बोलणे 'होय' तर होय किंवा 'नाही' एवढेच असावे. त्यापेक्षा जास्त जर असेल तर ते सैतानापासून आहे.

सुडासंबंधी येशूची शिकवण

(लूक 6:29-30)

³⁸'तुम्ही ऐकले आहे की असे सांगितले होते, 'डोळ्याबद्दल डोळा आणि दाताबद्दल दात.*' ³⁹पण मी तुम्हांला सांगतो, जो दुष्ट आहे त्याला अडवू नका, जर कोणी तुमच्या उजव्या गालावर तुम्हांला मारील त्याच्यासमोर दुसराही गाल पुढे करा. ⁴⁰आणि जो कोणी फिर्दाद करून तुमचा अंगरखा घेऊ पाहतो त्याला तुमचा झगही द्या. ⁴¹जर कोणी तुम्हांला सक्तीने त्याच्याबरोबर कांही अंतर घेऊन जाऊ इच्छितो तर त्याच्याबरोबर त्याच्या दुप्पट अंतर जा. ⁴²जो तुमच्याजवळ मागतो त्याला द्या आणि जो तुमच्याकडून उसने घेऊ इच्छितो त्याला नकार देऊ नका.

सर्वावर प्रेम करा

(लूक 6:27-28, 32-36)

⁴³'असे सांगितले होते की, 'आपल्या शेजाऱ्यावर प्रेम करा* आणि आपल्या शत्रूंचा द्वेष करा' असे तुम्ही ऐकले आहे. ⁴⁴पण मी तुम्हांला सांगतो, तुमच्या शत्रूवर प्रेम करा. तुमचे जे वाईट करतात त्यांच्यासाठी प्रार्थना करा. ⁴⁵जर तुम्ही असे कराल, तर तुम्ही तुमच्या स्वर्गातील पित्याचे खरे पुत्र व्हाल. तुमचा पिता चांगल्यावर आणि वाईटावर अशा दोघांवरही सूर्य उगवितो. चांगल्यावरही आणि वाईटावरही पाऊस पाडतो. ⁴⁶कारण जे तुमच्यावर प्रीति करतात त्यांच्यावर तुम्ही प्रीति करीत असाल तर तुम्हांला प्रतिफळ मिळणार नाही. जकातदारही असेच करतात.

⁴⁷आणि जर तुम्ही तुमच्या मित्रांशी चांगले वागत असाल तर तुम्ही इतरांपेक्षा फार चांगले आहात असे समजू नका. देवाला न मानणारे लोकही असेच करतात. ⁴⁸म्हणून जसा तुमचा स्वर्गातील पिता परिपूर्ण आहे तसे तुम्हीही परिपूर्ण व्हा.

दान देण्याविषयी येशूची शिकवण

6 "जेव्हा तुम्ही चांगली कृत्ये करता तेव्हा ती गाजावाजा न करता करा. लोकांच्या नजरेत भरावी म्हणून जर तुम्ही स्तूत्ये करणार असाल तर लक्षात ठेवा, तुमच्या स्वर्गातील पित्याकडून तुम्हाला तुमचे प्रतिफळ मिळणार नाही.

²"जेव्हा तुम्ही गरिबांना देता तेव्हा त्याचा गाजावाजा करू नका. मी खरे तेच सांगतो. ढोंगी लोक तसेच करतात. दान देण्यापूर्वी कर्णा फुंकून लोकांचे लक्ष वेधून घेतात. सभास्थानात व रस्त्यावर ते जाहीरणे अशी कामे करतात, कारण इतर लोकांनी त्यांना मोठेपणा द्यावा अशी त्यांची इच्छा असते. मी तुम्हांस सांगतो की, ते आपले प्रतिफळ भरून पावले आहेत. ³म्हणून जेव्हा तुम्ही गरिबाला द्याल, तेव्हा गुपचूप द्या. तुमचा उजवा हात काय करतो हे तुमच्या डाव्या हाताला कळू नये. ⁴दान गुप्त असावे, कारण तुमच्या पित्याला ते कळते व तो त्याचे फळ देतो.

प्रार्थनेविषयी येशूची शिकवण

(लूक 11:2-4)

⁵"जेव्हा तुम्ही प्रार्थना करता तेव्हा ढोंग्यांसारखे होऊ नका. कारण आपण लोकांस दिसावे म्हणून सभास्थानांमध्ये व रस्त्याच्या कोपऱ्यांवर उभे राहून प्रार्थना करणे त्यांना आवडते. मी तुम्हांला खरे सांगतो की, त्यांना आपले प्रतिफळ मिळाले आहे. ⁶पण तुम्ही जेव्हा प्रार्थना करता तेव्हा आतल्या खोलीत जा, दार लावून घ्या, व जो तुमचा पिता गुप्त आहे त्याची प्रार्थना करा. मग तुमचा पिता, ज्याला कोणी पाहू शकत नाही तो तुम्हांला प्रतिफळ देईल.

⁷आणि जेव्हा तुम्ही प्रार्थना करता तेव्हा ज्यांना देव माहीत नाही अशासारखे होऊ नका. ते निरर्थक बडबड करतात. कारण आपण फार बोलल्याने आपले म्हणणे ऐकले जाईल असे त्यांना वाटते. ⁸त्यांच्यासारखे होऊ नका. तुम्हाला कशाची गरज आहे हे तुम्ही सांगण्यापूर्वी तुमच्या पित्याला ठाऊक असते. ⁹म्हणून जेव्हा तुम्ही प्रार्थना करता, तेव्हा तुम्ही अशी प्रार्थना करावी:

हे आमच्या स्वर्गातील पित्या, तुझे नाव पवित्र मानले जावो.

¹⁰तुझे राज्य येवो; जसे स्वर्गात तसे पृथ्वीवरही तुझ्या इच्छेप्रमाणे होवो. ¹¹आमची रोजची भाकर आज आमहाला दे. ¹²जसे आमच्याविरुद्ध केलेल्या वाईटाची आम्ही क्षमा करतो तसे आम्ही केलेल्या पापांची आम्हाला क्षमा कर,

¹³आम्हाला परीक्षेत आणू नकोस तर आम्हाला त्या दुष्टापासून सोडीव.

¹⁴कारण जर तुम्ही इतरांच्या चुकांची क्षमा कराल तर तुमचा स्वर्गातील पिताही तुम्हाला क्षमा करील; ¹⁵पण

जर तुम्ही इतरांच्या चुकांची क्षमा करणार नाही, तर तुमचा पिताही तुम्हांला क्षमा करणार नाही.

उपासाविषयी येशूची शिकवण

¹⁶जेव्हा तुम्ही उपास करता तेव्हा तुम्ही बोंग्यांसारखे चेहरा उदास करू नका. कारण आपण उपास करीत आहोत हे लोकांना दिसावे म्हणून ते आपली मुखे उदास करतात. मी तुम्हांला खरे सांगतो. त्यांना त्यांचे प्रतिफळ मिळाले आहे.

¹⁷तुम्ही जेव्हा उपास करता तेव्हा आपल्या डोक्याला तेल लावा आणि आपले तोंड धुवा. ¹⁸यासाठी की, तुम्ही उपास करता हे लोकांना दिसू नये तर तुमच्या गुप्त पित्याला दिसावे. मग तुमचा गुप्त पिता तुम्हांला प्रतिफळ देईल.

पैशापेक्षा देव अधिक महत्त्वाचा आहे

(लूक 12:33-34; 11:34-36; 16:13)

¹⁹येथे पृथ्वीवर स्वतःसाठी संपत्ती साठवू नका. येथे कप्पर व जंग लागून तिचा नाश होईल. आणि चोर घर फोडून ती चोरून नेतील. ²⁰म्हणून स्वर्गात आपणासाठी संपत्ती साठवा. ²¹जेथे तुमचे धन आहे तेथे तुमचे मनही लागेल. ²²डोळा शरीराचा दिवा आहे. म्हणून जर तुमचे डोळे चांगले असतील तर तुमचे सर्व शरीर प्रकाशमय होईल. ²³पण जर तुमचे डोळे वाईट असतील, तर तुमचे सर्व शरीर पापाने अंधकारमय होईल. जर तुम्हाठायी असणारा अंधकार वास्तविक अंधकार आहे, तर खरोखरचा अंधार कितीतरी अंधकारमय असेल.

²⁴कोणालाही दोन धन्यांची चाकरी एकावेळी करणे शक्य नाही. तो एकाचा तिरस्कार करील तर दुसऱ्याशी निष्ठा राखील. किंवा तो एका धन्याचे ऐकेल व दुसऱ्याचे ऐकणार नाही. तसेच तुम्हांला देवाची आणि पैशाची (धनाची) सेवा एकाच वेळी करता येणार नाही.

देवाच्या राज्याला प्रथमस्थान द्या

(लूक 12:22-34)

²⁵म्हणून मी तुम्हांला सांगतो की, काय खावे आणि काय प्यावे अशी आपल्या जीवाविषयी, किंवा काय पांघरावे अशी आपल्या शरीराविषयी चिंता करू नका. जीव अन्नापेक्षा अधिक महत्त्वाचा आहे आणि शरीर वस्त्रापेक्षा अधिक महत्त्वाचे आहे.

²⁶आकाशातील पाखरांकडे पाहा. ती पेरीत नाहीत वा कापणी करीत नाहीत किंवा गोदामात साठवूनही ठेवीत नाहीत, तरी तुमचा स्वर्गातील पिता त्यांना खावयास देतो आणि तुम्ही त्यांच्यापेक्षा अधिक मौल्यवान आहात, हे तुम्हांला माहीत आहे.

²⁷आणि चिंता करून आपले आयुष्य थोडे देखील वाढवणे कोणाला शक्य आहे का?

²⁸आणि तुम्ही वस्त्राविषयी का काळजी करता? रानातील फुले पाहा, ती कशी वाढतात? ती कष्ट करीत नाहीत, आणि ती कातीतही नाहीत, ²⁹तरी मी तुम्हांला सांगतो की, शलमोन राजादेखील त्याच्या भर ऐश्वर्याच्या काळात यांतील एखाद्या प्रमाणेही सजून शकला नव्हता. ³⁰तर अहो अल्पविश्वासी लोकांनो, आज आहे तर उद्या भट्टीत पडते, अशा रानफुलांना जर देव असा पोशाख घालतो तर त्याहीपेक्षा विशेष असा पोशाख तुम्हांला घालणार नाही काय? ³¹चिंता करू नका आणि असे म्हणू नका की, 'आम्ही काय खावे?' किंवा 'आम्ही काय प्यावे?' किंवा 'आम्ही काय पांघरावे?' ³²सर्व लोक ज्यांना देव माहीत नाही, ते सुद्धा या गोष्टी मिळविण्याचा प्रयत्न करतात, काळजी करू नका. कारण तुमच्या स्वर्गातील पित्याला तुम्हांला या गोष्टींची गरज आहे हे माहीत आहे. ³³तर पहिल्यांदा तुम्ही देवाचे राज्य व त्याचे नीतिमत्त्व मिळविण्याचा प्रयत्न करा म्हणजे त्याबरोबर या सर्व गोष्टीही तुम्हांला मिळतील. ³⁴म्हणून उद्याची चिंता करू नका. कारण प्रत्येक दिवस काही ना काही चिंता घेऊनच उगवतो. म्हणून उद्याची चिंता उद्यासाठी दूर ठेवा.

इतरांचा न्याय करण्याविषयी येशूची शिकवण

(लूक 6:37-38, 41-42)

7 "तुमचा न्याय करण्यात येऊ नये म्हणून तुम्ही इतरांचा न्याय करू नका. ²कारण ज्या न्यायाने तुम्ही इतरांचा न्याय करता त्याच न्यायाने तुमचा न्याय केला जाईल, आणि ज्या मापाने तुम्ही माप घालता त्याच मापाने तुम्हांला परत माप घालतील. ³तू आपल्या डोक्यातील मुसळ लक्षात न घेता आपल्या भावाच्या डोक्यातील कुसळ का पाहतोस? ⁴किंवा 'तुझ्या डोक्यातील कुसळ मला काढू दे' असे तुझ्या भावाला कसे म्हणू शकतोस? कारण पाहा, तुझ्या डोक्यात तर मुसळ आहे. ⁵अरे बोंग्या, पहिल्यांदा तू आपल्या डोक्यातील मुसळ काढ म्हणजे तुझ्या भावाच्या डोक्यातील कुसळ काढायला तुला स्पष्ट दिसेल.

⁶जे पवित्र ते कुत्र्यांना टाकू नका, ती उलटून तुम्हांला फाडतील आणि आपले मोती डुकरांपुढे टाकू नका; टाकाल तर ती त्यांना पायदळी तुडवतील.

तुमच्या सर्व गरजा देवाला सांगा

(लूक 11:9-13)

⁷मागा म्हणजे तुम्हांला ते देण्यात येईल; शोधा आणि तुम्हांला ते सापडेल; ठोका आणि तुमच्यासाठी दार उघडले जाईल. ⁸कारण प्रत्येकजण जो मागतो त्याला मिळते, जो शोधतो त्याला सापडते, आणि जो ठोकावतो, त्याच्यासाठी दार उघडले जाते.

⁹तुमच्यापैकी असा कोण मनुष्य आहे की, जो आपल्या मुलाने भाकर मागितली तर त्याला दाड देईल? ¹⁰किंवा मासा मागितला, तर त्याला साप देईल? ¹¹वाईट असूनही

जर तुम्हांला आपल्या मुलांना चांगल्या गोष्टी देण्याचे कळते तर तुमच्या स्वर्गातील पित्याकडे जे मागतात, त्यांच्या गरजा तो किती चांगल्या प्रकारे भागवील?

अति महत्वाचा नियम

¹²“यासाठी ज्या गोष्टी लोकांनी तुमच्यासाठी कराव्या असे तुम्हांला वाटते त्या सर्व गोष्टी तुम्हीही त्यांच्यासाठी करा. कारण नियमशास्त्राच्या व संदेष्ट्यांच्या शिकवणीचे सार हेच आहे.

स्वर्गाकडे जाणारा मार्ग आणि नरकाकडे जाणारा मार्ग

(लूक 13:24)

¹³“अरुंद दरवाजाने आत जा. कारण नाशाकडे जाण्याचा दरवाजा रूंद आहे, व मार्ग पसरट आहे. आणि त्यातून आत जाणारे पुष्कळ आहेत. ¹⁴पण जीवनाकडे जाण्याचा दरवाजा अरुंद व मार्ग अडचणीचा आहे, आणि फारच थोड्यांना तो सापडतो.

लोक काय काय करतात ते पाहा

(लूक 6:43-44; 13:25-27)

¹⁵“खोट्या संदेष्ट्याविषयी सावध असा. ते गरीब मेंढराचे रूप घेऊन तुमच्याकडे येतात. पण प्रत्यक्षात ते क्रूर लांडग्यांसारखे आहेत. ¹⁶त्यांच्या करणीवरून तुम्ही त्यांस ओळखाल. ज्याप्रमाणे काटेरी झाडाला दाक्षे लागत नाहीत, किंवा रिंगणीच्या झाडाला अंजिरे येत नाहीत, त्याचप्रमाणे वाईटाला चांगले फळ येत नाही. ¹⁷प्रत्येक चांगले झाड चांगली फळे देते, पण वाईट झाड वाईट फळे देते. ¹⁸चांगल्या झाडाला वाईट फळे येणार नाहीत, आणि वाईट झाडाला चांगली फळे येणार नाहीत. ¹⁹जे झाड चांगले फळ देत नाही ते तोडण्यात येते व अग्नीत टाकले जाते. ²⁰म्हणून अशा धोकेबाज लोकांना तुम्ही त्यांच्या फळांवरून ओळखाल. ²¹जे कोणी मला वरवर ‘प्रभु, प्रभु’ म्हणतो, तो प्रत्येक जण स्वर्गाच्या राज्यात जाईलच असे नाही तर माझ्या स्वर्गातील पित्याच्या इच्छेप्रमाणे जो वागेल तोच स्वर्गाच्या राज्यात जाईल. ²²त्या दिवशी मला अनेक जण म्हणतील, ‘हे प्रभु, आम्ही तुझ्या नावाने भूते काढली व तुझ्या नावाने पुष्कळ चमत्कार केले. ²³तेव्हा मी त्यांना स्पष्ट सांगेन की, मी तुम्हांला ओळखत नाही, अहो दुराचार करणाऱ्यांनो, माझ्यापासून चालते व्हा.

शहाणा मनुष्य व मूर्ख मनुष्य

(लूक 6:47-49)

²⁴“जे कोणी माझ्या सांगण्याप्रमाणे आचरण करतो तो शहाण्या माणसासारखा आहे; अशा सुज्ञ माणसाने आपले घर खडकावर बांधले. ²⁵मग जोराचा पाऊस झाला आणि पूर आला. जोराचा वारा आला. वादळात घर सापडले, पण ते पडले नाही. कारण त्याचा पाया खडकावर बांधला

होता. ²⁶जे कोणी माझे हे शब्द ऐकून त्याप्रमाणे आचरण करीत नाही तो कोणा एका मूर्ख माणसासारखा आहे; त्याने आपले घर वाळूवर बांधले. ²⁷मग जोराचा पाऊस आला आणि पूर आला. जोराचा वारा सुटला. वादळवाऱ्यात ते घर सापडले आणि कोसळून पडले.”

²⁸जेव्हा ह्या बोधकथा सांगण्याचे येशूने संपविले तेव्हा लोकांचा समुदाय त्याच्या शिकवण्याने थक्क झाला. ²⁹कारण येशू त्यांना त्यांच्या धर्मशिक्षकांप्रमाणे नव्हे, तर अधिकारवाणीने शिकवीत होता.

येशू एका आजारी माणसाला बरे करतो

(मार्क 1:40-45; लूक 5:12-16)

8 येशू डोंगरावरून खाली आला. पुष्कळ लोक त्याच्यामागे चालत होते. ²तेव्हा एक कुष्ठरोग झालेला मनुष्य त्याच्याकडे येऊन वाकून त्याच्या पाया पडून म्हणाला, “प्रभु, तुमची इच्छा असल तर तुम्ही मला शुद्ध करण्यास समर्थ आहात.”

³मग येशूने आपला हात पुढे करून त्याला स्पर्श केला व म्हटले, “तू शुद्ध व्हावेस अशी माझी इच्छा आहे;” आणि ताबडतोब तो कुष्ठरोगी बरा झाला. ⁴“हे जे घडले ते कुणाला सांगू नकोस, तर जाऊन स्वतःला याजकांना दाखव आणि तू कुष्ठरोगमुक्त झालास ह्याचे प्रमाण म्हणून मोशेने ठरवून दिलेले अर्पण वाहून टाक. ह्यामुळे तू शुद्ध झाल्याचे लोकांना कळेल.”

येशू सेनाधिकाऱ्याच्या नोकराला बरे करतो

(लूक 7:1-10; योहान 4:43-54)

⁵येशू कफर्णाहूम शहरास गेला. जेव्हा त्याने शहरात प्रवेश केला, तेव्हा एक सेनाधिकारी त्याच्याकडे आला ⁶आणि विनंती करू लागला की, “प्रभु, माझा नोकर पक्षाघाताने खूपच त्रासलेला आहे व तो माझ्या घरात पडून आहे.”

⁷येशू त्याला म्हणाला, “मी येऊन त्याला बरे करीन.” ⁸तेव्हा सेनाधिकारी म्हणाला, “प्रभु, आपण माझ्या घरी यावे इतकी माझी योग्यता नाही. आपण फक्त शब्द बोला म्हणजे माझा नोकर बरा होईल. ⁹कारण मी स्वतः दुसऱ्या अधिकाऱ्यांच्या हाताखाली काम करतो आणि माझ्या हाताखाली देखील अनेक शिपाई आहेत. मी एखाद्याला ‘जा’ म्हणतो आणि तो जातो आणि दुसऱ्याला ‘ये’ म्हटल्यावर तो येतो. मी माझ्या नोकराला ‘अमूक कर’ असे सांगतो आणि तो ते करतो.”

¹⁰येशूने जेव्हा हे ऐकले तेव्हा त्याला आश्चर्य वाटले आणि जे त्याच्यामागून चालत होते, त्यांना तो म्हणाला, “मी तुम्हांला खरे सांगतो, इझ्राएलत इतका मोठा विश्वास असलेला एकही मनुष्य मला आढळला नाही. ¹¹मी तुम्हांला सांगतो, पुष्कळ जण पूर्वेकडून आणि पश्चिमेकडून येतील आणि अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांच्यासह स्वर्गाच्या

राज्यात मेजासभोवती मेजवानीसाठी बसतील. ¹²परंतु जे खरे वारस आहेत, ते बाहेरच्या अंधारात टाकले जातील. तेथे रडणे व दात खाणे चालेल.”

¹³मग येशू सेनाधिकाऱ्याला म्हणाला, “जा! तू जसा विश्वास धरलास तसे होईल.” आणि त्याच क्षणी त्याचा नोकर बरा झाला.

येशू अनेकांना बरे करतो (मार्क 1:29-34; लूक 4:38-41)

¹⁴मग येशू पेत्राच्या घरी आला. तेथे पेत्राची सासू तापाने आजारी पडली आहे, असे येशूने पाहिले. ¹⁵त्याने तिच्या हाताला स्पर्श केला तेव्हा तिचा ताप निघाला. मग ती उठून त्याची सेवा करू लागली. ¹⁶त्या संध्याकाळी लोकांनी भूतबाधा झालेल्या पुष्कळ लोकांना त्याच्याकडे आणले. येशूने शब्द बोलून ती भुते घालविली व सर्व प्रकारच्या रोग्यांना बरे केले. ¹⁷यश्या संदेष्ट्यांच्या द्वारे जे सांगितले होते ते पूर्ण व्हावे म्हणून असे झाले. यश्याने असे म्हटले होते:

“त्याने आमच्या व्याधी स्वतःवर घेतल्या, त्याने आमचे रोग वाहिले.” यशया 53:4

येशूला अनुसरणे (लूक 9:57-62)

¹⁸आपल्या भोवती खूप लोक आहेत हे येशूने पाहिले तेव्हा त्याने त्यांना सरोवराच्या पलीकडे जाण्याची आज्ञा केली. ¹⁹मग एक नियमशास्त्राचा शिक्षक त्याच्याकडे आला आणि म्हणाला, “गुरुजी, आपण जेथे जाल तेथे मी आपल्या मागे येईन.”

²⁰येशू त्याला म्हणाला, “कोल्ह्यांना राहयला बिळे आणि आकाशातील पाखरांना घरटी आहेत, परंतु मनुष्याच्या पुत्राला डोके सुध्दा टेकावयास जागा नाही.”

²¹मग येशूच्या शिष्यांपैकी आणखी एक जण येशूला म्हणाला, “प्रभु, पहिल्यांदा मला जाऊ द्या व माझ्या वडिलांना पुरून येऊ द्या.”

²²मग येशू त्याला म्हणाला, “तू माझ्या मागे ये. जे मेलेले आहेत त्यांना त्यांच्या मेलेल्यांना पुरू दे.”

येशू वादळ थांबवितो (मार्क 4:35-41; लूक 8:22-25)

²³मग येशू नावेत गेल्यावर त्याच्यामागून त्याचे शिष्य नावेत गेले. ²⁴अचानक, समुद्रात इतके मोठे वादळ झाले की, नाव लाटांमध्ये पूर्णपणे गुरफटून गेली. आणि येशू तर नावेत झोपला होता. ²⁵तेव्हा शिष्य त्याच्याकडे गेले आणि त्यांनी त्याला जागे केले व म्हटले, “प्रभु, आम्हांला वाचवा. आपण बुडत आहोत.”

²⁶येशूने उत्तर दिले, “तुम्ही विश्वासात किती उणे आहात रे? तुम्ही का घाबरता?” मग त्याने उठून वारा व लाटा यांना अधिकारवाणीने शांत होण्यास सांगितले. वारा थांबला. समुद्र अगदी शांत झाला. ²⁷तेव्हा लोकांना मोठे आश्चर्य वाटले, ते म्हणाले, “हा कोणत्या प्रकारचा मनुष्य आहे? वारा व समुद्र देखील त्याचे ऐकतात.”

येशू दोन माणसांमधून भूते काढतो (मार्क 5:1-20; लूक 8:26-39)

²⁸मग येशू समुद्राच्या पलीकडे असलेल्या गरदेकरांच्या देशात आला, तेव्हा दोन भूतबाधा झालेली माणसे स्मशानातून येशूकडे आली. ही माणसे स्मशानातील कबरांमध्ये राहत होती. ती फार भेसूर होती, त्यामुळे कोणीही त्यांच्या वाटेला जात नसे. ²⁹ती दोघे येशूकडे आली व म्हणाली, “देवाच्या पुत्रा, तुला आमच्याकडून काय पाहिजे? नेमलेल्या वेळेपूर्वीच तू आम्हांला शिक्षा करायला आलास काय?”

³⁰त्या ठिकाणापासून थोड्या अंतरावर डुकरांचा एक कळप चरत होता. ³¹ती भुते त्याला विनंती करून लागली, ती म्हणाली, “जर तू आम्हांला ह्यांच्यामधून काढून टाकणार असशील तर आम्हांला त्या डुकरांच्या कळपात जाऊ दे. ³²तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, “जा.” मग ती त्यांच्यामधून निघून डुकरांमध्ये गेली. तेव्हा तो संपूर्ण कळप कड्यावरून खाली धावत जाऊन पाण्यात बुडाला. ³³मग त्यांना चारणारे पळाले व त्यांनी नगरात जाऊन सर्वांना हे वर्तमान, तसेच भूतबाधा झालेल्यांचे काय झाले तेही सांगितले. ³⁴तेव्हा सर्व शहर येशूला भेटायला निघाले; आणि जेव्हा त्यांनी त्याला पाहिले तेव्हा येशूने त्यांच्या प्रदेशातून निघून जावे अशी विनंती त्यांनी त्याला केली.

येशू एका पक्षाघाती मनुष्याला बरे करतो (मार्क 2:1-12; लूक 5:17-26)

9 येशू नावेत चढला व परत आपल्या नगरात गेला. ²तेव्हा काही लोकांनी पक्षाघात झालेल्या मनुष्याला येशूकडे आणले. तो मनुष्य बाजेवर पडून होता. येशूने त्यांचा विश्वास पाहून त्या पक्षाघाती मनुष्याला म्हटले, “तरुण मुला, काळजी करू नकोस. तुझ्या पापांची क्षमा झाली आहे.” ³नियमशास्त्राच्या काही शिक्षकांनी हे ऐकले आणि ते आपसात म्हणाले, “हा मनुष्य तर ईश्वराची निंदा करीत आहे.”

⁴त्यांचे विचार ओळखून येशू म्हणाला, “तुमच्या अंतःकरणात तुम्ही वाईट विचार का करता? ⁵कारण, तुझ्या पापांची क्षमा झाली आहे असे म्हणणे, किंवा उठून चालू लाग, असे म्हणणे यातून कोणते सोपे आहे? ⁶परंतु तुम्ही हे समजून घ्यावे की, मनुष्याच्या पुत्राला, पृथ्वीवर पापाची क्षमा करण्याचा अधिकार आहे.” मग येशू त्या पक्षाघाती मनुष्याला म्हणाला, “ऊठ! आपला बिछाना घे

आणि घरी जा." ⁷मग तो उठून आपल्या घरी गेला. ⁸लोकांनी हे पाहिले व ते थक्क झाले आणि ज्या देवाने मनुष्यास असा अधिकार दिला त्याचा त्यांनी गौरव केला.

येशू मत्तयाची निवड करतो (मार्क 2:13-17; लूक 5:27-32)

⁹मग येशू तेथून पुढे निघाला, तेव्हा त्याने मत्तय नावाच्या माणसाला जकातीच्या नाक्यावर बसलेले पाहिले. तेव्हा येशू त्याला म्हणाला, "माझ्यामागे ये." तेव्हा तो उठून त्याच्यामागे गेला. ¹⁰येशू मत्तयाच्या घरी जेवत असता, पुष्कळ जकातदार व पापी आले आणि येशू व त्याचे शिष्य यांच्याबरोबर जेवायला बसले.

¹¹परुशांनी ते पाहिले. त्यांनी येशूच्या शिष्यांस विचारले, "तुमचा गुरू जकातदार व पापी यांच्याबरोबर का जेवतो?" ¹²येशूने त्यांना हे बोलताना ऐकले, तो त्यांना म्हणाला, "जे निरोगी आहेत त्यांना वैद्याची गरज नाही तर जे आजारी आहेत त्यांना आहे. ¹³मी तुम्हांला सांगतो, जा आणि याचा अर्थ काय ते शिका: 'मला यज्ञपशूंची अर्पणे नकोत, तर दया हवी.' मी नीतिमान लोकांना नव्हे, तर पापी लोकांना बोलावण्यास आलो आहे." *

येशू इतर धार्मिक यहुदांसारखा नाही (मार्क 2:18-22; लूक 5:33-39)

¹⁴मग योहानाचे शिष्य त्याच्याकडे आले आणि त्यांनी त्याला विचारले, "आम्ही व परुशी पुष्कळ वेळा उपास करतो. पण तुझे शिष्य उपास करीत नाहीत. ते का?"

¹⁵येशूने त्यांना उत्तर दिले, "नवरा मुलगा (वर) सोबत असताना त्याचे वऱ्हाडी दुःखी कोसे राहतील? अशी वेळ येईल जेव्हा नवऱ्या मुलाला त्यांच्यापासून दूर केले जाईल तेव्हा ते उपास करतील. ¹⁶कोणी नव्या कापडाचे ठिगळ जुन्या कापडाला लावीत नाही, कारण ते ठिगळ त्या कापडापासून निघून जाईल व छिद्र अधिक मोठे होईल. ¹⁷तसेच नवा द्राक्षारस जुन्या कातडी पिशवीत कोणी घालीत नाहीत, घातला तर पिशव्या फुटतात व त्यांचा नाश होतो. म्हणून लोक नवा द्राक्षारस नव्या पिशव्यात घालतात, तेव्हा दोन्हीही चांगले राहतात."

येशू मृत मुलीला जीवंत करतो आणि आजारी स्त्रीला बरे करतो (मार्क 5:21-43; लूक 8:40-56)

¹⁸येशू या बोधकथा सांगत असता यहुदांच्या सभास्थानाचा एक अधिकारी त्याच्याकडे आला व येशूच्या पाया पडून म्हणाला, "माझी मुलगी आताच मेली आहे. परंतु आपण येऊन आपल्या हाताचा स्पर्श केला तर ती पुन्हा जिवंत होईल."

मला ... आहे होशेय 6:6

¹⁹तेव्हा येशू व त्याचे शिष्य त्या सेनाधिकाऱ्याबरोबर निघाले. ²⁰वाटेत बारा वर्षांपासून रक्तस्राव असलेली एक स्त्री मागून येऊन येशूच्या जवळ पोहोचली व त्याच्या वस्त्राला शिवली. ²¹कारण तिने आपल्या मनात म्हटले, "मी केवळ त्याच्या वस्त्राला शिवले तरी बरी होईन." ²²तेव्हा येशू मागे वळून तिला पाहून म्हणाला, "बाई काळजी करू नकोस! तुझ्या विश्वासाने तुला बरे केले आहे." आणि ती स्त्री त्याच क्षणी बरी झाली.

²³मग येशू त्या यहुदी सभास्थानाच्या अधिकाऱ्याच्या घरात आला. तेव्हा त्याने बासरी वाजविणाऱ्या व गोंधळ करणाऱ्या जमावाला पाहिले. ²⁴येशू म्हणाला, "जा, मुलगी मेलेली नाही, ती झोपेत आहे." तेव्हा लोक येशूला हसले. ²⁵मग त्या जमावाला बाहेर पाठविल्यावर त्याने आत जाऊन तिचा हात आपल्या हातात घेतला आणि ती मुलगी उठली. ²⁶आणि ही बातमी त्या प्रांतात पसरली.

येशू आजारी लोकांना बरे करतो

²⁷तेव्हा येशू तेथून जात असता दोन आंधळे त्याच्यामागे ओरडत चालले. म्हणू लागले, "दाविदाच्या पुत्रा, आम्हांवर दया करा."

²⁸येशू आत गेला तेव्हा ते आंधळेही आत गेले. त्याने त्यांना विचारले, "मी तुम्हांला दृष्टि देऊ शकेन असा तुमचा विश्वास आहे का?"

"होय, प्रभु," त्यांनी उत्तर दिले.

²⁹मग त्याने त्यांच्या डोळ्यांना स्पर्श केला आणि म्हणाला, "तुमच्या विश्वासाप्रमाणे तुमच्या बाबतीत घडो." ³⁰आणि त्यांना पुन्हा दृष्टि आली. येशूने त्यांना सक्त ताकीद दिली, "पाहा, हे कोणाला कळू देऊ नका." ³¹परंतु ते बाहेर गेले आणि त्यांनी त्या प्रदेशात सगळीकडे ही बातमी पसरविली. ³²मग ते दोघे निघून जात असताना लोकांनी एका भूतबाधा झालेल्या माणसाला येशूकडे आणले. ³³जेव्हा येशूने त्यामधून भूत काढून टाकले तेव्हा पूर्वी मुका असलेला तो मनुष्य बोलू लागला. लोकांना ह्याचे आश्चर्य वाटले व ते म्हणाले, "इझ्राएलमध्ये याआधी असे कधीही झालेले पाहण्यात आले नाही."

³⁴परंतु परुशी म्हणाले, "हा भूतांच्या अधिपतीच्या साहाय्याने भुते काढतो."

येशूला असहाय लोकांविषयी कळवळा वाटतो

³⁵येशू त्यांच्या सभास्थानांमध्ये शिक्षण देत व राज्याचे शुभवर्तमान गाजवीत आणि सर्व प्रकारचे रोग व सर्व प्रकारचे आजार बरे करीत सर्व नगरातून व सर्व खेड्यातून फिरला. ³⁶आणि जेव्हा त्याने त्रासलेल्या असहाय लोकांचे समुदाय पाहिले तेव्हा त्याला त्यांचा कळवळा आला. कारण मेंढपाळ नसलेल्या मेंढरांसारखे ते कष्टी व पांगलेले होते. ³⁷तो आपल्या शिष्यांस म्हणाला, "पीक खरोखर फार आहे, पण कामकरी थोडे आहेत. ³⁸म्हणून तुम्ही पिकाच्या

प्रभूची प्रार्थना करा यासाठी की, त्याने आपल्या पिकाची कापणी करायला कामकरी पाठवावेत."

येशू त्याच्या प्रेषितांना उपदेश करायला पाठवितो

(मार्क 3:13-19; 6:7-13; लूक 6:12-16; 9:1-6)

10 येशूने आपल्या बारा शिष्यांना आपल्याजवळ बोलविले, आणि त्याने त्यांना भुते घालविण्याचा अधिकार दिला. तसेच प्रत्येक आजार व दुखणी बरे करण्याचा अधिकार दिला. ²बारा प्रेषितांची नावे अशी आहेत: पेत्र (ज्याला शिमोन म्हणत), आणि त्याचा भाऊ अंद्रिया, जब्दीचा मुलगा याकोब व त्याचा भाऊ योहान, ³फिलीप्प व बर्थलमय, थोमा आणि जकातदार मत्तय, अल्फीचा मुलगा याकोब व तद्दय, ⁴शिमोन कनानी व पुढे ज्याने त्याचा विश्वासघात केला तो यहूदा इस्कार्योत.

⁵या बाराजणांना पुढील सूचना देऊन पाठविण्यात आले: "यहुदीतर लोकांमध्ये जाऊ नका व शोमरोनी लोकांच्या कोणत्याही नगरात प्रवेश करू नका. ⁶तर त्याऐवजी इस्राएलच्या हरवलेल्या मेंढरांकडे जा. ⁷तुम्ही जाल तेव्हा हा संदेश जाहीर करा: 'स्वर्गाचे राज्य जवळ आले आहे' ⁸रोग्यांना बरे करा, मृतांना उठवा. कुष्ठरोग्यांना शुद्ध करा, भुते काढा, तुम्हांला फुकट मिळाले आहे म्हणून फुकट द्या. ⁹तुमच्या कमरेला सोने, चांदी किंवा तांबे घेऊ नका. ¹⁰सोबत पिशवी घेऊ नका, तुमच्या प्रवाससाठी फक्त तुमचे अंगावरचे कपडे असू द्या व पायातील वहाणा असू द्या. अधिकचे वस्त्र किंवा वहाणा घेऊ नका. काठी घेऊ नका, कारण काम करणाऱ्याच्या गरजा भागणे आवश्यक आहे. ¹¹ज्या कोणत्याही नगरात किंवा खेड्यात तुम्ही जाल, तेथे कोण योग्य व्यक्ति आहे याचा शोध करा आणि तेथून निघेपर्यंत त्या व्यक्तीच्या घरी राहा. ¹²त्या घरात प्रवेश करतवेळी 'येथे शांति नांवे' असे म्हणा. ¹³जर ते घर खरोखर योग्य असेल तर तुमची शांति तेथे राहिल पण जर ते घर योग्य नसेल तर तुमची शांति तुमच्याकडे परत येईल. ¹⁴आणि जो कोणी तुम्हांला स्वीकारणार नाही किंवा तुमचे शब्द ऐकणार नाही तेव्हा त्याच्या घरातून किंवा नगरातून बाहेर पडताना तुम्ही आपल्या पायाची धूळ झटकून टाका. ¹⁵मी तुम्हांला खरे सांगतो. न्यायाच्या दिवशी त्या नगरापेक्षा सदेम आणि गमोराला अधिक सोपे जाईल.

येशू छळाविषयी सावध करतो

(मार्क 13:9-13; लूक 21:12-17)

¹⁶"लांडग्यांमध्ये जसे मेंढरास पाठवावे तसे मी तुम्हांस पाठवीत आहे, म्हणून तुम्ही सापांसारखे चतुर आणि कबुतरांसारखे सरळ स्वभावी अस. ¹⁷माणसांविषयी सावध असा, कारण ते तुम्हांला न्यायसभेच्या स्वाधीन करतील आणि त्यांच्या सभस्थानांमध्ये ते तुम्हांला फटके मारतील. ¹⁸माझ्यामुळे ते तुम्हांला राज्यपाल व राजे यांच्यासमोर

आणतील. तुम्ही त्यांच्यापुढे व यहूदीतर लोकांसमोर माझ्याविषयी सांगाल. ¹⁹जेव्हा तुम्हांला अटक करतील तेव्हा काय बोलवे किंवा कसे बोलवे याविषयी काळजी करू नका. त्यावेळेला तुम्ही काय बोलायचे ते सांगितले जाईल. ²⁰कारण बोलणारे तुम्ही नसून तुमच्या पित्याचा आत्मा तुमच्याद्वारे बोलेल.

²¹"भाऊ आपल्या भावाविरुद्ध व पिता आपल्या मुलाविरुद्ध उठेल आणि त्याला विश्वासघाताने मारण्यास सोपवून देईल. मुले आईवडिलांविरुद्ध उठून त्यांना जिवे मारण्यास देतील. ²²माझ्यामुळे सर्व तुमचा द्वेष करतील. पण शेवटपर्यंत जो टिकेल तोच तरेल. ²³एका ठिकाणी जर तुम्हांला त्रास दिला जाईल, तर दुसरीकडे जा. मी तुम्हांला खरे सांगतो मनुष्याचा पुत्र येईपर्यंत इस्राएलच्या सर्व गावांमध्ये तुमचे असे फिरणे संपणार नाही.

²⁴"विद्यार्थी त्याच्या शिक्षकापेक्षा वरचढ नाही, किंवा नोकर मालकाच्या वरचढ नाही. ²⁵विद्यार्थी आपल्या शिक्षकासारखा व नोकर आपल्या मालकासारखा होणे, इतके पुरे. जर घराच्या धन्याला त्यांनी बालजबूल म्हटले तर घरातील इतर माणसांना ते किती वाईट नावे ठेवतील!"

लोकांचे नको तर देवाचे भय बाळगा

(लूक 12:2-7)

²⁶"म्हणून त्यांना भिऊ नका, कारण उघडे होणार नाही असे काही झाकलेले नाही आणि कळणार नाही असे काही गुप्त नाही. ²⁷जे मी तुम्हांला अंधारात सांगतो ते तुम्ही प्रकाशात बोला, आणि कानात सांगितलेले जे तुम्ही ऐकता ते तुम्ही छपरावरून गाजवा. ²⁸जे शरीराला वधतात पण आत्म्याचा वध करू शकत नाहीत त्यांना भिऊ नका, तर त्यापेक्षा आत्म्याला व शरीराला जो मारू शकतो व नरकात टाकू शकतो त्याला भ्या. ²⁹दोन चिमण्या एका पैशाला विकत नाहीत का? तरीही तुमच्या पित्याच्या इच्छेशिवाय त्यातील एकही जमिनीवर पडणार नाही.

³⁰"आणि तुमच्या डोक्यावरचे केससुद्धा त्याने मोजलेले आहेत. ³¹म्हणून घाबरू नका. पुष्कळ चिमण्यांपेक्षा तुम्ही अधिक मौल्यवान आहात.

³²"जो कोणी मनुष्यांसमोर मला स्वीकारील त्याला मीसुद्धा माझ्या स्वर्गातील पित्यासमोर स्वीकारिन. ³³पण जो कोणी मनुष्यांसमोर मला नाकारील त्याला मी सुद्धा माझ्या स्वर्गातील पित्यासमोर नाकारिन. ³⁴असे समजू नका की मी पृथ्वीवर शांति करायला आलो आहे; मी शांति स्थापित करायला आलो नाही तर तलवार चालवायला आलो आहे. ³⁵⁻³⁶मी फूट पाडायला आलो आहे,

'म्हणजे मुलाला त्याच्या पित्याविरुद्ध आणि मुलीला तिच्या आईविरुद्ध सुनेला तिच्या सासूविरुद्ध उभे करायला आलो आहे. सारांश मनुष्याच्या घरचीच माणसे त्याचे शत्रू होतील.'

मीखा 7:6

³⁷“जो माझ्यापेक्षा स्वतःच्या पित्यावर किंवा आईवर अधिक प्रीति करतो, तो मला योग्य नाही. जो माझ्यापेक्षा आपल्या मुलावर, मुलीवर अधिक प्रीति करतो, तो मला योग्य नाही. ³⁸जो आपला वधस्तंभ घेऊन माझ्यामागे येण्याचे नाकारतो, तो मला योग्य नाही. ³⁹जो आपला जीव मिळवितो तो त्याला गमावील पण जो माझ्याकरिता आपला जीव गमावतो तो त्याला मिळवील. ⁴⁰जी व्यक्ति तुम्हांला स्वीकारते ती व्यक्ति मला स्वीकारते आणि ज्या पित्याने मला पाठविले त्यालाही स्वीकारते. ⁴¹जो कोणी संदेष्ट्यांचा स्वीकार त्याच्या संदेशाच्या सेवेमुळे करतो, त्याला संदेष्ट्याचे प्रतिफल मिळेल, आणि जो धार्मिकाचा स्वीकार त्याच्या धार्मिकतेसाठी करतो, त्याला धार्मिकाचे प्रतिफल मिळेल. ⁴²मी तुम्हांला खरे सांगतो की, जो कोणी शिष्यांच्या नावाने या लहानातील एकाला केवळ प्यालाभर थंड पाणी प्यायला देईल तो आपल्या प्रतिफलाला मुळीच मुकणार नाही.”

येशू आणि बाप्टिस्मा करणारा योहान (लूक 7:18-35)

11 येशूने त्याच्या बारा शिष्यांना ह्या गोष्टी सांगण्याचे संपविल्यावर तो तेथून निघाला आणि गालील प्रांतातील गावांमध्ये फिरून शिकवू आणि उपदेश करू लागला. ²बाप्टिस्मा करणारा योहान तुरूंगात होता. त्याने ख्रिस्त करीत असलेल्या गोष्टीविषयी ऐकले. तेव्हा योहानाने काही शिष्यांना येशूकडे पाठविले. ³आणि त्याला विचारले, “जो येणार होता, तो तूच आहेस? किंवा आम्ही दुसऱ्याची वाट पाहामी?”

⁴येशूने उत्तर दिले, “जे तुम्ही ऐकता व पाहता ते योहानाला जाऊन सांगा. ⁵आंधळे पाहू शकतात. पांगळे चालतात. कुष्ठरोगी शुद्ध केले जातात, बहिरे ऐकतात, मेलेले उठविले जातात व गरिबांना सुवातां सांगण्यात येते. ⁶धन्य तो पुरुष जो माझ्यामुळे अडखळत नाही.”

⁷मग ते जात असता येशू योहानाविषयी लोकांशी बोलू लागला, “तुम्ही वैराण प्रदेशात काय पाहायला गेला होता? वाऱ्याने हलविलेला बोरू काय? ⁸तुम्ही काय पाहायला गेला होता? तलम वस्त्र घातलेल्या माणसाला पाहायला गेला होता काय? तलम वस्त्र घालणारे राजांच्या राजवाड्यात असतात. ⁹तर मग तुम्ही बाहेर कशाला गेला होतात? संदेष्ट्याला पाहायला काय? होय. मी तुम्हांला सांगतो, आणि संदेष्ट्यांपेक्षा अधिक असा योहान होता. ¹⁰त्याच्याविषयी असे लिहिण्यात आले आहे:

‘पाहा, मी माझ्या दूताला तुझ्यापुढे पाठवितो तो तुझ्यासाठी मार्ग तयार करील.’ मलाखी 3:1

¹¹मी तुम्हांला खरे सांगतो की, स्त्रियांपासून जन्मलेल्यांमध्ये बाप्टिस्मा करणारा योहान याच्यापेक्षा मोठा

असा कोणी झाला नाही, तरीही स्वर्गाच्या राज्यात जो अगदी लहान आहे तो त्याच्यापेक्षा मोठा आहे. ¹²बाप्टिस्मा करणाऱ्या योहानाच्या काळापासून आतापर्यंत लोक स्वर्गाच्या राज्याचा स्वीकार व प्रसार प्रभावीपणे करीत आहेत. ¹³कारण योहानापर्यंत सर्व संदेष्टे व नियमशास्त्र यांनी संदेश दिले. ¹⁴आणि जर तुम्ही ते स्वीकारण्यास तयार असाल तर येणारा एलीया तो हाच आहे. ¹⁵ज्याला ऐकायला कान आहेत तो ऐको.

¹⁶“या पिढीला मी कोणती उपमा देऊ? जी मुले बाजारात बसून आपल्या सोबत्यांना हाक मारतात त्यांच्यासारखी ही पिढी आहे. ¹⁷ती म्हणतात,

‘आम्ही तुमच्यासाठी संगीत वाजविले तरी तुम्ही नाचला नाहीत, आम्ही विलाप केला तरी तुम्ही ऊर बडवून घेतले नाही.’

¹⁸योहान काही न खाता व पिता आला, पण ते म्हणतात ‘त्याला भूत लागले आहे’, ¹⁹इतरांप्रमाणेच मनुष्याचा पुत्र खात पीत आला. लोक म्हणतात, ‘पाहा हा किती खातो? किती पितो? जकातदार व पापी लोकांचा मित्र,’ परंतु ज्ञानाची योग्यता त्याच्याद्वारे घडणाऱ्या योग्य गोष्टीमुळे ठरते.”

जे विश्वास ठेवीत नाहीत त्यांच्यापासून येशू लोकांना सावध करतो (लूक 10:13-15)

²⁰तेव्हा ज्या नगरांमध्ये त्याने सर्वात जास्त चमत्कार केले होते त्या नगरांतील लोकांनी पश्चाताप केला नाही, म्हणून येशूने त्यांना दोष दिला. ²¹“हे खोरजिना, तुझा धिक्कार असो! हे बेथसैदा तुझा धिक्कार असो! कारण तुमच्यामध्ये जी पराक्रमाची कृत्ये करण्यात आली ती जर सौर व सिदोन यांच्यामध्ये केली असती तर त्यांनी त्वरेने पूर्वीच गोणपाट नेसून व अंगाला राख फासून पश्चाताप केला असता. ²²पण मी तुम्हांला सांगतो की, न्यायाच्या दिवशी सौर व सिदोन यांना तुमच्यापेक्षा अधिक सोपे जाईल. ²³आणि तू करफर्णहूमा, तू आकाशापर्यंत उंच होशील काय? तू नरकापर्यंत खाली जाशील, कारण जे चमत्कार तुझ्यामध्ये करण्यात आले ते जर सदेमात करण्यात आले असते तर ते शहर आतापर्यंत टिकले असते. ²⁴पण मी तुम्हांस सांगतो की, न्यायाच्या दिवशी तुमच्यापेक्षा सदेम नगराला सोपे जाईल.”

येशू त्याच्या लोकांना विव्वांति देतो (लूक 10:21-22)

²⁵मग येशू म्हणाला, “हे पित्या, आकाशाच्या व पृथ्वीच्या प्रभु मी तुझे उपकार मानतो. कारण तू या गोष्टी ज्ञानी व

बुद्धिमान लोकांपासून गुप्त ठेवून बालकांना प्रकट केल्या. ²⁶होय पित्या, तू हे केलेस, कारण खरोखर तुला असेच करायचे होते. ²⁷माझ्या पित्याने मला सर्व काही दिले आहे. आणि पित्यावाचून कोणी पुत्राला ओळखीत नाही, आणि पुत्रावाचून व ज्याला प्रगट करायची पुत्राची इच्छा आहे त्याच्याशिवाय कोणीही पित्याला ओळखीत नाही. ²⁸जे थकलेले व ओझ्याने लादलेले असे सर्व तुम्ही मजकडे या आणि मी तुम्हांला विश्रांति देईन. ²⁹माझे जू आपणांवर घ्या; माझ्यापासून शिका, म्हणजे तुमच्या आत्म्यास विश्रांति मिळेल. ³⁰कारण माझे जू सोपे आहे आणि माझे ओझे हलके आहे.”

काही यहूदी येशूवर टीका करतात (मार्क 2:23-28; लूक 6:1-5)

12 त्या दिवशी म्हणजे शब्बाथ * दिवशी येशू धान्याच्या शेतातून चालला होता. शेतात पीक उभे होते. येशूच्या शिष्यांना भूक लागली होती, म्हणून ते कणसे मोडून खाऊ लागले. ²जेव्हा परुश्यांनी हे पाहिले, तेव्हा ते येशूला म्हणाले, “पाहा, तुमचे शिष्य शब्बाथ दिवशी जे करू नये ते करीत आहेत.” ³तेव्हा त्याने त्यांना म्हटले, “दाविदाला व त्याच्याबरोबरच्या माणसांना भूक लागली तेव्हा त्याने काय केले, हे तुम्ही वाचले आहे काय? ⁴देवाच्या मंदिरात तो गेला आणि त्याने व त्याच्या बरोबर असलेल्या लोकांनी समर्पित केलेल्या भाकरी खाल्ल्या. असे कारणे नियमशास्त्राच्या विरुद्ध होते. फक्त याजकांनाच ती भाकर खाण्याची परवानगी होती. ⁵आणि तुम्ही नियमशास्त्र वाचले आहे की, प्रत्येक शब्बाथाच्या दिवशी मंदिरातील याजक मंदिरात शब्बाथ पवित्र पाळण्याविषयीचा नियम मोडीत असत परंतु ते तसे करू शकत असत. ⁶मी तुम्हांला सांगतो की, मंदिरापेक्षा महान असा कोणीतरी येथे आहे. ⁷पवित्र शास्त्र म्हणते, ‘मला यज्ञपशूंची अर्पणे नकोत, तर मला दया हवी.’ * याचा खरा अर्थ तुम्हांला समजला असता तर तुम्ही या निर्दोष लोकांना दोष लावला नसता. ⁸कारण मनुष्याचा पुत्र शब्बाथाचा प्रभु आहे.”

येशू हात वाळलेल्या माणसाला बरे करतो (मार्क 3:1-6; लूक 6:6-11)

⁹येशूने ते ठिकाण सोडले व यहूद्यांच्या सभास्थानात तो गेला. ¹⁰सभास्थानात हात वाळलेला एक मनुष्य होता. काही यहूद्यांनी येशूवर काही दोषारोप करता यावा या हेतूने त्याला विचारले, “शब्बाथ दिवशी रोग बरे करणे योग्य आहे काय?” ¹¹येशूने त्यांना उत्तर दिले, “जर तुमच्यापैकी एखाद्याकडे मेंढरू असेल व शब्बाथ दिवशी

ते खड्ड्यात पडले, तर तो त्याला वर काढणार नाही काय? ¹²तर मग मनुष्य मेंढरापेक्षा कितीतरी अधिक मौल्यवान आहे. म्हणून नियमशास्त्र लोकांना शब्बाथ दिवशी चांगले करण्याची मोकळीक देते.”

¹³मग येशू त्या वाळलेल्या हाताच्या मनुष्याला म्हणाला, “तुझा हात पुढे सरळ कर”. त्या मनुष्याने हात लांब केला व तो हात बरा झाला आणि दुसऱ्या हातासारखाच चांगला झाला. ¹⁴नंतर परुश्यांनी बाहेर जाऊन त्याला कसे मारावे याविषयी मसलत केली.

येशू देवाचा निवडलेला सेवक

¹⁵परुशी काय करीत आहेत ते येशूला माहीत होते. म्हणून येशू तेथून गेला. पुष्कळ लोक येशूच्या मागे निघाले व त्याने जे कोणी रोगी होते, त्या सर्वांना बरे केले. ¹⁶आणि त्याने त्यांना निक्षून सांगितले की, ‘तो कोण आहे, हे इतरांना सांगू नका.’ ¹⁷यशया संदेष्ट्याच्या द्वारे जे सांगितले गेले होते ते पूर्ण होण्यासाठी त्याने असे म्हटले.

¹⁸“हा माझा सेवक, याला मी निवडले आहे. मी त्याजवर प्रीति करतो, आणि त्याच्याविषयी मला संतोष वाटतो. मी आपला आत्मा त्याच्यावर ठेवीन, आणि तो यहूदीतरांसाठी योग्य न्यायाची घोषणा करील.

¹⁹तो वाद घालणार नाही किंवा ओरडणार नाही; रस्त्यावर लोक त्याचा आवाज ऐकणार नाहीत

²⁰वाकलेला बोरू तो मोडणार नाही आणि मंदावलेली वात तो विझविणार नाही. योग्य निर्णयाचा विजय होईपर्यंत तो असे करील.

²¹सर्व लोक त्याच्यावर आशा ठेवतील.”

यशया 42:1-4

येशूचे सामर्थ्य देवाकडून आहे (मार्क 3:20-30; लूक 11:14-23; 12:10)

²²मग काही माणसांनी एकाला येशूकडे आणले. तो मनुष्य आंधळा व मुका होता व त्याच्यामध्ये भूत होते. येशूने त्या माणसाला बरे केले व तो बोलू लागला व पाहू लागला. ²³सर्व लोक चकित झाले, ते म्हणाले, “हा दाविदाचा पुत्र असेल काय?” ²⁴परुश्यांनी लोकांना हे बोलताना ऐकले. परुशी म्हणाले, “भुते काढण्यासाठी येशू बालजबूल सैतानाचे सामर्थ्य वापरतो आणि बालजबूल हा तर भुतांचा प्रमुख आहे.”

²⁵परुशी कसला विचार करीत आहेत ते येशूला जाणवत होते. म्हणून येशू त्यांना म्हणाला, “आपसात लढणारी राज्ये नाश पावतात व फूट पडलेले शहर किंवा घर टिकत नाही. ²⁶आणि जर सैतानच सैतानाला काढतो तर त्यांच्यात मतभेद आहे, त्यांच्यात फूट आहे मग त्याचे राज्य कसे टिकेल? ²⁷आणि मी जर बालजबुलाच्या

शब्बाथ यहूदी कॅलेंडरप्रमाणे आठवड्याचा सातवा दिवस. यहूदी लोकांकरिता तो एक विशेष धार्मिक दिवस समजला जात असे.

मला ... दया हवी होशेय 6:6

सहय्याने भुते काढतो तर तुमची मुले कोणाच्या सामर्थ्याने भुते काढतात. म्हणून तुमचे स्वतःचे लोक तुम्हाला चूक ठरवितील. ²⁸परंतु मी जर देवाच्या साहाय्याने भुते काढतो तर देवाचे राज्य तुमच्यापर्यंत आले आहे हे निश्चित समजा.

²⁹“किंवा एखाद्या बलवान मनुष्याच्या घरात शिरून, त्याच्या घरातील सर्व वस्तूंची चोरी जर कोणाला करायची असेल तर प्रथम त्या बलवान मनुष्याला तो बांधून टाकील व मग तो चोरी करील. ³⁰एखादा मनुष्य जर माझे समर्थन करीत नसेल, तर तो माझ्याविरुद्ध आहे. जो मनुष्य माझ्याबरोबर काम करीत नाही तो माझ्याविरुद्ध काम करीत आहे. ³¹म्हणून मी तुम्हाला सांगतो, मनुष्यांना ते करीत असलेल्या सर्व पापांची क्षमा करण्यात येईल. ते जे काही वाईट बोलतील त्याबद्दलही क्षमा करण्यात येईल पण जर कोणी पवित्र आत्म्याविरुद्ध बोलेल, तर त्याला क्षमा करण्यात येणार नाही. ³²एखादा मनुष्य जर मनुष्याच्या पुत्राविरुद्ध काही बोलेल तर त्याला क्षमा करण्यात येईल पण जो कोणी पवित्र आत्म्याविरुद्ध बोलेल त्याला क्षमा होणार नाही. त्याला या काळीही क्षमा होणार नाही व भविष्यातही होणार नाही.

ज्या गोष्टी तुम्ही करता त्या तुम्ही कोण आहेत हे दाखवितात

(लूक 6:43-45)

³³जर तुम्हाला चांगले फळ हवे असेल, तर झाड चांगले करा. जर तुम्ही झाड चांगले करणार नाही, तर फळही चांगले येणार नाही. कारण झाड त्याच्या फळावरून ओळखले जाते. ³⁴अहो सापाच्या पिल्लांनो, तुम्ही वाईट असता तुम्हाला चांगल्या गोष्टी कशा बोलता येतील? जे अंतःकरणात आहे तेच तोंडावाटे बाहेर पडते. ³⁵चांगला मनुष्य आपल्या चांगल्या भांडारातून चांगल्या गोष्टी काढतो आणि वाईट माणूस आपल्या वाईट भांडारातून वाईट गोष्टी काढतो. ³⁶आणखी मी तुम्हांस सांगतो की. जो प्रत्येक व्यर्थ शब्द लोक बोलतील त्याचा हिशेब ते न्यायाच्या दिवशी देतील. ³⁷कारण तू आपल्या बोलण्यावरून न्यायी ठरशील आणि आपल्या बोलण्यावरूनच दोषी ठरशील.”

यहूदी लोक येशूकडे पुरावा मागतात (मार्क 8:11-12; लूक 11:29-32)

³⁸काही नियमशास्त्राचे शिक्षक व परूशी यांच्यापैकी काही जणांनी येशूला म्हटले, “गुरूजी, तुमच्या हातून एखादे चिन्ह पहावे अशी आमची इच्छा आहे.”

³⁹येशूने उत्तर दिले, “जे लोक देवाशी प्रामाणिक नाहीत, पापी आहेत असे लोक पुराव्यासाठी चमत्कार पाहू इच्छितात. पण योना संदेष्ट्याशिवाय दुसरे चिन्ह तुम्हांला मिळणार नाही. ⁴⁰कारण योना जसा तीन दिवस व तीन रात्री माशाच्या पोटात होता तसा मनुष्याचा पुत्र तीन दिवस व तीन रात्री पृथ्वीच्या पोटात राहील. ⁴¹जेव्हा तुमच्या

पिढीचा न्याय होईल, तेव्हा निनवेचे लोक उभे राहतील, तुमच्याविरुद्ध साक्ष देतील आणि तुम्हाला दोष देतील. कारण त्यांनी योनाच्या उपदेशावरून पश्चात्ताप केला. आणि आता तर तुमच्यामध्ये योनापेक्षा महान असा कोणी एक येथे आहे. ⁴²न्यायाच्या दिवशी दक्षिणेची राणी* या पिढीबरोबर उभी राहून हिला दोषी ठरवील. कारण शलमोनाचे ज्ञान ऐकायला ती पृथ्वीच्या शेवटापासून आली. आणि शलमोनापेक्षा महान असा कोणी येथे आहे!

सध्याचे लोक पापी आहेत

(लूक 11:24-26)

⁴³“जेव्हा अशुद्ध आत्मा माणसाला सोडून बाहेर निघून जातो तेव्हा तो पाणी नसलेल्या ठिकाणाहून विसावा शोधीत फिरतो पण तो त्याला मिळत नाही. ⁴⁴तेव्हा तो म्हणतो, ‘जेथून मी आलो त्या माझ्या घरात मी परत जाईन’ आणि जेव्हा तो परत येतो तेव्हा ते घर रिकामे असलेले तसेच स्वच्छ व नीटनेटके असे त्याला दिसते. ⁴⁵नंतर तो जाऊन आपल्यापेक्षा वाईट असे दुसरे सात आणखी आत्मे आपल्याबरोबर घेतो व ते आत शिरून त्याला झपाटतात व त्याच्यात राहतात. मग त्या माणसाची शेवटची स्थिति पहिल्यापेक्षा वाईट होते. तसेच आजच्या ह्या पापी पिढीचे होईल.”

येशूचे अनुयायी हेच त्याचे कुटुंब

(मार्क 3:31-35; लूक 8:19-21)

⁴⁶तो लोकांशी बोलत असता, त्याची आई व त्याचे भाऊ त्याच्याशी बोलण्यासाठी बाहेर वाट पाहत उभे होते. ⁴⁷तेव्हा कोणी तरी त्याला म्हणाले, “तुमची आई व भाऊ बाहेर उभे आहेत. ते तुमच्याशी बोलण्याची वाट पाहत आहेत.” ⁴⁸त्याच्याशी बोलणाऱ्याला त्याने उत्तर दिले, “कोण माझी आई? कोण माझा भाऊ?” ⁴⁹मग तो आपल्या शिष्यांकडे हात करून म्हणाला, “पाहा हे माझे आई व माझे भाऊ आहेत. ⁵⁰कारण माझ्या स्वर्गीय पिताच्या इच्छेनुसार जे वागतात, तेच माझे भाऊ, बहीण आणि आई आहेत.”

बी पेरागाऱ्याची बोधकथा

(मार्क 4:1-9; लूक 8:4-8)

13 त्याच दिवशी येशू घराबाहेर पडून सरोवराच्या काठी जाऊन बसला. ²पुष्कळ लोक त्याच्याभोवती जमले, म्हणून येशू नावेत जाऊन बसला व सर्व लोकसमुदाय किनाऱ्यावर उभा राहिला. ³तेव्हा त्याने त्यांना गोष्टीरूपाने बोध केला. तो म्हणाला, “एक शेतकरी बी पेरायला निघाला. ⁴तो पेरीत असता काही बी रस्त्यावर पडले, पक्षी आले व त्यांनी ते खाऊन टाकले. ⁵काही बी

खडकाळ जमिनीवर पडले, तेथे पुरेशी माती नव्हती. तेथे बी फार झपाट्याने वाढले. पण जमीन खोलवर नव्हती, म्हणून जेव्हा सूर्य उगवला तेव्हा रोपटे वाळून गेले. कारण त्याला खोलवर मुळे नव्हती. ⁷काही बी काटेरी झुडपावर पडले. काटेरी झुडूप वाढले आणि त्याने रोपाची वाढ खुंटविली. ⁸काही बी चांगल्या जमिनीवर पडले, ते रोप वाढले व त्याला धान्य आले. आणि कोठे शंभरपट, कोठे साठपट, कोठे तीसपट असे त्याने पीक दिले. ⁹ज्याला ऐकायला कान आहेत तो ऐको!”

येशूने बोधकथांचा वापर का केला

(मार्क 4:10-12; लूक 8:9-10)

¹⁰मग शिष्य त्याच्याजवळ आले आणि त्यांनी विचारले, “तुम्ही त्यांना गोष्टीरूपाने बोध का करता?”

¹¹तेव्हा त्याने उत्तर दिले, “स्वर्गाच्या राज्याची रहस्ये तुम्ही समजू शकता, पण त्यांना ते समजणार नाही. ¹²कारण ज्या कोणाजवळ आहे त्याला दिले जाईल व ते त्याला पुष्कळ होईल, परंतु ज्या कोणाकडे नाही त्याच्याजवळ जे असेल ते देखील त्याकडून काढून घेतले जाईल. ¹³म्हणून मी त्यांना गोष्टीरूपाने बोध करतो; कारण ते पाहत असताना ही त्यांना दिसत नाही आणि ऐकत असतांनाही त्यांना समजत नाही. ¹⁴तेव्हा हे लोक दाखवून देत आहेत की, त्यांच्यासंबंधी यश्याने पूर्वी जे लिहून ठेवले ते खरे आहे. ते असे :

‘तुम्ही लक्ष द्याल, ऐकाल पण तुम्हांला समजणार नाही, तुम्ही पाहाल आणि निरीक्षण कराल पण तुम्हांला काहीच दिसणार नाही

¹⁵कारण या लोकांचे अंतःकरण कठीण झाले आहे त्यांना कान आहेत पण ऐकू येत नाही. त्यांनी आपले डोळे मिटले आहेत. यासाठी की, या लोकांनी आपल्या डोळ्यांनी पाहू नये, आपल्या कानांनी ऐकू नये आपल्या अंतःकरणाने समजू नये व मागे फिरू नये, आणि मी त्यांना बरे करू नये.’
यशया 6:9-10

¹⁶पण तुमचे डोळे धन्य आहेत कारण ते पाहतात, तुमचे कान धन्य आहेत कारण ते ऐकतात. ¹⁷मी तुम्हांला खरे सांगतो, तुम्ही ज्या गोष्टी पाहत आहा त्या पाहण्यासाठी अनेक संदेष्टे व नीतिमान लोक आतुरतेने वाट पाहत होते. तरी त्यांना त्या पाहता आल्या नाहीत, आणि तुम्ही ज्या गोष्टी ऐकत आहात त्या ऐकण्याची त्यांची खूप इच्छा होती तरी त्यांनी त्या ऐकल्या नाहीत.

येशू बीयांविषयी स्पष्टीकरण करतो

(मार्क 4:13-20; लूक 8:11-15)

¹⁸‘पेरणाऱ्याच्या बोधकथेचा अर्थ काय हे समजून घ्या; ¹⁹कोणी राज्याची गोष्ट ऐकतो पण ती त्याला समजत

नाही, तेव्हा तो दुष्ट (सैतान) येतो व त्याच्या अंतःकरणात पेरलेले ते घेतो, वाटेवर पेरलेला तो हाच आहे. ²⁰खडकाळ जागेवर पेरलेला तो असा आहे की, तो वचन ऐकतो व लगेच आनंदाने स्वीकारतो. ²¹तरी त्याच्यामध्ये मूळ नसल्याने तो थोडा काळच टिकतो आणि वचनामुळे संकट आले किंवा कोणी छळ केला, व त्रास झाला म्हणजे तो लगेच अडखळतो. ²²आणि काटेरी झाडांमध्ये पेरलेला असा आहे की, तो वचन ऐकतो पण जगिक गोष्टीविषयीचा ओढा, संपत्तीचा मोह ही वचनाला वाढू देत नाहीत आणि तो निष्फळ होतो. ²³चांगल्या जमिनीवर पेरलेला असा आहे की, तो वचन ऐकतो, ते समजतो व तो निश्चितपणे पीक देतो. कोणी शंभरपट, कोणी साठपट, कोणी तीसपट असे पीक देतो.”

गहू आणि निदण यांची बोधकथा

²⁴नंतर येशूने त्यांना दुसरी बोधकथा सांगितली. तो म्हणाला, “स्वर्गाचे राज्य हे एखाद्या मनुष्याने आपल्या शेतात चांगले बी पेरण्यासारखे आहे. ²⁵पण लोक झोपेत असता त्या मनुष्याचा शत्रू आला व गव्हामध्ये निदण पेरून गेला. ²⁶पण जेव्हा रोपे वाढली व दाणे आले तेव्हा निदणही दिसू लागले. ²⁷मग त्या माणसाचे नोकर त्याच्याकडे आले व म्हणाले, ‘मालक, आपण आपल्या शेतात चांगले बी पेरले ना? मग त्यात निदण कोठून आले?’ ²⁸तो त्यांना म्हणाला, ‘कोणीतरी शत्रूने हे केले आहे.’ त्याच्या नोकरांनी विचारले, ‘आम्ही जाऊन ते उपटून टाकावे अशी आपली इच्छा आहे काय?’

²⁹पण तो मनुष्य म्हणाला, ‘नको, तुम्ही निदण जमा करीत असताना त्याबरोबर कदाचित गहूही उपटाल. ³⁰कापणीपर्यंत दोन्ही बरोबर वाढू द्या. मग कापणीच्या वेळेस मी कापणाऱ्यास सांगेन की पहिल्याने निदण जमा करा व जाळण्यासाठी त्याच्या पेंढ्या बांधा. पण गहू माझ्या गोदामात साठवा.”

येशूच्या आणखी काही बोधकथा

(मार्क 4:30-34; लूक 13:18-21)

³¹मग येशूने त्यांना आणखी एक बोधकथा सांगितली. तो म्हणाला, “स्वर्गाचे राज्य मोहरीच्या दाण्यासारखे आहे; तो एका माणसाने घेऊन आपल्या शेतात पेरला. ³²मोहरीचा दाणा सर्व दाण्यांहून लहान आहे, पण तो त्याचे झाड मात्र खूप मोठे येते. इतके की, आकाशातील पाखरे येऊन त्याच्या फांद्यांवर राहतात.”

³³मग येशूने लोकांना आणखी एक दाखला सांगितला: “स्वर्गाचे राज्य खमिरासारखे आहे. ते एका स्त्रीने घेतले व तीन मापे पिठामध्ये ठेवले तेव्हा ते सर्व पीठ फुगले.”

³⁴लोकांना बोध करण्यासाठी येशूने नेहमीच गोष्टींचा उपयोग केला.

³⁵ते यासाठी की, संदेष्ट्यांनी जे सांगितले होते ते पूर्ण व्हावे. ते असे की :

“गोष्टी सांगायला मी आपले तोंड उघडीन, जगाच्या स्थापनेपासून गुप्त राहिलेल्या गोष्टी मी बोलेन.”

स्तोत्र. 78:2

येशू बोधकथा समजवून सांगतो

³⁶मग येशू लोकांना सोडून घरात गेला. त्याच्याकडे त्याचे शिष्य आले आणि म्हणाले, “शेतातील निदणाची बोधकथा आम्हांला नीट समजवून सांगा.”

³⁷येशूने उत्तर दिले, “शेतामध्ये चांगले बी पेरणारा हा मनुष्याचा पुत्र आहे. ³⁸आणि शेत हे जग आहे. चांगले बी हे देवाच्या राज्यातील मुले आहेत आणि निदण हे दुष्टाचे (सैतानाचे) मुलगे आहेत. ³⁹हे निदण पेरणारा शत्रू हा सैतान आहे आणि कापणी या काळाची समाप्ति आहे व कापणी करणारे देवदूत आहेत. ⁴⁰”म्हणून जसे निदण गोळा करून अग्नीत टाकतात त्याप्रमाणे या काळाच्या शेवटी होईल. ⁴¹मनुष्याचा पुत्र आपल्या दूतांना पाठवील आणि ते त्याच्या राज्यातून अडखळण करणाऱ्या सर्व गोष्टी आणि अन्याय करणारे यांना बाजूला काढतील ⁴²आणि त्यांना अग्नीच्या भट्टीत टाकतील. तेथे रडणे व दात खाणे चालेल. ⁴³तेव्हा नीतिमान लोक आपल्या पित्याच्या राज्यात सूर्यासारखे प्रकाशतील. ज्याला ऐकायला कान आहेत तो ऐको!

गुप्त ठेवी आणि मोती यांच्या बोधकथा

⁴⁴”स्वर्गाचे राज्य हे जणू काय शेतामध्ये लपवून ठेवलेल्या ठेवीसारखे आहे. एके दिवशी एका मनुष्याला ती ठेव सापडली. त्यामुळे त्या मनुष्याला खूप आनंद झाला. तो ती गुप्त ठेव पुन्हा त्याच शेतत लपवून ठेवतो व आपले सर्व काही विकून ते शेत विकत घेतो.

⁴⁵”आणखी, स्वर्गाचे राज्य चांगल्या मोत्याचा शोध घेणाऱ्या व्यापाऱ्यासारखे आहे. ⁴⁶एक दिवस त्याला एक अत्यंत सुंदर मोती सापडतो. तेव्हा तो जाऊन आपले सर्व काही विकतो आणि ते मोती विकत घेतो.

माशाच्या जाळ्याविषयीची बोधकथा

⁴⁷”तसेच, स्वर्गाचे राज्य पाण्यात टाकलेल्या जाळ्यासारखे आहे. जाळ्यात सर्व प्रकारचे मासे सापडतात. ⁴⁸ते भरल्यावर माणसांनी ते ओढून किनाऱ्यावर आणले व बसून जे चांगले ते भांड्यात भरले व जे वाईट ते फेकून दिले. ⁴⁹या काळाच्या शेवटी असेच होईल. देवदूत येतील आणि वाईटांना नीतिमान लोकांतून वेगळे करतील. ⁵⁰वाईट लोकांना अग्नीत फेकून देण्यात येईल. तेथे रडणे व दात खाणे चालेल. ⁵¹येशूने शिष्यांना विचारले, “तुम्हांला या सर्व गोष्टी समजल्या काय?” तेव्हा ते म्हणाले, “होय.”

⁵²तेव्हा त्याने त्यांना म्हटले, “प्रत्येक नियमशास्त्राचा शिक्षक ज्याला स्वर्गाच्या राज्याविषयी शिकविण्यात आले आहेत तो घरमालकासारखा आहे. त्याच्याकडे अनेक जुन्या व नव्या गोष्टी घरातील तिजोरीत ठेवलेल्या आहेत.”

येशू आपल्या गावी जातो

(मार्क 6:1-6; लूक 4:16-30)

⁵³येशूने लोकांना बोध करण्याचे व गोष्टी सांगून शिकविण्याचे संपवल्यानंतर तो निघून गेला. ⁵⁴त्याने आपल्या गावी येऊन त्यांच्या सभास्थानामध्ये असे शिकविले की, ते चकित होऊन म्हणाले, “हे ज्ञान व ही सामर्थ्याची कृत्ये याला कशी आली?” ⁵⁵हा त्या सुताराचा मुलगा ना? याच्या आईला मरीया म्हणतात ना? आणि याकोब व योसेफ आणि शिमोन व यहुदा याचे भाऊ आहेत ना? ⁵⁶याच्या सर्व बहिणी आपल्यात आहेत ना? मग याला या सर्व गोष्टी कशा आल्या असे ते त्याच्याविषयी गोंधळात पडले. ⁵⁷त्यांनी त्याला मानण्याचे नाकारले.

पण येशू त्यांना म्हणाला, “इतर लोक संदेष्ट्यांचा सन्मान करतात. पण त्याच्या स्वतःच्या गावात किंवा घरात त्याचा सन्मान होत नाही.” ⁵⁸तेथील लोकांच्या अविश्वासामुळे त्याने तेथे जास्त चमत्कार केले नाहीत.

हेरोद येशूविषयी ऐकतो

(मार्क 6:14-29; लूक 9:7-9)

14 त्या वेळी हेरोदाने* येशूविषयी बातमी ऐकली. ²तेव्हा त्याने आपल्या सेवकांना म्हटले, “येशू हा बाप्तिस्मा करणारा योहान आहे. तो मेलेल्यातून उठला आहे. त्यामुळेच तो हे चमत्कार करीत आहे.”

बाप्तिस्मा करणारा योहान कसा मारला गेला

³हेरोदाने आपला भाऊ फिलिप्प याची पत्नी हेरोदिया हिच्यामुळे योहानाला अटक करून तुरुंगात टाकले होते. ⁴कारण योहान त्याला सांगत होता, “तू हेरोदियाला ठेवणे योग्य नाही.” ⁵हेरोद त्याला मारावयास पाहत होता, पण तो लोकांना भीत होता कारण लोकांचा असा विश्वास होता की, योहान संदेष्टा आहे.

⁶हेरोदाच्या वाढदिवशी हेरोदियाच्या मुलीने दरबारात नाच करून हेरोदाला संतुष्ट केले. ⁷त्यामुळे त्याने शपथ वाहून ती जे काही मागेले ते देण्याचे अभिवचन तिला दिले. ⁸तिच्या आईच्या सांगण्यावरून ती म्हणाली, “मला येथे तबकात बाप्तिस्मा करणारा योहान याचे शीर द्या” ⁹हेरोद राजाला फार वाईट वाटले. तरी त्याने आपल्या शपथपूर्वक दिलेल्या वचनामुळे व आमंत्रित लोकांमुळे ते द्यावे अशी आज्ञा केली. ¹⁰आणि त्याने तुरुंगात माणसे पाठवून योहानाचे शीर तोडले. ¹¹मग त्यांनी त्याचे शीर

हेरोद हेरोद अन्तीपस, महान हेरोदाचा मुलगा

तबकात घालून त्या मुलीला आणून दिले. तिने ते आपल्या आईकडे आणले. ¹²मग त्याच्या शिष्यांनी येऊन त्याचे प्रेत उचलून नेले व त्याला पुरले. आणि त्यांनी जाऊन जे घडले ते येशूला सांगितले.

येशू पाच हजारांहून अधिक लोकांना जेवू घालतो
(मार्क 6:30-44; लूक 9:10-17; योहान 6:1-14)

¹³मग ते ऐकून येशू तेथून नावेत बसून निघून गेला व नंतर नावेतून उतरून माळरानावर एका निवांत व एकाकी जागी गेला. लोकांनी हे ऐकले तेव्हा ते पायी त्याच्याकडे गेले. ¹⁴मग तो किनाऱ्यावर आला, जेव्हा त्याने मोठा लोकसमुदाय पाहिला. तेव्हा त्याला त्यांच्याबद्दल कळवळा वाटला. म्हणून जे आजारी होते त्यांना त्याने बरे केले. ¹⁵मग संध्याकाळ झाल्यावर त्याचे शिष्य त्याच्याकडे आले आणि म्हणाले, "ही माळरानावरची उजाड जागा आहे आणि भोजन वेळ होऊन गेली आहे. लोकांनी गावामध्ये जाऊन स्वतःकरिता अन्न विकत घ्यावे म्हणून त्यांना पाठवून द्या." ¹⁶परंतु येशू त्यांना म्हणाला, "त्यांना जाण्याची गरज नाही. तुम्हीच त्यांना खायला द्या."

¹⁷तेव्हा ते त्याला म्हणाले, "पाच भाकरी व दोन मासे याशिवाय येथे आमच्याजवळ काहीच नाही." ¹⁸तो म्हणाला, "त्या इकडे आणा." ¹⁹मग लोकांना गवतावर बसण्याची आज्ञा केल्यावर त्याने त्या पाच भाकरी व दोन मासे घेऊन वर आकाशाकडे पाहून त्यावर आशीर्वाद मागितला. नंतर त्याने भाकरी मोडून शिष्यांना दिल्या व शिष्यांनी लोकांस दिल्या. ²⁰ते सर्व जेवून तृप्त झाले. मग त्या उरलेल्या तुकड्यांच्या त्यांनी बारा टोपल्या भरून घेतल्या. ²¹जेवणाच्यामध्ये स्त्रिया व मुले मोजली नाहीत, पुरुष मात्र पाच हजार होते.

येशू सरोवरावरून चालतो
(मार्क 6:45-52; योहान 6:15-21)

²²मग तो स्वतः लोकसमुदायास निरोप देईपर्यंत त्याने शिष्यांना नावेत बसून लगेच आपल्यापुढे पलीकडे जाण्यास सांगितले. ²³लोकांना पाठवून दिल्यावर तो प्रार्थना करण्यास एकांत ठिकाणी डोंगरावर गेला, रात्र झाली तेव्हा तो तेथे एकटाच होता. ²⁴पण त्यावेळी नाव किनाऱ्यापासून बऱ्याच अंतरावर होती व ती लाटांनी हेलकावत होती, कारण वारा समोरून वाहत होता.

²⁵मग पहाटेच्या वेळी तो पाण्यावरून चालत शिष्यांकडे आला. ²⁶शिष्य त्याला पाण्यावरून चालताना पाहून घाबरून गेले, त्यांना वाटले, भूतबीत आहे की काय म्हणून ते "भूत, भूत" असे ओरडू लागले.

²⁷पण येशू लगेच त्यांना म्हणाला, "काळजी करू नका! मी आहे! भिऊ नका."

²⁸पेत्र म्हणाला, "प्रभु जर तो तूच आहेस तर मला पाण्यावरून तुझ्याकडे यायला सांग."

²⁹येशू म्हणाला, "ये."

मग पेत्र नावेतून पाण्यात उतरला व पाण्यावरून चालत येशूकडे जाऊ लागला. ³⁰पण तो पाण्यावरून चालत असतानाच वारा व लाटा पाहून तो भयला आणि बुडू लागला. बुडताना ओरडला, "प्रभु, मला वाचवा."

³¹आणि लगेच येशूने आपला हात पुढे करून त्याला धरले व म्हटले, "अरे अल्पविश्वासू माणसा, तू संशय का धरलास?" ³²मग ते नावेत बसल्यावर वारा थांबला. ³³तेव्हा जे नावेत होते ते त्याला नमन करून म्हणाले, "तुम्ही खरोखर देवाचे पुत्र आहात."

³⁴नंतर ते पलीकडे गनेसरेत येथे पोहोचले. ³⁵तेथील लोकांनी येशूला पाहिले व सभोवतालच्या सर्व प्रदेशात निरोप पाठविला व त्यांनी सर्व प्रकारच्या आज्ञांसास त्याच्याकडे आणले. ³⁶आणि आम्हांला आपल्या वस्त्रांच्या काढाला स्पर्श करू द्यावा, अशी विनंती केली, तेव्हा जितक्यांनी स्पर्श केला तितके बरे झाले.

देवाची आज्ञा आणि माणसांनी बनविलेले नियम
(मार्क 7:1-23)

15 तेव्हा यरुशलैमाहून काही परुशी व नियमशास्त्राचे शिक्षक येशूकडे आले व म्हणाले, ²'तुमचे शिष्य पूर्वजांनी घालून दिलेले नियम का पाळत नाहीत? कारण तुमचे शिष्य जेवणापूर्वी हात धूत नाहीत.'

³येशूने उत्तर दिले, "आणि तुम्ही तुमच्या परंपरा चालविण्यासाठी देवाची आज्ञा का मोडता? ⁴कारण देवाने सांगितले आहे की, 'तुझ्या आईवडिलांचा मान राख.*' आणि जो कोणी आपल्या आईवडिलांबद्दल वाईट बोलतो, त्याला जिवे मारावे.*' ⁵पण तुम्ही म्हणता, जो कोणी पित्याला किंवा आईला म्हणेल की, 'तुला जे काही दिल्याने तुझा जो फायदा झाला असता, ते मी देवाला अर्पण केले आहे ते देवाचे नियम मोडीत आहेत.' आपल्या वडिलांचा व आईचा सन्मान करू नये. याप्रकारे तुम्ही आपल्या अशा परंपरेने देवाचे वचन रद्द केले आहे. ⁷अहो दोंग्यांनो, तुम्हाविषयी यशया संदेष्ट्याने योग्य सांगितले आहे. तो म्हणतो :

⁸हे लोक, ओठांनी माझा सन्मान करताना पण त्यांचे हृदय माझ्यापासून दूर आहे.

⁹आणि ते माणसांचे नियम आपली धर्मतत्त्वे म्हणून शिकवितात आणि व्यर्थच माझी उपासना करतात."

यशया 29:13

¹⁰तेव्हा लोकांना जवळ बोलावून त्याने म्हटले, "ऐका व समजून घ्या. ¹¹जे तोंडाद्वारे आत जाते ते माणसाला

तुझ्या ... राख निर्गम 20:12; अनुवाद 5:16

आणि जो ... मारावे निर्गम 21:17

अशुद्ध करीत नाही, पण जे तोंडातून बाहेर निघते तेच माणसाला अशुद्ध करते.”

¹²नंतर शिष्य जवळ येऊन त्याला म्हणाले, “परूश्यांनी जेव्हा हे ऐकले तेव्हा ते रागावले हे आपणाला कळले काय?” ¹³पण त्याने उत्तर देऊन म्हटले, “प्रत्येक रोपटे जे माझ्या स्वर्गातील पित्याने लावले नाही ते उपटले जाईल. ¹⁴त्यांना जाऊ द्या. ते आंधळे वाटाडे आहेत. जर एका आंधळ्याने दुसऱ्या आंधळ्याला वाट दाखवण्याचा प्रयत्न केल्या तर दोघेही खड्ड्यात पडतील.”

¹⁵प्रेम म्हणाला, “आमच्यासाठी या बोधकथचे स्पष्टीकरण करा.”

¹⁶“तुम्ही अजूनही बुद्धिमंदच आहात काय?” येशूने त्यांना विचारले. ¹⁷जे काही तोंडात जाते ते सर्व पोटात जाते व मग बाहेर टाकले जाते. हे तुम्हांला अजून समजत नाही काय? ¹⁸परंतु ज्या गोष्टी तोंडातून बाहेर निघतात त्या अंतःकरणातून येतात व त्याच माणसाला डागाळतात. ¹⁹कारण वाईट विचार, खून, व्यभिचार, जारकर्म, खोट्या साक्षी, निंदा ही अंतःकरणातून बाहेर निघतात. ²⁰माणसाला डागाळणाऱ्या याच गोष्टी आहेत न धुतलेल्या हाताने खाण्याने माणसाला विटाळ होत नाही.”

येशू यहूदी नसलेल्या स्त्रीला मदत करतो (मार्क 7:24-30)

²¹नंतर येशू तेथून निघून सौर व सिडोन या भागात गेला. ²²तेव्हा एक कनानी स्त्री त्या भागातून येशूकडे आली. ती स्त्री ओरडून म्हणाली, “प्रभु, दारिद्र्याच्या पुत्रा, माझ्यावर दया करा. माझी मुलगी भुताने पछाडली आहे.”

²³पण येशूने तिला एका शब्दानेही उत्तर दिले नाही; तेव्हा त्याच्या शिष्यांनी येऊन त्याला विनंति केली, “तिला पाठवून द्या, कारण ती आमच्या मागे ओरडत येत आहे.”

²⁴पण येशूने उत्तर दिले, “मला देवाने फक्त इस्राएलाच्या हरवलेल्या मेंढरांकडे पाठविले आहे.”

²⁵मग ती स्त्री पुन्हा येशूकडे आली, ती येशूच्या पाया पडली व म्हणाली, “प्रभु, माझे साहाय्य करा. ²⁶परंतु त्याने म्हटले, “मुलाची भाकर घेऊन कुत्र्यास टाकणे बरे नाही.”

²⁷ती स्त्री म्हणाली, “होय प्रभु, परंतु कुत्रीही आपल्या धन्याच्या मेजावरून पडलेले उष्टे चूर खातात. ²⁸तेव्हा येशूने तिला म्हटले, “बाई, तुझा विश्वास मोठा आहे! तुझ्या इच्छेप्रमाणे तुला होवो.” आणि तिची मुलगी बरी झाली.

येशू अनेकांना बरे करतो

²⁹नंतर येशू तेथून निघून गालील सरोवराकडे गेला. येशू डोंगरावर गेला आणि तेथे बसला. ³⁰मग पुष्कळ लोक त्याच्याकडे आले, त्यांनी आपल्याबरोबर लुळे, पांगळे, आंधळे, बहिरे व इतर अनेक लोकांना आणले

होते आणि त्यांनी त्या आज्ञाऱ्यांना येशूच्या पायावर ठेवले. तेव्हा त्याने त्यांना बरे केले. ³¹मुके बोलू लागले, लुळे सशक्त झाले. व्यंग असलेले चांगले झाले, लंगडे चालू लागले, आंधळे पाहू लागले. हे पाहून लोक थक्क झाले, आणि त्यांनी इस्राएलाच्या देवाचा गौरव केले.

येशू चार हजारांहून अधिकाना जेवू घालतो (मार्क 8:1-10)

³²मग येशूने आपल्या शिष्यांस आपल्याजवळ बोलवून म्हटले, “मला लोकांचा कळवळा येतो. कारण ते आज तीन दिवस झाले माझ्याजवळ राहिले आहेत आणि त्यांच्याकडे खायला काही नाही, आणि त्यांना उपाशी पाठवावे अशी माझी इच्छा नाही, कारण ते वाटेत कदाचित मूर्च्छित होतील.” ³³शिष्य त्याला म्हणाले, “एवढ्या मोठ्या लोकसमुदायाला तृप्त करावे इतक्या भाकरी ह्या दूर रानात आमच्याजवळ कोठून अस्पाणार?”

³⁴तेव्हा येशू म्हणाला, “तुमच्याजवळ किती भाकरी आहेत?” ते म्हणाले, “आमच्याकडे सात भाकरी आहेत व काही मासे आहेत.”

³⁵मग त्याने लोकांना जमिनीवर बसविण्याची आज्ञा केली. ³⁶मग त्या सात भाकरी व मासे घेऊन त्याने देवाचे उपकार मानले व त्या भाकरी मोडल्या व शिष्यांना दिल्या व शिष्यांनी लोकांना दिल्या. ³⁷तेव्हा ते सर्व जेवून तृप्त झाले आणि त्यांनी उरलेल्या तुकड्यांनी भरलेल्या सात पाट्या गोळा केल्या. ³⁸आणि जेवणारे, स्त्रिया व लेकरे सोडून चार हजार पुरुष होते. ³⁹मग समुदायास निरोप दिल्यावर तो नावेत बसून मगदानाच्या हद्दीत गेला.

यहुदी पुढारी येशूची परीक्षा पाहतात (मार्क 8:11-13; लूक 12:54-56)

16 परुशी आणि सदूकी येशूकडे आले. त्यांना येशूची परीक्षा पाहायची होती. आम्हांला आकाशातून चिन्ह दाखवा अशी मागणी त्यांनी केली.

²त्याने त्यांना उत्तर दिले, “तुम्ही संख्याकाळ झाली असता म्हणता आजचे हवामान चांगले असेल कारण आभाळ तांबूस आहे; ³आणि तुम्ही सकाळी म्हणता, आज वादळ होईल कारण आभाळ तांबूस व गडद आहे. तुम्हांला आभाळाचे स्वरूप ओळखता येते, पण काळाची लक्षणे ओळखता येत नाहीत? ⁴दुष्ट व व्यभिचारी पिढी चिन्ह शोधते, पण तिला योना संदेष्ट्याशिवाय दुसरे चिन्ह द्यावे लागणार नाही.” मग तो त्यांना सोडून गेला.

येशू यहूदी पुढार्यांविषयी सावध करतो (मार्क 8:14-21)

⁵येशू आणि त्याचे शिष्य सरोवराच्या पलीकडे गेले तेव्हा भाकरी घ्यायला विसरले. ⁶तेव्हा येशू त्यांना म्हणाला, “परुशी व सदूकी यांच्या खमिराविषयी सावध असा.”

⁷तेव्हा ते आपापसात विचार करून म्हणाले, “आपण भाकरी घेतल्या नाहीत म्हणून ते असे म्हणत आहे.” ⁸पण येशूने हे ओळखून म्हटले, “अहो अल्पविश्वासू आपण भाकरी घेतल्या नाहीत असा विचार तुम्ही आपापसामध्ये का करता? ⁹तुम्हांला अन्नून आठवत नाही काय? पाच भाकरींनी पाच हजार लोकांना जेवू घातले ते, आणि त्यानंतर तुम्ही किती टोपल्या उचलून घेतल्या ते तुम्हांला आठवत नाही काय? ¹⁰तसेच चार हजारांच्या जेवणाला सात भाकरी, आणि तुम्ही किती टोपल्या उचलून घेतल्या हे तुम्हांला आठवत नाही काय? ¹¹मी भाकरी विषयी तुम्हांला बोललो नाही, तर परूशी व सदूकी यांच्या खमिराविषयी सावध राहा, असे म्हणाले, हे तुम्हांला कसे समजत नाही?”

¹²तेव्हा त्यांना समजले की, त्याने त्यांना भाकरीच्या खमिराविषयी सावध राहण्यास सांगितले नव्हते, तर परूशी आणि सदूकी यांच्या शिकवणुकीविषयी सावध राहायला सांगितले होते.

पेत्र म्हणतो की येशू हा ख्रिस्त आहे (मार्क 8:27-30; लूक 9:18-21)

¹³येशू फिलिप्पाच्या कैसरिया या भागाकडे गेला. तो त्याच्या शिष्यांना म्हणाला, “मनुष्याच्या पुत्राला कोण म्हणून म्हणतात?” ¹⁴आणि ते म्हणाले, “काही बाप्तिस्मा करणारा योहान, तर कित्येक एलीया तर दुसरे काही हिर्मया किंवा संदेष्ट्यांपैकी एक असे म्हणतात.” ¹⁵मग येशू त्यांना म्हणाला, “पण तुम्ही मला कोण म्हणून म्हणता?” ¹⁶शिमोनाने उत्तर दिले, “तू ख्रिस्त, जिवंत देवाचा पुत्र आहेस.”

¹⁷येशू म्हणाला, “शिमोना, योनाच्या पुत्रा, तू धन्य आहेस, कारण रक्त व मांस यांनी तुला हे प्रगट केले नाही, तर माझा पिता जो स्वर्गात आहे त्याने तुला हे प्रगट केले. ¹⁸आणखी मी तुला असे सांगतो की, तू पेतर आहेस आणि या खडकावर मी आपली मंडळी रचीन, आणि मृत्युनोकाचा यावर अधिकार चालणार नाही. ¹⁹मी तुला स्वर्गाच्या राज्याच्या किल्ल्या देईन आणि पृथ्वीवर जे काही तू बांधून ठेवशील ते स्वर्गात बांधले जाईल आणि पृथ्वीवर जे काही तू मोकळे करशील ते स्वर्गात मोकळे केले जाईल. ²⁰तेव्हा त्याने शिष्यांस निश्चून सांगितले की, मी ख्रिस्त आहे हे तुम्ही कोणालाही सांगू नका.”

येशू म्हणतो की त्याने मेलेच पाहिजे (मार्क 8:31-9:1; लूक 9:22-27)

²¹तेव्हापासून येशू ख्रिस्त आपल्या शिष्यास दाखवू लागला की, आपण यरुशलैमला जावे आणि वडील यहूदी नेते व मुख्य याजक आणि नियमशास्त्राचे शिक्षक यांच्याकडून पुष्कळ दुःखे सोसावी व जिवे मारले जावे व तिसऱ्या दिवशी पुन्हा उठविले जावे याचे अगत्य आहे.

²²तेव्हा पेत्राने त्याला जवळ घेऊन निषेध करून म्हटले, “प्रभु, या गोष्टीपासून देव तुझी सुटका करो. या गोष्टी तुझ्या बाबतीत कधीही घडणार नाहीत!”

²³परंतु तो वळून पेत्राला म्हणाला, “अरे सैताना, माझ्यामागे हो, तू मला अडखळण आहेस. कारण तू देवाच्या गोष्टींकडे लक्ष लावीत नाहीस तर मनुष्यांच्या गोष्टींकडे लक्ष लावतोस.”

²⁴तेव्हा येशूने आपल्या शिष्यांस म्हटले, “जर कोणी माझ्या मागे येऊ इच्छित असेल तर त्याने स्वतःला नाकारावे आणि आपला वधस्तंभ उचलून घ्यावा व माझ्यामागे यावे. ²⁵कारण जो कोणी आपला जीव वाचवू इच्छितो तो त्याला गमावील पण जो माझ्याकरिता आपला जीव गमावील तो त्याला मिळवील. ²⁶जर मनुष्याने सर्व जग मिळविले आणि अनंतकालिक जीवन गमावले तर त्याला काय लाभ? किंवा मनुष्य आपल्या जिवाचा काय मोबदला देईल? ²⁷कारण मनुष्याचा पुत्र आपल्या पिताच्या वैभवात आपल्या दूतांसहित येणार आहे; आणि तेव्हा तो प्रत्येकाला ज्याच्या त्याच्या कामाप्रमाणे मोबदला देईल. ²⁸मी तुम्हांला खरे सांगतो की, येथे उभे राहणाऱ्यातले काही जण असे आहेत की, ते मनुष्याच्या पुत्राला त्याच्या राज्यात येताना पाहतील तोपर्यंत त्यांना मरणाचा अनुभव येणारच नाही.”

येशू मोशे व एलीयाबरोबर दिसतो (मार्क 9:2-13; लूक 9:28-36)

17 सहा दिवसांनंतर येशूने पेत्र, याकोब व त्याचा भाऊ योहान यांना आपल्याबरोबर घेतले व त्यांना उंच डोंगरावर एकांती नेले. ²त्याचे शिष्य पाहत असतानाच येशूचे रूप पालटले. त्याचे तोंड सूर्यासारखे प्रकाशले आणि त्याची वस्त्रे प्रकाशासारखी पांढरी शुभ्र झाली. ³तेव्हा मोशे व एलीया हे त्याच्याशी संभाषण करीत असलेले त्यांना दिसले.

⁴पेत्र येशूला म्हणाला, “प्रभु, येथे असणे हे आपणांसाठी बरे आहे. आपली इच्छा असेल तर मी येथे तीन मंडप करतो, एक आपल्यासाठी, एक मोशेसाठी व एक एलीयासाठी.”

⁵पेत्र बोलत आहे, इतक्यात, एका तेजस्वी ढगाने त्यांच्यावर सावली केली, आणि त्या ढगातून वाणी झाली, “हा माझा प्रिय पुत्र आहे, याजविषयी मी संतुष्ट आहे, याचे तुम्ही ऐका.”

⁶येशूबरोबर असलेल्या शिष्यांनी ही वाणी ऐकली. तेव्हा ते जमिनीवर पालथे पडले कारण ते फार भ्याले होते. ⁷तेव्हा येशू जवळ येऊन त्यांना स्पर्श करून म्हणाला, “उठा! घाबरू नका.” ⁸मग त्यांनी आपले डोळे उघडले आणि वर पाहिले तेव्हा त्यांना येशू शिवाय दुसरे कोणीही दिसले नाही.

⁹येशू आणि त्याचे शिष्य डोंगरावरून खाली उतरत असताना, येशूने त्यांना आज्ञा केली की, डोंगरावर त्यांनी

जे पाहिले ते कोणालाही सांगू नये. मनुष्याचा पुत्र मरणातून पुन्हा उठेपर्यंत वाट पाहा. ¹⁰मग त्याच्या शिष्यांनी म्हटले, “नियमशास्त्राचे शिक्षक असे का म्हणतात की, एलीया अगोदर आला पाहिजे?” ¹¹तेव्हा त्याने उत्तर दिले, “एलीया येऊन सर्व काही पूर्ववत करील हे खरे, ¹²पण मी तुम्हांला सांगतो की, एलीया आलाच आहे आणि त्यांनी त्याला ओळखले नाही पण त्यांना वाटले तसे त्यांनी त्याला केले. मनुष्याचा पुत्रही त्यांच्याकडून असेच सहन करणार आहे.” ¹³तेव्हा त्यांना समजले की त्याने बाप्टिस्मा करणाऱ्या योहानाविषयी सांगितले आहे.

येशू एका फेफरेकरी मुलाला बरे करतो (मार्क 9:14-29; लूक 9:37-43)

¹⁴नंतर येशू व शिष्य लोकसमुदायाजवळ आल्यावर एक मनुष्य त्याच्याकडे आला आणि त्याच्यापुढे गुडघे टेकून म्हणाला, ¹⁵“प्रभु, माझ्या मुलावर दया करा. त्याला फेफरे येतात व त्याचे फार हाल होतात कारण तो सारखा विस्तवात आणि पाण्यात पडतो. ¹⁶मी त्याला आपल्या शिष्यांकडे आणले पण त्यांना त्याला बरे करता येईना.”

¹⁷येशूने उत्तर दिले, “अहो अविश्वास व विपरीत पिढीच्या लोकांना, मी तुमच्याबरोबर आणखी कोठवर राहू? मी तुमचे किती सहन करू? त्याला माझ्याकडे आणा.”

¹⁸येशूने त्या मुलामध्ये असलेल्या भुताला कडक रीतीने धमकावले, तेव्हा ते भूत त्याच्यातून निघून गेले आणि त्याच घटकेला तो मुलगा बरा झाला.

¹⁹नंतर शिष्य एकांती येशूजवळ येऊन म्हणाले, “आम्हांला (त्याच्यातील भूत) का काढता आले नाही?”

²⁰तेव्हा तो म्हणाला, “तुमच्या अल्पविश्वासामुळे. मी तुम्हांला खरे सांगतो, तुमच्यात जर मोहरीच्या दाण्याएवढा विश्वास असेल तर तुम्ही या डोंगराला म्हणू शकता, ‘येथून निघून तेथे जा’ तर तो डोंगर जाईल. तुमच्यासाठी काहीही अशक्य असणार नाही.” ²¹*

येशू स्वतःच्या मरणाविषयी बोलतो (मार्क 9:30-32; लूक 9:43-45)

²²जेव्हा ते एकत्र गालील्लत आले तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, “मनुष्याचा पुत्र माणसांच्या हाती विश्वासघाताने धरून दिला जाणार आहे. ²³ते त्याला जिवे मारतील आणि तिसऱ्या दिवशी तो पुन्हा उठविला जाईल.” तेव्हा शिष्य फार दुःखी झाले.

येशू कर देण्याविषयी शिकवितो

²⁴येशू आणि त्याचे शिष्य कफर्णहूमास आले तेव्हा मंदिराचा कर वसूल करणारे आले, ते पेत्राकडे येऊन म्हणाले, “तुमचा गुरू कराचा रुपया देत नाही काय?”

वचन 21 कांही ग्रीक प्रतीमध्ये समाविष्ट: तरी पण प्रार्थना व उपास यांचाचून असल्या जातीचे भूत निघत नाही.

²⁵त्याने म्हटले, “होय देतो.” मग तो घरात आल्याबरोबर तो बोलण्याअगोदर येशू म्हणाला, “शिमीना, तुला काय वाटते? पृथ्वीवरील राजे जकात किंवा कर कोणाकडून घेतात, आपल्या मुलांकडून की परक्याकडून?”

²⁶जेव्हा तो म्हणाला, “परक्याकडून” तेव्हा येशूने त्याला म्हटले, “तर मग मुले मोकळी आहेत. ²⁷तरी आपण त्यांना अडखळण आणू नये, म्हणून पाण्यात जाऊन गळ टाक आणि पहिल्याने वर येईल तो मासा धरून त्याचे तोंड उघड म्हणजे तुला दोन रुपयांचे एक नाणे सापडेल. ते घेऊन माझ्याबद्दल व तुझ्याबद्दल दे.”

सर्वात महान कोण हे येशू सांगतो (मार्क 9:33-37; लूक 9:46-48)

18 त्या वेळेस शिष्य आले आणि त्यांनी विचारले, “स्वर्गाच्या राज्यात सर्वात महान कोण?”

²तेव्हा त्याने एका लहान बालकाला आपल्याजवळ बोलावून त्यांच्यामध्ये उभे केले, ³आणि म्हटले, “मी तुम्हांला खरे सांगतो, तुमच्यात बदल होऊन तुम्ही बालकासारखे झाल्याशिवाय स्वर्गाच्या राज्यात जाणारच नाही. ⁴म्हणून जो कोणी आपणांला या बालकासारखे लीन करतो तोच स्वर्गाच्या राज्यात सर्वांहून महान आहे.

⁵आणि जो कोणी अशा एका लहान बालकाला माझ्या नावाने स्वीकारतो, तो मला स्वीकारतो. ⁶परंतु जो कोणी माझ्यावर विश्वास ठेवणाऱ्या ह्या लहानातील एकाला अडखळण आणील त्याच्या गळ्यात जात्याची मोठी तळी बांधून त्याला समुद्राच्या खोल पाण्यात बुडविणे हे त्याच्या फायद्याचे आहे.

⁷जगाचा धिक्कुर असो कारण त्याच्यातील काही गोष्टींमुळे ते लोकांना पापात पाडते. तरी अशा काही गोष्टी होत राहणारच, पण जे लोक या गोष्टींना कारणीभूत होतात. त्यांना फार अहिताचे ठरेल. ⁸जर तुमचा उजवा हात किंवा पाय तुम्हांला पापात पाडीत असेल तर तो कापून टाका व फेकून द्या. तुम्ही एखादा अवयव गमावला, परंतु अनंतकाळचे जीवन मिळविले तर त्यात तुमचे जास्त हित आहे. दोन हात व दोन पाय यांच्यासह कधीही न विझणाऱ्या अर्पनीत (नरकात) तुम्ही टाकले जाण्यापेक्षा ते जास्त बरे होईल.

⁹जर तुमचा डोळा तुम्हांला पापात पाडीत असेल तर तो उपटून फेकूनच द्या. कारण एकच डोळा असला आणि तुम्हाला अनंतकालचे जीवन मिळाले तर ते जास्त बरे आहे. दोन डोळ्यांसह तुम्ही नरकात टाकले जाण्यापेक्षा ते जास्त बरे आहे.

येशू हरवलेल्या मेंढराची बोधकथा सांगतो (लूक 15:3-7)

¹⁰सावध असा. ही लहान मुले कुचकामी आहेत असे समजून नका. मी तुम्हांला सांगतो की, या लहान मुलांचे

देवदूत स्वर्गात असतात आणि ते देवदूत माझ्या स्वर्गातील पित्याबरोबर नेहमी असतात. ¹¹*

¹²जर एखाद्या मनुष्याजवळ 100 मेंढरे आहेत आणि त्यांच्यापैकी एक मेंढर हरवले तर तो 99 मेंढरे टेकडीवर सोडून देईल आणि ते हरवलेले एक मेंढर शोधायला जाईल की नाही? ¹³आणि जर त्या मनुष्याला हरवलेले मेंढर सापडले तर त्याला कधीही न हरवलेल्या 99 मेंढरांबद्दल वाटणाऱ्या आनंदापेक्षा त्या एकासाठी जास्त आनंद होईल. मी तुम्हांला खरे सांगतो, ¹⁴तशाच प्रकारे, या लहान मुलांपैकी एकाचा अगदी लहानातील लहानाचा ही नाश व्हावा अशी तुमच्या स्वर्गीय पित्याची इच्छा नाही.

जेव्हा एखादी व्यक्ती तुमचे वाईट करते

(लूक 17:3)

¹⁵जर तुझा भाऊ अगर तुझी बहीण तुझ्यावर अन्याय करील, तर जा आणि त्याला किंवा तिला तुझ्यावर काय अन्याय झाला ते सांग आणि तोही एकांतात सांग. जर त्याने किंवा तिने तुझे ऐकले तर तू त्याला किंवा तिला आपला बंधू किंवा बहीण म्हणून परत मिळविले आहेस. ¹⁶पण जर तो किंवा ती तुझे ऐकत नसेल तर एकाला किंवा दोघांना तुझ्याबरोबर घे, यासाठी की जे काही झाले त्याविषयी साक्ष द्यायला दोन किंवा तीन जण तेथे असतील, * ¹⁷जर तो मनुष्य लोकांचेही ऐकणार नाही तर मंडळीसमोर ही गोष्ट मांड. जर तो मनुष्य मंडळीचेही ऐकणार नाही, तर मग तो देवाचा नाही, असे समज किंवा एखाद्या जकातदारासारखा समज.

¹⁸मी तुम्हांला खरे सांगतो, जेव्हा तुम्ही जगात न्याय कराल तेव्हा तो देवाकडून झालेला न्याय असेल. जेव्हा तुम्ही एखाद्याला क्षमा कराल तेव्हा ती देवाकडून झालेली क्षमा असेल.

¹⁹तसेच मी तुम्हांला सांगतो की, जर तुमच्यापैकी दोघांचे एखाद्या गोष्टीविषयी एकमत झाले तर त्याकरिता प्रार्थना करा. म्हणजे तुम्ही जी गोष्ट मागाल तुमचा स्वर्गीय पिता तिची पूर्तता करील. ²⁰हे खरे आहे कारण तुमच्यापैकी जर दोघे किंवा तिघे माझ्या नावात एकत्र जमले असतील तेथे त्यांच्यामध्ये मी आहे."

क्षमा न करणाऱ्या नोकराचा दाखला

²¹नंतर पेत्र येशूकडे आला आणि त्याने विचारले, "जर माझा भाऊ माझ्यावर अन्याय करित राहिला तर मी त्याला किती वेळा क्षमा करावी? मी त्याला सात वेळा क्षमा करावी काय?"

वचन 11 वे काही ग्रीक मूळ प्रतीमध्ये ते अहे: जे हरवलेले आहेत त्यांचे तारण करायला मनुष्याचा पुत्र आला आहे.

जे काही ... असतील अनुवाद 19:15

²²येशूने उत्तर दिले, "मी तुला सांगतो, फक्त सातच वेळा नाही तर उलट त्याने तुझ्यावर 77 वेळा * अन्याय केला तरी तू त्याला क्षमा करीत राहा."

²³म्हणून स्वर्गाच्या राज्याची तुला एका राजाशी करता येईल. आपले जे नोकर आपले देणे लागत होते त्यांच्याकडून त्या राजाने पैसे परत घेण्याचे ठरविले. ²⁴जेव्हा त्याने पैसे जमा करायला सुरुवात केली, तेव्हा एक देणेकरी ज्याच्याकडे 10,000 चांदीच्या नाण्याचे कर्ज होते त्याला त्याच्याकडे आणण्यात आले.

²⁵त्या देणेकऱ्याकडे राजाचे पैसे परत करण्यासाठी काहीच नव्हते, तेव्हा मालकाने आज्ञा केली की त्याला, त्याच्या पत्नीला, त्याच्या मुलांना आणि जे काही त्याच्याकडे आहे ते सर्व विकले जावे आणि जे पैसे येतील त्यातून कर्जाची परतफेड व्हावी.

²⁶परंतु त्या नोकराने पाया पडून, गयावया करीत म्हटले, 'मला थोडी सवलत द्या. जे काही मी तुमचे देणे लागतो ते तुम्हाला परत करीन!' ²⁷त्या मालकाला आपल्या नोकराबद्दल वाईट वाटले, म्हणून त्याने त्या नोकराचे सर्व कर्ज माफ केले आणि त्याला सोडले.

²⁸नंतर त्याच नोकराचे काही शेकडे रुपये देणे लागत असलेला दुसरा एक नोकर पहिल्या नोकराला भेटला. त्याने त्या दुसऱ्या नोकराचा गळा पकडला आणि तो त्याला म्हणाला, 'तू माझे जे काही पैसे देणे लागतोस ते सर्व आताच्या आता दे!'

²⁹परंतु दुसरा नोकर गुडघे टेकून गयावया करीत म्हणाला, 'मला थोडी सवलत द्या. जे काही पैसे मी तुम्हांला देणे लागतो ते परत करीन.'

³⁰पण पहिल्या नोकराने दुसऱ्या नोकराला सांभाळून घेण्यास साफ नकार दिला. उलट तो गेला आणि त्याने त्याला तुरुंगात टाकले, तेथे त्याला त्याचे कर्ज फिटेपर्यंत राहावे लागणार होते. ³¹घडलेला हा प्रकार जेव्हा दुसऱ्या नोकरांनी पाहिला तेव्हा ते फार दुःखी झाले, तेव्हा ते गेले आणि त्यांनी जे सर्व घडले होते ते मालकाला सांगितले.

³²तेव्हा पहिल्या नोकराच्या मालकाने त्याला बोलविले व तो त्याला म्हणाला, 'दुष्टा, तू माझे कितीतरी देणे लागत होतास, परंतु मी तुझे देणे माफ करावे अशी विनंती तू मला केलीस तेव्हा मी तुझे सर्व कर्ज माफ केले.

³³म्हणून तू तुझ्याबरोबरच्या नोकरालाही तशीच दया दाखवायची होतीस.' ³⁴मालक फार संतापला. शिक्षा म्हणून मालकाने पहिल्या नोकराला तुरुंगात टाकले. आणि त्याने सर्व कर्ज फेडीपर्यंत त्याला तुरुंगातून सोडले नाही.

³⁵जसे या राजाने केले तसेच माझा स्वर्गीय पिता तुमचे करील. तुम्ही आपला भाऊ अगर बहीण यांना क्षमा केली नाही तर तुमचा स्वर्गीय पिताही तुम्हांला क्षमा करणार नाही."

सत्याहतर वेळा किंवा साताच्या सतर वेळा उत्पत्ती 4:24

येशू घटस्फोटाविषयी शिकवितो
(मार्क 10:1-12)

19 येशूने या सर्व गोष्टी सांगितल्यानंतर तो गालीलतून निघून गेला. आणि यार्देन नदीच्या दुसऱ्या किनाऱ्याकडील यहूदा प्रांतात गेला. ²तेव्हा मोठा लोकसमुदाय त्याच्या मागे गेला आणि तेथील अनेक आजारी लोकांना येशूने बरे केले.

³काही परूशी येशूकडे आले. येशूने चुकीचे काही बोलावे असा प्रयत्न त्यांनी चालविला. त्यांनी येशूला विचारले, “कोणत्याही कारणास्तव एखाद्या मनुष्याने आपल्या पत्नीला सोडविठी द्यावी काय?”

⁴येशूने उत्तर दिले, “पवित्र शास्त्रात असे लिहिलेले तुमच्या वाचनात निश्चितच आले असेल की, ‘जेव्हा देवाने जग उत्पन्न केले, तेव्हा त्याने नर व नारी असे उत्पन्न केले.’” ⁵आणि देव म्हणाला, ‘म्हणून पुरुष आपल्या आईवडिलांना सोडील व आपल्या पत्नीला जडून राहील. ती दोघे एकदेह होतील.’” ⁶म्हणून दोन व्यक्ती या दोन नाहीत तर एक आहेत. देवाने त्या दोघांना एकत्र जोडले आहे. म्हणून कोणाही व्यक्तीने त्यांना वेगळे करू नये.”

⁷परूश्यांनी विचारले, “असे जर आहे, तर मग पुरुषाने सोडविठी लिहून देण्याची आणि आपल्या पत्नीला सोडून देण्याची मोकळीक देणारी आज्ञा मोशेने का दिली?”

⁸येशूने उत्तर दिले, “तुम्ही देवाची शिकवण मानण्यास नकार दिल्याने तुमच्या पत्नींना सोडून देण्याची मोकळीक दिली. पण सुरुवातीला सोडविठी देण्याची मोकळीक नव्हती.

⁹मी तुम्हांस सांगतो, जो मनुष्य आपली पत्नी सोडून देतो आणि दुसरीशी लग्न करतो तो व्यभिचार करतो. आपल्या पत्नीला सोडविठी देण्याचे एकच कारण आहे, ते म्हणजे पहिल्या पत्नीने परपुरुषांशी व्यभिचार करणे होय!”

¹⁰मग त्याचे शिष्य त्याला म्हणाले, “जर पती व पत्नीमधील परिस्थिति अशी असेल तर मग लग्न न करणे जास्त योग्य ठरेल.”

¹¹येशूने उत्तर दिले, “लग्नाविषयीची अशी शिकवण स्वीकारणे प्रत्येक मनुष्याला शक्य होणार नाही. परंतु काही जणांना देवाने ही शिकवण ग्रहण करण्यास संमति दिली आहे.

¹²काही लोकांची लग्न न करण्याची कारणे निराळी असू शकतील. जन्मापासूनच काही माणसे अशी असतात की, ती मुलांना जन्म देऊ शकत नाहीत. इतर काही माणसांनी काही जणांना तसे बनविलेले असते तर आणखी काही माणसांनी स्वर्गाच्या राज्याकरिता लग्न करणे सोडून दिले आहे, परंतु ज्याला लग्न करणे शक्य होईल, त्या मनुष्याने लग्नाविषयी ही शिकवण मान्य करावी.”

येशू बालकांचे स्वागत करतो
(मार्क 10:13-16; लूक 18:15-17)

¹³नंतर येशूने आपल्या मुलांवर हात ठेवून प्रार्थना करावी यासाठी काही लोकांनी आपली मुले त्याच्याकडे आणली. येशूच्या शिष्यांनी त्यांना पाहिल्यावर ते बालकांना घेऊन येशूकडे येण्यास मना करू लागले. ¹⁴परंतु येशू म्हणाला, “लहान मुलांना मजकडे येऊ द्या, त्यांना मना करू नका, कारण स्वर्गाचे राज्य या लहान मुलांसारख्या लोकांचेच आहे.” ¹⁵मुलांवर हात ठेवल्यावर येशू तेथून निघून गेला.

एक श्रीमंत मनुष्य येशूला अनुसरण्याचे नाकारतो
(मार्क 10:17-31; लूक 18:18-30)

¹⁶एक मनुष्य येशूकडे आला आणि त्याने विचारले, “गुरुजी, अनंतकाळचे जीवन मिळावे म्हणून मी कोणत्या चांगल्या गोष्टी केल्या पाहिजेत?”

¹⁷येशूने उत्तर दिले, “काय चांगले आहे असे मला का विचारतोस? फक्त देव एकच चांगला आहे पण जर तुला अनंतकाळचे जीवन पाहिजे तर सर्व आज्ञा पाळ.”

¹⁸त्याने विचारले, “कोणत्या आज्ञा?” येशूने उत्तर दिले, “‘खून करू नको, व्यभिचार करू नको, चोरी करू नको, खोटी साक्ष देऊ नको.’” ¹⁹आपल्या आईवडिलांना मान दे* आणि ‘जशी स्वतःवर प्रीति करतोस तशी इतरांवर प्रीति कर.’” ²⁰तो तरुण म्हणाला, “या सर्व आज्ञा मी पाळत आलो आहे. मी आणखी काय करावे?”

²¹येशूने उत्तर दिले, “तुला जर परिपूर्ण व्हायचे असेल तर जा आणि तुझे जे काही आहे ते विकून टाक. आणि ते पैसे गरीबांना वाटून दे. म्हणजे स्वर्गात तुला मोठा ठेवा मिळेल. मग ये आणि माझ्यामागे चालू लाग.”

²²पण जेव्हा त्या तरुणाने हे ऐकले, तेव्हा त्याला फार दुःख झाले. कारण तो खूप श्रीमंत होता, म्हणून तो येशूला सोडून निघून गेला. ²³तेव्हा येशू आपल्या शिष्यांना म्हणाला, “मी तुम्हांला खरे सांगतो, धनवान माणसाला स्वर्गाच्या राज्यात प्रवेश करणे फार कठीण जाईल. ²⁴मी तुम्हांला सांगतो की, धनवानाचा स्वर्गाच्या राज्यात प्रवेश होणे यापेक्षा उंटाला सुईच्या नळ्यातून जाणे जास्त सोपे आहे.”

²⁵जेव्हा शिष्यांनी हे ऐकले तेव्हा ते फार आश्चर्यचकित झाले. त्यांनी येशूला विचारले, “मग कोणाचे तारण होईल?”

²⁶येशूने आपल्या शिष्यांकडे पाहिले आणि तो म्हणाला, “मनुष्यांना हे अशक्य आहे, पण देवासाठी सर्व गोष्टी शक्य आहेत.”

²⁷पेतर येशूला म्हणाला, “पाहा, आम्ही सर्व काही सोडले आणि तुमच्या मागे आलो आहोत; मग आम्हांला काय मिळेल?”

^{२८}येशू म्हणाला, “मी तुम्हांला खरे सांगतो; नव्या युगात जेव्हा मनुष्याचा पुत्र त्याच्या गौरवी सिंहासनावर बसेल तेव्हा तुम्ही जे सर्व माझ्यामागे आलात ते सर्व बारा आसनांवर बसाल आणि इस्राएलच्या बारा वंशांचा न्याय कराल. ^{२९}ज्याने ज्याने माझ्या मागे येण्याकरिता आपले घर, भाऊ, बहीण, आईवडील, मुले, शेतीवाडी सोडली असेल तर त्याला त्यापेक्षा कितीतरी जास्तपटीने लाभ होईल व त्याला अनंतकाळचे जीवन मिळेल. ^{३०}पण पुष्कळसे जे आता पहिले आहेत ते शेवटचे होतील आणि जे शेवटचे आहेत ते पहिले होतील.”

येशू शेतमजुराच्या बोधकथेचा वापर करतो

२० “स्वर्गाचे राज्य हे कोण्या शेतमालकासारखे आहे. जो अगदी पहिले त्याच्या द्राक्षमळ्यासाठी मोलात मजूर आणण्यासाठी गेला. ^२त्या मनुष्याने एक दिवसाच्या मजुरीकरिता प्रत्येकाला चांदीचे एक नाणे* देण्याचे कबूल केले. आणि त्याने त्यांना द्राक्षाच्या मळ्यात कामास पाठविले. ^३सकाळी नऊ वाजण्याच्या सुमारास तो मनुष्य बाजारात गेला तेव्हा तेथे काही माणसे उभी असलेली त्याला दिसली. त्या लोकांना काहीच काम नव्हते. ^४मग तो त्यांना म्हणाला, ‘तुम्हीसुद्धा माझ्या द्राक्षमळ्यात कामाला जा आणि जी योग्य मजुरी आहे ती मी तुम्हांला देईन.’ ^५मग ते काम करण्यास मळ्यात गेले.

“तो मनुष्य बारा वाजता आणि तीन वाजता बाजारात गेला आणि त्या मनुष्याने आपल्या मळ्यात काम करण्यासाठी काही लोकांना दोन वेळा जाऊन मजुरीवर घेतले. ^६पाच वाजता तो मनुष्य परत एकदा बाजारात गेला तेव्हा आणखी काही लोक उभे असलेले त्याला आढळले. त्याने त्यांना विचारले, ‘तुम्ही काही काम न करता दिवसभर येथे का बरे उभे राहिला आहात?’

^७त्या लोकांनी उत्तर दिले, ‘आम्हांला कोणी काम दिले नाही.’ तो मनुष्य त्यांना म्हणाला, ‘तर मग तुम्ही जाऊन माझ्या मळ्यात काम करा.’ ^८संध्याकाळी मळ्याचा मालक मुकादमाला म्हणाला, ‘मजुरांना बोलवा आणि त्यांना त्यांची मजुरी देऊन टाका! मी ज्यांना अगदी शेवटी कामावर आणले त्यांना अगोदर मजुरी द्या. नंतर बाकीच्या सर्वांना मजुरी द्या. मी कामावर रोजगारीने पहिल्याने बोलविलेल्यांना सर्वात शेवटी मजुरी द्या.’

^९जे मजूर संध्याकाळी साधारण पाच वाजता कामावर घेतले होते ते आपली मजुरी घेण्यासाठी आले. प्रत्येकाला एक चांदीचे नाणे मजुरी मिळाली. ^{१०}मग ज्यांना सुरुवातीला कामावर घेण्यात आले होते, ते आपली मजुरी घेण्यासाठी आले. त्यांना वाटत होते की, इतरांपेक्षा त्यांना जास्त पैसे मिळतील, पण त्यां सर्वांना एकच चांदीचे नाणे मजुरी मिळाली. ^{११}त्यांनी ते घेतले व मालकाकडे तक्रार करू

लागले. ^{१२}ते म्हणाले, ‘ज्यांना शेवटी कामावर घेतले त्यांनी केवळ एक तासच काम केले. परंतु तुम्ही त्यांना आमच्या बरोबरीने मजुरी दिली. आम्ही मात्र दिवसभर उन्हात राबलो.’ ^{१३}परंतु मळ्याचा मालक त्यांच्यातील एकाला म्हणाला, ‘मित्रा, मी तुझ्याबाबतीत अन्याय करीत नाही. आपण यावर सहमत झालो नाही का की, मी तुला एक चांदीचे नाणे मजुरी देईन?’ ^{१४}जे तुझे आहे ते घे आणि घरी जा. तुम्हांला दिली तितकीच मजुरी मला या शेवटच्या माणसाला द्यायची आहे. ^{१५}मी माझ्या पैशाचा वापर मला पाहिजे तसा करू शकत नाही का? मी लोकांशी चांगला आहे म्हणून, तुला हेवा वाटतो का?’

^{१६}म्हणून आता जे शेवटचे आहेत ते पहिले होतील आणि पहिले ते शेवटचे होतील.”

येशू त्याच्या मरणविषयी बोलतो

(मार्क १०:३२-३४; लूक १८:३१-३४)

^{१७}येशू यरुशलेमला चालला होता. ते चालत असता त्याने त्याच्या शिष्यांना बाजूला घेतले, आणि त्यांना म्हणाला, ^{१८}‘एका, आपण यरुशलेमकडे जात आहोत. मनुष्याच्या पुत्राला धरून मुख्य याजक व नियमशास्त्राचे शिक्षक यांच्या हाती धरून देण्यात येईल. त्याने मेलेच पाहिजे असे ते म्हणतील. ^{१९}ते मनुष्याच्या पुत्राला यहुदीतरांच्या हाती देतील, ते लोक त्याची थट्टा करतील, त्याला चाबकाने मारतील नंतर ते त्याला वधस्तंभावर खिळून जिवे मारतील. परंतु मरणानंतर तिसऱ्या दिवशी त्याला पुन्हा उठविले जाईल.”

एका आईची खास विनंति

(मार्क १०:३५-४५)

^{२०}त्यानंतर जब्दीच्या मुलांची आई, आपल्या मुलांसह त्याच्याकडे आली. ती त्याच्या पाया पडली आणि तिने त्याला एक विनंति केली. ^{२१}त्याने तिला विचारले, ‘तुला काय पाहिजे?’

ती म्हणाली, ‘माझा एक मुलगा तुमच्या राज्यात तुमच्या उजवीकडे बसेल आणि दुसरा डावीकडे बसेल असे वचन द्या.”

^{२२}येशू तिला म्हणाला, ‘तू काय मागत आहेस ते तुला माहीत नाही! जे दुःख मला सोसावे लागणार आहे ते तुमच्याने सोसवेल काय?’

ते म्हणाले, ‘होय. आम्ही ते सोसू शकू.”

^{२३}येशू त्यांना म्हणाला, ‘तुम्ही खरोखर माझ्या प्याल्यातून प्याल खरे, पण माझ्या उजव्या आणि डाव्या हाताला बसण्याचा मान, देणे हे ठरविणारा मी नाही, तर माझ्या पित्याने तो मान कोणाला द्यायचा हे ठरविले आहे.”

^{२४}जेव्हा इतर दहा शिष्यांनी हे ऐकले तेव्हा ते त्या दोघांवर रागावले. ^{२५}मग येशूने बोलावून त्यांना म्हटले, ‘यहुदीतर लोकांच्या राजांना लोकांवर आपली सत्ता आहे हे दाखविणे आवडते आणि त्यांच्या प्रमुख नेत्यांना आपले

अधिकार वाटेल तसे वापरणे आवडते. ²⁶पण तुमचे वागणे तसे नसावे! जर तुमच्यातील कोणाला मोठे व्हायचे असेल तर त्याने तुमचा दासच झाले पाहिजे. ²⁷आणि ज्याला पहिला व्हायचा आहे त्याने कनिष्ठ झाले पाहिजे. ²⁸म्हणजे तुम्ही मनुष्याच्या पुत्रासारखे असले पाहिजे जो इतरांकडून सेवा करून घ्यायला आला नाही तर इतरांची सेवा करायला आणि अनेकांचे तारण व्हावे यासाठी आपला जीव खंडणी म्हणून देण्यासाठी आला.”

येशू दोन आंधळ्यांना बरे करतो (मार्क 10:46-52; लूक 18:35-43)

²⁹ते यरीहो शहर सोडत असताना, मोठा लोकसमुदाय त्याच्या मागे आला. ³⁰रस्त्याच्या कडेला दोन आंधळे बसले होते आणि जेव्हा त्यांनी ऐकले की, येशू तेथून जात आहे, तेव्हा ते मोठ्याने ओरडले, “प्रभु येशू, दाविदाच्या पुत्रा! आमच्यावर दया करा!”

³¹जमावाने त्यांना दटावले व त्यांना शांत राहण्यास सांगितले. पण ते अधिकच मोठ्याने ओरडू लागले, “प्रभु, दाविदाच्या पुत्रा, आमच्यावर दया करा!”

³²मग येशू थांबला आणि त्यांच्याशी बोलला, त्याने विचारले, “मी तुमच्यासाठी काय करावे अशी तुमची इच्छा आहे?” ³³त्या आंधळ्या मनुष्यांनी उत्तर दिले, “प्रभु, आम्हांला दिसावे अशी आमची इच्छा आहे.” ³⁴येशूला त्यांच्याबद्दल कळवळा आला, आणि त्याने त्यांच्या डोळ्यांना स्पर्श केला. त्याच क्षणी त्यांना दिसू लागले. आणि ते त्याच्या मागे गेले.

येशू यरुशलेममध्ये राजासारखा प्रवेश करतो (मार्क 11:1-11; लूक 19:28-38; योहान 12:12-19)

21 येशू व त्याचे शिष्य यरुशलेमजवळ आले असता ते जेतनाचा डोंगर म्हटलेल्या टेकडीजवळ बेथफगे या जागी थांबले. येशूने त्याच्या दोन शिष्यांना ²असे सांगून पाठविले की, “तुमच्या समोर असलेल्या गावात जा. तुम्ही गावात शिराल तेव्हा एक गाढवी बांधून ठेवलेली व तिच्या जवळ एक शिंगरू असलेले तुम्हांला आढळेल. ती दोन्ही गाढवे सोडून माझ्याकडे घेऊन या. ³जर कोणी तुम्हांला विचारले की, ही गाढवे कशासाठी नेत आहात तर त्याला सांगा की, “येशूला यांची गरज आहे. तो ती लगेच माझ्याकडे पाठवील.” ⁴हे यासाठी घडले की संदेष्ट्यांपैकी एक जण जे बोलला होता ते पूर्ण व्हावे:

⁵“सीयोनेच्या कऱ्हेला सांग: ‘पाहा! तुझा राजा तुझ्याकडे येत आहे! तो लीन आहे आणि नम्र होऊन गाढवावर बसून येत आहे, होय, शिंगरावर, कष्ट करणाऱ्या प्राण्याच्या शिंगरावर.”

⁶त्याचे शिष्य गेले आणि जसे येशूने सांगितले होते तसे त्यांनी केले. ⁷शिष्यांनी गाढवी व शिंगरू येशूकडे आणले. त्या गाढवावर त्यांनी आपले अंगरखे घातले आणि येशू त्यावर बसला. ⁸पुष्कळ लोकांनी आपले अंगरखे येशूसाठी वाटेवर अंधारले. दुसऱ्या काही लोकांनी झाडांच्या फांद्या तोडल्या आणि त्या रस्त्यावर पसरल्या. ⁹काही लोक येशूच्या पुढे चालू लागले, काही लोक येशूच्या मागून चालू लागले. ते लोक मोठ्याने जयघोष करू लागले,

“होसाना,* दाविदाच्या पुत्राला प्रभुच्या नावाने येणारा धन्यवादि असो. स्वर्गीय देवाला होसाना!” स्तोत्र. 118:26

¹⁰जेव्हा येशूने यरुशलेममध्ये प्रवेश केला तेव्हा संपूर्ण शहर ढवळून निघाले व लोक विचारत होते, “हा कोण आहे?” ¹¹जमाव उत्तर देत होता, “हा येशू संदेष्टा आहे, तो गालील प्रांतातील नासरेथचा आहे.”

येशू मंदिरात जातो (मार्क 11:15-19; लूक 19:45-48; योहान 2:13-22)

¹²मग येशूने मंदिराच्या आवारात प्रवेश केला तेव्हा तेथे जे लोक विक्री करीत होते व खरेदी करीत होते तसेच पैशांची आपसात देवाण घेवाण करीत होते त्यांची मेजे त्याने उलथून टाकली आणि जे लोक कबुतरे विकत होते त्यांची बसण्याची बाके उलथून टाकली. ¹³येशू त्यांना म्हणाला, “पवित्र शास्त्रात असे म्हटले आहे, ‘माझे घर प्रार्थनेचे घर म्हटले जाईल, पण तुम्ही त्याला लुटारूंची गुहा केले आहे.’” *

¹⁴काही आंधळे आणि पांगळे लोक मंदिरात येशूकडे आले. येशूने त्यांना बरे केले. ¹⁵जेव्हा मुख्य याजक व नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनी, येशूने केलेल्या आश्चर्यकारक गोष्टी आणि मंदिराच्या आवारात लहान मुलांना “दाविदाच्या पुत्राला होसाना” अशी घोषणा देताना पाहिले, तेव्हा या सर्व गोष्टींमुळे त्यांना राग आला.

¹⁶त्यांनी त्याला विचारले, “ही मुले काय म्हणत आहेत हे तुम्ही ऐकता ना?”

येशूने त्यांना उत्तर दिले, “होय, पवित्र शास्त्रात काय लिहिले आहे ते तुम्ही ऐकले नाही का?”

‘तू बालके व तान्हुली यांना स्तुति करायला शिकविले आहेस.’ *

¹⁷नंतर येशू तेथून निघाला व बेथानीला गेला. तेथे तो रात्रभर राहिला.

होसाना हा हिब्रु शब्द आहे. याचा अर्थ ‘देवा आम्हांला वाचव पण या ठिकाणी याचा अर्थ आनंदाने देवाची स्तुति करणे असा होतो.

माझे ... आहे यशया 56:7; यिर्मया 7:12

तू बालके ... आहेस स्तोत्र. 8:3

येशू विश्वासाचे सामर्थ्य दर्शवितो
(मार्क 11:12-14, 20-24)

¹⁸दुसऱ्या दिवशी पहाटे तो यरुशलमकडे पुन्हा येत अस्ता त्याला भूक लागली. ¹⁹रस्त्याच्या कडेला त्याला अंजिराचे एक झाड दिसले. अंजिर खायला मिळेल या आशेने तो झाडाजवळ गेला. पण झाडावर त्याला एकही अंजिर दिसले नाही. त्याला फक्त पाने होती. येशू त्या झाडाला म्हणाला, “यापुढे तुला कधीही फळ न येवो!” आणि ते झाड लगेच वाळून गेले आणि मेले.

²⁰शिष्यांनी हे पाहिले, तेव्हा त्यांना फार आश्चर्य वाटले. त्यांनी विचारले, “हे अंजिराचे झाड इतक्या लवकर वाळून कसे गेले आणि मेले?”

²¹येशू त्यांना म्हणाला, “मी तुम्हांला खरे सांगतो, जर तुम्हांला विश्वास असेल, आणि जर तुम्ही संशय धरला नाही तर मी जे अंजिराच्या झाडाबाबतीत केले तेच नव्हे तर या डोंगराला उठून समुद्रात पड असे म्हणालात तरी ते घडेल. ²²जर तुमचा विश्वास असेल तर जे काही तुम्ही प्रार्थनेत मागाल ते तुम्हांला मिळेल.”

यहूदी पुढारी येशूच्या अधिकाराविषयी शंका घेतात
(मार्क 11:27-33; लूक 20:1-8)

²³येशू मंदिरात गेला. येशू तेथे शिक्षण देत असताना मुख्य याजक व वडीलजन येशूकडे आले. ते येशूला म्हणाले, “तुम्ही कोणत्या अधिकाराने या गोष्टी करता? हा अधिकार तुम्हांला कोणी दिला?”

²⁴येशू म्हणाला, “मी सुद्धा तुम्हांला एक प्रश्न विचारतो. जर तुम्ही मला उत्तर दिले तर मी कोणत्या अधिकाराने या गोष्टी करतो, हे मी तुम्हांला सांगेन. ²⁵तुम्ही मला सांगा, योहान लोकांना बापतिस्मा देत असे, तेव्हा त्याला तो देण्याचा अधिकार कोठून आला- देवाकडून की मनुष्यांकडून?”

येशूच्या या प्रश्नावर ते चर्चा करू लागले. ते म्हणाले, “योहानाचा बापतिस्मा देवाकडून होता 'असे म्हणावे तर येशू म्हणेल मग 'तुम्ही त्याच्यावर विश्वास का ठेवला नाही?' ²⁶पण जर 'तो मनुष्यांकडून होता' असे आपण म्हणालो तर सर्व लोक आपल्यावर रागावतील. आपल्याला लोकांची भीति आहे. कारण योहान हा एक संदेष्टा होता असे ते सर्व जण मानतात.”

²⁷म्हणून त्यांनी येशूला उत्तर दिले, “योहानाचा अधिकार कोठून होता हे आम्हांला माहीत नाही.” तेव्हा येशू म्हणाला, “मग मी कोणत्या अधिकाराने या गोष्टी करतो, हे मीही तुम्हांला सांगणार नाही.”

येशू दोन पुत्रांचा दाखला सांगतो

²⁸“याविषयी तुम्हांला काय वाटते ते मला सांगा. एका मनुष्याला दोन मुलगे होते. तो मनुष्य आपल्या पहिल्या

मुलाकडे गेला आणि म्हणाला, ‘माझ्या मुला, आज तू माझ्या द्राक्षाच्या मळ्यात जा आणि काम कर.’

²⁹मुलाने उत्तर दिले, ‘मी जाणार नाही.’ परंतु नंतर त्या मुलाने जायचे ठरविले व तो गेला.

³⁰नंतर वडील आपल्या दुसऱ्या मुलाकडे गेले आणि म्हणाले, ‘माझ्या मुला, आज तू जाऊन माझ्या द्राक्षाच्या मळ्यात काम कर.’ त्या मुलाने उत्तर दिले, ‘होय बाबा, मी जातो.’ पण तो गेला नाही.

³¹“त्या दोघांपैकी कोणत्या मुलाने वडीलांची आज्ञा पाळली?” ते म्हणाले, “पहिल्या मुलाने”

येशू त्यांना म्हणाला, “मी खरे सांगतो, जकातदार व वेश्या हे वाईट लोक आहेत असे तुम्हांला वाटते, पण ते तुमच्या अगोदर स्वर्गाच्या राज्यात जातील. ³²जीवनाचा खरा रस्ता कोणता हे तुम्हांला दाखवावे म्हणून योहान आला आणि तुम्ही योहानाला मानले नाही. जकातदार व वेश्या यांनी योहानावर विश्वास ठेवला हे तुम्ही पाहिले पण तरी देखील तुम्ही आपले मन बदलण्यास आणि योहानावर विश्वास ठेवण्यास तयार झाला नाही.

देव आपला पुत्र पाठवितो
(मार्क 12:1-12; लूक 20:9-19)

³³“ही बोधकथा ऐका : एक मनुष्य होता, त्याचे शेत होते. त्याने आपल्या शेतात द्राक्षे लावली. शेताच्या भोवती त्याने एक भिंत बांधली आणि द्राक्षे कुस्करून रस गाळण्याकरिता खड्डा करून एक घाणा तयार केला. आणि देहळणी करण्यासाठी एक मनोरा (माळा) बांधला. मग त्याने आपला मळा काही शेतकऱ्यांना करायला खंडाने दिला. मग तो परत गेला. ³⁴जेव्हा द्राक्षे तोडणीचा हंगाम जवळ आला, तेव्हा त्या मनुष्याने आपला वाटा आणण्याकरिता काही नोकर खंडकरी शेतकऱ्याकडे पाठविले. ³⁵परंतु शेतकऱ्यांनी त्यांच्यावर हल्ला केला. एकाला मार दिला तर दुसऱ्या नोकराला जिवे मारले. नंतर तिसऱ्याला दगडमार करून ठार केले. ³⁶मग शेतकऱ्यांकडे त्या मनुष्याने आणखी एकदा नोकर पाठविले. पहिल्यापेक्षा त्याने जास्त नोकर पाठविले पण त्या शेतकऱ्यांनी त्यांना तशीच वागणूक दिली. ³⁷नंतर, त्याने त्याच्या स्वतःच्या मुलाला त्यांच्याकडे पाठविले, तो म्हणाला, ‘निश्चितच ते माझ्या मुलाचा मान राखतील.’

³⁸“पण जेव्हा शेतकऱ्यांनी त्याच्या मुलाला पाहिले तेव्हा ते एकमेकास म्हणू लागले, ‘हा तर मालकाचा मुलगा आहे. तो वारस आहे. चला आपण त्याला ठार करू व त्याचे वतन घेऊ.’ ³⁹त्यांनी त्याला धरले व मळ्याच्या बाहेर फेकले व त्याला ठार मारले.

⁴⁰“मग द्राक्षमळ्याचा मालक परत येईल तेव्हा या शेतकऱ्यांचे काय करील?” ⁴¹यहूदी मुख्य याजक आणि पुढारी म्हणाले, “तो त्या लोकांना खात्रीने मरणदंड देईल. कारण ते दुष्ट होते. नंतर तो आपला मळा दुसऱ्यास

खंडाने देईल. हंगामाच्या दिवसात जे त्याच्या पिकाची वाटणी होतील, अशांना तो ते देईल.”

⁴²येशू त्यांना म्हणाला, “तुम्ही पवित्र शास्त्रात वाचले असलेच की,

‘बांधणाऱ्यांनी नापसंत केलेला दगड कोनशिला झाला आहे हे प्रभूने केले आणि आमच्यासाठी हे अद्भुत आहे.’
स्तोत्र. 118:22-23

⁴³म्हणून मी तुम्हांला सांगतो की, देवाचे राज्य तुमच्याकडून काढून घेण्यात येईल. देवाला आपल्या राज्यात पाहिजेत अशा गोष्टी जे लोक करतील, त्यांना ते देण्यात येईल. ⁴⁴जो कोणी या दाडावर पडेल, त्याचे तुकडे तुकडे होतील आणि जर हा दगड एखाद्या मनुष्यावर पडेल तर त्या मनुष्याचा चकू त्वर होईल.”

⁴⁵येशूने सांगितलेल्या या बोधकथा मुख्य याजकांनी आणि परुश्यांनी ऐकल्या. येशू त्यांच्याविषयी बोलत आहे हे त्यांनी ओळखले. ⁴⁶त्यांना येशूला अटक करायचे होते, पण त्यांना लोकांचे भय वाटत होते, कारण लोक येशूला संदेष्टा मानित होते.

लोकांना भोजनाला दिलेल्या आमंत्रणाची बोधकथा (लूक 14:15-24)

22 येशूने त्यांच्याशी बोलण्यास सुरुवात करून पुन्हा एकदा बोधकथेचा वापर केला. तो म्हणाला, ²स्वागते राज्य एका राजासारखे आहे, त्याने त्याच्या मुलाच्या लग्नानिमित्त भोजनाचे आमंत्रण दिले. ³त्याने त्याच्या नोकरांना पाठवून, ज्यांना लग्नाचे आमंत्रण होते आशांना बोलविण्यास सांगितले. पण लोकांनी राजाच्या मेजवानीस येण्यास नकार दिला.

⁴नंतर राजाने आणखी काही नोकरांना पाठवून दिले. राजा नोकरांना म्हणाला, ‘मी त्या लोकांना अगोदरच आमंत्रण दिले आहे म्हणून आता जा आणि त्यांना सांगा, ‘पाहा, मेजवानी तयार आहे. मी चांगल्यातील चांगले बैल आणि वासरे कापली आहेत आणि सगळे तयार आहे. लग्नाच्या मेजवानीस या!’

⁵नोकर गेले आणि त्यांनी लोकांस येण्यास सांगितले, पण त्यांनी नोकरांच्याकडे लक्ष दिले नाही. ते आपापल्या कामास निघून गेले. एक शेतात काम करायला गेला; तर दुसरा व्यापार करायला गेला. ⁶काहींनी मालकाच्या उरलेल्या नोकरांना पकडून मार दिला व जिवे मारले. ⁷राजा फार रागावला. त्याने त्याचे सैन्य पाठविले आणि त्यांनी त्या खुन्यांना ठार मारले. त्यांनी त्यांचे शहर जाळले.

⁸‘मग राजा त्याच्या नोकरांना म्हणाला, ‘मेजवानी तयार आहे, पण ज्यांना बोलविले होते ते पात्र नव्हते, ⁹म्हणून रस्त्यांच्या कोपऱ्यांवर जा आणि तेथे तुम्हांला जे भेटतील त्यांना लग्नाच्या मेजवानीला बोलवा.’ ¹⁰मग ते नोकर

रस्त्यावर गेले. त्यांना जे जे लोक भेटले त्यांना जमा केले. ज्या ठिकाणी लग्नाची मेजवानी तयार होती तेथे नोकरांनी चांगल्या आणि वाईट लोकांना जमा केले आणि ती जागा भरून गेली.

¹¹‘मग त्या सर्वांना भेटण्यास राजा तेथे आला. मेजवानीसाठी साजेले असा पोशाख न केलेला एक मनुष्य राजाला तेथे आढळला. ¹²राजा त्याला म्हणाला, ‘मित्रा, तुला येथे कोणी व कसे येऊ दिले? मेजवानीला साजेसे कपडे नसताना तू येथे कसा आलास?’ पण तो गप्प राहिला. ¹³तेव्हा राजाने नोकरांना सांगितले, ‘या मनुष्याचे हात व पाय बांधा आणि त्याला बाहेर अंधारात टाका, तेथे रडणे आणि दातखाणे चालले.’

¹⁴कारण बोलविलेले पुष्कळ आहेत पण निवडलेले थोडे आहेत.”

काही यहूदी पुढारी येशूला फसवू पाहतात (मार्क 12:13-17; लूक 20:20-26)

¹⁵मग परुशी गेले आणि येशूला कसे पकडावे याचा कट करू लागले. त्याला शब्दात पकडण्याचा प्रयत्न करू लागले. ¹⁶परुशांनी येशूला फसविण्याच्या हेतूने काही माणसे त्याच्याकडे पाठविली. त्यांनी आपली काही माणसे (शिष्य) आणि हेरोदी गटाच्या काही लोकांना येशूकडे पाठविले. ते म्हणाले, “गुरुजी, आम्हांला माहीत आहे की आपण सत्यवचनी आहात, आणि तुम्ही देवाचा मार्ग प्रामाणिकपणे शिकविता, व दुसरे काय विचार करतात याची तुम्ही पर्वा करीत नाही. तुम्ही सर्वांना समान मानता. ¹⁷म्हणून तुमचे मत आम्हांला सांगा: कैसराला कर देणे योग्य आहे की नाही?”

¹⁸येशूला त्यांचा दुष्ट उद्देश माहीत होता, म्हणून तो म्हणाला, “दोंग्यांनो, तुम्ही माझी परीक्षा का घेत आहात? ¹⁹कर भरण्यासाठी जे नाणे वापरले जाते ते मला दाखवा.” त्या लोकांनी येशूला चांदीचे एक नाणे दाखविले.

²⁰तेव्हा येशूने विचारले, “या नाण्यावर कोणाचे चित्र आहे? आणि या नाण्यावर कोणाचे नाव लिहिलेले आहे?” ²¹त्या लोकांनी उत्तर दिले, “त्यावर कैसराचे चित्र व नाव दिले आहे.” यावर येशू त्यांना म्हणाला, “जे कैसराचे आहेत ते कैसराला द्या. आणि जे देवाचे आहेत ते देवाल द्या.” ²²येशू जे म्हणाला ते त्या लोकांनी ऐकले तेव्हा ते आश्चर्यचकित झाले आणि तेथून निघून गेले.

काही सदुकी लोक येशूला फसवू पाहतात (मार्क 12:18-27; लूक 20:27-40)

²³त्याच दिवशी काही सदुकी लोक त्याच्याकडे आले (हे लोक असे समजतात की पुनरुत्थान नाही.) त्यांनी येशूला एक प्रश्न विचारला, ²⁴ते म्हणाले, “गुरुजी, मोशेने शिकविले की, जर एखादा मनुष्य मेलाला आणि त्याला मूलबाळ नसेल, तर त्याच्या भावाने किंवा जवळच्या

नातेवाईकाने त्याच्या पत्नीशी लग्न करावे, म्हणजे मेलेल्या भावासाठी त्यांना मुले होतील. ²⁵आता, आमच्यामध्ये सात भाऊ होते. पहिल्याने लग्न केले आणि नंतर तो मेला आणि त्याला मूल नसल्याने त्याच्या भावाने त्याच्या पत्नीशी लग्न केले. ²⁶असेच दुसऱ्या व तिसऱ्या भावाच्या बाबतीतही घडले व सातही भावांनी तिच्याशी लग्न केले आणि मेले. ²⁷शेवटी ती स्त्री मेली. ²⁸आता प्रश्न असा आहे की, पुनरुत्थानाच्या वेळेस ती कोणाची पत्नी असेल, कारण सर्व सातही भावांनी तिच्याशी लग्न केले होते.”

²⁹उत्तर देताना येशू त्यांना म्हणाला, “तुम्ही चुकीची समजूत करून घेत आहात, कारण तुम्हांला देवाचे वचन किंवा सामर्थ्य माहीत नाही. ³⁰तुम्हांला समजले पाहिजे की, पुनरुत्थानानंतरच्या जीवनात लोक लग्न करणार नाहीत किंवा करून देणार नाहीत. उलट ते स्वर्गात देवदूतासारखे असतील. ³¹तरी, मृतांच्या पुनरुत्थानाच्या संदर्भात देव तुमच्या फायद्यासाठी हे बोलला ते तुम्ही अजूनपर्यंत वाचले नाही काय? ³²तो म्हणाला, ‘मी अब्राहाम, इसहाक आणि याकोबाचा देव आहे.’ * हा देव मेलेल्यांचा देव नाही तर जिवंत लोकांचा देव आहे.”

³³जेव्हा जमावाने हे ऐकले तेव्हा ते आश्चर्यचकित झाले.

कोणती आज्ञा सर्वात महत्वाची आहे?

(मार्क 12:28-34; लूक 10:25-28)

³⁴येशूने सद्दकी लोकांना अशा बोधकथा सांगितल्या की त्यांना वाद घालता येईना. हे परुश्यांनी ऐकले. म्हणून परुश्यांनी एकत्र येऊन मसलत केली. ³⁵एक परुशी नियमशास्त्राचा जाणकार होता. त्या परुश्याने येशूची परीक्षा पाहावी म्हणून प्रश्न केला. ³⁶त्याने विचारले, “गुरुजी, नियमशास्त्रातील कोणती आज्ञा सर्वात महत्वाची आहे?”

³⁷येशूने उत्तर दिले, “प्रभु तुमचा देव याजवर प्रीति करा. तुम्ही त्याजवर पूर्ण हृदयाने, पूर्ण जिवाने, पूर्ण मनाने प्रीति करा. * ³⁸ही पहिली आणि मोठी आज्ञा आहे. ³⁹हिच्यासारखी दुसरी एक आहे: ‘जशी आपणावर तशी इतरांवर प्रीति करा.’ * ⁴⁰सर्व नियमशास्त्र आणि संदेष्ट्यांचे लिखाण या दोन आज्ञांवरच अवलंबून आहे.”

येशू परुश्यांना प्रश्न विचारतो

(मार्क 12:35-37; लूक 20:41-44)

⁴¹म्हणून परुशी एकत्र उभे असताना, येशूने त्यांना प्रश्न केला. ⁴²येशू म्हणाला, “ख्रिस्ताविषयी तुमचे काय मत आहे? तो कोणाचा पुत्र आहे?” परुश्यांनी उत्तर दिले, “ख्रिस्त हा दाविदाचा पुत्र आहे.” ⁴³त्यावर येशू त्यांना

म्हणाला, “मग दाविदाने त्याला प्रभु असे का म्हटले? दाविदाच्या अंगी पवित्र आत्मा आला असता तो म्हणाला,

⁴⁴‘प्रभु माझ्या प्रभूला (ख्रिस्ताला) म्हणाला, ‘मी तुझे वैरी तुझे पादासन करीपर्यंत, माझ्या उजव्या बाजूला बैस.’

स्तोत्र. 110:1

⁴⁵आता, मग जर दाविद त्याला प्रभु म्हणतो तर तो दाविदाचा पुत्र कसा होऊ शकतो?” ⁴⁶पण परुश्यांपैकी कोणीही त्याच्या प्रश्नाचे उत्तर देऊ शकला नाही. त्या दिवसानंतर त्याला आणखी प्रश्न विचारण्याचे धाडस कोणीही केले नाही.

येशू धार्मिक पुढाऱ्यांवर टीका करतो

(मार्क 12:38-40; लूक 11:37-52; 20:45-47)

23 मग येशू लोकांशी व त्याच्या शिष्यांशी बोलला, तो म्हणाला, ²‘नियमशास्त्राचे शिक्षक व परुशी यांना मोशेच्या नियमशास्त्राचे स्पष्टीकरण करण्याचे अधिकार आहेत. ³म्हणून ते जसे सांगतात तसे तुम्ही करा. पण ते जसे करतात तसे करू नका. मी असे म्हणतो याचे कारण ते बोलतात पण त्याप्रमाणे करत नाहीत. ⁴वाहावयास अवघड असे ओझे ते बांधतात व ते ओझे लोकांच्या खांद्यांवर देतात व ते स्वतः ते ओझे उचलायला एक बोटदेखील लावत नाहीत.

⁵ते त्यांचे सर्व चांगले काम लोकांनी पाहावे म्हणून करतात. ते पवित्र शास्त्र लिहिलेल्या लहान पेट्या * मोठमोठ्या बनवितात आणि लोकांनी पाहावे म्हणून लांब झगे घालतात. ⁶मेजवानीच्या ठिकाणी आपल्याला विशेष मानाची जागा मिळावी असे त्यांना वाटते. तसेच यहुदांचे सभ्यस्थानात मोक्याच्या जागी बसायला त्यांना फार आवडते. ⁷बाजारातील मुख्य रस्त्याने जाता येता लोकांनी आपल्याला मान द्यावा याची त्यांना फार आवड असते आणि लोकांनी त्यांना ‘गुरुजी’ म्हणावे असे त्यांना वाटते.

⁸परंतु तुम्ही स्वतःला गुरुजी म्हणवून घेऊ नका. तुम्ही सर्व एकमेकांचे बहीण भाऊ आहात, तुमचा गुरु एकच आहे. ⁹आणि जगातील कोणालाही ‘पिता’ म्हणू नका. कारण तुमचा पिता एकच आहे व तो स्वर्गात आहे. ¹⁰तुम्ही स्वतःला ‘मालक’ म्हणवून घेऊ नका. तुमचा मालक ख्रिस्त आहे. ¹¹तुमच्यातील जो सेवक बनून तुमची सेवा करतो तो तुमच्यात सर्वात मोठा होय. ¹²जो स्वतःला मोठा समजेल त्याला कमी लेखले जाईल. स्वतःला लहान समजणारा प्रत्येक जण मोठा गणला जाईल. ¹³अहो, परुश्यांनो आणि नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो, हाय, हाय,

मी ... आहे निर्गम 3:6

प्रभू ... प्रीति करा अनुवाद 6:5.

जशी ... करा लेवीय 19:18

लहान पेट्या लहान चामडी पेट्या, ज्यात महत्वाची पवित्र वचने लिहीलेली असतात. काही यहुदी ते आपल्या कपाळावर व हातावर बांधून आपण फार धार्मिक आहोत हे दाखवितात.

तुम्ही ढोंगी आहात! तुम्ही स्वर्गाच्या राज्याचा रस्ता लोकांसाठी खुला ठेवीत नाहीत. तुम्ही स्वतः तर आत जात नाहीच पण जे आत जाण्याचा प्रयत्न करतात त्यांनाही आत जाऊ देत नाहीत. ^{14*}

¹⁵“परुश्यांनो व नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो, तुम्ही दुःखी व्हाल. तुम्ही ढोंगी आहात! तुम्ही समुद्र व जमिनीवरून प्रवास करून एक तरी शिष्य मिळतो का ते पाहता आणि तुम्हांला तो मिळतो तेव्हा तुम्ही त्याला तुमच्याप्रमाणे नरकपुत्रासारखे करून टाकता.

¹⁶“तुम्हांला दुःख होईल. आंधळ्या वाटाड्यांनो, जे तुम्ही म्हणता, ‘जर एखादा मंदिराच्या नावाने शपथ घेतो तर त्याने ती पाळलीच पाहिजे याचे बंधन त्याच्यावर नाही; पण जर एखादा मंदिरातील सोन्याची शपथ घेऊन बोलतो, तर त्याने ती शपथ पाळलीच पाहिजे.’ ¹⁷तुम्ही मूर्ख आंधळे आहात. सोने आणि मंदिर यांपैकी कोणते अधिक महत्त्वाचे? मंदिर त्या सोन्याला पवित्र बनविते. ¹⁸आणि तुम्ही असे म्हणता, ‘जर एखादा वेदीची शपथ घेतो तर त्यात काही वावगे नाही. पण जर एखादा वेदीवरील अर्पणाची शपथ घेतो तर त्याने ती शपथ पाळलीच पाहिजे.’ ¹⁹तुम्ही आंधळे आहात. तुम्हांला काही दिसत नाही व कळत नाही! अर्पण मोठे की वेदी मोठी? वेदीमुळे अर्पण पवित्र होते म्हणून वेदी मोठी. ²⁰म्हणून जो वेदीची शपथ घेतो तो त्या वेदीबरोबर त्यावरच्या सर्वांची शपथ घेतो. ²¹तसेच जो मंदिराची शपथ घेतो तो मंदिर व त्यात राहणाऱ्या देवाची देखील शपथ घेतो. ²²जो स्वर्गाची शपथ घेतो तो देवाच्या आसनाची व त्यावर बसणाऱ्याचीही शपथ घेतो.

²³“परुश्यांनो, नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो, तुम्ही दुःखी व्हाल. तुम्ही ढोंगी आहात! तुमचे जे काही आहे त्याचा दशांश तुम्ही देवाला देता- पुदिना, शोप, जिरे यांचा देखील दशांश देता. पण नियमशास्त्राच्या महत्त्वाच्या गोष्टी म्हणजे- न्यायाने वागणे, दया दाखविणे व प्रामाणिकपणे वागणे हे तुम्ही पाळत नाही. या गोष्टी तुम्ही केल्या पाहिजेत व तसेच इतरही केल्या पाहिजेत. ²⁴तुम्ही आंधळे वाटाडे आहात. जो पाण्याने भरलेल्या प्याल्यातून माशी बाजूला करतो व उंटसह पाणी पिऊन टाकतो त्यांच्यासारखे तुम्ही आहात. ²⁵“अहो परुश्यांनो, नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो, तुम्ही दुःखी व्हाल, तुम्ही ढोंगी आहात! तुम्ही आपल्या ताटावाट्या बाहेरून घासता पुसता पण लोकांना फसवून कमावलेला फायदा आणि असंयम यानी त्या आतून भरल्या आहेत. ²⁶अहो परुश्यांनो, तुम्ही आंधळे आहात! अगोदर तुमची वाढी आतून घासा व धुवा म्हणजे ती बाहेरूनदेखील खरोखर साफ होईल.

वचन 14 परुश्यांनो, आणि नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो, तुम्ही दुःखी व्हाल. तुम्ही ढोंगी आहात. तुम्ही विधवांची घरे लुटता आणि लोकांनी पाहावे म्हणून लांबलचक प्रार्थना करता, म्हणून तुम्हांला फार कडक शिक्षा होईल.

²⁷“अहो परुश्यांनो, नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो, तुम्ही दुःखी व्हाल. तुम्ही ढोंगी आहात! रंगसफेदी केलेल्या कबरांसारखे तुम्ही आहात. त्या वरून चांगल्या दिसतात पण आतून मेलेल्या माणसांच्या हाडांनी भरल्या आहेत. तसेच सर्व प्रकारच्या अशुद्ध गोष्टींनी त्या भरल्या आहेत. ²⁸तुमचेही तसेच आहे. लोक तुमच्याकडे पाहतात आणि तुम्ही चांगले आहात असे त्यांना वाटते. पण तुम्ही आतून ढोंग व दुष्टपणा यांनी भरला आहात.

²⁹अहो, परुश्यांनो, नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो, तुम्ही दुःखी व्हाल. तुम्ही ढोंगी आहात! तुम्ही संदेष्ट्यांसाठी कबरा बांधता. आणि जे लोक धार्मिक जीवन जगले त्यांची थडगी सजवता.

³⁰आणि तुम्ही म्हणता, ‘जर आम्ही आमच्या वाडवडिलांच्या काळात जिवंत असतो तर त्यांना या संदेष्ट्यांना जिवे मारण्यास मदत केली नसती.’ ³¹पण ज्यांनी ज्यांनी त्यांना जिवे मारले, त्यांचेच तुम्ही वंशज आहात याचा पुरावा तुम्ही देता. ³²पुढे व्हा आणि तुमच्या वाडवडिलांनी सुरू केलेली पापी कामे पूर्ण करा!

³³“तुम्ही साप आहात. विषारी सापाची पिल्ले आहात! तुम्ही देवाच्या हातून सुटू शकणार नाही. तुम्हा सर्वांना दोषी ठरविण्यात येईल. तुम्ही नरकात जाल! ³⁴मी तुम्हांला सांगतो की मी तुमच्याकडे संदेष्टे, ज्ञानी लोक आणि शिक्षक पाठवीत आहे. त्यांच्यातील काहीना तुम्ही जिवे माराल. त्यांपैकी काहीना वधस्तंभावर खिळाल. त्यांच्यातील काहीना तुमच्या सभास्थानात मारहाण कराल. त्यांचा नगरानगरातून पाठलाग कराल.

³⁵म्हणून ज्या चांगल्या लोकांचा वध या पृथ्वीवर झाला त्या सर्वांसाठी तुम्ही दोषी ठराल. हाबेल या चांगल्या मनुष्याच्या वधासाठी तुम्ही दोषी ठराल. आणि तुम्ही बरख्याचा पुत्र जखऱ्याला जिवे मारण्याविषयी दोषी ठराल. त्याला मंदिर आणि वेदी यांच्यामध्ये मारले होते. हाबेलाच्या काळापासून ते जखऱ्याच्या* काळापर्यंत जे जे चांगले लोक मारण्यात आले, त्यांच्या वधाविषयी तुम्ही दोषी ठराल. ³⁶मी तुम्हांला खरे सांगतो; तुम्ही लोक जिवंत असेपर्यंत या गोष्टी घडतील.

यरुशलेमच्या लोकांना येशू सावध करतो

(लूक 13:34-35)

³⁷“अगे, यरुशलेमे, यरुशलेमे, तू संदेष्ट्यांना जिवे मारतेस. देवाने तुझ्याकडे पाठविलेल्या लोकांना दगडमार करितेस. कांबडी जशी आपल्या पिल्लांना पंखाखाली एकवटते तसे तुझ्यातील लोकांना एकवटण्याचा पुष्कळ वेळा मी प्रयत्न केला, पण तू मला तसे करू दिले नाहीस. ³⁸आता तुझे घर उजाड होईल. ³⁹मी तुला सांगतो, ‘प्रभूच्या

हाबेल ते जखऱ्या हिब्रु भाषेतील जुन्या करारात (पवित्र शास्त्रात) हे दोघे पहिल्यांदा व शेवटी मारण्यात आलेली माणसे आहेत.

नावाने येणारा धन्यवादित असो. '* असे म्हणपर्यंत तू मला पाहणार नाहीस."

मंदिराचा भावी नाश

(मार्क 13:1-31; लूक 21:5-33)

24 येशू मंदिरातून बाहेर निघून चालत निघाला होता तेव्हा त्याचे शिष्य त्याच्याकडे आले. कारण त्यांना त्याला मंदिराच्या इमारती दाखवायच्या होत्या. ²प्रतिसादादाखल, तो त्यांना म्हणाला, "तुम्ही या सर्व गोष्टी पाहता, खरे ना? आता, मी तुम्हांला खरे सांगतो, येथे एक दगड दुसऱ्या दगडावर राहणार नाही, त्यातील प्रत्येक दगड खाली टाकला जाईल."

³येशू जैतूनाच्या डोंगरावर बसला असताना, त्याचे शिष्य त्याच्याशी एकांतात बोलवे म्हणून आले, ते म्हणाले, "आम्हांला सांगा की या गोष्टी कधी होतील? तुम्ही परत येण्याचा आणि जगाचा शेवट होण्याचा काळ जवळ आला आहे हे आम्ही कोणत्या घटनांवरून ओळखाले?"

⁴येशूने त्यांना उत्तर दिले, "सांभाळा! कोणीही तुम्हांला फसवू नये ⁵मी हे म्हणतो कारण असे पुष्कळ आहेत की जे माझ्या नावाने येतील आणि ते म्हणतील, 'मी ख्रिस्त आहे.' आणि ते पुष्कळ लोकांना फसवतील. ⁶तुम्ही लढायांबद्दल आणि लढायांच्या अफवांबद्दल ऐकाल पण त्यामुळे तुम्ही त्यांना भिऊ नका. या गोष्टी घडल्याच पाहिजेत, तरी इतक्यात शेवट जवळ येणार नाही. ⁷होय, एक राष्ट्र दुसऱ्या राष्ट्रावर उठेल. अनेक ठिकाणी भूकंप व दुष्काळ येतील, ⁸पण या सर्व गोष्टी म्हणजे प्रसूतीच्या कळांची सुरुवात अशा आहेत.

⁹"लोक तुमच्याशी वाईट वागतील. तुमचा छळ व्हावा आणि तुम्हांला जिवे मारावे यासाठी लोक तुम्हांला राज्यकर्त्यांच्या हाती देतील. सर्व लोक तुमचा द्वेष करतील. तुम्ही माझ्यावर विश्वास ठेवला म्हणून या गोष्टी तुमच्यावर ओढवतील. ¹⁰अशा वेळी बरेच विश्वासणारे आपला विश्वास गमावतील. ते एकमेकांविरुद्ध उठतील आणि एकमेकांचा द्वेष करतील. ¹¹अनेक खोटे संदेष्टे येतील. ते लोकांना चुकीचे शिक्षण देतील व त्यावर विश्वास ठेवायला लावतील. ¹²सतत वाढणाऱ्या दुष्टाईमुळे अधिकाधिक विश्वासणाऱ्यांची प्रीति कमी कमी होत जाईल. ¹³पण जो मनुष्य शेवटपर्यंत खंबीरपणे वागेल तोच तारला जाईल. ¹⁴सर्व जगभर देवाची सुवार्ता गाजविली जाईल व हे सर्व राष्ट्रातील लोकांना साक्ष असे होईल. आणि मग शेवट होईल."

¹⁵"दानीएल संदेष्ट्यांना एका अमंगळ गोष्टीविषयी सांगितले की, जिच्यामुळे नाश ओढवेल. अशी अमंगळ गोष्ट ही पवित्र जागी- मंदिरामध्ये उभी असलेली तुम्ही पाहाल." तुम्ही लोक जे हे वाचाल ते याचा अर्थ समजून

घ्या. ¹⁶"त्यावेळी यहूदातील लोकांनी डोंगरावर पळून जावे. ¹⁷जो कोणी छपरावर असेल त्याने घरातील सामान घेण्यासाठी उतरू नये. ¹⁸जर कोणी शेतात असेल तर त्याने आपला सदरा घेण्यासाठी परत जाऊ नये. ¹⁹त्याकाळी गर्भवती असलेल्या अगर तांदी बालके असलेल्या स्त्रियांना फार कठीण जाईल. ²⁰जेव्हा या गोष्टी होतील आणि तुम्हांला पळून जावे लागेल तेव्हा थंडीचे दिवस नसावेत अथवा शब्बाथ दिवस नसावा यासाठी प्रार्थना करा. ²¹कारण त्याकाळी फार पीडा येतील. जगाच्या आरंभापासून कधीही झाली नाही आणि पुन्हा कधी होणार नाही अशी पीडा त्या काळी भोगावी लागेल. ²²आणखी, देवाने ते दिवस जर थोडेच ठेवले नसते तर कोणीच वाचले नसते. परंतु त्याच्या निवडलेल्यांमुळे तो ते दिवस थोडे करील. ²³त्या वेळी जर एखाद्याने तुम्हांला म्हटले, 'पहा! ख्रिस्त येथे आहे' किंवा 'तो तेथे आहे,' तर त्याच्यावर विश्वास ठेवू नका. ²⁴खोटे ख्रिस्त आणि खोटे संदेष्टे उदयास येतील. ते महान व आश्चर्यकारक चिन्हे दाखवतील. देवाच्या निवडलेल्या लोकांना ते चिन्हे दाखवतील व लोकांना एवढेच नव्हे तर देवाच्या निवडलेल्यांना फसविण्याचा प्रयत्न करतील. ²⁵या गोष्टी होण्या अगोदरच मी तुम्हांला सावध केले आहे.

²⁶"एखादा मनुष्य तुम्हांला सांगेल, 'पाहा, मशीहा ओसाड रानात आहे.' तर तेथे जाऊ नका. किंवा जर ते म्हणाले, 'पाहा, ख्रिस्त आतल्या खोलीत लपला आहे,' तर त्याच्यावर विश्वास ठेवू नका. ²⁷मी हे म्हणतो कारण वीज जशी पूर्वेकडून पश्चिमेकडे चमकताना सर्वांना दिसते तसेच मनुष्याच्या पुत्राचे येणेदेखील असेल. ²⁸जेथे कोठे प्रेत असेल तेथे गिधाडेही असतील.

²⁹"छळानंतर लगेच, असे घडेल:

'सूर्य अंधकारमय होईल व चंद्र प्रकाश देणार नाही. आकाशातील तारे व नक्षत्रे गळून पडतील आकाशातील सर्व शक्ती डळमळतील. आकाश गुंडाळीसारखे गुंडाळले जाईल.'

यशया 13:10; 34:4

³⁰"त्यावेळेला मनुष्याच्या पुत्राच्या येण्याचे चिन्ह आकाशात दिसेल. तेव्हा जगातील सर्व लोक शोक करतील. मनुष्याच्या पुत्राला सर्व जण मेघावर बसून येताना पाहतील. तो महासामर्थ्य आणि वैभव यांच्यासह येईल. ³¹मनुष्याचा पुत्र तुतारीचा मोठा नाद करून आपले दूत पृथ्वीभोवती पाठवून देईल. ते पृथ्वीच्या चारही कोपऱ्यातून, आकाशाच्या एका सीमेपासून दुसऱ्या सीमेपर्यंत निवडलेल्यांना गोळा करतील.

³²"अंजिराच्या झाडापासून शिका: अंजिराच्या झाडाच्या फांद्या जेव्हा हिरव्या आणि कोवळ्या असतात आणि पाने फुटू लागतात तेव्हा उन्हाळा जवळ आला हे तुम्हांला कळते. ³³मी तुम्हांला ज्याविषयी सांगितले त्याबाबतीतही

असेच होईल. जेव्हा या सर्व गोष्टी तुम्ही पाहाल तेव्हा वेळ जवळ येत आहे हे तुम्ही ओळखाल. ³⁴मी तुम्हांला खरे सांगतो: या गोष्टी होत असताना आजची ही पिढी नाहीशी होणार नाही. ³⁵सर्व जण, आकाश, पृथ्वी नाहीशी होतील पण माझी वचने कधीही नष्ट होणार नाहीत.

³⁶‘पण त्या दिवसाविषयी आणि त्या घटकेविषयी कोणालाही माहीत नाही, स्वर्गातील देवदूतांनाही नाही, किंवा खुद्द पुत्रालाही नाही. फक्त पिताच हे जाणतो. ³⁷नोहाच्या काळी घडले तसे मनुष्याच्या पुत्राच्या येण्याच्या वेळेसही होईल. ³⁸महापूर येण्याअगोदर लोक खातपीत होते. लोक लग्न करीत होते. लग्न करून देत होते. नोहा जहाजात जाईपर्यंत लोक या गोष्टी करीत होते. ³⁹त्यांना माहीत नव्हते की काही तरी घडणार आहे. परंतु नंतर पूर आला आणि सर्व लोक मरून गेले. मनुष्याचा पुत्र आल्यावर असेच होईल. ⁴⁰दोघे जण शेतात एकत्र काम करत असतील तर त्यातला एक जण वर घेतला जाईल आणि दुसरा तेथेच राहील. ⁴¹दोन स्त्रिया जात्यावर धान्य दळत असतील तर त्या दोघीतील एक वर घेतली जाईल आणि दुसरी तेथेच राहील. ⁴²‘म्हणून तुम्ही तयार असा, कारण तुम्हांला माहीत नाही की कोणत्या दिवशी तुमचा प्रभु येत आहे, ⁴³हे लक्षात ठेवा, चोर केव्हा येईल हे जर घराच्या मालकाला माहीत असते तर तो त्यासाठी तयारीत राहिला असता आणि त्याने चोराला घर फोडू दिले नसते. ⁴⁴या कारणासाठी तुम्हीसुद्धा तयार असले पाहिजे. जेव्हा तुम्हांला अपेक्षा नसेल तेव्हा मनुष्याचा पुत्र येईल.

⁴⁵‘शहाणा आणि विश्वासू सेवक कोण बरे? दुसऱ्या सेवकांना वेळेवर जेवण देण्याचे काम मालक एका सेवकावर सोपवितो. हे काम करण्यासाठी मालक कोणाला विश्वासाने सांगेल? ⁴⁶मालक आल्यावर आपले दिलेले काम करीत असलेला सेवक खरोखर धन्य! ⁴⁷मी तुम्हांला सांगतो: मालक आपल्या सर्व मालमतेवर त्या सेवकाची नेमणूक करील. ⁴⁸पण जर सेवक वाईट निघाला आणि आपला मालक लवकर घरी परत येणार नाही असे म्हणाला तर काय होईल? ⁴⁹तो सेवक इतर सेवकांना मारहाण करील आणि आपल्यासारख्या लोकांबरोबर जेवण करील आणि दारू पिऊन मस्त होईल. ⁵⁰आणि तो सेवक तयारीत नसेल अशा वेळी मालक येईल. ⁵¹मग मालक त्या सेवकाचे तुकडे करील. त्या सेवकाला मालक ढोंगी लोकांबरोबर राहायला पाठवील. आणि त्या ठिकाणी रडणे व दात खाणे चालेल.

दहा कुमारिकांची बोधकथा

25 ‘‘त्या दिवसांत स्वर्गाचे राज्य दहा कुमारिकांसारखे असेल, त्यांनी त्यांचे दिवे घेतले व वराला भेटण्यास गेल्या. ²त्या दहा मुलींपैकी पाच मूर्ख होत्या आणि पाच शहाण्या होत्या. ³मूर्ख मुलींनी आपले दिवे घेतले, पण दिव्यासाठी तेल घेतले नाही. ⁴शहाण्या

मुलींनी दिव्याबरोबर तेलही घेतले. ⁵वराला उशीर झाल्याने सर्वच मुलींना डुलक्या लागल्या व त्या झोपी गेल्या.

⁶‘मध्यरात्री कोणीतरी घोषणा केली, ‘वर येत आहे! बाहेर जाऊन त्याला भेटा!’

⁷‘सर्व मुली जाग्या झाल्या आणि त्यांनी आपले दिवे तयार केले. ⁸पण मूर्ख मुली, हुशार मुलींना म्हणाल्या, ‘तुमच्यातील काही तेल आम्हांला द्या. आमचे दिवे विझत आहेत.’

⁹‘पण उत्तरादाखल हुशार मुली म्हणाल्या, ‘नाही, आम्ही तुम्हांला काहीच देऊ शकत नाही, नाही तर तुम्हांला व आम्हांलाही पुरणार नाही. त्याऐवजी तेल विकणाऱ्याकडे जा आणि आपणांसाठी तेल विकत आणा.’

¹⁰‘पाच मूर्ख मुली तेल विकत घ्यायला निघाल्या तेव्हा वर आला. तेव्हा ज्या मुली तयार होत्या त्या मेजवानीसाठी त्यांच्याबरोबर आत गेल्या. मग दार बंद झाले.

¹¹‘शेवटी उरलेल्या पाच मुली आल्या आणि म्हणाल्या, ‘महाराज! महाराज! दार उघडा!’ ¹²‘पण तो त्यांना उत्तरादाखल म्हणाला, ‘मी तुम्हांला खरे सांगतो: मी तुम्हांला ओळखत नाही!’

¹³‘म्हणून नेहमी तयार असा. कारण मनुष्याचा पुत्र कधी येणार तो दिवस व ती वेळ तुम्हांला माहीत नाही.

तीन नोकरांची बोधकथा

(लूक 19:11-27)

¹⁴‘स्वर्गाचे राज्य अशा मनुष्यासारखे आहे, जो प्रवासाला जाण्याअगोदर आपल्या नोकरांना बोलावून आपल्या मालमतेवर लक्ष देण्यास सांगणाऱ्या मनुष्यासारखे स्वर्गाचे राज्य आहे. ¹⁵त्याच्यातील एकाला त्याने पाच थैल्या रुपये दिले. दुसऱ्याला त्याने दोन थैल्या रुपये दिले आणि तिसऱ्याला त्याने एक थैली रुपये दिले. प्रत्येकाला त्याच्या त्याच्या कुवतीप्रमाणे त्याने पैसे दिले. मग तो आपल्या प्रवासाला गेला. ¹⁶ज्याला पाच थैल्या रुपये दिले होते त्याने त्याप्रमाणे काम करायला सुरुवात केली आणि आणखी पाच थैल्या रुपये त्याने मिळविले. ¹⁷त्याचप्रमाणे, ज्याला दोन थैल्या रुपये मिळाले होते त्याने आणखी दोन थैल्या रुपये कमविले. ¹⁸पण ज्याला एक थैली मिळाली होती, त्याने जमिनीत एक खड्डा खोदला आणि मालकाचे पैसे त्यात लपविले.

¹⁹‘बराच काळ लोटल्यानंतर त्या नोकरांचा मालक आला व त्याने त्यांचा हिशेब घ्यायला सुरुवात केली.

²⁰ज्याला पाच थैल्या रुपये मिळाले होते, त्याने मालकाकडे रुपयाच्या आणखी पाच थैल्या आणून दिल्या, तो म्हणाला, ‘मालक, तुम्ही दिलेल्या रुपयांवर मी आणखी पाच थैल्या रुपये मिळविले.’

²¹‘त्याचा मालक म्हणाला, ‘शाब्बास, चांगल्या आणि इमानी दासा, तू भरंवसा ठेवण्यायोग्य नोकर आहेस. त्या थोड्या पैशांचा तू चांगला वापर केलास म्हणून मी

पुष्कळांवर तुझी नेमणूक करीन. आत जा आणि आपल्या मालकाच्या आनंदात सहभागी हो!'.

²²“नंतर ज्या मनुष्याला रुपयांच्या दोन थैल्या मिळाल्या होत्या, तो मालकाकडे आला आणि म्हणाला, ‘मालक, तुम्ही मला रुपयांच्या दोन थैल्या दिल्या होत्या त्यापासून मी आणखी दोन थैल्या कमाविल्या.’

²³“मालक म्हणाला, ‘चांगल्या आणि इमानी दासा! तू थोड्या पैशाविषयी इमानीपणे वागलास, म्हणून मी तुझी आणखी पुष्कळशा गोष्टींवर नेमणूक करीन. आत जा आणि आपल्या मालकाच्या आनंदात सहभागी हो!’

²⁴“नंतर ज्याला रुपयाची एक थैली मिळाली होती तो मालकाकडे आला व म्हणाला, ‘मालक, मला माहीत होते की आपण एक करड्या शिस्तीचे मनुष्य आहात. जेथे पेरणी केली नाही तेथे तुम्ही कापणी करता आणि जेथे बी पेरले नाही तेथे पीक घेता. ²⁵मला आपली भीति होती. म्हणून मी जाऊन तुमच्या रुपयाची थैली जमिनीत लपवून ठेवली. हे घ्या! हे तुमचेच आहेत!’

²⁶“मालकाने उत्तर दिले, ‘अरे वाईट आणि आळशी नोकरा! मी जेथे पेरणी केली नाही तेथे कापणी करतो आणि जेथे बी पेरले नाही तेथे पीक घेतो, हे तुला माहीत होते. ²⁷तर तू माझे पैसे पेढीत ठेवायचे होतेस म्हणजे मी घरी आल्यावर मला व्याजासहित पैसे मिळाले असते.’

²⁸“म्हणून मालकाने दुसऱ्या नोकरांना सांगितले, ‘याच्याजवळची रुपयांची थैली घ्या आणि ज्याच्याजवळ रुपयांच्या दहा थैल्या आहेत त्याला द्या. ²⁹कारण आपल्याकडे जे आहे, त्याचा वापर करणाऱ्याला आणखी देण्यात येईल, आणि त्याला त्याच्या गरजेपेक्षा जास्त मिळेल. पण जो आपल्याजवळ असलेल्याचा उपयोग करीत नाही त्याच्याजवळ जे काही असेल ते सर्व त्याजापासून काढून घेण्यात येईल.’ ³⁰नंतर मालक म्हणाला, ‘त्या निकामी नोकराला बाहेरच्या अंधारात घालवून द्या. तेथे रडणे व दात खाणे चालेल.’

मनुष्याचा पुत्र सर्वांचा न्याय करील

³¹“मनुष्याचा पुत्र जेव्हा त्याच्या स्वर्गीय गौरवाने आपल्या देवदूतांसह येईल तेव्हा तो त्याच्या गौरवी आसनावर बसेल.

³²“मग सर्व राष्ट्रे त्याच्यासमोर एकत्र जमतील. त्यांना तो एकमेकांपासून विभक्त करील. ज्याप्रमाणे मेंढपाळ मेंढरे शेरडांपासून वेगळी करतो, ³³तो मेंढरांना आपल्या उजवीकडे बसवील पण शेरडांना तो डावीकडे बसवील.

³⁴“मग राजा जे त्याच्या उजवीकडे आहेत त्यांना म्हणेल, ‘या, जे तुम्ही माझ्या पित्याचे आशीर्वादित आहात! जे तुमच्यासाठी तयार केले आहे त्या राज्यचे वतनदार व्हा. हे राज्य जगाच्या स्थापनेपासून तयार केले आहे. ³⁵हे तुमचे राज्य आहे कारण जेव्हा मी भुकेला होतो तेव्हा तुम्ही मला खायला दिले. मी तहानेला होतो तेव्हा तुम्ही मला प्यावयास दिले. मी प्रवासी असता तुम्ही माझा पाहणुचार

केलात ³⁶मी कपड्यांशिवाय होतो तेव्हा तुम्ही मला कपडे दिलेत. मी आजारी होतो, तेव्हा तुम्ही माझी काळजी घेतलीत. मी तुरुंगात होतो तेव्हा तुम्ही माझ्याकडे समाचारासाठी आलात.’

³⁷“मग जे नीतिमान आहेत ते उत्तर देतील, ‘प्रभु आम्ही तुला केव्हा भुकेला व तहानेला पाहिला आणि तुला खायला आणि प्यायला दिले?’ ³⁸आम्ही तुला प्रवासी म्हणून कधी पाहिले आणि तुझा पाहणुचार केला? किंवा आम्ही तुला केव्हा उघडे पाहिले व कपडे दिले?’ ³⁹आणि तू आजारी असताना आम्ही तुला कधी भेटायला आलो? किंवा तुरुंगात असताना कधी तुझ्या समाचारास आलो?’

⁴⁰“मग राजा त्यांना उत्तर देईल, ‘मी तुम्हांला खरे सांगतो: येथे असलेल्या माझ्या बांधवांतील अगदी लहानातील एकाला तुम्ही केले, तर ते तुम्ही मलाच केले.’ ⁴¹मग राजा आपल्या डाव्या बाजूच्यांना म्हणेल, ‘माझ्यापासून दूर जा, तुम्ही शापित आहात, अनंतकाळच्या अग्नीत जा. हा अग्नी सैतान व त्याच्या दूतांसाठी तयार केला आहे. ⁴²ही तुमची शिक्षा आहे कारण मी भुकेला होतो पण तुम्ही मला काही खायला दिले नाही, मी तहानेला होतो पण तुम्ही मला काही प्यावयास दिले नाही. ⁴³मी प्रवासी असता माझा पाहणुचार केला नाही. मी वस्त्रहीन होतो, पण तुम्ही मला कपडे दिले नाहीत. मी आजारी आणि तुरुंगात होतो पण तुम्ही माझी काळजी घेतली नाही.’

⁴⁴“मग ते लोक सुद्धा त्याला उत्तर देतील, ‘प्रभु आम्ही कधी तुला उपाशी अगर तहानेले पाहिले किंवा प्रवासी म्हणून कधी पाहिले? किंवा वस्त्रहीन, आजारी किंवा तुरुंगात कधी पाहिले आणि तुला मदत केली नाही?’

⁴⁵“मग राजा त्यांना उत्तर देईल, ‘मी तुम्हांला खरे सांगतो: माझ्या अनुयायांतील लहानातील लहानाला काही करण्याचे जेव्हा जेव्हा तुम्ही नाकारले, तेव्हा तेव्हा ते तुम्ही मला करण्याचे नाकारले.’ ⁴⁶मग ते अनीतिमान लोक अनंतकाळच्या शिक्षेसाठी जातील, पण नीतिमान अनंतकाळच्या जीवनासाठी जातील.”

यहूदी पुढारी येशूला जिवे मारण्याचा कट करतात

(मार्क 14:1-2; लूक 22:1-2; योहान 11:45-53)

26 येशूने या सर्व बोधकथा सांगण्याचे संपविल्यानंतर तो त्याच्या शिष्यांना म्हणाला, ²“परवा वल्हांडणाचा सण आहे हे तुम्हांला माहीत आहे. आणि मनुष्याचा पुत्र वधस्तंभावर खिळून जिवे मारला जाण्यासाठी शत्रूच्या हाती धरून दिला जाईल.”

³“मग मुख्य याजक आणि लोकांचे वडील, प्रमुख याजकाच्या घरी जमले. प्रमुख याजकाचे नाव कयफा होते. ⁴सभेत त्यांनी धूर्तपणे येशूला अटक करण्याचा आणि जिवे मारण्याचा कट केला. ⁵तरीही ते म्हणत होते, “वल्हांडण सणाच्या दिवसात आपण येशूला धरू शकणार नाही, कारण लोकांमध्ये दंगा होईल.”

**एक स्त्री काही तरी विशेष करते
(मार्क 14:3-9; योहान 12:1-8)**

⁶येशू बेथानीमध्ये होता. तो शिमोन कुष्ठरोग्याच्या घरात होता. ⁷येशू तेथे असताना एक बाई त्याच्याकडे आली. उंची अंतराने भरलेली अलाबास्त्र कुपी तिच्याजवळ होती. येशू जेवत असता ही कुपी त्या बाईने त्याच्या डोक्यावर ओतली. ⁸त्या बाईला हे करताना शिष्यांनी पाहिले, तेव्हा त्यांना राग आला. शिष्य विचारू लागले, “या अंतराचा असा नाश का व्हावा? ⁹ते पुष्कळ पैशांना विकता आले असते आणि ते पैसे गोरगरिबांना देता आले असते.”

¹⁰येशूला ते काय म्हणत आहेत हे माहीत होते, त्याने त्यांना विचारले, “तुम्ही त्या बाईला का त्रास देत आहा? तिने माझ्यासाठी फार चांगले काम केले आहे. ¹¹गरीब लोकां तुमच्याबरोबर नेहमीच असतील पण मी तुमच्याबरोबर नेहमी असणार नाही. ¹²या बाईने माझ्या शरीरावर हे अत्तर ओतले. मला पुरण्याच्या वेळेची तयारी तिने केली. ¹³मी तुम्हांला खरे सांगतो, सर्व जगातील लोकांना सुवार्ता सांगितली जाईल आणि जेथे सुवार्ता सांगण्यात येईल तेथे या बाईने जे केले त्याचे वर्णन तिची आठवण म्हणून करण्यात येईल.”

**यहूदा येशूचा शत्रु होतो
(मार्क 14:10-11; लूक 22:3-6)**

¹⁴बारा शिष्यांपैकी एक यहूदा इस्कार्योत मुख्य याजकांकडे गेला. ¹⁵यहूदा म्हणाला, “मी येशूला धरून तुमच्या हाती दिले तर तुम्ही मला काय द्याल?” तेव्हा त्यांनी त्याला चांदीची तीस नाणी दिली. ¹⁶तेव्हापासून यहूदा येशूला धरून देण्याच्या संधीची वाट पाहू लागला.

**येशू वल्हांडण सणाचे भोजन खातो
(मार्क 14:21-22; लूक 22:7-14, 21-23; योहान 13:21-30)**

¹⁷बेखमीर भाकरीच्या सणाच्या पहिल्या दिवशी येशूचे शिष्य त्याच्याकडे आले. ते म्हणाले, “वल्हांडण सणाच्या जेवणाची सर्व तयारी आम्ही करणार आहोत. वल्हांडण सणाचे जेवण कोठे करावे अशी तुमची इच्छा आहे?”

¹⁸येशू म्हणाला, “ज्याला मी ओळखतो अशा त्या माणसाकडे खेड्यात जा आणि त्याला म्हणा, ‘गुरुजी म्हणतात: माझी वेळ जवळ आली आहे. तुझ्या घरी मी माझ्या शिष्यांसह वल्हांडण सण साजरा करणार आहे.”

¹⁹येशूने जे सांगितले होते ते त्याच्या शिष्यांनी केले आणि त्यांनी वल्हांडण सणाचे जेवण तयार केले. ²⁰संध्याकाळ झाल्यावर येशू आपल्या शिष्यांबरोबर मेजाशी जेवाक्यास बसला.

²¹जेवण करीत असता येशू म्हणाला, “मी तुम्हांला खरे सांगतो: तुमच्यापैकी एक जण माझा विश्वासघात करील.”

²²ते खूप दुःखी झाले आणि त्यांच्यातील प्रत्येक जण त्याला विचारू लागला, “तो मी नाही ना प्रभु?”

²³माग येशूने उत्तर दिले, “जो माझ्याबरोबर ताटात हात घालतो तोच माझा विश्वासघात करील. ²⁴जसे मनुष्याच्या पुत्राविषयी पवित्र शास्त्रात लिहिले आहे, तसा मनुष्याच्या पुत्राचा शेवट होईल, पण जो त्याचा विश्वासघात करील त्याच्याविषयी मला दुःख वाटते! तो जर जन्मला नसता तर त्याच्यासाठी ते बरे झाले असते.”

²⁵माग यहूदा, जो त्याचा विश्वासघात करणार होता, तो येशूकडे वळून म्हणाला, “तो मी आहे का, गुरुजी?” येशू त्याला म्हणाला, “तू म्हणालस, तसेच आहे (म्हणजे होय तो तूच आहेस.)”

**प्रभुभोजन
(मार्क 14:22-26; लूक 22:15-20; 1 कॉर्थिकोस 11:23-25)**

²⁶ते जेवण करीत असताना येशूने भाकर घेतली. तिच्याबद्दल देवाचे उपकार मानले. आणि ती मोडली. त्याने ती भाकर आपल्या शिष्यांना दिली. तो म्हणाला, “हे घ्या आणि खा. हे माझे शरीर आहे.”

²⁷नंतर येशूने द्राक्षारसाचा प्याला घेतला. त्याबद्दल देवाचे उपकार मानले आणि तो शिष्यांना दिला. येशू म्हणाला, “तुम्ही सर्वांनी यातील प्यावे. कारण हे माझे रक्त आहे, ²⁸हे नवा करार प्रस्थापित करते. ते पुष्कळ लोकांकरिता ओतले जात आहे. यासाठी की त्यांच्या पापांची क्षमा व्हावी. ²⁹मी तुम्हांला सांगतो: माझ्या पित्याच्या राज्यात आपण सर्व एकत्र येईपर्यंत मी नवा द्राक्षारस पिणार नाही.”

³⁰माग त्यांनी वल्हांडणाचे गीत गाईले. नंतर ते जैतूनाच्या डोंगरावर निघून गेले.

**येशू म्हणतो त्याचे शिष्य त्याला सोडून जातील
(मार्क 14:27-31; लूक 22:31-34; योहान 13:36-38)**

³¹येशूने सांगितले, “आज रात्रीच तुमच्या मनात माझ्याविषयी शंकाकुशंका येतील आणि माझ्याबरोबर तुमचा विश्वास उडेल. पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे:

‘मी मेंढपाळाचा वध करीन, कळपातील मेंढरांची दाणादाण होईल.’ जख्ख्या 13:7

³²पण मी मरणातून उठल्यानंतर, तुमच्या अगोदर गालीलात जाईन.” ³³उत्तर देताना पेत्र म्हणाला, “इतर सर्वांचा जरी तुमच्याविषयी गोंधळ झाला तरी माझा कधीही होणार नाही!”

³⁴येशू त्याला म्हणाला, “मी तुला खरे सांगतो: तू मला ओळखत नाहीस असे आज रात्री कोंबडा आरवण्यापूर्वी तू तीन वेळा म्हणशील.” ³⁵पेत्र म्हणाला, “तुम्हांला ओळखीत नाही असे मी कधीही म्हणणार नाही. मग

मला तुमच्याबरोबर मरावे लागले तरी हरकत नाही.” आणि इतर शिष्यसुद्धा असेच म्हणाले

येशू एकटाच प्रार्थना करतो

(मार्क 14:32-42; लूक 22:39-46)

³⁶नंतर गेथशेमाने नावाच्या जागी येशू आपल्या शिष्यांसह गेला. येशू त्यांना म्हणाला, “मी थोडा पुढे जाऊन प्रार्थना करीपर्यंत येथेच थांबा.” ³⁷येशूने पेत्र आणि दोन जब्दीचे पुत्र यांना आपल्याबरोबर यायला सांगितले. यानंतर येशू मनातून फार दुःखी व व्याकूळ होऊ लागला. ³⁸येशू पेत्राला व जब्दीच्या दोघा पुत्रांना म्हणाला, “माझे दुःख मला इतके झाले आहे की, ते मला मारून टाकील. येथे थांबा व माझ्याबरोबर जागे राहा.”

³⁹तो थोडे अंतर पुढे गेला आणि जमिनीवर ओणवून प्रार्थना करू लागला, “हे माझ्या पित्या, शक्य झाले तर हा दुःखाचा प्याला माझ्यापुढून जाऊ दे, तथापि, माझ्या इच्छेप्रमाणे नको तर तुझ्या इच्छेप्रमाणे होऊ दे.” ⁴⁰मग तो शिष्यांकडे परत गेला तेव्हा ते झोपी गेले आहेत असे त्याला आढळले. येशू पेत्राला म्हणाला, “तुम्हा लोकांना माझ्याबरोबर एखादा तासही जागे राहता येत नाही काय? ⁴¹आपण परीक्षेत पडू नये म्हणून जागे राहा. आणि प्रार्थना करीत राहा. यासाठी की तुम्ही मोहात पडू नये. जे योग्य आहे ते तुमचा आत्मा करू इच्छितो, पण तुमचे शरीर अशक्त आहे.”

⁴²नंतर दुसऱ्यांदा जाऊन येशू प्रार्थना करू लागला, “हे माझ्या पित्या, जर दुःखाचा हा प्याला पिणे मला अटळच आहे तर तुझी इच्छा असेल तसे होवो.”

⁴³नंतर येशू शिष्यांकडे परत गेला तेव्हा त्याला आढळून आले की, त्यांचे डोळे जड झाले होते व ते झोपी गेले आहेत कारण जागे राहणे त्यांना शक्य होत नव्हते. ⁴⁴नंतर येशू शिष्यांना पुन्हा सोडून तसाच पुढे गेला आणि त्याने प्रार्थना केली. तिसऱ्या वेळी प्रार्थना करताना त्याने पुन्हा हेच शब्द उच्चारले. ⁴⁵यानंतर येशू परत शिष्यांकडे गेला आणि त्यांना म्हणाला, “तुम्ही अजून झोप आणि विश्रांतिच घेत आहात का? ऐका! मनुष्याचा पुत्र पापी लोकांच्या हाती धरून दिला जाण्याची वेळ आली आहे. ⁴⁶उठा! आपल्याला निघालेच पाहिजे. हा पाहा, मला धरून शत्रूंच्या हाती देणारा येत आहे.”

येशूला अटक होते

(मार्क 14:43-50; लूक 22:47-53; योहान 18:3-12)

⁴⁷येशू हे बोलत असतानाच बारा जणांपैकी एक जो यहूदा, तो तेथे आला. त्याच्याबरोबर बरेच लोक होते. मुख्य याजक, लोकांचे वडीलजन यांनी त्यांना पाठविले होते. ते लोक तलवारी व सोटे घेऊन आले होते. ⁴⁸येशूला विश्वासघाताने धरून लोकांच्या हाती देणारा यहूदा याने हाच येशू आहे याविषयी एक खून सांगितली होती. यहूदा

म्हणाला, “ज्या मनुष्याचे मी चुंबन घेईन तोच येशू होय; त्याला तुम्ही धरा.”

⁴⁹मग यहूदा येशूकडे गेला आणि म्हणाला, “गुरुजी,” आणि यहूदाने येशूचे चुंबन घेतले.

⁵⁰येशू त्याला म्हणाला, “मित्रा, जे करण्यास आलास ते कर!” मग ते येशूकडे आले. त्यांनी येशूवर हात टाकले व त्याला धरले. ⁵¹हे झाल्यावर येशूबरोबर असलेल्या एका अनुयायाने तलवारीला हात घातला आणि ती उपसली. त्याने प्रमुख याजकाच्या नोकराचा कान कापला.

⁵²येशू त्या मनुष्याला म्हणाला, “तू आपली तलवार म्यानात ठेव. जे तलवारीचा वापर करतात ते तलवारीनेच मरतात. ⁵³मी माझ्या पित्याला सांगितले तर तो देवदूतांच्या बारापेक्षा अधिक पलटणी पाठवील, हे तुम्हांला कळत नाही काय? ⁵⁴परंतु हे अशाच रीतीने झाले पाहिजे असा पवित्र शास्त्रात जो लेख आहे तो कसा काय पूर्ण होईल?”

⁵⁵यानंतर येशू सर्व लोकसमुदायाला म्हणाला, “जसा मी कोणी गुन्हेगार आहे, अशा रीतीने तुम्ही तलवारी व सोटे हाती घेऊन मला धरायला माझ्यावर चाल करून आला काय? मी दररोज मंदिरात शिक्षण देत असता तुम्ही मला धरले नाही. ⁵⁶परंतु या सर्व गोष्टी अशासाठी झाल्या आहेत की, संदेष्ट्यांनी जे लिहिले होते ते पूर्ण व्हावे.” नंतर येशूचे सर्व शिष्य त्याला सोडून पळून गेले.

यहूदी पुढाऱ्यांपुढे येशू

(मार्क 14:53-65; लूक 22:54-55, 63-71;

योहान 18:13-14, 19-24)

⁵⁷त्या लोकांनी येशूला धरले, त्यांनी त्याला प्रमुख याजक कयफा याच्या घरी नेले. तेथे नियमशास्त्राचे शिक्षक आणि वडीलजन एकत्र जमले होते. ⁵⁸पेत्र काही अंतर ठेवून येशूच्या मागे चालला होता. पेत्र येशूच्या मागे मुख्य याजकाच्या आवारापर्यंत गेला आणि काय होते ते पाहण्यासाठी नोकरांसोबत बसला.

⁵⁹येशूला मरणदंड द्यावा म्हणून मुख्य याजक आणि सर्व यहूदी सभा त्याच्याविरुद्ध काही खोटे दोषारोप करता येईल काय याचा प्रयत्न करू लागले. खोटी साक्ष देणारे लोक सापडतात काय याचा शोध घेऊ लागले. ⁶⁰पुष्कळ लोक पुढे आले आणि येशूविरुद्ध साक्ष देऊ लागले. परंतु येशूला जिणे मारण्याचे काहीही कारण यहूदी सभेला सापडना. शेवटी दोन माणसे पुढे आली, ती म्हणू लागली, ⁶¹“हा मनुष्य असे म्हणाला की, देवाचे मंदिर मी पाडू शकतो आणि ते तीन दिवसात पुन्हा बांधू शकतो.”

⁶²तेव्हा प्रमुख याजक उठून येशूला म्हणाला, “हे लोक तुझ्याविरुद्ध साक्ष देत आहेत, तुझ्याविरुद्ध जे आरोप आहेत, त्याविषयी तुला काही सांगायचे आहे का? हे सर्व खरे सांगत आहेत काय?”

⁶³पण येशूने काहीच उत्तर दिले नाही. परत एकदा प्रमुख याजक येशूला म्हणाला, “जिवंत देवाच्या नावाची

शपथ. मी तुला बजावून सांगतो की खरे काय ते तू सांग! तू देवाचा पुत्र ख्रिस्त आहेस काय?"

⁶⁴येशू त्यांना म्हणाला, "होय, मी आहे. जसे तू म्हणालास. तरी मी तुम्हांला सांगतो: ह्यापुढे मनुष्याच्या पुत्राला तुम्ही दगातून येताना पाहाल व त्याला देवाच्या उजवीकडे बसलेले पाहाल."

⁶⁵जेव्हा प्रमुख याजकाने हे ऐकले, तेव्हा तो फार संतापला. आपले कपडे फाडून तो म्हणाला, "याने देवाविरुद्ध दुर्भाषण केले आहे! आम्हांला आणखी साक्षीदारांची गरज राहिली नाही. ह्याला देवाची निंदा करताना तुम्ही ऐकले! ⁶⁶तुम्हांला काय वाटते?"

यहूद्यांनी उत्तर दिले, "तो अपराधी आहे आणि त्याला मेलेंच पाहिजे."

⁶⁷तेव्हा ते त्याच्यावर थुंकले. त्यांनी त्याला मारले. दुसऱ्यांनी चपराका मारल्या. ⁶⁸ते म्हणाले, "ख्रिस्ता आमच्यासाठी भविष्य सांग! तुला कोणी मारले?"

आपण येशूला ओळखतो हे सांगायला पेत्र घाबरतो
(मार्क 14:66-72; लूक 22:56-62; योहान 18:15-18, 25-27)

⁶⁹यावेळी पेत्र वाड्याच्या अंगणात बसला होता. प्रमुख याजकाच्या दासीपैकी एक दासी पेत्राकडे आली. ती म्हणाली, "तू सुद्धा गालीलच्या येशूबरोबर होतास."

⁷⁰पण पेत्राने सर्वांसमोर ते नाकारले. तो म्हणाला, "तू काय म्हणतेस ते मला माहीत नाही!" ⁷¹मग तो अंगणातून निघून फाटकापाशी गेला. फाटकाजवळ दुसऱ्या एका दासीने त्याला पाहिले. ती तेथे असलेल्या लोकांना म्हणाली, "नासरे थकूर येशूबरोबर हा होता."

⁷²पुन्हा एकदा पेत्र शपथ घेऊन येशूला नाकारताना, म्हणाला, "मी त्याला ओळखत नाही!"

⁷³काही क्षणानंतर तेथे असलेले लोक पेत्राकडे वळाले आणि त्याला म्हणाले, "तू खरोखर येशूच्या शिष्यांपैकी एक आहेस, हे आम्हांला माहीत आहे. तुझ्या बोलण्यावरून हे आम्हांला स्पष्ट दिसून येते."

⁷⁴मग तो स्वतःला शाप देऊ लागला. तो जोराने म्हणाला, "मी देवाशपथ सांगतो, येशू हा मनुष्य कोण आहे हे मला माहीत नाही!" पेत्र असे म्हणाला तोच कोंबडा आरबला. ⁷⁵नंतर येशू काय म्हणाला होता हे पेत्राला आठवले, "कोंबडा आरवण्यापूर्वी तू मला तीन वेळा नाकारशील." यानंतर पेत्र तेथून बाहेर निघून गेला आणि दुःखातिशयाने रडला.

येशूला राज्यपाल पिलाताकडे नेतात

(मार्क 15:1; लूक 23:1-2; योहान 18:28-32)

27 जेव्हा सकाळ झाली तेव्हा सर्व मुख्य याजक व वडीलजन यांनी येशूविरुद्ध कट केला. आणि

कशा प्रकारे येशूला ठार मारायचे याचा विचार केला. ²त्यांनी येशूला साखळदंडांनी बांधून दूर नेले व राज्यपाल पिलाताच्या स्वाधीन केले.

यहूदाची आत्महत्या
(प्रेषितांची कृत्ये 1:18-19)

³त्याच वेळेला, यहूदा, जो येशूचा विश्वासघात करून त्याला पकडून देण्यास कारणीभूत होता, त्याने पाहिले की, त्यांनी येशूला जिवे मारण्याचे ठरविले आहे, तेव्हा त्याने जे केले होते त्याचे त्याला वाईट वाटले. म्हणून त्याने चांदीची तीस नाणी घेऊन मुख्य याजक व वडिलांना परत दिली.

⁴तो म्हणाला, "मी पाप केले आहे, मी एका निष्पाप मनुष्याला जिवे मारण्यासाठी तुमच्या हाती दिले."

यहूदी पुढाऱ्यांनी उत्तर दिले, "आम्हांला त्याचे काय? तो तुझा प्रश्न आहे!"

⁵तेव्हा यहूदाने ती चांदीची नाणी मंदिरात फेकून दिली आणि तो गेला. मग बाहेर जाऊन त्याने स्वतःला गळफास लावून घेतला.

⁶मुख्य याजकांनी चांदीची ती तीस नाणी घेतली आणि ते म्हणाले, "हे पैसे मंदिराच्या खजिन्यात ठेवता येणार नाहीत. हे आमच्या नियमाविरुद्ध आहे, कारण ते पैसे कोणाला तरी जिवे मारण्यासाठी दिले होते."

⁷म्हणून त्यांनी त्या पैशांनी कुंभाराचे शेत नावाची जागा विकत घेण्याचे ठरविले. यरुशलैमला भेट देण्यासाठी येणाऱ्या माणसांना मरण आले तर त्यांना पुरण्यासाठी त्या शेताचा उपयोग करता येईल. ⁸त्यामुळे आजही त्या जागेला 'रक्ताचे शेत' असे म्हणतात. ⁹अशा रीतीने यिर्मया संदेष्ट्याचे बोल खरे ठरले. ते असे:

"त्यांनी चांदीची तीस नाणी घेतली हे पैसे यहूदी लोकांनी त्याच्या (येशूच्या) जिवाचे मोल म्हणून देण्याचे ठरविले.

¹⁰मला प्रभु परमेश्वराने आज्ञा दिल्यानुसार चांदीच्या त्या तीस नाण्यांनी त्यांनी कुंभाराचे शेत विकत घेतले." *

राज्यपाल पिलात येशूला प्रश्न विचारतो

(मार्क 15:2-5; लूक 23:3-5; योहान 18:33-38)

¹¹राज्यपाल पिलातापुढे येशू उभा राहिला तेव्हा पिलाताने त्याला प्रश्न विचारले. तो म्हणाला, "तू यहूदाचा राजा आहेस काय?" येशूने उत्तर दिले, "होय, मी आहे, जसे तुम्ही म्हणता." ¹²पण जेव्हा मुख्य याजकांनी व वडिलांनी त्याच्यावर दोषारोप केले, तेव्हा तो गप्प बसला. ¹³म्हणून पिलात येशूला म्हणाला, "हे लोक तुझ्यावर जो दोषारोप ठेवीत आहेत तो तू ऐकत आहेस ना? तर मग तू का उत्तर देत नाहीस?" ¹⁴परंतु येशूने पिलाताला काहीही उत्तर दिले नाही. आणि पिलात आश्चर्यचकित झाला.

त्यांनी ... घेतले जखऱ्या 11:12-13; यिर्मया 32:6-9

येशूला मुक्त करण्याचा पिलाताचा अयशस्वी प्रयत्न
(मार्क 15:6-15; लूक 23:13-25;
यूहान 18:39-19:16)

¹⁵बल्हांडण सणानिमित्त दरवर्षी लोकसमुदायासाठी तुरुंगातून एकाला सोडण्याची प्रथा होती. ¹⁶त्या विशिष्ट वेळेला तेथे एक कुप्रसिद्ध कैदी होता. त्याचे नाव बरब्बा * होते. ¹⁷म्हणून जेव्हा लोक जमले, तेव्हा पिलाताने त्यांना विचारले, “तुमच्यासाठी मी कोणाला सोडावे अशी तुमची इच्छा आहे? कुविख्यात बरब्बाला की ज्याला ख्रिस्त म्हणतात त्या येशूला?”

¹⁸लोकांनी इर्षेला पेटून येशूला पिलाताच्या हाती दिले होते हे पिलाताच्या ध्यानी आले. ¹⁹न्यायासनावर बसला असता पिलात हे बोलला. तो तेथे बसलेला असतानाच त्याच्या पत्नीने त्याला एक निरोप पाठविला. तो निरोप असा होता: “या मनुष्याविषयी सावध राहा; कारण तो दोषी नाही. त्याच्याविषयी स्वप्न पडल्यामुळे मला आज दिवसभर फार दुःख सहन करावे लागले आहे.”

²⁰पण पिलाताने बरब्बाला सोडून द्यावे व येशूला जिवे मारावे अशी मागणी लोकांनी करावी म्हणून मुख्य याजकांनी व वडील जनांनी लोकांसमुदायाचे मन वळविले.

²¹पिलात म्हणाला, “माझ्यासमोर बरब्बा व येशू दोघेही आहेत. मी तुमच्यासाठी कोणाला सोडून द्यावे अशी तुमची इच्छा आहे?” लोकांनी उत्तर दिले, ‘बरब्बा.’

²²पिलाताने विचारले, “मग ज्याला ख्रिस्त म्हणतात त्या येशूचे मी काय करावे?” सर्व लोक ओरडून म्हणाले, “त्याला वधस्तंभावर खिळून मारून टाका!”

²³पिलाताने विचारले, “का? मी त्याला जिवे मारावे असे तुम्ही का म्हणता? त्याने काय अपराध केला आहे?” परंतु सर्व लोक मोठ्याने ओरडून म्हणू लागले, “त्याला वधस्तंभावर खिळा!”

²⁴लोकांच्या पुढे आपले काही चालणार नाही हे पिलाताने पाहिले. उलट लोक अधिक अशांत होऊ लागले होते म्हणून पिलाताने थोडे पाणी घेतले आणि लोकांच्या समोर आपले हात धुतले. मग पिलात म्हणाला, “या मनुष्याच्या मरणाची जबाबदारी माझ्यावर नाही, तुम्हीच त्यासाठी जबाबदार आहात.”

²⁵सर्व लोक ओरडून म्हणू लागले, “याच्या मरणाची जबाबदारी आमच्यावर असो. त्याच्यासाठी व्हायची शिक्षा आम्ही व आमची मुले भोगायला तयार आहोत.”

²⁶मग पिलाताने बरब्बाला सोडून दिले. येशूला चाबकाचे फटके मारावे असे पिलाताने आपल्या काही सैनिकांना सांगितले. नंतर येशूला वधस्तंभावर खिळून मारावे म्हणून पिलाताने शिपायांच्या हाती दिले.

पिलाताचे शिपाई येशूची थट्टा करतात
(मार्क 15:16-20; यूहान 19:2-3)

²⁷नंतर पिलाताचे शिपाई येशूला राज्यपालाच्या वाड्यात घेऊन आले. ते सर्व घोळक्याने येशूभोवती जमले. ²⁸त्यांनी येशूचे कपडे काढले व त्याला लाल किरमिजी झगा घातला. ²⁹काटेरी झाडाच्या फांद्यांचा एक मुगुट तयार करून तो येशूच्या डोक्यावर ठेवला. तसेच त्यांनी त्याच्या उजव्या हातात एक काठी दिली. मग शिपाई येशूपुढे गुडघे टेकून त्याची थट्टा करू लागले. ते म्हणू लागले, “यहूदांचा राजा चिरायू होवो!” ³⁰नंतर शिपाई येशूवर थुंकले. त्याच्या हातातील काठी त्यांनी घेतली आणि त्या काठीने त्याच्या डोक्यावर मारत राहिले. ³¹येशूची थट्टा करण्याचे संपविल्यावर त्यांनी त्याचा झगा काढून घेतला आणि त्याचे कपडे त्याला घातले. मग ते त्याला वधस्तंभावर खिळून मारण्यासाठी घेऊन गेले.

येशूला वधस्तंभावर खिळून मारतात
(मार्क 15:21-32; लूक 23:26-43; यूहान 19:17-27)

³²शिपाई येशूला शहराबाहेर घेऊन चालले होते. तेव्हा त्यांनी एका मनुष्याला वेठीला धरून येशूचा वधस्तंभ वाहायला लावले. तो कुरेने या गावचा असून त्याचे नाव शिमोन होते. ³³जेव्हा ते ‘गुलगुथा’ (म्हणजे कवटीची जागा) नावाच्या ठिकाणी येऊन पोहोचले. ³⁴तेव्हा त्यांनी येशूला पित्तमिश्रित द्राक्षारस प्यायला दिला. त्याने तो चाखला. पण पिण्यास नकार दिला. ³⁵त्यांनी त्याला वधस्तंभावर खिळले. नंतर त्यांनी चिट्ठा टाकून येशूचे कपडे आपसात वाटून घेतले. ³⁶शिपाई तेथे बसून येशूवर पहारा देऊ लागले. ³⁷येशूच्या डोक्याच्या वरच्या बाजूला त्याच्यावर ठेवण्यात आलेला दोषारोप लिहिलेला लेख शिपायांनी लावला. त्यावर मजकूर होता, “येशू – यहूदांचा राजा.” ³⁸येशूच्या दोन्ही बाजूंना दोन लुटारू खिळण्यात आले होते. ³⁹जवळून जाणारे लोक येशूची निंदा करू लागले. ते डोकी हलवू लागले.

⁴⁰आणि म्हणू लागले, “तू म्हणालास की, ‘हे मंदिर मोडून तीन दिवसात परत उभे करीन.’ आता स्वतःचा बचाव कर! जर तू खरोखरच देवाचा पुत्र असलास तर वधस्तंभावरून खाली ये!”

⁴¹तसेच मुख्य याजक, नियमशास्त्राचे शिक्षक, वडील हेही तेथे होते. तेही इतरांसारखी येशूची निंदा करू लागले.

⁴²ते म्हणू लागले, “याने दुसऱ्यांना वाचविले, परंतु तो स्वतःचा बचाव करू शकत नाही! लोक म्हणतात की, हा इस्त्राएल (यहूदी) लोकांचा राजा आहे. जर तो राजा असेल, तर त्याने वधस्तंभावरून खाली यावे. म्हणजे आम्ही त्याच्यावर विश्वास ठेवू! ⁴³याचा देवावर विश्वास आहे, जर देवाला तो खरोखर पाहिजे असेल तर त्याने त्याला वाचवावे. तो स्वतः असे म्हणत असे, ‘मी देवाचा पुत्र आहे.’”

बरब्बा काही ग्रीक प्रतीमध्ये बरब्बाचा उल्लेख ‘येशू बरब्बा’ असा आढळतो.

⁴⁴तसेच त्याच्याबरोबर वधस्तंभावर खिळलेले चोर देखील येशूविषयी वाईट गोष्टी बोलू लागले.

येशूचे मरण

(मार्क 15:33-41; लूक 23:44-49; योहान 19:28-30)

⁴⁵दुपारनंतर लग्नेच सुमारे तीन तास सर्व भूमीवर अंधार पसरला. ⁴⁶सुमारे तीन वाजता येशू मोठ्याने ओरडून म्हणाला, “एलोई, एलोई, लमा सबकतनी?” याचा अर्थ “माझ्या देवा, माझ्या देवा, तू माझा त्याग का केलस?” ⁴⁷जे लोक तेथे उभे होते त्यांनी हे ऐकले. ते म्हणू लागले, “तो एलीयाला हाक मारीत आहे!”

⁴⁸एक जण लग्नेच धावत गेला आणि बोळा घेऊन आला. त्या मनुष्याने तो बोळा आंबेत बुडविला आणि तो वेताच्या टोकावर ठेवून येशूला प्यायला दिला. ⁴⁹परंतु दुसरे काही लोक म्हणू लागले, “थांबा. एलीया येऊन त्याला वाचवितो काय, हे आम्हांला पाहायचे आहे.”

⁵⁰पुन्हा एकदा येशूने मोठ्याने आरोळी मारली आणि तो मरण पावला.

⁵¹त्याचवेळी, येशू मेल्याबरोबर मंदिरातील पडदा वरपासून खालपर्यंत दुभागला गेला, भूकंप झाला, खडक फुटले. ⁵²कबरी उघडल्या, आणि देवाचे बरेच लोक जे मरण पावले होते, ते उठविले गेले. ⁵³ते लोक कबरीतून बाहेर पडले, येशू मरणातून पुन्हा उठल्यावर ते लोक पवित्र नगर अर्थात यरुशलैममध्ये गेले आणि अनेक लोकांनी त्यांना पाहिले. ⁵⁴सैन्याधिकारी व त्याच्याबरोबर येशूवर जे शिपाई पहारा देत होते त्यांनी भूकंप व जे काही घडले ते पाहिले. आणि ते फार भ्याले. ते म्हणाले, “हा मनुष्य खरोखर देवाचा पुत्र होता.”

⁵⁵तेथे बऱ्याच स्त्रिया वधस्तंभापासून काही अंतरावर उभ्या राहून हे पाहत होत्या. येशूची सेवा करण्यासाठी या स्त्रिया गालीलहून त्याच्यामागून आल्या होत्या. ⁵⁶मरीया मगदालिया, याकोब व योसेफ यांची आई मरीया आणि जब्दीचे पुत्र याकोब व योहान यांची आई तेथे होत्या.

येशूला पुरतात

(मार्क 15:42-47; लूक 23:50-56; योहान 19:38-42)

⁵⁷संध्याकाळ झाल्यावर योसेफ नावाचा एक श्रीमंत मनुष्य तेथे आला. तो अरिमथार्थीचा होता व येशूचा अनुयायी होता. ⁵⁸योसेफ पिलाताकडे गेला. आणि त्याने त्याचे शरीर मागितले. पिलाताने येशूचे शरीर योसेफाला देण्याचा हुकूम शिपायांना केला. ⁵⁹नंतर योसेफाने येशूचे शरीर घेतले आणि नवीन तागाच्या कपड्यात ते गुंडाळले. ⁶⁰मग योसेफाने खडकात खोदलेल्या नव्या कबरेत येशूचे शरीर ठेवले. नंतर कबरेच्या तोंडावर एक मोठी धोंड लोटून ती कबर बंद केली. या गोष्टी केल्यानंतर योसेफ निघून गेला. ⁶¹मरीया मगदालिया, आणि मरीया नावाची दुसरी स्त्री कबरेभोवती बसल्या होत्या.

येशूच्या कबरेवर पहारा

⁶²त्या दिवसाला तयारीचा दिवस* म्हणत असत. दुसऱ्या दिवशी मुख्य याजक व परूशी पिलाताकडे गेले. ⁶³ते म्हणाले, “महाराज, तो लबाड मनुष्य (येशू) जिवंत असताना असे म्हणाला होता की, मी मरण पावल्यानंतर तीन दिवसांनी परत उठेन.” ⁶⁴म्हणून तीन दिवसांपर्यंत कबरेवर कडक पहारा ठेवण्याचा हुकूम द्या. (कारण) त्याचे शिष्य येऊन त्याचे शरीर चोरून नेण्याचा प्रयत्न करतील. मग तो मरणानंतर पुन्हा उठला असे लोकांना सांगतील. ही शेवटची फसवणूक पहिल्यापेक्षा अधिक वाईट होईल.”

⁶⁵पिलात म्हणाला, “तुम्ही शिपाई घेऊ शकता. जा आणि कबरेवर कडक पहारा ठेवा.” ⁶⁶म्हणून ते गेले आणि कबरेवर कडक पहारा ठेवला. कबरेवर जी धोंड होती तिच्यावर सरकारी शिक्का मारला. आणि तेथे पहारा करण्यासाठी शिपाई नेमले.

येशू मरणातून उठल्याची बातमी

(मार्क 16:1-8; लूक 24:1-12; योहान 20:1-10)

28 शब्बाथवारानंतरचा पहिला दिवस आला. पहाटेस मरीया मगदालिया, मरीया नावाची दुसरी स्त्री कबर पाहावयास तेथे गेल्या.

²त्यावेळी तेथे मोठा भूकंप झाला. देवाचा दूत स्वर्गातून तेथे आला. तो देवदूत कबरेकडे गेला. त्याने कबरेच्या तोंडावरची धोंड बाजूला केली. नंतर तो देवदूत त्या घोंडवर बसला.

³चमकणाऱ्या विजेंसारखा तो देवदूत दिसत होता. त्याचे कपडे बर्फासारखे शुभ्र होते. ⁴कबरेवर पहारा करणारे शिपाई, देवदूत पाहून खूप घाबरले. ते थरथर कापू लागले. आणि ते मेलेल्या माणसासारखे झाले.

⁵देवदूत म्हणाला, “भिऊ नका, ज्याला वधस्तंभावर खिळले होते त्या येशूला तुम्ही पाहत आहात. ⁶पण तो येथे नाही. तो म्हणाला होता, त्याप्रमाणे त्याला मरणातून उठविण्यात आले आहे. या आणि जेथे त्याचे शरीर ठेवले होते ती जागा पाहा. ⁷आता ताबडतोब निघा आणि त्याच्या शिष्यांना सांगा : येशू मरणातून उठला आहे. तो गालील्लात जाणार आहे. तो तुमच्या अगोदर तेथे जाईल. तुम्ही त्याला तेथे पाहाल.”

नंतर देवदूत म्हणाला, “मी तुम्हांला सर्व काही सांगितले आहे.” ⁸म्हणून त्या स्त्रिया लगबगीने कबरेजवळून निघाल्या. त्या फार घाबरलेल्या होत्या. परंतु फार आनंदितही झाल्या होत्या. जे काही घडले ते सांगण्यासाठी त्या धावत निघाल्या.

⁹अचानक येशू त्यांना भेटला आणि तो त्यांना म्हणाला, “शांती असो.” त्या त्याच्याजवळ आल्या. त्यांनी त्याचे पाय धरले आणि त्याची उपासना केली. ¹⁰मग येशू त्यांना

म्हणाला, "मला अडवू नका. माझ्या भावांना सांगा की त्यांनी गालील्लात जावे. तेथेच त्यांची माझी भेट होईल."

यहूदी पुढाऱ्यांना अहवाल

¹¹स्त्रिया शिष्यांना सांगण्यासाठी गेल्या. तेव्हा कबरेवरील पहारेकरी शिपायांतील काही जण नगरात गेले आणि त्यांनी घडलेले सर्व मुख्य याजकांना सांगितले. ¹²नंतर याजक जाऊन वडीलजनांना भेटले. आणि त्यांनी एक बेत रचला. त्यांनी शिपायांना पुष्कळ पैसे देऊन असे म्हणण्यास सांगितले. ¹³ते म्हणाले, "लोकांना असे सांगा की, आम्ही रात्री झोपेत असताना येशूचे शिष्य आले आणि त्यांनी त्याचे शरीर चोरून नेले. ¹⁴हे जर राज्यपालाच्या कानावर गेले तर आम्ही त्याला पटवून देऊ आणि तुम्हांला काही होऊ देणार नाही." ¹⁵मग शिपायांनी पैसे घेतले व याजकांनी सांगितले तसे केले. आणि ही गोष्ट यहूदी लोकांत आजवर प्रचलित आहे.

येशू आपल्या शिष्यांशी बोलतो
(मार्क 16:14-18; लूक 24:36-49; योहान 20:19-23;
प्रेषितांची कृत्ये 1:6-8)

¹⁶अकरा शिष्य गालील्लास निघून गेले. येशूने सांगितलेल्या डोंगरावर ते हजर झाले. ¹⁷त्या डोंगरावर येशू त्यांना दिसला. त्यांनी त्याची उपासना केली. पण तो येशू आहे यावर शिष्यांपैकी काहींचा विश्वास बसला नाही.

¹⁸तेव्हा येशू त्याच्याकडे आला आणि म्हणाला, "स्वर्गात आणि पृथ्वीवर मला सर्व अधिकार देण्यात आला आहे. ¹⁹म्हणून तुम्ही जा आणि राष्ट्रांतील लोकांस माझे शिष्य करा. पिता, पुत्र आणि पवित्र आत्मा यांच्या नावाने बाप्तिस्मा द्या.

²⁰आणि जे काही मी तुम्हांला शिकविले आहे ते त्या लोकांना करायला शिकवा. आणि पाहा, काळाच्या शेवटापर्यंत मी सदैव तुमच्याबरोबर राहीन."

मार्काने लिहिलेले शुभवर्तमान

येशू ख्रिस्ताचे येणे

(मत्तय 3:1-12; लूक 3:1-9, 15-17; योहान

1:19-28)

१ देवाचा पुत्र* येशू ख्रिस्त याच्या शुभवर्तमानाची सुरुवात. ^२यशया संदेशाच्या पुस्तकात असे लिहिले आहे:

“ऐका! मी माझ्या दूताला तुझ्याकडे पाठवीत आहे तो तुझ्यासाठी मार्ग तयार करील. *मलाखी 3:1*

^३तेथे रानात एक व्यक्ति ओरडून सांगत होती: ‘प्रभूसाठी मार्ग तयार करा, त्याच्यासाठी वाटा सरळ करा.’”

यशया 40:3

^४मग बाप्तिस्मा करणारा योहान आला व रानात लोकांचे बाप्तिस्मे करू लागला. लोकांना त्याने सांगितले की, जर त्यांना त्यांची अंतःकरणे बदलायची असतील तर त्यांनी पश्चातापाचा बाप्तिस्मा घ्यायला पाहिजे. मग त्यांच्या पापांची क्षमा केली जाईल. ^५यहूदीया व यरुशलेम येथील सर्व लोक योहानाकडे आले, त्यांनी आपली पापे कबूल केल्यावर त्याने त्यांचा यार्देन नदीत बाप्तिस्मा केला.

^६योहान उंटाच्या केसांपासून केलेली वस्त्रे वापरीत असे. त्याच्या कंबरला कातझाचा पट्टा होता आणि तो दोळ व रानमध खात असे. ^७योहानाने लोकांना हा संदेश दिला: “माझ्यापेक्षाही महान असा कोणी एक येत आहे, तो माझ्यानंतर येत आहे. मी त्याच्या वहाणांचा बंद सोडण्याच्यादेखील पात्रतेचा नाही. ^८मी तुमचा पाण्याने बाप्तिस्मा करतो पण तो तुमचा बाप्तिस्मा पवित्र आत्म्याने करील.”

येशूचा बाप्तिस्मा

(मत्तय 3:13-17; लूक 3:21-22)

^९त्यावेळी येशू गालीलतील नासरेथून जेथे योहान होता त्या ठिकाणी आला. यार्देन नदीत योहानाने येशूचा बाप्तिस्मा केला. ^{१०}येशू पाण्यातून वर येत असता त्याने आकाश उघडलेले पाहिले. आणि पवित्र आत्मा त्याच्यावर कबुतरासारखा आला. ^{११}आकाशातून वाणी झाली. ती

म्हणाली, “तू माझा प्रिय पुत्र आहेस, तुझ्यावर मी प्रेम करतो. तुझ्याविषयी मी संतुष्ट आहे.”

परीक्षा होण्यासाठी येशू दूर जातो

(मत्तय 4:1-11; लूक 4:1-13)

^{१२}नंतर आत्म्याने येशूला एकट्याला रानात पाठविले. ^{१३}येशू रानात चाळीस दिवस होता. तो तेथे हिंस्त्र प्राण्यांबरोबर होता. तो तेथे असता सैतान त्याला मोह पाडून त्याची परीक्षा बघत होता. पण दूत येऊन त्याची सेवा करीत होते.

येशू काही शिष्य निवडतो

(मत्तय 4:12-22; लूक 4:14-15; 5:1-11)

^{१४}यानंतर, योहानाला तुरुंगात टाकण्यात आले. येशू गालीलस गेला व देवाकडून आलेली सुवात त्याने सांगितली. ^{१५}येशू म्हणाला, “आता योग्य वेळ आली आहे. देवाचे राज्य जवळ आले आहे. पश्चाताप करा आणि सुवार्तेवर विश्वास ठेवा. ^{१६}येशू गालीलच्या सरोवराजवळून जात होता तेव्हा त्याने शिमोन* व शिमोनाचा भाऊ अंद्रिया याला सरोवरात जाळे टाकताना पाहिले कारण ते मासे धरणारे होते. ^{१७}येशू त्यांना म्हणाला, “माझ्या मागे या म्हणजे मी तुम्हांला माणसे धरणारे करीन. ^{१८}मग ते लगेचच जाळी सोडून त्याच्यामागे चालू लागले. ^{१९}आणि तो थोडा पुढे गेल्यावर त्याला जब्दीचा मुलगा याकोब व त्याचा भाऊ योहान हे दिसले. ते त्यांच्या नावेत होते व आपली जाळी तयार करीत होते. ^{२०}त्याने लगेच त्यांना हाक मारली. मग त्यांनी आपले वडील जब्दी व नोकरचाकर यांना नावेत सोडले आणि ते त्याच्या मागे गेले.

दुष्ट आत्मा असलेल्या मनुष्याला येशू बरे करतो

(लूक 4:31-37)

^{२१}येशू व त्याचे शिष्य कफर्णहूमास गेले. लगेच येणाऱ्या शब्बाथ दिवशी येशू सभास्थानात गेला आणि लोकांना त्याने शिकविले. ^{२२}त्याच्या शिकवणुकीने ते चकित झाले, कारण येशू नियमशास्त्राच्या शिक्षकांप्रमाणे शिकवीत नव्हता, तर त्याला अधिकार असल्यासारखा शिकवीत होता. ^{२३}त्यांच्या सभास्थानात एक भूतबाधा झालेला मनुष्य

देवाचा पुत्र काही ग्रीक प्रतीमध्ये हे शब्द गाळलेले आहेत.

शिमोन शिमोनाचे दुसरे नाव पेत्र.

होता, तो एकदम मोठ्याने ओरडला, ²⁴आणि म्हणाला, “नासरेथच्या येशू, तुला आमच्याकडून काय पाहिजे? तू आमचा नाश करावयास आला आहेस काय? तू कोण आहेस हे मला माहीत आहे, देवाचा पवित्र असा तू आहेस.”

²⁵परंतु येशूने त्याला अधिकारवाणीने म्हटले, “शांत राहा व याच्यातून नीघ.” ²⁶नंतर अशुद्ध आत्म्याने त्याला पिळले व तो मोठ्याने ओरडून त्याच्यातून बाहेर गेला.

²⁷आणि लोक आश्चर्यचकित झाले, व एकमेकांस विचारू लागले, “येथे काय चालले आहे? हा मनुष्य काही तरी नवीन शिकवीत आहे. आणि तो अधिकाराने शिकवीत आहे. तो दुष्ट आत्म्यांना आज्ञा करतो आणि ते त्याचे ऐकतात!” ²⁸मग येशूविषयीची बातमी ताबडतोब गालीलयाच्या सर्व प्रदेशात पसरली.

येशू पुष्कळ लोकांना बरे करतो (मत्तय 8:14-17; लूक 4:38-41)

²⁹येशू व त्याच्या शिष्यांनी सभास्थान सोडले आणि लागलीच ते योहान व याकोब यांच्याबरोबर शिमोन व अंद्रिया यांच्या घरी गेले. ³⁰शिमोनाची सासू तापाने बिछान्यावर पडली होती. तेव्हा त्यांनी ताबडतोब येशूला तिच्याविषयी सांगितले. ³¹तो तिच्याकडे गेला आणि तिला हाताला धरून त्याने उठविले. आणि तिचा ताप निघून गेला व ती त्याची सेवा करू लागली. ³²संध्याकाळ झाली आणि सूर्य अस्ताला गेल्यावर त्यांनी सर्व आजारी लोकांस आणि भुतांनी पछाडलेल्या लोकांस त्याच्याकडे आणले. ³³तेव्हा सर्व शहर घरापाशी दारापुढे जमा झाले. ³⁴त्याने निरनिराळ्या रोगांनी आजारी असलेल्यांना बरे केले व अनेक लोकांतून भुते काढली. पण त्याने भुतांना बोल दिले नाही कारण ती त्याला ओळखत होती.

येशू लोकांना सुवार्ता सांगण्याची तयारी करतो (लूक 4:42-44)

³⁵अगदी पहाटेच अंधार असतानाच त्याने घर सोडले आणि तो एकांत स्थळी गेला. तेथे त्याने प्रार्थना केली. ³⁶शिमोन व त्याच्यासोबत असलेले येशूचा शोध करीत होते, ³⁷आणि जेव्हा त्यांना तो सापडला तेव्हा ते त्याला म्हणाले, “सर्वजण तुमचा शोध करीत आहेत.”

³⁸तेव्हा येशू त्यांना म्हणाला, “आपण जवळपासच्या ठिकाणी जाऊ या, म्हणजे मला तेथे देखील उपदेश करणे शक्य होईल. कारण त्या कारणासाठीच मी बाहेर पडलो आहे.” ³⁹मग तो सर्व गालीलयातून, त्यांच्या सभास्थानातून उपदेश करीत आणि भुते काढीत फिरला.

येशू एका आजारी मनुष्याला बरे करतो (मत्तय 8:1-4; लूक 5:12-16)

⁴⁰एक कुष्ठरोगी येशूकडे आला व त्याच्यापुढे गुडघे टेकून त्याने स्वतःला बरे करण्याची विनंति केली. तो

येशूला म्हणाला, “जर तुमची इच्छा असेल तर तुम्हामध्ये मला शुद्ध करण्याचे सामर्थ्य आहे.

⁴¹येशूला त्याची दया आली. मग त्याने हात लांब केला आणि त्याला स्पर्श केला व त्याला म्हणाला, “मला तुला बरे करावयाचे आहे. तुझा कुष्ठरोग बरा होवो.” ⁴²आणि लगेच त्याचे कुष्ठ गेले व तो शुद्ध झाला.

⁴³येशूने त्याला सक्त ताकीद दिली व लगेच जाण्यास सांगितले. येशू त्याला म्हणाला, ⁴⁴“पाहा, याविषयी कोणाला काहीही सांगू नकोस, परंतु जा आणि स्वतःला याजकाला दाखव. व स्वतःच्या शुद्धीकरणासाठी मोशेच्या आज्ञेप्रमाणे अर्पण कर. हे यासाठी कर की, तू शुद्ध झाला आहेस याची त्या सर्वांना साक्ष पटावी. ⁴⁵परंतु तो मनुष्य गेला व त्याने मोकळेपणाने सांगण्यास सुरूवात केली व ही बातमी पसरविली. याचा परिणाम असा झाला की, येशूला उघडपणे शहरात जाता येईना. म्हणून तो एकांतवासात राहिला. आणि चोहोबाजूंनी लोक त्याच्याकडे आले.

येशू एका पक्षघाती मनुष्याला बरे करतो (मत्तय 9:1-8; लूक 5:17-26)

2 नंतर काही दिवसांनी येशू कफर्णहूमास परत गेला. तो घरी आहे ही बातमी लोकांपर्यंत गेली. ²तेव्हा इतके लोक जमले की जागा उरली नाही. एवढेच नव्हे तर दाराबाहेरदेखील जागा नव्हती. येशू त्यांना उपदेश करीत होता. ³काही लोक त्याच्याकडे पक्षघाती मनुष्याला घेऊन आले. त्याला चौघांनी उचलून आणले होते. ⁴परंतु गर्दीमुळे त्यांना त्या मनुष्याला येशूजवळ नेता येईना, मग तो होता तेथील त्याच्यावरचे छपर त्यांनी काढले व ज्या खाटेवर तो मनुष्य होता. ती खाट त्यांनी छपरातून खाली सोडता येईल अशी जागा केली व त्या पक्षघाती मनुष्याला खाली सोडले. ⁵येशूने त्यांचा विश्वास पाहिला तेव्हा तो पक्षघाती मनुष्याला म्हणाला, “मुला, तुझ्या पापांची क्षमा झाली आहे.”

⁶तेथे नियमशास्त्राचे काही शिक्षक बसले होते. ते आपसात कुजबूज करीत होते की, ⁷“हा मनुष्य असे का बोलत आहे? हा देवाची निंदा करीत आहे. देवाशिवाय कोण पापांची क्षमा करू शकतो?”

⁸आणि येशूला त्याच क्षणी त्याच्या आत्म्यात समजले की, ते स्वतःशी असा विचार करीत आहेत. तो त्यांस म्हणाला, “तुम्ही या गोष्टीविषयी आपसात का कुजबूज करता? ⁹तुझ्या पापांची क्षमा झाली आहे असे या पक्षघाती मनुष्याला म्हणणे किंवा ‘ऊठ, आपला बिछाना उचल आणि आपल्या घरी जा,’ असे म्हणणे; यातील कोणते सोपे आहे?”

¹⁰परंतु मनुष्याच्या पुत्राला पृथ्वीवर पापांची क्षमा करण्याचा अधिकार आहे हे समजावे म्हणून तो पक्षघाती मनुष्याला म्हणाला, ¹¹“मी तुला सांगतो; ऊठ, तुझा बिछाना उचल आणि आपल्या घरी जा.” ¹²मग तो लगेच उठला.

त्याने आपला बिछाना घेतला व सर्वांच्या समक्ष बाहेर गेला. यामुळे ते सर्व थक्क झाले. त्यांनी देवाची स्तुति केली आणि म्हणाले, “यासारखे आम्ही कधी पाहिले नव्हते.”

¹³येशू पुन्हा सरोवराकडे गेला व पुष्कळ लोक तेथे त्याच्यामागे गेले आणि त्याने त्यांस शिक्षण दिले. ¹⁴नंतर तो जात असता त्याने अल्फीचा मुलागा लेवी यांस जकातनाक्यावर बसलेले पाहिले. मग येशू लेवीला म्हणाला, “माझ्या मागे ये.” तेव्हा लेवी उठला आणि येशूच्या मागे गेला.

¹⁵नंतर येशू लेवीच्या घरी जेवत असता पुष्कळ जकातदार व पापी लोकही येशू व त्याच्या शिष्यांबरोबर जेवत होते. कारण तेथे जे त्याच्यामागे आले होते त्यांच्यापैकी पुष्कळ जण होते. ¹⁶काही नियमशास्त्राचे शिक्षक जे परूशी होते त्यांनी येशूला पापी व जकातदारांबरोबर जेवताना पाहिले. ते त्याच्या शिष्यांस म्हणाले, “येशू हा पापी व जकातदार यांच्याबरोबर का जेवत आहे?”

¹⁷येशूने हे ऐकले आणि तो त्यांना म्हणाला, “जे निरोगी आहेत त्यांस वैद्याची गरज नाही पण रोग्यांस आहे. मी नीतिमान लोकांस नाही तर पाप्यांस बोलवावयास आलो आहे.”

येशू इतर धार्मिक पुढाऱ्यांसारखा नाही (मत्थ 9:14-17; लूक 5:33-39)

¹⁸जेव्हा योहानाचे शिष्य व परूशी उपास करीत होते. ते काहीजण येशूकडे आले आणि त्याला म्हणाले, “योहानाचे शिष्य व परूशी लोक उपास करतात परंतु तुझे शिष्य उपास का करीत नाहीत?”

¹⁹येशू म्हणाला, “खरोखर जोपर्यंत वऱ्हाड्यांबरोबर वर आहे तोपर्यंत त्यांनी उपास करावा अशी तुमची अपेक्षा आहे काय? जोपर्यंत त्यांच्याबरोबर वर आहे तोपर्यंत त्यांना उपास करणे शक्य नाही. ²⁰परंतु असे दिवस येतील की, वर त्यांच्यापासून घेतला जाईल आणि नंतर ते त्या दिवशी उपास करतील.

²¹“कोणी नव्या कापडाचा तुकडा जुन्या कापडाला जोडीत नाही, जर तो असे करतो तर नवे कापड आकसून जाईल व जुन्याला अधिक फाडील व ते अधिकच फाटेल. ²²तसेच नवा द्राक्षारस कोणीही द्राक्षारसाच्या जुन्या कातडी पिशवीत घालीत नाही. जर तो असे करतो तर द्राक्षारस कातडी पिशवीला फाडील आणि द्राक्षारस व द्राक्षारसाची कातडी पिशवी यांचा नाश होईल. म्हणून तो नवा द्राक्षारस नव्या पिशवीत घालतो.”

काही यहूदी येशूवर टीका करतात (मत्थ 12:1-8; लूक 6:1-5)

²³नंतर असे झाले की, येशू शब्बाथ दिवशी शेतातून जात असता, जाताना त्याचे शिष्य कणसे मोडू लागले.

²⁴तेव्हा परूशी येशूला म्हणाले, “पाहा, शब्बाथ दिवशी जे करू नये ते हे का करतात?”

²⁵येशू म्हणाला, “जेव्हा दावीद व त्याच्याबरोबर असलेल्या लोकांना भूक लागली व त्यांना खावयाला हवे होते. तेव्हा त्यांनी काय केले याविषयी तुम्ही ऐकले नाही काय? ²⁶अब्याधार प्रमुख याजक असताना, तो देवाच्या मंदिरात कस गेला आणि देवाला समर्पित केलेल्या भाकरी, ज्या नियमशास्त्रप्रमाणे याजकाशिवाय कोणीही खाऊ नयेत त्या कशा खाल्ल्या व जे त्याच्याबरोबर होते त्यांनाही कशा दिल्या, याविषयी तुम्ही वाचले नाही काय?

²⁷तो त्यास सांगत होता, “शब्बाथ मनुष्यांसाठी करण्यात आला. मनुष्य शब्बाथासाठी करण्यात आला नाही. ²⁸म्हणून मनुष्याचा पुत्र शब्बाथाचादेखील प्रभु आहे.

येशू वाळलेल्या हाताच्या मनुष्याला बरे करतो (मत्थ 12:9-14; लूक 6:6-11)

3 दुसऱ्यांदा येशू सभास्थानात गेला. तेथे वाळलेल्या हाताचा मनुष्य होता. ²येशूवर आरोप करण्यासाठी कारण मिळावे म्हणून तो शब्बाथ दिवशी त्या मनुष्याला बरे करतो की काय हे पाहण्यासाठी काही लोक त्याच्यावर बारकाईने नजर ठेवून होते. ³येशू वाळलेल्या हाताच्या मनुष्याला म्हणाला, “लोकांच्या समोर उभा राहा.”

⁴नंतर तो त्यांना म्हणाला, “शब्बाथ दिवशी चांगले करणे किंवा वाईट करणे, जीव वाचविणे किंवा जिवे मारणे यांतील कोणते योग्य आहे?” परंतु ते गप्प राहिले.

⁵येशूने सर्वांकडे रागाने पाहिले. त्यांच्या मनाच्या कठीणतेमुळे तो फार खिन्न झाला. तो त्या मनुष्याला म्हणाला, “तुझा हात पुढे सरळ कर,” त्याने तो लांब केला आणि त्याचा हात बरा झाला. ⁶नंतर परूशी निघून गेले आणि लगेच त्याला ठार करणे कसे शक्य होईल याविषयी हेरोदीयांबरोबर * येशूविरुद्ध कट करू लागले.

पुष्कळ लोक येशूच्या मागे जातात

⁷येशू आपल्या शिष्यांसह गालील सरोवराकडे निघून गेला आणि गालील व यहूदीयातून मोठा लोकसमुदाय त्याच्या मागे आला. ⁸कारण तो करीत असलेल्या कृत्यांविषयी त्यांनी ऐकले व यरुशलेम, इदूमिया, यार्देनच्या पलीकडच्या प्रदेशातून, सोर व सीदोनच्या आसपासच्या प्रदेशातून मोठा लोकसमुदाय येशूकडे आला. ⁹मग गर्दीमुळे चेंगरुन जाऊ नये म्हणून त्याने आपल्या शिष्यांस एक छोटी होडी आणावयास सांगितली, ¹⁰त्याने अनेक लोकांना बरे केले होते म्हणून ज्यांना रोग होते ते त्याला स्पर्श करण्यासाठी व वाट काढण्यासाठी पुढे रेटीत होते. ¹¹जेव्हा अशुद्ध आत्मे येशूला पाहत तेव्हा ते त्याच्यासमोर खाली पडून मोठ्याने ओरडत की, “तू देवाचा पुत्र आहेस!”

हेरोदीयांबरोबर राजकीय यहूदी गट.

¹²पण त्याने त्यांना सक्त ताकीद दिली की, मला प्रगट करू नका.

येशू त्याचे बारा शिष्य निवडतो

(मत्तय 10:1-4; लूक 6:12-16)

¹³नंतर येशू डोंगरावर गेला आणि जे त्याला पहिले होते त्यांना त्याने स्वतःकडे बोलाविले. व ते त्याच्याकडे आले. ¹⁴त्याने बारा जण निवडले व त्यांना प्रेषित हे नाव दिले. त्याने त्यांची यासाठी निवड केली की, त्यांनी त्याच्याजवळ असावे व त्यांना दुसऱ्या ठिकाणी उपदेश करण्यासाठी त्याला पाठविता यावे. ¹⁵व त्यांना भुते काढण्याचा अधिकार असावा. ¹⁶मग येशूने या बारा जणांची निवड केली व जो शिमोन त्याला पेत्र हे नाव दिले. ¹⁷जब्दीचा मुलगा याकोब व याकोबाचा भाऊ योहान यांना त्याने बेनेरेगेश, ज्याचा अर्थ 'गर्जनेचे पुत्र' असा होतो हे नाव दिले. ¹⁸अंद्रिया, फिलीप, बर्थलमय, मत्तय, थोमा, अल्फीचा मुलगा याकोब, तहय, शिमोन कनानी ¹⁹आणि यहूदा इस्कर्यात ज्याने नंतर येशूचा विश्वासघात केला.

काही यहूदी येशूमध्ये अशुद्ध आत्मा आहे असे

म्हणतात

(मत्तय 12:22-32; लूक 11:14-23,12:10)

²⁰नंतर येशू घरी गेला आणि पुन्हा एकदा एवढा मोठा लोकसमुदाय जमला की, येशू व त्याचे शिष्य जेवसुद्धा शकले नाहीत. ²¹त्याच्या कुटुंबातील लोकांनी याविषयी ऐकले तेव्हा ते त्यास आणावयास गेले कारण लोक म्हणत होते की तो वेडा आहे. ²²यरुशलमेमून आलेले नियमशास्त्राचे शिक्षक म्हणत होते की, "याच्यामध्ये बालजबलू आहे." आणि त्या भुतांच्या अधिपतीच्या सामर्थ्याने हा भुतांना घालवून देतो."

²³मग येशूने त्यांना जवळ बोलाविले व बोधकथेच्या साहाय्याने त्यांच्याशी बोलू लागला, "सैतानच सैतानाला कसा काढू शकेल? ²⁴जर राज्यातच फूट पडली तर ते राज्य टिकू शकत नाही. ²⁵आणि घरातच फूट पडली तर ते घर टिकू शकत नाही. ²⁶तर मग सैतान स्वतःलाच विरोध करू लागला आणि त्याच्यातच फूट पडली तर तो टिकू शकणार नाही. परंतु त्याचा शेवट होईल. ²⁷खरोखर कोणालाही बलवान मनुष्याच्या घरात शिरून त्याची मिळकत लुटता येणार नाही. प्रथम त्या बलवान माणसाला बांधले पाहिजे, मगच त्याचे घर लुटता येईल. ²⁸मी तुम्हांस खरे सांगतो की, लोकांच्या पापांची व त्यांनी केलेल्या देवाच्या निंदेची त्यांना क्षमा होईल. ²⁹पण जो कोणी पवित्र आत्म्याची निंदा करील, त्याची कधीच क्षमा होणार नाही आणि तो मनुष्य सार्वकालिक पापाचा दोषी आहे."

³⁰येशू असे म्हणाला कारण नियमशास्त्राचे शिक्षक म्हणाले की त्याच्यामध्ये अशुद्ध आत्मा आहे.

येशूचे अनुयायी हे त्याचे खरे कुटुंब आहे

(मत्तय 12:46-50; लूक 8:19-21)

³¹नंतर येशूची आई आणि भाऊ तेथे आले. ते बाहेर उभे राहिले आणि कोणाला तरी त्याला बोलावावयास पाठविले. ³²लोकांसमुदाय त्याच्याभोवती जमा झाला होता. लोक येशूला म्हणाले, "पाहा तुझी आई व तुझे भाऊ बाहेर तुझी वाट पाहत आहेत."

³³त्याने त्यांना उत्तर दिले, "कोण माझी आई आणि कोण माझे भाऊ?" ³⁴येशूने जे त्याच्याभोवती जमले होते त्यांच्याकडे पाहिले आणि म्हणाला, "हे पाहा माझी आई आणि माझे भाऊ. ³⁵जे जे कोणी देवाच्या इच्छेप्रमाणे वागतात तेच माझे भाऊ, माझी बहीण व माझी आई आहेत."

बी पेरणाऱ्या शेतकऱ्याविषयीची बोधकथा

(मत्तय 13:1-9; लूक 8:4-8)

4 दुसऱ्या वेळी येशू सरोवराच्या काठी शिक्षण देऊ लागला. पुष्कळ लोक त्याच्याभोवती जमले. मग तो सरोवरातील नावेत बसला आणि सर्व लोक सरोवराच्या किनाऱ्यावरील जमिनीवर होते. ²त्याने बोधकथेवरून पुष्कळ गोष्टी शिकविल्या. शिक्षण देताना तो म्हणाला, ³ऐका! एक शेतकरी आपले बी पेरायलास गेला. ⁴तो पेरित असता काही वाटेवर पडले व पक्ष्यांनी येऊन ते सर्व खाऊन टाकले. ⁵दुसरे काही बी खडकाळ जमिनीवर पडले. तेथे फार माती नव्हती. माती खोल नसल्यामुळे ते लवकर उगवले पण ⁶सूर्य उगवल्यावर ते करपले आणि मूळ रूजले नसल्यामुळे ते वाळून गेले. ⁷काही बी काटेरी झुडुपात पडले. काटेरी झुडपे अधिक वाढली आणि त्यांनी त्याची वाढ खुंटविली. व त्याला पीक आले नाही ⁸पण काही बी चांगल्या जमिनीवर पडले, ते उगवले, वाढले आणि भरपूर पीक आले आणि त्याचे कोठे तीसपट, कोठे साठपट आणि कोठे शंभरपट पीक आले. ⁹मग तो म्हणाला, "ज्याला ऐकावयास कान आहेत तो ऐको!"

येशू बोधकथांचा उपयोग का करतो हे सांगतो

(मत्तय 13:10-17; लूक 8:9-10)

¹⁰जेव्हा तो एकटा होता तेव्हा त्याच्याभोवती बारा शिष्यांसह जे इतर होते त्यांनी त्या बोधकथांविषयी त्याला विचारले.

¹¹तो त्यास म्हणाला, "केवळ तुम्हांस देवाच्या राज्याचे रहस्य जाणून घेण्याचे (अधिकार) देण्यात आले आहेत, पण बाहेरच्यांना गोष्टीरूपात सांगितले आहे. ¹²यासाठी की,

ते पाहत असता पाहतील पण त्यांना कधीच दिसणार नाही ते ऐकत असता ऐकतील पण त्यांना कधीच समजणार

नाही जर त्यांनी पाहिले आणि त्यांना समजले तर त्यांच्यात कदाचित बदल होईल आणि त्यांना क्षमा करण्यात येईल.”
यशया 6:9-10

बियांबिण्यांच्या बोधकथेचे येशू
स्पष्टीकरण करतो

(मत्तय 13:18-23; लूक 8:11-15)

¹³मग तो त्यांस म्हणाला, “तुम्हाला ही बोधकथा समजत नाही काय? तर मग तुम्हाला दुसरी कोणतीही गोष्ट कशी समजेल? ¹⁴पेरणारा वचन पेरतो. ¹⁵काही लोक वाटेवर पेरलेल्या बियांसारखे जेथे वचन पेरले आहे अशासारखे आहेत. जेव्हा ते ऐकतात तेव्हा लगेच सैतान येतो आणि त्यांच्यात पेरलेले वचन घेऊन जातो. ¹⁶काही लोक खडकाळ जमिनीत पेरलेल्या बियांसारखे असतात. ते ऐकतात तेव्हा लगेच आनंदाने ग्रहण करतात. ¹⁷पण त्यांनी ते वचन आपल्यामध्ये खोलवर रूजू (मुळावू) न दिल्यामुळे ते थोडाच काळ टिकतात. जेव्हा वचनामुळे संकटे येतात किंवा त्रास होतो तेव्हा ते चटकन विश्वास ठेवण्याचे सोडून देतात. ¹⁸इतर लोक काटेरी झुडपात बी पेरल्याप्रमाणे आहेत. ते असे आहेत की, जे वचन ऐकतात. ¹⁹परंतु या संसाराच्या चिंता, संपत्तीचा मोह, आणि इतर गोष्टींची इच्छा या गोष्टी आड येतात, व वचन खुंटवितात व ते फळ देत नाहीत. ²⁰आणि इतर दुसरे चांगल्या जमिनीत पेरलेल्या बियांसारखे आहेत. ते असे आहेत की जे वचन ऐकतात, स्वीकारतात, आणि फळ देतात. कोणी तीसपट, साठपट, कोणी शंभरपट.”

तुमच्याजवळ जे आहे त्याचा उपयोग केलाच पाहिजे
(लूक 8:16-18)

²¹आणखी तो त्यांस म्हणाला, “दिवा मापाखाली किंवा पलंगाखाली कधी ठेवतात काय? तो दिवठणीवर ठेवण्यासाठी आणीत नाहीत काय? ²²प्रत्येक गोष्ट जी झाकलेली आहे ती उघड होईल. आणि प्रत्येक गुप्त गोष्ट जाहीर होईल. ²³ज्याला कान आहेत तो ऐको!

²⁴नंतर तो त्यांस म्हणाला, “तुम्ही जे ऐकता त्याचा काळजीपूर्वक विचार करा. जे माप तुम्ही इतरांसाठी वापरता त्याच मापाने तुमच्यासाठी मोजण्यात येईल. किंबहुना थोडे जास्तच तुम्हाला देण्यात येईल. ²⁵कारण ज्याच्याजवळ आहे त्याला जास्त दिले जाईल आणि ज्या कोणाजवळ नाही त्याच्यापासून जे आहे तेही काढून घेतले जाईल.”

येशू बियांच्या बोधकथेचा उपयोग करतो

²⁶आणखी तो म्हणाला, “देवाचे राज्य असे आहे की, एखादा मनुष्य जमिनीवर बी पसरून टाकतो. ²⁷रात्री झोपतो आणि दिवसा उठतो. बी रुजते व ते वाढते हे कसे होते हे त्याला कळत नाही. ²⁸जमीन आपोआप पीक उपजविते. प्रथम अंकुर, नंतर तुरा, त्यानंतर दाण्यांनी भरलेली ओंबी,

मग कणसात पूर्ण वाढलेला दाणा. ²⁹पीक तयार होते तेव्हा तो त्याला लगेच विळा लावतो, कारण कापणीची वेळ आलेली असते.”

देवाचे राज्य मोहरीच्या दाण्यासारखे आहे
(मत्तय 13:31-32, 34-35; लूक 13:18-19)

³⁰येशू म्हणाला, “आपण देवाचे राज्य कशासारखे आहे असे म्हणावे किंवा कोणती गोष्ट ते समजावून सांगण्यासाठी उपयोगात आणावी? ³¹ते मोहरीच्या दाण्यासारखे आहे. जो जमिनीत पेरतेवेळी पृथ्वीवरील सर्व दाण्यात सर्वात लहान असतो. ³²परंतु तो पेरला जातो तेव्हा तो वाढतो व मळ्यातील सर्व झाडात मोठा होतो. त्याला मोठ्या फांद्या येतात आणि आकाशातील पाखरे त्याच्या सावलीत घरटी बांधू शकतात.”

³³अशा अनेक बोधकथांनी त्याने ते समजू शकतील असा संदेश त्यांना सांगितला. ³⁴बोधकथेचा उपयोग केल्याशिवाय त्याने त्यांना इतर काहीही सांगितले नाही, परंतु जेव्हा तो शिष्यांसह एकांतात होता तेव्हा त्याने शिष्यांना सर्व समजावून सांगितले.

येशू वादळ शांत करतो

(मत्तय 8:23-27; लूक 8:22-25)

³⁵त्या दिवशी संध्याकाळ झाल्यावर तो त्यांना म्हणाला, “आपण सरोवरापलीकडे जाऊ या.” ³⁶मग त्यांनी लोकसमुदायाला सोडले आणि तो नावेत होता तसेच त्याला घेऊन गेले. त्यांच्याबरोबर इतरही दुसऱ्या नावा होत्या. ³⁷जोराच्या वाऱ्याचे वादळ आले आणि लाटा नावेवर आदळू लागल्या व ती पाण्याने भरू लागली. ³⁸परंतु येशू मागच्या बाजूस वरामावर उशी घेऊन झोपला होता. त्यांनी त्याला उठविले आणि म्हटले, “गुरुजी, आपण बुडत आहोत तरी आपणांस काळजी वाटत नाही काय?”

³⁹मग तो उठला आणि त्याने वाऱ्याला धमकाविले आणि समुद्राला म्हणाला, “शांत हो! स्तब्ध राहा.” मग वारा थांबला व तेथे मोठी शांतता पसरली.

⁴⁰मग तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही का भिता? तुमच्याकडे अजूनही कसा विश्वास नाही?”

⁴¹परंतु ते अतिशय घाबरले आणि एकमेकांस म्हणले, “हा आहे तरी कोण, की वारा आणि समुद्रदेखील त्याचे ऐकतात.”

येशू दुष्ट आत्मा लागलेल्या मनुष्याला बरे करतो

(मत्तय 8:28-34; लूक 8:26-39)

5 मग ते सरोवराच्या पलीकडच्या बाजूच्या गरसेकरांच्या देशात आले आणि तो नावेतून उतरला तेव्हा ²लगेच एक दुष्ट आत्मा लागलेला मनुष्य स्मशानातून निघून त्याच्याकडे आला. ³हा मनुष्य कबरेमध्ये राहत

असे. आणि कोणीही त्याला साखळदंडांनी सुद्धा बांधून ठेवू शकत नव्हते. ⁴कारण पुष्कळदा त्याच्या पायात बेड्या घालून साखळ्यांनी बांधलेले असतानाही त्याने साखळ्या तोडल्या आणि बेड्यांचे तुकडे केले. कोणीही त्याला काबूत आणू शकत नव्हते. ⁵तो रात्रंदिवस कबरांतून आणि डोंगरातून मोठ्याने ओरडत असे आणि दगडांनी स्वतःस ठेचून घेत असे. ⁶त्याने येशूला दुरून पाहिले तेव्हा तो येशूकडे धावत आला आणि त्याच्यापुढे पडून त्याने त्याला नमन केले. ⁷व तो मोठ्याने ओरडून म्हणाला, “येशू परात्पर देवाच्या पुत्रा, तुला माझ्याकडून काय पाहिजे? मी तुला देवाची शपथ घालून विनवितो की, मला छळू नकोस.” ⁸(कारण येशू त्याला म्हणत होता, “अरे अशुद्ध आत्म्या, या माणसातून नीघ.”)

⁹मग येशूने त्याला विचारले, “तुझे नाव काय?”

तो मनुष्य येशूला म्हणाला, “माझे नाव सैम्य* आहे, कारण आम्ही पुष्कळ आहोत.” ¹⁰त्यांना या हद्दीतून घालवू नये म्हणून. तो मनुष्य येशूला पुन्हा पुन्हा विनवीत होता.

¹¹तेथे डोंगराच्या कडेला डुकरांचा एक मोठा कळप चरत होता. ¹²मग त्या दुष्ट आत्म्याने येशूला विनंति केली आणि म्हणाला, “आम्हांला त्या डुकरांत पाठव म्हणजे आम्ही त्यांच्यात शिरू.”

¹³मग त्याने त्यांना तसे करण्यास परवानगी दिली. मग दुष्ट आत्मे त्या मनुष्यातून बाहेर आले आणि त्या डुकरांत शिरले. मग तो दोन हजारांचा कळप टेकडीवरून पळत खाली जाऊन सरोवरात पडला व बुडून मेल्या.

¹⁴त्या कळपाची राखण करणारे लोक दूर पळून गेले व त्यांनी ही बातमी गावात व शेतात सांगितली, तेव्हा काय झाले हे पाहण्यास लोक तेथे आले. ¹⁵ते येशूकडे आले आणि त्यांनी त्या भूतग्रस्ताला तेथे बसलेले पाहिले. त्याने कपडे घातले होते. तो शुद्धीवर आलेला व ज्याला सैम्य नावाच्या भुतांनी पछाडले होते तो तोच होता हे पाहिले तेव्हा त्यांना भीति वाटली. ¹⁶काही लोक तेथे होते व त्यांनी येशूने काय केले हे पाहिले होते, त्यांनी ज्या मनुष्यात दुष्ट आत्मा होता त्याच्या बाबतीत काय घडले हे इतरांना सांगितले. ¹⁷मग लोक त्याला आमचा प्रांत सोडून जा असे विनवू लागले.

¹⁸येशू नावेतून जात असता पूर्वी भूतग्रस्त असलेल्या मनुष्याने त्याला आपणाबरोबर येऊ द्यावे अशी विनंति केली. ¹⁹पण येशूने त्याला येऊ दिले नाही. तो त्यास म्हणाला, “आपल्या घरी तुझ्या लोकांकडे जा आणि प्रभूने तुझ्यासाठी जे केले ते सर्व सांग. प्रभूने तुझ्यावर कशी दया केली तेही सांग.” ²⁰मग तो निघाला आणि येशूने त्याच्यासाठी जे काही केले याविषयी दकापलिस येथील लोकांना सांगू लागला, तेव्हा सर्व लोकांना आश्चर्य वाटले.

येशू मृत मुलीला जीवन देतो व
आजारी स्त्रीला बरे करतो

(मत्तय 9:18-26; लूक 8:40-56)

²¹नंतर येशू नावेत बसून परत सरोवरापलीकडे गेल्यावर, मोठा समुदाय त्याच्या भोवती जमला. तो सरोवराजवळ होता. ²²याईर नावाचा यहूदांच्या सभास्थानाचा एक अधिकारी तेथे आला. याईराने येशूला पाहिले तेव्हा तो त्याच्या पाया पडला. ²³आणि आग्रहाने विनंति करून त्याला म्हणाला, “माझी लहान मुलगी मरावयास टेकली आहे. मी विनंति करतो की आपण येऊन तिला बरे वाटावे म्हणून तिच्यावर हात ठेवावा.”

²⁴मग येशू त्याच्याबरोबर गेला. लोकांचा मोठा समुदाय येशूच्या मार्गे चालत होता व ते त्याच्याभोवती गर्दी करीत होते. ²⁵त्या लोकांमध्ये एक स्त्री होती. ती बारा वर्षांपासून रक्तप्रावाने पीडलेली होती. ²⁶बऱ्याच वैद्यांकडून इलाज करून घेऊनसुद्धा तिने बराच त्रास सहन केला होता. तिच्याकडे होते नव्हते ते सर्व तिने उपचारासाठी खर्च केले होते. पण ती बरी न होता, तिचा आजार वाढला होता. ²⁷त्या स्त्रीने येशूविषयी ऐकले तेव्हा ती गर्दीत त्याच्यामार्गे आली व त्याच्या झग्याला तिने स्पर्श केला. ²⁸कारण ती म्हणत होती, ‘जर मी त्याच्या कपड्यांना शिबले तरी बरी होईन.’ ²⁹जेव्हा तिने त्याच्या झग्याला स्पर्श केला, तेव्हा तिचा रक्तप्राव थांबला. व आपल्या त्रासातून आपण मुक्त झालो आहोत असे तिला जाणवले. ³⁰येशूला ताबडतोब जाणीव झाली की, आपल्या शरीरातून शक्ती गेली आहे. तो गर्दीत वळून म्हणाला, “माझ्या कपड्यांना कोणी स्पर्श केला?”

³¹शिष्य येशूला म्हणाले, “लोक तुमच्याभोवती गर्दी करीत आहेत हे तुम्ही पाहता, आणि तरीही विचारता, मला कोणी स्पर्श केला?”

³²परंतु हे कोणी केले हे पाहण्यासाठी तो सभोवार बघतच राहिला. ³³त्या स्त्रीला ती बरी झाली आहे हे माहीत होते म्हणून ती आली आणि येशूच्या पाया पडली. ती स्त्री भीतिने थरथर कांपत होती. तिने येशूला सर्व काही सांगितले. ³⁴येशू त्या स्त्रीला म्हणाला, “मुली, तुझ्या विश्वासाने तुला बरे केले आहे, शांतिने जा आणि त्रासापासून मुक्त राहा.”

³⁵तो हे बोलत असता सभास्थानातील अधिकाऱ्याच्या घरून काही माणसे निरोप घेऊन आली. ती म्हणाली, “तुमची मुलगी मेली आहे. गुरूजींना का त्रास देता?”

³⁶येशूने त्यांचे बोलणे ऐकले आणि तो यहूदांच्या सभास्थानाच्या अधिकाऱ्याला म्हणाला, “भिऊ नको, फक्त विश्वास धर.”

³⁷येशूने फक्त पेत्र, याकोब आणि याकोबाचा भाऊ योहान यांनाच आपल्याबरोबर येऊ दिले. ³⁸ते त्या अधिकाऱ्याच्या घरी आले. त्याने लोकांना मोठ्याने आकांत करताना व रडताना पाहिले. ³⁹तो आत गेला

आणि त्यांना म्हणाला, “तुम्ही लोक रडून असा गोंधळ का करीत आहात? ही मुलगी मेलेली नाही, ती झोपली आहे.” ⁴⁰ते सर्व त्याला हसले. त्याने सर्व लोकांना बाहेर घालवून दिले व मुलीचे आईवडील व जे त्याच्याबरोबर होते त्यांना घेऊन जेथे मुलगी होती तेथे आत गेला. ⁴¹त्याने मुलीचा हात धरला आणि म्हणाला, “तलीथा कूम” म्हणजे (लहान मुली मी तुला सांगतो, उठ.)” ⁴²ती लहान मुलगी लगेच उठली आणि सभोवती फिरू लागली (ती बारा वर्षाची होती.) ते फार आश्चर्यचकित झाले. ⁴³नंतर त्याने त्यांना सक्त ताकीद दिली की हे कोणाला कळता कामा नये. त्याने तिला खाण्यास देण्याविषयी सांगितले.

येशू आपल्या गावी जातो (मत्थ 13:53-58; लूक 4:16-30)

6 येशू तेथून निघाला आणि आपल्या गावी गेला आणि त्याचे शिष्य त्याच्यामागे गेले. ²शब्बाथ दिवशी तो सभास्थानात शिकवीत होता, पुष्कळ लोकांनी त्याची शिकवण ऐकली तेव्हा ते थक्क झाले. ते म्हणाले, “या माणसाला ही शिकवण कोठून मिळाली? आणि त्याला कोणते ज्ञान देण्यात आले आहे की, यासारखे चमत्कार त्याच्या हातून केले जातात? तो सुतार नाही काय?”

³तो मरीयेचा मुलगाच ना? तो याकोब, योसे, यहूदा आणि शिमोनाचा भाऊ नव्हे काय? व या आपल्याबरोबर आहेत त्या याच्या बहिणी नव्हेत काय?” त्याचा स्वीकार करण्याविषयी त्यांना प्रश्न पडला.

⁴मग येशू त्यांना म्हणाला, “संदेष्ट्यांचा सन्मान होत नाही असे नाही पण त्याच्या गावात, शहरात, त्याच्या नातेवाईकात आणि त्याच्या कुटुंबात होत नसतो.” ⁵आणि तेथे त्याला चमत्कार करता आला नाही. फक्त त्याने काही रोगी लोकांच्या डोक्यावर हात ठेवून त्यांना बरे केले. त्यांच्या अविश्वासामुळे त्याला आश्चर्य वाटले.

⁶नंतर येशू शिक्षण देत जवळपासच्या गावोगावी फिरला. ⁷त्याने बारा शिष्यांना आपणांकडे बोलावून घेतले व त्यांना जोडीजोडीने पाठविले आणि त्याने त्यांना अशुद्ध आत्म्यावर अधिकार दिला. ⁸त्याने त्यांना आज्ञा दिल्या की, “काठीशिवाय प्रवासासाठी त्यांनी काही घेऊ नये. भाकर, पिशवी किंवा कमरकशात पैसे काही घेऊ नका. ⁹त्यांनी वहाणा घालाव्यात पण जास्तीचा अंगरखा नको. ¹⁰तो त्यांना म्हणाला, “ज्या कुठल्याही घरात तुम्ही जाल तेथे तुम्ही ते शहर सोडोपर्यंत राहा. ¹¹आणि ज्या ठिकाणी तुमचे स्वागत होणार नाही किंवा तुमचे ऐकणार नाहीत ते गाव तुम्ही सोडून जा. आणि त्यांच्याविरुद्ध साक्ष म्हणून तुमच्या पायाची धूळ तेथेच झटकून टाका. ¹²मग शिष्य गेले आणि लोकांनी पश्चात्ताप करावा म्हणून त्यांनी उपदेश केला. ¹³त्यांनी पुष्कळ भुते काढली आणि अनेक रोग्यांना जैतुनाचे तेल लावून त्यांना बरे केले.

हेरोद येशूला बाप्तिस्मा करणारा योहान समजतो (मत्थ 14:1-12; लूक 9:7-9)

¹⁴हेरोद राजाने येशूविषयी ऐकले कारण येशूचे नाव सगळीकडे गाजले होते. काही लोक म्हणत होते, बाप्तिस्मा करणारा योहान मेलेल्यांतून उठला आहे म्हणून त्याच्याठायी चमत्कार करण्याचे सामर्थ्य आहे.

¹⁵इतर लोक म्हणत, “येशू एलीया आहे” तर काही जण म्हणत, “हा संदेष्टा फार पूर्वीच्या संदेष्ट्यांपैकी एक आहे.”

¹⁶परंतु हेरोदाने जेव्हा ऐकले तेव्हा तो म्हणाला, “ज्या योहानाचा मी शिरच्छेद केला तो मरणाने उठविला गेला आहे.”

बाप्तिस्मा करणाऱ्या योहानाला असे मारले गेले

¹⁷कारण हेरोदाने स्वतः योहानाला पकडून तुरुंगात टाकण्याची आज्ञा दिली होती. त्याचा भाऊ फिलिप याची पत्नी हेरोदीया हिच्याबरोबर हेरोदाने लग्न केले. त्या कारणामुळे त्याने असे केले. ¹⁸योहान हेरोदाला सांगत असे की, “तुझ्या भावाच्या पत्नीशी असे लग्न करणे तुला योग्य नाही.” ¹⁹याकरिता हेरोदीयाने योहानाविरुद्ध मनात अडी धरली. ती त्याला ठार मारण्याची संधी पाहात होती. परंतु ती त्याला मारू शकली नाही. ²⁰कारण हेरोद योहानाला भीत असे. हेरोदाला माहीत होते की, योहान नीतिमान आणि पवित्र मनुष्य आहे, म्हणून तो त्याचे संरक्षण करी. हेरोद योहानाचे बोलणे ऐके तेव्हा फार गोंधळून जाई परंतु तो आनंदाने त्याचे ऐकत असे.

²¹मग एके दिवशी संधी आली. आपल्या वाढदिवशी हेरोदाने आपले महत्त्वाचे अधिकारी, सैन्यातील सरदार व गालीलतील प्रमुख लोकांना मेजवानी दिली. ²²हेरोदीयाची मुलगी मेजवानीच्या ठिकाणी आली व तिने नाच केला आणि हेरोद व आलेल्या पाहुण्यांना आनंदीत केले.

तेव्हा हेरोद राजा मुलीला म्हणाला, “तुला जे पाहिजे ते माग म्हणजे मी ते तुला देईन.” ²³तो गंभीरपणे शपथ वाहून म्हणाला, “माझ्या अर्ध्या राज्यापर्यंत जे काही तू मागशील ते मी तुला देईन.” ²⁴ती बाहेर गेली आणि तिच्या आईला म्हणाली, “मी काय माग?” आई म्हणाली, “बाप्तिस्मा करणाऱ्या योहानाचे शीर.”

²⁵आणि ती मुलगी लगेच आत राजाकडे गेली आणि म्हणाली, “मला तुम्ही या क्षणी बाप्तिस्मा करणाऱ्या योहानाचे शीर तबकात घालून द्यावे अशी माझी इच्छा आहे.” ²⁶राजाला फार वाईट वाटले, परंतु त्याच्या शपथेमुळे व भोजनास आलेल्या पाहुण्यांमुळे त्याला तिला नकार द्यावा असे वाटले नाही. ²⁷तेव्हा राजाने लगेच वध करणाऱ्याला पाठविले व योहानाचे शीर घेऊन येण्याची आज्ञा केली. मग तो गेला व तुरुंगात जाऊन त्याने योहानाचे शीर कापले. ²⁸ते शीर तबकात घालून मुलीला दिले व मुलीने ते आईला दिले. ²⁹योहानाच्या शिष्यांनी हे ऐकले

तेव्हा ते तेथे आले. त्यांनी त्याचे शरीर उचलले आणि कबरेत नेऊन ठेवले.

येशू पाच हजारहून अधिक लोकांना जेवू घालतो
(मत्तय 14:13-21; लूक 9:10-17; येहान 6:1-14)

³⁰प्रेषित येशूभोवती जमले. त्यांनी जे केले आणि शिकविले ते सर्व त्याला सांगितले. ³¹नंतर येशू त्यांना म्हणाला, "तुम्ही माझ्याबरोबर एकांती चला आणि थोडा विसावा घ्या. तो असे म्हणाला कारण तेथे पुष्कळ लोक जात येत होते व त्यांना जेवायलाही सवड मिळत नव्हती.

³²तेव्हा ते सर्वजण नावेत बसून निर्जन ठिकाणी गेले. ³³परंतु पुष्कळ लोकांनी त्यांना जाताना पाहिले व ते कोण आहेत हे त्यांना कळले तेव्हा सर्व गावांतील लोक पायीच धावत निघाले व येशू तेथे येण्याअगोदरच ते तेथे पोहोचले. ³⁴येशू नावेतून उतरला तेव्हा त्याने मोठा लोकसमुदाय पाहिला व त्याला त्यांचा कळवळा आला. कारण ते मेंढपाळ नसलेल्या मेंढरांसारखे होते. मग तो त्यांना बऱ्याच गोष्टी शिकवू लागला. ³⁵या वेळेपर्यंत बराच उशीर झाला होता आणि (दिवस मावळीला आला होता.) मग त्याचे शिष्य त्याच्याकडे आले व म्हणाले, "ही निर्जन जागा आहे व बराच उशीर झाला आहे. ³⁶लोकांना पाठवून द्या म्हणजे ते भोवतालच्या शेतात व खेड्यात जाऊन त्यांच्यासाठी काहीतरी खायला विकत आणतील."

³⁷परंतु येशूने त्यांना उत्तर दिले, "तुम्ही त्यांना काहीतरी खावयास द्या." ते त्याला म्हणाले, "आम्ही जाऊन त्यांना खाण्यासाठी दोनशे दीनारांच्या * भाकरी विकत आणाव्या काय?" ³⁸तो त्यांना म्हणाला, "जा आणि पाहा, की तुमच्याजवळ किती भाकरी आहेत?" त्यांनी पाहिले तेव्हा ते म्हणाले, "आमच्याजवळ पाच भाकरी आणि दोन मासे आहेत."

³⁹येशूने शिष्यांना सांगितले, "सर्व लोकांना गटागटाने हिरवळीवर बसायला सांगा." ⁴⁰तेव्हा सर्व लोक गटागटाने बसले. प्रत्येक गटात पन्नास ते शंभर लोक होते. ⁴¹येशूने पाच भाकरी आणि दोन मासे घेतले. त्याने त्याचे वाटे केले. त्याने तेथे आकाशाकडे पाहून देवाचे आभार मानले. भाकरी मोडल्या व त्या लोकांना वाढण्यासाठी आपल्या शिष्यांजवळ दिल्या. दोन मासेसुद्धा वाटून दिले. ⁴²मग ते सर्व जेवून तृप्त झाले. ⁴³त्यांनी भाकरीच्या व माशांच्या तुकड्यांनी भरलेल्या बारा टोपल्या भरल्या. ⁴⁴आणि जे पुरुष जेवले, त्यांची संख्या पाच हजार होती.

येशू पाण्यावर चालतो
(मत्तय 14:22-23; येहान 6:15-21)

⁴⁵नंतर येशूने लगेच शिष्यांना नावेत बसविले आणि पलीकडे असलेल्या बेथसैदा येथे त्याच्यापुढे जाण्यास

सांगितले. तोपर्यंत त्याने लोकांना निरोप देऊन घरी पाठवले. ⁴⁶त्यांना निरोप दिल्यावर तो प्रार्थना करण्यास डोंगरावर गेला. ⁴⁷संध्याकाळ झाली तेव्हा नाव सरोवराच्या मध्यभागी होती आणि जमिनीवर येशू एकटाच होता. ⁴⁸मग त्याने त्यांना वल्ही मारणे अवघड जात आहे असे पाहिले. कारण वारा त्यांच्या विरुद्धचा होता. पहारे तीन ते सहाच्या दरम्यान येशू नावेकडे गेला. येशू पाण्यावरून चालत होता व तो त्यांना ओलांडून पुढे जाऊ लागला. ⁴⁹जेव्हा त्यांनी त्याला सरोवरावरून पाण्यावरून चालताना पाहिले तेव्हा त्यांना ते भूत आहे असे वाटले व ते ओरडले. ⁵⁰कारण त्या सर्वांनी त्याला पाहिले व ते घाबरून गेले. तो लगेच त्यांना म्हणाला, "धीर धरा, भिऊ नका, मी आहे." ⁵¹नंतर तो त्यांच्याकडे नावेत गेला तेव्हा वारा शांत झाला. ते अतिशय आश्चर्यचकित झाले. ⁵²कारण त्यांना भाकरीच्या संदर्भातील चमत्कार समजलाच नव्हता आणि त्यांची मने कठीण झाली होती.

⁵³त्यांनी सरोवर ओलांडल्यावर ते गनेसरेतच्या किनाऱ्याला आले व नाव (होडी) बांधून टाकली. ⁵⁴ते नावेतून उतरले, तेव्हा लोकांनी येशूला ओळखले. ⁵⁵लोक हे सांगण्यासाठी इतर सर्व लोकांकडे पळाले आणि आज्ञांच्याना खाटेवर घालून जेथे तो आहे असे ऐकले तेथे घेऊन जाऊ लागले. ⁵⁶खेड्यात, गावात किंवा शेतात आणि, जेथे बाजाराच्या जागी कोठे तो गेला तेथे लोकांनी आपल्या आजारी माणसांना आणून ठेवले. त्यांनी त्याला फक्त त्याच्या झग्याच्या काठाला स्पर्श करू देण्याची विनंति केली. ज्यांनी त्याला स्पर्श केला ते बरे झाले.

देवाचा नियम आणि माणसांनी बनविलेले नियम

(मत्तय 15:1-20)

7 काही परूशी आणि नियमाशास्त्राचे शिक्षक जे यरुशलेमेहून आले होते ते येशूभोवती जमले. ²आणि त्यांनी त्याच्या काही शिष्यांना अशुद्ध (म्हणजे हात न धुता) हातांनी जेवताना पाहिले. ³कारण परूशी व इतर सर्व यहूदी वाडवडिलांच्या रूढी पाळून विशिष्ट रीतीने नीट हात धुतल्याशिवाय जेवत नाहीत. ⁴बाजारातून आणलेली कुठलीही वस्तू धुतल्याशिवाय ते खात नाहीत. त्यांच्या पूर्वजांच्या इतर अनेक चालीरीति ते पाळतात आणि प्याले, घागरी, तांब्याची भांडी धुणे अशा दुसऱ्या इतर रूढीही पाळतात.

⁵मग परूशी व नियमशास्त्राचे शिक्षक यांनी येशूला विचारले, "तुझे शिष्य वाडवडिलांच्या रूढी का पाळत नाहीत? हात न धुता का जेवतात?" ⁶येशू त्यांना म्हणाला, "यशयाने जेव्हा तुम्हा दोंगी लोकांविषयी भविष्य केले तेव्हा त्याचे बरोबरच होते. यशया लिहितो,

हे लोक ओठांनी माझा सन्मान करतात परंतु त्यांची अंतःकरणे माझ्यापासून दूर आहेत,

⁷ते व्यर्थ माझी उपासना करतात कारण ते लोकांना शास्त्र म्हणून जे शिकवितात ते मनुष्यांनी केलेले नियम असतात.'

यशया 29:13

⁸तुम्ही देवाच्या आज्ञा पाळत नाही, तर आता तुम्ही मनुष्यांची शिकवण पाळता आहात."

⁹आणखी तो त्यांना म्हणाला, "आपल्या स्वतःच्या रूढी प्रस्थापित करण्यासाठी देवाच्या आज्ञा दूर करण्यात तुम्ही पटाईत आहात. ¹⁰मोशे म्हणाला, "तू आपल्या आईवडिलांचा सन्मान कर."* जो मनुष्य आपल्या वडिलांबद्दल किंवा आईबद्दल वाईट बोलतो, त्याला ठार मारलेच पाहिजे.* ¹¹परंतु तुम्ही शिकविता, एखादा मनुष्य आपल्या आईला व वडिलांना असे म्हणू शकतो की, 'तुम्हांला मदत करण्यासाठी माझ्याकडे थोडेफार आहे. परंतु तुम्हांला मदत करण्यासाठी मी ते वापरणार नाही. मी ते देवाला देईन,'

¹²तुम्ही त्याला त्याच्या वडिलांसाठी किंवा आईसाठी काही करू देत नाही. ¹³तुम्ही अशा रूढी पाळण्याचे शिकवून रूढींनी देवाचे वचन रद्द करता आणि तुम्ही अशा प्रकारच्या अनेक गोष्टी करता.

¹⁴येशूने लोकांना आपल्याकडे पुन्हा बोलावून म्हटले, "प्रत्येकाने माझे ऐका व हे समजून घ्या. ¹⁵बाहेरून मनुष्याच्या आत जाऊन त्याला अपवित्र करील असे काही नाही. ज्या कुणाला ऐकायला कान आहेत तो ऐको." ¹⁶*

¹⁷लोकसमुदायाला सोडून येशू घरात गेला तेव्हा शिष्यांनी त्याला या दाखल्याविषयी विचारले, ¹⁸तो त्यांना म्हणाला, "तुम्हांलादेखील हे समजत नाही काय?" जे बाहेरून मनुष्याच्या आत जाते ते त्याला अपवित्र करित नाही हे तुम्हांला समजत नाही का? ¹⁹कारण ते त्याच्या अंतःकरणात जात नाही तर त्याच्या पोटात जाते. नंतर ते शरीराबाहेर जाते. असे सांगून सर्व अन्न त्याने शुद्ध घोषित केले.

²⁰आणखी तो म्हणाला, "जे माणसाच्या आतून बाहेर पडते ते माणसाला अपवित्र करते. कारण आतून म्हणजे अंतःकरणातून वाईट विचार बाहेर पडतात. ²¹जागरकर्म, चोरी, खून, ²²व्यभिचार, लोभ, वाईटपणा, कपट, असभ्यता, मत्सर, शिष्यागाळी, अहंकार आणि मूर्खपणा, ²³या सर्व वाईट गोष्टी आतून बाहेर पडतात आणि माणसाला अपवित्र करतात."

तू आपल्या ... कर निर्गम. 20:12; अनुवाद 5:16.

जो मनुष्य ... पाहिजे निर्गम. 21:17

वचन 16 काही ग्रीक प्रतीत 16 वे वचन आहे. "ज्याला कान आहेत तो ऐको!"

यहूदी नसलेल्या स्त्रीला येशू मदत करतो
(मतय 15:21-28)

²⁴येशू त्या ठिकाणाहून निघाला आणि सोर प्रांताच्या आसपासच्या प्रदेशात गेला. तो एका घरात गेला व हे कोणाला कळू नये अशी त्याची इच्छा होती. परंतु तो त्याची उपस्थिती लपवू शकला नाही. एका स्त्रीने ऐकले की येशू तेथे आहे. तिच्या मुलीला अशुद्ध आत्मा लागलेला होता. ²⁵ती स्त्री आली व येशूच्या पाया पडली. ²⁶ती स्त्री ग्रीक होती व सिरियातील फिनीशिया येथे जन्मली होती. तिने येशूला आपल्या मुलीतून भूत काढण्याची विनंति केली. ²⁷येशू तिला म्हणाला, "प्रथम मुलांना तृप्त होऊ दे कारण मुलांची भाकरी घेऊन कुत्र्याला टाकणे योग्य नव्हे.

²⁸परंतु ती त्याला म्हणाली, "प्रभू, कुत्रीसुद्धा मुलांच्या हातून मेजाखाली पडलेला चुरा खातात."

²⁹येशू त्या स्त्रीला म्हणाला, "तुझ्या या उत्तरामुळे तू शांतीने घरी जा. तुझ्या मुलीतून भूत निघून गेले आहे."

³⁰माग ती घरी आली आणि तिची मुलगी अंधरुणावर पडली आहे व तिच्यातून भूत निघून गेले आहे, असे तिने पाहिले.

येशू एका बहिऱ्या मनुष्याला बरे करतो

³¹येशू सोरभोवतालच्या प्रदेशातून परतला आणि सिदोनाहून दकाफलीसच्या वाटेने गालील समुद्राकडे आला.

³²तेथे काही लोकांनी एका बहिऱ्या तोतऱ्या मनुष्याला येशूकडे आणले व आपण त्याच्यावर हात ठेवा अशी विनंति केली. ³³येशूने त्याला लोकांपासून एका बाजूस घेऊन त्याच्या कानात आपली बोटे घातली. नंतर तो थुंकला आणि त्या माणसाच्या जिभेला स्पर्श केला. ³⁴त्याने स्वर्गाकडे पाहून मोठा उसासा टाकला व म्हणाला, "एफफात्था" म्हणजे मोकळा हो. ³⁵आणि त्याच क्षणी त्याचे कान मोकळे झाले. त्याला बोलता येऊ लागले. त्याने कोणाला सांगून काही अशी आज्ञा केली.

³⁶येशू नेहमी अशा गोष्टी न सांगण्याविषयी लोकांना सूचना देऊ लागला, (पण लोक त्याविषयी अधिकाधिक सांगत गेले.) ³⁷ते लोक फारच आश्चर्यचकित झाले व म्हणाले, "त्याने सर्व काही चांगले केले आहे. तो बहिऱ्यांना ऐकण्यास आणि मुक्यांना बोलवण्यास लावतो."

येशू चार हजारपेक्षा अधिक लोकांना जेवू घालतो
(मतय 15:32-39)

8 त्या दिवसात आणखी एका वेळी लोकांचा मोठा समुदाय जमला. त्यांच्याजवळ खावयास काही नव्हते. येशूने आपल्या शिष्यांस बोलविले आणि त्यांना म्हणाला, ²मला या लोकांचा कळवळा येतो कारण तीन दिवसांपासून ते माझ्याबरोबर आहेत आणि त्यांच्याजवळ खावयास काही नाही. ³मी जर त्यांना उपाशी घरी पाठविले तर ते रस्त्यातच

शुद्ध हरपून पडतील. त्यांच्यातील काही फार दुरून आले आहेत.”

⁴त्याच्या शिष्यांनी उत्तर दिले, “या निर्जन जागी एवढ्या लोकांना पुरतील इतक्या भाकरी कोण मिळवू शकेल काय?”

⁵येशूने त्यांना विचारले, “तुमच्याजवळ किती भाकरी आहेत? शिष्य म्हणाले, “आमच्याकडे सात भाकरी आहेत.”

⁶नंतर त्याने लोकांना जमिनीवर बसण्याची आज्ञा केली. त्याने सात भाकरी घेतल्या, आभार मानले व त्या मोडल्या व आपल्या शिष्यांजवळ त्या वाढण्यास दिल्या. नंतर त्यांनी त्या लोकांना वाढल्या. ⁷त्यांच्याजवळ थोडे लहान मासे होते मग त्याने त्यावर आभार मानले व त्यांना तेही वाढावयास दिले. ⁸लोक जेऊन तृप्त झाले. उरलेल्या तुकड्यांच्या सात टोपल्या त्यांनी भरल्या. ⁹तेथे सुमारे चार हजार पुरुष होते. नंतर त्याने त्यांना घरी पाठवले. ¹⁰आणि लगेच तो आपल्या शिष्यांसह नावेत बसला व दल्मनुथा प्रांतात आला.

परुशी येशूची परीक्षा पाहण्याचा प्रयत्न करतात

(मत्थ 16:1-4)

¹¹मग परुशी आले व त्याला प्रश्न विचारू लागले. त्याची परीक्षा पाहवी म्हणून त्यांनी त्याला स्वर्गातून चिन्ह मागितले. ¹²आपल्या आत्म्यात दीर्घ उसासा टाकून तो म्हणाला, “ही पिढी चिन्ह का मागते? मी तुम्हांस सांगतो की, या पिढीला चिन्ह दिले जाणार नाही.” ¹³नंतर त्याने त्यांना सोडले व तो नावेत जाऊन बसला व सरोवराच्या पलीकडच्या बाजूस गेला.

येशू यहुदी पुढाऱ्यांविरुद्ध इशारा देतो

(मत्थ 16:5-12)

¹⁴शिष्य भाकरी आणण्याचे विसरले होते. एका भाकरीशिवाय त्यांच्याकडे काही नव्हते. ¹⁵येशूने त्यांना निश्चून सांगितले, “सांभाळा, परुषांचे खमीर व हेरोदाचे खमीर यापासून सावध राहा.”

¹⁶मग ते आपसात चर्चा करू लागले की, “आपल्याजवळ भाकरी नाहीत म्हणून तसे बोलला की काय?”

¹⁷ते काय बोलतात हे ओळखून येशू त्यास म्हणाला, “आपणाजवळ भाकरी नाहीत याविषयी चर्चा का करता? अजून तुमच्या लक्षात आले नाही काय व तुम्हांला समजत नाही काय? तुमचे अंतःकरण कठीण झाले आहे काय? ¹⁸तुमचे डोळे आंधळे आहेत काय? तुमचे कान बहिरे आहेत काय? आपल्याकडे पुरेशा भाकरी नसताना मी काय केले हे तुम्हांला आठवत नाही काय? ¹⁹पाच हजारांसाठी मी पाच भाकरी मोडल्या तेव्हा जे खाल्ले गेले नाही अशा भाकरींच्या किती टोपल्या तुम्ही गोळा केल्या ते आठवा. शिष्यांनी उत्तर दिले, “बारा टोपल्या.”

²⁰चार हजारांसाठी मी सात भाकरी मोडल्या, तेव्हा तुम्ही तुकड्यांच्या किती टोपल्या गोळा केल्या? शिष्यांनी उत्तर दिले, “सात टोपल्या.” ²¹मग येशू त्यांना म्हणाला, “अजूनही तुम्हांला समजत नाही काय?”

येशू बेथसेदा येथील आंधळ्याला बरे करतो

²²ते बेथसेदा येथे आले आणि काही जणांनी त्याच्याकडे एका आंधळ्याला आणले व येशूने त्याला स्पर्श करावा अशी विनंति केली. ²³मग त्याने आंधळ्याचा हात धरून त्याला गावाबाहेर नेले. मग येशू त्या आंधळ्याच्या डोळ्यात थुंकला व त्याच्यावर हात ठेवून त्याने विचारले, “तुला काही दिसते काय?”

²⁴त्याने वर पाहिले आणि म्हणाला, “मला माणसे दिसतात व सभोवताली झाडे चालत असल्यासारखी दिसतात.”

²⁵नंतर येशूने पुन्हा आपले हात त्या माणसाच्या डोळ्यावर ठेवले. त्याने डोळे उघडले तेव्हा त्याला दृष्टी आली, त्याला सर्व काही स्पष्ट दिसू लागले ²⁶येशूने त्याला, “त्या गावात पाऊलदेखील टाकू नको” असे सांगून घरी पाठवून दिले.

पेत्र म्हणतो की येशू हा ख्रिस्त आहे

(मत्थ 16:13-20; लूक 9:18-21)

²⁷मग येशू व त्याचे शिष्य फिलीप कैसरीयाच्या आसपासच्या खेड्यात गेले. वाटेत त्याने त्याच्या शिष्यांस विचारले, “लोक मला कोण म्हणून ओळखतात?”

²⁸त्यांनी त्याला उत्तर दिले, “काही जण म्हणतात, तुम्ही बापतिस्मा करणारा योहान आहेत तर इतर काही एलीया समजतात, तर दुसरे काही तुम्ही संदेष्ट्यांपैकी एक आहा असे म्हणतात.”

²⁹मग येशूने त्यांना विचारले, “तुम्हांला मी कोण आहे असे वाटते?”

पेत्राने उत्तर दिले, “तू ख्रिस्त आहेस.”

³⁰येशू शिष्यांना म्हणाला, “मी कोण आहे हे कोणालाही सांगू नका.”

³¹तो त्यांना शिकवू लागला, “मनुष्याच्या पुत्राने पुष्कळ दुःख भोगावे. वडील, मुख्य याज्ञक, नियमशास्त्राचे शिक्षक यांकडून नाकारला जावे, त्याला जिवे मारले जावे व तिसऱ्या दिवशी त्याने पुन्हा उठावे हे होणे आपल्याचे आहे. ³²त्याने हे स्पष्टपणे सांगितले तेव्हा पेत्राने येशूला बाजूला घेतले व तो त्याला दटावू लागला. ³³परंतु येशूने वळून आपल्या शिष्यांकडे पाहिले व पेत्राला धमकावून म्हटले,

“अरे सैताना माझ्यापुढून निघून जा. देवाच्या गोष्टीविषयी तुला काही वाटत नाही. तुझे लक्ष देवाच्या गोष्टीकडे लागलेले नाही, तर फक्त मानवाच्या दृष्टिकोणातून महत्त्वाच्या असणाऱ्या गोष्टीकडे आहे.”

³⁴नंतर त्याने आपल्या शिष्यांसह लोकांना बोलविले व त्यांना म्हणाला, “जर कोणाला माझ्या मागे यायचे आहे

तर त्याने आत्मत्याग करावा. आपला वधस्तंभ घ्यावा व मला अनुसरावे. ³⁵जो कोणी आपला जीव वाचवू पाहतो तो जिवाला मुकेल व जो कोणी माझ्यासाठी व सुवातेसाठी जिवाला मुकेल तो आपला जीव वाचवील. ³⁶मनुष्याने सर्व जग मिळविले व जिवाचा नाश करून घेतला तर त्याला काय लाभ? ³⁷जिवाच्या मोबदल्यात मनुष्य काय देऊ शकेल? ³⁸या व्यभिचारी आणि पापी पिढीत जो कोणी माझी व माझ्या वचनांची लाज धरतो तर मनुष्याचा पुत्रही जेव्हा तो आपल्या पित्याच्या गौरवात पवित्र दूतांसह येईल तेव्हा त्यांची लाज धरील."

9 येशू त्या लोकांना म्हणाला, "मी तुम्हांला खरे सांगतो की, येथे उभे असलेले काही असे आहेत की. ज्यांना देवाचे राज्य सामर्थ्यानिशी आलेले दिसेपर्यंत मरणाचा अनुभव येणार नाही."

मोशे व एलीयाबरोबर येशू (मत्थ 17:1-13; लूक 9:28-36)

²सहा दिवसांनंतर येशूने पेत्र, याकोब आणि योहान यांना आपल्याबरोबर एका उंच डोंगरावर नेले आणि तेथे त्यांच्यासमोर त्याचे रूपांतर झाले. ³त्याची वस्त्रे चमकदार, अत्यंत पांढरी शुभ्र, इतकी की तशी पृथ्वीवरील कोणत्याही परिदालाशुभ्र करता येणार नाहीत, अशी होती. ⁴एलीया व मोशे त्याच्याबरोबर प्रगट झाले, ते येशूबरोबर संभाषण करीत होते. ⁵पेत्र येशूला म्हणाला, "गुरुजी, आपण येथे आहोत हे चांगले आहे. आपण तीन मंडप बनवू. एक आपणांसाठी, एक मोशेसाठी व एक एलीयासाठी." ⁶पेत्र असे बोलला कारण काय बोलावे ते त्याला समजेना कारण ते भयभीत झाले होते.

⁷मग एक मेघ आला आणि त्याने त्यांच्यावर छाया केली. मेघातून एक वाणी झाली, "हा माझा प्रिय पुत्र आहे याचे तुम्ही ऐका."

⁸आणि एकाएकी त्यांनी एकदम सभोवती पाहिले तेव्हा त्यांना येशूशिवाय कोणीही दिसले नाही.

⁹ते डोंगरावरून खाली येत असता येशूने त्यांना आज्ञा केली की, तुम्ही जे पाहिले आहे ते मनुष्याचा पुत्र मेलेल्यातून उठेपर्यंत कोणालाही सांगू नका."

¹⁰म्हणून त्यांनी ही गोष्ट त्यांच्यातच ठेवली, परंतु ते मेलेल्यांतून उठणे याचा अर्थ काय याविषयी आपसात चर्चा करीत होते. ¹¹त्यांनी येशूला विचारले, "प्रथम एलीया आला पाहिजे असे नियमशास्त्राचे शिक्षक का म्हणतात?"

¹²तो त्यांना म्हणाला, "होय, एलीया सर्व गोष्टी व्यवस्थितपणे करण्यासाठी आला पाहिजे. परंतु मनुष्याच्या पुत्राविषयी त्याने पुष्कळ दुःखे सोसावीत व नाकारले जावे असे पवित्र शास्त्रात का लिहिले आहे? ¹³मी तुम्हांला सांगतो, एलीया आधीच आला आहे आणि जसे त्याच्याविषयी लिहिले आहे तसे, त्यांनी त्यांना पाहिजे तसे त्याचे केले."

येशू एका आजारी मुलाला बरे करतो (मत्थ 17:14-20; लूक 9:37-43)

¹⁴नंतर ते उरलेल्या शिष्यांजवळ आले, तेव्हा त्यांना त्यांच्याभोवती मोठा लोकसमुदाय दिसला आणि नियमशास्त्राचे शिक्षक त्यांच्याशी वाद घालीत होते. ¹⁵सर्व लोक येशूला पाहताच आश्चर्यचकित झाले आणि ते त्याला वंदन करण्यासाठी धावले. ¹⁶येशूने त्यांना विचारले, "तुम्ही त्यांच्याशी कसला वाद घालीत आहात?"

¹⁷लोकांतील एकाने त्याला उत्तर दिले, "गुरुजी, मी माझ्या मुलाला आपणकडे आणले. त्याला अशुद्ध आत्मा लागला असून तो बोलू शकत नाही. ¹⁸आणि जेव्हा तो त्याला धरतो तेव्हा त्याला खाली आपटतो व तोंडाला फेस आणतो, दात चावतो व नंतर ताठ होतो. मी आपल्या शिष्यांना त्याला काढावयास सांगितले परंतु ते काढू शकले नाहीत."

¹⁹येशू त्यांना म्हणाला, "तुम्ही लोक विश्वास ठेवीत नाही. मी तुमचे कोठवर सहन करू? मुलाला इकडे आणा."

²⁰नंतर त्यांनी मुलाला येशूकडे आणले आणि जेव्हा त्या आत्म्याने येशूकडे पाहिले तेव्हा लगेच त्या मुलाला पिळवटून टाकले. तो जमिनीवर पडला आणि तोंडाला फेस आला आणि तो लोळू लागला.

²¹नंतर येशूने त्याच्या वडिलांना विचारले, "किती काळ हा असा आहे?"

वडिलांनी उत्तर दिले, "बाळपणापासून हा असा आहे. ²²पुष्कळदा ठार करण्यासाठी तो त्याला अग्नीत किंवा पाण्यात टाकीत असे. परंतु आपण काही करत असाल तर आम्हांवर दया करा, आणि आम्हांला मदत करा."

²³येशू त्याला म्हणाला, "तू म्हणालास तुम्हांला काही तरी करणे शक्य असेल तर, परंतु जो विश्वास ठेवतो त्या मनुष्याला सर्व काही शक्य असते."

²⁴तेव्हा लागलेच मुलाचे वडील मोठ्याने ओरडून म्हणाले, "मी विश्वास धरतो, माझा अविश्वास घालवण्यास मदत करा."

²⁵येशूने लोकसमुदाय त्याच्याकडे धावत येत आहे असे पाहिले तेव्हा येशू त्या अशुद्ध आत्म्याला धमकावून म्हणाला, "अरे याला मुके बहिरे करणाऱ्या आत्म्या मी तुला आज्ञा करतो की, याच्यातून बाहेर नीघ आणि पुन्हा कधीही याच्यात शिरू नको."

²⁶नंतर तो अशुद्ध आत्मा किंचाळला व मुलाला अगदी पिळवटून बाहेर निघाला. मुलगा मृतासारखा झाला आणि लोकांना वाटले, तो मेलाला. ²⁷परंतु येशूने त्याला हातास धरून त्याच्या पायावर उभे केले. आणि मुलगा उभा राहिला. ²⁸नंतर येशू घरात गेल्यावर त्याच्या शिष्यांनी त्याला एकांतात विचारले, "आम्ही तो अशुद्ध आत्मा का काढू शकलो नाही?"

²⁹येशू त्यांना म्हणाला, “ही असली भुते प्रार्थनेशिवाय व उपासावाचून दुसऱ्या कशाने निघणे शक्य नाही.”

येशू स्वतःच्या मरणाविषयी सांगतो (मत्तय 17:22-23; लूक 9:43-45)

³⁰ते तेथून निघाले आणि गालीलतातून प्रवास करीत गेले. ते कोठे आहेत हे कोणालाही कळू नये अशी येशूची इच्छा होती. ³¹कारण तो आपल्या शिष्यांस शिकवीत होता. तो त्यांना म्हणाला, “मनुष्याचा पुत्र विश्वासघाताने धरून माणसांच्या हाती दिला जाणार आहे. ते त्याला ठार मारतील. परंतु मारला गेल्यानंतर तो तिसऱ्या दिवशी उठेल.”

³²पण या बोलण्याचा अर्थ त्यांना समजला नाही. आणि त्याविषयी त्याला विचारण्यास ते भीत होते.

सर्वात मोठा कोण हे येशू सांगतो (मत्तय 18:1-5; लूक 9:46-48)

³³येशू व त्याचे शिष्य कफर्नाहमास आले. येशू घरात असता त्याने त्यांना विचारले, “वाटेत तुम्ही कशाविषयी चर्चा करीत होता?” ³⁴परंतु ते गप्प राहिले कारण वाटेत त्यांनी सर्वात मोठा कोण याविषयी चर्चा केली होती.

³⁵मग येशू खाली बसला, त्याने बारा जणांना बोलावून त्यांना म्हटले, “जर कोणाला पहिले व्हावयाचे असेल तर त्याने शेवटले झाले पाहिजे आणि सर्वांचा सेवक झाले पाहिजे.”

³⁶येशू एका बालकाला घेऊन त्यांच्यापुढे उभा राहिला. येशूने त्या बालकाच्या हातास धरले व बालकास उचलून घेऊन त्यांना म्हणाला, ³⁷“जो कोणी ह्यासारख्या लहान बालकाला माझ्या नावाने स्वीकारतो तो मला स्वीकारतो आणि जो कोणी मला स्वीकारतो तो केवळ माझाच स्वीकार करतो असे नाही तर ज्याने मला पाठविले त्याचाही स्वीकार करतो.”

कोणीही मनुष्य जो आपणाविरुद्ध नाही तो आपल्या बाजूचा आहे (लूक 9:49-50)

³⁸योहान येशूला म्हणाला, “गुरूजी, आम्ही एकाला आपल्या नावाने भुते काढताना पाहिले आणि आम्ही त्याला थांबविण्याचा प्रयत्न केला कारण तो आपल्यापैकी नव्हता.”

³⁹परंतु येशू म्हणाला, “त्याला मना करू नका, कारण जो कोणी माझ्या नावाने चमत्कार करतो तो नंतर माझ्याविषयी वाईट बोलू शकणार नाही. ⁴⁰जो आपल्याविरुद्ध नाही तो आपल्याला अनुकूल आहे. ⁴¹मी तुम्हांला खरे सांगतो, ख्रिस्ताचे म्हणून तुम्हांला जो कोणी एक प्याला पाणी देईल तो नक्कीच आपल्या प्रतिफळाला मुकणार नाही. ⁴²माझ्यावर विश्वास ठेवणाऱ्या या लहानातील एकाला देवापासून परावृत्त करील, त्याच्या

गळ्यात जात्याची तळी बांधून त्याला समुद्रात फेकून देणे हे त्याच्यासाठी बरे आहे. ⁴³जर तुझा उजवा हात तुला पाप करायला प्रवृत्त करतो तर तो तोडून टाक. दोन हात असून नरकात न विझणाऱ्या अग्नीत जण्यपेक्षा व्यंग असून जीवनात जाणे बरे. ⁴⁴* ⁴⁵आणि जर तुझा पाय तुला पाप करायला लावतो तर तो काढून टाक. दोन पाय असून नरकात फेकले जावे यापेक्षा लंगडे होऊन जीवनात गेलेले बरे. ⁴⁶* ⁴¹⁻⁴⁸जर तुझा उजवा डोळा तुला पाप करायला लावितो तर तो काढून टाक. दोन डोळे असून जेथे त्यांना खाणारे किडे मरत नाहीत आणि अग्नि विझत नाही अशा नरकात फेकले जावे यापेक्षा एक डोळा असून देवाच्या राज्यात जाणे हे बरे. ⁴⁹कारण प्रत्येकाची अग्नीने परीक्षा घेतली जाईल.

⁵⁰मीठ चांगले आहे. जर मिठाचे त्याचा खारटपणा घालविला तर ते पुन्हा कसे खारट कराल. तुम्ही आपणामध्ये मीठ असू द्या आणि एकमेकांबरोबर शांतीने राहा.”

येशू घटस्फोटविषयी शिकवितो (मत्तय 19:1-12)

10 नंतर येशूने ती जागा सोडली आणि यहूदीया प्रांतात व यार्देन ओलांडून पलीकडे गेला. लोक पुन्हा गटागटाने त्याच्याकडे आले. आणि जसा त्याचा परिपाठ होता तसे त्याने त्यांना शिकविले.

²काही परूशी येशूकडे आले. त्यांनी त्याला विचारले, “आपल्या पत्नीला घटस्फोट द्यावा हे मनुष्यासाठी कायदेशीर आहे काय?” हे तर त्यांनी त्याची परीक्षा पाहण्यासाठी विचारले. ³येशूने त्यांना उत्तर दिले, “मोशेने तुम्हांला काय आज्ञा दिली आहे?” ⁴ते म्हणाले, “मोशेने पुरुषाला सूटपत्र लिहिण्याची व असे करून आपल्या बायकोला सोडण्याची परवानगी दिली आहे.”

⁵येशू म्हणाला, “कारण केवळ तुमच्या हट्टामुळे मोशेने तुमच्यासाठी ही पर्यायी अनुमति दिली (लिहिली) आहे. ⁶परंतु उत्पत्तीच्या आरंभापासून देवाने त्यांना पुरुष व स्त्री असे निर्माण केले. * ⁷या कारणामुळे पुरुष आपल्या आईवडिलांना सोडील व आपल्या पत्नीशी जडून राहील.

⁸आणि ती दोघे एकदेह होतील. * म्हणून यापुढे ती दोन नाहीत तर एकदेह आहेत. ⁹यासाठी देवाने जे जोडले आहे ते मनुष्याने वेगळे करू नये.” ¹⁰नंतर, येशू व शिष्य घरात असता शिष्यांनी या गोष्टीविषयी त्याला विचारले,

वचन 44 काही ग्रीक प्रतीमध्ये वचन 44 जोडतात जे वचन 48 सारखेच आहे.

वचन 46 काही ग्रीक प्रतीमध्ये वचन 46 जोडतात जे वचन 48 सारखेच आहे.

उत्पत्तीच्या ... केले उत्पत्ति 1:27

या कारणामुळे ... होतील उत्पत्ति 2:24

¹¹येशू त्यांना म्हणाला, “जो कोणी आपली पत्नी टाकतो व दुसरीबरोबर लग्न करतो तो आपल्या पत्नीविरुद्ध व्यभिचार करतो. ¹²आणि जर पत्नी आपल्या नवऱ्याला सोडते आणि दुसऱ्याबरोबर लग्न करते तर तीही व्यभिचार करते.”

येशू मुलांचा स्वीकार करतो (मत्थ 19:13-15; लूक 18:15-17)

¹³त्याने त्यांना स्पर्श करावा, यासाठी लोक लहान बालकांना त्याच्याकडे आणीत होते. परंतु शिष्यांनी त्यांना दटावले. ¹⁴येशूने हे पाहिले तेव्हा तो रागावला आणि त्यांना म्हणाला, “लहान बालकांना माझ्याकडे येऊ द्या. त्यांना मना करू नका कारण देवाचे राज्य यांच्यासारख्यांचेच आहे. ¹⁵मी तुम्हांस खरे सांगतो, जो कोणी बालकासारखा देवाच्या राज्याचा स्वीकार करणार नाही त्याचा तेथे कधीही प्रवेश होणार नाही.” ¹⁶तेव्हा त्याने बालकांना उचलून जवळ घेतले. आपले हात त्यांच्यावर ठेवले आणि आशीर्वाद दिला.

श्रीमंत मनुष्य अनुसरण्याचे नाकारतो (मत्थ 19:16-30; लूक 18:18-30)

¹⁷येशू प्रवासाला निघाला असता एक मनुष्य त्याच्याकडे धावत आला आणि त्याच्यापुढे गुडघे टेकून म्हणाला, “उत्तम गुरूजी, अनंतकाळचे जीवन मिळण्यासाठी मी काय करावे?”

¹⁸येशू त्याला म्हणाला, “तू मला उत्तम का म्हणतोस? एका देवाशिवाय कोणी उत्तम नाही. ¹⁹तुला आज्ञा माहीत आहेतच : खून करू नको, व्यभिचार करू नको, चोरी करू नको, खोटी साक्ष देऊ नको, फसवू नको, आपल्या वडिलांचा व आपल्या आईचा सन्मान कर.”

²⁰तो मनुष्य म्हणाला, “गुरूजी, मी तरुणपणापासून या आज्ञा पाळत आलो आहे.”

²¹येशूने त्याच्याकडे पाहिले त्याला त्याच्याविषयी प्रेम वाटले. तो त्याला म्हणाला, “तुझ्यामध्ये एका गोष्टीची उणीव आहे. जा, तुझ्याजवळ जे सर्व आहे ते वीक. नंतर ते गोरगरिबांस वाटून टाक. स्वर्गात तुला संपत्ती प्राप्त होईल. तर मग चल आणि माझ्या मागे ये.”

²²हे शब्द ऐकून तो मनुष्य खूप निराश झाला व खिन्न होऊन निघून गेला कारण त्याच्याजवळ खूप संपत्ति होती. ²³येशूने सभोवताली पाहिले व तो आपल्या शिष्यांना म्हणाला, “ज्याच्याजवळ संपत्ति आहे त्याचा देवाच्या राज्यात (श्रीमंतांचा) प्रवेश होणे किती कठीण आहे!”

²⁴त्याचे शब्द ऐकून शिष्य थक्क झाले, परंतु येशू त्यास म्हणाला, “माझ्या मुलांनो, देवाच्या राज्यात श्रीमंतांचा प्रवेश होणे किती कठीण आहे! ²⁵श्रीमंतांचा देवाच्या राज्यात प्रवेश होणे यापेक्षा उंटाला सुईच्या नेड्यातून जाणे सोपे आहे.” ²⁶ते यापेक्षाही अधिक आश्चर्यचकित झाले आणि

एकमेकाला म्हणाले, “तर मग कोणाचे तारण होणे शक्य आहे?”

²⁷त्यांच्याकडे पाहून येशू म्हणाला, “मनुष्यांना हे अशक्य आहे पण देवाला अशक्य नाही. कारण सर्व गोष्टी देवाला शक्य आहेत.”

²⁸पेत्र त्याला म्हणू लागला, “पाहा, आम्ही सर्व सोडले आणि आपल्या मागे आलो आहोत.”

²⁹येशू म्हणाला, “मी तुम्हांला खरे सांगतो की, ज्या कोणी माझ्यासाठी व सुवार्तेसाठी आपले घर, भाऊ, बहिणी, आईवडील, मुले किंवा शेतीवाडी सोडली, त्याचा छळ झाला तरी ³⁰त्याला शंभरपटीने फायदा मिळेल आणि येणाऱ्या युगात त्याला अनंतकाळचे जीवन मिळाल्याशिवाय राहणार नाही.” ³¹परंतु ज्यांना सध्या मोठे स्थान आहे भविष्यात त्यांना खालचे स्थान मिळेल व ज्यांना खालचे स्थान आहे त्यांना मोठे स्थान मिळेल.”

येशू पुन्हा आपल्या मरणाविषयी सांगतो (मत्थ 20:17-19; लूक 18:31-34)

³²ते वर यरुशलमेच्या रस्त्यावरून जात असता येशू त्यांच्यापुढे चालत होता. त्याचे शिष्य विस्मित झाले होते आणि त्यांच्यामागून येणारे घाबरले होते. नंतर येशूने त्या बारा शिष्यांना पुन्हा एका बाजूला घेतले आणि स्वतःच्या बाबतीत काय घडणार आहे हे त्यांना सांगू लागला. ³³“ऐका! आपण वर यरुशलमेस जात आहोत आणि मनुष्याचा पुत्र विश्वासघाताने धरून मुख्य याजक आणि नियमशास्त्राचे शिक्षक यांच्या हाती दिला जाईल. ते त्याला मरणाची शिक्षा देतील आणि ते त्याला यहुदीतर लोकांच्या हाती देतील. ³⁴ते त्याची थट्टा करतील, त्याच्यावर थुंकातील, त्याला फटके मारतील, ठार करतील आणि तीन दिवसांनी तो पुन्हा उठेल.”

याकोब व योहान येशूला मदतीसाठी विचारतात (मत्थ 20:20-28)

³⁵याकोब व योहान हे जब्दीचे मुलगे त्याच्याकडे आले. आणि त्याला म्हणाले, “गुरूजी, आम्ही आपणांजवळ जे मागू ते आपण आमच्यासाठी करावे अशी आमची इच्छा आहे.”

³⁶येशू त्यांना म्हणाला, “मी तुमच्यासाठी काय करावे अशी तुमची इच्छा आहे?”

³⁷ते म्हणाले, “आपल्या वैभवात आमच्यापैकी एकाला तुमच्या उजवीकडे व दुसऱ्याला डावीकडे बसण्याचा अधिकार द्यावा.”

³⁸येशू त्यांना म्हणाला, “तुम्ही काय मागत आहात हे तुम्हांस कळत नाही. मी जो प्याला पिणार आहे, तो तुमच्याने पिणे शक्य आहे काय? किंवा मी जो बाप्तिस्मा घेणार आहे तो तुमच्याने घेणे शक्य आहे काय?

³⁹ते त्याला म्हणाले, “आम्हांस शक्य आहे.”

मग येशू त्यांना म्हणाला, “मी जो प्याला पिणार आहे तो तुम्ही प्याल आणि जो बाप्टिसमा घेईन तो तुम्ही घ्याल, ⁴⁰परंतु माझ्या उजवीकडे किंवा डावीकडे बसू देणे माझ्या हाती नाही. ज्यांच्यासाठी त्या जाणा तयार केल्या आहेत, त्यांच्यासाठीच त्या राखून ठेवल्या आहेत.”

⁴¹वहा शिष्यांनी या विनंतिविषयी ऐकले तेव्हा ते याकोब व योहानावर फार रागावले. ⁴²येशूने त्यांना जवळ बोलाविले आणि म्हटले, “तुम्हांस माहीत आहे की, परराष्ट्रियांचे जे सत्ताधारी आहेत ते त्यांच्यावर स्वामित्व गाजवितात आणि त्यांचे पुढारी त्यांच्यावर अधिकार गाजवितात. ⁴³परंतु तुमच्याबाबतीत तसे नाही. तुमच्यातील जो कोणी मोठा होऊ पाहतो त्याने तुमचा सेवक झाले पाहिजे. ⁴⁴आणि जो कोणी पहिला होऊ इच्छितो त्याने सर्वांचा सेवक झाले पाहिजे. ⁴⁵कारण मनुष्याचा पुत्रही सेवा करून घ्यावयास नाही तर तो सेवा करावयास आला आहे. व अनेकांसाठी आपले जीवन खंडणी म्हणून देण्यासाठी आला आहे.”

येशू आंधळ्याला बरे करतो (मतय 20:29-34; लूक 18:35-43)

⁴⁶मग ते यरीहोस आले. येशू आपले शिष्य व लोकसमुदायासह यरीहो सोडून जात असता तिमयाचा मुलगा बार्तामय हा एक आंधळ्या भिकारी रस्त्याच्या कडेला बसला होता. ⁴⁷जेव्हा त्याने ऐकले की, नासरेथचा येशू जात आहे तेव्हा तो मोठ्याने ओरडून म्हणून लागला, “येशू, दाविदाचे पुत्र माझ्यावर दया करा.”

⁴⁸तेव्हा त्याने गप्प बसावे म्हणून अनेकांनी त्याला दटावले. पण तो अधिक मोठ्याने ओरडून म्हणू लागला. “येशू दाविदाचे पुत्र मजवर दया करा.”

⁴⁹मग येशू थांबला आणि म्हणाला, “त्याला बोलवा. तेव्हा त्यांनी आंधळ्या मनुष्याला बोलाविले आणि म्हटले, “धीर धर, येशू तुला बोलावीत आहे.” ⁵⁰त्या आंधळ्याने आपला झगा टाकला, उडी मारली व तो येशूकडे आला.

⁵¹येशू त्याला म्हणाला, “मी तुझ्यासाठी काय करावे अशी तुझी इच्छा आहे?” आंधळ्या मनुष्य त्याला म्हणाला, “गुरुजी मला पुन्हा दृष्टी प्राप्त व्हावी.” ⁵²मग येशू त्याला म्हणाला, “जा! तू विश्वास ठेवलास म्हणून तू बरा झाला आहेस.” लगेच तो पाहू शकला (त्याला दृष्टी आली) आणि रस्त्याने तो येशूच्या मागे चालू लागला.

येशू यरुशलैमेत राजासारखा प्रवेश करतो (मतय 21:1-11; लूक 19:28-40; योहान 12:12-19)

11 जेव्हा ते यरुशलैमजवळ जैतुनाच्या डोंगराजवळ बेथानी गावाजवळ आले तेव्हा येशूने आपल्या दोन शिष्यास असे सांगून पाठविले की, ²“तुम्ही जे गाव

पुढे दिसते त्या गावात जा. गावात जाताच, ज्याच्यावर कोणी बसले नाही असे शिंगरू बांधलेले आढळेल. ते सोडा व येथे आणा. ³आणि जर कोणी तुम्हांला विचारले, ‘तुम्ही हे का नेत आहात?’ तर तुम्ही असे म्हणा, ‘प्रभूला याची गरज आहे.’ व तो ते लगेच परत येथे पाठवील.”

⁴मग ते गेले आणि त्यांना रस्त्यावर, दाराजवळ एक शिंगरू बांधलेले दिसले. मग त्यांनी ते सोडले. ⁵येथे उभे असलेल्या लोकांपैकी काही जण त्यांना म्हणाले, “हे शिंगरू सोडून तुम्ही काय करीत आहात?” ⁶त्यांनी येशू त्यांना काय म्हणाला ते सांगितले. तेव्हा त्या लोकांनी त्यास ते शिंगरू नेऊ दिले. ⁷त्यांनी ते शिंगरू येशूकडे आणले. त्यांनी आपली वस्त्रे त्याच्यावर पांघरली व येशू त्यावर बसला. ⁸पुष्कळ लोकांनी आपले झगे रस्त्यावर पसरले आणि इतरांनी शेतातून तोडलेल्या डहाळ्या पसरल्या. ⁹पुढे चालणारे व मागून येणारे घोषणा देऊ लागले,

“होसानना, प्रभूच्या नावाने येणारा धन्यवादित असो.

स्तोत्र. 118:25-26

¹⁰आमचा पूर्वज दावीद याचे येणारे राज्य धन्यवादित असो. स्वर्गात होसानना”

¹¹नंतर येशूने यरुशलैमात प्रवेश केल्यावर तो मंदिरात गेला व सभोवतालचे सर्व पाहिले. त्या सुमारास संध्याकाळ झाली होती म्हणून तो बेथानीस गेला व शिष्यांना आपल्याबरोबर नेले.

¹²दुसऱ्या दिवशी ते बेथानी सोडून जात असताना येशूला भूक लागली. ¹³त्याने दूर असलेल्या व पानांनी भरलेल्या अंजिराच्या झाडाकडे पाहिले. त्यावर काही मिळेल या आशेने तो पाहावयास गेला पण तेथे त्याला पानांशिवाय काही आढळले नाही. कारण तो अंजिराचा हंगाम नव्हता. ¹⁴नंतर तो त्याला म्हणाला, “यापुढे तुझे फळ कोणीही कधीही खाणार नाही.” त्याच्या शिष्यांनी हे ऐकले.

येशू मंदिरात जातो (मतय 21:12-17; लूक 19:45-48; योहान 2:13-22)

¹⁵नंतर ते यरुशलैमेत गेले आणि येशू मंदिरात गेला तेव्हा मंदिरात जे खरेदी विक्रीचा व्यवहार करीत होते त्यांना येशू बाहेर घालवू लागला. त्याने सराफांचे चौरंग व जे कबुतरे विकत होते त्यांची बाके उलथून टाकली. ¹⁶येशूने मंदिरातून कोणालाही काहीही बाहेर नेऊ दिले नाही. ¹⁷मग येशू शिकवू लागला. तो त्यांना म्हणाला, “माझ्या घराला सर्व राष्ट्रांचे प्रार्थनामंदिर म्हणतील, असे पवित्र शास्त्रात लिहिले नाही काय? परंतु तुम्ही त्याला चोरांची गुहा बनविली आहे.”*

¹⁸मुख्य याजकांनी आणि नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनी हे ऐकले आणि ते त्याला ठार मारण्याचा मार्ग शोधू लागले. कारण सर्व लोक त्याच्या शिक्षणाने थक्क झाल्याने ते त्याला भीत होते. ¹⁹त्या रात्री येशू व त्याचे शिष्य शहराबाहेर गेले.

येशू विश्वासाचे सामर्थ्य दाखवितो (मत्तय 21:20-22)

²⁰सकाळी येशू आणि त्याचे शिष्य जात असता त्यांनी ते अंजिराचे झाड मुळपासून वाळून गेलेले पाहिले. ²¹पेत्राला आठवण झाली. तो येशूला म्हणाला, “गुरुजी, पाहा! ज्या अंजिराच्या झाडाला आपण शाप दिला ते वाळून गेले आहे.”

²²येशूने उत्तर दिले, “देवावर विश्वास ठेवा. ²³मी तुम्हांस खरे सांगतो की, जो कोणी या डोंगराला ‘उपटून समुद्रात टाकला जा’ असे म्हणेल व तो आपल्या मनात शंका न धरता, त्याच्या शब्दांप्रमाणे घडेल असा विश्वास धरील तर त्याच्यासाठी तसेच घडेल. ²⁴या कारणास्तव मी तुम्हांस सांगतो जे काही तुम्ही प्रार्थनेत मागाल ते मिळालेच आहे असा विश्वास धरा आणि ते तुम्हांला मिळेल. ²⁵जेव्हा तुम्ही प्रार्थना करीत उभे राहता तेव्हा तुमच्या मनात जर कोणाच्या विरुद्ध काही असेल तर त्याची क्षमा करा यासाठी की, तुमच्या स्वर्गातील पित्याने तुमच्या पापांची क्षमा करावी. ²⁶परंतु तुम्ही जर क्षमा करणार नाही तर तुमचा स्वर्गातील पिताही तुमच्या अपराधांची क्षमा करणार नाही.”

यहूदी पुढारी येशूच्या अधिकारविषयी संशय घेतात (मत्तय 21:23-27; लूक 20:1-8)

²⁷ते परत यरुशलेंमेस आले. आणि येशू मंदिरात फिरत असता मुख्य याजक, नियमशास्त्राचे शिक्षक आणि वडील त्याच्याकडे आले. ²⁸आणि त्याला म्हणाले, “आपण कोणत्या अधिकाराने या गोष्टी करता? त्या करण्याचा अधिकार आपणांस कोणी दिला?”

²⁹येशू त्यांना म्हणाला, “मीही तुम्हांला एक प्रश्न विचारतो आणि जर तुम्ही मला त्याचे उत्तर दिले तर मी या गोष्टी कोणत्या अधिकाराने करतो हे तुम्हांस सांगेन. ³⁰योहानाचा बापतिस्मा स्वर्गातून होता की मनुष्यांपासून होता? याचे उत्तर द्या.”

³¹त्याविषयी त्यांनी आपसात चर्चा केली आणि म्हणू लागले जर आपण तो स्वर्गापासून म्हणावे तर तो म्हणेल, “मग त्यावर तुम्ही विश्वास का ठेवला नाही? ³²परंतु जर आपण तो मनुष्यांपासून आहे असे म्हणावे तर लोक आपणावर रागावतील.” पुढाऱ्यांना लोकांची भीति वाटत होती. कारण सर्व लोकांचा विश्वास होता की योहान खरोखर सद्दिष्ट होता. ³³मग त्यांनी येशूला उत्तर दिले, “आम्हांला माहीत नाही.” तेव्हा येशू त्यांना म्हणाला, “मग

मीही या गोष्टी कोणत्या अधिकाराने करीत आहे हे तुम्हांला सांगत नाही.”

देव त्याचा पुत्र पाठवितो

(मत्तय 21:33-46; लूक 20:9-19)

12 येशू त्यांना बोधकथा सांगून शिकवू लागला. “एका मनुष्याने द्राक्षाचा मळा लावला व त्याच्याभोवती कुंपण घातले. त्याने द्राक्षारसासाठी कुंड खणले, आणि टेहळणीसाठी माळा बांधला. त्याने तो शेतकऱ्यास खंडाने दिला व तो दूर प्रवासाला गेला. ²हंगामाच्या योग्य वेळी शेतकऱ्याकडून द्राक्षमळ्यातील फळांचा योग्य हिस्सा मिळावा म्हणून त्याने एका नोकरास पाठविले. ³परंतु त्यांनी नोकरास धरले, मारले आणि रिकामे पाठवून दिले. ⁴नंतर त्याने दुसऱ्या नोकरास पाठविले. त्यांनी त्याचे डोके फोडले आणि त्याला अपमानकारक रीतीने वागविले. ⁵मग धन्याने आणखी एका नोकराला पाठविले. त्यांनी त्याला जिवे मारले त्याने इतर अनेकांना पाठविले. शेतकऱ्यांनी काहींना हाणमार केली तर काहींना ठार मारले.

⁶धन्याजवळ पाठविण्यासाठी आता फक्त त्याचा प्रिय मुलगा उरला होता. त्याने त्याला सर्वांत शेवटी पाठविले. तो म्हणाला, “खात्रीने ते माझ्या मुलाला मान देतील.” तो त्याचा आवडता मुलगा होता, म्हणून शेवटी त्याने त्याला त्या शेतकऱ्यांकडे पाठविले. ⁷परंतु ते शेतकरी एकमेकांस म्हणाले, “हा तर वारस आहे. चला, आपण याला जिवे मारू म्हणजे वतन आपले होईल!”

⁸मग त्यांनी त्याला धरले, जिवे मारले, आणि द्राक्षमळ्याबाहेर फेकून दिले.

⁹तर मग द्राक्षमळ्याचा धनी काय करील? तो येईल आणि शेतकऱ्यांना जिवे मारील व द्राक्षमळा दुसऱ्यांना देईल. ¹⁰तुम्ही हा शास्त्रलेख वाचला नाही काय?

‘जो दाड बांधणारांनी नाकारला तो कोनशिला झाला.

¹¹हे प्रभूने केले. आणि ते आमच्यासाठी आश्चर्य कारक आहे.”

स्तोत्र. 118:22-23

¹²मग ते येशूला अटक करण्याचा मार्ग शोधू लागले. परंतु त्यांना लोकांची भीति वाटत होती. त्याला अटक करण्याची त्यांची इच्छा होती कारण त्यांना माहीत होते की, ही बोधकथा त्याने त्यांनाच उद्देशून सांगितली होती. मग ते त्याला सोडून निघून गेले.

यहूदी पुढारी येशूला फसविण्याचा प्रयत्न करतात (मत्तय 22:15-22; लूक 20:20-26)

¹³नंतर त्यांनी त्याला चुकीचे बोलताना पकडावे म्हणून काही परूशी व हेरोदी यांना. त्याच्याकडे पाठविले. ¹⁴ते

त्याच्याकडे आले आणि म्हणाले, "गुरूजी आम्हांस माहीत आहे की, आपण प्रामाणिक आहात आणि कुणाची तमा न बाळगता आपण देवाचा मार्ग खरेपणाने शिकविता. तर मग कैसराला कर देणे योग्य आहे की नाही? आणि आम्ही तो द्यावा की न द्यावा?"

¹⁵परंतु येशूने त्यांचा ढोंगीपणा ओळखला व त्यांना म्हणाला, "तुम्ही माझी परीक्षा का पाहता? माझ्याकडे एक नाणे (चांदीचे एक नाणे) आणा म्हणजे मी ते पाहीन." ¹⁶मग त्यांनी त्याच्याकडे नाणे आणले. त्याने त्यांना विचारले, "हा मुखवटा व लेख कोणाचा आहे?" ते त्याला म्हणाले, "कैसराचा"

¹⁷मग येशू त्यांना म्हणाला, "कैसराचे ते कैसराला व देवाचे ते देवाला द्या." तेव्हा त्यांना त्याच्याविषयी फार आश्चर्य वाटले.

काही सद्दूकी येशूला फसविण्याचा प्रयत्न करतात (मत्तय 22:23-33; लूक 20:27-40)

¹⁸नंतर काही सद्दूकी त्याच्याकडे आले, (सद्दूकी पुनरुत्थान नाही असे समजतात) त्यांनी त्याला विचारले, ¹⁹गुरूजी, मोशाने आमच्यासाठी असे लिहिले आहे की, जर कोणा मनुष्याचा भाऊ मेला व पत्नी राहिली, परंतु मूलबाळ नसले तर वंश पुढे चालावा म्हणून त्या मनुष्याने तिच्याबरोबर लग्न करावे आणि मेलेल्या भावाचा वंश वाढवावा. ²⁰असे कोणी सात भाऊ होते. पहिल्याने पत्नी केली व तो मूलबाळ न होता मेला. ²¹दुसऱ्याने तिच्याबरोबर लग्न केले. तोही मूलबाळ न होता मेला. ²²तिसऱ्याने तसेच केले. त्या सात भावांपैकी एकालाही त्या स्त्रीपासून, मूलबाळ झाले नाही. शेवटी ती स्त्रीही मेली. ²³सातही भावांनी तिच्याबरोबर लग्न केले तर पुनरुत्थानाच्या वेळी जेव्हा लोक मेलेल्यातून उठतील तेव्हा ती कोणाची पत्नी असेल? कारण सातही जणांनी तिच्याबरोबर लग्न केले होते."

²⁴येशू त्यांना म्हणाला, "खात्रीने, पवित्र शास्त्र आणि देवाचे सामर्थ्य तुम्हांला माहीत नाही म्हणून तुम्ही अशी चूक करीत आहात. ²⁵कारण जेव्हा लोक मेलेल्यातून उठतील तेव्हा ते लग्न करणार नाहीत व करून देणार नाहीत. त्याऐवजी ते स्वर्गातील देवदूतांप्रमाणे असतील. ²⁶परंतु मेलेल्यांच्या पुन्हा उठण्याविषयी तुम्ही मोशानेच्या पुस्तकातील जडल्या झुडपाविषयी वाचले नाही काय? तेथे देव मोशाला म्हणाला, "मी अब्राहामाचा, इसहाकाचा आणि याकोबाचा देव आहे.*

²⁷तो मेलेल्यांचा देव नव्हे तर जिवंत लोकांचा देव आहे. तुम्ही फार चुकत आहा."

सर्वात महत्त्वाची आज्ञा कोणती?

(मत्तय 22:34-40; लूक 10:25-28)

²⁸त्यानंतर एका नियमशास्त्राच्या शिक्षकाने त्यांना वाद घालताना ऐकले. येशूने त्यांना किती चांगल्या प्रकारे उत्तर दिले ते पाहिले. तेव्हा त्याने विचारले, "सर्व आज्ञांत महत्त्वाची पहिली आज्ञा कोणती?"

²⁹येशूने उत्तर दिले, "पहिली महत्त्वाची आज्ञा ही, 'हे झेब्राला, ऐक, आपला प्रभु देव अनन्य आहे. ³⁰तू आपला देव जो तुझा प्रभु आहे, त्याजवर संपूर्ण अंतःकरणाने, संपूर्ण जिवाने, संपूर्ण मनाने आणि संपूर्ण शक्तीने प्रीति कर.'*

³¹दुसरी आज्ञा ही आहे, 'जशी आपणांवर तशी आपल्या शेजाऱ्यावर प्रीति कर.'* यापेक्षा दुसरी कोणतीही आज्ञा मोठी नाही."

³²तो मनुष्य उत्तरला, "देव एकच आहे, गुरूजी, आणि त्याच्याशिवाय कोणीही नाही असे आपण म्हणता ते योग्य बोललात." ³³त्याच्यावर पूर्ण अंतःकरणाने, पूर्ण समजुतीने, पूर्ण शक्तीने आणि जशी आपणावर तशी आपल्या शेजाऱ्यावर प्रीति करणे हे सर्व यज्ञ व अर्पणे, जी आपणास करण्याची आज्ञा दिली आहे, त्यापेक्षाही अधिक महत्त्वाचे आहे."

³⁴येशूने पाहिले की, त्या मनुष्याने शहाणपणाने उत्तर दिले आहे. तेव्हा तो त्याला म्हणाला, "तू देवाच्या राज्यापासून दूर नाहीस." त्यानंतर त्याला प्रश्न विचारण्याचे धाडस कोणी केले नाही. ³⁵येशू मंदिरात शिकवीत असता, तो म्हणाला, "ख्रिस्त दाविदाचा पुत्र आहे असे नियमशास्त्राचे शिक्षक म्हणतात ते कसे शक्य आहे?" ³⁶दावीद स्वतः पवित्र आत्म्याने प्रेरित होऊन म्हणाला,

'प्रभु देव, माझ्या प्रभूला म्हणाला, मी तुझे वैरी तुझ्या पायाखाली घालेपर्यंत तू माझ्या उजवीकडे बस.'

स्तोत्र. 110:1

³⁷दावीद स्वतः ख्रिस्ताला 'प्रभु' म्हणतो तर मग ख्रिस्त दाविदाचा पुत्र कसा?" आणि मोठा लोकसमुदाय त्याचे आनंदाने ऐकत होता.

³⁸शिक्षण देताना तो म्हणाला, "नियमशास्त्राच्या शिक्षकांविषयी सावध असा. त्यांना लांब झगे घालून मिरवायला आणि बाजारात नमस्कार घ्यायला आवडते.

³⁹आणि सभास्थानातील व मेजवानीतील सर्वात महत्त्वाच्या जागांची त्यांना आवड असते. ⁴⁰ते विधवांची घरे खाऊन टाकतात आणि धार्मिकता दाखविण्यासाठी ते लांब लांब प्रार्थना करतात. या लोकांना फार कडक शिक्षा होईल."

हे झेब्राला ... कर अनुवाद 6:4-5

जशी ... प्रीति कर लेवीय 19:18

विधवा दान देण्याचा अर्थ दाखविते (लूक 21:1-4)

⁴¹येशू दानपेटीच्या समोर बसला असता लोक पेटीत पैसे कसे टाकतात हे पाहत होता. आणि पुष्कळ श्रीमंत लोक भरपूर पैसे टाकत होते. ⁴²नंतर एक गरीब विधवा आली. तिने तांब्याची दोन लहान नाणी टाकली, ज्याची किंमत शंभरातील एका पैशाएवढी होती.

⁴³येशूने आपल्या शिष्यांना एकत्र बोलावले आणि म्हणाला, “मी तुम्हांला खरे सांगतो, की सर्वांनी त्या पेटीत जे दान टाकले त्या सर्वांपेक्षा या विधवेने अधिक टाकले आहे. ⁴⁴मी असे म्हणतो कारण त्यांच्याजवळ जे भरपूर होते त्यामधून त्यांनी काही दान दिले, परंतु ती गरीब असूनही तिच्याजवळ होते ते सर्व तिने देऊन टाकले. ती सर्व तिच्या जीवनाची उपजीविका होती.”

मंदिराचा भावी विध्वंस

(मतय 24:1-44; लूक 21:5-33)

13 येशू मंदिरातून निघून जात असता त्याच्या शिष्यांपैकी एक जण त्याला म्हणाला, “गुरूजी, पाहा, खूप मोठ्या दगडांनी बांधलेली या मंदिराची इमारत किती सुंदर आहे.”

²येशू त्याला म्हणाला “तू या मोठ्या इमारती पाहतोस ना? येथील एकही दगड दुसऱ्या दगडावर राहणार नाही. त्यातील प्रत्येक खाली पाडला जाईल.”

³येशू मंदिरासमोरच्या जैतुनाच्या डोंगरावर बसला होता. पेत्र, याकोब, योहान आणि अंद्रिया यांनी त्याला एकांतात विचारले, ⁴“या गोष्टी केव्हा घडतील हे आम्हांस सांगा. आणि या गोष्टी पूर्ण होण्याची वेळ येईल तेव्हा कोणते चिन्ह घडेल?”

⁵नंतर येशू त्यांना सांगू लागला, “तुम्हांला कोणी फसवू नये म्हणून सावध राहा. ⁶पुष्कळ लोक माझ्या नावाने येतील व म्हणतील की, ‘मी तोच आहे’ आणि ते पुष्कळना फसवतील. ⁷जेव्हा तुम्ही लढायाविषयी आणि लढायांच्या अफवांविषयी ऐकाल तेव्हा घाबरू नका. हे निश्चितपणे घडणारच आहे. पण एवढ्याने शेवट होणार नाही. ⁸एक राष्ट्रदुसऱ्या राष्ट्रवर उठेल, एक राज्य दुसऱ्या राज्यावर उठेल, निरनिराळ्या ठिकाणी धरणीकंप होतील आणि दुष्काळ होतील. पण या गोष्टी म्हणजे नाशाची सुरुवात आहे.

⁹“तुम्ही सावध असा. ते तुम्हांला न्याय सभांच्या स्वाधीन करतील आणि सभास्थानात तुम्हांला मार देतील. त्यांना साक्ष व्हावी म्हणून तुम्हांला राज्यकर्ते व राजे यांच्यासमोर उभे राहावे लागले. ¹⁰या गोष्टी घडण्यापूर्वी सर्व राष्ट्रांमध्ये सुवार्तेची घोषणा झालीच पाहिजे. ¹¹ते तुम्हांला अटक करून चौकशीसाठी आणतील तेव्हा अगोदरच तुम्ही काय बोलावे याची काळजी करू नका, तर त्या घटकेला जे काही सुचविले जाईल ते बोला, कारण बोलणारे तुम्ही

नाही तर पवित्र आत्मा तुम्हासाठी बोलेल. ¹²भाऊ भावाला व वडील आपल्या मुलाला ठार मारण्यासाठी विश्वासघात करून धरून देतील. मुले आपल्या आईवडीलांविरुद्ध उठतील आणि ते त्यांना ठार करवतील. ¹³आणि माझ्या नावामुळे सर्व जण तुमचा द्वेष करतील, पण जो शेवटपर्यंत टिकेल तोच तरेल.”

¹⁴जेव्हा तुम्ही ‘नाशाला कारण अशी भयंकर गोष्ट, (दानीयाल संदेष्ट्याने सांगितलेला ओसाडीचा अमंगल पदार्थ) जो जिथे नको तेथे पाहाल. “(वाचकाने याचा अर्थ काय तो समजावून घ्यावा)” तेव्हा जे यहूदीयांत आहेत त्यांनी डोंगरात पळू जावे. ¹⁵जो मनुष्य आपल्या घराच्या छतावर असेल त्याने घरातून काही आणण्यासाठी खाली उतरू नये. ¹⁶आणि जर एखादा मनुष्य शेतात असेल तर त्याने आपला झगा आणण्यासाठी माघारी जाऊ नये. ¹⁷त्या दिवसांत ज्या स्त्रियांची मुले तान्ही असतील व अंगावर पीत असतील त्यांच्यासाठी हे अती भयंकर होईल. ¹⁸हे हिवाळ्यात होऊ नये म्हणून प्रार्थना करा. ¹⁹कारण त्या दिवसात जो त्रास होईल तो देवाने जग निर्माण केले त्या आरंभापासून तो आजपर्यंत कधीही झाला नसेल व पुन्हा त्यासारखा कधीही होणार नाही, असा असेल. ²⁰देवाने जर ते दिवस कमी केले नसते तर कोणीही वाचला नसता. परंतु ज्यांना त्याने निवडले आहे अशा निवडलेल्या लोकांसाठी ते दिवस त्याने कमी केले आहेत. ²¹आणि जर कोणी तुम्हांला म्हणेल की पाहा, ख्रिस्त येथे आहे किंवा तेथे आहे, तर त्यावर विश्वास ठेवू नका. ²²कारण काही लोक आपण ख्रिस्त किंवा संदेष्टे असल्याचा खोटा दावा करतील आणि शक्य झाले तर ते निवडलेल्या लोकांना फसविण्यासाठी चिन्हे व आश्चर्यकर्म करतील. ²³तेव्हा तुम्ही सावध राहा. मी काळापूर्वीच तुम्हांला सर्व काही सांगून ठेवले आहे.

²⁴“परंतु त्या दिवसांत ही संकटे येऊन गेल्यावर, ‘सूर्य अंधकारमय होईल व चंद्र प्रकाश देणार नाही.

²⁵आकाशातून तारे पडतील आणि आकाशातील बळे डळमळतील.’

यशया 13:10; 34:4

²⁶“आणि लोक मनुष्याचा पुत्र मेघारूढ होऊन मोठ्या सामर्थ्यानिशी आणि वैभवाने येताना पाहतील. ²⁷नंतर तो आपल्या देवदूतास पाठवील व चार दिशांतून, पृथ्वीच्या सीमेपासून ते आकाशाच्या सीमेपर्यंत त्याच्या निवडलेल्या लोकांना एकत्र करील.

²⁸“अंजिराच्या झाडापासून धडा घ्या. जेव्हा त्याच्या डहाळ्या कोमल होतात आणि त्यावर पाने फुटतात तेव्हा तुम्हांला उन्हाळा जवळ आला हे समजते. ²⁹त्याचप्रमाणे तुम्ही जेव्हा या गोष्टी घडताना पाहाल तेव्हा तुम्हांला समजेल की, तो काळ अगदीच दाराशी येऊन ठेपला आहे. ³⁰मी तुम्हांला खरे सांगतो की, या सर्व गोष्टी

घडण्यापूर्वी ही पिढी खात्रीने नाहीशी होणार नाही. ³¹स्वर्ग आणि पृथ्वी नाहीशी होतील पण माझी वचने नाहीशी होणार नाहीत. ³²त्या दिवसाविषयी किंवा त्या घटकेविषयी कोणालाही ठाऊक नाही. देवदूतालाही नाही व पुत्रासही नाही. फक्त पित्याला माहीत आहे. ³³सावध असा, जागृत असा कारण ती वेळ केव्हा येईल हे तुम्हांला ठाऊक नाही.

³⁴ती वेळ अशी आहे की, एक मनुष्य प्रवासाला निघते वेळी घर सोडतो आणि त्याच्या प्रत्येक नोकराला काम नेमून देतो. तो पहारेकऱ्यास जागरूक राहण्याची आज्ञा करतो. ³⁵म्हणून तुम्ही जागरूक असा, कारण घरधनी केव्हा येईल हे तुम्हांस ठाऊक नाही. तो संध्याकाळी, मध्यरात्री, पहाटे कोंबडा आरवण्यापूर्वी किंवा सकाळी केव्हा येईल हे तुम्हांला माहीत नाही. ³⁶जर तो अचानक आला तर तुम्ही त्याला झोपलेले सापडू नका. ³⁷मी तुम्हांला सांगतो, ते सर्वांना सांगतो, 'जागृत राहा.'"

**यहूदी पुढारी येशूला ठार मारण्याचा कट करतात
(मत्थ 26:1-5; लूक 22:1-2; योहान 11:45-53)**

14 वल्हंडण* आणि बेखमीर भाकरीच्या सणाच्या* दोन दिवस अगोदर प्रमुख याजक आणि नियमशास्त्राचे शिक्षक कपटाने त्याला धरून जिवे मारण्याचा मार्ग शोधित होते. ²कारण ते म्हणत होते "आपण ते सणात करू नये नाही तर लोक दंगा करतील."

**एक स्त्री काही तरी विशेष करते
(मत्थ 26:6-13; योहान 12:1-8)**

³येशू बेथानी येथे शिमोन कुष्ठरोगी याच्या घरी मेजावर जेवायला बसला असता कोणी एक स्त्री वनस्पतींपासून बनविलेल्या शुद्ध, सुगंधी तेलालाची फार मौल्यवान अलाबास्त्र कुप्री घेऊन आली. तिने अलाबास्त्र कुप्री फोडली आणि सुगंधी तेल येशूच्या मस्तकावर ओतले.

⁴तेथे असलेले काही लोक रागावले, ते एकमेकांना म्हणाले, "सुगंधी तेलचा असा नाश व्हावा हे बरे नाही. ⁵कारण हे सुगंधी तेल तीस दिनारापेक्षा अधिक किंमतीला विकता आहे असते आणि ते पैसे गरीबांना देता आले असते." त्यांनी तिच्यावर कडक टीका केली.

⁶पण येशू म्हणाला, "तिला एकाकी असू द्या. तिला का त्रास देता? तिने माझ्यासाठी एक सुंदर कृत्य केले आहे. ⁷गरीब तर नेहमी तुमच्याजवळ असतील आणि पाहिजे

त्या वेळेला त्यांना मदत करणे तुम्हांला शक्य आहे. परंतु मी नेहमीच तुमच्याबरोबर असेन असे नाही. ⁸तिला शक्य झाले ते तिने केले. तिने दफनविधीच्या तयारीच्या काळाअगोदरच माझ्या शरीरावर सुगंधी तेल ओतले आहे. ⁹मी तुम्हांला खरे सांगतो सर्व जगात जेथे कोठे सुवार्तवी घोषणा केली जाईल तेथे तिची आठवण म्हणून तिने जे केले ते नेहमीच सांगितले जाईल."

¹⁰नंतर बारा शिष्यांपैकी एक, यहूदा इस्कर्योत येशूला विश्वासघाताने धरून देण्यासाठी प्रमुख याजकांकडे गेला. ¹¹त्यांना हे ऐकून आनंद झाला. आणि त्यांनी त्याला पैसे देण्याचे वचन दिले. मग यहूदा येशूला धरून त्यांच्या हातात देण्याची संधि पाहू लागला.

¹²बेखमीर भाकरीच्या सणाच्या पहिल्या दिवशी जेव्हा वल्हंडण सणाचा कोकरा मारीत असत तेव्हा येशूचे शिष्य त्याला म्हणाले, "आम्ही जातो आणि वल्हंडण सणाच्या भोजनाची तयारी करतो. आम्ही कोठे जाऊन तयारी करावी अशी आपली इच्छा आहे?"

¹³येशूने आपल्या दोघा शिष्यांना पाठविले आणि त्यांना सांगितले, "शहरात जा, आणि पाण्याचे भांडे घेऊन जाणारा मनुष्य तुम्हांला भेटेल, त्याच्या मागे जा. ¹⁴आणि जेथे तो आत जाईल त्या घराच्या मालकास सांगा, 'गुरुजी म्हणतात, जेथे मला माझ्या शिष्यांबरोबर वल्हंडण सणाचे भोजन करणे शक्य होईल अशी खोली कोठे आहे?' ¹⁵आणि तो तुम्हांला माडीवरची एक मोठी नीटनेटकी केलेली खोली दाखवील, तेथे आपणांसाठी तयारी करा."

¹⁶शिष्य निघाले आणि ते शहरात गेले. आणि येशूने सांगितल्याप्रमाणे त्यांना सर्व आढळले. मग त्यांनी वल्हंडण सणाच्या भोजनाची तयारी केली.

¹⁷संध्याकाळ झाली तेव्हा येशू बारा जणांसह आला. ¹⁸मेजावर बसून ते जेवत असता येशू म्हणाला, "मी तुम्हांला खरे सांगतो, तुमच्यापैकी जो एक जण मला शत्रूच्या स्वाधीन करून देईल, तो माझ्याबरोबर येथे जेवत आहे."

¹⁹शिष्य अतिशय खिन्न झाले व प्रत्येक जण त्याला म्हणू लागला, "तो मी आहे का?"

²⁰तो त्यांना म्हणाला, "बारा जणांपैकी एक जो माझ्याबरोबर ताटात भाकर बुडवीत आहे तोच. ²¹हाय, हाय, त्याच्याविषयी पवित्र शास्त्रात जसे लिहिले आहे, तसा मनुष्याचा पुत्र जाईल, परंतु ज्याच्याकडून मनुष्याचा पुत्र धरून दिला जाईल, त्याचा नाश होवो. तो जन्मला नसता तर ते त्याच्यासाठी बरे झाले असते."

प्रभु भोजन

(मत्थ 26:26-30; लूक 22:15-20;

1 कर्तिकारं 11:23-25)

²²ते भोजन करीत असता येशूने भाकर घेतली, उपकारस्तति केली, ती मोडली आणि त्यांना दिली. तो म्हणाला, "ध्या, हे माझे शरीर आहे."

वल्हंडण सण यहूदी लोकांचा महत्त्वाचा पवित्र दिवस. मोशेच्या काळात देवाने केलेल्या सुटकेची आठवण करण्यासाठी ते विशेष मेजवानी करतात.

बेखमीर भाकरीच्या सण महत्त्वाचा यहूदी सुट्ट्यांचा आठवडा. जुन्या करारात हा वल्हंडणानंतरच्या दिवशी सुरू झाला पण यावेळेपर्यंत दोन्ही सण एक झाले होते.

²³नंतर येशूने प्याला घेतला, उपकारस्तुति केली. तो प्याला त्यांना दिला आणि सर्व त्यांतून प्याले.

²⁴मग येशू म्हणाला, “हे माझे नव्या कराराचे * रक्त आहे. पुष्कळांसाठी ते ओतले जात आहे. ²⁵मी तुम्हांला खरे सांगतो की, देवाच्या राज्यात मी नवा द्राक्षारस पिईन त्या दिवसापर्यंत मी यापुढे द्राक्षाचा उपज (द्राक्षारस) पिणार नाही.”

²⁶नंतर त्यांनी उपकारस्तुतिचे गीत गाईले व ते जैतुनाच्या डोंगराकडे निघून गेले.

येशू सांगतो त्याचे सर्व शिष्य त्याला सोडून जातील

(मत्त 26:31-35; लूक 22:31-34;

योहान 13:36-38)

²⁷येशू शिष्यांना म्हणाला, “तुम्ही सर्व विश्वास गमावून बसाल. कारण असे लिहिले आहे की,

‘मी मंडपाळास मारीन आणि मेंढरे विखुरली जातील.’

जखव्या 13:7

²⁸परंतु माझे पुनरुत्थान झाल्यावर मी तुमच्यापुढे गालीलत जाईन.”

²⁹पेत्र म्हणाला, “इतर सर्वांनी जरी त्यांचा विश्वास गमावला तरी मी गमावणार नाही.”

³⁰मग येशू त्याला म्हणाला, “मी तुला खरे सांगतो, आज रात्री दोनदा कोंबडा आरवण्यापूर्वी तू तीन वेळा मला नाकारशील.” ³¹तरीही पेत्र अधिक आवेशाने म्हणाला, “जरी मला आपणांबरोबर मरावे लागले तरी सुद्धा मी आपणांला नाकारणार नाही.” आणि इतर सर्व जण तसेच म्हणाले.

येशू एकटाच प्रार्थना करतो

(मत्त 26:36-46; लूक 22:39-46)

³²नंतर ते गेथशेमाने म्हटलेल्या जागी आले, तेव्हा येशू त्याच्या शिष्यांना म्हणाला, “मी प्रार्थना करीपर्यंत येथे बसा.” ³³येशूने आपल्याबरोबर पेत्र, याकोब व योहान यांना घेतले. दुःख व वेदनांनी त्याचे मन भरून आले. ³⁴तो त्यांना म्हणाला, “माझा जीव मरणाइतका वेदना सोशीत आहे. येथे राहा व जागृत असा.”

³⁵त्यांच्यापासून थोडे दूर अंतरावर जाऊन तो जमिनीवर पडला आणि त्याने प्रार्थना केली की, “शक्य असेल तर ही घटका मजपासून टळून जावो.” ³⁶तो म्हणाला, “अब्बा * बापा, तुला सर्व काही शक्य आहे. हा प्याला मजपासून

दूर कर पण मला पाहिजे ते नको तर तुला पाहिजे ते कर. (माझ्या इच्छेप्रमाणे नाही तर तुझ्या इच्छेप्रमाणे कर.)”

³⁷नंतर येशू आला आणि त्यांना झोपलेले पाहिले. तो पेत्राला म्हणाला, “शिमोना, तू झोपी गेलस काय? तासभर तुझ्याच्याने जागे राहवत नाही काय? ³⁸जागृत राहा आणि प्रार्थना करा म्हणजे तुम्ही मोहात पडणार नाही. आत्मा उत्सुक आहे पण देह अशक्त आहे.”

³⁹पुन्हा येशू दूर गेला आणि त्याच गोष्टी उच्चारून त्याने प्रार्थना केली. ⁴⁰नंतर तो परत आला व त्याला ते झोपलेले आढळले. कारण त्यांचे डोळे जड झाले होते आणि त्याला काय उत्तर द्यावे हे त्यांना कळलेना.

⁴¹तो पुन्हा तिसऱ्या वेळेस आला आणि त्यांना म्हणाला, “तुम्ही अजूनही झोपलेले आणि विस्मृति घेत आहात काय? पुरे झाले! अता वेळ आली आहे. मनुष्याचा पुत्र पाप्यांच्या हाती धरून दिला जात आहे. ⁴²उठा, आपण जाऊ या. पाहा, मला धरून देणारा मनुष्य इकडे येत आहे.”

येशूला अटक करण्यात येते

(मत्त 26:47-56; लूक 22:47-53; योहान 8:3-12)

⁴³आणि येशू बोलत आहे तोपर्यंत बारा जणांपैकी एक—यहूदा आला. त्याच्याबरोबर मुख्य याजक व नियमशास्त्राचे शिक्षक आणि वडील यांनी पाठविलेले अनेक लोक तलवारी व सोटे घेऊन आले. ⁴⁴घात करून देणाऱ्याने त्यांना अशी खूण दिली होती की, “मी ज्या कोणाचे चुंबन घेईन तोच तो आहे, त्याला धरा आणि बाजूला काढा.”

⁴⁵मग यहूदा आल्याबरोबर तो येशूकडे गेला आणि म्हणाला, “गुरूजी!” आणि यहूदाने येशूचे चुंबन घेतले. ⁴⁶नंतर त्यांनी त्याच्यावर हात टाकले आणि त्याला अटक केली. ⁴⁷तेथे जवळ उभे असलेल्यांपैकी एकाने आपली तलवार काढली आणि मुख्य याजकाच्या नोकरावर वार करून त्याचा कान कापून टाकला. ⁴⁸नंतर येशू त्यांना म्हणाला, “मी लुटारू असल्याप्रमाणे तुम्ही तलवारी आणि सोटे घेऊन मला पकडायला बाहेर पडलात काय?”

⁴⁹मी दररोज मंदिरात शिकवीत असता तुम्हांबरोबर होतो आणि तुम्ही मला अटक केली नाही. परंतु शास्त्रलेख पूर्ण झालाच पाहिजे.” ⁵⁰सर्व शिष्य त्याला सोडून पळून गेले. ⁵¹एक तरुण मनुष्य अंगावर तागाचे वस्त्र पांघरून त्याच्या मागे चालत होता. त्यांनी त्याला पकडण्याचा प्रयत्न केला, ⁵²परंतु तो तागाचे वस्त्र टाकून उघडाच पळून गेला.

यहूदी पुढाऱ्यांबरोबर येशू

(मत्त 26:57-68; लूक 22:54-55, 63-71;

योहान 18:13-14, 19-24)

⁵³नंतर त्यांनी येशूला तेथून मुख्य याजकाकडे नेले. आणि सर्व मुख्य याजक, वडील व नियमशास्त्राचे शिक्षक जमा झाले. ⁵⁴थोडे अंतर ठेवून पेत्र येशूच्या मागे थेट

कराराचे काही प्रचीन प्रतीमध्चे ‘कराराचे’ या शब्दाअगोदर ‘नवा’ शाब्द जोडतात.

अब्बा मूल आपल्या वडीलांना ज्या नावाने हाक मारते ते नाव. हा शब्द अरेमिक असून त्याचा अर्थ मुलाचे वडील असा होतो.

मुख्य याजकाच्या वाड्यात गेला. तेथे पेत्र पहारेकऱ्याबरोबर विस्तारवाजवळ शेकत बसला.

⁵⁵मुख्य याजक आणि सर्व यहूदी सभा येशूला जिवे मारण्यासाठी पुरावा गोळा करण्याचा प्रयत्न करीत होते. परंतु त्यांना काही मिळेलना. ⁵⁶पुष्कळांनी त्याच्याविरुद्ध खोटी साक्ष दिली. परंतु त्यांची साक्ष सारखी नव्हती.

⁵⁷नंतर काही जण उभे राहिले आणि त्याच्या विरुद्ध साक्ष देऊन म्हणाले, “आम्ही त्याला असे म्हणताना ऐकले की, ⁵⁸हाताने बांधलेले मंदिर मी पाडून टाकीन आणि हातांनी न बांधलेले असे दुसरे मंदिर तीन दिवसात उभारीन.” ⁵⁹परंतु तरीही या बाबतीत त्यांच्या साक्षीत मेळ नव्हता.

⁶⁰नंतर मुख्य याजक त्यांच्यापुढे उभा राहिला आणि त्याने येशूला विचारले, “तू उत्तर देणार नाहीस काय? हे लोक तुझ्याविरुद्ध आरोप करताहेत हे कसे?”

⁶¹परंतु येशू गप्प राहिला. त्याने उत्तर दिले नाही. नंतर मुख्य याजकाने पुन्हा विचारले, “धन्य देवाचा पुत्र तो तू ख्रिस्त आहेस काय?” ⁶²येशू म्हणाला, “मी आहे, आणि तुम्ही मनुष्याच्या पुत्राला सर्वसमर्थ देवाच्या उजवीकडे बसलेले व आकाशातील मेघांसह येताना पाहाल.”

⁶³मुख्य याजकाने आपले कपडे फाडले आणि म्हणाला, “आपणाला अधिक साक्षीदारांची काय गरज आहे? ⁶⁴तुम्ही निंदा ऐकली आहे. तुम्हांला काय वाटते?”

सर्वांनी त्याला मरणदंड योग्य आहे अशी शिक्षा फर्माविली. ⁶⁵काही जण त्याच्यावर थुंक लागले, त्याचे तोंड झाकून बुक्के मारू लागले व त्याला म्हणू लागले, “ओळख बरे, तुला कोणी मारले?” पहारेकऱ्यांनी त्याला ताब्यात घेतले आणि मारले.

येशूला ओळखतो हे सांगण्यास पेत्र घाबरतो

(मत्तय 26:69-75; लूक 22:56-62;

योहान 18:15-18, 25-27)

⁶⁶पेत्र अंगाणात असतानाच मुख्य याजकांच्या दासीपैकी एक आली. ⁶⁷आणि तिने पेत्राला शेकताना पाहिले. तेव्हा तिने त्याच्याकडे निरखून पाहिले व म्हणाली, “तू सुद्धा नासरेथकर येशूबरोबर होतास ना?”

⁶⁸परंतु पेत्राने ते नाकारले, आणि म्हणाला, “तू काय म्हणतेस हे मला काळत नाही व समजतही नाही.” पेत्र अंगाणाच्या दरवाजाच्या देवडीवर गेला आणि कोंबडा आरवला. ⁶⁹जेव्हा दासीने त्याला पाहिले तेव्हा जे लोक तेथे होते त्यांना ती म्हणू लागली की, “हा मनुष्य त्यांच्यापैकीच एक आहे.”

⁷⁰पेत्राने पुन्हा ते नाकारले. नंतर थोड्या वेळाने तेथे उभे असलेले लोक पेत्राला म्हणाले, “खात्रीने तू त्यांच्यापैकी एक आहेस, कारण तू सुद्धा गालीली आहेस.”

⁷¹पेत्र स्वतःची निर्भत्सना करीत व शपथ वाहून म्हणाला, “तुम्ही ज्या माणसाविषयी बोलत आहात त्याला मी ओळखत नाही!”

⁷²आणि लगेच दुसऱ्यांदा कोंबडा आरवला. “दोन वेळा कोंबडा आरवण्यापूर्वी तू मला तीन वेळा नाकारशील,” असे येशू म्हणाला होता याची पेत्राला आठवण झाली व तो अतिशय दुःखी झाला व ढसढसा रडला.

राज्यपाल पिलात येशूला प्रश्न करतो

(मत्तय 27:1-2, 11-14; लूक 23:1-5;

योहान 18:28-38)

15 पहाट होताच मुख्य याजक, वडील, नियमशास्त्राचे शिक्षक व सर्व यहूदी सभा यांनी एक योजना आखली. त्यांनी येशूला बांधले आणि पिलाताच्या ताब्यात दिले.

²पिलाताने त्याला विचारले, “तू यहूदांचा राजा आहेस काय?”

येशूने उत्तर दिले, “तू म्हणतोस तसेच.”

³मुख्य याजकांनी पुष्कळ बाबतीत येशूवर आरोप ठेवले.

⁴मग पिलाताने त्याला पुन्हा प्रश्न विचारला, “तू उत्तर देणार नाहीस काय? पाहा, ते किती तरी गोष्टींविषयी तुझ्यावर आरोप ठेवीत आहेत!”

⁵पण तरीही येशूने उत्तर दिले नाही म्हणून पिलाताला आश्चर्य वाटले.

पिलात येशूला मुक्त करण्याचा

अयशस्वी प्रयत्न करतो

(मत्तय 27:15-31; लूक 23:13-25;

योहान 18:39-19:16)

⁶वल्हान्डाण सणाच्या वेळी ते कोणत्याही एका कैद्याच्या सुटकेची मागणी करीत असत. त्याला पिलात रिवाना प्रमाणे लोकांसाठी सोडत असे. ⁷बरब्बा नावाचा एक मनुष्य, बंडखोरांबरोबर तुरुंगात होता. या लोकांनी दंगलीमध्ये खून केला होता. ⁸लोक आले आणि पिलाताला तो नेहमी त्याच्यासाठी करीत असे तसे करायला लावले.

⁹पिलाताने विचारले, “तुमच्यासाठी यहूदांच्या राजाला सोडावे अशी तुमची इच्छा आहे काय?” ¹⁰पिलात असे म्हणाला कारण त्याला माहीत होते की, द्वेषामुळे मुख्य याजकांनी येशूला धरून दिले होते. ¹¹परंतु पिलाताने त्याच्याऐवजी बरब्बाला सोडावे असे मुख्य याजकांनी लोकांना विचारले.

¹²परंतु पिलात त्यांना पुन्हा म्हणाला, “तर मग तुम्ही ज्याला यहूदांचा राजा म्हणता त्याचे मी काय करावे अशी तुमची इच्छा आहे?”

¹³ते पुन्हा मोठ्याने ओरडले, “त्याला वधस्तंभावर खिळा!”

¹⁴पिलाताने पुन्हा विचारले, “का? त्याने कोणता गुन्हा केला आहे?” ते सर्व अधिकच मोठ्याने ओरडले, “त्याला वधस्तंभावर खिळा!”

¹⁵पिलाताला लोकांना खूप करायचे होते म्हणून त्याने त्यांच्यासाठी बरब्बाला सोडले आणि येशूला फटके मारून वधस्तंभावर खिळण्यासाठी शिपायांच्या स्वाधीन केले. ¹⁶शिपायांनी येशूला राज्यपालाच्या राजवाड्यात, ज्याला प्रयटोरियम म्हणतात तेथे नेले आणि त्यांनी सैनिकांची एक तुकडीच एकत्र बोलाविली. ¹⁷त्यांनी त्याच्या अंगावर जांभळा झगा घातला व काट्यांचा मुगुट करून त्याला घातला. ¹⁸ते त्याला मुजरा करू लागले आणि म्हणू लागले, “यहूद्यांच्या राजाचा जयजयकार असो.” ¹⁹त्यांनी वेताच्या काठीने वारंवार त्याच्या डोक्यावर मारले. त्याच्यावर थुंकले आणि गुडघे टेकून त्याला नमन केले. ²⁰त्यांनी त्याची थट्टा केल्यावर त्याच्या अंगावरून जांभळा झगा काढून घेतला व त्याचे स्वतःचे कपडे त्याला घातले. नंतर वधस्तंभावर खिळणे शक्य व्हावे म्हणून ते त्याला बाहेर घेऊन गेले.

येशूला वधस्तंभावर जिवे मारतात
(मत्तय 27:32-44; लूक 23:26-43;
योहान 19:17-27)

²¹वाटेत त्यांना कुरेने येथील शिमोन नावाचा एक मनुष्य दिसला. तो अलेक्सांद्र व रूप यांचा पिता होता व आल्याला शेतातून घरी परत चालला होता. मग सैनिकांनी त्याला जबरदस्तीने येशूचा वधस्तंभ वहावयास लावले. ²²आणि त्यांनी येशूला गुलगुथा म्हणजे ‘कवटीची जागा’ म्हटलेल्या ठिकाणी आणले. ²³त्यांनी त्याला बोट मिसळलेला द्राक्षारस दिला परंतु त्याने तो घेतला नाही. ²⁴त्यांनी त्याला वधस्तंभावर खिळले. कोणी कोणते कपडे घ्यावे यासाठी त्यांनी चिट्ठा टाकल्या व त्याचे कपडे वाटून घेतले. ²⁵त्यांनी त्याला वधस्तंभावर खिळले तेव्हा सकाळचे नऊ वाजले होते. ²⁶आणि त्याच्यावर त्याच्या दोषारोपाचा लेख, “यहूद्याचा राजा” असा लिहिला होता. ²⁷त्यांनी त्याच्याबरोबर दोन लुटारूंना एकाला त्याच्या उजवीकडे व दुसऱ्याला त्याच्या डावीकडे वधस्तंभावर खिळले होते. ²⁸* ²⁹जवळून जाणारे लोक त्याची निंदा करीत होते. ते आपली डोकी हलवून म्हणाले, “अरे! मंदिर पाडून ते तीन दिवसात बांधणारा तो तूच ना! ³⁰वधस्तंभावरून खाली ये आणि स्वतःचा बचाव कर.”

³¹तसेच मुख्य याजकांनी, नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनी येशूची थट्टा केली आणि एकमेकाला म्हणाले, “त्याने दुसऱ्यांचे तारण केले पण त्याला स्वतःचा बचाव करता येत नाही! ³²या मशीहाला, झग्राएलचा राजा ख्रिस्त याला वधस्तंभावरून खाली येऊ द्या मग आम्ही ते पाहू आणि त्याच्यावर विश्वास ठेवू” आणि जे त्याच्याबरोबर वधस्तंभावर खिळले होते त्यांनी देखील त्याचा अपमान केला.

वचन 28 काही ग्रीक आवृत्त्या 28 वे वचन घालतात. “आणि त्याला गुहेगारामध्ये ठेवले हा शास्त्रलेख पूर्ण झाला.”

येशूचे मरण

(मत्तय 27:45-56; लूक 23:44-49;
योहान 19:28-30)

³³दुपारची वेळ झाली. सगळ्या भूमीवर अंधार पडला. तो अंधार दुपारी तीन वाजेपर्यंत राहिला. ³⁴मग तीन वाजता ख्रिस्त मोठ्याने आरोळी मारून म्हणाला, “एलोई, एलोई, लमा सबखथनी,” म्हणजे, “माझ्या देवा, माझ्या देवा, माझा त्याग तू का केलास?”

³⁵जवळ उभे असलेल्या काही जणांनी हे ऐकले तेव्हा ते म्हणाले, “एका, तो एलीयाला बोलवीत आहे.”

³⁶एक जण धावत गेला. त्याने स्पंज आंबेत बुडवून भरला. काठीवर ठेवला व तो येशूला पिण्यास दिला आणि म्हणाला, “थांबा! एलीया येऊन त्याला खाली उतरवितो की काय हे आपण पाहू.”

³⁷मग मोठ्याने आरोळी मारून येशूने प्राण सोडला. ³⁸तेव्हा मंदिरातील पडदा वरपासून खालपर्यंत फाटला व त्याचे दोन भाग झाले.

³⁹येशूच्या पुढे उभे असलेल्या सेनाधिकाऱ्याने जेव्हा त्याची आरोळी ऐकली आणि तो कसा मरण पावला हे पाहिले तेव्हा तो म्हणाला, “खरोखर हा मनुष्य देवाचा पुत्र होता.” ⁴⁰तेथे असलेल्या काही स्त्रिया दुरून पाहत होत्या. त्यांच्यामध्ये मरीया मगदालिया, धाकटा याकोब आणि योसे यांची आई मरीया व सलोमी या होत्या. ⁴¹येशू जेव्हा गालीलात होता तेव्हा या स्त्रिया त्याच्या मागे जात व त्याची सेवा करीत असत. याशिवाय त्याच्याबरोबर यरुशलमेपर्यंत आलेल्या इतर अनेक स्त्रियाही होत्या.

येशूला पुरतात
(मत्तय 27:57-61; लूक 23:50-56;
योहान 19:38-42)

⁴²त्या सुमारास संध्याकाळ झाली होती आणि तो तयारीचा म्हणजे शब्बाथाच्या आधीचा दिवस होता. ⁴³योसेफ अरिमथाईकर न्यायसभेचा माननीय सभासद होता व तो सुद्धा देवाचे राज्य येण्याची वाट पाहत होता. तो योसेफ धैर्याने पिलाताकडे गेला आणि त्याने येशूचे शरीर मागितले.

⁴⁴येशू इतक्या लवकर कसा मरण पावला याचे पिलाताला आश्चर्य वाटले. मग त्याने सेनाधिकारी बोलाविले आणि त्यांना विचारले. येशूला मरून बराच वेळ झाला की काय? ⁴⁵सेनाधिकाऱ्याकडून त्याने अहवाल ऐकला, तेव्हा त्याने ते शरीर योसेफाला दिले. ⁴⁶मग योसेफाने तागाचे कवच विकत आणले. आणि येशूला वधस्तंभावरून खाली काढले व त्याला तागाच्या कवचात गुंडाळून ते त्याने खडकात खोदलेल्या कबरेत ठेवले. नंतर त्याने कबरेच्या तोंडावर धोंड बसविली. ⁴⁷येशूला कोठे ठेवले हे मरीया मगदालिया आणि योसेची आई मरीया हे सर्व बघत होत्या येशूला कुठे ठेवले हे त्यांनी पाहिले.

येशू मरणातून उठला हे अनुयायांना कळते
(मत्तय 28:1-8; लूक 24:1-12; योहान 20:1-10)

16 शब्बाथाचा दिवस संपला तेव्हा मरीया मगदालिया, याकोबाची आई मरीया आणि सलोमी यांनी त्याला लावण्याकरिता सुगंधी तेल विकत आणले. ²आणि आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी, अगदी पहाटे सूर्योदयाच्या वेळी त्या कबरेकडे गेल्या. ³त्या एकमेकींस म्हणत होत्या की, “कबरेच्या तोंडावरून आपणांसाठी धोंड कोण बाजूला लोटील?”

⁴नंतर त्यांनी वर पाहिले आणि त्यांना धोंड दूर लोटलेली आढळली. ती फारच मोठी होती. ⁵त्या कबरेत आत गेल्या तेव्हा त्या भयचकित झाल्या. त्यांना एक तरुण पुरुष उजव्या बाजूस बसलेला आढळला. त्याने पांढरा शुभ्र झगा घातला होता.

⁶तो त्यांना म्हणाला, “भयभीत होऊ नका, तुम्ही नासरेथकर येशू जो वधस्तंभावर खिळला होता त्याचा शोध करीत आहात. पण तो उठला आहे. येथे नाही. त्यांनी त्याला ठेवले होते ती जागा पाहा. ⁷जा आणि त्याच्या शिष्यांना व पेत्रालाही सांगा की, तो तुमच्या अगोदर गालीलात जात आहे. त्याने तुम्हांस सांगितल्याप्रमाणे तेथे तो तुम्हांस दृष्टीस पडेल.”

⁸मग त्या बाहेर गेल्या आणि भीतीमुळे कबरेपासून पळाल्या. त्यांना आश्चर्य वाटले. त्यांनी कोणाला काहीही सांगितले नाही. कारण त्या भयभीत झाल्या होत्या.

काही शिष्य येशूला पाहतात
(मत्तय 28:9-10; योहान 20:11-18;
लूक 24:13-35)

⁹आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी येशू उठल्यावर त्याने प्रथम मरीया मगदालियाला, जिच्यातून त्याने सात भुते काढली होती, तिला दर्शन दिले.

¹⁰ती गेली आणि रडून शोक करणाऱ्या त्याच्या अनुयायांना तिने हे वृत्त सांगितले. ¹¹त्यांनी ऐकले की तो जिवंत आहे. व तिने त्याला पाहिले आहे. तेव्हा त्यांनी तिच्या म्हणण्यावर विश्वास ठेवला नाही.

¹²यानंतर त्यांच्यापैकी दोघे उघड्या माळरानावर चालले होते. गावाकडे जात असता येशू त्यांना दुसऱ्या रूपाने प्रगट झाला. ¹³ते परत आले व इतरांना त्याविषयी सांगितले परंतु त्यांनी त्यांवरही विश्वास ठेवला नाही.

येशू शिष्यांबरोबर बोलतो
(मत्तय 28:16-20; लूक 24:36-49;
योहान 20:19-23; प्रेषितांची कृत्ये 1:6-8)

¹⁴नंतर अकरा जण जेवत बसले असता येशू त्यांना प्रगट झाला. त्याने शिष्यांच्या अविश्वासाबद्दल आणि त्यांच्या अंतःकरणाच्या कठोरतेबद्दल त्यांना समज दिली. कारण ज्यांनी त्याला उठल्यावर पाहिले होते त्यांच्यावर त्यांनी विश्वास ठेवला नाही.

¹⁵तो त्यांना म्हणाला, “संपूर्ण जगात जा आणि सर्व सृष्टीला सुवार्तेची घोषणा करा.” ¹⁶जो कोणी विश्वास धरतो आणि बाप्टिस्मा घेतो त्याचे तारण होईल, परंतु जो विश्वास ठेवीत नाही त्याचा धिक्कार होईल. ¹⁷आणि जे विश्वास धरतील त्यांच्याबरोबर ही चिन्हे असतील. ते माझ्या नावाने भुते काढतील, ते नव्या नव्या भाषा बोलतील. ¹⁸ते आपल्या हातांनी साप उचलतील आणि ते कोणतेही विष पितील तेव्हा ते त्यांना बाधणार नाही. ते आज्ञांच्यावर हात ठेवतील आणि ते बरे होतील.”

¹⁹मग प्रभु येशू त्यांच्याबरोबर बोलल्यानंतर तो स्वर्गात घेतला गेला आणि देवाच्या उजव्या बाजूस जाऊन बसला. ²⁰शिष्य बाहेर गेले आणि त्यांनी प्रत्येक ठिकाणी सुवार्तेची घोषणा केली. प्रभूने त्यांच्याबरोबर कार्य केले, व त्याने वचनाबरोबर असणाऱ्या चिन्हांनी त्याची खात्री केली.

लूकाने लिहिलेले शुभवर्तमान

लूक येशूच्या जीवनाविषयी लिहितो

१ पुष्कळ लोकांनी आमच्यामध्ये घडलेल्या ऐतिहासिक घटनांची नोंद करण्याचा प्रयत्न केला. ^२त्यांनी त्याच गोष्टी लिहिल्या ज्या आम्हांला काही इतर लोकांकडून समजल्या होत्या—या लोकांनी त्या गोष्टी सुरुवातीपासून पाहिल्या होत्या आणि देवाचा संदेश लोकांना सांगून त्याची सेवा केली होती. ^३थियफिला महाराज, सुरुवातीपासून या सगळ्या गोष्टींचा काळजीपूर्वक अभ्यास मी केला आहे, म्हणून मला असे वाटले की, या सर्व घटनांविषयी आपणांला व्यवस्थित माहिती लिहावी. ^४हे मी यासाठी लिहित आहे की, जे काही तुम्हांला शिकविण्यात आले ते खरे आहे, हे तुम्हांला समजावे.

जखऱ्या आणि अलीशिबा

^५यहूदीयाचा राजा हेरोद याच्या दिवसांत, जखऱ्या नावाचा एक याजक होता. तो अबीयाच्या याजककुळातील होता. त्याला एक पत्नी होती. ती अहरोनाच्या वंशातील कन्यापैकी होती. तिचे नाव अलीशिबा होते. ^६दोघेही देवाच्या दृष्टीने धार्मिक होते आणि प्रभूच्या आज्ञा व विधी पाळण्यात काटेकोर होते. ^७परंतु त्यांना मूल नव्हते कारण अलीशिबा वांझ होती. आणि शिवाय दोघेही फार म्हत्वाचे झाले होते.

^८जेव्हा जखऱ्याच्या गटाची मंदिरात सेवा करण्याची वेळ आली आणि त्यावेळी तो तेथे देवाचा याजक म्हणून सेवा करीत होता, ^९याजकांच्या प्रथेप्रमाणे मंदिरात देवापुढे धूप जाळण्यासाठी चिठ्ठा टाकून त्याची निवड करण्यात आली. ^{१०}जेव्हा धूप जाळण्याच्या वेळी सर्वजण बाहेर जमून प्रार्थना करीत होते, ^{११}तेव्हा देवाच्या दूताने त्याला दर्शन दिले. देवदूत धूप जाळण्याच्या वेदीच्या उजव्या बाजूला उभा होता. ^{१२}जेव्हा जखऱ्याने त्याला पाहिले तेव्हा तो अस्वस्थ झाला, आणि त्याला भीति वाटली. ^{१३}देवदूत त्याला म्हणाला, “जखऱ्या, भिऊ नको, कारण तुझी प्रार्थना ऐकण्यात आली आहे, आणि तुझी पत्नी अलीशिबा इजपासून तुला मुलगा होईल. तू त्याचे नाव योहान ठेव. ^{१४}तो तुला आनंद आणि सुख देईल. त्याचा जन्म होईल तेव्हा पुष्कळ लोक आनंदित होतील. ^{१५}देवाच्या दृष्टीने तो महान होईल. त्याने कोणतेही कडक पेय किंवा मद्य पिऊ नये. आणि तो आईच्या गर्भात असल्यापासूनच पवित्र आत्म्याने भरलेला असेल. ^{१६}आणि तो पुष्कळ इझ्राएल

लोकांना प्रभु त्यांचा देव याच्याकडे वळविण्यास कारणीभूत ठरेल. ^{१७}योहान स्वतः देवापुढे चालेल. तो एलीयाप्रमाणे समर्थ होईल. एलीयाला जो आत्मा होता, तोच त्याला असेल. तो वडिलांची अंतःकरणे त्यांच्या मुलांकडे वळवील. आज्ञा न मानणाऱ्यांना तो धार्मिकतेकडे नेईल. प्रभूसाठी लोकांना तयार करण्यासाठी तो या गोष्टी करील.”

^{१८}मग जखऱ्या देवदूताला म्हणाला, “हे खरे आहे हे मला कसे समजेल? कारण मी वृद्ध मनुष्य आहे, आणि माझी पत्नी सुद्धा वृद्ध झाली आहे.”

^{१९}आणि देवदूताने उत्तर दिले. तो म्हणाला, “मी गब्रीएल आहे. मी देवाच्या समक्षतेमध्ये उभा राहतो. आणि मला तुझ्याशी बोलायला व तुला ही सुवार्ता सांगायला पाठविण्यात आले आहे. ^{२०}पण हे लक्षात ठेव, तू मुका राहशील. हे घडेपर्यंत तुला बोलता येणार नाही. कारण माझे शब्द जे योग्य वेळी खरे ठरणार आहेत त्या माझ्या शब्दांवर तू विश्वास ठेवला नाहीस.” ^{२१}लूक जखऱ्याची वाट पाहत होते, आणि तो मंदिरात इतका वेळ का राहिला याचे त्यांना नवल वाटत होते. ^{२२}जेव्हा तो बाहेर आला तेव्हा त्याला त्यांच्याशी बोलता येईना. मग त्यांना जाणीव झाली की, मंदिरात त्याने दृष्टान्त पाहिला आहे. तो त्यांना खुणा करीत होता परंतु बोलू शकत नव्हता.

^{२३}मग असे झाले की, त्याच्या सेवेचा कालावधि संपल्यानंतर तो घरी गेला.

^{२४}काही काळानंतर त्याची पत्नी अलीशिबा गरोदर राहिली. आणि पाच महिने तिने स्वतः एकांतवास पत्करला. ती म्हणाली, ^{२५}“शेवटी आता प्रभूने मला या मार्गाने मदत केली आहे. लोकांमध्ये माझी लाज राखण्यासाठी त्याने माझी पुष्कळ काळजी घेतली.”

कुमारी मरीया

^{२६}अलीशिबाच्या सहाव्या महिन्यात, देवाने गब्रीएल दूताला गालीलतील नसरेथ गावी पाठविले. ^{२७}योसेफ नावाच्या मनुष्याशी ज्या कुमारीची मागणी झाली होती, तिच्याकडे गब्रीएलाला पाठविण्यात आले. योसेफ हा दाविदाच्या * घराण्यातील होता. तिचे नाव मरीया होते. ^{२८}गब्रीएल तिच्याकडे आला आणि म्हणाला, “अभिवादन!

तुझ्यावर कृपा झालेली आहे. प्रभु तुझ्याबरोबर आहे.”
²⁹परंतु या शब्दांनी ती अस्वस्थ झाली, आणि या अभिवादनचा अर्थ काय असावा याचे ती नवल करू लागली.

³⁰देवदूत तिला म्हणाला, “मरीये, भिऊ नकोस, देवाने तुझ्यावर कृपा केली आहे. ³¹एक! तू गरोदर राहशील, आणि तुला मुलगा होईल, त्याचे नाव तू येशू ठेव. ³²तो महान होईल व त्याला सर्वोच्च देवाचा पुत्र म्हणतील. आणि प्रभु देव त्याला त्याचा पिता दावीद याचे सिंहासन देईल. ³³याकोबाच्या घराण्यावर सर्वकाळासाठी तो सत्ता चालवील. त्याच्या राज्याचा कधीही अंत होणार नाही.”
³⁴तेव्हा मरीया दूताला म्हणाली, “मी कुमारी असल्याने हे असे कसे घडेल?”

³⁵देवदूत तिला म्हणाला, “पवित्र आत्मा तुझ्यावर येईल, आणि सर्वोच्च देवाचे सामर्थ्य तुझ्यावर सावली करील. आणि म्हणून जे पवित्र बाळ जन्मास येईल, त्याला देवाचा पुत्र म्हणतील. ³⁶आणि याकडे लक्ष दे: तुझी नातेवाईक अलीशिबा जरी वांझ असली तरी तीसुद्धा गरोदर आहे व तिच्या पोटी पुत्र आहे. आणि ज्या स्त्रीला ते म्हणाले की तुला मूल होणार नाही तिला आता सहावा महिना आहे!
³⁷कारण देवाला कोणतीही गोष्ट अशक्य नाही.”

³⁸मरीया म्हणाली, “मी प्रभूची दासी आहे, आपण म्हणालात तसे माझ्याबाबतीत घडो.” मग देवदूत तिला सोडून गेला.

जखऱ्या व अलीशिबेला मरीया भेटते

³⁹त्याच वेळी मरीया तयार झाली आणि लगेच यहूदीयाच्या डोंगराळ भागातील एका गावी गेली. ⁴⁰तिने जखऱ्याच्या घरात प्रवेश केला आणि अलीशिबेला अभिवादन केले. ⁴¹आणि असे झाले की, जेव्हा अलीशिबेने मरीयेचे अभिवादन ऐकले तेव्हा तिच्या पोटातील बालकाने उडी मारली. आणि अलीशिबा पवित्र आत्म्याने भरून गेली. ⁴²ती मोठ्या आवाजात बोलली, “सर्व स्त्रियांमध्ये तू अधिक धन्य आहेस, तुझ्या पोटाचे फळ धन्य आहे. ⁴³परंतु माझ्या बाबतीत अशी कोणती गोष्ट घडली की माझ्या प्रभूच्या आईने माझ्याकडे यावे? ⁴⁴कारण तुझ्या अभिवादनचा आवाज माझ्या कानी पडताक्षणीच, माझ्या पोटातील बाळाने आनंदाने उडी घेतली. ⁴⁵प्रभूने तुला ज्या गोष्टी घडतील असे सांगितले त्यावर तू विश्वास ठेवलास म्हणून तू धन्य आहेस.”

मरीया देवाची स्तुति करते

⁴⁶आणि मरीया म्हणाली,

⁴⁷“माझा आत्मा प्रभूची स्तुति करतो; माझा आत्मा माझ्या तारणाच्या देवामध्ये आनंद करतो.

⁴⁸कारण त्याने त्याच्या नम्र दासीची काळजी वाहिली. होय, येथून पुढे सर्व लोक मला धन्य म्हणतील.

⁴⁹कारण सर्वसमर्थाने माझ्यासाठी महान कृत्ये केली आहेत. त्याचे नाव पवित्र आहे.

⁵⁰जे त्याचे भय धरतात, त्यांच्यावर तो पिढ्यान्पिढ्या दया करतो.

⁵¹त्याने आपल्या बाहूंनी आपले सामर्थ्य दाखविले; गर्विष्ठ लोकांना त्यांच्या बढाईखोर विचारांसह विखरून टाकले आहे.

⁵²सत्ताधीशांना त्याने त्यांच्या सिंहासनावरून खाली आणले आहे, आणि नम्र जनांना त्याने उंच केले आहे.

⁵³त्याने भुकेलेल्यांना उत्तम पदार्थांनी समाधान दिले आहे. श्रीमंत लोकांना त्याने रिकामे पाठविले आहे.

⁵⁴त्याचा सेवक जो इझ्राएल याला मदत करण्यास तो आला आहे.

⁵⁵त्याने आपल्या पूर्वजांना जे अभिवचन दिले होते त्याप्रमाणे अब्राहाम व त्याच्या वंशजांवर दया करण्याचे तो लक्षात ठेवतो.”

⁵⁶मरीया अलीशिबेबरोबर तीन महिने राहिली, आणि मग ती तिच्या घरी परत गेली.

योहानाचा जन्म

⁵⁷अलीशिबेला तिचे मूल होण्याची वेळ आली, तेव्हा तिने एका मुलाला जन्म दिला. ⁵⁸तिच्या शेजाऱ्यांनी व नातेवाईकांनी ऐकले की, देवाने तिच्यावर मोठी कृपा केली आहे. ते तिच्या आनंदात सहभागी झाले.

⁵⁹मग असे झाले की, आठव्या दिवशी मुलाची सुंता करण्यासाठी ते आले, ते, त्याच्या बापाचे जे नाव होते तेच म्हणजे जखऱ्या नाव ठेवणार होते. ⁶⁰पण त्याची आई म्हणाली, “नाही, त्याला योहान असे म्हणावे.”

⁶¹ते तिला म्हणाले, “तुझ्या कोणत्याच नातेवाईकाचे नाव ते नाही.” ⁶²नंतर त्यांनी त्याच्या वडिलांना खुणेने विचारले, “त्याला कोणते नाव ठेवायचे आहे?”

⁶³त्याने लिहिण्यासाठी पाटी मागितली आणि लिहिले, “त्याचे नाव योहान आहे.” त्या सर्वांना खूपच आश्चर्य वाटले. ⁶⁴लगेच त्याचे तोंड उघडले आणि त्याची जीभ मोकळी झाली, आणि तो बोलू लागला व देवाची स्तुति करू लागला. ⁶⁵सर्व शेजारी भयभीत झाले आणि यहूदीयाच्या सर्व डोंगराळ प्रदेशात लोक या सर्व गोष्टींबद्दल बोलत होते. ⁶⁶ज्या कोणी हे ऐकले त्या प्रत्येकाने याविषयी नवल केले. ते म्हणाले, “हे मूल पुढे कोण होणार आहे?” कारण देवाचा वरदहस्त त्यांच्यावर होता.

जखऱ्या देवाची स्तुति करतो

⁶⁷मग त्याचा पिता जखऱ्या पवित्र आत्म्याने भरला गेला, त्याने भविष्यवाणी केली; तो म्हणाला,

⁶⁸“प्रभु, इझ्राएलाचा देव धन्यवादित असो, कारण तो त्याच्या लोकांना मदत करण्यास, व त्यांना मुक्त करण्यास आला आहे.

⁶⁹त्याने आमच्यासाठी आपला सेवक दावीद याच्या घराण्यातून आम्हांला सामर्थ्यशाली तारणारा दिला आहे.

⁷⁰देव म्हणाला की, मी असे करीन त्याच्या पवित्र भविष्यवाद्यांकरवी तो हे बोलला व ते फार वर्षा पूर्वी होऊन गेले.

⁷¹जे आमचे शत्रू आहेत व जे आमचा द्वेष करतात त्यांच्यापासून मुक्त करण्याचे अभिवचन त्याने आम्हांला दिले.

⁷²आमच्या पूर्वजांवर दया दाखविण्यासाठी तो हे करणार आहे. व त्याच्याशी केलेला पवित्र करार लक्षात ठेवण्यासाठी तो आमचे रक्षण करणार आहे.

⁷³हा करार एक शपथ होती, जी त्याने आमचा पूर्वज अब्राहाम याच्याशी घेतली

⁷⁴ती अशी की, तो आम्हांला शत्रूच्या सामर्थ्यापासून मुक्त करील, अशासाठी की, आम्ही त्याची सेवा निर्भयपणे करू शकू.

⁷⁵त्याची अशी इच्छा होती की, आम्ही त्याच्यासमोर धार्मिकतेने व पवित्रतेने आमच्या आयुष्याचे सर्व दिवस जगावे.

⁷⁶मुला, आता तुला सर्वोच्च देवाचा संदेष्टा म्हणतील. प्रभूच्या येण्यासाठी लोकांना तयार करण्यासाठी तू त्याच्या (प्रभू) पुढे चालशील.

⁷⁷कारण तू प्रभूसमोर, त्याचा मार्ग तयार करण्यासाठी आणि पापक्षमा मिळून तुमचे तारण होईल हे त्याच्या लोकांना सांगण्यासाठी पुढे जाशील.

⁷⁸कारण देवाच्या हळुवार करुणेतून स्वर्गीय दिवसाची पहाट उजोडेल व मरणाच्या दाट छायेत जे जगत आहेत त्यांच्यावर प्रकाशेल.

⁷⁹आणि शांतीच्या मार्गावर आमच्या पावलांना मार्गदर्शन करील."

⁸⁰अशा रीतीने तिचा मुलगा मोठा होत गेला आणि आत्म्यात सामर्थ्यशाली झाला. इझ्राएल लोकांना प्रगत होण्याच्या दिवसापर्यंत तो अरण्यात राहिला.

येशूचा जन्म

(मथ 1:18-25)

2 त्या दिवसात कैसर औगुस्तकडून हुकूम झाला की, रोमन जगातील सर्व लोकांच्या नावांची नोंद झालीच पाहिजे. ²ही पहिली नावनोंदणी होती. क्वीरीनिय हा सूर्या प्रांताचा राज्यपाल होता त्यावेळेस ही नावनोंदणी झाली. ³प्रत्येक जण नावनोंदणी करण्यासाठी आपापल्या गावी गेला.

⁴मग योसेफसुद्धा गालीलातील नासरेथ गावाहून यहूदीयातील दाविदाच्या बेथलेहेम या गावी गेला. कारण तो दाविदाच्या घराण्यातील व कुळातील होता. ⁵जिच्याशी त्याचे लग्न ठरले होते व जी गरोदर होती, त्या मरीयेसह तो तेथे नावनोंदणी करण्यासाठी गेला. ⁶ते तेथे असतानाच

तिची बाळंतपणाची वेळ आली. ⁷आणि तिने तिच्या पहिल्या मुलाला जन्म दिला. तिने त्याला फडक्यांमध्ये गुंडाळले व गोठ्यात ठेवले, कारण धर्मशास्त्रे उतरण्यासाठी त्यांना जागा मिळाली नाही.

काही मेंढपाळ येथूविषयी ऐकतात

⁸आणि तेथे काही मेंढपाळ रात्रीच्या वेळी शेतामध्ये राहून आपले कळप राखीत होते, ⁹आणि देवाचा एक दूत त्यांच्यामोर प्रगत झाला व प्रभूचे तेज त्यांच्याभोवती पसरले. आणि ते मेंढपाळ घाबरून गेले. ¹⁰देवदूत त्यांना म्हणाला: "भिऊ नका, कारण मी तुम्हांला आनंदाची बातमी सांगणार आहे, जिच्यामुळे सर्व लोकांना आनंद होणार आहे. ¹¹कारण आज दाविदाच्या गावात तारणारा जन्मला आहे. तो ख्रिस्त प्रभू आहे. ¹²आणि तुमच्यासाठी ही खूण असेल : फडक्यात गुंडाळलेले आणि गोठ्यात निजविलेले बाळ तुम्हांला आढळेल."

¹³आणि अचानक तेथे देवदूताबरोबर स्वर्गातील सैन्याचा समुदाय जमला. ते देवाची स्तुति करीत होते आणि म्हणत होते;

¹⁴"स्वर्गात देवाला गौरव आणि ज्यांच्याबद्दल देव समाधानी आहे, त्या पृथ्वीवरील मनुष्यांत शांति"

¹⁵जेव्हा देवदूत त्यांना सोडून परत स्वर्गात गेले, तेव्हा मेंढपाळ एकमेकांना म्हणाले, "चला, बेथलेहेमला जाऊ या आणि घडलेली जी गोष्ट देवाने आम्हांला कळविली ती पाहू या."

¹⁶ते घाईने गेले आणि त्यांना मरीया व योसेफ आढळले आणि त्यांनी गोठ्यात ठेवलेले बाळ पाहिले. ¹⁷जेव्हा मेंढपाळांनी त्याला पाहिले तेव्हा देवदूताने त्यांना त्या बाळाविषयी जे सांगितले होते ते सर्वांना सांगितले. ¹⁸ज्यांनी हे ऐकले ते सर्व मेंढपाळांनी सांगितलेल्या गोष्टीमुळे चकित झाले. ¹⁹पण मरीयेने या गोष्टी स्वतःजवळच ठेवल्या, व सतत त्याविषयी विचार करू लागली. ²⁰त्यांनी पाहिलेल्या आणि ऐकलेल्या सर्व गोष्टींविषयी देवाचे गौरव आणि स्तुति करीत मेंढपाळ घरी गेले; त्यांना जसे सांगण्यात आले तसेच सर्व घडले.

²¹आणि जेव्हा बाळाची सुंता करण्याचा आठवा दिवस आला, तेव्हा त्याचे नाव येशू ठेवले गेले. हे नाव देवदूतांनी त्याला त्याची गर्भधारणा होण्यापूर्वीच ठेवले होते.

²²मोशेच्या नियमाप्रमाणे जो त्यांचा शुद्धीकरणाच्या विधीचा काळ होता तो आला तेव्हा त्याला देवापुढे सादर करण्याचा विधी करण्यासाठी ते त्याला घेऊन यरुशलेमला गेले. ²³ज्याप्रमाणे प्रभूच्या नियमात लिहिले आहे;

"प्रत्येक प्रथम जन्मलेला नर प्रभूला अर्पण करावा."*

^{२४}आणि “कबुतरांच्या जोडीचा किंवा पारव्याच्या दोन पिलांचा यज्ञ करावा.”*

प्रभूच्या या नियमाप्रमाणे यज्ञ अर्पण करण्यास ते गेले:

शिमोन येशूला पाहते

^{२५}यरुशलेम येथे एक मनुष्य होता, त्याचे नाव शिमोन होते; तो नीतिमान आणि भक्तिशील होता. इझ्राएलाचे सांत्वन होण्याची तो वाट पाहत होता आणि पवित्र आत्मा त्याच्यावर होता. ^{२६}पवित्र आत्म्याने त्याला दाखवून दिले की, प्रभूच्या ख्रिस्ताला पाहिल्याशिवाय तो मरणार नाही. ^{२७}आत्म्याने भरलेला तो मंदिरात गेला. आणि येशूच्या आईवडिलांनी बाळाला नियमशास्त्रात सांगितलेल्या विधीप्रमाणे करण्यासाठी त्याच्याजवळ आणले. ^{२८}शिमोनाने येशूला आपल्या हातात घेतले, आणि त्याने देवाची स्तुति केली. तो म्हणाला:

^{२९}“आता, प्रभु, आपल्या वचनाप्रमाणे आपल्या सेवकाला जाऊ दे,

^{३०}कारण माझ्या डोळ्यांनी तुझे तारण पाहिले आहे,

^{३१}जे तू सर्व लोकांच्या समोर केलेस.

^{३२}तो यहुदीतर लोकांना तुझा मार्ग प्रगट करण्यासाठी प्रकाश असा आहे. आणि तो तुझे लोक इझ्राएल यांच्यासाठी गौरव असा आहे.”

^{३३}त्याच्याविषयी सांगितलेल्या गोष्टींमुळे त्याचे आईवडील आश्चर्यचकित झाले. ^{३४}मग शिमोनाने त्यांना आशीर्वाद दिला, तो येशूची आई मरीया हिला म्हणाला, “इझ्राएलात, हे मूल, अनेकांचे पडणे व उठणे यांस कारणीभूत ठरेल. जे चिन्ह नाकारले जाईल ते होण्याकरिता याची नेमणूक झाली आहे. ^{३५}अनेकांच्या मनातील विचार प्रगट होण्यासाठी तुझ्या जिवितून तरवार आरपार जाईल.”

हन्ना येशूला पाहते

^{३६}तेथे हन्ना नावाची एक संवैष्टी स्त्री होती. ती फनूएलाची मुलगी होती. ती अशेर वंशाची होती. ती फार वृद्ध झाली होती. ती लग्नानंतर आपल्या पतीसमवेत सात वर्षे राहिली. ^{३७}ती विधवा असून आता चौऱ्याऐंशी वर्षाची होती. तिने मंदिर कधीही सोडले नाही; उपास व प्रार्थना करून ती रात्रंदिवस उपासना करीत असे.

^{३८}ती त्यावेळी बालकाच्या आईवडिलांकडे आली व तिने देवाचे आभार मानले. आणि जे यरुशलेमच्या सुटकेविषयी वाट पाहत होते त्या सर्वांना तिने त्याच्याविषयी सांगितले.

योसेफ आणि मरीया घरी येतात

^{३९}प्रभूच्या नियमशास्त्राप्रमाणे त्यांनी सर्व पूर्ण केले व नंतर ते गालीलातील त्यांच्या नासरेथ या गावी परतले. ^{४०}बालक वाढत होता, तो बलवान झाला, तो ज्ञानाने परिपूर्ण झाला आणि देवाची कृपा त्याच्यावर होती.

येशूचे बालपण

^{४१}प्रत्येक वर्षी त्याचे आईवडील वल्हंडण सणासाठी यरुशलैमाला जात. ^{४२}जेव्हा तो बारा वर्षांचा झाला तेव्हा ते नेहमीप्रमाणे सणासाठी वर गेले. ^{४३}सण संपल्यावर ते घरी परतत असता, येशू (मुलगा) मात्र यरुशलैमातच राहिला, पण त्याच्या आईवडिलांना हे माहीत नव्हते. ^{४४}कुठल्या तरी प्रवाश्यांच्या घोळक्याबरोबर तो येत असावा असा विचार करून पुढे एक दिवसाचा प्रवास केला. मग ते त्याला त्यांच्या नातेवाईकांमध्ये व मित्रांमध्ये शोधू लागले. ^{४५}जेव्हा तो त्यांना सापडला नाही तेव्हा त्याला शोधण्यासाठी यरुशलैमास परत गेले.

^{४६}असे घडले की, तीन दिवसांनंतर तो त्यांना मंदिरात सापडला. तो गुरुजांच्यामध्ये बसून त्यांचे ऐकत होता व त्यांना प्रश्न विचारीत होता. ^{४७}ज्यांनी त्याचे बोलणे ऐकले ते सर्व त्याच्या समजबुद्धीमुळे आणि उत्तरांमुळे चकित झाले.

^{४८}जेव्हा त्याच्या आईवडिलांनी त्याला पाहिले तेव्हा ते चकित झाले. त्याची आई त्याला म्हणाली, “मुला, तू आमच्याबरोबर असे का केले? तुला शोधत असताना तुझे वडील व मी अतिशय काळजीत होते.”

^{४९}मग येशू त्यांना म्हणाला, “तुम्ही माझा शोध का केलात? माझ्या पिताचे कार्य जेथे आहे, तेथे मी असावे हे तुम्हांला माहीत नव्हते काय?” ^{५०}परंतु त्याने हे जे उत्तर दिले ते त्यांना समजले नाही.

^{५१}मग तो त्यांच्याबरोबर नासरेथला गेला. आणि तो त्यांच्या आज्ञेत राहिला. त्याची आई या सर्व गोष्टी अंतःकरणात ठेवीत होती. ^{५२}येशू ज्ञानाने आणि शरीराने देवाच्या आणि मनुष्यांच्या कृपेत वाढला.

योहानाचा संदेश

(मत्थ ३:१-१२; मार्क १:१-८; योहान १:१९-२८)

३ तिबिर्य कैसराच्या कारकीर्दीच्या पंधराव्या वर्षी, जेव्हा पंतय पिलत यहुदीयाचा राज्यपाल होता, आणि हेरोद गालीलचा अधिकारी असताना, आणि त्याचा भाऊ फिलिप्प हा इतुरीया व त्राखोनीती या देशांचा अधिकारी होता व लूसनिय हा अबिलेनेचा अधिकारी होता.

^२हन्न्या व केफा हे मुख्य याजक होते, तेव्हा वाळवंटात देवाचे वचन जखऱ्याचा पुत्र योहान याच्याकडे आले. ^३तो यार्देनेच्या सभोवतालच्या सर्व परिसरात गेला, व लोकांना त्यांच्या पापांपासून क्षमा मिळण्यासाठी पश्चात्तापाचा

बाप्टिस्मा घेण्याविषयी घोषणा करीत फिरला. ^४हे यश्या संदेष्ट्याच्या पुस्तकात लिहिल्याप्रमाणे झाले:

“वाळवंटात कोणाचा तरी आवाज ऐकू आला, ‘प्रभूसाठी मार्ग तयार करा, त्याचे रस्ते सरळ करा.

^५प्रत्येक दरी भरून येईल, आणि प्रत्येक डोंगर व टेकडी सपाट केली जाईल वाकड्यातिकड्या जागा सरळ केल्या जातील ओबडधोबड रस्ते सपाट केले जातील

^६आणि सर्व लोक देवाचे तारण पाहतील!”

यश्या ४०:३-५

^७त्याच्याकडून बाप्टिस्मा करून घेण्यासाठी येणाऱ्या जमावाला योहान म्हणाला: “अहो, सापाच्या पिल्लानो, येणाऱ्या कोढापासून सुटका करून घेण्यासाठी तुम्हांला कोणी सावध केले? ^८पश्चात्तापास योग्य असे फळ द्या, आणि आपापसात असे म्हणू नका की, ‘आमच्यासाठी अब्राहाम आमच्या पित्यासारखा आहे.’ मी तुम्हांला सांगतो की, अब्राहामासाठी मुले निर्माण करण्यास देव या खडकांचा उपयोग करण्यास समर्थ आहे. ^९आणि झाडांच्या मुळांशी कुऱ्हाड अगोदरच ठेवलेली आहे. आणि प्रत्येक झाड जे चांगले फळ देत नाही ते तोडून आगीत टाकले जाईल.”

^{१०}जमावाने त्याला विचारले, “मग आता आम्ही काय करावे?”

^{११}त्याने उत्तर दिले, “ज्याच्याकडे दोन सदरे असतील त्याने ज्याच्याकडे काहीच नाही त्याला ते वाटून द्यावे. ज्याच्याकडे अन्न आहे त्यानेही तसेच करावे.”

^{१२}काही जकातदारही बाप्टिस्मा करून घ्यावयास आले होते. ते म्हणाले, “गुरूजी, आम्ही काय करावे?”

^{१३}तो त्यांना म्हणाला, “गरजेपेक्षा जास्त जमा करू नका.” हेच तुम्हांला सांगितले आहे. ^{१४}काही शिपायांनीसुद्धा त्याला विचारले, “आणि आम्ही काय करावे?”

योहान त्यांना म्हणाला, “कोणाकडून बळजबरीने पैसे घेऊ नका, कोणावरही खोटा आरोप करू नका. आणि तुम्हांला मिळणाऱ्या पगारात समाधानी राहा.”

^{१५}लोक मशीहाची अपेक्षा करीत होते. आणि ते सर्व त्यांच्या मनामध्ये योहानाबद्दल आश्चर्य करीत होते व असा विचार करीत होते की, “कदाचित तो ख्रिस्त असण्याची शक्यता आहे.”

^{१६}त्या सर्वांना योहानाने उत्तर दिले; तो म्हणाला, “मी तुमचा बाप्टिस्मा पाण्याने करतो, पण एकजण जो माझ्यापेक्षाही सामर्थ्यशाली आहे तो येत आहे. त्याच्या वहाणांचे बंद सोडण्यासही मी पात्र नाही. तो तुमचा बाप्टिस्मा पवित्र आत्म्याने व अग्नीने करील. ^{१७}त्याचे खळे स्वच्छ करण्यासाठी व त्याच्या कोठारात गहू साठविण्यासाठी त्याच्या हातात त्याचे सूप आहे पण भुसा तो न विड्विवात येणाऱ्या अग्नीने जाळून टाकील.” ^{१८}योहानाने इतर पुष्कळ उत्तेजन देणाऱ्या शब्दांनी त्यांना बोध करून सुवार्ता सांगितली.

^{१९}योहानाने हेरोद या सत्ताधीशाची कानउघडणी केली. कारण त्याने त्याच्या भावाच्या पत्नीशी-हेरोदीयाशी अनैतिक संबंध होते, तसेच इतर अनेक वाईट गोष्टी त्याने केल्या होत्या. ^{२०}हे सर्व करून सुद्धा त्यात भर म्हणून की काय त्याने योहानाला तुरुंगात टाकले.

योहानाकरवी येशूचा बाप्टिस्मा

(मत्थ ३:१३-१७; मार्क १:९-११)

^{२१}तेव्हा असे झाले की, जेव्हा सर्व लोकांचा बाप्टिस्मा केला जात होता, तेव्हा येशूचा सुद्धा बाप्टिस्मा झाला. तो प्रार्थना करीत असता आकाश उघडले गेले. ^{२२}आणि पवित्र आत्मा कबुतराच्या रूपात त्याच्यावर उतरला आणि आकाशातून एक वाणी आली: “तू माझा प्रिय पुत्र आहेस, मी तुझ्याविषयी फार संतुष्ट आहे.”

योसेफाच्या घराण्याचा इतिहास

(मत्थ १:१-१७)

^{२३}जेव्हा येशूने त्याच्या कार्यास सुरुवात केली तेव्हा तो सुमारे तीस वर्षांचा होता. लोकांना असे वाटे की, येशू योसेफाचा मुलगा आहे. योसेफ एलीचा मुलगा होता. ^{२४}एली मत्ताथाचा मुलगा होता, मत्ताथ लेवीचा मुलगा होता. लेवी मलखीचा मुलगा होता. मलखी यन्नयाचा मुलगा होता. यन्नया योसेफाचा मुलगा होता. ^{२५}योसेफ मतिथ्याचा मुलगा होता. मतिथ्य अमोसाचा मुलगा होता. अमोस नहूमाचा मुलगा होता. नहूम हेस्लीचा मुलगा होता. हेस्ली नग्गयाचा मुलगा होता. ^{२६}नग्गय महथाचा मुलगा होता. महथ मतिथ्याचा मुलगा होता. मतिथ्य शिमयीचा मुलगा होता. शिमयी योसेबाचा मुलगा होता. योसेब योदाचा मुलगा होता.

^{२७}योदा योहानानाचा मुलगा होता. योहानान रेशाचा मुलगा होता. रेशा जरुब्बाबेलचा मुलगा होता. जरुब्बाबेल शल्लीएलचा मुलगा होता. शल्लीएल नेरीचा मुलगा होता. ^{२८}नेरी मलखीचा मुलगा होता. मलखी अदीचा मुलगा होता. अदी कोसोमाचा मुलगा होता. कोसोम एल्मदामाचा मुलगा होता. एल्मदाम एराचा मुलगा होता. ^{२९}एर येशूचा मुलगा होता. येशू अलिएजरचा मुलगा होता. अलिएजर योरीमाचा मुलगा होता. योरीम मत्ताथाचा मुलगा होता. मत्ताथ लेवीचा मुलगा होता. ^{३०}लेवी शिमोनाचा मुलगा होता. शिमोन यहूदाचा मुलगा होता. यहूदा योसेफाचा मुलगा होता. योसेफ योनामाचा मुलगा होता. योनाम एल्याकीमाचा मुलगा होता. ^{३१}एल्याकीम मल्ल्याचा मुलगा होता. मल्ल्या मिन्नाचा मुलगा होता. मिन्ना मत्ताथाचा मुलगा होता. मत्ताथ नाथानाचा मुलगा होता. नाथान दविदाचा मुलगा होता. ^{३२}दविद इशाय्याचा मुलगा होता. इशाय ओबेदाचा मुलगा होता. ओबेद बवाजाचा मुलगा होता. बवाज सल्मोनाचा मुलगा होता. सल्मोन नहशोनाचा मुलगा होता.

^{३३}नहशोन अम्मीनादाबाचा मुलगा होता. अम्मीनादाब अर्ण्याचा मुलगा होता. अर्णय हेस्नोनाचा मुलगा होता.

हेझोन पेरेसाचा मुलगा होता. पेरेस यहूदाचा मुलगा होता.
³⁴यहूदा याकोबाचा मुलगा होता. याकोब इसहाकाचा मुलगा होता. इसहाक अब्राहामाचा मुलगा होता. अब्राहाम तेरहाचा मुलगा होता. तेरह नाहोराचा मुलगा होता. ³⁵नाहोर सरुगाचा मुलगा होता. सरुग रऊचा मुलगा होता. रऊ पेलेगाचा मुलगा होता. पेलेग एबराचा मुलगा होता. एबर शेलहाचा मुलगा होता.

³⁶शेलह केनानाचा मुलगा होता. केनान अर्पक्षदाचा मुलगा होता. अर्पक्षद शेमाचा मुलगा होता. शेम नोहाचा मुलगा होता. नोहा लामेखाचा मुलगा होता. ³⁷लामेख मथुशलहाचा मुलगा होता. मथुशलह हनोखाचा मुलगा होता. हनोख यारेदाचा मुलगा होता. यारेद महललेलाचा मुलगा होता. महललेल केनानाचा मुलगा होता.

³⁸केनान अनोशाचा मुलगा होता. अनोश शेथाचा मुलगा होता. शेथ आदामाचा मुलगा होता. आदाम देवाचा मुलगा होता.

‘तो तुझे संरक्षण करण्याची देवदूतांना आज्ञा करील.’

स्तोत्र 91:11

आणि असेही लिहिले आहे:

¹¹‘ते तुला आपल्या हातावर उचलून धरतील, त्यामुळे तुझा पाय दगडावर आपटणार नाही.’” स्तोत्र 91:12

¹²येशूने उत्तर दिले, “पवित्र शास्त्रात असेही म्हटले आहे,

‘तू प्रभु, तुझा देव याची परीक्षा पाहू नकोस.’”

अनुवाद 6:16

¹³म्हणून सैतानाने प्रत्येक प्रकारे भुरळ घालण्याचे संपविल्यावर, योग्य वेळ येईपर्यंत तो येशूला सोडून गेला.

येशू लोकांना शिकवितो

(मत्थ 4:12-17; मार्क 1:14-15)

4 येशू पवित्र आत्म्याने पूर्ण भरून यादेन नदीहून परतला. मग आत्म्याने त्याला अरण्यात नेले. ²तेथे सैतानाने त्याला चाळीस दिवस मोहात टाकले. त्या दिवसांत येशूने काहीही खाल्ले नाही. जेव्हा ती वेळ संपली, तेव्हा येशूला भूक लागली.

³सैतान त्याला म्हणाला, “जर तू देवाचा पुत्र आहेस, तर या दगडांची भाकर करून दाखव.”

⁴येशूने त्याला उत्तर दिले, “असे लिहिले आहे:

‘मनुष्य फक्त भाकरीनेच जगेल असे नाही.’”

अनुवाद 8:3

⁵मग सैतान त्याला वर घेऊन गेला. आणि एका क्षणात जगातील सर्व राज्ये त्याला दाखविली. ⁶सैतान त्याला म्हणाला, “मी तुला या सर्व राज्यांचे अधिकार व गौरव देईन कारण ते मला दिलेले आहे. आणि मी माझ्या मजीनुसार ते देऊ शकतो. ⁷जर तू माझी उपासना करशील, तर हे सर्व तुझे होईल.”

⁸येशूने उत्तर दिले, पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे:

“तू प्रभु तुझा देव याचीच उपासना केली पाहिजे, आणि फक्त त्याचीच सेवा केली पाहिजे.” अनुवाद 6:13

⁹नंतर त्याने त्याला यरुशलैमाला नेले. आणि मंदिराच्या उंच टोकावर त्याला उभे केले. आणि तो म्हणाला, “जर तू देवाचा पुत्र आहेस तर येथून खाली उडी मार! ¹⁰असे लिहिले आहे:

¹⁴मग आत्म्याच्या सामर्थ्यात येशू गालीलास परतला आणि त्याच्याविषयीची बातमी सगळीकडे पसरली. ¹⁵त्याने त्यांच्या सभास्थानात शिकविले. आणि सर्वांनी त्याची स्तुति केली. ¹⁶मग तो नासरेथला गेला. जेथे तो लहानाचा मोठा झाला होता, आणि शब्बाथ दिवशी त्याच्या प्रथेप्रमाणे तो सभास्थानात गेला. तो वाचण्यासाठी उभा राहिला, ¹⁷आणि यशया संदेष्ट्याचे पुस्तक त्याला देण्यात आले. त्याने ते पुस्तक उघडले आणि जो भाग शोधून काढला, त्या ठिकाणी असे लिहिले आहे:

¹⁸“प्रभूचा आत्मा मजवर आहे. कारण त्याने मला अभिषेक केला आहे, यासाठी की, गरिबांना सुवार्ता सांगण्यासाठी बंदीवान म्हणून नेलेल्यांस स्वातंत्र्याची घोषणा करण्यासाठी, आंधळ्यांना दृष्टि मिळावी व त्यांनी बघावे यासाठी, जुलूम होणाऱ्यांची सुटका करण्यासाठी

¹⁹आणि प्रभूच्या कृपेच्या वर्षाची घोषणा करण्यासाठी त्याने मला पाठविले आहे.”

यशया 61:1-2

²⁰मग त्याने पुस्तक बंद केले आणि सेवकाला परत दिले व तो खाली बसला. सभास्थानातील प्रत्येक जण त्याच्याकडे रोखून पाहत होता. ²¹त्याने त्यांच्याशी बोलण्यास सुरुवात केली: “तुमच्या ऐकण्यामुळे आज हे शास्त्रवचन पूर्ण झाले.”

²²तेव्हा प्रत्येकाने त्याच्याविषयी चांगले उद्गार काढले. आणि त्याच्या मुखातून येणाऱ्या कृपेच्या शब्दांबद्दल ते आश्चर्यचकित झाले. आणि ते म्हणाले, “हा योसेफाचाच मुलगा नव्हे काय?”

²³तो त्यांना म्हणाला, “अर्थात, तुम्ही मला ही म्हण लागू कराल; ‘वैद्या, स्वतःला बरे कर.’ कफर्णहूमात ज्या गोष्टी तू केल्याचे आम्ही ऐकले त्या गोष्टी तुझ्या स्वतःच्या गावातसुद्धा कर.”

मग तो म्हणाला, ²⁴“मी तुम्हांला खरे सांगतो, कोणीही संदेष्टा त्याच्या स्वतःच्या गावात स्वीकारला जात नाही. ²⁵मी तुम्हांला खरे सांगतो, इस्राएलात एलीयाच्या काळात पुष्कळ विधवा होत्या, जेव्हा साडेतीन वर्षेपर्यंत पाऊस पडला नाही आणि सर्व प्रदेशात मोठा दुष्काळ पडला होता ²⁶तरीही एलीयाला इतर कोणत्याही विधवेकडे पाठविण्यात आले नाही. त्याला सिदोन प्रांतातील सारफथ येथील विधवेकडेच पाठविण्यात आले. ²⁷अलीशा संदेष्ट्याच्या वेळेस इस्राएलात अनेक कुष्ठरोगी होते परंतु त्यापैकी कोणीही शुद्ध झाला नाही. केवळ सूर्या येथील नामान कुष्ठरोग्यालाच शुद्ध करण्यात आले होते.”

²⁸जेव्हा सभास्थानातील लोकांनी हे ऐकले, तेव्हा ते फार रागावले. ²⁹ते लोक उठले आणि त्यांनी त्याला (येशूला) शहराबाहेर घालवून दिले आणि ज्या टेकडीवर त्यांचे गाव वसले होते, त्या टेकडीच्या कड्याकडे त्याला ढकलून देण्यासाठी घेऊन गेले. ³⁰परंतु तो त्यांच्यातून निघून आपल्या वाटेने गेला.

येशू अशुद्ध आत्मा असलेल्या मनुष्याला बरे करतो (मार्क 1:21-28)

³¹नंतर तो गालीलातील कफर्णहूम गावी गेला. तो त्यांना शब्बाथ दिवशी शिक्षण देत असे. ³²ते त्याच्या शिकवणीने आश्चर्यचकित झाले, कारण तो अधिकारवाणीने शिकवीत असे. ³³सभास्थानात एक मनुष्य होता, त्याच्यात अशुद्ध आत्मा होता. ³⁴तो मोठ्याने ओरडून म्हणाला, “हे नासरेथच्या येशू, तुला आमच्याकडून काय पाहिजे? तू आमचा नाश करविणारा आला आहेस काय? तू कोण आहेस हे मला माहीत आहे: देवाचा पवित्र तोच तू आहेस.” ³⁵येशूने त्याला दटावले आणि म्हटले, “शांत राहा आणि त्याच्यातून नीघ!” तेव्हा त्या अशुद्ध आत्म्याने त्या मनुष्याला जमिनीवर खाली ढकलले व त्या माणसाला काहीही इजा न करतो ते बाहेर आला.

³⁶सर्व जण आश्चर्यचकित झाले व एकमेकांशी बोलू लागले, “हे कोणत्या प्रकारचे शब्द आहेत? अधिकाराने आणि सामर्थ्याने तो अशुद्ध आत्म्यांना आज्ञा करतो व ते बाहेर येतात.” ³⁷अशा प्रकारे त्या भागात त्याच्याविषयी सगळीकडे ही बातमी पसरली.

येशू एका स्त्रीला बरे करतो (मत्थ 8:14-17; मार्क 1:29-34)

³⁸येशू सभास्थानातून निघून शिमोनाच्या घरी गेला. शिमोनाची सासू अति तापाने आजारी होती. त्यांनी येशूला तिला बरे करण्याविषयी विनविले. ³⁹येशू तिच्याजवळ

उभा राहिला. त्याने तापाला आज्ञा दिली व ताप निघाला. ती ताबडतोब उठली आणि त्यांची सेवा करू लागली.

इतर अनेकांना येशू बरे करतो

⁴⁰सूर्य मावळतीला जात असताना, ज्यांची माणसे निरनिराळ्या रोगांनी आजारी होती त्या सर्वांना लोकांनी त्याच्याकडे आणले. प्रत्येकाच्या डोक्यावर हात ठेवून त्याने त्यांना बरे केले. ⁴¹कित्येकामधून अशुद्ध आत्मे बाहेर आले. ते अशुद्ध आत्मे ओरडत होते आणि म्हणत होते, “तू देवाचा पुत्र आहेस.” परंतु त्याने त्यांना दटावले व बोल दिले नाही कारण त्यांना माहीत होते की, तो ख्रिस्त आहे.

येशू इतर शहरांमध्ये जातो (मार्क 1:35-39)

⁴²जेव्हा दिवस उगवला तेव्हा तो एकांत स्थळी गेला. पण लोक त्याला शोधत होते. तो जेथे होता तेथे ते लगेच आले. आणि त्याने त्यांच्यातून निघून जाऊ नये म्हणून प्रयत्न केले. ⁴³तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, “देवाच्या राज्याची सुवार्ता मला इतर गावांमध्येही सांगितली पाहिजे. कारण याच कारणासाठी मला पाठविले आहे.”

⁴⁴आणि तो यहूदीयाच्या वेगवेगळ्या सभास्थानात उपदेश करीत होता.

पेत्र, याकोब आणि योहान येशूच्या मागे जातात (मत्थ 4:18-22; मार्क 1:16-20)

5 मग असे झाले की, लोकांनी त्याच्याभोवती गर्दी केली होती व ते देवाचे वचन ऐकत होते आणि तो गनेसरेत सरोवराच्या काठी उभा होता, ²तेव्हा त्याने सरोवरातील दोन होड्या पाहिल्या, पण होड्यातील कोळी बाहेर गेले होते व त्यांची जाळी धूत होते. ³त्यातील, शिमोनाच्या होडीवर येशू चढला आणि त्याने ती होडी किनाऱ्यापासून थोडी दूर नेण्यास सांगितले. नंतर तो होडीत बसला व लोकांना शिक्षण देऊ लागला.

⁴जेव्हा त्याने बोलणे संपविले, तेव्हा तो शिमोनाला म्हणाला, “खोल पाण्यात होडी ने आणि मासे पकडण्यासाठी तुझे जाळे काही सोड.”

⁵शिमोनाने उत्तर दिले, “गुरुजी संपूर्ण रात्र आम्ही खूप कष्ट घेतले पण काहीच मासे पकडू शकलो नाही, तरी आपण सांगत आहात म्हणून मी जाळे खाली सोडतो.”

⁶जेव्हा त्यांनी तसे केले तेव्हा त्यांच्या जाळ्यात भरपूर मासे लागले. पण त्यांचे जाळे तुटू लागल्याने ⁷त्यांनी दुसऱ्या होडीतील आपल्या जोडीदारांना मदत करण्यासाठी बोलविले. ते आले आणि त्यांनी इतके मासे भरले की, दोन्ही होड्या बुडू लागल्या. ⁸शिमोन पेत्राने जेव्हा हे पाहिले तेव्हा तो येशूच्या पाया पडला आणि म्हणाला, “प्रभु, माझ्यापासून दूर जा कारण मी पापी मनुष्य आहे!”

⁹तो असे म्हणाला कारण तो आणि त्याच्या साथीदारांना इतके मासे मिळाले होते की, हे कसे झाले म्हणून ते आश्चर्यात पडले. ¹⁰जब्दीचे पुत्र याकोब व योहान हे ही त्यांच्याप्रमाणे आश्चर्यचकित झाले होते. ते शिमोनाचे भागीदार होते.

मग येशू शिमोनाला म्हणाला, “भिऊ नको. कारण येथून पुढे तू माणसे धरशील.”

¹¹त्यांनी त्यांच्या होड्या किनाऱ्याला आणल्या, नंतर त्यांनी सर्व काही सोडले आणि त्याच्यामागे गेले.

येशू एका आजारी माणसाला बरे करतो

(मत्स्य 8:1-4; मार्क 1:40-45)

¹²आणि असे झाले की, तेव्हा येशू कुठल्या एका गावात अस्ता तेथे कुष्ठाने भरलेला एक मनुष्य होता. जेव्हा त्याने येशूला पाहिले तेव्हा तो तोंडावर उपडा पडला आणि त्याला विनंति केली, “प्रभु, जर तुझी इच्छा असेल तर तू मला बरे करण्यास समर्थ आहेस.”

¹³येशूने आपला हात लांब करून त्याला स्पर्श केला आणि म्हटले, “मला तुला बरे करायचे आहे, बरा हो!” आणि ताबडतोब त्याचे कुष्ठ नाहीसे झाले. ¹⁴मग येशूने त्याला आज्ञा केली की, “कोणालाही सांगू नकोस. पण जा आणि स्वतःला याजकाला दाखव आणि तुझ्या शुद्धतेबद्दल मोशेने आज्ञा केल्याप्रमाणे अर्पण कर. त्यांना समजेल की तू बरा झाला आहेस. ते आश्चर्यचकित झाले. त्यांच्यासाठी हा पुरावा म्हणून कर.”

¹⁵परंतु येशूविषयीच्या बातम्या अधिक पसरतच गेल्या. आणि मोठे जमाव त्याचे एकण्यासाठी व त्यांच्या रोगांपासून मुक्त होण्यासाठी येत असत.

¹⁶परंतु येशू नेहमी एकांतात जात असे व प्रार्थना करीत असे.

येशू एका लंगड्या मनुष्याला बरे करतो

(मत्स्य 9:1-8; मार्क 2:1-12)

¹⁷असे झाले की एके दिवशी तो शिक्षण देत असता तेथे परूशी व नियमशास्त्राचे शिक्षक बसले होते. ते गालील, यहूदीया आणि यरूशलेम या भागातील प्रत्येक गावातून आले होते. प्रभूचे सामर्थ्य त्यांच्याजवळ होते त्यामुळे तो बरे करत होता. ¹⁸काही लोक एका अर्धांगवायु झालेल्या मनुष्याला बिछान्यात घालून घेऊन आले. त्यांनी त्याला आत आणण्याचा व येशूसमोर खाली ठेवण्याचा प्रयत्न केला. ¹⁹परंतु गर्दीमुळे आत आणण्याचा मार्ग त्यांना सापडेना. ते छपरावर गेले, आणि त्याला खाटेसहित आत सोडले. काँले काढून बरोबर मध्यभागी जेथे येशू बसला होता तेथे सोडले.

²⁰त्यांचा विश्वास पाहून येशू त्याला म्हणाला, “मनुष्या, तुझ्या पापांची क्षमा झाली आहे!”

²¹नियमशास्त्राचे शिक्षक आणि परूशी स्वतःशी विचार करू लागले: “हा कोण आहे, जो असे दुर्भाषण करीत आहे? देवाशिवाय कोण पापांची क्षमा करू शकतो?”

²²पण येशू त्यांचे विचार जाणून होता. तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही आपल्या अंतःकरणात असा विचार का करता? ²³तुझ्या पापांची क्षमा झाली आहे किंवा ‘ऊठ आणि चालू लाग’ यांतील कोणते म्हणणे सोपे आहे? ²⁴पण तुम्हांला हे कळवे की मनुष्याच्या पुत्राला * पृथ्वीवर पापांची क्षमा करण्याचा अधिकार आहे.” तो अर्धांगवायु झालेल्या मनुष्याला म्हणाला, “मी तुला सांगतो ऊठ, आपला बिछाना उचल आणि घरी जा.”

²⁵ताबडतोब तो उभा राहिला. ज्या बिछान्यावर तो झोपला होता तो त्याने उचलला व देवाची स्तुति करीत आपल्या घरी गेला. ²⁶आणि ते सर्व आश्चर्यचकित झाले, आणि देवाची स्तुति करू लागले. ते खरोखरच आश्चर्यचकित झाले. ते म्हणाले, “आम्ही आज आश्चर्य पाहिले!”

लेवी येशूमागे जातो

(मत्स्य 9:9-13; मार्क 2:13-17)

²⁷यानंतर येशू बाहेर गेला आणि त्याने लेवी नावाच्या जकातदाराला जकात नाक्यावर बसलेले पाहिले. येशू त्याला म्हणाला, “माझ्या मागे ये!” ²⁸लेवी सर्व काही तेथेच सोडून उठला आणि त्याच्या मागे गेला.

²⁹नंतर लेवीने त्याच्या घरी येशूसाठी मोठी मेजवानी दिली. जकातदारांचा आणि इतर लोकांचा मोठा जमाव त्याच्याबरोबर जेवत होता. ³⁰परूशी आणि नियमशास्त्राचे शिक्षक यांनी त्याच्या शिष्यांकडे तक्रार केली. ते म्हणाले, “तुम्ही जकातदार आणि पापी लोकांबरोबर का जेवता?”

³¹येशू त्यांना म्हणाला, “जे निरोगी आहेत त्यांना वैद्याची गरज नाही, पण जे रोगी आहेत, त्यांना वैद्याची गरज आहे. ³²मी धार्मिकांस नाही तर पाप्यांस पश्चात्ताप करण्यासाठी बोलवण्यास आलो आहे.

येशू उपाससंबंधीच्या प्रश्नाचे उत्तर देतो

(मत्स्य 9:14-17; मार्क 2:18-22)

³³ते त्याला म्हणाले, ‘योहानाचे शिष्य नेहमी उपास करतात आणि प्रार्थना करतात. आणि परूश्यांचे शिष्यसुद्धा तसेच करतात, पण तुझे शिष्य नेहमीच खातपीत असतात.”

³⁴येशू त्यांना म्हणाला, “नवरा मुलगा (वर) बरोबर असताना त्याच्या पाहुण्यांना तुम्ही उपाशी ठेवाल काय? ³⁵पण असे दिवस येत आहेत की, वराला त्यांच्यापासून घेतले जाईल आणि त्या दिवसांत ते उपास करतील.”

³⁶त्याने त्यांना आणखी एक बोधकथा सांगितली, “कोणीही नवीन कापडाचा तुकडा फाडून जुन्याला लावीत

मनुष्याच्या पुत्राला येशू दानीएल 7:13-14. मशीहासाठी हे नाव दिलेले आहे. लोकांचे तारण करण्यासाठी देवाने निवडलेला.

नाही, जर तो तसे करतो तर तो नवे कापड फाडतो पण नव्या कापडाचे ठिगळ जुन्या कापडाला योग्य दिसणार नाही.

³⁷आणि कोणीही नवा द्राक्षारस जुन्या द्राक्षारसाच्या कातडी पिशवीत ठेवीत नाही जर तो असे करतो तर नवा द्राक्षारस कातडी पिशवी फोडून बाहेर उसळेल. ³⁸नवा द्राक्षारस नव्या कातडी पिशवीतच ठेवला पाहिजे. ³⁹कोणालाही जुना द्राक्षारस प्याल्यानंतर नवा नको असतो कारण तो म्हणतो, 'जुना द्राक्षारसच चांगला आहे.'"

येशू हा शब्बाथाच्या दिवसाचा प्रभु आहे

(मत्थ 12:1-8; मार्क 2:23-28)

6 नंतर असे झाले की, शब्बाथ दिवशी येशू शेतामधून जात होता. आणि त्याचे शिष्य धान्याची कणसे मोडून हातावर चोळून खात होते. ²मग परुश्यांपैकी काही म्हणाले, "शब्बाथ दिवशी जे करण्यास मना आहे, ते तुम्ही का करता?"

³येशूने त्यांना म्हटले, "जेव्हा दावीद व त्याच्याबरोबर असलेल्यांना भूक लागली तेव्हा त्यांनी काय केले हे तुम्ही वाचले नाही काय? ⁴तुम्ही हे ऐकले नाही का की, तो देवाच्या मंदिरात गेला आणि अर्पणाची भाकर त्याने खाल्ली व त्याच्याबरोबर जे होते त्यांना दिली. जी भाकर फक्त याजकच खाऊ शकत असे ती त्यांनी खाल्ली." ⁵येशू त्यांना म्हणाला, "मनुष्याचा पुत्र शब्बाथाचा प्रभु आहे."

येशू एका मनुष्याला शब्बाथ दिवशी बरे करतो

(मत्थ 12:9-14; मार्क 3:1-6)

⁶असे झाले की दुसऱ्या एका शब्बाथाच्या दिवशी येशू सभास्थानात गेला, आणि शिकवू लागला. तेव्हा तेथे एक मनुष्य होता. त्याचा उजवा हात वाळलेला होता. ⁷येशू शब्बाथ दिवशी कोणाला बरे करतो की काय हे पाहण्यासाठी नियमशास्त्राचे शिक्षक व परुशी त्याच्यावर पाळत ठेवून होते. यासाठी की, त्याच्यावर आरोप ठेवण्यासाठी त्यांना काहीतरी कारण मिळावे.

⁸त्याला त्यांचे विचार माहीत होते, पण वाळलेल्या हाताच्या मनुष्याला तो म्हणाला, "ऊठ आणि सर्वांसमोर आ राहा!" आणि तो मनुष्य उठला आणि तेथे उभा राहिला.

⁹येशू त्यांना म्हणाला, "मी तुम्हांला विचारतो, शब्बाथ दिवशी कोणत्या गोष्टी करायला परवानगी आहे? चांगले करणे की वाईट करणे? कोणते कायदेशीर आहे, एखाद्याचा जीव वाचविणे का जीव घेणे? ¹⁰येशूने सर्वांकडे पाहिले, मग तो त्या मनुष्याला म्हणाला, "हात सरळ कर." त्याने हात सरळ केला आणि त्याचा हात बरा झाला. ¹¹पण परुशी व नियमशास्त्राचे शिक्षक खूप रागावले व येशूविषयी काय करता येईल याविषयी आपापसात चर्चा करू लागले.

येशू त्याच्या बारा शिष्यांना निवडतो

(मत्थ 10:1-4; मार्क 3:13-19)

¹²त्या दिवसांत असे झाले की, येशू प्रार्थना करण्यासाठी डोंगरावर गेला. त्याने ती रात्र देवाची प्रार्थना करण्यात घालविली. ¹³जेव्हा दिवस उगवला, तेव्हा त्याने शिष्यांना आपणांकडे बोलाविले. त्याने त्यांच्यातील बारा जणांना निवडले व त्यांना "प्रेषित" असे नाव दिले. ¹⁴शिमोन-त्याला पेत्र हे सुद्धा नाव दिले, आंद्रिया (पेत्राचा भाऊ), याकोब आणि योहान, फिलिप्प, बर्थलमय, ¹⁵मतय, थोमा, अल्फीचा पुत्र याकोब, शिमोन ज्याला जिलोट म्हणत, ¹⁶याकोबाचा पुत्र यहूदा व यहूदा इस्करीयॉत, जो पुढे विश्वासघात करणारा निघाला.

येशू लोकांना शिकवितो आणि रोग्यांस बरे करतो

(मत्थ 4:23-25; 5:1-12)

¹⁷तो त्यांच्याबरोबर खाली उतरला व सपाट जागेवर उभा राहिला आणि त्याच्या अनुयायांचा मोठा समुदाय तेथे आला होता. व यहूदीया, यरूशलेम, सोर आणि सिडोनच्या समुद्रकिनार्याकडचे असे पुष्कळसे लोक तेथे आले होते.

¹⁸ते तेथे त्याचे ऐकण्यास व त्यांच्या रोगापासून बरे होण्यास आले होते. व ज्यांना अशुद्ध आत्म्यांची बाधा होती त्यांनाही त्यांच्या व्याधीपासून मुक्त करण्यात आले. ¹⁹सगळा लोकसमुदाय त्याला स्पर्श करू पाहत होता. कारण त्याच्यामधून सामर्थ्य येत होते व ते सर्वांना बरे करीत होते.

²⁰येशूने आपल्या शिष्यांकडे पाहिले व म्हणाला,

"जे तुम्ही गरीब आहात ते तुम्ही आशीर्वादित आहात कारण देवाचे राज्य तुमचे आहे.

²¹तुम्ही जे भुकेले ते आशीर्वादित आहात कारण तुम्ही तृप्त व्हाल. आता तुम्ही जे रडता ते तुम्ही आशीर्वादित आहात कारण तुम्ही हसाल.

²²जेव्हा लोक तुमचा द्वेष करतील, तुम्हांला वाळीत टाकतील आणि तुमचा अपमान करतील, जेव्हा तुमचे नाव ते वाईट समजतील आणि मनुष्याच्या पुत्रांमुळे तुम्हाला नाकारतील, तेव्हा तुम्ही आशीर्वादित व्हाल. ²³त्या दिवशी तुम्ही आनंद करा. आनंदाने उड्या मारा कारण स्वर्गात तुमचे बक्षीस मोठे आहे! कारण त्यांच्या पूर्वजांनी संदेष्ट्यांना सुध्दा तसेच केले.

²⁴"पण श्रीमंताने, तुम्हांला दुःख होवो कारण तुम्हांला अगोदरच सर्व सुख मिळाले आहे.

²⁵जे तुम्ही तृप्त आहात त्या तुम्हांला दुःख होवो, कारण तुम्ही भुकेले व्हाल. जे आता हसतात त्यांना दुःख होवो कारण तुम्ही शोक कराल आणि रडाल.

²⁶जेव्हा सर्व तुमच्याविषयी चांगले बोलतील तेव्हा तुम्हांला दुःख होवो कारण त्यांच्या वाडवडिलांनी खोव्या संदेष्ट्यांना असेच केले.

तुमच्या शत्रूवर प्रेम करा (मत्थ 5:38-48; 7:12)

²⁷माझे ऐकणाऱ्यांना मी सांगतो. तुमच्या शत्रूवर प्रेम करा. जे तुमचा द्वेष करतात, त्यांचे चांगले करा. ²⁸जे तुम्हांला शाप देतात त्यांना आशीर्वाद द्या. जे तुम्हांला वाईट वागवितात त्यांच्यासाठी प्रार्थना करा. ²⁹जर कोणी तुमच्या एका गालावर मारतो तर त्याच्यासमोर दुसरा पण गाल करा. जर कोणी तुमचा अंगरखा घेतो तर त्याला तुमचा सदराही घेऊ द्या. ³⁰जे तुम्हांला मागतात त्या प्रत्येकाला द्या आणि जो तुमचे घेतो ते परत मागू नका. ³¹लोकांनी तुमच्याशी जसे वागावे असे तुम्हांला वाटते तसेच तुम्हीही त्यांच्याशी वागा. ³²तुमच्यावर जे प्रेम करतात त्यांच्यावर जर तुम्ही प्रेम केले, तर तुम्ही काय विशेष केले? पापी लोकसुद्धा, जे त्यांच्यावर प्रेम करतात, त्यांच्यावर प्रेम करतात. ³³तुमचे जे चांगले करतात, त्यांचे जर तुम्ही चांगले करता तर तुम्हांला काय लाभ? पापीसुद्धा असेच करतात. ³⁴ज्यांच्याकडून तुम्हांला परत मिळेल अशी आशा असते, त्यांना जर उसने देता तर तुम्हांला काय लाभ? पापीसुद्धा परत मिळावे या उद्देशाने दुसऱ्या पाण्याला उसने देतात.

³⁵पण तुमच्या शत्रूवर प्रेम करा आणि त्यांचे चांगले करा. व कोणतीही अपेक्षा न ठेवता उसने द्या. मग तुमचे बक्षीस मोठे असेल व तुम्ही सर्वोच्च देवाचे पुत्र व्हाल. कारण देव हा कृतघ्न व दुष्ट लोकांवर दया करतो. ³⁶जसा तुमचा पिता कनवाळू आहे तसे तुम्हीही कनवाळू व्हा.

स्वतःकडे पाहा (मत्थ 7:1-5)

³⁷दुसऱ्यांचा न्याय करू नका, म्हणजे तुमचाही न्याय होणार नाही. दुसऱ्यांना दोषी ठरवू नका म्हणजे तुम्हांला दोषी ठरविले जाणार नाही. दुसऱ्यांची क्षमा करा म्हणजे तुमचीही क्षमा केली जाईल. ³⁸दुसऱ्यांना द्या म्हणजे तुम्हांलाही दिले जाईल. तुमच्या पदरात हलवून, दाबून, ओसंडून वाहणारे उत्तम माप ओतले जाईल. जे माप तुम्ही दुसऱ्यांसाठी वापरता त्याच मापाने तुम्हांला दिले जाईल."

³⁹त्याने त्यांना एक गोष्ट सांगितली: "एक आंधळा दुसऱ्या आंधळ्याला मार्ग दाखवू शकेल काय? ते दोघेही खड्यात पडणार नाहीत काय?" ⁴⁰कोणताही शिष्य त्याच्या गुरूच्या पातळीला जाऊ शकत नाही. पण प्रत्येक मनुष्य जेव्हा तो पूर्ण शिकतो तेव्हा तो गुरूसारखाच असतो.

⁴¹तू आपल्या भावाच्या डोळ्यांतील कुसळ का पाहतोस? स्वतःच्या डोळ्यांतील मुसळ तुला दिसत नाही काय? ⁴²तू

तुझ्या भावाला कसे म्हणू शकतोस, 'बंधु, तुझ्या डोळ्यांतील कुसळ मला काढू दे.' तुझ्या स्वतःच्या डोळ्यांतील मुसळ तुला दिसत नाही? बोंग्या, प्रथम तुझ्या डोळ्यांतील मुसळ काढ मगच तुला तुझ्या भावाच्या डोळ्यांतील कुसळ काढतांना चांगले दिसेल.

दोन प्रकारची फळे

(मत्थ 7:17-20; 12:34-35)

⁴³"कोणतेही चांगले झाड असे नाही की जे वाईट फळ देते, किंवा कोणतेही वाईट झाड असे नाही की जे चांगले फळ देते. ⁴⁴कारण प्रत्येक झाड हे त्याच्या फळावरून ओळखले जाते. लोक काटेरी झुडुपातून अंजिरे गोळा करीत नाहीत तसेच काटेरी झुडुपातून ते द्राक्षे गोळा करीत नाहीत. ⁴⁵चांगला मनुष्य त्याच्या अंतःकरणात ज्या चांगल्या गोष्टी साठविलेल्या असतात त्याच काढतो आणि दुष्ट मनुष्य त्याच्या अंतःकरणात जे वाईट आहे तेच बाहेर काढतो. कारण मनुष्याच्या अंतःकरणात जे असते तेच तो मुखाद्वारे बोलतो.

दोन प्रकारचे लोक

(मत्थ 7:24-27)

⁴⁶"तुम्ही मला प्रभु, प्रभु, का म्हणता, आणि मी जे सांगतो ते तुम्ही का करीत नाही? ⁴⁷प्रत्येक जण जो माझ्याकडे येतो व माझी वचने ऐकतो व त्या आज्ञा पाळतो—तो कसा आहे हे मी तुम्हांला दाखवितो. ⁴⁸तो एका घर बांधणाऱ्या मनुष्यासारखा आहे. त्याने खोल खोदले आणि खडकावर पाया बांधला. मग पूर आला, तेव्हा नदीचे पाणी घरावर आदळले. पण पाण्याने ते हलले नाही. कारण ते चांगले बांधले होते.

⁴⁹पण जो कोणी माझी वचने ऐकतो पण ती पाळत नाही, तो, ज्याने आपले घर पाया न घालता जमिनीवर बांधले त्या मनुष्यासारखा आहे. नदीच्या पुराचे पाणी घरावर आदळते व ते घर लगेच कोसळते आणि घर पूर्णपणे नष्ट होते."

येशू एका नोकराला बरे करतो

(मत्थ 8:5-13; योहान 4:43-54)

7 ज्या बोधकथा लोकांनी ऐकाव्यात असे त्याला वाटत होते त्या सांगण्याचे संपविल्यावर तो कफर्णाहूमास गेला. ²तेथे एक रोमी शताधिपती होता. त्याच्या गुलाम इतका आजारी होता की, तो मरावयास टेकला होता. हा गुलाम त्या शताधिपतीचा फार आवडता होता. ³जेव्हा शताधिपतीने येशूविषयी ऐकले तेव्हा त्याने काही यहूदी वडील जनांना त्याच्याकडे पाठविले, व अशी विनंति केली की, त्याने येऊन त्याच्या गुलामाला वाचवावे. ⁴जेव्हा ते येशूकडे आले तेव्हा त्यांनी मनःपूर्वक विनंति केली. ते म्हणाले, "तू त्याच्यासाठी हे करावेस कारण तो त्या योग्यतेचा

आहे. ⁵कारण तो आमच्या लोकांवर प्रेम करतो, त्याने आमचे सभारस्थान आम्हांला बांधून दिले.”

⁶म्हणून येशू त्यांच्याबरोबर गेला. तो घरापासून दूर नव्हता, तोच शताधिपतीने मित्रांना असे सांगण्यासाठी पाठविले की, “प्रभु, आपण त्रास करून घेऊ नका. कारण आपण माझ्या घरी यावे इतकी माझी योग्यता नाही. ⁷यासाठीच मी स्वतः आपणाकडे येऊ नये असा विचार केला होता. परंतु तुम्ही फक्त शब्द बोला, म्हणजे माझा चाकर बरा होईल. ⁸कारण मीही ताबेदार असून माझ्या अधिपत्याखाली शिपाई आहेत. मी एखाद्याला ‘जा’ असे म्हणतो, आणि तो जातो. दुसऱ्याला ‘ये’ म्हणतो आणि तो येतो. मी माझ्या गुलामाला म्हणतो, ‘हे कर!’ आणि तो ते करतो.”

⁹जेव्हा येशूने हे ऐकले तेव्हा त्याला त्याच्याविषयी (शताधिपतीविषयी) आश्चर्य वाटले. तो त्याच्यामागे येणाऱ्या जमावाकडे वळून म्हणाला, “मी तुम्हांला सांगतो, असा विश्वास मला इझ्राएलत देखील आढळला नाही.”

¹⁰ज्यांना पाठविले होते, ते घराकडे परतले, तेव्हा त्यांना आढळून आले की, तो सेवक बरा झाला आहे.

येशू एका मेलेल्या माणसाला जिवंत करतो

¹¹नंतर असे झाले की, येशू नाईन नावाच्या गावाला गेला. त्याच्याबरोबर त्याचे शिष्य व मोठा समुदाय होता.

¹²तो गावाच्या वेशीजवळ आला असता, एका मेलेल्या माणसाला अंत्यविधीकरिता नेले जात होते. तो त्याच्या आईचा एकुलता एक मुलगा होता. आणि ती विधवा होती. आणि गावातील बरेच लोक तिच्याबरोबर होते. ¹³जेव्हा प्रभूने तिला पाहिले, त्याला तिची अनुकंपा वाटली व तो तिला म्हणाला, “रडू नकोस.” ¹⁴नंतर तो पुढे तिरडीजवळ गेला व तिला स्पर्श केला. जे लोक तिरडी वाहून नेत होते, ते थांबले. ¹⁵तेव्हा येशू म्हणाला, “तरुणा, मी तुला सांगतो, उठ!” आणि तो मृत मनुष्य उठून बसला व बोलू लागला. मग येशूने त्याला त्याच्या आईकडे दिले.

¹⁶ते सर्व भयचकित झाले, त्यांनी देवाचे गौरव केले; ते म्हणाले, “आमच्यामध्ये एक महान संदेष्टा प्रगट झाला आहे.” आणि म्हणाले, “देव त्याच्या लोकांना मदत करण्यास आला आहे.!”

¹⁷येशूविषयीची ही बातमी सर्व यहूदीयात आणि सभोवतालच्या परिसरात पसरली.

योहान प्रश्न विचारतो

(मत्थ 11:2-19)

¹⁸योहानाच्या शिष्यांनी योहानाला जाऊन हे सर्व सांगितले, नंतर योहानाने आपल्या दोन शिष्यांना बोलविले ¹⁹आणि त्याने त्यांना प्रभूकडे हे विचारण्यासाठी पाठविले की, “जो येणारा तो तूच आहेस की, आम्ही दुसऱ्या

कोणाची तरी अपेक्षा करावी?” ²⁰जेव्हा लोक त्याच्याकडे आले, ते म्हणाले, “बाप्तिस्मा करणाऱ्या योहानाने आम्हांला तुमच्याकडे हे विचारण्यास पाठविले आहे की, ‘जो येणारा तो तूच आहेस की आम्ही दुसऱ्या कोणाची अपेक्षा करावी?’”

²¹त्यावेळी येशूने अनेक लोकांचे रोग, आजार बरे केले, पुष्कळंमधील भुते काढली, आंधळ्यांना दृष्टी दिली. ²²येशूने त्यांना उत्तर दिले, “जा आणि तुम्ही जे ऐकले व पाहिले आहे ते योहानाला सांगा: आंधळे पाहतात, लंगडे चालतात, कुष्ठरोगी शुद्ध होतात, बहिरे ऐकतात, मेलेले जिवंत केले जातात आणि गरीब लोक सुवार्ता ऐकतात. ²³जो मला अनमान न करता स्वीकारतो, तो धन्य.” ²⁴योहानाचे निरोपे गेल्यावर येशू समुदायाबरोबर योहानाविषयी बोलू लागला: “वाळवंटात तुम्ही काय पाहण्यासाठी गेला होता? वाऱ्याने वाकलेला बोरू? ²⁵नाही, मग काय पाहण्यासाठी तुम्ही गेला होता? कपडे घातलेला मनुष्य? नाही. तलम कपडे घालणारे आणि ऐषारामात राहणारे लोक राजवाड्यात राहतात. ²⁶पण तुम्ही बाहेर काय पाहण्यासाठी गेला होता? संदेष्टा? होय, मी तुम्हांला सांगतो, तुम्ही संदेष्ट्यापेक्षा काही तरी अधिक पाहिले आहे! ²⁷हाच तो ज्याच्याविषयी पवित्र शास्त्रात लिहिले आहे,

‘पाहा, मी माझ्या संदेशवाहकाला माझ्यापुढे पाठवीत आहे. तो तुमच्यापुढे मार्ग तयार करील.’ मलाखी. 3:1

²⁸मी तुम्हांला सांगतो, जे स्त्रियांपासून जन्मले त्यात योहानापेक्षा कोणीही श्रेष्ठ नाही. तरीही देवाच्या राज्यातील अगदी सामान्य माणूस सुद्धा त्याच्यापेक्षा श्रेष्ठ आहे.

²⁹जेव्हा लोकांनी हे ऐकले, तेव्हा त्यांनी मान्य केले की, देवाची शिकवण चांगली आहे. जकातदारसुद्धा सहमत झाले. या लोकांना योहानाने अगोदरच बाप्तिस्मा दिला होता. ³⁰पण परूशी व नियमाशास्त्राच्या शिक्षकांनी देवाची त्यांच्याविषयी असलेली योजना नाकारली. त्यांनी योहानाला त्यांचा बाप्तिस्मा करू दिला नाही.

³¹मग मी या पिढीची कोणाशी तुलना करू? ते कोणासारखे आहेत? ³²ते उनाड मुलांसारखे आहेत, ते बाजारात बसतात, ते एकमेकाला म्हणतात,

‘आम्ही तुमच्यासाठी पावा वाजविला पण तुम्ही नाचला नाही. आम्ही तुमच्यासाठी शोकगीत गाईले पण तुम्ही रडला नाही.’

³³बाप्तिस्मा करणारा योहान हा भाकर किंवा द्राक्षारस खात किंवा पीत आला नाही. पण तुम्ही म्हणता, ‘त्याला भूत लागले आहे.’ ³⁴मनुष्याचा पुत्र खात पीत आला आणि तुम्ही म्हणता; ‘पाहा, तो खादाड, मद्यपी, जकातदारांचा

आणि पाप्यांचा मित्र आहे.' ³⁵ज्ञान तेव्हा योग्य ठरते, जेव्हा त्याचा वापर केल्याने झालेल्या गोष्टी योग्य असतात."

शिमोन परुशी

³⁶कोणा एका परुश्याने येशूला त्याच्याबरोबर जेवणाचे आमंत्रण दिले, म्हणून तो परुश्याच्या घरी गेला व मेजासभोवती आपल्या जागेवर बसला. ³⁷तेथे त्या गावात एक स्त्री होती. ती पापी होती. जेव्हा तिला समजले की. येशू परुश्याच्या घरी जेवत आहे, तेव्हा तिने सुगंधी तेलाचे एक अलाबास्त्र भांडे आणले. ³⁸ती त्याच्या पाठीमागे पायाशी उभी राहून रडत होती. ती आपल्या आसवांनी त्याचे पाय भिजवू लागली. नंतर तिने ते आपल्या केसांनी पुसले, त्याच्या पायाचे मुके घेतले व त्यावर सुगंधी तेल ओतले. ³⁹ज्या परुश्याने हे आमंत्रण दिले होते त्याने ते पाहिले आणि तो स्वतःशी म्हणाला, "जर हा मनुष्य संदेष्टा असता, तर ही कोण व कशा प्रकारची स्त्री आपल्या पायाला स्पर्श करीत आहे, हे त्याला कळले असते!"

⁴⁰येशू त्याला म्हणाला, "शिमोना, मला तुला काही सांगायचे आहे." त्याने उत्तर दिले, "सांगा गुरुजी."

⁴¹येशू म्हणाला, "एका सावकाराचे दोन कर्जदार होते. एकाकडे पाचशे चांदीची नाणी आणि दुसऱ्याकडे पन्नास चांदीची नाणी असे कर्ज होते. ⁴²ते कर्ज फेडू शकत नसल्याने सावकाराने दोघांचीही कर्जे माफ केली. आता त्यांच्यापैकी कोण त्याच्यावर अधिक प्रेम करील?"

⁴³शिमोनाने उत्तर दिले, "मला वाटते, ज्याचे कर्ज जास्त होते तो."

येशू त्याला म्हणाला, "तू बरोबर ओळखलेस." ⁴⁴तो स्त्रीकडे वळून शिमोनाला म्हणाला, "तू ही स्त्री पाहतोस काय? मी तुझ्या घरी आलो तेव्हा माझे पाय धुण्यास तू मला पाणी दिले नाहीस. परंतु हिने माझे पाय अश्रूंनी ओले केले. ते तिने केसांनी पुसले. ⁴⁵तू मला साधे शुभेच्छालिंगन सुध्दा दिले नाहीस, पण मी आत आल्यापासून तिने माझ्या पायाचे मुके घेण्याचे थांबवले नाही. ⁴⁶तू माझ्या डोक्याला तेल लावले नाही, परंतु तिने माझ्या पायावर सुगंधी तेल ओतले. ⁴⁷यासाठी मी तुला सांगतो की तिच्या अनेक पापांची क्षमा झाली आहे. हे स्पष्ट आहे कारण तिने विपुल प्रेम दाखविले आहे. परंतु ज्याला कमी माफ केले आहे तो कमी प्रेम करतो."

⁴⁸तेव्हा तो तिला म्हणाला, "तुझ्या पापांची क्षमा झाली आहे." ⁴⁹नंतर ते त्यांच्याबरोबर जेवत होते ते स्वतःशीच म्हणू लागले, "हा कोण आहे, जो पापांचीसुद्धा क्षमा करतो?"

⁵⁰पण तो स्त्रीला म्हणाला, "तुझ्या विश्वासाने तुला वाचविले आहे. शांतीने जा."

येशूबरोबरचे लोक

८ यानंतर असे झाले की, येशू सर्व गावांतून आणि खेड्यांमधून उपदेश करीत व देवाच्या राज्यासंबंधीची

सुवार्ता सांगत जात होता. आणि बारा प्रेषित त्याच्याबरोबर होते. ²ज्यांच्यामधून भुते काढली होती व ज्यांना आजारातून बरे केले होते अशा काही स्त्रियाही त्याच्याबरोबर होत्या: मरीया जिला मगदालिया म्हणत, तिच्यातून सात भुते बाहेर पडली होती. ³हेरोदाच्या घराचा कारभारी खुजा याची पत्नी योहान्ना, सूसान्ना आणि इतर अनेक स्त्रिया होत्या. या स्त्रिया त्यांच्याकडे जे होते, म्हणजे त्यांच्या उत्पन्नातून येशू व त्याच्या शिष्यांना देत असत.

पेरणी करणाऱ्याची बोधकथा

(मत्थ 13:1-17, मार्क 4:1-12)

⁴जेव्हा मोठा जनसमुदाय जमत असे व प्रत्येक गावातून लोक त्याच्याकडे येत असत, तेव्हा येशू बोधकथांचा उपयोग करून बोलत असे:

⁵"एक शेतकरी आपले बी पेरायला गेला. तो पेरत असताना काही बी रस्त्यावर पडले व ते तुडविले गेले. आकाशातील पक्ष्यांनी ते खाऊन टाकले. ⁶काही बी खडकाळ जमिनीवर पडले आणि उगवल्यावर वाळून गेले कारण त्यात ओलावा नव्हता. ⁷काही बी काटेरी झुडुपात पडले. काटेरी झुडुपे त्याच्याबरोबर वाढली व त्याची वाढ खुंटविली. ⁸काही बी चांगल्या जमिनीवर पडले. ते उगवले, वाढले व जे पेरले होते त्यापेक्षा शंभर पट पीक जास्त आले." या बोधकथा सांगत असता तो मोठ्याने म्हणाला,

"ज्याला ऐकण्यास कान आहेत, त्याने ऐकावे!"

⁹त्याच्या शिष्यांनी या बोधकथेचा अर्थ काय असे विचारले. ¹⁰म्हणून तो म्हणाला, "तुम्हांला देवाच्या राज्याची रहस्ये जाणून घेण्याचा अधिकार दिलेला आहे. पण इतरांच्यासाठी ते बोधकथेमध्ये दिले आहे.

'यासाठी की, जरी ते पाहत असले, तरी त्यांना दिसू नये आणि ऐकत असले तरी त्यांना समजू नये.' यशया 6:9

येशू बियाच्या बोधकथेचे स्पष्टीकरण करतो

(मत्थ 13:18-23, मार्क 4:13-20)

¹¹"बोधकथांचा अर्थ पुढीलप्रमाणे आहे. बी हे देवाचा संदेश आहे. ¹²आणि जे बी वाटेवर पडले ते जे ऐकतात त्याचे दर्शक आहेत. नंतर सैतान येतो आणि त्यांच्या हृदयातील बी घेऊन जातो, यासाठी की त्यांनी विश्वास ठेवू नये व त्यांचे तारण होऊ नये. ¹³जे बी खडकावर पडते ते असे आहे की, ते ऐकतात आणि आनंदाने संदेश ग्रहण करतात. पण त्यांना मूळ नसते. ते काही वेळ विश्वास ठेवतात पण परीक्षेच्या वेळी देवापासून दूर जातात. ¹⁴जे बी काटेरी झुडुपात पडलेले असते ते दर्शविते की, ते ऐकतात परंतु आपल्या मार्गाने जात असता काळजी, श्रीमंती, जीवनातील सुखे यांनी ते खुंटविले जाते. ते पक्व फळ देत नाही. ¹⁵चांगल्या जमिनीतील बी दर्शविते की, ते चांगल्या

व प्रामाणिक अंतःकरणाचे आहेत ते वचन ऐकतात. ग्रहण करतात व धीराने फळ देतात.

तुमच्या समजबुद्धीचा उपयोग करा

(मत्थ ४:२१-२५)

^{१६}“कोणीही दिवा लावून तो भांड्याने झाकून ठेवीत नाही, किंवा खाटेखाली ठेवीत नाहीत, तर तो दिवटणीवर ठेवतात, यासाठी की जे आत येतात त्यांना प्रकाश दिसावा. ^{१७}लक्षात ठेवा, असे काहीही लपविलेले नाही, जे उघड होणार नाही. प्रत्येक रहस्य सर्वांना सांगितले जाईल आणि ते प्रकाशात येईल. ^{१८}म्हणून तुम्ही कसे ऐकता याविषयी काळजी घ्या कारण ज्याच्याजवळ आहे त्याला अधिक दिले जाईल आणि ज्याच्याजवळ नाही, त्याच्याकडे जे आहे असे वाटते तेदेखील काढून घेतले जाईल”.

येशूचे शिष्य हेच त्याचे खरे कुटुंब

(मत्थ १२:४६-५०; मार्क ३:३१-३५)

^{१९}येशूची आई व त्याचे भाऊ त्याच्याकडे आले. पण गर्दीमुळे त्यांना त्याच्याजवळ जाता येईना. ^{२०}म्हणून त्याला असे सांगण्यात आले की, “तुझी आई व तुझे भाऊ बाहेर उभे आहेत, त्यांना तुला भेटायचे आहे.”

^{२१}पण त्याने त्यांना उत्तर दिले, “जे देवाचे वचन ऐकतात व त्याप्रमाणे करतात तेच माझी आई व माझे भाऊ आहेत.”

शिष्य येशूचे सामर्थ्य पाहतात

(मत्थ ८:२३-२७; मार्क ४:३५-४१)

^{२२}त्या दिवसात एकदा असे झाले की, येशू त्याच्या शिष्यांसह नावेत बसला. आणि तो त्यांना म्हणाला, “आपण सरोवराच्या पलीकडच्या बाजूला जाऊ या.”

^{२३}आणि ते निघाले. ते जात असता येशू झोपी गेला. सरोवरावर तुफान वादळी वारे सुरू झाले व नावेत पाणी जाऊ लागले. ते अतिथोकादायक स्थितीत सापडले. ^{२४}म्हणून त्यांनी त्याला उठविले, ते त्याला म्हणाले, “गुरुजी, गुरुजी, आपण बुडत आहोत!”

मग तो उठला. त्याने वारा व लाटा यांना दटाविले. ते थांबले. व सर्वत्र शांतता पसरली. ^{२५}येशू त्यांना म्हणाला, “तुमचा विश्वास कोठे आहे?” पण ते भयचकित आणि विस्मित झाले व एकमेकांना म्हणाले, “हा आहे तरी कोण? कारण तो वारा आणि लाटा यांनाही आज्ञा करतो आणि ते त्याचे ऐकतात?”

भुते अंगात असलेला माणूस

(मत्थ ८:२८-३४; मार्क ५:१-२०)

^{२६}नंतर ते गालील सरोवरापलीकडील गरसेकरांच्या प्रदेशात गेले. ^{२७}जेव्हा तो किनाऱ्यावर उतरला, तेव्हा नगरातला एक मनुष्य त्याला भेटला. त्या माणसामध्ये अनेक भुते होती. बराच काळपर्यंत त्याने कपडे घातले

नव्हते व तो घरातही राहिला नव्हता. तो कबरांमध्ये राहत होता. ^{२८}जेव्हा त्याने येशूला पाहिले, तेव्हा तो मोठ्याने ओरडला व त्याच्यापुढे पडला. तो मोठ्या आवाजात म्हणाला, “येशू, सर्वोच्च देवाच्या पुत्रा, तुला माझ्यापासून काय पाहिजे? मी तुला विनंति करतो की, मला त्रास देऊ नको.” ^{२९}तो असे म्हणाला कारण येशूने भुताला त्याच्यातून बाहेर येण्याची आज्ञा केली होती. कारण त्याने त्याला पुष्कळ वेळा धरले होते. त्याला त्यावेळी साखळ्यांनी बांधले होते. पायात बेड्या होत्या व त्याला पहान्यात ठेवले होते परंतु तो नेहमी साखळ्या तोडीत असे व भुते त्याला एकांतात घेऊन जात असत.

^{३०}येशूने त्याला विचारले, “तुझे नाव काय आहे?”

तो म्हणाला, “सैन्च.” कारण त्याच्यात अनेक भुते शिरली होती. ^{३१}भुतांनी येशूला विनवणी केली की, आम्हांला अनंतकाळच्या अंधारात * जाण्याची आज्ञा करू नको.

^{३२}डोंगराच्या कडेला डुकरांचा एक मोठा कळप चरत होता. भुतांनी त्याला विनंति केली, “आम्हांला त्या डुकरांच्या मध्ये जाऊ दे.” आणि येशूने त्यांना तसे करण्याची परवानगी दिली. ^{३३}मग भुते त्या मनुष्यातून बाहेर आली आणि डुकरात शिरली. नंतर डुकरांचा कळप सरोवराकडे जोरात पळाला आणि तो सारा कळप सरोवरात बुडून मेला. ^{३४}जेव्हा डुकरांचा कळप राखणाऱ्यांनी हे पाहिले, तेव्हा ते दूर पळले व त्यांनी नगरात व त्या प्रदेशात हे वर्तमान सांगितले. ^{३५}काय झाले हे पाहण्यासाठी लोक बाहेर आले. ते येशूकडे आले आणि त्यांनी ज्या माणसाच्या अंगातून भुते निघाली होती, त्याला येशूच्या पायाजवळ बसलेला त्यांनी पाहिले. त्याने नीट कपडे घातले होते व तो पूर्ण शुद्धीवर होता. या घटनेचे त्यांना भय वाटले. ^{३६}ज्यांनी हे पाहिले त्यांनी तो भूत लागलेला मनुष्य कसा बरा झाला हे त्यांना सांगितले. ^{३७}तेव्हा गरसेकर प्रदेशातील सर्व लोकांनी येशूला त्यांना सोडून जाण्यास सांगितले. कारण ते सर्व फार घाबरले होते. मग येशू नावेत बसून परत गेला. ^{३८}ज्याच्या अंगातून भुते निघाली होती तो त्याच्याबरोबर जाण्यासाठी विनवणी करू लागला. पण येशूने त्याला परत जायला सांगितले आणि म्हणाला, ^{३९}“घरी जा आणि देवाने तुझ्यासाठी जे केले आहे ते सांग.” तेव्हा तो मनुष्य गेला आणि येशूने त्याच्यासाठी जे काही केले ते नगरातील सर्व लोकांना त्याने सांगितले.

येशू मेलेल्या मुलीला जिवंत करतो

व आजारी स्त्रीला बरे करतो

(मत्थ ९:१८-२६; मार्क ५:२१-४३)

^{४०}नंतर जेव्हा येशू परत आला तेव्हा लोकांनी त्याचे स्वागत केले, कारण ते सर्व त्याची वाट पाहत होते.

अनंतकाळच्या अंधारात ज्याचा अंत (ठाव) लागत नाही असा खड्डा.

⁴¹त्याचवेळी याईर नावाचा एक मनुष्य आला. तेथील सभास्थानाचा तो अधिकारी होता. त्याने येशूच्या पाया पडून त्याला आपल्या घरी येण्याची विनंति केली. ⁴²कारण त्याला बारा वर्षांची एक मुलगी होती आणि ती मरावयास टेकली होती.

येशू जात असता लोकांची गर्दी झाली होती व तो चेंगरला जात होता. ⁴³आणि एक स्त्री तेथे होती. तिला बारा वर्षे रक्तस्राव होत होता. तिच्याकडे जे काही पैसे होते ते सर्व तिने वेष्टासाठी खर्च केले पण कोणीही तिला बरे करू शकले नाही. ⁴⁴ती त्याच्या मागोमाग आली. व तिने त्याच्या वस्त्राच्या ठोकाला स्पर्श केला आणि ताबडतोब तिचा रक्तस्राव थांबला. ⁴⁵मग येशू म्हणाला, “मला कोणी स्पर्श केला?”

ते सर्व जण नाकारीत असताना पेत्र म्हणाला, “सर्व जण आपल्याभोवती गर्दी करीत आहेत आणि तुम्हांला चेंगरीत आहेत.”

⁴⁶परंतु येशू म्हणाला, “कोणी तरी मला स्पर्श केला आहे. कारण मला माहीत आहे की, माझ्यातून शक्ति निघाली आहे.” ⁴⁷आपण येशूच्या नजरेतून सुटू शकणार नाही हे जेव्हा त्या स्त्रीने पाहिले तेव्हा ती थरथर कांपत आली आणि त्याच्या पाया पडली. तेथे तिने सर्व लोकांसमोर आपण त्याला का स्पर्श केला व आपण कसे बरे झालो ते सांगितले. ⁴⁸तेव्हा तो तिला म्हणाला, “मुली, तुझ्या विश्वासाने तुला बरे केले आहे. शांतीने जा.”

⁴⁹तो हे बोलत असतानाच कोणी तरी सभास्थानाच्या अधिकाऱ्याच्या घरून आले आणि म्हणाले, “तुमची मुलगी मरण पावली आहे. आता गुरुजींना त्रास देऊ नका.”

⁵⁰येशूने हे ऐकले व तो सभास्थानाच्या अधिकाऱ्याला म्हणाला, “भिऊ नको, फक्त विश्वास ठेव आणि ती मरणातून वाचविली जाईल.”

⁵¹जेव्हा येशू त्या घरी आला, त्याने आपणाबरोबर पेत्र, योहान, याकोब आणि मुलीचे आईवडील यांच्याशिवाय कोणालाही आत येऊ दिले नाही. ⁵²सर्व लोक तिच्यासाठी रडत होते. येशू म्हणाला, “रडणे थांबवा, ती मेलेली नाही, ती झोपेत आहे.”

⁵³पण ते त्याला हसले. कारण त्यांना माहीत होते की ती मेली आहे. ⁵⁴परंतु त्याने तिचा हात धरला आणि मोठ्याने म्हणाला, “मुली, उठ!” ⁵⁵मग, तेव्हा तिचा आत्मा पुन्हा आला आणि ती लगेच उभी राहिली. नंतर त्याने तिला खाण्यास देण्याची आज्ञा केली. ⁵⁶तेव्हा तिचे आईवडील आश्चर्याने थरथर झाले, परंतु जे घडले त्याबद्दल कोणालाही सांगू नका अशी त्याने त्यांना आज्ञा केली.

येशू बारा प्रेषितांना कामगिरीवर पाठवितो

(मत्थ 10:5-15; मार्क 6:7-13)

9 येशूने बारा शिष्यांना एकत्र बोलाविले, आणि त्याने त्यांना सर्व भुतांवर सामर्थ्य व अधिकार दिला. आणि

त्यांना त्याने रोग बरे करण्याचे सामर्थ्य दिले. ²नंतर त्याने त्यांना देवाच्या राज्याची घोषणा करण्यास व रोग्यांना बरे करण्यास पाठविले.

³तो त्यांना म्हणाला, “तुमच्या प्रवासासाठी बरोबर काठी, पिशवी, भाकरी, चांदीची नाणी, दोन-दोन अंगरखे असे काहीही घेऊ नका. ⁴आणि ज्या घरात तुम्ही जाल त्या घरातच तुम्ही राहा. व दुसऱ्या गावाला जाताना ते घर सोडा. ⁵जेथे लोक तुमचे स्वागत करणार नाहीत, तेथे गाव सोडताना त्यांच्याविरुद्ध साक्ष म्हणून आपल्या पायावरील धूळ झटकून टाका.”

⁶ते निघाल्यानंतर सर्व गावातून सुवार्ता सांगत व लोकांचे रोग बरे करीत गेले.

हेरोदाचा येशूविषयी गोंधळ होतो

(मत्थ 14:1-12, मार्क 6:14-29)

⁷जेव्हा हेरोद राज्यपालाने जे सर्व काही घडत होते त्याविषयी ऐकले, तेव्हा तो घोटाळ्यात पडला. कारण काही जणांनी असे म्हटले की, “योहान मेलेल्यांतून उठविला गेला आहे.” ⁸इतर काही जण असे म्हणत होते की, “एलीया पुन्हा आला आहे.” इतर काही जणांनी असे सांगितले की, “फार पूर्वीच्या संदेष्ट्यांपैकी एक जण मेलेल्यांतून पुन्हा जिवंत झाला आहे.”

⁹परंतु हेरोद म्हणाला, “मी योहानाचा शिरच्छेद केला आहे, मग ज्याच्याविषयी अशा गोष्टी ऐकत आहे, तो कोण आहे?” म्हणून हेरोदाने येशूला पाहण्याचा प्रयत्न केला.

येशू पाच हजारपेक्षा अधिक लोकांना जेवू घालतो

(मत्थ 14:13-21; मार्क 6:30-44; योहान 6:1-14)

¹⁰शिष्य परत आले तेव्हा त्यांनी येशूला आपण केलेल्या सर्व गोष्टी सांगितल्या. नंतर येशू त्यांना घेऊन बेथसेदा नावाच्या नगरास गुप्तपणे गेला. ¹¹पण लोकसमुदायाला हे कळले व ते त्याच्यामागे गेले. त्याने त्यांचे स्वागत केले आणि त्यांना स्वर्गाराज्याविषयी सांगितले. ज्यांना बरे होण्याची आवश्यकता होती, त्यांना त्याने बरे केले.

¹²दिवस मावळत असता प्रेषित त्याच्याकडे आले आणि म्हणाले, “लोकांना जाऊ द्या. म्हणजे ते आजूबाजूच्या शेतात आणि खेड्यात जातील व त्यांना खावयाला व राहण्यास मिळण्याची शक्यता आहे का ते पाहतील. कारण आपण दूर ठिकाणी आहोत.”

¹³पण तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही त्यांना काही खावयास द्या.”

ते म्हणाले, “आम्ही जाऊन या सर्व लोकांसाठी अन्न विकत घ्यावे असे तुम्हांला वाटते काय? आमच्याजवळ फक्त पाच भाकरी आणि दोन मासे याशिवाय काही नाही.”

¹⁴तेथे ते सुमारे पाच हजार पुरुष होते. परंतु तो आपल्या शिष्यांस म्हणाला, “त्यांना सुमारे पन्नासच्या गटाने बसवा.”

^{१५}त्यांनी तसे केले व सर्वांना खाली बसविले. ^{१६}नंतर त्याने पाच भाकरी व दोन मासे घेतले, मग स्वर्गाकडे बघून त्याने भाकरी व मासे याबद्दल देवाचे उपकार मानले. त्याचे तुकडे केले. नंतर लोकांना वाढण्यासाठी शिष्यांना दिले. ^{१७}लोक जेवले व सर्व तृप्त झाले. आणि जेवून झाल्यानंतर उरलेले गोळा करण्यात आले तेव्हा त्या तुकड्यांच्या बारा टोपल्या भरल्या.

येशू हा ख्रिस्त आहे

(मत्थ १६:१३-१९; मार्क ८:२७-२९)

^{१८}मग असे झाले की एकदा येशू एकटाच प्रार्थना करीत असताना, त्याचे शिष्य त्याच्याबरोबर होते. त्याने त्यांना विचारले, "मी कोण आहे याबद्दल लोक काय म्हणतात?"

^{१९}ते म्हणाले, "बापतिस्मा करणारा योहान, इतर काही एलीया आणि काहीजण म्हणतात की, फार पूर्वी होऊन गेलेल्या संदेष्ट्यांपैकी कोणी तरी उठला आहे."

^{२०}तो त्यांना म्हणाला, "तुम्ही मला कोण म्हणून म्हणता?" पेत्राने उत्तर दिले, "देवाचा ख्रिस्त."

^{२१}तेव्हा ताकीद देऊन त्याने त्यांना सूचना दिली की, हे कोणालाही सांगू नका. ^{२२}येशू म्हणाला, "मनुष्याच्या पुत्राला पुष्कळ दुःख सोसणे आवश्यक आहे, आणि वडिलांनी, मुख्य याजकांनी, नियमशास्त्राचे शिक्षक यांनी नाकारावे व त्यांच्याकडून मारले जावे व पुन्हा तिसऱ्या दिवशी उठावे हे आवश्यक आहे."

^{२३}नंतर तो त्या सर्वांना म्हणाला, "जर कोणा व्यक्तीला माझ्या मागे यायचे असेल तर त्याने स्वतःला नाकारले पाहिजे. व दररोज स्वतःचा वधस्तंभ उचलून माझ्या मागे आले पाहिजे. ^{२४}जो कोणी स्वतःचा जीव वाचवू पाहतो, तो त्याला मुकेल, पण जो कोणी माझ्यासाठी जिवाला मुकेल तो त्याला वाचवील. ^{२५}कोणी सर्व जग मिळविले परंतु स्वतःचा नाश करून घेतला किंवा स्वतःला गमाविले तर त्याला काय लाभ? ^{२६}जो कोणी माझी व माझ्या वचनांची लाज धरतो तर मनुष्याचा पुत्र जेव्हा त्याच्या वैभवाने, पित्याच्या आणि पवित्र दूतांच्या गौरवाने येईल तेव्हा तोही त्याची लाज धरील. ^{२७}परंतु मी तुम्हांला खरे सांगतो येथे उभे राहिलेल्यांमध्ये असे काही आहेत की, स्वर्गाचे राज्य पाहिल्याशिवाय त्यांना मरणाचा अनुभव येणारच नाही."

मोशे, एलीया आणि ख्रिस्त

(मत्थ १७:१-८; मार्क ९:२-८)

^{२८}मग असे झाले की, तो असे बोलल्यावर साधारणपणे आठ दिवसांनंतर, आपल्याबरोबर पेत्र, योहान व याकोब यांना घेऊन डोंगरावर प्रार्थना करण्यास गेला. ^{२९}मग असे घडले की, तो प्रार्थना करीत असताना त्याच्या चेहऱ्याचे रूप पालटले व त्याचे कपडे डोळे दिपविण्याएवढे पांढरेशुभ्र झाले. ^{३०}आणि तेथे दोघे जण त्याच्याबरोबर बोलत होते. ते एलीया व मोशे होते. ते गौरवामध्ये प्रगट झाले होते,

^{३१}आणि ते येशूच्या मरणाविषयी, जे तो यरुशलैममध्ये पूर्ण करणार होता, त्याविषयी बोलत होते. ^{३२}पण पेत्र व त्याच्याबरोबर असलेले सर्व झोपी गेले होते, जेव्हा ते जागे झाले, त्यांनी येशूचे गौरव पाहिले, आणि दोन मनुष्यांना त्याच्याबरोबर उभे असलेले पाहिले. ^{३३}मग असे झाले की, ते दोघे जण येशूपासून विभक्त होत असताना, पेत्र येशूला म्हणाला, "गुरुजी, आम्ही येथे आहोत ते चांगले झाले. आपण तीन मंडप तयार करू या, एक तुमच्यासाठी, एक मोशेसाठी व एक एलीयासाठी." (तो काय बोलत होता हे त्याचे त्याला कळत नव्हते.)

^{३४}पण तो या गोष्टी सांगत असता एक मेघ खाली आला आणि त्याने छायेने त्यांना झाकून टाकले. त्यांनी मेघामध्ये प्रवेश केल्यानंतर ते घाबरले. ^{३५}आणि त्यांना वेढलेल्या दगातून एक वाणी ऐकू आली; ती म्हणाली, "हा माझा पुत्र आहे; तो माझा निवडलेला आहे. त्याचे ऐका."

^{३६}जेव्हा वाणी झाली तेव्हा येशू एकटाच तेथे होता. आणि याविषयी ते गप्प राहिले. त्यांनी त्यावेळी जे काही पाहिले होते त्याविषयी कोणालाही काही सांगितले नाही.

येशू भूतप्रस्त मुलाला बरे करतो

(मत्थ १७:१४-१८; मार्क ९:१४-२७)

^{३७}नंतर दुसऱ्या दिवशी असे झाले की, जेव्हा ते डोंगरावरून खाली आले तेव्हा मोठा जमाव येशूला भेटण्यासाठी आला. ^{३८}आणि त्याचवेळी जमावातील एक मनुष्य मोठ्याने ओरडून म्हणाला, "गुरुजी, मी तुम्हांला विनंति करतो, माझ्या मुलाकडे पाहा, कारण तो माझा एकुलता एक मुलगा आहे. ^{३९}एकाएकी त्याला अशुद्ध आत्मा धरतो व तो अचानक किंचाळतो, आणि तो त्याला झटके देईपर्यंत पिळतो, त्यामुळे त्याच्या तोंडाला फेस येतो, तो त्याला सोडीत नाही व त्याला गलितगात्र करतो. ^{४०}मी तुमच्या शिष्यांना तो अशुद्ध आत्मा काढण्याची विनंति केली, पण त्यांना ते शक्य झाले नाही."

^{४१}"येशू म्हणाला अहो, अविश्वासू व चुकलेल्या लोकांनो! मी तुमच्याबरोबर किती काळ राहू व किती काळ तुमचे सोसू? त्या मुलाला इकडे आणा." ^{४२}परंतु तो येत असतानाच भुताने त्याला पाडले आणि पिळवटले. येशूने अशुद्ध आत्म्याला धमकावले. त्याने मुलाला बरे केले आणि त्याला त्याच्या वडिलांजवळ परत दिले. ^{४३}देवाचा महिमा पाहून ते सर्व फार आश्चर्यचकित झाले.

येशू त्याच्या मरणाविषयी सांगतो

(मत्थ १७:२२-२३; मार्क ९:३०-३२)

पण सर्व लोक येशूने जे केले त्याविषयी आश्चर्य व्यक्त करीत असताना, तो त्याच्या शिष्यांना म्हणाला.

^{४४}"मी तुमच्याजवळ ज्या गोष्टी सांगतो त्याकडे काळजीपूर्वक लक्ष द्या. मनुष्याच्या पुत्राला लोकांच्या हाती देण्यात येईल." ^{४५}पण शिष्यांना त्याचे बोलणे समजले

नाही. ते त्यांच्यापासून लपवून ठेवण्यात आले होते. यासाठी की ते त्यांना समजू नये. आणि या बोलण्याविषयी त्याला विचारण्याची त्यांना भीति वाटत होती.

अति महत्वाची व्यक्ति

(मत्थ 18:1-5; मार्क 9:33-37)

⁴⁶आपणांमध्ये सर्वांत मोठा कोण असा शिष्यांमध्ये वाद सुरू झाला. ⁴⁷पण येशूला त्यांच्या मनातले विचार समजले, तेव्हा त्याने एका लहान बालकाला घेतले व त्याच्याजवळ त्याला उभे केले. ⁴⁸येशू त्यांना म्हणाला, “जो कोणी ह्या लहान बालकाला माझ्या नावाने स्वीकारतो तो मला स्वीकारतो आणि जो मला स्वीकारतो तो ज्याने मला पाठविले त्याला स्वीकारतो. कारण जो कोणी तुम्हा मध्ये सर्वांत लहान बनेल तो सर्वांत मोठा आहे.”

जी व्यक्ति तुमच्याविरुद्ध नाही ती तुम्हांला अनुकूल आहे (मार्क 9:38-40)

⁴⁹परंतु योहानाने उत्तर दिले, “गुरुजी, आम्ही कोणाला तरी तुमच्या नावाने भुते काढताना पाहिले, व आम्ही त्याला मना केले, कारण आम्ही जे तुम्हांला अनुसरतो त्यापैकी तो नाही.” ⁵⁰परंतु येशू योहानाला म्हणाला, “त्याला मना करू नका, कारण जो तुमच्याविरुद्ध नाही तो तुम्हांला अनुकूल आहे.”

शोमरोननगर

⁵¹आता असे घडले की, जेव्हा त्याला स्वर्गात घेण्याची वेळ आली, त्याने यरुशलेमाला जाण्याचे ठरविले. ⁵²त्याने आपणांपुढे निरोपे पाठविले. ते गेले आणि येशूच्या येण्याविषयीच्या तयारीसाठी एका शोमरोनी खेड्यात गेले. ⁵³पण शोमरोन्यांनी येशूचा स्वीकार केला नाही, कारण तो यरुशलेमाकडे निघाला होता.

⁵⁴जेव्हा याकोब व योहान या शिष्यांनी पाहिले, तेव्हा ते म्हणाले, “प्रभु, स्वर्गातील अग्नीने येऊन त्यांचा नाश करावा यासाठी आम्ही आज्ञा करावी असे तुला वाटते काय?”

⁵⁵तेव्हा त्याने वळून त्यांना धमकावले. ⁵⁶आणि ते दुसऱ्या खेड्यात निघून गेले.

येशूला अनुसरणे

(मत्थ 8:19-22)

⁵⁷ते रस्त्याने चालत जात असता कोणी तरी त्याला म्हणाले, “तू जेथे कोठे जाशील तेथे मी तुझ्यामागे येईन.”

⁵⁸तेव्हा येशू त्याला म्हणाला, “कोल्ह्यांना बिले आहेत, आणि आकाशातील पक्ष्यांना घरटी आहेत, पण मनुष्याच्या पुत्राला डोकेसुध्दा टेकावयास जागा नाही.”

⁵⁹तो दुसऱ्या एकाला म्हणाला, “माझ्यामागे ये.” पण तो मनुष्य म्हणाला, “पहिल्यांदा मला जाऊ दे आणि माझ्या वडिलांना पुरू दे.”

⁶⁰पण येशू त्याला म्हणाला, “मेलेल्यांना त्यांच्या मेलेल्यांना पुरू दे. तू जा आणि देवाच्या राज्याची घोषणा कर.”

⁶¹दुसरा म्हणाला, “मी तुला अनुसरेन, प्रभु पण अगोदर मला माझ्या घरातील लोकांचा निरोप घेऊ दे.”

⁶²पण येशू त्यांस म्हणाला, “जो कोणी नांगराला हात घालतो व मागे पाहतो तो देवाच्या राज्यासाठी योग्य नाही.”

येशू बहातर पुरुषांना कामगिरीवर पाठवितो

10 या घटनांनंतर प्रभूने इतर बहातर जणांची* नेमणूक केली. आणि येशूने त्यांना जोडीजोडीने पाठविले. त्याला ज्या ठिकाणी जायचे होते त्या प्रत्येक गावात व ठिकाणी त्याने त्यांना पाठविले. ²तो त्यांना म्हणाला, “पीक फार आहे पण कामकरी थोडे आहेत. यास्तव पिकाच्या धन्याने त्याच्या पिकासाठी कामकरी पाठवावेत यासाठी प्रार्थना करा. ³जा! आणि लक्षात ठेवा, लांडग्यात जशी कोंकरे तसे मी तुम्हास या जगात पाठवीत आहे. ⁴थैली, पिशवी किंवा वहाणा बरोबर घेऊ नका. व रस्त्याने जाताना कोणाला सलाम करू नका. ⁵कोणत्याही घरात तुम्ही प्रवेश कराल तेव्हा पहिल्यांदा असे म्हणा, ‘या घरास शांति असो!’ ⁶जर तेथे शांतिप्रिय मनुष्य असेल तर तुमची शांति त्याच्यावर राहील, परंतु तो मनुष्य शांतिप्रिय नसेल तर तुमची शांति तुमच्याकडे परत येईल. ⁷त्या घरात तुम्हांला जे देतील ते खातपीत राहा. कारण कामकरी हा त्याच्या मजुरीस पात्र आहे. या घरातून त्या घरात असे घर बदलू नका. ⁸कोणत्याही नगरात तुम्ही प्रवेश कराल तेव्हा आणि जेव्हा ते तुमचे स्वागत करतील तेव्हा, तुमच्यासमोर जे वाढलेले असेल ते खा. ⁹तेथील रोग्यांना बरे करा आणि नंतर त्यांना सांगा की, ‘देवाचे राज्य लवकरच तुमच्याकडे येत आहे!’ ¹⁰परंतु तुम्ही एखाद्या गावात प्रवेश कराल आणि त्यांनी जर तुमचे स्वागत केले नाही तर रस्त्यात जा आणि म्हणा, ¹¹‘आमच्या पायाला लागलेली तुमच्या गावाची धूळदेखील आम्ही तुम्हांविरुद्ध झटकून टाकीत आहोत! तरीही हे लक्षात असू द्या की, देवाचे राज्य लवकरच तुमच्याकडे येत आहे!’ ¹²मी तुम्हांला सांगतो, त्या दिवशी त्या गावापेक्षा सदेमातील लोकांना सोपे जाईल.”

जे विश्वास ठेवीत नाहीत त्यांना येशू इशारा देतो

(मत्थ 11:20-24)

¹³‘खोरजिना तुझ्यासाठी हे वाईट होईल! बेथसैदा* तुझ्यासाठी हे वाईट होईल! कारण जे चमत्कार तुम्हांमध्ये

बहातर जणांची लूकाच्या काही ग्रीक प्रतीमध्ये सत्तर म्हटले आहे.

खोरजिन, बेथसैद गालील सरोवरालगतची नगरे जेथे येशूने लोकांना संदेश दिले.

घडले ते जर सोर व सिदोनमध्ये घडले असते तर त्यांनी फार पूर्वीच गोणपाट नेसून राखेत बसून पश्चाताप केला अस्ता.

¹⁴“तरीसुद्धा सोर व सिदोन यांना न्यायाच्या वेळी तुमच्यापेक्षा सोपे जाईल. ¹⁵आणि कफर्णहूमा, तुला स्वर्गापर्यंत चढवले जाईल काय? तू तर अधोलोकातच जाशील. ¹⁶जो शिष्यांचे ऐकतो तो माझे ऐकतो आणि जो शिष्यांना नाकारतो तो मला नाकारतो. आणि जो मला नाकारतो तो ज्याने मला पाठविले त्याला नाकारतो.”

सैतानाचे पतन

¹⁷ते बहातर लोक आनंदाने परतले आणि म्हणाले, “प्रभु, तुझ्या नावाने भुतेसुद्धा आम्हांला वश होतात!” ¹⁸तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, “मी सैतानाला आकाशातून विजेसारखे पडताना पाहिले! ¹⁹एका मी तुम्हांला साप आणि विंचू यांना तुडविण्याचा अधिकार दिला आहे. व मी तुम्हांला शत्रूच्या सर्व सामर्थ्यावर अधिकार दिलेला आहे. आणि कशानेच तुम्हांला अपाय होणार नाही. ²⁰तथापि तुम्हांला भुते वश होतात याचा आनंद मानू नका तर तुमची नावे स्वर्गात लिहिली आहेत याचा आनंद माना.”

येशू पित्याला प्रार्थना करतो (मत्थ 11:25-27; 13:16-17)

²¹त्या क्षणी तो पवित्र आत्म्यात उल्लासित झाला, आणि म्हणाला, “हे पित्या, स्वर्गाच्या आणि पृथ्वीच्या प्रभु मी तुझी स्तुति करतो, कारण तू या गोष्टी ज्ञानी आणि बुद्धिमान लोकांपासून लपवून ठेवून त्या लहान बाळकांस प्रकट केल्या आहेस. होय, पित्या कारण तुला जे बरे वाटले ते तू केलेस.

²²“माझ्या पित्याने सर्व गोष्टी माझ्यासाठी दिल्या होत्या. आणि पुत्र कोण आहे हे पित्याशिवाय कोणालाच ठाऊक नाही. आणि पुत्राशिवाय कोणालाही पिता कोण आहे हे माहीत नाही व ज्या कोणाला ते प्रगट करण्याची पुत्राची इच्छा असेल त्यालाच फक्त माहीत आहे.”

²³आणि शिष्यांकडे वळून तो एकांतात बोलला, “तुम्ही जे पाहता ते पाहणारे डोळे धन्य. ²⁴मी तुम्हांस सांगतो, अनेक राजांनी व संदेष्ट्यांनी तुम्ही जे पाहता ते पाहण्याची इच्छा बाळगली, परंतु त्यांनी ते पाहिले नाही आणि तुम्ही जे ऐकता ते ऐकण्याची इच्छा बाळगली, परंतु त्यांनी ते ऐकले नाही.”

चांगला शोमरोनी

²⁵नंतर एक नियमशास्त्राचा शिक्षक उभा राहिला आणि त्याने येशूची परीक्षा पाहण्याचा प्रथम केला. तो म्हणाला, “गुरुजी, अनंतकाळचे जीवन मिळण्यासाठी मी काय करावे?”

²⁶तेव्हा येशू त्याला म्हणाला, “नियमशास्त्रात काय लिहिले आहे? तू त्यांत काय वाचतोस?”

²⁷तो म्हणाला, “‘तू तुझा देव प्रभु याच्यावर पूर्ण अंतःकरणाने, पूर्ण आत्म्याने, पूर्ण शक्तीने प्रीति कर.’* व ‘स्वतःवर जशी प्रीति करतोस तशी तू आपल्या शेजाऱ्यावरही प्रीति कर.’*” ²⁸तेव्हा येशू त्याला म्हणाला,

“तू बरोबर उत्तर दिलेस, हेच कर म्हणजे तू चिरकाल राहशील.”

²⁹पण आपण योग्य प्रश्न विचारला आहे हे इतरांना दाखवून देण्यासाठी त्याने येशूला विचारले, “मग माझा शेजारी कोण?”

³⁰येशूने उत्तर दिले, “एक मनुष्य यरुशलमाहून यरीहोस निघाला होता. आणि तो लुटारूंच्या हाती सापडला. त्यांनी त्याचे कपडे काढून घेतले. त्यांनी त्याला मारले, आणि त्याला अर्धमेल्या टाकून ते निघून गेले. ³¹तेव्हा त्याचवेळी एक याजक त्या रस्त्याने जात होता. याजकाने त्याला पाहिले, पण तो रस्त्याच्या दुसऱ्या बाजूने निघून गेला.

³²त्याच मार्गाने एक लेवी त्या ठिकाणी आला. लेवीने त्याला पाहिले. व तो सुद्धा रस्त्याच्या दुसऱ्या बाजूने निघून गेला. ³³नंतर एक शोमरोनी त्याच रस्त्याने प्रवास करीत तेथे आला. जेव्हा त्याने त्या मनुष्याला पाहिले, तेव्हा त्याला त्याच्याविषयी कळवळा आला ³⁴तो त्याच्याजवळ आला त्याच्या जखमांवर तेल व द्राक्षारस ओतून त्या बांधल्या. नंतर त्या शोमरोन्याने त्याला आपल्या गाढवावर बसविले व त्याला उतारशाळेत आणले, व त्याची देखभाल केली. ³⁵दुसऱ्या दिवशी त्याने दोन दीनार * (सुमारे वीस रूपये) काढले आणि उतारशाळेच्या मालकाला दिले व म्हणाला, ‘याची चांगली देखभाल कर म्हणजे यापेक्षा जे तू अधिक खर्च करशील ते मी परत आल्यावर तुला देईन.’”

³⁶लुटारूंच्या तावडीत जो मनुष्य सापडला होता, त्याचा त्या तिघांपैकी कोण खरा शेजारी होता असे तुला वाटते?”

³⁷तो नियमशास्त्राचा शिक्षक म्हणाला, “ज्याने त्या गरजू जखमी प्रवाशावर दया मनापासून केली तो.”

तेव्हा येशू त्याला म्हणाला, “जा आणि तूही तसेच कर.”

मरीया आणि मार्थ

³⁸मग येशू आणि त्याचे शिष्य त्याच्या मार्गाने जात असता, तो एका खेड्यात आला. तेथे मार्था नावाच्या स्त्रीने त्याचे स्वागत करून आदरातिथ्य केले. ³⁹तिला मरीया नावाची एक बहीण होती. ती प्रभूच्या पायाजवळ बसली व तो काय बोलतो हे ऐकत राहिली. ⁴⁰पण मार्थेची अति कामामुळे तारांबळ झाली. ती येशूकडे आली आणि

तू ... कर अनुवाद 6:5

स्वतःवर ... कर लेवीय 19:18

दिनार एक नाणे, एका व्यक्तीच्या रोजच्या मजुरीइतके मूल्य.

म्हणाली, “प्रभु, माझ्या बहिणीने सर्व काम माझ्यावर टाकले याची तुला काळजी नाही काय? तेव्हा मला मदत करायला तिला सांग.”

⁴¹प्रभूने उत्तर दिले, “मार्था, मार्था, तू पुष्कळ गोष्टींविषयी दगदग करतेस. ⁴²पण एक गोष्ट आवश्यक आहे. हे मी सांगतो कारण मरीयेने तिच्यासाठी चांगला कार्यभाग निवडला आहे. तो तिच्यापासून काढून घेतला जाणार नाही.”

येशू प्रार्थने विषयी शिकवितो

(मत्थ 6:9-15; मार्क 7:7-11)

11 मग असे झाले की, तो एका ठिकाणी प्रार्थना करित होता. प्रार्थना संपल्यावर शिष्यांपैकी एक जण त्याला म्हणाला, “प्रभु, योहानाने जशी त्याच्या शिष्यांना प्रार्थना शिकवली,” त्याचप्रमाणे आम्ही प्रार्थना कशी करावी ते आम्हास शिकावा.”

²मग तो त्यांना म्हणाला, “जेव्हा तुम्ही प्रार्थना करता तेव्हा असे म्हणा:

‘पित्या, तुझे नाव पवित्र राखले जावो. तुझे राज्य येवो,

³आम्हाला रोज लागणारी भाकर आज आम्हांला दे,

⁴आणि आमच्या पापांची आम्हांला क्षमा कर, कारण आम्ही सुद्धा जे आमचे वाईट करतात त्यांची क्षमा करतो. आणि आम्हांला परीक्षेत आणू नकोस तर आम्हास वाईटापासून सोडीव.”

मागत राहा

⁵मग येशू त्यास म्हणाला, “समजा तुमच्यापैकी कोणाला तरी एक मित्र होता. आणि तो त्याच्याकडे मध्यरात्री गेला व त्याला म्हणाला, ‘मित्रा, मला तीन भाकरी उसन्या दे, ⁶कारण माझा मित्र नुकताच प्रवास करून माझ्याकडे आला आहे. आणि त्याला वाढायला माझ्याजवळ काहीही नाही.’ ⁷आणि समजा तो मनुष्य आतून म्हणाला, ‘मला त्रास देऊ नको! अगोदरच दार लावलेले आहे. आणि माझी मुले माझ्याजवळ झोपलेली आहेत. मी तुला देण्यासाठी उठू शकत नाही.’ ⁸मी तुम्हाला सांगतो जरी तो उठून त्याला कांही देण्याची टाळटाळ करील तरी त्याच्या मित्राच्या आग्रही वृत्तीमुळे तो खात्रीने उठून त्याला पाहिजे ते देईल.

⁹आणि म्हणून मी तुम्हांला सांगतो, मागा म्हणजे तुम्हांला दिले जाईल. शोधा म्हणजे तुम्हांस सापडेल आणि ठोठवा म्हणजे तुम्हांसाठी उघडले जाईल. ¹⁰कारण जो कोणी मागतो त्याला मिळेल. जो शोधतो त्याला सापडेल आणि जो कोणी ठोठावतो त्याच्यासाठी दार उघडले जाईल.

¹¹तुम्हांमध्ये असा कोण पिता आहे की, त्याच्या मुलाने त्याला मासा मागितला असता त्यास माशाऐवजी साप देईल?

¹²किंवा जर मुलाने अंडे मागितले तर कोणता पिता

त्याला विंचू देईल? ¹³जर तुम्ही इतके वाईट असताना तुम्हांला तुमच्या मुलांना चांगल्या देण्या देण्याचे समजते, तर जे त्याच्याकडे मागतात त्यांना स्वर्गातील पिता किती तरी अधिक पवित्र आत्मा देईल.”

येशूचे सामर्थ्य देवापासून आहे

(मत्थ 12:22-30; मार्क 3:20-27)

¹⁴येशू एक भूत काढीत होता. ते मुके होते. मग असे झाले की, जो मनुष्य बोलू शकत नव्हता तो, भूत बाहेर आल्यावर, बोलू लागला व लोकांचा जमाव चकित झाला. ¹⁵परंतु त्यांच्यातील काही लोक म्हणाले की, “भुतांचा प्रमुख जो बालजबूल याच्या साहाय्याने तो भुते काढतो.”

¹⁶काहींनी त्याची परीक्षा पाहण्यासाठी स्वर्गातून चिन्ह मागितले. ¹⁷पण त्यांच्या मनात काय होते हे त्याला माहीत होते आणि तो त्यांना म्हणाला, “आपसात फूट पडलेले प्रत्येक राज्य ओसाड पडते आणि एखाद्या घरात एकमेकांविरुद्ध भांडतात तेव्हा त्या घराचे तुकडे होतात. ¹⁸आणि तुम्ही म्हणता तशी जर भुतांमध्येही फूट पडली तर त्याचे राज्य कसे टिकेल? मी तुम्हांला हे विचारतो, कारण तुम्ही म्हणता मी बालजबूलच्या साहाय्याने भुते काढतो. .

¹⁹पण जर मी बालजबूलच्या साहाय्याने भुते काढतो, तर तुमचे अनुयायी (तुमची मुले) कोणाच्या साहाय्याने भुते काढतात? म्हणून तेच तुमचा न्याय करतील. ²⁰परंतु जर मी देवाच्या साहाय्याने भुते काढतो, तर मग हे स्पष्ट आहे की, देवाचे राज्य तुमच्याकडे आले आहे. ²¹जेव्हा एखादा बलवान मनुष्य आपल्या सुरक्षिततेसाठी पूर्ण शस्त्रसामग्री बाळगतो आणि स्वतःचे रक्षण करतो तेव्हा त्याची मालमत्ता सुरक्षित राहते. ²²परंतु कोणी त्याच्याहीपेक्षा अधिक बलवान त्याच्यावर हल्ला करून त्याचा पराभव करतो, तेव्हा ज्या शस्त्रसामग्रीवर त्याने भरंवसा ठेवला होता, ती तो घेऊन जातो व त्याला मिळालेली लूट आपल्या मित्रांना वाटतो. ²³जो माझ्या पक्षाचा नाही, तो माझ्याविरुद्ध आहे आणि जो माझ्याबरोबरीने गोळी करीत नाही, तर तो उधळून टाकतो.

रिकामा मनुष्य

(मत्थ 12:43-45)

²⁴जेव्हा भूत माणसाबाहेर येते व ते विसावा घेण्यासाठी निर्जल प्रदेशात जागा शोधते, पण त्याला ती विश्रांति मिळत नाही. तेव्हा तो म्हणतो, ‘मी ज्या घरातून बाहेर आलो त्या घरात परत जाईन.’ ²⁵तो जातो आणि त्याला ते घर झाडून नीटनेटके केलेले आढळते. ²⁶नंतर तो जातो आणि आपणापेक्षा अधिक बळकट व दुष्ट असे सात आत्मे मिळवितो, आणि ते आत जातात आणि तेथेच राहतात. तेव्हा त्या मनुष्याची शेवटची अवस्था पहिल्यापेक्षा वाईट होते.”

खरे धन्य लोक

²⁷असे घडले की, तो या गोष्टी बोलला तेव्हा गर्दीतील एक स्त्री मोठ्याने ओरडून त्याला म्हणाली, “धन्य ते गर्भाशय, ज्याने तुझा भार वाहिला व धन्य ती स्तने जी तू चोखलीस!” ²⁸परंतु तो म्हणाला, “जे देवाचे वचन ऐकतात व पाळतात ते धन्य!”

आम्हांला पुरावा दे

(मत्थ 12:38-42; मार्क 8:12)

²⁹जसजसा लोकसमुदाय वाढू लागला, तेव्हा तो बोलू लागला, “ही पिढी दुष्ट पिढी आहे. ती चिन्ह मागत आहे, आणि योनाच्या चिन्हाशिवाय कोणतेही चिन्ह तिला दिले जाणार नाही. ³⁰कारण जसा योना निनवेच्या लोकांकडून चिन्ह होता तसा मनुष्याचा पुत्रही या पिढीसाठी चिन्ह होईल. ³¹दक्षिणेकडची राणी * न्यायाच्या दिवशी या पिढीविरुद्ध उठेल आणि ती त्यांचा धिक्कार करील, कारण ती पृथ्वीच्या दक्षिण टोकाकडून शलमोनाचे शहाणपण ऐकण्यासाठी आली, आणि आता तर शलमोनापेक्षाही थोर असा कोणी एक येथे आहे. ³²न्यायाच्या दिवशी निनवेचे लोक या पिढीबरोबर उभे राहतील व त्यांचा धिक्कार करतील. कारण योनाचा उपदेश ऐकून त्यांनी पश्चात्ताप केला पण आता योनापेक्षाही थोर असा कोणी येथे आहे.

जगासाठी प्रकाश असे व्हा

(मत्थ 5:15; 6:22-23)

³³“कोणी दिवा लावून तळघरात किंवा भांड्याखाली ठेवत नाहीत, उलट तो दिवठणीवर ठेवतात. यासाठी की जे कोणी आत येतात त्यांना प्रकाश दिसणे शक्य व्हावे. ³⁴डोळा हा तुमच्या शरीराचा दिवा आहे. जर तुमचे डोळे चांगले आहेत, तर तुमचे शरीरही प्रकाशाने भरलेले आहे. ³⁵पण ते जर वाईट आहेत तर तुमचे शरीर अंधकारमय आहेत तुमच्यातला प्रकाश हा अंधार तर नाही ना, याची काळजी घ्या. ³⁶जर तुमचे सर्व शरीर प्रकाश आहे आणि जर त्याचा एकही भाग अंधार नाही तर, जशी दिव्याची प्रकाशकिरणे तुझ्यावर प्रकाशतात, तसे ते पूर्णपणे प्रकाशतील.”

येशू परुश्यांवर टीका करतो

(मत्थ 23:1-36; मार्क 12:38-40; लूक 20:45-47)

³⁷जेव्हा येशूने आपले बोलणे संपविले तेव्हा एका परुश्याने त्याला आपल्याबरोबर जेवायला बोलाविले. तो आत गेला आणि आपल्या जागी रेलून बसला. ³⁸परंतु त्याने जेवणापूर्वी हात धुतले नाहीत हे पाहून परुश्याला फार आश्चर्य वाटले. ³⁹तेव्हा प्रभु त्याला म्हणाला, “तुम्ही

परुशी प्याला व ताट बाहेरून स्वच्छ करता पण तुम्ही आतून अधाशीपणाने व फसवणुकीच्या दुष्टतेने भरले आहात. ⁴⁰तुम्ही मूर्ख लोक! ज्याने बाहेरील बाजू बनवली तो आतली बाजू बनवणार नाही का? ⁴¹पण जे आतमध्ये आहे, ते गरिबांना द्या. आणि नंतर सर्व काही तुमच्यासाठी स्वच्छ होईल. ⁴²परुश्यांनो तुम्हाला धिश्चर असो कारण तुम्ही पश्चात्ताप करता व पुढिन्याचा व प्रत्येक वनस्पतीचा दशांश देता. परंतु तुम्ही न्याय आणि देवाविषयीचे प्रेम याकडे दुर्लक्ष करता. तुम्ही या गोष्टी प्रथम काराव्यात व मुख्य गोष्टीकडे दुर्लक्ष करू नये. ⁴³परुश्यांनो तुमचा धिक्कार असो, कारण तुम्हांला सभास्थानातील महत्त्वाच्या जागी बसणे आणि बाजारात नमस्कार घेणे आवडते. ⁴⁴तुमचा धिश्चर असो कारण तुम्ही खुणा न केलेल्या कबरांसारखे आहात, अशा कबरांवर लोक नकळत पाय देऊन चालतात.”

येशू यहुदी शिक्षकांशी बोलतो

⁴⁵नियमशास्त्राचा एक शिक्षक येशूला म्हणाला, “गुरुजी, तुम्ही असे बोलता तेव्हा तुम्ही आमचासुद्धा अपमान करता.”

⁴⁶तेव्हा येशू म्हणाला, “नियमशास्त्राच्या शिक्षकांना तुमचाही धिक्कार असो, कारण तुम्ही लोकांना वाहण्यास कठीण असे ओझे लादता व ते उचलण्यास तुमच्या एका बोटानेसुद्धा मदत करीत नाही. ⁴⁷तुमचा धिक्कार असो, कारण तुमच्या पूर्वजांनी ठार केलेल्या भविष्यवाद्यांसाठी तुम्ही कबरा बांधता. ⁴⁸अशा प्रकारे तुमच्या पूर्वजांनी केलेल्या कृत्यांचे समर्थन करता. ⁴⁹यामुळे देवाचे ज्ञानसुद्धा असे म्हणाले, ‘मी प्रेषित व संदेष्टे त्यांच्याकडे पाठविले. त्यांपैकी काही जणांना ते ठार मारतील व काही जणांचा ते छळ करतील!’

⁵⁰तेव्हा या पिढीस भविष्यवाद्यांचे जे रक्त जगाच्या प्रारंभापासून सांडले गेले त्याबद्दल दंड भरून द्यावा लागेल. ⁵¹म्हणजे हाबेलाच्या रक्तापासून ते जखऱ्या जो देवाचे मंदिर व वेदी यांच्यामध्ये मारला गेला. खरोखर मी तुम्हांस सांगतो या पिढीला ते भरून द्यावे लागेल.

⁵²“नियमशास्त्राच्या शिक्षकांना तुमचा धिक्कार असो. कारण तुम्ही ज्ञानाची किल्ली काढून घेतली आहे. तुम्ही स्वतःही आत गेला नाहीत आणि जे आत जाण्याचा प्रयत्न करत होते, त्यांनाही जाऊ दिले नाही.”

⁵³येशू तेथून निघून जात असता नियमशास्त्राचे शिक्षक व परुशी फार विरोध करू लागले व त्याला अनेक गोष्टींविषयी प्रश्न विचारू लागले. ⁵⁴तो जे बोलेल त्यामध्ये त्याला एखाद्या सावजाप्रमाणे पकडण्यासाठी टपून बसले.

परुश्यांसारखे होऊ नका

12 आणि म्हणून हजारो लोकांचा समुदाय जमला होता. इतके लोक जमले होते की, ते एकमेकांना तुडवू लागले. तेव्हा येशू प्रथम आपल्या शिष्यांशी बोलला:

दक्षिणेकडची राणी शीबाची राणी, देवाचे शहाणपण ऐकण्यासाठी ती 1000 मैल प्रवास करून आली. वाचा 1 राजे 10:1-3

“परूश्यांच्या खमिराविषयी जपा, म्हणजे जे ढोंग आहे त्याविषयी जपा. ²उघड केले जाणार नाही असे काहीच झाकलेले नाही व जे कळणार नाही असे काहीच गुप्त नाही. ³यास्तव जे काही तुम्ही अंधारात बोलाल ते उजेडात ऐकले जाईल आणि जे काही तुम्ही कोणाच्या कानात एकांतात सांगाल ते घराच्या छपरावरून घोषित केले जाईल.”

फक्त देवाची भीति बाळगा

(मत्थ 10:28-31)

⁴“परंतु माझ्या मित्रांनो, मी तुम्हांला सांगतो, जे शरीराला मारतात त्यांना तुम्ही भिऊ नये, कारण त्यानंतर त्यापेक्षा जास्त त्यांना काही करता येत नाही. ⁵तुम्ही कोणाची भीति बाळगावी हे मी तुम्हांला सांगतो. तुम्हांला ठार मारल्यानंतर तुम्हांस नरकात टाकून देण्यास जो समर्थ आहे, त्याची भीति धरा. होय, मी तुम्हांस सांगतो त्यालाच भ्या.

⁶“पाच चिमण्या दोन पैशांना विकतात की नाही? आणि त्यातील एकीचाही देवाला विसर पडत नाही. ⁷पण तुमच्या डोक्यावरील सर्व केसदेखील त्याने मोजलेले आहेत. भिऊ नका. पुष्कळ चिमण्यांपेक्षा तुम्ही मोल्लवान आहात.”

येशूची लाज बाळगू नका

(मत्थ 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸“प्रत्येक जण जो मला इतर लोकांसमोर स्वीकारतो, त्या मनुष्याला देवाच्या दूतासमोर मनुष्याचा पुत्रही स्वीकारील. ⁹परंतु जो मला इतर लोकांसमोर नाकारतो, तो देवदूतांसमोरही नाकारला जाईल.

¹⁰“प्रत्येक मनुष्य जो मनुष्याच्या पुत्राविरुद्ध बोलतो, त्याला क्षमा केली जाईल. परंतु जो पवित्र आत्म्याविरुद्ध दुर्भाषण करतो त्याला क्षमा केली जाणार नाही.

¹¹“जेव्हा ते तुम्हांला सभास्थान, सरकार, अधिकारी यांच्यासमोर आणतील तेव्हा तुम्ही काय बोलाले किंवा स्वतःचा बचाव कसा करावा याविषयी आधीच चिंता करीत बसू नका. ¹²कारण तुम्ही काय बोलाले हे पवित्र आत्मा त्यावेळी तुम्हांला शिकवील.”

येशू स्वार्था विरुद्ध सूचना देतो

¹³नंतर लोकसमुदायातील एक जण त्याला म्हणाला, “गुरुजी, माझ्या भावाला वतन विभागून माझे मला द्यायला सांगा!”

¹⁴परंतु येशू त्याला म्हणाला, “मनुष्या, मला तुमच्यावर मध्यस्थ किंवा न्यायाधीश म्हणून कोणी नेमले?” ¹⁵मग येशू त्यांना म्हणाला, “सांभाळा आणि सर्व प्रकारच्या लोभापासून स्वतःला दूर ठेवा. कारण जेव्हा एखाद्या माणसाजवळ त्याच्या गरजेपेक्षा अधिक असते तेव्हा ती संपती म्हणजे त्याचे जीवन असे होत नाही.”

¹⁶नंतर त्याने त्यास एक बोधकथा सांगितली: “कोणा एका धनवान मनुष्याच्या जमिनीत फार उत्तम पीक आले.

¹⁷तो स्वतःशी विचार करून असे म्हणाला, ‘मी काय करू, कारण धान्य साठवायला माझ्याकडे जागा नाही?’

¹⁸मग तो म्हणाला, ‘मी असे करीन की धान्याची कोठारे पाडून मोठी बांधीन, मी माझे सर्व धान्य व माल तेथे साठवीन.

¹⁹आणि मी माझ्या जिवाला म्हणोन, जिवा, तुझ्यासाठी पुष्कळ चांगल्या गोष्टी अनेक वर्षे पुरतील इतक्या आहेत. आराम कर. खा, पी आणि मजा कर.”

²⁰पण देव त्याला म्हणतो, ‘मूर्खा, जर आज तू मेलास तर तू मिळविलेल्या गोष्टी कोणाला मिळतील?’

²¹“जे कोणी स्वतःसाठी संपत्ती जमा करतो परंतु देवाच्या दृष्टीने जो धनवान नाही, अशा मनुष्यासारखे हे आहे.”

देवाच्या राज्याला प्रथम स्थान देणे

(मत्थ 16:25-34, 19-21)

²²मग येशू त्याच्या शिष्यांना म्हणाला, “म्हणून मी तुम्हांस सांगतो, स्वतःच्या जीवनाविषयी किंवा तुम्ही काय खावे याविषयी चिंता करू नका. किंवा तुमच्या शरीराविषयी म्हणजे कोणते कपडे घालावेत याविषयी चिंता करू नका.

²³कारण अन्नपेक्षा जीव आणि कपड्यापेक्षा शरीर महत्वाचे आहे. ²⁴काकव्यांचा विचार करा. ते पेरीत नाहीत व कापणीही करीत नाहीत. त्यांना कोठार नाही व कणगीही नाही. तरीही देव त्यांचे पोषण करतो. पक्ष्यांपेक्षा तुम्ही कितीतरी मोलवान आहात!

²⁵चिंता करून तुम्हांपैकी कोण स्वतःच्या आयुष्यात एका तासाची भर घालू शकेल?

²⁶ज्याअर्थी तुम्ही ही लहान गोष्ट करू शकत नाही, तर इतर गोष्टींविषयी चिंता का करता?

²⁷रानफुले कशी वाढतात याचा विचार करा. ते कष्ट करीत नाहीत व कातीत नाहीत. तरी मी तुम्हांला सांगतो शलमोनानेसुद्धा आपल्या सर्व वैभवात त्यांच्यातील एकासारखाही पोशाख घातला नव्हता.

²⁸जर देवाने जे आज आहे व उद्या भट्टीत टाकले जाईल अशा त्या रानातील गवताला असा पोशाख घातला आहे, तर तुम्ही जे अल्पविश्वासू त्या तुम्हांला तो कितीतरी अधिक (चांगला) पोशाख घालणार नाही काय!

²⁹आणि तुम्ही काय खावे व काय प्यावे याविषयी खटपट करू नका. या गोष्टींविषयी चिंता करू नका. ³⁰कारण जगातील सर्व लोक हे मिळविण्याची खटपट करतात पण या गोष्टींची गरज तुम्हांला आहे, हे तुमच्या पित्याला माहीत आहे.

³¹त्याऐवजी प्रथम त्याचे राज्य मिळविण्यासाठी झट्टा म्हणजे याही गोष्टी तुम्हांला दिल्या जातील.

धनावर विश्वास ठेवू नका

³²“लहान कळपा भिऊ नको, कारण तुम्हांला त्याचे राज्य द्यावे हे द्याळ पित्याला समाधानाचे वाटते.

³³तुमच्याकडे असलेले सर्व विका आणि गरिबांना पैसे

द्या. जुन्या न होणाऱ्या व स्वर्गातही न संपणाऱ्या अशा थैल्या स्वतःसाठी करा. जेथे चोर जाऊ शकणार नाही व कसरही त्याचा नाश करू शकणार नाही. ³⁴कारण जेथे तुमचे धन आहे तेथे तुमचे मनही लागेल.

सदैव तयार असा

(मत्थ 24:45-51)

³⁵“तुमच्या कंबरा बांधलेल्या आणि दिवे लागलेले असू द्या. ³⁶लग्नाच्या मेजवानीवरून त्यांचा मालक परत येईल अशी वाट पाहणाऱ्या लोकांसारखे व्हा. यासाठी की जेव्हा तो येतो व ठोठावतो तेव्हा त्याच्यासाठी ते ताबडतोब दार उघडतील. ³⁷धन्य ते नोकर जे त्यांचा मालक परत आल्यावर त्याला जागे व तयारीत असलेले आढळतील. मी तुम्हांला खरे सांगतो, तो स्वतः त्यांची सेवा करण्यासाठी कंबर कासेल, त्यांना मेजावर बसायला सांगून त्यांची सेवा करील. ³⁸तो मध्यरात्री येवो अगर त्यानंतर येवो. जर ते त्याला असे तयारीत आढळतील तर ते धन्य. ³⁹परंतु याविषयी खात्री बाळगा; जर घराच्या मालकाला चोर केव्हा येणार हे माहीत असते तर त्याचे घर त्याने फोडू दिले नसते. ⁴⁰तुम्हीही तयार असा कारण तुम्ही अपेक्षा करणार नाही अशा कोणत्याही क्षणी मनुष्याचा पुत्र येईल.”

विश्वासू नोकर कोण आहे

⁴¹मग पेत्र म्हणाला, “प्रभु, तुम्ही ही बोधकथा आम्हांलाच सांगत आहात की सर्वांना?”

⁴²तेव्हा प्रभु म्हणाला, “असा कोण शहाणा व विश्वासू कारभारी आहे की, ज्याला प्रभु त्याच्या नोकरांना त्यांचे धान्य योग्य वेळी देण्यासाठी त्याची नेमणूक करील? ⁴³त्याचा मालक येईल त्यावेळी असे करताना जो नोकर आढळेल तो धन्य. ⁴⁴मी तुम्हांला खरे सांगतो, मालक त्या नोकराला त्याच्या सर्व मालमतेवर अधिकारी म्हणून नेमील. ⁴⁵पण जर तो नोकर मनात म्हणतो, ‘माझा मालक येण्यास फार विलंब लावतो.’ व तो त्याच्या स्त्री व पुरुष नोकरांना मारहाण करतो व खाण्यापिण्यास सुरुवात करतो. ⁴⁶ज्या दिवसाची तो वाट पाहत नाही त्या दिवशी त्या नोकराचा मालक येईल व अशा वेळी येईल की ती वेळ त्याला माहीत असणार नाही. आणि तो त्याचे बाभाडे वाभाडे काढील व तो त्याला अविश्वासू लोकांबरोबर ठेवील. ⁴⁷ज्या नोकराला आपल्या मालकाची इच्छा माहीत असते व जो तयार राहत नाही, किंवा जो आपल्या मालकाच्या इच्छेप्रमाणे करीत नाही, त्या नोकराला खूप मार मिळेल. ⁴⁸परंतु कसलाही वार्ड हेतू न बाळगता मालकाला न आवडणारे जर त्याने केले असेल तर त्याला कमी मार बसेल. ज्या कोणाला पुष्कळ दिले आहे त्याच्याकडून पुष्कळाची अपेक्षा केली जाईल. ज्यांच्याजवळ जास्त ठेवले आहे त्यांच्याकडून जास्त मागितले जाईल.”

लोक येशूविषयी सहमत होणार नाहीत

(मत्थ 10:34-36)

⁴⁹“मी पृथ्वीवर आग लावण्यास आलो आहे. मला असे वाटते की ती अगोदरच पेटली असती तर किती बरे झाले असेत. ⁵⁰माझ्याकडे बाप्टिस्मा आहे व तो मला घ्यावयाचा आहे. आणि तो होईपर्यंत मी किती अस्वस्थ आहे! ⁵¹तुम्हांला असे वाटते का की मी पृथ्वीवर शांतता प्रस्थापित करण्यास आलो आहे? नाही, मी तुम्हांला सांगतो मी तुमच्यात फूट पाडण्यासाठी आलो आहे. ⁵²मी असे म्हणतो कारण आतापासून घरातील पाच जणात एकमेकांविरुद्ध फूट पडेल. तिचे दोघांविरुद्ध व दोघे तिघांविरुद्ध अशी फूट पडेल.

⁵³त्यांच्यात पित्याविरुद्ध मुलगा व मुलाविरुद्ध पिता अशी फूट पडेल, आईविरुद्ध मुलगी व मुलीविरुद्ध आई अशी फूट पडेल, सासूविरुद्ध सून व सुनेविरुद्ध सासू अशी त्यांच्यात फूट पडेल.”

समय ओळखणे

(मत्थ 16:2-3)

⁵⁴तो लोकसमुदायाला म्हणाला, “तुम्ही जेव्हा पश्चिमेकडून ढग येताना पाहता तेव्हा तुम्ही लगेच म्हणता की, ‘पाऊस पडेल’ आणि तेच घडते. ⁵⁵जेव्हा दक्षिणेकडचा वारा वाहतो, तेव्हा तुम्ही म्हणता ‘उकाडा होईल’ आणि तसे घडते. ⁵⁶अहो ढोंग्यांनो! तुम्ही पृथ्वीवरील व आकाशातील स्थित्यंतरे पाहून अनुमान काढता, पण सध्याच्या काळाचा अर्थ तुम्हांला का काढता येत नाही?”

तुमच्या समस्या सोडवा

(मत्थ 5:25-26)

⁵⁷“आणि काय योग्य आहे हे तुमचे तुम्ही स्वतःच का ठरवीत नाही? ⁵⁸तुम्ही तुमच्या वाद्याबरोबर न्यायालयात जात असता वाटेतच त्यांच्याशी समेट करा नाही तर तो तुम्हांला न्यायाधीशासमोर नेईल, आणि न्यायाधीश तुम्हांला दंडाधिकार्याच्या स्वाधीन करील. आणि अधिकारी तुम्हांला तुरुंगात टाकील. ⁵⁹मी तुम्हांला सांगतो, तुम्ही पै न पै देईपर्यंत तेथून बाहेर पडू शकणार नाही.”

तुमची अंतःकरणे बदला

13 त्यावेळी तेथे काही लोक उपस्थित होते. त्यांनी येशूला गालीलतील त्या लोकांविषयी सांगितले, ज्यांचे रक्त पिलाताने * आधीच असलेल्या यज्ञपशूंच्या रक्तात मिसळले होते. ²त्याने त्यांना उत्तर दिले, “तुम्हांला वाटते का की, ह्या गालीलकरांनी जे भोगले त्यावरून ते इतर गालीलकरांपेक्षा जास्त पापी होते? ³नाही, मी तुम्हांस

पिलात पंतय पिलत हा रोमी राज्यापाल होता. तो यहुदायाचा इ.स. 26 ते 36 पर्यंत राज्यपाल होता.

सांगतो, जर तुम्ही पश्चात्ताप केला नाही तर ते जसे मेले तसे तुम्हीही मराल. ⁴किंवा त्या अठरा जणांचे काय? ज्यांच्यावर शिलोहाचा बुरूज पडला व ते मारले गेले? तुम्हांला वाटते का की, यरुशलेम येथे राहणाऱ्या सर्व लोकांपेक्षा ते अधिक दोषी होते? ⁵नाही, मी तुम्हांला सांगतो जर तुम्ही पश्चात्ताप केला नाही तर तुम्ही सर्व जण त्यांच्यासारखे मराल.”

निरुपयोगी झाड

⁶नंतर त्याने ही बोधकथा सांगितली, “एका माणसाने त्याच्या बागेत अंजिराचे झाड लावले होते, त्यावर फळ असेल म्हणून तो पाहवयास आला परंतु त्याला काहीही आढळले नाही. ⁷म्हणून तो माळ्याला म्हणाला, ‘पाहा, या अंजिराच्या झाडावर फळ पाहण्यासाठी मी गेल्या तीन वर्षांपासून येत आहे, परंतु मला त्यावर काहीही आढळले नाही. तेव्हा ते तोडून टाक. त्याचा उगीच भुईला भार कशाळा?’

⁸माळ्याने उत्तर दिले, ‘मालक, या एका वर्षासाठी ते राहू द्या. मग मी त्याच्याभोवती खणून त्याला खत घालीन. ⁹मग येत्या वर्षात फळ आले तर छानच! जर आले नाही तर मग आपण ते तोडून टाकावे.”

येशू एका स्त्रीला शब्बाथ दिवशी बरे करतो

¹⁰शब्बाथ दिवशी येशू एका सभास्थानात शिकवीत होता. ¹¹तेथे एक स्त्री होती. तिला अशुद्ध आत्म्याने अठरा वर्षे पांगळे केले होते. ती कुबडी होती व तिला सरळ उभे राहता येत नव्हते.

¹²येशूने तिला पाहिले, त्याने तिला बोलावले आणि तो तिला म्हणाला, “बाई, तुझ्या आजारापासून तू मुक्त झाली आहेस!”

¹³नंतर त्याने आपले हात तिच्यावर ठेवले आणि ती तत्काळ सरळ झाली. आणि ती देवाची स्तुति करू लागली.

¹⁴नंतर सभास्थानाचा अधिकारी रागावला, कारण येशूने शब्बाथ दिवशी तिला बरे केले होते. तो लोकांना म्हणाला, “काम करण्यासाठी सहा दिवस आहेत म्हणून या सहा दिवसांमध्ये या व बरे व्हा. पण शब्बाथ दिवशी येऊन बरे होऊ नका.”

¹⁵येशूने त्याला उत्तर दिले, आणि म्हणाला, “दोंग्यांनो, तुम्हांपैकी प्रत्येक जण त्याच्या बैलाला वा गाढवाला शब्बाथ दिवशी त्याच्या ठिकाणाहून सोडून पाणी पाजवला घेऊन जात नाही का? ¹⁶ही तर अब्राहामाची कन्या आहे. सैतानाने हिला अठरा वर्षे बांधून ठेवले होते. ज्या बंधनात ती होती त्यापासून तिला शब्बाथ दिवशी सोडविणे चूक होते काय?”

¹⁷तो असे म्हणल्यावर जे त्याचा विरोध करीत होते त्यांना लाज वाटली व त्याने ज्या अद्भुत गोष्टी केल्या होत्या त्यामुळे सगळा समुदाय आनंद करू लागला.

देवाचे राज्य कशासारखे आहे?

(मत्थ 13:31-33; मार्क 4:30-32)

¹⁸मग तो म्हणाला, “देवाचे राज्य कशासारखे आहे? आणि मी त्याची कशाबरोबर तुलना करू? ¹⁹देवाचे राज्य एका मोहरीच्या दाण्यासारखे आहे. तो मोहरीचा दाणा एका मनुष्याने घेतला व आपल्या बागेत लावला, तो वाढला आणि त्याचे झाड झाले. आकाशातील पाखरांनी त्याच्या फांद्यांवर घरटी बांधली.”

²⁰तो पुन्हा म्हणाला, “मी देवाच्या राज्याची तुलना कोणाबरोबर करू? ²¹ते खमिरासारखे आहे. एका स्त्रीने तीन मापे पिठात खमिर मिसळले आणि ते सर्व खमिरामुळे फुगले.’

अरूंद दरवाजा

(मत्थ 7:13-14, 21-23)

²²येशू गावागावांतून आणि खेड्यापाड्यांतून जात असता व यरुशलैमाच्या दिशेने वाटचाल करीत असता तो लोकांना शिकवीत होता. ²³कोणीतरी त्याला विचारले, “प्रभु, फक्त थोड्या लोकांचेच तारण होईल का?”

तो त्यांना म्हणाला, ²⁴“अरूंद दरवाजाने आत जाण्याचा प्रयत्न करा, कारण मी तुम्हांला सांगतो की, पुष्कळ जण आत येण्याचा प्रयत्न करतील, पण त्यांना ते शक्य होणार नाही. ²⁵जेव्हा घराचा मालक उठून दार बंद करील, तेव्हा तुम्ही बाहेर उभे राहाल व दार ठोठवाल. आणि म्हणाल, ‘प्रभु, आम्हांसाठी दार उघडा!’ परंतु तो तुम्हांला उत्तर देईल, ‘तुम्ही कोठून आलात हे मला माहीत नाही.’ ²⁶नंतर तुम्ही म्हणाल, ‘आम्ही तुमच्याबरोबर जेवलो, आम्ही तुमच्याबरोबर प्यालो, आमच्या रस्त्यावर तुम्ही शिक्षण दिले!’

²⁷आणि तो तुम्हांला म्हणेल, “तुम्ही कोठून आलात हे मला माहीत नाही, जे तुम्ही दुष्टपणा करता ते सर्व माझ्यापासून निघून जा.” ²⁸तेथे रडणे व दात खाणे चालेल, तेव्हा तुम्ही अब्राहामाला, आणि इसहाकाला आणि याकोबाला आणि सर्व संदेष्ट्यांना देवाच्या राज्यामध्ये पाहल, पण तुम्ही स्वतः मात्र बाहेर फेकलेले असाल. ²⁹आणि लोक पूर्वेकडून, पश्चिमेकडून, उत्तरेकडून व दक्षिणेकडून येतील व देवाच्या राज्यात मेजासभोवती आपापल्या जागेवर बसतील. ³⁰लक्षात ठेवा की, जे शेवटचे आहेत ते पहिले होतील, व जे पहिले आहेत ते शेवटचे होतील.”

येशू यरुशलैमामध्ये मरण पावेल

(मत्थ 23:37-39)

³¹त्यावेळी काही परुशी येशूकडे आले. आणि ते त्याला म्हणाले, “येथून निघा व दुसरीकडे कुठे तरी जा, कारण हेरोद तुम्हांला ठार मारणार आहे.” ³²येशू त्यांना म्हणाला, “जा आणि त्या कोल्ह्याला सांगा, ‘ऐक, मी लोकांतून भुते

कादीन, आज व उद्या रोग बरे करीन आणि तिसऱ्या दिवशी माझे काम संपवीन.' ³³तरीही आज, उद्या आणि परवा मला पुढे गेले पाहिजे कारण संदेष्ट्यांने यरुशलैमाबाहेर मरणे ह्याचा विचार करणे चूक आहे. ³⁴'यरुशलैमे, यरुशलैमे, जी तू संदेष्ट्यांना मारतेस व देवाने पाठविलेल्यांवर दागडमार करतेस! कितीतरी वेळा कोंबडी जशी पिलांना आपल्या पंखाखाली एकवटते तसे तुम्हा लोकांना एकवटण्याची माझी इच्छा होती, पण तुमची तशी इच्छा नव्हती. ³⁵पाहा, देवाने तुमच्या घराचा त्याग केला आहे. मी तुम्हांला सांगतो, 'देवाच्या नावाने येणारा धन्यवादित असो'* असे म्हणण्याची वेळ येईपर्यंत तुम्ही मला पाहणार नाही."

शब्बाथ दिवशी रोग बरे करणे योग्य आहे काय?

14 एका शब्बाथ दिवशी तो प्रमुख परुश्यांपैकी एकाच्या घरी जेवावयास गेला, तेव्हा तेथे असणारे लोक येशूवर बारकाईने नजर ठेवीत होते. ²आणि तेथे त्याच्यासमोर जलोदर झालेला एक मनुष्य होता. ³येसूने नियमशास्त्राच्या शिक्षकांना व परुश्यांना विचारले, "शब्बाथ दिवशी बरे करणे नियमशास्त्राला धरून आहे की कसे?" ⁴पण ते गप्प राहिले. तेव्हा येशूने त्या आजारी माणसाला धरून त्याला बरे केले व त्याला पाठवून दिले. ⁵मग तो त्यांना म्हणाला, "जर तुमच्यापैकी एखाद्याला एक मुलगा किंवा एक बैल आहे व तो विहीरीत पडला, तर शब्बाथ दिवशी तुम्ही त्याला तावडतोब बाहेर काढणार नाही काय?" ⁶आणि ह्या प्रश्नाला उत्तर देणे त्यांना जमले नाही.

स्वतःला महत्त्व देऊ नका

⁷मग त्याने पाहुण्यांना एक बोधकथा सांगितली, कारण त्याने पाहिले की, ते त्यांच्यासाठी मानाच्या जागा शोधीत होते. तो त्यांना म्हणाला, ⁸"जेव्हा एखादा तुम्हांला लग्नाच्या मेजवानीला आमंत्रित करील, तेव्हा मानाच्या आसनावर बसू नका. कारण तुमच्यापेक्षा अधिक महत्त्वाच्या माणसाला त्याने कदाचित आमंत्रण दिले असेल. ⁹मग ज्याने तुम्हा दोघांना आमंत्रित केले आहे तो येईल, आणि तुम्हांला म्हणेल, 'या माणसाला तुझी जागा दे.' मग खजील होऊन तुम्हांला खालच्या जागी बसावे लागेल. ¹⁰पण जेव्हा तुम्हांला आमंत्रित केलेले असेल, तेव्हा जा आणि अगदी खालच्या (शेवटच्या) जागी जाऊन बसा. यासाठी की, जेव्हा यजमान येईल, तेव्हा तो तुम्हांला म्हणेल, 'मित्रा, वरच्या आसनावर येऊन बस.' तेव्हा तुझ्या पाहुण्यांसमोर तुझा मान होईल. ¹¹कारण जो कोणी स्वतःला उच्च करितो त्याला लीन केले जाईल व जो स्वतःला लीन करील त्याला उच्च केले जाईल."

देवाच्या ... असो स्तोत्र. 118:26

तुम्हांला बक्षीस दिले जाईल

¹²मग ज्याने आमंत्रण दिले होते त्याला तो म्हणाला, "तू जेव्हा दुपारी किंवा संध्याकाळी भोजनास बोलावशील तेव्हा तुझ्या मित्रांना, भावांना, किंवा तुझ्या नातेवाईकांना वा श्रीमंत शेजाऱ्यांना बोलावू नको, कारण तेही तुला परत आमंत्रण देतील व अशा रीतीने तुझ्या आमंत्रणाची परतफेड केली जाईल. ¹³पण जेव्हा तू मेजवानी देशील, तेव्हा गरीब, लंगडे, पांगळे, आंधळे यांना आमंत्रण दे. ¹⁴आणि तुला आशीर्वाद मिळतील, कारण तुझी परतफेड करण्यासाठी त्यांच्याकडे काहीही असणार नाही. कारण नीतीमानांच्या पुनरुत्थानाच्या वेळी तुझी परतफेड होईल."

मोठ्या मेजवानीविषयीची गोष्ट

(मत्थ 22:1-10)

¹⁵आता जेव्हा मेजाभोवती बसलेल्यांपैकी एकाने हे ऐकले, तेव्हा तो येशूला म्हणाला, "देवाच्या राज्यात जेवतो, तो प्रत्येक जण धन्य!"

¹⁶मग येशू त्याला म्हणाला, "एक मनुष्य एका मोठ्या मेजवानीची तयारी करीत होता. त्याने पुष्कळ लोकांना आमंत्रण दिले. ¹⁷भोजनाच्या वेळी ज्यांना आमंत्रण दिले होते त्यांना 'या, कारण सर्व तयार आहे' हे सांगण्यासाठी नोकराला पाठविले. ¹⁸ते सर्वजण सबब सांगू लागले. पहिला त्याला म्हणाला, 'मी शेत विकत घेतले आहे आणि मला जाऊन ते पाहिले पाहिजे. कृपा करून मला क्षमा कर.' ¹⁹दुसरा म्हणाला, 'मी बैलाच्या पाच जोड्या विकत घेतल्या आहेत व त्या कशा आहेत हे बघण्यासाठी मी चाललो आहे. कृपा करून मला क्षमा कर.' ²⁰आणखी तिसरा म्हणाला, 'मी लग्न केले आहे, व त्यामुळे मी येऊ शकणार नाही.' ²¹म्हणून जेव्हा तो नोकर परत आला, तेव्हा त्याने आपल्या मालकाला या गोष्टी सांगितल्या. मग घराचा मालक रागावला आणि नोकराला म्हणाला, 'लवकर बाहेर रस्त्यावर आणि नगरातल्या गल्ल्यांमध्ये जा व गरीब, आंधळे, असहाय्य, लंगडे यांना घेऊन इकडे ये!' ²²नोकर म्हणाला, 'आपल्या आज्ञेप्रमाणे केले आहे. आणि तरीही जागा आहे.' ²³मालक नोकराला म्हणाला, 'रस्त्यावर जा, कुंपणाजवळ जा आणि तेथे असलेल्या लोकांना आग्रहाने आत येण्यास सांग म्हणजे माझे घर भरून जाईल. ²⁴कारण मी तुम्हांस सांगतो की, त्या आमंत्रित केलेल्या कोणालाही माझ्या मेजवानीतली चव पाहायला मिळणार नाही."

प्रथम तुम्हीयोजना आखा

(मत्थ 10:37-38)

²⁵मोठ्या संख्येने लोक येशूबरोबर चालत होते. तो त्यांच्याकडे वळला व म्हणाला, ²⁶"जर कोणी माझ्याकडे येतो आणि आपले वडील, आई, पत्नी, मुले, भाऊ, बहिणी एवढेच नव्हे, तर स्वतःच्या जिवाचासुद्धा द्वेष करीत नाही, तर तो माझा शिष्य होऊ शकत नाही. ²⁷जो कोणी स्वतःचा

वधस्तंभ घेऊन माझ्यामागे येणार नाही, तो माझा शिष्य होऊ शकणार नाही. ²⁸जर तुम्हांपैकी कोणाला बुरूज बांधायचा असेल तर तो अगोदर बसून खर्चाचा अंदाज करून तो पूर्ण करावयास त्याच्याजवळ पुरेसे आहे की नाही हे पाहणार नाही काय? ²⁹नाहीतर कदाचित तो पाया घालील आणि पूर्ण करू शकणार नाही. आणि जे पाहणारे आहेत ते त्याची थट्टा करतील आणि म्हणतील, ³⁰‘या मनुष्याने बांधण्यास सुरुवात केली पण पूर्ण करू शकला नाही!’

³¹‘किंवा एक राजा दुसऱ्या राजाबरोबर लढाई करण्यास निघाला, तर तो अगोदर बसून याचा विचार करणार नाही का की, त्याच्या दहा हजार मनुष्यांनिशी त्याच्या शत्रूशी, जो वीस हजार सैन्यानिशी चालून येत आहे, त्याला मुकाबला करता येणे शक्य आहे काय?’ ³²जर तो त्याला तोंड देऊ शकणार नसेल, तर त्याचा शत्रू दूर अंतरावर असतानाच तो शिष्टमंडळ पाठवून शांततेसाठी तहअटीची विचारणा करील. ³³त्याच प्रकारे तुमच्यापैकी जो कोणी सर्वस्वाचा त्याग करीत नाही त्याला माझा शिष्य होता येणार नाही.

तुमचा प्रभाव गमावू नका (मत्थ 5:13; मार्क 9:50)

³⁴‘मीठ चांगले आहे. पण मिठाची जर चव गेली, तर त्याला खारटपणा कशाने येईल?’ ³⁵ते पूर्णपणे निरुपयोगी ठरेल व लोक ते फेकून देतील.

“ज्याला ऐकायला कान आहेत तो ऐको!”

स्वर्गातील आनंद (मत्थ 18:12-14)

15 सर्व पापी लोक त्याचे ऐकायला त्याच्याकडे येत होते. ²तेव्हा परुशी व नियमशास्त्राचे शिक्षक कुरकुर करू लागले. ते म्हणू लागले, “हा पाण्याचे स्वागत करतो आणि त्यांच्याबरोबर जेवतो!”

³मग येशूने त्यांना ही गोष्ट सांगितली. ⁴‘जर तुमच्यापैकी कोणा एकाजवळ शंभर मेंढरे असून त्यातील एक हरवले, तर तो नव्याण्व व रानांत सोडून हरवलेल्या मेंढरामागे ते सापडेपर्यंत जाणार नाही काय?’ ⁵आणि जेव्हा त्याला ते सापडते तेव्हा तो आनंदाने ते खांद्यावर घेतो. ⁶‘आणि घरी येतो, तेव्हा मित्रांना आणि शेजाऱ्यांना एकत्र करून म्हणतो, ‘माझ्याबरोबर आनंद करा कारण माझे हरवलेले मेंढरू सापडले आहे.’ ⁷मी तुम्हांस सांगतो, त्याचप्रमाणे ज्यांना पश्चात्तापाची गरज नाही अशा नव्याण्व नीतिमानांपेक्षा पश्चात्ताप करणाऱ्या एका पाण्याबद्दल स्वर्गात अधिक आनंद होईल.

⁸‘समजा एका बाईजवळ चांदीची दहा नाणी आहेत. जर तिचे एक नाणे हरवतले तर ती दिवा लावून घर झाडून ते मिळेपर्यंत काळजीपूर्वक शोधणार नाही काय?’ ⁹आणि

जेव्हा तिला ते नाणे सापडते तेव्हा ती मैत्रिणींना आणि शेजाऱ्यांना बोलविते आणि म्हणते, ‘माझ्याबरोबर आनंद करा कारण माझे हरवलेले नाणे सापडले आहे.’ ¹⁰त्याचप्रमाणे पश्चात्ताप करणाऱ्या एका पाण्याबद्दल देवाच्या दूतासमोर आनंद होतो हे मी तुम्हांस सांगतो.”

घर सोडून गेलेला मुलगा

¹¹मग येशू म्हणाला, “एका मनुष्याला दोन मुलगे होते. ¹²त्यापैकी धाकटा म्हणाला, ‘बाबा, मालमतेचा माझा वाटा मला द्या.’ आणि वडिलांनी आपली संपत्ती दोघा मुलांमध्ये विभागली. ¹³नंतर फार दिवस झाले नाहीत तोच धाकट्या मुलाने आपले सर्व गोळा केले आणि तो दूरदेशी निघून गेला. तेथे त्याने सर्व संपत्ती चैनीचे जीवन जगून उधळून टाकली. ¹⁴त्याने सर्व पैसे खर्च केल्यावर, त्या देशांत भयंकर दुष्काळ पडला व त्याला गरज भासू लागली. ¹⁵मग तो गेला आणि त्या देशातील एका नागरिकाजवळ नोकरी करू लागला. त्या नागरिकाने त्याला डुकरे चारावयास पाठविले. ¹⁶तेव्हा डुकरे खातात त्या शेंगा तरी खाव्यात अशी त्याला इच्छा होई, पण कोणी त्याला काहीही दिले नाही. ¹⁷नंतर तो शुद्धीवर आला आणि म्हणाला, ‘माझ्या पित्याच्या घरी किती तरी मजुरांना पुरून उरेल इतके अन्न आहे आणि येथे मी भुकेने मरतो आहे!’ ¹⁸मी उठून आपल्या वडिलांकडे जाईन आणि त्यांना म्हणेन, बाबा, मी स्वर्गाविरुद्ध (देवाविरुद्ध) आणि तुमच्याविरुद्ध पाप केले आहे. ¹⁹तुमचा मुलगा म्हणवून घेण्यास मी योग्य नाही. मला आपल्या रोजंदारीवरील मजुरांसारखे ठेवा.’

²⁰मग तो उठला आणि आपल्या पित्याकडे गेला. तो दूर असतानाच पित्याने त्याला पाहिले आणि त्याला त्याचा कळवळा आला. वडील पळत गेले आणि त्याच्या गळ्यात पडले आणि त्याचे मुके घेतले.

मुलगा परततो

²¹‘मुलगा त्यांना म्हणाला, ‘बाबा, मी स्वर्गाविरुद्ध व तुमच्याविरुद्ध पाप केले आहे. तुमचा मुलगा म्हणवून घेण्यास मी योग्य नाही.’ ²²परंतु वडील आपल्या नोकरांस म्हणाले, ‘त्वरा करा, चांगला झगा आणून त्याला घाला. त्याच्या हातात अंगठी आणि पायात जोडे घाला. ²³आणि पुष्ट वासरू आणून कापा, आपण खाऊ आणि आनंद करू! ²⁴कारण हा माझा मुलगा मेला होता पण जिवंत झाला आहे! तो हरवला होता. पण आता सापडला आहे.’ व ते आनंद करू लागले.

मोठा मुलगा येतो

²⁵‘त्याचा मोठा मुलगा शेतात होता. तो घराकडे निघाला. जेव्हा तो घराजवळ आला, तेव्हा त्याने गायनवादन व नाचण्याचा आवाज ऐकला. ²⁶त्याने एका नोकराला

बोलावून विचारले, 'हे सर्व काय चालले आहे?' ²⁷तो नोकर त्याला म्हणाला, 'तुमचा भाऊ आला आहे. तो सुखरूप आला म्हणून तुमच्या वडिलांनी पुष्ट वासरू कापले आहे.'

²⁸मोठा मुलगा रागावला त्याला आत जाण्याची इच्छा होईना. तेव्हा वडिलांनी येऊन त्याची समजूत काढली. ²⁹परंतु त्याने वडिलांना उत्तर दिले, 'पाहा, इतकी वर्षे मी तुमची सेवा केली आहे व कधीही तुमची आज्ञा मोडली नाही! मित्रांबरोबर आनंद करण्यासाठी तुम्ही मला कधी बकरीसुद्धा दिली नाही. ³⁰ज्याने तुमची सर्व संपत्ती वेश्यांसाठी उधळली तो तुमचा मुलगा परत आला तेव्हा तुम्ही त्याच्यासाठी पुष्ट वासरू कापले!' ³¹वडील त्याला म्हणाले, 'माझ्या मुला, तू नेहमीच माझ्याबरोबर आहेस आणि जे माझे आहे ते सर्व तुझे आहे. ³²आपण आनंद आणि उत्सव केला पाहिजे कारण हा तुझा भाऊ मेलाला होता तो जिवंत झाला आहे. तो हरवला होता, तो सापडला आहे.'"

खरी संपत्ती

16 येशू त्याच्या शिष्यांना म्हणाला, "एक श्रीमंत मनुष्य होता. त्याचा एक कारभारी होता. 'हा कारभारी तुमचे पैसे उधळतो,' असे त्या श्रीमंत माणसाला सांगण्यात आले. ²म्हणून त्या श्रीमंत मनुष्याने कारभाऱ्याला आत बोलावले आणि म्हणाला, 'हे मी तुझ्याविषयी काय ऐकत आहे? तुझ्या कारभाराचा हिशेब दे, कारण यापुढे कारभारी म्हणून तुला राहता येणार नाही.'

³'तेव्हा कारभारी स्वतःशी म्हणाला, 'मी काय करू? माझे मालक माझे कारभाऱ्याचे काम काढून घेत आहेत. शेतात कष्ट करण्याइतका मी बळकट नाही व भीक मागण्याची मला लाज वाटते. ⁴मी काय करावे हे मला माहीत आहे. यासाठी की जेव्हा मला कारभाऱ्याच्या कामावरून काढून टाकतील, लोक मला त्यांच्या घरांमध्ये घेतील.'

⁵'मग त्याने त्याच्या मालकाच्या प्रत्येक कर्जदाराला बोलावले. पहिल्याला तो म्हणाला, 'तू माझ्या मालकाचे किती देणे लागतोस?'

⁶'तो म्हणाला, 'चार हजार लीटर जैतून तेल.' मग तो त्याला म्हणाला, 'तुझा पावती घे बघू, खाली बस आणि लवकर त्यावर दोन हजार लीटर लिही.'

⁷'मग दुसऱ्याला तो म्हणाला, 'आणि तुझे किती देणे आहे?' तो म्हणाला, 'तीस हजार किलो गहू.' तो त्याला म्हणाला, 'तुझा हिशेबाची पावती घे व त्यावर पंचवीस हजार किलो लिही.

⁸आणि मालकाने त्या अप्रामाणिक कारभाऱ्याची प्रशंसा केली. कारण तो धूर्तपणे वागला होता. या जगाचे पुत्र त्यांच्यासारख्यांशी वागताना प्रकाशाच्या पुत्रापेक्षा अधिक धूर्ततेने वागतात.

⁹'मी तुम्हांस सांगतो, तुमच्यासाठी तुमच्या ऐहिक संपत्तीने मित्र मिळवा. यासाठी की, जेव्हा ते संपेल तेव्हा ते तुमचे अनंतकाळच्या घरात स्वागत करतील. ¹⁰ज्या कोणावर थोडा विश्वास ठेवणे शक्य आहे त्याच्यावर जास्त विश्वास ठेवला जाण्याची शक्यता आहे. व जो कोणी थोडक्याविषयी अविश्वासू आहे तो अधिकाविषयीसुद्धा अविश्वासू आहे.

¹¹'म्हणून जर तुम्ही ऐहिक संपत्तीविषयी विश्वासू नाही, तर मग खऱ्या संपत्तीविषयी तुमच्यावर कोण विश्वास ठेवील?

¹²'जे दुसऱ्याचे आहे त्याविषयी तुम्ही विश्वासू नसाल तर जे तुमचे आहे ते तुम्हांस कोण देईल?'

¹³'कोणत्याही नोकराला दोन मालकांची सेवा करता येत नाही. एकाचा तो द्वेष करील व दुसऱ्यावर तो प्रेम करील किंवा एकाशी तो प्रामाणिक राहील व दुसऱ्याला तुच्छ मानील. तुम्ही एकाच वेळी देवाची व पैशाची सेवा करू शकणार नाही."

देवाचे नियमशास्त्र बदलणे शक्य नाही

(मत्थ 11:12-13)

¹⁴मग जे परुशी धनलोभी होते, त्यांनी हे सर्व ऐकले व त्यांनी त्याचा उपहास केला. ¹⁵तो त्यांना म्हणाला, 'तुम्ही स्वतःला लोकांसमोर नीतिमान म्हणून मिरवता दाखविता, पण देव तुमची अंतःकरणे ओळखतो, जे लोकांना महत्वाचे वाटते ते देवाच्या दृष्टीने टाकावू आहे.

¹⁶'नियमशास्त्र व संदेष्टे योहानापासून होते, तेव्हापासून देवाच्या राज्याची सुवात गाजविली जात आहे. व प्रत्येक जण त्यात घुसण्याचा जोरदार प्रयत्न करीत आहे. ¹⁷एकवेळ आकाश व पृथ्वी नाहीशी होणे शक्य होईल पण नियमशास्त्राचा एक काना मात्रही नाहीसा होणार नाही.

घटस्फोट आणि पुनर्विवाह

¹⁸'जो कोणी आपल्या पत्नीस सूटपत्र देतो व दुसरीबरोबर लग्न करतो तो व्यभिचार करतो आणि जो कोणी एखाद्या स्त्रीशी- जिला तिच्या पतीने टाकलेले आहे तिच्याशी लग्न करतो तो व्यभिचार करतो."

श्रीमंत मनुष्य व लाजार

¹⁹'एक मनुष्य होता. तो श्रीमंत होता. तो जांभळी आणि तलम वस्त्रे घालीत असे. प्रत्येक दिवस तो ऐषारामात घालवीत असे. ²⁰त्याच्या फाटकाजवळ लाजार नावाचा एक गरीब मनुष्य पडून होता. त्याच्या अंगावर फोड भरलेले होते. ²¹त्या श्रीमंत मनुष्याच्या टेबलावरून खाली पडलेले असेल ते खाण्याची तो आतुरतेने वाट पाही. कुत्रीदेखील येऊन त्याचे फोड चाटीत असत. ²²मग असे झाले की, तो गरीब मनुष्य मरण पावला, व देवदूतांनी त्याला अब्राहामाच्या उराशी नेऊन ठेवले. नंतर श्रीमंत मनुष्यही मरण पावला व त्याला पुरले गेले. ²³आणि अधोलोकात, जेथे तो (श्रीमंत

मनुष्य) यातना भोगीत होता, तेथून त्याने वर पाहिले, व दूरवर असलेल्या अब्राहामाला पाहिले आणि लाजाराला त्याच्या शेजारी पाहिले, ²⁴तो मोठ्याने ओरडला, “पित्या अब्राहामा, माझ्यावर दया कर आणि लाजाराला पाठव, यासाठी की तो बोटाचे टोक पाण्यात बुडवून माझी जीभ थंड करील, कारण या अग्नीत मी भयंकर वेदना सहन करीत आहे!” ²⁵परंतु अब्राहाम म्हणाला, “माझ्या मुला, लक्षात ठेव की तुझ्या जीवनात जशा तुला चांगल्या गोष्टी मिळाल्या, तशा लाजाराला वाईट गोष्टी मिळाल्या. पण आता येथे तो समाधानात आहे व तू दुःखात आहेस. ²⁶आणि या सगळ्याशिवाय, तुमच्या व आमच्यामध्ये एक मोठी दरी ठेवलेली आहे, यासाठी की, येथून तुमच्याकडे ज्यांना जायचे आहे त्यांना जाता येऊ नये व तुमच्याकडून कोणालाही आमच्याकडे येता येऊ नये.” ²⁷तो श्रीमंत मनुष्य म्हणाला, ‘मग तुला मी विनंति करतो की पित्या, लाजाराला माझ्या पित्याच्या घरी पाठव, ²⁸कारण मला पाच भाऊ आहेत. त्याला त्यांना तरी सावध करू दे, म्हणजे ते तरी या यातनेच्या ठिकाणी येणार नाहीत.’ ²⁹पण अब्राहाम म्हणाला, ‘त्यांच्याजवळ मोशे आणि संदेष्टे आहेत, त्यांचे त्यांनी ऐकावे.’ ³⁰तो श्रीमंत मनुष्य म्हणाला, ‘नाही, पित्या अब्राहामा, मेलेल्यातील कोणी त्यांच्याकडे गेला तर ते पश्चात्ताप करतील.’ ³¹अब्राहाम त्याला म्हणाला, ‘जर ते मोशेचे आणि संदेष्ट्यांचे ऐकत नाहीत तर मेलेल्यांतून जर कोणी उठला तरी त्यांची खात्री होणार नाही.”

17 येशू त्याच्या शिष्यांना म्हणाला, “ज्या गोष्टी लोकांना देवापासून दूर नेतात त्या येणे निश्चित आहे, परंतु ज्याच्यामुळे त्या येणार त्याची वाईट दशा होवो! ²त्याने या लहानातील एकाला पाप करावयास लावण्यापेक्षा त्याच्या गळ्यात जात्याची तळी बांधून त्याला समुद्रात फेकणे हे त्याच्यासाठी अधिक बरे होईल. ³स्वतःकडे लक्ष द्या! जर तुमचा भाऊ पाप करतो तर त्याला धमकावा. आणि जर तो पश्चात्ताप करतो तर त्याची क्षमा करा. ⁴जर तो तुझ्याविरुद्ध दिवसातून सात वेळा पाप करतो आणि सात वेळा तुमच्याकडे येतो व म्हणतो, ‘मी पश्चात्ताप करतो,’ त्याला क्षमा करा.”

तुमचा विश्वास किती मोठा आहे?

⁵मग शिष्य प्रभूला म्हणाले, “आमचा विश्वास वाढव.”

⁶प्रभु म्हणाला, “जर तुमचा विश्वास मोहरीच्या दाण्याएवढा असेल तर तुम्ही या तुतीच्या झाडाला म्हणू शकता, ‘मुळासकट उप्डून समुद्रात लावले जा.’ आणि ते तुमची आज्ञा पाळील.”

चांगले सेवक द्या

⁷समजा, तुमच्यापैकी एकाला एक सेवक आहे. व तो शेत नांगरीत आहे किंवा मेंढरे राखीत आहे. जेव्हा तो शेतातून परत येतो, तुम्ही त्याला “ताबडतोब ये आणि

जेवायला बस” असे म्हणाल का? ⁸उलट तुम्ही असे म्हणणार नाही का, ‘माझे भोजन तयार कर. आणि कामाचे कपडे घालून माझे खाणेपिणे चालू असताना माझी सेवा कर. त्यानंतर तू खाऊ पिऊ शकतोस?’ ⁹ज्या गोष्टी करण्याबद्दल तुम्ही नोकराला आज्ञा करता ते केल्याबद्दल त्याचे आभार तुम्ही मानता काय?

¹⁰तुमच्या बाबतीतही हे तसेच आहे: जेव्हा तुम्हाला करण्यास सांगितलेली सर्व कामे तुम्ही केल्यावर असे म्हटले पाहिजे, ‘आम्ही कोणत्याही मानास पात्र नसलेले सेवक आहोत आम्ही फक्त आमचे कर्तव्य केले आहे.”

कृतज्ञ असा

¹¹येशू यरुशलैमाला जात असताना त्याने शोमरोन व गालील यांच्या सीमेवरून प्रवास केला. ¹²तो एका खेड्यात जात असताना, कुष्ठरोग झालेले दहा पुरुष त्याला भेटले. ते दूर उभे राहिले.

¹³ते मोठ्याने ओरडून म्हणाले, “येशू, गुरुजी आम्हांवर दया करा!”

¹⁴जेव्हा त्याने त्यांना पाहिले, तेव्हा तो म्हणाला, “जा, आणि स्वतःला याजकांना दाखवा.” * ते जात असतानाच बरे झाले. ¹⁵जेव्हा त्यांच्यातील एकाने पाहिले की, आपण बरे झालो आहोत, तेव्हा तो परत आला व त्याने मोठ्या स्वरात देवाची स्तुति केली. ¹⁶तो येशूच्या पायाजवळ उपडा पडला. आणि त्याने त्याचे उपकार मानले. तो शोमरोनी होता. ¹⁷येशू त्याला म्हणाला, “दहाजण बरे झाले नव्हते काय? नऊजण कोठे आहेत? ¹⁸या विदेशी माणसाशिवाय कोणीही देवाची स्तुति करण्यासाठी परत आला नाही काय?” ¹⁹येशू त्याला म्हणाला, “ऊठ, आणि जा. तुझ्या विश्वासाने तुला बरे केले आहे.”

देवाचे राज्य तुम्हांमध्ये आहे

(मत्थ 24:23-28, 37-41)

²⁰एकदा, परुश्यांनी येशूला विचारले, ‘देवाचे राज्य केव्हा येईल, त्याने त्यांना उत्तर दिले, “देवाचे राज्य दृश्य स्वरूपात येत नाही. लोक असे म्हणणार नाहीत की ²¹ते येथे आहे! किंवा ते तेथे आहे!’ कारण देवाचे राज्य तुमच्यामध्ये आहे.” ²²पण शिष्यांना तो म्हणाला, “असे दिवस येतील की जेव्हा मनुष्याच्या पुत्राच्या गौरवाने येण्याच्या एका दिवसाची तुम्ही उत्सुकतेने वाट पाहाल. परंतु तो दिवस तुम्ही पाहू शकणार नाही. ²³आणि लोक तुम्हांला म्हणतील, “तेथे पाहा! येथे पाहा!” तेथे जाऊ नका. किंवा त्यांच्यामागे जाऊ नका.

स्वतःला याजकांना दाखवा मोशेच्या नियमशास्त्रात म्हटले आहे की, जेव्हा एखादा यहुदी कुष्ठरोगी मुक्त झाला असेल तेव्हा तसे याजकांना जाहीर केले पाहिजे.

जेव्हा येशू परत येतो

²⁴“कारण जशी वीज आकाशाच्या एका बाजूपासून दुसऱ्या बाजूपर्यंत चमकते आणि प्रकाशते तसेच मनुष्याच्या पुत्राचे त्याच्या दिवसात होईल. ²⁵पण पहिल्यांदा त्याने पुष्कळ गोष्टींविषयी दुःख भोगले पाहिजे, व या पिढीने त्याला नाकारले पाहिजे. ²⁶जसे नोहाच्या दिवसांत झाले, तसेच मनुष्याच्या पुत्राच्या दिवसातदेखील होईल. ते खात होते, पीत होते, लग्न करीत होते, लग्न करून देत होते. ²⁷नोहा तारवात जाईपर्यंत असे चालले होते. मग पूर आला. व त्या सर्वांचा नाश झाला. ²⁸त्याचप्रकारे लोटाच्या दिवसात झाले तसे होईल: ते खात होते, पीत होते. विकत घेत होते. विकत देत होते. लागवड करीत होते. बांधीत होते. ²⁹परंतु ज्या दिवशी लोट सदीमातून बाहेर पडला त्या दिवशी आकाशातून अग्नि व गंधक यांचा पाऊस पडला आणि सर्वांचा नाश केला. ³⁰मनुष्याचा पुत्र प्रगट होईल तेव्हा असेच होईल.

³¹“त्या दिवशी जर एखादा छपरावर असेल व त्याचे सामान घरात असेल, त्याने ते घेण्यासाठी घरात जाऊ नये. त्याचप्रमाणे जो शेतात असेल त्याने परत जाऊ नये. ³²लोटाच्या पत्नीची आठवण करा. ³³जो कोणी आपला जीव वाचवू पाहतो तो त्याला गमावील आणि जो कोणी आपला जीव गमावील तो त्याला राखील. ³⁴मी तुम्हांला सांगतो, त्या रात्री बिछान्यावर दोघे असतील, त्यापैकी एक घेतला जाईल व दुसरा ठेवला जाईल. ³⁵दोन स्त्रिया धान्य दळत असतील, तर त्यापैकी एक घेतली जाईल व दुसरी ठेवली जाईल. ³⁶शेतात दोघे असतील एकाला घेतले जाईल व दुसऱ्याला ठेविले जाईल.” ³⁷शिष्यांनी त्याला विचारले, “कोठे प्रभु?” येशूने उत्तर दिले, “जेथे प्रेत असेल तेथे गिधाडे जमतील.”

देव त्याच्या लोकांना उत्तर देईल

18 त्यांनी नेहमी आशा न सोडता प्रार्थना करावी व ती करण्याचे कधीच सोडू नये हे शिकविण्यासाठी त्याने त्यांना एक बोधकथा सांगितली. ¹तो म्हणाला, “एका नगरात एक न्यायाधीश होता. तो देवाला भीत नसे लोकांना मानही देत नसे. ²त्या नगरात एक विधवा होती. ती वारंवार येत असे व न्यायाधीशाला म्हणत असे, ‘माझ्या विरोधकांविरुद्ध मला न्याय मिळेल असे बघा!’ ⁴काही काळ त्याची इच्छा नव्हती पण शेवटी तो स्वतःशीच म्हणाला, ‘मी जरी देवाला भीत नाही व लोकांना मान देत नाही. ⁵तरीही ती विधवा मला त्रास देत असल्याने तिला न्याय मिळेल असे मी करतो, यासाठी की ती वारंवार येऊन मला बेजार करणार नाही.’

⁶मग प्रभु म्हणाला, “अनीतिमान न्यायाधीश काय म्हणाला त्याकडे लक्ष द्या. ⁷आणि मग जे देवाचे निवडलेले लोक रात्रंदिवस त्याचा धावा करतात त्यांचा तो न्याय करणार नाही काय? तो त्यांना मदत करावयास वेळ

लावील काय? ⁸मी तुम्हांस सांगतो, तो त्यांना न्याय देईल. तरीही जेव्हा मनुष्याचा पुत्र येतो, तेव्हा त्याला पृथ्वीवर विश्वास आढळेल काय?”

देवाबरोबर योग्य ते संबंध असणे

⁹अशा लोकांना जे स्वतः नीतिमान असल्याचा अभिमान बाळगत होते व इतरांना कमी लेखत होते, अशा लोकांसाठी येशूने ही गोष्ट सांगितली. ¹⁰“दोघे जण प्रार्थना करावयास वर मंदिरात गेले. एक परूशी होता व दुसरा जकातदार होता. ¹¹परूशी उभा राहिला व त्याने अशी प्रार्थना केली, ‘हे देवा, मी तुझे उपकार मानतो कारण, इतर लोकांसारखा म्हणजे चोर, फसविणारा, व्यभिचारी व या जकातदारासारखा मी नाही. ¹²उलट मी आठवड्यातून दोनदा उपास करतो, व माझ्या सर्व उत्पन्नाचा दहावा भाग देतो.’

¹³परंतु जकातदार दूर अंतरावर उभा राहिला व आपले डोळे स्वर्गाकडे वर न उचलता आपली छाती बडवीत म्हणाला, ‘हे देवा, मज पापी माणसावर दया करा!’ ¹⁴मी तुम्हांला सांगतो हा मनुष्य, त्या दुसऱ्या माणसापेक्षा नीतिमान ठरून घरी गेला. कारण जो कोणी स्वतःला उंच करतो त्याला नीच केले जाईल आणि जो कोणी स्वतःला नीच करतो त्याला उंच केले जाईल.”

देवाच्या राज्यात कोण प्रवेश करील?

(मत्थ 19:13-15 मार्क 10:13-16)

¹⁵आणि ते आपल्या बालकांनादेखील त्याच्याकडे आणीत यासाठी की त्याने त्यांना स्पर्श करावा. पण जेव्हा शिष्यांनी हे पाहिले तेव्हा ते त्यांना दटावू लागले. ¹⁶पण येशूने बाळकांना त्याच्याकडे बोलाविले आणि म्हणाला, “बालकांना मजकडे येऊ द्या. त्यांना अडवू नका. कारण देवाचे राज्य त्यांच्यासारखांचेच आहे. ¹⁷मी खरोखर तुम्हांला सांगतो, जो कोणी देवाच्या राज्याचा बालकासारखा स्वीकार करीत नाही. त्याचा स्वर्गात प्रवेश होणार नाही.”

एक श्रीमंत मनुष्य येशूला प्रश्न विचारतो

(मत्थ 19:16-30; मार्क 10:17-31)

¹⁸एका यहूदी पुढाऱ्याने त्याला विचारले, “उत्तम गुरुजी, अनंतकाळचे जीवन मिळविण्यासाठी मी काय करू?”

¹⁹येशू त्याला म्हणाला, “मला उत्तम का म्हणतोस? देवाशिवाय कोणीही उत्तम नाही.

²⁰“तुला आज्ञा माहीत आहेत: ‘व्यभिचार करू नको, खून करू नको, चोरी करू नको, खोटी साक्ष देऊ नको, तुझ्या आईवडिलांचा मान राख.’*

²¹तो पुढारी म्हणाला, “या सर्व आज्ञा मी माझ्या तरुणपणासून पाळल्या आहेत.”

²²जेव्हा येशूने हे ऐकले, तेव्हा तो त्याला म्हणाला, “तुझ्यामध्ये अजून एका गोष्टीची उणीव आहे: तुझ्याजवळचे सर्व काही विकून ते गरिबांना वाट. म्हणजे स्वर्गात तुला संपत्ती मिळेल. मग ये. माझ्या मागे चल.” ²³पण जेव्हा त्या पुढाऱ्याने हे ऐकले तेव्हा तो फार दुःखी झाला, कारण तो फार श्रीमंत होता. ²⁴जेव्हा येशूने पाहिले की, तो दुःखी झाला आहे, तो म्हणाला, “ज्याच्याजवळ धन आहे, त्या लोकांचा देवाच्या राज्यात प्रवेश होणे किती कठीण आहे!

²⁵“होय, श्रीमंत माणसाचा देवाच्या राज्यात प्रवेश होणे यापेक्षा उंटाने सुईच्या छिद्रातून जाणे सोपे आहे.

कोणाचे तारण होईल?

²⁶नंतर ज्या लोकांनी हे ऐकले, ते म्हणाले, “तर मग कोणाचे तारण होईल?” ²⁷येशू म्हणाला, “ज्या गोष्टी माणसांना अशक्य आहेत त्या देवाला शक्य आहेत.”

²⁸मग पेत्र म्हणाला, “पाहा, आमच्याकडे जे होते, ते सर्व सोडून आम्ही तुमच्यामागे आलो आहोत.” ²⁹येशू त्यांना म्हणाला, “मी तुम्हांस खरे सांगतो, असा कोणीही नाही की ज्याने देवाच्या राज्यासाठी आपले घर किंवा पत्नी किंवा भाऊ, किंवा आईवडील सोडले आहेत, त्यांस या काळात व ³⁰येणाऱ्या काळातील अनंतकाळात याच्यापेक्षा कित्येक पटींनी मिळाले नाही.”

येशू मरणातून उठेल

(मत्थ 20:17-19; मार्क 10:32-34)

³¹येशूने बारा प्रेषितांना बाजूला घेतले आणि त्यांना म्हणाला, “ऐका! आपण वर यरुशलैमास जात आहोत आणि भविष्यवाद्यांनी मनुष्याच्या पुत्राविषयी जे काही लिहिले होते ते पूर्ण होईल. ³²होय, त्याला विदेश्यांच्या हाती धरून देण्यात येईल, त्याची कुचेष्टा होईल, त्याची निंदा करतील, त्याच्यावर थुंकातील. ³³ते त्याला चाबकाचे फटके मारून रक्तबंबाळ करून ठार करतील. आणि तो तिसऱ्या दिवशी मरणातून उठेल.” ³⁴शिष्यांना यातील काहीही कळले नाही. कारण हे वचन त्यांच्यापासून लपवून ठेवण्यात आले होते. आणि तो कशाविषयी बोलत आहे हे त्यांना माहीत नव्हते.

येशू एका आंधळ्यास बरे करतो

(मत्थ 20:29-34; मार्क 10:46-52)

³⁵येशू यरीहोजवळ येत असताना एक आंधळा रस्त्यावर बसून भौक मागत होता. ³⁶जेव्हा त्या आंधळ्या मनुष्याने जवळून जाणाऱ्या समुदायाचा आवाज ऐकला तेव्हा त्याने विचारले हे काय चालले आहे. ³⁷त्यांनी त्याला सांगितले की, “नासरेथकर येशू जात आहे.”

³⁸तो मोठ्याने ओरडून म्हणाला, “येशू दाविदाच्या पुत्रा माझ्यावर दया कर!”

³⁹जे पुढे चालले होते त्यांनी त्याला गप्प राहण्यास

सांगितले. परंतु तो आणखी मोठ्याने ओरडून म्हणाला, “दाविदाचे पुत्र माझ्यावर दया करा!”

⁴⁰येशू थांबला, आणि त्याने आंधळ्याला आपणांकडे आणण्याची आज्ञा केली. जेव्हा आंधळा जवळ आला, तेव्हा येशूने त्याला विचारले, ⁴¹“तुला काय हवे?” आंधळा मनुष्य म्हणाला, “प्रभु, मला परत दृष्टि प्राप्त व्हावी.”

⁴²येशू त्याला म्हणाला, “तुला दृष्टि येवो; तुझ्या विश्वासाने तुला बरे केले आहे.” ⁴³तत्काळ त्याला दृष्टि आली आणि देवाचे गौरव करीत तो येशूच्या मागे गेला. सर्व लोकांनी हे पाहिले आणि देवाची स्तुति केली.

जक्कय

19 येशूने यरीहोत प्रवेश केला आणि यरीहोतून जात होता. ²तेथे जक्कय य नावाचा मनुष्य होता. तो मुख्य जकातदार होता आणि खूप श्रीमंत होता. ³येशू कोण आहे हे पाहण्याचा तो प्रयत्न करीत होता. परंतु गर्दीमुळे त्याला काही दिसना, कारण तो बुटका होता. ⁴तेव्हा तो सर्वांच्या पुढे पळत गेला आणि त्याला पाहण्यासाठी उंबराच्या झाडावर चढला. कारण तो त्याच रस्त्याने पुढे जाणार होता. ⁵येशू जेव्हा त्या ठिकाणी आला तेव्हा वर पाहून जक्कय याला म्हणाला, “जक्कय या, त्वरा कर आणि खाली ये. कारण आज मला तुझ्याच घरी राहायचे आहे.”

⁶मग तो घाईघाईने खाली उतरला आणि आनंदाने त्याचे स्वागत केले. ⁷सर्व लोकांनी ते पाहिले, ते कुरकुर करू लागले. व म्हणू लागले की, “तो पापी माणसाचा पाहुणा होण्यास गेला आहे.” ⁸परंतु जक्कय य उभा राहिला व प्रभूला म्हणाला, “गुरूजी, जे माझे आहे त्यातील अर्थ मी गरिबांना दिले असे समजा व मी कोणाला फसवून काही घेतले असेल तर ते चौपट परत करीन.” ⁹येशू त्याला म्हणाला, “आज या घराला तारण मिळाले आहे. कारण हा मनुष्यसुद्धा अब्राहामाचा पुत्र आहे. ¹⁰कारण मनुष्याचा पुत्र जे हरवलेले ते शोधावयास व तारावयास आला आहे.”

देव तुम्हांला देतो त्या गोष्टींचा उपयोग करा

(मत्थ 25:14-30)

¹¹लोक या गोष्टी ऐकत असतानाच येशूने त्यांना आणखी एक गोष्ट सांगितली, कारण तो यरुशलैमाजवळ होता म्हणून त्यांनी असा विचार केला की, देवाचे राज्य तत्काळ प्रगट होणार आहे.

¹²मग येशू म्हणाला, “कोणी एक उच्च कुळातील मनुष्य आपली त्या भागाचा सरदार म्हणून नियुक्ती करून घेण्यासाठी व पुन्हा परतण्यासाठी दूरच्या देशी गेला. ¹³त्याने त्याच्या नोकरांपैकी दहा नोकरांना बोलविले. त्यांना त्याने दहा मोहरा* दिल्या. आणि तो त्यांना म्हणाला, “मी परत

दहा मोहरा एका मजुराच्या तीन महिन्यांच्य पगाराइतकी एक मोहरेची किंमत.

येईपर्यंत यावर व्यापार करा. ¹⁴परंतु त्याचे प्रजाजन त्याचा द्वेष करीत असत त्यांनी त्याच्यामागे एक शिष्टमंडळ पाठविले, व सांगितले की, “या माणसाला आमचा राजा करू नका.”

¹⁵परंतु त्याची राजा म्हणून नेमणूक झाली व तो परत आला. त्याने ज्या नोकरांना पैसे दिले होते त्यांना बोलावणे पाठविले. यासाठी की, त्यांनी त्यापासून किती फायदा मिळविला हे पाहावे. ¹⁶पहिला वर आला आणि म्हणाला, “धनी तुम्ही दिलेल्या नाण्यावर मी आणखी दहा नाणी मिळवली आहेत. ¹⁷तेव्हा तो त्याला म्हणाला, “चांगल्या दासा, छान केलेस, तू थोडक्यांविषयी विश्वासू झालास, म्हणून तू दहा नगरांवर अधिकारी होशील.”

¹⁸मग दुसरा (नोकर) आला व म्हणाला, “तुमच्या पाच नाण्यांवर मी पाच नाणी आणखी मिळवली.”

¹⁹आणि तो त्याला म्हणाला, “तू पाच नगरांवर अधिकारी असशील.”

²⁰मग दुसरा नोकर आला आणि म्हणाला, “धनी, आपण दिलेले नाणे मी हातरुमालात बांधून ठेवले होते. ²¹आपण कठोर आहात, मला तुमची भीति वाटत होती. जे आपण ठेवले नाही, ते आपण काढता, आणि जे पेरिले नाही, ते कापता.” ²²धनी त्यास म्हणाला, “दुष्ट माणसा, तुझ्याच शब्दांनी मी तुझा न्याय करतो. तुला ठाऊक होते की मी कडक शिस्तीचा माणूस आहे. मी जे दिले नाही ते घेतो आणि जे पेरले नाही त्याची कापणी करतो, ²³तर तू माझा पैसा पेढीवर का ठेवला नाहीस? मग जेव्हा मी परत आलो असतो तेव्हा ते मला व्याजासह मिळाले असते. ²⁴त्याच्याजवळ उभे राहणाऱ्यांना तो म्हणाला, ‘त्याच्याजवळून ते नाणे घ्या आणि ज्याच्याजवळ दहा नाणी आहेत, त्याला द्या.’ ²⁵ते त्याला म्हणाले, ‘धनी, त्याच्याजवळ दहा नाणी आहेत.’ ²⁶धन्याने उत्तर दिले, ‘मी तुम्हांला सांगतो, ज्याच्याजवळ आहे, त्याला अधिक दिले जाईल आणि ज्याच्याजवळ नाही, ज्याच्याकडे जे काही असेल ते सुद्धा काढून घेतले जाईल. ²⁷परंतु मी राज्य करू नये अशी इच्छा करणाऱ्या माझ्या शत्रूंना येथे आणा आणि माझ्यासमोर ठार मारा.”

येशू यरुशलैमेत प्रवेश करतो

(मत्थ 21:1-11; मार्क 11:1-11; योहान 12:12-19)

²⁸येशूने या गोष्टी सांगितल्यावर तो वर यरुशलैमापर्यंत गेला. ²⁹जेव्हा तो वर जातच राहिला तेव्हा तो जैतून डोंगर म्हटलेल्या टेकडीनजिक असलेल्या बेथफगे आणि बेथानीजवळ आला तेव्हा त्याने आपल्या दोन शिष्यांना असे सांगून पाठविले की, ³⁰“तुमच्यासमोर असलेल्या खेड्यात जा. तुम्ही प्रवेश करताच, ज्यावर कोणी बसले नाही असे शिंगरू तुम्हास आढळेल. ते सोडून येथे आणा. ³¹जर तुम्हांला कोणी विचारले की, “तुम्ही ते का सोडता?” तर म्हणा की, ‘प्रभूला याची गरज आहे.’

³²ज्यांना पाठविले होते, ते गेले आणि त्याने सांगितल्याप्रमाणे त्यांस आढळले. ³³ते सोडीत असता त्याचा मालक त्यांना म्हणाला, “तुम्ही शिंगरू का सोडता?”

³⁴ते म्हणाले, “प्रभूला याची गरज आहे.” ³⁵त्यांनी ते येशूकडे आणले. त्यांनी आपले झगे शिंगरावर घातले आणि येशूला त्याच्यावर बसविले. ³⁶येशू रस्त्यावरून जात असता लोक आपली वस्त्रे रस्त्यावर पसरित होते.

³⁷जेव्हा तो जैतून डोंगराच्या उतरणीवर आला तेव्हा सर्व जनसमुदाय, त्यांनी जे चमत्कार पाहिले होते त्याबद्दल मोठ्या आनंदाने देवाची स्तुति करू लागले.

³⁸ते म्हणाले, “प्रभूच्या नावाने येणारा राजा धन्यवादित असो!

स्तोत्र. 118:26

स्वर्गात शांति आणि उर्ध्वलोकी देवाला गौरव!”

³⁹जमावातील काही परुशी येशूला म्हणाले, “गुरुजी, आपल्या शिष्यांना दटावा.”

⁴⁰त्याने उत्तर दिले, “मी तुम्हांला सांगतो, जर ते शांत बसतील तर हे धोंडे ओरडतील!”

येशू यरुशलैमासाठी रडतो

⁴¹जेव्हा तो जवळ आला व त्याने शहर पाहिले, तेव्हा तो त्यासाठी रडला. आणि म्हणाला, ⁴²“जर आज कोणत्या गोष्टी तुला शांति देतील हे माहीत असते तर!”, परंतु आता ते तुझ्या नजरेपासून लपवून ठेवण्यात आले आहे. ⁴³तुझ्यावर असे दिवस येतील की, तुझे शत्रू तुझ्याभोवती कोट उभारतील. तुला वेडीतील, आणि सर्व बाजूंनी तुला कोंडीत पकडतील. ⁴⁴ते तुला, तुझ्या मुलांना तुझ्या भिंतीच्या आत धुळीस मिळवतील. व दगडावर दगड राहू देणार नाही. कारण देवाचा तुझ्याकडे येण्याचा समय तू ओळखला नाही.”

येशूचा मंदिरात प्रवेश

(मत्थ 21:12-17; मार्क 11:15-19 योहान 2:13-22)

⁴⁵येशूने मंदिरात प्रवेश केला व जे विक्री करीत होते, त्यांना बाहेर हाकलू लागला. ⁴⁶तो त्यांस म्हणाला, “असे लिहिले आहे की, ‘माझे घर प्रार्थनेचे घर होईल!’ पण तुम्ही ते लुटारूची गुहा केली आहे.” *

⁴⁷तो दररोज मंदिरात शिकवीत असे. मुख्य याजक, नियमशास्त्राचे शिक्षक, लोकांचे पुढारी त्याला ठार मारण्याचा प्रयत्न करीत होते. ⁴⁸पण तसे करण्यासाठी त्यांना काही मार्ग सापडत नव्हता. कारण सर्व लोक त्याच्या शब्दांनी खिळून गेले होते.

यहूदी पुढारी येशूला एक प्रश्न विचारतात
(मत्थ 21:23-27; मार्क 11:27-33)

20 एके दिवशी येशू मंदिरात लोकांना शिक्षण देत असताना व सुवार्ता सांगत असताना एकदा एक मुख्य याजक आणि नियमशास्त्राचे शिक्षक, वडीलजनांसह एकत्र वर त्याच्याकडे आले. ²ते त्याला म्हणाले, “आम्हांला सांग, कोणत्या अधिकाराने तू या गोष्टी करत आहेस! तुला हा अधिकार कुणी दिला?”

³तेव्हा त्याने त्यास उत्तर दिले, “मी सुद्धा तुम्हांला एक प्रश्न विचारीन. तुम्ही मला सांगा: ⁴‘योहानाचा बापतिस्मा स्वर्गापासून होता की मनुष्यापासून?’”

⁵त्यांनी आपसात चर्चा केली आणि म्हणाले, “जर आपण स्वर्गापासून म्हणावे, तर तो म्हणेल, तुम्ही त्याच्यावर विश्वास का ठेवला नाही?” ⁶पण जर आपण मनुष्यांकडून म्हणावे, तर सर्व लोक आपणांस दगडमार करतील कारण त्यांची खात्री होती की, योहान संदेष्टा होता.” ⁷म्हणून त्यांनी असे उत्तर दिले की, तो कोणापासून होता हे त्यांना माहीत नाही.

⁸मग येशू त्यांस म्हणाला, “मग मी या गोष्टी कोणत्या अधिकाराने करतो हे तुम्हांला मी सुध्दा सांगणार नाही.

देव आपला पुत्र पाठवितो

(मत्थ 21:33-46; मार्क 12:1-12)

⁹मग तो लोकांना ही गोष्ट सांगू लागला: “एका मनुष्याने द्राक्षमळ लावला. व तो काही शेतकऱ्यांना मोलाने देऊन बऱ्याच दिवसांसाठी दूर गेला. ¹⁰हंगामाच्या वेळी त्याने नोकराला शेतकऱ्यांकडे पाठविले. यासाठी की, त्यांनी द्राक्षमळ्यातील काही फळे द्यावीत. पण शेतकऱ्यांनी त्या नोकराला मारले व रिकाम्या हाताने परत पाठविले. ¹¹नंतर त्याने दुसऱ्या नोकराला पाठविले, पण त्यालासुद्धा त्यांनी मारले. त्या नोकराला त्यांनी लज्जास्पद वागणूक दिली. आणि रिकाम्या हाताने परत पाठविले. ¹²तेव्हा त्याने तिसऱ्या नोकराला पाठविले. पण त्यालाही त्यांनी जखमी करून बाहेर फेकून दिले.

¹³द्राक्षमळ्याचा मालक म्हणाला, “मी काय करू? मी माझा स्वतःचा प्रिय पुत्र पाठवतो. कदाचित ते त्याला मान देतील. ¹⁴पण जेव्हा शेतकऱ्यांनी मुलाला पाहिले, तेव्हा त्यांनी आपसात चर्चा केली आणि म्हणाले, “हा तर वारस आहे, आपण त्याला ठार मारू, म्हणजे वतन आपले होईल.”

¹⁵त्यांनी त्याला द्राक्षमळ्याच्या बाहेर फेकले व ठार मारले. “तर मग द्राक्षमळ्याचा मालक काय करील? ¹⁶तो येईल आणि त्या शेतकऱ्यांना ठार मारील व तो द्राक्षमळ्या दुसऱ्यांना सोपवून देईल.”

त्यांनी हे ऐकले तेव्हा ते म्हणाले, “असे कधीही न होवो.” ¹⁷येशूने त्यांच्याकडे पाहिले व म्हटले,

“‘तर मग जो दगड बांधणाऱ्यांनी नाकारला तोच कोनशिला झाला’
स्तौत्र. 118:22

असे जे लिहिले आहे त्याचा अर्थ काय?”

¹⁸जो कोणी त्याच्यावर पडेल त्याचे तुकडे तुकडे होतील परंतु ज्या कोणावर तो पडेल त्याचा चुराडा होईल.”

¹⁹नियमशास्त्राचे शिक्षक आणि मुख्य याजक यांनी त्याचवेळी त्याला अटक करण्याचा प्रयत्न केला, पण त्यांना लोकांची भीति वाटत होती. त्यांना त्याला अटक करायचे होते, कारण त्यांना माहीत होते की, हा दाखला त्याने त्यांनाच उद्देशून सांगितला होता.

यहूदी पुढारी येशूला फसविण्याचा प्रयत्न करतात

(मत्थ 22:15-22; मार्क 12:13-17)

²⁰तेव्हा त्यांनी त्याच्यावर पाळत ठेवली. आणि आपण प्रामाणिक आहोत असे भासविणारे हेर पाठविले. त्यांची अशी योजना होती की, त्याच्या बोलण्यात त्याला पकडावे म्हणजे त्यांना त्याला राज्यपालाच्या ताब्यात देऊन त्यांच्या अधिकाराच्या कक्षेत आणता आले असते. अधिकारामध्ये सुपूर्त करता आले असते. ²¹म्हणून त्या हेरांनी त्याला प्रश्न विचारला. ते म्हणाले, “गुरुजी, आम्हांला माहीत आहे की, जे योग्य ते तुम्ही बोलता व शिकविता आणि तुम्ही पक्षपात करीत नाही. तर सत्याने देवाचा मार्ग शिकविता. ²²आम्ही कैसराला कर द्यावा हे योग्य आहे किंवा नाही?”

²³ते धूर्तपणे आपल्याला फसवू पाहत आहेत याची येशूला कल्पना होती. ²⁴“मला एक नाणें दाखवा. त्यावर कोणाचा मुखवटा व शिश्च आहे?” ते म्हणाले, “कैसराचा.”

²⁵तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, “कैसराचे ते कैसराला आणि देवाचे ते देवाल द्या.”

²⁶तेव्हा लोकांसमोर तो जे बोलला त्यात त्याला धरणे त्यांना शक्य झाले नाही. त्याच्या उत्तराने ते आश्चर्यचकित झाले. आणि शांत झाले.

काही सदूकी येशूला फसविण्याचा प्रयत्न करतात

(मत्थ 22:23-33; मार्क 12:18-27)

²⁷मग पुनरुत्थान नाही असे म्हणणारे काही सदूकी त्याच्याकडे आले. त्यांनी त्याला प्रश्न विचारला. ते म्हणाले, ²⁸“गुरुजी, मोशेने आमच्यासाठी लिहून ठेवले आहे की जर एखाद्याचा भाऊ मेल्या, व त्या भावाला पत्नी आहे पण मूल नाही, तर त्याच्या भावाने त्या विधवेशी लग्न करावे आणि भावासाठी त्याला मुले द्यावीत. ²⁹सात भाऊ होते. पहिल्या भावाने लग्न केले व तो मूल न होता मेल्या. ³⁰नंतर दुसऱ्या भावाने तिच्याशी लग्न केले. ³¹नंतर तिसऱ्याने तिच्याशी लग्न केले. सातही भावांबरोबर तीच गोष्ट घडली. कोणालाही मुले न होता ते मरण पावले. ³²नंतर ती स्त्रीही मरण पावली. ³³तर मग पुनरुत्थानाच्या

वेळी ती कोणाची पत्नी होईल? कारण त्या सातांनीही तिच्याबरोबर लग्न केले होते.

³⁴तेव्हा येशू त्यांना म्हणाला, “या युगातले लोक लग्न करून घेतात व लग्न करून देतात. ³⁵परंतु जे लोक त्या येणाऱ्या युगामध्ये व मृतांच्या पुनरुत्थानामध्ये भाग घेण्यासाठी पात्र ठरतील, ते लग्न करून घेणार नाहीत, आणि लग्न करून देणार नाहीत ³⁶आणि ते मरणार नाहीत, कारण ते देवदूतासारखे आहेत. ते पुनरुत्थानाचे पुत्र असल्यामुळे ते देवाचे पुत्रही आहेत. ³⁷जळत्या झुडुपाविषयी मोशेने लिहिले, तेव्हा त्याने परमेश्वराला अब्राहामाचा देव, इसहाकाचा देव आणि याकोबाचा देव असे म्हटले व मेलेलेसुद्धा उठविले जातात हे दाखवून दिले. ³⁸देव मेलेल्यांचा नाही तर जिवंतांचा देव आहे. सर्व लोक जे त्याचे आहेत ते जिवंत आहेत.”

³⁹काही नियमशास्त्राचे शिक्षक म्हणाले, “गुरुजी, उत्तम बोललात!” ⁴⁰तेव्हा त्याला आणखी प्रश्न विचारण्याचे धाडस कोणी केले नाही.

ख्रिस्त दावीदाचा पुत्र असेल काय?

(मत्थ 22:41-46; मार्क 12:35-37)

⁴¹परंतु तो त्यांना म्हणाला, “ख्रिस्त दावीदाचा पुत्र आहे असे ते कसे म्हणतात? ⁴²कारण दावीद स्वतः स्तोत्राच्या पुस्तकात म्हणतो,

‘प्रभु माझ्या प्रभूला म्हणाला: तू माझ्या उजवीकडे बस,

⁴³जोपर्यंत मी तुझ्या शत्रूला तुझ्या पायाखालचे आसन करीत नाही तोपर्यंत.’

स्तोत्र. 110:1

⁴⁴अशा रीतीने दावीद त्याला ‘प्रभु’ म्हणतो, तर मग ख्रिस्त दावीदाचा पुत्र कसा?”

नियमशास्त्रातील शिक्षकांविरुद्ध इशारा

(मत्थ 23:1-36; मार्क 12:38-40; लूक 11:37-54)

⁴⁵सर्व लोक हे ऐकत असताना तो शिष्यांना म्हणाला, “नियमशास्त्राच्या शिक्षकांविषयी सावध असा, त्यांना लांब झगे घालून फिरणे आवडते, ⁴⁶त्यांना बाजारात नमस्कार घेण्यास, सभास्थानात महत्त्वाच्या आसनावर व मेजवानीच्या वेळी मानाच्या जागी बसणे आवडते. ⁴⁷ते विधवांची घरे खाऊन फस्त करतात आणि देखाव्यासाठी लांब लांब प्रार्थना करतात. या माणसांना अत्यंत वाईट शिक्षा होईल.

खरे दान

(मार्क 12:41-44)

21 येशूने वर पाहिले व श्रीमंत लोकांना दानपेटीत दाने टाकताना न्याहाळले. त्याने एका गरीब विधवेलाही तांब्याची दोन पाणी टाकताना पाहिले. ³तेव्हा

तो म्हणाला, “मी तुम्हांला खरे सांगतो, या गरीब विधवेने इतर सर्वपेक्षा अधिक टाकले. (मी असे म्हणतो) ⁴कारण या सर्व लोकांनी आपल्या भरपूर संपत्तीमधून काही भाग दान म्हणून टाकले. परंतु तिने गरीब असून आपल्या उपजीविकेतील सर्वच टाकले.

मंदिराचा नाश

(मत्थ 24:1-14; मार्क 13:1-13)

⁵शिष्यांतील काही जण मंदिराविषयी असे बोलत होते की, ते सुंदर पाषाणांनी आणि नवसाच्या अर्पणांनी सुशोभित केले आहे. येशू म्हणाला,

⁶“या गोष्टी तुम्ही पाहताना असे दिवस येतील की, एकावर एक असा एकही दगड ठेवला जाणार नाही. ते सर्व पाडले जातील.”

⁷त्यांनी त्याला प्रश्न विचारला आणि ते म्हणाले, “गुरुजी या गोष्टी केव्हा घडतील? व या गोष्टी घडणार आहेत यासंबंधी कोणते चिन्ह असेल?”

⁸आणि तो म्हणाला, “तुम्हांला कोणी फसवू नये म्हणून सावध राहा. कारण माझ्या नावाने पुष्कळ येतील आणि तो ‘मी आहे’ असे म्हणतील. आणि ते म्हणतील, ‘वेळ जवळ आली आहे.’ त्यांच्यामागे जाऊ नका! ⁹जेव्हा तुम्ही लढाया व दंगे याविषयी ऐकाल तेव्हा घाबरू नका. कारण या गोष्टी घडल्याच पाहिजेत. पण एवढ्यात शेवट होणार नाही.”

¹⁰मग तो त्यांना म्हणाला, “एक राष्ट्र दुसऱ्या राष्ट्रावर उठेल, एक राज्य दुसऱ्या राज्यावर उठेल. ¹¹मोठे भूकंप होतील, दुष्काळ पडतील, आणि वेगवेगळ्या ठिकाणी पीडा उद्भवतील, भितीदायक घटना घडतील. आणि आकाशात मोठी चिन्हे घडतील.

¹²परंतु हे सर्व होण्यापूर्वी ते तुम्हांला अटक करतील. ते तुमचा छळ करतील. चौकशीसाठी ते तुम्हांस सभास्थानांसमोर उभे करतील आणि तुरुंगात टाकतील. माझ्या नावासाठी ते तुम्हांला राजे व राज्यपाल यांच्यासमोर नेतील. ¹³यामुळे तुम्हांला माझ्याविषयी साक्ष देण्याची संधी मिळेल.

¹⁴आपला स्वतःचा बचाव कसा करायचा याविषयी काळजी करायची नाही अशी मनाची तयारी करा. ¹⁵कारण मी तुम्हांला असे शब्द व अशी बुद्धी देईन की ज्यामुळे त्यांना तुमचा विरोध करायला किंवा तुमच्याविरुद्ध बोलायला मुळीच जमणार नाही.

¹⁶परंतु आईवडील, भाऊ, नातेवाईक आणि मित्र तुमचा विश्वासघात करतील आणि तुम्हांपैकी काही जणांना ठार मारतील. ¹⁷माझ्या नावामुळे सर्व जण तुमचा द्वेष करतील. ¹⁸परंतु तुमच्या डोक्यावरील एक केसही नाहीसा होणार नाही. ¹⁹आपल्या सहनशीलतेने तुम्ही जिवाचे रक्षण कराल.

यरुशलमेचा नाश

(मत्थ 24:15-21; मार्क 13:14-19)

²⁰जेव्हा तुम्ही यरुशलेमाला सैन्यानी वेढा घातलेला पाहाल, तेव्हा तुम्हांला कळून येईल की, तिचा नाश होण्याची वेळ आली आहे. ²¹जे यहुदीयात आहेत त्यांनी डोंगरांमध्ये पळून गेले पाहिजे. जे रानात आहेत त्यांनी शहरात जाऊ नये. ²²ज्या सर्व गोष्टी लिहिलेल्या आहेत त्या पूर्ण होण्यासाठी हे शिक्षेचे दिवस आहेत. ²³त्या दिवसांत ज्या गरोदर स्त्रिया आहेत, व ज्या बाळाचे पोषण करणाऱ्या स्त्रिया आहेत, त्यांच्यासाठी ते किती भयंकर होईल. अशा स्त्रियांची खरोखर दुर्दशा होईल. मी असे म्हणतो कारण देशावर मोठे संकट येईल आणि लोकांवर देवाचा कोप ओढवे. ²⁴ते तरवारीच्या धाराने पडतील आणि त्यांना बंदीवान करून राष्ट्रांत नेतील आणि यहुदीतर लोकांचा काळ संपेपर्यंत यहुदीतर राष्ट्रे यरुशलैम पायाखाली तुडवतील.

भिऊ नका

(मत्थ 24:29-31; मार्क 13:24-27)

²⁵सूर्य, चंद्र, तारे यांच्यात चिन्हे होतील, पृथ्वीवरील राष्ट्रे हतबल होतील व समुद्राच्या गर्जणाच्या लाटांनी ते घाबरून जातील. ²⁶भीतीमुळे लोक बेशुद्ध होतील आणि जगात काय घडणार आहे ह्या धास्तीमुळे व भीतीमुळे लोक दुर्बल होतील. आकाशातील सामर्थ्य डळमळीत होतील. ²⁷नंतर ते मनुष्याच्या पुत्राला सामर्थ्याने आणि वैभवाने मेघात येताना पाहतील. ²⁸मग या गोष्टी घडण्यास आरंभ होईल, तेव्हा सरळ उभे राहा. आणि तुमचे मस्तक वर करा, कारण तुमच्या सुटकेची वेळ जवळ येत आहे."

माझी वचने सर्वकाळ टिकतील

(मत्थ 24:32-35; मार्क 13:28-31)

²⁹नंतर त्याने त्यांस एक बोधकथा सांगितली: "अंजिराच्या झाडाकडे व इतर दुसऱ्या सर्व झाडांकडे पाहा. ³⁰त्यांना पालवी येऊ लागली की, तुमचे तुम्हीच समजता की, उन्हाळा अगदी जवळ आला आहे. ³¹त्याचप्रमाणे या गोष्टी घडताना तुम्ही पाहाल तेव्हा ओळखवा की देवाचे राज्य जवळ आले आहे. ³²मी तुम्हांस खरे सांगतो की, ह्या सर्व गोष्टी घडून येईपर्यंत ही पिढी नाहीशी होणार नाही. ³³आकाश व पृथ्वी नाहीशी होतील पण माझी वचने नाहीशी होणार नाहीत.

सर्वदा तयार राहा

³⁴सावध राहा, दारूबाजी आणि अधाशीपणात तुमचा वेळ घालवू नका, किंवा ऐहिक गोष्टींमध्ये मग्न राहू नका. जर तुम्ही तसे कराल, तर तुम्ही व्यवस्थित विचार करू शकणार नाही, व तुम्ही तयार नसताना तो दिवस (शेवट)

अकस्मात तुमच्यावर येईल. ³⁵खरोखर, तो पृथ्वीवर असणाऱ्या सर्व जिवंतांवर येईल. ³⁶सर्व समयी जागृत राहा. होणाऱ्या सर्व गोष्टींपासून जिवंत राहण्यासाठी आणि विश्वासाने मनुष्याच्या पुत्रासमोर उभे राहणे शक्य व्हावे यासाठी प्रार्थना करा."

³⁷दिवशी तो मंदिरात शिक्षण देत असे. परंतु रात्री मात्र तो जैतूनाचा डोंगर म्हटलेल्या टेकडीवर जात असे. ³⁸सर्व लोक मंदिरात जाण्यासाठी व त्याचे ऐकण्यासाठी पहाटेस उठून त्याच्याकडे जात.

यहुदी पुढारी येशूला ठार मारावयास टपतात

(मत्थ 26:1-5, 14-16; मार्क 14:1-2, 10-11;

येहेम 11:45-53)

22 नंतर बेखमीर भाकरीचा सण ज्याला वल्हांडण म्हणतात, तो समय जवळ येत होता. ²आणि मुख्य याजक, नियमशास्त्राचे शिक्षक, येशूला कसे मारता येईल हे बघत होते. कारण त्यांना लोकांची भीति वाटत होती.

यहुदा येशू विरुद्ध बेत आखतो

³नंतर सैतान यहुदांमध्ये, ज्याला इस्कर्योत म्हणत, व जो बारा जणांपैकी एक होता, त्याच्यात शिरला. ⁴यहुदा मुख्य याजक व मंदिराचे अधिकारी यांच्याकडे गेला आणि येशूला त्यांच्या हाती कसे धरून देता येईल याविषयी त्याने बोलणी केली. ⁵त्यांना फार आनंद झाला व त्यांनी त्याला पैसे देण्याचे मान्य केले. ⁶म्हणून त्याने संमति दर्शविली आणि तो येशूला गर्दी नसेल तेव्हा धरून त्यांच्या हाती देण्याची संधि शोधू लागला.

वल्हांडण सणाच्या भोजनाची तयारी

(मत्थ 26:17-25; मार्क 14:12-21; येहेम 13:21-30)

⁷बेखमीर भाकरीचा सण, ज्या दिवशी वल्हांडणाचे कोकरू मारावयाचे तो दिवस आला. ⁸तेव्हा त्याने पेत्र व योहान यांना सांगून पाठविले की, "जा आणि आपणांसाठी वल्हांडण सणाचे भोजन तयार करा म्हणजे आपण ते खाऊ."

⁹पेत्र व योहान येशूला म्हणाले, "आम्ही ते कोठे करावे अशी तुमची इच्छा आहे?"

¹⁰तो त्यांना म्हणाला, "तुम्ही नगरात प्रवेश कराल तेव्हा पाण्याचे भांडे घेऊन जाणारा एक मनुष्य तुम्हांला भेटेल. तो ज्या घरात जाईल तेथे जा. ¹¹आणि घरमालकांस सांगा, 'गुरुजींनी तुम्हांला विचारले आहे की, माझ्या शिष्यांसह वल्हांडण सणाचे भोजन करता येईल ती पाहुण्यांची खोली कोठे आहे?' ¹²तो मनुष्य तुम्हांला माडीवरील सजविलेली खोली दाखवील. तेथे तयारी करा." ¹³तेव्हा पेत्र व योहान तेथून निघाले. जसे येशूने सांगितले तसेच सर्व घडले तेव्हा त्यांनी वल्हांडणाच्या भोजनाची तयारी केली.

प्रभु भोजन

(मत्स्य 26:26-30; मार्क 14:22-26; 1 कॉरिंथीकरांस 11:23-25)

¹⁴वेळ झाली तेव्हा येशू त्याच्या शिष्यांसह भोजनास बसला. ¹⁵तो त्यांना म्हणाला, “मी दुःख भोगण्यापूर्वी तुमच्याबरोबर वल्हांडण सणाचे भोजन घ्यावे अशी माझी फार इच्छा होती. ¹⁶कारण मी तुम्हांस सांगतो की, देवाच्या राज्यात हे परिपूर्ण होईपर्यंत मी पुन्हा हे भोजन करणार नाही.”

¹⁷नंतर त्याने पेला घेतला आणि उपकार मानले. तो म्हणाला, “हे घ्या, आणि आपसात वाटून घ्या. ¹⁸कारण मी तुम्हांस सांगतो की, देवाचे राज्य येईपर्यंत यापुढे मी द्राक्षफळांचा रस घेणार नाही.”

¹⁹नंतर त्याने भाकर घेतली आणि उपकार मानले. त्याने ती मोडली आणि त्यांना दिली व म्हणाला, “हे माझे शरीर आहे जे तुम्हांसाठी दिले आहे. माझ्या आठवणीसाठी हे करा.” ²⁰त्याचप्रमाणे त्यांचे भोजन झाल्यावर त्याने प्याला घेतला आणि म्हणाला, “हा प्याला माझ्या रक्ताने नवा करार आहे. जो तुमच्यासाठी ओतला जात आहे.” *

येशू विरुद्ध कोण जाईल?

²¹परंतु पाहा! माझा विश्वासघात करणाऱ्याचा हात माझ्याबरोबरच मेजावर आहे. ²²कारण मनुष्याचा पुत्र जसे निश्चित केले आहे, त्याप्रमाणे मरावयास जाईल. परंतु ज्याने त्याचा विश्वासघात केला आहे, त्याचा धिश्चर असो.”

²³आणि ते आपापसात एकमेकाला प्रश्न विचारू लागले, “हे करणारा आपणापैकी कोण असावा?”

सेवकासारखे व्हा

²⁴तसेच, त्यांच्यामध्ये अशासंबंधी वाद निर्माण झाला की, त्यांच्यामध्ये सर्वात श्रेष्ठ कोण आहे. ²⁵पण येशू त्यांना म्हणाला, विदेश्यांचे राजे त्यांच्या लोकांवर (प्रजेवर) सत्ता गाजवितात. इतर लोकांवर अधिकार असणारी माणसे लोकांनी त्यांना लोकांचे उपकारकर्ते म्हणण्यास भाग पाडतात. (स्वतःला उपकारकर्ते म्हणवून घेतात.) ²⁶परंतु तुम्ही तसे नाही. त्याऐवजी तुमच्यातील सर्वात मोठा असलेल्याने सर्वात लहान व्हावे व जो अधिकारी आहे त्याने सेवक व्हावे. ²⁷तेव्हा मोठा कोण: जो मेजावर बसतो तो की जो सेवा करतो तो? जो मेजावर बसतो तो नाही का? परंतु मी तुम्हांमध्ये सेवा करणारासारखा आहे. ²⁸परंतु माझ्या परीक्षेमध्ये माझ्या पाठीशी उभे राहिलेले असे तुम्हीच आहात. ²⁹ज्याप्रमाणे माझ्या पित्याने माझी नियुक्ति केली तशी मी तुमची नियुक्ति राज्यावर करतो. ³⁰म्हणून तुम्ही

माझ्या राज्यात माझ्या मेजावर खावे व प्यावे आणि आसनावर बसून झपाएलाच्या बारा वंशाचा न्याय करावा.

तुमचा विश्वास ढळू देऊ नका

(मत्स्य 26:31-35; मार्क 14:27-31; येहेम 13:36-38)

³¹शिमोना, शिमोना, ऐक! सैतानाने तुम्हांला गव्हासारखे चाळवे म्हणून मागितले आहे. ³²परंतु शिमोना, तुझा विश्वास ढळू नये, म्हणून मी तुझ्यासाठी प्रार्थना कसून केली आहे आणि तू पुन्हा माझ्याकडे वळलास म्हणजे तुझ्या भावांस स्थिर कर.

³³परंतु शिमोन पेत्र त्याला म्हणाला, “प्रभु, मी तुझ्याबरोबर तुरूंगात जाण्यासाठी व मरण्यासाठी तयार आहे.”

³⁴पण येशू म्हणाला, “पेत्रा, मी तुला सांगतो, तू मला ओळखतोस हे तीन वेळा नाकारीपर्यंत आज कोंबडा आरवणार नाही.”

संकटसाठी तयार राहा

³⁵येशू शिष्यांना म्हणाला, “जेव्हा मी तुम्हांला थैली, पिशवी व वहाणांशिवाय पाठविले, तेव्हा तुम्हांस काही कमी पडले का?” ते म्हणाले, “काहीही नाही.”

³⁶तो त्यांना म्हणाला, “पण आता, ज्याच्याजवळ थैली आहे त्याने ती घ्यावी व त्याने पिशवीसुद्धा घ्यावी. आणि ज्याच्याजवळ तलवार नाही त्याने आपला झगा विकावा आणि एक विकत घ्यावी. ³⁷कारण मी तुम्हांस सांगतो, हा शास्त्रभाग माझ्यामध्ये परिपूर्ण झालाच पाहिजे:

‘आणि तो अपराधी असा गणला गेला.’

यशया 53:12

होय, हा माझ्याविषयीचा संदर्भ पूर्ण होत आहे.”

³⁸ते म्हणाले, “प्रभु, पहा, येथे दोन तरवारी आहेत.” तो त्यांना म्हणाला, “तेवढे पुरे!”

येशू प्रेषितांना प्रार्थना करण्यास सांगतो

(मत्स्य 26:36-46; मार्क 14:32-42)

³⁹तो निघाला आणि नेहमीप्रमाणे जैतूनाच्या डोंगराकडे गेला व शिष्याही त्याच्या मागोमाग गेले. ⁴⁰तो त्या ठिकाणी आला तेव्हा त्यांना म्हणाला, “तुम्ही मोहात पडू नये म्हणून प्रार्थना करा.”

⁴¹तो त्यांच्यापासून दगडाच्या टप्प्याइतका दूर गेल्यानंतर त्याने गुडघे टेकले. आणि अशी प्रार्थना केली, “⁴²पित्या, जर तुझी इच्छा असेल तर हा प्याला माझ्याकडून घे. तरी माझ्या इच्छेप्रमाणे नको तर तुझ्या इच्छेप्रमाणे होऊ दे.”

⁴³स्वर्गातून एक देवदूत आला व तो त्याला सामर्थ्य देत राहिला. ⁴⁴दुःखाने ग्रासलेला असतानासुद्धा त्याने अधिक काकुळतीने प्रार्थना केली. आणि त्याचा घाम रक्ताच्या

वचन 20 काही ग्रीक प्रतीमध्ये 19 व्या वचनाचा शेवटचा भाग व 20 वे वचन पूर्णपणे नाहीत.

थेंबासारखा जमिनीवर पडत होता. ⁴⁵आणि जेव्हा प्रार्थना करून तो उठला आणि शिष्यांकडे आला तेव्हा ते त्यांच्या दुःखामुळे थकून जाऊन झोपी गेलेले आढळले. ⁴⁶तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही का झोपत आहात? उठा, आणि मोहात पडू नये म्हणून प्रार्थना करा.”

येशूला अटक

(मत्थ 26:47-56; मार्क 14:43-50; लूक 18:3-11)

⁴⁷तो बोलत असता लोकांचा जमाव आला. आणि बारा शिष्यांतील यहुदा इस्कर्योत म्हटलेला एक जण त्यांच्यापुढे चालत होता. येशूचे चुंबन घेण्यासाठी तो त्याच्याजवळ आला. ⁴⁸परंतु येशू त्यास म्हणाला, “यहुदा, चुंबन घेऊन मनुष्याच्या पुत्राचा तू विश्वासघात करतोस काय?” ⁴⁹त्याच्याभोवती जे होते ते काय होणार हे पाहून म्हणाले, “प्रभु, आम्ही तलवारीने मारावे काय?” ⁵⁰त्यांच्यापैकी एकाने मुख्य याजकाच्या नोकरावर वार केला आणि त्याचा उजवा कान कापला.

⁵¹येशूने उत्तर दिले, “असे काही करू नका. त्याने त्याच्या कानाला स्पर्श केला व त्याला बरे केले.

⁵²नंतर येशू मुख्य याजक, मंदिराचे मुख्य अधिकारी आणि वडील जे त्याच्यावर चालून आले होते, त्यांना म्हणाला, “तुम्ही तलवारी आणि सोटे घेऊन माझ्यावर चालून आलात, जसा काय मी लुटारू आहे. ⁵³मी तर तुम्हांबरोबर दररोज मंदिरात असे आणि तुम्ही माझ्यावर हात टाकला नाही. परंतु ही तुमची आणि अधाराची राज्य करण्याची वेळ आहे.”

मी येशूला ओळखतो असे म्हणण्याची

पेत्राला भीती वाटते

(मत्थ 26:57-58, 69-75; मार्क 14:53-54, 66-72; लूक 18:12-18, 25-27)

⁵⁴त्यांनी त्याला अटक केली व ते त्याला मुख्य याजकाच्या घरी घेऊन गेले. पण पेत्र दुरून त्यांच्या मागे चालला. ⁵⁵त्यांनी अंगणाच्या मध्यभागी विस्तव पेटविला, आणि त्याच्याभोवती बसले. पेत्रही त्यांच्यात बसला. ⁵⁶एका दासीने तेथे त्याला विस्तवाच्या उजेडात बसलेले पाहिले. तिने त्याच्याकडे निरखून पाहिले आणि ती म्हणाली, “हा मनुष्यही त्याच्याबरोबर होता.”

⁵⁷पेत्र ते नाकारून म्हणाला, “बाई, मी त्याला ओळखत नाही!” ⁵⁸थोड्या वेळानंतर दुसऱ्या मनुष्याने त्याला पाहिले आणि म्हणाला, “तू सुद्धा त्यांच्यापैकी एक आहेस!” पण पेत्र म्हणाला, “गृहस्था, मी नाही!”

⁵⁹नंतर सुमारे एक तास झाल्यावर आणखी एक जण ठामपणे म्हणाला, “खात्रीने हा मनुष्यसुद्धा त्याच्याबरोबर होता, कारण हा गालीलचा आहे.”

⁶⁰परंतु पेत्र म्हणाला, “गृहस्था तू काय बोलतोस ते मला कळत नाही!” तो बोलत असताना त्याच क्षणी कोंबडा

आरवला. ⁶¹आणि प्रभूने वळून पेत्राकडे पाहिले. पेत्राला प्रभूने उच्चारलेले वाक्य आठवले. “आज कोंबडा आरवण्यापूर्वी तू तीन वेळा मला नाकारशील,” असे सांगितलेले त्याला आठवले. ⁶²मग तो बाहेर गेला आणि अतिदुःखाने रडला.

लोक येशूचा उपहास करतात

(मत्थ 26:67-68; मार्क 14:65)

⁶³येशूवर पहारा देणाऱ्या लोकांनी त्याचा उपहास करायला व त्याला मारायला सुरुवात केली. ⁶⁴त्यांनी त्याचे डोळे बांधले, व त्याला प्रश्न विचारू लागले. ते म्हणाले, “ओळख बघू! तुला कोणी मारले?” ⁶⁵आणि ते त्याचा अपमान करण्यासाठी आणखी पुष्कळ काही बोलले.

यहुदी पुढाऱ्यांसमोर येशू

(मत्थ 26:59-66; मार्क 14:55-64; लूक 18:19-24)

⁶⁶दिवस उगवला तेव्हा वडील लोकांची म्हणजे त्यात दोन्ही प्रकारचे लोक, मुख्य याजक, व नियमशास्त्राचे शिक्षक यांची सभा भरली. आणि ते त्याला त्यांच्या सभेत घेऊन गेले. ⁶⁷ते म्हणाले, “जर तू ख्रिस्त आहेस तर आम्हांला सांग.”

येशू त्यांना म्हणाला, “जरी मी तुम्हांला सांगितले तरी तुम्ही माझ्यावर विश्वास ठेवणार नाही. ⁶⁸आणि जरी मी तुम्हांला प्रश्न विचारला तरी तुम्ही उत्तर देणार नाही. ⁶⁹पण आतापासून मनुष्याचा पुत्र सर्वसमर्थ देवाच्या उजवीकडे बसलेला असेल.”

⁷⁰ते सर्व म्हणाले, “तर मग तू देवाचा पुत्र आहेस काय?” त्याने त्यांना उत्तर दिले, “मी आहे असे तुम्ही म्हणता ते बरोबर आहे.”

⁷¹मग ते म्हणाले, “आता आपल्याला आणखी साक्षीची काय गरज आहे? आपण स्वतः त्याच्या तोंडचे शब्द ऐकले आहेत.”

राज्यपाल पिलात येशूला प्रश्न विचारतो

(मत्थ 27:1-2, 11-14; मार्क 15:1-5; लूक 18:28-38)

23 मग त्यांचा सर्व समुदाय उठला, व त्यांनी त्याला (येशूला) पिलाताकडे नेले. ²व ते त्याच्यावर आरोप करू लागले. ते म्हणाले, “आम्ही या माणसाला लोकांची दिशाभूल करताना पकडले. तो कैसराला कर देण्यासाठी विरोध करतो आणि म्हणतो की, तो स्वतः ख्रिस्त, एक राजा आहे.”

³मग पिलाताने येशूला विचारले, “तू यहुद्यांचा राजा आहेस काय?” येशू म्हणाला, “मी आहे हे तू म्हणतोस ते बरोबर आहे.” ⁴मग पिलात मुख्य याजकांना आणि जमावाला म्हणाला, “या माणसावर दोष ठेवण्यास मला काही कारण आढळत नाही.”

⁵पण त्यांनी आग्रह धरला. ते म्हणाले, “यहूदीयातील सर्व लोकांना तो आपल्या शिकवणीने भडकावीत आहे, त्याने गालीलापासून सुरूवात केली आणि येथपर्यंत आला आहे.”

पिलात येशूला हेरोदाकडे पाठवितो

⁶पिलाताने हे ऐकले, तेव्हा त्याने विचारले की, “हा मनुष्य गालीलाचा आहे काय?” ⁷जेव्हा त्याला समजले की, येशू हेरोदाच्या अंमलखाली येतो. तेव्हा त्याने त्याला हेरोदाकडे पाठविले. तो त्या दिवसांत यरुशलैममध्येच होता. ⁸हेरोदाने येशूला पाहिले तेव्हा त्याला फार आनंद झाला, कारण त्याने त्याजविषयी ऐकले होते, व त्याला असे वाटत होते की, तो एखादा चमत्कार करील व आपल्याला तो बघायला मिळेल ⁹त्याने येशूला अनेक प्रश्न विचारले, पण येशूने त्याला उत्तर दिले नाही. ¹⁰मुख्य याजक आणि नियमशास्त्राचे शिक्षक तेथे उभे होते. ते त्याच्याविरुद्ध जोरदारपणे आरोप करीत होते. ¹¹हेरोदाने त्याच्या शिपायांसह येशूला अपमानास्पद वागणूक दिली, त्याची थट्टा केली. त्यांनी त्याच्यावर एक तलम झगा घातला व त्याला पिलाताकडे परत पाठविले. ¹²त्याच दिवशी हेरोद आणि पिलात एकमेकांचे मित्र बनले. त्यापूर्वी ते एकमेकांचे वैरी होते.

येशू मेलच पाहिजे

(मत्थ 27:15-26; मार्क 15:6-15;

लूक 18:39, 19:16)

¹³पिलाताने मुख्य याजक, पुढारी आणि लोकांना एकत्र बोलावले. ¹⁴तो त्यांना म्हणला, “तुम्ही या माणसाला तो लोकांना भडकावीत होता म्हणून आणले, आता मी त्याची तुमच्यासमोर चौकशी केली आहे आणि तुम्ही त्याच्याविरुद्ध जे आरोप करीत आहात त्यासाठी मला काहीही आधार सापडत नाही. ¹⁵हेरोदालाही आरोपाविषयी काहीही आधार सापडला नाही. कारण त्याने त्याला परत आमच्याकडे आणले आहे. तुम्हीही पाहू शकता की, मरणाची शिक्षा देण्यास योग्य असे त्याने काहीही केलेले नाही. ¹⁶म्हणून मी याला फटकें मारून सोडून देतो. ¹⁷*

¹⁸पण ते सर्व एकत्र मोठ्याने ओरडले, “या माणसाला ठार करा! आणि आम्हांसाठी बरबाला सोडा!” ¹⁹(बरबाने शहरात खळबळ माजवली होती. त्याने काही लोकांना ठारही केले होते, त्यामुळे त्याला तुरुंगात टाकले होते.)

²⁰पुन्हा पिलात त्यांच्याशी बोलला, कारण येशूला सोडण्याची त्याची इच्छा होती. ²¹पण ते ओरडतच राहिले, “त्याला वधस्तंभावर खिळा, त्याला वधस्तंभावर खिळा!”

²²तिसऱ्यांदा पिलात त्यांना म्हणाला, “परंतु या माणसाने

असा कोणता गुन्हा केला आहे? मरणाची शिक्षा देण्यायोग्य असे मला याच्याविरुद्ध काहीही आढळले नाही. यास्तव मी याला फटक्याची शिक्षा सांगून सोडून देतो.”

²³परंतु ते मोठ्याने ओरडतच राहिले आणि त्याला वधस्तंभावर खिळण्याची मागणी करू लागले. आणि त्यांच्या ओरडण्याचा विजय झाला. ²⁴पिलाताने त्यांची मागणी मान्य करण्याचे ठरविले.

²⁵जो मनुष्य दंगा आणि खून यासाठी तुरुंगात टाकला गेला होता, व ज्याची त्यांनी मागणी केली होती त्याला त्याने सोडून दिले. पिलाताने त्यांच्या इच्छेप्रमाणे करण्यासाठी येशूला त्यांच्या हाती दिले.

येशूला वधस्तंभावर खिळून ठार मारले

(मत्थ 27:32-44; मार्क 15:21-32; लूक 19:17-27)

²⁶ते त्याला घेऊन जात असताना, कुरेने येथील शिमोन नावाच्या मनुष्याला त्यांनी धरले. तो शेताकडून येत होता. त्यांनी वधस्तंभ त्याच्यावर ठेवला व त्यांनी त्याला तो वधस्तंभ येशूच्या मागे वाहावयास लावला.

²⁷लोकांचा मोठा समुदाय त्याच्यामागे चालला होता. त्यामध्ये त्याच्यासाठी शोक करणाऱ्या आणि रडणाऱ्या काही स्त्रियांचाही समावेश होता. ²⁸येशू त्यांच्याकडे वळून म्हणाला, “यरुशलैमच्या कन्यांनो, माझ्यासाठी रडू नको, तर आपल्या स्वतःसाठी आणि आपल्या मुलांबाळांसाठी रडा. ²⁹कारण असे दिवस येत आहेत, जेव्हा लोक म्हणतील, ‘धन्य त्या स्त्रिया ज्या वांझ आहेत, आणि धन्य ती गर्भाशये, ज्यांनी जन्म दिले नाहीत, व धन्य ती स्तने, ज्यांनी कधी पाजले नाही.’ ³⁰तेव्हा ते पर्वतास म्हणतील, ‘आम्हांवर पडा!’ आणि ते टेकड्यांस म्हणतील, ‘आम्हांला झाका!’* ³¹जर लोक असे करतात जेव्हा झाड हिरवे असते, तर झाड सुकल्यावर काय होईल?”

³²दोन दुसरी माणसे जी दोघेही गुन्हेगार होती, त्यांनाही मृत्युदंडाच्या शिक्षेची अंमलबजावणी करण्यासाठी नेत होते.

³³आणि जेव्हा ते गुन्हेगारांसमवेत “कवटी” म्हटलेल्या ठिकाणी आले, तेथे त्यांनी त्याला वधस्तंभी गुन्हेगारामध्ये खिळले. एका गुन्हेगाराला त्यांनी उजवीकडे ठेवले व दुसऱ्याला डावीकडे ठेवले. ³⁴नंतर येशू म्हणाला, “हे बापा, त्यांची क्षमा कर, कारण ते काय करतात हे त्यांना समजत नाही.”

त्यांनी चिट्ठ्या टाकून त्याचे कपडे वाटून घेतले. ³⁵लोक तेथे पाहात उभे होते. आणि पुढारी थट्टा करून म्हणाले, “त्याने दुसऱ्यांना वाचविले, जर तो ख्रिस्त, देवाचा निवडलेला असेल तर त्याने स्वतःला वाचवावे!”

³⁶शिपायांनीही त्याची थट्टा केली. ते त्याच्याकडे आले आणि त्यांनी त्याला आंब दिली. ³⁷आणि ते म्हणाले, “जर तू यहूद्यांचा राजा आहेस तर स्वतःला वाचव!”

वचन 17 काही ग्रीक प्रतीमध्ये, “प्रत्येक वर्षी वल्हंडणाच्या वेळी पिलाताला लोकांसाठी एका कैद्या सोडवावे लागे”.

तेव्हा ... झाका होशेय 10:8

³⁸त्याच्यावर असे लिहिले होते: “हा यहुदी लोकांचा राजा आहे.”

³⁹तेथे खिळलेल्या एका गुन्हेगाराने त्याचा अपमान केला. तो म्हणाला, “तू ख्रिस्त नाहीस काय? स्वतःला व आमहालाही वाचवा!”

⁴⁰पण दुसऱ्या गुन्हेगाराने त्याला दटावले आणि म्हणाला, “तुला देवाचे भय नाही का? तुलाही तीच शिक्षा झाली आहे. ⁴¹पण आपली शिक्षा योग्य आहे. कारण आपण जे केले त्याचे योग्य फळ आपणांस मिळत आहे. पण या माणसाने काहीही अयोग्य केले नाही.” ⁴²नंतर तो म्हणाला, “येशू तू आपल्या राज्याधिकाराने येशील तेव्हा माझी आठवण कर.” ⁴³येशू त्याला म्हणाला, “मी तुला खरे सांगतो, आज तू मजबरोबर सुखलोकात असशील.”

येशूचा मृत्यू

(मत्थ 27:45-56; मार्क 15:33-41; लूक 19:28-30)

⁴⁴त्यावेळी जवळजवळ दुपारचे बारा वाजले होते आणि तीन वाजेपर्यंत सर्व प्रदेशावर अंधार पडला. त्यादरम्यान सूर्य प्रकाशला नाही. ⁴⁵आणि मंदिरातील पडदा फाटला आणि त्याचे दोन भाग झाले. ⁴⁶येशू मोठ्या आवाजात ओरडला, “पित्या, मी आपला आत्मा तुझ्या हाती सोपवून देतो.” असे म्हटल्यानंतर तो मेलाला. ⁴⁷जेव्हा रोमी सेनाधिकाऱ्याने काय घडले ते पाहिले तेव्हा त्याने देवाचे गौरव केले आणि म्हणाला, “खरोखर हा नीतिमान मनुष्य होता.”

⁴⁸हे दृष्य पाहण्यासाठी जमलेल्या लोकांनी घडलेल्या गोष्टी पाहिल्या, तेव्हा ते छाती बडवीत परत गेले. ⁴⁹परंतु त्याच्या ओळखीचे सर्वजण हे पाहण्यासाठी दूर उभे राहिले. त्यामध्ये गालीलहून त्याच्यामागे आलेल्या स्त्रियाही होत्या.

योसेफ अरिमथाईकर

(मत्थ 27:57-61; मार्क 15:42-47; लूक 19:38-42)

⁵⁰तेथे एक योसेफ नावाचा एक मनुष्य होता. तो यहुदी सभेचा सभासद होता. तो चांगला आणि धार्मिक मनुष्य होता. ⁵¹तो सभेच्या निर्णयाशी व कृतीशी सहमत नव्हता. तो यहुदीयातील अरिमथाई नगराचा होता. तो देवाच्या राज्याची वाट पाहत होता. ⁵²हा मनुष्य फिलताकडे गेला आणि त्याने येशूचे शरीर मागितले. ⁵³ते त्याने वधस्तंभावरून खाली काढले आणि तागाच्या वस्त्रात गुंडाळले. नंतर ते खडकात खोदलेल्या कबरेत ठेवले. ही कबर अशी होती की, जिच्यात तोपर्यंत कोणाला ही ठेवले नव्हते. ⁵⁴तो शुक्रवार (तयारीचा दिवस) होता, आणि शब्बाथ सुरू होणार होता. ⁵⁵गालीलहून येशूबरोबर आलेल्या स्त्रिया योसेफाच्या मागे गेल्या. त्यांनी ती कबर व तिच्यामध्ये ते शरीर कसे ठेवले ते पाहिले. ⁵⁶नंतर त्या घरी गेल्या व त्यांनी सुगंधी मसाले आणि लेप तयार केले. शब्बाथ दिवशी त्यांनी आज्ञेप्रमाणे विसावा घेतला.

येशू मरणातून उठला आहे

(मत्थ 28:1-10; मार्क 16:1-8; लूक 24:1-10)

24 आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी त्या स्त्रिया अगदी पहाटेस कबरेकडे आल्या, आणि त्यांनी स्वतः तयार केलेले मसाले आणले. ²त्यांना दगड कबरेवरून लोटलेला आढळला. ³त्या आत गेल्या, परंतु त्यांना प्रभु येशूचे शरीर सापडले नाही. ⁴यामुळे त्या अवाक झाल्या असतानाच, अचानक लखलखीत कपडे घातलेले दोन पुरुष त्यांच्या बाजूला उभे राहिले. ⁵अतिशय भयभीत होऊन त्यांनी आपले चेहरे जमिनीकडे वळविले. ते दोन पुरुष त्यांना म्हणाले, “जो जिवंत आहे त्याचा शोध तुम्ही मेलेल्यांमध्ये का करता? ⁶तो येथे नाही; तो उठला आहे! तो गालीलत असताना त्याने तुम्हांला काय सांगितले याची आठवण करा. ⁷तो असे म्हणाला की, मनुष्याच्या पुत्राला धरून पापी लोकांच्या हाती द्यावे, त्याला वधस्तंभावर खिळवे आणि तिसऱ्या दिवशी त्याने उठावे. ⁸नंतर स्त्रियांना येशूच्या शब्दाची आठवण झाली.

⁹त्या कबरेपासून परतल्या आणि त्यांनी या सर्व गोष्टींचे वर्तमान अकरा प्रेषितांना व इतर सर्वांना सांगितले. ¹⁰त्या स्त्रिया मरीया मगदालिया, योहाना, आणि याकोबाची आई मरीया ह्या होत्या. त्या आणि इतर स्त्रियांसुद्धा ज्या त्यांच्याबरोबर होत्या, प्रेषितांना या गोष्टी सांगत होत्या. ¹¹पण प्रेषितांना त्यांचे सांगणे मूर्खपणाचे वाटले. आणि त्यांनी त्यांच्यावर विश्वास ठेवला नाही. ¹²पण पेत्र उठला आणि कबरेकडे पळाला. त्याने खाली वाकून पाहिले पण त्याला तागाच्या गुंडाळण्याच्या वस्त्राविषय काही आढळले नाही. जे घडले त्याविषयी तो स्वतःशीच आश्चर्य करीत दूर गेला.

अम्माऊसच्या वाटेवर

(मार्क 16:12-13)

¹³त्याच दिवशी त्यांच्यातील दोघे शिष्य यरुशलेमापासून सुमारे दहा किलोमीटर अंतरावर असलेल्या अम्माऊस नावाच्या गावाला चालले होते. ¹⁴ते एकमेकांशी या घडलेल्या सर्व गोष्टींविषयी बोलत होते. ¹⁵ते बोलत असताना आणि या गोष्टींची चर्चा करीत असताना येशू स्वतः आला आणि त्यांच्याबरोबर चालू लागला. ¹⁶पण त्यांचे डोळे त्याला ओळखण्यापासून बंद करण्यात आले होते. ¹⁷येशू त्यांना म्हणाला, “चालत असताना तुम्ही एकमेकांबरोबर बोलत आहात त्या गोष्टी कोणत्या आहेत?”

चालता चालता ते थांबले. ते अतिशय दुःखी दिसले. ¹⁸त्यांच्यातील एकजण ज्याचे नाव क्लयापा होते, तो त्याला म्हणाला, “ह्या दिवसांमध्ये घडलेल्या गोष्टी माहीत नसलेले असे यरुशलेमात राहणारे तुम्ही एकटेच आहात काय?”

¹⁹येशू त्यांना म्हणाला, “तुमच्या मते कोणत्या गोष्टी?” ते त्याला म्हणाले, “नासरेथकर येशूविषयीच्या सर्व गोष्टी.

हाच तो मनुष्य जो आपल्या कृत्यांनी आणि शब्दांनी देवासमोर आणि मनुष्यांसमोर एक महान संदेष्टा झाला. ²⁰आणि आम्ही चर्चा करीत होतो की, कसे आमच्या प्रमुख याजकांनी आणि अधिकाऱ्यांनी त्याला मरणदंड भोगण्यासाठी स्वाधीन केले, आणि त्यांनी त्याला वधस्तंभी खिळले. ²¹आम्ही अशी आशा केली होती की, तोच एक आहे जो इस्राएलाची मुक्तता करील. आणि या सगळ्याशिवाय हे सर्व घडून गेलेल्या गोष्टीला आज तीन दिवस झालेत.

²²आणि आमच्या परिवारातील काही स्त्रियांनी आम्हांला थश्व केले आहे: आज अगदी पहाटे त्या कबरेकडे गेल्या, परंतु त्यांना त्याचे शरीर सापडले नाही. ²³त्यांनी येऊन आम्हांला सांगितले की, त्यांना देवदूतांचा दृष्टात घडला आणि देवदूतांनी सांगितले की, तो जिवंत आहे. ²⁴तेव्हा आमच्यातील काही कबरेकडे गेले, आणि स्त्रियांनी जसे सांगितले होते, तसेच त्यांना आढळले, पण त्यांनी त्याला पाहिले नाही."

²⁵मग येशू त्यांना म्हणाला, "संदेष्ट्यांनी सांगितलेल्या सर्व गोष्टींवर विश्वास ठेवण्यास तुम्ही अति मूर्ख आणि मंद आहात. ²⁶ख्रिस्तासाठी या सर्व गोष्टी सहन करणे आणि त्याच्या गौरवात जाणे आवश्यक नव्हते काय?" ²⁷आणि म्हणून त्याने मोशेपासून सुरुवात करून आणि सर्व संदेष्ट्यापर्यंत सांगून, पवित्र शास्त्रात त्याच्याविषयी काय लिहिले आहे ते सर्व त्याने त्यांना स्पष्ट करून सांगितले.

²⁸ज्या खेड्याकडे ते जात होते, त्याच्याजवळ ते आले आणि येशूने असा बहाणा केला की, जणू काय तो पुढे जाणार आहे. ²⁹परंतु जास्त आग्रह करून ते म्हणाले, "आमच्या बरोबर राहा. कारण जवळजवळ संध्याकाळ झालीच आहे. आणि दिवसही जवळजवळ मावळला आहे." मग तो त्यांच्याबरोबर राहावयास आत गेला.

³⁰जेव्हा तो त्यांच्याबरोबर जेवायला मेजसभोवती बसला, त्याने भाकर घेतली आणि उपकार मानले. नंतर त्याने ती मोडली व ती त्यांना तो देऊ लागला. ³¹तेव्हा त्यांचे डोळे उघडले आणि त्यांनी त्याला ओळखले. पण तो त्यांच्यातून अदृश्य झाला.

³²मग ते एकमेकांना म्हणू लागले, "तो वाटेवर आपणाशी बोलत असताना व पवित्र शास्त्र आपल्याला स्पष्ट करून सांगत असताना आपली अंतःकरणे आतल्या आत उकळत नव्हती काय?"

³³मग ते लगेच उठले, व यरुशलेमेस परत गेले. तेव्हा त्यांना अकरा प्रेषित व त्यांच्याबरोबर असलेले इतर एकत्र जमलेले आढळले. ³⁴प्रेषित आणि इतरजण म्हणाले, "खरोखर प्रभु उठला आहे! आणि शिमोनाला दिसला आहे."

³⁵नंतर त्या दोन शिष्यांनी वाटेत काय घडले ते त्याला सांगितले आणि तो भाकर मोडत असताना त्यांनी त्याला कसे ओळखले ते सांगितले.

येशू त्याच्या अनुयायांना दर्शन देतो
(**मत्थ 28:16-20; मार्क 16:14-18; येहेम 20:19-23; प्रेषितांची कृत्ये 1:6-8**)

³⁶ते या गोष्टी त्यांना सांगत असतानाच येशू त्यांच्यामध्ये उभा राहिला आणि त्यांस म्हणाला, "तुम्हांस शांति असे."

³⁷ते दचकले आणि भयभीत झाले. त्यांना असे वाटले की, ते भूत पाहत आहेत. ³⁸तो त्यांना म्हणाला, "तुम्ही असे अस्वस्थ का झालात? तुमच्या मनात शंका का निर्माण झाल्या? ³⁹माझे हात व पाय पाहा. तुम्हाला मी दिसतो तोच मी आहे. मला स्पर्श करा आणि पाहा की, मला आहे तसे हाडमांस भुताला नसते. ⁴⁰असे बोलून त्याने त्यांस आपले हातपाय दाखवले. तरीही त्यांच्या आनंदामुळे त्यांना ते खरे वाटेना. ⁴¹ते आश्चर्यचकित झाले तेव्हा येशू त्यांना म्हणाला, "येथे तुमच्याजवळ खाण्यासाठी काय आहे?" ⁴²त्यांनी त्याला भाजलेला माशाचा तुकडा दिला. ⁴³त्याने तो घेतला व त्यांच्यासमोर खाल्ला.

⁴⁴तो त्यांना म्हणाला, "ह्याच त्या गोष्टी ज्या मी तुम्हांबरोबर असताना सांगितल्या होत्या की, मोशेचे नियमशास्त्र, भविष्यवादी आणि स्तोत्रे ह्यात माझ्याविषयी जे सांगितले आहे ते सर्व पूर्ण झालेच पाहिजे."

⁴⁵नंतर पवित्र शास्त्र समजण्यासाठी त्याने त्यांची मने उघडली. ⁴⁶मग तो त्यांना म्हणाला, "असे लिहिले आहे की, ख्रिस्ताने दुःख भोगावे आणि मेलेल्यांतून तिसऱ्या दिवशी उठावे. ⁴⁷आणि यरुशलेमापासून सुरुवात करून सर्व राष्ट्रांस माझ्या पित्याने जे वचन दिले आहे ते पाठवीन. पापक्षमेसाठी पश्चात्तापाची घोषणा करावी. ⁴⁸या गोष्टींचे तुम्ही साक्षी आहात. ⁴⁹आता मी तुम्हांला माझ्या पित्याने जे वचन दिले आहे ते पाठवीन. परंतु जोपर्यंत तुम्ही स्वर्गाय सामर्थ्याने भरले जात नाही तोपर्यंत तुम्ही या शहरातच राहा."

येशू परत स्वर्गात जातो
(**मार्क 16:19-20; प्रेषितांची कृत्ये 1:9-11**)

⁵⁰नंतर तो त्यांना बाहेर दूरवर बेथानीपर्यंत घेऊन गेला आणि त्याने हात वर करून आशीर्वाद दिला. ⁵¹तो त्यांना आशीर्वाद देत असतानाच तो त्यांना सोडून गेला. आणि त्याला स्वर्गात घेण्यात आले.

⁵²नंतर त्यांनी त्याची उपासना केली व ते मोठ्या आनंदाने यरुशलेमाला परतले. ⁵³आणि देवाची सतत स्तुति करीत ते मंदिरात राहिले.

योहानाने लिहिलेले शुभवर्तमान

येसू जगात येतो

1 जगाची उत्पत्ति होण्यापूर्वी शब्द* अस्तित्वात होता. ²तो शब्द देवाबरोबर होता, आणि शब्द देव होता. ³त्याच्याद्वारे शब्द सुरुवातीपासूनच देवाबरोबर होता. ⁴त्याच्याद्वारे (शब्दाच्या) सर्व काही निर्माण करण्यात आले त्याच्याशिवाय काहीच निर्माण करण्यात आले नाही. ⁵त्याच्यामध्ये जीवन होते. ते जीवन जगातील लोकांसाठी प्रकाश (समजबुद्धी, चांगुलपण) असे होते. ⁶हा प्रकाश अंधारत प्रकाशतो, पण त्या प्रकाशाला अंधाराने पराभूत* केले नाही.

⁷योहाना* नावाचा एक मनुष्य होता. देवाने त्याला पाठविले. ⁸तो लोकांना प्रकाशाविषयी (ख्रिस्ताविषयी) सांगण्यासाठी आला. यासाठी की, योहानाकडून प्रकाश विषयी ऐकून लोकांनी विश्वास ठेवावा. ⁹योहाना तो प्रकाश नव्हता, परंतु लोकांना प्रकाशाविषयी सांगण्यासाठी योहाना आला. ¹⁰खरा प्रकाश जगात येणारा होता. हा प्रकाश सर्व लोकांना प्रकाश देतो. ¹¹शब्द अगोदरच जगात होता. त्याच्याद्वारेच जग निर्माण झाले. परंतु जगाने त्याला ओळखले नाही. ¹²तो जगात आला, जे त्याचे स्वतःचे होते त्या लोकांकडे आला, परंतु त्याच्या स्वतःच्याच लोकांनी त्याला आपले मानले नाही. ¹³काही लोकांनी त्याला आपले मानले. त्यांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला. विश्वास ठेवणाऱ्या सर्वांना त्याने देवाची मुले होण्याचा हक्क दिला. ¹⁴ही मुले लहान बालके जन्मतःतशी जन्मली नाहीत. त्यांचा जन्म आईवडिलांच्या इच्छेने किंवा योजनेमुळे झाला नाही, तर त्यांचा जन्म देवाकडून झाला.

¹⁵शब्द मनुष्य झाला आणि आमच्यामध्ये राहिला. आम्ही त्याचे गौरव पाहिले. ते देवपित्याच्या एकमेव अशा पुत्राचे गौरव ख्रिस्ताशिवाय दुसरे असू शकत नाही. तो शब्द कृपा (दयाळूपणा) आणि सत्य यांनी पूर्णपणे भरला होता. ¹⁶योहानाने त्याच्याविषयी लोकांना सांगितले. योहाना म्हणाला, "ज्याच्याविषयी मी सांगत आहे तो हाच. मी

म्हणालो, माझ्यानंतर येणारा माझ्याहून थोर आहे, तो माझ्या अगोदरपासून आहे."

¹⁷शब्द (ख्रिस्त) हा कृपा (दयाळूपणा) व सत्य यांनी पूर्णपणे भरला होता. त्याच्याकडून आम्हांला भरपूर आशीर्वाद मिळाले.

¹⁸योहानाने नियमशास्त्र दिले, पण दया व सत्याचा मार्ग ही येसू ख्रिस्ताद्वारे प्राप्त झाली. ¹⁹कोणाही मनुष्याने आतापर्यंत देवाला कधी पाहिले नाही. परंतु एकमेव देव (येसू) जो बापाच्या उराशी आहे, तो पुत्राद्वारे आम्हांला प्रकट झाला आहे.*

योहान येसूविषयी लोकांना सांगतो

(मत्थ 3:1-12; मार्क 1:2-8; लूक 3:15-17)

¹⁹यरुशलेम येथील यहूदी लोकांनी योहानाकडे काही याजक व लेवी* ह्यांना पाठविले. "तू कोण आहेस?" हे विचारण्यासाठी यहूदी लोकांनी त्यांना पाठविले.

²⁰योहाना अगदी मोकळेपणाने बोलला. त्याने उत्तर देण्यास नकार दिला नाही. तो स्पष्टपणे म्हणाला, "मी ख्रिस्त* नाही." योहानाने लोकांना तेच सांगितले.

²¹यहूदी लोकांनी योहानाला विचारले, "तर मग तू कोण आहेस? तू एलीया* आहेस काय?"

योहानाने उत्तर दिले, "नाही, मी एलीया नाही." यहूदी लोकांनी विचारले, "तू संदेष्टा आहेस काय?" योहानाने म्हटले, "नाही, मी संदेष्टा नाही."

²²यावर यहूदी लोक म्हणाले, "तू कोण आहेस?" तुझ्याविषयी आम्हांला सांग. ज्या लोकांनी आम्हांला पाठविले, त्यांना आम्ही काय उत्तर द्यावे हे तू आम्हांला सांग. तू स्वतःला कोण म्हणवितोस?" ²³योहानाने त्यांना यशया संदेष्ट्याच्या शब्दात सांगितले,

परंतु ... आहे किंवा "परंतु फक्त देवाचा पित्याच्या अगदी जवळचा आहे." काही ग्रीक प्रतीमध्ये, "फक्त पुत्रच पित्याच्या अगदी जवळचा आहे," असे म्हटलेले आहे.

लेवी हे लेवी वंशातील लोक होते. ते यहूदी याजकांना मंदिराच्या कामात मदत करीत असत.

ख्रिस्त देवाचा अभिषिक्त (मशीहा) किंवा देवाचा निवडलेला.

एलीया इ. स. पू. 850 मध्ये होऊन गेलेला एक संदेष्टा, यहूदी लोकांची अशी अपेक्षा होती की, मशीहा येण्यापूर्वी एलीया येईल.

शब्द ग्रीक शब्द 'लोगोस' चे मराठी भाषांतर, या ठिकाणी याचा अर्थ ख्रिस्त. मूळ अर्थ कोणतेही भाषांतर.

पराभूत किंवा समजणे.

योहान बातिस्मा करणारा योहान. याने येसूच्या येण्याविषयी संदेश दिला. (वाचा. मत्थ 3रा व लूक 3रा अध्याय).

“मी वरिण रानात ओरडणाच्या मनुष्याची वाणी आहे: ‘प्रभूमाती सरळ मार्ग तयार करा.’ ” यशाया 40:3

²⁴परुशी लोकांनी या यहूदी लोकांना पाठविले होते. ²⁵हे लोक योहानाला म्हणाले, “तू म्हणतोस की, मी ख्रिस्त नाही; मी एलीया नाही किंवा मी संदेष्टाही नाही, मग तू लोकांचा बाप्तिस्मा का करतोस?”

²⁶योहानाने उत्तर दिले, “मी लोकांचा बाप्तिस्मा पाण्याने करतो. परंतु तुम्हांला माहीत नाही असा एक मनुष्य येथे तुमच्यात आहे. ²⁷माझ्यानंतर येणारा तो हाच मनुष्य आहे. त्याच्या वहाणांचे बंद सोडण्याइतकीही माझी लायकी नाही.”

²⁸यार्दन नदीपलीकडील बेथानी गावात या सर्व गोष्टी घडल्या. योहान तेथेच लोकांचा बाप्तिस्मा करीत असे.

²⁹दुसऱ्या दिवशी योहानाने येशूला आपणांकडे येताना पाहिले. योहान म्हणाला, “पाहा, हा देवाचा कोकरा. जगाचे पाप वाहून नेणारा. ³⁰याच्याविषयी मी बोलत होतो. मी म्हणालो, ‘माझ्यानंतर एक मनुष्य येणार आहे. परंतु तो माझ्याहून थोर आहे. तो माझ्या अगोदरपासून आहे. तो सदाजीवी आहे.’ ³¹तो कोण होता हे मलाही माहीत नव्हते. परंतु मी पाण्याने बाप्तिस्मा * करीत आलो यासाठी की, येशू हाच ख्रिस्त आहे हे झपाएलाला (यहूदी लोकांना) कळावे.”

³²⁻³³नंतर योहान म्हणाला, “ख्रिस्त कोण होता हे मलाही माहीत नव्हते परंतु मी लोकांचा बाप्तिस्मा पाण्याने करावा म्हणून देवाने मला पाठविले. आणि देवाने मला सांगितले, “आत्मा खाली येऊन एका मनुष्यावर स्थिरावताना दिसले. तोच मनुष्य पवित्र आत्म्याने * बाप्तिस्मा करील.” योहान म्हणाला, “हे होताना मी पाहिले आहे. स्वर्गातून पवित्र आत्मा खाली उतरताना मी पाहिला. आत्मा कुबुतरासारखा दिसत होता. आणि तो त्याच्यावर (येशूवर) येऊन स्थिरावला. ³⁴म्हणून मी लोकांना सांगतो: ‘तो (येशू) देवाचा पुत्र आहे.’ ”

येथूचे पहिले शिष्य

³⁵दुसऱ्या दिवशी योहान पुन्हा तेथे आला. योहानाबरोबर त्याचे दोन शिष्य होते. ³⁶योहानाने येशूला जाताना पाहिले. योहान म्हणाला, “पाहा हा देवाचा कोकरा!” *

³⁷योहान हे बोलत असता त्या दोघा शिष्यांनी ऐकले, म्हणून ते योहानाचे शिष्य येथूच्या मागे गेले. ³⁸येथूने मागे

बाप्तिस्मा ग्रीक शब्द. याचा अर्थ एखादी व्यक्ति किंवा वस्तु काही वेळ पाण्याखाली बुडविणे.

पवित्र आत्मा याला देवाचा आत्मा, ख्रिस्ताचा आत्मा व सांत्वन करणारा म्हणतात. देव व ख्रिस्त यांच्यासह असलेला व तो जगामध्ये देवाचे कार्य करतो.

देवाचा कोकरा येथूचे नाव, येशू जणू कोकरा असून देवाला तो अर्पण केला आहे.

वळून पाहिले तो दोघेजण आपल्यामागे येत आहेत असे त्याला दिसले. येथूने विचारले, “तुम्हांला काय पाहिजे?” ते दोघे म्हणाले, “गुरूजी (रब्बी), तुम्ही कोठे राहता?”

³⁹येथूने उत्तर दिले, “माझ्याबरोबर या म्हणजे तुम्हांला दिसले.” तेव्हा ते दोघेजण येथूबरोबर गेले. येथू राहत होता ती जागा त्यांनी पाहिली. ते त्या दिवशी येथूबरोबर तेथे राहिले. त्यावेळी सुमारे दुपारचे चार वाजले होते.

⁴⁰येथूविषयी योहानाकडून ऐकल्यावर ते दोघे जण येथूच्या मागे गेले. त्यांच्यापैकी एकाचे नाव अंद्रिया होते. अंद्रिया हा शिमोन पेत्राचा भाऊ. ⁴¹अंद्रियाने पहिली गोष्ट ही केली की, आपला भाऊ शिमोन याला शोधून काढले. अंद्रिया शिमोनाला म्हणाला, “आम्हांला मशीहा सापडला आहे.”

⁴²शिमोनाला घेऊन अंद्रिया येथूकडे आला. शिमोनाकडे पाहून येथू म्हणाला, “तू योहानाचा पुत्र शिमोन आहेस. तुला केफा * म्हणतील.” ⁴³दुसऱ्या दिवशी येथूने गालील प्रांतात जाण्याचे ठरविले. तेव्हा तो फिलिप्पाला भेटला. येथू त्याला म्हणाला, “माझ्यामागे ये.”

⁴⁴जसे अंद्रिया व पेत्र तसाच फिलिप्पही बेथसैदा या गावचा होता. ⁴⁵फिलिप्प नथनेलास भेटला व म्हणाला, “मोशेने नियमशास्त्रात जे लिहिले आहे त्याची आठवण कर. जो येणार आहे त्या मनुष्याविषयी मोशेने व संदेष्ट्यांनीही लिहिले. तो आम्हांला सापडला आहे. त्याचे नाव येथू आहे. तो योसेफाचा पुत्र असून नासरेथ गावचा आहे.”

⁴⁶परंतु नथनेल फिलिप्पाला म्हणाला, “नासरेथ! नासरेथमधून काही चांगले निघेल काय?” फिलिप्प म्हणाला, “येऊन पहा.”

⁴⁷येथूने नथनेलाला आपल्याकडे येताना पाहिले. येथू म्हणाला, “हा येत असलेला मनुष्य खरोखर देवाच्या लोकांपैकी एक आहे. त्याच्यात खोटे काहीच नाही.”

⁴⁸“तुम्ही मला कसे ओळखता?” नथनेलाने विचारले. येथूने उत्तर दिले, “तू अंजिराच्या झाडाखाली उभा होता. तेव्हाच मी तुला पाहिले. फिलिप्पने तुला माझ्याविषयी सांगण्यापूर्वीच.”

⁴⁹मग नथनेल येथूला म्हणाला, “रब्बी (गुरूजी) तुम्ही देवाचे पुत्र आहात. तुम्ही झपाएलाचे राजे आहात.

⁵⁰येथू नथनेलाला म्हणाला, “तू अंजिराच्या झाडाखाली उभा असतानाच मी तुला पाहिले, असे मी सांगितले म्हणून तुझा माझ्यावर विश्वास बसला. परंतु यापेक्षा मोठमोठ्या गोष्टी तू पाहशील!” ⁵¹येथू पुढे म्हणाला, “खरे तेच मी तुला सांगतो. स्वर्ग उघडलेला तुम्ही सर्व जण पाहाल. देवदूत वर चढताना आणि मनुष्याच्या पुत्रावर खाली उतरताना तुम्ही पाहाल.” *

केफा ग्रीकमध्ये पेत्र व अरेमी केफायाचा अर्थ ‘खडक’.

देवदूत ... पाहाला उत्पत्ति 28:12

काना येथील लग्न

2 दोन दिवसांनी गालीलतील काना गावी एक लग्न होते. येशूची आई तेथे होती. ²येशू व त्याचे शिष्य यांनाही लग्नाला बोलाविले होते. ³लग्नात पुरेसा द्राक्षारस नव्हता. सगळा द्राक्षारस संपला. तेव्हा येशूची आई त्याला म्हणाली, “त्यांच्याजवळ द्राक्षारस नाही.”

⁴येशूने उत्तर दिले, “आई, तू मला यात का गुंतवितेस? माझी वेळ अजून आलेली नाही.”

⁵येशूची आई नोकरांना म्हणाली, “येशू तुम्हांला सांगेल तसे करा.”

⁶त्या ठिकाणी दगडाचे सहा मोठे रांजण होते. यहूदी लोक विशेष विधीप्रसंगी धुण्यासाठी* पाणि ठेवण्यासाठी हे रांजण वापरीत असत. प्रत्येक रांजणात वीस ते तीस बादल्या पाणी मावत असे.

⁷येशू नोकरांना म्हणाला, “हे रांजण पाण्याने भरा.” मग नोकरांनी ते रांजण काढोकाढ भरले. ⁸मग येशू नोकरांना म्हणाला, “आता यातील काही पाणी काढा आणि ते भोजनप्रमुखाकडे न्या.”

मग नोकर ते पाणी घेऊन भोजनप्रमुखाकडे गेले. ⁹मग लग्नसमारंभातील भोजनप्रमुखाने ते चाखून पाहिले, तर पाण्याचा द्राक्षारस झालेला होता. तो द्राक्षारस कोठून आला हे त्या माणसाला माहीत नव्हते. परंतु ज्या नोकरांनी ते पाणी नेले होते त्यांना तो द्राक्षारस कोठून आला होता हे माहीत होते. लग्नसमारंभाच्या भोजनप्रमुखाने वराला बोलाविले.

¹⁰तो वराला म्हणाला, “लोक नेहमी उत्तम द्राक्षारस पहिल्यांदा वाढतात. नंतर पाहुणे भरपूर प्याले म्हणजे मग लोक हलक्या प्रतीचा वाढतात. परंतु तू तर उत्तम द्राक्षारस अजून राखून ठेवला आहेस.”

¹¹स्वर्गाय सामर्थ्याचे चिन्ह म्हणून येशूने केलेला हा पहिला चमत्कार होता. गालीलतील काना येथे येशूने हा चमत्कार केला. आणि येशूने आपली महानता दाखवून दिली. तेव्हा त्याच्या शिष्यांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला.

येशू मंदिरात जातो

(मत्स्य 21:12-13; मार्क 11:15-17; लूक 19:45-46)

¹²नंतर येशू कफर्णहूम गावी गेला. येशूची आई, भाऊ व त्याचे शिष्य त्याच्यासोबत गेले. ते सर्व काही दिवस कफर्णहूमास राहिले. ¹³यहूदी लोकांचा वल्हांडण सण अगदी जवळ आला होता. म्हणून येशू यरुशलेमला गेला. ¹⁴येशू यरुशलेम येथील मंदिरात गेला. येशूला मंदिरात गुरे, मेंढ्या आणि कबुतरे विकणारी माणसे दिसली. काही माणसे मेज मांडून बसल्याचे त्याने पाहिले. ती माणसे लोकांना

पैसे बदलून देण्याचा व्यापार करीत होती. ¹⁵येशूने दोऱ्यांचे तुकडे जोडून एक चाबूक तयार केला. मग येशूने त्या सर्वांना तसेच मेंढ्यांना व गुरांना मंदिरातून हाकलून दिले. लोकांच्या पैशाचा व्यापार करणाऱ्यांचे मेज उलथेपालथे केले आणि त्यांचे पैसे विस्कटून टाकले. ¹⁶येशू कबुतरे विकणाऱ्यांना म्हणाला, “या सर्व गोष्टी येथून घेऊन जा. माझ्या पित्याचे घर विकणाऱ्याची व विकत घेणाऱ्याची बाजारपेठ बनव नका!”

¹⁷हे घडले तेव्हा येशूच्या शिष्यांना पवित्र शास्त्रात जे लिहिले होते त्याची आठवण झाली:

“तुझ्या मंदिराच्या आवेशाने मला ग्रासून टाकले जाईल”

स्तोत्र. 69:9

¹⁸यहूदी लोक येशूला म्हणाले, “एखाद्या चमत्कार करून आम्हांला चिन्ह दाखवा. आणि या गोष्टी करण्याचा तुम्हांला अधिकार आहे हे सिद्ध करा.”

¹⁹येशूने उत्तर दिले, “हे मंदिर नष्ट करा म्हणजे मी ते तीन दिवसांत पुन्हा उभारिन.”

²⁰यहूदी लोक म्हणाले, “लोकांना हे मंदिर बांधण्यासाठी शोहेचाळीस वर्षे लागली! आणि तुम्ही ते तीन दिवसांत बांधू शकता यावर तुमचा खरोखरच विश्वास आहे काय?”

²¹(परंतु येशू मंदिराविषयी म्हणजे स्वतःच्या शरीराविषयी बोलला. ²²नंतर येशू मेलेल्यांतून पुन्हा उठविला गेला, तेव्हा त्याच्या शिष्यांना तो हे बोलल्याचे आठवले. आणि त्याच्या शिष्यांनी त्याच्याविषयी लिहिलेल्या पवित्र शास्त्रावर आणि जे शब्द येशू बोलला त्यावर विश्वास ठेवला.) ²³वल्हांडण सणासाठी येशू यरुशलैमात होता. पुष्कळ लोकांनी येशूवर विश्वास ठेवला कारण तो करीत असलेले चमत्कार त्यांनी पाहिले. ²⁴परंतु येशूने त्यांच्यावर भरवसा ठेवला नाही. कारण येशूला त्यांचे विचार माहीत होते. ²⁵लोकांविषयी कोणी येशूला सांगावे याची त्याला काहीच गरज नव्हती. लोकांच्या मनात काय आहे हे येशू जाणून होता.

येशू आणि निकदेम

3 निकदेम नावाचा एक मनुष्य होता. निकदेम परुशी लोकांपैकी एक असून तो यहूदी लोकांचा एक महत्त्वाचा पुढारी होता. ²एका रात्री निकदेम येशूकडे आला आणि म्हणाला, “रब्बी, तुम्ही देवाकडून पाठविलेले शिक्षक आहात हे आम्हांला माहीत आहे. कारण तुम्ही जे चमत्कार करता ते देवाच्या मदतीशिवाय कोणाही माणसाला करता येणार नाहीत.”

³येशूने उत्तर दिले, “मी तुम्हांला खरे सांगतो. प्रत्येक व्यक्तीचा नव्याने जन्म झालाच पाहिजे. जर एखाद्या माणसाचा नव्याने जन्म झाला नाही, तर देवाचे राज्य पाहू शकणार नाही.”

विधीप्रसंगी धुण्यासाठी यहूदी लोकांचे धुण्यासंबंधीचे विशेष नियम होते. म्हणजे जेवणापूर्वी, उपासनेपूर्वी व इतर विशेष प्रसंगी.

⁴निकदेम म्हणाला, “जर एखादा माणूस म्हातारा असेल तर त्याचा नव्याने जन्म कसा होईल? तो आपल्या आईच्या उदरात परत जाऊ शकत नाही! म्हणून त्या व्यक्तीचा दुसऱ्यांदा जन्म होणारच नाही!”

⁵येशूने उत्तर दिले, “मी तुम्हांला खरे सांगतो : मनुष्याचा पाण्याने आणि आत्म्याने जन्म झाला नाही तर त्याचा देवाच्या राज्यात प्रवेश होणे शक्यच नाही. ⁶मनुष्य मानवी आईवडिलांच्या उदरी जन्माला येतो. परंतु त्याच्या आत्मिक जीवनाचा जन्म पवित्र आत्म्यापासून होतो. ⁷तुमचा नवीन जन्म झाला पाहिजे म्हणून मी तुम्हांला सांगितल्याबद्दल आश्चर्यचकित होऊ नका. ⁸वाऱ्याला वाहायला पाहिजे तिकडे तो वाहतो. वारा वाहताना तुम्हांला त्याचा आवाज ऐकू येतो. परंतु वारा कोठून येतो व कोठे जातो हे तुम्हांला कळत नाही. आत्म्यापासून जन्म पावलेल्या प्रत्येक माणसाचे असेच असते.”

⁹निकदेम म्हणाला, “हे सारे कसे शक्य आहे?”

¹⁰येशू म्हणाला, “तुम्ही झपाट्याचे प्रमुख शिक्षक आहात. तरीही तुम्हांला या गोष्टी कळत नाहीत काय? ¹¹मी तुम्हांला खरे तेच सांगतो. आम्हांला जे माहित आहे त्याविषयी आम्ही बोलतो. जे पाहिले त्याविषयी आम्ही सांगतो. परंतु आम्ही जे सांगतो ते तुम्ही लोक मानित नाही. ¹²मी तुम्हांला जगातील गोष्टींविषयी सांगितले पण तुमचा माझ्यावर विश्वास बसत नाही. मग जर मी तुम्हांला स्वर्गातील गोष्टींविषयी सांगितले तर तुम्ही विश्वास ठेवणारच नाही! ¹³मनुष्याचा पुत्र असा एकमेव आहे जो वर स्वर्गात जेथे होता तेथे गेला आणि स्वर्गातून उतरून खाली आला.”

¹⁴“मोशेने अरण्यात असताना सापाला उंच केले. * मनुष्याच्या पुत्रालाही तसेच उंच केले पाहिजे. ¹⁵अशासाठी की जो कोणी मनुष्याच्या पुत्रावर विश्वास ठेवतो त्याला अनंतकाळचे जीवन मिळू शकते.”

¹⁶होय, देवाने जगावर एवढी प्रीति केली की त्याने आपला एकुलता एक पुत्र दिला. देवाने आपला पुत्र यासाठी दिला की, जो कोणी त्याच्यावर विश्वास ठेवतो त्याचा नाश होऊ नये तर त्याला अनंतकाळचे जीवन मिळावे. ¹⁷देवाने आपल्या पुत्राला जगात पाठविले. जगाचा न्याय करण्यासाठी देवाने आपला पुत्र पाठविला नाही, तर आपल्या पुत्राद्वारे जगाचे तारण व्हावे यासाठी देवाने त्याला जगात पाठविले. ¹⁸जो कोणी देवाच्या पुत्रावर विश्वास ठेवतो त्याचा न्याय (दोषी ठरविले जाणे) होणार नाही. परंतु जो विश्वास ठेवीत नाही त्याचा न्याय झाल्यासारखाच आहे. कारण त्याने देवाच्या एकुलत्या एका पुत्रावर विश्वास ठेवला नाही. ¹⁹ज्या वस्तुस्थितीच्या आधारे लोकांचा न्याय

केला जातो ती ही जगामध्ये प्रकाश आला परंतु लोकांना प्रकाश नको होता. त्यांना अंधार पाहिजे होता. कारण लोक वाईट कृत्ये करीत होते. ²⁰वाईट कृत्ये करणारा प्रत्येक जण प्रकाशाचा द्वेष करतो. तो प्रकाशाकडे येत नाही. कारण त्याने केलेली सर्व वाईट कृत्ये तो प्रकाश उघड करील. ²¹परंतु जो सत्य मार्गाने चालतो तो प्रकाशाकडे वळतो. आणि त्याने केलेली कामे देवाकडून झाली होती हे तो प्रकाश दाखवून देईल. *

येशू आणि बाप्टिस्मा करणारा योहान

²²त्यानंतर येशू आणि त्याचे शिष्य यहुदीया प्रांतात गेले. तेथे येशू आपल्या शिष्यांसह राहिला आणि लोकांचे बाप्टिस्मे केले. ²³योहान हा एनोन गावात लोकांचा बाप्टिस्मा करीत असे. एनोन गाव शालिमनगराजवळ आहे. तेथे भरपूर पाणी असल्याने योहान लोकांचा बाप्टिस्मा तेथे करीत असे. बाप्टिस्मा करून घेण्यासाठी लोक तेथे येत असत. ²⁴(योहान तुरूंगात जाण्याच्या अगोदर हे घडले.)

²⁵योहानाच्या काही शिष्यांचा दुसऱ्या यहुदी लोकांशी वादविवाद झाला. नियमशास्त्रात सांगितलेल्या शुद्धीकरणाच्या विधीविषयी ते वाद घालीत होते. ²⁶म्हणून ते शिष्य योहानाकडे आले व म्हणाले, रब्बी, यार्देन नदीच्या पलीकडे जो मनुष्य तुमच्याबरोबर होता तो आठवतो? तुम्ही त्याच्याविषयी साक्ष देखील दिली. तो मनुष्य लोकांना बाप्टिस्मा देत आहे. व पुष्कळजण त्याच्याकडे जात आहेत.

²⁷योहानाने उत्तर दिले, “देव जे देतो तेच माणसाला मिळते. ²⁸मी हे सांगताना तुम्ही स्वतःच ऐकले आहे की, ‘मी ख्रिस्त नाही. त्याच्याकरिता मार्ग तयार करण्यासाठी देवाने ज्याला पुढे पाठविले तो मी आहे.’ ²⁹ज्याला बध्द असते तो वर असतो. वराला मदत करणारा वराचा मित्र वराची वाट पाहतो आणि वेगळ्या आवाजामुळे त्याच्या येण्याची चाहूल लागते काय, ते कान देऊन ऐकतो. वराची वाणी आली म्हणजे त्याच्या मित्राला आनंद होतो. तसाच आनंद मला वाटत आहे. आणि माझ्या आनंदाची वेळ आता आलेली आहे. ³⁰तो महान व्हावा आणि मी लहान व्हावे हे योग्यच आहे.”

स्वर्गातून येणारा

³¹“जो (येशू) वरून येतो तो इतर सर्वांहून थोर आहे. जो मनुष्य या जगापासून आला आहे तो जगाचा आहे. तो जगातल्याच गोष्टींविषयी बोलतो, परंतु जो स्वर्गातून आला तो (येशू) इतर लोकांहून थोर आहे. ³²त्याने जे ऐकले व पाहिले त्याविषयी सांगतो. परंतु तो सांगतो त्या गोष्टी कोणी स्वीकारीत नाहीत. ³³तो (येशू) जे सांगतो ते मान्य करणारा माणूस, देव सत्य आहे याचा पुरावाच देतो. ³⁴देवाने त्याला

मोशेने ... केले जेव्हा देवाचे लोक साप चावल्यामुळे मरत होते. देवाने मोशेला पितळेचा साप करून एका खांबावर उंच करायला सांगितले. यासाठी की लोकांनी त्याकडे पाहवे व आरोग्य प्राप्त करून घ्यावे. गणना 21:4-9

वचने 16-21 काही विद्वानांचे मत असे आहे की, ही वचने येशूचे शब्द आहेत. काही म्हणतात ती योहानाने लिहिली.

(येशूला) पाठविले. आणि देव सांगतो त्याच गोष्टींविषयी तो सांगतो. कारण देव त्याला आत्म्याने पूर्णपणे भरतो. ³⁵पिता पुत्रावर प्रीति करतो. पित्याने सर्व गोष्टींवरील अधिकार पुत्राला दिलेला आहे. ³⁶जो कोणी पुत्रावर विश्वास ठेवतो त्याला अनंतकाळचे जीवन मिळते. परंतु जो पुत्राची आज्ञा पाळीत नाही त्याला अनंतकाळचे जीवन कधीही मिळणार नाही. उलट देवाचा क्रोध त्याच्यावर राहतो.”

येशू शोमरोनी स्त्रीशी बोलतो

4 परूश्यांनी हे ऐकले की, येशू योहानापेक्षा अधिक लोकांना बापित्सा देऊन शिष्य करून घेत आहे. ²परंतु खरे पाहता, येशू स्वतः बापित्सा देत नसे, तर त्याचे शिष्य त्याच्या वतीने लोकांना बापित्सा देत असत. (परूश्यांनी आपणांविषयी ऐकले आहे हे येशूला समजले. ³म्हणून येशू यहूदीयातून निघून परत गालील प्रांतात गेला. ⁴गालीलकाडे जाताना येशूला शोमरोन प्रांतातून जावे लागले.

⁵शोमरोनातील सूखार नावाच्या गावात येशू आला. याकोबाने आपला मुलगा योसेफ याला दिलेल्या शेताजवळ हे गाव आहे. ⁶याकोबाची विहीर तेथे होती. लांबच्या प्रवासामुळे येशू थकला होता. म्हणून येशू विहीरीजवळ बसला. ती दुपारची वेळ होती. ⁷तेव्हा पाणी नेण्यासाठी एक शोमरोनी* स्त्री त्या विहीरीवर आली. येशू तिला म्हणाला, “मला प्यावयास पाणी दे.” ⁸हे घडले तेव्हा येशूचे शिष्य अन्न विकत घेण्यासाठी गावात गेले होते.

⁹ती शोमरोनी स्त्री म्हणाली, “तुम्ही यहूदी आहात आणि मी तर एक शोमरोनी स्त्री आहे. तुम्ही माझ्या हातून पाणी प्यावयास मागता याचे मला मोठे आश्चर्य वाटते.” (यहूदी लोकांचे शोमरोनी लोकांशी सलोख्याचे संबंध नव्हते. *)

¹⁰येशूने उत्तर दिले, “देव काय दान देतो याविषयी तुला माहीत नाही आणि तुझ्या हातून पाणी मागणारा कोण हे देखील तुला माहीत नाही. तुला जर या गोष्टी माहीत असल्या तर तूच माझ्याकडे मागितले असतेस. आणि मी तुला जिवंत पाणी दिले असते.”

¹¹ती स्त्री म्हणाली, “महाराज, जिवंत पाणी तुम्हांला कोठून मिळणार? विहीर तर फार खोल आहे. आणि पाणी काढण्यासाठी तुमच्याजवळ पोहारा वगैरे काही नाही. ¹²आमचा पिता (पूर्वज) याकोब याच्यापेक्षाही तुम्ही मोठे आहात काय? याकोबानेच ही विहीर आमहांला दिली. ते स्वतः या विहीरीचे पाणी पीत असत. शिवाय त्यांची मुले व गुरेढोरे याच विहीरीचे पाणी पीत असत.”

शोमरोनी हे लोक शोमरोन प्रांताचे. हे काही प्रमाणात यहूदी होते. परंतु यहूदी तसे त्यांना स्वीकारित नव्हते.

यहूदी ... नव्हते याचा असाही अर्थ होऊ शकतो की, शोमरोनी लोक ज्या वस्तु वापरीत त्या वस्तु यहूदी लोक वापरीत नसत.

¹³येशू म्हणाला, “जो कोणी हे पाणी पिईल त्याला पुन्हा तहान लागेल. ¹⁴परंतु मी जे पाणी देतो ते पाणी जो पिईल त्याला कधीही तहान लागणार नाही. मी दिलेले पाणी त्याच्या अंतर्गामी जिवंत पाण्याच्या झऱ्यासारखे होईल. त्या पाण्यामुळे त्याला अनंतकाळचे जीवन मिळेल.”

¹⁵ती स्त्री येशूला म्हणाली, महाराज, “ते पाणी मला द्या, म्हणजे मला पुन्हा तहान लागणार नाही. आणि पाणी आणण्यासाठी मला इकडे परत यावे लागणार नाही.”

¹⁶येशूने तिला सांगितले, “जा, तुझ्या पतीला घेऊन इकडे ये!”

¹⁷ती स्त्री म्हणाली, “मला पती नाही.” येशू तिला म्हणाला, “हे तू बरोबर सांगितलेस की, तुला नवरा नाही. ¹⁸खरे तर तुझे पाच पती झाले. आणि आता तू ज्याच्याबरोबर राहतेस तो तुझा पती नाही. तेव्हा तू मला सत्यच सांगितलेस.”

¹⁹ती स्त्री म्हणाली, “महाराज, मला आता कळले की, तुम्ही एक संस्था आहात. ²⁰आमचे वाडवडील या डोंगरावर उपासना करीत. परंतु तुम्ही यहूदी लोक म्हणता की, यरुशलेम हीच ती जागा आहे जेथे लोकांनी उपासना केली पाहिजे.”

²¹येशू म्हणाला, “बाई, माझ्यावर विश्वास ठेव! अशी वेळ येत आहे की, आपल्या पित्याची (देवाची) उपासना करण्यासाठी यरुशलेमला अगर या डोंगरावर जाण्याची गरज पडणार नाही. ²²जे तुम्हांला समजत नाही त्याची तुम्ही शोमरोनी उपासना करता. आम्ही यहूदी लोक कशाची उपासना करतो हे आम्हांला चांगले कळते, कारण यहूदी लोकांकडूनच तारण येते. ²³असा काळ येत आहे की, खरे उपासक आत्म्याने व खरेपणाने पित्याची उपासना करतील. तशी वेळ आता आलेली आहे. आणि तशाच प्रकारचे उपासक पित्याला पाहिजेत. ²⁴देव आत्मा आहे. म्हणून त्याच्या उपासकांनी आत्म्याने व खरेपणाने त्याची उपासना केली पाहिजे.”

²⁵ती स्त्री म्हणाली, “मशीहा येणार आहे हे मला माहीत आहे. मशीहा येईल तेव्हा तो आमहांला प्रत्येक गोष्ट समाजावून सांगेल.” ²⁶येशू म्हणाला, “ती व्यक्ति तुझ्याशी आता बोलत आहे. मीच तो मशीहा आहे.”

²⁷तेवढ्यात येशूचे शिष्य गावातून परत आले. येशू एका बाईशी बोलत आहे हे पाहून त्यांना आश्चर्य वाटले. परंतु “तुम्हांला काय पाहिजे?” असा “तुम्ही तिच्याशी का बोलत आहात?” असे त्यांच्यापैकी एकानेही विचारले नाही.

²⁸मग ती स्त्री आपली पाण्याची घागर तशीच विहीरीवर सोडून परत गावात गेली. तिने गावांतील लोकांना सांगितले, ²⁹एका मनुष्याने मी आतापर्यंत जे काही केलेले आहे ते सर्व सांगितले. त्याला भेटायला चला. कदाचित तो ख्रिस्त असेल.

³⁰मग लोक गावातून बाहेर पडले आणि येशूला भेटायला आले. ³¹ती स्त्री गावात होती तेव्हा येशूचे शिष्य त्याला विनवणी करू लागले, “गुरुजी, दोन घास खाऊन घ्या!”

³²परंतु येशूने उत्तर दिले, “माझ्याजवळ खावयाला जे अन्न आहे त्याविषयी तुम्हांला काहीच माहिती नाही.”

³³म्हणून शिष्य एकमेकांना विचारू लागले, “येशूला कोणीतरी अगोदरच काही खावयास आणून दिले काय?”

³⁴येशू म्हणाला, “ज्याने मला पाठविले त्याच्या इच्छेप्रमाणे करणे हेच माझे अन्न! त्याने मला दिलेले काम पूर्ण करणे हेच माझे अन्न होय. ³⁵जेव्हा तुम्ही पेरणी करता तेव्हा तुम्ही नेहमी म्हणता, ‘पीक गोळा करायला अजून चार महिने आहेत.’ परंतु मी तुम्हांला सांगतो, तुम्ही तुमचे डोळे उघडा. लोकांकडे पाहा. पीक तयार असलेल्या शेतांसारखेच ते आहेत. ³⁶आताही पीक कापणाऱ्या मजुराला मजुरी दिली जात आहे. तो अनंतकाळासाठी पीक गोळा करीत आहे. म्हणून आता पेरणी करणारा कापणी करणारासह आनंदी आहे. ³⁷एक पेरणी करतो तर दुसरा कापणी असे जे आपण म्हणतो ते किती खरे आहे. ³⁸ज्या पीकासाठी तुम्ही मेहनत केली नाही, त्याची कापणी करण्यासाठी मी तुम्हांस पाठविले. दुसऱ्या लोकांनी काम केले आणि त्यांनी केलेल्या श्रमाचा फायदा तुम्हांस मिळतो.”

³⁹त्या गावातील पुष्कळ शोमरोनी लोकांनी येशूवर विश्वास ठेवला. त्या स्त्रीने येशूविषयी जे सांगितले त्यावरून त्यांनी विश्वास ठेवला. तिने त्यांना सांगितले होते, “मी केलेली प्रत्येक गोष्ट त्याने मला सांगितली.” ⁴⁰शोमरोनी लोक येशूकडे आले. त्यांनी येशूला त्यांच्याबरोबर राहण्याची विनंती केली. म्हणून येशू तेथे दोन दिवस राहिला. ⁴¹आणखी पुष्कळ लोकांनी येशूच्या शिक्षणामुळे विश्वास ठेवला. ⁴²ते लोक त्या स्त्रीला म्हणाले, “पहिल्यांदा तू जे आम्हांला सांगितलेस त्यामुळे आम्ही येशूवर विश्वास ठेवला. परंतु आता आम्ही स्वतःच त्याचे बोलणे ऐकले त्यामुळे विश्वास ठेवतो. आता आम्हांला कळले की, खरोखर हाच मनुष्य जगाचे तारण करील.”

येशू अधिकाऱ्याच्या मुलाला बरे करतो

(मत्थ 8:5-13; लूक 7:1-10)

⁴³दोन दिवसांनी येशू तेथून निघाला आणि गालील प्रांतात गेला. ⁴⁴(पूर्वीच येशू म्हणाला होता की, संदेष्ट्याला त्याच्या देशात मान मिळत नाही.) ⁴⁵येशू जेव्हा गालीलला आला तेव्हा तेथील लोकांनी त्याचे स्वागत केले. वल्हांडण सणाच्या दिवसात यरुशलेम येथे येशूने केलेली सर्व कामे लोकांनी पाहिली होती. कारण ते लोकही सणानिमित्त तेथे गेले होते.

⁴⁶येशू पुन्हा गालीलतील काना गावाला भेट देण्यास गेला. काना गावीच येशूने पाण्याचे द्राक्षारसात रूपांतर केले होते. तेथे राजाचे जे मुख्य अधिकारी होते त्यापैकी एक अधिकारी कफर्णहूम नगरात राहत होता. या माणसाचा मुलगा आजारी होता. ⁴⁷येशू यहुदीयातून आला आहे आणि आता तो गालीललाच आहे हे त्या अधिकाऱ्याने ऐकले.

म्हणून तो मनुष्य येशूकडे काना गावी गेला. येशूने कफर्णहूम येथे येऊन आपल्या मुलाला बरे करावे म्हणून त्याने याचना केली. कारण त्याचा मुलगा जवळजवळ मेला होता. ⁴⁸येशू त्याला म्हणाला, “चमत्कार आणि अद्भुत कामे पाहिली तरच तुम्ही लोक माझ्यावर विश्वास ठेवाल.”

⁴⁹राजाचा अधिकारी म्हणाला, “महाराज, माझा लहान मुलगा मरण्यापूर्वी माझ्या घरी चला.

⁵⁰येशूने उत्तर दिले, “जा, तुझा मुलगा वाचेल.”

येशूने सांगितले त्यावर विश्वास ठेवून तो मनुष्य घरी गेला. ⁵¹तो घरी चाललेला असताना वाटेतच त्याचे नोकर त्या माणसाला भेटले. त्यांनी त्याला सांगितले, “तुमचा मुलगा बरा आहे.”

⁵²त्या मनुष्याने विचारले, “माझ्या मुलाला कधीपासून बरे वाटू लागले ?”

नोकर म्हणाले, “काल दुपारी एक वाजण्याच्या सुमारास त्याचा ताप उतरला.”

⁵³“तुझा मुलगा वाचेल” असे एक वाजण्याच्या सुमारासच येशूने सांगितले होते, हे त्या मुलाच्या वडिलांना माहीत होते. म्हणून त्याने व त्याच्या घरातील सर्वांनी येशूवर विश्वास ठेवला. ⁵⁴यहुदीयातून गालील प्रांतात आल्यानंतर येशूने केलेला हा दुसरा चमत्कार.

तळ्याकाठच्या रोग्याला येशू बरे करतो

5 नंतर एका यहुदी सणासाठी येशू यरुशलेमला गेला. ²यरुशलैमात एक तळे आहे. त्या तळ्याला लागून पाच पडव्या आहेत. (होत्या) यहुदीभाषेत * त्या तळ्याला बेथेझाथा * म्हणत. हे तळे मेंढरे नावाच्या वेशीजवळ आहे. ³तळ्यालगतच्या पडव्यामध्ये अनेक रोगी पडून असत. त्यात काही आंधळे, लंगडे व काही पांगळे होते. * ⁴कारण की देवदूत वेळेवेळी तळ्यात उतरून पाणी हालवीत असे आणि पाणी हालविल्यानंतर प्रथम जो त्यात जाई त्याला कोणताही रोग असेला तरी तो बरी होत असे. ⁵तेथे अडतीस वर्षे आजारी असलेला एक रोगी पडून होता. ⁶येशूने त्याला तेथे पडलेले पाहिले. तो मनुष्य तेथे बराच काळ पडून असावा हे येशूने ओळखले. म्हणून येशूने त्या मनुष्याला विचारले, “तुला बरे व्हावयाला पाहिजे का?”

यहुदी भाषा अरेमी, (हिब्रू) भाषा, पहिल्या शतकात.

बेथेझाथा बेथसैदा किंवा बेत्सेसा असेही म्हणतात.

वचन 3 काही ग्रीक आवृत्त्यांत असे लिहिले आहे, ‘आणि ते पाणी हलण्याची वाट पाहू लागले.’ काही नंतरच्या आवृत्त्यांमध्ये चवथे वचन असे ही लिहिले आहे. ‘काही वेळा देवाचा दूत तळ्याकाठी येई व पाणी हालवी. देवाच्या दूताने असे केल्यानंतर जो कोणी रोगी प्रथम उतरत असे त्याला कोणताही रोग असला तरी तो बरा होत असे.

⁷त्या आजारी मनुष्याने उत्तर दिले, “महाराज, पाणी हालते तेव्हा त्यात धेऊन जाण्यासाठी माझ्याजवळ कोणीच व्यक्ति नाही. सर्वात अगोदर पाण्यात उतरण्यासाठी मी निघालो की, माझ्या अगोदर दुसराच रोगी पाण्यात उतरतो.”

⁸मग येशू म्हणाला, “उठून उभा राहा! आपली खाट उचल आणि चालू लाग.” ⁹तेव्हा तो रोगी ताबडतोब बरा झाला, तो आपली खाट उचलून चालू लागला.

हे सर्व ज्या दिवशी घडले तो शब्बाथाचा दिवस होता.

¹⁰म्हणून बऱ्या झालेल्या त्या मनुष्याला यहुदी म्हणाले, “आज शब्बाथाचा दिवस आहे. शब्बाथाच्या दिवशी तू आपली खाट उचलून नेणे आपल्या नियमशास्त्राच्या विरुद्ध आहे.”

¹¹परंतु तो मनुष्य म्हणाला, “ज्याने मला बरे केले, त्यानेच मला सांगितले की, तू आपली खाट उचल आणि चालू लाग.”

¹²यहुदी लोकांनी त्या मनुष्याला विचारले, “तुला आपली खाट उचलून चालायला कोणी सांगितले?” ¹³परंतु तो कोण होता हे त्या बऱ्या झालेल्या माणसाला माहीत नव्हते त्या ठिकाणी बरेच लोक होते, आणि येशू तेथून निघून गेला होता.

¹⁴त्यानंतर तो मनुष्य येशूला मंदिरात भेटला. तेव्हा येशू त्याला म्हणाला, “पाहा, आता तू बरा झाला आहेस. पण पाप करण्याचे सोडून दे. नाही तर तुझे अधिक वाईट होईल!”

¹⁵नंतर तो मनुष्य तेथून निघाला आणि त्या यहुदी लोकांकडे परत गेला. त्याने त्यांना सांगितले की, ज्याने त्याला बरे केले तो येशू आहे.

¹⁶येशू शब्बाथ दिवशी या गोष्टी करित होता म्हणून यहुदी लोक येशूशी दुष्टपणे वागू लागले. ¹⁷परंतु येशू यहुदी लोकांना म्हणाला, “माझा पिता नेहमीच काम करतो असतो व म्हणून मीही काम करतो”.

¹⁸थावरून यहुदी लोकांचा येशूला जिवे मारण्याचा पक्क 1 निश्चय झाला. ते म्हणाले, “पहिली गोष्ट ही की, येशू शब्बाथासंबंधीचा नियम मोडतो. दुसरे, ‘देव माझा पिता आहे!’ असे तो म्हणाला. तो स्वतःची देवाशी बरोबरी करतो”.

येशूला देवाचा अधिकार आहे

¹⁹परंतु येशूने उत्तर दिले, “मी तुम्हांला खरे सांगतो. पुत्र जरी सर्व करू शकत असला, तरी पित्याच्या इच्छेला डावलून एकटा काही करू शकत नाही. पिता करतो त्या गोष्टी पुत्रही करतो. ²⁰पिता पुत्रावर प्रीति करतो आणि ज्या गोष्टी पिता करतो त्या सर्व तो पुत्राला दाखवितो. हा मनुष्य बरा झाला, परंतु यापेक्षाही मोठमोठ्या गोष्टी करण्याचे पिता पुत्राला दाखवील. तेव्हा तुम्ही सर्व जण चकित व्हाल. ²¹पिता लोकांना मेलेल्यांतून उठवितो आणि जीवन देतो. तसेच पुत्रही त्याला, ज्यांना द्यायला पाहिजे,

त्यांना जीवन देतो. ²²याशिवाय, पिता कोणाचाही न्याय करीत नाही. परंतु न्याय करण्याचा सर्व अधिकार पित्याने पुत्राला दिलेला आहे. ²³देवाने हे अशासाठी केले की, लोक जसा पित्याचा सन्मान करतात, तसा त्यांनी पुत्राचाही करावा. जर कोणी पुत्राचा मान राखीत नाही, तर तो पित्याचाही मान राखीत नाही. पित्यानेच पुत्राला पाठविले आहे.

²⁴मी तुम्हांला खरे तेच सांगतो : जो माझे ऐकतो आणि ज्याने मला पाठविले त्याच्यावर विश्वास ठेवतो त्याला अनंतकालचे जीवन मिळेल. त्याला दोषी ठरविले जाणार नाही. तर त्याने मरणातून निघून जीवनात प्रवेश केला आहे. ²⁵मी तुम्हांला खरे सांगतो, अशी महत्त्वाची वेळ येत आहे. ती वेळ जवळजवळ आलेलीच आहे. जे लोक पापामध्ये मृत आहेत ते देवाच्या पुत्राची वाणी ऐकतील आणि देवाच्या पुत्राकडून ऐकलेल्या गोष्टी जे लोक स्वीकारतील त्यांना अनंतकाळचे जीवन मिळेल. ²⁶खुद्द पित्यापासून (देवापासून) जीवनाचा लाभ होतो. म्हणून पित्याने पुत्रालाही जीवन देण्याची वेगणी दिली आहे. ²⁷आणि पुत्राने सर्व लोकांचा न्यायनिवाडा करावा असा अधिकार पित्याने पुत्राला दिला आहे. कारण तो पुत्र मनुष्याचाही पुत्र आहे. ²⁸तुम्ही याचे आश्चर्य मानू नका. अशी वेळ येत आहे की, सर्व लोक जे मेलेले आहेत व आपल्या कबरेत आहेत ते त्याची वाणी ऐकतील. ²⁹मग ते आपल्या कबरेतून बाहेर येतील. ज्या लोकांनी आपल्या आयुष्यात चांगली कामे केली, ते उठतील आणि त्यांना अनंतकाळचे जीवन मिळेल. परंतु ज्या लोकांनी वाईट कामे केली ते शिक्षा भोगण्यासाठी उठतील.

येशू यहुदी लोकांशी बोलणे चालू ठेवतो

³⁰मी एकटा काहीच करू शकत नाही, मला सांगितल्याप्रमाणेच मी न्याय करतो, म्हणून माझा न्याय योग्य आहे. कारण मी स्वतःच्या समाधानासाठी नाही; परंतु ज्याने मला पाठविले त्याच्या समाधानासाठी न्याय करतो.”

³¹जर मी स्वतःच माझ्याविषयी लोकांना सांगितले तर लोक त्या गोष्टी मानणार नाहीत. ³²परंतु लोकांना याविषयी सांगणारा दुसरा एक जण आहे. आणि तो माझ्याविषयी ज्या गोष्टी सांगतो त्या खऱ्या आहेत, हे मला माहीत आहे. ³³तुम्ही योहानाकडे काही लोकांना पाठविले आणि सत्याविषयी त्याने तुम्हांला सांगितलेच आहे. ³⁴माझ्याविषयी लोकांना सांगण्यास मला कोणाही माणसाची गरज नाही. परंतु तुमचे तारण व्हावे म्हणून मी या गोष्टी तुम्हांला सांगतो. ³⁵पेटलेला दिवा प्रकाश देतो, तसाच योहान होता आणि तुम्हांला त्याच्या प्रकाशाकडून काही काळ आनंद मिळाला.”

³⁶परंतु मजजवळ माझ्याविषयी योहानापेक्षाही मोठा पुरावा आहे. जी कामे मी करतो तीच माझा पुरावा आहेत.

या गोष्टी माझ्या पित्याने मला करण्यासाठी दिलेल्या आहेत. त्या गोष्टींवरून हे सिद्ध होते की, पित्याने मला पाठविले आहे. ³⁷आणि ज्या पित्याने मला पाठविले त्याने स्वतःही माझ्याविषयी साक्ष दिलेली आहे. परंतु तुम्ही त्याची वाणी कधीही ऐकली नाही. तो कसा दिसतो हे तुम्ही कधी पाहिले नाही. ³⁸पित्याची शिकवण तुमच्यामध्ये राहात नाही. कारण पित्याने ज्या एकाला तुमच्याकडे पाठविले त्याच्यावर तुम्ही विश्वास ठेवित नाही. ³⁹तुम्ही शास्त्राचा काळजीपूर्वक अभ्यास करता. त्या शास्त्राच्या द्वारे आपल्याला अनंतकाळचे जीवन मिळते, असे तुम्हांला वाटते, तेच शास्त्र माझ्याविषयी सांगते! ⁴⁰तरी तुम्ही अनंतकाळचे जीवन मिळण्यासाठी मजकडे येण्यास नकार देता.”

⁴¹“मला माणसांकडून स्तुति नको. ⁴²पण मी तुम्हांला ओळखतो- तुम्हांमध्ये देवाविषयी प्रीति नाही हे मला माहीत आहे. ⁴³मी माझ्या पित्यापासून आलो आहे- मी त्याच्यावतीने बोलतो. परंतु तरीही तुम्ही मला स्वीकारीत नाही. पण जर दुसरा कोणी मनुष्य फक्त स्वतःविषयी सांगत आला, तर मात्र तुम्ही त्याचे मानाल. ⁴⁴तुम्हांला एकमेकांकडून स्तुति करवून घ्यायला आवडते. परंतु एकाच देवाकडून होणारी स्तुति मिळविण्याचा प्रयत्न तुम्ही कधी करीत नाही. मग तुम्ही माझ्यावर कसा काय विश्वास ठेवाल? ⁴⁵मी पित्यासमोर उभा राहून तुम्हांला दोषी ठरवीन असे समजू नका. तुमचे चुकते असे मोशेच तुम्हांला म्हणतो, आणि मोशे आपले तारण करील अशी तुम्हांला आशा आहे. ⁴⁶जर तुम्ही खरोखरच मोशेवर विश्वास ठेवला आहे, तर तुम्ही माझ्यावरही विश्वास ठेवाल. कारण खुद्द मोशेनेच माझ्याविषयी लिहिले आहे. ⁴⁷परंतु मोशेने जे लिहिले आहे त्याच्यावर तुम्ही विश्वास ठेवित नाही, तर मी सांगतो त्या गोष्टींवर तुम्ही विश्वास ठेवू शकणारच नाही.”

येशू पाच हजारांहून अधिक लोकांना खावयास देतो
(मत्थ 14:13-21; मार्क 6:30-44; लूक 9:10-17)

6 नंतर येशू गालील (किंवा तिबिर्या) सरोवराच्या पलीकडे गेला. ²तेव्हा पुष्कळ लोक येशूच्या मागे गेले. कारण येशूने अनेक आजारी लोकांना बरे केले. व निरनिराळ्या मार्गांनी आपले जे सामर्थ्य दाखविले ते लोकांनी पाहिले. म्हणून ते त्याच्यामागे गेले. ³मग येशू टेकडीच्या वर चढून गेला. तो आपल्या शिष्यांसह तेथे बसला. ⁴त्याच सुमारास यहूदी लोकांचा वल्हांडण सण जवळ आला होता.

⁵येशूने नजर वर करून पाहिले तो लोकांचा मोठा समुदाय आपणांकडे येताना त्याला दिसला. येशू फिलिप्पाला म्हणाला, “आपण या लोकांना पुरेशा भाकरी कोठून विकत आणाव्या बरे?” ⁶(फिलिप्पची परीक्षा पाहण्यासाठी येशूने त्याला हा प्रश्न विचारला, कारण आपण काय

करायचे याचा विचार येशूने अगोदरच करून ठेवला होता.)

⁷फिलिप्पने उत्तर दिले, “येथील प्रत्येकाला थोडी थोडी भाकर दिली तरी या सर्वांना पुरेशा भाकर विकत घेण्यासाठी आपणा सर्वांना महिनाभर काम करावे लागेल.”

⁸आंद्रिया नावाचा दुसरा एक शिष्य तेथे होता. आंद्रिया हा शिमोन पेत्राचा भाऊ होता. ⁹आंद्रिया म्हणाला, “येथे असलेल्या एका लहान मुलजवळ जवाच्या पाच भाकरी आणि दोन लहान मासे आहेत. परंतु इतक्या लोकांना त्या पुरणार नाहीत.”

¹⁰येशू म्हणाला, “लोकांना खाली बसण्यास सांगा.” ती बरीच गवताळ अशी जागा होती. तेथे खाली बसलेले सुमारे पाच हजार पुरुष होते. ¹¹मग येशूने त्या भाकरी हातात घेतल्या; येशूने भाकरीबद्दल देवाचे उपकार मानले आणि त्या तेथे बसलेल्या लोकांना दिल्या. मासे घेऊन त्याने तसेच केले. येशूने लोकांना पाहिजे तितके खाऊ दिले. ¹²सर्व लोकांना खाण्यासाठी भरपूर होते. जेवण झाल्यावर येशू त्याच्या शिष्यांना म्हणाला, “लोकांनी खाऊन उरलेले भाकरींचे व माशांचे तुकडे गोळा करा. काहीही बाया जाऊ देऊ नका.”

¹³म्हणून शिष्यांनी उरलेले तुकडे जमा केले. लोकांनी जेवायला सुरूवात केली, तेव्हा जवाच्या फक्त पाच भाकरी तेथे होत्या. शिष्यांनी उरलेल्या तुकड्यांच्या बारा टोपल्या भरल्या.

¹⁴येशूने केलेला हा चमत्कार लोकांनी पाहिला, तेव्हा ते म्हणाले, “जगात येणारा संदेष्टा तो खरोखर हाच असला पाहिजे.”

¹⁵आपण राजा बनावे असे लोकांना वाटते हे येशूला माहीत होते. येशूला आपला राजा करावे असा बेत लोकांनी केला. तेव्हा येशू तेथून निघून एकटाच डोंगराळ भागात गेला.

येशू पाण्यावरून चालतो
(मत्थ 14:22-27; मार्क 6:45-52)

¹⁶त्या संध्याकाळी येशूचे शिष्य (गालील) सरोवराकडे गेले. ¹⁷शिष्य एका नावेत बसून सरोवरापलीकडील कफर्णहूम नगराकडे निघाले. आता अंधार पडला होता आणि येशू अजून त्यांच्याकडे आलेला नव्हता. ¹⁸बारा फारच जोराने वाहत होता आणि सरोवरात मोठमोठ्या लाटा उसळू लागल्या होत्या. ¹⁹त्यांनी नाव तीन ते चार मैल वल्हवीत नेली तेव्हा त्यांना येशू नावेकडे येताना दिसला. तो सरोवराच्या पाण्यावरून चालत होता. तो नावेकडेच येत होता. तेव्हा शिष्य घाबरले. ²⁰परंतु येशू त्यांना म्हणाला, “मी आहे, भिऊ नका.” ²¹येशू असे बोलल्यावर त्यांनी आनंदाने येशूला नावेत घेतले. आणि त्यांना जायचे होते त्या ठिकाणी नाव लगेच येऊन काढाला लागली.

लोक येशूला शोधतात

²²दुसरा दिवस उजाडला. काही लोक सरोवराच्या दुसऱ्या काठावर राहिले होते. त्या लोकांना माहीत होते की, येशू शिष्यांबरोबर नावेतून गेलेला नव्हता. त्यांना समजले की, येशूचे शिष्य नावेत बसून निघून गेलेत आणि तेथे असलेली तेवढीच एक नाव होती हेही त्यांना ठाऊक होते. ²³पण मग तिबिर्याहून आणखी काही नावा आल्या. आदल्या दिवशी ज्या ठिकाणी लोकांनी अन्न खाल्ले त्या ठिकाणी त्या नावा येऊन काठाला लागल्या. प्रभू येशूने देवाचे उपकार मानल्यावर लोकांनी भाकरी खाल्ल्या तीच ही जागा होती. ²⁴आता येशू किंवा त्याचे शिष्य तेथे नाहीत हे लोकांनी पाहिले. म्हणून लोक नावांमध्ये बसले आणि कफणूँमला गेले. त्यांना येशूला शोधायचे होते.

येशू जीवनाची भाकर

²⁵लोकांना येशू सरोवराच्या दुसऱ्या काठावर भेटला. लोक म्हणाले, “गुरूजी, तुम्ही इकडे कधी आलात?”

²⁶येशूने उत्तर दिले, “तुम्ही माझा शोध का करता? माझे सामर्थ्य सिद्ध करणारे चमत्कार पाहिले म्हणून तुम्ही माझा शोध करता का? मी तुम्हांस खरे सांगतो, तुम्ही मला शोधता, कारण तुम्ही भाकरी खाल्या आणि तुमची तृप्ती झाली. ²⁷ऐहिक अन्न नाश पावते. म्हणून नाश पावणाऱ्या अन्नासाठी कष्ट करू नका. परंतु जे अन्न कायम टिकते आणि अनंतकाळचे जीवन देते, अशा अन्नासाठी तुम्ही कष्ट करा. मनुष्याचा पुत्र ते अन्न तुम्हांला देईल. देव जो पिता याने दाखवून दिले आहे की, तो मनुष्याच्या पुत्राबरोबर आहे.

²⁸लोकांनी येशूला विचारले, “आम्ही कोणत्या गोष्टी कराव्यात अशी देवाची इच्छा आहे?”

²⁹येशूने उत्तर दिले, “तुम्ही जे काम करावे अशी देवाची इच्छा आहे, ते हेच की, देवाने ज्याला पाठविले, त्याच्यावर तुम्ही विश्वास ठेवावा.”

³⁰मग लोक येशूला म्हणाले, “देवाने तुम्हांलाच पाठविले आहे हे पटविण्यासाठी तुम्ही कोणता चमत्कार कराल? तुम्हांला एखादा चमत्कार करताना जर आम्ही पाहिले तर आम्ही तुमच्यावर विश्वास ठेवू. तुम्ही काय कराल?” ³¹अरण्यात आमच्या पूर्वजांनी देवाने दिलेला माना खाल्ला. पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, देवाने त्यांना स्वर्गातील भाकर खायला दिली.”

³²येशू म्हणाला, “मी तुम्हांला खरे सांगतो. मोशेने तुमच्या लोकांना स्वर्गातील भाकर दिली नाही. माझा पिता तुम्हांला खरी स्वर्गीय भाकर देतो. ³³देवाची भाकर कोणती? देवाची भाकर म्हणजे जो स्वर्गातून खाली उतरतो आणि जगाला जीवन देतो, तोच ती भाकर.”

³⁴ते लोक येशूला म्हणाले, “महाराज, आम्हांला हीच भाकर नेहमी द्या.”

³⁵मग येशू म्हणाला, “मीच ती जीवनाची भाकर आहे. जो माझ्याकडे येतो त्याला कधीही भूक लागणार नाही. आणि जो माझ्यावर विश्वास ठेवतो त्याला कधीही तहान लागणार नाही. ³⁶मी तुम्हांला पूर्वीच सांगितले की, तुम्ही मला पाहिले, तरीही विश्वास ठेवीत नाही. ³⁷पिता माझे लोक मला देतो. त्यातील प्रत्येकजण माझ्याकडे येईल आणि माझ्याकडे येणाऱ्या प्रत्येकाला मी स्वीकारीन. ³⁸मी स्वर्गातून खाली आलो, ते नेहमीच देवाच्या इच्छेप्रमाणे करण्यास आलो आहे. मला पाहिजे ते करायला मी आलो नाही. ³⁹देवाने मला दिलेल्या लोकांपैकी एकालाही मी गमवू नये. परंतु त्या सर्वांना मी शेवटच्या दिवशी जिवंत असे उठवायला हवे. ज्याने मला पाठविले त्याची मी हेच करावे अशी इच्छा आहे. ⁴⁰पुत्राला पाहून त्याच्यावर विश्वास ठेवणाऱ्या प्रत्येक व्यक्तीला अनंतकाळचे जीवन आहे. मी त्या व्यक्तीला शेवटच्या दिवशी उठवीन. हेच माझ्या पित्याला हवे.”

⁴¹मग यहूदी लोक येशूवरुद्ध कुरकुर करू लागले. कारण “स्वर्गातून खाली आलेली भाकर मी आहे” असे तो म्हणाला. ⁴²यहूदी लोक म्हणाले, “हा येशू आहे. आपण त्याच्या आईवडिलांना ओळखतो. येशू तर योसेफाचाच पुत्र आहे. ‘मी स्वर्गातून खाली आलो आहे’ असे तो कसे काय म्हणू शकतो?”

⁴³पण येशूने उत्तर दिले, “आपापसात कुरकुर करू नका. ⁴⁴पित्यानेच मला पाठविले आहे. पिताच लोकांना माझ्याकडे पाठवितो. त्या लोकांना मी शेवटच्या दिवशी परत उठवीन. पित्याने जर एखाद्या व्यक्तीला आकर्षित केले नाही, तर ती व्यक्ति माझ्याकडे येऊ शकत नाही. ⁴⁵संदेष्ट्यांनी असे लिहिले आहे की, ‘देव सर्व लोकांना शिक्षण देईल.’ * लोक देवाचे ऐकतात आणि त्याच्याकडून शिक्षण घेतात, तेच लोक माझ्याकडे वळतात. ⁴⁶देवाने ज्याला पाठविले त्याच्याशिवाय दुसऱ्या कोणीही देवाला पाहिले नाही. फक्त त्यानेच देवाला पाहिले आहे. ⁴⁷मी तुम्हांला खरे तेच सांगतो, “जो विश्वास ठेवतो त्याला अनंतकाळचे जीवन मिळाले आहे. ⁴⁸मी जीवन देणारी भाकर आहे. ⁴⁹तुमच्या वाडवडिलांनी अरण्यांत असताना देवाने दिलेला माना खाल्ला. परंतु इतर सर्व लोकांप्रमाणेच ते मरण पावले. ⁵⁰जी स्वर्गातून उतरते ती भाकर मी आहे. जर ही भाकर कोणी खाईल तर तो कधीच मरणार नाही. ⁵¹स्वर्गातून खाली उतरलेली जिवंत भाकर मी आहे. जर कोणी ती भाकर खाईल तर तो अनंतकाळासाठी जिवंत राहील. आणि ती भाकर म्हणजे माझे शरीर आहे. जगातील लोकांना जीवन मिळावे मी माझे शरीर देईन.”

⁵²नंतर यहूदी आपापसात वाद घालू लागले. ते म्हणाले, “हा मनुष्य आपले स्वतःचे शरीर आम्हांला कसे काय खायला देऊ शकेल?”

⁵³येशू म्हणाला, “मी तुम्हांला खरे सांगतो, तुम्ही मनुष्याच्या पुत्राचे शरीर खाल्ले पाहिजे आणि त्याचे रक्त प्याले पाहिजे. जर तुम्ही हे करणार नाही, तर तुमच्यात खरे जीवन नाही. ⁵⁴जो कोणी माझे शरीर खातो आणि माझे रक्त पितो, त्याला अनंतकाळचे जीवन मिळेल. शेवटच्या दिवशी मी त्याला उठवीन. ⁵⁵माझे शरीर खरे अन्न आहे आणि माझे रक्त खरे पेय आहे. ⁵⁶जो माझे शरीर खातो आणि माझे रक्त पितो तो माझ्यात राहतो आणि मी त्याच्यामध्ये राहतो. ⁵⁷पित्याने मला पाठविले. तो जिवंत आहे आणि पित्यामुळे मीही जगतो. म्हणून जो कोणी मला खातो तो माझ्यामुळे जिवंत राहील. ⁵⁸आपल्या वाडवडिलांनी अरण्यांत जी भाकर खाल्ली, त्या भाकरीसारखा मी नाही. त्यांनी ती भाकर खाल्ली परंतु इतर सर्व लोकांप्रमाणेच ते मरून गेले. मी स्वर्गातून उतरलेली भाकर आहे. जो कोणी ही भाकर खातो तो अनंतकाळ जगेल.”

⁵⁹कर्फर्णूम नगरातील सभास्थानात शिक्षण देताना येशूने या सर्व गोष्टी सांगितल्या.

अनंतकाळच्या जीवनाचे शब्द

⁶⁰येशूच्या शिष्यांनी हे ऐकले. त्यांपैकी अनेकजण म्हणाले, “हे शिक्षण स्वीकारण्यास फार कठीण आहे. कोण हे शिक्षण मान्य करील?”

⁶¹आपले शिष्य याविषयी कुरकूर करीत आहेत, हे येशूने ओळखले. म्हणून तो त्यांना म्हणाला, “ही शिकवण तुम्हांला त्रासदायक वाटेल काय? ⁶²तर मग मनुष्याचा पुत्र जेथून आला तेथे परत जाताना पाहून तुम्हांला तसेच त्रासदायक वाटेल काय? ⁶³शरीराद्वारे मनुष्याला जीवन मिळत नाही. परंतु आत्म्याकडून ते जीवन मिळते. मी तुम्हांला सांगितलेल्या गोष्टी आत्म्याविषयी आहेत. म्हणूनच या गोष्टीपासून जीवन मिळते. ⁶⁴परंतु तुमच्यातील काहीजण विश्वास ठेवीत नाहीत.” जे लोक विश्वास ठेवीत नव्हते, ते येशूला माहीत होते. येशूला हे अगदी सुरुवातीपासूनच माहीत होते. आणि जो मनुष्य त्याचा विश्वासघात करणार होता, तोही त्याला माहित होता. ⁶⁵येशू म्हणाला, “म्हणूनच मी तुम्हांला म्हटले की, जर पिता एखाद्या व्यक्तीला माझ्याकडे येऊ देत नसेल तर ती व्यक्ती येणारच नाही.”

⁶⁶येशूने हे सर्व सांगितल्यावर त्याच्या शिष्यांपैकी बरेच जण त्याला सोडून गेले; येशूच्या मागे जाण्याचे त्यांनी सोडून दिले.

⁶⁷नंतर येशूने आपल्या बारा शिष्यांना विचारले, “तुम्हांलासुद्धा मला सोडून जावेसे वाटते काय?”

⁶⁸शिमोन पेत्राने उत्तर दिले, “प्रभुजी आम्ही कोठे जाणार? अनंतकालच्या जीवनाची वचने तर तुमच्याजवळ आहेत.

⁶⁹आम्ही तुमच्यावर विश्वास ठेवतो. तुम्ही पवित्र व्यक्ति आहात हे आम्हांला माहीत आहे.”

⁷⁰मग येशूने उत्तर दिले, “तुम्हा बारा जणांना मी निवडले. पण तुमच्यातील एक सैतान आहे.”

⁷¹शिमोन इस्कर्यौत याचा मुलगा यहुदा याच्याविषयी येशू बोलत होता. यहुदा बारा शिष्यांपैकी एक होता. परंतु पुढे हाच यहुदा येशूच्या विरुद्ध उठणार होता.

येशू आणि त्याचे भाऊ

7 यानंतर येशू गालील प्रांतात फिरला. येशूला यहुदीया प्रांतातून प्रवास करायला नको होता, कारण तेथील काही यहुदी लोकांना येशूला जिवे मारायचे होते. ²यहुदी लोकांचा मंडपाचा सण* जवळ आला होता. ³म्हणून येशूचे भाऊ त्याला म्हणाले, “तू येथून सणासाठी यहुदीयात जा. म्हणजे तू करतोस ते चमत्कार तेथे तुझे शिष्य पाहू शकतील. ⁴लोकांना माहिती व्हावी असे एखाद्याला वाटत असेल तर त्याने तो करतो ती कामे लपवू नयेत. तू जगाला प्रगट हो. तू जे चमत्कार करतोस ते त्यांना पाहू दे.” ⁵येशूच्या भावांनीसुद्धा त्याच्यावर विश्वास ठेवला नाही. ⁶येशू आपल्या भावांना म्हणाला, “माझी योग्य वेळ अजून आलेली नाही. पण तुम्ही जाण्यासाठी मात्र कोणतीही वेळ योग्य असेल. ⁷जग तुमचा द्वेष करू शकत नाही. परंतु जग माझा द्वेष करते. कारण जगातील लोक वाईट कामे करतात हे मी त्यांना सांगतो. ⁸तेव्हा तुम्ही सणासाठी जा. मी आताच सणाला येणार नाही. माझी योग्य वेळ अजून आली नाही.” ⁹हे सांगितल्यानंतर येशू गालीललातच राहिला.

¹⁰म्हणून येशूचे भाऊ सणासाठी तेथून निघून गेले. ते गेल्यावर मग येशूही गेला. परंतु येशूने हे लोकांना उघडपणे दाखविले नाही. ¹¹सणाच्या काळात यहुदी लोक येशूचा शोध करीत होते. यहुदी म्हणाले, “तो मनुष्य कोठे आहे?”

¹²लोकांचा मोठा जमाव त्या ठिकाणी जमा झालेला होता. त्यांतील अनेक लोक येशूविषयी आपसांत बोलत होते. काही म्हणाले, “तो चांगला मनुष्य आहे.” परंतु दुसरे काहीजण म्हणाले, “नाही, तो लोकांना ठकवितो.” ¹³परंतु लोकांपैकी कोणीच येशूविषयी उघडपणे बोलायला धजत नव्हते. लोकांना यहुदी पुढाऱ्यांची भीति वाटत होती.

येशू यरुशलेमात शिक्षण देतो

¹⁴अर्धाअधिक सण पार पडला होता तेव्हा येशू मंदिरात गेला आणि तेथे लोकांना शिक्षण देण्यास त्याने सुरुवात केली. ¹⁵यहुदी लोकांना मोठे आश्चर्य वाटले. ते म्हणाले, “हा माणूस शाळेत कधी शिकला नाही. हे एवढे तो कोठून शिकला?”

¹⁶येशूने उत्तर दिले, “मी ज्या गोष्टी शिकवितो त्या माझ्या स्वतःच्या नाहीत. माझी शिकवण मला पाठविणाऱ्या

मंडपाचा सण यहुदी लोकांचे वाडवडील मोशेच्या काळात चाळीस वर्षे अरण्यात फिरत राहिले, त्याची आठवण म्हणून यहुदी लोक दरवर्षी एक आठवडाभर मंडपात राहात.

पित्याकडून आलेली आहे. ¹⁷जो देवाच्या इच्छेप्रमाणे करतो त्याला माझी शिकवण देवाकडून आहे हे कळे. त्याला हे कळे की, माझी शिकवण माझी स्वतःची नाही. ¹⁸जो कोणी स्वतःच्या कल्पना शिकवितो, तो स्वतःला मानसन्मान मिळावा असा प्रयत्न करतो. परंतु ज्याने मला पाठविले त्याचा सन्मान करण्याचा जो प्रयत्न करतो तोच माणूस सत्य सांगतो. त्याचे काहीच खोटे नसते. ¹⁹मोशेने तुम्हाला नियमशास्त्र दिले. खरे ना? परंतु तुमच्यातील कोणी नियमशास्त्र पाळित नाही. तुम्ही का बरे मला जिवे मारायला पाहता?”

²⁰लोकांनी उत्तर दिले, “तुम्हाला भूत लागले आहे. आम्ही काही तुम्हाला जिवे मारण्याचा प्रयत्न करीत नाही.”

²¹येशू त्यांना म्हणाला, “मी एक चमत्कार केला आणि तुम्ही सारे चकित झालात. ²²मोशेने तुम्हाला सुतेचा नियम दिला. परंतु खरे पाहता सुता मोशेपासून आलेली नाही. ती मोशेच्या आधीच आपल्या पूर्वजांपासून चालत आलेली आहे. म्हणून कधी कधी शब्बाथ दिवशीही तुम्ही मुलांची सुंता करता. ²³याचा अर्थ मोशेच्या नियमांचे पालन करण्यासाठी शब्बाथ दिवशीही बालकाची सुंता करता येते. मग मी शब्बाथ दिवशी एका माणसाचे संपूर्ण शरीर बरे केले तर तुम्ही माझ्यावर का रागावता? ²⁴वरवर पाहून न्याय करू नका. तर खरोखर काय बरोबर आहे याची कसून शहानिशा करून योग्य प्रकारे न्याय करा.”

येशू हाच ख्रिस्त आहे काय? लोकांना पडलेला प्रश्न

²⁵मग यरुशलेमात राहणारे काही लोक म्हणाले, “याच माणसाला लोक जिवे मारण्याच्या प्रयत्नात आहेत. ²⁶परंतु सर्व लोक आपल्याला पाहू आणि ऐकू शकतील अशा ठिकाणी हा शिक्षण देत आहे. आणि शिक्षण देताना त्याला थांबविण्याचा कोणीही प्रयत्न करीत नाही. कदाचित हा खरोखरच ख्रिस्त आहे असे पुढारी लोकांनी ठरविले असेल. ²⁷परंतु हा माणूस कोठून आला आहे हे आपल्याला माहीत आहे. आणि खरोखरचा ख्रिस्त येईल तेव्हा तो कोठून येईल हे कोणालाच कळणार नाही.”

²⁸अजूनही येशू मंदिरात शिक्षण देत होता. येशू म्हणाला, “होय, तुम्ही मला ओळखता आणि मी कोठला हेही तुम्हाला माहीत आहे. परंतु मी स्वतःच्या अधिकाराने आलो नाही. जो खरा देव आहे त्याने मला पाठविले. तुम्ही त्याला ओळखीत नाही. ²⁹पण मी त्याला ओळखतो. मी त्याच्याकडून आलो आणि त्यानेच मला पाठविले.”

³⁰येशू हे बोलला तेव्हा लोकांनी त्याला धरण्याचा प्रयत्न केला, परंतु कोणीही त्याला धरू शकला नाही, कारण त्याला मारले जाण्याची वेळ अजून आली नव्हती. ³¹परंतु लोकांपैकी पुष्कळ जणांनी येशूवर विश्वास ठेवला. लोक म्हणाले, “आम्ही ख्रिस्ताच्या येण्याची वाट पाहत आहोत. ख्रिस्त आला तर या मनुष्याने केले त्याहून जास्त चमत्कार

तो करून दाखवील काय? नाही! म्हणून हाच ख्रिस्त असला पाहिजे.”

यहुदी लोक येशूला अटक करण्याचा प्रयत्न करतात

³²लोक येशूविषयी जे बोलत होते ते परुश्यांनी ऐकले. म्हणून मुख्य याजक आणि परुशी यांनी येशूला अटक करण्यासाठी मंदिराचे शिपाई पाठविले.

³³मग येशू म्हणाला, “मी तुम्हा लोकांबरोबर आणखी थोडा काळ राहीन. नंतर ज्याने मला पाठविले, त्याच्याकडे मी परत जाईन. ³⁴तुम्ही माझा शोध कराल पण मी तुम्हाला सापडणार नाही.”

³⁵यहुदी आपापसात म्हणाले, “हा माणूस असा कोठे जाणार आहे की जेथे आपण त्याला शोधू शकणार नाही? ग्रीक शहरात राहणाऱ्या यहुदी लोकांकडे हा जाईल काय? तो तेथील ग्रीक लोकांना शिक्षण देईल काय? ³⁶हा माणूस म्हणतो, ‘तुम्ही माझा शोध कराल परंतु मी तुम्हाला सापडणार नाही.’ तो असेही म्हणतो, ‘जेथे मी आहे तेथे तुम्ही येऊ शकत नाही.’ याचा अर्थ काय?”

येशू पवित्र आत्म्याविषयी सांगतो

³⁷सणाचा शेवटचा दिवस आला. तो फार महत्त्वाचा दिवस होता. त्या दिवशी उभे राहून येशू मोठ्याने म्हणाला, “ज्याला तहान लागली असेल त्याने माझ्याकडे यावे आणि प्यावे. ³⁸जर कोणी माझ्यावर विश्वास ठेवील तर त्याच्या अंतःकरणातून जिवंत पाण्याच्या नद्या वाहतील.” असे पवित्र शास्त्र सांगते. ³⁹येशू आत्म्याविषयी बोलत होता. लोकांना अजून पवित्र आत्मा देण्यात आला नव्हता. कारण येशू अजून मरण पावला नव्हता आणि गौरवात उठविला गेला नव्हता. परंतु नंतर येशूवर विश्वास ठेवणाऱ्या लोकांना तो मिळणार होता.

लोक येशूविषयी वाद करतात

⁴⁰येशूने सांगितलेल्या या गोष्टी लोकांनी ऐकल्या. काही लोक म्हणाले, “हा माणूस खरोखरच संदेष्टा आहे.

⁴¹दुसरे म्हणाले, “हा ख्रिस्त आहे.”

तर दुसरे काहीजण म्हणाले, “ख्रिस्त हा गालील प्रांतातून येणार नाही.” ⁴²पवित्र शास्त्रात असेही लिहिले आहे की, “ख्रिस्त दावीद राजाच्या घराण्यातून येईल.”

⁴³आणि पवित्र शास्त्रात असेही लिहिले आहे की, “दावीद राजा राहत असे त्या बेथलहेम गावातून ख्रिस्त येईल.” तेव्हा येशूमुळे लोकांचे एकमत होईना. ⁴⁴काहींना येशूला अटक करायचे होते पण तसा प्रयत्न कोणीच केला नाही.

यहुदी पुढारी येशूवर विश्वास ठेवण्यास नकार देतात

⁴⁵मंदिराचे शिपाई मुख्य याजकांकडे आणि परुश्यांकडे परत गेले. मुख्य याजकांनी व परुश्यांनी शिपायांना विचारले, “तुम्ही येशूला का आणले नाही?”

⁴⁶मंदिराचे शिपाई म्हणाले, “तो बोलतो त्या गोष्टी कोणत्याही मानवी शब्दांपेक्षा महान आहेत!”

⁴⁷मग परुशी म्हणाले, “म्हणजे येशूने तुम्हांलासुद्धा मूर्ख बनविले! ⁴⁸पुढाऱ्यांपैकी एकाने तरी येशूवर विश्वास ठेवला का? नाही! आम्हा परुश्यांपैकी एकाने तरी त्याच्यावर विश्वास ठेवला का? नाही! ⁴⁹परंतु बाहेरच्या लोकांना नियमशास्त्राची माहिती नाही, त्यांच्यावर देवाचा कोप होईल!”

⁵⁰परंतु त्या घोळक्यात निकदेम हजर होता. यापूर्वी हा निकदेमच येशूला भेटायला आला होता * निकदेम म्हणाला, ⁵¹“एखाद्या माणसाची बाजू ऐकून घेतल्याशिवाय त्याला आपल्या नियमशास्त्राप्रमाणे दोषी ठरवता येत नाही. त्याने काय केले हे कळल्याशिवाय आपण त्याचा न्याय करू शकत नाही.”

⁵²यहूदी पुढाऱ्यांनी उत्तर दिले, “तू सुद्धा गालील प्रांतामधील आहेस काय? पवित्र शास्त्र वाचून पाहा! गालीलातून एकही संदेष्टा येणार नाही. हे तुला कळेल.”

व्यभिचार करताना पकडलेली स्त्री

⁵³नंतर ते सर्व यहूदी पुढारी आपापल्या घरी गेले.

8 येशू जैतुनाच्या डोंगरावर * निघून गेला. ²दुसऱ्या दिवशी सकाळीच येशू परत मंदिरात गेला. सर्व लोक येशूकडे आले. येशू बसला आणि त्याने लोकांना शिक्षण दिले. ³नियमशास्त्राचे शिक्षक व परुशी एका स्त्रीला घेऊन तेथे आले. त्या स्त्रीला व्यभिचाराने पाप करताना पकडले होते. या यहूदी लोकांनी त्या स्त्रीला बळजबरीने लोकांपुढे उभे केले. ⁴ते येशूला म्हणाले, “गुरुजी, जो हिचा नवरा नाही, अशा माणसाशी व्यभिचार करताना ह्या स्त्रीला पकडले. ⁵मोशेच्या नियमशास्त्रात अशी आज्ञा दिलेली आहे की, असे कर्म करणाऱ्या प्रत्येक स्त्रीला आम्ही धोंडमार करून जिवे मारले पाहिजे. आम्ही काय करावे असे तुमचे मत आहे?” ⁶येशूला पेचात पकडावे म्हणून यहूदी लोकांनी हा प्रश्न विचारला होता. काही तरी चुकीचे बोलताना येशूला धरावे अशी त्यांची इच्छा होती. म्हणजे मग त्यांना येशूवर आरोप ठेवता आला असता. पण येशूने गुडघे टेकले व आपल्या बोटाने जमिनीवर लिहू लागला. ⁷यहूदी पुढारी येशूला प्रश्न विचारीतच राहिले, म्हणून येशू मान वर करून त्यांच्याकडे पाहत म्हणाला, “ज्याने कधीच पाप केले नाही असा एकतरी मनुष्य येथे आहे काय? निष्पाप मनुष्य या स्त्रीवर पहिला दगड फेकू शकतो.” ⁸मग येशूने पुन्हा गुडघे टेकले व जमिनीवर लिहू लागला. ⁹येशूचे हे शब्द ज्या लोकांनी ऐकले, ते एक एक करून निघून जाऊ लागले. जे व्यस्कर होते ते अगोदर गेले. मग इतर लोक

गेले. येशू एकटाच त्या स्त्रीसह तेथे राहिला होता. ती त्याच्यासमोर उभी होती. ¹⁰येशूने पुन्हा वर पाहिले आणि तिला विचारले, “बाई, ते सर्व लोक निघून गेले आहेत, त्यातील एकानेही तुला दोषी ठरविले नाही काय?”

¹¹त्या स्त्रीने उत्तर दिले, “महाराज, मला कोणीही दोषी ठरविले नाही.”

मग येशू म्हणाला, “मग मीही तुझा न्याय करीत नाही. आता तू जाऊ शकतेस. पण परत पाप करू नकोस.”

[वचने 7:53 ते 8:11 अति जुन्या व उत्तम ग्रीक प्रतीमध्ये ही वचने नाहीत]

येशू जगाचा प्रकाश आहे

¹²नंतर येशू पुन्हा लोकांशी बोलू लागला. तो म्हणाला, “मी जगाचा प्रकाश आहे. जो माझ्यामागे येतो तो कधीही अंधारात राहणार नाही. त्या माणसाजवळ जीवन देणारा प्रकाश राहील.”

¹³परंतु परुशी लोक येशूला म्हणाले, “जेव्हा तुम्ही स्वतः आपल्याविषयी बोलता, तेव्हा ह्या गोष्टी खऱ्या आहेत असे म्हणणारे तुम्ही एकटेच असता. तेव्हा तुम्ही सांगता त्या गोष्टी आम्ही स्वीकारू शकत नाही.”

¹⁴येशूने उत्तर दिले, “होय, मी स्वतःच माझ्याविषयी ह्या गोष्टी सांगत आहे. परंतु मी सांगतो त्या गोष्टीवर लोक विश्वास ठेवू शकतील. कारण मी कोठून आलो हे मला माहीत आहे व कोठे जाणार हे मला माहीत आहे. मी तुमच्यासारखा नाही. मी कोठून आलो व कोठे जाणार हे तुम्हांला माहीत नाही. ¹⁵तुम्ही एखाद्याचा न्याय करता तसाच माझाही करता. मी कोणाचा न्याय करीत नाही. ¹⁶पण जर मी न्याय केला तर त्यात माझा न्याय खरा असतो. कारण जेव्हा मी न्याय करतो तेव्हा मी एकटा नसतो. ज्या पित्याने मला पाठविले, तो माझ्याबरोबर असतो. ¹⁷तुमचे स्वतःचेच नियमशास्त्र असे म्हणते की, दोन साक्षीदार एकाच गोष्टीविषयी साक्ष देतात तेव्हा ते काय म्हणतात, ते तुम्हांला स्वीकारावेच लागते. ¹⁸स्वतःविषयी बोलणाऱ्या दोघा साक्षीदारांपैकी मी एक साक्षीदार आहे. आणि ज्या पित्याने मला पाठविले, तो दुसरा साक्षीदार आहे.”

¹⁹लोकांनी येशूला विचारले, “तुमचा पिता कोठे आहे.?” येशूने उत्तर दिले, “तुम्ही मला अगर माझ्या पित्याला ओळखत नाही. जर तुम्ही मला ओळखले असते तर माझ्या पित्यालाही ओळखले असते.” ²⁰येशू मंदिरात शिक्षण देत असता या गोष्टी बोलला. ज्या पेटीत लोक पैसे टाकीत त्या पेटीजवळच तो होता. परंतु येशूला कोणी अटक केली (पकडले) नाही. कारण त्याची वेळ अजून आलेली नव्हती.

निकदेम ... होता योहान 3:1-21

जैतुनाच्या डोंगरावर यरुशलेम शहराजवळची टेकडी.

यहूदी लोकांना येशूविषयी समजत नाही

²¹येशू पुन्हा लोकांना म्हणाला, “मी लवकरच तुम्हांला सोडून जाईन. तुम्ही माझा शोध कराल, परंतु तुम्ही आपल्या पापात मराल. मी जातो तेथे तुम्ही येऊ शकत नाही.”

²²म्हणून यहूदी लोक एकमेकांस विचारू लागले, “येशू स्वतःला ठार करणार नाही ना? यासाठी तो असे म्हणाला का, ‘की मी जाणार आहे, तिकडे तुम्ही येऊ शकणार नाही?’” ²³पण येशू म्हणाला, “तुम्ही लोक येथील खालचे आहात. पण मी वरचा आहे. तुम्ही या जगाचे आहा; परंतु मी या जगाचा नाही. ²⁴तुम्ही आपल्या पापात मराल असे मी म्हणालो, होय. ‘मी आहे’ * यावर तुम्ही विश्वास ठेवीत नाही, तर तुम्ही पापात मराल.”

²⁵यहूदी लोकांनी विचारले, “मग तुम्ही कोण आहात?” येशूने उत्तर दिले, “मी सुरुवातीपासून तुम्हांला सांगत आलो तोच मी आहे. ²⁶तुमच्याविषयी बोलण्यासारख्या बऱ्याच गोष्टी माझ्याकडे आहेत. मी तुमचा न्याय करू शकतो. परंतु ज्याने मला पाठविले त्याच्याकडून ऐकलेल्या गोष्टीच मी लोकांना सांगतो. आणि तो सत्य सांगतो.”

²⁷येशू कोणाविषयी बोलत आहे, हे लोकांना समजेना. येशू त्यांना पित्याविषयी सांगत होता. ²⁸म्हणून येशू लोकांना म्हणाला, “तुम्ही मनुष्याच्या पुत्राला उंच कराल (वधस्तंभावर ठार माराल). मग तो मी आहे हे समजू शकाल. मी ज्या गोष्टी करतो त्या माझ्या स्वतःच्या अधिकारात करीत नाही, हे तुम्हांला समजेल. तुम्हांला समजेल की, ज्या गोष्टी मला पित्याने शिकविल्या त्याच गोष्टीविषयी मी बोलतो. ²⁹ज्याने मला पाठविले तो माझ्याबरोबर आहे. त्याला ज्यामुळे संतोष होतो तेच मी नेहमी करतो. म्हणून त्याने मला एकटे सोडले नाही.” ³⁰येशू या गोष्टी बोलत असता अनेकांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला.

पापापासून सुटका याविषयी येशू बोलतो

³¹ज्यांनी येशूवर विश्वास ठेवला, त्या यहूदी लोकांना तो म्हणाला, “तुम्ही जर नेहमी माझ्या शिकवणुकीचे पालन कराल, तरच तुम्ही माझे खरे शिष्य आहात. ³²मग सत्य काय आहे हे तुम्हांला समजेल. आणि सत्य तुम्हांला मोकळे करील.” ³³यहूदी लोकांनी उत्तर दिले, “आम्ही अब्राहामाचे लोक आहोत आणि आम्ही कधीच गुलाम नव्हतो तर आम्ही मोकळे होऊ असे तुम्ही का म्हणता?”

³⁴येशूने उत्तर दिले, “मी तुम्हांला खरे तेच सांगतो. जो प्रत्येक पाप करतो तो गुलाम आहे. पाप त्याचा मालक आहे. ³⁵गुलाम कुटुंबात कायमचा राहत नाही. परंतु पुत्र कायमचा आपल्या कुटुंबात राहतो. ³⁶म्हणून जर पुत्र

तुमची सुटका करतो, तर तुम्ही खरोखरच मोकळे व्हाल. ³⁷तुम्ही अब्राहामाचे लोक आहात हे मला माहीत आहे. परंतु तुम्ही मला जिवे मारावयास टपलेले आहात. कारण तुम्हांला माझे शिक्षण स्वीकारायला नको आहे. ³⁸माझ्या पित्याने जे काही मला दाखवून दिले, तेच मी तुम्हांला सांगत आहे. परंतु तुमच्या पित्याने तुम्हांला सांगितले तेच तुम्ही करता.”

³⁹यहूदी लोकांनी उत्तर दिले, “आमचा पिता अब्राहाम आहे.”

येशू म्हणाला, “तुम्ही जर खरोखरच अब्राहामाची संतति असता तर अब्राहामाने केल्या त्याच गोष्टी तुम्ही केल्या असत्या. ⁴⁰देवाकडून जे सत्य ऐकले ते तुम्हांला सांगणारा मी एक मनुष्य आहे. परंतु तुम्ही मला जिवे मारायला पाहता. अब्राहामाने तसे केले नाही. ⁴¹पण अब्राहामाने जे केले नाही ते तुम्ही करता याचा अर्थ तुम्ही त्याची मुले नाहीत तर तुमचा पिता अब्राहाम नसून कोणी वेगळा आहे.”

परंतु यहूदी म्हणाले, “ज्या मुलांना आपला पिता कोण आहे ते माहीत नाही त्यांच्यासारखे आम्ही नाही! देव आमचा पिता आहे. तोच एक आमचा पिता आहे.”

⁴²येशू त्या यहूदी लोकांना म्हणाला, “जर देव खरोखरच तुमचा पिता असता, तर तुम्ही माझ्यावर प्रीति केली असती. मी पित्याकडून आलो आणि आता मी येथे आहे. मी माझ्या स्वतःच्या अधिकारात आलो नाही. देवानेच मला पाठविले. ⁴³मी म्हणतो, मी देव असलेली शिकवण तुम्हांला समजत नाही का? कारण की तुम्हांला माझी शिकवण स्वीकारता येत नाही. ⁴⁴तुमचा पिता सैतान आहे. तुम्ही त्याचे आहात. त्याला करायला पाहिजे तेच तुम्ही करता. सैतान सुरुवातीपासूनच खुनी आहे. सैतान सत्याच्या विरुद्ध आहे. आणि सैतानाच्या ठायी सत्य नाही. तो सांगतो त्या लबाड्याप्रमाणेच तो आहे. सैतान लबाड आहे. आणि तो असत्याचा पिता आहे. ⁴⁵मी सत्य बोलतो म्हणून तुम्ही माझ्यावर विश्वास ठेवीत नाही. ⁴⁶मी एखाद्या पापाविषयी दोषी आहे असे तुमच्यातील कोणी सिद्ध करू शकेल काय? जर मी सत्य सांगतो तर तुम्ही माझ्यावर विश्वास का ठेवीत नाही? ⁴⁷जो देवाचा आहे, तो देवाचे म्हणणे ऐकतो. परंतु तुम्ही देवाचे म्हणणे ऐकत नाही. कारण तुम्ही देवाचे लोक नाहीत.”

स्वतःविषयी व अब्राहामाविषयी येशू बोलतो

⁴⁸यहूदी म्हणाले, “तुम्ही शोमरोनी आहात, तुम्हांला भूताने पछाडले आहे, असे आम्ही म्हणालो तर आम्ही म्हणतो तेच बरोबर नाही काय?”

⁴⁹येशूने उत्तर दिले, “मला भूत लागले नाही. मी तर आपल्या पित्याचा मान राखतो. परंतु तुम्ही माझा मान राखीत नाही. ⁵⁰स्वतःला सन्मान मिळविण्याचा प्रयत्न मी करीत नाही. माझा सन्मान व्हावा असे एकाला (देवाला)

मी आहे जुन्या करारातील निर्गम. 3:14 मध्ये वापरलेल्या देवाच्या नावासारखे हे आहे. परंतु ‘मी तो (ख्रिस्त) आहे’ असाही याचा अर्थ होऊ शकतो.

वाटते. तोच न्यायाधीश आहे, ⁵¹मी तुम्हांला खरे तेच सांगतो. जो कोणी माझ्या शिक्षणाचे पालन करतो तो कधीही मरणार नाही. ⁵²यहूदी लोक म्हणाले, “तुमच्यात खरोखर भूत संचारले आहे. हे आता आम्हांला माहीत झाले. अब्राहाम आणि संदेष्टे मेले. परंतु तुम्ही म्हणता, ‘जो माझ्या शिकवणूकीचे पालन करतो तो कधीच मरणार नाही.’” ⁵³तुम्ही आमचा पिता अब्राहाम याच्यापेक्षाही थोर आहात असे तुम्हांला वाटते काय? अब्राहाम मेला. तसेच संदेष्टेही मेले. तुम्ही स्वतःला समजता तरी कोण?”

⁵⁴येशूने उत्तर दिले, “जर मी स्वतःच स्वतःचा सन्मान केला तर त्या सन्मानाला काहीच अर्थ नाही. माझा पिता माझा सन्मान करतो. तो आमचा देव आहे असे तुम्ही म्हणता. ⁵⁵परंतु तुम्ही खरोखर त्याला ओळखीत नाही. पण मी त्याला ओळखतो. तो सांगतो त्याचे पालन मी करतो. मी त्याला ओळखीत नाही असे जर मी म्हणालो, तर तुम्ही लबाड आहात तसा मीही लबाड ठरेन. परंतु मी त्याला नक्कीच ओळखतो. आणि तो जे काही सांगतो त्याचे पालन करतो. ⁵⁶माझ्या येण्याचा दिवस पाहण्याच्या आशेने तुमचा पिता अब्राहाम आनंदित झाला होता. त्याने तो दिवस पाहिला आणि त्याला आनंद झाला.”

⁵⁷यहूदी लोक येशूला म्हणाले, “तुम्ही अब्राहामाला कधीच पाहिले नाही. तुम्ही पन्नास वर्षांचेही नाही!”

⁵⁸येशूने उत्तर दिले, “मी तुम्हांला खरे तेच सांगतो: अब्राहामाच्या जन्मापूर्वी पासून मी आहे.” ⁵⁹जेव्हा येशू असे बोलला तेव्हा लोकांनी त्याला मारण्यासाठी दगड उचलले. पण येशू गुप्त झाला आणि नंतर मंदिरात निघून गेला.

जन्मापासून आंधळा असलेल्या मनुष्याला येशू दृष्टि देतो

9 येशू चालला असताना त्याने एक आंधळा मनुष्य पाहिला. हा मनुष्य त्याच्या जन्मापासून आंधळा होता. ²येशूच्या शिष्यांनी त्याला विचारले, “गुरुजी, हा मनुष्य आंधळा जन्मला. परंतु तो कोणाच्या पापामुळे आंधळा जन्मला? त्याच्या स्वतःच्या का त्याच्या आईवडिलांच्या पापामुळे?”

³येशूने उत्तर दिले, “त्याच्या स्वतःच्या पापामुळे अगर त्याच्या आईवडिलांच्या पापामुळे हा आंधळा झाला नाही. मी याला बरे करताना लोकांना देवाचे सामर्थ्य दाखविता यावे म्हणून हा आंधळा जन्मला. ⁴दिवस आहे तोपर्यंत, ज्याने मला पाठविले त्याचे काम आपण करीत राहिले पाहिजे. रात्र येत आहे आणि रात्री कोणी काम करू शकत नाही. ⁵मी जगात आहे तोपर्यंत मी जगाचा प्रकाश आहे.”

⁶असे बोलल्यानंतर, येशू मातीवर थुंकला. त्याने त्या थुंकीने चिखल केला. आणि त्या चिखलाचा गोळा करून त्याने त्या माणसाच्या डोळ्यांवर ठेवला. ⁷मग येशूने त्या मनुष्याला सांगितले, “जाऊन शिलोह तळ्यात डोळे धू.”

(शिलोह म्हणजे पाठविलेला) म्हणून तो मनुष्य त्या तळ्यापाशी गेला. त्याने डोळे धुतले आणि तो परत आला. तेव्हा त्याला चांगले दिसू लागले होते.

⁸काही लोकांनी त्याला भीक मागताना पूर्वी पाहिले होते. ही माणसे आणि त्याचे शेजारी म्हणाले, “पाहा! येथे बसून भीक मागत असे तो मनुष्य हाच आहे ना?”

⁹काही लोक म्हणाले, “होय! हा तोच आहे.” परंतु दुसरे काही म्हणाले, “नाही हा तो मनुष्य नाही. हा फक्त त्याच्यासारखा दिसतो.”

मग तो माणूस स्वतः होऊनच म्हणाला, “अहो, मीच तो पूर्वीचा आंधळा आहे.”

¹⁰लोकांनी विचारले, “अरे असे घडले तरी काय? तुला कसे दिसू लागले?”

¹¹त्या मनुष्याने उत्तर दिले, “लोक ज्याला येशू म्हणतात त्याने थोडा चिखल केला. त्याने तो चिखल माझ्या डोळ्यांवर लावला. मग येशूने मला शिलोह तळ्याकडे जाऊन धुण्यास सांगितले. म्हणून मी शिलोह तळ्यावर जाऊन डोळे धुतले. आणि मग मला दिसू लागले.”

¹²लोकांनी त्या मनुष्याला विचारले, “तो मनुष्य कोठे आहे?” त्या मनुष्याने उत्तर दिले, “मला माहीत नाही.”

येशूने बरे केलेल्या मनुष्याची परुश्यांकडून चौकशी

¹³मग लोकांनी परुशी लोकांकडे त्या मनुष्याला नेले. हाच पूर्वी आंधळा मनुष्य होता. ¹⁴येशूने चिखल करून त्या मनुष्याचे डोळे बरे केले होते. ज्या दिवशी येशूने हे केले तो शब्बाथ दिवस होता. ¹⁵म्हणून आता परुशी लोक त्या मनुष्याला विचारू लागले, “तुला कसे काय दिसू लागले?”

त्या मनुष्याने उत्तर दिले, “त्याने माझ्या डोळ्यांवर चिखल लावला. मी डोळे धुतले आणि आता मी पाहू शकतो.”

¹⁶परुश्यांतील काही लोक म्हणाले, “हा मनुष्य शब्बाथाचा नियम पाळित नाही. म्हणून तो देवापासून नाही.”

दुसरे लोक म्हणाले, “परंतु एखादा मनुष्य पापी असेल तर त्याला असे चमत्कार करताच येणार नाहीत.” याविषयी त्या यहूदी लोकांचे एकमत होईना.

¹⁷मग यहूदी पुढाऱ्यांनी त्या मनुष्याला पुन्हा विचारले, “त्या मनुष्याने तुला बरे केले, आणि आता तुला दिसते, तर त्याच्याविषयी तुला काय म्हणायचे आहे?”

त्या मनुष्याने उत्तर दिले, “तो एक संदेष्टा आहे.

¹⁸हे या माणसाच्या बाबतीत घडले आहे यावर यहूदी लोकांचा विश्वासच बसेना. हा मनुष्य आंधळा होता आणि आता त्याला दिसते या गोष्टीवर त्यांचा विश्वास बसत नव्हता. नंतर त्यांनी त्या मनुष्याच्या आईवडिलांना बोलावून घेतले.

¹⁹यहूदी लोकांनी त्याच्या आईवडिलांना विचारले, “हा तुमचाच मुलगा आहे काय? तुम्ही म्हणता हा जन्मापासून आंधळा होता तर आता याला कसे काय दिसू लागले?”

²⁰त्याच्या आईवडिलांनी उत्तर दिले, “हा आमचाच मुलगा आहे. आणि तो आंधळाच जन्माला आला हे आम्हांला माहीत आहे. ²¹परंतु त्याला आता कसे दिसायला लागले आणि त्याचे डोळे कोणी बरे केले हे आम्हांला माहीत नाही. त्यालाच विचारा. तो स्वतः बदल सांगण्याइतका सुज्ञ झाला आहे. ²²त्याचे आईवडील असे म्हणाले कारण त्यांना यहूदी धर्मपुढाऱ्यांची फार भीति वाटत होती. येशू हा ख्रिस्त आहे, असे जो कोणी म्हणेल, त्याला शिक्षा करायची असे यहूदी पुढाऱ्यांनी अगोदरच ठरवून ठेवलेले होते. अशा लोकांना यहूदी पुढारी सभास्थानाबाहेर घालवू शकत होते. ²³म्हणून त्यालाच विचारा तो आता मोठा झाला आहे” असे त्या मनुष्याचे आईवडील म्हणाले.

²⁴माग जो पूर्वी आंधळा होता त्याला यहूदी पुढाऱ्यांनी पुन्हा बोलविले. ते त्याला म्हणाले, “तुला बरे केले म्हणून तू देवाला गौरव द्यावे. हा मनुष्य पापी आहे हे आम्हांला माहीत आहे.”

²⁵त्या मनुष्याने उत्तर दिले, “तो पापी आहे की नाही हे मला माहीत नाही. परंतु हे मला नक्की माहीत आहे की, मी पूर्वी आंधळा होतो आणि आता मला दिसते.”

²⁶यहूदी पुढाऱ्यांनी विचारले, “त्याने तुला काय केले? त्याने तुझे डोळे कसे बरे केले?” ²⁷त्या मनुष्याने उत्तर दिले, “ते मी तुम्हांला अगोदरच सांगितले आहे. परंतु तुम्ही माझे ऐकत नाही. पुन्हा तुम्हांला ते ऐकावेसे वाटते काय? तुम्हांलाही त्याचे शिष्य व्हावयाची इच्छा आहे काय?”

²⁸यहूदी पुढारी फार संतापले आणि त्याला फारच वाईट रीतीने बोलू लागले. ते त्याला म्हणाले, “तू त्याचा शिष्य आहेस. आम्ही तर मोशेचे शिष्य आहोत. ²⁹देव मोशेशी बोलत असे हे आम्हांला माहीत आहे. परंतु हा मनुष्य कोण, कोठून आला हे आम्हांला माहीत नाही.”

³⁰त्या मनुष्याने उत्तर दिले, “ही फारच विचित्र गोष्ट आहे. येशू कोठून आला हे तुम्हांला माहीत नाही. परंतु त्याने माझे डोळे बरे केले. ³¹देव पापी लोकांचे ऐकत नाही हे आपणा सर्वांना माहीत आहे. पण जो त्याची उपासना करतो आणि त्याची आज्ञा पाळतो त्याचेच तो ऐकले.

³²जो मनुष्य जन्मजात आंधळा होता, त्याला दृष्टी येण्याची ही पहिलीच वेळ आहे. ³³हा मनुष्य देवाकडूनच आला असला पाहिजे. जर तो देवाकडून आला नसता तर त्याला असे काहीच करता आले नसते.”

³⁴यहूदी पुढाऱ्यांनी उत्तर दिले, “तू तर पापात जन्माला आहेस तू आम्हांला शिकवू पाहतोस काय?” आणि यहूदी पुढाऱ्यांनी त्या मनुष्याला तेथून हुसकून लावले.

आध्यात्मिक आंधळेपणा

³⁵यहूदी पुढाऱ्यांनी त्या मनुष्याला बळजबरीने हुसकावून लावले, हे येशूने ऐकले, म्हणून येशू त्या मनुष्याला भेटला आणि म्हणाला, “तू मनुष्याच्या पुत्रावर विश्वास ठेवतोस काय?” ³⁶त्या मनुष्याने विचारले, “महाराज, हा मनुष्याचा

पुत्र कोण? मला सांगा, म्हणजे मला त्याच्यावर विश्वास ठेवता येईल.”

³⁷येशू त्याला म्हणाला, “तू त्याला अगोदरच पाहिले आहेस. मनुष्याचा पुत्र आता तुझ्याशी बोलत आहे.”

³⁸“होय, प्रभु, मी विश्वास ठेवतो.” त्या मनुष्याने उत्तर दिले. मग त्या मनुष्याने खाली वाकून येशूला वंदन केले.

³⁹येशू म्हणाला, “जगाचा न्याय व्हावा म्हणून मी जगात आलो आहे. मी आलो आहे तो यासाठी की, जे आंधळे आहेत त्यांना दिसावे. आणि आम्हांला पाहता येते असे वाटणारे आंधळे व्हावेत.”

⁴⁰परुश्यांतील काही जण येशूच्या आजूबाजूला होते. त्यांनी येशूला हे बोलताना ऐकले. आणि त्यांनी विचारले, “काय, आम्हीसुद्धा आंधळे आहोत असे तुला म्हणायचे आहे काय?”

⁴¹येशू म्हणाला, “तुम्ही जर खरोखरच आंधळे (समज नसलेले) असता, तर तुम्ही पापाबद्दल दोषी ठरला नसता. परंतु ‘आम्हांस दिसते’ असे तुम्ही म्हणता (तुम्ही काय करता हे जाणता) म्हणून तुम्ही दोषी आहात.”

मेंढपाळ आणि त्याची मेंढरे

10 येशू म्हणाला, “मी तुम्हांला खरे तेच सांगतो. जेव्हा एखादा मनुष्य मेंढवाच्यात प्रवेश करतो, तेव्हा त्याने दाराचाच उपयोग करावा. जर तो दुसऱ्या मार्गाने चढतो तर तो लुटारू आहे. तो मेंढरे चोरण्याचा प्रयत्न करीत आहे, ²परंतु मेंढरांची काळजी घेणारा दारातूनच आत जातो. तो मेंढपाळ आहे. ³दारावरचा पहारेकरी मेंढपाळासाठी दार उघडतो आणि मेंढरे आपल्या मेंढपाळाचा आवाज ऐकतात. मेंढपाळ आपल्या मेंढरांना त्यांच्या नावाने हाका मारतो. आणि त्यांना तो बाहेर घेऊन जातो. ⁴आपली सर्व मेंढरे बाहेर पडल्यावर तो त्यांच्या पुढे पुढे चालतो. (त्यांचे नेतृत्व करतो). मेंढरे त्याच्या मागोमाग जातात. कारण ती त्याचा आवाज ओळखतात. ⁵अनोळखी माणसांच्या मागे मेंढरे कधीच जाणार नाहीत. ती त्या माणसापासून दूर पळून जातील. कारण त्यांना त्यांचा आवाज परिचयाचा नसतो. ⁶येशूने लोकांना हा दाखला सांगितला. परंतु तो काय सांगत आहे हे लोकांना समजले नाही.

येशू उत्तम मेंढपाळ आहे

⁷म्हणून येशू पुन्हा म्हणाला, “मी तुम्हांला खरे सांगतो. मी मेंढरांचे दार आहे. ⁸माझ्याअगोदर आलेले सर्व चोर व लुटारू होते. मेंढरांनी त्यांचे आवाज ऐकले नाहीत. ⁹मी दार आहे. जो माझ्याद्वारे आत जातो त्याचे तारण होईल. त्याला आत येता येईल व बाहेर जाता येईल. त्याला पाहिजे ते सर्व त्याला मिळेल. ¹⁰चोर चोरी करायला, ठार मारायला आणि नाश करायला येतो. परंतु मी जीवन देण्यासाठी आलो. असे जीवन जे भरपूर आणि चांगले आहे.

¹¹“मी चांगला मेंढपाळ आहे. चांगला मेंढपाळ आपल्या मेंढरांसाठी स्वतःचा जीव देतो. ¹²ज्याला मजुरी देऊन मेंढरे राखायला ठेवलेले असते तो मेंढपाळापेक्षा निराळा असतो. मजुरीवर मेंढरे राखणारा कळपाचा मालक नसतो. मेंढपाळ हाच कळपाचा मालक असतो. म्हणून मजुरीवर काम करणारा माणूस लांडगा येताना पाहून मेंढरे सोडतो आणि पळून जातो. मग लांडगा मेंढरांवर हल्ला करून त्यांची दाणादाण करतो. ¹³मजूर पळून जातो कारण तो रोजंदारीवरचा कामगार असतो. तो मेंढरांची खरी काळजी करीत नाही.

¹⁴⁻¹⁵“मी मेंढरांची (लोकांची) काळजी घेणारा मेंढपाळ आहे. जसा पिता मला ओळखतो तसा मी माझ्या मेंढरांना ओळखतो. आणि जसा मी पित्याला ओळखतो तशी माझी मेंढरे मला ओळखतात. या मेंढरांसाठी मी आपला जीव देतो. ¹⁶माझी दुसरीही मेंढरे आहेत ती येथे या कळपात नाहीत. त्यांनाही मला मार्गदर्शन केले पाहिजे. ते माझा आवाज ऐकतील आणि भविष्यकाळात एक कळप आणि एक मेंढपाळ असे होईल. ¹⁷मी आपला जीव देतो म्हणून माझा पिता मजवर प्रीति करतो. मी आपला जीव परत घेण्याकरिता देतो. ¹⁸तो कोणी माझ्यापासून घेत नाही. मी माझा स्वतःचा जीव स्वतःच्या इच्छेने देतो. माझा जीव देण्याचा मला अधिकार आहे. आणि मला तो परत घेण्याचाही अधिकार आहे. हेच करण्याची माझ्या पित्याने मला आज्ञा दिली आहे.”

¹⁹येशूने सांगितलेल्या ह्या गोष्टींमुळे यहुदी लोकांचे आपापसात एकमत होईना. ²⁰यहुदी लोकांपैकी पुष्कळजण म्हणाले, “याला भूत लागले आहे. म्हणून याचे डोके ठिकाणावर नाही. त्याचे का ऐकावे?”

²¹परंतु दुसरे काही जण म्हणाले, “हा करतो तशा गोष्टी भूताने डोके फिरविलेल्या मनुष्य करीत नाही. भूत आंधळ्या माणसाचे डोळे बरे करील काय? मुळीच नाही!”

²²यरुशलैमात साजरा होणारा समर्पणाचा सण* जवळ आला. तो हिवाळा होता. ²³येशू मंदिरातील शलमोनाच्या देवडीत* त होता. ²⁴यहुदी लोक येशूच्याभोवती जमा झाले. आणि म्हणाले, “किती दिवस तुम्ही आम्हांला असे गोंधळात ठेवणार आहात? जर तुम्हीच ख्रिस्त असाल तर आम्हांला तसे स्पष्टच सांगा!”

येशूच्या विरोधात यहुदी पुढारी

²⁵येशूने उत्तर दिले, “मी तुम्हांला आधीच सांगितले. परंतु तुम्ही माझ्यावर विश्वास ठेवला नाही. मी माझ्या पित्याच्या नावाने जी कामे करतो. ती कामे सुध्दा मी

कोण आहे याची साक्ष देतात. ²⁶पण तुम्ही विश्वास ठेवीत नाही. कारण तुम्ही माझी मेंढरे (लोक) नाहीत. ²⁷माझी मेंढरे माझी वाणी ऐकतात. मी त्यांना ओळखतो. आणि ती माझ्यामागे येतात. ²⁸मी माझ्या मेंढरांना अनंतकाळचे जीवन देतो. ती कधीच मरणार नाहीत. आणि त्यांना कोणीच माझ्या हातून हिरावून घेणार नाही. ²⁹माझ्या पित्याने माझी मेंढरे माझ्या हाती दिली आहेत. तो सर्वांहून थोर आहे. माझ्या पित्याच्या हातून ती कोणी हिरावून घेणार नाही. ³⁰माझा पिता आणि मी एक आहोत.”

³¹तेव्हा यहुदी पुढार्यांनी येशूला ठार मारण्यासाठी पुन्हा धोंडे उचलले.

³²परंतु येशू त्यांना म्हणाला, “पित्यापासून आलेल्या कितीतरी चांगल्या गोष्टी मी केल्या. त्या गोष्टी तुम्ही पाहिल्या आहेत. त्यापैकी कोणत्या चांगल्या गोष्टीसाठी तुम्ही मला जिवे मारीत आहात?”

³³यहुदी पुढार्यांनी उत्तर दिले, “तुम्ही केलेल्या कोणत्याही चांगल्या गोष्टींसाठी आम्ही तुम्हांला मारीत नाही. परंतु तुम्ही ज्या गोष्टी बोलता त्या देवाविरुद्ध आहेत. तुम्ही फक्त मानव आहात, पण स्वतःला देवासारखेच आहोत असे मानता! आणि म्हणून आम्ही तुम्हांला धोंडमार करून ठार करीत आहोत!”

³⁴येशूने उत्तर दिले, “तुमच्या नियमशास्त्रात असे लिहिले आहे; ‘मी म्हणालो, तुम्ही देव आहात’* ³⁵ज्या लोकांना देवाने त्याची आज्ञा वचने दिली त्यांच्याविषयी ते सांगते. पवित्र शास्त्रात त्या लोकांना देवाने असे म्हटले आणि पवित्र शास्त्र नेहमीच खरे आहे.

³⁶त्याच्या कामासाठी देवाने मला निवडले. देवाने मला जगात पाठविले. मी देवाचा पुत्र आहे. आणि तुम्ही म्हणता, मी बोलतो त्या गोष्टी देवाविरुद्ध आहेत. ³⁷जे माझा पिता करतो ते जर मी करत नाही, तर तुम्ही माझ्या सांगण्यावर विश्वास ठेवू नका. ³⁸परंतु माझा पिता करतो तीच कृत्यांवर जर मी करतो, तर मी करतो त्या माझ्या गोष्टींवर विश्वास ठेवा. तुम्ही माझ्यावर विश्वास ठेवणार नाही. पण मी करतो त्या गोष्टींवर तरी विश्वास ठेवा. मग तुम्ही ओळखाल आणि समजून घ्याल की, पिता माझ्यामध्ये आहे, आणि मी पित्यामध्ये आहे.”

³⁹यहुदी लोकांनी येशूला पुन्हा धरण्याचा प्रयत्न केला. परंतु येशू त्यांच्यातून निघून गेला. ⁴⁰मग येशू यार्देन नदी ओलांडून माघारी गेला. येशू जेथे योहान लोकांना बापतिस्मा देत असे तेथे गेला. येशू तेथेच राहिला. ⁴¹आणि पुष्कळ लोक त्याच्याकडे आले. लोक म्हणाले, “योहानाने कधी चमत्कार केला नाही. परंतु योहानाने या मनुष्याविषयी जे सांगितले ते खरे आहे.”

⁴²आणि त्याठिकाणी अनेक लोकांनी येशूवर विश्वास ठेवला.

समर्पणाचा सण डिसेंबर महिन्यात यहुदी लोक साजरा करीत असलेला खास आठवडा.

शलमोनाच्या देवडीत मंदिराच्या पूर्वेकडील भाग. हा छप्पराने आच्छादित केलेला होता.

लाजरचा मृत्यू

11 लाजर नावाचा एक मनुष्य आजारी होता. तो बेथानी गावात राहत होता. याच गावात मार्था आणि मरीया राहत होत्या. ²ज्या मरीयेने प्रभूला सुगंधी तेल लावले व त्याचे पाय आपल्या केसांनी पुसले तिचा हा भाऊ होता. ³त्या बहिणींनी येशूला निरोप पाठविला की, हे प्रभु ज्याच्यावर तू प्रीति करतोस तो आजारी आहे.

⁴पण येशूने हे ऐकून म्हटले, “हा आजार मरणासाठी नव्हे तर देवाच्या गौरवासाठी आहे. याद्वारे देवाचे गौरव व्हावे यासाठी हा आजार आहे.” ⁵येशू मार्था, मरीया व लाजर यांच्यावर प्रीति करीत असे. ⁶म्हणून तो आजारी आहे हे ऐकल्यावरही तो होता त्याच ठिकाणी दोन दिवस राहिला. ⁷नंतर त्याने शिष्यांना म्हटले, “आपण यहूदीयात परत जाऊ.”

⁸शिष्य त्याला म्हणाले, “गुरुजी, यहूदी आपणांस दगडमार करू पाहत होते आणि आपण पुन्हा तेथे जात आहात काय?”

⁹येशूने उत्तर दिले, “दिवसाचे बारा तास असतात की नाहीत? जर एखादा दिवसा चालतो, तर त्याला ठेच लागत नाही. कारण तो या जगाचा प्रकाश पाहतो. ¹⁰पण जर कोणी रात्री चालतो, तर त्याला ठेच लागते कारण त्याच्याकडे प्रकाश नसतो.”

¹¹या गोष्टी बोलल्यानंतर तो त्यांना म्हणाला, “आपला मित्र लाजर झोपी गेला आहे. पण मी त्याला झोपेतून जागे करावे तरीही जात आहे.” ¹²तेव्हा त्याचे शिष्य म्हणाले, “प्रभु, तो झोपी गेला असेल तर बरा होईल.” ¹³पण येशू खरे तर त्याच्या मरणाविषयी बोलला होता. पण तो त्याच्या नेहमीच्या झोपेविषयी बोलत आहे, असे त्यांना वाटले.

¹⁴तेव्हा येशूने त्यांना स्पष्ट सांगितले, “लाजर मेला आहे.

¹⁵आणि मी तेथे नव्हतो म्हणून मला तुमच्यामुळे आनंद वाटतो. यासाठी की तुम्ही विश्वास धरावा. आपण त्याच्याकडे जाऊ या.” ¹⁶तेव्हा विदुम म्हटलेला थोमा शिष्यांना म्हणाला, “आपणही त्याच्याबरोबर जाऊ या अशासाठी की आपणही त्याच्याबरोबर मरू.”

बेथानीत येशू

¹⁷येशू आल्यावर त्याला समजले की, लाजराला चार दिवसांपूर्वीच कबरेत ठेवण्यात आले आहे. ¹⁸बेथानी यरुशलैमापासून तीन किलोमीटर अंतरापेक्षा कमी होते. ¹⁹आणि पुष्कळसे यहूदी मार्था, मरीयेकडे त्यांचा भाऊ मेला याबद्दल सांत्वन करण्यासाठी आले होते.

²⁰जेव्हा मार्थाने ऐकले की, आपल्या घरी येशू येत आहे तेव्हा ती त्याला भेटायला बाहेर गेली, पण मरीया घरातच राहिली. ²¹“प्रभु” मार्था येशूला म्हणाली, “तू जर येथे असतास तर माझा भाऊ मेला नसता, ²²पण मला माहीत आहे की, तू जे मागशील ते देव तुला देईल.”

²³येशू म्हणाला, “तुझा भाऊ पुन्हा उठेल.”

²⁴मार्था म्हणाली, “मला माहीत आहे शेवटच्या दिवशी पुनरुत्थानाच्या वेळेस तो पुन्हा उठेल.”

²⁵येशू तिला म्हणाला, “मी पुनरुत्थान आणि जीवन आहे. जो माझ्यावर विश्वास ठेवतो तो मेला असेल तरी जगेल. ²⁶आणि जो कोणी जगतो आणि माझ्यावर विश्वास ठेवतो, तो कधीच मरणार नाही. तू यावर विश्वास ठेवतेस काय?” ²⁷“होय प्रभु,” ती त्याला म्हणाली, “तू ख्रिस्त आहेस असा मी विश्वास धरते. तू या जगात आलेला आहे देवाचा पुत्र आहेस.”

येशू रडतो

²⁸आणि असे म्हटल्यानंतर ती परत गेली आणि आपली बहीण मरीया हिला एका बाजूला बोलविले आणि म्हणाली, “गुरुजी येथे आहेत. आणि ते तुला विचारीत आहेत.”

²⁹जेव्हा मरीयेने हे ऐकले तेव्हा ती लगेच उठली आणि त्याच्याकडे गेली. ³⁰आता तोपर्यंत येशू त्या खेड्याच्या आत आला नव्हता, तर मार्था त्याला भेटली, तेथेच अजूनपर्यंत होता. ³¹तेव्हा जे यहूदी तिच्या घरात तिचे सांत्वन करीत होते ते मरीया लांबीने उठून बाहेर गेली असे पाहून ती कबरेकडे शोक करायला गेली असे समजून तिच्यामागे गेले. ³²मग जेथे येशू होता तेथे मरीया आल्यावर ती त्याला पाहून त्याच्या पाया पडली व त्याला म्हणाली,

“प्रभु, आपण येथे असता तर माझा भाऊ मेला नसता.”

³³मग येशू तिला रडताना पाहून व तिच्याबरोबर असलेल्या यहूद्यांनाही रडताना पाहून आत्म्यात व्याकुळ झाला व हेलावून गेला. ³⁴तो म्हणाला, “तुम्ही त्याला कोठे ठेवले आहे?” ते म्हणाले, “प्रभु, या आणि पाहा.”

³⁵येशू रडला.

³⁶तेव्हा यहूदी म्हणाले, “पहा! त्याला तो किती आवडत होता.” ³⁷पण त्यांच्यातील कित्येक म्हणाले, “ज्याने आंधळ्याचे डोळे उघडले, त्या या मनुष्याला लाजराला मरणापासून वाचवितो येऊ नये काय?”

येशू लाजराला जिवंत करतो

³⁸मग येशू पुन्हा अंतःकरणात विव्छळ झाला असता कबरेकडे आला. ती गुहा होती. आणि तिच्यावर दगड लोटला होता. ³⁹येशूने म्हटले, “हा दगड काढा.”

मार्था म्हणाली, “पण प्रभु, लाजर मरून चार दिवस झाले आहेत, त्याला आता दुर्गंधी येत असेल.” ती मृत लाजराला बहीण होती.

⁴⁰येशूने तिला म्हटले, “जर तू विश्वास धरशील तर देवाचे गौरव पाहशील, असे मी तुला सांगितले नव्हते काय?”

⁴¹मग त्यांनी दगड बाजूला केला. तेव्हा येशू वर पाहून म्हणाला, “पित्या, तू माझे ऐकले, म्हणून मी तुझे उपकार मानतो. ⁴²आणि तू नेहमीच माझे ऐकतोस हे मला माहीत आहे. पण जो लोकसमुदाय आजूबाजूला उभा आहे

त्यांच्यासाठी मी हे बोललो. यासाठी की तू मला पाठविले आहेस यावर त्यांनी विश्वास ठेवावा.”

⁴³असे बोलल्यावर त्याने मोठ्याने हाक मारली, “लाजरा, बाहेर ये.” ⁴⁴मग जो मेला होता तो लाजर जिवंत होऊन बाहेर आला. त्याचे हात पाय वस्त्रांनी बांधले होते व तोंड रुमालाने झाकले होते. येशू लोकांना म्हणाला, “त्याला मोकळे करा आणि जाऊ द्या.”

यहूदी पुढारी येशूला ठार मारण्याचा कट करतात (मत्थ 26:1-5; मार्क 14:1-2; लूक 22:1-2)

⁴⁵जे यहूदी मरीयेकडे आले होते, त्यांनी येशूने जे केले ते पाहिले आणि त्यांच्यापैकी पुष्कळांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला. ⁴⁶पण त्यांच्यातील काहींनी परुश्यांकडे जाऊन येशूने जे केले होते ते त्यांना सांगितले. ⁴⁷तेव्हा मुख्य याजकांनी व परुश्यांनी सभा भरवून म्हटले, हा मनुष्य पुष्कळ चमत्कार करीत आहे. ⁴⁸आम्ही त्याला असेच राहू दिले तर सर्व लोक त्याच्यावर विश्वास ठेवतील आणि रोमी येऊन आमचे मंदिर व राष्ट्र दोन्हीही घेतील.”

⁴⁹तेव्हा त्यांच्यातील कयफा नावाची व्यक्ति त्या वर्षी प्रमुख याजक होती. तो त्यांना म्हणाला, “तुम्हांला काहीच माहिती नाही! ⁵⁰तुम्ही हे लक्षात घेत नाही की, सर्व लोकांसाठी एका माणसाने मरण हे सर्व राष्ट्रांचा नाश होण्यापेक्षा हिताचे आहे.”

⁵¹तो हे स्वतः होऊन बोलला नाही तर त्यावर्षी तो प्रमुख याजक होता म्हणून त्याने संदेश दिला की, येशू त्या राष्ट्राकरिता मरणार आहे. ⁵²केवळ त्या राष्ट्रासाठी असे नाही, तर यासाठी की, त्याने देवाच्या पांगळ्यांना एकत्र करावे, म्हणून तो मरणार आहे.

⁵³म्हणून त्या दिवसापासून त्यांनी त्याला जिवे मारण्याची मसलत केली. ⁵⁴यामुळे येशू तेव्हापासून उघडपणे यहूदांमध्ये फिरला नाही. त्याऐवजी तो रानाजवळच्या प्रदेशातील एफ्राईम नावाच्या नगरात गेला व तेथे शिष्यांसह राहिला. ⁵⁵तेव्हा यहूदांचा वल्हांडण सण जवळ आला होता आणि सणाअगोदर पुष्कळ लोक आपणांस शुद्ध करायला देशातून वर यरुशलैमेस गेले.

⁵⁶ते येशूचा शोध करीत राहिले. आणि मंदिरात उभे असताना एकमेकास म्हणाले, “तुम्हाला काय वाटते? तो सणाला येणार नाही काय?” ⁵⁷पण मुख्य याजक व परुश्यांनी अशी आज्ञा केली होती की, येशू कोठे आहे हे ज्याला कळेल त्याने त्यांना कळवावे, म्हणजे ते त्याला पकडू शकतील.

येशू आपल्या मित्रांबरोबर बेथानी येथे

(मत्थ 26:6-13; मार्क 14:3-9)

12 मग येशू वल्हांडण सणाच्या अगोदर सहा दिवस असताना बेथानीस आला. येशूने ज्याला मेलेल्यातून उठविले होते तो लाजर तेथे होता. ²म्हणून

तेथे त्यांनी त्याच्यासाठी संध्याकाळचे भोजन आयोजित केले. मार्था जेवण वाढत होती आणि लाजर त्यांच्याबरोबर जेवायला बसला होता. ³तेव्हा मरीयेने अर्धा किलो शुद्ध जटामांसीचे मोलवान सुगंधी तेल घेऊन येशूच्या पायावर ओतले व आपल्या केसाने त्याचे पाय पुसले व सर्व घर त्या सुवासाने भरले.

⁴पण त्याच्या शिष्यांपैकी एक, यहूदा इस्कर्योत ज्याने नंतर त्याचा विश्वासाघात केला होता, त्याने विरोध केला. म्हणून तो म्हणाला, ⁵“हे सुगंधी द्रव्य विकून आलेले पैसे गरिबांना का देण्यात आले नाहीत? ते तेल चांदीच्या तीनशे रुपयाच्या किमतीचे होते.” ⁶गरिबांचा कळवळा आला म्हणून त्याने असे म्हटले नाही, तर तो चोर होता आणि त्याच्याजवळ पेटी होती व तिच्यात जे पैसे टाकण्यात येत, ते तो चोरून घेई म्हणून तो असे म्हणाला.

⁷“तिला एकटे सोडा,” येशूने उत्तर दिले, “मला पुरण्याच्या दिवसासाठी ते तेल राखून ठेवण्यात आले. ⁸तुमच्यात गरीब नेहमीच असतील, पण मी तुमच्यात नेहमी असणार नाही.”

लाजराविरुद्ध कट

⁹मग तो तेथे आहे हे यहूदीयांतील बऱ्याच जणांना कळले. तेव्हा फक्त येशूसाठीच नव्हे तर ज्याला त्याने मेलेल्यातून उठविले होते त्या लाजराला पाहावे म्हणून ते आले.

¹⁰तेव्हा मुख्य याजकांनी लाजराला मारण्याचा कट केला. ¹¹कारण त्याच्यामुळे पुष्कळ लोक येशूकडे जात होते व त्याच्यावर विश्वास ठेवीत होते.

येशू यरुशलैमात प्रवेश करतो

(मत्थ 21:1-11; मार्क 11:1-11; लूक 19:28-40)

¹²दुसऱ्या दिवशी सणासाठी आलेल्या मोठ्या जमावाने ऐकले की येशू यरुशलैमकडे येत आहे. ¹³त्यांनी खजुरीच्या झाडाच्या फांद्या घेतल्या आणि त्याला भेटण्यास गेले. ते ओरडून जयघोष करीत होते.

“होसाना! प्रभूच्या नावाने येणारा धन्यवादित असो!
इझ्राएलचा राजा धन्यवादित असो!

स्तोत्र 118:25-26

¹⁴येशूला एक शिंगरू दिसले त्यावर तो बसला. आणि संदेष्ट्यांनी लिहिल्याप्रमाणे हे झाले. ते असे:

¹⁵“सीयोनेच्या कन्ये, भिऊ नको; पहा, तुझा राजा येत आहे; गाढवीच्या शिंगरावर बसून येत आहे.”

जखच्या 9:9

¹⁶सुरवातीला शिष्यांना या गोष्टी समजल्या नाहीत पण येशूचे गौरव झाल्यावर त्यांना जाणीव झाली की,

त्याच्याविषयी या गोष्टी लिहिल्या होत्या आणि त्यांनी या गोष्टी त्याच्यासाठी केल्या.

लोक येशूविषयी सांगतात

¹⁷मग जो जमाव त्याने लाजरला कबरेतून आणलेले व मरणातून उठविलेले पाहत होता तो जमाव सातत्याने त्याच्याविषयी सांगत होता. ¹⁸पुष्कळ लोक त्याला जाऊन भेटले कारण त्याने तो चमत्कार केला होता हे त्यांनी ऐकले होते. ¹⁹म्हणून परूशी एकमेकांस म्हणाले, “पहा, याच्यापुढे आपले काही चालत नाही. सगळे जग त्याच्यामागे चालले आहे!”

येशू जीवन आणि मरण याविषयी बोलतो

²⁰आता सणाच्या वेळी उपासनेसाठी जे लोक वर गेले होते त्यांच्यात काही ग्रीक होते. ²¹ते फिलिप्पाकडे आले, जो गालीलतील बेथसैदा येथील होता, त्यांनी विनंति केली, “महाराज, येशूला पाहावे अशी आमची इच्छा आहे.” ²²फिलिप्प अंद्रियाकडे हे सांगण्यास गेला; नंतर अंद्रिया व फिलिप्प यांनी येशूला सांगितले.

²³येशू त्यांना म्हणाला, “मनुष्याच्या पुत्राचे गौरव होण्याची वेळ आली आहे. ²⁴मी तुम्हांला खरे सांगतो, गव्हाचा दाणा भूमीत पडून मेला नाही, तर एकटाच राहतो, पण तो मेला तर पुष्कळ फळ देतो. ²⁵जे आपल्या जिवावर प्रीति करतो तो त्याला गमावेल पण जो या जगात आपल्या जिवाचा द्वेष करतो तो त्याला अनंतकाळाच्या जीवनासाठी राखील. ²⁶जे कोणी माझी सेवा करतो त्याने मला अनुसरले पाहिजे. जेथे मी असेन तेथे माझे सेवकही असतील. जो माझी सेवा करतो त्याचा सन्मान माझा पिता करील.”

येशू त्याच्या मरणाविषयी बोलतो

²⁷“माझे अंतःकरण व्याकूळ झाले आहे. आणि मी आता काय सांगू? “पित्या माझी या घटकेपासून सुटका कर? केवळ याच कारणासाठी या वेळेला मी आलो. ²⁸पित्या, तुझे गौरव कर!”

तेव्हा आकाशातून वाणी झाली की, “मी त्याचे गौरव केले आहे व पुन्हाही त्याचे गौरव करीन.” ²⁹जो जमाव तेथे होता त्याने हे ऐकले व म्हटले, “गडगडाट झाला.” दुसरे म्हणाले, “देवदूत त्याच्याशी बोलला.”

³⁰येशू म्हणाला, “हा आवाज तुमच्यासाठी होता. माझ्यासाठी नव्हे. ³¹या जगाचा न्याय होण्याची आता वेळ आली आहे. या जगाच्या राजकुमाराला हाकलून देण्यात येईल. ³²परंतु मी, जेव्हा पृथ्वीपासून वर उचलला जाईन, तेव्हा मी सर्व लोकांना माझ्याकडे ओढीन.” ³³त्याने हे यासाठी म्हटले की कोणत्या प्रकारच्या मरणाने तो मरणार आहे हे त्याला दाखवायचे होते.

³⁴जमाव म्हणाला, “ख्रिस्त सर्वकाळ राहतो असे आम्ही नियमशास्त्रातून ऐकले आहे, तर मनुष्याच्या पुत्राला उंच

केले पाहिजे असे तुम्ही का म्हणता? मनुष्याचा पुत्र कोण आहे?”

³⁵मग येशू त्यांना म्हणाला, “आणखी थोडा वेळ प्रकाश तुमच्यामध्ये असणार आहे. तुमच्यामध्ये प्रकाश आहे तोपर्यंत तुम्ही चाला. यासाठी की अंधाराने तुमच्यावर मात करू नये. कारण जो अंधारात चालतो त्याला आपण कोठे जातो हे कळत नाही. ³⁶तुम्ही प्रकाशाची मुले व्हावे म्हणून तुम्हांला प्रकाश आहे तोपर्यंत त्याच्यावर विश्वास ठेवा.” येशू या गोष्टी बोलला, मग तो निघून गेला. आणि त्यांच्यापासून गुप्त राहिला.

यहूदी येशूवर विश्वास ठेवण्याचे नाकारतात

³⁷येशूने इतके चमत्कार त्यांच्यासमोर केलेले असतानाही ते त्याच्यावर विश्वास ठेवीनात. ³⁸यासाठी की, यशया संदेष्ट्याचे वचन पूर्ण व्हावे :

“प्रभु, आमच्या संदेशावर कोणी विश्वास ठेवला आहे. आणि प्रभूचा हस्तप्रताप कोणास प्रगट झाला आहे?”

यशया 53:1

³⁹या कारणासाठी त्यांनी विश्वास ठेवला नाही, जसे यशया एके ठिकाणी म्हणतो,

⁴⁰“त्यांनी डोळ्यांनी पाहू नये, व अंतःकरणाने समजू नये, फिरू नये व मी त्यांना बरे करू नये म्हणून त्याने त्यांचे डोळे आंधळे केले आणि त्यांचे अंतःकरण कठीण केले आहे.”

यशया 6:10

⁴¹यशया असे म्हणाला, कारण त्याने त्याचे गौरव पाहिले आणि तो त्याच्याविषयी बोलला. ⁴²तरीही अधिकाऱ्यातील पुष्कळांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला. पण आपणांस सभास्थानाच्या बाहेर घालवू नये म्हणून परूश्यांमुळे त्यांनी हे पत्करले नाही. ⁴³कारण त्यांना देवाच्या गौरवापेक्षा मनुष्याकडील गौरव अधिक आवडले.

येशूची शिकवण लोकांचा न्याय करील

⁴⁴तेव्हा येशू मोठ्याने बोलला, “जो माझ्यावर विश्वास ठेवतो तो माझ्यावर विश्वास ठेवतो असे नाही, तर ज्याने मला पाठविले त्याच्यावर विश्वास ठेवतो. ⁴⁵आणि जो मला पाहतो, तो ज्याने मला पाठविले त्याला पाहतो. ⁴⁶मी प्रकाश असा जगात आलो आहे. यासाठी की जो कोणी माझ्यावर विश्वास ठेवतो त्याने अंधारात राहू नये.

⁴⁷आणि जो कोणी माझी वचने ऐकून पाळित नाही, त्याचा न्याय मी ठरवीत नाही. कारण मी जगाचा न्याय करण्यासाठी आलो नाही, तर जगाच्या तारणासाठी आलो आहे. ⁴⁸जो माझा स्वीकार करित नाही व माझ्या वचनाप्रमाणे वागत नाही त्याचा न्याय करणारा कोणी

एक आहे. जे वचन मी बोललो तेच शेवटच्या दिवशी त्याचा न्याय करील. ⁴⁹कारण मी स्वतःहून बोललो असे नाही तर मी काय सांगवे व काय बोलावे याविषयी ज्या पित्याने मला पाठविले, त्यानेच मला आज्ञा केली आहे. ⁵⁰आणि त्याची आज्ञा अनंतकाळचे जीवन आहे. हे मला ठाऊक आहे, म्हणून जे काही मी बोलतो ते जसे पित्याने मला सांगितले तसेच बोलतो."

येशू त्याच्या शिष्यांचे पाय धुतो

13 मग वल्हांडण सणापूर्वी येशूने आपण या जगातून निघून पित्याकडे जावे असा समय आला आहे, हे जाणून आपले स्वतःचे लोक जे जगात होते त्यांच्यावर शेवटपर्यंत प्रीति केली. ²मग संध्याकाळचे भोजन होण्याच्या वेळेस सैतानाने शिमोनाचा मुलगा यहुदा इस्कर्योत याच्या मनात त्याला शत्रूच्या हाती द्यावे असे आधीच घालून दिले असताना, ³आपल्या हाती पित्याने सर्व काही दिले आहे आणि आपण देवापासून आलो आणि आता देवाकडे जातो हे ओळखून, ⁴येशू जेवणावरून उठला, त्याने आपली बाह्यवस्त्रे काढून ठेवली व रुमाल घेऊन आपल्या कमरेस बांधला. ⁵मग तो गंगाळत पाणी ओतून शिष्यांचे पाय धुऊ लागला. आणि कमरेस बांधलेल्या रुमालाने पुसू लागला.

⁶मग तो शिमोन पेद्राकडे आला; पण पेद्र त्याला म्हणाला, "प्रभु, तू माझे पाय धुणार काय?"

⁷येशूने उत्तर दिले, "मी आता जे करीत आहे, ते तुला आता कळणार नाही. तर पुढे तुला कळेल." ⁸पेद्र त्याला म्हणाला, "तू माझे पाय कधीही धुवायचे नाहीत."

येशूने उत्तर दिले, "जर मी तुझे पाय धुतले नाहीत तर तुला माझ्या बरोबर वाटा नाही."

⁸शिमोन पेद्राने उत्तर दिले, ⁹"मग प्रभु माझे पायच नव्हे तर हात व डोकेही धुवा."

¹⁰येशूने उत्तर दिले, "ज्याची आंगोळ झाली आहे, त्याचे फक्त पाय धुतले तरी चालेल, कारण तो स्वच्छच आहे. तुम्ही स्वच्छ आहात पण सर्वच नाहीत." ¹¹आपल्याला कोण धरून देणार हे येशूला माहीत होते, म्हणून "तुम्ही सर्वच शुद्ध नाहीत" असे तो म्हणाला.

¹²जेव्हा त्याने त्याचे पाय धुण्याचे संपविले तेव्हा त्याने आपली बाह्यवस्त्रे घातली व आपल्या जागेवर आला. त्याने त्यांना विचारले, "मी काय केले हे तुम्हांला समजले काय?" ¹³तुम्ही मला 'गुरुजी' आणि 'प्रभु' म्हणता आणि योग्य म्हणता, कारण मी तोच आहे. ¹⁴म्हणून मी जो प्रभु आणि गुरू असूनही मी तुमचे पाय धुतले तर तुम्हीही एकमेकांचे पाय धुवावे. ¹⁵कारण जसे मी केले तसे तुम्हीही करावे म्हणून मी तुम्हांला उदाहरण घालून दिले. ¹⁶मी खरे सांगतो, दास आपल्या मालकापेक्षा श्रेष्ठ नाही आणि पाठविलेला ज्याने पाठविले त्याच्यापेक्षा श्रेष्ठ नाही. ¹⁷या गोष्टी जर तुम्ही समजता आणि त्या तुम्ही जर केल्या तर तुम्ही आशीर्वादित आहात.

¹⁸"मी तुम्हां सर्वांविषयी बोलत नाही. ज्यांना मी निवडले ते मला माहीत आहेत." परंतु पवित्र शास्त्रात जसे लिहिले आहे तसे घडलेच पाहिजे: 'जो माझी भाकर खातो त्याने माझ्यावर आपली टाच उचलली आहे.' *

¹⁹हे होण्याअगोदरच मी तुम्हांस सांगतो, यासाठी की जेव्हा हे होईल तेव्हा तुम्ही विश्वास धरावा, की मी तो आहे. ²⁰मी तुम्हांस खरे सांगतो ज्या कोणाला मी पाठवितो त्याला जो स्वीकारतो, तो मला स्वीकारतो, आणि जो मला स्वीकारतो तो ज्याने मला पाठविले त्याला स्वीकारतो."

येशू त्याच्याविरुद्ध कोण असेल ते सांगतो

(मथ 26:20-25; मार्क 14:17-21; लूक 22:21-23)

²¹असे बोलल्यावर येशू आपल्या आत्म्यात व्याकुळ झाला आणि उघडपणे म्हणाला, "मी तुम्हांला खरे सांगतो, तुमच्यातील एकजण मला धरून देईल."

²²तेव्हा तो कोणाविषयी बोलतो असा संशय धरून शिष्य एकमेकांकडे पाहू लागले. ²³आणि ज्याच्यावर येशू प्रीति करीत असे असा त्याच्या शिष्यांतील एकजण येशूच्याजवळ खेदून बसला होता. ²⁴शिमोन पेद्राने त्या शिष्याला खुणावले आणि म्हणाला, "ज्याच्याविषयी तो बोलतो तो कोण आहे हे विचार." ²⁵तेव्हा तो तसाच येशूच्या अगदी जवळ असता त्याला म्हणाला, "प्रभु तो कोण आहे?"

²⁶येशूने उत्तर दिले, "ज्याला मी भाकरीचा तुकडा ताटात भिजवून देईन तोच तो आहे." मग त्याने भाकरीचा तुकडा ताटात बुडवून घेतला व तो शिमोनाचा मुलगा यहुदा इस्कर्योत याला दिला. ²⁷त्याने भाकरीचा तुकडा घेतला आणि सैतानाने त्याचा ताबा घेतला. मग येशूने त्याला म्हटले, "तुला जे करायचे आहे ते लवकर कर." ²⁸पण त्याने त्याला काय सांगितले हे जेवणास बसलेल्यांपैकी कोणाला कळले नाही. ²⁹कारण यहुदाजवळ पैशाचा व्यवहार होता. काहींना वाटले येशू त्याला भोजनास जे पाहिजे ते आणण्यासाठी सांगत आहे किंवा गरिबाला काही देण्याविषयी सांगत आहे. ³⁰यहुदाने भाकर घेतल्याबरोबर तो बाहेर गेला कारण ती वेळ रात्रीची होती.

येशू त्याच्या मरणाविषयी बोलतो

³¹तो गेल्यावर येशू म्हणाला, "आता मनुष्याच्या पुत्राचे गौरव झाले आहे आणि त्याच्याठायी देवाचे गौरव झाले आहे. ³²देव आपल्याठायी त्याचे गौरव करील. तो त्याचे गौरव लवकर करील. ³³"माझ्या मुलांनो, अजून थोडा वेळ मी तुमच्याबरोबर आहे. तुम्ही माझा शोध कराल आणि जसे मी यहुदांस सांगितले की, जेथे मी जातो तेथे तुमच्याने येता येणार नाही. तसेच मी तुम्हांलाही आता सांगतो.

³⁴“मी तुम्हांला नवी आज्ञा देतो की, तुम्ही एकमेकांवर प्रीति करा, जशी मी तुम्हांवर प्रीति केली आहे तशीच तुम्हीही एकमेकांवर प्रीति करा. ³⁵तुमची एकमेकांवर प्रीति असली तर सर्व ओळखतील की तुम्ही माझे शिष्य आहात.”

पेत्र येशूला नाकारिल

(मत्थ 26:31-35; मार्क 14:27-31; लूक 22:31-34)

³⁶शिमोन पेत्र त्याला म्हणाला, “प्रभु, तुम्ही कोठे जात आहात?”

येशूने उत्तर दिले, “जेथे मी जातो तेथे तुझ्याने येता येणार नाही. पण नंतर तू माझ्यामागे येशील.” ³⁷पेत्र त्याला म्हणाला, “माझ्याने आताच तुमच्या मागे का येता येणार नाही?” मी तुमच्यासाठी मरायला तयार आहे.”

³⁸मग येशूने उत्तर दिले, “तू खरोखर आपला जीव मजसाठी देशील? मी खरे सांगतो. तू मला तीन वेळा नाकारीपर्यंत कोंबडा आरवणार नाही.”

येशू शिष्यांचे समाधान करतो

14 “तुमचे अंतःकरण अस्वस्थ होऊ नये, देवावर विश्वास ठेवा आणि माझ्यावरही विश्वास ठेवा. ²माझ्या पित्याच्या घरात राहण्याच्या पुष्कळ जागा आहेत, जागा नसल्या तर मी तुम्हांला सांगितले असते. कारण मी तुमच्यासाठी जागा तयार करायला जातो. ³मी गेल्यावर तुमच्यासाठी जागा तयार करीन आणि पुन्हा येईन. आणि तुम्हांला माझ्याजवळ घेईन. यासाठी की जेथे मी आहे तेथे तुम्हीही असावे. ⁴आणि मी कोठे जातो तिकडे जाण्याचा मार्गही तुम्हांला ठाऊक आहे.”

⁵थोमा येशूला म्हणाला, “प्रभु, तुम्ही कोठे जात आहात हे आम्हांला ठाऊक नाही. मग आम्हांला मार्ग कसा ठाऊक असणार?”

⁶येशूने उत्तर दिले, “मी मार्ग, सत्य आणि जीवन आहे. केवळ माझ्याद्वारेच पित्याजवळ जाता येते. ⁷जर तुम्ही मला ओळखले असते तर माझ्या पित्यालाही ओळखले असते, आणि आतापासून तुम्ही त्याला ओळखता व त्याला पाहिले आहे.”

⁸फिलिप्प येशूला म्हणाला, “प्रभु, आम्हांला पिता दाखवा. एवढेच आमचे मागणे आहे.

⁹येशूने त्याला म्हटले, “फिलिप्पा, मी इतका वेळ तुमच्याजवळ असताना तू मला ओळखले नाहीस काय? ज्याने मला पाहिले आहे, त्याने पित्याला पाहिले आहे. तर मग ‘आम्हांला पिता दाखव’ असे तू कसे म्हणतोस? ¹⁰मी पित्यामध्ये आहे व पिता मजमध्ये आहे, असा विश्वास तू धरत नाहीस काय? ज्या गोष्टी मी तुम्हांला सांगतो त्या माझ्या स्वतःच्या नाहीत तर माझ्यामध्ये जो पिता आहे तो स्वतः कामे करतो. ¹¹मी पित्यामध्ये आहे व पिता मजमध्ये आहे असा विश्वास धरा. नाहीतर मी केलेल्या कामावरून

तरी माझ्यावर विश्वास ठेवा. ¹²मी तुम्हांला खरे सांगतो मी जी कामे करतो ती कामे माझ्यावर विश्वास ठेवणाराही करील. आणि त्यापेक्षाही मोठी कामे करील. कारण मी पित्याकडे जातो. ¹³आणि तुम्ही जे काही माझ्या नावाने माझ्याजवळ मागाल ते मी करीन यासाठी की, पुत्रामध्ये पित्याचे गौरव व्हावे. ¹⁴जर तुम्ही माझ्या नावाने माझ्याजवळ काही मागाल तर ते मी करीन.”

पवित्र आत्म्याचे अभिवचन

¹⁵“जर तुम्ही माझ्यावर प्रीति करित असाल, तर ज्या आज्ञा मी करतो त्या तुम्ही पाळाल. ¹⁶आणि मी पित्याला सांगेन आणि तो तुम्हांला दुसरा साहाय्यकर्ता देईल, यासाठी की त्याने तुम्हांबरोबर सर्वकाळ राहावे. ¹⁷साहाय्यकर्ता हा सत्याचा आत्मा आहे. जग त्याचा स्वीकार करू शकत नाहीत, कारण ते त्याला पाहत किंवा ओळखत नाही. पण तुम्ही त्याला ओळखता, कारण तो तुमच्याबरोबर राहतो, तो तुमच्यामध्ये वास करील.

¹⁸“मी तुम्हांला अनाथ असे सोडणार नाही. मी तुमच्याकडे येईन. ¹⁹आणखी काही वेळाने जग मला पाहणार नाही. परंतु तुम्ही मला पाहाल. मी जगतो आहे म्हणून तुम्हीही जगाल. ²⁰त्या दिवशी तुम्हांला जाणीव होईल की, मी आपल्या पित्यामध्ये आहे आणि तुम्ही माझ्यामध्ये आहात मी तुमच्यामध्ये आहे. ²¹ज्याच्याकडे माझ्या आज्ञा आहेत आणि त्या जो पाळतो, तो असा आहे की जो माझ्यावर प्रीति करतो. त्याच्यावर पिता प्रीति करील. मीसुद्धा त्याच्यावर प्रीति करीन आणि स्वतःला त्याच्यासाठी प्रगट करीन.”

²²मग यहूदा (यहूदा इस्कर्योत नव्हे) त्याला म्हणाला, “पण प्रभु, तू आम्हांसमोर स्वतःला का प्रगट करणार आहेस आणि जगासमोर का नाही?”

²³येशूने उत्तर दिले, “जर कोणी माझ्यावर प्रीति करतो तर तो माझी शिकवण पाळील. माझा पिता त्याच्यावर प्रीति करील. आम्ही त्याच्याकडे येऊ व त्याच्याबरोबर राहू. ²⁴जो माझ्यावर प्रीति करीत नाही, तो माझी शिकवण पाळणार नाही. हे शब्द जे तुम्ही ऐकता ते माझे नाहीत. ज्या पित्याने मला पाठविले त्याचे हे शब्द आहेत.”

²⁵“मी तुम्हांजवळ राहत असतानाच तुम्हांस या गोष्टी सांगितल्या आहेत. ²⁶तरी ज्याला पिता माझ्या नावाने पाठवील तो साहाय्यकर्ता म्हणजे पवित्र आत्मा तुम्हांस सर्व शिकवील. आणि ज्या गोष्टी मी तुम्हांस सांगितल्या त्या सर्वांची तुम्हांस आठवण करून देईल.

²⁷“शांति मी तुमच्याजवळ ठेवतो, माझी शांति मी तुम्हांला देतो. जसे जग देते तशी शांति मी तुम्हांला देत नाही. तुमची अंतःकरणे अस्वस्थ होऊ देऊ नका. आणि भिऊ नका. ²⁸मी जातो आणि तुम्हांकडे येणार आहे’ असे मी तुम्हांस सांगितले ते तुम्ही ऐकले आहे, जर तुमची माझ्यावर प्रीति असती तर मी पित्याकडे जातो याबद्दल तुम्ही आनंद

केला असता. कारण माझा पिता माझ्यापेक्षा महान आहे. ²⁹मी तुम्हांला हे घडण्यापूर्वी सांगितले आहे. यासाठी की जेव्हा हे घडेल तेव्हा तुम्ही विश्वास धरावा. ³⁰मी जास्त काळ तुमच्याशी बोलणार नाही. कारण या जगाचा अधिपती येत आहे, तरी त्याचा माझ्यावर अधिकार नाही. ³¹परंतु जगाने हे शिकले पाहिजे की, मी पित्यावर प्रीति करतो आणि माझ्या पित्याने जी आज्ञा मला केलेली आहे, नेमके तसेच मी करतो.

“चला आता, आपण निघू या.”

येसू द्राक्षवेळ आहे

15 मी खरा द्राक्षवेळ आणि माझा पिता माळी आहे. ²तो माझ्यातील फळ व देणारी प्रत्येक फांदी तोडून टाकतो. ज्या प्रत्येक फांद्या फळ देतात त्यांनी अधिक फळ द्यावे म्हणून त्या द्राक्षवेळीला तो साफ करतो. ³जे वचन मी तुम्हांला सांगितले, त्यामुळे तुम्ही आता स्वच्छ झालाच आहा. ⁴तुम्ही माझ्यामध्ये राहा आणि मी तुम्हांमध्ये राहीन. जसा फाट्या वेलात राहिल्यावाचून त्याच्याने फळ देता येत नाही तसे माझ्यामध्ये राहिल्याशिवाय तुम्हांला फळ देता येणार नाही.

⁵“मी वेळ आहे, तुम्ही फाटे आहा, जो माझ्यामध्ये राहतो व मी त्याच्यामध्ये राहतो, तोच पुष्कळ फळ देतो. कारण माझ्यापासून वेगळे असल्यास तुमच्याने काही होत नाही. ⁶कोणी माझ्यामध्ये राहिला नाही तर तो फाट्याप्रमाणे बाहेर टाकला जातो. तो बाळून जातो मग त्याला गोळा करून अग्नीत टाकतात व ते जाळण्यात येते. ⁷तुम्ही माझ्यामध्ये राहिलात व माझी वचने तुम्हांमध्ये राहिली तर जे काही तुम्हांला पाहिजे ते तुम्ही मागा म्हणजे ते तुम्हांस मिळेल. ⁸तुम्ही पुष्कळ फळ दिल्यानेच माझ्या पित्याचे गौरव होते, आणि तुम्ही माझे शिष्य व्हाल.

⁹जशी पित्याने माझ्यावर प्रीति केली आहे तशीच मीही तुम्हांवर प्रीति केली आहे. माझ्या प्रीतीत राहा. ¹⁰ज्याप्रमाणे मी आपल्या पित्याच्या आज्ञा पाळल्या म्हणून त्याच्या प्रीतीत राहतो तसेच तुम्ही माझ्या आज्ञा पाळाल तर माझ्या प्रीतीत राहाल. ¹¹माझा आनंद तुम्हांमध्ये राहावा आणि तुमचा आनंद पूर्ण व्हावा, म्हणून मी तुम्हांला या गोष्टी सांगितल्या आहेत. ¹²जशी मी तुम्हांवर प्रीति केली तशीच तुम्ही एकमेकांवर प्रीति करा. ही माझी आज्ञा आहे. ¹³आपल्या मित्रासाठी मरावे, यापेक्षा कोणाचीही प्रीति मोठी नाही. ¹⁴मी आज्ञा करतो तसे तुम्ही वागता तर तुम्ही माझे मित्र आहात. ¹⁵आता मी तुम्हांला सेवक म्हणत नाही, कारण आपला धनी काय करतो हे सेवकाला माहीत नसते, पण मी तुम्हांला मित्र म्हणतो कारण ज्या गोष्टी मी आपल्या पित्याकडून ऐकल्या त्या सर्व तुम्हांला कळविल्या आहेत. ¹⁶तुम्ही मला निवडले नाही, तर मी तुम्हांला निवडले आणि नेमले आहे. यासाठी की, तुम्ही जाऊन फळ द्यावे. आणि तुमचे फळ टिकावे. यासाठी की जे काही तुम्ही

माझ्या नावाने पित्याजवळ मागाल ते त्याने तुम्हांस द्यावे. ¹⁷तुम्ही एकमेकांवर प्रीति करावी म्हणून या गोष्टी मी तुम्हांस आज्ञा देऊन सांगतो.

येसू त्याच्या अनुयायांना सूचना देतो

¹⁸“जर जग तुमचा द्वेष करते, तर लक्षात ठेवा की, पहिल्यांदा जगाने माझासुद्धा द्वेष केलेला आहे. ¹⁹तुम्ही जर जगाचे असता तर जगाने तुम्हावर जशी ते स्वतःवर करतात तशी प्रीति केली असती. पण तुम्ही जगाचे नसल्याने, आणि तुमची जगातून निवड केल्याने, जग तुमचा द्वेष करते. ²⁰जे शब्द तुम्हांला सांगितले ते लक्षात ठेवा. कोणताही नोकर आपल्या मालकापेक्षा श्रेष्ठ नसतो. त्यांनी जर माझी छळणूक केली तर ते तुमचीही करतील. त्यांनी जर माझी शिकवण पाळली तर ते तुमचीसुद्धा पाळतील. ²¹माझ्या नावामुळे ते तुमच्याशी अशाप्रकारे वागतील, कारण ज्याने मला पाठविले, त्याला ते ओळखत नाहीत. ²²जर मी आलो नसतो आणि त्यांना सांगितले नसते तर ते पापाबद्दल दोषी ठरले नसते. आता त्यांना त्यांच्या पापाविषयी सबब सांगता येणार नाही. ²³जो माझा द्वेष करतो तो माझ्या पित्याचाही द्वेष करतो. ²⁴मी त्या लोकांमध्ये अशा गोष्टी केल्या ज्या दुसऱ्या कोणीही केल्या नाहीत. मी जर त्या गोष्टी केल्या नसत्या, तर पापाबद्दल ते दोषी ठरले नसते, पण आता त्यांनी ते चमत्कार पाहिले आहेत आणि तरीही त्यांनी माझा व माझ्या पित्याचा द्वेष केला. ²⁵परंतु नियमशास्त्रात लिहिलेले पूर्ण व्हावे म्हणून हे घडले: ‘कारण नसताना त्यांनी माझा द्वेष केला.’*

²⁶“पित्यापासून मी साहाय्यकर्ता पाठवीन. साहाय्यकर्ता हा सत्याचा आत्मा आहे. तो पित्यापासून येतो. जेव्हा तो येतो तेव्हा तो माझ्याविषयी सांगतो. ²⁷आणि तुम्हीसुद्धा माझ्याविषयी लोकांना सांगाल. कारण तुम्ही माझ्याबरोबर सुरुवातीपासून आहात.”

16 मी हे सर्व तुम्हांला सांगितले आहे ते यासाठी की, तुम्ही माझ्यावरील विश्वासाविषयी भुलविले जाऊ नये. ²ते तुम्हांला सभास्थानाच्या बाहेर काढतील; खरे पाहता अशी वेळ येत आहे की, जो कोणी तुमचा जीव घेईल त्याला वाटेल की, आपण देवाची सेवाच करीत आहोत. ³आणि ते तुम्हांला असे जरूर करतील कारण त्यांना पिता किंवा मी माहीत नाही. ⁴मी तुम्हांला आता या गोष्टी सांगितल्या आहेत, म्हणून या गोष्टी घडण्याची वेळ येईल, तेव्हा मी तुम्हांला त्यांच्याविषयी सावध केले होते हे तुमच्या लक्षात येईल.

पवित्र आत्म्याचे कार्य

⁵“परंतु ज्याने मला पाठविले त्याच्याकडे आता मी जातो. ‘तरी तू कोठे जातोस’ असे तुम्हांतील कोणी मला विचारित

नाही. ⁶पण या गोष्टी मी तुम्हांला सांगितल्या आहेत म्हणून तुमचे अंतःकरण दुःखाने भरले आहे. ⁷तरी तुम्हांस खरे ते सांगतो, मी जातो हे तुमच्या हिताचे आहे कारण मी गेलो नाही तर साहाय्यकर्ता तुमच्याकडे येणार नाही. पण जर मी गेलो तर मी त्याला तुमच्याकडे पाठवीन. ⁸आणि तो येऊन पाप, धार्मिकता आणि न्याय याविषयी जग दोषी आहे हे सिद्ध करील. ⁹मी पापाविषयी सांगितले तर, लोक माझ्यावर विश्वास ठेवीत नाहीत. साहाय्यकर्ता (पवित्र आत्मा) त्यांना त्यांची जाणीव करून देईल ¹⁰नीतिमत्त्वाविषयी मी पित्याकडे जात आहे. मी देवाशी प्रामाणिक असण्याचे तो साहाय्यकर्ता (पवित्र आत्मा) त्यांना पटवून देईल” ¹¹हा साहाय्यकर्ता जगाला न्यायाचे सत्य पटवून देईल. कारण या जगाच्या अधिपतीचा (सैतान) न्याय होऊन चुकला आहे. ¹²“मला आणखी पुष्कळ सांगावयाचे आहे. तुम्हांला झेपणार नाही इतके सांगायचे आहे. ¹³पण जेव्हा तो सत्याचा आत्मा येतो, तेव्हा तो तुम्हांला सर्व सत्यात मार्गदर्शन करील. तो त्याचे स्वतःचे असे काही बोलणार नाही. तो जे ऐकतो तेच तो बोलेल, आणि जे अजून यावयाचे आहे. त्याविषयी तो तुम्हांला सांगेल. ¹⁴जे माझे आहे त्यातून घेऊन आणि ते तुम्हांला कळवून तो माझे गौरव करील. ¹⁵जे सर्व पित्याचे आहे, ते माझे आहे. या कारणासाठीच मी म्हणालो, की आत्मा जे माझे आहे त्यातून घेईल आणि ते तुम्हांला कळवील.

दुःख आनंदामध्ये बदलेल

¹⁶“थोड्या वेळाने तुम्ही मला पाहणार नाही, नंतर थोड्या वेळाने तुम्ही मला पाहाल.” ¹⁷त्याच्या शिष्यांतील काही जण एकमेकांस म्हणाले, “तो असे म्हणतो याचा अर्थ काय? थोड्या वेळाने तुम्ही मला पाहणार नाही. मग थोड्या वेळाने तुम्ही मला पाहाल. कारण मी पित्याकडे जात आहे!” ¹⁸ते विचारतच राहिले, “थोड्या वेळाने” याचा अर्थ काय? तो काय म्हणत आहे हे आम्हांला समजत नाही.”

¹⁹येशूने पाहिले की, याविषयी त्यांना काही विचारायचे आहे. म्हणून तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही एकमेकांना हे विचारीत आहात काय की, जेव्हा मी म्हणालो, ‘थोड्या वेळाने तुम्ही मला पाहणार नाही, आणि मग थोड्या वेळाने तुम्ही मला पाहाल?’” ²⁰मी तुम्हांला खरे सांगतो, जग आनंद करीत असताना तुम्ही रडाल आणि शोक कराल. तुम्ही दुःखी व्हाल, पण तुमचे दुःख आनंदात बदलेल. ²¹जन्म देणाऱ्या स्त्रीला वेदना होतात कारण तिची वेळ आलेली असते. पण जेव्हा बाळ जन्मते तेव्हा ती सर्व वेदना विसरते. कारण एक बाळ या जगात जन्म घेते. ²²त्याप्रमाणे तुम्हाला आता खरोखर दुःख आहे, पण मी तुम्हांला पुन्हा भेटेन, आणि तुम्ही आनंद कराल आणि कोणीही तुमचा आनंद हिरावून घेणार नाही. ²³त्या दिवशी तुम्ही माझ्याकडे काही मागणार नाही. मी खरे सांगतो, माझ्या नावाने जे काही तुम्ही मागाल ते माझा पिता तुम्हांला देईल. ²⁴आतापर्यंत

तुम्ही माझ्या नावाने काही मागितले नाही. मागा म्हणजे तुम्हांला मिळेल आणि तुमचा आनंद परिपूर्ण होईल.”

जगावर विजय

²⁵“जरी मी तुम्हांला रूपकाच्या भाषेत या गोष्टी सांगितल्या आहेत, तरी मी आणखी अशा प्रकारची भाषा बोलणार नाही. पण साधेपणाने पित्याविषयी तुम्हांला सांगेन. ²⁶त्या दिवशी तुम्ही माझ्या नावाने मागाल, आणि मी तुमच्यासाठी पित्याकडे विनंति करीन असे मी म्हणत नाही. ²⁷कारण पिता स्वतः तुमच्यावर प्रीति करतो कारण तुम्ही माझ्यावर प्रीति केली व माझ्यावर विश्वास ठेवला की, मी देवापासून आलो. ²⁸मी पित्यापासून आलो आणि जगात प्रवेशलो आणि आता मी जग सोडत आहे. आणि पित्याकडे पुन्हा जात आहे.”

²⁹मग येशूचे शिष्य म्हणाले, “आता तुम्ही स्पष्टपणे बोलत आहात आणि रूपकाची भाषा वापरीत नाही. ³⁰आता आम्हांला पक्कं समजले की, तुम्हांला सर्व माहीत आहे. आणि तुम्हाला कोणी प्रश्न विचारण्याचीसुद्धा आवश्यकता नाही. यामुळे आमचा विश्वास बसतो की, आपण देवापासून आला आहात.”

³¹येशूने उत्तर दिले, “आता तुम्ही विश्वास धरू लागला काय? ³²पण अशी वेळ येत आहे आणि आली आहे, जेव्हा तुमची पांगापांग होईल. प्रत्येक जण त्याच्या घरी जाईल. तुम्ही मला एकटेच सोडाल, तरीही मी एकटा नाही कारण माझा पिता मजबरोबर आहे.” ³³“मी तुम्हांला या गोष्टी सांगितल्या आहेत. यासाठी की माझ्यामध्ये तुम्हांला शांति मिळावी. या जगात तुम्हांला त्रास होईल. पण धीर धरा! मी जगावर मात केली आहे.”

येशू त्याच्या अनुयायांसाठी प्रार्थना करतो

17 येशूने हे बोलणे संपविल्यावर आपले डोळे आकाशाकडे लावले आणि प्रार्थना केली: “पित्या, वेळ आली आहे, पुत्राचे गौरव कर, यासाठी की, पुत्र तुझे गौरव करील. ²तू त्याला जे दिले आहे त्या सर्वांना त्याने अनंतकालचे जीवन द्यावे यासाठी सर्व मनुष्यांवर तू त्याला अधिकार दिलस त्याप्रमाणे त्याने तुझे गौरव करावे. ³आणि अनंतकाळचे जीवन हेच की, तू जो एकच खरा देव त्या तुला व ज्याला तू पाठविलेस त्या येशू ख्रिस्ताला त्यांनी ओळखावे. ⁴तू मला जे काम करायला दिले ते संपवून मी पृथ्वीवर तुला गौरविले. ⁵तर आता हे पित्या, जग होण्यापूर्वी तुझ्याबरोबर जे गौरव मला होते त्याद्वारे तू स्वतःबरोबर माझे गौरव कर.”

⁶“ज्यांना तू मला या जगातून दिलेस, त्यांना मी तुला प्रगट केले. ते तुझे होते. व तू त्यांना माझ्या स्वाधीन केलेस. आणि त्यांनी तुझे वचन पाळले. ⁷आता त्यांना माहीत आहे की, जे काही तू मला दिले आहेस ते तुझ्यापासून येते. ⁸कारण जी वचने तू मला दिली आहेस ती मी त्यांना

दिली. आणि त्यांनी ती स्वीकारली. त्यांना निश्चिंताथाने माहीत होते की, मी तुझ्यापासून आलो आहे. आणि त्यांनी विश्वास ठेवला की तू मला पाठविले आहेस. ⁹मी त्यांच्यासाठी प्रार्थना करतो. मी जगासाठी प्रार्थना करीत नाही. तर ज्यांना तू माझ्या स्वाधीन केलेस, त्यांच्यासाठीच कारण ते तुझे आहेत. ¹⁰माझ्याकडे जे काही आहे ते तुझे आहे आणि जे तुझे आहे ते माझे आहे. आणि त्यांच्याद्वारे गौरव माझ्याकडे आले आहे. ¹¹आणि यापुढे मी जगात नाही, ते जगात आहेत, आणि मी तुझ्याकडे येत आहे. हे पवित्र पित्या, जे नाव तू मला दिले आहेस, त्या तुझ्या नावात त्यांना राख, यासाठी की, जसे आपण एक आहोत तसे त्यांनीही एक व्हावे. ¹²मी त्यांच्याबरोबर होतो तोपर्यंत जे नाव तू मला दिलेस त्या तुझ्या नावात मी त्यांना राखले. आणि मी त्यांना संभाळले आणि ज्याने नाशाचा मार्ग निवडला होता त्याच्याशिवाय त्यांच्यातील कोणी नाश पावला नाही. हे यासाठी झाले की शास्त्रलेख पूर्ण व्हावा. ¹³“पण आता मी तुझ्याकडे येत आहे. आणि त्यांच्यामध्ये माझा आनंद पूर्ण व्हावा म्हणून मी जगात या गोष्टी सांगतो.”

¹⁴“मी त्यांना तुझे शब्द दिले आहेत आणि जगाने त्यांचा द्वेष केला, कारण जसा मी या जगाचा नाही तसे तेही या जगाचे नाहीत. ¹⁵या जगातून तू त्यांना काढून घ्यावेस अशी माझी प्रार्थना नाही, पण दुष्टांपासून तू त्यांचे रक्षण करावेस. ¹⁶जसा मी या जगाचा नाही, तसे तेसुद्धा या जगाचे नाहीत. ¹⁷तू त्यांना सत्यात पवित्र कर. कारण तुझा शब्द हेच सत्य आहे. ¹⁸जसे तू मला या जगात पाठविले तसे मी त्यांना या जगात पाठवितो. ¹⁹त्यांच्यासाठी मी स्वतःला पवित्र करतो यासाठी की तेसुद्धा खऱ्या अर्थाने पवित्र व्हावेत. ²⁰आणि मी फक्त त्यांच्यासाठीच विनंति करतो असे नाही, तर त्यांच्या वचनावरून जे माझ्यावर विश्वास ठेवतात त्यांच्यासाठीही विनंति करतो. ²¹यासाठी की, त्या सर्वांनी एक व्हावे. पित्या, जसा तू माझ्यामध्ये व मी तुझ्यामध्ये तसेच त्यांनी आम्हांमध्ये असावे. यासाठी की, तू मला पाठविले असा जगाने विश्वास धरावा. ²²आणि तू जे गौरव मला दिले आहे ते मी त्यांना दिले आहे. यासाठी की जसे आपण एक आहो तसे त्यांनीही एक व्हावे. ²³मी त्यांच्यामध्ये आणि तू माझ्यामध्ये. ते पूर्णपणे ऐक्यात आणले जावेत यासाठी की, हे जगाला माहीत व्हावे की तू मला पाठविलेस आणि जशी तू माझ्यावर प्रीति केलीस तशी मीही त्यांच्यावर केली.

²⁴“हे पित्या, जे लोक तू मला दिलेस, त्यांनी मी जेथे आहे तेथे माझ्याबरोबर असावे असे मला वाटते. आणि त्यांनी माझे गौरव करावे. जगाच्या निर्मितीपूर्वी तू माझ्यावर प्रीति केली, म्हणून जे गौरव तू मला दिलेस, तेच हे गौरव आहे. ²⁵नीतिमान पित्या, जरी जग तुला ओळखत नाही, तरी मी तुला ओळखतो, आणि त्यांना माहीत आहे की, तू मला पाठविलेले आहेस. ²⁶मी त्यांना तुझा परिचय करून दिला आहे. व तुझी ओळख करून देतच राहीन यासाठी

की जे प्रेम तू माझ्यावर करतोस ते त्यांच्यावरही करावेस आणि मी स्वतः त्यांच्यामध्ये असावे.”

येशूला अटक

(मत्थ 26:47-56; मार्क 14:43-50; लूक 22:47-53)

18 या गोष्टी बोलल्यावर येशू आपल्या शिष्यांबरोबर किंद्रेन ओहोळ्याच्या पलीकडे गेला. तेथे एक बाग होती. त्या बागेत तो व त्याचे शिष्य गेले.

²आणि त्याला धरून शत्रूच्या हाती देणारा यहुदा यालाही ही जागा ठाऊक होती. कारण येशू आपल्या शिष्यांबरोबर नेहमी तेथे येत असे. ³तेव्हा शिष्यांची तुकडी, मुख्य याजकाचे काही अधिकारी, परूशी यांना वाट दाखवीत यहुदा तेथे बागेत आला. ते मशाल, कंदील आणि हत्यारे घेऊन आले होते. ⁴मग येशू आपल्या बाबतीत जे काही होणार हे सर्व जाणून पुढे जाऊन त्यांना म्हणाला, “तुम्हांला कोण पाहिजे?”

⁵“नासरेथचा येशू.” ते म्हणाले.

येशूने उत्तर दिले, “तो मी आहे” (आणि विश्वासघात करणारा यहुदा तेथे त्यांच्यामध्ये उभा होता)

⁶जेव्हा येशू म्हणाला, “तो मी आहे,” ते मागे सरले आणि जमिनीवर पडले. ⁷पुन्हा त्याने त्यांना विचारले, “तुम्हांला कोण पाहिजे?”

आणि ते म्हणाले, “नासरेथचा येशू”

⁸येशूने उत्तर दिले, “मी तुम्हांला सांगितले की तो मी आहे. जर तुम्ही मला शोधत असाल तर या लोकांना जाऊ द्या.” ⁹हे यासाठी घडले की, जे शब्द बोलण्यात आले होते, ते सर्व पूर्ण व्हावेत, “जे तू मला दिलेस त्यांतील एकही मी गमावला नाही.” ¹⁰मग शिमोन पेत्र, ज्याच्याकडे तलवार होती, त्याने ती बाहेर काढली व मुख्य याजकाच्या सेवकाचा कान कापला (सेवकाचे नाव मत्थ 26:27 होते) ¹¹येशूने पेत्राला आज्ञा केली, “तुझी तलवार तिच्या जागेवर ठेव! पित्याने दिलेला प्याला मी पिऊ नये काय?”

येशूला हत्नाकडे आणतात

(मत्थ 26:57-58; मार्क 14:53-54; लूक 22:54)

¹²मग शिष्यांची तुकडी व त्यांचा सरदार आणि यहुदी रक्षक यांनी येशूला अटक केली. त्याला त्यांनी बांधले आणि ¹³त्याला प्रथम हत्नाकडे आणले. तो कयफा या प्रमुख याजकाचा सासरा होता. कयफा त्या वर्षीचा प्रमुख याजक होता. ¹⁴आणि कयफा हाच असे म्हणणारा होता की सर्व माणसांसाठी एका माणसाने मरणे बरे.

येशूला ओळखण्याविषयी पेत्र खोटे बोलतो

(मत्थ 26:69-70; मार्क 14:66-68; लूक 22:55-57)

¹⁵शिमोन पेत्र व दुसरा शिष्य येशूच्या मागून चालले. कारण हा शिष्य प्रमुख याजकाच्या ओळखीचा होता, म्हणून तो येशूच्या बरोबर प्रमुख याजकाच्या वाड्यात आत गेला.

¹⁶परंतु पेत्र दाराशी बाहेर उभा राहिला. म्हणून जो दुसरा शिष्य प्रमुख याजकाच्या ओळखीचा होता त्याने बाहेर जाऊन तेथे कामावर असणाऱ्या मुलीला सांगून पेत्राला आत आणले.

¹⁷ती मुलगी पेत्राला म्हणाली, “तूही त्या मनुष्याच्या शिष्यांपैकी आहेस काय?”

पेत्राने उत्तर दिले, “मी नाही.” ¹⁸थंडी असल्याने नोकरांनी व रक्षकांनी स्वतःला गरम राखण्यासाठी शेकोटी पेटविली होती व ते शेकत उभे राहिले होते. पेत्रही त्यांच्याबरोबर शेकत उभा राहिला होता.

मुख्य याजकाकडून येशूची चौकशी

(मत्थ 26:59-66; मार्क 14:55-64; लूक 22:66-71)

¹⁹तेव्हा प्रमुख याजकाने येशूला त्याच्या शिष्यांविषयी व त्याच्या शिकवणुकीविषयी विचारले, ²⁰येशूने त्याला उत्तर दिले की, “मी उघडपणे जगाशी बोललो, सभास्थानात व मंदिरात जेथे सर्व यहूदी एकत्र जमतात तेथे मी नेहमी शिकविले आणि मी गुप्त असे काहीच बोललो नाही.

²¹मला तू का विचारतोस? ज्यांनी माझी शिकवण ऐकली, त्यांना विचार. मी काय बोललो ते त्यांना माहीत आहे.”

²²येशूने असे म्हटले तेव्हा तेथे उभे असलेल्या रक्षकाने येशूला चपराक मारली. रक्षक म्हणाला, “तू प्रमुख याजकाला असे उत्तर देतोस काय?”

²³येशूने त्याला उत्तर दिले, “जर मी वाईट बोललो असेन तर तसे सांग की मी चुकीचे बोललो पण जर चांगले बोललो असलो तर तू मला का मारतोस?” ²⁴हज्राने त्याला बांधलेलेच मुख्य याजक कयफाकडे पाठविले.

पेत्र पुन्हा खोटे बोलतो

(मत्थ 26:71-75; मार्क 14:69-72; लूक 22:58-62)

²⁵शिमोन पेत्र शेकत असता, त्याला विचारले गेले, “तू त्याच्या शिष्यांपैकी एक नाहीस ना?”

त्याने ते नाकारले, “मी नाही.”

²⁶मुख्य याजकाच्या नोकरांपैकी एकजण ज्याचा कान पेत्राने कापला होता त्याचा नातेवाईक होता. तो म्हणाला, “मी तुला त्याच्याबरोबर बागेत पाहिले नाही काय?” ²⁷पेत्राने पुन्हा ते नाकारले. आणि त्या क्षणी कोबडा आरवला.

येशूला पिलातासमोर आणतात

(मत्थ 27:1-2, 11-31; मार्क 15:1-20; लूक 23:1-25)

²⁸नंतर यहूदी येशूला कयफाच्या घरातून रोमन राजवाड्याकडे घेऊन गेले. तेव्हा पहाट झाली होती. आपण विटाळले जाऊ नये व वल्हंडणाचे भोजन करता यावे म्हणून ते राजवाड्यात गेले नाहीत.

²⁹म्हणून पिलात त्यांच्याकडे बाहेर येऊन म्हणाला, “तुम्ही या माणसावर कोणता आरोप करीत आहात?”

³⁰तेव्हा त्यांनी त्याला उत्तर देऊन म्हटले, “हा जर दुष्कर्मी

नसता तर आम्ही याला तुमच्या स्वाधीन केले नसते.”

³¹मग पिलाताने त्यांना म्हटले, “तुम्ही याला घेऊन आपल्या नियमशास्त्राप्रमाणे त्याचा न्याय करा.” यहूदी म्हणाले, “आम्हांला कोणाचा जीव घेण्याचा अधिकार नाही.”

³²अपल्याला कसले मरण येणार हे सुचवून येशू जे वचन बोलला होता ते पूर्ण व्हावे म्हणून असे झाले.

³³मग पिलात पुन्हा राजवाड्यात गेला. येशूला बोलावले आणि विचारले, “तू यहूदांचा राजा आहेस काय?” ³⁴येशूने विचारले, “तू हे स्वतःहून विचारतोस की, दुसऱ्यांनी तुला माझ्याविषयी सांगितले.”

³⁵पिलाताने उत्तर दिले, “मी यहूदी आहे काय? तुझे लोक आणि तुझ्या मुख्य याजकांनी तुला माझ्या हाती दिले. तू काय केले आहेस?”

³⁶येशू म्हणाला, “माझे राज्य या जगाचे नाही. जर ते असते तर यहूदांपासून माझी सुटका करण्यासाठी माझे सेवक लढले नसते का? पण माझे राज्य दुसऱ्या ठिकाणचे आहे.”

³⁷पिलात म्हणाला, “तर तू एक राजा आहेस!”

येशूने उत्तर दिले, “मी राजा आहे असे तू म्हणतोस तेव्हा बरोबर म्हणतोस. खरे पाहता, या कारणासाठी मी जन्मलो आणि सत्याविषयी साक्ष देण्यासाठी मी या जगात आलो. जे सर्व सत्याच्या बाजूचे आहेत ते माझे ऐकतात.”

³⁸पिलाताने विचारले, “सत्य काय आहे?” असे म्हणून तो पुन्हा यहूदांकडे गेला. आणि म्हणाला, “मला याच्यात काहीच अपराध सापडत नाही. ³⁹पण वल्हंडण सणात मी तुम्हांसाठी एकाला सोडावे अशी तुमच्यामध्ये रीत आहे. म्हणून मी तुमच्यासाठी यहूदांच्या राजाला सोडावे अशी तुमची इच्छा आहे काय?”

⁴⁰ते ओरडले, “नको, त्याला नको! आम्हांला बरब्बाला सोडा!” बरब्बा एक दरोडेखोर होता.

19 मग पिलाताने येशूला नेऊन फटके मारण्याची आज्ञा दिली. ²आणि शिपायांनी काट्यांचा मुगुट गुंफून तो त्याच्या डोक्यात घातला. व त्याला जांभळे वस्त्र घातले. ³ते त्याच्याजवळ वारंवार येऊन त्याला म्हणाले, ‘हे यहूदांच्या राजा, तुझा जयजयकार असो!’ आणि त्यांनी त्याच्या तोंडावर मारले.

⁴पुन्हा पिलात बाहेर आला आणि यहूदांना म्हणाला, ‘पहा! मी त्याला बाहेर तुमच्याकडे आणत आहे, तुम्हांला हे समजावे म्हणून की, मला त्याच्यावर दोषारोप ठेवायला कोणतेच कारण सापडत नाही.’ ⁵जेव्हा येशू काट्यांचा मुगुट व जांभळी वस्त्रे घालून बाहेर आला, तेव्हा पिलात त्यांना म्हणाला, ‘हा पहा तो मनुष्य!’

⁶मुख्य याजक व त्यांचे रक्षक त्याला पाहताक्षणीच मोठयाने ओरडले, ‘त्याला वधस्तंभावर खिळा! वधस्तंभावर खिळा!’ पण पिलाताने उत्तर दिले, ‘तुम्ही त्याला घ्या व वधस्तंभावर खिळा. माझ्या दृष्टीने त्याच्यावर आरोप ठेवण्यास कोणतेही कारण मला दिसत नाही.’

⁷यहूदांनी जोर देऊन म्हटले, “आम्हांला नियमशास्त्र आहे, आणि त्या नियमशास्त्राप्रमाणे त्याने मेलेच पाहिजे. कारण त्याने स्वतः देवाचा पुत्र असल्याचा दावा केला.”

⁸जेव्हा पिलाताने हे ऐकले, तेव्हा तो अधिकच घाबरला. ⁹आणि तो आत राजवाड्यात परत गेला. येशूला त्याने विचारले, “तू कोठून आला आहेस?” पण येशूने त्याला उत्तर दिले नाही ¹⁰पिलात म्हणाला, “तू माझ्याशी बोलण्यास नकार देतोस काय? तुला वधस्तंभावर खिळण्याची किंवा मुक्त करण्याची ताकद मला आहे, हे तुला समजत नाही का?”

¹¹येशूने उत्तर दिले, “जर वरून अधिकार देण्यात आला नसता, तर तुला माझ्यावर अधिकार नसता. म्हणून ज्याने मला तुझ्या स्वाधीन केले तो महान पापाचा दोषी आहे.”

¹²तेव्हापासून पिलाताने येशूला सोडण्याचा प्रयत्न केला, पण यहूदी मोठमोठ्याने ओरडत राहिले, “जर तुम्ही या माणसाला जाऊ दिले, तर तुम्ही कैसराचे मित्र नाही. जो कोणी स्वतः राजा असल्याचा दावा करतो, तो कैसराला विरोध करतो.”

¹³जेव्हा पिलाताने हे ऐकले, तेव्हा त्याने येशूला बाहेर आणले आणि फरसबंदी नावाची जागा, जिला इब्री भाषेत ‘गब्बाथा’ म्हणतात तेथे तो न्यायासनावर बसला. ¹⁴तो तर वल्हांडणाची तयारी करण्याचा दिवस असून दुपारची वेळ झाली होती.

¹⁵पिलात त्या यहूदांना म्हणाला, “पहा हा तुमचा राजा.” यहूदी ओरडले, “त्याला घेऊन जा! त्याला घेऊन जा! आणि वधस्तंभावर खिळून मारा!”

पिलाताने त्यांना विचारले, “मी तुमच्या राजाला वधस्तंभी द्यावे काय?” मुख्य याजकांनी उत्तर दिले, “आम्हांला कैसरशिवाय दुसरा कोणी राजा नाही.”

¹⁶मग त्याने त्याला वधस्तंभी खिळण्यासाठी त्यांच्या हाती दिले.

येशूला वधस्तंभावर खिळून मारतात

(मत्स्य 27:32-44; मार्क 15:21-32; लूक 23:26-43)

मग शिपायांनी येशूचा ताबा घेतला. ¹⁷येशूने स्वतःचा वधस्तंभ वाहिला. तो बाहेर कवटीची जागा म्हटलेल्या ठिकाणी गेला. (इब्री भाषेत त्याला गुलगुथा म्हणतात.) ¹⁸गुलगुथा येथे त्यांनी येशूला वधस्तंभावर खिळ्यांनी ठोकले. त्यांनी आणखी दोन मनुष्यांनासुद्धा वधस्तंभावर खिळले. त्या दोघांना त्यांनी येशूच्या दोन्ही बाजूंना खिळले व मध्ये येशूला खिळले.

¹⁹आणि पिलाताने एक वाक्य लिहिले आणि ते वधस्तंभावर लावले. त्यावर असे लिहिले होते की, “येशू नासरेथकर – यहूदांचा राजा” ²⁰ती पाटी यहूदी भाषेत लिहिली होती. पुष्कळ यहूदी लोकांनी ती पाटी वाचली, कारण येशूला जेथे वधस्तंभावर देण्यात आले होते ते ठिकाण शहराच्या जवळ होते. तसेच ते लॅटीन, ग्रीक

आरामी भाषेतही लिहिले होते. ²¹यहूदांच्या मुख्य याजकांनी पिलाताला विरोध केला. ते म्हणाले, ‘यहूदांचा राजा’ असे लिहू नका, ‘तर हा मनुष्य यहूदी लोकांचा राजा आहे’ ‘असा दावा करतो. असे लिहा.’

²²पिलाताने म्हटले, “मी जे लिहिले ते लिहिले.”

²³जेव्हा शिपायांनी येशूला वधस्तंभावर खिळले, तेव्हा त्यांनी त्याची वस्त्रे घेतली. आणि चौघात ती वाटून घेतली. फक्त अंतर्वस्त्रे ठेवली. हा पोशाख वरपासून खालपर्यंत पूर्ण विणलेला होता. त्याला शिवलेले नव्हते. ²⁴म्हणून ते एकमेकांस म्हणाले, “हा आपण फाडू नये, तर यासाठी चिठ्ठा टाकून कोणाला मिळतो ते ठरवू या.” हे यासाठी घडले की, पवित्र शास्त्रात जे लिहिले होते ते पूर्ण व्हावे.

“त्यांनी माझी वस्त्रे आप आपसांत वाटून घेतली आणि माझ्या वस्त्रासाठी चिठ्ठा टाकल्या.” स्तोत्र. 22:18

म्हणून शिपायांनी असे केले.

²⁵येशूच्या वधस्तंभाशेजारी त्याची आई, त्याच्या आईची बहीण, क्लेोपाची आई मरीया आणि मरीया मगदालिया उभ्या होत्या. ²⁶जेव्हा येशूने त्याच्या आईला तेथे पाहिले. आणि ज्या शिष्यावर त्याची प्रीति होती तो जवळच उभा होता. तेव्हा तो त्याच्या आईला म्हणाला, “आई, हा तुझा मुलगा आहे.” ²⁷आणि त्या शिष्याला येशू म्हणाला, “ही तुझी आई आहे.” म्हणून त्या दिवसापासून या शिष्याने तिला आपल्या घरी नेले.

येशू प्राण सोडतो

(मत्स्य 27:45-56; मार्क 15:33-41; लूक 23:44-49)

²⁸नंतर, हे ओळखून की आता सर्व पूर्ण झाले आहे, आणि पवित्र शास्त्रातील वचनांची परिपूर्ती व्हावी म्हणून, येशू म्हणाला, “मला तहान लागली आहे.” ²⁹तेथे एक आंब भरून ठेवलेले भांडे होते, म्हणून त्यांनी बोळ आंबेत बुडवून भरून एजोबाच्या काठीवर ठेवून त्याच्या तोंडाला लावला. ³⁰येशू आंब घेतल्यावर म्हणाला, “पूर्ण झाले आहे.” मग त्याने आपले डोके लववून आपला आत्मा सोडून दिला. ³¹तो तयारीचा दिवस होता व दुसऱ्या दिवशी विशेष शब्दांथाचा दिवस होता. शब्दाथ दिवशी शरीरे वधस्तंभावर राहू नयेत अशी यहूदी लोकांची इच्छा होती. त्यांनी पिलाताला पाय तोडण्याची आणि शरीरे वधस्तंभावरून खाली घेण्याविषयी विचारले. ³²म्हणून शिपायांनी येऊन येशूबरोबर वधस्तंभी खिळलेल्या पहिल्याचे व नंतर दुसऱ्याचे पाय मोडून टाकले. ³³पण जेव्हा ते येशूकडे आले. तेव्हा त्यांना आढळून आले की, तो अगोदरच मेलाला आहे. तेव्हा त्यांनी त्याचे पाय मोडले नाहीत. ³⁴तरी शिपायांपैकी एकाने त्याच्या कुशीत भाला भोसकला, तेव्हा लगेच रक्त आणि पाणी बाहेर निघाले. ³⁵ज्या मनुष्याने हे पाहिले, त्याने साक्ष दिली आहे आणि

त्याची साक्ष खरी आहे. त्याला माहीत आहे की, तो खरे बोलतो व तो साक्ष देतो यासाठी की, तुम्ही विश्वास धरावा. ^{३६}या गोष्टी अशासाठी घडल्या की, पवित्र शास्त्राची परिपूर्ती व्हावी: "त्याचे एकही हाड मोडणार नाही." * ^{३७}आणि दुसऱ्या शास्त्रभागात म्हटले आहे: "ज्याला त्यांनी भोसकले त्याला ते पाहतील." *

येशूला कबरेत ठेवतात

(मत्थ २७:५७-६१; मार्क १५:४२-४७; लूक २३:५०-५६)

^{३८}नंतर अरिमथाई येथील योसेफाने पिलाताला येशूचे शरीर मागितले. योसेफ हा येशूचा शिष्य होता, पण गुप्त रीतीने, कारण त्याला यहूदांची भीति वाटत होती. पिलाताच्या परवानगीने तो आला व शरीर घेऊन गेला. ^{३९}त्याच्याबरोबर निकदेम होता. याच मनुष्याने रात्रीच्या वेळी येशूची भेट घेतली होती. निकदेम शंभर पौंड * गंधरस व अगरू * घेऊन आला. ^{४०}मग त्यांनी येशूचे शरीर घेतले आणि यहूदी लोकांच्या प्रेत पुरण्याच्या रीतीप्रमाणे सुगंधित द्रव्यासहित तागांनी ते गुंडाळले. ^{४१}जेथे त्याला वधस्तंभी मारले होते तेथे एक बाग होती. आणि त्या बागेत एक नवीन थडगे होते. व त्या थडग्यात आतापर्यंत कोणालाच ठेवलेले नव्हते. ^{४२}तो यहूदांच्या सणाच्या पूर्वतयारीचा दिवस असल्याने व ते थडगे जवळ असल्याने त्यांनी येशूला तेथेच ठेवले.

काही अनुयायांना येशूची कबर रिकामी दिसते

(मत्थ २८:१-१०; मार्क १६:१-८; लूक २४:१-१२)

२० मग रविवारी सकाळी अगदी पहाटे मरीया मगदालिया थडग्याकडे आली आणि थडग्यावरून धोंड काढलेली आहे असे तिला आढळले. ^२म्हणून तिने शिमोन पेत्र व ज्याच्यावर येशूची प्रीति होती तो दुसरा शिष्य यांच्याकडे धावत येऊन म्हटले, "त्यांनी प्रभूला थडग्यातून काढून नेऊन कोठे ठेवले हे आम्हांला माहीत नाही."

^३मग पेत्र व दुसरा शिष्य हे निघाले व थडग्याकडे गेले. ^४तेव्हा ते दोघे बरोबर पळत गेले. आणि तो दुसरा शिष्य पेत्रापेक्षा लवकर पुढे जाऊन त्याच्या आधी थडग्याजवळ पोहोचला. ^५आणि त्याने बाकून आत डोकावले. तेव्हा त्याने तागाची वस्त्रे पडलेली पाहिली, पण तो आत गेला नाही. ^६मग शिमोन पेत्रही त्याच्यामागून आला व थडग्यात आत गेला. ^७तेव्हा तागाची वस्त्रे पडलेली आणि जो रुमाल

त्याचे ... नाही स्तोत्र. ३४:२०; निर्गम . १२:४६; गणना ९:१२

ज्याला ... पाहतील जखऱ्या १२:१०

१०० रोमी पौंड आजच्या ७५ पौंडाइके.

गंधरस व अगरू सुंदर सुवास असलेले मसाल्याचे पदार्थ. अन्तर म्हणून उपयोग, तसेच मृत शरीराला लावण्यास.

त्याच्या डोक्याला होता, तो तागाच्या वस्त्राबरोबर नाही, तर निराळा एकीकडे गुंडाळलेला पडलेला त्याने पाहिला. ^८शेवटी तो दुसरा शिष्य जो थडग्याकडे पहिल्यांदा पोहोचला होता, तोसुद्धा आत गेला. त्याने पाहिले आणि विश्वास ठेवला. ^९येशूने मरणातून पुन्हा उठणे आवश्यक आहे, हे त्यांना अजूनसुद्धा समजले नव्हते.

येशू मरीया मगदालियाला दिसतो

(मार्क १६:९-११)

^{१०}मग शिष्य त्यांच्या घरी गेले. ^{११}पण मरीया थडग्यासमोर रडत उभी राहिली. ती रडत असता आत डोकावण्यासाठी वाकली ^{१२}आणि तिने दोन देवदूतांना पांढऱ्या पोशाखात जेथे येशूचे शरीर होते तेथे बसलेले पाहिले. एकजण डोके होते, तेथे बसला होता व एकजण पायाजवळ बसला होता. ^{१३}त्यांनी तिला विचारले, "बाई तू का रडत आहेस?"

ती म्हणाली, "ते माझ्या प्रभूला घेऊन गेले आहेत आणि मला माहीत नाही, त्यांनी त्याला कोठे ठेवले आहे." ^{१४}यावेळी ती पाठमोरी वळाली. तिने तेथे येशूला उभे असलेले पाहिले. पण तिला हे समजले नाही की तो येशू आहे. ^{१५}तो म्हणाला, "बाई, तू का रडत आहेस? तू कोणाला शोधत आहेस?"

तिला वाटले तो माळी आहे. ती म्हणाली, "दादा, जर तू त्याला कोठे नेले असशील, तर मला सांग तू त्याला कोठे ठेवले आहेस, म्हणजे मी त्याला घेऊन जाईन."

^{१६}येशू तिला म्हणाला, "मरीये"

ती त्याच्याकडे वळाली आणि अरेमी भाषेत मोठ्याने ओरडली, "रब्बूनी!" (याचा अर्थ गुरूजी) ^{१७}येशू तिला म्हणाला, "माझ्याजवळ येऊ नकोस, कारण मी अजून पित्याकडे गेलो नाही. तर माझ्या भावांकडे जा आणि त्यांना सांग: मी माझ्या पित्याकडे व तुमच्या पित्याकडे व माझ्या देवाकडे व तुमच्या देवाकडे जात आहे."

^{१८}मरीया मगदालिया ही बातमी घेऊन शिष्यांकडे गेली. "मी प्रभूला पाहिले आहे!" आणि तिने त्यांना सांगितले की, त्याने या गोष्टी सांगितल्या आहेत.

येशू त्याच्या शिष्यांना दिसतो

(मत्थ २८:१६-२०; मार्क १६:१४-१८; लूक २४:३६-४९)

^{१९}आणि आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी संध्याकाळी शिष्य होते तेथील दार यहूदी लोकांच्या भीतीमुळे बंद असता, येशू आला व मध्ये उभा राहिला. त्यांना म्हणाला, "तुम्हांला शांति असो." ^{२०}असे बोलल्यावर त्याने आपले हात व कूस त्यांना दाखविली, तेव्हा प्रभूला पाहून शिष्यांना आनंद झाला.

^{२१}पुन्हा येशू म्हणाला, "तुम्हांबरोबर शांति असो! जसे पित्याने मला पाठवले आहे, तसे मी तुम्हांला पाठवितो."

^{२२}आणि असे म्हणून त्याने त्यांच्यावर फुंकर टाकला आणि म्हणाला, "पवित्र आत्मा स्वीकारा." ^{२३}जर तुम्ही

कोणाच्या पापांची क्षमा केली, तर त्याला पापक्षमा मिळेल. जर तुम्ही क्षमा केली नाही तर त्यांची क्षमा होणार नाही.”

येशू थोमाला दिसतो

²⁴आता थोमा (याला दिदुम म्हणत) बारा शिष्यांपैकी एक होता. येशू आला तेव्हा तो शिष्यांबरोबर नव्हता. ²⁵तेव्हा इतर शिष्यांनी त्याला सांगितले की, “आम्ही प्रभूला पाहिले आहे!” पण तो त्यांना म्हणाला, “त्याच्या हातांमधील खिळ्यांचे व्रण पाहिल्याशिवाय व खिळ्यांच्या व्रणांत माझे बोट घातल्याशिवाय व त्याच्या कुशीत माझा हात घातल्याशिवाय मी विश्वास धरणार नाही.”

²⁶एक आठवड्यानंतर येशूचे शिष्य त्या घरामध्ये पुन्हा बसले होते व थोमा त्यांच्याबरोबर होता. जरी दार बंद होते तरी येशू आत आला व त्यांच्यामध्ये उभा राहिला. आणि म्हणाला, “तुम्हांबरोबर शांति असो.” ²⁷मग तो थोमाला म्हणाला, “तुझे बोट इकडे कर व माझे हात पाहा आणि तुझा हात इकडे कर व माझ्या कुशीत घाल. संशय सोड आणि विश्वास ठेव.” ²⁸थोमा त्याला म्हणाला, “माझा प्रभु आणि माझा देव!”

²⁹मग येशू त्याला म्हणाला, “तू मला पाहिले आहेस म्हणून तू विश्वास ठेवला आहेस, पण ज्यांनी मला पाहिले नाही तरीही त्यांनी विश्वास धरला ते धन्य आहेत.”

योहानाने हे पुस्तक का लिहिले?

³⁰आणखी या पुस्तकात लिहिली नाहीत अशी पुष्कळ अद्भुत चिन्हे येशूने त्याच्या शिष्यांच्या समवेत केली. ती या पुस्तकात लिहिली नाहीत. ³¹पण ही लिहिली यासाठी की, तुम्ही विश्वास ठेवावा की, येशू हा ख्रिस्त आहे, देवाचा पुत्र आहे आणि विश्वास ठेवल्याने त्याच्या नावात तुम्हांला जीवन मिळेल.

येशू सात शिष्यांना दिसतो

21 नंतर येशू त्याच्या शिष्यांना पुन्हा दिसला. तो तिबिरीया सरोवराजवळ (जे गालील्लत होते) त्या ठिकाणी दिसला. हे अशा प्रकारे घडले: ²काही शिष्य एकत्र होते. ते म्हणजे शिमोन पेत्र, थोमा (दिदुम म्हणत तो), गालीललील काना येथील नथनीएल, जब्दीचे मुलगे, व त्याच्या शिष्यांतील दुसरे दोघे असे ते होते. ³शिमोन पेत्राने त्यांना म्हटले, “मी मासे धरायला जातो.” ते त्याला म्हणाले, “आम्हीही तुझ्याबरोबर येतो.” नंतर ते बाहेर गेले व नावेत बसले, पण त्या रात्री त्यांना काहीही मिळाले नाही.

⁴दुसऱ्या दिवशी पहाटे येशू किनाऱ्यावर उभा राहिला. पण शिष्यांना समजले नाही की तो येशू आहे. ⁵तो त्यांना म्हणाला, “मित्रांनो, तुम्ही काही मासे पकडले का?” त्यांनी उत्तर दिले, “नाही.”

⁶तो म्हणाला, “तुमचे जाळे नावेच्या उजव्या बाजूला टाका व मग तुम्हांला काही मासे मिळतील.” जेव्हा त्यांनी तसे केले, तेव्हा त्यांना पुष्कळ मासे मिळाल्यामुळे जाळे ओढता येईना.

⁷तेव्हा येशूची ज्याच्यावर प्रीति होती तो पेत्राला म्हणाला, “तो प्रभु आहे!” असे म्हणता क्षणीच पेत्राने कपडे गुंडाळले. (कारण त्याने कपडे काढले होते) व पाण्यात उडी मारली. ⁸दुसरे शिष्य माशांचे जाळे ओढीत होडीतून आले कारण ते काठापासून दूर नव्हते. फक्त शंभर यार्ड होते. ⁹जेव्हा ते किनाऱ्याला आले, त्यांनी कोळशांनी पेटविलेला विस्त्व पाहिला व मासे आणि भाकर त्यावर ठेवलेली पाहिली.

¹⁰येशूने त्यांना म्हटले, “तुम्ही आता धरलेल्या माशांतून काही मासे आणा.”

¹¹शिमोन पेत्राने नावेत जाऊन एकशे त्रेपन्न मोठ्या माशांनी भरलेले जाळे काढास आणले. इतके मासे असतानाही जाळे फाटले नाही. ¹²येशू त्यांना म्हणाला, “या, जेवा, “तेव्हा तो प्रभु आहे असे त्यांना समजले. म्हणून शिष्यांपैकी कोणी त्याला, तू कोण आहेस, हे विचारायला धजला नाही. ¹³मग येशूने येऊन भाकर घेतली व त्यांना दिली. तसेच मासळीही दिली.

¹⁴येशू मेलेल्यांतून उठल्यावर तो आपल्या शिष्यांस प्रगट होण्याची ही तिसरी वेळ.

येशू पेत्राबरोबर बोलतो

¹⁵मग जेव्हा त्यांनी खाणे संपविले, येशू पेत्राला म्हणाला, “योहानाच्या मुला, शिमोना, तू माझ्यावर या सर्वांपेक्षा अधिक प्रीति करतोस काय?”

तो म्हणाला, “होय प्रभु, तुम्हांला माहीत आहे की, मी तुमच्यावर प्रीति करतो.”

येशू म्हणाला, “माझ्या कोकरांना चार.”

¹⁶पुन्हा येशू म्हणाला, “शिमोना, योहानाच्या मुला, तू खरोखर माझ्यावर प्रीति करतोस का?”

पेत्राने उत्तर दिले, “होय प्रभु तुम्हांला माहीत आहे की मी तुमच्यावर प्रीति करतो.”

येशू म्हणाला, “माझ्या मेंढरांची काळजी घे.”

¹⁷तिसऱ्या वेळी तो त्याला म्हणाला, “शिमोना, योहानाच्या मुला, तू माझ्यावर प्रीति करतोस का?”

पेत्र दुःखी झाला कारण येशूने त्याला तिसऱ्यांदा विचारले होते, “तू माझ्यावर प्रीति करतोस का?”

तो म्हणाला, “प्रभु, तुम्हांला सर्व गोष्टी माहीत आहेत, तुम्हांला माहीत आहे की, मी तुमच्यावर प्रीति करतो.”

येशू म्हणाला, “माझ्या मेंढरांना चार. ¹⁸मी खरे सांगतो, तू तरुण होतास, तेव्हा तू स्वतः पोशाख करून तुला जेथे पाहिजे तेथे जात होतास. पण जेव्हा तू म्हातारा होशील तेव्हा तू आपला हात लांब करशील, आणि दुसरा कोणीतरी तुला पोशाख घालील. आणि जेथे तुझी इच्छा नाही तेथे नेईल.”

¹⁹तो कोणत्या प्रकारच्या मरणाने तो मरणार व देवाचे गौरव करणार हे सुचविण्यासाठी येशू हे बोलला. हे बोलल्यानंतर तो म्हणाला, “माझ्यामागे ये.”

²⁰मग पेत्राने वळून ज्या शिष्यावर येशू प्रीति करीत असे, तो त्यांच्यामागे येत होता. (हा तोच होता, जो भोजनाच्या वेळी येशूजवळ बिलगून बसला होता. आणि म्हणाला होता, “प्रभु, तुझा विश्वासघात कोण करणार आहे?”) त्याला पाहिले. ²¹जेव्हा पेत्राने त्याला पाहिले, तेव्हा त्याने विचारले, “प्रभु, याचे काय?”

²²येशूने उत्तर दिले, “मी परत येईपर्यंत त्याने जगावे अशी माझी इच्छा असेल, तर तुला त्याचे काय? तू मला

अनुसर.” ²³या कारणामुळे अशी अफवा बंधुवर्गात पसरली की, हा शिष्य मरणार नाही. पण येशू असे म्हणाला नव्हता की, तो मरणार नाही, तो फक्त म्हणाला, “मी येईपर्यंत त्याने जिवंत राहावे, अशी माझी इच्छा असेल, तर तुला त्याचे काय?”

²⁴जो शिष्य या गोष्टीविषयी साक्ष देतो व ज्याने या गोष्टी लिहिल्या तोच हा शिष्य आहे. आणि त्याची साक्ष खरी आहे, हे आम्हांला माहीत आहे. ²⁵आणि येशूने केलेली दुसरीही पुष्कळ कामे आहेत, ती एकेक लिहिली तर लिहिलेली पुस्तके या जगात ठेवायला जागा पुरणार नाही, असे मला वाटते.

प्रेषितांची कृत्ये

लूक दुसरे पुस्तक लिहितो

1 प्रिय थियफिलस, येशूने जे सर्व काही केले आणि शिकविले त्याविषयी मी पहिले पुस्तक लिहिले. ²येशूच्या सुरुवातीपासून ते, तो स्वर्गात जाईपर्यंतच्या संपूर्ण जीवनाविषयी मी लिहिले. हे घडण्यापूर्वी येशूने जे प्रेषित* निवडले होते त्यांच्याशी तो बोलला. येशूने प्रेषितांना पवित्र आत्म्याच्या सहाय्याने त्यांनी जे करायला पाहिजे त्याविषयी सूचना दिल्या. ³हे येशूच्या मृत्यूनंतरचे होते. परंतु त्याने प्रेषितांना दाखविले की, तो जिवंत आहे. येशूने अनेक सामर्थ्यशाली कृत्ये करून दाखवून हे सिद्ध केले. मरणातून उठविले गेल्यानंतर चाळीस दिवसांपर्यंत येशूला प्रेषितांनी पुष्कळ वेळा पाहिले. येशू प्रेषितांशी देवाच्या राज्याविषयी बोलला. ⁴एकदा येशू त्यांच्यासह जेवत बसलेला असताना त्याने सांगितले की, यरुशलेम सोडू नका. येशू म्हणाला, “पित्याने तुम्हांला अभिवचन दिले आहे; मी तुम्हांला त्याविषयी पूर्वी सांगितले होते. येथे (यरुशलैमात) त्याचे अभिवचन मिळण्याची वाट पाहा. ⁵योहानाने लोकांचा पाण्याने बाप्तिस्मा* केला. परंतु थोड्याच दिवसांत तुमचा बाप्तिस्मा पवित्र आत्म्याने* होईल.”

येशू वर स्वर्गात घेतला जातो

⁶सर्व प्रेषित एकत्र जमले होते. त्यांनी येशूला विचारले, “प्रभूजी, ह्याच काळात यहुदी लोकांना तुम्ही त्यांचे राज्य पुन्हा देणार काय?” ⁷येशू त्यांना म्हणाला, “केवळ पित्यालाच तारखा व वेळा ठरविण्याचा अधिकार आहे. ह्या गोष्टीची माहिती असणे तुम्हा कडे नाही. ⁸परंतु पवित्र आत्मा तुम्हांकडे येईल. मग तुम्हांला शक्ति मिळेल. तुम्ही माझे साक्षी व्हाल. तुम्ही लोकांना माझ्याविषयी सांगाल. पहिल्यांदा यरुशलेम येथील लोकांना तुम्ही सांगाल. नंतर तुम्ही यहुदीया, शोमरोन व जगाच्या सर्व भागात सांगाल.”

प्रेषित येशूने आपल्यासाठी निवडलेले खास मदतनीस.

बाप्तिस्मा ग्रीक शब्द याचा अर्थ बुडविणे. एखादी व्यक्ती किंवा वस्तु काही काळ पाण्याखाली बुडविणे.

पवित्र आत्मा याला देवाचा आत्मा, ख्रिस्ताचा आत्मा व सांत्वन करणारा असे म्हणतात. तो देव व ख्रिस्त यांच्यासह देवाच्यासाठी जगातील लोकांमध्ये कार्य करतो.

⁹नंतर येशूने प्रेषितांना या गोष्टी सांगितल्यावर, तो आकाशात उचलला गेला. प्रेषित हे पाहत असताना येशू ढगाआड गेला. आणि ते त्याला पाहू शकले नाहीत. ¹⁰येशू दूर जात होता, आणि प्रेषित आकाशात पाहत असताना पांढरी वस्त्रे परिधान केलेले दोन पुरुष (देवदूत) अचानक त्यांच्याजवळ येऊन उभे राहिले.

¹¹आणि ते दोघे प्रेषितांना म्हणाले, “गालीलकरांनो, तुम्ही आकाशाकडे पाहत येथे का उभे राहिल्यात? हा येशू तुमच्यापासून जसा वर स्वर्गात घेतला गेला व त्याला (येशूला) जाताना तुम्ही पाहिलेले त्याच मार्गाने तो परत येईल.”

एक नवा प्रेषित निवडण्यात येतो

¹²नंतर प्रेषित जैतुनाच्या डोंगरावरून यरुशलैमास परत गेले. (हा डोंगर यरुशलैमापासून एक किलोमीटर अंतरावर आहे.) ¹³प्रेषित शहरात परत आल्यावर ज्या ठिकाणी मुक्कामाला होते, त्या ठिकाणी गेले. ही माडीवरची खोली होती. त्या ठिकाणी हे प्रेषित होते: पेत्र, योहान, याकोब, आंद्रिया, फिलिप्प, थोमा, बर्थलमय, मतय, याकोब (अल्फ्रीचा पुत्र), शिमोन (झिलोट* म्हणून माहीत असलेला) आणि यहुदा (याकोबाचा पुत्र).

¹⁴हे सर्व प्रेषित एकत्र राहत होते. ते एकाच उद्देशाने सतत प्रार्थना करीत होते. काही स्त्रिया, मरीया येशूची आई आणि त्याचे भाऊ प्रेषितांबरोबर होते.

¹⁵काही दिवसांनी विश्वासणाऱ्यांची एक सभा झाली. (तेथे सुमारे 120 जण होते.) तेव्हा पेत्र उभा राहिला आणि म्हणाला, ¹⁶⁻¹⁷“बंधुनो, पवित्र शास्त्रामध्ये पवित्र आत्मा दावीदाकरवी बोलला ते, काहीतरी घडणे आवश्यक आहे. आपल्या गटातील एक जण जो यहुदा त्याच्याविषयी तो बोलत होता. ते असे की, यहुदा आपल्याबरोबर सेवा करीत होता. आत्मा म्हणाला की, येशूला धरून देण्यासाठी यहुदा लोकांचे पुढारीपण करील.”

¹⁸यहुदाला हे वाईट काम करण्यासाठी पैसे देण्यात आले होते. या पैशांनी त्याच्यासाठी शेत विकत घेतले गेले. परंतु यहुदा आपल्या डोक्यावर पडला. त्याचे शरीर तुटले. व त्याची सर्व आतडी बाहेर पडली. ¹⁹यरुशलैम

झिलोट हा यहुदी लोकांमधील एक राजकीय गट होता.

येथील सर्व लोकांना हे समजले. म्हणून त्यांनी त्या शेताचे नाव हकलदमा असे ठेवले. त्यांच्या भाषेत हकलदमा याचा अर्थ “रक्ताचे शेत” असा होता.

²⁰पेत्र म्हणाला, “स्तोत्रसंहितेत (यहूदाविषयी) असे लिहिले आहे:

‘त्याच्या जमिनीजवळ (मालमतेजवळ) लोक न जावोत; कोणीही तिच्यात वस्ती न करो!’ स्तोत्र. 69:25

आणखी असे लिहिले आहे: ‘त्याचा कारभार दुसरा घेवो.’ स्तोत्र. 109:8

²¹⁻²²म्हणून आता दुसऱ्या व्यक्तीने आमच्यात आले पाहिजे आणि येशूच्या मरणांतर झालेल्या पुनरुत्थानाचे साक्षीदार व्हावे. प्रभु येशू आपल्याबरोबर असलेल्या संपूर्ण काळ्यात आपल्या गटात राहिलेल्यांपैकी तो मनुष्य असायला पाहिजे. योहान लोकांचा बाप्टिस्मा करीत असे त्या काळापासून ते येशूला आपल्यातून वर स्वर्गात घेण्यात आले त्या वेळेपर्यंत आपल्यामध्ये राहत असलेल्यांपैकीच हा मनुष्य असला पाहिजे.”

²³प्रेषितांनी दोन मनुष्यांना गटासमोर उभे केले. एक जण योसेफ बर्सबा होता. (त्याचे उपनाव युस्त होते.) व दुसरा मत्थिया होता. ²⁴⁻²⁵प्रेषितांनी प्रार्थना केली, “प्रभु, तू सर्वांची मने जाणतोस. या दोघांपैकी हे काम करण्यासाठी तू कोणाची निवड केलेली आहेस हे आम्हांला सांग. यहूदाने या सेवेकडे पाठ फिरवली. आणि ज्या ठिकाणचा तो होता तिकडे गेला.” ²⁶नंतर दोघातील एकाची निवड करण्यासाठी प्रेषितांनी फासे (सोंगट्या) टाकले. फाशावरून प्रभुला मत्थिया पाहिजे होता हे दिसून आले. म्हणून तो इतर अकरा शिष्यांसह प्रेषित झाला.

पवित्र आत्म्याचे आगमन

2 पन्नासावाचा * दिवस आला, तेव्हा सर्व प्रेषित एका ठिकाणी एकत्र होते. ²अचानक आकाशातून आवाज ऐकू आला. तो आवाज सोसाट्याने वाहणाऱ्या वाऱ्यासारखा होता. ज्या ठिकाणी ते बसले होते ते घर त्या आवाजाने भरून गेले. ³त्यांनी अग्नीच्या ज्वालांसारखे काहीतरी पाहिले. त्या ज्वाला विभक्त होत्या. आणि तेथील प्रत्येक मनुष्यावर एक एक अशा उभ्या राहिल्या. ⁴ते सर्व पवित्र आत्म्याने भरून गेले आणि ते निरनिराळ्या भाषा बोलू लागले. हे करण्यासाठी पवित्र आत्मा त्यांना सामर्थ्य देत होता.

⁵त्यावेळी यरुशलैममध्ये काही फार धार्मिक यहूदी लोक होते. हे लोक जगातील प्रत्येक देशाचे होते. ⁶या लोकांपैकी मोठा गट हा आवाज ऐकल्यामुळे तेथे आला.

पन्नासावाचा वल्हांडण सणानंतर पन्नास दिवसांनी येणारा यहूदी सण. गव्हाच्या कापणीचा हंगाम साजरा करतात.

ते आश्चर्यचकित झाले कारण प्रेषित बोलत होते आणि प्रत्येक मनुष्याला त्याची स्वतःची भाषा ऐकायला मिळाली. ⁷यामुळे यहूदी लोक अर्चबित झाले. त्यांना हे समजत नव्हते की, प्रेषित हे कसे करू शकले. ते म्हणाले, “पाहा! ही माणसे (प्रेषित) ज्यांना आपण बोलताना ऐकत आहोत ती सर्व गालीली* आहेत! ⁸पण आपण त्यांचे बोलणे आपल्या स्वतःच्या भाषेत ऐकत आहोत. हे कसे शक्य आहे? आपण भिन्न देशाचे आहोत: ⁹पार्थी, मेदी, एलाम, मेसोपोटेमिया, यहूदा, कपदुकीया, पंत, आशिया* ¹⁰फ्रुगिया, पंफिलीया, इजिप्त, कुरेने शहराजवळचा लिबीयाचा भाग, रोमचे प्रवासी, ¹¹क्लेत व अरब प्रदेश असे आपण सर्व निरनिराळ्या देशांचे आहोत. आपल्यापैकी काही जन्मानेच यहूदी आहेत. काही जण धर्मांतरीत आहेत. आपण या निरनिराळ्या देशांचे आहोत. परंतु आपण ह्या लोकांचे बोलणे आपापल्या भाषेत ऐकत आहोत! आपण सर्व ते देवाविषयीच्या ज्या महान गोष्टी बोलत आहोत त्या समजू शकतो.” ¹²ते लोक आश्चर्यचकित झाले, आणि गोंधळून गेले. त्यांनी एकमेकांना विचारले, “काय चालले आहे?” ¹³दुसरे लोक प्रेषितांना हसत होते. त्यांना असे वाटले की, प्रेषित द्राक्षारस खूप प्रमाणात प्यालेले आहेत.

पेत्राचे लोकांपुढे भाषण

¹⁴मग पेत्र अकरा प्रेषितांसह उठून उभा राहिला. आणि तेथे असलेल्या लोकांना ऐकू जावे म्हणून मोठ्याने बोलला. तो म्हणाला, “माझ्या यहूदी बंधूनों, आणि तुम्ही सर्व यरुशलैमचे रहिवासी, माझे ऐका. मी जे सांगतो, ते तुम्हांला समजणे जरूरीचे आहे. काळजीपूर्वक ऐका. ¹⁵सकाळचे नऊ वाजलेले आहेत आणि तुम्हाला वाटते तसे हे लोक द्राक्षारसाच्या धुंदीत बोलत नाहीत! ¹⁶परंतु आज येथे ज्या गोष्टी घडताना तुम्ही पाहत आहात त्याविषयी योएल संदेष्ट्याने लिहीले होते. योएल असे लिहिले:

¹⁷‘देव म्हणतो: शेवटल्या दिवसात मी अखिल मानवांवर आपला आत्मा ओतीन तुमचे पुत्र व कन्या भविष्य सांगतील तुमच्या तरुणांना दृष्टांत* होतील; तुमच्या वृद्धांना विशेष स्वप्ने पडतील.

¹⁸त्यावेळी मी माझा आत्मा माझ्यासेवकांवर, पुरुषांवर व स्त्रियांवर ओतीन आणि ते भविष्य सांगतील.

¹⁹वर आकाशात मी अद्भुत गोष्टी दाखवीन. खाली पृथ्वीवर मी पुरावे देईन. तेथे रक्त, अग्नि आणि दाट धूर असतील.

गालीली लोकांना वाटले गालीलचे लोक केवळ त्यांची स्वतःचीच भाषा बोलू शकतात.

आशिया आशिया मायनरचा पश्चिमेकडील भाग.

दृष्टांत जणू काय स्वप्नच. ज्याचा उपयोग देव लोकांशी बोलण्यासाठी करतो.

²⁰सूर्य अंधारामध्ये बदलला जाईल चंद्र रक्तासारखा लाल होईल नंतर प्रभुचा महान व गौरवी दिवस येईल.

²¹प्रत्येक व्यक्ति जी प्रभुवर विश्वास ठेवते ती वाचेल.
योएल 2:28-32

²²“माझ्या यहुदी बांधवांनो, हे शब्द ऐका: नासरोथचा येशू हा एक फार विशेष मनुष्य होता. देवाने तुम्हांला हे स्पष्टपणे दाखविले आहे. देवाने येशूच्या हातून मोठ्या सामर्थ्यशाली व अद्भुत गोष्टी तुमच्यामध्ये करून हे सिद्ध केले. तुम्ही सर्वांनी या गोष्टी पाहिल्या. म्हणून तुम्ही हे जाणता की हे सत्य आहे. ²³तुमच्याकरिता येशूला देण्यात आले आणि तुम्ही त्याला जिवे मारले. वाईट लोकांच्या मदतीने तुम्ही येशूला वधस्तंभावर खिळले. परंतु हे सर्व होणार हे देव जाणून होता. ती देवाचीच योजना होती. फार पूर्वीच देवाने ही योजना तयार केली होती. ²⁴येशूने मरणाचे दुःख सहन केले. परंतु देवाने त्याला मुक्त केले. देवाने येशूला मरणातून उठविले. मरण येशूला बांधून ठेवू शकले नाही. ²⁵येशूविषयी दावीद असे म्हणतो:

‘मी प्रभूला नेहमी माझ्यासमोर पाहिले आहे. मला सुरक्षित ठेवण्यासाठी तो माझ्या उजवीकडे असतो

²⁶म्हणून माझे हृदय आनंदात आहे आणि माझे तोंड आनंदाने बोलते. होय, माझे शरीरदेखील आशा धरून राहील

²⁷कारण तू माझा जीव मरणाच्या जागेत* राहू देणार नाहीस तू तुझ्या पवित्र लोकांच्या शरीराला कुजण्याचा अनुभव येऊ देणार नाहीस.

²⁸तू मला कसे जगायचे ते शिकविलेस, तू माझ्याजवळ येशील. आणि मला मोठा आनंद देशील.’

स्तोत्र. 16:8-11

²⁹“माझ्या बांधवांनो, खरोखर आपला पूर्वज दावीद याच्याविषयी मी तुम्हांला सांगू शकतो. तो मेल्या आणि पुरला गेला. आणि त्याची कबर आजच्या ह्या दिवसापर्यंत आपल्यामध्ये आहे. ³⁰दावीद हा संदेष्टा* होता. आणि देव जे काही बोलला ते त्याला माहीत होते. दावीदाला देवाने अभिवचन दिले की, तो त्याच्याच घराण्यातून एका व्यक्तीला त्याच्या राजासनावर बसवील. ³¹ते घडण्यापूर्वीच दावीदाला हे माहीत होते. यासाठीच दावीद त्या व्यक्तीबद्दल असे म्हणतो:

‘त्याला मरणाच्या जागेत राहू दिले नाही. त्याचा देह कबरेमध्ये कुजला नाही.’

मरणाची जागा शब्दशः मृत्युलोक, नरक.

संदेष्टा देवाच्या वतीने बोलणारी व्यक्ती.

दावीद ख्रिस्ताच्या मरणातून पुन्हा उठविण्याविषयी म्हणत होता. ³²म्हणून येशूला देवाने मरणातून उठविले. दाविदाला नाही! आम्ही सर्व ह्या गोष्टीचे साक्षीदार आहोत. आम्ही त्याला पाहिले! ³³येशूला स्वर्गात उचलून घेण्यात आले. आता येशू देवाच्या उजवीकडे देवाबरोबर आहे. देवाने येशूला आता पवित्र आत्मा दिलेला आहे. हाच पवित्र आत्मा देण्याचे वचन देवाने दिले होते. म्हणून आता येशू तो आत्मा ओतीत आहे. हेच तुम्ही पाहत आहात व एकत आहात! ³⁴दावीद वर स्वर्गात उचलला गेला नाही, तर येशूला वर स्वर्गात उचलून घेण्यात आले. दावीद स्वतः म्हणाला,

‘प्रभु (देव) माझ्या प्रभूला म्हणाला: मी तुझे वैरी

³⁵तुझ्या सामर्थ्याखाली घालीपर्यंत* माझ्या उजवीकडे बैस.
स्तोत्र. 110:1

³⁶“म्हणून, सर्व यहुदी लोकांना खरोखर हे समजले पाहिजे की देवाने येशूला प्रभु व ख्रिस्त* असे केलेले आहे. तुम्ही वधस्तंभावर खिळून मारलेला हाच तो मनुष्य!”

³⁷जेव्हा लोकांनी हे ऐकले, तेव्हा त्यांना फार फार दुःख झाले. त्यांनी पेत्राला व इतर प्रेषितांना विचारले, “आम्ही काय करावे?”

³⁸पेत्र त्यांना म्हणाला, “तुमची हृदये व जीविते बदला आणि येशू ख्रिस्ताच्या नावात तुम्ही प्रत्येकाने बाप्टिस्मा घ्यावा. मग देव तुमच्या पापांची क्षमा करील आणि तुम्हांला पवित्र आत्म्याचे दान प्राप्त होईल. ³⁹हे अभिवचन तुम्हांसाठी आहे. हे तुमच्या मुलांना आणि जे लोक खूप दूर आहेत त्यांनासुद्धा आहे. प्रभु आपला देव, ज्यांना स्वतःकडे बोलवितो अशा प्रत्येक व्यक्तीला ते दिलेले आहे.”

⁴⁰पेत्राने दुसऱ्या पुष्कळ शब्दांत त्यांना सावधान केले; त्याने त्यांना विनवणी केली, “ह्या युगाच्या दुष्टाई पासून स्वतःचा बचाव करा!” ⁴¹मग ज्यांनी पेत्राने सांगितलेल्या गोष्टींचा स्वीकार केला, त्यांचा बाप्टिस्मा करण्यात आला. त्या दिवशी विश्वासणाऱ्यांच्या बंधुवर्गामध्ये तीन हजार लोकांची भर पडली. ⁴²सर्व विश्वासणारे एकत्र भेटत असत. त्यांचा वेळ प्रेषितांची शिकवण शिकण्यात घालवीत. विश्वासणारे एकमेकांशी सहभागिता करीत. ते एकत्र खात आणि एकत्र प्रार्थना करीत.

विश्वासणाऱ्यांचा सहभाग

⁴³प्रेषित अनेक सामर्थ्यशाली आणि अद्भुत गोष्टी करीत; आणि प्रत्येक व्यक्तीला देवाविषयी आदर वाटू

सामर्थ्याखाली घालीपर्यंत शब्दशः मी तुझ्या शत्रूचे तुझ्या पायांखाली आसन करीपर्यंत.

ख्रिस्त अभिषिक्त (मशीहा) देवाचा निवडलेला.

लागला. ⁴⁴सर्व विश्वासणारे एकत्र राहत. प्रत्येक गोष्ट ते आपापसात वाटत असत. ⁴⁵विश्वासणाऱ्यांनी आपल्या मालकीच्या जमिनी व वस्तू विकल्या. नंतर त्यांनी पैसे विभागून ज्यांना आवश्यकता होती अशा लोकांना दिले. ⁴⁶सर्व विश्वासणारे मंदिरामध्ये दररोज एकत्र जमत. त्या सर्वांचा उद्देश सारखाच होता. ते त्यांच्या घरामध्ये एकत्र खात. आपले अन्न इतरांना वाटण्यात त्यांना फार आनंद होत असे आणि आनंदी मनाने ते खात असत. ⁴⁷विश्वासणारे देवाची स्तुति करीत. आणि सर्व लोकांना ते आवडत असत. आणि अधिकाधिक लोक तारले जात होते. व विश्वासणाऱ्यांच्या गटामध्ये प्रभु रोज अनेक लोकांची भर घालीत असे.

पेत्र एका लंगड्या मनुष्याला बरे करतो

3 एके दिवशी पेत्र व योहान मंदिराकडे जात होते. त्यावेळी दुपारचे तीन वाजले होते. मंदिरातील प्रार्थनेची ती नेहमीची वेळ होती. ²जेव्हा ते मंदिरात जाऊ लागले, तेव्हा त्या ठिकाणी एक मनुष्य होता. हा मनुष्य जन्मापासूनचा लंगडा होता. त्याला चालता येत नव्हते. म्हणून काही मित्र त्याला उचलून घेऊन आले. दररोज त्याचे मित्र त्याला मंदिराकडे आणीत असत. ते त्या लंगड्या माणसाला मंदिराच्या एका दरवाजाजवळ ठेवीत असत. या दरवाजाचे नाव सुंदर दरवाजा असे होते. तेथे तो मनुष्य मंदिरात येणाऱ्या लोकांकडे भीक मागत असे. ³त्या दिवशी त्या लंगड्या मनुष्याने पेत्र व योहानाला मंदिरात जाताना पाहिले. त्याने त्यांच्याकडे पैसे मागितले. ⁴पेत्र व योहान यांनी त्या माणसाकडे पाहिले व म्हटले, “आमच्याकडे पाहा!” ⁵त्या मनुष्याने त्यांच्याकडे पाहिले; त्याला वाटले ते त्याला काही पैसे देतील. ⁶परंतु पेत्र म्हणाला, “माझ्याकडे सोने किंवा चांदी काही नाही, परंतु माझ्याकडे दुसरे काही तरी आहे, ते मी तुला देतो: नासरेथच्या येशू ख्रिस्ताच्या नावाने ऊठ आणि चालू लाग!” ⁷मग पेत्राने त्या माणसाचा उजवा हात धरला व त्याला उठविले. आणि ताबडतोब त्या मनुष्याच्या पायात व घोऱ्यात शक्ति आली. ⁸तो माणूस उडी मारून उभा राहिला व चालू लागला. तो चालत, बागडत, आणि देवाचे गुणगान करीत त्यांच्याबरोबर मंदिरात गेला. ⁹⁻¹⁰सर्व लोकांनी त्याला ओळखले. मंदिराच्या सुंदर नावाच्या दरवाजापाशी भीक मागत बसत असे तो हाच म्हणून त्यांनी त्याला ओळखले. आता त्यांनी त्याच माणसाला चालताना व देवाची स्तुति करताना पाहिले. लोक आश्चर्यचकित झाले. हे कसे घडले हे त्यांना समजत नव्हते.

पेत्र लोकांच्या पुढे भाषण करतो

¹¹तो लंगडा मनुष्य पेत्र व योहान यांना बिलगून उभा होता. सर्व लोक आश्चर्यचकित झाले होते. कारण तो मनुष्य बरा झाला होता. ते पेत्र व योहान उभे असलेल्या

शलमोनाच्या द्वारमंडपाकडे * धावत येऊ लागले. ¹²जेव्हा पेत्राने हे पाहिले, तो लोकांना म्हणाला, “माझ्या यहुदी बंधूंनी, ह्यामुळे तुम्हांला आश्चर्य का वाटत आहे? तुम्ही आमच्याकडे असे पाहत आहात की जणू काय आमच्या सामर्थ्यानेच हा मनुष्य चालू लागला आहे. तुम्हांला असे वाटते का की, आमच्या चांगुलपणामुळे असे घडले? ¹³नाही! देवाने हे केले! तो अब्राहामाचा देव आहे, इसहाकाचा देव आहे आणि तो याकोबाचा देव आहे. आमच्या पूर्वजांचा तो देव आहे. त्याचा खास सेवक येशू याला त्याने गौरव दिलेला. परंतु तुम्ही येशूला मारण्यासाठी दिले. पिलाताने येशूला मुक्त करण्याचा निर्णय घेतला, परंतु तुम्ही पिलाताला सांगितले की, तुम्हांला येशू नको. ¹⁴येशू शुद्ध आणि चांगला (निष्पाप) होता. परंतु तुम्ही म्हणाला तुम्हाला तो नको. तुम्ही पिलाताला सांगितले की येशूऐवजी आम्हांला एक खुनी दे. ¹⁵आणि म्हणून जो जीवन देतो त्याला तुम्ही मारले! परंतु देवाने त्याला मरणानून उठविले. आम्ही त्याचे साक्षी आहो. आम्ही आमच्या डोळ्यांनी ते पाहिले. ¹⁶येशूच्या सामर्थ्यानेच हा लंगडा बरा झाला. आम्ही येशूच्या सामर्थ्यावर विश्वास ठेवला म्हणून हे घडले. तुम्ही या मनुष्याला पाहू शकता. आणि तुम्ही त्याला ओळखता. येशूवरील विश्वासाने तो पूर्णपणे बरा झाला. तुम्ही हे घडलेले पाहिले!

¹⁷“माझ्या बंधूंनी, तुम्ही येशूला जे केले ते तुम्ही अज्ञातता केले. (तुम्हांला समजत नव्हते, तुम्ही काय करीत आहात. तुमच्या नेत्यांनानुसार हे समजले नाही.) ¹⁸देवाने सांगितले या गोष्टी घडतील. देवाने भविष्यवाद्यांकरीब हे सांगितले की, त्याचा ख्रिस्त दुःखसहन करील व मरेल. मी तुम्हांला सांगितलेले आहे की, देवाने हे कसे घडवून आणले. ¹⁹म्हणून तुम्ही तुमची हृदये व जीवने बदलली पाहिजेत! देवाकडे परत या आणि तो तुमच्या पापांची क्षमा करील. ²⁰मग प्रभु (देव) तुम्हांला आध्यात्मिक विश्रंतीसाठी वेळ देईल. तो तुम्हाला येशू देईल, ज्याला त्याने ख्रिस्त म्हणून निवडले. ²¹परंतु देवाने त्याच्या पवित्र भविष्यवाद्यांच्या तोंडून ज्या गोष्टी आरंभापासूनच सांगितल्या त्या घडून येईपर्यंत त्याला स्वर्गातच राहिले पाहिजे. ²²मोशे म्हणाला, ‘प्रभु तुमचा देव तुम्हांला संदेष्टा देईल. तो संदेष्टा तुमच्या स्वतःच्या (यहुदी लोकांच्या) मधूनच देईल.* तो माझ्यासारखा भविष्यवादी असेल. तो जे तुम्हांला सांगेल ते सारे तुम्ही पाळा. ²³जो कोणी संदेष्ट्याची (भविष्यवादी) आज्ञा पाळणार नाही, त्याचे आपल्या बांधवांमधून मुळासकट उच्चाटन होईल.’ ²⁴शमुवेल व इतर संदेष्टे (भविष्यवादी) जे शमुवेलानंतर झाले, जे देवासाठी बोलले, ते या आताच्या काळाविषयी बोलले. ²⁵संदेष्टे ज्या

शलमोनाचा द्वारमंडप मंदिराचा पूर्वकडील भाग, तो छपराचे आच्छादित होता.

प्रभु तुमचा ... देईल अनुवाद 18:15,19

गोष्टीविषयी बोलले, त्या गोष्टी तुम्हांला मिळाल्या आहेत. देवाने तुमच्या वाडवडिलांशी (पूर्वजांशी) जो करार केला तो तुम्हांला मिळाला आहे. देवाने तुमचा पिता अब्राहाम याला म्हटले, 'तुझ्या कुटुंबामुळे पृथ्वीवरील राष्ट्रे आशीर्वादित होतील. * ²⁰देवाने आपला खास सेवक येशू याला प्रथम तुमच्याकडे पाठविले. तुमच्या वाईट मार्गापासून तुम्हांला परावृत्त करण्याकडून.' तुम्हांला आशीर्वाद देण्यासाठी देवाने येशूला पाठविले."

पेत्र व योहान यहूदी धर्मसभेपुढे

4 पेत्र व योहान लोकांशी बोलत असताना, काही लोक त्यांच्याकडे आले. त्यातील काही यहूदी याजक, मंदिराचे रक्षण करणाऱ्या शिपायांचा कप्तान व काही सदूकी लोक होते. ²ते चिडले होते. कारण दोन प्रेषित लोकांना शिकवीत होते. पेत्र व योहान लोकांना शिकवीत होते की, येशूच्या सामर्थ्याने मेलेली माणसे पुन्हा उठतील. ³यहूदी पुढाऱ्यांनी व नियमशास्त्र शिक्षकांनी पेत्र व योहानाला धरले व तुरुंगात टाकले. अगोदरच रात्र झाली होती, म्हणून त्यांनी पेत्र व योहान यांना दुसऱ्या दिवसापर्यंत तुरुंगात ठेवले. ⁴परंतु पेत्र व योहान यांचा संदेश ऐकणाऱ्या पुष्कळ लोकांनी, त्यांनी सांगितलेल्या गोष्टींवर विश्वास ठेवला. विश्वासाऱ्यांच्या गटांमध्ये सुमारे पाच हजार लोक होते. ⁵दुसऱ्या दिवशी यहूदी लोकांचे पुढारी, वडीलजन, व नियमशास्त्र शिकविणारे शिक्षक यरुशलेममध्ये एकत्र जमले. ⁶हन्न (प्रमुख याजक), केफा, योहान आणि अलेक्संद्र हे तेथे होते. तसेच प्रमुख याजकाच्या घरातील प्रत्येक जण हजर होता. ⁷त्यांनी पेत्र व योहान यांना सर्वासमोर उभे राहण्यास सांगितले. यहूदी पुढाऱ्यांनी पुष्कळ वेळा त्यांना विचारले, "या लंगड्या माणसाला तुम्ही कसे बरे केले? कोणत्या शक्तीचा उपयोग तुम्ही केला? कोणाच्या अधिकाराने हे तुम्ही केले?"

⁸मग पेत्र पवित्र आत्म्याने भरला गेला. तो त्यांना म्हणाला, "अहो पुढाऱ्यांनो आणि वडीलधारी लोकांनो; ⁹या लंगड्या माणसाच्या बाबतीत जी चांगली गोष्ट झाली त्याबद्दल तुम्ही आम्हांला प्रश्न विचारीत आहात काय? तुम्ही आम्हांला विचारीत आहात का की याला कोणी बरे केले? ¹⁰तुम्ही सर्वांनी आणि यहूदी लोकांनी समजून घ्यावे अशी आमची इच्छा आहे, ती ही की, नासरेथच्या येशू ख्रिस्ताच्या सामर्थ्याने हा मनुष्य बरा झाला! तुम्ही येशूला वधस्तंभावर खिळले. देवाने त्याला मरणातून उठविले. हा मनुष्य लंगडा होता, पण आता तो चांगला झाला आहे. आणि येशूच्या सामर्थ्यामुळे तुमच्यासमोर उभा राहू शकत आहे!

¹¹तुम्ही बांधणारांनी जो दगड नापसंत केला, जो पुढे कोनशिल झाला तोच हा येशू होय.' स्तोत्र. 118:22

¹²येशू हा एकमेव आहे जो लोकांना तारू शकेल. त्याचे नाव हेच सामर्थ्य फक्त जगामध्ये आहे जे लोकांना तारण्यासाठी दिले आहे. आमचे तारण येशूद्वारे झालेच पाहिजे!"

¹³यहूदी लोकांना समजले की, पेत्र व योहान यांचे खास प्रशिक्षण किंवा शिक्षण झालेले नाही. पण पुढाऱ्यांनी हे सुद्धा पाहिले की, पेत्र व योहान बोलायला घाबरत नव्हते. म्हणून पुढारी आश्चर्यचकित झाले. मग त्यांना उमगले की, पेत्र व योहान येशूबरोबर होते. ¹⁴त्यांनी पाहिले की, तो लंगडा मनुष्य तेथे दोन प्रेषितांसह उभा आहे. त्यांनी पाहिले की, तो मनुष्य बरा झालेला आहे. म्हणून ते प्रेषितांविरुद्ध काही बोलू शकत नव्हते. ¹⁵यहूदी पुढारी त्यांना म्हणाले की, त्यांनी सभा सोडून जावे. मग पुढारी काय करायला हवे याविषयी एकमेकांमध्ये विचारविनिमय करू लागले. ¹⁶ते म्हणाले, "या मनुष्यांचे आपण काय करावे? यरुशलेममधील प्रत्येक व्यक्ती हे जाणते की, त्यांनी एक महान चमत्कार केला आहे. हे स्पष्ट आहे. आपण असे म्हणू शकत नाही की ते खरे नाही. ¹⁷परंतु आपण त्यांना त्या माणसाविषयी (येशूविषयी) सांगण्यास (प्रतिबंध करू) घाबरून सोडू. मग ही समस्या लोकांमध्ये पसरणार नाही."

¹⁸मग यहूदी पुढाऱ्यांनी पेत्र व योहान यांना परत आत बोलविले. त्यांनी प्रेषितांना सांगितले की, येशूच्या नावाने काही करू नका व शिकवू नका. ¹⁹पण पेत्र व योहान यांनी त्यांना उत्तर दिले, "तुम्हांला कोणते बरोबर वाटते? देव काय इच्छितो? आम्ही तुमची की देवाची आज्ञा पाळायची? ²⁰आम्ही शांत बसू शकत नाही. आम्ही ज्या गोष्टी पाहिल्या आणि ऐकल्या त्या आम्हांला सांगितल्याच पाहिजेत."

²¹⁻²²प्रेषितांना शिक्षा करण्याचा मार्ग त्यांना सापडेना; कारण जे काही घडले होते त्याविषयी लोक देवाची स्तुति करीत होते. (हा चमत्कार देवाकडून घडला होता. शिवाय जो बरा झाला होता, तो चाळीस वर्षांहून अधिक वयाचा होता.) म्हणून यहूदी पुढाऱ्यांनी प्रेषितांना पुन्हा ताकीद दिली व त्यांना सोडून दिले.

पेत्र व योहान विश्वासाऱ्यांकडे परततात

²³पेत्र व योहान यांची सुटका झाल्यावर ते त्यांच्या स्वतःच्या बंधुवर्गाकडे परत गेले. त्यांनी प्रमुख याजक व प्रमुख वडील यहूदी पुढारी जे बोलले ते सर्व त्यांनी बंधुवर्गास सांगितले. ²⁴जेव्हा विश्वासाऱ्यांनी हे ऐकले, तेव्हा त्या सर्वांनी एक मनाने देवाला प्रार्थना केली. ते म्हणाले, "सर्वसमर्थ प्रभु, तूच आकाश, जमीन, समुद्र व जगातील सर्वांचा निर्माणकर्ता आहेस. ²⁵आमचा पिता दावीद हा तुझा सेवक होता. पवित्र आत्म्याच्या सहाय्याने त्याने हे शब्द लिहिले:

‘राष्ट्रे का ओरडत आहेत? लोक (देवाविरुद्ध) का व्यर्थ कट रचित आहेत?

²⁶या भूतलावरील राजे लढाईसाठी सज्ज झाले आणि प्रभु परमेश्वर व त्याचा ख्रिस्त यांच्याविरुद्ध एकवट झाले आहेत.’

स्तोत्र. 2:1-2

²⁷या गोष्टी खरोखर घडल्या, जेव्हा हेरोद, * पंत पिलात, यहूदीतर राष्ट्रे व यहूदी लोक हे सर्व जण येशूविरुद्ध ‘एकत्र आले.’ ²⁸त्यांनी तुझी योजना प्रत्यक्षात आणली. हे सर्व तुझ्या सामर्थ्याने व तुझ्या इच्छेने घडले. ²⁹आणि आता प्रभु, ते काय म्हणत आहेत ते ऐक. ते आम्हांला भेडसावण्याचा प्रयत्न करीत आहेत! प्रभु, आम्ही तुझे सेवक आहोत. तुला आम्ही जे बोलवे असे वाटते ते न भीता बोलण्यासाठी आम्हांला मदत कर. ³⁰तुझे सामर्थ्य दाखवून आम्ही धीट बनण्यासाठी आम्हांला मदत कर; आजारी लोकांना बरे कर, पुरावे दे आणि चमत्कार कर, जे येशू जो तुझा पवित्र सेवक याच्या सामर्थ्याने घडतील.”

³¹विश्वासणाऱ्यांनी प्रार्थना केल्यावर, ज्या ठिकाणी ते एकत्र जमले होते ती जागा हादरली, ते सर्व पवित्र आत्म्याने भरले गेले. व ते न भीता देवाचा संदेश सांगत गेले.

विश्वासणाऱ्यांचा सहभाग

³²विश्वासणाऱ्यांचा हा परिवार एक मनाने व ऐक्याने राहत असे. ते एकचित्त होते. परिवारामधील कोणीही आपल्या मालमतेवर स्वतंत्र अधिकार सांगत नसे. उलट प्रत्येक गोष्ट ते वाटून घेत. ³³मोठ्या सामर्थ्याने प्रेषित लोकांना प्रभु येशू मेलेल्यांतून उठला याविषयी साक्ष देत. आणि त्या विश्वासणाऱ्यांवर देवाचा मोठा आशीर्वाद होता.

³⁴त्यांना आवश्यकता भासे ते सर्व त्यांना मिळत असे. प्रत्येक जण ज्याची स्वतःची शेत (जमीन) होती किंवा घर होती, त्यांनी ते पैशासाठी विकले व विकून आलेले पैसे त्यांनी प्रेषितांच्या हवाली केले. ³⁵आणि प्रत्येक व्यक्तीला त्याच्या गरजेनुसार पुरवठा केला जात असे.

³⁶एका विश्वासणाऱ्याचे नाव होते योसेफ. प्रेषित त्याला बर्णबा म्हणत. (याचा अर्थ, “जो इतरांना मदत करतो तो मनुष्य.”) तो लेवी वंशातला होता. आणि कुप्र बेटावर जन्मलेला होता. ³⁷योसेफाचे स्वचःचे शेत होते, ते त्याने विकले व पैसे त्याने प्रेषितांकडे दिले.

हनन्या आणि सप्पीरा

5 हनन्या नावाचा एक मनुष्य होता त्याच्या पत्नीचे नाव सप्पीरा होते. हनन्याने त्याच्याकडे जी काही

जमीन होती ती विकली. ²परंतु विकून आलेल्या पैशातून त्याने थोडेच पैसे प्रेषितांच्या हातात दिले. त्याने त्यातील काही पैसे गुपचुप काढून स्वतःसाठी ठेवले होते. त्याच्या पत्नीला हे माहीत होते. तिने या गोष्टीला संमति दिली होती. ³पेत्र म्हणाला, “हनन्या, तू तुझ्या अंतःकरणावर सैतानाला का अधिकार चालवू देतोस? तू खोटे बोललास व पवित्र आत्म्याला फसविण्याचा प्रयत्न केलास. तू जमीन विकलीस, पण त्यातील काही पैसे स्वतःसाठी का ठेवलेस? ⁴ती जमीन विकण्यापूर्वी तुझी होती. आणि विकल्यानंतर सुद्धा ते पैसे तुला जसे पाहिजे तसे खर्च करता आले असते. अशी वाईट गोष्ट करावी असा विचार तू का केलास? तू मनुष्यांशी नाही, तर देवाशी खोटे बोललास!” ⁵⁻⁶जेव्हा हनन्याने हे ऐकले तेव्हा तो खाली पडला आणि मरण पावला. काही तरुण लोकांनी त्याचे शरीर गुंडाळले व बाहेर नेऊन पुरले. ज्या प्रत्येक मनुष्याने हे ऐकले, तो अति भयभीत झाला.

⁷सुमारे तीन तासांनंतर त्याची पत्नी आत आली. सप्पीरा तिच्या नवऱ्याच्या बाबतीत जे झाले ते काहीच माहीत नव्हते.

⁸पेत्र तिला म्हणाला, “मला सांग, तुमच्या शेतासाठी तुम्हांला किती पैसे मिळाले, (अमुक) इतक्याच पैशांना मिळाले काय?” सप्पीरास उत्तर दिले, “होय, आम्हाला शेत विकून तेवढेच पैसे मिळाले.”

⁹पेत्र म्हणाला, “देवाच्या आत्म्याची परीक्षा पाहण्याचे तू व तुझ्यानवऱ्याने का ठरविले? ऐक! त्या पावलांचा आवाज ऐकतेस का? ज्या माणसांनी तुझ्या नवऱ्याला पुरले ते दाराजवळच आहेत! (तुझ्या नवऱ्याला जसे नेले) तसेच ते तुलाही नेतील.” ¹⁰त्याच क्षणी सप्पीर त्याच्या पायाजवळ खाली पडली आणि मेली. तरुण माणसे आली, त्यांनी पाहिले की, ती मेलेली आहे. त्या माणसांनी तिला बाहेर नेले आणि तिच्या नवऱ्याजवळ पुरले. ¹¹सर्व विश्वासणारे आणि इतर दुसरे लोक ज्यांनी याविषयी ऐकले ते अतिशय भयभीत झाले.

देवाचे पुरावे

¹²प्रेषितांनी पुष्कळसे चमत्कार व सामर्थ्यशाली गोष्टी केल्या. सर्व लोकांनी या गोष्टी पाहिल्या. आणि ते सर्व एकचित्ताने शलमोनाच्या द्वारमंडपात जमत असत. ¹³आणि इतर लोकांतील कोणी त्यांच्याजवळ उभे राहण्याचे धैर्य करीत नसत. परंतु सर्व प्रेषितांची स्तुति करीत; ¹⁴आणि किती तरी लोक पुढे येऊन प्रभु येशूवर विश्वास ठेवीत. अशा रीतीने बरेच पुरुष व स्त्रिया येऊन त्यांना मिळाल्या. ¹⁵त्यामुळे पेत्र रस्त्याने जाऊ लागला म्हणजे त्याची सावली रोगी व आजारी लोकांच्यावर पडावी यासाठी लोक त्यांना वाटेवर खाट अगर अंधरुणावर ठेवीत असत. ¹⁶लोक यरुशलेम सभोवतालच्या गावांगावातून येऊ लागले. आणि त्यांचे आजारी व भूतबाधा झालेले लोक यांना ते आणू लागले. तेव्हा ही सर्व माणसे बरी केली गेली.

हेरोद महान हेरोदचा मुलगा. त्याचे नाव अन्टीपस. हा गालीली व पेरीया प्रांताचा रोमी सत्तेच्या वतीने शासन चालवणारा राजा होता.

यहूदी प्रेषितांना मना करण्याचा प्रयत्न करतात

¹⁷प्रमुख याजक आणि त्याचे सर्व मित्र (सदूकी नावाचा एक गट) यांना फार हेवा वाट लागला. ¹⁸त्यांनी प्रेषितांना धरले आणि तुरुंगात टाकले. ¹⁹पण रात्रीच्या वेळी देवाच्या दूताने तुरुंगाचा दरवाजा उघडला. देवदूताने प्रेषितांना बाहेर आणले आणि म्हणाला, ²⁰“जा आणि मंदिरात उभे राहा. येशू ख्रिस्तामधील जे नवीन जीवन आहे त्याविषयी लोकांना सांगा.” ²¹जेव्हा प्रेषितांनी हे ऐकले, त्यांनी ती आज्ञा पाळली आणि मंदिरात गेले. ती पहाटेची वेळ होती. आणि तेथे लोकांना शिक्षण देऊ लागले. प्रमुख याजक व त्याचे मित्र सभास्थानात आले. त्यांनी यहूदी पुढाऱ्यांची सभा आणि सर्व वडीलजन, जे यहूदी लोकांचे नेते होते यांची एकत्र सभा बोलाविली. मग प्रेषितांना तेथे घेऊन येण्यासाठी काही जणांना तुरुंगात पाठविले. ²²जेव्हा शिपाई तुरुंगामध्ये त्यांना पाहावयास गेले, तेव्हा त्यांना आतमध्ये प्रेषित आढळले नाहीत. म्हणून त्यांनी परत जाऊन यहूदी पुढाऱ्यांना त्याविषयी सांगितले. ²³शिपाई म्हणाले, “तुरुंगाची दारे बंद केलेली व त्यांस कुलुप लावलेले होते. तसेच पहारेकरीही दारावर पहारा देत आहेत. परंतु आम्ही जेव्हा दार उघडले, तेव्हा आतमध्ये कोणीच आढळले नाही!” ²⁴मंदिराच्या पहारेकऱ्यांच्या सरदाराने आणि प्रमुख याजकाने हे शब्द ऐकले. ते गोंधळात पडले. व यानंतर काय होईल याबद्दल बुचकळ्यात पडले. ²⁵नंतर कोणी एक आला आणि म्हणाला, “ज्या लोकांना तुम्ही तुरुंगात टाकले ते तर मंदिरात उभे राहून लोकांना शिक्षण देत आहेत!” ²⁶तेव्हा कप्तान व त्याचे लोक बाहेर गेले व प्रेषितांना पुन्हा घेऊन आले. त्यावेळी त्यांनी बळाचा वापर केला नाही, कारण त्यांना लोकांचे भय वाटले व असे वाटले की लोक कदाचित त्यांना दाडमार करतील.

²⁷त्यांनी प्रेषितांना आणून सभेपुढे उभे केले. प्रमुख याजकाने प्रेषितांना प्रश्न विचारले. ²⁸तो म्हणाला, “आम्ही तुम्हांला (येशू) या मनुष्याच्या नावाने शिक्षण देऊ नका म्हणून ताकीद दिली होती. आणि तरीही तुम्ही तुमच्या शिकवणुकीचा प्रसार सर्व यरुशलेमभर केलात. आणि या मनुष्याच्या (येशूच्या) मरणाचा दोष आमच्यावर ठेवण्यासाठी तुम्ही प्रयत्न करीत आहात.”

²⁹पत्र व इतर प्रेषितांनी उत्तर दिले, “आम्हांला देवाची आज्ञा पाळलीच पाहिजे, तुमची नाही! ³⁰तुम्ही येशूला मारले. तुम्ही त्याला वधस्तंभावर खिळले. परंतु त्याच देवाने, जो आमच्या वाडवडिलांचा (पूर्वजांचा) देव होता, त्याने येशूला मरणातून उठविले! ³¹देवाने त्याला उठविले व आपल्या उजवीकडे बसविले. देवाने येशूला राजपुत्र व उद्धारकर्ता म्हणून उजवीकडे बसविले. देवाने हे यासाठी केले की, यहूदी लोकांनी त्यांची हृदये व जीविते बदलावीत. ह्या गोष्टी घडताना आम्ही पाहिल्या. ³²पवित्र आत्म्यामुळे हे खरे आहे हे दर्शवितो. जे लोक देवाची आज्ञा पाळतात त्या सर्वांना त्याने पवित्र आत्मा दिलेला आहे.”

³³जेव्हा यहूदी सभेच्या पुढाऱ्यांनी हे शब्द ऐकले, तेव्हा ते खूप रागावले. त्यांनी प्रेषितांना जिवे मारण्यासंबंधी विचार सुरू केला. ³⁴सभेमध्ये गमलीएल नावाचा एक परूशी उभा राहिला. नियमशास्त्राचा तो शिक्षक होता. आणि सर्व लोक त्याला मान देत असत. त्याने लोकांना सांगितले की, काही वेळासाठी प्रेषितांना बाहेर पाठवा. ³⁵नंतर तो त्यांना म्हणाला, “इझ्राएलच्या लोकांनो, या लोकांना जे काही करण्याचा विचार तुम्ही करीत आहात त्याबद्दल सावधगिरी बाळगा. ³⁶काही काळापूर्वी थुदासचा जन्म झाला. आपण कोणी थोर असल्याचा दावा त्याने केला. सुमारे चारशे जण त्याला जाऊन मिळले. पण त्याला ठार मारण्यात आले त्याचवेळी त्याचे अनुयायीही पांगले. ते काहीच करू शकले नाहीत.

³⁷नंतर, गालीलातून यहूदा नावाचा माणूस आला. ती वेळ जनगणनेची होती. त्यानेही काही अनुयायांचे नेतृत्व केले. त्यालासुद्धा मारण्यात आले. व त्याचे सर्व अनुयायी पांगले व पळून गेले. ³⁸म्हणून आता मी तुम्हांला सांगतो: या लोकांपासून दूर राहा. त्यांना एकटे सोडा. जर त्यांच्या योजना मनुष्यांच्या असतील तर ते अपयशी ठरतील. ³⁹पण जर हे देवापासून असतील तर तुम्ही त्यांना रोखू शकणार नाही. उलट तुम्ही देवाविरुद्ध लढत आहात असे होईल!”

यहूदी लोकांनी गमलीएलचा सल्ला मानला. ⁴⁰त्यांनी प्रेषितांना पुन्हा बोलाविले. त्यांना फटके मारले. आणि येशूच्या नावाने पुन्हा त्यांनी काही बोलू नये असा आदेश दिला. आणि त्यांनी प्रेषितांना सोडून दिले. ⁴¹प्रेषित सभा सोडून गेले. येशूच्या नावासाठी आपण निंदानालस्ती सहन करण्याच्या योग्यतेचे ठरले यामुळे ते आनंद झाले. ⁴²आणि नंतर प्रेषितांनी लोकांना शिकविण्याचे सोडले नाही. प्रेषित लोकांना सातत्याने शुभवार्ता सांगत राहिले. येशू हा प्रभु आहे, हे ते दररोज मंदिरात व लोकांच्या घरांमध्ये सांगत असत.

विशेष कामासाठी सात जणांची निवड केली जाते

6 अधिकाधिक लोक येशूचे अनुयायी होत होते. पण याचवेळी ग्रीक बोलणाऱ्या अनुयायांचा यहूदी अनुयायांशी वाद झाला. ते म्हणाले की, अनुयायांना मिळणारा जो रोजचा अन्नचा वाटा असतो, तो त्यांच्या विधवांना मिळण्याविषयी दुर्लक्ष होते. ²बारा प्रेषितांनी सर्व अनुयायांना एकत्र बोलाविले. प्रेषित त्यांना म्हणाले, “देवाचे वचन शिकविण्याचे आमचे काम थांबलेले आहे. हे चांगले नाही! लोकांना काही खाण्यासाठी देणे यापेक्षा देवाचे वचन सातत्याने शिकविणे हे आमच्यासाठी अधिक चांगले. ³म्हणून बंधून्, तुमचे स्वतःचे सात लोक निवडा. लोकांनी त्यांना हे चांगले आहेत असे म्हटले पाहिजे. ते ज्ञानाने व आत्म्याने पूर्ण भरलेले असावेत. आणि त्यांना ही सेवा करण्यास आपण देऊ. ⁴मग आपण आपला संपूर्ण वेळ

प्रार्थना करण्यात व देवाचे वचन शिकविण्यात घालवू शकतो.”

⁵बंधुवर्गातील सगळ्यांना ही कल्पना आवडली. मग त्यांनी या सात जणांची निवड केली: स्तेफन (मोठा विश्वास व पवित्र आत्म्याने पूर्ण भरलेला मनुष्य, फिलिप्प), * प्रखर, नीकनोर, तिम्मोन, पार्मिना आणि निकलाव (अंतुखियाकर जो यहूदी झाला होता). ⁶नंतर त्यांनी या सात जणांना प्रेषितांसमोर उभे केले. प्रेषितांनी त्यांच्यावर हात ठेवले व प्रार्थना केली. ⁷देवाचे वचन जास्तीत जास्त लोकांपर्यंत जात होते. यरुशलैममधील अनुयायांचा गट मोठा होत होता. एवढेच नव्हे तर एका मोठ्या यहूदी याजकवर्गाने विश्वास ठेवला व आज्ञा पाळल्या.

स्तेफनाविरुद्ध यहूदी लोक

⁸स्तेफन (सात लोकांपैकी एक) यास मोठा आशीर्वाद मिळाला. देवाने त्याला लोकांसमोर अद्भुत चमत्कार करण्याचे सामर्थ्य दिले होते. ⁹परंतु काही यहूदी आले आणि त्यांनी स्तेफनाबरोबर वाद घातला. हे यहूदी सभास्थानातून* आले होते. त्याला लिबर्तीनांसाठी सभास्थान असे म्हणत. (हे सभास्थान कुरेने, आणि अलेक्संद्र येथील यहूदी लोकांसाठी सुद्धा होते). किलीकिया व आशियातील यहूदीसुद्धा त्यांच्याबरोबर होते. ते सर्व आले आणि स्तेफनाबरोबर वाद घालू लागले. ¹⁰परंतु ज्या ज्ञानाने व आत्म्याच्या प्रेरणेने स्तेफन बोलत होता त्यापुढे यहूदी लोकांचा टिकाव लागेना. ¹¹तेव्हा त्यांनी काही लोकांना पैसे दिले व असे बोलायला शिकविले की, “आम्ही स्तेफनाला मोशे व देव यांच्याविरुद्ध दुर्भाषण करताना म्हणजे वाईट गोष्टी बोलताना ऐकले.” ¹²त्यामुळे लोकांसमुदाय, यहूदी वडीलजन आणि परूशी लोक भडकले. ते इतके चिडले की, त्यांनी येरुन स्तेफनाला धरले. आणि त्याला यहूदी लोकांच्या (पुढाऱ्यांच्या) सभेत नेले. ¹³आणि त्यांनी तेथे खोटे साक्षीदार आणले, ते म्हणाले, “हा मनुष्य (स्तेफन) पवित्र मंदिराविषयी नेहमी वाईट बोलतो. आणि तो मोशेच्या नियमशास्त्राविषयी नेहमी वाईट बोलतो. ¹⁴आम्ही त्याला असे बोलताना ऐकले आहे की, नासरेथचा येशू ही जागा नष्ट करील आणि मोशेने घालून दिलेल्या चालीरीती बदलून टाकील.” ¹⁵धर्मसभेत बसलेल्या सर्व सभासदांनी स्तेफनाकडे न्याहाळून पाहिले. तेव्हा त्याचा चेहरा देवदूताच्या चेहऱ्यासारखा दिसत होता.

स्तेफनाचे भाषण

7 प्रमुख याजक स्तेफनाला म्हणाला, “हे सर्व खरे आहे काय?” ²स्तेफनाने उत्तर दिले, “माझ्या यहूदी वडीलजनांनो आणि बंधून्तो, माझे ऐका. आपला पिता

(पूर्वज) अब्राहाम मेसोपोटेमिया येथे असताना आपल्या गौरवी देवाने त्याला दर्शन दिले. हे तो हारान येथे राहण्यापूर्वी घडले होते. ³देव अब्राहामाला म्हणाला, ‘तुझा देश व तुझे नातेवाईक सोड. आणि मी दाखवीन त्या देशात जा!’ ⁴म्हणून अब्राहामाने आपले वतन खास्कांचा देश सोडला आणि तो हारान येथे राहू लागला. अब्राहामाच्या वडिलांच्या मृत्यूनंतर देवाने त्याला या ठिकाणी पाठविले, जेथे आता तुम्ही राहत आहात. ⁵परंतु देवाने अब्राहामाला या जमिनीतील काही दिले नाही. देवाने यातील एक पाऊल ठेवण्या इतकी सुद्धा जमीन त्याला दिली नाही. परंतु देवाने त्याला अभिवचन दिले की भविष्यात तो त्याला ही जमीन देईल. व त्याच्या मुलांनाही देईल. अब्राहामाला संतान होण्यापूर्वी हे घडले. ⁶देव त्याला म्हणाला, ‘तुझी संतती उपरी होईल. ते दुसऱ्या देशात राहतील. तेथील लोक तुझ्यावंशजांना गुलाम बनवतील आणि त्यांना चारशे वर्षे वाईट रीतीने वागवतील. ⁷परंतु जो देश त्यांना गुलाम बनवील त्यांना मी शिक्षा देईन.’ ⁸देव असे सुद्धा म्हणाला, ‘त्या गोष्टी घडल्यानंतर, तुझे लोक त्या देशातून बाहेर येतील. मग तुझे लोक या ठिकाणी माझी उपासना करतील.’ ⁹देवाने अब्राहामाशी करार केला, या कराराचे चिन्ह होते सुता. आणि म्हणून जेव्हा अब्राहामाला मुलगा झाला, तेव्हा अब्राहामाने आपल्या मुलाची, तो आठ दिवसांचा असताना, सुता केली. त्याच्या मुलाचे नाव इसहाक होते. इसहाकानेसुद्धा आपला मुलगा याकोब याची सुता केली. व याकोबाने आपल्या मुलांची सुता केली. हे पुत्र नंतर बारा (पूर्वज) वडील झाले.

⁹या वडिलांना (पूर्वजांना) योसेफाचा मत्सर वाटला. त्यांनी योसेफाला इजिप्तमध्ये एक गुलाम म्हणून विकले. परंतु योसेफाबरोबर देव होता. ¹⁰योसेफावर तेथे खूप संकटे आली पण देवाने त्याला सर्व संकटांतून सोडविले. देवाने योसेफाला ज्ञान व शहाणपण दिले. त्यामुळे इजिप्तचा राजा, फारो, याची मर्जी योसेफाला संपादन करता आली. फारोने योसेफाला इजिप्त देशावर व त्याच्या घरावर अधिपती म्हणून नेमले. ¹¹मग सर्व इजिप्त व कनान देशावर दुष्काळ पडला. आणि लोकांच्या दुःखाला अंत राहिला नाही. आमच्या पूर्वजांना अन्नधान्य मिळेलनासे झाले. ¹²जेव्हा याकोबाने ऐकले की, इजिप्त देशामध्ये धान्य आहे, त्याने आपल्या पूर्वजांना तिथे पाठविले. ही पहिली वेळ होती. ¹³ते दुसऱ्या वेळी आले तेव्हा योसेफाने आपली ओळख त्यांना करून दिली. आणि फारो राजाला योसेफाच्या कुटुंबाची माहिती झाली. ¹⁴मग योसेफाने काही लोकांना आपल्या वडिलांना, आणि त्याच्या कुटुंबातील पंचाहत्तर

तुझा देश ... देशात जा उत्पत्ति 12:1

तुझी संतती ... शिक्षा देईन उत्पत्ति 15:13-14

या ठिकाणी ... उपासना करतील उत्पत्ति 15:14;
निर्गम 3:12

फिलिप्प प्रेषित फिलिप्प नव्हे.

सभास्थान या ठिकाणी (इमारतीत) यहूदी लोक देवाचे वचन वाचण्यासाठी व अभ्यासण्यासाठी येत असत.

लोकांना इजिप्त येथे. बोलावण्यासाठी पाठविले. ¹⁵मग याकोब इजिप्त देशात गेला आणि तो व आपले पूर्वज तेथेच मरण पावले. ¹⁶नंतर त्यांचे मृतदेह शेखेमला नेण्यात आले व तेथेच त्यांना पुरण्यात आले. अब्राहामाने शेखेम येथे हामोराच्या पुत्रांना पुरेपूर मोबदला देऊन विकत घेतलेल्या कबरीत त्यांना पुरण्यात आले.

¹⁷देवाने अब्राहामाला दिलेले वचन पुरे होण्याची वेळ जसजशी जवळ येऊ लागली, तसतशी इजिप्त देशातील आपल्या लोकांची संख्या वाढू लागली. ¹⁸शेवटी, ज्या राजाला योसेफाची माहिती नव्हती, असा राजा इजिप्तवर राज्य करू लागला. ¹⁹त्या (नवीन) राजाने फार हुशारीने आपल्या लोकांचा फायदा घेतला. तो आपल्या लोकांशी फार निर्दयतेने वागू लागला. तो त्यांच्या बालकांना घराबाहेर टाकून देण्यास भाग पाडू लागला. ती बालके जिवंत राहू नयेत हा त्याचा हेतु होता. ²⁰त्या काळात मोशेचा जन्म झाला. आणि तो (देवाच्या नजरेत) फार सुंदर बालक होता. तीन महिन्यांपर्यंत त्याच्या वडिलांच्या घरात वाढला. ²¹आणि जेव्हा त्याला घराबाहेर ठेवण्यात आले तेव्हा फारोच्या कन्येने त्याला घेतले. तिने त्याला आपल्या मुलसारखा वाढवला. ²²इजिप्तच्या लोकांनी त्याला सर्व प्रकारच्या ज्ञानात सुशिक्षित केले. तसेच तो बोलण्यात व कृतीत भारदस्त झाला.

²³जेव्हा तो चाळीस वर्षांचा झाला, त्याने विचार केला की, आपले बांधव, जे यहुदी लोक त्यांना जाऊन भेटावे, ²⁴आणि जेव्हा त्याने आपल्या इझ्राएली बांधवांपैकी एकाला वाईट वागविले जाताना पाहिले, तेव्हा त्याने त्या इजिप्तच्या रहिवाश्याला मारले. व आपल्या बांधवाची सुटका केली; छळ केला जाणाऱ्या यहुदी मनुष्याच्या वतीने त्याने बदला घेतला. ²⁵देव त्याच्या हातून यहुदी लोकांची सुटका करीत आहे, हे यहुदी लोकांना कळले असे मोशेला वाटले, परंतु त्यांना ते कळले नाही. ²⁶तुसच्या दिवशी दोन यहुदी माणसे भांडण करताना मोशेने पाहिली, ते पाहून मोशे त्यांच्यात मध्यस्थी करू लागला. तो त्यांना म्हणाला, 'पुरुषांनो, तुम्ही एकमेकांचे भाऊ आहात, तुम्ही एकमेकांशी का भांडत आहात?' ²⁷परंतु जो मनुष्य आपल्या शेजाऱ्याशी वाईट रितीने वागत होता, त्याने मोशेला एका बाजूला सारून म्हटले, 'आमच्यावर अधिकार गाजवायला आणि आमचा न्यायनिवाडा करायला तुला कोणी नेमिले?' ²⁸काल तू त्या इजिप्तच्या माणसाला ठार मारलेस; तसाच माझाही जीव घेण्याचे तुझ्या मनात आहे का?'*

²⁹जेव्हा मोशेने त्याला हे बोलताना ऐकले, तेव्हा तो इजिप्त सोडून पळून गेला. आणि मिद्यान्यांच्या देशात उपरी म्हणून राहू लागला आणि तेथेच त्याला दोन मुलगे झाले. ³⁰चाळीस वर्षांनंतर मोशे सीनाय पर्वताजवळच्या वाळवंटात

होता. एका जळणाऱ्या झुडपात मोशेला देवदूताचे दर्शन झाले. ³¹जेव्हा मोशेने हे पाहिले तेव्हा तो आश्चर्यचकित झाला. नीट पाहता यावे म्हणून तो त्या जळत्या झुडपाजवळ गेला. मोशेने एक वाणी ऐकली. तो आवाज प्रभूचा होता. ³²प्रभु म्हणाला, 'मी तुझ्या वाडवडिलांचा देव आहे—अब्राहाम, इसहाक, याकोब यांचा देव आहे.' मोशे भीतीने थरथर कापू लागला. डोळे वर करून पाहण्याचे धाडस त्याला होईना. ³³देव त्याला म्हणाला, 'तुझ्या पायातील वहाणा काढ! कारण ज्या जागेवर तू उभा आहेस ती जागा पवित्र आहे. ³⁴माझ्या लोकांचा इजिप्त देशात होणारा छळ मी पाहिला आहे. आणि त्यांचे विव्छळणे माझ्या कानी आले आहे. म्हणून त्यांची सुटका करण्यास मी खाली आलो आहे. आता ये, मी तुला परत इजिप्त देशाला पाठवीत आहे.'*

³⁵मोशे हाच तो मनुष्य होता, ज्याला यहुदी लोकांनी नाकारले. 'तुला कोणी आमच्यावर अधिकार गाजवायला आणि न्याय करायला निवडले आहे काय?' असे ते त्याला म्हणाले. मोशे हाच मनुष्य आहे की ज्याला देवाने शासनकर्ता व तारणारा म्हणून पाठविले. देवाने मोशेला देवदूताच्या मदतीने पाठविले. याच देवदूताला मोशेने जळत्या झुडपात पाहिले होते. ³⁶म्हणून मोशेने लोकांना बाहेर काढले. त्याने सामर्थ्यशाली कृत्ये व चमत्कार केले. मोशेने ह्या गोष्टी इजिप्तमध्ये, तांबड्या समुद्राजवळ, आणि वाळवंटात चाळीस वर्षे केल्या. ³⁷हा तोच मोशे आहे, ज्याने यहुदी लोकांना असे म्हटले: 'देव तुम्हाला एक भविष्यवादी देईल. तो भविष्यवादी तुमच्याच लोकांमधून येईल. तो माझ्यासारखाच भविष्यवादी असेल.' ³⁸जो अरण्यात यहुदांबरोबर होता, सीनाय पर्वतावर आपणाबरोबर बोलणाऱ्या देवदूताबरोबर व आपल्या वाडवडिलांबरोबर होता ज्याला आम्हास देण्यासाठी जीवनदायी वचने मिळाली होती, तोच हा मोशे होय.

³⁹परंतु आपले वाडवडील त्याचे ऐकायला तयार नव्हते. त्यांनी त्याचे ऐकले नाही. आणि त्यांनी त्याला नाकारले. त्यांची मने इजिप्त देशाकडे परत ओढ घेऊ लागली. ⁴⁰आपले वाडवडील अहरोनाला म्हणाले, 'आमच्यापुढे चालतील असे देव आमच्यासाठी तयार कर. कारण इजिप्त देशातून काढून आम्हांला बाहेर घेऊन येणारा हा मोशे, त्याचे काय झाले हे आम्हांला माहीत नाही.' ⁴¹त्यांनी याच काळात वासरासारखी दिसणारी एक मूर्ती तयार केली आणि त्या मूर्तीला अर्पणे सादर केली. आपल्या हातांनी घडविलेल्या या मूर्तीपुढे त्यांनी आनंदोत्सव साजरा केला! ⁴²पण देवाने त्या लोकांकडे पाठ फिरविली आणि आकाशातील समूहांची (तारे, नक्षत्र, अशा खोऱ्या देवांची) भक्ति करीत राहण्यासाठी मोकळे सोडले. कारण भविष्यवाद्यांच्या पुस्तकात असे लिहिले आहे: देव म्हणतो,

‘अहो यहूदी लोकांनो, तुम्ही वधलेल्या पशूंची अर्पणे मला आणली नाहीत, रानातील चाळीस वर्षांत

^{४३}तुम्ही तुमच्याबरोबर मोलेखासाठी तंबू (उपासनेचे स्थळ) आणि तुमचा देव रेफान यासाठी ताऱ्यांच्या मूर्ती नेल्यात या मूर्ती तुम्ही केल्या यासाठी की तुम्हांला उपासना करता यावी म्हणून मी तुम्हांला दूर बाबेलोनपलीकडे पाठवीन’ *आमोस ५:२४-२७*

^{४४}“अरण्यात आपल्या वाडवडिलांच्या बरोबर साक्षीदाखल देवाचा तंबू होता. देवाने तो जसा बनविण्यास सांगितले त्याप्रमाणे व देवाने दाखविलेल्या नमुन्याप्रमाणे मोशेने तो बनविला. ^{४५}नंतर यहोशवाने आपल्या वाडवडिलांचे नेतृत्व करून इतर देशांच्या जमिनी काबिज केल्या. ती राष्ट्रे परमेश्वराने आमच्या पुढून घालविली. जेव्हा आपले लोक या नवीन प्रदेशात गेले तेव्हा हाच तंबू त्यांनी सोबत नेला. आमच्या लोकांना हा तंबू त्यांच्या वाडवडिलांकडून मिळाला व आपल्या पूर्वजांनी दावीदाच्या काळापर्यंत तो ठेवला. ^{४६}दावीद देवाच्या मर्जीचा असल्याने, याकोबाच्या देवासाठी मंदिर बांधण्याची इच्छा त्याने दर्शविली. ^{४७}परंतु देवाचे मंदिर शलमोनाने बांधले.

^{४८}“कारण सर्वोच्च देव मनुष्यांनी त्यांच्या हातांनी बांधलेल्या घरात राहत नाही. भविष्यवादी असे लिहितात:

^{४९}प्रभु म्हणतो, स्वर्ग माझे सिंहासन आहे. पृथ्वी ही माझे पाय ठेवण्याचे आसन आहे. तुम्ही माझ्यासाठी कसले घर बांधू शकता? मला विश्रंती घेण्यासाठी दुसऱ्या लिकाणाची गरज नाही.

^{५०}माझ्या हातांनी या सर्व गोष्टी केल्या नाहीत काय?’

यशया ६६:१-२

^{५१}“तुम्ही जे ताठ मानेचे लोक आहात त्या तुमची मने व कान विदेशी लोकांसारखी असून तुम्ही नेहमीच पवित्र आत्म्याला आपल्या पूर्वजांप्रमाणेच नाकारित आला आहात. ^{५२}तुमच्या वाडवडिलांनी छळ केला नाही, असा कोणी एखादा भविष्यवादी होऊन गेला काय? एक धार्मिक (ख्रिस्त) येणार अशी घोषणा करणाऱ्यांचा त्यांनी वध केला. आणि आता तर तुम्ही त्याचा ही (ख्रिस्ताचा) विश्वासघात व खून केलात. ^{५३}तुम्हीच लोक आहात, ज्यांना नियमशास्त्र मिळाले. देवाने हे नियमशास्त्र देवदूतांकरवी दिले. परंतु तुम्ही ते पाळित नाही!”

स्तेफनाचा वध होतो

^{५४}यहूदी लोकांनी स्तेफनाला हे बोलताना ऐकले व त्यांना फार राग आला. ते त्याच्याविरुद्ध दातओठ खाऊ लागले. ^{५५}परंतु स्तेफन पवित्र आत्म्याने भरलेला होता. त्याने आपली नजर वर स्वर्गाकडे लावली. देवाचा गौरव

त्याने पाहिला. त्याने येशूला देवाच्या उजवीकडे उभे असलेले पाहिले. ^{५६}तो म्हणाला, “पहा! स्वर्ग उघडलेला मला दिसत आहे. व मी मनुष्याच्या पुत्राला देवाच्या उजवीकडे उभा असलेला पाहत आहे!”

^{५७}स्तेफनाचे हे शब्द ऐकून यहूदी मोठ्याने ओरडले. त्यांनी आपले कान स्वतःच्या हातांनी झाकून घेतले. नंतर ते सर्व मिळून स्तेफनावर धावून गेले. ^{५८}त्यांनी स्तेफनाला धरून ओढीत शहराच्या बाहेर नेले व त्याला दगडमार करू लागले. जे साक्षी होते, त्यांनी आपले कपडे शौल नावाच्या एका तरुण मनुष्यापाशी ठेवले होते. ^{५९}ते स्तेफनावर दगडमार करीत असताना तो मोठ्याने प्रार्थना करीत म्हणाला, “हे प्रभु येशू, माझ्या आत्म्याचा स्वीकार कर!” ^{६०}नंतर स्तेफनाने आपले गुडघे टेकले व मोठ्याने ओरडून म्हणाला, “प्रभु, यांचे हे करणे त्यांच्या माथी पाप असे मानू नको!” असे बोलून त्याने प्राण सोडला.

विश्वासणाऱ्यांवर संकट

८ स्तेफनाचा जो खून झाला त्याला शौलाची संमति होती. त्या दिवसापासून यरुशलेम येथील ख्रिस्ताच्या मंडळीचा मोठा छळ सुरू झाला. प्रेषितांशिवाय इतर सर्व विश्वासणारे शिष्य यहूदा व शोमरोन प्रांताच्या कानाकोपऱ्यात पांगून गेले. ^{२-३}काही धार्मिक माणसांनी स्तेफनाला पुरले आणि त्याच्यासाठी त्यांनी फार शोक केला. शौलाने ख्रिस्ताच्या मंडळीचा छळ करण्यास सुरुवात केली. तो घरोघर जाई. स्त्रिया व पुरुष यांना धरून खेचून नेई व तुरुंगात टाकीत असे. ^४विश्वासणारे सगळीकडे पांगले होते. जेथे कोठे विश्वासणारे जात, तेथे ते लोकांना सुवार्ता सांगत.

शोमरोनात फिलिप्पाची सेवा

^५फिलिप्प* शोमरोनातील एका शहरात गेला. त्याने ख्रिस्ताचा संदेश दिला. तेथील लोकांनी फिलिप्पाचे बोलणे ऐकले व त्याने केलेले चमत्कार पाहिले. ^६फिलिप्प ज्या गोष्टी त्यांना सांगत असे त्या ते लक्षपूर्वक ऐकत असत. ^७त्यांच्यापैकी पुष्कळांना अशुद्ध आत्मे लागले होते. पण फिलिप्पाने ते सर्व घालविले होते. ते माणसांच्या शरीरातून बाहेर पडताना मोठ्याने ओरडत बाहेर पडत असत. तेथे बरेच लंगडे व अर्धांगवायू झालेले लोक होते. फिलिप्पाने या लोकांना बरे केले. ^८यामुळे शहरातील लोक फार आनंदित झाले. ^९शिमोन नावाचा मनुष्य त्या नगरात राहत होता. तो जादूचे प्रयोग करीत असे. त्याच्या प्रयोगांमुळे लोक आश्चर्यचकित होत असत. तो स्वतःला फार मोठा समजत असे.

^{१०}अगदी लहानापासून थोरापर्यंत लोक लक्षपूर्वक त्याचे ऐकत. ते म्हणत असत. “देवाची महान शक्ति असे ज्याला

फिलिप्प प्रेषित नव्हे, दुसरा मनुष्य.

म्हणतात तोच हा मनुष्य आहे!" ¹¹त्याने आपल्या जादूमुळे बराच काळपर्यंत लोकांना चक्रीत केले असल्याने लोक त्याच्याकडे लक्ष देत असत. ¹²परंतु जेव्हा देवाच्या राज्याविषयीची सुवात आणि येशू ख्रिस्ताचे नाव फिलिप्पाने त्या लोकांना सांगितले तेव्हा त्यांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला. तेव्हा लोकांना बाप्टिस्मा देण्यात आला. त्यांच्यात जसे पुरुष होते, तशा स्त्रियाही होत्या. ¹³स्वतः शिमोनाने विश्वास ठेवला आणि त्याचा बाप्टिस्मा झाल्यावर तो फिलिप्प बरोबर राहू लागला. आणि झालेले चमत्कार आणि अद्भुत चिन्हे पाहून शिमोन आश्चर्याने थक्क झाला. ¹⁴यरुशलेममधील प्रेषितांनी हे ऐकले की शोमरोनातील लोकांनी देवाच्या वचनाचा स्वीकार केला, म्हणून पेत्र व योहान यांना प्रेषितांनी शोमरोनातील लोकांकडे पाठविले. ¹⁵जेव्हा पेत्र व योहान आले, तेव्हा त्यांनी शोमरोनी विश्वासणाऱ्यांना पवित्र आत्मा मिळावा म्हणून प्रार्थना केली. ¹⁶या लोकांचा प्रभु येशूच्या नावात बाप्टिस्मा झाला होता, परंतु पवित्र आत्मा अजून त्यांच्यावर आला नव्हता. ¹⁷मग पेत्र व योहान यांनी त्यांच्या डोक्यावर हात ठेवला आणि त्यांना पवित्र आत्मा मिळाला.

¹⁸शिमोनाने पाहिले की, प्रेषितांच्या हात ठेवण्याने लोकांना पवित्र आत्मा मिळाला, तेव्हा शिमोन प्रेषितांना पैसे देऊ लागला. ¹⁹शिमोन म्हणाला, "मी ज्याच्यावर हात ठेवीन त्याला पवित्र आत्मा मिळेल, अशी शक्ति मला सुध्दा द्या."

²⁰पेत्र शिमोनाला म्हणाला, "तुझा व तुझ्या पैशाचा नाश होवो! कारण, देवाचे दान पैशाच्या बळावर विकत घेण्याचा तू विचार केलस! ²¹या कामात तू आमचा सहभागी होऊ शकणार नाहीस. कारण तुझे अंतःकरण देवासमोर योग्य नाही. ²²आपले हृदय बदल, तू ज्या या वाईट गोष्टी केल्या आहेत, त्या सोडून दे. प्रभूला (देवाला) प्रार्थना कर. कदाचित तुझ्या पश्चात्पत अंतःकरणामुळे तो तुला क्षमा करील. ²³कारण तुझ्या मनात कटू मत्सर भरलेला आहे. व तू पापाचा दास झालेला आहेस, हे मला दिसून आले आहे!"

²⁴शिमोनाने उत्तर दिले, "आपण दोघेही माझ्यासाठी देवाजवळ प्रार्थना करावी. यासाठी की, ज्या गोष्टीबद्दल तुम्ही बोललात त्यांपैकी एकही गोष्ट माझ्यावर न येवो!"

²⁵नंतर दोन्ही प्रेषितांनी आपली साक्ष लोकांना दिली (जे त्यांनी येशूला करताना पाहिले होते ते सांगितले.) त्यांनी प्रभूचा संदेश त्यांना सांगितला. मग ते यरुशलेमला परत गेले. परत येताना वाटेत त्यांनी अनेक शोमरोनी गावांत सुवात सांगितली.

इथिओपियाच्या मनुष्याला फिलिप्पा शिक्षण देतो

²⁶देवाचा दूत फिलिप्पाशी बोलला, तो म्हणाला "तयार हो आणि दक्षिणेकडे जा. यरुशलेमहून गाझाकडे जाणाऱ्या रस्त्याने जा- तो रस्ता वाळवंटातून जातो." ²⁷मग फिलिप्प

तयार झाला व गेला. रस्त्यात त्याला एक इथिओपियाचा मनुष्य भेटला. तो मनुष्य षंड होता. तो इथिओपियाच्या कांवके राणीकडे उच्च पदावर अधिकारी म्हणून कामाला होता. तो राणीच्या खजिन्याचा मुख्य होता. तो यरुशलेमला उपासना करण्यासाठी गेला होता. ²⁸आता तो आपल्या घरी चालला होता. तो त्याच्या रथात बसला होता आणि यशया संदेष्ट्याचे पुस्तक वाचत होता. ²⁹पवित्र आत्मा फिलिप्पाला म्हणाला, "त्या रथाजवळ जा!" ³⁰मग फिलिप्प त्या रथाजवळ धावत धावत गेला, तेव्हा तो मनुष्य वाचत असताना त्याने ऐकले. फिलिप्प त्याला म्हणाला, "तुम्ही जे वाचत आहात, त्याचा अर्थ तुम्हांला कळतो का?"

³¹तो अधिकारी म्हणाला, "मला हे कसे समजेल? कोणीतरी याचा उलगडा करून मला सांगायला हवे." आणि त्याने फिलिप्पाला रथात चढून आपल्यापाशी बसण्यास बोलाविले. ³²पवित्र शास्त्रातील जो भाग तो वाचत होता, तो भाग पुढीलप्रमाणे होता:

"वधायला नेत असलेल्या मेंढरासारखा तो होता. लोकर कातरणाऱ्यांपुढे गप्प राहणाऱ्या मेंढराप्रमाणे तो शांत राहिला. त्याने आपले तोंड उघडले नाही.

³³त्याला लज्जत केले गेले, त्याचे हक्क काढून घेतले गेले. त्याच्या पिढीविषयी कोणतीही गोष्ट पुढे वर्णिली जाणार नाही. कारण पृथ्वीवरील त्याचे जीवन संपविले गेले आहे." यशया 53:7-8

³⁴तो अधिकारी फिलिप्पाला म्हणाला, "कृपा करून मला सांगा, भविष्यवादी हे कोणाविषयी बोलतो आहे? तो स्वतःविषयी बोलत आहे की दुसऱ्या कोणाविषयी बोलत आहे?" ³⁵मग फिलिप्पाने तोंड उघडले व पवित्र शास्त्रातील या भागापासून सुरुवात करून येशूविषयीची सुवात त्याला सांगितली.

³⁶ते दोघे प्रवास करीत असताना एका पाण्याच्या ठिकाणाजवळ (तळ्याजवळ) आले. अधिकारी म्हणाला, "पहा! येथे पाणी आहे! माझा बाप्टिस्मा करायला कोणती अडचण आहे?"

³⁷★ ³⁸आणि षंडाने रथ थांबविण्याची आज्ञा केली. नंतर फिलिप्प व षंड हे दोघे उतरून पाण्यात गेले आणि फिलिप्पाने त्याचा बाप्टिस्मा केला. ³⁹जेव्हा ते पाण्याबाहेर आले, तेव्हा प्रभूच्या आत्म्याने फिलिप्पाला दूर नेले आणि त्या अधिकाऱ्याला फिलिप्प पुन्हा दिसला नाही. पण तो अधिकारी पुढे तसाच मोठ्या आनंदाने प्रवास करीत घरी गेला.

वचन 37 काही अगदी अलीकडील प्रतीमध्ये असे लिहिले आहे: फिलिप्पाने उत्तर दिले, "तुम्ही अंतःकरणपासून जर विश्वास ठेवत असाल, तर तुम्हीही बाप्टिस्मा घेऊ शकता." तो अधिकारी म्हणाला, "येशू ख्रिस्त हा देवाचा पुत्र आहे, असा मी विश्वास धरतो."

⁴⁰आपण अजोत नगरात आहोत असे फिलिप्पाला दिसून आले आणि पुढे जात असताना जी गावे लागली त्या सर्व गावात त्याने सुवार्ता सांगितली. नंतर तो कैसरीयाला गेला.

शौलाचे परिवर्तन

९ शौल यरुशलेममध्ये प्रभूच्या अनुयायांना अजूनही धमकावण्याचा व जिवे मारण्याचा प्रयत्न करीत होता. म्हणून तो प्रमुख याजकांकडे गेला. ²शौलाने त्याला दिमिष्क येथील सभास्थानातील यहूदी लोकांना पत्र लिहिण्यास सांगितले. शौलाला प्रमुख याजकाकडून दिमिष्क येथील ख्रिस्ताच्या अनुयायांना पकडण्यासाठी अधिकार पाहिजे होता. जर त्याला तेथे कोणी विश्वासणारा, मग तो पुरुष असो अथवा स्त्री, सापडले असते तर त्याने त्यांना अटक करून यरुशलेमला आणले असते. ³मग शौल दिमिष्काला गेला. जेव्हा तो शहराजवळ आला तेव्हा एकाएकी आकाशातून फारच प्रखर प्रकाश त्याच्याभोवती चमकला. ⁴शौल जमिनीवर पडला. एक वाणी त्याच्याशी बोलताना त्याने ऐकली, “शौल, शौल! तू माझा छळ का करतोस?”

⁵शौल म्हणाला, “प्रभु तू कोण आहेस?”

ती वाणी म्हणाली, “मी येशू आहे. ज्याचा तू छळ करीत आहेस तो मीच आहे. ⁶आता उठ आणि नगरात जा. तुला काय करायचे आहे, हे तुला तेथे कोणी तरी सांगेल.”

⁷जी माणसे शौलाबरोबर प्रवास करीत होती, ती तेथेच स्तब्ध उभी राहिली. त्या लोकांनी आवाज ऐकला, पण त्यांना कोणी दिसले नाही. ⁸शौल जमिनीवरून उठला. त्याने डोळे उघडले, पण त्याला काहीच दिसना. म्हणून जे लोक त्याच्या बरोबर होते, त्यांनी त्याचा हात धरून त्याला दिमिष्क शहरात नेले. ⁹तीन दिवसांपर्यंत शौलाला काहीच दिसत नव्हते. त्याने काहीच खाल्ले किंवा प्यायले नाही.

¹⁰दिमिष्कमध्ये येशूचा एक अनुयायी होता. त्याचे नाव हनन्या होते. प्रभु त्याच्याशी एका दृष्टान्तात बोलला: तो म्हणाला, “हनन्या!”

हनन्याने उत्तर दिले, “मी आहे, प्रभु!”

¹¹प्रभु हनन्याला म्हणाला, “ऊठ आणि नीट नावाच्या रस्त्यावर जा. तेथे यहूदाचे * घर शोध व तारसहून आलेल्या शौल नावाच्या व्यक्तिबद्दल विचार. सध्या तो तेथे आहे व प्रार्थना करीत आहे. ¹²शौलाने दृष्टान्त पाहिला आहे. त्यात हनन्या नावाचा मनुष्य आपल्याकडे आला असून आपल्यावर हात ठेवित आहे, असे त्याला दिसले. व त्यानंतर त्याला पुन्हा दृष्टी प्राप्त झाली, असे त्याला दिसले.”

¹³परंतु हनन्याने उत्तर दिले, “प्रभु मी त्या मनुष्याविषयी अनेक लोकांच्या तोंडून ऐकले आहे. यरुशलेम येथील तुझ्या संतांशी तो किती वाईट रीतीने वागला हे मी ऐकले

आहे. ¹⁴आणि आता जे तुझ्या नावावर विश्वास ठेवतात, अशा लोकांना बांधून नेण्यासाठी प्रमुख याजकाकडून अधिकारपत्र घेऊन हा शौल येथे आला आहे.”

¹⁵परंतु प्रभु म्हणाला, “जा! एका महत्वाच्या कामाकरिता मी त्याला निवडले आहे. माझ्याविषयी त्याने राजांना, यहूदी लोकांना, आणि दुसऱ्या राष्ट्रांना सांगितले पाहिजे. ¹⁶माझ्या नावाकरिता ज्या गोष्टी त्याला सहन कराव्या लागतील त्या मी त्याला दाखवून देईन.”

¹⁷हनन्या निघाला, आणि यहूदाच्या घरी गेला. त्याने शौलाच्या डोक्यावर हात ठेवला आणि म्हटले, “शौल, माझ्या बंधू, प्रभु येशूने मला पाठविले. ज्याने तुला इकडे येत असता रस्त्यावर दर्शन दिले त्यानेच मला तुझ्याकडे पाठविले. येशूने मला पाठविले यासाठी की, तुला पुन्हा पाहता यावे व पवित्र आत्म्याने तू भरला जावास.”

¹⁸लागलीच खपल्यासारखे काही तरी शौलाच्या डोक्यांवरून खाली पडले. आणि त्याला पुन्हा दृष्टी आली शौल तेथून उठल्यावर त्याचा बाप्टिस्मा करण्यात आला. ¹⁹नंतर त्याने अन्न सेवन केल्यावर त्याच्या अंगात जोम आला. शौल काही दिवस दिमिष्क येथील शिष्यांबरोबर राहिला.

शौल दिमिष्कात सुवार्ता सांगतो

²⁰यानंतर सरळ सभास्थानात जाऊन शौल येशूच्या नावाची घोषणा करू लागला. “येशू हा देवाचा पुत्र आहे.”

²¹ज्या लोकांनी शौलाचे बोलण ऐकले त्या सर्वांना मोठे नवल वाटले. ते म्हणाले, “यरुशलेम येथील ज्या लोकांचा येशूच्या नावावर विश्वास आहे, त्या सर्वांचा नाश करू पाहणारा हाच नाही काय? तो येशूच्या अनुयायांना अटक करण्यासाठी येथे आला आहे व तो त्यांना यरुशलेम येथील प्रमुख याजकासमोर उभे करणार आहे.”

²²परंतु शौल अधिकाधिक सामर्थ्यशाली होत गेला. त्याने हे सिद्ध केले की, येशू हाच ख्रिस्त आहे. आणि त्याचे पुरावे इतके सबळ होते की, दिमिष्क येथील यहूदी त्याच्याबरोबर वाद घालू शकले नाहीत.

शौल यहूदी लोकांपासून निसटून जातो

²³बऱ्याच दिवसानंतर यहूदी लोकांनी शौलाला जिवे मारण्याचा कट रचला. ²⁴यहूदी रात्रंदिवस शहराच्या वेशीवर पहारा देत होते. व शौलाला पकडण्याची वाट पाहत होते. त्यांना शौलाला ठार मारायचे होते, पण त्यांचा हा बेत शौलास समजला. ²⁵एक रात्री शौलाने ज्यांना शिक्षण दिले होते अशा काही अनुयायांनी शहरातून जाण्यासाठी शौलाला मदत केली. अनुयायांनी शौलाला एका टोपलीत ठेवले. नंतर त्यांनी टोपली गावकुसावरून रात्रीच्या वेळी खाली सोडली.

यहूदा हे कोणत्याही प्रेषिताचे नाव नाही.

यरुशलेमध्ये शौल

²⁶नंतर शौल यरुशलेमला गेला. तेथील विश्वास पाण्याच्या परिवारात मिसळण्याचा त्याने प्रयत्न केला, पण ते त्याला घाबरत होते. त्यांचा विश्वासच बसत नव्हता की, शौल खरोखर येशूचा शिष्य झाला आहे. ²⁷परंतु बर्णबाने शौलाचा स्वीकार केला व त्याला घेऊन प्रेषितांकडे गेला. बर्णबाने सांगितले की, शौलाने येशूला दिमिष्कच्या रस्त्यावर पाहिले आहे. येशू त्याच्याशी कसा बोलला हेही त्याने सविस्तरपणे सांगितले. मग त्याने प्रेषितांना सांगितले की, येशूविषयीची सुवार्ता शौलाने मोठ्या धैर्याने दिमिष्क येथील लोकांना सांगितली.

²⁸मग शौल अनुयायांसह तेथे राहिला. तो यरुशलेममध्ये सगळीकडे गेला व धैर्याने प्रभुची सुवार्ता सांगू लागला.

²⁹शौल नेहमी ग्रीक भाषा बोलणाऱ्या यहूदी लोकांशी बोलत असे तो त्यांच्याशी वादविवाद करीत असे. पण ते त्याला मारण्याचा प्रयत्न करीत होते. ³⁰जेव्हा बंधुजनांना (विश्वासणाऱ्यांना) हे कळाले तेव्हा त्यांनी त्याला कैसरीया येथे नेले, व नंतर तेथून त्याला तारसज्ज नगराला पाठविले.

³¹मंडळी जेथे कोठे ती होती-यहूदीया, गालिली, शोमरोन, तेथे त्यांना शांति लाभली. पवित्र आत्म्याच्या साहाय्याने हा गट अधिक शक्तिशाली बनला. आपल्या वागणुकीने विश्वासणाऱ्यांनी दाखवून दिले की, ते प्रभूचा आदर करतात. या कारणांमुळे विश्वासणाऱ्यांचा परिवार मोठा होत गेला.

³²पेत्र यरुशलेमच्या सभोवतालच्या गावामध्ये फिरला. लोद या गावामध्ये जे विश्वासणारे होते, त्यांना भेटला.

³³लोद येथे त्याला ऐनेयास नावाचा माणूस आढळला. त्याच्या अंगातून वारे गेल्याने तो पंगू झाला होता व आठ वर्षे अंधरुणाला खिळून होता. ³⁴पेत्र त्याला म्हणाला,

“ऐनेयास, येशू ख्रिस्त तुला बरे करीत आहे. उठ, आपले अंधरुण नीट कर!” ऐनेयास ताबडतोब उभा राहिला.

³⁵लोद येथे राहणाऱ्या सर्व लोकांनी आणि शारोनाच्या पठारावर राहणाऱ्यांनी त्याला पाहिले. तेव्हा ते सर्व प्रभूकडे वळले.

यापो येथे पेत्र

³⁶यापो शहरात येशूची एक शिष्या राहत होती. तिचे नाव तबिथा होते (ग्रीक भाषेत तिचे नाव दुर्कस होते, त्याचा अर्थ हरीण) ती नेहमी लोकांसाठी चांगली कामे करीत असे. गरीबांना दानधर्म करीत असे. ³⁷जेव्हा पेत्र लोदमध्ये होता, तेव्हा तबिथा आजारी पडली व मेली. त्यांनी (लोकांनी) तिचे शरीर धुतले व ते माडीवरच्या एका खोलीत ठेवले. ³⁸यापो येथील अनुयायांनी ऐकले की, पेत्र लोदमध्ये आहे. (लोद हे यापोजवळ आहे,) म्हणून त्यांनी दोन माणसे पाठविली. त्यांनी त्याला विनंति केली. ते म्हणाले, “त्वरा करा, आमच्याकडे लवकर या!” ³⁹पेत्र तयार झाला व त्यांच्याबरोबर गेला. जेव्हा तो तेथे पोहोचला

तेव्हा त्यांनी त्याला माडीवरच्या खोलीत नेले. सर्व विधवा स्त्रिया पेत्राभोवती उभ्या राहिल्या. त्या रडत होत्या. दुर्कस (तबिथा) जिवंत असताना जे कपडे व झगे तिने तयार केले होते ते त्यांनी पेत्राला दाखवले. ⁴⁰पेत्राने खोलीतील सर्वांना बाहेर काढले. त्याने गुडघे टेकून प्रार्थना केली. आणि दुर्कसच्या शरीराकडे वळून तो म्हणाला, “तबिथा उठ!” तेव्हा तिने डोळे उघडले. जेव्हा तिने पेत्राला पाहिले तेव्हा ती उठून बसली.

⁴¹त्याने तिला आपला हात देऊन उभे राहण्यास मदत केली. नंतर त्याने विश्वासणाऱ्यांना आणि विधवा स्त्रियांना खोलीमध्ये बोलाविले. त्याने तबिथाला त्यांना दाखवले. ती जिवंत होती! ⁴²यापोमधील सर्व लोकांना हे समजले. यातील पुष्कळ लोकांनी प्रभूवर विश्वास ठेवला. ⁴³पेत्र यापोमध्ये बरेच दिवस राहिला. तो शिमोन नावाच्या चांभाराकडे राहिला.

पेत्र आणि कर्नेल्य

10 कर्नेल्य नावाचा मनुष्य कैसरीयामध्ये राहत होता. तो इटलीक नावाच्या पलटणीत शताधिपती होता.

²कर्नेल्य हा धर्मशील असून आपल्या कुटुंबासह देवाचे भय बाळगणारा होता. तो गोरगरिबांना पुष्कळसा दानधर्म करीत असे आणि तो नेहमी देवाची प्रार्थना करीत असे.

³एके दिवशी दुपारी तीन वाजण्याच्या सुमारास, कर्नेल्याला दृष्टान्त झाला. त्याने तो स्पष्टपणे पाहिला. त्या दृष्टान्तात देवाचा एक दूत त्याच्याकडे आला आणि त्याला म्हणाला, “कर्नेल्य!”

⁴कर्नेल्य देवदूताकडे पाहू लागला. तो भयभीत झाला होता. “काय आहे, प्रभु?”

देवदूत कर्नेल्याला म्हणाला, “देवाने तुझी प्रार्थना ऐकली आहे. ज्या गोष्टी तू गरीबांना दिल्या आहेत, त्या देवाने पाहिल्या आहेत. देवाला तुझी आठवण आहे. ⁵तू यापो गावी माणसे पाठीव आणि शिमोन नावाच्या माणसाला घेऊन ये. शिमोनाला पेत्र असे सुद्धा म्हणततात; तो ⁶शिमोन नावाच्याच चांभाराच्या घरी राहत आहे. त्याचे घर समुद्राजवळ आहे.” ⁷कर्नेल्यशी बोलणे झाल्यावर देवदूत निघून गेला. नंतर कर्नेल्याने त्याचे दोन विश्वासू नोकर व एका धर्मशील शिपायाला बोलावून घेतले. ⁸कर्नेल्याने या तिघांना घडलेले सर्व काही सांगितले, आणि त्यांना यापोला पाठविले.

⁹सऱ्या दिवशी ही माणसे यापो गावाजवळ आली. ती दुपारची वेळ होती. त्याच वेळी प्रार्थना करावयास पेत्र गच्चीवर गेला. ¹⁰पेत्राला भूक लागली होती. त्याला खायला पाहिजे होते. ते पेत्रासाठी जेवण करीत असता पेत्राला तंद्री लागली. ¹¹आणि आपल्यासमोर आकाश उघडले असून चारही कोपऱ्यांना बांधून खाली सोडल्यामुळे मोठ्या चादरीसारखे काही तरी जमिनीवर येत आहे, असे त्याला दिसू लागले. ¹²त्या चादरीत वेगवेगळ्या प्रकारचे प्राणी

होते. उदा. चालणारे, सरपटणारे, आकाशात उडणारे पक्षी त्यात होते. ¹³नंतर एक वाणी पेत्राने ऐकली, “पेत्रा, ऊठ; यापैकी कोणताही प्राणी मारून खा.”

¹⁴पण पेत्र म्हणाला, “मी तसे कधीच करणार नाही, प्रभु! जे अशुद्ध व अपवित्र आहे असे कोणतेही अन्न मी अद्याप खाल्लेले नाही.”

¹⁵पण ती वाणी त्याला पुन्हा म्हणाली, “देवाने या गोष्टी शुद्ध केल्या आहेत. त्यांना अपवित्र म्हणू नकोस!” ¹⁶असे तीन वेळा घडले. मग त्या सगळ्या गोष्टी वर स्वर्गामध्ये पुन्हा घेतल्या गेल्या.

¹⁷पेत्र भयचकित होऊन या दृष्टान्ताचा अर्थ काय असावा याविषयी विचार करू लागला. ज्या लोकांना कर्नेल्याने पाठविले होते, त्यांना शिमोनाचे घर सापडले. ते दाराजवळ उभे होते. ¹⁸त्यांनी विचारले, “शिमोन पेत्र येथेच राहतो काय?”

¹⁹पेत्र अजूनसुद्धा या दृष्टान्ताविषयीच विचार करीत होता. पण आत्मा त्याला म्हणाला, “ऐक, तीन माणसे तुला शोधित आहेत. ²⁰ऊठ आणि पायऱ्या उतरून खाली जा. कारण मीच त्यांना पाठवले आहे. काही संशय न धरता त्यांच्याबरोबर जा.” ²¹मग पेत्र खाली त्या माणसांकडे गेला. तो म्हणाला, “तुम्ही ज्याचा शोध करीत आहात तो मीच आहे. तुम्ही येथे का आलात?”

²²ती माणसे म्हणाली, “एका पवित्र दूताने तुम्हांला आमंत्रित करण्याविषयी कर्नेल्याला सांगितले होते. कर्नेल हा शताधिपती आहे. तो चांगला धर्मशील मनुष्य आहे. तो देवाची उपासना करतो. सर्व यहूदी लोक त्याचा आदर करतात. तुम्हांला घरी बोलावून तुमचे शब्द ऐकावेत असे देवदूताने त्याला सांगितले आहे.” ²³पेत्राने त्यांना आत बोलावून घेतले व रात्रभर मुकाम करण्यास सांगितले.

दुसऱ्या दिवशी पेत्र तयार झाला व त्या तीन मनुष्यांबरोबर गेला. यापो येथील काही बंधूही पेत्राबरोबर गेले. ²⁴दुसऱ्या दिवशी पेत्र कैसरीया शहरात आला. कर्नेल त्याची वाट पाहत होता. त्याने आपले जवळचे मित्र व नातेवाईक यांनाही आपल्या घरी जमा केले होते. ²⁵जेव्हा पेत्र आत गेला, तेव्हा कर्नेल त्याला भेटला. कर्नेल्याने पेत्राच्या पाया पडून आदराने त्याला अभिवादन केले. ²⁶पण पेत्र म्हणाला, “उभा राहा, मी तुझ्यासारखाच मनुष्य आहे.”

²⁷पेत्र त्याच्याशी बोलत घरात गेला आणि आतमध्ये बरेच लोक जमलेले त्याने पाहिले. ²⁸पेत्र त्या लोकांना म्हणाला, “तुम्ही हे जाणता की, यहूदी मनुष्याने इतर जातींच्या लोकांच्या घरी जाणे किंवा त्यांच्याशी संबंध ठेवणे हे यहूदी नियमाला धरून नाही, पण देवाने मला दाखविले आहे की, मी इतर मनुष्यमात्राला ‘अशुद्ध’ किंवा ‘अपवित्र’ मानू नये. ²⁹याच कारणासाठी जेव्हा हे लोक मला बोलावण्यास आले, तेव्हा मी त्यांच्याशी वाद घातला नाही. आता, कृपा करून मला सांगा, तुम्ही मला येथे का बोलाविले?”

³⁰कर्नेल म्हणाला, “चार दिवसांपूर्वी, माझ्या घरांमध्ये मी प्रार्थना करीत होतो. बरोबर याच वेळेला म्हणजे दुपारचे तीन वाजता मी प्रार्थना करीत होतो. अचानक एक मनुष्य माझ्यासमोर उभा राहिला. त्याने लखलखीत, चमकदार कपडे घातले होते. ³¹तो मनुष्य म्हणाला, ‘कर्नेल्या! देवाने तुझी प्रार्थना ऐकली आहे. गरीब लोकांना ज्या वस्तू तू दिल्या आहेत ते देवाने पाहिले आहे. देव तुझी आठवण करतो. ³²म्हणून यापो या शहरी काही माणसे पाठव व शिमोन पेत्राला बोलावून घे. पेत्र हा शिमोन चांभाराच्या घरी राहत आहे. आणि त्याचे घर समुद्राच्या जवळ आहे.’ ³³तेव्हा मी लागलीच तुम्हांला निरोप पाठविला. तुम्ही येथे आलात ही तुमची मोठी कृपा आहे. तेव्हा आम्हांला जे काही सांगण्याची आज्ञा प्रभूने तुम्हांला दिली आहे, ते ऐकण्यासाठी आम्ही सर्व आता येथे देवासमोर जमलेले आहोत.”

कर्नेल्याच्या घरात पेत्र भाषण करतो

³⁴पेत्राने बोलायला सुरुवात केली: “मला आता हे खरोखर समजले आहे की, देवाला प्रत्येक मनुष्य सारखाच आहे. ³⁵जो कोणी त्याची भक्ति करतो आणि योग्य ते करतो, त्याला देव स्वीकारतो. व्यक्ति कोणत्या देशाची आहे, हे महत्त्वाचे नाही. ³⁶देव यहूदी लोकांशी बोलला. देवाने त्यांना सुवाता पाठविली की, येशू ख्रिस्ताद्वारे शांति जगात आली आहे. येशू सर्वांचा प्रभु आहे! ³⁷सगळ्या यहूदा प्रांतात काय घडले हे तुम्हा सर्वांना माहीत आहे. त्याची सुरुवात योहानाने लोकांना बाप्तिस्माविषयी गालीलात जो संदेश दिला, त्याने झाली. ³⁸नासरेथच्या येशूविषयी तुम्हांला माहिती आहे. देवाने त्याला पवित्र आत्मा व सामर्थ्य देऊन ख्रिस्त बनविले. येशू सगळीकडे लोकांच्यासाठी चांगल्या गोष्टी करीत गेला. जे लोक दुष्ट आत्म्याने पळाडले होते त्यांना येशूने बरे केले. त्यामुळे देव येशूबरोबर आहे हे दिसून आले. ³⁹येशूने संपूर्ण यहूदी प्रांतात आणि यरुशलैमात जे जे केले त्या सर्व गोष्टी आम्ही पाहिल्या आणि आम्ही त्याचे साक्षीदार आहोत. पण येशूला मारण्यात आले. लाकडाच्या वधस्तंभावर त्यांनी त्याला छिल्लेले.

⁴⁰परंतु देवाने तिसऱ्या दिवशी त्याला जिवंत केले! देवाने येशूला लोकांना स्पष्ट पाहू दिले. ⁴¹परंतु सर्वच माणसांनी येशूला पाहिले नाही. देवाने त्यांना अगोदरच साक्षीदार म्हणून निवडले होते, त्यांनीच त्याला पाहिले. ते साक्षीदार आम्ही आहोत! येशू मरणातून उठविला गेल्यानंतर आम्ही त्याच्याबरोबर अन्नपाणी सेवन केले. ⁴²येशूने आम्हांला लोकांना उपदेश करायला सांगितले. जिवंतांचा आणि मेलेल्यांचा न्याय करण्यासाठी देवाने त्याला आपल्याला आहे हे सांगण्यासाठी त्याने आम्हांला आज्ञा केली. ⁴³जो कोणी येशूवर विश्वास ठेवतो, त्याला क्षमा

केली जाईल. येशूच्या नावामध्ये देव त्या व्यक्तीच्या पापांची क्षमा करील. सर्व संदेष्टे हे खरे आहे असे म्हणतात.”

यहूदी नसलेल्यांवर पवित्र आत्मा येतो

⁴⁴पेत्र हे बोलत असतानाच त्याचे बोलणे ऐकत बसलेल्या सर्व लोकांवर पवित्र आत्मा आला. ⁴⁵यहूदी विश्वासणारे जे पेत्राबरोबर आले होते, ते चकित झाले. यहूदी नसलेल्या लोकांवरसुद्धा पवित्र आत्मा ओतला गेला, यामुळे ते चकित झाले. ⁴⁶आणि यहूदी नसलेल्या लोकांना निरनिराळ्या भाषा बोलताना आणि देवाची स्तुति करताना यहूदी लोकांनी पाहिले. ⁴⁷मग पेत्र म्हणाला, “या लोकांना पाण्याने बाप्तिस्मा देण्यास आपण नकार देऊ शकत नाही. ज्याप्रमाणे आम्हांला मिळाला, त्याचप्रमाणे त्यांनाही पवित्र आत्मा मिळाला आहे.” ⁴⁸म्हणून पेत्राने कर्नेल्य, त्याचे नातेवाईक आणि मित्र यांना बाप्तिस्मा देण्याची आज्ञा केली. मग पेत्राने आणखी काही दिवस त्यांच्याबरोबर राहावे अशी त्या लोकांनी त्याला विनंति केली.

पेत्र यरुशलेमला परत येतो

11 यहूदी नसलेल्या लोकांनीसुद्धा देवाच्या वचनाचा स्विकार केला आहे हे यहूदा प्रांतातील प्रेषितांनी व बंधूंनी ऐकले. ²पण जेव्हा पेत्र यरुशलेमला आला, तेव्हा काही यहूदी विश्वासणाऱ्यांनी त्याच्याशी वाद घातला. ³ते म्हणाले, “जे सुता न झालेले व यहूदीतर आहेत अशा लोकांच्या घरी तुम्ही गेला, एवढेच नव्हे तर तुम्ही त्यांच्यासह जेवणही केले!”

⁴म्हणून पेत्राने त्यांना सर्व घटना स्पष्ट करून सांगितल्या. ⁵पेत्र म्हणाला, “मी यापो शहरात होतो. प्रार्थना करीत असताना मला तंद्री लागल्यासारखे झाले व मला दृष्टान्त घडला. मी दृष्टान्तामध्ये आकाशातून काही तरी खाली येताना पाहिले. ते मोठ्या चादरीसारखे दिसत होते. व त्याचे चारही कोपरे धरून ते खाली सोडले जात होते. ते खाली आले आणि अगदी माझ्याजवळ थांबले. ⁶मी त्याच्या आतमध्ये पाहिले. मी त्यात पाळीव आणि जंगली प्राणी पाहिले. सरपटणारे प्राणी आणि उडणारे पक्षी मी त्यात पाहिले. ⁷एक वाणी माझ्याशी बोलताना मी ऐकली. ‘पेत्रा, उठ, यातील कोणताही प्राणी मार व खा!’ ⁸पण मी म्हणालो, ‘प्रभु, मी असे कधीही करणार नाही. मी अपवित्र किंवा अशुद्ध असे कधीच खाल्ले नाही’. ⁹आकाशातून त्या वाणीने पुन्हा उत्तर दिले, ‘देवाने या गोष्टी शुद्ध केल्या आहेत. त्यांना अपवित्र म्हणू नकोस!’ ¹⁰असे तीन वेळा घडले. मग ते सर्व पुन्हा वर आकाशात घेतले गेले. ¹¹तेवढ्यात तीन माणसे मी ज्या घरामध्ये राहत होतो, तेथे आली. कैसरीया शहरातून या तीन माणसांना माझ्याकडे पाठविण्यात आले होते. ¹²आत्म्याने मला कोणत्याही प्रकारचा संशय न धरिता त्यांच्याबरोबर जाण्यास सांगितले. हे सहा बंधु (विश्वासणारे) जे येथे आहेत, तेही माझ्याबरोबर

होते. आम्ही कर्नेल्याच्या घरी गेलो. ¹³कर्नेल्याने आपल्या घरात देवदूत उभा असलेला कसा दिसला हे आम्हास सांगितले. देवदूत कर्नेल्याला म्हणाला, “काही माणसे यापोस पाठव. शिमोन पेत्राला बोलावून घे. ¹⁴तो तुझ्याशी बोलेल. तो ज्या गोष्टी तुला सांगेल, त्यामुळे तुझे व तुझ्या कुटुंबाचे तारण होईल.” ¹⁵त्यानंतर मी माझ्या भाषणाला सुरुवात केली. सुरुवातीला ज्याप्रमाणे पवित्र आत्मा आपल्यावर आला तसाच तो त्यांच्यावरही आला. ¹⁶तेव्हा मला प्रभूचे शब्द आठवले. प्रभु म्हणाला होता, ‘योहान लोकांचा बाप्तिस्मा पाण्याने करीत असे. पण तुमचा बाप्तिस्मा पवित्र आत्म्याने होईल!’ ¹⁷आपण येशू ख्रिस्तावर विश्वास ठेवला तेव्हा जसे आपणांस तसे त्यांसही देवाने सारखेच दान दिले. मग देवाचे काम मी कसा थांबवू शकत होतो?”

¹⁸जेव्हा यहूदी विश्वासणाऱ्यांनी या गोष्टी ऐकल्या, तेव्हा त्यांनी आपले म्हणणे थांबविले. त्यांनी देवाची स्तुति केली आणि म्हणाले, “म्हणजे देव यहूदी नसलेल्यांना त्यांचे अंतःकरण बदलण्यासाठी मोकळीक देत आहे आणि आम्हांला जसे जीवन प्राप्त झाले तसे त्यांनाही देऊ इच्छित आहे ”

अंत्युखियाला सुवार्ता येते

¹⁹स्तेफन मारला गेल्यानंतरच्या काळात जो छळ झाला, त्यामुळे विश्वासणारे पांगले. यातील काही दूरच्या ठिकाणी, उदा. फेनीके, कुप्र व अंत्युखियापर्यंत गेले. विश्वासणाऱ्यांनी या ठिकाणी फक्त यहूदी लोकांनाच सुवार्ता सांगितली. ²⁰यातील काही विश्वासणारे कुप्र व कुरेने येथे राहणारे होते. जेव्हा हे लोक अंत्युखियात आले, तेव्हा ते ग्रीक लोकांशीही बोलले. त्यांनी या ग्रीक लोकांना येशूविषयीची सुवार्ता सांगितली. ²¹प्रभु विश्वासणाऱ्यांना मदत करीत होता आणि बऱ्याच मोठ्या गटाने विश्वास ठेवला व ते प्रभूला अनुसरू लागले.

²²याविषयीची बातमी यरुशलेम येथील विवासणाऱ्या मंडळीच्या कानावर आली. म्हणून यरुशलेम येथील विश्वासणाऱ्यांनी बर्णबाला अंत्युखियाला पाठविले. ²³⁻²⁴बर्णबा चांगला मनुष्य होता. तो पवित्र आत्म्याने आणि विश्वासाने पूर्णपणे भरलेला होता. जेव्हा बर्णबा अंत्युखियाला गेला, तेव्हा त्याने पाहिले की, देवाने या लोकांना खूपच आशीर्वाद दिला आहे. त्यामुळे बर्णबाला खूप आनंद झाला. अंत्युखियातील सर्व विश्वासणाऱ्यांना त्याने उत्तेजन दिले. त्याने त्यांना सांगितले, “कधीही तुमचा विश्वास गमावू नका. नेहमी प्रभूची आज्ञा अंतःकरणापासून पाळा.” पुष्कळ लोक ख्रिस्ताचे अनुयायी झाले.

²⁵जेव्हा बर्णबा तारस शहरी गेला तेव्हा तो शौलाचा शोध घेत होता. ²⁶जेव्हा बर्णबाने त्याला शोधले तेव्हा त्याने शौलाला आपल्यासह अंत्युखियाला आणले. शौलाने व बर्णबाने वर्षभर तेथे राहून पुष्कळ लोकांना शिकवले. अंत्युखियामध्ये येशूच्या अनुयायांना ‘ख्रिस्ती’ हे नाव

पहिल्यांदा मिळाले. ²⁷याच काळात काही संदेष्टे यरुशलमहून अंत्युखियास आले. ²⁸यांच्यापैकी एकाचे नाव अगाब होते. अंत्युखियात तो उभा राहिला आणि बोलू लागला. पवित्र आत्म्याच्या साहाय्याने तो म्हणाला, “फार वाईट काळ सर्व पृथ्वीवर येत आहे. लोकांना खायला अन्न मिळणार नाही.” (क्लैदिया राजा राज्य करीत होता तेव्हा त्याच्या काळात हे घडले.) ²⁹विश्वासणाऱ्यांनी ठरविले की, यहूदीया येथील आपल्या बंधु व भगिनींना जास्तीत जास्त मदत पाठविण्याचा प्रयत्न करावा प्रत्येक विश्वासणाऱ्याने जास्तीत जास्त मदत पाठवण्याचे ठरविले. ³⁰त्यांनी पैसे गोळा करून बर्णबा व शौल यांच्याकडे दिले. मग बर्णबा व शौल यांनी ते पैसे यहूदीयातील वडीलजनांकडे आणले.

हेरोद अग्रिप्पा ख्रिस्ती मंडळीला दुखावतो

12 त्याच काळात हेरोद राजा मंडळीतील काही विशिष्ट विश्वासणाऱ्यांचा छळ करू लागला. ²हेरोदाने याकोबाला तलवारीने मारण्याची आज्ञा केली. याकोब हा योहानाचा भाऊ होता. ³हेरोदाने पाहिले की, यहूदी लोकांना हे आवडले आहे. म्हणून त्याने पेत्रालासुद्धा अटक करण्याचे ठरविले. (हे वल्हंडण सणाच्या काळात घडले.) ⁴हेरोदाने पेत्राला अटक करून तुरुंगात टाकले. सोळा शिपाई पेत्राभोवती पहारा देत होते. हेरोदाला वल्हंडण होईपर्यंत थांबायचे होते. मग त्याने पेत्राला लोकांसमोर आणण्याची योजना केली. ⁵म्हणून पेत्राला तुरुंगात ठेवण्यात आले. पण मंडळी सातत्याने पेत्रासाठी देवाकडे प्रार्थना करीत होती.

पेत्र तुरुंग सोडतो

⁶पेत्र दोन शिपायांच्यामध्ये झोपला होता. त्याला साखळ्यांनी बांधले होते. तुरुंगाच्या दाराजवळ आणखी काही शिपाई पहारा देत होते. ती रात्रीची वेळ होती व हेरोदाने असा विचार केला की, दुसऱ्या दिवशी पेत्राला लोकांसमोर आणावे. ⁷अचानक देवाचा दूत तेथे उभा राहिला. तुरुंगाच्या खोलीत एकदम प्रकाश पडला. देवदूताने पेत्राच्या कुशीला स्पर्श करून त्याला उठविले. देवदूत म्हणाला, “लवकर उठ!” तेव्हा पेत्राच्या हातातील साखळ्या गळून पडल्या. ⁸देवदूत पेत्राला म्हणाला, “कपडे घाल व तुझ्या वहाणा घाल.” मग पेत्राने कपडे घातले. मग देवदूत म्हणाला, “तुझा झगा अंगात घाल व माझ्यामागे ये!” ⁹मग देवदूत बाहेर पडला व पेत्र त्याच्या मागे चालला. पेत्राला कळत नव्हते की, देवदूत हे खरोखर काय करीत आहे. त्याला वाटले आपण दृष्टान्त पाहत आहोत. ¹⁰पहिल्या व दुसऱ्या फेऱ्यातील पहारेकऱ्यांना ओलांडून पेत्र व देवदूत लोखंडी फाटकाजवळ येऊन पोहोचले. शहर आणि त्यांच्यामध्ये आता फक्त फाटकच होते. ते फाटक त्यांच्यासाठी आपोआप उघडले. पेत्र व देवदूत फाटकामधून बाहेर पडले. त्यांनी एक रस्ता पार केला आणि अचानक

देवदूत पेत्राला सोडून निघून गेला. ¹¹पेत्राला मग कळले की नेमके काय घडले. आणि तो म्हणाला, “आता मला समजले की प्रभूने त्याचा दूत माझ्याकडे पाठविला. व त्याने मला हेरोदापासून सोडविले. यहूदी लोकांना वाटले की, माझा छळ होईल. पण प्रभूने मला या सर्वातून सोडविले आहे.”

¹²या गोष्टीची जाणीव झाल्यावर पेत्र मरीयेच्या घरी गेला. ती योहानाची आई होती. (योहानाला मार्क असेही म्हणत) पुष्कळ लोक त्या ठिकाणी जमले होते. ते सर्व प्रार्थना करीत होते. ¹³पेत्राने बाहेरील बाजूने दार ठोठावले. तेव्हा रुदा नावाची दासी दार उघडण्यासाठी आली. ¹⁴तिने पेत्राचा आवाज लगेच ओळखला आणि ती खूप आनंदित झाली. ती दार उघडण्याचेसुद्धा विसरून गेली. ती आतमध्ये पळाली आणि लोकांना तिने सांगितले, “पेत्र दाराजवळ उभा आहे!” ¹⁵विश्वासणारे रुदाला म्हणाले, “तू बावचळलीस!” परंतु पेत्र दाराजवळ उभा आहे, असे रुदा परत परत अगदी कळकळीने सांगू लागली. म्हणून लोक म्हणाले, “तो पेत्राचा दूत असला पाहिजे!”

¹⁶पण पेत्र बाहेरून दार सारखे ठोठावत होता. जेव्हा विश्वासणाऱ्यांनी दार उघडले, तेव्हा त्यांनी पेत्राला पाहिले. ते चकित झाले होते. ¹⁷पेत्राने हाताने खुणावून शांत राहायला सांगितले. मग त्याने प्रभूने तुरुंगातून कसे आणले हे सविस्तर सांगितले. तो म्हणाला, “याकोब व इतर बांधवांना काय घडले ते सांगा.” मग पेत्र तेथून निघून दुसऱ्या ठिकाणी गेला. ¹⁸दुसऱ्या दिवशी शिपाई फार हताश झाले होते. पेत्राचे काय झाले असावे याचा ते विचार करीत होते. ¹⁹हेरोदाने पेत्राला सगळीकडे शोधले पण तो त्याला शोधू शकला नाही. मग हेरोदाने पहारेकऱ्यांना प्रश्न विचारले व त्यांना मरणाची शिक्षा ठोठावली.

हेरोद अग्रिप्पाचे मरण

नंतर हेरोद यहूदातून निघून गेला. तो कैसरीया शहरात गेला व तेथे काही काळ राहिला. ²⁰हेरोद सोर व सिदोन नगरातील लोकांवर फार रागावला होता. ते लोक मिळून हेरोदाला भेटायला आले. बल्लस्तसला आपल्या बाजूला वळविण्यात ते यशस्वी झाले. बल्लस्तस हा राजाचा खाजगी सेवक होता. लोकांनी हेरोदाकडे शांततेची मागणी केली कारण त्यांचा देश अन्नधान्याच्या बाबतीत हेरोदाच्या देशावर अवलंबून होता.

²¹हेरोदाने त्यांना भेटण्यासाठी एक दिवस ठरविला. त्या दिवशी हेरोदाने आपला सुंदर दरबारी पोशाख घातला होता. तो सिंहासनावर बसून लोकांसमोर भाषण करू लागला. ²²लोक मोठ्याने ओरडून म्हणाले, “ही तर देवाची वाणी आहे, मनुष्याची नव्हे!” हेरोदाने या स्तुतीचा स्वीकार केला. ²³आणि त्याने देवाला गौरव दिला नाही, म्हणून देवाच्या दूताने लगेच त्याला आजारी पाडले. किड्यांनी त्याला आतून खाल्ले आणि तो मेलाला.

²⁴देवाचा संदेश जास्तीत जास्त लोकांपर्यंत पसरत होता. व लोकांना प्रेरित करीत होता. विश्वासणाऱ्यांचा गट दिवसेंदिवस मोठा होत होता.

²⁵बर्णबा व शौलाने त्यांचे यरुशलेम येथील काम संपविल्यानंतर ते अंत्युखियाला परत आले. त्यांनी मार्क योहान याला त्यांच्याबरोबर घेतले.

बर्णबा व शौल यांची खास कामासाठी निवड होते

13 अंत्युखिया येथील ख्रिस्ती मंडळीत काही संदेष्टे ये व शिक्षक होते. ते पुढीलप्रमाणे: बर्णबा, निप्र शिमोन, लूव्य कुरेनेकर, मनाएन (जे हेरोदाबरोबर लहानाचा मोठा झाला), आणि शौल. ²ही सर्व माणसे देवाची सेवा करीत असत व उपास करीत असत. पवित्र आत्मा त्यांना म्हणाला, “बर्णबा व शौलाला माझ्याकडे द्या. हे खास काम त्यांच्याकडून मला करवून घ्यायचे आहे. एक काम करण्यासाठी मी त्यांना निवडले आहे”

³म्हणून मंडळीने उपास व प्रार्थना केल्या. त्यांनी बर्णबा व शौल यांच्या डोक्यांवर हात ठेवून प्रार्थना केली. मग त्यांना पाठवून दिले.

कुप्र येथे बर्णबा व शौल

⁴पवित्र आत्म्याच्या द्वारे बर्णबा व शौल यांना पाठविण्यात आले. ते सलुकीया शहराला गेले. नंतर ते समुद्रमार्गे कुप्र बेटावर गेले. ⁵जेव्हा बर्णबा व शौल सलमीन शहरात आले, तेव्हा त्यांनी देवाचा संदेश यहुदी लोकांच्या सभास्थानात दिला. मार्क म्हटलेला योहान त्यांच्या मदतीला होता. ⁶ते संपूर्ण बेट पार करून पफे शहरास गेले. पफे येथे त्यांना एक यहुदी मनुष्य भेटला. तो जादूचा करामती करीत असे. त्याचे नाव बर्येशू होते. तो खोटा संदेष्टा होता. ⁷बर्येशू नेहमी सिग्य पौल याच्या निकट राहण्याचा प्रयत्न करायचा. सिग्य पौल राज्यपाल होता. व तो हुशार होता. त्याने बर्णबा व शौल यांना आपणाकडे बोलविले. त्याला त्यांचा संदेश ऐकावयाचा होता. ⁸परंतु अलीम जादूगार हा बर्णबा व शौल यांच्या विरुद्ध होता. (ग्रीक भाषेत बर्येशूसाठी अलीम शब्द वापरतात. त्याचा अर्थ तोच आहे.) राज्यपालाने येशूवर विश्वास ठेवू नये म्हणून अलीमने त्याचे मन वळविण्याचा प्रयत्न केला. ⁹पण शौल आत्म्याने भरला होता. (शौलाचे दुसरे नाव पौल) पौलाने अलीमकडे (बर्येशूकडे) पाहिले व म्हणाला, ¹⁰‘सैतानाच्या पुत्रा! जे काही योग्य असेल त्या सर्वांचा तू शत्रू आहेस. तू दुष्टाईने व खोटेपणाने भरलेला आहेस. तू देवाचे सत्य नेहमी खोटेपणात बदलण्याचा प्रयत्न करतोस!’ ¹¹आता तुला देवाने स्पर्श करताच तू आंधळा होशील. भर दिवसाच्या उन्हातही तुला काही काळ दिसणार नाही.”

मग अलीमसाठी सर्व काही अंधकारमय झाले. चाचपडत तो इकडेतिकडे फिरू लागला. कोणीतरी मदतीला घेऊन त्याचा हात धरून जाण्यासाठी प्रयत्न करू लागला. ¹²जेव्हा

राज्यपालाने ते पाहिले (सिग्य पौल) त्याने विश्वास ठेवला. प्रभूच्या शिक्षणाने तो चकित झाला.

पौल व बर्णबा कुप्र सोडतात

¹³पौल व जे लोक त्याच्याबरोबर होते ते पफेकडून समुद्रमार्गे निघाले. ते पंपुल्यातील पिर्गा गावी आले. परंतु योहान (मार्क) त्यांना सोडून परत यरुशलेमला गेला. ¹⁴त्यांनी त्यांचा प्रवास पुढे चालू ठेवला. पिर्गापासून पुढे ते अंत्युखियास गेले. (जे पिसीडीयाजवळ होते.) अंत्युखियात असताना शब्बाथ दिवशी ते यहुदी सभास्थानात गेले आणि तेथे बसले.

¹⁵पवित्र शास्त्रातील नियमशास्त्र आणि संदेष्ट्यांच्या लिखाणाचे वाचन झाले. मग सभास्थानाच्या अधिकाऱ्यांनी पौल व बर्णबाला निरोप पाठविला: “बंधून्, येथील लोकांना काही मदत होईल असे काही तरी तुम्हांला सांगायचे असेल तर कृपा करून बोला!”

¹⁶पौल उभा राहिला. आणि आपला हात उंचावून (लोकांचे लक्ष वेधून घेऊन) म्हणाला, “माझ्या यहुदी बांधवांनो व इतर लोकहो, जे तुम्ही खऱ्या देवाची उपासना करता, ते कृपा करून माझे ऐका! ¹⁷इझ्राएलच्या देवाने आपल्या वाडवडिलांची निवड केली. ते ज्या काळात इजिप्तमध्ये परकी म्हणून राहत होते, त्याकाळात देवाने त्यांना यशस्वी होण्यास मदत केली. मोठ्या सामर्थ्याने देवाने त्यांना त्या देशातून बाहेर आणले. ¹⁸आणि देवाने अरण्यातील चाळीस वर्षात त्यांना सहनशीलता दाखविली. ¹⁹देवाने कनानच्या प्रदेशातील सात राष्ट्रांना नाश केला. देवाने त्यांच्या जमिनी त्याच्या लोकांना दिल्या. ²⁰हे सर्व साधारणपणे चारशेपन्नास वर्षात घडले.

“त्यानंतर देवाने आपल्या लोकांना शास्ते (नेते) दिले. ते शमुवेल संदेष्ट्याच्या काळापर्यंत. ²¹मग लोकांनी राजाची मागणी केली. देवाने त्यांना किशाचा पुत्र शौल याला दिले. शौल हा बन्यामिनाच्या वंशातील होता. तो चाळीस वर्षेपर्यंत राजा होता. ²²नंतर देवाने शौलाला काढून टाकले. देवाने दावीदाला त्यांचा राजा केले. दावीदाविषयी देव असे बोलला: दावीद, इश्रायाचा पुत्र, हा मला आवडला. मला ज्या गोष्टी पाहिजेत त्या सर्व तो करील. ²³याच दाविदाच्या वंशजातून देवाने इझ्राएल लोकांचा तारणारा आणिला. तो वंशज येशू आहे. देवाने हे करण्याचे अभिवचन दिले होते. ²⁴येशू येण्यापूर्वी सर्व यहुदी लोकांना योहानाने उपदेश केला. त्यांच्या अंतःकरणात बदल व्हावा म्हणून योहानाने लोकांना सांगितले की, त्यांनी बाप्टिस्मा घेतला पाहिजे. ²⁵जेव्हा योहान आपले काम संपवत होता, तेव्हा तो म्हणाला, ‘मी कोण आहे असे तुम्हांला वाटते? मी ख्रिस्त नाही. तो नंतर येत आहे. त्याच्या वहाणांचे बंद सोडण्याची सुद्धा माझी लायकी नाही.’

²⁶‘माझ्या बंधून्, अब्राहामाच्या कुटुंबातील पुत्रांनो, आणि तुम्ही यहुदी नसलेले पण खऱ्या देवाची उपासना

करणारे, ऐका! या तारणाची बातमी आम्हांला सांगितली गेली. ²⁷जे यरूशलेममध्ये राहतात ते यहुदी व यहुदी पुढारी यांना जाणीव झाली नाही की, येशू हा तारणारा होता. येशूविषयी जे शब्द भविष्यवाद्यांनी लिहिले ते यहुदी लोकांसाठी प्रत्येक शब्दाथाच्या वारी वाचले गेले. परंतु त्यांना ते समजले नाही. यहुदी लोकांनी येशूचा धिक्कार केला. जेव्हा त्यांनी असे केले, तेव्हा त्यांनी भविष्यवाद्यांचे म्हणणे खरे ठरविले! ²⁸येशूने का मरावे याचे खरे कारण ते शोधू शकले नाहीत. पण त्यांनी पिलाताला सांगितले की त्याला जिवे मारावे. ²⁹शास्त्रामध्ये येशूच्याबद्दल या गोष्टी लिहिल्या होत्या की, जे वाईट ते त्याच्याबाबतीत घडणारे होते, ते सर्व या यहुदी लोकांनी येशूला केले. मग त्यांनी येशूला वधस्तंभावरून खाली घेतले. व त्याला कबरेत ठेवले. ³⁰पण देवाने त्याला मरणातून उठविले ³¹यानंतर, पुष्कळ दिवसांपर्यंत जे त्याच्याबरोबर होते, त्यांना गालीला पासून यरूशलेमपर्यंत येशूने दर्शन दिले. ते लोक आता त्याचे साक्षीदार म्हणून लोकांसमोर आहेत. ³²आम्ही तुम्हांला देवाने जे अभिवचन आमच्या वाडवडिलांना (पूर्वजांना) दिले त्याविषयी सुवार्ता सांगतो. ³³आम्ही त्यांची लेकरे (वंशज) आहोत आणि देवाने हे अभिवचन आमच्या बाबतीत खरे करून दाखविले. देवाने हे येशूला मरणातून पुन्हा उठविण्याद्वारे केले. आम्ही याविषयी स्तोत्रसंहितातमध्येसुद्धा वाचतो:

‘तू माझा पुत्र आहेस. आज मी तुझा पिता झालो आहे.’

स्तोत्र. 2:7

³⁴देवाने येशूला मरणातून उठविले. येशू पुन्हा कबरेत जाऊन माती बनणार नाही. म्हणून देव म्हणाला:

‘दाविदाला देण्यात आलेली पवित्र व सत्यअभिवचने मी तुला देईन’

यशया 55:3

³⁵ पण दुसऱ्या ठिकाणी देव म्हणतो:

‘तू तुझ्या पवित्र पुरुषाला कबरेत कुजण्याचा अनुभव घडू देणार नाहीस.’

स्तोत्र. 16:10

³⁶ज्या काळात दाविद राहत होता तेव्हा त्याने देवाच्या इच्छेप्रमाणे केले. मग तो मेलाला. आपल्या वाडवडिलांशेजारी त्याला पुरले. आणि कबरेत त्याचे शरीर कुजले ³⁷पण ज्याला देवाने मरणातून पुन्हा उठविले, त्याला कुजण्याचा अनुभव आला नाही. ³⁸⁻³⁹बंधूने, आम्ही जे सांगत आहोत ते तुम्ही समजून घेतले पाहिजे: या एकाकडूनच तुमच्या पापांची क्षमा तुम्हांला मिळू शकते. मोशेचे नियमशास्त्र तुम्हांला तुमच्या पापांपासून मुक्त करणार नाही. पण प्रत्येक व्यक्ती जी त्याच्यावर विश्वास ठेवते, ती त्याच्याद्वारे त्या

सर्वाविषयी न्यायी ठरविली जाते. ⁴⁰संदेश्यांनी सांगितलेल्या काही गोष्टी घडतील. सावध राहा! या गोष्टी तुमच्याबाबत होऊ नयेत म्हणून जपा. भविष्यवादी म्हणाला:

⁴¹‘ऐका, जे तुम्ही संशय धरता! तुम्ही चकित होता पण मग दूर जाता व मरता; कारण तुमच्या काळामध्ये मी (देव) काही तरी करीन ज्याच्यावर तुमचा विश्वास बसणार नाही कोणी ते स्पष्ट करून सांगितले तरी तुम्ही त्याच्यावर विश्वास ठेवणार नाही.’”

हबक्कूक 1:5

⁴²जेव्हा पौल व बर्णबा (सभास्थानातून) जाऊ लागले, तेव्हा लोक म्हणाले की, पुढील शब्दाथाच्या दिवशी परत या आणि आम्हांला याविषयी अधिक सांगा. ⁴³सभास्थानातील बैठक संपल्यावर अनेक यहुदी लोक आणि यहुदी मतानुसारी चालणारे इतर धार्मिक लोक पौल व बर्णबा यांच्यामागे गेले. पौल व बर्णबा यांनी त्या लोकांना देवाच्या कृपेत टिकून राहण्यास कळकळीची विनंती केली.

⁴⁴पुढील शब्दाथवारी शहरातील जवळ जवळ सर्व लोक देवाचे वचन ऐकण्यासाठी एकत्र आले. ⁴⁵यहुदी लोकांनी त्या सर्वांना तेथे पाहिले. त्यामुळे यहुदी लोकांना मत्सर वाटू लागला. तेही काही फार वाईट गोष्टी बोलले आणि जे पौल बोलला त्याविरुद्ध वाद उपस्थित केला. ⁴⁶पण पौल व बर्णबा फार धैर्याने बोलले. ते म्हणाले, “देवाचा संदेश तुम्हा यहुद्यांना प्रथम आम्हांला सांगितलाच पाहिजे. पण तुम्ही ऐकण्यास नकार देत आहात. तुम्ही तुमचे स्वतःचेच नुकसान करून घेत आहात. व अनंतकाळचे जीवन प्राप्त करून घेण्यासाठी अपात्र ठरत आहात! म्हणून आम्ही आता दुसऱ्या देशांतील यहुदीतर लोकांकडे जाऊ!

⁴⁷प्रभूने आम्हांला हे करण्यास सांगितले आहे. प्रभु म्हणाला:

‘दुसऱ्या देशांसाठी मी तुम्हाला प्रकाश असे केले यासाठी की, तुम्ही पृथ्वीवरील सर्व लोकांना तारणाचा मार्ग दाखवू शकाल.’”

यशया 49:6

⁴⁸जेव्हा यहुदी नसलेल्यांनी पौलाला असे बोलताना ऐकले तेव्हा ते फार आनंदित झाले. देवाच्या संदेशाचा त्यांनी बहुमान केला. आणि त्या लोकांपैकी पुष्कळांनी संदेशावर विश्वास ठेवला. कारण ते अनंतकाळच्या जीवनासाठी निवडले गेले होते.

⁴⁹आणि म्हणून देवाचा संदेश संपूर्ण देशात सांगितला गेला. ⁵⁰तेव्हा यहुदी लोकांनी शहरातील काही धार्मिक स्त्रिया व पुढारी यांना भडकावून दिले. त्या लोकांनी पौल व बर्णबा यांच्याविरुद्ध अनेक वाईट गोष्टी केल्या आणि त्यांना शहराबाहेर घालवून दिले. ⁵¹मग पौल व बर्णबा यांनी आपल्या पायाची धूळ झटकली. व ते दुसऱ्या शहराला

गेले. ⁵²पण अंत्युखियातील येशूचे अनुयायी आनंदाने व पवित्र आत्म्याने भरून गेले होते.

इकुन्या येथे पौल व बर्णबा

14 पौल व बर्णबा इकुन्या शहरात गेले. ते तेथील यहूदी सभास्थानात गेले. (प्रत्येक शहरात गेल्यावर ते असेच करीत) तेथील लोकांशी ते बोलले. पौल व बर्णबा इतके चांगले बोलले की, पुष्कळ यहूदी लोकांनी व ग्रीक लोकांनी त्यांनी जे सांगितले त्यावर विश्वास ठेवला. ²परंतु काही यहूदी लोकांनी विश्वास ठेवला नाही. त्यांनी यहूदीतर लोकांची मने भडकाविली आणि बंधुजनांविषयीची मने वाईट केली. ³म्हणून पौल व बर्णबाने त्या ठिकाणी बरेच दिवस मुक्काम केला. आणि धैर्याने येशूविषयी सांगत राहिले. पौल व बर्णबाने देवाच्या कृपेविषयी संदेश दिला. देवाने त्यांना पौल व बर्णबाला चमत्कार व अद्भुत कृत्ये करण्यास मदत करून ते जे काही सांगत होते ते खरे ठरविले. ⁴परंतु शहरातील काही लोकांना यहूदी लोकांची मते पटली. दुसऱ्या लोकांना पौल व बर्णबांचे म्हणणे पटले. (त्यांनी विश्वास ठेवला) त्यामुळे शहरात दोन तट पडले.

⁵काही यहूदीतर लोक, काही यहूदी लोक व त्यांचे पुढारी यांनी पौल व बर्णबाला बांधले व इजा करण्याचा प्रयत्न केला. त्यांना पौल व बर्णबा यांना दगडमार करून मारावयाचे होते. ⁶जेव्हा पौल व बर्णबा यांना त्याविषयी कळले तेव्हा त्यांनी ते शहर सोडले. ते लुस्र व दर्बे या लुकवनियाच्या नगरात गेले. आणि त्या शहरांच्या सभोवतालच्या परिसरात गेले. ⁷त्या ठिकाणीसुद्धा त्यांनी सुवार्ता सांगितली.

लुस्र व दर्बे येथे पौल

⁸लुस्र येथे एक मनुष्य होता त्याचे पाय अधू होते तो जन्मतःच पांगळ जन्मला होता. व कधीच चालला नव्हता. ⁹पौल भाषण करीत असताना हा मनुष्य ऐकत होता. पौलाने त्याच्याकडे पाहिले, पौलाने पाहिले की, देव त्याला बरे करील असा त्या मनुष्याचा विश्वास झाला आहे. ¹⁰तेव्हा पौल मोठ्याने म्हणाला, "तुझ्या पायावर उभा राहा!" तेव्हा त्या मनुष्याने उंच उडी मारली आणि चालू लागला. ¹¹पौलाने केलेले लोकांनी जेव्हा पाहिले, तेव्हा ते आपल्या लुकवनिया भाषेत ओरडले. ते म्हणाले, "देव माणसांसारखे झाले आहेत! ते आमच्याकडे खाली आले आहेत!" ¹²लोकांनी बर्णबाला ज्युपिटर * म्हटले व पौलाला मर्क्युरी * म्हटले. कारण पौल मुख्य बोलणारा होता. ¹³ज्युपिटरचे मंदिर जवळ होते. या मंदिराचा पुजारी काही

बैल व फुले घेऊन वेशीजवळ आला. पुजारी व लोकांना पौल व बर्णबा यांची उपासना करण्यासाठी त्यांच्यापुढे बळी द्यावयाचा होता.

¹⁴परंतु ते काय करीत आहेत, हे जेव्हा पौल व बर्णबा यांना समजले तेव्हा त्यांनी आपले कपडे फाडले व लोकांच्या गर्दीत शिरले आणि मोठ्याने म्हणाले, ¹⁵"लोकांनो, ह्या गोष्टी तुम्ही का करीत आहात? आम्ही देव नाही! तुम्हांला जशा भावना आहेत, तशाच आम्हालाही आहेत! आम्ही तुम्हांला सुवार्ता सांगायला आलो. आम्ही तुम्हांला हे सांगत आहोत की या वर्थ गोष्टींपासून तुम्ही तुमचे मन वळावे. खऱ्या जिवंत देवाकडे आपले मन लावावे. त्यानेच आकाश, पृथ्वी, समुद्र व जे काही आहे ते निर्माण केले. ¹⁶भूतकाळात, देवाने सर्व राष्ट्रांना त्यांना जसे पाहिजे तसे वागू दिले. ¹⁷परंतु देवाने अशा गोष्टी केल्या की त्या द्वारे तो खरा आहे हे सिद्ध व्हावे. तो तुमच्यासाठी चांगल्या गोष्टी करतो. तो तुम्हांला आकाशातून पाऊस देतो. योग्य वेळी तो तुम्हांला चांगले पीक देतो. तो तुम्हांला भरपूर अन्न देतो व तो तुमची अंतःकरणे आनंदाने भरतो" ¹⁸पौल व बर्णबाने ह्या गोष्टी लोकांना सांगितल्या. व मोठ्या प्रयासाने आपणास यज्ञ अर्पण्यापासून त्यांना परावृत्त केले.

¹⁹नंतर अंत्युखिया व इकुन्या येथील काही यहूदी लोक तेथे आले. त्यांनी लोकसमुदायाची मने आपल्या बाजूस वळविली. आणि पौलाला दगडमार केला. त्यात पौल मेलाला असे समजून त्यांनी त्याला ओढत नेऊन नगराबाहेर टाकले. ²⁰येशूचे शिष्य पौलाभोवती जमा झाले मग पौल उठून परत शहरात गेला व दुसऱ्या दिवशी ते दोघे दर्बेला गेले.

सिरियातील अंत्युखियाला परत येणे

²¹आणि त्या नगरात त्यांनी सुवार्ता सांगून अनेक लोकांना शिष्य केले. त्यानंतर ते लुस्र, इकुन्या आणि अंत्युखिया नगरांना परत आले. ²²आणि त्यांनी तेथील शिष्यांना येशूवरील विश्वासात बळकट केले. त्यांनी आपल्या विश्वासात अढळ राहावे म्हणून उत्तेजन दिले. ते म्हणाले, "अनेक दुःखांना तोंड देत आपण देवाच्या राज्यात प्रवेश केला पाहिजे." ²³पौल व बर्णबाने प्रत्येक मंडळीत वडीलजनांची नेमणूक केली. त्यांनी या वडिलांसाठी उपास आणि प्रार्थना केल्या. प्रभु येशूवर विश्वास असलेले असे सर्व वडीलजन होते म्हणून पौलाने व बर्णबाने त्यांना प्रभूच्या हाती सोपविले.

²⁴पौल आणि बर्णबा पिसीदिया प्रदेशातून गेले नंतर ते पंफुलिया येथे आले. ²⁵त्यांनी पिर्गा शहरात देवाचा संदेश दिला नंतर ते अत्तालिया शहरात गेले. ²⁶नंतर तेथून पुढे पौल व बर्णबा सिरिया येथील अंत्युखियात समुद्रमार्गे गेले. जे काम त्यांनी पूर्ण केले होते त्याची सुरुवात त्यांनी अंत्युखियापासूनच केली होती.

²⁷जेव्हा ते तेथे पोहोचले, तेव्हा त्यांनी मंडळीला एकत्र बोलाविले आणि देवाने त्यांच्याबाबतीत ज्या ज्या गोष्टी

ज्युपिटर अनेक ग्रीक देवांमधील अत्यंत महत्त्वाचा देव.

मर्क्युरी ग्रीकांचा आणखी एक देव. तो इतर देवांचा निरोप्या आहे असे ते मानीत.

केल्या त्या त्यांना सांगितल्या तसेच दुसऱ्या देशातील
यहूदीतर लोकांमध्ये देवाने कसे दार उघडले ते सांगितले.
२८नंतर ते शिष्यांबरोबर तेथे बरेच दिवस राहिले.

यरुशलेम येथील सभा

15 मग काही माणसे यहूदीया प्रांतातून अंत्युखियास
आली. ती बंधुजनांना (यहूदीतर) शिक्षण देऊ
लागली: "तुमची सुंता झालेली नसेल तर तुमचे तारण
होणार नाही. मोशेने आम्हांला हे करायला शिकविले."
२पौल व बर्णबा या शिक्षणाविरुद्ध होते. या विषयावर त्या
लोकांशी पौलाने व बर्णबाने वाद घातला, म्हणून लोकांनी
असे ठरविले की, पौल, बर्णबा व इतर काही जणांना
यरुशलेमला पाठवायचे. हे लोक त्या ठिकाणी प्रेषित व
वडीलजनांशी या विषयावर अधिक बोलण्यासाठी गेले.
३मंडळीने त्यांना प्रवासास जाण्यासाठी मस्त केली. हे लोक
फेनीके व शोमरोन प्रांतातून जात असता यहूदीतर विदेशी
लोक देवाकडे कसे वळले. याविषयी सविस्तर हकीगत
त्यांनी तेथील बंधुवर्गाला सांगितली. त्यामुळे ते फार आनंदित
झाले. ४ते जेव्हा यरुशलेमला पोहोचले तेव्हा तेथील ख्रिस्ती
मंडळी, प्रेषित आणि वडीलजन यांनी त्यांचे स्वागत केले.
त्यावेळी पौल व बर्णबा यांनी आपल्या हातून देवाने जे
काम करून घेतले त्याविषयी सविस्तर सांगितले.

५पुरुषी गटातील काही विश्वासणारे उभे राहिले आणि
म्हणाले, "यहूदीतर विश्वासणाऱ्यांची सुंता झालीच पाहिजे.
तसेच आपण त्यांना मोशेचे नियम पाळण्याविषयी शिकविले
पाहिजे!"

६मग प्रेषित आणि वडीलजन या समस्येचा अभ्यास
करण्यासाठी एकत्र जमले. ७त्यावर प्रदीर्घ चर्चा झाली.
मग पेत्र उभा राहिला. आणि त्यांना म्हणाला, "माझ्या
बंधूना मला माहीत आहे, सुरुवातीला जे काही घडले, ते
तुमच्या आठवणीत आहे. जे यहूदी नाहीत, त्या लोकांना
सुवार्ता सांगण्यासाठी तुमच्यामधून देवाने माझी निवड केली.
यासाठी की, त्यांनीही विश्वास धरला. ८देव सर्वांचे विचार
जाणतो. आणि त्याने या यहूदीतर लोकांचा स्वीकार केला
आहे. देवाने जसा आम्हांला पवित्र आत्मा दिला, तसाच
त्यांनाही देऊन त्याने हे आम्हांस दाखवून दिले. ९देवाच्या
दृष्टीने ते लोक आपल्यापेक्षा वेगळे नाहीत. जेव्हा त्यांनी
विश्वास ठेवला, तेव्हा त्याने त्यांची हृदये शुद्ध केली.
१०मग आता यहूदीतर लोकांच्या मानेवर जड जू तुम्ही का
ठेवीत आहात? तुम्ही देवाला राग आणीत आहात काय?
आपण व आपले वाडवडील (पूर्वज) हे ओझे वाहण्याइतके
सशक्त नव्हतो. ११आम्ही असा विश्वास धरतो की, आम्ही
आणि हे लोक प्रभु येशूच्या क्रुपेमुळे तारले जाणार आहोत."

१२मग सगळे लोक शांत झाले. ते पौल व बर्णबाचे
बोलणे ऐकू लागले. पौलाने व बर्णबाने लोकांना सांगितले
की, देवाने त्यांच्याद्वारे यहूदीतर लोकांमध्ये चमत्कार व
अद्भुत कृत्ये केली. १३पौलाने व बर्णबाने आपले बोलणे

संपविले. मग याकोब बोलला. तो म्हणाला, "माझ्या बंधूना,
माझे ऐका. १४शिमोन (पेत्र) याने यहूदीतर लोकांना देवाने
आपले प्रेम कसे दाखविले ते सांगितले. पहिल्यांदाच देवाने
यहूदीतर लोकांना स्वीकारले. आणि त्यांना आपले लोक
बनविले. १५संदेष्ट्यांच्या शब्दांनी सुद्धा याला सहमती
दर्शविली:

१६मी (देव) यानंतर परत येईन मी दाविदाचे घर पुन्हा
बांधीन ते पडलेले आहे त्याच्या घराचे पडलेले भाग मी
पुन्हा बांधीन मी त्याचे घर नवे करीन

१७मग इतर सर्व लोक देवाचा शोध करतील सर्व
यहूदीतर लोकसुद्धा माझे लोक आहेत असे मी मानतो.
प्रभु (देव) असे म्हणाला, व हे करणारा तोच आहे.

१८या सर्व गोष्टी सुरुवातीपासूनच माहीत आहेत'

अमोस ९:११-१२

१९"म्हणून मला वाटते जे यहूदीतर बंधु देवाकडे वळले
आहेत, त्यांना आपण तसदी देऊ नये.

२०त्याऐवजी आपण त्यांना एक पत्र लिहू या. आपण
त्यांना या गोष्टी सांगू:

मूर्तिपुढे ठेवलेले अन्न खाऊ नका. (त्यामुळे अन्न अशुद्ध
होते) कोणत्याही प्रकारचे अनेतिक पाप करू नका. रक्त
चाखू नका गुदमरून मारलेले प्राणी खाऊ नका.

२१त्यांनी या गोष्टी करू नयेत. कारण अजूनसुद्धा प्रत्येक
शहरात यहूदी लोक आहेत जे मोशेचे नियम शिकविताना.
बऱ्याच वर्षांपासून दर शब्बाथ दिवशी सभास्थानातून
मोशेचे नियम वाचण्यात येतात."

यहूदीतर विश्वासणाऱ्यांना पत्र

२२प्रेषितांना, वडीलजनांना व सगळ्या मंडळीला वाटत
होते की, पौल व बर्णबा यांच्याबरोबर आणखी काही
माणसे अंत्युखियाला पाठवावीत. मंडळीने त्यांचे स्वतःचे
काही लोक निवडले. २३त्यांनी यहूदा (बर्सब्बा) आणि
सीलाना यांना निवडले. यरुशलेमधील बंधुवर्गामध्ये या
माणसांचा आदर केला जात असे. मंडळीने या लोकांबरोबर
हे पत्र पाठविले. पत्रात असे लिहिले होते की,

प्रेषित, वडीलजन आणि तुमचे बंधुजन यांजकडून
अंत्युखिया शहरातील तसेच सीरीया व किलकिया
देशातील सर्व यहूदी नसलेल्या बांधवांस: प्रिय बंधूना,
२४आम्ही असे ऐकले की, आमच्यातील काही लोक
तुमच्याकडे आले. ज्या गोष्टी त्यांनी सांगितल्या
त्यामुळे तुम्हांला त्रास झाला व तुम्ही हताश झालात.
परंतु आम्ही त्यांना हे करण्यास सांगितले नाही!

²⁵आम्ही सर्वांनी या गोष्टीला सहमती दर्शविली की, काही लोकांची निवड करून त्यांना तुमच्याकडे पाठवावे. आमचे प्रिय मित्र पौल व बर्णबा यांच्यासह ते असतील. ²⁶बर्णबा व पौल यांनी आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या सेवेसाठी आपले जीवन दिले आहे. ²⁷म्हणून आम्ही यहुदा व सीला यांना त्यांच्याबरोबर पाठवत आहोत. ते सुद्धा तुम्हांला त्याच गोष्टी सांगतील. ²⁸पवित्र आत्म्याला असे वाटते की, तुमच्यावर आता अधिक ओझे असू नये. आणि आम्हांला ते मान्य आहे. तुम्ही फक्त पुढील गोष्टी कराव्यात:

²⁹कोणतेही अन्न जे मूर्तीला वाहिले आहे ते खाऊ नका रक्त चाखू नका गुदमरून मारलेले प्राणी खाऊ नका. कोणत्याही प्रकारचे अनैतिक पाप करू नका.

जर तुम्ही या गोष्टींपासून दूर राहाल, तर तुम्ही चांगले कराल आता आम्ही तुमचा निरोप घेतो कळवे.'

³⁰मग पौल, बर्णबा, यहुदा व सीला यांनी यरुशलेम सोडले. ते अंत्युखियास गेले. अंत्युखियात त्यांनी विश्वासणाऱ्यांना एकत्र केले. आणि त्यांना ते पत्र दिले. ³¹जेव्हा त्यांनी ते पत्र वाचले. ते आनंदित झाले. पत्राने त्यांचे समाधान झाले. ³²यहुदा व सीला हेसुद्धा संदेष्टे होते. त्यांनी विश्वासणाऱ्या बंधूंना विश्वासात भक्कम करण्यासाठी पुष्कळ गोष्टी सांगितल्या. ³³यहुदा व सीला काही काळ तेथे राहिल्यानंतर ते निघून गेले. बंधूंकडून त्यांना शांतीचा आशीर्वाद मिळाला. ज्या यरुशलेममधील बंधूंनी यहुदा व सीला यांना पाठवले होते, त्यांच्याकडे ते परत गेले. ³⁴*

³⁵पण पौल व बर्णबा अंत्युखियातच राहिले. त्यांनी व इतर पुष्कळ लोकांनी सुवार्ता सांगितली आणि प्रभूचा संदेश लोकांना शिकविला.

पौल व बर्णबा वेगळे होतात

³⁶काही दिवसांनंतर पौलाने बर्णबाला सांगितले, "आपण पुष्कळ गावात प्रभूचा संदेश दिला. आपण फुन्हा या गावांमध्ये तेथील बंधुभगिनींना भेट देण्यासाठी आणि त्यांचे कसे काय चालले आहे हे पाहण्यासाठी जायला हवे." ³⁷बर्णबाला त्यांच्यासोबत योहान (मार्क) यालाही घ्यायचे होते. ³⁸पण ज्याने पंपुलिया येथे त्यांची साथ सोडली व आपले काम पूर्ण केले नाही, त्याला आपल्यासोबत घेऊ नये असे पौलाने म्हणणे होते ³⁹पौल आणि बर्णबा यांच्यात यावरून

मोठा वाद झाला. ते विभक्त झाले व वेगळ्या मार्गांनी गेले. बर्णबा योहानासह कुप्र येथे समुद्रमार्गे गेला. ⁴⁰पौलाने सीलाला आपल्यासोबत नेण्यासाठी निवडले. अंत्युखियातील बांधवांनी, पौलाला देवाच्या कृपेवर सोपवले आणि मग त्यांना रवाना केले. ⁴¹पौल, सीरीया व किलिकीया भागातील मंडळ्यांना स्थैर्य देत गेला.

तीमथ्य पौल व सीला यांच्यासह जातो

16 पौल दर्बे व लुस्त्र या शहरांमध्ये गेला. तेथे ख्रिस्ताचा एक शिष्य ज्याचे नाव तीमथ्य, तो होता. तीमथ्याची आई एक यहुदी विश्वासगारी स्त्री होती. त्याचा पिता एक ग्रीक मनुष्य होता. ²तीमथ्याविषयी लुस्त्र व इकुन्या येथील बंधुजांचे फार चांगले मत होते. ³तीमथ्याला आपल्याबरोबर प्रवासाला घेऊन जावे अशी पौलाची इच्छा होती. पण त्या भागात राहणाऱ्या यहुदी लोकांना माहीत होते की, तीमथ्याचे वडील ग्रीक (यहुदीतर) आहेत. म्हणून पौलाने यहुदी लोकांचे समाधान होण्यासाठी तीमथ्याची सुता केली. ⁴मग पौल व त्याच्याबरोबर असलेले लोक इतर शहरांमधून प्रवास करीत निघाले. यरुशलेममधील प्रेषितांनी व वडीलजनांनी दिलेले नियम व त्यावरचे निर्णय ते विश्वासणाऱ्यांना देत गेले. त्यांनी विश्वासणाऱ्यांना त्या नियमांचे पालन करण्यास सांगितले. ⁵मग मंडळ्या विश्वासात भक्कम होत गेल्या व संख्येतदेखील त्या वाढत गेल्या.

पौलाला अशियातून बोलावतात

⁶पौल व त्याच्याबरोबर असलेले बंधू फ्रुगिया व गलतीया या प्रदेशातून गेले. अशिया देशात पवित्र आत्म्याने त्यांना सुवार्ता सांगण्यास मना केले. ⁷पौल व तीमथ्य मिसिया देशाच्या जवळ गेले. त्यांना बिथनीया प्रांतात जायचे होते. पण येशूच्या आत्म्याने त्यांना आत जाऊ दिले नाही. ⁸म्हणून ते मिसियाजवळून जाऊन त्रोवस येथे गेले. ⁹त्या रात्री पौलाने एक दृष्टान्त पाहिला. या दृष्टान्तामध्ये "मासेदोनियाला या आणि आम्हांला मदत करा!" अशी विनंति मासेदोनियातील कोणीतरी मनुष्य उभा राहून पौलाला करीत होता. ¹⁰पौलाला हा दृष्टान्त झाल्यावर आम्ही तेथे जाऊन तेथील लोकांना सुवार्ता सांगवी यासाठी देवाने आम्हांला बोलाविले. हे आम्ही समजलो. आणि लगेच मासेदोनियाला जाण्याच्या तयारीला लागलो.

लीदीयाच्या मनाचा पालट

¹¹नंतर आम्ही जहाजाने त्रोवस सोडले आणि आम्ही समथ्राकेस येथे समुद्रमार्गे आलो. दुसऱ्या दिवशी नियापोलीस येथे गेलो. ¹²नंतर आम्ही फिलिप्पैला गेलो. ते त्या भागातील मासेदोनियातील पहिले नगर आहे. ते रोमी लोकांचे नगर आहे. त्या नगरात आम्ही काही दिवस राहिलो.

वचन 34 प्रेषितांनी केलेले कार्याच्या काही प्रतीमध्ये वचन 34 आहे. "... पण सीलने तेथेच राहायचे ठरविले."

¹³शब्बाथवारी आम्ही त्या नगराच्या वेशीच्या बाहेर प्रार्थना करण्यासाठी नदीकाठी सुरक्षित जागा आढळेल असे वाटल्यावरून तेथे जाऊन बसलो. आणि तेथे जमा झालेल्या स्त्रियांशी बोलू लागलो. ¹⁴त्यांच्यामध्ये लुदियाने नावाची स्त्री होती. ती थुवतीरा नगरची होती. ती किरमीजी रंगाच्या कापडाचा व्यापार करीत असे. ती चांगली देवभक्त होती. लीदीयाने पौलाचे बोलणे ऐकले. देवाने तिचे अंतःकरण उघडले. पौलाने जे सांगितले त्यावर तिने विश्वास ठेवला. ¹⁵तिचा व तिच्या घरामध्ये राहणाऱ्या सर्वांचा बाप्तिस्मा करण्यात आला. मग लुदियाच्या आम्हांला तिच्या घरी बोलाविले. ती म्हणाली, तुम्हाला जर खरोखरच वाटत असेल की मी प्रभु येशूमध्ये विश्वासगारी आहे, तर माझ्या घरी येऊन राहा. तिने आम्हांला तिच्या घरी राहावे म्हणून गळ घातली.

पौल व सीला तुरुंगात

¹⁶एकदा आम्ही प्रार्थनेला जात असताना, एक दासीकाम करणारी मुलगी आम्हांला भेटली. तिच्या अंगात येत असे * ती दैवप्रश्ना सांगून आपल्या घरधन्यास पुष्कळ मिळकत करून देत असे. ¹⁷ती मुलगी पौलाच्या व आमच्या मागे आली. ती मोठ्याने म्हणाली, 'हे लोक सर्वोच्च देवाचे सेवक आहेत! ते तुम्हांला सांगत आहेत की, तुमचे तारण कसे होईल!' ¹⁸तिने हे असे बरेच दिवस केले. त्यामुळे पौल विचलित झाला. मग तो वळला व त्या आत्म्याला म्हणाला, 'येशू ख्रिस्ताच्या सामर्थ्याने, मी तुला आज्ञा देतो, तिच्यातून बाहेर निघ!' ताबडतोब तो आत्मा बाहेर आला.

¹⁹ज्या लोकांची ही मुलगी नोकरी करीत असे त्यांनी हे पाहिले. त्यांनी हे ओळखले की, आता ते त्या मुलीचा वापर पैसे कमविण्यासाठी करू शकणार नाहीत. म्हणून त्यांनी पौल व सीला यांना धरून शहरातील सभेच्या ठिकाणी ओढून नेले. शहराचे अधिकारीही तेथे होते. ²⁰त्या लोकांनी पौल व सीला यांना पुढाऱ्यांपुढे आणले. व ते म्हणाले, 'हे लोक यहूदी आहेत. आपल्या शहरात ते त्रास देत आहेत. ²¹आमच्यासाठी ज्या गोष्टी योग्य नाहीत त्या करण्यासाठी ते लोकांना सांगत आहेत. आम्ही रोमी नागरिक आहेत व या गोष्टी आम्ही करणार नाही. ²²लोक पौल व सीला यांच्याविषयी म्हणत होते. मग पुढाऱ्यांनी पौलाचे व सीलाचे कपडे फाडले व लोकांना सांगितले की, त्यांना काठीने मारा. ²³लोकांनी पौलाला व सीला यांना पुष्कळ मारले. मग पुढाऱ्यांनी त्या दोघांना तुरुंगात टाकले. पुढाऱ्यांनी तुरुंगाधिकार्याला सांगितले, "फार काळजीपूर्वक यांच्यावर पहारा ठेवा!" ²⁴अधिकार्याने तो खास आदेश मिळाल्यावर पौल व सीला यांना तुरुंगात आत दूरवर ठेवले. त्याने त्यांचे पाय लाकडाच्या ओंडक्यांमध्ये बांधले.

²⁵मध्यरात्रीच्या वेळी पौल व सीला, देवाची गीते गात होते व प्रार्थना करीत होते व इतर कैदी ऐकत होते. ²⁶अचानक मोठा धरणीकंप झाला. तो इतका जबरदस्त होता की त्यामुळे तुरुंगाचे पाये डळमळले. मग तुरुंगाचे सर्व दरवाजे उघडले. सर्व कैद्यांची त्यांच्या साखळदंडातून सुटका झाली. ²⁷तुरुंगाधिकारी जागा झाला. त्याने पाहिले की, तुरुंगाचे दरवाजे उघडे आहेत. त्याला वाटले कैदी अगोदरच पळाले असतील म्हणून अधिकार्याने आपली तरवार काढली, तो स्वतःला मारणार होता ²⁸इतक्यात पौल ओरडला, "स्वतःला इजा करून घेऊ नकोस आम्ही सर्व येथेच आहोत!"

²⁹अधिकार्याने कोणाला तरी दिवा आणायला सांगितले. मग तो आतमध्ये पळाला. तो थरथर कापत होता. तो पौल व सीला यांच्यापुढे पडला. ³⁰मग त्याने त्यांना बाहेर आणले आणि म्हणाला, "पुरुषांनी, माझे तारण व्हावे म्हणून मी काय करावे?"

³¹ते त्याला म्हणाले, "प्रभु येशूवर विश्वास ठेव आणि तुझे तारण होईल - तुझे व तुझ्या घरात राहणाऱ्या सर्वांचे तारण होईल."

³²पौलाने व सीलाने तुरुंगाधिकार्याच्या घरातील सर्वांना व त्यालासुद्धा प्रभूचा संदेश सांगितला. ³³त्या वेळी बरीच रात्र झाली होती, पण तुरुंगाधिकार्याने पौल व सीला यांच्या जखमा धुतल्या. मग अधिकारी व त्याच्या घरातील सर्वांना बाप्तिस्मा झाला. ³⁴नंतर त्याने पौल व सीला यांना घरी नेले व अन्न खावयास दिले. सर्व लोक अतिशय आनंदित झाले होते. कारण ते आता देवावर विश्वास ठेवीत होते.

³⁵दुसऱ्या दिवशी सकाळी पुढाऱ्यांनी काही शिपायांना पाठविले व तुरुंगाधिकार्याला निरोप दिला की, "त्या लोकांना (पौल व सीला) यांना मोकळे सोडा!"

³⁶तुरुंग अधिकारी पौलाला म्हणाला, "पुढाऱ्यांनी या शिपायांना तुम्हाला सोडण्याविषयी सांगितले आहे. तुम्ही आता जाऊ शकता. शांतीने जा."

³⁷परंतु पौल त्या शिपायांना म्हणाला, "तुमच्या पुढाऱ्यांनी आम्ही चूक केली आहे हे सिद्ध केले नाही. परंतु त्यांनी आम्हांला लोकांसमोर मारले व तुरुंगात टाकले. आम्ही रोमी नागरिक आहोत म्हणून आम्हांला अधिकार आहेत. आता पुढाऱ्यांना वाटते की आम्ही गुप्तपणे निघून जावे. नाही! पुढाऱ्यांनी येऊन आम्हांला बाहेर काढले पाहिजे!"

³⁸शिपायांनी पुढाऱ्यांना पौल जे म्हणाला, ते सांगितले. जेव्हा पुढाऱ्यांनी ऐकले की पौल व सीला रोमी नागरिक आहेत, तेव्हा ते घाबरले. ³⁹मग पुढाऱ्यांनी येऊन त्यांची क्षमा मागितली. पुढाऱ्यांनी येऊन त्यांना सोडविले व शहर सोडण्याविषयी सांगितले. ⁴⁰पण जेव्हा पौल व सीला तुरुंगाबाहेर आले, तेव्हा ते लीदीयाच्या घरी गेले. त्यांनी तेथे काही विश्वासणाऱ्यांना पाहिले. व त्यांना धोर दिला. मग पौल व सीला गेले.

थेस्सलनीका येथे पौल

17 पौल व सीला अफिपुली व अपुल्लोनिया या प्रदेशांतून प्रवास करीत गेले. ते थेस्सलनीका शहरात आले. त्या शहरात यहूदी लोकांचे सभास्थान होते. ²यहूदी लोकांना भेटण्यासाठी पौल सभास्थानात गेला. तो असे नेहमीच करीत असे. तीन आठवडे प्रत्येक शब्बाथवारी पवित्र शास्त्राविषयी पौलाने यहूदी लोकांशी चर्चा केली. ³पौलाने पवित्र शास्त्रातील वचने यहूदी लोकांना स्पष्ट करून सांगितली. त्याने दाखवून दिले की, ख्रिस्ताने मरणे अगत्याचे होते. तसेच त्याचे मरणातून उठणेही अगत्याचे होते. पौल म्हणाला, “हा मनुष्य ‘येशू’ ज्याच्याबद्दल मी तुम्हांला सांगत आहे तो ‘ख्रिस्त’ आहे.” ⁴सभास्थानांमध्ये काही ग्रीक लोक होते, जे खऱ्या देवाची उपासना करीत. तेथे काही महत्त्वाच्या स्त्रियाही होत्या. यातील पुष्कळ लोक पौल व सीला यांना जाऊन मिळाले.

⁵पण ज्या यहूदी लोकांनी विश्वास ठेवला नव्हता, ते जळफळू लागले. शहरातून काही दुष्ट माणसांना त्यांनी भाड्याने आणले. त्या दुष्ट माणसांनी आणखी लोकांना जमा केले व शहरात अशांतता निर्माण केली. लोक यासोनाच्या घरी गेले. पौल व सीला यांचा शोध घेत ते गेले. त्या लोकांची अशी इच्छा होती की, पौल व सीला यांना लोकांसमोर आणायचे. ⁶पण त्यांना पौल व सीला सापडले नाहीत. म्हणून लोकांनी यासोनाला व आणखी काही दुसऱ्या विश्वासणाऱ्यांना नगराच्या अधिकाऱ्यांपुढे ओढीत नेले. ते मोठ्याने ओरडून म्हणाले, “या लोकांनी जगत समजलीकडे उलथापालथ केली. आणि आता ते येथेसुद्धा आले आहेत! यासोनाने त्यांना आपल्या घरी ठेवले. कैसराच्या * नियमांविरुद्ध हे लोक करतात. ते म्हणत की, आणखी एक राजा आहे. त्याचे नाव येशू आहे.”

⁸शहराच्या अधिकाऱ्यांनी व इतर लोकांनी हे ऐकले. ते खूपच अस्वस्थ झाले. ⁹त्यांनी यासोनाला व इतर विश्वासणाऱ्यांना दंड भरण्यास सांगितले. मग त्यांनी विश्वासणाऱ्यांना जाऊ दिले.

पौल व सीला बिरुया येथे जातात

¹⁰त्याच रात्री विश्वासणाऱ्यांनी पौल व सीला यांना बिरुया नावाच्या दुसऱ्या शहरी पाठविले. बिरुयामध्ये पौल व सीला यहूदी सभास्थानामध्ये गेले. ¹¹हे यहूदी लोक थेस्सलनीका येथील यहूदी लोकांपेक्षा बरे होते. पौल व सीला यांनी गोष्टी सांगितल्या. त्या गोष्टी त्यांनी आनंदाने ऐकल्या. बिरुया येथील हे यहूदी लोक पवित्र शास्त्राचा दररोज अभ्यास करीत. या गोष्टी खऱ्याच घडल्या आहेत की काय याविषयी जाणून घेण्यास ते उत्सुक होते. ¹²यातील पुष्कळ यहूदी लोकांनी विश्वास ठेवला. पुष्कळांशी ग्रीक

पुरुषांनी व स्त्रियांनी (ज्यांना समाजात महत्त्व होते.) त्यांनीसुद्धा विश्वास ठेवला. ¹³परंतु जेव्हा थेस्सलनीका येथील यहूदी लोकांना समजले की पौल बिरुया येथेही देवाचे वचन सांगत आहे, ते बिरुया येथे सुद्धा आले. थेस्सलनीका येथील यहूदी लोकांनी बिरुया येथील लोकांना हैराण केले व त्रास दिला. ¹⁴म्हणून विश्वासणाऱ्यांनी पौलाला ताबडतोब सुमुद्राकडे नेले. पण सीला व तीमथ्य तेथेच राहिले. ¹⁵विश्वासणारे जे पौलाबरोबर गेले होते त्यांनी त्याला अथेनै शहरात आणले. या बांधवांनी पौलचा संदेश जो सीला व तीमथ्यासाठी होता, तो घेऊन ते परत आले. संदेशात असे म्हटले होते, “तुम्हांला शक्य होईल तितक्या लवकर माझ्याकडे या.”

अथेनै येथे पौल

¹⁶पौल अथेनै येथे सीला व तीमथ्य यांची वाट पाहत होता. पौलाचे मन अस्वस्थ झाले. कारण त्याने पाहिले की, ते शहर मूर्तींनी भरलेले आहे. ¹⁷सभास्थानामध्ये पौल जे खऱ्या देवाची उपासना करीत अशा यहूदी व ग्रीक लोकांशी बोलला. शहराच्या व्यापार क्षेत्रातील काही लोकांशीही पौल बोलला. पौल दररोज लोकांशी बोलत असे. ¹⁸काही एपिकूरपंथी व स्तोयिक पंथीय तत्त्वज्ञानी मंडळीने त्याच्याशी वाद घातला.

त्यांच्यातील काही म्हणाले, “या माणसाला तो काय बोलत आहे, ते त्याचे त्यालाच कळत नाही. तो काय सांगण्याचा प्रयत्न करीत आहे?” पौल त्यांना येशूच्या मरणातून पुन्हा उठण्याची सुवार्ता सांगत होता. ते म्हणाले, “असे वाटते की तो आपल्याला दुसऱ्या कोणत्या तरी देवाबद्दल सांगत आहे” ¹⁹त्यांनी पौलाला धरले व अरीयपगाच्या* सभेपुढे नेले. ते म्हणाले, “तुम्ही आम्हांला जी नवी कल्पना शिकवीत आहात ती कृपा करून स्पष्ट करून सांगा. ²⁰तुम्ही ज्या गोष्टी सांगत आहात त्या आमच्यासाठी नवीन आहेत. यापूर्वी आम्ही हे कधीही ऐकले नाही. या शिकवणीचा अर्थ काय हे आम्हांला जाणून घ्यायचे आहे.” ²¹(अथेनै येथे राहणारे तसेच त्यांच्यात राहणारे विदेशी लोक नेहमी नव्या कल्पनांविषयी बोलण्यात वेळ घालवित असत).

²²मग पौल अरीयपगाच्या सभेपुढे उभा राहिला. पौल म्हणाला, “अथेनैच्या लोकांनो, मी पाहत आहे की, सर्व गोष्टींमध्ये तुम्ही फार धार्मिक आहात. ²³मी तुमच्या शहरातून जात होतो आणि ज्यांची तुम्ही उपासना करता ते मी पाहिले. मी एक वेदी पाहिली. त्यावर असे लिहिले होते: ‘अज्ञात देवाला’. तुम्ही अशा देवाची उपासना करता जो तुम्हांला माहीत नाही. याच देवाविषयी मी तुम्हांला सांगत आहे! ²⁴ज्याने हे सर्व जग व त्यातील सर्व काही

निर्माण केले तोच हा देव आहे. तो जमीन व आकाश यांचा प्रभु आहे. मनुष्यांनी बांधलेल्या मंदिरात तो राहत नाही! ²⁵हा देव जीवन देतो, श्वास देतो व सगळे काही देतो. त्याला जे पाहिजे ते सगळे त्याच्याकडे आहे. ²⁶देवाने एका माणसाला (आदाम) निर्माण करून सुरुवात केली. त्याच्यापासून त्याने वेगवेगळे लोक निर्माण केले. देवाने त्यांना सगळीकडे राहण्यास मुभा दिली. देवाने त्यांना काळ व सीमा ठरवून दिल्या. ²⁷त्यांनी देवाचा शोध करावा अशी त्याची इच्छा होती. कदाचित तो त्यांचा शोध करील व त्यांना तो सापडेल. पण तो आमच्या कोणापासूनही दूर नाही.

²⁸आम्ही त्याच्यासह राहतो आम्ही त्याच्यासह चालतो आम्ही त्याच्यासह आहोत,

तुमच्यातीलच काही लोकांनी असे लिहिले आहे:

‘आम्ही त्याची मुले आहोत’

²⁹आपण देवाची मुले आहोत. म्हणून इतर लोक ज्या प्रकारे समजतात त्या प्रकारचा देव आहे असे आपण मुळीच समजू नये. तो सोने, चांदी, किंवा दगडासारखा नाही. ³⁰भूतकाळात लोक देवाला समजू शकले नाहीत पण देवाने त्याकडे दुर्लक्ष केले. पण आता, जगातील प्रत्येक व्यक्तीला देव सांगतो की, त्याने आपले हृदय व जीवन बदलावे. ³¹देवाने एक दिवस ठरविलेला आहे, ज्या दिवशी तो जगातील प्रत्येक व्यक्तीला न्याय करील. तो निःपक्षपाती असेल. हे करण्यासाठी तो एका माणसाचा (येशूचा) वापर करील. देवाने त्याला फार पूर्वीच निवडले आहे. व प्रत्येक माणसाला देवाने हे दाखवून दिले आहे; त्या माणसाला मरणातून पुन्हा उठवून दाखवून दिले आहे!”

³²जेव्हा लोकांनी ऐकले की, येशूला मरणातून पुन्हा उठविण्यात आले तेव्हा त्यांच्यातील काही जण हसू लागले. लोक म्हणाले, “आम्ही याविषयी नंतर पुन्हा ऐकू!” ³³पौल त्यांच्यापासून निघून गेला. ³⁴पण काही लोकांनी पौलावर विश्वास ठेवला व ते त्याला जाऊन मिळाले. त्यांच्यापैकी एक दिसोनस्य होता. तो अरीयपपा सभेचा सभासद होता. दामारि नावाच्या स्त्रीनेही विश्वास ठेवला. आणखीही काही लोक होते, ज्यांनी विश्वास ठेवला.

करिथमध्ये पौल

18 नंतर पौलाने अथेने शहर सोडले व करिथ शहरास गेला. ²करिथमध्ये पौल एका यहुदी मनुष्याला भेटला ज्याचे नाव अक्विल्ला असे होते. तो पंत येथील रहिवासी होता. आपली पत्नी प्रिस्किल्ला हिच्यासह नुकताच तो इटलीहून आला होता. कारण सर्व यहुदी लोकांनी रोम शहर सोडून गेले पाहिजे असा हुकूम

कलौढ* याने काढला होता. पौल त्यांना (अक्विल्ला व प्रिस्किल्ला) भेटावयास गेला. ³पौलासारखेच ते तंबू बनविणारे होते. तो त्यांच्याबरोबर राहिला व त्यांच्याबरोबर काम करू लागला. ⁴प्रत्येक शब्बाथवारी पौल सभास्थानात यहुदी लोकांशी व ग्रीक लोकांशी बोलत असे (चर्चा करीत असे) आणि तो यहुदी व ग्रीक लोकांची मने वळविण्याचा प्रयत्न करीत असे.

⁵जेव्हा सीला व तीमथ्य हे मासेदोनियाहून परत आले, तेव्हा पौल उपदेश करण्यात आपला सर्व वेळ घालवू लागला. येशू हाच ख्रिस्त आहे अशी साक्ष देऊ लागला. ⁶परंतु यहुदी लोकांनी पौलाला विरोध केला. त्याला ते (यहुदी लोक) वाईट रीतीने बोलले. तेव्हा आपला निषेध दर्शविण्याकरिता पौलाने आपल्या अंगावरील कपडे झटकले. तो यहुदी लोकांना म्हणाला, “जर तुमचे तारण झाले नाही, तर तो तुमचा दोष असेल! तुमचे रक्त तुमच्याच माथी असो! मी जाबाबदार नाही. येथून पुढे मी यहुदीतर लोकांकडेच जाईन.” ⁷पौल तेथून निघाला आणि सभास्थानाजवळ राहत असलेल्या तीत युस्त नावाच्या देवाच्या भक्ताच्या घरी गेला. ⁸त्या सभास्थानाचा क्रिस्प हा पुढारी होता. क्रिस्पने व त्याच्या घरातील सर्वांनी प्रभूवर विश्वास ठेवला. करिथ येथील पुष्कळ लोकांनी पौलाचे बोलणे ऐकले आणि विश्वास ठेवला. करिथ येथील पुष्कळ लोकांनी पौलाचे बोलणे ऐकले आणि विश्वास ठेवला आणि त्यांचा बापतिस्मा करण्यात आला.

⁹एके रात्री, प्रभु स्वप्नामध्ये पौलाशी बोलला, “घाबरू नको! बोलत राहा, शांत राहू नको!” ¹⁰मी तुझ्याबरोबर आहे. कोणीही तुझ्यावर हल्ला करणार नाही व तुला इजा करणार नाही; कारण या शहरात माझे पुष्कळ लोक आहेत.” ¹¹म्हणून पौल तेथे दीड वर्षे देवाचे वचन त्या लोकांना शिकवीत राहिला.

पौलाला गल्लियोपुढे उभे करतात

¹²जेव्हा गल्लियो अख्खा प्रांताचा राज्यपाल होता, त्यावेळेस काही यहुदी पौलाविरुद्ध एकत्र आले आणि त्याला न्यायसभेपुढे उभे केले. ¹³यहुदी लोक म्हणाले, “हा मनुष्य अशा रीतीने लोकांना देवाची उपासना करायला शिकवीत आहे की, जे नियमशास्त्राच्या विरुद्ध आहे.”

¹⁴पौल काही बोलणार इतक्यात गल्लियो यहुदी लोकांना म्हणाला, “एखादा अपराध किंवा वाईट गोष्ट असती तर तुमचे म्हणणे ऐकून घेणे रास्त ठरले असते. ¹⁵परंतु ज्याअर्थी ही बाब शब्द, नावे व तुमच्या नियमशास्त्रातील प्रश्नांशी संबंधित आहे, त्याअर्थी तुम्हीच तुमची समस्या सोडवा. अशा गोष्टींबाबत न्याय करण्यास मी नकार देतो!” ¹⁶मग गल्लियोने त्यांना न्यायालयाबाहेर घालवून दिले. ¹⁷मग

त्या सर्वांनी यहुदी सभास्थानाचा प्रमुख सोस्थनेस याला मारहाण केली, पण गलिलीयाने त्याकडे लक्ष दिले नाही.

पौल अंत्युखियास परत जातो

¹⁸पौल बंधुजनांबरोबर बरेच दिवस राहिला. नंतर तो निघाला, व सूरिया देशाला समुद्रमार्गे गेला. आणि त्याच्याबरोबर प्रिस्किल्ला व अक्विल्ला ही दोघे होती. पौलाने किंरिया येथे आपल्या डोक्याचे मुंडण केले. कारण त्याने नवस केला होता. ¹⁹मग ते इफिस येथे आले. पौलाने प्रिस्किल्ला व अक्विल्ला यांना तेथे सोडले. तो सभास्थानात गेला आणि यहुदी लोकांबरोबर वादविवाद केला. ²⁰जेव्हा त्यांनी त्याला तेथे आणखी काही वेळ थांबण्यासाठी सांगितले, तेव्हा तो कबूल झाला नाही. ²¹परंतु जाता जाता तो म्हणाला, “देवाची इच्छा असेल तर मी परत तुमच्याकडे येईन.” मग तो समुद्रमार्गे इफिसहून निघाला.

²²जेव्हा तो कैसरीया येथे आला, तेव्हा तो तेथून वर यरुशलेमला गेला. आणि मंडळीला भेटला. मग तो खाली अंत्युखियाला गेला. ²³तेथे काही दिवस राहिल्यानंतर तो गेला, आणि गलतिया व फुगिया या प्रदेशातून ठिकठिकाणी प्रवास करीत गेला. त्याने येशूच्या अनुयायांना विश्वासात बळकट केले.

इफिस व अखया (करिथ) येथे अपुल्लो

²⁴अपुल्लो नावाचा एक यहुदी होता. तो आलेक्सांद्र येथे जन्मला होता. तो उच्च शिक्षित होता. तो इफिस येथे आला. त्याला पवित्र शास्त्राचे सखोल ज्ञान होते. ²⁵देवाच्या मार्गाचे शिक्षण त्याला देण्यात आले होते. तो आत्म्यात आवेशी असल्यामुळे येशूविषयी अचूकतेने शिकवीत असे व बोलत असे, तरी त्याला फक्त योहानाचा बाप्टिस्माच ठाऊक होता. ²⁶नंतर तो यहुदी लोकांच्या सभास्थानात धैर्याने बोलू लागला. जेव्हा प्रिस्किल्ला व अक्विल्ला यांनी त्याला बोलताना ऐकले, तेव्हा त्यांनी त्याला एका बाजूला घेतले. आणि देवाच्या मार्गाविषयी अधिक अचूक रीतीने त्याला स्पष्ट करून सांगितले. ²⁷अपुल्लोला अखया देशाला जायचे होते, तेव्हा बंधुंनी त्याला उत्तेजन दिले. आणि तेथील येशूच्या अनुयायांना त्याचे स्वागत करण्याविषयी लिहिले. जेव्हा तो पोहोचला, तेव्हा ज्यांनी कृपेमुळे (येशूवर) विश्वास ठेवला होता, त्यांना त्याने खूप मदत केली. ²⁸जाहीर वादविवादात त्याने यहुदी लोकांना फार जोरदारपणे पराभूत केले. आणि पवित्र शास्त्राच्या आधारे येशू हाच ख्रिस्त आहे हे सिद्ध केले.

इफिस येथे पौल

19 तेव्हा असे झाले की, अपुल्लो करिथ येथे असताना पौल निरनिराळ्या भागातून प्रवास करीत इफिस येथे आला. तेथे त्याला येशूचे काही अनुयायी

आढळले. ²पौलाने त्यांना विचारले, “जेव्हा तुम्ही विश्वास ठेवला, तेव्हा तुम्हांला पवित्र आत्मा मिळाला काय?”

ते अनुयायी त्याला म्हणाले, “पवित्र आत्मा आहे हे सुद्धा आम्ही ऐकलेले नाही!”

³तो म्हणाला, “मग कसला बाप्टिस्मा तुम्ही घेतला?”

ते म्हणाले, “योहानाचा बाप्टिस्मा.”

⁴पौल म्हणाला, “योहानाचा बाप्टिस्मा पश्चात्तापाचा होता. त्याने लोकांना सांगितले की, त्याच्यानंतर जो येत आहे, त्याच्यावर लोकांनी विश्वास ठेवावा. तो येणारा म्हणजे येशू होय.”

⁵जेव्हा त्यांनी हे ऐकले, तेव्हा त्यांनी प्रभु येशूच्या नावात बाप्टिस्मा घेतला. ⁶आणि जेव्हा पौलाने त्याचे हात त्यांच्यावर ठेवले, तेव्हा पवित्र आत्मा त्यांच्यावर आला आणि ते निरनिराळ्या भाषा बोलू लागले व भविष्य सांगू लागले. ⁷या गदात सर्व मिळून बारा पुरुष होते.

⁸पौल यहुदी सभास्थानात जात असे व तीन महिने धैर्याने बोलत असे, देवाच्या राज्याविषयी चर्चा करीत व यहुदी लोकांचे मन वळवीत असे. ⁹परंतु त्यांच्यातील काही कठीण मनाचे झाले. व त्यांनी विश्वास ठेवण्यास नकार दिला, आणि देवाच्या मार्गाविषयी वाईट बोलले. मग पौल त्यांच्यातून निघून गेला व शिष्यांनाही त्यांच्यातून वेगळे केले. आणि तुरन्नाच्या शाळेत दररोज त्यांच्याशी चर्चा केली. ¹⁰हे असे दोन वर्षे चालले, याचा परिणाम असा झाला की, आशियात राहत असलेल्या सर्व यहुदी व यहुदीतर लोकांपर्यंत प्रभु येशूचे वचन पोहोचले.

¹¹देवाने पौलाच्या हातून असामान्य चमत्कार घडविले. ¹²पौलाने वापरलेले रुमाल आणि कपडेही काही लोक नेत असत. लोक या गोष्टी आजारी लोकांवर ठेवीत असत. जेव्हा ते असे करीत तेव्हा आजारी लोक बरे होत आणि दुष्ट आत्मे त्यांना सोडून जात.

¹³⁻¹⁴काही यहुदी सुद्धा सगळीकडे प्रवास करीत असत व लोकांमधून दुष्ट आत्मे घालवीत असत. ते दुष्ट आत्म्याने पळाडलेल्या व्यक्तिमधून प्रभु येशूच्या नावाने ते आत्मे घालवीत असत. ते म्हणत, “पौल ज्या येशूच्या नावाने घोषणा करतो त्या नावाने मी तुला आज्ञा करतो.” स्विकवा नावाच्या यहुदी मुख्य याजकाचे सात पुत्र असे करीत होते.

¹⁵परंतु एकदा एक अशुद्ध आत्मा त्यांना म्हणाला, “मी येशूला ओळखतो, पौल मला माहीत आहे, पण तुम्ही कोण आहात?”

¹⁶मग ज्याला दुष्ट आत्मा लागला होता त्या मनुष्याने त्यांच्यावर उडी मारली. त्याने त्यांच्यावर सरशी केली व त्यांना पराभूत केले. तेव्हा ते दोघे उघडे व जखमी होऊन घरातून पळाले. ¹⁷इफिस येथे राहणाऱ्या सर्व यहुदी व यहुदीतर लोकांना हे समजले. तेव्हा सर्वांनी भीति वाटली. आणि लोक प्रभु येशूच्या नावाचा अधिकच आदर करू लागले. ¹⁸पुष्कळसे विश्वासणारे पापकबुली देऊ लागले व ज्या वाईट गोष्टी त्यांनी केल्या होत्या, त्या सांगू लागले.

¹⁹काही विश्वासणाऱ्यांनी जादूची कामे केली होती. या विश्वासणाऱ्यांनी आपली जादूची पुस्तके सर्व लोकांसमोर आणली आणि जाळली. त्या पुस्तकांची किंमत पन्नास हजार चांदीच्या नाण्यांइतकी भरली. ²⁰अशा रीतीने प्रभूच्या वचनाचा दूरवर प्रसार झाला व ते फार परिणामकारक ठरले. ²¹या गोष्टी घडल्यानंतर पौलाने मनात ठरविले की, मासेदोनिया व अखया या प्रांतांतून प्रवास करीत पुढे यरुशलमला जायचे. तो म्हणाला, “मी तेथे गेल्यानंतर मला रोमदेखील पाहिलेच पाहिजे.” ²²म्हणून त्याचे दोन मदतनीस तीमथ्य व एरास्त यांना त्याने मासेदोनियाला पाठवून दिले. आणि त्याने आणखी काही काळ आशियात घालविला.

इफिस येथे दंगा

²³याकाळामध्येत्यामार्गाविषयी (ख्रिस्ती चळवळीविषयी) मोठा गोंधळ उडाला. ²⁴देमेत्रिय नावाचा एक मनुष्य होता. तो सोनार होता. तो अर्तमी देवीचे देव्हारे बनवीत असे. जे कारागीर होते त्यांना यामुळे खूप पैसे मिळत. ²⁵त्या सर्वांना व या धंद्याशी संबंध असलेल्या सर्वांना त्याने एकत्र केले. आणि तो म्हणाला, “लोकहो, तुम्हाला माहीत आहे की, या धंद्यापासून आपल्याला चांगला पैसा मिळतो. ²⁶पण पहा! तो पौल नावाचा मनुष्य काय करीत आहे! तो काय म्हणत आहे ते ऐका! पौलाने पुष्कळ लोकांना प्रभावित केले आहे व बदलले आहे. त्याने हे इफिसमध्ये व सगळ्या आशियामध्ये केले आहे. तो म्हणतो, माणसांच्या हातून बनविलेले देव खरे देव नाहीत. ²⁷यामुळे केवळ आपल्या धंद्याची बदनामी होण्याची भीति नसून अर्तमी या महान देवीच्या मंदिराचे महत्त्व नाहीसे होईल व तिचे मोठेपण नाहीसे होण्याची भीति आहे. ही अशी देवी आहे की, जिची पूजा सर्व आशियात व जगात केली जाते.”

²⁸जेव्हा त्यांनी हे ऐकले तेव्हा ते फार रागावले. आणि मोठ्याने ओरडून म्हणू लागले, “इफिसकरांची अर्तमी थोर आहे!” ²⁹शहरातील लोकांमध्ये गोंधळ उडाला. आणि लोकांनी गायस व अरिस्ताख या पौलाबरोबर सोबती म्हणून प्रवास करणाऱ्या मासेदोनियाच्या रहिवाश्यांना पकडून नाखगृहात नेले. ³⁰पौल लोकांच्या पुढे जाऊ इच्छित होता पण येशूचे अनुयायी त्याला असे करू देईनात ³¹पौलचे काही मित्र जे प्रांताधिकारी होते, त्यांनी निरोप पाठवून त्याने नाखगृहात जाऊ नये अशी कळकळीची विनंति केली. ³²एकत्र जमलेल्या जमावातून काही लोक एक घोषणा करू लागले तर दुसरे लोक इतर घोषणा करू लागले. त्यामुळे सगळा जमाव अगदी गोंधळून गेला. आणि त्यातील पुष्कळ जणांना माहीत नव्हते की, आपण या नात्यांभवात एकत्र का आलोत. ³³यहूदी लोकांनी अलेक्सांद्र नावाच्या एका मनुष्याला ढकलीत नेऊन सर्वांच्या समोर उभे केले. तो आपल्या हातांनी खुणावून त्यांना समजावण्याचा प्रयत्न करू लागला. ³⁴पण जेव्हा लोकांना समजले की, तो एक यहूदी आहे, तेव्हा जवळ

जवळ दोन तास सातत्याने ते एका आवाजात ओरडत राहिले, “इफिसकरांची अर्तमी देवी थोर आहे!”

³⁵शहराचा लेखनिक लोकांना शांत करीत म्हणाला, “इफिसच्या लोकांनी, थोर अर्तमी देवीचे व स्वर्गातून पडलेल्या पवित्र दगडाचे इफिस हे रक्षणकर्ते आहे. हे ज्याला माहीत नाही असा एक तरी माणूस जगात आहे काय? ³⁶ज्याअर्थी या गोष्टी नाकारता येत नाहीत त्याअर्थी तुम्ही शांत राहिलेच पाहिजे. उतावळेपणा करू नये. ³⁷तुम्ही या दोघांना (गायस व अरिस्ताख) येथे घेऊन आलात. वस्तुतः त्यांनी मंदिरातील कशाचीही चोरी केली नाही किंवा आपल्या देवीची निंदा केलेली नाही. ³⁸जर देमेत्रिय व त्याच्याबरोबर असलेल्या कारागिरांच्या काही तक्रारी असतील, तर त्यासाठी न्यायालये उघडी आहेत. तेथे ते एकमेकांवर आरोप करू शकतात! ³⁹परंतु जर तुम्हांला एखाद्या गोष्टीची चौकशी करायची असेल तर नियमित सभेत त्यासंबंधी विचार केला जाईल. ⁴⁰आज येथे जे काही घडलेले आहे, त्याबद्दल योग्य ते कारण आपणांस सांगता येणार नाही, त्यामुळे आपणच ही दंगल सुरू केली असा आरोप आपल्यावर केला जाण्याची भीति आहे.” ⁴¹असे सांगून झाल्यानंतर त्याने जमावाला जाण्यास सांगितले.

पौल मासेदोनिया व ग्रीसला जातो

20 जेव्हा गोंधळ थांबला, तेव्हा पौलाने येशूच्या अनुयायांना भेटायला बोलाविले आणि त्यांना उत्तेजन दिल्यानंतर त्यांचा निरोप घेतला. आणि तो मासेदोनियाला निघाला. ²मासेदोनियातून जात असताना निरनिराळ्या ठिकाणी असलेल्या येशूच्या अनुयायांना त्याने अनेक गोष्टी सांगून धीर दिला. मग पौल ग्रीसला आला. ³त्या ठिकाणी तो तीन महिने राहिला. पौल सूरियाला समुद्रमार्गे निघाला असता, यहूदी लोकांनी त्याच्याविरुद्ध कट रचला. हे पाहून त्याने मासेदोनियातून परत फिरण्याचे ठरविले. ⁴त्याच्याबरोबर काही लोक होते ते असे: बिरुया शहराच्या पुरांचा मुलगा सोपत्र, थेस्सलनीका येथील अरिस्ताख व स्कंद, दर्बे येथील गायस आणि तीमथ्य, तुखिक व त्रफिम हे आशिया प्रांतातील होते. ⁵ही माणसे आमच्यापुढे गेली व त्रोवस येथे आम्ही वाट पाहू लागली. ⁶बेखमीर भाकरीच्या यहूदी सणानंतर आम्ही फिलीपै येथून समुद्रमार्गे निघालो आणि पाच दिवसांनी त्रोवस येथे त्यांना जाऊन भेटलो व तेथे सात दिवस राहिलो.

पौलाची त्रोवसला शेवटची भेट

⁷मग आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी म्हणजे रविवारी आम्ही सर्व भाकर मोडण्यासाठी* एकत्र जमलो असताना,

भाकर मोडणे याचा सरळ अर्थ जेवण करणे असा होतो. परंतु येथे त्याचा अर्थ प्रभुच्या भोजनामध्ये सहभागी होणे असा होतो.

पौल त्यांच्याबरोबर बोलू लागला कारण दुसऱ्या दिवशी निघण्याचा त्याचा बेत होता. तो मध्यरात्रीपर्यंत बोलत राहिला. ⁸वरच्या मजल्यावरील ज्या खोलीत आम्ही जमा झालो होतो तेथे पुष्कळ दिवे होते. ⁹युतुख नावाचा एक तरुण खिडकीत बसला होता. पौल बोलत असताना त्याच्यावर झोपेचा इतका अंमल चढला की, तो तिसऱ्या मजल्यावरून खाली पडला. जेव्हा त्याला उचलले, तेव्हा तो मेलेला आढळला. ¹⁰पौल खाली गेला व त्याच्यावर ओणवा पडला आणि त्याला आपल्या हातांनी कवेत धरून म्हणाला, "चिंता करू नका! त्याच्यात अजून जीव आहे." ¹¹मग पौल वर गेला. त्याने भाकर मोडली व ती खाल्ली. पहाट होईपर्यंत तो त्यांच्याशी बोलला. मग तो गेला. ¹²त्या तरुणाला त्यांनी जिवंत असे घरी नेले. त्या सर्वांना फार समाधान झाले.

त्रोक्सापासून मिलेतापर्यंत प्रवास

¹³तेथून आम्ही पुढे निघालो व अस्सा या नगरी समुद्रमार्गे निघालो. तेथे आम्ही पौलाला घेणार होतो. त्यानेच अशा प्रकारे योजना केली होती, ती म्हणजे त्याने स्वतः पायी जायचे. ¹⁴जेव्हा आम्हांला तो अस्सा येथे भेटला, तेव्हा आम्ही त्याला जहाजात घेतले. आणि आम्ही मितुलेनाला गेलो. ¹⁵दुसऱ्या दिवशी आम्ही जहाजाने मितुलेनाहून निघालो व खियासमोर आलो. मग दुसऱ्या दिवशी सामा बेट ओलांडले आणि एक दिवसानंतर मिलेतला आलो. ¹⁶कारण पौलाने ठरविले होते की इफिस येथे थांबायचे नाही. आशियात त्याला जास्त वेळ थांबायचे नव्हते. तो घाई करीत होता कारण शक्य झाल्यास पन्नासाव्या दिवसाच्या सणासाठी त्याला यरुशलेम येथे राहावयास हवे होते.

पौल इफिस येथील वडीलजनांशी बोलतो

¹⁷मिलेताहून इफिस येथे निरोप पाठवून पौलाने तेथील मंडळीच्या वडीलजनांना बोलावून घेतले. ¹⁸जेव्हा ते आले, तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, "आशियात आलो त्या दिवसापासून मी तुमच्या सोबत असताना कसा राहिलो हे तुम्हांला माहीत आहे. ¹⁹मी प्रभूची सेवा पूर्ण नम्रतेने व रडून केली. यहुदी लोकांनी केलेल्या कटामुळे निर्माण झालेल्या उपद्रवांना तोंड देत मी त्याची सेवा केली. ²⁰जे काही तुमच्या चांगल्यासाठी होते ते तुम्हांला सांगण्यासाठी कोणतीही कसर ठेवली नाही, हे तुम्हांला माहीत आहे. आणि या गोष्टी जाहीरपणे व घराघरातून सांगण्यासाठी मी कधीही मागेपुढे पाहिले नाही. ²¹पश्चात्ताप करून देवाकडे वळण्याविषयी आणि आपल्या प्रभु येशूवरील विश्वासाविषयी यहुदी व ग्रीक लोकांना सारखीच साक्ष दिली. ²²आणि आता आत्म्याच्या आज्ञेने यरुशलेमला चाललो आहे, आणि तेथे माझ्याबाबतीत काय घडेल हे माहीत नाही. ²³मला फक्त एकच गोष्ट माहीत आहे की

प्रत्येक शहरात पवित्र आत्मा मला सावध करतो. तुसंगवास व संकट माझी वाट पाहत आहेत हे तो मला सांगतो. ²⁴मी माझ्या जीवनाविषयी काळजी करीत नाही. सर्वांत महत्त्वाची गोष्ट म्हणजे मी माझे काम पूर्ण करणे. प्रभु येशूने जे काम मला दिले ते मला पूर्ण करायला पाहिजे- ते काम म्हणजे- देवाच्या कृपेबद्दल (दयाळूपणाबद्दल) ची सुवार्ता लोकांना सांगितली पाहिजे.

²⁵"राज्याची घोषणा करीत ज्या लोकांत मी फिरलो त्या तुम्हांतील कोणालाही मी पुन्हा कधीही दिसणार नाही हे आता मला माहीत आहे. ²⁶म्हणून मी तुम्हांला जाहीरपणे सांगतो की, सर्वांच्या रक्तासंबंधाने मी निर्दोष असा आहे. ²⁷देवाची संपूर्ण इच्छा काय आहे हे प्रगत करण्यास मी कधीही मागेपुढे पाहिलेले नाही. ²⁸तुमची स्वतःची व देवाच्या सर्व लोकांची, ज्यांना देवाने तुम्हांला दिलेले आहे, त्यांची काळजी घ्या. कळपाची (देवाच्या लोकांची) काळजी घेण्याचे काम पवित्र आत्म्याने तुम्हांला दिलेले आहे. तुम्ही मंडळीसाठी मंडपाळासारखे असले पाहिजे. ही मंडळी देवाने स्वतःचे रक्त देऊन विकत घेतली. ²⁹मला माहीत आहे की, मी गेल्यावर तुमच्यामध्ये भयंकर असे दुष्ट लांडगे येतील. ते कळपाला सोडणार नाहीत. ³⁰तुमच्यामधूनसुद्धा लोक उठतील. चुकीचे असे तुम्हांला शिकवून आपल्या मागे घेऊन जातील.

³¹यासाठी सावध राहा. तुम्हांतील प्रत्येकाला गेले तीन वर्षे डोळ्यांत अश्रु आणून सावध करण्याचे मी कधीच थांबविले नाही हे आठवा. ³²आणि आता मी तुम्हांला देवाच्या व वचनाच्या कृपेच्या अधीन करतो. जी तुमची वाढ करण्यासाठी समर्थ आहे. व सर्व पवित्र केलेल्यांमध्ये वतन दावयाला समर्थ आहे. ³³मी कोणाच्याही सोन्याचा, चांदीचा व कपड्यांचा लोभ धरला नाही. ³⁴मी आपल्या स्वतःच्या व माझ्याबरोबर राहणाऱ्यांच्या गरजा माझ्या हातांनी भागविल्या हे तुम्हांला चांगले माहीत आहे. ³⁵अशा रीतीने मी तुम्हास उदाहरण घालून दिले आहे की जे दुर्बल आहेत अशांना आपण स्वतः मेहनत करून मदत केली पाहिजे. व प्रभु येशूचे शब्द लक्षात ठेवले पाहिजेत. तो स्वतः म्हणाला, 'घेण्यापेक्षा देणे अधिक आशीर्वादाचे असते.'

³⁶आणि हे बोलल्यावर पौलाने गुडघे टेकले आणि प्रार्थना केली. ³⁷तेव्हा प्रत्येकाला खूपच रडू आले. ते पौलाच्या गळ्यात पडले व त्याचे मुके घेत राहिले. ³⁸ते पुन्हा त्याला कधीही पाहू शकणार नाहीत, या वाक्याने त्यांना फार दुःख झाले. मग ते त्याला जहाजापर्यंत निरोप देण्यास गेले.

पौल यरुशलेमला जातो

21 त्यांचा निरोप घेतल्यानंतर आम्ही समुद्रमार्गे निघालो. आणि सरळ प्रवास करीत कोस येथे

आलो. दुसऱ्या दिवशी आम्ही रुदास गेलो. तेथून आम्ही पातरा येथे गेलो. ²तेथे फेनीकेला जाणारे जहाज आम्हांला आढळले. तेव्हा आम्ही जहाजात बसून पुढे निघालो. ³तेव्हा कुप्र आमच्या नजरेत आले. परंतु ते डाव्या अंगाला टाकून आम्ही थेट सूर्या देशाला रवाना झालो व सोर येथे उतरलो. कारण तेथे जहाजातील माल उतरावयाचा होता. ⁴तेथे येशूचे काही शिष्य आम्हाला आढळले. आणि आम्ही त्यांच्याबरोबर सात दिवस राहिलो. पवित्र आत्म्याच्या सूचनेवरून त्यांनी पौलाला असे सांगितले की, त्याने यरुशलेमला जाऊ नये ⁵आमच्या भेटीचे दिवस संपत आल्यावर आम्ही तेथून निघून आमचा पुढील प्रवास परत सुरू केला. त्यावेळी तेथील बंधुजन आपल्या पत्नी, मुलांच्याबरोबर आमच्यासह शहराबाहेर आले व तेथील समुद्रकिनार्यावर आम्ही गुडघे टेकले व प्रार्थना केली. ⁶मग एकमेकांचा निरोप घेऊन आम्ही जहाजात बसलो व ते लोक आपापल्या घरी गेले.

⁷सोर पासून आम्ही आमचा प्रवास सुरू केला व पोलेमा येथे उतरलो. आणि तेथील बंधुवर्गस भेटलो. त्यांच्याबरोबर एक दिवस राहिलो. ⁸आणि दुसऱ्या दिवशी निघून आम्ही कैसरीयास आलो व सुवार्तिक फिलिप्प याच्या घरी जाऊन राहिलो. तो निवडलेल्या सात सेवकांपैकी * एक होता. ⁹त्याला चार मुली होत्या. त्यांची लग्ने झालेली नव्हती. या मुलींना देवाच्या गोष्टी (भविष्याविषयीचे) सांगण्याचे दान होते. ¹⁰त्या बंधूच्या बरोबर बरेच दिवस राहिल्यावर अगब नावाचा संदेष्टा यहुदीयाहून तेथे आला. ¹¹त्याने आमची भेट घेऊन पौलाला कमरेचा पट्टा मागून घेतला. त्याने स्वतःचे हात व पाय बांधले आणि तो म्हणाला, “पवित्र आत्मा असे महणतो: हा पट्टा ज्या मनुष्याच्या कमरेचा आहे, त्याला यरुशलेमा येथील यहुदी लोक असेच बांधतील व यहुदीतरांच्या हाती देतील.”

¹²आम्ही व तेथील सर्वांनी ते शब्द ऐकले. तेव्हा आम्ही व इतर लोकांनी पौलाला कळकळीची विनंति केली की, त्याने यरुशलेमला जाऊ नये. ¹³पण पौल म्हणाला, “तुम्ही हे काय करीत आहा, असे रडून तुम्ही मला हळवे बनवीत आहात काय? मी फक्त बांधून घेण्यासाठीच नव्हे तर प्रभु येशूच्या नावासाठी यरुशलेममध्ये मरायलादेखील तयार आहे.”

¹⁴यरुशलेमापासून दूर राहण्यासाठी आम्ही त्याचे मन कळवू शकलो नाही. म्हणून आम्ही त्याला विनंति करायची सोडली आणि म्हटले, “प्रभूच्या इच्छेप्रमाणे होवो.”

¹⁵त्यानंतर आम्ही तयार झालो आणि यरुशलेमला निघालो. ¹⁶कैसरीया येथील येशूचे काही शिष्य आमच्याबरोबर आले आणि आम्हांला म्लासोनकडे घेऊन गेले. कारण त्याच्याकडेच आम्ही राहणार होतो. तो

(म्लासोन) कुप्रचा होता. तो सुरुवातीच्या काळात प्रथम शिष्य झालेल्यांपैकी एक होता.

पौल याकोबाची भेट घेतो

¹⁷आम्ही जेव्हा यरुशलेमला पोहोचलो, तेव्हा तेथील बंधुजनांनी मोठ्या आनंदाने आमचे स्वागत केले. ¹⁸दुसऱ्या दिवशी पौल आमच्यासह याकोबाला भेटायला आला. तेव्हा सर्व वडीलजन हजर होते. ¹⁹पौल त्यांना भेटला. नंतर त्याच्या हातून देवाने यहुदीतर लोकांत कशीकशी सेवा करून घेतली, याविषयी क्रमवार सविस्तर माहिती सांगितली. ²⁰जेव्हा त्यांनी हे ऐकले तेव्हा त्यांनी देवाचा गौरव केला. आणि ते त्याला म्हणाले, “बंधु, तू पाहशील की हजारो यहुदी विश्वासपारे झालेत. पण त्यांना असे वाटते की, मोशेचे नियम पाळणे फार महत्त्वाचे आहे. ²¹या यहुदी लोकांनी तुझ्याविषयी ऐकले आहे की, जे यहुदी इतर देशांत राहतात त्यांना तू मोशेचे नियम पाळू नका असे सांगतोस. तसेच आपल्या मुलांची सुंता करू नका असे सांगतो व आपल्या चालीरीति पाळू नका असे सांगतो. ²²मग आता काय केले पाहिजे? तू येथे आला आहेस हे त्यांना नक्की कळेल.

²³तेव्हा आता आम्ही सांगतो तसे कर: आमच्यातील चार लोकांनी नवस केला आहे. ²⁴त्या चौघांना घे व स्वतःचे त्यांच्यासह शुद्धीकरण करून घे. त्या चौघांना त्यांच्या डोक्याचे मुंडण करता यावे म्हणून त्यांचा खर्च तू कर. मग सर्वांना हे समजेल की, त्यांनी जे काही तुझ्याबद्दल ऐकले आहे ते खरे नाही, उलट तू नियमशास्त्राचे पालन करतोस हे दिसेल.

²⁵जे विदेशी विश्वासपारे आहेत त्यांना आम्ही पत्र लिहिले आहे. ते असे

‘मूर्तिला वाहिलेले अन्न त्यांनी खाऊ नये.

रक्त अगर गुदमरून मारलेले प्राणी

त्यांनी खाऊ नयेत

अनैतिक कृत्ये करू नयेत.”

²⁶मग पौलानेच त्या चार लोकांना आपल्याबरोबर घेतले. दुसऱ्या दिवशी शुद्धीकरणाच्या विधीमध्ये तो सहभागी झाला. मग तो मंदिरात गेला. शुद्धीकरणाचे दिवस केव्हा संपतील हे जाहीर केले. शेवटच्या दिवशी प्रत्येकासाठी अर्पण देण्यात येईल.

²⁷सात दिवस जवळ जवळ संपत आले होते. परंतु आशियातील काही यहुदी लोकांनी पौलाला मंदिरात पाहिले. त्यांनी लोकांना भडकाविले व त्याला (पौलाला) धरले.

²⁸ते मोठ्याने ओरडून म्हणाले, “इझ्राएलच्या लोकांनी, मदत करा! हाच तो मनुष्य आहे, जो सर्व लोकांना सगळीकडे आपल्या लोकांविरुद्ध, आपल्या नियमांविरुद्ध व या जागेबद्दल शिकवीत आहे, आणि आता त्याने विदेशी लोकांना देखील मंदिरात आणले आहे, आणि ही पवित्र

जागा विटाळविली आहे.” ²⁹ते असे म्हणाले, कारण इफिमसच्या त्रफिमला त्यांनी पौलालबरोबर यरुशलेम येथे पाहिले होते. त्रफिम यहुदी नव्हता, तो ग्रीक होता. लोकांना वाटले, पौलानेच त्याला मंदिरात नेले आहे.

³⁰सर्व शहर खवळून उठले. सगळे लोक धावू लागले. त्यांनी पौलाला पकडले व मंदिरातून बाहेर ओढून काढले. लगेच दारे बंद करण्यात आली. ³¹ते त्याला ठार मारण्याचा प्रयत्न करीत असतानाच रोमी सैन्याच्या सरदाराकडे बातमी गेली की, शहरात सगळीकडे गोंधळ उडालेला आहे. ³²ताबडतोब त्याने काही शिपाई व काही शताधिपती घेतले. व तो यहुदी जेथे पौलाला मारीत होते, तेथे धावत गेला. जेव्हा यहुदी लोकांनी रोमी सरदाराला व सैन्याला पाहिले तेव्हा त्यांनी पौलाला मारण्याचे थांबविले. ³³मग सरदार पौलाकडे आला व त्याला अटक केली व त्याला साखळदंडानी बांधण्याचा आदेश दिला. मग सरदाराने पौल कोण आहे व त्याने काय केले आहे याविषयी विचारले. ³⁴गर्दीतून वेगवेगळ्या प्रकारचे आवाज ऐकू येऊ लागले. गोंधळामुळे व ओरडण्यामुळे सरदाराला सत्य काय आहे हे जाणून घेता येईना. म्हणून सरदाराने शिपायांना हुकूम दिला की, पौलाला इमारतीत घेऊन जावे. ³⁵जेव्हा पौल इमारतीच्या पायऱ्यांजवळ आला तेव्हा शिपायांना त्याला उचलून आत न्यावे लागले. ³⁶कारण जमाव हिंसक बनत चालला होता. जमाव त्याच्यामागे चालला होता व ओरडत होता, “त्याला जिवे मारा!”

³⁷शिपाई पौलाला इमारतीत घेऊन जाणार इतक्यात पौल सरदाराला म्हणाला, “मी काही बोलू शकतो काय?” तो सरदार म्हणाला, “तुला ग्रीक बोलता येते काय?” ³⁸मग मला वाटते, तो मनुष्य तू नाहीस. मला वाटले इजिप्तच्या ज्या मजुराने काही दिवसांपूर्वी बंड करून सरकारला त्रास देण्याचा प्रयत्न केला, तोच तू आहेस. त्या इजिप्तच्या मनुष्याने चार हजार दहशतवाद्यांना अरण्यात नेले.”

³⁹पौल म्हणाला, “किलिकिया प्रांतातील तार्सस नगरात राहणारा मी एक यहुदी आहे. मी एका महत्त्वाच्या शहराचा नागरिक आहे. मी तुम्हांला विनवितो, मला लोकांशी बोल द्या.”

⁴⁰जेव्हा सरदाराने त्याला बोलण्याची परवानगी दिली तेव्हा तो पायऱ्यांवर उभा राहिला आणि आपल्या हाताने त्याने लोकांना शांत राहण्यास सांगितले. जेव्हा सगळीकडे शांतता पसरली तेव्हा पौल हिब्रू भाषेत बोलू लागला:

पौल लोकांसमोर भाषण करतो

22 “बंधूनो व वडीलजानांनो, “मी माझ्या बचावसाठी जे काही सांगतो ते ऐका.” ²जेव्हा लोकांनी पौलाला हिब्रू भाषेत बोलताना ऐकले तेव्हा ते अधिकच शांत झाले. पौल म्हणाला, ³“मी एक यहुदी आहे. आणि किलिकीया प्रांतातील तार्स येथे माझा जन्म झाला. परंतु याच शहरात मा लहानाचा मोठा झालो. आपल्या पूर्वजांच्या

नियमांचे सविस्तर शिक्षण मी गमालीएल यांच्या पायाजवळ बसून घेतले. जसे तुम्ही आज देवाविषयीच्या आवेशाने भरलेले आहात तसाच मी देखील देवाविषयीच्या आवेशाने भरलेला होतो. ⁴या मार्गाचा (ख्रिस्ती चळवळीचा) पुरस्कार करणाऱ्यांचा मी त्यांच्या मरणापर्यंत छळ केला. मी स्त्री व पुरुषांना अटक करून तुंरंगात टाकले. ⁵याची मुख्य याजक व धर्मसभेचे सर्व वडीलजन साक्ष देतील. त्यांच्याकडून दिमिष्कातील त्यांच्या बंधुजनांच्या नावाने मी पत्रे घेतली. आणि तेथे ह्या मार्गाचे (ख्रिस्ती) जे लोक होते, त्यांना कैदी म्हणून यरुशलेमास घेऊन येणार होतो, यासाठी की त्यांना शिक्षा व्हावी.

पौल त्याचा पालट कसा झाला हे सांगतो

⁶“तेव्हा असे झाले की, मी प्रवास करीत दिमिष्क शहराजवळ आलो असताना दुपारच्या वेळी माझ्याभोवती आकाशातून लख्ख प्रकाश पडला. ⁷मी जमिनीवर पडलो. आणि मी एक वाणी माझ्याशी बोलताना ऐकली. ‘शौला, शौला, माझा छळ तू का करतोस?’ ⁸मी उत्तर दिले, ‘प्रभु, तू कोण आहेस?’ तो मला म्हणाला, ‘तू ज्याचा छळ करीत आहेस तो नासरेथचा येशू मी आहे.’ ⁹जे माझ्याबरोबर होते त्यांनी प्रकाश पाहिला, पण जो आवाज माझ्याशी बोलत होता तो त्यांना ऐकू आला नाही. ¹⁰मी म्हणालो, ‘प्रभु मी काय करु?’ आणि प्रभु मला म्हणाला, ‘ऊठ आणि दिमिष्कात जा. तेथे तुला जे काम नेमून देण्यात आले आहे ते सांगण्यात येईल. ¹¹त्या प्रकाशामुळे मला काही दिसेनासे झाले. तेव्हा माझ्या सोबत्यांनी मला हाताला धरून नेले आणि मी दिमिष्कला पोहोचलो.

¹²“नियमशास्त्राचे भक्तिभावाने पालन करणारा हनन्या नावाचा एक मनुष्य होता. तेथे राहणारे सर्व यहुदी त्याच्याबद्दल चांगले बोलत. ¹³तो माझ्याकडे आला, आणि माझ्याजवळ उभा राहून तो म्हणाला, ‘बंधू शौल, तू पुन्हा पाहू लागशील!’ आणि त्याच घटकेला मला दिसू लागले. ¹⁴“ते म्हणाला, ‘आपल्या पूर्वजांच्या (वाडवडिल्ल्यांच्या) देवाने तुला निवडले आहे. यासाठी की त्याची इच्छा तुला कळवी. त्या धार्मिकाला तू पहावेस. आणि त्याच्या तोंडचे शब्द तुला ऐकायला मिळावेत. ¹⁵कारण तू जे काही पाहिलेस आणि ऐकलेस, याविषयी तू त्याचा सर्वांसमोर साक्षीदार होशील. ¹⁶मग आता, कशाची वाट पाहतोस? ऊठ, आणि बाप्तिस्मा घे व तुझी पापे धुवून टाक. येशूवर विश्वास ठेवून हे कर.’

¹⁷“मग असे झाले की, जेव्हा मी यरुशलेमला परत आलो, आणि मंदिरात प्रार्थना करीत होतो, तेव्हा मला दृष्टान्त झाला. ¹⁸मी येशूला पाहिले, आणि येशू मला म्हणाला, ‘घाई कर! यरुशलेम ताबडतोब सोड! येथील लोक माझ्याविषयीचे सत्य स्वीकारणार नाहीत.’ ¹⁹पण मी म्हणालो, ‘प्रभु जे लोक तुझ्यावर विश्वास ठेवीत होते, त्यांना अटक करून मारण्यासाठी मी जात असे, हे या

लोकांना माहीत आहे. ²⁰ आणि जेव्हा तुझा साक्षीदार स्तेफन याचे रक्त सोडले तेव्हा तेथे उभा राहून मी त्याला समंति दर्शवीत होतो. आणि ज्या लोकांनी स्तेफनाला मारले त्यांचे कपडे मी राखीत होतो. ²¹ तेव्हा प्रभु मला म्हणाला, 'जा! मी तुला दूरवरच्या यहूदीतर विदेशी लोकांकडे पाठवीन.'

²² येथपर्यंत यहूदी लोकांनी पौलाचे बोलणे ऐकले मग ते मोठमोठ्याने ओरडून म्हणू लागले, "अशा मनुष्याला पृथ्वीवरून नाहीसे केले पाहिजे! तो जिवंत राहण्याच्या लायकीचा नाही!" ²³ ते मोठमोठ्याने ओरडत होते, आपल्या अंगावरील कपडे काढून फेकीत होते, आणि हवेत धूळ उधळीत होते. हे पाहून सरदाराने पौलाला किल्ल्यात नेण्याची आज्ञा केली. ²⁴ त्याने शिपायांना सांगितले, पौलाला चाबकांनी मारा. अशा प्रकारे हे लोक पौलाविरुद्ध का ओरड करीत आहेत हे सरदाराला जाणून घ्यायचे होते. ²⁵ परंतु जेव्हा पौलाला चाबकांनी मारण्यासाठी बाहेर काढले. तेव्हा पौल जवळ उभ्या असलेल्या शताधिपतीला म्हणाला, "ज्याच्यामध्ये काही अपराध आढळत नाही अशा रोमी नागरिकाला तुमचे हे चाबकाचे मारणे कायदेशीर ठरते काय?"

²⁶ जेव्हा शताधिपतीने हे ऐकले तेव्हा तो सरदाराकडे गेला आणि म्हणाला, "तुम्ही काय करीत आहात? तो मनुष्य तर रोमी नागरिक आहे." ²⁷ सरदार पौलाकडे आला व म्हणाला, "मला सांग, तू रोमी नागरिक आहेस काय?" पौल म्हणाला, "होय."

²⁸ शताधिपती म्हणाला, "रोमी नागरिकत्व मिळ विण्यासाठी मला पुष्कळ पैसे द्यावे लागले."

पौल म्हणाला, "मी जन्मतःच रोमी नागरिक आहे."

²⁹ जे लोक त्याला प्रश्न विचारणार होते, ते ताबडतोब मागे सरकले. सरदार घाबरला, कारण त्याने पौलाला बांधले होते, व पौल हा रोमी नागरिक होता. त्यामुळे तो घाबरला.

पौल यहूदी पुढाऱ्यांशी बोलतो

³⁰ दुसऱ्या दिवशी यहूदी लोक पौलावर नेमके कशामुळे दोष ठेवीत होते हे समजून घेण्यासाठी सरदाराने त्याला मोकळे सोडले. मग त्याने मुख्य याजक व धर्मसभेचे सभासद यांना एकत्र जमण्याची आज्ञा केली. मग त्याने पौलाला आणून त्यांच्यापुढे उभे केले.

23 पौल यहूदी धर्मसभेच्या सभासदांकडे रोखून पाहत म्हणाला, "माझ्या बंधून्, मी आजपर्यंत चांगला विवेकभाव बाळगून देवासमोर माझे जीवन जगत आलो आहे." ² तेव्हा मुख्य याजक हनन्या याने पौलाच्या जवळ उभे राहिलेल्यांना पौलाच्या थोबाडीत मारण्यास सांगितले. ³ पौल हनन्याला म्हणाला, "सप्रेती लावलेल्या भिंतीसारख्या माणसा, देव तुला मारील! त्या ठिकाणी बसून नियमशास्त्राप्रमाणे माझा न्याय करतो आणि तरीही

नियमशास्त्राच्या विरुद्ध मला थोबाडीत मारण्याचा आदेश देतोस?" ⁴ जे लोक पौलाच्या जवळ उभे होते ते म्हणाले, "देवाच्या मुख्य याजकाविरुद्ध तू असे बोलू शकत नाहीस. तू त्याचा अपमान करतोस काय?"

⁵ पौल म्हणाला, "बंधून्, तो मनुष्य मुख्य याजक आहे हे मला माहीत नव्हते. कारण असे लिहिले आहे की, 'तू आपल्या शासन करणाऱ्याविरुद्ध बोलू नकोस.'"

⁶ जेव्हा पौलाच्या लक्षात आले की, धर्मसभेतील एक गट सदूकी आहे तर दुसरा परूशी. तेव्हा पौल मोठ्याने ओरडून सर्व धर्मसभेपुढे म्हणाला, "बंधून्, मी एक परूशी आहे, परूश्याचा मुलगा आहे! मेलेल्यांच्या पुन्हा उठण्यासंबंधी माझी जी आशा आहे, त्यामुळे माझ्यावर हा चौकशीचा प्रसंग आला आहे."

⁷ पौलाने असे म्हणताच, परूशी व सदूकी या दोन गटांमध्ये कलह सुरू झाला. आणि धर्मसभेत फूट पडली. ⁸ (सदूकी असे म्हणतात की, मृतांचे पुनरुत्थान नाही आणि देवदूत व आत्मे नसतात, परूशी दोन्हीवर विश्वास ठेवतात.) ⁹ सर्व यहूदी मोठमोठ्याने ओरडून बोलू लागले. तेव्हा नियमशास्त्राचे काही शिक्षक उभे राहिले व जोरदारपणे आपले म्हणणे मांडू लागले. ते म्हणाले, "या मनुष्यात आम्हांला काहीच दोष आढळत नाही. कदाचित एखादा देवदूत किंवा आत्मा त्याच्याशी बोलला असेल!"

¹⁰ वादविवादाला हिंसक रूप येऊ लागले. तेव्हा लोक पौलाचे कदाचित तुकडे तुकडे करतील, अशी सरदाराला भीति वाटू लागली. म्हणून त्याने शिपायांना पौलाला तेथून घेऊन जाण्याची आज्ञा केली. व त्याला किल्ल्यात घेऊन जाण्यास सांगितले.

¹¹ त्या रात्री प्रभु पौलाजवळ उभा राहिला. आणि म्हणाला, "धीर धर! कारण जशी तू माझ्याविषयी यरुशलैमध्ये साक्ष दिलीस तशी तुला माझ्याविषयी रोम येथे साक्ष द्यावी लागेल."

¹² दुसऱ्या सकाळी काही यहूदी लोकांनी एकजुट करून कट रचला, त्यांना पौलाला जिवे मारायचे होते. यहूदी लोकांनी अशा प्रकारची शपथ वाहिली की, पौलाला ठार मारेपर्यंत अन्नपाणी सेवन करायचे नाही. ¹³ अशा प्रकारे कट करणाऱ्यांची संख्या चाळीस होती. ¹⁴ या यहूदी पुढाऱ्यांनी जाऊन मुख्य याजक व वडीलजनांशी बोलणी केली. यहूदी म्हणाले, "आम्ही एक गंभीर शपथ घेतली आहे. पौलाला मारेपर्यंत आम्ही काही खाणार वा पिणार नाही! ¹⁵ म्हणून तुम्ही आता असे करा: तुम्ही (मुख्य याजक) व धर्मसभेने अशा प्रकारचा विनंति अर्ज सरदाराला लिहा की, पौलासंबंधी अधिक बारकाईने चौकशी करायची असल्याने पौलाला आमच्याकडे घेऊन यावे. तो येथे येण्याअगोदरच आम्ही त्याला ठार मारण्याच्या तयारीत असू."

¹⁶पण पौलाच्या बहिणीच्या मुलाने या सर्व गोष्टी ऐकल्या व तो किल्ल्यात गेला. त्याने पौलाला सर्व काही सांगितले. ¹⁷पौलाने एका शताधिपतीला बोलविले आणि सांगितले, या तरुणाला सरदारकाडे घेऊन जा. कारण सरदाराला सांगण्यासारखे याच्याकडे काहीतरी आहे. ¹⁸मग त्याने त्या मुलाला घेतले व सरदारकाडे गेला व त्याला म्हणाला, “कैदेत असलेल्या पौलाने मला बोलवून या तरुणाला तुमच्याकडे घेऊन जायला सांगितले. कारण हा तुम्हांला काही तरी सांगणार आहे.”

¹⁹सरदाराने त्या तरुणाचा हात धरून बाजूला नेले आणि तो त्याला म्हणाला, “तू मला काय सांगणार आहेस?”

²⁰तो मुलगा म्हणाला, “यहूदी लोकांनी असे ठरविले आहे की, पौलाला घेऊन तुम्हांला उद्या धर्मसभेपुढे यायला सांगायचे, व अशा बहाण्याने त्याला आणायचे की, जणू काय त्यांना पौलाची अधिक बारकाईने चौकशी करायची आहे. ²¹पण त्यांच्यावर विश्वास ठेवू नका! कारण चाळीस लोकांहून अधिक लोक लपून बसणार आहेत व पौलाला गाठून मारणार आहेत. त्यांनी अशा प्रकारची शपथ वाहिली आहे की, जोपर्यंत ते पौलाला मारणार नाहीत तोपर्यंत कोणीही काहीही खाणार वा पिणार नाही. म्हणून ते आता तुमच्या होकाराची वाट पाहत अगदी तयारीत आहेत.”

²²“तू मला ह्याविषयी सांगितले आहेस, हे कोणाला सांगू नको!” असे म्हणून सरदाराने त्याला जाण्याची आज्ञा केली.

पौलाला कैसरिया येथे पाठविताने

²³मग सरदाराने दोषा शताधिपतींना बोलविले. आणि म्हणाला, “दोनशे शिपाई कैसरियाला जाण्यासाठी तयार ठेवा. तसेच सत्तर घोडेस्वार व दोनशे भालेदार रात्री नऊ वाजता येथून जाण्यासाठी तयार ठेवा! ²⁴खोरीत घातलेला घोडा पौलासाठी तयार ठेवा. आणि त्याला राज्यपाल फेलिक्स यांच्याकडे सुखरूप न्या.” ²⁵सरदाराने एक पत्र लिहिले. त्यात असे लिहिलेले होते:

²⁶क्लौड लुसिया याजकडून,
राज्यपाल फेलिक्स महाराज यांस,
सलाम.

²⁷या मनुष्याला यहूदी लोकांनी धरले होते. ते त्याला ठार मारण्याच्या बेतात होते. पण तेवढ्यात माझ्या शिपायांसह मी तेथे गेलो व त्याला सोडविले. तो रोमी नागरिक आहे हे समजल्यावरून मी त्याची सुटका केली. ²⁸यहूदी लोक त्याच्यावर का दोषारोप करीत आहेत हे कळवे म्हणून मी त्याला धर्मसभेपुढे घेऊन गेलो. ²⁹यहूदी लोकांच्या नियमशास्त्राच्या प्रश्नावरून त्यांनी त्याला दोषी ठरविले हे मला दिसून आले. पण त्याच्यावर असा कोणताही आरोप नव्हता, ज्याची शिक्षा मरणदंड किंवा तुरुंगवास होईल. ³⁰जेव्हा

या मनुष्याला जिवे मारण्याचा कट रचला गेल्याचे मला कळले तेव्हा मी त्याला ताबडतोब आपल्याकडे पाठविले.

³¹शिपायांनी त्यांना मिळालेल्या हुकुमाचे पालन केले. ते पौलाला घेऊन रात्रीच अतिपत्रिंसास गेले. ³²दुसऱ्या दिवशी घोडेस्वार पौलासोबत कैसरियास गेले. व शिपाई किल्ल्यात परतले. ³³जेव्हा पौल व घोडेस्वार कैसरियास पोहोचले, तेव्हा त्यांनी राज्यपालाला पत्र दिले. व पौलाला त्याच्या स्वाधीन केले. ³⁴राज्यपालाने ते पत्र वाचले. व पौल कोणत्या प्रांताचा आहे हे विचारले. जेव्हा त्याला समजले की, तो किलिकीयाचा आहे, तेव्हा तो म्हणाला, ³⁵“तुझ्यावर दोष ठेवणारे आले म्हणजे तुझे ऐकेन.” पौलाला हेरोदाच्या* राजवड्यात पहाण्यात ठेवावे असा हुकूम राज्यपालाने दिला.

यहूदी लोक पौलावर दोष ठेवतात

24 पाच दिवसांनंतर हनन्या कैसरिया येथे गेला. हनन्या मुख्य याजक होता. हनन्याने आपल्याबरोबर काही यहूदी वडीलजण आणि तितुल्ल नावाचा वकील यांना कैसरिया येथे नेले; त्यांनी राज्यपालापुढे पौलावरील दोषारोप सादर केले. ²जेव्हा पौलाला आत नेण्यात आले तेव्हा तितुल्ल याने पौलावरील आरोप सांगण्यास सुरुवात केली.

तो म्हणाला, “फेलिक्स महाराज, तुमच्यामुळे आम्हांला फार शांतता लाभली असून, तुमच्या दूरदृष्टीमुळे जरूर असलेल्या सुधारणासुद्धा या देशात झाल्या आहेत. ³फेलिक्स महाराज, आम्ही हे सर्व प्रकारांनी व सर्व ठिकाणी हे कृतज्ञतेने मान्य करतो. ⁴परंतु तुमचा अधिक वेळ न घेता, आम्ही जे काही तुम्हांला थोडक्यात सांगतो, ते ऐकून घेण्याची कृपा करावी, ही विनंति करतो. ⁵हा मनुष्य त्रास देणारा आहे. जगात सगळीकडे यहूदी लोकांना त्याने त्रास दिलेला आहे. तो नासरेथकराच्या पंथाचा पुढारी आहे. ⁶त्याने देवाचे मंदिर विटाळण्याचा प्रयत्न केला. परंतु आम्ही त्याला धरले * ⁸या गोष्टी खऱ्या आहेत की नाही हे तुम्ही ठरवू शकता. त्याला काही प्रश्न विचारा.” ⁹इतर यहूदी लोकांनी याला मान्यता दिली व सांगितले की, “हे सर्व खरे आहे!”

¹⁰जेव्हा राज्यपालाने पौलाला बोलण्यास खुणावले, तेव्हा पौल म्हणाला, “फेलिक्स महाराज, बरीच वर्षे या देशाचे

हेरोद पहिला हेरोद (महान) यहूदा प्रांतातील (ख्रि. पू. 40-4)

वचने 6-8 काही ग्रीक प्रतींमध्ये (6ब-8अ) जोडलेले आढळते. “आणि आमच्या नियमशास्त्राप्रमाणे या मनुष्याला आम्हांला न्याय करायचा होता. पण लुसिया अधिकारी आला व बळाचा वापर करून याला आमच्यातून घेऊन आला. आणि लुसियाने त्याच्या माणासांना तुमच्याकडे जाण्याची व आम्हांवर आरोप ठेवण्याची आज्ञा केली.”

न्यायाधीश म्हणून आपण काम करीत आहात, म्हणून मला आपणा समोर स्वतःचा बचाव करायला आनंद वाटत आहे. ¹¹यरुशलेम येथे उपासनेसाठी जाऊन मला बारापेक्षा जास्त दिवस झालेले नाहीत, ही गोष्ट खरी आहे की नाही, हे आपण पडताळून पाहू शकता ¹²मी मंदिरात कोणाशी वाद घालताना, सभास्थानात किंवा बाहेर कोठे कोणाला चिथावून देताना या लोकांना आढळले नाही. ¹³हे लोक माझ्यावर जो आरोप ठेवीत आहेत, तो त्यांना तुमच्यासमोर सिद्ध करता येणार नाही. ¹⁴मात्र मी हे आपल्यासमोर कबूल करतो: या मार्गाने (ख्रिस्ती मार्गाने) जाऊन मी आपल्या वाडवडिलांच्या देवाची उपासना करतो त्या मार्गाला हे लोक पंथ म्हणतात. जे काही नियमशास्त्रात सांगितले आहे आणि जे काही आमच्या संदेश्यानी सांगितलेले आहे. त्या सर्वांवर मी विश्वास ठेवतो. ¹⁵आणि धार्मिकांचे व वाईटांचेही मरणातून पुन्हा उठणे होणार आहे, ही गोष्ट हे लोकही माझ्याबरोबर मानतील अशी मी देवामध्ये आशा बाळगतो. ¹⁶यासाठी देवापुढे आणि मनुष्यांपुढे आपला विवेक शुद्ध असावा याचा मी नेहमी आटोकट प्रयत्न करीत असतो.

¹⁷“अनेक वर्षे दूर राहिल्यानंतर माझ्या लोकांतील गरीबांना दान देऊन यरुशलेममध्ये स्वतःसाठी अर्पण करावे म्हणून मी मंदिरात जाऊन हा विधी करीत असताना, शुद्धीकरण झालेला असा मी त्यांस आढळलो. ¹⁸तेथे मी कसलाही जमाव केला नव्हता अगर दंगा ही केला नव्हता ¹⁹पण आशियातील काही लोक तेथे हजर होते. ²⁰जर त्यांना माझ्याविरुद्ध काही म्हणायचे असेल, तर त्यांनी आपणांपुढे हजर होऊन मला दोषलावावा. किंवा मी जेव्हा धर्मसभेपुढे उभा राहिलो, त्यावेळी माझ्यामध्ये काही चूक त्यांना आढळली असेल, तर त्यांनी तसे सांगावे. ²¹मी या लोकांमध्ये उभे राहून मोठ्याने म्हणालो की, ‘मेलेल्यांतून पुन्हा उठण्याच्या प्रश्नावरून माझा न्यायनिवाडा होत आहे.’ या एका गोष्टीशिवाय दुसरा आरोप माझ्यावर करायचा असेल तर यांनी तसे सांगावे.”

²²फेलिक्सला (ख्रिस्ती) मार्गाविषयी चांगली माहिती असल्याने त्याने सुनावणी थांबवली. फेलिक्स म्हणाला, “जेव्हा लुसिया सरदार येथे येईल, तेव्हा तुझ्या प्रकरणाचा काय निर्णय घ्यायचा ते मी ठरवीन.” ²³मग फेलिक्सने शताधिपतीला आज्ञा केली की, पौलाला पहाण्यात ठेवावे, परंतु त्याला थोडी मोकळीक देण्यात यावी. आणि असाही हुकूम केला की, त्याच्या मित्रांना त्याची गरज भागविण्यास मना करू नये.

पौल फेलिक्स व त्याच्या पत्नीशी बोलतो

²⁴काही दिवसांनंतर फेलिक्स आपली पत्नी क्लॉडिया हिच्याबरोबर आला. ती एक यहुदी स्त्री होती. फेलिक्सने पौलाला बोलावणे पाठविले. आणि त्याने येशू ख्रिस्तावरील विश्वासाबाबत पौलचे बोलणे ऐकून घेतले. ²⁵परंतु जेव्हा

पौलाने धार्मिकपणा, आत्मसंयमन, आणि होणाऱ्या न्यायाविषयी सांगितले, तेव्हा फेलिक्सला भीती वाटली. तो पौलाला म्हणाला, “आता तू जा, परत वेळ मिळाला म्हणजे मी तुला बोलावीन.” ²⁶यावेळी पौल त्याला पैसे देऊ करील असे त्याला वाटत होते म्हणून फेलिक्स त्याला वरचेवर बोलावणे पाठवत असे आणि त्याच्याशी बोलत असे. ²⁷दोन वर्षे झाल्यावर फेलिक्सच्या जागी पुर्व फेस्ट हा राज्यपाल झाला. आणि यहुदी लोकांचे मन मोडण्याची फेलिक्सची इच्छा नव्हती, म्हणून त्याने जाण्यापूर्वी पौलाला तुरुंगातच ठेवले.

पौल कैसराची भेट घेऊ इच्छितो

25 मग त्या प्रांतात फेस्ट आला. आणि तीन दिवसांनी तो कैसरीयाहून वर यरुशलेमला गेला. ²मुख्य याजकांनी आणि यहुदी पुढाऱ्यांनी फेस्टच्या पुढे पौलाला वरील आरोप सादर केले. ³आणि पौलाला यरुशलेमला पाठवून द्यावे, अशी त्याला विनंती केली. पौलाला वाटेत ठार मारण्याचा ते कट करीत होते. ⁴फेस्टने उत्तर दिले, “पौल कैसरीया येथे बंदिवासात आहे आणि मी स्वतः लवकरच कैसरीयाला जाणार आहे. ⁵तुमच्यातील काही पुढाऱ्यांनी माझ्याबरोबर तिकडे खाली यावे, आणि जर त्या मनुष्याने काही चूक केली असेल तर त्याच्यावर दोषारोप ठेवावा.” ⁶त्यांच्याबरोबर आठ ते दहा दिवस घालविल्यानंतर फेस्ट खाली कैसरीयाला परत गेला. दुसऱ्या दिवशी फेस्ट न्यायालयात बसला आणि त्याने आपल्यासमोर पौलाला हजर करण्याचा आदेश दिला. ⁷जेव्हा पौल तेथे हजर झाला, तेव्हा यरुशलेमहून तेथे आलेले यहुदी लोकही पौलाला सभोवती उभे राहिले. त्यांनी त्याच्यावर पुष्कळ गंभीर आरोप ठेवले, परंतु ते आरोप यहुदी लोक सिद्ध करू शकले नाहीत. ⁸पौल आपला बचाव करण्यासाठी असे म्हणाला, “मी यहुदी लोकांच्या नियमशास्त्राच्या, मंदिराच्या किंवा कैसराच्या विरुद्ध काही गुन्हा केलेला नाही.”

⁹फेस्टला यहुदी लोकांना खूप करायचे होते म्हणून तो पौलाला म्हणाला, “यरुशलेम येथे जाऊन माझ्यासमोर तुझी चौकशी व्हावी अशी तुझी इच्छा आहे काय?”

¹⁰पौल म्हणाला, “मी आता कैसराच्या न्यायासनासमोर उभा असून त्याच्यासमोर माझा न्यायनिवाडा व्हावा, अशी माझी इच्छा आहे. मी यहुदी लोकांचा काहीही अपराध केलेला नाही, हे आपणांस चांगले माहीत आहे. ¹¹मी जर काही गुन्हा केला असेल तर मला मरणदंड झाला पाहिजे. आणि त्यापासून सुटका व्हावी असा प्रयत्न मी करणार नाही. परंतु जे आरोप हे लोक माझ्यावर करीत आहेत, ते खरे नसतील तर मला कोणी यांच्या हाती देऊ शकणार नाही. मी आपले गाऱ्हाणे कैसरासमोर मांडू इच्छितो.”

¹²यावर फेस्टने आपल्या सभेशी सल्लामसलत केली. मग त्याने पौलाला सांगितले, “तू कैसरापुढे आपला

न्यायनिवाडा व्हावा अशी इच्छा दाखविली आहे, म्हणून तुला कैसरसमोर पाठविण्यात येईल.”

हेरोद अग्रिप्पासमोर पौल

¹³काही दिवसांनंतर फेस्ताचे स्वागत करण्याच्या हेतूने राजा अग्रिप्पा* आणि बर्णीका* कैसरीयाला येऊन त्याला भेटले. ¹⁴ती दोघे तेथे बरेच दिवस राहिल्यावर फेस्तने पौलाचे प्रकरण राजाला समजावून सांगितले. तो म्हणाला, “फेलिक्सने तुरंगात ठेवलेला एक कैदी येथे आहे. ¹⁵जेव्हा मी यरुशलेम येथे होतो, तेव्हा यहूदी लोकांचा मुख्य याजक आणि वडीलजन यांनी त्याच्याविरुद्ध फिर्याद केली. आणि त्याला दोषी ठरवावे अशी मागणी केली. ¹⁶वादी व प्रतिवादी यांना एकमेकांसमोर आणल्याशिवाय आणि आरोपीला आपला बचाव करण्याची संधि मिळेपर्यंत, त्याला इतरांकडे सोपविण्याची रोमी लोकांची रीत नाही. असे मी यहूदी लोकांना सांगितले. ¹⁷म्हणून ते जेव्हा माझ्याबरोबर येथे आले, तेव्हा मी उशीर न करता दुसऱ्याच दिवशी न्यायासनावर बसलो, आणि त्या मनुष्याला समोर आणण्याची आज्ञा केली. ¹⁸त्याच्यावर आरोप करणारे जेव्हा त्याच्याविरुद्ध बोलण्यास उभे राहिले, तेव्हा माझ्या अपेक्षेप्रमाणे कसल्याही गुन्द्याबाबत त्यांनी त्याच्यावर आरोप केले नाहीत. ¹⁹उलट आपल्या धर्माविषयी आणि कोणा एका मनुष्याविषयी ज्याचे नाव येशू आहे, त्याच्यावरून यहूदी लोकांनी त्या माणसाशी वाद केला. येशू हा जरी मेल्लेला असला, तरी पौलाचा असा दावा आहे की, येशू जिवंत आहे. ²⁰या प्रश्नाची चौकशी कशी करावी हे मला समजेना. तेव्हा त्या यहूदी मनुष्याविरुद्ध यहूदी लोकांचे जे आरोप आहेत, त्याबाबत त्याला यरुशलेम येथे नेऊन त्याचा न्याय केला जावा अशी त्याची इच्छा आहे काय, असे मी त्याला विचारले. ²¹सम्राटाकडून आपल्या न्यायनिवाडा होईपर्यंत आपण कैदेत राहू असे जेव्हा पौल म्हणाला, तेव्हा मी आज्ञा केली की, कैसराकडे पाठविणे शक्य होईपर्यंत त्याला तुरुंगातच ठेवावे.”

²²यावर अग्रिप्पा फेस्तला म्हणाला, “मला स्वतःला या मनुष्याचे म्हणणे ऐकावेसे वाटते.”

फेस्तने त्याला उत्तर दिले, “उद्या त्याचे म्हणणे तुम्ही ऐकू शकाल.”

²³म्हणून दुसऱ्या दिवशी अग्रिप्पा आणि बर्णीका मोठ्या थाटामाटात आले. व लष्करी सरदार व शहरातील मुख्य नागरिकांसह दरबारात प्रवेश केला. तेव्हा फेस्तच्या आज्ञेनुसार पौलाला तेथे आणण्यात आले. ²⁴मग फेस्त म्हणाला, “राजे अग्रिप्पा महाराज आणि आमच्याबरोबर येथे उपस्थित असलेले सर्वजण, या मनुष्याला पाह! याच्याच

विषयी यरुशलेम व कैसरिया येथील सर्व यहूदी लोकांनी माझ्याकडे अर्ज दिलेला आहे. याला जिवंत राहू देऊ नये, असा आकांत ते करतात. ²⁵परंतु याला मरणदंड द्यावा असे याने काहीही केले नाही, असे मला आढळून आले. आणि त्याने स्वतःच आपणांला सम्राटाकडून (कैसराकडून) न्याय मिळावा अशी मागणी केली, म्हणून मी त्याला कैसरसमोर न्यायासाठी पाठविण्याचे ठरविले आहे. ²⁶परंतु सम्राटाला याच्याविषयी निश्चित असे कळवावे, असे माझ्याकडे काही नाही. म्हणून मी याला तुमच्यापुढे आणि विशेषतः राजा अग्रिप्पापुढे आणून उभे केले आहे. ते अशाकरिता की, या चौकशीनंतर मला या मनुष्याविषयी काहीतरी लिहिता यावे. ²⁷शेवटी एखाद्या कैद्याला कसलाही आरोप न ठेवता कैसराकडे पाठविणे मला योग्य वाटत नाही.”

राजा अग्रिप्पापुढे पौल

26 अग्रिप्पा पौलाला म्हणाला, “तुला तुझी बाजू मांडायला परवानगी आहे.” यावर पौलाने आपला हात उंच करून आपल्या बचावाचे भाषण सुरू केले: ²“अग्रिप्पा महाराज, मी स्वतःला धन्य समजतो कारण मला आपल्यासमोर माझ्याविरुद्ध केलेल्या आरोपांचा बचाव करण्याची संधि आज मिळाली. ³विशेषतः यहूदी चालीरीति आणि प्रश्न इत्यादी गोष्टींची आपणांला चांगल्या प्रकारे माहिती असल्याने तर हे जास्तच खरे म्हणावे लागेल. तेव्हा आपण माझे बोलणे धोराने ऐकून घ्यावे अशी मी विनंति करतो.

⁴“मी माझे जीवन तरुणपणापासून माझ्या प्रांतात व यरुशलेमात कशा रीतिने जगत आलो हे सर्व यहूदी लोकांना चांगले माहीत आहे. ⁵ते मला बऱ्याच काळापासून ओळखतात. आणि त्यांची इच्छा असेल तर मी एक परुशी म्हणजे आमच्या यहूदी धर्माच्या एका कट्टर गटाचा सभासद या नात्याने कसा जगत आलो याविषयी ते साक्ष देऊ शकतील. ⁶आता मी आमच्या वाडवडिलांना देवाने जे वचन दिले होते, त्याच्या आशेकरिता माझा न्याय व्हावा यासाठी येथे उभा आहे. ⁷आपल्या देवाची रात्रंदिवस कळकळीने उपासना करीत असताना हे जे वचन देवाने दिले ते पुरे होण्याची आशा आमच्या बाराही वंशाना वाटत आहे. या आशेमुळेच महाराज, यहूदी लोक माझ्यावर दोषारोप करीत आहेत. ⁸देव मेलेल्यांना परत उठवितो, असे तुमच्यापैकी कित्येकांना विश्वास न ठेवण्यासारखे का वाटते. ⁹नासरेथच्या येशूच्या नावाविरुद्ध जे जे काही करता येईल ते ते मी करावे असे मलादेखील वाटत होते. ¹⁰आणि नेमके हेच मी यरुशलेम येथे केले. कारण मुख्य याजकांकडून मला तसा अधिकार मिळाला होता. म्हणून मी देवाच्या अनेक संतांना तुरुंगात टाकले. आणि हे जे संतगण जिवे मारले गेले, त्यांच्याविरुद्ध मी माझे मत नोंदविले. ¹¹अनेक सभास्थानात मी त्यांना शिक्षा केली.

अग्रिप्पा दुसरा हेरोद, महान हेरोद अग्रिप्पाचा हा नातू.

बर्णीका अग्रिप्पाची बहिण, पहिल्या हेरोद अग्रिप्पाची ती सर्वांत मोठी मुलगी होती.

आणि देवाविरुद्ध जबरनी वार्ड भाषण करायला लावण्याचा मी प्रयत्न केला. या लोकांवरील माझा राग इतक्या पराकोटीला गेला होता की, मी त्यांचा छळ करण्याकरिता इतर शहरांमध्ये देखील जात असे.

येशूचे दर्शन झाल्याचे पौल सांगतो

¹²“एकदा दिमिष्क शहराला जाण्यासाठी मुख्य याजकांनी मला अधिकार व परवानगी दिली तेव्हा महाराज, ¹³वाटेत भर दुपारच्या वेळी मी माझ्या व माझ्यासमवेत असणाऱ्यांच्या भोवती स्वर्गीय प्रकाश फाकलेला पाहिला. तो प्रकाश सूर्यपेक्षाही जास्त प्रखर होता. ¹⁴आम्ही सर्व खाली जमिनीवर पडलो आणि हिब्रू भाषेत माझ्याशी बोलताना एक वाणी मी ऐकली. ती वाणी म्हणाली, ‘शौला, शौला, माझा छळ तू का करतोस? अणुकुचीदार काठीवर लाथ मारणे तुला हानिकारक आहे,’ ¹⁵आणि मी म्हणालो, ‘प्रभु, तू कोण आहेस?’ प्रभूने उत्तर दिले, ‘मी येशू आहे, ज्याचा तू छळ करीत आहेस. ¹⁶पण ऊठ आणि उभा राहा! या कारणांसाठी मी तुला दर्शन दिले आहे: तुला सेवक म्हणून नेमावे व जे काही तुला दाखविले व जे दाखवीन त्याचा साक्षीदार म्हणून तुला नेमावे. ¹⁷मी तुझी यहुदी व यहुदीतर विदेशी यांच्यापासून सुटका करीन. आणि यहुदीतर विदेशी लोकांकडे पाठवीन. ¹⁸यासाठी की, त्यांचे डोळे उघडावे व याविषयीचे सत्य काय आहे हे तू लोकांना दाखवून द्यावेस व त्यामुळे त्यांना त्यांच्या पापांची क्षमा मिळेल आणि माझ्यामध्ये विश्वासामुळे पवित्र झालेल्या लोकांमध्ये जागा मिळेल.’”

पौल त्याच्या कामाविषयी सांगतो

¹⁹यासाठी, “अग्रिप्पा महाराज मला जो स्वर्गीय दृष्टान्त झाला, त्याचा मी आज्ञाभंग केला नाही. ²⁰उलट पहिल्यांदा दिमिष्कातील आणि नंतर यरुशलैमातील, यहुदा प्रांतातील सर्व आणि यहुदीतर विदेशी लोकांनासुद्धा प्रभुच्या वचनाची साक्ष दिली. त्यांनी पश्चात्ताप करावा, देवाकडे वळावे आणि पश्चात्तापाला साजेल अशी कामे करावी असे मी त्यांना सांगितले. ²¹या कारणांमुळे मी मंदिरात असताना यहुदी लोकांनी मला धरले आणि जिवे मारण्याचा प्रयत्न केला. परंतु देवाने मला मदत केली म्हणून मी आज येथे उभा राहून समाजातील लहानथोराना साक्ष देत आहे. ²²जे काही पुढे होणार होते, त्याविषयी संदेष्ट्यांनी व मोशेने जे सांगितले त्यापेक्षा दुसरे मी सांगत नाही. ²³त्यानुसार देवाचा अभिषिक्त जो ख्रिस्त (मशीहा) तो दुःख सहन करील. आणि मेलेल्यांतून उठविला जाणाऱ्यांत तो पहिला असेल. यहुदी लोकांना तसेच इतर विदेशी लोकांना देव प्रकाशात नैर्झल.”

पौल अग्रिप्पाचे मन वळविण्याचा प्रयत्न करतो

²⁴पौल आपल्या बचावासंबंधी बोलत असताना फेस्त

त्याला मोठ्याने म्हणाला, “पौला, तू वेडा आहेस. जास्त ज्ञानामुळे तुला वेड लागले आहे!”

²⁵पौलाने उत्तर दिले, “फेस्त महाराज, मी वेडा नाही; तर ज्या गोष्टी खऱ्या आहेत आणि अगदी योग्य आहेत, त्यांच्याविषयीच मी बोलत आहे. ²⁶येथे हजार असलेल्या महाराजांना याविषयी चांगली माहिती आहे, आणि यामुळे मी त्यांच्याशी उघडपणाने बोलू शकतो. त्याच्या ध्यानातून काही सुटले नसेल, असे मला खात्रीने वाटते. मी हे म्हणतो, कारण ही गोष्ट एखाद्या कानाकोपऱ्यात झाली नाही. ²⁷अग्रिप्पा महाराज, भविष्यावाद्यांनी जे लिहिले त्यावर तुमचा विश्वास आहे काय? तुमचा त्यावर विश्वास आहे हे मला नक्की माहीत आहे.”

²⁸यावर अग्रिप्पा म्हणाला, “एवढ्या थोड्या वेळात ख्रिस्ती होण्यासाठी तू माझे मन वळवू शकशील असे तुला वाटते काय?”

²⁹पौलाने उत्तर दिले, “थोड्या वेळात म्हणा अगर जास्त वेळात म्हणा, मी जसा आहे तसे केवळ तुम्हीच नव्हे तर आज जे जे येथे बसून माझे बोलणे ऐकत आहेत त्या सर्वांनी माझ्यासारखे या साखळदंडाखेरीज, विश्वास ठेवणारे व्हावे, अशी माझी देवाला नम्र विनंति आहे.”

³⁰यानंतर राजा, बर्णीका, राज्यपाल आणि त्यांच्याबरोबर इतर जे तेथे बसले होते, ते सर्व उठले. ³¹ते न्यायालयातून बाहेर पडल्यावर एकमेकांशी बोलत होते. ते म्हणाले, “ज्यामुळे तुरुंगवास किंवा मरणदंड द्यावा असे काहीही या मनुष्याने केले नाही.” ³²अग्रिप्पा फेस्तला म्हणाला, “या मनुष्याने कैसराकडे न्याय मागितला नसता, तर त्याला सोडून देता आले असते.”

पौल समुद्रमार्गे रोमला निघतो

27 जेव्हा आम्ही समुद्रमार्गे इटलीला जाण्याचे ठरविले तेव्हा पौल व इतर काही कैद्यांना युल्य नावाच्या शताधिपतीच्या हाती सोपविण्यात आले. युल्य हा सम्राटाच्या सेनेतील एक अधिकारी होता. ²अद्रमुतिय येथील एका जहाजातून आम्ही जाणार होतो. हे जहाज आशियाच्या किनाऱ्यावरील बंदरे घेत पुढे जाणार होते. आम्ही या जहाजातून प्रवासाला निघालो. तेव्हा मासेदोनियातील थेस्सलीका येथे राहणारा अरिस्तार्ख आमच्याबरोबर होता.

³दुसऱ्या दिवशी आम्ही सिदोन नगराला पोहोचलो. युल्य पौलाशी फार चांगला वागला. पौलाच्या मित्राना त्याची काळजी घेता यावी म्हणून त्याने मोकळीक दिली. ⁴तेथून आम्ही समुद्रमार्गे पुढे निघालो. आणि कुप्रच्या किनाऱ्याकिनाऱ्याने निघालो कारण वारा समोरचा होता. ⁵किलकिया व पंफुल्याजवळच्या समुद्राला पार करून लुक्या प्रांतातील मुर्या बंदरात पोहोचलो. ⁶तेथे शताधिपतीला इटलीला जाणारे आलेक्झांद्रीयाचे एक जहाज आढळले. त्याने आम्हांला त्या जहाजात बसविले.

⁷आम्ही बरेच दिवस हळूहळू प्रवास करीत होतो. कनिदा येथपर्यंत येण्यासाठी आम्हांला फार कष्ट पडले कारण वारा तोंडचा होता. आम्हांला पुढे जाता येईना. म्हणून आम्ही क्रेताच्या दक्षिणेकडून सलमोनाच्या समोरच्या बाजूस गेलो. ⁸यापुढे आमचे जहाज क्रेताच्या किनाऱ्याने मोठ्या अडचणीतून सुरक्षित बंदर येथे पोहोचले. तेथे जवळच लसया नगर होते.

⁹बराच वेळ वाया गेला होता. आणि पुढील प्रवास करणे बरेच अवघड झाले होते. कारण एव्हाना यहुदांच्या उपासाचा काळही* निघून गेला होता. तेव्हा पौलाने त्यांना सावधानतेचा इशारा दिला. पौल म्हणला, ¹⁰“पुरुषांनो, मला वाटते, आपल्या प्रवासात जहाजातील मालाला आणि जहाजातील नव्हे तर आपल्या जीवालाही धोका होईल!” ¹¹परंतु पौलाच्या मताशी जहाजाचा कप्तान व मालक सहमत झाले नाहीत, उलट जहाजाच्या कप्तानाच्या व मालकाच्या बोलण्यावरच शताधिपतीचा जास्त विश्वास होता. ¹²परंतु हे बंदर (सुरक्षित म्हटलेले) हिवाळ्यात मुळूकाम कारायला सोईचे नव्हते. म्हणून बहुमताने पुढे निघावे असे ठरले. आणि फेनिकेला जाण्याचा प्रयत्न करावा आणि शक्य झाले तर तेथेच हिवाळा घालवावा असे ठरले. (फेनिके हे क्रेत बेटावरील शहर होते. त्याचे बंदर नैऋत्य व वायव्य दिशेला होते.)

वादळ

¹³जेव्हा दक्षिणेकडून मंद वारे वाहू लागले, तेव्हा ते नांगर उचलून क्रेताच्या किनाऱ्याकिनाऱ्याने तारू हाकारीत जाऊ लागले. जहाजावरच्या लोकांना वाटू लागले की, अशाच प्रकारचे वारे आम्हांला पाहिजे होते. व तसेच ते वाहत आहे. ¹⁴परंतु लवकरच क्रेत बेटावरून ‘ईशान्येचे’ म्हटलेले वादळी वारे वाहू लागले. ¹⁵आणि जहाज वादळी वाऱ्यात सापडले. व त्याला पुढे जाता येईना. तेव्हा पुढे जाण्याचा प्रयत्न सोडून आम्ही वाऱ्याने जहाज भरकटू दिले. ¹⁶मग कौदा नावाच्या लहानशा बेटाच्या किनाऱ्याकिनाऱ्याने आम्ही जाऊ लागलो. मग थोड्या खटपटीनंतर जीवनरक्षक होडी वर उचलून घेतली. ¹⁷जीवनरक्षक होडी आत घेतल्यावर लोकांनी जहाज दोरखंडाने आवळून बांधले. जहाज बांधू असलेल्या सूती* नावाच्या उथळ जागी आदळेला या भीतीने त्यांनी शीड खाली काढले. तेव्हा वाऱ्याने ते भरकटू लागले. ¹⁸जोरदार वादळी वाऱ्याचे तडाखे खावे लागल्याने लोकांनी दुसऱ्या दिवशी जहाजावरील सामान बाहेर टाकून दिले. ¹⁹तिसऱ्या दिवशी जहाजाची काही सामग्री त्यांनी आपल्या हातांनी बाहेर काढून टाकली. ²⁰बरेच दिवस आम्हांला सूर्य किंवा

तारे दिसले नाहीत. वादळ फारच भयंकर होते. आम्ही आमच्या सर्व आशा सोडून दिल्या. आम्ही मरणार असे आम्हांला वाटू लागले.

²¹बराच काळपर्यंत लोकांनी अन्नपाणी घेतले नव्हते. मग पौल त्यांच्यासमोर उभा राहिला आणि म्हणाला, “गृहस्थांनो, क्रेतावरून मुळूकाम हलवू नका, हा माझा सल्ला तुम्ही ऐकायला पाहिजे होता. म्हणजे हा त्रास व ही हानि तुम्हांला टाळता आली असती. पण आता तुम्ही धीर धरावा अशी माझी विनंति आहे. ²²कारण तुमच्यापैकी एकाच्याही जीवाला धोका पोहोचणार नाही. आपले जहाज मात्र गमवावे लागेल. ²³मी ज्या देवाचा सेवक आहे आणि ज्याची भक्ति मी करतो, त्याचा दूत काल रात्री माझ्या बाजूला उभा राहीला. ²⁴आणि तो दूत म्हणाला, ‘पौला भिऊ नको! तुला कैसरापुढे उभे राहिलेच पाहिजे. तुझ्याबरोबर प्रवास करणारे जे लोक आहेत, त्यांच्या जीवाचे रक्षण करण्याचे वचन देवाने मला दिले आहे.’ ²⁵तेव्हा गृहस्थांनो, तुम्ही सर्व धीर धरा! कारण मला जसे दूताने सांगितले, अगदी तसे होणार असा मला विश्वास आहे. ²⁶परंतु आपणास एखाद्या बेटावर उतरून थांबावे लागले.”

²⁷चौदाव्या रात्री आमचे जहाज अद्रिया समुद्रातून चालले होते, तेव्हा खलाशांनी जहाज एखाद्या भूमीजवळ पोहोचले असावे असा अंदाज केला. ²⁸त्यांनी पाण्याची खोली मोजली तेव्हा ती वीस वाव भरली. आणखी काही वेळाने त्यांनी परत एकदा समुद्राची खोली मोजली तेव्हा ती पंधरा वाव भरली. ²⁹ओबडधोबड खडकाळ जागेवर आपले जहाज आदळेल अशी भीति वाटल्याने त्यांनी चार नांगर जहाजाच्या मागील बाजून टाकले आणि दिवस उजाडण्याची वाट पाहू लागले. ³⁰खलाशांनी जहाजातून सुटका करून घेण्याचा प्रयत्न केला. त्यांनी जहाजाच्या पुढील भागातून नांगर टाकल्याचे भासवून जीवनरक्षक होड्या समुद्रात टाकल्या. ³¹परंतु पौल शताधिपतीला व इतर शिपायांना म्हणाला, “जर हे लोक जहाजात राहणार नाहीत, तर तुम्ही वाचणार नाही.” ³²यावर शिपायांनी जीवनरक्षक होड्यांचे दोर कापून टाकले. आणि त्या खाली पाण्यात पडू दिल्या.

³³पहाट होण्याअगोदर पौलाने त्या सर्वांना काहीतरी खाण्याचा आग्रह केला. तो म्हणाला, “आज चौदावा दिवस आहे. तुम्ही आतुरतेने वाट पाहत आहात पण खाणेपिणे काही केले नाही. अन्नाचा कणही खाल्ला नाही. ³⁴तुम्ही थोडे तरी खा. कारण तुमचा टिकाव लागण्यासाठी तुम्ही खाणे जरूरीचे आहे. तुम्ही खावे अशी मी तुम्हांला विनंति करतो. तुमच्यापैकी कोणाच्या केसालाही धक्का लागणार नाही.” ³⁵असे बोलल्यानंतर पौलाने भाकर घेतली आणि सर्वांच्या समक्ष देवाचे उपकार मानले. ती भाकर मोडून तो खाऊ लागला. ³⁶ते पाहून त्या सर्वांना धीर आला आणि ते जेवले. ³⁷आम्ही सर्व मिळून जहाजात दोनशे शाहातर लोक होते. ³⁸त्या सर्वांनी पुरेसे खाल्ल्या

उपासाचा काळ हा वर्षातील प्रायश्चित्ताचा दिवस असे. यहुदी लोकांचा महत्वाचा पवित्र दिवस.

सूती लिबीयाच्या किनाऱ्यालगत असलेली उथळ जागा.

प्यायल्यानंतर धान्य समुद्रात टाकून दिले आणि जहाजातील भार कमी केला.

जहाज नष्ट होते

³⁹दिवस उजाडल्यावर त्यांना भूभागाची ओळख पटली नाही. परंतु तेथे किनारा असलेल्या उपसागरासारखी ती जागा दिसून आली. म्हणून शक्य झाल्यास तेथील किनाऱ्याला जहाज लावण्याचे त्यांनी ठरविले. ⁴⁰म्हणून त्यांनी नांगर कापले आणि समुद्रात पडू दिले. त्याचबरोबर सुकाणूंच्या दोऱ्या एकत्र केल्या. नंतर त्यांनी जहाजाच्या पुढच्या भागाचे शीड वारा भरावे म्हणून उभे केले आणि जहाज किनाऱ्याला आणले. ⁴¹परंतु दोन समुद्रामधील वर आलेल्या वाळूच्या ढिगावर जहाज जोराने आदळले. तेव्हा जहाजाची पुढची बाजू वाळूमध्ये रतून बसली आणि गलबताचा मागचा भाग लाटांच्या तडाख्यामुळे तुटू लागला. ⁴²तेव्हा शिपायांनी कैद्यांना मारण्याचे ठरविले. यासाठी की त्यांच्यातील कोणी पोहोत जाऊन पळू नये. ⁴³परंतु शताधिपतीला पौलाला वाचवायचे होते म्हणून त्याने शिपायांना तो विचार सोडून देण्यास सांगितले. आणि ज्यांना पोहता येत असेल त्यांनी जहाजातून उड्या टाकून किनाऱ्याला जावे अशी आज्ञा केली. ⁴⁴बाकीच्या लोकांनी फव्व्यांच्या अगर जहाजाच्या तुटलेल्या लाकडांच्या आधारे भूमी गाठावी असे सांगितले. अशा रीतीने जहाजातील सर्व जण सुखरूपपणे भूमीवर पोहोचले.

माल्टा बेटावर पौल

28 जेव्हा आमचे पाय सुखरूपपणे तेथील जमीनीला लागले. तेव्हा आम्हांला कळले की, त्या बेटाचे नाव माल्टा असे आहे. ²तेथील रहिवाश्यांनी आम्हांला अतिशय ममतेने वागविले. त्यांनी एक शेकोटी पेटविली आणि आमचे स्वागत केले. कारण पाऊस पडू लागला होता. व थंडीही होती. ³पौलाने काटक्या गोळा केल्या आणि तो त्या शेकोटीत टाकू लागला. उष्णतेमुळे तेथून एक साप निघाला. आणि त्याने पौलाच्या हाताला विळखा घातला. ⁴ते पाहून तेथील रहिवासी एकमेकांना म्हणू लागले, “हा मनुष्य खुनी असला पाहिजे. समुद्रातून जरी हा वाचला असला तरी देवाच्या न्यायामुळे याचे आयुष्य संपुष्टातच आले आहे!” ⁵परंतु पौलाने तो प्राणी शेकोटीत झटकून टाकला. आणि पौलाला काही अपाय झाला नाही. ⁶त्या बेटावरील लोकांना पौलाचे अंग सुजून येईल किंवा पौल एकाएकी मरून पडेल असे वाटत होते. बराच वेळ वाट पाहूनही पौलाला काहीही विकार झाल्याचे दिसना, तेव्हा त्या लोकांचे विचार पालटले, आणि पौल देवच आहे असे ते म्हणू लागले.

⁷तेथून जवळच पुब्ल्य नावाच्या मनुष्याची शेती होती. पुब्ल्य हा त्या बेटाचा मुख्य अधिकारी होता. त्याने आम्हा

सर्वांचे त्याच्या घरी स्वागत केले आणि तीन दिवस आमचा चांगला पाहुणचार केला. ⁸पुब्ल्याचे वडील तापाने व हंगवणीने आजारी होते, त्यामुळे अंधरुणाला खिळून होते. पौल त्या आजारी व्यक्तीला भेटायला गेला प्रार्थना करून पौलाने आपला हात त्याच्यावर ठेवला आणि त्या मनुष्याला बरे केले. ⁹हे घडलेले पाहिल्यावर त्या बेटावरील इतर आजारी लोक पौलाकडे आले आणि बरे झाले. ¹⁰त्यांनी आम्हांला सन्मानपूर्वक पुष्कळ वस्तू भेटीदाखल दिल्या. आणि जेव्हा आम्ही परत प्रवासाला निघालो तेव्हा आम्हांला लागणाऱ्या अनेक गोष्टी पुरविल्या.

पौल रोमला रवाना होतो

¹¹आम्ही तेथे हिवाळ्यात राहिल्यावर आलेकसांद्रा शहरातील एका जहाजातून पुढील प्रवासाला निघालो. ते जहाज त्या बेटावर हिवाळाभर मुक्कामाला होते. त्या जहाजाच्या समोरील बाजूस ‘जुव्या देवाचे’* चिन्ह होते. ¹²मग आम्ही सुराकूस येथे जाऊन पोहोचलो आणि तेथे तीन दिवस राहिलो. ¹³तेथून शिडे उभारून आम्ही निघालो, आणि रेगियोन नगराला गेलो. तेथे एक दिवस मुक्काम केला. नंतर दक्षिणेकडील वारा सुटल्यावर दुसऱ्या दिवशी पुत्तुलास गेलो. ¹⁴त्या शहरात आम्हांला काही बंधु (विश्वासणारे) आढळले. त्या बंधूंच्या सांगण्यावरून आम्ही तेथे सात दिवस राहिलो. मग आम्ही रोम येथे जाऊन पोहोचलो. ¹⁵तेथील बंधुनी आमच्याबद्दलची वार्ता ऐकली होती. ते आमच्या भेटीसाठी अप्पीयाच्या बाजारपेठेपर्यंत आणि तीन धर्मशाळेपर्यंत आले. पौलाची त्यांची भेट झाल्यावर त्याने देवाचे उपकार मानले. व त्याला धीर आला.

रोम येथे पौल

¹⁶आम्ही रोम येथे पोहोचल्यावर पौलाला एकटे राहायला परवानगी मिळाली. परंतु त्याच्यावर देखरेख करण्यासाठी एक शिपाई ठेवण्यात आला. ¹⁷तीन दिवसांनंतर पौलाने सर्व यहूदी पुढाऱ्यांना एकत्र बोलावले. जेव्हा सर्व जण जमा झाले तेव्हा पौल त्यांना म्हणाला, “बंधून्ना, आपल्या बांधवांविरुद्ध मी काहीही केलेले नाही. तरी मला यरुशलैम येथे पकडून रोमी लोकांच्या हाती कैदी म्हणून देण्यात आले. आणि ¹⁸त्यांनी माझी चौकशी केली. तेव्हा त्यांची मला सोडून देण्याची इच्छा होती. कारण मरणदंडाला योग्य असा कोणताही गुन्हा मी केला नव्हता. ¹⁹परंतु यहूदी लोकांनी जेव्हा माझ्या सुटकेला हरकत घेतली, तेव्हा कैसराकडे न्याय मागणे मला भाग पडले. याचा अर्थ असा नाही की, यहूदी लोकांविरुद्ध मला दोषारोप करण्याची

जुळे देव केस्टर व पुलुस या ग्रीक देवांचे पुतळे.

इच्छा आहे. ²⁰या कारणासाठी तुम्हाला भेटण्याची आणि तुमच्याशी बोलण्याची मी इच्छा दाखविली. कारण इम्राएलाच्या आशेच्या निष्ठेमुळेच मी या साखळदंडांनी जखडलो गेलो आहे.”

²¹यहूदी पुढारी पौलाला म्हणाले, “आम्हांला तुमच्या बाबत यहूदीयाहून कसलेही पत्र आलेले नाही, अगर तिकडून येणाऱ्या बंधुजनांपैकी एकाही भावाने तुमच्याविषयी वाईट कळविले अथवा बोललेले नाही. ²²परंतु तुमची मते काय आहेत हे समजून घेण्याची आमची इच्छा आहे. कारण या गटाविरुद्ध (ख्रिस्ती गटाविरुद्ध) सगळीकडे लोक बोलतात हे आम्हांला माहीत आहे.”

²³तेव्हा (रोम शहरातील) यहूदी लोकांनी एक बैठकीचा दिवस ठरविला. जेथे पौल राहत होता, तेथे ते मोठ्या संख्येने जमा झाले. तेव्हा पौलाने त्यांना समजावून सांगितले आणि देवाच्या राज्याविषयी आपली साक्ष दिली. मोशेच्या नियमशास्त्रापासून आणि संदेष्ट्यांच्यापासून फोड करून येशूविषयी त्यांची खात्री पटविण्याचा प्रयत्न केला. हे तो (पौल) सकाळपासून संध्याकाळपर्यंत करीत होता. ²⁴त्याने फोड करून सांगितलेल्या गोष्टीविषयी काही जणांची खात्री पटली, तर काहींनी तो बोलत असलेल्या गोष्टीवर विश्वास ठेवला नाही.

²⁵पौल पुढील एक गोष्ट बोलला, त्यावरून मतभेद होऊन त्यांच्यापैकी काही जण उठले आणि तेथून जाऊ

लागले. पौल म्हणाला, “यशया संदेष्ट्यांच्याद्वारे पवित्र आत्मा आपल्या वाडवडिलांशी जे बोलला, ते खरोखरच किती खरे आहे! यशया म्हणाला होता:

²⁶“या लोकांकडे (यहूदी) तुम्ही जा, आणि त्यांना सांगा: तुम्ही एकल तर खरे पण तुम्हांला समजणार नाही. तुम्ही पाहल तुम्हाला दिसले पण तुम्हा काय पाहात ते तुम्हाला कळणार नाही

²⁷कारण या लोकांचे विचार मंद झाले आहेत त्यांच्या कानांनी त्यांना ऐकू येत नाही. आणि त्यांनी आपले डोळे बंद केले आहेत नाहीतर त्यांनी आपल्या डोळ्यांनी पाहिले असते आणि आपल्या कानांनी ऐकले असते आणि माझ्याकडे वळले असते आणि मी त्यांना बरे केले असते.”

यशया 6:9-10

²⁸म्हणून देवाचे हे तारण यहूदीतर विदेशी लोकांकडे पाठविण्यात आले आहे. हे तुम्हा यहूदी लोकांना कळावे. ते ऐकतील.” ²⁹*

³⁰पूर्ण दोन वर्षे तो त्याच्या भाड्याच्या घरात राहिला. जे जे त्याला भेटायला येत, त्यांचे तो स्वागत करी. ³¹त्याने देवाच्या राज्याविषयी प्रचार केला. त्याने प्रभु येशूविषयी शिक्षण दिले. तो हे काम फार धैर्याने करीत असे. आणि कोणीही त्याला बोलण्यात अडवू शकले नाही.

वचन 29 काही प्रतीमध्ये 29 वे वचन घालण्यात आले आहे: “पौलाने असे म्हटल्यावर यहूदी लोक तेथून निघाले. ते आपापसात फार वादविवाद करीत होते.”

पौलचे रोमकरांस पत्र

1 प्रेषित होण्यासाठी पाचारण केलेला; देवाची सुवार्ता सांगण्यासाठी वेगळी केलेली ख्रिस्त येशूचा सेवक पौल याजकडून,

²देवाच्या सदैव्याच्या द्वारे पवित्र शास्त्रात पूर्वी सांगितलेली होती, ³ती ही सुवार्ता देवाचा पुत्र प्रभु येशू ख्रिस्त जो देवाने एक मनुष्य म्हणून दाविदाच्या वंशात जन्माला आला याच्याविषयी आहे. ⁴पण पवित्रतेच्या आत्माच्याद्वारे तो मरणातून पुन्हा जिवंत झाला त्यामुळे त्याच्या सामर्थ्यासह “देवाचा पुत्र” असा गणला गेला. ⁵त्या आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताद्वारे आम्हांला कृपा आणि प्रेषित पद मिळाले आहे. अशासाठी की जे यहूदी नाहीत त्यांच्यामध्ये त्याच्या नावांकरिता विश्वासाच्या आज्ञापालनामुळे जो आज्ञाधारकपणा निर्माण होतो तो निर्माण करावा. ⁶तुम्हीही त्या यहूदी नसलेल्यांमध्ये आणि देवाकडून येशू ख्रिस्ताचे अनुयायी होण्यासाठी बोलाविलेले आहात.

⁷ज्या लोकांवर देवाने प्रेम केले आहे व त्याचे पवित्र जन होण्यासाठी बोलाविलेले असे जे लोक रोममध्ये आहेत त्या सर्वांना मी लिहित आहे. आपला पिता व प्रभु येशू ख्रिस्त यांजकडून तुम्हांस कृपा व शांति असो.

आभाराची प्रार्थना

⁸सुरुवातीलाच तुम्हां सर्वांसाठी येशू ख्रिस्ताद्वारे मी देवाचे आभार मानतो, कारण तुमचा विश्वास जगात सगळीकडे जाहीर होत आहे. ⁹देव माझा साक्षी आहे, ज्याची सेवा मी आत्म्याने त्याच्या पुत्राची सुवार्ता सांगून करतो. मी तुमची नेहमी आठवण करतो. ¹⁰माझ्या प्रार्थनेत मी नेहमी मागतो, जर देवाची इच्छा असेल तर शेवटी मला तुम्हांला भेटता येणे शक्य व्हावे. ¹¹मला तुम्हांला भेटण्याची फार इच्छा आहे. यासाठी की काही आध्यात्मिक दानांविषयी तुम्हांबरोबर सहभागी व्हावे आणि तुम्ही बलवान व्हावे. ¹²म्हणजे जोपर्यंत मी तुमच्यामध्ये आहे तोपर्यंत आपण एकमेकांना विश्वासामध्ये मदत करू. माझ्या विश्वासामुळे तुम्हांला व तुमच्या विश्वासामुळे मला फायदा होईल. ¹³बंधून, पुष्कळ वेळा तुम्हांला भेट देण्याची मला इच्छा झाली. यासाठी की, जसे मला यहूदीतरांमध्ये मिळाले, तसे तुमच्यामध्येसुद्धा फळ मिळावे. परंतु आतापर्यंत मला तुमच्यापर्यंत येण्यास अडथळे आले हे तुम्हांला माहीत असावे.

¹⁴मी सर्व लोकांची-ग्रीक आणि ग्रीक नसलेले, शहाणे आणि मूर्ख- सेवा केली पाहिजे. ¹⁵त्यासाठीच तुम्ही जे रोममध्ये आहात त्या तुम्हांला सुद्धा सुवार्ता सांगण्याची माझी फार इच्छा आहे.

¹⁶मला सुवार्तेची लाज वाटत नाही. कारण देवाचे सामर्थ्य जो कोणी विश्वास ठेवतो त्या सर्वांसाठी तारण आहे. प्रथम यहूदाकारिता आणि नंतर ग्रीकांसाठी. ¹⁷कारण सुवार्तेमध्ये देवाचे नितिमत्त्व ते विश्वासापासून विश्वास असे प्रगट झाले आहे. पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘नितिमान विश्वासाद्वारे वाचेल.’*

सर्व लोकांनी चुका केल्या आहेत

¹⁸लोकांनी केलेल्या प्रत्येक अनितीच्या कृत्यांमुळे व जे आपल्या अनीतीने सत्य दाबून ठेवतात, त्यांच्यामुळे स्वर्गातून देवाचा क्रोध प्रगट होतो. ¹⁹हे असे होत आहे कारण देवाविषयीचे ज्ञान त्यांच्यात दिसून येते व देवाने ते त्यांना दाखवून दिले आहे. ²⁰जगाच्या निर्मितीपासून देवाचे अदृश्य गुण, त्याचे सनातन सामर्थ्य व त्याचे देवपण हे देवाने ज्या गोष्टी निर्माण केल्या त्यावरून प्रगट होतात. आणि जर तुम्हांला हे कळत नाही, तर ह्याचे तुम्हांला कसलेच समर्थन करता येणार नाही. ²¹कारण जरी त्यांना देव माहीत होता तरी त्यांनी देव म्हणून त्याचा आदर केला नाही, किंवा त्याचे आभार मानले नाहीत, उलट ते आपल्या विचारात निष्फळ झाले आणि मूर्ख अंतःकरणे अंधकारमय झाली. ²²जरी गर्वाने त्यांनी स्वतःला शहाणे समजले तरी ते मूर्ख ठरले. ²³आणि अविनाशी देवाचे गौरव याची मर्त्य मानव, पक्षी, चार पायाचे प्राणी, सरपटणारे प्राणी यांच्यासारख्या दिसणाऱ्या प्रतिमांशी अदलाबदल केली.

²⁴यासाठी देवाने त्यांना त्यांच्या मनातील वाईट वासनांच्या व वैषयिक अशुद्धतेमुळे सोडून दिले आणि त्यांनी एकमेकांच्या देहाचा अन्याय करवा यासाठी त्यांस मोकळीक दिली. ²⁵त्यांनी देवाच्या खरेपणाशी लबाडीची अदलाबदल केली व निर्माणकर्त्याऐवजी जे निर्मिलेले त्याची उपासना केली. निर्माणकर्ता सर्वकाळ धन्यवादि आहे. आमेन. ²⁶तेव्हा त्याची त्यांना शिक्षा मिळावी म्हणून देवाने

नाईलाजाने त्यांना त्यांच्यावर सोडून दिले. त्यांना लाजिरवाण्या वासनांच्या स्वाधीन केले. त्यांच्या स्त्रियांनी स्त्रियांशी अनैसर्गिक संबंध ठेवले. ²⁷तसेच पुरुषांनी स्त्रियांबरोबर नैसर्गिक संबंध ठेवणे बाजूला ठेवले व ते एकमेकांविषयी वासनेने पेटून निघाले. पुरुषांनी पुरुषांशी अनुचित कर्म केले आणि आपल्या ह्या निर्लज्ज कृत्यांमुळे त्यांना त्यांच्यामध्ये हे फळ मिळाले.

²⁸आणि जेव्हापासून त्यांनी देवाला ओळखण्याचे नाकारले, तेव्हापासून देवाने त्यांना अशुद्ध मनाच्या हवाली केले व ज्या अयोग्य गोष्टी त्यांनी करू नयेत त्या करण्यास मोकळीक दिली. ²⁹ते सर्व प्रकारची अनीति, दुष्टपणा, लोभ, वाईटपणा, हेवा, खून, भांडणे, कपट, कुबुद्धि यांनी भरलेले असून दुसऱ्याविषयी नेहमी वाईट विचार करतात. ³⁰ते चहाडखोर, दुसऱ्याची निंदा करणारे, देवाचा तिटकारा करणारे, उद्धट, बढाया मारणारे, वाईट मार्ग शोधून काढणारे, आईवडिलांची आज्ञा न मानणारे; तसेच ³¹मूर्ख, दिलेले वचन मोडणारे, कुटुंबियांबद्दल वास्तव्य नसणारे, दुष्ट असे आहेत. ³²देवाच्या नितिमत्वाचा जो नियम सांगतो की, जे लोक असे वागतात ते मरणास योग्य आहेत असे जरी त्यांना माहीत होते तरी ते त्या गोष्टी करतात इतकेच नव्हे तर जे असे करतात त्यांना मान्यताही देतात.

तुम्ही यहुदीसुद्धा पापी आहात

२ म्हणून हे मनुष्या, तू जो कोणी आहेस व जेव्हा तू न्यायासनासमोर बसतोस तेव्हा तुला सबब नाही, कारण जेव्हा तू दुसऱ्याचा न्याय करतोस तेव्हा तू स्वतःलाही दोषी ठरवितास कारण जो तू न्याय करतोस, तो तूही तीच गोष्ट करतोस. ²आता आपणांला माहीत आहे की, जे अशा वाईट गोष्टी करतात त्यांचा न्याय देव करतो. आणि देवाचा न्याय योग्य असतो. ³तुम्हीसुद्धा जे अशा वाईट गोष्टी करतात त्यांचा न्याय करता पण तुम्हीसुद्धा त्याच गोष्टी करता म्हणून निश्चितपणे तुम्हांला माहीत आहे की, देव तुमचा न्याय करील आणि स्वतःची सुटका करून घेणे तुम्हांला शक्य होणार नाही. ⁴देव तुमच्याशी अत्यंत दयाळूपणे वागतो. तो तुमच्याशी सहनशीलतेने वागतो, तुमच्यामध्ये बदल व्हावा म्हणून देव वाट पाहतो, पण त्याच्या दयाळूपणाबद्दल तुम्ही काहीच विचार करीत नाही. कदाचित तुम्ही तुमचे मन व जीवन बदलावे म्हणून देव तुमच्याशी दयाळूपणे वागतो हे तुम्हांला समजत नसेल. ⁵पण तुम्ही लोक कठीण व उद्धट मनाचे आहात, तुम्ही बदलण्यास तयार नाही, त्यामुळे तुम्ही स्वतःच तुमची शिक्षा अधिकाधिक वाढवित आहात. जेव्हा देव (तुम्हाला) त्याचा क्रोध दर्शविल, त्यावेळी तुम्हांला शिक्षा होईल. त्या दिवशी लोक देवाचा यथायोग्य न्याय पाहतील. ⁶देव प्रत्येकाला ज्याच्या त्याच्या कृत्यांप्रमाणे फळ देईल. ⁷नेटाने चांगले करीत राहून गौरव, मान, अमरत्व मिळविण्याचा जे लोक प्रयत्न करतात त्यांना तो अनंतकाळचे जीवन देईल. ⁸परंतु

जे स्वार्थीपणामुळे सत्यात चालणे नाकारतात, व अनीतिने चालतात त्यांची तो क्रोधाने भरपाई करील. ⁹जो जे वाईट ते करतो, त्या प्रत्येक मानवावर संकटे आणि दुःखे येतील. म्हणजे पहिल्यांदा यहुद्यांवर व नंतर ग्रीक लोकांवर येतील. ¹⁰परंतु जो चांगली कृत्ये करतो त्या प्रत्येकाला गौरव, मान आणि शांति मिळेल. प्रथम यहुद्यांना व मग ग्रीक लोकांना मिळेल. ¹¹देवाजवळ पक्षपात नाही.

¹²जे सर्व नियमशास्त्राबाहेर असून पाप करतात, ते नियमशास्त्राबाहेर नाश पावतील. व जितक्यांनी नियम शास्त्राधीन असून पाप केले तितक्यांना नियमशास्त्रानुसार शिक्षा होईल. ¹³कारण जे नियमशास्त्र ऐकतात ते देवाच्या दृष्टीने नितिमान आहेत असे नाही. परंतु जे नियमशास्त्र पाळतात आणि नियमशास्त्रांत सांगितल्याप्रमाणे करतात ते नीतिमान ठरतील. ¹⁴कारण जेव्हा यहुदी नसलेले (विदेशी) ज्यांना नियमशास्त्र नाही, मूलतः जरी त्यांना नियमशास्त्र नाही, तरीही नियमशास्त्राप्रमाणे करतात ते स्वतःच नियमशास्त्र आहेत. ¹⁵म्हणजे ते त्याच्या हृदयात नियमशास्त्र लिहिले आहे, असे दाखवतात त्यांची सदसुदिवेक बुद्धीसुध्दा साक्ष देते आणि त्यांचे एकमेकां विषयीचे विचार त्यांना आरोपी किंवा दोषमुक्त करतात. ¹⁶जेव्हा देव येशू ख्रिस्ताद्वारे मनुष्यांच्या रहस्यांचा, माझ्या सुवार्तेप्रमाणे न्याय करील त्या दिवशी या गोष्टी घडतील.

यहुदी आणि नियमशास्त्र

¹⁷परंतु आता तुम्ही जे स्वतःला यहुदी समजता आणि नियमशास्त्रावर विश्वास ठेवता व आपण देवाच्या जवळचे आहोत असा अभिमान बाळगता, ¹⁸त्या तुम्हांला त्याची इच्छा कळते आणि ज्या सर्वोत्तम गोष्टी आहेत, त्या तुम्ही स्वीकारता कारण नियमशास्त्राद्वारे तुम्हांला शिक्षण मिळाले आहे. ¹⁹तुम्हाला वाटते की ज्यांना योग्य मार्ग माहित नाही त्यांचे तुम्ही मार्गदर्शक आहात. जे लोक अंधारत (पापांत) आहेत, त्यांचा तुम्ही प्रकाश आहात आणि तुमची खात्री झाली आहे की तुम्ही आंधळ्यांचे फुडारी, जे अंधारत आहेत त्यांचा प्रकाश, ²⁰मूर्खांचे शिक्षक, बालकांचे गुरु आहात. कारण नियमशास्त्रात तुम्हांला ज्ञान आणि सत्याचे मूर्त स्वरूप मिळाले आहे. ²¹तर मग तुम्ही जे दुसऱ्यांना शिकविता ते तुम्ही स्वतःला का शिकवित नाही? तुम्ही चोरी करू नये असा उपदेश करता पण तुम्ही स्वतः चोरी का करता? ²²तुम्ही व्यभिचार करू नये असे म्हणता ते तुम्ही व्यभिचार का करता? तुम्ही मूर्तिचा तिरस्कार करता पण देवळात चोरी करता? ²³तुम्ही नियमशास्त्राविषयी बढाई मारता, ते तुम्ही नियमशास्त्र मोडून देवाचा अपमान का करता? ²⁴शास्त्रलेखात लिहिल्यानुसार तुमच्यामुळे 'विदेशी लोकांमध्ये देवाच्या नावाचा अपमान होत आहे.'* ²⁵तुम्ही

नियमशास्त्र पाळीत असला तर सुंतेला मोल आहे. पण जर तुम्ही नियमशास्त्र पाळीत नाही तर, तुमची सुंता न झाल्यासारखी आहे. ²⁶सुंता न झालेला मनुष्य जर नियमशास्त्राचे पालन करतो, तर त्याची सुंता न होणे हे सुंता झाल्याप्रमाणे समजण्यात येणार नाही काय? ²⁷ज्या मनुष्याची शारीरिक रीतीने सुंता झाली नाही आणि जो नियमशास्त्र पूर्ण करतो, तो ज्या तुम्हाला लिखित नियम व सुंता आहे, तरी नियमशास्त्र मोडता त्या तुमचा न्याय करील. ²⁸कारण जो बाहेरून यहूदी आहे तो खरोखर यहूदी नाही व देहाची बाह्यत्कारी सुंता ही सुंता नव्हे. ²⁹पण जो अंतःकरणाचा यहूदी, तो यहूदी आहे आणि खरी सुंता लेखी नियमांद्वारे नव्हे तर आत्म्याने अंतःकरणाची केलेली सुंता होय. त्याची प्रशंसा माणसांकडून नव्हे, तर देवाकडून होते.

3 तर मग यहूदी असण्यात फायदा काय? किंवा सुंतेपासून फायदा काय? ²सर्व बाबतीत पुष्कळच आहे. कारण सर्वप्रथम त्यांना देवाची वचने विश्वासाने सोपविण्यात आली होती. ³हे खरे आहे की त्यातील काही अविश्वासू होते; देवाच्या विश्वासूपणाला अविश्वासूपणा नाहीसा करील काय? ⁴खात्रीने नाही! देव खरा असलाच पाहिजे आणि प्रत्येक मनुष्य खोटा. पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की,

“तू बोलशील तेव्हा योग्य ठरशील आणि तुझा न्याय होत असता तू विजय मिळविशील.” स्तोत्र. 51:4

⁵जर आपल्या दुष्टपणामुळे देवाचा न्याय स्पष्ट होत असेल तर त्याला काय म्हणावे? देव जो आपणावर क्रोध आणतो त्याला अनितीमान म्हणावे काय? (मी हे मानवाप्रमाणे बोलतो). ⁶खात्रीने नाही! कारण मग देव जगाचा न्याय कसा करील?

⁷परंतु तुम्ही असे म्हणाल की, “जर देवाचा खरेपणा माझ्या खोटेपणामुळे त्याच्या गौरवासाठी उठून दिसत असेल, तर मग मी पापी का गणला जातो?” ⁸आपण का वाईट करू नये जर त्याचा परिणाम चांगला होत असेल. कारण काही जण आपल्या विरुद्ध वाईट बोलत आहेत, आणि त्यांना मिळणारी शिक्षा त्याबद्दलचा न्याय आहे.

सर्व लोक दोषी आहेत

⁹तर मग काय? आम्ही यहूदी, विदेशी लोकांपेक्षा अधिक चांगल्या स्थितीत आहोत काय? मुळीच नाही! कारण यहूदी आणि ग्रीक हे सारखेच पापाच्या अधिकाराखाली आहेत. ¹⁰शास्त्रात असे लिहिले आहे:

“पापाशिवाय असा कोणीही नाही. एकही नाही.

¹¹समजंस असा कोणी नाही. कोणीही देवाचा शोध करीत नाही.

¹²ते सर्व दूर गेले आहेत, आणि सर्व लोक निरुपयोगी झाले आहेत. चांगले करणारा कोणी नाही, एकही नाही.”

स्तोत्र. 14:1-3

¹³“लोकांची तोंडे उघड्या कबरांसारखी आहेत ते आपल्या जिभांनी लोकांना फसवितात.” स्तोत्र. 5:9

“ते ज्या गोष्टी बोलतात त्यात सापाचे विष असते.”

स्तोत्र. 140:3

¹⁴“त्यांची तोंडे शापांनी आणि कडूपणाने भरली आहेत.”

स्तोत्र. 10:7

¹⁵“त्यांचे पाय रक्तपात करण्यास नेहमी तयार असतात.

¹⁶जेथे कोठे ते जातात तेथे विध्वंस व विपत्ती आणतात.

¹⁷त्यांना शांतीचा मार्ग माहीत नाही.” यशया 59:7-8

¹⁸“त्यांच्या डोळ्यांपुढे देवाचे भय नाही.” स्तोत्र. 36:1

¹⁹आता आपणाला माहीत आहे की, नियम शास्त्र जे सांगते ते नियमशास्त्राच्या आधिन असणाऱ्यांकडून आले व मनुष्यांच्या कामचुकार पणाला आळा घालण्यासाठी व सर्व जगाला चांगले व पूर्ण होण्यासाठी आहे. त्या नियमशास्त्र प्रमाणे सर्व दोषी आहेत. ²⁰नियमशास्त्राच्या कर्मांनी कोणीही देवासमोर नीतिमान ठरणार नाही. कारण नियमशास्त्राद्वारे पापाची जाणीव होते.

देव लोकांना नीतिमान कसे करतो?

²¹परंतु आता देवाची मानवाविषयीची नीतिमत्त्वाची कृती नियमशास्त्राव्यतिरिक्त प्रगट झाली आहे. त्याला नियमशास्त्र आणि संदेष्ट्यांची साक्ष आहे. ²²देवाची नीतिमत्त्वाची कृती ही येशू ख्रिस्तावरील विश्वासाद्वारे आहे आणि जे विश्वास ठेवतात त्या सर्वांसाठी दाखविली आहे. त्यात भेदभाव नाही. ²³सर्वांनी पाप केले आहे आणि ते देवाच्या गौरवाला उणे पडले आहेत. ²⁴परंतु त्यांना देवाने त्याच्या कृपेने येशू ख्रिस्ताद्वारे खंडणी भरून नीतिमान ठरविले आहे. ²⁵लोकांच्या पापांची क्षमा व्हावी म्हणून ख्रिस्ताचे रक्त सांडून देवाने त्याला जाहीरपणे पुढे केले. देवाने हे यासाठी सिद्ध केले की तो नीतिमान आहे हे सिद्ध व्हावे. ²⁶देवाच्या सहनशीलतेमुळे त्याने हे सिद्ध केले की, या सध्याच्या काळी तो नीतिमान आहे. यासाठी जो ख्रिस्तावर विश्वास ठेवतो, तो नीतिमान असावा.

²⁷मग आमच्या बढाई मारण्याचे प्रयोजन काय? ती वगळण्यात आली. कोणत्या प्रकारच्या नियमाने? कर्माच्या काय? नाही, तर ज्यामध्ये विश्वास आहे, त्याच्या आधारे. ²⁸कारण आपण असे मानतो की, मनुष्य देवावरील विश्वासाने नियमशास्त्रातील कर्माशिवाय नीतिमान ठरतो.

²⁹किंवा देव फक्त यहुयांचाच आहे काय? तो विदेशी लोकांचा नाही काय? होय, तो विदेशी लोकांचादेखील आहे. ³⁰ज्याअर्थी देव एकच आहे, त्याअर्थी तो ज्यांची सुंता झाली आहे, त्यांच्या विश्वासाने आणि ज्यांची सुंता झालेली नाही अशांनाही विश्वासाने नीतिमान ठरवील. ³¹तर मग आपण या विश्वासाचा आग्रह धरून नियमशास्त्र निरर्थक ठरवितो काय? खात्रीने नाही, आपण तर नियमशास्त्राला मान्यता देतो.

अब्राहामाचे उदाहरण

4 तर मग अब्राहाम जो मानवी रितीने आपला पूर्वज याच्याविषयी आपण काय म्हणावे? ²जर अब्राहाम आपल्या कर्मांनी नीतिमान ठरला तर त्याला अभिमान बाळगण्यास जागा आहे, परंतु त्याला देवासमोर अभिमान बाळगणे शक्य नाही. ³कारण शास्त्र काय सांगते? “अब्राहामाने देवावर विश्वास ठेवला आणि त्याचा विश्वास त्याला नीतिमत्त्व असा गणण्यात आला.” ⁴जो कोणी काम करतो, त्याला मजुरी ही मेहरबानी म्हणून नव्हे तर त्याचा मोबदला म्हणून दिली जाते. ⁵कोणताही मनुष्य कर्म करून देवाच्या दृष्टीने नीतिमान ठरू शकत नाही. म्हणून त्याने देवावरच भरवसा ठेवावा. मग देव त्या मनुष्याचा भरवसा स्वीकारून त्याला आपला दृष्टीने नीतिमान ठरवतो. दुराचारी मनुष्यालाही नीतिमान ठरविणारा देवच आहे. ⁶ज्याला देव कर्मावाचून नीतिमान ठरवितो, त्याच्याविषयीही दावीद म्हणतो;

⁷“ज्याच्या अपराधांची क्षमा झाली आहे. ज्याच्या पापावर पांघरूण घातले आहे तो धन्य!

⁸धन्य तो पुरुष ज्याच्या पापांचा हिशेब प्रभु करणार नाही.”

स्तोत्र. 32:1-2

⁹तर मग हे नीतिमत्त्व ज्यांची सुंता झाली आहे आणि ज्यांची सुंता झाली नाही अशांनाही लागू होते काय? जे बेसुंती आहेत अशांनाही ते लागू पडते कारण आम्ही म्हणतो, “अब्राहामाचा विश्वास त्याला नीतिमान असा गणण्यात आला.” ¹⁰आणि तो कसा गणण्यात आला, तो सुंता झालेला असताना का सुंता झालेली नसताना? ¹¹सुंता झालेली नसताना ही त्याने जो विश्वास दाखविला त्याचा परिणाम व नीतिमत्त्वाचा शिक्का म्हणून त्याला सुंता ही खूण मिळाली, यासाठी की, जे सुंता झाली नसताही विश्वास ठेवतात, त्यांच्याकडे ते नीतिमत्त्व गणले जावे. (त्यांचा तो पिता आहे.) ¹²आणि तो ज्यांची सुंता झाली आहे त्यांचाही पिता आहे. पण त्यांची सुंता झालेली आहे म्हणून तो त्यांचा पिता झाला नाही, तर आपला पूर्वज अब्राहाम याची सुंता होण्यापूर्वीसुद्धा तो जसा विश्वासात जगत होता, तसे जर ते जगले तरच अब्राहाम त्यांचा पिता होऊ शकतो.

विश्वासाद्वारे मिळालेले देवाचे अभिवचन

¹³अब्राहाम आणि त्याच्या वंशजांना जे अभिवचन मिळाले की, ते जगाचे वारस होतील, ते अभिवचन नियमशास्त्रामुळे आले नाही, तर विश्वासाचा परिणाम असलेल्या नीतिमत्त्वामुळे आले. ¹⁴लोकांना देवाने दिलेले अभिवचन जर नियमशास्त्र पाळण्याने मिळत असेल तर विश्वास व्यर्थ आहे. आणि देवाने अब्राहामाला दिलेले अभिवचन व्यर्थ आहे. ¹⁵कारण नियमशास्त्र मनुष्यांच्या आज्ञाभंगामुळे देवाचा क्रोध निर्माण करते आणि जेथे नियमशास्त्र नाही, तेथे आज्ञा मोडणेही नाही.

¹⁶म्हणून देवाचे वचन हे विश्वासाचा परिणाम आहे यासाठी की ते कृपेद्वारे मिळवे. अशा रितीने ते अभिवचन अब्राहामाच्या सर्व संततीला आहे, फक्त नियमशास्त्रावर अवलंबून राहतात अशांसाठीच नव्हे तर अब्राहामा प्रमाणे विश्वासाने जगणाऱ्या प्रत्येकासाठी आहे. ¹⁷पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे: “मी तुला पुष्कळ राष्ट्रांचा पिता केले आहे.” * अब्राहामाचा देव जो मेलेल्यांना जीवन देतो, जे अस्तित्वात नाही त्यांना अस्तित्वात आणतो त्या देवासमोर हे खरे आहे.

¹⁸आपल्या अंतःकरणात आशा धरून सर्व मानवाच्या अपेक्षेपेक्षा विरुद्ध असा विश्वास धरला म्हणून, “तुझी संतती ताऱ्यासारखी अगणित होईल आणि तुझे असंख्य वंशज होतील,” असे जे म्हटले आहे त्याप्रमाणे तो ‘अनेक राष्ट्रांचा पिता’ झाला. ¹⁹अब्राहाम जवळ जवळ शंभर वर्षांचा झाला होता, त्यामुळे त्याचे शरीर मृतवतच झाल्यासारखे होते. तसेच सारेलासुद्धा मूल होणे शक्य नव्हते. अब्राहामाने याविषयी विचार केला होता, तरीपण त्याने त्याचा विश्वास कमकुवत होऊ दिला नाही. ²⁰देवाने जे अभिवचन दिले आहे त्याविषयी त्याने कधीच संशय बाळगला नाही. त्याने विश्वास ठेवण्याचे कधीच थांबविले नाही. तो विश्वासात बळकट होत गेला आणि त्याने देवाला गौरव दिले. ²¹त्याची पूर्ण खात्री होती की, देवाने जे अभिवचन दिले ते पूर्ण करण्यास तो समर्थ आहे. ²²“म्हणूनच त्याला नीतिमान असे गणण्यात आले.” * ²³ते अभिवचन केवळ अब्राहामासाठीच होते असे नव्हे, ²⁴तर आपल्यासाठीसुद्धा होते, ज्याने आपल्या प्रभु येशूला मेलेल्यांतून उठविले आपण त्याच्यावर विश्वास ठेवतो, ²⁵येशूला आमच्या पापांकरिता मरण्यासाठी दिले गेले. आणि त्याला मरणाला उठविण्यात आले यासाठी की, देवासमोर आम्ही नीतिमान ठरविले जावे.

देवाशी नीतिमान

5 ज्याअर्थी विश्वासाने आपल्याला नीतिमान ठरविले आहे त्याअर्थी आपल्या विश्वासाचा परिणाम म्हणून

मी ... आहे उत्पत्ति 17:5

म्हणूनच ... आले उत्पत्ति 15:6

आपल्याला येशू ख्रिस्ताद्वारे देवाकडून शांति मिळाली आहे.
²आता आपण ज्या कृपेमध्ये आहोत, त्यात त्याच्याद्वारे विश्वासाने आम्हीसुद्धा प्रवेश मिळविला आहे. आणि आम्ही देवाच्या गौरवाचे भागीदार होण्याच्या आशेने अभिमान बाळगतो. ³याशिवाय आम्ही संकटांतही अभिमान बाळगतो; कारण आम्हांस ठाऊक आहे की, या संकटांमुळे आम्हांला अधिक धीर येतो, ⁴आणि धीराने आम्ही कसोटीस उतरतो आणि कसोटीस उतरल्याने आशा उत्पन्न होते ⁵आणि आशा लाजवित नाही. कारण आपणांस दिलेल्या पवित्र आत्म्याकडून आपल्या अंतःकरणात देवाची प्रीति ओतली आहे.

⁶आम्ही जेव्हा आमचे स्वतःचे तारण करण्यासाठी अशक्त होतो तेव्हा ख्रिस्त योग्य वेळी आमच्यासाठी मरण पावला. ⁷आता नीतिमान मनुष्यासाठी सुध्दा कदाचित कोणी मरणार नाही. एखादा मनुष्य चांगला असेल तर त्याच्यासाठी मरण्याचे धाडस कदाचित कोणीतरी करील. ⁸परंतु आम्ही पापी असतानाच ख्रिस्त आमच्यासाठी मरण पावला. त्याद्वारे त्याने दाखवून दिले की, तो आमच्यावर फार प्रेम करतो.

⁹तर मग आता आपण ख्रिस्ताच्या रक्ताने नीतिमान ठरलो आहोत, म्हणून ख्रिस्ताद्वारे देवाच्या रागापासून आपण वाचले जाणार आहोत. ¹⁰आम्ही देवाचे शत्रू असताही त्याच्या पुत्राच्या मरणाद्वारे त्याने आमच्याशी समेट केला. त्यामुळे आता आम्ही देवाचे मित्र असल्यामुळे देव आम्हांला त्याच्या पुत्राच्या जीवनाद्वारे रक्षील. ¹¹इतकेच नव्हे तर ज्याच्याद्वारे आमचा देवाबरोबर समेट झाला त्या आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताद्वारे आम्हीसुद्धा देवाविषयी अभिमान बाळगतो.

आदाम आणि ख्रिस्त

¹²म्हणून पाप जसे एका मनुष्याद्वारे, जगात आले आणि पापाद्वारे मरण आले, तसेच सर्वांनी पाप केल्यामुळे सर्व माणसांमध्ये मरण आले.

¹³नियमशास्त्र जगात येण्यापूर्वी पाप जगात आले होते. परंतु नियमशास्त्र नसल्यामुळे कोणाच्याही हिशेबी पाप गणले जात नव्हते. ¹⁴परंतु मरणाने आदामाच्या काळापासून ते मोशेच्या काळापर्यंत राज्य केले. ज्यांनी पाप केले नाही, त्यांच्यावरसुद्धा मरणाने राज्य केले.

देवाची आज्ञा न मानून आदामाने पाप केले म्हणून तो मेला आदाम, ख्रिस्त जो येणार होता, त्याचे प्रतिकार आहे. ¹⁵पाप देवाची मोफत देणगी आदामाच्या पापासारखी नाही. कारण आदामाच्या पापामुळे पुष्कळ जण मरण पावले. देवाची कृपा आणि दान, एक मानव येशू ख्रिस्ताच्या कृपेद्वारे आली व विशेषेकरून सर्व लोकांकरिता विपुल झाली.

¹⁶आदामाने पाप केल्यानंतर तो दोषी ठरला होता पण देवाची देणगी वेगळी आहे. देवाची मोफत देणगी पुष्कळ पापांनंतर आली आणि त्या देणगीमुळे तिने आपल्या

लोकांना देवासमोर नीतिमान केले. ¹⁷एका मनुष्याच्या पापामुळे मरणाने राज्य केले. पण आता काही लोक देवाच्या कृपेची विपुलता आणि देणगी जिच्यामध्ये नीतिमत्त्व आहे, ते अनुभवतात. ते विशेषेकरून येशू ख्रिस्ताद्वारे जीवनात राज्य करतील.

¹⁸म्हणून एका पापामुळे सर्व मनुष्यांना शिक्षा झाली तसेच एका नीतिमत्त्वाच्या कृत्याने सर्व लोकांना अनंतकालचे जीवन देणारे नीतिमत्त्व मिळाले.

¹⁹यास्तव आदामाच्या आज्ञाभंगामुळे पुष्कळांना पापी ठरविण्यात आले. त्याचप्रमाणे ख्रिस्ताच्या आज्ञापालनाने पुष्कळांना नीतिमान ठरविण्यात येईल. ²⁰पापे वाढवण्यासाठी म्हणून नियमशास्त्राचा प्रवेश झाला. परंतु जेथे पाप वाढले तेथे देवाची कृपाही विपुल झाली. ²¹अशासाठी की, जसे पापाने मरणाच्या योगे राज्य केले, त्याच रीतीने देवाची कृपाही, नीतिमत्त्वाने आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताद्वारे अनंतकाळाच्या जीवनासाठी राज्य करील.

पापात मेलेले पण ख्रिस्तात जिवंत

6 तर मग आपण काय म्हणावे? देवाची कृपा वाढावी म्हणून आपण पापांत राहावे काय? ²खात्रीने नाही. आपण जे पापाला मेलो ते अजूनही जिवंत कसे राहू? ³तुम्हांला माहीत नाही का की ज्या आपण प्रभु येशू ख्रिस्तामध्ये बाप्तिस्मा घेतला होता त्या आपला त्याच्या मरणातही बाप्तिस्मा झाला. ⁴म्हणून आपण त्याच्या मरणातील बाप्तिस्माने त्याच्याबरोबर पुरले गेलो यासाठी की, पित्याच्या गौरवाने ख्रिस्त जसा मेलेल्यांतून उठविला गेला तसे आम्हीही जीवनाच्या नवीनपणात चालावे.

⁵कारण जर त्याच्या मरणाच्या प्रतिकाराने आपण त्याच्याशी जोडलो आहोत, तर त्याच्या पुनरुत्थानाच्या प्रतिकाराने त्याच्याशी जोडले जाऊ. ⁶आपणांला हे माहीत आहे की, आपल्यातील जुना मनुष्य ख्रिस्ताबरोबर वधस्तंभावर खिळला गेला यासाठी की आपल्या पापमय शरीराचा नाश व्हावा व यापुढे आपण पापाचे दास होऊ नये. ⁷कारण जो कोणी ख्रिस्ताबरोबर मरतो तो पापापासून मुक्त होऊन नीतिमान होतो.

⁸आणि जर आपण ख्रिस्ताबरोबर मेलो तर आम्ही विश्वास धरतो की, त्याच्याबरोबर जिवंतही राहू. ⁹कारण आम्हांस माहीत आहे की, ख्रिस्त जो मेलेल्यांतून उठविला गेला तो यापुढे मरणार नाही. मरणाची त्याच्यावर सत्ता चालणार नाही. ¹⁰जे मरण तो मेला ते एकदाच पापासाठी मेला, परंतु जे जीवन तो जगतो ते तो देवासाठी जगतो. ¹¹त्याच रीतीने तुम्ही स्वतःला पापाला मेलेले पण ख्रिस्त येशूमध्ये व देवासाठी जिवंत असे समजा.

¹²यासाठी की तुम्ही पापाच्या वाईट वासना पाळव्यात म्हणून पापाने तुमच्यावर राज्य करू नये. ¹³आणि अनीतिची साधने व्हावीत म्हणून तुम्ही आपल्या शरीराचे अवयव पापाच्या स्वाधीन करू नका. त्याऐवजी तुम्ही जे मरणातून

उठविलेले लोक व जे आता जिवंत आहात ते आपणांला देवाच्या स्वाधीन करा. आपल्या शरीराचे अवयव नीतिची साधने व्हावीत म्हणून देवाच्या स्वाधीन करा.

¹⁴पाप तुम्हांवर राज्य करणार नाही. कारण तुम्ही नियमशास्त्राधीन नाही तर देवाच्या कृपेच्या अधीन आहात.

नीतिमत्तेचे दास

¹⁵तर मग आपण काय करावे? आपण नियमशास्त्राधीन नसून देवाच्या कृपेच्या अधीन आहोत म्हणून पाप करावे काय? ¹⁶खात्रीने नाही. तुम्हांला माहीत नाही काय की जेव्हा तुम्ही स्वतःला आज्ञापालनाकरता एखाद्याच्या स्वाधीन करता तर ज्याची आज्ञा तुम्ही पाळता त्याचे गुलाम आहात. तुम्ही पापांत चालू शकता किंवा देवाची आज्ञा पाळू शकता. पापांमुळे आध्यात्मिक मरण येते. पण देवाची आज्ञा पाळल्याने तुम्हांला नीतिमत्त्व मिळते. ¹⁷पूर्वी तुम्ही पापाचे गुलाम होता. पाप तुम्हांला काबूत ठेवीत होते. पण देवाचे उपकार मानू या की, ज्या गोष्टी तुम्हांला शिकविल्या गेल्या त्या तुम्ही पूर्णपणे पाळल्या. ¹⁸तुम्हांला पापांपासून मुक्त केले गेले. आणि नीतिमत्त्वाचे गुलाम करण्यात आले.

¹⁹तुमच्या शरीराच्या दुर्बलतेमुळे व लोकांना समजावे म्हणून मी उदाहरणाचा उपयोग करीत आहे. कारण जसे तुम्ही आपले अवयव अशुद्धतेच्या आणि परिणाम म्हणून गुलाम होण्यासाठी स्वैरतेच्या अधीन केले त्याच रीतीने आता आपल्या शरीराचे अवयव देवाच्या सेवेला नीतिमत्त्वाचे गुलाम व्हावे म्हणून अर्पण करा.

²⁰कारण जेव्हा तुम्ही पापाचे गुलाम होता, तेव्हा नीतिमत्तासंबंधाने मोकळे होता. ²¹आणि त्यावेळेला तुम्हांला काय फळ मिळाले, त्या गोष्टीची तुम्हांला आता लाज वाटते, ज्याचा शेवट मरण आहे. ²²परंतु आता तुम्हांला पापापासून मुक्त करून देवाचे गुलाम केले आहे. देवाच्या सेवेसाठी तुमचे फळ तुम्हांला मिळाले आहे व त्याचा शेवटचा परिणाम म्हणजे अनंतकाळचे जीवन आहे. ²³कारण पापाची मजुरी मरण आहे. परंतु देवाची ख्रिस्त येशूमध्ये दिलेली मोफत देणगी म्हणजे अनंतकाळचे जीवन आहे.

विवाहावरून उदाहरण

7 बंधूनों, तुम्हांस माहीत नाही काय? कारण नियमशास्त्र माहीत असलेल्या लोकांबरोबर मी बोलत आहे की, जोपर्यंत मनुष्य जिवंत आहे, तोपर्यंत नियमशास्त्र त्याच्यावर सत्ता चालविते. ²कारण लग्न झालेली स्त्री जोपर्यंत तिचा पती जिवंत आहे तोपर्यंत ती नियमशास्त्राने त्याला बांधलेली असते, पण जर तिचा नवरा मेल्या तर ती पतीविषयीच्या नियमातून मोकळी होते. ³म्हणून पती जिवंत असताना ती दुसऱ्याची झाली, तर तिला व्यभिचारिणी असे म्हणतील. पण जर तिचा पती मरण पावला तर ती लग्नाच्या नियमातून

मुक्त होते आणि जरी ती दुसऱ्या पुरुषाची पत्नी झाली तरी ती व्यभिचारिणी होत नाही.

⁴माझ्या बंधूनों, अशाच प्रकारे नियमशास्त्राप्रमाणे तुम्हांलाही ख्रिस्ताच्या शरीराद्वारे ठार मारण्यात आले यासाठी की तुम्ही दुसऱ्या पुरुषाचे, जो मेलेल्यातून उठविला गेला होता त्याचे व्हावे, यासाठी की देवाच्या सेवेसाठी आमचा वापर व्हावा. ⁵कारण जेव्हा आम्ही आमच्या पापी मानवी स्वभावाप्रमाणे जगत होतो तेव्हा पापी वासना नियमशास्त्राच्या द्वारे मरणाचा फळ देण्यासाठी आपल्या अवयवामध्ये कार्य करीत होत्या. ⁶ज्या नियमशास्त्रामध्ये आम्ही कैदी झालो होतो त्यात आम्ही मेलेलो असल्याने आता आम्ही नियमशास्त्रापासून मुक्त आहोत तेव्हा आता आम्ही देव, आमचा प्रभु याची पवित्र शास्त्राच्या जुनेपणाप्रमाणे नव्हे तर आत्म्याच्या नवेपणाप्रमाणे सेवा करतो.

पापाविरुद्धची लढाई

⁷तर मग आता आपण काय म्हणतो? नियमशास्त्र पाप आहे असे आम्ही म्हणावे काय? खात्रीने नाही! कारण नियमशास्त्रावाचून पाप काय आहे हे मला समजले नसते. खरोखर “लोभ धरू नको” असे नियमशास्त्राने सांगितले नसते तर लोभ म्हणजे काय हे मला माहीत झाले नसते. ^{*}⁸परंतु पापाने संधी साधली आणि मजमध्ये सर्व प्रकारचा लोभ भरला. कारण नियमशास्त्राशिवाय पाप मृतवत आहे. ⁹एके काळी मी नियमशास्त्राशिवाय जगत होतो. परंतु जेव्हा नियमशास्त्र आले तेव्हा पाप संजीवित झाले. ¹⁰आणि मी मरण पावलो, जी आज्ञा जीवन आणण्यासाठी योजण्यात आली होती तिचा परिणाम माझ्यासाठी मरण असा झाला. ¹¹कारण पापाने संधी साधली आणि त्या आज्ञेयोगे मला फसविले व तिच्याद्वारे ठार केले. ¹²म्हणून आम्ही असा निष्कर्ष काढतो की, नियमशास्त्र पवित्र आहे आणि आज्ञा पवित्र, नीतिमान आणि उत्तम आहेत. ¹³याचा अर्थ असा आहे का, की जे उत्तम होते ते माझ्यासाठी मरण होते काय? खात्रीने नाही! परंतु पाप हे पाप म्हणून ओळखले जावे म्हणून त्याने जे उत्तम त्याद्वारे मजमध्ये मरण निर्माण केले. यासाठी की, पाप त्या आज्ञेमुळे कमालीचे पापिष्ठ व्हावे.

मनुष्याच्या मनातील लढा

¹⁴कारण आम्हांला माहीत आहे की, नियमशास्त्र आत्मिक आणि मी दैहिक मनुष्य आहे. मी गुलाम म्हणून पापांत शरणागत राहावे म्हणून विकलेला असा आहे. ¹⁵मी काय करतो हे मला माहीत नाही कारण काय करायचे हे मला माहीत नाही. कारण ज्या गोष्टींचा मी द्वेष करतो, त्याच गोष्टी मी करतो. ¹⁶आणि ज्या गोष्टी

मला कराव्याशा वाटत नाही त्याच करतो तर नियमशास्त्र उत्तम आहे हे मान्य करतो. ¹⁷परंतु खरे तर मी त्या करतो असे नव्हे तर माझ्या ठायी वसत असलेले पाप त्या गोष्टी करते.

¹⁸होय, मला माहीत आहे की, जे चांगले आहे ते माझ्यामध्ये वसत नाही. ¹⁹चांगले करण्याची माझ्या ठायी इच्छा आहे, परंतु तसे मी करीत नाही, त्याऐवजी जे फार वाईट व जे मला करावेसे वाटत नाही तेच करतो.

²⁰आणि ज्याअर्थी, ज्या गोष्टी मला कराव्याशा वाटत नाहीत त्या मी करतो, तेव्हा खरे तर त्या गोष्टी मी करतो असे नाही तर माझ्याठायी असणारे पाप त्या गोष्टी करते.

²¹तर माझ्यामध्ये मला हा नियम आढळतो की, माझ्यातील मनुष्याला चांगले करावेसे वाटते पण वाईट ही एकच गोष्ट माझ्याबरोबर आहे. ²²माझ्या आत असलेला मनुष्य देवाच्या नियमशास्त्रामुळे आनंद करतो.

²³परंतु माझ्या अवयवात मला निराळाच नियम कार्य करताना दिसतो. तो माझ्या मनावर अमल करणाऱ्या नियमाबरोबर लढतो. आणि पापाने मजवर लादलेल्या नियमाचा, जो माझ्या शरीरात कार्य करतो, त्याचा कैदी करतो. ²⁴मी अत्यंत दुःखी मनुष्य आहे! मरणाधीन असलेल्या शरीरापासून मला कोण सोडविली? ²⁵परंतु आमचा प्रभु येशू ख्रिस्त याच्याद्वारे देवाचे आभार मानतो.

तर मग माझ्या मनाने मी देवाच्या नियमाचा गुलाम आहे. पण माझ्या पापी स्वभावाने मी पापाने माझ्यावर लादलेल्या नियमाचा गुलाम आहे.

पवित्र आत्म्यात जीवन

८ म्हणून आता जे ख्रिस्त येशूमध्ये आहेत त्यांना शिक्षा नाही. ²कारण आत्म्याचा जो नियम ख्रिस्त येशूमध्ये जीवन देतो त्याने पापाचा नियम जो तुम्हांला मरणाकडे नेतो त्यापासून मुक्त केले आहे. ³नियमशास्त्र समर्थ आहे पण आपण दुर्बल आहोत त्यामुळे वाचू शकत नाही, देवाने आपल्या पुत्राला पापी देहाच्या प्रतिरूपाने व पापाकरिता पाठवून ख्रिस्ताच्या देहामध्ये पापाला न्यायदंड ठरविला. ⁴यासाठी की, नीतिच्या व आवश्यक गोष्टी आपण जे देहाच्या पापमय स्वभावाप्रमाणे नव्हे तर आत्म्याप्रमाणे चालतो, त्या आमच्याद्वारे पूर्ण व्हाव्यात.

⁵कारण जे त्यांच्या मानवी पापी देहाप्रमाणे जगतात ते देहाच्या गोष्टींचा विचार करतात, परंतु जे आत्म्याने चालतात व ज्यांचे मन आत्म्याच्या गोष्टींकडे लागलेले असते ते त्याप्रमाणे जीवन जगतात. ⁶देहाचे चिंतन हे मरण आहे. पण आत्म्याचे मनन हे जीवन आणि शांति आहे. ⁷मानवी स्वभावाचे अधिकार असलेले पापी मन म्हणजे देवाबरोबर वैर आहे. कारण ते देवाच्या नियमाच्या आधीन होत नाही, व त्याला आधीन होताही येत नाही. ⁸कारण जे देहस्वभावाच्या आधीन आहेत त्यांना देवाला प्रसन्न करता येत नाही.

⁹देवाचा आत्मा तुम्हांमध्ये राहतो, तर तुम्ही देहाचे नसून आत्म्याचे आहात. परंतु जर कोणाला ख्रिस्ताचा आत्मा नसेल तर तो ख्रिस्ताचा नाही. ¹⁰उलट जर ख्रिस्त तुम्हांमध्ये आहे व तुमचा देह पापामुळे मेलाला आहे तरी नीतिमत्त्वामुळे तुमच्या आत्म्यातच जीवन आहे. ¹¹आणि ज्या आत्म्याने येशूला मरणातून उठविले तो त्याचा आत्मा तुम्हांमध्ये राहतो त्या तुमच्या मर्त्य शरीराला जीवन देईल.

¹²तर मग बंधूने, आम्ही कर्जदार आहोत, देहाप्रमाणे जगण्यास देहाचे नव्हे, ¹³कारण जर तुम्ही तुमच्या पापी देहस्वभावाप्रमाणे जीवन जगाल तर तुम्ही मरणार आहात, परंतु आत्म्याच्या करवी जर तुम्ही देहाची कर्मे ठार माराल तर तुम्ही जगाल.

¹⁴कारण जितक्यांना देवाचा आत्मा चालवितो, तितके देवाची मुले आहेत. ¹⁵पुन्हा भीति वाटू नये म्हणून तुम्हांला गुलामगिरीचा आत्मा मिळाला नाही, तर तुम्हांला दत्तकपणाचा आत्मा मिळाला आहे. त्याच्यायोगे आम्ही “अब्बा, बापा” अशी हाक मारतो. ¹⁶तो आत्मा स्वतः आपल्याबरोबर जुजोरा देतो की, आपण देवाची मुले आहोत. ¹⁷आपण जर देवाची मुले आहोत तर आम्ही वारसही आहोत आणि ख्रिस्ताबरोबर वारस आहोत. खरोखर आपण त्याच्याबरोबर दुःख भोगतो यासाठी की, त्याच्याबरोबर आपणांस गौरवही मिळावे.

भविष्यात आम्हांला गौरव मिळेल

¹⁸कारण भविष्यकाळात आपल्याला प्रगत करण्यात येणाऱ्या गौरवाच्या तुलनेने सध्याच्या काळातील दुःखे काहीच नाहीत असे मी मानतो. ¹⁹कारण निर्माण केलेले जग पुत्राच्या प्रगत होण्याच्या काळाची वाट पाहत आहे. ²⁰निर्माण केलेले जग सर्व स्वाधीन होते ते इच्छेने नव्हे तर देवाने ते अधीन ठेवले होते म्हणून, ²¹या आशेने की, निर्माण केलेले जग त्याच्या अशुद्धतेच्या गुलामगिरीतून मुक्त व्हावे. व देवाच्या मुलांचे वैभवी गौरव त्याने उपभोगावे.

²²कारण आपल्याला माहीत आहे की, आजपर्यंत, निर्माण केलेले संपूर्ण जग कण्हत, वेदना भोगीत आहे. ²³परंतु निर्माण केलेले जगच नव्हे तर आपणांस ज्यांना आत्म्याचे प्रथम फळही मिळाले आहे ते, आपणही संपूर्ण दत्तकपणासाठी आपल्या शरीराच्या नाशवंत, मर्त्य स्वभावापासून मुक्ती व्हावी म्हणून आतल्याआत कण्हत आहोत. ²⁴आपण आपल्या मनातील या आशेने तारले गेलो आहोत. परंतु आपण ज्याची आशा धरली ते पाहू शकलो तर ही आशा नसेल. कारण जे पाहतो त्याची आशा कोण धरील? ²⁵परंतु जर आपण जे पाहत नाही त्याची आशा धरतो तर आपण धीराने त्याची वाट पाहतो.

²⁶जेव्हा आपण कण्हतो तेव्हा आत्माही आपल्या अशक्तपणात आपणांस मदत करतो. कारण कशासाठी आपण प्रार्थना करावी, हे आपणांस माहीतसुद्धा नसते. परंतु आत्मा स्वतः आपणांसाठी शब्दांनी जे व्यक्त करता

येत नाही, अशा कण्हण्याने मध्यस्थी करतो. ²⁷परंतु जो देव आपली अंतःकरणे शोधतो त्याला आत्म्याचा हेतू काय आहे हे माहीत आहे. कारण देवाच्या इच्छेने आत्मा संताच्या वतीने मध्यस्थी करतो.

²⁸आणि आपणास माहीत आहे की, प्रत्येक गोष्टीत हेतूप्रमाणे आत्मा जे देवावर प्रेम करतात व त्याच्या संकल्पाप्रमाणे बोलविलेले असतात त्यांच्यासह जे चांगले आहे ते करण्याचे काम करतो. ²⁹ज्यांना देवाने अगोदरच निवडले होते त्यांना त्याच्या पुत्राच्या सारखे व्हावे म्हणून नेमले होते. यासाठी की देवाचा पुत्र पुष्कळ बंधूंमध्ये ज्येष्ठ व्हावा. ³⁰देवाने ज्यांना अगोदरच नेमले होते, ज्यांना बोलविले होते त्यांना नीतिमान केले आणि ज्यांना नीतिमान केले त्यांना गौरवसुद्धा दिले.

देवाची ख्रिस्त येशूमधील प्रीति

³¹यावरून आपण काय म्हणावे? देव जर आपल्या बाजूचा आहे तर आपल्या विरुद्ध कोण? ³²ज्याने आपल्या पुत्राला राखून ठेवले नाही, परंतु आपणा सर्वांसाठी मरण्यासाठी दिले तो आपणांला पुत्रासह सर्व काही देणार नाही काय? ³³देवाच्या निवडलेल्या लोकांवर आरोप कोण ठेवील? देव हाच एक त्यांना निरपराध ठरवितो. ³⁴दोषी ठरवितो तो कोण? जो मेली आणि याहीपेक्षा अधिक महत्त्वाचे म्हणजे जो उठविला गेला व देवाच्या उजवीकडे बसला आहे, जो आपल्या वतीने मध्यस्थी करतो तो ख्रिस्त येशू आहे. ³⁵ख्रिस्ताच्या प्रेमापासून आपणांस कोण वेगळे करील? त्रास, कष्ट, छळ, भूक, नग्नता, संकटे किंवा तलवारीने वध हे वेगळे करतील काय? ³⁶असे लिहिले आहे की,

“दिवसभर आम्ही तुझ्यामुळे वधले जात आहोत. आम्हांला कापायला नेत असलेल्या मेंढराप्रमाणे समजतात.”

स्तोत्र. 44:22

³⁷तरी या सर्व गोष्टींमध्ये आम्ही ज्याने आम्हांवर प्रीति केेली त्याच्याद्वारे अत्यंत वैभवी जय मिळवीत आहोत. ³⁸कारण माझी खात्री आहे की, मरण किंवा जीवन, देवदूत, अधिकारी आत्मे हल्लीच्या किंवा भविष्यकाळात, ³⁹येशूचे सामर्थ्य, उंच किंवा खाली, जगात निर्माण केलेली कुठलीही गोष्ट आपणांस देवाचे प्रेम जे ख्रिस्तामध्ये आढळते त्यापासून वेगळे करू शकणार नाही.

देव आणि यहूदी लोक

9 मी ख्रिस्तामध्ये खरे बोलतो, खोटे बोलत नाही. पवित्र आत्म्याने बोध केलेला माझा विवेक मजविषयी साक्ष देतो ²की, मला मोठे दुःख आहे आणि माझ्या अंतःकरणात सतत वेदना आहेत, ³कारण माझे भाऊ, वंशाने माझे नातेवाईक यांच्याकरिता शापित व्हावे आणि ख्रिस्तापासून

मी वेगळी केलेला असावा अशी मी इच्छा करतो. ⁴इझ्राएली कोण आहेत? ते देवाचे निवडलेले लोक आहेत. या लोकांकडे देवाचे गौरव आणि देवाने त्यांच्याशी केलेला करार आहे. देवाने त्यांना नियमशास्त्र दिले. आणि उपासना करण्याचा योग्य मार्ग दिला. आणि देवाने त्यांना त्याचे अभिवचन दिले आहे. ⁵त्यांचे पूर्वज थोर आहेत. मानवी दृष्टीने सांगताना ख्रिस्त त्यांच्यापासून आला, जो सदासर्वकाळ सर्व लोकांवर धन्यवादि देव आहे. आमेन.

⁶परंतु देवाचे वचन व्यर्थ झाले असे नाही. कारण सर्व जण जे इस्त्राएलापासून आले आहेत ते खरोखरच इझ्राएली आहेत असे नाही. ⁷याचा अर्थ असाही नाही की, ते अब्राहामापासून आलेले आहेत, म्हणून खरोखरच ती अब्राहामाची मुले आहेत, तर देवाने म्हटल्याप्रमाणे, “इसहाकाच्या वंशातील लोकांना तुझे संतान म्हटले जाईल.” * ⁸म्हणजे देहदृष्ट्या जन्मली ती देवाची मुले आहेत असे नाही तर वचनाच्या मुलांना संतान म्हटले आहे. ⁹“नेमलेल्या वेळी मी परत येईन त्यावेळेला सारेला पुत्र होईल.” * आणि हे ते वचन आहे.

¹⁰इतकेच नव्हे तर रिबेकासुद्धा एकाकडून म्हणजे आपला पूर्वज इसहाक याच्याकडून गरोदर झाली. ¹¹मुले जन्माला येण्यापूर्वी आणि त्यांनी काही बरे किंवा वाईट केले नव्हते, तेव्हा निवडीवरून असणारा देवाचा पूर्वसंकल्प कायम राहावा, म्हणजे कर्मावरून नाही तर बोलावणाऱ्याच्या इच्छेवरून घडावे. ¹²म्हणून तिला सांगितले होते की, “वडील धाकट्याची सेवा करील.” *

¹³पवित्र शास्त्रात लिहिले आहे की, “मी याकोबावर प्रेम केले आणि एसावाचा द्वेष केला.” *

¹⁴तर मग आपण काय म्हणावे? देवाच्या ठायी अन्याय नाही. आहे काय? खात्रीने नाही. ¹⁵कारण तो मोशेला म्हणाला, “ज्याच्यावर मला दया करायची त्यावर मी दया करीन, आणि ज्याच्यावर करुणा करायची त्याच्यावर करुणा करीन.” * ¹⁶म्हणून ते इच्छा करणाराच्या वर किंवा पाळणाऱ्यावर नव्हे तर दयाळू देवावर अवलंबून आहे. ¹⁷कारण पवित्र शास्त्रात देव फारोला म्हणाला, “याच हेतूसाठी मी तुला उच्च केले यासाठी की मी तुझ्यामध्ये आपले सामर्थ्य दाखवावे आणि माझे नाव सर्व पृथ्वीवर गाजविले जावे.” * ¹⁸म्हणून देव ज्याच्यावर दया करायची त्यास दया करतो आणि ज्यास कठीण करायचे त्यास कठीण करतो.

इसहाकाच्या ... जाईल उत्पत्ति 21:12

नेमलेल्या ... होईल उत्पत्ति 18:10,14

वडील ... करील उत्पत्ति 24:23

मी ... केला मलाखी 1:2-3

ज्याच्यावर ... करीन निर्गम 33:19

याच ... जावे निर्गम 9:16

¹⁹तुमच्यापैकी एखादा मला म्हणेल, “देव जर आमच्या कृति नियंत्रित करतो तर तो अजूनही आमचे दोष का काढतो? शेवटी त्याच्या इच्छेला कोण विरोध करील?”

²⁰होय, हे मानवा, देवाला उलट उत्तर देणारा तू कोण आहेस? जे घडले आहे ते घडणाऱ्याला, “तू मला असे का केलेस” असे विचारील काय? ²¹एका ठराविक गोळ्यापासून एक भांडे गौरवासाठी आणि एक भांडे अपमानासाठी करावे असा कुंभाराला मातीवर अधिकार नाही काय?

²²परंतु देवाला जरी त्याचा राग आणि सामर्थ्य व्यक्त करावेसे वाटत होते, तरी त्याने जी माणसे नाशासाठी नेमलेली होती, त्यांचे मोठ्या धोराने सहन केले नाही काय?

²³जी त्याच्या दयेची पात्रे होणार होती, त्यांना त्याने गौरव मिळण्यासाठी तयार केले, त्यांचे त्याने सहन केले यासाठी की त्यांना त्याच्या दयेची विपुलता कळवी. ²⁴ज्या आपणाला त्याने फक्त यहुदांतूनच नव्हे तर विदेशातूनही बोलाविले होते. ²⁵होशेयाच्या ग्रंथात पवित्र शास्त्र सांगते,

“जे माझे लोक नव्हते, त्यांना मी माझे लोक म्हणेन. आणि ज्या स्त्रीवर प्रीति केली नव्हती तिला प्रिय म्हणेन.”

होशेय 2:23

²⁶“आणि असे होईल की, जेथे तुम्ही माझे लोक नाहीत’ असे म्हटले होते तेथे त्यांना जिवंत देवाची मुले म्हणण्यात येईल.”

होशेय 1:10

²⁷आणि यशया इझ्राएलविषयी असे ओरडून सांगतो की,

“जरी इझ्राएलविषयी मुलांची संख्या समुद्राच्या वाळूसारखी असली तरी त्यांच्यातील फक्त थोडेच तारण पावतील. ²⁸कारण पूर्ण करून व आटोपते घेऊन प्रभु पृथ्वीवर आपला शब्द अंमलात आणील.” *

²⁹आणि जसे यशयाने पूर्वी सांगितले होते,

“जर सेनाधीश परमेश्वराने आम्हांसाठी बीज राहू दिले नसते तर आम्ही सदोम आणि गमोरासारखे झालो असतो.” *

³⁰तर मग आपण काय म्हणावे? आम्ही असे अनुमान काढतो की, जे यहुदीतर देवाला अपेक्षित असलेल्या नीतिमत्वाच्या मागे लागले नव्हते त्यांना त्यांचे न्यायीपण विश्वासाचा परिणाम म्हणून मिळाले. ³¹परंतु इझ्राएल लोक जे नियमशास्त्राच्या पालनातून मिळणाऱ्या नीतिमत्वाच्या मागे लागले होते त्यांना नियमशास्त्र मिळाले नाही. ³²का नाही? कारण ते हे नीतिमत्त्व विश्वासाने नाही तर त्यांनी

केलेल्या कर्मांनी मिळले असे समजून त्याच्या मागे लागले होते व ते अडखळण्याच्या दगडावर ठेचाळले. ³³पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे,

“पाहा मी सीयोनत अडखळण्याचा दगड आणि अपाय करणारा खडक ठेवतो. परंतु जो त्याच्यावर विश्वास ठेवतो तो लज्जित होणार नाही.”

यशया 8:14; 28:16

10 बंधूनों, इझ्राएलच्या वतीने माझी मनीषा आणि देवाजवळ प्रार्थना आहे की, ²त्यांचे तारण व्हावे, कारण मी त्यांच्याविषयी साक्ष देतो की, त्यांना देवाविषयी कळकळ आहे, परंतु ती ज्ञानावर आधारित नाही. ³देवापासून मिळणाऱ्या नीतिमत्त्वाविषयी त्यांना माहिती नसल्यामुळे ते आपलेच नीतिमत्त्व स्थापावयास पाहत होते. त्यामुळे ते देवाच्या नीतिमत्त्वाला वश झाले नाहीत. ⁴कारण ख्रिस्त नियमशास्त्राचा शेवट आहे यासाठी की, जे विश्वास ठेवतात त्यांना नीतिमत्त्व मिळवे.

⁵नियमशास्त्राद्वारे मिळणाऱ्या नीतिमत्त्वाविषयी मोशे लिहितो, “जो मनुष्य या गोष्टी करतो तो त्याकडून जगेल.” * ⁶“विश्वासाने मिळणारे नीतिमत्त्व हे सांगते, “तुम्ही आपल्या मनात म्हणू नका की स्वर्गात कोण जाईल? (म्हणजे ख्रिस्ताला खाली आणावयास) ⁷किंवा “खाली अधोलोकात कोण जाईल? (म्हणजे ख्रिस्ताला मेलेल्यातून वर आणावयास). ⁸नाही! शास्त्र काय म्हणते? “ते वचन तुमच्याजवळ, तुमच्या मुखात, तुमच्या अंतःकरणात आहे.” * ते वचन हे आहे ⁹की, जर तू तुझ्या मुखाने “येशू प्रभु आहे” असा विश्वास धरतोस आणि आपल्या अंतःकरणात देवाने त्याला मेलेल्यातून उठविले असा विश्वास धरतोस तुझे तारण होईल ¹⁰कारण नीतिमत्त्वासाठी मनुष्य अंतःकरणाने विश्वास ठेवतो आणि तारणासाठी विश्वासाने कबूल करतो. ¹¹शास्त्र सांगते, “जो कोणी त्याच्यावर विश्वास ठेवतो तो लज्जित होणार नाही.” * ¹²याचे कारण की, यहुदी आणि ग्रीक यांच्यात भेद नाही. कारण प्रभु हा सर्वांचा प्रभु आहे. जे हाक मारतात त्या सर्वांवर दया करण्या इतका तो संपन्न आहे. ¹³कारण “जे कोणी प्रभूचे नाव घेऊन हाक मारतील, त्यांचे तारण होईल.” *

¹⁴परंतु ज्याच्यावर त्यांनी विश्वास ठेवला नाही त्याला हाक मारणे त्यांना कसे शक्य होईल? ज्याच्याविषयी त्यांनी ऐकले नाही त्याच्यावर विश्वास ठेवणे त्यांना कसे शक्य

जो मनुष्य ... जगेल लेवीय 18:5

वचन 6-8 अनुवाद 30:12-14

जो कोणी ... नाही यशय 28:16

जे कोणी ... होईल योएल 12:32

जरी ... आणील यशया 10:22-23

जर ... असतो यशया 1:9

होईल? आणि जर कोणी त्यांना उपदेश केला नाही, तर ते कसे ऐकतील? ¹⁵त्यांना जर पाठविले नाही तर उपदेश करणे त्यांना कसे शक्य होईल? असे लिहिले आहे की, “शुभवार्ता आणणाऱ्याचे पाय किती सुंदर आहेत!” *

¹⁶परंतु सर्वच यहूदांनी ती शुभवार्ता स्वीकारली नाही. यशयाने म्हटल्याप्रमाणे “प्रभो, आम्ही ज्या गोष्टी त्यांना सांगितल्या, त्यावर कोणी विश्वास ठेवला?” ¹⁷म्हणून जे ऐकले त्याचा परिणाम विश्वास आणि जेव्हा कोणी येशूविषयी उपदेश केला.

¹⁸परंतु मी म्हणतो, “त्यांनी आमचा उपदेश ऐकला नव्हता काय?” होय. त्यांनी ऐकला; आत्मा म्हणतो:

“त्यांच्या आवाजाचा नाद सर्व पृथ्वीवर गेला आहे आणि त्यांचे शब्द पृथ्वीच्या शेवटापर्यंत गेले आहेत.”

स्तोत्र. 11:4

¹⁹परंतु मी म्हणतो, “इझ्राएल लोकांना कळले नव्हते काय?” होय, त्यांना कळले. प्रथम मोशे म्हणतो,

“खरे तर ज्या लोकांचे राष्ट्र नाही त्यांचा उपयोग करून मी तुम्हांला मत्सरी करीन. विश्वासहीन राष्ट्राचा उपयोग करून मी तुम्हांला राग आणीन.” अनुवाद 32:21

²⁰नंतर यशया फार धीट होऊन म्हणतो,

“जे मला शोधित नव्हते त्यांना मी सापडलो, जे माझी चौकशी करीत नसत त्यांना मी प्रगट झालो.”

यशया 65:1

²¹परंतु देव इझ्राएल लोकांविषयी म्हणतो, “ज्या लोकांनी माझी आज्ञा मोडली, आणि मला विरोध केला त्यांच्याकडे सर्व दिवसभर मी आपले हात पसरले आहेत.” *

देव त्याच्या लोकांना विसरला नाही

11 तर मग मी म्हणतो, “देवाने आपल्या लोकांना सोडून दिले आहे काय?” खात्रीने नाही! कारण मीही इझ्राएली आहे. अब्राहामापासूनचा, बन्यामिन वंशातला. ²देवाला ज्यांचे पूर्वज्ञान होते त्या इझ्राएली लोकांना त्याने सोडून दिले नाही. एलियासंबंधी पवित्र शास्त्र काय म्हणते ते तुम्हांस ठाऊक नाही काय? तो देवाजवळ इझ्राएल लोकांविरुद्ध अशी विनंति करतो की,

³“हे प्रभु, त्यांनी तुझ्या भविष्यवाद्यांना ठार मारले आहे. त्यांनी तुझ्या वेद्या पाडून टाकल्या आहेत. तुझ्या संदेष्ट्यां पैकी मीच एकटा राहिलो आहे. आणि ते माझाही जीव

घ्यावयास पाहतोत.” * ⁴परंतु त्याला देवाचे काय उत्तर मिळाले? देव म्हणतो, “ज्यांनी बालापुढे गुडघे टेकले नाहीत अशी सात हजार माणसे मी आपणासाठी राखून ठेवली आहेत.” * ⁵त्याच प्रमाणे हल्ली देवाच्या कृपेच्या निवडीप्रमाणे काही शिल्लक राहिले आहेत. ⁶आणि जर तो देवाच्या कृपेचा परिणाम असेल तर तो लोकांच्या कर्माचा नाही. नाही तर देवाची कृपा ही कृपाच राहत नाही. ⁷तर मग काय? इझ्राएल लोक जे मिळविण्याचा प्रयत्न करीत होते ते त्यांना मिळले नाही. परंतु जे निवडलेले त्यांना मिळाले आणि बाकीचे कठीण झाले. ⁸पवित्र शास्त्रात लिहिल्याप्रमाणे:

“देवाने त्यांना बधीरपणाचा आत्मा, पाहू न शकणारे डोळे ऐकू न शकणारे कान दिले आणि आजपर्यंत हे असे चालूच आहे.” अनुवाद 29:4

⁹दाविद म्हणतो,

“त्यांचे मेज त्यांस सापळा आणि फास होवो. त्यांचे पतन होवो आणि त्यांना अपराधाबद्दल शिक्षा व प्रायश्चित्त मिळो.

¹⁰दिसू नये म्हणून त्यांचे डोळे अंधकारमय होवोत. आणि त्यांच्या कष्टांच्या ओझ्याखाली तू सर्वकाळ त्यांच्या पाठी वाकीव.” स्तोत्र. 69:22-23

¹¹म्हणून मी असे म्हणतो, यहूदांचा नाश व्हावा म्हणून ते अडखळले नाहीत काय? खात्रीने नाही! त्यांच्या चुकीमुळे विदेशी लोकांना तारण प्राप्त व्हावे आणि त्यामुळे त्यांच्यामध्ये ईर्ष्या उत्पन्न व्हावी म्हणून असे झाले. ¹²परंतु त्यांनी केलेल्या चुकीचा अर्थ जगास विपुलता आणि आमचा बोध उपदेश न ऐकल्याने त्यांच्या संख्येत झालेला न्हास याचा अर्थ यहूदीतरास विपुलता तर आमचा बोध स्वीकारल्याने त्यांचा समावेश झाल्यास किती तरी अधिक विपुलता येईल.

¹³तर तुम्ही जे यहूदी नाही त्यांना मी निश्चितपणे सांगतो कारण मी यहूदीतरांसाठी प्रेषित आहे. मी माझ्या सेवेला मान देतो. ¹⁴या अशेने की, माझ्या हाडामांसातल्यांना ईश्यावान करून त्यांच्यातील काही जणांचे तारण करावे. ¹⁵जर देवाने त्यांच्या केलेल्या अव्हेराचा परिणाम जगासाठी समेट झाला, तर देवाकडून स्वीकार याचा अर्थ मेलेल्यांतून जिवंत होणे, नाही का? ¹⁶जर प्रथम भाग पवित्र आहे, तर संपूर्ण पिठाचा गोळा पवित्र आहे. जर झाडाचे मूळ पवित्र आहे तर फांद्यामुद्ध पवित्र आहेत.

¹⁷परंतु काही डहाळ्या तोडून टाकण्यात आल्या आणि तुम्ही रानटी जैतून असता कलम करून लावले गेलात व

जैतुनाच्या पौष्टिक मुळाचे भागीदार झालात. ¹⁸तर तुम्ही त्या टोडलेल्या फांद्याहून मोठे आहात अशी बढाई मारू नका. लक्षात ठेवा, तुम्ही मुळाला आधार देत नाही, तर मूळ तुमचे पोषण करते.

¹⁹आता तुम्ही म्हणाल, “होय, आमचे कलम व्हावे यासाठीच फांद्या टोडल्या होत्या.” ²⁰त्या त्यांच्या अविश्वासामुळे तोडून टाकण्यात आल्या हे खरे आहे परंतु तुम्ही तुमच्या विश्वासामुळे स्थिर आहात. यास्तव अभिमान बाळगू नका. तर भीति बाळगा. ²¹कारण देवाने जर मूळ फांद्याही राखल्या नाहीत तर तो तुम्हांलाही राखणार नाही.

²²अशा प्रकारे तुम्ही देवाचा दयाळूपणा आणि कठोरताही पाहा. जे पतन पावले आहेत त्यांच्याविषयी कठोरता परंतु देवाचा तुमच्याविषयीचा दयाळूपणा, जर तुम्ही त्याच्या दयेत राहिला नाहीत तर तुम्हांला झाडापासून छाटून टाकले जाईल. ²³आणि झग्राएल त्याच्या अविश्वासात राहिले नाही तर तेही कलम पुन्हा लावण्यात येईल. कारण देव त्यांना कलम म्हणून लावण्यास समर्थ आहे. ²⁴म्हणून तुम्ही जे निसर्गतः रानटी जैतुनांची फांदी म्हणून टोडले गेलात आणि निसर्गक्रम सोडून मशागत केलेल्या जैतुनाच्या झाडास कलम असे लावले गेलात तर किती सहजपणे मशागत केलेल्या जैतुनांच्या फांद्या त्या मूळच्या झाडात कलम केल्या जातील!

²⁵परंतु बंधून्, तुम्ही आपल्या शहाणपणावर अवलंबून या रहस्याविषयी अज्ञान असावे असे मला वाटत नाही. झग्राएली लोकांत अंशतः कठीणपणा आला आहे आणि तो देवाच्या कुटुंबात विदेशी लोकांचा भरणा पूर्ण होईपर्यंत राहणार आहे. ²⁶आणि नंतर झग्राएलचे राष्ट्र म्हणून तारण होईल. असे लिहिले आहे,

“मुक्त करणारा सीयोनतून येईल, तो याकोबाच्या घराण्यातून त्यांची सर्व अभक्ती दूर करील.

²⁷जेव्हा मी त्यांच्या पातकांची क्षमा करीन. तेव्हा त्यांच्याशी मी हा करार करीन.”

यशया 59:20-21; 27:9

²⁸जेथे पर्यंत सुवार्तेचा संबंध आहे ते तुमच्यामुळे शत्रू आहेत परंतु देवाच्या निवडीमुळे त्याने पूर्वाजांना दिलेल्या वचनाप्रमाणे देव त्यांच्यावर प्रेम करतो. ²⁹कारण देवाने ज्यांना बोलविले आहे आणि तो जे देतो त्याच्याविषयी कधीही आपले मत बदलत नाही.

³⁰कारण जसे तुम्ही पूर्वी देवाची आज्ञा पाळत नव्हता, परंतु आता तुम्हांला त्यांच्या आज्ञाभंगामुळे देवाची दया मिळाली आहे. ³¹त्याचप्रमाणे तेही आता आज्ञा मोडणारे झाले आहेत, यासाठी की त्यांना आता देवाची कृपा मिळाली. ³²कारण देवाने सर्व लोकांना आज्ञाभंगाच्या तरंगात कोंडले आहे, यासाठी की, त्याने त्यांच्यावर दया करावी.

देवाचे गौरव

³³देवाच्या बुद्धीची आणि ज्ञानाची संपत्ती किती अगाध आहे. त्याच्या निर्णय आणि त्याच्या मार्गाचा माग काढणे कठीण आहे. ³⁴पवित्र शास्त्र सांगते,

“प्रभूचे मन कोणाला माहीत आहे किंवा त्याचा स्ललागार कोण असेल?”

यशया 40:13

³⁵“प्रथम कोणी काही त्याला दिले का यासाठी की त्याची परतफेड देवाने करावी?”

ईयोब 41:11

³⁶कारण सर्व गोष्टी त्याने निर्माण केल्या आणि त्याच्या द्वारे अस्तित्वात आहेत. त्याला युगानुयुग गौरव असो. आमेन.

आपले जीवन देवाला द्या

12 म्हणून बंधून्, देवाच्या दयेमुळे मी तुम्हांला विनवितो की, तुमची शरीरे देवाला संतोष देणारा जिवंत यज्ञ अशी अर्पण करा. ही तुमची आध्यात्मिक सेवा आहे. ²आणि यापुढे या जगाच्या आदर्शप्रमाणे आचरण करू नका, त्याऐवजी तुमच्या मनाच्या नवीनपणामुळे तुमचा बदल होऊ द्या. यासाठी की देवाची पूर्ण आणि त्याला आनंद देणारी उत्तम इच्छा काय आहे हे तुम्हांला कळावे व तिचा तुम्ही स्वीकार करावा. ³मला देण्यात आलेल्या कृपादानाच्या दृष्टीने मी तुम्हांतील प्रत्येकाला सांगतो की, विचार करण्यास योग्य आहे त्या आपल्या योग्यतेपेक्षा आपणांला अधिक श्रेष्ठ मानू नका. तर देवाने सोपवून दिलेल्या परिमाणप्रमाणे समंजस असा जो मार्ग त्या दृष्टीने विचार करा. ⁴कारण एका शरीरात आपले अनेक अवयव आहेत तरी सर्व अवयवांचे कार्य एकच नसते. ⁵त्याचप्रमाणे, आपण पुष्कळ अंग असून ख्रिस्तामध्ये एक शरीर व एकमेकांचे अवयव आहोत. ⁶देवाने दाखविलेल्या दयेनुसार आपणांस निरनिराळी दाने आहेत, जर कोणाला देवाचा संदेश देण्याचे दान आहे तर त्याने ते आपल्या विश्वासाच्या प्रमाणाने उपयोगात आणावे. ⁷जर कोणाला सेवेचे दान असेल तर त्याने सेवेला वाहून घ्यावे. कोणाला शिक्षणाचे दान असेल तर त्याने शिक्षणाला वाहून घ्यावे. ⁸कोणाला बोध करण्याचे दान असेल तर त्याने बोध करण्यास वाहून घ्यावे. ज्याला दानधर्म देण्याचे दान असेल त्याने ते सद्गुहतेने द्यावे. ज्याला अधिकाराचे दान असेल त्याने दक्षतेने ते काम करावे. ज्याला दयेचे दान असेल त्याने आनंदाने दया करावी.

⁹तुमची प्रीति प्रामाणिक असावी. जे वाईट त्याचा द्वेष करा व बऱ्याला चिकटून राहा. ¹⁰बंधूप्रेमाच्याबाबतीत एकमेकांशी ममतेने वागा. आदाराच्या बाबतीत स्वतःपेक्षा इतरांचा बहुमान करा. ¹¹आस्थेविषयी आळशी होऊ नका. आत्म्यात उत्सुक असा. प्रभूची सेवा करा. ¹²आपल्या

घरात आनंदी राहा. संकटात सहनशील राहा. चिकाटीने प्रार्थना करा. ¹³पवित्र जनांच्या गरजा भागवा. आदरातिथ्य करण्यात तत्पर असा.

¹⁴जे तुमचा छळ करतात त्यांना आशीर्वाद द्या. आशीर्वादच द्या. शाप देऊ नका. ¹⁵जे आनंद करतात त्यांच्याबरोबर आनंद करा. रडणाऱ्यांबरोबर रडा. ¹⁶एकमेकांबरोबर ऐक्याने रहा, गर्व करू नका. त्याऐवजी नम्र लोकांच्या सहवासात रहा. स्वतःस शहाणे समजू नका. ¹⁷कोणाचीही वाईटाबद्दल वाईट अशी फेड करून नका. सर्व लोकांच्या दृष्टीने चांगले ते करण्याचा प्रयत्न करा. ¹⁸शक्य असेल तर ते तुमच्यावर अवलंबून असल्याने सर्व लोकांबरोबर शांतीने राहा.

¹⁹प्रिय बंधून्तो, सूड उगवू नका. देवाच्या रागाला वाट द्या. असे लिहिले आहे, “सूड घेणे माझ्याकडे आहे. मी फेड करीन असे प्रभु म्हणतो.” * ²⁰तुमचा शत्रू भुकेला असल्यास त्यास खावयास द्या, तहानेला असेल तर प्यावयास द्या. कारण असे केल्याने तुम्ही त्याच्या डोक्यावर निखाऱ्यांची रास कराल.” * ²¹वाइटाने जिकले जाऊ नका तर चांगल्याने वाईटास जिंका.

13 प्रत्येकाने वरिष्ठ अधिकाऱ्याच्या अधीन असावे, कारण देवाने नेमल्यावाचून अधिकार स्थापित होत नाही व जे आहेत ते देवाने नेमलेले आहेत. ²परिणामी, जो अधिकाऱ्याला विरोध करतो, तो स्वतःला जे देवाने आज्ञापिले आहे त्याला विरोध करतो व जे देवाच्या आज्ञेस विरोध करतात ते स्वतःवर न्याय ओढवून घेतील. ³अधिकारी चांगल्या कृत्यांसाठी नाही तर वाईट कृत्यांसाठी धाक असतात. तुला अधिकाऱ्याची भीति वाटू नये काय? चांगले ते कर म्हणजे तुझी प्रशंसा होईल. ⁴होय, तो तुझे चांगले करणारा देवाचा सेवक आहे, परंतु वाईट करशील तर त्याची भीति बाळग. कारण तो तलवार व्यर्थ बाळगीत नाही. त्याचे वाईट करणाऱ्याचा सूड घेणारा तो देवाचा सेवक आहे. ⁵यासाठी देवाचा राग जो केवळ शिक्षेद्वारे प्रगट होतो त्याच्यामुळे नव्हे, तर तुझ्या सद्सदविवेकबुद्धीने अधीन राहणे आवश्यक आहे.

⁶आणि त्यामुळेच तुम्ही कर देता. कारण ते देवाचे अधिकारी आहेत. व हेच काम ते करतात. ⁷तू ज्यांचा ऋणी आहेस त्यांचे देणे देऊन टाक. ज्यांना कर द्यावयाचा त्यांना कर दे. ज्यांना जकात द्यावयाची त्यांना जकात दे. ज्यांचा धाक धरायचा त्यांचा धाक धर. ज्याला मान द्यायचा त्याला मान दे.

लोकांवर प्रीति करणे हाच एक नियम

⁸एकमेकांवर प्रीति करण्याशिवाय कोणाच्याही ऋणात राहू नका. कारण जो इतरांवर प्रीति करतो, त्याने

नियमशास्त्र पाळले आहे. ⁹“व्यभिचार करू नको, खून करू नको, चोरी करू नको, वाईटाचा लोभ धरू नको” * या आज्ञांमुळे मी असे म्हणतो आणि आणखी एखादी आज्ञा असेल तर ती आज्ञा “जशी आपणांवर तशी आपल्या शेजाऱ्यावर प्रीति कर” * या शब्दात सामावलेली आहे. ¹⁰प्रीति शेजाऱ्याचे वाईट करीत नाही, म्हणून प्रीति नियमशास्त्राची पूर्णता आहे.

¹¹आणि तुम्ही हे करा कारण तुम्हांस ठाऊक आहे की, आपण ज्या काळजात राहतो त्यातून तुम्ही उठावे अशी वेळ आली आहे. कारण जेव्हा आम्ही विश्वास ठेवला त्यापेक्षाही आमचे तारण अधिक जवळ आले आहे. ¹²तार जवळ जवळ संपत आली आहे आणि ‘दिवस’ जवळ आला आहे. म्हणून आपण अंधाराची कामे बाजूला टाकू या आणि प्रकाशाची शस्त्रसामुग्री धारण करू. ¹³दिवस आपण जसे काळजीपूर्वक वागतो, तसे वागू या. खादाडपणात, मद्यपानात, लैंगिकतेत, स्वैरपणात, भांडणात, द्वेषात नको, ¹⁴तर त्याऐवजी येशू ख्रिस्ताला परिधान करा. आणि आपल्या पापी वासना मध्ये गुंतून राहू नका.

इतर लोकांवर टीका करू नका

14 जो विश्वासात दुर्बल आहे त्याचा स्वीकार करा. पण मतभेदावरून भांडणाऱ्या हेतूने नव्हे. ²एखाद्याचा विश्वास असा असतो की, तो सर्व गोष्टी खाऊ शकतो, परंतु दुर्बल मनुष्य भाजीच खातो. ³जो कोणत्याही प्रकारचे अन्न खातो त्याने जो काही विशिष्ट गोष्टी खात नाही, त्याला तुच्छ मानू नये. आणि जो काही विशिष्ट गोष्टी खातो त्याने त्याला दोष देऊ नये कारण देवाने त्याचा स्वीकार केला आहे. ⁴दुसऱ्याच्या नोकऱ्याला दोष लावणारा तू कोण आहेस? त्याच्या मालकाच्या दृष्टीने तो स्थिर राहील किंवा त्याचे पतन झाले असताही स्थिर राहील. कारण त्याला स्थिर करण्यास मालक समर्थ आहे.

⁵एखादा मनुष्य एक दिवस दुसऱ्या दिवसापेक्षा अधिक मानतो परंतु दुसरा मनुष्य प्रत्येक दिवस सारखाच मानतो. प्रत्येकाने आपल्या मनाची पूर्ण खात्री करून घ्यावी. ⁶जो विशेष दिवस पाळतो तो प्रभूचा मान राखण्यासाठी पाळतो आणि जो कोणत्याही प्रकारचे अन्न खातो तो प्रभूचा मान राखण्यासाठी खातो. विशिष्ट प्रकारचे अन्न खात नाही तो प्रभूचा मान ठेवण्यासाठी खात नाही. तो सुद्धा देवाचे आभार मानतो. ⁷कारण कोणीही स्वतःसाठी जगत नाही. किंवा मरत नाही. जर आपण जगतो तर प्रभूचे लोक म्हणून जगतो आणि मरतो तर प्रभूचे लोक म्हणून मरतो. ⁸म्हणून जर आपण जगतो किंवा मरतो तर आपण प्रभूचे आहोत. ⁹ख्रिस्त मेला आणि जिवंत झाला यासाठी की त्याने जे

आता मेलेले आहेत आणि जे अजूनही जिवंत आहेत त्या दोघांचा प्रभु व्हावे. ¹⁰तेव्हा तू आपल्या बलवान भावाला दोष का लावतो? किंवा जो अशक्त आहे त्या भावाला तुच्छ का मानतोस? कारण आपण सर्व जण देवाच्या न्यायासनासमोर उभे राहणार आहोत. ¹¹असे लिहिले आहे की,

“प्रभु म्हणतो खात्रीने मी जिवंत आहे प्रत्येक गुडघा माझ्यासमोर टेकला जाईल आणि प्रत्येक जीभ देवाचे उपकार मानील.”

यशया 45:23

¹²म्हणून प्रत्येक जण आपापल्यासंबंधी देवाला हिशेब देईल.

इतरांना पाप करू देऊ नका

¹³म्हणून आपण एकमेकांचा न्याय करण्याचे थांबवू या. तुम्ही असा निश्चय करावा की, तुम्ही आपल्या भावाच्या मार्गात पाप करण्यासाठी मोह किंवा अडखळण ठेवणार नाही. ¹⁴मला माहीत आहे आणि मी जो प्रभु येशूमध्ये आहे त्या माझी खात्री झाली आहे की, जो पदार्थ खाण्यास अशुद्ध आहे असे समजतो त्याशिवाय कोणताही पदार्थ मूळचा अशुद्ध नाही. त्याच्यासाठी ते अशुद्ध आहे. ¹⁵जर खाण्यामुळे तुझा भाऊ दुःखी झाला आहे तर तू प्रीतीने वागत नाहीस. ज्याच्यासाठी ख्रिस्त मरण पावला त्याचा तुझ्या अन्नाने नाश करू नकोस. ¹⁶म्हणून तुम्हांसाठी जे चांगले आहे त्याची निंदा होऊ नये. ¹⁷खाणे पिणे यात देवाचे राज्य नाही. परंतु नीतिमत्त्व, शांति आणि आनंद, जो पवित्र आत्म्यात आहे त्यामध्ये आहे. ¹⁸जो कोणी अशा प्रकारे जगून ख्रिस्ताची सेवा करतो तो देवाला आनंद देणारा आणि सर्व लोकांनी पसंत केलेला असा आहे.

¹⁹तर मग आपण शांतीला आणि एकमेकांच्या वाढीला मदत करणाऱ्या गोष्टींच्या मागे लागावे. ²⁰तुम्ही खाता त्या अन्नामुळे देवाच्या कार्याचा नाश करू नका. सर्व गोष्टी शुद्ध आहेत. असंतोषाने खाणे मनुष्यासाठी चुकीचे आहे. ²¹मांस न खाणे, द्राक्षारस न पिणे, तुझा भाऊ न अडखळेल असे करणे चांगले आहे. ²²तुझा जो विश्वास आहे तो देवासमोर तुझ्या ठायी असू दे. ज्याला योग्य आहे असे वाटते व त्यामुळे जो स्वतःचा द्वेष करीत नाही तो धन्य. ²³जर तो पुढे जाऊन आपण हे टाळवे असा विश्वास ठेवून खातो तो देवासमोर दोषी ठरतो. कारण त्याची कृति विश्वासावर आधारित नाही. ते पाप आहे.

15 आपण जे आत्मिकरीत्या सशक्त आहोत त्या आपण आपणाला सुखी न करता अशक्तांच्या दुर्बलतेचा भार वाहिला पाहिजे. ²आपल्यापैकी प्रत्येकाने त्याच्या शेजाऱ्याला त्यांच्याकरिता व त्यांची उन्नती व्हावी या हेतूने सुखी करावे. ³ख्रिस्ताने सुद्धा स्वतःला सुखी

केले नाही. याउलट पवित्र शास्त्रात लिहिले आहे. “तुझी निंदा करणाऱ्यांनी केलेली निंदा माझ्यावर आली आहे.”*

⁴आता पवित्र शास्त्रात पूर्वी जे लिहिले होते ते आपल्या शिक्षणाकरिता लिहिले होते यासाठी की, शास्त्रापासून मिळणारे उत्तेजन आणि धीर यांची आपण आशा धरावी म्हणून शिकवितो. ⁵आणि देव जो धीराचा आणि उत्तेजनाचा उगम आहे, तो तुम्ही ख्रिस्त येशूच्या उदाहरणाप्रमाणे एकमेकांबरोबर एकमताने राहावे असे करावे. ⁶म्हणजे तुम्ही सर्व जण एक मुखाने देव जो आपला प्रभु येशू ख्रिस्ताचा पिता याला गौरव द्यावे. ⁷म्हणून ख्रिस्ताने देवाच्या गौरवासाठी तुम्हाला स्वीकारले, तसे तुम्ही एकमेकांचा स्वीकार व स्वागत करा. ⁸मी तुम्हांस सांगतो देवाच्या सत्यतेसाठी ख्रिस्त सुंती लोकांचा, यहूदी लोकांचा सेवक झाला यासाठी की पूर्वजांना दिलेली वचने निश्चित व्हावीत. ⁹यासाठी की यहूदीतर लोक देवाने त्यांच्यावर दाखविलेल्या दयेबद्दल गौरव करतील. पवित्र शास्त्रात लिहिले आहे:

“म्हणून विदेशी लोकांमध्ये मी तुझे उपकार मानीन. आणि तुझ्या नावाची स्तुति करीन.” स्तोत्र. 18:49

¹⁰आणि पुन्हा शास्त्र असे म्हणते,

“विदेशी लोकांनी, देवाच्या निवडलेल्या लोकांबरोबर आनंद करा.” अनुवाद 32:43

¹¹आणि पुन्हा शास्त्र असे म्हणते,

“अहो सर्व विदेशी लोकांनी, प्रभूचे स्तवन करा आणि सर्व लोक त्याची स्तुति करोत.” स्तोत्र. 117:1

¹²यश्यासुद्धा असे म्हणतो,

“इशायचे मूळ प्रगत होईल, ते राष्ट्रावर राज्य करावयास उत्पन्न होईल. ती राष्ट्रे त्याच्यावर आपला विश्वास ठेवतील.” यशया 11:10

¹³देव जो सर्व आशेचा उगम, त्याच्यावर विश्वास ठेवणाऱ्या तुम्हांला तो आनंदाने व शांतीने भरो, यासाठी की, तुम्ही पवित्र आत्म्याच्या सामर्थ्याने आशेत विपुल व्हावे.

पौल त्याच्या कामाविषयी बोलतो

¹⁴माझ्या बंधूंनी, मी तुम्हांविषयी निश्चित आहे की, तुम्ही चांगुलपणाने, ज्ञानाने पूर्ण भरलेले व एकमेकांस बोध करावयास समर्थ आहात. ¹⁵परंतु तुम्हांला धीटपणे

तुझी ... आहे स्तोत्र. 69:9

काही गोष्टींची आठवण देण्यासाठी लिहिले आहे. मी हे देवाने दिलेल्या देणगीमुळे असे केले. ¹⁶ते हे की, विदेशी लोकांची सेवा करण्यासाठी मी ख्रिस्त येशूचा सेवक व्हावे व देवाच्या सुवार्तेचे याजकपण करावे, अशासाठी परराष्ट्रीय हे देवाला मान्य, पवित्र आत्म्याचे समर्पित असे व्हावे.

¹⁷तर मग मी जो आता ख्रिस्त येशूमध्ये आहे तो देवाशी संबंधित असलेल्या गोष्टीत अभिमान बाळगतो. ¹⁸कारण माझ्या शब्दांनी आणि कृत्यांनी विदेशी लोकांनी आज्ञापालन करावे अशा ज्या गोष्टी ख्रिस्ताने माझ्या करवी घडविल्या नाहीत, त्या सांगण्याचे धैर्य मी करणार नाही. ¹⁹अदभुते, चमत्काराच्या व देवाच्या आत्म्याच्या सामर्थ्याने मी यरुशलमेपासून इल्लूरिकमाच्या सभोवती ख्रिस्ताची सुवार्ता सांगण्याचे पूर्ण केले आहे. ²⁰जेथे ख्रिस्ताचे नाव सांगितले जात नाही अशा ठिकाणी सुवार्ता सांगण्याची माझी आकांक्षा आहे. यासाठी की मी दुसऱ्याच्या पायावर बांधु नये. ²¹परंतु असे लिहिले आहे,

“ज्यांना त्याचे वर्तमान आले नाही ते ऐकतील आणि ऐकले नाही ते समजतील.” यशया 52:15

²²या कारणांमुळे मला तुमच्याकडे येण्यास पुष्कळ वेळा अडथळा झाला.

²³परंतु ज्या अर्थी मला या प्रांतात एकही ठिकाण राहिले नाही, व पुष्कळ वर्षांपासून तुम्हांला भेटण्याची माझी इच्छा आहे. ²⁴जेव्हा मी स्पेनला जाईल तेव्हा तुम्हांला भेटण्याचा विचार करीत आहे व तुमच्याविषयी माझे मन भरल्यावर माझ्या त्या प्रवासात तुम्ही मला मदत कराल अशी आशा आहे. ²⁵पण मी यरुशलमेतील संतांच्या सेवेसाठी जात आहे. ²⁶कारण मासेदोनिया आणि अखिया येथील मंडळ्यांनी यरुशलमेतील गरीब संत जनांना मदत करण्याचे ठरविले आहे. ²⁷ते त्यांचे ऋणी आहेत. व त्यांनी हे करण्याचे ठरविले आहे, कारण जर यहूदीतरांना इम्राएलच्या आशीर्वादात भागी मिळाली आहे, तर त्यांनी त्यांच्या ऐहिक गरजा भागवून त्यांची सेवा करावी. ²⁸मग हे काम संपवून त्याचे फळ सुरक्षितपणे त्यांच्या हाती सोपविल्यावर जेव्हा मी स्पेनला जाण्यासाठी निघेन, तेव्हा मी त्या मार्गाने जात असता तुमच्या शहरातून जाईन. ²⁹आणि मला माहीत आहे की, मी जेव्हा तुमच्याकडे येईन, तेव्हा ख्रिस्ताच्या पूर्ण आशीर्वादाने भरलेला असा येईन.

³⁰बंधून्तो, आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्तामुळे आणि आत्म्याकडून जे प्रेम आपणांकडे येते त्यामुळे माझ्या वतीने, माझ्याबरोबर देवाजवळ आग्रहाने प्रार्थना करण्याची विनंति करतो. ³¹यासाठी की यहूदीयात जे अविश्वासू आहेत त्यांच्यापासून माझी सुटका व्हावी आणि यरुशलमेतील मंडळीतील माझी सेवा संताना मान्य व्हावी. ³²यासाठी की, देवाच्या इच्छेने मी तुम्हांकडे आनंदाने यावे आणि

तुम्हांबरोबर ताजेतवाने व्हावे. ³³शांतीचा देव तुम्हा सर्वांबरोबर असो. आमेन.

पौलाला काही गोष्टी शेवटी सांगायच्या आहेत

16 किखिया येथील मंडळीची सेविका, आमची बहीण फिबी हिची मी तुम्हांला शिफारस करतो ²की, संतांना योग्य अशा प्रकारे तुम्ही तिचा स्वीकार करावा. आणि तिला तुमच्याकडून जी मदत लागेल ती करावी. कारण माझ्यासह ती पुष्कळांना मदत करणारी होती.

³ख्रिस्तामध्ये माझे सहकारी प्रिस्किल्ला आणि अक्विला यांना सलाम सांगा. ⁴ज्यांनी माझ्यासाठी आपले जीव धोक्यात घातले होते. त्यांचे केवळ मीच आधार मानतो असे नाही, तर विदेशात स्थापन झालेल्या मंडळ्याही आधार मानतात. ⁵त्याशिवाय त्यांच्या घरी जी मंडळी जमते तिलाही सलाम सांगा.

माझा प्रिय मित्र अपैनत जो ख्रिस्तासाठी आशिया खंडातील प्रथम फळ आहे यालाही सलाम सांगा. ⁶मरीया जिने तुमच्यासाठी फार काम केले तिला सलाम सांगा. ⁷अंद्रोनीक आणि युनिया, माझे नातेवाईक आणि सहबंदिवान जे प्रेषितांमध्ये नामांकित आहेत व ख्रिस्तात माझ्यापूर्वी होते त्यांना सलाम सांगा. ⁸प्रभूमध्ये माझा प्रिय ऑप्लियात याला सलाम सांगा. ⁹ख्रिस्तामध्ये आमचा सहकारी उर्बान व माझा प्रिय मित्र स्ताखु यांना सलाम सांगा.

¹⁰ख्रिस्तामध्ये पसंतीस उतरलेला अपिल्लेस याला सलाम सांगा. अरिस्तबूल याच्या घरातील मंडळीस सलाम सांगा. ¹¹माझा नातेवाईक हेरोदियोन आणि नार्किसास याच्या घरातली मंडळी जी प्रभूमध्ये आहे, त्यांना सलाम सांगा. ¹²त्रुफेना आणि त्रुफीसा जे प्रभूमध्ये श्रम करणारे आहेत त्यांना सलाम सांगा. प्रिय पर्सिस जिने प्रभूमध्ये फार श्रम केले आहेत तिला सलाम सांगा.

¹³प्रभूमध्ये निवडलेला रूफ आणि त्याची आई जी माझीही आई आहे तिला सलाम सांगा. ¹⁴असुक्रित, फलगोन, हर्मेस, पत्रबास, हर्मास आणि त्यांच्याबरोबर जे बंधु आहेत त्यांना सलाम सांगा. ¹⁵फिललग, युलिया, निरिय, त्याची बहीण ओलुपा आणि त्यांच्याबरोबर असलेले सर्व संतगण यांना सलाम सांगा. ¹⁶पवित्र चुंबनाने एकमेकांना सलाम करा. ख्रिस्ताच्या सर्व मंडळ्या तुम्हांला सलाम सांगतात.

¹⁷बंधूनहो, मी तुम्हांस विनंति करतो की, तुम्हांला जे शिक्षण मिळाले आहे त्याविरुद्ध जे कलह आणि असंतोष निर्माण करतात त्यांच्यावर लक्ष ठेवा व त्यांच्यापासून दूर राहा. ¹⁸असे लोक आपल्या प्रभूची सेवा करीत नाहीत, परंतु स्वतःच्या पोटाची सेवा करतात. आपल्या मधुर व खुशामत करणाऱ्या भाषणाने भोवत्या लोकांची फसवणूक करता. ¹⁹त्यांच्यापासून दूर राहा कारण सर्व विश्वास पाण्यांना तुम्ही किती आज्ञाधारक आहात हे माहीत आहे, म्हणून तुम्हाविषयी मी फार आनंदात आहे. परंतु मला

तुम्ही जे चांगले त्याविषयी शहाणे आणि वाईटाविषयी भोळे असावे असे वाटते. ²⁰शांतीचा देव लवकरच सैतानाला तुमच्या पायदळी तुडवील आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताची कृपा तुम्हांबरोबर असो. ²¹माझा सहकारी तिमथ्य त्याचप्रमाणे माझे नातेवाईक लुक्क, यासोन व सोसिपतेर हे तुम्हांला सलाम सांगतात. ²²पौलासाठी हे पत्र लिहून देणारा मी तर्तिय तुम्हांला प्रभूमध्ये सलाम सांगतो.

²³माझे व सर्व मंडळीचे आतिथ्य करणारा गायस तुम्हांला सलाम सांगतो. नगराचा खजिनदार एरास्त आणि आमचा भाऊ क्वर्त तुम्हांला सलाम सांगतात. ²⁴(आपला प्रभु येशू ख्रिस्त याची कृपा तुम्हा सर्वांबरोबर असो. आमेन.) ²⁵आता

देव जो तुमच्या विश्वासात, तुम्हांला मी सांगत असलेल्या सुवार्तेप्रमाणे आणि प्रभु येशू ख्रिस्ताविषयी विदित करण्यास व तुमच्या विश्वासात स्थिर करण्यास समर्थ आहे, त्याला व देवाच्या रहस्याच्या प्रकटीकरणाला, धरून जे पुष्कळ काळपर्यंत गुप्त ठेवले होत ते प्रकट करणाऱ्या देवाला गौरव असो. ²⁶परंतु आता आपणांला भविष्यवाद्यांच्या लिखाणाद्वारे दाखवून दिले आहे की, हे गुप्त सत्य सनातन देवाच्या आज्ञेप्रमाणे सर्व परराष्ट्रियांनी विश्वासापासून आज्ञाधारकपणा निर्माण करावा यासाठी माहीत करून दिले आहे. ²⁷एकच ज्ञानी देव त्याला येशू ख्रिस्ताद्वारे युगानुयुगे गौरव असो. आमेन.

पौलाचे करिंथकरांस पहिले पत्र

१ देवाच्या इच्छेप्रमाणे ख्रिस्त येशूचा प्रेषित होण्याकरिता निवडलेला, मी पौल आणि बंधू सोस्थनेस यांजकडून देवाच्या सेवेला समर्पित केलल्या करिंथ येथील मंडळीस तसेच देवाने पवित्र होण्यास बोलविलेल्या (पाचारलेल्या) व येशू ख्रिस्ताच्या नावावर विश्वास ठेवणाऱ्या सर्व बंधूंनांस: ^३देव पिता आणि त्यांचा व आपला प्रभु (येशू ख्रिस्त) यांजपासून कृपा व शांति असो.

पौल देवाचे उपकार मानतो

^४मी नेहमीच माझ्या देवाचे तुमच्यासाठी उपकार मानतो. कारण ख्रिस्त येशूमध्ये देवाची कृपा तुम्हांला मिळाली आहे. ^५त्याच्यामध्ये तुम्ही प्रत्येक बाबतीत संपन्न झाला आहात : सर्व प्रकारच्या बोलण्यात व सर्व प्रकारच्या ज्ञानात, जशी आम्ही ख्रिस्ताविषयी साक्ष दिली, तुमच्यात ती पक्की झाली, याचा परिणाम असा झाला की, ^७तुम्ही कोणत्याही दानात कमी पडत नाही, कारण तुम्ही ख्रिस्ताच्या येण्याची वाट पाहता. ^८तो सुद्धा आपल्या प्रभु येशूच्या दिवशी शेवटपर्यंत तुम्हांस निर्दोष असे प्रस्थापित करील. ^९ज्याने आपला पुत्र येशू ख्रिस्त, आपला प्रभु याच्या सहभागीपणात तुम्हांला बोलवले होते तो देव विश्वसनीय आहे.

करिंथ येथील मंडळीतील समस्या

^{१०}परंतु बंधूनी, प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या नावांमध्ये मी तुम्हांस विनंति करतो की, तुम्ही सर्वांनी सारखेच बोलवे आणि तुमच्यात मतभेद असू नयेत, तर तुम्ही एकाच विचाराने व एकाच हेतूने परिपूर्ण व्हावे. ^{११}कारण क्लोअेच्या घरातील माणसांकडून मला असे कळविण्यात आले की, तुमच्यात भांडणे आहेत, ^{१२}माझे म्हणणे असे आहे की तुमच्यातील प्रत्येक जण म्हणतो, “मी पौलाचा आहे,” “मी अपुल्लोचा आहे,” “मी पेत्राचा आहे,” “मी ख्रिस्ताचा आहे.” ^{१३}ख्रिस्त विभागला गेला आहे का? पौल वधस्तंभावर तुमच्यासाठी खिळला गेला होता का? पौलाच्या नावाने तुमचा बाप्टिस्मा, झालाय का? ^{१४}मी देवाचे आभार मानतो की, क्रिस्प व गायस यांच्याशिवाय मी कोणाचाही बाप्टिस्मा केला नाही. ^{१५}यासाठी की कोणीही म्हणू नये की, माझ्या नावात तुमचा बाप्टिस्मा करण्यात आला. ^{१६}स्तेफनाच्या घरच्यांचासुद्धा मी बाप्टिस्मा केला, पण उरलेल्यांविषयी

म्हणाल, तर इतर कोणाचाही बाप्टिस्मा केल्याचे मला आठवत नाही. ^{१७}कारण ख्रिस्ताने मला बाप्टिस्मा करण्यासाठी नाही तर सुवार्ता सांगण्यासाठी पाठविले, ती भाषणाच्या ज्ञानाने नव्हे, तर अशासाठी की, ख्रिस्ताच्या वधस्तंभाचे सामर्थ्य निरर्थक होऊ नये.

ख्रिस्तामध्ये देवाचे सामर्थ्य आणि ज्ञान

^{१८}कारण ज्यांचा नाश होत आहे अशांसाठी वधस्तंभाविषयीचा संदेश मूर्खपणाचा आहे, परंतु ज्यांचे तारण होत आहे, अशांसाठी तो देवाचे सामर्थ्य आहे. ^{१९}कारण पवित्र शास्त्रांत असे लिहिले आहे,

“शहाण्यांचे शहाणपण मी नष्ट करीन, आणि बुद्धिवंतांची बुद्धि मी बाजूला करीन.” यशया २९:१४

^{२०}ज्ञानी मनुष्य कोठे आहे? विद्वान कोठे आहे? या जगातील वाद घालणारा कोठे आहे? देवाने जगाचे ज्ञान मूर्खपणाचे ठरविले नाही का? ^{२१}म्हणून, देवाच्या ज्ञानात असतानाही, जगाला स्वतःच्या ज्ञानाने देवाला ओळखता आले नाही, आम्ही जो “मूर्खपणाचा” संदेश गाजवितो त्यामुळे जे विश्वासणारे आहेत त्यांचे तारण करण्याचे देवाने निवडले. ^{२२}कारण अनेक यहूदी लोक चमत्काराची चिन्हे विचारतात आणि ग्रीक लोक ज्ञानाचा शोध घेतात, ^{२३}परंतु आम्ही वधस्तंभावर खिळलेला ख्रिस्त गाजवितो. हा संदेश यहूदी लोकांसाठी अडखळण, आणि यहूदीतरांसाठी मूर्खपणा असा आहे. ^{२४}परंतु ज्यांना बोलविलेले आहे, अशा यहूदी व ग्रीक दोघांसाठी ख्रिस्त हा संदेश आहे तो देवाचे सामर्थ्य व देवाचे ज्ञान असाही आहे. ^{२५}थापि ज्यांस तुम्ही देवाचा “मूर्खपणा” म्हणता ते मानवप्राण्यांच्या शहाणपणापेक्षा अधिक शहाणपणाचे आहे. आणि ज्यांस तुम्ही देवाचा “दुर्बळपणा” समजता ते मानवप्राण्यांच्या सशक्तपणाहून अधिक शक्तिशाली आहे.

^{२६}तर आता बंधूभगिनींनी, देवाने तुम्हांला केलेल्या पाचारणाबद्दल विचार करा. मानवी दृष्टिकोनातून तुमच्यातील पुष्कळसे शहाणे नव्हते. तुमच्यापैकी पुष्कळसे सामर्थ्यशाली नव्हते. तुमच्यापैकी पुष्कळसे उच्च कुळातले नव्हते, ^{२७}त्याऐवजी जगातले जे मूर्ख पण त्यांना त्याने निवडले, यासाठी की, शहाण्या माणसास फजित करावे.

²⁸आणि देवाने दीन, तुच्छ मानलेले, जे “नगण्य” त्यांना निवडले. यासाठी की जे “काहीतरी” आहेत त्यांना नगण्य करावे. ²⁹यासाठी की कोणीही देवासमोर बढाई मारू नये. ³⁰कारण तो ख्रिस्त येशूमध्ये तुमच्या जीवनाचा उगम आहे. व तो देवाची देणगी म्हणून आपले ज्ञान, आपले नीतिमत्त्व, आपले पवित्रीकरण आणि आपली खंडणी असा झाला. ³¹यासाठी की शास्त्रात असे लिहिले आहे, “जो बढाई मारतो त्याने देवाविषयी बढाई मारावी.”

ख्रिस्ताविषयीचा वधस्तंभावरील संदेश

2 म्हणून बंधूगो, जेव्हा मी तुमच्याकडे आलो, तेव्हा मी देवाचे रहस्यमय सत्य मानवी ज्ञानाने किंवा वक्तृत्वकलेने सांगण्यासाठी आलो नाही. ²कारण तुमच्यामध्ये असताना फक्त येशू ख्रिस्त आणि तोही वधस्तंभावर खिळलेला याशिवाय कशाचेही ज्ञान असू नये असा मी निश्चय केला आहे. ³तेव्हा मी तुमच्याकडे अशक्तपणाने, भीतियुक्त असा व थरथर कापत आलो आहे. ⁴माझे भाषण व संदेश हे मन वळविणाऱ्या मानवी ज्ञानाद्वारे दिलेले नव्हते, ते आत्मा आणि सामर्थ्य यांचा पुरावा असलेले होते. ⁵यासाठी की, तुमचा विश्वास मानवी ज्ञानावर नव्हे तर देवाच्या सामर्थ्यावर असावा.

देवाचेज्ञान

⁶परंतु जे प्रौढ आहेत त्यांना आम्ही ज्ञान देतो. या युगाच्या अधिकाऱ्यांना नव्हे, ज्यांचा शेवट करण्यासाठी आणण्यात येत आहे. ⁷त्याऐवजी, जे लपविलेले आहे, आणि हे युग सुरू होण्यापूर्वी देवाने आमच्या गौरवासाठी नेमले होते ते देवाचे रहस्यमय ज्ञान देतो. ⁸जे या युगाच्या कोणाही सत्ताधीशाला माहीत नव्हते, कारण जर त्यांना कळले असते, तर त्यांनी गौरवी प्रभूला वधस्तंभावर खिळले नसते. ⁹परंतु ज्याप्रमाणे पवित्र शास्त्र म्हणते,

“डोळ्यांनी पाहिले नाही, कानांनी ऐकले नाही, आणि मनुष्याच्या अंतःकरणाने जे उपजविले नाही, ते देवाने त्याच्यावर प्रेम करणाऱ्यांसाठी तयार केले आहे.”

यशया 64:4

¹⁰परंतु देवाने ते आत्म्याच्या द्वारे आपणांस प्रकट केले आहे. कारण आत्मा हा प्रत्येक गोष्टीचा शोध घेतो, एवढेच नव्हे तर तो देवाच्या सखोलतेच्या गुप्ततेचाही शोध घेतो. ¹¹कारण मनुष्याच्या आत्म्याशिवाय त्या मनुष्याच्या गोष्टी ओळखणारा दुसरा कोण मनुष्य आहे? याप्रमाणेच देवाच्या आत्म्याशिवाय देवाचे विचार कोणीच ओळखू शकत नाही. ¹²परंतु आम्हांला जगाचा आत्मा मिळाला नाही, तर देवापासूनचा आत्मा मिळाला आहे. यासाठी की, देवाने ज्या गोष्टी फुकट दिल्या आहेत त्यांचे आम्हांला ज्ञान व्हावे. ¹³मानवी ज्ञानाने शिकविलेल्या शब्दांनी आम्ही या

गोष्टी सांगत नाही, तर आत्म्याने शिकविलेल्या शब्दांनी, आध्यात्मिक शब्द उपयोगात आणून आध्यात्मिक गोष्टींचे स्पष्टीकरण करतो. ¹⁴स्वाभाविक मनुष्य देवाच्या आत्म्याने प्रगट झालेल्या गोष्टी ग्रहण करीत नाही. कारण त्या त्याला मूर्खपणाच्या आहेत. आणि त्या त्याला समजत नाहीत, कारण त्यांची आध्यात्मिक रितीने पारख केली जाते. ¹⁵परंतु आध्यात्मिक मनुष्य सर्व गोष्ट पारखू शकतो कारण त्याची पारख करणे कोणालाही शक्य नसते. कारण पवित्र शास्त्र म्हणते,

¹⁶“प्रभूचे मन कोण जाणतो, जो त्याला शिकवू शकेल?”

यशया 40:13

परंतु आमच्या ठायी ख्रिस्ताचे मन आहे.

माणसांना अनुसरणे चुकीचे आहे

3 परंतु बंधूगो आध्यात्मिक लोक म्हणून मी तुमच्याशी बोलू शकत नव्हतो. त्याऐवजी मला तुमच्याशी देहिक लोकांसारखे आणि ख्रिस्तामधील बालकांसारखे बोलवे लागले. ²मी तुम्हांला पिण्यासाठी दूध दिले, जड अन्न दिले नाही. कारण तुम्ही जड अन्न खाऊ शकत नव्हता. व आतासुद्धा तुम्ही खाऊ शकत नाही. ³कारण तुम्ही अजूनसुद्धा दैहिक आहात. कारण तुमच्यात मत्सर व भांडणे चालू आहेत, तर तुम्ही दैहिक नाही काय, व जगातील लोकांसारखे वागत नाही काय? ⁴कारण जेव्हा काही म्हणतात, “मी पौलाचा आहे,” आणि इतर दुसरे म्हणतात, “मी अपुल्लोसाचा आहे,” तेव्हा तुम्ही जगिक लोकांसारखे वागत नाही काय?

⁵तर मग अपुल्लोस कोण आणि पौल कोण? आम्ही केवळ सेवक आहोत, ज्यांच्याद्वारे तुम्ही विश्वासणारे झाला आणि आम्हा प्रत्येकाला देवाने जे काम नेमून दिले ते काम आम्ही केले. ⁶मी बी लावले, अपुल्लोसाने त्याला पाणी घातले, पण देवाने त्याची वाढ केली. ⁷म्हणून जो बी पेरतो तो किंवा जो पाणी घालतो तो महत्त्वाचा नाही, तर देव जो त्याची वाढ करतो तो महत्त्वाचा आहे. ⁸जे बी पेरतात व पाणी घालतात ते एक आहेत व प्रत्येकाला त्याच्या फळावर आधारित अशी मजुरी मिळेल. ⁹कारण देवा समवेत आपण सर्वजण कामगार आहोत.

तुम्ही देवाचे शेत आहात व देवाची इमारत आहात. ¹⁰आणि देवाच्या दानाप्रमाणे जे मला दिले होते त्याप्रमाणे सूत्र, कुशल बांधणाऱ्यांप्रमाणे पाया घातला. पण दुसरा कोणी तरी त्यावर बांधतो, परंतु प्रत्येकाने आपण त्यावर कसे बांधतो याविषयी खबरदारी घ्यावी. ¹¹येशू ख्रिस्त जो पाया आहे त्याच्यावाचून इतर कोणीही दुसरा पाया घालू शकत नाही. ¹²जर कोणी त्या पायावर सोने, चांदी, मौल्यवान दाग, लाकूड, गवत किंवा पेंढा यांनी बांधतो. ¹³तर प्रत्येक व्यक्तीचे काम स्पष्ट दिसून येईल. कारण

तो दिवस ते स्पष्ट करील, तो दिवस अग्नीने प्रगट होईल व तोच अग्नि प्रत्येक माणसाचे काम कसे आहे हे ठरविण्यासाठी परीक्षा घेईल. ¹⁴ज्या कोणाचे बांधकाम, जे त्या पायावर बांधलेले आहे ते टिकेल. ¹⁵त्याला बक्षीस मिळेल. जर एखाद्याचे काम जळून गेले, तर त्याचे नुकसान होईल, परंतु जेव्हा तो इमारतीला लागलेल्या आनीपासून बचावासाठी पळून जाईल. तेव्हा तो तारला जाईल.

¹⁶तुम्ही देवाचे मंदिर आहात आणि देवाचा आत्मा तुमच्यामध्ये राहतो हे तुम्हांला माहीत नाही काय? ¹⁷जर कोणी देवाच्या मंदिराचा नाश करतो तर देव त्याचा नाश करील. कारण देवाचे मंदिर पवित्र आहे आणि ते तुम्ही आहात. ¹⁸कोणीही स्वतःला फसवू नये. जर कोणी स्वतःला या जगाच्या दृष्टिकोणानुसार शहाणा समजत असेल तर त्याने खरोखर ज्ञानी होण्यासाठी "मूर्ख" व्हावे. ¹⁹कारण या जगाचे ज्ञान देवाच्या दृष्टीने मूर्खपणाचे आहे. असे लिहिले आहे, "देव शहाण्यांना हुशारीमध्ये पकडतो." ²⁰आणि पुन्हा "देव जाणतो की, शहाण्यांचे विचार निरर्थक आहेत." ²¹म्हणून मनुष्यांविषयी कोणीही फुशारकी मारू नये. कारण सर्व गोष्टी तुमच्या आहेत. ²²तर तो पैल, अपुल्लोस, पेत्र, जग, जीवन किंवा मरण असो, वर्तमानकाळाच्या गोष्टी असोत अथवा भविष्यकाळाच्या गोष्टी असोत, सर्व गोष्टी तुमच्या आहेत. ²³तुम्ही ख्रिस्तामध्ये आहात आणि ख्रिस्त देवाचा आहे.

ख्रिस्ताचे प्रेषित

4 एखाद्या व्यक्तीने आम्हांविषयी अशा प्रकारे समजावे: ख्रिस्ताचे सेवक व देवाच्या रहस्याचे कारभारी. ²आणखी असे की, जबाबदारी असलेल्या कारभाऱ्याने विश्वासू असले पाहिजे. ³पण तुम्हांकडून किंवा कोणा मानवी न्यायाधीशाकडून माझा न्याय व्हावा याबद्दल मला काही वाटत नाही, किंवा मी माझा स्वतःचादेखील न्याय करीत नाही. ⁴कारण माझी विवेकबुद्धी शुद्ध आहे. पण त्यामुळे मी निर्दोष ठरत नाही. प्रभु हाच माझा न्यायनिवाडा करतो. ⁵म्हणून योग्य समय येईपर्यंत म्हणजे प्रभु येईपर्यंत न्यायनिवाडा करू नका. तो अधारामध्ये दडलेल्या गोष्टींवर प्रकाश टाकील व अंतः करणातील हेतू उघडकीस आणील, त्यावेळी देवाकडून प्रत्येकाची प्रशंसा होईल.

⁶बंधूनो, तुमच्यासाठी मी या गोष्टी माझ्याकरीता व अपुल्लोसाभरीता लागू केल्या आहेत. यासाठी की "पवित्र शास्त्र सांगते त्यापलीकडे जाऊ नका," हे आमच्या उदाहरणावरून तुम्ही शिकावे व तुम्ही गर्वाने फुगून जाऊ नये म्हणजे एखाद्याला चांगली वागणूक देऊन दुसऱ्याला विरोध करू नये. ⁷कोण म्हणतो की तू दुसऱ्यापेक्षा चांगला आहेस? आणि तुझ्याजवळ असे काय आहे जे तुला मिळाले नाही? ज्याअर्थी तुला सर्व मिळाले आहे, तर तुला मिळाले नाही अशी बबाई का मारतोस?

⁸तुम्हांला असे वाटते की, तुम्ही अगोदरच श्रीमंत झाला आहात, तृप्त झाला आहात, तुम्हांला असे वाटते की आमच्याशिवाय तुम्ही राजे झाला आहात आणि माझी अशी इच्छा आहे की तुम्ही खरोखरच राजे होता, यासाठी की आम्ही तुमच्यासह राजे झालो असतो. ⁹कारण मला वाटते की देवाने आम्हांला मरण्यासाठी शिक्षा दिलेल्या अशा लोकांसारखे शेवटचे प्रेषित केले कारण आम्ही जगाला, देवदूतांना तसेच माणसांना जाहीर प्रदर्शनासारखे झालो आहोत. ¹⁰आम्ही ख्रिस्तासाठी मूर्ख, तर तुम्ही ख्रिस्तामध्ये किती हुशार आहात! आम्ही अशक्त आहोत, पण तुम्ही किती बलवान आहात! तुम्ही आदरणीय आहात, पण आम्ही तुच्छ आहोत!

¹¹अगदी या क्षणापर्यंत आम्ही भुकेले आणि तहानलेले, फाटकेतुळे कपडे घातलेले, ठोसे मारलेले, आम्ही बेघर असे आहोत. ¹²आणि आम्ही श्रम करतो, आम्ही स्वतःच्या हातांनी काम करतो, ¹³जेव्हा आमची निंदा होते, तेव्हा आम्ही आशीर्वाद देतो, जेव्हा आमचा छळ होतो तेव्हा आम्ही सहन करतो. जेव्हा आमची निंदा होते, आम्ही दयाळूपणे त्यांच्याशी बोलतो, या क्षणापर्यंत आम्ही जगासाठी गाळ आणि कचरा असे झालो आहोत.

¹⁴मी तुम्हांला हे लाजविण्यासाठी लिहित नाही; तर उलट मी तुम्हांला माझ्या प्रिय लेकरांप्रमाणे चांगल्या गोष्टींची जाणीव करून देतो, ¹⁵कारण जरी तुम्हांला ख्रिस्तामध्ये दहा हजार पालक असले तरी पुष्कळ वडील नाहीत. कारण ख्रिस्त येशूमध्ये सुवातेच्या योगे मी तुम्हांला जन्म दिला आहे, ¹⁶यास्तव मी तुम्हांला बोध करतो की, माझे अनुकरण करा. ¹⁷यासाठीच तिमथ्याला तुमच्याकडे पाठविले आहे. प्रभूमध्ये तो माझा प्रिय व विश्वासू पुत्र आहे. ज्याप्रमाणे मी त्यांना सगळीकडे प्रत्येक मंडळीमध्ये शिकवितो, तसेच तो ख्रिस्तामधील माझ्या शिकवणूकीची आठवण करून देईल.

¹⁸पण जणू काय मी तुमच्याकडे येणारच नव्हतो, म्हणून काही जण गर्वाने फुगले होते. ¹⁹तरीही जर प्रभूची इच्छा असेल तर मी लवकरच तुमच्याकडे येईन. आणि मग मला समजेल की, जे गर्वाने फुगून गेले ते किती चांगले वक्ते आहेत हे नव्हे, तर ते किती सामर्थ्यशाली आहेत, हे मला समजेल. ²⁰कारण देवाचे राज्य बोलण्यावर अवलंबून नसते तर सामर्थ्यावर असते. ²¹तुम्हांला कोणते पाहिजे?

मी तुमच्याकडे तुम्हांला शिक्षा करण्यासाठी काठी घेऊन यावे की, प्रीतीने व सौम्यतेच्या आत्म्याने यावे?

मंडळीतील एक नैतिक समस्या

5 खरोखरच असे सांगण्यात आले आहे की, तुमच्यामध्ये जारकर्म चालू आहे. ते असे की, आपणांमध्ये कोणी आपल्या सावत्र आईशी अनैतिक संबंध ठेऊन आहे. वास्तविक असले दुष्कृत्य विदेशी लोकांमध्येही आढळणार नाही. ²आणि तरीही तुम्ही गर्वाने

फुगला आहात, परंतु तुम्हांला त्याबद्दल शोक व्हायला नको होता का? ज्या कोणी हे कर्म केले असेल त्याला तुमच्यातून काढून टाकले पाहिजे. ^३कारण जरी मी शरीराने तुमच्यात नसलो तरी आत्म्याने हजर आहे. आणि हजर असल्याप्रमाणे त्यांचा मी अगोदरच न्याय केलेला आहे, ज्याने हे अयोग्य कृत्य केले आहे, ^{४-५}जेव्हा तुम्ही प्रभु येशूच्या नावात आणि माझ्या आत्म्यात एकत्र जमता व आपल्या प्रभू येशूच्या सामर्थ्यात एकत्र येता, तेव्हा अशा माणसाला त्याच्या देहस्वभावाचा नाश व्हावा म्हणून सैतानाच्या स्वाधीन करावे यासाठी की त्याचा आत्मा प्रभूच्या दिवशी तारला जावा.

^६तुमचे बदाई मारणे चांगले नाही. तुम्हांला माहीत नाही का की, "थोडेसे खमीर सगळे पीठ फुगविते." ^७जुने खमीर काढून टाका. यासाठी की, तुम्ही नवीन पीठचा गोळा व्हावे आणि ख्रिस्ती लोकांसारखे तुम्ही असे आहात: बेखमीर, कारण ख्रिस्त, आपला वल्हांडणाचा कोकरा आम्हांला शुद्ध करण्यासाठी त्याचे अर्पण झाले. ^८यासाठी चला आपण वल्हांडणाचा सण पाळू या. जुन्या खमीराच्या भाकरीने नव्हे तर खरेपणाच्या बेखमीर भाकरीने पाळवा.

^९जे जारकर्म आहेत त्यांची संगत धरू नये असे मी माझ्या पूर्वीच्या पत्रात लिहिले होते. ^{१०}माझ्या म्हणण्याचा असा अर्थ नाही की, तुम्ही या जगातील जे लोक जारकर्म, लोभी, फसविणारे किंवा मूर्तिपूजक यांची संगत धरू नये असे नाही. त्याबाबतीत तुम्हांलाच हे जग सोडून द्यावे लागेल. ^{११}परंतु असे आहे की, मी तुम्हांला लिहिले होते, तुम्हांतील जो कोणी स्वतःला बंधू म्हणतो, परंतु जर तो जारकर्म, लोभी, मूर्तिपूजक निंदक, मद्यपि, फसविणारा असेल तर त्याची संगत धरू नये. अशा माणसाबरोबर भोजनसुद्धा करू नये. ^{१२}परंतु जे मंडळीबाहेर आहेत त्यांचा निवाडा करणे माझे काम आहे काय? जे मंडळीत आहेत त्यांचा न्याय तुम्ही करीत नाही काय? ^{१३}देव जे मंडळीबाहेर आहेत त्यांचा न्याय करील. पवित्र शास्त्र म्हणते, "तुमच्यामधून दुष्ट मनुष्याला काढून टाका."

ख्रिस्ती लोकांमधील समस्यांचा न्याय

६ जेव्हा तुमच्यापैकी एखाद्याचा दुसऱ्या व्यक्तीबरोबर भांडणलंटा असेल तर ती समस्या (वाद) देवाच्या पवित्र लोकांपुढे न आणता ती व्यक्ती तो वाद न्यायालयात अनीतिमान लोकांसमोर नेण्याचे धाडस का करते?

^२किंवा तुम्हांला माहीत नाही का की देवाचे पवित्र लोक जगाचा न्याय करतील? आणि जर जगाचा न्याय तुमच्याकडून होणार आहे तर लहानशा बाबींमध्ये त्याचा न्याय करण्यासाठी तुम्ही अपात्र आहात काय?

^३आपण देवदूतांचा न्याय करणार आहोत हे तुम्हांला माहीत नाही का? तर मग रोजच्या जीवनातील साध्या गोष्टींचा विचारसुद्धा कशाला? ^४म्हणून जर दररोज तुम्हांला प्रकरणे निकालत काढायची असतील, तर ज्यांना मंडळीत

काही पाठिंबा नाही, अशा माणसांना न्यायाधीश म्हणून का नियुक्त करता? ^५तुम्हाला लाज वाटावी म्हणून मी हे म्हणत आहे. गोष्टी इतक्या वाईट होत आहेत का की, तुमच्यामध्ये एकही सुज्ञ मनुष्य नाही जो त्याच्या (ख्रिस्ती) भावांचा समेट घडवून आणू शकेल?

^६पण एक भाऊ दुसऱ्या भावाविरुद्ध न्यायालयात जातो आणि तुम्ही हे सर्व अविश्वासणाऱ्यांसमोर करीत आहात?

^७वास्तविक, तुमचे एकमेकांविरुद्ध खटले आहेत यातच तुमचा संपूर्ण पराभव झाला आहे. त्याऐवजी तुम्ही स्वतःवर अन्याय का होऊ देत नाही? त्याऐवजी तुम्ही स्वतःची लुबाडणूक का होऊ देत नाही? ^८उलट तुम्ही स्वतः अन्याय करता व लुबाडणूक करता, आणि तुम्ही हे सर्व तुमच्या ख्रिस्ती बांधवांना करता!

^९किंवा तुम्हांला माहीत नाही का की, अनीतिमान लोकांना देवाच्या राज्यात वतन मिळणार नाही? तुमची स्वतःची फसवणूक होऊ देऊ नका! जारकर्म, मूर्तिपूजक, व्यभिचारी, पुरुषवेश्या (पुरुष जे समलिंगी संबंधास तयार होतात), समलिंगी संबंध ठेवणारे पुरुष, किंवा

^{१०}दरोडेखोर, लोभी, दारूडे, निंदा करणारे, फसविणारे यांपैकी कोणीही देवाच्या राज्यात प्रवेश करणार नाही.

^{११}आणि तुमच्यातील काही असे होते. पण तुम्ही स्वतःस धुतलेले होते, तुम्हाला देवाच्या सेवेला समर्पित केलेले होते. प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या नावामध्ये तुम्ही नीतिमान ठरला होता व देवाच्या आत्म्यामध्ये नीतिमान ठरला होता.

देवाच्या गौरवासाठी तुमच्या शरीरांचा उपयोग करा

^{१२}"मी काहीही करण्यास मुक्त आहे," पण प्रत्येक गोष्ट हितकारक नसते. होय, "मी काहीही करण्यास मुक्त आहे, पण कोणत्याही गोष्टीचे वर्चस्व माझ्यावर होऊ देणार नाही. ^{१३}"अन्न पोटसाठी आहे व पोट अन्नासाठी आहे." आणि हे खरे आहे. पण देव अन्नाचा व पोटचा अशा दोघांचाही नाश करील. आणि आमची शरीरे ही जारकर्मासाठी नाही तर देवाच्या सेवेसाठी आणि प्रभूच्या शरीराच्या हितासाठी आहेत. ^{१४}आणि देवाने केवळ प्रभूलाच मरणातून उठविले असे नाही तर तो आम्हांलाही आपल्या सामर्थ्याने मरणातून उठवेल. ^{१५}तुम्हाला माहीत नाही का की, तुमची शरीरे ख्रिस्ताला जोडलेली आहेत? तर मग जे ख्रिस्ताशी जोडलेले आहे ते घेऊन मी वेश्येला जोडावे काय? निश्चितच नाही! किंवा तुम्हांस ठाऊक नाही काय की, जो वेश्येशी जडतो तो तिच्याशी एकदेह होतो. ^{१६}"कारण ती दोघे एकदेह होतील असे शास्त्रच सांगते. ^{१७}परंतु जो स्वतः प्रभूशी जडतो तो त्याच्याशी आत्म्यात एक आहे.

^{१८}जारकर्मापासून दूर पळा. मनुष्य एखादे पाप करणे शक्य आहे ते त्याच्या शरीराबाहेरचे आहे. परंतु जो जारकर्म करतो तो त्याच्या स्वतःच्या शरीराविरुद्ध पाप करतो.

^{१९}किंवा तुम्हाला हे माहीत नाही काय तुमची शरीरे ही तुमच्यामध्ये जो पवित्र आत्मा आहे व जो तुम्हांला देवाकडून

प्राप्त झाला त्यांचे मंदिर आहे, आणि स्वतःचे असे तुम्ही नाही? ²⁰कारण तुम्हाला किंमत देऊन विकत घेतले आहे. म्हणून तुमच्या शरीराने देवाला गौरव द्या.

विवाहाविषयी

7 आता, तुम्ही ज्याविषयी आपणा त्यासंबंधाने: एखाद्या मनुष्याने एखाद्या स्त्रीला स्पर्श न करणे हे त्याच्यासाठी चांगले आहे, ²परंतु जारकर्माचा मोह टाळण्यासाठी, प्रत्येक पुरुषाला त्याची स्वतःची पत्नी असावी. व प्रत्येक स्त्रीला तिचा स्वतःचा पती असावा. ³पतीने त्याच्या पत्नीला पत्नी म्हणून तिचा हक्क द्यावा आणि त्याप्रमाणे पत्नीने तिच्या पतीला पतीचा हक्क द्यावा. ⁴पतीला तिच्या स्वतःच्या शरीरावर अधिकार नाही तर तो तिच्या पतीला आहे. ⁵विषयसुखासाठी एकमेकाला वचित करू नका. तुम्हाला प्रार्थनेला वेळ देता यावा म्हणून एकमेकांच्या संमतीने ठराविक वेळेकरीता दूर राहा. आणि मग पुन्हा एक व्हा यासाठी की, सैतानाने तुमच्यात आत्मसंयमन नसल्याने मोहात पाडू नये. ⁶परंतु मी हे तुम्हाला सवलत म्हणून सांगतो. आज्ञा म्हणून नव्हे. ⁷मला असे वाटते की, सर्व लोक माझ्यासारखे असावेत पण प्रत्येक व्यक्तीला त्याचे स्वतःचे असे देवापासून दान आहे. एकाला एका प्रकारे राहण्याचे आणि दुसऱ्याला दुसऱ्या प्रकारे राहण्याचे. ⁸परंतु जे अविवाहित व विधवा आहेत त्यांना मी म्हणून की, म्हणून राखीव राहिली तर त त्यांना बरे.

⁹⁻¹⁰आता जे विवाहित आहेत त्यांना मी आज्ञा देतो. मी ती आज्ञा देत नसून प्रभु देत आहे. पत्नीने तिच्या पतीपासून वेगळे होण्याचे पाहू नये. ¹¹पण जर ती वेगळे राहते तर तिने लग्न न करताच राहावे किंवा पतीबरोबर समेट करावा. आणि पतीने आपल्या पत्नीला सोडचिठ्ठी देऊ नये.

¹²आता इतरासाठी सांगतो, आणि हे मी सांगत आहे, प्रभु नाही: जर एखाद्या ख्रिस्ती बांधवाची पत्नी विश्वास ठेवणारी नसेल, आणि त्याच्याबरोबर राहण्यास ती राजी असेल तर त्याने तिला सोडचिठ्ठी देऊ नये. ¹³आणि एखाद्या स्त्रीचा नवरा जर विश्वास ठेवणारा नसेल आणि तो तिच्याबरोबर राहण्यास राजी असेल तर तिने त्याला सोडचिठ्ठी देऊ नये. ¹⁴कारण विश्वास न ठेवणाऱ्या पतीचे त्याच्या ख्रिस्ती पत्नीबरोबरच्या निकट सहवासाद्वारे पवित्रीकरण झाले आहे आणि विश्वास न ठेवणाऱ्या पत्नीचे त्या ख्रिस्ती पतीबरोबरच्या निकट सहवासाद्वारे त्यांचे नाते देवाच्या दृष्टीनेही कायदेशीर आहे. नाहीतर तुमची मुले अशुद्ध झाली असती, परंतु आता ती पवित्र आहेत. ¹⁵तरीही विश्वास न ठेवणारा वेगळ होत असेल तर त्याने वेगळे व्हावे. याबाबतीत ख्रिस्ती बंधु किंवा बहीण यांना मोकळीक आहे. देवाने आपल्याला शांतीने राहण्यासाठी बोलावले आहे. ¹⁶कारण पत्नी, तू तुझ्या विश्वास न ठेवणाऱ्या पतीला तारू शकशील हे तुला

कसे माहीत? किंवा पती, तू आपल्या विश्वास न ठेवणाऱ्या पत्नीला तारशील हे तुला कसे माहीत?

देवाने पाचारण केल्याप्रमाणे राहा.

¹⁷फक्त, देवाने प्रत्येकाला जसे नेमले आहे आणि देवाने जसे प्रत्येकाला पाचारण केले आहे त्याप्रमाणे त्याने राहावे. आणि अशी मी सर्व मंडळ्यांना आज्ञा करतो. ¹⁸एखाद्याला जेव्हा देवाने पाचारण केले होते तेव्हा त्याची अगोदरच सुंता झाली होती काय? त्याने आपली सुंता लपवू नये. कोणाला सुंता न झालेल्या स्थितीत पाचारण झाले काय, तर त्याने सुंता करू नये. ¹⁹सुंता म्हणजे काही नाही व सुंता न होणे म्हणजेही काही नाही. तर देवाची आज्ञा पाळणे यात सर्व काही आहे. ²⁰प्रत्येकाने ज्या स्थितीत त्याला पाचारण झाले त्या स्थितीत राहावे. ²¹तुला गुलाम म्हणून पाचारण झाले होते काय? त्यामुळे तुला त्रास होऊ नये, परंतु तुला स्वतंत्र होणे शक्य असेल तर पुढे हो व संधीचा उपयोग करून घे.

²²कारण जो कोणी प्रभूमध्ये गुलाम असा पाचारण केलेला होता तो देवाचा मुक्त केलेला मनुष्य आहे. त्याचप्रमाणे ज्या मुक्त मनुष्याला देवाचे पाचारण झाले आहे तो देवाचा गुलाम आहे. ²³तुम्हाला किंमत देऊन विकत घेतले होते. मनुष्यांचे गुलाम होऊ नका. ²⁴बंधूनो, तुम्हातील प्रत्येकाने ज्या स्थितीत त्याला पाचारण झाले होते, त्याच स्थितीत त्याने देवासमोर राहावे.

विवाह करून घेण्याविषयीचे प्रश्न

²⁵आता कुमारिकेविषयी, मला प्रभूपासून आज्ञा नाही, पण मी माझे मत देतो. जो मी विश्वसनीय आहे कारण प्रभूने आम्हावर दया दाखविली. ²⁶मी हे असे समजतो: सध्याच्या दुर्दशेत हे चांगले आहे, (होय) हे चांगले आहे की, एखाद्याने माझ्यासारखे एकटे राहावे. ²⁷तुम्ही पत्नीशी बांधलेले आहत काय? तर मोकळे होण्यास पाहू नका. स्त्रीपासून मोकळे आहत काय? लग्न करण्याचे पाहू नका. ²⁸पण जर तुम्ही लग्न केले तरी तुम्ही पाप केलेले नाही. आणि जर कुमारिका लग्न करते तर तिने पाप केले नाही. पण अशा लोकांना शारीरिक पीडा होतील आणि या पीडा टाळण्यासाठी मी तुम्हाला मदत करण्याचा प्रयत्न करित आहे.

²⁹हेच मी म्हणत आहे, बंधूनो, वेळ थोडा आहे. येथून पुढे ज्यांना पत्न्या आहेत त्यांनी त्या नसल्यासारखे राहावे. ³⁰जे शोक करीत आहेत त्यांनी शोक करीत नसल्यासारखे, जे आनंदी आहेत त्यांनी आनंदी नसल्यासारखे, जे वस्तु विकत घेत आहेत, त्यांनी जणू काही त्यांच्याकडे स्वतःचे काहीच नाही ³¹आणि जे लोक जग त्यांना ज्या गोष्टी देऊ करत व त्या गोष्टींचा जे उपयोग करून घेतला, त्यांनी जणू काय त्या गोष्टींचा पूर्ण उपयोग करून घेतला नाही, असे राहावे. कारण या जगाची सध्याची स्थिती लयास जात आहे.

³²माझी अशी इच्छा आहे की, तुम्ही काळजीपासून मुक्त असावे. अविवाहित पुरुष प्रभूच्या कामाविषयी आणि त्याला कसे संतोषविता येईल याबाबत काळजीत असतो. ³³परंतु विवाहित पुरुष जगिक गोष्टीविषयी आणि आपल्या पत्नीला कसे आनंदीत ठेवता येईल या काळजीत असतो. ³⁴त्यामुळे तो द्विधा अवस्थेत असतो. आणि एखादी अविवाहित स्त्री किंवा कुमारीका, प्रभूच्या कामाबद्दल उत्सुक असते. यासाठी की, तिने शरीराने आणि आत्म्याने पवित्र असावे. परंतु विवाहित स्त्री जगिक गोष्टी आणि तिच्या पतीला कसे आनंदीत ठेवता येईल याचीच चिंता करते. ³⁵मी हे तुमच्याच फायद्यासाठी सांगत आहे. तुमच्यावर बंधने लादण्यासाठी सांगत नाही. आचरणातील, सुव्यवस्थेतील फायद्यासाठी व प्रभूच्या सेवेसाठी विनाअडथळा तुम्हाला समर्पण करणे शक्य व्हावे म्हणून सांगतो. ³⁶जर एखाद्याला असे वाटते की, तो त्याच्या कुमारीकेविषयी योग्य ते करीत नाही आणि जर त्याच्या भावना तीव्र आहेत, तर त्या दोघांनी पुढे होऊन लग्न करून घेणे आवश्यक आहे. त्याला जे वाटते ते त्याने करावे. ³⁷तो पाप करीत नाही. त्याने लग्न करून घ्यावे. परंतु जो स्वतः मनाचा खंबीर आहे व जो कोणत्याही दडपणाखाली नाही पण ज्याचा स्वतःच्या इच्छेवर ताबा आहे. व ज्याने आपल्या मनात विचार केला आहे की आपल्या कुमारीकेला ती जशी आहे तशीच ठेवावी म्हणजे तिच्याशी विवाह करू नये, तर तो चांगले करतो. ³⁸म्हणून जो कुमारीकेशी लग्न करतो तो चांगले करतो पण जो तिच्याशी लग्न करीत नाही तो अधिक चांगले करील.

³⁹पति जिवंत आहे तोपर्यंत स्त्री लग्नाने बांधलेली आहे, पण तिचा पति मेलला तर तिला पहिले त्याच्याशी परंतु केवळ प्रभूमध्ये लग्न करण्यास ती मोकळी आहे. ⁴⁰परंतु माझ्या मते ती आहे तशीच राहिली तर ती अधिक सुखी होईल आणि मला असे वाटते की, मलाही प्रभूचा आत्मा आहे.

मूर्तीला अर्पिलेल्या अन्नाविषयी

८ आता, मूर्तीना अर्पण केलेल्या गोष्टीविषयी: आम्हाला माहीत आहे की, "आम्हा सर्वांना ज्ञान आहे." ज्ञान लोकांना गर्वाने फुगविते. परंतु प्रीति लोकांना बलवान होत जाण्यास मदत करते. ^२जर एखाद्याला वाटत असेल की, त्याला काही माहीत आहे, तर जसे त्याला कळायला पाहिजे तसे त्याला माहीत नसते. ^३पण जर कोणी देवावर प्रीति करतो तर देवाला तो माहीत असतो. ^४म्हणून मूर्तीला वाहिलेल्या अन्नाविषयी आपल्याला माहीत आहे की, "जगामध्ये खरी मूर्तिच नाही." आणि त्या एकाशिवाय दुसरा देव नाही. ^५आणि जरी लोक त्यांना देव म्हणतात, तरी असे अनेक तथाकथित देव आहेत जे स्वर्गात किंवा पृथ्वीवर आहेत (आणि पुष्कळ देव व पुष्कळ प्रभु आहेत) ^६परंतु आमच्यासाठी फक्त एकच देव जो पिता तो आहे.

आणि ज्याच्यासाठी आपण जगतो आणि ज्याच्यापासून सर्व गोष्टी येतात आणि फक्त एकच प्रभु येशू ख्रिस्त आहे. ज्याच्याद्वारे सर्व गोष्टी अस्तित्वात येतात व ज्याच्याद्वारे आपण जगतो.

^७पण प्रत्येकाला हे ज्ञान नसते. काहींना, ज्यांना आतापर्यंत मूर्तीची उपासना करण्याची सवय होती ते असे मांस खातात व असा विचार करतात ते मूर्तीला वाहिलेले होते. आणि त्यांची सद्सुद्विवेकबुद्धि दुर्बल असल्याने त्यांच्या कृत्यांना डागाळलेली आहे. ^८परंतु अन्न आपणाला देवाजवळ आणणार नाही. जर आम्ही खाल्ले नाही तर वाईट होणार नाही किंवा खाल्ले तर अधिक चांगले होणार नाही.

^९तुमचा हा अधिकार जे दुर्बल आहेत त्यांच्यासाठी अपराध तर नाही याकडे लक्ष द्या. ^{१०}कारण तू जो या गोष्टीचे ज्ञान असलेला त्या तुला दुर्बल बुद्धिच्या कोणी मूर्तिच्या मंदिरात जेवताना पाहिले, तर तो दुर्बल असून त्याची विवेकबुद्धि आत्यंतिक प्रबळ झाल्याने मूर्तीला वाहिलेले मांस खाण्यास त्याला उत्तेजन मिळणार नाही काय? ^{११}तो जो दुर्बल आहे, त्या तुझ्या भावासाठी ख्रिस्त मरण पावला त्याचा तुझ्या ज्ञानामुळे नाश होतो. ^{१२}आणि अशा प्रकारे तुझ्या बंधूविरुद्ध पाप करून आणि त्याच्या दुर्बल विवेकबुद्धीला जखम करून तुम्ही ख्रिस्ताविरुद्ध पाप करता. ^{१३}म्हणून अन्न जर माझ्या बंधूना पाप करायला लावते तर मी कधीही मांस खाणार नाही. यासाठी की माझ्या बंधूने पाप करू नये.

९ मी मुक्त नाही का? मी प्रेषित नाही का? आमचा प्रभु येशू याला मी पाहिले नाही का? तुम्ही माझे प्रभूमधील काम नाही का? ^२जरी मी इतरांच्यासाठी प्रेषित नसलो तरीही तुमच्यासाठी मी एक आहे. कारण तुम्ही प्रभूमध्ये असलेल्या माझ्या प्रेषितपणाचा शिक्का आहात.

^३जे माझी परीक्षा घेऊ पाहतो, त्यांच्याविरुद्ध माझा बचाव असा आहे. ^४मला खाण्याचा आणि पिण्याचा हक्क नाही काय? ^५इतर प्रेषित, प्रभूचे भाऊ आणि पेत्र यांच्यासारखे एखाद्या विश्वासागऱ्या व्यक्तीला पत्नी करून घेण्याचा मला हक्क नाही काय? ^६का फक्त बर्नाबा व मलाच आमच्या उपजीविकेकरिता काम न करण्याचा हक्क आहे? ^७स्वतःच्या खर्चाने सैनिक म्हणून सेवा करणारा असा कोण आहे? द्राक्षमळा लावून द्राक्षे खात नाही असा कोण आहे? किंवा मेंढ्यांचे कळप पाळून कळपाचे काही दूध पित नाही असा कोण आहे?

^८फक्त मानवी दैनंदिन व्यवहारानुसार मी हे सांगत नाही. तर नियमशास्त्रसुद्धा हेच सांगत नाही का? ^९मोशेच्या नियमशास्त्रात असे लिहिले आहे, "मळणी करीत असताना बैलाला मुसके घालू नकोस."* देव बैलांची काळजी करीत नाही, ^{१०}तो खात्रीने आमच्याविषयीच सांगत नाही काय? होय, ते आमच्यासाठीच लिहिले होते, कारण जो

नांगरतो त्याने अपेक्षेने नांगरावे. आणि जो मळणी करतो त्याने पिकात वाटा असावा या हेतूने मळणी करावी. ¹¹जर आम्ही तुमच्या फायद्यासाठी आध्यात्मिक बी पेरले, तर तुमच्यापासून ऐहिक गरजांची कापणी केली तर ती मोठी गोष्ट आहे काय? ¹²जर इतरही तुमच्यापासून ऐहिक गोष्टींची कापणी करण्याच्या या अधिकारात सहभागी होत असतील तर तसे करण्याचे आम्हालाही यापेक्षा अधिक मोठे कारण नाही काय? परंतु आम्ही हा अधिकार बजावला नाही. त्याऐवजी ख्रिस्ताच्या सुवातेच्या मार्गात अडथळा येऊ नये म्हणून आम्ही सर्व गोष्टी सहन करतो. ¹³तुम्हाला माहीत नाही काय मंदिरात जे काम करतात ते त्यांचे अन्न मंदिरातून घेतात, आणि जे नियमितपणे वेदीची सेवा करतात, ते वेदीवर जे अर्पण केले जाते त्यात सहभागी होतात. ¹⁴त्याचप्रकारे, प्रभूने आज्ञा केली आहे की, जे सुवार्ता गाजवितात त्यांनी त्या सुवार्ता गाजविण्याकडून आपला चरितार्थ चालवावा.

¹⁵परंतु मी या कोणत्याही अधिकाराचा वापर केला नाही. आणि माझ्या बाबतीत असे घडावे म्हणूनही मी हे लिहिले नाही. कारण माझे अभिमान बाळगण्याचे कारण कोणी हिरावून घेण्यापेक्षा मी मरण पत्करीन, ¹⁶कारण जर मी सुवार्ता गाजवितो, तर मला अभिमान बाळगण्याचे काही कारण नाही, कारण मला ते करणे आवश्यक आहे. आणि जर मी सुवार्ता गाजविली नाही तर माझ्यासाठी ते किती वाईट असेल! ¹⁷कारण जर मी हे स्वेच्छेने करतो तर मी बक्षिसास पात्र आहे, पण जर एखादे कार्य माझ्यावर सोपविले आहे जे माझ्या आवडीने नव्हे ¹⁸तर माझे बक्षीस कोणते? ते हे की मी फुकट सुवार्ता सांगावी यासाठी की, सुवार्ता सांगत असताना मी वेतन मिळण्याच्या अधिकाराचा पूर्ण उपयोग करू नये.

¹⁹कारण, जरी मी सर्व लोकांपासून मुक्त असलो तरी मी स्वतःला सर्व लोकांचा गुलाम करून घेतले आहे. ²¹यासाठी की, मी अधिक मिळवावे. ²⁰यहूदी लोकांना जिंकण्यासाठी यहूदी लोकांसाठी मी यहूदी झालो. जे नियमशास्त्राधीन आहेत त्यांच्यासाठी ²¹मी नियम शास्त्राधीन असणाऱ्या लोकांसारखा झालो. (जरी मी नियमशास्त्राधीन नाही तरी तसा झालो). यासाठी की जे नियमशास्त्राधीन आहेत त्यांना मी नियमशास्त्राधीन होता असा झालो. (जरी मी देवाच्या नियमशास्त्राशिवाय नाही) तरी मी ख्रिस्ताच्या नियमाधीन आहे. यासाठी की, जे नियमशास्त्राधीन आहेत त्यांना जिंकता यावे. ^{22,23}जे दुर्बल आहेत त्यांच्यासाठी मी दुर्बल झालो यासाठी की दुर्बलांना मला जिंकता यावे. मी सर्वांसाठी सर्व काही झालो आहे यासाठी की त्या आशीर्वादाचा वाटेकरी मला होता यावे. ²⁴तुम्हांला माहीत नाही का मैदानातील शर्यतीत धावणारे सर्व धावतात, परंतु एकालाच बक्षिस मिळते? अशा प्रकारे धावा की तुम्ही ते जिंकाल. ²⁵प्रत्येक जण जो शर्यतीत धावतो तो सर्व बाबतीत कडक रीतीने प्रशिक्षण

घेतो (आत्मसंयमन करतो.) ते नाशवंत गौरवाचा मुगुट मिळविण्यासाठी असे करतात, परंतु आम्ही अविनाशी मुगुट मिळविण्यासाठी करतो. ²⁶यास्तव मी अनिश्चितपणे नाही तर ज्याला ध्येय आहे अशासारखा धावतो. तसेच जो कोणी नुसताच वाऱ्यावर प्रहार करीत नाही, तसे मी मुष्टीयुद्ध करतो, ²⁷त्याऐवजी मी आपल्या शरीराला कठोरपणे वागवितो आणि त्याला ताब्यात आणतो म्हणजे दुसऱ्यांना उपदेश केल्यानंतर देवाकडून मी नाकारला जाऊ नये.

यहूदी लोकांसारखे होऊ नका

10 बंधूना, तुम्हांला हे माहीत असावे असे मला वाटते की, आपले सर्व पूर्वज मेघाखाली होते. ते सर्व तांबड्या समुद्रातून सुखरूप पार गेले. ²मोशेचे अनुयायी म्हणून त्या सर्वांचा मेघात व समुद्रात बाप्तिस्मा झाला. ^{3,4}त्यांनी एकच आध्यात्मिक अन्न खाल्ले. व ते एकच आध्यात्मिक पेय प्याले. कारण ते त्यांच्यामागून चालणाऱ्या खडकातून पीत होते. आणि तो खडक ख्रिस्त होता. ⁵परंतु देव त्यांच्यातील पुष्कळ लोकांविषयी आनंदी नव्हता, आणि त्यांना अरण्यात ठार मारण्यात आले.

⁶आणि या गोष्टी आमच्यासाठी उदाहरण म्हणून घडल्या, कारण ज्याप्रमाणे त्यांनी वाईट गोष्टींची अपेक्षा केली, त्याप्रमाणे आपण वाईटाची इच्छा धरणारे लोक होऊ नये. ⁷त्यांच्यापैकी काही जण होते तसे मूर्तिपूजक होऊ नका. पवित्र शास्त्रात लिहिल्याप्रमाणे, "लोक खाण्यापिण्यास खाली बसले आणि ते नाचणे, मौजमजा करण्यासाठी उठले." ⁸ज्याप्रमाणे त्यांच्यातील काही जणांनी केले तसे जारकर्म आपण करू नये. त्याचा परिणाम असा झाला की, एका दिवसात तेवीस हजार लोक मरण पावले. ⁹आणि त्यांच्यातील काही जणांनी पाहिली तशी आपण ख्रिस्ताची परीक्षा पाहू नये. याचा परिणाम असा झाला की, सापांकडून ते मारले गेले. ¹⁰कुरकुर करू नका, ज्याप्रमाणे त्यांच्यातील काहीजणांनी केली, याचा परिणाम असा झाला की, मृत्युदुताकडून ते मारले गेले.

¹¹या गोष्टी त्यांच्याबाबतीत उदाहरणार्थ होत्या म्हणून घडल्या. व त्या गोष्टी लिहिल्या गेल्या यासाठी की आम्ही ज्यांच्यावर युगाचा शेवट आला आहे अशा आपणासाठी त्या इशारा अशा व्हाव्यात ¹²म्हणून मी खंबीरपणे उभा आहे असा जो विचार करतो त्याने आपण पडू नये म्हणून जपावे. ¹³जे मनुष्याला सामान्य नाही अशा कोणत्याही मोहाने तुम्हाला पकडले नाही. परंतु देव विश्वसनीय आहे. तुम्हांला सहन करता येते त्यापलीकडे तो तुमची परीक्षा घेणार नाही. परंतु त्या मोहाबरोबर, त्यातून बाहेर पडण्याचा मार्गही तयार करील. म्हणजे तुम्हांला सहन करणे शक्य होईल. ¹⁴तेव्हा, माझ्या प्रियांना, मूर्तिपूजा टाळा. ¹⁵मी तुमच्याशी बुद्धिमान लोक समजून बोलत आहे. मी काय बोलत आहे याचा तुम्हीच न्याय करा. ¹⁶आशीर्वादाचा

प्याला" जो आशीर्वादित करण्यास सांगतो, तो ख्रिस्ताच्या रक्तात सहभागी आहे, नाही का? ¹⁷वस्तुस्थिती अशी आहे की फक्त भाकरीचा एकच तुकडा आहे म्हणजे आपण सर्व एकाच शरीरापासून आहोत, आपण पुष्कळजण एक भाकर, एक शरीर आहोत. कारण आपला सर्वांचा त्या भाकरीत भाग आहे. ¹⁸इझ्राएल राष्ट्राकडे पाहा. जे अर्पण केलेले खातात ते वेदीचे भागीदार आहेत. नाही का? ¹⁹तर मी काय म्हणतो ? माझ्या म्हणण्याचा अर्थ असा आहे का की मूर्तिला वाहिलेले अन्न काहीतरी आहे किंवा ती मूर्ति काहीतरी आहे? ²⁰नाही, परंतु उलट माझ्या म्हणण्याचा अर्थ असा आहे की, जे अर्पण ते लोक करतात ते अर्पण भुतांना करतात, देवाला करीत नाहीत आणि तुम्ही भूतांचे भागीदार व्हावे असे मला वाटत नाही! ²¹तुम्ही देवाचा आणि भुतांचासुद्धा असे दोन्ही प्याले पिऊ शकत नाही. तुम्ही प्रभूच्या मेजाचे आणि भुताच्या मेजाचे भागीदार होऊ शकत नाही. ²²आपण प्रभूला ईर्षस्य पेटविण्याचा प्रयत्न करीत आहोत का? कारण तो जितका सामर्थ्यशाली आहे तितके आम्ही नाही.

तुमचे स्वातंत्र्य देवाच्या गौरवासाठी उपयोगात आण

²³"काहीही करण्यास आम्ही मुक्त आहोत." पण सर्वच हितकारक नाही. "आम्ही काहीही करण्यास मुक्त आहोत." परंतु सर्व गोष्टी लोकांना सामर्थ्ययुक्त होण्यास मदत करीत नाहीत. ²⁴कोणीही स्वतःचेच हित पाहू नये तर दुसऱ्यांचेही पाहवे. ²⁵मांसाच्या बाजारात जे मांस विकले जाते ते कोणतेही मांस खा. विवेकबुद्धीला त्या मांसाविषयीचे कोणतेही प्रश्न न विचारता खा. ²⁶कारण ज्याप्रमाणे पवित्र शास्त्र म्हणते, "पृथ्वी व तिच्यावरील सर्व काही प्रभूचे आहे."

²⁷विश्वास न ठेवणाऱ्यांपैकी जर कोणी तुम्हांला जेवावयास बोलाविले आणि तुम्हांस जावेसे वाटले तर सद्सद्विवेकबुद्धीने कोणतेही प्रश्न न विचारता तुमच्यापुढे वाढलेले सर्व खा. ²⁸परंतु जर कोणी तुम्हांस सांगितले की, 'हे मांस यज्ञात देवाला अर्पिलेले होते,' तर विवेकबुद्धीसाठी किंवा ज्या मनुष्याने सांगितले त्याच्यासाठी खाऊ नका.

²⁹आणि जेव्हा मी 'विवेक' म्हणतो तो स्वतःचा असे मी म्हणत नाही तर इतरांचा. आणि हेच फक्त एक कारण आहे. कारण माझ्या स्वातंत्र्याचा इतरांच्या सद्सद्विवेकबुद्धीने न्याय का करावा? ³⁰जर मी आभारपूर्वक अन्न खातो तर माझ्यावर टीका होऊ नये. कारण या गोष्टीबद्दल देवाला मी धन्यवाद देतो. ³¹म्हणून खाताना, पिताना किंवा काहीही करताना सर्व काही देवाच्या गौरवासाठी करा. ³²यहूदी लोक, ग्रीक लोक किंवा देवाच्या मंडळीला अडखळण होऊ नका. ³³जसा मी प्रत्येक बाबतीत सर्वांना संतुष्ट करण्याचा प्रयत्न करतो आणि माझ्यासाठी काय हितकारक आहे हे न पाहता इतर प्रत्येकासाठी

काय हितकारक आहे ते पाहतो यासाठी की त्यांचे तारण व्हावे.

11 मी जसे ख्रिस्ताचे अनुकरण करतो तसे माझे अनुकरण करणारे व्हा.

अधिकाराखाली असणे

²मी तुमची प्रशंसा करतो कारण तुम्ही माझी नेहमी आठवण करता आणि मी जी शिकवण तुम्हाला दिली, ती तुम्ही काटेकोरपणे पाळता. ³परंतु तुम्हाला हे माहीत व्हावे असे मला वाटते की, ख्रिस्त हा प्रत्येक पुरुषाचे मस्तक आहे. आणि प्रत्येक पुरुष हा स्त्रीचे मस्तक आहे, आणि देव ख्रिस्ताचे मस्तक आहे. ⁴प्रत्येक मनुष्य जो प्रार्थना करताना किंवा देवाकडून आलेला संदेश देताना आपले मस्तक आच्छादितो तो मस्तकाला लज्जा आणतो. ⁵परंतु प्रत्येक स्त्री जी आपले मस्तक न झाकता लोकांमध्ये देवाचा संदेश सांगते ती मस्तकाचा अपमान करते. कारण ती स्त्री मुंडलेल्या स्त्री सारखीच आहे. ⁶जर स्त्री आपले मस्तक आच्छादित नाही तर तिने आपले केस कापून घ्यावेत. परंतु केस कापणे किंवा मुंडण करणे स्त्रीस लज्जास्पद आहे. तिने आपले मस्तक झाकावे. ⁷ज्याअर्थी मनुष्य देवाची प्रतिमा आणि वैभव प्रतिबिंबित करतो त्याअर्थी त्याने मस्तक झाकणे योग्य नाही. परंतु स्त्री पुरुषाचे वैभव आहे. ⁸पुरुष स्त्रीपासून नाही परंतु स्त्री पुरुषापासून आली आहे. ⁹आणि मनुष्य स्त्रीकरिता निर्माण केला गेला नाही, तर स्त्री पुरुषासाठी निर्माण केली गेली. ¹⁰यासाठी देवाने स्त्रीला अधिकार दिलेला आहे त्याचे चिन्ह म्हणून तिने आपले मस्तक आच्छादावे व देवदूतांकरितासुद्धा तिने हे करावे.

¹¹तरीही प्रभूमध्ये स्त्री पुरुषापासून स्वतंत्र नाही व पुरुष स्त्रीपासून स्वतंत्र नाही. ¹²कारण स्त्री जशी पुरुषापासून आहे, तसा पुरुषही स्त्रीपासून जन्माला येतो. परंतु सर्व गोष्टी देवापासून आहेत. ¹³हे तुम्हीच ठरवा की, मस्तक न आच्छादित सभेत देवाची प्रार्थना करणे स्त्रीसाठी योग्य आहे का? ¹⁴पुरुषांनी लांब केस वाढविणे हे त्याच्यासाठी लज्जास्पद आहे. असे निसर्गसुद्धा तुम्हाला शिकवीत नाही काय? ¹⁵परंतु स्त्रीने लांब केस राखणे हा तिचा मान आहे कारण तिला तिचे केस निसर्गात आच्छादनासाठी दिले आहेत. ¹⁶जर कोणाला वाद घालायचा असेल तर मला दाखवून द्या की, आमची अशी रूढी नाही व देवाच्या मंडळ्यांचीही नाही.

प्रभु भोजन

¹⁷पण आता ही पुढची आज्ञा देत असताना मी तुमची प्रशंसा मंडळी म्हणून करीत नाही, कारण तुमच्या एकत्र येण्याने तुमचे चांगले न होता तुमची हानि होते. ¹⁸प्रथम, मी ऐकतो की, जेव्हा मंडळीमध्ये तुम्ही एकत्र जमता, तेथे तुमच्यामध्ये गट असतात, आणि काही प्रमाणात ते खरे

मानतो. ¹⁹(तरीही तुम्हांमध्ये पक्ष असावेत) यासाठी की, जे तुमच्यामध्ये पसंतीस उतरलेले आहेत ते प्रगट व्हावेत. ²⁰म्हणून जेव्हा तुम्ही एकत्र येता तेव्हा तुम्ही खऱ्या अर्थाने प्रभुभोजन घेत नाही. ²¹कारण तुम्ही भोजन करता तेव्हा तुम्हांतील प्रत्येक जण अगोदरच आपले स्वतःचे भोजन करतो. एक भुकेला राहतो तर दुसरा प्यायलेला असतो. ²²खाण्यापिण्यासाठी तुम्हांला घरे नाहीत का? का तुम्ही देवाच्या मंडळीला तुच्छ मानता आणि जे गरीब आहेत त्यांना खिजविता? मी तुम्हांला काय म्हणू? मी तुमची प्रशंसा करू काय? याबाबतीत मी तुमची प्रशंसा करीत नाही. ²³कारण प्रभूपासून जे मला मिळाले तेच मी तुम्हांला दिले. प्रभु येशूला ज्या रात्री मारण्यासाठी धरून देण्यात आले. त्याने भाकर घेतली. ²⁴आणि उपकार मानल्यावर ती मोडली आणि म्हणाला, "हे माझे शरीर आहे, जे मी तुमच्यासाठी देत आहे. माझी आठवण करण्यासाठी हे करा." ²⁵त्याचप्रमाणे त्यांनी भोजन केल्यावर त्याने द्राक्षारसाचा प्याला घेतला आणि म्हणाला, "हा द्राक्षारसाचा प्याला माझ्या रक्ताने स्थापित केलेला नवा करार आहे. जेव्हा जेव्हा तुम्ही द्राक्षारस प्याल तेव्हा माझी आठवण करण्यासाठी हे करा." ²⁶कारण जितके वेळा तुम्ही ही भाकर खाता व हा द्राक्षारसाचा प्याला पिता, तितके वेळा तुम्ही प्रभूच्या मरणाची तो येईपर्यंत घोषणा करिता. ²⁷म्हणून जो कोणी अयोग्य रितीने प्रभूची भाकर खातो किंवा द्राक्षारसाचा प्याला पितो. तो प्रभूच्या शरीराविषयी आणि रक्ताविषयी दोषी ठरेल. ²⁸परंतु मनुष्याने स्वतःची परीक्षा करावी. आणि नंतर भाकर खावी किंवा द्राक्षारसाचा प्याला प्यावा. ²⁹कारण जर तो प्रभूच्या शरीराचा अर्थ न जाणता ती भाकर खातो व द्राक्षारसाचा प्याला पितो तर तो खाण्याने आणि पिण्याने स्वतःवर न्याय ओढवून घेतो. ³⁰याच कारणामुळे तुम्हांतील अनेक जण आजारी आहेत. आणि पुष्कळजण झोपलेले आहेत. ³¹परंतु जर आम्ही आमची परीक्षा करू तर आमच्यावर न्यायाचा प्रसंग येणार नाही. ³²प्रभूकडून आमचा न्याय केला जातो तेव्हा आम्हांला शिस्त लावण्यात येते, यासाठी की, जगातील इतर लोकांबरोबर आम्हांलाही शिक्षा होऊ नये. ³³म्हणून माझ्या बंधूनो, जेव्हा तुम्ही भोजनास एकत्र येता, तेव्हा एकमेकांसाठी थांबा. ³⁴जर कोणी खरोखरच भुकेला असेल तर त्याने घरी खावे यासाठी की तुम्ही न्यायनिवाड्यासाठी एकत्र जमू नये. मी येईन तेव्हा इतर गोष्टी सुरळीत करून देईन.

पवित्र आत्म्याची दाने

12 आता, बंधूनो, आध्यात्मिक दानांसंबंधी तुम्ही अज्ञान असावे असे मला वाटत नाही. ²तुम्हाला माहीत आहे की जेव्हा तुम्ही यहुदीतर होता तेव्हा मूर्तिपूजेकडे तुमचा कल होता. ³म्हणून मी तुम्हांला सांगत आहे की, देवाच्या आत्म्याने बोलणारा कोणीही मनुष्य

असे म्हणत नाही की, "येशू शापित असो." आणि पवित्र आत्म्याशिवाय कोणीही "येशू प्रभु आहे," असे म्हणू शकत नाही.

⁴आध्यात्मिक दाने विभागलेली आहेत पण तोच आत्मा ही विभागणी करतो. ⁵सेवेचे प्रकार आहेत, परंतु ज्याची आम्ही सेवा करतो तो एकच आहे. ⁶कार्य करण्याचे वेगवेगळे विभाग आहेत पण ह्या सेवा एकाच देवाकडून येतात. ⁷कारण प्रत्येकाच्या फायद्यासाठी एकेकाला आत्म्याचे प्रकटीकरण दिले आहे. ⁸एका व्यक्तीला आत्म्याच्या द्वारे दैवी ज्ञानाचे वचन सांगण्याचे शहाणपण दिले जाते. आणि दुसऱ्या व्यक्तीला त्याच आत्म्याच्या द्वारे दैवी ज्ञानाने बोलण्याचे, ⁹कोणाला त्याच आत्म्याने विश्वास व दुसऱ्याला फक्त त्याच एका आत्म्याद्वारे बरे करण्याचे दान दिले आहे. ¹⁰दुसऱ्या कोणाला अद्भुत कार्ये करण्याची शक्ति व दुसऱ्याला भविष्य सांगण्याची शक्ति, तर दुसऱ्याला आत्म्या आत्म्यातील फरक ओळखण्याची, दुसऱ्या कोणाला वेगवेगळ्या भाषा बोलण्याची, दुसऱ्याला भाषांतर करून अर्थ सांगण्याची शक्ति दिली आहे. ¹¹परंतु तो एकच आत्मा जो त्याच्या इच्छेप्रमाणे एकेकाला वाटून देऊन ही सर्व कार्ये पूर्णत्वास नेतो.

ख्रिस्ताचे शरीर

¹²कारण ज्याप्रमाणे आपणातील प्रत्येकाला एकच शरीर आणि त्याला अनेक अवयव असतात, आणि तरीही सर्व अवयव जरी ते पुष्कळ असले तरी त्यांचे मिळून एक शरीर बनते. तसाच ख्रिस्तसुद्धा आहे. ¹³जर आपण यहुदी किंवा ग्रीक, गुलाम किंवा स्वतंत्र असून आपणाला एकच आत्मा देह म्हणून दिला आहे. कारण एका आत्म्याने आपणाला एक शरीर होण्यासाठी बाप्टिस्मा दिलेला आहे.

¹⁴आता एका मानवी शरीरात एकच अवयव असत नाही, तर पुष्कळ असतात ¹⁵जर पाय म्हणतो, "मी हात नाही म्हणून मी शरीराचा नाही," तर तो या कारणासाठी शरीराचा नाही असे होत नाही, होते का? ¹⁶आणि जर कान म्हणेल, "मी डोळ्या नाही म्हणून मी शरीराचा नाही," तर तो या कारणासाठी शरीराचा नाही असे होत नाही. होते का? ¹⁷संबंध शरीरच जर डोळ्या असते तर आपल्याला ऐकता कसे आले असते? ¹⁸परंतु प्रत्यक्षात शरीरातील प्रत्येक अवयव देवाने त्याच्या इच्छेप्रमाणे ठेवला आहे. ¹⁹आणि सर्व अवयव जर एकच अवयव असते तर शरीर कोठे असते? ²⁰पण असे आहे की, अवयव अनेक आहेत, शरीर मात्र एकच आहे.

²¹डोळ्या हाताला म्हणू शकत नाही की, "मला तुझी गरज नाही." किंवा दुसरे उदाहरण द्यायचे तर डोके पायांना म्हणू शकत नाही, "मला तुमची गरज नाही." ²²याच्या उलट जे अवयव आपण कमी महत्त्वाचे समजतो, त्यांची आपण अधिक काळजी घेतो. ²³आणि जे न दाखवण्याजोगे

अवयव त्यांना मोठ्या सभ्यतेने वागवतो. ²⁴पण आपल्या दाखविता येण्याजोग्या अवयवांना तशी गरज नसते. त्याऐवजी जे अवयव उणे आहेत त्यांना मोठा मान देण्यासाठी देवाने असे शरीर जुळविले आहे. ²⁵यासाठी की शरीरात कोणतेही मतभेद नसावेत तर उलट अवयवांनी एकमेकांची काळजी घ्यावी. ²⁶जर शरीराचा एक अवयव दुखत असेल तर सर्व अवयव त्याच्याबरोबर दुःख सोसतात. एका अवयवाचा सन्मान झाला तर सर्व अवयव त्याच्याबरोबर आनंदीत होतात.

²⁷म्हणून तुम्ही ख्रिस्ताचे शरीर आहात आणि वैयक्तिकरीत्या अवयव आहात. ²⁸शिवाय देवाने मंडळीत प्रथम प्रेषित, दुसरे संदेष्टे, तिसरे शिक्षक, जे चमत्कार करतात ते, ज्यांना आरोग्य देण्याचे दान आहे ते, ²⁹जे लोक मदत करतात, जे पुढारीपण करतात व ज्या लोकांना भिन्न भिन्न भाषा बोलण्याचे दान आहे, असे लोक ठेवले आहेत. म्हणजे सर्वच प्रेषित नाहीत, सर्वच संदेष्टे नाहीत, सर्वच शिक्षक नाहीत, सर्वानाच चमत्कार करण्याची शक्ति नाही. ³⁰सर्वानाच आरोग्य देण्याची दाने नाहीत, सर्वच अन्य भाषेत बोलत नाहीत, सर्वानाच भाषांचा अर्थ सांगण्याची शक्ति नाही. ³¹तथापि आत्म्याच्या अधिक मोठ्या दानासाठी प्रयत्न करा. आणि आता मी तुम्हांस ह्याहूनही उत्तम मार्ग दाखवितो.

प्रीति

13 मी माणसांच्या जिभांनी बोललो व देवदूतांच्यासुद्धा भाषेत बोलणे मला शक्य असले, माझ्या ठायी प्रीति नसली तर मी वाजणारी थाळी किंवा मोठा आवाज करणारी झांज आहे. ²जर मला देवासाठी संदेश देण्याची शक्ति असली आणि मला सर्व रहस्ये माहीत असली, सर्व दैवी ज्ञान असले आणि डोंगर ढळविता येतील असा दृढ विश्वास असला, परंतु माझ्या ठायी प्रीति नसली, ³तर मी काहीच नाही. आणि मी जर माझे सर्व धन गरजवंतांच्या अन्नदानासाठी दिले आणि मी माझे शरीर जाळण्यासाठी दिले पण जर माझ्यात प्रीति नसली, ⁴तरी मी काहीच मिळवीत नाही. प्रीति गर्व करीत नाही.

प्रीति सहनशील आहे, प्रीति दयाळू आहे. ती हेवा करीत नाही. प्रीति बडवाई मारीत नाही. ⁵ती गर्वाने फुगत नाही. ती अयोग्य रीतीने वागत नाही. ती स्वार्थी नाही, ती चिडत नाही. तिच्याविरुद्ध केलेल्याची नोंद ती ठेवीत नाही. ⁶वाईटात ती आनंद मानीत नाही. परंतु सत्याविषयी इतरांबरोबर ती आनंद मानते. ⁷सर्व काही खरे मानण्यास सिध्द असते ⁸ती नेहमी विश्वास ठेवते. आशा धरते. नेहमी सहन करते. प्रीति कधी संपत नाही. पण भविष्य सांगण्याची दाने ती बाजूला केली जातील. इतर भाषा बोलण्याचे दान असेल तर ते थांबेल. ज्ञानाचे दान असेल तर ते बाजूला केले जाईल. ⁹कारण आमचे ज्ञान अपूर्ण आहे. आम्ही

देवासाठी बोलतो (भविष्य सांगतो). आम्ही अपूर्ण भविष्य सांगतो. ¹⁰पण जेव्हा पूर्णत्व येते तेव्हा जे अपूर्ण आहे ते नाहीसे केले जाईल. ¹¹जेव्हा मी मूल होतो, तेव्हा मूलासारखा बोलत असे, मी मूलासारखा विचार करीत असे. मुलासारखा उहापोह करीत असे, परंतु जेव्हा मी मोठा झालो, तेव्हा मी लहानपणाच्या गोष्टी सोडून दिल्या आहेत. ¹²आता आपण आरशात अस्पष्ट प्रतिबिंब पाहतो, परंतु जेव्हा पूर्णत्व येते तेव्हा आपण समोरासमोर पाहू. आता मला अंशतः कळते. परंतु ती वेळ येईल तेव्हा देव मला ओळखतो, तसा मी पूर्णपणे ओळखीन. ¹³सारांश, या तीन गोष्टी राहतात : विश्वास, आशा आणि प्रीति पण यातील सर्वांत महान प्रीति आहे.

मंडळीला मदत करण्यासाठी आध्यात्मिक दाने वापरा

14 प्रीतीसाठी प्रयत्न करा. आणि आध्यात्मिक दानांची विशेषतः तुम्हांला संदेश देता यावा याची मनापासून इच्छा बाळगा. ²ज्याला इतर भाषांमध्ये बोलण्याचे दान आहे तो खरे पाहता माणसांबरोबर बोलत नाही तर देवाबरोबर बोलतो. कारण तो काय बोलतो हे कोणालाही कळत नाही. आत्म्याच्या द्वारे तो गूढ गोष्टी बोलतो. ³परंतु जो संदेश देतो तो लोकांशी बोध, उन्नती, उपदेश याविषयी बोलतो. ⁴ज्याला दुसऱ्या भाषेत बोलण्याचे दान आहे, तो स्वतःचीच आध्यात्मिकदृष्ट्या उन्नती करून घेतो, पण ज्याला संदेश देण्याचे (देवासाठी बोलण्याचे) दान आहे तो संपूर्ण मंडळीची उन्नती करतो. ⁵आता तुम्ही सर्वांनी भाषांमध्ये बोलवा अशी माझी इच्छा आहे, परंतु त्याहीपेक्षा जर तुम्हांला संदेश देता आले तर मला अधिक आवडेल. जो संदेश देतो, (देवासाठी बोलतो) तो भाषा बोलणाऱ्यापेक्षा श्रेष्ठ आहे, पण भाषा बोलणारा हा संदेश देणाऱ्यासारखाच (देवासाठी बोलणाऱ्यासारखाच) आहे, जर त्याने जी भाषा तो बोलतो तिचा अर्थ सांगितला तर, त्याद्वारे संपूर्ण मंडळी आध्यात्मिकदृष्ट्या बळकट होते.

⁶आता, बंधूनी, जर मी तुमच्याकडे अन्य भाषा बोलण्यासाठी आलो तर तुमचा कसा फायदा होईल? तुमचा फायदा होण्यासाठी मी तुमच्याकडे प्रकटीकरण, दैवी ज्ञान, देवाकडून संदेश किंवा शिकवणूक आणायला नको का? ⁷हे निर्जीव वस्तू उवा. बासरी, वीणा यासारखे आवाज काढण्यासारखे आहे: जर ते वाद्य ते निर्माण करीत असलेल्या वेगवेगळ्या आवाजातील फरक स्पष्ट करीत नाही, तर एखाद्याला बासरीवर किंवा वीणेवर कोणते संगीत वाजवले जात आहे ते कसे कळेल? ⁸आणि जर कर्णा अस्पष्ट आवाज काढील तर लढाईसाठी कोण तयार होईल? ⁹त्याचप्रमाणे सहज समजेल अशा भाषेतून बोलल्याशिवाय तुम्ही काय बोलला हे कोणाला कसे समजेल? कारण तुम्ही हवेत बोलल्यासारखे होईल. ¹⁰निःसंशय, जगात पुष्कळ प्रकारच्या भाषा आहेत, व

कोणतीही अर्थविरहीत नाही. ¹¹म्हणून जर मला भाषेचा अर्थ समजला नाही तर जो बोलत आहे त्याच्यासाठी मी विदेशी ठरेन व जो बोलणारा आहे तो माझ्यासाठी विदेशी होईल. ¹²नमके तेच तुम्हांलाही लागू पडते जर तुम्ही आध्यात्मिक दाने मिळावीत म्हणून उत्सुक आहात तर मंडळीच्या उन्नतीसाठी, मंडळीला आध्यात्मिक मजबूती येण्यासाठी जोरदार प्रयत्न करा.

¹³म्हणून, जो दुसऱ्या भाषेत बोलतो त्याने तो जे बोलला आहे त्याचा अर्थ सांगता यावा म्हणून प्रार्थना करावी. ¹⁴कारण जर मी दुसऱ्या भाषेतून प्रार्थना केली तर माझा आत्माही प्रार्थना करतो पण माझे मन रिकामे राहते. ¹⁵मग काय केले पाहिजे? मी माझ्या आत्म्याने प्रार्थना करीन पण त्याचप्रमाणे मी माझ्या बुद्धिनेही प्रार्थना करीन. ¹⁶कारण जर तू तुझ्या आत्म्याने देवाचे धन्यवाद करशील तर जो फक्त ऐकणारा सामान्य तेथे बसला असेल तर तो तुझ्या उपकारस्तुतीच्या प्रार्थनेत "आमेन" कसे म्हणेल? कारण तू काय म्हणतोस ते त्याला कळत नाही. ¹⁷आता तू धन्यवाद देत असलास हे जरी चांगले असले तरी दुसरी व्यक्ति आध्यात्मिकदृष्ट्या बलवान झालेली नसते.

¹⁸मी देवाचे उपकार मानतो, कारण मी तुम्हा सर्वांपेक्षा अधिक भाषा बोलू शकतो ज्याचे दान मला आहे, ¹⁹परंतु सभेत इतरांनाही बोध करता यावा म्हणून इतर भाषेत दहा हजार शब्द बोलण्यापेक्षा माझ्या मनाप्रमाणे पाच शब्द सांगणे मी पसंत करतो.

²⁰बंधूनो, तुमच्या विचार करण्यात मुलासारखे असू नका. त्याऐवजी दुष्टतेच्या बाबतीत लहान बाळासारखे निरागस परंतु आपल्या विचारात प्रौढ व्हा. ²¹नियमशास्त्र म्हणते,

"इतर भाषा बोलणाऱ्याचा उपयोग करून, मी या लोकांशी बोलून तरीसुद्धा ते माझे ऐकणार नाहीत."*

यशया 28:11-12

हे असे प्रभु म्हणतो.

²²म्हणून इतर भाषांमध्ये बोलण्याचे दान हे अविश्वासणाऱ्यांसाठी नसून विश्वासणाऱ्यांसाठी आहे. ²³म्हणून जर संपूर्ण मंडळी एकत्र येते व प्रत्येकजण दुसऱ्या भाषेत बोलत असेल (आणि) जर एखादा बाहेरचा किंवा अविश्वासणारा आत आला, तर तुम्ही वेडे आहात असे ते तुम्हाला म्हणणार नाही का?

²⁴परंतु जर प्रत्येक जण संदेश देऊ लागला आणि जर अविश्वासणारा किंवा बाहेरचा आत आला, तर सर्वजण जे बोलत असतील त्यामुळे त्या ऐकणाऱ्याला त्याच्या पापाची जाणीव होते, ते सर्व त्याचा न्याय करतात; ²⁵त्याच्या अंतःकरणातील गुप्ति माहीत होतात. आणि मग तो पालथा पडतो आणि देवाची उपासना करतो व म्हणतो "खरोखर देव तुमच्यामध्ये आहे!"

तुमच्या भेटिंनी मंडळीला मदत व्हावी

²⁶बंधूनो, मग काय करावे? जेव्हा तुम्ही एकत्र येता, प्रत्येकाकडे गाण्यासाठी स्तोत्र असते कोणाकडे शिक्षण असते. कोणाकडे प्रकटीकरण असते. कोणी दुसऱ्या भाषेत बोलतो, कोणी त्या भाषेचा अर्थ सांगतो. प्रत्येक गोष्ट मंडळीच्या वाढीसाठी केली गेली पाहिजे. ²⁷जर कोणी दुसऱ्या भाषेत बोलणार असेल तर दोघांनी किंवा जास्तीत जास्त तिघांनी बोलवे, एका वेळी एकाच बोलवे. आणि एका व्यक्तीने त्या बोलण्याचा अर्थ सांगावा. ²⁸जर मंडळीत अर्थ सांगणारा कोणी नसेल तर भाषा बोलणाऱ्याने सभेत गप्प बसावे. व स्वतःशी व देवाशी बोलवे.

²⁹दोघा किंवा तिघांनी संदेश द्यावा व इतरांनीही ते काय बोलतात याची परीक्षा करावी. ³⁰बसलेल्यांपैकी एखाद्या व्यक्तीला जर काही प्रकट झाले तर पहिल्या संदेश देणाऱ्याने गप्प बसावे. ³¹जर तुम्हा सर्वांना संदेश देता येत असेल, तर एका वेळी एकाच बोलवे, यासाठी की सर्वजण शिकतील. सर्वांना बोधपर मार्गदर्शन मिळेल. ³²जे आत्मे भविष्यवाद्यांना प्रेरणा देतात, ते त्या संदेशांच्या स्वाधीन असतात. ³³कारण देव हा बेशिस्तपणा आणणारा नसून, शांति आणणारा देव आहे. जशा सर्व मंडळ्या देवाच्या पवित्र लोकांच्या बनलेल्या असतात,

³⁴स्त्रियांनी सभेत गप्प बसावे. कारण त्यांच्यासाठी सभेत बोलण्याची परवानगी देण्यात आलेली नाही, कारण नियमशास्त्रसुद्धा असेच म्हणते, ³⁵त्यांना जर काही शिकायचे असेल, तर त्यांनी स्वतःच्या पतीला घरी विचारावे. कारण स्त्रीने सभेत बोलणे हे तिला लज्जास्पद आहे. ³⁶तुमच्याकडूनच देवाचा संदेश बाहेर गेला होता काय? किंवा ते फक्त तुमच्यापर्यंतच आले आहे?

³⁷एखादा जर स्वतःला संदेश समजत असेल किंवा जर तो धार्मिक मनुष्य असेल तर त्याने हे ओळखले पाहिजे की, जे मी तुम्हाला लिहित आहे ती देवाकडून देण्यात आलेली आज्ञा आहे. ³⁸म्हणून जर कोणी ती मानत नसेल, तर त्यालाही मानण्यात येणार नाही. ³⁹म्हणून माझ्या बंधूनो, देवासाठी संदेश देण्यासाठी उत्सुक असा, दुसऱ्या भाषेत बोलणाऱ्याला मना करू नका. ⁴⁰तर सर्व गोष्टी योग्य रीतीने आणि व्यवस्थित असाव्यात.

ख्रिस्ताविषयीची सुवार्ता

15 आता बंधूनो, मला तुम्हाला आठवण करून द्यावीशी वाटते, की ज्या सुवार्तेविषयी मी तुम्हाला उपदेश केला व जी तुम्हीसुद्धा स्वीकारलीत व जिच्यात तुम्ही बळकट आहात. ²आणि जिच्यामुळे तुमचे तारण झाले आहे. ज्या वचनाने मी तुम्हांस सुवार्ता सांगितली ते तुम्ही दृढ धरता तर तुम्ही विश्वास धरल्याशिवाय काही उपयोग नाही, नाहीतर तुमची स्वीकृती व्यर्थ आहे.

³कारण मलासुद्धा पहिल्यांदा जे मिळाले ते मी तुमच्या स्वाधीन केले: ते हे की ख्रिस्त आमच्या पापांसाठी मरण

पावला, हे जे वचनात लिहिले आहे. ⁴व त्याला पुरण्यात आले. व तिसऱ्या दिवशी त्याला उठविण्यात आले, ⁵व तो पेत्राला दिसला, नंतर बारा प्रेषितांना, ⁶नंतर तो एकाच वेळी पाचशे हून अधिक बांधवांना दिसला. त्यांच्यापैकी बहुसंख्य अजूनही जिवंत आहेत, तर काही मेले आहेत. ⁷नंतर तो याकोबाला दिसला, मग पुन्हा तो सर्व प्रेषितांना दिसला, ⁸आणि शेवटी मी जो अवेळी जन्मलो, त्या मलासुद्धा तो दिसला. ⁹कारण प्रेषितांमध्ये मी कनिष्ठ आहे. मी प्रेषित म्हणून घेण्याच्यासुद्धा योग्यतेचा नाही. कारण देवाच्या मंडळीचा मी छळ केला. ¹⁰पण देवाच्या दयेने मी जो आहे तो मी (प्रेषित) आहे. आणि त्याची माझ्यावरची कृपा व्यर्थ गेली नाही. उलट त्या सर्वांपेक्षा अधिक काम मी केले आहे, करणारा मी नव्हतो. तर देवाची दया जी माझ्याबरोबर होती, ती करीत होती. ¹¹म्हणून, जरी मी तुम्हांला उपदेश केला किंवा त्यांनी उपदेश केला, तरी आम्ही सर्व हाच उपदेश करू, आणि तुम्ही यावरच विश्वास ठेवला.

आम्हांला मेलेल्यांतून उठविण्यात येईल

¹²पण जर आम्ही ख्रिस्त मेलेल्यांतून उठविला गेला आहे अशी सुवार्ता गाजवितो, तर मृतांचे पुनरुत्थान नाही असे तुमच्यातील काहीजण म्हणतात हे कसे? ¹³जर मृतांचे पुनरुत्थान नाही, तर ख्रिस्त मरणातून उठविला गेला नाही, ¹⁴आणि जर ख्रिस्त मरणातून उठविला गेला नाही तर आमचा संदेश व्यर्थ आहे आणि तुमचा विश्वासही व्यर्थ आहे. ¹⁵आणि आम्हीसुद्धा देवाविषयीचे खोटे साक्षीदार ठरू कारण आम्ही देवासमोर शपथपूर्वक साक्ष दिली आहे की, ख्रिस्ताला मेलेल्यांतून त्याने उठविले, पण जसे ते म्हणतात त्याप्रमाणे जर देवाने ख्रिस्ताला उठविले नाही, तर मेलेले मरणातून उठविले जात नाहीत. ¹⁶आणि जर मृतांना उठविले जात नाही, तर ख्रिस्ताला मरणातून उठविण्यात आले नाही. ¹⁷आणि जर ख्रिस्त मरणातून उठविला गेला नाही, तर तुमचा विश्वास व्यर्थ आहे; तुम्ही अजूनसुद्धा पापातच आहात; ¹⁸होय, आणि जे ख्रिस्तात मेलेले आहेत, त्यांचा नाश झाला आहे. ¹⁹जर ख्रिस्तावर असलेली आमची आशा ही, फक्त या पृथ्वीवरील जीवनासाठीच असली, तर सर्व मनुष्यात आम्ही दयनीय असे आहोत. ²⁰परंतु आता प्रत्यक्षात ख्रिस्त मरणातून उठविला गेला आहे. जे मेलेले आहेत त्यांच्यातील तो प्रथम फळ आहे. ²¹कारण ज्याअर्थी मनुष्याद्वारे मरण आले त्याप्रमाणे मृतांचे पुनरुत्थानसुद्धा मनुष्याद्वारेच आले. ²²कारण जसे आदामाद्वारे सर्व मरण पावतात तसेच सर्वजण ख्रिस्ताद्वारे जिवंत केले जातील. ²³पण प्रत्येक जण त्याच्या क्रमानुसार, ख्रिस्त जो प्रथम फळ आहे, आणि मग ख्रिस्त येण्याच्या वेळी त्याचे असलेले, ²⁴मग शेवट येईल. प्रत्येक अधिपती, प्रत्येक सत्ता, व प्रत्येक सामर्थ्य जेव्हा ख्रिस्त नाहीसे करील, तेव्हा ख्रिस्त देवपित्याला राज्य देईल.

²⁵कारण देवाने ख्रिस्ताचे शत्रू ख्रिस्ताच्या पायाखाली ठेवीपर्यंत ख्रिस्ताने राज्य केले पाहिजे. ²⁶शेवटचा शत्रू असल्यासारखा मृत्यूचा नाश केला पाहिजे. ²⁷कारण देवाने सर्व काही त्याच्या अधिकारात ठेवले आहे. आता जेव्हा पवित्र शास्त्र म्हणते की, "सर्व गोष्टी" अंकीत केल्या आहेत तेव्हा सर्व स्पष्ट आहे की, ज्याने सर्व गोष्टी त्याच्या अंकीत केल्या आहेत, तो देव सोडून इतर सर्व गोष्टी त्याच्या अधिकार क्षेत्रात आहेत. ²⁸आणि सर्व गोष्टी जेव्हा स्वाधीन केलेल्या आहेत, तेव्हा पुनरुत्थान देवाच्या, ज्याने सर्व गोष्टी स्वाधीन केल्या आहेत, स्वतः स्वाधीन केला जाईल यासाठी की, देव सर्वांवर संपूर्णपणे अधिपती असावा. ²⁹नाहीतर, मेलेल्यांसाठी व त्यांची पुन्हा भेट होईल या आशेने ज्यांनी बापतिस्मा घेतला आहे ते काय करतील? जर मेलेले उठविले जात नाहीत तर त्यांच्यासाठी लोक बापतिस्मा का घेतात?

³⁰आम्हीसुद्धा प्रत्येक घटकेला धोक्याला का तोंड देतो? ³¹बंधूननहो, मी शपथपूर्वक सांगतो की, ख्रिस्त येशूमध्ये माझा तुमच्याविषयी अभिमान आहे, मी दररोज मरतो ³²इफिसात मी रानटी प्राण्याबरोबर लढलो, तर मी काय मिळविले? जर मेलेले उठविले जात नाहीत तर "आपण खाऊ पिऊ, कारण आपण उद्या मरून जाऊ!" ³³फसू नका, "वाईट सोबती चांगल्या सवयी बिघडवितात." ³⁴शुद्धीवर या. जसे तुम्ही यायला पाहिजे आणि पाप करीत जाऊ नका. कारण तुम्हांपैकी काहीजण देवाविषयी अज्ञानी आहेत. हे मी तुम्हांस लाजविण्यासाठी बोलतो.

आपले शरीर कोणत्या प्रकारचे असेल?

³⁵परंतु कोणीतरी म्हणेल? "मेलेले कसे उठविले जातात? कोणत्या प्रकारच्या शरीराने ते येतात?" ³⁶तू किती मूर्ख आहेस? तू जे पेरतोस ते प्रथम मेल्याशिवाय जिवंत होत नाही. ³⁷आणि तू लावतोस (पेरतोस) त्यासंबंधी तू जे जमिनीत पेरतोस ते वाढलेले रोपे नसून जे वाढतच राहणार आहे, ते नव्हे तर फक्त धान्य (दाणा). तो गव्हाचा किंवा इतर कोठला तरी असेल. ³⁸आणि मग देवाने निवडल्याप्रमाणे तो त्याला आकार देतो. तो प्रत्येक दाण्याला त्याचे स्वतःचे 'शरीर' देतो. ³⁹जिवंत प्राणीमात्रांचे सर्वांचे देह सारखेच नसतात. त्याऐवजी मनुष्याचे शरीर एक प्रकारचे असते. प्राण्यांचे शरीर दुसऱ्या प्रकारचे असते, पक्ष्यांचे वेगळ्या प्रकारचे असते; आणि माशांचे आणखी वेगळ्या प्रकारचे असते. ⁴⁰तसेच स्वर्गीय शरीरे आहेत आणि पृथ्वीवरील शरीरे आहेत, पण स्वर्गीय शरीराचे वैभव एक प्रकारचे असते, तर जगिक शरीराला दुसरे असते. ⁴¹सूर्याचे तेज वेगळ्या प्रकारचे तर चंद्राचे तेज वेगळ्या प्रकारचे असते. ताऱ्यांचे तेज वेगळ्या प्रकारचे असते. आणि तेजाबाबत एक तारा दुसऱ्या ताऱ्यांहून निराळा असतो.

⁴²म्हणून मृतांच्या पुनरुत्थानाबाबत असे असेल. शरीर जे जमिनीत पुरले गेले आहे. ते नाश पावणारे आहे, जे शरीर उठविण्यात येते ते अविनाशी आहे. ⁴³जे शरीर जमिनीत पुरले आहे, ते अपमानात पुरलेले असते. ते अशक्त असते पण उठविले जाते ते सशक्त शरीर असते ⁴⁴जे जमिनीत पुरले जाते ते नैसर्गिक शरीर आहे जे उठविले जाते ते आध्यात्मिक शरीर आहे. जर नैसर्गिक शरीर आहेत तर आध्यात्मिक शरीरसुद्धा अस्तित्वात. ⁴⁵आणि तेच पवित्र शास्त्र सांगते, "पहिला मनुष्य, आदाम हा जिवंत प्राणी झाला," पण ख्रिस्त जो शेवटचा आदाम झाला तो जीवन देणारा आत्मा झाला. ⁴⁶परंतु जे आध्यात्मिक ते प्रथम नाही, जे जगिक ते प्रथम, मग जे आध्यात्मिक आहे ते. ⁴⁷पहिला मनुष्य मातीतून आला म्हणजे तो धुळीपासून बनविला गेला, तर दुसरा मनुष्य स्वर्गातून आला. ⁴⁸ज्याप्रमाणे तो मनुष्य मातीपासून बनविला गेला, त्याप्रमाणे लोकसुद्धा मातीपासूनच बनविले गेले आणि त्या स्वर्गीय मनुष्याप्रमाणे स्वर्गीय लोकही तसेच आहेत. ⁴⁹ज्याप्रमाणे तयार केलेल्या माणसाची प्रतिमा आपण धारण केली आहे, तशी आपणसुद्धा स्वर्गीय माणसाची प्रतिमा धारण करू.

⁵⁰बंधूनो, मी तुम्हांला सांगतो, आपल्या मांस व रक्त असलेल्या जगिक शरीराला देवाच्या राज्यात वाटा मिळू शकत नाही. तसेच विनाशीपण अविनाशीपणाचा वारसा मिळवू शकत नाही. ⁵¹पाहा! मी तुम्हांला एक रहस्यमय सत्य सांगत आहे. आपण सर्व मरणार नाही. आपण सर्व बदलून जाऊ.

⁵²क्षणात, डोळ्यांची उघडझाप होते इतक्या लवकर, जेव्हा शेवटचा कर्णा वाजेल, कारण कर्णा वाजेला आणि मेलेले अविनाशीपणात उठविले जातील आणि आपण जे अजूनही जिवंत आहोत ते बदलून जाऊ. ⁵³कारण या विनाशी शरीराने अविनाशीपण धारण करावे आणि या मर्त्य शरीराने अमरत्व धारण केलेच पाहिजे. ⁵⁴जेव्हा हे विनाशी शरीर अविनाशीपण धारण करील व हे मर्त्य शरीर अमरत्व धारण करील, तेव्हा पवित्र शास्त्रात सांगितल्याप्रमाणे होईल.

"विजयात मरण गिळले गेले आहे."

यशया 25:8

⁵⁵"अरे मरणा तुझा विजय कोठे आहे? मरणा, तुझी नांगी कोठे आहे?"*

होशेय 13:14

⁵⁶मरणाची नांगी पाप आहे आणि पापाचे सामर्थ्य नियमाशास्त्रापासून येते. ⁵⁷पण देवाला धन्यवाद असो, जो प्रभु येशू ख्रिस्ताद्वारे आम्हाला विजय देतो!

⁵⁸म्हणून माझ्या प्रिय बंधूनो, स्थिर आणि अचल राहा. नेहमी स्वतःला प्रभूच्या कार्यासाठी वाहून घ्या. कारण तुम्ही जाणता की प्रभूमध्ये तुमचे काम व्यर्थ नाही.

इतर विश्वासणाऱ्यांसाठी वर्गणी

16 आता, देवाच्या लोकांकरिता वर्गणी गोळा करण्याविषयी, जसे मी गलतीयातील मंडळ्यांना आज्ञा केली त्याप्रमाणे तुम्हीही तसे करावे. ²प्रत्येक रविवारी तुम्हांतील प्रत्येकाने आपल्या घरी, जो काही त्याला नफा मिळाला असेल त्यातून काढून ठेवावे आणि बचत करावी. ³मी येईन तेव्हा ज्या माणसांना तुम्ही मान्यता द्याल त्यांना मी ओळखपत्रे देऊन तुमच्या देणग्या यरुशलेमला नेण्यासाठी पाठवीन. ⁴आणि जर माझेसुद्धा जाणे योग्य असेल तर ते माझ्याबरोबर येतील.

पौलाच्या योजना

⁵मी मासेदोनियातून जाईन तेव्हा तुमच्याकडे येईन कारण मासेदोनियातून जाण्याची माझी योजना आहे. ⁶परंतु कदाचित शक्यतो मी तुमच्याबरोबर काही काळ घालवीन किंवा हिवाळसुद्धा तुमच्यात घालवीन. यासाठी की मी जिकडे जाणार आहे तिकडे तुम्ही मला पाठवावे. ⁷जाता जाता तुम्हांला भेटण्याची माझी इच्छा नाही. कारण जर देवाची इच्छा असेल तर तुमच्यासमवेत काही काळ घालवावा अशी इच्छा मी धरतो. ⁸पन्नासाव्या दिवसाच्या सणापर्यंत मी इफिजात राहीन ⁹कारण माझ्यासाठी मोठे आणि परिणामकारक दार उघडले आहे. आणि असे अनेक आहेत जे मला विरोध करतात.

¹⁰जर तीमथ्य आला तर तो तुमच्याजवळ निर्भयपणे कसा राहील याकडे लक्ष द्या. कारण तोही माझ्यासारखेच प्रभूचे कार्य करीत आहे. ¹¹यास्तव कोणीही त्याला तुच्छ मानू नये. तर मग त्याने माझ्याकडे यावे म्हणून त्याला शांतीने पाठवा. कारण इतर बंधूंबरोबर त्याच्या येण्याची मी वाट पाहत आहे.

¹²आता आपला बंधु अपुल्लोविषयी, इतर बंधूंबरोबर त्याने तुमच्याकडे यावे म्हणून मी त्याला भरपूर उत्तेजन दिले. परंतु आताच त्याने तुमच्याकडे यावे अशी देवाची इच्छा नव्हती. त्याला संधी मिळाल्यावर तो येईल.

पौल आपले पत्र संपवितो

¹³सावध असा, तुमच्या विश्वासात बळकट राहा. ¹⁴धैर्यशील व्हा. सशक्त व्हा. प्रत्येक गोष्ट जी तुम्ही कराल ती प्रीतीत करा. ¹⁵बंधूनो, मी तुम्हांला बोध करतो तुम्हांला स्तेफनच्या घराची माहिती आहे आणि जाणीवही आहे की ते अख्याचे प्रथम फळ आहे. त्यांनी स्वतः संतांची सेवा करण्याचे ठरविले आहे. ¹⁶प्रत्येक जण जो या कार्यात सामील होतो व प्रभूसाठी श्रम करतो अशा लोकांच्या तुम्हीसुद्धा अधीन व्हा.

¹⁷स्तेफन, फर्तुतात आणि अखायिक हे आल्याने मला आनंद झाला. कारण तुम्ही माइयासाठी जे केले ते तुम्ही करू शकला नसता. ¹⁸कारण त्यांनी माझा व तुमचा आत्मा प्रफुल्लीत केला आहे. अशा लोकांना मान्यता द्या. ¹⁹आशियातील मंडळ्या तुम्हांला सलाम सांगतात. अक्विला, प्रिस्कील्ला व जी मंडळी त्यांच्या घरात जमते, ती प्रभूमध्ये तुम्हांला फार सलाम सांगतात. ²⁰सर्व बंधु

तुम्हांला सलाम सांगतात. पवित्र चुंबनाने एकमेकांना सलाम करा.

²¹मी, पौल स्वतः माइया स्वतःच्या हाताने हा सलाम लिहीत आहे. ²²जर कोणी प्रभूवर प्रीति करीत नाही, तर तो शापित होवो. “मारानाथा; हे प्रभु ये” ²³प्रभु येशूची कृपा तुम्हांबरोबर असो! ²⁴ख्रिस्त येशूमध्ये माझी प्रीति तुम्हां सर्वांबरोबर असो.

पौलचे करिंथकरांस दुसरे पत्र

1 देवाच्या इच्छेने ख्रिस्त येशूचा प्रेषित झालेला पौल याजकडून, तसेच आपला बंधु तीमथ्य याजकडून, देवाची करिंथ येथील मंडळी आणि अखयातील संपूर्ण प्रदेशातील देवाच्या लोकांना ²देव आपला पिता आणि प्रभु येशू ख्रिस्त याजकडून कृपा व शांति असो.

पौल देवाचे उपकार मानतो

³आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताचा देव आणि पिता, करूणायुक्त देवपिता. तो सांत्वन करणारा देव आहे. ⁴तो आमच्या सर्व कठीण काळत आमचे सांत्वन करतो; यासाठी की, आम्ही इतर लोकांचे त्यांच्या अडचणीत सांत्वन करू शकू. देव जे सांत्वन आम्हाला देतो त्याच सांत्वनाने आम्ही इतरांचे सांत्वन करू शकतो.

⁵आणि ख्रिस्ताच्या पुष्कळ दुःखामध्ये सहभागी होतो, त्याच प्रकारे ख्रिस्ताद्वारे आम्हांला पुष्कळ सांत्वन मिळते ⁶जर आमच्यावर संकटे येतात तर ती संकटे तुमच्या सांत्वनासाठी आणि तारणासाठी आहेत, जर आमच्याकडे सांत्वन आहे तर ते तुमच्या सांत्वनासाठी आहे. यामुळे आम्हाला जे दुःख आहे तशाच प्रकारचे दुःख सहन करायला, धीराने सहन करायला मदत होते. ⁷आमची तुमच्याविषयीची आशा बळकट आहे. कारण आम्हांला ठाऊक आहे की, जसे तुम्ही दुःखाचे भागीदार आहात तसे सांत्वनाचेही भागीदार आहात.

⁸बंधूतो, आशिया प्रांतात जो त्रास आम्ही सहन केला त्याविषयी तुम्ही अंधारात असावे अशी आमची इच्छा नाही. आम्हांला तेथे मोठे ओझे होते. आमच्या शक्तिपलीकडचे ते ओझे होते. आम्ही जीवनाविषयीची आशासुद्धा सोडून दिली होती. ⁹खरोखर आम्हांला वाटत होते की, आम्ही मरू, पण आम्ही आपल्या स्वतःवर भरंवसा ठेवू नये, यासाठी हे घडले. हे यासाठी घडले की, जो मनुष्यांना मरणातून उठवितो त्याच्यावर आम्ही विश्वास ठेवावा. ¹⁰देवाने आम्हांला मरणाच्या मोठ्या संकटातून वाचविले. आणि देव आम्हांला पुढेदेखील वाचवील. आम्ही त्याच्यावर आमची आशा ठेवली आहे. यासाठी की, तो यापुढे ही आम्हांस सोडवील. ¹¹तुम्ही प्रार्थना करण्याने आम्हांला मदत करावी. मग पुष्कळ लोक आमच्यासाठी उपकार मानतील की त्यांच्या पुष्कळ प्रार्थनांमुळे देवाने आम्हाला आशीर्वादित केले आहे.

पौलच्या योजनेत बदल

¹²कारण आम्हाला अभिमान बाळगण्याचे कारण, म्हणजे आमच्या सद्सुद्विवेकबुद्धीची साक्ष होय. ती अशी की आम्ही मानवी ज्ञानाने नव्हे तर देवाच्या कृपेने, देवाच्या पवित्रतेने व प्रामाणिकपणे जगात व विशेषकरून तुमच्याजवळ वागलो. ¹³कारण ज्या गोष्टी तुम्ही वाचता किंवा मान्य करता, त्याशिवाय दुसऱ्या गोष्टी आम्ही तुम्हांस लिहित नाही. आणि शेवटपर्यंत तुम्ही नीट जाणून घ्याल अशी आशा धरतो. ¹⁴आणि त्याप्रमाणे तुम्ही आम्हांस काही अंशी जाणता की प्रभु येशूच्या दिवशी जसे आम्ही तुमच्याविषयी अभिमान बाळगतो तसे तुम्हीही आमच्याविषयी अभिमान बाळगता.

¹⁵मला याविषयीची खात्री असल्याने तुम्हांला पहिल्याने भेटण्याची योजना केली, यासाठी की तुम्हांला फायदा व्हावा. ¹⁶मी मासेदोनियाला जाताना तुम्हांला भेटण्याची योजना केली आणि मासेदोनियाहून परत येताना तुमच्याकडे येण्याचे ठरविले आणि त्यानंतर तुम्ही मला यहुदीयाला जाण्यासाठी मदत करावी. ¹⁷जेव्हा मी असा बेत केला, तेव्हा तो मी गंभीरपणे विचार न करता केला काय? किंवा मी माझ्या योजना जगाच्या रीतीप्रमाणे करतो काय, म्हणजे मी एकाच वेळेला "होय, होय" आणि "नाही, नाही" असे म्हणतो काय?

¹⁸पण देव खात्रीने विश्वासपात्र आहे. म्हणून तुम्हांजवळ आम्ही तुम्हांला होय किंवा नाही म्हणून असे वचन दिलेले नाही, असे नाही. ¹⁹कारण देवाचा पुत्र येशू ख्रिस्त जो आम्हांकडून, म्हणजे मी, सिल्वान व तीमथ्य यांजकडून तुम्हांमध्ये गाजविला गेला, तो होय किंवा नाही असा झाला नाही, तर तो फक्त होकारार्थीच आहे. ²⁰कारण देवाची वचने कितीही असली तरी ती त्याच्यामध्ये होकारार्थी आहेत, यामुळे त्याच्याद्वारे आम्हांकडून देवाचे गौरव व्हावे म्हणून त्याच्याद्वारे विशेष आशीर्वाद आहे (आमेन). ²¹आता जो तुम्हांसहित आम्हांस ख्रिस्तामध्ये स्थिर करतो व ज्याने आम्हांस अभिषेक केला तो देव आहे. ²²मालकीपणाचा शिक्का आमच्यावर मारला व जो येणार आहे त्याबद्दलची खात्री म्हणून आपला आत्मा आमच्या अंतर्गात ठेव म्हणून ठेवला.

²³मी देवाला साक्षी होण्यासाठी हाक मारून आपल्या जिवाची शपथ घेऊन सांगतो की तुमच्याशी कठोर व्यवहार

करू नये म्हणून मी करिंथला आलो नाही. ²⁴आम्ही तुमच्या विश्वासावर स्वामित्व करतो असे नाही, पण तुमच्या आनंदासाठी आम्ही तुमच्याबरोबर काम करतो. कारण विश्वासाने तुम्ही स्थिर राहता.

२ म्हणून मी असा निश्चय केला की, मी पुन्हा तुमची दुःखदायक अशी भेट घेणार नाही. ^२कारण जर मी तुम्हांला दुःख देतो तर मला तुमच्याशिवाय आनंद कोण देईल? ^३आणि मी तुम्हांस हे यासाठी लिहिले की, मी आल्यावर ज्यांच्यापासून मी आनंदी व्हावे त्यांच्यापासून मला दुःख होऊ नये. मला तुम्हा सर्वांविषयी विश्वास आहे की, माझा आनंद तो तुम्हा सर्वांचेद्वारे आहे. ^४कारण मी अत्यंत दुःखाने व कळवळून हे लिहित आहे पण तुम्हांला खिन्न करावे म्हणून नव्हे तर तुमच्याविषयी माझ्या मनात जी प्रीति आहे तिची खोली तुम्हांला समजावी म्हणून लिहित आहे.

ज्याने चूक केली त्याला क्षमा करा

^५जर कोणी कोणाला दुःख दिले असेल तर त्याने फक्त मलाच ते दिले असे नाही, तर काही प्रमाणात तुम्हा सर्वांना दिले आहे. त्यासंबंधी मी फार कठीण होऊ इच्छित नाही. ^६अशा मनुष्यांना सगळ्यांनी मिळून दिलेली शिक्षा पुरे. ^७आता त्याऐवजी तुम्ही त्याला क्षमा केली पाहिजे आणि त्याचे सांत्वन केले पाहिजे. यासाठी की अति दुःखाने तो दबून जाऊ नये. ^८मी विनंति करतो, म्हणून तुमचे त्याच्यावरील प्रेम पुन्हा व्यक्त करा. ^९मी तुम्हांला लिहिण्याचे कारण हेच की तुम्ही परीक्षेत टिकता की नाही व प्रत्येक बाबतीत तुम्हा आज्ञाधारक राहता की नाही हे पाहावे. ^{१०}जर तुम्ही एखाद्याला क्षमा करता तर मीसुद्धा त्याला क्षमा करीन. आणि ज्याची ज्या कशाची मी क्षमा केली आहे, आणि त्यातूनही जर काही क्षमा करण्याचे राहिले असेल—तर मी ख्रिस्ताच्या नजरेत तुमची क्षमा केली आहे. ^{११}यासाठी की सैतानाने आम्हांवर वरचढ होऊ नये. कारण त्याच्या योजना आम्हाला माहीत नाहीत असे नाही.

त्रोवस येथील पौलाची काळजी

^{१२}जेव्हा मी ख्रिस्ताच्या सुवार्तेकरिता त्रोवसास आलो तेव्हा प्रभूमध्ये मजसाठी दार उघडल्यावर, ^{१३}माझा भाऊ तीत मला तेथे सापडला नाही, म्हणून माझ्या आत्म्याचे समाधान झाले नाही. पण तेथील लोकांचा निरोप घेऊन मी मासेदोनियास गेलो.

ख्रिस्ताद्वारे विजय

^{१४}पण देवाचे आभार मानतो जो ख्रिस्तामध्ये नेहमी आम्हांला विजयी करतो व त्याच्याविषयीच्या ज्ञानाचा सुगंध आमच्याद्वारे सगळीकडे पसरवितो. ^{१५}कारण आम्ही, जे तारले जात आहोत व जे नाश पावत आहोत ते देवाला वाहिलेला ख्रिस्ताचा सुगंध असे आहेत. ^{१६}हखलेल्यांसाठी

आम्ही मरणाचा वास आहोत तर जे तारले गेले आहेत, त्यांच्यासाठी आम्ही जीवनाचा सुगंध आहोत. आणि या कामासाठी बरोबरीचा कोण आहे? ^{१७}इतरांसारखे आम्ही फायद्यासाठी देवाच्या वचनाचे काम करीत नाही. याउलट ख्रिस्तामध्ये देवासमोर आम्ही देवाने पाठविलेल्या माणसांसारखे प्रामाणिकपणे बोलतो.

देवाच्या नव्या कराराचे सेवक

३ पुन्हा, आम्ही आमची प्रशंसा करायला लागलो काय? किंवा आम्हांला काही लोकांसारखी तुमच्याकडे येण्यास किंवा तुमच्याकडून येण्यास शिफारसपत्रांची आवश्यकता आहे काय? ^२तुम्ही स्वतःच आमची शिफारसपत्रे आहात, आमच्या अंतःकरणावर लिहिलेले, प्रत्येकाने वाचलेले व प्रत्येकाला माहीत असलेले. ^३तुम्ही दाखवून देता की, तुम्ही ख्रिस्ताकडून आलेले पत्र आहात, आणि ते आमच्या सेवेचा परिणाम शार्ईने लिहिलेले पत्र नव्हे, तर जिवंत देवाच्या आत्म्याने लिहिलेले, दगडी पाट्यावर नव्हे तर मानवी हृदयाच्या पाट्यांवर लिहिलेले आहात.

^४देवासमोर ख्रिस्ताद्वारे अशा प्रकारचा आमचा विश्वास आहे. ^५असे नाही की आम्ही स्वतःहून आमच्यासाठी सर्वकाही करण्यास समर्थ आहोत, तर आमचे सामर्थ्य देवापासून येते. ^६त्याने आम्हांला नव्या कराराचे सेवक म्हणून समर्थ बनविले आहे— पत्राने नव्हे तर आत्म्याने, कारण पत्र मारून टाकते, पण आत्मा जीवन देतो.

नवा करार महान गौरव आणतो

^७आता जर सेवेमुळे मरण येते, जी दगडावर अक्षरांनी कोरलेली होती आणि जर ती सेवा गौरवाने आली, यासाठी की, इझ्राएल लोकांना मोशेच्या चेहऱ्याचे तेजोवलय पाहता येऊ नये, जरी ते तेज कमी होत चालले होते. ^८तर आत्म्याची सेवा त्यापेक्षा गौरवी होणार नाही काय? ^९कारण जर सेवा जी माणसाचा निषेध करते ती गौरवी असेल, तर तिच्यापेक्षा कितीतरी गौरवी ती सेवा असेल जी नीतिमत्त्व आणते! ^{१०}त्यात गौरव होते, पण जेव्हा त्यापेक्षा महान गौरवासमोर तुलना केली जाते, तेव्हा ते कमी होते. ^{११}आणि जर ते निस्तेज होत जाणारे गौरवाने आले तर जे टिकते त्याचे गौरव किती महान असेल!

^{१२}म्हणून आम्हांला अशी आशा असल्यामुळे, आम्ही फार धीट आहोत. ^{१३}आम्ही मोशेप्रमाणे नाही, ज्याने तोंडावर आवरण घेऊन त्याच्या चेहऱ्याच्या तेजामुळे (इझ्राएली लोकांचे डोळे दिपून जाऊ नयेत) त्याचा चेहरा लोकांना दिसणार नाही म्हणून तोंड झाकून घेतले. जरी त्या वेळेला त्याचे तेज कमी होत चालले होते.

^{१४}पण त्यांची मने मंद करण्यात आली होती. कारण आजपर्यंत तोच पडदा (आवरण) राहतो, जेव्हा जुना करार वाचला जातो. तो हटवण्यात आलेला नाही. कारण केवळ

ख्रिस्तामध्येच तो बाजूला घेतला जाईल. ¹⁵तरी आजपर्यंत जेव्हा मोशेचे ग्रंथ वाचतात तेव्हा त्यांच्या मनावर आच्छादन राहते. ¹⁶पण जेव्हा केव्हा कोणी प्रभूकडे वळतो तेव्हा ते आवरण काढून घेतले जाते.

¹⁷प्रभु आत्मा आहे आणि जेथे प्रभूचा आत्मा आहे तेथे मोकळेपणा आहे. ¹⁸तर आपण सर्वजण आवरण नसलेल्या चेहऱ्याने प्रभूचे गौरव आरशात पाहिल्याप्रमाणे पाहत असता, प्रभु जो आत्मा याच्यापासून गौरवातून गौरवात असे त्याच्या प्रतिरूपात रूपांतरीत होत जातो.

मातीच्या भांड्यातील आध्यात्मिक ठेवा

4 म्हणून देवाच्या दयेद्वारे आम्हाला ही सेवा मिळाली आहे, आम्ही धीर सोडत नाही. ²तर आम्ही लज्जास्पद गुप्त गोष्टी सोडून दिल्या आहेत, आम्ही कपटाने वागत नाही. आणि कपटदृष्टीने देवाच्या वचनाचा उपयोग करीत नाही, तर देवासमोर खरेपण प्रगट करण्यास आम्ही आपणांसमोर सर्व लोकांच्या सद्सद्विवेकबुद्धिला पटवितो. ³आणि जरी आमचे शुभवर्तमान आवरण घातलेले आहे, जे नाश पावत आहेत अशांसाठी ते आच्छादित आहे. ⁴या जगाच्या देवाने अविश्वासणाऱ्यांची मने आंधळी केली आहेत. यासाठी की ख्रिस्ताच्या गौरवी सुवार्तेचा प्रकाश त्यांना पाहता येऊन नये. जो देवाच्या प्रतिमेचा आहे. ⁵कारण आम्ही आमचीच सुवार्ता सांगत नाही तर ख्रिस्त येशू हाच प्रभु आहे अशी घोषणा करतो आणि आम्ही येशू ख्रिस्तासाठी तुमचे सेवक आहेत असे स्वतःविषयी सांगतो. ⁶कारण देव, जो म्हणाला, “अंधारातून प्रकाश होवो.” त्याने तो प्रकाश, आमच्या अंतःकरणात ख्रिस्ताच्या चेहेऱ्यात देवाच्या गौरवाच्या ज्ञानात दाखवावा. ⁷पण आमचा हा ठेवा मातीच्या भांड्यामध्ये आहे. यासाठी की, सामर्थ्याची पराकोटी देवापासून येते, आम्हांकडून नाही. ⁸आम्हांवर चारी दिशांनी संकटे येतात, पण आम्ही अजून चिरडले गेले नाही, गोंधळलेले आहोत, पण निराश झाले नाही. ⁹छळ झालेले असे आहोत पण टाकून दिलेले असे आम्ही नाही, खाली पडलेले असले तरी आमचा नाश झालेला नाही.

¹⁰आम्ही नेहमी येशूचे मरण आमच्या शरीरात घेऊन जात असतो. यासाठी की ख्रिस्ताचे जीवनाची आमच्या शरीराद्वारे प्रकट व्हावे. ¹¹कारण आम्ही जे जिवंत आहोत ते आम्ही नेहमीच ख्रिस्ताकरिता मरणाला सोपविलेले आहोत. यासाठी त्याचे जीवन आमच्या मर्त्य शरीराद्वारे प्रकट व्हावे. ¹²म्हणून मग, आमच्यामध्ये मृत्यू काम करीत आहे, पण तुमच्यामध्ये जीवन काम करीत आहे.

¹³असे लिहिले आहे: “मी विश्वास ठेवला; म्हणून मी बोललो आहे.” विश्वासाच्या त्याच आत्म्याने आम्हीसुद्धा विश्वास ठेवतो आणि म्हणून बोलतो. ¹⁴कारण आम्हांला माहीत आहे ज्याने प्रभु येशूला उठविले, तो त्याच्याबरोबर आम्हांला उठवील व आम्हांला तुमच्याबरोबरच

त्याच्यासमोर सादर करील. ¹⁵कारण या सर्व गोष्टी तुम्हाकरिता आहेत. यासाठी की, पुष्कळांच्या द्वारे विपुल झालेली कृपा अनेकांच्या उपकारस्तुतीमुळे देवाचे भरघोस गौरव होण्याला कारण व्हावी.

विश्वासाचे जगणे

¹⁶म्हणून आम्ही धीर सोडीत नाही. जरी बाह्यदृष्ट्या आम्ही व्यर्थ ठरत आहोत तरी अंतरीकदृष्ट्या आम्ही दिवसेंदिवस नवीन होत आहोत. ¹⁷कारण आमची हलकी व क्षणिक दुःखे ही आमच्यासाठी अनंतकाळचे गौरव मिळवीत आहेत, जे दुःखापेक्षा कितीतरी मोठे आहे. ¹⁸म्हणून आम्ही ज्या गोष्टी कायमस्वरूपात दिसत नाहीत तिकडे आमचे डोळे लावीत नाही पण जे दिसत नाही, पण अविनाशी आहे त्याकडे डोळे लावतो. कारण जे दिसते ते क्षणिक आहे, पण जे दिसत नाही, ते अनंतकालीक आहे.

5 आता आम्हांला माहीत आहे की, जेव्हा जगिक घर ज्यामध्ये आम्ही राहतो, नष्ट झाले, तर आम्हाला देवापासून मिळालेले अनंतकाळचे घर स्वर्गात आहे. ते मानवी हातांनी बांधलेले नाही. ²दरम्यान आम्ही कण्हतो, आमच्या स्वर्गीय निवासस्थानासह पोशाख करण्यास आम्ही आतुर झालो आहोत. ³कारण जेव्हा आम्ही पोशाख करू, तेव्हा आम्ही नग्न दिसणार नाही. ⁴कारण या घरामध्ये आम्ही असताना आम्ही कण्हतो, आणि ओड्याने दबले जातो. कारण वस्त्रहीन असण्याची आमची इच्छा नसते, पण आमची इच्छा आहे की, आमच्या स्वर्गीय निवासस्थानाने पोशाख करावा. यासाठी की जे मर्त्य आहेत ते जीवनाने मिळवावे. ⁵आता देवानेच आम्हांला नेमक्या याच कारणासाठी निर्माण केले, आणि हमी म्हणून पवित्र आत्मादिला, जो येणार आहे त्याबद्दलची खात्री बाळगा.

⁶म्हणून आम्हांला नेहमीच विश्वास असतो आणि माहीत असते की, जोपर्यंत आम्ही या शरीरात राहत आहोत, तोपर्यंत आम्ही प्रभूपासून दूर आहोत. ⁷आम्ही विश्वासाने जगतो, जे बघतो त्याने ⁸आम्हांला विश्वास आहे, मी म्हणतो, आणि शरीरापासून दूर राहण्याचे आम्ही पसंत करू. आणि प्रभुसंगती राहू. ⁹म्हणून त्याला संतोषविणे हे आम्ही आमचे ध्येय करतो, आम्ही शरीराने जगत असलो किंवा प्रभूपासून दूर असलो तरी. ¹⁰कारण आम्हांला सर्वांना ख्रिस्ताच्या न्यायासनासमोर उभे राहायचे आहे. आणि प्रत्येकाला त्याचे जे प्रतिफळ मिळणार आहे. म्हणजे शरीरात असताना ज्या वाईट किंवा चांगल्या गोष्टी केल्या त्याप्रमाणे बक्षिस मिळेल.

देवाचे मित्र होण्यासाठी लोकांना मदत करणे

¹¹म्हणून आम्ही जाणतो की देवाचे भय कशासाठी धरायचे व त्यासाठी आम्ही मनुष्यांना वळविण्याचे प्रयत्न करतो. आम्ही जे आहोत ते देवासमोर स्पष्ट आहोत. आणि माझी आशा आहे की, तुमची सद्सद्विवेकबुद्धि

आम्हांला जाणते. ¹²आम्ही तुमच्यासमोर आमची पात्रता पुन्हा एकदा सिद्ध करण्याचा प्रयत्न करीत नाही. पण आमच्याविषयी तुम्ही अभिमान बाळगावा यासाठी संधी देत आहोत, यासाठी की तुम्ही अशांना उत्तर द्यावे की जे पाहिलेल्या गोष्टीविषयी अभिमान बाळगतात आणि अंतःकरणात जे आहे त्याविषयी बाळगत नाहीत. ¹³जरी आम्ही वेडे असलो तरी ते ख्रिस्तासाठी, जर आम्ही आमच्या योग्य मनःस्थितीत असलो तर ते तुमच्यासाठी. ¹⁴कारण ख्रिस्ताचे प्रेम आम्हाला भाग पाडते, कारण आमची खात्री झाली आहे की, जर एक सर्वांसाठी मेला आणि म्हणून सर्व मेले. ¹⁵आणि तो सर्वांसाठी मेला, यासाठी की जे जगतात त्यांनी स्वतःसाठीच जगू नये तर जे त्यांच्यासाठी मेला व पुन्हा उठला त्यांच्यासाठी जगावे.

¹⁶म्हणून आतापासून जगिक दृष्टीकोनातून आम्ही कोणाला मानत नाही. तरी एकेकाळी आम्ही ख्रिस्ताला अशाप्रकारे मानले. पण आता आम्ही तसे करीत नाही. ¹⁷म्हणून, जर कोणी ख्रिस्तामध्ये आहे, तर तो नवी उत्पत्ति आहे. जुने गेले आहे. नवीन आले आहे! ¹⁸हे सर्व देवापासून आहे त्याने ख्रिस्ताद्वारे आमच्याशी स्वतःचा समेट केला आणि आम्हांला समेटाची सेवा दिली. ¹⁹देव ख्रिस्तामध्ये जगाशी स्वतःचा समेट करीत होता. मनुष्यांची पापे त्यांच्याविरुद्ध मोजत नव्हता. आणि त्याने आम्हांला समेटाचा संदेश दिला आहे. ²⁰म्हणून आम्ही ख्रिस्ताचे राजदूत आहोत, जणू काय देव आमच्या द्वारे त्याचे आवाहन करीत होता. ख्रिस्ताच्या वतीने आम्ही तुम्हांला विनंति करतो. देवाशी समेट करा. ²¹ज्याच्याठायी पाप नव्हते त्याला आमच्यासाठी देवाने पाप केले. यासाठी की त्याच्यामध्ये आम्ही देवाचे नीतिमत्त्व व्हावे.

6 देवाचे सहकर्मचारी म्हणून आम्ही तुम्हांला विनंति करतो की, जी देवाची कृपा आपल्याला मिळते ती व्यर्थ घालवू नका. ²कारण तो म्हणतो,

“माझ्या सोयीच्या वेळी मी तुझे ऐकले आणि तारणाच्या दिवसात मी तुला मदत केली.” यशया 49:8

मी तुम्हांला सांगतो, देवाच्या “सोयीची वेळ” आताच आहे. आताच “तारणाचा दिवस” आहे.

³आमची सेवा दोषी ठरू नये यासाठी आम्ही कोणालाही दोष देत नाही. ⁴उलट सर्व प्रकारच्या परिस्थितीत आम्ही देवाचे सेवक होतो हे आम्ही दाखवून दिले. मग आम्हांला त्रास सोसावा लागो, नाहीतर अडचणी येवोत, छळ होवो नाहीतर वेदना होवोत. छळत, आणि दुःखात ⁵फटके खाण्यात, तुंगंवासात आणि दंग्यात, कठोर श्रमात, जागून काढलेल्या रात्रीत, भुकेले असताना, ⁶शुद्धतेत, समजूतदारपणात, सहनशीलतेत, आणि दयाळूपणात, पवित्र आत्म्याच्या आणि निर्व्याज प्रीतीमुळे, ⁷सत्य बोलण्यात,

आणि देवाच्या सामर्थ्यात, आक्रमक आणि संरक्षक पद्धतीने नीतिमत्त्वाच्या शस्त्रांसह, ⁸गौरव व अपमानाद्वारे, आमच्याबद्दलच्या वाईट व चांगल्या बातमीने शहाणपणाने, तरीही फसविणारे ठरले गेलेले. ⁹जरी आम्ही प्रसिद्ध असलो, तरी अप्रसिद्ध असे समजले गेलेले, मरत असलेले तरी जगत असलेले, मारलेले तरी अजून ठार न केलेले, ¹⁰दुःखी तरी नेहमी आनंद करीत, गरीब तरी पुष्कळांना श्रीमंत करणारे, जवळ काही नसलेले तरी सर्व काही जवळ असणारे असे आहोत.

¹¹आम्ही मोकळेपणाने तुमच्याशी बोललो, करिंथकरांनो, आणि आमची अंतःकरणे तुमच्यासमोर अगदी पूर्णपणे रीतीने उघडी केली. ¹²आम्ही तुमच्याबद्दल प्रेमभावना ठेवण्याचे थांबवले नाही, पण तुमची आमच्याबद्दलची प्रेमभावना मात्र थंबकली आहे. ¹³आपल्यातली देवाणघेवाण चांगली असावी म्हणून मी तुमच्याशी माझ्या मुलांप्रमाणे बोलतो. तुम्हीही तुमची अंतःकरणे विशाल करा.

ख्रिस्ती नसलेल्यांबरोबर राहण्याविषयी सूचना

¹⁴जे तुमच्या बरोबरीचे नाहीत त्यांच्याबरोबर एका जुवाखाली एकत्र येऊ नका. नाहीतर नीतिमान व दुष्टपणा यात काय फरक उरला? किंवा प्रकाश व अंधार यात कोणते साम्य आहे? ¹⁵ख्रिस्त आणि बलियाल * यांचा सलोखा कसा होणार? विश्वासणाऱ्यांचा अविश्वासणाऱ्या बरोबर काय सारखेपणा आहे? ¹⁶देवाचे मंदिर आणि मूर्ति यांच्या मान्यता एक कशा असतील? कारण आम्ही जिवंत देवाचे मंदिर आहोत. ज्याप्रमाणे देवाने म्हटले आहे:

“मी त्यांच्याबरोबर राहीन, आणि त्यांच्याबरोबर चालेन, मी त्यांचा देव होईन आणि ते माझे लोक होतील.”

लेवीय 26:11-12

¹⁷म्हणून त्यांच्यामधून बाहेर या आणि स्वतःला त्यांच्यापासून वेगळे करा. प्रभु म्हणतो, अशुद्ध वस्तूला स्पर्श करू नका, आणि मी तुम्हांला स्वीकारीन.”

यशया 52:11

¹⁸“मी तुम्हांला पिता असा होईन, तुम्ही माझी मुले व कन्या व्हाल, असे सर्वसमर्थ प्रभु म्हणतो.”

2 शमुवेल 7:14; 7:8

7 प्रिय मित्रांनो, देवाची अभिवचने आमच्याकडे असल्याने जे शरीर व आत्म्याला दुषित करते त्या प्रत्येक गोष्टीपासून स्वतःला शुद्ध ठेऊ या. देवाविषयी असलेल्या आदराने पवित्रतेत परिपूर्ण होऊ या.

पौलाचा आनंद

^२तुमच्या अंतःकरणात आमच्यासाठी जागा करा: आम्ही कोणाचेही वाईट केले नाही. आम्ही कोणाला भ्रष्ट केले नाही. आम्ही कोणाचा गैर फायदा घेतला नाही. ^३मी तुम्हांला तुमचा निषेध करावा म्हणून असे म्हणत नाही. मी तुम्हांला अगोदरही सांगितले आहे की, आमच्या अंतःकरणात तुमच्याविषयी असे स्थान आहे की, आम्ही तुमच्याबरोबर जगू किंवा मरू. ^४मला तुमच्याविषयी मोठा विश्वास वाटतो, मला तुमच्याविषयी खूप अभिमान वाटतो. तुमच्या बाबतीत मी अधिक उत्तेजित झालो आहे. अनेक त्रास झाले तरी आमच्या सर्व त्रासात आमच्या आनंदाला उधाण आले आहे.

^५कारण जेव्हा आम्ही मासेदोनियाला आलो, तेव्हा आमच्या या शरीराला विसावा नव्हता. पण आम्हांला प्रत्येक ठिकाणी त्रास देण्यात आला, बाहेरून भांडणे, आतून भीति होती. ^६पण जे हताश झाले आहेत त्याचे सांत्वन देव करतो, त्याने तीताच्या येण्याने आमचे सांत्वन केले. ^७त्याच्यामुळेच नव्हे तर तुम्ही त्याला दिलेल्या सांत्वनामुळेसुद्धा. तुमच्या आमच्याबद्दल असलेल्या ओढीबद्दल त्याने आम्हांला सांगितले आहे. तुमचे खोलवरचे दुःख, माझ्याबद्दलची तुमची असलेली तीव्र सद्विद्या याविषयी सांगितले. त्यामुळे माझा आनंद पूर्वीपेक्षा वाढला आहे.

^८जरी मी माझ्या पत्रामुळे तुम्हांला दुःखावले असले तरी त्याबद्दल मला खेद होत नाही. जरी मला खेद होत असला तरी मला आता जाणवले आहे की, माझ्या पत्रामुळे तुम्हांला दुःख झाले. पण फक्त थोड्या वेळापुरते असावे. ^९तरी आता मी आनंदी आहे. यासाठी नाही की, तुम्हांला दुःखी केले, तर यासाठी की तुमच्या दुःखामुळे तुम्ही पश्चात्ताप केला. कारण देवाने इच्छित्याप्रमाणे तुम्ही दुःखी झाला आणि म्हणून आमच्याकडून कुणाची कोणत्याही प्रकारे हानि झाली नाही. ^{१०}दैवी दुःख तारणाप्रत नेणारा पश्चात्ताप आणते आणि कोणताही खेद बाळगीत नाही, पण जगिक दुःख मरण आणते. ^{११}पहा दैवी दुःखामुळे तुमच्यात काय निर्माण झाले आहे: किती तरी गंभीरपणा आणि आत्मियता, स्वतःला स्पष्ट करण्यासाठी किती उत्सुकता, किती संताप, किती सावधानता, किती ओढ, किती सद्विद्या व न्याय मिळवून देण्यासाठी किती तत्परता, या बाबतीत प्रत्येक गोष्टीत तुम्ही स्वतःला निर्दोष असे सिद्ध केले. ^{१२}म्हणून जरी मी तुम्हांला लिहिले तरी ते कोणी चूक केली म्हणून किंवा कोणी दुसऱ्याला दुःख दिले म्हणून नाही तर उलट देवासमोर तुम्ही आमच्या बाबतीतील तुमची आत्मियता दाखवली हे तुम्हांला पाहता यावे. ^{१३}यामुळे आम्हास उत्तेजन मिळाले.

आमच्या स्वतःच्या उत्तेजनाशिवाय आणखी आम्ही विशेषतः तीताला आनंदीत पाहून आम्हांला आनंद झाला कारण त्याचा आत्मा तुम्हा सर्वामुळे ताजातवाना झाला आहे. ^{१४}मी त्याला तुमच्याविषयी अभिमानाने सांगितले

आणि तुम्ही मला लज्जित केले नाही. पण जे सर्व काही आम्ही तुम्हांला सांगितले ते खरे खरे होते. तसा आमचा तुमच्याविषयीचा अभिमान जो तीताला सांगितला ह्याच रीतीने स्वतःचा खरेपणा सिद्ध केला. ^{१५}आणि जेव्हा त्याला तुमचा आज्ञाधारकपणा आठवतो तेव्हा त्याचे तुमच्या विषयीचे प्रेम अधिकच वाढते. त्याचा स्वीकार तुम्ही भीत व कांपत केला ^{१६}मला आनंद वाटतो की मला तुमच्याविषयी पूर्ण विश्वास वाटू शकतो.

ख्रिस्ती देणे

८ आणि आता, बंधून्नी, आम्हांला असे वाटते की, तुम्ही हे जाणून घ्यावे की, मासेदोनियातील मंडळ्यांना देवाने कशी कृपा दिली. ^२अत्यंत खडतर अशी संकटे असली तरी त्यांचा ओसंडून वाहणारा आनंद आणि त्यांचे आत्यंतिक दारिद्र्य विशाल उदारतेत उभे राहिले. ^३कारण मी साक्ष देतो की, त्यांना जितके शक्य होते तितके त्यांनी दिले. आणि त्यांच्या क्षमतेपेक्षाही जास्त दिले. त्यांनी उत्स्फूर्तपणे स्वतःला दिले. ^४संतांच्या सेवेमुळे मिळणाऱ्या आशीर्वादांमध्ये सहभागी होण्याचा बहुमान मिळावा म्हणून त्यांनी आस्थेवाईकपणे आम्हांला विनंति केली. ^५आणि आम्ही अपेक्षा केली त्याप्रमाणे त्यांनी केले नाही, तर त्यांनी स्वतःला प्रथम देवाला दिले. आणि मग देवाच्या इच्छेला राखून आम्हांला दिले.

^६मग आम्ही तीताला विनंति केली, त्याने अगोदर जशी सुरुवात केली होती तशीच त्याने तुम्हांमध्ये या कृपेची पूर्णताही करावी. ^७म्हणून जसे तुम्ही सर्व गोष्टीत, म्हणजे विश्वासात, बोलण्यात ज्ञानात व सर्व आस्थेत व आम्हांवरील आपल्या प्रीतीत वाढला आहा, तसे तुम्ही या कृपेतही फार वाढावे.

^८मी तुम्हांला आज्ञा करीत नाही. पण मला तुमच्या प्रेमाच्या प्रामाणिकतेची तुलना इतरांच्या आस्थेशी करायची आहे. ^९कारण तुम्हांला आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताची कृपा माहीत आहे की, जरी तो श्रीमंत होता तरी तुमच्याकरिता तो गरीब झाला, यासाठी की, त्याच्या गरिबीने तुम्ही श्रीमंत व्हावे. ^{१०}आणि तुमच्या फायदासाठी माझा सल्ला असा आहे की, गेल्या वर्षी तुम्ही केवळ देण्यातच नव्हे तर तशी इच्छा करण्यात पहिले होता. ^{११}आता ते काम पूर्ण करा, यासाठी की कार्य करण्याची तुमची उत्सुकता ही ती तुमच्याकडे ज्या प्रमाणात आहे त्यानुसार पूर्ण करण्यात यावी.

^{१२}कारण जर इच्छा असेल, तर एखाद्याकडे जे असेल तसे मान्य होईल. जर नसेल तर मान्य होणार नाही. ^{१३}दुसऱ्याचे ओझे हलके करण्यासाठी तुमच्यावर ओझे लादावे असे नाही तर समानता असावी म्हणून. ^{१४}सध्याच्या काळात तुमच्या विपुलतेतून त्यांची गरज भागावी. यासाठी की नंतर त्याच्या विपुलतेमुळे तुमच्या गरजा भागविल्या जाव्यात. मग समानता येईल. ^{१५}पवित्र शास्त्र म्हणते,

“ज्याने पुष्कळ गोळा केले होते, त्याला जास्त झाले नाही. ज्याने थोडे गोळा केले होते, त्याला कमी पडले नाही.” *निर्मि 16:18*

तीत आणि त्याचे सोबती

¹⁶जी आस्था माझ्यामध्ये तुमच्याविषयी आहे ती आस्था देवाने तीताच्या अंतःकरणत घातली याबद्दल मी देवाचे आभार मानतो, ¹⁷कारण तीताने आमच्या आवाहनाचे स्वागतच केले असे नाही तर तो पुष्कळ उत्सुकतेने आणि त्याच्या स्वतःच्या मोठ्या आस्थेने तुमच्याकडे येत आहे. ¹⁸आणि आम्ही त्याच्याबरोबर एका बंधूला ज्याची त्याच्या सुवार्त्तबद्दलच्या मंडव्यातील सेवेबद्दल वाहवा होत आहे, त्याला पाठवीत आहोत. ¹⁹यापेक्षा अधिक म्हणजे मंडव्यांनी आम्हासंगती दानार्पण घेऊन जाण्यासाठी त्याची निवड केली. जे आम्ही प्रभुच्या गौरवासाठी करतो आणि मदत करण्याची आमची उत्सुकता दिसावी म्हणून हे करतो.

²⁰ही जी विपुलता आम्हांकडून सेवेस उपयोगी पडत आहे तिच्या कामात कोणीही आम्हांवर दोष लावू नये म्हणून आम्ही काळजीपूर्वक वागत आहोत. ²¹कारण जे प्रभूच्या दृष्टीने चांगले तेच आम्ही योजितो, एवढेच नाही तर माणसांच्या दृष्टीने जे चांगले ते योजितो.

²²त्याला सोडून आम्ही त्यांच्याबरोबर आमच्या बंधूलाही पाठवित आहोत. ज्याने आम्हाला स्वतःला पुष्कळ बाबतीत आवेशी असल्याचे सिद्ध करून दाखविले आहे आणि आता त्याला तुमच्याबद्दल वाटत असलेल्या विश्वासामुळे तो अधिक आवेशी झाला आहे.

²³तीताच्या बाबतीत सांगायाचे तर, तो तुमच्यामधील माझा एक सहकारी व सहकर्मचारी आहे, आमच्या इतर बंधूंच्या बाबतीत सांगायचे तर, ते ख्रिस्ताला गौरव व मंडव्यांचे प्रतिनिधी आहेत. ²⁴म्हणून या लोकांना तुमच्या प्रेमाचा पुरावा द्या. आणि आम्हांला तुमच्याबद्दल वाटत असलेल्या अभिमानाबद्दलचे समर्थन करा. यासाठी की, मंडव्यांनी ते पाहावे.

ख्रिस्ती बांधवांकरिता मदत

9 या संताच्या सेवेसाठी मी तुम्हांला काही लिहावे याची गरज भासत नाही. ²कारण मदत करण्याबद्दलची तुमची उत्सुकता मला माहीत आहे. आणि मी मासेदोनियातील लोकांना याविषयी अभिमानाने सांगत होतो की, गेल्या वर्षापासून अखयातील तुम्ही लोक देण्यासाठी तयार आहात आणि तुमच्या जोशामुळे पुष्कळ जण कृति करण्यास आवेशाने पुढे आले आहेत. ³परंतु मी भावांना यासाठी पाठवीत आहे की, आमचा तुमच्याविषयी या बाबतीत अभिमान पोकळ ठरू नये. पण जसे आम्ही तुम्हांला सांगितले तसे तुम्ही तयार असावे. ⁴कारण कोणी मासेदोनियाचा मनुष्य माझ्याबरोबर आला, आणि जर त्याने तुम्हांला तयार नसलेले पाहिले, तर तुम्ही लज्जित व्हाल

असे आम्हाला म्हणायचे नाही. तर आम्ही लज्जित होऊ. ⁵म्हणून मला हे आवश्यक आहे की, बंधूंनी आम्हांला आगाऊ भेट देण्यासाठी त्यांना विनंति करावी आणि उदार देणगी जी तुम्ही देण्याचे अभिवचन दिले आहे, तिच्याविषयीची व्यवस्था संपवावी. मग ती उदारहस्ते दिलेली देणगी ठरेल व कुरकुर करीत दिलेले दान ठरणार नाही.

⁶हे लक्षात ठेवा: जो हात राखून पेरतो तो त्याच मापाने कापणी करील, आणि जो उदार हाताने पेरिल तो त्याच मापाने कापणी करील. ⁷प्रत्येक माणसाने अंतःकरणात ठरविल्याप्रमाणे द्यावे, खेदाने किंवा बळजबरीने देणे भाग पडते म्हणून देऊ नये. कारण आनंदाने देणाऱ्यावर देव प्रेम करतो. ⁸आणि देव तुम्हाला कृपेने विपुल देण्यास समर्थ आहे. यासाठी की सर्व गोष्टीत सर्व वेळी, तुम्हांला विपुलता मिळेल आणि चांगल्या कामासाठी अधिक तत्पर व्हाल. ⁹असे लिहिले आहे:

“तो गरीबांना उदारहस्ते देतो, त्याची दया अनंतकाळपर्यंत राहिल.”

स्तोत्र. 112:9

¹⁰जो पेरणाऱ्याला बी व खाणाऱ्याला अन्न पुरवितो, तो तुम्हाला पेरायला बी पुरवील आणि ते अनेकपट करील. आणि तुमच्या नीतिमत्त्वाची फळे वाढवील. ¹¹सर्व प्रकारच्या उदारपणाकरिता प्रत्येक गोष्टीत धनवान व्हाल. यामुळे तुम्हीदेखील उदारपणे द्यावे ज्यामुळे देवाची स्तुति होईल. ¹²कारण या अर्पणकार्याची ही सेवा संताच्या गरजा पुरविते. इतकेच केवळ नाही तर देवाला अनेक गोष्टी दिल्याने विपुलता येते. ¹³कारण या सेवेमुळे तुम्ही स्वतःला योग्य शाबित करता, आणि ते देवाचे गौरव करतात. तुम्ही ज्यावर विश्वास ठेवता त्या ख्रिस्ताच्या शुभवर्तमानाला अधीन असल्याने तुमचे स्वीकारणे. ¹⁴आणखी ते तुम्हाकरिता प्रार्थना करीत असता तुम्हावर देवाने जी विपुल कृपा केली आहे, त्यामुळे तुमची भेट व्हावी अशी उत्कंठा ते धरतात. ¹⁵देवाच्या अनिर्वाच्य देणगांबद्दल त्याचे आभार मानतो.

पौल त्याच्या सेवेचे समर्थन करतो

10 ख्रिस्ताच्या नम्रतेने व सौम्यतेने मी तुम्हांला उत्तेजन देतो. मी, पौल, जेव्हा तुमच्या समोर येतो तेव्हा ‘भिन्ना’ असतो पण जेव्हा तुमच्यापासून दूर असतो तेव्हा ‘धीट’ असतो! ²मी आशा करतो की, जेव्हा मी येतो तेव्हा, काही लोक ज्यांना असे वाटते की आम्ही जगाच्या रीतीप्रमाणे जगतो त्यांच्याबाबतीत लोक जितकी अपेक्षा करतात, तितका मी धीट असणार नाही, जितकी मी अपेक्षा करतो. ³कारण जरी आम्ही जगामध्ये राहत असलो, तरी जगाप्रमाणे लढाई करीत नाही. ⁴ज्या शस्त्राने आम्ही

लढाई करतो ती जगातल्या शस्त्रांसारखी नाहीत. उलट, त्यांच्यामध्ये दैवी शक्ति आहे ज्यामुळे शत्रूंचे बुरूज नष्ट होतात. ^५आम्ही वाद आणि जे देवाविषयीच्या ज्ञानाविरुद्ध उभे राहते ते नष्ट करतो आणि प्रत्येक विचार पकडून त्याला ख्रिस्ताच्या आज्ञा पाळायला लावतो. ^६आणि तुमचा आज्ञाधारकपणा पूर्ण झाल्यावर आम्ही प्रत्येक आज्ञाभागाच्या कृतीला शिक्षा करण्यास तयार असू.

^७तुम्ही वरवर बघता, जर कोणी तो ख्रिस्ताचा आहे याविषयी खात्री बाळगतो तर त्याने हे लक्षात घ्यावे की जितका तो ख्रिस्ताचा आहे तितके आम्हीसुद्धा आहोत. ^८आणि जो आमचा अधिकार प्रभूने आम्हांस खाली पाडण्यास नव्हे, तर तुमच्या वाढीसाठी दिला आहे त्याविषयी जरी काही विशेष अभिमान बाळगला, तरी मी लज्जित होणार नाही. ^९हे मी यासाठी बोलतो की, मी माझ्या पत्राद्वारे तुम्हांला भीति घालणारा असा वाटू नये. ^{१०}कोणी म्हणतो की, त्याची पत्रे वजनदार आणि जोरदार आहेत पण व्यक्तिशः तो प्रभावहीन आणि बोलण्यात कमकुवत असा आहे. ^{११}अशा लोकांना हे समजावे की, जेव्हा आम्ही नसतो तेव्हा आम्ही आमच्या पत्रात जे असतो तसे जेव्हा आम्ही प्रत्याक्षात हजर राहू आमच्या कृतीमध्ये सुद्धा असू.

^{१२}जे कित्येक स्वतःची प्रशंसा करतात, त्यांच्याबरोबर आम्ही आपणांस समजायला किंवा त्यांच्याशी आपली तुलना करायचे धाडस करीत नाही, ते तर स्वतःस स्वतःकडून मोजत असता व स्वतःची स्वतःबरोबर तुलना करीत असता बुद्धिहीन असे आहेत. ^{१३}परंतु आम्ही आमच्या आम्हांला आखून दिलेल्या मर्यादितपलीकडच्या गोष्टींविषयी प्रशंसा करणार नाही. तर जी मर्यादा देवाने आम्हांस घालून दिली आहे, तिच्याप्रमाणे आम्ही प्रशंसा करून घेतो. ती मर्यादा तर तुम्हापर्यंतही पोहोचणारी आहे. ^{१४}आमच्या अभिमान बाळगण्यामध्ये आम्ही फार दूर जात आहोत असे नाही. तसे असते तर आम्ही तुमच्याप्रत आलो नसतो. ख्रिस्ताचे शुभवर्तमान सांगण्यासाठी तुमच्यापर्यंत आलो. ^{१५}आम्ही आपल्या मर्यादितपलीकडच्या गोष्टींविषयी, दुसऱ्याच्या श्रमाविषयी नावाजून घेत नाही. किंवा आम्हांला नेमून दिलेल्या कामापेक्षा जास्त करणार नाही, तर आम्हांस अशी आशा आहे की, तुमचा विश्वास वाढेल तेव्हा आम्ही आपल्या मर्यादित प्रमाणात तुम्हांकडून अगदी विस्तार पावलेले असे होऊ.

^{१६}यासाठी की, शुभवर्तमानाचा तुमच्या पलीकडील प्रदेशात प्रसार करू. कारण दुसऱ्या माणसाच्या प्रदेशात अगोदरच झालेल्या कामाविषयी अभिमान बाळगण्याचे आम्हाला काही कारण नाही. ^{१७}पण “जो अभिमान बाळगतो, त्याने प्रभूमध्ये बाळगावा.” * ^{१८}कारण जो स्वतःची प्रशंसा करतो तो योग्य नाही, पण ज्याची देव प्रशंसा करतो तो मान्य असतो.

पौल आणि खोटे प्रेषित

११ माझी आशा आहे की, आपण माझा थोडासा मूर्खपणा माझ्यासाठी सहन कराल. पण तो तुम्ही करीतच आहा. ^२मला तुमचा हेवा वाटतो व तो दैवी हेवा वाटतो. मी तुम्हांला एक पती देण्याचे (म्हणजे) ख्रिस्ताला देण्याचे अभिवचन दिले होते. यासाठी की मला तुम्हांला शुद्ध कुमारिका असे त्याला सादर करता येईल. ^३पण मला भीति वाटते की जसे हव्हेला फसविण्यात आले व ते सर्पाच्या धुर्तलेने फसविण्यात आले, तसे तुमचे मनही कसेतरी तुमच्या प्रामाणिकपणापासून आणि ख्रिस्ताच्या शुद्ध भक्तीपासून दूर नेले जाईल.

^४कारण जर एखादा तुमच्याकडे येऊन आम्ही जो येशू गाजवितो त्यापेक्षा वेगळा किंवा तुम्ही जे शुभवर्तमान स्वीकारले, त्यापेक्षा वेगळे शुभवर्तमान स्वीकारले तर तुम्ही ते सहज सहन करता.

^५पण मला वाटते मी अति श्रेष्ठ प्रेषितांपेक्षा कुठल्या प्रकारे कमी आहे असे नाही. ^६मी प्रशिक्षित वक्ता नसेन. परंतु मला ज्ञान आहे. आम्ही हे तुम्हांला प्रत्येक प्रकारे पूर्णपणे स्पष्ट केले आहे.

^७तुम्ही उंच व्हावे म्हणून मी आपणांला नीच केले म्हणजे मी देवाचे शुभवर्तमान तुम्हांला फुकट सांगितले यात मी पाप केले काय? ^८तुमची सेवा करण्यासाठी मी दुसऱ्या मंडळ्यांकडून वेतन घेऊन त्यांना लुटले. ^९आणि मी तुम्हांजवळ होतो तेव्हा मला कमी पडले असतानाही मी कोणाला भार असा झालो नाही. कारण मासेदोनियाहून जे बंधु आले त्यांनी माझी गरज पुरविली. आणि सर्व गोष्टीत मी तुम्हांस ओझे होऊ नये म्हणून मी स्वतःस ठेवले आणि यापुढेही ठेवीन. ^{१०}ख्रिस्ताचे खरेपण माझ्यामध्ये आहे म्हणून मी सांगतो की, अख्या प्रांतात कुणीही माझ्या अभिमानास विरोध करणार नाही. ^{११}का? कारण मी तुम्हांवर प्रेम करीत नाही काय? देव जाणतो की, मी तुमच्यावर प्रेम करतो!

^{१२}आणि मी जे करतो ते मी करीत राहीन यासाठी की, जे आमच्याबरोबर समानता साधण्याची संधी शोधत आहेत. ज्या गोष्टींविषयी ते अभिमान बाळगतात, त्यांना मी त्यांच्या पायाखालची जमीन सरकेल असे करीन.

^{१३}कारण असे लोक खोटे प्रेषित आहेत, ते फसविणारे कामगार आहेत, ख्रिस्ताच्या प्रेषितांचे रूप धारण करणारे आहेत ^{१४}आणि यात आश्चर्य नाही, कारण सैतानदेखील प्रकाशाच्या दूताचे रूप धारण करतो. ^{१५}म्हणून त्याचे सेवकही जर न्यायीपणाच्या सेवकाचे रूप धारण करतात, त्यामुळे त्यात आश्चर्य वाटण्यासारखे काही नाही. त्यांचा शेवट त्यांच्या कार्याप्रमाणे होईल.

पौल त्याच्या दुःखसहनाविषयी सांगतो

^{१६}मी पुन्हा म्हणतो: कोणीही मला मूर्ख समजू नये. पण जर तुम्ही समजता तर जसा मूर्खाचा तसा माझा स्वीकार

करा. यासाठी की मी थोडासा अभिमान बाळगीन. ¹⁷या आत्मप्रीवी मिरविण्याच्या प्रकारामध्ये मी जसा प्रभु बोलतो तसे बोलत नाही. तर मूर्खासारखे बोलतो. ¹⁸जसे बरेच लोक जगिक गोष्टीविषयी प्रौढी मिरवितात, तशी मीही प्रौढी मिरवीन. ¹⁹तुम्ही शहाणे असल्याने मूर्खांचे आनंदाने सहन करता! ²⁰वस्तुतः जे कोणी तुम्हाला गुलाम करते, किंवा छळ करते किंवा तुमचा गैर फायदा घेते किंवा स्वतः पुढे येण्याचा प्रयत्न करते किंवा तुमच्या तोंडावर मारते तरी तुम्ही त्यांचे सहन करता. ²¹आम्ही जणू अशक्त असल्यासारखे मी लजेने बोलतो.

पण ज्याविषयी कोणी अभिमान धरण्याविषयी धीट असेल त्याविषयी मीही धीट आहे (हे मी मूर्खपणाने बोलतो) ²²ते इब्री आहेत काय? मीही आहे. ते ख्रिस्ताचे सेवक आहेत काय? (मी हे मूर्खासारखे बोलतो) मी अधिक आहे. ²³मी पुष्कळ कठीण काम केले आहे. सारखा तुरूंगात जात होतो, पराकाष्ठेचे फटके खाल्ले, पुन्हा आणि पुन्हा मरणाला सामोरे गेलो. ²⁴पाच वेळेला यहुंदाकडून मला एकोणचाळीस फटके बसले. ²⁵तीन वेळा काठीने मारण्यात आले, एकदा मला दगडमार करण्यात आला, तीन वेळा माझे जहाज फुटले, खुल्या समुद्रात मी एक रात्र व एक दिवस घालविला. ²⁶मी सातत्याने फिरत होतो, नदीच्या प्रवासात धोका होता. लुटारूंकडून धोका होता. माझ्या स्वतःच्या देशबांधवांकडून धोका होता. विदेशी लोकांकडून, शहरांमध्ये धोका होता. डोंगराळ प्रदेशात धोका होता. समुद्रात धोका होता, खोट्या बंधूंकडून धोका होता. ²⁷मी कष्ट केले आणि घाम गाळला, व पुष्कळ वेळा जागरण केले. मला भूक माहीत आहे. तहान माहीत आहे. पुष्कळ वेळा मी अन्नाशिवाय राहिलो. थंडीत व उघडा असा मी राहिलो, ²⁸या सर्व गोष्टींशिवाय मी दररोज मंडळ्याप्रती माझ्या असलेल्या आस्थेमुळे दबावाखाली होतो. ²⁹कोण अशक्त आहे, आणि मला अशक्तपणा माहीत नाही? कोण पापात पडला आहे? आणि मी माझ्यामध्ये जळत नाही?

³⁰जर मला अभिमान बाळगायचा असेल तर, माझ्या अशक्तपणा दाखविण्याच्या गोष्टीविषयी मी अभिमान बाळगीन. ³¹देव आणि प्रभु येशूचा पिता, ज्याची अनंतकाळपर्यंत स्तुति केली पाहिजे, तो हे जाणतो की मी खोटे बोलत नाही. ³²दिमिष्कात अरितस राजाचा पहारा दिला होतो. ³³पण मला टोपलीत बसवून खिडकीतून गावकुसावरून उतरविण्यात आले आणि त्याच्या हातून मी निसटलो.

पौलाच्या जीवनातील खास आशीर्वाद

12 मी प्रौढी मिरविलीच पाहिजे. जरी त्यापासून कोणताही लाभ नाही. मी आता प्रभूचे दृष्टान्त व प्रकटीकरण याकडे वळतो. ²ख्रिस्तामधील एक माणूस मला माहीत आहे जो चौदा वर्षांपूर्वी तिसऱ्या स्वर्गात

घेतला गेला. तो शरीरात किंवा शरीराबाहेर घेतला गेला हे मला माहीत नाही, देव जाणतो. ³आणि मला माहीत आहे, हा मनुष्य शरीरात किंवा शरीराबाहेर मला माहीत नाही पण देव जाणतो. ⁴तो सुखलोकात घेतला गेला, त्याने व्यक्त न करता येण्यासारख्या गोष्टी ऐकल्या. अशा गोष्टी, ज्या माणसांना सांगण्याची परवानगी नाही. ⁵मी अशा माणसाविषयी प्रौढी बाळगीन. परंतु माझ्या अशक्तपणाशिवाय मी स्वतःविषयी अभिमान बाळगणार नाही. ⁶जरी मी ख्रिस्ताचा अभिमान बाळगण्याचे निवडले. तरी मी मूर्ख असणार नाही. कारण मी सत्य बोलत असेन पण मी स्वतःला आवरतो. यासाठी की कोणी माझ्या मागे जे काही पाहतो किंवा माझ्यापासून जे काही ऐकतो त्यापेक्षा कोणीही मला अधिक मानू नये.

⁷आणि माझ्या प्रकटीकरणाच्या अतिशय मोठेपणामुळे मी खूप जास्त चढन जाऊ नये म्हणून माझ्या शरीरात रूतणारा काटा, (संतानाचा दूत) मला ठोसे मारण्यासाठी ठेवण्यात आला. ⁸तीन वेळा मी प्रभूला विनंती केली की, तो माझ्यातून काढून टाक. ⁹पण तो मला म्हणाला, "माझी कृपा तुला पुरे. कारण माझे सामर्थ्य अशक्तपणात पूर्णत्वास येते." म्हणून मी माझ्या अशक्तपणाबद्दल आनंदाने प्रौढी मिरवीन. यासाठी की ख्रिस्ताचे सामर्थ्य माझ्यावर स्थिर राहावे. ¹⁰या कारणासाठी ख्रिस्ताकरिता अशक्तपणात आनंद करतो. अपमानात, कठीण परिस्थितीत, छळात, अडचणीच्या वेळी, कारण जेव्हा मी अशक्त, तेव्हा मी सशक्त असतो.

करिंथ येथील ख्रिस्ती लोकांविषयी पौलाचे प्रेम

¹¹मी स्वतःच मूर्ख झालो पण तसे होण्यास तुम्ही मला भाग पाडले तुमच्याकडून माझी प्रशंसा व्हायची होती. जरी मी काही नसलो तरी अतिश्रेष्ठ प्रेषितांपेक्षा मी कमी नव्हतो. ¹²प्रेषितांची चिन्हे ही आहेत: चिन्हे, चमत्कार, अद्भुत कृत्ये ही खरोखरच सर्व सहनशीलतेने मी तुम्हांमध्ये केली. ¹³कारण मी तुम्हांला भार झालो नाही, ही गोष्ट सोडली तर, इतर मंडळ्यापेक्षा ही गोष्ट सोडली तर तुम्ही कशात उणे आहात? या चुकीबद्दल मला क्षमा करा.

¹⁴पाहा, आता तिसऱ्यांदा तुम्हाकडे येण्यासाठी मी तयार आहे. आणि मी तुम्हांला भार होणार नाही. कारण मी तुमची संपत्ती मिळवायला येणार नाही. तर तुम्हांला मिळवण्यासाठी येणार आहे. शेवटी मुलांनी त्यांच्या आईवडिलांसाठी बचत करायची नसते तर आईवडिलांनी मुलांसाठी बचत करायची असते. ¹⁵म्हणून मी फार आनंदाने माझ्याकडे जे काही आहे, ते तुमच्यासाठी खर्च करीन आणि स्वतःदेखील खर्ची पडेन. जर मी तुमच्यावर अधिक प्रेम करतो तर तुम्ही माझ्यावर कमी प्रेम कराल?

¹⁶तर असो, मी चतुर असल्याने, मी तुमच्यासाठी ओझे झालो नाही, तर मी तुम्हांला चकविले व पकडले, असे

खुशाल म्हणा. ¹⁷ज्यांना मी तुमच्याकडे पाठविले त्यांच्यातील कोणाकडून तरी मी तुम्हांपासून काही फायदा घेतला आहे का? ¹⁸मी तीताला तुमच्याकडे जाण्यास विनंति केली आणि मी त्याच्याबरोबर भावाला पाठविले. तीताने तुम्हांपासून काही फायदा करून घेतला काय? आम्ही एकाच आत्म्याने जगत नाही काय? एका आत्म्याने एकाच मार्गाने चाललो नाही काय?

¹⁹तुम्ही असा विचार करीत आहा काय की आम्ही आमचे समर्थन तुमच्यासमोर करीत आहोत? ख्रिस्तामध्ये असल्याप्रमाणे आम्ही देवासमोर बोलत आहोत. आणि प्रिय मित्रांनो, जे काही आम्ही करतो ते तुम्हांला बळकट करण्यासाठी. ²⁰कारण मला भय वाटते की, मी आल्यावर कदाचित जसे मी इच्छितो तसे तुम्ही मला आढळणार नाही. आणि जसे तुम्ही इच्छित नाही तसा असलेला मी तुम्हांस आढळेल. म्हणजे कदाचित भांडणे, मत्सर, राग, कलह, चहाड्या, कुजबूज रूसणे, अव्यवस्था ही दिसून येतील. ²¹म्हणजे मी पुन्हा आल्यावर माझा देव मला तुम्हाजवळ नीच करील. आणि ज्यांनी पूर्वी पाप केले होते आणि आपण केलेल्या जारकर्माचा, अशुद्धपणाचा, व कामातुरपणाचा त्याग केला नाही, व त्यांच्याबद्दल पश्चात्ताप केला नाही, अशा अनेकांसाठी मला शोक करावा लागेल.

शेवटची सूचना आणि सलाम

13 ही माझी तुम्हांला भेटण्याची तिसरी वेळ आहे. "प्रत्येक गोष्ट दोन किंवा तीन साक्षीदारांच्या साक्षीने सिद्ध करावी."* ²मी अगोदरच सूचना दिलेली होती जेव्हा दुसऱ्यावेळी मी तुमच्याबरोबर होतो. आता मी तुमच्यात नसताना ती सूचना पुन्हा सांगतो: माझ्या परत येण्याच्या वेळी अगोदर ज्यांनी पाप केले त्यांना मी सोडणार नाही किंवा दुसऱ्यांनाही नाही. ³ख्रिस्त माझ्याद्वारे बोलतो याविषयीच्या पुराव्याची तुम्ही मागणी करीत

आहात. तुमच्याशी व्यवहार करताना तो अशक्त नाही तर सामर्थ्यशाली आहे. ⁴कारण जरी तो अशक्तपणात वधस्तंभावर खिळला गेला तरी तो देवाच्या सामर्थ्याने जिवंत आहे, कारण आम्हीही त्याच्यामध्ये अशक्त आहोत. तरी देवाच्या सामर्थ्याने त्याच्याबरोबर तुमच्यासाठी आम्ही जिवंत असू.

⁵तुम्ही विश्वासात आहा की नाही याविषयी स्वतःची परीक्षा पाहा. पारख करा. ख्रिस्त तुमच्यामध्ये आहे, ह्याची जाणीव तुम्हांला होत नाही का? जर अर्थात तुम्ही परीक्षेत उतरला नाही तर. ⁶आणि माझा विश्वास आहे की, तुम्ही हे शोधाल की, या परीक्षेत आम्ही अनुत्तीर्ण झालो नाही. ⁷आता आम्ही देवाजवळ अशी प्रार्थना करतो की, तुम्ही काहीही चुकीचे करणार नाही. आम्ही परीक्षेत उत्तीर्ण व्हावे यासाठी नव्हे तर अशासाठी की, आम्ही जरी नाकारलेल्यासारखे असलो तरी तुम्ही चांगले काम करावे. ⁸कारण खरेपणाविरुद्ध आम्हांस काही करता येत नाही. तर खरेपणासाठी करता येते. ⁹जेव्हा आम्ही अशक्त आहो आणि तुम्ही शक्तीमान आहा, तेव्हा आम्ही आनंद करतो. आणि आम्ही प्रार्थनाही करतो, ती अशी की, तुम्ही पूर्ण व्हावे. ¹⁰यामुळे तुम्हापासून आम्ही दूर असताना हे तुम्हांला लिहितो, यासाठी की, प्रभूने जो अधिकार तुम्हांला खाली पाडून टाकण्यासाठी नव्हे तर वृद्धीसाठी मला दिला त्याप्रमाणे जवळ आल्यावर मी कठोर वागू नये.

¹¹शेवटी बंधूनो, आपण भेटू या. परिपूर्णतेकडे ध्येय असू द्या. जसे मी तुम्हांला सांगितले तसे करा. एका मनाचे व्हा, शांतीने राहा. आणि प्रीतीचा व शांतीचा देव तुमच्याबरोबर असेल. ¹²पवित्र चुंबनाने एकमेकास भेटा. ¹³सर्व संत आपणंस सलाम सांगतात. ¹⁴प्रभु येशू ख्रिस्ताची कृपा आणि देवाची प्रीति आणि पवित्र आत्म्याची सहभागिता तुम्हा सर्वांबरोबर असो.

पौलचे गलतीकरांस पत्र

1 प्रेषित पौलाकडून, प्रेषित होण्यासाठी मी मनुष्यांकडून निवडला गेलो नाही. मनुष्यांकडून मला पाठविण्यात आले नव्हते. देव जो पिता त्याने व येशू ख्रिस्ताने मला प्रेषित केले. देवानेच येशूला मरणातून उठविले.

²हे पत्र ख्रिस्तामधील जे बंधु माझ्याबरोबर आहेत त्यांच्याकडूनही आहे. आणि हे गलतीया* येथील मंडळ्यांना (विश्वासापाण्यांच्या गटांना) लिहिले आहे.

³यांची कृपा चांगुलपण व शांति तुम्हाबरोबर असो. ⁴येथून स्वतःला आमच्या पापांसाठी दिले. ज्या दुष्ट जगात आम्ही राहतो त्यापासून आम्हांला मुक्त करण्यासाठी त्याने असे केले आणि देव जो पिता त्याची हीच इच्छा होती. ⁵त्याला सदासर्वकाळ गौरव असो. आमेन.

फक्त एकच सुवात खरी आहे

⁶मला आश्चर्य वाटते की ज्या देवाने तुम्हांला ख्रिस्ताद्वारे बोलविले आहे त्याच्यापासून तुम्ही इतक्या लवकर दुसऱ्या सुवार्तेकडे वळत आहात. ⁷ती खरी सुवात नाही पण असे काही जण आहेत की ते तुम्हांला गोंधळात टाकीत आहेत व ख्रिस्ताविषयीची सुवात बदलण्याचा प्रयत्न करीत आहेत. ⁸आम्ही तुम्हाला सांगितली त्याहून निराळी सुवात आम्ही किंवा स्वर्गातील दूतांनी जर तुम्हांला सांगितली तर देवाचा शाप त्याच्यावर येवो. ⁹आम्ही अगोदर सांगितल्याप्रमाणे आणि आता पुन्हा सांगतो तुम्ही जी स्वीकारली आहे तिच्याहून वेगळी सुवात जर कोणी तुम्हांस सांगत असेल तर देव त्याला शाप देवो.

¹⁰आता मी मनुष्याला किंवा देवाला संतोषविण्याचा प्रयत्न करीत आहे काय? मी मनुष्यांना संतुष्ट करीत राहिलो असतो तर ख्रिस्ताचा गुलाम झालो नसतो.

पौलाचा अधिकार देवाकडून आहे

¹¹बंधून्, तुम्हांला माहीत असावे असे मला वाटते ते हे की जी सुवात मी तुम्हांस सांगितली तो मानवी संदेश नाही. ¹²कारण मला ती मनुष्यांकडून झालेल्या प्रकटीकरणांमुळे कळली नाही तर येशू ख्रिस्ताने मला ती दाखविली.

गलतीया कदाचित पौलाने सुवात कार्यासाठी केलेल्या पहिल्या प्रवासात ज्या मंडळ्यांची सुरुवात केली तो भाग. पाहा. प्रे. कृ. 23 व 24 अध्याय.

¹³यहूदी धर्मातील माझ्या पूर्वीच्या जीवनाविषयी तुम्ही ऐकले आहे. आणि हे जाणता की देवाच्या मंडळीचा मी भयंकर छळ केला होता. आणि तिचा नाश करण्याचा ही प्रयत्न केला. ¹⁴माझ्या यहूदी धर्माच्या पालनाबाबत मी माझ्या वयाच्या लोकांपेक्षा कितीतरी पुढे होतो. माझ्या पूर्वजांनी दिलेल्या शिकवणीविषयी मी त्याला पूर्ण वाहिलेला होतो.

¹⁵त्यामुळे मी जन्मण्याअगोदरच देवाने माझ्यासाठी वेगळी योजना आखली होती आणि त्याच्या कृपेत त्याची सेवा करण्यासाठी त्याने मला बोलावले. ¹⁶आणि जेव्हा देवाने त्याचा पुत्र मला प्रगट करण्याचे ठरविले ते यासाठी की, विदेशी लोकांमध्ये पुत्राविषयीची सुवात मी सांगवी. मी कोणत्याही मनुष्याबरोबर सल्लामसलत केली नाही. ¹⁷किंवा जे माझ्यापूर्वी प्रेषित होते त्यांना भेटण्यासाठी यरुशलैमात वर गेलो नाही. त्याऐवजी मी ताबडतोब अरबस्तानात गेलो आणि मग दिमिष्कास परत आलो.

¹⁸मग तीन वर्षांनंतर पेत्राबरोबर ओळख करून घेण्यासाठी यरुशलैमला गेलो. आणि त्याच्याबरोबर मी पंधरा दिवस राहिलो. ¹⁹परंतु प्रेषितांपैकी दुसऱ्यांना मी पाहिले नाही; मी फक्त प्रभु येशूचा भाऊ याकोब यालाच पाहिले. ²⁰आणि मी देवासमोर शपथ घेऊन सांगतो की जे काही मी तुम्हांला लिहित आहे, ते खोटे नाही. ²¹नंतर मी सूर्या व किर्लीकिया प्रांतांत गेलो.

²²परंतु यहूदीया येथे विश्वासात ज्या ख्रिस्ताच्या मंडळ्या आहेत त्यांना मी व्यक्तीशः माहीत नव्हतो. ²³त्यांनी फक्त ऐकले होते. लोक म्हणतात: “ज्या मनुष्याने ज्या विश्वासासाठी पूर्वी आपला छळ केला, ज्या विश्वासाचा त्याने नाश करण्याचा प्रयत्न केला तो आता त्याचीच घोषणा करीत आहे.” ²⁴आणि माझ्यामुळे त्यांनी देवाचे गौरव केले.

इतर प्रेषितांनी पौलाचा स्वीकार केला

2 मग चौदा वर्षांच्या काळानंतर मी पुन्हा यरुशलैमास गेलो. मी वर्षाबरोबर गेलो. तीताला सुद्धा माझ्याबरोबर घेतले. ²मी जावे असे देवाने मला प्रगट केले, म्हणून मी गेलो. ज्याप्रमाणे मी पूर्वी यहूदीतर लोकांमध्ये सुवात सांगितली तशी मी खाजगीपणे पुढाऱ्यांच्या सभेतसुद्धा सुवात सांगितली. यासाठी की, भूतकाळातील

किंवा चालू स्थितीला माझे काम व्यर्थ जाऊ नये. ³त्याचा परिणाम असा झाला की, तीत, जो माझ्याबरोबर होता, तो ग्रीक असता नाही त्याला सुंता करवून घेण्यास भाग पाडण्यात आले नाही. ⁴कारण ख्रिस्त येशूमध्ये आम्हांला जे स्वातंत्र्य मिळाले ते हेरण्यासाठी व आम्हांला गुलाम करता यावे म्हणून ज्या खोड्या विश्वासणाऱ्यांना आत आणण्यात आले त्यामुळे हे झाले. ⁵सुवार्तेमधील सत्य तुमच्याजवळच राहावे म्हणून आम्ही क्षणभरदेखील त्यांना वश झालो नाही.

⁶जे लोक महत्त्वाचे आहेत असे लोक समजत होते त्यांच्याकडून मला काहीही मिळाले नाही. जे कोणी ते होते त्यांच्यामुळे मला काही फरक पडला नाही; सर्व माणसे देवासमोर सारखीच आहेत. काहीही असो, त्या प्रतिष्ठित माणसांनी माझ्यामध्ये किंवा माझ्या संदेशांमध्ये कोणतीही भर टाकली नाही. ⁷उलट, जेव्हा ते म्हणतात की, विदेशी लोकांना सुवार्ता सांगण्याचे कार्य माझ्यावर सोपविण्यात आले आहे, ज्याप्रमाणे पेत्राला यहुदी लोकांना सुवार्ता सांगण्याचे कार्य सोपविलेले आहे. ⁸कारण ज्याने पेत्राला यहुदी लोकांकरिता प्रेषित बनविले त्यानेच मला विदेशी लोकांकरिता प्रेषित बनविले. ⁹म्हणून याकोब, पेत्र व योहान ज्यांची मंडळीचे आधारस्तंभ म्हणून प्रसिद्धी होती, त्यांनी देवाने मला दिलेला अधिकार ओळखला आणि बर्णाबा व माझ्याशी सहभागितेचे चिन्ह म्हणून हात मिळविला व सहमती दर्शविली की आम्ही विदेशी लोकांमध्ये जाऊन संदेश द्यावा. आणि त्यांनी जाऊन यहुदी लोकांना उपदेश करावा. ¹⁰त्यांनी फक्त हेच सांगितले की, त्यांच्या गरिबांना मदत करण्याची आम्ही आठवण ठेवावी. आणि मी ते सर्व करण्यास राजी होतो एवढेच नव्हे तर ते करण्यास अधीर झालो होतो.

पेत्राची चूक झाली असे पौल दाखवून देतो

¹¹पण, जेव्हा पेत्र अंत्युखियात आला तेव्हा मी त्याला उघडपणे विरोध केला. कारण त्याने स्पष्टपणे चूक केली होती. ¹²कारण याकोबाने पाठविलेली काही माणसे येण्यापूर्वी पेत्र विदेशी लोकांबरोबर जेवत असे. पण जेव्हा ते (याकोबाने पाठविलेले यहुदी) आले तेव्हा त्याने अंग काढून घेतले आणि तो विदेशी लोकांपासून वेगळा झाला. कारण या यहुदी लोकांचा विश्वास होता की, विदेशी माणसांची सुंता झालीच पाहिजे, म्हणून त्यांची त्याला भीती वाटत होती. ¹³व बाकीचे यहुदी लोकसुद्धा त्याच्या ढोंगामध्ये सामील झाले, येथपर्यंत की, बर्णाबासुद्धा त्यांच्या ढोंगाला वश झाला. ¹⁴जेव्हा मी पाहिले की, सुवार्तेच्या सत्याच्या सरळ मार्गात ते योग्य प्रकारे वागत नाहीत, तेव्हा मी सर्वासमोर पेत्राला म्हणालो, “जर तू जो यहुदी आहेस व यहुदीतरांप्रमाणे वागत आहेस व यहुदी माणसांप्रमाणे वागत नाहीस तर तू विदेशी लोकांना यहुदी लोकांच्या चालीरीतींचे अनुकरण करण्यास त्यांना कसे भाग पाडू शकतोस?”

¹⁵आम्ही जन्माने यहुदी आहोत आणि “पापी यहुदीतर लोकांपैकी” नाही. ¹⁶तेरीही आम्हांला माहीत होते की, मनुष्य नियमशास्त्रातील कृत्यांनी नीतिमान ठरत नाही, तर येशू ख्रिस्तावर विश्वास ठेवण्याने ठरतो. म्हणून आम्ही आमचा विश्वास येशू ख्रिस्तावर ठेवला आहे. यासाठी की, ख्रिस्तावरील विश्वासाने आम्ही नीतिमान ठरावे, नियमशास्त्रातील कृत्यांनी नव्हे. कारण कोणीही देहधारी मनुष्य नियमशास्त्रातील कृत्यांनी नीतिमान ठरणार नाही. ¹⁷पण जर, आम्ही ख्रिस्तामध्ये नीतिमान होण्याचे पाहतो, तर आम्ही यहुदीसुद्धा विदेश्यांप्रमाणे पापी असे आढळतो. याचा अर्थ असा आहे की, ख्रिस्त पापाचा सेवक आहे काय?

¹⁸अर्थातच नाही! कारण जर मी या सोडून दिलेल्या पद्धतीप्रमाणे पुन्हा शिकविण्यास सुरुवात केली, तर मी नियमशास्त्र मोडणारा होतो. ¹⁹कारण नियमशास्त्रामुळे मी नियमशास्त्राला “मेले” यासाठी की मी देवासाठी जगावे. मी ख्रिस्ताबरोबर वधस्तंभावर खिळला गेलो. ²⁰यासाठी की यापुढे मी जगतो असे नाही, तर ख्रिस्त माझ्यामध्ये जगतो. आता देहामध्ये जे जीवन मी जगतो ते मी ज्याने माझ्यावर प्रीती केली आणि माझ्याऐवजी स्वतःला दिले त्या देवाच्या पुत्रावरील विश्वासाने जगतो. ²¹मी देवाची कृपा नाकारीत नाही. कारण जर नीतिमत्त्व नियम शास्त्रामुळे मिळत असेल तर ख्रिस्त विनाकारण मरण पावला.

विश्वासाद्वारे देवाचा आशीर्वाद येतो

3 अहो मूर्ख गलतीकरांनो! ज्या तुमच्या डोळ्यांसमोर येशू ख्रिस्ताला वधस्तंभावर खिळलेले जाहीर रितीने तुम्हांला वर्णन करून सांगितले होते त्या तुम्हांला कोणी भुरळ घातली आहे? ²मला तुमच्याकडून ही एक गोष्ट शिकायची आहे? आत्म्याची दाने तुम्हाला नियमशास्त्राचे पालन करण्याने मिळाली आहेत की सुवार्ता ऐकून तिच्यावर विश्वास ठेवल्याने मिळाली आहेत? ³तुम्ही इतके मूर्ख आहात का की, जे जीवन तुम्ही आत्म्यात सुरू केले ते आता देवाने पूर्ण करीत आहात? ⁴तुम्ही व्यर्थ इतकी दुःखे अनुभवली का? माझी आशा आहे की ती व्यर्थ नव्हती. ⁵देव जो तुम्हांला आत्मा पुरवितो आणि तुम्हामध्ये चमत्कार करतो, तो तुम्ही नियमशास्त्राचे पालन करता म्हणून का सुवार्ता ऐकून तीवर विश्वास ठेवला म्हणून तो हे करतो.

⁶ते, अब्राहामाविषयी पवित्र शास्त्र सांगते तसे आहे: “त्याने देवावर विश्वास ठेवला, आणि ते त्याच्यासाठी देवाकडून नीतिमत्त्व असे गणण्यात आले.” ⁷म्हण तुम्हाला समजले पाहिजे की जे विश्वास ठेवतात, तेच अब्राहामाचे खरे वंशज आहेत. ⁸पवित्र शास्त्राने आधीच सांगितले आहे की, देव विदेशी लोकांना त्यांच्या विश्वासाने नीतिमान ठरवील. त्याने अब्राहामाला पूर्वीच सुवार्ता सांगितली की,

“तुझ्याद्वारे सर्व राष्ट्रे आशीर्वादित होतील.”⁹ म्हणून ज्यांचा विश्वास आहे त्यांना विश्वासणाऱ्या अब्राहामासह आशीर्वाद मिळेल. ¹⁰परंतु नियमशास्त्राच्या कृतीवर जे अवलंबून राहतात ते शापित आहेत. कारण शास्त्रात असे लिहिले आहे की, “नियमशास्त्राच्या पुस्तकात लिहिलेल्या सर्व गोष्टी करण्यात जो कोणी टिकून राहत नाही, तो शापित असो.” ¹¹नियमशास्त्रामुळे कोणीही मनुष्य देवासमोर नीतिमान ठरत नाही, हे उघड आहे. कारण शास्त्र सांगते की, “विश्वासामुळे नीतिमान मनुष्य जगेल.” ¹²नियमशास्त्र विश्वासाचे नाही. त्याऐवजी पवित्र शास्त्र असे सांगते की, “जो कोणी ते पाळतो तो त्यामुळे जगेल.” ¹³ख्रिस्ताने आपल्याला नियमशास्त्राच्या शापापासून मुक्त केले आहे. आपणासाठी शाप होऊन त्याने हे केले. असे लिहिले आहे: “प्रत्येकजण जो कोणी झाडावर टांगला आहे तो शापित असो.” ¹⁴ख्रिस्ताने आम्हाला मुक्त केले यासाठी की, अब्राहामाला मिळालेला आशीर्वाद ख्रिस्ताद्वारे विदेश्यांना मिळावा. यासाठी की विश्वासाद्वारे आम्हांला आत्म्याचे अभिवचन मिळावे.

नियमशास्त्र आणि अभिवचन

¹⁵बंधूंनी, मी तुम्हांला रोजच्या जीवनातील उदाहरण देतो. ज्याप्रमाणे मनुष्यांनी केलेला करार कोणीही रद्द करत नाही किंवा त्यात भर घालीत नाही. याबाबतीतसुद्धा तसेच आहे. ¹⁶अब्राहामाला व त्याच्या वंशजांना अभिवचने दिलेली होती. लक्षात घ्या की, ते “आणि त्याच्या वंशजांना” असे अनेकजणांसंबंधी म्हणत नाही, तर जसे काय ते एका व्यक्तीला म्हणते, “आणि तुझ्या संतानाला” (आणि तो वंशज) ख्रिस्त आहे. ¹⁷माझ्या म्हणण्याचा अर्थ असा की, देवाने अगोदर निश्चित केलेला करार चारशे तीस वर्षे उशिरा आलेल्या नियमशास्त्राने अभिवचन रद्द करण्यास केला नव्हता. ¹⁸कारण वतन जर नियम शास्त्रावर अवलंबून होते, तर येथून पुढे ते अभिवचनावर अवलंबून असणार नाही. परंतु देवाने अभिवचनामुळे अब्राहामाला मुक्तपणे हे वतन दिले.

¹⁹तर मग, नियमशास्त्राचा उद्देश काय होता? ज्या संतानाला वचन दिले होते त्याच्या येण्यापर्यंत पापामुळे ते अभिवचनाला जोडण्यात आले होते. नियमशास्त्र हे देवदूताकरवी मोशे या मध्यस्थाच्या हाती देण्यात आले. ²⁰आता मध्यस्थ हा फक्त एकाच पक्षाचा नसतो. पण देव एकच आहे आणि त्याची अभिवचने दुसऱ्या पक्षावर अवलंबून नाहीत.

मोशेच्या नियमशास्त्राचा हेतु

²¹नियमशास्त्र हे देवाच्या अभिवचनाविरुद्ध आहे, असा याचा अर्थ होतो का? अर्थातच नाही! कारण लोकांना जीवन आणण्यासाठी जर नियमशास्त्र देण्यात आले असेल, तर मग नीतिमत्त्व त्याच नियमशास्त्राद्वारे येईल. ²²पण

पवित्र शास्त्राने स्पष्ट केले आहे की, संपूर्ण जग हे पापाच्या सामर्थ्याने जखडून टाकले होते, यासाठी की, जे अभिवचन देण्यात आले होते ते जे येशू ख्रिस्तावर विश्वास ठेवतात, त्यांना देण्यात यावे.

²³हा विश्वास येण्याअगोदर नियमशास्त्राने आपणांस कैद्याप्रमाणे पहाण्यात ठेवले होते. आणि हा येणारा विश्वास आम्हांला प्रगत होईपर्यंत आम्हांला कैदी म्हणून ठेवण्यात आले होते. ²⁴त्यामुळे आपल्या विश्वासाच्या आधारे आपण नीतिमान ठरविले जावे म्हणून नियमशास्त्र जे आपणांला ख्रिस्ताकडे घेऊन येणारे होते, ते आपले पालक होते. ²⁵पण आता हा विश्वास आलाच आहे, तर यापुढे आम्ही या कडक पालकाच्या अधीन नाही. ²⁶कारण तुम्ही सर्व सुवातेवर विश्वास ठेवल्यामुळे येशू ख्रिस्ताद्वारे देवाचे पुत्र आहात. ²⁷कारण तुम्ही जितक्यांनी ख्रिस्तात बाप्टिस्मा घेतला तितक्यांनी ख्रिस्ताला परिधान केले आहे. ²⁸तेथे यहुदी किंवा ग्रीक, गुलाम किंवा स्वतंत्र, पुरुष किंवा स्त्री हा भेदच नाही. कारण तुम्ही सर्व ख्रिस्त येशूमध्ये एक आहात. ²⁹आणि जर तुम्ही ख्रिस्ताचे आहात तर तुम्ही अब्राहामाचे संतान आणि देवाने अब्राहामाला दिलेल्या वचनानुसार वारस आहात.

4 मी जे म्हणत आहे ते हे की, जोपर्यंत वारसदार हा लहान मूल आहे तोपर्यंत तो गुलामापेक्षा वेगळा नाही. जरी तो सर्वांचा मालक असला तरी, ²तो जोपर्यंत त्याच्या पित्याने नेमून दिलेला वेळ आहे तोपर्यंत पालकाच्या आणि विश्वस्त्यांच्या ताब्यात असतो. ³याच प्रकारे जोपर्यंत आम्ही “मुले” होतो तोपर्यंत आम्हीसुद्धा या जगाच्या निरर्थक नियमांचे गुलाम होतो. ⁴परंतु जेव्हा काळाची पूर्णता झाली, तेव्हा देवाने आपला पुत्र पाठविला, जो स्त्रीपासून जन्मला, व नियम शास्त्राप्रमाणे वागला. ⁵यासाठी की, त्याने जे नियमशास्त्राधीन होते त्यांना सोडवावे व देवाची मुले म्हणून स्वीकारावे.

⁶आणि तुम्ही त्याचे पुत्र आहात, म्हणून देवाने आपल्या पुत्राच्या आत्म्याला तुमच्या अंतःकरणात पाठविले आहे. आत्मा “अब्बा” * म्हणजे “पित्या” अशी हाक मारतो. ⁷म्हणून तू आता गुलाम नाही, तर एक पुत्र आहेस, आणि जर पुत्र आहेस तर देवाने तुला त्याचा वारसदारही बनविले आहे.

गलतीया येथील ख्रिस्ती लोकांकरिता पौलचे प्रेम

⁸गतकाळात जेव्हा तुम्ही देवाला ओळखीत नव्हता, तेव्हा खऱ्या अर्थाने जे देव नव्हते, त्यांचे तुम्ही गुलाम होता. ⁹परंतु आता तुम्ही देवाला ओळखता किंवा आता देवाने तुमची ओळख करून घेतली आहे. तर मग आता तुम्ही ज्यांचे गुलाम होण्याचे प्रयत्न करीत आहात त्या दुर्बल

अब्बा हा अरेमी शब्द आहे. याचा अर्थ पिता.

आणि निरुपयोगी नियमाकडे कसे वळता? ¹⁰तुम्ही विशेष दिवस, महिने, ऋतू आणि वर्षे पाळता. ¹¹मला तुमच्याविषयी भीती वाटते मला बाईट वाटते की, मी तुमच्यासाठी केलेले श्रम व्यर्थ आहेत.

¹²बंधूनो, मी तुम्हांला कळकळीची विनंति करतो की कृपा करून माझ्यासारखे व्हा. कारण मी तुमच्यासारखा झालो. असे काही नाही की, तुम्ही माझे काही बाईट केले होते. ¹³तुम्हांला माहीत आहे की, माझ्या शारीरिक दुर्बलतेमुळे प्रथमतः मी तुम्हांला सुवार्ता सांगितली. ¹⁴आणि माझ्या शारीरिक दुर्बलतेबाबत तुमची कठीण परीक्षा होत असतानाही उलट माझे एखाद्या देवदूतासारखे तुम्ही स्वागत केले. जणू काय मीच स्वतः ख्रिस्त असल्यासारखे स्वागत केले. ¹⁵मग जो आनंद तुम्हांला मिळाला तो कोठे आहे? कारण मी तुम्हांविषयी साक्ष देतो की, जर तुम्ही समर्थ असता तर तुम्ही तुमचे स्वतःचे डोळे काढून ते मला दिले असते. ¹⁶तुम्हांला खरे सांगितले म्हणून मी तुमचा वैरी झालो काय?

¹⁷तुम्ही नियमशास्त्र पाळावे असे ज्यांना वाटते त्यांना तुमच्याविषयी उत्साहवर्धक आस्था आहे, पण चांगल्या हेतूसाठी नाही. माझ्यापासून तुम्हांला वेगळे करण्याचा ते प्रयत्न करीत आहेत. यासाठी की तुम्हांला त्यांच्याविषयी उत्साहवर्धक आस्था वाटेल. ¹⁸हे नेहमीच चांगले असते की, कोणासाठी तरी विशेष (उत्साहवर्धक) आस्था असावी पण ती कोणत्या तरी चांगल्या गोष्टीसाठी आणि मी जेव्हा तुमच्याबरोबर असतो, फक्त तेव्हाच नव्हे. ¹⁹माझ्या प्रिय मुलांनो, तुमच्यामुळे मी पुन्हा एकदा प्रसूतिवेदनातून जात आहे आणि तुम्ही ख्रिस्तासारखे होईपर्यंत मला तसे करावेच लागेल. ²⁰आता मला तुमच्याबरोबर तेथे हजार राहावेसे व स्वर बदलून वेगळ्या प्रकारे बोलवेसे वाटते, कारण तुमच्याविषयी मी गोंधळात पडलो आहे.

हागार आणि साराचे उदाहरण

²¹जे तुम्ही नियमशास्त्राधीन राहू इच्छिता त्या तुम्हांला मला विचारू द्या की, नियमशास्त्र काय म्हणते, ते तुम्हांला माहीत आहे का? ²²असे लिहिले आहे की, अब्राहामाला दोन पुत्र होते. एक त्याला गुलाम मुलीपासून झाला व दुसरा स्वतंत्र स्त्रीपासून जन्मलेला. ²³देवाच्या वचनाचा परिणाम म्हणून जन्मला.

²⁴या गोष्टी दृष्टांतरूप आहेत. त्या स्त्रिया दोन करार आहेत. एक करार सीनाय पर्वतावर झाला. आणि ज्यांच्या नशिबी गुलामगिरी होती अशा लोकांना त्याने जन्म दिला. हा करार हागारशी संबंध दर्शवितो. ²⁵हागार ही अरबस्तानातील सीनाय पर्वताचे दर्शक हल्लीच्या यरुशलेमचे बाह्यरूप आहे. कारण ती आपल्या मुलसह गुलामगिरीत आहे. ²⁶परंतु स्वर्गीय यरुशलेम स्वतंत्र आहे. स्वर्गीय यरुशलेम ही आमची आई आहे. ²⁷कारण असे लिहिले आहे,

जिने जन्म दिला नाही, त्या मूल नसलेल्या (स्त्रीने) आनंद करावा! ज्या तुला प्रसूतिवेदना झालेल्या नाहीत ती तू आनंदाने घोष कर, आरोळी मार, कारण जिला पती आहे तिच्या मुलांपेक्षा सोडलेल्या स्त्रीची मुले अधिक आहेत”

यशया 54:1

²⁸⁻²⁹बंधूनो, आता तुम्ही इसहाकासारखी देवाच्या वचनाचा परिणाम म्हणून जन्मलेली मुले आहात. परंतु तो त्यावेळी जसा देहस्वभावाप्रमाणे जन्मला होता व त्याने आत्म्याच्या सामर्थ्याने जन्मलेल्यांचा छळ केला तसे आता आहे. ³⁰पण पवित्र शास्त्र काय सांगते? “त्या गुलाम मुलीला व तिच्या पुत्राला घालवून दे. कारण गुलाम मुलगा स्वतंत्र स्त्रीच्या मुलाबरोबर वारस होणार नाही.” ³¹यासाठी बंधूनो, आपण गुलाम मुलीची नाही तर स्वतंत्र स्त्रीची मुले आहोत.

तुमचे स्वातंत्र्य राखा

5 आम्ही स्वातंत्र्यात राहावे म्हणून ख्रिस्ताने आम्हांला मुक्त केले, म्हणून स्थिर राहा. आणि नियमशास्त्राच्या जुवाच्या गुलामगिरीचे ओझे पुन्हा लादून घेऊ नका. ²ऐका! मी पौल, तुम्हांला सांगत आहे की, जर सुंता करून घेऊन तुम्ही नियमशास्त्राकडे वळला तर ख्रिस्त तुमच्यासाठी कोणत्याही किंमतीचा नाही. ³सुंता करून घेणाऱ्या प्रत्येक माणसाला मी पुन्हा एकदा जाहीर करतो की, तो संपूर्ण नियमशास्त्र पाळण्यास बांधलेला आहे. ⁴तुमच्यापैकी जे नियमशास्त्राने नीतिमान ठरू पाहतात, त्यांचा ख्रिस्ताबरोबरचा संबंध तुटला आहे. देवाच्या दयेच्या बाहेर आता तुम्ही आहात. ⁵आम्ही तर आत्म्याने विश्वासाकडून न्यायीपणाच्या आशेची वाट पाहत आहोत. ⁶कारण ख्रिस्त येशूमध्ये सुंता झालेले व सुंता न झालेले यांना काही अर्थ नाही तर विश्वास जो प्रीतीद्वारे कार्य करतो त्याला आहे.

⁷तुम्ही इतकी चांगली ख्रिस्ती शर्यत धावत होता तर तुम्हाला सत्याचे पालन करण्यास कोणी अडथळा केला? ⁸सत्यापासून मन वळवणारे तुमचे कठोर वर्तन ज्याने तुम्हांला बोलविले त्या देवापासून येत नाही. ⁹थोडेसे खमीर कणकेचा गोळा फुगवून टाकते.” ¹⁰प्रभूमध्ये मला तुमच्याविषयी खात्री आहे की, जे मी तुम्हांला शिकविले त्याच्याशिवाय इतर विचार तुम्ही करणार नाही. परंतु जो तुम्हांला त्रास देत आहे, तो कोणी का असेना, दंड भोगील.

¹¹बंधूननहो, काही जण असा आरोप करतात की, अजूनही सुंतेची गरज आहे असा उपदेश मी करतो. जर तसे आहे तर अजूनही माझा छळ का होत आहे? आणि जर मी सुंतेच्या आवश्यकतेविषयी उपदेश करीत असतो तर वधस्तंभाविषयीची तत्त्वे राहिली नसती. ¹²माझी इच्छा आहे की, जे तुम्हांमध्ये अस्थिरता उत्पन्न करतात त्यांनी सुंतेबरोबर स्वतःला नामदं करून घ्यावे.

¹³परंतु स्वतंत्रतेमध्ये राहावे म्हणून तुम्हा बंधूना देवाने बोलावले आहे. फक्त तुमच्या देहाला जे आवडते ते करण्याची एक सबब म्हणून तुमच्या स्वातंत्र्याचा उपयोग करू नका. त्याऐवजी प्रीतीमध्ये एकमेकांची सेवा करा (दास व्हा). ¹⁴कारण संपूर्ण नियमशास्त्राचा सारांश एकाच वचनात सामावला आहे. ते सांगते, “जसे आपणांवर तसे आपल्या सोबतीच्या व्यक्तीवरही प्रेम करा.” ¹⁵पण जर तुम्ही एकमेकांना चावत राहिला व खाऊन टाकीत असला, तर एकमेकांना गिळून टाकणार नाही, याविषयी सावध राहा.

आत्मा आणि मानवी स्वभाव

¹⁶पण मी म्हणतो: तुम्ही आत्म्यात चाला, आणि तुम्ही देहाच्या पापी इच्छा पूर्ण करणार नाही. ¹⁷कारण आपला देह ज्याची इच्छा करतो ते आत्म्याविरुद्ध आहे, आणि आत्मा जी इच्छा करतो, ती देहाविरुद्ध आहेत. परिणाम म्हणून तुम्हांला जे करावयास पाहिजे ते करता येत नाही. ¹⁸पण जर तुम्ही आत्म्याकडून चालविले जाता तर तुम्ही नियमशास्त्राधीन नाही. ¹⁹देहाची कर्मे तर उघड आहेत, ती म्हणजे, जारकर्म, अशुद्धता, कामातुरपणा, ²⁰मूर्तिपूजा, चेटूक, द्वेष, मारामारी, मत्सर, राग, स्वार्थी हेवेदावे, पक्षभेद, ²¹दारूबाजी, रंगेलपणा, अशासारख्या दुसऱ्या सर्व गोष्टी. या गोष्टींविषयी मी तुम्हाला सूचना देत आहे. ज्याप्रमाणे मी पूर्वी तुम्हाला सूचना केल्या होत्या. जे लोक अशा गोष्टी करतात त्यांना देवाच्या राज्यात वाटा मिळणार नाही. ²²पण आत्मा या गोष्टी निर्माण करतो; प्रीति, आनंद, शांति, सहनशीलता, दयाळूपणा, चांगुलपणा, विश्वास, ²³सौम्यता व आत्मसंयमन. अशा गोष्टींविरुद्ध नियमशास्त्र नाही. ²⁴जे ख्रिस्त येशूचे आहेत त्यांनी देहस्वभावाला त्यांच्या वासना व इच्छांसह वधस्तंभावर खिळले आहे. ²⁵जर आम्ही आत्म्याने जगतो, तर तो जसा चालवितो तसे आम्हीसुद्धा त्याच्यामागे चालू या. ²⁶आम्ही पोकळ बढाई मारणारे, एकमेकांना चीड आणणारे, एकमेकांचा हेवा करणारे होऊ नये.

एकमेकांना मदत करा

6 बंधूनों, कोणी दोषात सापडला, तर तुम्ही जे आध्यात्मिकदृष्ट्या पुढारलेले आहात त्या तुम्ही त्याला सुधारावे. पण ते सौम्यतेच्या आत्म्याने हे करा. आणि स्वतःकडे लक्ष ठेवा. यासाठी की तुम्हीही मोहात पडू नये.

²एकमेकांची ओझी वाहा. अशा रितीने तुम्ही ख्रिस्ताचा नियम पूर्ण कराल. ³कारण जर कोणी स्वतःला महत्त्वाचा समजतो, प्रत्यक्षात तो नसला तरी, तर तो स्वतःची फसवणूक करून घेतो. ⁴प्रत्येकाने आपल्या कामाची परीक्षा करावी आणि मगच स्वतःची इतरांबरोबर तुलना न करता स्वतःविषयी अभिमान बाळगणे त्याला शक्य होईल. ⁵कारण प्रत्येकाला त्याची स्वतःची जबाबदारी असलीच पाहिजे. ⁶ज्याला कोणाला देवाच्या वचनांचे शिक्षण मिळाले आहे, त्याने जो शिक्षण देत आहे त्याला सर्व चांगल्या गोष्टीत वाटा द्यावा.

जीवन हे शेत पेरणाऱ्यासारखे आहे

⁷तुम्ही फसू नका. देवाची थट्टा होणे शक्य नाही. कारण एखादी व्यक्ति जे पेरीते त्याचेच त्याला फळ मिळेल. ⁸जो कोणी आपल्या देहस्वभावाचे बीज पेरतो त्याला देहस्वभावापासून नाशाचे पीक मिळेल. पण जो आत्म्यात बीज पेरतो, त्याला आत्म्यापासून सार्वकालिक जीवनाचे पीक मिळेल. ⁹जे चांगले आहे ते करण्याचा आपण कंटाळा करू नये. कारण आपण आळस केला नाही, तर योग्य वेळी आपणांस आपले पीक मिळेल. ¹⁰तर मग ज्याप्रमाणे आपणांस संधि मिळेल, तसे सर्व लोकांचे आणि विशेषतः ज्यांनी सुवार्तेवर विश्वास ठेवला आहे त्यांच्या घराण्याचे चांगले करू या.

¹¹पाहा किती मोठे अक्षरे मी लिहिलीत. ¹²ज्यांना बाह्य देखावा करणे आवडते, ते तुम्हांला सुंता करून घेण्याची सक्ती करतात. परंतु ते अशासाठी की ख्रिस्ताच्या वधस्तंभामुळे त्यांचा छळ होऊ नये. ¹³परंतु सुंता करून घेणारेही नियमशास्त्र पाळीत नाहीत आणि तरीही तुमची सुंता व्हावी असे त्यांना वाटते. यासाठी की, त्यांना तुमच्या देहावरून फुशारकी मारता यावी. ¹⁴आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या वधस्तंभाशिवाय मी कशाचाही अभिमान बाळगू नये. त्याच्या द्वारे मला जग वधस्तंभावर खिळलेले, व मी जगाला वधस्तंभावर खिळलेला आहे. ¹⁵कारण सुंता होणे किंवा न होणे काही नाही, तर नवी उत्पत्ति हीच महत्त्वाची आहे. ¹⁶तर जितके हा नियम पाळतील तितक्यांवर आणि देवाच्या सर्व इझ्राएलावर शांति व दया असो.

¹⁷आता इथून पुढे मी एवढेच मागतो की, यापुढे कोणीही मला त्रास देऊ नये. कारण आधीच मी येशूच्या खुणा माझ्या शरीरावर धारण केलेल्या आहेत. ¹⁸बंधूनों, आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताची कृपा तुमच्याबरोबर असो. आमेन.

पौलाचे इफिसकरांस पत्र

१ देवाच्या इच्छेने झालेला येशू ख्रिस्ताचा दास पौल याजकडून,

इफिस* येथे जे देवाचे लोक आहेत त्यांना व येशू ख्रिस्तावर विश्वास ठेवणाऱ्यांना,

२देव आपला पिता आणि आपला प्रभु येशू ख्रिस्त यांजकडून कृपा व शांति असो.

ख्रिस्तात आध्यात्मिक आशीर्वाद

३आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताचा देव व पिता धन्यवादित असो. त्याने स्वर्गराज्यातील प्रत्येक आध्यात्मिक आशीर्वाद देऊन आम्हांला ख्रिस्तामध्ये आशीर्वादित केले आहे.

४ख्रिस्तामध्ये देवाने आम्हांला जग निर्माण होण्यापूर्वी त्याच्या आमच्यावरील प्रेमांमुळे त्याच्यासमोर आम्ही निर्दोष व पवित्र असावे म्हणून निवडले आहे. ५त्याच्या कृपायुक्त हेतूनुसार येशू ख्रिस्ताद्वारे त्याने दत्तक होण्यासाठी आमची नेमणूक केली. ६त्याने हे त्याच्या गौरवी कृपेची स्तुति व्हावी म्हणून केले. ही कृपा त्याने त्याच्या प्रिय पुत्राद्वारे आम्हांला फुकट दिली. ७त्याच्यामध्ये ख्रिस्ताच्या रक्ताने आम्ही स्वतंत्र केले गेलो, त्याच्या कृपेच्या समृद्धीने आम्हांला आमच्या पापांची क्षमा मिळाली आहे. ८त्याची कृपा आपले ज्ञान आणि समजबुद्धी वाढविण्यास कारणीभूत ठरली आहे. ९ख्रिस्तामध्ये आपणाला दाखविण्याच्या त्याच्या अनुग्रहप्रमाणे त्याच्या इच्छेचे रहस्य आपल्याला कळविले.

१०पृथ्वीवरील आणि स्वर्गातील सर्व गोष्टी ख्रिस्तामध्ये एकत्र आणण्यासाठी अशी ती योजना काळाच्या पूर्णतेसाठी होती.

११ख्रिस्तामध्ये आम्ही देवाचे लोक म्हणून निवडले गेलो होतो. यासाठी आम्ही अगोदरच निवडले गेलो होतो. देवाचा हेतू लक्षात घेऊन जो सर्व गोष्टी त्याच्या इच्छेच्या हेतूनुसार पूर्णत्वास नेतो १२यासाठी की, ज्या आम्ही ख्रिस्तावर अगोदरच आशा ठेवली होती, त्या आम्हांकडून त्याच्या गौरवाची स्तुति व्हावी. १३ख्रिस्ताद्वारे तुम्हीसुद्धा जेव्हा सत्याची म्हणजे तुमच्या तारणाची सुवाता ऐकली आणि ख्रिस्तावर विश्वास ठेवला, तेव्हा पवित्र आत्म्याच्या अभिवचनाचा देवाने तुम्हांवर शिक्षा मारली १४जोपर्यंत देव, आम्ही जे त्याचे

आहोत त्यांना पूर्ण आणि शेवटचे स्वातंत्र्य देईपर्यंत पवित्र आत्मा हा आमच्या वतनाच्या हिशशाचा विसार आहे. आणि यामुळे त्याच्या गौरवाची स्तुति होईल.

पौलाची प्रार्थना

१५यासाठी, जेव्हापासून मी तुमच्या प्रभु येशूवरील विश्वासाविषयी ऐकले आणि देवाच्या लोकांबद्दलच्या तुमच्या प्रेमाविषयी ऐकले, १६तेव्हापासून तुमच्यासाठी देवाचे उपकार मानण्याचे मी थांबविले नाही. १७मी प्रार्थना करतो की, आमच्या प्रभु येशू ख्रिस्ताचा देव, गौरवी पिता, तुम्हाला ज्ञान व प्रकटीकरणाचे आध्यात्मिक सामर्थ्य जे पित्याविषयी ज्ञान तुम्हांला पुरविले, ते देवो.

१८मी असे सांगतो की, तुमच्या अंतःकरणाचे डोळे प्रकाशित होवोत यासाठी की तुम्हाला तुमच्या पाचारणाची आशा व संतांमध्ये त्याच्या वतनाच्या वैभवाची श्रीमंती किती आहे हे कळावे. १९आणि आम्हांला विश्वासाण्यासाठी त्याचे अतुलनीय सामर्थ्य किती महान आहे, जणू काय त्याच्या प्रचंड सामर्थ्याचा तो सराव आहे.

२०जो तो ख्रिस्तामध्ये करतो. जेव्हा त्याला (ख्रिस्ताला) मरणातून उठविले आणि स्वर्गाच्या राज्यात देवाच्या उजव्या हाताला बसविले. २१देवाने ख्रिस्ताला प्रत्येक अधिपती, अधिकारी, सामर्थ्य, प्रभूत्व आणि प्रत्येक सामर्थ्याचे नाव जे या युगातच नव्हे तर येणाऱ्या युगातही दिले जाईल त्या सर्वांपेक्षा उंच ठिकाणी ठेवले. २२आणि देवाने ख्रिस्ताला मंडळीचा सर्वोच्च प्रमुख केले. २३मंडळी ख्रिस्ताचे शरीर आहे. जी पूर्णता त्याने सर्व गोष्टींमध्ये सर्व रीतीने भरली आहे, ती पूर्णता तो मंडळीला देतो.

मरणाकडून जीवनाकडे

२ पूर्वी तुम्ही आपले अपराध आणि पातके यांमुळे आध्यात्मिक रीतीने मेला होता, २ ज्यामध्ये तुम्ही पूर्वी जगत होता, जगातील दुष्ट मार्गांचे अनुकरण करीत होता, आणि आपल्याला न दिसणारे आध्यात्मिक सामर्थ्य ज्याच्याकडे आहे त्या सत्ताधीशाचे अनुकरण करीत होता. जे देवाच्या आज्ञा पाळीत नाहीत त्यांच्या जीवनामध्ये हाच आत्मा कार्य करीत आहे. ३एके काळी आम्हीसुद्धा त्यांच्यामध्ये आमच्या मानवी देहाच्या दुष्ट इच्छांचे समाधान करीत होतो आणि आमच्या मानवी मनाच्या दुष्ट वासनांची

इफिस काही प्राचीन प्रतींमध्ये 'इफिस' हा शब्द वगळलेला आहे.

पूर्वता करीत होतो. तसेच जगातील इतरांप्रमाणेच आम्ही त्याच्या क्रीडाची मुले झालो होतो.

⁴पण देव खूप दयाळू आहे. त्याच्या महान प्रीतीने त्याने आमच्यावर प्रेम केले. ⁵आम्ही आध्यात्मिकदृष्ट्या आमच्या पापांमध्ये मेलेले असतानाच त्याने आम्हांला ख्रिस्ताबरोबर जीवन दिले. (तुमचे तारण देवाच्या कृपेने झाले आहे.) ⁶देवाने आम्हांला ख्रिस्ताबरोबर नविन जीवनात उठविले आणि स्वर्गाच्या राज्यात त्याच्याबरोबर त्याच्या आसनावर बसविले, कारण आम्ही ख्रिस्त येशूमध्ये आहोत. ⁷देवाने हे केले यासाठी की, येणाऱ्या युगात त्याच्या अतुलनीय कृपेची संपत्ती दाखविता यावी आणि ख्रिस्त येशूमध्ये आम्हांविषयीची ममता व्यक्त करावी. ⁸कारण देवाच्या कृपेने विश्वासाच्या द्वारे तुमचे तारण झाले आणि ते तुमच्याकडून झाले नाही, तर ते देवापासूनचे दान असे आहे. ⁹आणि एखादा काही काम करतो त्याचा परिणाम म्हणून नव्हे. यासाठी कोणी बदाई मारू नये. ¹⁰कारण आम्ही देवाच्या हाताने घडविलेले आहोत. ख्रिस्तामध्ये आम्हांला चांगल्या कामासाठी निर्माण केले. जे देवाने अगोदरच तयार केले होते. यासाठी की, त्यामध्ये चालणे आम्हांला शक्य व्हावे.

ख्रिस्तामध्ये एक

¹¹म्हणून, आठवा की एके काळी, तुम्ही यहुदीतर म्हणून जन्मला होता आणि त्यांना (विदेश्यांना) सुंता न झालेले असे, ज्यांची सुंता झालेली होती ते यहुदी लोक म्हणत होते. ¹²आठवा की, त्यावेळी तुम्ही ख्रिस्तविरहित, देवाचे लोक जे इझ्राएल त्या समाजातून तुम्हाला बहिष्कृत केले होते, आणि देवाच्या अभिवचनाशी निगडित अशा कराराशी तुम्ही परके असे होता, तुम्ही या जगात आशेशिवाय आणि देवाशिवाय जगला. ¹³पण आता, ख्रिस्तामध्ये जे तुम्ही एके काळी देवापासून दूर होता, ते तुम्ही ख्रिस्ताच्या रक्ताने त्याच्याजवळ आणलेले आहात. ¹⁴कारण त्याच्याद्वारे आम्हांला शांतीचा लाभ झाला आहे. त्याने दोन्ही गोष्टी एक केल्या आणि आपल्या शरीराने त्याने वैराचा, दुभागणाऱ्या भिंतीचा अडथळा पाडून टाकला. ¹⁵त्याने नियमशास्त्र त्याच्या नीतिनियमांसहित रद्द केले. यासाठी की स्वतःमध्ये दोघांचा एक मानव निर्माण करून शांति करणे त्याला शक्य व्हावे. ¹⁶आणि त्याच्या वधस्तंभावरील मरणाद्वारे देवाबरोबर एका शरीरात त्या दोघांमध्ये समेट घडवून आणता यावा, ज्यामुळे या दोन गोष्टीतील वैमनस्य संपवता येईल. ¹⁷म्हणून तो आला आणि त्याने जे तुम्ही देवापासून दूर होता व जे तुम्ही देवाजवळ होता त्या तुम्हाला शांतीची सुवार्ता सांगितली. ¹⁸कारण त्याच्या द्वारे, आम्हा दोघांचा एका आत्म्याच्या द्वारे देवाजवळ प्रवेश होतो.

¹⁹यामुळे, तुम्ही आता परके आणि यहुदीतर नाहीत. तर तुम्ही देवाच्या लोकांबरोबरचे सहनागरिक आणि देवाचे कुटुंबीय आहात. ²⁰तुम्ही प्रेषित आणि संदेष्टे या पायावर

बांधलेली इमारत आहा, आणि ख्रिस्त येशू स्वतः तिचा कोनशिला आहे. ²¹संपूर्ण इमारत त्याच्याद्वारे जोडली गेली आणि प्रभूमध्ये एक पवित्र मंदिर होण्यासाठी वाढत आहे. ²²त्याच्यामध्ये तुम्हीही इतरांबरोबर आत्म्याच्या द्वारे देवाचे राहण्याचे ठिकाण तयार करण्यासाठी एकत्र रचले जात आहात.

पौलचे विदेशी लोकांसाठी कार्य

3 या कारणासाठी मी, पौल तुम्हा विदेशी लोकांसाठी ख्रिस्त येशूचा कैदी आहे. ²देवाची कृपा तुमच्यापर्यंत पोचविण्याची व्यवस्था करण्याचे काम माझ्यावर सोपवल्याचे तुम्ही जाणता ³आणि जशी मी अगोदर तुम्हांला थोडक्यात लिहिली होती ती देवाची गूढ योजना मला प्रकटीकरणाच्या द्वारे कळविण्यात आली. ⁴जर तुम्ही ती वाचाल तर तुम्हांला माझ्या ख्रिस्ताच्या रहस्याविषयीचे पूर्ण ज्ञान होणे शक्य होईल. ⁵मागील पिढ्यांमध्ये हे रहस्य मनुष्यांच्या पुत्रांना सांगण्यात आले नव्हते, जसे आता त्याच्या पवित्र प्रेषितांना आणि संदेश देणाऱ्यांना आत्म्याच्या द्वारे प्रकट करण्यात आले आहे. ⁶हे रहस्य ते आहे की, सुवार्तेद्वारे विदेशी लोक हे यहुदी लोकांबरोबर सहवासदार आहेत, ते एकाच शरीराचे अवयव आहेत. आणि ख्रिस्त येशूमध्ये देवाने दिलेल्या अभिवचनामध्ये सहभागीदार आहेत.

⁷देवाच्या प्रभावी कृतीच्या सामर्थ्याचा परिणाम म्हणून जे कृपेचे दान मला देण्यात आले होते त्यामुळे मी सुवार्ता सांगण्याची जबाबदारी दिलेला सेवक झालो. ⁸जरी मी देवाच्या सर्व लोकांमध्ये लहानातील लहान आहे तरी मला हे देवाच्या गहन अशा संपत्तीची सुवार्ता यहुदीतरांना सांगायी हे कृपेचे दान मला दिले गेले.

⁹आणि रहस्यमय योजना सर्व लोकांना कळविण्यास सांगितली. ज्या देवाने सर्व गोष्टी निर्माण केल्या, त्याच्याकडे काळाच्या सुरुवातीपासून ही रहस्यमय योजना देवामध्ये लपून अशी राहिली होती. ¹⁰यासाठी की आता मंडळीद्वारे स्ताधीश आणि आकाशातील शक्ती यांना देवाचे वेगवेगळ्या प्रकारचे ज्ञान व्हावे. ¹¹देवाच्या अनंतकाळच्या हेतूला अनुसरून जे त्याने आपला प्रभु येशू ख्रिस्त याच्यामध्ये पूर्णत्वास नेले. ¹²त्या ख्रिस्तामध्ये आम्हांला देवाच्या समक्षतेत आमच्या ख्रिस्तावरील विश्वासामुळे धैर्य आणि पूर्ण विश्वास आहे. ¹³म्हणून, मी प्रार्थितो की, तुमच्यासाठी मला होणाऱ्या क्लेशामुळे तुम्ही माघार घेऊ नये. कारण हे क्लेश आमचे गौरव आहेत.

ख्रिस्ताची प्रीति

^{14,15}या कारणासाठी ज्याच्यापासून स्वर्गातील आणि पृथ्वीवरील प्रत्येक घराण्याला नाव मिळाले आहे, त्या पित्यासमोर गुडघे टेकून प्रार्थना करतो. ¹⁶मी प्रार्थना करतो की, त्याने आपल्या वैभवी संपत्तीप्रमाणे तुम्हांला

त्याच्या आत्म्याच्या द्वारे, पराक्रमाने तुमच्या अंतर्गामी बलवान होण्यास मान्यता द्यावी. ¹⁷आणि विश्वासाद्वारे ख्रिस्त तुमच्या अंतःकरणात राहावा. व तुमची मुळे चांगली रुजलेली व प्रीतीत मुळावलेली असावी. ¹⁸यासाठी की, सर्व संतांच्यासह ख्रिस्ताच्या प्रीतीची रूंदी, लांबी, उंची आणि खोली किती आहे हे समजून घेण्यास तुम्हांला सामर्थ्य प्राप्त व्हावे. ¹⁹आणि ख्रिस्ताची प्रीति जी ज्ञान्यांना मागे टाकते हे कळवे यासाठी की तुम्ही देवाच्या पूर्णत्वाने भरावे.

²⁰आणि आता देव जो आपल्या सामर्थ्यानुसार आम्हांमध्ये कार्य करतो इतकेच नव्हे तर आम्ही मागितल्यापेक्षा किंवा आमच्या अपेक्षेपेक्षा अधिक कार्य करण्यास तो समर्थ आहे, ²¹त्याला मंडळी आणि ख्रिस्त येशूमध्ये सर्व पिढ्यानिपिढ्यासाठी सदासर्वकाळ गौरव असो.

शरीराचे ऐक्य

4 म्हणून मी, जो प्रभूमधील कैदी, (दास) तो तुम्हांला विनंती करतो, देवाकडून तुम्हाला जे पाचारण झालेले आहे, त्याला शोभेल अशा प्रकारे राहा. ²नेहमी नम्रता, सौम्यता दाखवा. आणि सहनशीलतेने एकमेकांबरोबर प्रीतीने राहा. ³शांतीच्या बंधनाने आत्म्याचे ऐक्य राखण्यासाठी प्रत्येक गोष्टीत प्रयत्न करा. ⁴एक शरीर व एकच आत्मा आहे. ज्याप्रमाणे तुम्हालाही एकाच आशेत सहभागी होण्यास बोलाविले होते. ⁵एक प्रभु, एक विश्वास, एक बापिस्मा, ⁶एक देव आणि पिता जो सर्वांचा मालक आहे. जो प्रत्येक गोष्टीद्वारे कार्य करतो आणि जो प्रत्येकात आहे,

⁷ख्रिस्ताच्या दानाच्या मोजमापाप्रमाणे आपणांस प्रत्येकाला कृपेचे विशेष दान दिले आहे. ⁸यासाठीच पवित्र शास्त्र असे म्हणते,

“जेव्हा तो उच्चस्थानी चढला, तेव्हा त्याने युद्धकैदांस आपणांबरोबर नेले आणि त्याने लोकांना देणग्या दिल्या.”

स्तोत्र. 68:18

⁹आता, जेव्हा ते असे म्हणते, “वर चढला” तर त्याचा अर्थ काय? म्हणजे तो पृथ्वीच्या खालील प्रदेशात सुध्दा उतरला असाच होतो की नाही? ¹⁰जो खाली उतरला तोच वर सर्व स्वागृहून उंच ठिकाणी चढला. यासाठी की सर्व गोष्टी त्याला भरता याव्यात. ¹¹आणि त्याने स्वतःच काही लोकांना प्रेषित, इतर काही जणांना भविष्य सांगणारे सुवार्तिक, तर दुसऱ्यांना मंडपाळ व शिक्षक असे होण्याची दाने दिली. ¹²ख्रिस्ताने त्या देणग्या देवाचे लोक सेवेच्या कार्यासाठी तयार करण्यास व आत्मिकरीतीने ख्रिस्ताचे शरीर सामर्थ्यवान होण्यासाठी दिल्या. ¹³आम्हा सर्वांना आमच्या पित्यातील एकत्वापणामुळे विश्वासाची आणि

देवाच्या पुत्राविषयीच्या ज्ञानाची जाणीव होते आणि पूर्णत्वाची जी परिमाणे ख्रिस्ताने आणली आहेत त्या उच्चतेपर्यंत पोहोचून परिपक्व मनुष्य होण्यासाठी आमची वाढ होते.

¹⁴हे असे आहे म्हणून यापुढे आपण लहान बाळकासारखे नसावे. म्हणजे माणसांच्या कपटाने त्यांची लबाडी जी कपटयोजनेला महत्त्व देते, अशा प्रत्येक नव्या शिकवणुकीच्या वाच्याने तुमचे मार्ग लाटांनी इकडे तिकडे हेलकावणारे होऊ नयेत ¹⁵त्याऐवजी आपण प्रेमाने सत्य बोलावे आणि प्रत्येक मार्गाने ख्रिस्तासारखे होण्यासाठी वाढावे. ख्रिस्त हा मस्तक आहे. ¹⁶ज्यावर सर्व शरीर आधारित आहे, ते आधार देणाऱ्या प्रत्येक अस्थिबंधनाने जोडलेले आणि एकत्र बांधलेले असते. आणि प्रत्येक भाग त्याने जसे कार्य करायला पाहिजे तसे करतो. संपूर्ण शरीर वाढते व प्रीतीत बळकट होत जाते.

अशा मार्गाने तुम्ही जगावे

¹⁷म्हणून मी हे म्हणतो व प्रभूच्या नावात सावध करतो: ज्याप्रमाणे विदेशी त्यांच्या मनाच्या व्यर्थतेप्रमाणे चालतात तसे चालू नका. ¹⁸त्यांची अंतःकरणे अंधकारमय अशा स्थितीत आहेत आणि देवापासून जे जीवन येते त्यापासून ते वेगळे झाले आहेत. कारण ते अज्ञान आहेत, आणि त्यांची अंतःकरणे कठीण झाली आहेत. ¹⁹त्यांना आता कशाचीच लाज वाटत नाही व त्यांनी स्वतःला कामातुरपणाला वाहून घेतले आहे व प्रत्येक प्रकारच्या अशुद्धतेच्या सक्तीला वाहून घेतले आहे. ²⁰परंतु तुम्ही अशा प्रकारे ख्रिस्त शिकला नाही. आणि ²¹मला यात काही शंका नाही की, तुम्ही त्याच्याविषयी ऐकले आहे. आणि येशूमध्ये जे सत्य आहे त्याप्रमाणे त्याचे अनुयायी म्हणून ते सत्य तुम्ही शिकला असाल. ²²तुमच्या पूर्वीच्या जीवनाविषयी, तुम्हांला तुमच्या जुन्या मनुष्यापासून सुटका करून घेण्यास शिकविले होते, जो मनुष्य फसवणुकीच्या इच्छेने अशुद्ध झाला आहे, ²³यासाठी तुम्ही अंतःकरणामध्ये व आत्म्यात नवे केले जावे आणि ²⁴नवा मनुष्य तुम्ही धारण करावा, जो देवाप्रमाणे निर्माण केलेला आहे. ²⁵म्हणून लबाडी करू नका! प्रत्येक व्यक्तीने त्याच्याबरोबरच्या व्यक्तीशी खरे तेच बोलावे. ²⁶तुम्ही रागवा पण पाप करू नका.” सूर्यास्तापूर्वी तुम्ही तुमचा राग सोडून द्या. ²⁷तुमचा पराभव करण्याची सैतानाला संधी देऊ नका. ²⁸जो कोणी चोरी करीत असेल तर त्याने यापुढे चोरी करू नये. उलट, त्याने आपल्या हातांनी काम करावे यासाठी की जो कोणी गरजू असेल त्याला त्यातून वाटा देण्यासाठी त्याच्याकडे काहीतरी असावे.

²⁹तुमच्या तोंडून कोणतीही वार्ड भाषा न निघो, तर आध्यात्मिक सामर्थ्यासाठी ज्याची लोकांना गरज आहे ते चांगले मात्र निघो. यासाठी की, जे ऐकतील त्यांना आशीर्वाद प्राप्त होईल. ³⁰आणि देवाच्या पवित्र आत्म्याला दुःखी करू नका. कारण तुम्ही आत्म्याबरोबर देवाची संपत्ती

म्हणून तारणाच्या दिक्सासाठी शिक्क 1 मारलेले असे आहात. ³¹सर्व प्रकारची कटुता, संताप, राग, ओरडणे, देवाची निंदा ही सर्व प्रकारच्या दुष्टाईबरोबर तुम्हामधून दूर करावी. ³²एकमेकांबरोबर दयाळू आणि कनवाळू व्हा. आणि देवाने ख्रिस्तामध्ये क्षमा केली तशी एकमेकांना क्षमा करा.

5 प्रिय मुलांप्रमाणे देवाचे अनुकरण करणारे व्हा, ²आणि ख्रिस्ताने जशी आमच्यावर प्रीति केली तसे प्रीतिमध्ये चाला, त्याने आमच्याकरिता मधुर सुगंध असे देवाला अर्पण व यज्ञ केला.

³जारकर्म, कोणत्याही प्रकारची अशुद्धता किंवा अधाशीपणा याचे तुमच्यामध्ये नावही निघू नये, हे देवाच्या पवित्र लोकांसाठी योग्य नाही. ⁴तसेच कोणतेही लाजिरवाणे भाषण, मूर्खपणाचे बोलणे किंवा घाणेरडे विनोद तुमच्यात असू नयेत. ते योग्य नाही. उलट उपकारस्तुति असावी. ⁵कारण तुम्हांला हे माहित असावे की: जो मनुष्य जारकर्म, अशुद्ध किंवा अधाशी जे मूर्तिपूजेसारखेच आहे, त्या मनुष्याला देवाच्या आणि ख्रिस्ताच्या राज्यात वतन असणार नाही.

⁶पोकळ भाषणाने कोणी तुम्हांला फसवू नये. कारण या कारणांमुळे जे आज्ञा मोडतात, त्यांच्यावर देवाचा क्रोध येणार आहे. ⁷म्हणून त्यांचे भागीदार होऊ नका. ⁸मी हे सांगतो कारण एके काळी तुम्ही पूर्णपणे अंधारत होता, पण आता तुम्ही प्रभूचे अनुयायी म्हणून पूर्ण प्रकाशात आहात. प्रकाशात चालणाऱ्या लोकांसारखे व्हा. ⁹कारण प्रकाशाची फळे प्रत्येक चांगुलपणात, नीतीमत्त्वात, आणि सत्यात दिसून येतात. ¹⁰नेहमी प्रभूला कशाने संतोष होईल हे शोधण्याचा प्रयत्न करा. ¹¹आणि अंधाराची जी निष्फळ कार्ये आहेत त्यांचे भागीदार होऊ नका. तर उलट, ती उघडकीस आणा. ¹²कारण ज्या गुप्त गोष्टी त्यांनी केल्या आहेत, त्याविषयी बोलणेही लज्जास्पद आहे. ¹³पण जेव्हा सर्व काही प्रकाशाद्वारे उघड होते, तेव्हा प्रत्येक गोष्ट दिसते, ¹⁴आणि जी प्रत्येक गोष्ट दिसते, ती प्रकाश आहे. म्हणूनच आम्ही असे म्हणतो:

“हे झोपलेल्या जागा हो व मेलेल्यांतून उठ, आणि ख्रिस्त तुझ्यावर प्रकाशेल.”

¹⁵म्हणून, तुम्ही कसे जगता, याविषयी सावध असा. मूर्ख लोकांसारखे होऊ नका. तर शहाण्या लोकांसारखे व्हा. ¹⁶जे चांगल्या संधीचा उपयोग करतात. कारण हे दिवस वाईट आहेत. ¹⁷म्हणून मूर्खांसारखे वागू नका, तर उलट देवाची इच्छा काय आहे ते जाणून घ्या. ¹⁸व्राक्षारस पिऊन झिंगल्यासारखे राहू नका. त्यांमुळे मनुष्य सर्वच बाबतीत बेताल होतो. उलट आत्म्याने पूर्ण भरले जा. ¹⁹स्रोत्रे, गीते, आणि आध्यात्मिक गीतांनी एकमेकांबरोबर सुसंवाद साधा. गाणी गा. आणि आपल्या अंतःकरणात

प्रभूसाठी गायन गा. ²⁰आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या नावात देव जो आपला पिता आहे त्याचे प्रत्येक गोष्टीबद्दल नेहमी उपकार माना.

पती-पत्नी

²¹ख्रिस्ताच्या भयात एकमेकांच्या अधीन असा. ²²पत्नींनो, जशा तुम्ही प्रभूच्या अधीन होता, तशा आपल्या पतींच्या अधीन असा. ²³कारण ख्रिस्त जसा मंडळीचे मस्तक आहे, तसा पती पत्नीचे मस्तक आहे. ख्रिस्त स्वतःच शरीराचा तारणारा आहे. ²⁴पण, ज्याप्रमाणे मंडळी ख्रिस्ताला शरण जाते, त्याचप्रमाणे पत्नीने प्रत्येक बाबतीत आपल्या पतीच्या अधीन असावे. ²⁵पतींनो, ज्याप्रमाणे ख्रिस्त मंडळीवर प्रीति करतो, तशी तुम्ही आपल्या पत्नींवर प्रीति करा. त्याने तिच्यासाठी स्वतःला दिले, ²⁶यासाठी की, त्याने तिला देवाच्या वचनरूपी पाण्याने धुऊन निर्मळ करावे. ²⁷यासाठी की, तो मंडळीला स्वतःसाठी गौरवी वधू म्हणून सादर करील. तिला कोणताही डाग नसेल. किंवा सुरकुती किंवा कोणत्याही प्रकारची अपूर्णता नसेल तर ती पवित्र व निर्दोष असेल.

²⁸याप्रकारे पतींनी सुद्धा आपल्या पत्नींवर असेच प्रेम करावे, जसे ते स्वतःच्या शरीरावर प्रेम करतात. जो कोणी त्याच्या स्वतःच्या पत्नीवर प्रेम करतो, तो स्वतःवर प्रेम करतो. ²⁹कारण आतापर्यंत कोणीही आपल्या शरीराचा द्वेष केला नाही. उलट तो त्याचे पोषण करतो. त्याची काळजी घेतो. ज्याप्रमाणे ख्रिस्त मंडळीचे पोषण करतो व काळजी घेतो. ³⁰कारण आपण त्याच्या शरीराचे अवयव आहोत. ³¹शास्त्र सांगते त्याप्रमाणे, “म्हणून मनुष्य त्याचे वडील व आई यांना सोडील व त्याच्या पत्नीशी जडून राहील. आणि ते दोघे एकदेह होतील.”*

³²हे गूढ सत्य फार महत्त्वाचे आहे आणि मी हे सांगत आहे की ते ख्रिस्त व मंडळीला लागू पडते. ³³तरीही, तुमच्यातील प्रत्येकाने त्याच्या स्वतःच्या पत्नीवर प्रेम केले पाहिजे. व पत्नीनेही पतीचा मान राखला पाहिजे.

मुले आणि आईवडील

6 मुलांनो, प्रभूशी प्रामाणिक राहून आपल्या आईवडिलांच्या आज्ञा पाळा. कारण ते योग्य आहे. ²“तुझ्या वडिलांचा व आईचा मान राख.”* ³अभिवचनाबरोबरची ही पहिली आज्ञा असल्याने, “तुझ्यासाठी सर्व काही चांगले असावे आणि पृथ्वीवर तुला दीर्घ आयुष्य लाभवे.”* ⁴आणि वडिलांनो, आपल्या मुलांना राग येईल असे करू नका. उलट, देवापासून जी माहिती व शिक्षण येते त्यात त्यांना वाढवा.

म्हणून ... होतील उत्पत्ति 2:24

तुझ्या ... राख निर्गम 20:12; अनुवाद 5:16

तुझ्यासाठी ... लाभवे निर्गम 20:12; अनुवाद 5:16

गुलाम आणि मालक

⁵गुलामांनो, तुमच्या पृथ्वीवरील मालकांची आज्ञा आदराने, थरथर कांपत, आणि तुमच्या अंतःकरणाच्या प्रामाणिकतेने पाळ. ज्याप्रमाणे तुम्ही ख्रिस्ताची आज्ञा पाळता तशी पाळ. ⁶जेव्हा माणसे तुमच्याकडे पाहत असतील तेव्हाच फक्त काम करू नका. मनुष्याला पसंत पडावे यासाठी प्रयत्न करू नका. उलट ख्रिस्ताच्या गुलामासारखे काम करा, कारण (ख्रिस्ताचे गुलाम) देवाची इच्छा आपल्या अंतःकरणापासून पूर्ण करतात. ⁷गुलाम म्हणून उत्साहाने जणू काय माणसांची नव्हे, तर “प्रभूची” सेवा करीत आहात, असे काम करा.

⁸लक्षात ठेवा की, तुम्हांतील प्रत्येकजण जर काही चांगले करतो तर तो गुलाम असो किंवा स्वतंत्र असो, ते त्याला प्रभूकडून परत मिळेल. ⁹आणि मालकांनो, तुम्हीही त्यांच्याशी तसेच वागा आणि धमकाविण्याचे सोडून द्या. लक्षात ठेवा की तुमचा आणि त्यांचा धनी स्वर्गात आहे. आणि त्याच्याजवळ पक्षपात नाही.

देवाची संपूर्ण शस्त्रसामग्री धारण करा

¹⁰शेवटी, प्रभूमध्ये तुम्ही त्याच्या महान शक्तीसामर्थ्याने सशक्त व्हा. ¹¹देवाने दिलेले संपूर्ण चिलखत धारण करा. यासाठी की तुम्हांला सैतानाच्या दुष्ट योजनांविरुद्ध उभे राहता यावे. ¹²कारण आपले झगडणे, रक्तमांसाबरोबर नाही, तर सत्ताधीशांविरुद्ध, अधिकाऱ्यांविरुद्ध, या अंधकारातील जगाच्या सामर्थ्याबरोबर आणि आकाशातील दुष्ट आत्म्यांविरुद्ध आहे. ¹³म्हणून देवाने दिलेली संपूर्ण शस्त्रसामग्री घ्या. म्हणजे तुम्हाला सर्व ते केल्यावर टिकून राहता येईल व वाईट दिवस आल्यावर तुम्हाला प्रतिकार करता येईल.

¹⁴म्हणून भक्क मपणे उभे राहा! सत्याने आपली कंबर बांधा, नीतीमत्त्वाचे उरस्त्राण धारण करा. ¹⁵आणि सुवार्ता व शांती यांची घोषणा करण्यासाठी सज्जतेच्या वहाणा पायी घाला. ¹⁶या सर्व गोष्टींबरोबर ढाल म्हणून विश्वास घ्या. ज्यामुळे त्या दुष्टाने मारलेले सर्व जळते बाण तुम्हांला विझविणे शक्य होईल. ¹⁷आणि तारणाचे शिरस्त्राण घ्या, आणि आत्म्याची तलवार जो देवाचा संदेश आहे, तो घ्या. ¹⁸प्रत्येक प्रसंगी सर्व प्रकारे प्रार्थनापूर्वक विनंति करून आत्म्यात प्रार्थना करा. चिकाटी व प्रार्थनेसह सर्व संतांसाठी प्रार्थना करीत जागृत राहा.

¹⁹आणि माझ्यासाठी प्रार्थना करीत राहा. कारण जेव्हा मी तोंड उघडेन तेव्हा मला संदेश प्राप्त व्हावा. यासाठी की धैर्याने मला सुवार्तेचे रहस्य माहीत करून देणे शक्य व्हावे. ²⁰त्याच्या वतीने मी साखळदंडानी बांधलेला राजदूत म्हणून सेवा करीत आहे. धैर्याने मला ती सांगता यावी म्हणून प्रार्थना करा.

शेवटच्या शुभेच्छा

²¹यासाठी तुम्हाला हे कळावे की मी कसा आहे आणि काय करीत आहे, म्हणून तुखिक तुम्हांला सर्व काही सांगेल. तो आमचा प्रिय भाऊ आणि प्रभूमध्ये विश्वासू सेवक आहे. ²²मी त्याला केवळ या कारणासाठीच तुमच्याकडे पाठवीत आहे की माझ्याविषयीचे वर्तमान तुम्हांला कळावे आणि तुमच्या अंतःकरणाचे समाधान व्हावे. ²³देवपिता आणि प्रभु येशू ख्रिस्तापासून आता बंधु बहिणींना विश्वासासह प्रीति आणि शांति लाभा. ²⁴जे सर्व जण आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्तावर अविनाशी प्रीति करतात, त्या सर्वांबरोबर देवाची कृपा असो.

पौलाचे फिलिप्पैकरांस पत्र

१ ख्रिस्त येशूचे दास असलेल्या पौल व तीमथ्य यांजकडून, फिलिप्पै येथे राहणाऱ्या ख्रिस्त येशूमधील देवाच्या सर्व पवित्र लोकांना, तसेच सर्व वडील मंडळीला व खास मदतनिंसांना, ^२देव आपला पिता आणि आपला प्रभु येशू ख्रिस्त याजपासून तुम्हांस कृपा असो.

पौलाची प्रार्थना

^३प्रत्येक वेळी जेव्हा मी तुमची आठवण करतो, तेव्हा देवाचे आभार मानतो. ^४नेहमीच तुमच्यासाठी केलेल्या प्रत्येक प्रार्थनेच्यावेळी मी आनंदाने प्रार्थना करतो. ^५कारण अगदी पहिल्या दिवसांपासून ते आजपर्यंत सुवार्तेच्या कामात तुमचा सहभाग आहे. ^६मला याची खात्री आहे की, ज्या देवाने तुमच्यामध्ये अशा प्रकारचे चांगले कार्य सुरू केले आहे, तो ख्रिस्त येशू येण्याच्या वेळेपर्यंत ते पूर्ण करीत आणील.

^७तुम्हा सर्वांविषयी असा विचार करणे मला योग्य वाटते कारण तुम्ही माझ्या हृदयात आहात. आणि मी तुरुंगात असतानाच केवळ नव्हे तर जेव्हा मी सुवार्तेचे सत्य ठासून सिद्ध करीत होतो, तेव्हा ही देवाने जी कृपा मला दिली आहे त्यात तुम्हीसुद्धा माझ्याबरोबर वाटेकरी होता. ^८देव माझा साक्षी आहे, कारण ख्रिस्त येशूने जे प्रेम दाखविले त्यामुळे तुम्हां सर्वांसाठी मी अधीर झालो होतो.

^९आणि माझी हीच प्रार्थना आहे:

की तुमचे प्रेम अधिकाधिक वाढत जाईल पूर्ण ज्ञान व सर्व प्रकारच्या समजबुद्धीने वाढत जाईल.

^{१०}मी अशी प्रार्थना करतो की, तुमच्याठायी हे गुण असावेत, यासाठी की जे शुद्ध व निर्दोष ते तुम्ही निवडावे, आणि अशा प्रकारे ख्रिस्ताच्या येण्याच्या दिवसासाठी तुम्ही शुद्ध व निर्दोष असावे,

^{११}आणि देवाच्या गौरवासाठी, स्तुति साठी आणि नीतिमत्त्वाचे फळ देण्यासाठी भरून जावे.

पौलाच्या त्रासामुळे प्रभूच्या कार्याला मदत होते

^{१२}बंधूनी, जे काही माझ्या बाबतीत घडले त्यामुळे सुवार्ताकार्यात प्रत्यक्ष वाढ झाली हे तुम्हाला कळावे अशी माझी इच्छा आहे. ^{१३}याचा परिणाम असा झाला की, राजवाड्याच्या सर्व पहारेकऱ्यांना व येथे असणाऱ्या सर्वांना हे माहीत झाले की, मी ख्रिस्ताला अनुसरतो म्हणून मला

तुरुंगवास भोगावा लागत आहे. ^{१४}शिवाय, पुष्कळशा बांधवांना माझ्या तुरुंगवासामुळे उत्तेजन मिळाले. व ते बोलण्यात ख्रिस्तामध्ये अधिकाधिक धीट होत चालले आहेत व न भिता संदेश देत आहेत.

^{१५}हे खरे आहे की त्यांच्यातील काही जण हेव्याने व वैरभावाने ख्रिस्ताचा संदेश देतात, पण इतर चांगल्या भावनेने ख्रिस्ताचा संदेश देतात. ^{१६}हे लोक प्रेमापोटी असे करतात, कारण त्यांना माहीत आहे की, सुवार्तेचे समर्थन करण्यासाठी देवाने मला येथे ठेवले आहे. ^{१७}पण दुसरे ख्रिस्ताची घोषणा स्वार्थी ध्येयाने करतात आणि प्रामाणिकपणे करीत नाहीत, कारण त्यांना वाटते की, मी तुरुंगात असताना मला त्रास देणे त्यांना शक्य होईल.

^{१८}पण त्यामुळे काय होते? महत्त्वाची गोष्ट अशी आहे की, प्रत्येक मार्गाने चांगला हेतू असो की वाईट हेतू असो, ख्रिस्त गाजविला जातो. आणि त्यामुळे मला आनंद होतो. आणि मला आनंद होतच राहील. ^{१९}कारण मला माहीत आहे तुमच्या प्रार्थनेमुळे आणि येशू ख्रिस्ताच्या आत्म्याद्वारे येणाऱ्या मदतीमुळे याचा परिणाम माझ्या सुटकेत होणार आहे. ^{२०}हे माझ्या उत्सुक अपेक्षेप्रमाणे व आशेप्रमाणे आहे, कारण मला खात्री आहे की, माझी निराशा होणार नाही, पण आता नेहमीसारखे माझ्या सर्व धैर्याने माझ्या जगण्याने किंवा मरणाने ख्रिस्ताचा माझ्या शरीराद्वारे महिमा होईल. ^{२१}कारण माझ्यासाठी जगणे म्हणजे ख्रिस्त आणि मरणे म्हणजे लाभ आहे. ^{२२}पण जर मी या शरीरातच राहिलो तर त्याचा अर्थ असा की, माझ्या कामाचे फळ, आनंद मी अनुभवीन. मला माहीत नाही की मी काय निवडीन. ^{२३}या दोन पर्यायातून निवडण्यासाठी माझ्यावर मोठा दबाव आहे. माझी अशी इच्छा आहे की, या जीवनातून जाऊन ख्रिस्ताबरोबर असावे कारण ते फार फार चांगले होईल. ^{२४}पण तुमच्यासाठी या शरीरात राहणे हे माझ्यासाठी अधिक आवश्यक आहे. ^{२५}आणि मला याची खात्री असल्याने मला माहीत आहे की मी येथेच राहीन व तुमच्याबरोबर असेन. ^{२६}यासाठी की तुमच्याबरोबर पुन्हा असण्याचा परिणाम म्हणून तुम्हांला अभिमान बाळगण्यास अधिक योग्य कारण मिळेल.

^{२७}पण कोणत्याही परिस्थितीत ख्रिस्ताच्या सुवार्तेला योग्य अशा प्रकारे तुम्ही वागा. यासाठी की, जरी मी तुम्हांला येऊन भेटलो किंवा तुमच्यापासून दूर असलो तरी मला

तुमच्याविषयी असे ऐकायला मिळो की तुम्ही एका आत्म्यात खंबीर असे उभे आहात, तुम्ही सुवातच्या विश्वासाने, एकजीवाने धडपड करीत आहात. ²⁸आणि जे तुम्हांला विरोध करतात त्यांना तुम्ही भ्याला नाहीत. तुमचे हे धैर्य त्यांच्या नाशाचा पुरावा होईल. पण तुमच्या तारणाचा पुरावा होईल. आणि हे देवाकडून असेल. ²⁹कारण, ख्रिस्ताच्या वतीने केवळ त्याच्यावर विश्वास ठेवणे एवढेच नव्हे तर त्याच्यासाठी दुःख भोगणे असा हक्क तुम्हांला देण्यात आलेला आहे. ³⁰माझ्यामध्ये चाललेले युद्ध तुम्ही अनुभवलेले आहे आणि पाहिले आहे आताही ते माझ्यामध्ये चालले असल्याचे तुम्ही ऐकत आहात.

संघटित व्हा आणि एकमेकांची काळजी घ्या

2 जर मग ख्रिस्तात तुमच्यामध्ये काही उत्तेजन आहे, जर तुमच्यामध्ये तुमच्या प्रीतीतून वाढणारे सात्वत आहे, जर तुमच्यामध्ये आत्म्यात काही भाग आहे, जर तुमच्यामध्ये जिवाळा व कळवळा आहे, ²तर मला पूर्णपणे आनंदी करा. मी सांगतो की, तुम्ही त्याच गोष्टीचा विचार करता, एकमेकांविषयी सारखेच प्रेम आहे तर आत्म्यात एक व्हा, आणि एकच उद्देश असू द्या. ³हेवा किंवा पोकळ व्यर्थ अभिमानाने काहीही करू नका. उलट नम्रतेने एकमेकांना स्वतःपेक्षा चांगले माना. ⁴प्रत्येक व्यक्तीने केवळ आपलेच हित पाहू नये, तर प्रत्येकाने दुसऱ्यांचे हितसुद्धा पाहावे.

ख्रिस्ताकडून निस्वार्थी होण्याचे शिका

⁵ख्रिस्त येशूच्या ठायी जे विचार होते तसेच तुमचेही असू द्या. ⁶जरी तो देवाच्या स्वरूपाचा होता तरी देवासारखे असणे हे संपत्ती राखून ठेवण्यासारखे मानले नाही. ⁷उलट त्याने सर्व काही सोडून दिले, आणि त्याने गुलामाचे स्वरूप धारण केले आणि मनुष्याचे रूप धारण केले व तो आपल्या दिसण्यात मनुष्यासारखा झाला. ⁸त्याने स्वतःला नम्र केले. आणि मरेपर्यंत तो आज्ञाधारक राहिला. होय, वधस्तंभावरच्या मरणापर्यंत तो नम्र झाला. ⁹म्हणून देवाने सुद्धा त्याला अत्युच्च केले, व सर्व नावाहून जे नाव श्रेष्ठ आहे ते त्याला दिले. ¹⁰यासाठी की, स्वर्गात, पृथ्वीवर व पृथ्वीखाली जे आहेत त्या सर्वांनी येशूच्या नावाच्या महिम्नासाठी गुडघे टेकावेत. ¹¹व प्रत्येक जिभेने जाहीर करावे की, "येशू ख्रिस्त हा देव पिता आहे."

देवाला पाहिजे तसे लोक व्हा

¹²म्हणून माझ्या प्रिंयानो, जसे तुम्ही मी प्रत्यक्ष असतानाच नव्हे तर आता दूर असतानासुद्धा आज्ञा पाळता तसे भीतीने कापत तुमचे तारण पूर्ण होण्यासाठी कार्य करीत राहा. ¹³कारण देवच असा एक आहे जो तुमच्यामध्ये कार्य करण्याची इच्छा निर्माण करतो व तो संतुष्ट होईल अशा रीतीने कार्य पूर्णत्वास नेतो.

¹⁴प्रत्येक गोष्ट तक्रार किंवा भांडण न करता करा, यासाठी की, ¹⁵तुम्ही निर्दोष व शुद्ध असे या कुटिल व विपरीत पिढीतील लोकांमध्ये असावे. आणि त्यांच्यामध्ये अंधाऱ्या जगातील प्रकाशासारखे चमकावे. ¹⁶तुम्ही त्यांना जीवनाचे वचन सांगत असता, माझे शर्यतीत धावणे व्यर्थ झाले नाही असे मला दिसते, यासाठी की ख्रिस्ताच्या परत येण्याच्या दिवशी मला तुमचा अभिमान वाटावा. ¹⁷तुमच्या यज्ञार्पणासमवेत तसेच तुमच्या विश्वासार्थाचे समवेत जरी मी अर्पिला गेलो तरी ते आनंदाने करतो आणि तुमच्या समवेत आनंदी बनतो. ¹⁸त्याच प्रकारे, तुम्हीसुद्धा आनंदी असावे, आणि तुमच्या आनंदात मला सहभागी करावे.

तीमथ्यी व एफ्रदीत यांच्याविषयी बातमी

¹⁹पण मला आशा आहे, प्रभु येशूच्या साहाय्याने मी लवकरच तीमथ्यीला तुमच्याकडे पाठवीन यासाठी की, तुमच्याविषयीच्या बातमीने मला उत्तेजन मिळावे. ²⁰तोच एक आहे ज्याला पाठविण्याची माझी इच्छा आहे कारण माझ्यासारख्याच भावना असणारा दुसरा कोणी माझ्याजवळ नाही आणि त्याला तुमच्या कल्याणाची मनापासून कळकळ आहे. ²¹सर्व जण त्यांच्या हिताकडेच लक्ष देतात व ख्रिस्ताच्या हिताकडे लक्ष देत नाहीत. ²²आणि तुम्हांला त्याचा स्वभाव माहीत आहे, सुवातार्थ वाढविण्यासाठी जसे मुलगा पित्याची सेवा करतो तशी त्याने त्याच्या योग्यतेने माझ्याबरोबर सेवा केली आहे. ²³त्याला तुमच्याकडे पाठविण्याविषयी मी आशा करीत आहे. माझ्याबाबतीत काय होते ते कळताच त्याला तुमच्याकडे पाठवीन. ²⁴आणि माझा असा विश्वास आहे की, देवाच्या साहाय्याने मला स्वतःलासुद्धा तुमच्याकडे येणे लवकरच शक्य होईल.

²⁵एफ्रदीत, जो माझा बंधु आहे, सहकारी व सहशिपाई आहे, त्याला तुमच्याकडे पाठविण्याची आवश्यकता आहे, असे मला वाटते. तसेच तो तुमचा प्रतिनिधी आहे जो माझ्या गरजेच्या वेळी मला साहाय्य करतो. मी असे करण्याचे ठरविले आहे कारण तो तुम्हा सर्वांना भेटण्यास आतुर झाला आहे. ²⁶मी त्याला पाठवितो कारण त्याला तुम्हांला फार भेटावेसे वाटते. तुम्ही तो आजारी असल्याचे जे ऐकले त्यामुळे त्याला काळजी वाटत आहे. ²⁷तो खरोखरच आजारी होता, अगदी मरणााला टेकला होता, पण देवाने त्याच्यावर करुणा केली; त्याच्यावरच केली असे नाही, तर माझ्यावरही केली, यासाठी की, मला आणखी दुःख होऊ नये. ²⁸म्हणून, अधिक अधीरतेने, मी त्याला पाठवीत आहे. यासाठी की जेव्हा तुम्ही त्याला पाहाल तेव्हा पुन्हा एकदा तुम्ही आनंदी व्हाल आणि मी निश्चित असेन. ²⁹म्हणून, प्रभूमध्ये त्याचे स्वागत करा आणि अशा लोकांचा सन्मान करा, कारण ख्रिस्ताच्या कामासाठी तो जवळजवळ मेला होता. ³⁰त्याने त्याचे जीवन धोक्यात घातले, यासाठी की, माझी सेवा करण्यात तुमच्यात जी उणीव होती ती भरून काढवी.

कोणत्याही गोष्टीपेक्षा ख्रिस्त अधिक महत्त्वाचा आहे

3 शेवटी, माझ्या बंधूंनी, प्रभूमध्ये आनंद करा. त्याच गोष्टी मी पुन्हा लिहिण्यास मला त्रासदायक वाटत नाहीत, आणि ते तुमच्यासाठी सुरक्षित आहे. ²“कुत्र्या” विषयी सावध असा! दुष्कर्माविषयी सावध असा! शरीराला इजा करणाऱ्यांपासून सावध असा, ³कारण आम्हीच खरे सुंता झालेले लोक आहोत, आणि आम्ही जे देवाच्या आत्म्याने त्याची सेवा करतो ते आम्ही येशू ख्रिस्ताचा अभिमान बाळगतो आणि ऐहिक गोष्टींवर विश्वास ठेवीत नाही. ⁴जरी मला स्वतःला जगिक गोष्टींवर विश्वास ठेवण्यास जागा आहे. जर दुसऱ्या कोणाला जगिक गोष्टींवर विश्वास ठेवण्यास कारण आहे असे वाटते. ⁵तर मला अधिक वाटते. मी जेव्हा आठ वर्षांचा होतो, तेव्हा माझी सुंता झाली. मी इझ्राएल देशाचा आहे. बऱ्यामिन वंशाचा आहे, इब्री आईवडिलांपासून झालेला मी इब्री आहे. नियमशास्त्राच्या माझ्या दृष्टिकोनाबद्दल म्हणाल तर मी परूशी आहे. ⁶माझ्या आस्थेविषयी म्हणाल तर मी मंडळीचा छळ केला. नियमशास्त्राने ठरवून दिलेल्या नीतिमत्त्वाविषयी मी निर्दोष आहे. ⁷त्याऐवजी जो मला लाभ होता तो आता मी ख्रिस्तासाठी नुकसान असे समजतो. ⁸शिवाय माझ्या प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या विषयीच्या सर्वश्रेष्ठ ज्ञानामुळे मी इतर सर्व काही हानि समजतो. त्याच्यासाठी सर्व काही मी गमावलेले आहे. ख्रिस्ताला मिळविण्यासाठी मी सर्व काही कचरा समजतो. ⁹आणि त्याला शोधण्यासाठी माझे नीतिमत्त्व नसताही म्हणजे नियमशास्त्रावर आधारित नव्हे, परंतु नीतिमत्त्व जे ख्रिस्तावरील विश्वासाच्या द्वारे प्राप्त होते ते देवापासून प्राप्त होणारे आणि विश्वासावर आधारित आहे. ¹⁰मला ख्रिस्ताला जाणून घ्यायचे आहे आणि जेव्हा तो मरणातून पुन्हा उठला तेव्हा जे सामर्थ्य प्रगत झाले त्याचा अनुभव घ्यायचा आहे, मला त्याच्या दुःखसहनामध्ये सुद्धा त्याचा अनुभव घेण्यासाठी त्यात भाग घ्यायचा आहे आणि त्याच्या मरणाशी अनुरूप व्हायचे आहे. ¹¹या आशेने की, मला मृतांमधून पुनरुत्थान मिळावे.

ध्येय साध्य करण्यासाठी प्रयत्न

¹²हे असे नाही की मी अगोदरच बक्षिस मिळविले आहे किंवा अगोदरच परिपूर्ण झालो आहे. ज्या बक्षिसासाठी ख्रिस्त येशूने मला ताब्यात घेतले ते बक्षिस मिळविण्याचा मी प्रयत्न करतो. ¹³बंधूंनी, ते मी मिळविले असे मानीत नाही, परंतु एक गोष्ट आहे की, जी करण्याचा मी निश्चय करतो, जे भूतकाळात आहे ते मी विसरतो, आणि ते माझ्यापुढे आहे ते मिळविण्याचा प्रयत्न करतो. ¹⁴ख्रिस्त येशूमध्ये वरील पाचारण जे देवाचे बक्षिस त्या उद्दीष्टासाठी मी झटतो. ¹⁵तेव्हा आपण सर्व जे परिपक्व (प्रौढ) त्या आमची एकच प्रवृत्ती आहे आणि एखाद्या मुद्यावर तुम्ही वेगळ्या विचार केला तरी देव तुम्हांस तेही प्रकट करील. ¹⁶फक्त आपण ज्या सत्यापर्यंत पोहोचलो त्याच्याच मागे

चालत राहावे. ¹⁷बंधूंनी, माझे अनुकरण करण्यासाठी इतरांबरोबर सहभागी व्हा. आणि आम्ही जसे तुमच्यासमोर उदाहरणादाखल आहोत, त्याप्रमाणे जे चालतात त्यांच्याकडे लक्ष द्या. ¹⁸कारण यापूर्वी मी तुम्हांला जसे अनेक वेळा सांगितले व आताही पुन्हा रडत सांगतो, पुष्कळ जण असे आहेत की, जे ख्रिस्ताच्या वधस्तंभाच्या वैय्यासारखे वागतात. ¹⁹नाश हा त्यांचा शेवट, पोट हा त्यांचा देव आहे आणि त्यांच्या निर्लज्जपणामध्ये त्यांचे गौरव आहे ते फक्त ऐहिक गोष्टीविषयीच विचार करतात. ²⁰आमचा स्वदेश स्वर्गात आहे, तेथून येणारा तारणारा प्रभु येशू ख्रिस्त याची आम्ही वाट पाहत आहोत. ²¹त्याच्या ज्या सामर्थ्याने तो सर्व काही आपल्या स्वाधीन करण्यास समर्थ आहे त्याने तो आपले शरीर बदलून टाकिले. आणि त्याच्या वैभवी शरीरासारखे करील.

काही गोष्टी करणे

4 म्हणून माझ्या प्रिय आणि भेटीस आतुर झालेल्या बंधूंनी, माझा आनंद आणि मुकुट असलेल्यांनी मी तुम्हांला सांगितल्याप्रमाणे प्रभूमध्ये स्थिर राहा. ²मी युवदीया आणि संतुखेला सुद्धा प्रभूमध्ये बहिणी या नात्याने एकच विचार करण्यासाठी उत्तेजन देत आहे. ³माझ्या विश्वास सहकाऱ्यांनी, मी तुम्हाला सांगतो की, ज्या स्त्रियांनी माझ्याबरोबर सुवातेच्या प्रसारासाठी कष्ट घेतले आणि ज्यांची नावे जीवनाच्या पुस्तकात लिहिली आहेत त्यांना कृपा करून मदत करा.

⁴प्रभूमध्ये नेहमी आनंद करा. ⁵मी पुन्हा म्हणून: आनंद करा! तुमची सौम्यता सर्व लोकांना समजावी. प्रभु जवळ आहे. ⁶कशाचीही काळजी करू नका, तर प्रत्येक परिस्थितीत प्रार्थना आणि विनंत्या उपकार मानून तुमच्या विनंत्या देवाला कळवा. ⁷जी शांति देवापासून येते, जी शांति सर्व मानवी समजबुद्धीच्या पलीकडे आहे, ती तुमचे अंतःकरण व मन ख्रिस्त येशूमध्ये सुरक्षित ठेवील.

⁸शेवटी, बंधूंनी, जे काही सत्य आहे, जे काही उदात्त आहे, जे काही योग्य आहे, जे काही शुद्ध आहे, जे काही सुंदर आहे, जे काही प्रशंसनीय आहे, जर सद्गुण आहे, आणि जर काही स्तुति आहे, या गोष्टींनी तुमची मने भरून टाका. ⁹जे काही तुम्ही शिकला आहात, जे तुम्हांला मिळाले आहे व जे माझ्याकडून ऐकले आहे आणि जे मी करताना तुम्ही पाहिले आहे, त्या गोष्टी करीत राहा. आणि देव जो शांतीचा उगम आहे तो तुमच्याबरोबर राहील.

फिलिप्यैच्या ख्रिस्ती लोकांचे पौल आभार मानतो

¹⁰मी प्रभूमध्ये खूपच आनंदित झालो कारण शेवटी तुमची माझ्याबद्दलची काळजी जागृत झाली. अर्थात तुम्ही नेहमीच माझी काळजी घेतली. परंतु ती दाखविण्याची संधी तुम्हांला मिळाली नाही. ¹¹मी हे गरजेपोटी बोलतो

असे नाही कारण आहे त्या स्थितीत मी समाधानी राहण्याचे शिकलो आहे. ¹²गरजू स्थितीत किंवा सर्व विपुल अस्ताना कसे राहायचे ते मी जाणतो. कोणत्याही वेळी आणि सर्व परिस्थितीत तृप्त राहण्याचे व भुकेले राहण्याचे, भरपूर बाळगण्याचे आणि अपूरेपणात राहाण्याचे अशा सर्व परिस्थितीत राहण्याचे रहस्य मी शिकलो आहे. ¹³जो ख्रिस्त मला सामर्थ्य देतो त्याच्या द्वारे मी सर्व परिस्थितीचा सामना करू शकतो.

¹⁴तरीही माझ्या संकटकाळात तुम्ही साहाय्य केलेत हे चांगले केले. ¹⁵तुम्हा फिलिप्पैकरांना माहीत आहे की, सुवार्ता सांगण्याच्या सुरुवातीच्या काळात जेव्हा मी मासेदोनिया सोडले, तेव्हा तुमच्याशिवाय कोणत्याही मंडळीने माझ्याशी देवाणघेवाण केली नाही. ¹⁶कारण जेव्हा मी थेस्सलनीकात होतो, तेव्हा बऱ्याचदा तुम्ही माझी गरज भागविण्यासाठी मदत पाठविली. ¹⁷मी तुमच्याकडून केवळ देणगीची अपेक्षा करतो असे नाही, उलट, तुमच्या

हिशेबी अधिक फळवृद्धी व्हावी असे पाहतो. ¹⁸माझ्या गरजेपुरते माझ्याजवळ सर्व काही आहे आणि ते विपुल आहे. एपफ्रदीताच्या करवी ज्या गोष्टी तुम्ही पाठविल्या त्या मिळाल्यामुळे गरजेपेक्षा अधिक माझ्याजवळ आहे. ते मधुर सुगंधी अर्पण स्वीकारण्यास योग्य असा यज्ञ जो देवाला संतोष देणार असा आहे.

¹⁹आणि माझा देव तुमच्या सर्व गरजा ख्रिस्त येशूच्या ठायी असलेल्या त्याच्या गौरवी संपत्तीला साजेल अशा रीतीने पुरवील. ²⁰आपला देव व पिता याला अनंतकाळ गौरव असो. आमेन.

²¹ख्रिस्त येशूमधील प्रत्येक संताला सलाम सांगा. माझ्याबरोबर जे बंधु आहेत ते तुम्हांला सलाम सांगतात. ²²येथील सर्व संत विशेषेकरून कैसराच्या घरातील संत तुम्हांला सलाम सांगतात.

²³प्रभु येशू ख्रिस्ताची कृपा तुमच्या आत्म्याबरोबर असो.

पौलचे कलस्सैकरांस पत्र

1 देवाच्या इच्छेने येशू ख्रिस्ताचा प्रेषित पौल आणि आमचा बंधु तीमथ्यी याजकडून,

²ख्रिस्तामध्ये आमचे जे विश्वासू बंधु आहेत, त्या कलस्सै येथील देवाच्या पवित्र लोकांना: देव, आमचा पिता याजकडून तुम्हास कृपा व शांति असो.

³आम्ही जेव्हा तुमच्यासाठी प्रार्थना करतो, तेव्हा आम्ही नेहमी देवाचे, जो आमच्या प्रभू येशू ख्रिस्ताचा पिता आहे त्याचे, आभार मानतो. ⁴कारण आम्ही ख्रिस्त येशूवरील तुमच्या विश्वासाविषयी आणि देवाच्या सर्व लोकांविषयी तुम्हाला वाटत असलेल्या प्रेमाविषयी ऐकले आहे. ⁵कारण स्वर्गामध्ये जी आशा तुमच्यासाठी राखून ठेवली आहे. तुम्ही पहिल्यांदा त्या आशेविषयी खऱ्या संदेशाद्वारे म्हणजेच सुवार्तेद्वारे ऐकले. ⁶जी सुवार्ता तुमच्याकडे आली आहे, संपूर्ण जगातून त्या सुवार्तेचे फळ मिळत आहे व ती वाढत आहे. ज्याप्रमाणे ती तुमच्यामध्येसुद्धा तशीच वाढत होती व फळ देत होती, ज्या दिवसापासून तुम्ही देवाच्या कुपेविषयी ऐकले व ती खरोखर काय आहे हे समजून घेतले तेव्हापासून ती कार्य करीत आहे.

⁷तुम्ही ते, आमचा सहसेवक एपफ्रास, जो आमच्या वतीने ख्रिस्ताचा विश्वासू सेवक आहे, त्याच्याकडून शिकून घेतले आहे. ⁸त्याने आम्हांला तुमचे प्रेम आत्म्यापासून आहे त्याविषयीही सांगितले. ⁹या कारणासाठी, आम्हीसुद्धा तुमच्याविषयी ज्या दिवसापासून ऐकले, तेव्हापासून तुमच्यासाठी प्रार्थना करण्याचे थांबविले नाही. आम्ही प्रार्थना करीत आहोत की:

तुम्ही देवाच्या इच्छेच्या सर्व प्रकारच्या ज्ञानाने आणि आध्यात्मिक समंजसपणाने भरले जावे.

¹⁰यासाठी की, त्याला योग्य असे तुम्ही चालावे. आणि सर्व बाबतीत त्याला आनंद द्यावा; आणि तुम्ही देवाच्या ज्ञानात वाढावे;

¹¹त्याच्या गौरवी सामर्थ्यात त्याच्या महान सामर्थ्यामुळे समर्थ बनण्यासाठी तुम्हांला सहनशीलता व धैर्य प्राप्त व्हावे.

¹²आणि आनंदाने पित्याला धन्यवाद द्यावेत, ज्याने तुम्हाला प्रकाशात राहणाऱ्या देवाच्या लोकांचे जे वतन आहे त्यात वाटा मिळण्यासाठी पात्र केले. ¹³देवाने अंधाराच्या अधिपत्यापासून आमची सुटका केली आणि

त्याच्या प्रिय पुत्राच्या राज्यात आणले. ¹⁴पुत्राद्वारे आम्हांला आमच्या पापांची क्षमा मिळाली.

जेव्हा आम्ही ख्रिस्ताकडे पाहतो तेव्हा आम्ही देवाला पाहतो

¹⁵तो अदृश्य देवाची प्रतिमा आहे आणि निर्माण केलेल्या सर्व गोष्टीत तो प्रथम आहे. ¹⁶कारण स्वर्गात आणि पृथ्वीवर सर्व काही त्याच्या सामर्थ्याने निर्माण केले गेले. जे काही दृश्य आहे आणि जे काही अदृश्य आहे, सिंहासने असोत किंवा सामर्थ्य असो, सत्ताधीश असोत किंवा अधिपती असोत सर्व काही त्याच्याद्वारे निर्माण केले गेले. ¹⁷सर्व गोष्टी निर्माण होण्याच्या अगोदरपासून तो अस्तित्वात आहे. सर्व गोष्टी त्याच्याद्वारे चालतात. ¹⁸आणि तो शरीराचा म्हणजे मंडळीचा मस्तक आहे. तो प्रारंभ आहे. मृतांमधून पुनरुत्थान पावलेल्यांमध्ये तो प्रथम आहे. यासाठी की प्रत्येक गोष्टीत त्याला प्रथम स्थान मिळावे. ¹⁹कारण देवाने त्याच्या सर्व पूणित त्याच्यामध्ये राहण्याचे निवडले. ²⁰आणि ख्रिस्ताद्वारे सर्व गोष्टींचा स्वतःशी म्हणजे त्या पृथ्वीवरील गोष्टी असोत, किंवा स्वर्गातील गोष्टी असोत समेट करण्याचे ठरविले. ख्रिस्ताने जे रक्त वधस्तंभावर सांडले त्याद्वारे देवाने शांति केली.

²¹एके काळी तुम्ही परके होता आणि तुमच्या विचारांमुळे आणि तुमच्या दुष्ट कृत्यांमुळे तुम्ही देवाचे शत्रू होता. ²²परंतु आता, ख्रिस्ताच्या शारीरिक देहाने व त्याच्या मरणाने देवाने तुमचा त्याच्याशी समेट घडवून आणला आहे यासाठी की, त्याच्यासमोर पवित्र, निष्कलंक आणि दोषरहित असे सादर करावे. ²³तुम्ही तुमच्या विश्वासात दृढ व स्थिर असावे आणि जी सुवार्ता तुम्ही ऐकली आहे तिच्याद्वारे तुम्हांला दिलेल्या आशेपासून दूर जाऊ नये, ज्याचा मी पौल सेवक झालो.

मंडळीकरिता पौलचे कार्य

²⁴आता, तुमच्यासाठी मला झालेल्या दुःखात मला आनंद वाटतो आणि माझ्या स्वतःच्या शरीरात मी ख्रिस्ताचे त्याच्या देहाचे म्हणजे मंडळीच्या वतीने ख्रिस्ताचे जे दुःख कमी पडत आहे ते मी पूर्ण करीत आहे. ²⁵देवाच्या आज्ञेप्रमाणे मी एक त्यांच्यापैकी सेवक झालो. ती आज्ञा तुमचा फायदा

व्हावा म्हणून दिली होती. ती म्हणजे देवाचा संदेश पूर्णपणे गाजवावा. ²⁶हा संदेश एक रहस्य आहे, जे अनेक युगांपासून आणि अनेक पिढ्यांपासून लपवून ठेवले होते. परंतु आता ते देवाने त्याच्या लोकांना माहीत करून दिले आहे. ²⁷देवाला त्याच्या लोकांना माहीत करून द्यायचे होते की, विदेशी लोकांमध्ये या वैभवी रहस्याची संपत्ती ख्रिस्त येशू जो तुम्हांमध्ये आहे आणि जो देवाच्या गौरवामध्ये सहभागी होण्याची आमची आशा आहे. ²⁸आम्ही त्याची घोषणा करतो. प्रत्येक व्यक्तीला सूचना देतो, व प्रत्येक व्यक्तीला शक्य ते ज्ञानाने शिकविण्याचा प्रयत्न करतो यासाठी की, आम्हांला प्रत्येक व्यक्ति ख्रिस्तामध्ये पूर्ण अशी देवाला सादर करता यावी. ²⁹या उद्देशाने मी झगडत आहे. ख्रिस्ताच्या शक्तीच्या उपयोगाने, जी माझ्यामध्ये सामर्थ्यशाली रीतीने कार्य करीत आहे.

2 कारण माझी अशी इच्छा आहे की, तुमच्यावतीने जो महान झगडा मी करीत आहे आणि जे लावादिकीयात आहेत त्यांच्या वतीने आणि ज्यांची माझी व्यक्तिशः भेट झाली नाही अशा सर्वांसाठी जो महान झगडा मी केला तो तुम्हांला माहीत व्हावा. ²यासाठी की, त्यांच्या मनाला समाधान वाटावे. आणि ते प्रेमाने एकत्र जोडले जावेत, आणि खात्रीची सर्व संपत्ती जी समजबुद्धीने येते ती मिळावी. तसेच देवाचे रहस्य जो ख्रिस्त त्याच्याविषयी पूर्ण ज्ञान मिळावे. ³ज्यामध्ये ज्ञानाची आणि शहाणपणाची सर्व संपत्ती लपलेली आहे.

⁴मी हे म्हणत आहे ते यासाठी की, तुम्हांला दिसायला चांगल्या पण खोट्या कल्पनांनी फसवू नये. ⁵कारण मी जरी शरीराने तुम्हांपासून दूर असलो तरीही आत्म्यात मी तुम्हाबरोबर आहे आणि तुमच्या जीवनातील नीटनेटकेपणा आणि ख्रिस्तावरील विश्वासासाठी खंबीरता पाहून मी आनंदीत आहे.

ख्रिस्तात जगत राहा

⁶म्हणून ज्याप्रमाणे तुम्हांला दिलेल्या शिक्षणाद्वारे तुम्हाला येशू ख्रिस्त व प्रभु म्हणून मिळाला, तसे त्याच्यामध्ये एक होत चला. ⁷त्याच्यामध्ये मुळाबरेले, त्याच्यावर उभारलेले, तुमच्या विश्वासात दृढ झालेले असे व्हा आणि देवाची उपकारस्तुति करीत ओरंडून जा.

⁸मूलभूत शिक्षण जे ख्रिस्तापासून नाही व मनुष्यांनी हस्तांतरित केले आहे त्या मानवी तत्त्वज्ञानाने व पोकाळ फसव्या कल्पनांनी तुम्हांला कोणीही कैद्यासारखे घेऊन जाऊ नये म्हणून सावध असा. ⁹कारण देवाचे पूर्णत्व त्याच्यात शरीरात राहते. ¹⁰आणि तो जो प्रत्येक सत्तेच्या व अधिकाराच्या उच्चस्थानी आहे, त्याच्यामध्ये तुम्ही पूर्ण झाले आहात.

¹¹मानवी हातांनी न केलेल्या सुंतेने तुम्हीसुद्धा त्याच्यामध्ये सुंता झालेले आहात. ख्रिस्ताने केलेल्या सुंतेद्वारे तुम्ही तुमच्या पापाच्या सामर्थ्यापासून मुक्त झाला होता.

¹²हे असेच घडले जेव्हा तुम्ही बाप्टिस्मा करण्याच्या कृतीमध्ये त्याच्याबरोबर पुरले गेला आणि तुम्ही त्याच्यामध्ये देवाच्या कृतीमध्ये तुमच्या विश्वासाद्वारे उठविले गेला, ज्याने (देवाने) ख्रिस्ताला मेलेल्यांतून उठविले. ¹³तुमच्या पापांमुळे आणि तुमची सुंता न झाल्याने तुम्ही आध्यात्मिकरीत्या मृत झाला होता, परंतु देवाने ख्रिस्ताबरोबर तुम्हाला जीवन दिले आणि त्याने आमच्या सर्व पापांची क्षमा केली. ¹⁴त्याने आमच्याविरुद्ध असलेल्या आरोपपत्राचा निवाडा असलेला दस्तऐवज आणि ज्यात आम्हांला विरोध होता, तो त्याने आमच्यातून काढून घेतला, आणि वधस्तंभावर खिळ्यांनी ठोकून रद्द केला. ¹⁵त्याने स्वतः वधस्तंभाद्वारे सत्ता आणि अधिकार हाणून पाडून त्यांवर विजय मिळविला आहे.

मनुष्यांनी केलेले नियम पाळू नका

¹⁶म्हणून कोणीही तुमच्यावर खाण्याविषयी आणि पिण्याविषयी किंवा मेजवान्यांविषयी, नवचंद्रोत्सवाविषयी किंवा शब्बाथ दिवसांविषयी टीका करू नये. ¹⁷कारण ते फक्त येणाऱ्या गोष्टींची सावली आहेत. परंतु खरे शरीर ज्यामुळे सावली पडते ते तर ख्रिस्ताचे आहे. ¹⁸कोणीही जो स्वतःचा अपमान, नम्रतेची कृत्ये व देवदूतांची उपासना यात समाधान मानून घेतो, त्याने तुम्हाला बक्षिसासाठी अपात्र ठरवू नये. असा मनुष्य नेहमी हे सर्व दृष्टान्त पाहिल्यासारखे बोलतो आणि कोणतेही कारण नसता त्याच्या आध्यात्मिक नसलेल्या अंतःकरणांमुळे गर्वाने फुगलेला असतो. ¹⁹आणि असा मनुष्य ख्रिस्त जो मस्तक त्याला धरीत नाही. संपूर्ण शरीर त्याच्या अस्थिबंधाचे स्नायू, स्नायूंनी आधार दिलेले आणि एकत्रित धरल्याने देवापासून होणारी वाढ यात वाढते त्याबद्दल त्याला धन्यवाद असो. ²⁰जर तुम्ही ख्रिस्ताबरोबर मेला आहात व या जगाच्या प्राथमिक शिक्षणापासून मुक्त झाला आहात, तर मग का तुम्ही या जगाचे असल्यासारखे त्यांच्या नियमांच्या अधीन राहाता ²¹“याला स्पर्श करू नका!” “त्याची चव पाहू नका!” ²²या सर्व गोष्टी त्यांच्या वापराबरोबर नाहीशा होणार आहेत. अशा नियमांच्या अधीन होताना, तुम्ही मानवी नियम व शिकवणूक यांचे पालन करता. ²³खरोखर, मनुष्यांनी केलेला धर्म, स्वतःचा अपमान, नम्रतेची कृत्ये, शरीराचा छळ, या विषयीच्या ज्ञानाबद्दल त्यांची कीर्ति आहे, परंतु शरीराच्या समाधानाविरुद्ध लढताना ते काही किंमतीचे नाहीत.

ख्रिस्तातील तुमचे नवे जीवन

3 म्हणून जसे तुम्हांला ख्रिस्ताबरोबर मेलेल्यामधून उठविले गेले आहे तर, स्वर्गातील म्हणजे ज्या वरील गोष्टी आहेत त्यासाठी प्रयत्न करा. जेथे ख्रिस्त देवाच्या उजव्या हाताला बसलेला आहे. ²ज्या वरील (स्वर्गातील) गोष्टी आहेत त्याबद्दलचा विचार करा. ज्या गोष्टी

पृथ्वीवरच्या आहेत त्यांचा विचार करू नका. ³कारण तुम्ही मेलेले आहात आणि तुमचे नवे जीवन देवामध्ये ख्रिस्ताबरोबर लपलेले आहे. ⁴जेव्हा ख्रिस्त, जो आमचे जीवन आहे, त्याच्या दुसऱ्या येण्याच्या वेळेस प्रगट होईल. तेव्हा तुम्हीही त्याच्याबरोबर गौरवात प्रकट व्हाल.

⁵म्हणून तुमच्यामध्ये पृथ्वीतलावरील जे काही आहे ते सर्व जिवे मारा. जारकर्म, अशुद्धता, लोभ, दुष्ट इच्छा, अधाशीपणा, जी एक प्रकारची मूर्तिपूजा आहे. ⁶कारण या गोष्टींमुळे देवाचा राग ओढवणार आहे. * ⁷तुम्हीसुद्धा असेच जीवन जगत होता जेव्हा तुम्ही अशा गोष्टी करीत होता,

⁸पण आता, तुम्ही या सर्व गोष्टी बाजूला केल्या पाहिजेत: राग, क्रोध, दुष्टता, निंदा आणि तुमच्या मुखातील लज्जास्पद बोलणे, या सर्व गोष्टी तुम्ही दूर केल्याच पाहिजेत.

⁹एकमेकांशी लबाडी करू नका. कारण तुम्ही जुना मनुष्य त्याच्या कृतीसह काढून टाकला आहे. ¹⁰आणि तुम्ही नवीन मनुष्य धारण केला आहे. हे नवे रूप त्याच्या निर्माणकर्त्याच्या प्रतिमेप्रमाणे सतत नवे होत जाते. यासाठी की या नव्या मनुष्याला देवाचे पूर्ण ज्ञान मिळावे. ¹¹परिणाम म्हणून यहुदी व विदेशी असा कोणताही फरक नाही. एखाद्याची सुंता झालेला किंवा एखाद्याची सुंता न झालेला, बेताल, व असंस्कृत, गुलाम आणि स्वतंत्र मनुष्य असा कोणताही फरक नाही. पण ख्रिस्त हाच सर्व काही आहे आणि तो सर्व विश्वासणाऱ्यात आहे.

¹²म्हणून, जसे देवाचे निवडलेले लोक जे पवित्र आहेत, तसे करुणा, दयाळपणा, नम्रता, सौम्यता, आणि धीर हे परिधान करावे. ¹³एकमेकांचे सहन करा. जशी प्रभूने तुम्हांला क्षमा केली तशी एखाद्याविरुद्ध तक्रार असेल तर एकमेकांना क्षमा करा. ¹⁴या सर्वांवर प्रीतीचे वस्त्र परिधान करा. जे त्या सर्वांना एकत्र ठेवते आणि त्यांना परिपूर्ण करते. ¹⁵आणि ख्रिस्ताची शांति जिच्यासाठी तुम्ही जे एका देहातील लोक त्या तुम्हांला बोलविले होते ती तुमच्या अंतःकरणावर राज्य करो आणि नेहमी उपकार मानणारे व्हा. ¹⁶ख्रिस्ताचा संदेश तुमच्यामध्ये त्याच्या सर्व वैभवाने राहावा. एकमेकांना महान असा शहाणपणाने शिकवा व बोध करा. स्तोत्रे, व गीते गा, आणि आध्यात्मिक गीते गाऊन उपकारस्तुतीसह आपल्या अंतःकरणात देवाला गीते गा. ¹⁷आणि प्रत्येक गोष्ट जी तुम्ही बोलता किंवा करता ते प्रभु येशूच्या नावात करावे. यामुळे तुम्ही देवपित्याचे त्याच्याद्वारे आभार मानता.

लोकांबरोबर तुमचे जीवन

¹⁸पतींनी, जसे प्रभूमध्ये योग्य आहे तसे तुम्ही आपल्या पतींच्या अधीन राहा.

कारण ... आहे काही प्राचीन पुढील शब्द जोडतात, जे आज्ञा पाळित नाहीत त्याजवर.

¹⁹पतींनी, आपल्या पत्नींवर प्रेम करा आणि त्यांच्याबरोबर कठीणतेने वागू नका.

²⁰मुलांनी, सर्व गोष्टीत आपल्या आईवडिलांची आज्ञा पाळा. कारण प्रभूच्या अनुयायांचे असे वागणे देवाला आनंद देणारे आहे.

²¹वडिलांनी, आपल्या मुलाला चिडवू नका. म्हणजे ते निराश होणार नाहीत.

²²गुलामांनी, तुमच्या जगिक मालकाच्या सर्व आज्ञा पाळा आणि मनुष्याला संतोषविणाऱ्या, डोळ्यांनी देखरेख करण्यासाठी नव्हे तर त्याऐवजी पूर्ण मनाने प्रभूला भिऊन आज्ञा पाळा. कारण तुम्ही प्रभूचा आदर करता. ²³तुमच्या अंतःकरणापासून काम करा. जणू काय तुम्ही प्रभूसाठी काम करीत आहात, मनुष्यांसाठी नव्हे असे काम करा.

²⁴लक्षात ठेवा, प्रभू तुम्हांला तुमच्या स्वर्गीय वारशाचे बक्षीस देईल. ख्रिस्त जो तुमचा खरा धनी त्याची सेवा करीत राहा. ²⁵कारण जो कोणी वाईट करतो, त्याचेसुद्धा तसेच होईल. देव असेच वागवील कारण त्याच्याकडे पक्षपात नाही.

4 मालकांनी, आपल्या गुलामांना जे न्याय्य व योग्य ते द्या.

पौल ख्रिस्ती लोकांना काही गोष्टी करावयास सांगतो

²नेहमी प्रार्थना करीत राहा. उपकारस्तुति करीत त्यामध्ये दक्ष राहा. ³त्याचवेळी आमच्यासाठीसुद्धा प्रार्थना करा, यासाठी की, ख्रिस्ताविषयीचे जे रहस्य देवाने आम्हांला कळविले, त्याविषयी बोलण्यासाठी, त्याचा संदेश ऐकण्यासाठी, देवाने आमच्यासाठी दार उघडावे. कारण त्या उपदेश करण्याने मी बंधनात आहे. ⁴ते रहस्य ज्या रीतीने मी सांगावयास पाहिजे, त्याप्रकारे सांगण्यासाठी माझ्यासाठी प्रार्थना करा.

⁵बाहेरच्या लोकांबरोबर सुज्ञतेने वागा आणि प्रत्येक संधीचा चांगला फायदा करून घ्या. ⁶तुमचे बोलणे नेहमी कृपायुक्त आणि मिठाने रुचकर केल्यासारखे असावे. यासाठी की प्रत्येक मनुष्याला कसे उत्तर द्यावे हे तुम्हांला कळावे.

पौलाबरोबर असलेल्या लोकांविषयीची बातमी

⁷तुखिक, प्रिय बंधु, विश्वासू सेवक आणि प्रभूमधील सहकारी तो तुम्हांला माझ्याविषयी सगळी माहिती देईल.

⁸त्याला मी याच कारणाने पाठवीत आहे की, आमच्याविषयीची बातमी तुम्हांला कळावी आणि तुमची अंतःकरणे उत्तेजित व्हावीत. ⁹मी त्याला आमचा विश्वासू व प्रिय बंधु अनेसिम, जो तुमच्यातील एक आहे, याच्याबरोबर पाठवीत आहे. ते तुम्हांला येथे काय घडत आहे ते सांगतील.

¹⁰अरिस्तार्ख, माझ्या सोबतीचा कैदी, तुम्हाला सलाम सांगतो. त्याचप्रमाणे बर्णबाचा चुलत भाऊ मार्क

ज्याच्याविषयी तुम्हाला अगोदरच माहिती मिळाली आहे, तो जर तुमच्याकडे आला तर त्याचे स्वागत करा. ¹¹येशू ज्याला युस्त म्हणतात तोसुद्धा तुम्हाला सलाम सांगतो. यहुदी विश्वासाणाऱ्यांपैकी फक्त हेच काय ते देवाच्या राज्याचा प्रसार करण्यात माझ्याबरोबर काम करीत आहेत. ते मला आधीच फार मोठा आधार आहेत.

¹²एपफ्राससुद्धा तुम्हाला सलाम सांगतो, तो तुमच्यापैकीच ख्रिस्त येशूचा सेवक आहे. तुम्ही आध्यात्मिकदृष्ट्या परिपक्व वाढलेले आणि देवाच्या इच्छेप्रमाणे करण्यात तुम्ही पूर्णपणे गुंतलेले असावे. ¹³जे लवादिकीयात व हेरापल्लीत राहत आहेत त्यांच्यासाठी तो फार श्रम करीत

आहे. याचा मी साक्षी आहे. ¹⁴प्रिय वैद्य लूक आणि देमास तुम्हांला सलाम सांगतात. ¹⁵लावदिकीयात राहणारे बंधु आणि नेफा आणि तिच्या घरी जमणारी मंडळी यांना सलाम सांगा. ¹⁶आणि जेव्हा तुम्हाला हे पत्र वाचून दाखविले जाईल, तेव्हा ते लावदकीयाच्या मंडळीतसुद्धा वाचले जाते की नाही ते पाहा आणि तू सुध्दा माझे पत्र वाच. ¹⁷आणि अर्खिप्पाला सांगा, “जी सेवा तुला प्रभूमध्ये मिळाली आहे ती पुढे चालू ठेव.”

¹⁸मी, पौल, हा सलाम माझ्या स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहितो. मी तुरंगात आहे हे लक्षात ठेवा. देवाची कृपा तुम्हांबरोबर असो.

पौलाचे थेस्सलनीकाकरांस पहिले पत्र

१ पौल, सिल्वान आणि तीमथ्य यांच्या द्वारे देव जो पिता त्यामध्ये तसेच प्रभु येशू ख्रिस्तामध्ये दृढ असलेल्या थेस्सलनीकाच्या मंडळीस, देवाची कृपा व शांति लाभो.

थेस्सलनीकाकरांचा विश्वास आणि जीवन

२आम्ही नेहमीच प्रार्थनांमध्ये तुमची आठवण करून तुम्हा सर्वांसाठी देवाचे आभार मानतो. ३आम्ही आमचा देव व पित्यासमोर तुमचे विश्वासाचे कार्य, तुम्ही प्रेमाने केलेले श्रम, आणि आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्तावरील दृढ आशेने सोशिकपणे धरलेला धीर याची सतत आठवण करतो. ४माझ्या बंधूंना, देवाने प्रीतीत केलेली तुमची निवड ही आम्हाला माहीत आहे. ५कारण आमची सुवार्ता तुमच्याकडे केवळ शब्दांनी आली नाही तर पवित्र आत्म्याने व पूर्ण खात्रीने आली हे तुम्हांला माहीत आहे, आम्ही तुमच्यामध्ये कसे राहिलो तुम्हांला माहीत आहे. ते तुमच्या फायद्यासाठी होते. ६आणि तुम्ही आमचे व प्रभूचे अनुकरण करणारे झाला, पवित्र आत्म्याकडून मिळणाऱ्या आनंदात तुम्ही मोठ्या कष्टाने संदेश स्वीकारलात. ७त्याचा परिणाम म्हणजे तुम्ही सर्व विश्वासणाऱ्यांसाठी जे मासेदोनियात व अखियात होते त्यांच्यासाठी आदर्श असे झालात ८कारण तुमच्याकडून गाजविण्यात आलेला संदेश केवळ मासेदोनिया आणि अखियातच ऐकला गेला असे नाही तर तुमचा देवावरील विश्वास सगळीकडे माहीत झाला आहे. म्हणून आम्हांला काही सांगण्याची गरज नाही. ९कारण ते स्वतःच आमच्याविषयी सांगत आहेत म्हणजे कशा प्रकारे तुम्ही आमचे स्वागत केले तसेच तुम्ही मूर्तिपासून देवाकडे कसे वळलात व खऱ्या आणि जिवंत देवाची सेवा करण्यासाठी कसे वळलात. १०आणि आता ज्याला देवाने मेलेल्यांतून उठविले त्या त्याच्या स्वर्गातून येणाऱ्या पुत्राची तुम्ही वाट पाहत आहात. तोच येशू देवाच्या येणाऱ्या क्रोधापासून आपले रक्षण करतो.

पौलाचे थेस्सलनीकातील कार्य

२ बंधूंना, तुमचे तुम्हालाच माहीत आहे की, आम्ही तुम्हाला दिलेली भेट व्यर्थ झाली नाही. २पण तुम्हाला माहीत आहे की, आम्हांला मागे फिलिपै येथे त्रास आणि अपमान सहन करावा लागला. पण देवाच्या साहाय्याने मोठा विरोध झाला असताना देवाकडून येणारी सुवार्ता

सांगण्यासाठी आम्हांला धैर्य प्राप्त झाले. ३खरोखर आमची घोषणा आमच्याकडून झालेल्या चुकांमुळे किंवा अशुद्ध हेतूने किंवा भ्रमाने येत नाही. ४उलट, ज्याप्रमाणे देवाने पसंत केलेले, सुवार्तेचे कार्य सोपविलेले असे आम्ही आहोत म्हणून आम्ही बोलतो. आम्ही मनुष्याला संतुष्ट करण्यासाठी नाही, तर देवाला, जो आमच्या उद्दिष्टांची परीक्षा घेतो ५खरोखर, तुम्हांला माहीत आहे की, आम्ही तुमच्यासमोर खुशामत करणाऱ्या शब्दांनी बोललो नाही, किंवा आमचे उपदेश करणे हे आमचा लोभ झाकण्याचे खोटे कारण नव्हते, कारण देव आमचा साक्षी आहे! ६किंवा आम्ही लोकांकडून, तुमच्याकडून किंवा दुसऱ्या कोणाकडून सन्मान मिळावा म्हणून अपेक्षा करीत नव्हतो. ख्रिस्ताचे प्रेषित या नात्याने, जरी आम्हांला आमचा अधिकार तुमच्यावर दाखविता आला असता,

७ तरीही आम्ही तुमच्यामध्ये आई जशी प्रेमाने तिच्या मुलाला स्वतःचे दूध पाजते आणि काळजी घेते, तसे आम्ही तुमच्यात सौम्य होतो. * ८कारण आम्हाला तुमच्याविषयी इतके प्रेम वाटले की, आम्ही तुमच्याबरोबर देवाकडून येणारी सुवार्ताच नव्हे तर आमचे स्वतःचे जीवनसुद्धा देण्यास तयार होतो. याचे कारण म्हणजे, तुम्ही आमच्यासाठी प्रिय झाला होता. ९बंधूंना, आम्ही देवाकडून आलेली सुवार्ता सांगत असताना, तुम्हाला आठवत असेल की आम्ही रात्रंदिवस किती कष्ट केले. आमचे कष्ट आणि श्रम तुम्ही जाणता ते यासाठी केले की, तुम्हा कोणावरही भार पडू नये. १०तुम्ही साक्षी आहात आणि देवसुद्धा साक्षी आहे की, आम्ही किती धार्मिकतेने, न्यायाने आणि निर्दोष रीतीने तुम्हा विश्वासणाऱ्यांबरोबर वागलो. ११आणि तुम्हाला हे चांगले माहीत आहे की, जसा पिता आपल्या मुलांना वागवितो तसे आम्ही तुम्हातील प्रत्येकाला वागविले आहे. १२अशा प्रकारे आम्ही तुम्हांला उत्तेजन दिले, सांतवन केले. आणि तुम्हांला साक्ष दिली की, देवाला आवडेल अशा प्रकारे वागा. जो त्याच्या राज्यात व गौरवात तुम्हाला बोलवितो.

१३आणि, या कारणासाठी आम्हीसुद्धा देवाचे सातत्याने आभार मानतो, कारण जेव्हा तुम्ही आमच्याकडून देवाचा

आम्ही ... होतो पुष्कळ जुन्या प्रतीत "आम्ही तुमच्यामते लहान बालके असे झालो." असे लिहिले आहे.

संदेश ऐकला, तेव्हा तुम्ही तो मनुष्याकडून आलेला म्हणून स्वीकारला नाही, तर देवापासून आलेला जसा खरा होता तसाच स्वीकारला. देवाचा संदेश, जो तुम्हा विश्वास पाण्याच्यामध्ये सुद्धा कार्य करीत आहे. ¹⁴कारण बंधून्तो, तुम्ही येशूमध्ये देवाच्या ज्या मंडळ्या यहुदीयात आहेत त्याचे अनुकरण करणारे झाला आहात, कारण त्यांनी यहुदांच्या हातून जसे दुःख सोसले, तसेच तुम्ही तुमच्या देशबांधवांकडून दुःख सोसले. ¹⁵त्यांनी प्रभु येशूला आणि संदेश्यांना मारले, त्यांनी आम्हांला बाहेर हाकलून लावले, ते देवाला संतोष देत नाहीत आणि ते सर्व लोकांच्या विरुद्ध आहेत. ¹⁶यहुदीतर लोकांचे तारण होण्यासाठी आम्ही त्यांच्याशी बोलायला हवे, परंतु ते आम्हांला मना करून एक प्रकारे पापच करीत आहेत. ते या पापाद्वारे जे ते नेहमी करीत आले आहेत आपल्या पापाचे माप भरत आले आहेत. आणि आता शेवटी आणि पूर्णतेने देवाचा क्रोध त्यांच्यावर ओढवला आहे.

पौलाची त्यांना पुन्हा भेटण्याची इच्छा

¹⁷बंधून्तो, आमच्यासाठी, आम्ही तुमच्यापासून थोड्या वेळासाठी वेगळे झालो होतो. आम्ही शरीराने वेगळे झालो होतो, विचाराने नाही आणि आम्ही तुम्हाला भेटण्यासाठी फार अधीर झालो होतो. आणि तुम्हाला भेटण्याची फार इच्छा होती. ¹⁸होय, तुमची भेट घेण्याचा खरोखर आम्ही प्रयत्न केला होता. खरोखर मी पौलाने एकदा दोनदा प्रयत्न केला परंतु सैतानाने असे करण्यापासून आम्हाला परावृत्त केले. ¹⁹शेवटी, जेव्हा आपला प्रभु येशू दुसऱ्यांदा येईल, तेव्हा त्याच्यासमोर उभे राहू तेव्हा आमची आशा, किंवा आनंद किंवा मुकुट काय असेल, ज्याचा आम्हांला अभिमान वाटेल? ते तुम्हीच नाही का? ²⁰होय, तुम्ही आमचा गौरव व आनंद आहात!

3 म्हणून, आम्हाला अधिक वाट पाहणे शक्य नसल्याने, आम्ही अथेन्स येथेच राहण्याचे ठरविले. ²आणि आम्ही तीमथ्याला पाठविले. जो आमचा भाऊ आणि देवाच्या कामाकरीता ख्रिस्ताच्या सुवातेची घोषणा करण्याकरीता सहकारी असा आहे, आम्ही त्याला तुम्हाला दृढ करण्यासाठी आणि तुमच्याविषयीच्या विश्वासात तुम्हाला उत्तेजन देण्यासाठी पाठविले आहे. ³यासाठी की, सध्या होणाऱ्या छळामुळे तुम्ही कोणी अस्वस्थ होऊ नये. कारण तुम्हाला स्वतःलाच माहीत आहे की, यासाठीच आमची दैवी नेमणूक झाली आहे. ⁴खरे तर जेव्हा आम्ही तुमच्याबरोबर होतो तेव्हा आम्ही तुम्हांला अगोदरपासूनच सातत्याने सांगत होतो की, आपला छळ होणार आहे आणि तुम्हांला माहीत आहे की, नेमके तसेच घडले आहे. ⁵म्हणून मी अधिक काळ वाट पाहू शकत नसल्याने तुमच्या विश्वासाविषयी माहिती करून घेण्याविषयी तीमथ्याला पाठविले. कारण मोहात टाकणाऱ्याने तुम्हाला मोहात

टाकले असेल आणि आमचे श्रम व्यर्थ गेले असतील अशी मला भीति वाटत होती.

⁶पण तीमथ्य आताच तुमच्याकडून परत आला आहे. आणि त्याने आम्हांला तुमचा विश्वास व प्रीति याविषयी चांगली बातमी सांगितली आहे. त्याने आम्हाला सांगितले की, तुम्ही नेहमीच आमच्याविषयीच्या चांगल्या आठवणी काढता आणि ज्याप्रमाणे आम्ही तुम्हांला भेटण्यासाठी आतुर झालो आहोत, तसे तुम्हीही झाला आहात. ⁷म्हणून आमच्या सर्व अडचणीत व त्रासात बंधून्तो, तुमच्याविषयी आम्ही उत्तेजित झालो याला कारण म्हणजे तुमचा विश्वास. ⁸होय आम्हाला माहीत आहे तुम्ही प्रभूमध्ये भक्कमपणे उभे आहात आणि ही गोष्ट आमच्यासाठी जीवनदायी श्वास आहे. ⁹तुमच्यामुळे आमच्या देवासमक्ष ज्या सर्व आनंदाचा अनुभव आम्ही घेत आहोत त्याबद्दलचे देवाकडे तुमच्यासाठी आम्ही पुरेसे आभार कसे मानायचे? ¹⁰दिवस आणि रात्र आम्ही कळकळीने प्रार्थना करीत आहोत की, आम्हाला तुमची व्यक्तिशः भेट घेणे शक्य व्हावे आणि अजुनही तुमच्या विश्वासात जी उणीव आहे ती पुरवावी.

¹¹आता देव स्वतः आमचा पिता आहे आणि आमचा प्रभु येशू ख्रिस्त तो आम्हांला तुमच्याकडे येण्याचा मार्ग दाखवो. ¹²प्रभु करो आणि तुम्हाला प्रीतित वाढवो. आणि भरून टाको. जसे आम्ही तुम्हावरील प्रेमाने भरभरून वाहत आहोत तसे तुम्हीही एकमेकांसाठी व सर्वांसाठी प्रीतीने भरभरून वाहावे. ¹³यासाठी की, जेव्हा आमचा प्रभु येशू त्याच्या पवित्र जनांसह येतो तेव्हा तो अशा प्रकारे तुमची अंतःकरणे बळकट करी आणि त्यांना पवित्रतेने निर्दोष करी.

देवाला संतोषविणारे जीवन

4 बंधून्तो, मला आता तुम्हाला काही इतर गोष्टींविषयी सांगायचे आहे: प्रभु येशूचे अनुयायी या नात्याने आम्ही तुम्हाला विनंति करतो व बोध करतो की, देवाला कसे संतोषवाच्ये याचे शिक्षण तुम्हांला आमच्याकडून जसे मिळाले, तसे तुम्ही खरोखरच जगत आहात, आणि तुम्ही ते जास्तीत जास्त करा. ²कारण तुम्हांला हे माहीत आहे की, प्रभु येशूच्या अधिकाराने कोणत्या आज्ञा आम्ही तुम्हांस दिल्या होत्या. ³आणि हेच देवाला पाहिजे आहे. तुम्ही पवित्र असावे ही त्याची इच्छा आहे. तुम्ही जारकर्मापासून दूर असावे ही त्याची इच्छा आहे. ⁴त्याची अशी इच्छा आहे की, तुम्हातील प्रत्येकाने स्वतःच्या शरीरावर ताबा मिळविण्यास शिकावे. * ⁵आणि ज्यांना देव माहीत नाही, ज्यांना देवाची ओळख नाही त्या विदेशी लोकांप्रमाणे कामवासनेने नव्हे. ⁶त्याची हीसुद्धा इच्छा आहे की, तुम्ही प्रत्येकाने आपआपल्या बंधूंचा याबाबतीत गैरफायदा घेऊ नये. कारण जसा आम्ही पूर्वी इशारा

तुम्हातील ... शिकावे याचा अर्थ असासुद्धा होऊ शकतो की, 'आपल्या स्वतःच्या पत्नीबरोबर कसे राहायचे ते शिकावे.'

देऊन सांगितले होते की, प्रभु या सर्व गोष्टींचा सूड घेणारा आहे. ⁷कारण देवाने आम्हाला अमंगळ जीवनासाठी नव्हे, तर शुद्ध जीवनासाठी बोलविले होते. ⁸म्हणून जो कोणी हे शिक्षण नाकारतो, तो मनुष्याला नव्हे तर पवित्र आत्मा देणाऱ्या देवाला नाकारतो.

⁹आता ख्रिस्तातील तुमच्या भाऊ बहिणींच्या प्रीतीविषयी आम्ही तुम्हाला लिहिण्याची गरज आहे असे नाही. कारण एकमेकांवर प्रीति करावी असे देवानेच तुम्हाला शिकविले आहे. ¹⁰आणि हे खरे पाहता, जे तुम्ही तुमच्या सर्व बंधूंबरोबर सर्व मासेदोनियाभर प्रीती करीत आहात. परंतु बंधूंना, आम्ही तुम्हांस कळकळीने सांगतो की ती विपुलतेने करा.

¹¹आम्ही तुम्हाला आज्ञा केल्याप्रमाणे शांततापूर्ण जीवन जगण्याची, आपले काम आपण करण्याची, आणि आपल्या स्वतःच्या हातांनी काम करण्याची इच्छा करा. ¹²यासाठी की बाहेरचे लोकां तुम्ही ज्या प्रकारे जगाता ते पाहून तुमचा आदर करतील आणि यासाठी की, तुमच्या गरजांसाठी इतर कोणावरही अवलंबून राहावे लागू नये.

प्रभूचे येणे

¹³बंधूंना, तुम्हाला हे माहीत असावे अशी माझी इच्छा आहे, जे मेलेले आहेत, अशांसाठी इतरांसारखे दुःख करू नये. कारण इतरांना आशा नाही. ¹⁴कारण जर आम्ही विश्वास ठेवतो की येशू मेला होता आणि नंतर मरणातून पुन्हा जिवंत झाला, तसेच देवही येशूबरोबर, त्याच्यावर (येशूवर) विश्वास ठेवून मेलेले आहेत, त्यांना त्याप्रमाणे परत जिवंत करील. ¹⁵आता आम्ही जे तुम्हाला सांगत आहोत तो एक संदेश आहे. जे आम्ही जिवंत आहोत, ते आम्ही प्रभूच्या दुसऱ्या येण्याच्या वेळेपर्यंत तग धरू. जे मेलेले आहेत त्यांच्या अगोदर आम्ही निश्चितच जाणार नाही. ¹⁶कारण, जेव्हा मोठ्याने मुख्य देवदूताच्या आवाजात आणि देवाच्या कर्ण्याच्या आवाजात आज्ञा दिली जाईल, तेव्हा, प्रभु स्वतः स्वर्गातून खाली उतरेल आणि जे ख्रिस्तात मेले होते ते प्रथम उठतील. ¹⁷मग आपल्यापैकी जे जिवंत असतील ते प्रभूला अंतराळात भेटण्यासाठी त्यांच्याबरोबर दगात वर घेतले जातील. आणि अशा प्रकारे आम्ही प्रभूबरोबर सदासर्वकाळ राहू. ¹⁸म्हणून या शब्दांनी एकमेकांचे समाधान करा.

प्रभूच्या येण्यासाठी तयार राहा

5 बंधूंना, वेळ आण तारीखवार मी तुम्हाला लिहिण्याची गरज नाही. ²कारण तुम्ही स्वतःच हे चांगल्या प्रकारे जाणता की, प्रभूच्या परत येण्याचा दिवस येईल. तो जणू काय रात्रीचा चोर जसा येतो तसा येईल. ³जेव्हा लोक म्हणतात, “सगळीकडे शांतता व सुरक्षितता आहे.” तेव्हा त्यांच्यावर अचानक विनाश ओढवेल, ज्याप्रमाणे गर्भवती स्त्रीला अचानक वेदना होतात व मग ते सुटू शकणार नाहीत! ⁴परंतु बंधूंना, त्या दिवसाने चोराप्रमाणे अचानक

येऊन आपल्याला गाठून आश्चर्यात टाकावे अशा प्रकारे आपण अंधारात नाही. ⁵कारण तुम्ही सर्वज्ञ प्रकाशाचे पुत्र आहात व दिवसाचे पुत्र आहा, आम्ही अंधाराचे किंवा रात्रीचे नाही. ⁶म्हणून आपण इतरांसारखे झोपू नये. उलट आपण सावध राहू व आमच्या स्वतःवर ताबा ठेवण्याचा प्रयत्न करू. ⁷कारण जे झोपतात ते रात्री झोपतात व जे दारू पितात ते रात्री दारू पितात, ⁸परंतु आपण दिवसाचे असल्याने स्वतःवर ताबा ठेवण्याचा प्रयत्न करू या. आपण विश्वास आणि प्रीतीचे छातीला उरस्त्राण घालू या. आणि आमचे शिरस्त्राण म्हणून तारणाची आशा ठेवू या. ⁹कारण देवाने आम्हाला त्याचा क्रोध सहन करण्यासाठी निवडले नाही, तर आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताद्वारे तारण मिळावे म्हणून निवडले आहे. ¹⁰तो आमच्यासाठी मरण पावला यासाठी की, आम्ही मेलेले असू किंवा जिवंत असू. जेव्हा येशू येईल तेव्हा आम्हाला त्याबरोबर एकत्र राहता यावे. ¹¹म्हणून एकमेकांना उत्तेजन द्या. आणि जसे आता तुम्ही करीत आहात तसे आध्यात्मिक रीतीने एकमेकांना पूर्ण मनाने बळकट करा.

शेवटच्या सूचना आणि सलाम

¹²परंतु बंधूंना, आम्ही तुम्हाला विनंति करतो, की जे तुम्हामध्ये श्रम व प्रभूमध्ये मार्गदर्शन करतात आणि शिक्षण देतात, त्यांना तुम्ही मान द्या. ¹³आम्ही तुम्हाला अशी विनंति करतो की, त्यांनी तुमच्याबरोबर केलेल्या कामामुळे त्यांना प्रेमाने मोठा मान द्या. एकमेकांबरोबर शांतीने राहा. ¹⁴बंधूंना, आम्ही तुम्हाला आग्रह करतो की, “आळशी लोकांना ताकीद द्या,” भित्र्यांना उत्तेजन द्या आणि अशक्ताना मदत करा. व सर्व लोकांबरोबर सहनशीलतेने राहा. ¹⁵कोणीही वाईटाची फेड वाईटाने करू नये म्हणून लक्षात ठेवा. परंतु नेहमी एकमेकांचे आणि सर्व लोकांचे चांगले करण्याचा प्रयत्न करा. ¹⁶सर्वदा आनंद करा. ¹⁷नेहमी प्रार्थना करीत राहा. ¹⁸प्रत्येक परिस्थितीत देवाचे उपकार माना. ¹⁹आत्म्याला विझविण्याचा प्रयत्न करू नका. ²⁰संदेष्ट्यांच्या संदेशाचा उपहास करू नका. ²¹पण हे देवाकडून आले आहेत याची परीक्षा करून खात्री करून घेण्याची सवय करा. जे चांगले ते धरून ठेवा. ²²दुष्टाईच्या प्रत्येक प्रकारापासून दूर राहा. ²³देव स्वतः जो शांतीचा उगम आहे. तो तुम्हाला त्याच्यासाठी पूर्णपणे समर्पित करो आणि तुमचे सर्व मनुष्यपण म्हणजे तुमचा आत्मा, जीव आणि शरीर प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या आगमनाच्या वेळी पूर्णपणे निर्दोष राखो. ²⁴देव जो तुम्हाला बोलवितो तो विश्वासू आहे आणि खरोखरच तो तसे करील.

²⁵बंधूंना, कृपा करून आमच्यासाठी सुद्धा प्रार्थना करा. ²⁶पवित्र चुंबनाने सर्व बंधूंना सलाम करा. ²⁷मी तुम्हाला प्रभूची शपथ घ्यावयाला सांगतो की, हे पत्र सर्व बंधूंना वाचून दाखविण्यात यावे. ²⁸आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताची कृपा तुम्हा सर्वांबरोबर असो.

पौलाचे थेस्सलनीकाकरांस दुसरे पत्र

१ पौल सिल्वान आणि तीमथ्य याजकडून, थेस्सलनीका येथील मंडळीला जो देव आपला पिता आणि प्रभु येशू ख्रिस्ताची आहे त्यांना

^२देवपिता आणि प्रभु येशू ख्रिस्ताची कृपा आणि शांति तुम्हांबरोबर असो.

^३बंधूनो, आम्ही नेहमीच तुमच्यासाठी देवाचे आधार मानतो व तसे करणे योग्य आहे. कारण तुमचा विश्वास अद्भुत रीतीने वाढत आहे आणि जे प्रेम तुम्हांतील प्रत्येकाचे एकमेकांवर आहे ते वाढत आहे. ^४म्हणून आम्हाला स्वतः देवाच्या मंडळ्यांमध्ये सर्व छळत व तुम्ही सहन करीत असलेले दुःख, त्याविषयीची तुमची सहनशीलता सोशिकपणा आणि विश्वासाचा अभिमान वाटतो.

देवाच्या न्यायाविषयी पौल सांगतो

^५देव त्याच्या न्याय करण्यामध्ये योग्य आहे हा त्याचा पुरावा आहे. त्याचा हेतू हा आहे की ज्यासाठी आता तुम्हांला त्रास सोसावा लागत आहे, त्या देवाच्या राज्यात प्रवेश करण्यास तुम्हांला पात्र ठरविले जावे. ^६खरोखर जे तुम्हांला दुःख देतात त्याची दुःखाने परतफेड करणे हे देवाच्या दृष्टीने त्याच्यासाठी योग्य आहे. ^७आणि आमच्याबरोबर जे तुम्ही दुःख भोगीत आहात त्यांना आमच्याबरोबर विश्वासी देण्यासाठी, प्रभु येशू प्रकट होताना तो स्वर्गातून आपले सामर्थ्याने दूत आणि अग्निज्वालेसह येईल. ^८आणि ज्यांना देव माहीत नाही आणि आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या सुवार्तेसाठी आवश्यक त्या आज्ञा पाळीत नाहीत त्यांना देव शिक्षा करील. ^९ते अनंतकाळचा नाश असलेला असा शिक्षेचा दंड भरतील. ते प्रभु येशूच्या समक्षतेतून आणि वैभवी सामर्थ्यातून वगळले जातील. ^{१०}त्या दिवशी जेव्हा तो त्याच्या पवित्र लोकांत गौरविला जाण्यासाठी सर्व विश्वासणाऱ्याकडून आश्चर्यचकित केले जाण्यासाठी येईल तेव्हा त्यात तुमचाही समावेश आहे कारण त्याविषयी आम्ही सांगितलेल्या साक्षीवर तुम्ही विश्वास ठेवला.

^{११}या कारणासाठी आम्ही नेहमी तुमच्यासाठी प्रार्थना करतो व विनंति करतो की, आमच्या देवाने त्याच्या पाचारणासाठी योग्य असे तुम्हाला गणावे तुमच्या विश्वासापासून निर्माण होणारे प्रत्येक काम व चांगुलपणाचा

निश्चय समर्थपणे पूर्ण करावा. ^{१२}यासाठी की आमचा देव आणि प्रभु येशूच्या कृपेने आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताचे नाव तुमच्यामध्ये आणि तुम्ही त्याच्यामध्ये गौरविले जावे.

वाईट गोष्टी घडतील

२ आता बंधूनो, आम्ही तुम्हांला विनंति करतो, ती प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या येण्याविषयी, आणि त्याच्याबरोबर आमच्या एकत्र भेटण्याविषयी. ^२आम्ही तुम्हांला विनंती करतो की, तुम्ही तुमचे मन पूर्णपणे अस्वस्थ होऊ देऊ नका किंवा सतत विचलित होऊ नका, जर तुम्ही ऐकले की, प्रभूचा दिवस आला आहे, काही लोक अशा प्रकारचे भविष्य वर्तवतील. किंवा काही लोक शिकवणुकीद्वारे किंवा काही लोक आम्हांकडून पत्र लिहिले आहे असे भासवून असा दावा करतील. ^३तर कोणीही तुम्हाला कोणत्याही प्रकारे फसवू नये. म्हणून सावध असा. मी असे म्हणतो कारण पहिल्यांदा मोठी बंडखोरी झाल्याशिवाय प्रभूचा दिवस येणार नाही. आणि जो नाशासाठी नेमला आहे, तो नियम मोडणारा प्रकट होईल. ^४तो विरोध करील आणि स्वतःला सर्व गोष्टींच्या वर उच्च करील. त्याला देव किंवा उपासना करण्याची कोणतीही एखादी वस्तु असे म्हणतील. येथपर्यंत की तो देवाच्या मंदिरात जाईल आणि सिंहासनावर बसेल आणि तो स्वतःला देव असे जाहीर करील.

^५मी तुमच्याबरोबरच होतो तेव्हा तुम्हाला मी ह्या गोष्टींबद्दल सांगत होतो. ते तुम्हाला आठवत नाही काय? ^६आणि म्हणून अशा प्रकारे त्याला कशाचा प्रतिबंध होत आहे हे तुम्हांला माहीत आहे. यासाठी तो योग्य वेळी प्रकट व्हावा. ^७मी हे म्हणतो कारण दुष्टपणाची रहस्यमय शक्ति आधीपासूनच जगात काम करीत आहे. पण असा एक आहे जो दुष्टाची रहस्यमय शक्ति थोपवीत आहे. आणि जोपर्यंत ती शक्ति मार्गातून काढून बाजूला टाकली जात नाही, तोपर्यंत तो ती शक्ति थोपवून धरील ^८आणि मग दुष्ट प्रकट होईल. प्रभु येशू त्याला आपल्या मुखातील श्वासाने मारून टाकील आणि प्रभु जेव्हा त्याच्या येण्याच्या वेळी मोठ्या वैभवाने प्रकट होईल तेव्हा तो त्याचा नाश करील. ^९दुष्टाचे येणे सैतानाच्या सामर्थ्याने होईल आणि त्याच्या येण्याबरोबर खोटे चमत्कार, चिन्हे आणि अद्भुत गोष्टी घडतील.

¹⁰आणि जे नरकाच्या वाटेवर आहेत त्यांच्याविरुद्ध प्रत्येक प्रकारची दुष्टता फसवणूक व्हावी म्हणून तो आणील, कारण त्यांनी सत्यावर प्रेम करण्याचे नाकारले. यासाठी की त्यांचे तारण होणे शक्य व्हावे. ¹¹आणि या कारणासाठी देवाने त्यांना भ्रम पडेल असे केले. यासाठी की, जे खोटे आहे त्यावर त्यांनी विश्वास ठेवावा. ¹²आणि त्यांनी सत्यावर विश्वास ठेवला नाही तर दुष्टतेत आनंद मानला, त्यांना शिक्षा मिळावी.

तारणासाठी तुमची निवड झाली आहे

¹³पण आम्ही देवाकडे तुमच्याविषयी नेहमीच आभार मानले पाहिजेत. ज्यांच्यावर देव प्रेम करतो असे तुम्ही आमचे बंधू आहात. कारण आत्म्याच्या द्वारे शुद्धीकरण आणि सत्यावर विश्वास ठेवून तारण व्हावे म्हणून देवाने तुम्हाला प्रारंभापासून निवडले आहे. ¹⁴आणि या तारणासाठीच, आम्ही सांगितलेल्या सुवार्तेद्वारेच देवाने तुम्हांला बोलविले. यासाठी की, आमच्या प्रभु येशू ख्रिस्ताचे जे गौरव ते तुम्हांलाही मिळावे ¹⁵म्हणून बंधून्, दृढ उभे राहा. आणि आमच्या तोंडच्या वचनाद्वारे किंवा आमच्या पत्राद्वारे जी परंपरा आम्ही तुम्हाला शिकविली आहे तिला धरून उभे राहा. ¹⁶आता प्रभु येशू ख्रिस्त स्वतः आणि देव आमचा पिता ज्याने आम्हावर प्रेम केले आणि ज्याने आपल्या कृपेमध्ये आम्हाला अंतर्काळचे समाधान आणि चांगली आशा दिली. ¹⁷ते तुमच्या अंतःकरणाला समाधान देवोत व तुम्ही ज्या प्रत्येक चांगल्या गोष्टी करता अथवा सांगता त्यामध्ये तुम्हाला बळकट करो.

आमच्यासाठी प्रार्थना करा

3 आम्हाला आणखी काही गोष्टी तुम्हाला सांगायच्या आहेत: बंधून्, कृपा करून आमच्यासाठी प्रार्थना करा. यासाठी की जसा तुमच्यामध्ये झाला तसा प्रभूच्या संदेशाचा प्रसार लवकर व्हावा आणि ते गौरविले जावे. ²आणि प्रार्थना करा की, हेकट व दुष्ट माणसांपासून आमची सुटका व्हावी कारण सर्वच लोकांचा प्रभूवर विश्वास नाही. ³पण प्रभु विश्वासू आहे. तो तुम्हांला बळकट करील व दुष्टांपासून तुमचे रक्षण करील. ⁴प्रभूमध्ये आम्हांला तुमच्याविषयी विश्वास आहे आणि खात्री आहे की, जे आम्ही तुम्हाला करण्यासाठी सांगत आहोत ते तुम्ही करीत आहात व ते पुढे करीतच राहाल. ⁵प्रभु तुमची अंतःकरणे देवाच्या प्रीतीत आणि ख्रिस्ताच्या सोशिक सहनशीलतेकडे नेवो.

कार्य करण्यासाठी अटी

⁶आता, बंधून्, आम्ही तुम्हांला आमच्या प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या नावात आज्ञा करतो की, जो कोणी बंधू, ज्या परंपरा त्यांना आमच्याकडून मिळाल्या त्या परंपरांप्रमाणे चालत नाही, तर आळशी जीवन जगत आहे तर त्याच्यापासून दूर राहा. ⁷मी तुम्हांला हे सांगतो कारण तुम्ही स्वतः जणता की तुम्ही आमचे अनुकरण कसे करायचे, कारण आम्ही तुमच्यामध्ये आळशी नव्हतो. ⁸किंवा कोणाकडूनही आम्ही फुकटची भाकर खाल्ली नाही. उलट, रात्रंदिवस आम्ही काबाडकष्ट केले यासाठी की तुमच्यावर आम्ही ओझे होऊ नये. ⁹याचा अर्थ असा नाही की, आम्हांला तुमच्याकडून मदत मागण्याचा अधिकार नाही, पण आम्ही आमच्या गरजा भागविण्यासाठी काम केले ते यासाठी की, आम्ही तुमच्यासमोर उदाहरण ठेवावे व तुम्ही आमचे अनुकरण करावे. ¹⁰कारण आम्ही जेव्हा तुमच्याबरोबर होतो, तेव्हा आम्ही तुम्हांला हा नियम दिला: "जर एखाद्याला काम करायचे नसेल, तर त्याने खाऊ नये."

¹¹आम्ही हे सांगतो कारण आम्ही ऐकतो की तुमच्यापैकी काही जण आळशीपणाचे जीवन जगत आहेत. ते काहीच काम करीत नाहीत. उलट कोणत्याही दिशाहीन असल्यासारखे इकडे तिकडे फिरत असतात. (इतरांच्या कामात दखल देतात) ¹²आम्ही अशा लोकांना आज्ञा करतो व प्रभु येशू ख्रिस्तामध्ये बोध करतो की, त्यांनी शांतीने काम करावे आणि स्वतःची भाकर स्वतःच मिळवून खावी. ¹³पण बंधून्, तुम्ही तुमच्यासाठी चांगले करीत असता थकू नका.

¹⁴जर कोणी या पत्राद्वारे आमच्या सूचनांचे पालन करीत नाही, तर तो कोण आहे हे लक्षात ठेवा व त्याच्याबरोबर राहू नका, यासाठी की त्याला लाज वाटावी. ¹⁵पण त्याला शत्रू समजु नका, परंतु धाक द्या, जसे त्याला तुमचा भाऊ समजा.

शेवटचे शब्द

¹⁶आता प्रभु स्वतः जो शांतीचा उगम आहे. तो तुम्हाला सर्वकाळ आणि सर्व प्रकारे शांति देवो. प्रभु तुम्हा सर्वांबरोबर असो. ¹⁷मी पौल माझ्या स्वतःच्या हातांनी हा सलाम लिहितो. माझ्या प्रत्येक पत्राची ही खूप आहे. द्या प्रकारे मी प्रत्येक पत्र लिहितो व अशा प्रकारे लिहितो.

¹⁸आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताची कृपा तुम्हा सर्वांबरोबर असो.

पौलाचे तीमथ्थाला पहिले पत्र

1 आपला तारणारा देव आणि आपली आशा ख्रिस्त येशू यांच्या आज्ञेने ख्रिस्त येशूचा प्रेषित पौल याजकडून विश्वासातील माझा खरा पुत्र तीमथ्य याला: देव जो पिता आणि आपला ख्रिस्त येशू, आमचा प्रभु याच्याकडून तुला कृपा, दया आणि शांति लाभो.

खोव्या शिक्षणाविरुद्ध इशारा

3मी मासेदोनियाला जात असता तुला कळकळीने विनंति केल्याप्रमाणे तू इफिस येथे राहावेस असे माझे म्हणणे आहे. यासाठी की, काही ठराविक लोकांना खोटे शिक्षण देऊ नका अशी तुला त्यांना आज्ञा करता यावी. किंवा **4**कथा-कहाण्यांच्या आहारी जाऊ नका आणि न संपणाऱ्या वंशावळ्या याकडे लक्ष देऊ नका असे तू त्यांना सांगावेस. कारण त्यामुळे भांडण वाढते आणि विश्वासाने देवाची योजना जी पूर्ण होते ती या गोष्टीमुळे पूर्ण होत नाही. **5**आणि या आज्ञेचे उद्दिष्ट प्रीति आहे, जी शुद्ध अंतःकरणातून, चांगल्या सदसदविवेकबुद्धीतून व प्रामाणिक विश्वासातून उगम पावते. **6**काहींनी पतनामुळे या गोष्टीकडून आपले लक्ष दुसरीकडे लावले आहे व ते व्यर्थ बडबडीकडे वळले आहेत. **7**त्यांना नियमशास्त्राचे शिक्षक व्हायचे होते, पण ते ज्या गोष्टीविषयी मोठ्या आत्मविश्वासाने बोलतात व सांगतात त्या त्यांनाच कळत नाहीत.

8आता आम्हाला हे माहीत आहे की, नियमशास्त्र खरोखरच चांगले आहे. जर कोणी त्याचा चांगला वापर करतो. **9**म्हणजे हे जाणून घेऊन की, नियमशास्त्र हे नीतिमान लोकांसाठी केलेले नाही तर नियमशास्त्राचा भंग करणाऱ्या आणि बंडखोर लोकांसाठी, तिरस्करणीय लोकांसाठी, पाप्यांसाठी, भक्तिहीन आणि अधर्मी लोकांसाठी, वडिलांना ठार मारणाऱ्या, आईला ठार मारणाऱ्यासाठी,

10खुनी लोकांसाठी, जारकर्मी, समलिंगसंभोगी, इतर मनुष्यांना फसविणारे, खोटारडे, खोटी शपथ घेणारे यांच्यासाठी आहे. इतर जे दुसरे सगळे करतात ते चांगल्या शिक्षणाविरुद्ध आहेत. **11**गौरवी सुवार्ता जी धन्यवादित देवाकडून येते आणि जी माझ्यावर सोपविली आहे, तिला हे अनुसरून आहे.

देवाच्या दयेबद्दल उपकार

12जो मला सामर्थ्य देतो त्या ख्रिस्त येशू आपल्या प्रभूचे मी उपकार मानतो कारण त्याने मला विश्वासू समजले आणि त्याने मला त्याची सेवा करण्यासाठी नियुक्त केले. **13**जरी मी पूर्वी निंदा करणारा, मनस्ताप देणारा आणि हिंसक होतो, तरी माझ्यावर दया दाखविण्यात आली. तोपात मी विश्वासणारा नव्हतो म्हणून अज्ञानामुळे मी तसा वागलो. **14**परंतु विश्वास आणि दया जी ख्रिस्त येशूमध्ये सापडते ती आपल्या प्रभूच्या कृपेने ओसंडून वाहिली.

15एक विश्वासनीय वचन आहे जे स्वीकारावयास पूर्णपणे योग्य आहे. येशू ख्रिस्त पाप्यांना तारावयास या जगात आला. मी त्या पाप्यांतील पहिला आहे. **16**परंतु केवळ याच हेतूने माझ्यावर दया दाखविण्यात आली. यासाठी की माझ्यासारख्या अत्यंत वाईट पाप्याच्या उदाहरणावरून, पुढील काळात जे त्याजवर विश्वास ठेवतील त्यांना अनंतकाळचे जीवन मिळावे. **17**आता अनंतकाळाचा राजा जो अविनाशी व अदृश्य आहे अशा एकाच देवाला महिमा आणि गौरव अनंतकाळासाठी असो. आमेन.

18तिमथ्या, माझ्या मुला, मी तुला तुझ्याविषयी पूर्वाच सांगण्यात आलेल्या संदेशानुसार ही आज्ञा सोपवीत आहे. यासाठी की सुयुद्ध करण्यात तिचा उपयोग करता यावा. **19**तुम्हाला विश्वास आणि चांगला विवेक असावा. कित्येकांनी चांगला विवेक नाकारून विश्वास तारवाप्रमाणे उद्ध्वस्त केला आहे. **20**त्यात हूननाय आणि आलेक्सॉंद्र आहेत त्यांना मी सैतानाच्या स्वाधीन केले आहे यासाठी की, देवाविरुद्ध न बोलण्याविषयी त्यांनी शिकावे.

पुरुष आणि स्त्रियांसाठी काही नियम

2 सर्वात प्रथम मी कळकळीने विनंति करतो की, मागण्या, प्रार्थना, विनंत्या व आभारप्रदर्शन सर्व माणसांच्या वतीने करावे. **2**आणि विशेषतः राजांच्या वतीने करावे आणि अधिकाऱ्यांच्या वतीने करावे. प्रार्थना करा की, आम्हाला स्थिर, शांत आणि देवाच्या पूर्ण भक्तीत सन्मानाने जगता यावे. **3**हे आपला तारणारा देव याच्या दृष्टीने चांगले व स्वीकार करण्यास योग्य आहे. **4**ज्याला सर्व लोकांचे तारण व्हावे आणि त्यांना सत्य समजावे असे वाटते. **5**कारण फक्त एकच देव आहे. आणि देव व

मनुष्य यांच्यामध्ये एकच मध्यस्थ आहे: तो म्हणजे ख्रिस्त येशू जो स्वतः मनुष्य होता. ⁶सर्व लोकांच्या पापांची खंडणी म्हणून त्याने स्वतःला दिले. अशा प्रकारे देवाच्या योजनेविषयी त्याने योग्य वेळी साक्ष दिली. ⁷आणि या साक्षीचा प्रसार करण्यासाठी मला घोषणा करणारा आणि प्रेषित (मी खरे सांगतो, खोटे सांगत नाही!) असा विदेशी लोकांमध्ये विश्वास आणि सत्याचा शिक्षक म्हणून नेमण्यात आले.

⁸म्हणून प्रत्येक ठिकाणी पुरुषांनी प्रार्थना करावी अशी माझी इच्छा आहे. ते प्रार्थना करीत असताना त्यांनी आपले हात उंचवावेत, जे देवाला पवित्र असे आहेत. व असे न रागावता व न भांडण करता करावे.

⁹त्याचप्रमाणे, माझी अशी इच्छा आहे की, स्त्रियांनी स्वतःला साध्यासुध्या वेशाने, नम्रतेने, मयदिने, शोभित करावे. त्यांनी वेगळ्या पद्धतीच्या केसरचना करू नयेत. तसेच सोने, किंवा मोती किंवा महाग कपडे वापरू नयेत. ¹⁰उलट देवासाठी समर्पित जीवन जगणाऱ्या स्त्रियांनी स्वतःला चांगल्या कृत्यांनी सुशोभित करणे अगदी योग्य आहे.

¹¹स्त्रीने शांतपणे, पूर्ण अधीनतेने शिकावे. ¹²मी स्त्रीला शिकविण्याची परवानगी देत नाही किंवा पुरुषावर अधिकार गाजवण्यास परवानगी देत नाही. त्याऐवजी तिने शांत राहावे. ¹³मी असे म्हणतो, कारण प्रथम आदाम निर्माण करण्यात आला. ¹⁴त्यानंतर हवा. आदाम फसविला गेला नाही तर स्त्री फसविली गेली. आणि ती पापात पडली. ¹⁵परंतु स्त्रिया जर विश्वास, प्रीती, पवित्रता व योग्य आत्मसंयमनात राहिल्या तर बालकाला जन्म देण्यामुळे त्यांचे तारण होईल.

मंडळीतील पुढारी

3 हे सत्य वचन आहे: जर कोणी (मंडळीत) अध्यक्ष* (सर्वांगीण काळजीवाहक) होण्याची इच्छा धरतो तर तो चांगल्या कामाची इच्छा धरतो. ²आता अध्यक्षांने (सर्वांगीण काळजीवाहकांने) त्याचे जीवन लोकांनी टीका करू नये अशा रीतीने जगावे. त्याला एकच पत्नी असावी. ³तो मद्य पिणारा नसावा, तो हिंसक वृत्तीचा नसावा तर तो सभ्य, आत्मसंयमी, आदरणीय, व आदारातिथ्य करणारा असावा, तो शिकविण्यात प्रवीण असावा. ⁴तो पैशावर प्रेम करणारा नसावा. त्याने त्याच्या कुटुंबाचा चांगला पुढारी असावे आणि त्याने त्याची लेकरे त्याच्या आज्ञेत ठेवावीत. ⁵(जर एखाद्याला स्वतःच्या कुटुंबाची देखभाल करता येत

नसेल तर तो देवाच्या मंडळीची काळजी कशी घेईल?) ⁶तो ह्या कार्यात नवशिका नसावा म्हणजे तो गर्वाने फुगून जाणार नाही. व सैतानाला जशी शिक्षा झाली तशी शिक्षा होऊन त्याचा अंत होणार नाही. ⁷आपणही म्हणजे बाहेरच्या लोकांमध्ये त्याचे चांगले नाव असावे. यासाठी की त्याच्यावर टीका होऊ नये. व त्याने सैतानाच्या जाळ्यात सापडू नये

मंडळीत सेवाकार्य करणारे

⁸त्याचप्रमाणे, विशेष मदतनीस* आदरणीय असावेत, ते दुटप्पी नसावेत, ते विश्वसनीय असावेत. ते अति मद्यपान करणारे व दुतोंडे नसावेत आणि अनीतिने पैसे मिळवून श्रीमंत होण्याची त्यांना आवड नसावी. ⁹देवाने जे आम्हांला प्रकट केले आहे ते आमच्या विश्वासाचे सखोल सत्य त्यांनी स्वच्छ विवेकाने धरून ठेवावे. ¹⁰वडिलांप्रमाणे यांचीसुद्धा प्रथम परीक्षा व्हावी, मग जर त्यांच्या विरुद्ध असे आढळले नाही, तर त्यांनी मदतनीसाचे काम करावे. ¹¹त्याचप्रमाणे, * (विशेष मदतनीस) स्त्रियांनीही आदरणीय असावे. त्या चुगलखोर नसाव्यात. तर सभ्य व प्रत्येक बाबतीत विश्वसनीय असाव्यात. ¹²जे खास मदतनीस आहेत त्यांना फक्त एकच पत्नी असावी. आणि त्यांनी त्यांच्या मुलांची व कुटुंबाची चांगल्या प्रकारे काळजी घ्यावी. ¹³कारण मदतनीस म्हणून जे चांगली सेवा करतात, ते त्यांच्यासाठी आदरणीय स्थान मिळवितात आणि ख्रिस्त येशूमध्ये त्यांच्या विश्वासात महान आत्मविश्वास मिळवितात.

आपल्या जीवनाचे रहस्य

¹⁴मी तुझ्याकडे लवकरच येण्याची इच्छा धरून असलो तरी मी तुला या गोष्टी लहीत आहे. ¹⁵यासाठी की, जरी मला उशीर झाला तरी देवाच्या घरात म्हणजे जिवंत देवाच्या मंडळीत एखाद्या व्यक्तीने कसे वागावे हे तुला माहीत असावे. ती मंडळी सत्याचा खांब व पाया अशी आहे. ¹⁶आणि आपल्या सुभक्तीचे रहस्य निर्विवाद मोठे आहे.

तो मानवी शरीरात दिसला; आत्म्याने तो नीतिमान ठरविला गेला, देवदूतांनी त्याला पाहिले होते; राष्ट्रांमध्ये तो गाजविला गेला. जगाने त्याच्यावर विश्वास ठेवला आणि स्वर्गामध्ये तो गौरवाने घेतला गेला.

अध्यक्ष शब्दशः मुकादम (देखरेख करणारा), बऱ्याच लोकांपैकी जे मंडळीचे नेतृत्व करतात, त्यांच्यापैकी एक. त्यांना पाळक (मंडपाळ) ही म्हणतात. देवाच्या लोकांची काळजी घेण्याचे त्यांचे काम असते. (प्रे. कृ. 20:26).

मदतनीस शब्दशः डीकन्स हा ग्रीक शब्द आहे. त्याचा अर्थ सेवक असा आहे. या लोकांनी मंडळीत विशेष सेवा करावी म्हणून त्यांची नियुक्ती होत असे.

त्याचप्रमाणे या कदाचित मदतनीसांच्या पत्नीही असाव्यात. पण बहुधा त्या खास सेवेसाठी नियुक्त केलेल्या स्त्रिया असाव्यात.

खोव्या शिक्षाकारिवरुद्ध इशारा

४ आत्मा स्पष्ट म्हणतो की, नंतरच्या काळात काही जण विश्वास सोडतील, ते भविष्य सांगणारे आत्मे, जे फसविणारे आहेत त्यांच्याकडे लक्ष देतील, ^२आणि भूतापासून येणाऱ्या शिक्षणाकडे आणि दोंगी फसविणाऱ्यांकडे लक्ष देतील. ^३ते लोकांना लग्न करण्यास मना करतात व काही अन्नपदार्थ टाळण्यासाठी सांगतात, जे विश्वासणारे आहेत, व ज्यांना सत्य माहीत आहे अशांनी उपकार मानून घेण्यासाठी देवाने ते निर्माण केले आहेत. ^४कारण देवाने केलेली प्रत्येक गोष्ट चांगली आहे व जर उपकार मानून आम्ही घेतो तर कोणतीही गोष्ट नाकारू नये. ^५कारण प्रत्येक वेळी ती देवाच्या शब्दाने आणि प्रार्थनेने पवित्र केली जाते.

ख्रिस्त येशूचा चांगला सेवक हो

^६तेव्हा बंधु, जर तू या गोष्टी ख्रिस्ती बंधुभगिनींना शिकविल्या, तर तू जो सत्यात व विश्वासात वाढलास व चांगल्या शिक्षणाला अनुसरलास तो तू ख्रिस्त येशूचा चांगला सेवक होशील. ^७परंतु देवहीन गोष्टी, ज्या म्हाताऱ्या स्त्रियांचे लक्षण आहे ते टाळ आणि स्वतःला सतत देवाच्या भक्तीमध्ये गुंतवण्याची सवय ठेव. ^८कारण शारीरिक शिकवणुकीला अल्प महत्त्व आहे पण देवाच्या सेवेला सर्व प्रकारे महत्त्व आहे, कारण ते सध्याच्या जीवनाविषयी आणि भविष्यातील जीवनाविषयी आशीर्वादांचे अभिवचन आहे. ^९हे सत्य वचन आहे जे सर्वथा स्वीकारावयास योग्य आहे. ^{१०}म्हणून आम्ही जास्त काम करतो आणि धडपड करतो. कारण आम्ही, जो सर्व लोकांचा व विशेषकरून जे विश्वास ठेवतात, अशा विश्वासणाऱ्यांचा विशेषकरून तारणारा आहे त्या जिवंत देवावर आशा ठेवली आहे.

^{११}आज्ञा कर आणि या गोष्टी शिकव. ^{१२}तू तरुण आहेस म्हणून कोणी तुला तुच्छ मानू नये. त्याऐवजी, विश्वासणाऱ्यांसाठी तू तुझ्या बोलण्याने, तुझ्या वागण्याने, तुझ्या प्रेम दर्शविण्याने, तुझ्या असलेल्या विश्वासाने व तुझ्या शुद्ध जीवनाने त्यांचा आदर्श हो. ^{१३}मी येईपर्यंत लोकांमध्ये देवाचे वचन वाचण्यात, बोध करण्यात व शिकविण्यात स्वतःला वाहून घे. ^{१४}जेव्हा वडीलजनांनी तुझ्यावर हात ठेवला त्यावेळी भविष्याच्या संदेशाचा परिणाम म्हणून तुला मिळालेली देणगी जी तुझ्यामध्ये आहे, त्याविषयी निष्काळजी राहू नको. ^{१५}या सर्व गोष्टींकडे पूर्ण लक्ष दे, त्यात पूर्ण गढून जा. यासाठी की तुझी प्रगती सर्व लोकांना दिसून यावी. ^{१६}आपणांकडे व आपल्या शिकवणुकीकडे लक्ष दे. त्यामध्ये टिकून राहा. कारण असे केल्याने तू स्वतःचे व जे तुझे ऐकतात, त्यांचे तारण करशील.

इतर लोकांबरोबर राहण्याचे काही नियम

५ वडील माणसाला कठोरपणे बोलू नको, उलट पित्याप्रमाणे त्याला बोध कर. ^२तरुणांना भावासारखे,

वृद्ध स्त्रियांना आईसारखे, तरुण स्त्रियांना बहिणीसारखे पूर्ण शुद्ध भावाने वागीव.

^३ज्या विधवा खरोखरच निराधार आहेत त्यांची काळजी घे. ^४पण जर एखाद्या विधवेला मुले किंवा नातवंडे असतील तर त्यांनी प्रथम आपल्या घरच्यांची काळजी घेऊन आपला धर्म प्रत्यक्षात आणावा आणि अशा प्रकारे आपल्या आईवडिलांची किंवा आज्ञादायांच्या परतफेड करावी. कारण हे देवाला मान्य आहे. ^५जी स्त्री खरी विधवा आहे, व तिची काळजी घेण्यासाठी कोणी नाही तिची आशा देवावर असते व ती रात्रंदिवस देवाकडे प्रार्थना व विनंती करीत असते. ^६पण जी विधवा चैनीत राहते, ती जरी जिवंत असेल तरी ती खरोखर मेलेली आहे. ^७म्हणून लोकांना याविषयी निश्चून सांग. यासाठी की, कोणालाही त्यांच्याकडे दोष दाखविण्यास वाव राहणार नाही. ^८पण जर कोणी त्याच्या स्वतःच्या नातेवाईकासाठी आणि विशेषतः त्याच्या कुटुंबातील जवळच्यांसाठी तरतूद करीत नाही, तर त्याने विश्वास नाकारलेला आहे. व तो अविश्वासू माणसांपेक्षा वाईट आहे.

^९एखादी विधवा जी कमीत कमी साठ वर्षांची असेल, जिला सोडचिठ्ठी देण्यात आली नाही व जिचे दुसऱ्यांदा लग्न झाले नाही, अशाच स्त्रियांची विधवा म्हणून नोंद घ्यावी. ^{१०}चांगले काम करण्याबद्दल तिचा नावलौकिक असेल व तिने मुलाबालांना वाढविले असेल, जिने अनोळखी लोकांचे स्वागत केले असेल, संताचे पाय धुतले असतील, त्रासात असलेल्यांना मदत केली असेल व सर्व चांगले काम करण्यात स्वतःला वाहून घेतले असेल, तिचा विधवांच्या खास यादीत समावेश करावा.

^{११}पण तरुण विधवांची यादीत नोंद करण्याचे टाळावे. कारण जेव्हा त्या ख्रिस्ताला सोडून अविचारी होतात, तेव्हा त्यांना पुन्हा लग्न करावेसे वाटते. ^{१२}आणि त्या दोषी धरल्या जातील, कारण त्यांनी त्यांचे मूळ वचन मोडलेले असते. ^{१३}आणखी, त्या आळशी बनतात व घरोघरी फिरतात. त्या आळशी बनतात एवढेच नाही तर इतर लोकांच्या भागणडीत स्वतःला गुरफटून घेतात व इतरांविषयी खोटेनाटे बोलतात. ज्या गोष्टी बोलू नयेत, त्या गोष्टी बोलतात. ^{१४}यासाठी माझी अशी इच्छा आहे की, तरुण स्त्रियांनी (विधवांनी) लग्ने करावीत. मुलांचे संगोपन करावे व आपले घर चालवावे. आपल्या शत्रूला आपली निंदा करण्यास वाव मिळू देऊ नये. ^{१५}मी तर असे म्हणतो कारण काही विधवा सैतानामागे जाण्यासाठी वळाल्यादेखील आहेत.

^{१६}जर एखाद्या विश्वासणाऱ्या स्त्रीच्या घरात विधवा स्त्रिया असतील तर तिनेत्यांची काळजी घ्यावी* व मंडळीवर भार टाकू नये. यासाठी की ज्या खरोखरच

जर एखाद्या ... घ्यावी काही प्राचीन ग्रीक प्रतींमध्ये लिहिले आहे, जर एखादा मनुष्य किंवा स्त्री जी विश्वासणारी आहे त्याच्याकडे विधवा असेल तर त्याने त्यांना मदत करावी.

विधवा आहेत त्यांना ते मदत करू शकतील. ¹⁷जे वडील मंडळीची चांगली सेवा करतात त्यांना दुप्पट मान देण्याच्या योग्यतेचे समजावे, विशेषतः जे उपदेश करण्याचे व शिकविण्याचे काम करतात त्यांना. ¹⁸कारण पवित्र शास्त्र म्हणते, “धान्याची मळणी करताना बैलाला मुसक्या बांधू नको.” * आणि मजुराचा त्याच्या मजुरीवर हक्क आहे.” *

¹⁹दोन किंवा तीन साक्षीदारांनी पाठिंबा दिल्याशिवाय वडिलवरील आरोप दाखल करू नकोस. ²⁰जे पाप करीत राहतात त्यांचा जाहीरपणे निषेध कर. यासाठी की, इतरांनाही भय वाटवे.

²¹देव, येशू ख्रिस्त व निवडलेले देवदूत यांच्यासमोर मी निश्चून आज्ञा करतो की, तू कोणताही पूर्वग्रह न ठेवता या गोष्टी पाळ व पक्षपाताने काहीही करू नको.

²²देवाच्या सेवेसाठी नियुक्ती करण्याठी कोणावरही घाईने हात न ठेवण्याची सवय कर. इतरांच्या पापांत वाटेकरी होऊ नको. नेहमी स्वतःला शुद्ध राख.

²³नुस्तेच पाणी पिण्याचे थांबव आणि तुझ्या पचनासाठी व वारंवारच्या दुखण्यासाठी द्राक्षारसचा वापर कर.

²⁴काही लोकांची पापे स्पष्ट आहेत. व ती त्यांच्याअगोदर न्यायालयात जातात पण दुसऱ्या लोकांची पापे त्यांच्या मागून जातात. ²⁵त्याचप्रमाणे, चांगली कामेही स्पष्ट आहेत ती सुध्दा कायमची लपविताना येत नाहीत.

6 जे सर्व गुलाम म्हणून विधर्मी मालकाच्या जुवाखाली काम करीत आहेत त्यांनी त्यांच्या मालकांना पूर्ण आदर देण्यायोग्य समजावे. यासाठी की देवाच्या नावाची आणि आमच्या शिक्षणावर अशीतशी टीका होणार नाही. ²व ज्या गुलामांचे मालक विश्वासणारे आहेत, त्यांनी त्यांच्या मालकांना कमी मान देऊ नये. कारण वस्तुस्थिती अशी आहे की, ते मालक त्यांचे बंधू आहेत. उलट त्या गुलामांनी त्यांच्या मालकांची सेवा अधिक चांगल्या प्रकारे करावी. कारण ज्यांना लाभ मिळतो ते विश्वासणारे व प्रियजन आहेत. या गोष्टी लोकांना शिकीव व बोध करून तसे करायला सांग.

खोटे शिक्षण आणि खरी संपत्ती

³जर कोणी काही वेगळे शिकवितो व ख्रिस्त येशू आपला प्रभू याची जी निकोप वचने आणि देवाच्या सेवेचे खरे शिक्षण मान्य करीत नाही ⁴तर तो गर्वाने फुगलेला आहे व त्याला काही समजत नाही. त्याऐवजी तो भांडणे व शब्दकलह यांनी वेढापिसा झालेला आहे. या गोष्टींपासून हेवा, भांडण, निंदा, दुष्ट तर्क ⁵आणि ज्यांची मने डागाळलेली आणि सत्यापासून हिरावलेली आहेत अशा माणसांची सततची भांडणे होतात, त्यांना असे वाटते की, देवाची सेवा करणे हे श्रीमंत होण्याचे माध्यम आहे.

धान्याची ... बांधू नको अनुवाद 25:4

मजुराचा ... हक्क आहे लूक 10:7

⁶वास्तविक पाहता संतोषाने देवाची सेवा करीत असताना मिळणारे समाधान हा फार मोठा लाभ आहे. ⁷कारण आपण जगात काहीही आणले नाही म्हणून आपण हे ओळखावे की, आपणसुद्धा या जगातून काहीही बाहेर घेऊन जाऊ शकणार नाही. ⁸जर आपणांस अन्न, वस्त्र (आसरा) असेल तर त्यामध्ये आपण संतुष्ट असावे. ⁹पण जे श्रीमंत होऊ पाहतात ते मोहात आणि सापळ्यात व अति मूर्खपणाच्या आणि हानिकारक वासनांच्या आहारी जाऊन नाश पावतात. ¹⁰कारण पेशाचे प्रेम हे सर्व वाईटाचे मूळ आहे. काही लोक त्याची इच्छा धरल्याने विश्वासापासून दूर गेले आहेत. त्यामुळे त्यांनी स्वतःलाच पुष्कळ दुःख करून घेतले आहे.

तू लक्षात ठेवाव्यास अशा काही गोष्टी

¹¹पण देवाच्या माणसा, तू या गोष्टींपासून दूर राहा. न्यायीपणा, सुभक्ती, विश्वास आणि प्रेम, सहनशीलता, आणि लीनता यासाठी जोराचा प्रयत्न कर. ¹²विश्वासाच्या चांगल्या स्पर्धेत टिकून राहा. ज्यासाठी तुला बोलविले होते, त्या अनंतकाळच्या जीवनाला दृढ धर. तू अनेक साक्षीदारांसमोर चांगली साक्ष दिलीस ¹³जो सर्वांना जीवन देतो त्या देवासमोर आणि पंतय पिलातसमोर ज्याने चांगली साक्ष दिली त्या ख्रिस्त येशूसमोर मी तुला आज्ञा करतो. ¹⁴आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या प्रकट होण्याच्या समयपर्यंत निष्कलंक आणि दोषरहित राहावे म्हणून ही आज्ञा पाळ. ¹⁵जो धन्य, एकच सार्वभौम, राजांचा राजा आणि प्रभूंचा प्रभु ह्या धन्यवादिताच्या निर्णयानुसार, योग्य समय आल्यावर हे घडवून आणील.

¹⁶ज्या एकालाच अमरत्व आहे, ज्यापासून पोहोचता येणार नाही अशा प्रकाशात राहतो. ज्याला कोणीही पाहिले नाही किंवा पाहू शकत नाही, त्याला सन्मान आणि अनंतकाळचे सामर्थ्य असो. ¹⁷या युगातील श्रीमंतास आज्ञा कर की, गर्विष्ठ होऊ नका. पैसा जो चंचल आहे त्यावर त्यांनी आशा ठेवू नये, परंतु देव जो विपुलपणे उपभोगासाठी सर्व पुरवितो त्यावर आशा ठेवावी.

¹⁸चांगले करण्याची त्यांना आज्ञा कर. चांगल्या कृत्यात धनवान आणि उदार असावे. व स्वतःजवळ जे आहेत त्यात इतरांबरोबर सहभागी होण्याची इच्छा असावी. ¹⁹असे करण्याने ते स्वतःसाठी स्वर्गीय धनाचा साठा करतील जो भावी काळासाठी भक्क म पाया असे होईल त्यामुळे त्यांना खऱ्या जीवनाचा ताबा मिळेल.

²⁰तीमथ्या, तुझ्याजवळ विश्वासाने सांभाळावयास दिलेल्या ठेवीचे रक्षण कर. रिकाम्या वटवटीपासून आणि चुकीने ज्याला तथाकथित “ज्ञान” म्हणतात त्याच्याशी संबंधित असलेल्या परस्परविरोधी विश्वासापासून दूर जा. ²¹ज्यांनी हा दावा केला ते या “विद्येमुळे” विश्वासाच्या खुणेपासून ढळले आहेत. देवाची कृपा तुम्हांबरोबर असो.

पौलाचे टीमथ्याला दुसरे पत्र

1 येशू ख्रिस्तामध्ये असलेल्या जीवनाविषयीच्या अभिवचनाची घोषणा करण्यास, देवाच्या इच्छेने पाठविलेला ख्रिस्त येशूचा प्रेषित पौल याजकडून,
2प्रिय मुलगा टीमथ्य याला, देवपिता आणि आमचा प्रभु येशू ख्रिस्त याच्यापासून कृपा दया व शांति असो.

आभारप्रदर्शन आणि उत्तेजन

3माझ्या पूर्वजांप्रमाणे ज्या देवाची मी शुद्ध विवेकभावाने भक्ती करतो, त्या देवाचे मी उपकार मानतो; आणि रात्रंदिवस माझ्या प्रार्थनेत तुझी नेहमी आठवण करतो. **4**माझ्यासाठी तू बाळलेल्या अश्रूंची आठवण करताना तुला भेटण्याची आतुरतेने वाट पाहतो. यासाठी की मी आनंदाने भरून जावे. **5**तुझ्यातील प्रामाणिक विश्वासाचे मला स्मरण होते जो पहिल्यांदा तुझी आजी लोईसमध्ये होता आणि तुझी आई युनीकेमध्ये होता. आणि माझी खात्री आहे की तोच विश्वास तुझ्यामध्येही आहे. **6**या कारणासाठी मी तुला आठवण करून देतो की, जेव्हा मी माझे हात तुझ्यावर ठेवले तेव्हा देवाच्या दानाची जी ज्योत तुला मिळाली ती तेवत ठेव. **7**कारण देवाने आम्हांला भिन्नेपणाचा आत्मा दिला नाही. तर तो सावधानतेचा व सामर्थ्याची स्फूर्ति देणारा आत्मा दिला आहे.

8म्हणून आपल्या प्रभूविषयी साक्ष देण्यासाठी लाज धरू नको किंवा मी जो त्याच्यासाठी कैदी झालो त्या माझी लाज धरू नको. तर माझ्याबरोबर सुवातेसाठी दुःख सोस. देव तुला जे सामर्थ्य देतो त्याच्या साहाय्याने दुःख सोस.

9त्याने आम्हांला तारले आणि त्याने आम्हांला समर्पित जीवनासाठी पाचारण केले. आम्ही काही सत्कृत्ये केली म्हणून नाही तर त्याच्या स्वतःच्या हेतूने व कृपेने केले. ही कृपा काळाच्या सुरुवातीलाच देवाने ख्रिस्त येशूमध्ये आम्हांस दिली होती. **10**पण जी आता आम्हाला आमचा तारणारा ख्रिस्त येशू याच्या भूतलावर अवतीर्ण होण्याने प्रगट करण्यात आली आहे. ख्रिस्ताने मरणाचा नाश केला आणि सुवार्तेद्वारे अमरत्व व जीवन प्रकाशात आणले. **11**मला त्या सुवार्तेचा उपदेशक, प्रेषित आणि शिक्षक असे नेमले होते. **12**आणि या कारणांमुळे मीसुद्धा दुःख भोगित आहे. परंतु मी लाजत नाही कारण ज्याच्यावर मी विश्वास ठेवला आहे त्याला मी जाणतो आणि माझी खात्री पटली आहे की, तो दिवस येईपर्यंत त्याने जे माझ्याकडे सोपविले

आहे त्याचे तो रक्षण करील. **13**माझ्याकडून ऐकून घेतलेल्या सत्य शिक्षणाचा गाभा दृढ धर. आणि ख्रिस्त येशूमध्ये सापडणाऱ्या विश्वासाने व प्रीतीने ते कर. **14**आपणामध्ये वस्ती करणाऱ्या पवित्र आत्म्याद्वारे त्या चांगल्या ठेवीचे रक्षण कर.

15आशिया प्रांतामध्ये असणाऱ्या सर्वांनी मला सोडले आहे हे तुला ठाऊकच आहे. त्यामध्ये फुगल व हर्मगनेस आहेत. **16**अनेसिफराच्या घरावर प्रभु दया दाखवो. कारण त्याने अनेकदा माझे समाधान केले आहे. आणि माझ्या तुरूंगात असण्याची त्याला लाज वाटली नाही. **17**उलट रोममध्ये असताना त्याने माझा तपास लागेपर्यंत कसोशीने माझा शोध केला. **18**प्रभु करो आणि त्याला त्या दिवशी प्रभूकडून दया मिळो कारण माझ्या इफिसातील वास्तव्य काळात त्याने अनेक प्रकारे माझी सेवा केली हे तुला चांगले माहीत आहे.

ख्रिस्त येशूचा एकनिष्ठ सैनिक

2 माझ्या मुला तू ख्रिस्त येशूच्या ठायी असलेल्या कृपेत बलवान हो. **3**माझ्याकडून ज्या गोष्टी तू पुष्कळ साक्षीदारांसमोर ऐकल्यास त्या घे व इतरांना शिकविण्यास समर्थ अशा विश्वासू लोकांवर सोपवून दे. **4**ख्रिस्त येशूचा चांगला सैनिक या नात्याने आपल्या दुःखाचा सहभाग बनून राहा.

5सैनिकाचे काम करणारा कोणीही जीवनातील संसाराच्या कामकाजात अडकत नाही. यासाठी की त्याला आपल्या वरिष्ठ अधिकाऱ्याला संतुष्ट करता यावे. **6**जर कोणी मैदानी स्पर्धेत भाग घेतो तर नियमाप्रमाणे स्पर्धेत घेतल्याशिवाय त्याला विजयाचा मुकुट मिळविता येत नाही. **7**अति श्रम करणारा शेतकरी हा पहिल्या फळाचा वाटा घेणारा असावा. **8**मी काय म्हणतो याविषयी तू विचार करावा अशी माझी इच्छा आहे. प्रभु तुला या सर्व गोष्टी समजून घेण्याचे सामर्थ्य देईल.

9येशू ख्रिस्त जो मेलेल्यांतून उठला व दाविदाचा वंशज आहे त्याची आठवण करीत राहा. जी सुवार्ता मी सांगतो तिचा हा गाभा आहे.

10कारण सुवार्तेमुळे मी दुःख सहन करतो. येथपर्यंत की, गुन्हेगारप्रमाणे साखळदंडानी मला बांधण्यात आले. पण देवाचे शिक्षण बांधले गेले नाही. **11**म्हणून, देवाच्या

निवडलेल्यांसाठी मी सर्व काही सोशीत आहे, म्हणजे त्यांनाही ख्रिस्त येशूद्वारे मिळणारे तारण व अनंतकाळचे गौरव प्राप्त व्हावे.

^{११}येथे एक विश्वसनीय सत्य आहे:

जर आम्ही त्याच्यासह मेलेले आहोत. तर त्याच्याबरोबर जीवतही राहू

^{१२}जर आम्ही दुःखसहन केले तर आम्ही त्याच्याबरोबर राज्यसुद्धा करू जर आम्ही त्याला नाकारले तर तोही आम्हाला नाकारील

^{१३}जरी आम्ही अविश्वासू आहोत तरी तो अजूनही विश्वासू आहे कारण तो स्वतःला नाकारू शकत नाही.

मान्य सेवक

^{१४}लोकांना या गोष्टीची आठवण करून देत राहा. देवासमोर त्यांना निश्चून ताकीद दे की, शब्दाविषयी भांडू नका. असे भांडण कोणत्याही फायद्याचे नाही. फक्त जे ऐकतात त्यांचा ते नाश करते. ^{१५}देवाने पसंत केलेला व देवाचे वचन योग्य रीतीने शिकवण्यास पात्र असा आणि जे काम करतोस त्यात लाज वाटण्यासारखे काहीही नसलेला असा देवाने पसंत केलेला कामकरी होण्याचा प्रयत्न कर. ^{१६}पण ऐहिक वादविवाद टाळ कारण ते लोकांना देवापासून अधिकाधिक दूर नेतात. ^{१७}आणि अशा प्रकारे वादविवाद करणाऱ्यांची शिकवण कर्करोगासारखी पसरते. या लोकांमध्ये हुमनाय आणि फिलेत आहेत, ^{१८}जे सत्यापासून दूर गेले आहेत. ते म्हणतात की, मरणानंतरचे सर्व लोकांचे पुनरुत्थान आधीच झाले आहे व ते काही लोकांच्या विश्वासाचा नाश करीत आहेत. ^{१९}तथापि देवाने घातलेला भक्कम पाया त्यावर असलेला शिक्क १ यासह स्थिर राहतो. "प्रभु जे त्याचे आहेत त्यांना ओळखतो." * "जो कोणी प्रभूचे नाव घेतो त्याने वाईटापासून वळलेच पाहिजे."

^{२०}मोठ्या घरात केवळ सोन्याचांदीची भांडी असतात असे नाही तर लाकूड व माती यापासून बनविलेलीही असतात. काही प्रतिष्ठेच्या कामात वापरण्यासाठी असतात तर दुसरी काही कनिष्ठ प्रतीच्या कामी वापरण्यासाठी नेमलेली असतात. ^{२१}म्हणून जर मनुष्य या अशुद्धतेपासून स्वतःला शुद्ध करील तर तो मानसमानास योग्य असे भांडे होईल व धन्यासाठी प्रत्येकसमर्पित कामासाठी पवित्र केलेले व उपयुक्त पात्र होईल.

^{२२}पण तरुणपणाच्या वासनांपासून दूर पळ जे प्रभूला शुद्ध अंतःकरणाने हाक मारतात व प्रभूवर विश्वास ठेवतात, अशांच्या बरोबर, नीतिमत्त्व, विश्वास, प्रीति आणि शांति यांच्या मागे लाग. ^{२३}नेहमी मूर्ख व निरर्थक अशा वादविवादापासून दूर राहा. कारण तुला माहीत आहे की,

त्यामुळे भांडणे निर्माण होतात. ^{२४}देवाच्या सेवकाने भांडू नये, तर सर्व लोकांशी दयाधर्माने वागावे तसेच शिक्षणात कुशल व सहनशील असावे. ^{२५}जे त्याला विरोध करतात, त्यांना विनयाने शिक्षण द्यावे या आशेने की देवाने त्यांना पश्चात्ताप करण्यास सहाय्य करावे आणि त्यांना सत्याची ओळख व्हावी. ^{२६}ते शुद्धीवर यावेत व सैतानाच्या सापळ्यांतून जेथे सैतानाने त्यांना त्याच्या इच्छेप्रमाणे करण्यासाठी ठेवले आहे, तेथून त्यांची सुटका व्हावी.

शेवटचे दिवस

३ हे लक्षात ठेव: शेवटच्या दिवसांत कठीण समय आपल्यावर येतील. ^२लोक स्वार्थी, धनलोभी, बढाईखोर, गर्विष्ठ, शिष्याशाप देणारे, आईवडिलांची आज्ञा न मानणारे, कृतघ्न, अधार्मिक ^३इतरांवर प्रीति नसणारे, क्षमा न करणारे, चहाडखोर, मोकाट सुटलेले, क्रूर, चांगल्याच्या विरुद्ध असले, ^४विश्वासघातकी, उतावीळ, गर्वाने फुगले, देवावर प्रेम करण्यापेक्षा चैनीची अधिक आवड धरणारे असे होतील; ^५ते देवाच्या सेवेचे बाहेरचे स्वरूप चांगले राखतील, परंतु त्याचे सामर्थ्य नाकारतील. त्यांच्यापासून नेहमी दूर राहा. ^६मी हे म्हणतो कारण त्यांच्यांपैकी काही घरात शिरकाव करतात व पापाने भरलेल्या, सर्व प्रकारच्या वासनांनी बहकलेल्या, कमकुवत स्त्रियांवर ताबा मिळवितात. ^७अशा स्त्रिया नेहमी शिकण्याचा प्रयत्न करतात. पण सत्याच्या पूर्ण ज्ञानापर्यंत त्या कधीही जाऊ शकत नाहीत. ^८यात्रेस व यात्रेस यांनी जसा मोशेला विरोध केला तसा ही माणसे सत्याला विरोध करतात. ज्यांची मने भ्रष्ट आहेत व सत्य अनुसरण्यात अयशस्वी ठरलेली अशी ही माणसे आहेत. ^९ते पुढे अधिक प्रगती करणार नाहीत. कारण जसा यात्रेस व यात्रेस यांचा मूर्खपणा प्रकट झाला तसा यांचा मूर्खपणा सर्वांना प्रकट होईल.

शेवटच्या सूचना

^{१०}तरीही तू माझी शिकवण, वागणूक, जीवनातील माझे ध्येय, माझा विश्वास, माझा धीर, माझी प्रीति, माझी सहनशीलता ही पाळली आहेस. ^{११}अंत्युखिया, इकुन्या, आणि लुस्ट्र येथे ज्या गोष्टी माझ्या बाबतीत घडल्या, जो भयंकर छळ मी सोसला ते माझे दुःख तुला माहीत आहे! परंतु प्रभूने या सर्व त्रासांपासून मला सोडविले. ^{१२}खरे पाहता, जे जे ख्रिस्त येशूमध्ये शुद्ध जीवन जगू इच्छितात, त्या सर्वांचा छळ होईल. ^{१३}पण दुष्ट लोक व भोंदू लोक इतरांना वरचेवर फसवीत राहतील आणि स्वतःही फसून अधिक वाईटाकडे जातील.

^{१४}पण तुझ्या बाबतीत, ज्या गोष्टी तू शिकलास व ज्याविषयी तुझी खात्री झाली आहे त्या तू तशाच पुढे चालू ठेव. ती सत्ये ज्या कोणापासून तू शिकलास ते तुला ठाऊक आहे. तू त्यांच्यावर विश्वास ठेवू शकतोस. ^{१५}तुला

व्यक्तिगत संदेश

माहीत आहे की, तू आपल्या अतिबाल्यावस्थेत असल्यापासूनच तुला पवित्र शास्त्र वचनांची माहिती आहे. त्यांच्या ठायी तुला शहाणे बनविण्याचे व तारणाकडे घेऊन जाण्याचे सामर्थ्य आहे. ते तुला तारणाकडे नेण्यासाठी लागणारे ज्ञान देण्यास समर्थ आहे. ¹⁶प्रत्येक शास्त्रलेख देवाच्या प्रेरणेने लिहिला असल्यामुळे तो सत्य समजण्यास, वाईटाचा निषेध करण्यास, चुका सुधारण्यास व योग्य जीवन जगण्याचे मार्गदर्शन करण्यास उपयुक्त आहे. ¹⁷यासाठी की, देवाचा माणूस प्रवीण होऊन पूर्णपणे प्रत्येक चांगल्या कामासाठी सज्ज व्हावा.

4 देवासमोर आणि ख्रिस्त येशूसमोर मी तुला गांभीर्याने आज्ञा करतो, जे जिवंत आहेत व जे मेलेले आहेत त्यांचा येशू ख्रिस्त हाच न्याय करणार आहे. येशू ख्रिस्ताचे राज्य व त्याचे परत येणे याविषयी घोषणा कर. मी तुला देवासमोर व ख्रिस्तासमोर ही आज्ञा करतो. ²वचन गाजवीत राहा. सोयीच्या किंवा गैरसोयीच्या अशा कोणत्याही वेळी तुझे कार्य करण्यास तयार राहा. लोकांना जे करायचे आहे, त्याविषयी त्यांची खात्री पटव. जेव्हा ते चुका करतील तेव्हा त्यांना सावध कर; लोकांना उत्तेजन दे. आणि हे सर्व काळजीपूर्वक शिक्षण देण्याने व मोठ्या सहनशीलतेने कर. ³मी असे म्हणतो कारण अशी वेळ येईल जेव्हा लोक चांगले शिक्षण ऐकण्याची इच्छा धरणार नाहीत. त्याऐवजी त्यांच्या स्वतःच्या इच्छांना पूरक असे शिक्षक ते त्यांच्यासाठी जमा करतील. त्यांची कानउघडणी कर. ⁴सत्यापासून ते आपले कान दुसरीकडे वळवतील व आपले लक्ष ते भाकड कथांकडे लावतील. ⁵पण तुझ्याबाबतीत स्वतः सावधानतेने वाग, दुःख सहन कर; सुवार्तेची घोषणा करण्याचे काम कर; देवाने दिलेली सेवा पूर्ण कर.

⁶माझ्याबाबतीत म्हणायचे तर, मी अगोदरच पेयार्पणा सारखा ओतला जात आहे. व माझी या जीवनातून जाण्याची वेळ आली आहे. ⁷मी सुयुद्ध जिंकले आहे. मी माझी शर्यत संपविली आहे. मी विश्वास राखला आहे. ⁸आता माझ्यासाठी विजेत्यासाठी असलेला मुकुट जो नीतिमत्त्व, तो वाट पाहत आहे. आणि प्रभु जो नीतिमान न्यायाधीश, तो मला त्या दिवशी मुकुट देईल आणि केवळ मलाच तो देईल असे नाही तर जे सर्व त्याच्या येण्याची प्रेमाने वाट पाहत आहेत, अशा सर्वांना देईल.

⁹तुला शक्य होईल तितक्या लवकर मला भेटावयाला येण्याचा प्रयत्न कर. ¹⁰कारण देमास मला सोडून थेस्सलनीकास गेला आहे. कारण त्याला आजचे हे जग प्रिय आहे. केस्केस गलतीयास गेला आहे. व तीत दालमतीयास गेला आहे. ¹¹लूक एकटा असा आहे की, जो अजूनदेखील माझ्याजवळ आहे. जेव्हा तू येशील तेव्हा मार्कलाही तुझ्याबरोबर घेऊन ये. कारण सेवेकरिता तो मला उपयोगी आहे. ¹²तुखिकाला मी इफिसास पाठविले आहे.

¹³त्रोसात कार्पाच्या घरी राहिलेला माझा झगा येताना घेऊन ये. तसेच माझी पुस्तके, विशेषतः चर्मपत्राच्या गुंडाळ्या घेऊन ये. ¹⁴आलेक्सांद्र तांबटाने माझे खूप नुकसान केले आहे. त्याने केलेल्या त्याच्या कृत्यांबद्दल देव त्याची फेड करील. ¹⁵त्याच्यापासून स्वतःचे रक्षण कर. कारण त्याने आपल्या शिक्षणाला जोरदारपणे विरोध केला होता.

¹⁶पहिल्यांदा जेव्हा मला माझा बचाव करायचा होता तेव्हा मला कोणीही साथ केली नाही. त्याऐवजी ते सर्व मला सोडून गेले. देवाकडून हे त्यांच्याविरुद्ध मोजले जाऊ नये.

¹⁷प्रभु माझ्या बाजूने उभा राहिला आणि मला सामर्थ्य दिले यासाठी की, माझ्याकडून संदेशाची पूर्ण घोषणा व्हावी व सर्व विदेश्यांनी ती ऐकावी. सिंहाच्या मुखातून त्याने मला सोडविले. ¹⁸प्रभु मला सर्व दुष्कृत्यांपासून सोडवील व त्याच्या स्वर्गाच्या राज्यात सुखरूपपणे आणील. त्याला सदासर्वकाळ पर्यंत गौरव असो.

शेवटचा सलाम

¹⁹प्रिस्कीला अक्विल्ला आणि अनेसिफरच्या घरातील लोकांना सलाम सांग. ²⁰एरास्त करिंथात राहिला. त्रफिमाला मी मिलेता येथे सोडले कारण तो आजारी होता. ²¹तू हिवाळ्यापूर्वी येण्याचा अधिक प्रयत्न कर. युबुल, पुदेश, लीन, क्लौदिया व इतर सर्व बंधु तुला सलाम सांगतात. ²²प्रभु तुझ्या आत्म्याबरोबर असो. देवाची कृपा तुम्हां सर्वांबरोबर असो.

पौलचे तीताला पत्र

1 देवाचा सेवक व येशू ख्रिस्ताचा प्रेषित पौल याजकडून, देवाच्या निवडलेल्या लोकांच्या विश्वासात त्यांना मदत करण्यासाठी मला पाठविण्यात आले. त्या लोकांना सत्याची ओळख करवून देण्यासाठी मला पाठविले. व ते सत्य लोकांना देवाची सेवा कशी कराव्याची हे दाखविते. ²तो विश्वास आणि ते ज्ञान अनंतकाळच्या जीवनाच्या आमच्या आशेमुळे येते. काळाची सुरुवात होण्यापूर्वी देवाने त्या जीवनाचे अभिवचन आम्हांला दिले. आणि देव खोटे बोलत नाही. ³देवाने आपल्या योग्य वेळी त्या जीवनाविषयीचा संदेश जगाला प्रकट केला. देवाने ते काम माझ्यावर सोपविले. त्या गोष्टींविषयी मी संदेश दिला कारण आमच्या तारणाच्या देवाने मला तसे करण्याची आज्ञा केली होती.

⁴विश्वासातील माझा खरा मुलगा तीत याला मी लहीत आहे. देव पिता व ख्रिस्त येशू आपला तारणारा याजकडून तुला कृपा, दया व शांति असो.

तीताचे क्रेतातील कार्य

⁵मी तुला क्रेत येथे सोडून या कारणसाठी आलो: की जे अजून अपूर्ण राहिले होते ते तू व्यवस्थित करावेस व मी तुला आज्ञा केल्याप्रमाणे प्रत्येक गावी वडील नेमावेत. ⁶ज्याच्यावर दुराचरणाचा दोष नसेल, ज्याला एकच पत्नी असेल, ज्याला मुले असून ती विश्वासगारी असतील. ज्याच्यावर स्वैर जीवन जगल्याचा आरोप नसेल, अशा प्रकारच्या व्यक्तीस नेमावे. ⁷कारण अध्यक्ष (सर्वांगीण काळजीवाहक) हा देवाचा कारभारी असल्यामुळे तो दोषी नसावा. तो उद्धट नसावा, त्याला लवकर राग येऊ नये; तो मद्यपान करणारा नसावा, तो भांडणची आवड नसणारा, अप्रामाणिकपणे पैसे मिळविण्याची आवड नसणारा असावा. ⁸तर तो आदरातिथ्य करणारा, चांगूलपणावर प्रेम करणारा, शहाणा, नीतिमान, भक्तीशील व स्वतःवर संयम ठेवणारा असावा. ⁹विश्वसनीय संदेश जसा तो शिकविला गेला त्याला दृढ धरून राहावे यासाठी की, हितकारक शिक्षणाने लोकांना बोध करण्यास समर्थ असावे. व जे विरोध करतात, त्यांची चूक कौशल्याने त्यांना पटवून द्यावी.

¹⁰हे महत्त्वाचे आहे कारण पुष्कळ लोक बंड करणारे आहेत. जे व्यर्थ गोष्टींविषयी बडबड करतात व लोकांना फसवितात. मी विशेषेकरून, जे सुंता झालेले आहेत त्यांना संबोधून बोलत आहे. ¹¹त्यांची तोंडे बंद केलीच पाहिजेत,

ज्या गोष्टी शिकवू नयेत त्या ते शिकवीत आहेत. ते हे यासाठी करीत आहेत की, अयोग्य मार्गाने पैसे मिळवावेत. अशा रीतीने ते संपूर्ण घराण्याचा नाश करीत आहेत. ¹²त्यांच्यापैकीच एक क्रेतीय संदेष्टा (भविष्यवादी) स्वतः म्हणाला, “क्रेतीय नेहमीच खोटे बोलते आहेत. दुष्ट पशू आणि आळशी, खादाड आहेत.” ¹³हे वाक्य खरे आहे. म्हणून नेहमीच त्यांना कडक रीतीने धमकाव. यासाठी की, त्यांनी विश्वासात खंबीर व्हावे. ¹⁴आणि यहूदी भाकडकथा व जे सत्य नाकारतात अशा लोकांच्या आज्ञांकडे लक्ष देऊ नये. ¹⁵शुद्ध असणाऱ्या सर्वांना, सर्व गोष्टी शुद्ध आहेत; पण ज्यांचे विचार व विवेकभाव ही दोन्हीही पापाने भ्रष्ट झाली आहेत व जे विश्वास ठेवीत नाहीत त्यांना काहीच शुद्ध नाही. ¹⁶ते देवाला ओळखत असल्याचा दावा करतात, पण ते त्यांच्या कृत्यांनी देवाला ओळखल्याचे नाकारतात. ते अमंगळ व आज्ञा मोडणारे, व कोणतेच चांगले कृत्य करण्यास लायक नसलेले असे त्यांचे त्यांनीच दाखवून दिले आहे.

खऱ्या शिक्षणाला अनुसरणे

2 तू मात्र नेहमी सत्य किंवा निकोप शिक्षणाला शोभणाऱ्या अशा गोष्टी बोल. ²वडील माणसांनी आत्मसंयमित, आदरणीय व शहाणे असावे आणि विश्वासात, प्रीति व सहनशीलतेत बळकट असावे.

³त्याचप्रमाणे वृद्ध स्त्रियांना आपल्या वागण्यात आदरणीय असण्याबाबत शिकीव. त्यां चहाडखोर नसाव्यात. तसेच त्यांना मद्यपानाची सवयनसावी व त्यांना जे चांगले तेच शिकवावे. ⁴यासाठी की, त्यांनी तरुण स्त्रियांना, त्यांच्या पतींवर प्रेम करण्यास, त्यांच्या मुलांवर प्रेम करण्यास शिकवावे. ⁵त्यांनी शहाणे व शुद्ध असण्यास, त्यांच्या घराची काळजी घेण्यास व दयाळू असण्यास, आपल्या पतींच्या अधीन असण्यास शिकवावे. यासाठी की देवाच्या संदेशाची कोणालाही निंदा करता येऊ नये. ⁶त्याचप्रमाणे, तरुण मुनुष्यांनी शहाणे व्हावे यासाठी त्यांना उत्तेजन देत राहा. ⁷प्रत्येक गोष्टीत स्वतःला तू चांगल्या कामाचा किता असे दाखवून दे. तुझ्या शिक्षणात शुद्धता व गंभीरता असावी. ⁸ज्यावर कोणी टीका करू शकत नाही असा चांगल्या बोलण्याचा उपयोग कर. यासाठी की, जे तुला विरोध

करतात त्यांनी लज्जित व्हावे. ⁹गुलामांना, सर्व बाबतीत त्यांच्या मालकांच्या अधीन राहण्यासाठी व त्यांना संतोष देण्याविषयी व हुज्जत न घालण्याविषयी शिकीव. ¹⁰तसेच चोरी करू नये तर पूर्णपणे विश्वासूपाणा दाखविण्यास सांग. यासाठी की, त्यांनी आपला तारणारा देव याच्या शिकवणुकीला सर्व बाबतीत स्मनान मिळवून द्यावा.

¹¹कारण सर्व माणसांना देवाची तारक कृपा प्रगट झाली आहे. ¹²ती आम्हाला शिकविते की, आपण अभक्ति व ऐहिक गोष्टींची हाव यांचा नकार करावा आणि या सध्याच्या जगात आपण सुज्ञपणाने व नीतीने वागावे, व देवाप्रती आपली भक्ती प्रकट करावी. ¹³आणि आपली धन्य आशा म्हणजे आपला महान देव व आपला तारणारा येशू ख्रिस्त याच्या गौरवी प्रकट होण्याच्या दिवसाची आतुरतेने वाट पाहावी. ¹⁴त्याने स्वतःला आमच्यासाठी दिले यासाठी की सर्व दुष्टतेपासून त्याने खंडणी भरून आम्हांस सोडवावे व चांगली कृत्ये करण्यासाठी आवेशी असलेले असे जे केवळ आपले लोक त्यांना स्वतःसाठी शुद्ध करावे.

¹⁵या गोष्टीविषयी बोध करीत राहा आणि कडक शब्दात कानउघाडणी करीत राहा आणि हे पूर्ण अधिकाराने कर. कोणीही तुला तुच्छ मानू नये.

जगण्याचा योग्य मार्ग

3 सत्ताधीश, आणि अधिकारी यांच्या अधीन राहण्या विषयी व त्यांच्या आज्ञा पाळण्याविषयी व प्रत्येक चांगले काम करण्यास तयार राहण्याविषयी, ²कोणाचीही निंदा न करण्याविषयी, भांडण टाळण्याविषयी आणि सर्व माणसांना मोठी नम्रता दाखविण्याविषयी त्यांना सतत आठवण करून देत राहा.

³मी हे सांगतो कारण आपणसुद्धा एके काळी मूर्ख, आज्ञा न पाळणारे आणि बहकलेले असे होतो. आम्ही सर्व प्रकारच्या वासनांची व विलासाची गुलामाप्रमाणे सेवा करणारे होतो. आम्ही दुष्टतेचे व हेव्यादाव्याचे जीवन जगत होतो. इतर लोक आमचा द्वेष करीत. आणि आम्ही एकमेकांचा द्वेष करीत होतो. ⁴पण जेव्हा आमच्या तारणाऱ्या देवाची कृपा व प्रीति मानवाप्रती प्रकट झाली,

तेव्हा ⁵त्याने आम्हाला तारले. देवाकडून निर्दोष म्हणवून घेण्यासाठी आम्ही केलेल्या कोणत्याही कृत्यांनी नव्हे तर त्याच्या दयेमुळे आम्ही तारले गेलो आणि ते आमच्याकडे नव्या जन्माच्या स्नानाद्वारे आम्ही नवीन जन्म पावलो आणि पवित्र आत्म्याद्वारे प्राप्त झालेले नवीकरण यांनी तारले गेलो. ⁶देवाने तो पवित्र आत्मा आमचा तारणारा येशू ख्रिस्त याच्या द्वारे विपुलपणे आम्हावर ओतला. ⁷यासाठी की, आता देवाकडून त्याच्या कृपेमध्ये आम्ही निर्दोष घोषित केले जावे. अनंतकाळच्या जीवनाच्या आशेने आम्ही त्याचे वारस व्हावे. ⁸ही शिकवण विश्वसनीय आहे. आणि यावर जोर द्यावा असे मला वाटते. यासाठी की, ज्यांनी देवावर विश्वास ठेवला आहे, त्यांनी चांगली कृत्ये करण्याविषयी काळजी घ्यावी. या गोष्टी लोकांसाठी चांगल्या व हिताच्या आहेत. ⁹परंतु मूर्खपणाचे वाद, वंशावळीसंबंधी चर्चा, भांडणे, नियमशास्त्राविषयीचा झगडा टाळ. कारण ते निष्फळ व निरर्थक असे आहेत. ¹⁰एकदोन वेळा बोध करून, फूट पाडणाऱ्या व्यक्तीला टाळा. ¹¹कारण तुला माहीत आहे की, असा मनुष्य वाड्याकडे वाहवत गेला आहे व तो पाप करीत आहे व त्याने स्वतःलाच दोषी ठरविले आहे.

लक्षात ठेवण्यासाठी काही गोष्टी

¹²जेव्हा मी अर्तमाला किंवा तुखिकाला तुड्याकडे पाठवीन तेव्हा मला भेटण्यासाठी निकपलिसास येण्याचा तू होईल तितका प्रयत्न कर. कारण तेथे हिवाळा घालविण्याचे मी ठरविले आहे. ¹³जेना वकील व अपुल्लो यांना त्यांच्या प्रवासासाठी ज्याची गरज भासेल ती पुरविण्यासाठी तू सर्वतोपरी प्रयत्न कर. यासाठी की, त्यांना कशाचीही कमतरता भासू नये. ¹⁴आपल्या लोकांनी चांगली कृत्ये करण्याविषयी शिकले पाहिजे यासाठी की तातडीच्या गरजा भागविल्या जाव्यात, म्हणजे ते निष्फळ ठरणार नाहीत.

¹⁵माझ्याबरोबरचे सर्वजण तुला सलाम सांगतात. विश्वासामध्ये आम्हावर प्रेम करणाऱ्या सर्वांना सलाम सांग. देवाची कृपा तुम्हा सर्वांबरोबर असो.

पौलचे फिलेमोनाला पत्र

ख्रिस्त येशूकरीता कैदी झालेला पौल, व आपला बंधु तिमथ्य यांजकडून, आमचा प्रिय बंधु व सहकारी फिलेमोन² आणि आमची बहीण अप्पिया, अरिखंप, आमचा सहसैनिक, आणि तुझ्या घरात जी मंडळी एकत्र येते, यांना: ³देव आमचा पिता याजपासून व प्रभु येशू ख्रिस्तापासून कृपा व शांति असो.

फिलेमोनचे प्रेम आणि विश्वास

⁴जेव्हा मी प्रार्थनेत तुझी आठवण करतो, तेव्हा नेहमी मी माझ्या देवाचे उपकार मानतो. ⁵कारण तुझ्या प्रेमाविषयी आणि तुझ्या विश्वासाविषयी, जो विश्वास तू प्रभु येशूवर ठेवतोस त्याविषयी मी ऐकतो, ज्या देवाच्या सर्व लोकांसाठी जे प्रेम तुझ्याकडे आहे, त्याविषयी मी ऐकतो, ⁶मी अशी प्रार्थना करतो की, ज्या विश्वासाचा सहभागी तू आमच्याबरोबर आहेस, तो विश्वास आमच्यामध्ये असलेल्या ख्रिस्त येशूमधील सर्व चांगल्या गोष्टी त्या सखोलपणे समजण्यासाठी तुला मार्गदर्शन करतो. ⁷तुझ्या प्रेमांमुळे मला मोठा आनंद आणि समाधान मिळाले आहे. कारण बंधु, तुझ्या प्रयत्नांमुळे देवाच्या लोकांची अंतःकरणे संजीवित झाली आहेत.

अनेसिमचा भाऊ म्हणून स्वीकार कर

⁸म्हणून, जरी मी तुझा बंधु म्हणून तुला तुझे योग्य कर्तव्य करण्याविषयी आज्ञा करून सांगण्याचे धैर्य असले, तरी ⁹प्रेमांमुळे मी तुला आवाहन करणे पसंत करतो. मी पौल, एक वृद्ध मनुष्य म्हणून जसा आहे तसा स्वतःला सादर करतो आणि आता ख्रिस्त येशूमधील कैदीसुद्धा असलेला असा,

¹⁰मी तुला माझ्या मुलासमान असलेला अनेसिम, ज्याच्याशी मी तुरुंगात असताना पित्याप्रमाणे वागलो, त्याजविषयी कळकळीने विनवितो की, ¹¹पूर्वी तो तुला निरुपयोगी होता पण आता तो तुलाच नाही तर मलासुद्धा उपयोगी आहे. * ¹²मी त्याला तुझ्याकडे परत पाठवीत

आहे. मी असे म्हणायला हवे की, मी त्याला पाठवीत असताना जणू काय माझे हृदयच पाठवित आहे. ¹³त्याला येथे माझ्याजवळ ठेवायला मला आवडेल यासाठी की सुवार्तेमुळे मिळालेल्या तुरुंगवासांमध्ये त्याने तुझ्या जागी माझी मदत करावी. ¹⁴परंतु तुझ्या संमतीशिवाय मला काहीही करायचे नव्हते. यासाठी की तुझे कोणतेही चांगले कार्य दडपणामुळे होऊ नये तर तुझ्या खुशीने व्हावे.

¹⁵कदाचित त्याला थोड्या काळासाठी तुझ्यापासून दूर घेतले जाणे यासाठी झाले असावे की, तू त्याला कायमचे तुझ्याजवळ घ्यावे. ¹⁶एक गुलाम म्हणून नव्हे, उलट गुलामापेक्षाही चांगला एक भाऊ म्हणून घ्यावे. मी त्याच्यावर खूप प्रेम करतो. पण तू त्याच्यावर त्याहीपेक्षा अधिक प्रेम करशील, फक्त एक मनुष्य म्हणूनच नव्हे, तर प्रभूमधील एक बंधु म्हणून. ¹⁷तर जर मग तू मला खरोखर भागीदार समजतोस, तर माझे स्वागत जसे तू केले असतेस तसे त्याचे स्वागत कर. ¹⁸आणि जर त्याने तुझे काही नुकसान केले असेल किंवा काही देणे लागत असेल तर ते माझ्या नावावर लाव.

¹⁹मी, पौल, हे माझ्या स्वतःच्या हातांनी लिहीत आहे: मी याची तुला परतफेड करीन. (मी तुला हे सांगण्याची गरज नाही की, तुझे स्वतःचे जीवन तू मला देणे लागतोस.) ²⁰होय बंधु, प्रभूमध्ये मला तुझ्यापासून काही फायदा हवा आहे. ख्रिस्तामध्ये माझे अंतःकरण उल्हासित कर. ²¹तुझ्या आज्ञाधारकपणाविषयी मला खात्री आहे म्हणून मी तुला लिहीत आहे. मला माहीत आहे की, मी सांगत असलेल्या गोष्टीपेक्षा तू अधिक करशील.

²²शिवाय कृपा करून माझ्या विश्वांती करिता खोली तयार करून ठेव. कारण माझा विश्वास आहे की, तुमच्या प्रार्थनांचा परिणाम म्हणून मला सुरक्षितरीत्या तुमच्या स्वाधीन करण्यात येईल. ²³येशू ख्रिस्तामध्ये माझ्यासह बंदिवान एपफ्रास ²⁴तसेच मार्क, अरिस्तार्ख, देमास व लूक जे माझे सहकारी आहेत, ते सलाम सांगतात. ²⁵प्रभु येशू ख्रिस्ताची कृपा तुमच्या आत्म्याबरोबर असो. आमेन.

इब्री लोकांस पत्र

देव त्याच्या पुत्राद्वारे बोलला आहे

१ भूतकाळात देव आपल्या पूर्वजांशी संदेष्ट्यांच्या द्वारे पुष्कळ वेळा वेगवेगळ्या मार्गांनी बोलला. ^२पण या शेवटच्या दिवसांत तो आपल्याशी त्याच्या पुत्राद्वारे बोलला, त्याने पुत्राला सर्व गोष्टींचा वारस म्हणून नेमले. देवाने हे जगसुद्धा पुत्राकरवीच निर्माण केले. ^३पुत्र हा देवाच्या गौरवाचे तेज आहे. तो देवाच्या स्वभावाचे तंतोतंत प्रतिरूप असा आहे. पुत्र आपल्या सामर्थ्यशाली शब्दाने सर्व गोष्टी राखतो. पुत्राने लोकांना त्यांच्या पापांपासून शुद्ध केले, नंतर तो स्वर्गातील सर्वश्रेष्ठ देवाच्या उजव्या बाजूला बसला. ^४तो देवदूतांपेक्षा श्रेष्ठ झाला. त्याचे नावसुद्धा जे त्याला मिळाले ते त्यांच्या नावापेक्षा श्रेष्ठ आहे.

^५त्याने कोणत्याही देवदूताला म्हटले नाही की,

“तू माझा पुत्र आहेस; आज मी तुझा पिता झालो आहे.”

स्तोत्र. २:७

देवाने कोणत्याही देवदूताला म्हटले नाही की,

“मी त्याचा पिता होईन, व तो माझा पुत्र होईल.”

२ शमुवेल ७:१४

^६आणि पुन्हा, देव जेव्हा त्याच्या पुत्राला जगामध्ये आणतो, तो म्हणतो,

“देवाचे सर्व देवदूत त्याची उपासना करत.”

अनुवाद ३२:४३

^७देवदूताविषयी देव असे म्हणतो,

“तो त्याच्या देवदूतांना वारा बनवितो, आणि त्याच्या सेवकांना तो अग्नीच्या ज्वाला बनवितो.”

स्तोत्र. १०४:४

^८पण पुत्राविषयी तो असे म्हणतो,

“तुझे सिंहासन, हे देवा, तुझे सिंहासन सदासर्वकाळासाठी आहे, आणि तुझे राज्य न्यायाचे असेल.

^९नीति तुला नेहमी प्रिय आहे. अनीतीचा तू द्वेष करतोस. म्हणून देवाने तुझ्या देवाने, तुझ्या सोबत्यांपेक्षा तुला आनंदादायी तेलाचा अभिषेक केला आहे.”

स्तोत्र. ४५:६-७

^{१०}आणि देव असेही म्हणाला,

“हे प्रभु, सुरुवातीला तू पृथ्वीचा पाया घातलास, आणि आकाश तुझ्या हातचे काम आहे.

^{११}ती संपुष्टात येतील पण तू सतत राहशील ते कापडासारखे जुने होतील.

^{१२}तू त्यांना अंगरख्यासारखे गुंडाळशील, तू त्यांना कपड्यासारखे बदलशील, पण तू नेहमी सारखाच राहशील, आणि तुझी वर्षे कधीही संपणार नाहीत.”

स्तोत्र. १०२:२५-२७

^{१३}तो कोणत्याही दूताला असे म्हणाला नाही,

“तुझ्या वैऱ्याला तुझ्या पायाखाली घालेपर्यंत तू माझ्या उजवीकडे बस.”

स्तोत्र. ११०:१

^{१४}सर्व देवदूत देवाच्या सेवेतील आत्मे नाहीत काय? आणि तारणाचा वारसा ज्यांना मिळेल त्यांना मदत करायला ते पाठविले जातात की नाही?

आमचे तारण नियमशास्त्रापेक्षा मोठे आहे

२ त्यासाठी ज्या सत्याविषयी आपण ऐकलेले आहे त्याकडे आपण अधिक काळजीपूर्वक लक्ष दिले पाहिजे. यासाठी की, आपण त्यातून निसटून जाऊ नये. ^२कारण नियमशास्त्र जे देवदूतांकरवी सांगितले गेले ते इतके प्रभावी होते आणि जर प्रत्येक आज्ञाभंगाच्या व प्रत्येक अवमानाच्या कृत्याला योग्य ती शिक्षा होते. ^३तर आपण अशा महान तारणाकडे लक्ष दिले नाही, मग आपण शिक्षेपासून कसे सुटू? या तारणाची पहिली घोषणा प्रभूने केली. ज्यांनी प्रभूचे ऐकले त्यांच्याकडून याची खात्री पटली ^४देवानेसुद्धा चिन्हांद्वारे, अद्भुत कृत्यांद्वारे, आणि निरनिराळ्या चमत्कारांद्वारे, त्यांच्या साक्षीची भर व त्याच्या इच्छेनुसार पवित्र आत्म्याची दाने वाटून दिली.

त्यांचे तारण करण्यासाठी ख्रिस्त मनुष्यांसारखा झाला

^५जे येणारे नवीन जग होते त्याचे सप्ताधीश म्हणून देवाने देवदूतांची निवड केली नाही, त्याच भविष्यकाळातील जगाविषयी आपण बोलत आहोत. ^६पवित्र शास्त्रामध्ये एका ठिकाणी असे लिहिले आहे:

“मनुष्य कोण आहे की ज्याची तुला चिंता वाटते? किंवा मनुष्याचा पुत्र कोण आहे की ज्याचा तू विचार करावास?

^७थोड्या काळासाठी तू त्याला देवदूतांपेक्षा कमी केले तू त्याला गौरव व सन्मान यांचा मुकुट घातला आहेस

^८तू सर्व काही त्याच्या पायाखाली (अधिकारखाली) ठेवलेस.”

स्तोत्र. ८:४-६

देवाने सर्व काही त्याच्या अधिपत्याखाली ठेवले आणि कोणतीही गोष्ट त्याच्या अधिपत्याखाली ठेवायची सोडली नाही. पण आता अजूनपर्यंत सर्व काही त्याच्या अधिपत्याखाली ठेवलेले आपण पाहत नाही. ^९परंतु आपण येशूला पाहतो, ज्याला काही काळासाठी देवदूतांपेक्षा किंचित कमी केले होते. आता आम्ही त्याला, त्याने सहन केलेल्या मरणामुळे, गौरव व सन्मान यांचा मुगुट घातल्याचे पाहत आहोत. कारण देवाच्या कृपेमुळे येशूने सर्व मानवजातीसाठी मरण सोसले.

^{१०}देव असा आहे ज्याने सर्व गोष्टी निर्माण केल्या आणि सर्व गोष्टी त्याच्या गौरवासाठी आहेत. देवाला त्याच्या गौरवाचे भागीदार होण्यासाठी पुष्कळ पुत्र व कन्या पाहिजेत. म्हणून देवाने जे त्याला करायला पाहिजे होते ते केले. त्याने येशूला जो त्या लोकांना तारणारपर्यंत नेतो त्याला परिपूर्ण केले. देवाने येशूला त्याच्या दुःखसहनाने परिपूर्ण तारणारा बनविले.

^{११}जो लोकांना पवित्र करतो व ज्यांना पवित्र करण्यात आले आहे, ते सर्व एकाच कुटुंबाचे आहेत या कारणासाठी तो त्यांना बंधु आणि भगिनी म्हणण्यास लाजत नाही. ^{१२}येशू म्हणतो,

“मी तुझे नाव माझ्या बंधु आणि भगिनींना सांगेन मी सभेसमोर तुझी स्तुति गाईन.”

स्तोत्र. २२:२२

^{१३}तो आणखी म्हणतो,

“मी माझा विश्वास देवावर ठेवीन”

यशया ८:१७

आणि तो पुन्हा म्हणतो,

“येथे मी आहे आणि माझ्याबरोबर देवाने दिलेली मुले आहेत.”

यशया ८:१८

^{१४}म्हणून मुले रक्त व मांस यांची बनलेली असल्याने त्यानेसुद्धा त्या रक्तात व मांसात त्यांच्यासमवेत भाग घेतला. येशूने हे यासाठी केले की, ज्याच्याकडे मरणाची सत्ता आहे, अशा सैतानाचा मरणाने नाश करावा. ^{१५}आणि जे लोक त्यांच्या सर्व आयुष्यात मरणाचे भय मनात ठेवून त्याचे गुलाम असल्यासारखे जगत होते त्यांना मुक्त करावे. ^{१६}कारण हे स्पष्ट आहे की, तो काही देवदूतांना मदत करत नाही, उलट अब्राहामाचे जे वंशज आहेत त्यांना तो मदत करतो. ^{१७}या कारणासाठी देवाच्या सेवेतील दयाळू व विश्वासू असा मुख्य याजक होण्यासाठी आणि लोकांच्या पापांसाठी प्रायश्चित्त करण्यासाठी येशूला सर्व गोष्टींमध्ये आपल्या बांधवांसारखे होणे अत्यंत आवश्यक होते. ^{१८}कारण ज्याअर्थी त्याला स्वतःला परीक्षेला व दुःखसहनाला तोंड द्यावे लागले, त्याअर्थी ज्यांना आता परीक्षेला तोंड द्यावे लागत आहे त्यांना मदत करण्यास तो समर्थ आहे.

येशू मोशेपेक्षा महान आहे

३ म्हणून पवित्र बंधून्, ज्यांना देवाने बोलविलेले आहे, त्यांनी येशूविषयी विचार करावा. तो देवाचा प्रेषित (प्रतिनिधी) आणि आमच्या विश्वासाचा मुख्य याजक आहे. ^२ज्या देवाने त्याला प्रेषित व मुख्य याजक म्हणून नेमले त्याच्याशी येशू विश्वासू होता, जसा देवाच्या संपूर्ण घराण्यात मोशे देवाशी विश्वासू होता. ^३ज्याप्रमाणे घरापेक्षा घर बांधणाराला अधिक मान असतो, त्याप्रमाणे येशू हा मोशेपेक्षा अधिक सन्मानास पात्र गणला गेला. ^४कारण प्रत्येक घर बांधणारा कोणीतरी असतो, पण देवाने सर्व काही बांधलेले आहे. ^५देवाच्या संपूर्ण घराण्यात मोशे हा सेवक म्हणून अधिक विश्वासू होता, देव ज्या गोष्टी पुढील काळात सांगणार होता, त्याविषयी त्याने लोकांना साक्ष दिली. ^६परंतु ख्रिस्त हा पुत्र म्हणून देवाच्या घराण्यात विश्वासू आहे आणि जर आम्ही आपला विश्वास व आशा यांचा अभिमान बाळगतो व धीर धरतो, तर आपणही त्याचे घर आहोत.

आपण सतत देवाला अनुसरले पाहिजे

^७म्हणून, पवित्र आत्मा म्हणतो, त्याप्रमाणे,

“आज, जर तुम्ही देवाची वाणी ऐकाल,

^८तर आपली अंतःकरणे कठीण करू नका. ज्याप्रमाणे तुम्ही अरण्यामध्ये देवाची परीक्षा पाहण्यासाठी देवाविरुद्ध बंडखोरी केली,

^९जेथे तुमच्या वाडवडिलांनी माझी परीक्षा पाहिली व मला कसोटीस लावले, तेथे त्यांनी चाळीस वर्षे सामर्थ्यशाली कामे पाहिली.

¹⁰त्यामुळे मी या पिढीवर रागावलो आणि म्हणालो, 'या लोकांच्या मनात नेहमी चुकीचे विचार येतात, या लोकांना माझे मार्ग कधीही समजले नाहीत'

¹¹म्हणून रागाच्या भरात मी शप वाहून म्हणालो, 'हे लोक मी देऊ केलेल्या विसाव्याच्या ठिकाणी कधीच प्रवेश करणार नाहीत.'"

स्तोत्र. 95:7-11

¹²सावध असा, बंधून्तो, तुमच्यापैकी कोणाचीही अंतःकरणे दुष्ट व अविश्वासू असू नयेत, ती जिवंत देवापासून दूर नेतात. ¹³उलट, 'आज' म्हटलेला काळ आहे तोपर्यंत, प्रत्येक दिवशी एकमेकांना उत्तेजन द्या, यासाठी की तुमच्यापैकी कोणाचीही पापामुळे फसगत होऊन तुमची अंतःकरणे कठीण होऊ नयेत. ¹⁴कारण आपण सर्व जण ख्रिस्तामध्ये त्याच्यावरील विश्वासाचे वाटेकरी आहोत. जर आम्ही सुरुवातीला धरलेला आमचा विश्वास शेवटपर्यंत दृढ धरून राहिलो, तर ¹⁵पवित्र शास्त्रात लिहिल्याप्रमाणे:

"आज जर तुम्ही त्याची वाणी ऐकाल, तेव्हा तुम्ही देवाविरुद्ध बंड केलेत; तशी आपली अंतःकरणे कठीण करू नका."

स्तोत्र. 95:7-8

¹⁶ज्यांनी देवाची वाणी ऐकली पण त्याच्याविरुद्ध बंड केले असे कोण होते? तेच लोक नव्हते का, ज्यांना मोशेने इजिप्त देशातून बाहेर नेले होते? ¹⁷आणि तो (देव) कोणावर चाळीस वर्षे रागावला होता? ते सर्व तेच नव्हते काय, ज्यांनी पाप केले आणि ज्यांची प्रेते अरण्यात पडली होती.

¹⁸कोणाविषयी देवाने अशी शपथ वाहिली की ते माझ्या विसाव्याच्या ठिकाणी प्रवेश करणार नाहीत? ज्यांनी त्याच्या आज्ञा मोडल्या तेच नव्हते काय? ¹⁹म्हणून आपण पाहतो की, ते लोक देवाच्या विसाव्याच्या ठिकाणी त्यांच्या अविश्वासामुळे येऊ शकले नाहीत.

4 ज्याअर्थी देवापासून मिळालेले अभिवचन जे त्याच्या विसाव्याच्या ठिकाणी प्रवेश करण्यासाठीचे आहे, ते अजून तसेच आहे. म्हणून तुमच्यापैकी कोणीही ते चुकवू नये म्हणून काळजी घ्या. ²कारण आम्हालासुद्धा सुवार्ता सांगितली गेली आहे ज्याप्रमाणे ती इझ्राएल लोकांना सांगण्यात आली होती. परंतु जो संदेश त्यांनी ऐकला त्यापासून त्यांना फायदा झाला नाही कारण तो संदेश त्यांनी ऐकला पण त्यांनी विश्वासाने स्वीकारला नाही. ³ज्या आम्ही विश्वास ठेवला ते पवित्र शास्त्रात लिहिल्याप्रमाणे त्या विसाव्याच्या ठिकाणी प्रवेश करणार आहोत. जसे देवाने म्हटले आहे,

"म्हणून मी माझ्या रागाच्या भरात अशी शपथ वाहून म्हणालो, 'ते माझ्या विसाव्याच्या ठिकाणी कधीच प्रवेश करणार नाहीत'"

स्तोत्र. 95:11

जगाच्या निर्मितीपासूनचे त्याचे काम संपलेले होते तरी तो असे म्हणाला. ⁴कारण पवित्र शास्त्रात तो सातव्या दिवसा बदल असे बोलला आहे की: "आणि सातव्या दिवशी देवाने त्याच्या सर्व कामापासून विश्रांति घेतली." * ⁵आणि पुन्हा या वचनांमध्ये तो म्हणतो, "ते माझ्या विसाव्याच्या ठिकाणी कधीही प्रवेश करणार नाहीत"

⁶ज्यांना अगोदर सुवार्ता सांगण्यात आली होती त्यांचा त्यांच्या अविश्वासामुळे त्यात प्रवेश झाला नाही, तरी हे खरे आहे की, काही जणांचा त्या विसाव्यात प्रवेश होणार आहे. ⁷त्यांच्यासाठी देवाने पुन्हा एक वेळ निश्चित केली असून त्याला तो "आज" असे म्हणतो, अगोदरच उद्धृत केलेल्या उताऱ्यामध्ये म्हटल्याप्रमाणे देव त्या दिवसाविषयी पुष्कळ वर्षांनी दाविदाद्वारे बोलला:

"आज, जर तुम्ही त्याची वाणी ऐकाल, तर आपली अंतःकरणे कठीण करू नका." स्तोत्र. 95:7-8

⁸कारण जर यहोशवा त्यांना देवाने दिलेल्या विसाव्याच्या ठिकाणी घेऊन गेला, तर देव दुसऱ्या दिवसाबद्दल पुन्हा बोलला नसता. ⁹म्हणून देवाच्या लोकांसाठी अजूनही सातवा म्हणजे विसाव्याचा दिवस आहे. ¹⁰कारण जो कोणी देवाच्या विसाव्याच्या ठिकाणी प्रवेश करतो, तो त्याच्या स्वतःच्या कामापासून विसावा घेतो. ज्याप्रमाणे देवाने त्याच्या कामापासून विसावा घेतला होता. ¹¹म्हणून त्या विसाव्याच्या ठिकाणी प्रवेश करण्यासाठी आपण सर्वतोपरी प्रयत्न करू या. यासाठी की, कोणीही इझ्राएल लोकांनी आज्ञाभंग केल्याप्रमाणे त्यांचे अनुकरण करू नये.

¹²कारण देवाचे वचन जिवंत आणि कार्य करणारे आहे आणि कोणत्याही दुधारी तरवारीपेक्षा अधिक धारदार आहे. ते आपला आत्मा, जीव, सांधे, आणि मज्जा यांना भेदून आरपार जाणारे आहे. ते अंतःकरणाचे विचार व कल्पना यांचे परीक्षक असे आहे. ¹³आणि कोणतीही अशी निर्मित गोष्ट नाही की जी त्याच्यापासून लपलेली आहे आणि ज्याच्यापाशी आम्हाला सर्व गोष्टींचा हिशेब द्यावयाचा आहे. त्याच्यासमोर सर्व गोष्टी उघड व स्पष्ट अशा आहेत.

देवासमोर येण्यास येथू आपणांस मदत करतो

¹⁴म्हणून, ज्याअर्थी आम्हाला येथू देवाचा पुत्र हा महान मुख्य याजक लाभला आहे व जो स्वर्गात गेला आहे,

असा जो विश्वास आपण गाजवितो तो अखंडपणे भक्कू म धरू या. ¹⁵कारण आपल्याला लाभलेला महान याजक असा नाही, जो आपल्या अशक्तपणाबद्दल सहानुभूति दर्शविण्यास असमर्थ आहे. पण आपल्याला असा याजक लाभला आहे की, जो आमच्यासारखाच सर्व प्रकारच्या मोहाच्या अनुभवातून गेला. तरीही तो पूर्णपणे निष्पाप राहिला. ¹⁶म्हणून आपण त्याच्या कुपेच्या सिंहासनाजवळ ठाम निर्धाराने जाऊ या. यासाठी की, आमच्या गरजेच्या वेळी साहाय्य मिळावे म्हणून आम्हाला दया व कृपा प्राप्त व्हावी.

5 प्रत्येक मुख्य याजकाची निवड लोकांमधून होते. आणि लोकांच्या वतीने त्यांच्या पापांसाठी जी दाने व अर्पणे देवाला सादर केली जातात, त्या कामाकरिता मुख्य याजक नेमलेला असतो. ²प्रत्येक मुख्य याजक हे जे चुका करतात व जे अज्ञानी आहेत त्यांच्याशी सौम्यपणे वागण्यास असमर्थ असतो कारण तो स्वतः दुबळा असतो. ³आणि त्या दुबळेपणामुळे त्याने त्याच्या पापांसाठी तसेच लोकांच्या पापांसाठी अर्पणे केलीच पाहिजेत. ⁴आणि कोणीही मुख्य याजकपणाचा बहुमान स्वतःच्या पुढाकाराने घेत नसतो, तर अहरोनाला होते तसे त्यालाही देवाचे पाचारण असणे आवश्यक असते. ⁵त्याचप्रमाणे, ख्रिस्ताने मुख्य याजक होण्याचा गौरव स्वतःहून आपणावर घेतले नाही, परंतु देव ख्रिस्ताला म्हणाला,

“तू माझा पुत्र आहेस आज मी तुला जन्म दिला आहे.”

स्तोत्र. 2:7

⁶दुसऱ्या शास्त्रभागात तो असे म्हणतो,

“मलकीसदेकाप्रमाणे तू अनंतकाळासाठी याजक आहेस”

स्तोत्र. 110:4

⁷येशूच्या पृथ्वीवरील जीवनाच्या काळात, त्याने देवाकडे मोठ्याने ओरडून आणि रडून प्रार्थना व विनंती केल्या. जो देव त्याला मृत्युपासून वाचवू शकत होता. आणि देवाविषयीच्या त्याच्या सन्माननीय आदरामुळे येशूच्या प्रार्थना ऐकल्या गेल्या.

⁸जरी तो पुत्र होता, तरी त्याने ज्या गोष्टी सोशिल्या त्यापासून तो आज्ञाधारकपणा शिकला. ⁹आणि नंतर त्याला परिपूर्ण केल्यावर, जे त्याच्या आज्ञा पाळतात त्यांच्यासाठी अनंतकाळाच्या तारणासाठी तो उगम झाला. ¹⁰व मलकीसदेकाच्या संप्रदायास अनुसरून देवाकडून तो प्रमुख याजक म्हणून नियुक्त झाला.

¹¹याविषयी सांगण्यासारखे पुष्कळ आहे, पण तुम्हांला ते स्पष्ट करणे कठीण आहे. कारण तुम्ही ऐकण्यात खूप मंद झाला आहात. ¹²आतापर्यंत तुम्ही शिक्षक व्हायला हवे होते, तरी देवाच्या शिक्षणाचे प्राथमिक धडे पुन्हा

तुम्हाला कोणीतरी शिकविण्याची गरज आहे. तुम्हांला दुधाची गरज आहे, सकस अन्नाची नव्हे! ¹³कारण जो कोणी अजून दुधावरच जगतो त्याला वचनाच्या पोक्त शिक्षणाची काहीही माहिती नसते. कारण अजून तो बाळव असतो. ¹⁴परंतु याउलट सकस अन्न हे प्रौढांसाठी योग्य असते. ख्रिस्ती लोकांची इंद्रिये ख्रिस्ती जीवनाच्या सरावामुळे चांगले व वाईट यांतील भेद ओळखण्यास तयार झालेली असतात.

6 म्हणून ख्रिस्ताविषयीची प्राथमिक माहिती आपण मागे सोडून देऊ व प्रौढतेप्रत जाऊ. ²पुन्हा एकदा देवावरचा विश्वास, बाप्टिस्माविषयीची* शिकवण, डोक्यावर हात ठेवणे, मृतांचे पुनरुत्थान आणि अनंतकाळाच्या न्यायनिवाडा, देवावरील विश्वास, आपल्या निर्जीव गतजीवनाचा पश्चात्ताप या मूलभूत गोष्टींचा पाया आपण पुन्हा घालू नये. ³आणि जर देवाची इच्छा असेल तर आपण पूर्ण ख्रिस्तीपणापर्यंत जाऊ. ⁴ज्यांना स्वर्गाय दानांचा अनुभव आलेला आहे व जे पवित्र आत्म्याचे भागीदार झाले आहेत, त्यांना पुन्हा पश्चात्तापाकडे नेणे अशक्य आहे. ⁵तसेच देवाच्या वचनाची गोडी अनुभवली आहे, व येणाऱ्या युगाच्या सामर्थ्याचा अनुभव आहे आणि ⁶त्यानंतर ख्रिस्तापासून जर ते दूर गेले तर त्यांना पश्चात्तापाकडे वळविणे अशक्य आहे, कारण त्याच्या स्वतःच्या हानीकरता ते देवाच्या पुत्राला पुन्हा वधस्तंभावर खिळतात व लोकांच्या अवकृपेच्या समोर त्याला आणतात.

⁷जी जमीन वेळेवेळी पडणाऱ्या पावसाचे पाणी पिते व ज्या लोकांकडून तिची लागवड होते त्यांच्यासाठी धान्य उपजविते तिला देवाकडून आशीर्वाद प्राप्त होतो. ⁸पण जी जमीन काटे व कुसळे उपजविते, ती निरुपयोगी आहे व तिला शाप मिळण्याची भिति असते; तिचा अग्नीने नाश होईल.

⁹बंधूननहो, आम्ही या गोष्टी तुम्हाला सांगत आहोत, पण खरोखर आम्ही तुमच्याकडून अधिक चांगल्याची अपेक्षा करतो. आम्हांला अशी खात्री आहे की, ज्या तारणाचा भाग असलेल्या गोष्टी आहेत त्या तुम्ही कराल.

¹⁰कारण तुम्ही केलेली पवित्रजनांची सेवा, त्या सेवेत तुम्ही अजूनही दाखवीत असलेले सातत्य, तुमचे काम व त्याच्या लोकांना दानाद्वारे व इतर मदत करण्याद्वारे तुम्ही त्याच्यावर केलेले प्रेम ही सर्व विसरण्याइतका देव अन्यायी नाही. ¹¹पण आम्ही अशी इच्छा आहे की, तुमच्या आशेच्या पूर्तीची पूर्ण खात्री होण्याकरिता तुमच्यातील प्रत्येकाने शेवटपर्यंत कार्याची अशीच आवड दाखवावी. ¹²आम्हांला असे वाटते की, तुम्ही आळशी बनू नये. तर जे लोक विश्वासाद्वारे व धीराद्वारे देवाने दिलेल्या अभिवचनाचे

बाप्टिस्मा या ठिकाणी याचे दोन अर्थ होऊ शकतात. दोन्हीपैकी एक. (1) याचा ख्रिस्ती बाप्टिस्मा (काही क्षणाकरिता पाण्यात बुडविणे किंवा (2) यहुदी विधिपूर्वक धुण्याची पद्धत.

फळ मिळवितत अशा लोकांचे अनुकरण करणारे तुम्ही व्हावे.

¹³जेव्हा देवाने अब्राहामाला वचन दिले, तेव्हा त्याच्यापेक्षा कोणी मोठा नसल्याने देवाने स्वतःच्याच नावाने शपथ वाहिली. ¹⁴तो म्हणाला, “मी तुला भरपूर आशीर्वाद देईन आणि मी तुझ्या वंशजांना सतत बहुगुणित करीत राहीन.”

¹⁵म्हणून धीराने वाट पाहिल्यानंतर देवाने जे वचन त्याला दिले होते ते त्याला प्राप्त झाले. ¹⁶लोक, नेहमी शपथ वाहताना आपल्यापेक्षा जो मोठा असतो त्याच्या नावाचा उपयोग करतात. कारण शपथ ही विदित केलेल्या सत्याची खात्री पटविणे व सर्व वादाचा शेवट करणे यासाठी असते. ¹⁷आपल्या योजनेचे कधीही न बदलणारे स्वरूप वचनाच्या वारसदारांना कळावे अशी देवाची इच्छा आहे. म्हणून त्याने वाहिलेल्या शपथेच्या द्वारे याबाबत हमी दिली. ¹⁸देवाने असे केले यासाठी की, ज्यांच्याविषयी लबाडी करणे देवासाठी अशक्य आहे अशा दोन न बदलणाऱ्या कृतींमुळे (त्याचे वचन व शपथ) जे आपण आश्चर्याकरिता निघालो आहोत, त्या आपणांस त्या आशेसंबंधाने अधिक उत्तेजन प्राप्त व्हावे. ¹⁹आम्हांला ही आशा जणू काय भक्कम, सुरक्षित अशा नांगरासारखी आत्म्याला आहे व ही आशा मंदिराच्या पडद्यामागील आतील बाजूस प्रवेश करते, ²⁰जेथे आमच्यापुढे धावत येणू आमच्यासाठी आत गेलेला आहे. तो मलकीसदेकाप्रमाणे अनंतकाळासाठी मुख्य याजक झाला आहे.

मुख्य याजक मलकीसदेक

7 हा मलकीसदेक शालेमाचा राजा होता. आणि तो सर्वोच्च देवाचा याजक होता. राजांचा पराभव करून अब्राहाम परतत असताना मलकीसदेक त्याला भेटला. मलकीसदेकाने त्याला आशीर्वाद दिला. ²व अब्राहामाने आपल्या सर्वस्वाचा दहावा भाग त्याला (मलकीसदेकाला) दिला. मलकीसदेकाच्या नावाचा अर्थ “नीतिमत्त्वाचा राजा” त्याचप्रमाणे तो शालेमाचा राजा असल्याने त्याचा अर्थ “शांतीचा राजा” असा होतो. ³मलकीसदेकाचे आईवडील किंवा त्याचे पूर्वज, त्याचा जन्म किंवा मृत्यूची नोंद आढळत नाही. देवपुत्राच्या प्रतिमेशी तो हुबेहूब मिळताजुळता असल्यामुळे तो देखील अनंतकाळासाठी याजकच राहणार आहे.

⁴यावरून तुम्ही पाहता की, मलकीसदेक किती महान पुरुष होता! मूळ पुरुष अब्राहाम यानेसुद्धा आपल्या लुटीतील दहावा भाग त्याला दिला. ⁵आणि लेवीचे वंशज जे याजक झाले त्यांनी मोशेच्या नियमशास्त्रातील आज्ञेप्रमाणे लोकांकडून (आपल्या सहोदरांकडून), जरी ते अब्राहामाचे वंशज होते तरी, दशांश गोळा करावा. ⁶मलकीसदेक लेवीच्या वंशजांपैकी नव्हता, पण तरीही त्याने अब्राहामाकडून दशमांश घेतला. आणि ज्याला देवाकडून अभिवचन मिळाले होते, त्याला (अब्राहामाला) त्याने

आशीर्वाद दिला. ⁷यामध्ये कोणत्याही प्रकारचा संशय नाही की, श्रेष्ठ व्यक्ती कनिष्ठाला आशीर्वाद देते. ⁸एका बाबतीत म्हणजेच लेवीच्या बाबतीत, जो मनुष्य मरतो तो दशमांश गोळा करतो, पण दुसऱ्या बाबतीत म्हणजे मलकीसदेकाच्या बाबतीत, पवित्र शास्त्रात लिहिल्याप्रमाणे दशमांश अशा व्यक्तीने घेतला की जी अजूनही जिवंत आहे. ⁹एखादा असेही म्हणू शकतो की, लेवी जे दशमांश गोळा करीत, प्रत्यक्षात तेही अब्राहामाद्वारे मलकीसदेकाला दशमांश देत. ¹⁰कारण जेव्हा मलकीसदेक अब्राहामाला भेटला त्यावेळी लेवी जणू त्याचा पूर्वज अब्राहाम याच्या शरीरात बीजरूपाने होता.

¹¹लेवीय वंशजांच्या याजकीय पद्धतीने लोकांना नियमशास्त्र दिले गेले पण तशा प्रकारच्या याजकीय पद्धतीने लोक धार्मिकदृष्ट्या परिपूर्ण बनू शकले नसते. म्हणून आणखी एका याजकाच्या येण्याची आवश्यकता होती. तो अहरोनासारखा नसून मलकीसदेकासारखा हवा होता. ¹²कारण जेव्हा याजकपणात बदल होतो तेव्हा नियमशास्त्रसुद्धा बदलणे अपरिहार्य होते. ¹³कारण या सर्व गोष्टी ज्याच्याबद्दल सांगितल्या आहेत, तो लेवी वंशापेक्षा वेगळ्या वंशाचा आहे. व त्याच्या (लेवीच्या) वंशातील कोणीही वेदीजवळ अशा प्रकारची याजकीय सेवा केलेली नाही. ¹⁴हे स्पष्ट आहे की, आमचा प्रभु यहुदा वंशातील होता आणि या वंशासंबंधी याजकपणाबद्दल मोशेने काहीही सांगितले नाही.

येशू हा मलकीसदेक याजकासारखा आहे

¹⁵आणि जेव्हा या दुसऱ्या प्रकारचा नवीन याजक मलकीसदेकासारखा येतो तेव्हा ही गोष्ट आणखी स्पष्ट होते. ¹⁶मानवी नियमशास्त्राच्या हुकूमाने येशूला याजक करण्यात आले नव्हते तर अक्षय जीवनाच्या सामर्थ्याच्या आधारे त्याला याजक करण्यात आले. ¹⁷कारण अशाप्रकारे त्याच्याविषयी पवित्र शास्त्रात लिहिले आहे: “तू मलकीसदेकासारखा अनंतकाळासाठी याजक आहेस.”*

¹⁸जुना नियम बाजूला ठेवण्यात आला आहे, कारण तो दुबळा व निरुपयोगी होता. ¹⁹कारण नियमशास्त्रामुळे कोणतीच गोष्ट पूर्ण झाली नाही आणि आता एक अधिक चांगली आशा आम्हांला देण्यात आली आहे, जिच्यामुळे आम्ही देवाजवळ येतो. ²⁰हेसुद्धा महत्त्वाचे आहे की देवाने येशूला मुख्य याजक करताना शपथेशिवाय केले नाही. जेव्हा इतरांना याजक करण्यात आले तेव्हा त्यांना शपथेशिवाय याजक करण्यात आले. ²¹पण येशू जेव्हा याजक बनला तेव्हा तो शपथेने बनला. ज्याने त्याला सांगितले की,

“प्रभूने शपथ वाहिली आहे, आणि तो आपले मत बदलणार नाही: ‘तू अनंतकाळचा याजक आहेस.’”

स्तोत्र. 110:4

²²याचा अर्थ असा की, येशू हा अधिक चांगल्या कराराची खात्री आहे. ²³तसेच, इतर पुष्कळ मुख्य याजक होते. परंतु मरणामुळे पुढे ते याजकपद चालू शकले नाही. ²⁴त्याचे याजकपद कायमचे आहे, कारण तो सर्वकाळ राहतो. ²⁵म्हणून, जे त्याच्याद्वारे देवाकडे येतात त्यांना तो अनंतकाळासाठी तारण्यास समर्थ आहे. कारण त्यांच्यासाठी मध्यस्थी करण्यास तो सदैव जिवंत आहे. ²⁶म्हणून येशू अगदी आपल्या गरजांस अनुरूप असा मुख्य याजक आहे, ज्याची आम्हाला गरज आहे. तो पवित्र, निष्कपट आणि निष्कलंक आहे; दोषविरहित आणि शुद्ध आहे, तो पाण्यापासून वेगळा केलेला आहे. त्याला आकाशाहूनही उंच केलेले आहे.

²⁷दुसरे मुख्य याजक जसे दररोज अर्पणे अर्पण करतात तसे करण्याची त्याला गरज नाही. जे इतर याजक पहिल्यांदा त्यांच्या पापांसाठी व मग लोकांच्या पापांसाठी जसे अर्पण करतात तसे त्याला करण्याची गरज नाही. त्याने जेव्हा स्वतःला अर्पण केले त्याचवेळी एकदाच व कायमचेच अर्पण केले आहे. ²⁸कारण नियमशास्त्र मानवी दुर्बलता असलेल्या मनुष्याची मुख्य याजक म्हणून नेमणूक करते. परंतु नियमशास्त्रानंतर शपथचे वचन देण्यात आल्यामुळे पुत्र हा सर्वकाळासाठी परिपूर्ण असा मुख्य याजक झाला.

येशू आपला मुख्य याजक

8 आम्ही जे सांगत आहोत त्याचा मुद्दा असा आहे की: असा मुख्य याजक आम्हांला लाभलेला आहे की, जो स्वर्गामध्ये देवाच्या सिंहासनाच्या उजव्या बाजूस बसतो, ²आणि कोणत्याही मानवनिर्मित मंडपात नव्हे, तर प्रभु परमेश्वराने बनविलेल्या खऱ्याखुऱ्या मंदिराच्या परमपवित्रस्थानात तो मुख्य याजकाची सेवा करतो. ³प्रत्येक मुख्य याजक जो नेमलेला असतो, त्याला दाने व अर्पणे सादर करावी लागतात. म्हणून आपल्या ह्या मुख्य याजकालादेखील काहीतरी सादर करणे जरूरी होते. ⁴जर तो पृथ्वीवर असता तर तो मुख्य याजकदेखील झाला नसता. कारण तेथे अगोदरचे नियमशास्त्राप्रमाणे दानांचे अर्पण करणारे आहेत. ⁵ते जी कामे करतात, ती स्वर्गातील गोष्टींची नकळत आणि छाया अशी आहेत. परमेश्वराचा मंडप घालीत असताना देवाने मोशेला जो आदेश दिला, तशी ही सेवा आहे, कारण देव म्हणाला, “तुला पर्वतावर मी जो नमुना दाखविला त्या सूचनांवरहुकूम प्रत्येक गोष्ट कर.”

⁶परंतु येशूला नेमून दिलेली याजकीय सेवा मुख्य याजकांच्या सेवेहून जशी फारच वरच्या दर्जाची आहे,

तसाच येशू ज्या नवीन कराराचा मध्यस्थ आहे, तो करार अगोदरच्या कराराहून अधिक वरच्या दर्जाचा आहे, कारण तो करार अधिक चांगल्या वचनांच्या पायावर उभा आहे.

⁷जर पूर्वीचा करार दोषविरहित असता तर त्याच्या जागी दुसऱ्या कराराची गरज भासली नसती. ⁸परंतु देवाला लोकांमध्ये दोष आढळला. तो म्हणाला, “परमेश्वर म्हणतो, असे दिवस येत आहेत, जेव्हा मी इझ्राएल लोकांबरोबर नवा करार करीन व यहुदाच्या घराण्याशी नवा करार करीन.

⁹ज्याप्रमाणे मी त्यांच्या पूर्वजांशी केला तशा प्रकारचा हा करार असणार नाही. त्या दिवशी मी त्यांच्या हाताला धरून इजिप्त देशातून बाहेर आणले, ते माझ्याशी केलेल्या कराराशी विश्वासू राहिले नाही, त्यामुळे मी त्यांच्याकडे पाठ फिरविली.

¹⁰परमेश्वर म्हणतो, “त्या दिवसांनंतर मी इझ्राएल लोकांबरोबर असा करार करीन; मी माझे नियम त्यांच्या अंतःकरणात घालीन, त्यांच्या हृदयांवर ते लिहीन, मी त्यांचा देव होईन, ते माझे लोक होतील.

¹¹तुमच्या प्रभूला ओळखा असे एखाद्या मनुष्याने आपल्या बंधूला अथवा आपल्या देशबांधवाला सांगण्याची गरज पडणार नाही, कारण त्यांच्यातील कनिष्ठापासून वरिष्ठांपर्यंत सर्वजण मला ओळखतील.

¹²कारण मी दयाळूपणे यापुढे त्यांचे अपराध माफ करीन. त्यांची पापे विसरून जाईन.”

यिर्म्या 31:31-34

¹³या कराराला नवीन करार म्हटले म्हणून त्याने पहिला करार जुना ठरविला. जे जुने ते निकामी ठरते व नाहीसे होऊन जाते.

जुन्या करारप्रमाणे उपासना

9 पहिल्या करारात उपासनेसंबंधी काही नियम होते आणि मनुष्यांनी बनविलेले एक पवित्रस्थान होते. ²कारण दीपस्तंभ व अर्पणाच्या विशेष भाकरी ठेवण्यासाठी पहिल्या मंडपामध्ये एक मेज ठेवण्यात आला होता. हा जो पहिला मंडप होता त्याला पवित्र स्थान असे म्हणतात. ³दुसऱ्या पडद्यामागे एक खोली (मंडप) होती, त्याला परमपवित्रस्थान म्हणत * ⁴त्यामध्ये ऊद जाळण्यासाठी सोन्याची वेदी होती. आणि कराराची पेटी (कोष). * ही पेटी (कोष) संपूर्ण सोन्याने मढवलेली होती त्या पेटीत (कोषात) एका सोन्याच्या भांड्यात मान्ना होता, तसेच अहरोनाची काठी जिला पाने फुटलेली होती व कराराच्या दगडी पाट्या होत्या. ⁵या पेटीवर (कोषावर) गौरवाचे

परमपवित्रस्थान म्हणत अती पवित्र ठिकाण. ज्या ठिकाणी देव मुख्य याजकाला भेटे असे म्हणत.

पेटी (कोष) लाकडी पेटी जी सोन्याने मढवलेली होती व जिच्यात देवाने दिलेल्या दहा आज्ञा दिलेल्या दगडी होत्या.

करूबीम दयासनावर* सावली करीत होते. परंतु या गोष्टीबाबत सविस्तर चर्चा आता आपण करू शकत नाही.

⁶या व्यवस्थेनुसार याजकगण आपल्या कर्तव्यकर्मासाठी पहिल्या मंडपात प्रवेश करीत असत. ⁷पण केवळ एकटा मुख्य याजकच वर्षातून एकवेदाच दुसऱ्या खोलीत (मंडपात) जाई, शिवाय तो रक्त घेतल्याशिवाय आत जात नसे. ते रक्त तो स्वतःसाठी (स्वतःच्या पापांसाठी) व लोकांच्या अज्ञानाच्या पापांसाठी अर्पण करायला आत जात असे. ⁸याद्वारे पवित्र आत्मा हे दर्शवितो की, पहिला मंडप उभा आहे तोपर्यंत परमपवित्रस्थानात जाण्याचा मार्ग खुला नाही. ⁹हे सर्व आजच्या काळात प्रतिक्रियात्मक आहे. याचा अर्थ असा की, देवाला दिलेली दाने व त्याला वाहिलेली अर्पणे यामुळे उपासकाची सदसद्विवेकबुद्धि परिपूर्ण होऊ शकत नाही. ¹⁰हे विधी केवळ बाह्य बाबी म्हणजे अन्न व पाणी तसेच निरनिराळ्या प्रकारच्या औपचारिक धुण्याबाबत संबंधित आहेत.

नव्या कराराप्रमाणे उपासना

¹¹पण आता ख्रिस्त हा घडून आलेल्या चांगल्या गोष्टींचा मुख्य याजक म्हणून आला आहे. तो मनुष्याच्या हातांनी बांधला नव्हता अशा महान तसेच सर्व दृष्टींनी परिपूर्ण अशा मंडपामध्ये, या निर्मितीमधील, ¹²बकरे किंवा वासरू यांचे रक्त घेऊन नव्हे, तर आपले स्वतःचेच रक्त घेऊन परमपवित्रस्थानात गेला; व त्याने सर्व काळासाठी स्वतःच एकदाच अर्पण करून आपल्याला कायमचे तारण मिळवून दिले. ¹³कारण बकरे व बैल यांचे रक्त; तसेच कालवडीची राख त्यांच्यावर शिंपडले तर त्याची अपवित्र शरीरे शुद्ध होतात, ¹⁴तर ख्रिस्ताचे रक्त देवासाठी त्याहून कितीतरी अधिक परिणामकारक अर्पण ठरू शकेल! ख्रिस्ताने सदाजीवी आत्म्याच्याद्वारे आपल्या स्वतःचे डागविरहित आणि परिपूर्ण असे अर्पण केले. त्याचे रक्त आपल्या निर्जीव कर्मांमुळे मरून गेलेली आपली सदसद्विवेकबुद्धि शुद्ध करील. अशासाठी की, आपण जिवंत देवाची उपासना करू शकू.

¹⁵पहिल्या काळात ज्या चुका झाल्या, त्या चुकांपासून सुटका व्हावी म्हणून देव आपल्या वचनानुसार अनंतकालाच्या वतनासाठी ज्या लोकांना बोलवितो, त्यांच्याकरिता ख्रिस्त हा नवीन कराराचा मध्यस्थ झाला आहे.

¹⁶जेथे मृत्यूपत्र केलेले आहे तेथे ते करून ठेवणाराचा मृत्यू झाला आहे, हे सिद्ध होणे जरीचे असते. ¹⁷कारण मृत्युपत्र करणारा जिवंत आहे तोपर्यंत मृत्युपत्र अंमलात येऊ शकत नाही. ¹⁸म्हणून रक्त सांडल्याशिवाय पहिला

करारदेखील अंमलात आला नव्हता. ¹⁹कारण नियमशास्त्राची प्रत्येक आज्ञा सर्व लोकांसमोर जाहीर केल्यानंतर मोशेने पाण्याबरोबर वासराचे व बकऱ्याचे रक्त तसेच किरमिजी लोकर आणि एजोबाच्या फांदा हे सर्व बरोबर घेतले; आणि ते त्याने नियमशास्त्राच्या पुस्तकावर आणि सर्व लोकांवर शिंपडले. ²⁰तो म्हणाला, "जो करार पाळण्याची देवाने तुम्हाला आज्ञा केली होती त्या कराराचे हे रक्त आहे." ²¹त्याचप्रमाणे त्याने मंडपावर व उपासनेसाठी वापरण्यात येणाऱ्या सर्व वस्तूंवर ते रक्त शिंपडले. ²²खरे पाहता, नियमशास्त्राप्रमाणे जवळजवळ प्रत्येक गोष्ट रक्ताने धुतलीच पाहिजे आणि रक्त सांडल्याशिवाय क्षमा मिळत नाही.

ख्रिस्ताचे अर्पण पाप नाहीसे करते

²³म्हणून स्वर्गातील गोष्टींच्या नमुन्याप्रमाणे असलेल्या वस्तू यज्ञाच्या द्वारे शुद्ध करणे जरीचे होते. पण त्याहूनही अधिक चांगल्या यज्ञाने स्वर्गीय गोष्टींच्या प्रतिमा शुद्ध केल्या जातात. ²⁴कारण ख्रिस्ताने मानवी हातांनी केलेल्या पवित्रस्थानात पाऊल ठेवले असे नाही, तर ते स्थान खऱ्या वस्तूची केवळ प्रतिमाच आहे. देवाच्या समोर हजर होण्यासाठी खुद्द स्वर्गात त्याने प्रवेश केला. ²⁵जे त्याचे स्वतःचे नाही असे रक्त घेऊन जसा मुख्य याजक परमपवित्रस्थानात दरवर्षी जातो तसा ख्रिस्त पुन्हा पुन्हा परमपवित्रस्थानात गेला नाही. ²⁶तसे असते तर ख्रिस्ताला जगाच्या स्थापनेपासून स्वतःचे अर्पण पुष्कळ वेळा करावे लागले असते. परंतु आता युगाच्या शेवटी आपल्या स्वतःला अर्पण करून पाप नाहीसे करण्यासाठी तो एकदाच प्रकट झाला आहे. ²⁷आणि जसे लोकांना एकदाच मरण व नंतर न्यायासनासमोर येणे नेमून ठेवलेले असते, ²⁸तसाच ख्रिस्त पुष्कळ लोकांची पापे नाहीशी करण्याकरिता अर्पणरूपाने केवळ एका वेळेस दिला गेला आणि परत एकदा, दुसऱ्या वेळेस, त्यांची पापे नाहीशी करावी म्हणून नव्हे, परंतु जे त्याची आतुरतेने वाट पाहतात त्यांच्यासाठी दिसेल.

ख्रिस्ताचे अर्पण आम्हाला परिपूर्ण करते

10 कारण नियमशास्त्र हे भविष्यकाळात येणाऱ्या चांगल्या गोष्टींची केवळ एक छाया आहे. त्या सत्याचे ते खरे स्वरूप नव्हे. म्हणून देवाची उपासना करण्यासाठी जे त्याच्याजवळ येतात त्यांना नियमशास्त्र त्याच अर्पणांमुळे जी वर्षानुवर्षे पुन्हा पुन्हा केली जातात, ते कदापि परिपूर्ण करू शकत नाही. ²जर नियमशास्त्र लोकांना परिपूर्ण करू शकले असते तर यज्ञ अर्पण करण्याचे थांबले नसते का? कारण उपासना करणारे, कायमचेच शुद्ध झाले असते आणि त्यानंतर आपल्या पापांच्या बाबतीत दोषी ठरले नसते.

दयासन कराराच्या पवित्र कोषाचा वरचा भाग. ज्या जागी लोकांच्या पापाचे प्रायश्चित्त म्हणून याजक वर्षातून एकदा पशूचे रक्त टाकीत असे ती जागा.

³पण त्याऐवजी ते यज्ञ दरवर्षी पापांची आठवण करून देतात. ⁴कारण बैलांच्या किंवा बकऱ्यांच्या रक्ताने पाप नाहीसे होणे शक्य नाही.

⁵म्हणून ख्रिस्त जेव्हा या जगात आला, तेव्हा तो म्हणाला,

“तुला यज्ञ किंवा अर्पणे नको होती, पण तू माझ्यासाठी शरीर तयार केले.

⁶होमार्पणांनी व पापार्पणांनी तुला आनंद वाटला नाही.

⁷मग मी म्हणालो, ‘हा मी आहे! नियमशास्त्राच्या गुंडाळ्यामध्ये माझ्याबद्दल लिहून ठेवले आहे, देवा, तुझी इच्छा पूर्ण करण्यास मी आलो आहे.’” स्तोत्र. 40:6-8

⁸पहिल्याने तो म्हणाला, “तुला यज्ञांनी, अर्पणांनी, होमार्पणांनी व पापार्पणांनी संतोष वाटत नाही.” (जरी नियमशास्त्रानुसार ही अर्पणे आवश्यक ठरतात तरीदेखील.) ⁹मग तो म्हणाला, “हा मी आहे! तुझी इच्छा पूर्ण करण्यास मी आलो आहे.” अशा रीतीने त्याने दुसरी व्यवस्था करण्यासाठी पहिली रद्द केली. ¹⁰देवाच्या इच्छेनुसार येशू ख्रिस्ताच्या देहाच्या एकदाच झालेल्या अर्पणाद्वारे आपण शुद्ध करण्यात आलो.

¹¹प्रत्येक यहुदी याजक उभा राहतो आणि दररोज त्याची धार्मिक कामे करत असतो आणि ज्यामुळे पाप नाहीसे होत नाही असे यज्ञ तो वारंवार अर्पण करतो. ¹²परंतु आपल्या पापांसाठी येशूने त्याच्या देहाचे एकमेव अर्पण केले. कारण ते सर्वकाळासाठी चांगले होते. तो आता देवाच्या उजवीकडे बसला आहे. ¹³आणि आता त्याच्या शत्रूला त्याच्या पायाखाली घालीपर्यंत तो वाट पाहत आहे. ¹⁴कारण अनंतकाळाच्या त्याने केलेल्या एका यज्ञाच्या द्वारे त्याने ज्यांना शुद्ध केले, त्यांना परिपूर्ण केले.

¹⁵पवित्र आत्माही याबाबत आपल्याला साक्ष देतो. पहिल्यांदा तो असे म्हणतो,

¹⁶“त्या दिवसानंतर मी त्यांच्याशी हा करार करीन, असे प्रभु म्हणतो, मी माझे नियम त्यांच्या अंतःकरणात ठेवीन आणि ते त्यांच्या मनावर लिहीन. *यर्मिया 31:33*

¹⁷मग तो म्हणतो,

आणि मी त्यांची पापे व नियमविरहित कृत्ये कधीही आठवणार नाही.” *यर्मिया 31:34*

¹⁸जेथे या पापांची क्षमा झाली आहे, तेथे पापाच्या आणखी अर्पणाची आवश्यकता भासणार नाही.

देवाच्या जवळ या

¹⁹म्हणून बंधु आणि भगिनींनी, येशूच्या रक्ताद्वारे आपण बिनधास्तपणे परमपवित्र स्थानामध्ये प्रवेश करतो.

²⁰त्याच्या शरीराद्वारे, त्याने उघडलेल्या नवीन आणि जिवंत अशा मार्गामुळे आपण न भीता परमपवित्रस्थानात पाऊल ठेवू शकतो. ²¹आणि देवाच्या घराण्यावर आपल्याला महान असा मुख्य याजक मिळाला आहे. ²²म्हणून आपण आपली मळीन विवेकबद्ध शुद्ध करण्यासाठी आपल्या मनावर केलेल्या येशूच्या रक्तसिंघाने आणि आपली शरीरे पवित्र पाण्याने धुतल्याने आपण विश्वास, आश्वासन तसेच तळमळ यांनी भरलेल्या अंतःकरणाने देवाच्या जवळ जाऊ. ²³आपल्याला जी आशा आहे तिला आपण चिकटून राहू कारण ज्याने आपल्याला अभिवचन दिले, तो विश्वासू आहे. ²⁴आपण एकमेकांस समजून घेऊ व प्रेम आणि चांगली कामे करण्याकरिता एकमेकांना उत्तेजन देऊ. ²⁵आणि काही जणांना जी वाईट सवय असते तसे आपण एकत्र येण्याचे बंद करू नये, परंतु एकमेकांना उत्तेजन देऊ या, आणि तो दिवस* जवळ येत असताना तसे उत्तेजन देण्याची अधिकच गरज आहे.

ख्रिस्तापासून दूर जाऊ नका

²⁶सत्याचे ज्ञान प्राप्त झाल्यानंतरसुद्धा जर आपण जाणूनबुजून पाप करीत राहिलो, तर मग पापांसाठी यापुढे आणखी अर्पण करण्याचे बाकी राहिले नाही.

²⁷पण जे देवाला विरोध करतात त्यांना भयंकर अशा न्यायनिवाड्याशिवाय व भयंकर अशा भस्म करणाऱ्या अग्नीशिवाय दुसरे काही शिल्लक राहिले नाही. ²⁸जो कोणी मोशेचे नियमशास्त्र नाकारतो त्याला दोषा किंवा तिघांच्या साक्षीच्या आधारे कसलीही दया न दाखविता मारतात. ²⁹तर मग ज्याने देवाच्या पुत्राला पायाखाली तुडविले, ज्या रक्ताने त्याला शुद्ध केले त्या रक्ताला अपवित्र ठरविले आणि ज्याने कृपेच्या आत्म्याचा अपमान केला, त्या मनुष्याला कितीतरी अधिक शिक्षा मिळेल याचा विचार करा! ³⁰कारण त्याला ओळखतो तो म्हणतो, “सूड घेणे माझ्या हाती आहे; मी परतफेड करीन.”* पुन्हा तो असे म्हणतो, “प्रभू आपल्या लोकांचा न्याय करील.”* ³¹जिवंत देवाच्या हाती सापडणे किती भयंकर गोष्ट आहे.

तुम्ही आपला आनंद व धैर्य गमावू नका

³²ते पूर्वीचे दिवस आठवा, जेव्हा नुकताच तुम्हाला सुवार्तेचा प्रकाश प्राप्त झाला होता, तेव्हा तुम्ही भयंकर दुःखे सोसली. ³³काही वेळा जाहीरपणे तुमचा अपमान करण्यात आला. आणि वाईट शब्द वापरण्यात आले. तर काही वेळा ज्यांना अशा रीतीने वागणूक मिळाली त्यांचे सहभागी व्हावे लागले. ³⁴एवढेच नाही, तर त्यांच्यासाठी तुम्ही झीजदेखील सोसली. जे तुरुंगात होते त्यांना तुम्ही

तो दिवस कदाचित ख्रिस्त पुन्हा येईल तो वेळ.

सूड ... करीन अनुवाद 32:35

प्रभु ... करील स्तोत्र 35:14

मदत केली. त्यांच्या दुःखात सहभागी झाला आणि जे तुमच्याकडे होते ते तुमच्याकडून घेण्यात आले तरी तुम्ही आनंदी होता. कारण तुमच्याजवळ अधिक चांगली व सर्वकाळ टिकणारी संपत्ती आहे, हे तुम्ही जाणून होता.

³⁵म्हणून तुमच्यामध्ये जो दृढ विश्वास होता तो सोडू नका. कारण त्यापासून तुम्हाला मोठा लाभ होणार आहे. ³⁶तुम्ही धीर धरणे जरूरीचे आहे. म्हणजे जेव्हा तुम्ही देवाची इच्छा पूर्ण करून त्याने तुम्हांला दिलेल्या त्याच्या वचनाप्रमाणे तुम्ही प्रतिफळ मिळवावे. ³⁷आता अगदी थोडक्या अवधीनंतर,

“जो येणारा आहे, तो येईल, तो उशीर लावणार नाही.

³⁸परंतु माझा धार्मिक पुरुष विश्वासाने वाचेल आणि जर तो पाठ फिरवील तर माझ्या जिवाला संतोष होणार नाही.” हबक्कुक 2:3-4

³⁹परंतु पाठ फिरवून नष्ट झालेल्यांपैकी आपण नाही, तर आपल्या जिवाचे तारण साधून विश्वास बागळणाऱ्यांपैकी आहोत.

विश्वास

11 आता विश्वास म्हणजे, आम्ही जी आशा धरतो त्याबद्दलची खात्री, म्हणजे ज्या गोष्टी आपण पाहू शकत नाही त्याबद्दल भरंवसा असणे. ²यासाठीच म्हणजे त्यांच्या विश्वासासाठीच देवाने पूर्वीच्या लोकांना उंचावले होते. ³विश्वासामुळेच आम्हांला समजते की, या जगाची निर्मिती देवाच्या आज्ञेने झाली. म्हणून जे काही आता दिसते ते जे दिसत नव्हते त्यापासून निर्माण केले गेले. ⁴विश्वासामुळेच हाबेलाने कार्दनापेक्षा अधिक चांगला यज्ञ देवाला अर्पण केला. देवाने हाबेलची दाने मान्य केल्यामुळे विश्वासाच्याद्वारे तो धार्मिक म्हणून उंचावण्यात आला, आणि जरी तो मेला असला तरी तो आपल्या विश्वासामुळे अजून बोलतो.

⁵विश्वासामुळे हनोखाला देवाकडे नेण्यात आले, यासाठी की, त्याला मरणाचा अनुभव आला नाही व तो कोणाला सापडला जाऊ नये म्हणून देवाने त्याला दूर नेले. पण तो वर घेतला जाण्यापूर्वी त्याच्याबद्दल साक्ष देण्यात आली की, तो देवाला संतोषवीत असे. ⁶आणि विश्वासाशिवाय देवाला संतोषविणे अशक्य आहे. कारण जो कोणी देवाकडे येतो त्याने असा विश्वास धरला पाहिजे की देव आहे आणि जे त्याला शोधतात त्यांना तो बक्षीस देतो. ⁷ज्या गोष्टी अजून पाहिल्या नव्हत्या, अशा गोष्टींच्या बाबतीत नोहाला सावधान करण्यात आले होते तेव्हा त्याने विश्वासाने त्याची दखल घेतली. आणि आपल्या कुटुंबाचा बचाव करण्यासाठी जहाज बांधले, विश्वासामुळेच त्याने जगाचा धिक्कर र केला आणि विश्वासामुळे लाभणाऱ्या धार्मिकतेचा तो वारस बनला.

⁸जेव्हा देवाने अब्राहामाला पाचारण केले तेव्हा विश्वासानेच त्याने आज्ञापालन केले. आणि त्याला वतन म्हणून जी जागा मिळणार होती त्या जागेकडे तो गेला. आपण कोठे जात आहोत हे त्याला ठाऊक नसतानादेखील तो बाहेर पडला. ⁹विश्वासाने तो वचनदत्त देशात एखाद्या उपन्यासारखा राहिला. इसहाक व याकोब यांच्यासारखा तोदेखील तंबूत राहिला. कारण ते दोघेही अब्राहामाला दिलेल्या त्याच वचनाचे वारसदार होते. ¹⁰ज्या नगराला मजबूत पाया आहे व ज्याचा प्रयोजक बांधकाम कारागीर स्वतः देव आहे अशा नगराची ते वाट पाहत होते.

¹¹आपण दिलेल्या वचनाबाबत देव विश्वासू आहे हे जाणून सारा ही जरी वांझ होती आणि अब्राहामाचे वय लेकरे होण्याच्या अगदी मर्यादितपलीकडे गेले होते, तरी विश्वासाने मुलाला जन्म देण्याची शक्ति त्यांना मिळाली. ¹²आणि जवळजवळ मरावयास टेकलेल्या अशा एका अब्राहामापासून आकाशातील ताऱ्यांच्या संख्येएवढी आणि समुद्रकिनार्यावरील वाळूच्या कणांइतकी अणिगत संतति जन्मास आली. ¹³हे सर्व लोक विश्वासात मरण पावले. देण्यात आलेल्या वचनांचे प्रतिफळ त्यांना प्राप्त झाले नव्हते. परंतु त्यांनी विश्वासाने ते दुरूनच पाहिले व त्याचे स्वागत केले आणि त्यांनी उघडपणे कबूल केले की ते परके आणि प्रवासी आहेत. ¹⁴जे लोक अशा गोष्टी बोलतात ते हेच दर्शवितात की ते त्यांच्या वतनासाठी देश पाहत आहेत. ¹⁵ते जर आपण सोडून आलेल्या देशाबद्दल विचार करीत असते तर त्यांना त्या देशात परत जाण्याची संधी मिळाली असती ¹⁶परंतु ते लोक त्याहून अधिक चांगल्या देशाची म्हणजे स्वर्गाच्या वतनाची इच्छा धरून होते. म्हणून देवाला त्यांचा देव म्हणवून घ्यायला लाज वाटली नाही. कारण त्याने त्यांच्यासाठी एक नगर तयार केले आहे.

¹⁷जेव्हा देवाने अब्राहामाची परीक्षा पाहिली, तेव्हा विश्वासाने आपला पुत्र इसहाक याला अर्पण केले. होय, ज्याला अभिवचने दिली होती, तो आपला एकुलता एक पुत्र अर्पण करण्यास तयार झाला होता. ¹⁸आणि देवाने त्याला सांगितले होते की, “इसहाकाकडूनच तुझ्या वंशाची वाढ होईल.” *

¹⁹अब्राहामाचा असा विश्वास होता की, देव मनुष्याला मरणातून पुन्हा उठवू शकतो आणि अलंकारिक भाषेत बोलायचे झाले तर इसहाक त्याला जसा काय मरणातून परत मिळाला.

²⁰इसहाकाने विश्वासाने याकोबाला व एसावाला पुढील काळासाठी आशीर्वाद दिले. ²¹विश्वासाने याकोब, जेव्हा तो मरत होता, तेव्हा त्याने योसेफाच्या प्रत्येक मुलाला आशीर्वाद दिला आणि आपल्या काठीवर तो टेकला असताना त्याने देवाची उपासना केली. ²²आपल्या आयुष्याच्या शेवटी योसेफ विश्वासाने झपाएल लोक इजिप्त

देशाच्या बाहेर जाण्याबाबत बोलला आणि त्याच्या अस्थिसंबंधी काय करायचे याच्या सूचना त्याने दिल्या.

²³जेव्हा मोशे जन्मला तेव्हा विश्वासाने त्याच्या आईवडिलांनी त्याला तीन महिने लपवून ठेवले कारण त्यांनी पाहिले की ते बाळ सुंदर आहे आणि राजाज्ञेची त्यांना भीति वाटली नाही.

²⁴विश्वासाने मोशेने जेव्हा तो मोठा झाला, तेव्हा फारोच्या कन्येचा पुत्र म्हणवून घेण्याचे नाकारले. ²⁵पापाचे अल्पकाळ टिकणारे सुख भोगण्यापेक्षा देवाच्या लोकांबरोबर त्रास सहन करण्याचे त्याने निवडले. ²⁶इजिप्त देशातील संपत्तीपेक्षा ख्रिस्तासाठी अपमान सहन करणे हे अधिक मौल्यवान आहे, असे त्याने मानले. कारण तो पुढे मिळणाऱ्या बक्षीसाकडे पाहत होता. ²⁷राजाच्या रागाची भिति न बाळगता, मोशेने इजिप्त देश सोडला. जणू काय न दिसणाऱ्या देवाला पाहत असल्यासारखा त्याने धीर धरला. ²⁸नाश करणाऱ्याने (देवदूताने) इझ्राएल लोकांच्या प्रथम जन्मलेल्या मुलांपैकी एकालाही हात लावू नये म्हणून त्याने विश्वासाने वल्हांडण सण पाळला आणि रक्त शिंपडले.

²⁹विश्वासाने त्यांनी जणू काय कोरड्या जमिनीवरून चालावे, तसा तांबडा समुद्र पार केला. पण जेव्हा इजिप्तच्या लोकांनी तसे करण्याचा प्रयत्न केला तेव्हा ते बुडाले. ³⁰लोकांनी विश्वासाने सात दिवस फेऱ्या मारल्यावर यरीहोची भिंत पडली. ³¹राहाब वेश्येच्या विश्वासामुळेच ज्या लोकांनी आज्ञा मोडली त्यांच्याबरोबर ती मारली गेली नाही कारण तिने हेरांचे शांतीने स्वागत केले.

³²मी आणखी काय सांगू? गिदोन, बाराक, शमशोन, इप्ताह, दावीद, शमुवेल आदि संदेशे यांच्याबाबत सांगू लागलो तर वेळ पुरणार नाही. ³³लोकांनी विश्वासाने राज्ये जिंकली, न्याय स्थापित केला, आणि त्यांना देवाची अभिवचने मिळाली, त्यांनी सिंहांची तोंडे बंद केली. ³⁴त्यांनी अग्निचे सामर्थ्य नष्ट केले. तरवारीने मरण्यापासून बचावले. अशक्तपणात त्यांनी सामर्थ्य मिळविले. ते लढाईत सामर्थ्यशाली ठरले. आणि त्यांनी परकी सेना मागे हटविली. ³⁵स्त्रियांना त्यांचे मरण पावलेले पुन्हा जिवंत असे मिळाले, इतरांना वेदना सोसाव्या लागल्या कारण त्यांनी अधिक चांगले पुनरुत्थान मिळवून म्हणून सुटका करून घेण्यास नकार दिला. ³⁶काहीना निंदा व चाबकाचा मार सहन करावा लागला. तर काहीना बेड्या व तुरूंगवास भोगावे लागले. ³⁷त्यांना दगडमार झाला, करवतीने त्यांना चिरण्यात आले. त्यांना तरवारीने मारण्यात आले. ते मेंढ्यांचे व बकऱ्यांचे कातडे पांघरून फिरत राहिले. ते निराधार झाले. त्यांना अती दबावाखाली भारी पीडा देण्यात आल्या. ³⁸त्यांच्यासाठी जग योग्य नव्हते. ते जंगलात, डोंगरकपारीत, गुहांमधून व जमिनीतील बिळांतून लपून फिरत राहिले.

³⁹या लोकांना त्यांच्या विश्वासाविषयी चांगले बोलण्यात आले पण देवाने त्यांना जे अभिवचन दिले होते ते त्यांना मिळाले नाही. ⁴⁰देवाने आमच्यासाठी काहीतरी अधिक

चांगली योजना तयार केली होती यासाठी की आमच्याबरोबर त्यांनाही परिपूर्ण करावे.

येशूचे उदाहरण आपणसुध्दा अनुसरावे

12 म्हणून, विश्वास धरणारे पुष्कळ ढगांसारखे साक्षीदार सभोवती असल्याने आपल्याला अडथळा आणणाऱ्या सर्व गोष्टी तसेच सहजासहजी गुंतविणारे पाप आपण दूर फेकू या व जी शर्यत आपल्यासमोर आहे ती शर्यत आपण चिकाटीने पूर्ण करू. ²जो आमचे विश्वासात नेतृत्व करतो आणि पूर्णत्वास नेतो त्या येशूवर आपले लक्ष केंद्रित करू या. जो आनंद त्याच्यासमोर होता त्यासाठी येशूने वधस्तंभ सहन केला होता. वधस्तंभावरील निंदास्पद मरणाला त्याने तुच्छ मानले आणि आता त्याने देवाच्या सिंहासनाजवळील उजवीकडे जागा घेतली आहे. ³तुम्ही खचून जाऊ नये आणि धीर सोडू नये म्हणून पापी लोकांचा मोठ्या प्रमाणातील विरोध सहन केला. त्याचा विचार करा. ⁴पापाविरुद्धच्या तुमच्या युद्धात तुम्ही रक्त सांडेपर्यंत अजून झगडा दिला नाही. ⁵ज्याच्याकडून तुम्हाला उत्तेजन मिळेल असा जो शब्द (मुले) तुम्हाला उद्देशून वापरण्यात आला आहे त्याचा कदाचित तुम्हाला विसर पडलेला दिसतो: “माझ्या मुला, प्रभूच्या शिस्तीचा अन्याय करू नको, आणि जेव्हा तो तुला ताव्यावर आणतो, तेव्हा तू धीर सोडू नको

⁶कारण ज्याच्यावर प्रभु प्रेम करतो, त्यांना तो शिस्त लावतो आणि ज्यांना तो आपले पुत्र म्हणून स्वीकारतो, त्यांना तो शिक्षा करतो.”

नीतिसूत्रे 3:11-12

⁷हा कठीण समय आहे म्हणून शिस्त सहन कर. ते असे दर्शविते की, देव तुम्हाला मुलांसारखी वागणूक देत आहे; कारण असा कोणता मुलगा आहे ज्याला वडील शिस्त लावीत नाहीत? ⁸जर तुम्हाला शिस्त लावलेली नाही तर जसा इतर सर्व मुलांचा अनुभव असतो तसे तुम्ही अनौरस मुले आहात आणि तुम्ही खरे पुत्र नाही. ⁹याशिवाय आम्हा सर्वाना जगिक पिता असताना त्यांनी आम्हाला शिस्त लावली आणि त्याबद्दल आम्ही त्यांचा आदर राखला. तर मग आम्ही आमच्या आध्यात्मिक पिताच्या किती तरी अधिक प्रमाणात अधीन होऊन जगले पाहिजे बरे? ¹⁰आमच्या मानवी वडिलांनी त्यांच्या दृष्टीने अती उत्तम अशी शिस्त थोड्या काळासाठी लावली. पण देव आम्हाला आमच्या चांगल्यासाठी शिस्त लावतो, यासाठी की, त्याच्या पवित्रपणात आपणही वाटेकरी व्हावे. ¹¹शिक्षेने शिस्त लावण्याच्या वेळेस कोणतीही शिक्षा चांगली वाटत नाही, तर दुःखाची वाटते. पण नंतर ज्या लोकांना शिस्तीचे धडे शिकायला मिळाले आहेत, त्यांना धार्मिकपणाच्या आणि शांतीच्या जीवनाची फळे चाखण्याची संधि मिळते.

आपण कसे जगतो याविषयी जागरूक राहा

¹²म्हणून तुमचे गळून गेलेले हात उंच करा आणि तुमचे अशक्त गुडघे बळकट करा! ¹³तुमच्या पावलांकरिता सरळ रस्ता तयार करा, यासाठी की, लंगडे पाय निकामी होऊ नयेत, तर उलट ते बरे व्हावेत.

¹⁴सर्व लोकांबरोबर शांतीने राहण्याचा प्रयत्न करा व पवित्र जीवन जगण्याचा प्रयत्न करा. कारण त्याशिवाय (पवित्रेशिवाय) कोणालाही प्रभूला पाहता येणार नाही.

¹⁵कोणीही देवाची कृपा चुकवू नये, यासाठी तिकडे लक्ष द्या आणि इकडे लक्ष द्या की, कोणतेही कडपणाचे मूळ वाहून त्यापासून समस्या निर्माण होऊ नये व इतर लोकांची मर्ने कलुषित करू नये, म्हणून जपा. ¹⁶कोणीही व्यभिचारी असू नये किंवा एका जेवणापायी आपला वडीलकीचा हक्क विकून टाकणाऱ्या एसावासारखे जगिक विचारांचे असू नये याकडे लक्ष द्या. ¹⁷नंतर तुम्हाला माहीत आहे जेव्हा त्याला वारसहक्काने आशीर्वाद अपेक्षित होता, तेव्हा तो नाकारण्यात आला. जरी त्याने रडून आशीर्वाद मिळविण्याचा प्रयत्न केला. तरी आपल्या वडिलांचे मन तो बदलू शकला नाही.

¹⁸ज्या पर्वताला हाताने स्पर्श करता येतो; जो अग्नीच्या ज्वालांनी पेटलेला आहे, जो अंधार, दुःख व वादळ यांनी भरलेला आहे. अशा पर्वताकडे तुम्ही आला नाही. तर एका नविन ठिकाणी आला आहात. ¹⁹कर्ण्याच्या आवाजाजवळ तुम्ही आला नाहीत किंवा शब्द उच्चारणाऱ्याच्या वाणी याजवळ तुम्ही आला नाही. असा आवाज ज्यांनी ऐकला त्यांनी अशी विनंती केली की, त्यांनी यापुढे आणखी वाणी ऐकवू नये. ²⁰कारण ते जी आज्ञा केली होती सहन करू शकले नाहीत. “जर एखाद्या प्राण्याने जरी पर्वताला स्पर्श केला तरी त्याला दाडमार करण्यात यावा.” *

²¹खरोखर ते दृश्य इतके भयंकर होते की, मोशे म्हणाला, “भीतीमुळे मी थरथर कांपत आहे.” *

²²परंतु तुम्ही सीनाय पर्वताजवळ जिवंत देवाच्या नगराजवळ आणि स्वर्गीय यरुशलेम येथे आलेले आहात आणि तुम्ही आनंदाने जमा झालेल्या हजारो देवदूतांजवळ आलेले आहात. ²³आणि तुम्ही प्रथम जन्मलेल्या मुलांच्या मंडळीकडे, ज्यांची नावे स्वर्गात लिहिली आहेत अशांकडे आला आहात, आणि तुम्ही देव जो सर्वांचा न्यायाधीश आहे त्याच्याकडे आला आहात, आणि तुम्ही नीतिमान लोकांच्या आत्म्यांकडे जे पूर्ण आहेत त्यांच्याकडे आला आहात. ²⁴आणि तुम्ही जो नव्या कराराचा मध्यस्थ येशू त्याच्याकडे आला आहात, आणि तुम्ही शिंपडण्यात आलेल्या रक्ताकडे आलात की जे रक्त हाबेलाच्या रक्तापेक्षा अधिक चांगल्या गोष्टी सांगते.

जर एखाद्या ... याव निर्गम 19:12-13

भीतीमुळे ... आहे अनुवाद 9:19

²⁵जो बोलतो त्याचे ऐकण्यासाठी नकार देऊ नका. त्याविषयी खात्री असू द्या. ज्याने पृथ्वीवर त्यांना सावध राहण्याविषयी सांगताना त्याचे ऐकायचे नाही असे ज्यांनी ठरविले ते लोक जर सुटू शकले नाहीत तर मग जो स्वर्गातून सावध करतो, त्याच्याकडे दुर्लक्ष केले तर आम्हाला सुटकेसाठी कोणता मार्ग राहीला बरे?

²⁶त्यावेळेस त्याच्या आवाजाने भूमि हादरली पण आता त्याने असे अभिवचन दिले आहे की, “पुन्हा एकदा मी केवळ पृथ्वीच नव्हे तर आकाशही हादरवून टाकीन.” *

²⁷“पुन्हा एकदा” हे शब्द हेच दर्शवितात की, ज्या गोष्टी उत्पन्न केलेल्या आहेत त्या काढून टाकण्यात येतील. ज्या गोष्टी हलविता येत नाहीत त्या तशाच राहतील. ²⁸म्हणून, आम्हाला अडळ असे राज्य देण्यात येत असताना आपण त्याविषयी कृतज्ञता बाळगू या, आणि आदराने व भयभीत होऊन देवाला मान्य होईल अशी त्याची उपासना करू. ²⁹कारण आपला देव भस्म करणारा अग्नि आहे.

13 ख्रिस्तामध्ये एकमेकांवर अखंडपणे बंधु व भगिनीसारखी प्रीति करा. ²पाहुणचार करण्याचे विसरू नका. असे करण्याने काहींनी त्यांच्या नकळत देवदूतांचे स्वागत केले आहे. ³तुम्ही स्वतः त्यांच्याबरोबर तुरुंगात होता असे समजून जे तुरुंगात आहेत त्यांची आठवण करा. तुम्हीही देहात असल्याने जे दुःख भोगीत आहेत त्यांची आठवण ठेवा.

⁴सर्वांनी लग्नाचा आदर करावा. व वैवाहिक अशुद्धता असू नये. कारण जे व्यभिचारी व विषयवासनेबद्दल भ्रष्ट आहेत अशा लोकांचा देव न्याय करील. ⁵आपले जीवन पैशाच्या लोभापासून दूर ठेवा व तुमच्याकडे जे आहे त्यातच समाधान माना. कारण देवाने असे म्हटले आहे,

“मी कधीही तुला सोडणार नाही, मी कधीही तुला त्यागणार नाही”

अनुवाद 31:6

⁶म्हणून आपण खात्रीने म्हणू शकतो

“देव माझा साहायकर्ता आहे, मी भिणार नाही. मनुष्य माझे काय करणार?”

स्तोत्र 118:6

⁷ज्यांनी तुम्हांला देवाचा संदेश दिला त्या पुढाऱ्यांची आठवण ठेवा. त्यांच्या जीवनातील निष्पत्ती पाहा. आणि त्यांच्या विश्वासाचे अनुकरण करा. ⁸येशू ख्रिस्त काल, आज आणि युगानुयुगे सारखाच आहे.

⁹निरनिराळ्या तऱ्हेच्या विचित्र शिकवणुकांमुळे बहकून जाऊ नका. अन्नाच्या विधीने नव्हे, तर देवाच्या कृपेने आपली हृदये बळकट केलेली फार बरी. कारण

पुन्हा ... टाकीन हागय 2:6

अन्नाच्या विधींचे पालन करण्याने कोणाचेही हित झालेले नाही. ¹⁰ज्या वेदीवरील अन्न खाण्याचा किंवा सहभागी होण्याचा अधिकार मंडपात सेवा करणाऱ्यांनाही नाही. अशी वेदी आपल्याकडे आहे. ¹¹यहूदी मुख्य याज्ञक प्राण्यांचे रक्त परमपवित्रस्थानात पापाचे अपण म्हणून घेऊन जातात. परंतु केवळ प्राण्यांची शरीरे छावणीच्या बाहेर नेऊन जाळतात. ¹²म्हणून येशूने सुद्धा स्वतःच्या रक्ताने लोकांना शुद्ध करावे यासाठी नगराच्या वेशी बाहेर दुःख सोसले. ¹³म्हणून आपण छावणीच्या बाहेर जाऊ आणि येशूच्या अपमानाचे वाटेकरी होऊ. ¹⁴कारण कायमस्वरूपी असे नगर आपल्याला येथे नसले तरी भविष्यकाळात येणारे जे नगर आहे त्याच्याकडे आपण पाहत आहोत. ¹⁵तर मग आपण येशूच्या द्वारे स्तुतीचा यज्ञ सातत्याने करू या. म्हणजे त्याचे नाव आपल्या ओठांनी सतत घेऊ या. ¹⁶आणि इतरांसाठी चांगले ते करण्यास आणि दानधर्म करण्यास विसरू नका. कारण अशा अर्पणाने देवाला संतोष होतो.

¹⁷आपल्या पुढाऱ्यांच्या आज्ञा पाळा आणि त्यांच्या अधीन असा. ज्यांना हिशेब द्यावयाचा असतो त्यांच्याप्रमाणे तुमच्या जीवासंबंधाने ते जागरूक असतात. त्यांच्या आज्ञा पाळा यासाठी की, त्यांनी त्यांचे काम दुःखाने न करता आनंदाने करावे.

¹⁸आमच्यासाठी प्रार्थना करा. आमची सदसद्विवेक बुद्धि शुद्ध आहे याविषयी आमची खात्री आहे आणि सर्व बाबतीत जे नेहमी बरोबर आहे तेच सदैव करीत राहावे अशी आमची इच्छा आहे.

¹⁹मी तुम्हांला विनंति करतो की, देवाने मला लवकरच तुमच्याकडे परत पाठवावे म्हणून प्रार्थना करा.

²⁰ज्या शांतीच्या देवाने आपल्या मेंढरांचा (म्हणजे आपल्या लोकांचा) मेंढपाळ, आपला प्रभु येशू ख्रिस्त याला रक्ताच्या युगानुयुगाच्या नव्या कराराद्वारे उठविले.

²¹त्याची इच्छा पूर्ण करायला तुम्हांला चांगल्या गोष्टींनी सिद्ध करो आणि येशू ख्रिस्ताच्या द्वारे त्याला संतोष देणारे काम आपल्यामध्ये करो. त्याला युगानुयुगे गौरव असो. आमेन.

²²बंधुजनहो, हा जो बोधपर संदेश मी थोडक्यात लिहिला आहे, तो धीर धरून ऐका अशी विनंति तुम्हांला करतो.

²³आपला बंधु तीमथ्य हा तुरुंगातून सुटला आहे. जर तो लवकर माझ्याकडे आला, तर जेव्हा मी तुम्हाला भेटायला येईन तेव्हा तो मजकडे येईल. ²⁴तुमच्या सर्व पुढाऱ्यांना व देवाच्या सर्व संतांना सलाम सांगा, इटली येथील सर्वजण तुम्हांला सलाम सांगतात.

²⁵देवाची कृपा तुम्हां सर्वांबरोबर असो. आमेन.

याकोबाचें पत्र

1 देवाचा आणि प्रभु येशू ख्रिस्ताचा सेवक, याकोब याजकडून, देवाच्या लोकांचे “बारा वंश” जे जगभर विखुरलेले आहेत त्यांना सलाम!

विश्वास आणि शहाणपण

²माझ्या बंधून्, ज्या ज्या वेळी तुमच्यावर निरनिराळ्या परीक्षा येतील तेव्हा तुम्ही स्वतःला अत्यंत सुदैवी समजा, ³कारण तुम्हांला माहीत आहे की, तुमच्या विश्वासाच्या परीक्षेमुळे धीर निर्माण होतो. ⁴आणि त्या धीराला परिपूर्ण काम करू द्या. यासाठी की तुम्ही प्रौढ, परिपूर्ण व कोणत्याही बाबतीत कमतरता नसलेले असे व्हावे. ⁵म्हणून जर तुमच्यातील कोणी शहाणपणात उणा असेल तर त्याने ते देवाकडे मागावे. जो सर्व लोकांना उदार हस्ते देतो, आणि जो दोष शोधित नाही, असा देव ते त्याला देईल. ⁶पण त्याने विश्वासाने मागितले पाहिजे व संशय धरू नये. कारण जो संशय धरतो तो वाच्यामुळे इकडेतिकडे हेलकावणाऱ्या समुद्रातील लाटेसारखा आहे. ⁷अशा मनुष्यांने असा विचार करू नये की, प्रभूपासून त्याला काही प्राप्त होईल. ⁸कारण तो द्विधा आहे आणि तो जे करतो त्या सर्वात तो अस्थिर आहे.

खरी संपत्ती

⁹गरिबीत असलेल्या बंधून्, देवाने त्याला आध्यात्मिक संपत्ती दिलेली आहे याविषयी अभिमान बाळगावा. ¹⁰आणि श्रीमंत बंधून् देवाने त्याला दीनतेत आणले याचा अभिमान बाळगावा. कारण तो एखाद्या रानफुलसारखा नाहीसा होतो. ¹¹सूर्य त्याच्या प्रखर उष्णतेसह वर येतो आणि झुडपे वाळून जातात. मोहोर गळून पडतो व त्याचा लोभसवाणा पेहराव नाहीसा होतो. त्याचप्रमाणे श्रीमंत मनुष्यदेखील त्याच्या उद्योगात असताना नाहीसा होईल.

परीक्षा देवापासून येत नाही

¹²धन्य तो पुरुष जो त्याच्या परीक्षेत टिकतो, कारण जेव्हा ती परीक्षा तो उत्तीर्ण होईल, तेव्हा त्याला विजेत्याचा मुगट मिळेल. तो मुगट देवाने जे त्याच्यावर प्रेम करतात त्यांना देण्याचे अभिवचन दिले आहे. ¹³कोणीही, जेव्हा तो परीक्षेत पडतो, तेव्हा असे म्हणू नये की, “हे संकट देवाने माझ्यावर आणले.” कारण देवाला

वाईट गोष्टींचा मोह पडणार नाही आणि तो कोणालाही मोहात पाडत नाही. ¹⁴तर प्रत्येक जण त्याच्या स्वतःच्या इच्छेनुसार मोहात पडतो. तो आकृष्ट केला जातो व मोहात पडतो. ¹⁵मनात वासना निर्माण झाली की, तिच्या पोटी पापाचा जन्म होतो व पापाची जेव्हा पूर्ण वाढ होते तेव्हा ते मरणाळा जन्म देते.

¹⁶माझ्या प्रिय बंधून्, स्वतःची फसवणूक होऊ देऊ नका. ¹⁷प्रत्येक उत्तम व परिपूर्ण देणगी वरून येते. स्वर्गीय प्रकाश ज्याने निर्माण केला त्या पित्यापासून ती येते. आणि ज्याच्यावर तारंगणाच्या हालचालीचा काहीही परिणाम होत नाही, अशा पित्यापासून ती देणगी येते. ¹⁸सत्याच्या संदेशाद्वारे आपण त्याची मुले व्हावे ही त्याची इच्छा पूर्ण होण्यासाठी आपली निवड केली आहे. पित्याने निर्माण केलेल्या सर्व गोष्टींमध्ये आपण “प्रथम फळ” व्हावे यासाठी त्याने असे केले.

ऐकणे आणि आज्ञा पाळणे

¹⁹माझ्या प्रिय बंधून्, हे लक्षात ठेवा: प्रत्येक मनुष्य ऐकण्यास तत्पर असावा, बोलण्यात सावकाश असावा आणि रागावण्यात मंद असावा. ²⁰कारण मनुष्याच्या रागामुळे देव ज्या नीतीमत्त्वाची अपेक्षा करतो ते निर्माण होत नाही. ²¹म्हणून तुमच्यासभोवतीच्या सर्व अमंगळ गोष्टींपासून पूर्णपणे स्वतःची सुटका करून घ्या. आणि जी तुमच्या आत्म्याचे तारण करण्यास समर्थ आहे ती देवाची शिकवण तुमच्या अंतःकरणात मुळावलेली आहे ती लीनतेने स्विकारा. ²²देवाची शिकवण काय सांगते त्याप्रमाणे नेहमी करा व फक्त ऐकूच नका तर त्याप्रमाणे करा कारण जर तुम्ही फक्त ऐकता तर तुम्ही स्वतःची फसवणूक करता. ²³जो कोणी देवाचे वचन ऐकतो परंतु त्यानुसार वागत नाही, तो आरशामध्ये आपले नैसर्गिक तोंड पाहणाऱ्यासारखा आहे. ²⁴तो मनुष्य स्वतःकडे लक्षपूर्वक पाहतो. नंतर निघून जातो आणि आपण कसे होतो ते लगेच विसरून जातो. ²⁵पण देवाचे परिपूर्ण व लोकांना स्वतंत्र बनविणारे जे नियम आहेत, त्यांच्याकडे जो बारकाईने पाहतो, सतत अभ्यास करतो आणि वचन ऐकून ते विसरून न जाता त्यानुसार चालतो, तो मनुष्य जे काही करतो त्यामध्ये आशीर्वादित होईल.

देवाच्या उपासनेचा मार्ग

²⁶जर एखादा मनुष्य स्वतःला धार्मिक समजतो आणि तरी स्वतःच्या जिभेवर ताबा ठेवीत नाही, तर तो स्वतःला फसवितो. त्या व्यक्तीची धार्मिकता निरर्थक आहे. ²⁷अनाथ व विधवा यांच्या संकटात जो त्यांची काळजी घेतो, व स्वतःला जगातील बिघडलेल्या वातावरणापासून दूर ठेवतो. अशा मनुष्याची धार्मिकता देवासमोर शुद्ध व निदोष ठरते.

सर्व लोकांवर प्रेम करा

2 माझ्या बंधून्हो, गौरवी प्रभु येशू ख्रिस्तावरील विश्वासाची व पक्षपातीपणाची सांगड घालून नका. ²समजा एक मनुष्य सोन्याची अंगठी व सुंदर कपडे घालून तुमच्या सभेला आला व एक गरीब मनुष्य अव्यवस्थित कपडे घालून आला. ³आणि समजा चांगला पोशाख घालून आलेल्या मनुष्याला तुम्ही विशेष मानसन्मान दाखवून त्याला म्हणाला, "येथे ज्या चांगल्या खुर्च्या आहेत त्यापैकी एखाद्या खुर्चीवर बसा." आणि समजा तुम्ही त्या गरीब माणसाला म्हणाला, "तिकडे उभा राहा." किंवा "माझ्या पायाजवळ बस." ⁴तर या बाबतीत तुम्ही दोघांत पक्षपातीपणा दाखविलात की नाही? आणि तुम्ही आपल्या मनात वाईट कल्पना बाळगणारे न्यायाधीश ठरलात की नाही?

⁵माझ्या प्रिय बंधून्हो, ऐका! देवानेच जगाच्या दृष्टिकोनातून गरीब असले त्यांना विश्वासात श्रीमंत होण्यासाठी निवडले नाही काय, आणि जे त्याच्यावर प्रीति करतात त्यांना देवराज्याचे वारस म्हणून निवडण्याचे अभिचन दिले नाही का? ⁶पण तुम्ही तर गरीब मनुष्याला तुच्छ लेखिले! तुमची पिळवणूक करणारे श्रीमंत लोकच नाहीत काय आणि तुम्हाला न्यायालयात नेणारे तेच लोक नाहीत काय? ⁷ख्रिस्ताच्या उत्तम नावाची, जे नाव तुम्हाला देण्यात आले त्याची निंदा हेच श्रीमंत लोक करीत नाहीत का?

⁸जर तुम्ही पवित्र शास्त्रातील महान आज्ञा "आपल्या शेजाऱ्यावर आपल्यासारखीच प्रीति करा" पाळता तर तुम्ही योग्य करता. ⁹पण जर तुम्ही पक्षपात करता, तर तुम्ही पाप करता आणि नियम मोडण्याचा दोष तुमच्यावर येतो. ¹⁰कारण जर कोणी संपूर्ण नियमशास्त्राचे पालन करतो पण एका नियमाबाबतीत चुकतो, तर तो संपूर्ण नियमशास्त्राबाबतीत दोषी ठरतो. ¹¹कारण "व्यभिचार करू नको" असे जो म्हणाला, "तो असे सुद्धा म्हणाला की, "खून करू नको." म्हणून जर तुम्ही व्यभिचार करीत नाही पण खून करता तर तुम्ही नियमशास्त्र मोडता. ¹²अशा लोकांसारखे बोला व वागा की, ज्यांचा न्याय अशा नियमांमुळे होणार आहे की, ज्यामुळे स्वातंत्र्य मिळेल. ¹³जो दयाळूपणे वागला नसेल त्याचा न्यायही देव त्याच्यावर दया न दाखविताच करील. पण दया न्यायावर विजय मिळविते!

विश्वास व चांगली कामे

¹⁴माझ्या बंधून्हो, जर एखादा म्हणतो की, मी विश्वास धरतो पण तशी कृती करीत नाही तर त्याचा काय उपयोग? तो विश्वास त्याला तारू शकणार नाही. शकेल का? ¹⁵जर एखादा बंधु किंवा भगिनी यांना कपड्यांची आवश्यकता असेल व त्यांना रोजचे अन्नसुद्धा मिळत नसेल ¹⁶आणि तुमच्यापैकी एखादा त्यांना म्हणतो, "देवबाप तुम्हाला आशीर्वाद देवो! उबदार कपडे घाला आणि चांगले खा." पण तुम्ही त्यांच्या शरीराला जे आवश्यक ते देत नाही, तर तो काय चांगले करतो?

¹⁷त्याचप्रमाणे विश्वासाबरोबर जर कृतीची जोड नसेल तर तो केवळ एक मृत असाच विश्वास असेल. ¹⁸पण एखादा म्हणेल, "तुझ्याकडे विश्वास आहे तर माझ्याकडे काम आहे." कृतीशिवाय तुझा विश्वास दाखव, आणि माझा विश्वास मी माझ्या कृतीने दाखवीन. ¹⁹तुम्ही असा विश्वास धरता का की, फक्त एकच देव आहे? उत्तम! भुतेदेखील असा विश्वास धरतात व थरथर कापतात.

²⁰अरे मूढ माणसा, कृतीशिवाय विश्वास व्यर्थ आहे याचा तुला पुरावा पाहिजे काय? ²¹आपला पूर्वज अब्राहाम याने त्याचा पुत्र इसहाक याला वेदीवर परमेश्वराला अर्पण करण्याची तयारी दर्शविली, तेव्हा त्याच्या या कामामुळे तो देवाच्या दृष्टीत नीतिमान ठरला नाही काय? ²²तू पाहतोस की त्याच्या कृतीमध्ये विश्वाससुद्धा बरोबरीने कार्यरत होता व त्याचा विश्वास त्याच्या कृतीमुळे पूर्ण झाला. ²³आणि अशा रीतीने पवित्र शास्त्र जे सांगते, ते परिपूर्ण झाले की, "अब्राहामाने देवावर विश्वास ठेवला आणि त्याचा विश्वास हा त्याचे नीतिमत्त्व मोजला गेला." * आणि त्या कारणामुळे त्याला "देवाचा मित्र" असे म्हटले गेले. ²⁴केवळ विश्वासामुळे नव्हे, तर त्याच्या कृतीमुळे मनुष्य देवासमोर नीतिमान ठरविला जातो, हे तुम्ही पाहता. ²⁵त्याचप्रमाणे राहाब वेश्येने इझ्राएली हेरांना आसरा देऊन, काही वेळानंतर निराळ्या वाटेने तेथून निसटून जाण्यासाठी मदत केली. तेव्हा ही कृती तिचे नीतिमत्त्व मानले गेले नाही काय?

²⁶म्हणून, ज्याप्रमाणे शरीर हे आत्म्याशिवाय मेलेले आहे, त्याचप्रमाणे विश्वास हा कृत्यांवाचून मेलेला असा आहे.

ज्या गोष्टी आपण बोलतो त्यावर ताबा ठेवणे

3 माझ्या बंधून्हो, तुमच्यापैकी पुष्कळजण शिक्षक होऊ पाहत नाहीत काय? तुम्हाला माहीत आहे की, जे आपण शिक्षक आहोत त्या आपला काटेकोरपणे न्याय होईल. ²मी तुम्हाला सावध करीत आहे, कारण आपण पुष्कळ पापे करतो आणि जर कोणी त्याच्या बोलण्यात चुका करीत नाही तर तो परिपूर्ण मनुष्य आहे. ³आपण

घोड्यांच्या तोंडांना लगाम घालतो यासाठी की, त्यांनी आपल्या आज्ञा पाळल्यात. आणि अशा प्रकारे आपण त्यांचे संपूर्ण शरीर नियंत्रणात ठेऊ शकतो. ⁴किंवा जहाजाचे उदाहरण घ्या. जरी ते खूप मोठे असले व जोरदार वाऱ्यामुळे चालविले जाते तरी ते लहान सुकाणूद्वारे ताब्यात ठेवता येते व सुकाणूधर नावाड्याच्या इच्छेला येईल तिकडे नेता येते. ⁵त्याचप्रकारे जीभ ही शरीराचा लहानसा भाग आहे, पण ती मोठमोठ्या गोष्टी केल्याची बढाई मारते.

फक्त विचार करा, कितीतरी मोठे जंगल लहानशा आगीने पेट घेते! ⁶होय, जीभ ही ज्वाला आहे. आपल्या शरीराच्या सर्व अवयवामध्ये वाईट गोष्टींची ती खाणच आहे. जीभ ही आपल्या सर्व शरीराला विटाळविणारी आहे. ती आपल्याला अपवित्र करते. आपल्या सर्व अस्तित्वालाच ती आग लावते. ती नरकाच्या ज्वालांनी जीवन पेटवते. ⁷पशू पक्षी, सरपटणारे जीवजंतु, साप आणि समुद्रातील निरनिराऱ्या जातीचे जीव माणूस पाळू शकतो आणि प्रत्यक्षात त्याने तसे केले आहे. ⁸पण कोणताही मनुष्य आपली जीभ ताब्यात ठेवू शकत नाही. ती फार चंचल, भयंकर, हिंस्र, दुराचारी आणि जहाल विषाने भरलेली असते.

⁹आपला प्रभु आणि स्वर्गीय पिता याची स्तुति आपण आपल्या जिभेने करतो आणि जे मानव देवाच्या प्रतिमेचे बनविलेले आहेत, त्यांना जिभेने शापही देतो! ¹⁰एकाच तोंडातून आशीर्वाद निघतात व शापही निघतात. माझ्या बंधूंनी, हे असे असू नये. ¹¹एकाच झऱ्यातून गोड व कडू पाणी येऊ शकत नाही. ¹²माझ्या बंधूंनी, अंजिराच्या झाडाला जैतुनाची फळे येतील काय? किंवा द्राक्षेवेलीला अंजिर लागतील काय? कधीच नाही. तसेच खारट पाण्याच्या झऱ्यातून गोड पाणी येऊ शकणार नाही.

खरे शहाणपण

¹³तुमच्यामध्ये कोण शहाणा व ज्ञानाने भरलेला आहे? त्याने त्याचे शहाणपण त्याच्या चांगल्या वागणुकीने दाखवावे. नम्रतेने केल्या जाणाऱ्या कृतीद्वारे त्याने आपले शहाणपण दाखवावे. ¹⁴पण जर तुमच्या हृदयात कटूता, मत्सर व स्वार्थी उद्देश असतील तर तुम्ही तुमच्या शहाणपणाची फुशारकी मारू शकणार नाही. कारण तसे करणे म्हणजे खोटेपणाच्या आड सत्य लपविण्यासारखे आहे. ¹⁵कारण अशा प्रकारचे शहाणपण वरून, स्वर्गातून आलेले नाही, तर ते पृथ्वीवरचे आहे. अधार्मिक आणि सैतानी आहे.

¹⁶कारण जेथे मत्सर व स्वार्थी ध्येये आढळतात तेथे अव्यवस्थितपणा व सर्व प्रकारचे वाईट व्यवहारही आढळतात. ¹⁷पण वरून लाभलेले शहाणपण मुळात शुद्ध, शांतिदायक, समजूतदारपणाचे आणि मनमोकळे असून ते दयेचे व चांगली कामे यांना उत्तेजन देणारे असते. तसेच ते पक्षपात न करणारे व कळकळीचे असते. ¹⁸जे लोक

शांततेच्या मार्गाने शांति स्थापन करण्याचा प्रयत्न करतात त्यांना सरळ, नीतिपूर्ण वागण्यामुळे मिळणाऱ्या चांगल्या गोष्टींचा लाभ होतो.

स्वतःला देवाला द्या

4 तुमच्यामध्ये भांडणे व झगडे कोठून येतात? तुमच्यामध्ये ज्या स्वार्थी भावना संघर्ष करतात त्यामधून ते येत नाही काय? ²तुम्हांला काही गोष्टी पाहिजे असतात पण त्या तुम्हांला मिळत नाही, म्हणून तुम्ही खून करता व दुसऱ्या लोकांचा मत्सर करता पण तरीही तुम्हांला पाहिजे ते मिळत नाही. म्हणून तुम्ही भांडण व झगडे करता. तुम्हाला पाहिजे त्या गोष्टी मिळत नाहीत कारण तुम्ही देवाला मागत नाही.

³आणि जेव्हा तुम्ही मागता, तेव्हा तुम्हाला काहीही मिळत नाही, कारण तुम्ही चुकीच्या उद्देशाने मागता, यासाठी की तुम्हाला जे काही मिळेल ते तुमच्या स्वतःच्या सुखासाठी वापरता.

⁴अप्रामाणिक लोकांनी, तुम्हाला हे माहीत नाही का की, जगाशी मैत्री हे देवाबरोबरचे वैर आहे. जो मनुष्य जगाशी मैत्री करतो तो देवाशी वैर करतो. ⁵पवित्र शास्त्र सांगते त्यात काही अर्थ नाही काय? जेव्हा ते म्हणते, की देवाने जो आत्मा आमच्यात ठेवला आहे तो आमची हेव्याने वाट पाहतो. *

⁶पण देव आम्हांवर त्याहूनही मोठी कृपा करतो. त्यासाठीच पवित्र शास्त्र म्हणते, “देव गर्विष्ठाचा विरोध करतो, पण नम्र जणांवर तो दया करतो.” * ⁷म्हणून स्वतःला देवाच्या स्वाधीन करा. सैतानाला विरोध करा. आणि तो तुमच्यापासून पळून जाईल. ⁸देवाजवळ या, आणि तो तुमच्याजवळ येईल. पाप्यांनी, तुमचे हात स्वच्छ करा. आणि तुमची अंतःकरणे शुद्ध करा, जे तुम्ही द्विबुद्धीचे आहात.

⁹दुःखी व्हा, शोक करा, आणि रडा! तुमचे हसणे दुःखात बदले. तुमच्या आनंदाचे खेदात रूपांतर होवो. ¹⁰तुम्ही प्रभूसमोर नम्र व्हा म्हणजे तो तुम्हांला उच्च स्थान देईल.

तुम्ही न्यायाधीश नाही

¹¹बंधूंनी, एकमेकांविरुद्ध वाईट बोलण्याचे थांबवा. जो त्याच्या भावांविरुद्ध बोलतो किंवा जो त्याच्या भावाचा न्याय करतो तो नियमशास्त्राविरुद्ध बोलतो. आणि तो नियमशास्त्राचा न्याय करतो. आणि जर तुम्ही नियम शास्त्राचा न्याय करता तर तुम्ही नियमशास्त्र जे सांगते ते करीत नाही व तुम्ही न्यायाधीश आहात.

देवाने ... वाट पाहतो किंवा आत्मा जो देवाने ठेवला तो हेव्याने भरला आहे.

देव ... दया करतो नीतिसूत्रं 3:34

¹²नियमाशास्त्र देणारा न्यायाधीश फक्त एकच आहे. फक्त देवच तारण करण्यास व नाश करण्यास समर्थ आहे. तू जो तुझ्या शेजाऱ्याचा न्याय करतोस तो तू स्वतःला कोण समजतोस?

देवाला तुमच्या जीवनाची योजना करू द्या

¹³एक, तू म्हणतोस, “आज किंवा उद्या आपण या शहरी किंवा त्या शहरी जाऊ व तेथे आपण एक वर्ष घालवू आणि आपण तेथे व्यापार करू व पैसा कमवू.” ¹⁴तुला हे देखील माहीत नाही की, उद्या तुझे काय होईल. अखेर तुझे जीवन तरी काय आहे? कारण थोड्या काळपर्यंत विसणारे आणि मग अदृश्य होणारे असे धुके तुम्ही आहात. ¹⁵त्याऐवजी, तुम्ही नेहमी असे म्हणा, “जर प्रभूची इच्छा असेल तर आपण जगू आणि आपण हे किंवा ते करू.” ¹⁶पण तुम्ही तर घमेंड बाळगता आणि बढाई मारता आणि अशी बढाई मारणे वाईट आहे. ¹⁷म्हणून जर तुम्हांला चांगले कसे करायचे हे माहीत असूनही जर ते तुम्ही करीत नाही, तर तुम्ही पाप करता.

स्वार्थी श्रीमंत लोकांना शिक्षा होईल

5 श्रीमंत लोकहो ऐका! तुमच्यावर जी संकटे येत आहेत त्याबद्दल रडा व आक्रोश करा. ²तुमची संपत्ति नाश पावली आहे. व तुमच्या कपड्यांना कसर खाऊन टाकीत आहेत. ³तुमच्या सोन्याचांदीवर गंज चढला आहे. त्याच्यावर चढलेला गंज तुमच्याविरुद्ध साक्ष देईल आणि तुमचे शरीर अग्नीसारखे खाऊन टाकील. अशा युगामध्ये तुम्ही तुमचे धन साठवून वेगळे ठेवले आहे, ज्याचा शेवट जवळ आला आहे! ⁴पहा! तुमच्या शेतात कापणी करणाऱ्या मजुरांची मजुरी जी तुम्ही अडवून धरलीत ती ओरडून दुःख करीत आहे आणि कापणी करणाऱ्यांचे रडणे प्रभु परमेश्वराच्या सैन्याच्या कानी पोहोचले आहे. ⁵जगात असताना तुम्ही ऐषारामात जगला आणि मन मानेल तसे वागला. वधावयाच्या दिवसासाठी खाऊनपिऊन तयार केलेल्या पशूसारखे तुम्ही पुष्ट झालात. ⁶जे लोक तुम्हाला काहीही विरोध करीत नाही अशा निरपराध लोकांना तुम्ही दोषी ठरविले आहे आणि त्यांची हत्या केली आहे.

धीर धरा

⁷यासाठी बंधूनों, प्रभूच्या येण्यापर्यंत धीर धरा, लक्षात ठेवा की, शेतकरी आपल्या शेतातील मोलवान पिकाची

वाट पाहतो. तो धीराने त्याची वाट पाहतो. पहिला व शेवटचा पाऊस मिळेपर्यंत वाट पाहतो. ⁸तुम्हीसुद्धा धीराने वाट पाहिली पाहिजे. धैर्य धरा, कारण प्रभूचे दुसरे आगमन जवळ आले आहे. ⁹बंधूनों, एकमेकांविरुद्ध कुरकूर करण्याचे थांबवा, यासाठी की तुम्ही दोषी ठरू नये. पहा! न्यायाधीश दाराजवळ आत येण्यासाठी तयारीत उभा आहे. ¹⁰बंधूनों, दुःख सहन करीत देवाच्या नावाने लोकांशी धीर धरून बोलणाऱ्या संदेष्ट्याचे उदाहरण तुम्ही आपल्यासमोर ठेवा. ¹¹त्यांनी दुःख सहन केले म्हणून आपण त्यांना धन्य समजतो, हे लक्षात ठेवा. तुम्ही ईशोबाच्या धीराविषयी ऐकले आहे आणि तुम्हांला माहीत आहे की, प्रभूने ईशोबाच्या वतीने त्याचा शेवट कसा केला. प्रभु दयाळू आणि खूप कनवाळू आहे, ह्या गोष्टीचे त्याने प्रात्यक्षिक दाखविले. ¹²याहीपेक्षा अधिक महत्वाचे म्हणजे बंधूनों, स्वर्गाच्या किंवा पृथ्वीच्या नावाने शपथ वाहायचे थांबवा किंवा इतर कोणत्याही प्रकारची शपथ वाहू नका. तुमचे “होय” हे “होयच” असू द्या. तुमचे “नाही” हे “नाहीच” असू द्या, यासाठी की तुम्ही देवाच्या परीक्षेत येऊ नये.

प्रार्थनेचे सामर्थ्य

¹³तुमच्यातील कोणी संकटात आहे काय? त्याने प्रार्थना करावी. कोणी आनंदी आहे काय? त्याने स्तुतिगान करावे. ¹⁴तुमच्यापैकी कोणी आजारी आहे काय? त्याने मंडळीतील वडिलांना बोलवावे व त्यांना त्याच्यासाठी प्रार्थना करण्यास सांगावे, आणि प्रभूच्या नावाने त्याच्यावर तेल लावावे ¹⁵विश्वासाने केलेली प्रार्थना आजारी मनुष्याला बरे करील व प्रभु त्याला उठविल. जर त्याने पापे केली असतील तर प्रभु त्याची क्षमा करील. ¹⁶म्हणून एकमेकांकडे आपल्या पापांची कबुली द्या आणि एकमेकांसाठी प्रार्थना करा. यासाठी की, तुम्ही बरे व्हावे. नीतिमान मनुष्याची प्रार्थना सामर्थ्ययुक्त व परिणामकारक असते. ¹⁷एलीया हा आपल्यासारख्या स्वभावाचा मनुष्य होता. पाऊस पडू नये म्हणून त्याने कळकळीने प्रार्थना केली आणि नंतरची साडेतीन वर्षे देशात पाऊस पडला नाही. ¹⁸मग त्याने पुन्हा प्रार्थना केली व आकाशाने पाऊस दिला आणि पृथ्वीने आपले धान्य उपजविले. ¹⁹माझ्या बंधूनों, जर तुमच्यापैकी कोणी चुकला किंवा सत्यापासून दूर भटकला असेल आणि जर कोणी त्याला परत आणले तर पापी मनुष्याला चुकीच्या मार्गावरून तो परत आणतो. ²⁰तो त्याचा जीव मरणाच्या दाढेतून सोडवितो. आणि त्याच्या पुष्कळ पापांची क्षमा होते.

पेत्राचें पहिले पत्र

येशू ख्रिस्ताचा प्रेषित पेत्र याजकडून

१ देवाचे निवडलेले लोक जे या जगात प्रवासी आहेत, जे पंत, गलतिया, कप्पुदुकिया, आशिया व बिथुनिया प्रांतात विखुरलेले आहेत त्या यहुदी लोकांना, ^२देवपित्याने फार पूर्वीच केलेल्या योजनेप्रमाणे आत्म्याच्याद्वारे तुम्ही पवित्र व्हावे, येशू ख्रिस्ताच्या आज्ञेत राहावे आणि येशूचे रक्त तुमच्यावर शिंपडून तुम्हांला शुद्ध करावे, याकरीता तुम्हाला निवडले आहे. त्या तुम्हाला देवाची कृपा व शांति भरपूर प्रमाणात लाभो.

जिवंत आशा

^३आमच्या प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या पित्याची, देवाची स्तुति असो! त्याच्या महान दयेमुळे त्याने आमचा नवा जन्म होऊ दिला, आणि येशूला मेलेल्यातून उठविण्याने जिवंत व नवीन आशा दिली. ^४आणि ज्याचा कधी नाश होत नाही, ज्याच्यावर काही दोष नाही, व जे कधी झिजत नाही असे वतन स्वर्गात आपल्यासाठी राखून ठेवले आहे. ^५आणि शेवटच्या काळात प्रगट करण्यात येणारे तारण तुम्हाला मिळावे म्हणून विश्वासाच्या द्वारे, देवाच्या सामर्थ्याने तुमचे रक्षण केले आहे. ^६वेगवेगळ्या प्रकारच्या पीडांनी काही काळापर्यंत तुम्ही दुःखी होणे जरी जरूरीचे असले, तरी यामुळे आनंद करीत आहा. ^७नाशवंत सोने शुध्द करण्याकरिता अग्नि तटाकले जाते. त्याहून अधिक मौल्यवान अशा तुमच्या विश्वासाची कसोटी व्हावी, आणि येशू ख्रिस्ताच्या परत येण्याच्या वेळी तो खरा ठरावा आणि तुम्हाला स्तुति, गौरव व सन्मान मिळावा याची आवश्यकता आहे. ^८जरी तुम्ही येशूला पहिले नाही, तरी तुम्ही त्याच्यावर प्रीति करता. जरी आता तुम्ही त्याच्याकडे पाहू शकत नसला तरी तुम्ही त्याच्यावर विश्वास ठेवता आणि तुम्ही व्यक्त करता येणार नाही, अशा गौरवी आनंदाने भरला आहात. ^९तुमच्या विश्वासाचे ध्येय जे तुमच्या आत्म्याचे तारण ते तुम्हाला प्राप्त होत आहे. ^{१०}तुमच्याकडे येणार असलेल्या कृपेसंबंधी ज्या संदेष्ट्यांनी भविष्य वर्तविले होते त्यांनी त्या तारणाबाबत फार मनःपूर्वक शोध घेतला व काळजीपूर्वक चौकशी केली. ^{११}ख्रिस्ताचा आत्मा त्यांच्यामध्ये राहात होता. ते शोध घेत होते की कोणत्या वेळी व कोणत्या परिस्थितीत ख्रिस्ताच्या दुःखाचा व गौरवाचा शोध घेण्यास आत्मा सुचवीत आहे. ^{१२}स्वर्गातून

पाठविलेल्या आत्म्याद्वारे ज्यांनी शुभवर्तमान तुमच्याकडे आणले. त्यांनीच तुम्हांस आता या गोष्टी विदित केल्या. त्याच गोष्टी कळविण्याची जी सेवा ते करीत होते, ती स्वतःसाठी नाही, तर आमच्यासाठी करीत होते, त्या गोष्टी बारकाईने पाहण्यासाठी देवदूतसुद्धा उत्सुक आहेत.

पवित्र जीवनाकरिता पाचारण

^{१३}म्हणून मानसिकदृष्ट्या सावध असा आणि पूर्णपणे आत्मसंयमन करा. जेव्हा येशू ख्रिस्त प्रकट होईल तेव्हा तुम्हाला जे आशीर्वाद देण्यात येतील त्यावर तुमची आशा केंद्रित करा. ^{१४}आज्ञाधारक मुलांप्रमाणे वागा व तुम्ही अज्ञानी असताना, तुम्हांला पूर्वी ज्या दुष्ट इच्छा होत्या त्याप्रमाणे तुमच्या जीवनाला आकार देण्याचे थांबवा. ^{१५}त्याऐवजी ज्या देवाने तुम्हाला पाचारण केले तो पवित्र आहे, तुम्हीसुद्धा प्रत्येक गोष्ट जी तुम्ही कराल त्यात पवित्र असा. ^{१६}कारण असे लिहिले आहे: “पवित्र व्हा, कारण मी पवित्र आहे.”*

^{१७}आणि ज्याप्रमाणे, देवाला तुम्ही पिता म्हणून हाक मारता, जो लोकांचा निःपक्षपातीपणे, प्रत्येकाच्या कृत्यांप्रमाणे न्याय करतो, म्हणून या परक्या भूमीवर तुम्ही वास्तव्य करीत असताना, या काळात देवाबद्दलच्या आदरयुक्त भीतीमध्ये आपले जीवन जगा. ^{१८}तुम्हाला माहीत आहे की, सोने किंवा चांदी अशा कोणत्याही नाश पावणाऱ्या वस्तूंनी निरर्थक जीवनापासून तुमची सुटका करण्यात आली नाही. जी तुम्हांला तुमच्या पूर्वजांपासून मिळाली आहे. ^{१९}तर कसलाही डाग किंवा दोष नसलेल्या कोकच्यासारख्या ख्रिस्ताच्या बहुमोल रक्ताने तुमची सुटका केली आहे. ^{२०}जगाच्या निर्मितीच्या अगोदर ख्रिस्ताची निवड करण्यात आली होती. पण तुमच्याकरिता या शेवटच्या दिवसात त्याला प्रकट करण्यात आले. ^{२१}ज्या देवाने त्याला मेलेल्यांतून उठविले व त्याला गौरव दिले त्या देवावर तुम्ही विश्वास ठेवणारे झाला आहात. म्हणून तुमचा विश्वास आणि आशा देवामध्ये आहे.

^{२२}आता तुम्ही स्वतःला शुद्ध केले आहे. सत्याची आज्ञा पाळून शेवटपर्यंत प्रामाणिक बंधुप्रीति करा. एकमेकांवर

शुद्ध हृदयाने प्रीति करण्याकडे लक्ष द्या. ²³जे बीज नाशवंत आहे त्यापासून तुमचा नवा जन्म झाला नाही तर जे बीज अविनाशी त्यामुळे झाला आहे. तुमचा नवा जन्म देवाच्या वचनाद्वारे जे जिवंत आहे व टिकते त्यापासून झाला आहे.

²⁴म्हणून पवित्र शास्त्र सांगते,

“सर्व लोक गवतासारखे आहेत आणि त्यांचे सर्व वैभव गवतातील रानफुलासारखे आहे. गवत सुकते, फूल गळून पडते,

²⁵परंतु आमच्या प्रभूचे वचन अनंतकाळ टिकते.”

यशया 40:6-8

आणि हाच तारणाचा संदेश आहे. जो तुम्हाला सांगितला गेला.

जिवंत धोंडा व पवित्र राष्ट्र

2 म्हणून सर्व प्रकारची दुष्टता, तसेच फसवणूक, ढोंगीपणा हेवा, निंदा यापासून सुटका करून घ्या. ²नुकत्याच जन्मलेल्या लहान बाळासारखे तुम्ही शुद्ध आध्यात्मिक द्वाची इच्छा धरा. यासाठी की त्यापासून तुमची वाढ होईल व तुमचे तारण होईल. ³आता “प्रभु चांगला आहे याचा अनुभव तुम्ही घेतला आहे.”*

⁴जिवंत धोंडा जो प्रभु येशू त्याच्याकडे या. जो जगातील लोकांकडून नाकारला गेला. पण जो देवाला बहुमोल असा आहे आणि ज्याला देवानेच निवडले आहे. ⁵तुम्हीसुद्धा, जिवंत धोंड्याप्रमाणे आध्यात्मिक मंदिर बांधण्यासाठी रचिले जात आहा. पवित्र याजकगणांप्रमाणे सेवा करण्यासाठी, ज्यांचे काम म्हणजे आध्यात्मिक अर्पणाचा देवासमोर यज्ञ करणे असे आहे. जे देवाला, येशू ख्रिस्ताद्वारे मान्य आहे. ⁶म्हणून खालील उतारा पवित्र शास्त्रात नमूद केला आहे:

“पहा सियोनात मी कोनशिला बसवितो, जी मौल्यवान व निवडलेली आहे आणि जो कोणी त्यावर विश्वास ठेवतो तो कधीही लज्जित होणार नाही.”

यशया 28:16

⁷तुम्ही जे या धोंड्यावर विश्वास ठेवता, त्या तुम्हांला तो मौल्यवान आहे. पण जे विश्वास धरीत नाहीत त्यांना,

“बांधण्याच्यांनी नापसंत केलेला धोंडा तोच कोनशिला झाला आहे.”

स्तोत्र. 118:22

⁸तो असा झाला,

“एक धोंडा जो लोकांना अडखळवितो आणि एक खडक जो लोकांना पाडतो.”

यशया 8:14

प्रभु ... आहे स्तोत्र. 34:8

ते लोक अडखळतात कारण ते देवाची आज्ञा पाळत नाहीत. त्यांना त्याच्यासाठी नेमलेले आहे.

⁹पण तुम्ही निवडलेले लोक आहात. तुम्ही राज्याचे याजक आहात, तुम्ही पवित्र राष्ट्र आहात, तुम्ही देवाचे असलेले लोक आहात, यासाठी की, ज्या देवाने तुम्हाला अंधारातून काढून त्याच्या अद्भुत प्रकाशात आणले त्याची सामर्थ्यशाली कृत्ये तुम्ही प्रकट करावी. ¹⁰एकवेळ तुम्ही लोक नव्हता पण आता तुम्ही देवाचे लोक आहात. एके काळी तुम्हाला करुणा दाखविण्यात आली नव्हती पण आता तुम्हाला देवाची करुणा दाखविण्यात आली.

देवासाठी जगा

¹¹प्रियजनहो, मी तुम्हाला तुम्ही जणू काय प्रवासी आणि या जगात परके असल्यासारखा बोध करतो की, तुमच्या आत्म्याच्या विरुद्ध नेहमी लढत राहणाऱ्या शारीरिक वासनांपासून तुम्ही दूर राहा. ¹²जरी विदेशी लोक तुमच्यावर टीका करतात आणि अपराध केल्याबद्दल दोष देतात तरी तुम्ही आपले वागणे इतके चांगले ठेवा की, तुमची चांगली कामे पाहून विदेशी लोकांनी देवाच्या परत येण्याच्या दिवशी त्याला गौरव द्यावे.

प्रत्येक मानवी अधिकाऱ्याची आज्ञा पाळा

¹³प्रभूकरिता प्रत्येक मानवी अधिकाऱ्याच्या अधीन असा. ¹⁴राजाच्या अधीन असा, जो सर्वोच्च अधिकारी आहे आणि राज्यापालांच्या अधीन असा. कारण अयोग्य करणाऱ्यांना शिक्षा देण्यासाठी आणि चांगली कामे करणाऱ्यांना शाबासकी देण्यासाठी प्रान्ताधिपतीने त्यांना पाठविले आहे. ¹⁵म्हणून जेव्हा तुम्ही चांगले काम करता तेव्हा मूर्ख लोकांचे अविचारी बोलणे तुम्ही बंद करता आणि हीच देवाची इच्छा आहे. ¹⁶मुक्त लोकांसारखे जगा. पण तुमच्या मुक्तपणे जगण्याच्या नावाखाली वाईट गोष्टींना वाव देऊ नका. उलट देवाचे सेवक असल्याप्रमाणे जगा. ¹⁷सर्व लोकांचा आदर करा. ख्रिस्तातील तुमच्या बंधूभावांवर प्रीति करा. देवाप्रीती भीतीयुक्त आदर असू द्या. राजाला मान द्या.

ख्रिस्ताच्या दुःखसहनाचे उदाहरण

¹⁸घरातील गुलामांनी, संपूर्ण आदराने तुमच्या मालकाच्या अधीन असा. जे चांगले आणि दयाळू आहेत त्यांच्याशीच नव्हे तर जे कठोरतेने वागतात त्यांच्यासुद्धा अधीन असा. ¹⁹कारण हे प्रशंसनीय आहे. जर एखादा त्याच्या अंतःकरणात असलेल्या देवाच्या इच्छेसंबंधाने जागरूक आहे व अन्यायामुळे त्याला दुःख सोसावे लागते. ²⁰कारण जर तुम्ही केलेल्या चुकीबद्दल तुम्हांला मार मिळाला आणि तुम्हांला तो सहन करावा लागतो, तर ते देवासमोर मान्य आहे. ²¹यासाठी देवाने आपल्याला बोलावले आहे; कारण ख्रिस्ताने देखील आपल्यासाठी

दुःख सहन केले आणि आपण त्याच्या पावलांवर पाऊल टाकून चालावे, म्हणून स्वतःच्या अशा वागण्याने आपल्यासमोर उदाहण ठेवले.

²²“त्याने कोणतेही पाप केले नाही, त्याच्या मुखात कपट नव्हते.” यशया 53:9

²³जेव्हा लोकांनी त्याचा अपमान केला तेव्हा त्याने उलट अपमान केला नाही. जेव्हा त्याने दुःख सहन केले तेव्हा त्याने धमकी दिली नाही. परंतु जो न्यायाने निवाडा करतो त्या देवाच्या हाती स्वतःला सोपवून दिले. ²⁴त्याने स्वतः आमची पापे वाहिली त्याच्या शरीरावर घेऊन वधस्तंभावर वाहिली, यासाठी की आम्ही आमच्या पापाला मरावे. आणि नीतीमत्त्वासाठी जगावे. त्याला झालेल्या जखमांमुळे तुम्हाला आरोग्य मिळाले. ²⁵तुम्ही मेंढराप्रमाणे बहकत होता, पण आता तुमच्या जीवनाचा जो मेंढपाळ व संरक्षक त्याच्याकडे परत आला आहात.

पत्नी आणि पती

3 त्याचप्रमाणे, पत्नींनी, आपल्या पतींच्या अधीन असा. यासाठी की, त्यांच्यापैकी काहींनी जर देवाची आज्ञा पाळली नाही तर काही न बोलताही आपल्या सद्वर्तनाने त्यांची मने जिंकता येतील. ²जेव्हा ते तुमचे शुद्ध आणि आदरयुक्त वागणे पाहतील ³तुमची सुंदरता बाह्यस्वरूपाची नसावी म्हणजे वेगवेगळ्या प्रकारे केस सुशोभित करण्याने, सोन्याचे दागिने वापरण्याने किंवा चांगले कपडे घातल्याने आलेली नसावी. ⁴त्याऐवजी तुमची सुंदरता अंतःकरणाची, जी कधीही नाश पावत नाही, अशी असली पाहिजे ती सौम्य, शांत स्वभावाची असली पाहिजे जी देवाच्या दृष्टीने अतिमौल्यवान आहे. ⁵पूर्वीच्या काळातील ज्या पवित्र स्त्रिया होऊन गेल्या, त्यांनी अशाच प्रकारे आपल्या सर्व आशा देवावर केन्द्रीत करून आपली स्वतःची सुंदरता वाढीस लावली त्या स्त्रिया आपल्या पतींच्या अधीन असत. ⁶साराने अब्राहामाची आज्ञा पाळली आणि अब्राहामाला आपला मालक मानले. जर तुम्ही चांगली कामे करता व कशाचीही भीति मनात बाळगत नाही तर तुम्ही तिच्या म्हणजे सारेच्या मुली आहात. ⁷तसेच पतींनी, तुम्ही आपल्या पत्नींबरोबर समंजसपणे राहा. त्या जरी अबला असल्या तरी त्या देवाच्या कृपेमध्ये तुमच्याबरोबरच वारस आहेत हे लक्षात घेऊन त्यांच्याविषयी आदर बाळगा, म्हणजे तुम्ही ज्या प्रार्थना देवाला सादर करता त्यात कसलीही बाधा येणार नाही.

चांगल्या कामासाठी दुःख सोसणे

⁸शेवटी सारांश हा की, तुम्ही सर्वजण एकमेकांशी विचार व भावना यांच्या ऐक्याने, सहानुभूतीने आपल्या भाऊबहिणींशी प्रेमाने, दयाळूपणे आणि नम्रतेने राहा.

⁹वाइटाची परतफेड वाइटाने करू नका, किंवा अपमानाची फेड अपमानाने करू नका. उलट, त्या व्यक्तीसाठी देवाकडे आशीर्वाद मागा. कारण देवाने तुम्हाला हे करण्यासाठीच बोलविले होते. यासाठी की, तुम्हाला देवाचा आशीर्वादचा वारसा मिळावा. ¹⁰पवित्र शास्त्र म्हणते,

“ज्याला जीवनाचा आनंद उपभोगायचा आहे, व चांगले दिवस पहावयाचे आहेत, त्याने आपली जीभ वाईट बोलण्यापासून आवरली पाहिजे, आणि त्याने आपल्या ओठांनी खोट्या गोष्टी बोलू नयेत.

¹¹दुष्टतेपासून त्याने दूर व्हावे व चांगले ते करावे. त्याने शांतीचा शोध करून ती मिळविली पाहिजे

¹²जे नीतिमान लोक आहेत त्यांच्यावर प्रभुची नजर असते आणि त्यांच्या प्रार्थना तो कान देऊन ऐकतो पण जे वाईट गोष्टी करतात त्यांच्याकडे प्रभु पाह फिरवितो.”

स्तोत्र. 34:12-16

¹³जे चांगले ते करण्यास तुम्ही उत्सुक असाल तर अशी कोण व्यक्ती आहे जी तुम्हाला इजा करण्याचा प्रयत्न करील? पण, ¹⁴जे योग्य ते करूनसुद्धा जर तुम्हाला दुःख सहन करावे लागते, तर तुम्ही धन्य आहात. म्हणून “त्या लोकांची भीति बाळगू नका किंवा गर्भगळित होऊ नका” *

¹⁵पण आपल्या अंतःकरणात ख्रिस्त हा प्रभु आहे असा आदर बाळगा तुमच्यामध्ये जी आशा आहे, तिच्याविषयी तुम्हाला कोणी विचारले तर त्याचे समर्थन करण्यास सदैव तयार राहा. ¹⁶पण हे सौम्यतेने व आदराने करा. ख्रिस्तामध्ये जगत असताना तुमच्या चांगल्या वागणुकीवर जे आरोप करतात त्यांना लाज वाटेल, अशा रीतीने तुम्ही आपली विवेकबुद्धी शुद्ध राखा. ¹⁷कारण चांगले काम करूनदेखील आपण दुःख सोसावे अशी जर देवाची इच्छा असेल तर वाईट करून दुःख भोगण्यापेक्षा ते अधिक चांगले. ¹⁸ख्रिस्तदेखील आपल्या पापांसाठी एकदाच मरण पावला. एक नीतिमान दुसऱ्या अनीतिमानांसाठी मरण पावला. यासाठी की, तुम्हाला देवाकडे जाता यावे. त्याच्या शरीरासंबंधी म्हटले तर त्याला मारले गेले पण त्याच्या आत्म्यासंबंधी म्हटले तर त्याला पुन्हा जीवन दिले गेले.

¹⁹आत्मिक रूपाने देखील ख्रिस्त बंदिवासात असलेल्या आत्म्यांकडे गेला व सुवाती सांगितली. ²⁰फार पूर्वी नोहाच्या काळात जेव्हा जहाज बांधले जात होते आणि देव धीराने वाट पाहत होता, त्यावेळी ज्यांनी देवाची आज्ञा पाळली नाही, तेच हे आत्मे होत. फक्त थोडकेच म्हणजे आठ लोकच जहाजात गेले व त्यांचा पाण्यापासून बचाव झाला. ²¹ते पाणी आत्मा चिन्हात्मकरीत्या बाप्टिस्म्याचे ज्यामुळे आता तुमचे तारण होते त्याचे प्रतीक आहे. बाप्टिस्मा म्हणजे शरीरावरील धूळ काढणे नव्हे, तर तो देवाकडे

शुद्ध विवेक मिळावा म्हणून केलेला करार आहे. हे सर्व येशू ख्रिस्ताच्या मरणातून पुन्हा उठण्यामुळे घडू शकले. ²²तो स्वर्गात गेलेला आहे आणि देवाच्या उजव्या हाताशी बसला आहे. देवदूत, अधिकार आणि सामर्थ्य हे सर्व त्याच्या अधीन आहेत.

बदललेली जीवने

4 ख्रिस्ताने जसा शारीरिक दुःखसहनाचा अनुभव घेतला, तसेच तुम्हीसुद्धा ख्रिस्ताची जशी चितवृत्ति होती तशा प्रकारच्या चितवृत्तीने सज्ज व्हा. मी असे म्हणतो कारण ज्याने शारीरिक दुःखसहनाचा अनुभव घेतला आहे तो पाप करण्याचे सोडून देतो. ²म्हणून तो या जगात राहत असता आपल्या उरलेल्या पृथ्वीवरील जीवनात मानवी वासनांच्या आहारी जाणार नाही तर देवाची इच्छा पूर्ण करण्याकडे लक्ष देईल. ³कारण तुम्ही आजपर्यंत विदेशी लोकांसारखे आयुष्य जगत आला म्हणजे तुम्ही कामातुरपणाच्या कृतीत चालला, देहवासना, मद्यपान, बदफैलीपणा, रंगेलपणा आणि अमंगळ मूर्तिपूजा यात बेभान जीवन जगलात. ⁴आता तुम्ही त्यांच्यासारखे वाहत जात नाही याचे त्यांना आश्चर्य वाटते. म्हणून तुम्हांस शिष्याशाप देतात.

⁵ते त्यांच्या वागणुकीचा हिशोब येशू ख्रिस्त जो जिवंतांचा आणि मेलेल्यांचा न्याय करण्यास तयार आहे, त्यास देतील. ⁶कारण जे मेलेले आहेत त्यांनासुद्धा सुवातां सांगण्यात आली होती यासाठी की, मनुष्यांप्रमाणेच शारीरिकदृष्ट्या त्यांचा न्याय व्हावा आणि आध्यात्मिकदृष्ट्या देवासमान सार्वकालिक जीवन जगावे.

देवाने दिलेल्या देणग्यांचे चांगले कारभारी व्हा

⁷सर्व गोष्टींचा शेवट होण्याची वेळ जवळ आली आहे. म्हणून पूर्णपणे सावधानतेने वागा आणि प्रार्थना करण्यास सतत तयार राहा. ⁸सर्वात महत्त्वाची गोष्ट ही की, एकमेकांवर सात्याने प्रेम करा. कारण प्रेम पापाच्या राशीवर पांघरूण घालते. ⁹कुरकूर न करता एकमेकांचा पाहूणचार करा. ¹⁰तुमच्यातील प्रत्येकाने देवाकडील कारभारी या नात्याने तुम्हाला प्राप्त झालेल्या विविध दानांचा एकमेकांची सेवा करण्यासाठी काळजीपूर्वक वापर. करावा वेगवेगळी दाने असलेला कारभारी करतो तसा करावा. ¹¹सर्व बाबतीत येशू ख्रिस्ताच्या द्वारे देवाला गौरव मिळावे यासाठी जो भाषण करतो त्याने देवापासून आपल्याला वचन आले आहे असे बोलवे; जो सेवक आहे त्याने देवाने पुरविलेल्या सामर्थ्यानुसार सेवा करीत राहावे. यासाठी की सर्व गोष्टीत येशू ख्रिस्ताद्वारे देवाला गौरव दिले जावे. कारण गौरव व सामर्थ्य अनंतकालासाठी त्याचीच आहेत. आमेन.

ख्रिस्ती म्हणून दुःख सहन करणे

¹²प्रिय मित्रांनो, तुमच्यावर मोठे संकट येऊन तुमची कसोटी होते तेव्हा नवल वाटून घेऊ नका. ¹³त्याऐवजी, तुम्ही ख्रिस्ताच्या दुःखसहनाचे भागीदार झाल्याबद्दल आनंद करा. यासाठी की, जेव्हा त्याचे गौरव प्रकट होईल तेव्हा तुम्ही आनंदाने आरोळी मारावी. ¹⁴जर तुम्ही ख्रिस्ताचे अनुयायी आहात म्हणून कोणी तुमचा अपमान केला तर तुम्ही धन्य आहात. कारण देवाचा गौरवी आत्मा तुमच्यावर विसावतो. ¹⁵म्हणून, तुमच्यातील कोणास खुनी, चोर, भ्रष्टाचारी किंवा इतरांच्या खाजगी व्यवहारात लुडबुड करणारा म्हणून दुःख सोसावे लागू नये. ¹⁶पण जर तुम्ही ख्रिस्ती म्हणून दुःख सहन केले तर तुम्हांला त्याबद्दल लाज वाटण्याचे मुळीच कारण नाही. तर तुम्हांला “ख्रिस्ती” हे नाव मिळाल्याने देवाला गौरव द्यावे. ¹⁷कारण देवाच्या घराण्यापासून सुरूवात करून न्यायनिवाडा व्हावा अशी वेळ आली आहे. आणि त्याचा आरंभ पहिल्यांदा आपल्यापासून होईल, तर देवाच्या सुवातेचा सन्मान करण्याचे जे नाकारतील त्या लोकांचा शेवट कसा होईल बरे?

¹⁸आणि “जर चांगल्या माणसाचे तारण होणे अवघड आहे तर मग जो अधार्मिक व पापी मनुष्य आहे त्याचे काय होईल?” *

¹⁹तर मग ज्यांना देवाच्या इच्छेनुसार दुःख सोसावे लागते, त्यांनी आपल्या निर्माणकर्त्या देवाच्या हाती आपले जीवन सोपवून द्यावे आणि त्यांनी चांगली कामे करीत राहावे.

देवाचा कळप

5 आता मी तुमच्यातील वडीलजनांना आवाहन करतो (मी स्वतः एक वडील आहे आणि ख्रिस्ताच्या दुःखसहनाचा साक्षीदार आहे, तसेच भविष्यकाळात प्रकट होणाऱ्या गौरवाचा भागीदारसुद्धा आहे.) ²तुमच्या देखभालीसाठी असलेल्या देवाच्या कळपाचे संगोपन करा. व त्याचा सर्वांगीण काळजीवाहक असल्यासारखे त्या कळपाचे पालनपोषण करा. तुम्हांला बळजबरीने करायला सांगितले म्हणून नाही, तर देवाला पाहिजे म्हणून स्वस्तोषाने कळपाचे पालनपोषण करा. तुम्ही पैशाचे लोभी आहात म्हणून काम करू नका तर तुम्ही सेवा करण्यास अधीर आहात म्हणून सेवा करा. ³आणि ज्यांची काळजी घेण्याची कामगिरी तुमच्यावर सोपविली आहे, त्यांच्याशी एखाद्या हुकूमशहाप्रमाणे वागू नका, तर तुमच्या सर्व कळपापुढे एक उदाहरण होईल असे वागा. ⁴आणि जेव्हा तुमचा मुख्य मेंढपाळ येईल, तेव्हा तुम्हाला कधीही नाश न

पावणारा गौरवी मुगुट देईल. ⁵त्याचप्रकारे तरुण बंधुनो, वडीलजनांच्या अधिन असा. आणि तुम्ही सर्वजण लीनतेचा पोशाख घालून एकमेकाशी विनयाने वागा कारण

“देव गर्विष्ठ लोकांचा विरोध करतो, पण दीनावर कृपा करतो.”
नीतिसूत्रे 3: 34

⁶देवाने योग्य वेळी तुम्हांस उंच करावे यासाठी देवाच्या बलशाली हाताखाली लीनतेने राहा. ⁷तुमच्या सर्व चिंता देवावर टाका, कारण तो तुमची काळजी घेतो, ⁸सावध आणि जागरूक असा. तुमचा वैरी जो सैतान तो गर्जना करीत फिरणाऱ्या सिंहासारखा कोणाला गिळवे म्हणून सगळीकडे फिरत असतो.

⁹त्याचा विरोध करा आणि तुमच्या विश्वासात खंबीर राहा. कारण तुम्हाला माहीत आहे की, जगभर असलेल्या बंधूभगिनींना अशाच प्रकारचे दुःख सहन करावे लागले, जसे तुम्ही सध्या अनुभवीत आहात.

¹⁰परंतु काही काळ दुःख सहन केल्यानंतर सर्व कृपेचा उगम जो देव, ज्याने येशू ख्रिस्ताच्या अनंतकाळच्या गौरवात भागीदार होण्यासाठी तुम्हाला पाचारण केले तो स्वतः तुम्हाला पुन्हा खंबीरपणे उभे करील. तुम्हाला सामर्थ्य देईल. तुम्हाला स्थिरता देईल. ¹¹त्याचे सामर्थ्य अनंतकाळचे आहे! आमेन.

शेवटचा सलाम

¹²तुम्हाला देवाच्या खऱ्या कृपेची साक्ष द्यावी व तुम्हाला उत्तेजन द्यावे म्हणून मी हे पत्र सिल्वानच्या हातून थोडक्यात लिहीत आहे कारण सिल्वान हा आपला विश्वासू भाऊ आहे. असे मी समजतो. देवाच्या खऱ्या कृपेत दृढ राहा.

¹³तुमच्याबरोबरच देवाने निवडलेली बाबेल येथील मंडळी तुम्हांला सलाम सांगते, तसेच ख्रिस्तातील माझा पुत्र मार्क तुम्हांला सलाम सांगतो. ¹⁴तुम्ही एकमेकांना प्रीतीच्या चुंबनाने सलाम करा. तुम्ही जे सर्व ख्रिस्तामध्ये आहात त्या तुम्हांबरोबर शांति असो.

पेत्राचें दुसरे पत्र

१ ख्रिस्त येशूचा दास व प्रेषित असलेल्या शिमोन पेत्राकडून,

देवाकडून, ज्यांना तारणारा येशू ख्रिस्त याच्या द्वारे, मौल्यवान विश्वास आमच्या बरोबरीनेच मिळाला आहे अशांना, ^२देव आणि आपला प्रभु येशू याच्या ओळखीमुळे तुम्हाला देवाची कृपा व शांति विपुल प्रमाणात लाभो.

प्रत्येक गोष्ट जी आम्हाला पाहिजे ती देवाने दिलेली आहे

^३जे काही जीवनासंबंधी व देवाच्या भक्तीसंबंधी आहे ते सर्व आम्हाला येशूच्या दैवी सामर्थ्याने दिले आहे. कारण ज्याने आम्हाला त्याच्या स्वतःच्या गौरवाने व चांगुलपणाने बोलविले आहे त्याला आम्ही ओळखतो. ^४या गोष्टींच्या म्हणजे गौरव व चांगुलपणा यांच्याद्वारे देवाने आपल्याला फार महान आणि मौल्यवान असे आशीर्वादाचे अभिवचन दिले आहे यासाठी की, त्यांच्याद्वारे आम्ही देवासारखे व्हावे आणि जगातील दुष्ट लोकांच्या वासनांमुळे नाशापासून सुटका करून घ्यावी. ^५म्हणून या कारणासाठी आपल्या कडून होता होईल ते प्रयत्न करून देण्यात उदारपणाची, विश्वासात चांगुलपणाची, चांगुलपणात ज्ञानाची, ^६ज्ञानात आत्मसंयमनाची, आत्मसंयमात धीराची आणि धीरात देवाच्या प्रामाणिक सेवेची भर घाला ^७आणि देवाच्या प्रामाणिक सेवेस बंधुप्रीतीची व बंधुप्रीतीस प्रीतीची जोड द्या. ^८जर या सर्व गोष्टी तुमच्यात असतील व या गोष्टी वाढत असतील तर त्या तुम्हाला क्रियाशील व फळ देणारे लोक करून आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या ज्ञानात परिपूर्ण करतील. ^९पण ज्याच्या अंगी हे गुण नसतील तो पायापुरते पाहणारा व आंधळा ठरेल. आणि त्याच्या गतकाळातील पापापासून त्याला शुद्ध केल्याचा विसर त्याला पडला आहे. ^{१०}म्हणून बंधून्, तुम्हाला देवाने खरोखरच पाचारण केले आहे आणि निवडले आहे, हे दाखविण्यासाठी अधिक उत्सुक असा. कारण जर तुम्ही या गोष्टी करता तर तुम्ही कधीही अडखळणार नाही आणि पडणार नाही. ^{११}आणि अशा प्रकारे आपला प्रभु व तारणारा येशू ख्रिस्त याच्या अनंतकाळाच्या राज्यात उदारपणे तुमचे स्वागत करण्यात येईल.

^{१२}या कारणासाठी, या गोष्टींची मी तुम्हांला सतत आठवण करून देत राहीन. जरी तुम्हांला त्या माहीत असल्या

आणि तुमच्याप्रत आलेल्या सत्यात तुम्ही चांगले स्थिरावलेले असला, ^{१३}तरी हे सांगणे मी अगदी योग्य समजतो की, जोपर्यंत या शरीराने मी जिवंत आहे तोपर्यंत तुम्हांला आठवण करून देऊन जागे ठेवणे योग्य आहे. ^{१४}कारण मला माहीत आहे की आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताने मला हे स्पष्ट केले आहे की, लवकरच मला हे शरीर सोडावे लागणार आहे. * ^{१५}म्हणून या जीवनातून गेल्यानंतर या गोष्टींची आठवण करून देण्यासाठी मी सर्व प्रसंगी प्रयत्नांची पराकाष्ठा करीन.

आम्ही ख्रिस्ताचे वैभव पाहिले

^{१६}कारण आपल्या प्रभु येशूच्या सामर्थ्ययुक्त आगमनाविषयी जेव्हा आम्ही तुम्हांला सांगितले, तेव्हा अक्कलहुशारीने बनवलेल्या भाखडकथांवर आम्ही विसंबून राहिलो नाही. उलट आम्ही आमच्या डोळ्यांनी त्याची महानता पाहिली.

^{१७}कारण त्याला सन्मान व गौरव ही देवपित्याकडून प्राप्त झालीत, तेव्हा उदात्त गौरवाने अशी वाणी त्याच्याकडे आली: “हा माझा प्रिय पुत्र आहे याजविषयी मी संतुष्ट आहे.”

^{१८}आणि त्याच्याबरोबर पवित्र डोंगरावर असताना * ही वाणी स्वर्गातून येत असताना आम्ही स्वतः ऐकली.

^{१९}आम्ही संदेष्ट्यांचे भविष्यवचन अती विश्वसनीय असे समजून त्यास मान देतो. त्याकडे लक्ष देऊन तुम्ही फार चांगले करता, कारण अगदी अंधारात प्रकाशणाच्या दीपाप्रमाणे ते दिसते म्हणून दिवस उजाडून प्रभात तारा तुमच्या अंतःकरणात प्रकाशोपर्यंत तुम्ही त्याकडे ध्यान देऊन पाहिल तर चांगले होईल.

^{२०}प्रथम तुम्ही हे समजले पाहिजे की, पवित्र शास्त्रातील कोणतेही भविष्यवचन कोणही मनुष्याच्या बुद्धीने उकलत नाही. ^{२१}कारण एखाद्या मनुष्याला पाहिजे म्हणून भविष्यवाणी झालेली नाही, तर जे लोक पवित्र आत्म्याने प्रेरित झालेले होते. त्यांनीच ती लोकांपर्यंत पोहचविलेली आहे.

लवकरच ... आहे योहान २१:१८-१९.

आणि ... असताना मत्तय १७:१-९.

खोटे शिक्षक

२ तरीही देवाच्या लोकांमध्ये खोटे संदेष्टे होऊन गेले तसे तुमच्यामध्ये खोटे शिक्षक असणार. ते लोकांमध्ये विध्वंसक विचार पसरवतील. आणि ज्या प्रभूने त्यांच्यासाठी स्वातंत्र्य विकत घेतले त्याचा ते स्वीकार करणार नाहीत. असे करण्याने ते स्वतःवर ताबडतोब नाश ओढवून घेतील. ^२तसेच पुष्कळ लोक प्रखर लैंगिक वासनांच्या आहारी जाऊन अनैसर्गिक शरीर व्यवहारात गुरफटतील. त्यांच्यामुळे खऱ्या मार्गाची निंदा होईल ^३त्यांच्या अधाशीपणामुळे त्यांनी तयार केलेल्या शिकवणुकीने पैशांसाठी तुमची पिळवणूक करतील. फार पूर्वी देवाने त्यांना दिलेली शिक्षा ही पोकळ धमकी नाही तर त्यांचा नाश त्यांची वाट पाहत आहे.

^४कारण देवाने, ज्या देवदूतांनी पाप केले त्यांनादेखील सोडले नाही, तर न्यायाचा दिवस येईपर्यंत त्यांना अधोलोकाच्या गडद अंधारात टाकले. ^५देवाने प्राचीन काळातील जगाचीसुद्धा गय केली नाही; तेव्हा त्याने नोहाचे, ज्याने लोकांना योग्य रीतीने राहण्यासाठी उपदेश केला व त्याच्याबरोबर इतर सात लोकांचे संरक्षण केले आणि अधार्मिक लोकांनी भरलेल्या या जगावर पाण्याचा महापूर आणला. ^६देवाने सदेम व गमोरा या शहरांना जाळून बेचिराख करण्याची शिक्षा दिली व भविष्यकाळात अनैतिक लोकांचे काय होईल हे या उदाहरणाने दाखवून दिले. ^७आपल्या अनीतिच्या वागण्याने ज्या बेबंद लोकांनी लोटासारख्या चांगल्या माणसाला कष्टविले, त्याची देवाने सुटका केली. ^८दिवसेंदिवस त्या लोकांमध्ये राहत असताना, त्या निमग्नचरित लोकांमुळे जे तो पाहत व ऐकत होता त्यामुळे त्या चांगल्या मनुष्याला आपले धार्मिक हृदय, फाटून जाते की काय असे त्याला वाटत होते. ^९अशा प्रकारे, प्रभुला, धार्मिक लोकांची त्यांच्या दुःखापासून सुटका कशी करायची हे माहीत आहे आणि त्याला माहीत आहे की न्यायाच्या दिवसापर्यंत दुष्ट लोकांना शिक्षेसाठी कसे ठेवायचे. ^{१०}विशेषतः जे पापमय वासनांच्या भ्रष्ट मार्गाने गेले आहेत, आणि प्रभुचा अधिकार असताना देखील उद्धटपणे व मन मानेल तसे वागणारे ते लोक गौरवी देवदूतांची निंदा करायला भीत नाहीत.

^{११}याउलट देवदूत जे या लोकांपेक्षा सामर्थ्याने व बळाने महान आहेत, ते देवास्मोर या लोकांविरुद्ध अपमानास्पद गैर काही बोलत नाहीत. ^{१२}परंतु हे लोक ज्यांना पकडून मारून टाकावे अशा देहस्वभावानुसार चालणाऱ्या बुद्धीहीन पशूंसारखे आहेत. ज्या गोष्टींबद्दल ते अज्ञानी आहेत, त्याविरुद्ध हे लोक बोलतात. ज्याप्रमाणे प्राण्यांचा नाश केला जातो, त्याचप्रमाणे (खोट्या शिक्षकांचाही) नाश केला जाईल. ^{१३}आणि त्यांनी इतरांना दुखावल्याचे आणि अन्यायाचे फळ म्हणून त्यांनाही दुखाविण्यात येईल. भर दिवसा वाईट गोष्ट करण्यात आनंद आहे असे ते लोक मानतात. ते डाग आणि कलंक असे आहेत, ते

तुमच्याबरोबर मेजवानीत सामील होताना आपल्या कपटाच्या आनंदात बेभान होतात. ^{१४}त्यांची पापी नजर प्रत्येक स्त्रीकडे कामूकतेने वळते व असले पाप करायचे ते कधीही सोडत नाहीत. डळमळीत मनाच्या लोकांना ते भुरळ घालून पापात ओढतात त्यांची मने अधाशीपणात तरबेज झालेली असतात. ते लोक शापित आहेत. ^{१५}सरळ वाट सोडून ते भलतीकडे भरकटत गेले आहेत. बौराचा पुत्र बलाम याच्यासारखी वाट त्यांनी धरली आहे. बलामाला अयोग्य गोष्टी करण्याकरिता लाच घेणे आवडत असे. ^{१६}परंतु त्याच्या दोषामुळे त्याची कानउघडणी करण्यात आली. कधीही बोलू न शकणाऱ्या गाढवाने माणसासारखे बोलून संदेष्ट्याच्या वेडगळपणास आवर घातला.

^{१७}हे खोटे शिक्षक पाणी नसलेले कोरडे झरे व वादळाने पांगविलेले ढग आहेत. खोल अंधारात त्यांच्यासाठी जागा राखून ठेवली आहे. ^{१८}ते पोकळ बढाया मारतात व जे लोक चुकीचे जीवन जगणाऱ्यांच्या संगतीपासून सुटकेचा प्रयत्न करू लागले आहेत, अशांची फसवणूक करून देहवासनांच्या अनैतिकतेचा मोह टाकतात. ^{१९}हे जे खोटे शिक्षक आहेत ते लोकांना मोकळीक देण्याचे वचन देतात परंतु ते स्वतःच नाशवंत जीवनाचे दास आहेत. कारण एखाद्या मनुष्यावर ज्या गोष्टीचा पगडा बसलेला असतो त्याचा तो गुलाम बनतो. ^{२०}म्हणून आपला प्रभू व तारणारा येशू ख्रिस्त यांची ज्या लोकांना ओळख होते, त्यांची जगाच्या दूषित वातावरणापासून सुटका होते. परंतु नंतर पुन्हा एकदा जगाचे अशुद्ध वातावरण या लोकांवर आपला पगडा बसविते. मग त्यांची शेवटची स्थिती अगोदरच्या स्थितीहून जास्तच वाईट होते. ^{२१}त्यांना जर चांगला मार्ग माहीत झाला नसता तर चांगले झाले असते कारण चांगला मार्ग माहीत होणे आणि त्या लोकांना दिलेल्या पवित्र शिक्षणापासून त्यांनी वळणे, यापेक्षा (अगोदरची स्थिती चांगली होती.) ^{२२}त्यांच्या बाबतीत जे घडले ते या खऱ्या म्हणीत सांगितले आहे: "आपल्याच ओकीकडे परतणारा कुत्रा" आणि दुसऱ्या म्हणीत: "स्वच्छ केले तरी चिखलात लोळणारे डुक्कर."

येसू परत येईल

३ प्रिय मित्रांनो, हे दुसरे पत्र मी तुम्हाला लिहिले आहे. वेन्ही पत्रांमध्ये या गोष्टींची आठवण करून देण्यासाठी तुमची शुद्ध मने जागी करण्याचा प्रयत्न केला आहे. ^२देवाच्या पवित्र संदेष्ट्यांनी वापरलेले शब्द आणि तुमच्या प्रेषितांकडून आपल्या प्रभु व तारणाऱ्याने दिलेल्या आज्ञांनी तुम्ही आठवण करावी अशी माझी इच्छा आहे. ^३पहिल्यांदा आम्ही जे तुम्हाला सांगितले ते तुम्ही समजून घेतले पाहिजे, ते म्हणजे, शेवटच्या दिवसांत थट्टेखोर लोक येतील जे आपल्या इच्छेप्रमाणे वागतील. ^४आणि म्हणतील, "ख्रिस्ताच्या येण्याविषयीच्या अभिवचनाचे काय झाले? आम्हाला ते जाणून घ्यायचे आहे, कारण आम्हचे पूर्वज

मेल्यापासून प्रत्येक गोष्ट जगाच्या निर्मितीच्या पासून जशी चालत आली तशीच ती आजसुद्धा घडत आहे.” ^५पण जेव्हा ते असे म्हणतात, तेव्हा ते मुद्दामच विसरतात की, फार पूर्वीपासून आकाश व पृथ्वी अस्तित्वात होती, जी देवाच्या शब्दाने पाण्यामधून आकारास आली. ^६जेव्हा मागे जग अस्तित्वात होते तेव्हा याच घटकेमुळे महापूर येऊन पृथ्वीचा नाश झाला. ^७परंतु आता जे आकाश व पृथ्वी आहेत ती याच शब्दाने अग्निद्वारे नष्ट होण्यासाठी राखून ठेवली आहेत. त्यांना त्याच दिवसासाठी राखून ठेवण्यात आले आहे, जेव्हा अधार्मिक लोकांचा न्याय होऊन त्यांचा नाश होईल.

^८परंतु, प्रिय मित्रांनो, ही एक गोष्ट विसरू नका की, प्रभूला एक दिवस एक हजार वर्षांसारखा आणि एक हजार वर्षे एका दिवसासारखी आहेत. * ^९देव त्याच्या अभिवचनाची परिपूर्ती करण्यासाठी उशीर लावणार नाही. जसे काही लोकांना वाटते, परंतु तो आमच्याशी धीराने वागतो. कारण आपल्यापैकी कोणाचा नाश व्हावा असे त्याला वाटत नाही. वास्तविक सर्व लोकांनी पश्चात्ताप करावा असे त्याला वाटते.

^{१०}परंतु प्रभूचा दिवस एका चोरसारखा येईल, त्यादिवशी आकाश मोठ्या गर्जनेने नाहीसे होईल व आकाशातील सर्व गोष्टी जळून नाहीशा होतील आणि पृथ्वीवरील लोक व त्यांची कामे उघडकीस येतील. * ^{११}जर अशा प्रकारे सर्व गोष्टींचा नाश होणार आहे तर तुम्ही कोणत्या प्रकारचे लोक असायला पाहिजे याचा विचार करा. तुम्ही आपले जीवन पवित्रतेने जगावे व देवाच्या सेवेत रममग्न असावे.

^{१२}तुम्ही प्रभूच्या येण्याच्या दिवसाची वाट पाहावी यासाठी की देवाच्या येण्याचा दिवस अधिक लवकर यावा. त्या गर्जनेने (आवाजाने) आकाश पेटून नष्ट होईल व आकाशातील सर्व गोष्टी आगीत वितळतील. ^{१३}पण देवाच्या वचनाप्रमाणे, जेथे चांगुलपणा वास करतो असे नवे आकाश व नवी पृथ्वी यांची आपण वाट पाहू. ^{१४}म्हणून प्रिय मित्रांनो, ज्याअर्थी तुम्ही या गोष्टींची वाट पाहत आहात, त्याअर्थी आपणास प्रभूसमोर डागरहित, दोषरहित व शांतता टिकविण्यांचा आटोकाट प्रयत्न करा. ^{१५}आणि ही गोष्ट मनामध्ये ठेवा की, आपल्या प्रभूचा धीर म्हणजे तारण, ज्याप्रमाणे आपला प्रिय बंधु पौल याला देवाने दिलेल्या शहाणपणामुळे त्याने तुम्हाला लिहिले.

^{१६}त्या पत्रात, जसे इतर सर्व पत्रांत असते, त्याप्रमाणे तो या गोष्टीविषयी सांगतो. त्याच्या पत्रामध्ये काही गोष्टी आहेत ज्या समजण्यास कठीण आहेत. अज्ञानी व चंचल मनाचे लोक पवित्र शास्त्रातील इतर गोष्टींप्रमाणे या गोष्टींचादेखील विपर्यास करून गैरार्थ लावतात व परिणामी आपला स्वतःचा नाश करून घेतात. ^{१७}यासाठी, प्रिय मित्रांनो, तुम्हाला या गोष्टी अगोदरच माहीत असल्याने स्वतःचे रक्षण करा. यासाठी की, नियमशास्त्रविरहित लोकांच्या चुकीमुळे तुम्ही भरकटत जाऊ नये आणि तुमची जी विश्वासाविषयीची अदळ भूमिका आहे, तिच्यापासून विचलित होऊ नये म्हणून संभाळा. ^{१८}परंतु आपला प्रभु व तारणारा येशू ख्रिस्त याच्या कृपेत आणि त्याच्याकडून मिळणाऱ्या ज्ञानात वाढत राहा. त्याला आता आणि अनंतकाळपर्यंत गौरव असो.

प्रभूला ... आहेत नीतिसूत्रे ९:४.

आणी ... येतील काही प्राचीन प्रतीत 'जळून नाहीशा होतील' किंवा 'अदृश्य होतील'.

योहानाचें पहिले पत्र

१ जगाच्या सुरुवातीपासून हे होते. हे आम्ही ऐकले आहे. आम्ही आमच्या डोळ्यांनी ते पाहिले आहे. आम्ही ते निरखून पाहिले आहे. आम्ही ते आमच्या हातांनी चाचपले आहे. जो शब्द जीवन देतो त्याविषयी आम्ही बोलत आहोत. ^२ते जीवन आम्हास प्रकटविण्यात आले. आम्ही ते पाहिले आहे; त्याविषयी आम्ही साक्ष देतो; आणि त्या अनंतकाळच्या जीवनाविषयी आम्ही तुम्हांला घोषणा करीत आहोत. ते जीवन पित्याबरोबर होते आणि ते आम्हाला प्रकटविण्यात आले.

^३आम्ही ते पाहिले आहे व ऐकले आहे आणि आम्ही आता ते तुम्हालाही घोषित करीत आहोत, यासाठी की तुमचीही आमच्यासह सहभागिता असावी. आमची सहभागिता तर देवपिता व त्याचा पुत्र येशू ख्रिस्त याजबरोबर आहे. ^४म्हणून आम्ही तुम्हांला या गोष्टींविषयी लिहीत आहोत. यासाठी की तुमचा आनंद पूर्ण व्हावा.

देव आमच्या पापांची क्षमा करतो

^५आणि हा संदेश आहे जो आम्ही येशू ख्रिस्ताकडून ऐकला आहे आणि जो आम्ही तुम्हाला घोषित करीत आहोत. देव प्रकाश आहे आणि त्याच्यामध्ये मुळीच अंधार नाही.

^६जर आम्ही म्हणतो की, आमची देवाबरोबर सहभागिता आहे पण पापाच्या अंधारामध्ये आम्ही राहतो तर आम्ही खोटे बोलत आहोत व आम्ही सत्याला अनुसरत नाही. ^७पण जर आम्ही प्रकाशात चालतो, जसा देव प्रकाशात आहे तर आमची विश्वासणारे या नात्याने एकमेकांबरोबर सहभागिता आहे. आणि देवाचा पुत्र येशू याचे रक्त आम्हाला सर्व पापांपासून शुद्ध करते.

^८जर आम्ही असे म्हणतो की, आमच्यामध्ये कोणतेही पाप नाही, तर आम्ही स्वतःला फसवीत आहोत. आणि आमच्यामध्ये सत्य नाही. ^९जर आम्ही आमची पापे कबूल करतो, तर आमच्या पापांपासून आम्हांला क्षमा करण्यास देव विश्वासू व न्यायी आहे. आणि आमच्या सर्व अनीतीपासून तो आम्हाला शुद्ध करतो. ^{१०}जर आम्ही म्हणतो की आम्ही पाप केले नाही तर आम्ही देवाला लबाड ठरवितो. आणि त्याचा संदेश आमच्या अंतःकरणात नाही.

येशू आमचा साहाय्यकर्ता

२ माझ्या प्रिय मुलांनो, तुम्ही पाप करू नये यासाठी मी तुम्हांला या गोष्टी लिहीत आहे, पण जर एखादा पाप करतो तर पित्याकडे आमच्या वतीने विनवणी करणारा मध्यस्थ आमच्याकडे आहे. तो येशू ख्रिस्त आहे, जो नीतिमान आहे. ^२तो अर्पण आहे जो आमचे पाप आमच्यापासून काढून घेतो आणि केवळ आमचेच पाप नव्हे तर सगळ्या जगाचे पाप काढून घेतो.

^३जर आम्ही त्याच्या आज्ञा पाळतो तर हाच मार्ग आहे ज्याविषयी आम्हाला खात्री आहे की, आम्ही देवाला खऱ्या अर्थाने ओळखले आहे. ^४जो असे म्हणतो की, “मी देवाला ओळखतो!” आणि त्याच्या आज्ञा पाळत नाही तर तो लबाड आहे; आणि त्याच्यामध्ये सत्य नाही. ^५पण जर कोणी देवाची शिकवण पाळतो, तर देवाविषयीचे त्याचे प्रेम त्याच्यामध्ये पूर्ण झाले आहे. हाच मार्ग आहे ज्याद्वारे आम्ही खात्री बाळगू शकतो की, आम्ही देवामध्ये आहोत. ^६मी देवामध्ये राहतो असे जो म्हणतो, त्याने जसा येशू जगला तसे जगले पाहिजे.

इतर लोकांवर प्रेम करा अशी देवाने आज्ञा दिली

^७प्रिय मित्रांनो, मी तुम्हांला नवी आज्ञा लिहीत नाही तर जुनीच आज्ञा लिहीत आहे, जी तुम्हांला सुरुवातीपासूनच देण्यात आली होती. ^८ती जुनी आज्ञा म्हणजे जो संदेश तुम्ही ऐकला आहे तीच आज्ञा आहे. शिवाय नवीन आज्ञेप्रमाणे मी तिजविषयी लिहीतो कारण या गोष्टीविषयीचे सत्य ख्रिस्ताच्या जीवनामध्ये आणि तुमच्या जीवनामध्ये दर्शविण्यात आली. कारण अंधार नाहीसा होत आहे व खरा प्रकाश अगोदरपासूनच प्रकाशित आहे.

^९जो असे म्हणतो की तो प्रकाशात आहे आणि तरीही आपल्या भावाचा द्वेष करतो तो अनूनसुद्धा अंधारात आहे. ^{१०}जो आपल्या भावावर प्रेम करतो तो प्रकाशात राहतो, आणि त्याच्या जीवनामध्ये अशी कोणतीही गोष्ट नसते, जी एखाद्याला पापात पडण्यास भाग पाडते.

^{११}पण जो आपल्या भावाचा द्वेष करतो तो अंधारात आहे. तो अंधारात जगत आहे व तो कोठे जात आहे हे त्याला कळत नाही. कारण अंधारामुळे तो आंधळ झालेला आहे.

¹²प्रिय मुलांनो, मी तुम्हांला लिहीत आहे, कारण ख्रिस्तामुळे तुमच्या पापांची क्षमा झालेली आहे.

¹³वडिलांनो, मी तुम्हांला लिहितो कारण जो सुरुवातीपासून अस्तित्वात आहे, त्याला तुम्ही ओळखता. तरुणांनो, मी तुम्हांला लिहीत आहे, कारण दुष्टावर तुम्ही जय मिळविला आहे.

¹⁴मुलांनो, मी तुम्हांला लिहीत आहे, कारण तुम्हांला पिता माहीत आहे. वडिलांनो, मी तुम्हांला लिहिले, कारण जो सुरुवातीपासून अस्तित्वात आहे. त्याची तुम्हांला ओळख झाली आहे. तरुणांनो, मी तुम्हांला लिहिले, कारण तुम्ही सशक्त आहात; देवाचे वचन तुमच्यामध्ये राहते, कारण तुम्ही दुष्टावर मात केली आहे.

¹⁵जगावर किंवा जगातील गोष्टींवर प्रेम करू नका. जर कोणी जगावर प्रेम करतो, तर पित्याविषयी त्याच्या अंतःकरणात प्रेम नाही. ¹⁶कारण जगात जे सर्व काही आहे, ते म्हणजे पापी देहला संतोषविणारी लैंगिक वासना, डोळ्यांची वासना, व संसारविषयीची फुशारकी हे पित्यापासून नाहीत, तर जगापासून आहेत. ¹⁷जग व जगातील वासना नाहीशा होत आहेत. पण जो देवाच्या इच्छेप्रमाणे करतो तो अनंतकाळपर्यंत जगेल.

ख्रिस्ताच्या शत्रूंना अनुसरू नका

¹⁸माझ्या मुलांनो, शेवट जवळ आला आहे आणि तुम्ही ऐकल्याप्रमाणे ख्रिस्तविरोधी येत आहेत आणि आताही पुष्कळ ख्रिस्तविरोधी दिसू लागले आहेत. त्यामुळेच आम्हाला कळते की, शेवट जवळ आला आहे. ¹⁹ते आमच्यातूनच बाहेर निघाले, पण ते खऱ्या अर्थाने आमच्यातील नव्हतेच. मी हे म्हणतो कारण जर ते खरेच आमच्यातील असते तर ते आमच्यात राहिले असते. पण ते गेले यासाठी की, त्यांना आम्हांला दाखवायचे होते की त्यांच्यातील कोणीच आमचा नव्हता.

²⁰पण जो पवित्र असा ख्रिस्त याने तुमचा आत्म्याने अभिषेक केला आहे, म्हणून तुम्हा सर्वांना सत्य माहीत आहे. ²¹मी तुम्हांला सत्य माहीत नाही म्हणून लिहीत नाही पण तुम्हांला ते माहीत आहे कारण सत्यापासून कोणतेच असत्य येत नाही.

²²येशू हा ख्रिस्त नाही असे म्हणणारा खोटा नाही काय? असा मनुष्य ख्रिस्तविरोधी आहे. तो पिता आणि पुत्र या दोघांनाही नाकारतो. ²³जो पुत्राचा नाकार करतो त्याला पिताही नसतो, पण जो पुत्राला मानतो त्याला पिताही असतो.

²⁴तुमच्या बाबतीत जे तुम्ही सुरुवातीपासून ऐकले आहे, त्यामध्येच राहा. सुरुवातीपासून जे तुम्ही ऐकले त्यात जर तुम्ही राहाल, तर तुम्ही पुत्रामध्ये व पित्यामध्ये राहाल. ²⁵आणि देवाने आम्हांला जे देण्याचे अभिवचन दिले आहे: ते म्हणजे अनंतकाळचे जीवन होय. ²⁶जे तुम्हाला फसविण्याचा प्रयत्न करीत आहेत त्यांच्याविषयी मी तुम्हांला

या गोष्टी लिहीत आहे. ²⁷पण तुमच्याबाबतीत म्हटले तर, ज्या (पवित्र व्यक्तीकडून) तुम्हांला अभिषेक करण्यात आला तो तुमच्यामध्ये राहतो. म्हणून दुसऱ्या कोणी तुम्हांला शिकवावे याची गरज नाही. त्याऐवजी ज्या आत्म्यासह तुमचा अभिषेक (पवित्र व्यक्तीकडून) झाला या सर्व गोष्टींविषयी तो तुम्हांला शिकवितो आणि लक्षात ठेवा की, तो खरा आहे आणि खोटा मुळीच नाही. जसे त्याने तुम्हाला जे करण्यास शिकविले आहे तसे तुम्ही ख्रिस्तामध्ये राहा.

²⁸म्हणून आता, प्रिय मुलांनो, ख्रिस्तामध्ये राहा. यासाठी की, जेव्हा ख्रिस्त प्रकट होईल, तेव्हा आम्हांला दृढविश्वास मिळेल व जेव्हा तो परत येतो तेव्हा त्याच्याद्वारे आम्ही लज्जित केले जाणार नाही. ²⁹जर तुम्हांला माहीत आहे की, ख्रिस्त नीतिमान आहे तर जे लोक चांगले काम करतात ते देवाचे पुत्र आहेत हे देखील तुम्हाला कळेल.

आपण देवाची मुले आहोत

3 पित्याने आपल्यावर जे महान प्रेम केले आहे त्याविषयी विचार करा. आम्हांला देवाची मुले म्हणण्यापर्यंत त्याने प्रेम केले! आणि आम्ही खरोखरच (देवाची मुले) आहोत! या कारणांमुळे जग आम्हाला ओळखत नाही, कारण त्यांनी (जगाने) ख्रिस्ताला ओळखले नाही. ²प्रिय मित्रांनो, आता आम्ही देवाची मुले आहोत, आणि भविष्यकाळत कसे असेल ते अजून माहीत करून देण्यात आले नाही. तरीही आम्हाला माहीत आहे की, जेव्हा ख्रिस्त पुन्हा येईल, तेव्हा आम्ही त्याच्यासारखे असू. कारण तो जसा आहे तसे आम्ही त्याला पाहू. ³आणि ज्या प्रत्येकाने ही आशा ख्रिस्तावर ठेवली आहे, तो स्वतःला शुद्ध करतो, जसा ख्रिस्त शुद्ध आहे. ⁴प्रत्येकजण जो पाप करतो तो देवाचा नियम मोडतो. कारण पाप हे नियमभंग आहे. ⁵लोकांचे पाप घेऊन जाण्यासाठी ख्रिस्त प्रकट झाला हे तुम्हांस माहीत आहे, आणि त्याच्यामध्ये कोणतेही पाप नाही.

⁶प्रत्येकजण जो ख्रिस्तामध्ये राहतो तो पाप करीत राहत नाही. प्रत्येकजण जो पाप करीत राहतो त्याने त्याला पाहिले नाही, आणि त्याला तो ओळखत सुद्धा नाही.

⁷प्रिय मुलांनो, तुम्हांला कोणी फसवू नये. जो योग्य ते करतो तो जसा ख्रिस्त चांगला आहे तसा चांगला आहे.

⁸जो पापमय जीवन जगतच राहतो तो सैतानाचा आहे, कारण सैतान सुरुवातीपासून पाप करीत आहे आणि सैतानाची कामे नष्ट करावी या उद्देशानेच देवाचा पुत्र प्रकट झाला.

⁹जो देवाचा पुत्र झाला आहे तो कोणीही पाप करीत नाही. कारण खुद्द देवाचे बी त्या व्यक्तीमध्ये असते. त्यामुळे तो पापात राहू शकत नाही. कारण तो देवाचे मूल बनला आहे. ¹⁰जी देवाची मुले आहेत व जी सैतानाची मुले आहेत, त्यांना तुम्ही अशा प्रकारे सांगू शकता: प्रत्येकजण

जे योग्य ते करीत नाही आणि जो त्याच्या भावावर प्रेम करीत नाही तो देवाचा नाही.

आम्ही एकमेकांवर प्रीति केली पाहिजे

¹¹आपण एकमेकांवर प्रीति करावी, ही शिकवण आपण सुरुवातीपासून ऐकली आहे. ¹²काईन जो त्या दुष्टाचा (सैतानाचा) होता तसे आम्ही असू नये कारण त्याने त्याच्या भावाला मारले आणि कोणत्या कारणासाठी त्याने त्याला मारले? त्याने तसे केले कारण त्याची स्वतःची कृत्ये दुष्ट होती, तर त्याच्या भावाची कृत्ये चांगली होती.

¹³बंधून्तो, जर जग तुमचा द्वेष करते तर त्याचे आश्चर्य मानू नका. ¹⁴आपल्याला माहीत आहे की, आपण मरणातून जीवनात गेलो आहोत. कारण आपण आपल्या बंधूवर प्रीति करतो. जो प्रीति करीत नाही तो मरणात राहतो. ¹⁵जो कोणी आपल्या भावाचा द्वेष करतो, तो खुनी आहे. आणि तुम्हांला माहीत आहे की, खुनी माणसाला त्याच्या ठायी असलेले अनंतकाळचे जीवन मिळत नाही. ¹⁶अशा रीतीने ख्रिस्ताने आपल्यासाठी स्वतःचा जीव दिला. यामुळे प्रेम काय आहे ते आपल्याला समजते. म्हणून आपण देखील आपल्या भावासाठी जीव दिला पाहिजे. ¹⁷जर कोणाजवळ जगिक संपत्ती आहे आणि त्याचा भाऊ गरजेत आहे हे तो पाहतो पण तरीही त्याच्यावर दया करीत नाही तर त्याच्यामध्ये देवाची प्रीति राहते असे आपण कसे म्हणू शकतो? ¹⁸प्रिय मुलांनो, आपली प्रीति केवळ शब्दांनी बोलण्याएवढीच मर्यादित नसावी तर ती कृती सहीत व खरीखुरी असावी.

¹⁹आम्ही सत्याचे आहोत ते यावरून आम्हांस कळेल आणि अशाप्रकारे देवासमोर आमच्या अंतःकरणाची खात्री पटेल ²⁰जेव्हा जेव्हा आमचे अंतःकरण आम्हांला दोष देईल, हे यासाठी की आमच्या अंतःकरणापेक्षा देव महान आहे. आणि सर्व काही (तो) जाणतो.

²¹प्रिय मित्रांनो, वाईट करण्याबद्दल जर आमची अंतःकरणे आम्हांला दोष देत नाहीत तर देवाकडे जाण्यासाठी आम्हांला खात्री आहे. ²²आणि देवाकडे आम्ही जे मागतो ते आम्हाला प्राप्त होते. कारण आम्ही त्याच्या आज्ञा पाळतो, आणि त्याला जे संतोषकारक आहे ते आम्ही करीत आहोत. ²³तो आम्हांला अशी आज्ञा करतो की येशू ख्रिस्ताच्या नावावर आम्ही विश्वास ठेवला पाहिजे आणि एकमेकांवर प्रीति केली पाहिजे, जशी येशूने आम्हांला आज्ञा केली आहे. ²⁴जो देवाची आज्ञा पाळतो तो त्याच्यामध्ये राहतो आणि देव त्या व्यक्तीमध्ये राहतो. देव आमच्यामध्ये राहतो हे आम्हांला यावरून समजते, त्याने दिलेल्या आत्म्यामुळे आम्हाला हे समजते.

खोट्या शिक्षकांविरुद्ध योहानाचा इशारा

4 प्रिय मित्रांनो, प्रत्येक संदेष्ट्याचा आत्म्यावर विश्वास ठेवण्याची सवय लावून घेऊ नका. त्याऐवजी नेहमी

त्या आत्म्यांची परीक्षा करा व ते (खरोखर) देवापासून आहेत का ते पाहा. मी हे तुम्हांला सांगतो कारण जगात पुष्कळ खोटे संदेष्टे निघाले आहेत. ²अशा प्रकारे तुम्ही देवाचा आत्मा ओळखू शकता: प्रत्येक संदेष्ट्याचा आत्मा जो कबूल करतो की, "येशू ख्रिस्त या जगात मानवी रूपात आला." तो देवापासून आहे. ³आणि प्रत्येक संदेष्ट्याचा आत्मा जो येशूविषयी कबुली देत नाही तो देवापासून नाही. अशी व्यक्ति म्हणजे ख्रिस्तविरोधी होय. ज्याच्या येण्याविषयी तुम्ही ऐकले आहे. तो अगोदरच जगात आला आहे. ⁴माझ्या मुलांनो, तुम्ही देवाचे आहात, म्हणून तुम्ही ख्रिस्तविरोध्याच्या अनुयायांना जिंकले आहे, कारण जगामध्ये जो सैतान आहे त्याच्यापेक्षा जो तुमच्यामध्ये आहे तो महान देव आहे. ⁵ते लोक म्हणजे ख्रिस्ताचे शत्रू जगाचे आहेत यासाठी की ते जगापासूनच्या गोष्टी बोलतात व जग त्यांचे ऐकते. ⁶पण आम्ही देवाचे आहोत. जो देवाला ओळखतो तो आपले ऐकतो. परंतु जो देवाचा नाही तो आपले ऐकत नाही. अशा रीतीने सत्य प्रकट करणारा आत्मा आणि लोकांना दूर नेणारा आत्मा कोणता हे आपण ओळखू शकतो.

प्रीति देवापासून येते

⁷प्रिय मित्रांनो, आपण एकमेकांवर प्रीति करू या, कारण प्रीती देवाकडून येते, आणि प्रत्येकजण ⁸जो प्रीति करतो तो देवाचे मूल होतो आणि देवाला ओळखतो. जो प्रीति करीत नाही, त्याची देवाशी ओळख झालेलीच नाही. कारण देव प्रीति आहे. ⁹अशा प्रकारे देवाने त्याची आम्हावरील प्रीति दर्शविली : त्याने आपला एकुलता एक पुत्र या जगात पाठविला यासाठी की त्याच्याद्वारे आम्हाला जीवन मिळावे. ¹⁰आम्ही देवावर प्रीति केली असे नाही तर त्याने आम्हांवर प्रीति केली व आपल्या एकुलत्या एका पुत्राला आमच्या पापाकरिता प्रायश्चित्त म्हणून पाठविले; यामध्ये खरी प्रीति आहे.

¹¹प्रिय मित्रांनो, जर देवाने आमच्यावर अशा प्रकारे प्रीति केली तर आम्ही एकमेकांवर प्रीति केलीच पाहिजे. ¹²देवाला कोणी कधीही पाहिले नाही. पण जर आपण एकमेकांवर प्रीति करीत राहिलो तर देव आमच्यामध्ये राहतो व त्याची आम्हांवरील प्रीति पूर्णत्वास आणलेली आहे. ¹³अशा प्रकारे आम्हांला समजू शकते की देव आमच्यामध्ये राहतो व आम्ही त्याच्यामध्ये राहतो: त्याने त्याचा आत्मा आमच्यात राहू दिला आहे. ¹⁴ही गोष्ट आम्ही पाहिली आहे व आम्ही साक्ष देतो की, जगाचा तारणारा होण्यासाठी पित्याने पुत्राला पाठविले आहे. ¹⁵जर कोणी "येशू हा देवाचा पुत्र आहे" हे कबूल करतो तर देव त्या व्यक्तीमध्ये राहतो आणि ती व्यक्ति देवामध्ये राहाते. ¹⁶आणि म्हणून आम्ही ओळखतो आणि त्या प्रीतीवर आम्ही विश्वास ठेवतो की, जी देवाने आमच्यावर केली. देव प्रीति आहे. आणि जो प्रीति राहतो तो देवामध्ये राहतो

आणि देव त्या व्यक्तीमध्ये राहतो ¹⁷अशा प्रकारे आमच्याबाबतीत प्रीति पूर्ण होते यासाठी की त्यायाच्या दिवशी आम्हाला दृढविश्वास प्राप्त व्हावा. अशा प्रकारचा आत्मविश्वास आमचा आहे कारण या जगामध्ये जे जीवन आम्ही जगत आहोत ते ख्रिस्ताच्या जीवनासारखे आहे. ¹⁸प्रीतीमध्ये कोणतीही भिति नसते. उलट पूर्ण प्रीति भीतीला घालवून देते. प्रीति शिक्षेशी संबंधित आहे. आणि जो भीतीमय जीवन जगतो तो प्रीतीत पूर्ण झालेला नाही.

¹⁹आम्ही प्रीति करतो कारण देवाने आमच्यावर पहिल्यांदा प्रीति केली. ²⁰जर एखादा म्हणतो, “मी देवावर प्रीति करतो,” पण त्याच्या भावाचा द्वेष करतो, तर तो खोटे बोलतो. मी हे म्हणतो कारण ज्याला त्याने पाहिलेले आहे अशा भावावर जर एखादा प्रीति करीत नाही, तर ज्या देवाला त्याने पाहिले नाही त्याच्यावर तो प्रीति करू शकत नाही! ²¹आम्हांला ख्रिस्ताकडून ही आज्ञा मिळाली आहे: जो देवावर प्रीति करतो त्याने त्याच्या भावावर प्रीति केलीच पाहिजे.

देवाची मुले जगाविरुद्ध विजयी होतात

5 प्रत्येकजण जो विश्वास ठेवतो की येशू हा ख्रिस्त आहे तो देवाचे मूल झालेला आहे. आणि प्रत्येकजण जो पित्यावर प्रीति करतो तो त्याच्या मुलावरही प्रीति करतो. ²अशा प्रकारे आम्ही ओळखतो की आम्ही देवाच्या पुत्रावर प्रीति करतो: देवावर प्रीति करण्याने व त्याच्या आज्ञा पाळण्याने. ³देवाप्रती असलेली आमची प्रीति आम्ही त्याच्या आज्ञापालनाकडून दाखवू शकतो आणि त्याच्या आज्ञा फार अवजड नाहीत. ⁴कारण प्रत्येकजण जो देवाचा मूल होतो तो जगावर विजय मिळवितो. आणि यामुळे आम्हांला जगावर विजय मिळाला: आमच्या विश्वासाने. ⁵येशू हा देवाचा पुत्र आहे असा विश्वास धरणाऱ्याशिवाय जगावर विजय मिळविणारा कोण आहे?

देवाने आम्हाला त्याच्या पुत्राविषयी सांगितले

⁶येशू ख्रिस्त आमच्याकडे पाणी व रक्त यांच्यासह आला. तो केवळ पाण्याद्वारेच आमच्याकडे आला असे नाही तर पाणी आणि रक्ताद्वारे आला. व आत्मा ही साक्ष देतो, कारण आत्मा सत्य आहे. ⁷साक्ष देणारे तीन साक्षीदार आहेत: ⁸आत्मा, पाणी आणि रक्त, आणि तिघेही एकच साक्ष देतात. ⁹जर आम्ही मनुष्यांनी दिलेली साक्ष स्वीकारतो, तर देवाने दिलेली साक्ष त्यांच्या साक्षीहून अधिक महान आहे हे आपण ओळखले पाहिजे. देवाने आपणास दिलेली साक्ष ही त्याच्या एकुलत्या एका पुत्राविषयीची आहे. ¹⁰जो कोणी देवाच्या पुत्रावर विश्वास ठेवतो त्याच्या स्वतःमध्ये

ही साक्ष आहे. जो देवाच्या साक्षीवर विश्वास ठेवीत नाही, त्याने देवाला लबाड ठरविले आहे. कारण देवाने आपल्या स्वतःच्या पुत्राबाबत दिलेल्या साक्षीवर त्याने विश्वास ठेवला नाही.

¹¹आणि देवाची जी साक्ष आहे ती ही आहे की, देवाने आपल्याला अनंतकाळचे जीवन दिले आहे आणि हे जीवन त्याच्या पुत्रामध्ये आहे. ¹²ज्याच्याजवळ पुत्र आहे त्याला खरे जीवन आहे पण ज्याच्याजवळ पुत्र नाही त्याला खरे जीवन नाही.

आता आपल्याला अनंतकाळचे जीवन आहे

¹³जे देवाच्या पुत्राच्या नावावर विश्वास ठेवतात त्यांना मी या गोष्टी लिहीत आहे, यासाठी की, तुम्हाला अनंतकाळचे जीवन आहे, याविषयी तुम्ही निश्चित असावे, ¹⁴आणि आम्हांला देवामध्ये खात्री आहे की, जेव्हा आम्ही एखाद्या गोष्टीसाठी त्याच्या इच्छेप्रमाणे प्रार्थना करतो, तेव्हा तो आमचे ऐकतो. ¹⁵आणि आम्हांला हे माहीत आहे की जर तो आमचे ऐकतो, तर कोणत्याही कारणासाठी जरी आम्ही प्रार्थना केली, तर आम्हांस माहीत आहे की, जे काही आम्ही मागितले आहे ते आम्हांला मिळालेच आहे.

¹⁶जर एखाद्याला त्याचा भाऊ पापांत पडलेला दिसला आणि त्याचा परिणाम अनंतकाळचे मरण नसेल तर त्या भावासाठी त्याने प्रार्थना करावी. आणि देव त्याला जीवन देईल. ज्या गोष्टीचा परिणाम अनंतकाळचे मरण नाही अशा पापामध्ये पडणाऱ्यासाठी जे जीवन (देव देतो) त्या जीवनाविषयी मी हे बोलत आहे. ज्या पापाचा परिणाम मरण आहे, अशा तऱ्हेच्या पापाबाबत तुम्ही प्रार्थना करावी असे मी म्हणत नाही. ¹⁷सर्व अनीति हे पाप आहे, पण असे पाप आहे ज्याचा परिणाम मरण नाही.

¹⁸आम्ही जाणतो की, जो कोणी देवाचे मूल झाला आहे तो पाप करीत रहात नाही. जो देवापासून जन्मला आहे. देव स्वतः त्याचे संरक्षण करतो आणि सैतान त्याला हात लावू शकत नाही. ¹⁹आम्हाला माहीत आहे की आम्ही देवाचे आहोत, जरी संपूर्ण जग हे त्या सैतानाच्या नियंत्रणाखाली आहे.

²⁰पण आम्हाला माहीत आहे की देवाचा पुत्र आला आहे व त्याने आम्हाला समजबुद्धी दिलेली आहे, यासाठी की, जो खरा आहे त्या देवाला आम्ही ओळखावे. आणि आपणास माहीत आहे की, त्याचा पुत्र येशू ख्रिस्त आला आहे व जो खरा देव आणि देवाचा पुत्र येशू ख्रिस्त याजमध्ये आम्ही राहात आहोत. पिता हा खरा देव आहे आणि तो अनंतकाळचे जीवन आहे. ²¹माझ्या मुलांनो, स्वतःला मूर्तिपूजेपासून दूर राखा.

योहानाचें दुसरे पत्र

वडिलाकडून,*

देवाने निवडलेल्या बाईना* व तिच्या मुलांना,

सत्यात सहभागी असलेल्या लोकांप्रमाणे ज्यांच्यावर मी प्रीति करतो, आणि तुमच्यावर प्रीति करणारा मी एकटाच नाही, तर ज्यांची सत्याशी ओळख झाली आहे असे सर्वजणसुद्धा प्रीति करतात. ²या सत्यामुळे जे आमच्यामध्ये असते, ते आमच्यामध्ये अनंतकाळपर्यंत राहिल. ³देवपित्यापासून आणि पित्याचा पुत्र प्रभु येशू ख्रिस्त याजपासून कृपा, दया व शांति ही सत्यात व प्रीति आपणाबरोबर राहोत.

⁴पित्याने आपल्याला दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे तुमची काही मुले सत्यात चालतात असे मला दिसून आले म्हणून मला फार आनंद झाला.

⁵आणि आता, बाई, कुरिया, मी तुला नम्रपणे विनंति करतो की, आपण एकमेकांवर प्रीति करावी. मी ही तुला नवी आज्ञा करतो असे नाही, तर जी प्रारंभापासून तुला

देण्यात आलेली होती. ⁶आणि त्याच्या आज्ञेत राहणे म्हणजेच प्रीति करणे होय. हीच आज्ञा आहे जी तुम्ही सुरुवातीपासून ऐकली आहे: की तुम्ही प्रीतीचे जीवन जगावे. ⁷येशू मानवी देह धारण करून या जगात आला या

गोष्टीवर विश्वास न ठेवणारे अनेक फसवे भोंदू लोक जगात निघाले आहेत. असा फसविणारा भोंदू मनुष्य हाच ख्रिस्तविरोधी होय. ⁸सावध असा! यासाठी की ज्यासाठी आम्ही काम केले ते तुम्ही हातचे जाऊ देऊ नये तर त्याचे पूर्ण प्रतिफळ तुम्हांला मिळावे.

⁹जो मनुष्य ख्रिस्ताविषयीच्या शिकवणुकीप्रमाणे चालत नाही, तर तिचे उल्लंघन करतो, त्याला देव मिळाला नाही. जो कोणी ख्रिस्ताविषयीच्या शिकवणुकीप्रमाणे चालतो त्याला देवपिता व पुत्र असे दोन्ही मिळाले आहेत.

¹⁰जर एखादा मनुष्य तुमच्या घरी आला आणि ख्रिस्ताची शिकवण आचरणात आणीत नसला तर त्याला आपल्या घरात घेऊ नका. किंवा त्याला सलामही करू नका.

¹¹कारण अशा मनुष्याला जो कोणी सलाम करतो तो त्याच्या वाईट कामांमध्ये सहभागी होतो.

¹²मला जरी अनेक गोष्टी तुम्हांला लिहायच्या आहेत तरी त्या तुम्हांला मी शाई व लेखणीने लिहू इच्छित नाही. तर त्याऐवजी तुम्हांला भेटावे व प्रत्यक्ष सर्व काही बोलवे अशी आशा मनात बाळगून आहे. म्हणजे आपला आनंद त्यामुळे परिपूर्ण होईल. ¹³देवाने निवडून घेतलेल्या तुमच्या बहिणीची* मुले तुम्हांला सलाम सांगतात.

वडील याचा अर्थ कदाचित योहान प्रेषित असेल. वडील म्हणजे वयस्कर मनुष्य. तसेच मंडळीतील खास साहाय्यक असाही अर्थ.

बाई या ठिकाणी याचा अर्थ मंडळी असा असेल व तिची मुले म्हणजे मंडळीचे सभासद.

बहीण पहिल्या वचनातील बाईची बहीण. याचा अर्थ कदाचित दुसरी स्त्री किंवा मंडळी होऊ शकेल.

योहानाचें तिसरे पत्र

वडिलाकडून,*

माझा प्रिय मित्र गायस ज्याच्यावर मी सत्यामध्ये* प्रीति करतो त्यास,

²माझ्या प्रिय मित्रा, जसे आध्यात्मिक जीवनात तुझे चांगले चालले आहे हे मला माहीत आहे तसेच इतर बाबतीतही तुझे चांगले चालवे आणि तुझे आरोग्य चांगले असावे अशी मी प्रार्थना करतो. ³जेव्हा काही बंधु आले आणि सत्यात तू सातत्याने कसे चालतोस याविषयी त्यांनी साक्ष दिली आणि तू सत्याविषयीच्या विश्वासूपणाबद्दल मला सांगितले तेव्हा मला फार आनंद झाला. ⁴माझी मुले सत्यात चालतात हे ऐकून जितका आनंद मला होतो तितका कशानेही होत नाही.

⁵माझ्या प्रिय मित्रा, आपल्या बंधूंच्या परक्यांच्या कल्याणासाठी जे काही करणे तुला शक्य आहे ते तू विश्वासूपणे करीत आहेस. ⁶जे बंधु आले व ज्यांनी तू दाखविलेल्या प्रीतिविषयी मंडळीसमोर साक्ष दिली, त्यांच्या पुढील वाटचालीकरिता देवाला आवडेल अशा प्रकारे ⁷शक्य ते सर्व कर, कारण ते ख्रिस्ताच्या सेवेसाठी दैव्यावर निघाले आहेत व अविश्वासाच्यांकडून त्यांनी काहीही स्वीकारले नाही. ⁸म्हणून आम्ही विश्वासाच्यांनी त्यांना मदत केलीच पाहिजे. यासाठी की आम्ही सत्यासाठी एकमेकांचे भागीदार होऊ.

⁹मी मंडळीला पत्र लिहिले पण दियत्रेफस ज्याला त्यांचा नेता व्हायचे आहे व जे सांगतो ते तो स्वीकारीत नाही. ¹⁰या कारणामुळे जेव्हा मी येतो तेव्हा तो जे करीत आहे ते दाखवून देईन. तो वाईट शब्दांनी खोटेपणाने माझ्याविरुद्ध बोलत आहे व एवढ्यावरच तो समाधान मानीत नाही, तर त्यात भर म्हणून बंधूंचा तो स्वीकार करीत नाहीच उलट मंडळीतील जे लोक त्यांचा स्वीकार करू इच्छितात त्यांना अडथळा करतो, आणि त्यांना मंडळीबाहेर घालवितो!

¹¹माझ्या प्रिय मित्रा, जे चांगले आहे त्याचे अनुकरण कर. वाईटाचे अनुकरण करू नको. जे चांगले आहे ते जो करतो, तो देवाचा आहे. जो वाईट करतो त्याने देवाला पाहिले नाही.

¹²प्रत्येक जण देमेत्रियाविषयी चांगली साक्ष देतात व सत्यदेखील तसेच सांगते. आणि आम्ही देखील त्याच्याविषयी तसेच म्हणतो, आणि तुम्हांला माहीत आहे की, आमची साक्ष खरी आहे.

¹³मला तुला पुष्कळ गोष्टी लिहावयाच्या आहेत पण मला शाई व लेखणीने तुला लिहावे असे वाटत नाही. ¹⁴त्याऐवजी, तुला लवकर भेटण्याची मला आशा आहे. मग आपल्याला समोरसमोर बोलता येईल. ¹⁵तुझ्याबरोबर शांति असो. तुझे सर्व मित्र तुला सलाम सांगतात. तेथील सर्व मित्रांना नावाने आमचा सलाम सांग.

वडील हा योहान प्रेषित असावा. मंडळीतील खास मदतनीस. वडीलधारी व्यक्ति.

सत्य सत्य किंवा ख्रिस्ताविषयाची 'सुर्वाता' जी वातां विश्वासाच्यांना एकत्र बांधते.

यहूदाचें पत्र

येशू ख्रिस्ताचा सेवक आणि याकोबाचा भाऊ असलेल्या यहूदाकडून,

देवाने ज्या तुम्हांला पाचारण केले आहे त्यांस, देवपिता तुमच्यावर प्रीती करतो व येशू ख्रिस्ताद्वारे तुम्ही सुरक्षित ठेवले जात आहात.

²देवाची करुणा, शांति आणि प्रीती तुम्हांला अधिकाधिक लाभो.

जे चुका करतात त्यांना देव शिक्षा करील

³प्रिय मित्रांनो, जरी मली तुम्हांला आपल्या समाईक तारणाविषयी लिहिण्याची आतुरतेने तयारी करीत होतो तरी एका गोष्टीविषयी मला लिहावेसे वाटते. ते म्हणजे देवाने आपल्या संतांना, एकदा दिलेला विश्वास टिकविण्यासाठी लढत राहा. ⁴याचे कारण ज्यांच्याविषयी पवित्र शास्त्रात फार पूर्वीच लिहिले आहे की अशी माणसे तुमच्यात चोरून शिरली आहेत. ते अधार्मिक लोक आहेत. अनीतीने वागण्यासाठी देवाची दया हे निमित्त आहे असे ते मानतात. आणि आमचा प्रभु व एकमेव धनी अशा प्रभु येशू ख्रिस्ताला ते मानत नाहीत, जी शिक्षेसाठी यापूर्वीच नेमलेली होती, अशी ही माणसे आहेत.

⁵जरी तुम्हांला या गोष्टी माहीत असल्या तरी मला तुम्हांला आठवण करून द्यावीशी वाटते की, ज्या प्रभूने आपल्या लोकांना एकदा इजिप्त देशातून सोडवून आणल्यानंतर ज्यांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवण्याचे नाकारले; अशांचा त्याने नंतर नाश केला ⁶तसेच ज्या देवदूतांनी आपली सार्वभौम सत्ता टिकवली नाही, परंतु आपली रहाण्याची जागा सोडून दिली, त्यांची देखील तुम्हाला आठवण करून द्यायला पाहिजे. देवाने त्यांना सर्वकालच्या बंधनांनी जखडून काळोखात ठेवले यासाठी की शेवटच्या महान दिवशी त्यांचा न्याय करता यावा. ⁷त्याचप्रमाणे, या देवदूतांसारखीच सदोम व गमोरा आणि त्या शहराच्या आसपासच्या नगरांनी लैंगिक अनीतीचे आचरण केले आणि अस्वाभाविक लैंगिक संबधच्या मागे ती लागली. अनंतकाळच्या अग्निच्या शिक्षेसाठी ती राखून ठेवली आहेत. एक उदाहरण म्हणून ती आपल्यासमोर ठेवली आहेत. ⁸अगदी तशाच प्रकारे, हे लोक जे तुमच्या गटात आले ते स्वप्नांनी बहकले व त्यांनी आपली शरीरे विटळली आहेत. ते प्रभूचा अधिकार बाजूला ठेवतात व ते गौरवी

थोरामोठ्यांविरूद्ध (देवदूतांविरूद्ध) निंदानालस्तीची भाषा वापरतात. ⁹मीखाएल जो मुख्य देवदूत, याने जेव्हा मोशेच्या शरीराविषयी सैतानाबरोबर वाद घातला तेव्हा त्यानेसुद्धा त्याच्याविरूद्ध अपमानास्पद आरोप करण्याचे धाडस केले नाही. तो फक्त म्हणाला, “प्रभु तुला धमकावो.”

¹⁰पण हे लोक, ज्या गोष्टी त्यांना समजत नाहीत त्यांची हे निंदा करतात. आणि जनावरासारखे केवळ मूळ स्वभावाला अनुसरून जे काही त्यांना समजते. अगदी त्याच गोष्टीमुळे ते नाश पावतात. ¹¹या लोकांसाठी हे फार वाईट आहे! काईनाने जो मार्ग धरला तोच यांनी धरलेला आहे. आपला फायदा व्हावा म्हणून ते बलमाप्रमाणे गोंधळून मोकाट धावत सुटले आहेत आणि कोरहाच्या बंडाळीत भाग घेणाऱ्या लोकांचा नाश झाला तसाच या लोकांचा देखील नाश होत आहे. ¹²हे लोक तुमच्या भातामध्ये दडलेले धोकादायक खडे, असल्यासारखे आहेत. ते खुशाल तुमच्याबरोबर जेवणखाणे करतात, ते फक्त स्वतःच चरत राहणारे असे मेंढपाळ आहेत, ते पाणी नसलेल्या दगांसारखे असून ते वाऱ्यामुळे वाहवत जातात. ते लोक म्हणजे हिवाळ्यातील फळहीन व समूळ उपटली गेलेली आणि दोनदा मेलेली झाडे आहेत. ¹³ते लोक आपल्या लजास्पद कामामुळे फेसळणाऱ्या समुद्राच्या लाटांप्रमाणे आहेत, ते जणू काळ्याकुट्ट अंधारात दडलेले तारे असे आहेत.

¹⁴होख, आदामापासूनचा सातवा मनुष्य यानेसुद्धा या लोकांविषयी असेच भाकीत केले आहे: “पाहा हजारो पवित्र देवदूतांसह प्रभु येत आहे. ¹⁵तो अखिल जगातील लोकांचा न्याय करील आणि सर्व लोकांना त्यांनी केलेल्या अधर्माच्या कामासाठी आणि देवाची चाड न बाळगणाऱ्या पापी लोकांनी त्याच्याविरूद्ध जे कठोर, वाईट शब्द आपल्या तोंडावाटे काढले त्याकरीता तो त्यांना दोषी ठरवील.”

¹⁶हे लोक कुरकुर करणारे व दोष दाखविणारे आहेत, ते आपल्या वासनांप्रमाणे चालणारे आणि आपल्या तोंडाने बडया मारणारे लोक आहेत. ते आपल्या फायद्यासाठी इतरांचा तोंडपूजेपणा करतात.

सावधानतेचा इशारा आणि करावयाच्या गोष्टी

¹⁷पण, तुम्ही प्रियजनहो, आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या प्रेषितांनी पूर्वी सांगितलेले शब्द आठवा. ¹⁸त्यांनी सांगितले,

“काळाच्या शेवटी देवाविषयी थट्टेने बोलणारे लोक असतील, ते त्यांच्या स्वतःच्याच अधार्मिक इच्छांच्या मागे जातील.” ¹⁹असे लोक फूट पाडतात. ते त्यांच्या मूळ स्वभावाप्रमाणे चालतात. त्यांना आत्मा नाही.

²⁰पण तुम्ही प्रिय मित्रांनो, आपल्यापवित्र शिक्काविण्यात आलेल्या विश्वासात परस्परांना आध्यात्मिक रीतीने बळकट करा. पवित्र आत्म्याने युक्त होऊन प्रार्थना करा.

²¹आणि तुम्हांला अनंतकाळाच्या जीवनात घेऊन जाणाऱ्या आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या कृपेची वाट पाहत, देवाच्या प्रीतीत स्वतःला राखा. ²²विश्वासात डळमळीत असलेल्या लोकांवर दया करा.

²³त्यांना अग्नीतून ओढून काढून वाचवा. पण दया दाखविण्याच्या वेळी काळजी घ्या. आणि त्यांच्या दैहिक पापामुळे मळीन झालेल्या कपड्यांचा तिरस्कार करा.

देवाची स्तुति करा

²⁴आता, तुम्ही पडू नये म्हणून तुम्हाला राखावयास जो समर्थ आहे आणि तुम्हाला आपल्या गौरवी समक्षतेत शुद्ध असे सादर करायला जो मोठ्या आनंदाने तयार आहे, त्याला आणि आपले तारण करणारा जो ²⁵एकच देव आहे, त्याला आपला प्रभु येशू ख्रिस्त याच्याद्वारे गौरव, मान, पराक्रम आणि अधिकार काल, आज आणि अनंतकाळ असो. आमेन.

योहानाला झालेले प्रकटीकरण

योहान या पुस्तकाविषयी सांगतो

१ हे येशू ख्रिस्ताचे प्रकटीकरण आहे. ज्या गोष्टी लवकरच घडणे आवश्यक आहे, ते आपल्या सेवकांना दाखविण्यासाठी देवाने येशूला हे देवापासून प्राप्त झाले ख्रिस्ताने त्याच्या देवदूताला पाठवून या सर्व गोष्टी योहानाला दाखविण्यास सांगितले. ^२योहानाने जे काही पाहिले त्या सर्व गोष्टींविषयी साक्ष दिली की येशू ख्रिस्ताने हे त्याला सांगितले; देवाकडून आलेला हा संदेश आहे. ^३जी व्यक्ती देवाकडून आलेल्या या संदेशाचे शब्द उघडपणे वाचते ती धन्य आहे. आणि जे लोक हा संदेश ऐकतात आणि त्यामध्ये लिहिलेल्या गोष्टी पाळतात ते धन्य आहेत. कारण आता जास्त वेळ उरला नाही.

योहान येशूचा संदेश मंडळ्यांना कळवितो

^४योहानाकडून, आशिया * प्रांतातील सात मंडळ्यांना: जो आहे, जो होता व जो येणार आहे त्या एकापासून (देवापासून): आणि त्याच्या सिंहासनासमोरील सात आत्म्यांकडून तुम्हांस कृपा व शांति असो. ^५आणि येशू ख्रिस्त विश्वासू साक्षी आहे, जो मेलेल्यांमधून उठविले गेलेल्यांमध्ये पहिला आहे. पृथ्वीवरील राजांचा तो सत्ताधीश आहे. आणि जो येशू आमच्यावर प्रेम करतो, ज्या येशूने आम्हाला आमच्या पापांपासून त्याच्या रक्ताने मुक्त केले; ^६ज्याने आम्हाला राज्य आणि देवपित्याची सेवा करणारे याजक बनविले त्या येशूला गौरव व सामर्थ्य अनंतकाळपर्यंत असोत! अमेन.

^७पहा, येशू दगांसह येत आहे! प्रत्येक व्यक्ति त्याला पाहील, ज्यांनी त्याला भोसकले ते सुद्धा त्याला पाहतील. पृथ्वीवरील सर्व लोक त्याच्यामुळे आक्रोश करतील. होय, असेच होईल! अमेन.

^८प्रभु देव म्हणतो, "मी अल्फा आणि ओमेगा * आहे. मी जो आहे, जो होतो आणि जो येत आहे. मी सर्वसमर्थ आहे."

^९मी योहान आहे, आणि मी तुमचा बंधू आहे. आपण ख्रिस्तामध्ये एकत्र आहोत आणि आपण या गोष्टींमध्ये

वाटेकरी आहोत. दुःखसहनात, राज्यात, धीराने सहन करण्यात, येशूच्या सत्यात आणि देवाच्या संदेशात मी विश्वासू होतो त्यामुळे मी पात * नावाच्या बेटावर होतो. ^{१०}प्रभूच्या दिवशी आत्म्याने माझा ताबा घेतला. माझ्या मागे मी एक मोठा आवाज ऐकला. तो आवाज कर्णसारखा ऐकू आला. ^{११}तो आवाज म्हणाला, "तू या सर्व गोष्टी पाहतोस त्या तू पुस्तकात लिही, आणि सात मंडळ्यांना पाठव: इफिस, स्मुर्णा, पर्गम, थुवतीरा, सार्दीस, फिलदेलफिया आणि लावदिकीया."

^{१२}माझ्याबरोबर कोण बोलत आहे हे पाहण्यासाठी मी मागे वळलो, जेव्हा मी मागे वळलो तेव्हा मी सोन्याच्या सात दीपसमया पाहिल्या. ^{१३}मी कोणाला तरी दीपस्तंभामध्ये पाहिले जो "मनुष्याच्या पुत्रासारखा" होता. त्याने लांब पायघोळ झगा घातला होता. त्याने सोन्याचा पट्टा छातीवर बांधला होता. ^{१४}त्याचे डोके आणि केस बर्फासारख्या पांढऱ्या लोकरिप्रमाणे शुभ्र होते. त्याचे डोळे अग्नीच्या ज्वालेसारखे होते.

^{१५}त्याचे पाय भट्टीत गरम झाल्यानंतर चमकणाऱ्या पितळसारखे होते. त्याचा आवाज पुराचे पाणी जसा आवाज करते तसा होता. ^{१६}त्याच्या उजव्या हातात सात तारे होते. त्याच्या तोंडातून दोन्ही बाजूंनी तीक्ष्ण धार असणारी तरवार निघाली. तो दिवसाच्या मध्यान्ही अतिशय प्रखर तेजाने प्रकाशाणाऱ्या सूर्यासारखा दिसत होता.

^{१७}जेव्हा मी त्याला पाहिले, तेव्हा मी मेलेल्या माणसा सारखा त्याच्या पायाजवळ पडलो त्याने त्याचा उजवा हात माझ्यावर ठेवला आणि म्हणाला, "घाबरू नको! मी पाहिला आणि शेवटला आहे. मी जिवंत आहे, ^{१८}मी मेलो होतो, पण पाहा; मी अनंतकाळासाठी जिवंत आहे! आणि माझ्या जवळ मरणाच्या व अधोलोकाच्या किल्ल्या आहेत. ^{१९}म्हणून ज्या गोष्टी तू पाहतोस त्या लिही. ज्या गोष्टी आता घडत आहेत त्या लिही. आणि ज्या गोष्टी नंतर घडणार आहेत त्याही लिही. ^{२०}जे सात तारे तू माझ्या हातात पाहिलेस आणि ज्यात सात सोन्याच्या दीपसमया तू पाहिल्यास त्यांचा गुपित अर्थ हा आहे: सात दीपसमया या सात मंडळ्या आहेत. आणि सात तारे हे सात मंडळ्यांचे देवदूत आहेत.

आशिया आशिया मायनरचा पश्चिम भाग (सध्याचे तुर्कस्तान)

अल्फा आणि ओमेगा ग्रीक मूळक्षरातील पहिले आणि शेवटचे अक्षर याचा अर्थ प्रारंभ आणि शेवट आहे.

पात तुर्कस्तानजवळच्या अगीयन समुद्रातील एक लहानसे बेट.

इफिस येथील मंडळीला

२ "इफिस येथील मंडळीच्या दूताला हे लिही: "जो आपल्या उजव्या हातात सात तारे धरतो आणि सात सोनेरी दीपसम्यांमधून चालतो त्याचे हे शब्द आहेत: ^२तू काय करतोस ते मला माहीत आहे. तू खूप काम करतोस व धीर धरतोस हे मला माहीत आहे. मला हे माहीत आहे की दुष्ट मनुष्यांचा तू स्वीकार करीत नाहीस आणि जे स्वतःला प्रेषित समजतात पण जे तसे नाहीत त्यांची कसोटी तू घेतलेली आहेस आणि ते खोटे आहेत हे तुला समजले आहे. ^३माझ्या नावासाठी तू धीर धरलास. माझ्या नावामुळे तू दुःख सोसलेस आहे आणि तू थकला नाहीस.

^४तरीही तुझ्याविरुद्ध माझे म्हणणे आहे: तू तुझी पहिली प्रीति सोडली आहेस. ^५ज्या उंचीवरून तू पडलास ते लक्षात आण! पश्चात्ताप कर व प्रथम जी कामे केलीस ती पुन्हा कर. जर तू पश्चात्ताप केला नाहीस, तर मी येईन आणि तुझी दीपसमई तिच्या ठिकाणाहून काढून टाकीन. ^६पण असे काही आहे जे तू करतोस, तू निकलाईतांच्या* कृत्यांचा द्वेष करतोस, मीही त्यांच्या कृत्यांचा द्वेष करितो.

^७"आत्मा मंडळ्यांना काय म्हणतो हे ज्याला कान आहेत तो ऐको! जो विजय मिळवितो त्याला मी जीवनाच्या झाडाचे (फळ) खाण्याचा अधिकार देईन. ते झाड देवाच्या सुखलोकात आहे.

स्मूर्णा येथील मंडळीला

^८"स्मूर्णा येथील मंडळीच्या दूताला हे लिही: "जो पहिला आणि शेवटला आहे त्याचे हे शब्द आहेत, जो मेला होता पण पुन्हा जीवनात आला. ^९मला तुमचे क्लेश आणि गरिबी माहीत आहे. तरीही तुम्ही श्रीमंत आहात! ज्या वाईट गोष्टी लोक बोलतात त्याविषयी मला माहीत आहे, ते म्हणतात आम्ही यहूदी आहोत, पण ते नाहीत. ते सैतानाची सभा आहेत. ^{१०}जे दुःख तुला सहन करायचे आहे त्याविषयी घाबरू नकोस. मी तुला सांगतो, तुम्हांपैकी काहींना तुमची परीक्षा पाहण्यासाठी सैतानाकडून तुरुंगात टाकतील आणि तुम्ही दहा दिवस छळ सहन कराल. पण तरीही मरेपर्यंत विश्वासू राहा आणि मग मी तुम्हांला जीवनाचा मुगुट देईन.

^{११}"आत्मा मंडळ्यांना काय म्हणतो हे ज्याला कान आहेत तो ऐको. जो विजय मिळवितो त्याला दुसऱ्या मरणाची इजा होणारच नाही.

फार्म येथील मंडळीला

^{१२}"फार्म येथील मंडळीच्या दूताला लिही: ज्याच्याकडे दोन्ही बाजूंनी धार असणारी तीक्ष्ण तरवार आहे, त्याचे हे शब्द आहेत, ^{१३}मला माहीत आहे जेथे सैतानाचे सिंहासन

आहे तेथे तुम्ही राहता. तरीही तुम्ही माझ्या नावात दृढ आहात. अतिपाच्या काळामध्येसुद्धा माझ्यावर तुमचा असलेला विश्वास तुम्ही नाकारला नाही. अतिपा माझा विश्वासू साक्षीदार होता. तो तुमच्या शहरात मारला गेला. सैतान जेथे राहतो असे ते तुमचे शहर आहे.

^{१४}"तरीही तुमच्याविरुद्ध माझे म्हणणे आहे: तुमच्यात असे लोक आहेत की जे बलामाची शिकवण आचरणात आणतात. बलामाने बालाकाला इझ्राएल लोकांना पाप करायला कसे लावायचे ते शिकविले. त्या लोकांनी लैंगिक पापे करून आणि मूर्तीला वाहिलेले अन्न खाऊन पाप केले. ^{१५}त्याचप्रमाणे निकलाईतांची शिकवण आचरणारे तुमच्यामध्येसुद्धा काहीजण आहेत. ^{१६}म्हणून पश्चात्ताप करा! नाहीतर मी लवकरच तुमच्याकडे येईन आणि आपल्या तोंडातील तरवाराने त्यांच्याशी लढेन.

^{१७}"आत्मा मंडळ्यांना काय म्हणतो हे ज्याला कान आहेत तो ऐका. जो विजय मिळवितो त्याला मी लपवून ठेवलेल्या मान्यातून काही देईन. मी त्याला पांढरा दगड (खड) देईन ज्यावर नवीन नाव लिहिलेले असेल. ज्याला तो प्राप्त होईल त्यालाच ते समजेल.

थुवतीरा येथील मंडळीला

^{१८}"थुवतीरा येथील मंडळीच्या दूताला लिही: "देवाचा पुत्र हे सांगत आहे, ज्याचे डोळे अग्नीच्या ज्वालेसारखे आहेत आणि ज्याचे पाय चमकणाऱ्या पितळसारखे आहेत.

^{१९}मला तुमची कामे, तुमचे प्रेम आणि विश्वास, तुमची सेवा आणि धीर माहीत आहे. आणि तुम्ही पहिल्यापेक्षा आता जास्त करीत आहात हे माहीत आहे.

^{२०}तरीसुद्धा तुमच्याविरुद्ध माझे म्हणणे आहे: इजबेल नावाची स्त्री जी स्वतःला संवेंष्टी म्हणविते आणि ती तिच्या शिकवणीने माझ्या सेवकांना अनैतिक लैंगिक पाप व मूर्तिसमोर ठेवलेले अन्न खावायस मोहविते. तरी तुम्ही तिला खुशाल तसे करू देता. ^{२१}मी तिला तिच्या अनैतिक लैंगिक पापाविषयी पश्चात्ताप करण्यासाठी वेळ दिला आहे. परंतु ती तसे करायला तयार नाही. ^{२२}म्हणून मी तिला दुःखाच्या बिछान्यावर खिळवीन आणि जे तिच्याबरोबर व्यभिचाराचे पाप करतात त्यांना भयंकर दुःख भोगावयास लावीन. जर ती तिच्या मार्गापासून पश्चात्ताप पावली नाही ^{२३}तर मी तिच्या अनुयायांना ठार मारून टाकीन. मग सर्व मंडळ्यांना हे कळेल की मी तो आहे जो अंतःकरणे आणि मने पारखतो. तुमच्या कृतींप्रमाणे मी प्रत्येकाला तुमचा मोबदला देईन.

^{२४}पण थुवतीरा येथील मंडळीतील जे दुसरे लोक आहेत जे तिची शिकवण आचरीत नाहीत त्यांना मी सांगतो की, ज्या तुम्ही सैतानाची म्हणविलेली खोल गुपिते जाणली नाहीत, त्या तुमच्यावर मी दुसरे ओझे लादणार नाही.

^{२५}मी येईपर्यंत जे तुमच्याकडे आहे त्याला धरून राहा.

²⁶“जो विजय मिळवितो व शेवटपर्यंत माझ्या इच्छेप्रमाणे करतो त्याला मी राष्ट्रांवर अधिकार देईन.

²⁷तो त्यांच्यावर लोहदंडाने अधिकार गाजवील मातीच्या भांड्यासारखा तो त्यांचा चुराडा करील.’ स्तोत्र. 2:9

जसा पित्याकडून मला अधिकार प्राप्त झाला आहे, ²⁸तसा मीसुद्धा त्याला पहाटेचा तारा देईन. ²⁹आत्मा मंडव्यांना काय म्हणतो हे ज्याला कान आहेत तो ऐको.

सार्दीस येथील मंडळीला

3 “सार्दीस येथील मंडळीच्या दूताला लिही: “जो देवाचे सात आत्मे धरतो व सात तारे धरतो त्याचे हे शब्द आहेत. मला तुमची कामे माहीत आहेत, जिवंत असण्याबद्दल तुमचा लौकिक आहे. पण तुम्ही मेलेले आहात. ²जागे व्हा! जे उरलेले आहेत आणि मरणाच्या ह्यमार्गावर आहेत त्यांना मजबूत करा. कारण माझ्या देवाच्या दृष्टीने तुमची कृत्ये पूर्ण झाल्याचे मला आढळले नाही. ³म्हणून लक्षात ठेवा, जे तुम्हाला प्राप्त झालेले आहे आणि जे तुम्ही ऐकले आहे त्याप्रमाणे वागा. आणि पश्चात्ताप करा. पण जर तुम्ही जागे होत नाही, तर मी एखाद्या चोरासारखा येईन आणि तुम्हाला हे कळणार नाही की मी नेमक्या कोणत्या वेळेला तुमच्याकडे येईन.

⁴तरी तुमच्यात थोडे लोक आहेत जे सार्दीसमध्ये आहेत ज्यांनी स्वतःला स्वच्छ राखले आहे. ते लोक माझ्याबरोबर चालतील. ते पांढरी वस्त्रे घालतील कारण ते पात्र आहेत. ⁵प्रत्येक व्यक्ति जी विजय मिळविते, ती त्यांच्यासारखी पांढरी वस्त्रे परिधान करील. मी त्या व्यक्तीचे नाव जीवनाच्या पुस्तकातून काढणार तर नाहीच पण माझ्या पित्यासमोर व त्याच्या देवदूतांसमोर त्याचे नाव स्वीकारीन. ⁶आत्मा मंडव्यांना काय म्हणतो हे ज्याला कान आहेत तो ऐको.

फिलदेल्फिया येथील मंडळीला

⁷“फिलदेल्फिया येथील मंडळीच्या दूताला लिही:

“जो पवित्र, सत्य, जो दाविदाची किल्ली ठेवतो त्याचे हे शब्द आहेत, जे तो उघडतो, ते कोणी बंद करू शकणार नाही आणि जे तो उघडतो, ते कोणी उघडू शकणार नाही. ⁸मला तुमची कामे माहीत आहेत, पाहा मी तुमच्यासमोर दार उघडे करून ठेवले आहे. जे कोणीही बंद करू शकणार नाही. मला माहीत आहे की, तू दुर्बळ आहेस, तरी तू माझा शब्द पाळला आहेस, आणि माझे नाव नाकारले नाहीस. ⁹जे सैतानाच्या सभास्थानाचे आहेत, ते स्वतःला यहूदी समजतात पण ते यहूदी नाहीत तर ते खोटारडे आहेत. मी त्यांना तुमच्याकडे आणून तुमच्या पाया पडायला लावीन. आणि त्यांना समजेल की मी तुमच्यावर प्रीति केली आहे. ¹⁰धीराने सहन करण्याविषयी तुम्ही माझी आज्ञा पाळली आहे. म्हणून सर्व जगावर जो

संकटाचा समय येणार आहे त्यापासून मी तुम्हांला राखीन. हा त्रास जे लोक या पृथ्वीवर राहातात त्यांची परीक्षा होण्यासाठी होईल.

¹¹“मी लवकर येत आहे. जे तुझ्याकडे आहे त्याला घट्ट धरून राहा यासाठी की कोणीही तुझा मुगट घेऊ नये. ¹²जो विजय मिळवितो त्याला मी माझ्या देवाच्या मंदिराचा खांब बनवीन. तो पुन्हा कधीही त्याला सोडणार नाही. मी त्याच्यावर माझ्या देवाचे नाव व माझ्या देवाच्या शहराचे नाव नवे यरुशलेम असे लिहीन. जे माझ्या देवापासून स्वर्गातून खाली येत आहे. आणि मी त्याच्यावर माझे नवे नाव लिहीन. ¹³आत्मा मंडव्यांना काय म्हणतो हे ज्याला कान आहेत तो ऐको.

लावदिकीया येथील मंडळीला

¹⁴“लावदिकीया येथील मंडळीच्या दूताला लिही:

“जो आमेन* आहे, विश्वासू आणि खरा साक्षीदार आहे, देवाच्या निर्मितीवरील सताधीश आहे त्याचे हे शब्द आहेत. ¹⁵मला तुमची कामे माहीत आहेत तुम्ही थंडही नाही व गरमही नाही. माझी अशी इच्छा आहे की, तुम्ही दोन्हीपैकी एक काहीतरी असावे! ¹⁶पण, तुम्ही कोमट असल्याने— मी तुम्हांला तोंडातून (थुंकून) टाकणार आहे. ¹⁷तुम्ही म्हणता, ‘मी श्रीमंत आहे, मी संपत्ति मिळविली आहे. आणि मला कोणत्याही गोष्टीची गरज नाही. पण तुम्हाला याची जाणीव होत नाही की, तुम्ही नीच, नराधम, दयनीय, गरीब, आंधळे व आंगळ आहात. ¹⁸मी तुम्हाला सल्ला देतो की, अग्नीत शुद्ध केलेले सोने माझ्याकडून विकत घ्या, म्हणजे तुम्ही श्रीमंत व्हाल. आणि शुभ्र वस्त्रे विकत घ्या व तुमची लज्जास्पद नग्नता तुम्ही झाका. आणि स्पष्ट दिसावे म्हणून डोळ्यात घालण्यास अंजन विकत घ्या.

¹⁹ज्यांच्यावर मी प्रेम करतो, त्यांना दटावतो व शिस्त लावतो म्हणून कसोशीचे प्रयत्न करावयास लागा आणि पश्चात्ताप करा. ²⁰मी येथे आहे! मी दाराजवळ उभा राहतो व दार ठोठावतो. जर कोणी माझा आवाज ऐकतो आणि दार उघडतो, तर मी आत येईन आणि त्याच्याबरोबर जेवीन व तोही माझ्याबरोबर जेवेल. ²¹“जो विजय मिळवील त्याला मी माझ्या सिंहासनावर बसण्याचा अधिकार देईन ज्याप्रमाणे मी विजय मिळविला आणि माझ्या पित्याच्या सिंहासनावर बसलो. ²²आत्मा मंडव्यांस काय म्हणतो, हे ज्याला कान आहेत तो ऐको.”

येहान स्वर्ग पाहतो

4 तेव्हा मी पाहिले आणि स्वर्गात दार माझ्यासमोर उघडलेले दिसले. आणि अगोदर जसा आवाज मी

आमेन या ठिकाणी येथूचे नाव म्हणून वापरले आहे. याचा अर्थ जे सत्य आहे त्याचे जोरदारपणे समर्थन करणे.

माझ्याशी बोलताना ऐकला होता तसाच आवाज मी ऐकला. तो आवाज कर्ण्याच्या आवाजासारखा होता. तो आवाज म्हणाला, “इकडे ये, आणि मी तुला यानंतर जे घडणार आहे ते दाखवितो.”

²त्याच क्षणी आत्म्याने माझा ताबा घेतला. तेथे स्वर्गात माझ्यासमोर सिंहासन होते. कोणी एक त्यावर बसलेले होते. ³त्यावर जो बसला होता तो यास्फे व सार्दी या रत्नांसारखा होता आणि सिंहासनाभोवती पाचूसांखे दिसणारे मेघधनुष्य होते. ⁴सिंहासनाभोवती चोवीस आसने होती, आणि त्या आसनांवर शुभ्र कपडे घातलेले व डोक्यावर सोन्याचा मुगुट असलेले चोवीस वडील बसले होते. ⁵सिंहासनापासून विजा व भिन्न आवाज निघत होते. शिवाय गडगडाट निघत होते. सिंहासनासमोर सात दिवे जळत होते. ते देवाचे सात आत्मे होते. ⁶तसेच सिंहासनासमोर काचेच्या समुद्रासारखे काहीतरी दिसत होते. ते स्फटिकासारखे स्पष्ट होते.

मध्यभागी, सिंहासनाभोवती चार जिवंत प्राणी होते आणि ते डोळ्यांनी भरले होते. पुढे डोळा, मागे डोळे. ⁷पहिला जिवंत प्राणी सिंहासारखा होता. दुसरा बैलासारखा होता. तिसऱ्याचा चेहरा मनुष्यासारखा होता. आणि चवथा उडत्या गरूडासारखा होता. ⁸त्या प्रत्येक जिवंत प्राण्याला सहा पंख होते. व त्यांना सगळीकडे डोळे होते. त्यांच्या पंखाखालीसुद्धा डोळे होते. दिवस व रात्र न थांबता ते म्हणत होते:

“पवित्र, पवित्र, पवित्र, हा प्रभु देव सर्वसमर्थ जो होता, जो आहे, आणि जो येणार आहे.”

⁹जेव्हा जेव्हा ते जिवंत प्राणी सिंहासनावर बसलेल्याचा गौरव, सन्मान व उपकारस्तुति करीत होते आणि व जो सिंहासनावर बसलेला होता तो अनंतकाळपर्यंत जगत राहणारा आहे, ¹⁰तेव्हा तेव्हा जो सिंहासनावर बसला होता आणि अनंतकाळपर्यंत राहतो त्याच्यासमोर चोवीस वडील पाया पडत होते आणि त्याची उपासना करीत होते. ते आपले मुगुट सिंहासनासमोर ठेवत होते. व म्हणत होते की:

¹¹“आमचा प्रभु आणि देव! तू गौरव, सन्मान आणि सामर्थ्य प्राप्तकरून घेण्यास योग्य आहेस. तू सर्व काही तयार केलेस तुला वाटत होते म्हणून सर्व काही अस्तित्वात आले आणि करण्यात आले.”

5 मग मी, जो सिंहासनावर बसला होता त्याच्या उजव्या हातात गुंडाळी पाहिली. गुंडाळीवर दोन्ही बाजूंनी लिहिले होते. आणि ती गुंडाळी सात शिक्के मारून बंद केली होती. ²आणि मी एक सामर्थ्यशाली देवदूत पाहिला.

तो देवदूत मोठ्या आवाजात म्हणाला, “गुंडाळीचे शिक्के तोडून ती उघडण्यास कोण पात्र आहे?” ³परंतु स्वर्गात, पृथ्वीवर किंवा पृथ्वीखाली कोणीही ते शिक्के तोडण्यास आणि त्यामध्ये पाहण्यास समर्थ नव्हता. ⁴मी खूप रडलो कारण ती गुंडाळी उघडून आतमध्ये काय आहे हे पाहण्याच्या योग्यतेच कोणीही नव्हते.

⁵पण वडीलांपैकी एकजण मला म्हणाला, “रडू नकोस! पहा, यहूदा वंशाचा सिंह, दाविदाचा अंकुर हा विजयी झाला आहे. तो गुंडाळी उघडण्यास व तिचे सात शिक्के उघडण्यास समर्थ आहे.”

⁶मग मी एक कोकरा पाहिला. सिंहासनाच्या मध्यभागी उभा असलेला व त्याच्या भोवती चार जिवंत प्राणी असलेले मी पाहिले. व वडीलही त्याच्याभोवती होते. कोकरा बांधल्यासारखा दिसत होता. त्याला सात शिंगे आणि सात डोळे होते. आणि हे जण देवाचे सात आत्मे असून ते सर्व जगभर पाठविले होते. ⁷कोकरा आला आणि त्याने जो, सिंहासनावर बसला होता, त्याच्या उजव्या हातातून ती गुंडाळी घेतली. ⁸आणि जेव्हा त्याने ती घेतली तेव्हा चार जिवंत प्राणी व चोवीस वडीलजन कोकऱ्यासमोर उपडे पडले. प्रत्येकाजवळ विणा व प्रत्येकाच्या हातात सुवासिक उदाने भरलेल्या सोन्याच्या वाट्या होत्या. या वाट्या म्हणजे देवाच्या लोकांच्या प्रार्थना होत्या. ⁹आणि त्यांनी नवे गाणे गाईले:

“तू गुंडाळी घेण्यास आणि तिचे शिक्के उघडण्यास समर्थ आहेस, कारण तुला वधण्यात आले आणि तू आपल्या रक्ताने मनुष्यांना प्रत्येक वंशातून, वेगवेगळ्या भाषा बोलणाऱ्या जमातीतून, आणि राष्ट्रांतून विकत घेतले.

¹⁰तू त्यांना राज्य आणि पृथ्वीवर आपल्या देवासाठी याजक बनविले आणि नंतर ते पृथ्वीवर सत्ता गाजवितली”

¹¹मग मी पाहिले सिंहासन आणि, चार जिवंत प्राणी व वडीलजन यांच्या सभोवती अगणित देवदूतांची वाणी ऐकली, त्यांची संख्या अयुतांची अयुते व हजारो हजार होती. ¹²देवदूत मोठ्या आवाजात म्हणाले,

“जो वधलेला कोकरा होता तो सामर्थ्य, संपत्ति, शहाणपण आणि शक्ति, सन्मान, गौरव आणि स्तुतीस पात्र आहे!”

¹³प्रत्येक निर्माण केलेली वस्तु आकाशात व पृथ्वीवर, पृथ्वीखाली व समुद्रातील अवघ्यांना मी असे गाताना ऐकले की,

“जो सिंहासनावर बसतो त्याला व कोकऱ्याला स्तुति, सन्मान, गौरव आणि सामर्थ्य अनंतकाळपर्यंत असो!”

¹⁴चार जिवंत प्राणी म्हणाले, “आमेन!” मग वडीलजनांनी खाली पडून त्याला अभिवादन केले.

६ मग मी पाहिले की, कोकच्याने सात शिक्क्यांपैकी एक उघडला. मी त्या चार जिवंत प्राण्यांपैकी एकाला दगाच्या गडगडाटासारखे बोलताना ऐकले. तो म्हणाला, “ये!” २मी पाहिले आणि तेथे माझ्यासमोर पांढरा घोडा होता. घोडेस्वाराने धनुष्य धरले होते. त्याला मुगट देण्यात आला होता. तो निघाला, शत्रूचा पराभव करीत निघाला, तो विजय मिळविण्यासाठी निघाला.

३जेव्हा कोकच्याने दुसरा शिक्का उघडला, तेव्हा मी दुसऱ्या प्राण्याला बोलताना ऐकले. तो म्हणाला, “ये!” ४मी पाहिले तेव्हा लाल रंग असलेला दुसरा घोडा निघाला. घोडेस्वाराला पृथ्वीवरून शांति काढून घेण्याचा अधिकार दिला होता. म्हणजे लोकांनी आपापसांत एकमेकाला ठार करावे. त्याला मोठी तरवार देण्यात आली होती.

५जेव्हा कोकच्याने तिसरा शिक्का उघडला, तेव्हा मी तिसऱ्या जिवंत प्राण्याला बोलताना ऐकले, “ये!” मी पाहिले तेव्हा माझ्यासमोर काळा घोडा होता व घोडेस्वाराच्या हातात तराजू होते असे मला दिसले ६मग मी जणू काय चारही जिवंत प्राणी बोलल्यासारखा आवाज ऐकला. ते म्हणत होते, “एक किलो गहू एका दिवसाच्या मजुरीइतके, आणि तीन किलो बाली एका दिवसाच्या मजुरीइतकी, मात्र तेल व द्राक्षारस वाया घालवू नका.”

७जेव्हा त्याने चौथा शिक्का उघडला, तेव्हा मी चौथ्या जिवंत प्राण्याचा आवाज ऐकला. तो म्हणाला, “ये आणि पाहा!” ८मी पाहिले तेव्हा माझ्यासमोर फिव्या रंगाचा घोडा मला दिसला. त्यावरच्या घोडेस्वाराचे नाव मृत्यु होते. आणि त्याच्या मागोमाग अधोलोक चालला होता. आणि त्यांना पृथ्वीच्या चौथ्या भागावर (पृथ्वीच्या पाव भागावर) लोकांना तरवारीने मारण्याचा, दुष्काळाने आणि पटकीने मारण्याचा व पृथ्वीवरील जंगली हिंम्र प्राण्यांकडून मारण्याचा अधिकार दिला होता.

९जेव्हा त्याने पाचवा शिक्का उघडला तेव्हा मी काही आत्मे वेदीखाली पाहिले. त्यांना देवाच्या वचनासाठी आणि त्यांनी राखलेल्या साक्षीमुळे ठार मारण्यात आले होते.

१०ते मोठ्या आवाजात म्हणाले, “पवित्र आणि सत्य प्रभु, कोठपर्यंत तू पृथ्वीवरील लोकांचा न्याय करणार नाहीस आणि आम्हाला ठार मारल्याबद्दल त्यांना शिक्षा करणार नाहीस?” ११त्या प्रत्येक आत्म्याला मग एक एक पांढरा शुभ्र झगा देण्यात आला. आणि त्यांना सांगण्यात आले की, त्यांचे काही बांधव ख्रिस्ताच्या सेवेत आहेत व यांना जसे मारण्यात आले, तसे त्यांनाही मारण्यात येईल व ते पूर्ण होईपर्यंत त्यांनी थोडा वेळ थांबावे.

१२मग कोकच्याला सहावा शिक्का उघडताना मी पाहिले. तेव्हा मोठा भूकंप झाला, सूर्य मेंढीच्या केसांपासून बनविलेल्या काळ्या कापडासारखा झाला. पूर्ण चंद्र रक्तासारखा लाल झाला. १३ज्याप्रमाणे अंजिराचे झाड वारा आला म्हणजे अंजिरा खाली पाडते तसे आकाशातून तारे पृथ्वीवर पडले. १४जसे गुंडाळी गुंडाळतात तसे, आकाश

गुंडाळले गेले. आणि प्रत्येक पर्वत व बेट त्याच्या स्थानावरून हलविले गेले.

१५मग सर्व लोक गुहेत, पर्वतांच्या, खडकांच्या मागे लपले. त्यामध्ये जगातील राजे, सत्ताधीश, सेनापती, श्रीमंत लोक आणि सामर्थ्यशाली लोक होते. प्रत्येक व्यक्ति, गुलाम किंवा स्वतंत्र लपून बसली. १६लोक पर्वतांना आणि खडकांना म्हणाले, “आमच्यावर पडा. जो सिंहासनावर बसला आहे त्याच्या चेहऱ्यासमोरून आम्हांला लपवा. कोकच्याच्या रागापासून आम्हाला लपवा. १७कारण त्याच्या रागाचा मोठा दिवस आला आहे. त्यासमोर कोणीच टिकाव धरू शकत नाही!”

इझ्राएलचे एकशे चव्वेचाळीस हजार लोक

७ यानंतर मी चार देवदूतांना पृथ्वीच्या चार कोपऱ्यांना उभे राहिलेले पाहिले. देवदूतांनी पृथ्वीचे चारही दिशांचे वारे अडविले होते. जमिनीवर, समुद्रावर किंवा कोणत्याही झाडावर वारा वाहू नये म्हणून ते वाऱ्याला थोपवीत होते. २तेव्हा मी आणखी एक देवदूत पूर्वेकडून वर येताना पाहिला. या देवदूताकडे जिवंत देवाचा शिक्का होता. या देवदूताने त्या चार देवदूतांना मोठ्या आवाजात बोलविले. हे चार देवदूत असे होते की ज्यांना देवाने पृथ्वी व समुद्राला इजा करण्याचे सामर्थ्य दिले. देवदूत त्या देवदूतांना म्हणाला, ३“जमिनीला, किंवा समुद्राला किंवा झाडांना, जे देवाची सेवा करतात त्या लोकांना आम्ही शिक्का मारेपर्यंत इजा करू नका.” ४मग मी ज्यांना शिक्का मारला होता त्यांची संख्या ऐकली. इझ्राएल लोकांच्या प्रत्येक वंशावर शिक्का मारला, ते एकशे चव्वेचाळीस हजार होते.

५	यहूदा वंशातील	१२,०००	लोकांना
	रऊबेन वंशातील	१२,०००	लोकांना
	गाद वंशातील	१२,०००	लोकांना
६	अशेर वंशातील	१२,०००	लोकांना
	नफताली वंशातील	१२,०००	लोकांना
	मनश्शे वंशातील	१२,०००	लोकांना
७	शिमीन वंशातील	१२,०००	लोकांना
	लेवी वंशातील	१२,०००	लोकांना
	इस्साखार वंशातील	१२,०००	लोकांना
८	जबुलून वंशातील	१२,०००	लोकांना
	योसेफ वंशातील	१२,०००	लोकांना
	बन्यामिन वंशातील	१२,०००	लोकांना

मोठा समुदाय

९यानंतर मी पाहिले, तेव्हा अफाट लोकसमुदाय मला दिसला. तेथे इतके लोक होते की, कोणालाही ते मोजता आले नसते. ते प्रत्येक राष्ट्राचे, वंशाचे, जमातीचे, आणि भाषेचे लोक होते. हे लोक सिंहासनासमोर आणि

कोकच्यासमोर उभे होते. त्या सर्वांनी पांढरे शुभ्र झगे घातले होते आणि त्यांच्या हातात झावळ्याच्या फांद्या होत्या.

¹⁰ते मोठ्याने ओरडत होते, “तारण आमच्या देवाचे आहे. व आमच्या कोकच्याचे आहे, जो सिंहासनावर बसतो.”

¹¹सर्व देवदूत सिंहासनाभोवती उभे होते आणि वडिलजनांच्या आणि चार प्राण्यांच्या भोवती उभे होते. ते सिंहासनासमोर पालथे पडले आणि त्यांनी देवाची आराधना केली. ¹²ते म्हणाले, “आमेन! स्तुति गौरव, शहाणपण, आभार, सन्मान, सामर्थ्य आणि पराक्रम अनंतकाळासाठी आमच्या देवाची आहेत. आमेन!”

¹³मग वडीलांपैकी एकाने मला विचारले, “हे पांढरे झगे घातलेले कोण आहेत? व कोठून आले आहेत?”

¹⁴मी म्हणालो, “महाराज, आपणाला माहीत आहे.”

आणि तो वडील म्हणाला, “हे लोक मोठ्या त्रासातून बाहेर आलेले आहेत, त्यांनी त्यांची वस्त्रे कोकच्याच्या रक्तात धुतली आहेत. आता स्वच्छ व शुभ्र झाले आहेत.

¹⁵म्हणून आता हे लोक देवाच्या सिंहासनासमोर आहेत. हे लोक देवाची त्याच्या मंदिरात रात्रंदिवस सेवा करतात आणि जो सिंहासनावर बसलेला आहे, तो त्यांचे रक्षण करील. ¹⁶त्या लोकांना पुन्हा केव्हाच भूक लागणार नाही. त्यांना पुन्हा केव्हाच तहान लागणार नाही. सूर्यामुळे त्यांना बाधा होणार नाही. कोणतीही उष्णता त्यांना जाळून टाकणार नाही. ¹⁷सिंहासनाच्या मध्यभागी असलेला कोकरा त्यांचा मेंढपाळ असेल. ज्या झऱ्यांचे पाणी जीवन देते तेथे तो त्यांना नेईल. आणि देव त्यांच्या डोळ्यांतील सर्व अशुभ पुसून टाकील.”

सातवा शिक्का

8 कोकच्याने सातवा शिक्का 1 उघडला. तेव्हा स्वर्गात अर्धा तासपर्यंत सर्वत्र शांतता होती. ²आणि मी सात देवदूतांना देवासमोर उभे असलेले पाहिले. त्यांना सात कर्णे दिले होते.

³दुसरा देवदूत आला आणि वेदीजवळ उभा राहिला. या देवदूताकडे सोनेरी धूप ठेवण्याचे भांडे होते, त्यांच्याकडे धूप प्रार्थनेसह अर्पण करण्यासाठी दिले होते. ह्या प्रार्थना देवाच्या पवित्र लोकांच्या होत्या. देवदूताने त्याचे अर्पण सिंहासनासमोर सोनेरी वेदीवर ठेवले. ⁴धुपाचा धूर देवदूताच्या हातातून देवाच्या सिंहासनासमोर गेला. धूर देवाच्या लोकांच्या प्रार्थनेसह गेला. ⁵मग देवदूताने धुपाटणे घेऊन, वेदीवरील अग्नीने ते भरले व ते पृथ्वीवर टाकले तेव्हा विजा चमकू लागल्या. मेघांचा गडगडाट व इतर आवाज झाले. आणि भूकंप झाला.

सात देवदूत त्यांचे कर्णे वाजविताना

⁶मग सात देवदूत त्यांचे कर्णे वाजविण्यास तयार झाले.

⁷पहिल्या देवदूताने कर्णा वाजविला आणि रक्तमिश्रित गारा व अग्नि पृथ्वीवर टाकण्यात आले. तेव्हा पृथ्वीचा एक

तृतीयांश भाग आणि एक तृतीयांश झाडे व सर्व हिरवे गवत जळून गेले.

⁸दुसऱ्या देवदूताने त्याचा कर्णा वाजविला. तेव्हा अग्नीने जळत असलेल्या मोठ्या डोंगरासारखे काहीतरी समुद्रात टाकले गेले. आणि एक तृतीयांश समुद्राचे रक्त झाले.

⁹आणि एक तृतीयांश समुद्रातील जीव मेले. आणि एक तृतीयांश जहाजे नष्ट झाली.

¹⁰तिसऱ्या देवदूताने त्याचा कर्णा वाजविला तेव्हा एक मोठा तारा मशालीप्रमाणे पेटलेला आकाशातून पडला. तो तारा नद्यांच्या एक तृतीयांश भागावर पडला आणि झऱ्यांच्या एक तृतीयांश भागावर पडला. ¹¹त्या ताऱ्याचे नाव कडूदगणा आणि एक तृतीयांश पाणी कडू झाले. ते कडू असलेले पाणी पिऊन पुष्कळ लोक मेले.

¹²चौथ्या देवदूताने त्याचा कर्णा वाजविला. तेव्हा सूर्याच्या एक तृतीयांश भागावर आघात झाला. चंद्राच्या एक तृतीयांश भागावर व ताऱ्यांच्या एक तृतीयांश भागावर आघात झाला. त्यामुळे त्याचा एक तृतीयांश भाग काळा झाला. दिवसाचा एक तृतीयांश काळा भाग झाला. रात्रीचा एक तृतीयांश भाग काळा झाला.

¹³मी पाहत असताना, आकाशात उंचावर मी गरूडाला उडताना पाहिले. गरूड मोठ्या आवाजात म्हणाला, “संकट! संकट! संकट, पृथ्वीवर राहणाऱ्या लोकांवर संकट येत आहे. हे संकट तीन देवदूतांनी कर्णा वाजविल्यावर येईल.”

9 पाचव्या देवदूताने त्याचा कर्णा वाजविला, तेव्हा मी आकाशातून एका ताऱ्याला पृथ्वीवर पडताना पाहिले. अथांग दऱ्याकडे नेणाऱ्या खोल बोगद्याची किल्ली त्याला देण्यात आली. ²मोठ्या भट्टीतून धूर यावा तसा त्या बोगद्यातून धूर येऊ लागला. बोगद्यातून येणाऱ्या धुरामुळे सूर्य आणि आकाश काळे झाले ³मग धुरातून टोळधाड पृथ्वीवर आली. त्यांना पृथ्वीवरील विंचवसारखा दंश करण्याचा अधिकार दिला होता. ⁴दोळ्यांना सांगण्यात आले होते की त्यांनी गवताला, रोपांना किंवा झाडांना हानि पोहचवू नये. ज्या लोकांच्या कपाळावर देवाचा शिक्का 1 मारण्यात आला नसेल त्यांनाच चावण्यास त्यांना सांगण्यात आले होते. ⁵या दोळ्यांना लोकांना वेदना देण्यासाठी पाच महिने वेळ दिला होता. अधिकार दिला होता. पण त्यांना लोकांना ठार मारण्याचा अधिकार देण्यात आला नव्हता. त्यांच्या दंशाने ज्या वेदना होत त्या वेदना विंचवाने डंख मारल्यावर होतात तशा होत होत्या. ⁶या दिवसात अनेक जण मरण्यासाठी मार्ग शोधण्याचा प्रयत्न करतील पण त्यांना तो सापडणार नाही. त्यांना मरावेसे वाटेल पण मरण त्यांच्यापासून लपून राहील.

⁷युद्धासाठी तयार असलेल्या घोड्यांसारखे टोळ दिसत होते. त्यांच्या डोक्यांवर त्यांनी सोनेरी मुगुटासारखे काही घातले होते. त्यांचे चेहरे मनुष्यांच्या चेहऱ्यासारखे दिसत होते. ⁸त्यांचे केस स्त्रियांच्या केसांसारखे होते. त्यांचे दात सिंहाच्या दातांसारखे होते. ⁹त्यांची छाती लोखंडी

उरस्त्राणासारखी (चिलखतासारखी) दिसत होती आणि त्यांच्या पंखांचा आवाज युद्धात वेगाने धावणाऱ्या अनेक घोड्यांच्या रथासारखा होता. ¹⁰त्यांना विंचवासारख्या शोपट्या व नांग्या होत्या. लोकांना पाच महिने वेदना देण्याची त्यांच्या शोपटीत ताकद होती. ¹¹टोळांचा एक राजा होता. हा राजा अथांग दऱ्याचा दूत होता. यहुदी भाषेत त्याचे नाव अबद्दोन, आणि ग्रीक भाषेत त्याचे नाव अपुल्लोन (विध्वंसमूलक) होते. ¹²पहिले मोठे संकट आता येऊन गेले होते. आणखी दोन मोठी संकटे येणार आहेत.

¹³सहाव्या देवदूताने त्याचा कर्णा वाजविला. तेव्हा मी देवासमोर असलेल्या सोनेरी वेदीवरून चारपैकी एका शिंगापासून येणारा आवाज ऐकला. ¹⁴तो आवाज त्या सहाव्या दूताला ज्याच्याकडे कर्णा होता त्याला म्हणाला, “फरात नदीवर बांधून ठेवलेले चार देवदूत सोड.” ¹⁵ते चार देवदूत या घटकेसाठी, या दिक्सासाठी, या महिन्यासाठी, या वर्षासाठी तयार ठेवले होते. पृथ्वीवरील एक तृतीयांश लोकांना मारण्यासाठी हे देवदूत सोडण्यात आले. ¹⁶घोडदळाची संख्या मी ऐकली. तो 200,000,000 इतके घोडदळ होते. ¹⁷माझ्या दुष्टान्तात मी घोडे आणि घोड्यांवर असलेले स्वार पाहिले. ते अशा प्रकारे दिसत होते: तांबड्या रंगाचे, गडद निळे आणि पिवळे असे त्यांचे उरस्त्राण (चिलखत) होते. घोड्यांची मस्तके सिंहाच्या मस्तकासारखी दिसत होती. घोड्यांच्या तोंडांतून अग्नि, धूर व गंधरस येत होते. ¹⁸घोड्यांच्या तोंडातून येणाऱ्या या तीन पीडा – अग्नि, धूर व गंधरस यामुळे पृथ्वीवरील एक तृतीयांश लोक मारले गेले. ¹⁹घोड्यांची शक्ति त्यांच्या तोंडात तशी त्यांच्या शोपटीतसुद्धा होती. त्या शोपट्या सापासारख्या असून त्यांना दंश करण्यासाठी डोके होते. ते लोकांना जखमी करीत असत. ²⁰इतर लोकांना या वाईट गोष्टींमुळे मारले गेले नाहीत. पण तरीही या लोकांनी आपली अंतःकरणे व जीविते बदलली नाहीत. आणि आपल्या हातांनी ज्या गोष्टी ते करीत होते त्यापासून वळले नाहीत. ते सैतानाची म्हणजे सोने, चांदी, तांबे, दगड आणि लाकूड यांच्या मूर्तींची, ज्या पाहू शकत नाहीत, ऐकू शकत नाहीत व चालू शकत नाहीत, अशांची भक्ति करण्याचे त्यांनी थांबविले नाही. ²¹या लोकांनी इतरांना मारण्यापासून आपली अंतःकरणे बदलली नाहीत खून चेटके तसेच लैंगिक पापांपासून आणि चोरीपासून परावृत्त झाले नाहीत.

देवदूत आणि लहान गुंडाळी

10 मग मी आणखी एक शक्तीशाली देवदूत स्वर्गातून येताना पाहिला. तो दगांनी आच्छादलेला होता. त्याच्या डोक्यावर मेघधनुष्य होते. त्याचा चेहरा सूर्यासारखा होता, त्याचे पाय जणू काय अग्नीचे खांबे होते. ²त्याने लहान गुंडाळी धरली होती, जी त्याच्या हातात उघडी होती. त्याने त्याचा उजवा पाय समुद्रात ठेवला होता व डावा पाय जमिनीवर ठेवला होता. ³आणि त्याने सिंहाच्या

गर्जनेसारखी मोठ्याने गर्जना केली. जेव्हा तो ओरडला, तेव्हा त्या सात मेघगर्जनांनी आपापले शब्द उच्चारले. ⁴जेव्हा त्या सात मेघगर्जना बोलल्या, त्यावेळी मी लिहिणार एवढ्यात मला आकाशातून वाणी आली, ती म्हणाली, “सात मेघगर्जनांनी काढलेले शब्द बंद करून ठेव. ते लिहू नको.”

⁵मग ज्या देवदूताला मी समुद्रात व जमिनीवर पाहिले होते त्याने आपला उजवा हात स्वर्गाकडे उचलला. ⁶जो अनंतकाळ जगतो, ज्याने आकाश व त्यातील सर्व काही बनविले, पृथ्वी व तीवरील सर्व काही बनविले, समुद्र व त्यातील सर्व काही बनविले, त्याच्या नावाने शपथ वाहिली. आणि म्हणाला, “आता आणखी विलंब होणार नाही! ⁷पण जेव्हा सातवा देवदूत कर्णा वाजविण्याच्या तयारीत असेल त्या दिवसात देवाची गुप्त योजना पूर्ण होईल. त्याचे सेवक जे संदेष्टे (भविष्यवादी) त्यांना दिलेल्या वचनानुसार घडून येईल.”

⁸तेव्हा आकाशातून झालेली वाणी जी मी ऐकली होती ती पुन्हा मला बोलली, “जा, गुंडाळी घे, जी गुंडाळी समुद्र व जमीन यावर उभ्या असलेल्या देवदूताच्या हातात उघडी आहे ती घे.”

⁹म्हणून मी त्या देवदूताकडे गेलो व मला ती लहान गुंडाळी दे असे म्हणालो. तो मला म्हणला, “ही घे, आणि ही खा. ती खाल्ल्याने तुझे पोट कडू होईल. पण तुझ्या तोंडाला मात्र ते मधासारखे गोड लागेल.” ¹⁰मी ती लहान गुंडाळी देवदूताच्या हातून घेतली व खाऊन टाकली. माझ्या तोंडात मला ती मधासारखी गोड वाटली. पण जेव्हा ती मी खाल्ली, तेव्हा माझे पोट कडवट झाले. ¹¹तेव्हा मला सांगण्यात आले, “तू पुन्हा पुष्कळ लोकांना, राष्ट्रांना, वेगवेगळ्या भाषा बोलणाऱ्यांना व राजांना संदेश सांगितले पाहिजेत.”

दोन साक्षीदार

11 मग मला मोजमाप करण्यासाठी वापरण्यात येण्यासारखी काठी देण्यात आली. आणि मला सांगण्यात आले, “जा आणि देवाचे मंदीर, वेदी व तेथील उपासकांचे मोजमाप कर. ²पण बाहेरचे अंगण सोडून दे. त्याचे मोजमाप करू नको. कारण ते विदेशी लोकांना दिलेले आहे. ते बेचाळीस महिने पवित्र शहर तुडवतील. ³आणि मी माझ्या दोन साक्षीदारांना सामर्थ्य देईन. ते देवाचा संदेश 1,260 दिवस देतील. ते तागाची वस्त्रे* घालतील.” ⁴हे दोन साक्षीदार म्हणजे दोन जैतुनाची झाडे आहेत. आणि पृथ्वीच्या प्रभूसमोर असणाऱ्या दीपसमया आहेत. ⁵जर एखाद्या व्यक्तीने त्या साक्षीदारांना दुखविण्याचा प्रयत्न केला तर त्यांच्या तोंडातून अग्नि निघून त्यांच्या

तागाची वस्त्रे जाडेभरडे तागाचे वस्त्र. दुःख व्यक्त करण्यासाठी काही वेळा लोक ते वापरतात.

शत्रूंना भस्म करीत राहत असे. जो कोणी त्यांना इजा करण्याचा प्रयत्न करीत असे त्याला अवश्य मरावे लागे. ^६या साक्षीदारांना ते संदेश देत असताना पाऊस पडला तर तो थांबविण्याचे सामर्थ्य आहे. त्या साक्षीदारांना पाण्याचे रक्त करण्याचे सामर्थ्य आहे. पृथ्वीवर प्रत्येक प्रकारचे संकट पाठविण्याचे सामर्थ्य आहे आणि त्यांना पाहिजे तितके वेळा ते हे करू शकतात.

^७आणि जेव्हा दोन साक्षीदार त्यांचा संदेश देण्याचे संपवतील तेव्हा त्या आभाग द्यातून येणारा प्राणी त्यांच्याशी लढाई करील. प्राणी त्यांचा पराभव करील व, त्यांना मारून टाकील. ^८त्या साक्षीदारांची शरीरे मोठ्या शहराच्या रस्त्यावर पडतील. त्या शहरांचे नाव सदोम आणि इजिप्त असे आहे. शहरांच्या या नावांना विशेष अर्थ आहे. या शहरातच आपल्या प्रभूला वधस्तंभावर मारण्यात आले. ^९साडेतीन दिवसांपर्यंत प्रत्येक वंशाचे, जमातीचे, भाषेचे आणि राष्ट्राचे लोक त्या साक्षीदारांच्या शरीरांकडे पाहतील. पण त्यांना पुरण्यास नकार देतील. ^{१०}पृथ्वीवर राहणारे लोक त्या दोन साक्षीदारांच्या मृत्यूने आनंद पावतील ते मेजवान्या आयोजित करतील व एकमेकांना भेटी पाठवतील. ते असे करतील कारण या दोन साक्षीदारांनी पृथ्वीवर राहणाऱ्या लोकांना अतोनात क्लेश दिले होते.

^{११}पण साडेतीन दिवसांनंतर देवाकडील जीवनाच्या श्वासाने त्या साक्षीदारांमध्ये प्रवेश केला. आणि ते त्यांच्या पायांवर उभे राहिले. ज्या सर्व लोकांनी त्यांना पाहिले ते सर्व घाबरून गेले.

^{१२}मग त्या दोन साक्षीदारांनी स्वर्गातून मोठा आवाज ऐकला. तो म्हणाला, “इकडे वर या!” मग ते दोन साक्षीदार दगातून स्वर्गात गेले. त्यांच्या शत्रूंनी त्यांना वर जाताना पाहिले.

^{१३}त्याच वेळेला मोठा भूकंप झाला. एक दशांश शहर नष्ट झाले व भूकंपात सात हजार लोक मारले गेले. जे लोक मेले नाहीत ते खूप घाबरले होते. त्यांनी स्वर्गातील देवाला गौरव दिले.

^{१४}दुसरे मोठे संकट संपले. तिसरे मोठे संकट लवकरच येत आहे.

सातवा कर्ण

^{१५}सातव्या देवदूताने त्याचा कर्ण वाजविला. तेव्हा स्वर्गात मोठ्याने आवाज झाले. ते आवाज म्हणाले:

“जगाचे राज्य आता आमच्या प्रभूचे व त्याच्या ख्रिस्ताचे झाले आहे. आणि तो अनंतकाळपर्यंत राज्य करील.”

^{१६}मग जे चोवीस वडील सिंहासनावर बसले होते, ते आपल्या चेहऱ्यावर पडले त्यांनी आणि देवाची भक्ती केली. हे वडील देवासमोर त्यांच्या सिंहासनावर बसले. ^{१७}ते म्हणाले:

“आम्ही तुझे आभार मानतो. सर्वसमर्थ प्रभु देवा, तूच एक आहेस की जो तू आहेस व होतास. आम्ही तुझे उपकार मानतो कारण तुझे महान सामर्थ्य वापरून सत्ता चालविण्यास सुरुवात केलीस

^{१८}जगातील लोक रागावले पण आता तुझा राग आला आहे, आता मेलेल्या माणसांचा न्याय करण्याची वेळ आली आहे. तुझे सेवक, संदेषे यांना बक्षीस देण्याची वेळ आली आहे. आणि तुझ्या पवित्र लोकांना बक्षिस देण्याची वेळ आली आहे. जे लहानमोठे लोक तुझा आदर करतात, त्यांना बक्षिस देण्याची वेळ आली आहे. जे पृथ्वीचा नाश करतात, त्यांचा नाश करण्याची वेळ आली आहे!”

^{१९}मग देवाने स्वर्गातील मंदिर उघडले. तेव्हा तेथे कराराचा कोश दिसला आणि विजा चमकू लागल्या. गोंगाट, गडगडाट, भूकंप व गारांचे वादळ झाले.

स्त्री आणि प्रचंड साप

12 आणि मग एक अदभुत महान चिन्ह आकाशात दिसले. तेथे एक स्त्री होती. ती सूर्याचा पेहराव केलेली होती. चंद्र तिच्या पायाखाली होता. तिच्या डोक्यावर बारा ताऱ्यांचा मुगट होता. ^२ती स्त्री गरोदर होती. ती (बाळाला) जन्म देणार असल्याने वेदनानी ओरडली. ^३मग दुसरे एक चिन्ह आकाशात दिसले: तेथे फार मोठा तांबडा साप होता. त्या सापाला सात डोकी होती व त्या सातही डोक्यांवर एक एक मुगट होता. त्या सापाला दहा शिंगे सुद्धा होती. ^४त्या सापाने आपल्या शेंपटीच्या फटाक्याने एक तृतीयांश तारे झटकून पृथ्वीवर खाली टाकून दिले. जी स्त्री बाळाला जन्म देणार होती त्या स्त्रीच्या समोर तो प्रचंड साप उभा राहिला. त्या सापाला त्या स्त्रीने जन्म दिलेल्या बाळाला खावचे होते. ^५त्या स्त्रीने एका मुलाला जन्म दिला. तो मुलगा लोखंडी दंडाने सर्व राष्ट्रांवर सत्ता चालविणार होता. तिच्या मुलाला देवाकडे व त्याच्या सिंहासनाकडे नेण्यात आले. ^६ती स्त्री देवाने तिच्यासाठी अरण्यात तयार केलेल्या ठिकाणाकडे पळून गेली. तेथे त्या स्त्रीची एक हजार दोनशे साठ दिवस काळजी घेण्यात येईल.

^७मग स्वर्गात एक युद्ध झाले. मीखाएल * आणि त्याचे दूत त्या प्रचंड सापाविरुद्ध लढले. साप व त्याचे दूत हे सुद्धा त्यांच्याशी लढले. ^८पण साप तितका बलवान नव्हता. प्रचंड साप व त्याच्या दूतांना स्वर्गातील त्यांचे स्थान गमवावे लागले. ^९सापाला आकाशातून खाली फेकण्यात आले. तो प्रचंड साप, सैतान म्हटलेला तोच तो जुनाट साप होय. तो संपूर्ण जगाला चकवतो. त्या सापाला त्याच्या दूतांसह पृथ्वीवर टाकण्यात आले.

मीखाएल मुख्य देवदूत. देवाच्या इतर दूतांचा पुढारी (यहूदा ९)

¹⁰मग मी आकाशातून एक मोठी वाणी ऐकली. ती म्हणाली, “तारण, सामर्थ्य, आमच्या देवाचे राज्य आणि त्याच्या ख्रिस्ताचा अधिकार ही आली आहेत. कारण आमच्या भावांना दोष लावणारा जो अहोरात्र आमच्या देवासमोर त्यांना शिच्याशाप देत होता, याला खाली फेकण्यात आले आहे. आमच्या देवासमोर तो आमच्या भावांवर दिवस आणि रात्र दोषारोप करीत होता, त्याचा ¹¹आमच्या भावांनी कोकऱ्याच्या रक्ताने आणि जे सत्य ते सांगत होते, त्या सत्याने पराभव केला. त्यांनी त्यांच्या जिवांवर अति प्रेम केले नाही. ते मरणाला भ्याले नाही, ¹²म्हणून आकाशांना, व जे तुम्ही तेथे राहता ते तुम्ही आनंदी अस. पण पृथ्वी व समुद्राचे वाईट होईल. कारण सैतान खाली तुमच्याकडे गेला आहे. तो रागाने भरलेला आहे. त्याला माहीत आहे की त्याच्याकडे जास्त वेळ नाही.”

¹³जेव्हा त्या प्रचंड सापाने पहिले की त्याला पृथ्वीवर खाली फेकण्यात आले आहे तेव्हा ज्या स्त्रीने मुलाला जन्म दिला होता, तिच्या मागे तो लागला. ¹⁴मग सापासमोरून तिच्यासाठी अरण्यात तयार केलेल्या ठिकाणी उडून जाता यावे म्हणून त्या स्त्रीला मोठ्या गरूडाचे पंख देण्यात आले होते. मग त्या ठिकाणी साडेतीन वर्षेपर्यंत तिचे पोषण केले जाते. ¹⁵मग त्या सापाने आपल्या तोंडातून नदीसारखे पाणी ओतले. सापाने ते पाणी स्त्रीकडे ओतले यासाठी की तिने त्या पाण्यात वाहत जावे. ¹⁶पण पृथ्वीने तिला मदत केली. पृथ्वीने तिचे तोंड उघडले व त्या प्रचंड सापाच्या तोंडातून आलेली नदी तिने गळून टाकली. ¹⁷मग तो साप त्या स्त्रीवर फार रागावला. मग तो साप त्या स्त्रीच्या इतर मुलांशी युद्ध करण्यास दूर निघून गेला. तिची मुले ही आहेत जी देवाच्या आज्ञेचे पालन करतात आणि येशूने शिकविलेले सत्य त्यांच्याकडे आहे.

¹⁸तो प्रचंड साप समुद्रकिनार्यावर उभा राहिला.

दोन प्राणी

13 मग मी एक श्वापद समुद्रातून वर येताना पहिले. त्याला दहा शिंगे आणि सात डोकी होती. त्याच्या शिंगांवर दहा मुकुट होते आणि प्रत्येक डोक्यावर देवनिंदाव्यंजक नाव लिहिले होते. ²हा पशू चित्यासारखा दिसत होता. त्याचे पाय अस्बलाच्या पायासारखे होते. त्याला सिंहाच्या तोंडासारखे तोंड होते. त्या प्रचंड सापाने त्या प्राण्याला त्याची शक्ति, त्याचे सिंहसून आणि मोठा अधिकार दिला.

³त्या प्राण्याच्या डोक्यांपैकी एक डोके जबर जखमी झालेले दिसत होते. पण ती जखम बरी झाली. जगातील सर्व लोक चकित झाले आणि ते सर्व त्या श्वापदाच्या मागे गेले. ⁴लोकांनी त्या प्रचंड सापाची उपासना केली कारण त्याने त्याची शक्ति त्या श्वापदाला दिली होती. लोकांनी त्या प्राण्याची उपासना केली. त्यांनी विचारले, “या

प्राण्याइतका सामर्थ्यशाली कोण आहे? त्याच्याविरुद्ध कोण लढाई करू शकेल?”

⁵त्या श्वापदाला मोठ्या अवास्तव गोष्टी बोलण्याची मुभा देण्यात आली व देवाविरुद्ध अनेक दुर्भाषणयुक्त गोष्टी तो बोलला. त्या प्राण्याला बेचाळीस महिने त्याचे सामर्थ्य वापरण्यास सांगण्यात आले. ⁶त्या प्राण्याने देवाविरुद्ध वाईट गोष्टी बोलण्यासाठी तोंड उघडले. त्या प्राण्याने देवाच्या नावाविरुद्ध सुद्धा वाईट गोष्टी बोलण्यास कमी केले नाही. व देव राहतो त्या ठिकाणाबद्दल सुद्धा वाईट गोष्टी तो बोलला. व जे सर्व स्वर्गात राहतात त्यांच्याविषयी वाईट गोष्टी बोलल्या. ⁷देवाच्या पवित्र लोकांविरुद्ध युद्ध करण्यास व त्यांना पराभूत करण्यास त्या प्राण्याला शक्ति देण्यात आली. त्या प्राण्याला प्रत्येक वंश, जमात, भाषा आणि राष्ट्रांतील लोकांवर अधिकार देण्यात आला आहे. ⁸आणि जगाच्या निर्मितीपासून ज्यांची नावे वधलेल्या कोकऱ्याच्या जीवनाच्या पुस्तकात लिहिली नाहीत, ते सर्व त्या पशूची भक्ति करतील. ⁹“ज्याला कान आहेत तो ऐको.

¹⁰जर एखादा मनुष्य दुसऱ्यास कैदी बनवतो तर तो मनुष्यही कैदी बनविण्यात येतो. जर एखादा मनुष्य तलवारीने मरतो तर त्या मनुष्याला तलवारीनेच मारण्यात येते.

याचा अर्थ असा की देवाच्या पवित्र लोकांनी धीर व विश्वास धरला पाहिजे.”

¹¹मग मी एक दुसरे श्वापद पृथ्वीतून वर येताना पहिले. त्याला कोकऱ्यासारखी दोन शिंगे होती. पण ते प्रचंड सापासारखे बोलत होते. ¹²हा प्राणी पहिल्या प्राण्यासमोर उभा राहतो व पहिल्या प्राण्याकडे जी शक्ति होती तीच तो वापरतो. पृथ्वीवर राहणाऱ्या सर्व लोकांनी पहिल्या प्राण्याची उपासना करावी यासाठी तो आपली शक्ति वापरतो. पहिला प्राणी असा होता की त्याला प्राणघातक अशी जखम होती जी बरी झाली होती. ¹³हे दुसरे श्वापद मोठी चिन्हे करते. लोक पाहत असताना तो स्वर्गातून पृथ्वीवर अग्नीसुद्धा येईल असे करतो ¹⁴आणि त्याला पहिल्या श्वापदासमोर चिन्हे करण्याचा अधिकार दिला होता म्हणून ते म्हणजे जे श्वापद जखमी होऊनही वाचले, त्याची मूर्ति बळवून त्याची भक्ति करावी अशी पृथ्वीवर राहणाऱ्या लोकांना आज्ञा करतो. ¹⁵दुसऱ्या प्राण्याला पहिल्या प्राण्याच्या मूर्तीला जीवन देण्यासाठी शक्ति देण्यात आली. मग ती मूर्ती बोलेल व जे लोक तिची भक्ति करीत नाहीत त्यांना ठार मारण्याची आज्ञा देईल. ¹⁶दुसऱ्या प्राण्याने सर्व लोकांना- लहान मोठ्या, श्रीमंत आणि गरीब, स्वतंत्र व दास - बळजबरी केली की, त्यांनी त्यांच्या उजव्या हातावर किंवा कपाळावर चिन्ह करून घ्यावे. ¹⁷यासाठी की, चिन्ह असल्याशिवाय कोणीही व्यक्तीने विकू नये किंवा विकत घेऊ नये. हे चिन्ह म्हणजे त्या प्राण्याचे नाव किंवा त्याच्या नावाची

संख्या आहे. ¹⁸ज्या माणसाला समजबुद्धी आहे, त्याने त्या प्राण्याच्या संख्ये अर्थ शोधवा. ही संख्या मनुष्यांची संख्या आहे. त्यांची संख्या आहे 666.

मुक्त केलेल्याचे गीत

14 मग मी पाहिले, आणि तेथे माझ्यासमोर कोकरा होता. तो सियोन पर्वतावर *उभा होता. त्याच्याबरोबर 1,44,000 लोक होते. त्यांच्या कपाळांवर त्याचे आणि त्याच्या पित्याचे नाव लिहिलेले होते. ²आणि आकाशातून पुराच्या लाटांचा लोंढा आल्यासारखा आवाज, दगांचा मोठा गडगडाटाचा आवाज ऐकला. जो आवाज मी ऐकला तो जणू काय अनेक लोक आपल्या वीणा वाजवीत आहेत तसा आवाज होता.

³ते लोक सिंहासनासमोर आणि चार जिवंत प्राण्यांसमोर आणि वडिलांसमोर नवे गीत गात होते. जे लोक पृथ्वीपासून मुक्त करण्यात आलेले, असे 1,44,000 तेच हे गाणे शिकू शकले. त्यांच्याशिवाय दुसरे कोणीही ते गीत शिकू शकले नाही. ⁴हे लोक असे होते की त्यांनी स्त्रियांशी वार्डट कर्म करून स्वतःला भ्रष्ट केले नाही. त्यांनी स्वतःला शुद्ध राखले. कोकरा जेथे गेला तेथे ते गेले. हे पृथ्वीवरील लोकांमधून खंडणी भरून मुक्त केलेले होते. देवाला आणि कोकऱ्याला अर्पिलेले ते पहिले आहेत. ⁵त्याच्या मुखाने असत्य कधी आढलेले नाही खोटे बोलण्याबद्दल ते निर्दोष होते.

तोन देवदूत

⁶मग मी आणखी एक देवदूत हवत उंच उडताना पाहिला. पृथ्वीवरील लोकांना सांगण्यासाठी म्हणजे प्रत्येक राष्ट्राच्या, वंशाच्या, भाषेच्या आणि जमातीच्या लोकांना सांगण्यासाठी त्या देवदूताकडे अनंतकाळचे शुभवर्तमान होते. ⁷देवदूत मोठ्या आवाजात म्हणाला, “ज्याने आकाश, पृथ्वी, समुद्र, व पाण्याचे झरे निर्माण केले, त्या देवाचे भय धरा आणि त्याची स्तुति करा. देवाने न्याय करावा अशी वेळ आली आहे. देवाची उपासना करा.” ⁸मग पहिल्या देवदूताच्या मागे दुसरा देवदूत गेला आणि म्हणाला, “तिचा नाश झालेला आहे! बाबेल हे मोठे शहर नष्ट झाले आहे. त्या नगरीने सर्व राष्ट्रांना तिच्या व्यभिचाराचा द्राक्षारस व देवाचा राग प्यायला लेविला.”

⁹तिसरा देवदूत पहिल्या दोन देवदूतांच्या मागे गेला. तिसरा देवदूत मोठ्या आवाजात म्हणाला: “जो माणूस प्राण्याची आणि प्राण्याच्या मूर्तीची उपासना करतो, त्याला त्याच्या कपाळावर किंवा हातावर प्राण्याची खूण करू देतो. ¹⁰तो मनुष्य देवाच्या रागाच्या सर्व शक्तीनिशी बनवलेला द्राक्षारस पिईल. त्या व्यक्तीला पवित्र देवदूतांसमोर

व कोकऱ्यासमोर जळत्या गंधकाने पीडले जाईल. ¹¹आणि त्यांच्या जळत्या वेदनांतून अनंतकाळसाठी धूर निघेल. जे लोक प्राण्याची उपासना करतात आणि त्याच्या मूर्तीची उपासना करतात किंवा ज्यांना त्याच्या नावाचे चिन्ह आहे. त्यांना रात्र असो किंवा दिवस असो, विश्रांति मिळणार नाही.” ¹²याचा अर्थ असा की, देवाच्या पवित्र लोकांनी धीर धरला पाहिजे. त्यांनी देवाच्या आज्ञा पाळल्या पाहिजेत. आणि येशूमधील त्यांचा विश्वास टिकवला पाहिजे.

¹³मग मी स्वर्गातून एक आवाज ऐकला. तो आवाज म्हणाला, “हे लिही: येथून पुढे, जे प्रभूमध्ये मेलेले आहेत, ते त्यांच्या श्रमापासून विश्रांति घेतील.”

आत्मा म्हणतो, “होय, हे खरे आहे. ते लोक आपल्या कठीण कामापासून विश्रांति पावतील. त्यांनी केलेल्या गोष्टी त्यांच्याबरोबर राहतील.”

पृथ्वीची कापणी

¹⁴मी पाहिले आणि तेथे माझ्यासमोर पांढरा दग होता. त्या दगावर बसलेला मनुष्याच्या पुत्रासारखा दिसत होता. त्याच्या डोक्यावर सोनेरी मुगुट आणि त्याच्या हातात धारदार विळा होता. ¹⁵मग आणखी एक देवदूत मंदिरामधून बाहेर आला व दगावर बसलेल्यास मोठ्याने म्हणाला, “तुझा विळा घे व (पृथ्वीवरून) पीक गोळा कर. कापणीची वेळ आली आहे. पृथ्वीचे फळ पिकले आहे.” ¹⁶मग जो दगावर बसला होता त्याने त्याचा विळा पृथ्वीवर चालविला. आणि पृथ्वीची कापणी केली.

¹⁷मग दुसरा देवदूत स्वर्गातील मंदिरातून बाहेर आला. या देवदूताकडेसुद्धा धारदार विळा होता. ¹⁸मग आणखी एक देवदूत वेदीकडून आला. या देवदूताचा अग्नीवर अधिकार होता. या देवदूताने धारदार विळा असलेल्या देवदूताला बोलविले. तो म्हणाला, “तुझा धारदार विळा घे आणि पृथ्वीवरील द्राक्षाचे घड काढ. पृथ्वीची द्राक्षे पिकली आहेत. ¹⁹देवदूताने त्याचा विळा पृथ्वीवर चालविला. देवदूताने पृथ्वीची द्राक्षे गोळा केली आणि देवाच्या क्रोधाच्या घाण्यात टाकली. ²⁰ती द्राक्षे द्राक्षाच्या कुंडात शहराबाहेर तुडविली गेली. त्यातून रक्त वाहिले. त्याचा प्रवाह घोड्याच्या डोक्यापर्यंत पोहोचेल इतका असून तो 200 मैलांपर्यंत वाहत गेला.

शेवटच्या पीडेसह देवदूत

15 मग मी आणखी एक अद्भुत चिन्ह स्वर्गात पाहिले. ते महान आणि चकित करणारे होते. तेथे सात देवदूतांनी सात पीडा आणल्या होत्या. या शेवटच्या पीडा होत्या कारण त्यानंतर देवाचा क्रोध नाहीसा होणार आहे.

²मी अगिण काचेच्या समुद्रात मिसळल्यासारखा पाहिला. सर्व लोकांनी ज्यांनी त्या प्राण्यावर, त्याच्या मूर्तीवर आणि त्याच्या नावाच्या संख्येवर विजय मिळविला होता ते सर्व समुद्राजवळ उभे होते. या लोकांकडे देवाने दिलेली वीणा

सियोन पर्वत यरुशलमचे दुसरे नाव. याचा अर्थ आध्यात्मिक शहर जेथे देवाचे लोक त्याच्याबरोबर राहतील.

होती. ³त्यांनी देवाचा सेवक मोशे याचे गीत आणि कोकच्याचे गीत गाईले:

“प्रभु देवा, सर्वसमर्था तू महान आणि अद्भुत गोष्टी करतोस. राष्ट्रांच्या राजा, तुझे मार्ग योग्य व खरे आहेत

⁴हे प्रभु, सर्व लोक तुला घाबरतील सर्व लोक तुझ्या नावाची स्तुति करतील. फक्त तूच पवित्र आहेस सर्व लोक येऊन तुझी उपासना करतील कारण तुझी नीतीमत्त्वाची कृत्ये प्रकट झाली आहेत.”

⁵त्यानंतर मी स्वर्गामध्ये मंदिर (साक्षीचा मंडप)* पाहिले. मंदिर उघडे होते. ⁶आणि सात पीडा आणणारे सात देवदूत मंदिराबाहेर आले. त्यांनी स्वच्छ चमकदार तागाचे कपडे घातले होते. त्यांनी त्यांच्या छातीवर सोन्याच्या पट्ट्या बांधल्या होत्या.

⁷मग सात देवदूतांना चार जिवंत प्राण्यांपैकी एकाने सात सोनेरी वाट्या दिल्या जो देव अनंतकाळपर्यंत राहतो त्याच्या रागाने त्या वाट्या भरल्या. ⁸आणि देवाच्या तेजामधून व पराक्रमामधून निघालेल्या धुराने मंदिर भरले. आणि कोणीही सात देवदूतांच्या सात पीडा पूर्ण होईपर्यंत मंदिरात प्रवेश करू शकले नाही.

देवाच्या रागाने वाट्या भरल्या

16 मग मी मंदिरातून एक मोठा आवाज ऐकला. तो सात देवदूतांना म्हणाला, “जा, पृथ्वीवर देवाच्या रागाच्या सात वाट्या ओंता.”

²पहिला देवदूत गेला आणि त्याने जमिनीवर त्याची वाटी ओतली. तेव्हा सर्व लोकांना ज्यांच्यावर श्वापदाचे चिन्ह होते आणि जे त्याच्या मूर्तीची पूजा करीत होते त्यांना अतिशय कुरूप आणि वेदना देणारे फोड आले.

³दुसऱ्या देवदूताने त्याची वाटी समुद्रावर ओतली. मग समुद्र रक्तासारखा, मेलेल्या माणसाच्या रक्तासारखा झाला. समुद्रातील प्रत्येक जीवधारी प्राणी मेले.

⁴तिसऱ्या देवदूताने त्याची वाटी नद्या व झऱ्यांवर ओतली. तेव्हा नद्यामंजरे व रक्तमय झाले. ⁵मग मी पाण्याच्या देवदूताला हे बोलताना ऐकले:

“केवळ तूच एक आहेस, जो तू आहेस आणि जो तू होतास. तू पवित्र आहेस. जे न्याय तू दिलेस ते योग्य दिलेस.

⁶लोकांनी तुझ्या पवित्र लोकांचे रक्त सांडले. तुझ्या संदेष्ट्यांचे रक्त सांडले आता तू त्या लोकांना रक्त प्यावयास दिले आहेस. कारण ते याच पात्रतेचे आहेत.”

⁷त्यानंतर मी वेदीला असे बोलताना ऐकले की,

“होय, प्रभु देवा सर्वसमर्था, तुझा न्याय खरा आणि योग्य आहे.”

⁸चौथ्या देवदूताने त्याची वाटी सूर्यावर ओतली. सूर्याला लोकांना अग्नीने जाळून टाकण्याची शक्ती दिली होती. ⁹भयंकर अशा उष्णतेमुळे लोक जळले. त्या लोकांनी देवाच्या नावाला शिष्याशाप दिले की ज्याला या संकटांवर ताबा आहे. पण लोकांनी पश्चात्ताप करण्याचे नाकारले व देवाचे गौरव करण्याचे नाकारले.

¹⁰पाचव्या देवदूताने त्याची वाटी श्वापदाच्या सिंहासनावर ओतली. आणि प्राण्यांच्या राज्यावर अंधार पसरला. दुःखामुळे लोक त्यांच्या जिभा चावत होते. ¹¹लोकांनी स्वर्गाच्या देवाला शाप दिले, कारण त्यांना वेदना होत होत्या व फोड आले होते. पण लोकांनी आपल्या पापकृत्यांपासून पश्चात्ताप करण्याचे नाकारले.

¹²सहाव्या देवदूताने त्याची वाटी फरात नदीवर ओतली. नदीतील पाणी सुकून गेले. त्यामुळे पूर्वेकडून येणाऱ्या राजांसाठी रस्ता तयार झाला. ¹³तेव्हा मी तीन अशुद्ध आत्मे जे बेडकासारखे दिसत होते ते पाहिले. ते प्रचंड सापाच्या मुखातून बाहेर आले. श्वापदाच्या मुखातून बाहेर आले, खोऱ्या संदेष्ट्याच्या मुखातून बाहेर आले. ¹⁴हे सर्व दुष्ट आत्मे सैतानाचे आत्मे आहेत. ते चमत्कार करतात, हे आत्मे सगळ्या जगातील राजांकडे जातात व त्यांना सर्वसमर्थ देवाच्या महान दिवशी लढाईसाठी एकत्र जमवतात.

¹⁵“पाहा, जसा चोर येतो तसा मी येईन. तेव्हा लोकांसमोर आपली लज्जा दिसू नये म्हणून जो जागा राहील. आणि आपले कपडे तयार ठेवतो तो धन्य.”

¹⁶मग दुष्ट आत्म्यांनी हर्मिगिदोन * नावाच्या ठिकाणी सर्व राजांना एकत्र आणले.

¹⁷मग सातव्या देवदूताने त्याची वाटी हवेत ओतली. तेव्हा मंदिरातून सिंहासनाजवळून मोठा आवाज आला. तो म्हणाला, “हे पूर्ण झाले आहे.” ¹⁸मग विजा चमकू लागल्या. गोंगाट, गडगडाट व फार प्रचंड भूकंप झाला. लोक पृथ्वीवर असल्यापासून असला प्रचंड भूकंप कधी झालाच नव्हता.

¹⁹महान शहर तीन विभागात विभागले गेले. राष्ट्रांतील शहरे नष्ट झाली. आणि देव महान बाबेलला विसरला नव्हता. त्याने त्यांच्या भयंकर रागाच्या द्वाकरासाचा पेला बाबेलला दिला. ²⁰प्रत्येक बेट नाहीसे झाले. आणि पर्वत पूर्णपणे नष्ट झाले. ²¹लोकांवर आकाशातून गारांचा वर्षाव झाला. या प्रत्येक गारा 100 पौंड * वजनाच्या होत्या. या

साक्षीचा मंडप इझ्राएल लोक इजिप्तमधून बाहेर आल्यानंतर देवाने हा मंडप बांधण्यास सांगितले ते देवाच्या समक्षतेचे व उपासनेचे ठिकाण होते (निर्णय 25-27; 35-38).

हर्मिगिदोन हा शब्द हिब्रू भाषेतील आहे. देव व सैतान यांच्यातील शेवटचे युद्ध.

100 पौंड सुमारे एक मण (चाळीस किलो).

गारांच्या संकटामुळे लोकांनी पश्चात्ताप करण्याऐवजी देवाला शाप दिले कारण ही पीडा खरोखरच महाभयंकर होती.

श्रापदावर बसलेली तुच्छ स्त्री

17 सात वाट्या असलेल्या सात देवदूतांपैकी एक जण माझ्याकडे आला आणि मला म्हणाला, “ये, मी तुला त्या अति नीच वेश्येला झालेली शिक्षा दाखवतो. ती बहुत जलांवर बसली आहे. ²पृथ्वीवरील राजांनी तिच्याशी व्यभिचार केला. आणि तिच्या लैंगिक पापाच्या द्राक्षारसाने पृथ्वीवरील लोक धुंद झाले आहेत.”

³मग देवदूताने मला आत्म्याद्वारे वाळवंटात नेले. तेथे मी एका स्त्रीला किरमिजी रंगाच्या श्रापदावर बसलेले पाहिले. त्या श्रापदाच्या अंगावर वाईट नावे लिहिली होती. त्या श्रापदाला सात डोकी आणि दहा शिंगे होती, ⁴त्या स्त्रीने किरमिजी व जांभळी कपडे घातली होती. तिने घातलेल्या सोने, जवाहिर व मोत्यांनी ती चमकत होती. तिच्या हातात सोन्याचा पेला होता, हा पेला वाईट गोष्टींनी आणि तिच्या लैंगिक पापांच्या अशुद्धतेने भरला होता. ⁵तिच्या कपाळावर नाव लिहिले होते. त्या नावाला गुपित अर्थ आहे. त्यावर असे लिहिले होते:

मोठी बाबेल
वेश्यांची व पृथ्वीवरील
ऑगळ गोष्टींची माता

⁶मी पाहिले ती स्त्री रक्तसेवनाने मस्त झाली होती. ती देवाच्या पवित्र लोकांचे रक्त प्याली होती. ज्या लोकांनी येशूविषयी सांगितले त्यांचे रक्त ती प्याली होती.

जेव्हा मी तिला पाहिले तेव्हा फार आश्चर्यचकित झालो. ⁷मग देवदूत मला म्हणाला, “तू आश्चर्यचकित का झालस? मी तुला त्या स्त्रीचे आणि ती ज्या श्रापदावर बसली आहे, ज्याला सात डोकी व दहा शिंगे आहेत त्याचे रहस्य सांगतो.

⁸जो श्रापद तू पाहिला तो (पूर्वी) होता, आता तो नाही. आणि तो तळविरहित बोगदातून येईल आणि नष्ट केला जाईल. पृथ्वीवर राहणारे लोक ज्यांची नावे जीवनाच्या पुस्तकात पृथ्वीच्या स्थापनेपासून लिहिलेली नाहीत ते जेव्हा श्रापदाला पाहतील, तेव्हा ते आश्चर्यचकित होतील कारण तो (पूर्वी) होता, आता तो नाही आणि तरी तो येईल.

⁹“यासाठी शहाणपण असलेल्या बुद्धीची आवश्यकता आहे. सात डोकी या सात टेकड्या आहेत, ज्यावर ती स्त्री बसते.

¹⁰“ते सात राजेसुद्धा आहेत. त्यापैकी पाच राजे पतन पावले आहेत. एक आहे आणि एक अजून आला नाही. पण जेव्हा तो येईल तेव्हा तो फारच थोडा वेळ थांबेल.

¹¹जो प्राणी (पूर्वी) होता आणि जो आता नाही तो आठवा

राजा आहे. आणि तो त्या सात राजांपासून आहे. आणि तो आपल्या नाशाकडे जात आहे.

¹²“जी दहा शिंगे तू पाहिलीस ते ज्यांना अजून सत्ताधिकार मिळाला नाही, असे दहा राजे आहेत. पण त्यांना श्रापदाबरोबर एका घटकेसाठी राजासारखा अधिकार मिळेल. ¹³त्यांचा एकच हेतू आहे. आणि ते त्यांची शक्ती व अधिकार श्रापदाला देतील. ¹⁴ते कोकऱ्याबरोबर युद्ध करतील पण कोकरा त्यांच्यावर मात करील. कारण तो प्रभूचा प्रभु व राजांचा राजा आहे. आणि त्याच्याबरोबर त्याने बोलाविलेले, निवडलेले, विश्वासू अनुयायी असतील.”

¹⁵मग देवदूत मला म्हणाला, “जे पाण्याचे प्रवाह तू पाहिले, ज्यावर वेश्या बसली होती, ते म्हणजे पुष्कळ लोक, समुदाय, राष्ट्रांचे व भाषा बोलणारे लोक आहेत. ¹⁶तो श्रापद आणि दहा शिंगे तू पाहिलीस ते त्या वेश्येचा तिरस्कार करतील. ते तिला ओसाड, उजाड करतील आणि तिला नग्न सोडून देतील, ते तिचे मांस खातील, व अग्नीने तिला जाळतील. ¹⁷देवाचे वचन पूर्ण होईपर्यंत, देवाने त्या श्रापदाला सत्ता चालविण्याचा अधिकार देण्याचे कबूल केले आहे. देवाने त्याचा हेतू पूर्ण करण्याचे त्यांच्या मनात घातले आहे. ¹⁸जी स्त्री तू पाहिलीस ती मोठी नगरी आहे, जी पृथ्वीवरच्या राजांवर सत्ता गाजवील.”

बाबेलचा नाश होतो

18 यानंतर मी दुसऱ्या एका देवदूताला आकाशातून खाली येताना पाहिले. त्याच्याकडे मोठे अधिकार होते. आणि त्याच्या गौरवाने पृथ्वी झळझळत होती. ²प्रचंड आवाजात तो ओरडला:

“पडली! महान बाबेल पडली! ती दुष्ट आत्म्यांचे घर बनली आहे. आणि प्रत्येक दुष्ट आत्म्याचा आश्रय आणि प्रत्येक अशुद्ध, धिक्कर लारलेल्या पक्षांचा आश्रय झाली आहे.

³कारण तिच्या व्यभिचाराचा द्राक्षारस जो वेड लावणारा आहे तो सर्व राष्ट्रांनी प्याली आहेत. पृथ्वीवरील राजांनी तिच्याशी व्यभिचार केला आहे आणि पृथ्वीवरील व्यापारी तिच्या अति संपत्तीने व ऐशारामाने श्रीमंत झाले आहेत.”

⁴मग मी दुसरा एक आवाज आकाशातून ऐकला. तो म्हणाला:

“माझ्या लोकांनो, तिच्यातून बाहेर या यासाठी की तिच्या पापात तुमचा वाटा असू नये यासाठी की तुमच्यावर तिच्या कोणत्याही पीडा येऊ नयेत.

⁵कारण तिची पापे स्वर्गाला भिडली आहेत. आणि देवाला तिच्या अपराधांची आठवण झाली आहे.

⁶तिने ज्याप्रमाणे तुम्हाला दिले आहे, तसे तुम्ही तिचे परत करा. तिने जे काही केले आहे त्याच्या दुष्पट तुम्ही

तिच्यासाठी करा तिने दुसऱ्यांना दिले त्याच्या दुष्पट प्रमाणात तेज मद्य तिच्या प्याल्यात भरा.

⁷तिने स्वतःला जसे गौरव आणि ऐषाराम दिला तितक्या प्रमाणात तुम्ही तिला छळ व दुःख द्या. ती तिच्या अंतःकरणात गर्वाने म्हणते, 'मी राणीसारखी सिंहासनावर बसते, मी विधवा नाही.' आणि मी केव्हाच शोक करणार नाही.

⁸म्हणून एका दिवसात तिच्या पीडा तिच्यावर येतील. (त्या पीडा म्हणजे): मृत्यू, शोक आणि दुष्काळ ती आगीत भस्म होऊन जाईल कारण सामर्थ्याशाली प्रभु देव तिचा न्याय करील."

⁹पृथ्वीवरील ज्या राजांनी त्या स्त्रीशी व्यभिचार केला, आणि जे तिच्या विलासाच्या दिवसाचे भागीदार झाले, ते ती जळत असताना निघणारा धूर पाहून रडतील आणि तिच्याबद्दल शोक करतील. ¹⁰तिच्या शारीरिक पीडांच्या भीतीमुळे ते राजे दूर उभे राहतील. आणि ओरडतील:

"भयंकर! भयंकर, हे महान नगरी बाबेल, सामर्थ्याच्या शहरा! एका तासात तुझा न्याय तुझ्यावर येईल!"

¹¹पृथ्वीचे व्यापारी तिच्यासाठी रडतील आणि शोक करतील, कारण आता त्यांचा माल कोणीही घेणार नाही. ¹²तो माल असा: सोने, चांदी, मौल्यवान रत्ने, मोती, तागाचे तलम कापड, किरमिजी, रेशमी व जांभळे कापड, निरनिराळ्या प्रकारचे सुगंधी लाकूड, सर्व प्रकारची हस्तीदंती पात्रे, मोलवान लाकडे, तांब्याची, लोखंडाची व संगमरवरी पाषाणाची पात्रे. ¹³दालचिनी, उटणे ऊद, धूप, द्राक्षारस व जैतुनाचे तेल, मैदा व गहू, गुरेढोरे व मेंढरे, घोडे व रथ, दासदासी, मानवी जीव.

¹⁴"बाबेल, ज्या उत्तम गोष्टींची तुला अपेक्षा होती, त्या गोष्टी आता तुझ्यापासून गेल्या आहेत तुझी सर्व श्रीमंती व वैभव नाहीसे झाले आहे. त्याची तुला परत कधी भरपाई होणार नाही."

¹⁵ज्या व्यापाऱ्यांनी असा माल विकला, आणि त्यांची संपत्ति तिच्यापासून मिळविली ते तिच्या पीडेच्या भीतीमुळे दूर उभे राहतील. ते रडतील व शोक करतील. ¹⁶आणि ओरडतील:

"भयंकर! भयंकर, हे महानगरी, तलम तागाचे, किरमिजी व जांभळे पोशाख नेसून जी नगरी सजली होती सोने, मौल्यवान रत्ने व मोती यांनी ती झगमगत होती!

¹⁷एका तासात अशा प्रकारची प्रचंड संपत्ति नष्ट झाली!"

प्रत्येक तांडेल, जलप्रवासी तसेच खलाशी आणि समुद्रावर पोट भरणारे सर्व लोक त्या नगरीपासून दूर राहतील.

¹⁸आणि ती जळत असताना तिचा धूर ते पाहतील तेव्हा ते ओरडून म्हणतील, "या नगरीसारखी दुसरी एवढी महान नगरी झाली नाही." ¹⁹मग ते आपल्या डोक्यात धूळ घालतील आणि शोक करतील.

"भयंकर! भयंकर! हे महान नगरी, ज्या सर्वांकडे समुद्रात जहाजे आहेत ते तिच्या संपत्तीमुळे श्रीमंत झाले एका तासात तिचा सर्वनाश झाला.

²⁰हे स्वर्गा, तिच्याबद्दल आनंद कर! संतानो, प्रेषितांनो आणि संदेष्ट्यांनो आनंद करा! तिने ज्या प्रकारे तुम्हाला नागविले त्याबद्दल देवाने तिचा न्याय केला आहे."

²¹मग एका बलवान देवदूताने जात्याच्या मोठ्या तळीसारखा धोंडा उचलून तो समुद्रात टाकून दिला. आणि म्हणाला :

"अगदी अशीच महान बाबेल नगरी जोराने खाली फेकण्यात येईल आणि परत ती कधीही कोणाला सापडणार नाही.

²²वीणा वाजविणाऱ्यांचा, संगीत वाजविणाऱ्यांचा, बासरी वाजविणाऱ्यांचा आणि कर्णा वाजविणाऱ्यांचा आवाज परत कधी तुझ्या येथे ऐकू येणार नाही. कोणताही कारागिरीचा व्यापारी तुझ्यामध्ये आढळणार नाही तुझ्या येथे जात्याचा आवाज कधी ऐकू येणार नाही.

²³दिव्याचा प्रकाश तुझ्यामध्ये पुन्हा कधी प्रकाशणार नाही तुझ्या येथे बधूवरांचा आवाज पुन्हा कधी ऐकू येणार नाही तुझे व्यापारी जगातील मोठी माणसे होती तुझ्या जादूटोण्यामुळे सर्व राष्ट्रे बहकली गेली

²⁴त्या नगरीमध्ये संदेष्ट्यांचे देवाच्या पवित्र लोकांचे आणि जगात ज्यांची हत्या करण्यात आली अशांचे रक्त सांडल्याचे दिसून आले."

स्वर्गात लोक देवाची स्तुति करतात

19 यांन्तर मी मोठ्या जनसमुदायाच्या गर्जेनेसारखा स्वर्गातून आवाज ऐकला. ते म्हणत होते:

"हालेलुया! तारण, गौरव आणि सत्ता आमच्या देवाची आहेत

²कारण त्याचे न्यायनिवाडे खरे आणि योग्य आहेत ज्या मोठ्या वेश्येने आपल्या व्यभिचारी वागण्याने सर्व पृथ्वी भ्रष्ट केली, तिला देवाने शिक्षा केली आहे. त्याच्या सेवकाच्या रक्ताचा त्याने सूड घेतला आहे."

³ते पुन्हा म्हणाले,

"हालेलुया! तिच्यापासून निघालेला धूर अनंतकाळ वर जातो."

⁴मग चोवीस वडीलजन आणि चार जिवंत प्राणी जो देव सिंहासनावर बसला आहे त्याच्या पाया पडले व त्यांनी त्याची उपासना केली. ते म्हणाले:

“आमेन, हालेलुया!”

⁵मग सिंहासनावरून एक वाणी झाली, ती म्हणाली,

“देवाच्या सर्व सेवकांनो, त्याची स्तुति करा, जे तुम्ही त्याचे भय धरता ते तुम्ही सर्व लहानथोर देवाची स्तुति करा!”

⁶नंतर मोठ्या लोकसमुदायाच्या गर्जनेसारखा आवाज मी ऐकला, तो आवाज महापूराच्या आणि मेघांच्या मोठ्या गडगडाटासारखा होता. तो लोकसमुदाय असे मोठ्याने म्हणत होता की:

“हालेलुया! कारण आमच्या सर्वसमर्थ देवाने सत्ता गाजविण्यास सुरुवात केली आहे.

⁷आपण उल्हास करू व आनंदात राहू! आणि त्याचे गौरव करू कारण कोकऱ्याचे लग्न जवळ आले आहे. आणि त्याच्या वधूने स्वतःला नटवून तयार केले आहे

⁸तिला स्वच्छ, चमकणारे तागाचे कपडे नेसायला दिले आहेत.”

(देवाच्या पवित्र लोकांनी केलेली नीतीमत्वाची कामे म्हणजेच तलम तागाचे कपडे आहेत)

⁹नंतर तो देवदूत मला म्हणाला, “हे लिही, ज्यांना कोकऱ्याच्या लग्नाच्या मेजवानीचे आमंत्रण दिले आहे, ते धन्या!” तो मला म्हणाला, “हे देवाचे खरेखुरे शब्द आहेत.”

¹⁰यावर मी देवदूताच्या पायावर डोके ठेवून त्याची उपासना करू लागले; परंतु देवदूत म्हणाला, “असे करू नको. मी तर तुझ्याबरोबरीचा आणि येशूच्या सत्याबाबत साक्ष देण्याची जबाबदारी तुझ्या ज्या भावांवर आहे, त्यांच्या बरोबरीचा एक सेवक मात्र आहे. देवाची उपासना कर! येशूच्या सत्याचे शिक्षण देणे हाच देवाच्या संदेशाचा आत्मा आहे.”

पांढऱ्या घोड्यावरचा स्वार

¹¹नंतर माझ्यासमोर स्वर्ग उघडलेला मी पाहिला; आणि माझ्यासमोर एक पांढरा घोडा होता. त्या घोड्यावर बसलेल्याचे ‘नाव विश्वासू आणि खरा’ असे होते; कारण तो न्यायाने निवाडा करतो आणि न्यायाने लढाई करतो.

¹²त्याचे डोळे अग्नीच्या ज्वालेसारखे आहेत. आणि त्याच्या डोक्यावर अनेक मुगुट आहेत. त्याचे नाव त्याच्यावर लिहिले आहे. ते नाव काय आहे हे त्याच्याशिवाय इतर कोणालाही माहीत नाही. ¹³त्याने आपल्या अंगात रक्तामध्ये भिजविलेला झगा घातला होता. त्या स्वाराचे नाव “देवाचा शब्द” असे आहे. ¹⁴स्वच्छ आणि पांढरे

शुभ्र कपडे घातलेले स्वर्गातील सैन्य पांढऱ्या घोड्यांवर बसून त्याच्या मागे येत होते. ¹⁵त्याच्या तोंडातून एक धारदार तरवार येते जिच्याने तो राष्ट्रांना नमवील. आणि लोखंडी दंडाने तो त्यांच्यावर सत्ता गाजवील. सर्वसमर्थ देवाच्या अतीकोपाची द्राक्षे तो द्राक्षकुंडामध्ये तुडवील. ¹⁶त्याच्या झग्यावर आणि त्याच्या मांडीवर हे नाव लिहिले आहे:

राजांचा राजा आणि प्रभूंचा प्रभु

¹⁷नंतर सूर्यात उभा राहिलेला एक देवदूत मी पाहिला. तो मोठ्याने ओरडून आकाशामध्ये उडणाऱ्या सर्व पक्ष्यांना म्हणत होता, “या! देवाच्या महान मेजवानीसाठी जमा व्हा! ¹⁸म्हणजे राजे, सरदार आणि प्रसिद्ध माणसांचे मांस तुम्हांला खावयाला मिळेल. घोड्यांचे आणि त्यांच्यावर स्वार झालेल्यांचे, तसेच स्वतंत्र व गुलाम, लहान व थोर अशा सर्व लोकांचे मांस तुम्हांला खावयाला मिळेल.”

¹⁹मग मी ते श्वापद आणि पृथ्वीवरील राजे आपापले सैन्य घेऊन जमा झालेले पाहिले. घोडेस्वाराबरोबर व त्याच्या सैन्याबरोबर लढाई करण्यासाठी ते जमा झाले होते. ²⁰त्या श्वापदाला पकडण्यात आले. त्या प्राण्याच्या समक्ष ज्या खोऱ्या संदेष्ट्याने चमत्कार केले होते, त्याला देखील प्राण्याबरोबर पकडण्यात आले. प्राण्याचा शिक्का अंगावर असलेल्या आणि त्याच्या मूर्तीची उपासना करणाऱ्या लोकांना त्या खोऱ्या संदेष्ट्याने चमत्कार दाखवून फसविले. त्या दोघांना (प्राणी आणि खोटा संदेष्टा यांना) धगधगत्या गंधकाच्या अग्नीने भरलेल्या तळ्यात जिवंत असे टाकण्यात आले. ²¹शिल्लक राहिलेले सैन्य, घोडेस्वाराच्या तोंडामधून निघालेल्या तरवारीने ठार मारण्यात आले. आणि साऱ्या पक्ष्यांनी त्या सैनिकांचे मांस पोटभर खाल्ले.

एक हजार वर्षे

20 आणि मी एक देवदूत स्वर्गातून खाली येताना पाहिला. त्याच्या हातात खोल बोगद्याची किल्ली आणि एक मोठा साखळदंड होता. ²त्या देवदूताने त्या जुनाट अजगराला म्हणजे सैतानाला धरले आणि एक हजार वर्षासाठी साखळदंडाने बांधून ठेवले. ³त्याने एक हजार वर्षे पुरी होईपर्यंत राष्ट्रांना आणखी फसवू नये, म्हणून त्या देवदूताने त्याला खोल बोगद्यात टाकून दिले. आणि त्या दाराला कुलूप लावून शिक्का मारला. त्या काळांनंतर पुन्हा थोडा काळ त्याला मोकळे सोडण्यात येणार होते.

⁴नंतर ज्यांच्यावर लोक बसलेले आहेत, अशी काही सिंहासने मी पाहिली. या लोकांना न्यायनिवाडा करण्याचा अधिकार देण्यात आला होता आणि येशूबाबतच्या सत्याविषयी साक्ष दिल्यामुळे व प्रभु देवाच्या संदेशामुळे ज्या लोकांना जिवे मारण्यात आले, त्यांचे आत्मे मी पाहिले.

त्या लोकांनी श्वापदाची अथवा त्याच्या मूर्तीची उपासना केली नव्हती, आणि त्यांच्या कपाळावर किंवा हातावर त्या जनावराचा शिक्का मारलेला नव्हता. ते परत जिवंत झाले. आणि त्यांनी ख्रिस्ताबरोबर एक हजार वर्षे राज्य केले. ⁵(इतर जे मेले होते, ते एक हजार वर्षे पुरी होईपर्यंत परत जिवंत झाले नाही) जे पहिले पुनरुत्थान ते हेच होय. ⁶ज्याला पहिल्या पुनरुत्थानात भाग आहे, तो धन्य! त्या लोकांवर दुसऱ्या मरणाची सत्ता चालणार नाही; उलट ते लोक देवाचे आणि ख्रिस्ताचे याजक होतील; आणि ते त्याच्याबरोबर एक हजार वर्षे राज्य करतील.

⁷नंतर, जेव्हा एक हजार वर्षे संपतील, तेव्हा सैतानाला त्याच्या तुरुंगवासातून सोडण्यात येईल, ⁸आणि जगाच्या चारही कोपऱ्यात पसरलेल्या राष्ट्रांना फसविण्यासाठी सैतान बंदीवासातून बाहेर पडेल. त्याने फसवून गोंग व मागोंग यांना लढाईसाठी एकत्र आणले. त्यांची संख्या सागराच्या वाळूच्या संख्येइतकी आहे. ⁹ते सैतानाचे सैनिक जगाच्या एका टोकापासून दुसऱ्या टोकापर्यंत चाल करून आले आणि त्यांनी देवाच्या लोकांच्या छावणीला व प्रिय नगराला वेढा दिला. परंतु स्वर्गातून अग्नि खाली उतरला आणि त्यांना जाळून त्यांची राख केली. ¹⁰मग ज्याने त्यांना फसविले होते, त्याला त्या धगधगत्या सरोवरामध्ये, श्वापद आणि खोटा संदेष्टा यांना टाकले होते त्या गंधकाच्या तळ्यात टाकण्यात येईल. आणि त्यांना अनंतकाळ रात्रदिवस पीडा होत राहिल. ¹¹नंतर एक मोठे पांढरे सिंहासन आणि त्याच्यावर जो बसला होता. त्याला मी पाहिले. त्याच्या समोरून पृथ्वी आणि आकाश ही पळून गेली, आणि त्यांच्यासाठी कोठेच जागा नव्हती. ¹²नंतर मेलेले लहानथोर लोक सिंहासनासमोर उभे राहिलेले मी पाहिले. अनेक पुस्तके उघडलेली होती. आणि आणखी एक, म्हणजे जीवनी पुस्तक उघडले होते. आणि त्या पुस्तकात लिहिलेल्या त्या मेलेल्या लोकांच्या कृतीप्रमाणे त्यांचा न्यायनिवाडा करण्यात आला. ¹³सागराने आपल्यामधील मेलेले लोक बाहेर सोडून दिले. तसेच मरण आणि अधोलोक यांनी आपल्यामधील मेलेले लोक सोडून दिले. आणि प्रत्येक मनुष्याचा न्याय ज्याच्या त्याच्या कृत्यानुसार करण्यात आला. ¹⁴नंतर मरण व अधोलोक यांना अग्नीच्या तळ्यात टाकण्यात आले. हे अग्नीचे तळे म्हणजे दुसरे मरण होय. ¹⁵आणि जर कोणाचे नाव जीवनी पुस्तकात सापडले नाही, तर त्याला अग्नीच्या तळ्यात टाकण्यात येत होते.

नवीन यरुशलेम

21 मग मी नवीन स्वर्ग आणि नवीन पृथ्वी * पाहिली. कारण पहिले आकाश आणि पहिली पृथ्वी ही

नाहीशी झाली होती. आणि कोणताही समुद्र राहिला नव्हता. ²पवित्र नगर यरुशलेम देवापासून खाली उतरताना मी पाहिले. ते नगर- यरुशलेम, वरासाठी सजविलेल्या वधूसारखे दिसत होते. ³आणि स्वर्गातील सिंहासनापासून झालेली मोठी वाणी मी ऐकली. ती वाणी म्हणाली, “आता माणसांच्या बरोबर देवाची वस्ती आहे. आणि तो त्यांच्या बरोबर राहील. आणि तो त्यांचा देव होईल. ⁴तो त्यांच्या डोळ्यांतील अशु पूसून टाकील. आणि येथून पुढे मरण असणार नाही. शोक करणे, रडणे आणि अथवा दुःखसहन करणे राहणार नाही. कारण सर्व जुन्या गोष्टी नाहीशा झालेल्या आहेत.”

⁵जे सिंहासनावर बसलेला होता, तो म्हणाला, “पाहा मी सर्व काही नवीन करीत आहे!” मग तो पुढे म्हणाला, “लिही! कारण हे शब्द विश्वास ठेवण्याला योग्य आणि खरे आहेत.”

⁶नंतर तो मला म्हणाला, “पूर्ण झाले आहे! मी अल्फा व ओमेगा, आरंभ व शेवट आहे. जो कोणी तहानेला आहे, त्याला मी जीवनी पाण्याच्या झऱ्यातील पाणी फुकट देईन. ⁷जो विजय मिळवितो, त्याला या सर्व गोष्टी मिळतील, मी त्याचा देव होईन, व तो माझा पुत्र होईल. ⁸परंतु भिन्ने, विश्वास न ठेवणारे अमंगळ, खुनी, व्यभिचारी, (म्हणजे लैंगिक अनीतीने वागणारे लोक), चेटकी, मूर्तिपूजा करणारे आणि सर्व खोटे बोलणारे अशा सर्वांना अग्नीने व गंधकाने धगधगणाऱ्या तळ्यामध्ये जागा मिळेल. हे दुसरे मरण आहे.”

⁹मग ज्या देवदूतांच्या हातात सात पीडांनी भरलेल्या सात वाद्या होत्या. त्यांच्यापैकी एक देवदूत आला, आणि तो मला म्हणाला, “इकडे ये! जी कोकऱ्याची वधु आहे, ती मी तुला दाखवितो.” ¹⁰मी आत्म्याने भरून गेलो असता देवदूत मला एका उंच पर्वतावर घेऊन गेला. आणि त्याने पवित्र नगर, यरुशलेम, स्वर्गातून देवापासून खाली उतरताना मला दाखविले. ¹¹ते नगर देवाच्या गौरवाने झळकत होते. त्याचे तेज एखाद्या मोलवान रत्नासारखे होते; स्फटिकासारख्या चमकत असणाऱ्या यारुफे रत्नासारखे होते. ¹²त्या नगराच्या सभोवती मोठमोठ्या उंच भिंती होत्या. आणि त्याला बारा वेशी होत्या. त्या बारा वेशींजवळ बारा देवदूत उभे होते. आणि त्या वेशींवर इझ्राएलच्या बारा वंशांची नावे लिहिलेली होती. ¹³त्या नगराला पूर्व दिशेला तीन, उत्तर दिशेला तीन, दक्षिण दिशेला तीन आणि पश्चिम दिशेला तीन वेशी होत्या. ¹⁴नगराच्या भिंतीना बारा पाये होते. त्या पायांवर कोकऱ्याच्या बारा प्रेषितांची नावे लिहिलेली होती.

¹⁵नगराची, वेशीची आणि भिंतीची लांबी-रूंदी मोजता यावी म्हणून जो देवदूत माझ्याशी बोलला, त्याच्याजवळ सोन्याची एक मोजपट्टी होती. ¹⁶नगर चौरस आकाराचे होते. त्याची लांबी व रूंदी सारखीच होती. देवदूताने सोन्याच्या मोजपट्टीने नगराचे माप मोजून पाहिले. ते पंधरा हजार

मैल * भरले. नगराची लांबी, रुंदी व उंची समसमान होत्या. ¹⁷नंतर देवदूताने नगराच्या भिंतीचे माप घेतले. ते मनुष्याच्या हाताने 72 मीटर (216 फूट) * भरले. देवदूताच्या हाताने देखील माप तेवढेच भरले. ¹⁸नगराच्या भिंती यास्फे रत्नाच्या होत्या. आणि नगर शुद्ध सोन्याचे, चमकाणाऱ्या काचेसारखे होते. ¹⁹नगराचे पांये प्रत्येक प्रकारच्या मोलवान अशा रत्नांनी सजविले होते. पहिला पाया यास्फे रत्नाचा होता. दुसरा नीळ, तिसरा शिवधातु, चौथा पाचू (पाच), ²⁰पाचवा गोमेद, सहावा सार्दी, सातवा लसणा, आठवा वैडूर्य, नववा पुष्कराज, दहावा सोनलसणी, अकरावा यार्किंथ, बारावा पद्मराग रत्नाचा होता. ²¹बारा वेशी बारा मोत्यांनी बनविल्या होत्या. आणि प्रत्येक वेस एकाएका रत्नाची होती. नगरातील रस्ता शुद्ध सोन्याचा, काचेसारखा स्पष्ट होता. ²²त्या नगरात मला कोठेही मंदीर दिसले नाही; ²³प्रभु देवाचे जे तेज ते अखिल नगराला उजेड पुरवीत होते, आणि कोकरा हा त्याचा दिवा आहे. ²⁴राष्ट्रे त्या दिव्याच्या प्रकाशात चालतील. आणि जगातील राजे आपले वैभव त्या नगराकडे आणतील. ²⁵त्या नगराच्या वेशी दिवसा कधीही बंद केल्या जाणार नाहीत आणि तेथे कधीही रात्र असणार नाही. ²⁶राष्ट्रांचे वैभव आणि संपत्ती त्या नगरात आणण्यात येतील. ²⁷जे अशुद्ध आहे, ते त्या नगरात प्रवेश करू शकणार नाही. अथवा लाजिरवाणे काम अगर लबाडी करणाऱ्याचा शिरकाव त्या नगरात होणार नाही. कोकऱ्याच्या जीवनाच्या पुस्तकात ज्या लोकांची नावे नोंदविली आहेत, केवळ तेच लोक त्या नगरात जाऊ शकतील.

22 नंतर देवदूताने मला जीवनाच्या पाण्याची एक नदी दाखविली. ती नदी स्फटिकासारखी स्पष्ट होती. ती नदी देवाच्या आणि कोकऱ्याच्या राजासनापासून उगम पावत होती. ²आणि नगराच्या रस्त्यांच्या मधोमध वाहत होती. नदीच्या दोन्ही काठांवर उगवलेली झाडे जीवनाची झाडे होती. त्यांच्यातील प्रत्येक झाड दरमहा आपले फळ देते. झाडांची पाने राष्ट्रांना आरोग्य देण्यासाठी उपयोगी पडत होती. ³त्या नगरात यापुढे कसलही शाप असणार नाही. देवाचे सेवक त्याची उपासना करतील. ⁴आणि ते त्याचे मुख पाहतील. व त्यांच्या कपाळावर देवाचे नाव लिहिलेले असेल. ⁵त्या नगरात यापुढे कधीही रात्र होणार नाही. लोकांना प्रकाश मिळविण्यासाठी ह्यापुढे कुठल्याही दिव्याची अथवा सूर्याची गरज पडणार नाही; कारण प्रभु देव आपला प्रकाश त्यांना पुरविल. आणि ते लोक अनंतकाळ राज्य करतील. ⁶नंतर देवदूत मला म्हणाला, “हे शब्द विश्वासयोग्य आणि खरे आहेत. जो प्रभु संदेष्ट्यांच्या आत्म्यांचा प्रभु आहे, त्याने आपला दूत पाठविला. ज्या गोष्टी लवकर घडून आल्या पाहिजेत, त्या

आपल्या सेवकांना दाखवून देण्यासाठी त्याने आपला दूत पाठविला आहे.” ⁷“पाहा, मी लवकर येत आहे. या पुस्तकातील संदेशवचनांचे जो पालन करतो, तो धन्य!”

⁸ज्या मनुष्याने या गोष्टी ऐकल्या आणि त्यांनी पाहिल्या, तो मनुष्य मी, योहान आहे. मी जेव्हा या गोष्टी ऐकल्या आणि पाहिल्या, तेव्हा या गोष्टी मला दाखवित असलेल्या देवदूताच्या पाया पडून मी त्याची उपासना करू लागलो. ⁹परंतु तो देवदूत मला म्हणाला, “असे करू नको. मी तुझ्याबरोबर आणि तुझे भाऊ संदेष्टे, जे ह्या पुस्तकात नमूद केलेल्या वचनांचे पालन करतात, त्यांच्याबरोबर काम करणारा देवाचा एक सेवक आहे. देवाची उपासना कर!” ¹⁰नंतर देवदूत मला म्हणाला, “भावी काळाबाबतच्या या पुस्तकातील संदेश गुप्त ठेवू नकोस; कारण या गोष्टी घडून येण्याची वेळ आता जवळ आली आहे. ¹¹जो मनुष्य अयोग्य वागतो, तो आणखी चुकीचे वर्तन करीत राहू दे! जो मलिन आहे, त्याला आणखी मलिन राहू दे! जो मनुष्य पवित्र आहे, त्याला आणखी पवित्रपणाने चालू दे.”

¹²“पाहा! मी लवकर येत आहे, आणि माझे वेतन तुमच्याकरिता घेऊन येईन. प्रत्येकाला त्याच्या कर्मांनुसार मी फळ देईन. ¹³मी अल्फा व ओमेगा, पहिला व अखेरचा, आरंभ आणि शेवट आहे.

¹⁴“जे आपले झगो साफ धुतात, ते धन्य! त्यांना जीवनी झाडाचे फळ खाण्याचा आणि वेशीतून नगरामध्ये जाण्याचा हक्क राहील. ¹⁵परंतु “कुत्रे” चेटकी, जादूटोणा करणारे, व्यभिचारी, मूर्तिपूजा करणारे, आणि निरनिराळ्या रीतीने लबाडी करणारे व लबाड बोलणारे बाहेर राहतील.

¹⁶“तुमच्या आपापल्या मंडळ्यांसाठी याबाबतीत साक्ष देण्याकरिता आपला देवदूत मी, येशूने पाठविलेला आहे. मी दाविदाच्या कुळातील एक अंकुर व वंशज आणि पहाटेचा तेजस्वी तारा आहे.” ¹⁷आत्मा आणि नवरी असे म्हणतात की, “ये! आणि जो कोणी हे ऐकतो, तो असे म्हणो की, “ये!” आणि जो तहानेला आहे, तो येवो, ज्या कोणाला पाहिजे, तो फुकट दिले जाणारे जीवनी पाणी घेवो. ¹⁸या पुस्तकात भाविष्यकाळाबाबत नमूद केलेली वचने जो ऐकतो, त्याला मी गंभीरपणे सावधान करतो: जर कोणी ह्यामध्ये भर घालील, तर या पुस्तकात लिहिलेल्या पीडा देव त्याच्यावर आणील. ¹⁹आणि जो कोणी भविष्यकाळाबाबत संदेश देणाऱ्या या पुस्तकामधून काही काढून टाकील, त्याचा ज्यांच्याबाबत या पुस्तकात लिहिले आहे, त्या जीवनाच्या झाडाचा आणि पवित्र नगराचा वाटा देव काढून घेईल. ²⁰जो येशू या गोष्टीविषयी साक्ष देतो, तो म्हणतो, “होय, मी लवकर येतो.”

आमेन, ये प्रभु येशू ये!

²¹प्रभु येशूची कृपा देवाच्या सर्व लोकांबरोबर असो.

मैल मुळात बारा हजार स्टेडिया.

मीटर मुळात 144 क्युबिट.

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center

Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center

All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online ad space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center

P.O. Box 820648

Fort Worth, Texas 76182, USA

Telephone: 1-817-595-1664

Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE

E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/acrrasianfontpack.html>